

418
Romanian 1874

From the Library
of
SIR EDWARD BURNETT TYLOR, KNT.,
D.C.L., F.R.S.,

The first Reader and Professor of Anthropology
in the University of Oxford.

Presented to the Radcliffe Trustees

by
DAME ANNA REBECCA TYLOR,

June, 1917.

Bib. Rum. (1874) d. 1

S Ă N T A

S C R I P T U R Ă

A

VECHIULUI ȘI A NOULUI TESTAMENTŪ.

EDIȚIUNE NOUĂ, REVĂDUTĂ DUPĂ TECSTURILE ORIGINALE, ȘI PUBLI-
CATĂ DE SOCIETATEA BIBLICĂ PENTRU BRITANIA
ȘI STRĂINĂTATE.

VECHIULŪ TESTAMENTŪ.

I A Ș I I
TIPO-LITOGRAFIA H. GOLDNER.
1874.

CUPRINDEREA VECHIULUI TESTAMENTŪ.

Facerea. Ȑntȃia carte a lui Moisi . . .	are	50	cap.	Ecclesiastulȃ	are	12	cap.
Exodulȃ. A dȃoa carte a lui Moisi . . .	"	40	"	Cȃntarea Cȃntȃrilorȃ	"	8	"
Leviticulȃ. A treia carte a lui Moisi . .	"	27	"	Cartea lui Isaia	"	66	"
Numerȃ. A patra carte a lui Moisi . . .	"	36	"	Cartea lui Ieremia	"	52	"
Deuteronomulȃ. A cincea carte a lui Moisi	"	34	"	Plȃngerile lui Ieremia	"	5	"
Iosua	"	24	"	Cartea lui Ezechielȃ	"	48	"
Cartea Judecȃtorilorȃ.	"	21	"	Cartea lui Danielȃ	"	12	"
Cartea Rutei	"	4	"	Cartea lui Osea	"	14	"
Cartea ȃntȃia a lui Samuelȃ	"	31	"	Cartea lui Ioelȃ	"	3	"
Cartea a dȃoa a lui Samuelȃ	"	24	"	Cartea lui Amosȃ	"	9	"
Cartea ȃntȃia a Regilorȃ	"	22	"	Cartea lui Obadia	"	1	"
Cartea a dȃoa a Regilorȃ	"	25	"	Cartea lui Iona	"	4	"
Cartea ȃntȃia a Cronicelorȃ	"	29	"	Cartea lui Mica	"	7	"
Cartea a dȃoa a Cronicelorȃ	"	36	"	Cartea lui Nahumȃ	"	3	"
Cartea lui Ezra	"	10	"	Cartea lui Habakukȃ	"	3	"
Cartea lui Neemia.	"	13	"	Cartea lui Zefania	"	3	"
Cartea Esteri.	"	10	"	Cartea lui Haggai.	"	2	"
Cartea lui Iovȃ	"	42	"	Cartea lui Zecharia	"	14	"
Cartea Psalmilorȃ	"	150	"	Cartea lui Malachi	"	4	"
Proverbele lui Solomonȃ.	"	31	"				

FACEREA.

ANTEIA CARTE A LUI MOISI.

Crearea lumii; lucrul celor şase zile; Sabbatul.

1 **L** A "incepută ^b creă Dumne-deu ceriul şi
2 pământul. Şi fără formă şi deşert
era pământul; şi întunerec *era* preste fa-
adâncului; ^c şi Spiritul lui Dumne-deu se
purta pe deasupra apei.
3 ^d Şi Dumne-deu *dis*e: ^e Să fiă lumină; şi
4 fu lumină. Şi vedu Dumne-deu lumina, că
bună *este*: şi Dumne-deu ^f despărţi lumina
5 de întunerec. Şi Dumne-deu numi lumina
^g *ziua*; şi întunerecul ^h lui numi *noapte*. Aşa fu
séra şi fu demăneta *ziua* anteia.
6 Şi Dumne-deu *dis*e: ⁱ Să se facă un ^j in-
tinsu între ape, care să despărta ape de ape.
7 Şi Dumne-deu făcu întinsul, ^k şi despărţi a-
pele cele de subu acestu întinsu de apele
8 cele deasupra acestu întinsu; şi se făcu
aşa. Şi Dumne-deu numi întinsul ceriu. A-
9şa fu séra şi fu demăneta *ziua* a dúoa.
10 Şi Dumne-deu *dis*e: ^l Să se adune apele
cele de subu ceriu la unu locu, şi să se a-
11ráte uscatul; şi se făcu *aşa*. Şi Dumne-
deu numi uscatul pământ, şi adunătura
12 apelor o numi *mări*; şi vedu Dumne-deu că
acésta este bine. Şi Dumne-deu *dis*e: ^m Să
producă pământul *erbă*, verdeta purtându
seminta, ⁿ şi pomi ^o fructiferi purtându
fructe
13 după feliul lor, a cărora seminta *să fiă*
14 într'înşii pe pământ; şi se făcu *aşa*. Şi
pământul produse *erbă*, verdeta purtându
seminta după feliul ei, şi pomi purtându
fructe cu seminta într'înşii după feliul
15 lor; şi vedu Dumne-deu că *acésta este* bi-
ne. Aşa fu séra şi fu demăneta *ziua* a
treia.
16 Şi Dumne-deu *dis*e: Să se facă ^p "lumină-
tori pe întinsul ceriului, ca să despărta *ziua*
de *noapte*, şi cari să serve de semne ^q "pen-
tru timpuri, zile şi ani; Şi să fiă lumină-

tori pe întinsul ceriului, ca să lumineze pe
pământ; şi se făcu *aşa*. Şi Dumne-deu ^r făcu
pre cei doi luminători mari: pre luminăto-
rul celu mare, ca să guverneze *ziua*, ^s şi
pre luminătorul celu mai micu, ca să gu-
verneze *noptea*; făcu şi ^t "stelele. Şi-i puse
pre ei Dumne-deu în întinsul ceriului, ca
să lumineze pământul; Şi ^u "să guverneze
ziua şi *noptea*, şi să despărta lumina de in-
tunerec; şi vedu Dumne-deu că *acésta este*
bine. Aşa fu séra şi fu demăneta *ziua* a 19
patra.

Şi Dumne-deu *dis*e: Să producă apele 20
multime de animale vieţuitoare, şi paseri să
sbóre pe deasupra pământului subu întin-
sul ceriului. Şi ^v Dumne-deu creă cetii cei 21
mari, şi toate animalele vieţuitoare ce se mişcă,
pre cari apele le-au produs cu abundenţă
dupre feliul lor, şi toate pasarile inaripate
dupre feliul lor; şi vedu Dumne-deu că
acésta este bine. Şi Dumne-deu le bine-cu- 22
ventă, dicendu: "Cresceţi şi vă înmulţiţi,
şi âmpleţi apele în *mări*; şi pasarile să se
înmulţescă pe pământ. Aşa fu séra şi fu 23
demăneta *ziua* a cincea.

Şi Dumne-deu *dis*e: Să producă pâmên- 24
tul animale vieţuitoare după feliul lor,
vite şi têtătoare şi fere pe pământ după
feliul lor; şi se făcu *aşa*. Şi Dumne-deu 25
făcu ferele de pe pământ după feliul lor,
şi vitele după feliul lor, şi toate têtăto-
rele de pe pământ după feliul lor; şi
vedu Dumne-deu că *acésta este bine*.

Şi Dumne-deu *dis*e: ^w "Să facem omu 26
dupre chipul nostru, după asemănarea
noastră, care ^x "să stăpânescă preste pescii
mării, şi preste pasarile ceriului, şi preste
patrupede, şi preste totu pământul, şi pre-

FACEREA.

Capitlu 1.

^a Ioan 1. 1, 2.
^b Ebr. 1. 10.
^c Ps. 8. 3. & 33.
^d 6. & 89. 11, 12.
^e & 102. 25. &

136. 5. & 146.
6.
Iaa. 44. 24.
Ier. 10. 12. &
51. 15.
Zech. 12. 1.
Fapt. 14. 15. &
17. 24.
Col. 1. 16, 17.

Ebr. 11. 3.
Apoc. 4. 11. &
10. 6.
^c Ps. 33. 6.
Iaa. 40. 13, 14.
^d Ps. 33. 9.
^e 2 Cor. 4. 6.
^f Ps. 74. 16. &
104. 30.

^g Iov. 37. 18.
Ps. 136. 5.
Ier. 10. 12. &
51. 15.
^h Prov. 8. 28.
ⁱ Ps. 148. 4.
^j Iov 26. 10. &
38. 8.
Ps. 35. 7. &

95. 5. & 104.
9. & 136. 6.
Prov. 8. 29.
Ier. 5. 22.
2 Pet. 3. 5.
^k Ebr. 6. 7.
^l Luc. 6. 44.
^m Dent. 4. 19.
Ps. 74. 16. &

136. 7.
ⁿ Ps. 74. 17. &
104. 19.
^o Ps. 136. 7, 8,
9. & 148. 3, 5.
^p Ps. 8. 3.
^q Iov 38. 7.
^r Ier. 31. 35.

^s Cap. 6. 20. &
7. 14. & 8. 19.
Ps. 104. 26.
^t Cap. 8. 17.
^u Cap. 5. 1. &
9. 6.
Ps. 100. 3.
Ecl. 7. 29.

Fapt. 17. 26
28, 29.
1 Cor. 11. 7.
Efes. 4. 24.
Col. 3. 10.
Iac. 3. 9.
^v Cap. 9. 2.
Ps. 8. 6.

- ste tôte tîrîtorele cari se tîrîscu pe pămîntu.
- 27 Și Dumneđu creâ pre omü "dupre chipulü seü, dupre chipulü lui Dumneđu 'lû creâ pre d'insulü, "bărbatü și femeä 'i creâ
- 28 pre ei. Și Dumneđu 'i bine-cuvîntă, și Dumneđu li dîse: "Cresceți și vî împutîți, și âmpleți pămîntulü, și-lû supuneți pre d'insulü, și domniți preste pescii mărei, și preste paserile ceriului, și preste tôte animalele căte se mișcă pe pămîntu.
- 29 Și Dumneđu dîse: Eaccê v'amü datü voüi tötă érba purtândü semîntă, care cresce preste totü pămîntulü, și totü pomulü fructiferü purtândü semîntă; aceste vorü fi
- 30 "voüi spre mîncare; și la "tôte animalele pămîntului, și la tôte "paserile ceriului, și la totü ce se tîrîscu pe pămîntü și are in sine sufletü viü, daü tötă érba verde spre mîncare. Și se făcu așa. Și "Dumneđu se uită la tôte căte făcu, și ecccê erau bune fôrte. Așa fu sêra și fu demănêta diüa a șêsea.
- 2 Așa s'a sfârșitü ceriulü și pămîntulü și
- 2 A tötă oștirea lorü. Și sfârșindü Dumneđu in "diüa a șêptea lucrările sale, pre cari le-a făcutü, s'a repausatü in diüa a șêptea de tôte lucrările sale cari le-a făcutü. Și Dumneđu "bine-cuvîntă diüa a șêptea, și o sânti pre ea: că intru acêsta s'a repausatü elü de tôte lucrările sale, pre cari Dumneđu le creâ și le făcu.

Sânțirea diiei a șêptea. Grădina Edenului. Aședarea nunței.

- 4 "Așa fu nascerea ceriului și a pămîntului, cândü aceste aü fostü create, in diüa in care Iehova Dumneđu făcu pămîntulü și ceriulü; Și tötă "plînta câmpului, care mai 'nainte nu era pe pămîntü, și tötă érba câmpului care mai 'nainte nu resărise; că Iehova Dumneđu încă nu 'ploüase pe pămîntü, și omü nu se afla, ca "să lucreze pămîntulü. Și aburi se suiaü de pe pămîntü, și udaü tötă fața pămîntului.
- 7 Și Iehova Dumneđu formă pre omü din "pulberea pămîntului, și "suflă in "nările lui suflare de viêtă, și așa "se făcu omulü in ființă viă.
- 8 Și Iehova Dumneđu plîntă "grădină in "Eden despre "resăritü, și in acêsta "pu-se elü omulü pre care l'a făcutü. Și

Iehova Dumneđu făcu să resară din pămîntü "totü felulü de arbori frumoși la vedere și bunî la mîncare; și "pomulü vieței in meșiloculü grădinei; "și pomulü cunoscinței binelui și alü rēului. Și fluviü eșia din Edenü, ca să adăpe grădina, și de acolo se dispărția in patru riuri. Numele unuia — Pisonü: acela e care incunjură "totü pămîntulü Havila, unde este aurü. Și aurulü acelui pămîntü este bunü; acolo este "bdeliü și pētră onichină. Și numele riului alü doilea — Ghihonü: acela e care incunjură totü pămîntulü Cușü. Și numele riului alü treilea — "Hiddekelü: acela e care curge spre resăritulü Assiriei; și riulü alü patrula — Eufrațü.

Și Iehova Dumneđu luă pre omü, și-lû "puse in grădina Edenü, ca să o lucreze, și să o păzescă. Și Iehova Dumneđu ordină omului, dîcîndü: Din totî pomii acestei grădinî vei mîncă; "Dar din pomulü cunoscinței binelui și alü rēului, dintr'acesta "să nu mînânci, că in diüa in care dintr'insulü vei mîncă, "vei muri.

Și Iehova Dumneđu dîse: Nu este bine să fiă omulü singurü, "i voüi face lui ajutoriü, care să "fă ascemenea lui. "Că Iehova Dumneđu, după ce formă din pămîntü tôte animalele câmpului și tôte paserile ceriului, "adusu-le-aü la Adamü, ca să vedă, cumü să le numescă; și la tötă viețuitorea numele ce i l'a datü Adamü, acesta fu numele ei. Și Adamü puse nume la tôte vietele și la paserile ceriului, și la tôte fērele câmpului; și pentru Adamü nu se află ajutoriü, care să "fie asemenea lui.

Și Iehova Dumneđu făcu să cadă preste Adamü unü "sornü adüncü, și elü adormi; și luă una din cōstele lui, și restrînse carnea la loculü ei. Și Iehova Dumneđu din cōsta, pre care o luase din Adamü, formă pre femeä, și "o aduse la Adamü. Atunci dîse Adamü: Astă dată, da, acêsta este "osü din ôsele mele, și carne din carnea mea! acêsta se va numi bărbatä (Ișä) că "din barbatü (Ișü) este luatä. "De aceea bărbatulü va lăsa pre părintele seü și pre mama sa, și se va lipi de femea sa; și vorü fi unü corpü. "Și amînduoi erau golî. Adamü și femea sa, și nu "se rușinaü.

x 1 Cor. 11. 7.
y Cap. 5. 2.
Mal. 2. 15.
Mat. 19. 4.
Marc. 10. 6.
z Cap. 9. 1, 7.
Lev. 26. 9.
Ps. 127. 3. &
128. 3. 4.
a Cap. 9. 3.
Iov 36. 31.
Ps. 104. 14.
15. & 136. 25. &

146. 7.
Fapt. 14. 17.
b Ps. 145. 15.
16. & 147. 9.
c Iov. 38. 41.
d Ps. 104. 24.
1 Tim. 4. 4.
—
Capitulü 2.
a Ps. 33. 6.
b Eod. 20. 11. &

31. 17.
Deut. 5. 14.
Ebr. 4. 4.
c Neem. 9. 14.
Isa. 58. 13.
d Cap. 1. 1.
Ps. 90. 1. 2.
e Cap. 1. 13.
Ps. 104. 14.
f Iov 38. 26. 27.
28.
g Cap. 3. 23.
h Cap. 3. 19. 23.

Ps. 103. 14.
Eccl. 12. 7.
Isa. 64. 8.
1 Cor. 15. 47.
i Iov. 33. 4.
j Fapt. 17. 25.
k Cap. 7. 22.
Isa. 2. 22.
l Cap. 13. 10.
1 Cor. 15. 45.
Isa. 51. 3.
Ezec. 28. 13.
Ioel 2. 3.

m Cap. 3. 24.
n Cap. 4. 16.
o Reg. 19. 12.
p Ezech. 27. 23.
q Cap. 3. 22.
Prov. 3. 18. &
11. 30.
Apoc. 2. 7. &
22. 2. 14.
r Vers. 17.
s Cap. 25. 18.

t Num. 11. 7.
u Dan. 10. 4.
v Vers. 8.
x Vers. 9.
y Cap. 3. 1, 3.
11. 17.
z Cap. 3. 3, 19.
1 Cor. 15. 56.
Iac. 1. 15.
1 Ioan 5. 16.
a Cap. 3. 12.
1 Cor. 11. 9.

1 Tim. 2. 13.
b Cap. 1. 20. 24.
c Ps. 8. 6.
Vede cap. 6.
20.
d Cap. 15. 12.
1 Sam. 26. 12.
e Prov. 18. 22.
Ebr. 13. 4.
f Cap. 29. 14.
Jude. 9. 2.
2 Sam. 5. 1. &
19. 13.

Efes. 5. 30.
g 1 Cor. 11. 8.
h Cap. 31. 15.
Ps. 45 10.
Mat. 19. 5.
Marc. 10. 7.
1 Cor. 6. 16.
Efes. 5. 31.
i Cap. 3. 7, 10.
11.
j Erod. 32. 25.
Isa. 47. 3.

Ispitirea și căderea omului; pedepsa sa, și făgăduința lui Dumnezeu.

- 3** SI „șerpele era cel^u mai viclen^u din toate animalele pământului, pre cari le-a fost^u făcut^u Iehova Dumnezeu; și el^u a dis^u cătră femeă: Ce, se p^ote ca Dumne-
de^u să fiă dis^u, ca voi să nu mâncați din
2 toți pomii grădinei! Și dis^e femea cătră
șerpe: Din fructele pomilor grădinei pu-
3 tem^u mânca; „Dar din fructele pomului,
cel^u din me^ulocul grădinei, a dis^u Dum-
ne^u: Dintr'insul^u să nu mâncați, nici să
v^e atingeți de d'insul^u, ca să nu muriți.
4 „Și șerpele a dis^u cătră femeă: Nu veți
5 muri; Că Dumnezeu șcie, că in ^uia, in
care veți mânca dintr'insul^u, „se vor^u des-
chide ochii vostri, și veți fi ca Dumnezeu,
cunosc^und^u binele și răul^u.
6 Și ved^u femea, că fructul^u pomului este
bun^u la măn^ucăre și plăcut^u ochilor^u, și de
dorit^u pomul^u spre a face înțelept^u, și luă
ea din fructul^u lui, și ^u măn^ucă; și d^ede și b^u-
batului ei împreună cu dⁱn^usa, „și el^u mân-
7 că. „Și se deschiseră ochii la amⁱnd^uoi, „și
cunosc^und^u că erau golⁱ, prinseră frun^ude de
smochin^u, și ⁱși făcură pestelce.
8 Și ei au^udră ^uvocea lui Iehova Dumne-
de^u âmblând^u in rec^urea dⁱlei prin grădină;
și Adam și femea sa ^use ascuseră de la
fa^uca lui Iehova Dumnezeu pr'inte arborii
9 grădinei. Și Iehova Dumne^ucă strigă pre
10 Adam^u, și ⁱși dis^e: Unde esci? Și el^u re-
spunse: V^ocea ta o au^udi^u in grădină, „și
m^e temui^u, pentru-că s^unt golⁱ; și m^e as-
11 cunsei^u. Și el^u dis^e: Cine ⁱși-a spus^u tie
că esci gol^u? Nu cumva ai măn^ucătu din
pomul^u din care ⁱți ordină^u ca să nu m^a-
12 nănci? Și Adam^u dis^e: „Femea pre care
mi-ai dat^u o s^u fiă cu mine, aceea mi-a dat^u
13 din pom^u, și am^u măn^ucătu. Și Iehova Dum-
ne^u dis^e cătră femeă: Pentru-ce ai făcut^u
ac^usta? Ear femea a dis^u: „Șerpele m'a
amăgit^u, și am^u măn^ucătu.
14 Și Iehova Dumnezeu dis^e „șerpelui: Fi-
ind-că tu ai făcut^u ac^usta, bl^estemat^u s^u
nⁱ tu in^ute toate animalele și in^ute toate f^e-
rele pământului; pe pân^utecele te^u ve^u âm-
bla, și ^upulbere ve^u mânca in toate dⁱlele
15 vieței tale. Și dușmăniă voi^u pune in^ute
tine și in^ute femeă, și in^ute ^useminția ta
și in^ute ^useminția ei; „ac^usta va zdrobi ca-

pul^u te^u, și tu ⁱși ve^u impunge călcăiul^u ei.

Și cătră femeă dis^e: Voi^u immulți durerile 16
îngrecăro tale; „tu cu durere ve^u nasce fi^u,
„și duple bărbatul^u te^u vor^u fi dorințele tale,
și el^u „te va st^epăni.

Și cătră Adam^u dis^e: „Fiind-că tu ai 17
ascultat^u de v^ocea femeii tale, „și ai m^a-
cat^u din pomul^u, „despre care ⁱți-am^u ordi-
nat^u, dⁱc^und^u: Dintr'insul^u să nu m^anănci;
„bl^estemat^u s^u fiă pământul^u din cauza ta,
„cu dureri ve^u mânca dintr'insul^u in toate
dⁱlele vieței tale: „Spinⁱ și p^ulămidă ⁱși va 18
cresce tie, și „ve^u mânca érba câmpului;
„Intru sud^urea feței tale ve^u mânca pâne, 19
până ce te ve^u întor^uce in pământul^u din
care esci luat^u; „că ț^erână esci, și ^u in ț^e-
rână te ve^u întor^uce.

Și Adam^u chⁱamă numele femeii sale— 20
Eva; că fu muma tuturor^u celor^u vii. Și 21
Iehova Dumnezeu făcu lui Adam^u și femeii
sale tunice de pele, și ⁱși îmbrăcă pre ei.

Și Iehova Dumnezeu dis^e: „Eacc^u Adam^u 22
se făcu ca unul^u din noi, cunosc^und^u binele
și răul^u; dar ca nu cumva să intindă
m^ana sa, și ⁱși s^u i^ea și din pomul^u vieței, și
m^an^uc^und^u să tr^ească in etern^u; De aceea 23
Iehova Dumnezeu ^ul^u sc^use pre el^u afară
din grădina Eden^u, „ca să lucreze p^um^u-
tul^u din care fu luat^u. Așa alungă el^u 24
pre Adam^u; și ⁱdespre resăritul^u grădinei
Eden^u puse „Cherubimⁱ, și flacără sabiei
ce se in^uvertia, ca să păzescă calea la po-
mul^u vieței.

*Cain^u și Abel^u; omor^uirea lui Abel^u; „urmașii lui
Cain^u; „nascerea lui Set.*

SI Adam^u cunosc^u pre Eva femea sa, 4
care concep^u, și n^ascu pre Cain^u, și a
dis^u: Am^u dobândit^u om^u prin Iehova. Și 2
ea mai n^ascu pre fratele lui, pre Abel^u; și
Abel^u era păstori^u de oi, și Cain^u era
„lucrător^u de pământ^u.

Și după cât^u-va timp^u Cain^u a adus^u 3
„din fructele pământului dar^u lui Iehova. Și 4
Abel^u aduse și el^u „din cele ânt^ei^u-născute
ale oilor^u sale și din grăsim^ea lor^u. Și 5
Iehova „c^uată spre Abel^u și spre darul^u
lui; și spre Cain^u și spre darul^u lui nu
c^uată; și Cain^u se aprinse f^orte, „și frun-
tea i se plecă. Și dis^e Iehova cătră Cai- 6
in^u: Pentru ce te-ai m^aniat^u? și pentru

Capit ^u 3.	g Vers. 12. 17.	n Vers. 4.	Mat. 1. 23. 25.	u Cap. 4. 7.	Rom. 8. 20.	12. 7.	l Ps. 104. 4.
a Apoc. 12. 9. &	h Vers. 5.	2 Cor. 11. 3.	Luc. 1. 31. 34.	v 1 Cor. 11. 3. &	b Iov. 5. 7.	Rom. 5. 12.	Ebr. 1. 7.
20. 2.	i Cap. 2. 25.	1 Tim. 2. 14.	35. Gal. 4. 4.	14. 34.	Ecl. 2. 23.	Ebr. 9. 27.	—
b Mat. 10. 16.	j Iov. 38. 1.	p Isa. 65. 25.	• Rom. 16. 20.	Efes. 5. 22, 23,	c Iov. 31. 40.	h Vers. 5.	Capit ^u 4.
2 Cor. 11. 3.	k Iov. 31. 33.	Mic. 7. 17.	Col. 2. 15.	24.	d Ps. 104. 14.	Asemene Isa.	a Cap. 3. 23. &
c Cap. 2. 17.	l Ier. 23. 24.	q Mat. 5. 7. & 13.	Ebr. 1. 14.	1 Tim. 2. 21.	e Ecl. 1. 13.	19. 12. & 47.	9. 20.
d Vers. 13.	Amos 9. 3.	38. & 23. 33.	1 Ioan. 5. 5.	32. Tit. 2. 5.	f 2 The. 3. 10.	12. 13.	b Num. 19. 12.
2 Cor. 11. 3.	l Cap. 2. 25.	Ioan. 8. 44.	Ioan. 12. 7, 17.	1 Pet. 3. 1. 5. 6.	g Cap. 2. 7.	1er. 22. 23.	c Num. 18. 17.
1 Tim. 2. 14.	Esod. 3. 6.	Fapt. 13. 10.	t Ps. 48. 6.	x 1 Sam. 13. 13.	h Iov. 21. 26. &	i Cap. 2. 9.	d Ebr. 11. 4.
e Vers. 7.	1 Ioan. 3. 20.	1 Ioan. 3. 8.	Isa. 13. 8. &	y Vers. 6.	34. 15.	j Cap. 4. 2. &	Prov. 3. 9.
f Fapt. 26. 18.	m Cap. 2. 18.	r Ps. 132. 11.	Ioan. 16. 21.	z Cap. 2. 17.	Ps. 104. 29.	k Cap. 2. 8.	e Cap. 31. 2.
g 1 Tim. 2. 14.	l Iov. 31. 33.	Isa. 7. 14.	1 Tim. 2. 15.	a Ecl. 1. 2. 3.	Ecl. 3. 20. &		
	Prov. 28. 13.	Mic. 5. 3.		Isa. 24. 5. 6.			

7 ce fruntea ți s'a plecatu? Au doră tu, cându faci bine, nu *esci* cu fruntea rădicată? și cându nu faci bine, pedepsa păcatului să nu fiă la ușă? De tine se ține dorința lui, și tu poți să-lu stăpânesci pre elu.

8 Și Cainu vorbi lui Abelū fratelui seū. Și cându erau ei la câmpu, s'a sculatū Cainū asupra fratelui seū Abelū, și l'a omoritu pre elu.

9 Și Iehova dīse cătră Cainū: *„Unde-ī Abelū fratele teū? Și elū ȳ respunse: „Nu știu; aū nu cumva păzitorulū fratelui meū sūnt eu? Și Dumneḡu dīse: Ce ai făcutū? vōcea sângelui fratelui teū ȳ strigă din pământ 11 cătră mine. Și acumū blēstatū sã fī tu, isgonitū din acestū pământū, care și-a deschisū gura sa să primescă sângele fratelui teū din mâna ta. Cândū vei lucra tu pământulū, elū sã nu-ȳ mai dea ȳie puterea sa; și tu rătăcindū vei fugitivū vei fi pe pământū. Și Cainū dīse cătră Iehova: Pedepsa mea este mai mare de câtū potū eu purta. ȳ Eaccē tu me alungī astăḡi de pe acestū pământū, și ȳ de la fața ta sã me ascundū: rătăcindū voiū fi și fugitivū pe pământū; și va fi, ȳ cã verī-cine mē va afla, mē va omori. Și Iehova ȳ dīse: De aceea verī-cine va ucide pre Cainū, ȳ de șapte ori mai multū se va pedepsi. Și Iehova ȳ puse semnū lui Cainū, peḡtru ca verī-cine l'arū afla pre elū, sã nu-lū omōrc.*

16 Și Cainū ȳ eși de la fața lui Iehova, și locuī in pământulū Nodū, spre resăritulū Edenulū. Și Cainū cunoscū pre femea sa, care concepu, și nāscu pre Enochū; și elū zidi cetate, ȳ și cetatea o chīamā Enochū, dupre numele fiulū seū. Și lui Enochū se nāscu Iradū; și Iradū nāscu pre Mehujaelū; și Mehujaelū nāscu pre Metusaelū; și Metusaelū nāscu pre Lamechū.

19 Și Lamechū ȳ luā dūoē femeī, numele uneia era Ada, ear numele celei-l-alte ȳila. Și nāscu Ada pre Iabalū; acesta fu părintele locuitorilorū in corturi și alū păstorilorū de vite. Și numele fratelui seū era Iubalū; acesta fu ȳ părintele tuturorū cântătorilorū cu citară și cu cimpoiū. Și ȳila nāscu pre Tubalū-Cainū, care era bătătorū de totū felulū de instrumente de aramă și de ferū; și sora lui Tubalū-Cainū era Noema. Și Lamechū dīse femeelorū sale:

23 Ada și ȳila, ascultaȳi vocea mea, Voi femeele lui Lamechū, luaȳi in urechī cu-
[vântulū meū; Eū amū ucisū bărbatū pentru ranele mele,

Și tēnērū pentru vânătaele mele; 24
ȳ Dacă pentru Cainū fu resbunarea de șapte ori, Apoi pentru Lamechū *va fī* de șapte-deci [de ori câte șapte.

Și Adamū cunoscū pre femea sa, care 25
nāscu unū fiū, și ȳ ea chīamā numele lui —Setū (*substituitū*), dīcēndū: Mī-a datū Dumneḡu altă semință in loculū lui Abelū, pre care ȳlū ucise Cainū. Încă și lui Setū ȳ se 26
nāscu fiū, și elū chīamā numele lui—Enosū. Atunci începurā ȳ a invoca numele lui Iehova.

Urmașii lui Adamū prin Setū până la Noe.

Și acesta este ȳ cartea generaȳiunilorū lui A- 5
damū: in ȳiua in care creā Dumneḡu pre omū, dupre ȳ asemēnarea lui Dumneḡu ȳlū făcu pre d'insulū. ȳ Bărbatū și femeā 2
creā pre ei, și-ȳ bine-cuvēntā, și chīamā numele lorū omū, in ȳiua in care-ȳ creā pre ei.

Și Adamū era de o sutā trei-deci de 3
anī, cândū nāscu fiū dupre chipulū seū, dupre asemēnarea sa, și ȳ chīamā numele lui Setū. ȳ Și Adamū trăi, după ce nāscu elū 4
pre Setū, optū sute de anī; ȳ și nāscu fiī și fete. Și tōte ȳilele lui Adamū câte a trăitū elū aū 5
fostū nouē sute trei-deci de anī; ȳ și muri.

Și Setū era de o sutā cinci anī, când 6
ȳ nāscu pre Enosū. Și Setū trăi, după ce nāscu pre Enosū, optū sute șapte anī; și 7
nāscu fiī și fete. Și tōte ȳilele lui Setū aū 8
fostū nouē sute dūoi-spre-dece anī; și muri.

Și Enosū era de nouē-deci de anī, cândū 9
nāscu pre Cainanū. Și Enosū trăi, după ce 10
nāscu pre Cainanū, optū sute cinci-spre-dece anī; și nāscu fiī și fete. Și tōte ȳilele lui 11
Enosū aū fostū nouē sute cinci anī; și muri.

Și Cainanū era de șapte-deci de anī, cândū 12
nāscu pre Maalaleelū. Și Cainanū trăi, du- 13
pă-ce nāscu pre Maalaleelū, optū sute patru-deci anī; și nāscu fiī și fete. Și tōte 14
ȳilele lui Cainanū aū fostū nouē sute de ce anī; și muri.

Și Maalaleelū era de șese-deci și cinci 15
de anī, cândū nāscu pre Iaredū. Și Maa- 16
laleelū trăi, după-ce nāscu pre Iaredū, optū sute trei-deci de anī; și nāscu fiī și fete. Și tōte ȳilele lui Maalaleelū aū fostū optū 17
sute nouē-deci și cinci de anī; și muri.

Și Iaredū era de o sutā șese-deci și 18
dūoi de anī, cândū nāscu pre ȳ Enochū. Și 19
Iaredū trăi, după-ce nāscu pre Enochū, optū sute de anī; și nāscu fiī și fete. Și tōte 20
ȳilele lui Iaredū aū fostū nouē sute șese-deci și dūoi de anī; și muri.

Și Enochū era de șese-deci și cinci de 21

f Mat. 23. 35. j Apoc. 6. 10. m Ps. 79. 12. p Ps. 49. 11.
1 Ioan 3. 12. j Iov 15. 20-24. n Exec. 9. 4. 6. q Rom. 4. 11, 12.
Iuda 11. k Ps. 51. 11. o 2 Reg. 13. 23. & r Vers. 15.
Ps. 9. 12. l Cap. 9. 6. s 24. 20. s Cap. 5. 3.
Ioan 8. 44. Num. 35. 19. t Ier. 23. 39 & t Cap. 5. 6.
Ebr. 12. 24. 21, 27. 52. 3.

u 1 Reg. 18. 24. v Capul 5. w Efes. 4. 24.
Ps. 116. 17. x 1 Cron. 1. 1. Col. 3. 10.
Ioel 2. 32. y Luc. 3. 38. c Cap. 1. 27.
Zef. 3. 9. z Cap. 4. 25. d Cap. 4. 26.
1 Cor. 1. 2. ȳ Cap. 1. 26. e 1 Cro. 1. 1, etc. i Iuda 14. 15.

22 ani, cându născu pre Methusalahū. Și E-
 enochū, după ce născu pre Methusalahū, 'âm-
 blă după Dumne-deū trei sute de ani; și năs-
 23 cu fii și fete. Și tôte ȕilele lui Enochū
 aū fostū trei sute șese-deci și cinci de ani.
 24 Și * Enochū, după-ce âmb-lase după Dumne-
 deū, nu se mai vĕdu, că Dumne-deū 'lū
 luă pre elū.
 25 Și Methusalahū era de o sută optū-
 deci și șapte de ani, cându născu pre La-
 26 mechū. Și Methusalahū trăi, după-ce născu
 pre Lamechū, șapte sute optū-deci și dūoi
 27 de ani; și născu fii și fete. Și tôte ȕilele
 lui Methusalahū aū fostū nouē sute șese-
 deci și nouē de ani; și muri.
 28 Și Lamechū era de o sută optū-deci
 29 și dūoi de ani, cându născu fiū. Și chiāmă
 numele lui — Noe (*mângăere*), dicēdū: A-
 cēsta ne va mângăe pre noi in lucrarea nōs-
 tră și in ostinēla mănelorū nōstre pe pām-
 entulū, pre 'care l'a blēstematū Iehova.
 30 Și Lamechū trăi, după-ce născu pre Noe,
 cinci sute nouē-deci și cinci de ani; și năs-
 31 cu fii și fete. Și tôte ȕilele lui Lamechū
 aū fostū șapte sute șapte-deci și șapte de
 32 ani; și muri. Și Noe era de cinci sute de
 ani, cându născu pre * Șemū, pre Hamū și
 * pre Iafetū.

Corupțiunea ómenilorū.

6 **S**I * cându începurā ómenii a se ímmulți
 preste fața pāmēntulū, și fete se nās-
 2 curā lorū: Vĕdurā fiiū lui Dumne-deū pre
 fetele ómenilorū, că *sunt* frumóse, și 'și * lu-
 arā lorū de femeī din tôte pre acele ce a-
 legeaū.
 3 Și ȕise Iehova: Nu va fi * spiritulū meū
 totū-d'auna la ómeni, pentru pēcatele lorū,
 'că ei carne *sunt*; ȕilele lorū vorū mai fi
 o sută dūoe-deci de ani.
 4 In ȕilele acelea eraū urieșii pe pāmēntū.
 Chiarū și in urmă, după-ce fiiū lui Dumne-deū
 se ímpreunarā cu fetele ómenilorū, și aceste
 nāscurā lorū *copii*: acestia *sunt* puternicii
 cei din vechime, ómeni cu renume.
 5 Și vĕdēndū Iehova, că rēutatea ómenilorū
 este mare pe pāmēntū, și că tôte * inchi-
 pui-ri-le cugetelorū ánimei lorū *sunt* numāi
 6 rele in tôte ȕilele, S'a 'cāitū Iehova, că a
 făcutū pre omū pe pāmēntū, și s'a * íntri-
 7 statū in ánima sa. Și ȕise Iehova: Stērpi-
 voiū pre ómeni, pre cari 'i-amū creatū, de

pe fața pāmēntulū, de la omū până la a-
 nimalū, până la tērētorū, și până la pase-
 rile ceriulū; că mē căiescū, că le-amū fă-
 cutū. Și Noe * aflā charū in ochii lui 8
 Iehova.

Noe și familia lui; facerea arcei.

Acēsta *este* istoria lui Noe: 'Noe era 9
 omū dreptū și perfectū intre contimpura-
 niū sei, 'și după Dumne-deū âmb-la Noe.
 Și Noe născu trei fii: pre * Șemū, pre 10
 Hamū și pre Iafetū. Și pāmēntulū era co- 11
 ruptū 'înaintea lui Dumne-deū, și * plinū de
 violență era pāmēntulū. Și * vĕdu Dumne- 12
 deū pāmēntulū, și éccē era coruptū; fiind-
 că totū corpulū 'și corupsese calea sa pe
 pāmēntū.

Și Dumne-deū ȕise cātrā Noe: * Sfārși- 13
 tulū a ori-ce corpū a ajunsū înaintea mea,
 că s'a âmplutū pāmēntulū de violența
 lorū; * și éccē eū 'i voiū perde pre ei cu
 pāmēntulū ímpreună. Fă'ți o arcă din lemnū 14
 de goferū; cu cāmăruți vei face arca, și o
 vei lipi pe din intru și pe din afarā cu
 smólă. Și o vei face așa; lungimea arcei 15
 de trei sute de coți; și lărgimea ei de cinci-
 deci de coți; și înălțimea ei de trei-deci de
 coți. Ferestre luminóse vei face arcei, și 16
 o vei sfārși deasupra la lărgime de unū
 coți; și ușa arcei o vei pune in latu-
 re; și 'i vei face trei rōnduri de cāmărī:
 unulū josū, altulū la međi-locū și alū treilea
 susū. 'Că éccē eū voiū aduce deluviū de 17
 apă pe pāmēntū, ca să pérā totū corpulū
 de subū cerū, in care *este* suflare de viēță;
 și totū ce *este* pe pāmēntū va muri. Dar 18
 cu tine voiū întări legāmēntulū meū, și 'tu
 vei intra in arcă, tu și fiiū tēi și femea ta,
 și femeele fiilorū tēi cu tine. Și din tôte 19
 animalele de totū feliulū vei aduce * câte
 dūoe din fie-care in arcă, ca să le păstrezi
 in viēță ímpreună cu tine: câte unū mas-
 culū și câte o feminā să fiā. Din paseri du- 20
 pre feliulū lorū, și din vite duple feliulū
 lorū, și din tôte tērētoarele pe pāmēntū du-
 pre feliulū lorū, câte dūoe din fie-care 'vorū
 intra cu tine, ca să le păstrezi in viēță. Și 21
 tu 'ți íea cu tine din tôte bucatele cari se
 mănāucā, și stringe-ți-le, și vorū fi ție și a-
 cestora spre mănecare.

* Și Noe făcu tôte; * duple cumū Dum- 22
 ne-deū 'i ordinā lui, așa le făcu.

j cap. 6. 9. &
 17. 1. & 24.
 40.
 2 Reg. 20. 3.
 Ps. 16. 8. &
 116. 9. & 128.
 1.
 Mīr. 6. 8.
 Mal. 2. 6.
 2 Reg. 2. 11.
 Ebr. 11. 5.

i Cap. 3. 17. &
 4. 11.
 m Cap. 6. 10.
 n Cap. 10. 21.
 —
 Capulū 6.
 o Cap. 1. 28.
 p Deut. 7. 3, 4.
 q Gal. 5. 16, 17.
 r Pet. 3. 19, 20.

d Ps. 78. 39.
 e Cap. 8. 21.
 f Dent. 29. 19.
 Prov. 6. 18.
 Mat. 15. 19.
 Ved. Num. 23.
 19.
 1 Sam. 15. 11,
 23.
 2 Sam. 24. 16.
 Mal. 3. 6.

g Isa. 61. 10.
 Efes. 4. 30.
 h Cap. 19. 19.
 Esod. 33. 12,
 13, 16, 17.
 Luc. 1. 30.
 Fapt. 7. 46.
 i Cap. 7. 1.
 Ezec. 14. 14,
 20.

Rom. 1. 17.
 Ebr. 11. 7.
 2 Pet. 2. 5.
 j Cap. 5. 22.
 k Cap. 5. 32.
 l Cap. 7. 1. &
 10. 9. & 13. 13.
 2 Cron. 34. 27.
 Luc. 1. 6.
 Rom. 2. 13. &

3. 19.
 m Ezec. 8. 17. &
 28. 16.
 Hab. 2. 8, 17.
 n Cap. 18. 21.
 Ps. 14. 2. &
 33. 13, 14. &
 53. 2, 3.
 o Ier. 51. 13.
 Ezec. 7. 2, 8, 6.

Amos 8. 2.
 1 Pet. 4. 7.
 p Vers. 17.
 q Vers. 13.
 Cap. 7. 4, 21,
 22, 23.
 2 Pet. 2. 5.
 r Cap. 7. 1, 7, 13.
 1 Pet. 3. 20.
 2 Pet. 2. 5.

s Cap. 7. 8, 9,
 15, 16.
 t Cap. 7. 9, 15.
 Ved. cap. 2.
 19.
 u Ebr. 11. 7.
 Ved. Esod. 40.
 16.
 v Cap. 7. 5, 9,
 16.

7 **S**I Iehova dîse cătră Noe: "intră în arcă, tu și totă casa ta; că pre ^b tine te vîdîu drept înaintea mea în generațiunea
2 acêta. Din tôte animalele ^c curate ȳea cu tine cîte șapte, masculul și femina lui, ^d și din animalele cele necurate cîte dîue, 3 masculul și femina lui; Și din paserile ceriului cîte șapte, masculul și femina lui, ca să li păstrezi semînta preste totu pămîntul.
4 Că preste șapte dîle voiî lăsa să ploîie asupra pămîntului ^e patru-dîci de dîle și patru-dîci de nopți, și voiî stîrpi de pe fața pămîntului tôte fîntețe ce amî făcutu. ^f Și Noe făcu tôte dîpre cum Iehova ^g i ordină.
6 Și Noe ^h era de șese sute de anî, cîndu veni deluviul de apă asupra pămîntului.
7 ⁱ Și intră Noe și fiiî lui și femea lui și femeele fiilorî lui cu elî în arcă, de apa deluviului. Și din animalele cele curate, și din animalele cele necurate, și din paseri, și din tôte cele ce se tîrîscu pe pămîntu,
9 Intrară cîte dîue, cîte dîue la Noe în arcă, mascul și femină, dîpre cumî ordinase
10 Dumneđuî lui Noe. Și dîpă ce trecură șapte dîle, apele deluviului fură asupra pămîntului.
11 In anulî șese sute alî viețeiî lui Noe, în luna a dîua, în a șapte-spre-decea dî a lunei, în dîia aceea se desfăcură tôte ^j isvîrele adîncului celui mare, și ^k stavilele ceriuri-
12 lorî se deschiseră. ^l Și plîia cădu pe pămîntu patru-dîci de dîle și patru-dîci de
13 nopți. Chiaru în dîia aceea ^m intrară în arcă Noe cu Șemû și Hamû și Iafetû, fiiî lui Noe, și femea lui Noe și cele trei
14 femeî ale fiilorî lui cu elî. ⁿ Ei și tôte animalele dîpre feliulî lorî, și tôte vitele dîpre feliulî lorî, și tôte tîrîtîrele ce se mișcă pe pămîntu dîpre feliulî lorî, și tôte paserile dîpre feliulî lorî, verî-ce
15 sbîră de totu soiulî: Aceste ^o intrară la Noe în arcă cîte dîue cîte dîue din totu
16 corpulî în care ^p era spiritulî de viêtă. Și cele ce intrară, intrară mascul și femine din totu corpulî, ^q precumî ordinase lui Noe Dumneđu; și dîpă d'însulî închise Iehova ^r ușa.
17 ^s Și veni deluviulî patru-dîci de dîle asupra pămîntului; și apa crescu și ardîcă
18 arcă, de se înălță deasupra pămîntului. Și apa se întăria și crescea fîrte pe pămîntu, ^t de innota arcă pe deasupra apei.
19 Și apa se întăria fîrte pe pămîntu, ^u de se acoperîră totî munții cei înalți de sub

totu ceriulî. Cîinci-spre-dece cotî se înălță 20 apa mai pe susu, dîpă ce munții se acoperîră.

^v Și muri totu corpulî ce se mișca pe 21 pămîntu, alî paserilorî și alî vitelorî și alî fîrelorî, și alî tuturorî celorî tîrîtîre ce se mișcă pe pămîntu, și totu omulî. Tôte ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{jy} ^{jz} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kw} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz}

SI Dumneđu ^{aa} și ^{ab} aduse aminte de Noe, 8 și de tôte fîrele, și de tôte vitele cari ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{jy} ^{jz} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kw} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz}

Și a șapte-spre-decea dî din luna a șeptea 4 arca se opri pe muntele Araratû. Și apa 5 se impușina totu mai tare până intră a decea lună, și la ântîia dî din luna a decea se vîdură vîrfurile munților.

Și dîpă patru-dîci de dîle Noe deschise 6 ferestra arcei pre care o făcuse. Și trîmese 7 pre corbû, care dîpă ce eși, merse și remerse, până ce se uscă apa de pe pămîntu. Dîpă aceea trîmese pre porumbû, 8 ca si vîdă, de a scăduțu apa de pe fața pămîntului. Și porumbulî neaflîndu locu de repausu tîlpelorî picîîreilorî sale, s'a întorsû la d'însulî în arcă, că apa era încă preste 9 fața a totu pămîntului. Și elî întîndîndu-și mâna, l'a prinsû, și l'a luatû la sine în arcă. Și elî mai asceptă încă alte șapte dîle, 10 și erăși trîmese pre porumbû din arcă. Și 11 porumbulî se întîrse la elî despre sîră; și êccê elî în gura lui avea o frunđă verde de olivû. Atunci cunoscû Noe, că apa a scăduțu de pe pămîntu. Și elî mai asceptă 12 alte șapte dîle, și trîmese de nou pre porumbû, care nu se mai întîrse la d'însulî.

Noe pîrîsesce arcă; legîmîntulî lui Dumneđu cu d'însulî.

Și în anulî șese sute unulî, în ântîia lună, 13 la ântîia dî a lunei, apa se uscasc de pe pămîntu, și Noe, ardîcîndu acoperîșul arcei,

Capulî 7.	b Cap. 6. 9.	c Vers. 12, 17.	j Vers. 4, 17.	n Vers. 2, 3.	Mat. 24. 39.	comparatî cu	1 Sam. 2. 19.
a Vers 7. 13.	Ps. 33. 18, 19.	f Cap. 6. 22.	k Vers. 1, 7.	o Vers. 4, 12.	Luc. 17. 27.	vers. 11 ace-	b Esod. 14. 21.
Mat. 24. 38.	Prov. 10. 9.	g Vers. 1.	l Cap. 6. 18.	p Ps. 104. 26.	2 Pet. 3. 6.	stîl capî.	c Cap. 7. 11.
Luc. 17. 26.	2 Pet. 2. 9.	h Cap. 8. 3.	m Ebr. 11. 7.	q Ps. 104. 6.	a Cap. 2. 7.	—	d Iov 38. 37.
Ebr. 11. 7.	c Vers 8.	i Prov. 8. 28.	n 1 Pet. 3. 20.	r Ier. 8. 23.	t 1 Pet. 3. 20.	Capulî 8.	e Cap. 7. 24.
1 Pet. 3. 20.	d Lev. 10. 10.	j Eze. 26. 19.	o 2 Pet. 2. 5.	s Vers. 4.	u 2 Pet. 1. 5. &	a Cap 19. 29.	f Cap. 6. 16.
2 Pet. 2. 5.	e Eze. 44. 23.	k Cap. 1. 7. & 8. 2.	p Vers. 2, 3, 8, 9.	t Cap. 6. 13, 17.	s 3. 6.	Esod. 2. 24.	
		l Ps. 78. 23.	m Cap. 6. 10.	u Iov 22. 16.	u Cap. 8. 3, 4.		

se uită, și ecccă făca pământului se uscasc.
 14 Și intră dūoa lună, de la dūoe-deci și șapte ale lunei, pământul eră uscat.
 15 Și Dumneđeū vorbi cătră Noe, dicēdu: 16 Eși din arcă, ^a tu și femea ta și fiii tei și 17 femeele fiilorū tei cu tine. ^a Tōte animalele cari *sunt* cu tine de totū feliulū: paserile și patrupedele, și tōte tērētōrile ce se tērescū pe pământū, scōte-le afară cu tine, ca să populeze cu abundență pământulū, ^a să crēscă și să se immultēscă pe pământū. Și așa Noe eși, și fiii lui și femea lui și femeele fiilorū lui cu d'insulū; Și tōte patrupedele, tōte tērētōrile, și tōte paserile, totū ce se mișcă pe pământū dupre feliulū lorū eșiră din arcă.
 20 Și Noe zidi altarū lui Iehova, și luă din ^a tōte vitele curate și din tōte paserile curate, și aduse olocaustū pe altarū. Și Iehova mirosi ^a mirosū plăcutū; și diše Iehova intru ânima sa: Nu voiū mai ^a blēstema altă dată pământulū din cauza omulū; că ^a cugetulū ânimei omulū *este* rău din tēnerețele lui; ^a nici nu voiū mai omorī totū ce *este* viu, 22 cumū amū făcutū. ^a Câte dīle va sta pământulū, nu va înceta semēnătura și sēcerișulū, frigulū și căldura, vēră și ērna, ^a dīia și nōptea.
 9 SI Dumneđeū bine-cuvēntă pre Noe și pre fiii lui, și li diše: ^a Creșceți, și vē immulțiți, și âmpleți pământulū. ^b Și frica vōstră și temerea vōstră să fiă preste tōte patrupedele pământulū, și preste tōte paserile ceriulū, și preste totū ce se tēresce pe pământū, și preste totī pesci mării; in mânele 3 vōstre s'au datū. ^a Totū ce se mișcă și vieză va fi vōi de mâncare, ca pre ^a legumele verđi 4 le-amū datū vōi ^a tōte. Și ^a carne cu vieța ei intr'insa, *care este* sângele ei, să nu mâncați. Că eū cu adeveratū vōiū recere sângele vieței vōstre; ^a de la verī-ce animalū ^a lū vōiū cere; ^a și din mâna omulū; din mâna fie-căruia ^a omū vōiū cere vieța fratelū seū. 6 ^a Celu ce va vērsa sânge de omū, și sângele aceluia se va vērsa de omū; ^a că Dumneđeū dupre chipulū seū a făcutū pre omū. 7 Ear vōi ^a creșceți și vē immulțiți! Plodiți pe pământū și vē immulțiți pe d'insulū. 8 Și Dumneđeū vorbi lui Noe și fiilorū lui 9 cari erău cu d'insulū, dicēdu: Și eū, ^a ecccă eu intărescū ^a legământulū meu cu vōi, și 10 cu seminția vōstră după vōi; ^a Și cu tōte

viețuitōrele, cari *sunt* împreună cu vōi: cu paseri, cu vite, cu tōte fērele pământulū, cari *sunt* împreună cu vōi, cu tōte căteau eșitū din arcă: cu tōte animalele pământulū. Da, ^a eū intărescū legământulū meu cu vōi, 11 că nu se va mai perde totū corpulū de apa deluviulū, și că nu va mai fi deluviū, ca să strice pământulū.

Și a dīsū Dumneđeū: ^a Acesta *este* semnulū 12 legământulū, care ^a lū punū eū intre mine și intre vōi și intre tōte viețuitōrele cari *sunt* cu vōi, pentru tōte generațiunile. Eū amū 13 pusū ^a arculū meu in nūori, și acesta va fi semnū de legământū intre mine și intre pământū. Și cândū eū vōiū acoperi pământulū cu nūori, arculū se va arăta in nūori. Și mī ^a vōiū aduce aminte de legământulū 15 meu, ce este intre mine și tine și intre tōte viețuitōrele de verī-ce corpū; și apa nu se va mai face in deluviū ca să pērdă totū corpulū. Și arculū va fi in nūori, și eū ^a lū 16 vōiū vedē pre elū, spre a mī aduce aminte de ^a eternulū legământū, *care este* intre Dumneđeū și intre tōte viețuitōrele de verī-ce corpū, care *este* pe pământū. Și Dumneđeū diše 17 lui Noe: Acesta *este* semnulū de legământū, pre care l'amū intăritū intre mine și intre totū corpulū ce *este* pe pământū.

Continuarea istoriei lui Noe; profetia sa despre cei trei fii ai seī.

Și fiii lui Noe cari eșiră din arcă erău: 18 Șemū, Hamū și Iafetū; și ^a Hamū era părintele lui Canaanū. ^a Acești trei *sunt* fiii lui 19 Noe, ^a și de la d'inșii s'a populatū totū pământulū.

Și Noe începu să fiă ^a agricultorū, și plântă 20 și via; Și bea din vinū, ^a și se imbētă, și 21 se desvelī in cortulū seū. Și Hamū, părintele lui Canaanū, vedēndū golicіunea părintelū seū, spuse celorū dūoi frați ai seī de afară. ^a Și Șemū și Iafetū luară o mantie, 23 și o puseră pe amēndūoe umerele lorū, și mergēndū cu dosulū înainte, acoperiră golicіunea părintelū lorū; și fecele lorū erău cātāndū înapoi, și ei nu vēdură golicіunea părintelū lorū. Și Noe, după-ce se trezi 24 de vinū, înțelegēndū ceea ce-i făcu lui fiulū seū celū mai tēnērū, diše: ^a Blēstematū fiă 25 Canaanū! ^a servū va fi elū servilorū fraților seī. Și mai diše: ^a Bine-cuvēntatū 26 fiă Iehova, Dumneđeulū lui Șemū; și Canaanū va fi servulū lui. Dumneđeū va largi 27

g Cap. 7. 13. lov 14. 4. & 15. 14.
 a Cap. 7. 15. Ps. 51. 5.
 i Cap. 1. 21. Ier. 17. 9.
 j Lev. cap. 11. Mat. 15. 19.
 k Lev. 1. 9. Rom. 1. 31. & 2 Cor. 2. 15. 3. 23.
 l Eze. 5. 2. a Cap. 9. 11. 15.
 m Cap. 3. 17. & o Isa. 54. 9.
 n Cap. 6. 5. p Ier. 33. 20. 25.
 Cap. 1. 19.

a Rom. 14. 14, 20.
 b 1 Cor. 10. 23, 26.
 c Col. 2. 16.
 d 1 Tim. 4. 3. 4.
 e Lev. 17. 10. 11, 14. & 11. 26.
 f Deut. 12. 23.
 g 1 Sam. 14. 35.
 h Apoc. 15. 20, 19.
 i Esod. 21. 28.
 j Cap. 4. 9, 10.
 k Ps. 9. 19.
 l Exod. 17. 26.
 m Esod. 21. 12, 14.
 n Lev. 24. 17.
 o Mat. 26. 52.
 p Apoc. 15. 10.
 q Cap. 1. 27.
 r Vers. 1. 19.
 s Cap. 1. 28.
 t Cap. 6. 18.
 u Isa. 54. 9.
 v Ps. 115. 9.
 w Isa. 54. 9.
 x Cap. 17. 11.
 y Esod. 28. 12.
 z Lev. 26. 42.
 45.
 Esod. 16. 60.
 t Cap. 17. 13. 19.
 u Cap. 10. 6.
 v Cap. 5. 32.
 w Cap. 10. 32.
 x Cron. 14. & y Cap. 3. 12, 23.
 z 4. 2.
 1 Cor. 10. 12.
 a Esod. 20. 12.
 b Gal. 6. 1.
 c Deut. 27. 16.
 d Ios. 9. 23.
 e 1 Reg. 9. 20.
 f Ps. 144. 15.
 g Ebr. 11. 16.
 h Prov. 20. 1.

pre Iafetü, *și va locui în corturile lui Șemü; și Canaanü va fi servulü lui.

28 Și Noe după deluviü trăi trei sute cinci-
29 decî de ani. Și toate ȕilele lui Noe fură
nouă-sute cinci-deci de ani; și muri.

Istoria fiilorü lui Noe; împrăștiarea și aședarea lorü.

10 **A**CESTE sînt generațiunile fiilorü lui
Noe, Șemü, Hamü și Iafetü, *cărora se
2 născură fii după deluviü. ^bFiii lui Iafetü fură:
Gomerü și Magogü, Madai și Iavanü, și Tu-
3 balü, și Meșechü, și Tirasü. Și fiii lui Go-
4 merü: Așkenasü și Rifatü și Togarma. Și
fiii lui Iavanü: Elișä și Tarșışü, Chitimü
5 și Dodanimü. De la aceștia s'au despărțitü
*țermurile națiunilorü în țerlele lorü, fiă-ca-
re după limba sa, după neamurile lorü, în
națiunile lorü.

6 ^aȘi fiii lui Hamü: Cușü și Mizraimü și
7 Putü și Canaanü. Și fiii lui Cușü: Șeba și
Havilahü și Sabta și Raema și Sabteca. Și
fiii lui Raema: Șeba și Dedanü.

8 Și Cușü născu pre Nimrodü; acesta in-
9 cepu a fi puternicü pe pămëntü. Elü era
*vănătorü puternicü ^jînaintea lui Iehova;
de aceea se ȕicea: Vänătorü puternicü în-
10 intea lui Iehova, ca Nimrodü. ^gȘi începu-
putulü imperăției lui fu Babelü și Erechü
11 și Accadü și Calne, în țerra Șinarü. Și
eși din acea țerrä în Assiria, și zidi Nini-
12 va și Rechobot-Irü și Calachü; Și Resenü
între Niniva și Calahü. Această *Ninivä este*
13 cetate förte mare. Și Mizraimü născu pre
Ludimü și pre Anamimü, pre Leabimü și pre
14 Naftuhimü; Și pre Patrusimü, și pre Casluhimü
(*din cari eșirä Filistenii), și pre Caftorimü.

15 Și Canaanü năcu pre Sidonü, pre äntëiü-
16 născutulü seü, și pre Hetü; Și pre Iebuseü și
pre Amoreü și pre Ghergheseü; Și pre Heveü
17 și pre Arkeü și pre Seneü; Și pre Arvadeü și
pre Zemareü și pre Hamateü; și după aceștia
18 se împrăștiară nêmurile Cananeilorü. ⁱȘi
hotărele Cananeilorü se întindeä de la Si-
donü prin Gherara până la Gaza, prin So-
doma, Gomorha, Adma și Zeboimü până la
20 Lașä. Aceștia sînt fiii lui Hamü după nê-
murile Icrü și limbele lorü în țerlele lorü,
în națiunile lorü.

21 Și lui Șemü, părintele tuturilor fiilorü lui
Eberü și fratele celü mai mare alü lui Ia-
22 fetü, se născură fii. ^jFiii lui Șemü: E-
lamü, și Assurü, și Arfachsadü și Ludü și
23 Aramü. Și fiii din Aramü: Uzü și Hulü
24 și Gheterü și Mașü. Și Arfachsadü nă-
scu pre ^kȘelahü, și Șelahü născu pre E-

berü. ^lȘi lui Eberü se născură dūoi fii: 25
numele unuia Pelegü, că în ȕilele lui se
împărți pămëntulü; și numele fratelui seü
—Iochtanü. Și Ioktanü născu pre Almodadü 26
și pre Șelef și pre Azarmavetü și pre Ierah,
Și pre Adoramü și pre Uzalü, și pre Dikla, 27
Și pre Obalü și pre Abimaelü și pre Șeba, 28
Și pre Ofirü și pre Havila și pre Iobabü. 29
Toți aceștia sînt fiii lui Ioktanü. Și lo- 30
cuinta acestora era de la Meșä până la
Sefarü, muntele de la resăritü. Aceștia sînt 31
fiii lui Șemü după nêmurile lorü și limbele
lorü, în țerlele lorü, în națiunile lorü. ^mA- 32
ceștia sînt nêmurile fiilorü lui Noe, du-
pre generațiunile lorü în națiunile lorü.
Și ⁿde la aceștia s'au respânditü popórele
pe pămëntü după deluviü.

Zidirea Babilonului; amestecarea limbelorü.

SI era preste totü pămëntulü o singură 11
limbă și o vorbire. Și a fostü, cândü 2
pornirä ei spre resăritü, că aflară o câmpia
în pămëntulü Șinarü; și se aședară acolo.

Și ȕiserä unulü cätără altulü: Haideti să 3
facemü cäramiȕi, și să le ardemü în focü;
și cäramiȕele li servirä de péträ, și bi-
tumulü li servi de bruftuelä. Și ȕiserä: 4
Haideti să ni zidimü o cetate și unü turnü
*cu vêrfulü până la ceriü, și să ni facemü
nume, ca să nu ne respândimü preste totü
pămëntulü. ^bAtunci Iehova se pogori, ca 5
să vêdä cetatea și turnulü, pre care-lü zi-
diau fiii ömenilorü. Și Iehova ȕise: éccé 6
*unü singurü poporü este, și toți ^ca o limbä au,
și ce începură a face! și acumü nemica
nu-i va impedece de a face toate cäte ^daü
cugetatü. Veniți darü, ^esă ne pogorimü, și 7
să li amestecămü acolo limba lorü, ca ei să
*nu înțelögä unulü limba celü-l-altü. Și 8
Iehova ^fi împrăștiä pre ei de acolo ^gpreste
faça a totü pămëntulü, și ei încetarä
de a zidi cetatea. Pentru aceea numele 9
ei s'a chiămatü Babelü, ^hcă Iehova acolo
amestecä limba a totü pămëntulu, și de
acolo ⁱi împrăștiä pre ei Iehova preste totü
pămëntulü.

Urmașii lui Șemü până la Terah.

^kAcește sînt generațiunile lui Șemü; Șemü 10
era de o sutä de ani cândü născu pre
Arfachsadü, dūoi ani după deluviü. Și Șemü, 11
după ce născu pre Arfachsadü, trăi cinci
sute de ani; și născu fii și fete. Și Arfach- 12
sadü era de trei-deci și cinci de ani, cândü
născu pre ^lȘelahü; Și Arfachsadü, după ce 13
născu pre Șelahü, trăi patru sute trei ani;

^a Efeș. 2. 13, 14.
& 3. 6.

Capulü 10:
^a Cap. 9. 1. 7.
19.

^b 1 Cro. 1. 5, etc.
^c Ps. 73. 10.

Ier. 2. 10. &
25. 22.
Zef. 2. 11.
^d 1 Cro. 1. 8. etc.

^e Ier. 16. 16.
Mic. 7. 2.

^f Cap. 6. 11.
^g Mic. 5. 6.
^h 1 Cron. 1. 12.
ⁱ Cap. 13. 12,

14. 15. 17. &
15. 18-21.

Num. 34. 2-12.
Ios. 12. 7, 8.
^j 1 Cro. 1. 17, etc.
^k Cap. 11. 12.

^l 1 Cron. 1. 19.
^m Vers. 1.

ⁿ Cap. 9. 19.
Capulü 11:
^a Deut. 1. 28.

^b Cap. 18. 21.
^c Cap. 9. 19.

Fapt. 2. 4, 5, 6.
Fapt. 17. 26.
^d Vers. 1.
^e Ps. 2. 1.
^f Cap. 1. 26.

Ps. 2. 4.
Fapt. 2. 4, 5, 6.

^g Cap. 42. 23.
Deut. 28. 49.
Ier. 5. 15.
1 Cor. 14. 2, 11.

^h Luc. 1. 51.
ⁱ Cap. 10. 25, 32.

^j 1 Cor. 14. 23.
^k Cap. 10. 22.
1 Cron. 1. 17.
^l Ved. Luc. 3. 36

14 și nascu fiii și fete. Și Șelahü era de trei-
15 decii de ani, când nascu pre Eberü; Și Șe-
lahü, după ce nascu pre Eberü, trăi patru
16 sute trei ani; și nascu fii și fete. ^mȘi E-
berü era de trei-deci și patru de ani, cândü
17 nascu pre ⁿPelegü; Și Eberü, după ce nascu
pre Pelegü, trăi patru sute trei-deci de
18 ani; și nascu fii și fete. Și Pelegü era de
19 trei-deci de ani, cândü nascu pre Rehu. Și
Pelegü, după ce nascu pre Rehu, trăi două
20 sute nouă ani; și nascu fii și fete. Și Rehu
era de trei-deci și două de ani, cândü nascu
21 pre ^oSerugü; Și Rehu, după ce nascu pre
Serugü, trăi două sute șapte ani; și nascu
22 fii și fete. Și Serugü era de trei-deci de
23 ani, cândü nascu pre Nahorü. Și Serugü
după ce nascu pre Nahorü, trăi două sute
24 de ani; și nascu fii și fete. Și Nahorü era
de două-deci și nouă de ani, cândü nascu
25 pre ^pTerahü; Și Nahorü, după ce nascu
pre Terahü, trăi o sută nouă-spre-dece ani;
26 și nascu fii și fete. Și Terahü era de șapte-
decii de ani, cândü ^rnascu pre Abramü, pre
Nahorü și pre Haranü.

Familia lui Terahü; strămutarea lui la Haranü.

27 Și aceste *sunt* generațiunile lui Terahü;
Terahü nascu pre Abramü, pre Nahorü și
28 pre Haranü; și Haranü nascu pre Lotü. Și
Haranü muri in prezența părintelui său Te-
rahü in pământul nascerei sale, in Urü in
29 Chaldea. Și Abramü și Nahorü ^{și} luară fe-
mei; numele femeii lui Abramü era ^rSarai,
și numele femeii lui Nahorü era ^sMilcha,
fata lui Haranü, carele fu părintele Milchei
30 și părintele Ischei. Și ^tSarai era stérpă
31 și ^un-avea copii. Și Terahü ^vluă pre Abramü
fiulul său, și pre Lotü fiulul lui Haranü, pre
fiulul fiului său, și pre Sarai, noră-sa, femea
fiului său Abramü; și eșiră împreună in
^wUru in Chaldea, ca să meargă in ^xpă-
mântul Canaanü; și venindü până la Ha-
32 ranü se aședară acolo. Și zilele lui Te-
rahu erau două sute cincii ani; și Terahü
muri in Haranü.

*Chiamarea lui Abramü; călătoriile sale la Canaanü
și la Egiptü.*

12 **S**I ^aIehova ^bdisese lui Abramü: Eși din pă-
mântul teü, și din locul nascerei tale,
și din casa părintelui teü, in pământul care
2 eu ți-lü voiü arată ^cție. ^bȘi te voiü face
națiune mare, și ^cte voiü bine-cuvânta, și
voiü face numele teü mare, ^dși vei fi bine-

cuvântare; ^eȘi voiü bine-cuvânta pre cei ce
te bine-cuvântă, și pre celü ce te va blés-
tema, ^flū voiü bléstema, și ^gse vorü bine-
cuvânta intru tine toate nēmurile pământului.

Și Abramü se duse dupre cumü Iehova ^hî
disese, și merse cu d'insulü Lotü. Și era A-
bramü de șapte-deci și cincii de ani, cândü
eși din Haranü. Și Abramü luă pre Sarai,
5 femea sa, și pre Lotü, fiulul fratelui său,
și cu toate averile lorü, pre cari le agoni-
siseră, și ⁱsufletele ce le cęstigasera ei
in ^jHaranü, și eșiră să meargă in pământulü
Canaanü; și adjunseră in pământulü Ca-
naanü.

Și Abramü ^kstrăbātu pământulü acela până
6 la loculü Șechemü, ^lpână la stejarulü More;
^mși Cananeii locuiaü atunci pământulü. ⁿȘi se
7 arată Iehova lui Abramü, și ^oîdisese: Pămên-
tulü acesta ^plū voiü da ^qseminției tale. Și
Abramü zidi acolo ^raltarü lui Iehova, care
se arătase lui.

Și de acolo trecu la muntele celü despre
8 resăritü de Bethelü, și ^sși intinse cortulü său,
^tavëndü Bethelulü spre apusü, și Ai spre
resăritü; și zidi acolo altariü lui Iehova, și
^uinvocă numele lui Iehova. Și Abramü ple-
9 că, ^vmergëndü și înaintändü spre mēdă-
di.

Și se făcu ^wfómete in térră, și Abramü
10 ^xse pogori in Egiptü, ca să petrecă acolo, că
fómetera era ^ygrea in térră. Și apropiindu-se
11 elü să intre in Egiptü, ^zdisese cătră Sarai, fe-
mea sa: Eaccē eü cunoscü că tu ^aesci fe-
mea ^bfrumösă la față. Și se pôte întempla,
12 ca Egiptenii, vedëndu-te pre tine, să dică:
Femea lui ^ceste acēsta; și ^dpre mine să me
omóre, și pre tine să te lase viă. ^eȚi, te
13 rogü, ^fcă ^gesci sora mea, ca pentru tine să mi fiă
bine; și din cauza ta să trăescă sufletulü meü.

Și venindü Abramü in Egiptü, ^hvedură E-
14 giptenii femea, că ⁱera frumösă förte. Și ve-
dënd'o pre ea mai marii lui Faraonü, o lău-
dară cătră Faraonü, și femea ^jfu dusă in
casa lui Faraonü. Acesta pentru d'insa ^kfă-
cu bine lui Abramü, și elü dobândi oi și
15 boi și asini, servi și serve, și asine și cămile.
Și Iehova ^llovi pre Faraonü și casa lui
17 cu mari plăgi pentru Sarai, femea lui A-
bramü. Și Faraonü chiamă pre Abramü,
18 și ^mîdisese: ⁿPentru ce mi-ai făcutü mie a-
cēsta? pentru ce nu mi-ai spusü, că ea ^oeste
femea ta? Pentru ce ai disü: Sora mea
19 este ea? Și eü eramü oă o icaü mie de fe-
mea. Și acumü, ^pecceți femea ta! Iea-o,

^m 1 Cron. 1. 19.
ⁿ Loc. 3. 35.
^o Luc. 3. 35.
^p Luc. 3. 34.
^q Ios. 24. 2.
^r 1 Cron. 1. 26.
^s 1 Cron. 17. 15. &
20. 12.
^t Cap. 22. 20.

^u Cap. 16. 1, 2. &
18. 11, 12.
^v Cap. 12. 1.
^w Neem. 9. 7.
^x Fapt. 7. 4.
^y Cap. 10. 19.
—
Capitulü 12.
^z Cap. 15. 7.

Neem. 9. 7.
Isa. 41. 2.
Fapt. 7. 3.
Ebr. 11. 8.
^b Cap. 17. 6. &
18. 18.
Deut. 26. 5.
1 Reg. 3. 8.
^c Cap. 24. 35.

^d Cap. 28. 4.
Gal. 3. 14.
^e Cap. 27. 29.
Esod. 23. 22.
Num. 24. 9.
^f Cap. 18. 18. &
22. 18. & 26. 4.
Ps. 72. 17.
Fapt. 3. 25.

Gal. 3. 8.
^g Cap. 14. 14.
^h Cap. 11. 31.
ⁱ Ebr. 11. 9.
^j Deut. 11. 30.
Jude. 7. 1.
^k Cap. 10. 18.
19. & 13. 7.
^l Cap. 17. 1.

^m Cap. 13. 15. &
17. 8.
Ps. 105. 9. 11.
ⁿ Cap. 13. 4.
^o Cap. 13. 4.
^p Cap. 13. 3.
^q Cap. 26. 1.
^r Ps. 105. 13.
^s Cap. 43. 1.

^t Vers. 14.
Cap. 26. 7.
^u Cap. 20. 11. &
26. 7.
^v Cap. 20. 5, 19.
Ved. cap. 26. 7.
^w Cap. 39. 7.
Mat. 5. 28.

^x Cap. 20. 2.
^y Cap. 20. 14.
^z Cap. 20. 18.
1 Cron. 16. 2.
Ps. 105. 14.
Ebr. 13. 4.
^a Cap. 20. 9. &
26. 10.

20 și te du! ^a Și Faraon dăde ordinu omeni-
loru lui pentru d'insulă; și ei lă conduseră
pre elu și pre femea sa și toate câte avea elu.

*Re'ntorcerea lui Abramă la Canaanu, și despărți-
rea sa de Lotu.*

13 **S**I Abramă și femea lui și cu toate ce a-
vea. și Lotu împreună cu d'insulă, se
2 sui din Egiptu ^a spre mēdă-qi. ^b Și Abramă
era forte avutu in vite, in argintu și in aurū.
3 Și elu merse in călătoriele sale ^c de la mē-
dă-qi până la Bethelū, până la acelu locu,
unde mai nainte fusese cortulū seū, intre
4 Bethelū și Ai: In ^d loculū altarulū care-lū
făcuse elu acolo mai nainte, și unde Abramă
^e invocase numele lui Iehova.

5 Dar și Lotu, care mergea cu Abramū,
6 avea oi și boi și corturi. Și ^f pământulū a-
cela nu i încăpea pre d'inșii, ca să potă
locui împreună, că averile lorū erau mari,
și de aceea ei nu puteau locui împreună.
7 Și se născu ^g certă intre păstorii vitelorū
lui Abramū, și intre păstorii vitelorū lui Lotu.
(^h Și Chananeii și Ferezeii locuiau atunci pā-
8 mēntulū acela). Și Abramū dīse către Lotu:
Rogū-te. ⁱ să nu fiā certă intre mine și intre
tine, seū intre păstorii mei și intre păstorii
9 tei; că noi sūntemū frați. ^j Aū nu este totū
pământulū inaintea ta? rogū-te, desparte-te
de mine; ^k decā *rei merge* tu spre stānga, cū
voiū merge la drēpta; și de *rei merge* tu
spre drēpta, cū voiū merge spre stānga.

10 Și Lotu rădicāndu-și ochii seī, se uitā
preste totā ^l câmpia Iordanulū, că era a-
dăpatā preste totū, și mai nainte de ^m a
strica Iehova Sodoma și Gomora era ⁿ ca
grădina lui Iehova, ca pământulū Egiptu-
11 lui până spre ^o Zoarū. Și Lotu ^p și alese
totā câmpia Iordanulū, și Lotu apucā spre
resăritū; ^q așā se despărțirā unulū de al-
tulu: Abramū locui in pământulū Canaanū,
și Lotu ^r locui in cetățile câmpiei, și ^s și
12 ^t întinse corturile sele până la Sodoma. Și
13 ^u întinse corturile sele până la Sodoma. Și
14 ^v întinse corturile sele până la Sodoma. Și
15 ^w întinse corturile sele până la Sodoma. Și
16 ^x întinse corturile sele până la Sodoma. Și
17 ^y întinse corturile sele până la Sodoma. Și
18 ^z întinse corturile sele până la Sodoma. Și
19 ^{aa} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
20 ^{ab} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
21 ^{ac} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
22 ^{ad} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
23 ^{ae} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
24 ^{af} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
25 ^{ag} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
26 ^{ah} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
27 ^{ai} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
28 ^{aj} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
29 ^{ak} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
30 ^{al} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
31 ^{am} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
32 ^{an} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
33 ^{ao} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
34 ^{ap} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
35 ^{aq} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
36 ^{ar} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
37 ^{as} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
38 ^{at} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
39 ^{au} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
40 ^{av} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
41 ^{aw} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
42 ^{ax} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
43 ^{ay} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
44 ^{az} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
45 ^{ba} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
46 ^{bb} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
47 ^{bc} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
48 ^{bd} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
49 ^{be} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
50 ^{bf} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
51 ^{bg} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
52 ^{bh} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
53 ^{bi} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
54 ^{bj} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
55 ^{bk} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
56 ^{bl} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
57 ^{bm} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
58 ^{bn} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
59 ^{bo} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
60 ^{bp} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
61 ^{bq} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
62 ^{br} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
63 ^{bs} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
64 ^{bt} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
65 ^{bu} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
66 ^{bv} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
67 ^{bw} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
68 ^{bx} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
69 ^{by} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
70 ^{bz} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
71 ^{ca} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
72 ^{cb} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
73 ^{cc} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
74 ^{cd} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
75 ^{ce} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
76 ^{cf} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
77 ^{cg} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
78 ^{ch} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
79 ^{ci} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
80 ^{cj} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
81 ^{ck} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
82 ^{cl} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
83 ^{cm} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
84 ^{cn} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
85 ^{co} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
86 ^{cp} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
87 ^{cq} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
88 ^{cr} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
89 ^{cs} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
90 ^{ct} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
91 ^{cu} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
92 ^{cv} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
93 ^{cw} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
94 ^{cx} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
95 ^{cy} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
96 ^{cz} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
97 ^{da} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
98 ^{db} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
99 ^{dc} întinse corturile sele până la Sodoma. Și
100 ^{dd} întinse corturile sele până la Sodoma. Și

Promisiunea lui Dumnezeu reînviu lui Abramū.

14 **S**i Iehova dīse lui Abramū, după-ce Lotu
^a se despărți de d'insulū: înaltă-ți ochii
tei, și uită-te din loculū unde te afli ^b spre
mēdă-nopte și spre mēdă-qi și spre resăritū
15 și spre apusū. Că totū pământulū care-lū

veđi, lū voiū da ^c ție și ^d seminției tale in
eternū. Și ^e voiū face ca seminția ta să fiā 16
ca pulbera pământulū; decā cineva pōte
numera pulbera pământulū, atunci și se-
minția ta se va putē numera. Scōlā-te, pre- 17
âmbilā-te in ^f acestū pământū, in lungulū și
in latulū lui, că lū voiū da ție. Și Abramū 18
rădicāndu-și corturile, veni și ^g locui aprō-
pe de stejarulū lui Mamre. ^h care este lângā
Ebronū; și acolo zidi elū altarū lui Iehova.

*Invasiunea Canaanulū; luarea și scăparea lui
Lotu; Melchisedekū.*

Si s'a întemplatū in zilele lui Amrafelū, 14
regele ^a Șinarulū, a lui Ariochū regele
Elasarulū, a lui Chedorlaomerū regele ^b E-
lamulū, și a lui Tedalū regele din Goimū, Că 2
acestia făcurā resbelū cu Bera regele So-
domei, cu Birša regele Gomorei, cu Șinabū,
regele ^c Admei, și cu Șemeberū regele Ze-
boimulū, și cu regele Beleī, adică ^d a Zoaru-
lū. Toți acestia se întrunirā in valea Siddimū, 3
^e adică Marea sārātā. De dūoi-spre-dece 4
anī ^f erau ei supuși lui Chedorlaomerū, și
in alū trei-spre-decelea se rescularā. Și 5
intr'alū patru-spre-decelea anū veni Che-
dorlaomerū, și regii ce ^g fineaū cu d'insulū,
și băturā pre ^h Refaimi in ⁱ Așteroth-Kar-
naimū; și pre ^j Susei in Hamū, ^k și pre E-
mei in Șave-Kiriathaimū. ^l Și pre Horei la 6
muntele lorū Seirū, până la Elū-Paranū care
este lângā pustiiū. Și intorcēndu-se, ve- 7
nirā la Enū-Mișpatū care este Kadeșū, și
băturā totā câmpia Amalekiților, și pre
Amorei carii locuiau in ^m Azazonū-Tamarū.

Și eșirā regele Sodomei, și regele Go- 8
morei, și regele Admei, și regele Zeboi-
mulū, și regele Beleī, care este Zoarū, și se
ordinarā de bataiā asupra acelorā in valea
Siddimū: Asupra lui Chedorlaomerū regele 9
Elamulū, și asupra lui Tidalū regele de
Goimū, și asupra lui Amrafelū regele Șina-
rulū, și asupra lui Ariochū regele Elasaru-
lū: patru regi asupra a cincī. Și valea 10
Siddimulū era plinā de ⁿ puțuri de bitumū;
și regele Sodomei și celū alū Gomorei fu-
girā, și cădurā acolo; și cei ce scăparā
fugirā ^o la munte. Și ^p acei regi luarā ^q toate
11 avuțiile din Sodoma și din Gomora, și toate
bucatele lorū, și se duserā. Și luarā și pre 12
Lotū, fiulū ^r fratelū lui Abramū, ^s care

a Prov. 21. 1.	g Cap. 26. 20.	25.	s Cap. 6. 11.	112. 2.	Rom. 4. 16, 17.	c Deut. 29. 23.	i Deut. 2. 20.
—	h Cap. 12. 6.	n Cap. 2. 10.	t Vers. 11.	y Cap. 15. 5. &	18. Ebr. 11. 12.	d Cap. 19. 22.	j Deut. 2. 10,
Caplū 13.	i 1 Cor. 6. 7.	Isa. 51. 3.	u Cap. 28. 14.	22. 17. & 26.	z Cap. 14. 13.	e Num. 34. 12.	11.
a Cap. 12. 9.	j Cap. 20. 15. &	o Cap. 14. 2. & 8.	v Cap. 12. 7. &	4. & 28. 14. &	a Cap. 35. 27. &	f Deut. 3. 17.	k Deut. 2. 12,
b Cap. 24. 35.	34. 10.	19. 22.	15. 18. & 17.	32. 12.	37. 14.	g Deut. 3. 16.	22.
Pa. 112. 3.	k Rom. 12. 17.	p Cap. 19. 20.	8. & 24. 7. &	Esod. 32. 12.	—	h Ps. 107. 34.	l 2 Cron. 20. 2.
Prov. 10. 22.	l Ebr. 12. 14.	q Cap. 14. 12. &	25. 4.	Num. 23. 10.	Capulū 14.	i Cap. 9. 26.	m Cap. 11. 3.
Cap. 12. 8, 9.	m Iac. 3. 17.	19. 1.	Num. 34. 12.	Deut. 1. 10.	a Cap. 10. 10. &	j Cap. 15. 30.	n Cap. 19. 17, 30.
Cap. 12. 7, 8.	n Cap. 19. 17.	2 Pet. 2. 7, 8.	Deut. 34. 4.	1 Reg. 4. 20.	11. 2.	k Deut. 3. 11.	o Vers. 16, 21.
Pa. 116. 17.	o Deut. 34. 3.	r Cap. 18. 24.	Fapt. 7. 5.	1 Cron. 27. 23.	b Isa. 11. 11.	l Ios. 12. 4. &	p Cap. 12. 5.
Cap. 36. 7.	p Ps. 107. 34.	z Ezech. 16. 49.	z 2 Cron. 20. 7.	Isa. 48. 19.	—	m 13. 13.	q Cap. 13. 12.
	q Cap. 19. 24.	2 Pet. 2. 7, 8.	Pa. 37. 23, 29. &	Ier. 33. 22.			

locuia în Sodoma, și *totă* averea lui, și se duseră.

- 13 Atunci veni din cei scăpați, și de-
de de scire lui Abramū Ebreulū, care
locuia la Stejarulū lui Mamre Amoreulū,
fratele lui Eșcolū, și fratele lui Anerū, care
14 rii erau confederații lui Abramū. Și Abramū
auzindū că s'a luatū captivū fratele seū,
inarmă pre servii seī, cei născuți în casa
sa, trei sute optū-spre-zece la numerū, și i
15 urmari până la Danū. Și împărțindu-se
în două noptea în contra lorū, elū și servii
seī, i bātu, și i urmari până la Hoba ce
16 este de-a stânga Damasculū. Și aduse înapoi
tote avuțiile, și pre Lotū fratele seū;
și totă averea sa o aduse înapoi, și pre femeii
și pre poporū.

- 17 Și regele Sodomei eși lui Abramū spre
intimpinare, după ce se întorse de la în-
vingerea lui Chedorlaomerū și a celorū-l-alti
regi cari erau cu d'insulū, în valea Șave, care
18 este valea regelui. Și Melchisedekū
regele Salemulū i aduse pâne și vinū; și
elū era preutū Dumneșeulū celū pre-
19 înaltū. Și elū lū bine-cuvântă, și dīse: Bine-
cuvântatū fiā Abramū de Dumneșeulū
celū pre-inaltū, Stēpānulū ceriulū și alū
20 pământulū; Și bine-cuvântatū sā fiā Dum-
neșeulū celū pre-inaltū, care a datū pre
neamicū tei în mânele tale. Și Abramū i
dede decimā din tote.

- 21 Și regele Sodomei dīse lui Abramū: Dă-mi
22 mie omenii, și avuțiile iē-ti-le ție. Și A-
bramū respunse regelui Sodomei: Înăl-
țat-amū mâna mea către Iehova Dumneșeulū
celū pre-inaltū, Stēpānulū ceriulū și alū pā-
23 mēntulū; Jurāndu-mē, că nimica nu voiū
lua din tote ale tale, de la firū de ață pā-
nā la curaūa de încălțăminte; ca sā nu
24 dici: Eū amū inavuțitū pre Abramū; Afară
numai ceea ce feciorii aū māncatū, și par-
tea bărbaților Anerū, Eșcolū și Mamre,
cari aū mersū cu mine; accia și vorū lua
partea lorū.

Dumneșeū reînnoește promisiunile sale lui Abramū.

- 15 Dup'aceste fost'a cuvēntulū lui Iehova că-
tră Abramū in visiune, dīcēndū: Nu
te teme, Abrame! Eū sūnt scutulū teū și
2 resplătirea ta forte mare. Și Abramū re-

sponse: Dōmne Iehova, ce'mi vei da mie?

Eū mē trecū din viēță fără copii, și mos-
cenitorulū casei mele este Damascēnulū E-
liezerū. Și Abramū dīse: Ecce, nu mi-ai
3 datū seminția, și ecce fiulū casei mele
va fi moscenitorulū meū. Și ecce, cuvēntulū
4 lui Iehova fostū cătră d'insulū, dīcēndū: Nu
acesta te va mosceni, ci celū-ce va eși din
cōplese tale, acela te va mosceni. Și dusu-
5 l'a pre elū afară, și dīse: Privesce acumū
ceriulū, și numeră stelele, dacă le poți nu-
mera! I așa, i dīse lui, va fi seminția ta.
Și Abramū creșu lui Iehova, și Iehova i
6 socoti acēsta spre dreptate.

Și elū i dīse: Eū sūnt Iehova, care
7 te-amū scosū pre tine din Urū a Chal-
deilorū, ca să-ți dau pământulū acesta spre
a-lū stēpāni. Și Abramū respunse: Dōmne
8 Iehova! de pe ce voiū cunōsce, că-lū voiū
stēpāni? Și Iehova i respunse: Adu-mi o
9 juncă de trei ani, și o capră de trei ani,
și unū berbec de trei ani, și o turturea, și
unū porumbū. Și elū i aduse tote acestea,
10 și le despica prin medilocū, și puse fiā-ca-
re jumătate față cu ceea-l-altă; și pas-
rile nu le despica. Și se coboriră paseri
11 răpitore preste stērvuri, și Abramū le alungă.

Și pe la apusul sōrelui unū somnū
12 adūncū cădu asupra lui Abramū, și ecce fric-
că și întunecū mare lū cuprinsēră pre
d'insulū. Atunci Iehova dīse lui Abramū:
13 Cu adevēratū să sciī, că seminția ta va
petrece într'unū pământū, ce nu i alū ei, și
că ea va servi națiunei de acolo, care o va
asupri patru sute de ani. Dar eū și pre
14 națiunea aceea, la care vorū fi servi. o
voiū judica; și dup'aceea eși-vorū cu mari
averi. Și tu vei veni la părinții tei în
15 pace, și te vei înmormēta în bētrānețe
fericite. Și ei la a patra generațiune se
16 vorū reîntōrce aici; că fără-de-legea A-
moreilorū încă nu s'a îndeplinitū. Și a-
17 punēndū sōrele, și făcēndu-se întunecū,
ecce unū cuptorū fumegāndū, și flacără
de focū care strābātea prin acele bucāți
despicate.

În diūa acēsta făcu Iehova legāmēntū
18 cu Abramū, dīcēndū: Eū pământulū acesta
l'amū datū seminției tale, de la fluviulū
Egiptulū, până la fluviulū celū mare, flu-

• Cap. 13. 18. • Ebr. 7. 1. • k Vers. 19. 91. 4. & 118.
• Vers. 24. • d Ps. 110. 4. • Cap. 31. 33. 114.
• Cap. 13. 8. • e Ebr. 5. 6. • l Așa Est. 9. 15, 16.
• Cap. 15. 3. & • e Mic. 6. 6. • m Vers. 13. 58. 11.
• 17. 12. 27. • f Ebr. 16. 17. • n Vers. 13. Prov. 11. 18.
• Eccl. 2. 7. • g Rut. 3. 10. • o Cap. 14. 14. • e Ebr. 7. 5.
• Dent. 34. 1. • h 2 Sam. 2. 5. • p Cap. 14. 14. • f Cap. 14. 14.
• Iud. 18. 29. • i Vers. 22. • q Dan. 10. 1. • g 2 Sam. 7. 12. &
• Is. 41. 2. 3. • j Mat. 11. 25. • r Ebr. 10. 10, 11. 16. 11.
• Vers. 11. 12. • k Cap. 24. 27. • s Cap. 26. 24. • t Cran. 32. 21.
• Iud. 11. 34. • l Ebr. 7. 4. • u Dan. 10. 12. • h Ps. 147. 4.
• 1 Sam. 18. 6. • m Ebr. 6. 8. • j Ebr. 13. 30. • i Ier. 33. 22.
• Ebr. 7. 1. • n Dan. 12. 7. • k Ps. 3. 3. & 5. • j Cap. 32. 17.
• 2 Sam. 18. 18. • o Apoc. 10. 5, 6. • l 2 & 84. 11. & Eod. 32. 13.

Dent. 1. 10. & 10. 22. Rom. 4. 14. u Esod. 1. 11. e Ier. 34. 18, 19
• 1 Cron. 27. 23. p Vede Cap. 24. p Ps. 105. 25. f Cap. 24. 7.
• Rom. 4. 18. • 13. 14. • o Esod. 6. 6. • g Cap. 12. 7. &
• Ebr. 11. 12. • Iud. 6. 17, 37. • Deut. 6. 22. • 13. 15. & 26. 4.
• Vede Cap. 13. • 1 Sam. 14. 9, 10. • z Esod. 12. 36. • Eod. 23. 31.
• 16. • 2 Reg. 20. 6. • y Ps. 105. 37. • Num. 34. 3.
• Luc. 1. 18. • g Iov 5. 26. • z Fapt. 13. 36. • Dent. 1. 7. &
• k Rom. 4. 3, 9. • q Ier. 34. 18, 19. • a Cap. 25. 8. • 11. 24. & 34. 4.
• 22. Gal. 3. 6. • r Lev. 1. 17. • b Esod. 12. 40. • Ios. 1. 4.
• l Iac. 2. 23. • s Cap. 2. 21. • c 1 Reg. 21. 26. • 2 Reg. 4. 21.
• l Ps. 106. 31. • t Esod. 12. 40. • d Dan. 8. 23. • 2 Cron. 9. 26.
• m Cap. 12. 1. • u Ps. 105. 23. • e Mat. 23. 32. • Neem. 9. 8.
• n Cap. 11. 28, 31. • o Ps. 105. 44. 42. • f 1 Thes. 2. 16. • Ps. 105. 11.
• Is. 27. 12.

19 viulă Eufrați: Pre Kenei și pre Kenizei și
20 pre Kadmonei; Pre Hetei și pre Ferezei și
21 pre Refei. Și pre Amorei, și pre Cananei,
și pre Gherghesei, și pre Iebusei.

Nascerea lui Ișmael.

16 Si Sarai femea lui Abram^u nu născu
lui copii, și ea avea o servă ^begip-
2 tână, ală carei nume era ^cAgara. ^dȘi dîse
Sarai către Abram^u: Ecccă, Iehova ^em'a în-
chisă, ca să nu nască; rogu-te, ^fintră în
3 sa. Și Abram^u ^gascultă de cuvîntul Sa-
raei. Și Sarai femea lui Abram^u luă pre
Agara egiptena, serva sa, după ce Abram^u
^hpetrecuse de ce ani în pămîntul Canaan^u,
și o dade pre ea de femeă bărbatului se^u
4 Abram^u. Și el^u intră la Agara, care con-
cepu; și vîdînd ea că a conceput^u, ⁱdesprețui
5 pe domna-sa. Și Sarai dîse către Abram^u: In-
juria ce mi se face asupra ta ^jcade: E^u am^u
dat^u pre serva mea în sinul^u te^u, și ea după ce
6 vîdu, că a conceput^u, me disprețuește în ochi^u
ei; ^kjudice Iehova între mine și între tine. ^lȘi
Abram^u dîse către Sarai: ^mEaccă, serva ta
ⁿeste în mîna ta, fă cu d'însa cum^u ^oți place.
7 Și Sarai o maltrată; și ^pea fugi d'înainte ei.
8 Și ângerul^u lui Iehova află pre ea lîngă
un^u isvor^u de apă în pustii^u, lîngă ^qisvorul^u
din calea ^rcătră ^sȘur^u. Și ^tî dîse: Agara,
9 serva Saraei, de unde vii? și unde mergi?
Și ea ^ui respunse: Fug^u de fața Saraei,
10 dîmnei mele. Și ^vi dîse ângerul^u lui Ie-
hova: Întorțe-te înapoi la dîmna ta, și ^wte
supune sub mînele ei. Și ângerul^u lui
11 Iehova mai dîse: ^xVoi^u immulți seminția ta, de
nu se va ^ypute numera pentru mulțimea
ei. Și ângerul^u lui Iehova mai dîse: Eaccă, tu ai
12 conceput^u, și vei nasce fiu^u, ^zși vei chiăma
numele lui—Ișmael^u (*Dumneleu aude*); că Ie-
hova a^udi intristarea ta. ^aȘi acesta va fi om^u
selbatic^u; mîna lui ^bva fi în contra tuturor^u,
și mîna tuturor^u în contra lui, și ^cfață cu
13 toți frații se^u va locui. Și ea chiămă numele
lui Iehova care vorbea ei: Tu ^desci Eli-Roi
(*Dumneleu răzlețorii*); că, dîse ea: ^eA^u nu
vîdui aicea din dos^u pre acela ce ^fmă
14 vîdu? Și fîntăna aceea se numi fîntăna
^gLahai-Roi, (*fîntăna celui vi^u, care mă ve-*
^h*de*); ecccă fîntăna ⁱce este între Kadeș^u
15 și Bered^u. Și ^jAgara născu lui Abram^u
fiu^u; și Abram^u chiămă numele fiului se^u,

pre care-l^u născu Agara, ^kIșmael^u. Și A- 16
bram^u era de opt^u-zeci de ani, cînd^u Agara
născu lui pre Ișmael^u.

*Dumneleu reînnoește legămîntul^u se^u cu Abram^u.
Circumcisiunea aședată; Isaac^u promis^u.*

Si cînd^u era Abram^u de nouă-zeci și 17
nouă de ani, ^ai se arată Iehova, și ^bi
dîse: ^cE^u ^dsînt Dumneleu^u cel^u a tot^u pu-
ternic^u, ^eâmbă înaintea mea, și fi^u ^finte-
2 gru. Și voi^u întări legămîntul^u me^u în-
tre mine și tine, și ^gte voi^u immulți forțe,
3 forțe. Și Abram^u ^hcădu pe fața sa, și Dum-
neleu ⁱvorbi, dîcînd^u: ^jIn ^kcăt^u pentru mi-
4 ne, ecccă e^u fac^u legămînt^u cu tine, și tu
vei deveni ^lpărinte a mulțime de națiuni. ^mȘi
5 numele te^u nu se va mai chiăma Abram^u,
ci ⁿnumele te^u va fi Abraam^u; ^ocă te-am^u
6 făcut^u ^ppărinte a mulțime de națiuni. Și
te voi^u immulți forțe, forțe, și te voi^u face
7 ^qsă devii ^rnațiuni, și ^sregi vor^u eși din
tine. Și voi^u ^tîntări legămîntul^u me^u în-
8 tre mine și tine, și între seminția ta du-
pă tine în generațiunile lor^u, ca legămînt^u
etern^u; ^uca să fi^u Dumneleu^u ție și ^vsemin-
ției tale după tine. Și ^wvoi^u da ție și se-
minției tale după tine pămîntul^u ^xunde tu
petreci: tot^u pămîntul^u Canaan^u, în stăpă-
nirea eternă; și ^yvoi^u fi lor^u Dumneleu^u.

Și Dumneleu^u dîse lui Abraam^u: Tu să 9
păzești legămîntul^u me^u, tu și seminția ta
după tine în generațiunile lor^u. Și acesta 10
este legămîntul^u me^u, care aveți voi să-l^u
păziți între mine și tine, și între semin-
ția ta după tine; că ^atota partea bărbă-
tăscă d'între voi să se circumcidă. Voi 11
veți circumcide carnea prepuțului vostru,
și ^bacesta va fi ^csemnul^u legămîntului me^u
între mine și între voi. Tot^u pruncul^u par- 12
te bărbătescă de opt^u zile d'între voi
și n^u toate generațiunile voastre, ^dse va cir-
cumcide: atăt^u cel^u născut^u în casă, căt^u
și acel^u cumpărat^u cu argint^u de la verice- 13
străin^u, care nu este din seminția ta. Se
va circumcide dar tot^u cel^u născut^u în ca-
să, căt^u și cel^u cumpărat^u cu argintul^u te^u;
și ^eașa legămîntul^u me^u va fi în corpul^u
vostru ca legămînt^u etern^u. Și bărbatul 14
necircumcis^u, la care carnea prepuțului nu
va fi circumcisă, ^fstărpi-se-va sufletul^u a-
cela din meșilocul^u poporului se^u; a stri-
cat^u legămîntul^u me^u.

Capit ^u 16.	h Cap. 12. 5.	o Esod. 15. 22.	o Cap. 24. 62. &	Dent. 10. 17.	13. 16. & 22. 17.	m Cap. 26. 24. &	Dent. 4. 37. &
a Cap. 15. 2. 3.	i 2 Sam. 6. 16.	p Tit. 2. 9.	25. 11.	c Cap. 5. 22. &	f Vers. 17.	28. 13.	14. 2. & 26.
b Cap. 21. 9.	j Prov. 30. 21, 23.	1 Pet. 2. 18.	x Num. 13. 26.	48. 15.	g Rom. 4. 11, 12.	ebr. 11. 16.	18. & 29. 13.
c Gal. 4. 24.	k Cap. 31. 53.	q Cap. 17. 20. &	y Gal. 4. 22.	1 Reg. 2. 4. &	16. Gal. 3. 29.	n Rom. 9. 8.	r Fapt. 7. 8.
d Cap. 30. 3.	l 1 Sam. 24. 12.	21. 18. & 25.	z Vers. 11.	8. 25.	h Neem. 9. 7.	o Cap. 12. 7. &	s Fapt. 7. 8.
e Cap. 20. 18. &	m Prov. 15. 1.	12.	—	2 Reg. 20. 3.	i Rom. 4. 17.	13. 15.	t Rom. 4. 11.
30. 2.	n 1 Pet. 3. 7.	r Cap. 17. 19.	Capit ^u 17.	d Cap. 6. 9.	j Cap. 35. 11.	Ps. 105. 9, 11.	u Lev. 12. 3.
1 Sam. 1. 5, 6.	t lov. 2. 6.	Mat. 1. 21.	a Cap. 12. 1.	Dent. 18. 13.	k Vers. 16.	p Cap. 23. 4. &	v Luc. 2. 21.
f Așa Cap. 30.	u Ps. 106. 41, 42.	Luc. 1. 13, 31.	b Cap. 28. 3. &	Iov 1. 1.	l Cap. 35. 11.	28. 4.	w Ioan 7. 22.
3. 9.	1er. 38. 5.	t Cap. 21. 20.	35. 11.	Mat. 5. 48.	Mat. 1. 6. etc.	q Esod. 6. 7.	x Filip. 3. 5.
g Cap. 3. 17.	m Esod. 2. 15.	u Cap. 25. 18.	Esod. 6. 3.	e Cap. 12. 2. &	l Gal. 3. 17.	r Lev. 26. 12.	y Esod. 4. 24.
	n Cap. 25. 18.	u Cap. 31. 42.					

15 Și Dumneșeu dîse lui Abraam: *In cătă*
 pentru Saraî femea ta, nu vei mai chiăma
 numele ei Saraî, ci Sara (*principesă*) *va fi*
 16 numele ei. Și o voiî bine-cuvēnta pre d'insa;
 și încă din ea 'ți voiî "da fiu: eū pre
 d'insa o voiî bine-cuvēnta, și va fi *mama*
 "națiunilor, și regi ai popórelor vorū eși
 din ea.

17 Și Abraam cādu preste fața sa, "și rî-
 se, dîcēndū in ānima sa: Aū dōrā omulū
 celū de o sută de ani va mai nasce fi? Sēu
 și Sara, fiindū de nouē-deci de ani va mai
 18 nasce? Și Abraam dîse lui Dumneșeu:

19 Fia, ca Ișmaelū să trāescā inaintea ta. Și
 Dumneșeu dîse: "Cu adevēratū Sara fe-
 mea ta 'ți va nasce fiu, și tu vei chiā-
 ma numele lui—Isaacū (*ride*). Și eū voiî
 întări legāmēntulū meū cu d'insulū, ca să
 fiā legāmēntū perpetuū pentru seminția lui
 20 după d'insulū. Incā și pentru Ișmaelū te-
 amū ascultatū. Ecce, eū l'amū bine-cuvēntatū
 pre d'insulū, și-lū voiî adāogi, și-lū "voiî
 immulți fōrte, fōrte: "dūoi-spre-dece principī
 va nasce, "și-lū voiî face să devie o națiune
 21 mare. Și legāmēntulū meū "lū voiî întări
 cu Isaacū, pre "care ți-lū va nasce Sara in
 anulū următorū totū pe timpulū acesta.

22 Și Dumneșeu după ce incetā de a vorbi
 23 cu d'insulū, se rădicā de la Abraamū. Și
 Abraamū luā pre fiulū seū Ișmaelū, și pre
 toți cei nāscuți in casa sa, și pre toți cei
 cumpērați cu argintulū seū, și pre toți de
 partea bārbātescā din ómenii casei sale, și
 in diūa aceea li circumcise carnea prepu-
 24 țului lorū, cumū 'i dîsesse Dumneșeu. Și
 Abraamū *era* de nouē-deci și nouē de ani,
 cāndū își circumcise carnea prepuțului lui.

25 Și Ișmaelū fiulū seū *era* de trei-spre-dece
 ani, cāndū se circumcise carnea prepuțului
 26 seū. Și totū in aceeași di furā circumciși
 27 Abraamū și Ișmaelū fiulū seū; Și "toți óme-
 nii casei sale, nāscuți in casa sa seū cum-
 pērați cu argintū de la străinū, furā cir-
 cumciși cu d'insulū impreună.

*Promisiunea făcută din nou; rugăciunea lui Abraam
 pentru Sodoma.*

18 SI Iehova se arātā lui Abraamū la "ste-
 jarii lui Mamre, cāndū ședea elū la ușa
 2 cortului seū in inferbintarea dīlei. "Și rādi-
 cāndū 'și ochii seī, se uitā, și ecce trei barbați
 sta inaintea lui, și elū "vēdēndū-'i, alergā
 de la ușa cortului inaintea lorū, și se Pro-

sternu până la pāmēntū, și dîse: Dómne, de 3
 amū aflatū charū in ochii tei, rogu-te, nu
 trece de cortulū servului teū; Sā se a- 4
 ducā "pučinā apă, ca să vī spalați picīórele,
 și apoi se vē repausați sub acestū arbore. Și 5
 "eū voiî aduce o bucatā de pāne, ca "sā vī
 întăriți ānima vōstrā, apoi veți merge mai de-
 parte; "cā de aceea v'āți abātutū pe la servulū
 vostru. Și ei aū dîsū: Fā așa, cumū ai dîsū.

Și Abraamū se grābi in cortū la Sara, 6
 și a dîsū: Adā curēndū trei mesuri de flō-
 rea făinei, și o frēmēntā, și fā turte. Și 7
 Abraamū alergā la cirēdā, și luā unū vițelū
 tēnērū și bunū, și-lū dede unui bāetū, ca
 iute să-lū pregătēscā. Și "aduse untū și 8
 lapte, și vițelulū pre care-lū pregătise, și
 le puse inaintea lorū; și elū sta lāngā d'inșii
 sub arbore; și ei māncāu.

Și ei dîserā cātrā d'insulū: Unde *este* 9
 Sara, femea ta? și elū respunse: Ecce-o
 'in cortū. Și elū dîse: Eū *preste unū anū* 10
 'érā-și "mē voiî întōrce la tine "totū pe a-
 cestū timpū, și ecce, "Sara femea ta va avē
 unū fiu. Și Sara audīa acēsta din ușa cor-
 tului, care *era* in dosulū lui. Și "Abraamū 11
 și Sara *erau* bētrāni și inaintați in dīle; ba
 Sarei 'i și incetase de a se mai face "cele
 femeesci. Și Sara "rise in sine, și dîse: 12

"După ce deja amū îmbētrānitū, se pōte
 ca eū să mai aibū voluptate, cāndū și
 "domnulū meū *este* bētrānū. Și Iehova dî- 13
 se lui Abraamū: Pentru ce ride Sara, dî-
 cēndū: Óre cu adevēratū să mai nascū,
 fiindū eū bētrānā: "Aū este la Iehova ce-
 va cu neputință? Eū "la anulū totū pe tim-
 pulū acesta, 'érā-și mē voiî întōrce la tine;
 și Sara va avē unū fiu. Atunci Sara tīgā-
 15 dui, dîcēndū: N'amū risū! că se temea.
 Și elū dîse: Nu *este așa*, căci tu ai risū.

Și sculāndu-se de acolo acei bārbāți, se 16
 uitārā spre Sodoma, și Abraamū mergea cu
 ei "sā-i petrēcā. Și Iehova dîse: "Aū ascun-
 17 de-voiū eū de Abraamū ceea ce amū să
 facū? Fiindū-cā Abraamū are să fiā po-
 18 porū mare și tare, și "inr'insulū se vorū
 bine-cuvēnta tóte națiunile pāmēntului. Cā 19
 eū "lū cunoscū pre elū, "cā elū va or-
 dina fiilorū seī și casei sale după d'insulū,
 ca să pāzēscā calea lui Iehova, făcēndū
 dreptate și judicatā; pentru ca Iehova să
 dea lui Abraamū ceea-ce i-a promisū.

Și dîse Iehova: Fiind-cā "strigarea Sodo- 20
 mei și a Gomorei este mare, și pēcatele lorū

* Cap. 18. 10.
 * Cap. 31. 11.
 Gal. 4. 31.
 1 Pet. 3. 6.
 * Cap. 18. 12. &
 21. 6.
 * Cap. 18. 10. &
 21. 2.
 Gal. 4. 28.

* Cap. 16. 10.
 * Cap. 25. 12. 16.
 * Cap. 21. 18.
 * Cap. 21. 2.
 * Cap. 18. 19.
 —
 Capitul 18.
 * Cap. 18. 18. &

14. 13.
 b Ebr. 13. 2.
 c Cap. 19. 1.
 1 Pet. 4. 9.
 d Cap. 19. 2. &
 43. 24.
 e Jude. 6. 18. &
 13. 15.
 f Jude. 19. 5.

Pa. 104. 15.
 * Cap. 19. 8. &
 33. 10.
 h Cap. 19. 3.
 i Cap. 24. 67.
 j Vera. 14.
 k 2 Reg. 4. 16.
 l Cap. 17. 19.
 21. & 21. 2.

Rom. 9. 9.
 * Cap. 17. 17.
 Rom. 4. 19.
 Ebr. 11. 11,
 13, 19.
 n Cap. 31. 35.
 o Cap. 17. 17.
 p Luc. 1. 18.
 q 1 Pet. 3. 6.

* Ier. 32. 17.
 Zech. 8. 6.
 Mat. 3. 9. &
 19. 26.
 Luc. 1. 37.
 * Cap. 17. 21.
 Vera. 10.
 22. 18.
 2 Reg. 4. 16.

* Rom. 15. 24.
 3 Ioan 6.
 * Pa. 25. 14.
 Amos. 3. 7.
 Ioan 15. 15.
 * Cap. 12. 3. &
 22. 18.
 Fapt. 3. 25.

Gal. 3. 8.
 * Dent. 4. 9, 10.
 & 6. 7.
 Ios. 24. 15.
 Efes. 6. 4.
 * Cap. 4. 24. &
 19. 13.
 Iac. 5. 4.

21 grele forte, ^a De aceea acumă mă voiū pogori, și voiū vedē, decă ei au făcutū tōte pe deplin, după strigarea ce a venitū la mine; sēu decă nu, ^a eū voiū să sciū. Și acei bărbați se întorseră de acolo, ^b și merșeră spre Sodoma; și Abraamū ^c mai stete încă înaintea lui Iehova.

22 Și Abraamū ^d se apropiă, și dīse: Nu cumū-va ^e vei perde tu pre celū dreptū d'impreună cu celū reū? ^f Pōte să fiā in cetate cinci-deci de drepti: aū și pre acestia ^g i vei perde? Aū nu vei ierta loculū pentru cei cinci-deci drepti ce se aflā intr'insa? Departe să fiā de tine să faci tu una ca acēsta, de a ucide pre celū dreptū împreună cu celū reū, și ^h ca cei drepti să fiā ca cei rei; da, departe să fiā una ca acēsta de tine! ⁱ Aū judicātorulū a totū pământulū nu va face dreptate? Atunci dīse Iehova: De voiū afla in cetatea Sodoma cinci-deci drepti, voiū ierta totū loculū pentru acestia. Și Abraamū răspundēndū, dīse: ^j Ecce eū cutezaiū acumă a vorbi Domnului, deși nu sūnt ^k de-cātū pulbere și cenușă; Pōte să lipsescă cinci din cei cinci-deci de drepti: aū pentru cei cinci vei strica tōtā cetatea? Și Domnulū dīse: Nu o voiū strica, de voiū afla intr'insa patru-deci și cinci. Și Abraamū adaose a-i vorbi, dīcēndū: Pōte nu se vorū afla intr'insa decātū patru-deci! și elū dīse: Nu o voiū strica pentru acei patru-deci. Și Abraamū dīse: Rogu-te, Dōmne, sū nu te mănii, de voiū mai vorbi: pōte să se afle acolo trei-deci! și Domnulū răspunse: Eū nu o voiū strica, de voiū afla intr'insa trei-deci. Și Abraamū dīse: Ecce acumū eū amū cutezatū să vorbescū Domnului: Pōte se vorū afla acolo numai dūoē-deci. Și Domnulū dīse: pentru acei dūoē-deci nu o voiū strica. Și Abraamū dīse: Rogu-te, Dōmne! ^l nu te mânia, decă voiū mai vorbi încă numai astā datā. Pōte să se afle acolo dece? ^m Și Domnulū ⁿ i dīse: Nu o voiū strica pentru cei dece. Și Iehova se duse, după ce încetā a mai vorbi cu Abraamū, Și Abraamū se întorșe la loculū seū.

Stricarea Sodomei și Gomorei; scăparea lui Lotū.

19 SI ^a cei dūoi āngeri venirā la Sodoma despre sērā, și ^b Lotū, care ședea la pōrta Sodomei, vedēndū-i se sculā spre intimpinarea lorū, și se prosternu cu fața la pământ; Și dīse: Domniū mei! rogu-vē, ^c în-

trați in casa servului vostru; rămāneți preste nōpte, și ^d vi spālāți piciorēle vōstre, și sculāndu-vē demānētā, vē vēți duce in calea vōstrā. Și ei dīserā: ^e Nu; ci in uliță vomū mănē. Și elū stārui multū, ca se între la d'insulū. Și ei după ce intrarā in casa lui, li făcu elū cinā; și cocēndu-li azime, ei māncarā.

Dar mai ^f nainte de a se culca ei, bărbații cetāței, ōmenii din Sodoma, încunjurā casa, de la tēnērū până la bētrānū: totū poporulū din tōte părțile. ^g Și chīāmāndū ei pre Lotū ^h i dīserā: Unde sūnt acei bărbați, cari aū venitū astā nōpte la tine? ⁱ scōte-i la noi afarā, ca ^j să-i cunōscemū pre d'inșii. Și ^k Lotū eși afarā la ei d'inaintea usei; și ușa o încuīā după d'insulū. Și dīse: Rogū-vē, frațilorrū, să nu faceți reū acestora. ^l Eaccē eū amū dūoē fete, cari n'au cunoscutū încă bărbatū, pre acelea vi voiū scōte afarā, și cu d'insele faceți, cumū vi va placē; numai acestorū bărbați să nu faceți nimica: că ^m de aceea aū intratū ei subū umbra acoperemētulū meū. Și ei dīserā: Fugi d'aici! ⁿ s'apoi dīserā: Unulū singurū ^o a venitū ca să petrecā între noi, ^p și acumū se face judicātorū! Acumū tie mai multū reū vomū face, de cātū acelora. Și se repedīau cu putere asupra bărbatului, asupra lui Lotū, și se apropiarā să spargā ușa. Și bărbații aceia, tindēndū și mānele, traserā pre Lotū in casā la d'inșii, și încuīarā ușa. Și pre bărbații ^q cari erau la ușa casei, ^r i lovīrā cu orbire, de la micū până la mare, de se ostenīrā multū căutāndū să afle ușa.

Și acei bărbați dīserā lui Lotū: Pre cine mai ai tu aici? ginere, sēu fiū, sēu fete, sēu pre altū cine-va din ai tei in cetate? ^s Scōte-i dintr'acestū locū; Că noi voimū să stricāmū loculū acesta; că ^t mare este strigarea pēcatelorū lorū inaintea lui Iehova, și ^u elū ne-a trāmesū, ca să o stricāmū. Lotū atunci eși și vorbi cu ginerii seī, ^v cari erau să iea pre fetele lui, și li dīse: ^w Sculați-vē și eșiți din loculū acesta, că Iehova va să strice cetatea. ^x Și ginerilorū li se părū, că elū glumesce.

Și îndatā ce se reversā de diūā, āngeriū 15 silirā pre Lotū, dīcēnd: ^y Scōlā-te, iea-ți femea ta și cele dūoē fete ale tale, cari se aflā aici, ca să nu perī și tu in pedepsirea cetāței. Și cumū elū intārdia, acei bărbați ^z i apucarā de mână, pre elū și pre femea lui și pre cele dūoē fete ale lui; ^{aa} că Iehova voi să-lū crute; și ^{ab} scōtēndu-lū, ^{ac} lū puse-

^a Cap. 11. 5.
Esod. 3. 8.
^b Deut. 8. 2. &
18. 3.
Ios. 22. 22.
Luc. 16. 15.
^c Cor. 11. 11.
^d Cap. 19. 1.
^e Vers. 1.

^d Ebr. 10. 22.
^e Num. 16. 22.
^f Sam. 24. 17.
^g Ier. 5. 1.
^h Iov. 8. 20.
ⁱ Isa. 3. 10, 11.
^j Iov. 8. 3. &
34. 17.
^k Ps. 58. 11, &

94. 2.
Rom. 3. 6.
^l Ier. 5. 1.
Ezec. 22. 30.
^m Luc. 18. 1.
ⁿ Cap. 3. 19.
Iov. 4. 19.
Eec. 12. 7.
1 Cor. 15. 47.

48.
^o Cor. 5. 1.
^p Iudc. 6. 39.
^q Iac. 5. 16.
—
Capitūl 19.
^r Cap. 18. 22.
^s Cap. 18. 1. &

^t Ebr. 13. 3.
^u Cap. 18. 4.
^v Vede Luc 24.
29.
^w Cap. 18. 8.
^x Isa. 3. 5.
^y Iudc. 19. 22.
^z Cap. 4. 1.
Rom. 1. 24, 27.

Iuda. 7.
^a Jude. 19. 23:
^b Vede Jude. 19.
24.
^c Vede Cap. 18.
5.
^d 2 Pet. 2. 7. 8.
^e Esod. 2. 14.
^f Vede 2 Reg.

6. 18.
Fapt. 13. 11.
^g Cap. 7. 1.
^h 2 Pet. 2. 7, 9.
ⁱ Cap. 18. 20.
^j 1 Cron. 21. 15.
^k Mat. 1. 18.
^l Num. 16. 21.
45.

^m Esod. 9. 21.
Luc. 17. 28. &
24. 11.
ⁿ Num. 16. 21.
26.
Apoc. 18. 4.
^o Luc. 18. 13.
Rom. 9. 15, 16.
^p Ps. 34. 22.

17 ră afară din cetate. Și după ce 'i-au scos
pre ei afară, *disse unul dintre ei*: "Mântu-
ește-ți viața; " *înapoi să nu te uiți, nici să stai*
unde-va în totu împrejuriul acesta; ci la munte
18 *să scapi, ca să nu perii și tu.* Și Lotu li *disse*
19 *loru*: "Oh nu! Dómn. Eaccé servulú teú a
aflatú clarú în ochiú tēi, și mare a fostú in-
durarea ta, ce ai arătat-o cătră mine, că
mă-ai păstratú viața mea. Dar eú nu potú
scăpa la munte, ca nu cumú-va să mă ajungă
20 rēulú, și să moriú. La veđi, rogu-te, această
cetate *este* aproape, spre a fugi acolo, și ea
este mică; rogu-te, lasă-mé să scapú a-
colo. Aú nu *este* ea mică? și sufletulú meú
21 va trăi. Și Domnulú 'i respunse: Eaccé "eú
te-amú ascultatú și în această, ca să nu
stricú cetatea, despre care mi-ai vorbitú.
22 Grăbesce-te de scapă acolo, că "eú nu potú
face nimica, până ce nu vei adjuge tu
acolo. De aceea s'a *chiamatú* "numele a-
celei cetăți Zoar (*micú*). Sórele se înalță
23 deasupra pământulú, cândú Lotú întra în
Zoarú.
24 Și 'Iehova făcu să plóue asupra Sodo-
mei și a Gomorei puciósă și focú de la Ie-
25 hova din ceriú. Și elú strică cetățile a-
ceste, și tóte câmpiele de prin prejurú, și
pre toți locuitorii acelorú cetăți, și totú "ceea
26 ce creștea din pământú. Și femea lui Lotú
se uită îndērēptú, și se prefăcu în "stălpú
27 de sare. Și Abraamú sculându-se fôrte de
demănēță, *veni* la loculú unde "stătuse înă-
28 intea lui Iehova. Și uitându-se spre Sodo-
ma și Gomora și spre totú pământulú câm-
piei, vedú. și eaccé "fumú se rădica din *acelú*
pământú, ca și fumegarea dintr'unú cuptorú.
29 Așa Domnulú stricândú cetățile câmpiei,
"și aduse aminte Dumneđeú de Abraamú,
și scóse pre Lotú din međiloculú stricăciunei,
cândú strică cetățile în cari locuia Lotú.
30 Și Lotú eși din Zoarú, și "locui pe munte,
și cu elú cele dūoé fete ale lui, că se temea
să locuěscă în Zoarú: și locuia într'o pesceră,
31 elú și cele dūoé fete ale lui. Și *disse* cea
mai mare cătră cea mai mică: Părintele
nostru *este* bētrânú, și nimene nu *este* în pă-
mēntulú acesta, care "să între la noi duple
32 datina de pe totú pământulú. Vinó! să îm-
bētāmú pre părintele nostru cu vinú, și să
ne culcāmú cu d'insulú, ca din părintele nos-
33 tru să "păstrāmú semințiă. Și ele în nóp-
tea aceea dederă părintelú lorú vinú să bea;
și cea mai mare într'a părintele ei, și se

culcă cu d'insulú; și elú nu o simți pre ea
nici cândú se culcă, nici cândú se sculă.
Și a dūoa đi cea mai mare *disse* cătră cea 34
mai tēneră: Eaccé eú în nóptea trecutú amú
dormitú cu părintele meú: să-'lú îmbătāmú cu
vinú și la nóptea această; și să întri tu la
d'insulú, și să te culci și tu cu elú, ca din
părintele nostru să păstrāmú semințiă. A- 35
șa ele și în nóptea această dederă părintelú
lorú vinú să bea; și cea mai mică se sculă
și se culcă cu d'insulú; și elú nu o simți pre
ea, nici cândú se culcă, nici cândú se sculă.
Ast-feliú *aceste* dūoé fete ale lui Lotú conce- 36
pură de la părintele lorú. Cea mai mare 37
născu unú fiú, și 'i *chiamă* numele lui—Moabú
(*din părinte*). "Acesta *este* părintele Moa-
bitilorú, până în đia de astăzi. Și cea mai 38
tēneră născu și ea unú fiú, și *chiamă* nu-
mele lui—Ben-Ammi (*fiulú poporului*); și
"acesta *este* părintele Ammoniilorú până în
đia de astăzi.

Abraamú la Gherarú se lēpādă de femea sa.

SI Abraamú plecá "de acolo la tērra cea de- 20
spre međă-đi, și locuia între "Kadeșú și
Šurú, și "petrecea în Gherarú. Și Abraamú *disse* 2
despre Sara, femea sa: "Ea *este* sora mea; și
Abimelechú regele Gherarei trāmesa, și "luă
pre Sara.

Și 'Dumneđeú se arătă "în visú nóptea 3
lui Abimelechú, și *disse*: "Eaccé tu veí muri
pentru femea pre care o-ai luatú; că ea
este femea unui bărbatú. Si Abimelechú nu 4
se apropiase de d'insa, și *disse*: Dómn! nu
cumú-va "vei ucide tu și națiunea drēptă?
Aú nu elú singurú mī-a đisú: Ea "mī *este* 5
soră? și ea încă mī-a đisú: fratele meú *este*!
Eú această o făciú "în integritatea animei
mele, și cu curățenia mānelorú mele. Și 6
Dumneđeú "i *disse* în visú; Și eú scii, că tu
în integritatea animei tale ai făcutú această,
și de aceea "te-amú împedecatú de a pecă-
tui "în contra mea, și nu ti-amú permisú
de a te atinge de d'insa. Și acumú înă- 7
poesce femea acestú omú, "că elú *este* pro-
fetú, și se va ruga pentru tine, și tu veí trăi;
și de nu-i veí înapoi-o, "să scii, că veí muri
tu "și totú ce *este* alú teú.

Și Abimelechú sculându-se demănēță, 8
chiamă pre toți servii seí, și tóte aceste vorbe
li spuse în auđulú lorú; și toți bărbații se
spāimēntară fôrte. Și Abimelechú *chiamă* pre 9
Abraamú, și-i *disse*: Ce nī-ai făcutú noui? și

1 Reg. 19. 3. d Vede Cap. 32.
2 Vers. 26. 25, 26.
Mat. 24, 16. Esod. 32. 10.
17, 18. Deut. 9. 14.
Luc. 9. 62. Marc. 6. 5.
Filip. 3. 13. 14. e Cap. 13. 10. &
14. 2.
f Deut. 29. 23.
Ier. 42. 8, 9. Isa. 13. 19.
Ps. 145. 19.

Ier. 20. 16. &
50. 40.
Ezec. 16. 49.
50. Osea 11. 8.
Amos. 4. 11.
Zef. 2. 9.
Luc. 17. 29.
2 Pet. 2. 6.
Iuda 7.

g Cap. 14. 3.
Ps. 107. 34.
h Luc. 17. 32.
i Cap. 18. 22.
j Apoc. 18. 9.
k Cap. 8. 1. &
18. 23.
l Vers. 17, 19.
m Cap. 16. 2, 4. &

38. 8, 9.
Deut. 25. 5.
n Marc. 12. 19.
o Deut. 2. 9.
p Deut. 2. 19.
—
Capitul 20.
a Cap. 18. 1.
b Cap. 16. 7, 14.

c Cap. 26. 6.
d Cap. 12. 13. &
20. 7.
e Cap. 12. 15.
f Ps. 105. 14.
g Iov 33. 15.
h Vers. 7.
i Cap. 18. 23.
Vers. 18.

j 2 Reg. 20. 3.
2 Cor. 1. 12.
k Cap. 31. 7. &
33. 5.
Esod. 34. 24.
1 Sam. 25. 26.
34.
l Cap. 39. 9.
Lev. 6. 2.

Ps. 51. 4.
m 1 Sam. 7. 5.
2 Reg. 5. 11.
Iov 42. 8.
Iac. 5. 14. 15.
1 Ioan 5. 16.
n Cap. 2. 17.
o Num. 16. 32,
33.

cu ce amă păcătuită in contra ta, ^p de ai adus^u asupra mea și asupra regatului meu păcat^u așa de mare? Tu ai făcut^u cu mine lucru, ^q care nu se cuvine să faci. Și aⁱ dis^u Abimelech^u lui Abraam^u: Ce ai ved^ută de ai făcut^u ac^uesta? Și Abraam^u respunse: Pentru-că cugetai^u, că in locul^u acesta nu este nici o ^r temere de Dumne^ude^u, și ^s pre mine mă vor^u uide din cauza feme^uei mele. Și cu adev^uerată ^t ea'mi este mie soră, fata părintelui meu este ea, deși nu fata mamei mele, și mi se dede mie de feme^u. Și ^u sco^uțendu-m^u Dumne^ude^u din casa părintelui meu, eu am^u dis^u cătră d'insa: Asta este bunătatea pre care să mi-o faci: In tot^u locul^u unde vom^u veni, ^v și de mine: Frate'mi este! Și Abimelech^u ^w luă oi și boi, servi și serve, și le dede lui Abraam^u, și-i înapoi și pre Sara femea sa. Și Abimelech^u dis^u: Ecce ^x ț^ura mea înaintea ta, locuesce unde'ti va plăc^ue. Și cătră Sara dis^u: Ecce, am^u dat^u o mie sicli^u de argint^u ^y fratelui t^ueu; ^z ecce, ac^uesta să fie ție ^{aa} acope-rem^uentul^u ochilor^u înaintea tuturor^u cari s^unt pe lângă tine, și in tot^ul^u tu să fi justifi- cat^u. Și Abraam^u ^{ab} se rugă lui Dumne- de^u, și Dumne^ude^u vindic^uă pre Abimelech^u, pre femea lui și pre servele lui, ca să nască. Că Iehova ^{ac} încui^uase tot^u pântec^uele din casa lui Abimelech^u, din cauza Sarei, feme^uei lui Abraam^u.

Nascerea lui Isaac. Agara și Ișmael^u alunga^uți.

21 **S**I Iehova ^{ad} cercetă pre Sara, ^{ae} cum^u dis^u, și Iehova făcu ei așa, cum^u vorbi- se. Și Sara ^{af} concep^u, și nascu lui Abraam^u fiu^u la bătrâne^uțele sale, ^{ag} pe acelu^u timp^u, pre când^u i-a fost^u dis^u Dumne^ude^u. Și Abraam^u chie- m^uă numele fiului^u se^u cel^uu nascut^u, pre ca- re 'l^u nascuse Sara, ^{ah} Isaac^u. Și Abraam^u ^{ai} circumcise pre fiul^u se^u Isaac^u a opt^u și, ^{aj} cum^u 'i ordinase Dumne^ude^u. Și ^{ak} Abraam^u era de o sută de an^u, când^u i se nascu lui fiul^u se^u Isaac^u. Și dis^u Sara: ^{al} Ris^u 'mi făcu mie Dumne^ude^u, ^{am} că ver^u-cine va auz^u și va ride de mine. Și ea dis^u: Cine ar^u fi dis^u lui Abraam^u: Sara va alăpta copi^u! totuși ^{an} eu ^{ao} i-am^u nascut^u lui un^u fiu^u la bătrâne^uțele sale. Și pruncul^u cresc^u, și fu în^utercat^u. Și Abraam^u făcu osp^uțu mare in di^uta in care fu în^utercat^u Isaac^u. Și Sara ved^und^u pre fiul^u A- garei ^{ap} Egipt^uena, ^{aq} care-l^u nascuse ea lui Abraam^u, ^{ar} batjocorind^u; Dis^u ea lui Abraam^u: ^{as} Alungă pre serva ac^uesta și pre fiul^u ei; că

nu va mosceni fiul^u ac^uestei serve d'impreună cu fiul^u meu, cu Isaac^u. Și for^ute rău s'a pă- 11 rut^u cuv^untul^u acesta lui Abraam^u ^{at} pentru fiul^u se^u Ișmael^u. Și Dumne^ude^u dis^u lui A- 12 braam^u: Să nu-ți pară rău de copil^u și de serva ta; in^utru t^ute c^ute 'ți va d^uce ție Sara, ascultă cuv^untul^u ei! că ^{au} in^utru Isaac^u se va chi^uama semin^uția ta. Dar eu și 13 pre fiul^u ac^uestei serve 'l^u voi^u face să devin^uă ^{av} o na^uțiune, fiind^u-că este semin^uția ta. Și A- 14 braam^u scul^uându-se de dem^uan^uetă, luă p^une și un^u foi^u cu apă, și d^uându-le Agarei, le-a pus^u pre umeri^u ei, și d^uându-i și pruncul^u, ^{aw} o demise.

Și ea merg^und^u ră^uăci in pustiu^ul^u Beer^u- 15 Ţeba. Și după ce se sfâr^uși apa din foi^u, ea lep^udă pre copil^u sub^u un^u cirite^u. Și ea 16 merg^und^u se^udu in fa^uca copilul^u in dep^uăr- tare de o arunc^uătură de arc^u; că d^uicea ea: Nu voi^u ved^ue pre copil^u murind^u. Și ea șed^und^u făc^uă cu d'insul^u, și in^uăl^uță v^ucea și pl^uânse. Și ^{ax} Dumne^ude^u auz^u v^ucea copilul^u, 17 și ângerul^u lui Dumne^ude^u strigă pre Agara din ceri^u, și-i dis^u: Ce 'ți este Agară? nu te teme; că Dumne^ude^u a auz^uit^u v^ucea copilul^u acolo unde este. Sc^ulă-te, rădică copilul^u, și-l^u ție de m^uână, că ^{ay} eu 'l^u voi^u face să devin^uă o na^uțiune mare. Și ^{az} Dumne^ude^u 19 i dischise ochi^u ei, și ved^uu o f^unt^uănă cu apă, și merse acolo, și și âmplu foil^u de apă, și dede și copilul^u să bea. Și Dumne^ude^u ^{ba} era 20 cu copilul^u, și el^u cresc^uu mare și locu^uia in pustiu^u, și ^{bb} se făc^uu săget^uător^u. Și locu^uia 21 in pustiu^ul^u Paran^u; și mama sa 'i ^{bc} luă feme^uă din p^um^untul^u Egiptul^u.

Legământul^u lui Abraam^u cu Abimelech^u.

Și in zilele acelea ^{bd} Abimelech^u și cu Pi- 22 chol^u capul^u armatei sale vorbi^uău lui Abraam^u, d^uic^und^u: ^{be} Dumne^ude^u este cu tine in- 23 tru t^ute c^ute faci tu; Și acum^u ^{bf} jură-mi pe Dumne^ude^u aicea, că nu vei min^uți nici mie, nici fiul^u meu, nici nepo^uților mei. Ci tot^u asemenea bunătate, ce eu ție-am^u fă- cut^u, vei face și tu mie și ț^urei in care petreci tu. Și Abraam^u respunse: Jur^u. 24 Și Abraam^u se pl^uânse la Abimelech^u pentru o 25 f^unt^uănă de apă, pre care servi^u lui Abimelech^u o ^{bg} răpiseră. Și Abimelech^u dis^u: Nu 26 sci^u c^uine a făcut^u ac^uesta, că nici tu mi-ai spus^u, nici eu am^u auz^uit^u până astă^uzi. Atunci 27 Abraam^u luă oi și boi, și le dede lui Abimelech^u; și ^{bh} făcură am^und^uoi legământ^u. Și Abraam^u 28

p Cap. 26. 10.
Esod. 32. 21.
Ios. 7. 25.
q Cap. 34. 7.
r Cap. 42. 18.
Ps. 36. 1.
Prov. 16. 6.
s Cap. 12. 12. &
26. 7.
t Vede Cap. 11.

29.
u Cap. 12. 1. 9,
11, etc.
v Ebr. 11. 8.
w Cap. 12. 13.
x Cap. 12. 16.
y Cap. 13. 9.
z Vers. 5.
aa Cap. 26. 11.
ab Cap. 24. 65.

c Iov. 42. 9, 10.
d Cap. 12. 17.
—
Caput^u 21.
a 1 Sam. 2. 21.
b Cap. 17. 19. &
18. 10, 14.
c Gal. 4. 23. 28.
d Fapt. 7. 8.

Gal. 4. 22.
Ebr. 11. 11.
d Cap. 17. 21.
e Cap. 17. 19.
f Fapt. 7. 8.
g Cap. 17. 10, 12.
h Cap. 17. 1, 17.
i Ps. 126. 2.
Isa. 54. 1.

Gal. 4. 27.
j Luc. 1. 58.
k Cap. 18. 11.
12.
l Cap. 16. 1.
m Cap. 16. 15.
n Gal. 4. 29.
o Gal. 4. 30.
Vede Cap. 25.
6. & 36. 6, 7.

p Cap. 17. 18.
q Rom. 9. 7, 8.
r Ebr. 11. 18.
Vers. 18.
s Cap. 16. 10. &
17. 20.
t Eod. 3. 7.
u Vers. 13.

v Num. 22. 31.
Vede 2 Reg. 6.
17, 18, 20.
w Luc. 24. 16,
31.
x Cap. 28. 15. &
39. 2, 3, 21.
y Cap. 16. 12.
z Cap. 24. 4.

a Cap. 20. 2. &
26. 26.
b Cap. 26. 28.
c Ios. 2. 12.
1 Sam. 24. 21.
d Vede Cap. 26.
15, 18, 20, 21.
22.
e Cap. 26. 31.

- puse la o parte șapte mieșore din turma sa.
- 29 Și Abimelech duse lui Abraam: *„Ce sunt aceste șapte mieșore ce tu le-ai pusă la o parte.*
- 30 *Și el duse: Aceste șapte mieșore le veți lua din mâna mea, „ca să-mi fie mărturie că*
- 31 *ești amă sărată fântâna acésta. De aceea*
- 32 *se numi acestă locă Beeru-Şeba (fântâna jurământului), că aminduoî jurară acolo. Și așa ei făcură legământă la Beeru-Şeba. Apoi Abimelech cu Picholă capulă armatei sale se sculară, și se întorseră înapoi în pământul Filistenilor.*
- 33 Și Abraam plântă ciritei în Beeru-Şeba, și „chiamă acolo numele lui Iehova, pre
- 34 Dumneșeulă eternităței. Și Abraam petrecu în pământul Filistenilor multe zile.

Sacrificarea lui Isaac.

- 22 **S**I după aceste „Dumneșeu cercă pre Abraam, și-i duse lui: Abimelech și el duse: Eaccă-mă. Și duse: Ieă pre fiulă tuă, pre „uniculă tuă, pre care „lă iubesci, pre Isaac, și mergi „în pământul Moria, și-lă adă acolo în olocaștă în unulă din munții cari „ți voi dăce.
- 3 Și Abraam sculându-se de demânătă, puse șeă pe asinulă seă, și luă pre dăoi din servi seă și pre Isaac fiulă seă, și despiciându lemne de olocaștă, se sculă, și merse la
- 4 loculă ce-i spusă Dumneșeu. A treia dă rădicându-și Abraam ochii seă, vădu loculă de departe. Și Abraam duse serviloră seă: Remâneți aicea cu asinulă; că eu cu bășetulă ne ducem până colo, ca să ne închinăm, și apoi ne vomă întorče la voi.
- 6 Și Abraam luă lemnele cele pentru olocaștă, și „puse pe Isaac fiulă seă; și în mână luă foculă și cușitulă; și merseră aminduoî împreună. Și Isaac duse lui Abraam, părintele seă: Tatălă și elă „respunse: Eaccă-mă, fiule! și a dășu: Eaccă, aici foculă și lemnele, dar oă de olocaștă unde este? Și Abraam duse: fiulă meă! Dumneșeu se va provede de oă de olocaștă; și merseră aminduoî împreună.
- 9 Și după ce adjunseră la loculă, la care „duse Dumneșeu, Abraam zidi acolo altariu, și clădi lemnele; și legându pre Isaac fiulă seă „lă „puse pe altariu deasupra lemnelor.
- 10 Și întinșându Abraam mâna, luă cușitulă, și să junghie pre fiulă seă. Dară ângerulă lui Iehova „i strigă din ceri, dăcându: Abimelech! Abimelech! Și elă răspunde: Eaccă-mă.
- 12 Și ângerulă duse: „Să nu pui mâna

ta pe copilă, nici să-i faci lui ceva, că „acumă cunoscă că tu te temi de Dumneșeu; fiind-că tu n-ai crușată nici chără pre fiulă teă, pre celă unică ală teă, pentru mine. Și rădicându-și Abraam ochii seă, se uită, și eaccă înaintea lui ună berbecă cu cornoale încurcate într'ună desășu; Și Abraam merse și luă berbecăle, și-lă sacrifică olocaștă în loculă fiulă seă.

Și Abraam chiamă numele loculă aceluia Iehova-Jirehă (*Domnălă va provede*). De aceea până astăzi se dăce: Pe muntele lui Iehova se provede.

Și ângerulă lui Iehova strigă lui Abraam din ceri a dăoa ora; Și dășu: „Mămă jurată însu-mă asupra mea, dăce Iehova; că ai făcută acésta, și n-ai crușată nici pe chără fiulă teă, pre celă unică ală teă. Că eu te voi bine-cușenta, și voiă îmămă seminția ta „ca stelele ceriului „și ca nășipulă de pe țermurile mării, și că „seminția ta va stăpăni „poștele neamicilor seă. „Și întră seminția ta se voră bine-cușenta tôte nașionile pământulă, „că ai ascultată de vooă mea.

Și Abraam se întorče la servi seă, și sculându-se aș mersă împreună la Beeru-Şeba. Și Abraam locuă la Beeru-Şeba.

Familia lui Nahor; mórtea și îmormântarea Sarei.

Și după aceste se vesti lui Abraam, dăcându: Eaccă și „Milcha a născută fiulă lui Nahor, fratele teă: Pre „Uz, ântăiă-născutulă lui, și pre Buză fratele aceluia, și pre Kemuelă părintele „lui Aram; Și pre Chesedă, și pre Hazo, și pre Pildășu, și pre Iidășu și pre Bethuelă. Și „Bethuelă născu pre „Rebecă. Pre acéști optă „i născu Milcha lui Nahor, fratele lui Abraam. Și concubina lui, cu numele Reuma, și ea născu pre Tebahă și pre Gahamă și pre Tahașă și pre Maacha.

SI dălele vieței Sarei fură o sută dăoă-deci și șapte de ani; acéști fură aniă vieței Sarei. Și muri Sara în „Kiriătă-Arba, care este „Ebronulă, în pământulă Canaană; și Abraam veni acolo, ca să bocăscă pre Sara, și să o plângă.

Și Abraam se sculă de lăngă mortulă seă, și vorbi filoră lui Hetă, dăcându: „Străină ești eu și nimernică între voi, „dăți-mă o moșă de îngropăciune, ca să îmormenteză mortulă meă d'înaintea mea.

Și fiilă lui Hetă răspunseră lui Abraam, dă-

f Cap. 33. 8.
g Cap. 31. 48.
h Cap. 26. 33.
i Cap. 4. 26.
j Dent. 33. 27.
k Ios. 40. 23.

Rom. 16. 26.
1 Tim. 1. 17.
Cap. 22.
1 Cor. 10. 13.
Ebr. 11. 17.
Iac. 1. 12.

1 Pet. 1. 7.
b Ebr. 11. 17.
c 2 Cron. 3. 1.
d Ioan. 19. 17.
e Ebr. 11. 17.
Iac. 2. 21.
f 1 Sam. 15. 22.

Mic. 6. 7. 8.
g Cap. 26. 5.
Iac. 2. 22.
h Ps. 105. 9.
Luc. 1. 73.
Ebr. 6. 13. 14.
i Cap. 15. 5.

Ier. 33. 22.
j Cap. 13. 16.
k Cap. 24. 60.
l Mic. 1. 9.
m Cap. 12. 3. &
18. 18. & 26. 4.
Fapt. 5. 25.

Gal. 3. 8, 9.
16. 18.
n Vers. 3. 10.
Cap. 26. 5.
o Cap. 21. 31.
p Cap. 11. 29.
q Iov. 1. 1.

r Iov. 32. 2.
s Cap. 24. 15.
t Rom. 9. 10.
Cap. 28.
a Ios. 14. 15.
Jude. 1. 10.

b Cap. 13. 18.
Vers. 19.
c Cap. 17. 8.
1 Cron. 29. 15.
Ps. 105. 12.
Ebr. 11. 9. 13.
d Fapt. 7. 5.

- 6 cându-î: Domnule, ascultă-ne! Tu între noi
esci ^e principe a lui Dumnezeu, immormen-
tăză-ți mortul tău în cel mai ales d'între
mormintele noastre! Nimenea d'între noi
nu-ți va refusa mormântul tău, ca să nu-ți
immormentezi tu mortul tău.
- 7 Atunci Abraam se rădică, și se prosternu
înaintea poporului țerei, înaintea fiilor lui
8 Hetu; Și li vorbi lor, zicându: Dacă este
cu voea voastră, ca eu să immormentez mor-
tul meu d'înaintea feței mele, ascultați-mă,
și ve rugați pentru mine la Efron fiul lui
9 Zoar, Ca el să-mi dea pescerea din
Machpela, care este a lui în marginea țăr-
ânei sale; pentru totu argintul ce face
să-mi-o dea în meșlocul vostru, de moșă
de îngropăciune.
- 10 Și Efron ședea între fiii lui Hetu. Și
Efron Heteului răspunde lui Abraam în
auzului fiilor lui Hetu, a tuturor aceș-
toră cari intrau pe porța cetății sale, zic-
11 cându: ^g Nu, domnule meu! ascultă-ne! eu ți
daș țină, și-ți daș și pescerea care este
într'însa, acesta ți-o daș înaintea ochilor
fiilor poporului meu: îngropă-ți mortul tău.
- 12 Și Abraam se prosternu înaintea po-
porului țerei. Și vorbi lui Efron în au-
zului poporului țerei, zicându: Dacă tu
13 voești cu mine ast-feliu, rogu-te, ascultă-mă:
eu argintul țină ți-lu daș, primesce-lu
de la mine, și voi îngropa mortul meu.
- 14 Și Efron răspunde lui Abraam, și-i dîse:
ascultă-mă, domnule meu: *O bucată de pămên-
15 te face patru sute ^h siclii de argint, ce este a-
cesta între mine și tine? Îngropă-ți mortul tău.*
- 16 Și Abraam ascultă pre Efron, și ⁱ cum-
păni Abraam lui Efron argintul despre
care vorbise în auzului fiilor lui Hetu: patru
sute siclii de argint, mergători la ori-ce
17 neguțitor. Și așa ^j țină lui Efron de la
Machpela, cea din dreptul Mamrei, atât
țină cât și pescerea dintr'însa, și toți ar-
borii de pe țină, și totu cuprinsul a-
18 cea juru împrejur. Se întări lui Abraam
ca stăpânire a sa înaintea ochilor fiilor
lui Hetu, a tuturor aceloră cari intrau pe
porța cetății sale.
- 19 Și după acesta Abraam immormență pre
Sara, femea sa, în pescerea din țină Mach-
pela, în fața Mamrei, care este Ebronul, în
20 pămênul Canaan. Și ^k se întări lui A-
braam de către fii lui Hetu țină și pes-
cerea dintr'însa de moșă de îngropăciune.

Insoțirea lui Isaac cu Rebeca.

A BRAAMU ^a era bătrân și înaintat în 24
zile, și Iehova ^b bine-cuvântase pre A-
braam întru toate. Și dîse Abraam ^c ser-
vului său, celui mai vechiu din casa sa,
care era ^d mai mare preste toate ale sale:
^e Pune-ți, rogu-te, mîna ta sub cîpsa mea;
Și-mi ^f jură pe Iehova, Dumnezeul ceri-
lui și Dumnezeul pămênului, că ^g tu fiului
meu nu vei lua femeă d'între fetele Cananeil-
or, între cari locuiesc eu; ^h Ci, că vei mer-
ge ⁱ în pămênul meu și în locul născerei
mele, și vei lua femeă fiului meu Isaac.

Și servul ^j i răspunde: Pote că nu va vré
feciora să vină cu mine în pămênul a-
cesta; atunci înturna-voiu pre fiul tău în
pămênul acela, din care ai eșitu?

Și Abraam ^k i dîse: Feresce-te, ca nu
cum-va să re'ntorci pre fiul meu acolo.
Iehova, Dumnezeul cerului, care ^l m'a luat
pre mine din casa părintelui meu și din pă-
mênul născerei mele; și care mi-a vor-
bit și mi-a jurat, zicându: ^m seminției tale
voi da pămênul acesta: ⁿ elu va trâmăte
pre ângerul său înaintea ta, și tu vei lua
de acolo femeă fiului meu. Și dacă fe-
ciora nu va voi să vină cu tine, ^o scăpatu
vei fi de acestu jurămên al meu; numai
să nu re'ntorci pre fiul meu acolo. Și
servul puse mîna sa sub cîpsa lui A-
braam, stăpânul său, și se jură lui pen-
tru lucrul acesta.

Și servul luă de ce cămile din cămilele
10 stăpânului său, și merse, ^p avendu în mîna sa
din toate bunătățile stăpânului său; și scu-
lându-se, se duse în Mesopotamia, la ^q cetă-
tea lui Nahor. Și elu despre sêră, pre
11 cându ^r cele ce scoteau apă eșiau, lăsă să
ingenunchie cămilele afară de cetate, lângă
o fontă de apă.

Și dîse: ^s Iehova, Dumnezeul stăpânului
meu Abraam, Rogu-te, ca ^t să am întîlnire
fericită astăzi, și arată milă stăpânului meu
Abraam! Ecce ^u eu stau lângă această fon-
12 tănă de apă, și ^v fetele locuitorilor din ce-
tate esu, ca să scotă apă: Fiă dară, ca fe-
ciora cătră care voi dîce eu: rogu-te, plă-
că-ți vêdra ta, și-mi dă să beu; și ea va re-
sponde: bea, și încă și cămilele tale le voi
adăpa; fă, rogu-te, ca acesta să fie cea o-
14 țărîtă pentru servul tău Isaac; și ^w prin-
tr'acesta voi cunósce, că tu ai arătat milă
stăpânului meu.

^e Cap. 13. 2. & 14. 14. & 24. 35.
^f Cap. 34. 20, 24.
^g Rut. 4. 4.
^h Vede 2 Sam. 24. 21-24.
ⁱ Esod. 30. 13.

Exec. 45. 12.
^j Ier. 32. 9.
^k Cap. 25. 9. & 49. 30, 31. 32.
^l 50. 18.
^m Fapt. 7. 16.
ⁿ Vede Rut. 4. 7, 8, 9, 10.
^o Ier. 32. 10, 11.

Capitul 24.
^a Cap. 18. 11. & 21. 5.
^b Cap. 13. 2.
^c Vers. 35.
^d Ps. 113. 3.
^e Prov. 10. 22.
^f Cap. 15. 2.

^d Vers. 10.
^e Cap. 39. 4, 5, 6.
^f Cap. 47. 29.
^g 1 Cron. 29. 24.
^h Plân. 5. 6.
ⁱ Cap. 14. 22.
^j Deut. 6. 13.
^k Ios. 2. 12.
^l Cap. 36. 35. &

27. 46. & 28. 2.
^m Esod. 34. 16.
ⁿ Deut. 7. 3.
^o Cap. 28. 2.
^p Cap. 12. 1.
^q Cap. 12. 1.
^r Cap. 12. 7. & 13. 15. & 15. 18. & 17. 8.

^s Esod. 32. 13.
^t Deut. 1. 8. & 34. 4.
^u Fapt. 7. 5.
^v Esod. 23. 20, 23. & 33. 2.
^w Ebr. 1. 14.
^x Ios. 2. 17, 20.
^y Vers. 2.

^o Cap. 27. 43.
^p Esod. 2. 16.
^q 1 Sam. 9. 11.
^r Vers. 27.
^s Cap. 26. 24. & 28. 13. & 32. 9.
^t Esod. 3. 6, 15.
^u Neem. 1. 11.

^{Ps.} 37. 5.
^s Vers. 43.
^t Cap. 29. 9.
^u Esod. 2. 16.
^v Vede Jude. 6. 17, 37.
^w 1 Sam. 6. 7. & 14. 10. & 20. 7.

15 Și înainte de a mântui elū a vorbi, ecce Rebeca, fiia lui Bethuelū, fiulū * Milchei, femea lui Nahorū, fratele lui Abraamū, eșia afară, avându védra sa pe umerulū ei.
 16 Și feta era la față * frumoasă fôrte, feciôra era, și bărbatū n'o cunoscuse pre ea. Și ea pogorindu-se la fântână, și implându-și védra, se sui *eră-și* in susū. Și servulū 'i alergă înainte, și-i dîse: Lasă-mē, rogu-te, să
 18 béu puçină apă din védra ta. * Și ea-i răspunse: Bea, Domnulū meu! și ea îndată dândū védra sa josū, o luā in mână, și-i dede să bea. Și după-ce 'i dede lui să bea,
 19 'i dîse: Și pentru cămilele tale voiū scôte, până ce vorū inceta de beutū. Și curêndū deșertându-și védra sa in adăpătore, alergă
 20 *eră-și* la fântână, ca se scôtă *alta*; și scôse pentru tôte cămilele lui. Și acestū omū mirându-se de d'insa, tăcea, *voindū* să cunoscă, dacă * Iehova a făcutū să prospere calea lui
 21 aū nu.
 22 Și după-ce cămilele incetară de beutū, luā omulū acela * o verigă de nasū de aurū, grea de jumătate de siclu; și două
 23 brăçiarī pentru mânele ei, grele de dece *siclii* de aurū. Și-i dîse: A cui *fiia* ești tu? Spune-mī, rogu-te! ôre nu este in casa
 24 părintelui teū locū, ca noi să mănemū? Și ea-i răspunse * Eū *sînt* fiia lui Bethuelū, fiulū Milchei, pre care l'a născutū ea lui
 25 Nahorū. Și ea 'i mai dîse: Paie și nutrețū *sînt* multe la noi, cumū și locū de masū. Și omulū acesta se * *inchinā* și
 26 se prosternu inaintea lui Iehova; Și dîse: * Bine-cuvêntatū *să fie* Iehova, Dumneșeulū stêpânulū meu Abraamū, care n'a depărta-
 27 tū * mila sa și adevêrulū seū de la stêpânulū meu; pe cale *dreptă* * m'a condusū pre mine Iehova la casa fraților stêpânulū meu.
 28 Și feciôra alergă și spuse in casa mumei
 29 sale aceste întêmplări. Și Rebeca avea unū frate cu numele * Labanū, și Labanū al-
 30 lergă la acelu omū afară la fântână. Și după ce veçū elū veriga de nasū și brăçiarele la mânele surorii sale, și după ce auzi cuvintele Rebecē, surora sa, care dîcea: Omulū acela așa mī-a vorbitū; elū veni la omū, și ecce acesta sta lângă cămilele sale
 31 la fântână. Și Labanū 'i dîse: Vino in intru, * bine-cuvêntate alū lui Iehova, pentru ce stai afară? Eū amū pregătītū casa, și
 32 locū *este* pentru cămile. Și omulū intrā in casā, și Labanū desărcinā cămilele, și 'de-

de paie și nutrețū cămilelorū, și apă de spălatū pentru picioarele lui și pentru picioarele ômenilor cari erau cu d'insulū. Și-i puse lui
 33 înainte de mîncare. Și elū dîse: * Eū nu voiū mânca, până ce nu voiū vorbi cele cu amū de vorbitū. Și Labanū dîse: Vorbesce!
 Și elū dîse: Eū *sînt* servulū lui A-
 34 braamū; Și Iehova * a bine-cuvêntatū pre stêpânulū meu fôrte, și elū s'a măritū; că
 35 i-a datū lui oi și boi, și aurū și argintū, și servi și serve, cămile și asini. Și Sara
 36 femea stêpânulū meu * născu stêpânulū meu fiū la bêtănetele ei, și elū dede * a-
 37 cestuia tôte cîte are elū. Și stêpânulū meu * m'a juratū, dîcêndū: Tu să nu ieī fiulū meu
 38 femeā din fetele Cananeilorū, într'a cărora pămêntū locuescū eū; * Ci mai virtosū să mergi la casa părintelui meu, și la nêmulū
 39 meu, și să ieī femeā fiulū meu. * Și eū dîseiū stêpânulū meu: Dară pôte feciôra nu va voi să vinā cu mine. * Și elū mī-a dîsū:
 40 Iehova, * pe a căruia cărare âmbli eū, va trâmète ângerulū seū cu tine, și-ti va da norocire in calea ta, ca tu să ieī femeā fiulū
 41 meu din nêmulū meu și din casa părintelui meu. * Atunci tu vei fi scăpatū de jurămêntulū meu, dacă te vei duce la nêmulū meu,
 42 și ei nu'ți vorū da ție femeā; atunci scăpatū vei fi de jurămêntulū meu. Și venindū astădī
 43 la această fântână, amū dîsū: * Iehova, Dumneșeulū stêpânulū meu Abraamū! dacă voesci, ca eū să amū norocū in calea pe care
 44 âmbli, * Ecce eū staū lângă această fântână de apă, și va fi, ca feciôra care va eși ca să
 45 scôtă *apă*, și eū 'i voiū dîce: Dă-mī, rogu-te, să béu puçină apă din védra ta, Și ea mī
 46 va răspunde: Bea tu, și după-aceea și pentru cămilele tale voiū scôte; aceea *să fie* femea pre care Iehova a otărīt o pentru fiulū stêpânulū meu. * Mai 'nainte de a sfârși eū
 47 * cuvêntulū *acesta* întru ânima mea, ecce Rebeca eși, *avêndū* védra pe umerulū seū, și pogorindu-se la fântână a scosū *apă*; și eū
 48 i-amū dîsū: Lasă-mē, rogu-te, să béu! Și ea curêndū și-a datū védra josū de pe umeri ei, și dîse: Bea tu, și voiū adăpa și cămilele tale. Și eū amū beutū, și ea mī-a adăpatū și cămilele. Și eū o întrebaiū pre ea, dîcêndū: A cui *fiia* ești tu? și ea răspunse: Eū *sînt* fiia lui Bethuelū, fiulū lui Nahorū, pre care 'i l'a născutū Milca. Atunci eū 'i puseiū * veriga acêsta la nasulū ei, și brăçiarile la mânele ei. * Și eū mē *inchinaiū* și
 48 mē prosternuiū inaintea lui Iehova, și bine-

* Cap. 11. 29. & 22. 23.
 * Cap. 26. 7.
 * 1 Pet. 3. 8. & 4. 9.
 * Vers. 12. 56.
 * Esod. 22. 2, 3.

Isa. 3. 19, 20, 21.
 Esod. 16. 11, 12.
 1 Pet. 3. 3.
 1 Pet. 22. 23.
 * Vers. 52.

Esod. 4. 31.
 * Esod. 18. 10.
 Rut. 4. 14.
 1 Sam. 25. 32, 39.
 2 Sam. 18. 28.
 Luc. 1. 68.

* Cap. 32. 10.
 Ps. 98. 3.
 * Vers. 48.
 * Cap. 29. 5.
 * Cap. 26. 29.
 Judc. 17. 2.
 Rut. 3. 10.

Ps. 115. 15.
 * Cap. 43. 24.
 Indc. 19. 21.
 * Iov 23. 12.
 Ioan 4. 34.
 Efes. 6. 5, 6, 7.

* Vers. 1.
 * Cap. 13. 2.
 * Cap. 21. 2.
 * Cap. 21. 10. & 25. 5.
 * Vers. 3.

* Vers. 4.
 * Vers. 5.
 * Vers. 7.
 * Cap. 17. 1.
 * Vers. 8.
 * Vers. 12.

* Vers. 13.
 * Vers. 15, &c.
 * 1 Sam. 1. 13.
 * Esod. 16. 11, 12.
 * Vers. 26.

cuvântaiū pre Iehova Dumnezeuulū lui Ab-
braamū, a stēpānului meu, carele m'a con-
dusū pe cale drēptā, ca eū să iēu pentru
fiulū stēpānului meu ^apre fēta fratelui lui.
49 Și acumū dacă vreți să ^barātați dragoste
și credință cātrā stēpānului meu, spuneți-mi;
și dacă nū, spuneți-mi, ca să mē întorcū spre
drēpta seū spre stīnga.
50 Și Labanū și Bethuelū respunserā, di-
cēndū: ^cAcestū lucru a eșitū de la Iehova,
noi nū-ți putem ^dspune nici rēu nici bine.
51 Ecce Rebeca ^einaintea ta, iea-o, și te-du cu
d'īnsa, și să fie femeā fiulū stēpānului tēu,
52 duple cumū a vorbitū Iehova. Și aușindū
servulū lui Abraamū cuvintele lorū, ^fse
prosternu pānā la pāmēntū inaintea lui Ie-
53 ho ^gși servulū scōse ^hscule de argintū și
scule de aurū și vestminte, și le dede Rebecēi,
și ⁱlucruri preciose dede elū fratelui ei și
mumei ei.
54 Și māncară și bēură, elū și ōmenii
carii erāu cu d'īnsulū, și maserā acolo.
Și sculāndu-se de-demānētā, ^jdise servulū:
^kLāsați-mē să plecū la stēpānului meu.
55 Și fratele Rebecēi și muma ei dīserā; Sā mai
remānā cu noi copila încă cāte-va dīle, celū
56 pușinū dece, apoi sā mērgā. Și elū ^lchise lorū:
Nu mē opriți, de ōre-ce Iehova a norociū
calea mea; lāsați-mē sā mērgū la stēpānului
57 meu. Și ei ^mi dīserā: Sā chiāmāmū fēta,
și sā-i întrebāmū voea din chīarū gura ei.
58 Și chiāmārā pre Rebeca, și-i dīserā: Vrei tu
sā mērgi cu omulū acesta? și ea respunse:
59 Mērgū! Astū-feliū lāsarā ei pre Rebeca,
sora lorū, și pre ⁿdoica ei, sā mērgā cu
60 servulū lui Abraamū și cu ōmenii lui. Și
ei bine-cuvēntarā pre Rebeca, și-i dīserā: Tu
sora nōstrā, tu, ^osā te urītesci īntru mū de
decī de mii, și ^psemintia ta s'ā stēpānēsā
porțele reamicilorū lorū.
61 Și sculāndu-se Rebeca și servele ei, se
suirā pe cāmīle, și se duserā dupā omulū
62 acela. Și servulū luāndū pre Rebeca, ple-
carā. Și Isaacū se 'nturna de la ^qfōntānā
Lahai-Rōi; cā elū locuī in pāmēntulū de-
63 spre mēdā-đi. Cā Isaacū eșīa la cāmpū, ca
^rsā cugete de cātrā sērā; și rādicāndu-și
elū ochii seī, se uitā, și ecce cāmīlele venīān.
64 Darā și Rebeca înālțāndu-și ochii seī, vėdu
65 pre Isaacū, și ^sāri josū de pe cāmīlā; Cā
ea dīsesē cātrā servū: Cine este bārbatulū
acela, carele vine pe cāmpū inaintea nōs-
trā? Și servulū ^ti dīsesē: Acesta este stēpā-
nului meu; atuncī ea ^uși luā vėlulū și se a-
66 coperi. Și scrvulū spuse lui Isaacū tōte

lucrurile cāte a făcutū. Și Isaacū duse pre 67
Rebeca in cortulū Sarei mumei sale, și elū
luā pre Rebeca de femeā, și o iubi. Și Isa-
acū ^vse māngācā de mōrtea mumei sale.

*Ketura. Mōrtea lui Abraamū. Urmașii lui Ișmaelū
și mōrtea lui.*

EAR Abraamū ^wși luā altā femeā și numele ei 25
era Ketura. Și ^xacēstā ^yi nāscu pre Zim- 2
ranū, și pre Ioksanū, și pre Medanū, și pre
Madianū, și pre Ișbak și pre Šua. Și Ioksanū 3
nāscu pre Šeba și pre Dedanū. Și fiii lui 4
Dedanū aū fosti: Așurimū, Letușimū și Le-
umimū. Și fiii lui Madianū: Efa, și Eferū,
și Enoc, și Abidah și Eldaa. Toți acestia aū 5
fostū fiii din Ketura. Și ^zAbraamū dede 5
tōtā averea sa lui Isaacū. Și fiilorū din 6
concubinele sale li dede Abraamū daruri; și
īncā trăindū ^{aa}elū ^{ab}i despărți de fiulū seū
Isaacū, ^{ac}trāmetēndū ^{ad}i spre resāritū in ^{ae}partea
resāritului.

Și aceste sūnt dīlele anilorū lui Abraamū, 7
cāți a trăitū: o sutā șapte-deci și cincī de ani. 8
Și Abraamū dāndu-și sufletulū, ^{af}muri īntru 8
bētrānētā fericitā, bētrānū și sātulū de viețā,
și ^{ag}fu adaosū la poporulū seū. Și-lū īmmor- 9
mēntarā Isaacū și Ișmaelū ^{ah}fiilū lui in pesce- 9
rea de la Machpela, in țrāna lui Efronū,
fiulū lui Zoharū Heteulū, cea fațā iu fațā cu
Mamre: ^{ai}Țērāna care o cumpērā Abraamū 10
de la fiii lui Hetū. ^{aj}Acolo darā fu īmmor- 10
mēntatū Abraamū și Sara, femea sa. Și 11
dupā-ce muri Abraamū, bine-cuvēntā Dum-
neđeū pre Isaacū, fiulū seū; Și Isaacū lo-
cuīa lūngā ^{ak}fōntāna Lahai-Rōi.

Și aceste sūnt generațiunile lui Ișmaelū, 12
fiulū lui Abraamū, ^{al}pre care l'a nāscutū lui 12
Abraamū Agara Egiptēnca, serva Sarei. Și 13
^{am}acēste sūnt numele fiilorū lui Ișmaelū, du-
pre numele lorū in generațiunile lorū: An-
tēiū-nāscutulū din Ișmaelū—Nebaiotū, și Ke-
darū, și Adbeelū și Mībsamū; Mīšma și 14
Duma și Massa; Și Hadarū, și Tema, Ieturū, 15
Nafīșū și Kedema. Acestia aū fost fiii lui 16
Ișmaelū, și aceste sūnt numele lorū, ^{an}ce li
^{ao}s'au datū duple satele lorū și duple īntāri-
rile lorū: ^{ap}duōō-spre-dece cāpetenii a popō-
relorū lorū. Și acestia sūnt anii vieței lui 17
Ișmaelū: o sutā trei-deci și șapte de ani; Și 17
^{aq}elū dāndu-și sufletulū, muri, și fu adaosū la
poporulū seū. ^{ar}Și ei locuirā de la Havilah 18
pānā la Šurū, celū fațā in fațā cu Egiptulū,
in mergerea cātrā Assiria. Și elū se aședā
acolo ^{as}inaintea tuturorū frāților seī.

a Cap. 22. 23.
b Cap. 47. 29.
c Ios. 2. 14.
d Ps. 118. 23.
e Mat. 21. 42.
f Mare. 12. 11.

g Cap. 31. 1.
h Cap. 30. 15.
i Vers. 26.
j Esod. 3. 22. &
k 11. 2. & 12. 35.
l 2 Cron. 21. 3.

m Exra 1. 6.
n Vers. 56, 59.
o Cap. 35. 8.
p Cap. 17. 16.
q Cap. 22. 17.
r Cap. 16. 14. &

s 25. 11.
t Ios. 1. 8.
u Ps. 1. 2. & 77.
v 12. & 119. 15. &
w 149. 5.
x Ios. 15. 18.

y Cap. 38. 12.
z —
aa Capulū 25.
ab 1 Cron. 1. 32.
ac Cap. 24. 36.

ad Cap. 21. 11.
ae Jude. 6. 3.
af Cap. 15. 15. &
ag 49. 29.
ah Cap. 35. 29. &
ai 49. 33.

aj Cap. 35. 27. &
ak 50. 13.
al Cap. 23. 16.
am Cap. 49. 31.
an Cap. 16. 14. &
ao 24. 62.

ap Cap. 16. 15.
aq 1 Cron. 1. 29.
ar Cap. 17. 20.
as Vers. 8.
at 1 Sam. 15. 7.
au Cap. 16. 12.

Nascerea lui Esau și a lui Iacob; Esau vinde dreptul său de întâiu-nascere.

- 19 Și aceste sunt generațiunile lui Isaac, fiul lui Abraam: ^a Abraam născu pre Isaac; și Isaac era de patru-deci de ani, cându luă de femeă pre Rebeca, ^r fiia lui Bethuel Sirianul din Padan-Aram, ^s sora lui Laban Sirianul. Și Isaac se rugă lui Iehova pentru femea sa, că *era stérpă*, și Iehova ascultă rugăciunea lui, și ^u Rebeca femea lui concepu. Și copiii se loviau între sine în ea. Atunci dîse ea: Dacă așa, pentru ce acesta? ^v Și merse, ca să întrebe pre Iehova. Și Iehova ⁱ i răspuse: ^z Duce națiuni sunt în pântecul te, și ducă popore se voru despărți din sinul te; și ^y unu popor dintr'acești va fi mai tare de cîtă *cela-l-altu*, și ^z celu mai mare va servi celu mai micu.
- 24 Și cându se îndepliniră zilele ei ca să nască, *éccé* două gemini *erau* în pântecul ei. Și celu d'înteu eși roșu, ^a preste totu ca o mantiă pîrosă; și chiămară numele lui—Esau (*pîrosu*). Și după d'însul eși frate-său, ^b carele cu mîna sa ținea de călcăiul lui—Esau; de aceea ^c chiămară numele lui—Iacob (*întoriu de călcăiu*). Și Isaac era de șese-deci de ani, cându Rebeca ⁱ i născu lui pre acestia.
- 27 Și copiii crescură mari, și Esau se făcu bărbat ^d ghibace la vînatu și omu de pămîntu; ear Iacob ^e era omu ^e simplu, ^f locuind în corturi. Și Isaac iubia pre Esau: căci ^g vînatul *era* mîncarea lui; ^h și Rebeca iubia pre Iacob. Și ferbîndu Iacob odată o fertură, Esau veni de la câmpu, fiindu foarte ostenit. Și Esau dîse lui Iacob: Dă-mi, rogu-te, să mîncău din această mîncare roșă, că *sunt* ostenit. De aceea fu chiămatu numele lui—Edom (*roșu*). Și Iacob dîse: vinde-mi astăzi întâiu-nascerea ta. Și Esau dîse: Éccé, eu totu mergu spre mörte, ce-mi mai folosește întâiu-nascerea? Și Iacob dîse: Jură-mi acum; și el ⁱ i jură; și Esau ^j și vîndu întâiu-nascerea sa lui Iacob. Și Iacob dade lui Esau pâne și fertură de linte, și ^k el mîncă și bîu; și sculându-se, se duse. Așa Esau nesocoti întâiu-nascerea sa.

Isaac petrece la Gherar; legămîntul său cu Abimelech; întieile femeii ale lui Esau.

- 26 SI se făcu fomete în țerră, afară de fometea ^a cea d'înteu, care a fostu în di-

lele lui Abraam; și Isaac se duse la ^b Abimelech, regele Filistenilor, în Gherar.

Și i se arată Iehova, și-i dîse: Să nu te pogori în Egiptu, ^c ci locuiești în ^d pămîntul care ți-l voi spune: ^e Remai în pămîntul acesta, și ^f eu voi fi cu tine, și ^g te voi bine-cuvînta, căci ție și seminției tale ^h voi da tôte terrele aceste, și voi ține ⁱ jurămîntul care l'am făcutu lui Abraam, părintelui te. Și ^j voi imulti seminția ta ca stelele cerului, și voi da seminției tale tôte terrele aceste, ^k și în seminția ta se voru bine-cuvînta tôte poporele pămîntului; ^l Pentru-că Abraam a ascultat de cuvîntul meu, și a păzit cee ce i-am datu de păzitu, preceptele mele, statutele mele, și legile mele.

Și Isaac locui în Gherar. Și cându 6 7 bărbatului ^l întrebară despre femea sa, ^m elu răspuse: Soră ⁿ mi este; că ^o elu se temu a dîce, femeă ^p mi este; ca nu cumva bărbatului locului aceluia să-l ucidă pentru Rebeca, că *era* ^q frumösă la privire. Și petrecîndu acolo multe zile, Abimelech, regele Filistenilor, se uită pe ferestră, și vîdu, și ^r éccé Isaac glumia cu femeia sa Rebeca. Și Abimelech chiămă pre Isaac, și-i dîse: Éccé, ^s această femeă ^t ți este, și cum de ai dîsu: Soră ^u mi este? Și Isaac ^v i dîse: Pentru-că eu cugetaiu: Nu cumva să mă ucidă pentru ea. Și Abimelech dîse: Pentru ce ai făcutu 10 tu noui ^w acesta? Că puçinu a lipsitu, ca unul din popor să se culce cu femea ta, și ^x tu să aduci vină asupra-ne. Și Abimelech ordină în totu poporul său, dîcîndu: Cine se ^y va atinge de omul acesta său de femea lui, să se omöre.

Și Isaac semînă în pămîntul acela, și 12 culese în acelu an ^z insutitu; că Iehova ^a l'î bine-cuvîntă pre d'însul. Și acestu 13 om ^b se măria, și elu din ce în ce mergea se măria, până ce fu mare foarte. Și 14 elu avea turmă de oi și cirédă de boi, și mare număr de servi; și Filistenii ^c l'î pismuia; Așa, că tôte fîntănele ^d ce le 15 sêpasera servii părintelui său încă în zilele părintelui său Abraam, Filistenii le astupără, împlîndu-le cu pămîntu. Ba și 16 Abimelech dîse lui Isaac: Du-te de la noi, că ^e tu te-ai făcutu cu multu mai tare de cîtă noi.

Și Isaac plecă de acolo, și tăbărără 17 în valea Gherar, și locuia acolo. Și Isaac 18

^a Mat. 1. 2. ^z Cap. 17. 16. & 24. 60. ^d Cap. 27. 3. 5. ⁱ Ebr. 12. 16. ^e Cap. 22. 23. ^y 2 Sam. 8. 14. ^j Eccl. 8. 15. ^f Eccl. 22. 13. ^f 1 Cron. 5. 30. ^z Cap. 27. 29. ^g 1 Cor. 15. 32. ^g Cap. 24. 29. ^z Mal. 1. 3. ^h Ps. 37. 37. ^h Cap. 27. 29. ^z Rom. 9. 12. ⁱ Ebr. 11. 9. ⁱ Cap. 27. 11. ^g Cap. 27. 19. ^g 1 Sam. 9. 9. & 10. 22. ^h Osea 12. 3. ^h Cap. 27. 6. ^h Cap. 20. 2.

^c Cap. 12. 1. ⁱ Cap. 15. 5. & 22. 17. ^j Cap. 12. 3. & 22. 18. ^k Cap. 22. 16. & 18. ^l Cap. 12. 13. & 20. 2, 13. ^m Prov. 29. 25. ⁿ Cap. 24. 16. ^o Cap. 30. 9. ^p Ps. 105. 15. ^q Mat. 13. 8. ^r Marc. 4. 8. ^s Vers. 3. ^t Cap. 24. 1, 35. ^u Iov. 42. 12. ^v Cap. 24. 35. ^w Ps. 112. 3. ^x Prov. 10. 22. ^y Cap. 37. 11. ^z Eccl. 4. 4. ^a Cap. 21. 30. ^b Esod. 1. 9.

eră-și destupă fântănele de apă, cari au fost sêpate în ȋilele lui Abraam părintelui se, și pre cari Filistenii le astupaseră după mórtea lui Abraam; * și elú li dede totú același nume, cu cari le-a numitú părintele se.

- 19 Și servii lui Isaac sêpară în *acea* vale,
20 și aflară acolo fântână de apă viă. Și păstorii din Gherarú * se certară cu păstorii lui Isaac, și ȋiseră: Apa *este a noastră*; Și chiâmă numele fântânei *aceleia Esecú (cértă)*; 21 căci ei se certară cu d'insulú. Și ei sêpară altă fântână, și se gálceviră și pentru *acésta*, și Isaac o numi Sitna (*gálcevră*).
22 Si mutându-se elú de acolo, sêpă o altă fântână, pentru care nu se sfădiră; și elú *acestuia* * dade numele Rehobotú (*lărgime*), și ȋise: Acumú ni-a datú noui Iehova locú largú, * și noi vomú cresce în acestú pământú.
23 Și elú se sui de acolo la Beerú-Şeba.
24 Și Iehova i se arată lui în nóptea aceea, și-ȋise: "Eú *súnt* Dumneȋulú părintelui te, Abraamú, * nu te teme! că * eú cu tine *súnt*, că eú te voiú bine-cuvênta, și voiú ímmulti seminȋia ta, pentru Abraamú servulú meú.
25 Și elú *d* zidi acolo altarú, și * chiâmă numele lui Iehova; și întinȋendu-și acolo cortulú, servii lui Isaac sêpară o fântână.
26 Și Abimelechú veni din Gherarú la d'insulú cu Ahusatú amiculú se, și * Picholú capulú armatei sale. Și Isaac li ȋise lorú: Pentru ce aȋi venitú la mine? căci * voi pre mine m'aȋi uritú, și *h* m'aȋi alungatú de la voi.
28 Și ei ȋiseră: Noi bine vedemú, că Iehova *'este cu tine*, de aceea amú ȋisú: Să fie jurământú între noi, *adecă* între noi și între
29 tine, și să facemú legământú cu tine: Că tu noui nu ni vei face nici unú rêu, precumú nici noi nu ne-amú atinsú de tine, și precumú ȋi-amú făcutú numai bine, și te-amú lăsatú să eȋi în pace; * tu carele acumú *esci*
30 bine-cuvêntatú de Iehova. * Și Isaac fácură lorú ospêȋiú, și ei mâncară și beură.
31 Și sculându-se de-demânêȋă, * jurară unulú altuia; și Isaac * demise, și ei se duseră de la d'insulú în pace.
32 Și se întêmplă că în ȋiúia aceea servii lui Isaac veniră și-i spuseră despre fântâna care au sêpatú, și-ȋiseră: Amú aflatú
33 apă. Și elú chiâmă numele ei Şeba (*jurământú*); * de aceea numele cetăȋii *acelie* este Beerú-Şeba până în ȋiúia de astăȋ.
34 * Și cândú fu Esaú de patru-ȋeci de ani, luă de femea pre Iudita fiia lui Beerú,

Heteulú, și pre Baȋematú, fiia lui Elonú Heteulú. Și aceste * aduseră *multă* amărăciúne 35 de sufletú lui Isaac și Rebecé.

Isaac bine-cuvinteză pre Iacobú în loculú lui Esaú.

SI după ce Isaac îmbêtrâni, și * ochii 27 lui se întunicară, de nu mai putea vedé, chiâmă elú pre Esaú fiulú se celú mai mare, și-ȋise: Fiulú meú! și *acesta* * ȋise: Eaccé-mé. Și Isaac * ȋise: Éccé 2 eú amú îmbêtrânitú, și * nu sciú ȋiúia morȋii mele. * Acumú dară *iea'ȋi*, rogu-te, armele tale, tolba ta și arculú teú, și eȋi la câmpú, și-mi prinde ceva vênatú; Și-mi gâtesce bucate gustóse după cumú íubescú 4 eú, și mi le adă, ca să mânâncú, ca sufletulú meú *d* să te bine-cuvinteze înainte de a muri. Ear Rebeca aȋȋ, cândú vorbi Isaac cătră 5 fiulú se Esaú. Și Esaú se duse la câmpú, ca să găsescă *ȋi* se aducă vênatú *părintelui se*.

Și Rebeca ȋise lui Iacobú, fiulú ei: Éccé 6 eú aȋȋȋ pre părintele teú vorbindú cu Esaú fratele teú, ȋicêndú: Adă'mi mie vênatú, și gâtesce'mi bucate gustóse, ca să mânâncú, și să te bine-cuvinteze înainte 7 lui Iehova, mai *'nainte* de a muri. Și acumú, fiulú meú! * ascultă cuvêntulú meú, și *fa* precumú * ȋi ȋicú. Du-te la turma 9 de oi, și adă de acolo dũoi ieȋi buní, și eú voiú pregăti din ei * bucate gustóse pentru părintele teú, precumú íubescú elú. Și tu le 10 vei duce la părintele teú, ca elú să mânânce, și să te * bine-cuvinteze mai *'nainte* de a muri.

Și Iacobú ȋise cătră Rebeca muma sa: 11 Éccé, * Esaú fratele meú *e* pêrosú, éru eú *súnt* netedú. Póte ca părintele meú * să 12 mé pipăie, și eú să fiú înainte lui ca unú inelătorú, și voiú atrage asupra-mi * blêstemú, și nu bine-cuvêntare. Și muma sa 13 ȋise cătră d'insulú: Fiulú meú, *acelú* blêstemú alú teú *fi* * asupra mea; tu ascultă numai de cuvêntulú meú: du-te *ȋi*-mi adă. Elú se duse, și aduse mumei sale: și muma 14 sa * găti bucate gustóse, cumú íubia părintelui se.

Și Rebeca luă * vestmintele cele mai preȋiose ale lui Esaú, feciorulú celú mai mare, pre cari ea le avea în casă la sine; și îmbracă *cu d'ínsele* pre Iacobú, fiulú ei celú 15 mai micú. Și cu pelea ieȋilorú * ínfășură 16 mânele lui, și gâtulú pe unde era netedú. Și bucatele cele gustóse și pânea care o fă- 17 cuse, le dede în mâna lui Iacobú fiulú se.

x Cap. 21. 31.
y Cap. 21. 25.
z Cap. 17. 6. &
28. 3. & 41. 52.
Ezod. 1. 7.
a Cap. 17. 7. &
24. 13. & 28.

13. Ezod. 3. 6.
Fapt. 7. 32.
b Cap. 15. 1.
c Vers. 3. 4.
d Cap. 12. 7. &
13. 18.
e Ps. 116. 17.

f Cap. 21. 22.
g Indc. 11. 7.
h Vers. 16.
i Cap. 21. 22.
23.
j Cap. 24. 31.
Ps. 115. 15.

k Cap. 19. 3.
l Cap. 21. 31.
m Cap. 21. 31.
n Cap. 36. 2.
o Cap. 27. 46. &
28. 1. 8.

Capulú 27.
a Cap. 48. 10.
1 Sam. 3. 2.
b Prov. 27. 1.
Iac. 4. 14.
c Cap. 25. 27.
28.

d Vers. 27. Cap.
48. 9. 15. &
49. 28.
Dent. 33. 1.
e Vers. 13.
f Vers. 4.

g Vers. 4.
h Cap. 25. 25.
i Vers. 22.
j Cap. 9. 25.
Dent. 27. 18.
k Cap. 43. 9.

1 Sam. 25. 24
2 Sam. 14. 9
Mat. 27. 25.
l Vers. 4. 9.
m Vers. 27.

18. Și elă intrându la părintele său, 'i dîse: Părintele meu! și elă respunse: Aici sînt!
 19 Cine *esci* tu, fiulă meu? Și Iacobă dîse cătră părintele său: Eă sînt Esaă ântăi-născutulă teă; făciă cumă mî-ai dîsă; scōlă-te dară, rogu-te, șeđi, și mânāncă din vênatulă meă, * ca să mă bine-cuvēteze
 20 sufletulă teă. Și Isaacă dîse cătră fiulă său: Cumă ai putută găsă așa de curēndă, fiulă meu? Și elă dîse: Iehova Dumne-
 21 deulă teă mîlă aduse înainte. Și Isaacă dîse cătră Iacobă: Apropiă-te, * ca să te pipăi, fiulă meu! dacă *esci* fiulă meu Esaă,
 22 aă nu. Și Iacobă se apropiă de Isaacă, părintele său, și elă 'lă pipăi, și dîse: Vōcea *este* vōcea lui Iacobă, eră mănēle aceste
 23 sîntă mănēle lui Esaă. Și elă nu'lă cunoscu pre d'însulă, căci * mănēle lui eră pērōse, ca mănēle fratelăi său Esaă; și-lă
 24 bine-cuvēntă pre elă. Și măi *ântăi* i dîse lui: Aă tu *esci* fiulă meu Esaă? Ear elă 'i
 25 dîse: Eă sînt. Și-i dîse: Adă'mi să mânāncă din vênatulă teă, fiulă meu, * ca să te bine-cuvēteze sufletulă meă. Și elă
 26 dede și vină, și beu. Și Isaacă, părintele lui, dîse cătră d'însulă: Apropiă-te, rogu-te, și mă sărută, fiulă meă. Și elă se apropiă,
 27 și-lă sărută. Și mirosindă Isaacă mirosulă vestminteloră sale, 'lă bine-cuvēntă, și dîse:
 Éccē, * mirosulă fiulăi meă *este* ca și mirosulă uneă câmpăi pre care Iehova a bine-
 [cuvēntat'o.
 28 * Dumneđeă să'ți dea ție din 'roăa cerilăi, [și din * grāsimea pămēntulăi,
 Și * indestulare de grăă și de mustă;
 29 * Popōrele să'ți servescă ție, — și națiunile [să se prosternă înainteă ta!
 Să fi stēpānă frățiloră teă, — și * fiăi mu-
 [mei tale să se prosternă înainteă ta;
 * Blēstemată *să fie* celă ce te-va blēstema,
 — și bine-cuvēntatū *să fie* celă ce te va bine-
 [cuvēnta.
 30 Și după-ce sfârși Isaacă de a bine-cu-
 vēnta pre Iacobă, și Iacobă abia eșindă d'ina-
 tea părintelăi său Isaacă, éccē, Esaă frate-
 le lui se întorcea de la vênătōrea sa.
 31 Că gătindă și elă bucate gustōse, le aduse
 parintelăi său, și-i dîse: Părintele meă, scōlă-
 te. și * mânāncă din vênatulă fiulăi teă, ca
 32 să me bine-cuvēteze sufletulă teă. Atunci
 'i dîse Isaacă părintele său: Cine *esci* tu? ear
 elă respunse: Eă sînt Esaă, ântăi-născu-
 33 tulă teă fiă. Atunci spăimāntāndu-se Isaacă,

tremură fōrte, și dîse: Cine *este* decă celă
 ce prinse vênatulă, și-mă aduse, și eă mân-
 caiă din tōte măi 'nainte de a veni tu, și
 eă'lă bine-cuvēntăi; * Și bine-cuvēntatū va
 și fi. Și aădindă Esaă cuvintele părintelăi
 34 său, * strigă cu vōce tare și amărită fōrte,
 și dîse părintelăi său: Bine-cuvēntēză-mē și
 pre mine, părintele meă! Ear elă 'i dîse: 35
 A venită fratele teă cu inelăciune, și a
 luată bine-cuvēntarea ta. Atunci dîse Esaă: 36
 * Cu totă dreptulă se numesce elă Iacobă,
 căci acumă a dōoa oră me inelă: * elă 'mă
 luă ântăi-născerea, și acumă 'mă luă și
 bine-cuvēntarea. Măi dîse elă: N'ăi păstratū
 și pentru mine vre-o bine-cuvēntare?

Și Isaacă respunse lui Esaă, și-i dîse: 37
 / Éccē, Domnă l'amă pusă pre elă preste tine,
 și pre toți frății seă i-amă dată lui de
 servi, și * cu grăă și cu mustă l'amă dă-
 ruită pre elă; acumă ce măi potă face
 pentru tine, fiulă meă?

Și Esaă dîse părintelăi său: Număi a- 38
 cēstă singură bine-cuvēntare aă tu, părin-
 tele meă? bine-cuvēntēză-mē și pre mine,
 părintele meă! Și înălțāndu-și Esaă vōcea
 sa, * plānse. Atunci Isaacă părintele său 'i 39
 respunse, și dîse:

Éccē departe de pāmēntă grasă,
 Și de roăa cerilăi de susă, va fi 'locu-
 ința ta; 40

Și cu sabia ta vei trăi;
 Și fratelăi teă 'vei servi;
 Dară * va veni timpulă, cāndă făcēndu-te
 [stēpānă,
 Vei lepăda jugulă lui de pe grumazulă teă.

*Mānia lui Esaă; Iacobă se duce la Mesopotamia;
 Esaă îea alte feme.*

Și Esaă 'ură pre Iacobă pentru bine- 41
 cuvēntarea, cu care părintele său 'lă bine-
 cuvēntase; și dîse Esaă in ānima sa: * Dī-
 le de bocetă pentru părintele meă se a-
 propiă; și * atunci voiă ucidē pre Iacobă fra-
 tele meă.

Și cuvintele lui Esaă, fiulă său celă 42
 măi mare, fură spuse Rebecăi; și ea trāmesē
 să chiāme pre Iacobă, fiulă ei celă măi
 mică, și-i dîse lui: Éccē, Esaă fratele teă
 vra să'și * resbune asupra ta, și să te ucidē.
 Acumă dară, fiulă meă, ascultă vōcea mea; 43
 scōlă-te și fugă la Labană fratele meă, * in
 Harană; Și remāni la d'însulă, pānă ce va 44
 trece furia fratelăi teă; Pānă ce va trece 45
 mānia fratelăi teă asupra ta, și elă va fi
 uitatū cele ce tu i-ai făcută lui; atunci eă

a Vers. 4.
 b Vers. 12.
 c Vers. 16.
 d Vers. 4.
 e Vers. 14. 6.

f Ebr. 11. 20.
 g Deut. 33. 13.
 h 2 Sam. 1. 21.
 i Cap. 45. 18.

j Deut. 33. 28.
 k 2 Sam. 1. 21.
 l Cap. 45. 18.

m Deut. 33. 28.
 n Cap. 9. 25. &
 o Cap. 49. 8.
 p Cap. 12. 3.

q Num. 24. 9.
 r Vers. 4.
 s Cap. 28. 3. 4.
 t Rom. 11. 29.
 u Ebr. 12. 17.

v d Cap. 25. 26.
 w Cap. 25. 33.
 x 2 Sam. 8. 14.
 y Vers. 29.
 z Vers. 28.

a Ebr. 12. 17.
 b Vers. 28.
 c Ebr. 11. 20.
 d Cap. 35. 23.
 e 2 Sam. 8. 14.

f Obad. 18, 19.
 g 2 Reg. 8. 20.
 h Cap. 37. 4. 8.
 i Cap. 60. 3, 4.

j Obad. 10.
 k Pa. 64. 5.
 l Cap. 11. 31.

voiî trâmeste, și te-voiî aduce de acolo. Pentru ce să mă lipsesc de voi amînduoi totu într'o di?

- 46 Și Rebeca dîse cătră Isaac: "Mî s'a uritî viéta de aceste fete Hetiene! "Dacă Iacobu 'și va lua de femeă pre vre-una d'între fetele Heteiloru, după cumu *sînt* fetele dintr'acéstă țerră, atunci ce'mî mai folosește viéta?

- 28 **D**ECI Isaacu chiâmându pre Iacobu "lū bine-cuvēntă, și-i dîse: "Să nu'ți ieî femeă din fetele lui Canaanu; *Ci* "scōlă-te, și te du in "Padanū-Aramū, la casa lui "Bethuelū, pārintele mumei tale; și de acolo 'ți ieă femeă din fetele lui "Labanū, 3 fratele mumei tale. "Și Dumneḡeu celū a totu-puternicū să te bine-cuvinte, să te crescă, și să te înmulțescă, ca să ajungî o adunare 4 de popore; Și să'ți dea ție "bine-cuvēntărea lui Abraamū, ție și seminției tale cu tine, ca tu să stēpānesci pāmēntulū 'in care petreci acumū, pre carele Dumneḡeu l'a 5 datū lui Abraamū. Și Isaacu lāsă pre Iacobū, și elū plecā la Padanū-Aramū, la Labanū fiulū lui Bethuelū Sirianulū, fratele Rebecēi, muma lui Iacobū și Esaū. 6 Și Esaū vēdēndū, că Isaacu bine-cuvēntă pre Iacobū, și-lū trāmesē la Padanū-Aramū, ca să'și ieă femeă de acolo; și că 'lū bine-cuvēntă, și-i ordinā lui, ḡicēndū: Să nu'ți 7 ieî femeă din fetele lui Canaanū; Și că Iacobū ascultā pre pārintele seū și pre muma sa, și merse la Padanū-Aramū; 8 Și vēdēndū Esaū 'cā fetele lui Canaanū *sînt* rele in 9 ochiū lui Isaacu pārintelū seū, Esaū se duse la Iḡmaelū, și pe lūngă alte femeī ce mai avea, luā de femeă pre "Mahalatū, fēta lui Iḡmaelū, fiulū lui Abraamū, pre "sora lui Nebaīotū.

Visulū lui Iacobū și votulū seū.

- 10 Și Iacobū "plecā din Beerū-ḡeba, și merse 11 la "Haranū. Și ajungēndū la unū locū, remase acolo preste nōpte, cā sōrele apusesē. Și luāndū din petrele aceluī locū, 'și le puse sub capulū seū, și se culcā intr'aceluī 12 locū. Și "elū visā; și ecce o scarā aședată pe pāmēntū, a căreia capū ajungea la ceriū, și ecce, "āngerīi lui Dumneḡeu se 13 suiaū și se pogoriaū pe d'insa. "Și ecce, Iehova sta d'asupra scārei, și dîse: "Eū *sînt* Iehova Dumneḡeulū lui Abraamū, pārintele teū, și Dumneḡeulū lui Isaacū; "pāmēntulū

pe care tu dormi, ți'lū voiū da ție și seminției tale. Și 'seminția ta va fi ca pulberea pāmēntulū, și tu te vei întinde "spre 14 apusū, și spre resāritū, și spre mēdā-nōpte, și spre mēdā-di; și tōte nēmurile pāmēntulū se vorū bine-cuvēnta intru tine și intru seminția ta. Și ecce, "eū cu tine 15 *sînt*; și "te voiū pāzi ori-incotro vei merge; și "te voiū întorče la pāmēntulū acesta; cāci "nu te voiū pārsi, "pānā ce nu voiū face ceea ce ți-amū promisū.

Și Iacobū deceptāndu-se din somnulū 16 seū, dîse: Cu adevēratū Iehova este in "loculū acesta; și eū n'amū sciutū. Și elū temēndu-se a ḡisū: Cātū de infricoșatū e loculū acesta! Acēsta nu *este* alta, de cātū casa lui Dumneḡeu, da, acēsta e pōrta ceriulū!

Și Iacobū sculāndu-se de-demā:etā, luā 18 pētra care a fostū pusā sub capulū seū, și "o aședā stālpū, "și turnā oleiū preste virfulū ei. Și elū chiāmā numele "loculū 19 aceluia Bethelū (*casa lui Dumneḡeu*), ear numele cetāții era mai 'nainte Luzū. "Și Iacobū făcu votū, ḡicēndū: De "va fi Dumneḡeu cu'mine, și mē va pāzi in calea acēsta pe care eū āmbli; de'mi va da "pāne să mănāncū, și vestminte să mē imbracū; Și de "mē voiū întorče cu pace la casa pārintelū meū; "atunci Iehova va fi Dumneḡeulū meū; Și pētra acēsta, pre care o 22 amū pusū stālpū, "va fi casa lui Dumneḡeu, și 'din tōte cāte 'mī vei da mie, ḡecimea lorū ție o voiū dārui.

Iacobū servește lui Labanū pentru cele dūo fete ale lui; fiū lui Iacobū, și avuția lui.

29 **S**I sculāndu-se Iacobū, "merse in pāmēntulū fiilorū resāritulū. Și elū uitāndu-se, ecce acolo o fōntānā in cāmpia, și ecce 2 trei turme de oi aședate lūngā d'insa; cā din fōntāna aceea adāpau ei turmele; și pētra de pe gura fōntānei *era* mare. Și se 3 adunau acolo tōte turmele, apoi prāvāliaū pētra de pe gura fōntānei, și adāpau oile; și ērā-și puneau pētra pe gura fōntānei la loculū ei. Și Iacobū dîse cătră d'inși: Frații mei, de unde *sūnteți* voi? ear ei 4 respușerā: Din Haranū sūntemū. Și li dîse lorū: 5 Cunōșteți pre Labanū, fiulū lui Nahorū? și ei ḡiserā: Cunōscemū. Și li dîse: "Sānētosū *este* elū? ear ei respușerā: Sānētosū; și ecce Rachela, fēta lui, vine cu oile. Și elū 7

q Cap. 26. 35. &

28. 8.

r Cap. 24. 3.

Capitūl 28.

a Cap. 27. 33.

b Cap. 24. 3.

c Osea 12. 12.

d Cap. 25. 30.

e Cap. 22. 23.

f Cap. 24. 29.

g Cap. 17. 1. 6.

h Cap. 12. 3.

i Cap. 17. 8.

j Cap. 24. 3. &

26. 35.

k Cap. 36. 3.

l Cap. 25. 13.

m Osea 12. 12.

n Fapt. 7. 3.

o Cap. 41. 1.

p Iov. 33. 15.

q Ioan 1. 51.

r Ebr. 1. 14.

s Cap. 35. 1. &

48. 3.

t Cap. 26. 24.

u Cap. 13. 15. &

35. 12.

v Cap. 13. 16.

w Cap. 13. 14.

x Deut. 12. 20.

y Cap. 12. 3. &

18. 18. & 22.

z 18. & 26. 4.

vede vers. 30.

21. Cap. 26.

24. & 31. 3.

y Cap. 48. 16.

Ps. 121. 5, 7, 8.

z Cap. 35. 6.

a Deut. 31. 6, 8.

b Ios. 1. 5.

c 1 Reg. 8. 57.

Ebr. 13. 5.

b Num. 23. 19.

c Esod. 3. 5.

d Ios. 5. 15.

e Cap. 31. 13.

f 45. & 35. 14.

g Lev. 8. 10, 11.

h 12. Num. 7. 1.

i Iudc. 1. 23, 26.

Osea 4. 15.

g Cap. 31. 13.

Judc. 11. 30.

h 2 Sam. 15. 8.

i Vers. 15.

j 1 Tim. 6. 8.

k Judc. 11. 31.

l 2 Sam. 19. 24.

30.

k Deut. 26. 17.

2 Sam. 15. 8.

2 Reg. 5. 17.

l Cap. 35. 7, 14.

m Lev. 27. 30.

Capitūl 29.

a Num. 23. 7.

Osea 12. 12.

b Cap. 43. 27.

dise: éccé, încă e ziua mare, nu e timpul
ca să adunați turmele; adăpați oile, și mer-
geți de le pasceți: Și ei diseră: Nu putem,
până ce nu se vor aduna toate turmele, și
se va resturna pétra de pe gura fântanei;
că atunci adăpăm oile.
9 Și vorbindu-lu cu ei, veni Rachel
10 cu oile părintelui ei, că ea le páscea. Și
vedându-l Iacob pre Rachel, féta lui La-
banu, fratele mamei sale; și oile lui Labanu,
fratele mamei sale, se apropiă Iacob, și
resturnă pétra de pe gura fântanei, și adă-
pă oile lui Labanu, fratele mamei sale.
11 Și Iacob s'arută pre Rachel, și rădi-
cându-l vócea lui plânse. Și Iacob spuse
12 Rachel, că el este fratele părintelui ei, și
că el este fiul Rebeccei; și ea alergă și
13 spuse părintelui ei. Și Labanu îndată ce
audi scirea despre Iacob, fiul surorii sale,
i alergă intru intimpinare, și-l îmbrăciășă,
și-l sărută, și-l duse în casa sa. Atunci
el spuse lui Labanu toate cele întâmplăte.
14 Și Labanu i duse: Cu adevărat, osul meu
și carnea mea esci tu. Și elu remase la d'in-
sul o lună de zile.
15 Și Labanu duse lui Iacob: Aă nu cum-
va, pentru-că tu esci fratele meu, m'ei
servi în dar? Spune-mi ce să ți fie simbria
16 ta? Și Labanu avea două fete; numele ce-
lei mai mare era Lea, și numele celei mai
mice Rachel. Și Lea avea ochi slabi, ear
17 Rachel era frumoasă la chip, și frumoasă la
față. Și Iacob iubi pre Rachel, și-i duse
18 lui: Voi servi ție șapte ani pentru Rachel,
19 fia ta cea mai mică. Și Labanu i răspunse:
Mai bine este să ți-o dau ție, de cât să o-
20 dau altui bărbat; rămâi cu mine. Și Iac-
ob i servi pentru Rachel șapte ani; și a-
cestia părură în ochii lui ca pre puține zile,
căci o iubiă.
21 Și Iacob duse lui Labanu: Dă-mi fe-
mea mea, ca să intru la d'insa; că zilele
22 mele s'au împlinit. Și Labanu adună pre
toți bărbații locului aceluia, și făcu os-
23 pețu. Și s'era elu luă pre fia sa Lea, și o
duse pre d'insa la Iacob; și acesta intră
24 la d'insa. Și Labanu dade pre serva sa
25 Zilpa de servă Leei, fiecei sale. Și făcându-se
demănătă, éccé, acesta era Lea. Și elu duse
lui Labanu: Ce-mi făcuși? au n'am servit
eu la tine pentru Rachel? pentru ce dară
26 m'ai încelat? Și Labanu i răspunse: Nu
se face așa în locul nostru, ca pre cea
mai mică să o-dee înaintea celei mai mari.

Implinesce-ți cu acesta săptămâna, și-ți vom
da și pre cea-laltă, pentru serviciul ce-mi
vei face încă alți șapte ani.

Și Iacob făcu așa, și-și împlini septă-
măna cu acesta, și Labanu i dade lui și
pre Rachel, fia sa, de femeă. Și Labanu
dade pre serva sa Bilha de servă Racheli,
fiecei sale. Și Iacob intră și la Rachel, și
iubiă pre Rachel mai mult de cât pre
Lea. Și elu servi la d'insul încă alți
șapte ani.

Și vedându-l Iehova că Lea este nesoco-
tită, deschise matricea ei, dară Rachel era
stérpă. Și Lea concep, și născu fiu, și-i
chiamă numele lui—Ruben (*vedeți fiu*); căci
ea duse: Iehova vede întristarea mea, și
de acum mă va iubi bărbatul meu. Și ea
era și concep, și născu fiu; și duse: Fiind-
că Iehova a auditu, că sunt nesocotită, de
aceea m'a dat și pre acesta. Și chiamă
numele lui—Simeon (*ascultare*). Și ea era și
concep, și născu fiu, și duse: De acum
bărbatul meu se va alipi de mine, fiind-
că i-am născut trei fi. De aceea chiamă
numele acestuia—Levi (*alipire*). Și ea era și
concep, și născu fiu, și duse: Astă dată
voi lăuda pre Iehova. De aceea chiamă
numele lui—Iuda (*laudat fie Domnul*)
Și ea încetă de a mai nasce.

Și Rachel vedându că nu face copii lui
Iacob, Rachel pismui pre soră-sa, și
duse lui Iacob: Dă-mi copii! ear de nu,
eu mor. Și Iacob se aprinse de mâniă
asupra Racheli, și duse: Nu cumva sunt
eu în locul lui Dumnezeu, care ți-a oprit
fructul pântecelui? Și ea duse: Éccé serva
mea Bilha! intră la d'insa, ca să nască
pe genunchii mei, și ca să am copii
prin d'insa. Și ea i dade lui pre Bilha serva
sa de femeă; și intră la d'insa Iacob. Și
Bilha concep, și născu lui Iacob fiu. Și
Rachel duse: Dumnezeu a fost mie ju-
decător, și a ascultat vócea mea, și m'a
dat fiu; pentru aceea chiamă numele lui—
Dan (*judcător*). Și Bilha, serva Racheli,
concep era și, și născu lui Iacob al do-
ilea fiu. Și duse Rachel: Luptă mare mă
luptai în contra surorii mele, și o invin-
seai; și ea chiamă numele lui—Neftali
(*Luptă*).

Atunci Lea vedându, că a încetat de a
mai nasce, luă pre Zilpa, serva sa, și o
dade lui Iacob de femeă. Și Zilpa, serva
Leei, născu lui Iacob fiu. Și Lea duse: No-

1 Eod. 2. 16.
2 Eod. 2. 17.
3 Cap. 23. 4.
4 45. 14. 15.
5 Cap. 13. 8. &
6 14. 14. 16.
7 Cap. 24. 28.

8 Cap. 24. 29.
9 Cap. 2. 23.
10 Jude. 9. 2.
11 2 Sam. 5. 1. &
12 19. 12. 13.
13 Cap. 31. 41.
14 2 Sam. 3. 14.

15 Cap. 30. 26.
16 Osea 12. 12.
17 Jude. 15. 1.
18 Jude. 14. 10.
19 Ioan 2. 1. 2.
20 Jude. 14. 12.
21 Vers. 20.

22 Deut. 21. 15.
23 Cap. 30. 26. &
24 51. 41.
25 Osea 12. 12.
26 Ps. 127. 3.
27 Cap. 30. 1.
28 Eod. 3. 7. &

29 4. 31.
30 Deut. 26. 7.
31 Ps. 25. 18. &
32 106. 44.
33 Mat. 1. 2.

34 Capul 30.
35 a Cap. 29. 31.
36 b Cap. 37. 11.
37 c Iov 5. 2.
38 Cap. 16. 2.
39 d Cap. 16. 2.

40 1 Sam. 1. 5.
41 e Cap. 16. 2.
42 f Cap. 50. 23.
43 Iov 3. 12.
44 g Cap. 16. 2.
45 h Cap. 16. 3. &

46 35. 22.
47 i Ps. 35. 24. &
48 43. 1.
49 Plân. 3. 59.
50 Mat. 4. 13.
51 k Vers. 4.

- rocă vine: și ea chiamă numele lui—Gadū
 12 (*norocire*). După aceea Zilpa, serva Leei, mai
 13 născu lui Iacobū p'alū dūoilea fiū. Și Lea
 dișe: Ferice de mine! căci pre mine 'mē
 vorū ferici femeele; și chiamă numele lui:—
 Asserū (*fericitū*).
 14 Și Rubenū mergendū la câmpū in tim-
 pulū secerișului de grău, află acolo man-
 dragore, și le aduse Leei, mumei sale. Și
 Rachela dișe către Lea: "Dă'mi, rogu-te, și
 15 mie din mandragorele fiului teū. Ear ea i
 răspunse: "Puținū este, că mī-ai luatū pre
 bărbatulū meū, și vreī să ieī și mandragó-
 rele fiului meū? Atunci 'i dișe Rachela: Bi-
 16 ne dară, culce-se elū cu tine și in nóptea
 acēsta pentru mandragorele fiului teū. Ear
 sēra, cândū veni Iacobū de la câmpū, Lea
 'i eși înainte, și-i dișe: Intră la mine, căci
 te-amū cumpēratū cu mandragórele fiului
 meū. Și elū se culcă cu d'insa și in nóptea
 aceea.
 17 Și Dumneđeū ascultă pre Lea, și ea con-
 cepu, și născu lui Iacobū pre alū cincilea
 18 fiū. Și dișe Lea: Dumneđeū mī-a datū re-
 splătirea mea, pentru-că eū dedeī pre serva
 mea bărbatulū meū. Si ea chiamă numele
 19 lui—Isacharū (*resplătire*). Și Lea concepu
 érá-și, și născu lui Iacobū pre alū șeselea
 20 fiū; Și Lea dișe: Cu dar frumosū mē
 dāruī Dumneđeū; acumū bărbatulū meū va
 locui cu mine, căci 'i-amū născutū lui șese
 21 fiī! Și ea chiamă numele acestuia—^o Zebu-
 lonū (*locuință*). Și după acēsta născu ea
 fēta, și chiamă numele ei Dina (*julecată*).
 22 Și Dumneđeū 'și aduse aminte și de
 Rachela, și o ascultă pre ea, și 'deschi-
 23 se matricea ei. Și ea concepu, și născu
 fiū, și dișe: Dumneđeū rădică de deasupra
 24 mea 'ocara mea. Și numele lui 'lū chiamă
 Iosefū (*adaosū*); dicēndū: Iehova 'să'mī a-
 daogă și altū fiū!
 25 Și născēndū Rachela pre Iosefū, dișe Ia-
 cobū către Labanū: 'Lasă-mē, ca să mē ducū
 26 înapoi "la loculū meū și la pământulū meū.
 Dă'mi femeele mele, "pentru cari ți-amū
 servitū, și copiiī mei, ca să mergū; că tu
 scii serviciulū meū, care ți-l-amū făcutū.
 27 Și Labanū 'i răspunse: Fie, rogu-te, ca
 eū să afli charū înaintea ta! Eū "cunoscū
 28 bine, că Iehova m'a bine-cuvētatū "pen-
 tru tine. Și dișe: "Otăresce'mī tu simbria
 ta, și eū ți-o voiū da.
 29 Și elū 'i răspunse: "Tu scii cumū 'ți-amū
 servitū, și ce aū devenitū vitele tale cu mine.
 30 Căci era puținū ce aveai mai înainte de a

veni eū la tine, și acumū s'a înmulțitū fōrte,
 și Iehova te-a bine-cuvētatū cu venirea
 mea la tine. Si acumū cândū ^b să facū și
 eū ceva pentru casa mea?

Și Labanū dișe: Ce să'ți dau ție? 31

Și Iacobū răspunse: Nimica să nu'mī
 dai: dar dacă'mī vei face mie acēsta, eū
 érá-și voiū pasce oile tale, și ți-le voiū
 păzi. Eū astăđi voiū trece prin tōtă tur- 32
 ma ta, despărțindū de acolo tōtă óia pes-
 triță și pătată, și totū mielulū seinū d'ntre
 mei, și totū aceea ce este pătātū și pestrițū
 între capre: și 'acēsta să fie simbria mea.
 Și așa in viitorū ^d dreptatea mea va mărtu- 33
 risi pentru mine, cândū vei veni, ca să'mī
 recunoscī simbria mea; totū ce nu va fi pes-
 trițū și pătātū între capre și seinū între mei
 se va socoti ca furatū, de se va afla la mine.

Și Labanū dișe: Ei bine! fie dupre cu- 34
 vēntulū teū!

Și elū in diūa aceea despărți çapiī cei 35
 balțiați și pătāti, și tōte caprele cele pes-
 trițe și pătate, tōte cari aveai ceva albū, și
 pre totū ce era seinū între mei; și le de-
 de in mânele fiilorū sei. Și Labanū puse 36
 cale de trei đile între sine și între Iacobū.
 Și Iacobū páscea oile cele remase ale lui
 Labanū.

Și Iacobū luă nuele verđi de plopū, de 37
 migdalū și de paltinū, și despoindu-le de
 scōrță, făcu pre ele creștături albe, de se
 vedea albulū celū de pe nuele. Și elū nue- 38
 lele, pre cari le curățise de scōrță, le puse
 înaintea turmelorū, in rupturile de apă și
 in adăpătorele, unde veniau oile să bea,
 și aceste se înfērbētau, cândū veniau să bea.
 Și concepeau oile uitāndu-se la nuele, și 39
 fētau balțiate, pestrițe și pătate. Și Iacobū
 40 despărția meī acestia, și înturna fețele oi-
 lorū din turma lui Labanū către cele seine
 și balțate; și turmele lui le punea la o
 parte, și nu le amesteca cu turmele lui La-
 banū. Și a fostū, că de câte ori oile cele 41
 mai tari aveai să concēpă, Iacobū punea
 nuelele in rupturi, înaintea ochilorū oilorū,
 pentru ca ele să concēpă uitāndu-se la nuele.
 Și de erau oile mai slabe, elū nu punea 42
 nuelele; și așa cele slabe deveniau ale lui
 Labanū, ear cele tari ale lui Iacobū. Astū- 43
 felū omulū acesta 'crescu fōrte, și 'avu multe
 turme și servi și serve, și cămile și asini.

SI aūdi Iacobū cuvintele fiilorū lui Labanū, 31
 cari diceau: Iacobū a luatū tōte ce avu
 părintele nostru, și din ceea ce era a părin-
 telui nostru 'și agonisi elū "tōtă avuția a-

l Prov. 31. 28.
 Luc. 1. 48.
 m Cap. 25. 30.
 n Num. 16. 9, 13.
 o Mat. 4. 13.

p Cap. 8. 1.
 q Cap. 29. 31.
 r 1 Sam. 1. 6.
 Isa. 4. 1.

Luc. 1. 25.
 s Cap. 35. 17.
 t Cap. 24. 54, 56.
 u Cap. 18. 33. &
 31. 55.

v Cap. 29. 30, 30.
 w Cap. 39. 3, 5.
 y Vede cap. 16.
 z Cap. 29. 15.

a Cap. 31. 6, 38,
 39, 40.
 Mat. 24. 45.
 Tit. 2. 10.

b 1 Tim. 5. 8.
 c Cap. 31. 8.
 d Ps. 37. 6.
 e Vede cap. 31.

f Vers. 30.
 g Cap. 13. 2. &
 24. 35. & 26.

h 14.
 Capulū 31.
 a Ps. 49. 16.

2 césta. Și vedu Iacobu ^b fața lui Labanū, și
éccē, ea nu era ^c cătră d'insulū ca ieri și
ca al-altă-eri.

*Fuga lui Iacobu din Mesopotamia, și legământul
seu cu Labanū.*

3 Și Iehova ^{dise} cătră Iacobu: ^a Intornă-te
la pământulū teū și la loculū nascerei tale,
și eū voiū fi cu tine.

4 Și tramese Iacobu și chiāmă pre Ra-
chela și pre Lea la câmpū la turma lui.

5 Și li ^{dise}: ^e Eū vedū, că fața părintelui
nostru nu mai ^{este} cătră mine ca ieri și
al-altă-eri. Dară Dumneḡeulū părintelui meū

6 ^a fostū de mine; Și ^o voi ^{sciți}, că eū
serviū părintelui vostru cu totă puterea

7 mea; Și părintele vostru m'a încelatū, ^h și
mī-a schimbatū simbria mea ⁱ de ḡece-ori;
inse Dumneḡeū ^j nu'lū lāsă pre d'insulū să'mī

8 ^{face} ^{nici} unū reū: Cândū ^{mī} ^{dise} elū; ^k Cele
pestriḡe vorū fi simbria ta, atunci totă turma
fētă pestriḡe; și când ^{dise} elū: Cele bālḡate

9 vorū fi simbria ta; atunci tōte oile fētāră
bālḡate. Și așa Dumneḡeū ^l luă turmele pă-

10 rintelui vostru și le dede mie. Și se întēm-
plă pe timpulū conceperei turmelorū, că eū

11 înālḡaiū ochiū meī, și vēḡuiū in visū: Și éccē
berbeciū carī sārīau pe turme ^{eraū} bālḡaḡi,

12 pestriḡi și pātāḡi. Atunci ^m āngerulū lui Dum-
neḡeū ⁿ mī ^{dise} in visū: Iacobū! și eū ⁱ ^{diseiū}:

13 Éccē-mē! Și elū ^{dise}: Rādică-ḡi ochiū și vēḡi;
toḡi berbeciū, cari sārū pe oi, ^{sunt} bālḡaḡi,

14 pestriḡi și pātāḡi; căci ^o eū vedū tōte cāteḡi
face ḡie Labanū. Eū ^{sunt} Dumneḡeulū din

15 Beth-elū, ^o unde ai unsū tu stālḡulū, unde
tu'mī făcuși mie votū; acumū ^p scōlă-te, eḡi

16 din acestū pāmētū, și te întornă inapoī la
pāmētulū nascerei tale.

17 Și Rachela și Lea ^{respuuseră}, ^{dicēndū}:

18 ^q Óre mai avemū noi parte și moscenire in
casa părintelui nostru? Aū n'amū fostū noi

19 de elū socotite ca străine, fiindū-că ^r ne-a vên-
dutū pre noi? Da, aū nu ne-a māncatū elū pre

20 noi și argintulū nostru? Căci totă avuḡia
care o luă Dumneḡeū de la părintele nostru,

21 a nōstră ^{este} și a copiilorū nostri. Așa dară
fă tōte cāte ḡi-a ^{dise} Dumneḡeū.

22 Atunci se sculă Iacobū, și ^{și} puse copiiū

23 sei și femele sale pe cāmile. Și luă de a-
colo tōte vitele sale, și tōte averile sale, pre

24 cari le cēḡigase; vitele sale pre cari le agoni-
sise in Padanū-Aramū, ca să mērgă la Isaacū

25 părintele seu, in pāmētulū Canaanū. Că
Labanū s'a fostū dusū, ca săḡi tundă oile.

26 Și Rachela fură ^a Terafimii (*idoliū*) părintelui
ei. Și Iacobū amāgi ānima lui Labanū, Si-
rianulū; că nu i-a spusū, că elū are să
fugă. Și așa fugi, elū cu tōte ale sale, și
sculāndu-se, trecu fluviulū *Eufraḡū*, ⁱ îndrep-
tāndu-ḡi cale sa spre muntele Galaadū.

27 Și a treia ḡi spuseră lui Labanū, că Ia-
cobū arū fi fugitū. Și elū, luāndū pre
rudele sale cu sine, ^{lū} urmāri cale de
ḡapte ḡile, și ^{lū} adjunse la muntele Galaadū.

28 Dară Dumneḡeū ^o se arātă lui Labanū, Si-
rianulū, nōḡtea in visū, și-i ^{dise}: Feresce-te,

29 ca ^o nu cumū-va să vorbesci cu Iacobū nici
bine nici reū. Și Labanū adjunse pre Ia-
cobū, cândū Iacobū ^{și} intinse corturile sale

30 pe munte. Și Labanū intinse ^{pre} ale sale
cu rudele sale in muntele Galaadū.

31 Și Labanū ^{dise} lui Iacobū; Ce ai făcutū,
de mī-ai încelatū ānima, și ^o fetele mele le-ai

32 dusū, ca pre nisce prinse in resbelū? Pentru
ce fugiḡi intr'ascunsū, și plecāḡi pe furiḡū

33 de la mine? și de ce nu mī-ai spusū? ca eū
să te fi lāsātū cu bucuriā, cu cāntece, cu

34 timpane și cu citare. Și nu m'ai lāsātū
să sārutū pre nepoḡii meī și pre fielele mele?

35 Acumū ^o nebunesce ai lucratū. Și eū aḡū
avē puterea in mână a vī face voiū reū;

36 inse ^b Dumneḡeulū părintelui vostru mī-a
vorbitū ^c astă nōḡte, ^{dicēndū}: Feresce-te,

37 ca să nu vorbesci cu Iacobū nici bine nici
reū. Și acumū că ai plecatū, pentru-că

38 cu dorū ai doritū de casa părintelui tēū;
pentru ce ^d mī-ai furatū ḡei meī?

39 Și Iacobū ^{respuuse}, și ^{dise} lui Labanū; Căci
mē temeamū, și cugetamū in sine, pō-
te că tu vei rāpi fetele tale de la mine?

40 Dară acela la care vei afla tu ḡei tēi ^e să
nu trāescă. Cercetēzā aici in fața rudelorū

41 nōstre ce este la mine din ale tale, și să
ḡi le ieī. Căci Iacobū nu scia, că Rachela ⁱ

42 furase.

43 Atunci Labanū intră in cortulū lui Iacobū
și in cortulū Leei, și in cortulū amīndurorū

44 servelorū, și nu găsi. Și eḡindū din cortulū
Leei, intră in cortulū Rachelei. Erū Rachela

45 luase ḡei, și-i pusesese in ḡeūa unei cāmile, și
ḡedea de asupra lorū. Earū Labanū cātă totū

46 cortulū, dară nu găsi. Și Rachela ^{dise} cătră
părintele ei: Să nu parā reū domnului meū!

47 căci nu mē potū ^f scula inaintea ta, fiindū-că
datina femeelorū mī-a ^{soḡitū}. Și elū cātă, și

48 nu găsi Terafimii.

49 Atunci se māniā Iacobū, și se certā cu
Labanū, și Iacobū ^{respuuse} și ^{dise} lui La-

^a Cap. 4. 5.

^b Deut. 28. 54.

^c Cap. 28. 15.

^d 20. 21. & 32. 9.

^e Vers. 2.

^f Vers. 3.

^g Vers. 38-41.

Cap. 30. 29.

^a Vers. 41.

^b Num. 14. 22.

^c Num. 4. 12.

^d Iov. 19. 3.

^e Zech. 8. 23.

^f Cap. 20. 6.

Ps. 105. 14.

^a Cap. 30. 32.

^b Vers. 1. 16.

^c Cap. 48. 16.

^d Esod. 3. 7.

^e Cap. 28. 18.

19. 20.

^a Vers. 3.

^b Cap. 32. 9.

^c Cap. 2. 24.

^d Cap. 29. 15. 27.

^e Cap. 35. 2.

^f Cap. 46. 28.

^g Reg. 12. 17.

^h Luc. 9. 51. 53.

ⁱ Cap. 13. 8.

^j Cap. 20. 3.

^k Iov. 33. 15.

Mat. 1. 20.

^a Cap. 24. 50.

^b 1 Sam. 30. 2.

^c Vers. 55.

^d Rut. 1. 9. 14.

^e 1 Reg. 19. 20.

Fapt. 20. 37.

^a 1 Sam. 13. 13.

^b 2 Cron. 16. 9.

^c Vers. 53.

^d Cap. 28. 13.

^e Vers. 24.

d Vers. 19.

Jude. 18. 24.

^a Vede cap. 44.

^b 9.

^c Esod. 20. 12.

^d Lev. 19. 32.

banu: Care *este* crima mea? care *este* păcatul meu, de mă urmăresci cu atâta aprindere? Tu-ai căutat tot lucrurile mele; ce ai găsit din toate uneltele casei tale? Pune-le aici înaintea fraților mei și a fraților tei, ca ei să judece între noi a-mindui. In cei două-deci de ani, câți am petrecut la tine, oile tale și caprele tale n'au ramas sterpe, și berbecii turmelor tale nu i-am mâncat. Pre cea sfâșiată de fere, a casă nu ți o-am adus, paguba aceea eu o-am suferit; tu din mâna mea cereai ori-ce se fura ziua, și ori-ce se fura noaptea. Unde eram, ziua mă mânca căldura, și noaptea gerul, și somnul fugia din ochii mei. Așa servii eu două-deci de ani in casa ta: patru-spre-dece ani pentru cele două fete ale tale, și șese ani pentru vitele tale; și tu simbria mea mi-ai schimbat-o de dece-ori. Dacă Dumnezeu părintelui meu, Dumnezeu lui Abraam, și tîma lui Isaac, n'ar fi fost cu mine, tu acum m'ar fi tramesu de la tine cu mâna golă. Dară Dumnezeu a căutat la întristarea mea, și la ostenela mânelor mele, și de aceea te muștră in noaptea trecută. Și Laban răspundend lui Iacob, ți dișe: Aceste fiie sînt fiiele mele, și acești fi sînt fii mei, și aceste oi sînt oile mele, și totu ce veți tu este alu meu. Și ce mai pot acum face fiilor mele seui fiilor lor, pre cari i-au născut? Acum dară vino o să facem legământ, eu și tu, care să fie de mărturie între mine și între tine. Atunci Iacob luă o petra, și o puse stălp. Și Iacob dișe rudelor sale: Adunați petre! și ei adunară petre, și le făcură movilă; și mîncară acolo d'asupra movilei. Și Laban o numi: Iegar Sahaduta (movila mărturie), earu Iacob o numi: Galaad (movila mărturie). Și Laban dișe: Acestă movilă să fie astăzi mărturie între mine și între tine! De aceea elu chiamă numele ei Galaad; Și Mișpa (vegheare), pentru-că Laban dișe: Iehova va veghea asupra mea și asupra ta, cându vomu fi despărțiți unul de altu. Dacă tu vei asupri pre fetele mele, și dacă vei lua și alte femei afară de fetele mele, deși nu este nimina între noi, dară veți, că Dumnezeu este martur între mine și între tine. Și mai dișe Laban lui Iacob: Ecce această movilă, și ecce acestu stălp, care l'am rădicat între mine și între tine, Acestă mo-

vilă să fie mărturie și acestu stălp să fie mărturie, că nici eu nu voi trece această movilă la tine; nici tu nu vei trece această movilă și acestu stălp la mine, spre a face rău. Dumnezeu lui Abraam, și Dumnezeu lui Nahor, să fie judecător între noi, Dumnezeu părinților lor! Și Iacob jură pe tîma lui Isaac, părintele seui. Și Iacob junghiă sacrificii pe munte, și chiamă pre rudele sale să mănânce pîne; și ei mîncand pîne, remaseră preste nopte in munte. Și a doua zi sculandu-se Laban de-demăneta, sărută pre nepoții seui și pre fetele sale, și bine-cuvîntandu-i pre ei, se duse. Și Laban se întorse la locul seui.

Viziunea și rugăciunea lui Iacob; lupta sa cu ângerul; temerea lui de Esau, și darul seui pentru d'insul.

Si plecă Iacob in calea sa, și ângerul lui Dumnezeu l'întimpină. Și Iacob îndată ce-i vîdu dișe: Acesta este oșteea lui Dumnezeu; și chiamă numele locului acela: Mahanaim (oste înduioată).

Și Iacob tramese înaintea sa soli la Esau, fratele seui in pămîntul Seir, ținutul Edom. Și dăndu-li lor ordin, li dișe: Așa veți dișe lui Esau Domnul meu: Așa dișe Iacob servul tîu: Eu petrecui la Laban, și remasei pînă acum; și agonisii boi și asini, oi și servi și serve; și acum trămetu pre omenii mei, ca să spună domnului meu, ca să aflu charu in ochii tei.

Și tramesii întorcendu-se la Iacob, dișe: Noi am mersu la fratele tîu, la Esau, și ecce elu ți vine întru întimpinare, și cu d'insul patru sute de bărbați.

Și Iacob se temu forte, și se turbură; și elu despărți pre omenii, cari erau cu d'insul, și oile și boii și cămilele, in două cete; Și dișe: De va veni Esau la una din aceste cete, și o va bate, atunci cea-l-altă cetă ce a ramas să scape.

Și Iacob dișe: Dumnezeu părintelui meu Abraam, și Dumnezeu părintelui meu Isaac! Iehova, care mi-ai dișu: Întorce-te in pămîntul tîu și la locul născerei tale, și-ți voi face ție bine: Eu sînt mai mic decătă cea mai mică din toate îndurările, și de totu adevărul cari tu le-ai arătat servul tîu; că eu trecui numai cu toégul meu preste acestu Iordan, și acum m'am făcut in două cete. Scapă-mă, rogu-te, din mâna fratelui meu, din mâna lui Esau, că mă temu de d'insul, ca nu cumu-

y Esod. 22. 10, etc.
h Esod. 22. 12.
i Cap. 29. 27, 28.
j Vers. 7.
k Ps. 124. 1, 2.

l Vers. 53.
m Isa. 8. 13.
n Cap. 29. 32.
o Esod. 3. 7.
p 1 Cron. 12. 17.
q Iuda 9.

r Cap. 26. 28.
s Ios. 24. 27.
t Cap. 28. 18.
u Ios. 24. 27.
v Judec. 11. 29.
w 1 Sam. 7. 5.

x Cap. 16. 5.
y Cap. 21. 23.
z Vers. 42.
a Cap. 28. 1.
b Cap. 18. 33. & 30. 25.

Capul 32.
c Ps. 91. 11.
d Ebr. 1. 14.
e Ios. 5. 14.
f Ps. 103. 21. &

148. 2.
Luc. 2. 13.
c Cap. 33. 14, 16.
d Cap. 36. 6, 7, 8.
e Deut. 2. 5.
f Ios. 24. 4.

g Prov. 15. 1.
h Cap. 30. 43.
i Cap. 33. 8, 15.
j Cap. 33. 1.
k Cap. 35. 3.
l Ps. 50. 15.

m Cap. 28. 13.
n Cap. 31. 3, 13.
o Cap. 24. 27.
p Iov. 8. 7.
q Ps. 59. 1, 2.

va să vină și să mă bată pre mine, pre ^p muma
12 împreună cu copiii; Că ^a tu ai disu: cu a-
deveratū voi face ție bine, și voi face, ca
seminția ta să fie ca năsipul mării, care
nu se poate numera de mulțimea lui.

13 Și elū mase acolo în noptea aceea, și
luă din totū acea ce-i cădu în mână, ca să
14 facă ^r darū lui Esau, fratele seū: Capre,
dūoē sute; capī, dūoē-zeci; oi, dūoē-zeci; și
15 berbeci, dūoē-zeci; Cămile alăptătoare, trei-
zeci, cu mânzii lorū; vaci, patru-zeci; și
junci, dece; asine, dūoē-zeci; și asini, dece.

16 Și elū dede în mâna servilorū seī totā turma
deosebi; și dișe servilorū seī: Treceți înaintea
mea, și lăsați câtă-va depărtare între turmă
17 și turmă. Și celū d'antēiū ordină, dīcendū:
De t: va întâlni Esau, fratele meū, și te va
întreba, dīcendū: Alū cui ești tu? și unde
mergi? și pentru cine *sunt* aceste de d'inain-

18 tea ta? Atunci tu să-i dīci: Alū servulū
teū Iacobū; acesta *e* darū trāmesū domnului
meū Esau, și ecce și elū *vine* după noi!

19 Totū astū-feliū ordină și celū d'alū dūoilea
și celū de alū treilea, și tuturorū cari mer-
geau după turmele acele, dīcendū-li: Totū
cu asemenea cuvinte să vorbiți lui Esau, cândū

20 lū veți întâlni. Și veți mai dīce: Ecce și
servulū teū Iacobū *vine* în urma noastră; Că
elū dișe: Eu voiū ^a împăca pre d'insulū prin
acestū darū ce merge înaintea mea, și apoi
voiū vedē fața lui; pōte mă va primi.

21 Și așa darurile trecură înaintea lui, earū
22 elū mase în noptea aceea în tabără. Și elū
se sculă în noptea aceea, și luă pre cele
dūoē femeī ale sale, și pre cele dūoē serve
ale sale, și pre cei unū-spre-dece copii ai seī,

23 și ^a trecu vadulū pērēului Iabbokū; Și după
ce lū pre ei, și-i trecu acestū pērēu, apoi
trecu și ce mai avea.

24 Și Iacobū remase singurū; și unū omū
^a se luptă cu d'insulū până la dīori de diūă;

25 Și vedēndū acestū omū, că pre Iacobū nu lū
pōte invinge, lū apucă de ^a închiătura cōp-
seī lui, și se scrinți închiătura cōpseī lui Iac-

26 cobū, pre cândū se lupta cu d'insulū. Și-i
^a dișe acela: Lasă-mē să mē ducū, că se lu-
minēză de diūă. Earū Iacobū ⁱ dișe! Nu ^v te

27 lasū, de nu mē vei bine-cuvēnta. Și-i dișe:
Cumū ⁱ este numele? și elū ⁱ respunse: Iacobū.

28 Și-i dișe! ^a Numele teū nu se va mai chīama Iac-
cobū, ci Israelū (*principe alū lui Dumneđeū*);
că tu ai avutū ^a putere cu Dumneđeū și ^b cu

29 omenii, si ai învinsū. Și Iacobū întrebă, dī-
cendū: Spune-mi, rogu-te, numele teū: și a-

cela dișe: ^a Pentru ce mē întrebī de numele
meū? și elū lū bine-cuvēntă acolo. Și Iacobū 30
chīamă numele aceluī locū: Penielū (*fața lui
Dumneđeū*); că, dișe elū: ^a Vēđuiū pre Dum-
neđeū față în față, și s'a mântuitū sufle-
tulū meū.

Și resăria sōrele, cândū trecea elū de Pe- 31
nielū, și elū șchiōpăta de cōpsa sa. De a 32
ceea fiū lū Israelū nu mănāncă nicī până
în diūa de astădi mușchiulū nervului, care
se află la închiătura cōpseī, căci aceluī omū
apucase pre Iacobū de mușchiulū nervului de
la închiătura cōpseī.

Impăcarea lui Iacobū cu Esau.

SI Iacobū ⁱ și înalță ochii seī, și se uită, și 33
ecce, ^a Esau venī, și patru sute de bă-
bați cu d'insulū. Atunci elū ⁱ și împărți copiii
la Lea, la Rachela și la cele dūoē serve. Și 2

pre serve cu copiii lorū le puse înainte, și
pre Lea cu copiii ei după aceea, și pre Ra-
chela cu Iosefū în urmă. Și elū trecu înain- 3
tea lorū, și de șapte ori se ^b prosternu la
pământū până ce adjunse la fratele seū. ^a Și 4

Esau alergă spre întâmpinarea lui, lū îm-
brăciășă, și ^a cădēndū pe grumazulū lui lū
sărută; și ei plānsēră. Și Esau înălțāndū-și 5
ochii seī, vēđu femeele și copiii, și dișe. Ce-ți
sunt acestia? Și Iacobū dișe: *Sunt* copiii, ^a pre

cari Dumneđeū ⁱ dāru servulū teū. Și a-
propiindu-se și servele cu copiii lorū, se pro-
sternură. Și se apropiă și Lea cu copiii 7

ei, și se prosternură; și la urmă se apropiă
Iosefū și cu Rachela, și se prosternură și ei.

Și Esau dișe lui Iacobū: Ce ai să faci 8
ⁱ cu totā turma aceea, pre care o întâlnești?

Și elū dișe: *Acēsta este*, pentru ca să ^a aflū
charū în ochii domnului meū. Și Esau dișe: 9
Eu destulū amū, fratele meū, fie alū teū ceea
ce *este* alū teū. Și Iacobū dișe: Nu! ro-

10 gu-te! dacă aflai charū în ochii tēi, primesce
darulū meū din mâna mea; căci ^a vēđuiū
fața ta, ca și cumū așū fi vēđutū fața lui
Dumneđeū, și cu bunătate m'ai primitū.

Primesce, rogu-te, ^a darulū meū ce ți s'a 11
dusū, că Dumneđeū m'a miluitū, și eu amū
de tōte. ⁱ Și-lū sili, și elū primi.

Și Esau dișe: Să plecāmū, și să mergemū, 12
și eu te voiū însoți. Și Iacobū ⁱ dișe: 13

Domnulū meū scie, că eu amū copii tēnērī,
și amū asupra mē oi și vaci ce alăptēză,
și de le vorū sili o di, ele tōte vorū muri.

Rogu-mē dară, să trecă domnulū meū în- 14
teia servulū seū, și eu voiū veni în urmă

^p Osea 10. 14.
^q Cap. 28. 13,
14, 15.
^r Cap. 48. 11.
^s Prov. 18. 16.
^t Deut. 3. 16.

^u Osea 12. 3, 4.
Efez. 6. 12.
^v Vede Mat. 26.
41.
^w 2 Cor. 12. 7.
^x Vede Luc. 24.
28.

^y Osea 12. 4.
^z Cap. 35. 10.
^a Reg. 17. 34.
^b Osea 12. 3, 4.
^c Cap. 25. 31. &
27. 33.
^d Iude. 13. 18.

^e Cap. 16. 13.
Esod. 24. 11. &
33. 20.
Deut. 5. 24.
Iude. 6. 22. &
13. 22.

Ioa. 6. 5.
—
Copulū 38.
^a Cap. 32. 6.
^b Cap. 18. 2. &

42. 6. & 43. 26.
^c Cap. 32. 28.
^d Cap. 45. 14.
15.
^e Cap. 48. 9.
^f Pa. 127. 3.

Ioa. 8. 18.
^g Cap. 32. 16.
^h Cap. 32. 5.
ⁱ Cap. 43. 3.
^j 2 Sam. 3. 13. &
14. 24, 28, 32.

Mat. 18. 10.
^k Iude. 1. 15.
1 Sam. 25. 27. &
30. 26.
^l 2 Reg. 5. 15.
^m 2 Reg. 5. 23.

incetă, după pașii turmelorū ce *sunt* înaintea mea, și după pașii copiilorū, până ce
 15 voiū adjuge la domnulu meu ^k în Seirū. Și Esau dīse: Rogu-te ca să lasū cu tine câțiva din ômenii ce *sunt* cu mine! și elū respunse: Pentru ce acēsta? *Destulū*, că eu
 16 aflaiū charū înaintea domnulu meu!
 17 Și Esau se re'nturnă în diūa aceea pe calea sa la Seirū. Și Iacobū plecā la ^m Succotū, și pentru sine ⁿ și zidi casā, și pentru turmele sale făcu colibī; de aceea se chiāmā numele loculuī aceluia: Succotū (*colibī*).

Dina răpită de Sechemū: Sechemiții uciși de Simeonū și Levi.

18 Și Iacobū adjunse în ^o pace la cetatea Sechemū, care *este* în pământulu Canaanū, cândū se întorse din Padan-Aramū, și tăbērā d'îaintea cetății. Și ^p cumpērā elū din mâna fiilorū lui Hemorū, părintele lui Sechemū partea din țērānā, pe care ^{și} înținse cortulu seū, pentru o sută Kesile. Și aședā acolo altariū, pre care'lū ^q numi: El-Elohe-Israelū: (*Dumneșeu este Dumneșeu* lui Israelū).

34 **S**I ^a Dina, fiia Leei, pre care acēsta o năseu-se lui Iacobū, ^b eși, ca să vedā pre fetele loculuī. Și Sechemū, fiulū lui Hemorū Heveulū, domnitorulū țērēi, ^c vedēnd'o, ^d o luā, se culcā cu d'însa, și/o umili. Și ânima lui se alipi de Dina, fiia lui Iacobū, și elū iubiā pre fētā, vorbindu-i fetei după ânima ei. Și Sechemū ^e vorbi părintelu seū Hemorū, dīcēndū: Iea-mī pre copila acēsta de femeā. Și Iacobū audi, că Sechemū arū fi pângăritū pre Dina, fēta sa; și fiii lui fiindū la câmpū cu vitele lui, Iacobū ^f tăcu până se întorserā ei.

6 Și Hemorū, părintele lui Sechemū, merse
 7 la Iacobū, ca să vorbescā cu d'însulū. Și fiii lui Iacobū venirā de la câmpū, și dacă auđirā, se intristarā acei ômeni, și ^g se aprinserā de mânia fôrte, că faptā ^h de rușine făcuse elū în Israelū, culcându-se cu fēta lui Iacobū; ⁱ că acēsta nu se cuvinia să se facā.

8 Și Hemorū li cuvēntā lorū, dīcēndū: Ânima fiuluī meu Sechemū doresce de fēta
 9 vōstrā; rogu-vē, dați-o lui de femeā. Și vē încuscriți cu noi; dați-ni noui pre fetele
 10 vōstre, și pre fetele nōstre luați-le voiū; Și locuiți cu noi; ecce ^j pământulū este înaintea vōstrā, locuiți-lū ^k și-lū străbateți pre
 11 elū, și vi ^l cēștițați într'însulū stēpâniri. Și

Sechemū dīse părintelu ei și fraților ei: Să aflu charū înaintea vōstrā, și ce-mi veți
 12 dīce da-vi-voiū; Cereți de la mine ^m prețū câtū de mare, și daruri de nuntā, da-vi-voiū cumū mi veți dīce; numai dați-mi copila de femeā!

Și fiii lui Iacobū respunserā lui Sechemū
 13 și lui Hemorū, părintele seū, și li vorbirā ⁿ cu vicleșugū, căci elū pângărise pre Dina, sora lorū. Și li dīserā lorū: Noi nu
 14 putem face lucrulū acesta, ca să dāmū pre sora nōstrā unui bărbatū necircumcisū, că acēsta de ocarā ^o arū fi noui. Darā
 15 cu acēsta putemū să ne învoimū cu voi, dacă și voi vē veți asemēna noui, și veți circumcide pre toți cei de parte bărbătescā d'între voi. Atunci noi da-vomū fetele nōs-
 16 tre voiū, și pre ale vōstre lua-le-vomū pentru noi, și locui-vomū cu voi împreună, și fi-vomū unū poporū. Și de voi nu ne veți
 17 asculta, ca să vē circumcideți, noi ni vomū lua fēta nōstrā, și vomū pleca.

Și plăcurā aceste cuvinte lui Hemorū și
 18 lui Sechemū, fiulū lui Hemorū. Și tēnē-
 19 rulū nu întârđiā să facā acelū lucru; că lui ⁱ plăcea fēta lui Iacobū, și elū *era* celū ^p mai măritū decâtū toți acei din casa părintelu seū. Și Hemorū și Sechemū fiulū seū venirā
 20 la pōrta cetății lorū, și vorbirā cătrā ômenii cetății lorū, dīcēndū: Acești ômeni *sunt*
 21 de pace, să locuescā cu noi *acestū* pământū, și să lū străbatā; și ecce pământulū deschisū este de amînduoe laturile pentru d'înșii; noi vomū lua pre fetele lorū de femei, și lorū li vomū da pre ale nōstre. Darā nu-
 22 mai cu acēsta consimțū bărbaii a locui cu noi împreună, și să fimū unū poporū, dacă tōtā partea bărbătescā d'între noi se va circumcide, cumū *sunt* și ei circumciși. Tur-
 23 mele lorū și averea lorū și tōte vitele lorū, aū nu vorū fi ale nōstre? numai să ne învoimū cu ei, și vorū locui cu noi împreună. Și toți cei ce ^q eșirā pe pōrta cetății lui,
 24 ascultarā de Hemorū și de Sechemū, fiulū seū, și se circumcise tōtā partea bărbătescā, toți cei ce eșiau pe pōrta cetății lui.

Și a treia di, cândū erau în durere,
 25 dūoi din fiii lui Iacobū, ^r Simeonū și Levi, frații Dinei, luarā fie-care sabia sa, și intrarā cu îndrāznēlā în cetate, și uciserā
 26 tōtā partea bărbătescā. Și uciserā ei și pre Hemorū și pre Sechemū, fiulū seū, cu ascuțitulū sabiei, și luarā pre Dina din casa lui Sechemū, și se duserā: Și fiii lui Iacobū

k Cap. 32. 3.
 l Cap. 34. 11. &
 47. 25.
 Rut. 2. 13.
 m Ios. 13. 27.
 Iudc. 8. 5.

Ps. 60. 6.
 n Ioan 3. 23.
 o Ios. 24. 1.
 Iudc. 9. 1.
 p Ios. 24. 32.
 Ioan 4. 5.

q Cap. 35. 7.
 --
 Capitul 34.
 a Cap. 30. 21.
 b Tit. 2. 3.

c Cap. 6. 2.
 Iudc. 14. 1.
 d Cap. 20. 2.
 e Iudc. 14. 2.
 f 1 Sam. 10. 27.
 2 Sam. 13. 22.

g Cap. 49. 7.
 2 Sam. 13. 21.
 h Ios. 7. 15.
 Iudc. 20. 6.
 i Deut. 23. 17.

2 Sam. 13. 12.
 j Cap. 13. 9. &
 20. 15.
 k Cap. 42. 34.
 l Cap. 47. 27.

m Esod. 22. 16.
 17.
 Deut. 22. 29.
 1 Sam. 18. 25.
 n Vede 2 Sam.

13. 24, etc.
 o Ios. 5. 9.
 p 1 Cron. 4. 9.
 q Cap. 23. 10.
 r Cap. 49. 5, 6, 7.

se aruncară asupra celorū uciși, și prădară cetatea, căci ei pângăriseră pre sora lorū.
 28 Și li luară oile și vitele și asinii lorū, și totū
 29 ce era in catate și pe câmpū. Și luară tôte averile lorū; și pre copii lorū și femeele lorū le duseră captivi; și prădară totū ce era in casele lorū.
 30 Și Iacobū dīse lui Simeonū și lui Levi: Voi fôrte m'ați turburatū, * făcându-mē uritū locuitorilorū pământulū acestuia, Canaanei-lorū și Ferizeilorū; * și eū puținū fiindū cu numărulū, și ei adunându-se asupra-mi mē vorū bate, și mē vorū perde pre mine și
 31 casa mea. Earū ei dīseră: *Se curinea ôre să facă cu sora noastră ca cu o meritrice?*

*Iacobū îndeplinescc votulū seū la Bethelū.
 Môrtea Rachelei.*

35 SI Dumneḡeū dīse lui Iacobū: Scôlă-te, sue-te la * Bethū-elū, și locuesce acolo; și fă acolo altariū lui Dumneḡeū, * celui ce s'a aratatū ție, * cândū ai fugitū de d'ina-
 2 intea fratelui teū Esau. Și dīse Iacobū că-
 3 tră * casa sa și cătră toți cei ce erau cu d'insulū: Lepădați pre * ḡei cei străini, cari sūnt in meḡloculū vostru, și * vē curățiți,
 3 și vi schimbați vestmintele vōstre. Și sculându-ne să ne suimū la Bethū-elū, ca eū să facū acolo altariū lui Dumneḡeū, * care m'a ascultatū in ḡiua necazulū meū * și a fostū cu mine in calea in care amū âmblatū.
 4 Și ei dădură lui Iacobū pre toți ḡei cei stăini câți erau in mânele lorū, și * cercei cari erau in urechile lorū. Și Iacobū i ascunse sub unū * stejarū lūngă Șechemū.
 5 Și ei plecară; și fu * spaima lui Dumneḡeū pe cetățile cele de prin prejurulū lorū, și nu urmăriră pre fiilū lui Iacobū.
 6 Și Iacobū și tōtă mulțimea ce era cu d'insulū adjunseră la * Luzū, care este in pământulū Canaanū, și acumū se chīamă Bethū-elū. Și * zidi acolo altariū, și loculū acela 'lū chiamă Elū-Bethū-elū (*Dumneḡeulū Bethū-elului*), că * acolo Dumneḡeū i se arătā lui, cândū fugi elū de d'inaintea fratelui seū.
 8 Acolo muri * Debora, doica Rebecēi; și fu immormēntatā mai josū de Bethū-elū, sub unū stejarū, și-lū numi pre elū: Alonū-Bacutū (*stejarulū plângerei*).
 9 Și * Dumneḡeū ēră-și se arătā lui Iacobū, cândū se întorcea elū din Padanū-A-
 10 ramū, și-lū bine-cuvēntā. Și Dumneḡeū dīse cătră d'insulū: * Numele teū este Iacobū;

dară numele teū nu se va mai chīama Iacobū; * ci Israelū va fi numele teū. Așa chīamā numele lui: Israelū. Și Dumneḡeū 11 i dīse lui: * Eū sūnt Dumneḡeulū celū a totū puternicū: Cresce și te'mmulțesce; * poporū, și mulțime de popóre să se născă din tine, încă și regī vorū eși din cōpele tale; Și pământulū * care l'amū datū lui 12 Abraamū și lui Isaacū, ție 'lū voiū da; și seminției tale după tine voiū da pământulū acela. Și Dumneḡeū * se înălță de la d'in- 13 sulū din loculū unde vorbise cu d'insulū. Și Iacobū * puse stălpū intr'acelū locū, unde vorbise cu d'insulū, stălpū de pētră, și li- bațiune vērșă preste d'insa, și oleū turnă deasupra. Și Iacobū chīamā numele locu- 15 lū aceluia unde vorbise Dumneḡeū cu d'insulū—* Bethū-elū.

Și plecară de la Bethū-elū, și fiindū încă 16 locū pân' să ajungā la Efrata, Rachela născu, și avu greutate mare in nascere. Și năs- 17 cēndū ea cu greutate, dīse mōsa: Nu te teme, că * și acesta 'ți este fiū. Și dându-și 18 sufletulū, (că muria), ea chīamā numele acelu- lū fiū;—Ben-Oni (*fiulū durerēi mele*); earū părintele seū 'lū numi Beniaminū (*fiulū drep- tei*). Și așa muri * Rachela, și fu immor- 19 mēntatā lūngă calea cătră * Efrata, care este Bethū-Lehemū. Și Iacobū puse stălpū dea- 20 supra mormēntulū ei, care se ḡice stălpulū mormēntulū Rachelei, * până in ḡiua de astăḡi.

Și Israelū plecā, și-și întinse cortulū seū 21 dincolo de * Migdalū-Edarū.

Și pre cândū Israelū locuia in pământulū 22 acela, a mersū Rubenū, și * se culcā cu Bilha, concubina părintelui seū; și Israelū auḡi de acēsta.

Famīlia lui Iacobū; mōrtea și immormēntarea lui Isaacū: urmașii lui Esau.

Și fiilū lui Iacobū fură dūoi-spre-dece. Fiilū 23 Leei: * Rubenū ântēiū-născutulū lui Iacobū, și Simeonū, și Levi, și Iuda, și Isacharū și Zebulonū. Fiilū Rachelei: Iosefū și Beniaminū. 24 Și fiilū Bilheī, serva Rachelei: Danū și Nef- 25 tali. Și fiilū Zilpei, serva Leei: Gadū și As- 26 serū. Acestia fură fiilū lui Iacobū, cari i se născură lui in Padanū-Aramū.

Și Iacobū veni la Isaacū părintele seū 27 in câmpia * Mamrei, in * Chiriathū-Arba, care este Hebronulū, unde aū fostū petrecutū Abraamū și Isaacū. Și ḡilele lui Isaacū aū 28

* Eod. 5. 21. e Cap. 27. 43. 31. 3. 42. 1 Sam. 14. 15.
 1 Sam. 13. 4. d Cap. 18. 19. f Osea 2. 13. 2 Cron. 14. 14.
 1 Deut. 4. 27. e Cap. 31. 19. 34. j Osea 24. 26. i Cap. 28. 19. 22.
 Ps. 105. 12. e Cap. 31. 19. 34. Jude. 9. 6. m Eccl. 5. 4.
 — i Osea 24. 2. 23. k Eod. 15. 16. & n Cap. 28. 13.
 Cap. 35. 1 Sam. 7. 5. 23. 27. & 34. 24. o Cap. 24. 59.
 f Eod. 19. 10. Deut. 11. 25. p Osea 12. 4.
 e Cap. 28. 19. g Cap. 32. 7. 24. Ios. 2. 9. & q Cap. 17. 5.
 b Cap. 28. 13. h Cap. 28. 20. & 5. 1. r Cap. 32. 28.

* Cap. 17. 1. & v Cap. 17. 22. Mic. 5. 2. 16. 22. & 20. 3.
 48. 3. 4. z Cap. 28. 18. Mat. 2. 6. 1 Cor. 5. 1.
 Eod. 6. 3. y Cap. 28. 19. c 1 Sam. 10. 2. f Cap. 46. 8.
 i Cap. 17. 5. 6. z Cap. 30. 24. 2 Sam. 18. 18. Eod. 1. 2.
 16. & 28. 3. & 1 Sam. 4. 20. d Mic. 4. 8. g Cap. 13. 18. &
 48. 4. a Cap. 48. 7. e Cap. 49. 4. 23. 2, 19.
 u Cap. 12. 7. & b Rut. 1. 2. & 1 Cron. 5. 1. h Ios. 14. 15. &
 13. 15. & 26. 3. 4. 11. Vede 2 Sam. 15. 13.

29 fostu: O sută optu-deci de ani. Și Isaacu, dându-și sufletul, muri, și ⁱ fu adaosul la poporul seü, bētrānū și sātulū de țile. Și Esaū și Iacobu, ^j fiilū lui, ^llu immormēntarā pre d'insulū.

36 **S**I aceste *sunt* generațiunile lui Esaū, ^a a-
2 *decă* Edomū: ^b Esaū și-a luatū ^cemeē e sale d'ntre fetele Cananeilorū: pre Ada, fiia lui Elonū, Heteulū; și pre ^e Oholioama, fiia lui Ana, nepōta lui Zibeonū, Heveulū; și pre ^d Bașmatū, fiia lui Ișmaelū, pre sora lui Nebaïotū. Și ^e Ada nāscu lui Esaū pre Eli-
4 fazū; și Bașmatū nāscu pre Reguelū. Și Oholibama nāscu pre Ieusu și pre Ialamū, și pre Korahū. Aceștia *sunt* fiilū lui Esaū, cari i se nāscurā lui in pāmēntulū Canaanū.
6 Și Esaū și luā femeele sale, și fiilū sei, și fetele sale, și tōte sufletele din casa sa, și turmele sale, și tōte vitele sale, și tōtā averea sa care o agonisise elū in pāmēntulū Canaanū, și se duse in *altū* pāmēntū
7 de la fratele seü Iacobū. ^j Cā averile lorū eraū mari fōrte, și nu puteau ei locui im-
preună; și ^k loculū unde locuiau nu'i putea cuprinde pre ei pentru *mulțimea* vitelorū
8 lorū. Și Esaū locui pe ^h muntele Seirū: ⁱ Esaū, carele *se chiamă* Edomū.

9 Și aceste *sunt* generațiunile lui Esaū,
10 părintele Edomeilorū, pe muntele Seirū. Și aceste *sunt* numele fiilorū lui Esaū: ^j Eli-
fazū, fiulū Adei, femeā lui Esaū; și Re-
11 guelū fiulū Bașmatei, femea lui Esaū. Și fiilū lui Eli-fazū furā: Temanū, Omarū, Tefo,
12 Gatamū și Kenazū. Și Timna era concu-
bina lui Eli-fazū, fiulū lui Esaū; și lui Eli-
fazū ⁱ nāscu pre ^k Amalekū. Aceștia furā
13 fiilū Adei, femeā lui Esaū. Și fiilū lui Re-
guelū furā aceștia: Naha-h, și Zerahū, Șam-
14 ma și Mizza. Aceștia au fostū fiilū din Baș-
matū, femea lui Esaū. Și aceștia furā fiilū
Oholibamei, fiia lui Ana, nepōta lui Zibeonū,
și femea lui Esaū, pre cari ea ⁱ nāscu lui
Esaū: Ieusu, Ialamū și Korahū.

15 Aceștia *sunt* domnitorū din fiilū lui Esaū:
Din fiilū lui Eli-fazū, a ^hântēiū-nāscutulū lui
Esaū: domnitorulū Temanū, domnitorulū O-
marū, domnitorulū Tefo, domnitorulū Ke-
16 nazū. Domnitorulū Korahū, domnitorulū Ga-
tamū, și domnitorulū Amalekū. Aceștia *sunt*
domnitorū din Eli-fazū, din pāmēntulū Edu-
meilorū. Aceștia furā fiilū din Ada. Și a-
ceștia *sunt* domnitorū din fiilū lui Reguelū,
17 fiulū lui Esaū: domnitorulū Nahatū, dom-
nitorulū Zerahū, domnitorulū Șamma, dom-
nitorulū Mizza. Aceștia *sunt* domnitorū din
Reguelū, in pāmēntulū Edumeilorū. Aceștia

furā fiilū din Bașmatū, femea lui Esaū. Și 18
aceștia *sunt* domnitorū din fiilū Oholibamei,
femei lui Esaū: domnitorulū Ieusu, dom-
nitorulū Ialamū, și domnitorulū Korahū; a-
ceștia furā domnitorū din Oholibama, fiia
Arei, femea lui Esaū. Aceștia *sunt* fiilū 19
Esaū, și aceștia *sunt* domnitorū d'ntre ei.
Esaū este Edomū.

ⁱ Aceștia furā fiilū lui Seirū, ^m Horeulū, 20
locuitorū acelui pāmēntū: Lotanū și Șobalū,
și Zibeonū, și Ana, și Dișonū, și Ețerū și
Dișanū. Aceștia furā domnitorū Horeilorū, 21
fiilū lui Seirū in pāmēntulū Edomū. Și fiilū 22
lui Lotanū furā: Hori și Hemamū; și sora
lui Lotanū, Timna. Și fiilū lui Șobalū fu-
23 ră aceștia: Alvanū și Manahatū și Ebalū,
Șefo și Onamū. Și fiilū lui Zibeonū furā 24
aceștia: Aia și Ana. Acesta ⁱ Ana, ca-
re gāsi isvōre calde in pustiiū, cāndū pāscea
asinii părintelū seü Zibeonū. Și fiilū lui 25
Ana furā aceștia: Dișanū și Oholibama, fiia
lui Ana. Și fiilū lui Dișanū furā aceștia: 26
Hemdanū, și Eșbanū, și Itranū și Cheranū.
Și fiilū lui Ețerū furā aceștia: Bilhanū și 27
Zaavanū și Akanū. Și fiilū lui Dișanū furā 28
aceștia: Uzū și Aranū. Aceștia furā dom- 29
nitorū Horeilorū: Domnitorulū Lotanū, dom-
nitorulū Șobalū, domnitorulū Zibeonū, dom-
nitorulū Ana; domnitorulū Dișonū, dom-
nitorulū Ețerū, domnitorulū Dișanū. Aceștia 30
furā domnitorū Horeilorū, duple șirulū dom-
niei lorū in pāmēntulū Seirū.

Și ⁿ aceștia furā regii, cari domnirā in 31
pāmēntulū Edomulū, mai ^{nainte} de a domni
regi preste fiilū lui Israelū: Bela, fiilū lui 32
Beorū, a domnitū in Edomū; și nume e ce-
tății sale *era* Dinhaba. Și murindū Bela, in 33
loculū lui domni Iobabū, fiulū lui Zerahū
din Bozra. Și murindū Iobabū, in loculū 34
lui domni Hușamū din pāmēntulū Temanei-
lorū. Și murindū Hușamū, in loculū lui domni 35
Hadadū, fiulū lui Bedadū, care bātu pre
Madianiți in câmpia Moabiților; și numele
cetății sale *era* Avitū. Și murindū Hadadū, 36
in loculū lui domni Samla din Masreka.
Și murindū Samla, in loculū lui domni Saulū 37
din Rehobotū lângă riū. Și murindū Saulū, 38
in loculū lui domni Baalū-Hananū, fiulū lui
Achborū. Și murindū Baalū-Hananū, fiulū lui 39
Achboru, in loculū lui domni ^o Hadarū; și
numele cetății sale *era* Pahu; și numele
femei sale fu Mehetabelū, fēta Matredei, a
fetei lui Mezahabū.

Și aceste *sunt* numele ^p domnitorilorū din 40
Esaū, duple ale lorū nēmuri, duple locu-
rile lorū, și cu numele lorū: domnitorulū

ⁱ Cap. 15. 15. &
25. 8.

^j Aș. cap. 25.
9. & 49. 31.

Capit. 36.

^a Cap. 23. 30.
^b Cap. 26. 34.

^c Vers. 25.

^d Cap. 28. 9.
^e 1 Cron. 1. 35.

^f Cap. 13. 6, 11.

^g Cap. 17. 8. &

28. 4.
^h Cap. 32. 3.
Deut. 2. 5.

Ios. 24. 4.

ⁱ Vers. 1.
^j 1 Cron. 1. 25.
etc.

^k Esod. 17. 8, 14.

Num. 24. 20.
1 Sam. 15. 2.
3, etc.

^l 1 Cron. 1. 38.

^m Cap. 14. 6.
Deut. 2. 12, 22.

ⁿ 1 Cron. 1. 43.

^o 1 Cron. 1. 50.

^p 1 Cron. 1. 51.

Timna, domnitorul Alva, domnitorul Ietetu;
 41 Domnitorul Oholibama, domnitorul Ela,
 42 domnitorul Pinon; Domnitorul Kenazu,
 domnitorul Teman, domnitorul Mibsar;
 43 Domnitorul Magdiel și domnitorul İram.
 Aceștia fură domnitorii din Edom, după
 locuințele lor în pământul stăpânirii lor.
 Acesta este Esau, părintele Edomeilor.
 37 **S**i Iacobu locui în pământul, unde a
 petrecut părintele său, în pământul
 Canaan.

*Istoria familiei lui Iacob; Iosef urit și vândut
 de frații săi.*

Și acesta este istoria lui Iacob:

2 Iosef era de șapte-spre-dece ani, și
 pășcea turmele cu frații săi, fiind tē-
 nērū cu fiii Bilhei și ai Silpei, femeile
 părintelui său. Și Iosef spunea părintelui
 3 său: vorbele cele rele ale lor. Și Israel
 iubia pre Iosef mai mult de cât pre toți
 fiii săi, că el era fiu al bătrânețelor
 4 sale; și-i făcu lui haină pestriță. Și frații
 săi vădend, că părintele lor lă iubesce
 pre el mai mult de cât pre toți frații
 lui, și lă uriau, și nici vorbă bună nu puteau
 vorbi cu d'insul.
 5 Și Iosef visă un vis, și-lă spuse fra-
 ților săi; și pentru acesta ei lă uriră și
 6 mai mult. Și el li dăse lor: Ascultați,
 rogu-vē, visul meu, pre care l'am visat:
 7 Eaccē! noi legam sнопi pe câmp, și eaccē
 sнопul meu se rădică, și sta drept; și sнопi
 8 voștri, încunjurându-lă, se prosternă
 înaintea sнопului meu. Și frații săi dăseră
 cătră d'insul: Aă nu cumu-va tu vreă să te
 faci rege preste noi, și să domnesci preste
 noi? Și ei lă uriră și mai mult pentru
 9 visurile lui și pentru cuvintele lui. Și el
 mai visă și alt vis, și-lă spuse și pre a-
 cesta fraților săi, și dăse: Eaccē mai vi-
 sai un vis; și eaccē soarele și luna și
 10 ună-spre-dece stele se prosternă mie. Și
 spunend elă acesta părintelui său și fra-
 ților săi, lă mustră părintele său, și-i dăse:
 Ce felu de vis este acesta, pre care-lă vi-
 sai tu? Nu cumu-va să venim noi, eu și
 11 muma ta și frații tei, să ne prosternem
 ție la pământ? Și frații săi lă invidiau,
 12 erū părintele său ținū aceste cuvinte intru sine.
 Și mergend o dinlă frații săi să păscă
 13 oile părintelui lor la Șechem, dăse Is-
 rael cătră Iosef: Aă frații tei nu pascū
 rite la Șechem? Vino să te trāmetū la

d'insii. Și el lă dăse: Eaccē-me! Și-i dăse: 14
 Du-te de veđi, dacă frații tei și vitele sūnt
 bine, și-mi dă cuvēntū. Și-lă trāmese pre
 d'insul din valea Hebron, și el veni
 la Șechem. Și-lă află pre el un bărbat, 15
 și eaccē el rātăcia pe câmp, și bărbatul
 lă întrebă pre el, dăcend: Ce
 cauți? Și el răspuse: Pre frații mei caut; 16
 și spune-mi, rogu-te, unde pascū? Și bărbatul
 dăse: Ei plecară d'aici; căci i auđiū
 dăcend: Să mergem la Dothan. Și Iosef
 se duse după frații săi, și-i află la Dothan.

Și ei lă vēđură de departe. Și până 18
 a nu se aproia el de d'insii, ei făcură
 plan viclen în contra lui, ca să lă omōre.
 Și ei dăceau unul cătră altul; Eaccē! Vi- 19
 sătorul acela vine: Veniți dară să lă o- 20
 morim, și să lă aruncăm într'una din a-
 ceste cisterne; și vom dăce: Féra rea lă
 māncatū pre d'insul; și vom vedē ce vor
 fi visurile lui. Aceste auđindu-le Ruben, 21
 lă scăpă din mânele lor; căci dăse: Să nu
 lă omorim pre d'insul! Și Ruben li dăse 22
 lor: Să nu vērșăți sange, ci lă aruncați
 în cisterna acesta, cea în pustiu, erū mână
 voastră nu o puneți pe d'insul; căci cerea
 să lă scape pre el din mânele lor, și să lă
 deē părintelui său.

Și Iosef îndat ce adjunse la frații săi, 23
 ei lă desbrăcară de haina sa, de haina cea
 pestriță, cea de pe d'insul; Și ei apu- 24
 cāndu-lă, lă aruncară în cisternă; și cis-
 terna era deșertă, nu era apă într'insa. A- 25
 poi ei se aședară, ca să mănānce pāne, și
 rădicāndu-și ochii, se uitară, și eaccē cara-
 vană de İsmaeliți venind de la Galaad, și
 cămilele lor încărcate de tāmāiā și de 26
 balsam și de smirnă; și mergeau ca să
 le ducă la Egipt. Și Iuda dăse cătră fra- 27
 ții săi: Ce folos noui, că vom uide pre
 fratele nostru, și-i vom ascunde sangele
 său? Veniți să lă vindem pre elă acestor 28
 İsmaeliți, și mânele noastre să nu fie pe el,
 că este fratele nostru, carnea noastră; și
 frații lui lă ascultară. Și trecend bărbai, 29
 neguțitori Madianiți, ei traseră și scōseră
 pre Iosef din cisternă, și-lă vēđură İsmā-
 eliților cu două-deci de arginți, și acestia
 duseră pre Iosef în Egipt. Erū Ruben 30
 întorcend-se la cisternă, eaccē Iosef nu era
 în cisternă; și-i sfāșiā vestmintele sale.
 Și el se întorse la frații săi, și dăse: 31
 Băetul nu este, și eu unde să mă duc?

Atunci ei luară haina lui Iosef, și jun- 31

Cap. 37.
 a Cap. 17. 8. &
 23. 4. & 28.
 4. & 36. 7.
 Ebr. 11. 9.
 b 1 Sam. 2. 22,
 25. 24.
 c Cap. 44. 20.
 d Cap. 27. 41. &
 49. 23.
 e Cap. 42. 6, 9, &
 43. 26. & 44.
 14.

f Cap. 46. 29.
 g Cap. 27. 29.
 h Fapt. 7. 9.
 i Dan. 7. 28.
 j Luc. 2. 19, 51.
 k Cap. 35. 27.
 l Cânt. 1. 7.

1 2 Reg. 6. 13.
 m 1 Sam. 19. 1.
 n Ps. 31. 13. &
 37. 12, 32. &
 94. 21.
 o Mat. 27. 1.
 p Marc. 14. 1.

Ioan 11. 53.
 Fapt. 23. 12.
 n Prov. 1. 11.
 16. & 6. 17. &
 27. 4.
 o Cap. 42. 22.
 p Prov. 30. 20.

Amos 6. 6.
 q Vede vers. 28.
 36.
 r Ier. 8. 22.
 s Cap. 4. 10.
 Vers. 20.
 Iov. 16. 18.

t 1 Sam. 18. 17.
 u Cap. 42. 21.
 9.
 v Cap. 29. 14.
 z Jude. 6. 3.
 y Cap. 45. 4, 5.
 Ps. 105. 17.
 Fapt. 7. 9.

s Vede Mat. 27.
 9.
 a Iov. 1. 20.
 b Cap. 42. 13, 35.
 c Ier. 31. 15.
 e Vers. 23.

ghiându unu capu, mulară haina in sânge;
 32 Și trămeseră haina cea pestriță, ca să o
 ducă părintelui lor, dîcîndu: Acesta afla-
 33 ramu, cunosce de *este* fiului teu au
 nu? Și elu o cunoscu, și dîse: Haina fiu-
 lui meu *este*; O *d*fēra rea 'lū mîncă pre
 34 d'insulū; Iosefū *este* sfâșiatu! Și *e*rumpen-
 du-și Iacobū vestmintele sale, 'și puse sacū
 preste cōpsele lui, și plânse pre fiulū seū
 35 dîle multe. Și toți fii seī și tōte fetele
 sale *se* sculară ca să'lū mîngăe, *eră* elū re-
 fusă mîngăere, dîcîndu: *e*Plângendū mē voiū
 coborî la fiulū meū in mormētū! Așa 'lū
 plânse pre elū părintele seū.
 36 Și *a*Madianiți 'lū vîndurā in Egiptū lui
 Potifarū, diregătorulū lui Faraonū, capulū
 gardei domnesci.

Istoria lui Iuda și a Tamarei.

38 **S**I in dîlele acele Iuda se pogori de la
 frații seī, și *a*trase la unū Adulami-
 2 tēnū, cu numele Hira. Și Iuda *b*vēdu acolo
 pre fēta unū bărbatū Cananeū, cu numele
*c*Șua; și o luā pre ea *de* femeā, și intrā la
 3 d'insa. Și ea concepu, și nāscu fiū; și
 4 elū chîmā numele lui—*d*Erū. Și ea *eră*-și
 concepu, și nāscu fiū, și ea chîmā nu-
 5 mele lui—*e*Onanū. Și ea *eră*-și concepu, și
 nāscu fiū, și chîmā numele lui—*f*Șelahū;
 Și Iuda era la Chesibū, cāndū nāscu ea
 pre acesta.
 6 Și Iuda *g*luā femeā lui Erū *ânteiū*-nāscu-
 7 tulū seū, și numele ei *era* Tamara. Darā
*a*Erū *ânteiū*-nāscutulū lui Iuda fu rēu in
 ochiū lui Iehova, *e*și Iehova 'lū ucise pre d'in-
 8 sulū. Atunci dîse Iuda cātrā Onanū: Intrā
 tu la femea *f*fratelui teū, și o-*iea* pre ea du-
 pre datoria leviratului, și rădicā semîntā fra-
 9 telui teū. Și Onanū cunoscendū cā semînta
 nu va fi *a* lui, de cāte ori intrā la femea
 frate-seū, 'și risipia *semînta* pe pāmētū, ca
 10 elū să nu dee semîntā fratelui seū. Și ceea
 ce făcea elū fu rēu in ochiū lui Iehova; și-lū
 11 omori și *i*pre d'insulū. Și dîse Iuda cā-
 trā Tamara, nora sa: *m*Remāi vēduvā in
 casa părintelui teū, pānā ce Șelahū fiulū
 meū va cresce mare; cā elū dîcea: ca nu
 cumū-va și acesta să mōrā ca și frații lui. Și
 Tamara se duse, și *șeđu* in casa părintelui ei.
 12 Și trecendū dîle multe, muri fēta lui Șua,
 femea lui Iuda; și Iuda, după-ce *e*se mîngăeā,
 se sui in Timnatū la tunđetoriū oilorū sale,
 împreună cu Hira Adulamitulū, amiculū seū.
 13 Și ore-cine spuse Tamarei, dîcîndu: Ecce,

socrulū teū se sui *a*la Timnatū, ca să'și tunđā
 oile. Atunci ea lepēdādu-și vestmintele 14
 vēduviei, se acoperi cu vëlulū, și se învăli,
 și *g*șeđu in pōrta Enainului, care *se afla* in
 calea cātrā Timna; cāci ea vēdu *cā* Șelahū
 se făcu mare, și ea totū nu'i fu datā lui de
 femeā. Și vēdēnd'o Iuda, cređu cā *este* 15
 meretrice: cā ea'și acoperise făca. Și elū 16
 din cale se abātu la d'insa, și-i dîse: Haide,
 voiū să intru la tine; cā elū nu o scia cā
este norā-sa. Și ea'i response: Cē'mi vei da,
 ca să intri la mine? Elū *i* dîse: *e*Eū 'fi 17
 voiū trāmete unū iedū din turme. Și ea
 dîse: *fie așa*, *e*de'mi vei da arvanā, pānā ce
 mi'lū vei trāmete. Și elū dîse: Ce arvanā 18
 să 'ți dau? Și ea dîse: *e*Sigilulū teū, și lan-
 țulū teū, și toégulū teū care *lū ai* in
 mână. Și elū i le dede, și intrā la d'insa,
 și ea remase grea de la d'insulū. Și după- 19
 ceea se sculā ea, se duse, și *e*lepēdādu-și
 vëlulū, se îmbracă *eră*-și in vestmintele sale
 de vēduviā. Și Iuda trāmese iedulū prin a- 20
 celū Adulamitū, amiculū seū, ca să'și pri-
 mēscā arvuna din mână acelei femei, și n'o
 mai gāsi. Atunci elū întrebā pre *ōmenii* 21
 locului aceluia, dîcîndu: Unde este me-
 retricea, care *ședea* la Enaimū pe cale? Și
 ei responderā, cā n'a fostū aicea meretrice.
 Și elū se înturnā la Iuda, și dîse: Nu o amū 22
 aflatū; ba încă *ōmenii* locului aceluia mī-au
 dīsū, cā n'a fostū acolo meretrice. Atunci 23
 dîse Iuda: *Țiie-le*, ca să nu ne facemū de
 rușine; ecce, eū *i*-amū trāmesū iedulū, și tu
 nu o ai aflatū.

Și camū după trei lunī insciințară pre 24
 Iuda, dîcîndu: Tamara nora ta *a* desfrē-
 natū, și ecce ea este grea din desfrēnare.
 Și Iuda dîse: Scōteți-o afarā, *e*ca să se ardā.
 Și ea scōsā fiindū afarā, trāmese la socrulū 25
 seū să'i dîcā: Eū de acelu bărbatū *sunt* grea
 ale căruia *sunt* lucrurile aceste; și-i mai a-
 daose: *e*cunōsce, rogu-te, ale cui *sunt* a-
 ceste: *a*sigilulū și lanțulū și toégulū acesta. Și
 Iuda *le b*cunoscu, și dîse: *e*Ea este mai drēptā 26
 de cātū mine: și acesta mī-o *făcu*, cāci nu
 o *d*dāduiū de soçiā lui Șela, fiulū meū. Și
 elū după-aceea nu *e*o mai cunoscū pre d'insa.

Și cāndū era ea să nascā, ecce gemāni *e*- 27
 raū in pāntecele ei. Și nāscendū ea, *unulū* 28
din ei scōse mână afarā, și mōșa *i*-o apucā,
 și legā de ea unū firū de carmesinū, și dîse:
 Acesta a eșitū *ânteiū*. Și după-ce *și* trase 29
 mână inapoī, ecce eși fratele seū; și mōșa
 dîse: Ce spārturā ai făcutū? *acestā* spārturā

d Vers. 20.
 Cap. 44. 28.
 e Vers. 29.
 2 Sam. 3. 31.
 f 2 Sam. 12. 17.
 g Cap. 42. 38. &
 44. 29. 31.

h Cap. 39. 1.
 —
 Capitulū 39.
 a Cap. 19. 3.
 2 Reg. 4. 8.
 b Cap. 34. 2.

c 1 Cron. 2. 3.
 d Cap. 46. 12.
 Num. 26. 19.
 e Cap. 46. 12.
 Num. 26. 19.
 f Cap. 46. 12.

Num. 26. 20.
 g Cap. 21. 21.
 h Cap. 46. 12.
 Num. 26. 19.
 i 1 Cron. 2. 3.
 j Deut. 25. 5.

Mat. 22. 24.
 k Deut. 25. 6.
 l Cap. 46. 12.
 Num. 26. 19.
 m Rut. 1. 13.
 n Lev. 22. 13.

o 2 Sam. 13. 39.
 p Ios. 15. 10, 57.
 Jude. 14. 1.
 q Prov. 7. 12.
 r Vers. 11. 26.
 s Ezech. 16. 33.

t Vers. 20.
 u Vers. 25.
 v Vers. 14.
 x Jude. 19. 2.
 y Lev. 21. 9.
 Deut. 22. 21.

z Cap. 37. 32.
 a Vers. 18.
 b Cap. 37. 33.
 c 1 Sam. 24. 17.
 d Vers. 14.
 e Iov. 34. 31, 32.

30 *fie asupra ta; și se cheamă numele lui—Pe-rețu (spărtură). Și după aceea eși fratele său, care avea la mână sa legatîi firul de carmesin; și se cheamă numele lui—Zerahū (resăritu).*

Iosef în Egipt. Se împotrivesce femeii lui Potifar. Închiderea lui.

39 **S**I Iosef fiind dus în Egipt, „Potifar dregătorul lui Faraon, și capul gârdei domnesci, bărbat Egipten, „lă cum-pără de la Ișmaeliți, cari-lu aduseră pre d'insulă acolo. Și „Iehova era cu Iosef, și era om carele prospera intru tôte; și era în casa stăpânului său, a Egiptenului. 2 Și stăpânul său vedînd, că Iehova este cu d'insulă, și că tôte câte elu făcea, Iehova 3 le „face să prospereze în mânele lui; „Află Iosef charu în ochii lui, și elu „i servia lui. Și-lu puse pre d'insulă „preste casa sa; și 4 tôte câte avea elu le dede în mână lui. Și din timpul ce l'a pusă pre elu preste casa și preste tôte câte avea elu, „Iehova bine-cuvîntă casa Egiptenului pentru Iosef; și bine-cuvîntarea lui Iehova era preste tôte 5 ce avea elu a casă și la câmp. Așa lăsă elu în mânele lui Iosef tôte câte avea, și nu scia nimicu ceea ce elu avea, decâtu numai pânea care o mîncă. Și Iosef „era frumosu la chipu și frumosu la față. 6 Și după aceste femea stăpânului său „și înălță ochii sei spre Iosef, și-i dîse: „Cul-că-te cu mine! Elu înse refuză, și dîse femeii stăpânului său: „Eccă stăpânul meu nu scie nimica ce este în casa lui, ci tôte 7 câte le are elu, le-a datu în mână mea. 8 Nu este mai mare în casa acêsta decâtu mine, și nimicu nu mî-a oprît de câtu pre tine, fiindu-că tu ești femea lui; „cumu dară să facu eu acestu rău atăt de mare, și 9 să pécătuescu împotriva lui Dumnezeu? 10 Și ea vorbea cu Iosef în tôte zilele, dară elu nu o ascultă, să se culce lîngă d'insa, nici să fie cu ea. 11 Și se întemplă într'una din zile, că Iosef intra în casă, ca să-și facă lucrurile lui, și nefind nimeni din omenii casei în casă, 12 Ea lu „apucă de vestmîntu, și-i dîse: cul-că-te cu mine! Eră elu, lăsându-și vestmîntul în mânele ei, fugi și eși afară. Atunei 13 vedîndu ea, că elu „și lăsă vestmîntul său în mână ei, și fugi afară; Strigă pre omenii 14 casei, și li dîse lor: Vedeți, elu nî-a adus în casă unu bărbat Ebreu, ca să-și bată

joc de noi! Elu veni la mine, ca să se culce cu mine; dară eu strigaiu cu voce tare; Și auzîndu elu, că eu înălțaiu vocea și 15 strigaiu, „și lăsă vestmîntul său lîngă mine, și fugîndu eși afară. Și ea ținu vestmîntul lui lîngă d'insa, până ce veni stăpânul său în casă. Apoi ea „spuse lui totu 16 acele cuvinte, și dîse: Servul Ebreu, pre care l'ai adusă noui, veni la mine, și voi să-și bată joc de mine. Inse, înălțîndu 17 eu vocea mea și strigîndu, „și lăsă vestmîntul său lîngă mine, și fugi afară. Și 18 auzîndu stăpânul său cuvintele ce i-le spuse femea sa, dîcîndu: Astu-feliu „mî facu servul te, „se aprinse de mîniă. Și stăpânul lui Iosef lu luă pre d'insulă, și-lu „aruncă în „închisore, în locul unde cei închiși ai regelui se țineau, și elu era acolo în închisore. 19

Dară Iehova era cu Iosef, și-și revîrsă 20 îndurarea sa preste d'insulă, și „facu ca elu să afle charu în ochii mai marele închisorei. Și mai marele închisorei „dădu în mânele lui Iosef pre toți cei închiși, cei din închisore, și tôte câte ei făceau acolo, elu era celu ce le făcea. Mai marele închisorei nu mai revidea nimica din tôte 21 câte erau date în mânele lui; că „Iehova era cu d'insulă, și Iehova făcea ca tôte să prospereze câte făcea elu. 22

Visurile cuparului și a pitarului lui Faraon. Iosef le esplică.

40 **S**I după aceste „cuparul regelui din Egipt, și pitarul lui pécătuiră contra domnului lor. Și Faraon „se mîniă forțe 2 pre amînduoi dregătorii sei, pre mai marele cuparilor și pre mai marele pitarilor. „Și-i puse sub pază, în casa capului gârdei domnesci, în închisore, în locul unde era Iosef închis. Și capul gârdei domnesci însărcină pre Iosef cu d'înșii, și elu servia lor. 3 Și fiindu ei câte-va zile în închisore, cuparul și pitarul regelui din Egipt, cari erau închiși în închisore, visară amînduoi 4 visu, fie-care visul său în aceiași nopte, fie-care duple însemnarea visului său. Și Iosef intra la d'înșii demăneta, și-i căută pre ei, și eccă erau forțe triști. Și elu în- 5 trebă pre dregătorii lui Faraon, cari erau cu elu închiși în casa domnului lor, dîcîndu: De ce fecele voste sînt astăzi triste? Și ei responderă: „Noi visă visaramu, și nu 6 este nimeni, cine se ni-le esplică. Și Io- 7 8

/ Cap. 46. 12. Ps. 105. 17. & 18. 14, 28. g Cap. 30. 27.
Num. 26. 30. b Cap. 37. 28. fapt. 7. 9. h 1 Sam. 16. 12.
1 Cron. 2. 4. c Vers. 21. d Ps. 1. 3. i 2 Sam. 13. 11.
Mat. 1. 3. Cap. 21. 22. & e Cap. 18. 3. & j Prov. 6. 29, 32.
Cap. 24. 28. & 19. 19. k Cap. 20. 6.
Cap. 28. 15. Vers. 21. Lev. 6. 2.
a Cap. 37. 36. 1 Sam. 16. 18. / Cap. 24. 2.

2 Sam. 12. 13. Ps. 51. 4. p Vede cap. 40. 3, 15. & 41. 14.
t Prov. 7. 13. etc. m Esod. 23. 1. q Esod. 3. 21. & 11. 3. & 12. 36. o Ps. 105. 18. Ps. 106. 46.
1 Pet. 2. 19. Dan. 1. 9. Capul 40.
3, 15. & 41. Fapt. 7. 9, 10. a Neem. 1. 11.
r Cap. 40. 3, 4. b Prov. 16. 14.
s Vers. 2, 3. c Cap. 39. 20, 23. d Cap. 41. 15.

sefû li dîse lorû: „Aû esplicările lorû nu vinû de la Dumneđeû? rogu-vê, spuneți-mi-lû.

9 Și mai marele cuparilorû spuse visulû seû lui Iosefû, și-i dîse: In visulû meû, êccê! 10 viă era înaintea mea. Și intr'acea viă erau trei vițe, și germinându ele, înfloriră și pro- 11 duseră struguri copti. Și cupa lui Faraonû era in mâna mea; și eû luaiû acei struguri, și-i storseiû in cupa lui Faraonû; și cupa 12 o dedeiû in mâna lui Faraonû. Și Iosefû 'i dîse: 'Esplicarea visulû este acêsta: cele 13 trei vițe 'sunt trei dîle. Și încă trei dîle, și Faraonû va 'înălța capulû teû, și êră-și te va aședa in loculû teû, și tu vei da cupa in mâna lui Faraonû, ca și mai 'na- 14 inte, cândû erai cuparulû seû. Dară 'adu-ți aminte de mine, cândû vei fi in bine, și 'aibi milă de mine, și fă aminte de mine la Faraonû, și să mē scoi din acêstă casă. 15 Că eû amû fostû răpitû din pământulû Ebreilorû, * și nici aici n'amû făcutû nimica, ca să fiû pusû intr'acêstă grópă.

16 Și vêdendû mai marele pitarilorû, că esplicarea fu bună, dîse lui Iosefû: Și eû amû visatû visû; și êccê trei panere albe erau 17 pe capulû meû. Și in panerulû celû mai desupra erau de totû felilû de bucate pen- 18 tru Faraonû, prăjituri alese; și paserile le mâncaû din panerulû de pe capulû meû. 19 Și Iosefû, respundendû, dîse: 'Esplicarea lui este acêsta: Cele trei panere sunt trei dîle: 20 „Încă trei dîle și Faraonû va rădica capulû teû, și pre tine te va spândura de lemnû, și paserile vorû mânca carnea de pe tine.

21 Și in diûa a treia, * diûa născerei lui Faraonû, elû 'făcu ospetii tuturorû servilorû sei; și 'rădică capulû mai marelû cuparilorû și alû mai marelû pitarilorû, servii sei.

22 Și pre mai marele cuparilorû 'lû 'aședă êră-și in păcharnicia lui, și elû 'dede cupa in 23 mâna lui Faraonû. Êrû pre mai marele pitarilorû 'lû 'spândurâ, după cumû li esplică lorû Iosefû. Dară mai marele cuparilorû nu-și aduse aminte de Iosefû, ci 'uită de d'insulû.

Visurile lui Faraonû explicate de Iosefû.

41 SI după dîoi ani de dîle se întêmplă, că Faraonû visă, și êccê elû sta lîngă flu- 2 viû. Și êccê din acelû fluviû se suiaû șapte vaci frumose la vedere, și grase la carne; 3 și păscaû prin mlaștinî. Și êccê alte șapte vaci se suiaû după aceste din fluviû, urite la vedere și macre la carne; și stăteau lîngă

cele-l-alte vaci pe marginea fluviului. Și va- 4 cele cele urite la vedere și macre mîncară pre cele șapte frumose la vedere și grase. Și se deșteptă Faraonû. Și adormindû êră-și, 5 visă a dîoa ôră: și êccê șapte spice grase și frumose eșiau din unû paiû. Și êccê 6 alte șapte spice suptiri și arse de vîntulû de resăritû resăriaû după d'insele. Și spi- 7 cele cele subțiri înghițiră pre cele șapte spice grase și pline. Și Faraonû se deșteptă, și êccê era visû.

Și făcendû-se demânêță, „spiritulû lui era 8 turburatû, și trămese să chîame pre toți 'magii Egiptului și pre toți 'înțeleptii lui; și Faraonû li spuse visurile lui; dară ni- 9 menea nu le putu explica lui Faraonû. Și mai marele cuparilorû vorbi lui Faraonû, 10 dîcendû: Eû astădi 'mi aducû aminte de pécatele mele: Faraonû 'se mânia contra 11 servilorû sei; 'pre mine me puse suptû pază, in casa capulû gârdeî domnesci, pre mine și pre mai marele pitarilorû. Și intr'o nôpte 12 'visarîmû câte unû visû, eû și elû; fie-care duple insemnarea visulû seû noi-amû visatû. Și era acolo cu noi unû tînerû Ebreû, 'servû 13 alû capulû gârdeî domnesci, căruia noi 'i spuserămû visurile, și elû ni le 'a esplică; a- 14 minduoi duple insemnarea visulû seû amû visatû. Și 'cumû ni esplică elû, așa ni-se 15 în întêmplă; pre mine me aședă êră-și in loculû meû, dară pre acela 'lû spândurâ.

'Și Faraonû trămese, și chîamă pre Io- 14 sefû, și ei 'lû 'scôseră curêndû 'din grópă; și elû, rădîndû-se și schimbîndû-și vest- 15 mintele, veni la Faraonû. Și Faraonû dîse lui Iosefû: Eû visû amû visatû, și nu este 16 nimenea care să-lû explice; 'și amû au- 17 țitû de tine vorbindû, că tu înțelegi a expli- 18 ca visû.

Și Iosefû respunse lui Faraonû, dîcendû: 16 „Nu eû; 'Dumneđeû va responde lui Faraonû ceea ce-i va fi de bine.

Și Faraonû dîse lui Iosefû: 'In visulû meû, 17 êccê eû stamû pe marginea fluviului; Și 18 êccê, se suiaû din fluviû șapte vaci grase la carne și frumose la vedere, și păscaû 19 prin mlaștinî. Și êccê, după d'insele se suiaû din fluviû alte șapte vaci slabe și urite la ve- 20 dere fôrte, și uscate la carne, cumû n'amû mai vedutû așa de urite in totû pământulû Egiptului. Și vacile cele uscate și urite în- 21 ghițiră pre cele d'ânteiû șapte vaci grase. Și intrară in pântecelule lorû, fără să se cu- 22 nôsca că ele aû intratû; căci ele erau totû

e Vede cap. 41. 4. 19. 15. p Vers. 13, 19.
16. g Cap. 41. 26. 2 Sam. 9. 1. Mat. 25. 19.
Dan. 2. 11, 28. h 2 Reg. 25. 27. 1 Reg. 2. 7. q Vers. 13.
47. Ps. 3. 3. k Cap. 39. 20. r Neem. 2. 1.
f Vers. 18. Ier. 52. 31. l Vers. 12. s Vers. 19.
Cap. 41. 12, 52. i Luc. 23. 49. m Vers. 13. t Iov 19. 14.
Jude. 7. 14. j Ios. 2. 12. n Mat. 14. 6. Ps. 31. 12.
Dan. 2. 36. & 1 Sam. 20. 14. o Marc. 6. 21. Eccl. 9. 15, 16.

Amos 6. 6. 2. 2. & 4. 7. i Cap. 40. 22. n Dan. 2. 30.
— c Mat. 2. 1. j Ps. 105. 20. f Papt. 3. 12.
Capulû 41. d Cap. 40. 2. 3. k Dan. 2. 25. 2 Cor. 3. 5.
a Dan. 2. 1. & e Cap. 39. 20. l 1 Sam. 2. 8. o Cap. 40. 8.
4. 5, 19. f Cap. 40. 5. Ps. 113. 7, 8. Dan. 2. 22, 28.
b Esod. 7. 11, 22. g Cap. 37. 36. m Vers. 12. 47. & 4. 2.
Isa. 29. 14. h Cap. 40. 12. n Vers. 12. p Vers. 1.
Dan. 1. 20. & etc. Dan. 5. 16.

22 așa de urite, ca și mai 'nainte. Atunci mă
deșteptaiu. Și veđuiu *eră-și* in somn, și
23 éccē, șapte spice pline și frumoșe eșiau
dintr'unu paiu. Și éccē *alte* șapte spice
24 germinău după d'insele. Și spicele cele
seci înghițiră pre cele șapte spice frumoșe.
Și 'eū *acestea* le spuseiū magilorū, dară nici
unulū nu putu să-mi esplice.

25 Și Iosefū respunse lui Faraonū: Visulū
lui Faraonū este unulū. 'Dumneđeu a arē-
tatū lui Faraonū cele ce voesce să facă:
26 Cele șapte vaci frumoșe *sunt* șapte ani, și
cele șapte spice frumoșe *sunt* șapte ani.
27 Visulū *este* totū unulū. Și cele șapte vaci
macre și urite, cari se suiaū după d'insele,
sunt șapte ani; și cele șapte spice deserte,
și arse de vēntulū de resăritū, *sunt* 'șapte
28 ani de fōmete. Și 'acēsta *este* ceea ce eū
diseiū lui Faraonū; că Dumneđeu ceea ce
29 voesce să facă arētā lui Faraonū. Éccē,
vorū veni 'șapte ani, *in cari va fi* mare a-
30 bundanță in totū pāmēntulū Egiptulū. Și
după acestia 'vorū urma șapte ani de fō-
mete, și tōtā acea abundanță va fi uitātā
in pāmēntulū Egiptulū; că fōmetea 'va con-
31 suma tōtā țera. In cātū acea abundanță
nu se va simți in țērā, din cauza fōmeteī
ce va veni după d'insa; că *va fi* fōrte grea.
32 Erū incātū este, că visulū s'a arētātū lui
Faraonū de dūoē ori, *este*, că 'lucrulū acesta
este otāritū de Dumneđeu, și că Dumneđeu
33 curēndū 'lū va face. Acumū dară să se pro-
vedā Faraonū d'unū bărbatū înțeleptū și
priceputū, pre care să-lū punā preste pā-
34 mēntulū Egiptulū. *Acēsta* să facā Fara-
onū: Să așede prefecti in țērā, și 'sā iee
a cincea parte *de venitū* din pāmēntulū E-
35 giptulū in cei șapte ani de abundanță; Și
'sā adune tōte bucatele acestorū ani bunī
ce vorū urma; și să stringā grāū suptū mā-
na lui Faraonū, bucate in tōte cetățile,
36 și să le păstreze. Și aceste bucate vorū
fi provisiunea țerei in cei șapte ani de
fōmete, cari vorū veni in pāmēntulū Egipt-
tulū; și așa țera 'nu se va perde de fōme.

Rădicarea, căsătoria, copiū și administrațiunea
lui Iosefū.

37 Și 'cuvēntulū acesta plăcu in ochiū lui
Faraonū și in ochiū tuturorū servilorū sei.
38 Și Faraonū dīse cătrā serviū sei: Aū dōrā
se va găsi omū asemenea acestuia, 'in care
39 *este* spiritulū lui Dumneđeu? Și dīse Fara-
onū cătrā Iosefū: Fiindū-cā Dumneđeu

ție ți-a descoperitū tōte aceste, nimenea nu
este priceputū și înțeleptū ca tine. 'Tu vei 40
fi preste casa mea, și de cuvēntulū teū
va asculta totū poporulū meū; eū numai
cu tronulū voiū fi mai pre susū de cātū
tine. Și mai dīse Faraonū lui Iosefū: Éccē 41
te 'punū preste totū pāmēntulū Egiptulū.
Și Faraonū, 'scotēndū-și ānelulū seū din 42
mānā, 'lū puse in māna lui Iosefū, și-lū
'îmbracă cu vestmintele de inū subțire, și-i
'puse colariū de aurū la gūtulū seū, și-lū 43
sui pre d'insulū in carulū alū dūoilea d'între
ale sale, și 'lāsā ca să strige înaintea lui:
Abrechū (*Ingenunchefi*)! și-lū puse pre d'in-
sulū 'preste totū pāmēntulū Egiptulū. Și 44
Faraonū dīse cătrā Iosefū: Eū *sunt* Faraonū;
și fără de voia ta nimenea să nu-și misce
māna sa seū piclorulū seū in totū pāmēn-
tulū Egiptulū. Și Faraonū chiamā numele 45
lui Iosefū: Zafnathū-Paaneachū (descoperito-
rulū misterielorū), și-i dede de femeā pre
Asenathū, fēta lui Potifera, preutulū din Onū.
Și Iosefū eși *ca să vedā* pāmēntulū Egiptulū.

Și Iosefū avea trei-đeci de ani, cāndū 46
'sta înaintea lui Faraonū, regele din Egiptū.
Și eșindū elū d'înaintea lui Faraonū, merse
prin totū pāmēntulū Egiptulū. Și pāmēn- 47
tulū produse *bucate* in cei șapte ani de fer-
tilitate cu mare abundanță. Și Iosefū in 48
acei șapte ani strinse tōte bucatele cāte
eraū in pāmēntulū Egiptulū, și le aședā
prin cetățī: bucatele, cāte crescurā pe cām-
pulū din prejurulū he-cāreia cetățī, le puse
intr'insa. Iosefū darā adunā grāū multū fōrte 49
'ca nesipulū mării, in cātū încetară de a-lū
mai mēsurā; că era fără de numărū.

Și mai 'nainte de a sosi *āntēiulū* anul 50
de fōmete, 'lui Iosefū se nāscură dūoi fi,
pre cari 'i nāscu Asenathū, fiia lui Potifera,
preutulū din Onū. Și Iosefū chiamā nu- 51
mele celui āntēiū-nāscutū Manase (*uitare*),
cāci, *dīse elū*, Dumneđeu me făcu să uitū totū
necasulū meū și tōtā casa părintelui meū. Și 52
chiamā numele celui alū dūoilea Efraimū (*fer-
tilitate*), *cāci, dīse elū*, Dumneđeu me făcu să
fiū 'fertilū in pāmēntulū întristārei mele.

Și trecură cei șapte ani de abundanță, 53
cari aū fostū in pāmēntulū Egiptulū. 'Și în-
54 cepură a veni cei șapte ani de fōmete, 'după
cumū pređise Iosefū. Și se făcu fōmete in
tōte țerele, dară in totū pāmēntulū Egiptu-
lui era pāne. In sfārsitū și totū pāmēntulū 55
Egiptulū începu a flāmāndi, și poporulū
strigā cătrā Faraonū pentru pāne; și Fara-
onū dīse cătrā toți Egipteniū: Mergeți la

g Vers. 8.	t Vers. 25.	z Prov. 6. 6, 7, 8.	d Num. 27. 18.	e Ps. 105. 21, 22.	i Dan. 5. 7, 29.	l Reg. 13. 6.	n Cap. 46. 20. &
Dan. 4. 7.	u Vers. 47.	a Vers. 43.	lov. 32. 8.	Fapt. 7. 10.	j Est. 6. 9.	8. Dan. 1. 19.	48. 5.
Dan. 2. 28, 29.	v Vers. 54.	b Cap. 47. 15.	Prov. 2. 6.	f Dan. 6. 3.	k Cap. 42. 6. &	m Cap. 22. 17.	o Cap. 49. 22.
45.	x Cap. 47. 13.	19.	Dan. 4. 8, 18. &	g Est. 8. 10. &	45. 8, 26.	Jude. 7. 13.	p Ps. 105. 16.
Apoc. 4. 1.	y Num. 23. 19.	c Ps. 105. 19.	5. 11, 14. &	8. 2, 8.	Fapt. 7. 10.	1 Sam. 13. 6.	q Fapt. 7. 11
2 Reg. 8. 1.	Isa. 46. 10, 11.	Fapt. 7. 10	e 8.	h Est. 8. 15	i 1 Sam. 16. 21	P. 79. 27	r Vers. 30.

56 Iosef, și faceți ceea ce vi va dice el. Și făcându-se fomete preste totă țera, Iosef deschise toate grânarele, și ^r vându *bucate* Egiptenilor; că fometea se făcu tare in
57 pământul Egiptului. Și ^a toate țerele veniau la Egipt, să cumpere grâu de la Iosef; că fometea era tare preste tot pământul.

Călătoria întâia a fiilor lui Iacob în Egipt.

42 **S** I ^a vedându Iacob, că în Egipt este grâu, și
dise Iacob către fiii sei: Ce ve totu
2 uitați unul la altul? Și li dise: Ecce, cu
audiiu, că în Egipt este grâu de vândare;
3 pogoriți-vă acolo și ni cumpărați grâu, ca
să ^b trăim și să nu murim. Și cei de ce
4 frați ai lui Iosef se pogoriră la Egipt, ca
să cumpere grâu. Dară pre Beniamin, fra-
tele lui Iosef, nu-lu trimese Iacob cu frații
sei; că dicea el: ^c Să nu-i se întempe *ce-ra*
nenorocire.
5 Și fiii lui Israel adjunseră *in Egipt*,
ca să cumpere grâu împreună cu cei ce mai
veniseră; că fometea era ^a în pământul Ca-
6 naan. Dară Iosef, *care era guvernător*
^a în acea țară, vindea grâu la totu poporul
pământului. Și veniră frații lui Iosef, și ^f se
7 prosternură lui *cu fața la pământ*. Și Io-
sef vedu pre frații sei, și-i recunosc; dară
prefăcându-se d'înaintea lor, li vorbi aspru,
și li dise: De unde veniți? Și ei diseră: Din
8 pământul Canaan, ca să cumpărăm grâu.
9 Și Iosef recunosc pre frații sei, înse ei
nu-lu recunosc pre d'insul. Și Iosef
^a aducându-și aminte de visurile ce visase
despre d'înși, li dise lor: Voi *sunteți* spioni,
și ați venit să vedeți locurile cele slabe ale
10 țerei. Și ei responderă lui: Nu, domne; ci
11 servii tei au venit să cumpere *bucate*. Noi
toți *suntem* fiii unui singur om; *suntem*
omeni onești; servii tei n'au fost spioni.
12 Și el li dise: Nu *e așa*; ci voi ați venit
13 să vedeți locurile cele slabe ale țerei. Și
ei diseră: Noi, servii tei, *dăoi-spre-dece e-*
ram, *toți* frați, fiii unui singur om în pământul
Canaan; Și ecce, cel mai mic
^e *ajlă* astăzi la părintele nostru; și unul
14 ^a nu mai *este*. Și Iosef li dise: Acesta *este*
ceea ce v'am vorbit eu voui, *dicându*
15 că *sunteți* spioni. Intru acesta voi veți fi
cercați; ⁱ Pe viața lui Faraon voi nu veți
merge de aici, de nu va veni aici fratele
16 vostru cel mai mic. Trămeteti pre unul
din voi, ca să aducă pre fratele vostru, și
voi veți rămâne aici închiși, și *prin acesta*
se voru cerca cuvintele voastre, dacă vorbiți

adeverul; *erū de nu, pe viața lui Faraon*
voi *sunteți* spioni. Și-i puse pre ei supt
17 pază trei zile. Apoi a treia zi dise lor
18 Iosef: Acesta faceți, ca să trăiți, ^j că eu mē
tem de Dumnezeu. De *sunteți omeni* o-
19 nești, un frate d'ntre voi să rămână închiș
în închisoarea unde ve aflați, *erū voi mergeți*
și duceți grăul pentru trebuința caselor
voastre. Și ^k pre fratele vostru cel mai mic
20 să mi-lu aduceți la mine, ca cuvintele voastre
să se adevărescă, și voi să nu muriți; și ei
făcură așa. Atunci dicea unul către alt
21 tul: ^l Noi cu adevărat vinovați *suntem* pen-
tru fratele nostru; că vedurăm întristarea
sufletului se, când se ruga de noi, și nu-l
ascultăram; ^m pentru aceea nevoia acesta
veni preste noi. Și Ruben răspundându-li
22 dise: ⁿ A nu v'am vorbit eu voui, și v'am
disu: Nu păcătuiți contra bătelui? dară voi
nu m'ați ascultat; d'aceea, ecce sângele lui
^o se cere. Și ei nu sciau că Iosef ⁱ înțelege
23 *pre d'înși*, că interpretul *era* între ei. Și se
24 întorse de la d'înși, și plânse. Și *era*-și
venind la ei, vorbi cu d'înși; și luându pre Si-
meon d'ntre ei, ^l lu legă înaintea ochilor lor.

Și ordină Iosef, ca să li ample sacii
25 lor cu grâu, și argintul lor să li-lu în-
tăcă, *puindu-lu* fie-căruia în sacul se, și
să li dee și merinde pentru cale; și ^p așa li
se făcu. Și ei încărcându grăul lor pe
26 asini, plecară de acolo. Și ^q unul din ei
27 deslegându-și sacul, ca să dee de nutreț
asinului se într' ospătăria, vedu argintul
se, și ecce *era* în gura sacului. Și dise
28 fraților sei: Argintul me mi se dede îna-
poi, ecce-lu în sacul meu! Și *anima* lor
leșină, încât ei se cutremură foarte, *di-*
cându unul către altul: Ce *este* acesta *ce*
făcu Dumnezeu cu noi?

Și ei veniră la Iacob părintele lor in
29 pământul Canaan, și spuseră lui toate câte
se'ntemplă cu d'înși, *dicându*: Omul *care*
30 *este* domnul țerei ni ^r vorbi aspru, și ne
trătă ca pre nise spioni ai țerei. *Erū*
31 noi ⁱ responderăm lui: Noi *suntem* *omeni*
onești, nu *suntem* spioni. Noi *eram*
32 *dăoi-spre-dece* frați, fiii părintelui nostru;
unul nu mai *este*, și cel mai mic *este* as-
tăzi cu părintele nostru în pământul Ca-
naan. Și omul, domnul țerei, ni-a disu:
33 ^a Intru acesta voi sci, că *sunteți omeni* o-
nești: Lăsași pre unul din frații voștri la
mine, și luați *grăul* pentru trebuința case-
lor voastre, și mergeți. Și aduceți la mine
34 pre fratele vostru cel mai mic; atunci eu

^r Cap. 42. 6. &
47. 14, 24.
^s Deut. 9. 28.
—
Capitul 42.
^a Fapt. 7. 12.

^b Cap. 43. 8.
Ps. 118. 17.
Isa. 38. 1.
^c Vers. 38.
^d Fapt. 7. 11.
^e Cap. 41. 41.

^f Cap. 37. 7.
^g Cap. 37. 5, 9.
^h Cap. 37. 30.
Plau. 5. 7.
Vede cap. 44.
20.

ⁱ Vede I Sam. 1.
26. & 17. 55.
^j Lev. 25. 43.
Nem. 5. 15.
^k Vers. 34.

Cap. 43. 5. &
44. 23.
^l Iov. 36. 8, 9.
Osea 3. 15.
^m Prov. 21. 13.

Mat. 7. 2.
ⁿ Cap. 37. 21.
^o Cap. 9. 5.
^p 1 Reg. 2. 32.
^q Cron. 24. 22.

Ps. 9. 12.
Luc. 11. 50, 51.
Mat. 5. 44.
Rom. 12. 17,
20, 21.

^q Vede cap. 43.
21.
^r Vers. 7.
^s Vers. 15. 19,
20.

voi cunósce, că voi nu *sunteți* spioni, ci *oméni* onești; și eu voi da voui pre fratele vostru, și veți *străbate* în *tota* țera.

- 35 Și deșertându ei sacii lor, ecce *legătura* argintului fie-căruia *era* în sacul său; și vedându legătura cu argintul său, ei și
36 părintele lor, se spăimântară. Și Iacob părintele lor li dîse: Voi mă *lipsiți de fiu!* Iosef nu mai *este*, Simeon nu mai *este*, și acum vreți și pre Beniamin să mi-l luați?
37 tote au venit asupra mea. Și Ruben dîse părintelui său: Pre amînduoi fii mei să-i omori, de nu ți-l voi aduce pre el înapoi; dămi-l numai în mîna mea, și eu ți-l
38 voi aduce înapoi. Eru el dîse: Fiul meu nu se va pogori cu voi; că *fratele* său e mort, și el a rămas singur; și *de i s'ar* în tîmpla vre-o nenorocire pe drumul în carele mergeți, atunci voi *căruntetele* mele le veți pogori cu întristare în mormînt.

Călătoria a dîoa; Iosef se face cunoscutul fraților săi, și chiamă pre părintele său în Egipt.

- 43 **S**I fómetea *era* *a grea* pe pămînt. Și a
2 fostu, după ce sfîrșiră de a mîca grăul, care-lu aduseră din Egipt, li dîse părintele lor: Duceți-vă *era-și* și cumpărați bucate! Și Iuda vorbi cătră d'insul, și-i dîse: Acel om ne-a asigurat, dîcîndu: Voi făca mea nu-o veți vedé, de nu *va fi* cu voi *fratele*
4 vostru *celu mai micu*. Decî de veți trîmete pre fratele nostru cu noi, noi ne vom
5 pogori, și-ți vom cumpăra bucate; Eru de nu-l veți trîmete, nu ne vom pogori; că omul acela ni-a dîsu: Voi nu veți vedé făca mea, de nu *va fi* fratele vostru cu
6 voi. Și Israel dîse: Pentru ce mi-ați făcutu *astu-feliu* de rău, de ați spus omului
7 că mai aveți un frate? Și ei dîseră: Acel om întrebă cu de amîntul de noi și de familia noastră, dîcîndu: Mai trăesce părintele vostru? Mai aveți vre-un frate? Și noi i spuserăm duple *cuvintele acele*; de unde am putut noi sci, că el ni va dîce: Aduceți pre fratele vostru.
8 Și Iuda dîse cătră Israel părintele său: Trîmete pre băetu cu mine, și ne vom scula și vom merge, ca să trăim și să nu murim, și
9 noi și tu și copiii nostri. Eu răspund pentru d'insul, din mîna mea să-l ceri pre el; de nu ți-l voi aduce, și nu ți-l voi pune înaintea ta, vinovat voi fi cătră tine
10 tote dîlele *vetei mele*. Că dacă nu ne întărdiam *atata*, până acum ne am fi întors înapoi a dîoa *ora*.
11 Și Israel părintele lor li dîse: De *este*

dară așa, faceți *acesta*: luați din cele mai lăudate lucruri ale pămîntului în sacii vostri, și *a* duceți omului acela dar: puțin *a* balsam, puțină mîere, și tragacant, și ladan, pistace și migdale. Și luați din nou argintul în mînele vîstre; și argintul *care l'ați aflat* în gura sacilor vostri duceți-l în mînele vîstre; pôte *acesta s'a făcutu* din greșelă. Și luați și pre fratele vostru, și sculându-vă întorceți-vă la acel om. Și Dumne
14 neđu cel a totu puternicu să facă ca să aflați charu înaintea omului, ca el să remită voui pre cela-l-altu frate al vostru și pre Beniamin; dară *a* dacă *este* ca eu să fiu lipsitu *de fii*, lipsitu să fiu.

Și acei bărbați luară darul, luară și argintu înduotu în mînele lor, și pre Beniamin; și plecîndu, se pogoriră la Egipt, și steteră înaintea lui Iosef. Și Iosef vedîndu pre Beniamin cu d'insu, dîse cătră
16 celu ce *era* preste casa sa: Du pre acești *oméni* în casă, și junghia *vite*, și le gătesce; că cu mine vor mîca *oméni* acestia la amédi. Și făcu acel bărbat duple cum
17 i dîse Iosef, și duse bărbatul pre *oméni* în casa lui Iosef.

Dară *oméni* se temură, vedîndu că-i
18 ducă în casa lui Iosef, și dîceau: Pre noi ne-a adus *in casă* pentru argintul, care dintr'antéiu s'a fostu pus în sacii nostri; ca să se precipite asupra noastră și să se arunce vina asupra noastră, și să ne iee de servi, pre noi și pre asinii nostri. Și
19 ei se apropiară de bărbatul care *era* preste casa lui Iosef, și-i vorbiră la ușa casei, și-i dîseră: Rugămu-ne, domnule! noi *antéi* dată ne pogorîm, ca să cumpărăm
20 bucate. Și *după* ce venirăm la o ospetărie, și deschiserăm sacii nostri, ecce argintul fie-căruia *era* în gura sacului său; argintul nostru duple greutatea lui; de aceea
21 *era-și* l'am adus în mîna noastră. Și altu argintu am adus în mîna noastră, ca să cumpărăm bucate; nu scim cine a pus argintul nostru în sacii nostri. Și el dîse:
23 Fiți în pace, nu vete temeți; Dumneđu vostru, și Dumneđu părintelui vostru v'a dat voui tesauru în sacii vostri; argintul vostru a venit în mîna mea. Și li scose lor pre Simeon.

Și bărbatul duse pre *oméni* în casa
24 lui Iosef, și li *a* aduse apă, ca să-și spele picioarele, și dede și nutrețu asinilor lor. Și ei pregătiră darul lor, până când
25 să vină Iosef la amédi; că ei au dîră că au să prîndescă acolo. Și venind Iosef a casă, 26

^t Cap. 34. 10.
^u Vide cap. 34.
21.
^r Cap. 43. 14.

^x Vers. 13.
Cap. 37. 33. &
44. 28.
^y Vers. 4.

Cap. 44. 29.
^z Cap. 37. 35. &
44. 31.
—

Capitulu 43.
^a Cap. 41. 54.
57.

^b Cap. 42. 20. &
44. 23.
^c Cap. 44. 32.
File. 18, 19.

^d Cap. 39. 20.
Prov. 18. 16.
^e Cap. 37. 25.
^f Ier. 8. 22.

^f Cap. 42. 25, 35.
^g Est. 4. 16.
^h Cap. 24. 2. &
39. 4. & 44. 1.

ⁱ Cap. 42. 3, 10.
^j Cap. 42. 27, 35.
^k Cap. 18. 4. &
24. 32.

ei 'i aduseră lui în casă darul ce *aveau*, și
 27 'se prosternură înaintea lui la pământ. Eră
 elu întrebându de buna *loru* aflare, li dîse:
 Sănătosu *este* părintele vostru, bătrânul a-
 cela, " despre carele ați vorbit? mai tră-
 28 esce încă? Și ei răspuseră: Servul tău,
 părintele nostru, *este* sănătosu, elu încă tră-
 29 esce. " Și ei se plecără și se prosternură. Și
 elu rădicându-și ochii sei, se uită la Benia-
 minu fratele său celu " de o mumă, și dîse:
 Acesta *este* fratele vostru cel mai micu, " de-
 spre care mî-ați vorbit? Apoi dîse: Dume-
 neșu să te miluască, fiul tău meu.

30 Și Iosef " turburându-se de mila fratelui
 său, se grăbi, căutându unde să plângă; și în-
 trîndu în camera cea mai din lă-întru, " plânse
 31 acolo. Apoi spelându-și fața, eși afară, și stē-
 32 pîindu-se, dîse: Dați " bucatele. Și lui 'i puse-
 ră *bucatele* deoseb, și lorū deoseb, și pentru
 Egipteni cari mîncău cu d'însul deoseb; că
 Egipteni nu puteau mîncă cu Ebreii împreu-
 33 nă, că " uriciune *este* acesta la Egipteni. Și se-
 dîră la mēsă înaintea lui, celū ântēiū-nă-
 scutū duple ântēiū-nascerea sa, și celū mai
 micu duple tēnerețele sale, așa în cătū ei
 34 cu mirare se uitău unul la altul. Și li
 serviău lorū bucatele *din cele ce era* în ai-
 ntea lui; și partea lui Benjaminu era de
 " cinci ori mai mare de cătū a celorū-l-alti.
 Și ei bēură și se veseliră cu d'însul.

44 **S**I Iosef ordină celui ce *era* preste casa
 sa, dîcendū: Împle sacii ômenilor de
 bucate, pe cătū vorū putē purta, și pune
 2 argintul fie-căruia în gura saculū sei. Și
 pune cupa mea, cupa cea de argintū, în gura
 saculū celui mai micu, împreună cu prețulū
 grăului sei. Și elū făcu duple cuvintele ce
 i le dîse Iosef.

3 Demănēta luminându-se de diūă, acesti
 4 ômeni fură demiși, ei și asinii lorū. Ei abie
 eșiră din cetate, nu *merșeră* departe, și Io-
 sef dîse celui ce *era* preste casa sa: Scôlă-
 te, și urmăresce acei ômeni, și ajungēdu-i,
 li dî lorū: Pentru ce ați respălătitū rēu pen-
 5 tru bine? Aū nu acesta *este* cupa din care
 domnulū meu bea, și din care elū divinēză?
 6 Rēu ați făcutū ce ați făcutū! Și-i ajunse
 7 pre ei, și li dîse cuvintele aceste. Și ei
 răspuseră: Pentru ce vorbește domnulū
 meu asemenea vorbe! Departe să fie de ser-
 8 vii tei ca să facă unū lucru ca acesta. Ecce
 " argintulū, care-lū aflărāmū în gura sacilorū
 nostri și-lū aduserāmū éră-și din pămēntulū
 Canaanū; cumū dară să fimū furatū noi aurū
 9 său argintū din casa domnulū tei? Acela
 din servii tei, la care se va afla *cupa*, " să

móră; ba încă și noi vomū fi domnulū nostru
 servi. Și elū dîse: Bine! *să fie* duple cu- 10
 vintele vōstre: la care se va găsi, să fie ser-
 vulū meu, érū voi să fiți nevinovați. Și cu 11
 rēndū depuseră ei fie-care saculū seū pe
 pămēntū, și fie-care deschise saculū seū. Și 12
 elū căutā, începēdu de la celū mai mare
 și sfărșindū la celū mai micu; și cupa se
 găsi în saculū lui Benjaminu.

Și ei 'și " rupseră vestmintele lorū; și în- 13
 cărcându-și fie-care asinulū seū, se întorseră
 în cetate. Și Iuda cu frații sei intră în casa 14
 lui Iosef, și elū *era* încă acolo; și " cădură
 înaintea lui la pămēntū. Și Iosef li dî- 15
 se: Ce faptă *este* acesta ce ați făcutū voi?
 Aū nu știți, că omū ca mine scie să divi-
 neze. Și Iuda dîse: Ce *să* dîcemū dom- 16
 nulū meu? seū ce cuvinte *să* vorbimū? și
 cumū să ne îndreptāmū? Dumeșu a găsitu
 păcatulū servilorū tei; ecce " noi *sîntemū* ser-
 vii domnulū meu, așa noi, precumū și *cela*
 într'a căruia mână s'a găsitu cupa. Și Iosef 17
 răspunse: " *Departē să fie de mine, ca eu să*
făcū una ca acesta! Acela într'a căruia mână
 s'a găsitu cupa, acela va fi mie servū; érū
 voi întorceți-vē cu pace la părintele vostru.

Atunci Iuda se apropiă de d'însul, și 18
 dîse: Ascultă-me, domnulū meu! lasă pre
 servulū tei să vorbească unū cuvēntū în au-
 dūlū domnulū meu, și " mânia ta să nu se
 aprindă contra servulū tei; că tu *esci* în-
 tocmai ca Faraonū. Domnulū meu întrebă 19
 pre servii tei, dîcendū: Aveți voi părinte seū
 frate? Și noi amū respunsū domnulū nostru 20
 tru: Noi avemū unū părinte bătrānū, și unū
frate, " copilū alū bătrānețelorū sale; și fratele
 lui a muritū, și elū a rēmasū singurū de
 mumă-sa, și părintele seū " lū iubesce pre
 d'însul. Și tu ai dîsū servilorū tei: " Adu- 21
 ceți-lū pre elū la mine, ca să-lū vedā ochii
 mei. Și noi dîserāmū domnulū nostru: Bă- 22
 etulū nu va putē să lase pre părintele seū,
 că, de va lăsa pre părintele seū, *părintele*
 va muri. Atunci tu ai dîsū servilorū tei: 23
 " Dacă fratele vostru celū mai micu nu se va
 pogorī cu voi, voi nu veți mai vedē fața mea.
 Și cāndū noi ne-amū suitū la servulū tei 24
 părintele nostru, "i-amū spusū lui cuvintele
 domnulū nostru. Și " părintele nostru ni dîse: 25
 Duceți-vē éră-și, și cumpērați puține bucate.
 Și noi dîserāmū: Nu ne putemū pogorī; dacă 26
 fratele nostru celū mai micu va fi cu noi,
 atunci ne vomū pogorī; că noi nu putemū
 vedē fața acelu omū, dacă fratele nostru
 celū mai micu nu va fi cu noi. Și servulū tei, 27
 părintele nostru, ni dîse: Voi știți, că " femea

1 Cap. 37. 7, 10. o Cap. 35. 17. r Cap. 42. 24. u Cap. 45. 22.
 m Cap. 42. 11. 18. s Vers. 25. v Cap. 46. 34. w Cap. 46. 34.
 13. p Cap. 43. 13. t Cap. 46. 34. x Cap. 46. 34.
 n Cap. 37. 7, 10. q 1 Reg. 3. 36. Esod 8. 26. a Cap. 43. 21.

b Cap. 31. 82. 2 Sam. 1. 11. g Cap. 13. 30. i Cap. 42. 15, 20.
 c Cap. 37. 29. d Cap. 37. 7. 32. j Cap. 43. 3, 5.
 34. e Vers. 9. Esod. 32. 22. k Cap. 43. 2.
 Num. 14. 6. f Prov. 17. 15. l Cap. 37. 3. i Cap. 46. 19.

28 mea mi-a născut două copii. Și unul
se duse de la mine, *despre carele* amă disu,
"că el cu adevărat este sfășiat; și nu l'amă
29 mai vedut nici până acum: Și dacă 'mi
veți "lua și pre acesta de înaintea mea, și-
se va întempla nenorocire, atunci voi cărun-
tețele mele le veți pogori cu întristare in
30 mormântu. Acum dară, cându eă m'așu
întorce la servulă teă, părintele meă, și bă-
étulă n'ară fi cu noi, fiindu-că °sufletulă lui
31 este legat de sufletulă băétului. Se va in-
témpla, ca elă să móră, cându va vedé, că
copilulă nu este; și servii tei voru pogori
căruntețele servulă teă părintelă nostru
32 cu întristare in mormântu. Că servulă teă
m'amă pusă siguranță pentru acestă băétu
la părintele meă, dicéndu; ^p Dacă nu ți-lă voiu
aduce, vinovată să fiu înaintea ta in tóte di-
33 lele mele. Acum dară, rogu-te, ^q lasă pre
servulă teă să rămână elă sclavă domnului
meu in loculă băétului, și băétulă să se
34 întorcă cu frații se. Că cumă mă întorc
eă la părintele meă, fără să fie băétulă cu
mine? să nu mai apucă eă a vedé întristarea,
care ară întimpina pre părintele meă.

45 **S**I Iosef nu mai putu să se stăpânescă
înaintea tuturor celorlă ce era de față,
și strigă: Scóteți pre toți afară de la mine:
Și nimenea nu rămase cu d'insulă, cându
2 Iosef se descopori fraților se. Și elă
plângéndu înălță vocea sa; și auđiră Egiptu-
3 ni, ba încă și casa lui Faraonă auđi. Și
Iosefă dăse fraților se: "Eă *sunt* Iosefă; trăs-
cesc încă părintele meă? Dară frații lui nu-i
putură răspunde, că se uimiră înaintea lui.
4 Și Iosefă dăse fraților se: Rogu-vé,
apropiați-vé de mine! și ei se apropiară.
Și elă dăse: Eă *sunt* Iosefă fratele vostru,
5 ^q pre care l'ați vëndut la Egiptu. Și a-
cumă ^r să nu vé întristați, nici să vi pară
rău, că m'ați vëndut aici; ^s că Dumneđu
preu păstrarea vieței m'a trămesu pre
6 mine înaintea voastră. Că deja două ani este
fómete in tără, și mai *sunt* încă cinci ani,
in cari nu va fi nici arătură nici secerișu.
7 Și Dumneđu m'a trămesu pre mine înaintea
voastră. ca prin mine să vi păstreze remă-
șită pe pământu, și să vi păstreze viața prin
8 scăpare mare. Acum dară nu voi m'ați
trămesu pre mine aici, ci însu-și Dumneđu,
care m'a pus de ^t părinte lui Faraonă, și de
domnă preste tótă casa lui, și guvernătoru
9 preste totu pământulă Egiptului. Suiți-vé
curéndu la părintele meă, și diceți lui: Așa
dice fiulă teă Iosefă: Dumneđu m'a făcutu
domnă preste totu Egiptulă; cobóră-te la

mine; nu întârđia. Și ^u veți locui in pămên-
tulu Gošenă, și veți fi aprópe de mine, tu
și fii tei și fii filoră tei, și oile tale și boii
tei, și tóte câte *sunt* ale tale. Și eă te voiu
11 sustine acolo; că mai *sunt* încă cinci ani de
fómete; ca să nu peri de lipsă, tu și casa
ta și tóte câte *sunt* ale tale. Și éccé ochii
12 vostri vedă, și ochii lui Beniamină fratele
meă vedă, că ^v gura mea vorbesce cu voi.
Și spuneți părintelă meă tótă mărirea mea
13 in Egiptu, și tóte câte ați vedut; și grăbiți-
vé ^w să aduceți pre părintele meă încóce.

Apoi cădéndu elă pe grumazulă lui Benia-
14 mină fratelă seă, plânse; și Beniamină plân-
se pe grumazulă lui. Și elă sărută pre toți
15 frații se, și plânse asupra loră. Și dup'a-
céstă frații lui vorbău cu d'insulă.

Și îndată se respândi vuetu in casa lui
16 Faraonă, dicéndu: Frații lui Iosefă au veni-
tă; acéstă plăcu lui Faraonă și servi-
loră se. Și Faraonă dăse lui Iosefă: **D**i
17 fraților tei: Acéstă să faceți: Încărcați-vi
vitele vóstre, și vé duceți in pământulă
Canaană; Și luándu pre părintele vostru
18 și familiile vóstre, veniți la mine, și eă
voiu da voiu cele mai bune din pământulă
Egiptului, și veți mânca ^x grăsimă pământu-
lui. Și ție, *Iosife*, ordină *să li dici*: Faceți
19 aceste: Luați-vi caré din pământulă Egiptu-
lui pentru copiii vostri și pentru femeile
vóstre; și luați pre părintele vostru, și ve-
niți. Și să nu vi pară rău de uneltele vóstre,
20 că cele mai bune din totu pământulă Egiptu-
lui ale vóstre *sunt*.

Și fii lui Israelă făcură așa. Și Iosefă
21 li dade caré duple ordinea lui Faraonă;
li dade încă și merinde pentru cale. Și elă
22 li dăru, fie-căruia câte ună rónđu de vest-
minte de schimbătu, dară lui Beniamină ^y i
dade trei sute de arginți, și ^z cinci rónđuri
de vestminte de schimbătu. Și părintelă
23 seă ^z i trămesă: Dece asini, încărcați cu cele
mai bune lucruri din Egiptu, și dece asine,
încărcate cu grău, cu pâne și cu alte nu-
triminte pentru părintele seă pe cale. Și elă
24 demiténdu pre frații se, ca să plece, li dăse
loră: Nu vé certați pe cale.

Și se suiră din Egiptu, și veniră in pă-
mântulă Canaană la Iacobă părintele loră;
25 Și-i spuseră, dicéndu: Iosefă trăscesc încă;
26 și este guvernătoru preste totu pământulă
Egiptului; ^{aa} înse ánima lui rămânea neatinsă,
că nu-i credea pre d'înșii. Dară spuindu-i
27 ei tóte cuvintele câte li dăse Iosefă, și
véléndu elă și caréle, pre cari le trămesă
Iosefă, ca să-lă ducă pre d'insulă; re'nvia

^a Cap. 37. 33. ^p Cap. 43. 9. ^{Capitul 45}
^u Cap. 42. 36. ^q Exod. 32. 32. ^a Egipt. 7. 13. ^d Cap. 50. 20.
³⁶ ^b Cap. 37. 28. ^{Ps. 105. 16, 17.}
^{ei} Sam. 18. 1. ^c Isa. 40. 2. ^{Vede 2 Sam.}

16. 10. 11. ^{lov} 29. 16. ⁱ Cap. 27. 23. ^k Iov. 29. 24.
^{Fapt. 4. 27. 28.} ^f Cap. 47. 1. ^{Num. 18. 12.} ^{Ps. 126. 1.}
^e Cap. 41. 43. ^g Cap. 42. 33. ^{29.} ^{Luc. 24. 11, 41.}
^{Jude. 17. 10.} ^h Fapt. 7. 14. ^j Cap. 43. 34.

28 spiritulă lui Iacobă, părintele loră. Și Israelă dîse: Ajunge atăta! Iosefă fiulă meu trăește încă; duce-mă-voiă, și-lă voiă vedă pre d'insulă mai 'nainte de a muri.

Dumne-deu se arăta lui Iacobă; familia sa.

46 **S**I Israelă plecă cu tôte ale sale, și ajungendă la "Beeră-Şeba, junghiă sacrificie
2 "Dumne-deului părintelui seă Isaacă. Și Dumne-deu vorbi lui Israelă "in visiunea de nôpte, dîcendă: Iacobe, Iacobe! Și elă dîse: Eccă-mă! Și dîse: Eă sînt Dumne-deu, "Dumne-deulă părintelui teă; nu te teme de a te pogoră in Egiptă; că eă acolo te voiă "face poporă mare. "Eă cu tine mă voiă pogoră in Egiptă, și "eră-și te "voiă sui: și "Iosefă va pune mână sa pre ochiă teă. Și "Iacobă porni de la Beeră-Şeba; și fiiă lui Israelă duseră pre Iacobă părintele loră, și pre copilașii loră, și pre femeele loră, pe carēle "ce Faraonă li a fostă tramesă ca să-lă ducă pre d'insulă. Și luară "șe vitele loră, și averile ce le cêştigase in pămîntulă Canaană; și veniră in Egiptă "Iacobă și tótă semînția lui cu d'insulă: Pre fiiă seă și pre fiiă fiiloră seă cu d'insulă, pre fetele sale și pre fetele fiiloră seă, și tótă semînția sa o aduse elă cu sine in Egiptă.
8 Și "aceste sînt numele fiiloră lui Israelă, cari veniră in Egiptă: Iacobă și fiiă seă; "ântăiă-născutulă lui Iacobă: "Rubenă. Fiiă lui Rubenă: Hanochă și Pallu și Hetronă și Carmi. Și "fiiă lui Simeonă: Iemuelă și Iamină și Ohadă și Iachină și Tohară și Şaulă, fiulă unei Cananee. Și fiiă lui "Levi: Gherşonă, Kohathă și Merari. Și fiiă lui "Iuda: Eră și Onană, și Şela, și Peretă și Zara. Eră "Eră și Onană muriră in pămîntulă Canaană. Și "fiiă lui Peretă erau: Hetronă și Hamulă. "Și fiiă lui Isachară: Tolahă, și Puva, și Iobă și Şimronă. Și fiiă lui Zabulonă: Seredă și Elonă și Iahleelă. Acestia sînt fiiă din Lea, pre cari i-a născută ea lui Iacobă in Padană-Aramă, și Dina fiia lui: tôte sufletele fiiloră și ficeloră trei-deci și trei. Și fiiă lui Gadă: "Tifonă și Haggi, Şuni și Ezbonă și Eri, și Arodă și Areli. "Și fiiă lui Asseră: Imnahă și Işva și Işvi, și Beria, și Sera sora loră; și fiiă lui Beria: Heberă și Malchielă.
18 "Acestia sînt fiiă din Zilpa, "pre cari Labană o dede Leeă fetei sale; și ea născu lui Iacobă pre aceste: şese-spre-dece suflete. Fiiă Rachelei, "femeii lui Iacobă: Iosefă și Be-

niamină. "Și lui Iosefă se născură in pămîntulă Egiptului Manase și Efraimă, pre cari "i născu Aşenathă, feta lui Potifera, preutulă din Onă. "Și fiiă lui Beniamină: Bela și Becheră și Aşbelă, Ghera și Naamană, "Eli și Roşă și "Mupimă, și Hupimă și Ardă. Acestia sînt fiiă din Rachela cari se născură lui Iacobă; tôte sufletele erau patru-spre-dece suflete. "Și fiiă lui Dană: Huşimă. Și "fiiă lui Neftali: Iahţelă, și Guni, și Ieteră și Şillemă. "Acestia sînt fiiă din Bilha, pre "care Labană o dede fetei sale Rachela, și ea născu pre acestia lui Iacobă: tôte sufletele erau şapte.

"Tôte sufletele căte intrară cu Iacobă in Egiptă, cari aă eşită din cōpsele lui, afară de femeele fiiloră lui Iacobă, tôte sufletele aă fostă şese-deci și şese. Și fiiă lui Iosefă, cari i-se născură in Egiptă, aă fostă sufletele două; "tôte sufletele casei lui Iacobă căte veniră in Egiptă aă fostă şapte-deci.

Venirea lui Iacobă și aşedarea lui in Egiptă cu tótă familia sa.

Și pre Iuda "lă tramese elă înainte la Iosefă, spre a-i "merge înainte la Goşenă; și veniră "in pămîntulă Goşenă. Și Iosefă înhămîndă la carulă seă, se sui întru întimpinarea lui Israelă, părintele seă, la Goşenă; și vedendă-lă, "cădu pe grumazulă lui, și plânse multă pe grumazulă lui. Și Israelă dîse lui Iosefă: "Acumă să moriă, după ce veduiă fața ta, că tu încă trăești. Apoi Iosefă dîse cătră frații seă și cătră casa părintelui seă; "Eă mă voiă sui, și voiă spune lui Faraonă, și-i voiă dîce: Frații mei și părintele meă aă venită la mine din pămîntulă Canaană. Și acești ômeni sînt păstori de oi; totă-de-una aă ținută vite; și ei aă adusă oile loră și vitele loră și tôte căte aă. Deci dacă vă va chiăma Faraonă, și va dîce: "Care este meseria vōstră? Voi să dîceți: "Servii tei totă-de-una aă fostă ômeni cari țină vite "din tēnerețele loră și până acumă, atătă noi cătă și părinții nostri; ca voi să puteți locui in pămîntulă Goşenă; că "uriciune este la Egipteni totă păstorulă de oi.
SI Iosefă "veni și spuse lui Faraonă și dîse: Părintele meă și frații mei cu turmele loră și ciredele loră și tôte ale loră aă venită din pămîntulă Canaană, și eccă sînt in "pămîntulă Goşenă. Și elă d'între frații seă luă cinci bărbați, și-i "prezentă lui Fa-

Capitulă 46.	e Cap. 12. 2. Dout. 26. 5.	21. k Dout. 2. 5. Ios. 24. 4.	1 Cron. 4. 24. o 1 Cron. 6. 1, 16.	i Num. 26. 15, etc.	e Num. 26. 39. d 1 Cron. 7. 12.	k Cap. 47. 1. l Aşa Cap. 45. 14.	r Cap. 43. 32. Esod. 8. 26.
a Cap. 21. 31, 33. & 28. 10.	f Cap. 28. 15. & 48. 21.	Isa. 105. 23. Isa. 52. 4.	p 1 Cron. 2. 3. & 4. 21.	u 1 Cron. 7. 30. v Cap. 30. 10.	e 1 Cron. 7. 13. f Cap. 30. 5, 7.	m Aşa Luc. 2. 29, 30.	—
b Cap. 26. 21, 25. & 28. 13. & 31. 42.	g Cap. 15. 16. & 50. 13, 24, 25. Esod. 3. 8.	l Esod. 1. 1. & 6. 14.	q Cap. 38. 3, 7, 10.	z Cap. 41. 50. i Deut. 10. 22.	h Esod. 1. 5. j Deut. 10. 22.	n Cap. 47. 1. o Cap. 47. 2, 3.	Capitulă 47.
c Cap. 15. 1. i Iov 33. 14, 15.	h Cap. 50. 1. j Fapt. 7. 15.	m Num. 26. 5. n 1 Cron. 5. 1.	r Cap. 38. 29. s 1 Cron. 2. 5. t 1 Cron. 7. 1.	a 1 Cron. 7. 6. & 8. 1.	k Deut. 10. 22. l Vede Fapt. 7. 11.	p Vers. 32. q Cap. 30. 35. & 34. 5. & 87. 12.	a Cap. 46. 31. b Cap. 45. 10. & 46. 28.
d Cap. 28. 13.	j Cap. 45. 19.	n Esod. 6. 15.	s 1 Cron. 7. 1.	b Num. 26. 38.	j Cap. 31. 21.	o Fapt. 7. 13.	

teî, rogu-te, "pune mâna ta suptă cóspsa mea, și-mi ^b arătă mie milă și credință; rogu-te, să
 30 nu mă ^cimmormentezi în Egipt; Ci ^d să dormă
 lungă părinții mei; tu să mă duci din Egipt,
 și să mă ^cimmormentezi în mormântul lor.
 Și elu răspunde: Voiu face dupre cuvântul
 31 teû. Și Israelu ^{dise}: Jură-te mie! și-î jură.
 Și Israelu se prosternu spre capul patului.
 48 **D**UP aceste se ^{dise} lui Iosef: éccé pă-
 rintele teû *este* bolnav. Atunci luă elu
 cu sine pre cei două fii ai sei, pre Manase
 2 și pre Efraim. Și se spune lui Iacob, ^{dise}:
 éccé Iosef fiul teû vine la tine. Și Israelu,
 adunându-și puterile, ^{șed} pe pat.
 3 Și Iacob ^{dise} către Iosef: Dumneleu
 celă a totu-puternic mi se arătă mie în
 "Luz, în pământul Canaan, și me bine-
 4 cuvântă. Și-mi ^{dise}: Éccé eû te voiu cresce,
 și te voiu ^{immul}ti, și te voiu face adunare
 de popore, și pământul acesta ^lu voiu da
 seminției tale după tine ^b *intru* stăpânire
 5 eternă. Acum dară acesti ^c *doi fii ai tei, cari
 se născură ^{tie} în pământul Egiptului, mai
 'nainte de a veni eû la tine în Egipt, ^{să}
 fie ai mei, Efraim și Manase ai mei ^{să} fie,
 6 ca și Ruben și Simeon. Inse fii pre
 cari tu-î vei nasce după d'înșii, să fie ai
 tei; și ei în moscenirea lor voru purta nu-
 7 mele fraților lor. Că venind eû din Pad-
 anu, mi-a murit ^a Rachel în pământul
 Canaan, pe cale, în căta-va depărtare de
 Efrata; și eû o ^{immormenta}i acolo lungă
 cale la Efrata, adevă Bethu-Lehem.
 8 Și vedendă Israelu pre fii lui Iosef,
 9 ^{dise}: Cine ^{sunt} acestia? Și Iosef răspunde
 părintelui seû: ^c *Sunt* fii mei, pre cari mi-
 dede Dumneleu aici. Și ^{dise} Iacob: Adu-
 10 mi-î încôce, ca ^{să}-î bine-cuvânt! Căci ^o *chi
 lui Israelu erau slabi, din cauza bē-
 trănețelor; elu nu putea vedé. Și Iosef ^î
 apropiă de d'insul, și elu ^î ^a *sărut* pre ei,
 11 și-î îmbrăciășă. Și Israelu ^{dise} lui Iosef:
 'Eû nici făca ta nu credeam ^{să} o mai vedu,
 și éccé Dumneleu făcu ca eû să vedu și
 12 semința ta. Apoi Iosef ^î depărtă de la
 genunchii ^{părintelui} seû, și se prosternu cu
 13 făca până la pământ. Și Iosef luă pre
 aminduoî, pre Efraim în drepta sa, de a
 stânga lui Israelu, și pre Manase în stânga
 sa, de a drepta lui Israelu; și-î apropiă
 14 pre ei la d'insul. Și Israelu ^î intinse mâ-
 na sa cea dreptă, și o puse pe capul lui**

Efraim, care era cel mai tēnēr; și mâna
 sa cea stângă pe capul lui Manase, ^î *puin-*
 du-și cu voia mânele sale *astu-feliu*; că Ma-
 nase era ^{ântei}u-născutul.

Și ^{el} bine-cuvântă pre Iosef, și ^{dise}: 15
 Dumneleu, ^{înainte} căruia au ^{âmb}latu pă-
 rinții mei Abraam și Isaac; Dumneleu
 celă ce me păscu pre mine de la nascerea
 mea până în ^{di}ua de astăzi; Angerul ^{care}
 16 me rescumpără pre mine de totu rēl,
 să bine-cuvēte pre acesti copii, și ei să
 pōrte ^{numele} meu, și numele părinților mei,
 Abraam și Isaac; și să se ^{immul}tescă în
 mare abundență pe acestu pământ. Și vē-
 17 ^{glend}u Iosef, că părintele seû ^a pusă mâna
 cea dreptă pe capul lui Efraim, i se păru
 cu greū; și apucă mâna părintelui seû, ca
 să o ^{iee} de pe capul lui Efraim, și ^{să} o
^{pună} pe capul lui Manase. Și Iosef ^{dise} 18
 părintelui seû: Nu așa, părintele meu! că
 acesta *este* cel ^{ântei}u-născut, pune-ți drepta
 pe capul lui. Dară părintele seû respinse, și
 19 ^{dise}: ^e *Eû* sciu, fiule! eû sciu; și acesta se
 va face popor, și chiar elu va fi mare;
 totuși ^a fratele seû cel mai mic, mai mare
 va fi de câtu d'insul, și seminția lui se va
 face mulțime de popore. Așa elu în ^{di}ua 20
 aceea ^î bine-cuvântă pre ei, ^{dise}: Israelu
 va bine-cuvēta ^î *intru* tine, ^{dise}: Facă-te
 pre tine Dumneleu ca pre Efraim și ca
 pre Manase! Astu-feliu puse elu pre Efraim
 înainte lui Manase.

Și Israelu ^{dise} lui Iosef: Éccé eû moru, 21
 dară ^a Dumneleu va fi cu voi, și vē va întōrce
 în pământul părinților vostri; Și ^e *eû* ^î 22
 dau ^{tie} o parte din pământ mai mult decâtu
 fraților tei, pre care o cēștigaiu din mânele
 "Amoreilor cu sabia mea și cu arcul meu.
Bine-cuvēntările profetice ale lui Iacob, date fie-
căruia din fii sei.

SI Iacobu ^{chi}amă pre fii sei, și ^{li} ^{dise} 49
 lor: Adunați-vē, ca să vi ^a spunu ce are
 să vi se întēple voui ^b în timpurile viitoare.

Adunați-vē, și ascultați, fii lui Iacob, 2
 "Ascultați pre Israelu, părintele vostru!

Ruben, ^a *ânteiu-născutul meu! 3*

Tu, tăria mea ^c și inceputul puterei mele,
 Escelență în demnitate și escelență în putere!
 Sumetindu-te ca apa, ^î nu vei avē ^{ântei}itatea; 4
 Că ^a te-ai suitu în patul părintelui teû.

Atunci ^l ai intinatu: în ascernutul meu elu
^a Simeon și Levi ^{frați} *sunt*, [se sui! 5

^a Cap. 24. 2.
^b Cap. 24. 49.
^c Așa Cap. 50. 25.
^d 2 Sam. 19. 37.
^e Cap. 49. 29. &
 50. 5. 13.
^f Cap. 18. 2.
^g 1 Reg. 1. 47.
 Ebr. 11. 21.

Capitul 48.
^a Cap. 28. 13.
 19. & 35. 6.
 9. etc.
^b Cap. 17. 8.
^c Cap. 41. 50. &
 46. 20.
 Ios. 13. 7. &
 14. 4.

^d Cap. 35. 9. 16.
 19.
^e Așa Cap. 33. 5.
^f Cap. 27. 4.
^g Cap. 27. 1.
^h Cap. 27. 27.
ⁱ Cap. 45. 26.
^j Vers. 19.
^k Ebr. 11. 21.
^l Cap. 17. 1. &

24. 40.
^m Cap. 28. 15. &
 31. 11. 13. 24.
ⁿ Ps. 34. 22. &
 121. 7.
^o Amos. 9. 12.
^p Ebr. 15. 17.
^q Vers. 14.
^r Vers. 14.
^s Num. 1. 33,

35. & 2. 19. 21.
 Deut. 33. 17.
 Apoc. 7. 6. 8.
^r Așa Rut 4. 11.
 12.
^s Cap. 46. 4. &
 50. 24.
^t Ios. 24. 32.
 1 Cron. 5. 2.
 Ioan 4. 5.

^u Cap. 15. 16. &
 34. 28.
 Ios. 17. 14. etc.
 —
 Capitul 49.
^a Deut. 23. 1.
 Amos. 3. 7.
^b Deut. 4. 30.

Num. 24. 14.
 Isa. 2. 2. &
 39. 6.
 Ier. 23. 20.
 Dan. 2. 28. 29.
 Ebr. 2. 17.
 Ebr. 1. 2.
^c Ps. 34. 11.
^d Cap. 29. 32.

^e Deut. 21. 17.
 Pa. 78. 51.
^f 1 Cron. 5. 1.
^g Cap. 35. 22.
 Deut. 27. 20.
 1 Cron. 5. 1.
^h Cap. 29. 33.
 34.
ⁱ Prov. 18. 9.

- ^j Instrumentele crușimei *sunt* armele lor.
- 6 Sufletul meu ^k să nu între în consiliul lor; și ^l gloria mea să nu se unescă ^m în adunarea lor, [rea lor, Că ⁿ întru mânia lor au ucis omenii, și ca să-și facă placul lor au ologit tauri.
- 7 Blăstemată *fie* mânia lor, că violentă ^a și furia lor, că crudă ^a fostă! [fostă; ^o Împărți-voi pre ei întru Iacob, și-i voi împrăscia întru Israel.
- 8 Pre tine, ^p Iudo! te vor lăuda frații tei; ^r Măna ta va *fi* asupra cerbicei neamicilor tei; ^s Prosterne-se vor ție fiii părintelui tei.
- 9 Iuda ^t pui de leu este. Fiiul meu, din prați te-ai suit. ^u Îngenunchiându, s'a culcat ca un leu, și ca leonă; cine-l va descepa?
- 10 ^v Sceptrul din Iuda nu se va depărta, Nici ^w legislatorul ^x d'între picioarele lui, ^y Până ce va veni Șilo (pacificatorul), ^z și acela ^{aa} i vor da poporele ascultare.
- 11 Acela ^{ab} legă de viță asinul său, și minzul asinei sale de o viță nobile. Spală în vin vestimentul său, și în sânge de struguri mantia sa.
- 12 ^{ac} Ochii lui *sunt* roșatici de vin, și dinții lui albi de lapte.
- 13 ^{ad} Zabulon locuesce lângă portul mării, Lângă portul navelor, și hotarele lui *se întind* până la Sidon.
- 14 Isachar *este* ca asinul robust, Carele jace întru staule.
- 15 El vede repaosul, că *este* bun, și pământul lui că *este* plăcut; și-și supuse ^{ae} umerul la purtarea de sarcină, și se făcu serv tributari.
- 16 ^{af} Dan judecă pre poporul său, Ca una din semințiile lui Israel.
- 17 ^{ag} Dan este ca șerpele în cale, Ca cerastul în cărare, Carele mușcă călcăiul calului, În câtă călărețul cade înapoi.
- 18 Iehova ^{ah} mântuirea ta o asceptă!
- 19 ^{ai} Gad, cete mari împilă pre d'insul, Dară în urmă el va împila și pre d'insele.
- 20 ^{aj} Da la Asser *rine* pâne grasă, și el dă mâncările gustose a regilor.
- 21 ^{ak} Neftali *este* unu terebintu întinsu, Care face ramuri frumose.
- 22 Pomu fructiferu *este* Iosef,

Pomul fructiferu lângă isvor; Ale *cârui* ramure *se întind* preste muri. Și l-au ^{al} amăritu săgetătorii, 23 Luptându-se *în contra* lui, și urindu-l. Dară ^{am} arcu lui a remas tare, 24 Și brațele mânelor lui s'au întărit, Prin mânele ^{an} puternicului lui Iacob; ^{ao} Prin ^{ap} păstorul și ^{aq} pétra lui Israel. ^{ar} Prin Dumneșeul părintelui tei, care te va 25 [ajuta, ^{as} Prin a totu-puternicul, ^{at} care te va bine- [cuvânta, Cu bine-cuvântările cerului de sus, Cu bine-cuvântările adâncului de jos, Cu bine-cuvântările țitelor și ale pântecelui. Bine-cuvântările părintelui tei sunt mai pe 26 [sus decât bine-cuvântările strămoșilor mei, ^{au} Până în virfurile munților eterni; ^{av} Ele să vină asupra capului lui Iosef, Și asupra creștelui Nasarinénului între fra- Beniamin ^{aw} este ^{ax} lupu răpitoriu; [ții sei. 27 Demâneța sfășia prada, ^{ay} și sera împărtesce răpirea.

Aceste toate *sunt* cele douăspre-dece se- 28 minții ale lui Israel; și acesta *este* ceea ce li-a ^{az} disu părintele lor, cându ^{ba} i bine-cuvântă pre d'inșii, pre fie-care duple bine-cuvântarea sa ^{bb} i bine-cuvântă pre ei. Și li 29 ordină lor, și li ^{bc} dise: Eu mă ^{bd} adaogă la poporul meu; ^{be} înmormentați-mă lângă părinții mei ^{bf} în pescerea care *este* în țărana lui Efron Heteul. În pescerea cea din Mach- 30 pela din fața Mamrei, în pământul Canaanu, pre ^{bg} care o cumpără Abraam cu țărana ^{bh} împreună, de la Efron Heteul ca moșia de îngropăciune. ^{bi} Acolo înmormen- 31 tară pre Abraam și pre Sara femea sa; ^{bj} acolo înmormentă pre Isaac și pre Rebeca femea sa, și acolo înmormenta ei 32 și pre Lea. Cumpărată fu țărana și pe- scerea ce *este* într'însa de la fiii lui Hetu.

Iacobu *môre* în Egiptu, și se înmormentă în Canaanu.

Și după ce sfârși Iacob de a ordina fiilor 33 sei, și strinse picioarele sale în patu, și-și dădu sufletul, și ^{bk} fu adosu la poporul său.

S I Iosef ^{bl} cădend pe fața părintelui său, 50 ^{bm} plânse preste d'insul, și-lu sărută pre el. Apoi Iosef ordină servilor sei, me- 2 dicilor, ca să ^{bn} îmbalsame pre părintele sei,

j Cap. 34. 25.
k Prov. 1. 13, 16.
l Ps. 26. 9.
m Efez. 5. 11
n Ps. 16. 9. &
30. 12. & 57. 8.
o Cap. 34. 26.
p Ios. 19. 1. &
21. 5. 6. 7.
q 1 Cron. 4. 24.
r Ps. 29. 35.
s Deut. 33. 7.
t Ps. 18. 40.

r Cap. 27. 29.
s 1 Cron. 5. 2.
t Osea 5. 14.
u Apoc. 5. 5.
v Num. 23. 24. &
24. 9.
w Num. 24. 17.
x Ier. 30. 21.
y Zech. 10. 11.
z Ps. 60. 7. &
108. 8. se'u
aa Num. 21. 18.
ab Deut. 28. 57.
ac Isa. 11. 1. &

ad 62. 11.
ae Ezech. 21. 27.
af Dan. 9. 25.
ag Mat. 21. 9.
ah Luc. 1. 32, 33.
ai Isa. 2. 2. & 11.
aj 10. & 42. 1. &
ak 49. 6. 7. 22.
al 23. & 55. 4. 5.
am & 1. 1. 3. 4. 5.
an Hag. 2. 7.
ao Luc. 2. 30, 31.
ap 32.
aq 2 Reg. 18. 32.

b Prov. 23. 29.
c Deut. 33. 18.
d 19.
e Ios. 19. 10. 11.
f 1 Sam. 10. 9.
g Deut. 33. 22.
h Jude. 18. 1. 2.
i Jude. 18. 27.
j Ps. 27. 5. &
119. 166. 174.
k Isa. 25. 9.
l Deut. 33. 20.
m 1 Cron. 5. 18.
n Deut. 33. 24.

l Ios. 19. 24.
j Deut. 33. 23.
k Cap. 37. 4. 21.
l 28. & 39, 29. &
42. 21.
m Ps. 118. 13.
n Iov. 29. 20.
o Ps. 37. 15.
p Ps. 139. 2. 5.
q Cap. 45. 11. &
47. 12. & 50.
r Ps. 80. 1.
s Isa. 28. 16.

q Cap. 28. 13.
r 21. & 35. 3. &
43. 23.
s Cap. 17. 1. &
35. 11.
t Deut. 33. 13.
u Deut. 33. 15.
v Hab. 3. 6.
w Deut. 33. 16.
x Jude. 20. 21.
y 25.
z Ezech. 22. 25.
aa 27.

z Num. 23. 24.
aa Est. 8. 11.
ab Ezech. 39. 10.
ac Zech. 14. 1. 7.
ad Cap. 15. 15. &
25. 8.
ae Cap. 47. 30.
af 2 Sam. 19. 37.
ag Cap. 50. 13.
ah Cap. 23. 16.
ai Cap. 23. 18.
aj 35. 9.
ak Cap. 35. 29.

c Vers. 29.
d —
e Capul 60.
f Cap. 46. 4.
g 2 Reg. 13. 14.
h Vers. 26.
i 2 Cron. 16. 14.
j Mat. 26. 12.
k Marc. 14. 8. &
16. 1.
l Luc. 24. 1.
m Ioan 12. 7. &
19. 39, 40.

- 3 și medicii îmbalsămară pre Israelu. Și trecându patru-șeci de zile, (că atâta țineau zilele îmbalsămărei), Egiptenii 'lă ^d plânsură 4 șapte-șeci de zile. Deci trecându acele zile de plânsu, Iosefă vorbi către *omenii* ^c casei lui Faraonu, dîcîndu: Rogu-vă, de amă aflatu charu înaintea ochiloru vostri, vorbiți 5 lui Faraonu, și-i dîceți; ^f Părintele meu m'a juratu, dîcîndu: Ecce eu moru; immormentéză-mi in mormentulu pre ^g care mi-l'amă sêpatu eu in pămîntulu Canaanu! Acum *lasă-me*, rogu-te! să mă suiū să immormentéză pre părintele meu, și mă voiū 6 întorče. Și Faraonu 'i dîse: Suc-te, și immormentéză pre părintele teū, cumū te-a făcutu să juri..
- 7 Și Iosefă se sui să immormenteze pre părintele seū; și cu d'insulū se suiră servii lui Faraonu, cei mai bătrâni ai casei lui, și toți bătrânii din pămîntulu Egiptulu; 8 Și totă casa lui Iosefă și frații seī și casa părintelui seū; numai copiii lorū, și turmele lorū, și cireșele lorū lăsară ei in pămîntulu 9 Goșenu. Și se suiră cu d'insulū și carē și călăreți, in câtū oștirea aceea fu forte mare. 10 Și ei ajunseră la aria Atadū, care *este* dincolo de Iordanū, și ^h făcură acolo plângere mare și tare forte; Și *Iosefă* ⁱ făcu pentru 11 părintele seū jale de șapte zile. Și Canaanenii, locuitorii pămîntulu, vedîndu jalea ce se făcu la aria Atadū, dîseră: Jale mare *este* acēsta pentru Egipteni; de aceea s'a chîamatū numele ei—Abelū-Mițraimū (*Jalea Egiptenilorū*), ecce *este* dincolo de Iordanū. 12 Și ^j fiii lui Iacobū făcură cu elū după cumū 13 li ordinase elū. 'Lū duseră pre elū fiii lui in pămîntulu Canaanū, și-lū immormentară pre elū in pescerea din țerāna Machpela, făcă cu Mamre, pre care o ^k cumpērasc A- 14 braamū împreună cu țerāna de la Efronū Heteulū, ca moșiă de îngropăciune. Și Iosefă se înturnă in Egiptū, elū și frații seī și toți cei ce se duseră cu d'insulū să im-

mormēte pre părintele seū, după ce immormentă pre părintele seū.

Asigurarea lui Iosefă către frații seī; bătrânețele sale și ordinul seū înaintea morții sale.

Și frații lui Iosefă vedîndu că părintele 15 lorū a muritū, ^l dîseră: Pōte ca Iosefă să aibă ură contra noastră, și să ni re'ntorče noui totū reulū acela, câtū i-amū făcutū lui. Și ei trāmeseră la Iosefă să-i dîcă: 16 Părintele teū înainte de a muri *ni* ordină, dîcîndu: Așa să dîceți lui Iosefă: Rogu-te! 17 ertă acumū fraților tei nedreptatea lorū și pecatulū lorū, că ^m rele ei ți-au făcutū ție. Acumū ertă-li lorū, te rogū, nedreptatea servilorū ⁿ Dumneșcului părintelui teū. Și Iosefă plāngea, cândū 'i vorbiau ei. Apoi se 18 duseră și frații lui, și se ^o prosternură înaintea lui, și-i dîseră: Ecce-ne, servi *sîntemū* ție! Și Iosefă li dîse: ^p Nu vē temeți; ^q aū dōră in loculū lui Dumneșcū *sînt* eu? ^r Voi 20 ați avutū *cugete* rele in contra mea, dară ^s Dumneșcū le-a întorsū spre bine, ca să făcă ceea ce *vedeți* astăzi, *adecă* să păstreze poporū multū. Acumū dară nu vē temeți; 21 ^t eu voiū îngriji de voi și de copiii vostri. Astū-feliū 'i mângăiă pre ei, și li vorbi du- pre ānima lorū.

Și Iosefă locui in Egiptū, elū cu casa 22 părintelui seū; și Iosefă trăi o sută și șeci ani. Și Iosefă vedū din fiii lui Efraimū 23 până "intr'a treia *generațiune*; asemenea și ^u fiii lui Machirū, fiilū lui Manase se nā-scură și ^v *crescū* pe genunchii lui Iosefă.

Și Iosefă dîse către frații seī: Eū morū; 24 și ^w Dumneșcū pre voi vē va cerceta, și vē va duce din pămîntulū acesta in pămîntulū, pre ^x care cu jurāmētū l'a promisū lui A- braamū, lui Isaacū și lui Iacobū. Și ^y Iosefă 25 puse pre fiii lui Israelū să jure, dîcîndu: Dumneșcū vē va cerceta, și voi să duceți oșele mele d'aici. Și Iosefă muri, *fîndū* de 26 o sută și șeci ani. Și-lū ^z îmbalsămară, și-lū puseră in sicriiū in Egiptū.

d Num. 20. 29. Deut. 34. 8.	Mat. 27. 60. h 2 Sam. 1. 17.	30. Fapt. 7. 16.	o Cap. 37. 7, 10. p Cap. 45. 5.	Ebr. 10. 30. r Ps. 56. 5.	t Cap. 47. 12. Mat. 5. 44.	46. 4. & 48. 21. Esod. 3. 16.	12. & 46. 4. a Esod. 13. 19.
e Est. 4. 2.	Fapt. 8. 2.	k Cap. 23. 16.	q Deut. 32. 35.	Isa. 10. 7.	u Iov 42. 16.	17. Ebr. 11. 22.	Isa. 24. 32.
f Cap. 47. 29.	i 1 Sam. 31. 13.	l Iov 15. 21. 22.	2 Rog. 5. 7.	s Cap. 45. 5, 7.	v Num. 32. 39.	z Cap. 15. 18. & 26. 3. & 35.	Fapt. 7. 16.
g 2 Cron. 11. 14.	Iov 2. 13.	m Prov. 28. 13.	Iov 34. 29.	Fapt. 3. 13, 14, 15.	x Cap. 30. 3.		b Vers. 2.
isa. 22. 16.	j Cap. 49. 29,	n Cap. 49. 25.	Rom. 12. 19.		y Cap. 15. 14. &		

ESODULU.

A DŬOA CARTE A LUÎ MOISI.

Immulfirea și starea apăsată a Israelitilor.

1^a **A**CESTE *sunt* numele fiilor lui Israel, care intrară cu Iacob în Egipt, fie-
2 care veni cu casa sa: Ruben, Simeon,
3 Levi și Iuda; Issachar, Zabulon, și Benia-
4 min; Dan, și Neftali, Gad și Asser. Și
5 toate sufletele născute din cōpsele lui Iacob
6 erau ^b șapte-zeci de suflete, cu Iosef împre-
7 ună *care și era* în Egipt. Și ^c Iosef muri,
8 și toți frații sei, și totă acea generațiune.
9 ^d Și fiii lui Israel se immulfiră forte, și ei
10 crescură și se imputerniciră forte, forte, și
11 țera se impluse de d'înși.
12 Și ^e se sculă un rege nou în Egipt, ca-
13 re nu cunoscă pre Iosef; Acesta dîse
14 poporului se: Ecce ^f poporul fiilor lui
15 Israel *este* mai numeros și mai tare de-
16 cātă noi; ^g Haideți dară, ^h să lucrăm în-
17 teptesce cu d'insul, ca el să nu se immul-
tescă, și cându s'arū întempla resbel, să
se unescă și el cu neamicii nostri, și să
se lupte contra noastră, și să esă din țēră.
18 Deci puseră preste d'înși prefecti, ⁱ ca să-
19 apese cu ^j munc grele. Și *poporul* zidi lui
20 Faraon cetăți de provisiuni: Pitom și ^k Ra-
21 amzes. Și cu cātă mai mult ^l i apesa,
22 ei cu atăta mai mult se immulfiau și se
23 întindeau; și *Egipteni* se îngroziau de fiii lui
24 Israel. Și Egipteni siliau cu asprime pre
25 fiii lui Israel să muncescă. Astū-feliu ei
26 li ^m amăriră viața prin munc grele la ⁿ lut și
27 la cărămid și la totă munca de pe câmp;
și totă munca care au muncit *era* eu
asprime.
28 Și regele Egiptului dîse și mōșelor E-
29 breece, d'ntre cari una se chîama Șifra, și
30 cea-l-altă Pua, Și dîse: Voi, cându moșiți
31 la femeile Ebreece, și le vedeți în scaunul
32 de nascere, de *va fi* băetū, să-lū omoriți;
33 erū de *va fi* fēta, să trāescă. Dară mōșele,
34 ^o temēdu-se de Dumneđu, nu făcură ^p după
35 cum li dîse lorū regele Egiptului; ci ele

lāsară pre băeți să trāescă. Atunci regele
Egiptului chîamă pre mōșe, și li dîse: Pen-
tru ce ați făcutū acesta, de ați lāsātū băeți
în viețā. Și ^q mōșele răspuneră lui Faraon:
18 Femeile Ebreece nu *sunt* ca cele ale Egi-
19 ptenilor; că *sunt* țārī, și nascū mai 'nainte
20 de ce vinū mōșele la d'insele. ^r Și Dumne-
21 đeu făcu bine mōșelor; și poporul se'm-
22 mulți și se imputernici forte. Și fiindū-că
23 mōșele se temură de Dumneđu, ^s familiile
24 *poporului* se făcură mari. Și Faraon or-
25 dină la totū poporul se, dîcēdu: Pre ^t totū
26 băetūl ce se va nasce, să-lū aruncați în
27 riū, și totă fēta lāsāt'o să trāescă.

Nascerea și scăparea lui Moisi, și fugerea sa în Madianū.

SI unū ^u omū din casa lui Levi merse, și-și
2 luā *de femeā* din fetele lui Levi; Și
3 ^v luā de femeā concepu, și nascu unū fiū; și
4 ^w vedēdu-lū, că *este* frumos, lū ținu ascuns
5 trei luni. Și ne mai putēdu-lū ascunde,
6 făcu pentru d'insul unū secriaș de papură,
7 și-lū unse cu bitum și reșină; și culcādu
8 pre băetū într'insul, ^x lū puse între trestie
9 pe marginea riului. ^y Erū sora lui sta de
10 departe, uitādu-se *să veļă* ce se va face
11 cu elū.

12 Și ^z fēta lui Faraon se pogori la riū, ca
13 să *se* scalde, și servele ei se preāmbiau pe
14 marginea riului; și ea vedēdu secriașul în
15 papură, trāmese pre una din serve; și-lū
16 aduse. Și deschidēdu-lū, vedū copilul;
17 și ecce copilul plāngea, și făcēdu-i-se
18 milă, dîse: Acesta *este* din copiii Ebreilor.
19 Și sora *copilului* dîse fetei lui Faraon:
20 Merge-voiū ore să chîamū o mancă din fe-
21 meele Ebreilor, care să alāpteze pe acestū
22 copilū? Și fēta lui Faraon ^{aa} i dîse: Mergī.
23 Și feciōra se duse, și chîamă pre muma co-
24 pilului. Și fēta lui Faraon ^{ab} i dîse ei: Iea
25

ESODULC.	Vers. 20.	f Ps. 105. 24.	Cap. 3. 7.	Fapt. 7. 19, 34.	20.	13. 27. 29.	Num. 26. 59.
—	Deut. 10. 22.	g Ps. 10. 2. &	Deut. 26. 6.	m Ps. 81. 6.	q Prov. 11. 18.	1 Rog. 2. 24. &	1 Cron. 23. 14.
c Fac. 50. 26.	Fapt. 7. 15.	h Iov 5. 13.	j Cap. 2. 11. &	n Prov. 16. 6.	r Eccl. 8. 12.	11. 38.	b Fapt. 7. 20.
d Fac. 46. 3.	Deut. 26. 5.	i Ps. 105. 25.	k Fac. 47. 11.	o Dan. 3. 16, 18.	s Isa. 3. 10.	Ps. 127. 1.	c Ebr. 11. 23.
e Fac. 46. 2.	Ps. 105. 24.	j Prov. 16. 25. &	l Cap. 2. 23. &	p Fapt. 5. 29.	t Vede 1 Sam. 2. 35.	Fapt. 7. 19.	d Cap. 15. 20.
Cap. 6. 14.	Fapt. 7. 17.	k 21. 30.	m 6. 9.	q Vede Ios. 2. 4, etc.	u 2 Sam. 7. 11,	Cap. 6. 20.	e Num. 26. 59.
b Fac. 46. 26. 27.	e Fapt. 7. 18.	l Fac. 15. 13.	n Num. 20. 15.	2 Sam. 17. 19,			f Fapt. 7. 21.

- copilulū acesta, și-lū alăpteză; și eū 'ți voiū da plata ta. Și femea luā copilulū, și-lū alăptă. Și după ce crescū copilulū mare, ea 'lū aduse la fēta lui Faraonū, care-lū făcu 'fiū; și ea chiāmā numele lui — Moisi (*scosū*); cā, dīse ea, din apă 'l'amū scosū pre elū.
- 11 Și se întēplā in dīlele acelea, 'cāndū Moisi era mare, cā elū eși la frații sei; și uitāndu-se la 'muncele lorū, vēdū și pre unū Egiptēnū, cumū bătea pre unū Ebreū, *pre unulū* din frații sei. Și căutāndū elū încōce 'ncolo, și vēdēndū cā nu *este* nimenea, 'omorī pre Egiptēnu, și-lū ascunse in nēsipū. Și a dūoa dī 'eșindū elū ērā-și afarā, vēdū dūoi bărbați Ebrei certāndu-se; și dīse celuia care nu avea dreptate: Pentru ce bați pre aprōpele teū? Și acela 'i respunse: 'Cine te-a pusū pre tine domnū și judecātorū preste noi? Aū dōrā vei sā mē ucidī și pre mine, cumū ai ucisū ierī pre Egiptēnū? Atunci Moisi temēdu-se, dīse: Cu adevēratū acestū lucru s'a vēditū.
- 15 Și Faraonū auđindū de fapta acēsta, căuta pre Moisi 'sā-lū omōre. Darā 'Moisi fugi de fața lui Faraonū, și se opri in pāmēntulū Madianū, aședāndu-se lūngā 'o fōntānā. 'Și preutulū din Madianū avea șapte fete, 'cari venindū sā scōtā *apā*, īmplurā trōcele, ca sā adape oile pārintelūi lorū. Și pāstorīi venindū, le alungarā. Și Moisi se sculā, și le apērā, și 'adāpā oile lorū. Și venindū ele la 'Reguelū, pārintele lorū, *acesta* dīse: Pentru ce ați venitū astāđi așa curēndū? Erū ele dīserā: Unū omū Egiptēnū ne-a scāpātu pre noi de mānele pāstorilorū, ba și *apā* nī-a scosū, și nī-a adāpatū oile. Și elū dīse fetelorū sale: Și unde *este* acela? Pentru ce ați lāsātū pre acelū omū? chiāmāti-lū sā 'mānānce pāne. Și Moisi se'nvoi, ca sā rēmānā la acelū omū; și elū dede lui Moisi pre 'Sefora, fiia sa. Și ea 'i nāscu unū fiū, și elū chiāmā numele lui — Gheršomū (*strāinū sūnt eū aici*); cā, dīse elū: 'Strāinū sūnt eū in pāmēntū strāinū.

Dumneđeū se arētā lui Moisi, și-i dā ordinū.

- 23 Și in acestū 'lungū timpū se întēplā, cā regele Egiptulū muri; și fiīi lui Israelū 'gemēndū de muncā, strigarā, și 'strigarea lorū se'naltā până la Dumneđeū, din munci.

Și Dumneđeū 'auđi suspinulū lorū, și-și 'a- 24 duse aminte de 'legāmēntulū seū cu Abraamū, cu Isaacū și cu Iacobū. Și Dumneđeū 'căută 25 spre fiīi lui Israelū, și 'cunoscu Dumneđeū *starea lorū*.

EARŪ Moisi pāscea oile socrulū seū Iethro, 3 'preutulū din Madianū; și mānāndū oile in deșertū, elū veni la 'muntele lui Dumneđeū, la Horebū. Și 'āngerulū lui Dumneđeū 2 i se arētā lui in flacārā de focū din rugū; și elū uitāndu-se, ēccē rugulū ardea cu focū, și rugulū nu se mistuīa. Și Moisi dīse: Mē 3 voiū duce acolo, ca sā vēdū 'acēstā mare arētare, și pentru ce acelū rugū nu se mistue. Și vēdēndū Iehova cā elū se abātu, 4 ca sā vēdā, 'i strigā Dumneđeū din međi-loculū rugulū, și-i dīse: Moisi! Moisi! și elū respunse: Ecce-mē. Și Dumneđeū 'i dīse: Nu te apropia aici, 'scōte-ți încălțāminte 5 tale din picīore, cā loculū pe carele tu stai *este* pāmēntū sātū. Și elū 'i dīse: 'Eū sūnt 6 Dumneđeulū pārintelūi teū, Dumneđeulū lui Abraamū, Dumneđeulū lui Isaacū și Dumneđeulū lui Iacobū. Și Moisi ascunse fața lui, cā 'se temea sā caute spre Dumneđeū.

Și Iehova dīse: 'Eū amū vēdūtū apēsarea 7 poporulū meū care *este* in Egiptū, și amū audītū strigarea lorū 'pentru impilātorīi lorū, cā 'cunoscu durerea lorū; Și 'm'amū pogorītū, 'ca sā-i scapū din māna Egiptenilorū, și sā-i scotū din pāmēntulū acela 'īntr'unū pāmēntū bunū și largū, īntr'unū pāmēntū in care 'curge lapte și mīere, iu loculū 'Cana-neilorū, alū Heteilorū, alū Amoreilorū, alū Ferizeilorū, alū Hiveilorū și alū Iebuseilorū. Și acumū ēccē 'strigarea fiilorū lui Israelū 9 a ajunsū până la mine, și amū vēdūtū și 'apēsarea cu care Egiptēni apēsā pre d'īn-și; 'Și acumū vino, ca sā te trāmetū la 10 Faraonū, sā scōți pre poporulū meū, pre fiīi lui Israelū, din Egiptū.

Și Moisi respunse lui Dumneđeū: 'Cine 11 sūnt eū, ca sā mergū la Faraonū, și sā scotū pre fiīi lui Israelū din Egiptū. Și Dumneđeū dīse: 'Eū voiū fi cu tine; și acesta 'ți 12 *va* fi semnū, cā eū te-amū trāmesū: după ce vei fi scosū pre poporulū meū din Egiptū, vē veți īchina lui Dumneđeū pe muntele acesta.

Și Moisi dīse lui Dumneđeū: Ecce, mē 13

e Fapt. 7. 21.
f Fapt. 7. 23. 24.
Ebr. 11. 24, 25, 26.
g Cap. 1. 11.
h Fapt. 7. 24.
i Fapt. 7. 26.
j Fapt. 7. 27, 28.
k Fapt. 7. 29.
Ebr. 11. 27.
l Fac. 24. 11. & 29. 2.
m Cap. 3. 1.
n Fac. 24. 11. &

29. 10.
o Fac. 29. 10.
p Num. 10. 29.
q Fac. 31. 54. & 43. 25.
r Cap. 4. 25. & 18. 2.
s Fac. 18. 3.
t Fapt. 7. 29.
Ebr. 11. 13, 14.
u Cap. 7. 7.
Fapt. 7. 30.
v Num. 20. 16.
Deut. 26. 7.

Ps. 12. 5.
z Fac. 18. 20.
Cap. 3. 9. & 22. 23, 27.
Deut. 24. 15.
Iac. 5. 4.
y Cap. 6. 5.
z Cap. 6. 5.
Ps. 105. 8, 42. & 106. 45.
a Fac. 15. 14.
46. 4.
b Cap. 4. 31.
1 Sam. 1. 11.

2 Sam. 16. 12.
Luc. 1. 25.
c Cap. 3. 7.
—
Capitū 3.
a Cap. 2. 16.
b Cap. 18. 5.
1 Reg. 19. 8.
c Deut. 33. 16.
Isa. 63. 9.
Fapt. 7. 30.
d Ps. 111. 2.
Fapt. 7. 31.

e Deut. 33. 16.
f Cap. 19. 12.
Ios. 5. 15.
Fapt. 7. 33.
g Fac. 28. 13.
Vers. 15.
Cap. 4. 5.
Mat. 22. 33.
Marc. 12. 26.
Luc. 20. 37.
Fapt. 7. 32.
h Așa 1 Reg. 19. 13.
Isa. 6. 1, 5.

i Cap. 2. 23, 24, 25.
Noem. 9. 9.
Ps. 106. 44.
Fapt. 7. 34.
j Cap. 1. 11.
k Fac. 18. 21.
Cap. 2. 25.
l Fac. 11. 5, 7. & 18. 21. & 50. 24.
m Cap. 6. 6, 8. & 12. 51.

n Deut. 1. 25. & 8. 7, 8, 9.
o Vers. 17.
Cap. 13. 5. & 33. 3.
Num. 13. 27.
Deut. 26. 9, 15.
Ier. 11. 5. & 32. 22.
Exoc. 20. 6.
p Fac. 15. 18.
q Cap. 2. 23.

r Cap. 1. 11, 13' 14, 22.
s Ps. 105. 16.
Mic. 6. 4.
t Vede cap. 6. 12.
1 Sam. 18. 13.
Isa. 6. 5, 8.
Ier. 1. 6.
u Fac. 31. 3.
Deut. 31. 23.
Ios. 1. 5.
Rom. 8. 31.

- voiū duce la fiii lui Israelū, și li voiū dice: Dumneḡeulū părinților vostri m'a trămesū pre mine la voi; și de-mi vorū dice mie, care *este* numele lui? ce să li răspundū?
- 14 Și Dumneḡeulū diḡe lui Moisi: EŪ SŪNT CELŪ CE SŪNT; și-i mai diḡe: Așa vei diḡe filorū lui Israelū: *Celū ce se chiamă* "EŪ SŪNT, acela m'a trămesū la voi.
- 15 Și Dumneḡeulū mai adaose lui Moise: Așa vei diḡe filorū lui Israelū: Iehova, Dumneḡeulū părinților vostri, Dumneḡeulū lui Abraamū, Dumneḡeulū lui Isaacū și Dumneḡeulū lui Iacobū m'a trămesū la voi; a-cesta *este* "numele meū in eternū, și acesta *este* amintirea mea pentru tôte generațiunile.
- 16 Mergī darā, și "adună pre bătrânii lui Israelū, și di lorū: Iehova, Dumneḡeulū părinților vostri mi s'a arētatū mie, Dumneḡeulū lui Abraamū, alū lui Isaacū și alū lui Iacobū, și mi-a diḡis: "Eū v'amū cercetatū pre voi, și amū *redutū* cele ce vi se facū voiū in Egiptū; Și amū diḡis: "Eū v'voiū scōte pre voi din apēsarea Egiptului in pāmēntulū Cānaneilorū, alū Heteilorū, alū Amoreilorū, alū Ferizeilorū, alū Hiveilorū și alū Iebuseilorū, in pāmēntulū in care curge lapte și miere;
- 18 Și de vorū "asculta de cuvēntulū teū, vei intra tu și bătrânii lui Israelū la regele Egiptului, și-i veți diḡe lui: Iehova, Dumneḡeulū Hebreilorū ne-a "intimpinatū pre noi, rugāmu-te darā, lasā-ne acumū să mergemū cale de trei ḡile in pustiiū, ca să sacrificāmū lui Iehova Dumneḡeulū nostru; Darā eū sciū, că regele Egiptului "nu v' va lāsa să mergeti, decâtū numai *silitū* din mână tare. Inse eū voiū "intinde mână mea, și voiū bate Egiptulū prin "tôte minunile mele, cari le voiū face in meḡilocolū lui, și elū
- 21 "dupā acea v' va lāsa să mergeti. Și "voiū face, ca poporulū acesta să afle charū înainte Egiptenilorū, și va fi, că eșindū voi *din Egiptū*, nu veți merge cu mână gōlā; 22 "Ci fie-care femeā va cere de la vecina sa și de la ōspeteā casei sale vase de argintū și vase de aurū și vestiminte, *pre cari le veți pune pe fiii vostri și pe fiile vōstre*, și "i veți despoia pre Egipteni.
- 4 **S**i răspundū Moisi, diḡe: Darā éccē ei nu mē vorū crede, și nu vorū asculta de cuvēntulū meū; că vorū diḡe; Iehova nu ți s'a arētatū ție.
- 2 Și Iehova diḡe lui: Ce *este* acea ce ai tu in mână? și elū respunse: Unū "toégū. Și 3 *Domnulū* "i diḡe: Aruncā-lū pe pāmēntū; și elū "lū aruncā pe pāmēntū, și se făcu șerpe; și Moisi fugi de d'insulū. Și Iehova diḡe 4 lui Moisi: Intinde-ți mână ta, și-lū iea de cōdā; și elū intinse mână, și-lū luā; și elū érā-și se făcu toégū in mână sa. Ca să 5 "crēdā, *diḡe*, că "Iehova, Dumneḡeulū părinților lorū, Dumneḡeulū lui Abraamū, Dumneḡeulū lui Isaacū și Dumneḡeulū lui Iacobū, ți s'a arētatū ție.
- Și Iehova "i mai diḡe lui: Vērī mână ta 6 in sīnū; și elū vērī mână sa in sīnū, și scoṡind'o, éccē mână sa *era albā* de leprā, "ca omētū. Apoi diḡe *Dumneḡeulū*: Vērī érā-și 7 mână ta in sīnū; și elū vērī mână sa in sīnū, și scoṡend'o afarā, éccē ea érā-și "se făcu ca *cea-l-altā* carne a lui. Și va fi, că de nu 8 vorū crede ție, și nu vorū asculta de cuvēntulū teū la semnulū celū d'ântēiū, vorū crede cuvēntulū teū la semnulū alū dūoilea. Și va fi, dacā nu vorū crede ție și nici la 9 aceste dūoē semne, nici vorū asculta de cuvēntulū teū, să iei din apa riului, și să o torni pe uscatū; și "apa, care o vei lua tu din riū, se va preface in sänge pe uscatū.
- Și Moisi diḡe lui Iehova: Rogu-mē, Dōmne, 10 ne, că eū nu *sunt* bărbatū ușorū la vorbire, nici amū fostū odatā mai "nainte, nici chiarū de cāndū vorbesci tu cu servulū teū, ci "sunt greū la vorbe și greū la limbā.
- Și Iehova diḡe cātrā d'insulū: "Cine a 11 făcutū omulū gurā, séu cine a făcutū omū mutū séu surdū séu vēḡetorū séu orbū? aū nu eū Iehova? Decī mergī, și eū voiū fi "cu 12 gura ta, și te voiū invēta ce să vorbesci.
- Și Moisi respunse: Rogu-mē, Dōmne, "trā- 13 mete pre cēla ce ai să trāmeți.
- Și aprindēdu-se Iehova de mână asu- 14 pra lui Moisi, "i diḡe: Aū Aaronū Levitulū nu *este* fratele teū? Sciū că elū vorbesce bine; și éccē-lū "ese intru intimpinarea ta, și vēḡēdu-te, se va bucura din tōtā ānima. "Vorbesce darā cu d'insulū, și "pune cuvinte 15 in gura lui; și eū voiū fi cu gura ta și cu gura lui, și v' voiū "invēta ceea ce aveți să faceți. Și elū va vorbi in loculū teū cātrā 16 poporū, și elū va fi in locū de gura ta, și "tu-i vei fi luī in locū de Dumneḡeulū. Și tu 17 iea "toégulū acesta in mână ta, cu care ai să faci semne.
- Atunci Moisi merse, și întorcēdu-se la 18

v Cap. 6. 3.
Ioan 8. 58.
2 Cor. 1. 20.
Ebr. 13. 8.
Apoc. 1. 4.
Pa. 155. 13.
Osea 12. 5.
Y Cap. 4. 29.
Fac. 50. 24.
Cap. 2. 25. &

4. 31.
Luc. 1. 68.
a Fac. 15. 14. 16.
Vers. 8.
b Cap. 4. 31.
c Cap. 5. 1. 3.
d Num. 23. 3, 4.
15. 16.
e Cap. 5. 2. &
7. 4.

f Cap. 6. 6. & 7.
5. & 9. 15.
g Cap. 7. 3. &
11. 9.
Deut. 6. 22.
Neem. 9. 10.
Ps. 105. 27. &
135. 9.
Ier. 32. 20.
Fapt. 7. 36.

Vede cap. 7.
până cap. 13.
h Cap. 12. 31.
i Cap. 11. 3. &
12. 36.
Ps. 106. 46.
Prov. 16. 7.
j Fac. 15. 14.
Cap. 11. 2. &
12. 35, 36.

k Iov 27. 17.
Prov. 13. 22.
Ezec. 39. 10.
—
Capitul 3.
a Vers. 17. 20.
b Cap. 19. 9.
c Cap. 3. 15.
d Num. 12. 10.
2 Reg. 5. 27.

e Num. 12. 13.
14.
Deut. 32. 39.
2 Reg. 6. 14.
Mat. 8. 3.
f Cap. 7. 19.
g Cap. 6. 12.
Ier. 1. 6.
h Ps. 94. 9.
i Isa. 50. 4.

Ier. 1. 9.
Mat. 10. 19.
Marc. 13. 11.
Luc. 12. 11.
12. & 21. 14.
15.
j Vede Iona 1. 3.
k Vers. 27.
l Sam. 10. 2.
5, 5.

l Cap. 7. 1. &
m Num. 22. 38. &
23. 5, 12, 16.
Deut. 18. 18.
Isa. 51. 16.
Ier. 1. 9.
n Deut. 5. 31.
o Cap. 7. 4. &
18. 19.
p Vers. 2.

Iethro, socrului său, i dîse! Rogu-te, lasă-mă să mă duc înapoi la frații mei cari sînt în Egipt, ca să vedu dacă mai trăesc. Și Iethro dîse lui Moisi: Mergi în pace.

Moisi se întorçe în Egipt, și Aaronu se unesce cu elu.

- 19 Și Iehova dîse lui Moisi în Madian: Scôlă-te și te întorçe în Egipt, că ^a toți aceia ômeni cari căutau viața ta au murit.
- 20 Și Moisi luă pre femea sa și pre fiii sei, și punendu-i pe asini, se întorçe în pămîntul Egiptului. Și Moisi luă ^a toéglu lui Dumneđu în mîna sa. Și Iehova dîse lui Moisi: Mergendu și întorcendu-te în Egipt, veđi ca tôte ^a semnele, pre cari le-am pus în mîna ta, să le faci înaintea lui Faraonu; eru ^a eu voi învêrtoșa ânima lui, încatu elu să nu lase pre popor să mergă; Și tu vei dîce lui Faraonu: Așa dîce Iehova: "Israelu este
- 23 fiul meu, ^a celu ânteu-născutu al meu; Și eu dîc tu: Lasă să mergă fiul meu, ca să servescă mie; și dacă tu vei respinge de a-lu lăsa, ecce ^a eu voi uide pre fiul tu, celu ânteu-născutu al tu.
- 24 Și era pe cale într'o ospetăria, și Iehova ^a lă ^a întimpină, și căută să-lu ^a omore pre elu.
- 25 Și Sephora luă o ^a pētră ascuțită, și tăia prepuțulu fiului său, *pre care* aruncă la picioarele lui Moisi, și dîse; Cu adevărat tu ești mie soțu de sînge. Atunci *Domnul* ^a lă lăsă; eru ea dîse: Soțu de sînge ești prin circumcisiune.
- 27 Și Iehova dîse lui Aaronu: Ești ^b înaintea lui Moisi în pustii: și elu merse, și-lu întimpină la ^a muntele lui Dumneđu, și-lu sărută.
- 28 Și Moisi ^a spuse lui Aaronu tôte cuvintele lui Iehova, cu cari ^a lă tramese, și tôte ^a semnele cari le ordină.
- 29 Moisi dară și Aaronu ^a merșeră, și adunară pre toți bētrânii fiilor lui Israelu. ^a Și Aaronu li vorbi tôte cuvintele, pre cari Iehova le-a fostu dîsu lui Moisi; și făcu semne.
- 31 le înaintea poporului; Și poporul ^a cređu. Și auđind, că Iehova aru fi ^a cercetatu pre fii lui Israelu, și că elu aru fi ^a vedutu apăsarea lor, se ^a plecără și se prosternură.

Anunțulu lui Dumneđu către Faraonu: răspunsul său și crușimea lui.

- 5 SI după aceste Moisi și Aaronu veniră și dîseră lui Faraonu: Așa dîce Iehova, Dumneđu lui Israelu: Lasă pre poporul meu să mergă, ca să-mi ^a serbătorască în 2 pustii. Dară Faraonu dîse: ^b Cine este Ie-

hova, de a căruia voce am eu să ascult, ca să lasu pre *fiu lui* Israelu? ^a nici pre Iehova nu-lu cunosc, nici pre Israelu nu-lu voi lăsa să mergă. Și ei dîseră: ^a Dumneđu Ebreiloru ne-a întimpinatu pre noi, lasă-ne, rugămu-ne, să mergem cale de trei dîle în deșert, și să sacrificăm lui Iehova, Dumneđu nostru, ca elu să nu trâmētă asupra noastră ciună sēu sabiă. Eru regele Egiptului li dîse: Voi Moisi și Aaronu! pentru ce trageți pre poporul de la lucrul sēu? Duceți-vē *fie-care* la ^a munca sa. Și Faraonu mai dîse: Ecce, ^a multu este *deja* poporul în țēră, și voi vreți să-lu împedeați de la munca sa.

Și Faraonu ordină într'acea dî ^a împilatoriloru poporului și prefectiloru lor, dîcendu: Mai multu să nu dați paiu poporului pentru facerea cărămidelor ca până acum, *ci* să mergă și să-și adune paiu. Și totuși numărul cărămidelor, care făceau ei până acum, să-lu impuneți; să nu-lu micșorați lor; că *sunt* leneși; de aceea strigă, dîcendu: Să mergem și să sacrificăm Dumneđu nostru. Ingreue-se munca ômeniloru acestora, ocupe-se de ea, și să nu se uite la vorbe deșerte.

Atunci împilatorii poporului și prefectii lor eșiră, și vorbiră către popor, dîcendu: Așa dîce Faraonu: Mai multu nu vi mai dau paiu! Duceți-vē singuri, și vi strîngeți paiu de unde veți afla: *dară* nimica nu se va micșora din munca voastră. Deci poporul se rēsiپی in totu pămîntul Egiptului, ca să strângă miresce în locu de paiu. Și împilatorii ^a si-liau, dîcendu-li: Faceți munca voastră, ceea ce sînteți dētori pe tōtă dîna, ca și atunci cāndu a fostu paiu. Și prefectii fiiloru lui Israelu, pre cari împilatorii lui Faraonu i-au pus preste d'înșii, fură bătuti, dîcendu-li: Pentru ce nu ați implinitu nici astăzi nici ieri suma otărită de cărămîdi, ca și mai înainte?

Și prefectii fiiloru lui Israelu veniră, și strigară la Faraonu, dîcendu: Pentru ce faci așa cu servii tei? Paiu nu se dă serviloru tei, și *totuși* ni se dîce: Faceți cărămîdi; și ecce pre servii tei i bate, deși vina este a poporului teu. Eru elu dîse: Voi leneși, leneși *sînteți*, de aceea dîceți: Să mergem, ca să sacrificăm lui Iehova! Acum mergeți și lucrați, și paiu nu vi se va da, și totu atâtea cărămîdi veți face. Și prefectii fiiloru lui Israelu vedură starea lor cea rea, de ôre-ce li s'a dîsu: Să nu micșorați din suma cărămidelor cea otărită pentru tōtă dîna.

q Cap. 2. 15, 23.
Mat. 2. 20.
r Cap. 17. 9.
Num. 20. 8. 9.
s Cap. 3. 20.
t Cap. 7. 3, 13. &

9. 12, 35. & 10.
1. & 14. 8.
Deut. 2. 30.
Isa. 11. 20.
Isa. 63. 17.
Ioan 12. 40.

Rom. 9. 18.
u Osea 11. 1.
Rom. 9. 4.
2 Cor. 6. 18.
v Ier. 31. 9.
Iac. 1. 18.

x Cap. 11. 5. & 12. 29.
y Num. 22. 22.
z Fac. 17. 14.
a Ion. 5. 2, 3.
b Vers. 14.

c Cap. 3. 1.
d Vers. 15, 16.
e Vers. 8, 9.
f Cap. 3. 16.
g Vers. 16.
h Cap. 3. 18.

Vers. 8, 9.
i Cap. 3. 16.
j Cap. 2. 25. & 3. 7.
k Fac. 24. 26.
Cap. 12. 27.

1 Cron. 29. 20.
—
Capitul 5.
a Cap. 10. 9.
b 2 Reg. 18. 35.

Iov. 21. 15.
c Cap. 3. 19.
d Cap. 3. 18.
e Cap. 1. 11.
f Cap. 1. 7, 9.
g Cap. 1. 11.

- 20 Și eșindă ei de la Faraon, întâlniră pre
Moisi și pre Aaron, cari steteau înaintea
21 lor; *Și diseră lor: Caute Iehova asupra
vostă, și să judece; că uriciosu ați făcut
mirosul nostru înaintea lui Faraon și în-
aintea servilor lui, dându-li sabiă în mână,
ca să ne ucidă.
22 Și Moisi se'ntorșe la Iehova, și dise:
Dómne, pentru ce amăresci tu poporul a-
cesta așa? Pentru ce m'ai trămesu pre mine?
23 Că de când intraiu eu la Faraon, ca să-
vorbescu în numele te, el amăresce pre
popor și mai mult, și tu n'ai scăpat încă
6 pre poporul te. Atunci dise Iehova lui
Moisi: Acum vei vedé ce voi face eu lui
Faraon; căci silu' a de mână tare 'i va lăsa
să mērgă, și totu așa silu' de mână tare 'i
va goni pre ei din pământul lui.

*Ordinele și promisiunile lui Dumnezeu re'moite
lui Moisi.*

- 2 Și Dumnezeu vorbi cătră Moisi, și-i dise:
3 Eu sînt Iehova, care m'arătăi lui Abra-
am, lui Isaac și lui Iacob, ca Dumnezeu
a totu-puternic, dară cu numele meu de
4 Iehova nu li fui lor canoscut. Și eu în-
tăriu și legământ cu d'inșii, ca să dau
lor pământul Canaan, pământul petre-
cerei lor, în care ei au petrecut. Și eu
5 mai audiui și suspinul fiilor lui Israel, pre
cari Egipteni i asuprescu, și mi-amu adus
6 aminte de legământul meu. Dreptu aceea
spune fiilor lui Israel: Eu sînt Iehova; și
v'voi scote pre voi din apăsarea Egipteni-
lor, și v'voi scăpa din servitutea lor,
și eu v'voi mēntui pre voi cu brațu înalt
7 și cu judecată mare. Și v'voi lua pre
voi de poporul meu, și v'voi fi Dumnezeul
vostru, și veți cunósce, că eu sînt Iehova Dum-
nezeul vostru care v' scote pre voi din apē-
sarea Egiptenilor; Și v'voi duce în pā-
mēntul, pentru care amu rēdicat mână
mea, că-lu voi da lui Abraam, lui Isaac și
lui Iacob; da, pre acesta l'u voi da voi
de moscenire. Eu sînt Iehova!
9 Și Moisi spuse aceste fiilor lui Israel,
dară ei nu ascultară pre Moisi pentru mic-
șurimea lor de suflet și pentru munca lor
cea grea.
10 Și Iehova vorbi cătră Moisi, dicēndu:
11 Mērgi și di lui Faraon, regele Egiptului, ca
să lase să mērgă pre fiu lui Israel din pā-

mēntul se. Și Moisi vorbi înaintea lui 12
Iehova, și dise: Ecce, fiu lui Israel nu mē
ascultă pre mine, apoi cum mē va asculta
Faraon? Mai alesu că eu sînt greu la cu-
vēnt. Și Iehova vorbi cătră Moisi și că- 13
tră Aaron, și li ordină să mērgă la fiu lui
Israel și la Faraon, regele Egiptului, ca
să scotă pre fiu lui Israel din pământul
Egiptului.

*Fii lui Ruben și ai lui Simeon; genealogia
lui Moisi și a lui Aaron.*

Acestia sînt capii caselor părinților 14
lor: Fii lui Ruben, întēi-născutul lui
Israel: Hanoch și Pallu, Hezron și Carmi.
Acele sînt familiile lui Ruben. *Și fiu lui 15
Simeon: Jemuel și Jamin și Ohad și
Jachin și Zohar și Saul, fiul din Ca-
nane. Aceste sînt familiile lui Simeon.
Și aceste sînt numele filor lui Levi 16
dupre generațiunile lor: Gherșon și Ko-
hat și Merari; și anii vieței lui Levi au
fostu o sută trei-deci și șapte de ani. *Fiu 17
lui Gherșon: Libni și Șimi dupre familiile
lor. Și fiu lui Kohat: Amram și Izhar 18
și Hebron și Uzziel; și anii vieței lui
Kohat au fostu o sută trei-deci și trei de
ani. Și fiu lui Merari: Mahali și Muși; a- 19
ceste sînt familiile lui Levi dupre genera-
țiunile lor. Și Amram luă de femeă pre
Iochebed, matusa sa, care i născu lui pre 20
Aaron și pre Moisi; și anii vieței lui Am-
ram au fostu o sută trei-deci și șapte de
ani. Și fiu lui Izhar: Korah și Nefeg 21
și Zitri. Și fiu lui Uzziel: Mișael și Elza-
fan și Zitri. Și Aaron i luă de femeă 23
pre Elișeba, fiia lui Amminadab, pre sora
lui Nașon, care i născu lui pre Nadab și
pre Abihu și pre Eleazar și pre Itamar.
Și fiu lui Korah: Assir și Elkanah 24
și Abiasaf: Aceste sînt familiile Kora-
hiților. Și Eleazar, fiul lui Aaron, 25
i luă de femeă pre una din fetele lui Pu-
tiel, care i născu lui pre Fineas: a-
cestia sînt capii părinților Leviților dupre
familiile lor.

Acestia sînt aceia Moisi și Aaron, cătră 26
cari dise Iehova: Scoteți pre fiu lui Israel
din pământul Egiptului dupre oștirile lor.
Acestia sînt, cari vorbiu cu Faraon re- 27
gele Egiptului, ca să scotă din Egipt
fiu lui Israel; acesti Moisi și Aaron.

a Cap. 6. 9.	Ioan. 8. 58.	Ps. 81. 6. &	Cap. 29. 45, 46.
—	Apoc. 1. 4.	136. 11. 12.	Deut. 29. 13.
Cap. 3. 19.	e Fac. 15. 18. &	j Cap. 15. 13.	Apoc. 21. 7.
Cap. 11. 1. &	17. 4. 7.	Deut. 7. 8.	m Cap. 5. 4, 5.
12. 31, 33, 39.	f Fac. 17. 8. &	1 Cron. 17. 21.	Pa. 81. 6.
e Fac. 17. 1. &	28. 4.	Noem. 1. 10.	n Fac. 15. 18. &
35. 11. & 48. 3.	g Cap. 2. 24.	k Deut. 4. 20. &	26. 3. & 28.
d Cap. 3. 14.	h Vers. 2, 8, 29.	7. 6. & 14. 2. &	13. & 35. 12.
Pa. 68. 4. &	i Cap. 3. 17. &	26. 18.	o Cap. 5. 21.
58. 18.	7. 4.	2 Sam. 7. 24.	p Vers. 9.
	Deut. 26. 8.	l Fac. 17. 7, 8.	q Vers. 20.

Cap. 4. 10.	v Num. 26. 57.	Num. 3. 30.	Ioa. 24. 33.
Ier. 1. 6.	1 Cron. 6. 2.	b Rut. 4. 19, 20.	f Vers. 13.
r Fac. 46. 9.	18.	1 Cron. 2. 10.	g Cap. 7. 4. &
1 Cron. 5. 3.	z 1 Cron. 6. 19.	Mat. 1. 4.	12. 17, 51.
e Fac. 46. 10.	& 23. 21.	c Lev. 10. 1.	Num. 33. 1.
1 Cron. 4. 24.	y Cap. 2. 1, 2.	Num. 3. 2. &	h Cap. 5. 1, 3. &
t Fac. 46. 11.	Num. 26. 59.	26. 60.	7. 10.
Num. 3. 17.	z Num. 16. 1.	1 Cron. 6. 3. &	i Vers. 13.
1 Cron. 6. 1, 16.	1 Cron. 6. 37.	24. 1.	Cap. 32. 7. &
u 1 Cron. 6. 17.	38.	d Num. 26. 11.	33. 1.
& 23. 7.	a Lev. 10. 4.	e Num. 25. 7, 11.	Pa. 77. 20.

Dumnezeu mai dă ordine lui Moisi și lui Aaron; toéglul lui Aaron se preface în șerpe.

- 28 Și a fost, cându vorbi Iehova către
29 Moisi în pământul Egiptului, Iehova vorbi
lui Moisi, dicendū: *Eu sūnt Iehova; *spu-*
ne lui Faraonū, regele Egiptului, tôte câte
30 ți-amū disū. Și Moisi dise lui Iehova:
Eccē *eu sūnt* greu la cuvēntū, cumū darā
7 Faraonū mē va asculta? Și Iehova dise
lui Moisi: Eccē eu te-amū pusū pre tine sã
fi *„dumnezeu* lui Faraonū, și Aaronū, fra-
2 tele teū, va fi *„profetul* teū. Tu tôte sã
„vorbeci câte ți-amū ordinatū; și Aaronū,
fratele teū, sã le spunā lui Faraonū, ca elū
sã lase pre fiiū lui Israelū din pământulū
3 seū. Și *„eu* voiū învērtoșā ānima lui Fara-
onū, și *„voiū* immulți *„semnele* mele și minu-
4 nile mele in pământulū Egiptului. Și Fara-
onū nu va asculta de voi; *„erū* *„eu* voiū
pune mână pe Egiptū, și voiū scôte oștirile
mele, pre poporulū meū, pre fiiū lui Israelū
din pământulū Egiptului *„prin* mari judecāți.
5 Atuncī Egiptenii *„vorū* cunósce, cã eu *„sūnt*
Iehova, cându *„voiū* intinde mână mea preste
Egiptū, și voiū scôte pre fiiū lui Israelū din
medilocolū lorū.
6 Și Moisi și Aaronū *„făcurā* dupā cumū
7 Iehova li ordinā; ei așa făcurā. Și Moisi *era*
de *„optū-șeci* de ani, și Aaronū de optū-șeci
și trei de ani, cându vorbirā către Faraonū.
8 Și Iehova vorbi către Moisi și către
9 Aaronū, dicendū: De vi va dice Faraonū:
„Faceți o minune; atuncī tu sã dici lui Aa-
ronū: „Iea toéglul teū, și-lū aruncā înaintea
lui Faraonū, și elū se va preface in șerpe.
10 Atuncī Moisi și Aaronū intrarā la Fara-
onū, și făcurā *„dupā* cumū a fostū ordinatū
Iehova: Aaronū aruncā toéglul seū înai-
ntea lui Faraonū și a servilorū seū, și
11 *„se* prefăcu in șerpe. Atuncī Faraonū *„chiă-*
mā pre înțelepți și pre *„fermăcători*; și a-
cesti încântători ai Egiptului *„făcurā* și ei
12 asemenea cu fermăcătoriele lorū. Fie-care
și aruncā toéglul seū, și ele se prefăcurā
in șerpī; darā toéglul lui Aaronū înghiți pre
13 toegele lorū. Și ānima lui Faraonū s'în-
vērtoșā, și elū nu ascultā de d'înșii, *„dupā*
cumū li spusese Iehova.

Āntēia plagā asupra Egiptului—apa prefăcută in sange.

- 14 Și Iehova dise lui Moisi: „Ānima lui Fara-
onū s'a învērtoșatū, elū nu voescē a lāsa pre
15 poporū. Morgi la Faraonū mâne demā-

nētā, eccē, elū va eși la apă; atuncī tu sã
staī înaintea lui pe termulū fluviului, și
iea in mână *„toéglul* care s'a prefăcutū in
șerpe; Și-ī di: Iehova, *„Dumnezeul* Ebrei- 16
lorū m'a trāmesū către tine, ca sã-ți dici:
Lasā pre poporulū meū sã mērgā, *„ca* elū
sã-mī servescā in pustiiū; și eccē tu până
acumū n'ai ascultatū. Așa dice Iehova: In- 17
tru acēsta *„vei* cunósce cã eu *„sūnt* Iehova;
eccē eu cu toéglulū care-lū *„ținū* in mână
voiū lovi apa cea din fluviū, și *„se* va pre-
face *„in* sange. Și pescii cei ce *„sūnt* in flu- 18
viū vorū muri, și totū fluviulū se va imputi;
și Egiptenii se vorū *„ingreșoșā* fôrte a bē din
apa fluviului.

Si Iehova dise lui Moisi: Di lui Aaronū: 19
Iē-ți toéglul teū, și-ți *„intinde* mână ta preste
apele Egiptului, preste riurile lorū, preste
fluviele lorū, preste lacurile lorū și preste
tôte bălțele lorū de apă; și ele se vorū preface
in sange, și va fi sange in totū pământulū
Egiptului, precumū și in vasele de lemne
și cele de pētrā.

Si Moisi și Aaronū făcurā așa dupā cumū 20
ordinase Iehova; și elū *„rēdicāndu-și* toé-
glul, lovi apa fluviului înaintea ochilorū
lui Faraonū și a servilorū seū, și tôte *„a-*
pele din fluviū se prefăcurā in sange. Și 21
pescii cari *eraū* in fluviū murirā, și flu-
viulū se imputi; și Egiptenii nu *„puturā*
bē apă din fluviū, și era sange in totū pā-
mēntulū Egiptului. *„Și* încântătorii din E- 22
giptū făcurā asemenea cu fermăcătoriele
lorū; și ānima lui Faraonū se învērtoșā, și
nu ascultā de d'înșii, *„dupā* cumū disese
Iehova. Și Faraonū înturnāndu-se, intrā 23
in casa sa, și nici la acēsta nu plecā āni-
ma sa. Și totī Egiptenii sēparā împrejurulū 24
fluviului, căutāndū apă sã bē; cã nu puteau
bē din apa fluviului. Și se implinirā șapte 25
dile de cându Iehova lovi fluviulū acela.

A dūoa plagā—bróscele.

DUPĂ acestea dise Iehova lui Moisi: In- 8
trā la Faraonū, și vorbesce lui: Așa
dice Iehova: Lasā pre poporulū meū *„ca* sã
mērgā sã-mī servescā. Și de *„nu* vei voi de 2
a-lū lāsa, eccē eu voiū bate cu *„brósce* totū
cuprinsulū teū. Și riulū va foi de brósce, 3
cari se vorū sui și vorū veni la casa ta, in
„camara de dormitū a ta, și pe patulū teū,
și in casele servilorū tei, și in ale poporu-
lui teū, și in cuptórele tale și in covețele

j Vers. 2.
k Vers. 11.
Cap. 7. 2.
l Vers. 12.
Cap. 4. 10.
—
Capulū 7.
a Cap. 4. 16.

l. 1. 10.
b Cap. 4. 16.
c Cap. 4. 15.
d Cap. 4. 21.
e Cap. 11. 9.
f Cap. 4. 7.
g Cap. 10. 1. &
11. 9.
h Cap. 6. 6.

i Vers. 17.
Cap. 8. 22. &
14. 4. 18.
Ps. 9. 16.
j Cap. 3. 20.
k Vers. 2.
l Deut. 29. 5. &
31. 2. & 34. 7.
Fapt. 7. 23, 30.

m Isa. 7. 11.
Ioan 2. 18. &
6. 30.
n Cap. 4. 2. 17.
o Vers. 9.
p Cap. 4. 3.
q Fac. 41. 8.
r 2 Tim. 3. 8.
s Vers. 22.

Cap. 8. 7, 18.
t Cap. 4. 21.
Vers. 4.
u Cap. 8. 15. &
10. 1, 20, 27.
v Cap. 4. 2, 3.
Vers. 10.
x Cap. 3. 18.
y Cap. 3. 12, 18.

& 5. 1, 3.
z Cap. 5. 2.
Vers. 5.
a Cap. 4. 9.
b Apoc. 16. 4, 6.
c Vers. 24.
d Cap. 8. 5, 6,
16. & 9. 22. &
10. 12, 21. &

14. 21, 26.
e Cap. 17. 5.
f Ps. 78. 44. &
105. 29.
g Vers. 18.
h Vers. 11.
i Vers. 3.
—

Capulū 8.
a Cap. 3. 12, 18.
b Cap. 7. 14. &
9. 2.
c Apoc. 16. 13.
d Ps. 105. 30.

- 4 tale. Așa bróscele se voru sui preste tine și preste servii tei și preste poporul tău.
- 5 Și Iehova dîse lui Moisi: Dî lui Aaron: 'Intinde-ți mîna ta cu toégul tău asupra fluviilor și asupra riurilor și asupra lacurilor, și fă să vină brósce preste pămîntul Egiptului. Și așa Aaron și întinse mîna sa preste apele Egiptului, și eșiră brósce, încât acoperiră pămîntul Egiptului. 'Și încîntătorii din Egipt făcură asemenea cu fermăcătoriale lor, și scóseră brósce preste pămîntul Egiptului.
- 8 Atunci Faraon chîmă pre Moisi și pre Aaron, și li dîse: 'Rugați-vé lui Iehova, ca să depărteze bróscele de la mine și de la poporul meu; și eu voi lăsa pre popor să mîergă, ca să sacrifice lui Iehova. Și Moisi respunse lui Faraon: Fălesce-te înaintea mea! și cândú ore ruga-mé-voi pentru tine și pentru servii tei și pentru poporul tău, ca el să curățe bróscele de la tine și de la casele tale, și numai în riuri să măi rămănă? Și el dîse: Măne. Erú Moisi dîse: Fie duple cuvîntul tău; ca tu să cunosci, că 'nu este altul ca Iehova Dumneđeul nostru: Bróscele se vor depărta de la tine și din casele tale și de la servii tei și de la poporul tău, și numai în riuri vor măi rămăné.
- 12 Și Moisi și Aaron eșiră de la Faraon; și Moisi strigă cătră Iehova pentru bróscele, cari le tramesese el preste Faraon. Și Iehova făcu duple cuvîntul lui Moisi, și bróscele muriră de prin case, de prin curți și de prin câmpuri. Și Egiptenii le adunară totú grămădi, grămădi; și se impută pămîntului. Și vedîndú Faraon că are 'usurare, i se 'invertoșă 'ánima, și nu ascultă de d'înșii, după cumú dîsesse Iehova.

A treia plagă—muscele rele.

- 16 Și Iehova dîse lui Moisi: Dî lui Aaron: Intinde-ți toégul tău, și lovesce pulberea pămîntului, ca să se prefacă în musci rele în totú pămîntul Egiptului. Și ei făcură așa: Aaron și întinse mîna sa cu toégul seú, și lovi pulberea pămîntului; și o mulțime mare de musci rele veniră asupra ómenilor și asupra vitelor; totú pulberea pămîntului se prefăcu în musci în totú pămîntul Egiptului. Și 'incîntătorii făcură asemenea cu fermăcătoriale lor, ca să scóta musci rele, dară 'nu putură; și acea mulțime de musci rele fu și asupra ómenilor

și asupra vitelor. Și încîntătorii dîseră 19 lui Faraon: Acesta este 'degetul lui Dumneđe! și totuși 'ánima lui Faraon se învertoșă, și nu-i ascultă pre d'înșii, după cumú dîsesse Iehova.

A patra plagă—musca-cânelui.

Și Iehova dîse lui Moisi: 'Scólă-te de 20 demănétă, și stai înaintea lui Faraon; éccé elú are să ésa la apă; și tu să-i dîci: Așa dîce Iehova: 'Lasă pre poporul meu să mîergă, ca să-mi servescă! Că de nu vei 21 lăsa poporul meu să mîergă, éccé, eu voi trâmète preste tine, preste servii tei și preste poporul tău și preste casele tale musca-cânelui; și casele Egiptenilor precumú și pămîntul acela, care-lú locuescú ei, se vorú imple de musca-cânelui. Și 'eu în diú a- 22 ceea voiú deosebi pămîntul Gošen, în care locuesce poporul meu, ca acolo să nu fie musca-cânelui; ca tu să cunosci, că eu Iehova sînt în acelú pămînt. Și voiú 23 face despărțire între poporul meu și poporul tău; mîne va fi acestú semn. Și 24 Iehova făcu așa; și 'veni mare mulțime de musca-cânelui în casa lui Faraon și în casele servilor seí și în totú cuprinsul Egiptului; se strică pămîntul de musca-cânelui.

Și Faraon chîmă pre Moisi și pre Aaron, și dîse: Mergeți, sacrificați Dumneđeulú vostru într'acestú pămînt! Dară 26 Moisi dîse: Nu se cuvine noú să facemú așa; căci ceea ce noi amú sacrifica lui Iehova Dumneđeulú nostru, aceea este uriciune pentru Egipteni; și dacă noi 'uriciunea Egiptenilor o amú sacrifica înaintea ochilor lor, aú ei nu ne-arú ucide cu petre? 'Cale de trei zile vomú merge în 27 pustii, și vomú sacrifica lui Iehova Dumneđeulú nostru, după cumú 'ni va dîce noú. Și Faraon dîse: Eu vé voiú lăsa pre voi 28 să mergeți, ca să sacrificați lui Iehova Dumneđeulú vostru în pustii; dară numai să nu mergeți cumú-va măi departe! 'Rugați-vé și pentru mine. Și Moisi dîse: Éccé eu 29 acumú esú de la tine, și mé voiú ruga lui Iehova, și totú musca-cânelui se va depărta mîne de la Faraon și de la servii lui și de la poporul lui. Dară să nu măi 'adaogi a ne măi încela, o Faraone! nelăsîndú pre poporú să mîergă ca să sacrifice lui Iehova.

Și Moisi eși de la Faraon, și 'se rugă 30 lui Iehova. Și Iehova făcu duple cuvîntul 31

e Cap. 7. 19.
f Ps. 74. 45. &
105. 30.
g Cap. 7. 11.
h Cap. 9. 29. &
10. 17.
Num. 21. 7.

1 Reg. 13. 6.
Papi. 8. 24.
i Cap. 9. 14.
Deut. 33. 26.
2 Sam. 7. 22.
1 Cron. 17. 20.
Ps. 86. 8.

Isa. 46. 9.
Ier. 10. 6. 7.
j Vers. 30.
Cap. 9. 33. &
10. 18. & 32.
11. Iac. 5. 16.
17. 18.

k Eccl. 8. 11.
l Cap. 7. 14.
m Ps. 105. 31.
n Cap. 7. 11.
o Luc. 10. 18.
2. Tim. 3. 8, 9.

p 1 Sam. 6. 3, 9.
Ps. 8. 3.
Mat. 12. 28.
Luc. 11. 20.
q Vers. 15.
r Cap. 7. 15.

s Vers. 1.
t Cap. 9. 4, 6.
26. & 10. 23. &
11. 6, 7. & 12.
13.
u Ps. 78. 45. &

105. 31.
v Fac. 43. 32. &
46. 34.
Deut. 7. 25.
26. & 12. 31.
z Cap. 3. 18.

y Cap. 3. 12.
z Vers. 8.
Cap. 9. 28.
1 Reg. 13. 6.
a Vers. 15.
b Vers. 12.

lui Moisi; și musca-cânelui se depărtă de la Faraon și de la servii săi și de la poporul său; nu mai rămase nici una. Dară ^cânuma lui Faraon se învârtă și astă dată, și nu lăsa pre popor să meargă.

A cincea plagă—ciuma vitelor.

9 **A**TUNC Iehova dîse lui Moisi: „Intră la Faraon, și dî lui: Așa dîce Iehova, Dumneșeul Ebreilor: Lasă pre poporul meu să meargă, ca să-mi servescă! Căci dacă ^bnu vei voi a-lă lăsa, și-lă vei mai ține, Ecce ^cmăna lui Iehova va fi preste vitele tale cele de pe câmp, preste cai, preste asini, preste cămile, preste boi și preste oi; și va fi ciumă mare. Și Iehova ^dva pune despărțire între vitele Israelitelor și între vitele Egiptenilor, și nimica nu va muri din ale fiilor lui Israel. Și Iehova ^eînsamnă lui și timpul, dîcîndu: Măne va face acēsta Iehova în pămîntul acesta.

6 Și Iehova făcu acēsta de a dîoa dî, și ^ftote vitele Egiptenilor muriră; dară din vitele fiilor lui Israel nici una nu muri. Și Faraon trămise ^gsă vedă, și ecce nici una din vitele fiilor lui Israel nu murise. Și totuși ^hânuma lui Faraon rămase învârtă, și nu lăsa pre popor să meargă.

A șesca plagă—ulceri cu beșici preste omeni și vite.

8 Și Iehova dîse lui Moisi și lui Aaron: Luați-vi mânele pline de spuză din cuptor, și Moisi să o arunce spre ceri înaintea lui Faraon; și acēsta va spulbera preste tot pămîntul Egiptului, și ⁱdintr'însa se vor face ^julceri, eșîndu în beșici preste omeni și preste vite, în tot pămîntul Egiptului.

10 Ei dară luară spuză din cuptor, și steteră înaintea lui Faraon; și Moisi o răsipi spre ceri; și se făcu ^kulceri cu beșici, eșîndu la omeni și la vite. Și ^lîncântătorii nu putură sta înaintea lui Moisi din cauza ulcerelor; că și încântătorii aveau ulceri ca și toți Egiptenii. Și Iehova învârtă ^mânuma lui Faraon, și nu ascultă pre ei, ⁿdupă cum dîsesse Iehova lui Moisi.

A șeptea plagă—grîndină și foc.

13 Și Iehova dîse lui Moisi: ^oScolă-te mâne de-demănță, și ^pstă înaintea lui Faraon, și-i dî: Așa dîce Iehova Dumneșeul Ebreilor: Lasă pre poporul meu să meargă, ca să-mi servescă! Căci eă astă dată voi tră-

mete tôte plagele mele preste tine și preste servii tăi și preste poporul tău, ^qca să cunoscî, că nu e altul asemenea mie preste tot pămîntul. Că eă acumî mi-ășu putē ^rintinde mîna mea și să te bată cu mōrte pre tine și pre poporul tău, și tu să fîi perdut de pe fața pămîntului. Dară eă ^spentru aceea te lasă să trăesci, pentru ca să-ți arētū puterea mea, și ca numele meu să se facă cunoscut preste tot pămîntul. Aă te mai scoli tu asupra poporului meu, ca să nu-lă lași să meargă? Ecce, eă mîne tot pămîntul acēstă oră voi face ^tsă cadă grîndină mare fōrte, cum nu a fost asemenea în Egipt din dîia în care s'a întemeiat și până astădî. Acumî dară, tră- ^umete să adune și tôte vitele tale, și totu ce ai tu pe câmp; că toți omenii și tôte vitele cāte se vor afla pe câmp și nu vor fî strānse în casă, cādîndu preste d'însii grāndină, vor muri.

Acela d'între servii lui Faraon, care se temu de cuvîntul lui Iehova, și scāpă pre servii săi și vitele sale în casă. Dară care ^vnu luă aminte la cuvîntul lui Iehova și lăsa pre servii săi și vitele sale pe câmp.

Și Iehova dîse lui Moisi: Intinde-ți mîna ^wta spre ceri, și va cadē ^xgrāndină preste tot pămîntul Egiptului, preste omeni și preste vite și preste tōtă ērba câmpului în pămîntul Egiptului. Moisi dară întinse ^ytoēgulū său spre ceri; și ^zIehova dede tunete și grāndină, și foc fugia pe pămînt, și ploa Iehova grāndină preste pămîntul Egiptului. Și era grāndină și foc ardetor în ^{aa}grāndină, așa de mare că asemenea nu a mai fost în tot pămîntul Egiptului, de cāndu a stat pe d'însul popor. Și grāndina ^{ab}lovi în tot pămîntul Egiptului totu de pe câmp, de la om până la vită; mai ^{ac}lovi și tōtă ērba câmpului, și strică toți arborii de pe câmp. ^{ad}Numai în pămîntul Goșen, unde ^{ae}erau fii lui Israel, acolo nu a fost grāndină.

Și Faraon trămise să chîame pe Moisi și pre Aaron, și li dîse: Eă acēstă dată ^{af}am pēcătuit; Iehova este drept, dară eă și poporul meu ^{ag}sîntemū vinovați; ^{ah}Rugați-vē dară lui Iehova, (că acumî ajunge,) ca să nu mai fie tunete și grāndină; și eă ^{ai}vē voi lăsa să mergeti, și nu veți mai rămāne. Și Moisi dîse cātră d'însul: Indată ^{aj}ce voi eși din cetate, ^{ak}mî voi ^{al}intinde mînele mele cātră Iehova, și tunetele vor în-

^c Vers. 15.
^{Cap. 4. 21.}

^{Cap. 8. 1.}

^b Cap. 8. 2.

^c Cap. 7. 4.

^d Cap. 8. 22.

^e Ps. 78. 50.

^f Cap. 7. 14. &

^g Apoc. 16. 2.

^h Deut. 28. 27.

ⁱ Cap. 8. 18, 19.

^j 2. Tim. 3. 9.

^k Cap. 4. 21.

^l Cap. 8. 20.

^m Cap. 8. 10.

ⁿ Rom. 9. 17.

^{Vede cap. 14.}

^{Prov. 16. 4.}

^{1 Petr. 2. 9.}

^o Apoc. 16. 21.

^p Ios. 10. 11.

^{Ps. 18. 13. &}

^{78. 47. & 105.}

^{32. & 148. 8.}

^{Isa 30. 30.}

^{Ezec. 38. 22.}

^{Apoc. 8. 7.}

^q Ps. 105. 35.

^r Cap. 8. 22. &

^{9. 4. 6. & 10.}

^{23. & 11. 7. &}

^{12. 13.}

^{Isa. 32. 18. 19.}

^s Cap. 10. 16.

^t 2 Cron. 12. 6.

^{Ps. 129. 4. &}

^{145. 17.}

^{Plān. 1. 18.}

^{Dan. 9. 14.}

^u Cap. 8. 8, 28.

^{& 10. 17.}

^{Fapt. 8. 24.}

^v 1 Reg. 8. 22.

^{38.}

^{Ps. 143. 6.}

^{Isa. 1. 15.}

30 ceta, și grândina nu va mai căde, ca tu să cunoscî, că ^a a lui Iehova este pământul. Câtă pentru tine și servii tei, ^v știu bine că încă nu ve temeți de Iehova Dumnezeu.

31 Și inul și orđul fură bătute, că ^a orđul
32 înspicase, și inul înflorise. Dară grăul și alacul nu se stricară, pentru că aceste se făcură mai târđiu.

33 Și Moisi eșind de la Faraon afară din cetate, ⁱ ^a întinse mânele sale cătră Iehova, și tunetele și grândina încetară, și plôia nu se mai vîrsă pe pământ. Și Faraon vădend că plôia încetă, precum și tunetele și grândina, adaose a păcătui, și-și învêr-

34 toșă ânima sa, el și servii lui. Și așa ^b ânima lui Faraon învêrtoșându-se, el nu lasă pre fii lui Israel să mîrgă, după cum disese Iehova prin Moisi.

A opta plagă — locuste.

10 **S** I Iehova dîse lui Moisi: Intră la Faraon. ^a că eă am învêrtoșat ânima lui și ânima servilor lui, ^b pentru ca să facă între d'inșii aceste semne ale mele; Și pentru ca ^c tu să spui in urechile fiului tei și ale fiului fiului tei cele ce am făcut eă in Egipt, și semnele mele cari le-am făcut in medîlocul lor, și să cunosceti că eă *sînt* Iehova.

3 Moisi dară și Aaron intrară la Faraon, și-i dîse: Așa dîce Iehova, Dumnezeu Ebreilor: Până când nu vei voi tu ^a de a te umili înaintea mea? Lasă poporul meu

4 să mîrgă, ca să servescă mie; Că dacă nu vei voi d'a lăsa poporul meu, eă eă mâne voi trâmète ^c locuste in cuprinsul tei;

5 Și voră acoperi totă fața pământului, așa că pământul nu se va vedé; și ^d voră mânca totă remășița ce a scăpat și ce vî-a rămas de grândină; și voră mânca și toți

6 arborii ce vî înverdesc pe câmp; Și ^e voră implé casele tale, și casele tuturor servilor tei, și casele tuturor Egiptenilor, ceea ce n'a vîdut părinții tei, nici părinții părinților tei, de când sînt pe pământ până in dîia de astă-đi. Și întorcendu-se se duse de la Faraon.

7 Și servii lui Faraon dîseră lui: Până când va fi nouă ^a cursă acestu om? Lasă pre omeni să mîrgă și să servescă lui Iehova Dumnezeu lor. Aă nu veđi tu încă, că

8 Egiptul este perdut. Și ei întorseră pre Moisi și pre Aaron la Faraon, care li dîse lor: Duceți-vé, și serviți lui Iehova Dumne-

deul vostru! dară cine *sînt* acei cari voră să mîrgă? Și Moisi response: Noi vomă

merge cu tînerii nostri și cu bîtrânii nostri, cu feciorii nostri, și cu fetele nîstre, cu turmele nîstre și cu cîređele nîstre; că ^a serbătore *avemă a serba* lui Iehova Și el li

10 dîse: Așa să fie Iehova cu voi, precum ve voi lăsa eă pre voi și pre copiii vostri! Veđeți că *cugetă* rîu aveți. Nu așa; ci mergeți voi bărbații, și serviți lui Iehova, că acesta ați și cerut. Și-i goniră pre ei afară de la Faraon.

Și Iehova dîse lui Moisi: ^a Intinde-ți mîna ta spre pământul Egiptului pentru locuste, ca să vină preste pământul Egiptului, și

^b să mînânce totă érba pământului, totă ce a mai rămas de grândină. Și Moisi ^c și

11 întinse toégul seă spre pământul Egiptului; și Iehova aduse preste pământ un vînt de resărită totă dîia aceea și totă nîptea; și demănétă acel vînt de resărită

12 aduse locustele. Și ^d locustele veniră preste tot pământul Egiptului, și se aședară in tot ținutul Egiptului in așa mare mulțime, încâtă ^e înaintea loră nici odată n'a mai fostă atâtea, și nici după aceste voră mai fi atâtea; Că ele ^f acoperiră privirea a tot pământul, și pământul s'a întunecat, și ele

13 ^g mîncară totă érba pământului, și tôte fructele pomilor, pre cari grândina le mai lăsase: Nu rămânea nimica verdétă pe lemne, nici in érba câmpului, in tot pământul Egiptului.

Și Faraon chiamă curênd pre Moisi 16 și pre Aaron, și li dîse: ^a Păcătuit'amă lui Iehova Dumnezeu vostru și voi. Eă cumă, rogu-te, értă-mă păcatul meu numai astă-dată; și ^b ve rugăți lui Iehova Dumne-

17 deul vostru, ca el să depărteze de la mine rumă mórtea acesta. El dară ^c eși de la 18 Faraon, și se rugă lui Iehova. Și Iehova 19 aduse un vînt de apus puternic forte, care rădică locustele, și le aruncă ^d in Marea Roșă; și nici o locustă nu mai rămase in tot cuprinsul Egiptului. Dară Iehova ^e in-

20 vêrtoșă ânima lui Faraon, și el nu lăsa pre fii lui Israel.

A noua plagă; întunecă de trei dîle; a decă plagă amenințată.

Atunci dîse Iehova lui Moisi: ^a Intinde-ți 21 mîna ta spre ceri, și se va face întunecă preste tot pământul Egiptului, încâtă întunecă se va puté pipai. Și Moisi in- 22 tinse mîna sa spre ceri, și se făcu ^b întu-

x Ps. 24. 1. Cap. 8. 12. b Cap. 7. 4. 2 Cron. 7. 14.
1 Cor. 10. 26. b Cap. 4. 21. c Deut. 4. 9. & 31. 27.
28. — Ps. 44. 1. & Iov 42. 6.
y Isa. 25. 10. Cap. 10. 71. 18. & 78. Ier. 13. 18.
z Rut. 1. 22. & 5, etc. Iac. 4. 10.
2. 23. Iool 1. 3. 1 Pet. 5. 6.
a Vers. 29. α Cap. 4. 21. & d 1 Reg. 21. 29. e Prov. 30. 27.

f Apoc. 9. 3. 1 Sam. 18. 21. 105. 34. r Cap. 8. 30.
g Cap. 9. 32. Eccl. 7. 26. m Iool 2. 2. s Iool 2. 20.
h Iool 1. 4. & 2. 1 Cor. 7. 15. n Vers. 5. t Cap. 4. 21. &
25. i Cap. 5. 1. o Ps. 105. 35. 11. 10.
j Cap. 8. 3. 21. j Cap. 7. 19. p Cap. 9. 27. u Cap. 9. 22.
k Cap. 23. 35. & Vers. 4. 5. q Cap. 9. 28. v Ps. 105. 28.
los. 23. 13. l Ps. 78. 46. & 1 Reg. 13. 6.

nerecū fōrte mare preste totū pământulū
23 Egiptului, trei dīle. Nu se vedea unulū pre
altulū, și nimenia nu se scula din loculū seū
trei dīle; * darā toți fīi lūi Israelū aveau lū-
minā in locuințele lorū.

24 Atunci Faraonū chīamā pre Moisi, și-
i dīse: Mergeți, serviți lūi Iehova, *decātu* nu-
mai turmele și ciredele vōstre vorū rămānē;
chiarū * și prunciī vōstri se potū duce cu voi.
25 Și Moisi respunse: Tu vei da nouī și sa-
crificiele și olocaustele, ca să le facemū lūi
26 Iehova Dumneḡeulū nostru; Și chiarū și
vitele nōstre vorū merge cu noi, fără să rē-
mānā măcarū unghia *de ele*; că dintr'in-
sele avemū să luāmū, ca să servimū lūi Ie-
hova Dumneḡeulū nostru; și noi nu scimū
cu ce vomū servi lūi Iehova, până ce nu
vomū merge acolo.

27 Și Iehova *inṽertoșā* ānima lūi Faraonū,
28 și elū nu voi să-i lase să mērgā. Și Fa-
raonū dīse *lūi Moisi*: Du-te de la mine, și
te feresce, ca tu mai multū să nu veḡi fața
mea; că in ḡiūa, in care vei vedē fața
29 mea, vei muri. Atunci Moisi respunse: Bine
ai ḡisū! *b* Eū mai multū nu voiū vedē fața ta.

11 **S**I Iehova dīse lūi Moisi: Incā o plagā voiū
mai aduce preste Faraonū și preste E-
giptū; și elū după acēsta vē va lāsa d'aici;
ba, *a* cāndū vē va lāsa, elū incā vē va goni cu
2 gōnā. Acumū dār spume in auḡulū popo-
rului, și-*i* ḡi, ca să imprumute fie-care de la
vecinulū seū, și fie-care femeā de la vecina sa,
3 *b* vase de argintū și vase de aurū. *c* Și Iehova
fācu ca poporulū seū să afle charū in ochiī
Egiptenilorū. Și omulū *d* Moisi se fācu mare
fōrte in pământulū Egiptului in ochiī ser-
vilorū lūi Faraonū și in ochiī poporului.

4 Și Moisi dīse: Așa dīce Iehova: *e* Pe la
medilocolū noṡṡi acēsteia voiū trece eū prin
5 medilocolū Egiptului: Și *f* totū āntēiū-nā-
scutulū va muri in pământulū Egiptului, de
la āntēiū-nāscutulū lūi Faraonū care șede
pe tronulū seū, și până la āntēiū-nāscu-
tulū servei care șede la rășniță, și toți ān-
tēiū-nāscuṡiī vitelorū: *g* Și va fi bocetū mare
6 in totū pământulū Egiptului, căruia ase-
menea n'a mai fostū, și asemenea căruia nu
7 va mai fi. *h* Darā asupra tuturorū fiilorū lūi
Israelū *i* nici unū cāne nu va ascuṡi limba sa,
nici asupra ōmenilorū nici asupra vitelorū; ca
să cunōsceti, cātā despārțire a pusū Iehova
8 între Egiptenī și Israeliṡi. Atunci *j* toți acēști
servi ai tei vorū veni la mine, și se vorū pro-
sterne mie, dīcēndū: Ești tu și poporulū in-

tregū, care-ți urmēzā ție; și eū atunci voiū eși.
Și elū eși de la Faraonū, aprinsū de mânia.

9 Și Iehova dīse lūi Moisi: *a* Faraonū nu
va asculta de voi; pentru ca *i* minunile mele
să se immulṡescā in pământulū Egiptului.

10 Și Moisi și Aaronū fācurā tōte acēste
minuni inaintea lūi Faraonū; *m* darā Iehova
inṽertoșā ānima lūi Faraonū, și elū nu lāsā
pre fīi lūi Israelū din pământulū lūi.

Instituirea Pascelorū.

12 **S**I Iehova vorbi cātrā Moisi și cātrū Aa-
ronū in pământulū Egiptului, dīcēndū:
a Acēstā lunā va fi voiū inceptulū lunelorū; 2
ea va fi voiū āntēia d'ntre lūnele anulūi.

3 Spuneți la tōtā comunitatea lūi Israelū,
dīcēndū: In ḡiūa a ḡecea a acēstei lunī fie-
care din ei să iee cāte unū mnelū dupre
casele pārinților, cāte unū mnelū de *tōtā*
casa. Și dacā o casā va fi prē micā, *ca* 4
sā māndānce unū mnelū, atunci *pārintele* să
iee și pre vecinulū seū, celū mai aprōpe
de casa sa, dupre numērulū sufletelorū; du-
pre māncarea fie-cāruia să numerați la unū
mnelū.

5 Și mnelulū să vī fie *b* fără defectū, ma-
sculū, de unū anū, d'ntre oi seū și d'ntre
capre să-lū luați. Și să-lū păstrați până 6
la a *c* patru-spre-ḡecea ḡi a acēstei lunī; și
atunci tōtā adunarea comunităței lūi Isrā-
elū să-lū juughie intre amindūoē serele.

7 Și vorū lua din sāngele *lūi*, și-lū vorū
punē pe amindūoi ușorii ușei, și pe pra-
gulū de susū in casele in cari-lū vorū mānca.

8 Și-i vorū mānca carnea lūi in nōptea acēea,
friptā la focū și cu *a* azime, și cu *erburī* a-
mari lū vorū mānca. Și dintr'insulū să nu
9 māncați nimica crudū, nici fertū in apă, ci
e friptū la focū, capulū cu piciorēle lūi și cu
māruntaele lūi. *f* Și dintr'insulū nimica să 10
nu lāsāți pe a dūoa ḡi, și dacā va rămānē
ce-va până a dūoa ḡi, cu focū să o ardeți.
Astū-feliū să-lū māncați pre elū; *fīindu-vī* 11
cōpsele vōstre incinse, incālṡāmintele in pi-
ciōrele vōstre, și toegele vōstre in mână, și
sā-lū māncați cu grābire; *cā este* *g* pasca lūi
Iehova.

12 Cā eū in nōptea acēsta voiū *h* trece prin
pământulū Egiptului, și voiū bate pre totū
āntēiū-nāscutulū din pământulū Egiptului, de
la omū până la vitā; și voiū face judecatā
13 *i* tuturorū ḡeilorū din Egiptū: *j* Eū Iehova. Și
sāngele acela va fi voiū semnu pe casele a-
cele in cari *veți* fi; ca eū vedēndū sāngele,

x Cap. 8. 22.	Capitū 11.	Ps. 106. 46.	Amos 4. 10.	i Cap. 7. 3.	Deut. 16. 1.	28. 16.	j Cap. 23. 18. &
y Vers. 8.		d 2 Sam. 7. 9.	g Cap. 12. 30.	m Cap. 10. 20.	b Lev. 22. 19.	Deut. 16. 1. 6.	34. 25.
z Vers. 10.	a Cap. 12. 31,	Est. 9. 4.	Amos 5. 17.	27.	20, 21.	d Cap. 34. 25.	g Deut. 16. 5.
a Vers. 20.	33, 39.	e Cap. 12. 12,	h Cap. 8. 22.	Rom. 2. 5. &	Mal. 1. 8, 14.	Num. 9. 11.	h Cap. 11. 4, 5.
Cap. 4. 21. &	b Cap. 3. 22. &	23, 29.	i Ios. 10. 21.	9. 22.	Ebr. 9. 14.	Deut. 16. 3.	Amos 5. 17.
14. 4, 8.	12. 35.	Amos 5. 17.	j Cap. 12. 33.	—	1 Pet. 1. 19.	1 Cor. 5. 8.	i Num. 33. 4.
b Ebr. 11. 27.	c Cap. 3. 21. &	f Cap. 12. 12,	k Cap. 3. 19. &	Capitū 12.	o Lev. 23. 5.	e Deut. 16. 7.	j Cap. 6. 2.
—	12. 36.	29.	7. 4. & 10. 1.	a Cap. 13. 4.	Num. 9. 3. &		

să trecă pe lângă voi, ca voui să nu se întemple plagă perdetore, cându voi bate pământul Egiptului.

- 14 Și acésta și să fie voui * spre amintire, ca să păziți pre ea 'serbătore lui Iehova; ca "lege perpetuă între generațiunile vóstre
- 15 o veți păzi. "Șapte zile să mâncați azime: din ziua d'anteia să scóteți totu ce este dospitú din casele vóstre, pentru că totú celú ce din ziua d'anteia și până intr'a șep-tea și va mânca pâne dospită, ° stêrpi-se-va sufletulú acela din Israelú. Erú ziua d'an-teia se va °prochiama sântă, și ziua a șep-tea și se va prochiama sântă; nici o mun-că să nu faceți în acele zile, fără numai câte sunt de nevoia spre mâncare pentru fie-care sufletú. Voi dară să păziți azimele, că eu 'in acésta și amú scosú oștirile vóstre din pământul Egiptului; păziți dară ziua acésta ca lege perpetuă între generațiunile vóstre.
- 18 'In ántéia lună, in a patru-spre-dece di a lunei d'anteia de cu séră începéndu, veți mânca azime până la ziua d'uoă-deci și una ale acestei luni, séră. "Șapte zile dospitú să nu se afle in casele vóstre; că totú celú ce va mânca dospitú, 'stêrpi-se-va sufletulú acela din comunitatea lui Israelú, fie acela străinú
- 20 séu moscénú. Nimica dospitú să nu mâncați, ci in toate locuințele vóstre să mâncați azime.

Păzirea Pascelorú.

- 21 Atunci Moisi chiamă pre toți bătrânii lui Israelú, și li díse: "Alegeti-vi, și luați voui câte unú mnelú, duple familiile vóstre, și-lú junghiați pasca. "Și luați mănunchiú de isopú, și-lú mueți in sângele celú din strachină, și cu acelú sânge din strachină °ungeți pragulú și cei d'uoí ușiori ai ușei; și nimenea să nu ésa pe ușa casei sale până demánétă. "Căci Iehova va trece, ca să bată pre Egipteni, și va vedé sângele pe pragú și pe cei d'uoí ușiori, și va trece Iehova pe lângă ușa, și °nu va lăsa pre °perdetorú să intre in casele vóstre,
- 24 ca să cê bată. Voi dară păziți lucrulú acesta ca lege pentru voi și pentru fii vóstri in eternú. Și va fi, cându veți intra in pământulú, pre care Iehova 'lú va da voui, °cumú a dísu, veți pázi cultulú acesta
- 26 "Și va fi, cându vorú díce voui fii vostr
- 27 Ce felú de cultú este acesta? Voi veți și ,

ce: "Acesta este sacrificiulú de pască lui Iehova, care trecu in Egiptú pe lângă casele fiilorú lui Israelú, cându bātu elú Egiptulú, éru casele nóstre le mântui. Și poporulú 'și 'plecă capulú și se prosternu. Și fiiú lui Is- 28 raelú se duseră, și 'făcură, după cumú ordinase Iehova lui Moisi și lui Aaronú; ei așa făcură.

Mórtea ántéiú-născuților Egiptenilorú. Ple-carea Israelitilorú din Egiptú; Sântirea celorú ántéiú-născuți.

"Și la medulú noptii °bātu Iehova totú 29 ántéiú-născutulú in pământulú Egiptului, 'de la ántéiú-născutulú lui Faraonú care ședea pe tronulú lui, până la ántéiú-născutulú captivulú din închisóre, și totú ántéiú-născutulú vitelorú. Și Faraonú se sculă in nóp- 30 tea aceea, elú și toți servii lui și toți Egipteni, și se făcu °bocetú mare in Egiptú; că nu era casă, in care să nu fie mortú. Și °elú chiamă pre Moisi și pre Aaronú nóp- 31 tea, și li díse: Sculați-vé, și eșiți din poporulú meu, 'voi și fiiú lui Israelú; mergeți și serviți lui Iehova, cumú ați dísu. "Luați-vi 32 și turmele și ciredele vóstre, cumú ați dísu; duceți-vé și mé °bine-cuvéntați și pre mine.

"Și Egipteniú siliaú pre poporú fórte, și 33 se grăbiaú să-lú facă să ésa din téra: căci díceai: °Toți perimú. Și poporulú luá alu- 34 atulú seú, mai 'nainte de a se dospí, cu covățele lorú legate in vestmintele lorú pe umeri. Și fiiú lui Israelú făcură duple cu- 35 vântulú lui Moisi, și imprumutară de la Egipteni °vase de argintú și vase de aurú și vestminte. "Și Iehova făcu ca poporulú seú 36 să afle charú la Egipteni, și ei li imprumutară lorú; și așa °ei despoiérá pre Egipteni.

Și 'fiiú lui Israelú plecândú din "Ramesesú 37 venirá la Succotú, ca la "șese sute de mii de bărbați pedestri, fără de copii. Și cu 38 ei eși amestecătură mare de străini, și turme de oi și de boi, vite multe fórte. Și 39 ei din aluátulú ce l'au scosú din Egiptú au coptú turte de azime; fiindú-că nu era dospitú; că ei °fiindú goniți de Egipteni să ésa, nu putură să întârđie, și hrană nu-și putură pregăti.

Erú locuirea fiilorú lui Israelú, câtú au 40 locuitú in Egiptú, fu °patru sute și trei-deci de ani. Și a fostú, că la încheiára a pa- 41

k Cap. 13. 9.
l Lev. 23. 4. 5.
m Reg. 23. 21.
n Vers. 24. 43.
o Cap. 13. 10.
p Cap. 13. 6. 7.
q 23. 15. & 34.
r 18. 25.
s Lev. 23. 5. 6.
t Num. 28. 17.
u Deut. 16. 3. 8.
v 1 Cor. 5. 7.

o Fac. 17. 14.
p Num. 9. 13.
q Lev. 23. 7. 8.
r Num. 28. 18.
s 25.
t Cap. 13. 3.
u Lev. 23. 5.
v Num. 28. 16.
w Cap. 23. 15. & 34. 18.
x Deut. 16. 3.
y 1 Cor. 5. 7. 8.

t Num. 9. 13.
u Vers. 3.
v Num. 9. 4.
w 10s. 5. 10.
x Reg. 23. 21.
y Ezra 6. 20.
z Mat. 26. 18. 19.
a Marc. 14. 12-16.
b Luc. 22. 7. etc.
c Ebr. 11. 28.
d Vers. 7.

y Vers. 12. 13.
z Ezech. 9. 6.
a Apoc. 7. 3. & 9. 4.
b 2 Sam. 24. 16.
c 1 Cor. 10. 10.
d Ebr. 11. 28.
e Cap. 3. 8. 17.
f Cap. 13. 8. 14.
g Deut. 32. 7.
h 10s. 4. 6.

Ps. 78. 6.
d Vers. 11.
e Cap. 4. 31.
f Ebr. 11. 28.
g Cap. 11. 4.
h Num. 8. 17. & 33. 4.
i Ps. 78. 51. & 105. 36. & 135. 8. & 136. 10.
j Cap. 4. 23. &

11. 5.
j Cap. 11. 6.
k Prov. 21. 13.
l Amos. 5. 17.
m Iac. 2. 13.
n Cap. 11. 1.
o Ps. 105. 38.
p Cap. 10. 9.
q Cap. 10. 26.
r Cap. 27. 34.
s Cap. 11. 8.

Ps. 105. 38.
p Fac. 20. 3.
q Cap. 3. 22. & 11. 2.
r Cap. 3. 21. & 11. 3.
s Fac. 15. 14.
t Cap. 3. 22.
u Ps. 105. 37.
v Num. 33. 3. 5.
w Fac. 47. 11.

o Fac. 12. 2. & 46. 3.
p Cap. 38. 26.
q Num. 1. 46. & 11. 21.
r Cap. 6. 1. & 11. 1.
s Vers. 33.
t Fac. 15. 13.
u Eapt. 7. 6.
v Gal. 3. 17.

tru sute și trei-deci de ani, tocmai într'aceiași zi, * toate oștirile lui Iehova eșiră din pământul Egiptului.

42 Acésta este ^a nópcea, ce trebuie a se păzi lui Iehova, căci *atunci* i-a scos el pre d'înșii din pământul Egiptului; acésta este nópcea, ce trebuie a se păzi lui Iehova de cătră toți fiii lui Israel în generațiunile lor.

43 Și Iehova dîse lui Moisi și lui Aaron: Acésta este ^b legea pascelor: nici un străin

44 nu va mânca dintr'însa. Dară totu servul, cu argint cumpărat, după ce-lu ve ^c circumcide, va mânca dintr'însa. ^d Străin și

45 năimitu nu va mânca dintr'însa. *Pasca* se va mânca într'o singură casă, și din carnea ei nu veți scote *nimica* afară din casă; * și

46 oșu dintr'însa să nu sdrobiți. ^e Tótă comunitatea lui Israel va face acésta. Și ^f un străin, de va locui cu tine, și de va voi

47 să facă pasca lui Iehova, acela se va circumcide tótă partea bărbătescă, și atunci se va apropia el ca să facă acésta: și acela va fi ca și un moscénu al țerei; dară

48 nici un necircumcis nu va mânca din ea. ^g O lege va fi pentru moscénul și pentru străinul ce va locui între voi.

49 ^h O lege va fi pentru moscénul și pentru străinul ce va locui între voi.

50 Și toți fiii lui Israel făcură, cum ordină Iehova lui Moisi și lui Aaron; ei așa făcură.

51 Și acésta a fostu tocmai în ziua aceea, cându scose Iehova pre fii lui Iehova din pământul Egiptului ⁱ duple oștirile lor.

13 **S**i Iehova vorbi cătră Moisi, dîcend: ^j Sântesce-mi pre totu întâi-născutul, pre totu celu ce deschide matricea între fii lui Israel, de la om pînă la vită, aceia ai mei *sunt*.

3 Și Moisi dîse poporului: ^k Aduceți-vi aminte de ziua acésta, în care ați eșitu din Egipt, din casa servitutei; că Iehova ^l cu mână tare v'a scos pre voi d'acolo. ^m Intr'însa

4 să nu mâncați dospitu. ⁿ Voi astă-ți eșiți în luna Abib. Și va fi, cându te va ^o duce pre tine Iehova în pământul Cananeilor, alu Heteilor, alu Amoreilor, alu Heveilor și alu Iebuseilor, pre care el ^p cu jurământu l'a promis părinților tei, că ți-lu va da ție, în pământul în care curge lapte și miere, atunci ^q să păzesci acestu cult în

6 luna acésta. ^r Șapte zile să mâncați azime, și într'a șeptea zi *să fie* serbătoare lui Iehova. Azime să mâncați în cele șapte zile, și ^s să nu se vedă la tine dospitu, nici mă-

caru aluat dospitu în toate ținuturile tale. Și în ziua aceea să ^t spu filor tei, dîcend: ^u Acesta facem spre amintire de ceea ce Iehova făcu mie, cându eșii din Egipt.

8 Și acésta să fie ție spre ^v semn pe mână ta și spre amintire înaintea ochilor tei, ca legea lui Iehova să fie în gura ta; că cu mână tare te-a scos pre tine Iehova din Egipt. ^w Să păzesci dară acésta lege în

10 toți ani la timpul se.

11 Și va fi, cându te va duce pre tine Iehova în pământul Cananeilor, cum a jurat ție și părinților tei, și-lu va da ție, ^x Atunci ve trece lui Iehova totu ce deschide

12 matricea, și totu ce deschide pantecele dintre vitele tale, și partea bărbătescă *va fi* lui Iehova. Și ^y totu întâi-născutul asinei

13 ve rescumpă cu inel; și de nu o ve rescumpă, ^z i ve frânge gutul. Dară pre totu întâi-născutul de om între fii tei

14 ^{aa} ve rescumpă.

15 ^{ab} Și va fi, dacă în viitoru te va întreba fiul tei, dîcend: Ce *însemnă* acésta? Tu ve dîce lui: ^{ac} Cu mână tare ne-a scos pre noi Iehova din Egipt din casa servitutei; și se întemplă, ca Faraon să fie cu

16 ^{ad} animă impetrită și nu ne lăsă să eșim, atunci ^{ae} Iehova omori pre totu întâi-născutul din pământul Egiptului, de la întâi-născutul omenilor pînă la întâi-născutul vitelor: pentru aceea sacrificu eu lui Iehova totu ce deschide matricea, partea

17 bărbătescă; ^{af} Er pre totu întâi-născutul fiilor mei ^{ag} lă rescumpăr. Și acésta

18 va fi ție spre ^{ah} semn pe mână ta și spre legături de amintire între ochii tei, că cu mână tare ne-a scos pre noi Iehova din Egipt.

19 *Călătoria Israelilor. Faraon ^{ai} urmăresce, și se perde cu armata sa.*

20 Și a fostu, după ce Faraon demise pre popor, Dumneđu nu-i conduse pre d'înșii prin calea pământului Filistenilor, de și era mai aprôpe; că Dumneđu dîse: Ca nu cumu-va poporul vedend resbelul, să-i

21 ^{aj} pară reu, și *eră-și* să se ^{ak} întorcă în Egipt: Ci Dumneđu ^{al} făcu ca poporul să ocălescă pe calea din pustii spre Marea Roșă. Și fii lui Israel eșiră înarmați din pământul Egiptului.

22 Și Moisi luă cu sine osemintele lui Iosuf; căci *Iosuf* jurase pre fii lui Israel, că

caru aluat dospitu în toate ținuturile tale. Și în ziua aceea să ^t spu filor tei, dîcend: ^u Acesta facem spre amintire de ceea ce Iehova făcu mie, cându eșii din Egipt.

8 Și acésta să fie ție spre ^v semn pe mână ta și spre amintire înaintea ochilor tei, ca legea lui Iehova să fie în gura ta; că cu mână tare te-a scos pre tine Iehova din Egipt. ^w Să păzesci dară acésta lege în

10 toți ani la timpul se.

11 Și va fi, cându te va duce pre tine Iehova în pământul Cananeilor, cum a jurat ție și părinților tei, și-lu va da ție, ^x Atunci ve trece lui Iehova totu ce deschide

12 matricea, și totu ce deschide pantecele dintre vitele tale, și partea bărbătescă *va fi* lui Iehova. Și ^y totu întâi-născutul asinei

13 ve rescumpă cu inel; și de nu o ve rescumpă, ^z i ve frânge gutul. Dară pre totu întâi-născutul de om între fii tei

14 ^{aa} ve rescumpă.

15 ^{ab} Și va fi, dacă în viitoru te va întreba fiul tei, dîcend: Ce *însemnă* acésta? Tu ve dîce lui: ^{ac} Cu mână tare ne-a scos pre noi Iehova din Egipt din casa servitutei; și se întemplă, ca Faraon să fie cu

16 ^{ad} animă impetrită și nu ne lăsă să eșim, atunci ^{ae} Iehova omori pre totu întâi-născutul din pământul Egiptului, de la întâi-născutul omenilor pînă la întâi-născutul vitelor: pentru aceea sacrificu eu lui Iehova totu ce deschide matricea, partea

17 bărbătescă; ^{af} Er pre totu întâi-născutul fiilor mei ^{ag} lă rescumpăr. Și acésta

18 va fi ție spre ^{ah} semn pe mână ta și spre legături de amintire între ochii tei, că cu mână tare ne-a scos pre noi Iehova din Egipt.

19 *Călătoria Israelilor. Faraon ^{ai} urmăresce, și se perde cu armata sa.*

20 Și a fostu, după ce Faraon demise pre popor, Dumneđu nu-i conduse pre d'înșii prin calea pământului Filistenilor, de și era mai aprôpe; că Dumneđu dîse: Ca nu cumu-va poporul vedend resbelul, să-i

21 ^{aj} pară reu, și *eră-și* să se ^{ak} întorcă în Egipt: Ci Dumneđu ^{al} făcu ca poporul să ocălescă pe calea din pustii spre Marea Roșă. Și fii lui Israel eșiră înarmați din pământul Egiptului.

22 Și Moisi luă cu sine osemintele lui Iosuf; căci *Iosuf* jurase pre fii lui Israel, că

z Cap. 7. 4.	Num. 9. 13.	15.	Deut. 16. 3.	i Cap. 12. 15, 16.	Isa. 49. 16.	Deut. 15. 19.	r Vers. 3.
Vers. 51.	g Num. 9. 14.	Cap. 22. 29.	c Cap. 6. 1.	j Cap. 12. 19.	Ier. 22. 24.	Ezec. 44. 30.	s Cap. 12. 29.
a Vede Deut. 16. 6.	h Num. 9. 14. & 15. 15, 16.	30. & 34. 19.	d Cap. 12. 8.	k Vers. 14.	Mat. 23. 5.	o Cap. 34. 20.	t Vers. 9.
b Num. 9. 14.	Gal. 3. 28.	Lev. 27. 26.	e Cap. 23. 15. & 34. 18.	l Cap. 12. 26.	m Cap. 12. 14, 24.	u Num. 18. 15.	u Cap. 14. 11, 12.
c Fac. 17. 12, 13.	i Vers. 41.	Num. 3. 13. & 8. 16, 17. & 18.	Deut. 16. 1.	Cap. 12. 14.	n Vers. 3.	p Num. 3. 46. 47. & 18. 15, 16.	v Deut. 17. 16.
d Lev. 23. 10.	j Cap. 6. 26.	15.	f Cap. 3. 8.	Num. 15. 39.	Cap. 23. 29. & 34. 19.	q Cap. 12. 26.	w Cap. 14. 2.
e Num. 9. 12.	—	Deut. 15. 19.	g Cap. 6. 8.	Deut. 6. 8. & 11. 18.	Lev. 27. 26.	Deut. 6. 20.	x Num. 33. 6, etc.
f Ioan 19. 33, 36.	Capitul 18.	Luc. 2. 23.	h Cap. 12. 25, 26.	Prov. 1. 9.	Num. 8. 17. & 18. 15.	Ios. 4. 6, 21.	
j Vers. 6.	a Vers. 12, 13,	b Cap. 12. 42.					

dicându: "Dumnezeu vă va cerceta pre voi, și voi veți duce oșele mele de aici.

- 20 Și "plecându din Succot, tăbărâra în Etham, carele este la marginea pustiului.
- 21 Și "Iehova mergea înaintea lor, ziua în stâlp de năor, spre a li arăta calea, erau noptea în stâlp de foc, spre a lumina lor, ca ei să potă merge ziua și noptea:
- 22 Stâlpul de năor nu se depărta ziua de dinaintea poporului, nici stâlpul de foc noptea.

- 14 Si Iehova vorbi către Moisi, dicându: Spune fiilor lui Israel, "ca să se întorcă, și să tăbărescă înaintea "Pihahirotilui, între "Migdol și mare, față cu Bală-Zefon; în dreptul lui să tăberăți, lângă mare.
- 3 Ca Faraon va dice despre fiii lui Israel: "Ei s'au rătăcit prin țară, pustiul i-a închis. Și "eu voi învertoșa anima lui Faraon, ca el să-i urmărescă pre ei; și eu "mă voi glorifica în Faraon și în totă armata lui; "și Egiptenii vor cunosc că eu sunt Iehova. Și ei făcăr așa.

- 5 Și dându-se în scire regelui din Egipt, că poporul fuge, "anima lui Faraon și a servilor lui în privirea poporului se schimbă, și diseră: Ce este acesta ce am făcut noi, de am lăsat pre Israel să mergă și să nu mai servescă noui? Și elu înhamă la carul se, și luă poporul se cu sine;
- 7 Și luă "șese sute de car alese și tote carele din Egipt, și preste tote puse căpitii.
- 8 Și Iehova "învertoșă anima lui Faraon, regele Egiptului, și ci urmăriră pre fii lui Israel. Dară "fiii lui Israel esiră cu mână înaltă. Și "Egiptenii urmăriră pre ei, toti caii și carele lui Faraon și călăreții lui și totă armata; și i ajunseră, tăbărâți fiind la Pihahirotil lângă mare în dreptul Bală-Zefonului.
- 10 Și când Faraon se apropiă, fii lui Israel și rădicară ochii, și ecce Egiptenii veniau în urma lor; și fii lui Israel se temură "forte, și "strigară către Iehova: "Și diseră lui Moisi: A nu erau morminte în Egipt, de ne-ai scos pre noi să murim în pustii? Ce este acesta ce ni-ai făcut noi, că ne-ai scos din Egipt? "A nu era acesta cuvântul, care l'am vorbită către tine în Egipt, dicându: Lasă-ne, și vom servi Egiptenilor? Că mai bine era pentru noi, ca să servim Egiptenilor, decât să murim în pustii.

Atunci Moisi dise poporului: "Nu vă temeți, puneți-vă și acceptați să vedeți mântuirea cea de la Iehova, pre care o va face voi astăzi: Că acesti Egipteni, pre cari i vedeți voi astăzi, nu-i veți mai vedé în etern. "Iehova se va lupta pentru voi, voi deci "tăceți.

Și Iehova dise lui Moisi: Ce strigi către mine? di fiilor lui Israel, ca să plece. Eră tu "rădică-ți toégul te, și-ți întinde mână ta spre mare, și o despica pre ea; și fii lui Israel vor trece prin mare pe uscat. Că ecce eu voi "învertoșa anima Egiptenilor, ca ei să intre în urma lor, și eu mă voi "glorifica în Faraon, și în totă oștea lui, în carele lui și în călăreții lui. Și Egiptenii "vor cunosc, că eu sunt Iehova, când mă voi glorifica în Faraon, în carele și călăreții lui.

Atunci ângerul Domnului, "carele mergea înaintea taberei lui Israel, plecă, și merse în urma lor; și stâlpul de năor se rădică d'inaintea lor, și stete d'napoia lor. Și elu veni între tabăra Egiptenilor și între tabăra lui Israel. Și "elu pentru unii era năor întunecos, erau altora li lumina noptea, încât unii de alții nu se apropiară totă noptea.

Și Moisi "întinându-și mână sa spre mare, Iehova printr'un vânt de resărit făcu ca marea să se retragă totă noptea, și "marea o făcu uscată, și apa se "despica. Și "fii lui Israel merseră în medi-locul mării pe uscat; și apa li era lor ca un "părete d'a drepta și d'a stanga.

Și Egiptenii luându-se după d'inșii, intrară în urma lor în mare, adevă toti caii lui Faraon, carele lui și călăreții lui. Și era pe la veghierea demăneței, și "Iehova din stâlpul de foc și de cel de năor căută asupra armatei Egiptenilor, și armata Egiptenilor o turbură; Și depărta rotele carălor lor, încât le duceau cu greutate. Atunci diseră Egiptenii: Să fugim de dinaintea lui Israel, că Iehova "se luptă pentru d'inșii asupra Egiptenilor! Și Iehova dise lui Moisi: "Întinde-ți mână ta spre mare, și apa se va întorce preste Egipteni, preste carele lor și preste călăreții lor. Și Moisi "și întinse mână sa spre mare, și marea despre ziua se "întorse în puterea

Fac. 50. 25.
Ios. 24. 32.
Fapt. 7. 16.
Num. 33. 6.
Cap. 14. 19.
24. & 40. 38.
Num. 9. 15. &
10. 34. & 14.
14.
Deut. 1. 33.
Neom. 9. 12,
19.

Ps. 78. 14. &
99. 7. & 105.
39.
Isa. 4. 5.
1 Cor. 10. 1.
—
Capit. 14.
a Cap. 13. 18.
b Num. 33. 7.
c Ier. 44. 1.
d Ps. 71. 11.
e Cap. 4. 31. &

7. 3.
f Cap. 9. 16.
Vers. 17. 18.
Rom. 9. 17, 22,
23.
g Cap. 7. 5.
h Ps. 105. 25.
i Cap. 15. 4.
j Vers. 4.
k Cap. 6. 1. &
13. 9.
Num. 33. 3.

l Cap. 15. 9.
Ios. 24. 6.
m Ios. 24. 7.
Neom. 9. 9.
Ps. 34. 17. &
107. 6.
n Ps. 106. 7. 8.
o Cap. 5. 21. &
6. 9.
p 2 Cron. 20. 15,
17.
Isa. 41. 10, 13,

14.
q Vers. 25.
Deut. 1. 30. &
3. 22. & 20. 4.
Ios. 10. 14, 42.
& 23. 3.
2 Cron. 20. 29.
Neom. 4. 20.
Isa. 31. 4.
r Isa. 30. 15.
s Vers. 21. 26.
Cap. 7. 19.

t Vers. 8.
Cap. 7. 3.
u Vers. 4.
v Vers. 4.
z Cap. 13. 21. &
23. 20. & 32.
34.
Num. 20. 16.
Isa. 63. 9.
y Vede Isa. 8.
14.
2 Cor. 4. 3.

z Vers. 16.
a Ps. 66. 6.
b Cap. 15. 8.
c Ios. 3. 16. &
4. 23.
d Num. 9. 11.
e Ps. 74. 13. &
106. 9. & 114.
3.
f Isa. 63. 12.
g Vers. 29.
Cap. 15. 19.

Num. 33. 8.
Ps. 66. 6. & 78.
13.
Isa 63. 16.
1 Cor. 10. 1.
Ebr. 11. 29.
d Hab. 3. 10.
e Vede Ps. 77.
17, etc.
f Vers. 11.
g Vers. 16.
h Ios. 4. 18.

- sa la loculū ei; și Egiptenii fugindū o intim-
pinară. Așa Iehova 'aruncă pre Egipteni in
28 međi-loculū mării. Și 'intorcându-se apa in-
napoi, 'acoperi carēle și pre călăreții din totă
osteā lui Faraonū, cari intraseră după Israeliți
in mare; nici unulū dintr'înșii nu mai rămase.
29 Dară 'fiii lui Israelū trecură pe uscatū prin
međi-loculū mării, și apa li-a fostū lorū pă-
rete d'a drépta și d'a stānga.
30 Astū-feliū 'mētui Iehova pre Israelū in
diūa aceea de mână Egiptenilorū, și Israelū
'vedu pre Egipteni morți pe țermulū mă-
rei. Și Israelū vedu mână cea tare, care
31 Iehova o arētā in contra Egiptenilorū. Și
poporulū se temu de Iehova, și 'cređu lui
Iehova și lui Moisi servulū seū.

Cântarea fiilorū lui Israelū.

- 15 **A**TUNCĪ 'Moisi și fiii lui Israelū cântară
acéstā cântare lui Iehova, și dīserā:
Voiū 'cânta lui Iehova, că mărețū s'a
[măritū,
Pre calū și pre călăreți 'i-a aruncatū in mare.
2 Tăria mea și 'lauda mea este Iehova,
Și-mi fu mie mēntuire.
Acesta este Dumneđeulū meū, și-lū voiū lă-
[uda pre d'insulū;
Dumneđeulū 'părintelū meū, și-lū voiū 'înălța
[pre d'insulā.
3 Iehova este 'resboinicū mare, Iehova este
[numele lui;
4 Carēle lui 'Faraouū și osteā lui a aruncatū
[in mare,
'Aleșii și căpiteniele lui s'aū afundatū in Ma-
5 'Adūncimea 'i-a acoperitū pre ei, [rea-Roșiā.
'Afundatu-s'aū intru adūncime, ca și o pētrā.
6 'Drépta ta, Iehova, s'a măritū prin tăriā;
Drépta ta, Iehova, a sfărāmatū pre neamicū.
7 Prin mărirea 'majestāței tale sdrobesci tu
[pre impotrivorii tei;
Tu trāmeți mânia ta, care-i 'mistuesce o ca
[pre mirisce.
8 'La suflarea nărilorū tale apele s'aū grā-
[măditū;
Și 'fluvie curgētori aū statū ca o movilā,
Inchēgatū-s'aū adūncurile in međi-loculū
[mării.
9 'Neamiculū dīcea: Voiū urmări, 'i voiū ajunge,
Voiū 'impărți prada, sufletulū meū se va sã-
[tura de d'înșii,

- Trage-voiū sabia mea, mână mea 'i va stērpi.
Tu ai 'suflatū cu suflarea ta, și 'marea 'i-a 10
[acoperitū pre d'înșii,
Ca plumbulū s'aū afundatū in ape puternice.
'Cine este asemenea ție intre dēi, Iehova? 11
Cine este ca tine 'mărețū in sântire,
Infricoșatū in laude, 'făcētorū de minuni?
Intins'ai 'drépta ta, și pāmēntulū 'i-a inghi- 12
[titū pre d'înșii.
Tu prin indurarea ta ai 'condusū poporulū 13
[acesta, pre care l'ai mēntuitū,
Și cu puterea ta 'lū îndreptaiū la 'locuința
[ta cea sântā.
'Audit'aū popórele, și s'aū cutremuratū, 14
'Tremurū a cuprinsū pre locuitorii Palestinei.
'Atunci se turburāră 'domnitorii Edomului, 15
Cutremurū a cuprinsū pre 'puternicii din
Se topiră 'toti locuitorii Canaanului. [Moabū;
'Să cadă preste d'înșii mare cutremurū și frică, 16
De mărirea braçuluiū teū să stee amuțiți
[ca pētrā.

- Până ce va trece poporulū teū, Iehova;
Până ce va trece poporulū, pre 'care tu l'ai
[rescumpēratū.
Să-i duci pre d'înșii, și să-i 'plānți pe mun- 17
[tele moscenirei tale,
In loculū pre carele tu l'ai gătitū ție spre
[locuință, Iehova,
In 'sanctuarulū, pre care mănēle tale l'ai a-
[ședatū, Dómne!
'Iehova va impērāti in eternū și perpetuū. 18
Căci 'caii lui Faraonū cu carēle sale și 19
cu călăreții seī intrarā in mare, și 'Iehova
aduse órā-și preste d'înșii apa mării; dară
fiii lui Israelū trecură pe uscatū prin međi-
loculū mării.
Și Maria 'profetesa, 'sora lui Aaronū, 'luā 20
in mână sa timpanā; și tóte femeele eșirā
după d'insa 'cu timpane și in chorū; Și 21
Maria li 'respunse lorū:
'Cântați lui Iehova, că mărețū s'a măritū,
Pre calū și pre călăreți 'i-a aruncatū in mare.

Intrarea in pustiū. Mara și Elimī.

- Și Moisi rēdicā pre fiii lui Israelū de la 22
Marea-Roșiā, și se duserā spre pustiulū
'Șurū; și merșerā trei dīle prin pustiū, și
apā nu aflāu. Și ajunserā la 'Mara; dară 23
ei nu puturā bé apā din Mara, că era a-

i Cap. 15. 1, 7.	Capulū 15.	Ps. 99. 5. &	p Cap. 14. 21.	Ps. 71. 19. &	Ios. 2. 9, 10.	51. 10.	q Jude. 4. 4.
j Hab. 3. 8, 13.	a Jude. 5. 1.	118. 28.	2 Sam. 22. 16.	86. 8. & 89. 6.	d Ps. 48. 6.	Ier. 31. 11.	1 Sam. 10. 5.
k Ps. 106. 11.	2 Sam. 22. 1.	Isa. 25. 1.	Iov. 4. 9.	8.	e Fac. 36. 40.	Tit. 2. 14.	r Num. 25. 59.
l Vers. 22.	Ps. 106. 12.	f Ps. 24. 8.	2 Thea. 2. 8.	Ier. 10. 6. &	f Deut. 2. 4.	1 Pet. 2. 9.	s 1 Sam. 18. 6.
Ps. 77. 20. &	b Vers. 21.	Apoc. 19. 11.	q Ps. 78. 13.	49. 19.	g Num. 22. 3.	2 Pet. 2. 1.	t Jude. 11. 34. &
78. 52. 53.	o Deut. 10. 21.	g Cap. 6. 3.	Hab. 3. 10.	x Isa. 6. 3.	Hab. 3. 7.	l Ps. 44. 2. &	21. 21.
m Ps. 106. 8, 10.	Ps. 18. 2. & 22.	Ps. 83. 18.	r Jude. 5. 30.	y Ps. 77. 14.	h Ios. 5. 1.	80. 8.	2 Sam. 6. 16.
n Ps. 58. 10. &	3. & 59. 17. &	h Cap. 14. 28.	s Fac. 49. 27.	z Vers. 6.	i Deut. 2. 25. &	m Ps. 78. 54.	Ps. 68. 11, 25.
59. 10.	62. 6. & 109.	i Cap. 14. 7.	Isa. 53. 12.	a Ps. 77. 15, 20.	11. 25.	n Ps. 10. 16. &	& 149. 3. &
o Cap. 4. 31. &	1. & 118. 14. &	j Cap. 14. 28.	Luc. 11. 22.	& 78. 52. & 80.	Ios. 2. 9.	29. 10. & 146.	150. 4.
19. 9.	140. 7.	k Neom. 9. 11.	l Cap. 14. 21.	1. & 106. 9.	j 1 Sam. 25. 37.	10.	u 1 Sam. 18. 7.
Ps. 106. 12.	Isa. 12. 2.	l Ps. 118. 15, 16.	u Vers. 5.	Isa. 63. 12, 13.	k Cap. 19. 5.	Isa. 57. 15.	v Vers. 1.
Ioaū 2. 11. &	Hab. 3. 18, 19.	m Deut. 33. 26.	v 2 Sam. 4. 28.	Ier. 2. 6.	l Deut. 32. 9.	o Cap. 14. 23.	z Fac. 16. 7. &
11. 45.	d Cap. 3. 15, 16.	o Isa. 5. 24. &	v 2 Sam. 7. 22.	b Ps. 78. 54.	y Sam. 7. 23.	l'rov. 21. 31.	25. 18.
—	e 2 Sam. 22. 47.	47. 14.	1 Reg. 8. 25.	c Num. 14. 14.	z Sam. 7. 23.	p Cap. 14. 28.	y Num. 33. 8.
				Deut. 2. 25.	Isa. 43. 1, 3. &	29.	

mară; d'acea se chiamă numele locului ace-
 24 luia—Mara (*amariciune*). Și poporul * mur-
 mură în contra lui Moisi, dicendū: Ce vomū
 25 bé? Atunci elū * strigă către Iehova; și Ie-
 hova i arētă lui unū lemnū, * și-lū aruncă
 în apă, și apa se îndulci. Acolo * puse Ie-
 hova *poporului* legi și judecāți, și acolo lū
 26 și * cercă pre elū, Și dīse: * De veī asculta
 de cuvēntulū lui Iehova Dumneḡeulū teū, și
 veī face ceea ce este dreptū în ochiū lui,
 și veī lua în urechi ordinele lui, și veī păzi
 tōte legile lui, eū asupra ta nu voiū aduce
 nici o / bōlă din acele ce amū adusū asupra
 Egiptulū, că eū *sunt* Iehova, * care te vindecū
 pre tine.
 27 * Și veniră la Elimū, unde *eraū* dūoē-spre-
 ḡece fōntāni de apă, și șapte-ḡeci de palmi;
 și tăbērāră lūngă apă.

Dăruirea Manēi și a prepelițelor.

16 **S**I * plecandū ei din Elimū, veniră tōtă co-
 munitatea fiilorū lui Israelū în pustiiulū
 * Sinū, care *este* între Elimū și Sinai, în ḡiua
 2 lorū din pāmēntulū Egiptulū. Și tōtă co-
 munitatea fiilorū lui Israelū * murmură în con-
 tra lui Moisi și a lui Aaronū în pustiiū;
 3 Și li dīseră lorū fiūi lui Israelū: * Mai bine
 să fimū muritū de mână lui Iehova în pāmēntulū
 Egiptulū, * cândū ședeamū lūngă
 ôlele cu carne, și māncamū pāne de ne sā-
 turamū; că ne-ați adusū în pustiiulū acesta,
 ca tōtă adunarea acēsta să o omoriți cu fōme.
 4 Și Iehova dīse lui Moisi: * Ecce eū voiū
 face să ploue voūi / pāne din ceriū, și popo-
 rulū să esă ḡiua, și să adune câtū i va fi
 de ajunsū pentru acea ḡi, ca să-i * cercū
 pre ei, dacă āmblē în legea mea, sēū nu.
 5 Și va fi, că în a șesēa ḡi sā pregătēscā a-
 ceea ce vorū fi adusū; și * va fi înduoitū mai
 multū din acea ce adunā ei pentru o ḡi.
 6 Și Moisi și Aaronū dīseră tuturorū fiūi
 lui Israelū: * De sēră veți cunōsce, că Iehova
 v'a scosū pre voi din pāmēntulū Egiptulū:
 7 Și māne veți vedē / mārīrea lui Iehova; că
 elū a audītū murmurarea vōstră contra lui
 Iehova; că noi * ce *sintemū*, de murmurāți
 8 contra nōstră? Și Moisi dīse: Cândū Iehova
 sēra vī va da carne sā māncāți, și demānēța
 pāne sā vē sāturați, *va fi semnū*, că Iehova
 a audītū murmurale vōstre, cu cari murmu-
 rați contra lui; că noi ce *sintemū*? mur-

murele vōstre nu *sunt* contra nōstră, ci / con-
 tra lui Iehova. Și Moisi dīse lui Aaronū: 9
 ḡi către tōtă comunitatea fiilorū lui Israelū:
 * Apropiați-vē înaintea lui Iehova, că a audītū
 murmurale vōstre.

Și a fostū, cândū vorbīa Aaronū către 10
 tōtă comunitatea fiilorū lui Israelū, se ui-
 tară spre pustiiū, și ecce! mārīrea lui Ie-
 hova se * arētă în nūrū. Și Iehova vorbīa 11
 către Moisi, dicendū: * Amū audītū murmura 12
 fiilorū lui Israelū; spune lorū, dicendū: * In-
 tre amīnduoē serele veți mānca carne, și
 * demānēța vē veți sātura de pāne, și veți cu-
 nōsce că eū *sunt* Iehova Dumneḡeulū vostru.

Și sēra veniră * prepelițe, de acoperiră 13
 tabēra, érū demānēța jācea unū stratū de
 * rōūă imprejurulū tabērei. Érū după ce a- 14
 celū stratū de rōūă despāru, ecce deasupra
 faței pāmēntulū / ce-va mānuntū, desghio-
 catū, mānuntū ca bruma pe pāmēntū. Și 15
 fiūi lui Israelū vēdēndū, dīseră unulū către
 altulū: Man hu (*ce-i acesta*)? că ei nu sciaū
 ce *lucru este* acela. Și Moisi li-a dīsu: * A-
 cēsta *este* pānea carea v'a dat' o Iehova spre
 māncare. Și acesta *e* cuvēntulū care l'a or- 16
 dinatū Iehova: Strāngeți dintr'īnsa, fie-care
 duple māncarea sa, de capū câte * unū go-
 merū; *duple* numărulū sufletelorū vōstre, câte
 le aveți fie-care în cortulū seū, sā luați. Și fiūi 17
 lui Israelū făcură așa, și culeseră unulū mai
 multū, altulū mai puḡinū. Și după ce o 18
 mēsurară cu gomerulū, nici * celū ce strānse
 mai multū, n'avu mai multū; nici celū ce
 strānse mai puḡinū, n'avu mai puḡinū; ci fie-
 care strānse duple māncarea sa. Și Moisi 19
 dīse *cătră d'īnșii*: Nimenea sā nu lase dintr'
 acēsta până a dūoa ḡi. Dară nu ascultară 20
 de Moisi, ci lāsară unū până a dūoa ḡi, și
 acēsta făcu vermī și se imputi; și Moisi se
 māniā pre ei fōrte. Așa ei culeseră în tōtă
 demānēța, fie-care duple māncarea sa; și 21
 încălḡindu-se sōrele, se topīa.

Și în ḡiua a șesēa ei culeseră pāne înduo- 22
 ită, de capū câte dūoē gomere. Și toți mai
 marii comunităței veniră și spuseră lui Moisi.
 Și elū respunse lorū: Acēsta *este* aceea ce a 23
 dīsu Iehova: Māne *este* * repausū, sabbatū sāntū
 lui Iehova; Cōceți aḡi ce aveți sā cōceți, și
 ferbeți ceea ce aveți sā ferbeți; și totū ce
 va întrece, strāngeți, pāstrāndū pentru māne.
 Și ei *remāșița* o strānseră până a dūoa ḡi, 24
 după cumū li ordinase Moisi; și nu se * im-

* Cap. 16. 2. &
 17. 3.
 * Cap. 14. 10. &
 17. 4.
 Ps. 50. 15.
 * Vede 2 Reg.
 2. 21. & 4. 41.
 * Vede Ios. 24.
 25.
 * Cap. 16. 4.
 Deut. 8. 2, 16.

Judc. 2. 22. &
 3. 1, 4.
 Ps. 66. 10. &
 81. 7.
 * Deut. 7. 12, 15.
 * Deut. 28. 27,
 60.
 * Cap. 23. 25.
 Ps. 41. 3, 4. &
 103. 3. & 147.
 3.

* Num. 33. 9.
 —
 * Cap. 16.
 * Num. 33. 10,
 11.
 * Esec. 30. 15.
 * Cap. 15. 24.
 Ps. 106. 25.
 1 Cor. 10. 10.
 * Plān. 4. 9.

* Num. 11. 4. 5.
 * Ps. 78. 24, 25.
 & 106. 40.
 Ioan 6. 31, 32.
 1 Cor. 10. 3.
 * Cap. 15. 25.
 Deut. 8. 2, 16.
 * Vede vers. 22.
 Lev. 25. 21.
 * Vede vers. 12,
 13.

Cap. 6. 7.
 Num. 16. 28,
 29, 30.
 * Vede vers. 10.
 Isa. 35. 2. &
 40. 5.
 Ioan 11. 4, 40.
 * Num. 16. 11.
 * Vede 1 Sam.
 8. 7.

Luc. 10. 16.
 Rom. 13. 2.
 * Num. 16. 16.
 * Vers. 7.
 Cap. 13. 21.
 Num. 16. 19.
 1 Reg. 8. 10,
 11.
 * Vers. 8.
 * Vers. 6.

* Vers. 7.
 * Num. 11. 31.
 Ps. 78. 27, 28,
 & 105. 40.
 * Num. 11. 9.
 * Num. 11. 7.
 Deut. 8. 3.
 Neem. 9. 15.
 Ps. 78. 24. &
 105. 40.

* Ioan 6. 31, 49,
 58.
 1 Cor. 10. 3.
 * Vers. 36.
 * 2 Cor. 8. 15.
 * Fac. 2. 3.
 Cap. 20. 8. &
 31. 15. & 35. 3.
 Lev. 23. 3.
 * Vers. 20.

25 puți, nici vermi nu se făcură într'însa. Atunci dîse Moisi: Mîncatî această astă-đi, că astăđi *este* sabbatulŭ lui Iehova: această nu
 26 veți afla astăđi pe cîmpŭ. In "șese ăile să o culegeți, ăru a șeptea ăi *este* sabbatŭ, in
 27 care nu va fi nimicŭ. Și a șeptea ăi eșiră
 28 *unŭ* din poporŭ să culăgă, și nu aflară. Atunci dîse Iehova lui Moisi: Până cîndŭ veți
 29 ^b respinge de a păzi ordinele mele și legile mele? Vedeti, pentru-că Iehova v'a datŭ voŭi sabbatulŭ, pentru aceea vî dă elŭ voŭi in ăiua
 30 a șesea pîne pentru dŭoă ăile; să ședă fiecare a casă, și nimenea să nu ăsă din locu-
 31 culŭ seŭ in ăiua a șeptea. Și așa poporŭlŭ repausă in ăiua a șeptea. Și casa lui Israelŭ
 32 chîamă numele ei Mana. Și ^c ea *semăna* cu semînța de coriandru, albŭ, și *avea* gustulŭ de turtă cu miere.
 33 Și Moisi dîse: Acestă *este* ce a ordonatŭ Iehova: Împleți unŭ gomerŭ de ea, spre a o păstra
 34 pentru generațiunile vōstre, ca să vedă pînea cu care v'amŭ nutritŭ eŭ pre voŭi in pustiiŭ, după ce v'amŭ scosŭ pre voŭi idn pămēntulŭ
 35 Egiptulŭ. Decî Moisi dîse lui Aaronŭ: "Ié unŭ vasŭ, și pune într'însulŭ unŭ gomerŭ plinŭ de mană, și o aședă pre ea
 36 înaintea lui Iehova, spre a se păstra pentru generațiunile vōstre. Și cumŭ ordinase Iehova
 37 lui Moisi, așa puse Aaronŭ *vasulŭ cu mană* ^c înaintea mărturiei, ca să se păstreze.
 38 ăru fiiŭ lui Israelŭ mîncară mană ^f patru-deci de ani, ^g până ce veniră in pămēntulŭ locuitŭ: mană mîncară ei, până ce ajunseră la hotarele
 39 pămēntulŭ Canaanŭ. ăru unŭ gomerŭ *este* a ăceea parte din Efă.

Dumneđeŭ trămete apă din stîncă.

17 **S** ^a *tōtă* comunitatea fiilorŭ lui Israelŭ plecă din pustiiŭlŭ Sinŭ in călătoriele lorŭ, duple ordinulŭ lui Iehova, și tăbērără in Refidimŭ; și poporŭlŭ n'*avea* acolo apă să bea.
 2 ^b Și poporŭlŭ se certa cu Moisi, și-ⁱ dîcea: Dă-ni apă să bemŭ! și Moisi li dîse: Pentru ce vē certati cu mine? pentru ce ^c ispititi pre
 3 Iehova? Și poporŭlŭ însetoșa acolo de apă; și poporŭlŭ ^d murmură contra lui Moisi, și dîse: Pentru ce ne-ai scosŭ pre noi din Egiptŭ, ca să ne omorŭ cu setea, pre noi, pre pruncii
 4 noștri și vitele nōstre? Și Moisi ^e strigă către Iehova, dîcēndŭ: Ce să facŭ eŭ cu poporŭlŭ acestă? că puçinŭ de
 5 nu m'a ^f ucisŭ cu petre. Și Iehova dîse lui Moisi: ^g Trece înaintea poporŭlŭ, și ié cu tine

din bētrāniŭ lui Israelŭ, și toégulŭ teŭ cu care ^h ai lovitŭ fluviulŭ ⁱ *ti* ié in mîna ta, și mergi. ^j *Eccē* eŭ voŭi sta acolo înaintea ta
 6 pe pētra in Horebŭ, și tu vei lovi pētra, și dintr'însa va eși apă, ca să bea poporŭlŭ. Decî Moisi făcu așa in
 7 vedulŭ bētrānilorŭ lui Israelŭ. Și numele loculŭ ^k *lŭ* chîamă ^l Massa și Meriba (*ispitŭ și certă*), din cauza certei fiilorŭ
 8 lui Israelŭ, și pentru-că ei au ispititŭ pre Iehova, dîcēndŭ: ăre *este* Iehova in tre noi, au nu?

Invingerea Amalekiŭilorŭ.

^m Atunci veni Amalekŭ, și se bātu cu Israelŭ la Refidimŭ. Și Moisi dîse lui ⁿ Iosua: Alege-ni bărbați, și eși de te luptă cu Amalekŭ, și eŭ mîne voŭi sta pe vērfulŭ dēlulŭ, și ^o toégulŭ lui Dumneđeŭ *va fi* in mîna mea. Și Iosua făcu precumŭ ^p *ti* dîse Moisi, luptāndu-se cu Amalekŭ; ăru Moisi, Aaronŭ și Hurŭ
 10 se suiră pe vērfulŭ dēlulŭ. Și a fostŭ, cîndŭ Moisi ^q *redică* mînele, atunci învingea Israelŭ, și cîndŭ ^r *si* lăsă elŭ in josŭ mînele, învingea Amalekŭ. Și mînele lui Moisi îngrăuindu-se, luară o pētră, și o puseră
 11 supțŭ d'însulŭ, și elŭ ședŭ pe ea. Și Aaronŭ și Hurŭ ^s *țineau* mînele lui, unulŭ de o parte și altulŭ de alta; și ^t *astŭ-feliŭ* mînele lui stătură răzimate până la apusulŭ sōrelŭ. Și Iosua
 12 sdrobi pre Amalekŭ și poporŭlŭ seŭ cu ascuțitulŭ săbiei. Și Iehova dîse lui Moisi: ^u Scrie această intr'o carte *spre* amintire, și spu-
 13 ne in urechiŭle lui Iosua, că ^v eŭ voŭi stinge de totŭ amintirea lui Amalekŭ de supțŭ ceriŭ. Și Moisi zidi altariŭ, și chîamă numele lui—
 14 Iehova Nissi (*Iehova flamura mea*). Și dîse: Fiindŭ-că mîna înălță contra tronulŭ lui Iehova, Iehova se va lupta contra lui Amalekŭ
 15 din generațiune in generațiune.

Ietro cercetăzŭ pre Moisi, și-lŭ svătuesce pre d'însulŭ.

18 **E** ^a Ietro, preutulŭ din Madianŭ, socrulŭ lui Moisi, auđindŭ tōte cāte ^b Dumneđeŭ făcuse lui Moisi și lui Israelŭ poporŭlŭ seŭ; scoțēndŭ Iehova pre Israelŭ din Egiptŭ; Ietro,
 2 socrulŭ lui Moisi, luă pre Sepfora, femea lui Moisi, după ce elŭ o rețrămese pre d'însa; și pre cei ^c dŭoi fii ai ei, din cari unulŭ se ^d chîamă Gherșomŭ (*străinŭ*), că Moisi dîse: Străinŭ
 3 amŭ fostŭ eŭ in pămēntulŭ străinŭ. Și celŭl-atŭ se chîamă Eliezerŭ (*ajutorulŭ lui Dumne-đeŭ*), că elŭ dîse: Dumneđeulŭ părintelŭi meŭ

^a Cap. 20. 9. 10.
^b 2 Reg. 17. 14.
 Ps. 78. 10. 22.
 & 106. 13.
^c Num. 11. 7. 8.
^d Ebr. 9. 4.
^e Cap. 25. 16.
 21. & 40. 20.
 Num. 17. 10.

Deut. 10. 5.
 1 Reg. 8. 9.
^f Num. 33. 38.
 Deut. 8. 2, 3.
 Neem. 9. 20.
 21.
 Ioan 6. 31. 49.
^g Ios. 5. 12.
 Neem. 9. 15.

Capitlŭ 17.
^a Cap. 16. 1.
 Num. 33. 12.
 14.
^b Num. 20. 3, 4.
^c Deut. 6. 16.
 Ps. 78. 18. 41.
 Isa. 7. 12.

Mat. 4. 7.
 1 Cor. 10. 9.
^d Cap. 16. 2.
^e Cap. 14. 15.
^f 1 Sam. 30. 6.
 Ioan 8. 59. &
 10. 31.
^g Ezec. 2. 6.
^h Cap. 7. 20.

Num. 20. 8.
ⁱ Num. 20. 10.
 11.
 Ps. 78. 15. 20.
 & 105. 41. &
 114. 8.
 1 Cor. 10. 4.
^j Num. 20. 13.
 Ps. 81. 7. &

95. 8.
 Ebr. 3. 8.
^k Fac. 36. 12.
 Num. 24. 20.
 Deut. 25. 17.
 1 Sam. 15. 3.
 1 Sam. 15. 2.
^l Fapt. 7. 45.
 Ebr. 4. 8.
^m Cap. 4. 20.

ⁿ Iac. 5. 16.
^o Cap. 34. 27.
^p Num. 24. 20.
 Deut. 25. 19.
 1 Sam. 15. 3.
 7. & 30. 1, 17.
 2 Sam. 8. 12.
 Ezra 9. 14.

Capitlŭ 18.
^a Cap. 2. 16. &
 3. 1.
^b Ps. 44. 1. &
 78. 4. & 105. 5.
 43. & 106. 2. 5.
^c Fapt. 7. 29.
^d Cap. 2. 22.

mi-a fostu intr'ajutoru, și m'a scăpatu de sabia
5 lui Faraonū. Și Ietro, socrulu lui Moisi, veni
la Moisi cu fiu lui și femea sa, in pustiū
unde tăbărăse, lângă muntele lui Dumneḏeu;
6 Și diḡe lui Moisi: Eū Ietro, socrulu teū, vinū
la tine, și femea ta și cei dūoi fi ai ei cu
7 d'insa. Atunci Moisi / eși socrulu seū intru
intimpinare, și se prosternu, și-lū / sărutā, în-
trebāndu-se unulū pre altulū de sănătate;
și intrārā in cortū.

8 Și Moisi spuse socrulu seū tōte cāte a
făcutū Iehova lui Faraonū și Egiptenilorū
pentru Israelū; și tōte nevoiele cāte i-aū a-
flatū pe cale, și cumū i-a / scăpatū pre d'inșii
9 Iehova. Și Ietro se bucurā de totū binele
ce făcu Iehova cu Israelū, cā l'a scăpatū din
10 mână Egiptenilorū. Și Ietro diḡe: / Bine-
cuvētatū / sā fie Iehova, care v'a scăpatū pre
voi din mână Egiptenilorū și din mână lui
Faraonū, și care a mēntuitū pre acestū po-
11 porū de suptū puterea Egiptenilorū! Acumū
cunoscū eū, cā Iehova este / mai mare de câtū
toți dei, / cā a triumfatū contra insolentei
12 lorū / mândriei. Și Ietro socrulu lui Moisi, a-
duse olocauste și alte sacrificie lui Dumneḏeu;
și Aaronū și toți bētrāniū lui Israelū venirā să
mānānce pāne cu socrulu lui Moisi / înaintea
lui Dumneḏeu.

13 Și a dūoa și seḡu Moisi, ca să judece
pre poporū; și poporulū stete înaintea lui
14 Moisi de demānētā până sérā. Și vēḡendū
socrulu lui Moisi tōte cāte făcea elū popo-
rulu, diḡe: Ce este acēsta ce faci tu cu po-
porulū? Pentru ce seḡi singurū, și totū po-
porulū stā imprejurulū teū de demānētā până
15 sérā? Și Moisi respunse socrulu seū: "Po-
porulū vine la mine, ca să întrebe de jude-
cata lui Dumneḏeu. Cândū aū ei / o causā,
16 vinū la mine; și eū judecū între unulū și în-
tre altulū, și-ī / învētū pre ei statutele lui
Dumneḏeu și legile sale.

17 Atunci socrulu lui Moisi / diḡe: Nu este
18 bine lucrulū, care faci. Pré te ostenesci,
și tu și totū poporulū acesta, care este cu
tine; acestū lucru este pré greū pentru tine;
19 / tu nu-lū vei putē face singurū. Acumū as-
cultā vōcea mea; eū / 'ți voiū da svatū, și / Dum-
neḏeu va fi cu tine. Tu fi / pentru poporū
înaintea lui Dumneḏeu, și tu li / 'pōrtā cau-

sele lorū cātrā Dumneḏeu; Și-ī / învētā sta- 20
tutele lui Dumneḏeu și legile lui, și li arētā
lorū / calea pe care aū să mērgā, și / faptele
cari aū să le facā: Și tu din totū poporulū 21
/ 'ți alege / omeni / vrednici, / temētōri de Dum-
neḏeu; / omeni ai adevērului, / cari să urēscā
lācomia; și-ī pune preste d'inșii capī preste
o miā, capī preste o sutā, capī preste cinci-
ḡeci, și capī preste ḡece. Acestia sā judece 22
poporulū / in totū timpulū, / și sā fie, ca tōte
cauzele cele mari sā / 'ti-le aducā / 'tie, și tōte
cauzele mici sā le judece ei. Și sarcina ta
se va ușura, dacă / ei / o vorū purta împreună
cu tine. De vei face lucrulū acesta, și Dum- 23
neḏeu de-ți va ordina, atunci tu vei / putē
sta, și totū poporulū acesta va putē ajunge
cu pace la / loculū seū.

Și Moisi ascultā de cuvētulū socrulu 24
seū, și făcu tōte cāte diḡe elū. / Și Moisi a- 25
lese din totū Israelulū bărbați vrednici, și-ī
puse capī preste poporū, capī preste o miā,
capī preste o sutā, capī preste cinci-ḡeci, și
capī preste ḡece. Și acestia / judecarā pre 26
poporū in totū timpulū: / cauzele cele grele
le aduceā lui Moisi, / érū pre tōte cauzele cele
mici le judecā ei. Și Moisi lāsā pre socrulu 27
seū, care se / duse la pāmēntulū lui.

Tăbērārea la Sinai; cele ḡece ordine.

IN / antēia ḡi din luna a treia după eșirea 19
filorū lui Israelū din Egiptū, totū intr'a-
ceiași ḡi / a venirā ei in pustiilulū Sinai. Și ei 2
plecarā de la / Refidimū, și venirā in pustiilulū
Sinai, și tăbērārā in deșertū; Israelū, / ḡicū, tă-
bērārā acolo in dreptulū / muntelui. Și / Moisi 3
se sui la Dumneḏeu. Și Iehova / 'lū / chīāmā
din munte, ḡicēndū: Așa sā vorbesci casei lui
Iacobū, și sā dai in scire filorū lui Israelū:
/ Voi ați vēḡutū ceea ce amū făcutū Egipte- 4
nilorū, și cumū / v'amū purtatū pre voi / ca pe
aripi de vulturū, și v'amū adusū la mine.
/ Acumū de vēți asculta de vōcea mea, și vēți 5
pāzi legāmēntulū meū, / vēți fi mie poporū a-
lesū între tōte popōrele, cā / alū meū este totū
pāmēntulū: / Și-mi vēți fi mie / imperiū preu- 6
ḡeșcū, și / națiune sântā. Aceste sūnt / cuvī-
tele ce le vei vorbi filorū lui Israelū.

Deci Moisi veni, și chīāmā pre bētrāniū 7
poporulu, și puse înaintea lorū tōte aceste

• Cap. 3. 1, 12.
/ Fac. 14. 17. &
18. 2. & 19. 1.
1 Reg. 2. 19.
/ Fac. 29. 13. &
33. 4.
/ Ps. 78. 42. &
81. 7. & 106.
10. & 107. 2.
/ Fac. 14. 20.
2 Sam. 18. 2.
/ Luc. 1. 68.
/ 2 Cron. 2. 5.
/ Ps. 95. 3. & 97.
9. & 135. 5.
/ Cap. 1. 10, 16.

22. & 5. 2, 7. &
14. 8, 18.
1 Sam. 2. 3.
Neom. 9. 10,
16, 29.
Iov. 40. 11, 12.
/ Ps. 31. 23. &
119. 21.
/ Luc. 1. 51.
/ Dent. 12. 7.
1 Cron. 29. 22.
1 Cor. 10. 18.
21, 31.
/ Lev. 24. 12.
/ Num. 15. 34.
/ Cap. 23. 7. &

24. 14.
Dent. 17. 8.
2 Sam. 15. 3.
Iov. 31. 13.
Fapt. 18. 15.
1 Cor. 6. 1.
/ Ps. 24. 15.
Num. 15. 35. &
27. 6, etc. & 36.
6, 7, 8, 9.
/ Num. 11. 14,
17.
Dent. 1. 9, 12.
/ Ps. 3. 12.
/ Cap. 4. 16. &
20. 19.

Dent. 5. 5.
/ Num. 27. 5.
/ Dent. 4. 1, 5.
/ & 5. 1. & 6.
1. 2. & 7. 11.
/ Ps. 143. 8.
/ Dent. 1. 18.
/ Vers 25.
Dent. 1. 15.
16. & 18. 18.
2 Cron. 19. 5—
10.
Fapt. 6. 3.
/ Fac. 42. 18.
2 Sam. 23. 3.
2 Cron. 19. 9.

a Eze. 18. 8.
/ Dent. 16. 19.
c Vers. 26.
/ Vers. 26.
/ Lev. 24. 11.
Num. 15. 33. &
27. 2. & 36. 1.
Dent. 1. 17. &
17. 8.
e Num. 11. 17.
/ Vers. 18.
/ Fac. 18. 33. &
30. 25.
Cap. 16. 29.
2 Sam. 19. 39.
/ Dent. 1. 15.

Fapt. 6. 5.
/ Vers. 22.
/ Iov. 29. 16.
/ Num. 10. 29,
30.
—
Capitū 19.
a Num. 33. 15.
/ Cap. 17. 1, 8.
c Cap. 3. 1, 12.
/ Cap. 20. 21.
Fapt. 7. 38.
e Cap. 8. 4.
/ Dent. 29. 2.
/ Dent. 32. 11.
/ Isa. 63. 9.

Apoc. 12. 14.
/ Dent. 5. 2.
/ Dent. 4. 20. &
7. 6. & 14. 2,
21. & 26. 18. &
32. 8, 9.
1 Reg. 8. 53.
/ Ps. 135. 4.
Cānt. 8. 12.
/ Isa. 41. 8. &
43. 1.
/ Ier. 10. 16.
/ Mal. 3. 17.
/ Tit. 2. 14.
/ Cap. 9. 29.
/ Dent. 10. 14.

Iov. 41. 11.
/ Ps. 24. 1. &
50. 12.
1 Cor. 10. 26,
28.
/ Dent. 33. 2,
3, 4.
1 Pet. 2. 5, 9.
Apoc. 1. 6. &
5. 10. & 20. 6.
/ Lev. 20. 24, 26.
/ Dent. 7. 6. &
26. 19. & 28. 9.
/ Isa. 62. 12.
1 Cor. 3. 17.
1 Thes. 5. 27.

- 8 cuvinte, cari Ți ordinașe Iehova. Și ^m totu
poporul răspunse într'una, și dișe: Tôte vomu
face câte a dișu Iehova. Și Moisi re'ntorșe
lui Iehova cuvintele poporului.
- 9 Și Iehova dișe lui Moisi: Êccē eū voiū veni
la tine ⁿ in nūorū desū, ^o pentru ca poporul
să audă, cândū voiū vorbi eū cu tine, și
să ^p cređă ție in perpetuū. Și Moisi re'n-
torșe lui Iehova cuvintele poporului. Și
Iehova dișe lui Moisi: Mergī la poporū, ca
să-ī ^q sântesci pre ei astăđi și mâne, și ei să-și
11 ^r spăle vestmintele lorū; Și să fie gata pentru
a treia di: că in diūa a treia ^a se va co-
bori Iehova pe muntele Sinai in vėđulū a totū
12 poporului. Și vei pune îngrădiri poporului
jurū imprejurū, și-ī vei dișe: Feriți-vē să nu
vė suiți pe acestū munte, nici să vė atingeți
de marginea lui, ^{că} ^t totū care se va atinge
13 de munte, acela se va omori. Nici o mână nu
se va atinge de d'insulū, ^{că} ^{de se va atinge}
^{cine-va}, se va ucide cu petre, sėu se va să-
geta; ^{fi} vită, ^{fi} omū, nu va trăi. Cândū
"cornulū va suna într'o întinsóre, atunci se
vorū sui pe munte.
- 14 Și Moisi se pogorī de pe munte la poporū,
și ^v sânti pre poporū, și ei-și spălarā vest-
mintele lorū. Și elū dișe poporului: ^r Fiți gata
in diūa a treia; ^v de femeā să nu vė apropiati.
- 16 Și dupā trei đile, demāneța se făcurā ^s tu-
nete și fulgere, și unū ^a nūorū grosū pe munte,
și unū mare ^b sunetū de trimbiță; și totū po-
porulū celū din tabērā ^c se cutremurā. Și
17 ^d Moisi scōse pre poporū din tabērā spre in-
timpinarea lui Dumneđeū, și ei rēmaserā suptū
18 pólele muntelui. ^e Êrū muntele Sinai fumega
totū; ^{căci} Iehova se pogorise pe d'insulū
^f in focū; ^g și fumulū lui se sui ca și fumulū
cuptorului; și ^h totū muntele se cutremurā fôrte.
- 19 Și ⁱ sunetulū trimbiței mergea întărindu-se;
^j Moisi vorbiā, și ^k Dumneđeū răspundea lui cu
20 vóce. Și Iehova se pogorī pe muntele Sinai,
pe vėrfulū muntelui; și Iehova chiāmā pre
Moisi in vėrfulū muntelui, și Moisi se sui.
- 21 Și Iehova dișe lui Moisi: Pogóre-te și spu-
ne poporului, să nu străbatā la Iehova ^l ca
să-lū vėđā, ca nu mulți dintr'inșii să cadā.
- 22 Chiarū și preuți, cei ce se apropiā de Iehova,

^m să se sântescā; ca nu cumū-va ⁿ să se arunce
asupra lorū Iehova. Și Moisi dișe lui Iehova: 23
Poporulū nu se póte sui pe muntele Sinai,
cā tu nī-ai spusū, dișendū: ^o Pune îngrădiri
imprejurulū muntelui, și-lū sântesce pre elū.
Și Iehova dișe cătrā d'insulū: Mergī, pogóre- 24
te, și ^{apoi} te sue tu și Aaronū cu tine; ^{erū}
preuți și poporulū să nu străbatā să se
sue la Iehova, ca elū să nu se arunce asu-
pra lorū. Și Moisi se pogorī la poporū, și 25
li spuse *tôte*.

S Dumneđeū cuvėntā ^a tôte aceste cuvinte, 20
dișendū: ^b Eū *sunt* Iehova, Dumneđeulū 2
teu, care te-amū scosū pre tine ^c din pāmēn-
tulū Egiptului, din casa servitutei. ^d Sā nu 3
aibi alți đei afarā de mine.

^e Sā nu-ți faci ție chipū cĳplitū, nici *altā* 4
asemēnare *de cele ce sunt* in ceriū susū, sėu
josū pe pāmēntū, sėu in apă suptū pāmēntū:
^f Sā nu te prosterni înaintea lorū, nici să te 5
închini lorū; ^{că} eū *sunt* Iehova Dumneđeulū
teu, Dumneđeū ^g gelosū, ^h care pėcatele pārin-
țilorlū pedepsescū in fiū până intr'a treia și
a patra *generațiune* acelora cari mă urėscū
pre mine; Și ⁱ care facū milā până la a mia 6
generațiune celorū ce mă iubescū și pāzescū
ordinele mele.

^j Sā nu iėi numele lui Iehova Dumneđeulū 7
teu in deșertū; ^{că} Iehova ^k nu va lāsa nepe-
depsitū pre acela, care va lua numele lui in
deșertū.

^l Adu-ți aminte de diūa sabatului, ca să 8
o sântesci pre ea! ^m Șese đile vei lucra, și-ți 9
vei face tôte lucrurile tale. Êrū diūa a ⁿ șep- 10
tea sabbatū *este* lui Iehova Dumneđeulū teu;
nu vei face *într'nsa* nici unū lucru, nici tu,
nici servulū teu, nici serva ta, nici veri-o vită
a ta, ^o nici străinulū teu, care *locuiește* in lă-
intrlū porțelorū tale; Cā ^p in șese đile a 11
făcutū Iehova ceriulū și pāmēntulū și marea
și totū ce *este* într'insele, și in diūa a șep-
tea a repausatū; pentru acea bine-cuvėntā
Iehova diūa sabatului și o sânti pre ea.

^q Onorā pre părintele teu și pre muma ta, 12
pentru-ca đilele tale să fie multe pe pāmēntulū
pre care-lū dā ție Iehova Dumneđeulū teu.

^r Sā nu uciđi.

13

^m Cap. 24. 3. 7.
Deut. 5. 27. &
26. 17.
ⁿ Vers. 16.
Cap. 20. 21. &
24. 15. 16.
Deut. 4. 11.
Ps. 18. 11. 12.
& 97. 2.
Mat. 17. 5.
Deut. 4. 12. 36.
Ioan. 12. 29.
30.
^p Cap. 14. 31.
^q Lev. 11. 44.
45.
Ebr. 10. 22.
^r Vers. 14.
Fac. 35. 2.

Lev. 15. 5.
^a Vers. 16. 18.
Cap. 34. 5.
Deut. 33. 2.
^t Ebr. 12. 30.
^u Vers. 16. 19.
^v Vers. 10.
^x Vers. 11.
^y 1 Sam. 21. 4. 5.
Zech. 7. 3.
1 Cor. 7. 5.
^z Ps. 77. 18.
Ebr. 12. 18. 19.
Apoc. 4. 5. &
8. 5. & 11. 19.
^a Vers. 9.
Cap. 40. 34.
2 Cron. 5. 14.
b Apoc. 1. 10. &

4. 1.
c Ebr. 12. 21.
d Deut. 4. 10.
e Deut. 4. 11. &
33. 2.
Judc. 5. 5.
Ps. 68. 7. 8.
Isa. 6. 4.
Hab. 3. 3.
f Cap. 3. 2. &
24. 17.
2 Cron. 7. 1.
2. 3.
g Fac. 15. 17.
Ps. 144. 5.
Apoc. 15. 8.
h Ps. 68. 8. & 77.
18. & 114. 7.
Ier. 4. 24.

Ebr. 12. 26.
ⁱ Vers. 13.
^j Ebr. 12. 21.
^k Neem. 9. 13.
Ps. 81. 7.
^l Vede. cap. 3.
5. 1 Sam. 6.
19.
^m Lev. 10. 3.
ⁿ 2 Sam. 6. 7. 8.
^o Vers. 12.
Ios. 3. 4.
—
Capitulū 20.
^a Deut. 5. 22.
^b Lev. 26. 1. 13.
Deut. 5. 6.
Ps. 81. 10.

Osea 13. 4.
Cap. 13. 3.
d Deut. 5. 7. &
6. 14.
2 Reg. 17. 35.
Ier. 25. 6. &
35. 15.
e Lev. 26. 1.
Deut. 4. 16. &
5. 8. & 27. 15.
Ps. 97. 7.
f Cap. 23. 24.
Ios. 23. 7.
2 Reg. 17. 35.
Isa. 44. 15. 19.
g Cap. 34. 14.
Deut. 4. 24. &
6. 15.
Ios. 24. 19.

Nah. 1. 2.
h Cap. 34. 7.
Lev. 20. 5. &
26. 39. 40.
Num. 14. 18.
33.
i Reg. 21. 29.
Iov 5. 4. &
21. 19.
Ps. 79. 8. &
109. 14.
Isa. 14. 20. 21.
& 65. 6. 7.
Ier. 2. 9. &
32. 18.
i Cap. 34. 7.
Deut. 7. 9.
Ps. 89. 34.
Rom. 11. 28.

j Cap. 23. 1.
Lev. 19. 12.
Deut. 5. 11.
Ps. 15. 4.
Mat. 5. 33.
k Mic. 6. 11.
l Cap. 31. 13.
14.
Lev. 19. 3. 30.
& 26. 2.
Deut. 5. 12.
m Cap. 23. 12. &
31. 15. & 34.
21.
Lev. 23. 3.
Ezec. 20. 12.
Luc. 13. 14.
n Fac. 2. 2. &
Cap. 16. 26. &

31. 15.
o Neem. 13. 16,
17, 18, 19.
p Fac. 2. 2.
q Cap. 23. 26.
Lev. 19. 3.
Deut. 5. 16.
Ier. 35. 7, 18,
19.
Mat. 15. 4. &
19. 19.
Marc. 7. 10. &
10. 19.
Luc. 18. 20.
Efes. 6. 2.
r Deut. 5. 17.
Mat. 5. 21.
Rom. 13. 9.

- 14 * Să nu precurvesci.
 15 ' Să nu furi.
 16 * Să nu mărturisești mărturiă mincinosă asupra aprópelui tău.
 17 * Să nu poftesci casa aprópelui tău; * să nu poftesci femea aprópelui tău, nici servul lui, nici serva sa, nici boului lui, nici asinul lui, nici nimica din cele ce *sunt* ale aprópelui tău.
 18 Și ' totu' poporul * vedea tunetele și fulgerile și sunetul trimbiței și muntele * fumegându. Și poporul vedându *aceste*, se cutremura și sta departe; Și duse cătră Moisi:
 19 ' Vorbesce tu cu noi, și noi vom asculta; și * să nu vorbescă Dumneșu cu noi, ca nu cumu-
 20 va să murim. Și Moisi duse cătră popor: ' Nu vă temeți, * că Dumneșu a venit, ca să vă cerce pre voi, și ' ca temerea lui să fie între
 21 voi, ca să nu păcătuiți. Și poporul sta departe, éru Moisi se apropiă de ' negura în care *era* Dumneșu.

Felurite legi.

- 22 Și Iehova duse lui Moisi: Așa vei dice fiilor lui Israel: Voi ați vedutu, că eu ' din ceri am vorbit cu voi. Să nu vi faceți voii *dei* ' afară de mine: dei de argint, dei de aur să nu faceți voii. Fă mie altar de pământ, și-mi sacrifică pe d'insul olocaustele tale și sacrificiile tale de bucuriă, ' oile tale și boii tei. În totu ' locul oriunde voi aședa amintirea numelui meu, voi veni la tine și te voi ' bine-cuvânta. Éru
 23 * de vei face mie altar de pământ, să nu-l zidesci din petre cioplite; căci, cum vei pune ferul tu preste d'insul, ' lă profanezi. Nici să nu te sui pe trepte la altarul meu, ca să nu se descopere goliciunea ta.
 24 SI aceste *sunt* legile pre cari li vei ' pune înaintea lor:

- 2 * De vei cumpăra servu Ebreu, elu să-ți servescă șese ani, éru în alu șeptelea să
 3 éșă elu în dar. De va veni singur, singur să éșă; de *va fi* bărbatu alu unei
 4 femei, și femea să éșă cu d'insul. De i-a datu lui domnul seú femeă, și-i va nasce lui fi seú fete, femea și copiii voru fi ai stăpânului seú, éru elu să éșă singur. ' Și de va
 5 dice servul: Eu ' mi iubesci pre domnul meu, pre femea mea și copiii mei, nu vo-

escu să esu liber; Să-lu aducă pre elu 6 domnul seú înaintea ' judecătorilor; și să-lu pună aprópe de ușă seú de ușor; și domnul seú cu o sulă ' să-i bortească urechla lui; și elu să-i servescă în eternu.

De va ' vinde care-va feta sa servă, ea să 7 nu éșă ' cumu esu servu. De nu va plăcé 8 ea domnului seú, după ce o luă de femeă, să o lase să se rescumpere; *dară* să nă aibă putere să o vindă la popor străin, după ce i-a fostu fără credință. Éru de o va mărita după fiul seú, să facă cu d'insa după dreptul fetelor. *Dară* de va lua lui și pe 10 alta, atunci elu acesteia să nu-i impuțineze nimica din hrana ei, nici din vestmintele ei, nici din ' petrecerea ei. Éru dacă elu pre a- 11 ceste trei lucruri nu-i va face, să éșă ea în dar fără argintu.

' De va lovi cine-va pe altul, și acesta 12 va muri, acela să se omóre. Éru ' de nu 13 l'a pânditu, ci Dumneșu l'a ' adus supu mână, ' otări-voiu tie locu, unde acesta să fugă. Éru de se va scula care-va ' cu cugetu 14 în contra aprópelui seú, spre a-lu ucide pre d'insul cu vicleniă, ' lua-vei pre acela și de la altarul meu, ca să móră. Și celu ce va 15 bate pre părinte seú, seú pre muma sa, acela să se omóre.

Și dacă ' cine-va fură omu, și-lu ' vinde; 16 seú de se va afla ' în mânele lui, acela să se omóre.

' Celu ce va blăstema pre părinte seú, 17 seú pre muma sa, să se omóre.

De se voru certa *doi* omeni, și unul 18 va lovi pre celu-l-altu cu pământ seú cu pumnul, și nu va muri, ci *numai* va căde la patu, De se va scula *lovitul*, și va âmbra afară 19 ' pe toégu, celu ce l'a lovit să rămână nepedepsitu, decâtu numai timpul câtu a jăcutu și lécurile le va plăti.

Și de va lovi care-va pre servul seú seú 20 pre serva sa cu toégul, de va muri supu mâna lui, acesta se va resbuna. Éru de va 21 mai trăi una seú *doi* zile, nu se va resbuna; căci ' banul lui *este*.

De se voru certa bărbați între sine, și 22 voru lovi pre o femeă grea, și de va perde ea pruncul ei; *dară altă* vătămare nu va fi; acela se voru supune la ' glóbă, câtu va ce-

Deut. 5. 18.
Mat. 5. 27.
Lev. 19. 11.
Deut. 5. 19.
Mat. 19. 18.
Rom. 13. 9.
1 Thea. 4. 6.
Cap. 23. 1.
Deut. 5. 20. &
19. 16.
Mat. 19. 18.
Deut. 5. 21.
Mic. 2. 2.
Hab. 2. 9.
Lac. 12. 15.
Fapt. 26. 32.

Rom. 7. 7. &
13. 9.
Efos. 5. 3. 5.
Ebr. 13. 5.
1 Iov. 31. 9.
Prov. 6. 29.
Ier. 5. 8.
Mat. 5. 28.
Ebr. 12. 18.
Apoc. 1. 10.
12.
Cap. 19. 18.
Deut. 5. 27. &
18. 16.
Gal. 3. 19. 20.
Ebr. 12. 19.

Deut. 5. 25.
1 Sam. 12. 20.
Isa. 41. 10. 13.
Fac. 22. 1.
Deut. 13. 3.
Deut. 4. 10. &
6. 2. & 10. 12. &
17. 13. 19. &
19. 20. & 28. 58.
Prov. 3. 7. &
16. 6.
Isa. 8. 13.
Cap. 19. 16.
Deut. 5. 5.
1 Reg. 8. 12.
Deut. 4. 26.

Neem. 9. 13.
Cap. 32. 1. 2.
1 Sam. 5. 4. 5.
2 Reg. 17. 33.
Ezec. 20. 39. &
45. 8.
Dan. 5. 4. 23.
Zef. 1. 5.
2 Cor. 6. 14.
16. 16.
Lev. 1. 2.
Deut. 12. 5.
11. 21. & 14.
28. & 16. 6.
11. & 26. 2.

1 Reg. 8. 43. &
9. 3.
2 Cron. 6. 6. &
7. 16. & 12. 13.
Ezra. 6. 12.
Neem. 1. 9.
Ps. 74. 7.
Ier. 7. 10. 12.
Fac. 12. 2.
Deut. 7. 13.
Deut. 27. 5.
Ios. 8. 31.
—
Cap. 21. 21.

Cap. 24. 2. 4.

Deut. 4. 14. &
6. 1.
Lev. 25. 39.
Deut. 19. 4. 5.
Deut. 15. 12.
Ier. 34. 14.
Deut. 15. 16.
17.
Cap. 12. 12. &
22. 8. 28.
Ps. 40. 6.
Neem. 5. 5.
Vers. 2. 3.
1 Cor. 7. 5.
Fac. 9. 6.
Lev. 24. 17.

Num. 35. 30.
31. Mat. 26. 52.
Num. 35. 22.
Deut. 19. 4. 5.
1 Sam. 24. 4.
10. 18.
Num. 35. 11.
Deut. 19. 3.
Ios. 30. 2.
Num. 15. 30. &
35. 20.
Deut. 19. 11.
12.
Ebr. 10. 26.
1 Reg. 2. 28—

34.
2 Reg. 11. 15.
Deut. 24. 7.
Fac. 37. 28.
Cap. 22. 4.
Lev. 20. 9.
Prov. 20. 30.
Mat. 15. 4.
Marc. 7. 10.
2 Sam. 3. 29.
Lev. 25. 46.
Vers. 80.
Deut. 22. 18.
19.

re-o bărbatul femeii, și va otări-o judecă-
 23 torii. Erū dacă altă vătămare va fi, se va
 24 da vieță pentru vieță, ^v Ochii pentru ochi,
 dinte pentru dinte, mână pentru mână, pi-
 25 cioră pentru picioră, Arsură pentru arsură,
 rană pentru rană, înflătură pentru înflătură.
 26 Erū de va lovi care-va ochiul servului
 seū, seū ochiul servei sale, și-lū va orbi, lū
 27 va lăsa pre elū liberū pentru ochiulū lui. Și
 de va face să cadă dintele servului seū, seū
 dintele servei sale, elū lū va lăsa liberū pen-
 tru dintele lui.

28 De va impunge unū boū bărbatū seū fe-
 mea, încâtū să moră, ^w boulū acela se va u-
 cide cu petre, și carnea lui nu se va mânca;
 29 erū domnulū boulū va fi nevinovatū. Erū
 de va fi fostū boulū impungătorū de mai 'na-
 inte, și de va fi prevădūtū domnulū seū, și
 elū nu l'a păzitū, și ^{boulū} a ucisū bărbatū
 seū femeā, boulū cu petre se va ucide, și
 30 încă și domnulū seū se va omori. Erū de
 i-se va impune lui unū prețū de rescum-
 părăre, elū de ^v rescumpărăre vieței sale va
 31 da atāta, cātū se va impune lui. Erū de va
 impunge feciorū seū fētā, judecata se va face
 32 duple acēstā lege. Și de va impunge boulū
 servū seū servā, să se dee stēpānului aces-
 tora ^v trei-deci de sicli de argintū, și ^a boulū
 se va ucide cu petre.

33 Și de va deschide care-va grōpă, seū de
 va sēpa grōpă, și nu o va acoperi, și de
 34 va cădē într'insa boū seū asinū: Domnulū
 grōpei să plătescă, dāndū banī stēpānului
 lorū, și stīrvulū va fi a lui.

35 Și de va impunge boulū cui-va pre boulū
 vecinului, ca acesta să moră, ei vorū vinde
 boulū celū viū, și prețulū vorū împărți; vorū
 36 împărți și stīrvulū. Erū de s'a sciutū, că
 boulū și mai 'nainte a fostū impungătorū,
 și domnulū seū nu l'a păzitū, elū va da boū
 pentru boū, erū stīrvulū a lui va fi.

22 **D**E va fura cine-va boū seū oīe, și o va
 junghia, seū o va vinde, să plătescă cinci
 boi pentru boū, și ^a patru oi pentru oīe.

2 De se va afla furulū ^b spārgēndū, și fiindū
 lovitū, va muri, ^c nu va fi pentru d'insulū ^{vēr-}
 3 sare de sange. Erū de se va face acēsta după
 resăritulū sōrelui, atunci va fi pentru d'in-
 sulū ^{vērsare} de sange; furulū să plătescă
 totū; și de nu va vēdīn ce, elū să se ^d vīndā
 4 pentru furtulū seū. Erū furtulū, de se va
 afla viū încă in mână lui, fie boū, fie asinū,
 fie oīe, elū să-lū ^f plătescă înduoițū.

5 De va pasce care-va țērāna seū via altuā,

și de-l va mână vita sa, ca să pască in țēr-
 rāna altuā, acela să plătescă cu cele mai
 bune din țērāna sa, și cu ce este mai bunū
 din via sa.

De va eși focū, care să cuprindā spinī, 6
 și să ardā clāi de grāū tăiatū seū încă in
 spice, seū țērāna; celū ce a datū focū să plă-
 tēscā ^{tōte}.

De va da care-va vecinului seū argintū 7
 seū vase spre păstrare, și aceste se vorū fura
 din casa lui; ^g de se va afla furulū, elū să în-
 tōrcā înduoițū. Erū de nu se va afla furulū, 8
 domnulū casei se va aduce ^h judecătorilorū, că
 elū n'a pusū mână pe lucrulū aprōpelui seū.
 In vēri-ce causā de nedreptate, fie boū seū 9
 asinū, seū oīe, seū vestmētū seū altū lucru
 perdutū, de care va ^h dice care-va: Acesta este
 alū meū; ⁱ causa amīndurora să vinā inaintea
 judecătorilorū, și acela, pre care judecătorii
 lū vorū osēndi, să plătescă aprōpelui seū
 înduoițū.

De va da care-va aprōpelui seū spre pă- 10
 zire asinū, seū boū, seū oīe, seū altā vitā,
 și ea va muri, seū se va strica, seū se va
 răpi, fără ca nimenea să fi vēdūtū; ^j Jurā- 11
 mētulū lui Iehova să fie între amīnduoi, că
 n'a pusū mână pe lucrulū aprōpelui seū, și
 domnulū vitei va lua ^k stīrvulū, și celū-l-altū
 nu va plăti ^l nimicū. Erū ^k de s'a furatū din 12
 casa lui, elū să plătescă pre stēpānulū a-
 celuia. De va fi fostū sfāsciatā, să aducā 13
 vita sfāsciatā de mărturiā, și nu va plăti ni-
 micū.

De va lua care-va de la aprōpele seū vitā 14
 imprumutū, și ea se va strica, seū va muri,
 și stēpānulū nu a fostū de față, o va plăti.
 De față stēpānulū vitei va fi, nu va plăti, 15
 de a fostū unū naimitū, să socotēscā in
 simbriā.

^l De va amāgi care-va o feciorā, încă ne- 16
 logoditā, și se va culca cu d'īnsa, să o in-
 dōstreze, și să o iee lui de femeā. Erū de 17
 nu va voi părintele ei să o dee lui, elū va
 cumpēni argintū duple ^m dōstreā feciōrei.

ⁿ Pre fermăcătore să nu o lase să trăēscā. 18
^o Totū celū-ce se impreună cu vitā să se 19
 omōre.

^p Celū-ce sacrificā altorū ^q deī, decātū numai 20
 lui Iehova, să se pērdā de totū.

^r Pre străinū să nu-lū strīntorezi, nici să- 21
 lū asupresci, că și voi străini ați fostū in
 pāmētulū Egiptulū.

^s Pre nici o vēduvā să nu o asupriți, nici 22
 pre unū orfanū. De-l vēți asupri, și de vorū 23

v Lev. 24. 20.
 Deut. 19. 21.
 Mat. 5. 38.
 x Fac. 9. 5.
 y Vers. 22.
 Num. 35. 31.
 z Vede Zech. 11.
 12, 13.

Mat. 26. 15.
 Filip. 2. 7.
 a Vers. 28.
 —
 Capitulū 22.
 a 2 Sam. 12. 6.
 Vede Prov. 6.

31.
 Luc. 19. 8.
 b Mat. 24. 43.
 c Num. 35. 27.
 d Cap. 21. 2.
 e Cap. 21. 16.
 f Vede vers. 1.
 7. Prov. 6. 31.

y Vers. 4.
 h Cap. 21. 6.
 Vers. 28.
 i Deut. 25. 1.
 2 Cron. 19. 10.
 j Ebr. 6. 16.
 k Fac. 31. 39.
 l Deut. 22. 28.

29.
 m Fac. 34. 12.
 Deut. 22. 29.
 1 Sam. 18. 25.
 n Lev. 19. 26.
 31. & 20. 27.
 Deut. 18. 10.
 11.

1 Sam. 28. 3. 9.
 o Lev. 18. 23. &
 20. 15.
 p Num. 25. 2.
 7. 8.
 Deut. 18. 1. 2.
 5, 6, 9, 13, 14.
 15. & 17. 2, 3, 5.

q Cap. 23. 9.
 Lev. 19. 33. &
 35. 35.
 Deut. 10. 19.
 Ier. 7. 6.
 Zech. 7. 10.
 Mal. 3. 6.
 r Deut. 10. 18. &

24. 17. & 27.
 19.
 Ps. 94. 6.
 Isa. 1. 17, 23.
 & 10. 2.
 Esec. 22. 7.
 Zech. 7. 10.
 Iac. 1. 27.

* striga ei către mine, eu voi¹ a²u³di strigarea
24 lor⁴; Și * mânia mea se va aprinde, și pre
voi v⁵e voi⁶u uide cu sabiă, și * femeele v⁷os-
tre vor⁸u rămân⁹e v¹⁰eduve, și fiii vostri orfan¹¹.

25 * De vei imprumuta argint¹²u poporului meu,
anume saracul¹³ care este l¹⁴ungă tine, să nu-
fi lui ca un¹⁵u camătar¹⁶u, și să nu-¹⁷i impună
26 camat¹⁸. Și * de vei lua amanet¹⁹u vestm²⁰en-
tul²¹u apr²²opel²³ui te²⁴u, să-l²⁵u inapoesci până la
27 apusul²⁸u s²⁹orelui; Căci acesta este singurul³⁰
lui acoperim³¹ent³²u spre a-³³și acoperi³⁴ pelea sa;
in ce va dormi? Și va fi, când³⁵u va * striga
cătră mine, eu l³⁶u voi³⁷u asculta pre d³⁸insul³⁹,
că eu s⁴⁰unt * îndurător⁴¹.

28 Pre * judecator⁴²i să nu-⁴³i bl⁴⁴estemi, și pre
domnitorul⁴⁵u poporului te⁴⁶u să nu-l⁴⁷u defaim⁴⁸i.

29 Cu * prin⁵⁰osele ariei tale, și cu ale t⁵¹escu-
lui te⁵²u să nu întâr⁵³dii; pre * ânt⁵⁴ei⁵⁵u-născutul⁵⁶
30 d⁵⁷intre fiii tei mi-l⁵⁸u vei da. * Așa să faci cu
boul⁵⁹u te⁶⁰u și cu oia ta; * ș⁶¹epte d⁶²ile vor⁶³u fi ele cu
muma lor⁶⁴u, er⁶⁵u in d⁶⁶i⁶⁷ua a opta mie le vei da.

31 Și voi⁶⁸u să fiți mie ômeni * s⁶⁹anți, și * să nu
mâncăți carne sf⁷⁰âsciată de pe câmpuri; la
câni să o aruncați.

23 **N**U * rădica strigare mincinosă, și să nu dai
mână cu omul⁷¹u r⁷²eu, ca să fi martur⁷³u * min-
2 cinos⁷⁴. * Să nu urmez⁷⁵i pre cei mulți, spre a
face r⁷⁶eu; și * d⁷⁷intr⁷⁸o judecată să nu mărturisesci,
3 abăt⁷⁹ându-te cu mulțimea, așa ca să abați
dreptatea. Nic⁸⁰i pre cel⁸¹u neavut⁸²u in judecata
lui să nu-l⁸³u favorezi.

4 * De vei înt⁸⁴elni boul⁸⁵u neamicul⁸⁶ui te⁸⁷u s⁸⁸eu
asinul⁸⁹u s⁹⁰eu rătăcind⁹¹u, mână-l⁹²u lui a casă.
5 * De vei ved⁹³e asinul⁹⁴u celui ce te uresce pre
tine, că a căd⁹⁵ut⁹⁶u supt⁹⁷u sarcina sa, feresce-
te ca să nu-l⁹⁸u lași pre acesta numai singur⁹⁹,
ci vei lăsa locul¹⁰⁰u împreună cu d¹⁰¹insul¹⁰².

6 * Dreptatea saracului te¹⁰³u să nu o abați in
7 judecata lui. * De totă otăr¹⁰⁴irea nedr¹⁰⁵ep¹⁰⁶tă de-
păr¹⁰⁷t¹⁰⁸eză-te! pre cel¹⁰⁹u * nevinovat¹¹⁰u și drept¹¹¹u să
nu-l¹¹²u faci să se om¹¹³ore; că * nu voi¹¹⁴u da drep-
8 tate celui r¹¹⁵eu. Și * daruri să nu i¹¹⁶oi, că da-
rurile orbesc¹¹⁷u și pre cei mai luminați, și in-
torc¹¹⁸u otăr¹¹⁹irile celor¹²⁰u drepti.

9 Și pre * străin¹²¹u să nu-l¹²²u asupresci, că voi¹²³u
sciti ânima celui străin¹²⁴u, că și voi străini
ați fost¹²⁵u in pământul¹²⁶u Egiptului.

* Ș¹²⁷eșe ani să sem¹²⁸eni pământul¹²⁹u te¹³⁰u, și să
10 str¹³¹ingi fruptele de pe d¹³²insul¹³³. Și in anul¹³⁴u
al¹³⁵u ș¹³⁶eptelea să-l¹³⁷u lăși să stee, și să rămână
nelucrat¹³⁸u, pentru ca nevoi¹³⁹ei¹⁴⁰u poporului te¹⁴¹u
să mânânce; Er¹⁴²u ce va mai rămân¹⁴³e, să mănânce
f¹⁴⁴erele câmpului. Tot¹⁴⁵u așa să faci tu
și cu vita ta și cu maslinișul¹⁴⁶u te¹⁴⁷u.

In * ș¹⁴⁸eșe d¹⁴⁹ile să faci lucrurile tale, er¹⁵⁰u in
12 d¹⁵¹i¹⁵²ua a ș¹⁵³eptea să repausezi, pentru ca boul¹⁵⁴
te¹⁵⁵u și asinul¹⁵⁶u te¹⁵⁷u să repauseze, și pentru ca
fiul¹⁵⁸u servei tale și străinul¹⁵⁹u să respire.

* Luați aminte la t¹⁶⁰ote câte am¹⁶¹u vorbit¹⁶²u
13 voi¹⁶³u; și * numele d¹⁶⁴eilor¹⁶⁵u străini să nu amin-
tiți, și să nu se a¹⁶⁶u¹⁶⁷dă din gura v¹⁶⁸ostră.

De * tre¹⁶⁹i ori pe an¹⁷⁰u să serbătorești mie.
14 * Serbăt¹⁷¹orea azimelor¹⁷²u să o păzesci; ș¹⁷³epte d¹⁷⁴ile
15 vei mânca azime, după cum¹⁷⁵u am¹⁷⁶u ordi-
nat¹⁷⁷u ție, pe timpul¹⁷⁸u lunei Abib¹⁷⁹u (*spicelor¹⁸⁰u
no¹⁸¹ve*); pentru că in acea lună ai eșit¹⁸²u tu din
Egipt¹⁸³; și înaintea mea * nimenea să nu se a-
rete cu mână golă; Și * serbăt¹⁸⁴orea seceri-
16 șului, a prin¹⁸⁵oselor¹⁸⁶u lucrurilor tale, pre cari
le-ai sem¹⁸⁷enat¹⁸⁸u pe câmp¹⁸⁹u; și * serbăt¹⁹⁰orea cu-
lesului la sfârșitul¹⁹¹u anului, când¹⁹²u tu ți-ai cu-
les¹⁹³u bucatele tale de pe câmp¹⁹⁴u. De * tre¹⁹⁵i ori
17 in an¹⁹⁶u totă partea bărbăt¹⁹⁷escă a ta să se a-
rete înaintea lui Iehova, Dumne¹⁹⁸deul¹⁹⁹u te²⁰⁰u.

* Să nu-mi aduc²⁰¹i sângele sacrificiului meu
18 cu dospit²⁰²u, nici să rămână grăsi²⁰³mea serbăt²⁰⁴-
t²⁰⁵orei mele pe demăn²⁰⁶etă. * Prin²⁰⁷osele frupte-
19 lor²⁰⁸u d²⁰⁹ânt²¹⁰ei²¹¹u ale pământului te²¹²u, să le aducă
in casa lui Iehova, Dumne²¹³deul²¹⁴u te²¹⁵u.

* Să nu ferbi iedul²¹⁶u in laptele mumei sale.

*Dumne²¹⁷deu²¹⁸ promite a conduce și a scuti pre fii
lui Israel²¹⁹u și a li da prosperitate.*

* Ecce eu tr²²⁰amet²²¹u ângerul²²²u meu înaintea
20 ta, ca sa te păzescă pe cale, și să te ducă
in locul²²³u ce ți-am²²⁴u pregăt²²⁵it. Feresce-te de
21 d²²⁶insul²²⁷u, și ascultă v²²⁸ocea lui, și nu-l²²⁹u * m²³⁰ânia;
că el²³¹u * nu va erta fără-de-legile v²³²ostre; că

Deut. 15. 9. & 24. 15. Iov. 35. 9. Luc. 18. 7. Vers. 27. Iov. 34. 28. Pa. 18. 6. & 145. 19. Iac. 5. 4. Iov. 31. 23. Pa. 69. 24. Psa. 109. 9. Psa. 109. 9. Psa. 109. 9. Lev. 25. 35. Deut. 23. 19. Nem. 5. 7. Psa. 15. 5. Ezec. 18. 17. Deut. 24. 6. Iov. 22. 6. & 24. 3. & Prov. 20. 16. &	22. 27. Ezec. 18. 7. 16. Amos. 2. 8. Vers. 23. Cap. 34. 6. 2 Cron. 30. 9. Pa. 86. 15. Eccl. 10. 20. Fapt. 23. 5. Iuda 8. Cap. 23. 16. 19. Prov. 3. 9. d. Cap. 13. 2. 12. & 34. 19. e. Deut. 15. 19. f. Lev. 22. 27. g. Cap. 19. 6. Lev. 19. 2. Deut. 14. 21. A. Lev. 22. 8. Ezec. 4. 14. & 44. 31. —	Capitulu 23. Vers. 7. Lev. 19. 16. Pa. 15. 3. & 101. 5. Prov. 10. 18. Vede 2 Sam. 19. 27. cu 16. 3. b. Cap. 20. 16. Deut. 19. 16. 17. 18. Pa. 35. 11. Prov. 19. 5. 9. 28. & 24. 28. Vede 1 Reg. 21. 10. 13. Mat. 26. 59. 60. 61. Fapt. 6. 11. 13. c. Fac. 7. 1. & 19. 4. 7. Cap. 32. 1. 2. Ios. 24. 15. 1 Sam. 15. 9.	1 Reg. 19. 10. Iov. 31. 34. Prov. 1. 10. 11. 15. & 4. 14. Mat. 27. 24. 26. Marc. 15. 15. Luc. 23. 23. Fapt. 24. 27. & 25. 9. d. Vers. 6. 7. Lev. 19. 15. Deut. 1. 17. Pa. 72. 2. e. Deut. 22. 1. Iov. 31. 29. Prov. 24. 17. & 25. 31. Mat. 5. 44. Rom. 12. 20. 1 Thes. 5. 15. f. Deut. 22. 4. g. Vers. 2. Deut. 27. 19. Iov. 31. 13. 21. Eccl. 6. 8.	Ios. 10. 1. 2. Ier. 5. 28. & 7. 6. Amos. 5. 12. Mal. 3. 6. h. Vers. 1. Lev. 19. 11. Luc. 3. 14. Efes. 4. 25. i. Deut. 27. 25. Pa. 24. 21. Prov. 17. 15. 26. Ier. 7. 6. Mat. 27. 4. Cap. 34. 7. Rom. 1. 18. k. Deut. 16. 19. 1 Sam. 8. 5. & 12. 3. 2 Cron. 19. 7. Pa. 26. 10. Prov. 15. 27. & 17. 8. 23. & 29. 4.	Ios. 1. 23. & 5. 23. & 33. 15. Ezec. 22. 19. Amos. 5. 12. Fapt. 24. 26. l. Cap. 22. 21. Deut. 10. 19. & 24. 14. 17. & 27. 19. Pa. 24. 6. Ezec. 22. 7. Mal. 3. 5. m. Lev. 25. 3. 4. n. Cap. 20. 8. 9. Deut. 5. 13. Luc. 13. 14. o. Deut. 4. 9. Ios. 22. 5. Pa. 39. 1. Efes. 5. 15. 1 Tim. 4. 16. p. Num. 32. 38. Deut. 12. 3. Ios. 23. 7. Pa. 16. 4.	Osea 2. 17. Zech. 13. 2. q. Cap. 24. 23. Lev. 23. 4. Deut. 16. 16. r. Cap. 12. 15. & 13. 6. & 34. 18. Lev. 23. 6. Deut. 16. 8. s. Cap. 24. 20. Deut. 16. 16. t. Cap. 34. 22. Lev. 23. 10. u. Deut. 16. 13. v. Cap. 34. 23. Deut. 16. 16. x. Cap. 12. 8. & 34. 25. Lev. 2. 11. Deut. 16. 4. y. Cap. 22. 29. & 34. 26. Lev. 23. 10. 17.	Num. 18. 12. 13. Deut. 28. 10. Nem. 10. 35. s. Cap. 24. 26. Deut. 14. 21. a. Cap. 14. 19. & 39. 34. & 33. 2. 14. Num. 20. 16. Ios. 5. 13. & 6. 2. Pa. 91. 11. Iac. 6. 9. b. Num. 14. 11. Pa. 78. 40. 56. Efes. 4. 50. Ebr. 3. 10. 16. c. Cap. 32. 34. Num. 14. 35. Deut. 18. 19. Ios. 24. 19. Ier. 5. 7. Ebr. 8. 11. 1 Ioan 5. 16.
--	---	--	--	--	---	---	--

22 ^anumele meu într'insulă *este*. ^Ērū de vei asculta de vócea lui, și vei face tóte câte dicu eă, ^eeu voi fi neamiculū neamicilorū tei, și
23 improtivitorū improtivitorilorū tei. ^ĴCăci āngerulū meu va merge înainte ta, și te va ^gduce in *pământulū* Amoreilorū, și alū He-teilorū, și alū Ferezeilorū, și alū Cananeilorū, și alū Heveilorū, și alū Iebuseilorū; și-
24 voiū stérpi pre d'insii. Să nu te ^hprosterni la deii acestora, nici să te inchini lorū, și ⁱdupă faptele lorū să nu faci; ^jci să-ī sfărîmi pre ei, și stālpii lorū să-ī nimicesci. Ci voi
25 să vē ^kinchinați lui Iehova, Dumneđeulū vóstru, și ^lelū va bine-cuvēnta pānea ta și apa ta; și ^meu voiū depărta bólā din medilocolū teū. ⁿNu va fi femeā care să pērdā, nici stērpā in pământulū teū, și numărulū dīle-
26 lorū tale lū voiū ^oimplini. ^pFrica mea o voiū trāmete înainte ta, și voiū ^qturbura totū poporulū, contra căruia vei merge, și voiū face, ca toți neamicii tei să-și întórcā spatele d'ina-
27 nainte ta. Și ^rvoiū trāmete vespi înainte ta, cari vorū alunga pre Hevei și pre Cananei și pre Hetei de d'inainte ta. ^sEū nu-ī voiū alunga pre ei de d'inainte ta într'unū anū, ca pământulū să nu rămānā deșertū, și
28 ca fērele să nu se'mmulțescā contra ta. ^tCu incetulū cu incetulū ^uī voiū alunga de d'inainte ta, până ce te vei immulți tu, și vei lua țera in stēpānire.
31 Și ^vhotarele tale le voiū pune de la Marea-Rosiā până la Marea Filistenilorū, și de la deșertū până la fluviū; cā voiū ^wda in mānele vóstre pre locuitorii aceluī pământū, ca
32 tu să-ī alungi pre d'insii de d'inainte ta. ^xSā nu faci cu d'insii nici cu deii lorū legāmētū.
33 Ei sā nu locuēscā in pământulū teū, ca nu cumū-va să te tragā a pēcātui contra mea; cā de te vei inchina deilorū lorū, ^yacēsta va fi ție cursā.

Intārirea legāmētului; Moisi se sue pe munte.

24 **S**ī dīse lui Moisi: Sue-te la Iehova, tu și Aaronū și ^aNadabū și Abihu, ^bși șapte-deci d'entre cei māi bētrāni ai lui Israelū, și să vē ^cinchinați de departe; Și Moisi să se apropie ^dsingurū cātrā Iehova, ^eērū aceia

sā nu se apropie, și nici poporulū sā nu se sue cu d'insulū.

Și Moisi veni, și spuse poporului tóte cuvintele lui Iehova și tóte legile lui; și totū poporulū respunse cu o gurā, dicāndū: ^fTóte cuvintele, câte le-a vorbitū Iehova le vomū face.

Și Moisi ^gscrise tóte cuvintele lui Iehova; și sculāndu-se de demānēță, zidi altariū suptū munte, și dūoi-spre-dece ^hstālpi, după cele dūoe-spre-dece seminții ale lui Israelū.

Și trāmese elū pre tēnērii filorū lui Israelū, cari aduserā olocauste, și sacrificarā lui Iehova boi dreptū sacrificiū de bucuriā. Și Moisi ⁱluā jumātate din sānge, și-lū puse in strachinā, și jumātate din sānge lū stropi preste altariū. Apoi ^jluā cartea legāmētulū, și o ceti in auđulū poporului; și ei dīserā: ^kTóte câte a vorbitū Iehova vomū face, și vomū asculta. Și Moisi luāndū sāngele, stropi preste poporū, și dīse: ^lEcce ^msāngele legāmētului, care-lū făcu Iehova cu voi duple tóte aceste cuvinte.

Și ⁿse suirā Moisi și Aaronū, Nadabū și Abihu și șapte-deci din bētrāniū lui Israelū; Și ^ovēđurā pre Dumneđeulū lui Israelū; și suptū piciórele lui ^pera ca unū lucru din ^qsafirū, lucitorū ca ^rinsuși ceriulū, ^scāndū este seninū. Și elū nu-și ^tatinse māna sa de cei māi aleși ai filorū lui Israelū; Și ^uei vēđurā pre Dumneđu, și ^vmāncarā și bēurā.

Și Iehova dīse lui Moisi: ^wSue te la mine pe munte, și rămāi acolo; și-ți voiū da ^xtable de pētrā, adecā legea și ordinele cari eū le-amū scrisū, spre a-ī invēța pre ei. Atunci Moisi se sculā cu Iosua, ^yservulū seū: și Moisi se ^zsui pe muntele lui Dumneđu; Și dīse cātrā bētrāni: ^aRemāneți aici până ce ne vomū re'ntórcē noi la voi; și ecce Aaronū și Hurū ^bsūnt cu voi, ca orī-cine va avē certe să mērgā la ei.

Și Moisi se sui pe munte, și ^cunū nūorū acoperi muntele. Și ^dmārirea lui Iehova se aședā pe muntele Sinai, și nūorulū lū acoperi șese dīle. ^eĒrū in a șepte dī chīāmā pre Moisi din medilocolū nūorului. Și pri-virea māririū lui Iehova pe vērfulū muntelui ^fera asemenea unū ^gfocū mistuitorū in ochii

d Isa. 9. 6.
Ier. 23. 6.
Ioan 10. 30.
38.
e Fac. 12. 3.
Deut. 30. 7.
Ier. 30. 30.
f Vers. 20.
g Cap. 33. 2.
h Ios. 24. 8, 11.
i Lev. 18. 3.
Deut. 12. 30.
31.
j Cap. 34. 13.
Num. 33. 52.
Deut. 7. 5, 25.
& 12. 3.

k Deut. 6. 13. &
10. 12, 20. &
11. 13, 14. &
13. 4.
l Ios. 22. 5. &
24. 14, 15, 21.
24.
m 1 Sam. 7. 3. &
12. 20, 24.
n Mat. 4. 10.
o Deut. 7. 13. &
28. 5, 8.
p Cap. 15. 26.
Deut. 7. 15.
q Deut. 7. 14. &
28. 4.
r Iov. 21. 10.

Mal. 3. 10, 11.
o Fac. 25. 8. &
35. 29.
p 1 Cron. 23. 1.
Iov. 5. 26. &
42. 17.
Ps. 55. 23. &
90. 10.
q Fac. 35. 5.
Cap. 15. 14.
16.
r Deut. 2. 25. &
11. 25.
s Ios. 2. 9, 11.
1 Sam. 14. 15.
t 2 Cron. 14. 14.
u Deut. 7. 23.

v Deut. 7. 20.
Ios. 24. 12.
w Deut. 7. 22.
x Fac. 15. 18.
Num. 34. 3.
Deut. 11. 24.
Ios. 1. 4.
1 Reg. 4. 21.
24.
y Ps. 72. 8.
z Ios. 21. 44.
Jude. 1. 4. &
11. 21.
aa Cap. 34. 12.
15.
ab Deut. 7. 2.
ac Cap. 34. 12.

Deut. 7. 16. &
12. 30.
Ios. 23. 13.
Jude. 2. 3.
1 Sam. 18. 21.
Pa. 106. 36.
—
Capitulū 24.
a Cap. 28. 1.
Lev. 10. 1, 2.
b Cap. 1. 5.
Num. 11. 16.
c Vers. 13, 15.
18.
d Vers. 7.
Cap. 19. 8.

Deut. 5. 27.
Gal. 3. 19, 20.
e Deut. 31. 9.
f Fac. 28. 18. &
31. 45.
g Ebr. 9. 18.
h Ebr. 9. 19.
i Vers. 3.
j Ebr. 9. 20. &
13. 20.
k 1 Pet. 1. 2.
l Vers. 1.
m Vede Fac. 32.
30.
n Cap. 3. 6.
Jude. 13. 22.
Isa. 6. 1, 5.

Cu cap. 33. 20, 23.
Ioan 1. 18.
1 Tim. 6. 16.
1 Ioan 4. 12.
m Ezech. 1. 26. &
10. 1.
n Apoc. 4. 3.
o Mat. 17. 2.
p Cap. 19. 21.
q Fac. 16. 13. &
32. 30.
r Vers. 10.
s Cap. 33. 20.
t Deut. 4. 33.
u Jude. 13. 22.
v Fac. 31. 54.

Cap. 18. 12.
1 Cor. 10. 18.
r Vers. 2, 15, 18.
s Cap. 31. 18. &
32. 15, 16.
t Deut. 5. 22.
u Cap. 32. 17. &
33. 11.
v Vers. 2.
w Cap. 19. 9, 16.
x Mat. 17. 5.
y Cap. 16. 10.
z Num. 14. 10.
aa Cap. 3. 2. &
19. 18.
ab Deut. 4. 36.
ac Ebr. 12. 18, 29.

18 filorū lui Israelū. Și Moisi intră în meșloculū nūorului, și se sui pe munte: și a fostū * Moisi pe munte patru-șeci de zile și patru-șeci de nopți.

Ordini pentru zidirea cortului și pentru uneltele sale.

25 **S**I Iehova vorbi lui Moisi, dîcîndū: Spune 2 filorū lui Israelū, ca să-mi aducă darū; acelu darū alū meu 'lū veți lua ^a de la totū omulū, pre care-lū lasă ănima *să mi-lū* 3 *dee* bucurosū. Și acesta *este* darulū care veți lua de la d'inșii: Aurū și argintū și ăramă; 4 Și vînatū, purpuriū și carmesinū-roșiū și bisū albū și *pîrū* de capră; Și pei de berbece roșite, 5 și pei de vișelū de mare, și lemnū de sittimū; 6 * Oleiū pentru candelē, ăromate pentru oleiulū ungerei, și ătămăiă mirositoare; Petre de onice, și petre de infiptū, pentru ăefodū și 8 pentru ăpeptariū. Și să-mi facă mie ăsanctuarū, ca ăeū să locuescū în meșloculū lorū. 9 *După tôte căte-ți voiū arêta, chipulū lăcașulū și chipulū tuturorū vaselorū lui, așa să faceți. 10 Și ăsă-mi faceți mie chivotū *de* lemnū de sittimū; lungimea lui *să fie* de dūoi coti și jumătate, și lățimea lui de unū cotū și jumătate, 11 și înălțimea lui d'unū cotū și jumătate. Și să-lū imbraci cu aurū curatū, pe din lă-intru și pe din afară să-lū imbraci, și să faci încadrare de aurū pe d'asupra lui jurū împrejurū. Și să torni pentru d'insulū patru verigi de aurū, și *pre aceste* să le pună la cele patru colțuri ale lui; dūoē verigi de o parte 13 și dūoē verigi de cea-l-altă parte a lui. Și să faci pîrghii *din* lemnū de sittimū, și 14 să le imbraci cu aurū; Și să puni pîrghiele acele în verigele cele din laturile chivotulū, spre a se purta chivotulū cu ele. 15 Și ăpîrghiele vorū rēmanē în verigele 16 chivotulū, și nu se vorū scôte din ele. Apoi să puni în chivotū ămărturia, pre care ăi voiū da-o. 17 Și ăsă faci și acoperimēntū propițiatorū *din* aurū curatū; lungimea lui de dūoi coti și jumătate, și lățimea lui de unū cotū și jumătate. Și să faci și dūoi cherubimi *de* aurū; lucru bătutū să-i faci pre ei, din ămindūoē laturile propițiatorulū. Și pre unū cherubimū să faci la unū capetū, și pre altū cherubimū la altū capetū; din propițiatorulū să faci pre cherubimi la amindūoē capetele lui. 20 Și ăcherubimi vorū fi cu aripele intinse pe

de asupra, acoperindū cu aripele propițiatorulū, avēndū fețele lorū întorse una cătră alta, ărū privirea cherubimilorū vorū fi spre propițiatorū. * Și propițiatorulū să-lū puni 21 preste chivotū de asupra, și ăin chivotū să puni mărturia pre care o voiū da ăie. ăA- 22 colo mē voiū întruni cu tine, și voiū vorbi cu tine de pe propițiatorū, ădin meșloculū acelorū dūoi cherubimi, cei de deasupra chivotulū mărturiei, tôte căte voiū ordina ăie pentru fiii lui Israelū.

Și ăsă faci și o mēșă *de* lemnū de sittimū; 23 lungimea ei *să fie* de dūoi coti, și lățimea ei d'unū cotū, ărū înălțimea ei d'unū cotū și jumătate. Și să o imbraci cu aurū curatū, 24 și să faci și încadrare de aurū jurū împrejurū; Și să faci împrejurulū ei și prevazū, 25 latū de o palmă; și preste prevazū să faci încadrare de aurū jurū împrejurū. Și să faci 26 și patru verigi de aurū, și verigele să le puni la cele patru colțuri, cari *sunt* la cele patru picioare ale ei. Și verigele să fie aprōpe de 27 prevazū, ca să se pună pîrghii, spre a purta mēșă. Și să faci pîrghiele *de* lemnū de 28 sittimū, și să le imbraci cu aurū, ca cu ele să se pōrte mēșă. Și să faci ei ătalgere, că- 29 ătue, cupe și urciōre, cari servescū la libățiunī; *din* aurū curatū să le faci pre ele. Și pe mēșă să ăpuni pāne de punere înainte, 30 *care să fie* pururea înainte meă.

* Și să faci unū policandru *de* aurū curatū, 31 lucru bătutū să faci policandru, fusulū lui, și ramurile lui, și caliciī lui, și globulețiī lui și florile lui să fie din aceeași bucată. Șese 32 ramuri să ăesă din laturile lui, trei ramuri ale policandrulū dintr'o laturē, și trei ramuri ale policandrulū din altă laturē. In- 33 tr'o ramură *să fie* trei calici în forma florilorū de migdalū, *cu* globulețulū și *cu* flōrea; și la altă ramură *să fie* trei calici în forma florilorū de migdalū, *cu* globulețulū și *cu* flōrea; așa *să fie* la cele șese ramuri e-șinde din policandru. Și la policandru *să* 34 *fi* patru calici în forma florilorū de migdalū, *cu* globulețiī lorū și *cu* florile lorū. Unū glo- 35 bulețū *să fie* suptū dūoē ramuri eșinde din policandru, și *altū* globulețū *să fie* suptū cele-l-alte dūoē ramuri eșinde din elū, și *altū* treilea globulețū *să fie* ără-ăi suptū dūoē ramuri eșinde din elū; și totū așa *să fie* suptū cele șese ramuri eșinde din policandru. Glo- 36 bulețiī și ramurele lui să fie eșinde dintr'insulū, și totū *policandru* *să fie* bătutū din o

a Cap. 34. 28.
Deut. 9. 9.
Capulū 25.
b Cap. 37. 20
c Cap. 30. 23.
d Cap. 30. 34.
e Cap. 28. 4. 6.
f Cap. 28. 15.

g Cap. 36. 1, 3, 4.
Lev. 4. 6. &
10. 4. & 21. 12.
Ebr. 9. 1, 2.
h Cap. 29. 45.
1 Reg. 6. 13.
2 Cor. 6. 16.
Ebr. 3. 6.

i Apoc. 21. 3.
j Vers. 40.
k Cap. 37. 1.
Deut. 10. 3.
Ebr. 9. 4.
l 1 Reg. 8. 8.
m Cap. 16. 34. &
31. 18.
n Deut. 10. 2, 5.

o 31. 26.
1 Reg. 8. 9.
2 Reg. 11. 12.
Ebr. 9. 4.
m Cap. 37. 6.
Rom. 3. 25.
Ebr. 9. 5.
n 1 Reg. 8. 7.
1 Cron. 28. 18.

o Cap. 26. 34.
p Vers. 16.
q Cap. 29. 42.
43. & 30. 6, 36.
Lev. 16. 2.
Num. 17. 4.
r Num. 7. 89.
1 Sam. 4. 4.

2 Sam. 6. 2.
2 Reg. 19. 15.
Ps. 80. 1. &
90. 1.
Isa. 37. 16.
s Cap. 37. 10.
1 Reg. 7. 48.
2 Cron. 4. 8.
Ebr. 9. 2.

t Cap. 37. 16.
Num. 4. 7.
u Lev. 24. 5, 6.
v Cap. 37. 17.
1 Reg. 7. 49.
Zech. 4. 2.
Ebr. 9. 2.
Apoc. 1. 12. &
4. 5.

37 bucată, de aurū curatū. Și să faci lui și șapte candelē; și ^aaprinđându-le să le pui pe elū, ca să ^blumineze înaintea lui. Și m-cările lui și tigăile lui *tote* să fie din aurū curatū. *Polcandru* cu *tote* uneltele aceste se va face *dintr'unū* talentū de aurū curatū.

40 Și ^aveđi ca *tote* aceste să le faci duple chipulū ce s'a arētatū fie pe munte.

26 **S**I ^alōcașulū să-lū faci *din* dece covōre de inū subțire resucitū, de vēnătū, purpuriū și carmesinū-roșiū, cu cherubimī in țesetură alēsă. Lungimea unū covorū să fie de două-deci și optū de coți, și lățimea unū covorū de patru coți, *tote* covōrele să aibă aceeași mēsură. Cinci covōre să fie prinse una cu alta, și *cele-l-alte* cinci covōre să fie prinse una cu alta. Și să faci chiotorī vēnāte pe marginea unū covorū, pe marginea unei împreunări; așa să faci și pe marginea covorului din urmă, la altă împreunare. Cinci-deci de chiotorī să faci la covorulū *ântēiū*, și cinci-deci de chiotorī să faci la marginea covorului, care este la împreunarea a două; chiotorile vorū veni in potrivă una cu alta. Și să faci cinci-deci de copci de aurū, și cu copcele să împreună covōrele unūlū cu altulū; așa va fi lōcașulū unūlū.

7 Și ^asă mai faci covōre și *din* pērū de capră pentru cortū de asupra lōcașului; unū spre-dece *asemenea* covōre să faci. Lungimea unū covorū să fie de trei-deci de coți, și lățimea unū covorū de patru coți; *cele unū spre-dece* covōre să aibă aceeași mēsură. 9 Și să împreună cinci covōre de o parte, și *cele-l-alte* șese covōre de altă parte, și să înduoesci alū șeselea covorū in fața lōcașului. 10 Și să faci cinci-deci de chiotorī pe marginea unūa din covōrele cele din urmă, la împreunare; și cinci-deci de chiotorī pe marginea covorului alū doilea, care se prinde. Și să faci copci cinci-deci de aramă, și să pui copcele in chiotōrele, și să împreună cortulū; și așa va fi unūlū. 12 *Ērū* ceea ce întrece din covōrele cortului, jumătatea covorului care întrece, să acopere partea d'napoi a lōcașului. Și cotulū de la o lature, și cotulū de la cea-l-altă lature din ceea ce va întrece din lungimea covōrelorū cortului să fluture la laturile cortului ici și colo, spre a o acoperi.

14 Și ^asă mai faci preste cortū altū acoperemētū *din* pei de berbecē roșițe, și altū acoperemētū *din* pei de vițelū de mare, pe de asupra.

15 Și pentru lōcașū să faci scēndurī *din*

lemnū de sittimū, puse in piciorē. Lungimea 16 unei scēndure să fie de dece coți, și lățimea unei scēndure de unū cotū și jumătate. Și câte două urechī să aibă fie-care scēndurā, ca una să se corespundă cu cea-l-altă; așa să faci la *tote* scēndurele lōcașului.

Și să faci scēndurele lōcașului, două-deci 18 scēndurī din partea sudică, spre mēdă-di. Și să faci patru-deci de piciorē de argintū suptū cele două-deci de scēndurī; două piciorē suptū o scēndurā, pentru aminduoē urechiile ei; și două piciorē suptū altă scēndurā pentru aminduoē urechiile ei. Așa și de cea-l-altă 20 parte a lōcașului despre mēdă nōpte să fie două-deci de scēndurī, cu cele patru-deci de piciorē de argintū ale lorū; Două piciorē 21 suptū o scēndurā, și două piciorē suptū altă scēndurā. Și in partea din fundulū lōcașului 22 despre apusū să faci șese scēndurī. Și să mai faci două scēndurī in cele două *ânghiri* din fundulū lōcașului. Și să fie împreunate josū, 24 și să fie împreunate susū, și *unite* cu unū cercū; și așa să fie cu aminduoē, cari au să fie in cele două *ânghiri*. Și să fie optū 25 scēndurī cu piciorēle lorū de argintū in șese-spre-dece piciorē; două piciorē suptū o scēndurā, și două piciorē suptū cea-l-altă scēndurā.

Și să faci drugī de lemnū de sittimū, 26 cinci pentru scēndurele din o lature a lōcașului; Și cinci drugī pentru scēndurele din cea-l-altă lature a lōcașului; și cinci drugī pentru scēndurele lōcașului din fundū spre apusū; Și drugulū de la međi-loculū scēndurelorū, ajungēndū de la unū capū la celalaltū. Și scēndurele să le îmbraci cu aurū, și verigele lorū să le faci de aurū, prin cari vei petrece drugī; și drugī să-i îmbraci cu aurū.

Și așa să-mi faci lōcașulū ^aduple forma 30 ce ți s'a arētatū pe munte.

Și ^asă faci perdea vēnătă, purpură, carmesinū-roșiă, și din inū subțire resucitū; in țesetură alēsă să o faci cu cherubimū pe d'insa. Și să pui pre d'insa pe patru stâlpi de lemnū de sittimū, îmbrăcați cu aurū, cārligele lorū de aurū, puse pe patru piciorē de argintū. Și să prindī perdēua de copci, și ^achivotulū mărturiei să-lū pui in lă-intrulū perdelei, și acea perdea să desparte voūi ^asānta de sānta sāntelorū. Și ^asă pui pro-pitiātorulū pe chivotulū mărturiei in sānta sāntelorū. Și ^amēsa să o pui afară de perdēua; și ^apolcandrulū d'inaintea mesei in partea despre amēđi a lōcașului; și mēsa să o pui in partea despre mēdă-nōpte.

^a Cap. 27. 21. & 30. 8.
Lev. 24. 3, 4.
3 Cron. 18. 11.
y Num. 8. 2.

^a Cap. 26. 30.
Num. 8. 4.
1 Cron. 28. 11, 19.
Fapt. 7. 44.

Ebr. 8. 5.
—
Capulū 26.
a Cap. 36. 8.

b Cap. 36. 14.
c Cap. 36. 19.
d Cap. 25. 9, 40. & 27. 8.
Fapt. 7. 44.

Ebr. 8. 5.
e Cap. 36. 35.
Lev. 16. 2.
3 Cron. 3. 14.

Mat. 27. 51.
Ebr. 9. 3.
f Cap. 25. 16. & 40. 21.

g Lev. 16. 2.
Ebr. 9. 2, 3.
h Cap. 25. 21 & 40. 20.

Ebr. 9. 5.
i Cap. 40. 22.
Ebr. 9. 2.
j Cap. 40. 24.

36 Și la ușa cortului *să faci o perdea vântă, purpură, carmesin-rosie, și din ină
37 subțire resucit, broderie alasă. Și perdelei
să-i faci 'cinci stâlpi de lemn de sittim, și
să-i îmbraci cu aur, și cărligele lor de aur;
și acestora să li torni cinci picioare de aramă.
27 **S**I să faci altariu de lemn de sittim,
lungu de cinci coți, și latu de cinci
coți: patratu să fie altarul; și de trei coți
2 înălțimea lui. Și să faci lui corne în cele
patru anghii ale lui; cornele lui să fie
3 de o bucată cu el, și *să-l îmbraci cu a-
ramă. Și să-i faci ole pentru scoterea ce-
nușei, și lopeți și talgere, și furculițe, și ti-
găi pentru carbuni; toate uneltele lui să le
4 faci de aramă. Și să faci și unu grătariu
de aramă în forma rețelei, și la grătariu să
5 faci patru verigi de aramă, la cele patru
anghii ale lui. Și grătariul să-l pui
suptu cuprinsul altarului de jos, ca gră-
tarul să ajungă până la jumătatea alta-
6 rului. Și să faci pârghii altarului, pâr-
ghii din lemn de sittim, și să-le îmbraci
7 cu aramă. Și să petreci pârghiele prin
verigi, ca pârghiele să fie de amindouă la-
8 turi ale altarului, pentru a-l purta. Și
să-l faci din scânduri; să fie scobit;
'după cum și s'a arătat ție pe munte, așa
să-l faci.
9 Și locașului *să-i faci curte în partea su-
dică, despre mătă-di, perdelele curții din
ină subțire resucit, și lungimea unei lature o
10 sută de coți; Și stâlpii ei două-deci, cu
picioarele lor de aramă două-deci, și cărli-
11 gele stâlpilor și bețele de argint. Aseme-
nea și spre laturea despre mătă-nópte să
aibă perdele lungime de o sută de coți, cu
stâlpii lor două-deci, și cu picioarele lor
de aramă două-deci; și cărligele stâlpilor și
12 bețele de argint. Lărgimea curții din la-
ture despre apus de cinci-deci coți perdele,
cu stâlpii lor de cece, și picioarele lor de cece.
13 Și lărgimea curții din laturea despre ostu,
14 despre resăritu, cinci-deci de coți. Și la o
parte cinci-spre-dece perdele, cu stâlpii lor
15 trei, și cu picioarele lor trei. Și la cea-l-
altă parte cinci-spre-dece coți perdele, cu
stâlpii lor trei, și cu picioarele lor trei.
16 Și pentru pórta curții o perdea de două-
deci coți, din vântu, purpură și carmesin-
roșu, și din ină subțire resucit, cu stâlpii
17 lor patru, și cu picioarele lor patru. Toți
stâlpii curții să fie incinși cu verigi de ar-
gint; cărligele lor să fie de argint, și pi-
18 cioarele lor de aramă. Lungimea curții să

fie de o sută de coți, și lărgimea de câte
cinci-deci de o parte și de alta; și înălți-
mea de cinci coți; și să fie de ină resucit,
și picioarele stâlpilor de aramă. Și toate u-
neltele locașului pentru totu serviciul lui, și
toți țeruşii lui, precum și toți țeruşii curții
să fie de aramă. 19

Și *tu ordină fiilor lui Israel, ca să-ți 20
aduc oleiu curat din masline vergure spre
luminare, pentru ca candelile să ardă ne-
incetat. În cortu întrunirei 'afară de per- 21
deuă, care spéndură d'inaintea mărturiei, le
va pregăti Aaron și fii lui, ca să ardă ina-
ntea lui Iehova, de cu sêră până demănetă.
Acăsta va fi lege perpetuă, care se va păzi
de fii lui Israel întru generațiunile lor.

Ordin pentru rânduirea preuților; vestmin-
tele lor, și sântirea lor.

EARU tu chiamă la tine d'între fii lui 28
Israel pre fratele teu Aaron, și pre
fii sei cu d'insul, ca să-mi fie mie preuți:
Aaron, Nadab și Abibu, Eleazar și Ita-
mar, fii lui Aaron. Și *să faci lui Aa- 2
ron fratele teu vestminte sante spre onore
și spre podoba. Și *să vorbescă tuturor 3
bărbaților cu cugetu înțeleptu, tuturor a-
celora *pre cari i-amu implinitu eu cu spi-
ritulu înțelepciunei, ca să facă vestmintele
lui Aaron pentru a-l sânti, ca să-mi fie 4
mie preuți. Și acelea sânt vestmintele cari
le voru face: *Peptariu, 'efodulu, 'mantia și
'tunica pestriță, mitra și briulu. Așa voru
face ei vestminte sacre lui Aaron, fratele
teu, și fiilor lui, ca să-mi fie mie preuți.
Și voru lua aur, vântu, și purpuriu, și 5
carmesin-rosu, și ină subțire.

'Și efodulu să-l facă din aur, din vântu, 6
din purpur, din carmesin-rosu și din ină
subțire resucit, țesetură alasă. Elu să aibă
7 două umerari, cari se voru împreuna la cele
două capete, și așa va fi împreunatu. Și 8
cingetorea cu care va fi încinsu, și care va fi
pe de-asupra efodulu să fie totu asemenea
lucrate și din o bucată cu elu: din aur,
vântu, purpur, carmesin-rosu și din ină
subțire resucit. Și să ție și două petre 9
onice, și să sêpi pe d'insele numele fiilor
lui Israel: Șese din numele lor pe o 10
pétră, și numele celor-l-alti șese pe ce-
a-l-altă pétră dupre rânduia născerei lor.
Lucru de lapidariu, de sêpătură de sigil, să 11
sêpi pe două petre numele fiilor lui Isra-
el, și în legături de aur să le încasezi. Și 12
aceste două petre să le pui pe umeri efo-

h Cap. 36. 37. Ezec. 43. 13. e Lev. 24. 2. h Cap. 28. 43. &
i Cap. 36. 38. b Vede Num. 16. f Cap. 26. 31. 29. 9, 28.
38. 38. 33. Lev. 3. 17. &
c Cap. 25. 40. & g Cap. 30. 8. 16. 34. & 24. 9.
26. 30. 1 Sam. 3. 3. Num. 18. 23. &
d Cap. 38. 9. 2 Cron. 13. 11. 19. 21.

h Cap. 28. 43. &
29. 9, 28.
Lev. 3. 17. &
16. 34. & 24. 9.
Num. 18. 23. &
19. 21.

1 Sam. 30. 25.
—
Capitul 28.
a Num. 18. 7.
Ebr. 5. 1, 4.

b Cap. 29. 5. 29.
& 31. 10. & 39.
1, 2.
Lev. 8. 7, 30.
Num. 20. 26,

28.
c Cap. 31. 6. &
36. 1.
d Cap. 31. 3. &
35. 30, 31.

e Vers. 15.
f Vers. 6.
g Vers. 31.
h Vers. 39.
i Cap. 39. 2.

dului, *ca ele să fie* petre de amintire pentru fiii lui Israel; și ^j Aaron va purta numele lor înaintea lui Iehova pe amândoi umerii
 13 sei ^k spre amintirea lor. Și să faci sponci
 14 de aur; și două lanțugele de aur curată; fă-le pre aceste in forma sferei, lucru impletit, și pre aceste lanțugele impletite le pune in sponci.
 15 Și ^l să faci și peptarul judecăței; țesetură alasă, ca și țesutura efodului să-lu faci pre el; din aur, vântă, din purpur, carmesin-roșu, și din in subțire resucit.
 16 Să fie patrat și duplu, și să aibă lungimea de o palmă, și lățimea de o palmă. Și ^m să impli plinul se cu petre prețioase; patru șire de petre; *In întăiul* șir vor fi: Un sardon, un topaz și un smaragd; *acesta*
 18 *să fie* șirul întâi; Și într'ală douăilea șir: Unu carbuncul, un safir și un diamant.
 19 In ală treilea șir: Un liguriu, și un agat, și un ametist. Și n ală patruea
 20 șir: Un chrisolit, un onichin și un iaspide; aceste in legături de aur se vor
 21 incasa. Și petrele aceste să fie in număr de două-spre-dece, duple numele fiilor lui Israel, separe ca separe de sigil, fie-care cu numele se, duple cele două-spre-dece semintii. Și să faci la peptar lanțugele, in forma
 22 sferei, lucru impletit din aur curat. Și să mai faci peptarului două verigi de aur, și aceste două verigi să le puni la cele două
 24 colțuri ale peptarului. Și pre cele două lanțugele de aur impletite să le prind de
 25 cele două verigi din colțurile peptarului. Și cele-l-alte două capete ale celor două lanțugele impletite să le prind de cele două
 26 sponci, și să le puni preste umerii efodului, in partea de dinainte. Și să mai faci două
 27 verigi de aur, și să le puni la cele-l-alte două colțuri de jos ale peptarului, la marginea lui, care este din lă-intru, despre efod. Și
 28 să mai faci două verigi de aur, și să le puni la cei doi umerari ai efodului, de desupt, in partea anterioară a lui, tocmai in locu unde aceste se imbină, deasupra de
 29 brului efodului. Și peptarul cu verigele lui lă vor lega cu sfere vântă de verigele efodului, ca să stee țepăn deasupra cingătoarei efodului, încât peptarul să nu se misce de pe efod. Și așa va purta Aaron numele fiilor lui Israel pe peptarul judecăței, deasupra animei sale, când va intra in sanctuar, spre amintire perpetuă inaintea lui Iehova.

Și ⁿ să puni in peptarul judecăței Urim și Tumim, cari să fie deasupra animei lui Aaron, când va intra el inaintea lui Iehova; și așa Aaron va purta ne'ncetat judecata fiilor lui Israel pe anima sa, inaintea lui Iehova.

Și ^o să faci mantia de supt efod totă vântă. Și acesta la medloc să aibă gură, pentru intrarea capului, și o tivitură să fie imprejur; lucru țesut, ca gura unei platoșe, să fie, ca să nu se rumpă. Și pe marginea lui să faci mere-granate in vântă, purpur, carmesin-roșu, pe marginea lui juru imprejur, și printr'acestea clopoșei de aur juru imprejur; *Incât să fie* un clopoșel de aur și un măr-granat, un clopoșel de aur și un măr-granat, pe marginea mantiei juru imprejur. Și Aaron se va îmbrăca cu d'insul la serviciu, ca sunetul lui să se audă, când va intra in sanctuar, inaintea lui Iehova, și când va eși; ca să nu moră.

Și ^p să faci și o placă de aur curat, și să sepi pe d'insa cu separe de sigil: SÂNTIRE LUI IEHOVA! Și acesta să o legi de sfere vântă, și va fi la mitră; in partea d'inaintea mitrei să fie. Și va fi pe fruntea lui Aaron; și Aaron va purta pe catele lucrurilor sante, pre cari fii lui Israel le vor fi sântit in tote darurile lor; și va fi pe fruntea lui totă-de-una, ca să-i facă plăcut inaintea lui Iehova.

Și să țegi și tunica din in subțire; și mitră să o faci din in subțire; și cingătoare să o faci broderia alasă.

Și să faci fiilor lui Aaron tunice, și să faci pentru d'insii cingători, și să faci pentru d'insii căciule, spre onore și spre podobă. Și să îmbraci pre ei cu aceste, pre fratele te Aaron și pre fii lui impreună cu d'insul; și să ungi pre ei; și să-i sântesci; și să-i sântifici pre ei, ca să fie mie preuți. Și să faci lor pulpane de in, cari să li acopere golicunea corpului lor, și cari să fie de supt cōpe până in sus de glesne. Și cu ele vor îmbrăcați Aaron și fii lui, când vor intra ei in cortul întrunirei, se când se vor apropia de altariu, spre a face serviciu in sanctuar; ca nu cumăva purtând păcatul ore-cărei intinațiunii, să moră. *Acesta va fi lege perpetuă pentru Aaron și pentru semintia lui după d'insul.*

Si acesta este cea ce vei face lor, când ^q i vei sânti pre ei, ca să fie mie preuți:

j Vers. 29. Cap. 39. 7.	n Vers. 12. o Lev. 8. 8. Num. 27. 21.	p Cap. 39. 22. q Cap. 39. 30. Zech. 14. 20.	Isa. 53. 11. Ezec. 4. 4, 5, 6. Ioan. 1. 29.	Isa. 56. 7. Vers. 4. Cap. 39. 27.	30. 30. & 40. 15. Lev. 10. 7.	Lev. 6. 10. & 16. 4. Ezec. 44. 18.	22. 9. Num. 9. 13. & 18. 22.
k Vede Ios. 4. 7. Zech. 6. 14.	Num. 33. 8. 1 Sam. 28. 6. Ezra 2. 63.	r Vers. 43. Lev. 10. 17. & 22. 9.	Ebr. 9. 28. 1 Pet. 2. 24. Lev. 1. 4. & 22. 27. & 23. 11.	28, 29, 41. Ezec. 44. 17. 18.	o Cap. 29. 9, etc. Lev. cap. 8. Ebr. 7. 28.	y Cap. 20. 26. z Lev. 5. 1, 17. & 30. 19, 30. &	a Cap. 17. 21. Lev. 17. 7.
l Cap. 39. 8. m Cap. 39. 10, etc.	Neem. 7. 65.	Num. 18. 1.		n Cap. 29. 7. &	a Cap. 39. 28.		

*Iea unū vițelū d'între vite, și două berbeci
2 fără defectū; Și ^o pânî nedospite, și turte
nedospite, frământate cu oleiū; și plăcinte
nedospite, unse cu oleiū; aceste să le faci
3 din flórea făinei de grău; Și punându-le
într'unū panierū, adă-le în panierū cu vi-
4 țelulū și cu cei două berbeci; Apoi adă
pre Aaronū și pre fiū seī la ușa cortulū
5 întrunirei, ^o și spală pre ei cu apă; ^o Și iea
vestmintele, și îmbracă pre Aaronū cu tu-
nica, și cu mantia efodulū, și cu ^o efodulū
și cu peptarulū; și-lū încinge cu cingetórea
6 efodulū. ^o Apoi pune pe capulū lui mitra,
7 și preste mitră diadema sântă. Și iea ^o o-
leiulū ungerei, și-lū tórnă pe capulū lui, și
unge pre elū.
8 Dup'acea ^o să aduci pre fiū lui, și să-i îm-
9 braci cu tunicile. Și încingendu pre ei cu
cingetóri, pre Aaronū și pre fiū lui, *pe ca-*
pulū lorū să pui căciule; ca ^o preuția să fie
între ei prin lege perpetuă. Și astū-felū vei
^o sânti pre Aaronū și pre fiū seī.
10 Și să aduci vițelulū înaintea cortulū in-
trunirei, și ^o Aaronū și fiū seī să-și pună mâ-
11 nele lorū pe capulū vițelulū. Și să junghii
vițelulū înaintea lui Iehova *la ușa cortulū*
12 întrunirei. Și ^o luându din sângele vițe-
lulū cu degetulū teū, să pui pe ^o córnelē al-
tarulū, și celū-l-altū sânge să-lū verși la pi-
13 ciórea altarulū. Și ^o să iei tótă grāsimea
care acopere măruntaiele, și prapurulū de
pe maiū, și amindūoi rănunchii cu grāsimea
lorū, și să le faci să fumege pe altariū.
14 Și ^o carnea vițelulū, pelea și balega să
le ardi cu focū afară de taberă; sacrificiū
pentru pécătū *este*.
15 Și ^o să iei și pre unulū din berbeci; și
Aaronū și fiū seī să-și ^o pună mânele lorū pe
16 capulū berbecelū. Și să injunghii berbe-
cele, și luându sângele lui, să-lū stropesci
17 pe altariū jurū imprejurū. Apoi să tai ber-
becele în bucăți, și să-i spālī măruntaiele și
picíorele lui *cu apă*, și să le pui lūngă cele-
18 l-altē bucăți, și preste capulū lui. Și să
faci să fumege acestū berbecē întregū pe
altarū; *că olocaustū este* lui Iehova, ^o mi-
rosū plăcutū, sacrificiū cu focū lui Iehova.
19 ^o Apoi să iei și pre alū douăle berbece,
după ce Aaronū și fiū lui ^o vorū pune mâ-
20 nele lorū pe capulū berbecelū; Și să in-
junghii berbecele, și luându din sângele lui
să pui pe mólele urechei drepte a lui Aa-
ronū, și pe mólele urechei drepte a fiilorū

seī, și pe palmaculū mânei drepte a lorū,
și pe degetulū celū mare a piciorulū dreptū
alū lorū, și cu *celū-l-altū* sânge să stropesci
preste altariū jurū imprejurū. Și luându din 21
sângele *ce este* pe altariū, și din ^o oleiulū un-
gerei, să stropesci pre Aaronū și vestmin-
tele lui, și pre fiū lui, și vestmintele fiilorū
lui cu d'insulū; și *astū-felū* ^o se va sânti elū
și vestmintele lui, precumū și fiū lui și vest-
mintele fiilorū lui cu d'insulū. Dup'acea să 22
iei grāsimea din berbece, și códa lui, și
grāsimea care acopere măruntaiele, și pra-
purulū maiulū, și amindūoi rănunchii cu
grāsimea de preste d'inșii, și spata dréptă;
că acesta *este* berbecele de consecrare.
^o Și din panierulū celū cu azime *ce este* ina- 23
intea lui Iehova, *să mai iei* și ^o pâne, ^o
turtă de oleiū și ^o plăcintă; Și pre tóte 24
aceste să le pui în mânele lui Aaronū și
în mânele fiilorū lui, și să le ^o légănī *dreptū*
darū legănatū înaintea lui Iehova. ^o Și luân- 25
du-le din mânele lorū, să le faci să fumege
pe altarū, deasupra olocaustulū, întrū mi-
rosū plăcutū lui Iehova; sacrificiū cu focū
lui Iehova *este* acesta. Și să iei și ^o peptulū 26
berbecelū de consecrare, carele *este* pen-
tru Aaronū, și după ce-lū vei légăna *dreptū*
darū legănatū înaintea lui Iehova, ^o va fi partea
ta. Vei sânti ^o peptulū legănatū și spata 27
rédicată, care s'a légănatū și s'a rédicitū din
berbecele de consecrare, care *este* pentru
Aaronū și pentru fiū lui. Și acestea ^o prin 28
lege perpetuă vorū fi ale lui Aaronū și ale
fiilorū seī, de la fiū lui Israelū; *că ^o este* darū
rédicatū; și darulū rédicitū, pre care l'aū a-
dusū fiū lui Israelū din sacrificiele lorū de
bucuri, acelu darū rédicitū se cade să fie
a lui Iehova.

Și vestmintele sacre ale lui Aaronū ^o vorū 29
fi după d'insulū ale fiilorū lui, ca ei într'in-
sele să se ungă, și în ele ^o să se sântescă.
^o Șapte zile se va îmbrăca cu ele ^o acela d'in- 30
tre fiū lui, care va urma archiereū în lo-
culū lui, și carele va intra în cortulū întru-
nirii, ca să servescă în sanctuarū. Apoi 31
luându berbecele de consecrare, carnea lui
să ^o férbă în locū sântū. Și Aaronū și 32
fiū lui să mănânce carnea acestui berbecē,
și ^o pânea cea din panierū, *la ușa cortulū*
întrunirei. ^o Ei le vorū mânca pre aceste, 33
prin cari s'a făcutū espiarea, pentru a-i
sacra și a-i sânti. Și ^o altulū *dintr'insele* să
nu mănânce, *că sânt sante*. Și de va ră- 34

Capitū 29.
a Lev. 8. 2.
b Lev. 3. 4. & 6.
c 20. 21. 22.
d Cap. 40. 13.
e Lev. 8. 6.
f Ebr. 10. 22.

d Cap. 28. 2.
e Lev. 8. 7.
f Cap. 28. 8.
g Lev. 8. 9.
h Cap. 28. 41. &
30. 25.
i Lev. 8. 12. &
10. 7. & 31. 10.

Num. 35. 25.
k Lev. 8. 13.
l Num. 18. 7.
m Cap. 28. 41.
n Lev. 8. 22. etc.
o Lev. 7. 28.
p Lev. 1. 4. & 8.
q 14.

i Lev. 8. 15.
m Cap. 27. 2. &
30. 2.
n Lev. 3. 3.
o Lev. 4. 11, 12,
21.
p Ebr. 15. 11.
q Lev. 8. 18.

q Lev. 1. 4-9.
r Fac. 8. 21.
s Vers. 3.
t Lev. 8. 22.
u Cap. 30. 25,
31.
v Lev. 8. 30.
w Vers. 1.

Ebr. 9. 22.
v Lev. 8. 26.
y Lev. 7. 30.
z Lev. 8. 28.
a Lev. 8. 29.
b Ps. 39. 6.
c Lev. 7. 31, 34.
d Num. 18. 11.

18.
Deut. 18. 3.
c Lev. 10. 15.
d Lev. 7. 34.
e Num. 20. 26,
28.
f Num. 18. 8. &
35. 25.

g Lev. 8. 35. &
9. 1. 8.
h Num. 20. 28.
i Lev. 8. 31.
j Mat. 12. 4.
k Lev. 10. 14,
15, 17.
l Lev. 22. 10.

măne ce-va din această carne a consecrării și din pâne până a două și, ^m rămășița o vei arde cu foc; acesta nu se va mânca, că lucru sântu este.

- 35 Și vei face cu Aaron și cu fiii lui, după cum am ordinat ție; ⁿ șapte zile vei sânti pre ei. Și in totă ziua vei mai ^o sacrifica și un vițel *dreptu* sacrificiu pentru păcatu, pe lângă sacrificiile de espiare, și vei curăți altarul, făcându espiare pentru
- 36 elu, ^p și-lu vei unge, ca să se santifice. In șapte zile vei face espiare pentru altar, și-lu vei sânti pre elu; ^q și așa altarul va fi lucru pre sântu: totu celu ce se va atinge de altar, sântu să fie.

Legea pentru olocaustele de fie-care și.

- 38 Și acesta este ceea ce vei sacrifica tu pe altar: ^r două mnei de câte unu anu vei aduce tu ^s in totă ziua ne'ncetat: Pre unu mnelu ^t lu vei sacrifica ^u demăneta, și pre alu douăle mnelu ^v lu vei sacrifica intre aminduo serele; Și vei pune a deca parte din efa de florea făinei, frământată cu a patra parte din unu hinu de oleiu curatu; și ca libațiune, vinu a patra parte din unu hinu, pentru unu mnelu. Și pre alu douăle mnelu ^w lu vei sacrifica intre aminduo serele; și vei urma cu d'insulu ca cu darul de pâne demăneta și ca cu libațiunea lui, intru mirosu plăcutu, sacrificiu cu focu lui Iehova.
- 42 Acesta va fi ^x olocaustu perpetuu in generațiunile vōstre, la porta cortulu intrunirei, inaintea lui Iehova, ^y unde eu mă voi intruni cu voi, spre a-ți vorbi ție acolo. Acolo mă voi intruni cu fii lui Israelu, și loculu acela ^z se va sânti de mărirea mea. Și voi sânti cortulu intrunirei și altarul; și pre Aaron și pre fii lui voi ^a sânti, ca să fie mie preuți. Și ^b voi locu in medioculu fiiloru lui Israelu, și voi fi loru Dumneđu; Și ei vor cunosce că ^c eu sânt Iehova Dumneđu loru, carele i-am scos pre d'inșii din pământulu Egiptulu, ca să locuescu in medioculu loru. Eu sânt Iehova Dumneđu loru.

Se mai dau ordini pentru uneltele cortulu; și lucrătorii cei mai de frunte se aședă.

- 30 **S**I să faci ^a altar ^b pentru ardere de tămăi; din lemn de sittim să-lu faci 2 pre elu. Lungimea lui să fie de unu cotu,

și lățimea lui de unu cotu; patratu să fie; și înălțimea lui de două coti; și cornele lui să fie trase din elu. Și să-lu imbraci cu aur 3 curatu, atâtu acoperisulu lui deasupra, câtu și laturile lui juru imprejur, și cornele lui; și să-i faci și incadrare de aur juru imprejur. Și să-i faci două vergi de aur suptu in- 4 cadrare, la două din laturile sale, in cele două unghiuri, ca să servescă pentru a petrece prin ele pēghii, cu cari se va purta. Și 5 să faci și pēghiele lui din lemn de sittim, și să le imbraci cu aur. Și să-lu 6 puni d'inaintea perdelei ce spēndurā inaintea chivotulu de mărturie, in fața ^c propiiaților lui, carele este de asupra mărturie, unde mă voi intruni cu tine. Și Aaron va face 7 să fumege preste d'insulu ^d temăia aromatică in totă demăneta; cându ^e va pregăti elu candelile, va face să fumege această temăia. Și intre aminduo serele, cându Aaron va 8 aprinde candelile, va face să fumege temăia perpetuā inaintea lui Iehova, in generațiunile vōstre. Pe d'insulu să nu adu- 9 ceți nici o temăia ^f de altu-feliu, nici olocaustu, nici daru de pâne, și nici libațiune să nu vērșăți preste d'insulu. Ci numai 10 espiare va face ^g Aaron preste cornele acestuia o dată pe anu. Espiare va face elu preste acestu altar in totu anul o dată, intru generațiunile vōstre, cu sângele sacrificiulu de espiare pentru păcatu. Pré sântu lui Iehova va fi acesta.

Și Iehova vorbi lui Moisi, dicēndu: 11 ^h Cându tu vei face duple numărul loru numerarea fiiloru lui Israelu, totu insulu va da 12 lui Iehova ⁱ rescumpărarea pentru sufletul seu, cându ^j i vei numera pre ei, ca să nu fie nici o ^k plagă, cându ^l i vei numera pre ei. ^m Acesta voru da: totu insulu, care va 13 trece prin numerare, va da o jumătate de siclu, duple siclu sanctuarulu; ⁿ siclu are două-deci de ghere. ^o O jumătate de siclu va fi daru lui Iehova. Totu insulu carele va 14 trece prin numerare, de două-deci de ani și mai susu, va da daru lui Iehova. ^p Avutulu nu va da mai multu, nici saraculu mai pučinu de o jumătate de siclu, cându veți face daru lui Iehova pentru ^q espiarea sufletelor vōstre. Și vei lua acelu argintu de 15 espiare, și-lu ^r vei da pentru lucrulu cortulu intrunirei, și va fi fiiloru lui Israelu spre

^m Lev. 8. 32.
ⁿ Esod. 40. 12.
Lev. 8. 33, 34, 35.
^o Ebr. 10. 11.
^p Cap. 30. 26, 28, 29, & 40. 10.
^q Cap. 40. 10.
^r Cap. 30. 29.
Mat. 23. 19.
^s Num. 28. 5.
1 Cron. 16. 40.

2 Cron. 2. 4. & 13. 11. & 31. 8.
Ezra 3. 3.
^t Vede Dan. 9. 27. & 12. 11.
^u 2 Reg. 16. 15.
Ezec. 46. 13, 14, 15.
^v 1 Reg. 18. 29, 36.
^w 2 Reg. 16. 15.
Ezra 9. 4, 5.

Ps. 141. 2.
Dan. 9. 21.
^x Vers. 38.
Cap. 30. 8.
Num. 28. 6.
Dan. 8. 11, 12, 13.
^y Cap. 25. 22. & 30. 6, 36.
Num. 17. 4.
^z Cap. 40. 34.
1 Reg. 8. 11.

2 Cron. 5. 14. & 7. 1, 2, 3.
Ezec. 43. 5.
Hag. 2. 7, 9.
Mal. 3. 1.
^a Lev. 21. 15. & 22. 9, 16.
^b Esod. 25. 8.
Lev. 26. 12.
Zech. 2. 10.
Ioan 14. 17, 23.

2 Cor. 6. 16.
Apoc. 21. 3.
^c Cap. 20. 2.
—
Capitulu 30.
^a Cap. 37. 25. & 40. 5.
^b Vede vers. 7, 8, 10.
Lev. 4. 7, 18.
Apoc. 8. 3.

^c Cap. 25. 21, 22.
^d Vers. 34.
1 Sam. 2. 28.
1 Cron. 23. 13.
Luc. 1. 9.
^e Cap. 27. 21.
^f Lev. 10. 1.
Marc. 16. 18. & 23. 27.
^h Cap. 38. 25.
Num. 1. 2, 5.
& 26. 2.

2 Sam. 24. 2.
ⁱ Vede Num. 31. 50.
Iov 33. 24. & 36. 18.
Ps. 49. 7.
Mat. 20. 28.
Marc. 10. 45.
1 Tim. 2. 6.
1 Pet. 1. 18.
19.
^j 2 Sam. 24. 15.

^k Mat 17. 24.
^l Lev. 27. 25.
Num. 3. 47.
Ezec. 45. 12.
^m Cap. 38. 26.
ⁿ Iov 34. 19.
Prov. 22. 2.
Efec. 6. 9.
Col. 3. 25.
^o Vers. 12.
^p Cap. 18. 25.

* amintire lui Iehova pentru espiarea sufletelor voastre.

17 Și Iehova mai vorbi lui Moisi, dicându:
18 "Să mai faci și un spălător de aramă, și piciorul lui de aramă, pentru spălat, și să-lu *pună între cortul întrunirei și între
19 altariu, și să tornă apă într'insul. Și Aaron și fiii lui și voru spăla dintr'insul
20 mânele și picioarele lor. Când voru intra ei în cortul întrunirei, se voru spăla cu apă, ca să nu móră; se când se voru apropia de altar, ca să servescă, ca să facă să ardă vre-unu sacrificiu cu focul lui Iehova. Și-și voru spăla mânele și picioarele lor, ca să nu móră. *Acésta va fi lor lege eternă, lui Aaron și seminției lui în generațiunile lor.

22 Și Iehova mai vorbi lui Moisi, dicându:
23 Și să iei *aromate de cele mai alese, *smirna cea mai curată cinci sute *sicli*, și scorțișoră aromatică pe jumătate atăta, două sute cinci-zeci *sicli*, și *calamă aromatică două sute cinci-zeci *sicli*; Și *casia cinci sute *sicli*, după siclul sanctuarului; și olei de maslini unu *hinu. Și să faci dintr'aceste olei pentru ungerea sacră, unsore amestecată după artea făcătorilor de mir. *Oleul ungerei sacre va fi *acesta*. *Și să ungi cu d'insul cortul întrunirei și chivotul mărturie; Și mēsa cu toate uneltele ei, și policandru cu toate uneltele lui, și altarul temăierei; Și altarul de olocauste cu toate uneltele lui, și spălătorul cu piciorul lui. Și să le sântesci pre aceste, ca să fie pré sante; *totu ce se va atinge de d'insele sântu să fie. *Asemenea să ungi și pre Aaron și pre fii sei, să-i sântesci pre ei, ca să fie mie preuți. Și să vorbesci fiilor lui Israel, dicându: Acésta va fi mie olei de ungere sacră intru generațiunile voastre. Nici unu corp de om să nu se ungă cu d'insul, și nici după amestecătura lui să nu faceți lui asemenea; că *acesta este lucru sacru; lucru sacru va fi voui!* *Veri-cine va face după amestecătura asemenea lui, se cine va da dintr'insul altuia, *stérpi-se-va din poporul se.

34 Și Iehova di-se lui Moisi: 'Ié aromate: Stacte și onice, și galbenu, aromate, și temăia curată, *din totul în greutate d'o potrivă*. Și dintr'aceste să pregătesci temăia, amestecătură aromatică, *făcută* după artea

făcătorilor de mir; punându sare, *ca să fie curată și sântă*. Și dintr'aceste vei pisa 36 mēnunt, și dintr'insele vei pune d'inaintea mărturie în cortul întrunirei, *unde mă voi întruni cu tine. 'Pré sântu va fi voui. Și temăia ce veți face, după amestecătura acestuia *să nu vi faceți; acesta va fi tie sântu lui Iehova. *Veri-cine va face acesteia asemenea, ca să miröse, stérpi-se-va din poporul se.

SI Iehova vorbi lui Moisi, dicându: *Veți, 31
se anume am chiamat pre Bezaleel, 2
fiul lui Uri, fiul lui Hur, din seminția lui Iuda; Și-lu *implui cu spiritul lui 3
Dumne-de, cu înțelepciune, cu iscusință, cu sciință și cu totu felul de artă. Ca să nască planuri spre a lucra în aur, în argint și în aramă, A sculpta în petre și a le lega, a tăia lemne, și totu felul de lucru a lucra. Și ecce i-am dat lui pre 4
Aholiab, fiul lui Ahisamac, din seminția lui Dan; și iscusință am pus în totu omul *cu cuget înțelept, ca ei toate acele să facă câte am ordinar tie. 7
Cortul întrunirei și chivotul mărturie, propiătorul de deasupra acestuia, și toate uneltele cortului; Și mēsa cu toate uneltele ei, și policandru cel din aur curat cu toate uneltele lui, și altarul temăierei; Și 9
altarul de olocauste cu toate uneltele lui, și spălătorul cu piciorul lui; Și vestmintele de serviciu, și vestmintele sacre ale arhierului Aaron, și vestmintele fiilor sei de preuți; *Și oleul ungerei și temăia aromatică pentru sanctuar; să le facă așa, cum și i-am ordinar tie.

Ordin pentru Sabat; Moisi se pogori de pe munte cu tablele legi.

Și Iehova mai vorbi lui Moisi, dicându: 12
Și tu vorbesce fiilor lui Israel, dicându: 13
"Cu adevărat, voi să păziți sabatele mele, că aceste sânt semne între mine și între voi în generațiunile voastre; ca voi să știți, că eu sânt Iehova care ve sântesc pre voi. 14
"Păziți dară sabatul! că elu se cade să fie sântu voui: Veri-cine lu va profana, se va omori; cine va face intr'acea di veri-unu lucru, stérpi-se-va sufletul acela din poporul se. *Șese zile se va lucra, și în a 15
șeptea di este sabatul, di de repaos, sântu lui Iehova. Cine va face veri-unu lucru în ziua sabatului se va omori. Așa fii lui Israel 16
să păzescă sabatul, serbându sabatul în

q Num. 16. 40.
r Cap. 38. 8.
s Reg. 7. 38.
t Cap. 40. 7. 30.
u Cap. 40. 31. 32.
v Ps. 26. 6.
w Isa. 52. 11.
x Ioan. 13. 10.
y Ebr. 10. 22.
z Cap. 28. 48.
a Cant. 4. 14.

Exec. 27. 22.
b Ps. 45. 8.
c Prov. 7. 17.
d Cant. 4. 14.
e Ier. 6. 20.
f Ps. 45. 8.
g Cap. 29. 40.
h Cap. 37. 29.
i Num. 35. 25.
j Ps. 89. 30. &

133. 2.
k Cap. 40. 9.
l Lev. 8. 10.
m Num. 7. 1.
n Cap. 29. 37.
o Cap. 29. 7. etc.
p Lev. 8. 12. 30.
q Vers. 35. 37.
r Vers. 38.
s Fac. 17. 14.

Cap. 12. 15.
t Lev. 7. 30. 21.
u Cap. 25. 6. &
v 37. 29.
w Vers. 25.
x Cap. 29. 42.
y Lev. 16. 2.
z Vers. 38.
a Cap. 29. 37.
b Lev. 2. 3.

m Vers. 39.
n Vers. 39.
o Cap. 31.
p Cap. 35. 30.
q & 36. 1.
r 1. Cron. 2. 20.
s Cap. 35. 31.
t Reg. 7. 14.
u Cap. 35. 34.

e Cap. 28. 3. &
f 35. 10. 35. &
g 36. 1.
h Cap. 36. 8.
i Cap. 37. 1.
j Cap. 37. 6.
k Cap. 37. 10.
l Cap. 37. 17.
m Cap. 38. 1.
n Cap. 38. 8.

m Cap. 39. 1. 41.
n Num. 4. 5. 6.
o etc.
p Cap. 30. 25.
q 31. & 37. 29.
r Cap. 30. 34. &
s 37. 29.
t Lev. 19. 3. 30.
u & 26. 2.
v Exec. 20. 12.

20. & 44. 24.
w Cap. 20. 8.
x Deut. 5. 19.
y Exec. 20. 12.
z Cap. 35. 2.
a Num. 15. 35.
b Cap. 20. 9.
c Fac. 2. 2.
d Cap. 16. 23. &
e 20. 10.

- generațiunile lor, *prin* legământu perpetuu.
- 17 Acesta între mine și între fiii lui Israelu *este* "semnū perpetuu; căci "in șese zile făcu Iehova cerulū și pământulū, și într'a șeptea di se repausă și resuflă.
- 18 Și Domnulū, după ce sfârși vorbirea cu Moisi pe muntele Sinaī, i dade cele "dūoē table ale mărturie, table de pētră scrise cu degetulū lui Dumneḡeū.

Idololatria și pedepsirea poporului.

- 32 **S**i poporulū vḡdendū, că Moisi "intārḡia fōrte de a se pogorī de pe munte, se adunā poporulū împrejurulū lui Aaronū, și-i diše: "Scōlā-te! fā-ni ḡei, cari sā "mērgā inaintea nōstrā; că ce s'a intēmplatū cu acelū omū, cu Moisi, care ne-a scosū pre noi din pământulū Egiptulū, nu scimū. Și Aaronū li respunse: Scōteți "cercei de aurū, cari sūnt in urechiile femeelorū vōstre și a fiilorū vōstri și a fetelorū vōstre, și-i aduceți la mine! Și totū poporulū scōse totī cercei de aurū, cari *aveau* ei in urechiile lorū, și-i aduserā lui Aaronū; "Carele luāndu-i din mānele lorū, după ce cu dalta făcu forma, li făcu lorū unū viḡelū turnatū. Și ei dișerā: Acestia sūnt ḡei tei, o Israele! cari te-au scosū pre tine din pământulū Egiptulū. *Acesta vḡdendū* Aaronū, zidi altarū inaintea lui, și Aaronū i strigā, ḡicendū: Serbātore lui Iehova *este* mānel! Și ei se scularā a dūoa di de demānēḡā, și sacrificārā olocauste, și aduserā sacrificiū de bucuriā; și "poporulū se puse la māncare și bēuturā, și se scularā sā jōce.
- 7 Și Iehova diše lui Moisi: "Scōlā, și te pogorā, că poporulū teū, pre care tu l'ai scosū din pământulū Egiptulū, s'a "stricatū.
- 8 Ii curēndū fōrte s'au abātutū de la calea, care li-amū fostū i ordinatū eū; ei "și făcurā viḡelū turnatū, și se prosternurā inaintea lui, și-i sacrificārā, și-i dișerā: "Acestia, o Israele! sūnt ḡei tei, cari te-au scosū pre tine din pământulū Egiptulū! Și Iehova diše lui Moisi: "Eū vḡdū acestū poporū, și ecce, *este* poporū tare la cerbice. Acumū "lasā-mē, ca "mānia mea sā se aprindā asupra lorū, și sā-i mistuescū pre d'īnșii; erū "pre tine te voiū face națiune mare.
- 11 "Atunciā Moisi se rugā lui Iehova, Dumneḡeulū seū, și diše: Pentru ce, Iehova, se a-

prinde mānia ta asupra poporului teū, pre care tu l'ai scosū din pământulū Egiptulū cu putere mare și cu mână tare? "Pentru ce Egipteniū sā vorbescā și sā ḡicā: Elū cu cugetū reū i-a scosū pre ei, ca sā-i omōre prin acesti muntī, și sā-i pērdā de pe fața pământulū? Intōrce-te de la aprinderea māniei tale, și te "imblāndesce de acestū reū, *ce cugeți* poporului teū; Adu-ți aminte de Abraamū și 13 de Isaacū și de Israelū, servi tei, cărora tu li-ai "jurarū pe tine insu-ḡi, și li-ai promisū: "Eū voiū immulḡi seminḡia vōstrā ca stelele cerulū; și totū pământulū acesta pre care l'amū promisū, "lū voiū da seminḡiei vōstre, ca sā-lū mōscenescā in eternū. Și Iehova 14 se "imblāndi de acelū reū, ce cugeta sā-lū facā poporului seū.

Și "Moisi se reḡtōrse, și se pogorī de 15 pe munte, *avēndū* cele dūoē table ale mărturie in mână, table cari *erau* scrise pe amindūoē părḡile lorū, și dincōce și dincolo scrise. Și "tablele *erau* lucrulū lui Dumneḡeū, și scriptura *era* scriptura lui Dumneḡeū, sēpatā pe table. Și Iosua auḡindū 17 vōcea poporului in strigātulū seū, diše lui Moisi: In tabērā e strigātū de resbelū. Și 18 elū i respunse: Acēstā vōce nu e strigare nici de invingētori, nici strigare de invinși; ci eū audū vōce de cāntece de jocū. Și 19 apropiāndu-se elū de tabērā, "vḡdū viḡelulū și joculū in chorū, și se aprinse de māniā Moisi, și lēpēdā din mānele sale tablele, și le sfārimā suptū munte. "Și luā elū viḡelulū, pre care-lū făcuserā ei, și-lū arse in focū, și-lū sdrobi in pulbere mēnuntā; și 20 pulberea o presērā in apă, și făcu pre fiiū lui Israelū sā beē dintr'īnsa.

Și Moisi diše lui Aaronū: "Ce ḡi-a făcutū 21 ḡie acestū poporū, de ai adusū asupra lui pēcatulū celū mare? Și Aaronū i respunse: 22 Mānia domnului meū sā nu se aprindā! "Tu scii că poporulū acesta *este* pornitū spre reū. Ii "mī dișerā: "Fā-ni ḡei, cari sā mērgā 23 inaintea nōstrā; că ce s'a intēmplatū cu acelū omū, cu Moisi, care ne-a scosū pre noi din pământulū Egiptulū, nu scimū. Și eū 24 li-amū dișū: Cine are aurū? sā-lū scōtā; și ei mī-lū dederā mie, și eū lū aruncau in focū, și "eși acestū viḡelū.

Și Moisi vḡdendū, că poporulū *era* despo- 25 iatū, căci Aaronū lū "despoiese, ca sā fie

u Vers. 13.
Ezec. 20. 12, 20.
v Fac. 1. 31. & 2. 2.
z Cap. 24. 12. & 32. 15, 16. & 34. 28, 29.
Deut. 4. 13. & 5. 22. & 9. 10, 11.
2 Cor. 3. 3.

Capitūl 32.
a Cap. 24. 18.
Deut. 9. 9.
b Fapt. 7. 40.
c Cap. 18. 21.
d Jude. 8. 24, 25, 26, 27.
e Cap. 20. 23.
Deut. 9. 16.
Jude. 17. 3, 4.
1 Reg. 12. 28.

Neem. 9. 18.
Ps. 106. 19.
Isa. 46. 6.
Fapt. 7. 41.
Rom. 1. 23.
f Lev. 23. 2, 4, 21, 37.
2 Reg. 10. 29.
2 Cron. 30. 5.
g 1 Cor. 10. 7.
h Vers. 1.
Cap. 33. 1.

Deut. 9. 12.
Dan. 9. 24.
i Fac. 6. 11, 12.
Deut. 4. 16. & 32. 5.
Jude. 2. 19.
Osea 9. 9.
j Cap. 20. 3, 4, 23.
Deut. 9. 16.
k 1 Reg. 12. 28.
l Cap. 33. 3, 5.

& 34. 9.
Deut. 9. 6, 13. & 31. 27.
2 Cron. 30. 8.
Isa. 48. 4.
Fapt. 7. 51.
m Deut. 9. 14, 19.
n Cap. 22. 24.
o Num. 14. 12.
p Deut. 9. 18, 26-29.
Ps. 74. 1, 2. &

106. 23.
q Num. 14. 13.
Deut. 9. 28. & 32. 27.
r Vers. 14.
s Fac. 22. 16.
Ebr. 6. 13.
t Fac. 12. 7. & 13. 15. & 15. 7, 18. & 26. 4. & 28. 13. & 35. 11, 12.

u Deut. 32. 26.
2 Sam. 24. 16.
1 Cron. 21. 15.
Ps. 106. 45.
Ier. 18. 8. & 26. 15, 19.
Ioel 2. 13.
Iona 3. 10. & 4. 2.
v Deut. 9. 45.
z Cap. 31. 18.
y Deut. 9. 16,

z Deut. 9. 21.
a Fac. 30. 9. & 26. 10.
b Cap. 14. 11. & 15. 24. & 16. 2, 20, 28. & 17. 2, 4.
c Vers. 1.
d Vers. 4.
e 2 Cron. 29. 19.

26 ocară la neamicii sei; Stete în p^orta taberei, și *dis*e: Cine *este* a lui Iehova? *să vină* la mine! Atuncia toți fiii lui Levi se strinseră pe lângă d'insulă. Și el^u li *dis*e: Așa *dis*e Iehova, Dumnezeu^u lui Israel^u: Fie-care *din* voi să-și incingă sabia sa la c^op^sa sa, și să treceți, și să v^e întorceți prin taberă, de la o p^ortă până la cea-l-altă; și să *ucidă* fie-care pre fratele se^u, și fie-care pre amicul^u se^u, și fie-care pre ap^ro^pe se^u. Și fiii lui Levi făcură duple cuventul^u lui Moisi: și intră^oacea și cădură morți 28 din popor^u la trei mie bărbați. *Căci* Moisi li *dis*e: Sântiți-v^e astă-*đi* lui Iehova, *ucid^und^u* fie-care chiar^u pre fiul^u se^u, și pre fratele se^u; pentru ca să de^e astă-*đi* bine-cuv^entarea sa voi^u.

Moisi se r^ogă pentru popor^u; depărt^eză cortul^u; caută mărⁱrea lui Iehova.

30 Și a d^uoa și *dis*e Moisi cătră popor^u: *Voi ați făcut^u p^ecătu mare f^orte; și acum^u m^e voi^u sui la Iehova, p^ote voi^u face espiare pentru p^ecătu^u vostru. Și Moisi se n^otorse érá-și la Iehova, și *dis*e: O, *rogu-te!* popor^u acesta a făcut^u p^ecătu mare f^orte, 32 *căci* și *făcu* *dei* de aur^u: Acum^u se^u értă^u p^ecătu^u, se^u de nu, *sterge-m^e* pre mine 33 *din* cartea ta, pre care ai scris'o. Și Iehova *dis*e lui Moisi: *Pre* cel^u ce a p^ecătuit^u in contra mea, pre acelu^u *l^u* voi^u *sterge* din 34 cartea mea. Și tu acum^u mergi, și condu pre popor^u acesta *la* locu^u, de care am^u vorbit^u ție; *éccă*, un^u ânger^u al^u me^u va merge inaintea ta; dară *in* *di*ua de pedepsire voi^u pedepsi și acest^u p^ecătu al^u lor^u. 35 Așa Iehova lovi pre popor^u pentru *facerea* vițelului, pre care-l^u făcu Aaron^u. 33 **S**i Iehova *dis*e lui Moisi: Mergi! sue-te, tu *și* popor^u pre care l'ai scos^u din pământul^u Egiptului, in pământul^u, pre care cu jurământ^u l'am^u promis^u lui Abrahă^u, lui Isaac^u și lui Iacob^u, *dic^und^u*: *Seminției* 2 tale *l^u* voi^u da pre el^u; (*Și* e^u voi^u trămete un^u ânger^u inaintea ta, *și* voi^u alunga pre Cananei, și pre Amorei, și pre Hetei, și pre Ferezei, și pre Hevei, și pre Iebusei:) 3 In *pământul^u*, unde curge lapte și mⁱere; dară e^u nu m^e voi^u sui in me^ulocul^u te^u,*

căci tu *esci* popor^u tare la cerbice; ca să nu te *perd^u* intr'ac^estă cale.

Și popor^u au^und^u aceste durerose c^uvinte, toți se *intristară*; și nimenea nu puse pe sine podóbele sale. Că Iehova *dis*e lui Moisi: *Đi* fiilor^u lui Israel^u: *Voi s^unteți* popor^u tare la cerbice; o clipă numai de ași p^oși in me^ulocul^u te^u, te-ași mistui; acum^u dară aruncă de pe tine podóbele tale, și voi^u *ved^e* cea ce voi^u face cu tine. Și fiii lui Israel^u și scóseră podóbele lor^u la muntele Horeb^u.

Și Moisi luă cortul^u, și-l^u întinse afară de taberă, departe de taberă, și-l^u numi pre acesta—cortul^u intrunirei; și a fost^u, *că* veri-cine *căută* pre Iehova, mergea la cortul^u intrunirei, care *era* afară de taberă. Și când^u eși Moisi afară la acelu^u cort^u, tot^u popor^u se sculă, și fie-care sta *la* ușa cortului se^u, și se uita după Moisi, până ce intră el^u in cort^u.

Și îndată ce intră Moisi in cort^u, stălp^u de n^our^u se pogoria, și sta *la* ușa cortului, și Domnul^u *vorbⁱa* cu Moisi. Și tot^u popor^u vedea stălpul^u de n^our^u stănd^u *la* ușa cortului; și popor^u se sculă tot^u, și se prosternu fie-care *la* ușa cortului se^u. Și Iehova *vorbⁱa* cu Moisi fa^uă in fa^uă, precum^u vorbesce om^u cu amicul^u se^u; și Moisi se reⁿturnă in taberă, și *servul^u* se^u Iosua, fiul^u lui Nun^u, om^u t^en^er^u, nu se depărtă de cort^u.

Și Moisi *dis*e cătră Iehova: *Ecc^e*, *tu mi-ai dis^u*: Du popor^u acesta! Dară tu nu mi-ai făcut^u cunoscut^u pre acela, pre care veⁱ să-l^u trămeți cu mine; și tu ai *dis^u*: *E^u* te-am^u cunoscut^u pe nume, și ai aflat^u char^u in ochi^u mei. Acum^u dară, *de* am^u aflat^u char^u in ochi^u tei, *ar^etă-mⁱ*, rogu-te, calea ta, ca să te cunosc^u pre tine, și să aflu char^u in ochi^u tei; și te uită, *că* acest^u popor^u *este* *popor^u* te^u. Și Domnul^u *dis*e: *Făca mea* va merge inaintea, și e^u *ți* voi^u da ție *repaus^u*. Și Moisi *dis*e cătră d'insul^u: *Dacă* fa^ua ta nu va merge inaintea, atunci^u, nu ne mai duce d'acⁱa. Și intru ce se va cunósce, *că* am^u aflat^u char^u in ochi^u tei, e^u și popor^u te^u? *dacă* nu intr'ac^estă, *că* tu veⁱ merge impreună cu noi? așa *noi* vom^u fi insemnați, e^u și popor^u te^u, mai mult^u

f Num. 25. 5.
Deut. 33. 9.
g Num. 25. 11, 12, 13.
Deut. 19. 6—11, & 33. 9, 10.
1 Sam. 15. 18, 19.
Prov. 31. 3.
Zech. 13. 3.
Mat. 10. 37.
1 Sam. 12. 30, 23.
Luc. 15. 18.
2 Sam. 16. 12.

Amos 5. 15.
j Num. 25. 13.
k Deut. 9. 18.
l Cap. 30. 23.
m Ps. 69. 28.
Rom. 9. 3.
n Ps. 56. 8. & 139. 16.
Dan. 12. 1.
Filip. 4. 3.
Apoc. 3. 5. & 13. 8. & 17. 8. & 20. 13, 15. & 21. 27. & 22. 19.

o Lev. 28. 30.
Ezec. 18. 4.
p Cap. 32. 2, 14, etc.
Num. 20. 16.
q Deut. 32. 35.
r Amos 2. 14.
Rom. 2. 5, 6.
2 Sam. 12. 9.
Fapt. 7. 41.
Capit^u 33.
a Cap. 32. 7.
b Fac. 12. 7.

Cap. 32. 13.
c Cap. 32. 34. & 34. 11.
d Deut. 7. 22.
Ios. 24. 11.
e Cap. 3. 8.
f Vers. 15, 17.
g Cap. 32. 9. & 34. 9.
Deut. 9. 6, 13.
h Cap. 25. 21. & 32. 10.
Num. 16. 21, 45.
i Num. 14. 1, 39.

j Lev. 10. 6.
2 Sam. 19. 24.
1 Reg. 21. 27.
2 Reg. 19. 1.
Ezra 9. 3.
Est. 4. 1, 4.
Iov 1. 20. & 2. 12.
Isa. 32. 11.
Ezec. 24. 17, 23. & 26. 16.
k Vers. 3.
l Ved^e Num. 16. 45, 46.
m Deut. 8. 2.

Ps. 139. 23.
n Cap. 29. 42, 43.
o Deut. 4. 29.
2 Sam. 21. 1.
p Num. 16. 27.
q Cap. 25. 22. & 31. 18.
Ps. 99. 7.
r Cap. 4. 31.
s Fac. 32. 50.
Num. 12. 8.
Deut. 34. 10.
t Cap. 24. 13.
u Cap. 32. 34.

v Vers. 17.
Fac. 18. 19.
Pa. 1. 6.
Ier. 1. 5.
Ioan. 10. 14, 15.
2 Tim. 2. 19.
z Cap. 34. 9.
y Ps. 25. 4. & 27. 11. & 86. 11. & 119. 35.
z Deut. 9. 26, 29.
Ios. 2. 17.
a Cap. 13. 21. &

40. 34—38.
Isa. 63. 9.
b Deut. 3. 20.
Ios. 21. 44. & 22. 4. & 28. 1.
Ps. 95. 11.
c Vers. 3.
Cap. 34. 9.
d Num. 14. 14.
e Cap. 34. 10.
Deut. 4. 7, 34.
2 Sam. 7. 23.
1 Reg. 8. 53.
Ps. 147. 20.

decâtū tôte popóarele ce *sînt* pe fața pământului.

- 17 Și Iehova *disse* lui Moisi: 'Eū și acesta ce *đici* tu acumū voiū face; căci 'tu ai aflatū charū in ochii mei, și eū te-amū cunoscutū
18 pe nume. Și Moisi 'i *disse*: Rogu-te, Dómnē!
19 fă ca să vedū ^hmărirea ta! Și Domnulū 'i *respunse*: 'Voiū face ca să trecă pe d'ina-
intea ta tótă bunătatea mea; și numele lui Iehova 'lū voiū rosti înaintea ta, că 'sînt
îndurătorū cātră cela ce voiū să fiū îndurā-
torū, și miluescū pre celū ce voiū să miluescū.
20 Și-i *disse*: Tu fața mea nu o vei vedé, că
^komulū nu mē póte vedé, și să remānā viū.
21 Apoi *disse* Iehova: Éccē *aicīa* unū locū la
22 mine! și tu stai pe acea stāncă. Și va fi,
cāndū va trece mărirea mea, te voiū pune 'in
spārtura acelei stānci, și te voiū ^macoperi cu
23 māna mea, până ce voiū trece. Apoi trā-
gēndū māna mea *de la tine*, tu-mī vei vedé
dosulū, érū fața mea ^mnu se va vedé.

*Moisi érá-și se sue pe munte; legāmēntulū
se'nnoesce.*

- 34 **S**I Iehova *disse* lui Moisi: "Tāié-ți dūoe table
de pétřă, asemenea celorū d'āntēie, ^bși eū
voiū scrie pe *aceste* table cuvintele, cari erau
pe tablele cele d'āntēie, pre cari le-ai stri-
catū. Și fiī gata pe demānētā, ca de de-
mānētā să te sui ^cpe muntele Sinai; și a-
colo să stai pe vērfulū muntelū. Și nime-
nea să nu se ^dsue cu tine, și nimenea nici
să se vėdā pe totū muntele; nici óie nici
boū să nu pascā in apropierea muntelū
aceluia.
4 Și Moisi tăiā dūoe table de pétřă, ase-
menea celorū d'āntēiū; și a dūoa đī se sculā
de demānētā, și se sui pe muntete Sinai,
dupā cumū 'i ordinase Iehova; și luā in
5 mână cele dūoe table de pétřă. Și Iehova
se pogori in nūorū, și stete acolo cu d'insulū,
6 și ^croști numele lui Iehova. Și Iehova tre-
cēndū pe d'inaintea lui, rosti: Iehova, Ie-
hova, 'Đeū înduratū și milostivū, îndelungū-
rābdătorū, plinū de ^gmilā și de ^hcredință;
7 'Celū ce păstrézā milā in mīi de *generațiuni*,
'celū ce értā nedreptatea, fără de legea și
pēcutilū, și ^kcarele *nimica* nu lasā nepedep-

sitū; care pedepsesce nedreptāțile pārin-
țilorū in fiī și in fiīi fiilorū, până într'a
treia și a patra *generațiune*. Și Moisi cu
grābire 'prosternēndu-se la pământū, se in-
chinā; Și *disse*: Dómnē! de amū aflatū charū
in ochii tei, rogu-te, Dómnē! ^mvino in medī-
loculū nostru; că ^macesta *este* poporū tare la
cerbice; tu darā ni értā nedreptāțile nōstre
și pēcatele nōstre, și ne fă pre noi ^omosce-
nirea ta.

Și Domnulū *disse*: Éccē! ^peū facū legā-
mēntū; in fața a totū poporulū teū voiū
'face minuni, cari n'au mai fostū in totū
pământulū, nici la tōta națiunile; și totū
poporulū, in medīloculū căruia *esci* tu, va
vedé lucrările lui Iehova; că ^rinfricoșatū *vo fi*
aceea ce voiū face eū cu tine. ^pPāzesce ceea
ce-ți ordinaiū astāđi! éccē, 'eū voiū alunga de
d'inaintea ta pre Amorei, și pre Cananei și
pre Hetei și pre Ferisei și pre Hevei și pre
Iebusei. ^mFeresce-te să nu faci legāmēntū
cu locuitorii pământulū, in care vei intra,
ca să nu se facā ^vcursā in medīloculū teū.
Ci voi ^maltarele lorū să le stricați, și stālpīi
lorū să le sfārimați, și ^vchipurile lorū de
Astarte să le tăēți. Și să nu te prosterni
la ^aaltū đēū; că Iehova se ^anumesce gelosū;
elū *este* Dumnedeū ^bgelosū. ^cCa nu cumū-
va să faci vre-unū legāmēntū cu locuitorii
acelei țeri, ca nu ^ddesfrēnāndū după đēii
lorū, și sacrificāndū đēilorū lorū, *care-va* să
te ^cchiamē și pre tine, și să ^jmānānci și tu
din sacrificiele lorū; Și din ^gfetele lorū să
nu iei *femei* pentru fiīi tei, ca nu fetele lorū
^hdesfrēnāndū după đēii lorū, să facā ca și
fiīi tei să desfrēneze după đēii lorū. ⁱSă nu
faci ție đēi turnați.

Serbātórea ^jazimelorū să o țini; șapte
đile să mānānci azime, după cumū amū
ordinatū ție, la timpulū otāritū alū lu-
nei Abibū (*spicelorū noūe*), că într'acea lu-
nā alū lui ^kAbibū ai eșitū tu din Egiptū.
'Totū celū ce deschide matricea, alū meū
este; și totū mascululū āntēiū-nāscutū din
vitele tale, *fie din vacā, fie din óie*. Darā
^māntēiū-nāscutulū asinei să-lū rescumperi cu
unū mnelū; și de nu-lū vei rescumpēra pre
elū, să-i frāngi gūtulū. Pre totū āntēiū-nā-

f Fac. 19. 21.
Iac. 5. 16.
g Vers. 12
h Vers. 20.
i Tim. 6. 16.
j Cap. 34. 5, 6, 7.
Ier. 31. 14.
j Rom. 9. 15, 16.
18.
k Fac. 32. 30.
Deut. 5. 24.
Jude. 6. 22. &
13. 23.
Isa. 6. 5.
Apoc. 1. 16.
17.
Vede cap. 24.

10.
l Isa. 2. 21.
m Ps. 91. 1, 4.
n Vers. 20.
o Ioan. 1. 18.
Capitūl 34.
a Cap. 32. 16.
19.
Deut. 10. 1.
b Vers. 28.
Deut. 10. 2, 4.
c Cap. 19. 20. &
24. 12.
d Cap. 19. 12,
13, 21.

e Cap. 33. 19.
Num. 14. 17.
f Num. 14. 18.
g Cron. 30. 9.
Neom. 9. 17.
Pa. 86. 15. &
103. 8. & 111.
4. & 112. 4. &
116. 5. & 145.
8.
Ioel 2. 13.
g Pa. 31. 19.
Rom. 2. 4.
h Pa. 57. 10 &
108. 4.
i Cap. 30. 6.
Deut. 5. 10.

Pa. 86. 15.
Ier. 32. 18.
Dan. 9. 4.
j Pa. 103. 3. &
30. 4.
Dan. 9. 9.
Efes. 4. 32.
i Ioan. 1. 9.
k Cap. 23. 7, 21.
Ios. 24. 19.
Iov. 10. 14.
Mic. 6. 11.
Nah. 1. 3.
l Cap. 4. 31.
m Cap. 33. 15, 16.
n Cap. 33. 8.
o Deut. 32. 9.

Pa. 28. 9. &
33. 12. & 78.
62. & 94. 14.
Ier. 10. 16.
Zech. 2. 12.
p Deut. 5. 2. &
29. 12, 14.
q Deut. 4. 32.
2 Sam. 7. 23.
Pa. 77. 14. &
78. 12. & 147.
20.
r Deut. 10. 21.
Pa. 145. 6.
Isa. 64. 3.
s Deut. 5. 32. &

6. 3. 25. & 12.
28. 32. & 28. 1.
t Cap. 33. 2.
u Cap. 23. 32.
Deut. 7. 2.
Jude. 2. 2.
v Cap. 23. 33.
x Cap. 23. 24.
Deut. 12. 3.
Jude. 2. 2.
y Deut. 7. 5. &
12. 2.
Jude. 6. 25.
2 Reg. 18. 4. &
23. 14.
z Cron. 31. 1.

& 34. 3, 4.
z Cap. 20. 3, 5.
a Așa Isa. 9. 6.
& 57. 15.
b Cap. 20. 5.
c Vers. 12.
d Deut. 31. 16.
Jude. 2. 17.
Ier. 3. 9.
Ezec. 6. 9.
e Num. 25. 2.
f 1 Cor. 10. 27.
f Pa. 106. 28.
1 Cor. 8. 4, 7.
10.
g Deut. 7. 3.

1 Reg. 11. 2.
Exra 9. 2.
Neom. 13. 25.
h Num. 25. 1, 2.
i Reg. 11. 4.
Lev. 19. 4.
j Cap. 12. 15. &
23. 15.
k Cap. 13. 4.
l Cap. 13. 2, 12.
& 23. 29.
Ezec. 44. 30.
Luc. 2. 23.
m Cap. 13. 13.
Num. 18. 15.

scutului d'între fiii tei să-lu rescumpəri. Și înaintea mea *nimenia* să nu se arete " cu mână gólă.

21 ° Șese zile să lucrezi, éru in a șeptea și să repauzezi, chiaru in timpul aratului și a seceratului să repauzezi.

22 ° Să serbezi și serbătórea septémănelorú, a prinóselorú din secerișulú de grâu; precumú și serbătórea culesului, la sfârșitulú *fie-cărui* anú.

23 ° De trei ori pe anú tótă partea vóstră bărbătéscă să se arete înaintea Domnitorulú Iehova, Dumneđeulú lui Israelú.

24 Că eú voiú " alunga pre națiunú de d'înaintea ta, și voiú " lărgi hotárele tale; și cândú te vei sui tu, ca să te aréți înaintea lui Iehova, Dumneđeulú teú, de trei ori pe anú, atunci " *nimenia* nu va pofți páméntulú teú.

25 " Să nu aduci sângele sacrificiului méu cu aluatú dospitú; și " din sacrificiulú serbătórei pascalorú să nu remánă *nimica* până demánétă. Și " prinósele ántéilorú tale frupte din țérána ta să le aduci in casa lui Iehova, Dumneđeulú teú.

° Iedulú să nu-lú ferbi in laptele mumei sale.

27 Și Iehova díse lui Moisi: Scribe-ți " aceste cuvinte! că eú in cuprinsulú acestorú cuvinte amú încheiatú legáméntú cu tine și

28 cu Israelú. Și Moisi " rămase acolo cu Iehova patru-đeci de zile și patru-đeci de nopți, nemáncándú páne și nebéndú apă. Și Domnulú " scrise pe acele table cuvintele legáméntului: cele đece cuvinte.

Moisi se pogóre de pe munte, și dá poporului ordínele lui Dumneđeú.

29 Și a fostú, cândú se pogória Moisi de pe muntele Sinai, *țenéndú* in mánale sale cele " đuoé table ale márturie, cândú se pogória elú de pe munte, Moisi nu scíia, că " *pelea feței* lui strălúcia, vorbindú elú cu Dumneđeú.

30 Și Aaronú și toți fiii lui Israelú vėđéndú pre Moisi, că *pelea feței* lui strălúcesce, se temurá a se apropia de d'insulú.

31 Și Moisi " *chíamă*, și Aaronú și toți mái marii comunitáței se întórserá la d'insulú,

32 și Moisi vorbi cu ei. Și dup'acésta toți fiii lui Israelú se apropiará, și " elú ordíná lorú tóte despre câte " *vorbi*se Iehova pe muntele Sinai.

33 Și Moisi sfârșindú de a vorbi cu ei, " *puse* vélú preste fața sa. Și Moisi,

° când intra înaintea lui Iehova ca să vorbésca cu d'insulú, " *și scótea* acelú vélú, până ce eșia. Și cândú eșia, elú spunea filorú lui Israelú ceea ce " *se ordínase*. Atunciá fiii lui Israelú vedeá *fața* lui Moisi, că *pelea feței* lui strălúcia. Și Moisi érá-și *punea* vélulú preste fața sa, până ce se întorcea, ca să vorbésca cu d'insulú.

Darurile de bună voúă ale poporului pentru cortu; lucrători se otárescú.

SI Moisi strínse tótă comunitatea filorú lui Israelú, și li díse: " Aceste *súnt* lucrurile, pre cari le-a ordínatú Iehova să le faceți: ° Șese zile să lucrați. Érú *điú*a a șeptea să fie voiú sántă, sabatú de repausú lui Iehova; totú acela, care va lucra într'insulú să se omóre. " Să nu aprindeți focú nici într'una din locuințele vóstre in *điú*a sabatului.

Și Moisi díse cátră tótă comunitatea filorú lui Israelú: " Acesta *este* cuvéntulú, pre care l'a ordínatú Iehova, *đicéndú*: Aduceți din *averile* vóstre darú lui Iehova, " *fie-care*, după cáttú " *lú* va lása ánima, bucurosú să aducá lui Iehova: aurú, și argintú, și aramă; Și vénátú, și purpurú, și carmesinú-roșú, și inú subțire, și *pěru* de caprá; Și *pei* de berbece roșite, și *pei* de vițelú de mare, și lemnú de sittimú; Și oleiú pentru luminare, și *aromate* pentru oleiú de ungere, și pentru *témăia* aromatică; Și petre onice, și petre de infibulatú pentru efodú și pentru peptarú.

Și " *toți ómenii* iscusiți d'între voi să vină, și să facá totú ceea ce a ordínatú Iehova: " Lócașulú cu cortulú seú, și acoperéméntulú seú, cupele lui, scéndurile lui, *pėrgiele* lorú, stálpii lui cu *piciórele* lui; " Chivotulú și *pėrghie*le lui, *propițiátorulú* și *perdeú*a ce se întinde d'înaintea chivotului.

° Mésa cu *pėrghie*le ei, și cu tóte uneltele ei, și " *pánile* punerei înainte; " Și *polícan*drulú pentru luminare, și uneltele lui, și *candlele* lui, și oleiulú de luminatú.

" Și altarulú de *témăia*, și *pėrghie*le lui, " și oleiulú de ungere, și " *témăia* aromatică, și *perdeú*a de la ușă, de la ușa lócașului: " Altarulú de olocauste, și grátarulú seú de aramă și *pėrghie*le sale și tóte uneltele sale, *spălătorulú* și *piciórele* lui: " Covoarele *curții* cu stálpii și *piciórele* lorú, și *perdeú*a de la ușa *curții*; " *Terușii* lócașului și *terușii* *curții* cu sfórele lorú; " Vestimintele de *preuțiá* pentru serviciú in sanc-

a Cap. 23. 15.	13.	t Vede Fac. 35.	Deut. 14. 21.	10. 3, 4.	b Cap. 20. 9. &	f Cap. 25. 6.	etc.
Deut. 16. 16.	q Cap. 23. 14, 17.	5.	z Vers. 10.	c Cap. 32. 15.	31. 14, 15.	g Cap. 31. 6.	m Cap. 30. 1.
1 Sam. 9. 7, 8.	Deut. 16. 16.	2 Cron. 17. 10.	Deut. 4. 13. &	d Mat. 17. 2.	Lev. 23. 3.	h Cap. 26. 1, 2.	n Cap. 30. 23.
2 Sam. 24. 24.	r Cap. 33. 2.	Prov. 18. 7.	31. 9.	9 Cor. 3. 7, 13.	Num. 15. 32.	i Cap. 25. 10.	o Cap. 30. 34.
o Cap. 20. 9. &	Lev. 18. 24.	Fapt. 18. 10.	a Cap. 24. 18.	e Cap. 24. 8.	etc.	j Cap. 25. 23.	p Cap. 27. 1.
23. 12. & 35. 2.	Deut. 7. 1.	u Cap. 23. 18.	Deut. 9. 9, 18.	f 2 Cor. 3. 13.	Deut. 5. 12.	k Cap. 25. 30.	q Cap. 27. 9.
Deut. 5. 12, 13.	Pa. 78. 55. &	v Cap. 12. 10.	b Vers. 1.	g 2 Cor. 3. 16.	Lnc. 13. 14.	l Cap. 25. 30.	r Cap. 31. 10. &
Lnc. 13. 14.	90. 8.	z Cap. 23. 19.	Cap. 31. 18. &	Cap. 35.	c Cap. 16. 23.	Lev. 24. 5, 6.	39. 1. 41.
p Cap. 23. 16.	a Deut. 12. 20. &	Deut. 26. 2, 10.	32. 16.	a Cap. 34. 32.	d Cap. 25. 1, 2.	Num. 4. 5, 6,	etc.
Deut. 16. 10,	19. 8.	y Cap. 23. 19.	Deut. 4. 13. &		e Cap. 25. 2.	l Cap. 25. 31,	

tuară; vestmintele sacre ale arhierului Aaron, și vestmintele fiilor lui, pentru preuță.

- 20 Și totă comunitatea fiilor lui Israel se
21 duse de d'înaintea lui Moisi; Și veniră toți, pre cari 'i trăgea ânima, și toți pre cari spiritul 'i indupleca, aducându darul lui Iehova pentru lucrul cortului întruirei, pentru totu serviciul se și pentru vestmintele sacre. Și veniră bărbații cu femeele, toți pre cari 'i trăgea ânima, și aduseră bolduri, cercei, ânele, salbe și totu felul de lucruri de aur; toți aduseră daru de aur lui Iehova.
23 Și ' totu omul la care se afla vênât, purpur, seu carmesin-rosi, seu inu subțire, seu per de capră, seu pei de berbeci roșite, seu pei de vițel de mare, le aducea. Și totu omul carele putea să aducă daru, argintu seu aramă, ei acestu daru aduceau lui Iehova. Și totu omul, la care se afla lemn de sittim, pentru totu felul de lucru spre servire, elu 'lu aducea. Și tôte femeele cele 'iscusite cu mânele lor torcea, și tortul 'lu aduceau: vênât, purpur, carmesin-rosi, și inu subțire. Și tôte femeele, a căror ânima le indupleca la arta acêta, torcea per de capră. ' Și cei mai mari aduceau petre onichine, și petre de infibulat, pentru efod seu pentru peptaru; Și ' aromate și olei pentru luminat, și pentru oleul de ungere, și pentru tēmăia aromatică. Fiii lui Israel aduseră ' de bună-voia daru lui Iehova, toți bărbații și tôte femeele, pre cari 'i indupleca ânima să dee pentru totu lucrul acela, pre care-lu ordinase Iehova prin Moisi să se facă.
30 Și Moisi dise cătră fii lui Israel: Vedeti! ' Domnul a chîlmatu anume pre Bezaleel, fiul lui Uri, fiul lui Hur, din seminția lui Iuda; Și l'a umplut cu spiritul lui Dumnezeu: cu iscusință, cu înțelegere, cu sciință și cu totu felul de artă; Și ca să nascocescă planuri, spre a lucra in aur, in argint și in aramă; A sculpta in petre, și a le lega; lemne cu măestria a tăia, și a face totu felul de lucruri măestrite.
34 Și mai puse in ânima lui darul, ca elu și pre alți să învețe; atâr elu cătu și ' Aholiab, fiul lui Ahisamac, din seminția lui Dan.
35 Și-i ' umplu de iscusință, spre a face totu lucrul sêpătorului, a țesetorului măestru, și a cusutorului in vênât, in purpur, in carmesin-rosi, și in inu subțire; și a țesetorului intr'o singură boia, ca să facă și să nascocescă veri-ce planu măestritu.

Zidirea cortului, și facerea uneltelor sacre și a vestmintelor.

SI Bezaleel și Aholiab, și toți bărbații 36
a cei iscusiti, cărora dăduse Iehova iscusință și pricepere, ca să scie cum să facă totu lucrul de trebuință pentru serviciul ' sanctuarului, făcură tôte, cum ordinase Iehova. Și Moisi chîlma pre Bezaleel și pre Aholiab, și pre toți bărbații cei iscusiti, intr'a ' cărora ânimă dăduse Iehova iscusință in măestria, și pre toți aceia, pre cari-i indupleca ânima, ca să păsescă la acel lucru, și să-lu facă pre elu. Și ei luara d'înaintea lui Moisi tôte acele daruri, pre cari fii lui Israel le ' aduseră pentru lucrul serviciului sanctuarului, ca să-lu facă. Ei și după începerea lucrului ' mai aduceau lui daruri de bună-voia in tôte demâneta. De aceea veniră toți maestrii cei iscusiti, cari făceau totu lucrul sanctuarului, fie-care de la lucrul ce-lu făcea; Și diseră lui Moisi: ' Poporul aduce mai mult decât este destul pentru lucrul, care Iehova a ordinaru să se facă. Și Moisi ordinaru să se facă strigare mare prin tôte tabera, dîcându: Nimenea, bărbat seu femeă, să nu mai facă lucruri spre dăruirea sanctuarului. Așa opri elu poporul de a mai aduce. Că materiile aduse erau de ajunsu pentru a face totu lucrul acela, și încă mai rămănea.

' Și toți ômenii cei iscusiti împreună cu lucrătorii făcură lăcașul din deșe covore de inu subțire resucitu, din vênât, din purpur, și din carmesin-rosi; țesetură alêsă cu cherubim le făcură pre ele. Lungimea unui covor era de dîo-șeci și optu de coți; și lărgimea unui covor de patru coți; tôte covorele aveau aceeași măsură. Și cinci covore fură împreunate unul cu altul, și era-și cinci covore fură împreunate unul cu altul. Și făcură și chîtori vênate la marginea unui covor, pe marginea unei împreunări; așa făcură la marginea covorului celu de la împreunarea de pe urmă. ' Cinci-șeci de chîtori făcură ei pe marginea ântelui covor, și cinci-șeci de chîtori pe marginea covorului celu de la împreunarea a dîoa; chîtoarele una împotriva alteia erau. Și făcu și cinci-șeci de copci de aur, și cu copcele împreunară covorele unul cu altul, așa că lăcașul era unul.

' Și făcură și covore din per de capră 14 pentru cortu, deasupra lăcașului; unu-spre-dece covore făcură. Lungimea unui covor era de trei-șeci de coți, eru lărgimea unui covor de patru coți; cele unu-spre-

* Vers. 5, 22, 26, 29.
 Cap. 25. 2. & 36. 2.
 1 Cron. 28. 2, 9. & 29. 9.
 Ezra 7. 27.
 2 Cor. 8. 12. & 9. 7.
 1 Cron. 29. 8.
 u Cap. 28. 3. & 29. 9.
 31. 6. & 36. 1.
 2 Reg. 23. 7.
 Prov. 31. 19, 22, 24.
 1 Cron. 29. 6.
 Ezra 2. 68.
 z Cap. 30. 23.
 y Vers. 21.
 1 Cron. 29. 9.
 s Cap. 31. 2, etc.

a Cap. 31. 6.
 b Vers. 31.
 Cap. 31. 5, 6.
 1 Reg. 7. 14.
 2 Cron. 2. 14.
 Isa. 28. 26.
 35.
 b Cap. 25. 8.
 c Cap. 35. 21.
 26.
 a Cap. 28. 3. & 31. 6. & 36. 10,
 1 Cron. 29. 5.
 d Cap. 35. 27.
 e 2 Cor. 8. 2, 3.
 f Cap. 26. 1.
 g Cap. 26. 5.
 h Cap. 26. 7.

16 *dece covóre o măsură aveau. Și împre-*
 17 *unară cinci covóre deosebî, și șese covóre*
 18 *deosebî. Și făcu cinci-deci de chiotori pe*
 19 *marginea covorului din urmă la împreunare,*
 20 *și cinci-deci de chiotori pe marginea unui*
 21 *altu covor, a celui de la co-impreunare. Și*
 22 *mai făcură și cinci-deci de copci de aramă, cu*
 23 *cari să se împreuneze cortul, ca să fie unul.*
 24 *Și pentru cort făcu acoperemânt din*
 25 *pei de berbece roșie, și altu acoperemânt*
 26 *din pei de vițel de mare, pe deasupra.*
 27 *Și scândurile pentru locașu le făcură din*
 28 *lemn de sittim, punându-le în picioare. Lun-*
 29 *gimea unei scânduri de dece coți, și lărgimea*
 30 *unei scânduri de unu cotu și jumătate. Și*
 31 *fie-care scândură avea două urechi puse u-*
 32 *na împotriva alteia. Așa făcu el la to-*
 33 *te scândurile locașului. Și scândurile le*
 34 *făcu el pentru locașu, două-deci pentru*
 35 *partea sudică, despre amedă-di. Și făcu pa-*
 36 *tru-deci de picioare de argint, ca să le pună*
 37 *suptu cele două-deci de scânduri, două pi-*
 38 *ciore suptu o scândură, pentru cele două*
 39 *urechi ale ei, și erau-și două picioare suptu*
 40 *cea-l-altă scândură pentru cele două urechi*
 41 *ale ei. Așa și pentru cea-l-altă parte a*
 42 *locașului despre medă-nopte făcu el două-*
 43 *deci de scânduri; și cele patru-deci de*
 44 *picioare de argint ale lor: două picio-*
 45 *re suptu o scândură, și erau-și două pi-*
 46 *ciore suptu cea-l-altă scândură. Și pentru*
 47 *partea din fundu a locașului, despre apus,*
 48 *făcu el șese scânduri. Și două scânduri*
 49 *făcu el în cele două unghiiuri ale locașului*
 50 *în partea din fundu. Și aceste erau impre-*
 51 *nate jos, și erau împreunate sus, și unite*
 52 *prin unu cercu; așa făcu el cu aminduo,*
 53 *la cele două unghiiuri. Și așa erau opt*
 54 *scânduri cu cele șese-spre-dece picioare de*
 55 *argint, două picioare suptu fie-care scândură.*
 56 *Și făcu *pêrghii din lemn de sittim, cinci*
 57 *pentru scândurile de la o lature a locașului;*
 58 *și cinci pêrghii pentru scândurile de la cea-*
 59 *l-altă lature a locașului, și cinci pêrghii pen-*
 60 *tru scândurile locașului la laturea despre*
 61 *apus. Și pêrghia de la meșlocu o fă-*
 62 *cu așa ca să trecă prin meșlocul scân-*
 63 *durilor, de la unu capetu la cel-l-altu.*
 64 *Și scândurile le îmbracă cu aur, și veri-*
 65 *gele lor le făcu de aur, ca să petrecă*
 66 *pêrghiele printr'insele; și pêrghiele le îm-*
 67 *bracă cu aur.*
 68 *Și *perdeua o făcu din vênăt, purpur,*
 69 *carmesin-rosiu, și din inu subțire resucit,*
 70 *tesetură alasă o făcu pre ea, cu cherubim.*
 71 *Și făcu pentru d'insa patru stâlpi din lemn*
 72 *de sittim, și le îmbracă cu aur; și cărli-*

gele lor de aur; și turnă pentru d'insele patru picioare de argint.

Și *perdeua pentru ușa cortului o făcu 37
 din vênăt, purpur, carmesin-rosiu, și din
 inu subțire resucit, broderia alasă. Făcu 38
 și cinci stâlpi cu cărligele lor, ale cărora
 capiteluri i îmbracă cu aur, precum și be-
 țele lor; și cele cinci picioare ale lor erau
 de aramă.

DUPăcesta Bezaleel făcu și *chivotul 37
 din lemn de sittim; lungimea lui de
 două coți și jumătate, și lărgimea lui de unu
 cotu și jumătate, și înălțimea lui totu de unu
 cotu și jumătate. Și-lu îmbracă cu aur 2
 curatu pe din intru și pe din afară, și-i făcu
 încadrare de aur juru împrejur. Și turnă 3
 patru verigi de aur pentru elu la cele patru
 colțuri ale lui: două verigi de o lature, și
 două verigi de cea-l-altă lature. Și făcu 4
 și pêrghii din lemn de sittim, și le îm-
 bracă cu aur. Și petrecu pêrghiele acele 5
 în verigele cele din laturile chivotului spre
 a purta chivotul.

Și făcu și *propițiatorul din aur curatu; 6
 lungimea lui de două coți și jumătate, și
 lărgimea lui de unu cotu și jumătate. Și 7
 făcu și două cherubim de aur; bătuti i
 făcu pre ei de aminduo laturile propiția- 8
 torului. Pre unu cherubim la unu capetu
 alu chivotului, și pre cel-l-altu la altu capetu 9
 alu lui; din propițiatoru făcu el pre cher-
 ubimii la aminduo capetele lui. Și cher-
 ubimii erau cu ariplele întinse pe deasupra,
 acoperindu cu ariplele lor propițiatorul,
 și avându-și fețele lor întorse una cătră alta;
 privirea cherubimilor era spre propițiatoru.

Și făcu *și mēsa din lemn de sittim; 10
 lungimea ei de două coți, și lărgimea ei de
 unu cotu, și înălțimea ei de unu cotu și jumă-
 tate. Și o îmbracă cu aur curatu, și-i făcu 11
 ei și încadrare de aur juru împrejur. Și fă-
 cu împrejurul ei și unu prevedu, latu de o
 palmă, și împrejur prestu prevedulu i făcu 12
 încadrare de aur. Și pentru d'insa turnă și 13
 patru verigi de aur, pre cari le puse la cele
 patru colțuri ale celor patru picioare ale ei.
 Și aprupe suptu prevedu erau verigile, ca în- 14
 tr'insele să petrecă pêrghiele, spre a purta
 mēsa. Și pêrghiele le făcu din lemn de 15
 sittim, și le îmbracă cu aur, ca să se porțe
 mēsa. Și elu făcu din aur curatu și unel- 16
 tele de pus pe mēsa; *talgerele, cătuie, și
 cupele, și ulciorele ei, din cari se făceau li-
 bațiuni.

Și făcu și *policandrul din aur curatu, 17
 bătutu lu făcu, și fusul lui, ramurile lui,
 calicii lui, globuleții lui și florile ce eșiau

18 dintr'insulū. Și șese ramuri eșiau din cós-
tele policandruului, trei ramuri dintr'o lature,
19 și trei ramuri din cea-l-altă lature. Intr'o
ramură din aceste erau trei calici, in forma
florilor de migdalū, cu globuleți și cu flóri;
și trei calici in forma florilor de migdalū
cu globuleți și cu flóri erau intr'altă ra-
mură; așa era la cele șese ramuri, ce eșiau
20 din policandru. Erū la policandru erau pa-
tru calici in forma flórei de migdalū cu glo-
21 buleții lorū și cu florile lorū. Și era unū
globulețu suptū dūoē ramuri eșite din poli-
candru, și altū globulețu suptū cele-l-alte
dūoē ramuri eșite din elū, și alū treilea
globulețu suptū dūoē ramuri eșite din elū;
așa erau la tóte șese ramuri eșite din elū;
22 Globuleții și ramurile lui eșiau din elū, și totū
policandruul era bătutū din o bucată de aurū
23 curatū. Și-i făcu și candelile lui șapte, și
mucările lui și tigăele lui din aurū curatū.
24 Dintr'unū talentū de aurū curatū făcu elū
policandruul cu tóte uneltele lui.
25 Și făcu elū și altarul de temăiere din
lemnū de sittimū; lungimea lui de unū cotū
și lărgimea lui de unū cotū, patratū lū făcu;
și înălțimea lui de dūoi coți, și córneli
26 lui eșiau dintr'insulū. Și-lū îmbracă cu aurū
curatū; atátu acoperișulū de deasupra, câtū și
păreții lui jurū împrejurū, și córneli lui. Și-i
făcu lui și încadrare de aurū jurū impre-
27 jurū. Și-i făcu lui și dūoē verigi de aurū
suptū încadrare, in unghiurile lui de aminduoē
laturile, ca intr'nsele să se petrecă pērghiū,
28 spre a-lū purta. Și pērghieile lui le făcu din
29 lemnū de sittimū, și le îmbracă cu aurū. Și
făcu oleiulū ungerei sacre, și temăia aroma-
tică curată, duple arta făcătorilorū de mirū.
30 **S**I făcu altarulū de olocauste din lemnū
de sittimū: lungimea lui de cinci coți,
și lărgimea lui de cinci coți; patratū; și înăl-
31 țimea lui de trei coți. Și făcu lui córneli
in cele patru unghiuri ale lui; dintr'insulū
eșiau córneli lui; și-lū îmbracă cu aramă.
32 Și făcu tóte uneltele altarului: ólele, lopețele,
talgerele, furculițele, și tigăile pentru carbuni;
33 tóte uneltele lui le făcu elū de aramă. Și
făcu pentru altarū și unū grătarū de aramă,
in forma rețelei, suptū cuprinsulū lui, josū
34 până la meșilócū. Și turnă patru verigi la
cele patru ungiuri ale grătarului de aramă,
35 ca intr'insele să petrecă pērghieile. Și pērg-
hieile le făcu din lemnū de sittimū, și le
36 îmbracă cu aramă. Și petrecu pērghieile
prin verigele de la laturile altarului, spre a se
purta cu ele; și-lū făcu din scēnduri, scobitū.
37 Și făcu spalătorulū de aramă și picio-
rulū lui de aramă, din oglindele femeelorū,

cari se strinseră in mulțime la pórtā cortu-
lui intrunirei.

9 Și făcu și curtea in partea sudică, de-
spre meșā-đi, cu perdelele curții din inū sub-
țire resucitū, in lungime de o sutā coți. Cu
10 stâlpii lorū dūoē-deci, și cu picioarele lorū de
aramă dūoē-deci, și cārlichele și bețele stâl-
pilorū de argintū. Asemenea și in partea
11 despre meșā-nópte alte perdele, in lungime de o
sutā de coți, cu stâlpii lorū dūoē-deci, și cu pi-
cióarele lorū dūoē-deci de aramă; erū cārlichele
și bețele stâlpilorū de argintū. Și in partea
12 despre apusū erau perdele in lungime de cinci
đeci de coți cu stâlpii lorū đece, și cu pi-
cióarele lorū đece, erū cārlichele și bețele stâl-
pilorū de argintū. Și in partea ostica, despre
13 resăritū, de cinci-đeci de coți. Pe o parte făcu
14 perdele de cinci-spre-đece coți, cu stâlpii
lorū trei, și cu picioarele lorū trei; Și de altă
15 parte a porții curții erā și perdele de cinci-
spre-đece coți, așa ca să vinā totū atâtea
perdele și de o parte și de cea-l-altă parte,
cu stâlpii lorū trei, și cu picioarele lorū trei.
Tóte perdelele curții jurū împrejurū erau
16 din inū subțire resucitū. Și picioarele stâl-
pilorū erau de aramă, și cārlichele stâlpilorū
și bețele lorū de argintū, și capitellurile lorū
imbracate cu argintū, și stâlpii curții erau
17 încinsī cu bețe de argintū. Și acoperemēn-
tulū de la pórtā curții lū făcu țeseturā a-
lēsā, din vėnātū, purpurū, carmesinū-roșiū,
și din inū subțire resucitū; lungimea lui de
dūoē-deci de coți, și lărgimea și înălțimea
lui de cinci coți, duple mēsurā perdelelorū
curții; Cu cei patru stâlpi ai lorū, și cu
19 cele patru picioare ale lorū de aramă; erū
cārlichele lorū de argintū, și îmbrăcătura ca-
pitellurilorū și bețele lorū de argintū; Și
20 toți țerusi cortului și ai curții jurū impre-
jurū de aramă.

21 Acēsta este socotēla pentru lócașulū mār-
turiei, făcutā duple ordinulū lui Moisi prin
intrebuintarea Levițilorū, suptū conducerea
lui Itamarū, fiulū lui Aaronū preutulū. După
22 ce Bezaleelū, fiulū lui Uri, fiulū lui Hurū,
din seminția lui Iuda, făcu tóte, pre cari
le ordinase Iehova lui Moisi; Și cu elū A-
23 holiabū fiulū lui Ahisamacū din seminția lui
Danū, sēpătorū de petre, și cu ei maestrii și
lucrătorii in vėnātū, in purpurū, in carmesinū-
roșiū și in inū subțire.

24 Totū aurulū intrebuintatū in lucrarea pen-
tru totū lucrulū sanctuarului, aurulū adusū
darū fu: dūoē-deci și nouē de talente, șapte
sute trei-đeci de sicli, duple siclulū sanc-
tuarului.

25 Și argintulū celorū numerați ai comuni-

f Cap. 30. 1.
g Cap. 30. 23.

Capitū 38.
a Cap. 27. 1.

b Cap. 30. 18.
c Cap. 27. 9.
d Cap. 27. 19.

e Num. 1. 50, 53.
f 9. 15. & 10.
11. & 17. 7.

8. & 18. 2.
2 Cron. 24. 6.
Fapt. 7. 44.

f Num. 4. 28, 33.
g Cap. 31. 2, 6.
h Cap. 30. 13.

24.
Lev. 5. 15. &
27. 3, 25.

Num. 3. 47. &
18. 16.

tăței *fu*: o sută de talente, și o mie șeptesute șapte-deci și cinci de sicli, după sicliul sanctuarului. Câte o ¹becă pe cap, ²⁶ *adecă* jumătate de sicli, după sicliul sanctuarului de la totu însul, care trecu prin numărătoare, de două-deci de ani și mai sus; de la ¹șese sute trei mie, cinci sute și cinci-deci ²⁷ *de înși*. Din acestu argintu de o sută de talente se turnară ^{*}picioarele sanctuarului, și picioarele perdelei; *adecă* o sută de picioare la o sută de talente, câte unu talentu de picioru. ²⁸ Și din cei o miă șapte sute șapte-deci și cinci *de sicli* făcu elu cărligele stălpilor, și îmbracă capitelurile lor, și făcu și bețe la d'însele.

²⁹ Și arama darului *fu*: șapte-deci de talente, și două mii patru sute de sicli. Și dintr'însa făcu elu picioarele cele de la porta cortului întrunirei, și altarul de aramă, cu grătarul seă de aramă, și toate uneltele altarului; Precum și picioarele stălpilor împrejurul curții, și picioarele stălpilor de la porta curții, și toți țerușii de la locașulu, și toți țerușii curții juru împrejur.

³⁹ **S**i făcură din ^ovênătă, din purpură și din carmesin-^{roșiu}, vestmintele preuților spre serviciu în sanctuaru; și făcură și ^bvestmintele sacre pentru Aaronu; ^cdupă cumu ordinase Iehova lui Moisi.

² ^dȘi făcu efodul *din* aur, *din* vênătă, *din* purpură, *din* carmesin-^{roșiu}, și *din* înu subțire resucit. Și întinseră plăci, și le tăiară în fire subțiri, pre cari să le țese cu vênătă, purpură, carmesin-^{roșiu} și cu înu subțire, ⁴ țesetură alăsă. Și-i făcură umerari împreunați unul cu altul; la amînduoe capetele se ⁵ împreunară. Și cingătorea efodului, care *era* deasupra lui, *era* din aceeași *materiă* și totu așa lucrata: *din* aur, vênătă, purpură, carmesin-^{roșiu} și *din* înu subțire resucit; după cumu ordinase Iehova lui Moisi.

⁶ ^eȘi făcură cele două petre onichine, și le prinse în legături de aur, sêpate cu sêpătură de sigilă după numele fiilor lui Israelu. Și le puseră pe umerarii efodului, ⁷ *ca ele să fie* petre de ^famintire pentru fiii lui Israelu; după cumu ordinase Iehova lui Moisi.

⁸ ^gȘi făcu și peptarul, țesetură alăsă, ^hlucrată ca și efodul: *din* aur, vênătă, purpură, carmesin-^{roșiu}, și *din* înu subțire resucit. Patratu *era*; și înduioit făcură ei peptarul; lungimea lui de o palmă, și lărgimea lui de o palmă, înduioit. ¹⁰ ⁱÎnșirară într'însul patru șiruri de petre; *în ânteuilă* ^jșiră *erau*: sardoniu, topazu și smaragdă; ¹¹ *ceasta fu* ânteuilă ^kșiră; Ală douăle ^lșiră:

carbunculu, safiră și diamantă; Ală treilea ¹² ^mșiră: liguriu, agată și ametistă; Și ală patru- ¹³ ⁿlea ^oșiră: crisolită, onichină, și iaspide. *Aceste* ^p*erau* prinse în legături de aur ^q*puse* ^r*tote* în legăturile lor. Și aceste petre cu numele fiilor lui Israelu *erau* două-spre-dece, după numele lor, și ^s*sêpate* cu sêpătură de sigilă, fie-care cu numele seă, după cele două-spre-dece seminții. Și făcură la peptaru ¹⁵ lântugele în forma sfôrei, împletitură alăsă ^t*din* aur curat. Și-i făcură și două sponci ¹⁶ ^u*de* aur, și două verigi de aur, și pre cele două verigi le puseră la cele două colțuri ale peptarului. Apoi pre cele două lântugele împletite de aur le acătară de cele două verigi, ¹⁷ ^v*din* colțurile peptarului. ¹⁸ ^wÊră pre ^x*cele-l-alte* două capete ale celor două lântugele împletite le acătară de cele două sponci, și le puseră ^y*preste* cei doi umerari ai efodului, ^z*ca să fie* în partea lui de d'înainte. Și-i mai făcură ¹⁹ ^{aa}*încă* două verigi de aur, ^{ab}*pre cari* le puseră la cele două colțuri ^{ac}*de jos* a peptarului, la marginea lui pe dinăuntru despre efod. Și-i mai făcură ^{ad}*alte* două verigi de aur, ^{ae}*pre cari* le puseră la cei doi umerari ai efodului, de desuptu în partea de d'înainte a lui, în locul împreunării, deasupra de briulă efodului. Și peptarul cu verigele lui ^{af}*lă* legară cu sfôră vênătă de verigele efodului, ^{ag}*ca să stee* țépănă deasupra de cingătorea efodului, ^{ah}*ca peptarul să nu se misce* de pe efod; după cumu ordinase Iehova lui Moisi.

²² ^{ai}Și făcură și mantia de suptă efod, țesetură alăsă, totu vênătă. Și acesta la meșlocu ^{aj}*sus* ^{ak}*avea* o gură, asemenea cu gura plătoșei, și împrejurul gurei ^{al}*avea* tivitură juru împrejur, ^{am}*ca să nu se spântice*. Și pe ^{an} marginea acelei mantie făcură mere-granate, ^{ao}*în colore* vênătă, purpură și carmesin-^{roșiu}, ^{ap}*în fire* resucite. Și mai făcură și ^{aq}*clopoței* ^{ar}*de* aur curat; și puseră clopoței prîntre merele-granate la marginea mantiei, juru împrejurul merelor-granate; ^{as}*Ca să fie totu* ^{at}un clopoțel și un măru-granat, și ^{au}*eră-și* ^{av}un clopoțel și un măru-granat pe totă marginea acelei mantie juru împrejur, pentru serviciu; după cumu ordinase Iehova lui Moisi.

²⁷ ^{ay}Și făcură și tunică ^{az}*de* înu subțire, țesetură alăsă, pentru Aaronu și fiii lui; ^{ba}Și mîtră de înu subțire; și căciulele cele frumoșe ^{bb}*din* înu subțire; și ^{bc}*pulpane* ^{bd}*de* înu subțire resucit; ^{be}Și cingătorea ^{bf}*de* înu subțire resucit, ^{bg}*din* vênătă, purpură, carmesin-^{roșiu}, broderiă alăsă; după cumu ordinase Iehova lui Moisi.

ⁱ Cap. 30. 19. ^k Cap. 26. 19. ^{Capitlu} 39. ^{35. 19.}
^{15.} ^{21, 25, 32.} ^a Cap. 35. 23. ^c Cap. 28. 4.
^j Num. 1. 46. ^b Cap. 31. 10. ^d Cap. 28. 6.

^e Cap. 28. 9. ^h Cap. 28. 17. ^j Cap. 28. 33. ^{Esec. 44. 18.}
^f Cap. 28. 12. ^{etc.} ^k Cap. 28. 39, 40. ^m Cap. 28. 42.
^g Cap. 28. 15. ⁱ Cap. 28. 31. ^l Cap. 28. 4, 39. ⁿ Cap. 28. 39.

- 31 ^oȘi făcură și placă pentru diadema sacră din aurū curatū, și separă pe d'insa cu sēpătură de sigilū: SÂNTIRE LUI IEHOVA.
- 32 Și puseră preste ea sfōră vēnătă, cu care să lege mitra, deasupra ei; după cumū ordina-se Iehova lui Moisi.
- 33 Și așa se sfârși totū lucrulū la lōcașulū cortulūi întrunirei; și fiūi lui Israelū făcură tōte, ^pcumū ordina-se Iehova lui Moisi; ei așa făcură.
- 34 Și ei aduseră la Moisi lōcașulū, cortulū, și tōte uneltele lui, cārligele lui, și scēndurile lui, pērghiele lui, stālpīi lui și picīōrele lui; Acoperimēntulū de pei de berbece roșite, acoperimēntulū de pei de vițelū de mārte, și perdeūa despārțitōre; Chivotulū mār-turiei și pērghiele ei, și propitiātorulū; Mēsa cu tōte uneltele ei, și pānea punerei înainte; Policandrulū celū din aurū curatū, cu tōte candelēle sale, candelēle in rōndū aședate, și tōte uneltele lui; și oleiulū pentru lumina-re; Și altarulū de aurū; și oleiulū de ungere; și temāia aromatică, și perdeūa de la ușa cortulūi; Și altarulū de aramă, cu grātarulū lui de aramă, pērghiele lui și tōte uneltele lui; spālātorulū și picīōrele lui; Perdelele curții; stālpīi ei și picīōrele lorū; perdeūa de d'înaintea porții curții, funiele ei, țerușii și tōte uneltele de serviciū pentru lōcașulū cortulūi întrunirei; Vestmintele țesute pentru serviciū in sancțuarū; vestmin-tele sacre pentru Aaronū preutulū, și vest-mintele fiilorū lui pentru preuțiā. Așa fiūi lui Israelū ^vfăcură totū lucrulū, cumū ordina-se Iehova lui Moisi. Și Moisi vēdu tōte lucrurile, și ecce ei făcură tōte cumū ordina-se Iehova; ei așa făcură. Și Moisi ⁱbine-cuvēntă pre d'înșil.

Cortulū se aședă, și se ȳmple de mārirea lui Iehova.

- 40 **S**i Iehova vorbi cātră Moisi, dīcēndū: In ²diūa āntēia a ^alunei āntēie să aședī ^blōcașulū cortulūi întrunirei; Și ^cintr'insulū să punī chivotulū mār-turiei, și d'înaintea chivo-tulūi sa atārni perdeūa. Apoi ^dsă punī mēsa, și ^esă aședī pe d'insa cele de pusū; după-acea ^fsă aducī policandrulū, și să aprindī can-delele lui. ^gȘi altarulū de aurū pentru temāiā să-lū punī d'înaintea chivotulū mār-turiei, și să atārni perdeūa d'înaintea ușei lōcașulū. Și să punī și altarulū de oloca-uste înaintea ușei lōcașulūi cortulūi întrunirei. Și ^hspālātorulū să-lū punī între cor-tulū întrunirei și ntre altarū, și intr'insulū să

punī apă. Și să aședī curtea jurū împrejurū, 8 și să punī perdeūa la ușa curții. Și să ȳiei oleiulū de ungere, și să ⁱungī lōcașulū și tōte dintr'insulū, și să-lū sântescī pre elū, și tōte uneltele lui, ca să fie *lucru* sântū. Și 10 să ungi și altarulū de olocauste, și tōte u-neltele lui, și să sântescī altarulū, ca ^jsă fie altarū pre sântū. Și să ungi spālātorulū și picīōrele lui, și să-lū sântescī. ^kApoi să a-ducī și pre Aaronū și pre fiūi lui înaintea ușei cortulūi întrunirei, și să-i spālī pre ei cu apă. Și să ȳmbraci pre Aaronū cu vest-13 mintele sacre, și să-lū ^lungī, și lā-lū sântescī, ca să-mī preuțescā. Și să aducī și pre fiūi 14 lui, și să-i ȳmbraci cu tunicī. Și să-i ungi 15 pre ei, cumū ai unsū și pre pārintele lorū, ca să-mī preuțescā; și *acēstā* ungere a lorū va servi lorū de ^mpreuțiā totū-dē-una in ge-nerațiunile lorū.

Și Moisi făcu tōte, cumū Iehova a ordi-16 natū lui; așa le făcu. Și in āntēia ⁿdi a 17 lunei āntēia din anulū alū dūoilea ^olōcașulū era aședatū. Și Moisi aședā lōcașulū, și 18 punēndū picīōrele lui, aședā scēndurile lui, și li puse pērghiele lorū, și întocmi stālpīi lorū: Și intinse cortulū de asupra lōcașulūi, și 19 preste cortū puse acoperimēntulū; după cumū ordina-se Iehova lui Moisi.

Apoi luā ^pmār-turia, și puse in chivotū, 20 și puse pērghiele la chivotū, și aședā propi-țiātorulū pe chivotū de asupra. Și aduse 21 chivotulū in lōcașū, și ^qatārni perdeūa d'ina-intea lui, ca ea să acopere chivotulū mār-turiei; după cumū ordina-se Iehova lui Moisi.

^rȘi puse mēsa in cortulū întrunirei, in 22 partea lōcașulūi despre mēdā-nōpte, afarā de perde. ^sȘi de asupra ei puse in rōndū 23 pānile înaintea lui Iehova; după cumū ordina-se Iehova lui Moisi.

^tApoi puse policandrulū in cortulū întrunirei, in dreptulū mesei, de cea-l-altā parte a lōcașulūi despre mēdā-di. Și ^uaprinse can-delele înaintea lui Iehova; după cumū ordina-se Iehova lui Moisi.

^vApoi aședā și altarulū celū de aurū in 26 cortulū întrunirei, d'înaintea perdelei. ^wȘi de 27 asupra lui făcu să fumege temāiā aromatică; după cumū ordina-se Iehova lui Moisi.

^xȘi aședā perdeūa la ușa lōcașulūi. ^yȘi 28 29 altarulū de olocauste ^zlū puse d'înaintea ușei lōcașulūi in cortulū întrunirei, și pe d'insulū ^aaduse olocauste și darū de pāne; după cumū ordina-se Iehova lui Moisi.

^bȘi puse spālātorulū între cortulū întrunirei 30

^o Cap. 28. 36, 37.
^p Vers. 42, 43.
^q Cap. 25. 40.
^r Cap. 36. 10.
^s Lev. 9. 22, 23.
Num. 6. 23.

Ios. 22. 6.
2 Sam. 6. 18.
1 Reg. 8. 14.
2 Cron. 30. 27.
—
Capitulū 40.
^a Cap. 12. 2. &

13. 4.
^b Vers. 17.
Cap. 26. 1, 30.
^c Vers. 21.
Cap. 26. 33.
Num. 4. 5.
^d Vers. 22.

Cap. 26. 35.
^e Vers. 23.
Cap. 25. 30.
Lev. 24. 5, 6.
^f Vers. 24, 25.
^g Vers. 26.
^h Vers. 30.

Cap. 30. 18.
ⁱ Cap. 30. 26.
^j Cap. 29. 36, 37.
^k Lev. 8. 1—13.
^l Cap. 28. 41.
^m Num. 25. 13.
ⁿ Vers. 1.

Num. 7. 1.
^o Cap. 25. 16.
^p Cap. 26. 33. &
35. 12.
^q Cap. 26. 35.
^r Vers. 4.
^s Cap. 26. 35.

^t Vers. 4.
Cap. 25. 37.
^u Vers. 5.
Cap. 30. 6.
^v Cap. 30. 7.
^z Vers. 5.

Cap. 26. 36.
^y Vers. 8.
^z Cap. 29. 38, etc.
^a Vers. 7.
Cap. 30. 18.

nirei și altarū, și intr'insulū puse apă de
 31 spălatū. Și Moisi și Aaronū și fiū lui 'și spă-
 32 laū dintr'insulū mânele și picioarele; Cândū
 intraū ei in cortulū intrunirei, și cândū se
 apropiaū de altarū, se spălaū; ^b după cumū
 33 ordinasē Iehova lui Moisi.
 'Apoi făcu elū curtea împrejurulū lōca-
 șulū și a altarulū, și puse perdeūa la ușa
 cortulū. Așa Moisi sfârși lucrulū.
 34 'Atunci nūorulū acoperi cortulū întruni-
 rei, și mărirea lui Iehova ūmplu lōcașulū.

Și Moisi 'nu putea intra in cortulū intrunirei, 35
 că nūorulū se pusese preste d'insulū, și mă-
 rirea lui Iehova ūmpluse lōcașulū. / Și cândū 36
 nūorulū se rēdica de pe lōcașū, fiū lui Is-
 raelū plecaū din locū; *acesta se făcu* in tōte
 călătoriele lorū. Și 'dacă nūorulū nuse rē- 37
 dica, nicī ei nu porniaū până in ȋiūa, cândū
 acesta se rēdica. Că ^a nūqrulū lui Iehova *era* 38
 deasupra lōcașulū ȋiūa, ērū nōptea era focū
 intr'insulū, inaintea ochilorū a tōtā casa lui
 Israelū in tōte călătoriele lorū.

LEVITICULU.

A TREIA CARTE A LUI MOISI.

Legea olocaustulū.

1 **S**I Iehova ^achiāmā pre Moisi, și vorbi că-
 trā d'insulū ^bdin cortulū intrunirei, ȋi-
 2 cēndū: Vorbesce fiilorū lui Israelū, și li ȋi:
 'Cândū care-va din voi va aduce darū de
 vite lui Iehova, să aducā darulū seū din
 cirēdā seū din turmā.
 3 De *va fi* darulū seū olocaustū din ci-
 rēdā, *atunci* să-lū aducā masculū ^afără de-
 defectū la ușa cortulū intrunirei; să-lū aducā
 4 de bună-voiā inaintea lui Iehova; 'Și să-și
 punā mână sa pe capulū olocaustulū; și-i
 5 va fi 'bine-primitū spre espiarea lui: Și să
 junghie ^ajunculū inaintea lui Iehova, și fiū
 lui Aaronū 'preuȋi să aducā sângele *lui*, și
 să 'stropescā sângele jurū împrejurū asupra
 altarulū, care *este* la ușa cortulū intrunirei;
 6 Și să despōie acelu olocaustū, și să-lū taiā
 7 in bucāȋile sale. Și fiū lui Aaronū preutulū
 să facā focū pe altarū, și să ^apunā lemne pe
 8 focū. Și fiū lui Aaronū, preuȋi, să așēdā
 bucāȋele, *cu* capulū și *cu* grāsimea de asu-
 pra lemnelorū, ce *sunt* in foculū de pe al-
 9 tarū. ērū mēnuntaiele lui și picioarele lui să
 le spāle cu apă; și preutulū să le ardā tōte
 pe acelu altarū; *acesta este* olocaustū, sacri-
 ficiū cu focū, 'mirosū plăcutū lui Iehova.

10 Și de *va fi* darulū seū de olocaustū din
 turmā, din oi seū din capre, să aducā unū ma-
 11 sculū ^afără defectū; ^aȘi să-lū junghie pre elū

lūngā altarū, in partea despre mēdā-nōpte,
 inaintea lui Iehova; și fiū lui Aaronū, preuȋi,
 să stropescā sângele lui asupra altarulū jurū
 împrejurū. Și să-lū taie in bucāȋi, cu capulū 12
 și cu grāsimea lui; și preutulū să-le punā
 de asupra lemnelorū, cari *sunt* pe foculū
 celū de pe altarū. Și mēnuntaiele și picio- 13
 rele să le spāle cu apă, și preutulū să le a-
 ducā tōte aceste, și să le ardā pe altarū; și
va fi olocaustū, sacrificiū cu focū, mirosū
 plăcutū lui Iehova.

Și de *va fi* darulū ce *va aduce* olocaustū 14
 lui Iehova din paseri, elū să aducā darulū
 seū din ^aturturele seū din pui de porumbū.
 Și preutulū să-lū aducā la altarū, și să-i 15
 sugrume cu unghia capulū, și să-lū ardā pe al-
 tarū, și sângele lui să se scurgā pe pāretele
 altarulū; Și gușa sa cu penele împreună sco- 16
 țēndu-le, să le arunce ^alūngā altarū, despre
 resăritū, in loculū cenușei; Și să-lū despicē cu 17
 aripele sale, fără să-lū ^adesfacā in dūoē; și pre-
 utulū să-lū ardā pe altarū, deasupra lemnelorū,
 cari *suntū* pe focū. 'Acesta *este* olocaustū,
 sacrificiū cu focū, mirosū plăcutū lui Iehova.

Legea darulū de pāne.

1 **S**I de va aduce care-va ^adarū de pāne lui 2
 Iehova, să fie darulū lui *din* flōrea fă-
 inei; și să tōrnā preste d'insa oleiū, și să

b Cap. 30. 19, 20.	Hag. 2. 7, 9.	Num. 9. 15.	c Cap. 22. 18.	15, 19.	31, 35. & 9. 7.	1 Pet. 1. 2.	12. 8.
c Vers. 8.	Apoc. 15. 8.	—	19.	Cap. 3. 2, 8.	& 16. 24.	k Fac. 22. 9.	Luc. 2. 24.
Cap. 2. 9, 16.	e Lev. 16. 2.	—	d Esod. 12. 5.	13. & 4. 15. &	Num. 15. 25.	l Fac. 8. 21.	p Cap. 6. 10.
d Cap. 29. 43.	1 Reg. 8. 11.	LEVITICUL	Cap. 3. 1. &	8. 14, 22. &	2 Cron. 29. 23,	Ezec. 20. 28,	q Fac. 15. 10.
Lev. 16. 2.	2 Cron. 5. 14.	—	22. 20, 21.	16. 21.	24.	41.	r Vers. 9, 13.
Num. 9. 15.	f Num. 9. 17.	Capitū 1.	Deut. 15. 21.	f Cap. 22. 21,	Rom. 5. 11.	2 Cor. 2. 15.	—
1 Reg. 8. 10.	& 10. 11.	a Esod. 19. 3.	Mal. 1. 14.	27.	A Mic. 6. 6.	Efes. 5. 2.	Capitū 2.
11.	Noem. 9. 19.	Esod. 40. 34,	Efes. 5. 27.	Isa. 56. 7.	i 2 Cron. 35. 11.	Filp. 4. 18.	a Cap. 6. 14. &
2 Cron. 5. 18.	g Num. 9. 19—	35.	Ebr. 9. 14.	Rom. 12. 1.	Ebr. 10. 11.	m Vers. 3.	9. 17.
& 7. 2.	22.	Num. 12. 4, 5.	1 Pet. 1. 19.	Filp. 4. 18.	f Cap. 3. 8.	n Vers. 5.	Num. 15. 4.
Isa. 6. 4.	A Cap. 13. 21.	—	e Esod. 29. 10.	g Cap. 4. 20, 26,	Ebr. 12. 24.	o Cap. 5. 7. &	—

- 2 pună preste d'insa temăia; Și să o ducă la *unul* din fiii lui Aaron, preuții, și acesta să iee dintr'insa un pumn de acea făină și din acelui olei și totă temăia, și preutul să facă să fumege pe altar ^b amintirea sa dreptu sacrificiu cu foc, mirosu plăcutu lui Iehova. Și ^c remășița din acel dar de pâne *va fi* a lui Aaron și a fiiloru sei, *ca* ^d lucrul pré sântu între sacrificiele cu foc ale lui Iehova.
- 4 Și de vei aduce *ca* daru de pâne lucru coptu in cuptor, *să fie* turte nedospite, din flórea făinei, frământate cu olei, seu plăcinte nedospite, ^e unse cu olei.
- 5 Și dacă darul tu de pâne *va fi* daru *prăjit* in tigiă, *atunci* să fie din flórea făinei, nedospită, frământată cu olei. ^f Lă vei frânge in bucăți, și vei turna preste d'insul olei; daru de pâne *este*.
- 7 Și de *va fi* darul tu de pâne *fript* pe grătar, să se facă din flórea făinei, cu olei. Și darul de pâne făcutu dintr'aceste, să-l aduci lui Iehova, dându-l preutului, care-l va duce la altar; Și preutul va lua din darul de pâne ^g partea de amintire și o va face să fumege pe altar; *acesta este* ^h sacrificiu cu foc, mirosu plăcutu lui Iehova. Și ⁱ remășița din darul de pâne *să fie* a lui Aaron și a fiiloru lui; lucru pré sântu între darurile cu foc *făcute* lui Iehova *este*.
- 11 Nicu unu daru de pâne, care veți aduce lui Iehova, nu se va face ^j dospit, că nimic dospit, nici cu miere, nu veți face să fumege in nici unu sacrificiu cu focu lui Iehova.
- 12 ^k In darul de prinose veți puté aduce și pre aceste lui Iehova, daru nu se voru pune pe altar dreptu mirosu plăcutu.
- 13 Și tóte darurile tale de pâne cu sare să le ^l sări; și ^m sarea legământului Dumneșeului tu să nu lași să lipsescă de pe darurile tale; ⁿ in tóte darurile tale să aduci sare.
- 14 Și dacă vei aduce lui Iehova daru de pâne din ánteiele fructe ale tale, ^o să aduci spice de curéndu cópte, prăjite la foc, și ^p grăunțe de spice bătute; *apa să aduci tu* darul din
- 15 prinosele tale: Și ^q preste d'insul să torni olei, și să torni temăia; *că* daru de pâne
- 16 *este acesta*. Și preutul să facă să fumege ^r partea de amintire din grăunțele și din olei și cu totă temăia; sacrificiu cu focu lui Iehova *este acesta*.

Legea sacrificiului de bucuriă.

SI de *va fi* darul *cui-va* ^a sacrificiu de bucuriă, de-l va aduce din cirédă, fie masculu seu femină, să-l aducă lui Iehova ^b fără defect; Și ^c să pună mâna sa pe capul darului seu, și să-l injunghie la ușa cortului întrunirei; și fiii lui Aaron, preuții, să stropescă sângele preste altar juru împrejur. Și din acestu sacrificiu de bucuriă să aducă ^d elu sacrificiu cu focu lui Iehova: ^e grăsimea care acopere mênuntaiele și totă grăsimea de la mênuntaie; Și cei ddoi rânunchi cu grăsimea *loru* de pe d'inșii, cea de pe còpse, și prapurul de pe maiu; cu rânunchii împreună să le scótă. Și fiii lui Aaron să le ^f facă să fumege pe altar, lúngă olocaustu, de asupra lemnelor, *ce sânt puse* pe foc. Sacrificiu cu foc, mirosu plăcutu lui Iehova *este acesta*.

Și de *va fi* darul seu, care aduce elu lui Iehova dreptu sacrificiul seu de bucuriă, daru din turmă, *fiu* masculu seu femină, ^g să-l aducă fără defect. De *va fi* acestu daru alu seu uu mnelu, să-l aducă înaintea lui Iehova; Și să pună mâna sa preste capul darului seu, și să-l junghie d'inaintea cortului întrunirei; și fiii lui Aaron să stropescă sângele lui asupra altarului juru împrejur. Și *din acestu* sacrificiu de bucuriă să aducă sacrificiu cu focu lui Iehova: grăsimea lui, și totă códa, scotându-le la osul spinărc, și grăsimea care acopere mênuntaiele, și totă grăsimea de la mênuntaie; Și cei ddoi rânunchi cu grăsimea *loru* de pe d'inșii, cea de pe còpse, și prapurul de pe maiu; cu rânunchii împreună să le scótă. Și preutul ^h pre aceste să le facă să fumege pe altar, ⁱ mănăcare de sacrificiu cu focu adus lui Iehova.

Și dacă darul lui *va fi* capră, elu să o ^j aducă înaintea lui Iehova; Și să pună mâna sa pe capul ei, și să o junghie d'inaintea cortului întrunirei; și fiii lui Aaron să stropescă sângele ei asupra altarului juru împrejur. Apoi dintr'acésta să aducă darul seu dreptu sacrificiu cu focu lui Iehova: grăsimea ce acopere mênuntaiele, și totă grăsimea de la mênuntaie; Și cei ddoi rânunchi și grăsimea de pe d'inșii, cea de pe còpse, și prapurul de pe maiu; cu rânunchii împreună să le scótă. Și preutul pre aceste să le facă să fumege pe altar, ^k mănăcare de sacrificiu cu focu, mirosu plăcutu. ^l Tótă grăsimea *este* a lui Iehova. ^m Lege perpetuă să

^b Vers. 9.
Cap. 5. 12. &
6. 15. & 24. 7.
Isa. 66. 3.
Fapt. 10. 4.
^c Cap. 7. 9. & 10.
12. 13.
^d Esod. 29. 37.

Num. 18. 9.
^e Esod. 29. 2.
^f Vers. 2.
^g Esod. 29. 18.
^h Vers. 3.
ⁱ Cap. 6. 17.
Vede Mat. 16.
12.

Marc. 8. 15.
Luc. 12. 1.
1 Cor. 5. 8.
Gal. 5. 9.
^j Esod. 22. 29.
Cap. 23. 10.
11.

^k Marc. 9. 49.
Col. 4. 6.
^l Num. 18. 19.
^m Exec. 43. 24.
ⁿ Cap. 23. 10.
14.
^o 2 Reg. 4. 42.

^p Vers. 1.
^q Vers. 2.
—
Capitul 3.
^a Cap. 7. 11, 29.
& 22. 21.

^b Cap. 1. 3.
^c Esod. 29. 10.
Cap. 1. 4, 5.
^d Esod. 29. 13.
22.
Cap. 4. 8, 9.
^e Esod. 29. 13.

Cap. 6. 12.
^f Vers. 1, etc.
^g Vede cap. 21.
6, 8, 17, 21, 22.
& 22. 25.
Exec. 44. 7.
Mal. 1. 7, 12.

^h Vers. 1. 7, etc.
ⁱ Cap. 7. 23, 25.
1 Sam. 2. 15.
2 Cron. 7. 7.
^j Cap. 6. 18. &
7. 36. & 17. 7.
& 23. 14.

fe acesta pentru generațiunile vóstre intru tóte locuințele vóstre, ca tótă ^kgrásimea și ^lsângele să nu mâncați.

Legea sacrificiului pentru păcat.

- 4 **S**I Iehova vorbi lui Moisi, dicéndu: Vor-
2 besce fiilor lui Israel, dicéndu: " De
va păcătui care-va prin nesciință im potriva
orî-căruia din ordinele lui Iehova, *făcéndu*
ceea ce nu se cade a face, și va fi făcutu
3 vre-unulú dintr'aceste: ^b Dacă preutulú celú
unsú va fi păcătuitú, trăgéndu pre poporú
in păcatú; elú pentru păcatulú seú, ce-lú va
fi făcutú, și ^a aducá lui Iehova dreptú sacri-
ficiú pentru păcatú unú ^cvițelú fără defectú;
4 Și să aducá vițelulú ^dla ușa cortului intru-
nirei, înaintea lui Iehova, și să puná mán-
sa pe capulú vițelului, și să junghie vițe-
5 lulú înaintea lui Iehova; Și preutulú celú
unsú ^esă ție din sângele vițelului, și să-lú
6 aducá la cortulú întrunirei: Și preutulú
să ینگă degetulú seú in sânge, și de
7 septe orî să stropescá din sânge înaintea
lui Iehova spre perdeúla sanctuarului. Și
preutulú ^fsă puná din acelu sânge preste
córnela altarului de temăia aromatică, ca-
rele *este* înaintea lui Iehova in cortulú in-
trunirei; și ^g totú sângele *rémásu* a vițelului
să-lú tórne la piciorulú altarului de olo-
causte, care *este la* ușa cortului întrunirei.
8 Și tótă grásimea vițelului *adusú* ca sacrificiú
pentru păcatú să o înalțe, *adecá* grásimea
ce acopere mênuntaiele, și tótă grásimea de
9 pe mênuntaie; Și cei dūoi rânunchi cu grási-
mea de pe d'înșii, cea de pe cóspe, și pra-
purulú de pe maiú; cu rânunchii împreună
10 să le scótá; ^h După cumú s'a înălțatú de pe
vițelulú sacrificiului de bucuriá; și preutulú
să facá să fumege pe altarulú de olocauste.
11 Și pelea vițelului cu tótă carnea lui impre-
ună cu capulú lui, și picioréle lui, cu mên-
nuntaiele și cu balega lui; *Adecá* totú vi-
țelulú *rémásu* să-lú scótá afará din tabérá
intr'unú locú curatú, ⁱ unde se lepédá ce-
nușá; și ^k să-lú ardá cu lemne pe focú; unde
se vèrsá cenușá, *acolo* să se ardá.
13 Și ^j dacă tótă comunitatea lui Israelú va
păcătui prin nesciință, ^m și fapta a fostú ne-
s-ciutá de comunitate; și ea va fi făcutú
vre-una din cele oprite de Iehova, ce nu se
14 cădea a face; și s'a făcutú vinovatá: După ce
păcatulú ce l'a făcutú i se va face cunoscutú,
atunci comunitatea să aducá unú vițelú dreptú
sacrificiú pentru păcatú, aducéndu-lú înaintea

cortului întrunirei; Și bétrânii comunităței 15
ⁿ să puná mânele lorú pe capulú vițelului
înaintea lui Iehova, și să se junghie vițe-
lulú înaintea lui Iehova. ^o Și preutulú celú 16
unsú să aducá din sângele vițelului la cor-
tulú întrunirei; Și preutulú să ینگă de- 17
getulú seú in sânge, și de septe orî să stro-
pescá *cu acesta* înaintea lui Iehova spre
perdeúla; Și dintr'acelu sânge să puná pe 18
córnela altarului, care *stă* înaintea lui Ie-
hova in cortulú întrunirei. Și totú sângele
celú rémásu să-lú tórne la piciorulú altaru-
lui de olocauste, ce *stă la* ușa cortului in-
trunirei. Și tótă grásimea lui să o ție 19
dintr'insulú, și să ^p facá să fumege pe al-
tarú. Și să facá ^q cu vițelulú, după cumú 20
a făcutú cu vițelulú sacrificiului pentru pă-
catú, așa să facá cu elú; ^r și preutulú să facá
espiare pentru d'înșii; și se va erta lorú.
Și vițelulú *rémásu* să-lú scótá afará din ta- 21
bérá, și să-lú ardá, după cumú a arsú și pe
vițelulú celú de mai 'nainte. Acesta *este* sa-
crificiú pentru păcatú alú comunităței.

Cândú va păcătui unulú d'între mai mari, 22
și va ^s face vre-una din cele oprite de Ie-
hova Dumneđeulú seú, ce nu se cade a face,
dará din nesciință, și se va face vinovatú;
^t După ce păcatulú prin care elú a păcătuitú 23
i se va face cunoscutú; atunci elú să aducá
darulú seú unú ciapú fără defectú; Și ^u 'să-și 24
puná mán-sa pe capulú ciapulú, și să-lú
junghie in loculú unde se junghia oloca-
ustele, înaintea lui Iehova. Sacrificiú pen-
tru păcatú *este acesta*. ^v Și preutulú să ție 25
cu degetulú din sângele sacrificiului pentru
păcatú, și să-lú puná pe córnela altarului
de olocauste, *erú celú-l-altú* sânge să-lú tórne
la picioréle altarului de olocauste. Și tótă 26
^w grásimea lui să o facá să fumege pe acestú
altarú, ca și grásimea sacrificiului de bu-
curiá; ^x și preutulú să facá espiare pentru
d'insulú de păcatú; și i se va erta lui.

Și ^y dacă care-va din poporulú de rëndú 27
va păcătui prin nesciință, făcéndu vre-una
din cele oprite de Iehova, *adecá* din cele
ce nu se cade a face, și se va face vino-
vatú; După ce ^z păcatulú ce l'a făcutú i se 28
va face cunoscutú, să aducá darú o iedá
fără defectú pentru păcatulú ce l'a făcutú.
^a Și să-și puná mán-sa pe capulú sacri- 29
ficiului pentru păcatú, și să junghie sacri-
ficiulú pentru păcatú in loculú unde se jun-
ghia olocaustele. Și preutulú să ție din 30
sângele aceluia cu degetulú, și să puná pe

k Vers. 16. com- pare cu cap 7. 23. Dent. 32 14. Neem. 8. 10. i Fac. 9. 1. Cap. 7. 26. & 17. 10, 14.	Dent. 12. 16. 1 Sam 14. 33. Ezec. 44. 7, 15. — Capitulu 4. a Cap. 5. 15, 17. Num. 15. 22.	etc. 1 Sam. 14. 27. Ps. 19. 12. b Cap. 8. 12. c Cap. 9. 2. d Cap. 1. 3, 4. e Cap. 16. 14.	Num. 19. 4. f Cap. 8. 15. & 9. 9. & 16. 18. g Cap. 5. 9. h Cap. 3. 3, 4, 5. i Esod. 29. 14. Num. 19. 5.	j Cap. 6. 11. k Ebr. 13. 11. l Num. 15. 24. los. 7. 11. m Cap. 5. 2, 3, 4, 17. n Cap. 1. 4.	o Vers. 5. Ebr. 9. 12, 13, 14. p Vers. 3. q Num. 15. 25. Dan. 9. 24. Rom. 5. 11.	Ebr. 2. 17. & 10. 10, 11, 12. 1 Ioan 1. 7. & 2. 2. r Vers. 2, 13. s Vers. 14. t Vers. 4, etc.	u Vers. 30. v Cap. 3. 5. z Vers. 20. Num. 15. 28. y Vers. 2. Num. 15. 27. z Vers. 23.
---	---	---	---	---	--	---	---

córnele altarului de olocaustă; éřú *celŭ-l-altŭ* sânge alŭ lui totŭ sâ-lŭ verse la picioréle
 31 altarului. Şi ^bpreutulŭ să ıee tótă grâsimea lui, ^cdupre cumŭ s'a luatŭ grâsimea sacrificiului de bucuriă; şi să o facă să fumege pe altarŭ, ^dmirosŭ plăcutŭ lui Iehova; ^eşi preutulŭ să facă espiare pentru d'insulŭ; şi-ı se va erta lui.
 32 Éřú de va aduce mnelŭ dreptŭ sacrificiŭ pentru păcatŭ, ^fsâ-lŭ aducă femină fără defectŭ; Şi să-şi pună mâna sa pe capulŭ sacrificiului pentru păcatŭ, şi să o junghie sacrificiŭ pentru păcatŭ in loculŭ
 33 unde se junghia olocaustele; Şi preutulŭ să ıee cu degetulŭ seŭ din sângele aceluï sacrificiŭ pentru păcatŭ, şi să ungă córnele altarului de olocauste; şi *remăşia* sângelui
 34 să o verse la picioréle altarului. Şi tótă grâsimea sa să o ıee, dupre cumŭ a luatŭ grâsimea de la ôie pentru sacrificiul de bucuriă, şi acésta preutulŭ să o facă să fumege pe altarŭ ^glângă sacrificiul cu focŭ a lui Iehova. ^hAşa să facă preutulŭ espiare pentru păcatulŭ seŭ care l'a făcutŭ; şi-ı se va erta lui.

Legi despre sacrificiele pentru vină.

5 **S**I de va păcatui care-va, martorŭ fiindŭ, ^adupă ce şi-a auditŭ cuvintele jurământului, pentru cele ce a vădŭtŭ, seŭ cari *altŭ-felŭ* a sciutŭ, şi nu le-a descoperitŭ, va
 2 ^bpurta vina sa. Seŭ ^cde va atinge care-va de unŭ lucru necuratŭ, *fi* acela mortăciunea unei fere necurate, seŭ mortăciunea unei vite necurate, seŭ mortăciunea unei téré-tóre necurate, şi acésta nu s'a sciutŭ de
 3 elŭ; acela *va* ^dı necuratŭ şi ^evinovatŭ; Seŭ de se va atinge care-va de ^fnecurăţenia a unui omŭ, *fi* aceea verŭ-ce necurăţenia, prin care se pângăresce omulŭ, şi acésta n'a sciutŭ, şi *in urmă* i s'a făcutŭ cunoscutŭ, vinovatŭ
 4 va fi. Seŭ de va jura care-va, rostindŭ in aprindere, ca să ^gfacă răŭ seŭ să ^hfacă bine, dupre cumŭ omulŭ rostesce, jurândŭ; şi elŭ acésta nu a sciutŭ, éřú dup'aceea i s'a făcutŭ cunoscutŭ, vinovatŭ va fi intr'una dintr'aceste.
 5 Şi cândŭ s'arŭ întempla, ca care-va intr'una dintr'aceste să se facă vinovatŭ, să ⁱmărturisescă păcatulŭ, in care a păcătuitŭ; Şi din turmele *lui* să aducă lui Iehova sacrificiulŭ seŭ de vină pentru păcatulŭ seŭ ce l'a făcutŭ, o ôie seŭ o capră, dreptŭ sacrificiŭ pentru păcatŭ; şi preutulŭ

va face espiare pentru d'insulŭ pentru păcatulŭ seŭ.

Şi ⁱde nu-ı va da mâna, ca să pótă aduce ôie seŭ capră, să aducă lui Iehova pentru păcatulŭ seŭ ce l'a făcutŭ două ^jturturele, seŭ două pui de porumbŭ, unulŭ sacrificiŭ pentru păcatŭ şi celŭ-l-altŭ de olocaustŭ. Şi pre aceste să le aducă la preutŭ, care să aducă sacrificiulŭ pentru păcatŭ mai ântéiŭ, şi să ^ksugrume cu unghia capulŭ lui de la grumazŭ, fără a-lŭ despărţi; Şi din sângele sacrificiului pentru păcatŭ să stropescă păretele altarului, éřú ^lcelŭ-l-altŭ sânge să se stórcă la picioréle altarului. Sacrificiŭ pentru păcatŭ *este* acesta. Éřú pre celŭ-l-altŭ să-lŭ pregătescă olocaustŭ, dupre ^mdatină. ⁿŞi preutulŭ să facă espiare pentru d'insulŭ de păcatulŭ seŭ ce l'a făcutŭ; şi-ı se va erta lui.

Dară dacă nici atăta nu-ı va da mâna, ca să aducă două turturele seŭ două pui de porumbŭ, atunci elŭ, fiindŭ-că a păcătuitŭ, să aducă dreptŭ darŭ a decea parte din efă de flórea făinei ca sacrificiŭ pentru păcatŭ; ^ooleiŭ să nu tórne, nici temăia să nu pună preste d'insa; căci sacrificiŭ pentru păcatŭ *este* acésta. Şi să o aducă la preutŭ; şi preutulŭ, luândŭ dintr'insa pumnulŭ plinŭ ^pdreptŭ amintire, să o facă să fumege pe altarŭ ^qlângă sacrificiele cu focŭ ale lui Iehova. Acésta *este* sacrificiŭ pentru păcatŭ. ^rŞi preutulŭ să facă espiare pentru d'insulŭ de păcatulŭ ce elŭ l'a făcutŭ in vre-unulŭ din aceste *lucruri*; şi-ı se va erta lui; Éřú ^s*remăşia* va fi a preutulŭ, ca şi darulŭ de pâne.

Iehova *mai* vorbi lui Moisi, dicéndŭ: Cândŭ cine-va va face vre-o nelegiuire, păcătuidŭ prin nesciinŭta in cele consacrate lui Iehova, ^tacela să aducă lui Iehova sacrificiŭ pentru vina sa unŭ berbecé fără defectŭ d'ıntre ôi, dupre pretuirea ta; ^upreutulŭ in sicli de argintŭ, dupre ^vsicliulŭ sanctuarului, potrivitŭ cu vina. Şi ceea ce va fi păcătuitŭ elŭ in cele consacrate să plătescă; şi pe deasupra ^wsă mai adaogă a cincea parte, care să o dee preutulŭ; ^xşi preutulŭ prin aceluï berbecé pentru vină va face espiare pentru d'insulŭ, şi-ı se va erta lui.

Şi dacă ^ycine-va va păcătui, făcéndŭ vre-una din cele oprite de Iehova, ce nu se cade o face; ^zdară nu a sciutŭ, şi s'a făcutŭ ^avinovatŭ; va purta vina sa; ^bŞi să aducă preu-

a Vers. 4, 24.
 b Cap. 3. 14.
 c Cap. 3. 3.
 d Esod. 29. 18.
 e Cap. 1. 9.
 f Vers. 26.
 g Vers. 28.
 h Cap. 8. 5.
 i Vers. 26, 31.

Capitulŭ 5.
 a 1 Reg. 8. 31.
 b Mat. 26. 63.
 c Vers. 17.
 d Cap. 7. 18. & 17. 16. & 19. 8. & 20. 17.

Num. 9. 13.
 c Cap. 11. 24, 28, 31, 39.
 Num. 19. 11, 13, 16.
 d Vers. 17.
 e Cap. 12. & 13. 15.

f Vede 1 Sam. 25. 22.
 g Vede Marc. 6. 23.
 h Cap. 16. 21. & 26. 40.
 Num. 5. 7.

Ezra 40. 11, 13.
 i Cap. 12. 8. & 14. 21.
 j Cap. 1. 14.
 k Cap. 1. 15.
 l Cap. 4. 7, 18, 30, 34.

m Cap. 1. 14.
 n Cap. 4. 26.
 o Num. 5. 15.
 p Cap. 2. 2.
 q Cap. 4. 35.
 r Cap. 4. 26.
 s Cap. 2. 3.
 t Cap. 22. 14.

u Ezra. 10. 19.
 v Esod. 30. 13.
 Cap. 27. 25.
 x Cap. 6. 5. & 22. 14. & 27. 13, 15, 27, 31.
 Num. 5. 7.
 y Cap. 4. 26.

z Cap. 4. 2.
 u Vers. 15.
 v Cap. 4. 2, 13, 23, 27.
 w Ps. 19. 12.
 x Luc. 12. 48.
 y Vers. 1, 2.
 z Vers. 15.

19 tului ună berbece fără defectă din turmă, duple prețuirea ta, dreptă sacrificiu pentru vină; ^a și preutul să facă espiare pentru greșela făcută de d'insul prin nesciință, și la care n'a luat sēmă, și-i se va erta lui. Sacrificiu pentru vină *este* acesta, *că* vinovată s'a făcut în contra lui Iehova.

6 **S**I Iehova vorbi lui Moisi, dicendū: Cândū
2 care-va va păcătui, și va ^a face vre-o nelegiure in contra lui Iehova, ^b tăgăduind aprăpelui lucrul ce-i l'a ^c pus în păstrare, s'eu în mânele lui l'a incredințat; s'eu lucrul ce s'a răpitu, s'eu a ^d incelat cu *ce-va* pre aprăpele
3 s'eu; S'eu ^e aflându lucrul perdut, pre acela l'u va tăgădui, s'eu va ^f pune jurământ strimb, asupra a ori-ce lucru ce se întâmplă omului să facă, și *a*a a păcătuit; Va fi, dacă el a păcătuit, și s'a făcut vinovat; atunci el să întorcă acel lucrul ce l'a răpitu, și incelăciunea cu care a incelat, s'eu pusul în păstrare, ce-i s'a incredințat, s'eu
5 lucrul perdut care l'a găsit; S'eu verice altă lucru pentru care el a jurat strimb, să ^g plătescă integru prețului, și să adaogă a cincea parte mai mult, și să-lu de celuia, alu cui *a* fost lucrul, in ziua sacrificiului
6 s'eu pentru vină. Și să aducă lui Iehova sacrificiu pentru vina sa ună ^h berbece fără defectă din turmă, duple prețuirea ta, *aducându-lu* preutul dreptă sacrificiu pentru vină. ⁱ Și preutul să facă espiare pentru el inaintea lui Iehova, și-i se vor erta lui toate acele ce a făcut, prin cari se face vinovat.

Regule pentru sacrificiile enumerate mai sus.

89 **Și** Iehova vorbi lui Moisi, dicendū; Spună lui Aaron și fiilor lui, dicendū: Acesta *este* legea pentru olocaust: Olocaustul să fie pe v'etra de pe altar totă noptea până demănătă, și focul altarului să ardă asupra lui; ^j Și preutul fiind imbrăcat cu vestmântul lui de in și cu pulpanele lui de in, să-și acopere golicuinea sa, și să-și redice cenușa pre care o a făcut focul olocaustului, cel mistuit pe
11 altar, și să o verse ^k lungă altar. ^l Și să se desbrace de vestmintele lui, și să se imbrace cu alte vestminte, și să scotă cenușa
12 afară din tabără ^m la un loc curat. ⁿ **Și** focul de pe altar să ardă asupra lui, să nu se stingă; și preutul in totă demă-

neța să ardă lemne pe d'insul, și asupra acestora să așede olocaustul, și să se facă să fumege ^o grăsimă sacrificiilor de bucuria. Pururea să ardă focul pe altar; de loc să nu se stingă.

^p **Și** acesta legea darului de pâne: 14 Fii lui Aaron să-lu aducă inaintea lui Iehova, inaintea altarului; ^q Și să iee din acestă dar de pâne un pumn de florea făinei, și din oleul s'eu, precum și totă temăia ce *este* deasupra darului de pâne; și *pre acele* să le facă să fumege pe altar, ^r amintire a sa, spre miros plăcut lui Iehova. ^s **Și** remășița dintr'insul să ^t mănânce Aaron și fii s'ei; ^u cu pâne nedospită să se mănânce in loc sânt; in curtea cortului intrunirei să o mănânce. ^v Și nu se cacă dospit; *ca* partea lor ^w am dat-o din sacrificiile mele cu foc; ^x pre sântă *este*, ca și sacrificiul cel pentru păcat și cel pentru vină. Numai ^y partea bărbătescă d'intre fii lui Aaron să mănânce dintr'insa; ^z lege perpetuă *este* acesta intru generațiunile v'ostre, pentru sacrificiile cu foc ale lui Iehova. ^{aa} Totu cel ce se atinge de d'insele sânt să fie.

^{ab} **Și** Iehova vorbi lui Moisi, dicendū: Acesta *este* darul lui Aaron și alu fiilor s'ei, pre care să-lu aducă lui Iehova, in ziua cându care-va ^{ac} d'intre ei se va unge: a de cea parte din ^{ad} efă florea făinei dreptă dar perpetu de pâne; jumătate dintr'insul demănătă, și jumătate despre s'era. In tigiă să ^{ae} l'u pregătască cu oleu, și bine prăjită să l'u aducă, și in bucăți mănunte să-mi aducă darul de pâne intru miros plăcut lui Iehova. ^{af} Și preutul, ^{ag} carele d'intre fii lui Aaron ^{ah} se va unge in locul lui, acela să pregătască acel dar; lege perpetuă *este* acesta; ^{ai} totu să-lu ardă lui Iehova; Căci totu darul de pâne a preutului să se ardă totu; să nu se mănânce.

^{aj} **Și** Iehova vorbi lui Moisi, dicendū: Vorbesce lui Aaron și fiilor s'ei, dicendū: ^{ak} Acesta *este* legea sacrificiului pentru păcat: Se va junghia sacrificiul pentru păcat inaintea lui Iehova ^{al} intr'acelu loc, unde se junghia olocaust; ^{am} pre sântă *este*. ^{an} Acel preut care aduce sacrificiul pentru păcat, acela să-lu mănânce; să se mănânce ^{ao} in loc sânt, in curtea cortului intrunirei; ^{ap} Totu cel ce se va atinge de carnea lui, să fie sânt; și ceea ce din sângele acestuia se va

^d Vers. 16.

^e Ezra 10. 3.

Cap. 1. 6.

^f Num. 5. 6.

^g Cap. 19. 11.

^h Ps. 5. 4.

ⁱ Col. 3. 2.

^j Esod. 22. 7.

10. d Prov. 24. 28.

^k & 26. 19.

^l Deut. 22. 1.

^m 2. 3.

ⁿ f Esod. 22. 11.

^o Cap. 19. 12.

^p Ier. 7. 9.

^q Zech. 5. 4.

^r Cap. 5. 16.

Num. 5. 7.

^s 2 Sam. 12. 6.

^t Luc. 19. 8.

^u h Cap. 5. 15.

^v i Cap. 4. 26.

^w j Esod. 22. 39.

^x 40. 41. 43.

^y Cap. 16. 4.

^z Esod. 44. 17.

18. k Cap. 1. 16.

^l l Esod. 44. 19.

^m m Cap. 4. 12.

ⁿ n Cap. 3. 3, 9.

^o 14.

^p o Cap. 3. 1.

^q Num. 15. 4.

^r p Cap. 2. 2, 9.

^s 10.

^t q Cap. 2. 3.

^u r Esod. 44. 29.

^v s Vers. 28.

^w Cap. 10. 12.

^x 13.

^y Num. 18. 10.

^z s Cap. 2. 11.

^{aa} t Num. 18. 9.

^{ab} 10.

^{ac} u Esod. 29. 37.

^{ad} v Vers. 25.

^{ae} Cap. 2. 3. &

^{af} 7. 1.

^{ag} o Vers. 29.

^{ah} Num. 18. 10.

^{ai} z Cap. 3. 17.

^{aj} y Esod. 29. 37.

^{ak} Cap. 22. 3-7.

^{al} z Esod. 29. 2.

^{am} a Esod. 16. 36.

^{an} b Cap. 4. 3.

^{ao} c Esod. 29. 25.

^{ap} d Cap. 4. 2.

^{aq} e Cap. 1. 3, 5.

^{ar} f 11. & 4. 24.

^{as} 29. 33.

^{at} f Vers. 17.

^{au} g Cap. 21. 22.

^{av} h Cap. 10. 17.

^{aw} 18.

^{ax} Num. 18. 9, 10.

^{ay} Esod. 44. 28.

^{az} 29.

^{ba} h Vers. 16.

^{bb} i Esod. 29. 37.

^{bc} & 30. 29.

stropi pe vre-ună vestmântă, partea cea stropită să spăli în locu sântu. Și vasul de lut în care se va fi fertu, ^j să se spargă; dară de va fi fostu fertu în vasu de aramă, să se frece, și să se spăle cu apă. *^k Tota partea bărbătescă d'ntre preuți să mănânce acesta; ^l pre sântu este. *^m Și totu sacrificiul pentru păcatu, din alu căruia sânge se va fi adus în cortul întrunirei, spre a face espiare în sanctuaru, acela să nu se mănânce; cu focu să se ardă.

⁷ **S** ^a acesta este legea sacrificiului pentru vină, ² ^b pre sântu este: ^c In locul unde se junghia olocăustă, să se junghie și sacrificiul pentru vină; și sângele lui să se stropescă pe altar juru împrejur. *^d Și totă grăsimea d'intr'insul să se aducă, cu codă și cu grăsimea care acopere mênuntaiele; Și cei dūoi rânunchi cu grăsimea lor de pe d'insu, cea de pe cōpse, și prapurul de pe maiu; cu cei dūoi rânunchi împreună să le scotă. Și preutul să le facă să fumege pe altar ca sacrificiū cu focu lui Iehova; sacrificiū pentru vină este. *^e Tota partea bărbătescă d'ntre preuți să-lu mănânce; in locu sântu să se mănânce; ^f pre sântu este.

⁷ Sacrificiul pentru vină să fie totu asemenea ca și ^g sacrificiul pentru păcatu; aceeași lege să fie pentru unul și pentru altul. Acelu preut, care va fi făcutu espiare cu d'insul, a lui este. Și preutul, care a adus olocăustă pentru care-va, acelu preut va avé pentru sine pelea olocăustului, care l'a adus. Și ^h totu darul de pâne, care se cōce in cuptorū, și totu ce se gătesce pe grătaru seū in tigate să fie a preutului care l'a adus. Dară totu darul de pâne, frământat cu oleiū, seū care este uscatu, să fie a tuturor filorū lui Aaronu, a unuia ca și a altuia.

¹¹ Și ⁱ acesta este legea sacrificiului de bucuriă, pre care-lu veți aduce lui Iehova. Dacă acestu daru ^j lu veți aduce pentru mulțumire, atunci împreună cu acelu sacrificiū de mulțumire să se aducă turte nedospite, frământate cu oleiū, și plăcinte nedospite ^k unse cu oleiū, și fiōrea făinei fertă ca turte, frământată cu oleiū. Pe lūngă aceste turte va aduce ca daru și ^l pâne crescută, împreună cu sacrificiul de mulțumire pentru bucuriele sale. Și elū din tōte acele daruri să aducă lui Iehova câte o bucată, dreptu daru rădicatū; ^m și acesta să fie a celui preut, care stropesce

sângele sacrificiilor de bucuriă. *ⁿ Și carnea sacrificiului de mulțumire din darul seū de bucuriă să se mănânce totu într'aceeași di, in care se va aduce; și să nu lase nimic d'intr'insa până demăneta. Și ^o dacă sacrificiul care se aduce va fi votu, seū unu daru de bună-voiă, atunci acelu sacrificiū a lui să se mănânce într'aceeași di, in care se va aduce; și de va rămâne ce-va d'intr'insul, să se mănânce a dūoa di. Eru de va rămâne ce-va carne din acelu sacrificiū și până a treia di, să se ardă cu focu. Și ^p dacă cine-va va mânca a treia di din carnea celui sacrificiū de bucuriă, nu va fi bineprimitu; și celui ce l'a adus pre elū, nu i se va ^q socoti in bine; ^r uriciune va fi; și insul care va mânca d'intr'insul va purta vina sa. Și carnea aceea, care se va atinge de ce-va necuratū, să nu se mănânce; cu focu să se ardă. Dară din cea-l-altă carne, totu celū curatū să mănânce d'intr'insa. Și insul care ^s fiindu necuratū, va mânca din carnea sacrificiilor de bucuriă a lui Iehova, ^t stēpi-se-va sufletul acela din poporul seū. Și insul, care se va atinge de unu lucru necuratū, fie ^u necuratiā de omū, fie ^v vitā necuratā, fie ^w tērētorū necuratū, și va mânca din carnea sacrificiului de bucuriă, care este a lui Iehova, ^x stēpi-se-va sufletul acela din poporul seū.

Și Iehova vorbi lui Moisi, dicēdū: Vorbesce filorū lui Israelū, dicēdū: *^y Tota grăsimea de boū seū de oīe seū de caprā, să nu o mâncați. Și grăsimea mortăciunei și grăsimea de animalū sfāsciatū să ^z vi sērvescā la ori-ce altu lucru, dară să nu o mâncați. Că totu celū ce va mânca grăsimea unei vite, care se aduce sacrificiū cu focu lui Iehova, insul acela ce a măncatu stēpi-se-va din poporul seū. *^{aa} Și sângele să nu mâncați in tōte locuințele vōstre, nici de paseri nici de vite. Totu insul, care va mânca din ori-ce sânge, stēpi-se-va sufletul acela din poporul seū.

Și Iehova vorbi lui Moisi, dicēdū: Vorbesce filorū lui Israelū, dicēdū: *^{ab} Celū ce va aduce lui Iehova sacrificiul seū de bucuriă, acela să aducă elū însuși darul seū lui Iehova din sacrificiul seū de bucuriă; Cu ^{ac} inșeși mânele sale să aducă sacrificiele cu focu lui Iehova; să aducă grăsimea cu peptulū împreună, pentru ca să lēgāne ^{ad} peptulū ca daru legānatū inaintea lui

j Cap. 11. 33. & 15. 12.	Ebr. 13. 11.	11. & 4. 24.	10.	22. 18. 21.	8.	i Cap. 11. 24.	z Cap. 3. 1.
k Vers. 18.	—	29. 33.	j Cap. 2. 3.	j Cap. 2. 4.	o Num. 18. 27.	28.	a Cap. 3. 3, 4.
l Num. 18. 10.	Capulū 7.	d Esod. 29. 13.	g Cap. 6. 25, 26.	Num. 6. 15.	p Cap. 11. 10.	u Ezech. 4. 14.	9. 14.
m Vers. 25.	a Cap. 5. & 6.	Cap. 3. 4, 9.	& 14. 13.	k Amos. 4. 5.	11. 41. & 19. 7.	v Vers. 20.	b Esod. 29. 24.
n Cap. 4. 7, 11.	1—7.	10, 14, 15, 16.	h Cap. 2. 3, 10.	l Num. 18. 8.	q Cap. 15. 3.	x Cap. 3. 17.	27.
o Cap. 12. 18, 21. & 10. 18. & 16. 27.	b Cap. 6. 17, 25. & 21. 22.	& 4. 8, 9.	Num. 18. 9.	11. 19.	r Fac. 17. 14.	y Fac. 9. 4.	Cap. 8. 27. & 9. 21.
	c Cap. 1. 3, 5.	e Cap. 6. 16, 17. 18.	Ezech. 44. 29.	m Cap. 22. 30.	s Cap. 12. & 13. & 15.	z Cap. 3. 17. & 17. 10—14.	Num. 6. 20.
		Num. 18. 9.	i Cap. 3. 1. &	n Cap. 19. 6, 7.			

31 Iehova. Și ^cpreutulă să ardă grăsimă pe altar, ^deră peptulă să fie a lui Aaron și
32 ală filorū seî. Și ^espata cea dréptă din sacrificiile vóstre de bucuriă încă să o dați pre-
33 utulă ca darū rēdicatū. Și acea spată drép-
tă să fie partea aceluia d'între fiîi lui Aaron, care va fi adusū sângele și grăsimă cu sacri-
34 ficiulă de bucuriă: Că eū luaiū de la fiîi lui Israelū ^fpeptulă de legănare și spata de rēdicare din sacrificiile lorū de bucuriă, și datū-le-amū lui Aaron, preutulă, și filorū lui, prin lege perpetuă, de la fiîi lui Israelū.
35 Acēsta ^gparte a ungerei lui Aaron și a ungerei filorū lui, din sacrificiile cu focū ale lui Iehova, *hotărîte lorū din ȋiua, in care Moisi* ^hi presentă lui Iehova, spre a fi lui pre-
36 uți; Pre care Iehova ordină a se da lorū de cătră fiîi lui Israelū, ⁱdin ȋiua in care unsu-i-aū elū, prin lege perpetuă in generațiunile lorū.
37 Acēsta *este* legea ^jpentru sacrificiul de olocauste, ^kcelū de pâne, ^lcelū pentru păcat, ^mcelū pentru vină, ⁿcelū pentru consacrare, și
38 ^ocelū pentru sacrificiile de bucuriă. Pre care Iehova o dădu lui Moisi pe muntele Sinai, in care ȋi elū ordină filorū lui Israelū, ^pca ei să aducă darurile lorū lui Iehova, in pustiulū Sinai.

Aaron și fiîi lui consacrați de preuți; darurile lorū mistuite prin focū din ceriū.

8 **S**I Iehova vorbi lui Moisi, ȋicēndū: ^aIe
2 pre Aaron și pre fiîi lui cu d'însulū, și ^bvestmintele, și ^coleilū de ungere, și vițelulū sacrificiulū pentru păcat, și dūoi ber-
3 beci, și panierulū cu azimă; Și adună tótă
4 comunitatea la ușa cortulū întrunirei. Și Moisi făcu *așa*, duple cumū ^di ordină Iehova; și se adună tótă comunitatea la ușa cortulū întrunirei.
5 Și Moisi ȋise cătră comunitate: ^eAcēsta *este* ceea ce a ordinarū Iehova să se facă.
6 Și Moisi aduse pre Aaron și pre fiîi seî, ^fși-i spălă cu apă; ^gȘi pe d'însulū puse ^htunica, și-lū încinse cu briulū, și-lū îmbracă cu mantia, și puse pe d'însulū efodulū, și-lū încinse cu cingetorea efodulū, și-i legă *efodulū* cu acēsta; Și-i ⁱpuse peptarulū, și in
8 capū mitra, și pe mitră in partea de d'îna-
9 inte ^ji puse placă de aur, diademă sacră; duple cumū ^kordinase Iehova lui Moisi.
10 ^lȘi Moisi luă oleilū ungerei, și unse locașulū și tóte câte *eraū* in d'însulū, și le con-

sacră. Și cu d'însulū stropi altarulū de șapte 11 orī, și unse altarulū și tóte uneltele lui, și spălătorulū cu piciorulū lui, ca să le consacreză pre ele. Și din ^moleilū ungerei turnă 12 pe capulū lui Aaron, și-lū unse, ca să-lū consacreză pre elū. ⁿȘi Moisi aduse și pre 13 fiîi lui Aaron, și-i îmbracă cu tunicele *lorū*, și-i încinse cu briele, și li legă căciulele; după cumū ordinară Iehova.

^oȘi apropiă vițelulū de sacrificiulū pentru 14 păcat; și Aaron și fiîi seî ^ppuseră mânele lorū pe capulū vițelulū de sacrificiū pentru păcat; Și Moisi, junghiându-lū, ^qluă sânge, 15 și cu degetulū seū unse córnelor altarulū jurū împrejurū, și curăți altarulū; ^rerū *remășița* sângelui o turnă la piciorole altarulū; și *așa* ^slū consacra, și făcu espiarea pentru d'însulū. ^tȘi Moisi luă tótă grăsimă de pe 16 mēnuntaie, și prapurulū *celū de pe maii*, și amindūoi rānunchi cu grăsimă lorū; și Moisi le făcu să fumege pe altarū. ^uErū pre vițelulū 17 *rēmasū*, *adecă* pelea lui, carnea lui și balega lui, le arse cu focū afară din taberă; după cumū ^vordinase Iehova.

^wȘi apoi ^xi aduse și berbecelē de olocaust; 18 și Aaron și fiîi seî ^yși puseră mânele lorū pe capulū aceluī berbecē; Și Moisi ^zlū junghiă, și cu sânge stropi altarulū jurū împrejurū. Și tăiă berbecelē in bucăți; și capulū, 20 bucățele și grăsimă le făcu să fumege Moisi; ^aErū mēnuntaiele și piciorole lui le spălă cu 21 apă, și Moisi făcu să fumege aceluī berbecē întregū pe altarū; olocaustū, mirosū plăcutū ^bfu acesta, sacrificiū cu focū lui Iehova; după cumū ordinară Iehova lui Moisi.

Apoi ^caduse și pre alū dūoilea berbecē, 22 pre berbecelē de consacrare, și-și puseră Aaron și fiîi lui mânele lorū pe capulū berbecelū; Și Moisi, junghiându-lū, luă din 23 sângele lui, și puse pe mōlele urechiei cele drepte a lui Aaron, și pe palmaculū mănii lui celei drepte, și pe degetulū celū ^dre alū piciorulū lui celū drept. Și aduse Moisi 24 și pre fiîi lui Aaron, și luă din sânge, și puse pe mōlele urechiei celei drepte a lorū, și pe palmacii mănelerū drepte a lorū, și pe degetele cele mari ale piciorolorū lorū cele din dréptă; și cu sângele *rēmasū* stropi Moisi altarulū jurū împrejurū. ^eȘi luă grăsimă și 25 cōdă și tótă grăsimă cea de pe mēnuntaie, și prapurulū *de pe maii*, și pre cei dūoi rānunchi cu grăsimă lorū împreună, și spata cea dréptă; ^fȘi din panierulū cu azime, cari 26 *eraū* inaintea lui Iehova, luă elū o turtă ne-

^c Cap. 3. 5, 11, 16.
^d Vers. 34.
^e Vers. 34.
Cap. 9. 21.
Num. 6. 20.
^f Esod. 29. 28.
Cap. 10. 14.

15.
Num. 18. 18, 19.
Deut. 18. 3.
^g Esod. 40. 13, 15.
Cap. 8. 12, 30.
A Cap. 6. 9.

ⁱ Cap. 6. 14.
^j Cap. 25.
^k Vers. 1.
^l Esod. 29. 1.
Cap. 6. 20.
Vers. 11.
^m Cap. 1. 2.

Capulū. 8.
^a Esod. 29. 1, 2, 3.
^b Esod. 28. 2, 4.
^c Esod. 30. 24, 25.
^d Esod. 29. 4.
^e Esod. 29. 4.

^f Esod. 29. 5.
^g Esod. 28. 4.
^h Esod. 28. 30.
ⁱ Esod. 29. 6.
^j Esod. 28. 37, etc.
^k Esod. 30. 26—29.

^l Esod. 29. 7. & 30. 30.
Cap. 21. 10, 12.
Ps. 123. 2.
^m Esod. 29. 8, 9.
ⁿ Esod. 29. 10.
Ezec. 43. 19.
o Cap. 4. 4.

^p Esod. 29. 12, 36.
Cap. 4. 7.
Ezec. 43. 20, 26.
Ebr. 9. 22.
^q Esod. 29. 13.
Cap. 4. 8.

^r Esod. 29. 14.
Cap. 4. 11, 12.
^s Esod. 29. 15.
^t Esod. 29. 18.
^u Esod. 29. 19, 31.
^v Esod. 29. 22.
^w Esod. 29. 23.

dospită, și o turtă de pâne făcută cu oleiū, și o pogace, și le puse pe grăsimi și pe spata cea dreptă; Și pre toate acestea le puse elū pe mânele lui Aaron și pe mânele fiilor lui, legându-le dreptū darū legănatū înaintea lui Iehova. * Și Moisi le luă din mânele lorū, și le făcu să fumege pe altarulū olocaustulū dreptū darū de consacrare, intru mirosū plăcutū, sacrificiū cu focū lui Iehova. Și Moisi luă peptulū, și-lū legănă dreptū darū legănatū înaintea lui Iehova; că acesta fu a partea lui Moisi din acelū berbec de consacrare; după cumū ordinase Iehova.

30 Și ^b Moisi luă din oleiulū ungerei și din sângele ce era pe altarū, și stropi pre Aaronū și vestmintele lui, și pre fiū lui, și vestmintele fiilor lui cu elū, și așa consacră elū pre Aaronū și vestmintele lui, și pre fiū lui și vestmintele fiilor lui cu d'insulū.

31 Și Moisi dise cătră Aaronū și cătră fiū lui: Ferbeți carnea la ușa cortulū întrunirei, și acolo o mâncați împreună cu pânea de consacrare cea din panierū, după cumū amū ordinarū eū, dicendū: Aaronū și fiū lui să le mănânce pre aceste. ^d Erū ce va rămâne din acea carne și din acea pâne, cu focū să ardeți; Și din ușa cortulū întrunirei șapte dīle să nu eșiți, până ce nu se vorū implini dīlele consacrării vōstre; că voi în

32 *șapte dīle aveți să fiți consacrați. ^f Precumū se făcu astă-dī, totū așa ordinarū Iehova să se facă și de acumū înainte, spre a face espiare pentru voi. Și la ușa cortulū întrunirei veți rămâne șapte dīle, dīua și nōptea, ca să păziți ceea ce a ordinarū Iehova să păziți, pentru ca să nu muriți; că așa-mi este ordinarū. Și făcu Aaronū și fiū lui toate câte ordinarū Iehova prin Moisi.

33 **S**I ^a a opta dī Moisi chiamă pre Aaronū și pre fiū sei, și pre bētrāniū lui Israelū; Și dise lui Aaronū: ^b Iē unū vițelū spre sacrificiū pentru păcatū, ^c și unū berbec pentru olocaustū, ^d amindūoi fără defectū, și-i adă lui Iehova. Și vorbesce fiilor lui Israelū, dicendū: ^e Luați unū čiapū spre sacrificiū pentru păcatū, și unū vițelū, și unū mnelū, ^f amindūoi de câte unū anū și fără defectū, pentru olocaustū; Și unū taurū, și unū berbec pentru sacrificiul de bucuriā, spre a-i sacrifica înaintea lui Iehova; și ^g darū de pâne frământatā cu oleiū; că astă-dī se va urăta voui Iehova.

5 Și ei aduseră acele ce ordinarū Moisi înaintea cortulū întrunirei; și totā comunitatea se apropiā, și stātu înaintea lui Iehova. Și Moisi dise: Acesta este ceea ce v'a ordinarū Iehova, faceți-o; și ^h mārirea lui Iehova se va arăta voui.

7 Și Moisi dise lui Aaronū: Apropiā-te de altarū, și ⁱ fă sacrificiulū teū pentru păcatū, și olocaustulū teū, și fă espiare pentru tine și pentru poporū; și ^j adă și darulū pentru poporū, și fă espiare pentru d'insulū, după cumū ordinarū Iehova.

8 Și Aaronū se apropiā de altarū, și junghiā vițelulū sacrificiulū pentru păcatū care era pentru d'insulū; ^k Și fiū lui Aaronū aduseră sângele la d'insulū; și elū, întingendū-și degetulū în sânge, ^l puse pe cōrnele altarulū; ^m erū *cela-l-altū* sânge ⁿ lū turnā la piciorul altarulū. ^o Erū grāsimea, și rānunchiū, și prapurulū de pe maiulū sacrificiulū pentru păcatū, le făcu să fumege pe altarū, după cumū ordinase Iehova lui Moisi; ^p Și carnea cu pelea o arse cu focū afarā de taberā. Și junghiā elū și olocaustulū; și fiū lui Aaronū intinseră sângele la d'insulū, și elū ^q lū stropi preste altarū jurū împrejurū.

10 ^r Și-i intinseră lui și olocaustulū, ^s *tăiatū* în bucăți, și capulū lui, și le făcu să fumege pe altarū. ^t Și spālândū elū mănuntaiele și ^u amindūoe piciorulū le făcu să fumege lungā olocaustū pe altarū.

11 ^v Și aduse elū sacrificiulū celū pentru poporū, și luândū čiapulū sacrificiulū pentru păcatū, care era pentru poporū, ^w lū junghiā, aducendū-lū dreptū sacrificiū pentru păcatū, ca și pre celū d'antēiū. Apoi aduse olocaustulū, și făcu cu d'insulū ^x după datinā. Și aduse și ^y darulū de pâne; și luândū o mână plină dintr'insulū, ^z lū făcu să fumege pe altarū, pe lungā olocaustulū celū de demănētā. Și junghiā elū taurulū și berbeculū ^{aa} ca ^{ab} sacrificiū de bucuriā pentru poporū; și fiū lui Aaronū ^{ac} intinseră sângele, și elū ^{ad} lū stropi pe altarū jurū împrejurū; Și grāsimea de taurū și cea de berbec și cōda, precumū și grāsimea ce acopere mănuntaiele și rānunchiū, și prapurulū ^{ae} de pe maiū; ^{af} *Tōte* aceste grāsimi le puse deasupra pepturilor, și ^{ag} făcu să fumege grāsimea pe altarū. Și pepturile și spata dreptā le legănă Aaronū ^{ah} ca darū legănatū înaintea lui Iehova, după cumū ordinarū Moisi.

15 ^{ai} Și aduse elū sacrificiulū celū pentru poporū, și luândū čiapulū sacrificiulū pentru păcatū, care era pentru poporū, ^{aj} lū junghiā, aducendū-lū dreptū sacrificiū pentru păcatū, ca și pre celū d'antēiū. Apoi aduse olocaustulū, și făcu cu d'insulū ^{ak} după datinā. Și aduse și ^{al} darulū de pâne; și luândū o mână plină dintr'insulū, ^{am} lū făcu să fumege pe altarū, pe lungā olocaustulū celū de demănētā. Și junghiā elū taurulū și berbeculū ^{an} ca ^{ao} sacrificiū de bucuriā pentru poporū; și fiū lui Aaronū ^{ap} intinseră sângele, și elū ^{aq} lū stropi pe altarū jurū împrejurū; Și grāsimea de taurū și cea de berbec și cōda, precumū și grāsimea ce acopere mănuntaiele și rānunchiū, și prapurulū ^{ar} de pe maiū; ^{as} *Tōte* aceste grāsimi le puse deasupra pepturilor, și ^{at} făcu să fumege grāsimea pe altarū. Și pepturile și spata dreptā le legănă Aaronū ^{au} ca darū legănatū înaintea lui Iehova, după cumū ordinarū Moisi.

22 Și Aaronū rēdicāndū-și mânele spre po-

y Esod. 29. 24, etc.	32.	9. 19.	8. 14.	g Vers. 23.	j Cap. 8. 15	p Cap. 8. 20.	Cap. 2. 1, 2.
z Esod. 29. 25.	d Esod. 29. 34.	Deut. 11. 1.	e Cap. 8. 18.	Esod. 24. 16	k Vede cap. 4. 7.	q Cap. 8. 21.	u Esod. 29. 33.
a Esod. 29. 26.	e Esod. 29. 30.	1 Reg. 2. 3.	d Cap. 4. 23.	h Cap. 4. 3.	l Cap. 8. 16.	r Vers. 3.	v Cap. 3. 1, etc.
b Esod. 29. 21.	35.	—	Ezra. 6. 17. & 10. 19.	i Sam. 3. 14.	m Cap. 4. 8.	s Isa. 53. 10.	x Cap. 3. 5, 16.
c Esod. 29. 21. & 30. 30.	f Esod. 43. 25, 26.	Capitū 9.	e Cap. 9. 4.	j Ebr. 5. 3. & 7. 27. & 9. 7.	n Cap. 4. 11. & 8. 17.	t Ebr. 2. 17. & 5. 3.	y Esod. 29. 24, 36.
Num. 3. 3.	g Ebr. 7. 16.	a Esod. 43. 27.	f Vers. 6. 23.	k Cap. 4. 10, 20.	o Cap. 1. 5. & 8. 19.	u Cap. 1. 3. 10.	z Cap. 7. 30—34.
e Esod. 29. 31.	g Num. 3. 7. & 32.	b Esod. 29. 1.	Esod. 29. 43.	l Ebr. 5. 1.		t Vers. 4.	

poru, ^a bine-cuvântat^a pre d'însul, și se p-
gori *de pe altar*, după ce sfârși sacrificiul
23 pentru păcat și olocaustul și sacrificiele
de bucuriă. Și Moisi și Aaronu intrară în
cortul întrunirei, și eșind ei *de acolo*, bine-
cuvântară pre popor; ^a și mărirea lui Iehova
24 se arătă la totu poporul. Și ^b focu eși de
d'inaintea lui Iehova, și mistui pe altar
olocaustul și grăsimea. Acesta vîdînd^o
poporul, ^c strigă, și cădură pe fecele lor.
*Păcatul și pedepsirea lui Nadab și a lui Abihu;
legi pentru preuți.*

10 **S**I fiii lui Aaronu, ^a Nadab și Abihu, ^b lu-
ând fie-care cățuea sa, puseră într'însule
focu, și puseră tîmăia deasupra; și ei adu-
seră înaintea lui Iehova focu ^c străin, cea
2 ce elu nu li-a ordinară. Și ^d focu eși de
d'inaintea lui Iehova, care-i mistui pre ei,
3 și ei muriră înaintea lui Iehova. Și Moisi
dise lui Aaronu: Acesta *este* ceea ce vorbi
Iehova, dîcîndu: Sănți-mă-voi întru cei ^e ce
se apropiă de mine, și în fața a totu po-
4 porul mă voi ^f mări. ^g Și Aaronu tăcea. Și
Moisi chîmă pre Mișael și pre Elzafan, fii
lui ^h Uziel, unchiul lui Aaronu, și li
dise: Veniți, și ⁱ luați pre frații vostri de d'ina-
5 intea sanctuarului, afară din tabără. Și ei
se apropiară, și dus'au pre ei, *imbrăcați* în
tunicile lor, afară din tabără; duple cum
dise Moisi.
6 Și Moisi dise lui Aaronu și lui Eliazar
și lui Itamaru, fii lui: Capetele vîstre ^j să
nu descoperiți, și vestmintele vîstre să nu
le rupeți, ca să nu muriți; și ca *Domnul*
să nu se ^k întărite asupra a totă comunitatea;
ci frații vostri, totă casa lui Israelu, să plîngă
7 pentru acesta ardere, pre care o aprinse Ie-
hova. ^l Și voi din ușa cortul întrunirei să
nu eșiți, ca să nu muriți; ^m că oleiul unge-
rei celu de la Iehova *este* preste voi. Și ei
făcură duple cuvintele lui Moisi.

8 9 Și Iehova vorbi lui Aaronu, dîcîndu: Vinu
și beutură îmbetătoare să nu beți, nici tu,
nici fii tei cu tine, cîndu veți intra în cor-
tul întrunirei, ca să nu muriți. *Acesta va*
fi lege perpetuă întru generațiunile vîstre:
10 Pentru ca să puteți ⁿ deosebi între lucrul
sântu și între celu profanu, și între cel
11 curat și celu necurat; ^o Și pentru ca voi
pre fii lui Israelu să-i învețați tôte legile,
pre cari Iehova le-a vorbitu lor în Moisi.

Și Moisi vorbi către Aaronu și către fii 12
lui cari rămaseră, Eleazar și Itamaru, *dî-*
cîndu: Luați ^p darul de pâne, ce a rămas
din sacrificiele cu focu ale lui Iehova, și-l
mâncăți nedospit lungă-altar; *că lucru* ^q pre
sântu *este*: Și-l mâncăți în locu sântu; ^r că 13
acesta *este* partea hotărită a ta și a fiilor
tei din sacrificiele cu focu ale lui Iehova;
că ^s așa mi s'a ordinară. Eru ^t peptul legă-
14 natu, și spata rîdicată să le mâncăți în
locu curat, tu și fii tei, și ficele tale
cu tine: că partea hotărită a ta și a fiilor
tei *sînt* aceste din sacrificiele de bucuriă a-
le fiilor lui Israelu. Că ^u spata rîdicată, 15
și peptul legănatu le voru aduce împreună
cu sacrificiele cu focu de grăsimi, *hotărîte*,
ca să se legăne dreptu daru legănatu ina-
intea lui Iehova; și acesta va fi a ta și a
fiilor tei cu tine prin lege perpetuă, duple
cum a ordinară Iehova.

Și cîutîndu Moisi cu de amîntul ^v *șia-* 16
pul de sacrificiu pentru păcatu, *ecce* era
arsu; și elu se mîniă forte asupra lui Elia-
zar și Itamaru, fii cei rămași ai lui Aaronu,
dîcîndu: Pentru ce n'ați mâncat sacrifici- 17
cul pentru păcatu în locu sântu? *că pre*
sântu *este*, și voi vi s'a datu, ca să purtați
nedreptatea comunității, și să faceți espiare
18 pentru d'însii înaintea lui Iehova. *Ecce* ^w sîn-
gele aceluia n'a fostu adus în sanctuaru,
în cele din lă-intru; se cădea să-l mâncăți
în locu sântu, ^x cumu amî ordinară eu. Și 19
Aaronu respuse lui Moisi: *Ecce* ei ^y astădi
au adus și sacrificiul lor pentru păcatu, și
olocaustul lor înaintea lui Iehova; încă și
mie se întemplă acesta; și *de* ași fi mâncat
astă-^z *di* din sacrificiul pentru păcatu, ^{aa} ore a-
cesta aru fi plăcutu în ochii lui Iehova? Și 20
auîndu Moisi *acesta* s'a mulțumit.

Lege pentru animalele cele curate și cele necurate.

SI Iehova vorbi lui Moisi și lui Aaronu, 11
dîcîndu-li: Vorbiți fiilor lui Israelu, dî- 2
cîndu: Aceste *sînt* animalele, din cari voi
să mâncăți d'între tôte viețuitoarele pe pă- 3
mîntu. Tôte câte au unghia despîcată, și
cari au piciorul infurcatu, și rumegă, pre
aceste să le mâncăți. Dară să nu mâncăți 4
din acele ce rumegă *numai*, seu cari au un-
ghia despîcată *numai*. ca: cămila; că deși
rumegă, dară unghie nu are despicate; ne-

Num. 6. 23. Deut. 21. 5. Luc. 24. 50. Vera. 6. Num. 14. 10. & 16. 13, 42. Pac. 4. 4. Jude. 6. 21. 1 Reg. 13. 38. 2 Cron. 7. 1. Pa. 20. 3. 1 Reg. 18. 39. 2 Cron. 7. 3.	Esra. 3. 11. — Capit. 10. a Cap. 16. 1. & 22. 9. Num. 3. 3, 4. & 26. 61. 1 Cron. 24. 2. b Cap. 16. 12. Num. 16. 18. c Esod. 30. 9. d Cap. 9. 24.	Num. 16. 35. 2 Sam. 6. 7. e Esod. 19. 22. & 29. 43. Cap. 21. 6, 17, 21. Isa. 52. 11. Eze. 20. 41. & 42. 13. f Isa. 49. 3. Eze. 28. 22. Ioan. 13. 31. 32. & 14. 13.	2 Thes. 1. 10. g Pa. 39. 9. h Esod. 6. 18, 22. Num. 3. 19, 30. i Luc. 7. 12. Fapt. 5. 6, 9, 10. & 8. 2. j Esod. 35. 5. Cap. 13. 45. & 21. 1, 10. Num. 6. 6, 7. Deut. 35. 9.	Ezec. 24. 16. 17. k Num. 16. 22, 46. Isa. 7. 1. & 22. 18, 20. 2 Sam. 24. 1. l Cap. 21. 12. m Esod. 28. 41. Cap. 8. 30. n Eze. 44. 21. Luc. 1. 15. 1 Tim. 3. 3.	Tit. 1. 7. o Cap. 11. 47. & 20. 25. Ier. 15. 19. Ezec. 22. 26. & 44. 23. p Deut. 24. 8. Neem. 8. 2, 8, 9, 13. Ier. 18. 18. Mal. 2. 7. q Esod. 29. 2. Cap. 6. 16.	Num. 18. 9, 10. r Cap. 21. 22. s Cap. 2. 3. & 6. 16. t Esod. 29. 24. 26, 27. Cap. 7. 31, 34. Num. 18. 11. u Cap. 7. 29, 30. 34. v Cap. 9. 3, 15. w Cap. 6. 26, 29. y Cap. 6. 30.	z Cap. 6. 26. a Cap. 9. 8, 12. b Ier. 6. 20. & 14. 12. Ona. 9. 4. Mal. 1. 10, 13. — Capit. 11. c Deut. 14. 4. Fapt. 10. 12, 14.
--	---	--	---	--	--	--	---

- 5 curată *să fie* voui; Și vaberul; că deși rumegă, dară unghiele nu le are despicate; necurat^u *să fie* voui; Și iepurele de munte; că deși rumegă, dară unghiele nu le are despicate; necurat^u *să fie* voui. Și porcul; că deși acesta are unghie despicate, dară nu rumegă, ^b necurat^u *să fie* voui. Din carnea lor^u *să nu măncați*, și de stîrvurile lor^u *să nu v^e atingeți*; ^c necurate *să fie* voui.
- 9 ^d Și acestea *să măncați* d'între toate câte *sînt* în ape: toate ce au aripⁱ și soldⁱ în ape, în mări și în riuri, pre aceste *să le măncați*. Și toate câte n'au aripⁱ nici soldⁱ în mări se^u în riuri, din toate câte foiesc^u în ape și toate câte trăsesc^u în ape, ^e uriciune *să fie* voui.
- 11 Da, uriciune *să fie* voui; din carnea lor^u *să nu măncați*, și stîrvurile lor^u uriciune *să fie* voui. Tot^u ce n'are aripⁱ nici soldⁱ în ape, uriciune *să fie* voui.
- 13 Er^u d'între paseri ^f aceste *să uriciți*, și *să nu le măncați*, că în uriciune *sînt*: aquila, 14 gripul^u și plictul^u; Și vulturul^u, și uliul^u 15 duple felul^u se^u; Tot^u corbul^u duple felul^u se^u; Și struț^u, și huhurezul^u, și cucul^u, și curuul^u duple felul^u se^u; Și bufnița, și mergul^u și ibidele: Și cignul^u, și pelicanul^u și porfirionele; Și cocostărcul^u, și cherodionele duple felul^u se^u, și pupuza și liliacul^u.
- 20 Totă tîrătorea aripată, care âmbă pe patru picior^e, uriciune *să fie* voui. Dară aceste *să le măncați* din totă tîrătorea ce sboră, care âmbă pe patru picior^e: cele ce au fluierul^u picior^elor^u de d'napoi mai lungi, ca *să p^otă sări* cu ele pe păm^{en}t^u. Pre aceste din ele *să le măncați*: ^g arbeul^u duple felul^u se^u, și saleamul^u duple felul^u se^u, și hargolul^u duple felul^u se^u, și hagolul^u duple felul^u se^u. Dară toate *cele-l-alte* tîrătore cu aripⁱ, cari au patru picior^e, uriciune *să fie* voui. Și printr'între v^e veți face necurați; Tot^u acela, care se va atinge de mortăciunea lor^u, necurat^u *să fie* până séră.
- 25 Și tot^u acela, care va purta mortăciunea acestora, acela *să-și* ^h spăle vestimintele sale, și necurat^u va fi până séră.
- 26 Așa toate animalele *patrupede*, cari au unghii și nu au picior^e infurcate, nici nu rumegă, necurate *să fie* voui; cel^u ce se va atinge de d'între, necurat^u va fi. Și tot^u ce âmbă pe labe, din toate animalele câte âmbă pe patru picior^e, necurate *să fie* voui; verⁱ-cine se va atinge de mortăciunea lor^u, necurat^u va fi până séră. Și cel^u ce va purta mortăciunea lor^u *să-și* spăle vestimin-

tele sale, și *să fie* necurat^u până séră; necurate *să fie* voui aceste!

Și d'între tîrătore, cari se tîrăsc^u pe 29 păm^{en}t^u, aceste *să fie* voui necurate: Nevăstuica, și ⁱ s^orele și t^est^osa duple felul^u se^u; Arietul^u, și camelionul^u, și op^erla, 30 melcul^u și cârțița. Necurate *să fie* voui aceste d'între toate tîrătorele; tot^u cel^u ce se va atinge de d'între, după ce vor^u fi murit^u, acela necurat^u *să fie* până séră. Și tot^u 32 aceea pe care va căd^e *ce-va* din aceste, după ce vor^u fi murit^u, necurat^u va fi: fie vase de lemn^u, se^u vestiminte, se^u pele, se^u sac^u; ori-ce vas^u, carele servește la o trebuință, ^j *să se pună* în apă, și necurat^u *să fie* până séră; după aceea curat^u va fi. Și totuși va- 33 sul^u de lut^u, în care va căd^e *ce-va* din aceste, tot^u ce *va fi* într'însul^u necurat^u *să fie*, și ^k *să-l^u stricați*. Totă m^ancarea care 34 se m^ancă, preste care ar^u căd^e *asemenea* apă, necurată *să fie*; și totă b^eutura, care se bea din *asemenea* vas^u, necurată *să fie*. Și tot^u lucrul^u, preste care va căd^e din mor- 35 tăciunile acestora, necurat^u *să fie*; *fie* acela cuptor^u se^u v^etră, *să se dărime*, *că* necurate *sînt*, și necurate *să fie* voui. Dară isv^orele 36 și f^ontănele, cari *sînt* adunături de apă, curate vor^u fi. Și cel^u-ce se va atinge de mortăciunea acestora necurat^u *să fie*. Și 37 dacă din mortăciunea acestora va căd^e pe care-va semință, care este a se sem^ena, aceea curată *va fi*. Er^u de se va turna apă 38 preste semință, și va căd^e din mortăciune preste d'între, aceea necurată *să fie* voui.

Și dacă va muri din vitele, cari *sînt* voui 39 de m^ancare, cel^u ce se va atinge de mortăciunea acesteia, necurat^u *să fie* până séră. Și ^l cel^u-ce va m^ancă din *asemenea* mortăciune 40 *să-și* spăle vestimintele sale, și *să fie* necurat^u până séră; așa și acela, care va purta mortăciune, *să-și* spăle vestimintele sale, și *să fie* necurat^u până séră.

Și totă tîrătorea, ce se tîrăse pe p^a- 41 m^{en}t^u, uriciune *să fie* voui: *să nu se m^ancă*. Și tot^u ce se tîrăse pe p^antece, 42 și tot^u ce âmbă pe patru labe, se^u tot^u ce are mai multe picior^e, din toate tîrătorele câte se tîrăsc^u pe păm^{en}t^u, *să nu măncați*; că uriciune *sînt*. ^m Nu vⁱ necurați sufletele 43 v^ostre prin tîrătore ce se tîrăsc^u, și nu v^e întinați sufletele v^ostre printr'între, făc^{en}-du-ⁿ necurați prin ele. Că e^u *sînt* Iehova, 44 Dumne^uul^u v^ostru; decⁱ s^antiți-v^e, și ⁿ *să fiți s^antiți*; că e^u s^ant^u *sînt*; nici *să v^e întinați* cu ori-ce tîrătore, ce se tîrăse pe păm^{en}t^u.

b Isa. 65. 4. & 66. 3, 17.
c Isa. 52. 11.
Vede Mat. 15. 11, 20.

Marc. 7. 2, 15, 18.
Fapt. 10. 14.
15. & 15. 20.
Rom. 14. 14,

17.
1 Cor. 8. 8.
Col. 2. 16, 21.
Ebr. 9. 10.
d Deut. 14. 9.

e Cap. 7. 18.
Deut. 14. 3.
f Deut. 14. 12.
g Mat. 3. 4.
Marc. 1. 6.

h Cap. 14. 8. & 15. 5.
Num. 19. 10.
22. & 31. 24.
i Isa. 64. 17.

j Cap. 15. 12.
k Cap. 6. 28. & 15. 12.
l Cap. 17. 15. & 22. 8.

Deut. 14. 21.
Ezec. 4. 14. & 44. 31.
m Cap. 20. 25.
n Esod. 19. 6.

Cap. 19. 2. & 20. 7, 26.
1 Thea. 4. 7.
1 Pet. 1. 15, 16.

45 *Că eu Iehova, eu *sînt*, carele v'amă scosū pre voi din pămîntulū Egiptulū, ca să fiū voūi Dumneḑeū; voi darā ^psânṭi să fiṭi, că eu sântū *sînt*.

46 Acēsta *este* legea despre vite, și despre paseri, și despre tōtā vieṭuitoṛea ce se mișcă in apă, și despre tōtā vieṭuitoṛea ce

47 se tērēse pe pămîntū: *Ca să puteṭi deosebi între necuratū și între curatū; și între animalele, cari se potū mânca, și între animalele, cari nu se potū mânca.

Curățirea femeelorū după nascere de copū.

12 **S**I Iehova vorbi cătrā Moisi, ḑicēndū: Vorbesce fiilorū lui Israelū, ḑicēndū: *Femea, care va concepe semînṭă, și va nasce parte bărbătēscă, ^bnecurată să fie șapte ḑile; ^cca și pe timpulū firei ei necurată să fie.

3 Și in ḑiūa a ^dopta să se circumcidă carnea prepuṭulū lui. Și ea in trei-ḑeci și trei de ḑile să ședă in sângele curățirei ei; de nimicū sântū să nu se atingă, și in sanctuarū să nu intre, până ce nu se vorū împlini ḑilele curățirei ei. Și de va nasce parte femeescă, necurată să fie dūoē septēmāni, ca și pe timpulū firei ei; și șese-ḑeci și șese de ḑile să ședă in sângele curățirei ei.

6 Și *împlinindu-se ḑilele curățirei ei, pentru fiū sēu pentru fētă, ea să aducă unū mnelū de unū anū dreptū olocaustū, și unū puiū de porumbū sēu o turturică dreptū sacrificiū pentru pēcatū, la preutū, la ușa cortulū intrunirei. Și *acesta* să le aducă inaintea lui Iehova, și să facă espiare pentru ea; și așa ea se va curăṭi de curgerea ei de sânge. Acēsta *este* legea pentru femea ce nasce parte

8 bărbătēscă sēu femeescă. ^fȘi de nu-i va da mână să aducă unū mnelū, atunciā să iee dūoē turturele sēu dūoi pui de porumbū, unulū dreptū olocaustū și altulū dreptū sacrificiū pentru pēcatū; ^gși preutulū să facă espiare pentru ea, și ea va fi curățită.

Legē despre lepra și curățirea sa.

13 **S**I Iehova vorbi lui Moisi și lui Aaronū, ḑicēndū: Cāndū pe pelea corpulū cui-va se va vedē îmfîlatură sēu ^abubă, sēu beșicuṭă, și aceste de pe pelea corpulū lui arū pute fi plagă de lepră; pre unulū ca acela

^bsă-lū aducă la Aaronū preutulū, sēu la unulū d'între fiūi lui, preuṭi. Și preutulū vēḑēndū plaga pe pelea corpulū *acestuā*, și că pērulū de la plagă s'a schimbatū in albū, și plaga la vedere *este* mai adūncă decātū pelea corpulū sēu; acēsta *este* plagă de lepră; și privindū preutulū pre unulū ca

acesta, să-lū judece necuratū. Dacă beșicuṭa de pe pelea corpulū sēu *va fi* albă, și la vedere nu *este* mai adūncă decātū pelea, și pērulū de pe d'însa nu s'a schimbatū in albū; preutulū pre *celū* cu plagă să-lū închidă șapte ḑile. Și după șapte ḑile preutulū *eră-și* să-lū vēdă; și *éccē*, *dacă* plaga după părerea lui stă in locū, și plaga nu s'a întinsū pe pele, preutulū să-lū închidă pre acesta a dūoa oră șapte ḑile. Și preutulū la a șeptea ḑi să-lū vēdă a dūoa oră; și *éccē*, *dacă* plaga a mai scăḑutū, și plaga nu s'a mai întinsū pe pele, pre acesta preutulū să-lū judece curatū; *că* bubă *este*; și acesta ^csă-și spăle vestimintele sale, și va fi curatū. Și dacă buba s'arū întinde pe pele, după ce preutulū pre acesta l'a vēḑutū și curatū l'a judecatū, elū să se arete încă odată preutulū; Și vēḑēndū-lū acumū preutulū, și *éccē* buba s'a întinsū pe pele, preutulū să-lū judece pre acesta necuratū; lepră *este*.

De va fi plaga de lepră pe unū omū, acela să se aducă la preutū. ^dȘi după ce-lū va vedē preutulū, și *éccē* îmfîlatură albă *este* pe pele, și acēsta a schimbatū *faça* pērulū in albū, și in acea îmfîlatură *se va vedē* și carne viă; Aceea *este* lepră invecită pe pelea corpulū aceluia; și preutulū să-lū judece necuratū; și să nu-lū închidă, că necuratū *este*. Și dacă lepra va înflori pe pe'e, și lepra va aceperi tōtā pelea *aceluia* cu plagă de la capū până la picioṛele lui, până unde preutulū *lū* va vedē cu ochiū; Dacă preutulū *lū* va vedē, și *éccē* lepra va fi acoperitū totū corpulū *acestuā*, pre *celū* cu plagă *lū* va judeca curatū, *că* plaga s'a schimbatū tōtā in albū; curatū *este*. Și in ḑiūa in care se va arēta pe d'însulū carne viă, vā fi necuratū. Si preutulū vēḑēndū carnea viă, pre acesta *lū* va judeca necuratū; carnea viă *este* necurată: lepră *este*. Sēu dacă carnea cea viă *eră-și* se va schimba in albū; acela să mērgă la preutū. Și dacă vēḑēndū-lū preutulū, *éccē* plaga s'a schimbatū in albū, preutulū pre *celū* cu plagă să-lū judece curatū; curatū *este*.

Și *dacă* pe pelea corpulū *cui-ra* va fi ^erână, și aceea se va vindeca; Și in loculū unde a fostū rână va remānē îmfîlatură albă, sēu beșicuṭă albă, roșetică, acela să se arēte preutulū. Și vēḑēndū-lū preutulū, și *éccē* l'a vedere ea *este* mai adūncă decātū pelea, și pērulū de pe d'însa s'a schimbatū in albū, preutulū pre acela să-lū judece necuratū; plagă de lepră *este*, care a eșitū din rână. *Erū* dacă preutulū *lū* va vedē, și *éccē*

* Ezech. 6. 7.
p Vers. 44.
† Cap. 10. 10.

Capitulū 12.
a Cap. 15. 19.
b Luc. 2. 22.

c Cap. 15. 19.
d Fac. 17. 12.
Luc. 1. 59. &
2. 21.

Ioan 7. 22, 23.
e Luc. 2. 22.
f Cap. 5. 7.
Luc. 2. 24.

g Cap. 4. 26.
Capitulū 13.
a Deut. 28. 27.

b Deut. 17. 8, 9.
& 4. 8.
Luc. 17. 14.
c Cap. 11. 25. &

14. 8.
d Num. 12. 10,
12.

2 Reg. 5. 27.
2 Cron. 26. 20.
e Ezech. 9. 9.

pêrulū de pe d'insulū nu *va fi* albū, și ea nu *va fi* mai adūncă decâtū pelea, ba încă s'a trasū; preutulū pre acesta să-lū închidă 22 șapte dīle. Și dacă se va întinde pe pele, preutulū pre acesta să-lū judece necuratū; 23 plagă *este*. Erū dacă beșicuța va sta in locū, și nu se va întinde, uscarea acelei rānī *este*; și preutulū să-lū judece curatū. 24 Și dacă carnea are in pelea sa o inflamațiune ardetōre, și carnea viā a părței inflamate are o beșicuță albă, roșetică sēu albă *numai*; Preutulū să-lū vedā, și *éccē* dacă pêrulū s'a schimbatū in albū in beșicuță, și la vedere ea *este* mai adūncă decâtū pelea, leprā *este*, care a înfloritū in inflamațiune; decī preutulū pre acesta să-lū judece necuratū; plagă de leprā *este*. Și dacă veldēndu-lū preutulū, *éccē* pêrū albū in beșicuță nu *este*, și ea nu *este* mai adūncă decâtū pelea, și ea a scădūtū; preutulū pre acesta să-lū închidă șapte dīle. Și a șeptea dī preutulū să-lū vedā; și dacă ea s'a mai întinsū pe pele, preutulū să-lū judece necuratū; plagă de leprā *este*. Și dacă beșicuța a statū in locū, și nu s'a mai întinsū preste pele, ci s'a trasū, înflăturā cu inflamațiune *este*; și preutulū pre acesta să-lū judece curatū; cā uscarea acelei inflamațiunī *este*. 29 Dacă unū bărbatū sēu unei femeī se va arēta plagā la capū sēu la barbā; Și dacă preutulū veldēndū plaga, *éccē* la vedere ea *este* mai adūncă decâtū pelea; *avēndū* într'insa pêrū subțire galbēnū; pre acela să-lū judece preutulū necuratū; porigine *este*, leprā de capū sēu de barbā. Și dacă veldēndū preutulū acea plagā de porigine, *éccē* la vedere nu *este* mai adūncă decâtū pelea, și pêrulū de pe d'insa nu *este* negru, preutulū pre acesta cu plagā de porigine să-lū închidă șapte dīle; 32 Și in a șeptea dī veldēndū preutulū acea plagā, și *éccē* poriginea nu s'a întinsū, nicī pêrulū de pe d'insa nu *e* galbēnū, și poriginea la vedere nu *este* mai adūncă decâtū pelea, *celū cu plagā* să se radā, darā *loculū cu poriginea* să nu-lū radā; Și preutulū pre *celū cu poriginea* să închidā a dūoa 34 orā șapte dīle. Și in a șeptea dī să vedā preutulū poriginea, și *éccē* dacă poriginea nu s'a întinsū pe pele, și la vedere nu *este* mai adūncă decâtū pelea, preutulū pre acesta să-lū judece curatū; și spālāndu-și vestmintele sale, 35 curatū va fi. Și dacă poriginea s'a întinsū pe pele, după ce acesta a fostū judecatū curatū, preutulū lū va vedē, Și *éccē* dacă poriginea s'a întinsū pe pele, preutulū să nu se mai uite după pêrū galbēnū; necuratū

este. Și dacă la părerea lui poriginea a statū 37 pe locū, și dintr'insa a crescutū pêrū negru; poriginea s'a vindecātū; curatū *este*; și preutulū să-lū judece curatū.

Și dacă unū bărbatū sēu o femeā are pe 38 pelea corpului beșicuțe, beșicuțe albe, Preutulū lū va vedē, și *éccē* dacă beșicuțele pe pelea corpului lorū sūnt trase in albū, patā albā *este*, ce a înfloritū in pele; curatū *este*.

Și dacă unū bărbatū a cădūtū pêrulū 40 de pe capū, acela *este* pleșū: curatū *este*. Și dacă i-a cădūtū pêrulū de pe capū nu 41 mai d'inainte, *este* pleșū in partea d'inainte; curatū *este*. Și dacă pe pleșuvia lui cea de 42 d'napoi, sēu pe pleșuvia cea de d'inainte, se va ivi bubā albā roșetică, leprā *este*, care înfioresce in pleșuvia capului lui, cea de d'napoi sēu de d'inainte. Și preutulū 43 cercetāndu-lū, și *éccē* dacă înflăturā acelei bube *va fi* albā roșetică pe pleșuvia de d'napoi sēu de d'inainte, asemenea cu lepra de pe pelea carnei, Omū leprosū *este*; 44 necuratū *este*; preutulū să-lū judece necuratū; plagā *este* pe capulū lui.

Și leprosulū, care *va avē* acēstā plagā, 45 să zibā vestmintele rupte, și capulū descoperitū, și buzele de deasupra acoperite, și să strige: "necuratū, necuratū! Necuratū să fie 46 elū in totū timpulū, câtū *va fi* acēstā plagā pe d'insulū; necuratū *este*, și va locui singurū; ^aafară din tabērā să fie locuința lui.

Și dacă care-va vestmētū va fi atinsū 47 de plagā de leprā, *fi* acela vestmētū de lână sēu vestmētū de inū; *Fie* acela in 48 urdēlā sēu in bătăturā de inū sēu de lână, sēu in pele, sēu in orī-ce lucru de pele; Și plaga va fi verde sēu roșiā in vestmētū 49 sēu in pele, fie in urdēlā sēu in bătăturā, sēu in orī-ce lucru de pele, plagā de leprā *este*, și să se arēte preutulū. Și preutulū, 50 după ce va vedē plaga, să închidā *vestmētulū cu plaga* șapte dīle. Și dacă va vedē 51 elū in a șeptea dī, cā plaga s'a întinsū in acēlū vestmētū, fie in urdēlā sēu in bătăturā, sēu in pele, sēu in orī-ce lucru făcutū din pele, acea plagā *este* leprā rodetōre, acēlū lucru *este* necuratū. Și vestmētulū să se ardā, fie urdēlā sēu bătăturā de lână sēu de inū, sēu orī-ce lucru de pele, in care va fi plagā; cā acēsta *este* leprā rodetōre; cu focū să se ardā.

Și dacă va vedē preutulū, și *éccē* patā 53 nu s'a întinsū in vestmētū, fie in urdēlā, fie in bătăturā, sēu in orī-care lucru de pele; Preutulū să ordone, ca acea parte, 54 unde *este* patā, să se spālē, și să o închidā a dūoa orā șapte dīle. Și dacă preutulū 55

pre *acelu* lucru cu pată 'lă va vedé, după ce s'a spălată, și éccé pata nu s'a schimbată fața, și pata nu s'a mai întinsă; necurată să fie; cu focă să-lă ardă; *lepră* rodetóre
 56 *este, fie* pe dosă seú pe fața. Și dacă preutulă 'lă va vedé, și éccé pata, după ce s'a spălată, s'a trasă, elă pre aceea să o rupă de la vestmētă, seú de la pele, de la urdélă seú de la bătătură; Și dacă ea totă se va mai vedé in vestmētă, seú pe urdélă seú pe bătătură seú pe ori-ce lucru de pele, aceea *este lepră* care a înflorită; cu focă să ardă lucrulă, pe care *este* plaga.
 58 Și *acelu* vestmētă, fie urdélă seú bătătură seú ori-ce lucru de pele, pre care l'ai spălată, și plaga s'a dusă, să se mai spăle a dăoa órá; și curatū va fi.
 59 Acésta *este* legea plăgei de lepră la vestminte de lână seú de ină, la urdélă seú la bătătură, seú la ori-ce lucru de pele, spre a le judeca curate seú necurate.
 14 **S**I Iehova vorbi lui Moisi, dîcîndū: Acésta este legea pentru celă leproasă in diăa curățirei lui: "Să se aducă la preutū; Și preutulă să éssă afară din tabără, și să-lă vedă preutulă, și éccé *dacă* plaga de lepră se va fi vindecată de pe celă leproasă, Preutulă să ordina pentru celă ce are să se curățe, ca să íee dăoe paseri vie, curate, și lemnă de cedru, și carmesină-roșiū, și isopū; Și să ordina preutulă una din acele paseri să o junghie, *turnândū sângele* intr'unū vasū de lutū, preste apă viă; Și paserea cea viă și lemnele de cedru și carmesinul-roșiū și isopulă să le íee, și cu paserea cea viă să le întingă in sângele paserei celei junghiate preste apă ca viă; Și cu aceste 'să stropescă de 'șapte ori preste acela carele are să se curățe de lepră; Și să-lă judece curatū; și paserea cea viă să o lase pe câmpuri.
 8 Și celă ce are să se curățe, 'să-și spăle vestmintele sale, și să-și radă totă pērlū seú, și 'să se scalde in apă, și curatū va fi; și după acésta să intre in tabără, și 'să locuescă afară de cortulă seú șapte dîle. Și a șaptea dî elă să-și radă totă pērlū seú, capulă, barba, și sprincenele; totă pērlū seú să-lă radă; și vestmintele sale să le spăle, și corpulă să-lă scalde cu apă; și curatū va fi.
 10 Și a opta dî 'să íee dăoi mnei fără defectū, și o óie de unū anū fără defectū, și trei dîcimi de flórea făinei frămētată cu oleiū *pentru* 'darū de pâne, și unū logū de
 11 oleiū. Și preutulă, acela ce curăță, să pună

pre cela ce are să se curățe să stee, împreună cu acele lucruri, înaintea lui Iehova, la ușa cortulă intrunirei. Și preutulă lă
 12 ândū unulă din mnei, să-lă 'aducă sacrificiū pentru vină, și logulă de oleiū; și pre aceste să le 'légāne înaintea lui Iehova: *dreptū* darū legānatū. Și mnelulă să-lă junghie "in
 13 loculă, unde se junghie sacrificiele pentru păcatū și olocaustele, in locū sântū; că 'pre-cumū sacrificiulă pentru păcatū, *apa* și celă pentru vină *sînt* ale preutulă; lucru 'pre sântū *este*. Și preutulă să íee din sângele
 14 sacrificiulă pentru vină, și să pună 'pe môlele urechei drepte a aceluia care are să se curățe, și pe palmaculă manei lui celei drepte, și pe degetulă celă mare alū piciorulă lui celū dreptū;
 Și preutulă să íee din logulă de oleiū,
 15 și să tórne in palma manei stāngi a lui; Și preutulă, întingēndū-și degetulă dreptei
 16 sale in oleiulă ce *este* in mână sa cea stāngă, cu degetulă seú să stropescă din oleiū de șapte ori înaintea lui Iehova; Și din oleiulă rămasū in mână sa preutulă să pună
 17 pe môlele urechei drepte a aceluia ce are să se curățe, și pe pulmaculă manei sale drepte, și pe degetulă celă mare alū piciorulă dreptū alū lui, deasupra preste sângele de sacrificiū pentru vină. Și oleiulă
 18 rămasū in mână dreptă a preutulă, să-lă pună pe capulă celū ce are să se curățe, 'și preutulă să facă espiare pentru d'insulă înaintea lui Iehova; Și preutulă să aducă
 19 'sacrificiulă pentru păcatū, și să facă espiare pentru celă ce are să se curățe de necurătenia sa, și după aceea să junghie olocaustulă; Și preutulă să aducă olocaustulă
 20 și darulă de pâne pe altarū, și făcēndū preutulă espiarea pentru d'insulă, curatū va fi.
 'Și dacă va fi saracū, și nu-í va da mână să aducă *acésta*, să íee unū mnelū ca sacrificiū pentru vină dreptū darū legānatū, spre a face espiare pentru d'insulă; și o dîcime de *efă* de flórea făinei, frămētată cu oleiū, pentru darū de pâne, și unū logū de oleiū; "Și dăoe turturele seú dăoi pui
 22 de porumbū, duple a lui avere, d'între cari unulă să fie sacrificiū pentru păcatū și altulă olocaustū. "Și să le aducă la preutū
 23 a opta dî a curățirei sale, la ușa cortulă intrunirei, înaintea lui Iehova. "Și preutulă
 24 să íee mnelulă de sacrificiū pentru vină, și acelu logū de oleiū, și pre aceste legānāndū-le preutulă, să le aducă darū legānatū înaintea lui Iehova; Și preutulă să 25

Capitul 14.
 a Mat. 8. 2, 4.
 Mare. 1. 40,
 44.
 Luc. 5. 12, 14.

17. 14.
 b Num. 19. 6.
 c Ebr. 9. 19.
 d Pa. 51. 7.
 e Ebr. 9. 18.

f 2 Reg. 5. 10,
 14.
 g Cap. 13. 6.
 h Cap. 11. 25.
 i Num. 12. 15.

j Mat. 8. 4.
 Marc. 1. 44.
 Luc. 5. 14.
 k Cap. 2. 1.
 Num. 15. 4, 15.

l Cap. 5. 2, 18.
 & 6. 6, 7.
 m Esod. 29. 24.
 n Esod. 29. 11.
 Cap. 1. 5. 11.

o Cap. 4. 24.
 p Cap. 2. 3. &
 7. 6. & 21. 22.
 q Esod. 29. 20.

Cap. 8. 23.
 r Cap. 4. 26.
 s Cap. 5. 1, &
 12. 7.
 t Cap. 5. 7. &

12. 8.
 u Cap. 12. 8. &
 15. 14, 15.
 v Vers. 10, 11.
 w Vers. 12.

junghie mnelulū de sacrificiū pentru vină, și *luândū din sângele sacrificiului pentru vină, să pună pe môlele urechei drepte a celui ce are să se curățe și pe palmaculū mânei drepte și pe degetulū celū mare alū piciorului dreptū alū seū. Și preutulū să 26 tórne și din oleiū in palma mânei celei stângi a lui; Și cu degetulū mânei celei 27 drepte să stropescă preutulū din oleiulū din mâna stângă de șapte ori înaintea lui Iehova; Și preutulū din oleiulū din mâna sa să pună pe môlele urechei drepte a celui ce are să se curățe, și pe palmaculū mânei sale drepte și pe degetulū celū mare alū piciorului seū dreptū, pe loculū sângelui din sacrificiulū pentru 29 vină. Și oleiulū rămasū in palma mânei preutului să-lū pună pe capulū celui ce are să se curățe, ca să facă espiare pentru d'insulū înaintea lui Iehova. Și să aducă una 30 din *turturele, seū unū puiū de porumbū dintr'acele cari-i va da lui mâna: Din ce-i va da mâna, unulū să fie sacrificiū pentru 31 păcatū, și altulū olocaustū, cu darulū de pâne; și preutulū să facă espiare pentru celū ce are să se curățe înaintea lui Iehova. 32 Acésta este legea pentru celū ce are plagă de lepră, și nu-i dă mâna * pentru curățirea sa. 33 Și Iehova vorbi lui Moisi și lui Aaronū, 34 dicēdū: * După ce veți intra in pământulū Canaanū, pre care-lū dau voui intru moscenire; de voi trāmete plaga de lepră in 35 vre-o casă din moscenirea voastră; Să vină celū a cui este casa, și să arēte preutulū, dicēdū: Pare-mi-se că este ce-va ca *plaga in 36 casa mea. Atunci preutulū să ordone, ca să deșerte casa aceea, mai 'nainte d'a intra preutulū intr'insa, ca să vėdă acea plagă; pentru ca să nu se facă necurate tōte câte 37 sūnt in casă; și dup'aceea să intre preutulū spre a vedé casa. Și va vedé elū plaga, și éccē dacă plaga este pe pāreții casei aceleia, ca gropișóre verđi seū roșetice, și la vedere sūnt mai adūnci decâtū 38 pāretele; Atunci preutulū să éśă din casă la ușa casei, și să incuie casa șapte zile; 39 Și in a șeptea zi să se întorcă preutulū, și să o vėdă, și éccē dacă plaga s'a întinsū 40 pe pāreții casei; Preutulū să ordone să scótă petrele pe cari este plaga, și să le arunce afară din cetate, intr'unū locū necuratū. Și casa să se rădeluésă pe din lă- 41 intru jurū imprejurū, și tencuēla rădeluită să se arunce afară de cetate intr'unū locū ne- 42 curatū. Și luândū alte petre, să se pună

in loculū petrelorū scōse, și altă tencuēlă să iee, și să tencuésă din nou casa. Și 43 dacă plaga se va întorce și va înflori in acea casă, după scóterea petrelorū ei, și după ce casa s'a rădeluitū și din nou s'a tencuitū; Preutulū venindū, să vėdă, și éccē, 44 dacă s'a mai întinsū in casă, *lepră rođtōre este in acea casă; necurată este. Și 45 vorū strica casa: petrele ei, și lemnele ei, și tōtă tencuēla casei; și le vorū scóte afară din cetate intr'unū locū necuratū; Și 46 celū ce va intra in acea casă in timpulū câtū va fi ea incuiată, necuratū să fie până séra. Și celū ce va dormi in acea casă 47 să-și spāle vestmintele sale; asemenea și celū ce va mânca in acea casă să-și spāle vestmintele sale.

Și dacă preutulū venindū o va vedé, și 48 éccē plaga nu s'a întinsū in casă, după ce casă din nou se va tencui, preutulū pre acea casa curată să o judece, căci plaga s'a vindecātū. Și elū, spre a curăți casa, *să iee dūoē pa- 49 sērī și lemnū de cedru și carmesinū-roșiū și isopū; Și pre una din paseri să o jun- 50 ghie, turnāndū sângele intr'unū vasū de lutū, preste apă viă. Și să iee lemnulū de ce- 51 dru și isopulū și carmesinulū-roșiū și paserea cea viă, și pre tōte să le intingă in sângele paserei acelei junghiate și in apă viă, și cu ele să tropescă casa de șapte ori; Și să curățe casa cu sângele paserei aceleia 52 și cu apă viă, și cu paserea cea viă și cu lemnulū de cedru, cu isopulū și cu carmesinulū. Și paserea cea viă să o lase afară 53 din cetate să sbóre pte câmpuri; și așa *să facă espiare pentru casa aceea; și curată va fi.

Acésta este legea pentru tōtă plaga de 54 lepră și de *porigine; Și pentru *lepra de 55 vestminte, și pentru cea de casă; Și *pen- 56 tru imflătură, și pentru bube, și pentru be- 57 sicuțe. Spre a *invēta, cândū este cine-va necuratū și cândū este curatū. Acésta este legea pentru lepră.

Legi despre necurățeniā ceremonială.

SI Iehova vorbi lui Moisi și lui Aaronū, 15 dicēdū: Vorbiți filorū lui Israelū, și 2 diceți lorū: *Bărbatului căruia i se va face curgere din carnea sa, curgerea sa este ne- 3 curată. Și necurățenia sa in curgerea sa este acésta: cândū curgerea sa va lua carnea sa, seū că carnea sa va opri curgerea sa, necurățenia lui este. Totū așternutulū 4 pe care se culcă celū ce avea curgere, necuratū este; și totū lucrulū pe care șede,

y Vers. 14.
z Vers. 22.
Cap. 15. 15.
a Vers. 10.

b Fac. 17. 8.
Num. 22. 22.
Deut. 7. 1. &
22. 49.

c Prov. 3. 35.
Zech. 5. 4.
d Cap. 13. 51.
Zech. 5. 4.

e Vers. 4.
f Vers. 20.
g Cap. 13. 30.
h Cap. 13. 47.

i Vers. 34.
j Cap. 13. 2.
k Deut. 24. 8.
Exod. 44. 23.

Capulū 15.
a Cap. 22. 4.

Num. 5. 2.
2 Sam. 3. 29.
Mat. 9. 20.

Marc. 5. 25.
Luc. 8. 43.

5 necurată este. Și celă ce se atinge de așternutulă ăcestuia, să-și spăle vestmintele sale, și ^b să se scalde în apă, și necurată să fie
6 până séră. Și celă ce va ședé pe lucrulă, unde a ședută celă cu curgere, să-și spăle vestmintele sale, și să se scalde în apă, și
7 necurată să fie până séră. Și celă ce se va atinge de corpulă aceluă cu curgere, să-și spăle vestmintele sale, și să se scalde în apă, și necurată să fie până séră. Și dacă
8 celă cu curgerea va scuipa pre unulă ce este curată, acesta spălându-și vestmintele sale, să se scalde în apă, și necurată să fie până séră. Și totă înșeuătura pe care va
9 călări celă cu curgere necurată va fi. Și totă însulă, care se va atinge de ce-va lucră, ce a fostă suptă d'insulă, necurată să fie până séră; și celă ce va purta aceluă
10 lucră, spălându-și vestmintele sale, să se scalde în apă, și necurată să fie până séră.
11 Și totă însulă de care se va atinge celă cu curgerea, fără să-și fie spălată mânele cu apă, acela să-și spăle vestmintele sale, și să se scalde în apă, și necurată să fie până
12 séră. Și ^c vasul de lută, de care se va atinge celă cu curgerea, să se spargă; și totă
13 vasulă de lemnă să se spăle cu apă. Și cândă celă cu curgerea se va curăți de curgerea sa, ^d să numere șapte ăile de la curățirea sa, și să-și spăle vestmintele sale, și să-și scalde corpulă seă în apă viă; și curatū va fi. Și a opta ăi să ăee elă ^e două turturele, seă doi pui de porumb, și să vină înaintea lui Iehova, la ușa cortului intrunirei, și să le dee preutulă; Și preutulă să aducă pre ^f una sacrificiu pentru păcat, și pre cea-laltă olocaustă. Și ^g preutulă să facă espiare pentru d'insulă înaintea lui Iehova pentru curgerea sa.
16 Și ^h de va eși vre-unuia semința de împreunare, acela să-și spăle totă corpulă cu apă, și necurată să fie până séră. Și totă vestmântulă, și totă pelea, preste care va căde semința de împreunare, să se spăle cu apă, și necurată să fie până séră. Și femea cu care se va calca bărbatulă, ⁱ căruia ^j i se curge semința de împreunare, amindăoă să se spăle cu apă, și ^k necurați să fie până séră.
19 Și ^l cândă vre-o femeă va avé curgere, și curgerea din corpulă ei va fi sânge, despărțită să fie șapte ăile; și totă însulă care se va atinge de d'insa, necurată să fie până séră.
20 Și totă lucrulă pe care se va culca în timpulă despărțirei ei, necurată să fie; și totă lucrulă pe care va ședé necurată să fie.

Și celă ce se va atinge de așternutulă ei, 21 să-și spăle vestmintele sale, și să se scalde în apă, și necurată să fie până séră. Și totă celă ce se va atinge de vre-ună lucră, pe care ea a ședută, acela să-și spăle vestmintele sale și să-și scalde în apă, și necurată să fie până séră. Chiară și dacă aceluă ^m vră va fi pe așternutū seă pe altă lucră, pe care ea tocmai ședea, și ea se atinse de aceluă lucră, necurată să fie până séră. Și ⁿ de se va culca cine-va cu d'insa, așa ca 24 ăilea ei să fie pe elă, și acela necurată să fie șapte ăile; și totă așternutulă, pe care s'a culcată, necurată să fie.

Și dacă vre-o ^o femeă va avé curgere de 25 sânge mai multe ăile, afară de timpulă despărțirei ei, seă cândă ea va avé curgere preste ăilele despărțirei ei, necurată să fie în totă timpulă în care curge necurățenia ei, ca și în timpulă despărțirei ei; necurată să fie ea. Totă așternutulă, pe care va dormi ea în tôte ăilele curgerei sale, să fie ei ca și așternutulă din timpulă despărțirei ei; și totă lucrulă, pe carele va ședea ea, necurată să fie, ca și în necurățenia despărțirei ei. Și 27 totă celă ce se va atinge de aceste, necurată să fie, și să-și spăle vestmintele sale, și să se scalde în apă, și necurată să fie până séră. Și ^p după ce se va curăți de curgerea ei, să numere șapte ăile, și atunci curatā va fi. Și a opta ăi să-și ăee turturele, seă 29 două pui de porumb, și să-ă aducă preutulă la ușa cortului intrunirei; Și preutulă să aducă unulă sacrificiu pentru păcat, ăru altulă olocaustă, și să facă preutulă espiare pentru d'insa înaintea lui Iehova, pentru curgerea necurățeniei ei.

Așa să ^q despărțiți pe fii lui Israelă de 31 la necurățeniile loră, ca să nu móră pentru necurățenia loră, ^r întinândă lăcașulă meă care este în meăilocolă loră.

^s Acēsta este legea pentru celă cu curgere, 32 și ^t pentru celă din care ese semința de împreunare, și care prin acēsta se necurățesc; ^u și pentru femea care are la fire în timpulă 33 ăile despărțirei ei, și pentru oră-cine ce pătimesce de curgere, fie bărbatū seă ^v femeă; și ^w pentru bărbatulă, care se va culca cu femeă necurată.

Legea pentru ăiila cea mare de espiare din fiecare ană.

SI Iehova vorbi lui Moisi după ^x mórtea 16 celoră două fii ai lui Aaronă, cândă ei se apropiară de Iehova și muriră; Și Iehova 2

^b Cap. 11. 25. & 17. 15.
^c Cap. 6. 28. & 11. 22, 23.
^d Vers. 28.

Cap. 14. 8.
^e Cap. 14. 22, 23.
^f Cap. 14. 30, 31.

^g Cap. 14. 19. 31.
^h Cap. 22. 4.
Deut. 22. 10.
ⁱ 1 Sam. 21. 4.

^j Cap. 12. 2.
^k Vide cap. 20. 18.
^l Mat. 9. 20.
Marc. 5. 25.

Luc. 8. 43.
^m Vers. 18.
ⁿ Cap. 11. 47.
Deut. 24. 8.
Ezec. 44. 28.

^o Num. 5. 3. & 19. 13, 20.
Ezec. 5. 11. & 25. 38.

^p Vers. 2.
^q Vers. 16.
^r Vers. 19.
^s Vers. 25.

^t Vers. 24.
—
Capitulă 16.
^u Cap. 10. 1, 2.

dise lui Moisi: Vorbesce lui Aaronū, fratele teū, ca să nu ^bintre ori-cândū in sanctuarū, in lă-intru de perdēua d'inaintea propițiatorului, care *este* preste chivotū, ca să nu móră; că ^ceū mē voiū arēta in nūorū de-asupra
 3 propițiatorului. Cu aceste să ^dintre Aaronū in sanctuarū: ^eCu unū vițelū dreptū sacrificiū pentru păcatū, și cu unū berbecu dreptū
 4 olocaustū. Cu ^ftunică sacră de inū să se îmbrace, punēdu-și pulpanele de inū pe corpulū seū, și să se incingă cu cingētoarea de inū, și *pe capū* să-și lege mitra de inū; vestminte sacre *sunt* aceste; și elū corpulū seū ^gsă-lū spăle cu apă, și să se îmbrace cu d'insele. ^hȘi de la comunitatea fiilorū lui Israelū să iee dūoi čiapi spre sacrificiū pentru păcatū, și unū berbecu spre olocaustū.
 6 Și Aaronū să aducă vițelulū sacrificiulū pentru păcatū, care *este* pentru sine, și să ⁱfacă espiare pentru sine și pentru casa
 7 sa. Și să iee pre cei dūoi čiapi, și să-i pună să stee inaintea lui Iehova, la ușa cortului întrunirei. Și Aaronū să arunce sorți pentru cei dūoi čiapi: unū sortū pentru Iehova, și celū-l-altū sortū pentru čiapulū de
 9 trāmesū. Și Aaronū să aducă čiapulū, pe care a cădūtū sortulū lui Iehova, și să-lū pregătēscă ca sacrificiū pentru păcatū. Și čiapulū, pe care a cădūtū sortulū, ca să fie čiapulū de trāmesū, să se pună viū inaintea lui Iehova, spre a face ^jespiare printr'insulū, și spre a-lū trāmete ca čiapulū de trāmesū in pustiiū.
 11 Și Aaronū să aducă vițelulū celū de sacrificiū pentru păcatū, celū pentru d'insulū, și să ^kfacă espiare pentru sine și pentru casa sa, și să junghie vițelulū de sacrificiū
 12 pentru păcatū, celū pentru d'insulū; Și luāndū ^lcățueā plină de cărbuni aprinși de pe altarulū de d'inaintea lui Iehova, și amindūoē mānele pline de ^mtēmāia aromatică mēnuntā, *pre acestea* să le aducă in lă-intrulū
 13 perdelei. ⁿȘi tēmāia să o pună pe focū inaintea lui Iehova, ca nūorulū acelei tēmāie să acopere ^opropițiatorulū carele *este* deasupra
 14 chivotulū mărturiei, ca să nu móră; Și ^pluāndū elū din sângele vițelulū, să ^qstropēscă cu degetulū seū inaintea propițiatorului cătră resăritū; de șapte ori să stropēscă inaintea propițiatorului din sânge cu degetulū seū.
 15 ^rȘi să junghie čiapulū de sacrificiū pentru

păcatū, celū pentru poporū, și sângele lui să-lū aducă in ^slă-intrulū perdelei; Și să ^tfacă cu sângele lui dupre cumū a făcutū cu sângele vițelulū, stropindū cu elū spre propițiatorū și inaintea propițiatorului: Și să ^u16
^vfacă elū espiare pentru sanctuarū, *curățindu-lū* de necurățiile fiilorū lui Israelū și de nedreptățile lorū in tōte pēcatele lorū; așa să ^wfacă și cu cortulū întrunirei, carele stă
 17 între ei, in međiloculū necurăției lorū. ^xȘi nici unū omū să nu fie in cortulū întrunirei, cândū va intra elū in sanctuarū spre a face espiare, până ce nu va eși și nu va fi
 18 făcutū elū espiare pentru sine și casa sa și pentru tōtā adunarea lui Israelū. Și să ^y18
 19 ^zēsă la altarū inaintea lui Iehova, ca să ^{aa}facă espiare pentru acela, și luāndū din sângele vițelulū și din sângele čiapulū, să-lū
 20 pună pe cōrnele altarului jurū imprejurū; Și să stropēscă preste d'insulū din sânge
 21 cu degetul seū șapte ori, și ^{ab}astū-feliū ^{ac}să-lū curățe, și să-lū sântēscă pre elū de necurățiile fiilorū lui Israelū.

Și sfârșindū elū facerea de ^{ad}espiare a 20
 sanctuarului, a cortului întrunirei și a altarului, să aducă čiapulū celū viū: Și A- 21
 aronū să-și pună amindūoē mānele lui pe capulū čiapulū celui viū, și să mărturisēscă preste d'insulū tōte nedreptățile fiilorū lui Israelū și tōte călcările lorū de lege intru
 22 tōte pēcatele lorū; și ^{ae}punēdu-le pre aceste pe capulū čiapulū, *pre acesta* să-lū trāmetā prin omū anume in pustiiū; Ca acelū čiapū
 23 să ^{af}iee pe sine tōte nedreptățile lorū, și să le ducă in pāmēntū nelocuitū; și acela să lase să se ducă čiapulū in pustiiū.

Și Aaronū să intre in cortulū întrunirei, 23
 24 ^{ag}și să se desbrace de vestmintele sale de inū, cu cari se îmbrăcase, cândū a fostū intratū in sanctuarū, și să le lase acolo; Și să-și spăle corpulū seū cu apă intr'unū
 25 locū sântū, și să se îmbrace cu vestmintele sale; apoi să ^{ah}ēsă afarā și să ^{ai}sacrifice olocaustulū seū și olocaustulū poporului, și să
 26 facă espiare pentru sine și pentru poporū. Și ^{aj}grāsimea sacrificiului pentru păcatū să o
 27 facă să fumege pe altarū.

Și acela, care a lāsātū să se ducă čiapulū de trāmesū, să-și spăle vestmintele sale, și să-și ^{ak}scalde corpulū seū in apă, și
 28 dup'aceea să intre in tabēră. ^{al}Și vițelulū celū de sacrificiū pentru păcatū, și čiapulū celū

^b Esod. 30. 10.
 Cap. 23. 27.
 Ebr. 9. 7. &
 10. 19.
^c Esod. 25. 22.
 & 40. 34.
 1 Reg. 8. 10,
 11, 13.
^d Ebr. 9. 7, 12,
 24, 25.

^e Cap. 4. 3.
^f Esod. 28. 39,
 43, 46.
^g Cap. 6. 10.
 Esec. 44. 17,
 18.
^h Esod. 30. 20.
 Cap. 8. 6, 7.
ⁱ Vide cap. 4.
 14.

Num. 29. 11.
 2 Cron. 29. 21.
 Eze. 6. 17.
 Eze. 45. 22,
 23.
^j Cap. 9. 7.
 Ebr. 5. 2. &
 7. 27, 28. &
 9. 7.
^k 1 Ioan. 2. 2.

^k Cap. 10. 1.
 Num. 16. 18,
 46.
 Apoc. 8. 5.
^l Esod. 30. 34.
 Esod. 30. 1,
 7, 8.
 Num. 16. 7, 18,
 46.
 Apoc. 8. 3, 4.

ⁿ Esod. 25. 21.
^o Cap. 4. 5.
 Ebr. 9. 13, 25.
 & 10. 4.
^p Cap. 4. 6.
^q Ebr. 2. 17. &
 5. 2. & 9. 7,
 28.
^r Vers. 2.
 Ebr. 6. 19. &

9. 3, 7, 12.
^s Vide Esod. 29.
 36.
 Eze. 45. 18.
 Ebr. 9. 22, 23.
^t Vide Esod. 34.
 3.
 Luc. 1. 10.
^u Esod. 30. 10.

Cap. 4. 7, 18.
 Ebr. 9. 22, 23.
^v Eze. 43. 20.
^x Vers. 16.
 Eze. 45. 20.
^y Isa. 53. 6.
^z Isa. 53. 11, 12.
 Ioan. 1. 29.
 Ebr. 9. 28.

1 Pet. 2. 24.
^a Eze. 22. 14. &
 44. 19.
^b Vers. 3, 5.
^c Cap. 4. 10.
^d Cap. 15. 5.
^e Cap. 4. 12, 21.
 & 6. 30.
 Ebr. 13. 11.

pentru păcat, a căror sânger s'a adus în sanctuar spre a face espiare, să se scotă afară din tabără, și să se ardă cu foc: pe-
28 ile lor, carnea lor și balega lor. Și celui ce va arde aceste să-și spale vestmintele sale, și să-și scalde corpul se în apă, și după aceea să intre în tabără.

29 Și *acesta* să fie voia lege perpetuă: în luna a șaptea, a deaia *zi* a lunii, să vi amăriți sufletele vâstre, și nici un lucru să nu faceți, nici moscénul nici străinul carele petrece între voi. Că în ziua *acesta* se va face espiare pentru voi, spre a vă curăți de toate păcatele vâstre, *ca* voi curăți să fiți înaintea lui Iehova. ^a Sabat de repaus să fie voia *acesta*, în care să vi amăriți sufletele vâstre. Lege perpetuă să fie *acesta*! ⁱ *Acetă* espiare să o facă acel preot, care se va unge și se va ^j consacra spre a preui în locul părintelui său, după ce ^k el se va fi îmbrăcat cu vestmintele cele de în, cu vestmintele sacre. Și ^l să facă espiare pentru sântul sanctuar și pentru cortul întrunirii, și pentru altar să facă el espiare, și pentru preui și pentru
34 totu poporul *acestei* adunări. ^m Și *acesta* să fie voia lege perpetuă, ca să se facă espiare pentru fiii lui Israel pentru toate păcatele lor, ⁿ odată în totu anul.

Și Aaron făcu așa, după cum ordina-se Iehova lui Moisi.

Ordin ca sacrificiile să se aducă numai la cort; măncarea sângelui oprită.

17 SI Iehova vorbi lui Moisi, dicându: Vor-
2 besce lui Aaron și fiilor lui, și tuturor fiilor lui Israel, și *zi* lor: Acesta este cuvântul, ce-lu ordina Iehova, dicându:
3 Ori-cine din casa lui Israel va ^a junghia în tabără boi său mnelu său capră, său va
4 junghie afară de tabără, ^b Și nu-lu va duce la ușa cortului întrunirii, spre a-lu aduce daru lui Iehova înaintea locașului lui Iehova, sângele acesta se va socoti omului ca sânge versat, și ^c stérpi-se-va omul acela din poporul său: Pentru-ca fiii lui Israel să aducă sacrificiile lor, pre ^d cari le sacrifică ei pe câmpuri, pre acele să le aducă înaintea lui Iehova, la ușa cortului întrunirii, la preot, și să le sacrifice

lui Iehova *ca* sacrificii de bucurie. Și pre-
utulu să ^e stropescă sângele *acelora* preste
altarul lui Iehova la ușa cortului întruni-
rei, și grăsimea lor să se ^f facă să fumege
intru miros plăcut lui Iehova. Și ei să
7 nu mai sacrifice sacrificiile lor ^g demonilor,
cu cari au ^h trăit întru desfrânări; lege per-
petuă să fie *acesta* lor în generațiunile lor.

Și tu să *dic* lor: Totu omul din ca-
sa lui Israel, său d'între cei străini ce lo-
cuesc între voi, ⁱ care aduce olocaustu său
altu sacrificiu; Și ^j nu-lu aduce la ușa cor-
tului întrunirii, spre a-lu sacrifica lui Iehova,
stérpi-se-va omul acela din poporul său.

^k Și totu omul din casa lui Israel, său
d'între cei străini ce locuesc între voi, ca-
re va mânca veri-ce sânge, ^l opune-voia fă-
cea contra aceluia, care va fi măncatu sân-
ge, și stérpi-lu voia din poporul său. ^m Căci
11 viața corpului în sânge *este*, și eu pre el
l'am dat voia, *ca să-lu puneți* pe altar,
ⁿ spre a face espiare pentru sufletele vâstre;
^o căci sângele *este*, prin care se face espiare
pentru suflet. Dreptu *aceea* am ^p disu fii-
lor lui Israel: D'între voi nimenea să nu
mânance sânge, nici străinul ce locuesce
între voi să nu mânance sânge.

Și totu omul d'între fiii lui Israel său din-
tre străini cari locuesc între voi, care ^q vė-
nându prinde fėră său pasere care se mănă-
că; sângele *acelei* să-lu ^r scurgă, și să-lu ^s aco-
pere cu țerănă. ^t Că sufletul fie-cărui corp
14 în sângele lui *este*; viața *lu este*; pentru-a-
ceea am ^u disu fiilor lui Israel: Sângele
din nici un corp să nu mâncați, că *viața*
a totu corpul *este* sângele lui; Totu cel
ce-lu va mânca stérpi-se-va.

^v Și totu insul, care va mânca mortăciu-
15 ne său stăciatură de fere, fie acela moscén,
fie străin, ^w să-și spale vestmintele sale, și
^x să se scalde în apă, și necurat să fie pă-
nă sėră; și atunci curat va fi. Și dacă nu
16 și va spala *vestmintele sale*, și corpul său
nu-lu va scaldă, ^y va purta fără-de-legea sa.

Insoțirile nelegiuite și postele rele oprite.

SI Iehova vorbi lui Moisi, dicându: Vor-
18 besce fiilor lui Israel, și *zi* lor: ^a Eu
2 sântu Iehova Dumnezeuul vostru. ^b După
3 datinele din pământul Egiptului, unde ați

f Esod. 30. 10. Cap. 23. 27. Num. 29. 7. Isa. 58. 3. 5. Dan. 10. 3. 12. Ps. 51. 2. Ier. 33. 8. Efec. 5. 26. Ebr. 9. 13. 14. & 10. 1. 2. I Ioan. 1. 7. 9. Cap. 23. 32. Cap. 4. 3. 5. 16.	j Esod. 29. 29. 30. Num. 20. 26. 28. k Vers. 4. l Vers. 6. 16, 17. 18. 24. m Cap. 23. 31. Num. 29. 7. n Esod. 30. 10. Ebr. 9. 7. 25. Cap. 17. o Deut. 12. 5,	15. 31. b Deut. 12. 5, 6. 13. 14. c Fac. 17. 14. d Fac. 21. 33. & 22. 2. & 31. 54. Deut. 12. 2. 1 Reg. 14. 23. 2 Reg. 16. 4. & 17. 10. 2 Cron. 28. 4. Esod. 20. 28. & 22. 9.	e Cap. 3. 2. f Esod. 29. 18. Cap. 5. 5, 11. 16. & 4. 31. Num. 18. 17. g Deut. 32. 17. 2 Cron. 11. 15. Ps. 106. 37. 1 Cor. 10. 20. Apoc. 9. 20. h Esod. 34. 15. Cap. 20. 5. Deut. 31. 16. Esod. 23. 8.	i Cap. 1. 2. 3. j Vers. 4. k Fac. 9. 4. Cap. 3. 17. & 7. 26, 27. & 19. 26. Deut. 12. 16. 23. & 15. 23. 1 Sam. 14. 33. Esod. 44. 7. l Cap. 20. 3, 5. 6. & 26. 17. Ier. 44. 11. Esod. 14. 8. &	15. 7. m Vers. 14. n Mat. 26. 28. Marc. 14. 24. Rom. 3. 25. & 5. 9. Efec. 1. 7. Col. 1. 14. 20. Ebr. 13. 12. 1 Pet. 1. 2. 1 Ioan. 1. 7. Apoc. 1. 5. o Ebr. 9. 22. p Cap. 7. 26.	q Deut. 12. 16. 24. & 15. 23. r Esod. 24. 7. s Vers. 11, 12. t Fac. 9. 4. Deut. 12. 23. u Esod. 22. 31. Cap. 22. 8. Deut. 14. 21. Esod. 4. 14. & 44. 31. v Cap. 11. 25. w Cap. 15. 5. x Cap. 5. 1. &	7. 18. & 19. 8. Num. 19. 20. — Cap. 18. a Vers. 4. Esod. 4. 7. Cap. 11. 44. & 19. 4, 10, 34. & 20. 7. Esod. 20. 5, 7. 19. 20. b Esod. 20. 7, 8. & 23. 8.
--	--	---	--	---	--	---	--

locuită, să nu faceți; și *dupre datinele pământului Canaan, întru care pre voi ve voi aduce, să nu faceți; și dupre legile lor

4 să nu âmblați. *Ci* *judecățile mele să le faceți, și legile mele să le păziți, âmbland întru ele: *Eū sunt Iehova Dumneḡeulū vostru.* Păziți deci legile mele, și judecățile mele; pre *cari de le va face omulū, viū va fi intrînsele: *⁊ Eū sunt Iehova.*

6 Omū să nu se apropie de nici o rudeniă aprōpe a sa, ca să-î descopere golicīunea ei: *Eū sunt Iehova!* *Golicīunea părintelui teū, și golicīunea mumei tale, să nu o descoperi; mumă *ți este; să nu descoperi golicīunea ei. *Golicīunea femeii părintelui teū să nu o descoperi; golicīunea părintelui teū este. *Golicīunea surorii tale, fiica părintelui teū, seū fiica mumei tale, *⁊ie* născută in casă seū afară din casă, golicīunea ei să nu o descoperi. Golicīunea fetei fiului teū seū a fetei fiicei tale, golicīunea lorū să nu o descoperi; că golicīunea ta este. Golicīunea fetei femeii părintelui teū născută din părintele teū, soră *ți este, golicīunea ei să nu o descoperi. *Golicīunea surorii părintelui teū să nu o descoperi, ea este rudă părintelui teū. Golicīunea surorii mumei tale să nu o descoperi; că ea este rudă mumei tale. *Golicīunea fratelui părintelui teū să nu o descoperi; de femea lui să nu te apropii. *Ea este mătușa ta. Golicīunea surorii tale să nu o descoperi, femeă fiului teū este; golicīunea ei să nu o descoperi.

16 *Golicīunea femeii fratelui teū să nu o descoperi; golicīunea fratelui teū este. *Golicīunea vre-unei femeii și fiicei ei să nu o descoperi; pre fiica fiului ei, și pre fiica fiicei ei să nu le ieși, ca să li descoperi golicīunea lorū; rude *sunt*; acēsta-î desfrēnare. Și femeă pe lūngă-sora ei să nu ieși, *pentru a o amări, descoperindū golicīunea ei, fiindū ea in viēță.

19 *Și de femeă in despărțirea necurăteniei ei, să nu te apropii, ca să-î descoperi golicīunea ei. Și *cu femea aprōpelui teū să nu te impreună, întinându-te cu d'însa. Și din semînța ta să nu *treci lui *Molocū, și să nu *profanezi numele Dumneḡeului teū: *Eū sunt Iehova.* *Și cu bărbatū să nu te im-

preună ca cu femeă; uriciune este. *Și nici 23 unei vite să nu dai culcarea ta, ca să te intinezi cu ea; și femeă cu dobitocū să nu desfrēneze; *amestecătură este.

*Cu nici una dintr'aceste să nu vē inti- 24 nați, că *prin tōte aceste s'au intinatu națiunile, pre cari eū le alungū de d'inaintea voastră. Și *pământulū s'a întinatu, și *eū fără-de-legea lui o pedepsescū, și pământulū *versă pre locuitorii lui. *Deci păziți legile 26 mele și judecățele mele, și să nu faceți nici una din aceste uriciuni, nici moscēnulū nici străinulū ce petrece între voi. Că tōte a- 27 ceste uriciuni le făcură ômenii pământului acestuia, cari au fostū inaintea voastră; și s'a întinatu pământulū: Ca *pământulū să 28 nu vē verse și pre voi, cândū *lū veți intina pre elū, dupre cumū versău națiunile cele înainte de voi. Că verī-cine va face vre- 29 una din aceste uriciuni, sufletulū acela, care va face acēsta stērpi-se-va din poporulū seū. Păziți dară cele ce v'amū ordinatū eū 30 să păziți, *ca să nu faceți nici una dintr'acele datini uriciōse, cari au fostū făcute înainte de voi, și *să nu vē întinați cu d'insele: *⁊ Eū sunt Iehova Dumneḡeulū vostru.*

Feliurite legi.

SI Iehova vorbi lui Moisi, ḡicēndū: Vor- 19 besce cătră tōtă comunitatea filorū lui 2 Israelū, și ḡi lorū: *Fiți sânti, că eū Iehova Dumneḡeulū vostru *sunt* sânti.

*Fie-care să cinstescă pre muma sa și 3 pre părintele seū; și *sabatele mele să le păziți; eū *sunt* Iehova Dumneḡeulū vostru.

*Să nu vē întorceți la idoli, și *ḡei tur- 4 nați să nu vi faceți voui, că eū *sunt* Iehova Dumneḡeulū vostru.

*Și cândū sacrificați lui Iehova sacrificiū 5 de bucuriă, sacrificați-lū cu bună voia. In care ḡi *lū veți sacrifica, totū intr'acea ḡi să-lū mâncați, și a dūoa ḡi; și ce va rămāne până a treia ḡi, aceea cu focū să se ardă. Și dacă dintr'acela va mânca cine- 7 va a treia-ḡi, aceea uriciune este; nu va fi bine-plăcutū. Și verī-cine *lū va mânca va 8 purta fără-de-legea sa; că lucru sântitū lui Iehova a profanatū, și stērpi-se-va acelū sufletū din poporulū seū.

o Esod. 23. 24.	h Fac. 49. 4.	m Cap. 20. 21.	32.	20. 3. & 21. 6.	Marc. 7. 21,	8. 13. & 9. 9.	Capitū 19.
Cap. 20. 23.	Cap. 20. 11.	Mat. 14. 4.	Mal. 3. 5.	& 22. 2, 32.	22. 23.	c Vers. 28.	a Cap. 11. 44. &
Deut. 13. 4.	Deut. 22. 30.	Vede Deut. 25.	Mat. 5. 27.	Ezec. 36. 20,	1 Cor. 3. 17.	d Vers. 5. 30.	20. 7. 26.
30, 31.	& 27. 30.	5.	Rom. 2. 22.	etc.	z Cap. 20. 23.	Cap. 20. 22,	1 Pot. 1. 16.
d Deut. 4. 1, 2.	Ezec. 22. 10.	Mat. 22. 24.	1 Cor. 6. 9.	Mal. 1. 12.	Deut. 18. 19.	e Cap. 20. 22.	b Esod. 20. 12.
& 6. 1.	Amos. 2. 7.	Marc. 12. 19.	Ebr. 13. 4.	u Cap. 20. 13.	a Num. 35. 34.	ier. 9. 19.	c Esod. 20. 8. &
Ezec. 20. 19.	1 Cor. 5. 1.	n Cap. 20. 14.	9 Reg. 16. 3. &	Rom. 1. 27.	16. 18.	Ezec. 36. 13,	31. 13.
e Esod. 20. 11,	2 Sam. 13. 12.	o 1 Sam. 1. 6, 8.	21. 6. & 23. 10.	1. Cor. 6. 9.	1 Tim. 1. 10.	17.	d Esod. 20. 4.
13, 21.	Ezec. 22. 11.	p Cap. 20. 18.	ier. 19. 5.	v Cap. 20. 15.	b Fa. 30. 32.	f Vers. 3. 26.	Cap. 26. 1.
Luc. 10. 28.	j Cap. 20. 19.	q Cap. 20. 10.	Ezec. 20. 31.	16.	Isa. 26. 21.	Cap. 20. 23.	1 Cor. 10. 14.
Rom. 10. 5.	k Cap. 20. 20.	r Esod. 20. 14.	& 23. 37, 39.	Esod. 22. 19.	ier. 5. 9, 29.	Deut. 18. 9.	1 Ioan. 5. 21.
Gal. 3. 12.	l Fac. 38. 18,	s Deut. 5. 18. &	1 Reg. 11. 7,	z Cap. 20. 12.	& 9. 9. & 14.	g Vers. 24.	e Esod. 34. 17.
f Esod. 6. 2, 6,	26.	22. 22.	33.	y Vers. 30.	10. & 23. 2.	h Vers. 2, 4.	Deut. 27. 15.
29.	Cap. 20. 12.	Prov. 6. 29,	Fapt. 7. 43.	Mat. 15. 18,	Osea 2. 13. &	—	f Cap. 7. 16.
g Cap. 20. 11.	Ezec. 22. 11.		Cap. 19. 12. &	19, 20.			

9 Și când vă veți secera voi semănăturile pământului vostru, să nu secerați de totu laturile țărânelor tale, nici spicele cele căzute din secerișul tău să nu aduni. Și în viața strugurii să nu stringi, și bobecele cele căzute să nu le culegi în viața ta; sara-cului și străinului să le lași pre acele: Eu sunt Iehova Dumnezeuul vostru.

11 Să nu furați, nici să nu mințiți, nici să nu încelați unul pre aproapele său. Și să nu jurați strîmb întru numele meu, și să nu profanezi numele Dumnezeului tău: Eu sunt Iehova. Pre aproapele tău să nu-l asupresci, nici să-l despoți; și simbria năimitului să nu rămână preste nopți la tine până demăneată.

14 Pre cel surd să nu-l vorbești de rău, și în calea orbului să nu pui pedică; ci ume-te de Dumnezeuul tău: Eu sunt Iehova.

15 Să nu faceți nedreptate la judecată: să nu cauți la fața celui sarac, nici să te sfîșești de fața celui mare; după dreptate să judeci pre aproapele tău.

16 Să nu porți vorbe de rău în poporul tău, și să nu te rădicie asupra sângelui aproapele tău: Eu sunt Iehova.

17 Să nu urăști pre fratele tău întru anima ta; ci să muștri pre aproapele tău, ca să nu porți păcat pentru d'insul. Și să nu fii resbunător, și mânia să nu țină asupra fiilor poporului tău; ci iubesc pre aproapele tău ca pre tine însuși: Eu sunt Iehova. Legile mele să le păziți.

Vitele tale din două soiuri deosebite să nu le lași a se împerechia; și în țărâna ta să nu sîmeni deosebite soiuri de semînță; și vestimentul din două soiuri de fire, de lână și de in, să nu pui pe tine.

20 Și dacă vre-un bărbat se va culca cu femeie, și acesta va fi sclavă păzită a unui bărbat, și ea nu s'a rescumpărat, nici libertate i s'a dat; amînduoi să se bîciuească; dară să nu se omore, pentru că ea n'a fost liberă. Și el să aducă sacrificiul său pentru vină lui Iehova la ușa cortului întrunirii, un berbec drept sacrificiu pentru

22 vină; și preutul, prin acela berbec de sacrificiu pentru vină, să facă espiare pentru

d'insul înaintea lui Iehova, pentru păcatul lui ce l'a făcut; și-i se va erta lui păcatul ce l'a făcut.

23 Și când vă veți intra în țară, și veți sădi ori-ce pom, veți socoti prepuț rîdă lor; trei ani să vi fie voui necircumcisă; să nu se mănânce din ea; Și în anul al patrulea rîdă lor va fi lucru sântu, întru lauda lui Iehova. Și în anul al cincilea să măncați rîdă lor, înmulțind produsele lor între voi: Eu sunt Iehova Dumnezeuul vostru.

26 Să nu mâncați nimicu cu sânge; și în ghicitorii după vîrcolaci și după nouri să nu vă amestecați. Marginile pîrului capului vostru să nu le tăiați rotund, și colțurile barbei tale să nu le strici; Și tăieri în corpul vostru pentru vre-un mort să nu vi faceți, și scrisori sîpate să nu vi faceți asupra voastră! Eu sunt Iehova.

29 Să nu profanezi pre fica ta, dându-o pre ea a fi meretrice, ca pământul să nu se necurătescă, și să nu se împle pământul de desfrenare.

30 Sabatele mele să le păziți, și sanctuarul meu să-l cinstiți: Eu sunt Iehova.

31 La necromanți să nu mergeți, nici pre magi să nu-i întrebați; ca să nu vă întinați cu d'înșii: Eu sunt Iehova Dumnezeuul vostru.

32 D'înaintea pîrului cărunț te scolă, și fața celui bătrân o onorează, și de Dumnezeuul tău teme-te: Eu sunt Iehova.

33 Și dacă vr'un străin va petrece la tine în pământul vostru, pre el să nu asupriți. Ca și moscénul d'între voi să vi fie voui cel străin, carele petrece între voi; și să-l iubesci ca pre tine însuși; că străin ai fost și voi în pământul Egiptului: Eu sunt Iehova, Dumnezeuul vostru.

35 Să nu faceți nedreptate la judecată, în linii, în cumpene și în măsuri. Cumpene drepte, petre drepte, eșă dreptă și hin drept să aveți: Eu sunt Iehova Dumnezeuul vostru, care v'am scos pre voi din pământul Egiptului. Pentru aceea să păziți toate legile mele, și toate judecățele mele, și să le faceți pre ele: Eu sunt Iehova.

20 Și Iehova vorbi lui Moisi, dicîndu: Să spune și fiilor lui Israel: De va fi 2

9 Cap. 23. 22.
Deut. 24. 19,
20, 21.
Rut 2. 15, 16.
A Esod. 20. 15.
& 22. 1, 7,
10—12.
Deut. 5. 19.
i Cap. 6. 2.
Efas. 4. 25.
Col. 3. 9.
j Esod. 20. 7.
Cap. 6. 3.
Deut. 5. 11.
Mat. 5. 23.
Iac. 5. 12.

k Cap. 18. 21.
i Marc. 10. 19.
1 Thes. 4. 6.
m Deut. 24. 14,
15.
Mal. 3. 5.
n Deut. 27. 18.
Rom. 14. 13.
o Vers. 32.
Fac. 42. 18.
Cap. 25. 17.
Eccl. 5. 7.
1 Pet. 2. 17.
p Esod. 23. 2, 3.
Deut. 1. 17. &
16. 19. & 27.

19.
Ps. 82. 2.
Prov. 24. 23.
Iac. 2. 9.
q Esod. 23. 1.
Ps. 15. 3. &
50. 20.
Prov. 11. 13.
& 20. 19.
Ezec. 22. 9.
r Esod. 23. 1, 7.
1 Reg. 21. 13.
Mat. 26. 60.
61. & 27. 4.
s 1 Ioan 2. 9,
11. & 3. 15.

t Mat. 18. 15.
Luc. 17. 3.
Gal. 6. 1.
Efas. 5. 11.
1 Tim. 5. 20.
2 Tim. 4. 2.
Tit. 1. 13. &
2. 15.
u 2 Sam. 13. 22.
Prov. 20. 22.
Rom. 12. 17,
19.
Gal. 5. 20.
Efas. 4. 31.
Iac. 5. 9.
1 Pet. 2. 1.

v Mat. 5. 43. &
32. 39.
Rom. 13. 9.
Gal. 5. 14.
Iac. 2. 8.
z Deut. 22. 9,
10.
y Deut. 22. 11.
z Cap. 5. 15. &
6. 6.
a Deut. 12. 17,
18.
Prov. 3. 9.
b Cap. 17. 10,
etc.
Deut. 12. 23.

c Deut. 18. 10,
11, 14.
1 Sam. 15. 23.
2 Reg. 17. 17.
& 21. 6.
2 Cron. 33. 6.
Mal. 3. 5.
d Cap. 21. 5.
Isa. 15. 2.
Ier. 9. 26. &
48. 37.
e Cap. 21. 5.
Deut. 14. 1.
Ier. 16. 6. &
48. 37.
f Deut. 20. 17.

g Vers. 3.
Cap. 26. 2.
h Eccl. 5. 1.
i Esod. 22. 18.
& 21. 6.
Cap. 20. 6, 27.
Deut. 18. 10.
1 Sam. 26. 7.
1 Cron. 10. 13.
Isa. 8. 19.
Fapt. 16. 16.
j Prov. 20. 29.
1 Tim. 5. 1.
k Vers. 14.
l Esod. 22. 21.
& 23. 9.
m Esod. 12. 48.

49.
n Deut. 10. 19.
o Vers. 15.
p Deut. 25. 18,
15.
Prov. 11. 1. &
16. 11. & 20.
10.
q Cap. 18. 4, 5.
Deut. 4. 5, 6.
& 5. 1. & 6.
25.
Capitlu 20.
a Cap. 18.

^b cine-va d'între fiii lui Israelū, seū d'între străini cari locuescū in Israelū, care sã deede din semînta sa lui Molochū, acela sã se omóre, poporul pãmîntului sã-lū ucidã cu petre. ³ Și ^c eū voiū pune fața mea împotriva omului aceluia, și-lū voiū perde pre elū din poporul seū; cã a datū din semînta sa lui Molochū, ca sã ^dintineze sanctuarului meū, și ⁴ sã ^eintineze numele celū sãntū alū meu. Și dacã poporul pãmîntului va inchide ochii pentru asemenea omū, cãndū va da semînta sa lui Molochū, și nu-lū va ^fomorî, ⁵ Eū voiū pune fața mea împotriva aceluī omū și ^gimpotriva nẽmului seū, și-lū voiū perde din poporul seū, pre ei și pre toți aceia cari vorū ^hdesfrẽna dupã Molochū. Și ⁱtotū sufletulū care se va duce la necromanți și la magi, spre a desfrẽna cu ei; pune-voiū fața mea, împotriva aceluī sufletū, și-lū voiū perde din poporul seū. ^k Voi darã sãntiți-vẽ, și fiți sãnti, cã eū ^lsunt Iehova Dumneđeulū vostru. ^m Și pãziți legile mele și le faceți; ⁿ Eū ^osunt Iehova carele vẽ sãntesc pre voi. ^p Cã totū omulū, carele va blẽstema pre pãrintele seū seū pre muma sa, sã se omóre; a blãstematū elū pre pãrintele seū seū pre muma sa: ^q sãngele lui asupra lui. ^r Celū ce va comite adulteriū cu femea altuia; acela carele va comite adulteriū cu femea aprõpelui seū, sã se omóre și bãrbatulū adulterū și femea adulterã. ^s Celū-ce se va culca cu femea pãrintelui seū, și golicîunea pãrintelui seū va descoperi, aminduoī sã se omóre; sãngele lorū asupra lorū. ^t Și de se va culca care-va cu nora sa, aminduoī sã se omóre, ^u mestecãturã aū fãcutū; sãngele lorū asupra lorū. ^v Și dacã unū bãrbatū se va impreuna cu bãrbatū, precumū se culcã cu femeã, aminduoī uriciune aū fãcutū; sã se omóre; sãngele lorū asupra lorū. ^w Dacã cine-va va lua femeã și cu d'insa și pre muma ei impreunã; desfrẽnare este acestã; cu focū sã se ardã și elū și ei, pentru ca desfrẽnare între voi sã nu fie. ^x Dacã care-va se va impreuna cu vitã, acela sã se omóre, și vita sã o ucideti. Și dacã care-va femeã se va apropia de vre-o vitã, ca sã se impreune cu d'insa, sã ucidī și pre femeã, și vita sã se omóre; sãngele lorū asupra lorū.

^y Și dacã care-va va lua pre sorã-sa: pre 17 fîca pãrintelui seū, seū pre fîca mumei sale, și-i va vedea golicîunea ei, și ea va vedẽ golicîunea lui; iubire nebunã este; aminduoī sã se omóre inaintea ochilorū filorū poporului lorū; elū a descoperitū golicîunea surorei sale, și fãrã-de-legea sa o va purta. ^z Și dacã 18 care-va bãrbatū se va culca cu femea ce va avea la fire, și-i va descoperi golicîunea ei, isvorulū ei lū descopere, și ea 'și desvẽlesce isvorulū sãngelui ei; și aminduoī stẽrpi-se-vorū din međilocolū poporului lorū.

^{aa} Și golicîunea surorei mumei tale și a 19 surorei pãrintelui teū sã nu o descoperi, cã ^{ab} acela descopere pre ruda sa; aminduoī vorū purta fãrã-de-legea lorū. ^{ac} Celū ce se va culca cu femea unchiului seū, acela descopere golicîunea unchiului seū, și vorū purta fãrã-de-legea lorū: fãrã copii vorū muri! ^{ad} Și de 21 va lua care-va pre femea fratelui seū, fãptã necuratã este, golicîunea fratelui seū a descoperitū; fãrã de copii vorū fi!

^{ae} Pãziți deci tôte ^{af} legile mele, și tôte ju- 22 decãțele mele, și le faceți, ca sã nu vẽ ^{ag} verse pãmîntulū, in care vẽ ducū ca sã-lū locuiți. ^{ah} Și sã nu amblați dupre datinele poporilorū acestora, pre cari amū sã le alungū de d'inaintea vóstrã; cã tôte aceste le-aū fãcutū ele, și ^{ai} pentru aceea le-amū uritū. Și 24 amū ^{aj} đisū voi: Voi veți mosceni pãmîntulū lorū, și eū lū voiū da voiū intru moscenire, pãmîntū in carele curge lapte și miere: Eū ^{ak} sunt Iehova Dumneđeulū vostru, ^{al} carele v'amū despãrțitū pre voi de alte popóre.

^{am} Deci despãrțiți vitele curate de cele ne- 25 curate; și pãserile necurate de cele curate; și ^{an} sã nu vî faceți urite sufletele vóstre, ^{ao} mãncãndū vite seū pãseri seū alte tẽrẽtore, ce se tẽrescū pe pãmîntū, pre cari eū vî le-amū despãrțitū, ca sã vî fie necurate. Și voi sã 26 fiți mie sãnti, cã ^{ap} eū Iehova ^{aq} sunt sãntū, și ^{ar} v'amū despãrțitū pre voi de alte popóre, ca sã fiți ai mei.

^{as} Și bãrbatulū seū femea, carele va fi ne- 27 cromantū seū magū, acela sã se omóre, cu petre sã-lū ucideti; ^{at} sãngele lorū asupra lorū.

Legi pentru preuți și pentru sacrificii.

SI Iehova đise lui Moisi: Vorbesce preu- 21 țilorū, filorū lui Aaronū, și đî lorū: ^{au} Nimenea sã nu se spurce pentru vr'unū mortū

b Cap. 18. 21. Dout. 12. 31. & 18. 10. 2 Reg. 17. 17. & 23. 10. 2 Cron. 33. 6. Ier. 7. 31. & 32. 35. Ezec. 20. 26. 31. c Cap. 17. 10. d Exec. 5. 11. &	23. 38. 39. e Cap. 18. 21. f Dout. 17. 2. 3. 5. g Cap. 17. 10. h Esod. 30. 5. i Cap. 17. 7. j Cap. 19. 31. k Cap. 11. 44. & 18. 2. l 1 Pet. 1. 16. m Cap. 19. 37.	m Esod. 31. 13. Cap. 21. 8. Ezec. 37. 28. n Esod. 21. 17. Dout. 27. 16. Prov. 30. 20. Mat. 15. 4. o Vers. 11, 12, 13, 16, 27. p Sam. 1. 16. q Cap. 18. 20. Dout. 22. 22.	Ioan 8. 4. 5. q Cap. 18. 8. r Cap. 18. 15. s Cap. 18. 23. t Cap. 18. 22. Dout. 23. 17. Vede Fac. 19. 5. Jude. 19. 22. u Cap. 18. 17. v Dout. 27. 23. w Cap. 18. 25. Dout. 27. 21.	x Cap. 18. 9. Dout. 27. 22. Vede Fac. 20. 12. y Cap. 18. 19. Vede cap. 15. 24. z Cap. 18. 12. 13. a Cap. 18. 6. b Cap. 18. 14. c Cap. 18. 16.	d Cap. 18. 26. & 19. 37. e Cap. 18. 25. 28. f Cap. 18. 3, 24, 30. g Cap. 18. 27. Dout. 9. 5. h Esod. 3. 17. & 6. 8. i Vers. 26. Esod. 19. 5. &	33. 16. Dout. 7. 6. & 14. 2. 1 Reg. 8. 53. j Cap. 11. 47. Dout. 14. 4. k Cap. 11. 43. l Vers. 7. Cap. 19. 2. 1 Pet. 1. 16. m Vers. 24.	Tit. 2. 14. n Esod. 22. 18. Cap. 19. 31. Dout. 18. 10, 11. o Sam. 28. 7, 8. Vers. 9. — Capitul 21. a Esod. 44. 25.
---	--	---	--	--	---	--	---

- 2 in poporul său. Fără numai pentru vre-o rudă aproape a sa: pentru muma sa, și pentru părintele său, pentru fiul său, pentru 3 fiica sa, pentru fratele său; Și pentru sora sa, care este feciură și-i lungă d'insulă, și n'a fostă măritată cu bărbat; pentru aceea se pôte spurca. Elu să nu se spurce, 4 domn fiindu în poporul său, ca să nu se profaneze. ^b Ei pentru mortu să nu-și plășugescă capul, nici să-și tundă colțurile barbei lor, nici tăieturi pe corpul lor 5 să nu-și facă. Sânti să fie Dumneșului lor, și ^c să nu profaneze numele Dumneșului lor; că ei aducă sacrificiele cu focu ale lui Iehova, pânea Dumneșului lor; deci sânti să fie.
- 7 ^d Meretrice se profanată să nu-și iee de femeă, nici pre una ^e lepădată de bărbatul său să nu-și iee, că sântu este Dumneșului 8 său. De sântu să-lu aibi, că elu pânea Dumneșului teu aduce; sântu să-ți fie, ^f că eu Iehova, care ve sântesc pre voi, sânt sântu.
- 9 ^g Și feta unui preut de se va profana, făcându-se meretrice, profanează pre părintele ei; cu focu să se ardă.
- 10 ^h Și archiereul care este mai mare între frații săi, preste a căruia capu s'a turnat oleiul ungerei, și ⁱ carele s'a consacrat spre a se imbrăca cu vestimintele sacre, ^j capul să nu și-lu descopere, și vestimintele sale 11 să nu și-le rupă. ^k Și la nici un om mortu să nu intre, și pentru părintele său însuși, nici pentru muma sa, să nu se profaneze.
- 12 ^l Și din sanctuaru să nu iese, ca să nu profaneze sanctuarul Dumneșului său; că ^m cununa oleiului ungerei Dumneșului său este 13 preste d'insulă; Eu sânt Iehova. Și ⁿ femea ce o va lua, să fie feciură. Să nu iee nici veduvă, nici lepădată, nici profanată, nici meretrice; pre nici una dintr'aceste să nu iee el; ci elu să iee de femeă feciură din 14 poporul său. Și să nu-și profaneze semința sa in poporul său; că ^o eu Iehova sânt, care-lu sântesc pre elu.
- 16 17 Și Iehova vorbi lui Moisi, dicându: Vorbesce lui Aaron, dicându: Cându care-va din semința ta in generațiunile lor va 18 aducă pânea Dumneșului său. Că nici un bărbat, intru care va fi defectu, să nu se apropie; nici bărbat orbu se schiop, se 19 cu nasul turtit, se cu ^p prisos în medularile sale; Nici bărbat cu piciorul frânt,

seu cu mâna frântă. Nici cel ghebosu, 20 nici cel uscatu, nici cel cu albătă pe ochi, nici cel cu scabiū seu cu pecingine, nici cel cu ^q testiculii frânți; Nici un bărbat 21 bat din semința lui Aaron, preutul, care va avé defectu, să nu se apropie spre a ^r aduce sacrificii cu focu lui Iehova; defectu are, să nu se apropie ca să aducă pânea Dumneșului său. Din pânea Dumneșului său, 22 fie aceea din ^s cele pré sante, fie numai din ^t cele sante, să o mânânce. Dară să nu mērgă la 23 perdé, nici să se apropie de altar; că defectu are; ca ^u să nu profaneze santele mele. Că eu sânt Iehova, care-i sântesc pre ei.

Și aceste le spuse Moisi lui Aaron și 24 filorū lui și tuturorū filorū lui Israel.

SI Iehova vorbi lui Moisi, dicându: Vor- 22 besce lui Aaron și filorū lui, ca ei să 2 se ^v țină departe de lucrurile sante ale filorū lui Israel, ca ei să nu-mi ^w profaneze numele meu cel sântu in acelea pre cari ei mi le-au ^x consacrat mie: Eu sânt Iehova. Spune-li lor: In tôte generațiunile vōstre 3 totu omul din semința vōstră, care ^y fiindu necurat, se va apropia de lucrurile sacre, pre cari filii lui Israel le voru fi consacratu lui Iehova; stēpi-se-va acela de la fața mea: Eu sânt Iehova. Și verī-cine din 4 semința lui Aaron va fi leprosu, se va avé ^z curgere, din cele sante să nu mânânce, ^{aa} până ce nu se va curăți; și ^{ab} celu ce se va atinge de verī-ce necurat prin atingerea de mortu; se de unu ^{ac} bărbat, din care a cursu 5 semința de impreunare; Se ^{ad} care se va atinge de verī-unu tēretorū, prin care se face necurat; se de unu ^{ae} om, prin care se face necurat pentru verī-ce necurațenia a lui; Insulă, care se va atinge de acesta, 6 necurat să fie până sera; și să nu mânânce din cele sacre, fără numai după ce ^{af} și va fi ^{ag} spălatu corpul său cu apă. Eru 7 cându va apune sórele, curat va fi, și după aceea să mânânce din cele sacre; că ^{ah} pânea lui este. ^{ai} Mortăciune se sfășiatu de fere 8 să nu mânânce, ca să nu se spurce printr'insa; eu sânt Iehova. Și așa ei să pă- 9 zescă cele de păzit, ^{aj} ca păcatu să nu porțe pentru ele, și să nu mōră profanându-le. Eu sânt Iehova, care ^{ak} i sântesc pre ei.

^{al} Nici un străin din cele sante să nu 10 mânânce, nici ospetele preutului, nici năimitului lui din cele sante să nu mânânce. Dacă preutul va fi cumpărat pre cine-va 11

^b Cap. 19. 27. 38.
Deut. 14. 1.
Ezec. 44. 30.
^c Cap. 18. 21. &
19. 12.
^d Ezech. 44. 22.
^e Vide Deut. 24.
1. 2.
^f Cap. 20. 7. 8.

^g Fac. 38. 24.
^h Esod. 29. 29.
30.
ⁱ Cap. 8. 12. &
18. 32.
^j Num. 35. 25.
^k Esod. 28. 2.
Cap. 16. 32.
^l Cap. 10. 6.

^m Num. 19. 14.
ⁿ Vide vers. 1.
2.
^o Cap. 10. 7.
^p Esod. 28. 36.
Cap. 8. 9, 12.
30.
^q Vers. 7.
Ezech. 44. 22.

^r Vers. 8.
^s Cap. 10. 3.
Num. 16. 5.
^t Ps. 65. 4.
^u Cap. 22. 25.
^v Deut. 23. 1.
^w Vers. 6.
^x Cap. 2. 3, 10.
& 6. 17, 29. &

7. 1. & 24. 9.
Num. 18. 9.
^y Cap. 22. 10.
11, 12.
Num. 18. 19.
^z Vers. 12.
^{aa} Capul 22.
^{ab} Num. 6. 3.

^{ac} Cap. 18. 21.
^{ad} Esod. 28. 38.
Num. 18. 32.
Deut. 15. 19.
^{ae} Cap. 7. 20.
^{af} Cap. 15. 2.
^{ag} Cap. 14. 2. &
15. 13.
^{ah} Num. 19. 11,

^{ai} Cap. 15. 16.
^{aj} Cap. 11. 24.
43, 44.
^{ak} Cap. 15. 7, 19.
^{al} Cap. 15. 5.
Ebr. 10. 22.
^{am} Cap. 21. 22.
Num. 18. 11,

^{an} Esod. 22. 31.
Cap. 17. 15.
Ezech. 44. 31.
^{ao} Esod. 28. 43.
Num. 18. 22.
32.
^{ap} Vide 1 Sam.
21. 6.

cu argintulŭ seŭ, acela sã mânãnce din a-
cele; și cei nãscuți în casa sa, ²acestia sã
12 mânãnce din pânea lui. Și feta preutului,
cãndŭ *se va mãrita* dupã bãrbatŭ strãinŭ,
nici acesta sã nu *mai* mânãnce din cele
13 sãnte aduse darŭ. Dacă feta preutului va
fi vëduvã, seŭ va fi lepãdatã, dacã nu va
avé copiŭ, și se va ²re'ntórce la casa pãrin-
telui ei, ²ca și în fetia sa, sã mânãnce ea
pãnea pãrintelui ei; darã nici unŭ strãinŭ
14 sã nu o mânãnce. ²Dacã cine-va din nesci-
ința va mânca din cele sãnte, elŭ cãtrã a-
cele sã adaogã a cincia *parte* dintr'însele,
și sã le dee preutului cu cele sãnte impre-
15 unã. ²Ca nu ei înșiși sã profaneze cele sãnte
ale fiilorŭ lui Israelŭ, pre cari acestia le
16 aducŭ lui Iehova; Și așa sã ²apese asuprã-
li pëcatulŭ lorŭ, mãmãndŭ din cele sãnte
ale lorŭ; cã eŭ *sunt* Iehova, *care* 'i sãntescŭ
pre ei.

17 18 Și Iehova vorbi lui Moisi, dicëndŭ; Vor-
besce lui Aaronŭ și fiilorŭ lui și tutu-
rorŭ fiilorŭ lui Israelŭ, și li ãi: *Dacã* ²cine-
va din casa lui Israelŭ și din strãinii din
Israelŭ va aduce sacrificiulŭ seŭ, *fie* acela
unŭ votŭ alŭ seŭ, fie darŭ de bunã-voiã
ceea ce elŭ aduce pentru olocaustŭ lui Ie-
19 hova, ²Sã *aduceți* aceste cu bunã-voiã vöstrã,
masculŭ fãrã defectŭ, din boi, seŭ din oi,
20 seŭ din capre. ²Nici una din acele ce va
avé defectŭ sã nu aduceți, cã nu vî va fi
21 bine primitã. Și ²cãndŭ care-va va aduce
lui Iehova sacrificiŭ de bucuriã, ²implinirea
unui votŭ alŭ seŭ, seŭ darŭ de bunã-voiã
din cireți seŭ din turme, fãrã defectŭ sã
fie, ca sã fie bine-primitŭ, nici unŭ defectŭ
22 sã nu fie într'insulŭ. ²Nici unŭ *animalŭ* orbŭ
seŭ frãntŭ, seŭ ciuntitŭ, seŭ bubatŭ, nici
cu scabiã seŭ cu pecingine, aceste sã nu
aduceți lui Iehova; și nici una dintr'aceste
sã nu dați lui Iehova *dreptŭ* ²sacrificiŭ cu
23 focŭ pe altarŭ lui Iehova. Boulŭ seŭ óiea,
care va avé ce-va de ²prisosŭ, seŭ lipsã în
mëdulele sale, poți aduce darŭ de bunã-
voiã, darã pentru votŭ nu va fi bine-primitŭ.
24 Nici animale cu *testiculŭ* frãntŭ, seŭ stricate,
seŭ întörse seŭ tãlete sã nu aduceți lui Ie-
hova, și nici sã se facã *asemenea* în pãmên-
25 tulŭ vöstru. Și ²din mâna strãinului sã nu
luați nimica din aceste, spre a le aduce
²pãne Dumneðeului vöstru, cã ²stricãciunea

lorŭ *se aflã* într'însele, *este* și defectŭ într'în-
sele; nu vorŭ fi bine-primate pentru voi.

26 27 Și Iehova vorbi lui Moisi, dicëndŭ: ²Vițe-
lulŭ, seŭ mnelulŭ, seŭ iedulŭ, dupã ce se va
feta, sã fie șapte ãile suptu muma sa, și de
la a opta ãi și d'aci înainte vorŭ fi bine-
primate pentru sacrificiŭ cu focŭ lui Iehova.
28 Și vëca, seŭ óia, seŭ capra sã nu o junghiați
de sacrificiŭ totŭ într'aceși ãi ²cu fëtulŭ seŭ.
29 Și cãndŭ ²sacrificați sacrificiŭ de multu-
mire lui Iehova, sacrificați-lŭ astŭ-felŭ ca sã
fie bine-primitŭ pentru voi. Acesta totŭ în-
30 tr'aceși ãi sã se mânãnce; ²nimica dintr'in-
sulŭ sã nu lãsați pe demãnéțã; Eŭ *sunt* Ie-
hova.

²Și sã pãziți legile mele, și sã le faceți; 31
eŭ *sunt* Iehova. ²Nici sã nu profanați nu-
mele meŭ celŭ sãntŭ, pentru ca ²eŭ sã më
sãntescŭ întrŭ fiŭ lui Israelŭ: eŭ *sunt* Ie-
hova, care vë ²sãntescŭpre voi, ²Și care 33
v'amŭ scosŭ pre voi din pãmêntulŭ Egiptu-
lui, ca sã fiŭ vöŭi Dumneðeŭ. Eŭ *sunt* Iehova.

Serbãtorile sacre numerate și ordinate.

SI Iehova vorbi lui Moisi, dicëndŭ; Vor- 23
besce fiilorŭ lui Israelŭ, și li ãi: *Cãtŭ* 2
pentru ²serbãtorile lui Iehova, pre cari voi
le veți ²prochiãma ãile sãnte, aceste *sunt* ser-
bãtorile mele.

²Șese ãile sã se lucreze, darã a șeptea 3
ãi sã fie sãbatŭ de repausŭ, ãi sãntã, nici
unŭ lucru sã nu faceți; sãbatŭ *este* lui Ie-
hova în tóte locuințele vöstre.

²Acestea *sunt* serbãtorile lui Iehova, ãile 4
sãnte, pre cari voi sã le prochiãmați la tim-
pulŭ lorŭ.

²În luna ântëia, în patru-spre-ðece ale a- 5
celeŭ lunŭ, despre sërã, pasca lui Iehova *este*.
²Și în ãiŭa a cinci-spre-ðecea a acesteŭ lunŭ 6
este serbãtorea azimelorŭ, *consacratã* lui Ie-
hova; șapte ãile sã mâncați azime. În ãiŭa 7
ântëia *vî* va fi ãi sãntã, nici unŭ lucru de
servŭ sã nu faceți într'însa. Și sã aduceți 8
sacrificiŭ cu focŭ lui Iehova în șapte ãile;
a șeptea ãi *este* ãi sãntã; nici unŭ lucru de
servŭ sã nu faceți.

29 30 Și Iehova vorbi lui Moisi, dicëndŭ: Vor-
besce fiilorŭ lui Israelŭ, și ãi lorŭ: ²Cãndŭ
veți intra în pãmêntulŭ, pre care eŭ 'lŭ daŭ
vöŭi, și veți secera semênãturele lui, sã a-
duceți unŭ omerŭ din ²prinósele secerișului

p Num. 18. 11.	z Cap. 1. 3.	Ps. 61. 8. &	A Esod. 22. 30.
13.	y Deut. 15. 21.	65. 1.	i Deut. 22. 6.
q Fac. 38. 11.	& 17. 1.	Eccl. 5. 4, 5.	j Cap. 7. 12.
r Cap. 10. 14.	Mal. 1. 8, 14.	b Vers. 20.	Ps. 107. 22. &
Num. 18. 11,	Efes. 5. 27.	Mal. 1. 8.	118. 17.
19.	Ebr. 9. 14.	c Cap. 1. 9, 13.	Amos. 4. 5.
s Cap. 5. 15, 16.	1 Pet. 1. 19.	& 3. 3, 5.	k Cap. 7. 15.
t Num. 18. 32.	z Cap. 3. 1, 6.	d Cap. 21. 18.	l Cap. 19. 37.
u Vers. 9.	a Cap. 7. 16.	e Num. 15. 15,	Num. 15. 40.
v Cap. 1. 2, 3,	Num. 15. 3, 8.	16	Deut. 4. 40.
10.	Deut. 23. 21,	f Cap. 21. 6, 17.	m Cap. 18. 21.
Num. 15. 14.	23.	g Mal. 1. 14.	n Cap. 10. 3.

Mat. 6. 9.	b Esod. 32. 5.	18. & 13. 3.	g Esod. 23. 16,
Luc. 11. 2.	2 Reg. 10. 20.	10. & 23. 15. &	19. & 34. 22,
o Cap. 20. 8.	Ps. 81. 3.	34. 18.	26.
p Esod. 6. 7.	c Esod. 20. 9. &	Num. 9. 2, 3.	Num. 15. 2, 18.
Cap. 11. 45. &	28. 12. & 31.	& 28. 16, 17.	& 28. 26.
19. 36. & 25.	15. & 34. 31.	Deut. 16. 9.	Deut. 16. 9.
38.	Cap. 19. 8.	8.	Ios. 3. 15.
Num. 15. 41.	Deut. 5. 13.	Ios. 5. 10.	a Rom. 11. 16.
—	Luc. 13. 14.	f Esod. 12. 16.	1 Cor. 15. 20.
Capitŭ 28.	d Vers. 2, 37.	Num. 28. 18,	Iac. 1. 18.
a Vers. 4, 37.	e Esod. 23. 14,	25.	Apoc. 15. 4.

11 vostru la preut: Şi elū va 'legāna omerulū inaintea lui Iehova, spre a fi bine-pri-mitū pentru voi, a dūoa ȳi după sabatū 'lū va
12 legāna preutulū. Şi in ȳiua cândū veȳi le-gāna acestū omerū, să sacrificăȳi unū mnelū fără defectū, de unū anū, dreptū olocaustū
13 lui Iehova. ¹Şi darulū lui de pâne să fie: dūoē ȳecimi de efā flōrea făinei, frământate cu oleiū, dreptū sacrificiū cu focū lui Iehova, intru mirosū plăcutū; şi libaȳiunea lui de vinū
14 să fie a patra parte din unū hinū. Şi nici pâne, nici grăunȳi prăjite, nici grăunȳi in spice să nu mâncaȳi până in ȳiua, până cândū voi dīntr'acestea nu veȳi fi adusū darulū Dum-neȳeului vostru. Lege perpetuā să fie voūi acesta in generaȳiunile vōstre in tōte locu-inȳele vōstre.

15 Şi ²de a dūoa ȳi după sabatū, de la ȳiua, cândū voi veȳi fi adusū omerulū legānatū, să numeraȳi, ca să fie şapte septēmāni întregi;
16 Până la a dūoa ȳi după septēmāna a şptea să numeraȳi ³cīnci-ȳeci de ȳile, şi atuncī să aduceȳi ⁴darū nou de pâne lui Iehova. Din locuinȳele vōstre să aduceȳi dūoē pāni dreptū darū legānatū, cari să fie din dūoē ȳecimi de efā, din flōrea făinei, cu dospitū să se
18 cōcā; aceste sūnt ⁵prinōsele lui Iehova. Şi să aduceȳi pe lūngā acea pâne şi şapte mnei de cāte unū anū fără defectū; şi unū vitelū şi dūoi berbeci, cari vorū fi olocaustū lui Iehova, împreună cu darulū de pâne a lorū, şi cu libaȳiunile lorū, ca sacrificiū cu focū, mi-rosū plăcutū lui Iehova. Şi veȳi aduce şi
19 unū ȳiapū ca sacrificiū pentru pēcatū, şi dūoi mnei de unū anū dreptū ⁶sacrificiū de bu-curiā. Şi preutulū pre aceste să le legāne dreptū darū legānatū inaintea lui Iehova, im-preună cu pānile cele de prinōse şi cu cei dūoi mnei; ⁷sānte să fie lui Iehova, pentru
21 preutū. Şi tocmai in acēstā ȳi să prochiā-maȳi ȳi sāntā, nici unū lucru de servū in ea să nu faceȳi. Lege perpetuā să fie voūi acesta in tōte locuinȳele vōstre in genera-ȳiunile vōstre.

22 Şi ⁸cândū veȳi secera semēnāturele pā-mēntulū vostru, să nu seceri de totū mar-ginile ogorulū teū, nici ⁹spicele cele cădute din secerișulū teū să nu le adunī; pre ace-ste saraculū şi străinulū să le laşī. Eū sūnt Iehova, Dumneȳeulū vostru.

23 24 Şi Iehova vorbi lui Moisi, ȳicēndū: Vor-besce filorū lui Israelū, ȳicēndū lorū: In 'luna a şptea, in āntēia ȳi a lunei, să fie voūi ȳi de repausū, ¹⁰amintire cu sunetū

de trimbiȳe, şi ȳi sāntā. Nici unū lucru 25 de servū să nu faceȳi, şi să aduceȳi sacri-ficiū cu focū lui Iehova.

Şi Iehova vorbi lui Moisi, ȳicēndū: ¹¹Şi 26 27 in ȳiua a ȳecia totū a acestei lune a şep-tea, să fie ȳi de espiare, ȳi sāntā să vi fie; şi să vi amāriȳi sufletele vōstre, şi să adu-ceȳi sacrificiū cu focū lui Iehova. Şi nici 28 unū lucru să nu faceȳi in acea ȳi: cā ea ȳi de espiare este, ca să se facā espiare pen-tru voi inaintea lui Iehova Dumneȳeulū vo-stru. Cā totū sufletulū, care nu se va a- 29 māri in ȳiua aceea ¹²stēpi-se-va din poporulū seū. Şi totū sufletulū, carele va face ce-va 30 lucru in ȳiua acēstā, perde-voiu pre ¹³sufle-tulū acela din poporulū seū. Nici o muncā 31 să nu faceȳi; lege perpetuā in generaȳiunile vōstre in tōte locuinȳele vōstre. Sabatū de 32 repausū să fie voūi aceea, şi să vi amāriȳi sufletele vōstre in a nouā ȳi a lunei, sēra, din sēra până in sēra să serbaȳi sabatulū vostru.

Şi Iehova vorbi lui Moisi, ȳicēndū: Vor- 33 34 besce filorū lui Israelū, ȳicēndū: In ¹⁴a ȳiua a cīnci-spre-ȳecia a lunei acesteia a şptea, să fie serbātōrea corturilorū, consecratā lui Iehova, şapte ȳile. In ȳiua āntēia să fie ȳi 35 sāntā; să nu faceȳi inȳinȳsa nici unū lucru de servū. Şapte ȳile să aduceȳi sacrificiū 36 cu focū lui Iehova, şi ȳiua a ¹⁵opta să vi fie ȳi sāntā, şi să aduceȳi sacrificiū cu focū lui Iehova; ¹⁶infrēnare este; nici unū lucru de servū să nu faceȳi. ¹⁷Aceste sūnt serbātōrile lui Iehova, pre cari le veȳi prochiāma ȳile sānte, spre a aduce lui Iehova sacrificiū cu focū, olocaustū, darurī de pâne, sacrificiū, libaȳiuni, ce trebue pentru fie-care ȳi, la ȳiua sa; ¹⁸A- 38 fără de sabatele lui Iehova, şi afarā de da-rurile vōstre, şi afarā de tōte voturile vōstre, şi afarā de tōte darurile cele de bună voiā, pre cari voi le daȳi lui Iehova. Da, in a 39 cīnci-spre-ȳecia ȳi a lunei acesteia a şptea, după ce veȳi fi ¹⁹culesū venitulū pāmēntulū, să serbaȳi serbātōrea lui Iehova şapte ȳile; in āntēia ȳi să fie sabatū, şi a opta ȳi să fie 40 sabatū. Şi ²⁰in āntēia ȳi să vi luaȳi fruptū dintr'unū arbore frumosū, ramure de fenicū, şi ramure de arbore tufōşi, şi salci de pērēū, şi ²¹sā vē bucuraȳi inaintea lui Iehova Dum-neȳeulū vostru şapte ȳile. ²²Şi să serbaȳi a- 41 cēstā ca serbātōrea a lui Iehova şapte ȳile in anū; lege perpetuā să vi fie in genera-ȳiunile vōstre; in luna a şptea să o ser-baȳi acēstā. ²³In colibī să locuiȳi şapte ȳile, 42

i Esod. 29. 24. m Num. 28. 26. o Cap. 4. 23, 28. t Num. 29. 1.
j Cap. 2. 14, 15. n Esod. 23. 16. p Num. 28. 30. u Cap. 25. 9.
16. 19. & 22. 29. & q Cap. 3. 1. v Cap. 16. 30.
k Esod. 24. 22. 34. 23, 26. r Num. 18. 12. w Num. 29. 7.
Cap. 25. 8. Num. 15. 17— s Deut. 18. 4. x Fac. 17. 14.
Deut. 16. 9. 21. & 28. 26. t Cap. 19. 9. y Cap. 20. 3, 5.
f Psal. 2. 1. Deut. 26. 1. s Deut. 24. 19. 6.

z Esod. 23. 16. a Num. 29. 35. 2. 15. g Deut. 16. 14.
Num. 29. 12. Neem. 8. 18. c Vers. 2, 4. 15.
Deut. 16. 13. Ioan 7. 37. d Num. 29. 29. h Num. 29. 12.
Esra. 3. 4. b Deut. 16. 8. e Esod. 23. 16. Neem. 8. 18.
Neem. 8. 14. f Cron. 7. 9. f Deut. 16. 13. i Neem. 8. 14.
Zech. 14. 16. Neem. 8. 18. j Neem. 8. 15. 15, 16.
Ioan 7. 2. Ioel 1. 14. &

fie-care moscénŭ din Israelŭ să locuască in
43 colibi; ¹Ca generațiunile vóstre să scie că
eŭ amŭ făcutŭ ca fiŭ lui Israelŭ să locuască
in colibi, cândŭ i-amŭ scosŭ din pământulŭ E-
giptului. Eŭ *sunt* Iehova Dumneđeulŭ vostru.
44 Astŭ-felŭ ²spuse Moisi fiilorŭ lui Israelŭ
serbătorile lui Iehova.

Oleiulŭ pentru candelē; pânea de punere înainte.

24 **S**I Iehova vorbi lui Moisi, dicéndŭ: ^a Or-
2 dină fiilorŭ lui Israelŭ, ca ei să-ți a-
ducă oleiŭ curatŭ, din masline zdrobitŭ, pen-
tru luminare, spre a ține candelēle aprinse
3 ne'ncetatŭ. Afară de perdeŭa mărturieŭ, in
cortulŭ intrunireŭ, să le așede pre aceste Aa-
ronŭ de cu sēră până demânēta înainte lui
Iehova ne'ncetatŭ. Lege perpetuă *este acesta*
4 intru generațiunile vóstre. In policandrulŭ
^b celŭ de aurŭ curatŭ să așede elŭ acele can-
dele înainte lui Iehova ne'ncetatŭ.
5 Și să iei flóreă făinei, și să coci din-
tr'insa dŭoē-spre dece ^cturte; de câte dŭoē
6 decimi de efă să fie turta; Și să le puni pre
acestea in dŭoē rōnduri, câte șese într'unŭ
rōndŭ, pe mēsa ^d cea de aurŭ curatŭ, inain-
7 tea lui Iehova. Și preste aceste rōnduri pune
tāmāia curatā, care să vi fie spre amintire
8 pe pâne, sacrificiŭ cu focŭ lui Iehova. ^eIn
totŭ sabatulŭ să le așede înainte lui Iehova
ne'ncetatŭ, de la fiŭ lui Israelŭ, *spre legă-*
9 *mētŭ perpetuŭ.* Și ^facestea să fie ale lui
Aaronŭ, și ale fiilorŭ lui, ^gcari să le mânānce
in locŭ sântŭ; că aceste *pre sante sunt, cu-*
venite lui din sacrificiēle cu focŭ ale lui Ie-
hova prin lege perpetuă.

Pedēpsă pentru blāstemă; felurite legi.

10 Și eși intro fiŭ lui Israelŭ fiulŭ óre-că-
rei femeŭ Israelite, care era și fiulŭ alŭ unui
bărbatŭ Egipténŭ, și ei se certară in tabēră,
11 fiulŭ *femeŭ* Israelite cu unŭ Israelitŭ. Și
fiulŭ *femeŭ* Israelite ^ablāsfemă numele lui
Iehova, și-lŭ ^bblāstemă; și-lŭ ^caduseră pre elŭ
la Moisi; și numele mumeŭ *era* Salomita,
12 fēta lui Dibri, din seminția lui Danŭ; Și-lŭ
^dpuseră pre elŭ suptŭ pază, ^epână ce ^fi se
va otări ^gpedēpsă duple cuvēntulŭ lui Ie-
13 hova. Și Iehova vorbi lui Moisi, dicéndŭ:
14 Scóte pre celŭ ce a blāstematŭ afară din
tabēră, ca toți cei ce-lŭ ^hauđiră să-și ⁱpună
mānele lorŭ pe capulŭ lui, și să-lŭ ucidă
15 cu petre tótă comunitatea. Erŭ fiilorŭ lui
Israelŭ să li vorbesci, dicéndŭ: Veri-cine

va blāstema pre Dumneđeulŭ seŭ, acela ^jși
^kva purta pēcatulŭ seŭ. Și celŭ ce ^lblāstemă 16
numele lui Iehova, acela să se omóre; cu
petre să-lŭ ucidă tótă comunitatea, precumŭ
străinulŭ așa și moscénulŭ; dacă va blāste-
ma numele lui Iehova, să se omóre.

^mȘi *dacă* cine-va va lovi de mórte pre 17
vr'unŭ omŭ, acela să se omóre. ⁿȘi celŭ 18
ce va lovi de mórte pre o vită să plătescă
vita cu vită. Și *dacă* cine-va va fi făcutŭ 19
apropelulŭ seŭ ce-va vātāmāre; cumŭ a ^ofă-
cutŭ elŭ, așa să se facă și lui: Frāntură pen- 20
tru frāntură; ochiŭ pentru ochiŭ; dinte pen-
tru dinte; vātāmārea făcută cui-va de elŭ, ase-
menea să se facă și lui. ^pCelŭ ce lovesce de 21
mórte o vită, să o plătescă; ^qși celŭ ce lovesce
de mórte pre omŭ să se omóre. ^rAsemenea 22
judecată să faceți și străinulŭ și moscénulŭ;
că eŭ Iehova *sunt* Dumneđeulŭ vostru.

Și Moisi vorbi fiilorŭ lui Israelŭ, ^sca să 23
scótă pre celŭ ce blāstemă afară din tabē-
ră, și să-lŭ ucidă cu petre. Și fiŭ lui Isra-
elŭ făcură după cumŭ ordinasē Iehova lui
Moisi.

Anulŭ sabaticŭ, și anulŭ jubileŭ.

SI Iehova vorbi cu Moisi pe muntele Si- 25
naŭ, dicéndŭ: Vorbescē fiilorŭ lui Isra- 2
elŭ, și li đi: Voi cândŭ veți intra in pā-
mēntulŭ, pre care eŭ vi-lŭ daŭ voŭi, pāmēn-
tulŭ să serbeze ^arepausŭ lui Iehova: Șese 3
anŭ să sēmeni ogorulŭ teŭ, și șese anŭ să
tai via ta, și să adunŭ venitulŭ ei; Erŭ in 4
anulŭ alŭ șeptelea să fie sabatŭ spre re-
pausŭ pāmēntulŭ, sabatŭ *să fie* lui Iehova;
ogorulŭ teŭ să nu-lŭ sēmeni, și via ta să nu 5
o tai. ^bPre cele ce vorŭ cresce singure de
la sine in urma secerișulŭ să nu le adunŭ,
și strugurŭ din via cea netăiată a ta să nu-i 6
culegi; anŭ de repausŭ să fie pāmēntulŭ.
Și *fruptele acestuŭ anŭ* de sabatŭ alŭ pāmēn- 6
tulŭ să servescă voŭi spre nutrire, ție și
servulŭ teŭ, și serveŭ tale, și năimitulŭ teŭ,
și străinulŭ teŭ, care petrece la tine, Și 7
vitelorŭ tale, și férelorŭ din pāmēntulŭ teŭ,
totŭ venitulŭ lui va fi spre nutrire.

Și să numeri ție și șapte sabate de anŭ, 8
adecă de șapte ori șapte anŭ, așa ca cele
șapte sabate de anŭ să-ți facă patru-deci și 9
nouē de anŭ. Atunci să faci să resune trim-
bița de jubileŭ in luna a șeptea, in *điŭa* a 10
đecea a luneŭ; ^cin *điŭa* de espiare să faceți
să resune trimbița in totŭ pāmēntulŭ vostru.

j Deut. 31. 13.
Pa. 78. 5, 6.
k Vers. 2.

Capitŭ 24.
a Esod. 27. 20,
21.
b Esod. 31. 8. &
39. 37.

c Esod. 25. 30.
d 1 Reg. 7. 48.
2 Cron. 4. 19.
& 13. 11.
e Ebr. 9. 2.
f Num. 4. 7.
1 Cron. 9. 32.
2 Cron. 2. 4.
f 1 Sam. 21. 6.

Mat. 12. 4.
Marc. 2. 26.
Luc. 6. 4.
g Esod. 29. 33.
Cap. 8. 31. &
21. 22.
h Vers. 16.
i Iov. 1. 5, 11,
22. & 2. 5, 9,

10.
Isa. 8. 21.
j Esod. 18. 22,
26.
k Num. 15. 34.
l Esod. 18. 15,
16.
m Num. 27. 5. &
36. 5, 6.

m Deut. 13. 9. &
17. 7.
n Cap. 5. 1. &
20. 17.
o 1 Reg. 21. 10,
13.
Ps. 74. 10, 18.
Mat. 12. 31.

Marc. 3. 28.
Iac. 2. 7.
p Esod. 21. 12.
Num. 35. 31.
Deut. 19. 11,
12.
q Vers. 21.
r Esod. 21. 24.
Deut. 19. 21.

Mat. 5. 38. &
7. 2.
s Vers. 18.
Esod. 21. 33.
t Vers. 17.
u Esod. 12. 49.
Cap. 19. 34.
Num. 15. 16.
v Vers. 14.

Capitŭ 25.
a Esod. 23. 10.
Vede cap. 26.
34, 35.
2 Cron. 36. 21.
b 2 Reg. 19. 39.
c Cap. 23. 24,
27.

10 Și să sântiți anulă ală cinci-decelea, și să
 11 ^aprochiâmați în țără libertate tuturor lo-
 cuitorilor ei; jubileu să fie acesta voui;
 12 *fie-care din voi să se întorcă la moșia sa,
 13 și fie-care să se întorcă la nēmălu seū. Ju-
 14 bileu să fie voui acestu ală cinci-decelea anū;
 15 voi să nu semēnați, nici să secerati cele de
 la sine crescute ale celui anū, și nici *stru-*
 16 *guri* viei lui celei netăiate să nu le adu-
 17 nați. Căci acesta *este* jubileu, sântu să fie
 18 voui; ^ade pe câmpu să-i mâncați fructele
 19 lui. ^aIn acestu anū jubileu fie-care din voi
 20 să se întorcă la moșia sa. Și cândū vin-
 21 deți ce-va aprôpelui vostru, seū cumpărați
 22 ce-va de la aprôpele vostru, ^asă nu nedrep-
 23 tățiți unulu pre altulu: ^aDupre numărul
 24 anilor după jubileu să cumperi de la aprô-
 25 pele teū; și elū dupre numărul anilor frup-
 26 telorū să-ți vëndă. Dupre mulțimea anilor
 să măresci prețulu, și dupre impuținarea a-
 nilorū să scați prețulu; căci numărul se-
 cerisorū ^ați vinde elū.
 27 Deci ^anu vî nedreptățiți unulu pre altulu,
 28 ^aci tu să te temi de Dumneđeulū teū, că eū
 29 Iehova *sunt* Dumneđeulū vostru. ^aCă de veți
 30 împlini legile mele, și veți păzi judecătele
 31 mele, și veți face pre ele, ^afără temere
 32 veți locui în pământulū acela. Și pămēn-
 33 tulū ^ași va da fructulū seū, și-lū ^aveți mânca
 34 intru sațiu, și veți locui într'insulū fără
 35 temere.
 36 Și de veți dice: ^aCe vomū mânca în anulū
 37 alū șeptelea? éccē, ^anoi nu vomū semēna,
 38 nici vomū culege venitulū nostru! Eū voiū
 39 ^atrămete preste voi bine-cuvēntarea mea în
 40 anulū alū șeselea, și pământulū va produce
 41 venitū pentru trei ani. ^aȘi cândū veți se-
 42 mēna voi în anulū alū optulea, veți mânca
 43 ^adin venitulū celū vechiū, până în anulū alū
 44 noulea; până ce venitulū acestuia va sosi,
 45 veți mânca din celū vechiū.
 46 Pământulū să nu se vëndă de totū;
 47 că ^aalū meū *este* pământulū, și voi *sunteți* la
 48 mine ^astrăini și nimernici. Dreptū aceea,
 49 voi în totū pământulū moscenirei vōstre, să
 50 învoiți dreptulū rescumpărarei pământului.
 51 ^aDacă fratele teū va sărăci, și din moșia sa
 52 va vinde, să vină ^aconsăngenulū seū celū mai
 53 de aprôpe, și să rescumpere lucrulū celū
 54 vëndutū alū fratelui seū. Și dacă care-va
 55 nu are consăngenū, și-i dă mâna și are d'a-

junsū pentru rescumpărare; Atunci ^aelū să
 27 socotēscă anii de la vinderea, și ceea ce va
 întrece să întorcă înapoi aceluia, căruia vên-
 duse, și érá-și să se întorcă la moșia sa.
 Și dacă ^an'a găsitū d'ajunsū spre a înapoia,
 28 lucrulū lui vëndutū să remănă în mâna cumpē-
 rătorului până la anulū jubileu, ^ași în anulū
 jubileu cumpăratorulū să éśă, și vëndătorulū
 să reintre în moșia sa.

Și dacă cine-va a vëndutū casa de lo-
 29 cuitū în cetate cu zidū, elū are dreptulū
 a și-o rescumpăra până la sfârșitulū a-
 nului vinderei sale; ^ada, ^aunū anū deplinū
 elū are dreptulū de rescumpărare. Și da-
 30 că acesta nu se va rescumpăra până la
 împlinirea unui anū întregū, atunce casa din
 cetatea cu zidū va remănă de totū în mâna
 celui ce o a cumpăratū în generațiunile sale;
 în anulū jubileu elū să nu éśă *din ea*. Érū
 31 casele de prin sate, cari n'aū ziduri impre-
 jurū, acelea să fie socotite ca fondurile de
 pământū; *vëndătorulū* să aibă dreptulū de
 rescumpărare, și *cumpăratorulū* să éśă în a-
 32 nulū jubileu. Și câtū pentru cetățile ^aLe-
 viților, Leviții să aibă dreptū perpetuū de
 rescumpărarea caselorū din cetățile mosce-
 nirei lorū. Și acela care va fi cumpăratū o
 33 casă de a Leviților ^asă éśă la jubileu din
 casa vëndutā seū din cetatea moșiei sale, căci
 casele din cetățile Leviților *sunt* moșia
 lorū între fiii lui Israelū. Și nici ^acâmpulū
 34 cuprinsului d'imprejurulū cetăților lorū să
 nu-lū vëndă, căci acesta *este* moșia perpetuā
 a lorū.

Și cândū fratele teū va scăpēta, și ave-
 35 rea lui se va clăti lūngă tine, atunce ^adă-i
 ajutorū, *fie* străinū seū nimernicū, ca să
 trăéscă cu tine. ^aSă nu iei de la d'insulū
 36 nici camătă, nici dobēndă, ci ^ate teme de
 Dumneđeulū teū; ca fratele teū să trăéscă
 cu tine. Baniī tei să nu-i dai cu camătă,
 37 nici bucatele tale să-i imprumuți cu dobēndă.
^aEū *sunt* Iehova Dumneđeulū vostru, care
 38 v'amū scosū pre voi din pământulū Egiptului,
 ca să vi dau pământulū Canaanū, pentru
 ca să fiū voui Dumneđeū.

Și ^ade cumū-va fratele teū va scăpēta lūn-
 39 gă tine, și elū se va vinde ție, să nu-lū puni
 pre d'insulū să-ți facă muncă de sclavū. Ca
 40 unū năimitū, *ca* unū nimernicū să fie cu tine,
 și până la anulū jubileu să servēscă la tine.

d Isa. 61. 2. &
 63. 4.
 Ier. 34. 8, 15,
 17.
 Luc. 4. 19.
 e Vers. 13.
 Num. 36. 4.
 f Vers. 5.
 g Vers. 6, 7.
 h Vers. 10.
 i Cap. 27. 24.
 Num. 36. 4.

i Vers. 17.
 Cap. 19. 13.
 1 Sam. 12. 3,
 4.
 Mic. 2. 2.
 1 Cor. 6. 8.
 j Cap. 27. 18,
 23.
 k Vers. 14.
 l Vers. 43.
 m Cap. 19. 14,
 32.

n Cap. 19. 37.
 o Cap. 26. 5.
 Deut. 12. 10.
 Ps. 4. 8.
 Prov. 1. 33.
 Ier. 23. 6.
 o Cap. 26. 5.
 Ezech. 34. 25,
 27, 28.
 p Mat. 6. 25, 31.
 q Vers. 4, 5.

r Vede Esod. 16.
 29.
 Deut. 28. 8.
 s 2 Reg. 19. 29.
 t Ios. 5. 11, 12.
 u Deut. 32. 43.
 v 2 Cron. 7. 20.
 Ps. 85. 1.
 Iool. 2. 18. &
 3. 2.
 w 1 Cron. 29. 15.

Ps. 39. 12. &
 119. 19.
 1 Pet. 2. 11.
 x Rut. 2. 20. &
 4. 4, 6.
 y Vede Rut 3.
 2, 9, 12.
 z Ier. 32. 7, 8.
 aa Vers. 50, 51,
 52.
 a Vers. 13.

b Vede Num. 35.
 2.
 Ios. 21. 2, etc.
 c Vers. 28.
 d Vede Fapt. 4.
 36, 37.
 e Deut. 15. 7. 8.
 Ps. 37. 26. &
 41. 1. & 112.
 5, 9.
 Prov. 14. 31.

Luc. 6. 35.
 Fapt. 11. 29.
 Rom. 12. 10.
 1 Ioan. 3. 17.
 f Esod. 22. 25.
 Deut. 23. 19.
 Neem. 5. 7.
 Ps. 15. 5.
 Prov. 28. 8.
 Ezech. 18. 8,
 13, 17. & 22.

12.
 g Vers. 17.
 Neem. 5. 9.
 h Cap. 22. 32,
 33.
 i Esod. 21. 2.
 Deut. 15. 12.
 1 Reg. 9. 22.
 2 Reg. 4. 1.
 Neem. 5. 5.
 Ier. 34. 14.

41 Și elū *atuncea* să *esă* de la tine, elū și fiū
lui *împreună* cu d'insulū, și să se întorcă
la familia sa, și *eră-și* să între *în* moșia pă-
rintilorū sei. Că ei *sunt* *servii* mei, pre cari
i-amū scosū din pământulū Egiptului; ei să
nu se vëndă, precumū *se vëndū* sclaviū. * Tu
să nu-lū stēpānesci * cu asprime, ci să * te
temi de Dumneḡeulū teū. Și servulū teū,
și serva ta, pre cari voiesci a-i avē, *să*
fie din națiunile cele d'împrejurulū vostru;
d'intr'aceste să vī cumpērați servi și serve;
45 Precumū și d'intre *fiii* nimernicilorū, cari
petrecū între voi, și dintr'acestia vī puteți
cumpēra; și din familiile acelora, cari *sunt*
cu voi, pre cari i-au nāscutū in pământulū
vostru; și acestia potū fi in stēpānirea vōs-
trā. Și *șă-i* luați pre ei de moscenire fi-
lorū vostri după voi, ca ei *șă-i* moscenescă
dreptū stēpānire, și *șă-i* aveți pre ei de sclavi
in perpetuū; *erū* cātū pentru frații vostri, fiūi
lui Israelū, *nimenea* să nu stēpānescă preste
fratele seū cu asprime.
47 Și dacă unū străinū seū unū nimernicū,
ce petrece cu tine, va ajunge la avere, și
* fratele teū lūngă d'insulū va sārāci, și se va
vinde străinulū ce locuesce cu tine, seū *ore-*
cārei semirții din familiā străinā; După ce
acesta se va fi vëndutū, are dreptulū de a se
rescumpēra; unulū din frații sei 'lū *pōte*
rescumpēra: Seū unchiulū seū, seū fiulū
unchiulū seū, 'lū *pōte* rescumpēra; seū altulū
ore-care consāngenū din familia lui 'lū *pōte*
rescumpēra; seū * elū insuși, de'i va da māna,
singurū presine se *pōte* rescumpēra. Atunci
elū *să* facă socotēlā cu cumpēratorulū seū, de
la anulū in care elū 'i s'a vëndutū până la
anulū jubileū; și banū vinderei sale *să* se
socotescă duple numerulū anilorū, * ca și di-
lele unū nāimitū ce arū fi fostū la d'insulū.
51 Și dacă mai *sunt* încă mulți ani, elū duple
ei *să* inapoescă prețulū rescumpērarei sale
din argintulū vinderei. Și dacă vorū fi pu-
cini ani până la anulū jubileū, elū *să* facă
socotēlā cu d'insulū, și duple numerulū a-
nilorū *să* inapoescă prețulū rescumpērarei
53 sale. Ca și nāimitulū de anū pe anū, așā *să*
fie elū la d'insulū; *să* nu-lū stēpānescă cu
54 asprime înainte ochilorū tei. Și cândū elū
prin nici unulū din aceste *chipuri* nu se va fi
rescumpērātū, * *să* *esă* in anulū jubileū, elū
55 și fiū lui cu d'insulū. Că *șă* ai mei servi *sunt*

fiū lui Israelū, servii mei, pre cari i-amū
scosū din pământulū Egiptului. Eū *sunt* le-
hova Dumneḡeulū vostru.

*Lege contra idololatriei; fāgăduinși și amenințeri
profetice.*

SĂ nu faceți voui * idoli, nici chipuri cîo- 26
plite, nici stâlpi să nu vī rēdicați, nici
petre figurate să nu puneți in pământulū
vostru, pentru ca să vē prosterneți înain-
tea lorū: că eū *sunt* Iehova Dumneḡeulū
vostru.

* Sabatele mele să le păziți, și sanctua- 2
rulū meū *să-lū* cinstiți; eū *sunt* Iehova.

* Dacă voi veți āmbra in legile mele, și 3
veți tinē ordinele mele și le veți face; * A- 4
tuncea eū vī voui da plōiā la timpulū seū,
* și pământulū 'și va da rodulū seū, și ar-
borii cāmpulū 'și vorū produce fructulū
lorū; Și *șă* trieratulū vostru va tinē până la 5
culesulū vielorū, și culesulū vielorū va a-
junge până la semēnăturā, și *șă* pānea vostrā
o veți mānca cu sațiū, și *șă* in pământulū vos-
tru veți locui fără temere; Și *șă* voui da pace 6
in acelu pământū, ca *șă* voi *șă* vē repausați, și nu
va *fi* cine *șă* vē spāimēnteze; și voui perde
* fērele cele selbatice din acelu pământū, și
* sabia nu va trece prin pământulū vostru.
Și voi veți urmări pre neamicii vostri, și ei 7
vorū cādē de sabiā inaintea vostrā. Și *șă* cinci 8
din voi vorū urmări o sutā, și o sutā din
voi vorū urmări dece mii; și neamicii vos-
tri vorū cādē de sabiā inaintea vostrā. Și 9
* intorcēndu-mē spre voi, * vē voui face *să* cre-
sceti și *să* vē înmulțiți; și voui întări legā-
mentul meū cu voi; Și voi veți mānca *șă* bucate 10
vechi, de anulū trecutū, și pre cele vechi le
veți scōte afarā d'inaintea celorlū noū; * Și 11
lōcașulū meū 'lū voui pune între voi, și su-
fletulū meū nu va *șă* urī pre voi; * Și voui 12
āmbra între voi, și *șă* voui fi Dumneḡeulū vos-
tru, și voi *șă* mī veți fi mie poporū. * Eū *sunt* 13
Iehova Dumneḡeulū vostru, care v'amū scosū
pre voi din pământulū Egiptului, ca *să* nu
mai fiți sclavi *șă* lorū; și amū rupt legătura
jugului vostru, făcēndu-vē *să* āmblați cu ca-
pulū rēdicatū.

* Și dacă voi nu mē veți asculta, și nu veți 14
face aceste ordini; Și dacă veți *șă* lepē- 15
da legile mele, și sufletul vostru va des-
prețui judecātele mele, încātū voi *să* nu fa-

Esod. 21. 3.
k Vers. 28.
l Vers. 55.
Rom. 6. 22.
1 Cor. 7. 23.
m Efes. 6. 9.
Col. 4. 1.
n Vers. 46.
Esod. 1. 18.
Vers. 17.
Esod. 1. 17.
21.
Deut. 25. 18.

Mal. 3. 5.
p Isa. 58. 3. 6.
q Isa. 14. 2.
r Vers. 43.
s Vers. 25. 35.
t Neom. 5. 5.
u Vers. 26.
v Iov 7. 1.
w Isa. 16. 14. &
21. 16.
x Vers. 41.
Esod. 21. 2, 3.
y Vers. 43.

Capulū 26.

a Esod. 20. 4. 5.
Deut. 5. 8. &
16. 22. & 27.
15.
Pa. 97. 7.
b Cap. 19. 30.
c Deut. 11. 13.
14. 15. & 28.
1-14.
d Isa. 30. 25.
Esod. 34. 25.

Ioel 2. 23. 24.
e Pa. 67. 6. &
85. 12.
Esod. 34. 27.
& 36. 30.
Zech. 8. 12.
f Amos 9. 13.
g Cap. 25. 19.
Deut. 11. 15.
Ioel 2. 19. 26.
h Cap. 25. 18.
Iov 11. 18.
Esod. 34. 25.

27. 28.
i 1 Cron. 22. 9.
Pa. 29. 11. &
147. 14.
Isa. 45. 7.
Hag. 2. 9.
j Iov 11. 19.
Pa. 3. 5. &
4. 8.
Isa. 35. 9.
Ier. 30. 10.
Esod. 34. 25.
Osea. 2. 18.

Zef. 3. 13.
k 2 Reg. 17. 25.
Esod. 5. 17. &
14. 15.
l Esod. 14. 17.
m Deut. 32. 30.
Isa. 25. 10.
n Esod. 3. 25.
2 Reg. 18. 23.
o Fac. 17. 6. 7.
Neom. 9. 23.
Pa. 107. 38.
p Cap. 25. 22.

q Esod. 25. 8. &
29. 45.
Isa. 29. 19.
Pa. 76. 2.
Esod. 37. 26.
27. 28.
Apoc. 21. 3.
r Cap. 20. 23.
Deut. 32. 19.
s 2 Cor. 6. 16.
t Esod. 6. 7.
Ier. 7. 23. &

11. 4. & 30. 22.
Esod. 11. 30.
& 36. 29.
u Cap. 25. 38.
42. 55.
v Ier. 2. 30.
Esod. 34. 27.
w Deut. 28. 15.
Plān. 2. 17.
Mal. 2. 2.
y Vers. 43.
z 2 Reg. 17. 15.

ceți toate ordinele mele, și legământul cu
 16 mine să-lu desfăceți; Și eu voi face voi
 aceste: voi trimete preste voi ^aspaimă și
^alângore și friguri ferbinți, cari vi voru ^bcon-
 sumă ochii, și vi voru face sufletul a lă-
 cedi, și ^csemînța voastră în zadar o veți se-
 mēna, cā neamicii vostri o voru mânca pre
 17 ea. Și ^deū voi îndrepta fața mea contra
 voastră, ca ^esă fiți bătuti de neamicii vostri;
 și /cei ce vē urescu voru domni preste voi; și
^fvoi veți fugi, fără ca cine-va să vē urmărescă.
 18 Și dacă nici după acestea nu veți asculta
 de mine, eū vē voi pedepsi de ^gșapte ori
 19 mai mult pentru păcatele vōstre; Și voi
^hsfărîma mândria puterei vōstre; și /voi face
 ca cerul vostru să fie de feru, și pāmēn-
 20 tul vostru de aramă. Și ⁱputerea voastră
 se va consuma în zadar, căci ^jpāmēntul
 vostru nu-și va mai da rodul seū, nici ar-
 borii pāmēntului nu-și voru da rodul lorū.
 21 Și voi dacă veți āmbra mie totū în con-
 tra, și nu veți voi a asculta de mine, eū
 voi adāogi preste voi de șapte ori mai multe
 22 plăgi duple păcatele vōstre: ^kCā voi trā-
 mete asupra voastră fērele cāmpului, cari să
 vē lipsescā de copii, și să vi pērdā vitele
 vōstre, impuținādu-vē și pre voi; și ^lcārā-
 rile vōstre voru rămāne deșerte.
 23 Și dacă voi nici prin acestea ^mnu vē veți
 îndrepta, și nu vē veți întorce la mine, ci veți
 24 āmbra totū împotriva mea, ⁿȘi eū voi ā-
 mbra împotriva voastră, și vē voi bate în-
 cā de șapte ori mai mult pentru păca-
 25 tele vōstre. Și ^ovoi aduce asupra voastră
 sabiā, care va resbuna rumperea legāmēn-
 tului; și de vē veți stringe în cetățile vōstre,
^pvoi trimete preste voi ciumā, și vē veți pre-
 26 da în mânele neamicilor vōstri; ^qCā vi voi
 frānge toēgulū pānei; și de ce femei voru cōce
 pānea voastră într'unū cuptorū, și se va da
 voāi pānea voastră cu cumpēna, și ^rveți mân-
 ca, darā nu vē veți sātura.
 27 Și ^sdacă voi nici după aceste nu veți as-
 culta de mine, ci veți āmbra totū împotriva
 28 mea; Și eū ^tcu furiā āmbra-voiū împotri-
 va voastră, și încă de șapte ori mai mult

vē voi pedepsi pentru păcatele vōstre:
^uCā veți mânca *chiarū* carnea fiilor vōstri, 29
 și carnea fetelor vōstre o veți mânca. Și 30
^vvoi sfărîma înălțimile vōstre, și voi nimici
 sorii-statuele vōstre; și ^wvoi arunca cadavrele
 vōstre preste cadavrele idolilor vōstri, și
 sufletul meū vē va ^xurī pre voi. ^yȘi cetā- 31
 țile vōstre le voi aduce la pustire, și ^zsanc-
 tuarele vōstre le voi pustii, și nu voi mai
 mirosi mirosū plăcut de la voi. ^{aa}Da, eū 32
 acestū pāmēntū ^{ab}lū voi pustii, de se vor
^{ac}mira de d'insul neamicii vōstri, cari vor
 locui într'insul. Și ^{ad}pre voi vē voi rēsipi 33
 între națiuni, și voi scōte sabia în urma
 voastră, și pāmēntul vostru se va face pustii,
 și cetățile vōstre deșerte. ^{ae}Atunci acestū pā- 34
 mēntū se va bucura de sabatele sale în tōte
 zilele cātū va rămāne pustii, și până ce *veți*
^{af}fi voi în țera neamicilor vōstri; atunea pā-
 mēntul se va repausa și se va bucura de
 anii seī sabatici. Tōte zilele cāte va rămāne 35
 pustitū va repausa, pentru cātū nu a re-
 pausatū în ^{ag}anii vōstri sabatici, cāndū locu-
 iați voi într'insul.

Și celor rēmași d'intre voi, ^{ah}voi aduce 36
 moliciunea în ānima lorū în țerele neami-
 cilor lorū; și va goni pre ei ^{ai}sunetul frun-
 dei ce se mișcă; și voru fugi, ca cumū fugū de
 sabiā; și voru cādē, negonindu-ī nimenea.
 Și ^{aj}unul va cādē preste celū-l-altū ca d'inain- 37
 tea sabiei, negonindu-ī nimenea; și ^{ak}nu veți
 putē sta înaintea neamicilor vōstri. Și voi vē 38
 veți perde între națiuni, și pāmēntul nea-
 micilor vōstri vē va mânca. Și cei rē- 39
 mași d'intre voi ^{al}se voru perde pentru fārā-
 de-legile lorū prin țerele neamicilor vōstri;
 și încă și pentru fārā-de-legile părinților
 lorū cu d'inșii se voru perde. ^{am}Și atunci ei 40
 deși voru mărturisi nedreptatea lorū, și ne-
 dreptatea părinților lorū, pentru păcatele
 cari āu făptuitū împotriva mea; (De aceea 41
 și eū amū āmblatū în contra lorū, și i-amū
 adusū în pāmēntul neamicilor lorū, ca *sā*
^{an}vēdū dacă ānima lorū ^{ao}cea necircumcisā se
 va ^{ap}umili, și ei voru accepta *pedēpsa* păcatului
 lorū); Atunci și eū ^{aq}mī voi ^{ar}aduce aminte 42

Deut. 28. 65. 66. 67. & 32. 25. Ier. 15. 8. Deut. 28. 22. 1 Sam. 2. 35. Deut. 28. 38. 51. Iov 31. 8. Ier. 5. 17. & 12. 13. Mic. 6. 15. Cap. 17. 10. Deut. 28. 25. Jude. 2. 14. Ier. 19. 7. Vers. 36. Ps. 106. 41. Vers. 36. Ps. 53. 5. Prov. 28. 1.	1 Sam. 2. 5. Ps. 119. 164. Prov. 24. 16. Isa. 25. 11. & 26. 5. Isa. 7. 24. & 30. 6. Deut. 28. 23. Ps. 127. 1. Isa. 49. 4. Deut. 11. 17. & 28. 18. Hag. 1. 10. Deut. 32. 24. 2 Reg. 17. 25. Isa. 5. 17. & 14. 15. Jude. 5. 6. 2 Cron. 15. 5. Isa. 38. 8.	Plān. 1. 4. Zech. 7. 14. Ier. 2. 30. & 5. 3. Amos. 4. 6— 12. 1 Sam. 22. 27. Ps. 18. 26. Exec. 5. 17. & 6. 3. & 14. 38. 2. Num. 14. 12. Deut. 28. 21. Ier. 14. 12. & 24. 10. & 29. 17. 18. Amos. 4. 10. Ps. 105. 16. Isa. 3. 1.	Exec. 4. 16. & 5. 16. & 14. 13. Isa. 9. 20. Mic. 6. 14. Ier. 1. 6. Vers. 21, 24. Isa 59. 18. & 63. 3. & 66. 15. Ier. 21. 5. Exec. 5. 13. 15. & 8. 18. Deut. 28. 53. 2 Reg. 6. 29. Plān. 4. 10. Exec. 5. 10. 2 Cron. 34. 3. 4. 7. Isa. 27. 9.	Exec. 6. 3— 6. 13. 2 Reg. 23. 20. 2 Cron. 34. 5. Lev. 20. 23. Ps. 78. 59. & 89. 38. Ier. 14. 19. Neem. 2. 3. Ier. 4. 7. Exec. 6. 6. Ps. 74. 7. Plān. 1. 10. Exec. 9. 6. & 21. 2. Ier. 9. 11. & 25. 11, 18. Deut. 28. 37. 1 Reg. 9. 8. Ier. 18. 16. &	19. 8. Exec. 5. 15. Deut. 4. 27. & 28. 64. Ps. 44. 11. Ier. 9. 16. Exec. 12. 15. & 20. 23. & 22. 15. Zech. 7. 14. 2 Cron. 36. 21. Cap. 23. 2. Exec. 21. 7. 12. 15. Vers. 17. Iov. 15. 21. Prov. 28. 1. Isa. 10. 4. Vede Jude. 7. 22. 1 Sam. 14.	15. 16. Ios. 7. 12, 13. Jude. 2. 14. Deut. 4. 27. & 28. 65. Neem. 1. 8. Ier. 3. 25. & 29. 12, 13. Exec. 4. 17. & 6. 9. & 20. 43. & 21. 23. & 33. 10. & 36. 31. Osea 5. 15. Zech. 10. 9. Num. 5. 7. 1 Reg. 8. 35. 35. 47. Neem. 9. 2. Prov. 28. 13.	Dan. 9. 3. 4. Luc. 15. 18. 1 Ioan 1. 9. Vede Ier. 6. 10. & 9. 25. 26. Ezec. 44. 7. Fapt. 7. 51. Rom. 2. 29. Col. 2. 11. 1 Reg. 21. 29. 2 Cron. 12. 6. 7. 12. & 32. 26. & 33. 12. 13. Ezod. 2. 24. & 6. 5. Ps. 106. 45. Ezec. 16. 60.
---	--	--	---	---	--	---	--

de legământul meu cu Iacob și de legământul meu cu Isaac; încă și de legământul meu cu Abraam mi voi aduce aminte; chiar și de pământul mi voi aduce aminte.

- 43 *Și acel pământ va fi părăsit de d'înșii, și se va bucura de sabatele lui, rămânând pustiu pentru ei; și ei vor accepta pedepsa păcatului lor pentru aceea, pentru că ei au lăpădat judecățile mele, și
- 44 legile mele le-au urit sufletul lor. Dară și când ei vor fi în pământul neamicilor lor, nu voi lăpăda pre ei, și nu-i voi urî în atâta, ca să-i nimicescă de tot, și să stric legământul meu cu d'înșii; că eu Iehova sunt Dumnezeu lor. Dară pentru ei mi voi aduce aminte de legământul cu strămoșii lor, pre cari i-am scos din pământul Egiptului înaintea ochilor națiunilor, pentru ca să fiu lor Dumnezeu, eu Iehova.

- 46 *Acestea sunt statutele, și judecățile, și legile, pre cari le-a aședat Iehova între sine și între fiii lui Israel pe muntele Sinai prin mâna lui Moisi.

Legi pentru voturi și decimii.

- 27 **S**I Iehova vorbi lui Moisi, dicându: Vorbesce fiilor lui Israel, și li di: *Dacă cine va face vot însemnat, înșii aceia
- 2 să fie după estimarea ta a lui Iehova. Și estimarea ce o vei face pentru partea bărbătescă de la vrăstă de douăzeci de ani până la șesezeci de ani, estimarea ta va fi de cinci-deci de sicli de argint, după siclul sanctuarului. Și de va fi parte femească, estimarea ta va fi de trei-deci de sicli.
- 4 Și dacă este de la cinci ani până la douăzeci de ani, estimarea ta va fi pentru partea bărbătescă douăzeci de sicli; eru pentru partea femească de zece sicli.
- 6 Și de va fi de la o lună până la cinci ani, estimarea ta va fi pentru partea bărbătescă de cinci sicli de argint; eru pentru partea femească estimarea ta va fi de trei sicli de argint.
- 8 Și de va fi de șesezeci de ani sau mai sus, de va fi parte bărbătescă, estimarea ta va fi de cinci-spre-zece sicli; eru pentru partea femească zece sicli. Și de va fi mai scăpătat de cât estimarea ta, pre acela să-l pună înaintea preutului, și preutul să-l estimeze; după îndemnarea celui ce a făcut votul să-l estimeze preutul.
- 9 Și dacă votul va fi din vite, din cari se aduce sacrificii lui Iehova, toate câte d'intr'însele se dau lui Iehova sante să fie. Elu

nu o va schimba, și nici va pune alta în locul ei, nici bună pentru rea, nici rea pentru bună; și dacă cumu va pune o vită pentru altă vită, atâtă acesta cât și cea-l-altă, care a fost pusă în locu-i, sante să fie. Și dacă votul cui va fi din vitele necurate, din cari nu se aduce sacrificii lui Iehova, atunci el pre acea vită să o pună înaintea preutului; Și preutul să o estimeze, după cumu va fi bună sau rea; cât o vei prețui, o preute atâta va face. *Și dacă va voi să o rescumpere, el să adaogă a cincă parte din prețul ei preste estimarea ta.

Și dacă și va consacra casa sa lui Iehova, să o estimeze preutul, după cumu va fi bună sau rea; în cât o va estima preutul, așa să rămână. *Și dacă cel ce a dăruit va voi să-și rescumpere casa sa, să mai adaogă a cincă parte preste argintul estimării tale, și să fie a lui.

Și dacă cine va consacra lui Iehova din câmpul moșiei sale, estimarea ta să fie după semința sa; un gomer de semința de orz cu cinci-deci sicli de argint. Dacă și va consacra câmpul său tocmai din anul jubileu, prețul lui să rămână după estimarea ta. Și dacă el și va consacra câmpul său după jubileu, preutul să-i socotască argintul lui după numărul anilor, cari mai sunt până la anul jubileu, și suma acestă să o scadă din estimarea ta. *Și dacă cel ce a consacrat câmpul va voi să-l rescumpere, el să adaogă încă a cincă parte preste argintul estimării tale, și să-i rămână lui. Și dacă el nu voeste să-și rescumpere câmpul, sau acel câmp să se vândă altui om, nu se mai poate rescumpere. Și acel câmp, când în anul jubileu va eși, să fie sacru lui Iehova ca un câmp consacrat lui Dumnezeu; să fie moșia preutului.

Și dacă cine va consacra lui Iehova un câmp de d'insul cumpărat, care nu este din câmpul moșiei sale; *Preutul să-i socotască prețul estimării tale până la anul jubileu; și el pre acea estimare a ta să o dea tot într'aceeași di, ca lucru consacrat lui Iehova. În anul jubileu câmpul să se întorcă la insul de la care el l'a cumpărat; la acela al cărui și este stăpânirea fondului. Și totă estimarea ta să fie după siclul sanctuarului; siclul să fie de douăzeci de ghere.

Eru pre cel anteu-născut al vitelor, 26

* Ps. 136. 23.
* Vers. 34, 35.
† Vers. 15.
u Deut. 4. 31.
2 Reg. 13. 23.
Rom. 11. 2.

v Rom. 11. 28.
x Cap. 22. 33.
& 25. 38.
y Ps. 98. 2.
Ezec. 20. 9,
14, 22.

* Cap. 27. 34.
Deut. 6. 1. &
12. 1. & 33. 4.
Ioan. 1. 17.
a Cap. 25. 1.

Caput 27.
a Num. 6. 2.
Vede Jude. 11.
30, 31, 39.
1 Sam. 1. 11,

28.
b Esod. 30. 13.
c Vers. 15, 19.
d Vers. 18.
e Cap. 25. 15, 16.
f Vers. 15.

g Cap. 25. 10,
28, 31.
h Vers. 28.
i Num. 18. 14.
Ezec. 44. 29.
j Cap. 25. 10,

25.
k Vers. 18.
l Cap. 25. 28.
m Esod. 30. 13.
Num. 3. 47. &
18. 16.

n Esod. 13. 2,
12. & 22. 30.
Num. 18. 17.
Deut. 15. 19.

care prin înțeleptătatea născerii sale este a lui Iehova, pre acesta nimenea să nu-lă pôtă consacra, fie boi séu mnelă séu țăpă, *că a*
 27 lui Iehova *este*. Și de *va fi* d'între vitele cele necurate, să-lă rescumpere duple estimarea ta, mai *o* adăogîndu pe deasupra și a cincîa *parte*; și dacă nu va voi a-lă rescumpăra, să se vîndă duple estimarea ta.
 28 *o* Și nici ună dară interdișă, pre care cineva l'a consacrată lui Iehova cu interdictă, din tôte căte are elă moscenite, fie ômenî, fie vite, séu câmpîi, acestea să nu se pôtă vinde, nici rescumpăra; *că* totă lucrulă consacrată cu interdictă este pré sântă lui Iehova.
 29 *o* Nici ună interdișă, consacrată cu interdictă d'între ômenî, nu se pôte rescumpăra, *că* să se omóre.

Și *o* tótă decimea pămîntului și din se- 30 mința pămîntului și din fructulă pomiloră a lui Iehova *este*; lucră consacrată lui Iehova *este*. *o* Și dacă cine-va va voi să rescum- 31 pere *câtă-va* din decimea sa, acela să mai adaogă încă a cincîa *parte*. Și tótă deci- 32 mea din cirédă și din turmă, și din tôte căte petrecă pe supță toégă, a *decea parte* să fie sântă lui Iehova. Să nu se alégă nici 33 cea bună nici cea rea; *o* să nu se pună una pentru alta; și dacă se va pune una pentru alta, și *vîta schimbată* și cea in loculă ei pusă să fie lucră sântă; nu se va pute rescumpăra.
o Acestea *sînt* legile, pre cari le dădu Ie- 34 hova lui Moisi pe muntele Sinai pentru fii lui Israelă.

NUMERII.

A PATRA CARTE A LUI MOISI.

Numerarea Israelitiloră duple familie, Leviți fiindă lăsați de o parte.

1 **S**I Iehova vorbi lui Moisi *o* in pustiuulă Si-
 naî, *o* in cortulă întrunirei, in ântea *ăi* a
 2 lunei a dăoa, intr'ălă dăoilea ană după eșirea
 loră din pămîntulă Egiptului, dîcîndă: *o* Nu-
 merati capetele întregi comunități a fiiloră
 lui Israelă, duple familiile loră, duple casele
 3 loră părintesci, duple numărulă numiloră, pre
 toți bărbați duple capetele loră; De la dăoă-
 4 deci de anî și mai susă, pre totă celă ce pôte
 eși la ôste in Israelă, numerați-i pre ei du-
 pre cetele loră, tu și Aaronă. Și să fie cu
 voi căte ună bărbată din fie-care semînță,
 ună bărbată, capă ală casei sale părintesci.
 5 Și acestea *sînt* numile aceloră bărbați,
 cari să steie cu voi: Din Rubenă: Eli-
 6 zură, fiulă lui Ședeură. Din Simeonă: Șe-
 7 lumielă, fiulă lui Țurșadai. Din Iuda:
 8 Nahșon, fiulă lui Aminadabă. Din Isachară:
 9 Netaneelă, fiulă lui Țuară. Din Zabulonă:
 10 Eliabă, fiulă lui Helonă. Din fii lui Iosefă:
 din Efraimă: Elișama, fiulă lui Amihudă.
 Din Manasse: Gamalielă, fiulă lui Pedazură.
 11 Din Beniamină: Abidană, fiulă lui Ghi-
 12 doni. Din Dană: Ahieseră, fiulă lui Ami-
 13 șaddai. Din Asseră: Pagiellă, fiulă lui O-
 14 chrană. Din Gadă: Eliasafă, fiulă lui *o* De-

huelă. Din Neftali: Ahira, fiulă lui E- 15
 nană. *o* Aceștia *sînt* cei aleși de comunitate, 16
 mai marii între semînțele părinților loră,
 17 capă ai miiloră lui Israelă.

Și Moisi și Aaronă luară pre acești băr- 17
 bați, cari aă fostă a-nume numiți; Și la ân- 18
 teia *ăi* a lunei a dăoa adunară tótă comu-
 nitatea; și se inscrișeră in registre duple
 familiile loră, duple casele loră părintesci
 duple numărulă, numiloră, de la dăoă-deci
 19 de anî și mai susă duple capetele loră. Du-
 pre cumă ordinase Iehova lui Moisi, așa elă
 i numeră in pustiuulă Sinai.

Și fii lui Rubenă, a ânteiă-născutului 20
 lui Israelă, duple generațiunile loră, duple
 familiile loră, duple casele loră părintesci,
 duple numărulă numiloră, și duple capetele
 loră; toți-cei de partea bărbătăscă de la
 dăoă-deci de anî și mai susă, toți cari pu-
 teaă eși la ôste; Cei numerați ai loră din 21
 semînția lui Rubenă *erau*: patru-deci șese
 mîi cînci sute.

D'între fii lui Simeonă, duple generați- 22
 unile loră, duple familiile loră, duple casele
 loră părintesci, cei numerați ai loră duple
 numărulă numiloră, duple capetele loră,

o Vers. 11, 12, 13. *o* Fac. 28. 22. Neem. 13. 12. Esec. 20. 37.
o Vers. 21. Num. 18. 21. Mal. 3. 8, 10. Mic. 7. 14.
 Ios. 6. 17, 18. 24. *o* Vers 13. *o* Vers. 10.
 19. 2 Cron. 31. 5. *o* Vede Ier. 33. *o* Cap. 26. 46.
 2 Num. 21. 2, 3. 6, 12. 13.

NUMERII

Capitulu 1.

o Esod. 19. 1.

Cap 10. 11.

12.

o Esod. 25. 22.

o Esod. 30. 12.

o 28. 26.

Cap. 26. 2, 63.

64.

2 Sam. 24. 2.

1 Cron. 21. 2.

o Cap. 2. 14.

o Cap. 7. 2.

1 Cron. 27. 16.

o Esod. 18. 21.

25.

- toți-cei de partea bărbătească de la două-
decî de ani și mai sus, toți cari puteau eși la
23 oște; Cei numerați ai lorî din seminția lui
Simeonî *erau*: cinci-decî și nouă mii trei sute.
- 24 D'între fiii lui Gadî, duple generațiunile
lorî, duple familiile lorî, duple casele lorî
părintesci, duple numărulî numilorî, de
la două-decî de ani și mai sus, toți cari
25 puteau eși la oște; Cei numerați ai lorî
din seminția lui Gadî *erau*: patru-decî și cinci
mii șese sute cinci-decî.
- 26 D'între fiii lui Iuda, duple generațiunile
lorî, duple familiile lorî, duple casele lorî
părintesci, duple numărulî numilorî, de
la două-decî de ani și mai sus, toți cari
27 puteau eși la oște; Cei numerați ai lorî
din seminția lui Iuda *erau*: șapte-decî și pa-
tru mii șese sute.
- 28 D'între fiii lui Isacharî, duple generați-
unile lorî, duple familiile lorî, duple ca-
sele lorî părintesci, duple numărulî numi-
lorî, de la două-decî de ani și mai sus,
29 toți cari puteau eși la oște; Cei numerați
ai lorî din seminția lui Isacharî *erau*: cinci-
decî și patru mii patru sute.
- 30 D'între fiii lui Zabulonî, duple genera-
țiunile lorî, duple familiile lorî, duple ca-
sele lorî părintesci, duple numărulî numi-
lorî, de la două-decî de ani și mai sus,
31 toți cari puteau eși la oște; Cei numerați
ai lorî din seminția lui Zabulonî *erau*: cinci-
decî și șapte mii patru sute.
- 32 D'între fiii lui Iosefî: fiii lui Efraimî,
duple generațiunile lorî, duple familiile
lorî, duple casele lorî părintesci, duple
numărulî numilorî, de la două-decî de ani
33 și mai sus, toți cari puteau eși la oște; Cei
numerați ai lorî din seminția lui Efraimî
erau: patru-decî mii cinci sute.
- 34 D'între fiii lui Manase, duple generați-
unile lorî, duple familiile lorî, duple ca-
sele lorî părintesci, duple numărulî numi-
lorî, de la două-decî de ani și mai sus,
35 toți cari puteau eși la oște; Cei numerați
ai lorî din seminția lui Manase *erau*: trei-decî
și două mii două sute.
- 36 D'între fiii lui Beniaminî, duple genera-
țiunile lorî, duple familiile lorî, duple ca-
sele lorî părintesci, duple numărulî numi-
lorî, de la două-decî de ani și mai sus,
37 toți cari puteau eși la oște; Cei numerați
ai lorî din seminția lui Beniaminî *erau*: trei-
decî și cinci mii patru sute.
- 38 D'între fiii lui Danî, duple generațiunile
lorî, duple familiile lorî, duple casele
lorî părintesci, duple numărulî numilorî, de

la două-decî de ani și mai sus, toți cari
puteau eși la oște; Cei numerați ai lorî 39
din seminția lui Danî *erau*: șese-decî și
două mii șapte sute.

D'între fiii lui Asserî, duple generați- 40
unile lorî, duple familiile lorî, duple casele
lorî părintesci, duple numărulî numilorî,
de la două-decî de ani și mai sus, toți
cari puteau eși la oște; Cei numerați ai 41
lorî din seminția lui Asserî *erau*: patru-
decî și una mii cinci sute.

D'între fiii lui Neftali, duple generați- 42
unile lorî, duple familiile lorî, duple ca-
sele lorî părintesci, duple numărulî numi-
lorî, de la două-decî de ani și mai sus;
toți cari puteau eși la oște; Cei numerați 43
ai lorî din seminția lui Neftali *erau*: cinci-
decî și trei de mii patru sute.

Acestia sînt cei numerați, pre cari Moisi 44
și Aaronî 'i numerară, împreună cu mai
marii lui Israelî, doi-spre-cece bărbați,
câte unul de casa sa părintescă. Așa 45
toți cei numerați d'între fiii lui Israelî, duple
casele lorî părintesci, de la două-decî de
ani și mai sus, toți acei cari puteau eși
la oște in Israelî; Toți cei numerați fură: 46
șese sute și trei mii cinci sute cinci-decî.

Erî Leviții duple seminția părinților 47
lorî nu fură numerați într'acestia. Că Ieho- 48
va vorbise lui Moisi, dicîndu: 'Numai pre fiii 49
lui Levi să nu-i numeri, și să nu numeri ca-
petele lorî între fiii lui Israelî; *Ci tu să 50
aședî pre Leviți preste lăcașulî mărturi-
ei și preste tôte uneltele lui, și preste tôte
câte sînt ale lui; acestia să pörte lăcașulî
și tôte uneltele lui, și ei să servescă într'in-
sulî, și să 'tăbărescă imprejurulî lăcașulî.
"Și cîndu va pleca lăcașulî, Leviții să-lă des- 51
facă; și cîndu lăcașulî se va opri, Leviții
să-lă așede; și *nelevitulî, care se va a-
propia de d'insulî, să se omöre. Și fiii lui 52
Israelî să tăbărescă °fie-care in tabăra sa,
și fie-care duple stégulî lui, duple cetele
lorî. "Și Leviții să tăbărescă imprejurulî 53
lăcașulî mărturiei, ca să nu vină °mânia
preste comunitatea fiilorî lui Israelî; *și
Leviții să păzescă cele de păzitî ale lăca-
șulî mărturiei. Și fiii lui Israelî făcură 54
tôte, după cumî ordinase Iehova lui Moisi,
așa făcură.

Posițiunea celorî două-spre-cece seminții impreju-
rulî taberei, și rînduēla călătoriei lorî.

SI Iehova vorbi lui Moisi și lui Aaronî, 2
dicîndu: °Fie-care din fiii lui Israelî 2
supt stégulî seî, la semnulî casei sale pă-

g Cap. 26. 64.
h Esod. 38. 26.
i Ved. Esod. 12.
37. Cap. 2. 32.
& 26. 61.

i Cap. 2. 39. Ve-
de Cap. 3. &
4. & 36. 57.
1 Cron. 6. &
21. 6.

j Cap. 2. 33. &
26. 62.
k Esod. 38. 21.
Cap. 3. 7. 8. &
4. 15, 25, 26,
21.

l Cap. 3. 23, 29,
35, 38.
m Cap. 10. 17.
21.

n Cap. 3. 10, 38.
& 18. 22.
o Cap. 2. 2, 34.
p Vers. 50.
q Lev. 10. 6.

Cap. 8. 19. &
16. 46. & 18. 5.
1 Sam. 6. 19.
r Cap. 3. 7, 8. &

8. 24, 25, 26.
& 18. 3. 4, 5.
& 31. 30, 47.
1 Cron. 23. 32.

2 Cron. 13. 11.
—
Capitul 2.
a Cap. 1. 52.

rințesci, să tabărescă; ^b d'inaintea cortului întrunirii juru împrejură să tăbărescă.

- 3 Și despre resăritu, spre ostu, să-și pună stégul taberei sale Iuda duple ostile sale; și mai marele fiiloră lui Iuda să fie ^c Nahșon;
- 4 fiulă lui Aminadab; Și oștea lui și cei numerați ai lui *fură*: șapte-deci și patru mii
- 5 șese sute. Și lîngă d'insulă să tăbărescă seminția lui Isachar; și mai marele fiiloră lui Isachar să fie Nataneel, fiulă lui
- 6 Tuar; Și oștea lui și cei numerați ai lui *fură*: cinci-deci și patru mii patru sute.
- 7 Apoi seminția lui Zabulon; și mai marele fiiloră lui Zabulon să fie Eliab, fiulă lui He-
- 8 lon; Și oștea lui și cei numerați ai lui cinci-
- 9 deci și șapte mii patru sute. Toți cei numerați din tabăra lui Iuda: o sută optu-
- 10 deci și șese mii patru sute, duple ostile lor; ^d acestia să plece înteu.
- 10 Despre mēdă-și stégul taberei lui Ruben să fie duple ostile sale; și mai marele fiiloră lui Ruben să fie Elizur, fiulă lui Sedeur;
- 11 Și oștea lui și cei numerați ai lui *fură*: patru-deci și șese mii cinci sute. Și lîngă
- 12 d'insulă să tăbărescă seminția lui Simeon; și mai marele fiiloră lui Simeon să fie Se-
- 13 lumiel, fiulă lui Turisaddai; Și ostile lui și cei numerați ai lui *fură*: cinci-deci și nūoe
- 14 mii trei sute. Apoi seminția lui Gad, și mai marele fiiloră lui Gad să fie Eliasaf, fi-
- 15 ulă lui Rehuel; Și ostile lui și cei numerați ai lui *fură*: patru-deci și cinci mii șese
- 16 sute cinci-deci. Toți cei numerați din tabăra lui Ruben: o sută cinci-deci și una
- 17 mii patru sute cinci-deci, duple ostile lor; ^e și acestia să plece alu dūoile.
- 17 Atuncea să plece cortulă întrunirii cu tabăra Leviților în meș-loculă *celoră-l-alte* tabere; duple cumă au fostu tăbărâți, așa să plece, fie-care la loculă se și suptu stégulă se.
- 18 Despre apusă să fie stégulă taberei lui Efraim duple ostile sale; și mai marele fiiloră lui Efraim să fie Elișama, fiulă lui Ami-
- 19 hud; Și ostile lui cei numerați ai lui
- 20 *fură*: patru-deci mii cinci sute. Și lîngă d'insulă seminția lui Manasse; și mai marele fiiloră lui Manasse să fie Gamaliel, fiulă
- 21 lui Pedahsur; Și oștea lui și cei numerați ai lui *fură*: trei-deci și dūoe mii dūoe
- 22 sute. Atunci seminția lui Benianim; și mai marele fiiloră lui Benianim să fie Abi-
- 23 dan, fiulă lui Ghidoni; Și ostile lui și cei numerați ai lui *fură*: trei-deci și cinci
- 24 mii patru sute. Toți cei numerați din tabăra lui Efraim: o sută optu mii o su-

tă, duple ostile lor; ^f și acestia să plece alu treile.

Despre mēdă-noptii să fie stégulă taberei lui Dan; și mai marele fiiloră lui Dan să fie Ehiezer: fiulă lui Amisaddai; Și ostile lui și cei numerați ai lui *fură*: șese-deci și dūoe mii șapte sute. Și lîngă d'insulă să tăbărescă seminția lui Asser; și mai marele fiiloră lui Asser să fie Paghiel, fiulă lui Ocran; Și ostile lui și cei numerați ai lui *fură*: patru-deci și una mii cinci-

25 sute. Apoi seminția lui Neftali; și mai mare-

26 le fiiloră lui Neftali, să fie Ahira fiulă lui Enan; Și ostile lui și cei numerați ai lui

27 *fură*: cinci-deci și trei mii patru sute. Toți cei

28 numerați din tabăra lui Dan *fură*: o sută cinci-deci și șapte mii șese sute; ^g acestia să plece mai pe urmă cu stégurile lor.

Acestia *sunt* cei numerați d'între fiilă lui Israel, duple casele loră părintesci; ^h toți cei numerați din tabărele duple ostile lor: șese sute și trei mii cinci sute cinci-deci. Eră ⁱ Leviți nu *fură* numerați între fiilă lui Israel; duple cumă ordinase Iehova lui Moisi. Și fiilă lui Israel făcură tôte, după cumă ordinase Iehova lui Moisi; ^j astu-felă tabără duple stégurile lor, și astu-felă plecară, fie-care duple familia sa, duple casa sa pă-

32

33

34

intescă.

Preuți și Leviți; alegere și funcțiunile lor, și enumerarea loră duple familă.

SI acestea *sunt* generațiunile lui Aaron ³ și ale lui Moisi, în ziua cândă vorbi Iehova cu Moisi pe muntele Sinai. Și aceste *sunt* numile fiiloră lui Aaron: ⁴ celă înteu-născută Nadab; apoi Abihu, Eleazar și Itamar. Aceste *sunt* numile fiiloră lui Aaron, ale ⁵ preuților celoră unși, cari *fură* consacrați la preuția. ⁶ Și Nadab și Abihu muriră înaintea lui Iehova, cândă aduseră focă străină lui Iehova în pustulă Sinai, și ei n'avură copii: și pentru aceea preuțiră Eleazar și Itamar suptă Aaron părintele lor.

Și Iehova vorbi lui Moisi, dicendă: ⁷ A-5 6 propiă seminția lui Levi, și o pune înaintea lui Aaron, preutulă, ca să-și servescă; Și să păzescă cele de păzită ale lui, și cele de păzită ale întregi comunități, înaintea cortulă întrunirii, făcendă ⁸ serviciulă locășului. Și să păzescă tôte uneltele cortulă întrunirii, și cele de păzită ale fiiloră lui Israel, făcendă serviciulă locășului. Și ⁹ să daș pre Leviți lui Aaron și fiiloră lui; aces-

^a Ios. 3. 4.
^c Cap. 10. 14.
^e But 4. 30.
^g 1 Cron. 2. 10.
ⁱ Mat. 1. 4.

^b Luc. 3. 32, 33.
^d Cap. 10. 14.
^f Cap. 10. 18.
^h Cap. 10. 17.
^j 21.

^g Cap. 10. 32.
ⁱ Cap. 10. 25.
^k Esod. 38. 28.
^m Cap. 1. 46. &

^h 11. 21.
^j Cap. 1. 47.
^k Cap. 24. 2, 5.
^m 6.

^{Capitulu 8.}
^a Esod. 6. 23.
^b Esod. 28. 41.
^c Lev. 8.

^c Lev. 10. 1.
^d Cap. 26. 61.
^e 1 Cron. 24. 2.
^f Cap. 8. 6. &

^{18. 2.}
^e Vede Cap. 1.
^f 50. & 8. 11,

^{15, 24, 26.}
^f Cap. 8. 19. &
^{18. 6.}

tia *sunt* lui cu totul^u dați d'între fiii lui Israel^u. Și pre Aaron^u și pre fiii seî să-î rînduesci, ^o ca să păzescă preuția lor^u; și *dacă* un^u ^a laic^u ôre-care se va apropia, să se omóre.

11 12 Și Iehova vorbi lui Moisi, dîcînd^u: Ec-cel! 'E^u pre Leviți i-am^u luat^u d'între fiii lui Israel^u în locul^u a tot^u ântîi^u-născutul^u, carele deschide matricea între fiii lui Israel^u; decî Leviți ai mei *sunt*. Că al^u me^u este tot^u ântîi^u-născutul^u; ^{*} în dîia cînd^u bătui^u e^u pre tot^u ântîi^u-născutul^u în pămîntul^u Egiptului, mî consacrai^u e^u tot^u ce este ântîi^u-născut^u în Israel^u, de la om^u pînă la vită; ai mei *sunt*; E^u *sunt* Iehova.

14 Și Iehova vorbi lui Moisi în pustiu^u Sinai, dîcînd^u: Numeră pre fiii lui Levi duple casele lor^u părintesci, duple familiile lor^u; pre tot^u cel^u de partea bărbătescă de o lună și mai sus^u să numeri pre ei. Și Moisi ⁱ numeră duple cuvîntul^u lui Iehova, cum^u ⁱ se ordină. Și ^a acestia *sunt* fiii lui Levi duple numile lor^u: 18 Gherșon^u și Kohat^u și Merari. Și acestea *sunt* numile fiilor^u lui Gherșon^u, duple familiile lor^u: ^a Libni și Șimeî. Și fiii lui Kohat^u duple familiile lor^u: ^o Amram^u și Ițehar^u, Hebron^u și Uziel^u. ^a Și fiii lui Merari duple familiile lor^u *erau*: Mahli și Mușî; aceste *sunt* familiile lui Levi duple casele lor^u părintesci.

21 Din Gherșon^u *epi* familia Libniților și familia Șimeiților; acestea *sunt* familiile 22 Gherșoniților. Cei numerați ai acestora duple numărul^u tuturor^u celor^u de partea bărbătescă de o lună și mai sus^u: cei numerați ai acestora *fură* șapte mîi cinci sute. 23 ^a Familiile Gherșoniților tăbărără în dosul^u locașului, despre apus^u; Și mai marele casei^u părintesci a Gherșoniților *fu* Eliasap^u, fiul^u lui Lael^u. Și ^a cele de pîzit^u ale fiilor^u lui Gherșon^u în cortul^u întrunirei *era*: ^a Lokașul^u și ⁱ cortul^u, ^a acoperimîntul^u lui și ⁱ covorul^u de la ușa cortului întrunirei, ^a Și perdelele curții, și ^a acoperemîntul^u de la ușa curții, cari *sunt* pe lîngă lokașul^u și pe lîngă altar^u jur^u imprejur^u, și ^a funiele lui pentru tot^u serviciul^u lui.

27 ^a Și din Kohat^u *epi* familia Amramiților, și familia Ițehariților, și familia Hebronților, și familia Uzielților. Acestea *sunt* 28 familiile Kohatiților; Cari duple numărul^u tuturor^u celor^u de partea bărbătescă de o lună și mai sus^u, *erau* opt^u mîi șese sute,

cari pîziau cele de pîzit^u ale sanctuarului. ^a Familiile fiilor^u lui Kohat^u tăbărără de lă- 29 turea lokașului despre mîdă-di; Și mai 30 marele casei^u părintesci a familiei Kohatiților *fu* Elizafan^u, fiul^u lui Uziel^u.

Și ^a cele de pîzit^u a lor^u *erau*: ^a Chivotul^u, și ^a mîsa, și ⁱ policandrul^u, și ^a altarele, și unelte sanctuarului, cu cari ⁱ și făcea^u ei serviciul^u; și ^a perdeua, și tôte ce servesc^u la ea. Și mai marele mai marilor^u 32 preste Leviți, Eleazar^u, fiul^u preutului Aaron^u, să aibă privighiarea preste cei cu paza sanctuarului.

Din Merari *epi* familia Mahaliților și fa- 33 milia Mușîților: Acestea *sunt* familiile din Merari. Și cei numerați ai lor^u, duple 34 numărul^u tuturor^u celor^u de partea bărbătescă de o lună și mai sus^u *erau*: șese mîi 35 dîo^u sute. Și Turiel^u, fiul^u lui Abihai^u *fu* mai marele casei^u părintesci a familiei lui Merari; ^a acestia tăbărără de lăturea lokașului despre mîdă-nôpte. Și ⁱ paza cu care 36 fură înșarcinați fiii lui Merari *era*: scîndurile lokașului, și pîrghiele lui, și stâlpii lui, și picîorele lui, și tôte unelte lui, și tôte ce servesc^u la el^u; Și stâlpii curții jur^u 37 imprejur^u, și picîorele lor^u, și țerușii lor^u, și funiele lor^u.

^a Și cei ce tăbărără d'înainte cortului 38 întrunirei din partea de d'îainte a lokașului, despre ost^u, *fură* Moisi, și Aaron^u cu fiii seî, cari pîziau cele de pîzit^u ale sanctuarului, ^a în locul^u pazei fiilor^u lui Israel^u; și ^a nepreutul^u ce se va apropia să se omóre. ^o Toți 39 cei numerați din Leviți, pre cari Moisi și Aaron^u ⁱ numerară duple familiile lor^u, duple cuvîntul^u lui Iehova: Toți cei de partea bărbătescă de o lună și mai sus^u *erau*: dîo^u decî și dîo^u mîi.

Și Iehova dîse lui Moisi: ^a Numeră pre 40 tot^u ântîi^u-născutul^u, pre cel^u de partea bărbătescă d'între fiii lui Israel^u, de o lună și mai sus^u, și numărul^u numilor^u lor^u să-l^u iei. ^a Și să iei pre Leviți pentru mine, pentru 41 mine Iehova, în locul^u tuturor^u celor^u ântîi^u-născuți d'între fiii lui Israel^u, și vitele Leviților în locul^u tuturor^u celor^u ântîi^u-născuți din vitele fiilor^u lui Israel^u. Și 42 Moisi numeră, duple cum^u ⁱ ordină Iehova, pre toți cei ântîi^u-născuți d'între fiii lui Israel^u; Și toți ântîi^u-născuții de partea 43 bărbătescă duple numărul^u numilor^u de o lună și mai sus^u, suma lor^u a fost: dîo^u decî și dîo^u mîi dîo^u sute șapte decî și trei.

g Cap. 18. 7.
h Vers. 38.
Cap. 1. 51. &
16. 40.
i Vers. 41.
Cap. 8. 16. &
18. 6.

j Esod. 13. 2.
Lev. 27. 26.
Cap. 8. 16.
Luc. 2. 33.
k Esod. 13. 13.
15.
Cap. 8. 17.

l Vers. 39.
Cap. 26. 62.
m Fac. 46. 11.
Esod. 6. 16.
Cap. 26. 57.
1 Cron. 6. 1.
16. & 23. 6.

n Esod. 6. 17.
o Esod. 6. 18.
p Esod. 6. 19.
q Cap. 1. 53.
r Cap. 4. 24, 25.
26.
s Esod. 25. 9.

t Esod. 26. 1.
u Esod. 26. 7, 14.
v Esod. 26. 36.
w Esod. 27. 9.
y Esod. 27. 16.
z Esod. 35. 18.
a 1 Cron. 26. 23.

b Cap. 1. 53.
c Cap. 4. 15.
d Esod. 25. 10.
e Esod. 25. 25.
f Esod. 25. 31.
g Esod. 27. 1. &
30. 1.

h Esod. 26. 32.
i Cap. 1. 53.
j Cap. 4. 51, 52.
k Cap. 1. 53.
l Cap. 18. 5.

m Vers. 7. 8.
n Vers. 10.
o Vede Cap. 26.
62.
p Vers. 15.
q Vers. 12, 45.

44 45 Și Iehova vorbi lui Moisi, dicându: "Îe pre Leviți in loculū tuturorū celorū ântăiū-născuți d'între fiūi lui Israelū, și vitele Leviților in loculū vitelorū acelora, ca Leviții să fie ai mei: Eū *sunt* Iehova. Câtū pentru 'rescumpărarea celorū dūoē-sute șapte-deci și trei ântăiū-născuți ai fiilorū lui Israelū, 46 să fie ai mei: Eū *sunt* Iehova. Câtū pentru 'rescumpărarea celorū dūoē-sute șapte-deci și trei ântăiū-născuți ai fiilorū lui Israelū, 47 'cari întrecū preste numărulū Leviților: Să iei "cinci sicli de totū capulū, duple siclulū sanctuarului să iei; "dūoē-deci de ghere *facū* 48 unū siclū. Și acelū argintū să-lū dai lui Aaronū și fiilorū lui, prețū de rescumpărare 49 pentru cei ce întrecū numărulū lorū. Și Moisi luă acelū prețū de rescumpărare de la cei ce întreceau cu numărulū preste cei rescumpărați de Leviți; De la cei ântăiū-născuți ai fiilorū lui Israelū luă elū acelū argintū: o "mie trei sute șese-deci și cinci 50 sicli, duple siclulū sanctuarului. Și Moisi pre acelū argintū de la cei rescumpărați 'lū 51 'dădu lui Aaronū și fiilorū lui, duple cuvântulū lui Iehova, duple cumū ordinase Iehova lui Moisi.

4 S'I Iehova vorbi lui Moisi și lui Aaronū, 2 dicându: Numerați capetele fiilorū lui Kohatū d'între fiūi lui Levi, duple familiile 3 lorū, duple casele lorū părintești, "De la trei-deci de ani și mai susū, până la cinci-deci de ani, pre toți cei cari vinū in această cetă, ca să lucreze la cortulū întrunirei.

4 "Acesta *este* lucrulū fiilorū lui Kohatū in 5 cortulū întrunirei: "Sânta sântelorū; Înaintea de a pleca tabăra, Aaronū și fiūi lui să vină, și să dee josū "perdeūa de d'înainte, și cu d'însa să acopere "chivotulū mărturiei. 6 Și să pună preste d'însa acoperemētū de pele de vițelū de mare, și să întindă preste totū unū vestmētū vênătū, punându și 'pêrghiele. Și preste "mésa pânei de punere înaintea să întindă unū vestmētū vênătū, și pe acesta să pună blidele și cățuile și urciórele și cupele; éru să fie preste 8 mésa pânea cea perpetuă. Și preste acestea să întindă unū vestmētū carmesinū, și să-lū acopere cu unū acoperemētū de pele de vițelū de mare, și să-lū pună pêrghiele lui. Și să iee unū vestmētū vênătū, și să acopere "policandrulū de luminatū, și 9 'candelele lui, și mucările lui și tigăiele lui de cărbunī, și tôte vasele de oleiū, cu cari 10 se servescū la elū. Și *pre elū* cu tôte unelte-le lui să-lū pună într'unū acoperemētū din pei de vițelū de mare, și să-lū pună pe

pêrghiū. Și preste 'altarulū de aurū să întindă vestmētū vênătū, și să-lū acopere cu acoperemētū din pei de vițelū de mare, și să-lū pună pêrghiele. Și să iee tôte unelte-le lui de serviciū, cu cari se servescū in sanctuarū, și să le pună in vestmētū vênătū; și să le acopere cu acoperemētū din pei de vițelū de mare, și să le pună pe pêrghiă. Dup'aceea să curățe altarulū de 13 cenușă, și preste elū să întindă unū vestmētū purpuriū. Și deasupra să pună tôte 14 unelte-le lui, cu cari se servescū la d'însulū: tigăile de cărbunī, furculițele și lopețele și bazinele, tôte unelte-le altarului; și preste d'însulū să întindă acoperemētū de pei de vițelū de mare, și să-lū pună pêrghiele. Și 15 după ce Aaronū și fiūi lui vorū fi sfârșitū de a acoperi sanctuarulū și tôte unelte-le sanctuarului, cândū va fi ca tabăra să plece, să vină "fiūi lui Kohatū, ca să-lū ducă; 'éru ei de *nimica* din cele sante să nu se atingă, ca să nu móră. "Acesta *este* sarcina fiilorū lui Kohatū la cortulū întrunirei.

Și Eleazarū, fiulū lui Aaronū, preutulū, să 16 'îbă suptū a lui privighiare "oleiulū pentru luminatū, și "tămăia aromatică, și "darulū de pâne celū de tótă diūa, și "oleiulū ungerei; și supra-veghiarea preste totū locașulū și preste tôte câte *sunt* într'însulū, preste sanctuarū și preste unelte-le lui.

Și Iehova vorbi lui Moisi și lui Aaronū, 17 dicându: Să nu lăsați, ca seminția familiilorū lui Kohatū să se stingă d'între Leviți; 18 Ci acesta să faceți cu d'însii, ca ei să tră- 19 éscă, și să nu móră, cândū se apropiă de "santa sântelorū: Aaronū și fiūi sei să intre, și să-lū așede fie-care la lucrulū seū și la sarcina sa; "Éru ei să nu intre, spre a vedé cumū 20 se învêlescū cele sante, ca să nu móră.

Și Iehova vorbi lui Moisi, dicându: Numeră capetele fiilorū lui Gherșonū, duple casele lorū părintești, duple familiile lorū. 21 22 'De la trei-deci de ani și mai susū până la 23 cinci-deci de ani numără-i, pre toți ce intră in cetă, spre a lucra in cortulū întrunirei. Acesta *este* lucrulū familiilorū lui 24 Gherșonū, la care ei aū să lucreze și să 25 pórte. "Ei să pórte covórele locașului, și 26 cortulū întrunirei, acoperemētulū lui și acoperemētulū celū de pei de vițelū de mare celū de deasupra lui, și covorulū de la ușa cortulū întrunirei, Și perdelele curții, 26 și covorulū usei de la pórta curții, care *este* pe lūngă locașū și pe lūngă altarū

* Vers. 12. 41.
* Esod. 13. 13.
* Cap. 18. 15.
* Vers. 39, 43.
* Vers. 27. 6.
* Cap. 18. 16.
* Esod. 30. 13.

Lev. 27. 25.
Cap. 18. 16.
Esod. 45. 12.
* Vers. 46, 47.
* Vers. 48.

Capitul 4.
a Vede Cap. 8.
24.
1 Cron. 23. 3.
24, 27.
b Vers. 15.
c Vers. 19.

d Esod. 26. 31.
e Esod. 25. 10.
16.
f Esod. 25. 13.
g Esod. 25. 23.
29, 30.
Lev. 24. 6, 8.

h Esod. 25. 31.
i Esod. 25. 37.
38.
j Esod. 30. 1, 3.
k Cap. 7. 9. &
10. 21.
Deut. 31. 9.

2 Sam. 6. 13.
1 Cron. 15. 2.
15.
2 Sam. 6. 6, 7.
1 Cron. 13. 9.
10.

m Cap. 3. 31.
n Esod. 25. 6.
Lev. 24. 2.
o Esod. 30. 34.
p Esod. 23. 40.
q Esod. 30. 23.

r Vers. 4.
* Vede Esod. 19.
21.
1 Sam. 6. 19.
t Vers. 3.
u Cap. 8. 25, 26.

jură împrejură, și funiele lor, și toate uneltele lor de serviciu; și toate câte se țin
27 de acelea să le facă. Totu serviciul fiilor lui Gherșon, toate câte au ei să poarte, și toate câte au ei să facă, să fie după cuvântul lui Aaron și a fiilor lui; și voi să-i însărcinați pre ei cu paza tuturor
28 celora ce au să poarte. Acesta este lucrul familiilor fiilor lui Gherșon în cortul întrunirei; și supraveghierea preste d'înșii să aibă Itamar, fiul lui Aaron, preutul.
29 *Eră* pre fiii lui Merari, tu și pre aceste să-i numeri după familiile lor, după casele lor părintești, * De la trei-deci de ani și mai sus până la cinci-deci de ani numără-i; pre toți cei ce intră în cetă, spre a lucra la cortul întrunirei. Și * această să fie paza sarcinelor lor în toate lucrurile lor la cortul întrunirei: * Scădu-
30 rile lăcașului și pârghiile lui, și stâlpii lui, și piciorle lui; Și stâlpii curții de jur împrejur, și piciorle lor, și țeruşii lor, și funiele lor, cu toate uneltele lor și câte mai *sunt* pentru serviciul lor; să
31 însemnați fie-căruia sarcina din uneltele, pre cari are să le poarte. Acesta este lucrul familiilor fiilor lui Merari, din toate câte au ei să facă în cortul întrunirei, după conducerea lui Itamar, fiul lui Aaron, preutul.
32 * Și așa Moisi și Aaron și cei mai mari ai comunității numerară pre fiii Kohatilor, după familiile lor și după casele lor părintești; De la trei-deci de ani și mai sus până la cinci-deci de ani, pre toți cei ce intră în această cetă, ca să lucreze la cortul întrunirei. Și cei numerați dintr'înșii, după familiile lor fură: două mii
33 șapte sute cinci-deci. Acestia *sunt* cei numerați din familiile Kohatilor; toți cari lucră la cortul întrunirei, pre cari Moisi și Aaron și numerară după cuvântul lui Iehova prin Moisi.
34 Și cei numerați d'între fiii lui Gherșon, după familiile lor și după casele lor părintești, De la trei-deci de ani și mai sus până la cinci-deci de ani, toți cei ce intră în această cetă, ca să lucreze la cortul întrunirei: Cei numerați ai lor după familiile lor, după casele lor părintești
35 erau: două-mii șase sute trei-deci. * Acestia *sunt* cei numerați d'între familiile fiilor lui Gherșon, toți cei ce lucră la cortul întrunirei, pre cari-i numerară Moisi și Aaron după cuvântul lui Iehova.

Și cei numerați din familiile fiilor lui 42 Merari, după familiile lor, după casele lor părintești, De la trei-deci de ani și 43 mai sus până la cinci-deci de ani, toți cei ce intră în această cetă, ca să lucreze la cortul întrunirei: Cei numerați ai lor după familiile lor erau: trei mii două sute. A- 44 cestia *sunt* cei numerați d'între familiile fiilor lui Merari, pre cari Moisi și Aaron și numerară * după cuvântul lui Iehova prin Moisi.
45 Toți cei numerați, pre cari Moisi și Aaron și mai marii lui Israel și numerară d'între Leviți, după familiile lor și după casele lor părintești; * De la trei-deci de 47 ani și mai sus până la cinci-deci de ani; toți cei ce veniră pentru facerea de ori-ce lucru și pentru purtarea sarcinelor la cortul întrunirei: Toți cei numerați ai lor erau: 48 opt mii cinci sute opt-deci. După cuvântul lui Iehova se numerară prin Moisi; ar- 49 tându el * fie-căruia lucrul său și sarcina sa; * după cum ordinase Iehova lui Moisi, așa fură numerați.

Depărtarea celor necurați din tabără.

SI Iehova vorbi lui Moisi, zicându: Or- 5 dină fiilor lui Israel, ca ei să scotă 2 afară din tabără pre toți cei * leproși, pre toți cei cu * curgere, și pre toți cei necurați prin atingere de * mort: Fie parte bărbă- 3 tescă, fie parte femească, să-i scoteți afară din tabără; să-i scoteți pre ei, ca să nu se necurătescă tabărele lor, * în meșlocul cărora locuesc eu. Și fiii lui Israel fă- 4 cură așa, și scoseră pre acestia afară din tabără; după cum vorbise Iehova lui Moisi, așa făcură fiii lui Israel.

Legea de reîntorcere.

Și Iehova vorbi lui Moisi, zicându: Spune 5 6 fiilor lui Israel: * Dacă bărbat său femeă va face vre-unu păcatu omnescu, păcătuiind în contra lui Iehova, și acelui sufletu s'a făcutu vinovat, / Elu să-și măr- 7 turisască păcatul său, pre care l'a făcutu; și să întorcă * suma întregă de care s'a făcutu vinovat, și a cincina parte să adăogă pe deasupra; și să o dea aceluia, cătră care este vinovat. *Eră* dacă acel om nu va avé nici un consăngenu, căruia aceste să pôtă întorci, păcatul întorsu să fie a lui Iehova pentru preut, afară de 8 berbecule de espiare, cu care se va face espiare pentru el.
9 Și totu darul rădicat din cele conse-

v Vers. 3.
x Cap. 3. 26, 27.
y Esod. 26. 15.
z Esod. 38. 21.
a Vers. 2.

b Vers. 22.
c Vers. 29.
d Vers. 3, 23, 30.
e Vers. 15, 24.
f Vers. 29.

f Vers. 1, 21.
—
Capit. 5.
a Lev. 13. 3, 46.

Cap. 12. 14.
b Lev. 15. 2.
c Lev. 21. 1.
Cap. 9. 6, 10.
d Lev. 11, 13, &

31. 19.
d Lev. 26. 11, 12.
e Cor. 6. 16.
f Lev. 6. 2, 3.

f Lev. 5. 5. & 26. 40.
g Lev. 6. 5.
h Lev. 6. 6, 7.

i Lev. 7. 7.
i Esod. 29. 28.
j Lev. 6. 17, 18, 26. & 7. 6, 7, 9, 10, 14.

Cap. 18. 3, 9, 19.
Deut. 18. 3, 4.
Esod. 44. 29, 30.

crate ale fiilor lui Israel, cari se aduc
10 preutului, a lui să fie. Și ori-ce lucru con-
secrat a lui este, și ceea ce dă cine-va
preutului, i a lui să fie.

Apă de gelosie.

11 12 Și Iehova vorbi lui Moisi, zicându; Vor-
besce fiilor lui Israel și ȋi lor: Când
femea unui bărbat se va abate, și-i va face
13 necredință; Și *altă* bărbat *se va culca cu
d'insa, ascunzându-se acesta de ochii bărbatului ei, și ea în taină s'a intinată, fără
14 să fie vr'unu martur în contra ei, nici să
fie fost prinsă; Dacă spiritul de gelosie
a venit preste d'insul, ca el să fie gelos
de femea lui, și ea este intinată; se
15 este intinată; Acelu bărbat să-și ducă pre
femea sa la preut, și să aducă darul se
pentru d'insa: a ȋecea *parte* din o efă de
făină de orȋ; să nu tórne oleu deasupra,
nici să pună tāmăia preste d'insul; că dar
de gelosie *este*, dar de aducere aminte,
'care amintesc vina.

16 Și preutul să facă să se apropie ea, și
17 să o pună să stee înaintea lui Iehova; Și
preutul să ȋee apă sântită într'unu vas de
lut, și din pulberea ce va fi pe podela ló-
cașului să ȋee preutul, și să o pună în a-
18 cea apă. Și preutul punendu pre acea
femeă să stee înaintea lui Iehova, să des-
copere capul acelei femei, și să-i pună pe
palmele ei darul de aducere aminte, dar
de gelosie; și preutul să aibă în mână
sa apa amară, cea aducătoare de blăstem.
19 Și preutul să pună pre femeă să jure, ȋi-
cându-i: Dacă nu s'a culcatu nimenea cu
tine, și dacă tu nu te-ai abătutu *cu altul*
în locul bărbatului teu, așa întinându-te, să
nu fii atinsă de această apă amară, aduc-
20 tóre de blăstem. Dară dacă tu te-ai abătutu
cu altul în locul bărbatului teu, și dacă
te-ai intinată, și s'a culcatu cu tine *altu* cine-
va afară de bărbatul teu,—Preutul *să facă
pre femeă să jure jurământul de blăstem,
21 și preutul să ȋică femeii: "Dee Iehova, ca
tu să fii în blăstem și în jurământ în popo-
rul teu; facă Iehova să-ȋi sece cóspele, și
22 să-ȋi se imfle pântecel; Și această apă ad-
ducătoare de blăstem *să intre în mênunta-
ele tale, ca să-ȋi imfle pântecel, și să-ȋi pu-
treȋescă cóspele!" și femea să ȋică: Amin,
23 Amin. Apoi preutul să scrie acele blă-
steme pe o hârtie, și să le stergă cu apa

cea amară; Și să deee femeii, ca să beee 24
apă amară cea aducătoare de blăstem, ca
acea apă aducătoare de blăstem să intre in-
tr'insa, și amară să-i fie.

Și preutul să ȋee din mâna femeii da- 25
rul de gelosie, pre care *legându-l în a-
inta lui Iehova, să-l pună pe altar: "Și 26
preutul să ȋee o mână din darul de pâ-
ne spre amintire, pre care să o facă să
fumege pe altar; apoi să facă pre femea
să beee cea apă.

Și după ce-i va fi datu ei să beee acéstă 27
apă, va fi, că dacă ea s'a intinată, necre-
dinciosă fiindu cătră bărbatul ei, atunci a-
cea apă aducătoare de blăstem intrându
intr'insa, amară-i va fi, și pântecel ei se
va imfla, și cóspele ei voru putreȋi; și a-
cea femeă *va fi blăstemată în meȋilocul
poporului ei. Și dacă cea femeă nu se 28
va fi intinată, ci va fi curată, va remâne ne-
atinsă, și va nasce fii.

Acésta *este* legea pentru gelosie, cându 29
femea s'arū abate altulu 'în locul bărbat-
ului ei, și s'arū intina: Séu cându arū 30
veni preste unu bărbat spiritul de gelo-
sie, și arū fi gelos de femea sa: elū să-și
pună pre femea sa înaintea lui Iehova, și
preutul să facă cu d'insa duple acéstă le-
ge. Și bărbatul va fi nevinovat de acea 31
vină; și cea femeă *să-și pórte vina sa.

Lege despre Nazareat.

SI Iehova vorbi lui Moisi, zicându; Vor- 6
besce fiilor lui Israel, și ȋi lor: Bărbat 2
seu femeă, cându se va *deosebi, fă-
cendu votul nazareu de a se infréna lui
Iehova; *Acela să se abȋnă de vin, séu de 3
altă beutură îmbetătoare, și nici unu *felu* de
acritură de vin séu acritură de beutură
îmbetătoare să nu beee; nici beutură din stru-
guri storȋ să nu beee; și strugurū nici pús-
petū nici stafidatū să nu mânânce. În tóte 4
ȋilele nazareatului se să nu mânânce
nimica din câte se face din viȋa de viă, de
la simbure până la peliȋă. În tóte ȋilele 5
câtū ține votul nazareatului se, *briciul pe
capul lui să nu tréacă; până ce nu se voru
implini ȋilele infrénării sale lui Iehova;
sântu să fie; și pêrul capului se să-l lase
să créscă. În tóte ȋilele câtū se infréna 6
pentru Iehova, *la unu mortu să nu intre:
*Nici pentru părintele se, nici pentru mu- 7
ma sa, *nicu* pentru fratele se, nici pentru
sora sa, să nu se intineze, cându acestia
voru fi mortȋ; căci elū nazareatul Dumne-

j Lev. 10. 13.
k Lev. 18. 20.
l 1 Reg. 17. 18.
m Eccl. 29. 16.
n Ier. 6. 26.

1 Sam. 14. 24.
Neem. 10. 29.
o Ier. 29. 22.
p Ps. 109. 18.
q Deut. 27. 15.

q Lev. 8. 27.
r Lev. 2. 3, 9.
s Deut. 28. 37.
t Ps. 83. 9, 11.
u Ier. 24. 9. &

39. 18, 22. &
42. 18.
Zech. 8. 13.
t Vers. 19.
u Lev. 20. 17.

19. 20.
Capitlu 6.
a Lev. 27. 2.

Jude. 13. 5. &
Fapt. 21. 23.
Rom. 1. 1.
b Amos 9. 12.
Luc. 1. 15.

c Jude. 13. 5. &
16. 17.
1 Sam. 1. 11.
d Lev. 21. 11.
Cap. 19. 11.

16.
e Lev. 21. 1. 9.
11.
Cap. 9. a.

- 8 deulul se^u *portă* pe capul^u se^u. El^u in t^ote
 9 dⁱlele nazareatului se^u s^{an}t^u s^ă fie lui Ie-
 hova. Și dac^ă cine-va pe neasteptate va
 muri pe l^ungă d'insul^u de m^orte grabnică,
 și aș^a el^u și-ar^u intina capul^u nazareatu-
 lui se^u; el^usă-și ^{radă} capul^u in dⁱua cu-
 rățirei sale, in dⁱua a ș^eptea s^ă-l^u radă.
 10 Și ^a opta dⁱ să aduc^ă d^uo^e turturele
 sa^u d^uoⁱ pui de porumb^u preutul^u la uș^a
 11 cortului intrunirei; Și preutul^u pre una s^ă
 o pregăt^{escă} sacrifici^u pentru p^{ec}at^u, er^u
 pre cea-l-altă drept^u olocaust^u, și s^ă fac^ă
 espiare pentru el^u de p^{ec}atul^u, pre care l'a
 făcut^u cu atⁱngerea de acel^u mort^u, și s^ă-i
 12 s^{an}ț^{escă} capul^u lui intr'acea dⁱ. Și s^ă con-
 sacre dⁱlele nazareatului se^u lui Iehova, și
 s^ă aduc^ă un^u mnel^u d'un^u an^u ^{drept^u} sac-
 rifici^u pentru vină; er^u dⁱlele cele trecute
 vor^u c^{ad}é; fiind^u-c^ă nazareatul^u se^u fu in-
 tinat^u.
 13 Și ac^{es}ta *este* legea nazareatului in dⁱua
 'c^{and}u dⁱlele nazareatului se^u vor^u fi im-
 plinite: S^ă-l^u aduc^ă pre d'insul^u la uș^a cor-
 tului intrunirei; Și el^u s^ă-și aduc^ă sacri-
 ficiul^u se^u lui Iehov^ă: un^u mnel^u de un^u
 14 an^u f^{ără} defect^u drept^u olocaust^u, și un^u
 mnel^u de un^u an^u f^{ără} defect^u ^{drept^u} sac-
 rifici^u pentru p^{ec}at^u, și un^u berbece f^{ără}
 15 defect^u ^{drept^u} sacrifici^u de bucuri^ă; Și
 un^u panier^u de turte, ^{azime} de fl^orea f^{ai}-
 nei, amestecate cu olei^u; și de turte azi-
 me, ^{unse} cu olei^u, cu darul^u lor^u de p^âne
 16 și cu ^{libațiunile} lor^u. Și preutul^u s^ă le
 aduc^ă lui Iehova; și s^ă pregăt^{escă} sac-
 rificiul^u se^u pentru p^{ec}at^u și olocaustul^u
 17 se^u. Și berbecele s^ă-l^u pregăt^{escă} ^{drept^u}
 sacrifici^u de bucuri^ă lui Iehova, impreună cu
 panierul^u de azime; și preutul^u s^ă pregăt-
 18 ^{escă} darul^u se^u de p^âne și libațiunea sa
 'Apoi nazareul^u s^ă-și radă nazareatul^u ca-
 pul^u se^u la uș^a cortului intrunirei, și s^ă
 iee p^{er}ul^u capului nazareatului se^u, și s^ă-l^u
 arunce in focul^u ce *este* supt^u sacrificiul^u de
 19 bucuri^ă. Și preutul^u s^ă iee ^{spata} cea f^{er}tă a
 berbecel^u, și o turtă nedospit^ă din panier^u
 și o turtă azimă, ^{și} s^ă le pună pe m^ânele
 nazareul^u, după ce ac^{es}ta ^{și} va fi ras^u
 20 p^{er}ul^u se^u. Și după ce preutul^u le va fi
 leg^{an}at^u drept^u dar^u leg^{an}at^u inaintea lui Ie-
 hova, ^{acestea s^ă fie} s^{an}te, ale preutul^u, im-
 preună cu peptul^u leg^{an}at^u și cu spata r^{ed}-
 21 cată; și dup'aceea nazareul^u s^ă bee vin^u.
 Ac^{es}ta *este* legea nazareul^u, care a făcut^u
 vot^u, darul^u se^u lui Iehova pentru naza-

reatul^u se^u; afară de ceea-ce ^î va da m^â-
 na; dupre votul^u ce l'a făcut^u, aș^a s^ă fac^ă,
 impreună cu legea nazareatului.

Formula de bine-cuv^{en}tare.

Și Iehova vorbi lui Moisi, dⁱc^{en}d^u: Spu- 22 23
 ne lui Aaron^u și fiilor^u lui, dⁱc^{en}d^u: Ast-
 fel^u ^{s^ă bine-cuv^{en}tați voi pre fiil^u lui Isra-}
 el^u, dⁱc^{en}d^u:

Iehova s^ă te bine-cuv^{en}teze pre tine, și 24
 's^ă te p^{az}escă!

Iehova ^{s^ă-și lumineze fața sa preste tine,} 25
 și ^{s^ă-ți fie indurătoriu!}

^{Iehova s^ă-și înalțe fața sa spre tine, și} 26
 's^ă-ți dee pace.

^{Ast^u-fel^u s^ă pună numele me^u preste fiil^u} 27
 lui Israel^u, și ^{s^ă eu ^î voi^u bine-cuv^{en}ta pre ei.}

*Darurile celor^u mai mari la consacrarea l^oca-
 șului.*

SI in dⁱua, in care Moisi sfârși de a ^{a-} 7
 ș^eda l^ocașul^u, și-l^u unse, și-l^u consacr^ă
 cu t^ote uneltele lui, și altarul^u cu t^ote u-
 neltele lui; după ce le unse și le consecr^ă
 pre ele, Aduseră ^{mai marii} lui Israel^u, 2
 capi^u caselor^u lor^u p^{ar}ințesci, cari *erau*
 mai marii preste semințil^u, și cari preși-
 deau la numerare: Ei aduseră darurile lor^u 3
 lui Iehova: șese car^u acoperite, și d^uoi-
 spre-ș^ece boi, c^{ate} un^u car^u pentru d^uoi
 mai mari, și c^{ate} un^u boi pentru fie-care;
 ei pre ac^{es}tea le aduseră inaintea l^ocașu-
 lui. Și Iehova vorbi lui Moisi, dⁱc^{en}d^u: 4
 I^e-le de la d'inșii, și s^ă fie la trebuința cor-
 tului intrunirei, și s^ă le dai Leviților^u, fi-c^ă-
 ruia dupre lucrul^u se^u. Și Moisi luă ca- 6
 r^ule și boi^u, și le d^{adu} Leviților^u: D^uo^e 7
 car^u și patru boi le ^{dădu} fiilor^u lui Ger-
 șom^u, dupre lucrul^u lor^u; ^{și} patru car^u 8
 și opt^u boi le d^{adu} fiilor^u lui Merari, du-
 pre lucrul^u lor^u ^{supt^u} conducerea lui Ita-
 mar^u, fiul^u lui Aaron^u, preutul^u. Er^u fiilor^u 9
 lui Kohat^u nu le d^{adu}, c^ă ^{grija} sanctuaru-
 lui *era* in sarcina lor^u; ^{pe} umeri ^{l^u} purta^u.

Maⁱ marii aduseră ^{dar^u} de consacrarea 10
 altarului, in dⁱua in care fu unș^u; maⁱ ma-
 ri aduseră darurile lor^u inaintea altarului.
 Și Iehova dⁱse lui Moisi: C^{ate} un^u maⁱ ma- 11
 re in fie-care dⁱ s^ă aduc^ă darul^u se^u la
 consacrarea altarului

Și in ^{ânteia} dⁱ cel^u ce aduse darul^u 12
 se^u fu 'Nahșon^u, fiul^u lui Aminadab^u, din
 seminția lui Iuda; Și darul^u se^u fu: un^u 13
 blid^u de argint^u, gre^u de o sută trei-ș^ecⁱ

f Fapt. 18. 18. 22.
 21. 24. k Lev. 3. 6.
 g Lev. 5. 7. & l Lev. 2. 4.
 14. 22. & 15. m Esod. 29. 2.
 14. 29. n Cap. 15. 5, 7,
 Lev. 5. 6. 10.
 f Fapt. 21. 26. o Fapt. 21. 24.
 j Lev. 4. 2, 27. p 1 Sam. 2. 15.

g Esod. 29. 23, 24.
 r Esod. 29. 27, 28.
 s Lev. 9. 22.
 1 Cron. 23. 13.
 t Ps. 121. 7.
 Ioan. 17. 11.
 u Ps. 31. 15. &
 67. 1. & 80. 3,
 7, 19. & 119.
 135.
 Dan. 9. 17.
 v Fac. 43. 29.

w Ps. 4. 6.
 y Ioan. 14. 27.
 z Thes. 3. 16.
 2 Thes. 28. 10.
 2 Cron. 7. 14.
 Isa. 43. 7.
 Dan. 9. 18, 19.
 a Ps. 115. 12.
 Capul^u 7.
 a Esod. 40. 18.
 Lev. 8. 10. 11.
 b Cap. 1. 4, etc.
 c Cap. 4. 25.

d Cap. 4. 31.
 e Cap. 4. 28, 33.
 f Cap. 4. 15.
 g Cap. 4. 6, 8,
 10, 12, 14.
 h Sam. 6. 18.
 i Vede Deut. 20.
 1 Reg. 8. 63.
 2 Cron. 7. 5, 9.
 Ezra 6. 16.
 Neem. 12. 27.
 Ps. 30. titlu.
 j Cap. 2. 2.

sicli; o cupă de argint, grea de șapte-deci sicli, după siclul sanctuarului; aminduoș pline cu flórea făinei, frământată cu olei, dreptu daru de pâne; O tãmaetóre de aur, grea de 14 de 10 sicli, plinã cu tãmaia; Unu vitelù tènèrù, unu berbec, unu mnelù d'unu 15 anu, dreptu olocaustu; Unu iedù dreptu sacrificiù de bucuriã: dũoi boi, cinci berbeci, cinci 16 ciapi, cinci mnei de câte unu anu. Acesta fu darul lui Nahson, fiul lui Aminadab. 17 A dua și aduse Nataneel, fiul lui 18 Tuar, mai marele lui Isachar. Și aduse darul se: unu blid de argint, greu 19 de o sutã trei-deci sicli; o cupă de argint, grea de șapte-deci sicli, după siclul sanctuarului; aminduoș pline cu flórea făinei, frământată cu olei, dreptu daru de 20 pâne. O tãmaetóre de aur, grea de 10 sicli, plinã cu tãmaia: Unu vitelù tènèrù, unu berbec, unu mnelù d'unu anu dreptu 21 olocaustu; Unu iedù dreptu sacrificiù pentru 22 pcatu; Și dreptu sacrificiù de bucuriã: dũoi boi, cinci berbeci, cinci ciapi, cinci mnei de câte unu anu. Acesta fu 23 darul lui Nataneel, fiul lui Tuar. 24 A treia și aduse Eliab, fiul lui Helon, 25 mai marele fiilor lui Zabulon. Darul se: unu blid de argint, greu de o sutã trei-deci sicli; o cupă de argint, grea de șapte-deci sicli, după siclul sanctuarului; aminduoș pline cu flórea făinei, frământată cu olei, dreptu daru de 26 pâne; O tãmaetóre de aur, grea de 10 sicli, plinã cu tãmaia; Unu vitelù tènèrù, unu berbec, unu mnelù d'unu anu dreptu 27 olocaustu; Unu iedù dreptu sacrificiù pentru 28 pcatu; Și dreptu sacrificiù de bucuriã: dũoi boi, cinci berbeci, cinci ciapi, cinci mnei de câte unu anu. Acesta fu 29 darul lui Eliab, fiul lui Helon. 30 A patra și aduse Elizur, fiul lui Sede- 31 ur, mai marele fiilor lui Ruben. Darul se: unu blid de argint, greu de o sutã trei-deci sicli; o cupă de argint, grea de șapte-deci sicli, după siclul sanctuarului; aminduoș pline cu flórea făinei, frământată cu olei, dreptu daru de 32 pâne; O tãmaetóre de aur, grea de 10 sicli, plinã cu tãmaia; Unu vitelù tènèrù, unu berbec, unu mnelù d'unu anu dreptu 33 olocaustu; Unu iedù dreptu sacrificiù pentru 34 pcatu; Și dreptu sacrificiù de bucuriã: dũoi boi, cinci berbeci, cinci ciapi, cinci mnei de câte unu anu. Acesta fu 35 darul lui Elizur, fiul lui Sedeur. 36 A cincia și aduse Selumiel, fiul lui 37 Turisaddai, mai marele fiilor lui Sime-

on. Darul se: unu blid de argint, 37 greu de o sutã trei-deci sicli; o cupă de argint, grea de șapte-deci sicli, după siclul sanctuarului; aminduoș pline cu flórea făinei, frământată cu olei, dreptu daru de 38 pâne; O tãmaetóre de aur, grea de 10 sicli, plinã cu tãmaia; Unu vitelù tènèrù, unu berbec, unu mnelù d'unu anu dreptu olocaustu; Unu iedù dreptu sacri- 39 ficiù pentru pcatu; Și dreptu sacrificiù de bucuriã: dũoi berbeci, cinci ciapi, cinci mnei de câte unu anu. Acesta fu darul 40 lui Selumiel, fiul lui Turisaddai. 41

A șesca și aduse Eliasaf, fiul lui De- 42 huel, mai marele fiilor lui Gad; Darul se: unu blid de argint, greu de o sutã trei-deci sicli; o cupă de argint, grea de șapte-deci sicli, după siclul sanctuarului; aminduoș pline cu flórea făinei, frământată cu olei; O tãmaetóre de aur, 43 grea de 10 sicli, plinã cu tãmaia; Unu vitelù tènèrù, unu berbec, unu mnelù d'unu anu dreptu olocaustu; Unu iedù dreptu 44 sacrificiù pentru pcatu; Și dreptu sacrificiù de bucuriã: dũoi boi, cinci berbeci, cinci ciapi, cinci mnei de câte unu anu. Acesta fu darul 45 lui Eliasaf, fiul lui Dehuel. 46

A șeptea și aduse Elișama, fiul lui 47 Amihud, mai marele fiilor lui Efraim. Darul se: unu blid de argint, greu de o sutã trei-deci sicli; o cupă de argint, grea de șapte-deci sicli, după siclul sanctuarului; aminduoș pline cu făinã, frământată cu olei, dreptu daru de 48 pâne; O tãmaetóre de aur, grea de 10 sicli, plinã cu tãmaia; Unu vitelù tènèrù, unu berbec, unu mnelù d'unu anu dreptu olocaustu; Unu iedù dreptu sacrificiù pentru 49 pcatu; Și dreptu sacrificiù de bucuriã: dũoi boi, cinci berbeci, cinci ciapi, cinci mnei de câte unu anu. Acesta fu darul 50 lui Elișama, fiul lui Amihud. 51

A opta și aduse Gamaliel, fiul lui Pe- 52 dazur, mai marele fiilor lui Manasse. Darul se: unu blid de argint, greu de o sutã trei-deci sicli; o cupă de argint, grea de șapte-deci sicli, după siclul sanctuarului; aminduoș pline cu făinã, frământată cu olei, dreptu daru de 53 pâne; O tãmaetóre de aur, grea de 10 sicli, plinã cu tãmaia; Unu vitelù tènèrù, unu berbec, unu mnelù d'unu anu dreptu olocaustu; Unu iedù dreptu sacrificiù pentru 54 pcatu; Și dreptu sacrificiù de bucuriã: dũoi boi, cinci berbeci, cinci ciapi, cinci mnei de câte unu anu. Acesta fu darul 55 lui Gamaliel, fiul lui Pedazur. 56

60 A nouă și aduse mai marele fiilor lui
 61 Beniamin, Abidan, fiul lui Ghidoni. Darul
 se *fu*: un blid de argint, greu de
 o sută trei-zeci *sicli*; o cupă de argint,
 grea de șapte-zeci *sicli*, după siclul sanc-
 tuarului, aminduoă pline cu flórea fainei,
 frământată cu olei, drept dar de pâne;
 62 O tãmäetóre de aur, grea de *șapte sicli*,
 63 plină cu tãmäiã; Un vițel, un berbec,
 64 un mnel d'un an, drept olocaust; Un
 65 ied drept sacrificiu pentru pecat; Și
 drept sacrificiu pentru bucuria: doi boi,
 cinci berbeci, cinci çiap, cinci mnei de cã-
 te un an. Acesta *fu* darul lui Abidan,
 fiul lui Ghidoni.
 66 A *șapte* și aduse mai marele lui Dan,
 67 Ahiezer, fiul lui Amisaddai: Darul se
fu: Un blid de argint, greu de o sută
 trei-zeci *sicli*; o cupă de argint, de șapte-
 68 *șapte sicli*, după siclul sanctuarului, aminduoă
 pline cu flórea fainei, frământată cu
 olei, drept dar de pâne; O tãmäetóre
 de aur, grea de *șapte sicli*, plină cu tãmäiã;
 69 Un vițel, un berbec, un mnel d'un
 70 an, drept olocaust; Un ied drept sa-
 71 crificiu pentru pecat; Și drept sacrifici-
 ciu de bucuria: doi boi, cinci berbeci, cinci
 çiap, cinci mnei de cãte un an. Acesta *fu*
 darul lui Ahiezer, fiul lui Amisaddai.
 72 A unu-spre-șapte și aduse mai marele
 fiilor lui Asser, Paghiel, fiul lui Och-
 73 ran: Darul se *fu*: un blid de argint,
 # greu de o sută/trei-zeci *sicli*; o cupă de ar-
 gint, grea de șapte-zeci *sicli*, după siclul
 sanctuarului, aminduoă pline cu flórea fã-
 inei, frământată cu olei, drept dar de
 74 pâne; O tãmäetóre de aur, grea de *șapte*
 75 *sicli*, plină cu tãmäiã; Un vițel, un ber-
 bece, un mnel d'un an, drept oloca-
 76 ust; Un ied drept sacrificiu pentru
 77 pecat; Și drept sacrificiu de bucuria:
 doi boi, cinci berbeci, cinci çiap, cinci
 mnei de cãte un an. Acesta *fu* darul
 lui Paghiel, fiul lui Ochran.
 78 A *șapte* și aduse mai marele
 fiilor lui Neftali, Ahira, fiul lui Enan:
 79 Darul se *fu*: un blid de argint, greu
 de o sută trei-zeci *sicli*; o cupă de argint,
 grea de șapte-zeci de *sicli*, după siclul
 sanctuarului, aminduoă pline cu flórea fã-
 inei, frământată cu olei, drept dar de
 80 pâne; O tãmäetóre de aur, grea de *șapte*
 81 *sicli*, plină cu tãmäiã; Un vițel, un ber-
 bece, un mnel d'un an, drept oloca-
 82 ust; Un ied drept sacrificiu pentru
 83 pecat; Și drept sacrificiu de bucuria:
 doi boi, cinci berbeci, cinci çiap, cinci

mnei de cãte un an. Acesta *fu* darul lui
 Ahira, fiul lui Enan.

Acestea *fură* darurile pentru consecra- 84
 rea altarului ale mai marilor, în ziua un-
 gerei sale: Doo-spre-șapte blide de argint,
 doo-spre-șapte cupe de argint, doo-spre- 85
 șapte tãmäetóri de aur; Fie-care blid de
 o sută trei-zeci *sicli*; și fie-care cupă de
 șapte-zeci *sicli*; tot argintul acestor vase
 făcea: doo mii patru sute *sicli*, după si- 86
 clul sanctuarului; Cele doo-spre-șapte tã-
 mäetóri de aur, pline cu tãmäiã, fie-care
 tãmäetóre grea de *șapte sicli*, după siclul
 sanctuarului; tot aurul tãmäetórilor fă- 87
 cea: o sută doo-șapte de *sicli*. Toți boi pentru
 olocaust *erau* doi-spre-șapte, berbeci doi-
 spre-șapte, mnei de cãte un an doi-spre-
 șapte, cu darurile lor de pâne; și doi-spre-
 șapte ied drept sacrificiu pentru pecat; 88
 Și toți viței pentru sacrificiul de bucuria
erau: doo-șapte și patru de vițel, șapte-șapte
 de berbeci, șapte-șapte çiap, șapte-șapte mnei
 de cãte un an. Acestea *fură* darurile la
 consecrarea altarului, după ce el *fu* uns.

Și Moisi intrând în cortul întrunirii, 89
 ca să vorbescă cu Iehova, auzi voce, care
 vorbi către d'insul de pe propitiatoriu,
 ce era deasupra preste chivotul mărturiei,
 d'ntre cei doi cherubimi; și vorbea către
 d'insul.

Ordin pentru candel; consacrarea Leviților.

SI Iehova vorbi lui Moisi, dicend: Vor- 8
 besce lui Aaron, și d' lui: Când vei 2
 aprinde candel, cele șapte candel să lu-
 mineze în partea d'inaintea policandrului.
 Și Aaron făcu așa; el în partea d'inain- 3
 teia policandrului aprinse candel, după
 cum ordinase Iehova lui Moisi. ^a Și poli- 4
 candrul *era* făcut așa: *Era* din aur clo-
 plit, de la trunchiul lui până la florile lui,
 cloplit ^a după chipul, pre care-l arăta
 Iehova lui Moisi, așa făcu el policandrul.

Și Iehova vorbi lui Moisi, dicend: Ie 5 6
 pre Leviți din medilocul fiilor lui Israel,
 și curățesce pre ei. Și așa să faci cu ei 7
 pentru a-i curăți: Stropesce preste d'inșii
 ap de curățire, și ei să lase să trecă bri-
 ciful preste tot corpul lor, și să-și spă-
 le vestmintele lor, și așa să se curățe. 8
 Atuncia să iee un vițel cu darul se de
 pâne, flóre de faină frământată cu olei, și
 și alt vițel să iee drept sacrificiu pen-
 tru pecat; ^a Și să faci să se apropie Levi- 9
 țil d'inaintea cortului întrunirii, și adună
 totă comunitatea fiilor lui Israel. Și du- 10
 pă ce vei apropia pre Leviți d'inaintea lui

p Vers. 1. 11. & 40. 25.
 q Cap. 12. 8. r Esod. 25. 22. Capul 8.
 Esod. 38. 9. — a Esod. 25. 37. b Esod. 25. 31.
 c Esod. 25. 18.

d Esod. 25. 40. 18.
 e Cap. 19. 9, 17, f Lev. 14. 8, 9. g Lev. 2. 1. h Vede Esod. 29. i Lev. 8. 3.

- Iehova, ^j să-și pună fiii lui Israelu mânele lor¹¹ deasupra Leviților: Și Aaronu să legâne pre Leviți *ca* daru legănatu înaintea lui Iehova de la fiii lui Israelu, ca ei să fie întrebuințați la serviciul¹² lui Iehova. ^k Și Leviți să-și pună mânele lor¹³ pe capetele viteilor¹⁴, și să aducă pre unul¹⁵ sacrificiu pentru păcatu, și pre celu-l-altu *dreptu* olocaustu lui Iehova, spre a face espiare pentru Leviți.
- ¹³ Și pune pre Leviți să stee înaintea lui Aaronu și înaintea fiilor lui, și légănă pre ei *dreptu* daru legănatu lui Iehova. Așa să deosebesci pre Leviți din mediloculu fiilor lui Israelu, ca Leviți să fie ^l ai mei. Și du-¹⁴ p'aceea să intre Leviți, ca să servescă in cortulu întrunirei. Astu-felu să-i curăți, și ¹⁵ să legâni pre ei *dreptu* daru legănatu. Căci ei dăruiti *sunt* mie d'între fiii lui Israelu; ¹⁶ in loculu tuturor celor¹⁷ întâiū-născuți, cari deschidū matricea între fiii lui Israelu, i-amū luatū mie. ¹⁸ Că alū meū este totū celū întâiū-născutū între fiii lui Israelu, de la omū până la vită; in diūa in care bătuiū pre totū întâiū-născutulū in pământulu Egiptulu i-amū consacratū mie; ¹⁹ Și luaiū pre Leviți in loculu a totū întâiū-născutulū între fiii lui Israelu; Și ²⁰ dăduiū pre Leviți *ca* daru lui Aaronu și fiilor lui d'între fiii lui Israelu, ca ei să facă serviciul²¹ fiilor lui Israelu in cortulu întrunirei, și ca ei să facă espiare pentru fiii lui Israelu, ²² pentru ca să nu vină plaga preste fiii lui Israelu, dacă fiii lui Israelu s'arū apropia de sanctuariu.
- ²⁰ Și Moisi și Aaronu și totă comunitatea fiilor lui Israelu făcură așa cu Leviți; duple toate câte ordinase Iehova lui Moisi asupra Leviților, așa făcură fiii lui Israelu cu d'înșii. ²¹ Și Leviți se curățiră, și-și spălară vestmintele lor; ²² Și Aaronu i legănă *ca* daru legănatu înaintea lui Iehova, și Aaronu făcu espiare pentru d'înșii, ca să-i curățe. ²³ Și dup'aceste veniră Leviți, ca să facă serviciul²⁴ lorū in cortulu întrunirei, înaintea lui Aaronu și înaintea fiilor lui; ²⁵ cumū ordină Iehova lui Moisi asupra Leviților, așa făcură ei cu d'înșii.
- ²³ Și Iehova vorbi lui Moisi, dicendū: A-cēsta este legea despre Leviți: Celū ce este ²⁶ de dūoē-deci și cinci de ani și mai susū să vină la cetă spre a face serviciu in cortulu întrunirei. Și cei ce au implinitū cinci-deci de ani să esă din cetă, și să nu servescă mai multū. Dară să servescă atun-

cia fraților lorū in cortulu întrunirei, ^a păzindū ce este de păzitū; dară serviciū să nu facă. Așa să faci tu cu Leviți intru ce se atinge de însărcinarea lorū.

Pasca se ține; a dūoa pască permisă.

SI Iehova vorbi lui Moisi in pustiu⁹ lū Sinai, in luna întâia din anulū alū dūoilea după eșirea lui Israelu din pământulu Egiptulu, dicendū: Fiii lui Israelu să facă ² pascele la timpulū seū. In a patru-spre-decea di a lunei³ acesteia, cătră séră să le faceți, la timpulū seū; duple toate legile lorū, și duple toate datinele lorū să le faceți. Și Moisi vorbi fiilor lui Israelu, ca ei să facă pascele. Și ⁴ ei făcură pascele in luna întâia, in a patru-spre-decea di a lunei, cătră séră, in pustiu⁵ lū Sinai; duple toate câte ordină Iehova lui Moisi, așa făcură fiii lui Israelu.

Și au fostū bărbați, cari erau ⁶ necurați, *fiindū-că se atinseseră* de omū mortū, și nu puteau face pascele intr'aceea di; ⁷ acestia veniră înaintea lui Moisi și înaintea lui Aaronu intr'aceea di: Și acesti bărbați i diseră: Noi necurați *sintemū pentru atingerea* de omū mortū; pentru ce să fimū lipsiți de a aduce daru lui Iehova la timpulū seū între fiii lui Israelu? Și Moisi li dīse: Stați ⁸ să audū ce va ordina Iehova pentru voi.

Și Iehova vorbi lui Moisi, dicendū: Vorbesce fiilor lui Israelu, dicendū: Dacă care-va d'între voi seū din generațiunile vōstre arū fi necuratū pentru *atingerea* de vreunū mortū seū pe cale departe, totuși elū să facă pasci lui Iehova: ¹¹ In luna a dūoa, in a patru-spre-decea di cătră séră să le facă, și ¹² cu azime și cu *erburī* amari să le mănânce. Ei d'înt'rīnselesă nu lase pe demănēțā, și ¹³ osū să nu frângā dînt'rīnsele, duple toate legile pascelorū să le facă pre ele. Erū bărbatulū care nu *va fi* necuratū și nu va fi pe cale, și se va abținē de a face pascele, ¹⁴ stērpi-se-va sufletulū acela din poporulū seū, că elū ¹⁵ n'a adusū darulū lui Iehova la timpulū seū; bărbatulū acela va purta păcatulū seū. Și Iacā va locui între voi vr'unū străinū, și acesta arū voi să facă pascele lui Iehova, elū să le facă duple legea pascelorū, și duple datinele lorū. ¹⁶ Totū aceeși legesă fie voūi pentru celū străinū ca și pentru celū moscēnū.

Călătoria condusă prin nūorū și trîmbițe.

Și ¹⁷ in diūa in care fu rēdicatū lōcașulū, nūorū acoperi lōcașulū cortulu mărturie; și

j Lev. 1. 4. k Eeod. 29. 10. l Cap. 3. 45. m Vers. 11, 13. n Cap. 3. 12. 45. o Eeod. 15. 2, 12, 13, 15. Cap. 8. 13. Luc. 2. 23. p Cap. 3. 9. q Cap. 1. 58. & 16. 46. & 18. 5. r Vers. 7. s Vers. 11, 12. t Vers. 15. u Vers. 5, etc. v Vede Cap. 4. 24, 27. x Cap. 1. 53. y Capul 9. z Eeod. 12. 1, etc.

Lev. 23. 5. Cap. 28. 16. Deut. 16. 1, 2. b Ios. 5. 10. c Cap. 5. 2. & 19. 11, 16. Vede Ios. 18. 28. d Eeod. 18. 15, 19, 26. e Cap. 27. 2. f Cap. 27. 5. g Eeod. 12. 8. h Eeod. 12. 10. i Eeod. 12. 46. j Ios. 19. 30. k Eeod. 12. 43. l Eeod. 17. 14, 19. m Vers. 7. n Cap. 5. 31. o Eeod. 12. 49. p Eeod. 40. 34. q Neum. 9. 13, 19. r Ps. 78. 14.

* s'era era în chipu de focu deasupra locașului până demâneta. Așa a fostu ne'ncetatu: n'orū 'lu acoperia *diua*, și n'optea se p'area focu. Și îndată ce se 'redica n'orulū de pe cortu, fii lui Israelū pornia; și în loculū, unde stătea n'orulū, acolo fii lui Israelă tăbera. După cuvântulū lui Iehova plecau fii lui Israelū, și după cuvântulū lui Iehova rămăneau în taberă; * în tôte d'ilele c'atestătea n'orulū deasupra locașului, rămăneau în taberă. Și cându sta n'orulū d'ile multe deasupra locașului, atuncia fii lui Israelū * p'ziau cele de p'zitu ale lui Iehova, și nu plecau. Și dacă n'orulū sta puține d'ile deasupra locașului, ei tăbera după cuvântulū lui Iehova, și plecau după cuvântulū lui Iehova. Și dacă n'orulū sta de cu s'era până demâneta, și demâneta n'orulū se redica, atuncia și ei plecau; s'eu după o d'i și n'opte, dacă se redica n'orulū, ei plecau; *S'eu* d'uo d'ile s'eu o lună s'eu timpū mai lungū, de sta n'orulū deasupra locașului, rămăindū pe elū, fii lui Israelū 'rămăneau în taberele lorū, și nu plecau; și de se redica acesta, și ei plecau. După cuvântulū lui Iehova tăbera, și după cuvântulū lui Iehova plecau; * p'ziau cele de p'zitu ale lui Iehova, după cuvântulū lui Iehova *datū* prin Moisi.

10 **S**I Iehova vorbi lui Moisi, dicendū: Fă-ți **2** d'uo trîmbe de argintū; lucru b'utū să le faci, și să-ți servescă, spre a da *sema* pentru * c'iamarea comunităței și pentru plecarea din taberă. Și cându * se va suna din amînduoe, să se stringă t'ota comunitatea la tine la ușa cortului întrunirei: **4** *Frū* cându se va suna *numai* din una, să se stringă la tine mai marii, * capi miilorū lui Israelū. Și cându veți suna alarmă, să plece * taberele cele tăberate despre resăritū; **6** Și cându veți suna alarmă a d'uo oră, să plece taberele cele tăberate * despre mēdă-d'i. Alarmă să se sună la *t'otă* plecarea lorū. Și cându veți aduna comunitatea, * să suflă-i, dară * să nu sunați alarmă. **8** * Și în trîmbe să sufle fii lui Aaronū, preuți: care *lucru* să fie lege a v'ostă perpetuă în geneațiunile v'ostre. Și * cându veți eși la resbelū în țera v'ostă în contra neamiculū, care v'eu va * asupri, atunci ca sunați alarmă cu trîmbele; și va fi, că Iehova Dumneđulū vostru * și * va aduce

aminte de voi, și v'eu veți mēntui de neamicii v'ostri. Și * la d'ilele cele de bucuriă ale v'ostre, și la serbătorile v'ostre, și la lunele cele n'oe ale v'ostre, să sunați în trîmbe la olocaustele v'ostre și la sacrificiele de bucuriă ale v'ostre, ca ele să fie v'ou * de amintire înaintea Dumneđulū vostru. *Eū s'unt* Iehova Dumneđulū vostru.

Călătoria de la Sinai la Paran; ordinea călătoriei.

Și în anulū alū d'uoilea, în luna a d'uo, **11** în d'uo d'eci ale lunei, * se redica n'orulū de pe locașul m'arturiei. Și fii lui Israelū **12** plecară în * călătoriile lorū din * pustiulū Sinai, și n'orulū stătu în * pustiulū Paran: Ei dară plecară pentru ânteia oră * după cuvântulū lui Iehova *datū* prin Moisi.

* Mai ântēiū plecă stēgulū taberei fiilorū lui Iuda, după ostile lorū; și preste oștei sa *era* Nahșonū, fiulū lui Aminadabū. Și preste oștei semintiei fiilorū lui Issacharū **15** era Nataneelū, fiulū lui Tuarū. Și preste oștei semintiei fiilorū lui Zabulonū **16** era Eliabū, fiulū lui Helonū. * Atuncia locașul **17** era desfăcutū; și fii lui Gherșonū și fii lui Merari, * cari duceau locașul, plecară. După **18** * aceea plecă * stēgulū taberei lui Rubenū după ostile sale; și preste oștei sa *era* Elizurū, fiulū lui Șdeurū; Și preste oștei **19** semintiei fiilorū lui Simeonū *era* Șelumielū, fiulū lui Turisaddai; Și preste oștei **20** semintiei fiilorū lui Gadū *era* Eliasafū, fiulū lui Deluelū. Atuncia plecară Kohatiti, cari **21** duceau * sanctuarulū, și aceia aședară cortulū, până ce acestia veniră. După aceea plecă **22** * stēgulū taberei fiilorū lui Efraimū după ostile lorū; și preste oștei sa *era* Elișama, fiulū lui Amihudū. Și preste oștei **23** fiilorū lui Manasse *era* Gamalielū, fiulū lui Pedazurū. Și preste oștei semintiei fiilorū **24** lui Beniaminū *era* Abidanū, fiulū lui Ghidonū. Și plecă * stēgulū taberei fiilorū **25** Danū, cari *formaū* c'oda tuturorū taberelorū, după ostile lorū; și preste oștei sa *era* Ahiezerū, fiulū lui Amisaddai, Și preste oștei **26** semintiei fiilorū lui Asserū *era* Paghielū, fiulū lui Ochranū. Și preste oștei **27** semintiei fiilorū lui Neftali *era* Ahira, fiulū lui Enanū. * Astū-felū *fu* plecarea fiilorū lui **28** Iuda după ostile lorū, cându ei plecară.

Și Moisi d'ise lui Hobabū, fiulū lui * Re- **29**

p Esod. 13. 21. & 40. 38.
q Esod. 40. 36. Cap. 10. 11, 33, 34.
r Ps. 90. 1.
s 1 Cor. 10. 1.
t Cap. 1. 53. & 3. 8.
u Esod. 40. 36,

37.
u Vers. 19.
—
Opulū 10.
v Isa. 1. 13.
w Ier. 4. 5.
x Esod. 18. 21.
y Cap. 1. 16. &

7. 2.
d Cap. 2. 3.
e Cap. 2. 10.
f Vers. 3.
g Ier. 2. 1.
h Cap. 31. 6.
i Ios. 6. 4.
j 1 Cron. 15. 24.
k 2 Cron. 13. 12.
l Cap. 31. 6.

Ios. 6. 5.
2 Cron. 13. 14.
j Jude. 2. 18. & 4. 3. & 6. 9. & 10. 8, 12.
1 Sam. 10. 18.
Ps. 106. 42.
k Fac. 8. 1.
Ps. 106. 4.

l Cap. 29. 1.
Lev. 23. 24.
1 Cron. 15. 24.
2 Cron. 5. 12. & 7. 6. & 29. 26.
Ezra. 3. 10.
Nem. 12. 35.
Ps. 81. 3.

m Vers. 9.
n Cap. 9. 17.
o Esod. 40. 36.
p Cap. 2. 9, 16, 24, 31.
q Esod. 19. 1.
Cap. 1. 1. & 9. 5.
r Fac. 21. 21.

Cap. 13. 16. & 13. 3, 26.
Deut. 1. 1.
r Vers. 5, 6.
s Cap. 2. 34.
t Cap. 2. 3, 9.
u Cap. 1. 7.
v Cap. 1. 61.
w Cap. 4. 24, 31.

x 7. 6, 7, 8.
y Cap. 2. 10, 16.
z Cap. 4. 4, 15. & 7. 9.
a Cap. 2. 18, 24.
b Cap. 2. 25, 31.
c Ios. 6. 9.
d Cap. 2. 34.
e Esod. 2. 18.

11 **S** ¹poporul ¹murmura de ostenelă în au-
d¹ul lui Iehova, și Iehova au¹dind¹, ¹mâ-
nia lui s'aprinse, și ¹focul¹ lui Iehova ar-
se între ei, și mistui *parte* din marginea
2 taberei. Și poporul strigă către Moisi
și ¹rugându-se Moisi lui Iehova, focul¹ se
3 stinse. Și numiră locul¹ acela—Tabăra
(*ardere*), pentru-că focul¹ lui Iehova s'a-
prinsese între ei.
4 Și ¹amestecătura de tot¹ felul¹ de ómeni
care *era* între ei *era* lăcomă forte; și chiar¹ și
fiii lui Israel¹ începură a se plânge, dicându:
5 'Cine va da nou¹i carne să mâncăm¹? ¹A-
dusu-ne-am¹ aminte de pescile, pre cari le
mâncam¹ în Egipt¹ în dar¹, de castraveți
și de zemoși și de praji și de cěpă și de
6 usturoi¹; Și acum¹ ¹sufletul¹ nostru s'a us-
cat¹; nimica nu *este* decât¹ numai mana
7 *acésta înaintea* ochilor¹ nostri, (Și ¹mana
era ca semința de coriandru, și colórea ei
8 *era* ca colórea de ¹bdeliu. Și poporul¹ merse,
și culese, și ¹o măcinară în móră, sėu ¹o sdro-
biră în piăă, și ¹o ferbseră în óle, și făcură
din tr'insa plăcinte; și ¹gustul¹ ei *era* ca și
9 gustul¹ unei plăcinte cu olei¹. Și ¹când¹
cădea roăa preste tabăra nóptea, cădea și
mana de asupra).

16
 Și dîse Iehova lui Moisi: Adună-mî *șapte-
 decî de bărbați d'între bătrânii lui Israelu,
 pre cariî cunoscî, că sînt bătrânii popo-
 rului și *căpeteniile lui, și-î adă înaintea cor-
 tului întrunirei, și să stee acolo cu tine.
 Și eû mē voîu *pogori, și voîu vorbi a-
 colo cu tine, și *voîu lua din spiritulû *ce*
este in tine, și-lû voîu pune preste d'înșii, ca
 ei cu tine împreună să pórte greutatea po-
 porului, și tu să nu o porți singurû. Și popo-
 18
 rului să dîci: "Săntîți-vē pentru mâne, și
 veți mânca carne; că ați plînsû ^ola auzulû
 lui Iehova, și ați dîsû: Cine ni va da car-
 ne, ca să mîncămû? că *mai bine *era* nouî
 in Egiptû; de aceea Iehova vî va da carne,
 ca să mîncati. Voi nu veți avē de mân-
 19
 catû pentru o dî, nici pentru duoē dîle, nici
 pentru cincî dîle, nici pentru dece dîle, nici
 pentru duoē-decî de dîle: ^a*Ci* pentru o lu-
 20
 nă de dîle, pînă ce vî va eși pe nasû, și
 vî se va face desgustû; pentru-că ați le-
 pēdatû pre Iehova, care *este* între voi, și
 înaintea lui ați plînsû, dîcēndû: Ore *pen-
 21
 tru ce amû eșitû din Egiptû? Și Moisi dî-
 se: Șese sute de miî bărbați pedestri *este*
 *poporulû intru care *sînt* eû; și tu dîci: Car-
 ne voîu da lorû, ca să mîmance o lună de
 dîle. ^aNu cumû-va sî se junghie *tôte* cire-
 22
 țele și turmele pentru d'înșii ca să-î indes-
 tuleze? Sēu nu cumû-va să prindemû toți

<i>a</i> Fac. 12. 7.	Ios. 3. 3. 4. 6.	<i>Caput</i> 11.	106. 14.	<i>a</i> Dent. 1. 12.	10. 4.	<i>b</i> Reg. 2. 15.	<i>e</i> Cap. 21. 5.
<i>j</i> Jude. 1. 16. &	Ps. 132. 8.	<i>a</i> Deut. 9. 22.	1. Cor. 19. 6.	<i>o</i> 14. 10. 11.	Dent. 1. 3.	Noun. 9. 20.	<i>f</i> Fac. 12. 2.
4. 11.	Ier. 51. 2.	<i>b</i> Ps. 78. 21.	<i>q</i> Esod. 1. 3.	<i>p</i> Isa. 19. 23.	<i>n</i> Zef. 3. 15.	Isa. 41. 3.	Esod. 12. 37.
<i>f</i> Fac. 32. 12.	Esod. 20. 6.	<i>c</i> Lev. 10. 2.	<i>h</i> Cap. 21. 5.	1. Thes. 2. 7.	<i>v</i> Vede Esod. 21.	1. 9.	& 34. 26.
<i>e</i> Esod. 3. 8. &	<i>k</i> Esod. 13. 21.	Can. 16. 35.	<i>i</i> Esod. 16. 14.	<i>q</i> Fac. 23. 3.	1. 9.	<i>e</i> Esod. 19. 10.	Cap. 1. 46.
6. 7. 8.	Nem. 9. 12.	2 Reg. 1. 12.	<i>j</i> Fac. 2. 12.	50. 24.	<i>x</i> Dent. 16. 18.	<i>b</i> Esod. 16. 7.	<i>g</i> Vede 2 Reg.
<i>i</i> Iov 23. 15.	19.	Ps. 100. 18.	<i>j</i> Fac. 2. 12.	Esod. 13. 5.	<i>y</i> Vers. 25.	<i>c</i> Vers. 5.	7. 2.
<i>j</i> Jude. 1. 16.	<i>l</i> Ps. 68. 1. 2. &	<i>d</i> Iac. 5. 16.	<i>k</i> Esod. 16. 31.	<i>r</i> Mat. 15. 33.	Fac. 11. 5. &	<i>f</i> Apt. 7. 39.	Mat. 15. 33.
<i>i</i> Vede Esod. 3.	132. 8.	<i>e</i> Pecum Esod.	<i>l</i> Esod. 16. 13.	Marc. 8. 4.	18. 21.	<i>d</i> Ps. 78. 29. &	Marc. 8. 4.
1.	—	12. 38.	14.	<i>s</i> Esod. 18. 18.	Esod. 19. 20.	106. 15.	Ioan 6. 7. 9.
<i>j</i> Dent. 1. 33.		<i>f</i> Ps. 78. 18. &	<i>m</i> Ps. 78. 21.	<i>t</i> Vede 1 Reg.	<i>s</i> 1 Sam. 10. 6.		

23 pescii din mare pentru d'înșii, ca să-i îndestuleze? Și Iehova dîse lui Moisi: ^a Nu cumu-va s'a scurtatî mîna lui Iehova? acumu-vei vedé, dacă 'cuvéntulü meu se împlinește sêu nu.

24 Și Moisi eși afară, și spuse poporului cuvintele lui Iehova, și ^j adună șapte-deci bărbați d'între bătrânii poporului, și-i puse să stee împrejurulü cortului. Și Iehova se ^k pogori în nûorü, și vorbi cătră d'însulü; și luă din spiritulü ce *era* într'însulü, și-lü puse preste cei șapte-deci de bătrâni; și ^l aședându-se spiritulü preste d'înșii, ^m ei profetiră; dară nu urmară. Erü dîoi bărbați

26 aü rëmasü in tabără, numele unuia *era* Eldadü, și numele celui-l-altü Medadü, și preste acestia se aședă acelü spiritü; căci și ei *erau* d'între cei înscriși, deși nu ⁿ eșiră afară

27 la cortü; și ei profetiaü in tabără. Atunci veni alergându unü bătü, și spuse lui Moisi, dîcëndü: Eldadü și Medadü profetescü in tabără.

28 Și Iosua, fiulü lui Nunü, care servia pre Moisi din juneta sa, respunse, dîcëndü: Domnulü meu, Moisi, ^o opresce-i pre ei! Dară Moisi dîse cătră d'însulü: Nu cumu-va ești gelosü pentru mine? ^p Dee Domnulü, ca toți din poporulü lui Iehova să fie profeti, și ca Iehova să trämătă spiritulü

30 seü preste d'înșii. Dup'aceea Moisi se întorse in tabără, elü și bătrânii lui Israelü.

31 Și ^q vëntü eși de la Iehova, și aduse prepeleți de preste mare, și *le* aședă preste tabără, cale de o di încóce și cale de o di incolo; și in totü împrejurulü taberei de dîoi coți pe deasupra päméntulü.

32 Și poporulü se sculă tótă acea di și tótă *acea* nópte și tótă cea-l-altă di, și culese prepeleți; și care culese mai pučinü culese dece omeri; și *le* și intinseră jurü împrejurulü taberei.

33 Și încă fiindü ^r carnea între dinți lorü, și până a nu fi încă mestecată, mânia lui Iehova se aprinse asupra poporului, și Iehova lovi pre poporü cu plagă mare fôrte. Și loculü acela ^s lü numiră; Kibrotü-taava (*mormintele lăcomiei*), pentru-că acolo fură immormentați toți cei din poporü, cari *erau* lăcomi.

34 De la Kibrotü-taava ^t plecă poporulü la Hazerotü, și se opri la Hazerotü.

Aaronü și Maria murmură asupra lui Moisi, și se pedepsescü; lepra Mariei.

12 SI Maria și Aaronü vorbiră contra lui Moisi pentru femea cea Etiopénă, pre

care o luase elü; că ^a elü și luă femeă Etiopénă. Și dîseră: Aü doră numai prin Moisi vorbesce Iehova? aü ^b nu vorbesce și prin noi? Și Iehova ^c aüdi. (Și acestü omü Moisi *era* bländü fôrte, mai multü de câtü toți ómenii de pe fața päméntulü.)

4 ^d Și Iehova fără-de-scire dîse lui Moisi și lui Aaronü și Mariei: Eșiți afară toți trei la cortulü întrunirei; și ei eșiră afară toți trei. ^e Și se pogori Iehova in stâlpü de nûorü, și stätü in ușa cortului, și chiamă pre Aaronü și pre Maria; și eșiră amindüoi. Și elü dîse: Ascultați cuvintele mele! dacă vre-unulü d'între voi este profetü,

5 eü, Iehova, më voiü aréta lui ^f in visü, și in somnü voiü vorbi cu d'însulü. ^g Nu așa cu servulü meu Moisi, ^h care este credinciosü in tótă ⁱ casa mea; ^j Gură cu gură vorbescü cu d'însulü, și in fața și nu prin inchipuire, și ^k chipulü lui Iehova ^l lü vede elü; cumü dară de ^m nu v'ati temutü să vorbiți contra servului meu, contra lui Moisi?

7 Și mânia lui Iehova s'aprinse contra lorü; și atuncü elü se duse. Și nûorulü se trase de pe cortü; și ⁿ eccc Maria *era* plină de ^o lepră, albă ca ométulü, și Aaronü uitându-se la Maria, eccc *era* leproasă. Și Aaronü dîse lui Moisi: Rogu-te, domnulü meu! nu mai ^p pune

8 păcatulü pe noi, că nebunesce amü lucratü, și amü păcătuitü. Rogu-te, ca ea să nu fie ca o ^q lëpedătură, a cărei carne, cândü ese din pântecele mumei sale pe jumătate este putredă. Și Moisi strigă cătră Iehova, dîcëndü: Dumneđeule! rogu-te, vindec'o pre ea.

10 Și Iehova dîse lui Moisi: ^r Dacă pãrintele ei in mânia i-arü fi scuipatü in fața, aü nu s'arü fi rușinatü șapte zile? să se ^s inchidă șapte zile afară de tabără, și dup'aceea să se primescă. Și așa ^t Maria fu

11 închisă afară de tabără șapte zile; și poporulü nu plecă, până ce Maria fu primită.

12 Și dup'aceea plecă poporulü de la Hazerotü, și tãbără in pustiiulü Paranü.

Dîoi-spre-dece ómenü trãmeși, spre a iscodi Canaanulü; scirea lorü; poporulü se rescölă, și se lëpădă tótă acea generațiune.

SI Iehova vorbi lui Moisi, dîcëndü: ^a Trãmete bërbați, ca să iscodescă päméntulü Canaanü, pre care-lü voiü da fiilorü lui Israelü, câte unü bërbatü din tótă seminția pãrintilorü lorü să trãmeteți, fiecare unü mai mare între ei. Și Moisi

13

a Isa. 50. 2. & 59. 1.
i Cap. 23. 19.
Ezec. 12. 25.
& 24. 14.
Vers. 16.
k Vers. 17.
Cap. 12. 5.
l Vede 2 Reg. 3. 15.
m Vede 1 Sam.

10. 5, 6, 10, & 19. 20, 21, 23.
Iool 2. 28.
Fapt. 217. 18.
1 Cor. 14. 1, etc.
n Vede 1 Sam. 20. 26.
Ier. 36. 5.
o Vede Marc. 9. 38.

Luc. 9. 49.
Ioan 3. 26.
p 1 Cor. 14. 5.
q Esod. 16. 13.
r Ps. 78. 26, 27, 28, & 105. 40.
s Ps. 78. 30, 31.
t Cap. 33. 17.
Capitulu 18.
a Esod. 2. 21.

b Esod. 15. 20.
Mic. 6. 4.
c Fap. 29. 33.
Cap. 11. 1.
2 Reg. 19. 4.
Isa 37. 4.
Ezec. 35. 12, 13.
d Ps. 76. 9.
e Cap. 11. 25. & 16. 19.

f Fac. 15. 1. & 48. 2.
Iov. 33. 15.
Ezec. 1. 1.
Dan. 8. 2. & 10. 8, 16, 17.
Luc. 1. 11, 21.
Fapt. 10. 11, 17, & 22. 17, 18.
g Fac. 31. 10, 11.
1 Reg. 3. 5.

Mat. 1. 20.
h Ps. 105. 26.
i Ebr. 3. 2, 5.
j 1 Tim. 3. 15.
k Esod. 35. 11.
l Deut. 34. 10.
m Esod. 33. 19.
n 2 Pet. 2. 10.
o Deut. 24. 9.

p 2 Reg. 5. 27. & 15. 5.
q Cron. 26. 19, 20.
r 2 Sam. 19. 19. & 24. 10.
s Prov. 30. 32.
t Ps. 88. 4.
u Vede Ebr. 12. 9.
v Lev. 18. 46.

Cap. 5. 2, 3. & Deut. 24. 9.
2 Cron. 26. 20, 21.
w Cap. 11. 35. & 33. 18.
Capitulu 18.
a Cap. 32. 8. Deut. 1. 22.

trămese ^b din pustiul Parănu, după ordi-
nului lui Iehova; toți bărbații capi între fiii
4 lui Israel. Și aceste *sunt* numile lor:
din seminția lui Ruben: pre Șamua, fiul
5 lui Zaccur. Din seminția lui Simeon:
6 pre Șafat, fiul lui Hori. ^cDin seminția
7 lui Iuda: pre ^dCaleb, fiul lui Iefune. Din
seminția lui Isachar: pre Ighal, fiul
8 lui Iosef. Din seminția lui Efraim: pre
9 ^eOsea, fiul lui Nun. Din seminția lui
10 Beniamin: pre Palti, fiul lui Rafu. Din
seminția lui Zabulon: pre Gaddiel, fiul
11 lui Sodi. Din a lui Iosef, din seminția
12 lui Manase: pre Gaddi, fiul lui Susi. Din
seminția lui Dan: pre Ammiel, fiul lui
13 Ghemali. Din seminția lui Asser: pre Se-
14 tur, fiul lui Michael. Din seminția lui
15 Neftali: pre Naabi, fiul lui Vafsi. Din
seminția lui Gad: pre Ghemel, fiul lui
16 Machi. Acestea *sunt* numile bărbaților,
pre cari trămese Moisi, ca să iscodescă
pământul. Și pre Osea, fiul lui Nun,
lă numi Moisi Iosua.

17 Și trămese pre ei Moisi, ca să isco-
descă pământul Canaan, și dise către
d'iași: Mergeți d'acîi spre mîdă-qi, și apoi
18 ^avă suiți pe munte. Și vedeți pământul
cum *este*, și *ce fel* este poporul ce-l
locuesce, dacă *este* tare sau slab, dacă *este*
19 mult sau puțin la număr; și *ce fel*
este pământul în care locuesce, dacă *este*
bun sau rău; și *ce fel* *sunt* cetățile, în
cari locuesce acesta, dacă el *șede* în ta-
20 bîre sau în locuri cu ziduri întărite; și
eră-și cum *este* pământul, dacă *este* ^bgras
sau sec, dacă *sunt* întru insulă arbori sau
nu? și ^cfiți cu înimă, și luați cu voi din
fructele aceluia pământ.

Și dîilele acele *erau* dîilele în cari începe
21 cîcerea strugurilor. Și ei plecără, și isco-
diră pământul acela ^ddin pustiul Zin
22 până la ^eRehob și până la Hemat. Și
ei se suiră și spre mîdă-qi, și veniră până
la Hebron, și acolo *erau* ^fAhiman, Șeșai
și Talmai, ^gnăscuți din Hanak. (Și ^hHebro-
nului fu zidit cu șapte ani înainte de ce-
23 tatea ⁱZoan în Egipt.) ^jȘi ei veniră până
la valea Eșcol (struguri); și acolo tăieră o
viță de via cu struguri, și o duseră în pa-
rîngă; cum și din inere-granate și din
24 amochini. Și pre aceluia loc ^klă numiră Na-
halu-Eșcol (valea strugurilor), pentru aceluia

struguri, pre care fiul lui Israel ^llă tăieră
d'acolo.

Și ei se ^mntorseră înapoi de la iscodirea 25
pământului la sfârșitul a patru-deci de
dîile. Și ei ajungîndu, veniră la Moisi și 26
la Aaron și la totă comunitatea fiilor lui
Israel ⁿîn pustiul Parănu la ^oKadeș; și
ducîndu scire și la totă comunitatea, ^pi
arătără și fructele pământului. Și ei-
27 spuseră, dîcîndu: Noi am ajuns în pâm-
mentul acela, la care ne-ai trimis, și
cu adevărat acolo curge ^qlapte și miere,
și ^racesta ^sfructul lui; Decătu ^tpopo- 28
rului ce locuesce întru insulă *este* tare forte,
și cetățile întărite și mari forte; și încă
și pre ^ufiii lui Hanak ^vi vedurăm acolo. ^wA- 29
malekiții locuesc în partea despre mîdă-qi;
și Hetei, și Iebusei și Amorei locuesc
pe munte; și Cananeii locuesc pe lîngă
mare și pe lîngă Iordan.

Și ^xCaleb linisi pre poporul, *ce mur-* 30
mura asupra lui Moisi, dîcîndu: Haideți, să
mergem, și *pământul* să-l luăm, că-
i vom învinge. ^yȘi bărbații, cei ce fuse- 31
ră cu d'insulă, dîceau: Noi nu vom pu-
te merge contra aceluia popor, că el *este*
mai tare decătu noi. Așa ei ^zaduseră 32
scire rea fiilor lui Israel despre aceluia
pământ, pre care-l iscodiră, dîcîndu: Pâm-
mentul, care am străbătut, ca să-l isco-
dim, *este* un pământ care mîncă pre
locuitorii lui; și ^atoți omenii, pre cari i-am
vedut acolo, *sunt* omeni mari la stat. Și 33
noi acolo am mai vedut și urieși, pre ^bfiii
lui Hanak, cari *se trag* din urieși; și noi
ne vedeam în ochii nostri ^cca pupăze, și așa
eram noi ^dîn ochii lor.

SI rădicîndu-se totă comunitatea, se puse 14
a striga; și ^epoporul plîns în noaptea
aceea. ^fȘi toți fiilii lui Israel murmură 2
asupra lui Moisi și asupra lui Aaron, și
totă comunitatea li dise: ^gCe bine era,
de am fi murit în pământul Egiptului, sau
am fi murit în acest pustiu! Pentru ce 3
ne-a adus Iehova în pământul acesta, ca
să cadem de sabie, și femeile noastre și
copilașii nostri să se facă pradă? Aș nu
este mai bine pentru noi să ne întorcem
în Egipt? Și dîseră unii către alții: ^hSă 4
ni punem cap, și ⁱsă ne întorcem în
Egipt.

Și ^jMoisi și Aaron cădură pe fețele 5

^b Cap. 13. 16. &
32. 2.
^c Deut. 1. 19. &
2. 25.
^d Cap. 34. 19.
1. Cron. 4. 15.
^e Vers. 30.
^f Cap. 14. 6, 30.
Ios. 14. 6, 7,
13, 14.
^g Jude. 1. 12.
^h Vers. 16.
ⁱ Vers. 21.
^j Fac. 14. 10.
^k Jude. 1. 3, 19.
1. Neem. 9. 25.
^l Esod. 34. 14.
^m Deut. 31. 6, 7,
23.
ⁿ Cap. 34. 3.
Ios. 15. 1.
^o Ios. 19. 28.
^p Ios. 11. 21, 22.
1. 13, 14.
^q Jude. 1. 10.
^r Vers. 33.
^s Ios. 21. 11.
^t Ps. 78. 12.
^u Isa. 19. 11. &
30. 4.
^v Deut. 1. 24,
25.
^w Vers. 3.
^x Cap. 20. 1, 16.
32. 8. & 33.
36.
^y Deut. 1. 19.
Ios. 14. 6.
^z Esod. 3. 8. &

3. 3.
^a Deut. 1. 25.
^b Deut. 1. 28. &
9. 1, 2.
^c Vers. 33.
^d Esod. 17. 8.
^e Cap. 14. 43.
^f Jude. 6. 3.
^g 1 Sam. 14. 48.
& 15. 3, etc.
^h Vede Cap. 14.
6, 24.
ⁱ Ios. 14. 7.
^j Cap. 32. 9.
^k Deut. 1. 28.
^l Ios. 14. 8.
^m Cap. 14. 36,
37.
ⁿ Amos. 2. 9.
^o Deut. 1. 28. &
2. 10. & 9. 2.
^p Isa. 40. 29.
^q 1 Sam. 17. 42.
29.
^r Cap. 14.
^s Cap. 11. 4.
^t Esod. 16. 2. &
17. 3.
^u Cap. 16. 41.
Ps. 106. 25.
^v Vede vers. 28,
29.
^w Neem. 9. 17.
^x Vede. Deut.
17. 16.
^y Ept. 7. 39.
^z Cap. 16. 4, 22.

loru înaintea întregii adunări a comunității
6 fiiloru lui Israelu. ^oȘi Iosua, fiulul lui Nunū,
și Calebū, fiulul lui Iefune, din cei ce isco-
diră pământulū, și rupseră vestmintele lorū;
7 Și vorbiră cătră totă comunitatea fiilorū
lui Israelū, dicendū: ^aPământulū, pre care
noi l'amū străbătutū ca să-lū iscodimū, *este*
8 pământū bunū fôrte, fôrte; Dacă Iehova
^ava fi cu bună-voință pentru noi, elū ne va
aduce in pământulū acela, și-lū va da noui,
^jpământū, in care curge lapte și miere;
9 Numai ^knu vē sculați in contra lui Iehova,
și ^lnu vē temeți de poporulū pământulū a-
celuā, că ^mei pâne *sunt* noui; umbrirea lorū
s'a depărtatū de la d'înșii, ⁿși Iehova *este*
10 cu noi; nu vē temeți de ei. ^oErū totă co-
munitatea vorbi, ca să-lū ucidă cu petre.

^pȘi mărirea lui Iehova se arătă in cor-
tulū întrunirei înaintea tuturorū fiilorū lui
11 Israelū. Și Iehova diše lui Moisi: Până
cândū ^qmē va nesocoti poporulū acesta? și
până cândū ^rnu-mi vorū crede ei, după
tôte semnele ce le făcuiū eū intre d'înșii?
12 Cu môrte lū voiū lovi, și-lū voiū stêrpi;
erū pre ^stine te voiū face să ajungī poporū
mai mare și mai tare decâtū d'insulū.

13 Și ^tMoisi diše cătră Iehova: Audit'au
Egiptenii, că tu din međiloculū lorū ai
scosū pre poporulū acesta prin puterea ta,
14 Și ai spusū ei cătră locuitorii acestui pā-
mētū, ^ucari au auditū și ei că tu, o Iehova,
esci in međiloculū acestui poporū, că tu Ie-
hova te arēți, ca să te vēdă chiarū cu ochii,
și că ^vnūorulū teū șede deasupra lorū, și că
tu mergi înaintea lorū, și iūa in stâlpū de
15 nūorū, și nōptea in stâlpū de focū; Și de
cumū-va ai omorī pre poporulū acesta ca
pre unū singurū omū, atunci națiunile, cari
16 au auditū de numele teū, arū dice: Fiindū-
că Iehovā nu ^wputu să aducā pre poporulū
acesta in pământulū, pre care cu jurā-
mētū l'a promisū lorū, de aceea ^xi omorī
17 in acestū pustiiū. Și acumū, rogu-te, mă-
rēscă-se puterea ta, Dōmne! duple cumū ai
18 promisū, dicendū: Iehova *este* ^yindelungū-
răbdătorū și plinū de milă; care értă fără-
de-legea și păcatulū, și care nu lasă *nimicū*
nepedepsitū; ^zcare cercetēzā nedreptățile pă-
rințilorū in fii pānā in a treia și a patra
19 *generațiune*. ^aErță, așa te rogū, fără-de-legea

poporului ^bacestuia, duple mărirea milei tale,
și ^cduple cumū ai ertatū poporulū acestuia
din Egiptū și pānā aici.

20 Și Iehova diše: Ertatū-l'amū, ^dduple cu-
vântulū teū. Și in adevērū, viū sunt, și mă-
21 rirea lui Iehova va implē ^etotū pământulū:
^fCă toți acei bărbați, cari au vēdūtū mări-
22 rea mea și semnele mele, pre cari eū le-
amū făcutū in Egiptū și in pustiiulū ace-
sta, și cari m'au cercatū ^gacumū de dece-
ori, și de cuvântulū meū n'au ascultatū,
^hNici unulū nu va vedē pământulū acela,
23 pre care cu jurāmētū l'amū promisū pă-
rințilorū lorū; și toți acela, ce m'au despre-
țuitū, nu-lū vorū vedē; Numai pre ser-
24 vulū meū ⁱCalebū, fiindū-că a fostū altū spi-
ritū in elū, și pe ^jdeplinū a urmatū duple
voia mea, voiū aduce pre elū in pământulū
pre care l'a străbătutū, și seminția lui lū
va lua in stēpānire. Amalekiții și Canāneii
25 locuescū in acēstā vale, ^kdecī voi māne in-
torceți-vē, și ^lplecați in pustiiū pe calea spre
Marea Roșiā.

26 Și Iehova vorbi lui Moisi și lui Aaronū,
dicendū: ^mPână cândū *să răbdū* eū acēstā
27 comunitate rea, care murmurā in contra
mea? ⁿeū murmurele fiilorū lui Israelū, pre
cari le murmurā contra mea, le-amū au-
ditū. Spune lorū: ^oViū sunt, dice Iehova,
28 ^pduple cumū ațivorbitū in auđulū meū, așa
voiū face voiū. In pustiiū vorū cădē ca-
29 davrele vōstre și a ^qtuturorū acelora, cari
au fostū numerați d'intre voi, duple între-
gulū numărulū vostru, ^rcei de la două-deci
de ani și mai susū, cari ați murmuratū
30 contra mea: Nu veți intra in pământulū
acela, ^spentru care mi-amū rădicatū māna
mea, că voiū face să-lū locuiți, ^tafară de
Calebū, fiulul lui Iefune, și de Iosua, fiulul lui
Nunū; ^uErū pre prunciū vōstri, despre cari
31 ați dīsū voi, că ei se vorū face pradā, eū
pre acela ^vi voiū aduce, ca ei să cunōscā
pământulū acela, care voi ^wați desprețuitū.
^xCătū *pentru* voi, ^ycadavrele vōstre vorū cădē
32 in acestū pustiiū; Și fii vōstri vorū ^zpā-
șuna in acestū pustiiū ^apatru-deci de ani
și vorū ^bpurta *pedēpsa* abaterii vōstre, pānā
ce tōte cadavrele vōstre se vorū perde in
pustiiū. ^cDuple numărulū dīlelorū, in cari
34 voi ați iscoditū pământulū, ^dpatru-deci de

g Vers. 24, 30, 38.	i Deut. 7. 18. & 20. 3.	o Zech. 8. 23.	Pa. 78. 22, 39, 42. & 106. 24.	d 1a. 106. 23.	j Cap. 32. 12.	Cap. 36. 65.
Cap. 13. 6, 8.	m Cap. 24. 8.	p Esod. 17. 4.	Ioan 13. 37.	Neom. 9. 12.	k Deut. 1. 40.	& 32. 12.
h Cap. 13. 27.	n Fac. 48. 21.	q Esod. 16. 10.	Ebr. 3. 18.	Ps. 78. 14. & 105. 39.	l Vers. 11.	Deut. 1. 36, 38.
Dout. 1. 25.	Esod. 33. 16.	r Esod. 16. 17.	Esod. 32. 10.	Esod. 9. 28.	Esod. 16. 28.	r Deut. 1. 39.
i Deut. 10. 15.	Deut. 20. 1, 8.	s Esod. 40. 34.	Esod. 32. 12.	Ioan 7. 9.	Mat. 17. 17.	s Ps. 106. 24.
2 Sam. 15. 25, 26. & 22. 20.	Deut. 31. 6, 8.	Lev. 9. 23.	Esod. 32. 12.	g Esod. 34. 6, 7.	f Deut. 1. 35.	t Cor. 10. 5.
1 Reg. 10. 9.	Isa. 1. 5.	Cap. 16. 19.	Deut. 9. 26, 27.	Ps. 103. 8. & 145. 8.	m Esod. 16. 12.	u Cap. 32. 13.
Ps. 22. 8. & 147. 10, 11.	Judc. 1. 22.	42. & 20. 6.	Esod. 32. 27.	Ioan 8. 2.	n Vers. 23.	v Cap. 37. 17.
Isa. 62. 4.	2 Cron. 13. 12.	g Vers. 23.	Esod. 32. 27.	Esod. 20. 5. & 34. 7.	Cap. 36. 65. & 32. 11.	Deut. 1. 35.
j Cap. 13. 27.	& 15. 2. & 20. 17. & 32. 8.	Deut. 9. 7, 8, 23.	Esod. 15. 14.	Esod. 20. 5. & 34. 7.	Deut. 3. 17.	v Vede Deut. 2. 14.
k Deut. 9. 7, 23, 24.	Ps. 46. 7, 11.	Ps. 95. 8.	Esod. 2. 9, 10.	a Esod. 34. 9.	o Vede vers. 2.	z Esod. 23. 35.
	Isa. 41. 10.	Ebr. 3. 8, 16.	& 5. 1.	b Ps. 106. 45.	p Cap. 1. 45. & 26. 64.	y Cap. 13. 25.
	Amos. 5. 14.	r Deut. 1. 32. & 9. 23.	v Esod. 13. 21. & 40. 38.	c Ps. 78. 38.	q Vers. 38.	z Esod. 4. 6.

35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45

șile, de totă ziua câte unu anu veți purta *pe-*
dăpă nedreptăților vostre, *adeacă* patru-
 decii de ani; și veți cunoște ce va să dică, cându
 mă retrag *de la voi*. "Eu Iehova amă dîșu,
 și cu adevăratu voi face acēsta întregi *a-*
 aceste comunități rele, care s'a strînsu asu-
 pra mea; ei în acestu pustiu se voru per-
 de, și aicea voru muri.

36 "Și bărbații aceia, pre cari 'i trămesese
 Moisi ca să iscodescă pămēntulū, și cari,
 după ce se 'ntōrseră, făcură să murmure
 totă comunitatea în contra lui, fōrte defăi-
 mândū acelu pămēntū: Acei bărbați, cari
 vorbiseră rău de pămēntulū acela, *a* muriră
 de plagă înaintea lui Iehova. "Erū Iosua,
 fiulū lui Nuu, și Calebū, fiulū lui Iefune,
rēmaseră vii din bărbații, cari merseră să
 iscodescă pămēntulū.

39 Și după ce spuse Moisi aceste cuvinte
 tuturorū fiilorū lui Israelū, 'se boci po-
 porulū fōrte. Și sculāndu-se de-demānē-
 țā, se suiră pe vērfulū muntelui, dicēndū:
 "Eccē-te-ne! Să ne suimū la loculū acela, pre
 care l'a promisū Iehova; căci noi amū pecă-
 tuitū. Atuncea *li* diſe Moisi: Pentru ce căl-
 cați *astū-felū* *a* ordinea lui Iehova? căci acē-
 sta nu va reuși. "Nu vē suiți, că Iehova nu
 este în meșilocolū vostru; ca nu cumū-va
 să fiți bātuți de neamicii vostri. Că Ama-
 lekiții și Cananeii acolo *sūnt* d'înaintea vō-
 strā, și de *a* lorū sabiā veți cădē; că 'voi
 încetāndū a urma lui Iehova, nici Iehova
 nu va fi cu voi.

44 "Și ei îndreptnicindu-se, se suiră pe vēr-
 fulū muntelui; dară chivotulū legei lui Ie-
 hova și Moisi nu se mișcară din tabērā.
 45 "Atunci se pogoriră Amalekiții și Cananeii,
 cari locuiaū pe acelu munte, și bātēndu-i 'i
 imprăștiarā până la "Horma.

*Legi pentru daruri de pāne și libațiuni și alte
 sacrificii.*

15 SI Iehova vorbi lui Moisi, dicēndū: "Vēr-
 2 besce fiilorū lui Israelū, și di lorū: Cândū
 veți intra în pāmēntulū locuinței vōstre, pre
 3 care eū 'lū daū vōi. Și *b* veți aduce sacri-
 ficiū cu focū lui Iehova, olocaustū, sēu *altū*
 sacrificiū, 'implinindū vr'unū votū sēu darū de
 bună-voia, sēu *a* la serbătorile vōstre, făcēndū
 "mirosū plăcutū lui Iehova, din cirēdā sēu
 4 din turmā: 'Celū ce aduce sacrificiulū sēu
 lui Iehova să mai aducā *a* darū de pāne,
 flōrea făinei *a* decea *parte* de efā, frā-
 mēntatā cu oleiū a *a* patra *parte* de hinū.

5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45

"Și vinū pentru libațiune a patra *parte* de
 hinū să aduci pe lūngā olocaustū sēu *și*
altū sacrificiū, de totū mnelulū. 'Sēu *a* de
 va fi berbece, să aduci darū de pāne dūoē
 decimi de flōrea făinei, frāmēntatā cu o-
 leiū, a treia *parte* de hinū. Și vinū pen-
 tru libațiune să aduci a treia *parte* de hinū,
 in mirosū plăcutū lui Iehova. Și de vei
 aduce unū vițelū *dreptū* olocaustū, sēu *altū*
 sacrificiū, implinindū unū votū, sēu *a* sacri-
 ficiū de bucuriā lui Iehova; 'Pe lūngā acelu
 vițelū să mai aduci și darū de pāne, de
 flōrea făinei trei decimi, frāmēntatā cu ju-
 mātate de hinū de oleiū. Și vinū pentru liba-
 tiune să aduci o jumātate de hinū, *spre*
 sacrificiū cu focū, mirosū plăcutū lui Ieho-
 va. Astū-felū să faci cu ori-ce *sacrificiū* de
 boū, sēu de unū berbece, sēu de unū mnelū,
 sēu de unū iedū. Dupre numărulū ce veți sa-
 crifica, să faceți cu fie-care dupre numē-
 rulū lorū. Fie-care moscēnū să facā acē-
 sta astū-felū, cândū va aduce sacrificiū cu focū
 in mirosū plăcutū lui Iehova. Și de va lo-
 cui vr'unū străinū între voi, sēu *altulū veri-*
cine între generațiunile vōstre, și elū va voi
 să facā sacrificiū cu focū in mirosū plă-
 cutū lui Iehova, să-lū facā așa, dupre cumū
 'lū faceți voi. "Totū aceea-și lege *sā* fie pen-
 tru voi cei din comunitate, și pentru celū strā-
 inū ce locuesce *între voi*; lege perpetuā *sā*
fie acēsta întru generațiunile vōstre: celū
 străinū va fi ca și voi înaintea lui Iehova.
 O lege și unū dreptū va fi pentru voi și
 pentru celū străinū, ce locuesce între voi.

Și Iehova vorbi lui Moisi, dicēndū: "Vor-
 besce fiilorū lui Israelū, și di lorū: Cândū
 veți intra în pāmēntulū, in care eū vē a-
 ducū, Și veți mânca din *a* pānea pāmēntulū
 aceluia, să aduceți darū rēdicatū lui Iehova.
 "Din prinōsele aluatulū vostru să aduceți o
 turtā *dreptū* darū rēdicatū; cumū *dați* *a* darulū
 din ariā, așa să-lū dați și pre acesta. Din
 prinōsele aluatulū vostru să aduceți darū rē-
 dicatū lui Iehova in generațiunile vōstre.

Și *a* dacă voi veți greși, și nu veți face
 tōte aceste ordini, pre cari Iehova le-a datū
 lui Moisi: Tōte cāte Iehova v'a ordonatū
 prin Moisi, din ziua aceea, din care Iehova
 a datū ordinele sale lui Moisi, și d'atunci
 înainte in tōte generațiunile vōstre; Va fi,
 "dacă *acelu lucru* s'a făcutū prin greșelā,
 fără scirea comunităței, totā comunitatea
 să aducā unū vițelū ca olocaustū, in mi-
 rosū plăcutū lui Iehova, *a* cu darulū sēu de

a Cap. 23. 19.	Iuda 5.	j 2 Cron. 15. 2.	Capitū 16.	36.	6. 14.	k Lev. 7. 11.	o Ios. 5. 11. 12.
b Vers. 27. 29.	c Cap. 26. 65.	k Deut. 1. 43.	a Vers. 18.	Cap. 28. 19.	g Esod. 29. 40.	l Cap. 28. 12.	p Deut. 26. 2, 10.
Cap. 26. 65.	Ios. 14. 6, 10.	l Vers. 43.	Lev. 23. 10.	27. & 29. 2, 8,	Lev. 23. 13.	14.	Prov. 3. 9, 10.
1 Cor. 10. 5.	f Esod. 33. 4.	Deut. 1. 44.	Deut. 7. 1.	Deut. 16. 10.	h Lev. 14. 10.	m Esod. 12. 49.	q Lev. 2. 14. &
c Cap. 13. 31.	g Deut. 1. 41.	m Cap. 21. 3.	b Lev. 12. 3.	e Fac. 8. 21.	Cap. 28. 5.	Cap. 9. 14.	25. 10, 16.
23.	h Vers. 25.	Jude. 1. 17.	c Lev. 7. 16. &	i Esod. 29. 18.	i Cap. 28. 7, 14.	Vers. 29.	r Lev. 4. 2.
d 1 Cor. 10. 10.	2 Cron. 24. 20.	—	23. 18, 21.	j Cap. 28. 13.	j Cap. 28. 13.	Vers. 2.	s Lev. 4. 13.
Ebr. 3. 17.	i Deut. 1. 42.	—	d Lev. 23. 8, 12,	f Lev. 2. 1. &	14.	Deut. 26. 1.	t Vers. 8, 9, 10.

pâne și cu libațiunea sa, după datină; și
 25 "un^u ied^u ca sacrifici^u pentru păcat^u. "Și
 preutul^u să facă espiare pentru totă comu-
 nitatea fiilor^u lui Israelă, și se va erta lor^u;
 că greșelă^a a fost^u. Și ei să-și aducă sa-
 crificiul^u lor^u lui Iehova, sacrifici^u cu foc^u,
 și sacrificiul^u lor^u pentru păcat^u înaintea
 lui Iehova, pentru greșelă^a lor^u. Și se va erta
 26 comunității întregi a fiilor^u lui Israel^u, și
 străinului ce petrece între ei, că acesta se
 întem^{plă} tot^u prin greșelă.
 27 Și "dacă va fi păcătuit^u un^u singur^u su-
 flet^u din greșelă, acesta să aducă o capră
 d'un^u an^u drept^u sacrifici^u pentru păcat^u;
 28 "și preutul^u să facă espiare pentru acela,
 care va fi greșit^u, fiind^u-că a păcătuit^u din
 greșelă înaintea lui Iehova; pentru acela
 29 să facă el^u espiare; și se va erta lui. "O
 lege să fie pentru fie-cine, care va fi păc-
 tuit^u din greșelă, fie mosc^{en} d'intre fiii
 lui Israel^u, se^u străin^u ce petrece între d'inșii.
 30 "E^u sufletul^u acela, care va păcătui din
 trufiă, fie mosc^{en}, fie străin^u, acela pre
 Iehova defaimă; și st^{er}pi-se-va sufletul^u a-
 31 cela din poporul^u se^u. Pentru-că cuv^{en}tu-
 lui Iehova ^bl'a desprețuit^u, și ordinele lui
 le-a stricat^u, st^{er}pi-se-va sufletul^u acela; "pă-
 catul^u lui asupra lui.

*Pedepsirea omului care calcă saba^{tu}l^u; amintirea
 purtată pe vestiminte.*

32 Și când^u erau fiii lui Israel^u în pustii^u,
^aaflară pre un^u om^u adunând^u lemne în
 33 ți^uia saba^{tu}lui. Și cei ce-l^u aflară strin-
 g^{en}d^u lemne 'l^u duseră la Moisi și la Aa-
 34 ron^u și la totă comunitatea; Și-l^u puseră
^asupt^u pază, pentru-că nu era hotăr^{it}u, ce
 35 a^u să facă cu el^u. Și di^{se} Iehova lui Moisi:
^aacel^u om^u să se om^ore: totă comunitatea
 36 să-l^u ^aucidă cu petre afară din tab^{eră}. Și-
 l^u duse totă comunitatea afară din tab^{eră},
 și-l^u uciseră cu petre, și el^u muri; după
 cum^u ordinas^u Iehova lui Moisi.
 37 38 Și Iehova vorbi lui Moisi, di^{cen}d^u: Vor-
 besce fiilor^u lui Israel^u, și di^c lor^u, ca să-și
 facă fimbrii la marginile vestimintelor^u lor^u
 intru generațiunile lor^u; și preste fimbria fie-
 39 c^{ărui} colț^u să pună fir^u v^{en}ăt^u. Și acest^u
 fir^u să fie preste fimbriă, ca de câte ori
 'l^u veți ved^e, să vⁱ aduceți aminte de t^ote
 ordinele lui Iehova, și să le faceți; și să
 'nu urmați după ^apoft^ele ^ani^meⁱ v^ostre, nici

după ^adorințele ochilor^u vostri, după cari
^av^e desfr^{en}at^u: Ca să vⁱ aduceți aminte, 40
 și să faceți t^ote ordinele mele, și să fiți
^asânți Dumne^{de}ului^u vostru. E^u Iehova ^{sunt} 41
 Dumne^{de}ul^u vostru, carele v'am^u scos^u pre
 voi din pământul^u Egiptului, ca să fi^u Dum-
 ne^{de}ul^u vostru; E^u Iehova ^{sunt} Dumne^{de}-
 ul^u vostru.

*Rescularea și m^ortea lui Core și a cet^ei sale;
 murmurarea și pedepsirea poporului.*

SI "Core, fiul^u lui Izhar^u, a fiului^u lui Ko- 16
 hat^u, fiul^u lui Levi, s'a unit^u cu Da-
 tan^u și Abiram^u, fiii lui Eliab^u, și cu On^u,
 fiul^u lui Pelet^u, fii lui Ruben^u; și se scu- 2
 lară contra lui Moisi, ei cu d^uo^e sute cinci-
 zeci de bărbați d'intre fiii lui Israel^u, mai
 marii comunității, ^aaleși la adunare, o^menⁱ
 renumiți; Și "se adunară contra lui Moisi 3
 și contra lui Aaron^u, și li di^{se}ră: Pré mult^u
 vⁱ însușiți; că ^at^otă comunitatea, toți ^{sunt}
 sânti, "și Iehova este între ei; pentru ce dară
 voi v^e înălțați mai pe sus^u de adunarea
 lui Iehova?

Și Moisi au^zind^u ^acesta, ^acădu pe fa^{ca} sa; 4
 Și vorbi cătră Core și cătră t^otă c^eta sa, 5
 di^{cen}d^u: Măne deman^etă va ar^eta Iehova
 pre acela, care este a lui și care este ^asân^tu;
 și-l^u va lăsa să se apropie de d'insul^u;
 pre cel^u ce va ^alege el^u, 'l^u va lăsa să ^ase
 apropie de el^u. Acesta să faceți: Luați-vi 6
 cătuⁱ, Core și t^otă c^eta lui; Și puneți foc^u 7
 intr'insele, și preste d'insele puneți t^amăiă
 înaintea lui Iehova mâne; și omul^u pre care
 Iehova 'l^u va alege, acela va fi sânt^u. Fii
 ai lui Levi, pré mult^u vⁱ însușiți voiⁱ.

Și Moisi di^{se} lui Core: Ascultați, fii ai 8
 lui Levi! A^u ^apré pu^{ci}n^u pentru voi, 9
 că Dumne^{de}ul^u lui Israel^u a ^adeosebit^u pre
 voi din comunitatea lui Israel^u, și v'a lă-
 sat^u să v^e apropiați de d'insul^u, ca să im-
 pliniți serviciul^u l^ocașului^u lui Iehova, și să
 stați înaintea comunității, servindu-i ei?
 El^u pre tine și pre toți frații^u t^ei, pre fii 10
 lui Levi cu tine, te-a primit^u să te apropii
 de d'insul^u; și voi acum^u căutați și preuția?
 Pentru aceea tu și t^otă c^eta ta v'ați strins^u 11
 contra lui Iehova; ^ași ce este Aaron^u, de
 murmurăți contra lui?

Și Moisi tr^ames^u să chⁱame pre Datan^u 12
 și pre Abiram^u, fiii lui Eliab^u, cari re-
 sp^{un}seră: Nu vom^u veni! "A^u pré pu^{ci}n^u este, 13

u Vede Lev. 4. 25.	Pa. 19. 13.	f Esod. 31. 14.	Ier. 9. 14.	Capul ^u 16.	e Esod. 29. 45.	Cap. 17. 5.	j 1 Sam. 18. 23.
Cap. 28. 15.	Ebr. 10. 26.	15.	Ezec. 6. 9.	a Esod. 6. 21.	Cap. 14. 14. &	1 Sam. 9. 28.	Isa. 7. 13.
Ezra. 6. 17. &	2 Pet. 2. 10.	g Lev. 24. 14.	j Pa. 73. 27. &	Cap. 28. 9. &	35. 34.	Pa. 105. 26.	k Cap. 3. 41, 45.
8. 35.	b 2 Sam. 13. 9.	1 Reg. 21. 13.	108. 39.	27. 3.	f Cap. 14. 5. &	Cap. 3. 10.	& 8. 14.
v Lev. 4. 20.	Prov. 13. 13.	Fapt. 7. 58.	Iac. 4. 4.	Iuda 11.	20. 6.	Lev. 10. 8. &	Dent. 10. 8.
x Lev. 4. 27. 28.	c Lev. 5. 1.	h Dent. 22. 12.	k Lev. 11. 44, 45.	b Cap. 26. 9.	g Vers. 3.	21. 17, 18.	l Esod. 16. 8.
y Lev. 4. 35.	Ezec. 18. 20.	Mat. 23. 6.	Rom. 12. 1.	c Pa. 106. 16.	Lev. 31. 6, 7,	Ezec. 40. 46.	1 Cor. 3. 5.
s Vers. 16.	d Esod. 31. 14.	i Vede Deut. 29.	Col. 1. 22.	d Esod. 19. 6.	8, 12, 15.	& 44. 15, 16.	m Vers. 9.
q Deut. 17. 12.	e Lev. 24. 12.	19.	1 Pet. 1. 15,				
		Iov 31. 7.	16.				

că ne-ai scos din pământul, unde curge lapte și miere, ca să ne omori în pustiul acesta? tu mai voesc încă "să te faci și domn 14 preste noi? Cu adevărat! nu ne-ai adus într'un pământ, unde curge lapte și miere, nici nu ni-ai dat de moscenire câmpuri sêu vii! Acum vrei să scoți și ochii 15 omilor acestora? Nu vom veni!

15 Și se mâniă Moisi foarte, și dise lui Iehova: "Nu căuta spre darul lor; că "eu nici măcar un asin n'am luat de la ei; nici pre nimene d'între ei n'am nedreptătit. 16 Și dise Moisi lui Core: "Tu și totă ceta ta să stai înaintea lui Iehova; tu, ei și Aaron mîne; 17 Și vi luați fie-care cățuea sa, și puneți tămăia într'insele, și le aduceți înaintea lui Iehova, fie-care cățuea sa, două sute cinci-șeci cățui; și tu și Aaron, fie-care cu cățuea sa. 18 Și luară fie-care cățuea sa, și puseră foc în'insele, și pe deasupra puseră tămăia, și stătură la ușa cortului întrunirei; 19 asemenea și Moisi și Aaron. Și Core strînse în contra lor totă comunitatea la ușa cortului întrunirei, și "mărirea lui Iehova se arătă la totă adunarea. 20 Și Iehova vorbi lui Moisi și lui Aaron, 21 dicendū: "Deosebiți-vă de adunarea acêsta, că "într'un moment voi mistui pre ei. 22 Și ei "cădură pe fecele lor, și diseră: Dumneșule, "Dumneșule spiritelor a tot corpul, de a păcătuit un om, au mânia-te-vei asupra întregii adunări! 23 Și Iehova vorbi lui Moisi, dicendū: Vorbesce cătră comunitate, dicendū: Depărtați-vă din jurul locuințelor lui Core, Datan și Abiram! 24 25 Și se sculă Moisi, și merse la Datan și la Abiram, și după d'insulă merseră și bătrânii lui Israel. 26 Și el vorbi cătră comunitate, dicendū: "Depărtați-vă, rogu-vă, de corturile acestor omi rei, și de nimica a lor să nu vă atingeți, ca să nu periți și voi 27 intru tot păcatul lor. Și ei se depărtară din jurul corturilor lui Core, Datan și Abiram; și Datan și Abiram esiră afară, și stătură la ușele corturilor lor, cu femeile lor, cu copii lor și cu pruncii 28 lor. Și Moisi dise: "Dintr'acêsta veți cunoște, că Iehova a tramesu pre mine ca să facu toate lucrările aceste: că nu le facu 29 de sine-mi: Dacă acestia aicea voru muri,

dupre cumu moru toti omeni; sêu dacă "i va afla pre d'înși asemenea sortă, ca și pre alți omi, pre mine nu m'a tramesu Iehova; 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45

30 și pământul "și va deschide gura sa, și va inghiți pre ei împreună cu toate câte sînt ale lor, și ei "de vii se voru pogori în infern, voi să cunoșteți că acesti omi au defăimat pre Iehova. "Și a fost, că incedând el de a vorbi aceste cuvinte, pământul de supt d'înși se despica. 31 Și pământul deschidendu-și gura sa, inghiți pre d'înși și casele lor, și pre "toti omeni, cari erau a lui Core, și totă averea lor. 32 Se pogoriră ei și toate ale lor de vii în infern, și pământul "i acoperi; și ei periră din meșlocul adunării. 33 Și tot Israel ce era în jurul lor fugi de strigarea lor, că diseră: Nu cumu-va să ne inghiță și pre noi pământul. 34 Și "foc es de la Iehova, și mistui pre "cei două sute cinci-șeci de bărbați, cari aduseră tămăia. 35

36 37 38 39 40 41 42 43 44 45

36 Și Iehova vorbi lui Moisi, dicendū: 37 38 39 40 41 42 43 44 45

37 38 39 40 41 42 43 44 45

38 39 40 41 42 43 44 45

39 40 41 42 43 44 45

40 41 42 43 44 45

41 42 43 44 45

42 43 44 45

43 44 45

44 45

45

41 42 43 44 45

42 43 44 45

43 44 45

44 45

45

Exod. 2. 14.	7.	Apoc. 18. 4.	Zech. 12. 1	Ioan 5. 36.	Cap. 26. 10. &	Cap. 11. 1.	Exec. 14. 6.
Papt. 7. 27, 25.	Vers. 42.	Vers. 45.	Ebr. 12. 9.	Cap. 24. 13.	27. 3.	Ps. 106. 18.	Cap. 3. 10.
Exod. 3. 8.	Exod. 16. 7, 10.	Exod. 32. 10.	Fac. 19. 12, 14.	Ier. 23. 16.	Deut. 11. 6.	Vers. 17.	2 Cron. 36. 18.
Lev. 30. 24.	Lev. 9. 6, 23.	& 35. 6.	Isa. 52. 11.	Ezec. 13. 17.	Ps. 106. 17.	Vede Lev. 27.	Cap. 14. 2.
Fac. 4. 4, 5.	Cap. 14. 10.	Vers. 45.	2 Cor. 6. 17.	Ioan 5. 30. &	f Vede vers. 17.	28.	Ps. 106. 25.
1 Sam. 13. 3.	Vers. 45.	Cap. 14. 5.	Apoc. 18. 4.	6. 28.	& Cap. 28. 11.	j Prov. 20. 2.	Exod. 40. 34.
Papt. 20. 23.	Vede Fac. 19.	Cap. 27. 16.	Iov. 12. 10.	c Iov 31. 3.	1 Cron. 6. 23.	Hab. 2. 10.	Vers. 19.
2 Cor. 7. 2.	17, 22.	Iov. 12. 10.	Deut. 8. 12.	Isa. 28. 21.	37.	Cap. 17. 10.	Cap. 20. 6.
Vers. 6, 7.	Ier. 51. 6.	Ecol. 12. 7.	Zech. 2. 9, 11.	d Vers. 33.	g Lev. 10. 2.	& 26. 10.	Vers. 21, 24.
1 Sam. 12. 3.	Papt. 2. 40.	Isa. 57. 16.	& 4. 9.	Ps. 55. 15.			

o voiū mistui într'unu momentū. Și ei că-
dură pe fecele lorū.

- 46 Și dīse Moisi lui Aaronū: Iē cățuea și
pune într'īnsa focū de pe altarū, și deasu-
pra pune tāmălă, și du-te curēndū la comu-
nitate, și fă espiare pentru ea; * că mânia a e-
sītū de la fața lui Iehova; plagă a începutū.
47 Și Aaronū luā cățuea, duple cumū i dīse
Moisi, și alergā in meduloculū comunităței,
și ecce, plaga începuse între poporū; atunci
elū puse tāmălă, și făcu espiare pentru po-
48 porū. Și stāndū elū între morți și între
49 vii, fu oprită plaga. Și aceia cari murirā
de acēstā plagă au fostū patru-spre-dece
mii șapte sute, afarā de aceia cari murirā
50 pentru Core. Și Aaronū se întōrse la Moisi
īnapoi la ușa cortulū intrunirei, după ce
plaga fu oprită.

*Seminția lui Levi alēsă prin înflorirea toégulū
lui Aaronū; preuți să pōrte pēcatele
poporului.*

- 17 SI Iehova vorbi lui Moisi, dīcēndū: Vor-
2 besce fiilorū lui Israelū, și iē de la ei
unū toégū duple casele lorū părintesci, de la
toți mai marii lorū duple casele lorū părin-
tesci, dūoē-spre-dece toege; și scrie tu nu-
3 mele fie-cāruia pe toégulū seū. Și numele
lui Aaronū scrie pe toégulū lui Levi, că de
totū mai marele caselorū lorū părintesci va
4 fi cāte unū toégū; Și le pune in cortulū
intrunirei d'īnaintea mărturiei, unde eū mē
5 intrunescū cu voi. Și va fi, cā bărbatulū
acela, pre b care-lū voiū alege, toégulū lui va
inverdi, și voiū īnlătura de la mine murmu-
rele fiilorū lui Israelū, cari le rēdicū con-
tra vōstrā.
6 Și Moisi vorbi fiilorū lui Israelū; și toți
mai marii lorū i dādūră cāte unū toégū,
fie-care mai mare duple casele lorū pă-
rintesci cāte unū toégū; dūoē-spre-dece toe-
ge; și toégulū lui Aaronū era între toegele
7 lorū. Și Moisi puse toegele acele īnaintea
lui Iehova, in cortulū mărturiei.
8 Și a dūoa și, cāndū intrā Moisi in cor-
tulū mărturiei, ecce toégulū lui Aaronū, ca-
re era pentru casa lui Levi, inverdisē, și dā-
duse boboci, īnflorise și produse migdale. Și
9 Moisi scōse afarā tōte acele toege de d'īna-
ntea lui Iehova la toți fiii lui Israelū, și
ei vēdēndū-le, fie-care și luā toégulū seū.
10 Și Iehova dīse lui Moisi: Du īnapoi to-
égulū lui Aaronū īnaintea mărturiei, unde
să se păstreze spre semnū pentru fiii cei
resculători; ca murmurarea lorū contra mea

să inceteze, și să nu mōrā. Și Moisi făcu
11 așa; duple cumū i ordinā Iehova, așa făcu.

Și fiii lui Israelū vorbirā lui Moisi, 12
cēndū: Ecce noi murimū! noi perimū! cu
toți perimū! Totū acela ce se apropiā de 13
lōcașulū lui Iehova mōre; nu cumū-va noi
cu toți vomū muri?

SI Iehova dīse lui Aaronū: "Tu și fiii tei 18
și casa părintelui teū cu tine, voi vēți
b purta nedreptatea sanctuarulū, și tu și fiii
tei cu tine īmpreună vēți purta nedrepta-
tea preuței vōstre. Darā și pre frații tei, 2
din seminția lui Levi, seminția părintelui teū,
să-i apropii de tine, ca unindu-se cu tine
a să servescă ție; și tu și fiii tei cu tine să
serviți īnaintea cortulū mărturiei. Și ei să 3
păzescă cele de păzitū ale tale și tōte ce-
le ce sūnt de păzitū ale cortulū; īnse de
uneltele sanctuarulū și de altarū să nu se
apropie, ca să nu mōrā și ei și voi cu ei:
Și ei să se unescă cu tine, ca să păzescă 4
cele de păzitū ale cortulū intrunirei, totū
serviciulū cortulū; și nici unū nelevitū să
nu se apropie de voi. Și voi să păziți cē- 5
le de păzitū ale sanctuarulū și cele de pă-
zitū ale altarulū, ca să nu mai fie mânia
asupra fiilorū lui Israelū. Cā ecce eū pre 6
frații vōstri, pre Leviți, i-amū luatū d'īntre
fiii lui Israelū, și vi i-amū dāruițū darū lui
Iehova, ca să facā serviciulū cortulū intru- 7
nirei. Decī tu și fiii tei cu tine să păziți
preuția vōstrā, intru tōte cele ce se pīnū de
altarū, și cele din lā-intrulū perdelei, ca
intr'acestea voi să serviți; cā eū preuția vōs-
trā amū dat'o voiū dreptū serviciū cu darū;
și nepreutulū, care se va apropia, să mōrā.

*Dētoriele și porțiunile preușilorū și ale
Leviților.*

Și Iehova dīse lui Aaronū; Ecce eū amū 8
datū ție paza darurilorū mele rēdicate, tō-
te lucrurile cele consacrate de fiii lui Israelū
ție le-amū datū și fiilorū tei prin lege per-
petuā, ca parte pentru ungerea ta. Ace- 9
stea vorū fi ale tale din lucrurile cele pre
sānte, ce nu se ardū: tōte sacrificiele lorū,
tōte darurile lorū de pāne, tōte sacrificiele
lorū pentru pēcatū, și tōte sacrificiele pentru
vinā ale lorū, pre cari ei le aducū mie, aceste
lucruri pre sānte vorū fi ale tale și ale fi-
lorū tei. In locū pré sāntū să le mănānci 10
aceste; toți cei de partea bărbātescā să mā-
nānce dīntr'īnsele; lucru sāntū să fie. Ace- 11
stea încă vorū fi ale tale: darulū rēdicatū din

q Vers. 22.	Capulū 17.	Fapt. 7. 44.	Capulū 18.
Cap. 20. 6.	a Esod. 25. 22.	e Ebr. 9. 4.	a Cap. 17. 13.
Lev. 10. 6.	& 29. 42, 43.	f Cap. 16. 38.	b Esod. 28. 38.
Cap. 1. 53. &	& 30. 36.	g Vers. 5.	c Vede Fac. 29.
8. 19. & 11.	b Cap. 16. 5.	h Cap. 1. 51, 58.	34.
38. & 18. 6.	c Cap. 16. 11.	& 18. 4, 7.	d Cap. 3. 6, 7.
1 Cron. 27. 24.	d Esod. 38. 21.	e Cap. 3. 10.	e Cap. 3. 10.
Ps. 106. 29.	Cap. 18. 2.	—	f Cap. 3. 25, 31.

36.	k Cap. 16. 46.	28. & 7. 6, 32.	i Lev. 5. 1. &
g Cap. 16. 40.	l Cap. 3. 12, 45.	Cap. 5. 9.	7. 7. & 10. 12.
h Cap. 4. 15.	m Cap. 3. 9. &	Esod. 29. 29.	& 14. 13.
i Cap. 8. 10.	8. 19.	& 40. 13, 15.	u Lev. 6. 16, 18.
j Esod. 27. 21.	n Vers. 5.	r Lev. 2. 2, 3.	26, 29. & 7. 6.
& 30. 7.	Cap. 3. 10.	& 10. 12, 13.	v Esod. 29. 27.
Lev. 24. 3.	o Ebr. 9. 3, 6.	e Lev. 4. 22, 27.	28.
Cap. 8. 2.	p Lev. 6. 16, 18.	& 6. 25, 26.	Lev. 7. 30, 34.

- tóte lucrurile, pre cari fiii lui Israelü le aducü ca daruri legânate: eü "ție le daü și fiilorü tei și fetelorü tale cu tine prin lege perpetuä; "totü celü curatü in casa ta sä mânânce dintr'insele; "Totü ce e mai bunü din oleiü, și totü ce e mai bunü din mustü și din grâu, "prinósele dintr'insele, pre cari le aducü lui Iehova, ție le daü. 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23
- Antéiele frupte din tóte ce sînt in päméntulü, pre cari ei le vorü aduce lui Iehova, ale tale vorü fi tóte; "totü celü curatü in casa ta sä mânânce dintr'insele. "Tóte lucrurile consacrate prin interdictü in Israelü, ale tale vorü fi. Totü celü ce deschide "matricea din totü corpulü, câte se aducü lui Iehova, de la omü pânä la vitä, alü teü va fi; darä vei lăsa sä se rescumpere "ântéiü-născutulü o-mulü; asemenea sä se rescumpere "ântéiü-născutulü vitei necurate. Și cei de rescumpératü, "ântéiü-născutulü ómenilorü, sä se rescumpere de la vërstä de o lunä, "dupre estimarea ta, de cinci sicli de argintü, dupre siclulü sanctuarulü, "care face dñoe-đeci de ghere. "Darä cele "ântéiü-născute din vaci, și cele "ântéiü-născute din oi, și cele "ântéiü-născute din capre, sä nu lași sä se rescumpere, cä sînt lucruri sante; "sângele lorü sä stropesci asupra altarulü, și grăsi-mea lorü sä faci sä fumege ca sacrificiü cu focü in mirosü plăcutü lui Iehova. Și carnea lorü va fi a ta, precumü "peptulü de darü legânatü și spata cea dréptä ale tale sînt. "Tóte darurile rēdicate din lucrurile cele sante, pre cari fiii lui Israelü le aducü lui Iehova, ție le daü, și fiilorü tei și fetelorü tale cu tine, prin lege perpetuä; "legäméntü de sare eternä este acesta inaintea lui Iehova pentru tine și pentru seminția ta cu tine.
- Și Iehova dñse lui Aaronü: Tu in päméntulü lorü nu vei avé nici o moscenire, nící parte nu vei avé intru d'inșii; "eü sînt partea ta și moscenirea ta intre fiii lui Israelü. Și "fiilorü lui Levi, éccé li daü dreptü moscenire tóte đecimile lui Israelü pentru serviciulü, "ce-lü facü ei in cortulü intrunirei. "Cä de acumü inainte fiii lui Israelü nu se vorü mai apropia de cortulü intrunirei, "ca sä nu se facä vinovați, și ca sä nu mórä. "Ci Leviții vorü face sacrificiulü in cortulü intrunirei, și pécatele acelora vorü purta; lege perpetuä sä fie ácësta in generați-

unile vóstre, ca ei intre fiii lui Israelü nici o moscenire sä nu aibä. "Cä đecimile fiilorü lui Israelü, pre cari ei le vorü aduce lui Iehova darü rēdicatü, le-amü datü de moscenire Leviților; de aceea amü đisü despre d'inșii, ca "ei sä nu aibä intre fiii lui Israelü nici o moscenire.

Și Iehova vorbi lui Moisi, dicēndü: Și Leviților sä li vorbesci, și sä li đici: Voi, cândü veți lua de la fiii lui Israelü đecimile, pre cari eü vi le-amü datü dreptü moscenirea vósträ, dintr'acelea și voi sä aduceți darü rēdicatü lui Iehova: "đecimi din đecimi. "Și acestü darü alü vostru se va socoti voüi ca și grăulü din ariä și ca prisosința din tēscü. Așa și voi sä aduceți darü rēdicatü lui Iehova din tóte đecimile vóstre, pre cari le luați de la fiii lui Israelü, și acelu darü a lui Iehova sä dați lui Aaronü, preutulü. Din tóte darurile ce se aducü voüi, și voi sä aduceți darü lui Iehova; totü ce este mai bunü din ce este consacratü lui. Deci sä spuți lorü: Cândü voi din acestea veți aduce ce este mai bunü, "atuncea se va socoti Leviților ca și venitulü din ariä, și ca și venitulü din tēscü. Și din acestea sä mâncați in totü loculü, voi și familiile vóstre; cä "plata vósträ este pentru serviciile vóstre in cortulü intrunirei; Și voi pentru ácësta "nu veți avé pécätü, cândü dintr'insele veți aduce ce este mai bunü; și lucrurile cele consacrate ale fiilorü lui Israelü "sä nu le profanați, ca sä nu muriți.

Legea pentru apa de curățire.

Și Iehova vorbi lui Moisi și lui Aaronü, dicēndü: Acesta este statutulü legei pre care l'a ordonatü Iehova, dicēndü: Spune fiilorü lui Israelü, ca sä-ți aducä o juncă rósä, intrégä, care n'are defectü, și "care nu a purtatü jugü. Și sä o dați lui Eleazarü, preutulü, și sä o scótä "afară din tabērä, și sä se junghie in prezența lui. Și Eleazarü preutulü sä iee din sângele ei cu degetulü seü, și "sä stropescä spre fața cortulü intrunirei din sângele ei de șapte ori; Apoi sä se ardä junca aceea inaintea ochilorü lui: "pelea ei, și carnea ei, și sângele ei cu balega ei sä se ardä. Și preutulü sä iee "lemnü de cedru și isopü și carmesinü-roșü, pre cari sä le arunce in foculü, unde se va ar-

z Lev. 10. 14.	26.	34. 20.	Lev. 7. 31, 32.
Deut. 18. 3.	Lev. 2. 14.	g Lev. 27. 6.	34.
y Lev. 22. 2, 3,	Cap. 15. 19.	Cap. 8. 47.	l Vers. 11.
11, 12, 13.	Deut. 26. 2.	h Esod. 30. 13.	m Lev. 2. 13.
z Esod. 23. 19.	e Vers. 11.	i Lev. 27. 25.	n Cron. 13. 5.
Deut. 18. 4.	d Lev. 27. 28.	Cap. 3. 47.	o Deut. 10. 9. &
Neem. 10. 35,	e Esod. 13. 2. &	Ezec. 45. 12.	12. 12. & 14.
36.	22. 29.	i Deut. 15. 19.	27, 29. & 18.
a Esod. 22. 29.	Lev. 27. 26.	j Lev. 3. 2, 5.	1, 2.
b Esod. 22. 29.	Cap. 3. 13.	k Esod. 29. 26,	10s. 13. 14, 33.
23. 19. & 34.	f Esod. 15. 15.	28.	& 14. 3. & 18.

7.	q Cap. 1. 51.	s Mat. 10. 10.	1 Sam. 6. 7.
Ps. 16. 5.	r Lev. 22. 9.	Luc. 10. 7.	b Lev. 4. 12, 21.
Ezec. 44. 28.	s Cap. 3. 7.	1 Cor. 9. 13.	& 16. 27.
o Lev. 27. 30,	t Vers. 21.	1 Tim. 5. 18.	Ebr. 13. 11.
32.	u Vers. 20.	a Lev. 19. 8. &	c Lev. 4. 6. &
Vers. 24, 26.	Deut. 10. 9. &	22. 16.	16. 14, 19.
Neem. 10. 37.	14. 27, 29. &	b Lev. 22. 2, 15.	d Esod. 29. 14.
& 13. 44.	1 ^o . 1.	—	Lev. 4. 11, 12.
Ebr. 7. 5, 8,	v Neem. 10. 38.	Capulü 19.	e Lev. 14. 4, 6,
9.	x Vers. 30.	a Deut. 21. 3.	49.
p Cap. 3. 7, 8.	y Vers. 27.		

- 7 de junca. ⁷ Și preutul să-și spăle vestimintele sale, și corpul să-și scalde cu apă, și după aceea să intre în tabără, și să fie preutul necurat până seară. Asemenea și cel
8 ce a ars o să-și spăle vestimintele sale cu apă, și corpul să-și scalde cu apă, și necurat să fie până seară. Și omul curat să
9 stringă cenușa acelei junce, și să o pună într'un loc curat afară din tabără, și să fie pentru comunitatea fiilor lui Israel întru păstrare
10 ca apa de stropire: pentru că curățire de păcat este. Și cel ce a strins cenușa juncei, să-și spăle vestimintele sale, și necurat să fie până seară; și acesta să fie
11 fiilor lui Israel și străinului ce locuiește între ei lege perpetuă.
12 'Cel ce se va atinge de vr'un mort, de cadavru ori-cărui om, necurat să fie șapte zile. ⁷ Unul ca acela să se curățe cu d'insa a treia zi și a șaptea zi, și va fi curat; și dacă el nu se va curăți a treia zi și a șaptea zi, nu va fi curat. Veri-cine
13 se va atinge de mort, de cadavru unui om ce a murit, și nu se va fi curățit, acela a *intinată locașul lui Iehova: stărpi-se-va sufletul acela din Israel; căci apa de stropire nu s'a stropit preste d'insul, necurat este, *necurăția lui încă pe d'insul
14 este. Acesta este legea, când un om va muri în care-va cort: totu insul, carele intră în acel cort, și totu ce este într'acel
15 cel cort, necurat să fie șapte zile. Asemenea și totu vasul descoperit, care nu va avea acoperământul bine strins, necurat este. Și o totu cel ce se va atinge în câmp de cel omorît de sabie, seu de care-va mort, seu de vr'un os de om, seu de vr'un mormânt, necurat să fie
16 șapte zile.
17 Și pentru cel necurat să se iee din *cenușa juncei celei arse spre curățire, și preste d'insa să tórne apă viă într'un vas;
18 Și omul curat să iee isop, și pre acesta să-l mõe în apă, și să stropescă pe cort și pe toate vasele și pre inși cari erau acolo, cum și pre cel ce se va fi atins de os seu de om ucis seu de om mort
19 de sine seu de mormânt. Și cel curat să stropescă pre cel ce nu este curat a treia zi și a șaptea zi, și să-l curățe pre el a *șaptea zi; și el să-și spăle vestimintele sale, și să se scalde cu apă, și seara va
20 fi curat. Eră cel ce va fi necurat, și nu

se va curăți, stărpi-se-va sufletul acela din medilocul adunării, pentru că a *intinată sanctuarul lui Iehova: apa de stropire nu s'a stropit preste d'insul; necurat este. Și acesta să fie lor lege perpetuă. Și acela, care stropesce cu apa de stropire să-și spăle vestimintele sale, și acela, carele se atinge de apa de stropire, necurat să fie până seară. Și totu, de veri-ce se va atinge cel necurat, necurat să fie; și *totu acela, carele se atinge de d'insul, necurat să fie până seară.

Poporul murmură după apă; stânca se lovesce.

ATUNCEA *fiii lui Israel, totă comunitatea, ajunseră în deșertul Zin în luna d'antăia; și poporul se opri la Kades, unde *muri Maria, și fu immormentată acolo.

*Și comunitatea n'avea apă; *atuncea se strinse contra lui Moisi și a lui Aaron; și poporul *se certă cu Moisi, și vorbi, dicându: O! bine era de am fi murit și noi atuncea, când muriră frații nostri înaintea lui Iehova; Că ați adus adunarea lui Iehova în pustiu! acesta, ca să murim aicea noi și vitele noastre. Și pentru ce ne-ați scos din Egipt? aducându-ne în acest loc rău, unde nu este loc de semănat, nici de smochin, nici de vi, nici de mere-granate, și unde nu este nici apă de băut.

Și Moisi și Aaron se retraseră d'înaintea adunării la ușa cortului întrunirii, și *cădură pe fațele lor; și *mărirea lui Iehova se arăta lor. Și Iehova vorbi lui Moisi, dicându: Ié toégul, și adună comunitatea, tu și Aaron, fratele te, și vorbiți petrei acesteia înaintea ochilor lor, ca să-și dea apa sa; și *să li scoți apă din pētră, și așa să adăpi comunitatea și vitele lor.

Și Moisi luă toégul d'înaintea lui Iehova, după cum i'ordinase. Și Moisi și Aaron adunară comunitatea d'înaintea petrei, și elu dișe lor: *Ascultați, voi turburătorilor! ați din pētra acesta vi vom pute noi scote voui apă? Și Moisi rădicându-și mână, lovi pētra cu toégul seu de două ori; și *eși apă multă, încât avură să bea comunitatea și vitele lor.

Și Iehova dișe lui Moisi și lui Aaron: Fiind-că voi n'ati creșut mie, ca să mă sântiți înaintea ochilor fiilor lui Israel, de aceea voi nu veți duce această adunare în pământul, pre carele l'am dat lor.

f Lev. 11. 25. & 15. 5. g Ebr. 9. 13. h Vers. 13, 20, 21. i Cap. 31. 23. j Lev. 21. 1. k Cap. 5. 2. & 31. 19. l Vers. 16. m Plân. 4. 14. n Hag. 2. 13. o Cap. 31. 19. p Lev. 15. 31. q Cap. 8. 7. Vers. 9. m Lev. 7. 20. & 22. 3. n Lev. 11. 39. o Vers. 11. p Vers. 9. q Ps. 51. 7. r Lev. 14. 9. s Vers. 13. t Hag. 2. 13. u Lev. 15. 5. v Cap. 14. 2. w Cap. 11. 1, 33. x Lev. 14. 37. & 16. 32, 35, 49.

Cap. 28. 59. g Eod. 17. 3. h Cap. 14. 5. & 16. 4, 22, 45. i Cap. 14. 10. j Eod. 17. 5. k Neem. 9. 15. l Ps. 78. 15, 16. & 105. 41. & 114. 8. m Isa. 43. 20. & 48. 21. n Cap. 17. 10. o Ps. 106. 38. p Eod. 17. 6. q Deut. 8. 15. r 1 Cor. 10. 4. s Cap. 27. 14. t Deut. 1. 37. & 3. 28. & 32. 51. u Lev. 10. 3. v Esec. 20. 41. & 26. 23. & 38. 16. w 1 Pet. 3. 15.

13 *Acésta este apa Meribel (certei), unde fiul lui Israel se certa cu Iehova, și el se sânti între ei.

Edomii nu voiesc a permite Israelitilor trecere prin țera lor.

14 *Și Moisi trimise soli de la Kadeș la regele Edomului, cari să-i dică: *Așa dăce fratele teă Israel: Tu cunoscî toate necazurile, câte ne-au întinpinat: *Cum părinții noștri se pogorîră în Egipt; *și noi locuim acolo mult timp, și *cum Egiptenii necăziră pre noi și pre părinții noștri; Și *strigându noi către Iehova, el auzi vócea noastră, și *trimise pre ânger, care ne scóse din Egipt; și ecce sîntem în Kadeș, cetate în marginea cuprinsului teă. *Lasă-ne, rugămu-te, ca să trecem prin pămîntul teă: noi nu vom trece nici preste câmpuri, nici preste văi, și nici apa din fântăna ore-cui-va nu vom bé: ci pe calea domnescă vom merge, și nu ne vom abate nici la dreapta nici la stînga, până ce vom trece marginile tale. Și Edom îi răspunse: Să nu treci prin pămîntul meu, ca eu să nu esă cu sibiă înaintea ta. Și fiul lui Israel dîseră către d'însul: Pe calea bătută vom merge; și de vom bé din apa ta eu și vitele mele, și vom plăti prețului; alta nimica nu cerem, de cîtu să trecem cu piciorul. Și el răspunse; *Să nu treci! Și Edom îi eși intru întinpinare cu popor mult și cu mână tare. Așa Edom nu voi să lase pre Israel a trece hotarul seă; și Israel se abătu de la d'însul.

Aaron móre pe muntele Hor, și Eleazar îi urmează.

22 Și fiul lui Israel, totă comunitatea, porîndu de la Kadeș, venîră la muntele Hor. 23 Și Iehova vorbi lui Moisi și lui Aaron la muntele Hor, aprópe de hotarul pămîntului Edom, dicîndu: Aaron se va adăugi la poporul seă: căci el nu va intra în pămîntul, pre care l'am dat eu fiilor lui Israel, pentru-că voi v'ati rescultată contra cuvîntului meu la apa certei. *Ié pre Aaron și pre Eleazar fiul seă, și-i sue pe muntele Hor; Și desbracă pre Aaron de vestimintele lui, și îmbracă cu ele pre Eleazar, fiul seă, și Aaron se va adăugi la poporul seă, și va muri acolo. Și Moisi făcu așa, duple cum îi

ordinase Iehova; și ei se suiră pe muntele Hor înaintea ochilor comunităței întregi. 28 Și Moisi desbracă pre Aaron de vestimintele sale, și îmbracă cu ele pre Eleazar, fiul seă. Și Aaron muri acolo în vîrfu muntelui; și Moisi și Eleazar se pogorîră de pe munte. Și vedîndu totă comunitatea, că Aaron a murit, plânse totă casa lui Israel pre Aaron trei-deci de zile.

Israelii sînt atacați de Cananei la Arad; poporul murmurîndu se pedepsește cu șerpi înfocați; șerpele cel de aramă.

21 SI cîndu auzi Cananeul, regele din Arad, carele locuia spre mîdă-qi, că Israelul intră pe calea Atarim, se luptă cu Israel, și luă d'între ei mai mulți prinși. 2 Atuncea făcu Israel votu lui Iehova, și dîse: De-mi vei da pre poporul acesta în mîna mea, atunci eu cetățile lui le voi nimici cu totul. Și Iehova ascultă vócea lui Israel, și dădu în mînele lui pre Cananei, și-i nimiciră cu totul, pre ei și cetățile lor; și se numi locul acela: Horma (nimicire deplină).

4 Și ei plecară de la muntele Hor spre Marea-Roșă, ca să ocoléscă țera Edomului; și sufletul poporului fu descuragiat pe cale; Și poporul vorbi contra lui Dumnezeu și contra lui Moisi, dicîndu: Pentru ce ne-ai scos din Egipt, ca să murim în pustiuul acesta? că nu este nici pîne nici apă, și ni s'a îngreșat sufletul de această mîncare așa de próstă.

6 Atuncea trimise Iehova șerpi înfocați asupra poporului, și mușcară pre popor, și muri multu popor din Israel. 7 Atuncea veni poporul la Moisi, și dîse: *Noi am păcătuit, că am vorbit contra lui Iehova și contra ta; *rógă-te lui Iehova, ca să depărteze șerpii de la noi; și Moisi se rugă pentru popor. Și dîse Iehova lui Moisi: 8 Fă-ți un șerpe înfocat, și-lu spîndură de o prăjină: și va fi, că totu cel ce este mușcat și se va uita la d'însul, va trăi. Și Moisi făcu un șerpe de aramă, și-lu puse pe o prăjină: și fu, că de mușca pre cine-va vr'un șerpe, acela se uita la șerpele de aramă, și trăia.

Alte călătorii ale Israelitilor; învingerea lor asupra lui Sihon și a lui Og.

10 Și fiul lui Israel plecară, și tabără la Obot.

g Deut. 33. 8. Ps. 96. 8. & 106. 33, etc.	Fapt. 7. 15. Esod. 12. 40. Esod. 1. 11, etc.	14. 19. & 25. 20. & 35. 2. Vede Cap. 21. 22.	d Deut. 2. 4, 5, 8. Jude. 11. 18. e Cap. 33. 37. f Cap. 21. 4.	i Cap. 33. 38. Deut. 32. 50. j Esod. 29. 29, 30.	Capit. 21. a Cap. 33. 40. Vede Jude. 1. 16.	d Jude. 11. 18. e Ps. 78. 19. f Esod. 16. 3. & 17. 3.	k Vers. 5. l Esod. 8. 8, 28. m Sam. 12. 19. n Reg. 13. 6.
h Jude. 11. 16, 17.	Deut. 26. 6. Fapt. 7. 19.	Deut. 2. 27. a Deut. 2. 6, 28. b Jude. 11. 17.	g Fac. 25. 8. Cap. 27. 15. & 31. 2. Deut. 32. 50.	k Cap. 33. 38. Deut. 10. 6. & 33. 50.	b Fac. 28. 20. Jude. 11. 30.	g Cap. 11. 6. h 1 Cor. 10. 9. i Deut. 8. 15.	o 2 Reg. 18. 4. Ioan. 3. 14, 15.
l Deut. 2. 4, etc. & 23. 7.	Esod. 2. 28. & 8. 7.	c Vede Deut. 2. 27, 29.	h Vers. 12.	i Așa Deut. 34. 8.	c Cap. 20. 22. & 33. 41.	j Ps. 78. 34.	p Cap. 26. 48.
o Obad. 10, 12. p Fac. 46. 6.	g Esod. 8. 2. &						

- 11 Și plecară de la Obotū, și tăbărără la Ije-Ābarimū, in pustiiulū carele *este* d'ina-
intea Moabului, spre resăritulū sôrelui.
- 12 ^p De acolo plecară, și tăbărără in valea
13 Zaredū. De acolo plecară, și tăbărără d'in-
colo de Arnonū, care *curge* prin pustiiulū,
ce ese din ținuturile Amoreilor; că ^a Ar-
nonū *este* hotarulū Moabului, între Moabiți
14 și Amorei. De aceea se ȋce in cartea de-
spre resbelele lui Iehova:
Vahebū in Sufa,
Și pērēile lui Arnonū,
15 Și scurgerile pērēilorū,
Cari se intorcū spre hotarulū Arū,
Și se lasă spre hotarulū Moabului.
- 16 Și veniră ^a la Beerū (*fântână*). Acēsta
este fântāna, unde ȋise Iehova lui Moisi:
Adună pre poporū, și eū li voiū da apă.
17 'Atuncea cântă Israelū cântarea acēsta:
Inaltă-te, fântānă: Cântați-i:
18 Fântāna, pre care o sēpară mai marii,
Pre care căpēteniele poporului o scobiră,
Suptū *conducerea* ^a legislătorului cu toegele
lorū.
- 19 Și din acestū pustiiū *veniră* la Mattana;
Și de la Mattana la Nahalielū, și de la Na-
halielū la Bamotū; Și de la Bamotū in va-
lea, care *este* in câmpulū Moabului, in vēr-
fulū *muntelui* Pisga, care caută ^a spre pustiiū.
- 21 Și ^a Israelū trānese solī la Sihonū, rege-
22 gele Amoreilorū, ȋicēndū: ^a Lasă-mē să trecū
prin pāmēntulū teū! Noī nu ne vomū a-
bate nici preste câmpii, nici preste vii, nici
apă nu vomū hē din fōntānele *tale*: pe ca-
lea domnescă vomū merge, până ce vomū
23 trece din hotarulū teū. ^a Dară Sihonū nu
lāsă ca Israelū să trecă prin pāmēntulū
seū; ci Sihonū strinse totū poporulū seū, și
eși intru intimpinarea lui Israelū in pustiiū;
și ^a veni la Iaazū, și se luptă cu Israelū.
- 24 Și ^b Israelū lū bātu cu ascuțitulū sabiei, și-i
cuceri pāmēntulū lui de la Arnonū până la
Iabokū, până la fiiū lui Ammonū; că hota-
25 rele filorū lui Ammonū *eraū* tarī. Și Is-
raelū luā tōte cetățile acelea; și locui Is-
raelū in tōte cetățile Amoreilorū, in Heș-
26 bonū și in tōte cetățile sale. Că Heșbonū
era cetatea lui Sihonū, regele Amoreilorū,
care bătēndu-se cu regele de mai nainte alū
Moabului, luā din mână lui totū pāmēntulū
27 lui până la Arnonū. De aceea ȋicū poetii:
Venii la Heșbonū,
Să se zidescă și să se reintemeiescă ce-
[tatea lui Sihonū;
- Că ^a focū eși din Heșbonū, 28
Flacără din cetatea lui Sihonū,
Care mistui ^a Arulū Moabului,
Și pre domni inălțimilorū Arnonului.
29 Vai ȋie, Moabe!
Perdutū esci tu, poporū alū ^a Chemoșului,
Elū lāsă pre fiiū seī, cari căutaū să scape,
Și pre fetele sale, să cadă in captivitate
La Sihonū, regele Amoreilorū.
30 Săgetat'amū asupra lorū;
Perduți sūnt *de la* Heșbonū ^a până la Dibonū,
Amărit'amū pre ei până la Nofa,
Care *se întinde* până la ^a Medeba.
- Și Israelū locui in pāmēntulū Amorei- 31
lorū. Și Moisi trānese, ca să iscodescă ^a la- 32
azerulū; și ei cuprinseră cetățile sale, și a-
lungară pre Amorei, cari *eraū* acolo.
- ^a Și se întorseră, și se suiră pe calea că- 33
tră Basanū; și Ogū, regele Basanului, eși
intru intimpinarea lorū, elū și totū popo-
rulū seū la bătăia ^a la Edrei. Și Iehova 34
ȋise lui Moisi: ^a Nu te teme de d'insulū, că
in mânele tale lū daū, pre elū și totū po-
porulū seū și pāmēntulū seū, și ^a să-i faci du-
pre cumū făcuși lui Sihonū, regele Amorei-
lorū, care locuia la Heșbonū. ^a Și ei lū bă- 35
tură, pre elū și pre fiiū seī și totū popo-
rulū seū, de nu lāsă nici unulū; și-i mosceni
pāmēntulū seū.
- Regele Moabului trāmete după Balaamū, ca elū să
blāsteme pre Israelū.*
- S** I ^a fiiū lui Israelū plecară, și tăbărără in 22
câmpia Moabului, dincōce de Iordanū,
in dreptulū Ierichonului.
- Și Balakū, ^b fiulū lui Zipporū, vēdu tōte 2
câte făcuse Israelū Amoreilorū. Și ^a Moabū 3
se temu fōrte de poporū, pentru-că *era*
mare la numărū, și grōză cuprinse pre Mo-
abū pentru fiiū lui Israelū. Și Moabū ȋise 4
cătră ^a bētrāniū Madianului: Acumū acēstă
mulțime va mânca totū *ce este* imprejurulū
nostru, duple cumū mânāncă boulū ērba
cea verde a câmpului. Și Balakū, fiulū lui
Zipporū, *era* regele Moabului pe timpulū
acela. ^a Și elū trānese solī la Balaamū, fi- 5
ulū lui Beorū, la ^a Petorū, ce *era* lūngă
fluviū, in țera filorū poporului seū, ca să-lū
chiamē, ȋicēndū: Ecce, unū poporū eși din
Egiptū; ecce, elū acopere fața pāmēntului,
și s'a aședatū lūngă mine; Acumū dară 6
vino, rogu-te, și-mi ^a blāstemă pre acestū po-
porū, că *este* mai tare decātū mine; pōte
fi, că eū să-lū potū bate, și să-lū gonescū

o Cap. 33. 44.	106. 12.	Jude. 11. 20.	Amos 2. 9.	Ier. 48. 7, 13.	k Deut. 3. 2.	b Jude. 11. 25.	Mic. 6. 5.
p Deut. 2. 13.	u Isa. 33. 22.	d Deut. 2. 33.	c Ier. 48. 45, 46.	f Ier. 48. 18, 22.	i Vers. 24.	c Esod. 15. 15.	2 Pet. 2. 15.
q Cap. 23. 36.	v Cap. 23. 28.	e 29. 7.	d Deut. 2. 9, 18.	g Isa. 15. 2.	j Vers. 10, 11.	d Cap. 31. 8.	Iuda 11.
Jude. 11. 18.	w Deut. 2. 26, 27.	f Jos. 12. 1, 2.	Isa. 15. 1.	h Cap. 32. 1.	k 136. 20.	e Jos. 13. 21.	Apoc. 2. 14.
r Deut. 2. 18, 29.	x Jude. 11. 19.	g Jude. 11. 24.	e Jude. 11. 24.	Ier. 48. 32.	m Deut. 3. 3, etc.	f Deut. 23. 4.	j Vede Cap. 23.
s Jude. 9. 21.	y Cap. 20. 17.	h Reg. 11. 7.	1 Reg. 11. 7.	i Deut. 3. 1. &	—	g Jos. 13. 22. &	7.
t Esod. 15. 1.	z Deut. 29. 7.	Ps. 135. 10, 11.	2 Reg. 23. 13.	29. 7.	Capit. 22.	24. 9.	Deut. 23. 4.
Ps. 105. 3. &	a Deut. 2. 32.	& 136. 19.		j Jos. 18. 12.	a Cap. 33. 48.	Neem. 13. 1, 2.	g Cap. 23. 7.

din țară; căci eu știu, că acela, pre care tu-lu bine-cuventezi, este bine-cuvântat; și pre care tu-lu blăstemi, este blăstemat.

7 Și așa merseră bătrânii Moabului cu bătrânii Madianului cu ^adarurile in mânele lor pentru gâcitoru. Și ajungându ei la Balaam, ⁱ spuseră cuvintele lui Balak.

8 Și elu dîse lor: 'Rămâneți aicea preste noptea acésta; și eu vi voi da respunsul, dupre cumu ^mi va vorbi Iehova. Și mai marii Moabului rămaseră la Balaam.

9 ⁱ Și Dumneđu veni la Balaam, și-i dîse: Cine sînt acesti bărbați cu tine? Și Balaam dîse cătră Dumneđu: Balak, fiulul lui Zippor, regele Moabului, a tramesu la mine, ^{dîcendu-mi}: Éccă, poporul, carele a eșitu din Egiptu, acopere fața acestui pământu! vino acum, și mi-lu blăstemă, dora voi pute să me batu cu elu, și să-lu gonesc.

12 Și dîse Dumneđu lui Balaam: Să nu mergi cu ei, nici să blăstemi pre popor, ^k căci este bine-cuvântat.

13 Și sculându-se demănătă Balaam, dîse cătră mai marii lui Balak: Intorčeți-vă la țera voastră, că Iehova nu vrea să me lase să mergu cu voi. Și mai marii Moabului se sculară, și veniră la Balak, și dîseră: Balaam nu vrea să vină cu noi!

15 Și Balaku érá-și a tramesu la elu mai mari mai mulți și mai insemnați decâtu aceia. Și ei veniră la Balaam, și-i dîseră: Aceste-și dîce Balak, fiulul lui Zippor: Rogu-te, nu mai fă pedici, și vino cu mine!

17 Că multu forțe te voi onora, și tóte câte ^mi vei dîce, voi face, decâtu, rogu-te, vino numai, și-mi blăstemă pre acestu popor.

18 Și Balaam răspunse, și dîse cătră servii lui Balak: "De mi-ară da Balak casa lui plină de argintu și de aur, eu n'as pute călca cuvântul lui Iehova Dumneđu meu, să facu nici micu nici mare.

19 Totuși, rogu-vă, ^o rămâneți și voi in acésta nopțe aicea, ca să știu ce va mai dîce Iehova cătră mine.

20 ^p Atunce veni Dumneđu la Balaam noptea, și-i dîse: Dacă acesti bărbați vinu ca să te chame, scólă-te, și du-te cu ei, ^r dară numai cuvântul ce voi vorbi ție, acela să-lu faci.

21 Și sculându-se demănătă Balaam, înșeuă asina sa, și merse cu mai marii Moabului.

22 Și Dumneđu se aprinse de mânia, că elu se duse; și unu ^r ângeru a lui Iehova se puse in drumu, ca să-lu opréscă; și elu călăriă pe asina sa, și cei dūoi feciori ai

seî erau cu d'insul. Și ^r asina vedându pre ângerul lui Iehova stându in drumu și cu sabia sa scósă in mână, asina se abātu din cale, și merse spre câmpu; și Balaam bātu asina, ca să o întorcă in cale. Și ângerul lui Iehova se puse într'o carare între vii, ^r avéndu părete de o parte și părete de altă parte. Și asina vedându ^r érá-și pre ângerul lui Iehova, se strinse spre zidu, și ea strinse de zidu și piciorul lui Balaam; și elu érá-și o bātu. Și ângerul lui Iehova ^r érá-și merse mai departe, și stātu într'unu locu strîmtu, unde nu era drumu spre a inturna nici la drépta nici la stânga. Și asina vedându pre ângerul lui Iehova, se culcă suptu Balaam. Și Balaam se aprinse de mânia, și bātu asina cu bătulu.

28 Și ^r deschise Iehova gura asinei, și ea dîse lui Balaam: Ce-ți făcui eu ție, de me bātuși cu acésta de trei ori? Și Balaam răspunse asinei: pentru-că ți-ai bătutu jocu de mine! O, de ce n'am o sabiă in mână, ^r numai decâtu te-ași junghia! ^r Și asina dîse lui Balaam: Aū nu sînt eu asina ta pe care incaleci tu, de cându me ai și până in diua de astă-di? Fost'am deprinsă să-ți facu asemenea? Și elu dîse: Nu. Și Iehova ^r deschise ochii lui Balaam, și elu vedu pre ângerul lui Iehova stându in drumu, și sabia lui scósă in mână sa; și elu ^r se plecă, și se prosternu cu fața la pământu. Și ângerul lui Iehova dîse cătră d'insul: Pentru ce bātuși pre asina ta acum de trei ori? Éccă eu eșiiu, ca să me opun ție, că calea ^r pe care mergi tu, nu este dréptă înainte mea: Și asina me vedu, și ea se feri de mine acum de trei ori; dacă ea nu se feria de mine, într'adevăr! pre tine te-ași fi omoritu, și pre ea o ași fi lăsatu viă. Și dîse Balaam cătră ângerul lui Iehova: "Eu am păcătuitu, că n'am știutu, că tu te-ai opus in contra mea in cale; acum dară, dacă acésta este rău in ochii tei, me voi întorče inapo.

35 Și ângerul lui Iehova dîse lui Balaam: Mergi cu bărbații acestia; ^r inse numai ceea ce-ți voi dîce eu, să vorbești; și Balaam merse cu mai marii lui Balak.

Și aūindū Balak, că Balaam vine, ^r éși intru întîmpinare până la cetatea Moabului, ^r carea este la hotarul Arnonului, carele este hotarul țerei. Și Balak dîse lui Balaam: Aū n'am tramesu la tine, ca să te chame? pentru ce n'ai venit in mine? aū dora cu adevăratu nu pot eu ^r să te onorez?

a 1 Sam. 9. 7.
b Vers. 19.
c Fac. 30. 8.
d Vers. 20.
e Cap. 23. 20.

Rom. 11. 29.
f Vers. 6.
g Cap. 24. 13.
h 1 Reg. 22. 14.
i Cron. 18. 13.
j Vers. 8.

p Vers. 9.
q Vers. 35.
r Cap. 23. 12.
s 26. & 24. 13.
t Esod. 4. 24.
u Vede 2 Reg. 6.

17.
Dan. 10. 7.
Eapt. 22. 9.
2. Pet. 2. 16.
Inda 11.

f 2 Pet. 2. 16.
g Prov. 13. 10.
h 2 Pet. 2. 16.
i Vede Fac. 21.
j 19.

2 Reg. 6. 17.
Luc. 24. 16.
31.
y Esod. 34. 8.
z 2 Pet. 2. 14.

15.
a 1 Sam. 15. 24.
b 30. & 26. 21.
c 2 Sam. 12. 13.
d Iov. 34. 31, 32.

b Vers. 20.
c Fac. 14. 17.
d Cap. 21. 13.
e Vers. 17.
f Cap. 24. 11.

- 38 Și Balaamă dîse lui Balakū: Éccé, eū veniū la tine; puté-voiū acumū rosti ce-va? / Ceea ce Dumneḡeū va pune in gura mea eū aceea
39 voiū vorbi. Și merse Balaamū cu Balakū, și veniră la Kiriātū-Huzotū (*cetatea stradelorū*).
40 Și Balakū sacrifică boi și oi, și *dintr'însele* trămese și lui Balaamū și mai marilorū, cari *eraū* cu elū.

Profeṡiile lui Balaamū.

- 41 Și a dūoa ḡi Balakū luā pre Balaamū, și-lū sui pe 'înăṡṡimile lui Baalū, de unde
23 putu elū vedē o parte a poporului. Și Balaamū dîse lui Balakū: "Zidesce-mī aicea șapte altare, și-mī pregătesce aicea șapte ve-
2 ṡei și șapte berbeci. Și Balakū făcu, precumū dîse Balaamū; și Balakū și Balaamū
'aduseră cāte unū viṡelū și cāte unū berbec pe *fie-care* altarū. Și dîse Balaamū
3 lui Balakū: "Stāi lūngă olocaustulū teū, și eū mē voiū duce; pōte 'mē va intimpina Iehova, și ceea ce-mī va arēta voiū spune ṡie. Și elū se duse pe unū vērṡū de munte.
4 "Și Dumneḡeū intimpinā pre Balaamū; și aoceta 'ī dîse: Eū șapte altare amū făcutū, și pe *totū* altarulū amū adusū cāte unū berbec și cāte unū viṡelū. Și Iehova 'puse
5 cuvēntulū in gura lui Balaamū, și dîse: Intōrce-te la Balakū, și așa să-ī vorbescī. Și elū se intōrse la elū, și éccé, elū sta lūngă olocaustulū seū, elū și toṡī mai marii Moa-
6 bului. Și 'roști elū cuvēntulū seū parabolicū, și dîse:
7 Din Siria mē adusē Balakū, regele Moa-
Din munṡii resăritului, *dicēndū*: [bului,
'Vino! blāstemā-mī pre Iacobū,
Vino, defaimā-mī pre Israelū,"
8 'Cumū să blāstemū eū pre celū ce nu-lū [blāstemā Dumneḡeū?
Și cumū să defaimū *pre celū* ce nu-lū de-
[faimā Dumneḡeū?
9 Cā mē uitū de pe vērṡurile stāncelorū, și-lū vēḡū pre elū de pe dēlurī,
Éccé! 'acestū poporū locuesce deosebitū, și 'nu se numerā la *alte* popōre.
10 'Cine pōte numēra pulberea lui Iacobū? Și numērulū *numai* din a patra *parte* a lui [Israelū?
O, de arū muri sufletulū meū "mōrtea celorū [dreṡṡi?
Și sfārșitulū meū să fie ca și alū lorū!
11 Și Balakū dîse lui Balaamū: Ce mī-ai făcutū? "Eū te-amū luatū, ca pre neamicīi

mei să-ī blāstemī, și éccé! tu-ī bine-cuvēntezi? Și elū respunse, și dîse: "Aū nu voiū 12 cāta să vorbescū aceea ce mī-a pusū Iehova in gurā-mi? Și Balakū dîse cātrā 13 d'insulū: Vino, rogu-te, cu mine intr'altū locū, de unde poṡi să-lū vēḡi (*cā* tu d'aicea numai o partea lui o vēḡi, érū pre totū *poporulū* nu-lū vēḡi); și mi-lū blāstemā de acolo! Și-lū luā in ṡērāna pāzitorilorū, spre vēr- 14 fulū Pisghei; și 'zidi șapte altare, și pe *fie-care* altarū aduse cāte unū viṡelū și cāte unū berbec. Și Balaamū dîse lui Balakū: 15 Stāi aicea lūngă olocaustulū teū, și eū acolo voiū intimpina *pre Domnulū*. Și Iehova intimpinā pre Balaamū, și 'puse cu- 16 vēntū in gura lui, și dîse: Intōrce-te la Balakū, și așa să vorbescī. Și elū veni la 17 d'insulū, și éccé, elū sta lūngă olocaustulū seū, și cu d'insulū mai marii Moabului. Și Balakū dîse lui: ce a ḡisū Iehova? Și roști 18 elū cuvēntulū seū parabolicū, și dîse:
'Scōlā-te, Balakū, și ascultā!

Îē in urechī cuvintele mele, tu fiulū lui [Zipporū!
'Dumneḡeū nu *este* omū, ca să minṡe, 19 Nici fiū de omū, ca să-ī parā rēū; Elū a ḡisū, aū nu va face? Vorbit'a, aū nu va implini? Éccé, eū primit'amū să bine-cuvēntezeū; 20 Da, 'elū a bine-cuvēntatū, și eū nu potū [intōrce.
'Elū nu zāresce nici o reutate in Iacobū, 21 Și nu vede nici o nedreptate in Israelū. 'Iehova Dumneḡeulū seū *este* cu d'insulū, Cāntū triumfalū de regī *se aude* in meḡiloculū lui.
'Dumneḡeū scōse pre ei din Egiptū, 22 Tāria lui *este* ca 'aceea a unicornului. Nu e descāntecū in contra lui Iacobū, 23 Nici gāciturā in contra lui Israelū; La timpulū seū se va ḡice despre Iacobū Și despre Israelū "cele ce a făcutū Dumne- [ḡeū cu elū.
Éccé *acestū* poporū! "ca unū leū se va scula, 24 Și ca o leōicā se va rēdica; 'Elū nu se va culca, pānā ce nu-și va mân- [ca prada,
Și nu va bé sāngele celorū uciși.
Și dîse Balakū lui Balaamū: Tu nici să 25 nu-lū blāstemī, nici să nu-lū bine-cuvēntezi. Érū Balaamū respuse și dîse lui Balakū: 26 Aū nu ṡi-amū vorbitū eū și ṡi-amū ḡisū, cā eū voiū face 'tōte cāte-mī va ḡice Iehova?

/ Cap. 23. 26. &

24. 13.

1 Reg. 22. 14.

2 Cron. 18. 15.

ḡ Deut. 12. 2.

Capitulū 28.

a Vers. 29.

b Vers. 14, 30.

c Vers. 15.

d Cap. 24. 1.

e Vers. 16.

/ Cap. 22. 35.

Vers. 16.

Deut. 18. 18.

Ier. 1. 9.

ḡ Vers. 18.

Cap. 24. 3, 15,

23.

Iov 27. 1. &

29. 1.

Ps. 78. 2.

Ezec. 17. 2.

Mic. 2. 4.

Hab. 2. 6.

h Cap. 22. 6, 11.

17.

i Isa. 47. 12, 13.

j Deut. 35. 28.

k Esod. 35. 16.

Esra 9. 2.

Efes. 2. 14.

l Fac. 18. 16. &

22. 17.

m Ps. 116. 15.

n Cap. 22. 11.

17. & 24. 10.

o Cap. 22. 38.

p Vers. 1, 2.

q Cap. 22. 35.

Vers. 5.

r Judc. 3. 20.

s 1 Sam. 15. 29.

t Mal. 3. 6.

u Rom. 11. 29.

v Tit. 1. 2.

w Iac. 1. 17.

x Fac. 13. 2. &

22. 17.

y Cap. 22. 13.

z Rom. 4. 7, 8.

aa Esod. 13. 21.

ab & 29. 45, 46.

ac & 33. 14.

ad Cap. 24. 8.

ae y Deut. 33. 17.

Iov 39. 10, 11.

af Ps. 31. 19. &

ag 44. 1.

ah Fac. 49. 9.

ai b Fac. 49. 27.

aj c Cap. 22. 38.

ak Vers. 12.

al Reg. 22. 14.

27 Și Balakū dîse lui Balaamū: „Vino, ro-
gu-te! te voiŭ duce intr'altū locū; pōte sǎ
placǎ lui Dumneḡeŭ, ca tu sǎ mi-lū blǎs-
temi dē acolo.

28 Și luāndū Balakū pre Balaamū, 'lū duse pe
vērfulū muntelui Peorū, care privesce „spre
[deșertū.

29 Și Balaamū dîse lui Balakū: „Zidesce-mi
aicea șapte altare, și-mi pregătesce aicea
30 șapte vițel și șapte berbeci. Și Balakū făcu
așa, precumū 'i dîse Balaamū, și aduse pe
fie-care altarū câte unū vițelū și câte unū
berbec.

24 S I Balaamū vîdîndū, că lui Iehova 'i pla-
se sǎ bine-cuvînteze pre Israelū, nu mer-
se ca „alte dǎṭi, spre a căuta descânteci,
2 ci-și inturnǎ fața sa spre pustiiu. Și redi-
cāndu-și Balaamū ochii sei, vîdu pre Is-
raelū „ședîndū in corturi duple semînțiele
sale; și „veni preste d'insulū Spiritulū lui
3 Dumneḡeŭ. „Și rosti cuvîntulū seŭ para-
bolicū, și dîse:

Așa dîce Balaamū, fiulū lui Beorū,
Așa dîce bărbatulū celū cu ochii deschiși,
4 Așa dîce acelū ce aude cuvintele lui Dum-
[neḡeŭ;
Celū ce vede visiunea acelui A-totū-pu-
[ternicū,

Care „cāḡîndū in vîmire, ochii 'și are deschiși:
5 Cātū de frumōse sînt corturile tale, Iacobe!
Locuințele tale, Israele!

6 Se întindū ca vǎile,
Ca grădinele cele de pe lîngǎ riuri,
„Ca arborii de aloe, pre „cari i-a plāntatū
Ca cedrii de pe lîngǎ ape! [Iehova,

7 Apa curge din gǎlețele sale,
Și semînția sa este ca „apele cele mari;
Mai mare de cātū „Agagū regele lui,
Și „impērătia lui se înalță.

8 „Dumneḡeŭ 'lū scōse pre elū din Egiptū,
Tǎria lui este ca aceea a unicornului;
Elū 'perde pre națiunile, pre neamicii lui,
Și „ōsele lorū sd robesce,
Și cu sǎgețele sale 'i „strǎpunge.

9 „Elū s'a plecatū, elū s'a culcatū ca unū leū,
Și ca o leōicǎ; cine-lū va deștepta?
Totū celū ce te bine-cuvîntēzǎ pre tine,
[„bine-cuvîntatū sǎ fie;

Și celū ce te blǎstemǎ pre tine, blǎstematū
[„sǎ fie.

10 Și Balakū se aprinse de mǎniǎ contra
lui Balaamū, și „lovindu-și palmele, dîse Ba-
laamū: „Ca sǎ-mi blǎstemi pre neamicii mei

te-amū chîămatū, și éccē, tu i-ai bine-cu-
vîntatū acumū de trei ori! Acumū darǎ 11
fugi la loculū teŭ; „eŭ dîseiū: Te voiŭ onora;
darǎ éccē, Iehova te-a opritū de a fi onoratū.

Și Balaamū dîse cǎtrǎ Balakū: Aŭ n'amū 12
vorbitū eŭ și trǎmeșilorū tei, pre cari i-ai
trǎmesū la mine, ḡicîndū: „De mi-arū da 13
Balakū casa sa plīnǎ de argintū și de aurū,
eŭ n'asī putē cǎlca cuvîntulū lui Iehova,
și sǎ facū nici bine nici rēŭ de la sine-mi;
ceea ce-mi va ḡice Iehova, eŭ aceea voiŭ
vorbi. Și acumū éccē, eŭ mē ducū la po- 14
porulū meŭ; decī vino, și „eŭ te voiŭ invēta
ceea ce acestū poporū va face poporului
teŭ „in timpurile cele de apoi. „Și elū rosti 15
cuvîntulū seŭ parabolicū, ḡicîndū:

Așa dîce Balaamū, fiulū lui Beorū,
Așa dîce bărbatulū celū cu ochii deschiși.
Așa dîce celū ce aude cuvintele lui Dumne- 16
[ḡeŭ,

Și care are cunoscînța celui Pré-inaltū,
Celū ce vede visiunea celui A-totū-puternicū,
Care cāḡîndū in vîmire, ochii „și-are des-
„Vēḡū pre acesta, deși încă nu este, [chiși: 17
Eŭ 'lū privescū, deși acumū nu este:

„O stea va resǎri din Iacobū,
Și unū „sceptru se va scula din Israelū,
Care va sfārîma laturile Moabului,
Și va perde pre toṭi fiii fortǎrețelorū.
Și „Edomulū va fi stēpānirea sa, 18
Și Seirulū va fi moscenire neamicilorū sei,
Și Israelū se va purta volnicesce.
Și va domni „celū nǎscutū din Iacobū. 19
Și va perde pre celū scǎpatū din cetate.

Și vîdîndū elū pre Amalekū, rosti cuvîn- 20
tulū seŭ parabolicū, și dîse:

Amalekū este ānteulū d'între națiuni,
Darǎ sfārșitulū lui este pericîiunea,
Și vîdîndū elū pre Kenei, rosti cuvîntulū 21
seŭ parabolicū, și dîse:

Tare fōrte este locuința ta,
Și pe pētrǎ „i-ai pusū cuibulū teŭ,
Totuși Cainū se va pustii! 22
Pānǎ atuncī, pānǎ ce Assurū te va lua prinsū.
Și elū rosti cuvîntulū seŭ parabolicū, 23
[și dîse:

O! cine va mai putē trăi,
Cāndū Dumneḡeŭ va face acēsta!
Și corābii vorū veni din țermurile „Chittimului. 24
Și vorū asupri pre Assurū, și vorū asupri pre
[„Eberū,

Și in urmă și elū va peri.
Și Balaamū se sculǎ, și merse și 'se 25

d Vers. 13.

e Cap. 21. 20.

f Vers. 1.

Cap. 24.

a Cap. 23. 3, 15.

b Cap. 2. 3, etc.

c Cap. 11. 25.

1. Sam. 10. 10.

& 19. 20, 21.

2 Cron. 15. 1.

d Cap. 23. 7, 18.

e Vede 1. Sam.

19. 24.

Ezec. 1. 28.

Dan. 8. 18, &

10. 15, 16.

2 Cor. 12. 2.

3. 4.

Apoc. 1. 10.

f Ps. 1. 3.

Ier. 17. 8.

g Ps. 104. 16

h Ier. 51. 13.

Apoc. 17. 1.

15.

i 1 Sam. 15. 9.

j 2 Sam. 5. 12.

k Cap. 23. 21.

l Cap. 14. 9. &

38. 24.

m Ps. 2. 9.

Isa. 38. 13.

15.

i 1 Sam. 15. 9.

j 2 Sam. 5. 12.

k Cap. 23. 21.

l Cap. 14. 9. &

38. 24.

m Ps. 2. 9.

Isa. 38. 13.

15.

i 1 Sam. 15. 9.

j 2 Sam. 5. 12.

k Cap. 23. 21.

l Cap. 14. 9. &

38. 24.

m Ps. 2. 9.

Isa. 38. 13.

Ier. 50. 17.

n Ps. 45. 5.

Ier. 50. 9.

o Fac. 49. 9.

p Fac. 12. 5. &

27. 29.

q Ezec. 21. 14.

17. & 22. 13.

r Cap. 23. 11.

Deut. 23. 4, 5.

Isa. 24. 9, 10.

Nonm. 13. 2.

s Cap. 22. 17, 37.

t Cap. 22. 18.

u Mic. 6. 5.

v Apoc. 2. 14

Fac. 49. 1.

Dan. 2. 28. &

Deut. 23. 4, 5.

Isa. 24. 9, 10.

Nonm. 13. 2.

s Cap. 22. 17, 37.

t Cap. 22. 18.

u Mic. 6. 5.

v Apoc. 2. 14

Fac. 49. 1.

Dan. 2. 28. &

10. 14.

x Vers. 3, 4.

y Apoc. 1. 7.

z Mat. 2. 2.

a Apoc. 22. 16.

b Fac. 49. 10.

c Ps. 110. 12.

d 2 Sam. 8. 14.

e Ps. 60. 8, 9.

10. 14.

x Vers. 3, 4.

y Apoc. 1. 7.

z Mat. 2. 2.

a Apoc. 22. 16.

b Fac. 49. 10.

c Ps. 110. 12.

d 2 Sam. 8. 14.

e Ps. 60. 8, 9.

12.

c Fac. 49. 10.

d Fac. 10. 4.

e Dan. 11. 30.

f Fac. 10. 27, 25.

g Vede Cap. 31.

8.

intorse la loculü seü; asemenea și Balakü se duse pe calea sa.

Idololatria Israelitilorü; pedepsirea celorü mai de frunte in păcatulü acesta.

- 25 **S**I Israelü locuindü in "Sittimü, ⁶poporulü inceptu a desfrëna cu fetele Moabului.
- 2 Și ele ^cchiămară pre poporü la ^asacrificiele deilorü lorü, și poporulü mâncă, și ^cse inchină deilorü lorü. Și Israelü se alipi de Baalü-Peorü; și ^faprinse mânia lui Iehova asupra lui Israelü. Și Iehova ^{dise} lui Moisi: ⁹Ié pre toți cei mai mari ai poporului, și-i spëndură înaintea lui Iehova față cu sorele, ca să se întorcă ^aaprindearea mâniei lui Iehova de la Israelü. Și ^{dise} Moisi către ^jduceătorii lui Israelü: ^jFie-cine să-și ucidă pre ömenii sei, cari se alipiră de Baalü-Peorü.
- 6 Și ^{éccé}, unü bărbatü d'între fiii lui Israelü venindü, aduse la frații sei pre o Madianită înaintea lui Moisi și înaintea a totă comunitatea fiilorü lui Israelü, ^kcari plângeau la ușa cortului intrunirei. ¹Acésta vëndündü Fineasü, ^mfiulü lui Eleazarü, fiulü lui Aaronü, preutulü, se sculă din meșloculü comunităței, și luă in mâna sa lancea; Și intră dup'acelü bărbatü Israelitü in cortü, și-i străpunse pre amînduoi prin pantece, pre bărbatulü Israelitü și pre acea femeă. Și ^{așa} "plaga fu oprită între fiii lui Israelü.
- 9 Și ^ccei ce muriră intr'acésta plagă erauü düöe-^{dec} și patru de mi.
- 10 11 Și Iehova vorbi lui Moisi, ^{dicëndü}: ^pFineasü, fiulü lui Eleazarü, fiulü lui Asonü, preutulü, a întorsü mânia mea de la fiii lui Israelü, prin zelulü ce elü avu pentru mine între d'înșii, ca eü să nu perdü pre fiii lui Israelü intru ^qzelulü meü. De aceea ^{di} lui: ^rÉccé, eü ⁱdaü legământulü păcei; Și elü și ^cseminția lui după d'însulü va avé legământulü ^{preuției} perpetue, fiindü-că elü a fostu ^zzelosü pentru Dumneșeulü seü, și pentru fiii lui Israelü a ^vfăcutü espiare. Și numele bărbatului Israelitü, care fu ucisü împreună cu Madianita, ^{era} Simri, fiulü lui Sallu, mai marele din casă părintescă a Simeoniților. Și numele femeei Madianite, care fu ucisă, ^{era} Cosbi, fiica lui ^zZurü, ^{care} era capü de seminție și de casă părintescă între Madianiți.
- 16 17 Și Iehova vorbi lui Moisi, ^{dicëndü}: ^vTră-

tați de neamici pre Madianiți, și-i bateți pre ei! Căci ei v'au trätatü pre voi de 18 neamici prin ^vviclenia lorü, prin care v'au întinsü curse prin fapta lui Baalü-Peorü, și prin fapta surorii lorü Cosbi, fiica unuia d'între mai marii Madianiților, și carea fu ucisă in ^{di}na plägei, ^{venite} pentru fapta lui Peorü.

Numerarea a düoa a Israelitilorü pe câmpurile Moabului.

SI dup'acea plagă Iehova vorbi lui Moisi 26 și lui Eleazarü, fiulü lui Aaronü, preutulü, ^{dicëndü}: ^aIé suma întregi comunități a fiilorü lui Israelü, ^bde la düöe-^{dec} de ani și mai susü, duple casele lorü părintesci, pre toți cei ce potü eși la öste in Israelü. Și Moisi și Eleazarü, preutulü, vorbiră către d'înșii ^cin câmpia Moabului, lüngă Iordanü, in ^{dreptulü} Ierichonului, ^{dicëndü}: ^dSă se facă ^enumerarea de la düöe-^{dec} de ani și mai susü, duple cumü ^fordină Iehova lui Moisi și fiilorü lui Israelü, cari ^{esiră} din pământulü Egiptului.

^gRubenü, ^{ântëiü}-născutulü lui Israelü; fiii lui Rubenü ^{fură}: de la Enochü ^{némulü} Enochiților; de la Pallu ^{némulü} Palluiților; De la Hesronü ^{némulü} Hesroniților; de la Carmi ^{némulü} Carmiților. Aceste ^{sunt} ^{némurile} lui Rubenü; și cei ^{numerați} fură: patru-^{dec} și trei de mi, ^{șapte} sute, ^{trei}-^{dec}. Și fiii lui Pallu: Eliabü. Și fiii lui Eliabü: Nemuelü, Datanü și Abiramü. ^{Acesta este} ^{acelü} Datanü și Abiramü, ^{cari} ^{erau} din cei ^{chiămați} la adunare, cari se resculară contra lui Moisi și lui Aaronü in ceta lui Core, cândü acestia se resculară contra lui Iehova; ⁹Și pământulü deschidëndu-și gura sa, inghiți pre ei și pre Core, cândü muri ceta aceea, mistiündü foculü pre cei düöe ^{sute} cinci-^{dec} de bărbați, ^kcari fură ^{dreptü} esemplu. Dară ⁱfiii lui Core nu muriră.

Fiii lui Simeonü duple ^{némurile} lorü: de la ^jNemuelü ^{némulü} Nemueliților; de la Iaminü ^{némulü} Iaminiților; de la ^kIachinü ^{némulü} Iachiniților; De la ^lZera ^{némulü} Zeraților; de la ^lȘaulü ^{némulü} Șauliților; Aceste ^{fură} ^{némurile} lui Simeonü, ¹⁴düöe-^{dec} și düöe de mi, düöe sute.

Fiii lui Gadü duple ^{némurile} lorü: de la ^mTeftonü ^{némulü} Teftoniților; de la Ha-

Capulü 35.	16.	j Esod. 32. 27.	q Esod. 20. 5.	e Vede 1 Cron.	Apoc. 2. 14.	31. 12. & 33.	Vede 1 Cor.
a Cap. 33. 49.	1. Cor. 10. 20.	Deut. 13. 6, 9.	Deut. 32. 16.	6. 4. etc.	—	48. & 35. 1.	10. 6.
ios. 2. 1.	e Esod. 20. 5.	13. 15.	21.	i Esod. 40. 15.	Capulü 26.	d Cap. 1. 1.	2 Pet. 2. 6.
mic. 6. 5.	f Ps. 106. 29.	k Ioel 2. 17.	1 Reg. 14. 22.	u Fapt. 22. 3.	e Fac. 46. 8.	e Esod. 6. 24.	i Esod. 6. 24.
b Cap. 31. 16.	g Deut. 4. 3.	l Ps. 106. 30.	Ps. 78. 58.	v Rom. 10. 2.	a Esod. 30. 12.	Esod. 6. 14.	j Cron. 6. 22.
1 Cor. 10. 8.	h Ios. 22. 17.	m Esod. 6. 25.	Exec. 16. 38.	w Ebr. 2. 17.	& 38. 25, 26.	1 Cron. 5. 1.	j Fac. 46. 10.
c Ios. 22. 17.	h Vers. 11.	n Ps. 106. 30.	Zef. 1. 18. &	x Cap. 31. 8.	Cap. 1. 2.	f Cap. 16. 1, 2.	Esod. 6. 15.
Ps. 106. 28.	Deut. 13. 17.	o Deut. 4. 8.	3. 8.	y Ios. 13. 21.	Cap. 1. 3.	g Cap. 16. 32.	k 1 Cron. 4. 24.
Osea 9. 10.	i Esod. 18. 21.	1 Cor. 10. 8.	r Mai. 2. 4, 5.	y Cap. 31. 2.	c Vers. 63.	35.	l Fac. 46. 10.
d Esod. 34. 15.	25.	p Ps. 106. 30.	& 3. 1.	z Cap. 31. 16.	Cap. 22. 1. &	h Cap. 16. 38.	m Fac. 46. 16.

ghi n mul  Haghi ilor ; de la  uni n mul   uni ilor ; De la Osni n mul  Osni ilor ; de la Eri n mul  Eri ilor ; De la   Arod  n mul  Arodi ilor ; de la Areel  n mul  Areeli ilor . Aceste *fur * n murile din fii  lui Gad , dupre cei numera i ai lor , patru- eci de mi , cinci sute.

19   Fii  lui Iuda: Er   i Onan :  r  Er   i Onan  murir  in p m ntul  Canaan .  i   fii  lui Iuda dupre n murile lor  fur : de la  ela n mul   elai ilor ; de la Perez  n mul  Perez ilor ; de la Zera n mul  Zera ilor .  i fii  lui Perez  fur : de la Hesron  n mul  Hesroni ilor ; de la Hamul  n mul  Hamuli ilor . Aceste *fur * n murile lui Iuda dupre cei numera i ai lor ,  apte- eci  i  ese de mi , cinci sute.

23   Fii  lui Isachar  dupre n murile lor : de la Tola n mul  Tolai ilor ; de la Puva n mul  Puvai ilor : De la Ia ub  n mul  Ia ubi ilor ; de la  imron  n mul   imroni ilor . Aceste *fur * n murile lui Isachar  dupre cei numera i ai lor ,  ese- eci  i patru de mi , trei-sute.

26   Fii  lui Zabulon  dupre n murile lor : de la Sered  n mul  Seredi ilor ; de la Elon  n mul  Eloni ilor ; de la Ialeel  n mul  Ialeeli ilor . Aceste *fur * n murile lui Zabulon  dupre cei numera i ai lor ,  ese- eci de mi , cinci sute.

28   Fii  lui Iosef  dupre n murile lor : Manase  i Efraim . Fii  lui Manase: de la   Machir  n mul  Machiri ilor ;  i Machir  n scu pre Galaad ; de la Galaad  n mul  Galaadi ilor ; Acestia *fur * fii  lui Galaad : de la   Iezer  n mul  Iezeri ilor ; de la Helec  n mul  Helechi ilor ; De la Asriel  n mul  Asrieli ilor ; de la  echem  n mul   echemi ilor . De la  emida n mul   emida ilor ;  i de la Hefer  n mul  Heferi ilor .  i   Zelofeoad , fiul  lui Hefer  n avea fii, ci numai fete,  i numile fetelor  lui Zelofeoad  erau: Mahla, Noa, Hogla, Milca  i Tirza. Aceste *fur * n murile lui Manase;  i cei numera i ai lor  *fur *: cinci- eci  i d oe de mi ,  apte sute.

35 Acestia *fur * fii  lui Efraim  dupre n murile lor : de la  utela n mul   utelai ilor ; de la Becher  n mul  Becheri ilor ; de la Tahan  n mul  Tahan ilor ;  i acestia *fur * fii  lui  utela: de la Eram  n mul  Erami ilor . Acestea *fur * n murile fiilor  lui Efraim  dupre cei numera i ai lor : trei- eci  i d oe de mi , cinci sute; acestea *fur * fii  lui Iosef  dupre n murile lor .

  Fii  lui Beniamin  dupre n murile lor : 38 de la Bela n mul  Belai ilor ; de la A bel  n mul  A beli ilor ; de la Ahiran  n mul  Ahirani ilor ; De la  ufam  n mul   ufami ilor ; de la Hufam  n mul  Hufami ilor .  i fii  lui Bela *fur *: Ard   i Naaman ; de la Ard  n mul  Ardi ilor ;  i de la Naaman  n mul  Naamani ilor . Acestia *fur * fii  lui Beniamin  dupre n murile lor ;  i cei numera i ai lor , patru- eci  i cinci de mi ,  ese sute.

  Acestia *fur * fii  lui Dan  dupre n murile lor : de la  uham  n mul   uhami ilor ; acestea *fur * n murile lui Dan  dupre n murile lor . T te n murile  uhami ilor  dupre cei numera i ai lor :  ese- eci  i patru de mi , patru sute.

  Fii  lui Asser  dupre n murile lor : de 44 la Imna n mul  Imnai ilor ; de la I vi n mul  I vi ilor ; de la Beria n mul  Beri ilor .  i de la fii  lui Beria: de la Heber  n mul  Heberi ilor ; de la Malchiel  n mul  Malchiel ilor ;  i numele fetei lui Asser  fu Sara. Acestea *fur * n murile 47 fiilor  lui Asser  dupre cei numera i ai lor , cinci- eci  i trei de mi , patru sute.

  Fii  lui Neftali dupre n murile lor : de 48 la Iahziel  n mul  Iahzieli ilor ; de la Guni n mul  Guni ilor . De la Ie er  n mul  Ie eri ilor ; de la  illem  n mul   illemi ilor . Aceste *fur * n murile lui Neftali dupre n murile lor ;  i cei numera i ai lor : patru- eci  i cinci de mi , patru sute.

  Acestia *fur * cei numera i ai fiilor  lui 51 Israel :  ese sute  i una mi ,  apte sute, trei- eci.

   i Iehova vorbi  lui Moisi,  ic nd :   Intr'a 52 53 cestia să se impart  p m ntul  spre moscenirea, dupre num rul  numilor  lor :   Celor  *ce sînt* mai mul i, să li dai mai mult  moscenire,  i celor  *ce sînt* mai pu ini, să li dai mai pu in  moscenire, fie-căruia să i se de  moscenirea dupre cei numera i ai sei. Totuși   cu sor i să se impart  p m ntul : dupre numile semini ilor  lor  p r tesci să se de  lor  moscenirea. Moscenirea fie-c reia *semin ie* să se imparte intre mare s u mic  dupre sor  .

   i acestia *fur * cei numera i ai Levi ilor  dupre n murile lor : de la Gher on  n mul  Gher oni ilor ; de la Kohat  n mul  Kohati ilor ; de la Merari n mul  Merari ilor . Acestea *fur * n murile lui Levi; 58 n mul  Libni ilor , n mul  Hebroni ilor , n mul  Maali ilor , n mul  Mu i ilor , n -

  Fac. 46. 16.

  Fac. 38. 2, etc.

  46. 12.

  1 Cron. 2. 3.

  Fac. 46. 13.

1 Cron. 7. 1.

  Fac. 46. 14.

  Fac. 46. 20.

  1 Cron. 7. 1.

1 Cron. 7. 14.

15.

  1 Cron. 17. 2.

Jude. 6. 11, 24.

34.

  Cap. 27. 1.  

36. 11.

  Fac. 46. 21.

1 Cron. 7. 6.

  Fac. 46. 23.

  Fac. 46. 17.

1 Cron. 7. 30.

  Fac. 46. 24.

1 Cron. 7. 13.

  Vede Cap. 1.

46.

  1 Cron. 11. 23.  

14. 1.

  Cap. 33. 54.

  Cap. 33. 54.  

  Fac. 46. 11.

34. 13.

  11. 23.  

14. 2.

  Fac. 46. 11.

16.

Esod. 6. 16, 17,

18, 19.

1 Cron. 6. 1,

16.

mulu Koreiților; Kohatū născu pre Amramū. Și numele femeii lui Amramū fu Iochebeda, o fiică a lui Levi, carea lui Levi fu născută în Egiptū; și ea născu lui Amramū pre Aaronū și pre Moisi și pre Maria, sora acestora. ^h Și lui Aaronū ⁱ se născură Nadabū și Abihu, Eleazarū și Itamarū. Și ⁱ Nadabū și Abihu muriră, cândū aduseră focū străinū lui Iehova. ^j Și cei numerați ai lorū fură: două-deci și trei de mi, totă partea bărbătescă de o lună și mai sus; ^k că ei nu fuseră numerați între cei-l-alți fil ai lui Israelū, că ^l lorū nu li s'a datū moscenire între fiilū lui Israelū.

63 Acestia fură cei numerați de Moisi și de Eleazarū, preutulū, cari pre fiilū lui Israelū ⁱ numerară ^m în câmpia Moabului, lūngă Iordanū, ⁿ în dreptulū Ierichonului. ^o Și într'acesta nici unulū n'a fostū din acei numerați de Moisi și de Aaronū, preutulū, cândū numeraseră ei pre fiilū lui Israelū în pustiuulū Sinai. Că Iehova ^p disese despre d'înșii: toți ^q să mōră în pustiiū; și ^r apa nici unulū dintr'înșii nu rămase, ^s afară de Calebū, fiulū lui Iefune, și de Iosua fiulū lui Nunū.

Legea pentru moscenirea fetelorū.

27 **S**I se apropiară fetele lui ^a Zelofeadū, fiulū lui Heferū, fiulū lui Galaadū, fiulū lui Machirū, fiulū lui Manase, din nēmurile lui Manase, fiulū lui Iosefū; și numile fetelorū sale erau aceste: Mahla, Noa, și Hogla, și 2 Milca, și Tirza. Și stāndū ele înaintea lui Moisi și înaintea lui Eleazarū, preutulū, și înaintea mai marilorū și a totă comunitatea, 3 la ușa cortuluiū intrunirei, ^t diseră: Părintele nostru ^u muri în pustiiū, și elū nu fu în ceta celorū ce se adunară contra lui Iehova, ^v în ceta lui Core; ci elū muri pentru pecatulū seū; și feciori n'au. Pentru ce dară să se stingă numele părinteluiū nostru din nēmulū seū, că elū n'a avutū feciori? ^w dă-ni ^x deci moscenire între frații părinteluiū nostru. 5 Și Moisi ^y aduse cauza lorū înaintea lui Iehova. Și Iehova vorbi lui Moisi, ^z dicēndū: 7 Dreptū aū vorbitū fetele lui Zelofeadū; ^{aa} Tu să dai lorū stēpānire de moscenire între frații părinteluiū lorū; și moscenirea părinteluiū lorū să o treci asupra lorū. Și filorū lui Israelū să vorbesci, ^{ab} dicēndū: Dacă va muri care-va, și nu va avē fil, atunci să fa-

ceți ca moscenirea lui să trecă la fīca lui. Și dacă nu va avē nici fīcă, atunci să moscenirea lui să o dați frațilorū lui. Și dacă nu va avē nici frați, atunci să moscenirea lui să o dați frațilorū părinteluiū seū. Și dacă nici părintele seū nu va avē frați, atunci să moscenirea lui să o dați rudei celei mai aproape din nēmulū seū, și acela să o moscenescă; ^{ac} acesta să fie filorū lui Israelū ^{ad} lege judecătorească, precumū ordină Iehova lui Moisi.

Moisi înscințatū că are să mōră; Iosua aședatū să-i urmeze.

Și Iehova ^{ae} dise lui Mosi: ^{af} Sue-te pe acestū munte Abarimū, și te uită de vedī pāmēntulū, pre care I'amū datū eū filorū lui Israelū. Și după ce-lū vei fi vedūtū, și tu ^{ag} te vei adaugi la poporulū teū, precumū s'a adaosū și Aaronū fratele teū. Pentru-că voi ^{ah} v'atī resculatū contra cuvēntuluiū meū în deșertulū Zinū, la cēta comunităței, ^{ai} unde se cuvinea ca voi să mē sântiți la acea apă înaintea ochilorū lorū. Acesta fu ^{aj} apa de cērtă la Kadeșū, în deșertulū Zinū.

Și Moisi vorbi lui Iehova, ^{ak} dicēndū: Iehova, ^{al} Dumnedeulū spiritelorū a totū corpulū, să pună unū bărbatū preste acēstă comunitate, ^{am} Care să esă înaintea lorū și să între înaintea lorū; și care să-i scōtă și să-i ducă; ^{an} ca comunitatea lui Iehova să nu fie ^{ao} ca oile cari n'aū păstorū.

Și ^{ap} dise Iehova lui Moisi: Ié-ți pre Iosua, fiulū lui Nunū, bărbatulū ^{aq} intru care este spiritulū meū, și ^{ar} pune preste d'insulū mâna ta; Și-lū pune înaintea lui Eleazarū, preutulū, și înaintea a totă comunitatea, și-i ^{as} dă ordinele tale în prezența lorū. Și ^{at} pune preste d'insulū din autoritatea ta, ca totă comunitatea filorū lui Israelū ^{au} să-lū asculte. ^{av} Și să stee elū înaintea lui Eleazarū, preutulū, și acesta să întrebe pentru d'insulū pre Iehova prin judecata de ^{aw} Urimū, și duple cuvēntulū lui să esă, și ^{ax} duple cuvēntulū lui să între, elū și toți fiilū lui Israelū cu d'insulū, totă comunitatea.

Și Moisi făcu duple cumū ^{ay} i ordină Iehova: și luă pre Iosua, și-lū puse înaintea lui Eleazarū, preutulū, și înaintea comunităței întregi; Și puse mânele sale pe d'insulū, și-i dădu ^{az} ordinele sale, duple cumū vorbise Iehova prin Moisi.

g Esod. 2. 1, 2. & 6. 20.	Dent. 10. 9. Ios. 13. 14, 33. & 14. 3.	p Cap. 14. 30.	e Esod. 18. 15, 19.	Dent. 1. 37. & 32. 51.	n 1 Reg. 22. 17.	q Deut. 31. 7.	20. 18, 23, 26.
h Cap. 3. 2.	m Vers. 3.	Capulū 27.	f Cap. 36. 2.	Zech. 10. 2.	r Vede Cap. 11.	r Vede Cap. 11.	1 Sam. 23. 9.
i Lev. 10. 1, 2.	n Cap. 1.	a Cap. 26. 33. & 36. 1, 11.	g Cap. 35. 29.	Ps. 106. 32.	Mat. 9. 36.	17. 28.	& 30. 7.
j Cap. 3. 4.	o Cap. 2. 14.	b Cap. 14. 35. & Ios. 17. 3.	h Cap. 33. 47.	k Esod. 17. 7.	Marc. 6. 34.	1 Sam. 10. 6.	u Esod. 28. 30.
1 Cron. 24. 2.	p Cap. 14. 28, 29.	c Cap. 18. 1, 2.	i Cap. 20. 24, 28. & 31. 2.	l Cap. 16. 22.	o Fac. 41. 38.	9.	v Ios. 9. 14.
j Vede Cap. 3. 39.	q Cap. 14. 28, 29.	d Ios. 17. 4.	j Cap. 20. 12, 24.	m Ebr. 12. 9.	p Jude. 3. 10. & 11. 39.	2 Reg. 2. 15.	1 Sam. 22. 10,
k Cap. 1. 49.	r Cap. 18. 1, 2, 23, 24.			n Deut. 31. 2.	1 Sam. 8. 20. & 18. 18.	3. Ios. 1. 16, 17.	13, 15.
l Cap. 18. 20, 23, 24.				o Deut. 31. 2.	p Deut. 34. 9.	4. Vede Ios. 9. 14.	Deut. 3. 23. & 31. 7.

Sacrificiul celu de totă ziua, și darurile pentru sabate și serbători.

28 **S**I Iehova vorbi lui Moisi, dicându: Or-
2 dină fiilor lui Israel și ți lor: Să lu-
ați aminte, ca darurile mele, "nutrimântul
pentru sacrificiile mele cu focu intru mi-
rosu plăcutu mie, să mi le aduceți la tim-
pul lor.

3 Și să dîci cătră d'inșii: *"Acesta este sa-*
sacrificiul cu focu, pre care-lu veți aduce lui
Iehova: mnei de câte unu anu fără defectu,
câte două pe totă ziua, intru olocaustu per-
4 petuu: Pre unu mnelu să-lu sacrifici de-
măneta, și pre celu-l-altu mnelu să-lu sa-
5 crifici intre aminduo serele; Și a *"decea*
parte de Efa florea făinei, frământată cu
a patra parte de *"hinu de oleiu curatu,*
6 dreptu daru de pâne. *"Olocaustu perpetuu*
este, care s'a făcutu in muntele Sinai intru
mirosu plăcutu, sacrificiu cu focu lui Iehova.
7 Și libațiunea lui să fie vinu, a patra parte
de hinu pentru unu mnelu; in sanctuariu
să torni acestă libațiune din vinu lui Ie-
8 hova. Și pre alu douăle mnelu să-lu sa-
crifici intre aminduo serele, făcendu ca și
cu darul de demaneta, și cu a libațiunea
sa, sacrificiu cu focu intru mirosu plăcutu lui
Iehova.

9 Și in ziua sabbatului, două mnei de câte
unu anu fără defectu, și două-decimii de fló-
rea făinei, frământată cu oleiu, dreptu daru
10 de pâne și cu libațiunea sa. Acesta este
"olocaustulu pentru fie-care sabbat, afară de
olocaustulu celu perpetuu și libațiunea sa.

11 Și *"la inceputulu lunelor vóstre să adu-*
ceți olocaustu lui Iehova: două viței și unu
berbec, șapte mnei de câte unu anu fără
12 defectu; Și *"trei decimii de flórea făinei,*
frământată cu oleiu, dreptu daru de pâne
de fie-care vițelu; și două-decimii de flórea
făinei, frământată cu oleiu, dreptu daru de
13 pâne pentru berbec; Și câte o decime
de flórea făinei, frământată cu oleiu, dreptu
daru de pâne pentru unu mnelu; olocaustu
intra mirosu plăcutu, sacrificiu cu focu lui
14 Iehova este. Și libațiunea loră să fie vinu
jumătate de hinu pentru unu vițelu, și a
treia parte de hinu pentru unu berbec,
și a patra parte de hinu pentru totu mnelulu.
Acesta este olocaustu lunelor noie pentru
15 fie-care lună a anului. Și să se mai aducă lui
Iehova și *"unu ciapă dreptu sacrificiu pentru*
păcatu, afară de olocaustu celu perpetuu
și de libațiunea sa.

"Și in luna antăia, in a patru-spre-decea 16
di a lunei, pascele lui Iehova sînt. *"Și in 17*
a cinci-spre-decea di a lunei acesteia încă
serbătore: șapte zile pâne azimă să se mâ-
nânce. In *"ziua d'antăia di sântă să fie; nici 18*
unu lucru de servu să nu faceți. Și dreptu 19
sacrificiu cu focu, olocaustu, să aduceți
lui Iehova: două viței și unu berbec, și
șapte mnei de câte unu anu, *"cari fără 20*
defectu să fie voui; Și darul lor de
pâne din flórea făinei, frământată cu o-
leiu, să aduceți trei decimii pentru vițelu, și
două decimii pentru berbec; Și câte o de- 21
cime să aduci pentru fie-care mnelu din
cei șapte mnei; Și *"unu ciapă dreptu sa- 22*
crificiu pentru păcatu, spre a face espiare
pentru voi. Afară de olocaustu de de- 23
maneta, care este olocaustu perpetuu, să a-
duceți aceste. Astu-felu să aduceți voi șep- 24
te zile, in totă ziua nutrimântulu sacrifi-
ciulu cu focu, mirosu plăcutu lui Iehova;
să se aducă acestea pe lîngă olocaustu
perpetuu și libațiunea sa. Și *"in ziua a șep- 25*
tea di sântă să fie voui; nici unu lucru de
servu să nu faceți.

Și *"in ziua antăielor fructe, cându voi 26*
aduceți daru de pâne nouă lui Iehova, la
incheerea celor șapte septemăni ale vóstre,
di sântă să fie voui, nici unu lucru de servu
să nu faceți. Și să aduceți olocaustu intru 27
mirosu plăcutu lui Iehova: *"două viței, unu*
berbec, și șapte mnei de câte unu anu;
Și cu darul lor de pâne din flórea făi- 28
nei, frământată cu oleiu, trei decimii pen-
tru unu vițelu, și două decimii pentru unu
berbec: Câte o decime pentru fie-care 29
mnelu din cei șapte mnei: Și unu iedă, 30
spre a face espiare pentru voi. Să adu- 31
ceți aceste, afară de olocaustu celu per-
petuu și darul se de pâne (*"cari fără*
defectu voru fi voui) și libațiunea lor.

SI in luna a șeptea, in *ziua d'antăia a 29*
lunei, di sântă să fie voui, nici unu lucru
de servu să nu faceți, *"di de sunetulu trim-*
bîței să fie voui acestă! Și dreptu oloca- 2
ustu intru mirosu plăcutu lui Iehova să a-
duceți: unu vițelu, unu berbec, și șapte
mnei de câte unu anu, fără defectu; Și cu 3
darul lor de pâne din flórea făinei, fră-
mântată cu oleiu, trei decimii pentru vițelu,
și două decimii pentru berbec, Și câte o 4
decime pentru fie-care mnelu din cei șapte
mnei; Și unu iedă dreptu sacrificiu pen- 5
tru păcatu, spre a face espiare pentru voi;

Capit. 28.

a Lev. 3. 11. &
21. 6. 8.

Mal. 1. 7, 12.

b Eod. 29. 38.

c Eod. 16. 38.

d Cap. 15. 4.

d Lev. 2. 1.

e Eod. 29. 40.

f Eod. 29. 42.

g Vede Amos 5.

h Eod. 29. 38.

i Eod. 16. 38.

j Eod. 16. 38.

k Cap. 10. 10.

1 Sam. 20. 5.

1 Cron. 23. 31.

2 Cron. 2. 4.

Esra 3. 5.

Neam. 10. 33.

Ioa. 1. 13, 14.

Eod. 45. 17.

k Eod. 12. 6.

& 46. 6.

Osea 2. 11.

Col. 2. 16.

i Cap. 15. 4-12.

j Vers. 22.

Cap. 15. 24.

k Eod. 12. 6.

18.

Lev. 23. 5.

Cap. 9. 8.

Deut. 16. 1.

Eod. 45. 21.

i Lev. 23. 6.

m Eod. 12. 16.

Lev. 23. 7.

n Vers. 31.

Lev. 22. 20.

Cap. 29. 8.

Deut. 15. 21.

o Vers. 15.

p Eod. 12. 16.

& 13. 6.

Lev. 23. 8.

q Eod. 23. 16.

& 84. 22.

Lev. 23. 10.

15.

Deut. 16. 10.

Fapt. 2. 1.

r Vede Lev. 23.

18, 19.

s Vers. 19.

Capit. 29.

a Lev. 23. 24.

- 6 Afară de ^bolocaustul¹ lunei noie și de darul² se³ de pâne și de ^colocaustul⁴ cel⁵ perpetu⁶, cu darul⁷ se⁸ de pâne și cu liba⁹țiunile lor¹⁰, ^dduple prescriere; *acesta este* sacrifici¹¹ cu foc¹² intru miros¹³ plăcut¹⁴ lui Iehova.
- 7 Și ^ela ^fdece al¹⁵ lunei acesteia ^ga șeptea, ^hși sântă să fie vou¹⁶i, și sufletele v¹⁷ostre ⁱsă amări¹⁸ți; să nu face¹⁹ți nici un²⁰ lucru. Și ^j*dreptu* olocaust²¹ intru miros²² plăcut²³ să aduce²⁴ți lui Iehova: un²⁵ vi²⁶țel²⁷, un²⁸ berbece, și șapte mnei de câte un²⁹ an³⁰, ^k*cari* fără defect³¹ să fie vou³²i; Și cu darul³³ lor³⁴ de pâne ^l*din* fl³⁵orea făinei, frământată cu olei³⁶, trei ^mdecimi pentru vi³⁷țel³⁸, și două ⁿdecimi pentru berbece; Câte o ^odecime pentru fie-care mnel³⁹u din cei șapte mnei; Și un⁴⁰ ied⁴¹u ^p*dreptu* sacrifici⁴²u pentru p⁴³ecat⁴⁴u, afară de ^qsacrifici⁴⁵ul⁴⁶ de p⁴⁷ecat⁴⁸u cel⁴⁹u pentru esp⁵⁰are, și *afară de* olocaustul⁵¹ cel⁵²u perpetu⁵³, cu darul⁵⁴ se⁵⁵ de pâne și cu liba⁵⁶țiunile lor⁵⁷.
- 12 Și ^r'la ^sa cinci-spre-decea ^tși a lunei ^ua șeptea, ^vși sântă să fie vou⁵⁸i; nici un⁵⁹ lucru de serv⁶⁰u să nu face⁶¹ți, ^wci să serba⁶²ți serbăto⁶³re lui Iehova șapte ^xșile; Și ^y*dreptu* olocaust⁶⁴u, sacrifici⁶⁵u cu foc⁶⁶ intru miros⁶⁷ plăcut⁶⁸ lui Iehova să aduce⁶⁹ți: trei-spre-dece vi⁷⁰ței, două berbeci, mnei de câte un⁷¹ an⁷² patru-spre-dece, ^z*cari* fără defect⁷³ să fie; Și cu darul⁷⁴ lor⁷⁵ de pâne ^{aa}*din* fl⁷⁶orea făinei, frământată cu olei⁷⁷, trei ^{ab}decimi pentru fie-care vi⁷⁸țel⁷⁹u din cei trei-spre-dece vi⁸⁰ței, două ^{ac}decimi pentru fie-care berbece din cei două berbeci; Și câte o ^{ad}decime pentru fie-care mnel⁸¹u din cei patru-spre-dece mnei; Și un⁸² ied⁸³u ^{ae}*dreptu* sacrifici⁸⁴u pentru p⁸⁵ecat⁸⁶u, afară de olocaustul⁸⁷ cel⁸⁸u perpetu⁸⁹, de darul⁹⁰ se⁹¹ de pâne și de liba⁹²țiunea sa.
- a/ 17 Și a două ^{af}și să aduce⁹³ți: două-spre-dece vi⁹⁴ței, două berbeci, și mnei de câte un⁹⁵ an⁹⁶ patru-spre-dece, fără defect⁹⁷; Și cu darul⁹⁸ lor⁹⁹ de pâne și liba¹⁰⁰țiunile lor¹⁰¹ pentru vi¹⁰²ței, pentru berbeci și pentru mnei, duple prescriere; Și un¹⁰³ ied¹⁰⁴u ^{ag}*dreptu* sacrifici¹⁰⁵u pentru p¹⁰⁶ecat¹⁰⁷u, afară de olocaustul¹⁰⁸ cel¹⁰⁹u perpetu¹¹⁰ și de darul¹¹¹ se¹¹² de pâne și de liba¹¹³țiunile lor¹¹⁴.
- 20 Și a treia ^{ah}și: un¹¹⁵-spre-dece vi¹¹⁶ței, două berbeci, și mnei de câte un¹¹⁷ an¹¹⁸ patru-spre-dece, fără defect¹¹⁹; Și cu darul¹²⁰ lor¹²¹ pe pâne și liba¹²²țiunile lor¹²³ pentru vi¹²⁴ței, pentru berbeci și pentru mnei, duple prescriere; Și un¹²⁵ ied¹²⁶u ^{ai}*dreptu* sacrifici¹²⁷u pentru p¹²⁸ecat¹²⁹u; afară de olocaustul¹³⁰ cel¹³¹u perpetu¹³² și de darul¹³³ se¹³⁴ de pâne și de liba¹³⁵țiunea sa.

Și a patra ^{aj}și: ^{ak}dece vi¹³⁶ței, două berbeci ^{al}și mnei de câte un¹³⁷ an¹³⁸ patru-spre-dece, fără defect¹³⁹; Și cu darul¹⁴⁰ lor¹⁴¹ de pâne și liba¹⁴²țiunile lor¹⁴³ pentru vi¹⁴⁴ței, pentru berbeci și pentru mnei, duple prescriere; Și un¹⁴⁵ ied¹⁴⁶u ^{am}*dreptu* sacrifici¹⁴⁷u pentru p¹⁴⁸ecat¹⁴⁹u, afară de olocaustul¹⁵⁰ cel¹⁵¹u perpetu¹⁵² și de darul¹⁵³ se¹⁵⁴ de pâne și de liba¹⁵⁵țiunea sa.

Și a cincea ^{an}și: nou¹⁵⁶ vi¹⁵⁷ței, două berbeci ^{ao}și mnei de câte un¹⁵⁸ an¹⁵⁹ patru-spre-dece, fără defect¹⁶⁰; Și cu darul¹⁶¹ lor¹⁶² de pâne și liba¹⁶³țiunile lor¹⁶⁴ pentru vi¹⁶⁵ței, pentru berbeci și pentru mnei, duple prescriere; Și un¹⁶⁶ ied¹⁶⁷u ^{ap}*dreptu* sacrifici¹⁶⁸u pentru p¹⁶⁹ecat¹⁷⁰u, afară de olocaustul¹⁷¹ cel¹⁷²u perpetu¹⁷³ și de darul¹⁷⁴ se¹⁷⁵ de pâne și de liba¹⁷⁶țiunea sa.

Și a șesea ^{aq}și: opt¹⁷⁷ vi¹⁷⁸ței, două berbeci ^{ar}și mnei de câte un¹⁷⁹ an¹⁸⁰ patru-spre-dece, fără defect¹⁸¹; Și cu darul¹⁸² lor¹⁸³ de pâne și liba¹⁸⁴țiunile lor¹⁸⁵ pentru vi¹⁸⁶ței, pentru berbeci, și pentru mnei, duple prescriere; Și un¹⁸⁷ ied¹⁸⁸u ^{as}*dreptu* sacrifici¹⁸⁹u pentru p¹⁹⁰ecat¹⁹¹u, afară de olocaustul¹⁹² cel¹⁹³u perpetu¹⁹⁴ și de darul¹⁹⁵ se¹⁹⁶ de pâne și de liba¹⁹⁷țiunea sa.

Și a șeptea ^{at}și: șapte vi¹⁹⁸ței, două berbeci ^{au}și mnei de câte un¹⁹⁹ an²⁰⁰ patru-spre-dece, fără defect²⁰¹; Și cu darul²⁰² lor²⁰³ de pâne și liba²⁰⁴țiunile lor²⁰⁵ pentru vi²⁰⁶ței, pentru berbeci și pentru mnei, duple prescriere; Și un²⁰⁷ ied²⁰⁸u ^{av}*dreptu* sacrifici²⁰⁹u pentru p²¹⁰ecat²¹¹u, afară de olocaustul²¹² cel²¹³u perpetu²¹⁴ și de darul²¹⁵ se²¹⁶ de pâne și de liba²¹⁷țiunea sa.

Și a opta ^{aw}și să fie vou²¹⁸i ^{ax}și sântă, nici un²¹⁹ lucru de serv²²⁰u să nu face²²¹ți. Și ^{ay}*dreptu* olocaust²²²u, sacrifici²²³u cu foc²²⁴ intru miros²²⁵ plăcut²²⁶ lui Iehova, să aduce²²⁷ți: un²²⁸ vi²²⁹țel²³⁰, un²³¹ berbece, șapte mnei de câte un²³² an²³³, fără defect²³⁴; Și cu darul²³⁵ lor²³⁶ de pâne și liba²³⁷țiunile lor²³⁸ pentru vi²³⁹ței, pentru berbeci și pentru mnei, duple prescriere; Și un²⁴⁰ ied²⁴¹u ^{az}*dreptu* sacrifici²⁴²u pentru p²⁴³ecat²⁴⁴u, afară de olocaustul²⁴⁵ cel²⁴⁶u perpetu²⁴⁷ și de darul²⁴⁸ se²⁴⁹ de pâne și de liba²⁵⁰țiunea sa.

Aceste să le aduce²⁵¹ți lui Iehova in ^{ba}serbăto²⁵²rele v²⁵³ostre, afară de ^{bb}voturile v²⁵⁴ostre și de darurile v²⁵⁵ostre cele de bună-voia, și de olocaustele v²⁵⁶ostre, și de darurile v²⁵⁷ostre de pâne, și de liba²⁵⁸țiunile v²⁵⁹ostre, și de sacrifici²⁶⁰e v²⁶¹ostre de bucuria.

Și Moisi spuse fiilor²⁶² lui Israel²⁶³u t²⁶⁴ote câte ordină Iehova lui Moisi.

^b Cap. 28. 11.
^c Cap. 28. 3.
^d Cap. 15. 11, 12.

^e Lev. 16. 29. & 29. 27.
^f Ps. 35. 18.
^g Isa. 68. 6.

^h Cap. 28. 19.
ⁱ Lev. 16. 8, 5.
^j Lev. 23. 34.
^k Deut. 16. 13.

^l Exec. 45. 25.
^m Ezra 3. 4.
ⁿ Vers. 3, 4, 9, 10.

^o Cap. 15. 12. & 28. 7, 14.
^p Vers. 18.
^q Lev. 23. 36.

^r Lev. 23. 2.
^s 1 Cron. 23. 31.
^t 2 Cron. 31. 3.

^u Ezra 3. 5.
^v Neem. 10. 33.
^w Isa. 1. 14.

^x Lev. 7. 11, 16. & 22. 21, 23.

Legi pentru votu.

- 30** SI Moisi vorbi către ^acapii semințiilor
fiilor lui Israelu, dicându: Acesta este
2 cuvântul, pre care-lu ordină Iehova. ^bDacă
bărbatū va face votū lui Iehova, seū ^cjură-
mētū va jura, seū va lega sufletulū seū
cu legătură, să nu-și calce cuvântulū seū,
ci să ^dfacă tōte câte aū eșitū din gura lui.
3 Si dacă femeā va face votū lui Iehova, seū
se va lega cu legătură in casa părintelui
4 ei, in juneța ei; Si părintele ei va aūdi
votulū ei seū legătura ei, cu care ea a legatū
sufletulū ei, și părintele ei la acesta
nu va ^edice nimicū, tōte voturile ei vorū sta,
și tōtă legătura, cu care ea a legatū sufle-
5 tulū ei, va sta. Erū dacă părintele ei o va
opri in ^fdiūa in care a aūdit'o, tōte votu-
rile ei și tōte legăturile ei, cu cari ea a
legatū sufletulū ei, nu vorū sta; și Iehova
va erta pre ea, că părintele ei a opri'to
pre ea.
6 Si dacă ea măritându-se va avē asupră-și
voturile ei, seū altū ce-va ce a rostitū cu ușu-
7 rință cu buzele ei, prin care ea și-a legatū
sufletulū ei; Si dacă bărbatulū ei o va aūdi,
și va tăcē in ^gdiūa in care a aūdit'o, voturile
ei vorū sta, și legăturile ei, cu cari a legatū
8 sufletulū ei, vorū sta. Erū dacă bărbatū
bărbatulū ei o va ^hopri in ⁱdiūa in care a aūditū,
atuncea desființat'a elū votulū ei ce-lū avea ea
asupră-și, și ceea ce a rostitū ea cu ușu-
9 rință cu buzele sale, prin cari ea a legatū
sufletulū ei; și Iehova va erta pre ea.
10 Cātū *pentru* votulū vėduvei, seū alū des-
părțitei, totū cu ce ^jși va lega ea sufletulū va
sta asupră-i.
11 Si dacă ea *fiindū încă* in casa bărbatu-
lui ei, a făcutū vr'unū votū, seū a legatū
12 sufletulū ei cu legătură prin jurământū; Si
dacă bărbatulū ei o va aūdi, și-i va tăcē, și
nu o va opri, tōte voturile ei vorū sta, și tōtă
legătura, cu care ea a legatū sufletulū ei,
13 va sta. Erū dacă bărbatulū ei le va desfi-
ința in ^kdiūa aceea in care va aūdi, tōte
câte aū eșitū din buzele ei, fie voturi, fie
legături ale sufletulū ei, nu vorū sta; bărbatū
14 ei le-a desființatū, și Iehova va erta
pre ea. Totū votulū și tōtă legătura cu ju-
rământū de amărirea sufletulū ei, bărbatū
15 ei le va desființa. Dară dacă bărbatulū i va
tăcē din ^ldi in ^mdi, *prin acesta* elū va întări
tōte voturile ei seū tōte legăturile ei, cari
sunt asupră-i; le va întări, căci elū a tăcutū
in ⁿdiūa in care le-a aūditū. Erū dacă elū le

va desființa, după ce le-a aūditū, elū va
purta păcatulū ei.

Acestea sunt legile, pre cari Iehova le-a 16
ordinatū lui Moisi, intre bărbatū și femea
sa, intre părinte și fiica sa, *încă fiinlū* in
tēnerețele ei, in casa părintelui ei.

Invingerea Madianișilorū.

31 SI Iehova vorbi lui Moisi, dicându: ^aRes- 31
bună pre fii lui Israelu asupra Madi- 2
nișilorū, și după aceea te ^bvei adaugi la po-
porulū teū.

Si Moisi vorbi către poporū, dicându: 3
Bărbați d'intre voi să se înarmeze de oștire,
ca să mērgă asupra Madianulū, să facă res-
bunarea lui Iehova contra Madianulū. Câte 4
o mie de seminția, din tōte semințiile lui
Israelu, să trāmeteți la oștire. Si se nu- 5
mērāră din miile lui Israelu câte o mie
de tōtă seminția, dūoē-spre-dece mi de în-
armați de oștire. Si Moisi trāmese pre 6
acestia la resbelū, câte o mie de la tōtă
seminția, pre ei și cu ei pre Fineașū, fi-
iulū lui Eleazarū preutulū, cu unelte sa-
cre și ^ctrimbite de alarmă in mână sa. Si 7
ei luptādu-se contra Madianulū, cumū Ie-
hova ordinase lui Moisi, ^duciseră tōtă ^epar-
tea bărbătēscă. Si uciseră pe lūngă cei- 8
l-alti uciși *de d'înșii* și pre regiū Madianu-
lui: pre ^fEvi și pre Rekemū, pre Zurū și
pre Urū și pre Reba, pre cinci regi ai
Madianulū; și pre ^gBalaamū, fiulū lui Be-
orū, ^hlū uciseră cu sabiā. Si fii lui Israelu 9
duseră prinse femeele Madianulū și pre
prunci lorū, prādādu-i de tōte vitele lorū,
de tōte turmele lorū și de tōtă aveea lorū.
Si li arseră cu focū tōte cetățile lorū, cu 10
locuințele lorū și tōte castelele lorū. Si ⁱei 11
luarā tōtă prada și tōte jăfurile de omeni
și de vite. Si pre cei prinși și jăfurile și 12
prādele le aduseră la Moisi și la Eleazarū,
preutulū, și la comunitatea fiilor lui Isra-
elū, in tabēra din câmpia Moabulū, lūngă
Iordanū, *in dreptulū* Ierichonulū.

Si Moisi și Eleazarū, preutulū, și toți 13
mai marii comunităței, li eșiră intru intim-
pinare afară din tabēră. Si Moisi se a- 14
prinse de mânia pre căpeteniile oștirei, pre
cei mai mari preste mi și pre cei mai
mari preste sute, cari se întorcean de la
resbelū. Si Moisi ^jdise către d'înșii: Ce! 15
lāsărāți vii pre ^ktōte femeele? Ecce! ^laceste 16
sunt acele, cari dupre ^mcuvēntulū lui Bala-
amū, dādurā ⁿocasiune fiilorū lui Israelu ca
să păcātuēscă in contra lui Iehova in fapta

Capit. 30.	Jude. 11. 30.	d Lev. 22. 27.	Nab. 1. 15.	b Cap. 27. 13.	1 Reg. 11. 15.	g Ios. 13. 22.	j Cap. 25. 2.
a Cap. 1. 4. 16.	35.	Ps. 22. 25. &	e Fac. 3. 18.	c Cap. 10. 9.	16.	h Deut. 20. 14.	k Cap. 24. 14.
& 7. 2.	e Ecl. 5. 4.	50. 14. & 66.	—	d Deut. 20. 18.	e Vede Jude. 6.	i Vede Deut. 20.	l 2 Pet. 2. 15.
b Lev. 27. 2.	f Lev. 5. 4.	13. 14. & 116.	Capit. 31.	Jude. 21. 11.	1, 2, 33.	14.	Apoc. 2. 14.
Deut. 23. 21.	Mat. 14. 9.	14. 18.	a Cap. 25. 17.	1 Sam. 27. 9.	f Ios. 13. 21.	1 Sam. 15. 3.	
	Fapt. 23. 14.						

lui Peorū, cândū 'veni plaga aceea preste
 17 comunitatea lui Iehova. Acumū decī "uci-
 deți totă partea bărbătescă d'ntre prunci,
 cumū și totă femea, care a cunoscutū im-
 18 preunare de bărbatū, ucideți-o. Și pre toți
 pruncii de parte femească, cari n'au cun-
 oscutū impreunare de bărbatū, pre acelea
 19 vii lăsați-le voui. Și "voi să tăbărâți afară
 din tabără șapte zile, toți cari au ucisū pre
 cine-va, séu "cari s'au atinsū de care-va
 ucisū, ca să vă curățiți a treia și a șeptea
 20 di, pre voi și pre cei prinși ai vostri. Și
 toate vestmintele, și toate lucrurile de pele,
 și toate cele ce sūnt făcute *din pēru* de ca-
 pră, și toate uneltele de lemnū, să le cu-
 rățiți.
 21 Și Eleazarū preutulū di se cătră bărbații
 de resbelū, cari merseseră la bătaia: acesta
este statutul de lege, pre care Iehova 'lū
 22 ordină lui Moisi: Numai aurulū și argintulū,
 23 arama, ferulū, cosiforulū și plumbulū, și
 totū ce pōte suferi foculū, să-lū treceți prin
 focū, ca să se curățe; dară să se curățe și
 "cu apă de stropire; éru toate ce nu potū
 24 suferi foculū, să le treceți prin apă. "Și să
 vă spălați vestmintele vōstre in diūa a șep-
 tea, și veți fi curați; și dup'aceea veți in-
 tra in tabără.
 25 26 Și Iehova vorbi lui Moisi, dicēdū: Fă
 numărarea prādei și a acelorū prinși din ô-
 meni și din vite, tu și Eleazarū preutulū și cu
 27 capii *caselorū* părintesci ai comunităței. Și
 "prādele le imparte in două, intre purtăto-
 ri resbelului, cari eșiră la oștire, și intre
 28 totă comunitatea; Și să ieși și pentru Ie-
 hova dare de la bărbații de resbelū, cari au
 eșitū la oștire: din totă cincī-suta "câte unū
 sufletū, din ômeni și din boi și din asini
 29 și din oi. Din jumătatea lorū să le luați
 pre acētea, și să le dai lui Eleazarū, preu-
 30 tulū, darulū rēdicatū alū lui Iehova. Și din
 jumătatea fiilorū lui Israelū să ieși de o 'parte
 din totă cincī-ḑecea câte unū sufletū, din ô-
 meni, din boi, din asini și din oi, din totă
 31 vite; și să le dai Levițilorū, "cari păzescū
 cele de păzitū in lōcașulū lui Iehova. Și
 Moisi și Eleazarū preutulū făcură, duple
 cumū ordină Iehova lui Moisi.
 32 Și prada ce mai rămāsese din jafulū, ce
 făcuse poporulū *ce eșise* la oștire, era: oi,
 33 șese sute șapte-ḑeci și cincī de mii; Și boi,
 34 șapte-ḑeci și două de mii; Și asini, șese-
 35 ḑeci și una de mii; Și suflete de ômeni,
 36 femei, cari n'au cunoscutū impreunare de bār-
 batū, preste totū, trei-ḑeci și două de mii.
 Și fu jumătatea *prādei*, partea acelorā,

cari eșiseră la oștire: numărulū oilorū, trei-
 sute trei-ḑeci și șapte de mii, cincī sute. Și 37
 darea pentru Iehova fu: oi, șese sute șapte-
 ḑeci și cincī; Și boi, trei-ḑeci și șese de 38
 mii; și darea lui Iehova dintr'acestia fu:
 șapte-ḑeci și două; Și asini, trei-ḑeci de 39
 mii cincī sute; și darea lui Iehova din ace-
 stia: șese-ḑeci și unulū; Și suflete de ô- 40
 meni: șese-spre-ḑece mii; și darea lui Ie-
 hova din acestia: trei-ḑeci și două de suflete.
 Și Moisi darea *luată dreptū* darū rēdicatū 41
 lui Iehova o dădu lui Eleazarū preutulū,
 "dupre cumū ordină Iehova lui Moisi.

Și din jumătatea fiilorū lui Israelū, ce 42
 Moisi a tras'o de la bărbații, ce merseseră
 la oștire, (Și acēstă jumătate a comunită- 43
 ței fu: oi, trei-sute trei-ḑeci și șapte de mii,
 cincī sute; Boi, trei-ḑeci și șese de mii; A- 44 45
 sini: trei-ḑeci de mii, cincī sute; Și ômeni 46
 șese-spre-ḑece mii.) "Din acēstă parte a 47
 fiilorū lui Israelū Moisi puse la o parte din
 totă cincī-ḑecea câte unulū, din ômeni și
 din vite, și le dădu Levițilorū, cari păziaū
 cele de păzitū in lōcașulū lui Iehova, cumū
 ordinase Iehova lui Moisi.

Și apropiatū-s'au căpiteniele cătră Moisi, 48
 mai marii preste mii și mai marii preste
 sute, Și ḑiseră lui Moisi: Servii tei fă- 49
 cură numărarea bărbaților de resbelū, cari
 fuseră suptū conducerea noastră, și nu lip- 50
 sesce din noi nicī unulū; Decī noi adu-
 cemū darū lui Iehova, fie-care ceea ce a
 gāsitū: scule de aurū, salbe, brăḑiare, ânele,
 cercei și colete, "spre a face eșiare pentru
 sufletele nōstre inaintea lui Iehova. Și Moisi 51
 și Eleazarū preutulū luară aurulū de la d'in-
 șii, sculele lucrate. Și totū aurulū, care 52
 se aduse *dreptū* darū rēdicatū lui Iehova de
 cătră cei mai mari preste mii și cei mai
 mari preste sute, fu: șese-spre-ḑece mii, șep- 53
 te sute, cincī-ḑeci de sicli. (Că "bărbații de
 oștire prādaseră fie-care pentru sine). Și 54
 Moisi și Eleazarū preutulū luară aurulū de la
 mai marii preste mii și preste sute, și-lū
 aduseră in cortulū intrunirei "dreptū amintire
 pentru fiii lui Israelū inaintea lui Iehova.

*Pământulū celū cuceritū la resăritulū Iordanulū
 se împărțese intre semințiile lui Rubenū, a
 lui Gadū și la o jumătate din Manase.*

SI fiii lui Rubenū și fiii lui Gadū aveau 32
 mulțime mare fōrte de vite; și ei vē-
 ḑură pământulū "lazerū și pământulū Ga-
 laadū, că, éccē! loculū acela era locū pen-
 tru vite. Și veniră fiii lui Gadū și fiii lui 2
 Rubenū, și vorbiră lui Moisi și lui Eleazarū
 preutulū, și cătră mai marii comunităței, ḑi-

1 Cap. 25. 9.
 m Jude. 21. 11.
 n Cap. 5. 2.
 o Cap. 19. 11,

etc.
 p Cap. 19. 9, 17.
 q Lev. 11. 25.
 r Ios. 22. 8.

1 Sam. 30. 24.
 s Vede Vers. 30,
 47.
 Cap. 18. 26.

t Vede vrs. 42—
 47.
 u Cap. 3. 7, 8,
 25, 31, 36. &

18. 3, 4.
 v Vede Cap. 18.
 8, 19.
 w Vers. 30.

y Esod. 30. 12,
 16.
 z Deut. 20. 14.
 a Esod. 30. 16.

Capulū 22.
 a Cap. 21. 32.

Ios. 18. 25.
 2 Sam. 24. 5.

3 cîndu: Atarotû, și Dibonû, și Iazerû, și
 4 Nimra, și Heșbonû, și Eleale, și Șebama, și
 4 Nebo, și Beonû, Pămîntulû, pre care Iehova
 5 l'lu bātu înaintea comunităței lui Israelû,
este pămîntu pentru vite, și servii tei aũ vite.
 5 Și dîseră *mai departe*: De amũ aflatũ charũ
 înaintea ochilorũ tei, sã se dee acestũ pãmîntũ
 6 servilorũ tei spre stẽpãnire; nu ne trece preste Iordanũ!
 6 Și Moisi dîse cãtrã fiii lui Gadũ și cãtrã
 fiii lui Rubenũ: Nu cumũ-va frații vo-
 stri aũ sã mẽrgã la resbelũ, și voi sã se-
 7 deți aicea? Și pentru ce întorceți ănelele
 fiilorũ lui Israelû, ca sã nu trecã în pãmên-
 8 tulũ, pre care Iehova l'lu dã lorũ? Așa fă-
 curã pãrinții vostri, cîndũ i trãmeseiũ de
 la Kadeșũ-Barnea ca sã vedã pãmîntulũ;
 9 Cã ei se suirã pãnã la valea Eșcolũ, și
 după ce vẽdurã pãmîntulũ, întorserã ănima
 10 fiilorũ lui Israelû, ca sã nu intre în pãmên-
 tulũ, pre care Iehova l'lu dãduse lorũ. Și
 se aprinse mânia lui Iehova în diũa a-
 11 ceea, și elũ jurã, dîcẽndũ: Acesti bãrbați,
 cari eșirã din Egiptũ, de la anii dũoẽ-deci
 și mai susũ, nu vorũ vedẽ acelũ pãmîntũ,
 pre care eũ cu jurãmẽntũ l'amũ promisũ lui
 12 Abraamũ și lui Isaacũ și lui Iacobũ, pen-
 tru-cã n'aũ urmatũ mie pe deplinũ; A-
 farã de Calebũ, fiulũ lui Iefune, Keneze-
 13 ulũ, și de Iosua, fiulũ lui Nunũ; cã ei aũ
 urmatũ pe deplinũ lui Iehova. Și mânia
 lui Iehova se aprinse asupra lui Israelũ,
 și-lũ lãsã sã se rãtãcẽscã în pustiiũ pa-
 14 tru-deci de ani, pãnã ce se stinse tãtã
 acea generațiune, care făcu rẽtũ în ochii
 15 lui Iehova. Și acumũ, ecce voi v'ați scu-
 latũ în loculũ pãrinților vostri, clociturã
 de ómeni pẽcãtoși, ca sã înmulțiți și mai
 16 tare foculũ mâniei lui Iehova contra lui
 Israelũ. Cã dacã voi vẽ întorceți de la d'in-
 sulũ, elũ va mai lãsa pre ei în acestũ pus-
 17 tiũ, și voi veți perde totũ poporulũ acesta.
 16 Și ei se apropiarã de d'insulũ, și-i dî-
 serã: Staule de oi voimũ sã facemũ aicea
 pentru vitele nãstre, și cetãți pentru copiii
 17 nostri; Și noi ne vomũ înarma, și curẽndũ
 vomũ merge înaintea fiilorũ lui Israelũ, pãnã
 ce-i vomũ duce la loculũ lorũ: darã copiii
 18 nostri vorũ rãmãnẽ în aceste cetãți întãrire,
 de frica locuitorilorũ acestui pãmîntũ. Noi
 nu ne vomũ întorce la casele nãstre, pãnã
 19 ce fiii lui Israelũ nu-și vorũ fi luatũ fie-
 care moscenirea sa. Cã noi nu vomũ mos-
 ceni cu ei împreunã dincolo de Iordanũ,

nicĩ mai departe; cã moscenirea nãstrã ni
 va veni dincõce de Iordanũ, despre re-
 sãritũ.

20 Și dîse Moisi cãtrã d'insii: De veți face
 20 acẽsta, și de vẽ veți înarma la resbelũ
 înaintea lui Iehova; Și fie-care din voi
 21 înarmați vorũ trece Iordanulũ înaintea lui
 Iehova, pãnã ce elũ va alunga pre nea-
 micii sei de d'înaintea sa. Și numai după
 22 ce tẽra va fi supusã înaintea lui Iehova
 vẽ veți întorce înapoi, atunci veți fi nevino-
 vați înaintea lui Iehova și înaintea lui Is-
 23 raelũ, și acestũ pãmîntũ va fi stẽpãnirea
 vãstrã înaintea lui Iehova; Și de nu veți
 23 face acẽsta, ecce voi pẽcãtuiți înaintea lui
 Iehova, și sã sciți, cã pẽcatulũ vostru vẽ
 va ajunge pre voi. Zidiți-vi *deci* cetãți
 24 pentru copiii vostri, și staule pentru oile vã-
 stre, și ceea ce a vorbitũ gura vãstrã faceți.

25 Și vorbirã fiii lui Gadũ și fiii lui Rubenũ
 cãtrã Moisi, dîcẽndũ: Servii tei vorũ face a-
 26 așa, dupre cumũ li ordinã domnulũ nostru:
 Copiii nostri, femeele nãstre, turmele nãstre,
 26 și tãte vitele nãstre vorũ rãmãnẽ aici în ce-
 tãțile Galaadului; Și servii tei vorũ trece toți
 27 înarmați de ostire înaintea lui Iehova la res-
 belũ, dupre cumũ dîce domnulũ nostru.

28 Și Moisi ordinã în prezența lorũ lui E-
 leazarũ, preutulũ, și lui Iosua, fiulũ lui Nunũ,
 și capilorũ caselorũ pãrintesci din semin-
 29 țile fiilorũ lui Israelũ. Și Moisi dîse cãtrã
 d'insii: Dacã fiii lui Gadũ și fiii lui Ru-
 benũ vorũ trece cu voi Iordanulũ toți înar-
 mați la resbelũ înaintea lui Iehova; și dacã
 30 tẽra va fi voũ supusã, atuncea sã dați lorũ
 pãmîntulũ Galaadũ spre stẽpãnire; Și de
 30 nu vorũ trece cu voi înarmați, atunci ei mo-
 scenirea lorũ o vorũ avẽ cu voi împreunã
 în pãmîntulũ Canaanũ. Și respunserã fiii
 31 lui Gadũ și fiii lui Rubenũ, dîcẽndũ: Ceea
 ce a vorbitũ Iehova cãtrã servii sei vomũ
 face. Noi vomũ trece înarmați înaintea lui
 32 Iehova în pãmîntulũ Canaanũ, și stẽpãnirea
 moscenirei nãstre sã ni rãmãnã dincõce de
 Iordanũ.

33 Și așa Moisi dãdu lorũ, fiilorũ lui Gadũ
 și fiilorũ lui Rubenũ și la jumãtate din semin-
 ția lui Manase, fiulũ lui Iosefũ, regatulũ
 lui Sihonũ, regele Amoreilorũ, și regatulũ
 lui Ogũ, regele din Basanũ, tẽra cu cetã-
 țile ei și cu hotarele lorũ, cetãțile acelei țeri
 jurũ imprejurũ.

34 Și fiii lui Gadũ rezidirã Dibonulũ și Ataro-
 tulũ și Aroerulũ. Și Atrotũ-Sofanulũ și Ia- 35

b Vers. 36.	Dent. 1. 34, 38.	30.	o Dent. 1. 34.
c Vers. 38.	i Cap. 14. 11.	i Cap. 14. 24.	p Dent. 30. 17.
d Vers. 38.	31.	Dent. 1. 36.	ios. 22. 18, 18.
e Cap. 21. 24, 24.	Dent. 1. 34.	ios. 14. 8, 9.	2 Cron. 7. 19.
f Cap. 13. 3, 26.	f Cap. 14. 28,	m Cap. 14. 33,	& 15. 2.
g Dent. 1. 32.	29.	34, 35.	q ios. 4. 12, 15.
h Cap. 13. 24,	Dent. 1. 35.	n Cap. 26. 64,	r ios. 22. 4.
31.	k Cap. 14. 24,	65.	e Vers. 23.

ios. 12. 1. &	v ios. 22. 4.	ios. 59. 12.	ios. 12. 8. &
13. 8.	z Dent. 3. 12, 15,	z Vers. 16. 34,	13. 8. & 22. 4.
i Dent. 3. 18.	16, 18.	etc.	e Cap. 21. 24,
ios. 1. 14. &	ios. 1. 15. &	a ios. 1. 14.	53, 55.
4. 12, 13.	13. 8, 32. &	b ios. 4. 12.	f Cap. 33. 45,
u Dent. 3. 20.	22. 4, 9.	c ios. 1. 13.	46.
ios. 11. 23. &	y Fac. 4. 7. &	d Dent. 3. 12—	g Dent. 2. 36.
18. 1.	44. 16.	17. & 29. 8.	h Vers. 1. 3.

36 zerulū și Iogbeha, Și 'Betū-Nimra și Betū-Haranulū, ¹ cetățî întărite, și staule pentru oi.
 37 Și fiil lui Rubenū ² rezidiră Heșbonulū și E-lealul și Kiriataimulū, Și 'Nebo și ³ Baal-Meonulū, ⁴ schimbându-li numile, și Șibma; și puse alte numi cetățîlorū pre carile rezidiră.
 39 Și fiil lui ⁵ Machirū, fiulū lui Manase, se duseră la Galaadū, și-lū luară, și alungară
 40 pre Amoreii *ce locuiau* intr'insulū. Și Moisi ⁶ dădu Galaadulū lui Machirū, fiulū lui Manase, și elū locui acolo. Și ⁷ Iairū, fiulū lui Manase, încă se duse, și luă satele lorū, și
 42 le numi ⁸ Havotū-Iairū (*satele lui Iairū*.) Asemenea și Noba merse, și luă Kenatulū și cetățile lui, și li puse numele Noba duple numele lui.

Locurile tăberărei Israelitilorū enumerate.

33 **A**CESTEA *sunt* stațiunile fiilorū lui Israelū, cari eșiră din pământulū Egiptulū duple oștirile lorū, suptū conducerea
 2 lui Moisi și a lui Aaronū. Că Moisi descrie pornirile lorū duple cumū staționară ei duple ordinulū lui Iehova; și acestea *sunt* stațiunile lorū duple pornirile lorū:
 3 Ei ¹ plecară de la Ramesesū in luna ² ânteia, in a cinci-spre-decea ³ di a lunei ânteia; a dūoa ⁴ cupă pasci eșiră fiilū lui Israelū ⁵ cu mâna înaltă înaintea ochilorū a totū Egiptulū. Și Egiptenii ⁶ înmormentară pre toți ânteiū-născuții, pre ⁷ cari Iehova ⁸ i bătuse d'între ei, și Iehova făcu judecată chiarū și ⁹ a-supra deilorū lorū. ¹⁰ Și fiilū lui Israelū plecară de la Ramesesū, și tăbărără la Succotū. Și plecându de la ¹¹ Succotū, tăbărără la Etamū, ¹² care *este* la marginea pustiiulū. Și ¹³ plecându de la Etamū, se întorseră înapoi la Pi-Hahiroțū in dreptulū Baalū-Zefonulū, și tăbărără d'inaintea Migdolulū. Și plecându de la Pi-Hahiroțū, ¹⁴ trecură prin mediloculū mării cătră pustiiū, și merseră cale de trei ¹⁵ zile in pustiiulū Etamulū, și tăbărără in Mara. Și plecându de la Mara, ¹⁶ veniră la Elimū; și in Elimū *erau* dūoē-spre-dece isvōre de apă
 10 și șapte-deci fenici, și tăbărără acolo. Și plecându de la Elimū, tăbărără lūngă Marea
 11 Roșiă. Și plecându de la Marea Roșiă, tăbărără in ¹² pustiiulū lui Sinū. Și plecându din pustiiulū lui Sinū, tăbărără in Dofca,
 13 Și plecându de la Dofca, tăbărără in Alușū.
 14 Și plecându de la Alușū, tăbărără la ¹⁵ Refidimū, și aicea poporulū n'avu apă de bēutū.
 15 Și plecându de la Refidimū, tăbărără in ¹⁶ pus-

tiulū Sinai. Și plecându din pustiiulū Sinai, tăbărără la ¹⁷ Kibrotū-Taava. Și plecându de la Kibrotū-Taava, ¹⁸ tăbărără la Hazerotū. Și plecându de la Hazerotū, tăbărără la Ritma. Și plecându de la ¹⁹ Ritma, tăbărără in Rimmonū-Farezū. Și plecându de la Rimmonū-Farezū, tăbărără in Libna. Și plecându de la Libna, tăbărără in Rissa. Și plecându de la Rissa, tăbărără in Kehelata. Și plecându de la Kehelata, tăbărără lūngă muntele Șeferū. Și plecându de la muntele Șeferū, tăbărără in Harada. Și plecându de la Harada, tăbărără in Makelotū. Și plecându de la Makelotū, tăbărără la Tahatū. Și plecându de la Tahatū, tăbărără in Tarahū. Și plecându de la Tarahū, tăbărără in Mitca. Și plecându de la Mitca, tăbărără in Hașmona. Și plecându de la Hașmona, tăbărără in Moserotū. Și plecându de la Moserotū, tăbărără in Bene-Jaakonū. Și plecându de la Bene-Jaakonū, ²¹ tăbărără in Horū-Gidgadū. Și plecându de la Horū-Gidgadū, tăbărără in Jotū-Bata. Și plecându de la Jotū-Bata, tăbărără in Ebrona. Și plecându de la Ebrona, ²² tăbărără in Eționū-Geberū. Și plecându de la Eționū-Geberū, tăbărără in ²³ pustiiulū Zinū, care *este* Kadeșulū. Și plecându de la ²⁴ Kadeșū, tăbărără lūngă muntele Horū, la marginea pământulū Edomū.

Și se sui ²⁵ Aaronū, preutulū, pe muntele Horū duple ordinulū lui Iehova; și muri acolo in anulū alū patru-decelea după eșirea fiilorū lui Israelū din pământulū Egiptulū, in luna a cincea, in ânteia ²⁶ di a lunei. Și Aaronū *era* de o sută dūoē-deci și trei ²⁷ de ani, cândū muri pe muntele Horū.

Și regele diu ²⁸ Aradū, Canaaneulū, care locuia in *partea* despre međă-di in pământulū Canaanū, auzi că vinū fiilū lui Israelū.

Și plecându de la muntele ²⁹ Horū, tăbărără in Zalmona. Și plecându de la Zalmona, tăbărără in Funonū. Și plecându de la Funonū, ³⁰ tăbărără in Obotū. Și ³¹ plecându de la Obotū, tăbărără in ³² Ije-Habirimū, la marginea Moabulū. Și plecându de la Ijimū, tăbărără in ³³ Dibonū-Gadū. Și plecându de la Dibonū-Gadū, tăbărără in ³⁴ Almonū-Diblataimū. Și plecându de la Almonū-Diblataimū, ³⁵ tăbărără lūngă muntele Abarimū d'inaintea *muntelui* Nebo. Și plecându de la muntele Abarimū, ³⁶ tăbărără in câmpia Moabulū lūngă Iordanū, in *dreptulū* Ierichonulū. Și tăbărără pe lūngă Iordanū, de ³⁷

i Vers. 3.	p Deut. 3. 12, 13.	1 Reg. 4. 13.	e Esod. 12. 12.	j Esod. 15. 27.	q Vede Fac. 36.	27. 14.	z Cap. 21. 10.
k Vers. 24.	15.	—	& 18. 11.	k Esod. 16. 1.	27.	u Cap. 20. 22.	a Cap. 21. 11.
l Cap. 21. 27.	ios. 18. 31. & 17. 1.	Capitū 33.	Isa. 19. 1.	l Esod. 17. 1. & 19. 2.	Deut. 10. 6.	23. & 21. 4.	b Cap. 21. 11.
m Cap. 22. 41.	q Deut. 3. 14.	a Esod. 12. 37.	Apoc. 12. 8.	m Esod. 16. 1. & 19. 1, 2.	1 Cron. 1. 43.	v Cap. 20. 25.	c Cap. 22. 34.
n Vede vers. 3.	ios. 18. 30.	b Esod. 12. 2. & 13. 4.	f Esod. 12. 37.	n Cap. 11. 34.	r Deut. 10. 7.	w Cap. 21. 1, etc.	d Ier. 48. 22.
o Fac. 50. 23.	1 Cron. 2. 21, 22, 23.	c Esod. 14. 8.	g Esod. 13. 30.	o Cap. 11. 35.	s Deut. 2. 8.	x Cap. 21. 4.	e Cap. 21. 20.
	r Iudc. 10. 4.	d Esod. 12. 29.	h Esod. 14. 2. 9.	p Cap. 12. 16.	1 Reg. 9. 36.	y Cap. 21. 4.	f Cap. 22. 1.
			i Esod. 14. 22. & 15. 22, 23.		& 22. 48.		
					t Cap. 20. 1. & 27.		

la Betü-Ieşimotü până la ^aAbelü-Şittimü in câmpiele Moabului.

Dumnezeu ordina ca Cananeii să se nimicească.

- 50 Şi vorbi Iehova lui Moisi in câmpiele Moabului, lângă Iordanu, in *dreptul* Ierichonului, *dicându*: Vorbesce fiiloru lui Israelü, şi li *di*: Voi ^adupă ce veţi trece
- 51 Iordanulü in pământulü Canaanü, ^aPre toţi locuitorii pământului să-i alungaţi d'inaintea voastră, şi tôte chipurile lorü să le stricaţi, şi chipurile turnate ale lorü să le nimiciţi, şi tôte înălţimile lorü să le sfărmaţi. Şi după ce veţi lua in stăpânire téra, voi să locuiţi intr'insa, că eü v'amü datü acestü pământü, ca să-lü mosceniţi. Şi voi pre acestü pământü ^asă-lü împărţiţi intre voi cu sorţi duple nămurile vóstre: celorü mai mulţi să li daţi mai multă moscenire, şi celorü mai puşini să li daţi mai puşină moscenire; fie-care, unde-i va căde sortulü, acolo să aibă; duple seminţiele părinţiloru
- 52 vostri să împărţiţi intre voi. Şi dacă voi pre locuitorii acelu pământü nu-i veţi alunga d'inaintea voastră, va fi, că aceia, pre cari ^ai veţi lăsa din ei, vorü fi ^aspini in ochii vostri, şi ghimpî in cöstele vóstre, şi neamici vorü fi voü in pământulü in care veţi locui. Şi va fi, că precumü amü gânditü să facü lorü, voiü face voü.

Hotarele pământului celui promisü; se rînduescü bărbăţi pentru împărţirea lui.

- 34 **S**I Iehova vorbi lui Moisi, *dicându*: Spune fiilorü lui Israelü, şi li *di*: Voi cândü veţi intra in ^apământulü Canaanü, (acesta-i pământulü, care vi va căde de moscenire, pământulü Canaanü duple hotarele lui),
- 3 ^aHotarulü vostru despre mēdă-qi să fie: de la pustitulü lui Zinü in lungulü Edomului; aşa că hotarulü vostru despre mēdă-qi va începe de la marginea ^aMărei Sărate spre resăritü; Şi acelaşi hotarü să se întorcă despre mēdă-qi ^acătră înălţimea Akrahimü, şi să trecă prin Zinü; şi eşirea lui va fi spre mēdă-qi de ^aKadeşü-Barnea, şi să se întorcă la ^aHazarü-Addarü, şi să trecă până la Asmonü. Şi acestü hotarü să se întorcă de la Asmonü ^ala riulü Egiptului; şi eşirea lui să fie la mare.
- 6 Şi hotarulü celü despre apusü: hotarü să vi fie marea cea mare; acesta să vi fie hotarulü despre apusü.
- 7 Şi acesta să vi fie hotarulü despre mēdă-nöpte: de la marea cea mare să vi in-

semnaţi *hotarü* până la ^amuntele Horü. De 8 la muntele Horü să vi insemnaţi până ce ^avi la Hamatü; şi eşirea acestui hotarü să fie ^aTedadü. Şi să eşă acestü hotarü la Zifronü, şi să fie eşirea lui la ^aHazarü-Enanü; acesta să vi fie hotarulü despre mēdă-nöpte.

Şi vi insemnaţi hotarü despre resăritü de la Hazarü-Enanü până la Şefanü. Şi hotarulü să se pogöre de la Şefanü la ^aRibla despre resăritü de Ainü; şi să se pogöre acestü hotarü şi să atingă ^atermulü mărei ^aChineretü spre resăritü. Şi acestü hotarü să se pogöre pe Iordanü, şi eşirea lui sa fie ^aMarea Sărată. Acesta să vi fie pământulü vostru duple hotarele lui jurü împrejurü.

Şi Moisi ordina fiilorü lui Israelü, *dicându*: ^aAcesta este pământulü, pre care să-lü împărţiţi intre voi prin sorţi, pre care ordina Iehova să se dee la noü seminţii şi la o jumătate de seminţia. ^aCă seminţia fiilorü lui Rubenü, duple casele lorü părintesci, şi seminţia fiilorü lui Gadü, duple casele lorü părintesci, şi jumătate din seminţia lui Manase, aü primitü moscenirea lorü. Aceste două seminţii şi jumătate seminţia aü primitü moscenirea lorü dincöce de Iordanü, in *dreptul* Ierichonului, despre resăritü.

Şi Iehova vorbi lui Moisi, *dicându*: Acestea *sunt* numile bărbătilorü, cari aü să împartă pământulü intre voi: ^aEleazarü, preutulü, şi Iosua, fiulü lui Nunü. Şi din totă seminţia să luaţi ^acâte unü mai mare pentru împărţirea pământului. Şi numile bărbătilorü aceloră *sunt* acestea: Din seminţia lui Iuda: Cabebü, fiulü lui Iefune. Şi din seminţia fiilorü lui Simeonü: Şemuelü, fiulü lui Amihudü. Din seminţia lui Beniaminü: Elidadü, fiulü lui Chislonü. Şi din seminţia fiilorü lui Danü: mai marele Bukki, fiulü lui Jogli. D'intre fii lui Iosefu: din seminţia fiilorü lui Manase: mai marele Hanielü, fiulü lui Efodü. Şi din seminţia fiilorü lui Efraimü: mai marele Kemuelü, fiulü lui Şiftanü. Şi din seminţia fiilorü lui Zabulonü: mai marele Elizafanü, fiulü lui Parnachü. Şi din seminţia fiilorü lui Isacharü: mai marele Paltielü, fiulü lui Asanü. Şi din seminţia fiilorü lui Asserü: mai marele Ahihudü, fiulü lui Şelomi. Şi din seminţia fiilorü lui Neftali: mai marele Pedahelü, fiulü lui Amihudü.

Acestia *sunt* aceia, cărora Iehova li or-

g Cap. 25. 1.
Ios. 2. 1.
A Dent. 7. 1, 2.
& 9. 1.
Ios. 3. 17.
i Ezech. 23. 24.
33. & 24. 15.
Dent. 7. 2, 5.

& 12. 3.
Ios. 11. 12.
Jude. 2. 2.
j Cap. 26. 53.
54, 55.
k Ios. 23. 13.
Jude. 3. 3.
Pa. 106. 34. 36.

Vede Ezech. 23.
33.
Ezech. 28. 24.
—
Capitulü 34.
a Fac. 17. 8.
Dent. 1. 7.

Pa. 78. 55. &
105. 11.
Ezech. 47. 14.
b Ios. 15. 1.
Vede Ezech. 47.
13, etc.
c Fac. 14. 3.
Ios. 15. 2.

d Ios. 15. 3.
e Cap. 13. 26. &
32. 8.
f Vede Ios. 15.
3, 4.
g Fac. 15. 18.
Ios. 15. 4, 47.
1 Reg. 8. 65.

Ios. 27. 12.
h Cap. 33. 37.
i Cap. 13. 21.
2 Reg. 14. 25.
j Ezech. 47. 15.
k Ezech. 47. 17.
l 2 Reg. 23. 33.
Ier. 39. 5, 6.

m Dent. 3. 17.
Ios. 11. 2. &
19. 35.
Mat. 14. 34.
Luc. 5. 1.
n Vers. 3.
o Vers. 1.

Ios. 14. 1, 2.
p Cap. 32. 33.
Ios. 14. 2, 3.
q Ios. 14. 1. &
19. 51.
r Cap. 1. 4, 16.

dină, ca ei să împartă fiiloră lui Israelū moscenirea in pământulū Canaanū.

Cetățile Levitiloră, și cetățile de scăpare.

- 35 SI Iehova vorbi lui Moisi in câmpia Moa-
bului lîngă Iordanū, in dreptulū Ie-
richonului, dîcîndū, "Di fiilorū lui Israelū,
ca ei din moscenirea stēpānirēi lorū să dee
Levitilorū cetăți spre locuire; și cuprinsulū
din jurulū cetăților să mai dee Levitilorū.
3 Cetățile să fie ale lorū spre locuire, și cu-
prinsulū acestora să fie pentru vitele lorū
și pentru averea lorū și pentru tōte anima-
4 lele lorū. Și cuprinsulū cetăților, pre cari
le veți da voi Levitilorū, *fie-care să fie* de
o mie de coți jurū imprejurū de la zidu-
5 rile cetăței in afară. Și să mēsurāți pe din
afara cetăței, din partea despre resāritū
dūoē miī de coți, și despre mēda-đi dūoē miī
de coți, și din partea despre apusū dūoē
miī de coți, și din partea despre mēdā-
nōpte dūoē miī de coți, ca cetățile să fie
6 la mēdilocū; acestea să li fie cuprinsulū ce-
tăților. Și din cetățile, pre cari le veți
da voi Levitilorū, *șese să fie* cetăți de scă-
pare, pre cari să le dați, ca intr'însele să
scape ucigașulū: și afară de acestea să li mai
7 dați patru-đeci și dūoē de cetăți. Tōte ce-
tățile cāte veți da voi Levitilorū: *patru-đeci*
8 și optū cetăți, ele cu cuprinsurile lorū. Și
cetățile cāte veți da *de* din moscenirea fiilorū
lui Israelū, *de la cei ce aū* multū să luați
multe, și de la *cei ce aū* pučînū, să luați
pučine; fie-care să dee din cetățile sale Le-
vitilorū duple moscenirea sa ce moscenesce.
9 10 SI Iehova vorbi lui Moisi, dîcîndū: Vor-
besce fiilorū lui Israelū, și li đi: *După* ce
veți trece Iordanulū in pământulū Canaanū,
11 *Alege-veți* voui cetăți, cari să vi fie cetăți
de scăpare, ca să pōtā scăpa intr'însele
12 celū ce din greșelā a ucisū pre altulū. *Ace-*
ste cetăți să vi servescā de scăpare in
contra resbunātorulū *de sānge*, ca ucigașulū
de omū să nu mōrā, pānā ce nu va fi statū
13 la judecatā inaintea comunitāței. Și din a-
cele cetăți ce veți da voi, *șese să fie* voui
14 cetăți de scăpare: *Trei cetăți să dați* din-
cōce de Iordanū, și trei cetăți să dați in
pământulū Canaanū; cetăți de scăpare să
15 fie voui acestea. Pentru fiūi lui Israelū și
pentru celū strāinū și pentru nimerniculū
ce locuesce intre ei, să fie acele șese cetăți
de scăpare, ca intr'însele să scape fie-cine
care a ucisū omū din greșelā.

Și dacă cine-va va fi lovitū pre altulū cu 16
ce-va uneltā de ferū, și acesta mōre, acela
ucigașū este; și ucigașulū să se omōre. Și 17
dacā 'lū va lovi cu o pētrā din mână, de
care pōte muri, și acesta mōre, acela uci-
gașū este, și ucigașulū să se omōre. Sēu 18
dacā 'lū va lovi cu vr'o uneltā de lemnū
din mână, de care pōte muri, și acesta
mōre, acela ucigașū este, și ucigașulū să
se omōre. *Resbunātorulū de sānge* să o- 19
mōre pe ucigașū; cāndū 'lū va intēlni, să-lū
omōre. Și *dacă elū din urā 'lū va impin-* 20
ge, sēu *pāndindu-lū va arunca ce-va* asupra
lui, incātū să mōrā; Sēu dacā elū *de* din ne- 21
amicitiā 'lū va lovi cu mână sa, incātū să
mōrā; să se omōre celū ce a lovitū, uci-
gașū este; resbunātorulū de sānge să omōre
pre ucigașū, cāndū 'lū va intēlni.

Erū dacā elū din intēmplare, nu din ne- 22
amicitiā 'lū va impinge pre d'insulū. sēu va
arunca asuprā-i vr'o uneltā, darā nu pān-
dindu-lū; Sēu elū fārā să-i fie neamiculū 23
sēu, și fārā să-i voescā rēulū, din nebāgare
de sēmā aruncā cu o pētrā asuprā-i, de
care omulū pōte muri, și elū mōre; *Co-* 24
munitatea să judece intre celū ce a lovitū
și intre resbunātorulū de sānge duple ace-
ste legi. Și comunitatea să mēntuescā pre 25
ucigașū de mână resbunātorulū de sānge;
și comunitatea să-lū intōrcā in cetatea de
scăpare in care scăpase, și să *rēmānā* a-
colo pānā la mōrtea archiereulū, *care fu*
unsū cu oleilū sacru.

Erū dacā ucigașulū va eși din hotarulū 26
cetăților sale de scăpare in care scăpase,
și resbunātorulū de sānge 'lū va afla a- 27
fārā din hotarulū cetăței sale de scăpare,
și resbunātorulū va ucide pre ucigașū, vi-
novațiā de sānge nu va fi asuprā-i. Cā 28
elū trebuia să rēmānā in cetatea sa de
scăpare, pānā ce arū fi muritū archiereulū,
și *numai* duple mōrtea archiereulū putea
ucigașulū să se re'ntōrcā la pământulū stē-
pānirēi sale.

Și acesta să fie voui *statutū de lege* pen- 29
tru voi prin generațiunile vōstre in tōte lo-
cuiņtele vōstre.

Celū ce va omōri pre altulū, ucigașulū 30
să se ucidā duple *spusa marturilorū*; erū
unū singurū marturū nu pōte mārturisi im-
potriva cui-va, ca să mōrā. Și rescumpē- 31
rare nu luați pentru viața ucigașulū, celū
vinovatū de mōrte; ci elū să se omōre. Și 32
rescumpērare nu luați pentru celū fugitū in

Capulū 35.	b Vers. 13.	d Ios. 21. 3.	i Vers. 6.	Deut. 19. 11.	2 Sam. 3. 27.	q Vers. 13.	t Cap. 27. 11.
a Ios. 14. 3, 4.	Deut. 4. 41.	e Cap. 36. 54.	j Deut. 4. 41.	12.	& 20. 10.	r Ios. 20. 6.	u Deut. 17. 6. &
& 21. 2.	Ios. 20. 2, 7, 8.	f Deut. 19. 2.	Ios. 20. 8.	m Vers. 21, 24,	1 Reg. 2. 31,	s Ios. 20. 6.	19. 15.
Vede Esac. 45.	& 21. 3, 13,	Ios. 20. 2.	k Cap. 15. 16.	27.	32.	t Esod. 29. 7.	Mat. 18. 16.
1. etc. & 48.	21, 27, 32, 36,	g Esod. 21. 13.	l Esod. 21. 12,	Deut. 19. 6, 12.	o Esod. 21. 14,	Lev. 4. 3. &	2 Cor. 12. 1.
8. etc.	38.	h Deut. 19. 6.	14.	Ios. 20. 3, 5.	Deut. 19. 11.	21. 10.	Ebr. 10. 28.
	c Ios. 21. 41.	Ios. 20. 3, 5, 6.	Lev. 24. 17.	n Fac. 4. 8.	p Esod. 21. 13.		

cetatea sa de scăpare, ca elă să se întorcă spre a locui in patria sa, până la mórtea archiereului.

- 33 Să nu profanați pământul, in care *sân-teți*; că sângele ^o profanăză pământul, și pământul nu se pôte curăți de sângele celă vërsatū intr'insulū, decâtū numai ^o cu sângele aceluia care l'a vërsatū. ^o Decī să nu intinați pământul acela in care locuiți, in međiloculū căruia locuescū eū; că ^o eū Iehova locuescū in međiloculū fiilorū lui Israelū.

Legi pentru moscenitóre; sfărșitulū cărței acesteia.

- 36 SI se apropiară capii *caselorū* părintesci ai nēmuli ^o fiilorū lui Galaadū, fiulū lui Machirū, fiulū lui Manase, din nēmurile fiilorū lui Iosefū, și vorbiră înaintea lui Moisi si înaintea mai marilorū caselorū părintesci 2 ai fiilorū lui Israelū, Și diseră: ^o Iehova ordină domnului meū, ca elū pământulū acesta să-lū dee prin sorti spre moscenire fiilorū lui Israelū; și ^o domnului meū ^o i mai ordină Iehova, ca elū să dee moscenirea 3 fratelui nostru Zelotheadū fetelorū lui; Dară de se voru mărita ele după orī-cine din *altă* seminția a fiilorū lui Israelū, moscenirea lorū se va lua de la moscenirea părinților nostri, și se va adăugi la moscenirea seminției aceleia, in care ele se vorū fi *măritatū*; 4 și din sortulū moscenirei nōstre se va lua. Și cândū fiūi lui Israelū vorū avē anulū ^o jubileū, moscenirea lorū totū va rămāne adaosū la moscenirea acelei seminții, in care ele se vorū fi *măritatū*, și de la moscenirea semin-

ției părinților nostri se va lua moscenirea lorū.

Si Moisi ordină fiilorū lui Israelū după 5 cuvēntulū lui Iehova, dīcēndū: ^o Dreptū vorbesce seminția fiilorū lui Iosefū. Acesta *e- 6 ste* ceea ce ordină Iehova pentru fetele lui Zelotheadū, dīcēndū: Mărite-se ele după cine li va plăcē; ^o decâtū numai să se mărite după *unulū* din familia seminției părinților lorū; Ca moscenirea fiilorū lui Israelū să 7 nu trecă de la o seminția la alta, ci fie-care d'intre fiūi lui Israelū să se ^o ținā lipitū de moscenirea seminției părinților lui. Dreptū a- 8 ceea ^o tōtā fēta, care va lua de moscenire in vre-una din semințiile fiilorū lui Israelū, să se mărite după unulū din nēmulū seminției părinților sei, pentru ca fiūi lui Israelū să moscenescā fie-care moscenirea părinților sei; Ca nici o moscenire să nu trecă de la o 9 seminția la alta, ci fie-care din semințiile fiilorū lui Israelū să se ținā lipitā de moscenirea sa.

Si fetele lui Zelotheadū făcură intocmai 10 după cumū ordină Iehova lui Moisi. Că 11 Mahla, Tirza, Hogla și Milca și Noa, fetele lui Zelotheadū, se maritară după fiūi unchilor lorū: După *bărbați*, cari erau din nē- 12 murile fiilorū lui Manase, fiulū lui Iosefū, se măritară, și moscenirea lorū rămase in seminția nēmuliū părinților lorū.

Acestea sūnt ordinele și legile, pre cari 13 Iehova le dădu fiilorū lui Israelū prin Moisi ^o in câmpiele Moabului, lūngă Iordanū, in dreptulū Ierichonului.

DEUTERONOMULŪ.

A CINCEA CARTE A LUI MOISI.

Moisi cuvēntesă pre poporū, recapitulāndū istoria călătorielorū lorū, și-i dă îndemnări, înscințări și făgăduinți.

- 1 ACESTEA sūnt cuvintele, cari le vorbi Moisi cătră totū Israelulū, ^o dincōce de Iordanū, in pustiiū, intr'o câmpia in dreptulū Sufului, între Paranū și Tofelū și Labanū 2 și Hazerotū și Dizahabū. (*Depărtare este de unū-spre-dece zile de la Horebū pe calea cătră muntele Seirū* ^o până la Kadesū-Barnea). 3 Și fu ^o in anulū alū patru-decelea, in luna a unū-spre-decea, in *ziua* āntēia a lunei, cā

Moisi vorbi cătră fiūi lui Israelū tōte câte Iehova ^o i ordinase pentru ei. ^o După ce elū 4 bātu pre Sihonū, regele Amoreilorū, care locuia in Heșbonū, și pre Ogū, regele Basanului, care locuia in Astarotū, ^o la Edrei.

Dincōce de Iordanū, in pământulū Moabului inceptu Moisi a esplica acēstā legē, dīcēndū; Iehova, Dumneđeulū nostru, vorbi 6 noui ^o in Horebū, dīcēndū: *Fie-vi* ^o de ajunsū

^o Ps. 106. 33.
^o Mic. 4. 11.
^o Fac. 9. 6.
^o Lev. 18. 25.
^o Dent. 21. 23.
^o Eeod. 29. 45.

46. —
Capitūlū 26.
^o Cap. 26. 29.
^o Cap. 26. 56. & 33. 54.

Ios. 17. 3.
^o Cap. 27. 1. 7.
Ios. 17. 3. 4.
^o Lev. 25. 10.
^o Cap. 27. 7.
^o Vers. 12.

^o 1 Reg. 21. 3.
^o 1 Cron. 23. 22.
^o Cap. 27. 1.
^o Cap. 26. 3. & 23. 50.

DEUTERO-
NOMULŪ.
—
Capitūlū 1.
^o Ios. 9. 1. 10.

& 22. 4. 7.
^o Num. 13. 26.
^o Cap. 9. 23.
^o Num. 33. 38.

^o Num. 21. 24.
^o 33.
^o Num. 21. 33.
^o Ios. 13. 13.

^o Eeod. 31.
^o Vede Eeod. 19. 1.
^o Num. 10. 11.

- 7 câtu ați ședutū pe muntele acesta. Intor-
ceți-vă, și plecați, și veniți pe muntele Amo-
reilor și la tôte vecinătățile lui pe câmpia,
pe munți, și pe șesuri, și spre mēdă-și, și
la țermulū mării in pământulū Cananei-
lorū, și spre Libanū, până la riulū celū ma-
8 re, riulū Eufrațū. Eccc, pus'amū d'inainte-
vi țera; intrați și stēpăniți pământulū, pre
care Iehova cu jurământū l'a promisū pă-
rinților vostri, lui ^a Abraamū, lui Isaacū și
lui Iacobū, că-lū va da lorū și seminției lorū
după d'inșii.
- 9 Și vi ⁱ vorbiāmū atuncea, dicēdū: Eū nu
10 vē potū purta singurū; Iehova Dumneḡeulū
vostu v'a immultitū, și eccc, ^j voi astă-și
11 *sintēți* multime, ca stelele ceriului: (^k Ie-
hova, Dumneḡeulū părinților vostri, să vē
mai adaugā din cāti *sintēți* încă de o mie
de ori, și să vē bine-cuvinteze, ^l duple cumū
12 v'a promisū:) ^m Cumū voiū purta singurū
supērările vōstre și greutāțile vōstre și cer-
13 tele vōstre? ⁿ Luați-vi bărbați intelepti și
pricepuți și cunoscuți intre semințiile vō-
stre, și pre acestia ^o i voiū pune de capi ai
14 vostri. Și voi mī-ați răspunsū, și mī-ați
disū: Bunū lucru *este* a face, ce tu ai ḡisū.
- 15 Atuncea luaiū eū pre capi semințiilor vō-
stre, bărbați intelepti și cunoscuți, ^p și-i pu-
seiū capi preste voi, mai mari preste mii
și mai mari preste sute și mai mari preste
cinci-ḡeci și mai mari preste ḡece, și
16 direḡetori in semințiile vōstre. Și eū ordi-
naiū intr'acelū timpū judecătorilorū vostri,
dicēdū: Asculțați pre frații vostri intre d'in-
17 șii, și ^q judecați cu dreptate intre omū și ^r fra-
tele seū, și strāinulū *ce este* cu d'inșulū. ^s Și
nu căutați la faḡa in judecatā; precumū pre
celū micā, așā și pre celū mare să-lū ascult-
18 tați; de niminea s'a nu vē temeți, că ^t jude-
cata *este* a lui Dumneḡeū; și causele cari vi
vorū fi pré grele ^u aduceți-le la mine, și eū
le voiū asculta. Și eū in timpulū acela ordi-
19 naiū voiū tôte cāte aveți să le faceți.
- 20 Și noi plecaramū de la Horebū, și ^v mer-
serāmū prin totū pustiiulū acelu mare și in-
fricoșatū, pre care l'ați vēdūtū, pe calea spre
muntele Amoreilorū, precumū ni ordinase
Iehova, Dumneḡeulū nostru; și ^w venirāmū la
21 Kadeșū-Barnea; Și eū amū ḡisū voiū: Voi
ați ajunsū la muntele Amoreilorū, pre care
Iehova Dumneḡeulū nostru lū dā noiū. Eccc,
Iehova Dumneḡeulū teū ḡi-a datū acestū pă-
mētū! Sue-te *darā*, iē-lū, duple cumū Ie-
- hova Dumneḡeulū părinților tei ḡi-a ḡisū;
^x nu te teme, și nu te infricoșā.
- 22 Și voi cu totii venirāți la mine, și ḡise-
rāți: Sā trāmetemū omeni mai ^y nainte de
noi, cari s'a ni iscodēscā pământulū, și s'a ni
aducā respunsū de calea pe care avemū sā
intrāmū. Și mie ^z mī plăcu cuvētulū acesta; 23
și ^{aa} eū luaiū d'intre voi dūoē-spre-ḡece bār-
bați, de tōtā seminția cāte unū bārbatū; Și 24
^{ab} acestia plecāndū, se suirā pe munte, și venirā
până la valea Eșcolū (*valea strugurului*), și
iscodirā *pământulū*; Și luāndū in mānele 25
lorū din fruptele pământulū aceluia, adu-
serā noiū, și ni dādurā scire, și ḡiserā: ^{ac} Bunū
este pământulū, pre care Iehova Dumneḡe-
ulū nostru lū dā noiū.
- 26 ^{ad} Erū voi nu voirāți să vē suiți, ci rescu-
latu-vāți in contra cuvētulū lui Iehova,
Dumneḡeulū vōstru; Și murmurāți in cor-
27 turile vōstre, și ḡiserāți: Fiindū-cā Iehova ne
^{ae} urēsce, de aceea scosu-ne-a din pământulū
Egiptulū, s'a ne ḡee in mānele Amoreilorū,
ca s'a ne pērdā. Unde s'a ne suimū? frații 28
nostri ni mulārā ānima, dicēdū: ^{af} Poporulū
acela *este* mai mare și mai înalt decātū noi;
cetățile *sunt* mari și întārite până la ceriū;
ba și pre ^{ag} fiii lui Enakū ^{ah} i vēḡurāmū acolo.
- 29 Și eū ḡiseiū voiū: Nu vē spāimēntați,
30 și nu vē temeți de d'inșii! ^{ai} Iehova Dum-
neḡeulū vōstru, care merge înainteā vō-
strā, acela se va lupta pentru voi, intru
tōte cumū făcu elū pentru voi înainteā ochi-
lorū vostri in Egiptū; Și in pustiiū, unde 31
ai vēḡutū, cumū Iehova Dumneḡeulū teū
^{aj} te-a purtatū, duple cumū pōrtā omulū pre
fiulū seū, pe tōtā calea in care ați āmblatū,
până ce ați ajunsū in loculū acesta.
- 32 Și totuși ^{ak} voi n'ați creḡutū lui Iehova
Dumneḡeulū vōstru, ^{al} Care mergea pe cale
33 înainteā vōstrā, ^{am} cāutāndu-vi locū spre tībē-
rāre, nōptea in *stālpū* de focū, ca s'a vi arete
calea pe care aveți să merḡeți, și ḡiūa in
nōrūr.
- 34 Și Iehova auḡi vōcea cuvintelorū vō-
stre, și se māniā, și ^{an} jurāndu-se, ḡise: ^{ao} Ni-
menea din omeniū din acēstā generațiune rea
nu va vedē acelu pāmētū bunū, pre care
eū cu jurământū l'amū promisū părinților
vostri; ^{ap} Afārā de Calebū, fiulū lui Iefune; 36
elū lū va vedē, și lui ^{aq} i voiū da pāmētulū
acela, pre care a călcatū, și fiilorū sei; pen-
tru-cā ^{ar} elū pe deplinā a urmatū lui Iehova.
37 ^{as} Incā și pre mine se māniā Iehova din ca-

a Fac. 12. 7. & 15. 18. & 17. 7. & 26. 4. & 28. 13.	i Fac. 15. 5. & 22. 17. & 36. 4. Esod. 33. 13. m 1 Reg. 3. 8, 9. n Vede Esod. 18. 21.	ioan 7. 24. q Lev. 24. 22. r Lev. 19. 15. Cap. 16. 19. 1 Sam. 16. 7. Prov. 24. 23. Iac. 2. 1. s 2 Cron. 19. 6. t Esod. 18. 22, 26.	u Num. 10. 12. Cap. 8. 15. Jer. 2. 6. v Num. 13. 26. z Ios. 1. 9. y Num. 13. 3. s Num. 13. 22, 23, 24. a Num. 13. 27. b Num. 14. 1, 2, 3, 4.	g Esop. 19. 4. Cap. 32. 11, 12. d Num. 13. 28, 31, 32, 33. Cap. 9. 1, 2. e Num. 13. 28. f Esod. 14. 14, 25. Neam. 4. 20.	i Esod. 13. 21. Pa. 78. 14. j Num. 10. 33. Esod. 30. 6. k Cap. 2. 14, 15. l Num. 14. 22, 23. Ps. 95. 11.	m Num. 14. 24. 30. Ios. 14. 9. n Num. 14. 24. o Num. 20. 12. & 27. 14. Cap. 3. 26. & 4. 21. & 34. 4. Pa. 106. 32.
---	---	--	--	--	--	---

38 usa v^ostră, și dise: Nicî tu nu vei intra a-
colo: ^p Iosua, fiul^u lui Nun^u, ^q care stă ina-
intea ta, acela va intra într'insul^u; ^r întăre-
sce-l^u; că el^u va face ca Israel^u să-l^u mo-
39 scenescă; ^s Și prunciⁱ vostri, despre cari ^t ați
dis^u, că vor^u fi de pradă; și fiii vostri, cari
astă-^u ^u nu cunosc^u nici bine nici rău, aceia
vor^u intra într'insul^u; da, acelora ^v l^u voi^u
40 da, și ei ^w l^u vor^u mosceni. ^x Și voi întor-
ceți-v^e înapoi, și plecați in pustii^u pe calea
la Marea Roșie!

41 Și voi ^y mⁱ respunserăți, și diserăți cătră
mine: ^z P^ecătuⁱ am^u împotriva lui Iehova;
sui-ne-vom^u, și ne vom^u lupta, cum^u ordină
noii Iehova, Dumne^udeul^u nostru. Și voi
v^u ați incins^u fie-care cu armele sale, și v^u ați
42 incumătat^u a v^e sui pe munte. Și Iehova
dise cătră mine: Spune lor^u: ^a Nu v^e suiți,
nici să v^e luptați; că eu nu ^b s^unt in medi-
locul^u vostru, ca nu cum^u-va să fiți băt^uți
43 de neamicⁱ vostri. Și eu vⁱ spusei^u ^c acesta,
er^u voi n^u ați ascultat^u, ci v^u ați resculat^u im-
potriva cuv^entului lui Iehova, și ^d sumețindu-
44 v^e v^e suirăți pe munte. Și Amoreiⁱ cari
locuia^u acel^u munte vⁱ eșiră intru intimpi-
nare, și v^e urmăriră, ^e cum^u fac^u albinele; și
45 v^e stobiră de la Seir^u până la Horma. Și
inturnându-v^e înapoi, plâns^uerăți inaintea lui
Iehova; dară Iehova nu ascultă v^ocea v^ostră,
46 nici vⁱ intinse urechile; ^f Și așa voi locuirăți
Kadeșul^u dⁱle multe, dⁱlele căte l^u ați locuit^u.

2 **S** I ne întorserăm^u, și plec^uerăm^u in pus-
tii^u, pe calea cătră Marea-Roșie, ^g cum^u
vorbise Iehova cătră mine; și ocolirăm^u mun-
2 tele Seir^u dⁱle multe. Și-mⁱ vorbi Iehova,
3 dⁱcend^u: ^h Ajungă-vⁱ de când^u tot^u oco-
liți muntele acesta, întorceți-v^e spre m^e-
4 dⁱa-n^opte; Și ordină poporului^u, dⁱcend^u:
ⁱ Voi ^j acum^u veți trece prin hotarele fraților^u
vostri, fiilor^u lui Esau, cari locuesc^u in Se-
ir^u, și ei se vor^u teme de voi; dară voi fe-
5 riți-v^e f^orte; Să nu v^e încăierăți cu ei, că
eu nu vⁱ voi^u da din pământul^u lor^u nici
urmă de picior^u; ^k că de moscenire am^u dat^u
6 lui Esau muntele Seir^u. Bucate cu argint^u
să cump^uerăți de la dⁱnșii, ca să măncați; și
apă cu argint^u să cump^uerăți de la dⁱnșii,
7 ca să beți; Că Iehova Dumne^udeul^u te^u te-a
bine-cuv^entat^u intru t^ote lucrările m^anelor^u
tale; el^u a sciut^u de călătoria ta prin a-
cest^u mare pustii^u; ^l intr^u acest^u patru-deci
de ani Iehova Dumne^udeul^u te^u a fost^u cu
tine, nimica n^u a lipsit^u tie.

^m Și noi ne abăturăm^u de la frații nostri, 8
fiii lui Esau, cari locuia^u in Seir^u, de la
calea câmpielor^u prin ⁿ Elat^u și Etion^u-Ge-
ber^u, și ne întorserăm^u și mersem^u pe calea
pustiului Moabului. Și Iehova ^o mⁱ dise: 9
Să nu v^e indușmăniți cu Moabiți, și să nu v^e
incăierăți la luptă cu ei, că din pământul^u
lor^u nu-ți voi^u da de moscenire; că ^p Arul^u
l'am^u dat^u de moscenire ^q fiilor^u lui Lotu.
(Eminii locuiră mai ^r nainte aicea, popor^u mare, 10
mult^u la număr^u și înalt^u, ca și ^s Enakiții.
Uriasi se socotiră acestia, ca și E- 11
nakiții; er^u Moabiții ^t i chiamă Emini. Și 12
^u încă mai ^v nainte locuiră in Seir^u Horei^u, er^u
fiii lui Esau ^w i alungară, și ^x i perdură dⁱna-
intea lor^u, și locuiră in locul^u lor^u; pre-
cum^u făcu Israel^u in pământul^u moscenirei
sale, pre care Iehova ^y l^u dădu lor^u). Deci 13
r^edicați-v^e, și treceți ^z p^er^eul^u Zered^u; și a-
șa noi trecurăm^u p^er^eul^u Zered^u.

Și dⁱlele de când^u plec^uerăm^u noi ^a de la 14
Kadeș^u-Barnea până ce trecurăm^u preste p^e-
r^eul^u Zered^u ^b fu trei-deci ^c i opt^u de ani;
^d până se perdu din tab^eră totă acea gene-
rațiune, ^e adevă ^f bărbații de resbel^u, ^g cum^u li
să jură Iehova. Că ^h m^ana lui Iehova era a- 15
supra lor^u, ca să p^erdă pre ei din tab^eră,
până ce ⁱ toți se perdură.

Și după ce toți bărbații de resbel^u din 16
popor^u se perdură și muriră, Iehova vorbi 17
cătră mine, dⁱcend^u: Tu astă-^u ^j vei trece pe
l^ungă hotarele Moabului, preste Aru, Și 19
te vei apropia de fiii lui Ammon^u; nu v^e
induşmăniți cu ei, și să nu te încăieri cu
dⁱnșii; că din pământul^u fiilor^u lui Am-
mon^u nu-ți voi^u da de moscenire; că ^k fiilor^u
lui Lot^u l'am^u dat^u de moscenire. (Și acesta 20
încă se socotia pământ^u al^u uriașilor^u; uria-
șii locuiră mai ^l nainte intr'insul^u, și Am-
moniții ^m i chiamă ⁿ Samsumei: ^o Popor^u mare, 21
mult^u la număr^u și înalt^u, ca și Enakiții;
er^u Iehova perdu pre ei dⁱnaintea Ammo-
niților^u; și ei ^p i alungară, și locuiră in lo-
cul^u lor^u; Cum^u făcu el^u fiilor^u lui Esau, 22
^q cari locuesc^u in Seir^u, cari perdură de dⁱna-
intea lor^u pre ^r Horei^u, și ^s i alungară; și ei lo-
cuiră in locul^u lor^u până in dⁱua de astă-^u ^t dⁱ.
Asemenea și pre ^u Avei^u, cari locuia^u prin sate 23
până la ^v Gaza, ^w Caftorei^u, cari eșiră din Caf-
tor^u, ^x i perdură, și ei locuiră in locul^u lor^u.)
Sculati-v^e, plecați, și ^y treceți p^er^eul^u Ar- 24
non^u! écc^e, eu ^z i da^u in m^ani pre Sihon^u,
Amoreul^u, regele Hegbonului, și pământul^u

^p Num. 14. 30. ^t Num. 14. 3. ^b Num. 13. 25. ^c Num. 20. 14. ⁱ Fac. 19. 36, 37. ^m Num. 21. 12. ^{106. 36.}
^q Ezech. 24. 13. ^u Isa. 7. 15, 16. ^{& 20. 1. 27.} ^d Fac. 36. 8. ^j Fac. 14. 5. ⁿ Num. 13. 36. ^r Fac. 19. 38.
^{& 33. 11.} ^v Rom. 9. 11. ^l Fac. 36. 8. ^k Num. 13. 22. ^o Num. 14. 33. ^s Fac. 14. 5.
^{Vede 1 Sam.} ^w Num. 14. 25. ^e Ios. 24. 4. ^{33.} ^{& 26. 64.} ^t Vede vers. 10. ^u Fac. 10. 14.
^{16. 22.} ^x Num. 14. 40. ^f Cap. 8. 2, 3, 4. ^p Num. 14. 35. ^u Fac. 14. 6. ^v Fac. 14. 5.
^{Num. 27. 18.} ^y Num. 14. 42. ^g Jude. 11. 18. ^{Cap. 9. 2.} ^{Cap. 1. 34, 35.} ^u Fac. 14. 6. ^v Fac. 14. 6. ^v Fac. 14. 6. ^v Fac. 14. 6.
^{19.} ^z Num. 14. 44. ^h Reg. 9. 26. ^{Cap. 14. 6. &} ^{Ezech. 20. 15.} ^g Ps. 78. 33. [&] ^{106. 36.}
^{Cap. 31. 7, 23.} ^{45.} ^h Num. 21. 28. ^{Vers. 22.} ^q Ps. 78. 33. [&] ^{Vers. 12.}

lui; incede a-lă stăpăni, încălără-te cu elă la
25 luptă. ^bDe ađi voiă incede a arunca teme-
re și spaimă de tine preste popórele
de suptă totă ceriulă, cari auđindă faima
ta, se va cutremura, și se va ingrozi
de tine.

26 Și trămeseli solă din pustiilă Kedemotă
cătră Sihonă, regele Heșbonulă, cu cuvinte
27 de pace, dăcendă: ^aLasă-mă să trecă prin
țera ta, și eă totă pe cale voiă merge, și
nu mă voiă abate nici la drépta nici la
28 stânga. Bucate să-mă vândă pentru argintă,
ca să mănăncă; și apă să-mă dă pentru
argintă, ca să beă; ^cnumai cătă să trecă
29 cu piciorulă, (^fPrecumă 'mă făcură fiilă lui
Esaă, cari locuescă in Seiră, și Moabițilă
cari locuescă in Ară), până ce voiă trece
Iordanulă, in pământulă, pre care-lă dă
30 noă Iehova Dumneđeulă nostru. ^eDară Si-
honă, regele Heșbonulă, nu voi să ne lase
să trecemă prin *pământulă* lui; că ^aIe-
hova Dumneđeulă teă i-a ^einvertoșată spi-
ritulă seă, și i-a inderéptnicită ânima lui,
ca să ți-lă dee in mână, cumă *se vede*
astă-đi.

31 Și dăse Iehova cătră mine: Éccă, eă
incepă a ^dda ție pre Sihonă și pământulă
lui; incede a stăpăni pământulă seă, spre
32 a-lă mosceni. ^kȘi Sihonă ni eă intru intim-
pinare la resbelă, elă și totă poporulă
seă, la Iaăț. ⁱȘi Iehova Dumneđeulă no-
stru ni-lă dădu in mână, și ^mnoă 'lă băt-
rămă, pre elă și pre fiilă lui și pre totă
34 poporulă seă. Și noă ințr'acelă timpă 'i
luarămă și tóte cetățile lui, și ⁿcu desev-
șire 'i stricarămă noă tóte cetățile lui: băr-
baț, femeă și copii, nelăsândă pre nime-
35 nea viă. Numai vitele le răpirămă pentru
noă, și prada cetățiloră ce le-amă luată.
36 ^oDe la Aroeră, care *este* pe țămulă p-
răulă Arnonă, și *de la* cetatea cea din vale,
până la Galaadă, nu fu nici o cetate pre-
tare pentru noă; ^pTóte Iehova Dumneđeulă
37 nostru ni le dădu in mână. Numai de p-
ământulă fiiloră lui Ammonă nu te apropiășă,
nici de tótă laturea părăulă ^qIabbokă, *nici*
de cetățile de pe munte, *nici* de ^rnimica ce
Iehova Dumneđeulă vostru ni opri.

3 **S**I noă intorcându-ne, ne suirămă pe ca-
lea cătră Basană; și ^oOgă, regele Basanu-
lui ni eă intru intimpinare la resbelă, elă
2 și totă poporulă seă, ^bla Edrei. Și Iehova
dăse cătră mine: Nu te teme de elă, că eă

'lă voiă da in mână ta, pre elă și totă po-
porulă seă și pământulă seă; și tu să faci
cu elă, cumă ai făcută cu ^cSihonă, regele A-
moreiloră, care locuia la Heșbonă. Astă-felă 3
Iehova Dumneđeulă nostru ni dădu in mână și
pre Ogă, regele Basanulă și totă poporulă
seă, ^dși noă 'lă băturămă, până ce nu-i rămase
nici unulă. Și noă in același timpă luarămă 4
și tóte cetățile lui; nu a fostă nici o cetate,
pre care n'amă luată noă de la d'insii: șese-
đeci de cetățilă, ^etotă ținutulă Argobă, rega-
tulă lui Ogă in Basană. Tóte aceste cetățilă 5
eraă întărite cu ziduri înalte, *cu* porți și *cu*
zevóre, afară de cetățile cele deschise, *cari*
eraă multe fôrte. Și noă cu desevășire le 6
perdurămă, cumă făcurămă cu Sihonă, re-
gele ^fHeșbonulă, perđendă cu desevășire
din tóte cetățile pre bărbaț, pre femeă și
pre copii. Eră tóte vitele și prada cetă- 7
țiloră le răpirămă pentru noă. Și in acelu 8
timpă luarămă pământulă din mână a două
regi aă Amoreiloră, celoră dincóce de Ior-
dană, de la părăulă Arnonă până la mun-
tele Ermonă; (Sidoniă pre ^gErmonă 'lă chia-
mă Sirionă, eră Amoreiă 'lă chiămară ^hȘe-
niră;) ⁱTóte cetățile din câmpă, și totă 10
Galaadulă, și ^jtotă Basanulă, până la Salca
și Edrei, cetățile regatului lui Ogă in Ba-
sană; (^kCă numai singură Ogă, regele Ba-
sanulă, mai rămăsese din ^luriasă; éccă, pa-
tulă seă *era* pată de feră; aă nu *este* elă
in ^mRabba, *cetatea* fiiloră lui Ammonă? lungă
de noă coțilă, și largă de patru coțilă, duple
cotulă unui omă.)

Așa noă in timpulă acela luarămă in 12
stăpănire acelu pământă, ⁿde la Aroeră, care
este pe lăngă părăulă Arnonă, și jumăta-
tea muntei Galaadă și ^ocetățile lui, și le dă-
duiă Rubenițiloră și Gadițiloră; ^pȘi rămă- 13
șița din Galaadă și totă Basanulă, rega-
tulă lui Ogă, 'lă dăduiă la jumătatea se-
minției lui Manase; totă ținutulă Argobu-
lui cu totă Basanulă se chiamă pământulă
uriasiloră. ^qIairă, fiulă lui Manase, luă totă 14
ținutulă Argobului ^rpână la hotarele Che-
șurițiloră și ale Maacatițiloră, și pre ace-
lea, Basană, elă le ^schiămă duple numele
lui: Habotă-Iairă (*satele lui Iairă*) până in
diăa de astă-đi. ^tȘi dăduiă lui Machiră 15
Galaadulă. Eră Rubenițiloră și Gadițiloră 16
li dăduiă din Galaadă până la părăulă Ar-
nonă, *până la* međiloculă riului, carele *este*
hotarulă, și până la părăulă Iabbokă, ^uho-

b Esod. 15. 14, 15.
c ap. 11. 25.
d Ios. 2. 9, 10.
e Cap. 20. 10.
f Num. 21. 21.
g Ios. 11. 19.
h Num. 20. 19.
i Ver. Num. 20. 18.
j Cap. 23. 3, 4.
k Ios. 14. 17.
l Num. 21. 25.
m Ios. 11. 20.
n Esod. 4. 21.
o Cap. 1. 8.
p Num. 21. 23.
q Cap. 7. 2. & 20. 16.
r Num. 21. 24.
s Cap. 29. 17.
t Cap. 7. 2, 26.
u Cap. 3. 12. & 4. 48.
v Ios. 13. 9.
w Pa. 44. 3.
x Fac. 32. 22.
y Num. 21. 24.
z Cap. 5. 16.
aa Vers. 5, 9, 19.
ab —
ac Capitulă 8.
ad Num. 21. 35.

etc.
b Cap. 39. 7.
c Cap. 1. 4.
d Num. 21. 34.
e Ios. 21. 35.
f Reg. 4. 13.
g Cap. 2. 24.
h Pa. 135, 10, 11, 12. & 136, 19.
i 20. 21.
j Cap. 4. 48.
k Ps. 29. 6.
l 1 Cron. 5. 23.
m Cap. 4. 49.
n Ios. 12. 5. & 13. 11.
o Amos 2. 9.
p Fac. 14. 5.
q 2 Sam. 12. 26.
r Ier. 49. 3.
s Ezech. 21. 20.
t Cap. 2. 56.
u Ios. 12. 2.
v Num. 32. 33.
w Ios. 12. 6. & 13. 8, etc.
x Ios. 13. 29.
y 1 Cron. 2. 22.
z Ios. 13. 13.
aa 2 Sam. 3. 3.
ab 10. 6.
ac Num. 32. 41.
ad Num. 32. 39.
ae Num. 21. 24.
af Ios. 12. 2.

17 tarul filorū lui Ammonū; Și câmpia și Iordanul, carele *este* hotarul; de la *Chineretū și *până la marea câmpiei, ¹la Marea Sărată, josū supt pôlele *muntelui* Pisga, spre resăritū. Și eū ordinaū vōi in timpulū acela, dicēdū: Iehova Dumneḡeulū vostru vi dădu acestū pământū, spre a-lū stēpāni; * vōi, toți *bărbații* cei buni de luptă, mergeți înarmați înaintea filorū lui Israelū, a fraților vostri. Și numai femeele vōstre și copiii vostri și vitele vōstre (sciū că aveți multe vite) să rămān in cetățile vōstre, pre cari eū le-amū datū vōi; Până ce Iehova va da repausū fraților vostri, ca și vōi, și *până ce* și ei vorū fi luatū in stēpānire pământulū, pre care Iehova, Dumneḡeulū vostru, 'lū dā lorū, dincolo de Iordanū; dup'aceea vē veți *întorce fie-care la stēpānirea lui, pre care eū v'amū dat'o.

21 Și ²lui Iosua i ordinaū in timpulū acela, dicēdū: Ochii tei vēḡurā tōte câte Iehova Dumneḡeū făcu acestorū dūoi regi; așa va face Iehova cu tōte regatele, unde vēi merge. Nu vē temeți de ei, că * Iehova, Dumneḡeulū vostru, *este* celū ce se luptă pentru vōi.

23 Și ³eū mē rugaiū lui Iehova in timpulū acela, dicēdū: Iehova, Dōmne, tu începuși a arēta servulū teū *mārirea ta și māna ta cea tare: Că ⁴cine *este* ḡeulū in ceriū seū pe pământū, care să pōtā face lucruri ca ale tale, și a *cărui*a putere să fie ca a ta? Lasă-mē, rogu-te, să trecū, și să vēḡū *acelū pământū bunū, care e dincolo de Iordanū, pre acelū munte bunū și Libanulū!

26 Ērū Iehova ⁵era māniosū asupra mea pentru vōi, și nu mē ascultā; și-mi ḡise Iehova: Ajunge-ți atātā mai multū despre lucrulū acesta să nu-mi vorbesci! ⁶Sue-te pe vērfulū *muntelui* Pisga, și-ți înalță ochii tei spre apusū, și spre mēḡā-nōpte, și spre mēḡā-ḡi, și spre resăritū, și vēḡi cu ochii tei; căci tu Iordanulū acesta nu-lū vēi trece. Și ⁷ḡi lui Iosua, și-lū imbārbătēzā, și-lū întāresce; că elū va trece in fruntea acestui poporū, și-lū va face să mosce-

29 nescā pământulū pre care-lū vēi vedē. Și așa noi rēmāserāmū in *valea acea in drep-tulū Betū-Peorulū.

4 SI acumū, o Israele, ascultā de ⁸legile și judecātele, pre cari eū vē invēḡū să le faceți; ca să trăiți, și intrāndū să luați

in stēpānire pământulū, pre care Iehova, Dumneḡeulū părinților vostri, 'lū dā vōi.

⁹Să nu adāḡiți *nimica* la cuvēntulū, pre care eū vī ordinezū; și să nu scāḡeți *nimica* din elū; ca să păziți ordinele lui Iehova, Dumneḡeulū vostru, cari eū le ordinezū vōi. Ochii vostri aū vēḡutū ceea ce Iehova făcu pentru *Baalū-Peorū; că Iehova Dumneḡeulū teū perdu din meḡilocolū teū pre totū o-mulū, care a mersū in urma lui Baalū-Peorū. Ērū vōi, cari v'ați lipitū de Iehova, Dumneḡeulū vostru, *sūnteți* și astā-ḡi toți in viēḡā.

Vedeți, eū pre vōi vē invēḡū legi și judecāți, cumū 'mī ordinā Iehova Dumneḡeulū meū, ca vōi așa să faceți in pământulū, in care aveți să intrați, ca să-lū stēpāniți! Da, păziți-le, și le faceți; că acesta *este* ¹⁰intelep-ciunea vōastră și înțelegerea vōastră înaintea ochilorū popōrelorū, cari aūḡindū tōte aceste legi, vorū ḡice: Cu adevēratū acēsta mare națiune *este* poporū înțeleptū și înțelegētorii! Căci *care poporū *este* așa de mare, încātū *să-și aibā* pre ¹¹ḡeii seī așa aprōpe, cumū *avemū* noi pre Dumneḡeulū nostru, verī de câte ori 'lū chiāmāmū? Și care poporū *este* așa de mare, încātū să aibā legi și judecāți așa de drepte, cumū *este* tōtā acēstā lege, care eū astāḡi o punū înaintea vōstrā.

Decātū numai păzesce-te, și-ți ¹²feresce sufletulū, ¹³ca să nu uiți lucrurile pre cari le-aū vēḡutū ochii tei, și să nu se depārteze din ānima ta in tōte ḡilele vieței tale; ci ¹⁴să le faci cunoscute filorū tei și la fiii filorū tei: ¹⁵ḡiāna aceea, cāndū ai statū înaintea lui Iehova Dumneḡeulū teū in Horebū, cāndū ḡise Iehova cătrā mine: Adună-mi poporulū, ca să-lū facū să audā cuvintele mele, ca invēḡāndu-le, să se témā de mine in tōte ḡilele câte vorū trăi pe pământū, și să le învețe și pre fiii lorū. Și vē apropiarăți, și stăturāți suptū munte; și ¹⁶*muntele ardea in focū până in ānima ceriulū; ¹⁷și era intunerecū, nūorū și negurā dēsā. ¹⁸Și Iehova vorbi cătrā vōi din meḡilocolū foculū; ¹⁹*vōi vōcea cuvēntulū *lui* o aūḡirāți, ērū nici o inchipuire nu vēḡurāți, ²⁰*afară de acea vōce. ²¹Și elū vī prochiāmā legāmēntulū seū, pre care vi-lū ordinā să-lū păziți: ²²*cele ḡece cuvinte, și le ²³scrise pe dūoe table de pētrā. Și-mi ²⁴ordinā Iehova

v Num. 34. 11.
z Num. 34. 12.
Cap. 4. 49.
Ios. 12. 5.
y Fac. 14. 3.
z Num. 32. 20.
etc.
a Ios. 23. 4.
b Num. 37. 18.
c Esod. 14. 14.
Cap. 1. 30. &

20. 4.
d Vede 2. Cor.
12. 8, 9.
e Cap. 11. 2.
f Esod. 15. 11.
2 Sam. 7. 22.
Pa. 71. 19. &
86. 8. & 89.
g Esod. 3. 8.
Cap. 4. 22.

h Num. 20. 12.
& 27. 14.
Cap. 1. 37. &
31. 2. & 32.
51. 52. & 34. 4.
Pa. 106. 33.
i Num. 27. 12.
j Num. 27. 18.
23.
Cap. 1. 38. &
31. 3. 7.

k Cap. 4. 43. &
34. 6.
—
Capitul 4.
a Lev. 19. 37. &
20. 8. & 22.
31.
Cap. 5. 11. &
8. 1.
Esec. 20. 11.

Rom. 10. 5.
b Cap. 12. 22.
Ios. 1. 7.
Prov. 30. 6.
Eccl. 12. 13.
Apoc. 22. 18.
19.
c Num. 25. 4.
etc.
Ios. 22. 17.
Pa. 106. 28, 29.

d Iov 28. 28.
Pa. 19. 7. &
111. 10.
Prov. 1. 7.
e 2 Sam. 7. 23.
f Pa. 46. 1. &
145. 18. & 148.
14.
Isa. 55. 6.
g Prov. 4. 23.
h Prov. 3. 1, 8.

i Fac. 18. 19.
n Esod. 6. 7. &
11. 19.
Pa. 78. 5, 6.
Efez. 6. 4.
j Esod. 19. 9.
16. & 20. 18.
Ebr. 12. 18, 19.
k Esod. 19. 18.
Cap. 5. 23.

l Cap. 5. 4, 22.
m Vers. 33, 36.
n Esod. 20. 22.
1 Reg. 19. 12.
o Cap. 9. 9, 11.
p Esod. 34. 28.
q Esod. 24. 12.
& 31. 18.
r Esod. 21. 1.
Cap. 22. & 23.

in același timp, ca eu pre voi să vă în-
vățu legi și judecați, pre cari să le impli-
niți în pământul, in care mergeți ca să-l
luați in stăpânire.

- 15 "Deci feriți-vi foarte sufletele vóstre; că
voi n'ați vădutu nici o 'închipuire in diua
aceea, *in care* Iehova vorbi către voi in
16 Horebū din meșlocul focului; Ca să nu
vă "corumpeți, și să vi "faceți vr'unu chipu
cioplitu, vr'o închipuire de idolu, "asemănare
17 de bărbatu seú femeá; Asemănare de vre-
unū patru-pedū de pe pământu; asemănare
de vre-o pasere înaripată, care sbóră in
18 ceriū; Asemănare de vre-o tēretóre de pe
pământu; asemănare de veri-ce pesce din
19 apă supu pământu. Și "ochii tei să nu-ți
rēdicē spre ceriū, să veđi sórele, luna și
stelele, "tótă óstea ceriului, și să te amă-
gesci, și să te "inchini lorū, și să servesci
lorū, pre cari Iehova Dumneđuulū teú le-a
impărțitū tuturorū popórelorū de supu totū
20 ceriulū. Ērū pre voi Iehova v'a luatū, și
v'a "scosu din cuptorul celū de ferū, din E-
giptū, "pentru ca să fiți lui poporū de mo-
scenire, cumū și *sinteti* astăđi.
- 21 Și Iehova se "māniā pre mine din cauza
vóstrā, și se jurā, ca eu să nu trecū Ior-
danulū, și ca eu să nu intru in acelū pā-
mēntū bunū, pre care Iehova Dumneđuulū
22 vostru, "lū dā voii de moscenire. Ci "eu
amū să morū in acestū pāmēntū, și "nu voiū
trece dincolo Iordanulū; darā voi veți tre-
ce dincolo, și veți lua in stăpânire "acelū
pāmēntū bunū.
- 23 Feriți-vē, "ca să nu uitați legāmēntulū lui
Iehova, Dumneđuulū vostrū, care-lū făcu cu
voi, "și să nu faceți voii chipu cioplitū, *nici*
asemănare de totū ce Iehova Dumneđuulū
24 teú ți-a opritū. Că "Iehova Dumneđuulū
teú *este* focū mistuitoriū, "Dumneđu gelosu.
- 25 Tu cândū vei nasce fi și fi de fi, și
vē veți inveni in acelū pāmēntū, și "vē veți
corumpe, și veți face voii chipu cioplitū, a-
semēnarea vr'unui *lucru*; seú "vei face rēu in
ochii lui Iehova Dumneđuulū teú, prin care
26 să-lū māni; "Iēu astā-đi de mărturiā con-
tra vóstrā ceriulū și pāmēntulū, că voi
curēndū vē veți perde de pe pāmēntulū,
pentru care treceți Iordanulū, ca să-lū luați
in stăpânire: dīlele vóstre nu vorū fi multe
27 intr'insulū, ci de totū vē veți perde. Și Ie-

hova vē va "imprāstia intre popóre, și veți
rēmānē pučini la numărū in meșloculū na-
țiunilorū, intre cari Iehova vē va conduce.
Și "acolo veți servi la đei, lucru de māni 28
ominesci, lemnū și pētrā, "cari nu vedū, nici
audū, nici māmāncā, nici mirósā.

"Ērū dacă de acolo vei căuta pre Ie- 29
hova, Dumneđuulū vostru, "lū vei afla, dacă-lū
vei căuta din totā ānima ta și din totū su-
fletulū teú. In strīntorārele tale, cândū tóte 30
acestea te vorū ajunge, "in dīlele cele de
apoi, de te vei "re'torce la Iehova Dumne-
đuulū teú, și de vócea lui vei asculta; (Că 31
Iehova Dumneđuulū teú *este* "Dumneđu in-
durātorīū,) elū pre tine nu te va lāsa, și nu
te va strica, și nu-și va uita legāmēntulū
ce l'a *făcutū* pārintilorū tei și pre care s'a
juratū lorū.

Că "intrēbā dīlele cele d'āntēiū, cari aū 32
fostū inainte de tine, din diua aceea, in care
Dumneđu făcu pre omū pe pāmēntū; și *cer-*
cetēzā "de la o margine de ceriū până la cea-l-
altā, dacă s'a *făcutū ce-va* ca acestū lucru
mare, și s'a māi auditū asemenea lui? "Dacă 33
vre-unū poporū a auditū vócea lui Dum-
neđu vorbindū din meșloculū focului, pre-
cumū ai auditū tu, și rēmase viū? Seú da- 34
că vr'unū đeu s'a încercatū să vinā și să-și
īee națiune din meșloculū *altei* națiūni,
"prin cercārele, "prin semne și prin minūi și
prin resbelū, "cu māna tare și "cu bračiū in-
tinsū, și "prin lucrāri māi și infricóșate,
cumū *fuserā* tóte acelea, pre cari Iehova Dum-
neđuulū vostru le-a *făcutū* pentru voi in E-
giptū inainte ochilorū tei. Tie *numai* ți 35
s'a arētatū *acēsta*, pentru ca să cunósci, că
Iehova singurū *este* Dumneđu, și cā "nu este
altulū afarā de d'insulū. "Din ceriū te-a 36
făcutū să audī vócea sa, ca să te invețe;
și pe pāmēntū ți-a arētatū foculū lui celū
mare, si tu cuvintele lui le-ai auditū din
meșloculū focului. Și fiindū-cā "elū a iu- 37
bitū pre pārintii tei, pentru aceea semin-
tia lorū a alesū dupā d'īnșii, și "te-a scosu pre
tine elū īnsuși cu puterea cea mare a sa din
Egiptū: "Pentru ca să alunge d'inainte ta 38
națiūni māi māi și māi tari de cātū tine;
ērū pre tine să te conducā, și să-ți dee pā-
mēntulū lorū de moscenire, cumū *se vede*
astā-đi.

Cunósce darā astā-đi, și iē in ānima, că 39

a Ios. 23. 11.	a Rom. 1. 25.	g Cap. 9. 25.	m 2 Reg. 17. 17.	q Ps. 115. 4, 5.	s Fac. 49. 1.	& 33. 20.	22.
t Isa. 40. 18.	b 1 Reg. 8. 51.	h Vers. 9.	etc.	& 135. 15, 16.	Cap. 31. 29.	Cap. 5. 24, 26.	Marc. 12. 29.
u Exod. 32. 7.	Ier. 11. 4.	i Vers. 16.	n Cap. 30. 18.	Isa. 44. 9. &	Ier. 23. 20.	Cap. 7. 19. &	32.
v Exod. 20. 4, 5.	c Exod. 19. 5.	j Exod. 20. 4, 5.	o Cap. 30. 18.	46. 7.	Osai 3. 5.	29. 3.	f Exod. 19. 9, 19.
Cap. 23.	Cap. 9. 29. &	Exod. 24. 17.	Isa. 1. 2.	r Lev. 26. 39.	t Ios. 2. 12.	a Exod. 7. 3.	& 20. 18, 22.
z Rom. 1. 23.	32. 9.	Cap. 9. 3.	Mic. 6. 2.	40.	u 2 Cron. 30. 9.	b Exod. 15. 3.	& 24. 16.
y Cap. 17. 3.	d Num. 20. 12.	Isa. 33. 14.	o Lev. 26. 33.	Cap. 30. 1, 2, 3.	Neem. 9. 31.	c Exod. 6. 6.	Ebr. 12. 18.
Iov 31. 26, 37.	Cap. 1. 37. &	Ebr. 12. 29.	Cap. 28. 62, 64.	2 Cron. 15. 4.	Isa. 116. 5.	d Cap. 26. 8. &	g Cap. 10. 15.
e Fac. 2. 1.	3. 26.	k Exod. 20. 5.	Neem. 1. 8.	Neem. 1. 9.	Iona 4. 2.	34. 12.	h Exod. 13. 3, 9.
2 Reg. 17. 16.	e Vole 2 Pet. 1.	Cap. 6. 15.	p Cap. 28. 64.	Isa. 55. 6, 7.	o Iov 8. 8.	e Cap. 32. 39.	14.
& 21. 8.	13, 14, 15.	Isa. 42. 8.	1 Sam. 26. 19.	Ier. 29. 12, 13.	a Mat. 24. 31.	1 Sam. 2. 2.	i Cap. 7. 1. &
	f Cap. 3. 27.	t Vers. 16.	Ier. 16. 13.	14.	g Exod. 24. 11.	Isa. 45. 5, 18.	9. 1, 4, 5.

^j numai Iehova este Dumnezeu și în ceriș
susu și pe pământu josu, și altul nu este;
40 ^k Deci păzesc legea lui și ordinele lui, pre
cari ți le dau eu astă-zi; ^l ca să fie bine
ție și fiiloru tei după tine; și pentru-ca să
trăiesci zile multe în pământul, pre care
Iehova Dumnezeul tu 'lă dă ție pentru
totu-dé-una.

*Moisi rînduiesce cetățile de scăpare cele despre
resăritul Iordanului.*

41 Atuncia Moisi ^m despărți trei cetăți dincóce
42 de Iordanu, despre resăritul sôrelui; ⁿ Ca
acolo să fugă ucigașul, care pre aprópele
seu l'arū omori fără sciință, și fără ca elū
mai 'nainte să-i fi fostu neamicu, ca elū să
fugă intr'una din aceste cetăți, și să tră-
43 escă: ^o Bezerul în pustiiu, în partea șesului,
între Rubeniți; și Ramotul în Galaadū, între
Gadiți; și Golanul în Basanū, între Ma-
nașiți.

*Moisi începe a recașitula legea; legămintulă făcutū
la Horebū.*

44 Și acésta este legea, pre care Moisi o
45 puse înaintea fiiloru lui Israelū: Acestea
sunt mărturiile și legile și judecățele, pre
cari le spuse Moisi fiiloru lui Israelū, după
46 ce eșiră din Egiptū; Dincóce de Iordanū
in vale, în dreptul Betū-Peorului, în pā-
mântulū lui Sihonū, regele Amoreilor, care
locuia în Hesbonū, pre care Moisi și cu fiilū
lui Israelū 'lū 'bătură, după ce eșiră din E-
47 giptū; Și ei stăpâniră pământulū seū, și
pământulū ^r lui Ogū, regele Basanului: cei
dūoi regi ai Amoreilor de dincóce de Ior-
48 danū, despre resăritul sôrelui; ^s De la A-
roerū, care este pe țărmurile pēreului Ar-
nonū, până la muntele Sionū, adecă 'Er-
49 monū; Și tótă câmpia de dincóce de Ior-
danū, despre resăritul sôrelui, până la ma-
rea câmpiei, supt ^t "pólele muntelūi Pisga.

5 **S**I Moisi chiāmă totū Israelulū, și-i dișe;
Ascultă, Israele, legile și judecățele, pre
cari eu le vorbesc astă-zi în auđulū vostru,
2 și să le învățați, și să căutați a le face. ^u Ie-
hova, Dumnezeul nostru, încheiă cu noi le-
3 gămēntu pe Horebū: ^v Nu cu părinții nostri
încheiă Iehova acestū legămentū, ci cu noi,
cu noi acestia aicea, cu noi cu toți, cari ne a-
4 flămū astă-zi în viețā. ^w Față în față vorbi Ie-
hova cu voi pe munte, din meșilocolū focului;

(^x Stāndū eu în timpulū acela între Iehova 5
și între voi, ca să spunū voii cuvēntulū lui
Iehova; că ^y voi vē tremurați de acelū focū,
și nu vē suirăți pe munte;) și dișe:

^z Eu sunt Iehova Dumnezeul tu, care 6
te-a scosū din pământulū Egiptului, din casa
servituței; ^a Să nu aibi alți đoi afară de 7
mine.

^b Să nu-ți faci ție chipū cioplitū, nici altă 8
asemēnare din cele ce sunt în ceriș susū,
seū pe pământu josū, seū în apă supt pā-
mēntū; Să nu te prosterni înaintea lorū, 9
nici să te închini lorū; că eu Iehova Dum-
neđeul tu sunt Dumnezeū gelosū, ^c care
pēcatulū părinților pedepsescū în fii până
intr'a treia și a patra generațiune celorū
ce mă urēcū; ^d Și care facū milă până intr'a 10
mia generațiune celorū ce mă iubescū și
pāzescū ordinele mele.

^e Să nu lēi numele lui Iehova Dumneđe- 11
ulū tu în deșertū; că Iehova nu va lāsa
nepedepsitū pre celū ce va lua numele
lui în deșertū.

^f Pāzescă diūa sabbatului, ca să o sān- 12
țesci, cumū ți-a ordinatū Iehova, Dumne-
đeul tu. ^g Șese zile vei lucra, și-ți vei 13
face tóte lucrurile tale; ^h Eru diūa a șep-
tea ⁱ sabbatū este lui Iehova Dumnezeul tu;
nu vei face intr'insa nici unū lucru, nici tu,
nici fiulū tēu, nici fică ta, nici servulū tu,
nici serva ta, nici boulū tu, nici asinulū
teu, veri-ce din vitele tale, nici străinulū
teu care locuesce în lă-intrulū porțelorū tale,
ca să repauseze servulū tu și serva ta, 14
ca și tine. ^j Și-ți adă aminte, că tu servū 15
ai fostū în pământulū Egiptului, și Iehova
Dumneđeul tu te-a scosū pre tine de a-
colo ^k cu mână tare și cu bračiū intinsū; pen-
tru aceea ți-a ordinatū Iehova Dumnezeul
teu să păzesci diūa sabbatului.

^l Onóră pre părintele tu și pre muma 16
ta, cumū ți-a ordinatū Iehova Dumnezeul
teu; ^m pentru ca zilele tale să fie multe, și
ca să-ți fie bine în pământulū, pre care-lū
dă ție Iehova Dumnezeul tu.

ⁿ Să nu uciđi. 17

^o Să nu precurvești. 18

^p Să nu furi. 19

^q Să nu mărturisesci mărturiā mincinósă 20
contra aprópelui tu.

^r Să nu poftesci femea aprópelui tu, nici 21
să poftesci casa aprópelui tu, nici țerāna

j Vers. 25.

k Ios. 2. 11.

l Lev. 22. 31.

m Cap. 5. 16. &

6. 3. 18. & 12.

25. 26. & 22. 7.

n Efas. 6. 3.

o Num. 35. 6, 14.

p Cap. 19. 4.

q Ios. 20. 8.

r Cap. 3. 29.

s Num. 21. 24.

t Cap. 1. 4.

u Num. 21. 35.

v Cap. 3. 3. 4.

w Cap. 2. 36. &

3. 12.

x Cap. 3. 9.

y Ps. 133. 3.

z Cap. 3. 17.

a Capul 6.

b Easod. 19. 5.

c Cap. 4. 23.

d Verde Mat. 13.

e 17.

f Ebr. 8. 9.

g Easod. 19. 9.

h 19. & 20. 22.

i Cap. 4. 33, 36.

j & 34. 10.

k Easod. 20. 21.

l Gal. 3. 19.

m Easod. 19. 16.

n & 20. 18. &

24. 2.

o Easod. 20. 2,

p etc.

q Lev. 26. 1.

r Cap. 6. 4.

s Ios. 81. 10.

t Easod. 20. 3.

u Easod. 20. 4.

v Easod. 34. 7.

w Ier. 32. 18.

x Dan. 9. 4.

y Easod. 20. 7.

z Lev. 19. 12.

a Mat. 5. 33.

b Easod. 20. 8.

c Easod. 23. 12.

d & 35. 2.

e Eze. 20. 12.

f Fac. 2. 2.

g Easod. 16. 29,

h 30.

i Ebr. 4. 4.

j Cap. 15. 15.

k & 16. 12. & 24.

l 18. 22.

m Cap. 4. 34, 37.

n Easod. 20. 12.

o Lev. 19. 3.

p Cap. 27. 16.

q Efas. 6. 3. 3.

r Col. 3. 30.

s Cap. 4. 40.

t Easod. 20. 13.

u Mat. 5. 21.

v Easod. 20. 14.

w Luc. 18. 20.

x Iac. 2. 11.

y Easod. 20. 15.

z Rom. 13. 9.

a Easod. 20. 16.

b Easod. 20. 17.

c Mic. 2. 2.

d Iiab. 2. 9.

e Luc. 12. 15.

f Rom. 7. 7. &

g 13. 9.

lui, nici servul lui, nici serva lui, *nicî* boul lui, *nicî* asinul lui, nici nimica din cele ce *sînt* ale aprîpelui teû.

- 22 Aceste cuvinte le vorbi Iehova către totă adunarea voastră pe munte din meşlocul focului, din nûorû şi din negură désă, cu vóce tare; şi *nimicû* n'a adaosû; ⁹ şi le scrise pe dîoé table de pétără, şi le dădu mie. ¹⁰ Şi auîndû voi acea vóce din meşlocul intunerecului, (că muntele ardea în focû) venirăţi cătră mine, toţi capiî semin-
24 ţielorû vóstre, şi bătrânii vostri, Şi dîserăţi: Ecce, Iehova Dumnedeşul nostru ni arêtă mărirea sa şi mărirea sa, şi ¹¹ vócea lui o auîrămû din meşlocul focului; astă-đi amû vedutû că Dumnedeş vorbeşte cu omul, şi elû
25 ¹² rămâne viû. Şi acumû, pentru ce să murimû? că acestû focû mare totû ne misturesce: ¹³ De vomû mai auđi încă vócea lui Iehova, Dumnedeşul nostru, vomû muri; ¹⁴ Căci care *este* fiinţa de carne, care să fi auđitû vócea viului Dumnedeş din meşlocul focului vorbindû, precumû noi, şi să fi rîmasû în vieţă? Apropiă-te tu, şi ascultă tóte
27 câte đice Iehova, Dumnedeşul nostru, şi ¹⁵ vorbesce tu noî tóte câte Iehova, Dumnedeşul nostru, va đice ţie, şi noi vomû auđi, şi vomû face.
28 Şi auđindû Iehova vócea cuvintelorû vóstre, cândû vorbirăţi cătră mine, đise către mine Iehova: Auđit'amû vócea cuvintelorû acestui poporû câte a vorbitû cătră tine; ei ¹⁶ câte le-au vorbitû, tóte bine le-au vorbitû.
29 ¹⁷ Oh! de arû fi, ca intr'inşii să rămână totû-de-una asemenea animă, ca să se témă de mine, şi să ¹⁸ păzescă tóte ordinele mele: ¹⁹ ca să fie bine lorû şi fiilorû lorû în eternû!
30 Mergî! spune lorû: Intórceţi-vê la corturile vóstre. Şi tu să remânî aicea la mine,
31 ²⁰ şi eu ²¹ ţi voiî spune tóte ordinele şi legile şi judecăţele, în cari să-î înveţi, ca ei pre acelea să *le* facă în pămîntulû, pre care
32 vi-lû daû spre stêpânire. Luaţi dară aminte, ca să faceţi aşa, precumû a ordinatû Iehova Dumnedeşul vostru; ²² nu vê abateţi de la *d'insele* nici la drêpta nici la stînga. Şi intru tóte âmbლაţi ²³ pe calea aceea, care a ordinatû Iehova, Dumnedeşul vostru; ca să trăiţi, ²⁴ şi să vi *fie* bine, şi đilele vóstre să fie multe pe pămîntulû, pre care-lû luaţi în stêpânire.

Indemnări şi sfătuirî la ascultare.

SI acestea *sînt* ¹ ordinele, legile şi judecăţele, pre cari Iehova, Dumnedeşul vostru, *mi* le-a ordinatû, ca să vê invetî; ca voi *pre acestea* să *le* faceţi în pămîntulû, în care treceţi să-lû luaţi în stêpânire. ² Ca tu să te temi de Iehova, Dumnedeşul teû, pîzindû tóte legile lui şi ordinele lui, pre cari eu *ţi* le daû; tu şi fiulû teû şi fiulû fiulû teû *în tóte* đilele vieţei tale, ³ şi ca đilele tale să fie multe.

Ascultă dară, o Israele, şi caută să *le* faci, ca să-ţi fie bine, şi să vê *înmulţiţi* fôrte în ⁴ pămîntulû unde curge lapte şi mîiere, ⁵ dupre cumû Iehova, Dumnedeşul pîrinţilor tei, *ţi-a* promisû.

⁶ Ascultă, o Israele; Iehova Dumnedeşul nostru *este* unicul Iehova! ⁷ Iubesc dară pre Iehova, Dumnedeşul teû, ⁸ din tóta anima ta, şi din totû sufletulû teû, şi din tóte puterile tale. Şi ⁹ aceste cuvinte, cari *ţi* le spunû astă-đi, să *le* ai în animă! Şi *le* ¹⁰ *întipăresce* în fiul tei, şi vorbeşte despre d'insele, cândû şedî în casă, şi cândû mergî pe cale, cândû te culci, şi cândû te scoli; ¹¹ Şi să *le* legi ca semnû pe mână-ţi, şi să-ţi fie fruntariû între ochii tei; ¹² Şi să *le* scrii pe uşorii casei tale şi pe porţele tale.

Şi va fi, că după ce Iehova, Dumnedeşul teû, te va aduce în pămîntulû, pre care elû cu jurămîntû l'a promisû pîrinţilor tei, lui Abraamû, lui Isaacû şi lui Iacobû, că *ţi-lû* va da, cu cetăţi mari şi frumóse, pre ¹³ cari tu nu le-ai ziditû; Cu case pline de tóte bunătăţile, pre cari tu nu le-ai ¹⁴ *împlinitû*; cu puţiuri *de apă* sêpate, pre cari tu nu le-ai sêpatû; cu vii şi cu olivi, pre cari tu nu le-ai plîntatû; *din* cari tu ¹⁵ mîncîndû te vei sătura; *Atuncea* feresce-te ca să nu uiţi pre Iehova, care te-a scosû pre tine din pămîntulû Egiptulû, din casa servituţei. De Iehova, Dumnedeşul teû, ¹⁶ o să te temi, şi lui să-î servesci, şi ¹⁷ pe numele lui să te juri; Să nu ¹⁸ *âmbლაţi* dupre alţi đei, ¹⁹ d'între đeiî popórelorû, cari *sînt* imprejurulû vostru. (Că ²⁰ Iehova, Dumnedeşul teû, *carele este* Dumnedeş gelosû, *este* în meşloculû teû;) ²¹ ca nu cumû-va mânia lui Iehova, Dumnedeşul teû, să se aprindă asupra ta, şi să te ²² *pêrdă* de pe faţa pămîntulû.

²³ Să nu ispitîţi pre Iehova, Dumnedeşul

y Esod. 24. 12. & 31. 18.	f Cap. 18. 17.	6.	Cap. 10. 12.	32.	11. 98.5	i Cap. 11. 20.	Ier. 4. 2. & 5.
Cap. 4. 13.	g Cap. 32. 29.	Prov. 4. 27.	15.	Ioan 17. 3.	Prov. 3. 3.	Isa. 57. 8.	7. & 12. 16.
z Esod. 20. 18, 19.	Pa. 81. 13.	i Cap. 10. 12.	Ps. 111. 10. & 128. 1.	1 Cor. 8. 4, 6.	Isa. 51. 7.	m Ios. 24. 13.	q Cap. 8. 19. & 11. 28.
a Esod. 19. 19.	Isa. 48. 18.	Pa. 119. 6.	Eccl. 12. 13.	g Cap. 10. 12.	f Cap. 4. 9. & 11. 19.	n Cap. 8. 10, etc.	r Cap. 13. 7.
b Cap. 4. 33.	Mat. 23. 37.	Ier. 7. 23.	c Cap. 4. 40.	Mat. 22. 37.	Pa. 78. 4, 5, 6.	o Cap. 10. 12.	s Esod. 20. 5.
Jude. 13. 22.	Luc. 19. 42.	Luc. 1. 8.	d Esod. 3. 8.	Marc 12. 30.	Efes. 6. 4.	p Mat. 4. 10.	t Cap. 7. 4. & 11. 17.
c Cap. 18. 16.	h Cap. 11. 1.	m Cap. 4. 40.	e Fac. 15. 5. & 22. 17.	Luc. 10. 27.	k Esod. 13. 9, 16.	u Mat. 4. 7.	Luc. 4. 12.
d Cap. 4. 33.	i Cap. 4. 40.	—	f Isa. 42. 8.	h 2 Reg. 23. 25.	Cap. 11. 18. & 16.	v Mat. 4. 7.	
e Esod. 20. 19.	j Gal. 3. 19.	Capul 6.	g Cap. 4. 1. & 28. 14.	i Cap. 11. 18. & 32. 46.	Cap. 11. 18.	w Mat. 4. 7.	
Ebr. 12. 19.	k Cap. 17. 20.	a Cap. 4. 1. & 5. 31. & 13. 1.	h Cap. 10. 12.	Pa. 37. 31. & 40. 8. & 119.	Prov. 3. 3. & 6. 21. & 7. 5.		
	l Cap. 1. 7. & 23.	b Esod. 20. 20.					

17 vostru, * precum l'ați ispitit la Masa. Or-
dinele lui Iehova, Dumneșeul vostru, * să le
18 păziți, cum și mărturiile lui, și legile lui,
pre cari țî le-a prescris. Și * să faci *ceea ce*
este drept și bun în ochii lui Iehova, ca să-ți
fie bine, și să intri și să iei în stăpânire
acelu pământ frumos, pre cari Iehova Dum-
neșeul te cu jurământ l'a promis părin-
19 ților tei; * Când pre toți neamicii tei * i va
alunga de d'inaintea ta; dupre cum a pro-
misu Iehova.

20 * Când fiul te în viitor te va între-
ba, dîcînd: Ce *sînt* mărturiile și legile și
21 judecările acestea, pre cari Iehova, Dum-
neșeul nostru, le-a prescris voui? Atun-
cea să dîci fiului te: Servi eram noi la
Faraon în Egipt, și Iehova ne-a scos pre
22 noi din Egipt * cu mînă tare; * Și Iehova
făcu semne și minuni mari și rele în Egipt
asupra lui Faraon și asupra a totă casa
23 sa înaintea ochilor nostri; Și pre noi ne
scose de acolo, ca să ne aducă aicea, și să ne
dee pământul acesta, pre care cu jurământ
24 l'a promis părinților nostri. Atuncea Ie-
hova ni ordină, ca să facem tôte aceste
legi; * de Iehova, Dumneșeul nostru, să ne
temem; * ca noui bine să ni fie în tôte dîlele,
și ca / să ne țină în viață, cum *se face*
25 astă-đi. Și * acesta va fi dreptatea noastră, de
vom căuta ca să împlinim tôte aceste legi
înaintea lui Iehova Dumneșeul nostru, pre-
cum a ordinar noui.

Petrecerea cu Cananeii oprită.

7 CÂNDU * te va aduce Iehova, Dumneșeul
teu, în pământul, în care intri *acum*
ca să-l iei în stăpânire; și va alunga d'in-
aintea ta multe națiuni: pre * Hetei, și pre
Gherghesei, și pre Amorei, și Cananei, și
pre Feresei, și pre Hevei, și pre Iebusei,
șapte națiuni * mai mari și mai tari decăt
2 tine; Și când Iehova, Dumneșeul te, și
te le va * da în puterea ta, tu să le bați;
* să le perđi cu desevîșire: / legământ cu
ele să nu inchei, și milă de ele să nu-ți
3 fie. * Nici să te incuscesci cu d'insele; pre
fetele tale să nu le dai filor lor, și pre
4 fetele lor să nu le iei pentru fii tei; Că
ele vor abate pre fii tei de la mine, ca
să servesc altor đei; * și mânia lui Iehova

se va aprinde asupra voastră, și elu te va
perde curînd. Ci așa să faceți cu d'in- 5
sele: * altarele lor să le surpați, și stâlpii
lor să le sfărîmați, și chipurile lor de
Astarte să le tăiați, și idoli lor cu foc
să-i ardeți.

6 Că popor sântu *esci* tu lui Iehova, Dum-
neșeul te; * pre tine te-a ales Iehova Dum-
neșeul te, ca să-i fi popor alu se, de-
osebit d'între tôte poporele cari sînt pe
7 fața pământului. Nu dîră, pentru că voi
ați fi mai mulți decăt tôte *cele-l-alte* po-
pore v'a iubit Iehova, și v'a ales; căci
voi *sînteți* / cel mai mic d'între tôte popo-
8 rele: Ci * pentru-că Iehova a iubit pre voi,
și pentru-că elu ține / juramentul, pre care
l'a făcut cu părinții vostri; de *acea* a * scos
pre voi cu mînă tare, și v'a rescumpărat
din casa servitutei, din mîna lui Faraon,
regele Egiptului.

9 D'acea dară să cunosc, că Iehova, Dum-
neșeul te, numai elu *este* Dumneșe, Dum-
neșe / credincios, * care legământul și in-
durarea *sa* le ține până într'a mia gene-
rațiune cătră aceia, cari-l iubesc, și-i pă-
zesc ordinele lui; Dară * care respătesce 10
în față celora ce-l urîsc, spre a-i perde:
* elu nu întărdă cu aceia cari-l urîsc, ci
li respătesce în față. Așa dară păzesc 11
ordinele și legile și judecările căte astă-đi
* și spun, ca să le faci.

12 * Și va fi, că de veți asculta aceste jude-
cări, și le veți păzi, și le veți face, atun-
cea și Iehova, Dumneșeul te, / și va ține * le-
gământul și îndurarea, cu care s'a jurat
părinților tei. Da, elu pre tine * te va iubi, 13
și te va bine-cuvînta, și te va înmulți, * și va
bine-cuvînta fructul pîntecelui te, și frup-
tul pământului te: grăul te, mustul
te și oleul te, fătul vâcelor tale, și
înmulțirea oilor tale în pământul, pre
care cu jurământ l'a promis părinților
te, că / și-l va da. Bine-cuvîntat vei fi 14
mai pe sus de căt tôte poporele; * nu va
fi intru tine sterpă nici stîrpă, nici între
vitele tale. Și Iehova va depărta de la tine 15
tôtă bôla, și nici una din * acele lunguori
rele ale Egiptului, cari le cunosc, nu le
va pune preste tine, ci le va pune preste
toți *acea* cari te urîsc.

v Esod. 17. 2, 7.
Num. 20. 3, 4.
& 21. 4, 5.
1 Cor. 10. 9.
* Cap. 11. 13,
22.
Ps. 119. 4.
y Esod. 15. 26.
Cap. 12. 28. &
13. 18.
* Num. 23. 53,
55.
* Esod. 13. 14.
b Esod. 3. 19. &

18. 3.
c Esod. 7. & 8.
& 9. & 10. &
11. & 12.
Ps. 136. 9.
d Vers. 2.
* Cap. 10. 13.
Iov. 35. 7, 8.
Ier. 32. 39.
f Cap. 4. 1. &
8. 1.
Ps. 41. 2.
Luc. 10. 38.
g Lev. 18. 5.

Cap. 24. 13.
Rom. 10. 3, 5.
—
Capul 7.
a Cap. 31. 3.
Ps. 44. 2, 3.
b Fac. 15. 19,
etc.
Esod. 33. 2.
c Cap. 4. 38. &
9. 1.
d Vers. 23.
Cap. 23. 14.

e Num. 33. 52.
Cap. 20. 16,
17.
Ios. 6. 17. &
8. 24. & 9.
24. & 10. 28,
40. & 11. 11,
12.
f Esod. 23. 23.
& 34. 12, 15,
16.
Judec. 2. 2.
Vede Cap. 30.
10, etc.

Ios. 2. 14. &
9. 18.
Judec. 1. 24.
g Ios. 23. 13.
1 Reg. 11. 2.
Ezra 9. 2.
h Cap. 6. 15.
i Esod. 23. 24.
& 34. 13.
Cap. 12. 2, 3.
j Esod. 19. 6.
Cap. 14. 2. &
26. 19.
Ps. 50. 5.

k Esod. 19. 5.
Amos. 3. 2.
1 Pet. 2. 9.
l Cap. 10. 22.
m Cap. 10. 15.
n Esod. 32. 13.
Ps. 105. 8, 9,
10.
Luc. 1. 55, 72,
73.
o Esod. 13. 3,
14.
p Isa. 49. 7.

1 Cor. 1. 9. &
10. 13.
2 Cor. 1. 18.
1 The. 5. 24.
2 The. 3. 3.
2 Tim. 2. 13.
Ebr. 11. 11.
1 Ioan. 1. 9.
q Esod. 20. 6.
Cap. 5. 10.
Neom. 1. 5.
Dan. 9. 4.
r Isa. 59. 18.
Nah. 1. 2.

s Cap. 32. 35.
t Lev. 26. 3.
Cap. 28. 1.
u Ps. 105. 8, 9,
Luc. 1. 55, 72,
73.
v Ioan. 14. 21.
z Cap. 28. 4.
y Esod. 23. 26,
etc.
s Esod. 9. 14. &
15. 26.
Cap. 28. 27,
60.

- 16 Și "să perđi tóte popóarele, pre cari le-
hova, Dumneđuulŭ teđu, le va da ție; ^b o-
chiulŭ teđu să nu le crute, și țeilorŭ lorŭ
să nu servesci, căci "cursă *arŭ fi* acesta
17 pentru tine. De vei ție in ănimă ta:
Aceste popóre *sunt* mai numerose de câtŭ
mine, cumŭ voiŭ puté eŭ să le alungŭ?
18 "Nu te teme de ele; *ci-ți* "adă aminte de
cele ce a făcutŭ Iehova, Dumneđuulŭ teđu,
19 cu Faraonŭ și cu toți Egipteniŭ; De ^f cer-
cările cele mari, pre cari le-aŭ vėđutŭ ochiŭ
teŭ, și de semnele și de minunile și de mână
cea tare și de bračiulŭ celŭ intinsŭ, cu cari
Iehova, Dumneđuulŭ teđu, a scosŭ pre tine; așa
va face Iehova, Dumneđuulŭ teđu, tuturorŭ po-
20 pórelorŭ, de cari tu te temi. "Încă și vespŭ
va trămete Iehova, Dumneđuulŭ teđu, asupra
acelora, până ce se vorŭ perde cei ce aŭ
21 rėmasŭ și s'aŭ ascunsŭ de tine. Nu te spăi-
mėnta de ei; că Iehova, Dumneđuulŭ teđu,
22 *este* ^h in međilocolŭ teđu; "Dumneđu mare și
infričoșatŭ; ⁱ Și Iehova, Dumneđuulŭ teđu,
va alunga aceste națiuni d'inaimtea ta in-
cetulŭ cu incetulŭ; tu pre ele nu vei stėrpi
curėndŭ, ca să nu se ımumłescă fėrele sel-
23 batiche de pe cāmpŭ in contra ta. Dară
Iehova, Dumneđuulŭ teđu, le va da ție in
puterea ta, și le va ıngrozŭ cu spaimă mare,
24 până ce le va perde. Și pre ^k regiŭ lorŭ
i va da ție in mână, și tu să faci să
peră numile lorŭ ^l de suptŭ ceriŭ. "Nimenea
nu va puté sta față in față cu tine, până
25 ce nu-i vei perde. Chipurile cioplite ale
țeilorŭ lorŭ "să le arđŭ in focŭ; ^o să nu po-
tesci aurulŭ sėu argintulŭ de pe d'insele,
ca să-lŭ ținŭ pentru tine, ca nu prin acestea
^p să te prindŭ in cursă; că ^q uriciune *este* a-
cėsta inaimtea lui Iehova, Dumneđuulŭ teđu.
26 Și uriciune in casa ta să nu aduci; ca să
nu te faci și tu blăstematŭ, ca și acele
lucruri; *ci* ıngrozindu-te de ele, urėsce-le: "că
blăstėmŭ *sunt*.

*Indemnările la ascultare, sprijinite de amintirea
bine-facerilorŭ lui Dumneđu și a relelorŭ ur-
mări ale neascultărei.*

- 8^a **L**UAȚI aminte de tóte ordinele, pre cari
eŭ astăđi vi le spunŭ, ca să le faceți;
pentru ca să trăiți, și să vė ımumłiți, și
să intrați in stėpănire pămėn-
tulŭ, pre care Iehova cu jurămėntŭ l'a pro-
2 misŭ părințilorŭ vostri. Și-ți adă aminte

de tótă calea, pe care Iehova Dumneđuulŭ
teđu ^b te-a condusŭ acestŭ patru-đeci de ani
in pustiiŭ, ca să te umilėscă, și ^c să te cerce;
^d ca să cunoscă cele ce *sunt* in ănimă ta, de
vei păzi ordinele lui sėu nu. Așa elŭ pre
tine te umili, și ^e te lăsă să flămăndesci, și ^f te
nutri cu mana, care n'ai cunoscutŭ, nici nu aŭ
cunoscutŭ părinții teŭ; ca să-ți arete, că o-
mulŭ nu ^g trăesce numai cu pâne, ci cu totŭ a-
ceea ce ese din gura lui Iehova trăesce omulŭ.
^h Vestmintele tale nu se inveciră pe tine, și
piciorole tale nu se ımflără aceŭ patru-đeci
de ani. "Cunósce dară intrŭ ănimă ta, că
precumŭ omulŭ cėrtă pre fiulŭ sėu, așa
te va certa pre tine Iehova, Dumneđuulŭ teđu.
Deci păzesce ordinele lui Iehova, Dumne-
đuulŭ teđu, ⁱ ca să ămblŭ pe căile lui, și să te
temi de d'insulŭ.

Că Iehova, Dumneđuulŭ teđu, te va a-
duce in pămėntŭ bunŭ, in ^k pămėntŭ cu pė-
rėie de apă, cu főtāni și cu lacuri, cari
isvorescŭ din văi și munți; In pămėntŭ de
grăŭ și de orđŭ și de vii și de smochini
și de mere-granate, pămėntŭ de olivŭ și de
miere; Pămėntŭ, unde tu nu vei mănca
pânea ta cu scădere, unde tu nu vei avé
lipsă de nimica; pămėntŭ, ^l ale căruia petre
sunt ferŭ, și dintr'ai căruia munți vei sėpa
aramă.

"Cândŭ vei mănca, și te vei sătura, să
bine-cuvėtezi pre Iehova, Dumneđuulŭ teđu,
pentru pămėntulŭ bunŭ, ce ți l'a datŭ. Fe-
resce-te, ca să nu uiți pre Iehova, Dumne-
đuulŭ teđu, așa ca să nu-i păzescŭ ordinele
lui, judecātele lui și legile lui, pre cari ți
le ordinŭ eŭ astăđi; "Ca nu cumŭ-va, după ce
tu vei mănca și te vei sătura, și case frumóse
ți vei zidi, și vei locui intr'ınsele; Și ciređe
tale și turmele tale se vorŭ ımumłŭ, și ar-
gintulŭ și aurulŭ la tine se vorŭ ıngrămădi,
și tóte ale tale se vorŭ ımumłŭ, ^o ănimă
ta să se ınalțe; și tu ^p să uiți pre Ie-
hova, Dumneđuulŭ teđu, care te-a scosŭ din
pămėntulŭ Egiptului, din casa servituții;
Care ^q te-a condusŭ in pustiiŭ celŭ mare
și infričoșatŭ, ^r unde erau șerpŭ ınfocați și
scorpionŭ, in pămėntŭ secŭ, unde nu era
apă, și ^s elŭ a făcutŭ să curgă apă din pė-
tră de cremine; Care pre tine te-a nu-
tritŭ in pustiiŭ cu ^t mana, pre care părinții
teŭ n'aŭ cunoscutŭ, pentru ca să te umi-

a Vers. 2.
b Cap. 13. 8. &
19. 13, 21. &
25. 12.
c Esod. 23. 33.
Cap. 12. 30.
Jude. 8. 27.
Pa. 106. 36.
d Cap. 31. 6.
e Pa. 105. 5.
f Cap. 4. 34. &
29. 3.

g Esod. 27. 28.
Ios. 24. 12.
h Num. 11. 30.
& 14. 9, 14, 42.
& 18. 3.
Ios. 3. 10.
i Cap. 10. 17.
Neem. 1. 5 &
4. 14. & 9. 32.
j Esod. 23. 29.
30.
k Ios. 10. 24, 25.

42. & 19. 1.
etc.
l Esod. 17. 14.
Cap. 9. 14. &
25. 19. & 29.
20.
m Cap. 11. 25.
Ios. 1. 5. & 10.
8. & 23. 9.
n Vers. 3.
Esod. 32. 20.
Cap. 12. 3.

1 Cron. 14. 12.
o Ios. 7. 1. 21.
p Jude. 8. 27.
q Cap. 17. 1.
r Lev. 27. 28.
Cap. 13. 17.
Ios. 6. 17. 18.
& 7. 1.
—
Capitlu 8.
a Cap. 4. 1. &

5. 32, 33. & 6.
1. 3. 3.
b Cap. 1. 3. &
2. 7. & 29. 5.
Pa. 136. 16.
Amos. 2. 10.
c Esod. 16. 4.
Cap. 13. 3.
d 2. ron. 32. 31
Ioan. 2. 25.
e Esod. 16. 2. 3.

f Esod. 16. 12.
14. 35.
g Pa. 104. 29.
Mat. 4. 4.
Luc. 4. 4.
h Cap. 29. 5.
Noem. 9. 21.
i 2 Sam. 7. 14.
Pa. 89. 32.
Prov. 3. 12.
Ebr. 12. 5, 6.

Apoc. 3. 19.
j Cap. 5. 39.
k Cap. 11. 10, 11,
12.
l Cap. 33. 25.
m Cap. 6. 11. 12.
n Cap. 28. 47.
& 32. 15.
Prov. 30. 9.
Osaa 13. 6.
o 1 Cor. 4. 7.

p Pa. 104. 21.
q Isa. 63. 12, 13,
11.
Ier. 2. 6.
r Num. 21. 6.
Osaa 13. 5.
s Num. 20. 11.
Pa. 78. 15. &
114. 8.
t Vers. 3.
Esod. 16. 15.

lăscă, și să te cerce, ca în cele din urmă
 17 să-ți "facă bine; "Și să nu dăci întru ânima
 ta: Puterea mea și tăria mânei mele mi-au
 18 cęstigat ăcestă avere. Ci-ți adă aminte,
 că Iehova Dumneșeul ău este "acela, care-ți
 dă putere, ca să-ți cęstigi averi; "pentru în-
 tărirea legământului se, pentru care s'a
 jurat ărinților ăi; cum ă se vede astă-ăi.
 19 Și va fi, de vei uita pre Iehova Dum-
 neșeul ău, și vei ămbra după alți ăei, și
 vei servi lor, și te vei prosterne înaintea
 lor, "vi mărturisesc ăstă-ăi, că voi de tot
 20 vę veți perde. Ca și poporele, pre cari
 Iehova le-a perdut ă d'înaintea vőstră,
 "așa veți peri voi, drept ă respătire că nu
 ascultați de vőcea lui Iehova, Dumneșeul
 vőstru.

*Rescălările repeșite ale Iudeilor ă sunt probă că
 poporul ă n'a fost ă ales ă pentru dreptatea sa,
 ci din mila lui Dumneșeul.*

9 **A** SCULTĂ, Israele! tu astă ă treci Iorda-
 nul, ca să intri, și să stępănesci po-
 pore "mai mari și mai tari decât ă tine, ce-
 tăți mari și "intărite până la ceri; Popor
 mare și înalt ă la stat, pre "fii Enakiilor,
 pre cari-i cunosc, și despre cari ăi audit
 2 dicend: Cine pőte sta înaintea fiilor lui
 3 Enak? Tu dară să scii, că Iehova Dum-
 neșeul ău, care "merge înaintea ăa, este
 "foc mistuitor; "el ăi va perde, și-i va face
 să se plece înaintea ăa, "și tu-i vei alunga,
 și-i vei perde curend, precum ăi-a promis
 Iehova.
 4 Și după ce Iehova, Dumneșeul ău, "i
 va alunga de d'înaintea ăa, "să nu cugeti
 întru ânima ăa, dicend: Pentru dreptatea
 mea m'a adus Iehova ăa, ca să ieu ă
 acest ă pământ în stępănire; ci "pentru ne-
 legiirea poporelor ăcestora Iehova le a-
 lungă de d'înaintea ăa. "Nu pentru dreptatea
 5 ăa, nici pentru întregimea ănimei ăale intri
 tu în pământul lor, ca să-l ăi în stę-
 pănire, ci pentru nelegiirea poporelor ă-
 cestora Iehova le alungă d'înaintea ăa, și
 pentru ca să-și împlinescă "cuvântul, cu care
 s'a jurat ărinților ăi: lui Abraam, lui
 Isaac și lui Iacob.
 6 Deci să scii tu, că nu pentru dreptatea
 ăa Iehova, Dumneșeul ău, "ți dă acest
 pământ bun, ca să-l ăi în stępănire; că
 7 esci popor "tare la cerbice. Adă-ăi aminte,
 și nu uita, că tu ăi măniat pre Iehova,

Dumneșeul ău, în pustii! "Din ăia ăa, în
 care ăi eșit din pământul Egiptului,
 până ce ăi ajuns în locul ăa, rescălă-
 8 tori ăi fost împotriva lui Iehova. Și "in
 Horeb ătă intărită pre Iehova, că
 el ă de mânia voi să vę perdă.

"Când ă mă sui pe munte, ca să ieu ta-
 9 blele cele de pętră, tablele legământului,
 care-l făcu Iehova cu voi, "e ă rămas ă
 pe munte patru-ăeci de ăile și patru-ăeci
 de nopți, fără ca pâne să mănănc ău apă
 să bę; "Și Iehova "mă dădu cele dőe
 10 table de pętră, scrise cu degetul lui Dum-
 neșeul, și pe ele tőte cuvintele, cari le-a
 vorbit Iehova cu voi pe munte din me-
 11 locului focului "in ăia adunărei. Și la sfăr-
 șitul celor patru-ăeci de ăile și patru-
 ăeci de nopți, Iehova "mă dădu cele dőe
 table de pętră, tablele legământului. Și Ie-
 12 hova ăise cătră mine: "Scălă-te, pogoră-te
 curend de ăa; că poporul ău, pre care
 l'ai scos din Egipt, s'a corupt; ei "cu-
 rend s'au ăbătut de la calea, care li-am
 ordonat eu; ei și-au făcut chip ă turnat.

Și "Iehova mai vorbi cătră mine, dicend: 13
 Eu mă uitai la poporul ăa, și ecce
 "el ă este popor tare la cerbice; "Lasă-mă
 14 să-l ă perd, și "numele lui să-l sting de
 supt ceri, și "pre tine te voi face po-
 por mai tare și mai numeros decât ă
 15 ăa. "Și întorcend-mă, și pogorind-mă
 de pe munte, "care ardea în foc, avend
 cele dőe table ale legământului în amin-
 16 dőe mânele mele; "Eu mă uitai, și ecce
 voi pęcătușerăți contra lui Iehova, Dum-
 neșeul ău, și vi făcuserăți vitel ă
 17 turnat; curend vę ăbătuserăți de la calea,
 care v'o ordina Iehova. Atuncea lui ă
 cele dőe table, și le arunca ă din mânele
 mele, și le sfărimai înaintea ochilor ă
 18 vőstri. Și mă "prosternui înaintea lui Iehova,
 ca și ăntăși dată, patru-ăeci de ăile și
 patru-ăeci de nopți, fără ca pâne să măn-
 19 ănc, sę apă să bę, pentru tőte pęcătele
 vőstre, pre cari le-ăi făptuit, făcend ce
 este rău în ochi lui Iehova, ca să-l măn-
 20 ăi. "Că eu mă temeam de iușimea ă-
 ăa, și de mânia, cu care Iehova s'a fost
 aprins asupra vőstră; că voia să vę perdă
 pre voi. "Și Iehova mă ascultă și astă dată.
 Incă ăi asupra lui Aaron sę mânia Iehova
 20 forte, așa că ămbă să-l ă perdă pre el; ă

1. Ler. 24. 5, 6.
 Ebr. 12. 11.
 2. Cap. 9. 4.
 1 Cor. 4. 7.
 3. Prov. 10. 22.
 4. Osea 2. 8.
 5. Cap. 7. 8, 12.
 6. Cap. 4. 26. &
 20. 18.
 7. Dan. 9. 11. 12.

Capit. 9.
 a Cap. 11. 31.
 1. Ios. 3. 16. &
 4. 19.
 b Cap. 4. 28. &
 7. 1. & 11. 23.
 c Cap. 1. 28.
 d Num. 13. 23,
 28, 32, 33.
 e Cap. 31. 3.
 1. Ios. 3. 11.

f Cap. 4. 24.
 Ebr. 12. 29.
 g Cap. 7. 23.
 h Esod. 23. 31.
 i Cap. 7. 24.
 j Cap. 8. 17.
 k Rom. 11. 6, 20.
 l 1 Cor. 4. 4, 7.
 m Fac. 15. 16.
 n Lev. 18. 24.
 26.

Cap. 18. 13.
 k Tit. 3. 5.
 l Fac. 13. 7. &
 13. 15. & 15. 7.
 m 17. 8. & 26.
 4. & 28. 13.
 n Vers. 13.
 o Esod. 32. 9. &
 33. 3. & 34. 9.
 p Esod. 14. 11.
 q 16. 2. & 17. 2.

Num. 11. 4. &
 20. 2. & 25. 2.
 Cap. 31. 27.
 o Esod. 32. 4.
 p Ps. 106. 19.
 q Esod. 24. 12,
 15.
 r Esod. 24. 18.
 s 34. 28.
 t Esod. 31. 18.

s Esod. 19. 17.
 & 20. 1.
 y Esod. 32. 10.
 10. 4. & 18. 16.
 t Esod. 32. 7.
 u Cap. 31. 29.
 v Jude. 2. 17.
 w Esod. 32. 9.
 x Vers. 6.
 z Cap. 10. 16.

& 31. 27.
 2 Reg. 17. 14.
 y Esod. 32. 10.
 z Cap. 29. 20.
 1. Ps. 9. 5. & 109.
 13.
 a Num. 14. 12.
 b Esod. 32. 15.
 c Esod. 19. 18.
 d Cap. 4. 11. &

5. 23.
 d Esod. 32. 19.
 e Esod. 34. 28.
 f Ps. 106. 23.
 g Esod. 32. 10,
 11.
 h Esod. 32. 14.
 i 33. 17.
 j Cap. 10. 10.
 k Ps. 106. 23.

- eŭ mă rugaiŭ in același timpŭ și pentru
 21 Aaronŭ. Și ^afapta păcatului vostru, pre care făcurăți voi, vișelulŭ, 'lŭ luaiŭ, și-lŭ arseiŭ cu focŭ, și-lŭ pisaiŭ, sdrobindu-lŭ fôrte, până ce se făcu mênuntŭ ca pulberea; și aceea pulbere o aruncaŭ in pêrêlŭ ce curge din munte.
- 22 (Așa și la 'Tabera și la 'Massa și la *Ki-
 23 brotŭ-Taava mânîarăți pre Iehova. Și 'cândŭ vê trâmese Iehova de la Kadeșŭ-Barnea, dîcêndŭ: Suiți-vê, și luați in stêpânire pâmêntulŭ acela, pre carele l'amŭ datŭ voŭi, voi și atuncea vê rescularăți împotriva lui Iehova, Dumneđeulŭ vostru, și "n'ați cređutŭ
 24 lui, și n'ați ascultatŭ de vócea lui. "Resculători ați fostŭ in contra lui Iehova din đîia in care v'amŭ cunoscutŭ pre voi.)
- 25 Și °eŭ mă prosternuiŭ inaintea lui Iehova; patru-đeci de đile și patru-đeci de nopți *fuseră*, câtŭ mă prosternuiŭ; că Iehova đise, că vrea să vê pêrdă. Și °eŭ mă rugaiŭ lui Iehova, și điseiŭ: Iehova, Dómnê, nu strica pre poporulŭ teŭ și moscenirea ta, pre care tu o-ai rescumpêratŭ prin puterea ta, și pre care tu l'ai scosŭ din Egiptŭ cu mână tare; Adă-ți aminte de serviŭ tei: Abraamŭ, Isaacŭ și Iacobŭ; nu căuta la învêrtoșarea poporului acestuŭia, nici la rêutatea lui, nici la păcatulŭ lui; Ca nu cumŭ-va in țera, din care ne-ai scosŭ, să se đică: °Pentru-că Iehova nu putu să-i aducă in pâmêntulŭ, pre care li-lŭ promisese; și pentru ura sa cătră d'înșii 'i scóse, ca să-i omóre in pustiiŭ. °Că ei sînt poporulŭ teŭ și moscenirea ta, pre cari i-ai scosŭ cu puterea ta cea mare, și cu bračîlulŭ teŭ celŭ întinsŭ.
- 10 **I**n timpulŭ acela đise Iehova cătră mine: °Cioplesce dŭoê table de pêtră ca cele d'ântêiŭ, și te suie la mine pe munte, și-ți
 2 °fă și unŭ chivotŭ de lemnŭ. Și eŭ voiŭ scrie pe aceste dŭoê table cuvintele, cari eraŭ pe tablele cele d'ântêiŭ, cari le-ai sfărîmatŭ, și °tu să le pui in chivotŭ. Și așa făcuiŭ chivotulŭ *din* lemnŭ de °sittimŭ, și °ciopliiŭ dŭoê table de pêtră ca cele d'ântêiŭ, și mă suiŭ pe munte cu cele dŭoê
 4 table in mână-mi. Și °elŭ scrise pe acele table, ca și pe cele d'ântêiŭ, cele đece cuvinte, °cari le vorbise Iehova cătră voi pe munte din međiloculŭ focului °in đîia adu-
- nărei, și Iehova le dădu mie. Și eŭ mă întorseiŭ, și 'mê pogoriiŭ de pe munte, și 'puseiŭ tablele in chivotulŭ, care-lŭ făcusemŭ, °ca ele să fie intr'insulŭ, cumŭ 'mi ordină Iehova.
- Și fiilŭ lui Israelŭ plecară de la Beerotŭ-
 'Bene-Iakanŭ la Mosera, °unde muri Aaronŭ, și acolo fu și immormêntatŭ; și Eleazarŭ, fiulŭ seŭ, se făcu preutŭ in loculŭ lui. °D'aicea plecară ei la Gudgoda; și de la Gudgoda la Iotbatŭ, pâmêntŭ cu pêrêle de apă.
- In timpulŭ acela °deosebi Iehova seminția
 lui Levi, °ca să pórte chivotulŭ legei lui Iehova, și °inaintea lui Iehova să steie, ca să 'i servescă, și 'in numele lui să becuvênteze, până in đîia de astă-đi. °De aceea Levi nu are parte nici moscenire cu frațiŭ seŭ; Iehova *este* moscenirea lui, duple cumŭ Iehova, Dumneđeulŭ teŭ, i-a promisŭ.
- Și °eŭ rămaseiŭ pe munte atâta ca și
 10 ântêiași dată, patru-đeci de đile și patru-đeci de nopți; și °Iehova mă ascultă și astă dată, și Iehova nu voi să te pêrdă; °Ci Iehova đise cătră mine: Scólă-te, du-te, ca să mergi inaintea acestuŭi poporŭ, ca intrândŭ, să ȳee in stêpânire pâmêntulŭ, care cu jurâmêntŭ l'amŭ promisŭ părinților seŭ, că-lŭ voiŭ da lorŭ.

Indemnări și sfătuiri la ascultare.

- Și acumŭ, o Israele, °ce cere Iehova, Dumneđeulŭ teŭ, de la tine, decătŭ ca tu de Iehova, Dumneđeulŭ teŭ, °să te temi, °să âmbli in tóte căile lui, și °să-lŭ iubești; și lui Iehova, Dumneđeulŭ teŭ, să 'i servesci din tótă ânima ta și din totŭ sufletulŭ teŭ; Ca să păzesci ordinele lui Iehova și legile
 13 lui, cari-ți ordinŭ eŭ astă-đi, °ca bine să-ți fie. Eccê, a lui Iehova, Dumneđeulŭ teŭ, *este* °ceriulŭ și ceriulŭ ceriurilorŭ. °pâmêntulŭ și tóte câte sînt intr'insulŭ! °Numai de pă-
 15 rințiŭ tei i-a bine-plăcutŭ lui Iehova, și elŭ i-a iubitŭ pre ei; și seminția lorŭ a alesŭ duple d'înșii, pre voi, din tóte popórele, cumŭ *se vede* astă-đi. Deci circuncideți °pre-
 16 puțiulŭ ânimei vóstre, și °cerbicea vóstră să nu v'o învêrtoșati. Că Iehova, Dumneđeulŭ vo-
 17 stru, *este* °Dumneđeulŭ đeilorŭ, și °Domnulŭ domnilorŭ, °Dumneđeulŭ celŭ mare, °celŭ tare și înfricoșatŭ care nu caută la față, și nici daruri nu ȳea; °Care face dreptate orfanului 18

a Esod. 2. 20.	p Esod. 32. 11.	21.	m Num. 20. 28.	24.	s Cap. 5. 83.	f Vede Lev. 26.	& 19. 16.
Isa. 31. 7.	etc.	d Esod. 25. 5.	& 33. 38.	Cap. 18. 1. 2.	a Cap. 6. 5. &	41.	f Cap. 7. 21. 7.
i Num. 11. 1, 3, 5.	p Esod. 32. 12.	10. & 37. 1.	n Num. 33. 32.	Esec. 44. 28.	11. 13. & 30.	Cap. 30. 6.	2 Cron. 19.
j Esod. 17. 7.	Num. 14. 16.	e Esod. 34. 4.	31.	i Esod. 34. 28.	16. 20.	Ier. 4. 4.	Iov. 31. 19.
k Num. 11. 4, 34.	r Cap. 4. 20.	f Esod. 34. 28.	o Num. 8. 6. &	Cap. 9. 18, 25.	Mat. 23. 37.	Rom. 2. 28, 29.	Fapt. 10. 34.
l Num. 13. 3. & 14. 1.	1 Reg. 8. 51.	g Esod. 20. 1.	4. 4. & 8. 14.	u Esod. 32. 14.	b Cap. 6. 24.	Col. 2. 11.	Rom. 2. 11.
m Ps. 106. 24, 25.	Neem. 1. 10.	h Esod. 17. 19.	& 16. 9.	33, 34. & 33.	c 1 Reg. 8. 27.	Cap. 9. 6, 13.	Gal. 2. 6.
n Cap. 31. 27.	Ps. 95. 7.	Cap. 9. 10. & 18. 16.	p Num. 4. 15.	17.	Ps. 115. 16. & 148. 4.	g Cap. 22. 22.	Efes. 6. 9.
o Vers. 18.	Capitŭ 10.	i Esod. 34. 29.	q Cap. 13. 5.	Cap. 9. 19.	d Fac. 14. 19.	h Ios. 22. 22.	Col. 3. 25.
	a Esod. 34. 1, 2.	j Esod. 40. 20.	r Lev. 9. 22.	v Esod. 32. 34.	& 35. 1.	Ps. 138. 2.	1 Pet. 1. 17.
	b Esod. 25. 10.	k 1 Reg. 8. 9.	s Num. 6. 23.	x Mic. 6. 8.	Esod. 19. 5.	Dan. 2. 47. & 11. 36.	i Ps. 68. 5. & 146. 9.
	c Esod. 25. 16,	l Num. 33. 31.	t Num. 18. 30,	y Cap. 6. 18.	Ps. 24. 1.	f Apoc. 17. 14.	
					e Cap. 4. 87.		

- și veduvei, și iubesce străinul, dându-i pâne
19 și vestimente. "Deci să iubiți și voi pre străin,
că străini ați fost în pământul Egiptului.
20 "De Iehova, Dumneșeul te, să te temi, lui
singur să-i servești, și de d'insul să te ali-
21 pesci, și pe numele lui să juri. "Elu să-ți
fie lauda ta, și elu să-ți fie Dumneșeul te,
care a făcut pentru tine lucruri mari și
infricoșate, pre cari le-au vedut ochii tei.
22 "Cu șapte-deci de suflete se pogorîră pă-
rinții tei la Egipt, și acum le făcu Iehova,
Dumneșeul te, ca stelele cerului la mul-
11 țime. Deci iubesce pre Iehova, Dumneșe-
ul te, și păzesc cele ce sînt cătră d'in-
sul de păzită, și legile lui și judecătele
lui și ordinele lui în toate zilele.
2 Și să recunoști astă-ți; căci nu cu co-
piii vostri vorbesc eu, cari nu știu nimica,
și nu vedură certarea lui Iehova, Dumne-
șeul vostru, mărirea sa, mîna sa cea tare,
3 și brațul lui cel întins; Și semnele lui
și faptele lui, cari le făcu el în Egipt,
lui Faraon, regele Egiptului, și în totu pă-
4 mîntul lui; Și câte a făcutu oștei
Egiptenilor, cailor lor și carălor lor:
cum făcu el să inunde apa Mării Roșie
preste ei, cându ei vă urmăriră, și Iehova
5 i perdu până în ziua de astă-ți; Și cele
ce făcu el voi în pustii, până ce ajun-
6 serăți în locul acesta; Și ceea ce făcu
elu lui Datan și lui Abiram, fiilor lui
Eliab, fiul lui Ruben, cându pământul
și deschise gura sa, și pre ei i inghiți im-
preună cu familiile lor și cu corturile lor
și cu toate averile, cari le aveau ei, în me-
7 locul a totu Israelului. Că ochii vostri v-
dură toate lucrările lui Iehova cele mari, cari
8 le făcu el. Păziți deci totu ordinul care
vi-lu ordinu astă-ți, ca să vă întăriți, și să
intrați, și să luați în stăpînire pământul,
9 în care treceți, ca să-lu luați; Și ca zilele
vostre să fie multe în pământul, pre care
Iehova cu jurămîntu l'a promis părinților
vostri, să-lu dee lor și seminției lor; păm-
mîntu, unde curge lapte și miere.
10 Că pământul, în care mergi, ca să-lu
iei în stăpînire, nu este ca pământul Egi-
ptului, din care ați eșit, unde tu semănă-
tura ta o semăna, și cu piciorul o adăpa
11 ca o grădină de legume; Ci pământul în
care treceți, ca să-lu luați în stăpînire, este

pământu cu munți și cu văi, care din plôia
cerului se adapă; Pământu, de care Iehova 12
Dumneșeul teu poartă grijă, asupra căruia
ochii lui Iehova, Dumneșeul te, privesc
ne'ncetat, de la începutul anului până la
sfârșitul anului.

Și va fi, dacă veți asculta de ordinele 13
mele, pre cari le ordinu voi astă-ți, ca să
iubiți pre Iehova, Dumneșeul vostru, și
să-i serviți din tota anima voastră și din totu
sufletul vostru; Eu voi da pământului 14
vostru plôia la timpul se, plôia timpurie
și plôia târzie, ca tu să-ți poți strînge gră-
ul te, și mustul te și oleul te; Și 15
voi da erbă pe câmpurile tale pentru vitele
tale, ca tu să mînci și să te sature.

Păziți-vă, ca nu anima voastră să se amă- 16
gască, și voi să vă abateți, și să serviți
altor de, și să vă prosternați înaintea lor;
Și atunci mânia lui Iehova să se aprindă 17
asupra voastră, și elu cerul să-lu închidă,
ca să nu cadă plôia, și pământul să nu
dece venitul se, și voi curîndu să vă per-
deți de pe pământul bun, ce-lu da voi
Iehova.

Puneți deci aceste cuvinte ale mele în 18
ânimele vîstre și în sufletele vîstre, și le
legați ca semne pe mânele vîstre, și să vi
fie fruntarie înaintea ochilor vostri; Și cu 19
acestea învățați pre fiii vostri, și vorbească
despre d'insele, cându seși în casă, și cându
mergi pe cale, cându te culci, și cându te
scoli; Și le scrie pe ușorii casei tale și 20
pe porțile tale: Ca zilele vîstre cum și 21
zilele fiilor vostri să fie multe pe pămên-
tul, care Iehova cu jurămîntu l'a promis
părinților vostri că-lu va da lor, cătă
voru zilele cerului deasupra pământului.

Că de veți păzi toate aceste ordine, pre 22
cari eu le ordinu voi să le faceți: dacă
veți iubi pre Iehova, Dumneșeul vostru, și
veți âmbra în toate căile lui, și vă veți alipi
de d'insul; Atîncea Iehova va alunga pre 23
tote aceste națiuni de d'inaintea voastră, și
voi veți stăpîni națiuni mai mari și mai tari
decătă voi. Totu locul pe unde va călca 24
talpa piciorului vostru, alu vostru să fie: de
la pustii până la Liban, de la fluviu, flu-
viul Eufrat, până la marea despre apus
va fi cuprinsul vostru. Nimenea nu va puté 25
sta înaintea voastră; că temere și cutre-

Lev. 19. 33. Pa. 106. 31, 22. c Cap. 8. 5. 7. 19.
24. a Fac. 46. 27. d Cap. 5. 24. i Ioa. 1. 6. 7.
a Cap. 6. 13. a Fac. 1. 5. e Cap. 7. 19. k Cap. 4. 40. &
Mat. 4. 10. Eod. 1. 5. f Pa. 78. 12. & 5. 16.
Luc. 4. 8. i Fac. 15. 5. g Eod. 14. 27. i Cap. 9. 5.
o Cap. 11. 22. Cap. 1. 10. & 28. 62. h Eod. 14. 27. m Eod. 14. 18.
& 12. 4. — i'a. 106. 11. o Cap. 8. 7.
p Pa. 63. 11. Cap. 11. a Num. 16. 1, 81. p 1 Reg. 9. 3.
q Eod. 15. 2. a Cap. 10. 12. & 80. 16, 20. q Vers. 22. Cap. 6. 17.
Pa. 22. 3. a Cap. 10. 12. & 80. 16, 20. Pa. 106. 17. Cap. 6. 17.
Lev. 17. 14. a Cap. 10. 12. & 80. 16, 20. Pa. 106. 17. Cap. 6. 17.
1 Sam. 12. 24. a Cap. 10. 12. & 80. 16, 20. Pa. 106. 17. Cap. 6. 17.
2 Sam. 7. 23. b Zech. 3. 7. i Cap. 5. 8. &

Cap. 10. 12. a Lev. 26. 4. a Cap. 1. 15. a Cap. 4. 9, 10. a 80. 20.
a 1 Reg. 8. 35. a Cap. 28. 12. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.
2 Cron. 6. 26. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.
& 7. 13. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.
b Cap. 4. 26. & a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.
8. 19, 20. & a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.
80. 18. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.
Ios. 23. 13, 15. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.
16. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.
c Cap. 6. 6. & a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.
32. 48. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.
d Cap. 6. 8. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.
e Cap. 4. 9, 10. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.
f Cap. 6. 9. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.
g Cap. 4. 40. & a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.
6. 2. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.
h Cap. 3. 2. & a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.
4. 10. & 9. 11. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.
i Pa. 78. 5. & a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.
89. 29. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.
j Vers. 13. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.
k Cap. 6. 17. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.
l Cap. 10. 20. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.
m Cap. 2. 25. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35. a 1 Reg. 8. 35.

murū de voi va pune Iehova, Dumneḡeulū vostru, să fie preste totū pământulū pe unde veți călca, ^a precumū a promisū voūi.

26 ^a Ecce, eū astă-ḡi vi punū înainte și bine-

27 cuvântare și blăstemū: ^a Bine-cuvântare, de veți asculta de ordinele lui Iehova Dumneḡeulū vostru, cari le ordinū voūi eū astă-ḡi:

28 ^a Și blăstemū, de nu veți asculta de ordinele lui Iehova, Dumneḡeulū vostru, ci vē veți abate de la calea, care o ordinū voūi eū astă-ḡi, āmblāndū după alți ḡei, pre cari nu-i cunosceți.

29 Și după ce Iehova, Dumneḡeulū teū, te va aduce in pământulū, in care intri ca să-lū lēi in stēpānire, ^a bine-cuvântarea să o puni pe muntele Garizimū, și blăstemulū pe muntele Ebalū. Acesti *munți* aū nu sūnt dincolo de Iordanū, d'inaḡoia căiei ce merge spre apusulū sōrelui, in pământulū Cananeilorū, cari locuescū in câmpii, in dreptulū

30 Ghilgalulū, ^a lūngā stejarulū More? ^a Cā voi treceți Iordanulū, ca să intrați, și să luați in stēpānire pământulū, care Iehova Dumneḡeulū vostru 'lū dā voūi ca să-lū stēpāniți, și să locuiți intr'insulū. Deci căutați ^a ca să faceți tōte legile și judecāțele, cāte eū astă-ḡi vi le punū înainte.

Semnele de idololatriā să se pērdā; Dumneḡeū otāresce unū locū, unde să i se închine.

12 ^a CESTEA sūnt legile și judecāțele, pre cari să căutați a le face in pământulū, pre care Iehova Dumneḡeulū pārinți-lorū tei 'lū dā ție, ca să-lū stēpānesci in tōte ḡilele cāte veți trăi pe acestū pământū.

2 ^a Sā surpați tōte locurile, unde națiunile, pre cari le veți alunga, s'āu inchinatū ḡeilorū lorū, ^a pe munți ce i nālți, pe dēluri, și

3 suptū verī-ce arbore verde. Și ^a să surpați altarele lorū, și să sfārimați stālpii lorū, și inchipuirile Astartei lorū să le ardeți cu focū, și chipurile ḡeilorū lorū să le tăiați, și să perdeți numele lorū din acelū locū.

4 ^a Nu așa să faceți voi lui Iehova, Dumne-

5 ḡeulū vostru! Ci loculū care-lū va ^a alege Iehova, Dumneḡeulū vostru, din tōte semin-ḡiele vōstre, ca să-și punā numele lui acolo, acestā locuință a sa să cercetați, și acolo

6 să veniți; Și ^a acolo să aduceți olocaustele vōstre, și sacrificiele vōstre, și ^a ḡecimile vōstre și darurile rēdicate ale mānelorū vōstre, și voturile vōstre și darurile vōstre de bună-voīā, și cele āntēiū-nāscute ale vācelorū

vōstre și ale oilorū vōstre. Și ^a acolo să māncati inaintea lui Iehova Dumneḡeulū vostru; și ^a să vē bucurați voi și familiile vōstre de totū lucrulū mānelorū vōstre, cu care Iehova Dumneḡeulū vostru v'a bine-cuvântatū.

Sā nu faceți așa, precumū facemū noi astă-ḡi aicea, ^a fie-care totū ce este dreptū in ochii sei. Cā până acumū încă n'ați ajunsū in repausulū și moscenirea pre care Iehova Dumneḡeulū vostru v'o dā. Deci după ce veți trece Iordanulū, și veți locui pământulū, care Iehova Dumneḡeulū vostru vi-lū dā de moscenire, și elū vi va da repausū de totī neamicii vostri de jurū imprejurū, incātū să locuiți in siguranță; Atuncea voi in loculū care Iehova Dumneḡeulū vostru și-lū va alege, ca să facā să locuēscā numele seū acolo, să aduceți tōte cāte eū vi ordinū: olocaustele vōstre și sacrificiele vōstre, ḡecimile vōstre, și darulū rēdicatū alū mānelorū vōstre, și tōte cele mai alese din voturile vōstre, pre cari le-ați votatū lui Iehova; Și vē ^a bucurați inaintea lui Iehova, Dumneḡeulū vostru, voi și fii vōstri, și fetele vōstre, și servii vōstri, și servele vōstre, și Levitulū, care este in lā-intrulū porțelorū vōstre; cā ^a elū n'are parte nici moscenire cu voi.

^a Feresce-te, ca olocaustulū teū să nu-lū aduci in veri-ce locū ce veți vedē; ^a Ci in loculū, care Iehova 'lū va alege intru una din seminḡiele tale, acolo să aduci tu olocaustele tale, și acolo să faci totū ce eū 'ți ordinū.

Totuși ^a duple tōtā pofta sufletului teū poți junghia și mānca carne in tōte porțele tale, duple bine-cuvântarea lui Iehova, Dumneḡeulū teū, care o dā ție; ^a celū necuratū ca și celū curatū potū să mānānce, ^a ca și acumū cea de cāpriōrā și cea de cerbū. ^a Numai sāngele să nu-lū māncati; pe pământū să-lū vērsați ca apa.

Tu nu veți putē mānca intre porțele tale ḡecimea grāulū teū, nici a mustului teū, nici a oleilui teū, nici āntēiū-nāscutele vācelorū tale și ale oilorū tale; nici verī-unulū din voturile, pre cari le-ai votatū, nici darurile tale de bună-voīā, nici darulū rēdicatū alū mānelorū tale; ^a Ci să mānānci pre acelea inaintea lui Iehova, Dumneḡeulū teū, in loculū care-lū va alege Iehova, Dumneḡeulū teū, tu și fiulū teū, și fica ta, și ser-

q Esod. 23. 27.	a Cap. 9. 1.	c Esod. 34. 13.	ios 9. 27.	j Cap. 14. 26.	n Vers. 5. 14.	l Reg. 8. 29.	u Cap. 14. 5. &
r Cap. 30. 1, 15.	ios. 1. 11.	Cap. 7. 5.	1 Reg. 8. 29.	k Vers. 12, 18.	18, 21, 26. &	Ps. 78. 68.	15. 22.
19.	y Cap. 5. 32. &	d 2 Reg. 16. 4.	2 Cron. 7. 12.	Lev. 23. 40.	Cap. 14. 23. &	o Vers. 7.	v Fac. 9. 4.
s Cap. 28. 2.	12. 32.	& 17. 10, 11.	Ps. 78. 68.	Cap. 16. 11, 14.	15. 20. & 16.	p Cap. 10. 9. &	Lev. 7. 26. &
t Cap. 28. 15.	—	Ier. 3. 6.	h Lev. 17. 3, 4.	15. & 26. 11.	2, etc. & 17.	14. 29.	17. 10.
u Cap. 27. 12, 13.	Capulū 12.	e Num. 33. 52.	i Vers. 17.	& 27. 7.	8. & 18. 6. &	q Lev. 17. 4.	Cap. 15. 23. &
ios. 8. 33.	a Cap. 6. 1.	Judc. 2. 2.	Cap. 14. 22.	l Jude. 17. 6. &	23. 16. & 26.	r Vers. 11.	Vers. 23. 24.
v Fac. 12. 6.	b Cap. 4. 10.	f Vers. 31.	28. & 15. 19.	21. 25.	2. & 31. 11.	s Vers. 31.	x Vers. 11, 12.
Judc. 7. 1.	1 Reg. 8. 40.	g Vers. 11.	20.	m Cap. 11. 31.	ios. 18. 1.	t Vers. 22.	& Cap. 14. 23.

vulă teă, și serva ta, și Levitulă care *este* in lă-intrulă porțeloră tale; și să te bucuri înaintea lui Iehova Dumneșeulă teă de totă la ce ai pusă mânele tale. ¹⁹ Feresce-te, ca pre Levitū să nu-lă părăsesci câtă vei trăi in pământulă teă.

²⁰ Cândă Iehova Dumneșeulă teă ți va lărgi hotarulă, ²¹ duple cumă a promisū ție, și tu vei dice: Voiū să mânâncă carne, fiindcă sufletulă teă dorește să mânânce carne; ²² atunci duple totă pofta sufletuluiă teă poți mânca carne. Dacă loculă acela, pre care Iehova Dumneșeulă teă lă va alege ca să pună numele seă acolo, va fi pre departe de tine, atuncea junghiă din boii tei și din oile tale, pre cari Iehova le-a datū ție, cumă ți-amū ordinarū eū; și mânâncă in porțele tale duple totă pofta sufletuluiă teă. ²³ Dară numai așa să o mâncați, ²⁴ cumă se mânâncă acumă căpriora și cerbulă; celū necuratū și celū curatū asemenea o potū mânca. ²⁵ Decâtă feresce-te, ²⁶ ca sângele să nu-lă mânânci, că sângele *este* sufletū, și sufletulă să nu-lă mânânci cu carnea impreună; Să nu-lă mânânci; pe pământū să-lă torni ca apa. Să nu-lă mânânci; ²⁷ ca să fie bine ție și fiiloră tei după tine, ²⁸ de vei face ce *este* dreptū in ochii lui Iehova.

²⁶ Inse / cele consacrate ale tale și / voturile tale să le rădică, și să le aducă la loculă, pre care Iehova lă va alege; Și ²⁷ să sacrifici olocaustele tale, carnea și sângele, pe altarulă lui Iehova, Dumneșeulă teă; și sângele sacrificieloră tale să se verse pe altarulă lui Iehova, Dumneșeulă teă; erū carnea să o mânânci.

²⁸ Păzesce și ascultă tôte aceste cuvinte, cari le ordinarū ție; ²⁹ ca să fie bine ție și fiiloră tei după tine in eternū; făcendū tu ce e bunū și dreptū in ochii lui Iehova, Dumneșeulă teă.

²⁹ După ce / Iehova, Dumneșeulă teă, d'ina-
intea ta va fi stêrpitū națiunile, la cari mergi ca să le alungi de d'ina-
intea ta, și după ce le vei fi alungatū, și pământulă lorū
lă vei locui; Feresce-te, ³⁰ ca să nu fii prinsū in cursă, urmându-li lorū, după ce ei fură stêrpiți d'ina-
intea ta; și să nu cerci duple
dei lorū, d'icendū: Cumū serviră națiunile
aceste deiloră lorū, așa voiū face și eū. ³¹ Tu
să nu faci așa lui Iehova Dumneșeulă teă;
că acestia făcură deiloră lorū totă uricū-
nea, totū ce urêște Iehova; că ei / chiarū și

pre fiilă lorū și pre fetele lorū le araseră cu focū deiloră lorū. Totū cuvêntulă ce vi or-
dină, căutați să-lă faceți; ³² nu-i adăugi, și nu-i scăde.

*Legi contra idololatriei și a fapteloră Păgâniloră;
Regule pentru mănecare.*

DE se va scula intre voi profetū seū ¹³ vi-
sătorū de vise, ² care înaintea ta va face
semnū seū minune; Și ³ semnulă și minunea
de s'arū implini, despre care ți-a vorbitū,
cândă a disū: Să mergemū după alți dei,
pre cari tu nu-i cunoscī, și să ne închinămū
lorū! Să nu ascultī de cuvintele acelu
profetū seū acelu visătorū; că Iehova, Dum-
neșeulă vostru, vē ⁴ cercă pre voi, ca să afle,
dacă voi iubiți pre Iehova Dumneșeulă vos-
tru din totă ânima și din totū sufletulă. Voi
lui Iehova, Dumneșeulă vostru, ⁵ să urmați, și
de elū să vē temeți, și ordinele lui să le păziți,
și vocea lui să ascultați, și lui să-i serviți, și
de d'insulă să vē alipiți. Și ⁶ acelu profetū
seū acelu visătorū să se omóre; fiindcă a
învețatū abaterē de la Iehova, Dumneșeulă
vostru, care v'a scosū pre voi din pământulă
Egiptulū, și v'a rescumpăratū din casa ser-
vitutii, și ⁷ fiindcă elū a căutatū să te smo-
mescă din calea, pre care Iehova Dum-
neșeulă teă ți-a ordinarū, ca să âmbli pe
d'insa; ⁸ și așa să curăți rēulū din meșlo-
culă teă.

⁹ Dacă fratele teă, fiulū mumei tale, seū
fiulū teă, seū fiica ta, seū / femea sinului
teă, seū amiculă teă, pre ¹⁰ care-lū iubesci ca
sufletulă teă, te va îndemna in secretū, di-
cendū: Să mergemū și să ne închinămū al-
torū dei, pre cari tu nu-i cunoscī și nici
părinții tei; D'intre dei popóreloră, cari
sint in prejurulă vostru, aprópe de tine seū
departe de tine, de la o margine de pâm-
mentū până la altă margine a pământului;
Tu să ¹¹ nu te invoesci cu d'insulă, nici să-lū
ascultī, nici ochiulă teă să-lū crute, nici
să-ți fie milă de d'insulă, nici să-lū as-
cunđi; Ci ¹² să-lū omori pre elū: ¹³ mâna ta să
fie cea d'ântēiū asupra lui, ca să-lū omori;
și pe urmă mâna poporului întregū. Cu pe-
tre să-lū uciđi; căci a cercatū să te smo-
mescă de la Iehova Dumneșeulă teă, ca-
re te-a scosū din pământulă Egiptulū, din
casa servitutii; Ca ¹⁴ totū Israelulă să au-
dă, și să se témă, și să nu mai facă acestū
lucru rēu in meșloculă teă.

y Cap. 14. 27. Fac. 15. 18. & 28. 14. Ezod. 34. 24. Cap. 11. 24. & 19. 8. Vers. 15. Vers. 16. Fac. 9. 4. Lev. 17. 11,	14. d Cap. 4. 40. Isa. 3. 10. Ezod. 15. 26. Cap. 13. 18. 1 Reg. 11. 38. Num. 5. 9, 10. & 18. 19. 1 Sam. 1. 21, 22, 24.	h Lev. 1. 5, 9. 18. & 17. 11. Vers. 25. Ezod. 23. 23. Cap. 19. 1. Isa. 23. 4. Cap. 7. 16. Vers. 4. Lev. 18. 2, 26, 30.	i Reg. 17. 15. m Lev. 18. 21. & 20. 2. Cap. 18. 10. Ier. 32. 35. Ezec. 23. 37. n Cap. 4. 2. & 18. 18. Isa. 1. 7. Prov. 30. 6.	Apoc. 22. 18. — Capitul 13. a Zech. 10. 2. b Mat. 24. 24. c Reg. 2. 9. d Vede Cap. 18. 22. Ier. 28. 9. Mat. 7. 22.	d Cap. 8. 2. Vede Mat. 24. 24. 1 Cor. 11. 19. 2 Thes. 2. 11. Apoc. 13. 14. 2 Reg. 23. 3. 2 Cron. 24. 31. j Cap. 10. 20. & 50. 20.	g Cap. 13. 20. Ier. 14. 15. Zech. 13. 3. h Cap. 17. 7. & 22. 21, 22, 24. 1 Cor. 5. 13. i Cap. 17. 8. j Vede Fac. 16. 5. Cap. 28. 54.	Prov. 5. 20. Mic. 7. 5. k 1 Sam. 18. 1, 3. & 30. 17. l Prov. 1. 10. m Cap. 17. 5. n Cap. 17. 7. Fapt. 7. 58. o Cap. 17. 13. & 19. 20.
--	---	---	--	---	--	---	--

12 "Cândū vei auzi într'una din cetățile tale, pre cari Iehova Dumneșculū teū le dă ție ca să locuiești acolo, dicēdu-se: "Omēni înrēutățîi "eșiră din meșiloculū vostru, cari pre locuitorii cetățîi lorū "smomiră, dicēndū: "Să mergemū, și să ne închinămū altorū deī, pre cari nu-i cunōscēți; Atuncea caută, și cercetēză bine, și intrēbă cu de amēnuntulū; și *dacă e adevēratū, și lucrulū intemeiatū, că acēstă uricune s'a intēplatū* in meșiloculū teū; Tu pre toți locuitorii cetățîi aceleia să-i bați cu ascuțitulū săbiei; "perdēndū o totulū și totū *ce este* intr'insa, chiarū și vitele lorū, cu ascuțitulū săbiei. Și totă prada ei să o stringi in meșiloculū pieței; și cu focū să "arzi de totū cetatea și tōte prādele ei lui Iehova Dumneșculū teū; și ea in perpetuū să fie "movilă, și să nu se mai rezidēscă. Și "nimica din acēlū blāstemū să nu se lipēscă de mână ta: ca Iehova să se "intōrcă de la iușimea māniei sale, și să-și arete îndurare cătră tine, și să i se facă milă de tine, și să te immulțēscă, "precumū s'a juratū părinților tei; De vei asculta de vōcea lui Iehova, Dumneșculū teū, "și vei păzi tōte ordinele lui, cāte ți le ordinū eū astă-dī, și vei face *ce este* dreptū in ochii lui Iehova Dumneșculū teū.

14 "Fii lui Iehova Dumneșculū vostru *sunteți*; și să nu vi faceți creștături, nici să vē radeți intre ochii voștri pentru mortū. "Că poporū sânt *esci* tu lui Iehova, Dumneșculū teū, și Iehova pre tine te-a alesū d'intre tōte popōrele cari *sunt* pe fața pāmēntului, ca să-i fii poporū deosebitū.

3 4 "Uricune să nu măncați. "Acestea *sunt* vitele, pre cari le puteți mănca: boi, oi și capre; Cerbū și căprioră, și ciută și gazelă, și girafa, uni-cornū, camelopardū; Și totă vita ce are copite despicate in dūoē, cari rumegă intre vite, pre aceste le puteți mănca; Erū aceste să nu le măncați din cele ce rumegă, seū din acele ce aū copite despicate: cămila și epurele și vaberulū; că ele rumegă, dară copitele nu le aū despicate, necurate *să fie* voui: Și porculū; că copitele le are despicate, dară nu rumegă, necuratū *să fie* voui; din carnea lorū să nu măncați, și de stērvulū lorū să nu vē atingēți!

9 "Acestea le puteți mănca din tōte cāte *sunt* in apă: totū ce are aripī și soldī pu-

teți mănca. Dară totū ce nu are aripī nici soldī să nu măncați; necurate *să fie* voui.

Tōte paserile cele curate le puteți mănca. 11 "Și aceste sūnt, pre cari nu le puteți mănca: 12 aquila, gripulū și plitulū; Și vulturulū, și uliulū și gaia duple felulū seū; Și totū 14 corbulū duple felulū seū; Și strușulū și huhurezulū, și cuculū, și curușulū duple felulū seū; Și bufnița și ibidele și cignulū; 16 Și pelicanulū, și porfirionele și mergulū; 17 Și cocostārculū, și cherodionele duple felulū seū, și pupuza și liliaculū. Și totū "tērtorulū ce sbōră necuratū să vi fie, și să nu se mănānce. Erū tōte paserile curate le puteți mănca.

"Să nu măncați din nici o mortăciune; străinulū, care *este* in lă-intrulū porțelorū tale, poți să-i dai ca să mănānce; seū să-i vindă străinulū; "că tu *esci* poporū sântū lui Iehova, Dumneșculū teū. "Să nu ferbi iedulū in laptele mumei sale.

Legi pentru decimī; anulū eritārei; anteii-nāscutele vitelorū.

Din anū in anū "să-ți decimezi totū venitulū semēnăturēi tale, ce ese din ogorulū teū. "Și să mănānci inaintea lui Iehova, Dumneșculū teū, in loculū ce-și "lū va alege elū ca să facă ca numele seū să locuēscă acolo, decimea din grāulū teū, din mustulū teū și din oleulū teū, și "āntāiū-nāscutele vacelorū tale și ale oilorū tale; ca să inveni a te teme de Iehova Dumneșculū teū in tōte dīlele.

Și dacă calea va fi pré departe, ca tu pre aceste să nu le poți duce acolo, "fiindū-că loculū care și-lū va alege Iehova Dumneșculū teū, ca să-și pună numele seū acolo, va fi pré departe de tine, (că Iehova Dumneșculū teū așa te va bine-cuvēnta;) Atuncea prefă-le in argintū, și argintulū lēgă-lū bine, *ie-lū* in mână ta, și mergi la loculū ce Iehova, Dumneșculū teū și-lū va fi alesū; Și argintulū dā-lū pe totū ce poftesce sufletulū teū: boi seū oi, vinū seū *altă* băutură imbētătoare, seū ori-ce poftesce sufletulū teū; "și mănāncă acolo inaintea lui Iehova Dumneșculū teū, și te veselesce, tu și casa ta. Și pre "Levitulū ce *este* in lă-intrulū porțelorū tale să nu-lū părăsesci, că "elū n'are parte nici moscenire cu tine.

"La sfāșitulū anulū alū treilea să scoți tōte decimile venitului teū din anulū acela,

p Ios. 22. 11, etc.
Jude. 20. 1, 2.
q I Ioan. 2. 19.
r 2 Reg. 17. 21.
s Vers. 2, 6.
t Esod. 22. 30.
u Ios. 6. 17, 21.
v Ios. 6. 24.

v Ios. 8. 28.
Isa. 17. 1. &
26. 2.
Fer. 49. 2.
Cap. 7. 26.
Ios. 6. 18.
y Ios. 6. 26.
s Fac. 22. 17. &
26. 4, 24. &

28. 14.
a Cap. 12. 25,
28, 32.
—
Capulū 14.
a Rom. 8. 16. &
9. 8, 26.
Gal. 3. 26.

b Lev. 19. 28.
& 21. 5.
Ier. 16. 6. &
41. 5. & 47. 5.
1 Thea. 4. 13.
c Lev. 20. 26.
Cap. 7. 6. &
28. 18, 19.
d Esod. 4. 14.

Fapt. 10. 13,
14.
e Lev. 11. 2, etc.
f Lev. 11. 26,
27.
g Lev. 11. 9.
h Lev. 11. 13.
i Lev. 11. 20.

j Vede Lev. 11.
21.
k Lev. 17. 15.
& 22. 8.
Esod. 4. 14.
l Vers. 2.
m Esod. 23. 19.
& 24. 26.

n Lev. 27. 30.
Cap. 12. 6, 17.
Neom. 10. 87.
o Cap. 12. 5, 6,
7, 17, 18.
p Cap. 15. 19,
20.
q Cap. 12. 21.

r Cap. 12. 7, 18.
& 26. 11.
s Cap. 12. 12,
18, 19.
t Num. 18. 20.
Cap. 18. 1, 2.
u Cap. 26. 12.
Amos. 4. 4.

și să le puni în lă-intrul portelor tale.
 29 Atuncea să vină Levitulul, (că "elū n'are parte nici moscenire cu tine,) și străinul și orfanul, și veduva, cari sūnt în lă-intrul portelor tale; și să mânânce și să se sature; pentru-ca 'Iehova Dumneḡeulū teū să te bine-cuvēnteze intru tōte lucrările mănelerū tale, cari le faci tu.

15 **L** A sfârșitul "fie-căruia alū șeptelea anū

2 să faceți ertare. Și ertarea *se va face* așa: Totū creditorulū să erte imprumutulū datū aprōpelui seū; să nu-lū cēră de la aprōpele seū și de la fratele seū; că s'a prochiāmatū ertarea lui Iehova. 'De la străinū poți cere; dară ceea ce veī avē la fratele

4 teū, aceea să erte mână ta; Ca intru tine să nu fie nici unū saracū; 'că Iehova te va bine-cuvēnta în pāmēntulū, pre care Iehova Dumneḡeulū teū 'lū dă ție ca să-lū stēpā-

5 nesci de moscenire. Numai 'de veī asculta de vōcea lui Iehova, Dumneḡeulū teū, și veī cānta să faci tōte ordinele, cāte-ți ordinū eū astă-ḡi. Că Iehova Dumneḡeulū teū te va bine-cuvēnta, cumū ți-a promisū, și 'tu veī imprumuta multe popōre, dară tu nu te veī imprumuta; și 'tu veī domni preste multe popōre, dară preste tine ele nu vorū domni.

7 De va fi intru tine unū nevoiașū d'intre frații tei, in una din cetățile tale, in pāmēntulū teū, care-lū dă ție Iehova Dumneḡeulū teū, 'tu să nu-ți învērtoșezi ānima ta, nici să-ți închiḡi mână ta de cātrā fratele teū celū nevoiașū. 'Ci să-i deschii mână ta, și să-lū imprumuți cu atāta cātū 'i va fi de ajunsū la nevoia lui, in care se aflā.

9 Feresce-te să nu fie in ānima ta *acelū* cugētū înrētātītū, ca să ḡici: Se apropiā anulū alū șeptelea, anulū ertarei; și 'ochiulū teū să fie rēu in contra fratelui teū celū nevoiașū, încātū să nu-i dai, și *așa* 'elū să strige asupra ta cātrā Iehova, și 'pēcātū să aibī. Ci să-i dai, și 'să nu-ți parā rēu intru ānima ta, cāndū 'i dai; că "pentru acēsta te va bine-cuvēnta Iehova Dumneḡeulū teū intru tōte lucrările tale, pe cari veī pune

11 mână ta. Că "nevoiașii nu vorū lipsi din pāmēntulū teū; de aceea eū ordinū ție, ḡicēndū: Deschide mână ta fratelui celū nevoiașū și saracū din pāmēntulū teū.

12 'Dacă din frații tei, Ebreū seū Ebreā, se va vēde ție, și-ți va servi șese anī; atunci intr'alū șeptelea anū să-lū lași de la tine.

13 Și cāndū 'lū veī lāsa să se ducă liberū de

la tine, să nu-lū lași cu mână gōlā. Ci darū 14 să-i dai din turmele tale și din aria ta și din tēsculū teū; tu să-i dai *din aceea*, cu ce Iehova Dumneḡeulū teū te-a 'bine-cuvēntatū pre tine. Și-ți 'adā aminte, că servū ai fostū 15 in pāmēntulū Egiptului, și Iehova Dumneḡeulū teū te-a rescumpērātū; pentru aceea 'ți ordinū eū lucrulū acesta astă-ḡi.

Si cāndū s'arū intēmpla, 'ca elū să ḡică 16 cātrā tine: Eū nu voiū să esū de la tine, fiindū-cā elū te iubesce pre tine și casa ta, cā 'i este bine cu tine; Atuncea să iēi sula, 17 și s'o strāpungī prin urechia sa și prin ușa ta, și *atuncea* va fi ție servū pentru totū-dea-una; așa să faci și servei tale. Să nu-ți 18 parā rēu, cāndū 'lū veī lāsa să se ducă liberū de la tine, căci elū ți-a servitū șese anī, 'indūoitulū simbriei a unui nāimitū, si Iehova Dumneḡeulū teū te va bine-cuvēnta intru tōte cāte veī face.

'Totū āntēiū-nāscutulū, ce se va nasce 19 din vacelle tale și din oile tale, masculū, să-lū sānțesci lui Iehova, Dumneḡeulū teū. Să nu lucrezi cu āntēiū-nāscutulū vacēi tale, nici să nu tundī āntēiū-nāscutulū oilorū tale. 'Inaintea lui Iehova Dumneḡeulū teū să-lū 20 mānānci, tu și casa ta in totū anulū, in loculū care Iehova și-lū va alege.

'Erū decā intr'insulū va fi ce-va defectū, 21 schiōpū seū orbū, ori-ce defectū rēu, *atuncea* să nu-lū sacrifici lui Iehova, Dumneḡeulū teū. In lă-intrulū portelorū tale să-lū mā- 22 nānci; "celū necuratū ca și celū curatū, 'lū *pōte mānca*, cumū *se mānāncā acumū* cāpriōra și cerbulū. 'Numai sāngele lui să nu-lū mā- 23 nānci; pe pāmēntū să-lū verși ca apa.

Serbătorile de fie-care anū.

PĂZESCE "luna lui Abibū, și serbēză pa- 16 scele lui Iehova, Dumneḡeulū teū; că 'in luna Abibū te-a scosū Iehova Dumneḡeulū teū din Egiptū 'nōptea. Și sacri- 2 ficā pasci lui Iehova Dumneḡeulū teū, oī și 'boi, in 'loculū, pre care Iehova Dumneḡeulū teū 'lū va alege ca acolo să punā numele se. 'Cu pasci să nu mānānci dospitū; șapte 3 ḡile să mānānci cu ele azimā, pānea intristārei; că cu iuțelā ai eșitū tu din pāmēntulū Egiptului; pentru ca să-ți aduci aminte de ḡiūa eșirei tale din pāmēntulū Egiptului in tōte ḡilele vieței tale. 'Și dospitū să nu 4 se vēdā la tine in totū cuprinsulū teū șapte ḡile, 'nici din carnea, care veī junghia-o tu

• Cap. 26. 12.
• Vers. 27.
• Cap. 12. 12.
• Cap. 15. 10.
• Prov. 3. 9, 10.
• Vede Mal. 3. 10.
—
• Cap. 15. 10.
• Eod. 21. 2. &

23. 10, 11.
Lev. 25. 2, 4.
Cap. 31. 10.
Ier. 34. 14.
• Vede Cap. 23. 20.
• Cap. 28. 8.
• Cap. 28. 1.
• Cap. 28. 12, 44.

• Cap. 28. 13.
Prov. 22. 7.
• I Ioan. 3. 17.
• Lev. 25. 35.
Mat. 5. 42.
Luc. 6. 34, 35.
• Cap. 28. 54, 56.
Prov. 23. 6. & 28. 22.

Mat. 20. 15.
• Cap. 24. 15.
• Mat. 25. 41, 49.
• 2 Cor. 9. 5, 7.
• Cap. 14. 29. & 34. 19.
Pe. 41. 1.
Prov. 22. 9.
• Mat. 26. 11.
• Marc. 14. 7.

Ioan. 12. 8.
• Eod. 21. 2.
Lev. 25. 39.
Ier. 34. 14.
• Prov. 10. 22.
• Cap. 5. 15. & 16. 12.
• Eod. 21. 5, 6.
• Vede Isa. 16. 14. & 21. 16.

• Eod. 13. 2. & 34. 19.
Lev. 27. 26.
Num. 3. 13.
• Cap. 12. 5, 6, 7, 17. & 14. 23.
• 16. 11, 14.
• Lev. 22. 20.
Cap. 17. 1.
• Cap. 12. 15,

22.
• Cap. 12. 16, 23.
—
• Cap. 16. 16.
• Eod. 12. 2, 18.
• Eod. 13. 4. & 51. 18.
• Eod. 12. 29,

42.
• Num. 28. 19.
• Cap. 12. 5, 26.
• Eod. 12. 15, 19, 29. & 13. 3, 6, 7. & 24. 18.
• Eod. 13. 7.
• Eod. 13. 10. & 34. 25.

- séra in ziua cea d'ântéiū, să-ți rămână ce-
 5 va preste nópte pe demânéță. Tu pascele
 nu le vei puté sacrifica in veri-care din ce-
 tățile tale, pre cari Iehova Dumneșeulū teū
 6 'ți o dă; Ci in loculū pre care Iehova Dum-
 neșeulū teū 'lū va alege, ca să facă să lo-
 cuéscă numele seū intr'insulū, acolo să sa-
 crifici tu pascele, 'séra, la apusulū sôrelui,
 7 tocmai in timpulū cândū eșiși din Egiptū.
 Și să le 'ferbi și să le mânânci * in acelū locū,
 care-lū va alege Iehova; și demânéța să te
 8 întorci, și să te duci la corturile tale. Șese
 zile să mânânci azime, éru 'in ziua a șep-
 tea să fie esirea din serbătorea lui Iehova,
 Dumneșeulū teū; să nu faci nici unū lucru.
 9 * Șapte septemâni să-ți numeri; de cândū
 vei începe secerea holdei, să începi a nu-
 10 mera șapte septemâni. Și să serbezi ser-
 bătorea septemânelorū lui Iehova, Dumne-
 șeulū teū, cu darū de bună-voia câtū 'ți
 dă mâna, * dupre cumū te va fi bine-cuvên-
 11 tatū Iehova, Dumneșeulū teū. Și * să te bu-
 curi inaintea lui Iehova, Dumneșeulū teū,
 tu și fiulū teū, și fica ta, și servulū teū,
 și serva ta, și Levitulū care este in lă-in-
 trulū porțelorū tale, și străinulū, și orfanulū,
 și vêduva, cari sînt in meșilocolū teū, in
 12 loculū pre care Iehova Dumneșeulū teū 'lū
 va alege ca să facă să locuésă numele
 seū acolo. * Și-ți adă aminte, că ai fostū
 servū in Egiptū; și păzesce și fă legile a-
 ceste.
 13 * Serbătorea corturilorū să o serbezi șapte
 zile; după ce vei fi adunatū din aria ta, și
 14 din tésculū teū. Și * te bucură in serbătó-
 rea ta, tu și fiulū teū și fica ta și servulū
 teū și serva ta, și Levitulū, străinulū și or-
 fanulū, și vêduva, cari sînt in lă-intrulū
 15 porțelorū tale. * Șapte zile să serbezi ser-
 bătorea acésta lui Iehova, Dumneșeulū teū,
 in loculū care-lū va alege Iehova; că Iehova
 Dumneșeulū teū va bine-cuvênta pre tine
 intru totū venitulū teū și intru tóte lucră-
 rile mânelorū tale; decī veselū să fii.
 16 'De trei orī in anū să se arete totū in-
 sulū de partea bărbătésă inaintea lui Ie-
 hova, Dumneșeulū teū, in loculū care-lū va
 alege; in serbătorea azimelorū, in serbătó-
 rea septemânelorū și in serbătorea corturi-
 17 lorū; dară * niminea să nu se arete inaintea
 lui Iehova cu mână golă; Fie-care cu da-

rulū, care'i va da mâna, * dupre bine-cuvên-
 tarea lui Iehova Dumneșeulū teū, care o
 va da ție.

*Administrarea legé; d'etoriele judecătorilorū și ale
 regilorū.*

* Judecători și diregători să-ți pui in tóte 18
 porțele tale, pre cari Iehova Dumneșeulū teū
 are să ți le dee in semințiele tale, ca aceia
 să judece poporulū cu judecată dréptă. * Să 19
 nu strimbătătesci judecata; * să nu cauți la
 față, * nici să iei daruri; că darulū orbesce
 ochii ințeleptilorū, și întorče cuvintele ce-
 lorū drepti. Să urmăresci dreptatea, ca să 20
 b trăsesci, și să stêpânesci pământulū, pre care
 Iehova, Dumneșeulū teū, ți-lū dă.

* Să nu-ți plântezi dumbravă, nici veri-unū 21
 arbore lûngă altarulū lui Iehova, Dumneșeulū
 teū, care ți-lū vei face. * Nici să-ți înalți veri-ce 22
 stâlpū ce urésce Iehova, Dumneșeulū teū.
 SĂ nu * sacrifici lui Iehova, Dumneșeulū teū, 17
 nici boiū nici ôie, care să albă vr'unū
 defectū seū veri-ce lucru rêu; că uriciune
 este acésta lui Iehova, Dumneșeulū teū.

* De se va afla in meșilocolū teū in vre- 2
 una din porțele tale, cari Iehova, Dumne-
 șeulū teū, ți le va da, bărbatū seū femeă,
 care să facă ce este rêu in ochii lui Iehova,
 Dumneșeulū teū, * călcândū legământulū lui;
 Și mergendū se va închina la alți dei, și 3
 se va prosterne inaintea lorū: * sôrelui, lunei,
 seū la tótă ostirea ceriului, * ceea ce eū n'amū
 ordinarū: * Și acésta se va spune ție, și tu 4
 vei auzi; tu cercetéză bine, și de ție ade-
 vèratū, dacă lucrulū este intemeiatū, * acésta
 uriciune s'a făcutū in Israelū; Atuncea pre 5
 acelū barbatū seū pre acea femeă, care va
 fi făcutū acésta faptă rea, scôte-lū afară la
 porțele tale, fie bărbatū fie femeă, * și-lū u-
 cide cu petre, ca să móră.

* Dupre spusa a dui marturi seū a trei 6
 marturi să se omóre celū vinovatū morți.
 Niminea să nu se omóre dupre spusa unui 7
 marturū. * Mânele marturilorū să fie cele
 d'ântéiū asupra lui, ca să-lū omóre, și mâ-
 nele poporului întregū mai pe urmă. Și
 așă * să curăți reulū din meșilocolū teū.

* Cândū ți se va păré greū fôrte de jude- 8
 catū o causă, 'intre sânge și sânge, între cêrtă
 și cêrtă, între rană și rană, seū alte lucruri
 de judecată in porțele tale, atuncea scólă-te * și
 sui-te la loculū, ce Iehova, Dumneșeulū teū,

i Esod. 12. 6.
j Esod. 12. 8, 30.
2 Cron. 35. 13.
a 2 Reg. 23. 23.
Ioan 2. 13, 23.
& 11. 55.
i Esod. 12. 16.
& 13. 6.
Lev. 23. 8.
m Esod. 23. 16.
& 24. 22.
Lev. 23. 15.
Num. 28. 26.

Fapt. 2. 1.
n Verr. 17.
1 Cor. 16. 2.
o Cap. 12. 7, 12,
18.
Verr. 14.
p Cap. 15. 15.
q Esod. 23. 16.
Lev. 23. 34.
Nr em. 29. 12.
r Nr em. 8, 9, etc.
s Lev. 23. 39, 40.
i Esod. 23. 14.

17. & 24. 23.
u Esod. 23. 15.
& 24. 20.
o Vers. 10.
x Cap. 1. 16.
1 Cron. 23. 4.
& 28. 29.
2 Cron. 19. 5.
8.
y Esod. 23. 2, 6.
Lev. 19. 15.
s Cap. 1. 17.
Prov. 24. 23.

a Esod. 23. 8.
Prov. 17. 23.
Eccl. 7. 7.
b Esod. 18. 5, 9.
c Esod. 34. 13.
1 Reg. 14. 15.
& 16. 33.
2 Reg. 17. 16.
& 21. 8.
2 Cron. 33. 8.
d Lev. 26. 1.

Capitul 17.
a Cap. 15. 21.
Mal. 1. 8, 13,
14.
b Cap. 13. 6.
c Ios. 7. 11, 15.
& 23. 16.
Jude. 2. 20.
2 Reg. 13. 12.
Osea 8. 1.
d Cap. 4. 19.

Iov 31. 26.
e Ier. 7. 22, 23,
31. & 19. 5. &
32. 35.
f Cap. 18. 12,
14.
g Lev. 24. 14,
16.
Cap. 13. 10.
Ios. 7. 25.
A Num. 33. 30.
Cap. 19. 15.

Mat. 18. 16.
Ioan. 8. 17.
2 Cor. 13. 1.
1 Tim. 5. 19.
Ebr. 10. 28.
i Cap. 13. 9.
Fapt. 7. 58.
j Vers. 12.
Cap. 13. 5. &
19. 19.
k 2 Cron. 19. 10.
Hag. 2. 11.

Mal. 2. 7.
i Vede Esod. 21.
13, 20, 23, 28.
& 22. 2.
Num. 35. 11,
16, 19.
Cap. 19. 4, 10.
11.
m Cap. 12. 5. &
19. 17.
Ps. 122. 5.

9 'lū va fi alesū; ¹Și ²*vino la preuți, cei din Leviți, și ³*la judecătorul, care va fi în acele zile, și ⁴*întrebă; ⁵*și ei voru spune ție hotărîrea legii. Și tu să faci după hotărîrea ce ei ⁶*îți voru spune din locul, ce Iehova 'lū va fi alesū; și tu caută să faci 7 tôte, precum te voru învăța ei. Să faci după legea, care ei te voru învăța, și după judecata, care ei ⁸*îți voru spune, să nu te abați de la hotărîrea, care ei ⁹*îți voru spune, 12 nici la drépta nici la stînga. Și ¹⁰*bărbatul care s'arū încumăta să nu asculte de preutul ¹¹*ce stă acolo servindū lui Iehova, Dumneșeulū teū, nici de judecătorū, bărbatul acela să se omóre, ¹²*și așa să curăți 13 rēulū din Israelū; ¹⁴*Ca totu poporulū să audă, și să se témă, și să nu se mai încumăteze. 14 După ce vei veni în pămēntulū, ce Iehova, Dumneșeulū teū, ție-lū dă, și-lū vei stēpāni, și vei locui într'insulū, și vei dice: ¹⁵*Pune-voiū preste mine rege, ca tôte popórele, cari sūnt împrejurulū meū; ¹⁶Atuncea pre acela să-lū pui preste tine rege, ¹⁷*pre care-lū va alege Iehova, Dumneșeulū teū; ¹⁸*din meșilocolū fraților tei să-lū pui preste tine rege; tu nu poți să pui preste tine 16 omū străinū, pre nefratele teū; Numai acesta să nu-și îmmlțescă ¹⁹*caii, și pre poporū să nu-lū ²⁰*întórcā în Egiptū, ca să-și îmmlțescă caii; că ²¹*Iehova ²²*va dīsū: ²³*Mai multū 17 să nu vē întórcēți pe acēstā cale. Și nici femeii mai multe să n'aibă, ca ²⁴*să nu-i se abatā ānima; încă nici argintulū seū aurulū 18 să nu și-lū pré îmmlțescă. ¹⁹*Și elū îndatā ce va ședē pe tronulū împērāției sale, să-și scriā într'o carte copiā a acestei legi, de pe ²⁰*acēstā ce se aflā la preuți, cei din Leviți. Și ²¹*elū acēstā să o aibā lūngā sine, și să cetescā dintr'insa ²²in tôte zilele vieței sale, pentru ca să învețe a se teme de Iehova, Dumneșeulū seū, ca să păzescā tôte cuvintele legii acēstōia, și statutele acēstea, 20 și să le facā: Pentru ca ānima lui să nu se înalțe mai pe susū de frații seī, și ca elū ²¹*să nu se abatā de la acēstū ordinū, nici la drépta nici la stînga; pentru ca zilele lui să fie multe intru împērāția sa, ale lui și ale fiilorū lui în Israelū.

Provițiune pentru preuți și Leviți; fārmecătorii să se pedepsescā; Profetulū celū mare promisū.

18 **P**REUȚII, cei din Leviți, și tótā seminția lui Levi ¹*cu voru avē parte nici mosce-

nire în Israelū; ²*sacrificiele cu focū ale lui Iehova, cari sūnt moscenirea lorū, ³acēstea să le mănānce ei. Moscenire nu voru avē între frații lorū; Iehova ⁴este moscenirea lorū, precumū a dīsū lorū.

Și acesta să fie dreptulū preuților de la poporū: cei ce junghiā sacrificiū, ¹fie boū seū oīe, ²*să deē preutulū spata și amindūoē fālcele și pāntecēle; ³*Prinósele din grāulū teū, din mustulū teū și din oleilū teū, și prinósele tunderei oilorū tale lui să le dai. Că ⁴*pre elū l'a alesū Iehova, Dumneșeulū teū, din tôte semințiile tale, ⁵*ca să stee servindū în numele lui Iehova, elū și fiilū seī în tôte zilele.

Și de va veni unū Levitū din vre-o cetate din totū Israelulū, unde ¹*locuesce, și va veni cu totū dorulū sufletulū seū, ²*în locul ce-lū va fi alesū Iehova; ³Și va servi lui Iehova, Dumneșeulū seū, ⁴*ca totū cei-l-alti frați ai seī Leviți, cari staū acolo înaintea lui Iehova: Elū va mănca o de-o-potrivā ⁵*parte cu cei-l-alti, pe lūngā cele ce a vëndutū, cari le avea din averea pārintescā.

După ce vei fi intratū în pămēntulū, pre care Iehova, Dumneșeulū teū, ¹lū dă ție, ²*să nu te înveți a face după uriciunile națiunilorū acēstora. Niminea să nu se afle intru tine, care ³*să trecā pre fiulū seū seū pre fiica sa prin focū, ⁴nici ⁵*divinātorū, ⁶nici pronosticātorū de timpū, nici augurū, nici fārmecātorū; ⁷*Nici descāntātorū, nici care cautā spiritulū lui Pitone, nici magū, nici ⁸*necromantū. Că uriciune ⁹este lui Iehova totū celū ce face unele ca acēstea, și ¹⁰*pentru acēste uriciuni ¹¹*î alungā pre ei Iehova, Dumneșeulū teū, de d'înaintea ta. Tu să te tîni în întregime înaintea lui Iehova, Dumneșeulū teū; ¹²Că acēste popóre, pre cari tu le alungī, ascultā de pronosticātorī și de divinātorī; cātū pentru tine Iehova Dumneșeulū teū nu-ți invoesce acēstā.

¹*Profetū din meșilocolū teū, d'între frații tei, asemenea mie, va scula ție Iehova, Dumneșeulū teū; pre acēstā să-lū ascultați. Intocmai cumū ai cerutū tu de la Iehova, Dumneșeulū teū, în Horebū, ²*în diūa adunārei, dīcēndū: ³*Nu voiū să mai audū vócea lui Iehova, Dumneșeulū meū, și acēstū focū mare nu voiū să-lū mai vēdū, ca să nu morū. Atuncea dīse Iehova cātrā mine: ⁴*Bine aū vorbitū cele ce aū vorbitū. ⁵*Profetū li voiū 18

18. 18.
• Cap. 19. 17.
• Ezech. 44. 24.
• Num. 15. 30.
• Ezech. 10. 8.
• Osee. 4. 4.
• Cap. 15. 5, 7.
• Cap. 15. 5.
• Cap. 15. 11. & 19. 20.

1. 1 Sam. 8. 5, 19, 20.
• Vede 1 Sam. 9. 15. & 10. 24. & 16. 12.
1 Cron. 22. 10.
• 1 Cron. 30. 21.
• 1 Reg. 4. 26. & 10. 26, 28.
• Ps. 20. 7.
• Isa 31. 1.

Ezech. 17. 15.
• Ezech. 13. 17.
Num. 14. 3, 4.
• Cap. 28. 68.
Osee 11. 5.
Vede Ier. 42. 15.
• Vede 1 Reg. 11. 3, 4.
• 2 Reg. 11. 12.
• Cap. 31. 9, 26.

Vede 2 Reg. 22. 8.
• 1 Cor. 1. 8.
Ps. 119. 97, 98.
• Cap. 5. 32.
1 Reg. 15. 5.
—
Capitulū 18.
• Num. 18. 20. & 26. 62.

Cap. 10. 9.
• Num. 18. 8, 9.
1 Cor. 9. 13.
• Lev. 7. 30—34.
• Ezech. 22. 29.
Num. 18. 12, 24.
• Ezech. 28. 1.
Num. 3. 10.
• Cap. 10. 8. & 17. 12.

• Num. 35. 2, 3.
• Cap. 12. 5.
• 2 Cron. 31. 2.
• 3 Cron. 31. 4.
Neom. 12. 44.
Num. 18. 12, 24.
• Lev. 18. 26, 27, 30.
• Cap. 12. 29.
• Cap. 10. 8. & 17. 12.

Cap. 12. 31.
• Lev. 19. 26, 31. & 20. 27.
Isa. 8. 19.
• Lev. 20. 27.
• 1 Sam. 28. 7.
• Lev. 18. 24, 25.
• Cap. 9. 4.
• Vers 18.
• Ioan 1. 45.

• Fapt. 3. 22. & 7. 37.
• Cap. 9. 10.
• Ezech. 20. 19.
• Ezech. 12. 19.
• Cap. 5. 28.
• Vers. 15.
• Ioan 1. 45.
• Fapt. 3. 22. & 7. 37.

- scula d'între frații lorū asemenea ție, și "voiū pune cuvintele mele in gura lui, "și acela va vorbi lorū tôte câte eū voiū ordina lui.
- 19 "Și va fi, cā totū celū ce nu va asculta de cuvintele mele, pre cari acela le va vorbi intru numele meū, *le* voiū cere de la d'însulū.
- 20 Erū "profetulū, care s'arū incumăta a vorbi in numele meū ceea ce eū nu-ī voiū fi ordinarū, și "care va vorbi in numele altorū deī, profetulū acela sā mōrā. Și dacā tu vei dice intru ānima ta: Cumū vomū cunōsce cuvēntulū, care Iehova nu l'a vorbitū?
- 22 "Cāndū unū profetū va vorbi *ce-va* in numele lui Iehova, "și acelu lucru nu se va întempla, nici va veni, atunci acesta *este* acelu cuvēntū, pre care Iehova nu l'a vorbitū; "cu incumătare profetulū acela a vorbitū; nu te teme de d'însulū.

Legi pentru ucidere fără precugetare, și pentru omorire; hotare, și marturū.

- 19 CĀNDŪ Iehova, Dumneḡeulū teū, "va fi stērpitū popōrele aceste, ale cărorū pāmēntū Iehova, Dumneḡeulū teū, "lū dā ție, și tu pre acelea le vei alunga, și vei locui in cetățile lorū și in casele lorū; *Atuncea* "sā-ți despartī trei cetățī in meḡiloculū pāmēntului, ce Iehova, Dumneḡeulū teū, ți-lū dā ca sā-lū stēpānesci. Sā-ți gātesci calea și cuprinsulū pāmēntului teū, pre care Iehova, Dumneḡeulū teū, ți-lū dā de moscenire, și sā-lū împārțesci in trei părți, ca veri-ce ucigașū sā fugā acolo. Și "acesta *sā fie* legea ucigașului, care va fugi acolo, ca sā trāescā: cine va ucide pre aprōpele seū cu nesciintā, fārā sā-lū fi uritū de mai 'nainte; Pre-cumū dacā va merge cu vecinulū seū in pādure, ca sā taie lemne, și elū rēdicāndū cu māna sa secura, ca sā taie lemnulū, ferulū va eși din cōdā, și va lovi pre vecinulū seū, și acesta va muri; acela sā fugā intr'una din aceste cetățī, ca sā trāescā:
- 6 "Ca nu cumū-va resbunātorulū de sānge sā urmārēscā pre ucigașū, fiindū ānima lui aprinsā, și pre acesta sā-lū ajungā, pentru-cā calea este prē lungā, și sā-lū omōre, deși acesta nu *este* vinovatū mortīi, neurindu-lū mai 'nainte.
- 7 Pentru aceea 'ți ordinū eū, dicēndū:
- 8 Desparte ție trei cetățī. Și dacā Iehova, Dumneḡeulū teū, "și va "lārgi cuprinsulū teū, duple cumū s'a juratū pārinților tei, și-ți

va da totū pāmēntulū, care l'a promisū pārinților tei cā-lū va da: De vei pāzi tōte ordinele aceste, și vei face câte ordinū eū, ca sā iubesci pre Iehova, Dumneḡeulū teū, și pe căile lui sā āmbli in tōte ḡilele; "atuncea sā-ți mai adaugī incā trei cetățī cātrā aceste trei; Ca sā nu se verse sāngele celui nevinovatū in meḡiloculū pāmēntului teū, pre care Iehova Dumneḡeulū teū ți-lū dā de moscenire, nici sā fie preste tine *vinā de sānge*.

Darā "cāndū unū omū va urī pre aprōpele seū, și-lū va pāndi, și se va scula asupra lui, și-lū va lovi de mōrte ca sā mōrā, și *apoi* va fugi intr'una d'intr'aceste cetățī; Atuncea bētrānīi cetățīi sale sā trāmētā, ca sā-lū aducā de acolo, și sā-lū dee in māna resbunātorului de sānge, ca sā mōrā. "Ochiulū teū sā nu-lū crute, "și tu sā curățī din Israelū *vinā* sāngelui celui nevinovatū, ca bine sā-ți fie.

"Sā nu muți hotarele aprōpelui teū, pre cari strābunīi le-aū pusū in moșia ta, ce o vei mosceni in pāmēntulū, pre care Iehova, Dumneḡeulū teū, ți-lū dā, ca sā-lū stēpānesci.

"Numai unū marturū sā nu stee impotriva cui-va, pentru veri-ce nedreptate seū in veri-ce pēcatū, ce va fi făcutū; *ci* duple spusa a dūoi marturī seū duple spusa a trei marturī sā se adevērēscā lucrulū. De "va sta marturū mincinosū impotriva cui-va, pērindu-lū de cālcare de lege; Atuncea acei dūoi bărbați, intre cari este cērtā, sā se infācāșeze inaintea lui Iehova, "inaintea preuților și a judecātorilor, cari vorū fi in acele ḡile. Și judecātorīi sā cerceteze cu de amēnuntulū; și dacā *se va afla*, cā acelu marturū *este* marturū mincinosū, și cā elū a mărturisitū minciunā contra fratelui seū; "Atuncea sā faceți lui *așa*, cumū a cugetatū elū sā facā fratelui seū; și *așa* "sā curățī rēulū din meḡiloculū teū; "Pentru-ca cei-l-alti aūḡindū, sā se tēmā; și sā nu mai facā asemenea faptā rea in meḡiloculū teū. "Și ochiulū teū sā nu crute; *ci sā ceri* "viēță pentru viēță, ochiū pentru ochiū, dinte pentru dinte, mână pentru mână, piciorū pentru piciorū.

Legile resbelului.

TU cāndū vei eși la resbelū in contra neamicilor tei, și vei vedē "caī și carē, și poporū mai numerosū decātū tine, sā nu te tēm de ei; cā Iehova, Dumneḡeulū teū, care te-a scosū pre tine din pāmēn-

v Isa. 51. 16.
Ioan. 17. 8.
o Ioan. 4. 25. &
8. 28. & 12.
49, 50.
y Fapt. 3. 23.
z Cap. 13. 5.
ier. 14. 14, 15.
Zech. 13. 8.

a Cap. 13. 1, 2.
Ier. 2. 8.
b Ier. 28. 9.
c Vede Cap. 13.
2.
d Vers. 20.
—
Capitulū 19.
a Cap. 12. 29.

b Esod. 21. 13.
Num. 35. 10, 14.
Ios. 20. 2.
c Num. 35. 15.
Cap. 4. 42.
d Num. 35. 12.
e Fac. 15. 18.
Cap. 12. 20.
f Ios. 20. 7, 8.

g Esod. 21. 12,
etc.
Num. 35. 16,
24.
Cap. 27. 24.
Prov. 28. 17.
A Cap. 13. 8. &
25. 12.
i Num. 35. 83,

84.
Cap. 21. 9.
1 Reg. 2. 31.
j Cap. 27. 17.
Iov 24. 2.
Prov. 22. 28.
Osea 5. 10.
k Num. 25. 30.
Cap. 17. 6.

Mat. 18. 16.
Ioan. 8. 17.
l Cor. 13. 1.
1 Tim. 5. 19.
Ebr. 10. 28.
m Pa. 27. 12. &
35. 11.
n Cap. 17. 9. &
21. 5.

o Prov. 19. 5, 9.
Dan. 6. 24.
p Cap. 13. 5. &
17. 7. & 21. 21.
& 22. 21, 24.
& 24. 7.
q Cap. 17. 13.
& 21. 21.
r Vers. 13.

s Esod. 21. 23,
24.
Lev. 24. 20.
Mat. 5. 38.
—
Capitulū 20.
a Vede Pa. 20.7.
Isa. 31. 1.

- 2 tulă Egiptului, *este* ^b cu tine. Și cându veți fi aproape de luptă, preutul să înainteze,
- 3 și să vorbască către poporū, și să dică către d'înșii: Ascultă, Israele! voi astă-^cți sūnteți aproape de luptă contra neamicilor voștri; să nu se mōie ânima vōstră, nu vē temeți, nici vē spăimēnțați, și nu vē cutremurați înaintea lorū. Că Iehova Dumneḡeulū vostru *este* care merge cu voi, ^c ca să se lupte pentru voi contra neamicilor voștri, și ca să vă mēntuească.
- 5 Și să vorbască diregătorii către poporū, dicēdū: Cine *este* bărbatulū, care și-a zidit casă nouă, și încă nu a ^dconsecrat-o? acela să mērgă și să se întorcă la casa sa; ca nu cumū-va să mōră în acēstă bătaia, și altulū să o consacreze. Și cine *este* bărbatulū, care a plāntatū viă, și încă nu a māncatū dintr'insa? acela să mērgă, și să se întorcă la casa sa; ca să nu mōră în acēstă bătaia, și altulū să mānānce dintr'insa.
- 7 Și ^e cine *este* bărbatulū, care s'a logoditū cu femeă, și nu a luat-o? acela să mērgă, și să se întorcă la casa sa, ca să nu mōră în acēstă bătaia, și altulū să o iee. Și să mai vorbască diregătorii către poporū, și să dică: / Cine *este* bărbatulū, ce se teme și are ânimă mōie? acela să mērgă, și să se întorcă la casa sa, ca nu cumū-va și ânima fraților sei să se mōie, ca ânima lui. Și va fi, cândū diregătorii vorū fi sfârșitū de a vorbi către poporū, atuncea mai marii oștirilorū, cei în fruntea poporului, să le rōnduească.
- 10 Cândū te vei apropia de o cetate, ca să te lupți contra ei, ^f să o chīamī la pace. Și va fi, dacă-ți va da răspunsū de pace, și ți se va deschide, atuncea totū poporulū ce este intr'insa să-ți fie ție tributariū, și să servescă ție. Și dacă ea nu va face cu tine pace, ci se va resboi contra ta, să o impresuri. Și dacă Iehova, Dumneḡeulū teū, ți va da-o în mână, ^h să treci prin ascuțitulū săbiei totă partea bărbătescă din ea.
- 14 Decātū numai pre femeī și pre copii, și ⁱ vitele, și verī-ce va mai fi în acea cetate, totă prada ei, răpesc-le pentru tine, și ^j mānāncă prada de la neamicii tei, pre care Iehova Dumneḡeulū teū a dat-o ție.
- 15 Așa să faci tuturorū cetățilorū, cari sūnt departe de tine fōrte, cari nu sūnt d'între cetățile acestorū popōre d'aicea. Înse ^k din cetățile acestorū popōre, pre cari Iehova, Dumneḡeulū teū, le dă ție de moscenire,
- 17 nici unū sufletū să nu lași viū. Ci cu desevârșire să-i perḡi: pre Hetei și pre Amorei și pre Cananei și pre Ferezei, pre He-

vei și pre Iebusei; așa cumū ți-a ordinarū Iehova, Dumneḡeulū teū: Ca ^l ei să nu vē învețe și pre voi să faceți duple tōte uriciunile lorū, cari le făcură ei ḡeilorū lorū, și așa voi să ^m pēcătuiți contra lui Iehova, Dumneḡeulū vostru.

Cândū vei impresura o cetate ḡile multe, 19 și o vei bate ca să o iei, pomii să nu-i strici, tăindu-i cu securea; ci să mānānci din ei; să nu-i tai pre ei, (că *viēta* omului sūnt pomii câmpului), ca să despară de d'înaintea ta în impresurare. Numai arbo- 20 rele, pre care-lū cunoscī, că nu *este* arbore de māncatū, pre acela să-lū strici și să-lū tai, rēdicāndū dintr'înșii tării contra cetății ce pōrtă resbelū cu tine, până ce o vei supune.

Espiare pentru omorū, unde ucigașulū nu e cunoscutū.

CÂNDŪ in pāmēntulū, ce-ți dă Iehova, 21 Dumneḡeulū teū, să-lū stēpānesci, se va gāsi omū ucisū, jăcēndū în câmpū, și nu se va sci cine l'a ucisū; Atuncea să esă 2 bētrāniū și judecatoriū tei, și să mēsure spațiulū până la cetățile ce sūnt imprejurulū ucisului. Și va fi, că din cetatea 3 celui ucisū bētrāniū acelei cetăți vorū lua o juncă, cu care încă nu s'a lucratū, și care încă n'a trasū în jugū. Și bētrāniū cetății 4 aceleia să ducă pre acea juncă intr'o vale rīpōsă, care nu s'a aratū nici s'a semēnatū *vr'o dată*, și acolo să taie ḡutulū juncēi în acea vale; Și să vină preuții, fiīi lui Levi, 5 (căci Iehova, Dumneḡeulū teū, ^a pre ei i-a alesū, ca să-i servescă, și să bine-cuvinteze în numele lui Iehova, și ^b duple spusă lorū să se judece totă cērtă și totă vātāmarea); Și 6 toți bētrāniū cetății aceleia, cei mai aproape de celū ucisū, ^c să-și spāle mānele lorū deasupra juncēi, căreia s'a tăiatū ḡutulū în vale; Și luāndū cuvēntulū, să dică: Mānele nōstre 7 n'au vērșatū sāngele acesta, și ochii nostri nu l'au vēḡutū vērșāndu-se. Ertă poporului 8 teū, pre Israelū, pre care tu l'ai rescumpēratū, Iehova! și ^d nu lāsa, ca vīna sāngelui celui nevinovatū să fie în meḡiloculū poporului teū Israelū; și vīna de sānge va fi espiată. Așa ^e să curăți vīna sāngelui nevinovatū din meḡiloculū teū, cândū vei face 9 ce *este* dreptū în ochii lui Iehova.

Felurite legi pentru moravuri personale și sociale.

Cândū vei eși la resbelū asupra neamicilor tei, și Iehova, Dumneḡeulū teū, ți va da ție în mână, și tu vei lua dintr'înșii

^b Num. 23. 21.
Cap. 31. 6, 8.
2 Cron. 13. 12.
^c 23. 7, 8.
^d Cap. 1. 30. &

3. 22.
Ios. 22. 10.
^e Vede Neom.
12. 27.
Pa. 30, titlu.

^f Cap. 24. 5.
^g Jude. 7. 3.
^h 2 Sam. 20. 18, 20.
ⁱ Num. 31. 7.

^j Ios. 8. 9.
^k Ios. 22. 8.
^l Num. 21. 9, 35.
^m & 35. 52
Cap. 7. 1, 2.

Ios. 11. 14.
ⁿ Cap. 7. 4. &
12. 30, 31. &
18. 9.

^o Esod. 23. 33.
—
Capitūl 21.
^p Cap. 10. 8.

1 Cron. 23. 13.
^q Cap. 17. 8, 9.
^r Vede Pa. 19.
12. & 26. 6.

Mat. 27. 24.
^s Iona 1. 14.
^t Cap. 19. 13.

- 11 prinși; Și între cei prinși vei vedé femeă frumósă la chipŭ, și aceea 'ți va plăcé, 3
 12 și tu vei voi să o iéi ție de femeă; Atuncea du-o in casa ta, și ea să-și radă capulŭ, 4
 13 și să-și taie unghiele. Și să-și îndepărteze vestmintele captivității ei, și să ședă in casa ta, și / să plângă pre părintele seŭ și pre muma sa o lună de zile; și dup'acésta să intri la d'insa și să-i fii bărbatŭ, și ea 5
 14 să-ți fie femeă. Și va fi, dacă ea nu-ți mai plăcé, să-i dai drumulŭ, unde va voi ea; dară nu o vei puté vènde pentru bani, nici să te servescă de ea ca sclavă, fiindŭ-că ai 'umilit'o.
- 15 Dacă unŭ bărbatŭ va avé dŭoé femeî, una iubită ^a éru alta urită, și ele 'i vorŭ nasce fii, și cea iubită și cea urită; și fiulŭ celŭ întâiŭ-născutŭ va fi alŭ celei urite; 6
 16 'Atunci in ziua cândŭ va împărți elŭ fiilorŭ seî averea sa, nu va puté face întâiŭ-născutŭ pre fiulŭ celei iubite înaintea fiului celei urite, care este celŭ întâiŭ-născutŭ; 7
 17 Ci elŭ să recunoscă de întâiŭ-născutŭ pre fiulŭ celei urite, / dându-i cele dŭoé părți din totă averea ce se va afla la d'insulŭ; că acesta este ^b începutulŭ puterei sale; lui dară se cuvine 'dreptulŭ întâiŭ-nascerei.
- 18 Cândŭ cine-va va avé fiuŭ rău și îndereptnicŭ, care nu ascultă de vócea părintelŭ seŭ nici de vócea mumei sale, și ei 'lŭ cértă pre d'insulŭ, și elŭ totŭ nu ascultă de ei; Atunci apucându-lŭ pre elŭ ^c 'părintele seŭ și muma sa, să-lŭ scótă la bétrâniî cetății sale și la pórtă locului seŭ, 8
 19 Și să dică cătră bétrâniî cetății sale: Fiulŭ acesta alŭ nostru este rău și îndereptnicŭ, și nu ascultă de vócea noastră; este lacomŭ și bețivŭ. Și toți ómenii cetății sale să-lŭ ucidă cu petre, ca să moră; și ^d 'așa să curăți răulŭ din meșloculŭ teŭ; ^e 'ca totŭ Israelulŭ să audă, și să se témă.
- 20 Érŭ de va fi cine-va in păcatŭ, ^f 'judecatŭ de mórte, și se va omori, și tu 'lŭ vei spèndura pe unŭ lemnŭ; ^g 'Trupulŭ celui mortŭ să nu rămână preste nópte pe lemnŭ, ci să-lŭ immorméntezi pre elŭ într'aceeași di; (căci ^h 'blăstématŭ de Dumneđeu este celŭ spènduratŭ;) ca ⁱ 'să nu-ți întinezi pământulŭ, ce Iehova, Dumneđeulŭ teŭ, ți-lŭ dă de moscenire.
- 22 **D**E vei ^j 'vedé boulŭ fratelŭ teŭ seŭ óiea lui rătăcindŭ, să nu te ascunđi de ele; 2
 2 să le întorci la fratele teŭ. Și dacă fratele teŭ nu va fi aproape de tine, seŭ nu-lŭ vei cunósce, mână ^k vitele lui in casa ta, și ele să fie la tine, până ce le va căuta fratele teŭ pre ele, și tu să i le înapoiesci. Așa să faci și cu asinulŭ seŭ; și așa să faci și cu vestmèntulŭ seŭ, și așa să faci cu totŭ lucrulŭ perdutŭ alŭ fratelŭ teŭ, ce-i s'a perdutŭ lui, și tu l'ai aflatŭ; tu nu poți să te ascunđi. ^l De vei vedé asinulŭ fratelŭ teŭ seŭ boulŭ lui jăcèndŭ căduți in cale, să nu te ascunđi de ei, ci să-i rădică cu elŭ împreună.
- Vestminte bărbătesci să nu pórté femea, 5
 nici bărbatulŭ să nu se îmbrace cu vestminte femeesci; că uriciune lui Iehova, Dumneđeulŭ teŭ, este totŭ celŭ ce face acésta.
- De vei afla cuibŭ de pasere înaintea ta 6
 pe cale, seŭ pe care-va arbore, seŭ pe pământŭ, cu pui seŭ cu oŭe, și muma lorŭ va jăcé preste pui seŭ preste oŭe; ^m 'să nu iéi pre mumă cu pui ei împreună. Ci pre muma să o lași, éru pre pui să-i iéi ție, ⁿ 'ca să-ți fie bine, și zile tale să fie multe.
- Cândŭ 'ți vei zidi casă nouă, să-i faci grilajŭ împrejurulŭ coperișului teŭ, ca să nu aduci vină de sânge preste casa ta, cândŭ cine-va arŭ cadé de pe ea.
- ^o Să nu sémèni in via ta dŭoé feluri de seminți, ca să nu întinezi productulŭ seminței aceleia ce ai sémènatŭ cu fructulŭ viei împreună. / Să nu arŭ cu unŭ boŭ și cu unŭ asinŭ împreună. ^p Să nu te îmbraci cu vestmèntŭ din materiă felurită, din lână și din inŭ împreună.
- ^q Fimbrii să-ți faci la cele patru colțuri ale mantiei tale, cu care te acoperi.
- Dacă cine-va 'și va lua femeă, și 'va intra la d'insa, și apoi o va urî; Și-i va imputa ei lucruri de rușine, și-i va scóte nume rău, dicèndŭ: Eŭ pre acésta o luaiŭ de femeă, și cândŭ m'amŭ apropiatŭ de d'insa, nu o aflaiŭ fecióră: Atuncea părintele fetei și muma ei să iée semnele fecioriei fetei, și să le aducă la bétrâniî cetăței la pórtă; Și părintele fetei să dică cătră bétrâniî: Eŭ pre fèta mea o dăduiŭ acestui bărbatŭ de femeă, dară elŭ a prinsŭ ură asupra ei; Și éccé! elŭ 'i impută lucruri de rușine, dicèndŭ: Eŭ pre fèta ta nu o aflaiŭ fecióră; pre cândŭ ^r semnele fecioriei fetei mele sŭnt aceste! și elŭ atuncea să desfacă pânza înaintea bétrânilorŭ cetății. Și bétrâniî cetății aceleia să iée pre bărbatulŭ acela, și să-lŭ certe; Și să-lŭ condamne la glóbă de o sută sicli de argintŭ, și să-i dee părintelŭ fetei, fiindŭ-că a scosŭ nume rău asupra unei fecióre a lui Israelŭ. Și ea să-i fie femeă; și elŭ nu o va puté lăsa in tóte zilele lui. Érŭ dacă acelu 20

f Vede Ps. 45. 10. g Fac. 34. 2. Cap. 22. 29. Jude. 19. 24. h Fac. 29. 33. i 1 Cron. 5. 2. & 26. 10. j Cron. 11. 19. 22. k Vede 1 Cron. 5. 1. l Fac. 49. 3. i Fac. 25. 31, 33. m Cap. 13. 5. & 19. 19, 20. & 22. 21, 24. n Cap. 13. 11.

p Ios. 8. 29. & 10. 26, 27. Ioan 19. 31. q Gal. 3. 13. r Lev. 18. 25. Num. 35. 34. Capitul 22. a Esod. 23. 4. b Esod. 23. 5. c Lev. 22. 28. d Cap. 4. 40. e Lev. 19. 19. f Vede 2 Cor. 6. 14, 15, 16. g Lev. 19. 19. h Num. 15. 38. Mat. 23. 5. i Fac. 29. 21. Jude. 15. 1.

lucru va fi adevărat, și semnele de fecio-
21 riă nu s'au aflat la acea fătă, Atuncea
pre acea fătă să o scotă inaintea ușei ca-
seii părintelui ei, și omenii cetății ei să o
ucidă cu petre, ca să moră; fiindu-că a / fă-
cută nebuniă în Israel, desfrenându în casa
părintelui ei; și *așa să curăți răul din
medilocolu teū.

22 'De se va afla bărbat dormind cu fe-
mea, cu femeă măritată, aminduoī să moră,
și barbatul care a dormit cu femea, și
femea; și așa să curăți răul din Israel.

23 Când o fătă care este feciōră, va fi *lo-
godită cu bărbat, și care-va găsiind'o în
cetate, se va culca cu d'insa; Pre amîn-
24 dūoi acestia să-i scoteți la pōrta cetății a-
celeia, și să-i uideți cu petre, ca să moră:
pre fătă, pentru-că n'a strigat, fiindu in
cetate, și pre bărbat, pentru-că a *umilit
femea aprōpelui seū. Și *așa sa curăți răul
din medilocolu teū.

25 Și dacă care-va bărbat va afla în câmp
pre o fătă, care este logodită, și dacă el
apucând'o, se va culca cu d'insa, bărbatul
acela care s'a culcat cu ea să moră sin-
26 gurū. Eru fetei să nu-i faci nimica; feta
n'a făcut pēcat, care să merite mōrtea;
cā precum un om se scōlă asupra aprō-
pelui seū, și-l omōră, așa /u lucrul acesta;
27 Cā elū a aflat pre ea singurā în câmp, și
feta cea logodită a strigat, și niminea n'a
fost, care să o scape.

28 *Când care-va va afla o fătă care este
fecioră, dară nelogodită, și apucând'o se
va culca cu d'insa, și se va descoperi;
29 Bărbatul care s'a culcat cu ea să de
părintelui fetei cinci-deci de sicli de ar-
gint, și ea să-i fie femeă; *fiindu-că a umi-
lit'o; elū să nu o pōtă lăsa in tōte dīlele sale.

30 *Nimenea să nu iee pre femea părin-
telui seū; nici să *descopere învilitura părin-
telui seū.

23 **NIMENEA**, care are testiculii seī sdro-
biți, seū tăiați, nu va putē intra în
2 adunarea lui Iehova. Nici unū bastardū să
nu intre în adunarea lui Iehova; și nici a
3 decea lui generațiune să nu intre în adu-
narea lui Iehova. *Nici unū Ammonitū seū
Moabitū să nu intre în adunarea lui Iehova,
și nici a decea generațiune a lorū să nu
4 intre în adunarea lui Iehova, în perpetuū.

4 *Pentru-că ei nu vē intimpinā cu pāne și
cu apă în cale, cându ați eșit din Egipt,
și *pentru-că ei năimīră asupra ta pre Ba-

laamū, fiulū lui Beorū, din Peorū în Me-
sopotamia, ca să te blāsteme. (Dară Ie-
hova, Dumneđulū teū, nu voi să asculte
de Balaamū, și prefăcu Iehova, Dumneđulū
teū, acelū blāstemū în bine-cuvēntare, fi-
indu-că te-a iubitū pre tine Iehova, Dum-
neđulū teū.) *Să nu cauți pacea lorū, nici
binele lorū, in tōte dīlele tale, în perpetuū.
Pre Edomeū să nu-lū urēsci, *cā elū fratele
teū este; pre Egiptēnū să nu-lū urēsci: că
/strāinū ai fostū tu în pāmēntulū seū. Fii,
cari se vorū nasce acestora, intr'a treia
generațiune să intre în adunarea lui Iehova.

Tu cându vei eși cu oștea asupra nea-
miculū teū, feresce-te de totū lucrulū rēu.
*De va fi intru tine cine-va, care să nu fie
curatū din care-va intēmplare de nōpte,
acela să eșă afară din tabēră, și să nu in-
tre în tabēră. Și va fi, că apropiindu-se
sēra, *elū să se spāle cu apă, și apoi după
ca va apune sōrele, să intre în tabēră. Și
să aibi locū afară din tabēră, și acolo să
eși afară. Și unū pāruscēnū să aibi între
unelte tale; și va fi, cându vei voi să te
puni afară, să sēpi cu elū, și apoi acope-
re-ți ceea ce a eșit din tine. Cā Iehova,
Dumneđulū teū, *āmblē prin medilocolū ta-
bērei tale, ca pre tine să te mēntuēscă, și
pre neamicii tei să-i supună ție; de aceea
tabēra ta sântă să fie; ca elū nimica spur-
cāciune să nu vēdă, și să nu se întōrcă de
la tine.

*Pre servulū ce a fugitū de la domnulū
seū la tine să scape, să nu-lū dai inapoi
domnulū seū; La tine să ședă, în medī-
loculū teū, în loculū care și-lū va alege elū,
intr'una din porțele tale, unde-i va plăcé;
*să nu-lū amāresci.

Să nu fie prostituită 'd'ntre fetele lui
Israel, nici să fie *sodomitū d'ntre fii lui
Israel; Cēstigulū de la prostituită și pre-
tulū de la căne să nu-lū aduci în casa lui
Iehova, Dumneđulū teū, pentru care-va votū;
cā uriciune sūnt lui Iehova Dumneđulū
teū amindūoe aceste.

*Să nu iei camătă de la fratele teū, ca-
mătă pentru banī, camătă pentru bucate,
camătă pentru verī-ce lucru, pentru care să
iea camătă. *De la celū strāinū poți să iei
camătă; dară de la fratele teū să nu iei
camătă: *pentru ca Iehova, Dumneđulū teū,
să te bine-cuvinteze intru tōte pe cari vei
pune māna, în pāmēntulū în carele mergi
ca să-lū stēpānesci.

j Fac. 34. 7.
Jude. 20. 6, 10.
2. Sam. 13. 12,
13.
k Cap. 13. 5.
l Lev. 20. 10.
i Ioan 8. 5.

m Mat. 1. 18, 19.
n Cap. 21. 14.
o Vers. 21, 22.
p Esod. 22. 16,
17.
q Vers. 24.
r Lev. 18. 8. &

30. 11.
Cap. 27. 20.
1 Cor. 5. 1.
s Vede Rut. 3.
9.
Ezec. 16. 8.

Ocupulū 23.
a Neem. 13. 1, 2.
b Vede Cap. 2.
29.
c Num. 22. 5, 6.
d Ezra 9. 13.
e Fac. 25. 24, 25.

26.
Obad. 10. 12.
f Esod. 22. 21.
& 23. 9.
Lev. 19. 34.
Cap. 10. 19.
g Lev. 15. 16.

h Lev. 15. 5.
i Lev. 26. 12.
j 1 Sam. 30. 15.
k Esod. 22. 21.
l Lev. 19. 29.
Vede Prov. 2.
16.

m Fac. 19. 5.
n Reg. 23. 7.
o Esod. 22. 25.
P. 25. 36,
37.
Neem. 5. 2, 7.

Ps. 15. 5.
Luc. 6. 24, 35.
o Vede Lev. 19.
34. & Cap. 15.
3.
p Cap. 15. 10.

21 "Dacă faci votū lui Iehova Dumneḡeulū teū, să nu întârzi a-lū implini; că Iehova, Dumneḡeulū teū, 'lū va cere de la tine, și
22 *întârziându*, păcatū vei avé asupra ta. Erū de te vei abținé de a face votū, păcatū nu vei avé asupra ta.

23 "Ceea ce a eșitū din buzele tale, aceea să ținī și să faci, dupre cumū ai votatū lui Iehova Dumneḡeulū teū: darulū de bună-voia, ce tu cu gura ta ai promisū.

24 De vei intra in via aprōpelū teū, poți să mânānci strugurī, câți vei voi, până ce te vei satura; darā in vasū să nu pūnī.

25 De vei intra in holda aprōpelū teū, *spice poți să culegi cu mână ta; darā secerea să nu o porți in holda aprōpelū teū.

24 CÂNDŪ "cine-va luādu-și femeā, se in-sorā cu ea, și se întēplā, ca ea să nu aște charū inaintea ochilorū lui, fiindū-cā elū a gāsītū in ea ce-va uricōsū; elū să-ī scrie carte de despārteniā, și să-ī o deē in 2 mână, și să o lase afarā din casa lui. Și eșindū din casa lui, ea pōte să se ducā, și să 3 se mārte după altū bărbatū; Erū *dacă* acestū alū dūoilea bărbatū o va urī, și-ī va scrie carte de despārteniā, și-ī o va da in mână, și o va lase din casa lui; seū *dacă* acelu 4 bărbatū din urmă, care o luā lui de femeā, va muri, ^bBărbatulū ei celū d'ântēiū, care o lasā, nu va putē a o lua, ca ērāși să-ī fie femeā, după ce ea s'a intinatū; că uricūne arū fi acēsta inaintea lui Iehova; și tu să nu aduci păcatū preste pāmēntulū, ce-ți l'a datū Iehova Dumneḡeulū teū de moscenire.

5 "Cândū cine-va va fi luatū de curēndū femeā, acela să nu mērgā la oste, și să nu-ī se pūnā nicī o sarcinā; scutitū să fie in casa sa unū anū de ḡile, ^aveselindū femea ce și-a luat'o.

6 Sā nu iēi amanetū mōrā, nicī pētrā de mōrā; că tu vieța *apropelū* ai lua amanetū.

7 "De se va afla cine-va, care să fi furatū vr'unū omū d'între frații seī, din fiii lui Israelū, și se servece de d'însulū ca de unū sclavū, seū 'lū vēnde: să mōrā acelu furū; și *așa* ^ssā curāți rēlulū din meḡilocolū teū.

8 Iē aminte ca bine să te păzesci de ^aplaga leprei, și să faci totū ce te invēță preuții cei din Leviți; cumū li-amū ordinatū eū, *așa*

9 căutați să faceți. ^bAdā-ți aminte de ceea ce

a făcutū Iehova, Dumneḡeulū teū, ^aMariei pe cale, cândū voi ați eșitū din Egiptū.

Cândū vei avé dreptū să ceri aprōpelū 10 teū unū lucru ce ți se dētoresce, tu să nu intri in casa lui, ca să iēi amanetulū de la d'însulū; Afară să stai, și omulū, căruia 'i-ai 11 împrumutatū, să-ți aducā amanetulū afarā. Și 12 *dacă* acesta va fi omū saracū, tu să nu te culci cu amanetulū lui *la tine*. ^cCi tu ama- 13 netulū lui să i-lū inapoiezī după apunerea sōrelui, ca să dōrmā in vestmēntulū seū, și să te ^bbine-cuvēnteze; și ^cacēsta va fi drep- tatea ta inaintea lui Iehova, Dumneḡeulū teū.

Sā nu ^anedreptățesci pre nāimitū, pre 14 celū saracū și pre celū sermanū din frații tei, seū din străinii tei, cari petrecū in pāmēntulū teū, in tre porțele tale; ^cCi intr'a- 15 ceeași ḡi ^asā-ī dai plata lui, și sōrele să nu apunā preste d'însulū, că saracū *este*, și de acēsta dōresce sufletulū seū; ^aca să nu strige asupra ta către Iehova, și *cā* să-ți fie păcatū.

^bPārintii să nu se omōre pentru fiii, nicī 16 fiii să nu se omōre pentru pārintii, fie-care să se omōre pentru păcatulū seū.

^aSā nu întorci dreptatea străinului *nicī* 17 a orfanului, și ^avestmēntulū vēduvei amanetū să nu-lū iēi. Ci-ți ^aadā aminte cā servū ai 18 fostū in Egiptū, și *cā* Iehova Dumneḡeulū teū te-a rescumpēratū de acolo; pentru a- ceea-ți ordinū ție, ca acestea să faci.

^aCândū vei secera secerișulū teū in câmpū, 19 și vei uita vr'unū snopū in câmpū, să nu te întorci, ca să-lū iēi; ^cci alū străinului, alū orfanului și alū vēduvei să fie; ca Iehova Dumneḡeulū teū să te ^abine-cuvēnteze in trōte lucrările mānelorū tale. Și cândū vei 20 scutura olivii tei, să nu te întorci să culegi cele rēmase in urmă-ți; ale străinului, ale orfanului și ale vēduvei să fie acestea. Cândū vei culege via ta, să nu poghircesci 21 in urma ta; ale străinului, ale orfanului și ale vēduvei să fie. ^aȘi adā-ți aminte, 22 cā servū ai fostū in pāmēntulū Egiptului; pentru aceea 'ți ordinū ție, ca acestea să faci.

CÂNDŪ se nasce ^acērtā in trōtē omenī, a- 25 cestia să vinā la judecatā, ca să-ī judece, și ^bpre celū dreptū să-lū îndrepteze, și pre celū vinovatū să-lū condamne. Și *dacă* 2 celū vinovatū *va fi* ^ameritatū bātaia, judecātorulū să ordone să-lū pūnā josū, ^ași să-lū batā inaintea ochilorū lui, dupre mēsurā vinovăției lui. ^aPatru-ḡeci lovituri să-ī dai; 3

q Num. 30. 2.
Eccl. 6. 4, 5.
r Num. 30. 2.
Ps. 68. 18, 14.
s Mat. 12. 1.
Marc. 3. 28.
Luc. 6. 1.

Capitūl 24.
a Mat. 5. 31. &
19. 7.
b Marc. 10. 4.
c Ier. 3. 1.
d Cap. 20. 7.
e Prov. 5. 18.
f Esod. 21. 18.
g Cap. 19. 19.

h Lev. 13. 2. &
14. 2.
i Vede Luc. 17.
32.
j 1 Cor. 10. 6.
k Num. 12. 10.
l Esod. 22. 26.
m Iov 29. 11, 13.
n & 31. 20.

o 2 Cor. 9. 13.
p 2 Tim. 1. 18.
q Cap. 6. 25.
r Ps. 108. 31. &
112. 9.
s Dan. 4. 27.
t Mal. 5. 5.
u Lev. 19. 13.
v Ier. 22. 13.

w Iac. 5. 4.
x Iac. 5. 4.
y 2 Reg. 14. 6.
z 2 Cron. 25. 4.
aa Ier. 31. 29, 30.
ab Esod. 18. 20.
ac Esod. 22. 21.
ad 22.
ae Prov. 22. 22.

af Isa. 1. 23.
ag Ier. 5. 28. &
29. 3.
ah Esod. 22. 29.
ai Zech. 7. 10.
aj Mal. 3. 5.
ak Esod. 22. 26.
al Vers. 22.

am Cap. 16. 12.
an Lev. 19. 9, 10.
ao & 23. 22.
ap u Cap. 15. 10.
aq Ps. 41. 1.
ar Prov. 19. 17.
as Vers. 18.

at Ca. m'ū 25.
au a Cap. 19. 17.
av Ezec. 44. 24.
aw b Vede Prov. 17.
15.
ax c Luc. 13. 48.
ay d Mat. 10. 17.
az e 2 Cor. 11. 24.

nu mai mult, ca nu dându-i mai multe lovituri, fratele teü să fie / desprețuit în ochii tei.

4 * Să nu legi gura bouului, cândü treeră.

5 * Cândü frați vorü locui împreună, și unulü dintr'insii va muri, și nu va avé copii, femea mortului să nu se mărite afară, să iee omü străinü; ci cumnatulü ei să intre la d'insa, și să-și o iee de femeă, și să împlinescă

6 cătră d'insa datoria de cumnatü. Și va fi, ca întâiü-născutulü, pre care-lü va nasce, 'să urmeze in numele mortului seü frate, ca

7 să 'nu se stergă numele lui din Israelü. Și dacă acestui omü nu-i va plăcé, ca să iee pre cumnata sa, ea, cumnata sa, să se sue in *pörtă la bētrāni, și să dică: Cumnatulü meü nu voesce de a păstra fratele-lü seü numele in Israelü; elü nu voesce să împlinescă cu mine datoria de cumnatü;

8 Și bētrāniü cetății sale să-lü chîame și să vorbescă lui; și dacă elü va rămāné statornicü, și va dice: 'Nu-mi place ca să

9 o iēü; Atuncea cumnata sa apropiindu-se de d'insulü înaintea ochilorü bētrānilorü, și *scotēndü incăltāmēntulü lui din piciorü, să-lü scuipescă in față; și luāndü cuvēntulü, să dică: Așa să se facă bărbatului, care nu voesce să *zidescă casa fratelui seü.

10 Și numele lui să se chîame in Israelü: Casa celui descăltātü.

11 Dacă două bārbați se vorü certa între sine, bărbatü cu fratele seü, și femea unuia se va apropia, ca să scape pre bărbatulü ei din mână celui ce-lü bate, și ea tindēndu-și mână sa, 'lū apucă de părțile sale

12 rușinose, Atuncea mână ei să-i o tai; *ochiulü teü să nu o cruțe.

13 *Tu să nu aibi in saculü teü două feluri

14 de petre de cumpenă, mare și mică. Și in casa ta să nu aibi două feluri de efă,

15 mare și mică; Pētră plină și drēptă să aibi; și efă plină și drēptă să aibi; *ca dīlele tale să fie multe in pāmēntulü, pre

16 care Iehova, Dumneđeulü teü, ți-lü dă. Că *uriciune este lui Iehova, Dumneđeulü teü, totü celü ce face acestea, totü celü ce face nedreptatea.

17 *Adă-ți aminte de cele ce-ți făcu Amalekü

18 in cale, cândü eșirăți din Egiptü; Cumü te intimpină elü in cale, și ucise in cōdă oștirea tale pre toți cei slabi, cari erau d'inașpoia ta; cândü tu erai obositü și os-

19 tenitü, și 'de Dumneđeü nu se temu. Și va fi, *cândü Iehova, Dumneđeulü teü, 'ți va fi datü repausü de toți neamicii tei de jurü

imprejurü, in pāmēntulü care Iehova Dumneđeulü teü ți-lü dă de moscenire, ca să-lü stēpānesci; tu să *stergi și amintirea lui Amalekü de suptü ceriü; să nu uiți!

Modulü aducerei prinóselorü și a đecimilorü.

SI va fi, cândü vei intra in pāmēntulü, 26 pre care Iehova, Dumneđeulü teü, ți-lü dă de moscenire, ca să-lü stēpānesci, și vei locui intr'insulü; *Să iei din prinósele tuturorü fructelorü acelu pāmēntü, pre cari tu le aduni din pāmēntulü teü, ce Iehova Dumneđeulü teü ți-lü dă; și să le pui in-tr'unü panierü, și *să te duci la loculü, ce Iehova, Dumneđeulü teü, ți-lü va alege, ca să facă numele lui sa locuescă acolo; Și venindü la preutulü, care va fi in dīlele acele, să-i dici; Eü astă-đi mărturisescü înaintea lui Iehova, Dumneđeulü teü, că eü amü intratü in pāmēntulü, care Iehova cu jurāmēntü l'a promisü părințilorü nostri că ni-lü va da. Și preutulü să iee panierulü din

4 mână ta, și să-lü pună d'inaintea altarului lui Iehova, Dumneđeulü teü.

Apoi tu luāndü cuvēntulü, să dici înaintea lui Iehova, Dumneđeulü teü; Părintele meü, unü *Sirianü, era aprópe să péră, și *se pogori la Egiptü, și petrecu acolo cu *pućini ómenü, și se făcu acolo poporü mare, tare și numerosü. Și /Egiptenii ne asupriră, și ne amăriră, și puseră preste noi muncă grea. Erü noi strigarāmü cătră Iehova, Dumneđeulü părințilorü nostri; și Iehova auđindü vócea noastră, se uită la amărirea noastră, la necazulü nostru și la apēsarea noastră; Și Iehova ne scóse din Egiptü cu mână tare, și cu braćiü intinsü și 'cu spaimă mare, prin semne și minuni; Și ne aduse la loculü acesta, și ni dădu pāmēntulü acesta, 'pāmēntü, in care curge lapte și miere. Și acumü, éccē! eü aduseiü prinósele fructelorü pāmēntului, pre care tu mi l'ai datü, o Iehova.

Și apoi pune-le înaintea lui Iehova, Dumneđeulü teü, și te prosterne înaintea lui Iehova Dumneđeulü teü; Și *tu să te bucuri de tóte bunătățile, pre cari Iehova Dumneđeulü teü le-a datü ție și casei tale, tu și Levitulü și străinulü ce locuesce in međi-

11 loculü teü.

Cândü vei sfârși de a lua tóte 'đecimile din venitulü teü in anulü alü treilea, *anulü đecimeii, și de a le da Levitulü, străinului, orfanului și vėduvei, ca să mănānce ei in

f Iov 18. 3.	i Fac. 38. 9.	p Lev. 19. 35, 36.	s Esod. 17. 8.	Capulü 26.	c Osea. 13. 12.	24. 25. & 3. 9.	j Esod. 8. 8.
g Prov. 12. 10.	j Rut 4. 10.	Prov. 11. 1.	t Ps. 36. 1.	a Esod. 23. 19.	d Fac. 48. 1, 6.	& 4. 31.	k Cap. 12. 7, 12,
1 Cor. 9. 9.	k Rut 4. 1, 2.	Ezec. 45. 10.	Prov. 16. 6.	& 34. 26.	fapt. 7. 15.	h Esod. 12. 37,	18. & 16. 11.
1 Tim. 5. 18.	l Rut 4. 6.	Mic. 6. 11.	Rom. 3. 18.	Num. 18. 13.	e Fac. 46. 27.	51. & 13. 3, 14,	i Lev. 27. 30.
k Mat. 23. 24.	m Rut 4. 7.	q Esod. 20. 12.	u 1 Sam. 15. 3.	Cap. 16. 10.	Cap. 10. 22.	16.	Num. 18. 24.
Marc. 12. 19.	n Rut 4. 11.	r Prov. 11. 1.	v Esod. 17. 14.	Prov. 3. 9.	f Esod. 1. 11.	Cap. 5. 15.	m Cap. 14. 28,
Luc. 20. 28.	o Cap. 19. 13.	1 Thes. 4. 6.	—	b Cap. 12. 5.	g Esod. 2. 23,	t Cap. 4. 34.	29.

- 13 porțele tale, și să se sature; Atuncea să
dici înaintea lui Iehova, Dumnezeuul tău:
Amă dată afară cele sante din casa mea,
și încă le dădui pre acestea Levitului și
străinului, și orfanului și văduvei, duple totu
ordinul tău ce ni l'ai ordinar; eu nimica
din ordinele tale n'amă călcat, și n'nici n'amă
14 uitat. ° Eu nimica n'amă mâncat d'intr'in-
sele in jalea mea, și nimica n'amă dat din
ele pentru veri-ce necurat, nici pentru
vr'unu mort; eu amă ascultat de vócea
lui Iehova, Dumnezeuul meu, și amă făcut
15 toate, cum tu mi'ai ordinar: ° Caută din
locuința cea santă a ta, din ceri, și bine-
cuvânteză pre poporul tău, Israel, și pă-
mântul pre care l'ai dat noui, precum
cu jurământ ai promis părinților nostri:
pământ in care curge lapte și miere.

Indemnările cele de pe urmă.

- 16 Astă-đi 'ți ordină Iehova, Dumnezeuul
tău, să faci aceste legi și judecări; deci pă-
zesse-le, și le fă din totă ânima ta și din
17 totu sufletul tău. Tu astă-đi ai ° adevărit,
că Iehova 'ți este Dumnezeu, și că vei âmbra
pe căile lui; și că vei păzi legile lui și ordi-
nele lui și judecățele lui, și că vei asculta
18 de vócea lui. Și ° Iehova astă-đi a adevărit,
că tu-i esci popor scump, duple cum
19 'ți-a đis, de vei păzi toate ordinele lui: Și
că elu pre tine te va ° înălța mai pe sus
decât toate popórele câte a făcut elu, cu
lauda, cu renumele și cu mărirea; ca tu să
fii lui Iehova Dumnezeuul tău 'popor santu,
cum a promis elu.

*Legea să se scriă pe table, și să se cetască
solemnul.*

- 27 **S**I Moisi cu beștrâni lui Israel ordină
poporului, dicend; Tóte aceste ordini
2 să le păzesci, câte vi le dau astă-đi: Și va
fi in đia, in care ° veți trece Iordanul, in
pământul, ce Iehova Dumnezeuul tău 'ți-l
dă, ° să-ți rădică petre mari, și să le lipesci
3 cu var; Și să inscrii pe ele toate cuvintele
acestei legi, când 'lă veți trece, ca să vini
in pământul, ce Iehova Dumnezeuul tău
'ți-l dă, pământ in care curge lapte și
miere; precum Iehova, Dumnezeuul tău,
4 'ți-a promis. Și va fi, că voi, după ce veți
trece Iordanul, să rădicați aceste petre,
pentru cari eu astă-đi vi ordin, ° pe muntele
5 Ebal; și să le lipiți cu var. Și să zi-

desci acolo altar lui Iehova, Dumnezeuul
tău, altar din petre; ° preste acestea ferul
să nu trecă. Din petre întregi să zidesci
6 tu altarul lui Iehova, Dumnezeuul tău, și
deasupra lui să aduci olocauste lui Iehova,
Dumnezeul tău. Și să sacrifici sacrificii
7 de bucuria, și să mânânci acolo, și să te
veselesc înaintea lui Iehova, Dumnezeuul
tău. Și pe acele petre să scrii toate cu-
8 vintele acestei legi respicatu forte.

Și Moisi și preuții, cei din Levi, vor-
biră cătră totu Israelul, dicend; Ié a-
minte, și ascultă, Israele! ° Tu asta-đi te-ai
făcut poporul lui Iehova, Dumnezeuul tău.
Deci să ascuți de vócea lui Iehova, Dum-
10 nezeul tău, și să faci ordinele lui și legile
lui, pre cari 'ți le ordină eu astă-đi.

Și Moisi mai ordină poporului in đia
11 aceea, dicend; Acestia să stee, ca să bine-
cuvanteze pre popor, ° pe muntele Garizim,
după ce veți trece Iordanul: Simeon și
Levi și Iuda și Isachar și Iosef și Be-
niamin. Eră ° acestia să stee, ca să blăs-
13 teme, pe muntele Ebal: Ruben, Gad și
Asser, și Zabulon, Dan și Neftali. A-
14 tuncea ° Leviți să începă a vorbi, și cu vóce
înaltă să dică cătră toți bărbații lui Israel:

° Blăstemat să fie bărbatul, care și va
15 face chip cioplitu său chipu turnat; (care
este uriciune lui Iehova, lucru din mâni
de meșter) și-l va pune in locu ascuns!
° Și totu poporul să răspundă, și să dică:
° Amin! Blăstemat să fie cel ce va des-
16 preui pre părintele său pre muma sa!
° Și totu poporul să dică: Amin! Blăste-
17 mat să fie cel ce va strămuta hotarul
apropelui său! Și totu poporul să dică:
Amin! ° Blăstemat să fie totu, care face
18 pe cel orb să rătăcescă pe cale! Și totu
poporul să dică: Amin! ° Blăstemat să
19 fie cel ce strimbătașce dreptul străinu-
lui, alu orfanului și alu văduvei! Și totu po-
porul să dică: Amin! ° Blăstemat să fie
20 cel ce se va culca cu femea părintelui său;
că acela descopere învelitura părintelui său!
° Și totu poporul să dică: Amin! ° Blăste-
21 mat să fie cel ce se va culca cu veri-ce
vită! Și totu poporul să dică: Amin! ° Blăs-
22 temat să fie cel ce se va culca cu soră-sa,
fiica părintelui său, sau fiica mumei sale!
° Și totu poporul să dică: Amin! ° Blăste-
23 mat să fie cel ce se va culca cu sócră-să;
° Și totu poporul să dică: Amin! ° Blăste- 24

n Ps. 118. 141.
153. 176.
o Lev. 7. 20. &
21. 1, 11.
p Isa. 63. 15.
Zech. 2. 13.
q Esod. 20. 19.
r Esod. 6. 7. &
19. 5.

Cap. 7. 6. &
14. 2. & 28. 9.
s Cap. 4. 7. 8.
& 28. 1.
t Ps. 148. 14.
Esod. 19. 6.
Cap. 7. 6. &
28. 9.
1 Pet. 2. 9.

Capul 27.
a Ios. 4. 1.
b Ios. 8. 32.
c Cap. 11. 29.
Ios. 8. 50.
d Esod. 20. 25.
Ios. 8. 31.
e Cap. 26. 18.
f Cap. 11. 29.

Ios. 8. 33.
Judc. 9. 7.
g Cap. 11. 29.
Ios. 8. 33.
h Cap. 33. 10.
Ios. 8. 33.
Dan. 9. 11.
i Esod. 20. 4, 23.
& 34. 17.

Lev. 19. 4. &
26. 1.
Cap. 4. 16, 23.
& 5. 8.
Isa. 44. 9.
Osea 13. 2.
f Vede Num. 5.
22.
Ier. 11. 5.

1 Cor. 14. 16.
& 21. 17.
Esod. 20. 12.
& 21. 17.
Lev. 19. 3.
Cap. 21. 18.
Cap. 19. 14.
Prov. 22. 28.
m Lev. 19. 14.
n Esod. 22. 21.

22.
Cap. 10. 18. &
24. 17.
Mal. 3. 5.
o Lev. 18. 8. &
20. 11.
Cap. 22. 30.
p Lev. 18. 23. &
20. 15.

q Lev. 18. 9. &
20. 17.
r Lev. 18. 17. &
20. 14.
s Esod. 20. 13.
& 21. 12, 14.
Lev. 24. 17.
Num. 35. 31.
Cap. 19. 11.

mată să fie celă ce bate pre aprópele lui
 într'ascuns! Și totu poporul să dăcă; A-
 25 mină! 'Blăstematū să fie celă ce ăa daruri,
 ca să omóre unū sufletū nevinovatū! Și totu
 26 poporul să dăcă: Aminū! *Blăstematū să
 fie celă ce nu va implini cuvintele acestei
 legi, nici nu le va face! Și totu poporul să
 dăcă: Aminū!

Bine-cuvéntarea și blăstemul.

28 SI va fi, *dacă tu vei asculta de vócea lui
 Iehova Dumneđeulū teū, cāntāndū a
 face tóte ordinele lui, pre cari ți le ordinū
 astă-đi, Iehova Dumneđeulū teū ^bte va pune
 mai pe susū de cātū tóte popórele pāmēn-
 2 tului: Și tóte aceste bine-cuvéntări vorū
 veni preste tine, și *te vorū ajunge: dacă
 tu vei asculta de vócea lui Iehova, Dum-
 3 neđeulū teū. ^aBine-cuvéntatū *vei fi* in ce-
 4 tate, și bine-cuvéntatū ^cin cāmpū. Bine-cu-
 véntatū *va fi* ^dfructulū pāntecelulū teū, și
 fructulū pāmēntulū teū și fructulū vitelorū
 5 tale. Bine-cuvéntatū *va fi* coșnița ta și co-
 6 vata ta. ^eBine-cuvéntatū *vei fi* tu cândū vei
 7 intra, și bine-cuvéntatū cândū vei eși. Iehova
^ava face, ca neamicii tei, cari se scólă a-
 supra ta, să fie bātūți înaintea ta: pe o cale
 vorū eși asupra ta, și pe șapte căi vorū fugi.
 8 Iehova va ^atrāmete bine-cuvéntări preste tine
 in grānārele tale, și intru tóte, ^jpe cari vei
 pune mānele tale; și te va bine-cuvēnta pre
 tine in pāmēntulū, pre cari Iehova, Dum-
 9 neđeulū teū, ți-lū dă. *Pune-te-va Iehova
 ca ^asă-ⁱ *fi* poporū sântū; duple cumū elū
 cu jurāmētū s'a juratū ție; dacă vei păzi
 ordinele lui Iehova Dumneđeulū teū, și vei
 10 āmbra pe căile lui. Și tóte popórele pāmēn-
 tului vorū vedē, că tu ⁱte numesci duple
 numele lui Iehova, și *se vorū teme de tine.
 11 Și *Iehova te va face pre tine să prisosesci
 in bunetāți: in fructulū pāntecelulū teū, și
 in fētulū vitelorū tale, și in fructulū pāmēn-
 tului teū, in pāmēntulū, pre care Ie-
 hova, Dumneđeulū teū, cu jurāmētū l'a pro-
 12 misū pārinților tei să ți-lū dee. Deschi-
 de-va ție Iehova tesaaurulū seū celū bunū,
 ceriulū, ^aca să dee plóia pāmēntulū teū la
 timpul seū, și ^aca să bine-cuvēnteze tótā
 lucrarea mānelorū tale; și ^atu vei imprumuta
 multorū popóre, darā nu vei lua impru-

mutū. Și Iehova te va pune in ^acapū, érū 13
 nu in códă, și tu vei fi numai deasupra, érū
 de desuptū nu vei fi: dacă vei asculta de
 ordinele lui Iehova, Dumneđeulū teū, pre
 cari eū ți le ordinū astă-đi ca să *le* păzesci
 și să *le* faci; *Să nu te abați de la nici 14
 unulū din cuvintele, cari le ordinū voui as-
 tă-đi, nici la drépta, nici la stānga, mer-
 gēndū după đei străini, ca să vē închināți lorū.

Darā va fi, *dacă nu vei asculta de vócea 15
 lui Iehova, Dumneđeulū teū, și nu vei cānta
 a face tóte ordinele lui și legile lui, cari le
 ordinū ție astă-đi, că vorū veni preste tine
 tóte blăstemele acestea, și *te vorū ajunge.
 Blăstematū *vei fi* ^ain cetate, și blăstematū 16
 in cāmpū. Blăstematū *va fi* coșnița ta ^bși
 covata ta. Blăstematū *va fi* fructulū pān-
 tecelulū teū, și fructulū pāmēntulū teū, fēt-
 17 tulū vachelorū tale și immulțirea oilorū tale.
 Blăstematū *vei fi* tu cândū vei intra, și blăs- 19
 tematū cândū vei eși. Trāmete-va Iehova 20
 preste tine ^ablāstemū, ^aturburare și ^aresipire
 intru tóte, pe cari vei pune māna ta și
 vei face, până ce te vei stinge, și curēndū
 te vei perde, pentru rēutatea faptelorū tale
 prin cari pre mine m'ai părăsitū. Face-va 21
 Iehova, ca ^aciuma să se lipescă de tine, până
 ce elū de totū te va stērpi din pāmēntulū,
 in care intri ca să-lū stēpānesci. ^bBate-te- 22
 va Iehova cu lāngūóre și cu friguri și cu
 inflamațiune și cu aprindere mare și cu
 secetă, și cu ^aarsurā in grāū, și cu gāl-
 bēnare; și te vorū urmări, până ce te vei
 perde. Și ^aceriulū teū, celū de deasupra 23
 capulū teū, *va fi* aramă, și pāmēntulū celū
 de supțū tine ferū. Face-va Iehova plóia 24
 pāmēntulū teū prafū și pulbere; *care* din
 ceriū se va pogorī pe tine, până ce de totū
 te vei stinge. *Și Iehova va face ca tu să 25
 fii bātutū de neamicii tei: pe o cale vei eși
 asupra lorū, și pe șapte căi vei fugi de d'ina-
 intea lorū; și ^avei fi in urā tuturorū îm-
 pērāțielorū pāmēntulū. Și ^acadavrulū teū 26
 va fi de māncarea tuturorū paserilorū ce-
 riulū și fērelorū pāmēntulū, și nimenea va
 fi care să le sperie. Bate-te-va pre tine 27
 Iehova cu ^aulcerulū Egiptulū și cu ^aemoroidi
 și cu rēiā și cu pecingine, de cari nu te
 vei putē vindeca. Bate-te-va pre tine Iehova 28
 cu besmeticiā, cu orbire și cu ^aturburare de
 spiritū; Și vei āmbra ^apipāindū in amēđā, 29

^a Esod. 23. 7, 8.
 Cap. 10. 17. &
 16. 19.
 Esod. 22. 12.
 Cap. 28. 15.
 Pa. 119. 21.
 Ier. 11. 3.
 Gal. 3. 10.
 —
 Cap. 28.
 Esod. 15. 26.

Lev. 26. 3.
 Isa. 55. 2.
 b Cap. 26. 19.
 c Vers. 15.
 Zech. 1. 6.
 d Ps. 138. 1, 4.
 e Fac. 39. 5.
 f Vers. 11.
 Fac. 22. 17. &
 49. 25.
 Cap. 7. 13.
 Pa. 107. 38. &

127. 5. & 128.
 3.
 Prov. 10. 22.
 1 Tim. 4. 8.
 g Ps. 121. 8.
 h Lev. 26. 7, 8.
 i Sam. 22. 38.
 39. 41.
 Ps. 89. 23.
 Vede vers. 25.
 i Lev. 25. 31.
 j Cap. 15. 10.

k Esod. 19. 5, 6.
 Cap. 7. 6. &
 26. 18, 19. &
 29. 13.
 l Num. 6. 27.
 2 Cron. 7. 14.
 Isa. 63. 19.
 Dan. 9. 18, 19.
 m Cap. 11. 25.
 n Vers. 4.
 Cap. 30. 9.
 Prov. 10. 22.

o Lev. 26. 4.
 Cap. 11. 14.
 p Cap. 14. 29.
 q Cap. 15. 6.
 r Isa. 9. 14, 15.
 s Cap. 5. 32. &
 11. 16.
 t Lev. 26. 14.
 Plān. 3. 17.
 Dan. 9. 11, 13.
 Mal. 2. 3.
 u Vers. 2.

v Vers. 3, ect.
 x Mal. 2. 3.
 y Zech. 14. 13.
 z Ps. 80. 16.
 Isa. 30. 17. &
 51. 20. & 66.
 15.
 a Lev. 26. 25.
 Ier. 24. 10.
 b Lev. 26. 16.
 c Amos. 4. 9.

d Lev. 26. 19.
 e Vers. 7.
 Lev. 26. 17.
 37.
 Cap. 32. 30.
 Isa. 30. 17.
 f Ier. 15. 4. &
 24. 9.
 Ezec. 23. 46.
 g 1 Sam. 17. 44.
 46.

Ps. 79. 9.
 Ier. 7. 33. &
 16. 4. & 34. 20.
 h Vers. 35.
 Esod. 9. 9. &
 15. 26.
 i 1 Sam. 5. 6.
 Ps. 78. 66.
 j Ier. 4. 9.
 k Iov. 5. 14.
 Isa. 59. 10.

cumă pipăie orbulă in întunecă; și in căile tale norocire nu vei avé; și vei fi numai apăsătu și prădată in tôte dillele tale; și nu va fi cine să te ajute. ¹ Cu femeă te vei logodi, și altulă se va culca cu d'insa; ² casă'ți vei zidi, și nu vei ședé într'insa; ³ via'ți vei plânta, și fructulă ei nu-lă vei culege. Junghiasse-va boulă teă înainteă ochiloră teă, și tu dintr'insulă nu vei mânca; răpi-se-va asinulă teă de d'inainteă ta, și la tine nu se va întorce; da-se-voră oile tale neamiciloră teă, și nu va fi cine să te ajute. Da-se-voră fiulă teă și fetele tale altui poporă, și ochiă teă se voră ^o topi plângendă tătă diăa după d'insă, și nici ^o putere vei avé. ² Ună poporă, pre care tu nu-lă cunoscă, va mânca fructulă pământulă teă și tătă ostենăla ta; și in tôte dillele vei fi apăsătu și sdrobotă. Și vei nebuni ^o de privirea celoră ce voră vedé ochiă teă. ³ Bate-te-va Iehova cu ulceră rău la genunchi și la cōpse, de cari tu să nu te poți vindeca, de la talpele picioreloră până la crescetulă teă. ⁴ Duce-te-va Iehova pre tine și pre regele teă, pre care-lă vei pune preste tine, la ună poporă, pre care nu-lă cunoscuseși, nici tu nici părințiă teă, și ¹ acolo vei servi altoră dei de lemnă și de pētră. Și vei fi de ^o grōză, de ^o proverbă și de batjocură între tôte națiunile, unde te va duce Iehova. ² Semintă multă vei scōte la câmpă, și pučină vei stringe; că tōtă ^o voră mistui ^o locustele. Viă vei plânta, și ^o vei cultiva; dară vină nu vei bé, ba nici nu ^o vei culege; că vermiă ^o voră mânca. Olivă vei avé in totă cuprinsulă teă; dară cu oleiă nu te vei unge; că olivele ^o voră cădé. Fiă și fete vei nasce; dară acestia nu voră fi ai teă, că ^o voră merge in captivitate. Toți arboriă teă și fructulă pământulă teă ^o voră strica omidele. Străinulă, care este in meșloculă teă se va înălța preste tine mai susă și mai susă, și tu vei cădé mai josă și mai josă. ¹ Elă ^o și imprumuta, și tu lui nu-i vei imprumuta; ² elă va fi in capă, și tu vei fi in cōdă. ³ Și ^o tōte aceste blăsteme voră veni asupra ta, și te voră urmări, și te voră ajunge, până ce vei peri; pentru-că n'ai ascultată de vōcea lui Iehova, Dumneđulă teă, de a păzi ordinele lui și legile lui, cari ^o le-a ordinată. Și acestea să fie intru tine ^o de semne și de minuni, și intru semințiă ta in perpetuă. ¹ Fiindă-că n'ai servită lui

Iehova Dumneđulă teă cu bucuriă și cu veselă de animă, cândă aveai ^o in prisosință tōte, Vei servi neamiculă teă, pre care-lă va trāmete Iehova asupra ta, in fōme și in sete, in goliciune și in lipsă de tōte; și ^o va pune jugă de feră asupra grumazulă teă, până ce te va stēpi. ² Aduce-va Iehova asupra ta ^o națiune din depārtare, de la marginea pământulă, ¹ cumă sbōră vulturulă; națiune, a căreia limbă tu nu ^o vei înțelege; Națiune aspră la privire, ² care făcă celui bētrānă nu respectēză, și de copilă n'are milă. Și va mânca ^o fructulă viteloră tale, și fructulă pământulă teă, până ce te vei stēpi; și nu-ți va lăsa ție nici grāu, nici mustă, nici oleiă, nici fētulă vceloră tale, nici turmele oiloră tale, până ce de totă te vei perde. Și ¹ te va impresura in tōte părțile tale, până ce voră cădé zidurile tale cele înalte, și întārite, intru cari tu te-ai incređută, in totă pământulă teă; da, te va impresura in tōte porțele tale in totă pământulă teă, pre care Iehova Dumneđulă teă ^o și-lă dă ție. Și ² vei mânca fructulă pāntecelă teă, carnea fiiloră teă și a feteloră tale, pre cari ^o și-lă va da Iehova Dumneđulă teă, in impresurarea și in strimtorarea, in care te va strimtoră neamiculă teă. Bārbatulă celă gingășă d'între voi și delicată fōrte ^o se va uita cu ochiă pismași asupra fratelă seă și asupra ^o femeii sinulă seă, și asupra rēmășiței fiiloră seă, ce i-au mai rēmasă; Ca nici unuia din ei să nu dee din carnea fiiloră seă, pre care ^o mănāncă elă; că lui nimica nu i-a mai rēmasă din tōte in impresurarea și in strimtorarea, cu care neamiculă teă pre tine te-a strimtorată in tōte porțele tale. Femea așa de gingășă și delicată d'între voi, care nici talpa piciorulă ei n'a indrēsnită să pună pe pământă pentru delicatēța și gingășimea ei, ² se va uita cu ochiă pismași la bārbatul sinulă seă, și la fiulă ei și la fiica sa; Și la ^o sōrtea copilulă ei, care eși dintre piciorăle ei; și la fiulă ei, pre cari-lă va fi nāscută; pentru-că ea in lipsă de tōte ^o și va mânca in ascunsă, in impresurarea și in strimtorarea, cu care neamiculă teă te va strimtoră in porțele tale.

De nu vei căuta a face tōte cuvintele legēi acesteia, cari sūnt scrise in cartea această, ca să te temă de ^o acestă nume pré mārītă și infricōsată, de IEHOVA DUMNEDEULĂ TEĂ; Atuncea Iehova va face ^o mi-

1 Iov 31. 10.
Ier. 8. 10.
2 Iov 31. 8.
Ier. 13. 13.
Amos 5. 11.
Mic. 6. 15.
Zef. 1. 18.
3 Ps. 90. 6.
4 Ps. 119. 82.

5 Vers. 51.
Lev. 26. 16.
Ier. 5. 17.
6 Vers. 57.
7 Vers. 27.
8 2 Reg. 17. 4.
9 2 Reg. 17. 4.
10 2 Cron. 33. 11.

11 36. 6, 30.
12 Cap. 4. 28.
Vers. 64.
13 Ier. 16. 13.
14 1 Reg. 9. 7, 8.
15 Ier. 24. 9. &
25. 9.
16 Zech. 8. 13.
17 Ps. 44. 14.

18 Mic. 6. 15.
Hag. 1. 6.
19 Ioel 1. 4.
20 Plān. 1. 5.
21 Vers. 12.
22 Vers. 13.
23 Plān. 1. 5.
24 Vers. 15.
25 Isa. 8. 18.

26 Ezec. 14. 8.
27 Neem. 9. 35.
36, 37.
28 Cap. 32. 15.
29 Ier. 23. 14.
30 Ier. 5. 15. &
31 2 Reg. 22. 23.
32 Luc. 19. 43.

33 Ier. 48. 40. &
49. 22.
34 Plān. 4. 19.
35 Ezec. 17. 3, 12.
36 Osea 8. 1.
37 2 Cron. 36. 17.
38 Isa. 47. 6.
39 Vers. 35.

40 Isa. 1. 7. & 62.
41 5.
42 2 Reg. 25. 1.
43 2. 4.
44 2 Reg. 26. 29.
45 2 Reg. 6. 28.
46 29.
47 Ier. 19. 9.

48 Plān. 2. 20. &
49 4. 10.
50 Cap. 15. 9.
51 Cap. 13. 6.
52 Vers. 54.
53 Fac. 49. 10.
54 Esod. 6. 3.
55 Dan. 9. 12.

nunate rânele tale și rânele seminției tale, rânii mari și îndelungate, bóle rele și îndelungate. Și elú va înturna asupra ta tóte 'durerile Egiptului, de cari tu te cutremuraí, 60 și acelea se vorú lipi de tine. Cătră acestea Iehova va mai aduce asupra ta și tóte bólele și tóte rânele, cari nu *sunt* scrise in cartea legéi acesteia, până ce tu te vei 62 perde. Și voi "veți rămâne puçini la numărú, voi ce ați fostú in multime "ca stelele cerului; pentru-că tu n'ai ascultatú de vócea lui Iehova Dumneþeulú teú. Și va fi, cá precumú "s'a bucuratú Iehova de voi, ca să vi facă bine, și să vé îmúltéscă, așa "se va bucura de voi Iehova, ca să vé pérdá, și să vé stingá, și veți fi smulși din pământulú, in care *acumú* intri ca să-lú stăpániți; Și "va împrăscia pre tine Iehova 64 între tóte popóarele, de la o margine a pământului până la *altá* margine a pământului; și tu "acolo vei servi altorú ðei, pre cari tu nu-í ai cunoscutú, nici tu nici părinții tei, lemne și petre. Și 'ntr'acele națiuni nu vei avé repausú, și talpa piciorului teú nu va avé repausú; "că Iehova "ți va da acolo ánimá tremurândá și intunecare ochilorú și "dureri sufletului; Și viéta ta va fi spéndurată d'inaítea ta, și te vei spáiménta nóptea și ziua, și nu vei fi sigurú de viéta 66 ta. "Demánéta vei ðice: O, de arú veni séral! "și séra vei ðice: O, de arú veni demánéta! in cutremurulú ánimei tale, de care tu te vei infricoșa, și 'de privirea celorú ce cu 68 ochii tei vei vedé. Și Iehova "te va întórcé in Egiptú cu corábii pe cale la acelu pământú, despre care ți-amú ðisú: "Tu mai multú să nu-lú veði; și voi acolo vé veți vinde neamicilorú vostri ca servi și ca serve, și nu va fi cine să vé cumpere.

29 **A**CESTE *sunt* cuvintele "legământului, pre care Iehova ordiná lui Moisi a-lú incheia cu fiiú lui Israelú in pământulú Moabului; atará de legământulú, pre care elú incheiá cu d'inși in Horebú.

Legământulú reinnoitú; bine-cuvéntarea și blástemulú reiterate.

2 Și Moisi conchiámá totú Israelulú, și ðise lorú: "Voi ați vèðutú tóte câte a făcutú Iehova inaintea ochilorú vostri in pământulú Egiptului cu Faraonú și cu toți ser-vii lui și cu totú pământulú lui; "Cercá-rile cele mari, pre cari le-aú vèðutú ochii

tei, acele semne și minuni mari. Dará "Iehova 4 nu vi dádu ánimá, ca să cunoșceți, nici ochi, ca să vedeți, nici urechi, ca să auziți, până in ziua de astá-ði. "Și eú vé conduseiú pa-tru-ðeci de ani prin pustiiú; "vestmintele 5 vóstre nu se invecirá pe voi, nici încálță-mintele vóstre nu se invecirá pe piciórele vóstre. "Páne n'ați mánecatú, nici vinú séu 6 béuturá îmbetátóre n'ați béutú; ca să cuno-sceți cá eú Iehova *sunt* Dumneþeulú vostru.

Și cândú veniráți la loculú acesta, "Si-honú, regele Hesbonului, și Ogú, regele Ba-sanului, ni eșirá intru întimpinare cu res-belú, și noi 'i băturámú, Și luarámú pá-méntulú lorú, și-lú "dádurámú de moscenire Rubeniþilorú și Gadifiþilorú și la jumátate 8 dim seminția Manașiþilorú. "Deci páziți cu-vintele acestui legământú, și le faceți, pen-tru ca să "prosperați intru tóte cele ce faceți.

Voi astá-ði stați toți inaintea lui Iehova 10 Dumneþeulú vostru, capii seminþielorú vó-stre, bétrániú vostri, și diregétorú vostri, toți bărbații lui Israelú; Copiú vostri, fe-meele vóstre, și stráinulú teú, care *este* in meþiloculú tabérei tale, de la 'táiatorulú lemnelorú tale până la aducétorulú apei tale: Ca să intri in legământulú lui Ie-hova Dumneþeulú teú, și "in jurământulú 12 seú, pre care Iehova Dumneþeulú teú 'lú incheiá cu tine astá-ði: Pentru ca elú să 13 te "adeveréscă de poporú alú seú, și elú să-ți fie Dumneþeú, "cumú a promisú ție, și "cumú a juratú părinþilorú tei, lui Abraamú, lui Isaacú și lui Iacobú. Și eú acestú legá-14 méntú și acestú jurământú, nu-lú "incheiú numai cu voi singuri; Ci cu *acela*, care 15 astá-ði este aicea stándú cu noi inaintea lui Iehova Dumneþeulú nostru, "ca și cu *acela*, care astá-ði nu este aicea cu noi.

Cá voi sciți, cumú amú locuitú noi in 16 pământulú Egiptului, și cumú amú trecutú prin meþiloculú naþiunilorú, prin cari voi ați trecutú. Și voi vèðuráți uriciunile lorú 17 și idoliú lorú, lemnú și petró, argintú și aurú, cari *eraú* la d'inși; Ca nu cumú-va 18 să fie între voi care-va, bărbatú seú femeá, némú seú seminþiá, "a căruia ánimá să se întórcă astá-ði de la Iehova Dumneþeulú nostru; să mérgă, ca să servéscă ðeilorú acestorú naþiuni; "ca nu cumú-va să fie in-tre voi verú-o rădiciná, care să producá ve-ninú seú pelinú; Ca să nu se întéple, ca 19 óre-cine chiárú și auzindú cuvintele acestui

1. Cap. 7. 15.
2. Cap. 4. 27.
3. Cap. 10. 22.
4. Num. 9. 23.
5. Cap. 30. 9.
6. Ier. 32. 41.
7. Prov. 1. 26.
8. Isa. 1. 24.
9. Lev. 26. 23.

10. Cap. 4. 27, 28.
11. Neem. 1. 8.
12. Ier. 16. 18.
13. a. Vers. 26.
14. b. Amos 9. 4.
15. c. Lev. 26. 26.
16. d. Lev. 26. 16.
17. e. Iov 7. 4.
18. f. Vos. 24.

19. g. Osea 8. 13. &
20. 9. 3.
21. h. Cap. 17. 16.
22. —
23. Capitulú 29.
24. a. Cap. 5. 2, 3.
25. b. Ecod. 19. 4.
26. c. Cap. 4. 24. &

27. 7. 19.
28. d. Vede Isa. 6. 9,
29. 10. & 63. 17.
30. Ioan 8. 43.
31. Fapt. 28. 26,
32. 27.
33. Efc. 4. 18.
34. 2. Thes. 2. 11,

35. 12.
36. e. Cap. 1. 3. &
37. 8. 2.
38. f. Cap. 8. 4.
39. g. Vede Ecod. 16.
40. 12.
41. Cap. 8. 3.
42. Ps. 78. 24, 25.

43. h. Num. 21. 23,
44. 24. 33.
45. i. Cap. 2. 32. &
46. 3. 1.
47. j. Num. 32. 33.
48. k. Cap. 3. 12, 13.
49. l. Cap. 4. 6.
50. m. Ios. 1. 7.
51. n. Reg. 2. 8.

52. k. Ios. 1. 7.
53. l. Vede Ios. 9.
54. 21, 23, 27.
55. m. Neem. 10. 29.
56. n. Cap. 29. 8.
57. o. Ecod. 6. 7.
58. p. Fac. 17. 7.
59. q. Ier. 31. 31, 32,

60. 33.
61. Ebr. 8. 7, 8.
62. r. Vede Fapt. 2.
63. 39.
64. 1 Cor. 7. 14.
65. s. Cap. 11. 16.
66. t. Fapt. 8. 23.
67. Ebr. 12. 15.

- blăstemă cu jurământul, elă să se lingușcă în ânima sa, dîcîndu: Bine-mi este, deși eă ămblă "dupre rătăcirea ânimei mele, și
- 20 "să adangă astă-felū beția la sete. "Pre acela Iehova nu-lă va erta, ci încă "mânia lui Iehova și "gelosia lui se voră inflăcări asupra celui bărbatū, și voră veni preste d'însulū tôte blăstemele căte sînt scrise in cartea acēsta; și "va sterge Iehova
- 21 numele lui de suptū ceriū. Și-lū "va deosebi Iehova spre nenorocire între tôte semințiile lui Israelū, dupre tôte blăstemele legămentului, cari sînt scrise in acēstă carte a legei.
- 22 Și următorea generațiune, fiil vostri cari se voră scula după voi, și străini, cari voră veni din pămēntū depărtatū, cādu voră vedē plăgele pămēntului aceluia și bōlele, cu cari Iehova l'a bătutū; Și cā totū pămēntulū lui nu va fi decătū "arsurā de sulfure și de sāraturā, incātū nici se va putē semēna, nici va cresce *ce-va*, și nici va resări intr'însa ceva verdētā; "asemenea surpărei de la Sodoma și Gomora, Adma și Seboimū, pre cari le-a surpatū Iehova intru
- 24 mânia sa, și intru iufēla urgiei sale: Voră dice tôte națiunile: "Pentru ce a făcutū Iehova astū-felū pămēntului acestuia? ce *este*
- 25 acēstă iufime mare de mânia? Și se va respunde: Pentru-cā ei aū părăsitū legămentulū lui Iehova Dumneḡeulū pārințilorū lorū, care-lū incheiase cu d'însii, cādu "i scōse din pămēntulū Egiptulū; Și ei mergēndū servirā altorū ḡei, și se prosternurā inaintea lorū, la acei ḡei pre cari ei nu-i cunoscūrā, și *pre cari* elū nu li-a împărțitū;
- 27 De aceea se apīnse mânia lui Iehova asupra aceluī pāmēntū, "incātū elū aduse asupra lui tôte blăstemele cari sînt scrise intr'acēstă carte; Și "desrădicinā pre ei Iehova din pāmēntulū lorū cu mânia, cu iufime și cu mare urgiā, și-i aruncā intr'altū pāmēntū, cumū *se vede* astā-ḡi.
- 29 Cele ascune sînt pentru Iehova, Dumneḡeulū nostru; ērū cele descoperite sînt pentru noi și pentru fiil nostri in perpetuū; ca noi să facemū tôte cuvintele legei acestela.
- 30 **S**I "va fi, după ce voră veni preste tine "tôte aceste: bine-cuvēntarea și blăstemulū, pre cari le-amū pusū inaintea ta, dacā "tu le vei inchide in ânima ta, între tôte națiunile, între cari te va fi rēsipitū Iehova Dumneḡeulū teū; Și tu te "vei întorče

la Iehova Dumneḡeulū teū, și vei asculta de vōcea lui după tôte căte-ți ordinū eă astā-ḡi, tu și fiil tei din tōtā ânima ta, și din totū sufletulū teū; "Atuncea Iehova Dumneḡeulū teū va reintorče pre captivil tei, și se va îndura de tine; și ērā-și "te va aduna d'între tôte națiunile, între cari Iehova Dumneḡeulū teū te va fi rēsipitū. "Dacă cei rēsipiți ai tei vorū fi până și la marginea ceriului, de acolo te va aduna Iehova, Dumneḡeulū teū, și de acolo te va lua; Și te va aduce Iehova, Dumneḡeulū teū, in pāmēntulū, pre care l'aū stēpānitū pārinții tei, și tu "lū vei stēpāni; și-ți va face bine, și te va immulți mai multū decātū pre pārinții tei. Și "Iehova Dumneḡeulū teū va circumcide ânima ta și ânima seminției tale, ca să iubesci pre Iehova, Dumneḡeulū teū, din tōtā ânima ta și din totū sufletulū teū, ca să trāesci. Și Iehova, Dumneḡeulū teū, tôte aceste blăsteme le va pune preste neamicil tei, și preste aceia ce te urēscuri și te-aū urmāritū. Și de te vei întorče, și vei asculta de vōcea lui Iehova, și vei face tôte ordinele sale, pre cari ți le ordinū astā-ḡi, "Atuncea Iehova Dumneḡeulū teū te va face să prisosesci intru tôte lucrările mānelorū tale, in fructulū pāntecelulū teū, și in fructulū vitelorū tale, și in fructulū pāmēntului teū, spre bine; cā Iehova ērā-și "se va bucura de tine spre binele teū, cumū s'a bucuratū de pārinții tei; Dacă vei asculta de vōcea lui Iehova, Dumneḡeulū teū, pāzindū ordinele lui și legile lui, cari sînt scrise in acēstă carte a legei; și dacā te vei întorče la Iehova, Dumneḡeulū teū, din tōtā ânima ta și din totū sufletulū teū.

Cā ordinulū acesta, pre care ți-lū ordinū astā-ḡi, nu *este* nici "prē greū pentru tine, nici *este* departe: "Nu *este* in ceriū, ca să ḡici: Cine să se sue pentru noi in ceriū și să-lū aducā noui, ca noi aūḡindu-lū, să-lū facemū? Nici *este* d'incolo de mare, ca să ḡici: Cine va trece pentru noi d'incolo de mare, și să-lū aducā noui, ca noi aūḡindu-lū, să-lū facemū? Ci cuvēntulū acesta aprōpe fōrte de tine *este*, in gura ta și in ânima ta, ca tu să-lū faci.

Eccē! "Eă astā-ḡi punū inaintea ta viēta și binele, mōrtea și rēulū. Cā astā-ḡi "ți ordinū, ca să iubesci pre Iehova, Dumneḡeulū teū, să ămblī intru căile lui, și să pāzesci ordinele lui și legile lui și judecāțele lui, ca să trāesci și să te immulțesci,

^a Num. 15. 39.
Ecl. 11. 9.
^v Isa. 30. 1.
^a Ezech. 14. 7, 8.
^y Ps. 74. 1.
^s Ps. 79. 5.
Ezech. 23. 25.

^a Cap. 9. 14.
^b Mat. 24. 51.
^c Ps. 107. 34.
Ier. 17. 6.
Zef. 2. 9.
^d Fac. 19. 24, 25.

Ier. 20. 18.
^e 1 Reg. 9. 8, 9.
Ier. 22. 8, 9.
^f Dan. 9. 11, 13, 14.
^g 1 Reg. 14. 15.
² Cron. 7. 20.

Ps. 52. 5.
Prov. 2. 22.
—
Capitlū 30.
^a Lev. 26. 40.
^b Cap. 28.

^c Cap. 4. 29, 30.
1 Reg. 8. 47, 48.
^d Neom. 1. 9.
Isa. 55. 7.
Plān. 8. 40.
Isa. 12. 13, 13.

^e Ps. 106. 45. & 136. 1, 4.
Ier. 29. 14.
Plān. 8. 22, 32.
^f Ps. 147. 2.
Ier. 32. 37.
Ezech. 34. 13.

^g 36. 24.
^h Cap. 28. 64.
Neom. 1. 9.
ⁱ Cap. 10. 16.
Ier. 32. 39.
Ezech. 11. 19.
& 36. 26.

^j Cap. 28. 11.
^k Cap. 28. 63.
Ier. 32. 41.
^l Isa. 45. 19.
^m Rom. 10. 6, etc.
ⁿ Vers 1, 19.
Cap. 11. 26.

și ca Iehova Dumnezeuul tău să te bine-cu-
vânteze în pământul, în care intri ca să-l
17 stăpânești. Dară dacă anima ta se va in-
tôrce, și tu nu vei asculta, și tu te vei
amăgi, și te vei prosternea înaintea altor
18 deî, și lor li vei servi, "Eū vî mărturisesc
astă-đi, că voi intru adevărū veți peri, și
că nu veți fi multe ڊile în pământul pen-
tru care treci Iordanul, ca să intri într'in-
19 sul și să-l stăpânești. ° Ceriul și pămên-
tul chiāmū astă-đi de mărturiā contra vōstrā,
că ° eū v'amū pusū înainti-vi vieța și mōrtea,
bine-cuvântarea și blăstemul. Alege dară
vieța, ca să trăești, tu și seminția ta; Iu-
20 bindū pre Iehova Dumnezeuul tău, și ascu-
tândū de vōcea lui, și lipindu-te de d'insul;
că acesta este ° vieța ta, și lungimea ڊilelor
tale; ca să locuiești în pământul ce Ie-
hova Dumnezeuul tău cu jurământū l'a pro-
misū părinților tei, lui Abraamū, lui Isaacū
și lui Iacobū, că ți-lū va da.

*Moisi încuragieză pre Iosua; apostasia Israeliti-
lorū pređișă.*

31 SI Moisi merse, și vorbi cuvintele aceste
2 cătră totū Israelulū; Și li ڊise: Eū
astă-đi ° sūnt de o sută două-đeci de ani; eū
nu mai potū ° eși și intra, și Iehova mī-a și
ڊisū: ° Tu preste Iordanul acesta nu vei
3 trece! Iehova, Dumnezeuul tău, ° elū însuși
va trece înaintea ta, și elū va perde națiū-
nile aceste de d'inaintea ta, ca tu să le stē-
pānesci; Iosua, elū va trece înaintea ta, ° duple
4 cumū a ڊisū Iehova; ° Și Iehova va face cu
d'inșii, ° cumū a făcutū cu Sihonū și cu Ogū,
regiū Amoreilor, și cu pământul lorū, pre
5 cari i-a perđutū. ° Și Iehova dāndu-vi i in
mānă, voi să faceți cu d'inșii duple tōte
6 ordinele cari le v'amū ordinatū. ° Intăriți-vē,
și vē imbārbătați, i nu vē temeți, nici vē in-
groziți înaintea lorū; că Iehova, Dumnezeuul
tău, ° elū însuși este celū ce va merge im-
preună cu tine; ° elū nu te va părăsi, și nu
te va lăsa.

7 Și Moisi chiāmā pre Iosua, și-i ڊise în-
aintea ochilorū a totū Israelulū: ° Intăresce-te
și te imbārbătează! că tu vei intra cu po-
porulū acesta în pământul ce Iehova cu
jurământū l'a promisū părinților lorū că
li-lū va da; și tu lū vei împărți lorū spre
8 moscenire. Că Iehova însuși ° este celū ce
va merge înaintea ta, și ° va fi cu tine; elū

pre tine nu te va părăsi, și nu te va lăsa;
nu te teme, nici te spāimēnta!

Și Moisi scrise acēstā lege, și ° o dādu 9
preuților, fiilorū lui Levi, ° cari purtau chi-
votulū legei lui Iehova, și tuturorū bētrā-
nilorū lui Israelū. Și Moisi ordinā lorū, 10
đicēndū: După sfârșitulū fie-cărui alū șep-
telea anū, pe ° timpulū ertărei, ° la serbătōrea
corturilorū; Cândū va veni totū Israelulū 11
° să se infăcișeze înaintea lui Iehova Dum-
neđeulū tău, în loculū ce elū și-lū va alege,
° să citești acēstā lege înaintea a totū Israe-
lulū, în auđulū lorū. Adună poporulū, pre 12
bărbați și pre femeī, și pre copii, și pre
strāinulū ce va fi intru porțile tale, ca să
auđă, și să se învețe, și să se témă de Iehova,
Dumneđeulū vostru, și să caute a face tōte
cuvintele legei acesteia. Incă și fii lorū, 13
° carin'aū nici o cunoscință, și aceia ° să auđă,
și să se învețe a se teme de Iehova, Dum-
neđeulū vostru, în tōte ڊilele câte veți trăi
în pământulū, în care, trecēndū Iordanulū,
intrați ca să-lū stēpāniți.

Și Iehova ڊise lui Moisi: ° Ecce, ڊilele 14
tale s'aū apropiatū ca să mori; chiāmā
pre Iosua, și stați în cortulū intrunirei, ca
° eū să-i dāu ordinī. Și Moisi și Iosua mer-
serā, și stăturā în cortulū intrunirei. Și ° Ie- 15
hova se arētā în cortū, într'unū stālpū de
nōorū; și stālpulū de nōorū sta deasupra
ușei cortulū. Și Iehova ڊise lui Moisi: 16
Ecce, tu te vei culca lūngă părinții tei, și
poporulū acesta ° se va scula, și ° va desfrēna
după ڊeiī cei strāini ai pământulū acestuiā,
în care intrā, și ° pre mine mă va părăsi, și ° va
strica legāmēntulū meū, care l'amū incheiatū
cu elū. Și mānia mea se va aprinde asu- 17
pra lorū în ڊilele acele; ° și-i voiū părăsi, și
° voiū ascunde fața mea de la ei, și ei vorū
fi spre pradā; și după ce-i vorū ajunge pre
ei multe rele și necasuri, vorū ڊice în ڊiūa
aceea: ° Aū nu pentru-cā Dumneđeulū nostru
nu este în međiloculū nostru, ° m'aū ajunsū
aceste rele? Și ° eū ° mī voiū ascunde fața 18
mea de la d'inșii în ڊiūa aceea, pentru totū
rēulū, care l'aū făcutū, că s'aū intorsū la
altī ڊei. Și acumū scrieți-vi acēstā cân- 19
tare, și învētā-o fiilorū lui Israelū; pune-o
în gura lorū, ca acēstā cāntare să-mī fie
de ° mărturiā în contra fiilorū lui Israelū.
Că-i voiū duce în pământulū, pre care cu 20
jurāmēntū l'amū promisū părinților lorū,

a Cap. 4. 26. & 8. 19.	Capitūl 31.	Cap. 3. 28.	i Ios. 1. 5.	1 Cron. 28. 20.	u Ios. 8. 34, 35.	a Esod. 33. 9.	g Cap. 32. 90.
o Cap. 4. 26. & 31. 28.	a Esod. 7. 7.	f Cap. 3. 21.	Ebr. 13. 5.	p Vers. 25.	2 Reg. 23. 2.	b Esod. 32. 6.	Ps. 104. 29.
p Vers. 15.	o Cap. 34. 7.	g Num. 21. 24.	m Vers. 23.	Cap. 17. 18.	Neem. 8. 1, 2.	c Esod. 34. 15.	Isa. 8. 17. & 64. 7.
q Pa. 27. 1. & 68. 9.	b Num. 27. 17.	33.	Cap. 1. 38. & 3. 28.	q Num. 4. 15.	3, etc.	d Esod. 34. 17.	Esec. 29. 23.
Ioan 11. 25.	c Reg. 3. 7.	A Cap. 7. 2.	Ios. 1. 6.	Ios. 3. 3.	v Cap. 11. 3.	e Esod. 34. 15.	h Num. 14. 43.
	c Num. 30. 12.	i Ios. 10. 25.	a Esod. 13. 21,	1 Cron. 15. 12,	a Ps. 78. 6, 7.	f Esod. 34. 17.	i Num. 14. 43.
	& 27. 13.	1 Cron. 22. 13.	22. & 33. 14.	15.	y Num. 27. 13.	g Esod. 34. 17.	j Vers. 17.
	Cap. 3. 27.	j Cap. 1. 29. & 7. 18.	Cap. 9. 3.	r Cap. 15. 1.	Cap. 34. 5.	h Esod. 34. 17.	k Vers. 26.
	d Cap. 9. 3.	k Cap. 20. 4.	o Ios. 1. 5, 9.	s Lev. 23. 34.	s Vers. 23.	i Esod. 34. 17.	
	e Num. 27. 21.			t Cap. 16. 16.	Num. 27. 19.	j Esod. 34. 17.	

unde curge lapte și miere; și ei *după ce* voru mânca și se voru satura, și *se voru* îngrășa, *se voru* întorče la alți deși, și voru servi lorū, și pre mine desprețuindu-mă, 21 voru strica legământulū meu. Și va fi, *după ce* pre ei *î voru* ajunge rele și ne-casuri multe, atunci această cântare va sta înaintea lorū ca mărturiă, (că ea nu se va uita din gura seminției lorū); că *eu* cunoscū cugetulū lorū, și *ceea ce ei facū*, chiarū de astă-zi, mai *'nainte de a-i duce eu* in pământulū, pre care eu cu jurământū l'amū promisū.

Moisi dă legea in mâna Leviților și cântarea sa poporului.

22 Și Moisi scrise in diūa aceea această cântare, și o invetă pre ea fiilorū lui Israelū. 23 *Și Iehova* ordină lui Iosua, fiulū lui Nunū, dicendū: *'Intăresce-te și te îmbărbătează!* că tu ai să duci pre fiūi lui Israelū in pământulū, pre care cu jurământū l'amū promisū lorū, și eu voiū fi cu tine.

24 Și după ce Moisi sfârși a *'scrii* toate cuvintele legii acesteia in carte, fără a lăsa ce-va: Ordină Moisi Leviților, cari duceau chivotulū legii lui Iehova, dicendū: Luați această carte a legii, și *'o puneți* alături a chivotulū legii lui Iehova Dumneleulū vostru, ca ea să-ți fie acolo *'ca mărturiă in* contra ta. *'Că eu* cunoscū îndereptnicia ta și *'cerbicia ta cea tare*; că eu viū încă fiindū cu voi, astă-zi îndereptnicii sūteți in contra lui Iehova, cu câtū mai vortosu *veți fi* după mórtea mea? Adunați la mine pre toți bētrānii semințiilor vōstre, și pre toți diregētorii vōstri, ca să vorbescū in urechile lorū cuvintele aceste, și să *'ieū* ceriulū și pământulū de mărturiă contra lorū. Că eu sciū, că voi după mórtea mea *'vē* veți corumpe, și *vē* veți abate de la calea, care *'amū* ordinarū, pentru care *'pre voi* *vē vorū* ajunge nenorociri in *'dilele* din urmă; fiindū că veți face *ce este* rău in ochii lui Iehova, spre a-lū intărita prin lucrările mânelorū vōstre.

30 Și Moisi vorbi in auzulū a totā adunarea lui Israelū cuvintele cântarei acesteia, până la sfârșitū.

32 **C**ERIURILORŪ, *'ascultați, și eu voiū vorbi!* *Și pământule, ascultă* cuvintele gurei 2 *Să curgă ca plōia invetătura mea, [mele]*

Să pice ca rōia cuvēntulū meū, *'Ca plōia cea mēnuntă preste verdetă,* *Ca plōia mare preste ērba crescută.* Că eu invocū numele lui Iehova; 3 *Dăți mărirea Dumneleulū nostru.*

Elū *este* *'stânca, /lucrările lui sūnt dese-* 4 *[vârșite,*

Că *'tōte căile lui cu dreptate sūnt;* *'Dumneleū alū adevērulū, 'fără strimbătate,* Elū *este* justū și dreptū.

'Ei s'au coruptū contra lui, 5 *Nu mai sūnt fiūi lui, ci ocară acelora,* *O 'generațiune perversă și îndereptnică.*

Tu așa *'resplătesci* lui Iehova, 6 *Poporū nebunū și neînțeleptū?* *Aū nu este elū 'părintele teū, care te-a 'cē-*

[știgatū? *Nu este elū care te-a 'făcutū și te-a inte-* 7 *[meiatū?*

Adu-ți aminte de dīlele cele de de multū. 7 *Luați aminte la anii generațiunilorū trecute.*

'Intrébă pre părintele teū, și elū 'ți va spune, *Și pre bētrānii tei, și ei 'ți vorū mărturi.* Cândū celū pré înaltū *'impărți* națiunilorū 8 *[moscenirea,*

Cândū *'deosebi* elū pre fiūi omulū *unū de* Elū *aseđă* hotare națiunilorū, 9 *[alții,*

Dupre numerulū fiilorū lui Israelū. *Că 'partea lui Iehova fu* poporulū seū, 9 *Iacobū sōrtea moscenirei sale.*

Aflatu-l'a in pământū deșertū, 10 *'In locū singuraticū, plinū de urletele și de* Elū *'lū* cunjură, *'lū* *'conduse,* *[selbătăciune,* *Și-lū 'apēră* ca lumina ochiulū. 11 *'Precumū vulturulū mișcă cuibulū,*

Plutesce preste puii seī, *'și intinde aripele* *'I* *iea, 'ī* *pōrtă* pe aripele lui: 12 *[sale;*

Așa *'lū* *conduse* Iehova singurū, 12 *Și nu fu* cu d'insulū deū străinū.

'Trecutu-l'a preste înălțimile pământulū, 13 *Ca să mănānce fruptele câmpulū.*

Datu-i-a să sugă *'miere* din pētră, *Și oleiū din stāncă vortōsă;* 14 *Untū de vaci, lapte de oi,*

Din grāsimea mneilorū, *Și a berbecilorū nāscuți in* Basanū, *și a* 15 *[ciapilorū,*

'Cu grāsimea din rānunchii grānului; *Și bēuși vinulū, 'sāngele strugurului.*

Și *'Ieșurunū (Dreptașulū)* *se ingrășă, 'as.* 15 *[vērli din piciorū:*

1 Cap. 32. 15.
Neem. 9. 25,
26.
Osea 13. 6.
m Vers. 16.
n Vers. 17.
o Osea 5. 3. &
13. 5, 6.
p Amos 5. 25,
26.
q Vers. 14.
r Vers. 7.
Isa. 1. 18.

s Vers. 9.
t Vede 2 Reg.
22. 8.
u Vers. 19.
v Cap. 9. 24. &
32. 30.
z Esod. 32. 9.
Cap. 9. 6.
y Cap. 30. 19. &
32. 1.
s Cap. 32. 5.
Judo. 2. 19.
Osea 9. 9.

a Cap. 28. 15.
b Fac. 49. 1.
Cap. 4. 30.
—
Capitlū 32.
c Cap. 4. 26. &
30. 19. & 31.
28.
Pa. 50. 4.
Isa. 1. 2.
Jer. 2. 12. &
6. 19.

b Isa. 55. 10, 11.
1 Cor. 3. 6, 7,
8.
c Pa. 72. 6.
Mic. 5. 7.
d 1 Cron. 29. 11.
e 2 Sam. 22. 3.
& 23. 5.
Pa. 16. 2, 31,
46.
Hab. 1. 12.
f 2 Sam. 22. 31.

g Dan. 4. 37.
Apoc. 15. 3.
h Ier. 10. 10.
i Iov 34. 10.
Pa. 32. 15.
j Cap. 31. 29.
k Mat. 17. 17.
Luc. 9. 41.
Fil. 2. 15.
l Ps. 116. 12.
m Isa. 63. 16.
n Pa. 74. 2.

o Vers. 15.
Isa. 27. 11. &
44. 2.
p Esod. 13. 14.
Pa. 44. 1. &
78. 3, 4.
q Zech. 9. 2.
Fapt. 17. 26.
r Fac. 11. 8.
s Esod. 15. 16.
& 19. 5.
1 Sam. 10. 1.

Pa. 78. 71.
t Cap. 8. 15.
Ier. 2. 6.
u Osea 13. 5.
v Cap. 4. 36.
w Pa. 17. 8.
Prov. 7. 2.
Zech. 2. 8.
x Esod. 19. 4.
Cap. 1. 31.
Isa. 31. 5. &
46. 4. & 63. 9.

y Cap. 33. 29.
Isa. 58. 14.
Ezec. 36. 2.
z Iov 29. 6.
a Pa. 81. 16.
& 147. 14.
b Fac. 49. 11.
c Cap. 33. 5, 26.
Isa. 44. 2.
d 1 Sam. 2. 29.

- * Te-ai îngrășat, te-ai îngroșat;
Te-ai lătit. Și 'părăsi pre Dumne-deul, /care-lu 'făcu,
Și desprețui ^a stânca mântuirii sale.
16 'Ei 'lă întăritară la gelosia prin ^{dei} străini,
Prin uriciuni 'lă mânia.
17 'Ei sacrificară demonilor și nedumne-deilor,
Deilor, pre cari nu-i cunoscără,
Deilor noi, de curându veniți,
De cari părinții vostri nu s'au temut.
18 ^a Stânca, care pre tine te-a născut, ai pă-
[răsit'o,
Și ai 'uitat de Dumne-deul, care te-a for-
[mat.
19 "Și ^{acesta} vedându Iehova, și mâniaându-se,
Lepedă "cu indignațiune pre fiii sei și pre
[fetele sale;
20 Și ^{dis}e: "Ascunde-voiă fața mea de la
[d'inșii,
Voiă vedé ce ^{va fi} sfârșitul lor;
Că ^{sunt} generațiune perversă.
"Fii, intru cari nu ^{este} încredere.
21 'Ei pre mine mă întăritară la gelosia prin
[nedumne-dei,
Și mă mânia ^r prin deșertăciunile lor;
Și 'eu 'i voiă întărita la gelosia prin ne-
[popor.
Și-i voiă mânia prin o națiune nebună.
22 Că 'focul s'a aprins în mânia mea,
Și va arde până la cele mai adânci ale in-
[fernului,
Și va mistui pământul și fruptele lui,
Și va arde temeliele munților.
23 Voiă "trămete asupra-i ^{tote} nenorocirile,
Și "voiă arunca in contra lor ^{tote} săgețele
[mele.
24 Ei după ce voră fi topiți de fôme, și stinși
[de friguri ferbinți,
Și destrugere amară voiă trămete asupra-i,
Și "dintii fêrelor,
Cu veninul tărêtoarelor prin pulbere.
25 "Pe din afară 'i va răpi sabia, pe din lă-in-
Pre tănăr și pre feciôră, [tru spaîma,
Pre sugători cu omul alb de bêtrâneță.
26 "Dis'amă: 'I voiă răpi,
Amintirea lor o voiă sterge d'între ômenî;
27 De nu mă temeam de sfiderea neamicului,
Ca nu cumă-va neamicii lor, pre sine ne-
[cunoscându-se,
"Să ^{dică}: Măna noastră cea înaltă,

- Și nu Iehova a făcut ^{tote} aceste!
Că ei ^{sunt} națiune ce se perde prin sfatu- 28
[rile sale,
Și ^o nu ^{este} între d'inșii înțelegere.
"O! de ară fi fost înțelept, și ^{acesta} să 29
[înțelegă,
"De ară fi cugetat la viitorul lor!
Cumă ară urmări "unul pre o mie, 30
Și dăoi ară fugări de ce mii,
Dacă stânca lor nu-i ară fi 'vëndut pre ei,
Și Iehova nu-i ară fi trădat!
Că "stânca lor nu ^{este} ca stânca noastră; 31
"Despre ^{acesta} neamicii nostri însuși ^{să fie}
[judecători;
Că 'vița lor ^{este} din vița Sodomei, 32
Și din câmpia Gomorei;
Strugurii lor ^{sunt} struguri inveninați;
Bobite amare.
"Fieră de balaură ^{este} vinul lor, 33
Și "otravă crudă de aspidel!
Aă nu ^{sunt} acestea 'ascunse la mine, 34
Sigilate între tesaurele mele?
"A mea ^{este} resbunarea, și voiă resplăti la 35
[timpul se.
Piciorul lor va începe să alunece,
Aprôpe ^{este} "diua perderei lor,
Și cele ce aă să li se întâmple, vină cu
[îutélă.
"Că Iehova va judeca pre poporul se, 36
Și de servii sei "se va îndura;
Cândă va vedé, că puterea lor a despărut,
Și "nu voră mai fi nici din cei închiși nici
[din cei liberi.
Și va ^{dice}: "Unde ^{sunt} ^{dei} lor, 37
Stânca, in care puseră încrederea lor,
Cari grăsimă sacrificielor lor o mânca, 38
Vinul libațiunilor lor 'lă bea?
Scôle-se, și să vê ajute,
Fie-vi loc de scăpare!
Vedeți acum, că "eu, eu însumi, ^{sunt}, 39
Că 'nu ^{este} Dumne-deu afară de mine;
"Eu omor și vivific;
Eu rânesc și vindec,
Și nimenea nu scapă din mâna mea.
"Că eu rēdică spre ceriă mâna mea, 40
Și ^{dică}: Viă ^{sunt} in eternă!
"Cândă voiă ascuți fulgerul săbiei mele, 41
Și mâna mea o voiă pune pe judecată,
"Voiă înturna resbunarea asupra adversari-
[lor mei,

e Cap. 31. 30.	1 Cor. 10. 22.	r 1 Sam. 12. 21.	v Pa. 7. 12. 13.
Neem. 9. 25.	j Lev. 17. 7.	1 Reg. 16. 13.	Exec. 5. 16.
Pa. 17. 10.	Pa. 106. 37.	26.	x Lev. 26. 22.
Ier. 2. 7. & 5.	1 Cor. 10. 20.	Pa. 31. 6.	y Plân. 1. 20.
7. 38.	Apoc. 9. 20.	Ier. 8. 19. &	z Ezech. 7. 15.
Osea 13. 6.	k Isa. 17. 10.	10. 8. & 14. 22.	2 Cor. 7. 5.
f Cap. 31. 16.	l Ier. 2. 32.	Ion. 2. 8.	z Ezech. 20. 13.
Isa. 1. 4.	m Judc. 2. 14.	Eapt. 14. 15.	14. 23.
g Vers. 6.	n Isa. 1. 3.	s Osea 1. 10.	a Pa. 140. 8.
Isa. 51. 13.	o Cap. 31. 17.	Rom. 10. 19.	b Isa. 27. 11.
a 2 Sam. 22. 47.	p Isa. 30. 9.	l Ier. 15. 14. &	ler. 4. 22.
Pa. 89. 26. &	Mat. 17. 17.	17. 4.	c Cap. 5. 29.
95. 1.	q Vers. 16.	Plân. 4. 11.	Pa. 81. 13. &
i 1 Reg. 14. 22.	Pa. 78. 58.	u Isa. 26. 15.	107. 43.

Luc. 19. 42.	j Pa. 58. 4.	ler. 31. 20.	u 1 Sam. 2. 6
d Isa. 47. 7.	k Pa. 140. 3.	Ioel 2. 14.	2 Reg. 5. 7.
Plân. 1. 9.	l Rom. 3. 13.	q 1 Reg. 14. 10.	3 Reg. 5. 18.
e Lev. 26. 8.	m Iov. 14. 17.	& 21. 21.	Pa. 68. 30.
Isa. 23. 10.	n Ier. 2. 22.	2 Reg. 9. 8. &	Osea 6. 1.
2 Cron. 24. 24.	Osea 13. 12.	14. 25.	v Fac. 14. 22.
Isa. 30. 17.	Rom. 2. 5.	r Judc. 10. 14.	Esod. 6. 8.
f Pa. 44. 12.	s Pa. 84. 1.	ler. 2. 28.	Num. 14. 30.
Isa. 50. 1. &	t Rom. 12. 19.	s Pa. 102. 27.	z Isa. 27. 1. &
52. 3.	u Ebr. 10. 30.	Isa. 41. 14. &	34. 5. & 66. 16.
g 1 Sam. 2. 2.	v 2 Pet. 2. 3.	48. 12.	Exec. 21. 9, 10,
h 1 Sam. 4. 8.	w Pa. 135. 14.	t Cap. 4. 35.	14, 20.
ler. 40. 3.	x Judc. 2. 18.	Isa. 45. 5, 18,	y Isa. 1. 24.
i Isa. 1. 10.	Pa. 106. 45.	22.	Nah. 1. 2.

- Și celor, ce mă urăsc, voi răsplăti.
- 42 *Imbăta-voiu săgețele mele de sânge,
Și sabia mea li va mânca carnea,
Sângele celor uciși și prinși,
Din capetele *maii marilor neamicului.
- 43 *Cântați de bucuria, nămurilor, voi popo-
[rul se,]
Că el va *resbuna sângele servilor se,
Și *resbunarea o va întorci asupra neami-
[cilor se,
Și *se va îndura de pământul se și de po-
[porul se.
- 44 Și Moisi veni, și toate cuvintele cântărei
acesteia le vorbi în urechile poporului, el
- 45 și Iosua, fiul lui Nun. Și sfârșind Moisi
de a vorbi toate cuvintele cântă totu
- 46 Israelul, Dăse cătră d'înșii: *Puneți-vă â-
nima la toate cuvintele aceste, pre cari eu
le mărturisesc voui astă-zi, pre cari voi să
le ordinați fiilor vostri, ca ei să caute a
- 47 face toate cuvintele legii acesteia. Că aces-
tă cuvânt nu în deșert este pusă voui;
*el este viața voastră, și prin acestă cuvânt
vi se vor prelungi zilele voastre în pămên-
tulu, la care treceți Iordanul ca să-lu stă-
pâniți.

*Se ordină lui Moisi de a se sui pe muntele Nebo,
ca să moră.*

- 48 *Și Iehova vorbi lui Moisi totu în acea
- 49 zi, zicându: Sue-te pe *muntele Abarim,
muntele Nebo, care este în pământul Moa-
bului, în dreptul Ierichonului; și te uită la
pământul Canaan, ce-lu dă de mosce-
nirea fiilor lui Israel. Și să mori pe mu-
tele pe care te sui, și să te adaugi la po-
porul te, precum Aaron fratele te a murit
pe muntele Hor, și lu adaosul la
- 51 poporul se; Pentru-că *ați păcătuit în
contra mea, în meșlocul fiilor lui Israel,
la apa certe, la Kadesh, în pustiu Zin;
și nu m'ați *sântit în meșlocul fiilor
- 52 lui Israel. *Că tu numai de departe vei
vede pământul, și nu vei intra acolo, în
pământul, pre care-lu dă fiilor lui Israel.

Bine-cuvântarea lui Israel de Moisi.

- 33 SI acesta este bine-cuvântarea, cu care
Moisi, omul lui Dumnezeu, a bine-cu-
vântat pre fii lui Israel înainte morței
sale? Și dăse:

a Ier. 46. 10.	Lev. 18. 5.	14.	Hab. 3. 3.
a Iov 13. 24.	Prov. 3. 2, 22.	i Vede Lev. 10.	d Vede Ps. 68.
Ier. 30. 14.	& 4. 22.	3.	17.
Plân. 2. 5.	Rom. 10. 5.	m Num. 27. 12.	Dan. 7. 10.
b Rom. 15. 10.	a Num. 27. 12.	Cap. 34. 4.	Fap. 7. 53.
c Apoc. 6. 10. &	13.	—	Gal. 3. 19.
19. 2.	i Num. 33. 47,	Capul 28.	Ebr. 2. 2.
d Vers. 41.	48.	a Fac. 49. 28.	Apoc. 5. 11. &
e Ps. 85. 1.	Cap. 34. 1.	b Ps. 90. titlu.	9. 16.
f Cap. 6. 6. &	j Num. 30. 25,	c Esod. 19. 18,	e Esod. 19. 5.
11. 18.	28. & 35. 29.	20.	Cap. 7. 7. 8.
g Ezec. 40. 4.	k Num. 20. 11,	Jude. 5. 4. 5.	Ps. 47. 4.
g Cap. 30. 19.	12, 13. & 27.		

- * Iehova veni din Sina, 2
- Și li resări din Seir,
Străluci din muntele Paran;
Și veni din *miriade de sânti,
Avându din dreapta lui focul legii pentru ei.
- 3 Câtă *iubesc el pre popor!
- *Toți sântii se sunt în mâna ta;
Ei *sta prosternuți la picioarele tale;
Toți au *primitu cuvintele tale.
- 4 *Moisi nă-a dat legea,
- *Moscenirea adunării lui Iacob.
- 5 Și el era *rege în *Iesurun,
Când se adunau capii poporului,
Cu semințiile lui Israel.
- 6 Să trăesc Ruben, și să nu moră,
Și mulți să fie bărbatii se!
- 7 Și acestea dăse pentru Iuda:
Ascultă, Iehova, vócea lui Iuda!
Și-lu adă la poporul se;
*Brațele sale fie-i d'ajunsu,
- 8 Și *ajutor în contra neamicilor se tu
Și pentru Levi dăse: [să-i fi]
- *Tumimii tei și Urimii tei (dreptatea ta și
lumina ta) sunt cu bărbatul cuvios alu
[teu,
- *Pre care tu l'ai încercat la Masa,
Pre care l'ai certat la apa Meriba.
Care dăse de părintele se și de muma sa: 9
- Nu i-am vădutu.
- Și *pre frații lui nu-i recunosc,
- Și de fii se nu știu;
- Ci *păzi cuvintele tale,
Și ținu legământul te:
- 10 *Acestia vor învăța pre Iacob judecățele
Și pre Israel legea ta; [tale,
- *Pune-vor tămăi supt nările tale,
Și *olocaustu pe altarul te.
- 11 Iehova, bine-cuvântă puterea lui,
Și *lucrul mânelor lui fie-ți cu plăcere,
Sdrosces șelele celor ce se scólă asu-
[pra lui,
- Și celor ce-lu urăsc, să nu se mai rădice.
- 12 Și pentru Beniamin dăse:
- Iubit de Iehova, sigur va locui cu d'in-
Protege-lu va în toate zilele, [sul,
- Și între umerii lui va odihni.
- 13 Și pentru Iosef dăse:
- *Bine-cuvântat fie de Iehova pământul lui,
Cu cele alese ale cerului,
Cu *roa și cu adâncul josă jăcători,
- 14 Și cu cele alese din fructul sôrelui,

o Esod. 11. 1.	31.	q Esod. 32. 26.	Num. 16. 40.
Mal. 1. 2.	Jude. 9. 2. &	27. 28.	1 Sam. 2. 28.
f Cap. 7. 6.	17. 6.	r Vede Ier. 18.	a Lev. 1. 9, 13,
1 Sam. 2. 9.	i Cap. 32. 15.	18.	17.
Ps. 50. 5.	m Fac. 49. 8.	Mal. 2. 5. 6.	Ps. 51. 19.
g Luc. 10. 39.	n Ps. 146. 5.	e Lev. 10. 11.	Ezec. 43. 27.
Fap. 22. 3.	o Esod. 23. 30.	Cap. 17. 9, 10,	e 9 Sam. 24. 23.
h Prov. 2. 1.	p Esod. 17. 7.	11. & 24. 8.	Ps. 20. 3.
i Ioan. 1. 17. &	q Esod. 20. 13.	Ezec. 44. 23,	Ezec. 20. 40.
7. 19.	Num. 8. 2, 3,	24.	41. & 45. 27.
j Ps. 119. 111.	16.	Mal. 2. 7.	a Fac. 43. 25.
k Vede Fac. 36.	Ps. 81. 7.	i Esod. 30. 7, 8.	y Fac. 27. 28.

- Și cu cele mai alese din câte odrăslesce
[luna,
15 Și cu cele mai alese ale *cresceturilor mun-
[ților cărunți,
Și cu cele mai alese ale *délurilor eterne,
16 Și cu cele mai alese ale pământului și ale
plinității lui;
Și bună-voința *celui ce ședea în rugă,
Să *vină pe capul lui Iosef,
Și preste crescetul Nazareului (celui deo-
[sebitu] d'între frații sei.
17 Ca *a întâi-născutului d'între taurii este
[frumuseța lui,
Și *córnela lui ca cornul unicornului,
Cu ele / va lovi la un loc pre popóre,
Până la marginea pământului.
* Acestea sînt miriadele lui Efraim,
Și acestea miile lui Manase.
18 Și pentru Zabulon dîse:
* Bucură-te, Zabulon, de eșirea ta.
Și tu, Isacare, de corturile tale!
19 Ei voru *chîama pre popóre la munte;
Acolo / voru sacrifica sacrificii de dreptate;
Că ei sugă avuțiile mării,
Și tesaurile cele ascunse ale nésipului.
20 Și pentru Gad dîse:
Bine-cuvîntat să fie cel ce a *lărgit pre
[Gad;
Elu jace întinsu ca un leu, și sfășcă brațe
[și capete.
21 Elu / începuturile țerei și-a alesu;
Că acolo stă ascunsă partea legislatorului;
Și *elu venind cu mai marii poporului,
Făcu dreptatea lui Iehova,
Și judecată lui cu Israelu.
22 Și pentru Dan dîse:
Danu este pui de leu,
Care *va sări din Basan.
23 Și pentru Neftali dîse:
O Neftali! *sătul de bună-voința,
Și plin de bine-cuvîntarea lui Iehova;
* Tu la apus și la mîdă-și să moscenesce!
24 Și pentru Aser dîse:
* Bine-cuvîntat întru fii este Aseru,
Bine-plăcut să fie elu fraților sei,
* Muindu-și în oleiu piciorul se.
25 * Feru și aramă sînt incuetoarele tale;
Ca dîlele tale, puterea ta.
26 * Nimenea este asemenea Dumneșului lui
[* Iesurun;
* Trece pe ceruri într'ajutorul te,

Și întru mărirea sa pe nûori,
Acolo este *locuința Dumneșului cărunt, 27
Și josu: brațele cele eterne;
* Care fugări de d'între ta pre neamicu,
Și dîse; perde-lu!
* Și Israelu va locui cu siguranță și singuru; 28
* Ochiulu lui Iacobu va căuta spre un pă-
[mîntu de grâu și de vinu;
* Cerulu se / va picura rîu.
* Ferice de tine, Israele! 29
* Cine este ca tine? popor mîntuit
De Iehova, *scutul ajutorului te,
Sabia mării tale?
/ Umili-se-vor neamicii tei înaintea ta,
Și / tu vei călca preste înălțimile lor.

Moisi mîre, și Iosua / urmîză.

ȘI Moisi se sui din câmpia Moabului * pe 34
muntele Nebo, în vîrfulu muntelui Pisga,
celu din dreptulu Ierichonului: și Iehova /
* arătă totu pământulu, de la Galaad / până
la Danu, și totu pământulu lui Neftali, și totu 2
pământulu lui Efraim, și alu lui Manase,
și totu pământulu lui Iuda / până la marea
despre apus; Și partea despre mîdă-și, 3
și câmpia vîi Ierichonului, *cetatea palmie-
rilor, până la Zoaru. Și Iehova dîse cătră 4
d'însulu: / Acesta este pământulu, pre care
cu jurămîntu / amu promisulu lui Abraamu,
lui Isaacu și lui Iacobu, dîcîndu: Semîntiei
tale voi să-lu dau. / Te făcu / a-lu vedé
cu ochii tei, dară într'însulu nu vei intra.
* Și Moisi, servulu lui Iehova, muri acolo, 5
în pământulu Moabului, duple cuvîntulu lui
Iehova. Și elu / lă immormîntă pre d'însulu 6
în acea vale, în pământulu Moabului, făcă
cu Betu-Peoru; și / nimenea nu- / scie mor-
mîntulu lui până în ziua de astă-și. / Și 7
Moisi era de o sută douăzeci de ani, cîndu
muri; *ochiulu se / nu se întunecase, nici pu-
terea lui nu trecuse. Și fiiu lui Israelu plân- 8
seră pre Moisi în câmpia Moabului / trei-deci
de zile, până ce se împliniră dîlele plân-
sului și jălei pre Moisi.

Și Iosua, fiulu lui Nunu, era *plin de 9
spiritulu înțelepciunei, că * Moisi / și pusese
mînele sale preste d'însulu; și fiiu lui Israelu
ascultă de elu, și făcea precum ordi-
nase Iehova lui Moisi.

Și nu se mai / sculă profetulu în Israelu, 10
asemenea lui Moisi, pre / care să-lu fi cu-

s Fac. 49. 26.
s Hab. 3. 6.
b Esod. 3. 2, 4.
c Fac. 49. 26.
d 1 Cron. 5. 1.
e Num. 33. 23.
f 1 Reg. 22. 11.
g Fac. 48. 19.
h Fac. 49. 13, 14.

15. i Isa. 2. 3.
j Pa. 4. 5.
k Vede Ios. 18.
l 10. etc.
m 1 Cron. 12. 8.
n etc.
o Num. 32. 16,
17, etc.
p Ios. 4. 19.
q Ios. 19. 47.
r Jude. 18. 27.

o Fac. 49. 21.
p Vede Ios. 19.
q Fac. 49. 20.
r Vede Iov 29.
s Cap. 8. 9.
t Esod. 15. 11.
u Ps. 86. 8.
v Ier. 10. 6.
w Cap. 32. 15.
x Ps. 68. 4, 33.

34. & 104. 3.
Hab. 3. 8.
z Ps. 90. 1.
y Cap. 9. 3, 4, 5.
z Num. 23. 9.
1er. 23. 6. &
33. 16.
a Cap. 8. 7, 8.
b Fac. 27. 28.
c Cap. 11. 11.
d Ps. 144. 15.

d 2 Sam. 7. 23.
e Ps. 115. 9, 10,
11.
f 2 Sam. 22. 45.
g Ps. 18. 44. &
66. 3. & 81. 15.
h Cap. 32. 13.
Capitulu 34.
i Num. 27. 12.

& 33. 47.
Cap. 32. 49.
b Cap. 3. 27.
c Fac. 14. 14.
d Cap. 11. 24.
e Jude. 1. 16. &
3. 13.
f Cron. 28. 15.
g Fac. 12. 7. &
13. 15. & 15.
h & 26. 3. &

28. 13.
g Cap. 3. 27. &
32. 52.
h Cap. 32. 50.
i Ios. 1. 1, 2.
j Vede Iud. 9.
k Cap. 31. 2.
l Vede Fac. 27.
m 1. & 48. 10.
n Ios. 14. 10, 11.
o Vede Fac. 50.

3. 10.
Num. 20. 29.
p Isa. 11. 2.
q Dan. 6. 3.
r Num. 27. 18,
28.
s Vede Cap. 18.
15, 18.
t Esod. 33. 11.
u Num. 12. 6, 8.
v Cap. 5. 4.

- 11 nescutū Iehova față în față; In toate 'seme-
nele și minunile, ce Iehova 'lă trăsese a le
face în pământulū Egiptulū, înaintea lui
Faraonū, și a tuturorū servilorū lui, și a totū
pământulū lui; Și în totă acea mână tare 12
și în toate acele mări și infricșate fapte,
pre cari le făcu Moisi înaintea ochilorū a
totū Israelulū.

I O S U A.

Iosua se rînduesce; ordinele sale către poporū.

- 1 **F**OST'A după mörtea lui Moisi, servulū
lui Iehova, că a vorbitū Iehova lui Io-
sua, fiulū lui Nunū, "servulū lui Moisi, di-
cendū: "Moisi servulū meū a muritū: acumū
scōlă-te, treci Iordanulū acesta, tu și totū
poporulū acesta, în pământulū pre care-lū
3 daū lorū, fiilorū lui Israelū. "Totū loculū,
pe care va călca talpa piciorulū vostru, l'amū
4 datū voūi, cumū amū disū lui Moisi. "Ho-
tarele vōstre vorū fi de la pustiulū și Liba-
nulū acesta până la fluviulū celū mare, flu-
viulū Eufratū, totū pământulū Heteilorū, și
până la marea cea mare *cătră* apusulū sō-
5 relulū. "Nimenea nu va putē să steie în contra
ta în toate ȳilele vieȳei tale; 'cumū amū fostū
cu Moisi, *așa* 'voiū fi cu tine: "nu te voiū lăsa
6 și nici te voiū părăsi. "Intăresce-te și îm-
bărbătează-te: că tu vei da în stēpanire po-
porulū acestuia pământulū, ce cu jurāmētū
l'amū promisū părinȳilorū lorū, că-lū voiū
7 da lorū. Intăresce-te numai, și îmbărbă-
tează-te fōrte, căutāndū a face duple totă
legea, pre 'care ȳi-a ordonat'o servulū meū
Moisi; "nu te abate de la ea *nici* la drēpta
8 *nici* la stānga, ca să prosperi, unde vei merge.
'Să nu se depărteze cartea legēi acesteia
din gura ta; ci să "cuȳeȳi asupra ei ȳiūa și
nōptea, căutāndū a face totū ce este scrisū
in ea: că atuncea vei face calea ta pros-
9 peră, și atuncea vei fi fericitū. "Aū nu ȳie
amū ordinatū? Intăresce-te și îmbărbăte-
ză-te. "Nu te teme și nici te spāimēnta; că
cu tine *este* Iehova Dumneȳeulū teū ori-
unde vei merge.
10 Și Iosua ordinā direȳetorilorū poporu-
11 lui, dicendū: Trecēȳi prin tabēră, și ordi-
naȳi poporulū, dicendū: Pregāȳiȳi-vi merinde:
că "după trei ȳile voi veȳi trece Iordanulū
acesta, ca să intraȳi să stēpaniȳi pământulū
ce Iehova Dumneȳeulū vostru 'lū dā voūi
de stēpanire.
12 Și Rubeniȳilorū și Gadȳilorū și la ju-
mātatea de semȳȳia lui Manase vorbi Iosua,

dicendū: Aminȳiȳi-vi de 'cuvēntulū ce Moisi, 13
servulū lui Iehova, v'a datū, dicendū: Ie-
hova Dumneȳeulū vostru v'a repausatū, și
v'a datū ȳēra acēsta: Femeele vōstre, co- 14
piii vōstri și vitele vōstre vorū rēmānē in
pământulū, pre care l'a datū voūi Moisi
d'incōce de Iordanū; ērū voi să treceȳi înar-
maȳi înaintea fraȳilorū vōstri, totȳi viteȳii de
oȳtire, și să-i ajutoaraȳi; Până ee va repausa 15
Iehova pre fraȳii vōstri, ca și pre voi, și
vorū lua și ei în stēpanire pământulū ce Ie-
hova Dumneȳeulū vostru 'lū dā lorū; 'A-
tuncea vē veȳi întōrce în pământulū stēpā-
nirei vōstre, și-lū veȳi stēpani, *anume pre*
acela ce l'a datū voūi Moisi servulū lui Ie-
hova, d'incōce de Iordanū, *cătră* resāritulū
sōrelulū.

Și aū respunsū ei lui Iosua, dicendū: 16
Totū aceea ce ni-ai ordinatū vomū face,
și ori-unde ne vei trāmete ne vomū duce.
Cumū amū ascultatū de Moisi în toate, *așa* 17
vomū asculta și de tine; numai Iehova Dum-
neȳeulū teū "să fie cu tine, cumū a fostū cu
Moisi. Totū *insulū* ce se va rēdica contra 18
ordinelorū tale, și nū va asculta de cuvintele
tale în totū ce-i vei ordina, să se omōre.
Intăresce-te numai și îmbărbătează-te.

Dūoi bărbāȳi trāmeȳi ca spioni la Ierichonū.

2 **S**I a trāmesū Iosua, fiulū lui Nunū, "din 2
Șittimū dūoi bărbāȳi, spioni, în ascunsū,
dicendū: Duceȳi-vē, vedeȳi ȳēra și Iericho-
nulū. Și se duseră, și "venirā în casa unei
femei meretrice, cu numele "Rahabū, și se
culcarā acolo. Și "se spuse regelū din Ie- 2
richonū, dicendū: Éccē, bărbāȳi din fii lui
Israelū aū venitū aici în acēstā nōpțe, ca
să cerceteze ȳēra. Și trāmese regele Ieri- 3
chonulū la Rahabū, dicendū: Scōte bar-
baȳii ce aū venitū la tine, *cari* aū intratū
în casa ta; căci ca să cerceteze totă ȳēra
aū venitū ei.

"Și femea luā pre cei dūoi bărbāȳi, și-i 4

q Cap. 4. 34. &
7. 19.

IOSUA.

Capitulū 1.

a Esod. 24. 13.

b Deut. 34. 5.

c Deut. 11. 24.

d Fac. 15. 18.

Esod. 23. 31.

Num. 34. 3—

12.

e Deut. 7. 24.

f Esod. 3. 12.

g Deut. 31. 8, 23.

h Vers. 9, 17.

i Cap. 3. 7. &

6. 27.

Isa. 43. 2, 5.

k Deut. 31. 6, 8.

l Ebr. 13. 5.

m Deut. 31. 7, 23.

n Num. 27. 23.

o Deut. 31. 7.

p Cap. 11. 15.

q Deut. 5. 3 & 28.

r Deut. 17. 18.

s Deut. 19.

t Ps. 1. 2.

u Deut. 31. 7, 8.

v Ps. 27. 1.

w Ier. 1. 8.

x Deut. 17. 18.

y Deut. 19.

z Ps. 1. 2.

aa Deut. 31. 7, 8.

ab Ps. 27. 1.

ac Ier. 1. 8.

ad Deut. 17. 18.

ae Deut. 19.

af Ps. 1. 2.

ag Deut. 31. 7, 8.

ah Ps. 27. 1.

ai Ier. 1. 8.

p Cap. 3. 2.

q Vers. 5.

r Num. 32. 20—

s Cap. 22. 2, 3.

t Cap. 22. 4.

u Cap. 22. 4, etc.

v Vers. 5.

w Sam. 30. 13.

x Reg. 1. 37.

y Capitulū 2.

z Num. 25. 1.

a Ebr. 11. 31.

b Lac. 2. 25.

c Mat. 1. 5.

d Ps. 127. 1.

e Prov. 31. 30.

f Vers. 2 Sam.

g 17. 19, 20.

- ascunse, și ȋdise; In adevăr, bărbații au venit la mine, dară nu șiamă de unde
 5 *erau*; Și spre sêră pe cândă era să se închidă pórta, bărbații au eșit; nu știu unde s'au dus bărbații: grabnic urmăreți-i, căci
 6 i veți ajunge. Eră / ea i suise pe acoperiment, și i-a ascuns în mănunchi de
 7 in, ce-și întinsese pe acoperiment. Și bărbații se luară în urma lor pe calea Iordanului, lângă vaduri, și pórta se închise, după ce eșiră cei ce-i urmăria.
- 8 Și ei nu se culcaseră încă, și ea se sui
 9 pe acoperiment la ei, Și a ȋdisu bărbaților: Știu că v'a dat Iehova pământul acesta, și că / frica de voi a cădutu preste noi, și că toți locuitorii pământului tremură
 10 înaintea vóstră; Că noi amă aȋditu, cumă că a / secatu Iehova apele Mărei Roșie d'ina-
 11 nteea vóstră, cândă aȋ eșit din Egiptu, și / ce aȋ făcut celor d'oi regi ai Amoreilor, ce erau d'incolo de Iordanu, lui Sihon și lui Og, pre cari i-aȋ nimicită cu
 12 desavârșire. De cândă noi amă / aȋdită / aceste, / anima nóstră s'a muia, și n'a mai rămas în nimenea curagi înaintea vóstră; că / Iehova Dumneȋul vostru, el / este Dumneȋu în ceri sus și pe pământ jos.
- 13 Acuma, rogu-vă, / juraȋ-mi pe Iehova, fiindcă amă arătată bună-voință cătră voi, că veți arăta și voi bună-voință cătră / casa părintelui meu, și / daȋ-mi semn de siguranță.
- 14 Că veți cruța viaȋa părintelui meu, a mumei mele, și a fraȋloră mei, a suroră mei, și a tuturor ce / sânt ai lor, și că veți scăpa de la mórte sufletele nóstre.
- 15 Și bărbații i ȋdiseră: Viaȋa nóstră pentru a vóstră, dacă nu veți descoperi această vorbă a nóstră; și va fi, cândă Iehova ni va da pământul acesta, / vomă arăta bună-voință și credinȋă cătră tine.
- 16 Și i / coborî ea cu o funiă prin feréstă, că era lângă zidul cetăȋi casu ei, și lângă zidul cetăȋei ea locuia. Și a ȋdisu ea cătră ei: Duceȋi-vă la munte, ca să nu veȋ intim-pine pre voi urmăritorii, și ascundeȋi-vă acolo trei ȋile, până ce se vor înturna urmăritorii, și după aceea duceȋi-vă la calea vóstră.
- 17 Și aȋ ȋdisu bărbații cătră ea: Așa vomă / fi / deslegaȋ de jurământul, ce tu ne-ai făcută să jurăm: / Ecce, cândă vomă intra în țără, légă funia această cu fire carmezina la feréstă prin care ne-ai cōborit; și / adună în casă la tine pre părintele tei, pre

muma ta, pre fraȋi tei și pre totă casa părintelui tei. Și va fi, / că totu cel / ce va eș / din ușele casei tale pe uliȋă, sângele lui / va / fi asupra capului lui, și noi / vomă / fi / nevino-vaȋ; și totu cel / ce va fi cu tine în casă, / sângele lui / va / fi asupra capului nostru, de se va pune mâna pe el. Inse dacă tu veȋ
 20 descoperi această vorbă a nóstră, sântem deslegaȋ de jurământul ce tu ne-ai făcută să jurăm. Și a respuns ea: După cu-
 21 vintele vóstre, așa / să / fie! și lăsându-i să se ducă, s'au dus; și a legat ea funia cea carmezina de feréstă.

Și ei s'au dus, și au sosit la munte,
 și aȋ ședut acolo trei ȋile, până ce urmăritorii s'au înturnat; urmăritorii căutau în totu drumul, și nu i-au găsit.

Și înturnându-se cei d'oi bărbați, po-
 goriră muntele, trecură / rîul, și veniră cătră Iosua, și spus'au lui totu ce li s'a întâmplat. Și ȋdiseră lui Iosua: In adevăr,
 24 / Iehova a dat în mânele nóstre totu pământul, și toȋ locuitorii țerei tremură înaintea nóstră.

Trecerea preste Iordanu; o amintire rēdicată.
 Și sculându-se Iosua de demănētă, plecără
 3 ei / din Sittim, și veniră la Iordanu, el / și toȋ fii lui Israelu, și maseră acolo nóptea aceea înainte de a trece.

Și / la sfârșitul ȋilei a treia, trecură di-
 regătorii prin taberă, Și ordinară popo-
 3 rului, ȋicend; / Cândă veȋ vedé chivotulă legăi lui Iehova, Dumneȋul vostru, / și pre-
 uȋi, Leviȋi, purtându-l, să plecaȋ din locu-
 rile vóstre, și să merȋ în urma lui. / Totuși
 4 să fie depărtare între voi și el / ca la d'oi mii coȋ după măsură; nu veȋ apropiȋ de el; ca să cunósceȋ calea pe care aveȋ să merȋ; că voi n'aȋ âmblat în această cale până acum.

Și a ȋdisu Iosua cătră popor: / Sântȋi-vă;
 5 că mâne va face Iehova lucruri minunate între voi.

Și Iosua vorbi cătră preuȋi, ȋicend; / Rē-
 dicaȋ chivotulă legăi, și treceȋ înaintea po-
 6 pului. Și ei rēdicară chivotulă legăi, și merșeră înaintea poporului.

Și ȋise Iehova lui Iosua: In ȋiua această
 7 voi începe a / te mări în ochii a totu Israelu, ca să cunósceȋ ei, că / precumă amă fost cu Moisi, așa voi fi cu tine. Tu dară
 8 ordină / preuȋiloră, cari pórta chivotulă legăi, ȋicend; Cândă veȋ sosi la marginea apelor Iordanului, / staȋ în Iordanu.

/ Vede Esod. 1.
 17.
 2 Sam. 17. 19.
 9 Fac. 36. 5.
 Esod. 23. 27.
 Deut. 2. 26. &
 11. 26.

/ Esod. 14. 21.
 Cap. 4. 23.
 Num. 21. 24.
 34. 35.
 Esod. 15. 14.
 15.
 k Cap. 5. 1. & 7.

5.
 Isa. 13. 7.
 Deut. 4. 39.
 m Vede 1 Sam.
 30. 14, 15, 17.
 n Ved. 1 Tim.
 5. 8.

o Vers. 18.
 p Judc. 1. 24.
 Mat. 5. 7.
 q Fapt. 9. 25.
 r Esod. 20. 7.
 s Vers. 12.
 t Cap. 6. 23.

u Mat. 27. 25.
 v Esod. 23. 31.
 Cap. 6. 2. &
 21. 44.
 —
 Caput 3.
 a Cap. 2. 1.

b Cap. 1. 10, 11.
 c Vede Num. 10.
 33.
 d Deut. 31. 9.
 25.
 e Esod. 19. 13.
 f Esod. 19. 10,

14, 15.
 Lev. 20. 7.
 Num. 11. 18.
 Cap. 7. 13.
 1 Sam. 16. 5.
 Ioel 2. 16.
 g Num. 4. 15.

h Cap. 4. 14.
 1 Cron. 29. 25.
 2 Cron. 1. 1.
 i Cap. 1. 5.
 j Vers. 3.
 k Vers. 17.

9 Și a dîsu Iosua cătră fiii lui Israelu: Apropiați-vă aicea, și auziți cuvintele lui
 10 Iehova, Dumneșeul vostru. Și Iosua dișe: Intru acésta veți cunósce că 'Dumneșeul celú viu *este* in meșilocolú vostru, și *că* va
 "alunga de d'inaientea voastră pre Cananeî, pre Hetei, pre Hevei, pre Perizei, pre Ghergheșei, pre Amorei și pre Iebusei: Ecce chivotulú legei "Domnului a totú păméntulú
 11 trece inaintea voastră prin Iordanú. Acumú "luați-vi dūoi-spre-dece bărbați din semințiile lui Israelú, câte unulú din fie-care seminția; Și va fi, că "indată ce talpele picíórelorú preuților cari pórtă chivotulú lui Iehova, "Domnului a totú păméntulú, se vorú repausa in apele Iordanului, apele Iordanului se vorú despica, *anume* apele ce se cobóră din susú, și "vorú sta grămadă.
 12 Și plecândú poporulú din corturile sale, ca să trecă Iordanulú, și preuții ce purtau
 13 "chivotulú legei inaintea poporului; Și purtătorii chivotului ajungendú la Iordanú, și "picíórele preuților ce duceau chivotulú muiañdu-se la marginea apei, (că "Iordanulú reversase preste malurile sale "tóte dílele secerișului), Apele ce se coboríau din susú stătură, rēdicāndu-se grămadă fórtē de departe de la cetatea Adamú, *ce este* alătura de "Zaretanú; și cele ce se coboríau "cătră marea șesului, *ce este* "Marea Sărată, despīcāndu-se, despărură; și poporulú trecea in dreptulú Ierichonului. Și preuții ce purtau
 14 chivotulú legei lui Iehova, stătură tare pe uscatú la meșilocolú Iordanului; și "totú Israelulú trecea pe uscatú, până ce totú poporulú sfārși trecerea Iordanului.
 4 S I cândú totú poporulú sfārși "trecerea Iordanului, vorbi Iehova lui Iosua, dicēndú; "Luați-vi din poporú dūoi-spre-dece bărbați, câte unulú din fie-care seminția,
 2 Și ordinați-li, dicēndú: Luați-vi de aicea, din meșilocolú Iordanului, din loculú unde "picíórele preuților stătură tare, dūoē-spre-dece petre, treceți-le cu voi, și puneți-le in
 3 "loculú unde veți mânē nóptea acésta. Și Iosua chiāmă pre cei dūoi-spre-dece bărbați, pre cari-i a rōnduitú din fiii lui Israelú, câte unú bărbatú din fie-care seminția; Și dișe lorú Iosua: Treceți inaintea chivotului lui Iehova, Dumneșeul vostru, in meșilocolú Iordanului, și rēdicați-vi fie-care câte o petró pe umérulú seú, duple numerulú semințiilorú fiilorú lui Israelú;
 6 Ca să fie acésta semnú intre voi, "cāndú pē

vorú întreba fiii vostri in viitorú, dicēndú: Ce *sunt* voñi petrele aceste? Și veți díce lorú: "Că s'aú despīcatú apele Iordanului inaintea chivotului legei lui Iehova; cāndú a trecutú prin Iordanú, apele Iordanului s'aú despīcatú. Și vorú fi petrele aceste spre "amintire fiilorú lui Israelú in eternú.

8 Și făcură fiii lui Israelú așa, cumú li-a ordīnatú Iosua; și rēdicāră dūoē-spre-dece petre din meșilocolú Iordanului, cumú a vorbitú Iehova lui Iosua, duple numerulú semințiilorú fiilorú lui Israelú, și le trecură cu d'insii la loculú de masú, și le puseră acolo. Și Iosua rēdică aceste dūoē-spre-dece petre *luate* din meșilocolú Iordanului, din loculú in care stătură picíórele preuților cari purtau chivotulú legei; și sūnt acolo până in díua de astă-dí.

9 Și preuții, cari purtau chivotulú, stătură in meșilocolú Iordanului, până se indepliniră tóte lucrurile câte a ordīnatú Iehova lui Iosua ca să dícă poporulú, duple tóte câte a ordīnatú Moisi lui Iosua: și poporulú se grăbía a trece. Și după ce sfārși totú poporulú de a trece, a trecutú și chivotulú lui Iehova, și preuții *se puseră* inaintea poporului. Și trecură "fiii lui Rubenú, fiii lui Gadú și jumătatea de seminția a lui Manase, inarmați inaintea fiilorú lui Israelú, cumú li vorbi Moisi. Ca la patru-deci mii, gātiți de resbelú, trecură inaintea lui Iehova in șesulú Ierichonului, spre a se resboi.

14 In díua aceea "mārit'a Iehova pre Iosua in ochii intregului Israelú, și ei se temeau de elú, cumú se temuseră de Moisi, in tóte dílele vieței sale.

15 Și a vorbitú Iehova lui Iosua, dicēndú: Ordină preuților, cari pórtă "chivotulú mărturiei, să esă din Iordanú. Și Iosua ordīnă preuților, dicēndú: Eșiți din Iordanú. Și după ce preuții, cari purtau chivotulú legei lui Iehova, aú eșitú din meșilocolú Iordanului, și talpele picíórelorú preuților fură trase afară la uscatú, apele Iordanului s'aú întorsú la loculú lorú, și "curgeau ca mai 'nainte preste tóte malurile sale.

19 Și poporulú eși din Iordanú in a decea dí a lunei āntēia, și tábērāră 'in Ghilgalú, in partea resārītēnă a Ierichonului. Și "acele dūoē-spre-dece petre, pre cari ei le-aú luatú din Iordanú, Iosua le-a inālțatú la Ghilgalú. Și vorbi cătră fiii lui Israelú, dicēndú: "Dacă fiii vostri vorú întreba in viitorú pre părinții lorú, dicēndú: Ce *sunt* petrele aceste?

1 Deut. 5. 26.
 1 Sam. 17. 26.
 2 Reg. 19. 4.
 Osea 1. 10.
 Mat. 16. 16.
 1 Thea. 1. 9.
 m Esod. 33. 2.

Deut. 7. 1.
 Ps. 44. 2.
 n Vers. 13.
 Mic. 4. 13.
 Zech. 4. 14. &
 6. 5.
 o, Cap. 4. 2.

p Vers. 15, 16.
 q Vers. 11.
 r Ps. 78. 13. &
 114. 3.
 s Eapt. 7. 45.
 t Vers. 13.
 u 1 Cron. 12. 15.

Ier. 13. 5. &
 49. 19.
 v Cap. 4. 18. &
 5. 10, 12.
 z 1 Reg. 4. 12.
 & 7. 46.
 y Deut. 3. 17.

z Fac. 14. 3.
 Num. 34. 3.
 a Vede Esod. 14. 29.
 —
 Capitulú 4.
 a Deut. 27. 2.

Cap. 3. 17.
 b Cap. 3. 12.
 c Cap. 3. 13.
 d Vers. 19, 20.
 e Vers. 21.
 Esod. 12. 26.
 & 13. 14.

Deut. 6. 20.
 Ps. 44. 1. & 78.
 3, 4, 5, 6.
 f Cap. 3. 13, 16.
 g Esod. 13. 14.
 Num. 16. 40.
 h Num. 32. 20,

27, 28.
 i Cap. 3. 7.
 j Esod. 25. 16, 22.
 k Cap. 3. 15.
 l Cap. 5. 9.
 m Vers. 3.
 n Vers. 6.

22 Veți spune fiilor vostri, zicându: "Israelu
23 a trecut pe uscatu Iordanul acesta. Că
a secatu Iehova Dumneșeul vostru apele
Iordanului de d'inaintea voastră, până ce voi
ați trecut, cumu a făcutu Iehova Dumne-
șeul vostru Mărei Roșie, pre "care a secat'o
de d'inaintea noastră, până ce trecurăm:
24 "Pentru ca tote poporele pământului să cu-
noscă mâna lui Iehova, că "tare este: ca voi
"să vă temeți de Iehova, Dumneșeul vostru,
in tote zilele,

5 **S**I după ce "auziră toți regi Amoreilor,
s cari erau in lătura Iordanului către
apusu, și toți regi Cananeilor, "cari erau
lungă mare, că Iehova a secat apele Ior-
danului de d'inaintea fiilor lui Israelu, până
ce au trecut, "ânama lor s'a muțat, și nu
mai era curagiu in ei inaintea fiilor lui
Israelu.

*Circumcisiune reînnoită; Pascele se serbeză la Ghil-
galu, și mana încetează.*

2 In acestu timpu duse Iehova lui Iosua:
Fă-ți "cuțite de pētră, și circumcide din nou
3 pre fii lui Israelu. Și Iosua 'și făcu cuțite
de pētră, și circumcise pre fii lui Israelu,
4 la delulu Arlotu (*prepuțele*). Și acesta e
causa pentru care Iosua 'i circumcise: "totu
poporulu ce a eșitu din Egiptu, parte bār-
bătescă, toți bārbații de resbelu, au muritu
in pustiu pe cale, după ce eșiră din Egiptu.
5 Că totu poporulu ce a eșitu a fostu circum-
cisu; in se totu poporulu ce s'a născutu in
pustiu pe cale, după eșirea din Egiptu,
6 nu s'a circumcisu. Că "patru-șeci de ani
fii lui Israelu amblară prin pustiu, până
ce peri totu poporulu, bārbații de resbelu,
ce eșiră din Egiptu, cari nu ascultară de
vōcea lui Iehova, și căroră s'a jurat Iehova,
că "nu-i va lăsa să vedă pământulu, pre care
l'a promis Iehova părinților lor, că-lu va
da noui, "pământulu in care curge lapte și
7 miere. Și in locul lor elu rēdică pre "fii
lor; pre acestia Iosua 'i circumcise, că ne-
circumciși erau, fiindu-că pe cale nu s'au
8 circumcisu. Și după ce sfârși de circumcisu
totu poporulu, ei rēmaseră pe locu in tabēră,
9 "până ce se vindecară. Și Iehova duse lui
Iosua: Astă-ți amu rēdicat "ocara Egiptulu
de deasupra voastră. Și s'a chīamat numele
acestui locu "Ghilgalu (*rēdicare*) până in
diua de astă-ți.

10 Și fii lui Israelu tăbērāră in Ghilgalu,

și făcură pascele "in a patru-spre-decea di
a lunei, către sēră, in câmpiele Ierichonului.

De a dūoa di de pasci māncară din 11
grăul pământului, azime și prăjite, tocmai
in diua aceea.

Și "mana încetă a dūoa di, după ce mân- 12
cară din grăul pământului, și fii lui Israelu
n'avură mai multu mană; ci ei māncară in
anul acesta din venitul pământului Ca-
naanu.

*Descoperirea dumneșească la Iosua; luarea și
nimicirea Ierichonului.*

Și fiindu Iosua aprōpe de Ierichon, rē- 13
dică ochii sei și se uită, și ēccē "unū omū
sta d'inaintea lui "cu sabiā gōlă in mâna lui.
Și Iosua merse la d'insul, și-i duse: D'intre
ai nostri ești tu, seū d'intre neamicii nostri?
Și elu duse: Nu, ci mai mare alū oștirei lui 14
Iehova acum amu venit. Și "cādēndu Iosua
cu fața la pământu, se prosternu, și-i duse:
Ce dīce Domnul meu către servul seū?
Și mai marele oștirei lui Iehova duse lui 15
Iosua: "Scōte-ți încălciēmintele de pe picio-
rele tale; că locul pe care stai, sântu este.

6 **S**I Iosua făcu așa. Și Ierichonulu era in-
chis și păzitu de frica fiilor lui Israelu:
niminea nu eșia și niminea nu intra. Și 2
Iehova duse lui Iosua: ēccē, "amu datu in
mâna ta Ierichonulu, pre "regele seū, și pre
viteșii sei de oștire. Voi să incunjurați ce- 3
tatea, toți ōmenii de resbelu, rotindu-vē in
jurul cetății o dată; așa să faci șese di; 4
Și șapte preuți să pōrte șapte trimbiți din
cornu de berbece inaintea chivotului; și in 4
diua a șeptea să incunjurați cetatea de șapte
ori; și "preuții să sune din trimbiți. Și va 5
fi, cāndu cornulu de berbece va suna intr'o
intinsōre, și voi veți auzi sunetul trimbiței,
totu poporulu să strige cu tāră, și zidul 6
cetății va cādē supu sine, și poporulu se
va sui fie-care dreptu inaintea sa.

7 Și chīamă Iosua, fiul lui Nunū, preuți, 6
și li duse: Rēdicați chivotulu legei, și șapte
preuți să pōrte șapte trimbiți din cornu de
berbece inaintea chivotului lui Iehova. Și 7
duse către popor: Treceti, și inconjurați
cetatea, și cei ce sūnt inarmați să trecă
inaintea chivotului lui Iehova.

8 Și cāndu Iosua vorbi către popor, cei 8
șapte preuți trecură inainte, purtāndu șapte
trimbiți de berbece inaintea lui Iehova, ei
sunau din trimbiți, și chivotulu legei lui

o Cap. 3. 17.
p Eod. 14. 21.
q 1 Reg. 8. 42.
43.
2 Reg. 19. 19.
Ps. 106. 8.
r Eod. 15. 16.
1 Cron. 29. 12.
Ps. 89. 13.

s Eod. 14. 31.
Deut. 6. 2.
Ps. 89. 7.
Ier. 10. 7.
—
Capitulu 5.
a Eod. 15. 14.
15.

b Num. 13. 29.
Cap. 2. 9, 10.
11.
Ps. 48. 6.
Ezec. 21. 7.
c 1 Reg. 10. 5.
d Eod. 4. 25.
e Num. 14. 29. &
26. 64, 65.

f Deut. 2. 16.
Num. 14. 33.
Deut. 1. 3. &
2. 7, 14.
Ps. 95. 10.
g Num. 14. 23.
Ps. 95. 11.
Ebr. 3. 11.

h Eod. 3. 8.
i Num. 14. 31.
Deut. 1. 39.
j Vede Fac. 34.
25.
k Fac. 34. 14.
1 Sam. 14. 6.
Vede Lev. 18.

3.
Cap. 24. 14.
Ezec. 20. 7. &
23. 3, 8.
l Cap. 4. 19.
m Eod. 12. 6.
Num. 9. 5.
n Eod. 16. 35.

o Fac. 18. 2. &
32. 24.
Eod. 23. 23.
Zech. 1. 8.
Fapt. 1. 10.
p Num. 22. 23.
q Fac. 17. 3.
r Eod. 3. 5.

Fapt. 7. 33.
—
Capitulu 6.
a Cap. 2. 9, 24.
& 8. 1.
b Deut. 7. 24.
c Num. 10. 8.

- 9 Iehova venia in urma lorü. Şi cei înarmaţi mergeau înaintea preuţilor, cari sunau din trîmbiţi, şi ^a cînda armatei mergea după chivotü; mergendü preuţii sunau din trîmbiţi. Şi Iosua ordină poporului, dicendü: nu strigaţi, nici să se audă vîocea vîostră, şi nici unü cuvëntü să éssä din gura vîostră, până in diüa, in care vi voiü dice: Strigaţi! atunce
- 10 să strigaţi. Şi chivotulü lui Iehova încunjură cetatea, rotindu-se o dată; şi veniră in tabără, şi maseră preste nópte in tabără.
- 11 Şi Iosua se sculă a dîoa şi de demănetă, ^a şi preuţii rēdicară chivotulü lui Iehova.
- 12 Şi şapte preuţi purtandü şapte trîmbiţi de berbeci înaintea chivotului lui Iehova, mergeau sunandü din trîmbiţi, şi cei înarmaţi mergeau înaintea lorü, şi cînda armatei venia după chivotulü lui Iehova, mergendü şi sunandü din trîmbiţi. Şi ei încunjurară cetatea in diüa a dîoa o dată, şi se întörseră in tabără; aşa făcură şese zile.
- 13 Şi in a şaptea zi ei se sculară in ziori de diüă, şi încunjurară cetatea in acelaşi chipü de şapte ori: numai in acea zi ei încunjurară cetatea de şapte ori. Şi la a şaptea oră preuţii sunară din trîmbiţi, şi Iosua dişe cătră poporü: Strigaţi; că Iehova a datü voiü cetatea. Şi cetatea să fie anatema lui Iehova, ea şi totü ce este intr'însa, numai Rahabü meretricea să remănă in viétă: ea şi totü ce este cu d'însa in casă; fiindcă ^a ea a ascunsü trāmesii, pre cari i-amü trāmesü. ^a Numai păziţi-vē de lucrulü anatema, ca să nu fiţi supuşî anatemei, luandü din lucrulü anatemei, şi astü-felü să faceţi tabăra lui Israelü anatema, şi să o ^a nenorociţi
- 14 pre ea. Ci totü argintulü şi aurulü şi vasele de aramă şi de ferü să fie consacrate lui Iehova: ele să intre in tesaurulü lui Iehova.
- 15 Şi poporulü striga, şi preuţii sunau din trîmbiţi. Şi cândü poporulü audi sunetulü trîmbiţei şi inceptu a striga cu tăriă, ^a zidulü cădu suptü sine, şi poporulü se sui in cetate, fie-care dreptü înaintea sa; şi cuprinsă cetatea, ^a Nimicindü cu desēvāşire totulü din cetate, de la omü până la femeî, de la tēnerü până la bētrānū, şi bou, ôie şi asinü, cu ascuţitulü săbiei.
- 16 Şi celorü dūoi ômenî ce iscodiră ţēra li dişe Iosua: Intraţi in casa femeei meretrice, şi scôteţi femea şi totü ce este alü ei, ^a cumü i-aţi juratü ei. Şi intrară tēnerii cari iscodiră, şi scôseră pre Rahabü, pre ^a părintele ei, pre muma ei, pre fraţi ei

şi totü ce era alü ei; tôte rudele ei le scôseră, şi-i puseră afară de tabăra lui Israelü.

Şi cetatea o arseră cu focü, şi totü ce era intr'însa: ^a numai argintulü şi aurulü, vasele de aramă şi de ferü, le puseră in tesaurulü casei lui Iehova.

Şi Iosua lāsă in viétă pre Rahabü meretricea, casa părintelui ei şi totü ce era alü ei; şi ^a ea a locuitü in medioloculü lui Israelü până in diüa de astă-zi: pentru-că ea a ascunsü trāmesii, pre cari Iosua i-a trāmesü, ca să iscodescă Ierichonulü.

Şi Iosua jură in acelu timpü, dicendü: ^a blāstematü să fie înaintea lui Iehova omulü, care se va scula şi va zidi acéstă cetate a Ierichonului: elü o va întemeia asupra ântēiü-nāscutului seü, şi asupra celui mai tēnerü d'între fiilü seî va pune porţele ei.

^a Şi Iehova fu cu Iosua, şi ^a faîma lui se răspādi in tótă ţēra.

Sgārcenia lui Achanü descoperită şi pedepsită.

Şi fiilü lui Israelü pēcātuiră in lucrulü a natemei; că ^a Achanü, fiulü lui Carmi, fiulü lui Zabdi, fiulü lui Zerahü, din semintia lui Iuda, a luatü din anatema; şi se aprinse mânia lui Iehova in contra fiilorü lui Israelü.

Şi Iosua trāmese ômenî din Ierichonü la Aiü, care se afla lângă Betü-Avenü, in partea resăritenă a Betuloi, şi vorbi lorü, dicendü: Suiţi-vē, şi iscodiţi ţēra. Şi bărbaţi se suiră, şi iscodiră Aiulü. Şi întorcendü-se ei la Iosua, ^a dişeră: Să nu se sue totü poporulü; ci ca la dūoe miî seü trei miî de ômenî să se sue, şi ei să bată Aiulü; nu osteni totü poporulü acolo; că ei nu sînt decātü puçini.

Şi se suiră din poporü acolo ca la trei miî de ômenî; ^a şi fugiră d'între ômenilorü din Aiü. Şi ômenii din Aiü uciseră d'între ei ca la trei-deci şi şese de ômenî, şi-i urmăriră de d'între porţei până la Şebārimü, şi-i bătură la unü prāvālacü: şi ^a ânima poporului se mulă şi să făcu ca apa.

Şi Iosua ^a rupse vestmintele sale, şi cădu cu faça la pāmēntü înaintea chivotului lui Iehova, până in séră, elü şi bētrāniü lui Israelü, ^a şi-şi presurără capulü cu cenuşă. Şi Iosua dişe: Vai! Dōmne Iehova, ^a pentru ce tu ai trecutü poporulü acesta preste Iordanü, că să ne dai in mânia Amoreului, spre a ne perde? O, de ne-amü fi mulţumitü d'a remānē d'incolo de Iordanü! O Dōmne,

d Num. 10. 25.
e Deut. 31. 25.
f Cap. 2. 4.
g Deut. 7. 26. & 18. 17.

Cap. 7. 1, 11, 12.
h Cap. 7. 26.
i Reg. 18. 17, 18.

Iona 1. 12.
i Vers. 5.
Ebr. 11. 30.
j Deut. 7. 2.
k Cap. 2. 14.

Ebr. 11. 31.
l Cap. 2. 13.
m Vers. 19.
n Vide Mat. 1. 5.
o 1 Reg. 16. 34.

p Cap. 1. 5.
q Cap. 9. 1, 3.
Capitü 7.
a Cap. 22. 30.

b Lev. 26. 17.
Deut. 28. 25, 34.
c Cap. 2. 9, 11.
Lev. 26. 36.
Ps. 22. 14.

d Fac. 37. 29, 34.
e 1 Sam. 4. 12.
f 2 Sam. 1. 2. & 18. 19.

Neem. 9. 1.
Iov 2. 12.
f Esod. 5. 22.
g Reg. 3. 10.

ce voiû dice, după ce Israelu a întorsu dosul⁹ înaintea neamicilor⁹ sei? Că Cananeii⁹ și toți locuitorii țerei voru auzi, și ne voru incunjura, și voru⁹ șterge numele nostru de pe pământu, și⁹ ce vei face tu marelui teu nume?

10 Și Iehova dîse lui Iosua: Scolă-te! pen-
11 tru-ce cadî tu pe fața ta? 'Israelu a pē-
cătuitu, și a călcătū legământulū meu, pre
care l'amū ordinatū lui, și chiaru a luatū din
12 anatemă, și încă a furatū, și a⁹ mințitū; și
cele luate le-aū pusū între vasele lorū. 'Pen-
tru acēsta fiiū lui Israelu nu poturā să stee
înaintea neamicilorū lorū, ci aū înturnatū
dosulū înaintea neamicilorū lorū; fiindū-cā
"s'aū făcutū anatemă; nu voiū mai fi cu voi,
dacā nu veți nimici anatemala din meḏiloculū
13 vostru. Scolă-te, "sântesce poporulū, și ḏi:
"Sântiți-vē pe mîne; cā așa ḏice Iehova Dum-
neḏeulū lui Israelu: anatemă este in meḏi-
loculū teu, Israele; nu vei putē să stai
înaintea neamicilorū tei, până ce nu veți
14 scōte anatema din meḏiloculū vostru. Decī
voi să vē apropiati demânēta duple semin-
ṭie voștre, și seminṭia, pre care⁹ Iehova o
va nimeri, să se apropie duple nēmuri: și
nēmulū, pre care Iehova⁹ lū va nimeri, să
se apropie duple case, și casa, pre care
Iehova o va nimeri, să se apropie duple
15 capete. "Și va fi, cā celū ce se va nimeri
cu lucru anatemă, să se ardă cu focū, pre
elū și totū ce este a lui; pentru-cā a⁹ căl-
cātū legământulū lui Iehova, și a⁹ făcutū
faptă de rușine in Israelu.

16 Și Iosua se sculā de demânēta, și apro-
piā pre Israelu duple seminṭie sale; și se-
minṭia lui Iuda fu nimeritā. Și apropiā nē-
murile lui Iuda, și nimeri nēmulū Zarhiṭi-
lorū; și apropiindū nēmulū Zarhiṭilorū duple
18 case, fu nimeritū Zabdi. Și apropiindū casa
acestuiā duple capete, 'fu nimeritū Achanū,
fiulū lui Carmi, fiulū lui Zabdi, fiulū lui
Zerachū, din seminṭia lui Iuda.

19 Și Iosua dîse lui Achanū: Fiulū meu, "dā
acumū mārre lui Iehova Dumneḏeulū lui
Israelu, și "mārturisesce-te lui, și "spune-mī
acumū ceea ce ai făcutū; nu ascunde ni-
micū de mine. Și Achanū respunse lui
Iosua, și dîse: Intr'adeverū, eū amū pēcā-
tuitū lui Iehova, Dumneḏeulū lui Israelu,
21 și amū făcutū cutare și cutare lucrū; Amū
vēḏutū o mantia babilonicā frumōsā, și duoe
sute sicli de argintū și o placā de aurū, in
greutate de cinci-ḏeci de sicli, și, poftindu-le

le-amū luatū; și ecce, sūnt îngropate in pā-
mentū, in cortulū meu, și argintulū este
suptū mantia.

Și Iosua trāmese omeni, cari alergarā 22
la cortū, și ecce mantia ascunsā in cortulū
lui, și argintulū era supṭu d'insa. Și luarā 23
acestea din cortū, și le aduserā la Iosua și
la toți fiiū lui Israelu, și le-aū pusū inain-
tea lui Iehova.

Și Iosua impreună cu totū Israelulū lu- 24
āndū pre Achanū, fiulū lui Zerahū, cumū
și argintulū și mantia și placa de aurū,
și pre fiiū sei și pre fiicele sale, și boii sei
și asinii sei și oile sale, și cortulū seu, și
tōte ale lui, le aduserā in⁹ valea Achorū.
Și Iosua dîse: "Pentru-ce ne-ai nenorocitū? 25
Iehova te va nenoroci pre tine in acēstā
ḏi. "Și totū Israelulū⁹ i uciserā cu petre, și-i
arserā cu focū, după ce i uciserā cu petre.
Și ei⁹ rēdicarā asupra lui o movilā mare de 26
petre, ce stā până in ḏiūa de astā-ḏi. Și
Iehova se întorse din aprinderea māniei lui.
Pentru aceea numele locului aceluia se
chiamā: "Valea lui Achorū, până in ḏiūa de
astā-ḏi.

Luarea și perderea Aiului.

SI Iehova dîse lui Iosua: "Nu te teme și 8
nu te spāimentā! Iē cu tine pre totū
poporulū de resbelū, și scolā-te, și sue-te
la Aiū; ecce⁹ amū datū in mână ta pre re-
gele din Aiū, pre poporulū seu, cetatea sa
și țera sa. Și tu vei face cetātei Aiū, cumū 2
și regelui ei, duple cumū ai făcutū Ieri-
chonulū și regelui seu; numai⁹ prada ei și
vitele ei să le prādați pentru voi. Pune
pāndiri cetātei din indēreptulū ei.

Și Iosua se sculā cu totū poporulū de 3
resbelū, ca să se sue la Aiū; și Iosua alese
trei-ḏeci mii de viteși de ostire, și-i trā-
mese nōptea. Și elū li ordinā, ḏicēndū: 4
Ecce, voi cari⁹ veți pāndi cetatea din indēre-
ptulū ei, să nu vē depārtati multū de ceta-
tea, ci fiți toți gata; Și eū și totū popo- 5
rulū care este cu mine ne vomū apropia
de cetate; și va fi, cānd ei vorū eși intru
intimpinarea nōstrā ca āntēiași datā, "noi
vomū fugi d'înaintea lorū, (Cā ei vorū eși 6
după noi,) până ce i vomū trage de la ce-
tate; cā vorū ḏice: ei fugū de d'înaintea
nōstrā ca și āntēiași datā; decī noi vomū
fugi de d'înaintea lorū. Și voi vē veți scula 7
de la pāndā, și veți cuprinde cetatea; cā
Iehova Dumneḏeulū vostru o va dā in mā-

g Ps. 83. 4. 1, 2.
h Vede Esod. 32. 12. l Vede Num. 14. 45.
i Num. 14. 13. Judec. 2. 14.
j Vers. 1. m Deut. 7. 26.
k Cap. 6. 17, 18. Cap. 6. 18.
l Vede Fapt. 5. n Esod. 19. 10.

o Cap. 3. 5. p Prov. 16. 33.
q Vede 1 Sam. 14. 38, 39.
r Vers. 11. s Fac. 34. 7.
t Judc. 20. 6.

u 1 Sam. 14. 42. v Vede 1 Sam. 6. 5.
w Ier. 13. 16. x Ioan 9. 24.
y Num. 5. 6, 7. z Cron. 20. 22.

Ps. 51. 3. Dan. 9. 4.
a 1 Sam. 14. 43. b Vers. 26.
c Cap. 15. 7. d Cap. 6. 18.
e 1 Cron. 2. 7.

a Deut. 17. 5. b Cap. 8. 29.
c 2 Sam. 18. 17. d Plān. 3. 58.
e Deut. 13. 17. f 2 Sam. 21. 14.
g d Vers. 24.

Gal. 5. 12. Isa. 65. 10. Osea 2. 15.
h Cap. 1. 9. i Cap. 6. 2.
j Cap. 6. 21. k Deut. 20. 14.
l Judec. 20. 29. m Deut. 1. 21 & f Judec. 20. 22.

- 8 nele vóstre. Și după ce veți lua cetatea, să o aprindeți cu foc; după cuvântul lui Iehova să faceți. * Luați aminte, v'amurinat. Și Iosua 'i trâmese, și ei se duseră la locul de pândă, și ședură între Betel și între Aiū, în partea apusană de la Aiū; și Iosua mase noaptea aceea în meșlocul poporului.
- 10 Și Iosua se sculă de demănătă, și numără poporul, și se sui, el și bătrânii lui Israel înaintea poporului, în spre Aiū. * Și totu poporul de resbelu, ce era cu d'insul, se sui și se apropiă, și veniră înaintea cetății, și tăbărără în partea de meșă-noapte de la Aiū, așa că valea era între ei și între Aiū.
- 12 Și elu luă ca cinci mii de omeni, pre cari 'i puseră la pândă între Betel și Aiū, în partea apusană de la Aiū. Și poporul puse totă tabăra ce era în partea despre meșă-noapte a cetății, și cōda-armatei în partea apusană a cetății, și Iosua merse în noaptea aceea în meșlocul văiei.
- 14 Și cându regele de la Aiū 'lū vėdu, omeni cetății se sculară de demănătă, se grăbiră, și eșiră întru intimpinarea lui Israel în resbelu, atât elu cât și poporul se au eșit la locul întelnirei, înaintea șesului. Și elu 'nu scia că pândă era în contră-i, din îndereptul cetății. Și Iosua și totu Israelul 'prefăcendu-se a fi bătuti, fugiră pe calea spre pustiu. Și totu poporul ce era în Aiū fu chiămatu spre a-i urmări, și ei urmăriră pre Iosua, și așa fură trași din cetate. Și nu rămase omu în Aiū și în Betel, care să nu fie eșit după Israel, lăsându cetatea deschisă, și urmărindu pre Israel.
- 18 Și Iehova dișe lui Iosua: Intinde lancea ce este în mâna ta către Aiū; că o voi da în mâna ta. Și Iosua intinse lancea, ce era în mâna lui, către cetate. Și pândășii se sculară cu grăbire din locul lor, și alergară indată ce elu intinse mâna sa, și veniră în cetate, și o luară, și grăbiră a da focu cetății. Și omeni din Aiū uitându-se îndereptu, priviră, și eccc, fumulu cetății se suia până la ceriu, și nu li era indēmănă a fugi încōce ori incolo; și poporul ce fugia spre pustiu se întorseră în contra celor lū urmăriau. Și Iosua și totu Israelul vėdendu, că pândășii au luat cetatea, și că fumulu cetății se suia în sus, se întorseră, și bătură pre omeni din Aiū.
- 22 Cei-l-alți asemenea eșiră din cetate spre intimpinarea lor, așa că ei erau în meșlocul Israeliților, unii fiind dincōce și alții d'incolo; și-i bătură, * încātu nu li rămase mēntuit și scăpatu. Și pre regele din Aiū 'lū prinseră viu, și-l aduseră la Iosua.
- 24 Și după ce Israelu sfârși uciderea tuturor locuitorilor din Aiū în câmpu și în pustiu, unde ei i-au urmăritu, și toți cădură prin ascuțitul săbiei, până ce fură nimiciți, totu Israelul se întorse la Aiū, și-l bătură cu ascuțitul săbiei. Toți acei cari cădură în această viū, de la omu până la femeă, fură dūoē-spre-dece mii, toți omeni din Aiū. Și Iosua nu întorse mâna sa, pre care o intinsese cu lancea, până cându se nimiciră cu desevârșire toți locuitorii din Aiū. 'Israelu prādă pentru sine numai vitele și prada acestei cetăți, după cuvântul lui Iehova, pre care-lū * ordină lui Iosua. Și Iosua arse Aiul, și-lū prefăcu într-o * grămadă de ruini perpetue, până în ziua de astăzi. * Și spēndură pre regele din Aiū de unu lemn până la timpul serei; și * cându sōrele apunea, Iosua ordină să se cobōre cadavrul lui de pe lemn, și ei 'lū aruncară la intrare, în pōrta cetății, și deasupra lui 'înălțară o mare movilă de petre, până în ziua de astăzi.
- Legea cetitā pe munții Ebal și Gherizim.*
- 30 Și Iosua zidi altarul lui Iehova, Dumneșul lui Israel, pe * muntele Ebal. După cum Moisi, servul lui Iehova, a 31 ordinat fiilor lui Israel, cum este scris în * cartea legi lui Moisi: Unu altar din petre întregi, asupra cărora ferul nu s'a redicat. Și ei aduseră deasupra lui olocauste lui Iehova, și 'sacrificară sacrificii de bucuriă. Și * elu scris acolo pe petre o copii a legi lui Moisi, pre care elu o scris înaintea fiilor lui Israel. Și totu Israelul și bătrânii sei, și diregătorii și judecătorii sei au stătu d'incōce și d'incolo de chivotu, față în față cu preuți, cei din Leviți, * cari purtau chivotul legi lui Iehova, atât * străinul cât și moscēnul; jumătate din ei erau indreptul muntelui Gherizim, și cea-l-altă jumătate în dreptul muntelui Ebal; * după cum Moisi, servul lui Iehova, a ordinară antēiași dată, ca să bine-cuvēteze pre poporul lui Israel. Și după aceea 34 * elu ceti tōte cuvintele legi, * bine-cuvēntările și blăstemele, după totu ce este scris în cartea legi. Nu era cuvēntu din tōte 35 câte a ordinar Moisi, pre care Iosua să nu-lū fi cetit înaintea întregi adunări a lui Israel, * și femeelor, copiilor și * străinului, ce āmbra în meșlocul lor.

g 2 Sam. 13. 28.

h Vers. 5.

i Judc. 20. 34.

Ecc. 9. 12.

j Judc. 20. 36.

etc.

k Deut. 7. 2.

l Num. 31. 22.

m Vers. 2.

n Deut. 18. 16.

o Cap. 10. 26.

p Ps. 107. 40. &

110. 5.

p Deut. 21. 23.

q Cap. 10. 27.

r Cap. 7. 26. &

10. 27.

r Deut. 27. 4. 5.

s Esod. 20. 25.

t Deut. 27. 5. 6.

u Esod. 20. 24.

v Deut. 27. 2. 8.

w Deut. 31. 9, 25.

x Deut. 31. 12.

y Deut. 11. 29.

z Deut. 27. 12.

a Deut. 31. 11.

b Neom. 8. 3.

c Deut. 28. 2, 15.

d 45. & 29. 20.

e 21. & 30. 19

f Deut. 31. 12

g Vers. 33.

h —

Ghibeonii cîştigă prin vicleşugul învolă de pace.

- 9 **S**I după ce au auzit de aceste toţi regii de d'incôce de Iordanu, cei din munte şi din şes, şi cei din totu malul "mărei celei mari in dreptul Libanului: "Heteul, Amoreul, Cananeul, Ferizeul, Heveul şi Iebuseul, "Ei se adunară toţi într'o înţelegere, spre a se bate cu Iosua şi cu Israelu.
- 2 "Au auzit şi locuitorii "Ghibeonului ceea ce Iosua a făcut Ierichonului şi Aiului. Şi făcură şi ei vicleşug: că se duseră, şi-şi pregătiră merinde, şi luară saci vechi pe asinii lor, şi burdufuri vechi pentru vin, rupte şi cârpite, şi încălţăminte vechi şi cârpite in picioarele lor, cum şi vestminte vechi asupra lor, şi toate pânile lor de merinde erau uscate şi mucedde. Şi veniră la Iosua, 'in tabără la Ghilgal, şi diseră lui şi barbaţilor lui Israelu: Noi am venit dintr'o ţeră depărtată, acum decî incheiaţi legământu cu noi.
- 7 Şi bărbaţii lui Israelu diseră către "Heve: Pote, că voi locuiţi între noi; şi "cum vom incheia legământu cu voi? Şi ei diseră lui Iosua: "Noi sîntem servii tei. Şi Iosua dîse lor: Cine sînteţi, şi de unde veniţi? Şi ei 'i diseră: Servii tei au venit 'dintr'o ţeră forte depărtată, pentru numele lui Iehova Dumneşculu te; că noi am 'auzit de renumele lui, şi de totu ce-a făcut el in Egiptu, Şi 'totu ce-a făcut el celor d'oi regi ai Amoreilor, cari erau d'incolo de Iordanu, lui Sihon, regele Heşbonului, şi lui Og, regele Basanului, care era in Aştarot. Şi bîtrânii nostri şi toţi locuitorii ţerei noastre ni-au vorbit, dîcîndu: Luaţi in mânele voştre merinde pentru drum, şi mergeţi intru intîmpinarea lor, şi li diceţi: Noi sîntem servii voştri, acum decî incheiaţi legământu cu noi. Acésta pâne a noastră o luarăm caldă din casele noastre, spre a ne servi de merinde, in ziua in care am eşit spre a veni la voi, şi acum éccé, este uscată şi mucedă; Şi aceste burdufuri de vin, pre cari le-am implut, éccé, s'au rupt; şi aceste vestminte ale noastre şi încălţămintele noastre s'au invecitit de lungimea drumului.
- 14 Şi bărbaţii (Israelii) luară din merindele lor, şi pre Iehova "nu-l întrebă. Şi Iosua "făcu pace cu ei, şi incheiă legământu cu ei, spre a-l lăsa să trăească: şi mai marii comunităţii se jură lor.
- 16 Şi se întemplă după trecere de trei zile,

după ce incheiară legământu cu ei, au auzit că ei erau vecinii lor, şi că locuiau între ei: Că fiii lui Israelu plecară, şi veniră 17 in cetăţile lor a treia zi. Şi cetăţile lor "erau: Ghibeonu, Cefira, Beerot şi Kiriath-learim. Şi fiii lui Israelu nu-i bătură, "fiind-că mai marii comunităţii s'au jurat lor pe Iehova, Dumneşculu lui Israelu.

Şi totă comunitatea murmură asupra mai marilor. Şi toţi mai marii dîseră către 19 întreaga comunitatea: Noi ne-am jurat lor pe Iehova, Dumneşculu lui Israelu; decî nu ne putem atinge de ei. Acésta li vom face: vom cruşa viaţa lor, ca să nu fie "asupra noastră mînia, pentru jurământul pre care l'am jurat lor. Şi mai marii 21 dîseră lor: Să trăească, dară să fie "tăiaţi de lemne şi cărători de apă pentru întreaga comunitate; cum mai marii "li promisera.

Şi Iosua 'i chiamă, şi li vorbi, dîcîndu: 22 Pentru-ce ne-aţi inelat, dîcîndu: "Noi sîntem forte departe de voi, când "locuiţi in meşlocul nostru? Şi acum, voi sînteţi 23 "blăstemaţi, şi nu veţi înceta a fi sclavi, "tăiaţi de lemne şi cărători de apă pentru casa Dumneşcului meu. Şi ei respuseră 24 lui Iosua, dîcîndu: Fiind-că servii tei au auzit ceea ce Iehova Dumneşculu te a "ordinat lui Moisi, servul lui, ca să dea voui totă ţera, şi să nimicească pre toţi locuitorii ţerei d'inaintea voastră; pentru acésta "temîndu-ne forte faţă cu voi de viaţa noastră, am făcut acésta. Şi acum 25 éccé-ne "in mîna ta, şi duple cum este bine şi drept in ochii tei a ni face, fă! Şi el li făcu așa, şi-i mîntui din mîna fii 26 lor lui Israelu, şi nu-i a omorî. Şi in 27 ziua aceea 'i făcu "Iosua tăiaţi de lemne şi cărători de apă pentru comunitatea şi pentru altarul lui Iehova, până in ziua de "astă-zi, in locul pre care el l'ar alege.

Cinci regi in améda Canaanului învingi.

- 10 **S**I dacă au auzit Adoni-Tepecu, regele Ierusalimului, că "Iosua a luat Aiul, şi l'a nimicit, că precum a făcut Ierichonului şi regelui se, așa a făcut "Aiul şi regelui se, şi "că locuitorii din Ghibeonu au făcut pace cu Israelu, şi că erau in meşlocul lui, "Tremură forte, fiind-că Ghibeonul era 2 cetate mare, ca una din cetăţile domnesci, şi că ea era mai mare decât Aiul, şi toţi bărbaţii ei erau viteşi. Şi Adoni-Tepecu, 3 regele Ierusalimului, trăsese la Hoham,

Cap. 9.	e Cap. 6. 27.	2 Reg. 10. 5.	Vede Jud. 1. 1.	o Cap. 18. 25.	15, 18, 19.	z Vers. 21, 27.	Cap. 10.
a Num. 34. 6.	f Cap. 5. 10.	j Deut. 20. 15.	1 Sam. 22. 10.	26, 28.	Zech. 5. 3, 4.	y Esod. 23. 32.	a Cap. 6. 21.
b Esod. 3. 17. &	g Cap. 11. 19.	k Esod. 15. 14.	& 23. 10, 11. &	Ezra 2. 25.	Mal. 3. 5.	Deut. 7. 1, 2.	b Cap. 8. 22, 26,
23. 23.	h Esod. 23. 32.	l Esod. 9. 10.	30. 8.	p Ps. 15. 4.	r Deut. 29. 11.	s Esod. 15. 14.	28.
c Ps. 83. 3, 5.	Deut. 7. 2. &	i Num. 21. 24.	2 Sam. 2. 1. &	Eccl. 5. 2.	s Vers. 15.	a Fac. 16. 6.	c Cap. 9. 15.
d Cap. 10. 2.	Deut. 20. 16.	33.	5. 19.	q Vede 2 Sam. 21. 1, 2, 6.	t Vers. 6, 9.	b Vers. 21. 23.	d Esod. 15. 14,
2 Sam. 21. 1,	Jud. 2. 2.	m Num. 27. 21.	n Cap. 11. 19.	u Vers. 16.	u Vers. 16.	c Deut. 12. 5.	15, 16.
2.	t Deut. 20. 11.	Isa. 30. 1, 2.	2 Sam. 21. 2.	Ezec. 17. 13,	v Fac. 9. 25.	—	d Deut. 11. 25.

- regele Hebronului, la Piramă, regele Iarmutului, la Iafia, regele Lachișului, și la
- 4 Debiru, regele Eglonului, dicendū: Suiți-vē la mine, și ajutați-mē, ca să batemū Ghibeonulū; *cā a făcutū pace cu Iosua și cu fiii
- 5 lui Israelū. Decī 'se adunară și se suiră cei cinci regi ai Amoreilor: regele Ierusalimului, regele Hebronului, regele Iarmutului, regele Lachișului și regele Eglonului, ei și totā ōstea lorū; și tăbērārā înaintea Ghibeonului, și resboirā contra lui.
- 6 Și Ghibeonitii trāmeserā la Iosua 'in tabēra la Ghilgalū, dicendū: Nu trage mână ta de la servii tei, sue-te cu grābire la noi, mēntuesce-ne, și ajuta-ne; cā s'au adunatū contra nōstrā toți regii Amoreilor, cari locuescū in munte. Și Iosua se sui din Ghilgalū, elū și 'totū poporulū de resbelū cu d'insulū, și toți cei viteși la luptā.
- 8 Și Iehova dise lui Iosua: 'Nu te teme de ei, cā in mânele tale i-amū datū, 'nici unulū din ei nu va sta înaintea ta. Și Iosua fără veste veni asuprā-li, totā nōptea suindu-se din Ghilgalū. Și Iehova 'i 'puse in invālmășalā la vederea fiilorū lui Israelū, și-i băturā cu mare bătăiā la Ghibeonū, și i-au urmăritū pe calea suișului, 'cātrā Betū-Horanū, și i-au bătutū până la "Azeka și
- 11 până la Makkeda. Și se întēplā, cândū ei fugiā de d'înaintea lui Israelū, și ei erau la pogorișulū Betū-Horanū, "cā Iehova aruncā din ceriū petre mari asuprā lorū până la Azeka, și ei murirā; mai mulți erau cei ce au muritū de grādinā, decâtū acei pre cari fii lui Israelū i-au ucisū cu sabia.
- 12 Și Iosua vorbi cātrā Iehova in ziua in care Iehova a datū pre Amorei fiilorū lui Israelū, și dise in fața lui Israelū:
° Sore, opresce-te asuprā Ghibeonului, și tu, luno, in valea 'Aialonului.
- 13 Și sōrele se opri, și luna stātū, până ce poporulū 'și resbunā asuprā neamicilorū sei. 'Au nu este scrisū acēsta in cartea lui Iașarū (Dreptulū)? Și sōrele stātū in meșiloculū ceriului, și nu se grābi de a apune o zi in-
- 14 trēgā. Și 'n'a fostū zi ca acēsta, nici înainte, nici după aceea, cā Iehova să asculte de vōcea unui omū; cā 'Iehova se lupta pentru Israelū.
- 15 'Și Iosua și totū Israelulū cu d'insulū se întōrse in tabērā la Ghilgalū.
- 16 Erū cei cinci regi au fugitū, și s'au ascunsū intr'o pescerā la Makkeda. Și se spuse lui Iosua, dicendū: S'au aflatū cei
- 18 cinci regi intr'o pescerā la Makkeda. Și

Iosua dise: Rāstogoliți petre mari la gura pescerei, și puneți ōmeni lūngā ea, ca să-i pāzescā; Și voi nu vē opriți, ci urmăriti 19 pre neamicii vostri, și bateți cōda armatei lorū, nu-i lāsati să intre in cetāțile lorū; cā Iehova Dumneđeulū vōstru i-a datū in mânele vōstre. Și după ce Iosua și fii lui 20 Israelū sfārșirā de a-i bate cu bătăiā mare fōrte, până la nimicirea lorū, și cei ce scăparā d'între ei se traserā in cetāțile întārite, Totū poporulū se întōrse in pace in 21 tabērā la Iosua, la Makkeda; nimenea nu-și "ascuți limba sa asuprā vre-unui d'între fii lui Israelū.

Și Iosua dise: Deschideți gura pescerei, și 22 aduceți la mine pre cei cinci regi din pescerā. Și ei făcurā așa, și scōserā la d'insulū din 23 pescerā pre cei cinci regi: pre regele Ierusalimului, pre regele Hebronului, pre regele Iarmutului, pre regele Lachișului și pre regele Eglonului. Și după ce ei adu- 24 serā pre acei regi la Iosua, Iosua chiāmā pre toți bărbații lui Israelū, și dise cātrā căpiteniele bărbaților de resbelū, cari merseserā cu d'insulū: Apropiati-vē, "puneți picioarele vōstre preste grumazii acestorū regi. Și ei se apropiarā, și puserā picioarele preste 25 grumazii lorū. Și Iosua dise cātrā d'înșii: "Nu vē temeți, nici nu vē spāimēntați, întāriti-vē, și imbārbătați-vē; cā 'asa va face Iehova tuturorū neamicilorū vostri, cu cari vē veți lupta.

Și Iosua dup'acēsta 'i bātu, și-i ucise, 26 și-i spēndurā de cinci lemne, "rēmāindū spēndurați de lemne până in sērā. Și cātrā apusulū sōrelui Iosua ordinā, "și-i cobori de pe lemnū, și-i aruncarā in pescera in care s'ascunseserā, și au pusū petre mari la gura pescerei, cari au rēmasū până in ziua de astā-zi.

Și in acea zi Iosua luā Makkeda, o 28 trecu prin ascuțitulū săbiei, și nimici pre regele ei și pre locuitorii ei, și nu lāsā să scape nimenea; și făcu regelui de Makkeda, 29 duple cumū făcu regelui Ierichonului.

Dupā acēsta Iosua, și totū Israelulū cu 29 d'insulū, trecu de la Makkeda la Libna; și se luptā cu Libna. Și Iehova dādu și 30 pre ea in mânele lui Israelū și pre regele ei, și o trecu prin ascuțitulū săbiei și pre locuitorii ei; nu lāsā să scape nimenea din cei ce erau in ea; și făcu regelui ei, duple cumū făcu regelui Ierichonului.

Și de la Libna trecu Iosua, și totū Isra- 31 elulū cu d'insulū, la Lachișū, și tăbērārā

e Vers. 1.
Cap. 9. 15.
f Cap. 9. 2.
g Cap. 5. 10. &
9. 6.
A Cap. 8. 1.

i Cap. 11. 6.
Judc. 4. 14.
j Cap. 1. 5.
k Judc. 4. 15.
l Sam. 7. 10,
12.

Ps. 18. 14.
Isa. 28. 21.
l Cap. 16. 3. 5.
m Cap. 16. 35.
n Ps. 18. 13, 14.
& 77. 17.

Isa. 30. 30.
Apoc. 16. 21.
o Isa. 28. 21.
Hab. 3. 11.
p Judc. 12. 13.
q 2 Sam. 1. 18.

r Vede Isa. 38.
8.
s Deut. 1. 80.
Vers. 42.
Cap. 23. 3.

t Vers. 43.
u Esod. 11. 7.
v Ps. 107. 40. &
110. 5. & 149.
8. 9.

Isa. 26. 5, 6.
Mal. 4. 3.
x Deut. 31. 6, 8.
Cap. 1. 9.
y Deut. 3. 21. &

7. 19.
z Cap. 8. 29.
a Deut. 21. 23.
Cap. 8. 29.
b Cap. 6. 21.

32 înaintea lui, și se luptă cu el. Și Iehova dădu în mânele lui Israelu Lachișul, pre care-lu luă în ziua a două, și-lu trecu prin ascuțitul săbiei, și pre toți locuitorii lui, după cum făcu Libnei.

33 Atuncea Horam, regele Ghezerului, se sui spre a ajuta Lachișului. Și Iosua 'lu băt, pre el și pre poporul său, că nu lăsă pre nimenia să scape.

34 Și Iosua, și totu Israelul cu d'insul, trecu de la Lachiș la Eglon, și tăbărâră înaintea lui, și se luptă cu el; și-lu luară în acea zi, și-lu trecu prin ascuțitul săbiei, și pre toți locuitorii lui 'i nimici în acea zi, după cum făcu Lachișului.

36 Și Iosua, și totu Israelul cu d'insul, se sui de la Eglon la 'Hebron, și se luptă cu el. Și-lu luară, 'lu trecu prin ascuțitul săbiei, pre regele lui, toate cetățile lui și toți locuitorii lui; nu lăsă să scape nimenia, după cum făcu Eglonului. Și el 'lu nimici, pre el și toți locuitorii lui.

38 Și Iosua, și totu Israelul cu d'insul, se întorse la 'Debir, și se luptă cu el. Și-lu luă cu regele lui, și toate cetățile lui, și-lu trecu prin ascuțitul săbiei, și nimici toți locuitorii lui, nu lăsă să scape nimenia; după cum făcu Hebronului, așa făcu Debirului și regelui lui, și după cum făcu Libnei și regelui ei.

40 Astu-fel Iosua bătă totă țera, muntele, mătă-diă, câmpia, pôlele munților și pre toți regii lor, nu lăsă să scape nimenia; ci el nimici totă suflarea, după cum 'ordinase Iehova, Dumneșul lui Israelu.

41 Și Iosua 'i băt de la Kadeș-Barnea până la 'Gaza, și totă țera Goșen până la Ghibeon. Și pre toți acești regi și țerele lor le luă Iosua de o dată; 'că Iehova Dumneșul lui Israelu se luptă pentru Israelu. După aceste se întorse Iosua, și totu Israelul cu d'insul, în tabăra la Ghilgal.

Cananeii de mătă-nopte învinși.

11 **S**I dacă auți Iabinu, regele Hațorului, a-
ceste, 'trăse la Iobab, regele Madonului, și la regele 'Șimronului, și la regele 2
Acșafului, și la regii cei de cătră mătă-nopte în munți, și în câmpia spre mătă-di de 'Chinarot, și în șes, și în înălțimile de la 'Dor 3
spre apus, la Cananei spre resărit și apus, la Amoreu, la Heteu, la Ferezeu și Iebuseu în munți, 'și la Heveu supt 'Ermon 4
'in țera Mișpe. Și eșiră ei și toate tabărele cu d'insul, popor mult 'ca nășipul

celu multu de pe țămulu mării, și cai și care multe forte. Și se întruniră toți a-
cești regi, și veniră și tăbărâră împreună 5
lungă apele Meromu, ca să se lupte cu Israelu.

Și Iehova dișe lui Iosua: 'Nu te teme de ei; că mâne pe timpul acesta 'i voi da pre ei toți uciși înaintea lui Israelu; 'cailor lor li vei tăia venele piciorilor, și carele lor li veți arde cu foc. Și Iosua veni 7
fără veste asupra lor, și totu poporul de resbelu cu d'insul, aprôpe de apele Meromu, și se aruncară asupra lor. Și Iehova 'i dădu în mâna lui Israelu, și ei 'i bătură, și-i urmăriră până la Sidonulu celu mare, până la 'Misrefotu-Maimu, și până la valea Mișpe cătră resăritu, și-i bătură așa 8
că nu scăpă nimenia. Și Iosua li făcu, 'cum 'i-a dișu Iehova: cailor lor li tăia venele piciorilor, și carele lor li arse cu foc. 9

Și Iosua intorcându-se în acel timp, 10
luă Hațorul, și pre regele lui 'lu trecu prin ascuțitul săbiei; că Hațorul mai 'nainte a fostu capitala tuturor acestor regate. Și trecu prin ascuțitul săbiei toate 11
sufletele din el, nimicindu-le; nici o suflare n'a rămas; și arse cu foc Hațorul. Și luă Iosua toate cetățile acestor regi, 12
și pre regii lor 'i trecu prin ascuțitul săbiei, și-i nimici; 'dupre cum ordinase Moisi, servulu lui Iehova. Și toate cetă- 13
țile ce stăteau în tăcere pe deluri nu le arse Israelu, afară de Hațorul singur, pre care l'a ars Iosua. Și totă prada acestor 14
cetăți și vitele le prădară fiii lui Israelu pentru d'insul, numai pre omeni 'i trecu prin ascuțitul săbiei, până ce i-au nimicit: nu lăsă nici o suflare. 'Dupre cum 15
Iehova a ordinațu servulu său Moisi, așa 'ordină Moisi lui Iosua, 'și Iosua făcu așa; elu nu se depărtă în nimicu de toate câte a ordinațu Iehova lui Moisi.

Și Iosua luă totă țera acesta, 'muntele, 16
și totă mătă-diă, 'totă țera Goșenului, șesul și câmpia, muntele lui Israelu și șesul lui; 'De la muntele celu plesu, ce se înalță 17
spre Seiru, până la Baalu-Gadu în valea Libanului supt muntele Ermon; și luă pre 'toți regii lor, 'i băt și-i ucise. Multe 18
zile Iosua făcu resbelu cu toți acești regi. Nu era cetate, care să fi făcutu pace 19
cu fiii lui Israelu, afară de 'Heveu ce locuiau în Ghibeon; toate le luară prin resbelu. Că 'acesta era de la Iehova, că in- 20

c Vede Cap. 14.
13. & 15. 13.
Jude. 1. 10.
d Vede Cap. 15.
15.
Jude. 1. 11.

e Deut. 20. 16,
17.
f Fac. 10. 19.
g Cap. 11. 16.
h Vers. 14.

i Capul 11.
a Cap. 10. 3.
b Cap. 19. 15.
c Num. 34. 11.
d Cap. 17. 11.
Jude. 1. 27.

1 Reg. 4. 11.
e Jude. 3. 3.
f Cap. 13. 11.
g Fac. 31. 49.
h Fac. 22. 17. &
32. 12.

Jude. 7. 12.
1 Sam. 11. 5.
i Cap. 10. 8.
j 2 Sam. 8. 4.
k Cap. 13. 6.
l Vers. 6.

m Num. 33. 52.
Deut. 7. 2. &
20. 16, 17.
n Esod. 34. 11,
12.
o Deut. 7. 2.

p Cap. 1. 7.
q Cap. 12. 8.
r Cap. 10. 41.
s Cap. 12. 7.
t Deut. 7. 24.
Cap. 12. 7.

u Cap. 9. 3, 7
v Deut. 2. 30.
Jude. 14. 4.
1 Sam. 2. 25.
Rom. 12. 15.
Rom. 9. 18.

vértoşă animale lor, spre a se bate cu Israel, ca să-i nimicéscă, fără a fi lor îndurare, ci să-i nimicéscă; ^adupre cumă Iehova a ordinară lui Moisi.

- 21 In acelă timpū veni Iosua, şi nimici pre ^aAnakim din munţi, din Hebron, din Debir, din Anab, din toţi munţii lui Iuda şi din toţi munţii lui Israel; Iosua ⁱ nimici
- 22 cu cetăţile lor. N'a rămasă din Anakim in ţera fiilor lui Israel; numai in Gaza, in ^aGat ^aşi in Aşdod a rămasă *din ei*.
- 23 Şi Iosua luă totă ţera, ^bdupre tôte câte a dăst Iehova lui Moisi; şi o dădu Iosua spre moscenire lui Israel ^cdupre împărţirea lor in seminţii. ^dŞi ţera se repausă de resbelu.

Lista regilor celor învinşi.

- 12 **S**I acestia sînt regii ţerei, pre cari-i bătură fii lui Israel, şi luară in stăpânire ţera lor d'incolo de Iordan, spre resăritul sôrelui, ^ade la riul Arnon ^bpână la muntele Ermon, şi totă câmpia spre resăritu: Pre ^cSihon, regele Amoreilor, care locuia in Heşbon, domnind de la Aroer, ce este pe malul riului Arnon, şi de la meşilocolul riului, şi jumătate de Galaad, până la riul Iabbok, hotarul fiilor lui
- 3 Ammon; Şi ^dde la câmpia până la marea Chinnerot spre resăritu, şi până la marea câmpiei, ce este Marea Sărată, spre resăritu, pe ^ecalea către Betu-Eşimot, şi de la mēdă-^fdi, supt ^gpolele muntelui Pisga; Şi ^hţinutul lui Ōg, regele Basanului, din ⁱrēmăşiţa uriasilor, ^jcari locuiau in Aştarot şi in
- 5 Edrei, Şi domnind ^kin muntele Ermon, ^lin Salca şi in totu Basanul, ^mpână la hotarul Gheşuriţilor şi a Maacatiţilor, şi preste jumătate din Galaad, hotarul lui Sihon, regele Heşbonului. ⁿPre acestia Moisi servul lui Iehova şi fii lui Israel ^oi bătură; şi a dat ^pMoisi servul lui Iehova ^qpământul lor moscenire Rubeniţilor, Gađiţilor şi la jumătatea din seminţia lui Manase.
- 7 Şi acestia sînt regii ţerei, pre ^rcari i-au bătut Iosua şi fii lui Israel d'incôce de Iordan spre apus, de la Baal-Gad in valea Libanului până la muntele pleşu, ce se înalţă către ^sSeir, şi o ^tdădu Iosua seminţiilor lui Israel spre moscenire dupre
- 8 împărţirile lor; ^uIn munţi, in ^vşesuri, in

câmpii, la polele munţilor, in pustii şi in mēdă-^wdi: pre ^xHeti, pre Amorei, pre Cananei, pre Ferezei, pre Hevei şi pre Iebusei: ^yRegele Ierichonului, unul; ^zregele Aiului, care era in lătura Betelului, unul; ^{aa}Regele Ierusalimului, unul; regele Hebronului unul; Regele Iarmutului, unul; regele Lachişului, unul; Regele Eglonului, unul; ^{ab}regele Ghezerului, unul; ^{ac}Regele Debirului, unul; regele Ghederului, unul; Regele Hormei, unul; regele Aradului, unul; ^{ad}Regele Libnei, unul; regele Adulamului, unul; ^{ae}Regele Makkedei, unul; ^{af}regele Betelului, unul; Regele Tapuhei, unul; ^{ag}regele Heferului, unul; Regele Afekului, unul; regele Laşuranului, unul; Regele Madonului, unul; ^{ah}regele Haşorului, unul; Regele ^{ai}Simron-Meronului, unul; regele Acşafului, unul; Regele Taanahului, unul; regele Meghiddoului, unul; ^{aj}Regele Kedeşului, unul; regele Iokneamului in Carnel, unul; Regele Dorului in ^{ak}înălţimea de la Dor, unul; regele ^{al}Gomului in Ghilghal, unul; Regele Tirtei, unul. Preste totu trei-deci şi unul de regi.

Ţinuturi încă necucerite; hotarele seminţiilor despre resăritul Iordanului.

SI Iosua ^aera bătrân şi înaintat in zile, ^bşi Iehova ^cdise cătră d'insul: Tu eşi bătrân şi înaintat in zile, şi a rămasă multă pământ de stăpânit. ^dAcesta este pământul ce a mai rămas: ^eTôte părţile Filistenilor şi totu ^fGheşurul ^gDe la Sihor, care este inaintea Egiptului, până la hotarul Ekronului, spre mēdă-nôpte, care se socotesce Cananeului; ^hcei cinci domni ai Filistenilor: din Gaza, Aşdod, Aşkalon, Gat şi Ekron; şi pre ⁱAvei; Spre mēdă-^jdi totă ţera Cananeilor, şi pescera ce este a Sidonienilor, ^kpână la Afeku, până la hotarul ^lAmoreilor; Şi ^mţera ⁿGhibleilor şi totu Libanul spre resăritul sôrelui, ^ode la Balu-Gad supt muntele Ermon până la intrarea in Hamat; Toţi locuitorii in munţi, de la Liban până la ^pMisrefotu-Maimu, pre toţi Sidonienii, ^qe ^ri voi alunga de d'inaintea fiilor lui Israel; numai tu ^sîmparte pământul prin sorţi spre moscenire lui Israel, cumă ^tî-amu ordinară.

Acum împarte pământul acesta ca moscenire celor nouă seminţii şi la jumă-

a Deut. 20. 16, 17.	& 16. & 17. & 18. & 19.	d Deut. 3. 17.	m Num. 21. 24, 33.	11. 16.	c 1 Reg. 4. 10.	b Judec. 3. 1.	i Vide Judec. 1. 34.
y Num. 18. 29, 33.	d Cap. 14. 15. & 21. 44. & 22. 4. & 23. 1.	e Cap. 15. 20.	n Num. 32. 29, 38.	s Esod. 3. 8. & 23. 23.	d Cap. 11. 10.	c Ioel 3. 4.	j 1 Reg. 5. 18.
Deut. 1. 28. Cap. 15. 13, 14.	Cap. 12.	f Deut. 3. 17. & 4. 49.	Deut. 3. 11.	Cap. 9. 1.	e Cap. 11. 1. & 19. 15.	d Vers. 13.	Ps. 83. 7.
z 1 Sam. 17. 4.	a Num. 21. 24.	g Num. 21. 35.	Deut. 3. 11.	t Cap. 6. 2.	f Cap. 19. 37.	2 Sam. 3. 3. & 13. 37, 38.	Exec. 27. 9.
a Cap. 15. 46.	b Deut. 3. 8, 9.	h Deut. 3. 11.	Cap. 13. 8.	u Cap. 8. 29.	g Cap. 11. 2.	e Ier. 2. 18.	k Cap. 12. 7.
b Num. 34. 2, etc.	c Num. 21. 24.	i Deut. 1. 4.	p Fac. 14. 6. & 32. 3.	v Cap. 10. 23.	h Fac. 14. 1, 2.	f Judec. 3. 3.	l Cap. 11. 8.
c Num. 26. 53. Cap. 14. & 15.	d Deut. 2. 33, 36. & 3. 6, 16.	j Deut. 3. 8.	q Cap. 2. 1, 4.	Cap. 10. 33.	Isa. 9. 1.	i Sam. 6. 4, 16.	m Vide Cap. 23. 13.
		k Deut. 3. 10.	r Cap. 10. 40. & 11. 23.	y Cap. 10. 38.	Cap. 13.	zef. 2. 5.	Judec. 2. 21, 23.
		l Deut. 3. 14.		a Cap. 10. 28.	a Vide Cap. 14. 10. & 25. 1.	g Deut. 2. 23.	n Cap. 14. 1. 2.
				b Cap. 8. 17.	Judec. 1. 22.	h Cap. 19. 30.	

8 tatea seminției lui Manase. Rubeniții și Gaditiți cu cea-l-altă jumătate din ea au luat moscenirea lor, °pre care li-a dat-o Moisi, d'incolo de Iordan spre resăritu, dupre cum Moisi servul lui Iehova li-a dat: De la Aroer, care este pe malul riului Arnon, și cetatea care este in meșlocul riului, °și totă câmpia Medeba până la Dibon; °și °tote cetățile lui Sihon, regele Amoreilor, care domnia in Heșbon, până la hotarul fiilor lui Ammon; °și Galaadul, și cuprinsul Gheșuriților și al Maacatiților, și totu muntele Ermon, și totu Basanul până la Salca; Totu regatul lui Og in Basan, care domnia in Aștarot și in Edrei, care a fost rămas din °rămășița uriașilor; °că pre acestia Moisi °i băt, și °i alungă.

13 Si fiul lui Israel "nu alungară pre Gheșuriți și pre Maacatiți, ci Gheșuriți și Maacatiți au locuit intre fiul lui Israel până in ziua de astăzi). °Numai seminției lui Levi elu nu i-a dat moscenire; sacrificiele cu foc ale lui Iehova, Dumneșul lui Israel, sunt moscenirea lor, °dupre cum a disu elu cătră d'înșii.

Impărțirile semințiilor despre resăritul Iordanului recapitulate.

15 Si Moisi dădu moscenire seminției fiilor lui Ruben, dupre nămurile lor. Cuprinsul lor fu: °de la Aroer, ce este pe malul riului Arnon, °și cetatea care este in meșlocul riului, și °tota câmpia de lungă Medeba; Heșbonul și tote cetățile sale din câmpia; Dibonul, Bamot-Baalul, Betu-Baal-Meonul, °Iaș, Kedemotul, Mefaatul, °Kiriati-Taimul, °Șibma și Tareș-Șaharul, in muntele vâiei, Si Betu-Peorul, °pólele muntelui Pisga, și Betu-Iesimotul; °și tote cetățile câmpiei, totu regatul lui Sihon regele Amoreilor, care domnia la Heșbon, °pre care-lu băt Moisi, pre elu și °mai mari Madanul, pre Evei, pre Reke, pre Turu, pre Huru, și pre Reba, căpitenii ale lui Sihon, locuind in țără. Si pre Balaam, fiul lui Beor, gicitorul, fiul lui Israel °lu omoră cu sabia intre cei uciși de ei. Si hotarele fiilor lui Ruben fu Iordanul și văsăturile sale. Acesta fu moscenirea fiilor lui Ruben, dupre nămurile lor, cetățile și satele lor.

24 Si Moisi dădu moscenire seminției lui

Gadu, fiilor lui Gad, dupre nămurile lor. °Si cuprinsul lor fu: Iazer și tote cetățile Galaadului și °jumătate din pământul fiilor lui Ammon, până la Aroer, in dreptul °Rabei; Si de la Heșbon până la Ramat-Mitpe și Betonim; și de la Mahanaim până la hotarul Debirului; Si in valea °Betu-Haramul, și Betu-Nimra, °și Sucotul și Tafonul; rămășița regatului lui Sihon, regele Heșbonului; Iordanul și văsăturile sale până in capetul °mărei Chinneret, d'incolo de Iordan spre resăritu. Acesta este moscenirea fiilor lui Gad dupre nămurile lor, cetățile și satele lor.

Si Moisi dădu moscenire jumătăței din seminția lui Manase; și a rămas moscenire jumătăței din seminția fiilor lui Manase dupre nămurile lor: Cuprinsul lor fu: de la Mahanaim, totu Basanul, totu regatul lui Og, regele Basanului, și °tote satele lui Iair, cari sunt in Basan, șesedeci de cetăți; Si jumătate din Galaad, °Aștarotul, și Edreul, cetăți ale regatului lui Og in Basan, erau ale °fiilor lui Machir, fiul lui Manase, adevă a jumătății fiilor lui Machir, dupre nămurile lor.

Aceste sunt locurile pre cari Moisi le-a dat spre moscenire in câmpia Moabului, d'incolo de Iordan, in dreptul Ierichonului spre resăritu. °Dară seminției lui Levi nu i-a dat moscenire; Iehova, Dumneșul lui Israel, este moscenirea lor, °dupre cum elu a vorbit cătră d'înșii.

Impărțirea antică a țerei spre apusul Iordanului.

CESTE sunt locurile, pre cari fiul lui Israel le-au moscenit in pământul Canaan, și °pre cari le-a împărțit lor spre moscenire Eleazer preutul, și Iosua fiul lui Nun, și capii caselor părintesci ale semințiilor fiilor lui Israel, °Dupre sortul moscenirei lor, precum a ordnat Iehova prin Moisi, la nouă seminții, și la o jumătate de seminție. °Că Moisi a fost dat moscenire la două seminții și la o jumătate de seminție d'incolo de Iordan; dară Leviților nu li-a dat moscenire intre ele. (Că °fiul lui Iosef erau două seminții, Manase și Efraim;) de aceea nu s'a dat parte Leviților in pământ, afară de cetăți spre locuință cu cuprinsurile lor, pentru turmele lor și pentru averea lor. °Cum a ordnat Iehova lui Moisi, așa făcură fiul lui Israel, și împărțiră pământul.

Num. 32. 33.	Deut. 3. 11.	y Cap. 12. 2.	f Deut. 3. 10.	& Jude. 11. 13.	p Num. 32. 41.	Deut. 10. 9. &	& 33. 54. &
Deut. 5. 12,	Cap. 12. 4.	z Num. 21. 28.	g Num. 31. 24.	15. etc.	1 Cron. 2. 23.	18. 1, 2.	34. 13.
o 13.	i Num. 21. 24.	a Num. 21. 30.	h Num. 31. 8.	i 2 Sam. 11. 1.	q Cap. 12. 4.	—	c Cap. 13. 8, 32,
Cap. 22. 4.	35.	vers. 9.	i Num. 22. 5. &	& 12. 26.	r Num. 32. 39,	Cap. 14. 14.	35.
p Vers. 16.	u Vers. 11.	b Num. 21. 23.	j Num. 31. 8.	m Num. 32. 36.	40.	—	d Fac. 48. 5.
Num. 21. 30.	v Num. 18. 20,	c Num. 32. 37.	k Num. 32. 35.	n Fac. 33. 17.	s Vers. 14.	a Num. 34. 17,	1 Cron. 5. 1, 2.
q Num. 21. 24,	23, 24.	d Num. 32. 38.	l Comp. Num.	1 Reg. 7. 46.	t Cap. 18. 7.	18.	e Num. 35. 2.
25.	Cap. 14. 3, 4.	e Deut. 3. 17.	21. 26, 28, 29.	o Num. 34. 11.	u Num. 18. 20.	b Num. 36. 55.	f Cap. 21. 2.
r Cap. 12. 5.	z Vers. 33.	Cap. 12. 3.	cu Deut. 2. 19.				

Partea lui Iuda; Calebă câştigă Hebronul.

- 6 Şi fiii lui Iuda se apropiară de Iosua în Ghilgal, şi Calebă, fiul lui Iefune, 'Kenezulă, 'i dîse: Tu ştii 'cuvîntul, pre care Iehova l'a vorbită cătră Moisi, omul lui Dumneşu, de mine şi de tine 'în Kadeş-Barnea. De patru-deci ani eramă eu, când Moisi, servul lui Iehova, 'm'a tramesă din Kadeş-Barnea, spre a iscodi pămîntul, şi i-amă adusă lui scire, precumă *era* în ânima mea. Dară 'fraţii mei ce s'aă suită cu mine, făceaă să se topescă ânima poporului, dară eu 'uramă pe deplină lui Iehova, Dumneşul meu. Şi Moisi jură în acea zi, dîcînd: 'In adevăr! pămîntul, "pre care a călcată piciorulă teă, va fi spre moscenire tie şi fiiloră tei în eternă, că tu ai urmată pe deplină lui Iehova, Dumneşul meu.
- 10 Şi acumă ecce Iehova mî-a păstrată vieşă, "dupre cumă a vorbită, acesti patru-deci şi cinci de ani, de când Iehova a vorbită cuvîntulă acestă cătră Moisi, când Israelă ambła prin pustii; şi acumă ecce, eu astă-zi 'sunt de optă-deci şi cinci de ani. "Astă-zi încă *sunt* totă aşa de tare ca şi în ziua în care m'a tramesă Moisi; cumă *era* puterea mea atuncea, aşa *este* puterea mea acumă pentru resbelă, pentru 'a eşi şi pentru a intra. Acumă deci, dă-mi muntele acesta, despre care Iehova a vorbită în ziua aceea; că tu ai audită în ziua aceea, că acolo *sunt* 'Anakimii, şi cetăţi mari şi întărite; 'pote, Iehova *va fi* cu mine, şi-i 'voiă alunga, dupre cumă a vorbită Iehova.
- 13 Şi Iosua 'bine-cuvîntă pre Calebă, fiulă lui Iefune, 'şi-i dădu Hebronulă spre moscenire. Astă-felă 'Hebronulă se făcu moscenire lui Calebă, fiulă lui Iefune, Kenezulă, până în ziua de astă-zi; pentru-că "pe deplină urmă elă lui Iehova, Dumneşulă lui Israelă. Şi 'numele Hebronulă mai 'nainte *era* Kiriati-Arba (*cetatea lui Arba*), care *era* celă mai mare omă între Anakimii: "Şi pămîntulă avu repausă de resbelă.
- 15 **S**I acesta fu sortulă seminţiei fiiloră lui Iuda dupre nămurile loră; 'la hotarele Edomulă 'pustiulă Zină spre mēdă-zi *fu* hotarulă celă mai despre mēdă-zi.
- 2 Şi hotarulă loră despre mēdă-zi incepu de la capetulă Mărei Sărate, de la sinulă ce
- 3 căută spre mēdă-zi; Şi eşiă spre resărită 'cătră suişului Acrabbimă, trecea spre Zină, şi suindu-se de la mēdă-zi spre Kadeş-Bar-

nea, merse mai departe spre Hebronă; şi suindu-se spre Adară, se întorcea spre Karkaa; Şi trecea 'spre Aţmonă, şi eşiă la riulă Egiptulă; aşa că eşirile acestui hotară *erau* la mare. Acestă să fie hotarulă vostră spre mēdă-zi.

Şi hotarulă spre resărită *fu* Marea Sărată, până la capetulă Iordanulă.

Şi hotarulă despre mēdă-nopte *incepu* de la sinulă mării *ce este* la capetulă Iordanulă. Şi acestă hotară se suia până la 'Betū-Hogla, şi trecîndă în partea de cătră mēdă-nopte a Betū-Arabei, se sui hotarulă până 'la pētra lui Bohană, fiulă lui Rubenă. Şi hotarulă se suia *mai departe* la Debiră de la 'valea lui Acară, spre mēdă-nopte, căntîndă spre Ghilgală, care *este* în dreptulă suişului Adumimă, *ce este* în partea de mēdă-zi a riulă; şi hotarulă trecea spre apele de la Enū-Şemeşă, şi eşirile lui *erau* până la 'Enū-Rogelă. Şi hotarulă se suia 'prin valea fiulă lui Hinnomă cătră laturea 'Iebuseulă spre mēdă-zi; acesta 'Ierusalimulă; şi hotarulă se suia până la vērfulă muntelă, care *este* în dreptă cu valea lui Hinnomă spre apusă, la capetulă 'vălei Refaimiloră spre mēdă-nopte. Şi hotarulă acesta se întindea de la vērfulă muntelă până la 'fontăna apeloră Neftoa, şi eşiă la cetăţile muntelă Efronă; apoi hotarulă se întindea 'la Baala, seă 'Kiriati-Iearimă. Şi hotarulă se întorcea de la Baala spre apusă cătră muntele Seiră, trecîndă spre laturea muntelă Iearimă, seă Chesalonă, spre mēdă-nopte; şi se coboră la Betū-Şemeşă, trecîndă spre 'Timna. Apoi hotarulă eşiă la laturea 'Ekronulă spre mēdă-nopte; şi se întindea hotarulă cătră Şicromă, şi mergîndă înainte spre muntele Baala, eşiă la Labneelă; şi eşirile hotarulă *erau* la mare.

Şi hotarulă despre apusă *era* 'marea cea mare, şi marginea ei.

Acestă *este* hotarulă fiiloră lui Iuda din jură împrejură dupre nămurile loră.

'Şi lui Calebă, fiulă lui Iefune, 'i s'a dată parte între fiii lui Iuda, dupre ordinulă lui Iehova cătră Iosua: 'cetatea lui Arba, părintele lui Anakă, carea *este* Hebronulă. Şi Calebă alungă de acolo pre 'cei trei fii ai lui Anakă: pre 'Şeşai, pre Ahimană şi pre Talmai, fiii lui Anakă. Şi 'de acolo se sui la locuitoră din Debiră; eră numele Debirulă mai 'nainte *era* Kiriati-Seferă. "Şi 16

f Num. 33. 12. & Cap. 15. 17.	52.	n Num. 14. 30.	Jude. 1. 20.	z Vers. 8. 9.	d Num. 34. 5.	Jude. 1. 21. & 19. 10.	Num. 34. 6. 7.
g Num. 14. 24. 30.	k Num. 14. 24.	o Vede Dent. 34. 7.	t Cap. 23. 6.	y Fac. 23. 2.	e Cap. 18. 19.	r Cap. 14. 13.	
Deut. 1. 36.	l Num. 14. 23. 24.	p Dent. 31. 2.	u Cap. 10. 37. & 15. 13.	z Cap. 15. 13.	f Cap. 18. 17.	k Cap. 18. 16.	r Cap. 14. 15.
A Num. 13. 26.	Deut. 1. 36.	q Num. 13. 28, 35.	Jude. 1. 20.	s Cap. 11. 23.	g Cap. 7. 26.	l Cap. 18. 15.	t Jude. 1. 10.
i Num. 13. 6. & 14. 6.	Cap. 1. 3.	r Ps. 18. 32, 34. & 60. 13.	Vede Cap. 21. 11, 12.	Capitulu 15.	h 1 Sam. 17. 17.	m 1 Cron. 13. 6.	u Num. 13. 23.
j Num. 13. 31.	m Vede Num. 13. 22.	Rom. 8. 31.	1 Cron. 6. 56.	a Num. 34. 3.	1 Reg. 1. 9.	n Jude. 18. 13.	v Cap. 10. 38.
		s Cap. 15. 14.	u Cap. 21. 13.	b Num. 33. 36.	2 Reg. 23. 10.	o Fac. 38. 13.	w Cap. 10. 38.
				c Num. 34. 4.	Ier. 19. 2. 6.	p Cap. 19. 43.	x Jude. 1. 11.
					j Cap. 18. 28.	q Vers. 47.	y Jude. 1. 12.

Calebă diŝe: Celuŝ ce va bate ŝi va cuprinde Kiriati-Seferulū, eū 'i voiŝ da pre fiŝa mea

17 Acŝa de femeă. Ŝi ' Otnielū, ' fiulū lui Kenazū, fiulū lui Calebū, ' lū luă; ŝi elū 'i

18 dădu pre fiŝa ŝa Acŝa de femeă. ' Ŝi se întâmplă cândū ea veni la *dinsulū*, că ea s'a sfătuitū cu elū să cēră de la părintele ei o tērănă; ŝi ' ea se dădu josū de pe asinū;

19 ŝi Calebū 'i diŝe: Ce voeŝci? Ŝi ea a diŝu: Dă-mi ' bine-cuvēntare; că tu mī-ai datū pāmētū secetosū, dă-mi ŝi isvorū de apă. Ŝi elū 'i dădu isvōrele cele de susū ŝi isvōrele cele de josū.

20 Acēŝta *este* moscenirea seminŝiei fiilorū lui Iuda duple nēmurile lorū.

21 Ŝi cetățile din capētulū seminŝiei fiilorū lui Iuda cătră hotarulū Edomulū spre mēdă-

22 di fură: Kabŝeelulū, Ederulū, Iagurulū; Kina,

23 Dimona, Adada, Kedeŝulū, Haŝorulū, Itanulū,

24 25 Zifulū, Teelemulū, Bealotulū; Haŝorulū, Hadata, Kiriotulū, Heŝronulū, care *este* Haŝorulū:

26 27 Amamiulū, Ŝema, Molada; Haŝarū-Gada,

28 Heŝmonulū, Betū-Paletulū, Haŝarū-Ŝualulū,

29 Beerū-Ŝeba, Bizioŝea; Baala, Iimulū, Etemulū;

30 31 Eltoladulū, Chesilulū, Horma; ' Tiklagulū,

32 Madmanna, Sansanna; Lebaotulū, Ŝilhimulū, Ainulū ŝi Rimmonulū; tōte cetățile: dūoē-

33 deci ŝi nouē cu satele lorū.

34 In ŝeŝū *eraū*: ' Eŝtaolulū, Ťorea, Aŝna;

35 Zanoahulū, Enū-Ganimulū, Tappuahulū, Enamulū, Iarmutulū, Adullamulū, Soco, Azeka,

36 Ŝaaraimulū, Aditaimulū, Ghedera, Ghederotaimulū: patru-spre-dece cetăți cu satele lorū;

37 38 Ťenanulū, Hadaŝa, Migdalū-Gadulū, Dilecanulū, Miŝpe, ' Iokteelulū, Lachiŝulū, Boŝkatulū,

39 Eglonulū, Cabbonulū, Laamanulū, Kitliŝulū,

40 Ghederotulū, Betū-Dagonulū, Naama, Mak-

41 keda: ŝese-spre-dece cetăți cu satele lorū;

42 43 Libna, Eterulū, Aŝanulū, Ifta, Aŝna, Neŝibulū,

44 Keila, Aczibilū ŝi Mareŝa: nouē cetăți cu

45 satele lorū; Ekronulū cu cetățile ŝi satele

46 sale; De la Ekronū până la mare, tōte

47 vecinătățile Aŝdodulū, cu satele lorū; Aŝ-

48 dodulū cu cetățile ŝi satele sale, Gaza cu

49 50 cetățile ŝi satele sale, până la ' riulū Egiptulū, ŝi ' marea cea mare ŝi marginile ei.

51 Ŝi in munŝi *eraū*: Ŝamirulū, Iatirulū, Soco,

52 53 Danna, Kiriati-Sanna, care *este* Debirulū, Anabulū, Eŝemo, Animulū, ' Goŝenulū, Holonulū ŝi Ghilo, unū-spre-dece cetăți cu satele

54 55 lorū; Arabulū, Duma, Eŝeanulū, Tanumulū, Betū-Tappua, Afeka, Humta, ' Kiriati-Arba, care *este* Hebronulū, ŝi Ťiorulū: nouē cetăți cu satele lorū; Maonulū, Carmelulū, Zifulū,

Iuta, Ezreelulū, Iokdeamulū, Zanoa, Cainulū, 56 57

Ghibea, ŝi Timna: dece cetăți cu satele lorū;

Halulū, Betū-Ťurulū, Ghedorulū, Maaratulū, 58 59

Betū-Anotulū ŝi Eltekonulū: ŝese cetăți cu satele lorū; ' Kiriati-Baalulū, care *este* Ki-

60 riatū-Iearimulū, ŝi Rabba: dūoē cetăți cu satele lorū.

In pustiiū *eraū*: Betū-Haraba, Middinulū, 61

ŝi Secaca, Nibŝanulū, Cetatea-Ŝarei, ŝi En- 62

Ghedi: ŝese cetăți cu satele lorū.

Ŝi pre Iebusei, locuitorii Ierusalimulū, 63

' fiulū lui Iuda nu putără să-i alunge; ' ci

Iebuseii aū locuitū cu fiulū lui Iuda in Ieru-

64 salimū până in diūa de astă-di.

Părŝile lui Efraimū ŝi a lui Manase.

SI a cădutū sorŝulū fiilorū lui Iosefū de 16

la Iordanū lūngă Ierichonū, până la apele Ierichonulū cătră resăritū, spre

pustiulū ce se sue de la Ierichonū spre munŝi

Betū-Elū, ŝi eŝia de la Betū-Elū spre ' Luzū, 2

trecēndū la hotarulū lui Archi spre Atarotū,

ŝi se coborīa spre apusū până la hotarulū 3

laŝeti, ŝi până ' la hotarulū Betū-Horonulū

de josū, ŝi până la ' Ghezerū; ŝi eŝirile lui

eraū la mare. ' Ŝi fiulū lui Iosefū, Manase 4

ŝi Efraimū, luară moscenirea lorū.

Ŝi hotarele fiilorū lui Efraimū duple

5 nēmurile lorū, hotarele moscenirei lorū spre resăritū, *eraū*: ' Atarotū-Addarulū până ' la

Betū-Horonulū de susū. Ŝi hotarulū eŝia 6

spre mare la ' Micmetahū in partea de mēdă-

nōpte; ŝi hotarulū se intorcea spre resăritū

până la Taanatū-Ŝilo, ŝi trecea spre resăritū

la Ianoha; Ŝi pogorindu-se de la 7

Ianoha la Atarotū ' ŝi la Naaratū, atingea Ierichonulū, ŝi eŝia la Iordanū. De la Tappua

8 hotarulū mergea spre apusū până la ' pērulū Kana, ŝi eŝirile lui *eraū* la mare.

Acēŝta *este* moscenirea seminŝiei fiilorū lui

Efraimū duple nēmurile lorū. Cu ' cetățile 9

ce s'aū osebitū pentru fiulū lui Efraimū între moscenirea fiilorū lui Manase, tōte ce-

tățile cu satele lorū. ' Ŝi ei nu alungară 10

pre Cananeii ce locuiaū in Ghezerū; ci Cananeii aū rēmasū in meŝilocolulū lui Efraimū

până in diūa de astă-di, ŝi se făcură tributari.

SI a fostū unū sorŝū pentru seminŝia lui Ma-

17 nase, (fiindū-că elū *era* ' ântēiū-născutulū lui Iosefū), *adecă* pentru ' Machirū, ântēiū-nă-

scutulū lui Manase, părintele lui Galaadū; că elū fu bărbatū de resbelū, pentru aceea elū

2 avu ' Galaadulū ŝi Basanulū. Ŝi a fostū ŝi unū

2 sorŝū pentru ' cei-l-alti fi ai lui Manase duple

y Jude. 1. 13. &
3. 9.
s Num. 32. 12.
Cap. 14. 6.
a Jude. 1. 14.
b Vede Fac. 24.
64.

1 Sam. 25. 23.
c Fac. 35. 11.
d 1 Sam. 27. 6.
e Num. 13. 23.
f 2 Reg. 14. 7.
g Vers. 4.
h Num. 34. 6.

i Cap. 10. 41. &
11. 16.
j Vers. 13.
k Cap. 14. 15.
l Cap. 18. 14.
m Vede Jude. 1.
8, 21.

2 Sam. 5. 6.
n Jude. 1. 21.
—
Capitulū 16.
o Cap. 18. 13.
p Jude. 1. 28.

b Cap. 18. 13.
c 2 Cron. 8. 5.
d 1 Cron. 7. 28.
e 1 Reg. 9. 15.
f Cap. 17. 14.
g Jude. 1. 29.
h Vede 1 Reg.
9. 16.

g Cap. 17. 7.
h 1 Cron. 7. 28.
i Cap. 17. 9.
j Cap. 17. 9.
k Jude. 1. 29.
l Vede 1 Reg.
9. 16.

Capitulū 17.
a Fac. 41. 51 &
46. 20. & 48.
18.
b Fac. 50. 28.

Num. 26. 26.
& 32. 29. 40.
1 Cron. 7. 14.
d Deut. 3. 15.
e Num. 26. 29—
32.

némurile lor, *pentru fiii lui Abiezer, pentru fiii lui Helek, *pentru fiii lui Azriel, pentru fiii lui Şechem, *pentru fiii lui Hefer, şi pentru fiii lui Şemida. Aceştia *sunt* fiii de partea bărbătească ai lui Manase, fiul lui Iosef, după némurile lor.

- 3 Şi *Telothead, fiul lui Hefer, fiul lui Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase, nu avea fiu, ci fete; şi acestea *sunt* numele fetelor sale: Mahla, Noa, Hogla, 4 Milca şi Tirza. Şi ele se apropiară de *Eleazar preutul, şi de Iosua fiul lui Nun, şi de mai mari, dicându: *Iehova a ordonat lui Moisi să ni dea moscenire între fraţii nostri. Şi el li-a dat lor, după ordinul lui Iehova, moscenire între fraţii părintelui lor.

- 5 Şi cădură lui Manase zece părţi afară de pământul Galaad şi Basan, cari *erau* dincolo de Iordan; Fiindcă fetele lui Manase luară moscenirea între fiii lui; şi pământul Galaad li avură cei-l-alţi fii ai lui Manase.

- 7 Şi hotarul lui Manase fu de la Asser până la *Micmetah, *ce este* înaintea Şechemului; şi hotarul mergea spre dreapta până la 8 locuitorii din Enū-Tappua. Pământul Tappua cădu lui Manase; éru *Tappua de lungă hotarul lui Manase *era* a fiilor lui Efraim.

- 9 Şi hotarul se coboria la *pêrului Kana, spre partea de mēdă-đi a pêrului; *aceste cetăţi ale lui Efraim *erau* între cetăţile lui Manase; şi hotarul lui Manase *era* spre partea de mēdă-nôpte a pêrului, şi eşirile lui *erau* la mare. Spre mēdă-đi *era*

- 10 partea lui Efraim, şi spre cea de mēdă-nôpte a lui Manase; şi marea *era* hotarul lui; şi se întelneau către mēdă-nôpte cu As-

- 11 ser şi către resăritu cu Isachar. *Şi Manase avu în Isachar şi în Asser: *Betū-Şeanul cu satele lui, Ibleanul cu satele lui, pre locuitorii din Dor cu satele lui, pre locuitorii din Endor cu satele lui, pre locuitorii din Taanac cu satele lui, şi pre locuitorii din Meghiddo cu satele lui, *anume*

- 12 trei coline. Şi *fiii lui Manase nu putură alunga *pre locuitorii* cetăţilor acestora; ci Cananeii isbutiră a rămâne în pământul; 13 acesta. Şi când fiii lui Israel se întăriră, făcură pre Cananei tributari, dară nu-i alungară.

- 14 *Şi fiii lui Iosef vorbiră către Iosua, dicându: Pentru-ce ai dat mie spre moscenire *numai* *un sorţ şi *numai* o parte, că eu *sunt* *popor numeros, după cum Iehova

m'a bine-cuvântat pre mine până acum? Şi Iosua li duse: Dacă *tu ești* popor număr 15 ros, sue-te la pădure, şi taiă-ţi acolo, în pământul Ferizeilor şi a Refaimilor, dacă muntele lui Efraim este strîmt pentru tine. Şi fiii lui Iosef duseră: Muntele nu este 16 în deajus pentru noi, şi toţi Cananeii, cari locuesc în pământul văiei, şi cei din Betū-Şean cu satele sale, şi cei *din valea Ezreel au *cară de fer. Şi Iosua vorbi casei lui 17 Iosef: lui Efraim şi lui Manase, dicându: Tu *ești* popor numeros şi ai putere mare, nu vei ave *numai* un sorţ. Ci muntele 18 va fi al tău; şi de este pădure, tai-o, şi vei ave eşirile sale; că tu vei alunga pre Cananei, *deşi au cară de fer, de şi *sunt* puternici.

Locaşul aşezat la Şilo; măsurarea şi împărţirea pământului rămas.

Şi totă comunitatea fiilor lui Israel se 18 adună *la Şilo, şi *aşezară acolo cortul întrunirei, pământul fiindu-li supus.

Şi au mai rămas între fiii lui Israel 2 şapte seminţii, cari nu luaseră moscenirea lor. Şi Iosua duse către fiii lui Israel: 3 *Până când vă veţi lenevi să mergeţi să luaţi în stăpânire pământul, pre care vi l'a dat Iehova Dumnezeu părinţilor vostri? Daţi d'între voi trei ômeni din *fie-care* se-

4 minţia, ca să-i trāmetu; şi ei să se scôle şi să âmble prin pământ, şi să-l scriă după moscenirile acestora, şi să se întorcă la mine. 5 Şi să-l împartă în şapte părţi: *Iuda să

stee în hotarele sale către mēdă-đi, şi *casa lui Iosef să stee în hotarele sale către mēdă-

6 nôpte. Şi voi scrii pământul, *împărţindu-l* în şapte părţi, şi aduceţi *scrierea* aicea la mine; *ca să vi aruncu sorţi aici înaintea

7 lui Iehova, Dumnezeul nostru. *Că Levi n'au parte între voi; căci preuţia lui Iehova *este* moscenirea lor. *Încă şi Gad, Ruben şi jumătate din seminţia lui Manase au luat moscenirea lor dincolo de Iordan, spre resăritu, pre care li-a dat Moisi, servul lui Iehova.

Şi ômenii se sculară şi merseră; şi Iosua 8 ordină celor ce merseră ca să scriă pământul, dicându: Mergeţi şi străbateţi pământul, scriiţi-l, şi vă întorceţi la mine, şi vi voi arunca aicea sorţi, înaintea lui Iehova, în 9 Şilo. Şi ômenii se duseră, şi trecură pământul, şi l'au scris într-o carte după cetăţi, *împărţindu-l* în şapte părţi; şi s'au întors la Iosua în tabăra la Şilo. Şi Iosua aruncă 10

a 1 Cron. 7. 18. j Num. 27. 6, 7. p 1 Sam. 31. 10. t Fac. 48. 22.
f Num. 26. 31. k Cap. 16. 6. 1 Reg. 4. 12. u Fac. 48. 19.
g Num. 26. 32. l Cap. 16. 8. q Judc. 1. 27. v Num. 26. 34.
h Num. 26. 33. m Cap. 16. 8. r Cap. 16. 10. w Judc. 1. 19. &
i 27. 1. & 36. 2. n Cap. 16. 9. s Cap. 16. 4.

4. 3. z Cap. 19. 18. Capitul 18. b Judc. 18. 31. c Cap. 16. 1, 4.
a Cap. 19. 51. & 1 Sam. 1. 3. f Cap. 14. 2.
1 Reg. 4. 12. 34. & 4. 3, 4. g Cap. 10.
y Deut. 20. 1. c Judc. 18. 9. d Cap. 15. 1. h Cap. 13. 33.
— Ier. 7. 12. i Cap. 13. 8.

loru sortii in Silo, insaintea lui Iehova; si Iosua imparti acolo pamantul filorui lui Israelu dupre impartirile lorü.

Impartirea a dua; partile lui Beniaminu, Simeonu, Zabulonü, Isacharu, Asseru, Neftali si Danu.

- 11 Si a esitu sortulu semintiei filorui lui Beniaminu dupre nemurile lorü; si hotarulü sortulu lorü mergea intre fiii lui Iuda si intre fiii lui Iosefu.
- 12 'Si hotarulü lorü despre partea de medä-nöpte fu de la Iordanu; si hotarulü se suia cäträ laturea Ierichonului spre medä-nöpte, si se suia in munte cäträ apusu, si esirile
- 13 lui erau la pustiulu Betü-Avenü. Si hotarulü trecea de acolo spre Luzu, cäträ laturea de medä-di a Luzului, ¹acesta e Betü-Elulu; si hotarulü se coboria la Atarotü-Adaru preste muntele ce este in partea de medä-di a ²Betü-Horonului de josü.
- 14 Si hotarulü se intindea, si se intorcea cäträ partea apusanä, spre medä-di de la muntele care jace cäträ medä-di inaintea Betü-Horonului; si esirile lui erau la 'Kiriätü-Baalü, acesta e Kiriätü-Iearimulu, cetate a filorui lui Iuda. Acésta este partea apusanä.
- 15 Laturea de medä-di se incepea de la capetulu Kiriätü-Iearimulu, si hotarulü esia spre apusu, mergendu spre ³isvorulu ape-lorü Neftoa. Si hotarulü se pogoria la capetulu muntelui, care este inaintea ⁴väiei Benü-Hinnomu, care este in valea Refaimilorü cäträ medä-nöpte, si coboria la valea lui Hinnomu in laturea de medä-di a Iebuseilorü, si se coboria la ⁵Enü-Rogelü; Si se intindea de la medä-nöpte la Enü-Semesü, mergendu la Ghelilotü, care este inaintea suisulu Adumimulu, si se pogoria la ⁶petra
- 18 lui Bohanu, fiulu lui Rubenü; Si trecea cäträ laturea din dreptulu ⁷Arabei spre medä-nöpte, pogorindu-se pänä la Araba. Si hotarulü trecea cäträ laturea Betü-Hoglei spre medä-nöpte, si esirile hotarului erau la sinulu de medä-nöpte a Märei Särate la capetulu de medä-di a Iordanului. Acesta era hotarulü de medä-di.
- 20 Si Iordanulu era hotarulü lorü in partea despre resäritü. Acésta este moscenirea filorui lui Beniaminu dupre hotarele ei juru imprejurü, dupre nemurile lorü.
- 21 Si cetätile semintiei filorui lui Beniaminu dupre nemurile lorü erau: Ierichonulu, Betü-Hogla, Emekü-Keftiulu, Betü-Haraba, Tema
- 22 raimulu, Betü-Elulu, Avimulu, Para, Ofra,
- 23 Chefarü-Ammonai, Ofni si Gaba; düoë-spre-
- 24 25 26 27 Beerotulu, Mitpe, Chefira, Moça, Rechemulu,

Irpeelulu, Tarala, Tëla, Elefulü, ¹Iebusulu, 28 adecä Ierusalimulu, Ghibeatulu, Kiriatulü; patru-spre-dece cetäti cu satele lorü. Acésta este moscenirea filorui lui Beniaminu dupre nemurile lorü.

SI a esitu alü düoilea sortü pentru Si- 19 meonu, pentru semintia filorui lui Simeonu dupre nemurile lorü; ²si moscenirea lorü fu in medilocolu moscenirei filorui lui Iuda. Si ³ei avurä in moscenirea lorü: Beerü- 2 Seba, Seba, Molada, Hatarü-Sualulu, Bala, 3 Etemulu, Eltoladulu, Betululu, Horma, Tikla- 4 5 gulü, Betü-Marcabotulu, Hatarü-Susa; Betü- 6 Lebaotulu, si Saruhenu; trei-spre-dece cetäti cu satele lorü; Ainulu, Remmonulu, Eterulu 7 si Asanulu; patru cetäti cu satele lorü. Si töte 8 satele ce erau in jurulu acestorü cetäti pänä la Baalatü-Beerü, ⁹seu Ramatulü de medä-di. Acésta este moscenirea semintiei filorui lui Simeonu dupre nemurile lorü. Din 9 partea filorui lui Iuda ¹⁰s'a datü moscenirea filorui lui Simeonu; cä partea filorui lui Iuda era pre mare pentru ei; ¹¹de aceea fiii lui Simeonu avurä moscenirea lorü in medilocolu moscenirei acestora.

Si alü treilea sortü a esitu pentru fiii 10 lui Zabulonü dupre nemurile lorü; si hotarulü moscenirei lorü fu pänä la Saridü; ¹¹'Si hotarulü lorü se suia spre mare si Marala, se atingea de Dabešetü, si se atingea de riulu celü ¹²din dreptü cu Iokneamü; Si se intorcea de la Saridü cäträ resäritü, cäträ resäritulu sörelui, pänä la hotarulü de la Chislotü-Taborü, esia la Daberatü, si se suia la Iafia; Si de acolo trecea cäträ 13 resäritü la Gitta-Heferü, la Ita-Katinü, si esia la Remmonü, unde se intorcea pänä la Nea. Si hotarulü se intorcea cäträ medä- 14 nöpte la Hanatonü, si esirile lui erau in valea Iftachü-Elului:

Si cuprindea Kattatulü, Nahalalulu, Sim- 15 ronulu, Idala si Betü-Lehemulu; düoë-spre-dece cetäti cu satele lorü. Acésta este mosce- 16 nirea filorui lui Zabulonü dupre nemurile lorü, äcëste cetäti cu satele lorü.

Pentru Isacharu a esitu sortulu alü pa- 17 trulea, pentru fiii lui Isacharu dupre nemurile lorü. Si hotarulü lorü fu pänä la 18 Ezreelü, la Chesullotü, Sunemü, Hafriamü, 19 Sionü, Anaharatü, Rabitü, Chigionü, Abeü, 20 Remetü, Enü-Gannimü, Enü-Hadda si Betü- 21 Paetü. Hotarulü se atingea de Taborü, 22 Şahaşima, si Betü-Semesü, si esirile hotarului lorü erau la Iordanu; şese-spre-dece cetäti cu satele lorü. Acésta este mosce- 23 nirea semintiei filorui lui Isacharu dupre nemurile lorü, cetätile cu satele lorü.

¹ Vede Cap. 16.

Jude. 1. 23.

9.

o Cap. 15. 7.

r Cap. 15. 8.

Capitlu 19.

b 1 Cron. 4. 28.

d Fac. 49. 13.

1. k Cap. 16. 3.

i Vede Cap. 15.

m Cap. 15. 9.

p Cap. 15. 6.

—

a Vers. 9.

c Vers. 1.

e Cap. 12. 22.

j Fac. 28. 19.

i Vede Cap. 15.

n Cap. 15. 8.

q Cap. 15. 6.

24 Și a eșit sortul alu cincelea pentru
seminția fiilor lui Asseru după nemurile
25 lor. Hotarul lor fu: Helkatul, Hali, Be-
26 tenul, Acșaful, Alamelechul, Amadul și
Mișealul, și se atingea de Carmel spre mare,
27 și de Șihor-Libnat. Și se întorcea către
resăritul sorelui la Betu-Dagon, și se a-
tingea de Zabulon, și la valea Iftah-Elu
spre mătă-nopte de Betu-Emek și Neiel,
28 eșind la Cabul din-a-stinga, și de Ebron,
Rehob, Hammon și Kana până la Sidonul
29 cel mare. Și hotarul se întorcea la Rama
și până la cetatea întărită a Tirului; și ho-
tarul se întorcea la Hosa, și eșirile lui
30 erau la marea în partea către Aczib; Și
cuprîndea Umma, Afekul și Rehobul; două-
31 deci și două de cetăți cu satele lor. Ac-
cesta este moscenirea seminției fiilor lui
Asseru după nemurile lor, aceste cetăți cu
satele lor.

32 Pentru fiii lui Neftali a eșit sortul alu
șeselea, pentru fiii lui Neftali după nemu-
33 rile lor. Și hotarul lor fu de la He-
lef, de la Allon aproape de Taananim,
Adami-Necheb, și Iabneel, până la Lakum,
34 și eșirile sale erau la Iordan. Și hotarul
se întorcea de la apus la Aznot-Tabor,
și de acolo eșia la Hukkuk, și se atingea
de Zabulon către mătă-qi; și de Asseru se
atingea către apus, și de Iuda la Iordan
către resăritul sorelui.

35 Și cetățile întărite erau: Tidimul, Terul,
36 Hammatul, Rakkatul, Chinnoretul, Adama,
37 Rama, Hațorul, Kedesul, Edreul, Enu-Ha-
38 țorul, Ironul, Migdal-Elul, Horemul,
Betu-Anatul, și Betu-Şemeşul; nouă-spre-
39 dece cetăți cu satele lor. Acesta este mosce-
nirea seminției fiilor lui Neftali după nemu-
rile lor, cetățile cu satele lor.

40 Pentru seminția fiilor lui Dan după né-
41 murile lor a eșit sortul alu șeptelea. Și ho-
tarul moscenirei lor fu: Torahul, Eștaolul,
42 Iru-Şemeşul, Şaalabbînul, Aialonul, Ietla,
43 44 Elonul, Timnata, Ekronul, Elteke, Ghibeto-
45 nul, Balatul, Iihudul, Bene-Berakul, Gatul,
46 Rimmonul, Me-Iarconul, și Rakkonul cu
47 hotarul în dreptul cu Iaf. Și hotarul fi-
lor lui Dan eșia preste acestea; că fiii lui
Dan se suiră și dădură resbelu cu Leșem,
lă luară, lă trecură prin ascuțitul săbiei, lă
stăpâniră și locuiră în el, numindu-lă pre
Leșem-Dan, după numele lui Dan, pă-
48 rintele lor. Acesta este moscenirea semin-
ției fiilor lui Dan după nemurile lor
aceste cetăți cu satele lor.

Și sfârșind de a împărți pământul du- 49
pre hotarele lui, dădură fiii lui Israel în
meșlocul lor moscenire lui Iosua, fiul
lui Nun. După ordinul lui Iehova i dă- 50
dură cetatea pre care o ceru, Timnat-Se-
rah, pe muntele lui Efraim; și el zidi
cetate, și locui într'însa.

* Aceste sînt moscenirile, pre cari Elea- 51
zar, preutul, și Iosua, fiul lui Nun, și
capii caselor părintesci ale semințiilor fi-
lor lui Israel le împărțiră prin sorti * în
Șilo, înaintea lui Iehova, la ușa cortului in-
trunirei. Și așa ei sfârșiră împărțirea pă-
mîntului.

Rînduirea cetăților de scăpare.

SI Iehova vorbi către Iosua, dîcîndu: 20
Vorbesce către fiii lui Israel, dîcîndu: 2
Hotăriți-vi cetățile de scăpare, de cari v'am
vorbit prin Moisi: Ca acolo să fugă uci- 3
gașul, care a ucis pre un om din gre-
șelă, fără știință, și ele vî voru fi spre scă-
pare de d'înaintea resbunătorului de sânge. 4
Și el să fugă la una din cetățile aceste,
și să stea la intrare în porța cetății, și să
spună în auzul bătrînilor acelei cetăți
cuvintele sale, și ei să-l primescă la d'înșii
în cetate, și să-l dea loc ca să locuască la
d'înșii. * Și dacă resbunătorul de sânge lă 5
va urmări, ei să nu dea pre ucigaș în
mîna lui, fiindcă fără știință a ucis pre
apropiele se, și fără să-l fi urît mai nă-
inte. Ci el să rămînă în cetatea acesta 6
până ce va sta înaintea comunității spre
judecată, și până la mîrtea archiereului
care va fi în dîilele acele. Atuncea ucigașul să
se întorcă, și să vină în cetatea și în casa
sa, în cetatea din care el fugi.

Și ei sântiră * Kedesul în Galilea, în 7
muntele lui Neftali, Şchemul în muntele lui
Efraim, și Kiriat-Arba, se Hebronul, în
muntele lui Iuda.

Și d'încolo de Iordan lîngă Ierichon 8
spre resărit, hotărîră din seminția lui Ru-
ben Bețerul în pustiu în câmp; Ramo-
tul în Galaadul din seminția lui Gad;
și Golanul în Basan din seminția lui Ma-
nase.

* Aceste fură cetățile hotărite pentru 9
toți fiii lui Israel, cum și pentru străi-
nul ce petrece între ei, ca totu acela
ce ucide pre un om din greșelă să fugă
acolo, și să nu mîră de mîna resbună-
torului de sânge, până ce va sta înaintea
comunității.

f Cap. 11. 8.
Judc. 1. 31.
g Fac. 38. 5.
Judc. 1. 31.
Mic. 1. 14.

h Deut. 33. 23.
i Judc. 1. 35.
j Vede Judc. 18.
k Judc. 18. 29.
l Cap. 34. 30.

m Num. 34. 17.
Cap. 14. 1.
n Cap. 18. 1. 10.

Capitul 20.
a Esod. 21. 13.
Num. 35. 6, 11,
14.
Deut. 19. 2, 9.

b Rut 4. 1, 2.
c Num. 35. 12.
d Num. 35. 12,
35.
e Cap. 21. 22.

1 Cron. 6. 76.
f Cap. 21. 31.
g Cron. 10. 1.
g Cap. 14. 15. &
21. 11, 13.

h Luc. 1. 39.
i Deut. 4. 43.
Cap. 21. 36.
1 Cron. 6. 78.
j Cap. 21. 38.

1 Reg. 22. 3.
k Cap. 21. 27.
l Num. 35. 15.
m Vers. 6.

Cetățile Leviților.

- 21 **S**I au venit capii caselor părintești ale Leviților la ^a Eleazar, preutul, și la Iosua, fiulul lui Nun, și la capii caselor părintești ale semințelor fiilor lui Israel, și vorbiră către d'înșii în ^b Silo, în pământul Canaan, dîcîndu: ^c Iehova a ordinar prin Moisi să ni se dea cetăți spre locuință, cu incunjurimile lor pentru vitele noastre. Și fiii lui Israel dădură Leviților din mosceniarea lor, după ordinul lui Iehova, aceste cetăți și incunjurimile lor.
- 4 Și a eșit sortul pentru nîmurile Kohatilor; și ^d a cădutu prin sorti ^e fiilor lui Aaron preutul, cei din Leviți, trei-spre-dece cetăți din seminția lui Iuda, din seminția lui Simeon și din seminția lui Beniamin.
- 5 Și ^f cei-l-alti fii ai lui Kohat ^g avură prin sorti din nîmurile seminției lui Efraim, și din seminția lui Dan, și din jumătatea seminției lui Manase, de ce cetăți.
- 6 Și ^h fiul lui Gerșon ⁱ avură prin sorti din nîmurile seminției lui Isachar, și din seminția lui Asser, și din seminția lui Neftali, și din jumătatea de seminția lui Manase în Basan, trei-spre-dece cetăți.
- 7 ^j Fiii lui Merari după nîmurile lor ^k avură din seminția lui Ruben, din seminția lui Gad, și din seminția lui Zabulon, două-spre-dece cetăți.
- 8 ^l Și fiii lui Israel dădură prin sorti Leviților cetățile aceste cu incunjurimile lor, ^m după cum a ordinar Iehova prin Moisi.
- 9 Și ei dădură din seminția fiilor lui Iuda și din seminția fiilor lui Simeon cetățile acestea, cari ⁿ aicea se numesc pe nume, ^o și cari au fost ale fiilor lui Aaron, cei din nîmul Kohatilor, fii lui Levi; că pentru ei fu sortul d'antîi. ^p Și ei dădură lor cetatea lui Arba, părintele lui ^q Anak, carea este Hebronul, ^r în muntele lui Iuda, cu incunjurimile ei. ^s Eră ^t câmpiele cetății, și satele ei, le dădură lui Caleb, fiulul lui Iefune, în stăpînirea sa. Astu-fel dădură fiilor lui Aaron preutul cetatea de scăpare a ucigașului: ^u Hebronul cu incunjurimile sale, ^v și Libna cu incunjurimile sale, ^w Iatirul cu incunjurimile sale, ^x Eștemoa cu incunjurimile sale, ^y Holonul cu incunjurimile sale, ^z Debirul cu incunjurimile sale, ^{aa} Ainul cu incunjurimile sale, ^{ab} Iutta cu incunjurimile sale, și ^{ac} Betu-Şemesul cu incunjurimile sale; nouă cetăți din aceste două seminții.
- 17 Și din seminția lui Beniamin; ^{ad} Ghibeonul

cu incunjurimile sale, ^{ae} Gheba cu incunjurimile sale, ^{af} Anatotul cu incunjurimile sale, 18 și ^{ag} Almonul cu incunjurimile sale; patru cetăți. Tote cetățile fiilor lui Aaron preutul erau: trei-spre-dece cetăți cu incunjurimile lor.

^{ah} Și nîmurile fiilor lui Kohat, Leviți 20 cei rămași din fiii lui Kohat, avură cetățile din sortul lor din seminția lui Efraim. Căci ei dădură lor cetatea de 21 scăpare a ucigașilor, ^{ai} anume ^{aj} Şechemul, cu incunjurimile sale, în muntele lui Efraim, Ghezerul, cu incunjurimile sale, Kibtai- 22 mul cu incunjurimile sale, și Betu-Horonul cu incunjurimile sale; patru cetăți. Și din 23 seminția lui Dan: Eltekea cu incunjurimile sale, Ghibetonul cu incunjurimile sale, Aia- 24 lonul cu incunjurimile sale, și Gatü-Rimmonul cu incunjurimile sale; patru cetăți. Și 25 din jumătatea de seminția a lui Manase: Tanacul cu incunjurimile sale, și Gatü-Rimmonul cu incunjurimile sale: două cetăți. Tote cetățile ^{ak} erau de ce, cu incunjurimile 26 lor, pentru nîmurile rămașilor fii ai lui Kohat.

^{al} Și fiilor lui Gherșon din nîmurile Leviților dădură din ^{am} cea-l-altă jumătate a seminției lui Manase cetatea de scăpare a ucigașului: ^{an} Golanul în Basan cu incunjurimile sale, și Beeștera cu incunjurimile sale; 27 două cetăți. Și din seminția lui Isachar; 28 Kișonul cu incunjurimile sale, Dabarea cu incunjurimile sale, Iarmutul cu incunjurimile 29 sale, Enü-Gannimul cu incunjurimile sale; patru cetăți. Din seminția lui Asser: Mișalul 30 cu incunjurimile sale, Abdonul cu incunjurimile sale, Helkatul cu incunjurimile 31 sale, și Rehobul cu incunjurimile sale; patru cetăți. Și din seminția lui Neftali, cetatea 32 de scăpare a ucigașului: ^{ao} Kedeșul în Galilea cu incunjurimile sale; Hammotü-Dorul cu incunjurimile sale, și Kartanul cu incunjurimile sale; 33 trei cetăți. Tote cetățile Gherșurilor după nîmurile lor ^{ap} erau trei-spre-dece cetăți, cu incunjurimile lor.

^{aq} Și nîmurilor fiilor lui Merari, celor 34 rămași din Leviți, dădură din seminția lui Zabulon: Iocneamul cu incunjurimile sale, Karta cu incunjurimile sale, Dimna cu 35 incunjurimile sale, Nahalalul cu incunjurimile sale: patru cetăți. Și din seminția lui Ruben: 36 ^{ar} Beterul cu incunjurimile sale, Iaața cu incunjurimile sale, Kedemotul cu incunjurimile 37 mile sale, și Mefaatul cu incunjurimile sale; patru cetăți. Și din seminția lui Gad ^{as} dă- 38

Cap. 21.

a Cap. 14. 1. &

17. 4.

b Cap. 18. 1.

c Num. 35. 2.

d Vers. 8, 19.

e Vede Cap. 24.

33.

f Vers. 20, etc.

g Vers. 27, etc.

h Vers. 34, etc.

i Vers. 3.

j Num. 35. 2.

k Vers. 4.

l 1 Cron. 6. 55.

m Cap. 15. 13,

14.

n Cap. 20. 7.

Luc. 1. 39.

o Cap. 14. 14.

p 1 Cron. 6. 56.

q 1 Cron. 6. 57,

etc.

r Cap. 15. 54. &

20. 7.

s Cap. 15. 42.

t Cap. 15. 48.

u Cap. 15. 50.

v Cap. 6. 58.

w Cap. 15. 49.

x 1 Cron. 6. 59.

y Cap. 15. 55.

z Cap. 15. 10.

aa Cap. 18. 25.

ab Cap. 18. 24.

ac 1 Cron. 6. 60.

d Vers. 5.

e 1 Cron. 6. 66.

f Cap. 20. 7.

g Vers. 6.

h 1 Cron. 6. 71.

i Cap. 20. 8.

h Cap. 20. 7.

i Vers. 7.

j Vede 1 Cron.

6. 77.

k Cap. 20. 8.

*dură cetatea de scăpare a ucigaşului: * Ramotul în Galaad cu incunjurimile sale, Mahanaimul cu incunjurimile sale. Heşbonul cu incunjurimile sale, şi Iezerul cu incunjurimile sale; preste totu patru cetăţi. Tote cetăţile date prin sorţi fiilor lui Merari celor rămaşi din nămurile Leviţilor după nămurile lor erau douăsprezece cetăţi.*

41 *'Tote cetăţile Leviţilor în meşlocul stăpânirii fiilor lui Israelu fără patru-deci şi optu de cetăţi cu incunjurimile lor.*

42 *Cetăţile acestea aveau fie-care incunjurimi împrejurul se: așa erau toate cetăţile acestea.*

Stabilirea păcei; bărbăţ din seminţia de d'incolo de Iordanu se re'ntorcă a casă; altarul lor de mărturie.

43 *Şi Iehova a datu lui Israelu * totu pământul, pre care s'a jurat să-lu de părinţilor lor; şi ei 'lu stăpâniră, şi locuiră într'insul. * Şi Iehova li dădu repausu din juru împrejur, după toate câte s'a jurat părinţilor lor, şi nimenea din toţi neamicii lor putea să stea înaintea lor; pre toţi neamicii lor i-a datu Iehova în mână lor.*

45 *Şi p n'a cădutu nici unu lucru din toate lucrurile bune, pre cari le-a promis Iehova către casa lui Israelu; toate se îndeplină.*

22 **A** TUNCEA chiamă Iosua pre Rubeniţi, pre Gaditi şi jumătatea din seminţia lui Manase, şi dise lor: Voi aţi păzit "tote câte v'a ordinaru Moisi, servul lui Iehova, şi aţi ascultat de v'cea mea în toate câte amu ordinaru voui. Voi nu aţi părăsit pre fraţii vostri în aceste multe zile până în ziua de astă-zi, şi aţi păzit ceea ce este de păzit, ordinul lui Iehova, Dumneşul vostru. Şi acum Iehova Dumneşul vostru a datu repausu fraţilor vostri, după cum li-a promis. Acum întorceţi-vă, şi mergeţi în corturile v'stre, în pământul stăpânirii v'stre, pre care vi l'a datu Moisi, servul lui Iehova, d'incolo de Iordanu. Numai luaţi aminte forte, să faceţi ordinul şi legea, pre care v'a ordinaru Moisi, servul lui Iehova, de a iubi pre Iehova Dumneşul vostru, de a âmbra în toate căile lui, de a păzi ordinele lui, de a vă lipi de d'insul, şi de a-i servi din totă ânima v'astră şi din totu sufletul vostru.

6 *Şi Iosua 'i bine-cuvântă, şi-l lasă; şi ei se duseră la corturile lor. (Şi jumătatea din seminţia lui Manase Moisi i-a datu moşcenire în Basan, şi celei-lalte jumătăţi i-a datu Iosua moşcenire între fraţii lor, d'in-*

*câte de Iordanu spre apus.) Şi cându Iosua 'i lasă la corturile lor, 'i bine-cuvântă, Şi vorbi către d'înşii, dicându: Cu multe avuţi întorceţi-vă în corturile v'stre, cu turme multe forte, cu argintu, cu aur, cu aramă, cu feru şi cu vestminte multe forte; * împărţiţi prada neamicilor vostri cu fraţii vostri.*

9 *Şi fiii lui Ruben, fiii lui Gad şi jumătatea din seminţia lui Manase se întorseră, şi se duseră de la fiii lui Israelu din Şilo, care este în pământul Canaanu, spre a merge în pământul Galaad, în pământul stăpânirii lor, pre care-lu stăpâniră după cuvântul lui Iehova prin Moisi.*

10 *Şi cându sosiră la ţermurile Iordanului, cari sânt în pământul Canaanu, fiii lui Ruben, fiii lui Gad şi jumătatea din seminţia lui Manase zidiră acolo unu altar lungă Iordanu, unu altar mare la vedere.*

11 *Şi fiii lui Israelu 'audiră dicându-se: Ecce fiii lui Ruben, fiii lui Gad şi jumătatea din seminţia lui Manase au zidit unu altar în faţa pământului Canaanu, la ţermurile Iordanului, în laturea fiilor lui Israelu. Şi cându fiii lui Israelu audiră de*

12 *acesta, * totă comunitatea fiilor lui Israelu se strînse la Şilo, spre a merge a se lupta cu d'înşii. Şi fiii lui Israelu 'trămeseră la fiii lui Ruben, la fiii lui Gad şi la jumătatea din seminţia lui Manase în pământul Galaad pre Fineas, fiul lui Eleazar, preutul, Şi fece mai mari cu el, 14 câte unu mai mare de o casă părintească din toate seminţiile lui Israelu; * fie-care era capu alu casei părinteşti între miile lui Israelu.*

15 *Şi ei veniră la fiii lui Ruben, la fiii lui Gad şi la jumătatea seminţiei lui Manase în pământul Galaad, şi li vorbiră, dicându: Aşa a disu totă comunitatea lui Iehova: Ce păcatu este acesta, pre care voi l'aţi făcut în contra Dumneşului lui Israelu, abătându-vă astă-zi de la Iehova, şi zidindu-vi altar, spre a vă rescula în contra lui Iehova? Puşinu ni este fără-de-legea din Peor, 17 de care noi nu sântem curăţiţi până în ziua de astă-zi, pentru care a fostu plagă în comunitatea lui Iehova; Şi voi voiţi astă-zi a vă abate de la Iehova? Şi va fi, dacă voi astă-zi vă veţi rescula în contra lui Iehova, mâne elu se va mânia asupra întregi comunităţi a lui Israelu. Inse dacă 19 pământul stăpânirii v'stre este necurătu, treceţi în pământul stăpânirii lui Iehova, unde este aşedatu locaşul lui Iehova, şi luaţi stăpânire între noi; dară în contra lui*

k Cap. 30. 8.	22. 4.	Deut. 3. 18.	& 11. 22.	Luc. 24. 50.	j Deut. 13. 12,	m Esod. 6. 25.	14.
l Num. 35. 7.	o Deut. 7. 24.	b Cap. 1. 16, 17.	e Deut. 10. 12.	g Cap. 17. 5.	etc.	Num. 25. 7.	p Num. 25. 3, 4.
m Fac. 13. 15. &	p Cap. 23. 14.	c Num. 32. 33.	f Fac. 47. 7.	h Num. 31. 27.	Jude. 20. 12.	n Num. 1. 4.	q Deut. 4. 3.
15. 18. & 26.	—	Deut. 29. 8.	Esod. 39. 43.	i Sam. 30. 24.	k Jude. 20. 1.	o Vede Lev. 17.	r Num. 16. 22.
3. & 28. 4, 13.	Capitul 22.	Cap. 13. 8.	Cap. 14. 13.	l Num. 32. 1, 26,	l Deut. 13. 14.	8, 9.	s Cap. 13. 1.
n Cap. 11. 23. &	a Num. 32. 20.	d Deut. 6. 6, 17.	2 Sam. 6. 18.	29.	Jude. 20. 12.	Deut. 12. 13,	t Cap. 7. 1, 5.

- Iehova nu vă rescuțați, nici în contra noastră nu vă rescuțați, zidindu-vi voui altară afară de altarul lui Iehova, Dumneșeul nostru.
- 20 "Aū Acanū, fiulul lui Zerahū, pēcātuindū in anatēmă, n'a fostū mânia preste tōtă comunitatea lui Israelū? și acestū omū ōre singurū a muritū pentru pēcatele sale?
- 21 Și fiii lui Rubenū, fiii lui Gadū și jumătatea din seminția lui Manase respundēndū,
- 22 diseră cătră capii miilorū lui Israelū: Atotū-Puterniculū Dumneșeū, Iehova, Atotū-Puterniculū Dumneșeū, Iehova "scie, și Israelū însuși va sci; dacă *acesta amū făcut'o* pentru a ne rescuța sēu a pēcātui in contra lui Iehova, să nu ne mēntuēscă pre noi in diūa *acesta*; Dacă noi nī-amū ziditū altarū pentru a ne abate de la Iehova, și pentru a aduce asupra lui olocauste și daruri de pāne, sēu pentru a aduce asupra lui sacrificiū de bucuriā, însuși Iehova "să ni cēră. Și dacă nu amū făcutū *acesta mai cu sēmă* din frica acestui lucru, dicēndū: Māne potū să vorbēscă fiii voștri cătră fiii noștri, dicēndū: Ce aveți voi a face cu Iehova Dumneșeulū lui Israelū? Că Iehova a pusū Iordanulū hotarū intre noi și intre voi, voi fii ai lui Rubenū și fii ai lui Gadū: voi nu aveți parte in Iehova! Și așa fiii voștri vorū face pre fiii noștri să inceteze a se teme de Iehova. De aceea noi amū dișū: Să ni punemū acumū și să ni zidimū altarū, nu pentru olocaustū nici pentru sacrificiū: Ci *pentru ca să fie* "mārturiā intre noi și intre voi și intre generațiunile nōstre după noi, pentru ca "să sevārșimū servirea lui Iehova inaintea lui cu olocauste nōstre și cu sacrificiele nōstre și cu darurile de bucuriā ale nōstre, și ca fiii voștri să nu dică māne fiilorū noștri: Voi nu aveți parte in Iehova! Pentru *acesta* noi amū dișū: Dacă s'arū întēpla ca ei să dică *asa* cătră noi, sēu cătră generațiunea nōstră māne, atuncea noi vomū dice: Vedeți chipulū altarulū lui Iehova, pre care l'aū făcutū părinții noștri, nu pentru olocauste și nici pentru sacrificiū, ci *ca să fie* mārturiā intre noi și intre voi!
- 29 Departe de noi, ca să ne resculāmū in contra lui Iehova, și să ne abatemū astă-đi de la Iehova "prin zidirea unui altarū pentru olocauste, daruri de pāne și sacrificiū, afară de altarulū lui Iehova Dumneșeulū nostru, care *este* inaintea lōcașulū lui.
- 30 Și Fineasū, preutulū, și mai marii comunităței și capii miilorū lui Israelū, cari *eraū*

cu d'insulū, auđindū cuvintele pre cari le vorbiră fiii lui Rubenū, fiii lui Gadū și fiii lui Manase, fură mulțumiți. Și Fineasū, fiulul lui Eleazarū, preutulū, dișe cătră fiii lui Rubenū, cătră fiii lui Gadū și cătră fiii lui Manase: Astă-đi cunōscemū că Iehova *este* "in međiloculū nostru, fiindū-că nu ați făcutū pēcatulū acesta in contra lui Iehova. Prin *acesta* ați scăpatū pre fiii lui Israelū de māna lui Iehova.

Și Fineasū, fiulul lui Eleazarū, preutulū, 32 și mai marii se intōrseră de la fiii lui Rubenū și de la fiii lui Gadū din pāmēntulū Galaadū in pāmēntulū Canaanū, la fiii lui Israelū, și aduseră lorū respunsū. Și lucrulū plăcu in ochii fiilorū lui Israelū; și fiii lui Israelū "bine-cuvēntarā pre Dumneșeū, și nu mai dișeau să mērgă in contra lorū cu resbelū să strice pāmēntulū, in care locuiau fiii lui Rubenū și fiii lui Gadū.

Și fiii lui Rubenū și fiii lui Gadū nu- 34 miră altarulū: *Edū* (mārturiā), că acesta mārturiā *va fi* intre noi, că Iehova *este* Dumneșeū.

Indemnările și înscințările lui Iosua.

SI după multe zile, după ce Iehova "a datū 23 S repausū lui Israelū de toți neamiciū seī de jurū imprejurū, și Iosua "era bētrānū și înaintatū in zile, Iosua "chiāmā pre totū 2 Israelulū, pre bētrāniū seī, pre capii seī, pre judecātorii seī și pre diregētorii seī, și dișe cătră d'înșii: Eū amū îmbētrānitū și sūnt înaintatū in zile; Și voi ați vēđutū totū ce a făcutū Iehova Dumneșeulū vostru tuturorū popōrelorū acestora pentru voi; că "Iehova, Dumneșeulū vostru, *este* celū ce s'a luptatū pentru voi. Eccc, "eū amū împărțitū prin sortī intre voi aceste popōre rēmase spre moscenire in semințiile vōstre, cu tōte popōrele pre cari le-amū stērpitū, de la Iordanū și până la marea cea mare spre apusulū sōrelui.

Și Iehova Dumneșeulū vostru "insuși le va 5 isgoni de d'inaintea vōstră, și le va alunga de d'inaintea vōstră; și voi veți stēpāni pāmēntulū lorū, "dupre cumū v'a promisū Iehova Dumneșeulū vostru. "Imbārbătați-vē 6 decī fōrte spre a păzi și a face totū ce este scrisū in cartea legei lui Moisi, "fără a vē abate din ea nici in drepta nici in stānga: "Să nu vē amestecați cu aceste popōre, ce 7 aū rēmasū intre voi, nici "să amintiți numile țărilor lorū, nici să vē jurați *pe ei*, nici să

Deut. 10. 17.	31.	26. 27.	Dan. 2. 19.	Cap. 13. 1.	Cap. 13. 2. 6.	Num. 33. 53.	Efes. 5. 11.
1 Reg. 8. 39.	Deut. 18. 19.	Deut. 12. 13.	Luc. 2. 28.	Deut. 31. 28.	Cap. 1. 7.	Cap. 1. 7.	Esod. 23. 13.
Iov 10. 7. &	1 Sam. 20. 16.	14.	—	Cap. 24. 1.	Esod. 23. 30.	Deut. 5. 32. &	Pa. 16. 4.
23. 10.	Fac. 31. 48.	14. Lev. 26. 11.	Capitū 28.	1 Cron. 28. 1.	& 35. 2. & 34.	28. 14.	Ier. 5. 7.
Pa. 44. 21. &	Cap. 24. 27.	12.	3 Cron. 15. 2.	d Esod. 14. 14.	11.	Esod. 23. 33.	Zef. 1. 5.
139. 1. &	Vers. 34.	3 Cron. 29. 30.	a Cap. 21. 44. &	Cap. 10. 14.	Deut. 11. 28.	Deut. 7. 2. 3.	Vede Num. 32.
Ier. 12. 3.	y Deut. 12. 5, 6,	b 1 Cron. 29. 30.	22. 4.	42.	Cap. 13. 6.	Prov. 4. 14.	38.
2 Cor. 11. 11,	11, 12, 17, 18	Neem. 8. 6.					

- serviți lorū, și nici să vă închinați lorū.
- 8 Ci 'de Iehova Dumneșeulū vostru să vă lipiți, după cum ați făcutū până în ziua de astă-zi. "Că Iehova a isgonitū de d'ina-
9 intea vōstră popōre mari și puternice, și înaintea vōstră "nimenea n'a pututū să stee până în ziua de astă-zi. °Unulū d'intre voi a urmăritū o mie; că Iehova Dumneșeulū vostru, elū este celū ce se luptă pentru voi, "dupre cumū v'a promisū.
- 11 "Luați aminte deci forte de sufețele vōstre, spre a iubi pre Iehova Dumneșeulū vostru.
- 12 Că dacă voi "v' veți abate, și v' veți lipi de remășița acestorū popōre, de acești rēmași între voi, și de "v' veți incuscri și v' veți amesteca cu ei și ei cu voi; Să sciți de sigurū, că 'Iehova Dumneșeulū vostru nu va mai alunga aceste popōre de d'inaitea vōstră; "ci ele vorū fi voui lațuri și curse, și bici in cōstele vōstre, și spinī in ochii vōstri, până ce veți fi nimiciți de pe acestū pāmētū bunū, pre care Iehova Dumneșeulū vostru l'a datū voui.
- 14 Și ecce eū astă-zi "mē ducū pe calea a totū ce este pāmētescū: cunōseți deci din totā ānima vōstră și din totū sufletulū vostru, că "nu a cădūtū nici unū cuvētū din tōte bunēțățile, pre cari Iehova Dumneșeulū vostru le-a promisū voui. Tōte s'a intēplatū voui, 15 nici unulū din ele nu a cădūtū. "Pentru acēsta, după cumū a venitū asupra vōstră tōte bunēțățile, pre cari le-a promisū voui Iehova Dumneșeulū vostru, așa Iehova va aduce asupra vōstră "tōte relele, până ce v' veți nimici de pe acestū pāmētū bunū, pre care l'a datū voui Iehova Dumneșeulū vostru.
- 16 Cândū voi veți călca legāmētulū lui Iehova Dumneșeulū vostru, pre care l'a ordinatū voui, și veți merge și veți servi altorū ȕei, și v' veți închina lorū, atuncea se va aprinde mânia lui Iehova asupra vōstră, și veți peri curēndū de pe acestū pāmētū bunū, pre care elū l'a datū voui.

Iosua adună poporulū, și reînnoesce legāmētulū lui Dumneșeulū cu elū.

- 24 **S**I Iosua adunā tōte semințiele lui Israelū la "Șechemū, și elū "chiāmā pre bētrāniū lui Israelū, pre capiū sei, pre judecātorii sei și pre diregētorii sei, și ei "se infăciășarā înaintea lui Dumneșeulū.

2 Și Iosua ȕise cātrā totū poporulū: Așa

ȕice Iehova Dumneșeulū lui Israelū: "D'incolo de riū aū locuitū părințiū vōstri din vechime, Terahū, părintele lui Abraamū și părintele lui Nahorū, și "ei servirā altorū ȕei; Și 'eū amū luatū pre părintele vostru, 3 pre Abraamū, de d'incolo de riū, și l'amū purtatū prin pāmētulū Canaanū, și amū immultitū seminția lui, "și-i amū datū pre Isaacū. Și lui Isaacū i-amū datū pre "Ia- 4 cobū și pre Esau; și lui "Esau amū datū muntele Seirū, ca să-lū stēpānescā; "ērū Iacobū și fiūi sei se coborirā la Egiptū. "Și amū 5 trāmesū pre Moisi și pre Aaronū, "și amū bātutū Egiptulū cu plāgi, precumū amū făcutū in meȕiloculū lui; apoi v'amū scosū pre voi. Și "amū scosū pre părințiū vōstri 6 din Egiptū, și "ați venitū la marea, și Egiptenii urmărirā pre părințiū vōstri cu carē și cu cālāreți până la Marea Roșiā. Și ei 7 "strigarā cātrā Iehova, și "elū puse întunerecū între voi și între Egipteni, și "aduse asupra lorū marea, care-i acoperi, și "ochii vōstri aū vēdūtū ce amū făcutū eū in Egiptū. Și voi ați rēmasū in pustiiū "ȕile multe. Și eū 8 v'amū adusū in pāmētulū Amoreilorū, cari locuirā d'incolo de Iordanū, și "ei se luptarā cu voi; și eū i-amū datū in mānele vōstre, și voi ați stēpānitū pāmētulū lorū, și i-amū stēpītū de d'inaitea vōstră. Și "Balakū, 9 fiulū lui Zipporū, regele Moabulū, se sculā, și se luptā in contra lui Israelū, și "trāmesca să chiāme pre Balaamū fiulū lui Beorū, ca să v' ȕlāsteme. "Darā eū n'amū voitū să 10 ascultū pre Balaamū, "și elū v' bine-cuvētā pre voi, și v'amū scăpatū din mānele sale. Și 11 "trecurāți Iordanulū, și venirāți la Ierichonū. Și "se luptarā cu voi locuitorii Ierichonulū, Amoreii, Ferizeii, Cananeii, Heteii, Ghergheseii, Heveii și Iebuseii, și eū i-amū datū in mānele vōstre. Și "amū trāmesū înaintea 12 vōstră vespea bondārēscā, și goniiū de d'inaintea vōstră pre cei dūoi regi ai Amoreilorū; darā "nu cu sabia ta și nici cu arculū teū. Și eū v'amū datū unū pāmētū, 13 pentru care voi nu v'ati ostenitū, și "cetāți, pre cari nu le-ați ziditū, și voi locuiți in ele; și vii și olive, pre cari n'ati plāntatū, voi le māncāți. "Temeți-vē darā de Iehova, și ser- 14 viți lui cu "intregime și adevērū, și "depārtați ȕei, cārora aū servitū părințiū vōstri d'incolo de riū și "in Egiptū, și serviți lui Iehova. Și 15

i Dent. 10. 20.
& 11. 22. &
13. 4.
Cap. 22. 5.
m Dent. 11. 23.
n Cap. 1. 5.
o Lev. 26. 8.
Dent. 32. 30.
Vede Jude. 3.
31. & 15. 15.
2 Sam. 23. 8.
p Esod. 14. 14.
& 23. 27.

Dent. 8. 22.
q Cap. 22. 5.
r Ebr. 10. 38, 39.
2 Pet. 2. 20.
21.
s Dent. 7. 3.
t Jude. 8. 3.
u Esod. 23. 33.
Num. 33. 55.
Dent. 7. 16.
1 Reg. 11. 4.
v 1 Reg. 2. 2.
Vede Ebr. 9.

27.
x Cap. 21. 45.
Luc. 21. 33.
y Dent. 28. 63.
z Lev. 26. 18.
Dent. 28. 15,
etc.
—
Capitulū 24.
a Fac. 35. 4.
b Cap. 23. 2.
c 1 Sam. 10. 19.

d Fac. 11. 26,
31.
e Fac. 31. 53.
f Fac. 12. 1.
g Fac. 21. 2, 3.
h Fac. 25. 24,
25, 26.
i Fac. 36. 8.
J Dent. 8. 5.
J Fac. 48. 1, 6.
Fapt. 7. 15.

k Esod. 3. 10.
l Esod. 7. & 8.
& 9. & 10. &
12.
m Esod. 12. 37,
51.
n Esod. 14. 2.
o Esod. 14. 9.
p Esod. 14. 10.
q Esod. 14. 20.
r Esod. 14. 27,
28.
s Dent. 4. 34. &

29. 2.
t Cap. 5. 6.
u Num. 21. 21,
33.
v Dent. 2. 32. &
3. 1.
v Vede Jude. 11.
25.
x Num. 22. 5.
Dent. 23. 4.
y Dent. 23. 5.
z Num. 23. 11,
20. & 24. 10.

a Cap. 3. 14, 17.
& 4. 10, 11,
12.
b Cap. 6. 1. &
10. 1. & 11. 1.
c Esod. 23. 28.
Dent. 7. 20.
d Ps. 44. 3, 6.
e Dent. 6. 10.
11.
Cap. 11. 13.
f Dent. 10. 12.

1 Sam. 12. 24.
g Fac. 17. 1. &
20. 5.
Dent. 18. 13.
Ps. 119. 1.
2 Cor. 1. 12.
Efes. 6. 24.
h Vers. 2, 23.
Lev. 17. 7.
i Esod. 20. 18.
& 23. 3.

dacă *este* rău în ochii voștri a servi lui Iehova, ¹alegeți-vi astă-dzi cui voiți a servi: seû ²șeilor, cărora au servit părinții voștri d'încolo de riû, seû ³șeilor Amoreilor, în a cărora pământ voi locuiți. ⁴Incât pentru mine și casa mea, noi vom servi lui Iehova.

16 Și răspunse poporul, dicând: Departă de noi, de a părăsi pre Iehova spre a servi
17 altor deî. Că Iehova Dumnezeu nostru *este* cel-
ce ne-a scos pre noi și pre părinții noștri din
pământul Egiptului, din casa servituții, și
care a făcut înaintea noastră acele mari
semne, și ne-a păzit în totă calea pe care
am ambulat, și în meșlocul tuturor
18 popoarelor prin care am trecut. Și Iehova
a gonit pre toate popoarele de d'înaintea
noastră, pre Amorei, locuitori ai pământului:
decî vom servi lui Iehova, că el *este* Dumnezeul
nostru.

19 Și Iosua dișe către popor: ¹Voi nu puteți
servi lui Iehova, că el *este* ²Dumnezeu
sânt, ³Dumnezeu gelos *este* el: ⁴nu va erta
fără-de-legile și păcatele voștre. ⁵Când voi
veți părăsi pre Iehova și veți servi șeilor
străini, ⁶atuncea el se va întorci, și vi va
face rău, și vă va mistui, după ce v'a
făcut bine.

21 Și poporul dișe către Iosua: Nu! ci lui
Iehova vom servi.

22 Și Iosua dișe către popor: Voi *sunteți*
marturi în contra voastră înși-vă, că ¹voi ați
ales voi pre Iehova, spre a-i servi. Și
ei *dișeră*: marturi!

23 Și acum, *dișe Iosua*, ¹depărtați pre deî
cei străini, cari *sunt* în meșlocul vostru,
și plecați ânima voastră lui Iehova Dumne-
24 deul lui Israel. Și poporul dișe lui Io-

sua: Lui Iehova Dumnezeul nostru vom
servi, și de vócea lui vom asculta.

Așa Iosua ¹încheiă în aceași ²zi cu po-
porul legământ, și-i dădu lui lege și or-
dine ³în Șechem. Și Iosua ⁴scrise aceste cu-
vinte în cartea legi lui Dumnezeu, și luă
⁵o pîtră mare, și ⁶o rîdică acolo ⁷supt ste-
jarul, ca *era* lungă sanctuarul lui Iehova.
Și Iosua dișe către tot poporul: *Ecce*, a-
cîstă pîtră să fie între noi de ⁸mărturie,
că ⁹ea aude toate cuvintele lui Iehova, pre
cari le-a vorbit cu noi; decî ea să fie asu-
pră-vi mărturie, ca să nu vă lepădați de Dum-
nezeul vostru. Și așa ¹⁰Iosua lăsă poporul
pre fie-care la moscenirea sa.

*Mórtea lui Iosua și a lui Eleazar; immormen-
tarea óselor lui Iosef.*

¹Fost'a după aceste lucruri, că Iosua, fi-
iul lui Nun, servul lui Iehova, muri, *fiind*
de o sută ²șecce ani. Și ei ³l'immormen-
tară la hotarul moscenirei sale, în ⁴Timnat-
Serah, ce *este* în muntele lui Efraim, spre
mêdă-nóptea muntelui Gaaș.

Și ⁵Israel servi lui Iehova toate ⁶șilele
lui Iosua și toate ⁷șilele bătrânilor, cari
trăiră multe șile după Iosua, și cari au
⁸sciut toate lucrurile lui Iehova, pre cari le-a
făcut pentru Israel.

Și ⁹ósele lui Iosef, pre cari fii lui Israel
le-au adus din Egipt, le immormentară în
Șechem, în partea de ¹⁰țerănă, ¹¹pre care o
cumpăraseră Iacob și de la fii lui Emor, pă-
rintele lui Șechem, cu o sută de kesite, și
ea deveni moscenirea fiilor lui Iosef.

Și Eleazar, fiul lui Aaron, muri, și
ei ²l'immormentară pe movila lui Fineas,
fiul lui, care-i s'a dat în muntele lui E-
fraim.

CARTEA JUDECATORILORU.

Espedicia lui Iuda și Simeon contra Cananeilor; trebele celor-1-alte seminții.

1 **S**I după mórtea lui Iosua fii lui Israel
întrebară pre Iehova, dicând: Care din
noi să se sue mai ântău în contra Cana-
neilor, spre a se lupta cu ei? Și Iehova
dișe: ¹Iuda să se sue; *ecce*, eu am dat
țera în mâna lui.
3 Și Iuda dișe către Simeon fratele seû:
Sue-te cu mine în sorțul meu, ca să ne

luptăm în contra Cananeilor, și ²eú de a-
semenea mă voi duce cu tine în sorțul
teu. Și Simeon merse cu d'însul. Și Iuda
se sui; și Iehova dădu pre Cananei și pre
Ferizei în mânele lor, și ei uciseră din ei
în ³Bezék ⁴șecce mii de ómeni. Și ei aflară
pre Adoni-Bezék în Bezék; și se luptară
cu el, și bătură pre Cananei și pre Ferizei.

j Vede Rat 1. 15.	29. 18. Jude. 6. 10.	1 Cron. 28. 9.	u Vers. 14. Fac. 35. 2.	s Vede Jude. 9. 6.	21. 26. Cap. 22. 27.	i Vede Deut. 11. 2. & 31. 13.	JUDECĂTORI.
1 Reg. 18. 21.	m Fac. 18. 19.	2 Cron. 15. 2.	Jude. 10. 16.	a Vede Fac. 28. 18.	28. 34.	j Fac. 50. 25.	Capul 1.
Esec. 20. 39.	n Mat. 6. 24.	Ezra 8. 22.	1 Sam. 7. 3.	b Fac. 35. 4.	d Deut. 32. 1.	k Fac. 38. 19.	a Num. 27. 21.
Ioan 6. 67.	o Lev. 19. 2.	Isa. 1. 28. & 65. 11, 12.	v Vede Esod. 15. 25.	c Vede Fac. 31. 48, 52.	e Jude. 2. 6.	l Esod. 6. 25.	b Fac. 49. 8.
k Vers. 14.	1 Sam. 6. 20.	Ier. 17. 13.	2 Reg. 11. 17.	d Deut. 21. 19.	f Jude. 2. 9.	m Jude. 20. 28.	c Vers. 17.
l Esod. 23. 24.	Ps. 99. 5, 9.	Cap. 23. 15.	3 Vers. 28.				d 1 Sam. 11. 8.
52, 33. & 34. 15.	Isa. 5. 16.	Isa. 63. 10.	y Deut. 21. 24.				
Deut. 13. 7. &	p Esod. 20. 5.	Fapt. 7. 42.					
	q Esod. 23. 21.	t Ps. 119. 173.					

- 6 Și Adoni-Bezeker fugi, și ei 'lă urmăriră, 'lă prinseră, și-i tăiară degetele cele mari
7 ale mânelor și ale picioarelor sale. Și Adoni-Bezeker dîse: Șapte-deci de regi, avîndu tăiate degetele cele mari ale mânelor și ale picioarelor lor, adunău *mîncarea lor* suptă mîsa mea; *dupre cumă amă făcută eu, așa mî-a resplătită Dumne-deu; și ei 'lă aduseră la Ierusalim, și elă muri acolo.
- 8 Și 'fii lui Iuda se luptară in contra Ierusalimului, 'lă luară, și-lă bătură cu ascuțitul sâbiei, și cetatea o arseră cu focu.
- 9 Apoi fii lui Israel se pogoriră spre a se lupta cu Cananeii, cari locuiau in munte și cătră medă-đi și in șesă. Și Iuda merse asupra Cananeilor ce locuiau in Hebron, (numele Hebronului *fu* înainte *Kiriati-Arba*), și ei uciseră pre Șesai, pre Ahiman și pre Talmai. De acolo merse asupra locuitorilor Debirului, (numele Debirului *fu* înainte Kiriati-Sefer).
- 12 Și Caleb dîse: Celu ce va bate Kiriati-Seferul, și-lă va lua, 'i voiă da de femeă pre Acsa, flica mea. Și Otniel, fiul lui Kenaz, fratele celă mai mică ală lui Caleb, 'lă luă; și elă 'i dădu de femeă
- 14 pre Acsa, flica sa. Și cîndu ea veni *la dînsu*, ea se sfătui cu elă ca ea să céră o țerănă de la părintele ei, și ea se dădu jos de pe asin, și Caleb 'i dîse: Ce vreă tu? Și ea 'i dîse: "Dă-mi bine-cuvîntare; că tu mî-ai dată ună pămîntu secetosă, dă-mi și isvôre de apă. Și Caleb 'i dădu isvôrele de sus și isvôrele de jos.
- 16 "Și fii Keneului, socrulă lui Moisi, se suiră din cetatea palmierilor cu fii lui Iuda in pustiulă lui Iuda, care *este* la medă-điua Aradului, și ei merseră și locuiră cu populă.
- 17 Și Iuda merse cu fratele seă Simeon, și ei bătură pre Cananeii ce locuiau in Țefat, și-lă nimiciră. Și numele cetății s'a chîamată Horma (*nimicire*). Și Iuda luă Gaza cu hotarele sale, Așkelonulă cu hotarele sale, și Ekronulă cu hotarele sale.
- 19 Și Iehova fu cu Iuda, și elă luă in stăpînire muntele; că elă nu putu alunga pre locuitorii vălei, că aveau cară de feră. Și ei dădură Hebronulă lui Caleb, dupre cumă a đisă Moisi; și elă alungă de acolo pre cei trei fii ai lui Anak.
- 21 Și fii lui Beniamin nu alungară pre Iebuseii ce locuiau in Ierusalim, ci Iebuseii

locuesc cu fii lui Beniamin in Ierusalim pînă in điua de astă-đi.

Și se suiră și cei din casa lui Iosef in contra Betu-Elului, și Iehova *era* cu dînsii. Și cei din casa lui Iosef *iscodiră* Betu-Elul, (numele cetății *fu* înainte Luz). Și păzitorii vîdură ună omă eșindă din cetate, și-i điseră: Arătă-ni, rugămu-te, intrarea in cetate, și noi vomă face milă cu tine. Și li arătă intrarea in cetate, și ei bătură cetatea cu ascuțitulă sâbiei; eră pre omă și in-tregă nêmulă seă 'lă lăsară să se ducă. Și omulă se duse in pămîntul Heteilor, și zidi o cetate, și chîamă numele ei Luz; care *și este* numele ei pînă in điua de astă-đi.

Și nici Manase nu alungă locuitorii Betu-Seanului și ai satelor sale, nici pre locuitorii Taanacului și ai satelor sale, nici pre locuitorii Dorului și ai satelor sale, nici pre locuitorii Ibleamului și ai satelor sale, nici pre locuitorii Megiddoului și ai satelor sale; ci Cananeii isbutiră a locui in acestă pămînt. Și cîndu Israel se făcu tare, ei făcură pre Cananeii tributari, dară nu-i alungară.

Și nici Efraim nu alungă pre Cananeii ce locuiau in Gazer; ci Cananeii locuiau in medilocolă lui in Gazer.

Și nici Zabulon nu alungă pre locuitorii Kitronului și pre locuitorii Nahaloului; ci Cananeii locuiau in medilocolă lui, și s'au făcută tributari.

Și nici Asser nu alungă pre locuitorii din Aco, nici pre locuitorii Sidonului, nici pre cei din Ahlab, nici pre cei din Helba, nici pre cei din Afik și nici pre cei din Rehob. Ci Asserii locuiau in medilocolă Cananeilor, locuitori ai țerei; că ei nu-i alungară.

Și nici Neftali nu alungă pre locuitorii Betu-Șemeșului, nici pre locuitorii Betu-Anatului; ci elă locui in medilocolă Cananeilor, locuitori ai țerei; dară locuitorii Betu-Șemeșului și ai Betu-Anatului li se făcură tributari.

Și Amoreii strimtoriau pre fii lui Dan in munte; că ei nu-i lăsară să se cobore in vale. Dară Amoreii isbutiră a locui in muntele Heres, in Aialon, și in Șaalbim; dară mîna casei lui Iosef li fu grea, și ei se făcură tributari. Și hotarulă Amoreilor *fu* de la Maale-Acrabim, de la Petra și in sus.

c Lev. 24. 19.
1 Sam. 15. 33.
Iac. 2. 13.
f Vede Ios. 15. 63.
g Ios. 10. 36. & 11. 21. & 15.

h Ios. 14. 15. & 15. 13, 14.
i Ios. 15. 15.
j Ios. 15. 16, 17.
k Cap. 3. 9.
l Ios. 15. 18, 19.

m Fac. 33. 11.
n Cap. 4. 11, 17.
1 Sam. 15. 6.
1 Cron. 2. 55.
Ier. 35. 2.
o Deut. 34. 3.
p Num. 21. 1.

q Num. 10. 32.
r Vers. 3.
s Num. 21. 3.
Ios. 19. 4.
t Ios. 11. 22.
u Vers. 2.
z Reg. 18. 7.

v Ios. 17. 16, 18.
z Num. 14. 24.
Deut. 1. 36.
Ios. 14. 9, 13.
& 15. 13, 14.
y Vede Ios. 15. 63. & 18. 28.

a Vers. 19.
a Ios. 2. 1. & 7. 2.
Cap. 18. 2.
b Fac. 28. 19.
c Ios. 2. 12, 14.
d Ios. 17. 11, 13.

13.
e Ios. 16. 10.
f Reg. 9. 16.
f Ios. 19. 15.
g Ios. 19. 24-30.
h Ps. 106. 34, 35.

i Ios. 19. 38.
j Vers. 32.
k Vers. 30.
l Ios. 19. 42.
m Num. 34. 4.
Ios. 15. 3.

Ângerul lui Iehova mustră pre popor.

- 2 **S**I ângerul lui Iehova se sui din Ghilgal^a la Bochim^b, și dîse: Eū v'amū scosū pre voi din Egiptū, și v'amū adusū in pămēntulū, pre care cu jurāmētū l'amū promisū părinților vostri, și v'amū dîsū: Eū nu voiū strica legāmētulū meū cu voi in eternū; Și v'voi să nu incheiați nici unū legāmētū cu locuitorii pāmēntului acestuia, și altarele lorū să le sfărîmați; c dară nu ați ascultatū de vōcea mea: pentru-ce ați făcutū acēsta? Decī amū mai dîsū: Eū nu-i voiū isgoni de d'înainte vōstră, ci ei vorū fi ¹spini in cōstele vōstre, și ²dei lorū vī vorū fi ³curse.
- 4 Și cāndū ângerul lui Iehova vorbi cūvintele aceste cātră toți fiii lui Israelū, poporulū și înalță vōcea sa, și plânse. Și ei chîmāră numele locului aceluia Bochimū (*plângētōri*), și ei sacrificāră acolo lui Iehova.
- Schița generală a istoriei Israelitilor in timpul Judecătorilor.*
- 6 Și Iosua lāsă poporulū, și fiii lui Israelū se duseră fie-care la moscenirea sa, spre a lua in moscenire pāmēntulū.
- 7 Și poporulū a servitū lui Iehova in tōte dīlele lui Iosua, și in tōte dīlele bătrānilorū cari trăiră multe dīle după Iosua, și cari aū vēdūt faptele cele mari ale lui Iehova, pre cari le-a făcutū elū pentru Israelū.
- 8 Și Iosua, fiulū lui Nunū, servulū lui Iehova, muri, *fiindū* de o sută de cece ani. Și ei lū immormētară in hotarulū moscenirei sale, in Timnatū-Heresū, in muntele lui Efraimū spre mēdă-nōptea muntelui Gaașū.
- 10 Și tōtă acea generațiune s'a adaosū la părinții sei.
- Și se sculă altă generațiune după d'înșii, care n'a cunoscutū pre Iehova, și nici faptele pre cari le-a făcutū elū pentru Israelū.
- 11 Și fiii lui Israelū facură rele in ochii lui Iehova, și serviră Baalilorū. Și ei părăsiră pre Iehova Dumneđeulū părinților lorū, care i-a scosū pre ei din pāmēntulū Egiptului, și urmară ¹altorū dei, din dei popōrelorū ce *eraū* in jurulū lorū, și se inchinară acestora, și māniarā pre Iehova. Și ei părăsiră pre Iehova, și serviră lui Baalū și Astarteelorū.
- 14 Și mânia lui Iehova se aprinse asupra lui Israelū, și elū i dādu in mână prādătorilorū, cari-i prādāră, și-i vēndu in mână neamicilorū lorū de prin prejurū; și nu mai

putură sta înaștea neamicilorū lorū. Ori 15 in cotro ei eșiau, mână lui Iehova era asupra lorū spre rău, după cumū a vorbitū Iehova, și după cumū Iehova s'a juratū lorū; și ei eraū strimtorii forte.

Și Iehova li scula judecatori, cari-i mēntuiau din mână prādătorilorū lorū. Dară ei nu voiau să asculte de judecatoriilorū, ci desfrēnaū după alți dei, inchināndu-se lorū; curēndū se abătură din calea pe care aū āmblatū părinții lorū; acestia ascultasēră ordinele lui Iehova; *erū* ei nu făcură așa. Și cāndū Iehova li scula judecatori, Iehova era cū judecătorulū, și-i mēntuia din mână neamicilorū lorū in tōte dīlele judecătorului; Iehova se indura de eila suspinurile lorū, din cauza apēsătorilorū și impilătorilorū lorū.

Și cāndū judecătorulū muri, se corumpea din nou mai multū de cātū părinții lorū, āmblāndū după alți dei, servindu-li și inchināndu-se lorū, nelāsāndū nimica din rēutățile lorū și din îndereptnicie lorū.

Și mânia lui Iehova se aprinse asupra lui Israelū, și elū dîse: Pentru-că poporulū acesta a cālcātū legāmētulū meū, pre care l'amū ordinatū părinților lorū, și n'a ascultatū de vōcea mea, De aceea și eū nu voiū mai alunga de d'înainte lorū pre niminea din popōrele, pre cari le-a lāsātū Iosua, cāndū muri; Pentru a ispiți prin ele pre Israelū, de vorū păzi, aū nu, calea lui Iehova, și vorū āmbra in ea, cumū făcură părinții lorū. Și așa Iehova lāsă popōrele aceste, fără de a le alunga cū grābire, și nu le dādu in mānele lui Iosua.

SI acestea sūnt popōrele pre cari le-a lāsātū Iehova, pentru a ispiți prin ele pre Israelū, pre toți acei cari n'a cunoscutū resbelele Canaanului; Numai ca generațiunile fiilorū lui Israelū să sciā, să se ințețe resbelulū, de care mai nainte nu sciură: Cei cinci domni ai Filistenilorū, toți Cananeii, și Sidonienii, și Heveii, cari locuiau in muntele Libanū, de la muntele Baalū-Ermonū până la intrarea in Hamatū. Și ei serviră de ispită lui Israelū, ca să se cunoscā, dacā ei vorū asculta de ordinele lui Iehova, pre cari elū le ordinā părinților lorū prin Moisi.

Israeliti sūnt apēsati de regele Mesopotamiei, și scăpați prin Otmielū.

Și fiii lui Israelū locuiră intre Cananei, Hetei, Amorei, Ferizei, Hevei și Iebusei. Și

Capit. 2.	a Esod. 23. 33.	m Ios. 19. 50. & 24. 30.	Tit 1. 16.	42.	Deut. 28.	b Vede Fac. 6.	g Cap. 3. 1. 4.
a Vers. 5.	& 34. 12.	24. 30.	o Deut. 31. 16.	43. Reg. 17. 20.	y Cap. 3. 9, 10, 15.	6.	a Deut. 8. 2, 16.
b Fac. 17. 7.	Deut. 7. 16.	n Esod. 5. 2.	p Deut. 6. 14.	44. Cap. 8. 8. & 4. 2.	z Cap. 8. 8. & 4. 2.	Deut. 32. 36.	& 13. 8.
c Deut. 7. 2.	Ps. 106. 36.	1 Sam. 2. 12.	q Esod. 20. 5.	Ps. 44. 12.	1 Sam. 12. 11.	Ps. 106. 44, 45.	—
d Deut. 12. 3.	i Ios. 22. 6. & 24. 28.	1 Cron. 28. 9.	r Cap. 3. 7. & 10. 6.	Isa. 50. 1.	Fapt. 13. 20.	Cap. 8. 12. & 4. 1. & 8. 33.	Capit. 3.
e Vers. 20.	j Ios. 24. 31.	Ier. 9. 3. & 22. 16.	s Cap. 3. 8.	v Lev. 26. 37.	s Esod. 34. 15.	d Vers. 14.	a Cap. 2. 21, 22.
f Ios. 23. 13.	k Ios. 24. 29.	Gal. 4. 8.	t Cap. 3. 8.	Isa. 7. 13, 18.	Lev. 17. 7.	e Ios. 23. 16.	b Ios. 13. 8.
g Cap. 3. 6.	l Ios. 24. 30.	2 The. 1. 8.	u Ps. 106. 40, 41.	v Lev. 26.	a Ios. 1. 5.	f Ios. 23. 13.	c Cap. 2. 22.
							d Ps. 106. 36.

- ei luară pre fetele acestora de femei pentru d'înșii, și pre fetele lor le dădură fiilor lor, și serviră ȃlelor lor. ⁷ Și fiii lui Israel făcură rele in ochii lui Iehova, uitându pre Iehova Dumneȃeul lor, și serviră Baalilor și ⁸ Astarteoru. Deci mânia lui Iehova se aprinse asupra lui Israel, și elu 'i vându in mâna lui ⁹ Cușanū-Rișataimū, regele Mesopotamiei. Și fiii lui Israel serviră lui Cușanū-Rișataimū optū ani.
- ⁹ Și fiii lui Israel ¹⁰ strigară cătră Iehova, și Iehova ¹¹ sculă mēntuitorū fiilorū lui Israel, care-i mēntui, pre ¹² Otnielū, fiulū lui Kenasū, fratele celū mai micū alū lui Calebū.
- ¹⁰ Și ¹¹ spiritulū lui Iehova era preste d'insulū, și elū judecă pre Israel, și eși la resbelū, și Iehova dădu in mâna lui pre Cușanū-Rișataimū, regele Mesopotamiei, și mâna lui s'a întăritū asupra lui Cușanū-Rișataimū.
- ¹¹ Și pământulū avu repausū patru-ȃeci de ani. Și Otnielū fiulū lui Kenazū muri.

Regele Moabului apēsă pre Israeliȃi, cari sūnt mēntuiȃi prin Ehudū; Șamgarū.

- ¹² • Și fiii lui Israel ȃră-și făcură rele in ochii lui Iehova; și Iehova întări pre ¹³ Eglonū, regele Moabului, asupra lui Israel; că ei făcură rele in ochii lui Iehova. Elū adunā la sine pre fiii lui Ammonū și ¹⁴ aī lui Amalekū, și ducēndu-se bātu pre Israel, și luā ¹⁵ cetatea palmierilorū. Și fiii lui Israel serviră lui Eglonū, regele Moabului, optu-spre-dece ani.
- ¹⁵ Și cāndū fiii lui Israel ¹⁶ strigară cătră Iehova, li sculā lorū mēntuitorū pre Ehudū, fiulū lui Ghera, Beniaminitulū, bărbatū stāngaciū; și fiii lui Israel trāmeserā prin elū unū darū lui Eglonū, regele Moabului. Și Ehudū ¹⁷ și făcu unū pumnarū cu dūoē ascuȃite, lungū de o schiopā, pre care ¹⁸ lū incinse suptū vestmēntulū seu, la cōpsa lui cea drēptā. Și elū aduse darulū la Eglonū regele Moabului; și Eglonū ¹⁹ era omū fōrte grasū. Și sfārșindū aducerea darulū, dādu drumu ōmenilorū ce purtaserā darulū. Și se întōrse ²⁰ de la petrāriele de lūngā Ghilgalū, și ȃise: O rege! eu amū o vorbā tainicā cu tine. Și Eglonū ȃise: tăcere! și toȃi cei ce stāteaū lūngā elū aū eșitū de la d'insulū. Și Ehudū intrā la d'insulū; și elū ședea in foisorulū celū de vērā, ce era numāi pentru elū. Și Ehudū ȃise: Ecce, cuvēntulū lui Dumneȃeū la tine! Și regele

se rēdicā de pe scaunū. Și Ehudū intin-ȃdēndū mâna sa cea stāngā, apucā pumnarulū de la cōpsa lui cea drēptā, și-lū infipse in pāntecele lui; Așa cā intrā și mā-nunchiulū dupā ferū, și grāsimea se strinse in urma ferulū; și elū nu putu scōte pumnarulū din pāntecele lui, cā strābătuse pānā la perineū. Și Ehudū eși prin porticū, inchise dupā sine ușele foisorulū, și le incuiā. Și eșindū elū, venirā servii *regelui*; și uitāndu-se, ecce, ușele foisorulū *eraū* incuiate; și ȃiserā: De sigurū elū ²⁵ și acopere piciorēle sale in camara sa de vērā. Și așteptārā pānā se urārā, și ecce, niminea nu deschidea ușele foisorulū; și ei luară cheia și descuiārā, și ecce, domnulū lorū jăcea pe pāmēntū mortū. Erū pre cāndū ei intārȃiarā, Ehudū scāpā, și elū trecu petrāriele, și scāpā la Seiratū. Și sosindū, ²⁷ sunā in trāmbiȃș pe muntele lui Efraimū, și fiii lui Israel se pogorirā cu d'insulū de pe munte, și elū inaintea lorū. Și elū ȃise cătră d'înșii: Urmaȃi dupā mine; cā ²⁸ Iehova a datū pre neamicii vostri, pre Moabiȃi, in mânele vōstre. Și ei se pogorirā *de pe munte* dupā d'insulū, cuprinsērā ²⁹ vadurile Iordanulū in contra Moabulū, și nu lāsāū pre nimenea sā trecā. Și ei băturā atuncea din Moabū ca la ȃece mii ōmeni, toȃi grași și viteși; și nici unulū nu scāpā. Și așa Moabulū se plecā in ȃiia ³⁰ aceea suptū mâna lui Israel, și ³¹ pāmēntulū avu repausū optū-ȃeci de ani.

Și dupā d'insulū urmā ³¹ Șamgarū, fiulū lui Anatū, care bātu d'intre Filisteni șese sute de ōmeni ³² cu unū toēgū de boi; ³³ Și scāpā și elū pre ³⁴ Israel.

Israeliȃi apēsāȃi de Iabinū, regele din Canaanū, și mēntuiȃi prin Debora și Barakū.

SI ⁴ fiii lui Israel ȃră-și făcură rele in ochii lui Iehova, dupā ce Ehudū muri. Și Iehova ⁵ vându in mâna lui Iabinū, regele Canaanulū, care domnia in ⁶ Haȃorū; și mai marele oștirei sale ⁷ fu ⁸ Sisera, care locuia in ⁹ Haroșetū-Hagoiimū. Și fiii lui Israel strigară cătră Iehova; cā acela avea nouē sute ¹⁰ carē de ferū, și ¹¹ impila cu tăriā pre fiii lui Israel de dūoē-ȃeci de ani.

Și Debora, o profetēsā, femea lui Lapidotū, judeca Israelulū in acelū timpū. ⁴ Și ea ⁵ ședea suptū palmierulū Deborei, intre Rama și Betū-Elū, pe muntele lui Efraimū; și fiii lui Israel se suirā la d'insa ca sā-i judece. Și ⁶

e Esod. 34. 16.
Deut. 7. 8.
f Cap. 2. 11.
g Cap. 2. 13.
h Esod. 34. 13.
Deut. 16. 21.
Cap. 6. 25.
i Cap. 2. 14.
j Hab. 3. 7.

k Vers. 15.
& Cap. 4. 3.
& 6. 7. & 10.
10.
1 Sam. 12. 10.
Neem. 9. 27.
Ps. 22. 5. &
106. 44. & 107.
13, 19.

l Cap. 2. 16.
m Cap. 1. 13.
n Vede Num. 27.
18.
Cap. 6. 34. &
11. 29. & 13.
25. & 14. 6, 19.
1 Sam. 11. 6.
2 Cron. 15. 1.

o Cap. 2. 19.
p 1 Sam. 12. 9.
q Cap. 5. 14.
r Cap. 1. 16.
s Deut. 28. 48.
t Vers. 9.
Pa. 78. 34.
u Ios. 4. 20.
v Cap. 5. 14. &

6. 34.
1 Sam. 13. 3.
x Ios. 17. 15.
Cap. 7. 24. &
17. 1. & 19. 1.
y Cap. 7. 9, 15.
1 Sam. 17. 47.
z Ios. 2. 7.
Cap. 12. 5.

a Vers. 11.
b Cap. 5. 6, 8.
1 Sam. 13. 19.
22.
c 1 Sam. 17. 47.
50.
d Cap. 2. 16.
e Așa Cap. 4. 1.
3, etc. & 10.

7, 17. & 11. 4.
etc.
1 Sam. 4. 1.
—
Capitulū 4.
a Cap. 2. 19.
b Cap. 2. 14.
c Ios. 11. 1, 10.

& 19. 36.
d 1 Sam. 12. 9.
Ps. 83. 9.
e Vers. 13, 16.
f Cap. 1. 19.
g Cap. 5. 8.
Ps. 106. 42.
h Fac. 35. 8.

ea trămesse, și chiamă pre 'Barakū, fiulū
lui Abinoamū, din 'Kadeșū-Neftali, și dise
cătră d'insulū: Aū nu a ordinațū Iehova,
Dumneșeulū lui Israelū, *dicēdū*: Du-te și
lășește-te in muntele Taborū, și ié cu tine
dece mi de bărbați din fiū lui Neftali
7 și din fiū lui Zabulonū? Și *eū voiū a-
trage cătră tine la 'riulū Kișonū pre Sisera,
mai marele oștei lui Iabinū, carele lui și
mulțimea lui; și-lū voiū da pre elū in mâna
8 ta. Și Barakū dise cătră d'insa: Dacă tu
vei merge cu mine, voiū merge; éru dacă nu
9 vei merge cu mine, nu voiū merge. Și ea
dise: da, voiū merge cu tine; dară nu va
fi ție laudă pe calea pe care tu mergi; că
Iehova va "da pre Sisera in mâna unei femei.
Și Debora se sculă, și se duse cu Barakū
10 la Kedeșū. Și Barakū chiamă pre "Zabu-
lonū și pre Neftali la Kedeșū, și °lui 'i ur-
mară dece mi de bărbați; și Debora se
sui cu d'insulū.

11 Și Heberū, "Keneulū, din fiū lui 'Hobabū,
socrulū lui Moisi, s'a despărțitū de Kenei,
și-și intinse cortulū seū până la stejărișulū
Taanaimū, "care *este* lūngă Kedeșū.

12 Și se spuse lui Sisera, că Barakū, fiulū
lui Abinoamū, s'a suitū la muntele Taborū.

13 Și Sisera adună tōte carēle sale, nouē sute
de carē de ferū, și pre totū poporulū ce
era cu d'insulū de la Haroșetū-Hagoiimū
până la riulū Kișonū.

14 Și Debora dise lui Barakū: Scōlă-te; că
acēsta *este* diūa in care Iehova va da pre
Sisera in mâna ta! *Aū nu Iehova ese în-
aintea ta? Și Barakū se repeși de pe mu-
ntele Taborū, și dece mi de bărbați in urma
15 lui. Și 'Iehova bātu pre Sisera, tōte carēle
lui și tōtă oștea lui, cu ascuțitulū săbiei
înaintea lui Barakū; și Sisera se coborī din
16 carū, și fugi pe josū. Și Barakū urmări
carēle și oștea până la Haroșetū-Hagoiimū,
și tōtă oștea lui Sisera cădu supțu ascu-
țitulū săbiei; n'a remasū nici unulū.

17 Și Sisera fugi pe josū la cortulū laelei,
femea lui Heberū, Keneulū; că pace *era*
intre Iabinū, regele Hatorulū, și intre casa
18 lui Heberū, Keneulū. Și Iaelū eșindū spre
intimpinarea lui Sisera, 'i dise: Abate-te,
domnulū meū, abate-te la mine, nu te teme.
Și elū se abātu la d'insa in cortū, și ea 'lū
19 acoperi cu învilitōre. Și elū dise cătră
d'insa: Dă-mī, rogu-te, pușină apă ca să beū;
că 'mī este sete. Și ea deschise "unū foiț
20 de lapte, 'i dădu să bea, și-lū acoperi. Elū

mai dise cătră d'insa: Stăi la ușa cortulū,
și dacă cine-va va veni și te va întreba,
dicēdū: Este cine-va aicea? să respunđi:
Nu. Și Iaelū, femea lui Heberū, "luă unū 21
țerușū alū cortulū, și luă unū ciocanū in
mâna ei, și venindū incetū la d'insulū, 'i bātu
țerușulū prin tēmplă, așa încātū se înfipse
in pāmēntū: că elū era adūncatū in somnū
și obositū. Și elū muri. Și éccē, *pe cāndū* 22
Barakū urmăria pre Sisera, Iaelū eși intru
intimpinarea lui, și-i dise: Haide, și eū 'ți
voiū arēta bărbatulū, pre care-lū cauți. Și
cāndū elū veni in cortulū ei, Sisera jăcea
mortū, și țerușulū in tēmpla lui.

Așa "plecă Dumneșeū in diūa aceea pre 23
Iabinū, regele Canaanulū, înaintea fiilorū
lui Israelū. Și mâna fiilorū lui Israelū se 24
totū întări asupra lui Iabinū, regele Ca-
naanulū, până ce nimiciră pre Iabinū, re-
gele Canaanulū.

Cântarea de laudă a Deborēi.

SI Debora și Barakū, fiulū lui Abinoamū, 5
"aū cântatū in diūa aceea, dicēdū:

Maī marii aū condusū in Israelū, 2

"Poporulū s'a oferitū de bună-voia; lăudați
"Ascultați, regilorū! [pre Iehova! 3

Luati aminte, maī marilorū!

Eū, eū voiū să cântū lui Iehova,

Voiū să psalmodiezū lui Iehova, Dumne-
[șeulū lui Israelū.

O Iehova, "cāndū tu ai eșitū din Seirū, 4

Cāndū ai plecatū din câmpiele Edomulū,

"Pāmēntulū s'a cutremuratū și ceriurile aū

"nūoriū aū picuratū apă, [picuratū,

7 Munți se prăbușiră d'înaintea lui Iehova, 5

"Acestū *munte* alū Sinaiulū înaintea lui Ie-

[hova, Dumneșeulū lui Israelū!

In diile lui "Samgarū, fiulū lui Anatū, 6

In diile 'Iaelei, 'cāile erau neāmblate,

Și călătorii āmbiau pe căi strimbe.

Incetāt'aū cei puternici ai lui Israelū, in- 7

[cetāt'aū;

Până ce eū, Debora, m'amū sculatū,

M'amū sculatū eū, "o mumă in Israelū. 8

'Dumneșei noi 'și alegeaū ei,

Indată resbelulū *era* la porți,

Darā, "vēdutu-s'a ore unū scutū seū o lance,

La patru-đeci de mi in Israelū?

Ānima mea se întorče cătră maī marii 9

[lui Israelū,

Cătră cei ce "s'aū oferitū de bună-voia in-

Lăudați pre Iehova! [tre poporū;

i Ebr. 11. 32.

j Ios. 19. 37.

k Ecod. 14. 4.

l Cap. 5. 21.

1 Reg. 18. 40.

Pa. 83. 9, 10.

m Cap. 2. 14.

n Cap. 5. 18.

o Vede Ecod. 11.

8.

1 Reg. 20. 10.

p Cap. 1. 16.

q Num. 10. 29.

r Vers. 6.

s Deut. 9. 3.

2 Sam. 5. 24.

Pa. 68. 7.

Isa. 52. 12.

t Pa. 83. 9. 10.

Vede Ios. 10.

10.

u Cap. 5. 25.

v Cap. 5. 26.

x Pa. 18. 47.

—

Capitulū 5.

a Vede Ecod. 15.

1.

Pa. 18. titlu.

b 2 Cron. 17. 16.

c Deut. 32. 1. 3.

Pa. 2. 10.

d Deut. 33. 2.

Pa. 68. 7.

e 2 Sam. 22. 8.

Pa. 68. 8.

Isa. 64. 3.

Hab. 3. 8, 10.

f Deut. 4. 11.

Pa. 97. 5.

g Ecod. 19. 18.

h Cap. 3. 31.

i Cap. 4. 17.

j Lev. 26. 22.

2 Oron. 15. 5.

Isa. 33. 8.

Plān. 1. 4. &

4. 18.

k Isa. 49. 23.

l Deut. 32. 16.

Cap. 2. 12, 17.

m Așa 1 Sam.

13. 19, 22.

Cap. 4. 3.

n Vers. 2.

- 10 Voi *cari încălecați pe asini albi,
*Cari ședeți pe tapete,
Și cari âmbლაți pe cale, — *Cântați!
- 11 Mai tare decât strigătul dântuitorilor
[la adăpători,
Acolo să se cânte acum *cântări de biru-
[înța lui Iehova,
Biruințele conducerii sale în Israel.
Și se pogori la porți poporul lui Iehova.
- 12 *Descéptă-te, descéptă-te, Debora,
Descéptă-te, descéptă-te, intonéză cântarea!
Scólă-te, Barakū,
Și 'du în captivitate pre captivii tei,
Fiule alū lui Abinoamū!
- 13 Atuncea se pogori o cétă mică *in contra
[unui popor puternic,
Iehova se pogori cu mine asupra viteșilor;
Iehova se pogori cu mine asupra viteșilor;
- 14 Invingătorul lui *Amalekū veni *din E-
[fraimū,
După tine, Beniaminū cu popórele tale!
Din *Machirū se pogoriră căpiteniele,
Și din Zabulonū cei ce ținū sceptrulū con-
ducătorulū.
- 15 Și mai marii lui Isacharū fură cu Debora,
Și Isacharū ca și *Barakū,
Veniră pe urma sa în vale.
La pérétele lui Rubenū,
Hotăriri mari!
- 16 Ce jaci tu *intre staule,
Spre a auzi fluerele turmelorū?
La pérétele lui Rubenū,
Mari sfătuirī!
- 17 *Galaadū a rămasū d'incolo de Iordanū,
Și Danū, pentru-ce a rămasū lângă corăbii?
*Asserū ședū la țărmulū mării,
Și a rămasū în porturile sale.
- 18 *Zabulonū este unū poporū ce-și a espusū
[viéța la mórte,
Și Neftali pe înălțimile câmpiei.
- 19 Mai marii veniră, se resboiră.
Atuncea regiī Canaanulū se resboiră
În Taanacū, la apele Meghidoulū;
*Ei nu cęștigară argintū.
- 20 /Din ceriuri aū combătutū,
*Stelele din cursul lorū s'aū resboitū cu
- 21 *Riulū Kișonū i-a luatū pre ei, [Sisera!
Vechiulū riū, riulū Kișonū!
Cu putere te-ai rădicatū, o suflete alū meu!
- 22 Atuncea copitele cailorū se loviaū
De góna, de góna celor puternici.
- 23 Blăstemați Merozulū, dice ângerulū lui
[Iehova,

Blăstemați pre locuitorii lui;
*Că ei n'aū venitū în ajutorulū /lui Iehova,
Spre ajutorulū lui Iehova asupra viteșilorū.
Bine-cuvéntată să fie mai pe susū de 24
[tóte femeile *Iaelū,
Femea lui Heberū, Keneulū;
*Bine-cuvéntată să fie ea mai pe susū de tóte
[femeile ce locuescū în corturi!
*Apă a cerutū elū, și ea i-a datū lapte; 25
În cupă domnescă ea i-a datū.
*Mâna ei a intins'o la țeruşū, 26
Și drépta ei la ciocanulū lucrătorilorū;
Și cu ciocanū ea lovi pre Sisera, sfărimă
[capulū lui;
Pătrunse și străpunse tēemplele lui.
La picióarele ei elū se recurbă, cădu și jăcu; 27
La picióarele ei elū se recurbă, cădu;
Unde se recurbă, acolo cădu biruitū.

Prin ferésta se uită muma lui Sisera, 28
Și strigă prin zebrele:
Pentru-ce întârziă carulū seū de a veni?
Pentru-ce întârziă mersulū carēlorū sale?
Înțeleptele ei dómne 'i respundū, 29
Și ea 'și răspunde însăși:
*Aū nu aū datū ei preste pradă: Aū n'o 30
[impărtescū:
O fétă, dūoē fete pentru fie-care bărbatū;
Pradă de vestminte colorate pentru Sisera,
Pradă de vestminte colorate în broderiă;
O păreche de vestminte, colorate, brodate,
[de pusū în jurulū grumazulū prădeii.
*Așa să péră toți neamicii tei, o Iehova! 31
Érū cei ce-lū iubescū să fie *ca sórele, *cândū
[ese din puterea sa!

Și pământulū avu repausū patru-đeci
de ani.

Apēsarea Madianiților; Gheleonū este chîmătu
de Dumneđeu, și adună o armată.

*SI fii lui Israelū făcură rele în ochii lui 6
Iehova, și Iehova 'i dădu pre ei în
mâna *Madianiților șapte ani. Și mâna 2
Madianiților era puternică asupra lui I-
sraelū. Din cauza Madianiților fii lui I-
sraelū 'și făcură *sépături în munți, pesceri 3
și întăriri. Și se întēpla, cândū Israelū
semēna, că veniaū Madianiții și *Amalekiții 4
și *fii resăritulū, și se suiaū asupra lui; Și
tăbēraū asupra lui, și /stricaū venitūlū pām-
entulū până la Gaza, nelăsândū međi-
locū de traiū în Israelū, nici oi, nici boi,
nici asini; Că ei se suiaū cu turmele lorū 5

o Ps. 105. 2. &
145. 5.
p Cap. 10. 4. &
12. 14.
q Ps. 107. 32.
r 1 Sam. 12. 7.
s Ps. 145. 7.
t Ps. 57. 8.

u Ps. 68. 18.
v Ps. 49. 14.
w Cap. 3. 27.
x Cap. 3. 18.
y Num. 32. 39.
z Cap. 4. 14.
a Num. 32. 1.

b Vede Ios. 13.
25. 31.
c Ios. 19. 29. 31.
d Cap. 4. 10.
e Cap. 4. 18.
f Ps. 44. 12.
g Vede vers. 30.
h Vede Ios. 10.

i Ps. 77. 11, 18.
j Cap. 4. 15.
k Cap. 4. 7.
l Cap. 21. 9, 10.
m Num. 8. 5.
n 1 Sam. 17. 47.

o 18. 17. & 25.
28.
p Cap. 4. 17.
q Luc. 1. 28.
r Cap. 4. 19.
s Cap. 4. 21.
t Esod. 15. 9.

u Ps. 81. 9, 10.
v 2 Sam. 23. 4.
w Ps. 19. 5.
x —
y Capulū 6.
z Cap. 2. 19.

b Hab. 3. 7.
c 1 Sam. 13. 6.
d Ebr. 11. 32.
e Cap. 8. 13.
f Fac. 29. 1.
g Cap. 7. 12. &
8. 10.

1 Reg. 4. 30.
2 Iov. 1. 3.
3 Lev. 26. 16.
4 Deut. 28. 30.
5 33. 51.
6 Mic. 6. 15.

și cu corturile lor, și veniau mulți ^a ca locustele; ^{că} ei și cămilele lor erau fără număr; și veniau în țară, spre a o strica. Și așa Israelul se sărăci foarte de Madianiți; și fiii lui Israelul ^a strigară către Iehova.

7 Și când fiii lui Israelul strigară către Iehova din cauza Madianiților, Iehova trimise pre un profet la fiii lui Israelul, care duse către d'insul: Așa duse Iehova, Dumneul lui Israelul: Eu v'am scos pre voi din Egipt, da, v'am scos din casa servituții, și v'am scăpat din mâna Egiptenilor, și din mâna tuturor împilătorilor vostri, și i-am isgonit de d'inaintea voastră, și v'am dat pământul lor; Și am disu voui: Eu *sunt* Iehova Dumneul vostru, ⁱ să nu vă temeți de deii Amoreilor, intra căror pământ voi locuiți; dară voi n'ati ascultat de vócea mea.

11 Și a venit ângerul lui Iehova, și s'a aședat supt stejarul din Ofra a lui Ioășu, ^a Abi-Ezereul; și ⁱ Ghedeon, fiulul se, bătea grâu in tescă, spre a-l ascunde de Madianiți. Și ^a se arătă ângerul lui Iehova, și duse către d'insul: Iehova *este* ^a cu tine, vi-tésule! Și Ghedeon ⁱ duse: Rogu-te, Domnul meu! Le este Iehova cu noi, pentru-ce toate aceste au venit asupra noastră? Și ^o unde *sunt* toate minunile sale, ^a pre cari ni le-au spus părinții nostri, dicându: Aă nu din Egipt ne-a scos pre noi Iehova? Și acum Iehova ne-a ^a părăsit, și ne-a dat in mâna Madianiților. Și Iehova căutându spre el, ⁱ duse: ^a Mergi cu această putere a ta, și mântue pre Israelul din mâna Madianiților. ^a Aă nu eă te trămet? Și el duse către d'insul: Rogu-te, Domnul meu, prin ce mediloc voi mântui pre Israelul? eăc, ^a casa mea *este* cea mai saracă in Manase, și eă *sunt* cel mai ténér in casa părintelui meu. Și Iehova duse către d'insul: ^a Eu voi fi cu tine, și tu vei bate pre Madianiți ca pre un singur om. Și el duse către d'insul: Rogu-te, de amă aflată charu in ochii tei, ^a dă-mi un semn, că tu de mine ai vorbit. Rogu-te, ^a nu te depărta de aicea, până voi veni către tine, și voi aduce darul meu, și-l voi pune inaintea ta. Și el duse: voi rămâne, până tu te vei întorce.

19 ^a Și Ghedeon intră, pregăti un ied și azime d'intr'o eă de făină: carnea o puse in panier, și zama o turnă in olă, și i le aduse afară supt stejar, și i le oferi. Și

ângerul lui Dumneul duse către d'insul: Ie carnea și azimele, și ^a le pune pe acea stâncă, și zama o ^a vearsă. Și el făcu așa. Și ângerul lui Iehova intinse vârful toă- gului din mâna sa, și atinse carnea și azimele. Și ^b foc se rēdică din stâncă, și mistui carnea cu azimele; și ângerul lui Iehova se depărtă de la ochii sei.

22 Și Ghedeon vădu că acesta *a fost* ângerul lui Iehova, și duse Ghedeon: Vai mie, Dóme Iehova, ^a că am vădut ângerul lui Iehova față in față. Și Iehova duse lui: ^a Pace ție! nu te teme, nu vei muri.

24 Și Ghedeon zidi acolo un altar lui Iehova, și-l numi: Iehova-Salom (*Iehova alu păci*). Până in ziua de astă-ă el *este* in Ofra Abi-Ezereul. Și in noătea aceea ⁱ duse Iehova: Ie vițelul părintelui te, și pre alu dūoilea tauru cel de șapte ani, și dērimă altarul lui Baal alu părintelui te, și ^a tăia Astartea de lângă d'insul. Și zidesce un altar lui Iehova, Dumneul te, pe vârful acestei stânci, in locu potrivit, și i pre alu dūoilea tauru, și-l adă olocastu cu lemnele Astartei, pre care tu o vei tăia. Și Ghedeon luă de ce bărbați d'entre servii sei, și făcu duple cumă a vorbit către d'insul Iehova; și, fiind-că el se temea de casa părintelui se și de ómenii cetăței, ca să facă *acesta* ziua, elu o făcu nótea.

28 Și când ómenii cetăței se sculară demănē, eăc altarul lui Baal era dērimat, și Astartea lângă d'insul tăiată, și taurul alu dūoilea adus olocastu pe altarul zidit. Și eă dicea unu către altul: Cine a făcutu acestu lucru? Și cerțară și căutară, și diseră: Ghedeon, fiul lui Ioășu, a făcutu acestu lucru. Și diseră ómenii cetăței către Ioășu: Scóte afară pre fiul te, ca să móră; că a dērimat altarul lui Baal, și Astartea de lângă d'insul a tăiat. Și Ioășu duse către toți cei ce stăteau in jurul lui: Voiți voi a apăra pre Baal? voiți voi a-i ajuta; care ^a lu va apăra, să móră până demănē; dacă el *este* un Dumneul, apere-se însuși, că altarul se s'a dērimat. Și lui i s'a dat numele in ziua aceea de ^a Ierubaal, (*apere-se Baal*) dicēdu-se: Baal apere-se in contra lui; că el a dērimat altarul se.

33 Și toți ^a Madianiți, și Amalekiți și fii resăritului se adună împreună, și trecură și tăberă in ^a valea Ezreel. Și ^a spiritul 34

^a Cap. 7. 12.
^b Cap. 8. 15.
^c Osee 5. 15.
^d Ps. 44. 2, 3.
^e Reg. 17. 35, 37, 38.
^f Ier. 10. 2.

^g Ios. 17. 2.
^h Ebr. 11. 32.
ⁱ Cap. 13. 3.
^j Luc. 1. 11, 28.
^k Ios. 1. 5.
^l Așa Ps. 89. 49.
^m Isa. 59. 1. &

63. 15.
ⁿ Ps. 44. 1.
^o 2 Cron. 15. 2.
^p 1 Sam. 12. 11.
^q Ebr. 11. 32.
^r 34.
^s Ios. 1. 9.

Cap. 4. 6.
^t Vede 1 Sam. 9. 21.
^u Esod. 3. 12.
^v Ios. 1. 5.
^w Esod. 4. 1—8.
^x Vers. 36, 37.

2 Reg. 20. 8.
^y Ps. 86. 17.
^z Isa. 7. 11.
^{aa} Fac. 18. 3, 5.
^{ab} (Cap. 13. 15.
^{ac} Fac. 18. 6, 7, 8.
^{ad} Cap. 13. 19.

^{ae} Vede 1 Reg. 18. 33, 34.
^{af} Lev. 9. 24.
^{ag} 1 Reg. 18. 38.
^{ah} 2 Cron. 7. 1.
^{ai} Cap. 13. 21.
^{aj} Fac. 16. 13, &

32. 30.
^{ak} Esod. 33. 20.
^{al} Cap. 13. 23.
^{am} Dan. 10. 19.
^{an} Cap. 8. 33.
^{ao} Esod. 34. 13.
^{ap} Deut. 7. 5.

^{aq} 1 Sam. 12. 11.
^{ar} 2 Sam. 11. 21.
^{as} Vers. 3.
^{at} Ios. 17. 16.
^{au} Cap. 3. 10.
^{av} 1 Cron. 12. 18.
^{aw} 2 Cron. 24. 20.

lui Iehova întări pre Ghedeon, și elu 'sună din trimbiță, și chiâmă pre Abiezerei spre a-lu urma. Și trăsese soli prin totu Manase, și acesta încă fu chiămatu spre a-lu urma; și trăsese soli in Asserū, Zabulonū și Neftali, și ei se suiră spre intimpinarea lorū.

36 Și Ghedeonū dīse cătră Dumneḡeū: Dacă tu prin mâna mea vei mēntui pre Israelū, 37 duple cumū ai dīsu: "Eccē, eū voiū pune unū valū de lână in ariă; dacă va fi roūă numai pe valū, și pe totū pāmēntulū va fi uscatū, voiū cunōsce că tu vei mēntui pre Israelū prin mâna mea, precumū ai dīsu. 38 Și a fostū așa: cândū elū se sculă demānēțā, strinsē valulū, și stōrse roūa din 39 valū, o cupă plină de apă. Și Ghedeonū dīse cătră Dumneḡeū: "Să nu se aprindă mânia ta contra mea, ca să mai vorbescū o dată: Rogu-te, ca să mai cercū o dată cu valulū. Rogu-te, să fie uscăciune numai pe 40 valū, și pe totū pāmēntulū să fie roūă. Și Dumneḡeū făcu așa in nōptea aceea, și uscăciune a fostū numai pe valū, și pe totū pāmēntulū a fostū roūă.

*Invingerea lui Ghedeonū asupra Madianiților.
Istoria sa de pe urmă.*

7 **S**I 'Ierubaalū, adecă Ghedeonū, și totū poporulū ce era cu d'insulū, sculāndu-se de demānēțā, tăberārā la fōntāna Harodū, așa că tabēra Madianiților era lui spre 2 mēdă-nōpțe, cătră colina More; in vale. Și Iehova dīse lui Ghedeonū: Cu tine pré multū poporū este, ca să dau eū pre Madianiți in mânele lorū; ca nu Israelū ^b să se laude in contră-mī, dīcēndū: Māna mea m'a mēntuitū. 3 Și acumū prochiāmā in auḡulū poporulū, dīcēndū: "Cine este fricosū și se teme, acela să se întōrcă și să plece de la muntele Galaadū. Și așa se întōrserā din poporū dūoē-ḡeci și dūoē de mīi; și ḡece mīi au rēmasū.

4 Și Iehova dīse lui Ghedeonū: Poporulū încă totū este pré multu, cobōră-i la apă, și eū ḡi-i voiū alege acolo; și despre cari 'ḡi voiū dīce: Acesta să mērgă cu tine, acela va merge cu tine; și totū acela de care voiū dīce cătră tine: Acesta să nu mērgă 5 cu tine, acela nu va merge. Și elū pogorī poporulū la apă; și Iehova dīse lui Ghedeonū: Totū insulū ce va linchi cu limba sa din apă, duple cumū linchesce cănele, pre acela dā-lū de o parte, cumū și pre acela, care 6 se va pleca pe genunchiū sei ca să bee. Si a fostū numerulū acelora cari linchiaū in mânele lorū, *punēndu-le* la gurā, trei sute de bărbați; și tōtā rēmașița poporulū s'a

plecatū pe genunchi, ca să bee apă. Și 7 Iehova dīse lui Ghedeonū: "Cu cei trei sute de bărbați, cari au linchitū, voiū mēntui pre voi, și voiū da in mâna ta pre Madianiți; érū totū *cela-l-altū* poporū să mērgă fiecare la loculū seū. Și poporulū luā in mânele sale merindele și trāmbițele; și pre 8 toți *cei-l-alti* bărbați ai lui Israelū elū 'i lāsă pre fie-care la cortulū seū, și ḡinu pre cei trei sute de bărbați. Și tabēra Madianiților 'i era josū, in vale.

Și in aceeași 'nōpțe Iehova dīse cătră 9 d'insulū: Scōlā-te, cobōră-te in tabērā, că eū amū dat' o in mâna ta! Și dacă te temi 10 a te coborī singurū, cobōră-te tu cu Pura servulū teū in tabērā. Și tu vei 'audi ce vorbescū ei; și apoi mānele tale se vorū întări ca să mergi asupra taberei. Și elū și servulū seū Pura se coborirā până la āntela strajā a taberei. Și Madianiți și Amalekiți și 'toți fiī resārītulū jāceāu in vale, mulți ca locustele, și cămilele lorū *eraū* ne-numerate, ca nēsipulū pe ḡermulū mării de multe. Și Ghedeonū veni, și eccē, unul 13 spunea altuia unū visū, dīcēndū: Eccē amū visatū visū, și eccē o pāne de orḡū se rostogolia prin tabēra Madianiților, și ea veni până la cortū, și lovindu-lū, căḡu, și-lū resturnā cu susulū *in josū*, și cortulū căḡu. Și 14 *cela-l-altū* respunse, dīcēndū: Acesta nu este decātū sabia lui Ghedeonū, fiulū lui Ioașū, bărbatū alū lui Israelū; Dumneḡeū a datū in mâna lui pre Madianiți și tōtā tabēra. Și cândū Ghedeonū audi spunerea visulū și 15 insemnarea lui, elū se prosternu, și se întōrse in tabēra lui Israelū, și dīse: Sculați-vē, că Iehova a datū in mânele vōstre tabēra Madianiților. Și elū împārți pre cei trei 16 sute de bărbați in trei cete, și dādu fiecāruia in mână trimbiți și ulciōre deserte, și făcliū in ulciōre. Și elū dīse cătră d'insii: 17 *ceea ce veți vedē că facū*, aceea să faceți și voi. Eccē, eū mē voiū duce la capētulū taberei, și cumū voiū face eū, așa să faceți voi. De voiū suna in trimbiți eū și toți cari 18 *sunt* cu mine, să sunați de asemenea și voi din trimbiți imprejurulū intregēi tabēre, și să dīceți: A lui Iehova și a lui Ghedeonū.

Și Ghedeonū și suta de bărbați ce *eraū* 19 cu d'insulū venirā la capētulū taberei, la inceputulū strājei a dūoa (de abiā aḡeḡaserā pāzitorii), și sunarā din trimbiți, și sfārimarā ulciōrele din mânele lorū: Atuncea cetele 20 tōte trei sunarā in trimbiți, sfārimarā ulciōrele, apucarā in mâna stāngā făcliele și in mâna drēptā trimbițele, spre a suna; și strigarā: Sabia lui Iehova și a lui Ghedeonū. Și ei 21

1 Num. 10. 3.
Cap. 3. 27.
m Vede Esod. 4.

2. 4. 6. 7.

n Fac. 18. 22.

Capit. 7.

a Cap. 6. 22.

b Deut. 8. 17.

Isa. 10. 13.

1 Cor. 1. 29.

2 Cor. 4. 7.

c Deut. 20. 8.

d 1 Sam. 14. 6.

e Fac. 46. 2, 3.

f Vers. 13, 14.

15. Vede Fac.

24. 14.

10.

1 Sam. 14. 9.

10.

g Cap. 6. 5, 23.

& 8. 10.

22 *stăteau fie-care la loculă seă imprejurulă tabărei, și totă tabăra alergă, strigându și fugind. Și sunându ei în cele trei sute de trimbiți, Iehova întorse sabia unuia contra altuia în totă tabăra. Și totă tabăra fugi până la Betū-Sitta cătră Tereratū, până la hotarulă de Abelū-Mehola, lungă Tabbatū.

23 Și bărbații lui Israelū se adunară din Neftali, din Asserū și din totū Manase, și 24 urmăriră pre Madianiți; Și Ghedeonū trăsese soli în totū muntele lui Efraimū, dicendū: Pogoriți-vē spre intimpinarea Madianiților, și luați-li lorū apa până la Betū-Bara și Iordanū. Și se adunară toți bărbații lui Efraimū, și li luară apă până la 25 Betū-Bara și Iordanū. Și ei prinseră doi domni ai Madianiților, pre Orebū și pre Zeebū, și uciseră pre Orebū la stânca Orebū, și pre Zeebū lū uciseră la tēsculū Zeebū, și urmăriră pre Madianiți. Și aduseră capetele lui Orebū și lui Zeebū la Ghedeonū, d'incolo de Iordanū.

8 S I a bărbații lui Efraimū dīseră cătră d'insulū: De ce ni-ai făcutū noii acēsta, că nu ne-ai chiāmatū pre noi, cândū te-ai dusū spre a te lupta cu Madianiți? Și ei se certau cu d'insulū cu tăriă. Și elū li respunse: Ce amū făcutū eū pe lungă voi? aū nu este mai bună bobităturā din Efraimū decâtū 3 culesulū din Abi-Ezerū? Dumne-deū a datū în mânele vōstre pre domniū Madianulū, pre Orebū și pre Zeebū; și ce amū pututū eū face pe lungă voi? Și mânia lorū se potoli deasupra lui, cândū elū a dīsū cuvēntulū acesta.

4 Și Ghedeonū veni la Iordanū, și-lū trecu elū și cei trei sute de bărbați cari erau cu d'insulū, obosiți și urmărintū pre neamicū.

5 Și elū dīse cătră bărbații din Succotū: Dați, rogu-vē, pāni poporului, care mē urmēzā, că ei sūnt obosiți; și eū voiū urmări pre Zebahū și pre Talmunna, regiū Madianulū. Și mai mariū Succotulū dīseră: Zebahū și Talmunna sūnt deja în mâna ta, 6 ca să dāmū oștirei tale pāne? Și Ghedeonū respunse: În adevērū! cândū Iehova va da pre Zebahū și pre Talmunna în mâna mea, 7 atuncea voiū scārpina corpurile vōstre cu spinii pustiiulū și cu ciuline. Și de acolo elū se sui la Penuelū, și vorbi cătră d'înșii totū așa: și bărbații din Penuelū i respunseră, duple cumū aū respunsū bărbații 9 din Succotū. Și elū vorbi de asemenea bărbaților din Pennelū, dicendū: De mē voiū

întorce în pace, voiū dērīma turnulū acesta.

Erū Zebahū și Talmunna erau în Karkorū, 10 și taberele lorū cu d'înșii, ca la cinci-spre-dece mī, toți căți aū rēmasū din totă tabăra fiilorū resăritulū; că cei căduți erau o sută două-deci de mī bărbați, cescoteau sabia. Și Ghedeonū se sui prin calea celorū 11 ce locuiaū în corturi, spre resăritū de la Noba și logbeha, și hātu tabăra, tabăra fiindū fără de grijă. Și Zebahū și Talmuna fugiau; 12 și elū i urmări, și prinse pre cei două regi ai Madianulū, pre Zebahū și pre Talmunna, și totă tabăra o spāimēntă!

Și Ghedeonū, fiulū lui Ioașū, se întorse 13 de la resbelū mai nainte de resăritulū sōrelui; Și prindendū pre unū copilū alū bărbaților din Succotū lū întrebā, și elū i scrise pre mai mariū Succotulū și pre bētrāniū sei: șapte-deci și șapte de bărbați. Și venindū la bărbații din Succotū, dīse: Ecce 15 Zebahū și Talmunna, pentru cari m'ați insultatū, dicendū: Zebahū și Talmunna sūnt ei deja în mâna ta, ca să dāmū obosiților tei bărbați pāne? Și elū luā pre bētrāniū cetăței, spinii pustiiulū și ciuline, și pedepsi cu ele pre bărbații Succotulū. Turnulū din Penuelū lū dērīmā, și pre bētrāniū cetăței i ucise. 17

Și elū dīse cătră Zebahū și cătră Talmunna: Cumū erau bărbații pre cari i-ați ucisū la Taborū? Și ei respunseră: Ca tine, așa erau ei, fie-care semēna cu fiil unui rege. Și dīse elū: Frații mei erau, fiil mumei mele; viū este Iehova, de i-ați fi lāsātū în viētā, eū nu v'asū ucide pre voi. Și elū 20 dīse antēiū-nāscutulū seū Ieterū: Scōlā-te, ucide-i! Darā copilulū nu scōse sabia sa, că se temea, că era încă copilū. Și Zebahū 21 și cu Talmunna dīseră: Scōlā-te tu, și te aruncā asupra nōstrā; că cumū este bărbatulū, așa este puterea lui. Și Ghedeonū se sculā, și ucise pre Zebahū și pre Talmunna, și luā colanele ce erau la grumazii cămīlelorū.

Și bărbații lui Israelū dīseră lui Ghedeonū: Domnesce asupra nōstrā, tu și fiulū teū, precumū și fiulū fiulū teū, pentru-cā tu ne-ai mēntuitū din mâna Madianiților. Și Ghedeonū li dīse: Nu voiū domni eū asupra vōstrā, și nici fiulū meū va domni asupra vōstrā; Iehova va domni asupra vōstrā. Și 24 Ghedeonū dīse cătră d'înșii: Vi voiū face o cerere: dați-mī fie-care cercei de nasū ai prādei sale (că cercei de aurū aveau ei, căci Ismaeliți erau). Și ei respunseră: Dāmū! Și 25

A Esod. 14. 13, 14.
B Cron. 20. 17.
C Reg. 7. 7.
D Ios. 6. 4, 16, 20.
E Vede 2 Cor. 4.

7.
F Ps. 83. 9.
G Isa. 9. 4.
H I Sam. 14. 20.
I 2 Cron. 20. 23.
J Cap. 3. 27.
K Cap. 3. 28.

O Ioan 1. 28.
P Cap. 8. 3.
Q Ps. 83. 11.
R Isa. 10. 26.
S Cap. 8. 4.

Capitūl 8.
A Vede Cap. 12.
B Sam. 19. 41.
C Cap. 7. 24, 25.
D Filip. 2. 3.
E Prov. 15. 1.

D Fac. 33. 17.
E Ps. 60. 6.
F Vede 1 Reg. 20. 11.
G Vede 1 Sam. 25. 11.
H Vers. 16.

A Fac. 32. 30.
B 1 Reg. 12. 25.
C 1 Reg. 22. 27.
D Vers. 17.
E Cap. 7. 12.
F Num. 32. 35, 42.
G Cap. 18. 27.

1 Theos. 5. 3.
A Ps. 83. 11.
B Vers. 6.
C Vers. 7.
D Vers. 9.
E 1 Reg. 12. 26.
F Cap. 4. 6.

Ps. 83. 12.
A Ps. 83. 11.
B 1 Sam. 8. 7.
C & 10. 19. & 12.
D Fac. 25. 13. & 37. 25, 28.

- ei întinseră o manta, și aruncară acolo fiecare cerceii de nas, al prădei sale. Și cerceii de nas, cei de aur, pre cari elu 'i ceru, trăgeau o mie șapte sute de sicli de aur, afară de colanele și cerceii de mărgăritar și vestimintele de purpură pre cari regii Madianului le aveau, și afaiă de lanțurile de gât pe care erau pe grumazi cămilelor lor. Și Ghedeon²⁶ făcu din acestea un eford, și-l puse în cetatea sa, în Ofra; și totu Israelului²⁷ desfrână după d'insulă acolo, și fu lui Ghedeon și casei sale cursă.
- ²⁸ Așa fură Madianiții umiliți înaintea filorū lui Israel, și nu mai rădicară capul lor; și pământul²⁹ avu repausu patru-deci de ani în timpul lui Ghedeon. Și Ierubaal, fiul³⁰ lui Ioasă, se duse, și locui în casa lui. Și Ghedeon³¹ avu șapte-deci de fii eșiți din cipsele sale, că avea femei multe. Și concubina lui ce era în Sechem³² încă și ea 'i născu un fiu, și elu 'i dădu numele Abimelech. Și Ghedeon, fiul lui Ioasă, muri în o bătrâneță fericită, și fu înmormântat în mormântul lui Ioasă, părintele său, în Ofra Abiezereilor.

Fără-de-legile lui Abimelech; înălțarea, căderea și mărtea lui.

- ³³ Și după ce Ghedeon muri, fiii lui Israel se întorseră³⁴ era-și, și desfrânară după Baal, și-și făcură lor³⁵ deu pre Baal-Berit. Și fiii lui Israel³⁶ nu-și mai amintiră de Iehova Dumnezeul lor, care i-a scăpat din mâna neamicilor lor din juru împrejur.
- ³⁷ Și nu arătară iubire casei lui Ierubaal-Ghedeon, după totă bunătatea pre care elu a arătat-o lui Israel.
- ³⁸ Că Abimelech, fiul lui Ierubaal, se duse la Sechem, la frații mamei sale, și vorbi către d'înși și către totu nămulu casei părintelui mamei sale, dicându: Vorbiți, rogu-vă, la urechile tuturor locuitorilor Sechemului: Ce este mai bine pentru voi: Să domnescă preste voi șapte-deci de bărbați, toți fiii lui Ierubaal, se să domnescă preste voi un singur bărbat? și amintiți-vă, că osul³⁹ vostru și carnea voastră sînt eu. Și frații mamei sale vorbiră de d'insul în urechile tuturor locuitorilor din Sechem⁴⁰ toate cuvintele aceste, și anima lor se plecă spre Abimelech; că diseră: Acesta este fratele nostru. Și-i dădură șapte-deci de sicli de argint⁴¹ din templul lui Baal-Berit, și cu ei tocmai Abimelech⁴² omeni fără căp-

teiu și stricați, cari urmară după d'insul. Și elu veni în casa părintelui său la Ofra, și ucise pre frații sei, pre fiii lui Ierubaal, șapte-deci de bărbați, pe o singură pîtră: rămânendu numai Iotam, mai micul fiu alu lui Ierubaal; că s'a ascuns.

Și toți locuitorii Sechemului se adunară, și totu Betu-Millo, și ei se duseră, și făcură pre Abimelech rege la stejarul monumental, cel din Sechem. Și se spuse acesta lui Iotam, care ducendu-se stătu în vârful muntelui Gherizim; și rădicându-și vocea lui, strigă, dicendu către d'înși: Ascultați-mă, locuitori ai Sechemului, și Dumnezeu vă va asculta pre voi: Arborii se duseră ca să ungă un rege preste d'înși, și diseră către oliv: Domnesce preste noi! Și olivul li dîse: Părăsi-voi eu grăsizea mea, cu care Dumnezeu și omeni se onorează, și ducem-voi, spre a domni preste arbori? Și arborii dîseră către smochin: Mergi tu, domnesce preste noi! Și smochinul li dîse: Părăsi-voi dulceta mea și fructul meu cel bun, și ducem-voi spre a domni preste arbori? Și arborii dîseră către via: Mergi tu, domnesce preste noi! Și via li dîse: Părăsi-voi mustul meu, care veselesce pre Dumnezeu și pre omeni, și ducem-voi spre a domni preste arbori? Și toți arborii dîseră către spin: Mergi tu, domnesce preste noi! Și spinul dîse arborilor: Dacă intru adevăr voi mă ungeți pre mine rege asupra voastră, veniți, adăpostiți-vă sub umbra mea; eru de nu, focu să esă din spin, și să mistue cedrii Libanului. Și acum, dacă voi în adevăr și în întregime ați făcutu acesta, punendu pre Abimelech rege, și dacă voi ați lucrat bine cu Ierubaal și cu casa sa, și dacă i-ați făcutu lui după vrednicia mamei sale; (Că părintele meu s'a luptat pentru voi, și n'a cruțat viața sa, și v'a scăpat din mâna Madianiților; Dară voi v'ați sculat astăzi asupra casei părintelui meu, și ați ucis pre fiii sei, șapte-deci de inși pe o singură pîtră, și ați făcutu pre Abimelech, fiul alu servei sale, rege preste locuitorii Sechemului, pentru-că este fratele vostru); Dacă în adevăr și în întregime ați lucrat cu Ierubaal și cu casa sa în această zi, bucurați-vă de Abimelech, și elu să se bucure de voi! Eru de nu, focu să esă din Abimelech și să mistue pre locuitorii Sechemului și pre Betu-Millo, și focu

²⁶ Cap. 17. 5.
²⁷ Cap. 6. 24.
²⁸ Ps. 106. 39.
²⁹ Deut. 7. 16.
³⁰ Cap. 6. 31.
³¹ Cap. 9. 2, 5.
³² Cap. 9. 1.
³³ Fac. 25. 8.

lov. 5. 26.
³⁴ Vers. 27.
³⁵ Cap. 6. 24.
³⁶ Cap. 2. 19.
³⁷ Cap. 2. 17.
³⁸ Cap. 9. 4, 46.
³⁹ Ps. 78. 11, 42.
⁴⁰ & 106. 13, 21.

⁴¹ Cap. 9. 16, 17.
⁴² Eccl. 9. 14, 15.
—
Capitul 9.
¹ Cap. 8. 31.
² Cap. 8. 30.

³ Fac. 29. 14.
⁴ Fac. 29. 15.
⁵ Cap. 8. 35.
⁶ Cap. 11. 5.
⁷ Cron. 13. 7.
⁸ Prov. 12. 11.
⁹ Fapt. 17. 5.

¹⁰ Cap. 6. 24.
¹¹ 2 Reg. 11. 1, 2.
¹² Deut. 11. 29.
¹³ & 27. 12.
¹⁴ Ios. 8. 33.
¹⁵ Ioan. 4. 30.
¹⁶ Vede 2 Reg.

14. 9.
¹⁷ Cap. 8. 22, 23.
¹⁸ Ps. 104. 15.
¹⁹ Ps. 104. 15.
²⁰ Isa. 30. 2.
²¹ Dan. 4. 12.
²² Osea 14. 7.

²³ Vers. 20.
²⁴ Num. 21. 28.
²⁵ Eccl. 19. 14.
²⁶ 2 Reg. 14. 9.
²⁷ Ps. 104. 16.
²⁸ Isa. 2. 13, &
²⁹ 37. 24.

³⁰ Exec. 31. 3.
³¹ Cap. 8. 35.
³² Vers. 5, 6.
³³ Isa. 8. 6.
³⁴ Filip. 3. 3.
³⁵ Vers. 15, 56, 57.

- să eșă din locuitorii Șechemului și din Betū-
Millo, și să mistue pre Abimelechū.
- 21 Și Iotamū se dădu in laturī, și fugi, și
se duse la *Beerū, și șeđu acolo de frica lui
Abimelechū, fratele seū.
- 22 Și Abimelechū domni preste Israelū trei
23 ani. Atuncea *Dumneđeū trāmesē spiritū rēu
intre Abimelechū și intre locuitorii Șechemu-
lui, și locuitorii Șechemului *furānecredincioși
24 lui Abimelechū; *Pentru ca cruđimea *arētatā*
celorū șapte-đeci fiī ai lui Ierubaalū, și sân-
gele lorū să cadā asupra lui Abimelechū
fratele lorū, care i-a ucisū, și asupra locui-
torilor Șechemului, cari întārirā mānele sale
25 spre a ucide pre frații seī. Și locuitorii Șe-
chemului i puserā pāndași pe vērfulre mun-
ților, prāđāndū pre toți cei ce treceāu pe
cale pe lūngā ei. Și se spuse acēsta lui
26 Abimelechū. Și veni Gaalū, fiulū lui Ebedū,
cu frații seī, și trecură la Șechemū, și locui-
torii Șechemului i se incređurā. Și ei eșirā
27 la cāmpū, și culeserā viele lorū, și călcarā,
se veselirā, intrarā in *casa Dumneđeului
lorū, și māncarā și bēurā, și blāstemarā
28 pre Abimelechū. Și Gaalū, fiulū lui Ebedū,
đise: "Cine *este* Abimelechū, și cine Șechemū,
ca să-i servimū? Aū nu *este elū* fiulū lui
Ierubaalū, și Zebulū cāpitenia sa? Serviți
bārbaților lui. *Hamorū pārintele lui Șe-
chemū, cā pentru-ce amū servi acestuī?
29 O, *de s'arū da acestū poporū in māna mea,
eū ași alunga pre Abimelechū! Și elū đise
lui Abimelechū: Immulțesce óstea ta, și eși!
30 Și Zebulū, cāpitenia cetāței, aūđi cuvī-
tele lui Gaalū, fiulū lui Ebedū, și mānia
31 lui se aprinse; Și elū trāmesē intru ascunsū
solī la Abimelechū, đicēndū: Ecce! Gaalū,
fiulū lui Ebedū, și frații seī aū venitū la
Șechemū, și ecce ei întāritā cetatea asupra
32 ta. Și acumū scólā-te de cu nōpte, tu și
poporulū care *este* cu tine, și pāndesce la
33 cāmpū. Și demānētā, la resāritulū sōrelui,
scólā-te, și lātesce-te asupra cetāței; și ecce,
elū și poporulū care *este* cu d'insulū vorū
eși in contrā-ți, și tu vei face cu d'insulū
cāte va putē māna ta.
- 34 Și se scularā de cu nōpte Abimelechū și
totū poporulū ce *era* cu d'insulū, și puserā
35 de pāndā contra Șechemului patru cete. Și
Gaalū, fiulū lui Ebedū, eși, și stātu la in-
trarea porței cetāței; și Abimelechū cu totū
poporulū ce *era* cu d'insulū se sculā de la
36 pāndā. Și cāndū Gaalū vēđu poporulū, đise
lui Zebulū: Ecce, poporulū se cobōrā din
vērfulre munților; érū Zebulū i respunse:
Tu vēđi umbra munților, și *ți se pare* că
- sunt* ómenī. Și Gaalū mai đise: Ecce, po- 37
porulū se cobōrā de pe înălțimea țerei: (o
cētā venīa pe calea Ștejarului Gicitorilorū.)
Și Zebulū đise cātrā d'insulū: Unde *e* a- 38
cumū gura ta, cu care *a* điceai: Cine *e* Abi-
melechū, ca să-i servimū? Nu *este* acesta
poporulū, pre care l'ai desprețuitū; eși a-
cumū, rogu-te, și te luptā cu elū. Și Gaalū 39
eși in fruntea locuitorilor Șechemului, și se
luptā cu Abimelechū. Și Abimelechū lū 40
goni, și elū fugi de d'inaintea lui, și mulți
cāđurā uciși pānā la intrarea in pōrtā. Și 41
Abimelechū se opri in Aruma, și Zebulū
respinse pre Gaalū și pre frații seī, de nu
rēmaserā in Șechemū.
- Și a dūoa đī poporulū eși la cāmpū, și 42
se spuse *acēsta* lui Abimelechū. Și elū luā 43
poporulū, și-lū impārți in trei cete, și șeđu
de pāndā la cāmpū; și privindū, ecce popo-
rulū eșia din cetate! și elū se sculā asu-
pra lorū, și-i bātu. Cā Abimelechū și ce- 44
tele ce *eraū* cu d'insulū se lāțirā, și stăturā
la intrarea in pōrta cetāței; și dūoe cete
se lāțirā asupra tuturorū celorū ce *eraū*
in cāmpia, și-i băturā. Și Abimelechū bātu 45
cetatea tōtā điua aceea, *luā cetatea, și ucise
pre poporulū ce *era* intr'insa, /sfārimā ce-
tatea, și o preserā cu sare.
- Și locuitorii turnului Șechemului aūđindū 46
de *acēsta*, merserā in întāritura templului /đe-
ului Beritū. Și se spuse lui Abimelechū, că 47
toți locuitorii turnului Șechemului s'aū adu-
natū. Și Abimelechū se sui pe muntele *Tal- 48
monū, elū și totū poporulū ce *era* cu d'insulū,
și Abimelechū luā in māna sa o secure,
și tăiā o ramurā de arbore, o rēdicā, și o
puse pe umērulū seū, și đise cātrā totū
poporulū ce *era* cu d'insulū: Ceea ce ve-
deți că facū eū, grabnicū faceți ca mine.
Și totū poporulū tăiā fie-care ramura sa, 49
și merserā după Abimelechū, și le puserā pe
intāriturā, aprindēndū deasupra lorū intāri-
tura cu focū. Așa murirā toți bārbații tur-
nului Șechemului, ca la o miā de bārbați
și de femeī.
- Și Abimelechū se duse la Tebețū, im- 50
presurā Tebețulū, și-lū luā. Și unū turnū 51
tare *era* in međilocolū cetāței, și fugirā a-
colo toți bārbații și femeele, toți locuitorii
cetāței, incuierā *porțele* după ei, și se suirā
pe acoperimēntulū turnului. Și Abimelechū 52
veni pānā la turnū, lū bātu, și se apropiā
pānā la intrarea in turnū, spre a-lū arde
cu focū. Erū o femeā /aruncā o pētrā de 53
rīșniță pe capulū lui Abimelechū, și-i sfā-
rimā crescetulū. Și /elū indatā chīmā la 54

* 2 Sam. 20. 14.
* 1 Sam. 16. 14.
& 18. 9, 10.
Vede 1 Reg.

19. 15. & 22. 22.
2 Cron. 10. 15.
& 18. 19, etc.
Isa. 19. 3, 14.

z Isa. 33. 1.
y 1 Reg. 2. 32.
Est. 9. 25.
Pa. 7. 16.

Mat. 23. 35, 36.
s Vers. 4.
a 1 Sam. 25. 10.
1 Reg. 12. 16.

b Fac. 34. 3, 6.
c 2 Sam. 15. 4.
d Vers. 28, [29].

e Vers. 20.
f Deut. 29. 23.
1 Reg. 12. 25.

2 Reg. 3. 25.
g Cap. 8. 33.
h Pa. 68. 14.

i 1 Sam. 11. 21.
j Așa 1 Sam. 31.
4.

sine pre servulū, care purta armele sale, și-i dīse: Scóte sabia ta, și omóre-mē, ca să nu dīcā de mine: O femeā l'a ucisū. Și servulū seū l'ū strāpunse, și elū muri. Și bārbații lui Israelū vādēndū cā Abimelechū a muritū, se duserā fie-care la loculū seū.

56 * Astū-felū Dumneđeū respłati lui Abimelechū rēutatea, ce făcuse părintelū seū, ucīgēndū pre cei șapte-đeci de frați ai seī, Și tótā rēutatea bārbaților Șechemulū Dumneđeū a intors'o asupra capetelorū lorū; astū-felū blāstemulū lui Iotamū, fiulū lui Ierubaalū, veni asupra lorū.

Tola și Iairū, judecătōri.

10 **S**I "se sculā dupā Abimelechū, ca să mēntue pre Israelū, Tola, fiulū lui Puahū, fiulū lui Dodo, bārbatū din Isacharū, și elū locuīa in Șamirū, in muntele lui Efraimū. Și judecā pre Israelū dūoē-đeci și trei de ani; și muri, și se immormēntā in Șamirū.

3 Dupā d'insulū se sculā Iairū, Galaadēnulū, și judecā pre Israelū dūoē-đeci și dūoi de ani. Și elū avu trei-đeci de fiī, cari b incālecaū pe trei-đeci de mānzī, și cari aveau trei-đeci de cetāți, ce se numescū până in đīua de astā-đi satele lui Iairū, și sūnt in pāmēntulū Galaadū. Și Iairū muri, și se immormēntā in Camonū.

Filistenū și Ammonitū apēsā pre Israelū; Domnulū l'ū miluēscē dupā pocāința sa.

6 Și "fiī lui Israelū érā-și făcurā rele in ochiū lui Iehova, "servindū Baalilorū, Astarteelorū, "đeilorū Siriei, đeilorū "Sidonulū, đeilorū Moabulū, đeilorū filorū lui Ammonū și đeilorū Filistenilorū, și pārsirā pre Iehova, și nu servirā lui. Și se aprinse mânia lui Iehova asupra lui Israelū, și elū i "vēndu in mână Filistenilorū și in mână filorū lui Ammonū. Și ei impilarā și apēsārā pre fiī lui Israelū in timpulū acela optū-spre-đeci ani, pre toți fiī lui Israelū ce eraū d'incolo de Iordanū, in pāmēntulū Amorelū, care este in Galaadū. Și fiī lui Ammonū trecurā Iordanulū, spre a se lupta și cu Iuda și cu Beniaminū și cu casa lui Efraimū; și Israelū era strīmtoritū fōrte.

10 "Și fiī lui Israelū strigarā cātrā Iehova, đicēndū: Pēcātuit'amū ție, cā amū pārsitū pre Dumneđulū nostru, și amū servitū Baalilorū. Și Iehova đise cātrā fiī lui Israelū: Aū nu v'amū mēntuitū de Egiptenī, de Amorei, de fiī lui Ammonū "și de Fi-

listeni? "Și Sidonienii "și Amalekiții și Maonitiții "v'au impilatū pre voi, și ați strigatū cātrā mine, și v'amū mēntuitū din mână lorū. "Darā voi m'ați pārsitū, și ați servitū altorū đei; de aceea mai multū nu vē voiū mēntui. Mergeți și "strigați la đeiī, pre cari i-ați alesū voiū, ei să vē mēntue in timpulū strīmtōrirei vōstre. Și fiī lui Israelū điserā lui Iehova: Pēcātuit'amū, "fā-ni dupre cumū este bine in ochiū tei; numai cātū, rugāmu-te, scapā-ne, astā-đi. "Și ei depārtārā pre đeiī cei strāini din medīloculū lorū, și servirā lui Iehova; și "sufletulū lui nu mai răbdā suferințele lui Israelū.

Și fiī lui Ammonū se adunārā, și tăbērārā in Galaadū; și fiī lui Israelū se adunārā și tăbērārā in "Mitpe. Și poporulū și mai marii Galaadulū điserā unulū cātrā altulū: Care va fi bārbatulū ce va incepe a se lupta cu fiī lui Ammonū? Elū va "fi capulū tuturorū locuitorilorū Galaadulū.

Ieftae invinge pre Ammonitū; votulū seū și istoria sa de pe urmā.

SI "Ieftae, Galaadēnulū, era b vitēsū; și elū era fiulū unei miretrice; și Galaadū a nāscutū pre Ieftae. Și femea lui Galaadū i-a nāscutū lui fiī; și cāndū fiī lui Galaadū crescurā, ei isgonirā pre Ieftae, đicēndū-i: Nu vēi avē moscenire in casa părintelū nostru, cā tu esci fiulū unei alte femeī. Și Ieftae fugi de d'inaintea fraților seī, și locuīa in pāmēntulū Tobū. Și se adunārā la Ieftae omeni "fără cāpētēiū, și eșiāu cu d'insulū.

Și dupā cātū-va timpū se luptārā fiī lui Ammonū cu Israelū. Și cāndū fiī lui Ammonū se luptārā cu Israelū, bētrāniī Galaadulū se duserā, spre a lua pre Ieftae din pāmēntulū Tobū. Și ei điserā lui Ieftae: Vino, și fiī cāpitenia nōstrā, ca să ne luptāmū cu fiī lui Ammonū. Și Ieftae đise bētrānilorū Galaadulū: Ore "nu m'ați uritū, și nu m'ați isgonitū din casa părintelū meū; pentru-ce decī veniți acumū la mine, cāndū sūnteți in nevoiā? "Și bētrāniī Galaadulū điserā lui Ieftae: Tocmai de aceea "ne-amū întorsū la tine, ca să mergi cu noi, și să te lupti cu fiī lui Ammonū, și să fiī "capū nōi și tuturorū locuitorilorū Galaadulū. Și Ieftae respunse bētrānilorū Galaadulū: Dacă voi mē aduceți inapoi, ca să mē batū cu fiī lui Ammonū, și Iehova de-i va da in mānele mele, fi-voiū eū capulū vōstru? Și bētrāniī Galaadulū điserā lui Ieftae: "Iehova

k Vers. 24. l Iov. 31. 3. m Ps. 94. 23. n Prov. 5. 22. o Vers. 20. p Capulū 10. q Cap. 2. 16. r Cap. 5. 10. & 12. 14. s Deut. 3. 14. t Cap. 2. 11. & 8. 7. & 4. 1. & 6. 1. & 13. 1. u Cap. 2. 13. v Cap. 2. 12. g 1 Reg. 11. 33. h Ps. 106. 36. i Cap. 2. 14. j 1 Sam. 12. 9. k 1 Sam. 12. 10. l Esod. 14. 30. m Num. 21. 21, 24, 25. n Cap. 3. 12, 13. o Cap. 3. 31. p Cap. 5. 19. q Cap. 6. 3. r Ps. 106. 42, 45. s Deut. 32. 15.

Ier. 2. 13. r Deut. 32. 37, 38. s Reg. 3. 13. t Ier. 2. 28. u 1 Sam. 8. 18. 2 Sam. 15. 26. i 2 Cron. 7. 14. & 15. 8. j Ier. 18. 7. 8. k Ps. 106. 44, 45. l Isa. 63. 8. m Fac. 31. 49. n Cap. 11. 11, 29. o Cap. 11. 8, 11. p Capulū 11. q Ebr. 11. 32. r Cap. 6. 12. s Reg. 5. 1. t Cap. 9. 4. u 1 Sam. 22. 2. v Fac. 26. 27. w Cap. 10. 18. x Luc. 17. 4. y Cap. 10. 18. z Ier. 42. 5.

- să fie martură între noi, dacă-nu vomu
 11 face duple cuvântul teū. Și Ieftae se duse
 cu bētrānii Galaadului, și poporul lū puse
 'capū și căpiteniā preste d'insulū: și Ieftae
 vorbi tōte cuvintele sale 'înaintea lui Iehova
 in Miṭpe.
 12 Și Ieftae trānese solī la regele fiilorū
 lui Ammonū, dicēndū: Ce *este* între mine și
 între tine, că tu ai venitū la mine, spre a
 13 face resbelū in pāmēntulū meū? Și regele
 fiilorū lui Ammonū respunse trāneșilorū lui
 Ieftae: *Pentru-cā Israelū a luatū pāmēn-
 tulū meū, cândū a eșitū din Egiptū, de la
 Arnonū până la 'Iabbokū și până la Ior-
 danū; și acumū inapoiti-mi-lū cu pace.
 14 Și Ieftae trānese ērā-și solī la regele
 15 fiilorū lui Ammonū. Și dișe cātrā d'insulū:
 Așa dișe Ieftae: "Israelū n'a luatū pāmēn-
 tulū Moabului nici pāmēntulū fiilorū lui Am-
 16 monū. Cāci cândū a eșitū Israelū din Egiptū,
 "merse elū in pustiiū la Marea Roșiā;
 17 și 'sosindū la Kadeșū, "Trānese Israelū solī
 la regele Edomului, dicēndū: Rogu-te, să
 trecū prin pāmēntulū teū! "Darā regele E-
 domului n'a voitū să audā; și a trānesū la
 regele Moabului, și nici elū n'a voitū. Decī
 18 Israelū rēmase in Kadeșū. Atuncea āmb'āndū
 prin pustiiū, 'ocoli pāmēntulū Edomului și
 pāmēntulū Moabului; și 'sosindū in partea
 despre resāritulū pāmēntului Moabului, "tā-
 bērārā d'incolo de Arnonū, darā nu venirā
 in hotarulū Moabului; că Arnonulū *era* ho-
 19 tarulū Moabului. Și "Israelū trānese solī la
 Sihonū regele Amoreilorū, regele Heșbo-
 nului; și Israelū dișe cātrā d'insulū: Ru-
 gāmu-te, "sā trecemū prin pāmēntulū teū
 20 până la loculū nostru. "Și Sihonū neincre-
 dēndu-se in Israelū, ca sā trecā pāmēntulū
 seū, adunā Sihonū totū poporulū seū, și
 tābērā in Iahazū, și se luptā cu Israelū.
 21 Și Iehova Dumneḡeulū lui Israelū dādu pre
 Sihonū și pre totū poporulū lui in mână
 lui Israelū, și ei 'i "băturā; și Israelū luā
 in stēpānire totū pāmēntulū Amoreilorū, cari
 22 lucuiaū in acelu pāmēntū. Ei ei luārā in stē-
 pānire "totū cuprinsulū Amoreilorū de la Ar-
 nonū până la Iabbokū, și de la pustiiū până
 23 la Iordanū. Și acumū, cândū Iehova Dum-
 neḡeulū lui Israelū a alungatū pre Amorei
 de d'înaintea poporului seū Israelū, *mai*
 24 ceri tu a-lū stēpāni? Aū dōrā, ceea ce 'Che-
 moșū, Dumneḡeulū teū, 'ți dā ție de stē-
 pānire, aceea tu sā nu stēpānesci? așa totū

aceea ce 'Iehova Dumneḡeulū nostru alungā
 de d'înaintea nōstrā, aceea vomū stēpāni.
 Si aū dōrā *esci* tu mai bunū decâtū 'Balakū, 25
 fiulū lui Zipporū, regele Moabului? Cer-
 tatū-s'a elū cu Israelū, seū luptatū-s'a cu elū?
 Pe cândū Israelū locuia in 'Heșbonū și in sa- 26
 tele lui, in 'Aroerū și in satele lui, și in
 tōte cetāțile, cari *sunt* la ȧrmurile Arno-
 nului, trei sute de ani, pentru-ce nu *le-ați*
 eliberatū in acelu timpū? Da, eū nu amū 27
 pēcātuitū in contra ta, ci tu rēu faci cu
 mine, resboindu-te in contra mea. Iehova
 "judecātorulū "sā judece astā-ȧi între fiūi lui
 Israelū și între fiūi lui Ammonū.

Darā regele fiilorū lui Ammonū nu ascultā 28
 cuvintele lui Ieftae, pre cari elū i le trānese.
 Și 'spiritulū lui Iehova veni asupra lui 29
 Ieftae, și elū trecu prin Galaadū și Manase,
 și trecu prin Miṭpe din Galaadū, și de la
 Miṭpe din Galaadū trecu *asupra* fiilorū lui
 Ammonū.

Și Ieftae 'fācu votū lui Iehova, dicēndū: 30
 Dacă tu vei da in mână mea pre fiūi lui
 Ammonū, Ceea ce va eși din ușele casei 31
 mele spre intimpinarea mea, cândū in pace
 mă voiū întorče de la fiūi lui Ammonū, "va
 fi a lui Iehova, 'și o voiū aduce olocaustū.

Și Ieftae trecu spre fiūi lui Ammonū, 32
 spre a se lupta cu ei; și Iehova i-a datū
 in mână lui. Și elū 'i bātu de la Aroerū 33
 până la "Minnitū dūoē-deci de cetāți, și
 până la Abelū-Cheramimū cu ucidere mare
 fōrte. Așa fiūi lui Ammonū furā umiliȧi în-
 aintea fiilorū lui Israelū.

Și cândū Ieftae veni la "Miṭpe in casa 34
 lui, ēccē, 'fiica lui eșia intru intimpinarea
 lui cu timpane și cu danțuri; ea *era* unicā,
 elū nu avea afarā de d'insa fiū seū fiică.
 Și cândū elū o vēdu, 'și "rupse vestmintele 35
 sale, și dișe: Ah! fiica mea, adūncū mă lo-
 vesci și mă turburi! că eū 'amū deschisū
 gura mea cātrā Iehova, și "nu o potū in-
 torče. Și ea dișe cātrā d'insulū: Pārintele 36
 meū! de ai deschisū gura ta cātrā Iehova,
 "fā cu mine, cumū a rostitū gura ta, pen-
 tru-cā 'Iehova ȧi-a făcutū resbunare asu-
 pra neamicilorū tei, fiūi lui Ammonū. Și 37
 ea dișe cātrā pārintele ei: Fie-mī învo-
 itū acēsta; lasā-mē dūoē luni, ca sā mă
 ducū și sā mă cobord in munȧi, și sā plāngū
 virginitatea mea, eū și tovrāșiȧele mele.
 Și elū dișe: Du-te! și elū o lāsā pre ea 38
 dūoē luni. Decī ea se duse cu tovrāșiȧele ei,

i Vers. 8.
 j Cap. 10. 17. &
 20. 1.
 k Num. 10. 17.
 & 11. 15.
 l Num. 21. 24.
 25, 26.
 m Fac. 32. 22.
 n Deut. 2. 9, 19.
 o Num. 14. 25.
 Dent. 1. 40.
 p Num. 13. 26.
 q Num. 1. 46.
 r Num. 30. 14.
 s Num. 30. 18, 21.
 t Num. 20. 1.
 u Num. 21. 4.
 Dent. 2. 1-8.
 v Num. 21. 11.
 w Num. 21. 13.
 x Num. 21. 13.
 y Num. 21. 13.
 z Num. 21. 21.
 a Num. 21. 21.
 b Num. 21. 21.
 c Num. 21. 22.
 d Deut. 2. 27.
 e Num. 21. 23.
 f Deut. 2. 32.
 g Num. 21. 24, 25.
 h Deut. 2. 33, 34.
 i Deut. 2. 36.
 j Num. 21. 39.
 k Reg. 11. 7.
 l Ier. 48. 7.
 m Deut. 9. 4, 5.

1 Sam. 24. 12, 15.
 2 Sam. 2. 10.
 3 Sam. 2. 10.
 4 Sam. 2. 10.
 5 Sam. 2. 10.
 6 Sam. 2. 10.
 7 Sam. 2. 10.
 8 Sam. 2. 10.
 9 Sam. 2. 10.
 10 Sam. 2. 10.
 11 Sam. 2. 10.
 12 Sam. 2. 10.
 13 Sam. 2. 10.
 14 Sam. 2. 10.
 15 Sam. 2. 10.
 16 Sam. 2. 10.
 17 Sam. 2. 10.
 18 Sam. 2. 10.
 19 Sam. 2. 10.
 20 Sam. 2. 10.
 21 Sam. 2. 10.
 22 Sam. 2. 10.
 23 Sam. 2. 10.
 24 Sam. 2. 10.
 25 Sam. 2. 10.
 26 Sam. 2. 10.
 27 Sam. 2. 10.
 28 Sam. 2. 10.
 29 Sam. 2. 10.
 30 Sam. 2. 10.
 31 Sam. 2. 10.
 32 Sam. 2. 10.
 33 Sam. 2. 10.
 34 Sam. 2. 10.
 35 Sam. 2. 10.
 36 Sam. 2. 10.
 37 Sam. 2. 10.
 38 Sam. 2. 10.

39 și plânse virginitatea ei în munți. Și după trecerea de două luni, ea se întorse la părintele ei, și elu *îndeplini cu d'însa votul său, pre care l'a votat. Și ea nu cunoscuse bărbat. Și a fost datină în Israel: 40 Din anu în anu fiicele lui Israel mergeau spre a boci pre fiica lui Ieftae Galaadénul patru zile în anu.

12 **S**I *bărbații lui Efraim se adunară, și trecură câtră medă-nopțe, și diseră lui Ieftae: Pentru-ce ai trecut spre a te lupta cu fiii lui Ammon, și pre noi nu ne-ai chîamat ca să mergem cu tine? Casa ta vom aprinde-o cu foc asupra ta. Și Ieftae li dîse: Avut'am mari certe cu fiii lui Ammon, eu și poporul meu; și eu v'am chîamat pre voi, și nu m'ati scăpat din mânele lor. Și cându am vădutu că tu nu voiesci a mă ajuta, ^bam pus viēta mea în mîna mea, și am trecut asupra fiilor lui Ammon, și Iehova i-a dat pre ei în mîna mea! Și pentru-ce veniți în diūa acēsta asupra mea, spre a vō lupta cu mine? 4 Și Ieftae adună pre toți bărbații Galaadului, și se luptă cu Efraim; și bărbații Galaadului bătură pre Efraim, că ei au dîsu: *Fugari ai lui Efraim *sîntei* voi; (Galaad *este* între Efraim și între Manase!) Și Galaadii cuprinsēră ^dvadurile Iordanului în contra lui Efraim, și cându vreun fugaru al lui Efraim dîcea: Voiu să trec! Bărbații Galaadului i dîseră: *Esci* tu Efraimitu? De dîcea elu: Nu! Atunci ei i dîceau: Rugămu-te, *qi* Sibboletu, și elu dîcea Sibboletu, că elu nu putea să pronunțe cum trebuie; și ei l'u prindeau, și-lu junghiau la vadurile Iordanului. Și cădură în acel timp patru-deci și două de mii din Efraim.

7 Și Ieftae judecă pre Israel șese ani; și Ieftae, Galaadénul muri, și se immormântă într'o cetate a Galaadului.

Ibțanu, Elon și Abdon, judecători.

8 Și după d'însul judecă pre Israel Ibțanu din Betu-Lehem. Și elu avu trei-deci de fii și trei-deci de fete, scōse din casa sa, și trei-deci de fete aduse elu de afară pentru fii sei. Și elu a judecatu pre Israel șapte ani. Și Ibțanu muri, și se immormântă în Betu-Lehem. 11 Și după d'însul a judecatu pre Israel Elon, Zabuloneul, și elu judecă pre Israel 12 dece ani. Și Elon, Zabuloneul, muri, și

se immormântă în Ajalon, în pămēntul Zabulon.

13 Și după d'însul judecă pre Israel Abdon, fiul lui Hillel, Piratonenul. Și elu avu patru-deci de fii și trei-deci de nepoți, cari *âmbiau cālari pe șapte-deci de mînzi de asină. Elu a judecatu pre Israel opt ani. Și Abdon fiul lui Hillel, Piratonenul, muri, și se immormētă în Piraton, în pămēntul lui Efraim, pe muntele Amalekiilor.

Israeliti apesați prin Filisten; nascerea lui Samson.

SI fii lui Israel *eră-și făcūră rele în ochii 13 lui Iehova, și Iehova i dădu pre ei ^bîn mîna Filistenilor patru-deci de ani.

2 Și a fost un bărbat din Tora, din nēmul lui Dan, și numele lui *era* Manoah, și femea lui *era* stērpă, și n'a născut. Și ^aângerul lui Iehova se arētă femeii, și i dîse: Ecce, tu *esci* stērpă, și n'ai născut; dară vei concepe, și vei nasce fiu. Și acum pāzesce-te, și ^anu bē vinu nici bētură imbatētōre, și nu mănca nimica necurat. Că ecce, tu vei concepe și vei nasce fiu, și ⁱbriciul nu se va pune pe capul lui; că pruncul va fi ^anazareu al lui Iehova din pāntece; și elu va ^bincepe mēntuirea lui Israel din mîna Filistenilor.

6 Și femea veni, și spuse bărbatului ei, dîcēndu: Unu om al lui Dumneđu a venit la mine, și ⁱfața i *era* ca fața ângerului lui Dumneđu, infricoșat forte; dară nu l'am ^aintrebatu de unde *era*, nici numele seu nu mi l'a spus. Și elu dîse cătră mine: Ecce, tu vei concepe, și vei nasce fiu; și acum nu bē vinu nici bētură imbatētōră, și nu mănca nimica necurat; că nazareu al lui Iehova va fi pruncul *chiar* din sinul *mamei sale* până în diūa morței sale.

8 Atuncea Manoah se rugă lui Iehova, și dîse: Rogu-te, Dōmne, omul lui Dumneđu, pre care tu l'ai trāmesu, să mai vină încă o dată la noi, și să ne învețe ce să facem cu pruncul ce se va nasce. Și Dumneđu 9 auđi vōcea lui Manoah, și ângerul lui Dumneđu mai veni o dată la femeă, pe cându ea ședea în câmpia; dară Manoah, bărbatul ei, nu era cu d'însa. Și femea 10 se grăbi, și alergă, și spuse *acēsta* bărbatului ei, dîcēndu-i: Ecce, omul ce a venit în diūa *aceea* la mine, *eră-și* mi s'a arētatu. Și 11 Manoah se sculă, urmă femeii sale, și ve-

^a Vers. 31.	1.	Ps. 78. 9.	& 5. 14.	6. 1. & 10. 6.	^e Vers. 14.	^h Vede 1 Sam.	& 9. 6.
1 Sam. 1. 22.	^b 1 Sam. 19. 5.	^d Ios. 22. 11.	—	^b 1 Sam. 12. 9.	Num. 6. 2, 3.	7. 13.	ⁱ Reg. 17. 24.
24. & 2. 18.	& 28. 21.	Cap. 3. 28. &	—	^c Ios. 19. 41.	Luc. 1. 15.	9 Sam. 8. 1.	^j Mat. 28. 3.
—	Iov. 13. 14.	7. 24.	Capitul 18.	^d Cap. 6. 12.	^f Num. 6. 5	1 Cron. 18. 1.	Luc. 9. 29.
Capitul 12.	Ps. 119. 109.	^e Cap. 5. 10. &	^a Cap. 2. 11. &	Luc. 1. 11, 18,	1 Sam. 1. 11.	ⁱ Deut. 33. 1.	Fapt. 6. 15.
^a Vede Cap. 8.	^c Vede 1 Sam.	10. 4.	3. 7. & 4. 1. &	28, 31.	^g Num. 6. 2.	1 Sam. 9. 27.	^k Vers. 17, 18.
	25. 10.	^f Cap. 5. 18, 27.					

nindă la omul acela și duse: Tu *esci* omul
ce a vorbită cătră femeă? Și elă respunse:
12 Eă *sunt*. Și Manoahă duse: De se va implini
cuvântulă teă, ce să se facă cu prunculă
13 si ce să facă elă? Și ângerulă lui Iehova
duse lui Manoahă: Femea să se păzescă de
14 tôte câte 'i-amă dîsă. Din tôte câte esă
din vița viei ea să nu mânânce, 'vină și bătură
imbătătoră să nu bea, nici *nimica* necurată să
nu mânânce. Tôte câte i-amă ordinară să le
păzescă.

15 Și Manoahă duse cătră ângerulă lui Ie-
hova: "Te-amă întârădia, ca să-ți pregătimă
16 ună iedă. Și ângerulă lui Iehova duse lui
Manoahă: De mă întârădi, nu voiă mânca
din pânea ta, și de voiesă să faci ună olo-
caustă, adă-lă lui Iehova; că Manoahă nu
scia, că acesta *era* ângerulă lui Iehova.
17 Și Manoahă mai duse cătră ângerulă lui
Iehova: Care *este* numele teă, ca de se va
18 implini cuvântulă teă, să te onorămă. Și
ângerulă lui Iehova duse cătră d'insulă: "De
ce întrebă numele meă? că minunată *este*
19 elă. Și Manoahă luă iedulă și darulă de
pâne, 'aducându-lă lui Iehova pe stâncă; și
elă făcu minune; și Manoahă și femea lui
20 vedură: Căci pe cândă flacăra se înălă de
pe altară la ceriă, ângerulă lui Iehova se
înălă în flacăra altarului, și Manoahă și
femea lui vedură *acesta*, și 'cădură cu fața
21 la pământă. Și ângerulă lui Iehova nu se
mai arătă lui Manoahă și femeii sale.

"Atuncea Manoahă cunoscă că acesta *era*
22 ângerulă lui Iehova. Și Manoahă duse fe-
meii sale: "Vomă muri, că noi amă v-
23 dută pre Dumneșă. Și femea lui 'i re-
spunse: Dacă Iehova ară fi voită a ne o-
moră, nu ară fi luată din mâna noastră olo-
caustulă și darulă de pâne, nici ni-ară fi
arătă tôte aceste, și nici la timpă ni-ară fi
vestită ună lucră ca acesta.

24 Și femea născu fiu, și chîmă numele
lui 'Samsonă; și 'prunculă crescă, și Ie-
hova 'lă bine-cuvântă. "Și spiritulă lui Ie-
hova inceptă a-lă impinge în Mahane-Dană,
25 'între Torahă și Eștaolă.

*Căsătoria lui Samsonă; faptele lui contra Filis-
teniloră, și afacerile sale cu d'insă.*

14 **S**I Samsonă se pogoră 'la Timna, și 'vedă
o femeă în Timna din fetele Filisteniloră.
2 Și elă se sui, și spuse părintelă seă și mu-
mei sale, dicendă: Amă vedută femeă în
Timna din fetele Filisteniloră; și acumă

'să mi-o luați de femeă. Și părintele seă și 3
muma sa dîseră: Aă nu *este* între fetele
'frăților tei și în totă poporulă meă *nici*
'o femeă, de te duci să iei femeă d'între
Filistenii cei 'necircumciți? Și Samsonă
duse părintelă seă: Pre ea iea-o mie, că
ea 'mi place. Și părintele seă și muma sa 4
nu scia că *acesta era* 'de la Iehova, că elă
căuta ocașiune asupra Filisteniloră; că în
acestă timpă 'domniau preste Israelă Filis-
tenii. Atuncea Samsonă cu părintele seă 5
și cu muma sa se pogoră la Timna. Și
cândă ei ajunseră la vîele din Timna, *éccă*,
ună leă tîneră mugindă, *venia* spre întimpi-
narea lui. Și 'spiritulă lui Iehova veni asupra 6
lui, și elă 'lă sfășică, după cumă se sfășică
ună iedă, și elă *nu avea* nimică în mâna
lui. Dară elă nu spuse părintelă seă nici
mumei sale ceea ce a făcută. Și elă se 7
pogoră, și vorbi cu femea, și ea plăcu lui
Samsonă.

Și cândă elă se întorse după cătă-va 8
timpă spre a o lua, se abătă, spre a vedă
stêrvulă leului, și *éccă*, ună roiă de albine
era în stêrvulă leului, și mîere. Și elă 9
o luă în mâna sa, și ducendă-se mergea
mîncandă, și se duse la părintele seă și la
muma sa, și li-a dată din ea, și ei mîn-
cară; dară nu li spuse, că din stêrvulă leului
a scosă mîierea.

Și părintele seă se pogoră la femeă; și 10
Samsonă făcu acolo ospetă; că așa făcea
tînerii. Și cândă ei 'lă vedură, luară trei- 11
zeci de tovarăși, ca să fie cu d'insulă. Și 12
Samsonă li duse: "O cimilitură vî pună;
de-mi veți spune-o 'în cele șapte zile ale os-
petului și o veți gici, vî voiă da vouă trei-
zeci de cămeși și trei-zeci de 'vestminte de
schimbă; Eă de nu veți pută a mi-o spune, 13
să-mi dați voi mie trei-zeci de cămeși și
trei-zeci de vestminte de schimbă. Și
ei 'i dîseră: Pune cimilitura ta, ca să o
audimă? Și elă li duse: 14

Din celă ce mânâncă a esită mîncare,
Și din celă tare a esită dulceta.

Și ei nu putură să spue cimilitura în trei 15
zile. Și în a șapteă zi dîseră ei cătră femea
lui Samsonă: 'Înduplecă pre bărbatulă teă
să ni spue cimilitura, 'ca să nu te ardămă
pre tine și casa părintelă teă cu focă. Aă
pentru a ne sârăci ne-ați chîmătată pre noi?
Aă nu *este așa*? Și femea lui Samsonă plânse 16
înaiea lui, dicendă: "Tu mă urăști, și nu
mă iubescă. Cimilitură ai pusă filoră po-

1 Vers. 4.
m Fac. 18. 5.
Cap. 6. 18.
n Fac. 32. 29.
o Cap. 6. 19, 20.
p Lev. 9. 24.
1 Cron. 21. 16.

Esec. 1. 28.
Mat. 17. 6.
q Cap. 6. 22.
r Fac. 32. 30.
Ecod. 23. 20.
Deut. 5. 28.
Cap. 6. 22.

e Ebr. 11. 32.
f 1 Sam. 3. 19.
Luc. 1. 80. &
2. 52.
u Cap. 3. 10.
1 Sam. 11. 6.
Mat. 4. 1.

v Ios. 15. 33.
Cap. 18. 11.
—
Capitulă 14.
a Fac. 38. 13.
Ios. 15. 10.

b Fac. 34. 2.
c Fac. 31. 21. &
34. 4.
d Fac. 24. 8, 4.
e Fac. 34. 14.
Ecod. 24. 16.
Deut. 7. 3.

f Ios. 11. 20.
1 Reg. 12. 15.
2 Reg. 6. 33.
2 Cron. 10. 15.
g 22. 7. & 25.
20.
g Cap. 13. 1.

Deut. 28. 48.
h Cap. 3. 10. &
13. 25.
1 Sam. 11. 6.
i 1 Reg. 10. 1.
Esec. 17. 2.
Luc. 14. 7.

j Fac. 29. 27.
k Fac. 45. 22.
2 Reg. 5. 22.
l Cap. 16. 5.
m Cap. 15. 6.
n Cap. 16. 15.

porului meu, și mie nu mi-ai spus'o. Și elu dise cătră d'insa: *Eccē*, eu nu am spus'o părintelui meu și nici mumei mele, și ție să ți-o spunu? Și ea plânse înaintea lui șapte zile, câtă ținu ospetulu. Și in a șeptea zi, elu i-o spuse, că ea 'lă necăja; și ea spuse cimilitura fiiloru poporului ei.

18 Și bărbații cetăței diseră cătră elu in ziua a șeptea, mai înainte de apusul sôrelui:

Ce este mai dulce de câtă mierea?

Și ce este mai tare de câtă leulă?

Și elu dise cătră d'inșii: De nu ați fi aratū cu junca mea, nu ați fi gicitū cimilitura mea. Și o veni asupra lui spiritulū lui Iehova, și elu se pogorī la Așkalonū, bātu dintr'inșii trei-deci de bărbați, și luă vestmintele lorū, și dădu vestmintele de schimbū celorū ce au gicitū cimilitura. Și mânia lui se aprinse, și elu se sui la casa părintele seū.

20 Dară femea lui Samsonū a fostū a tovarășului lui, a amicului lui.

15 **S**I după câtă-va timpū, in zilele secerisului de grău, Samsonū cercetă pre femea sa cu unū iedū, și elu dise: Voiū intra la femea mea in camară; erū părintele ei nu-i invoi ca să intre. Și părintele ei dise: Eū amū gânditū că tu o a'urēsci; deci amū dat'o amicului teū. Aū sora ei cea mai mică nu este mai frumôsă de câtă ea? Rogu-te, fie ea a ta in loculū ei.

3 Și Samsonū li dise: Astă dată voiū fi nevinovatū cătră Filistenī, de li voiū face rēū! Și Samsonū se duse, și prinse treisute de vulpi, luă făcliū, și întorcendū cōdă la cōdă, puse o făcliă la meșilocū intre dūoē coți. Și elu aprinse cu focū făcliele, și vulpilorū li dădu drumu in țerānele Filistenilorū, și aprinse atātū grāulū in snopi, câtū și celū ce sta in piciorē, cumū și grādinele de olivī. Și Filistenii diseră: Cine a făcutū acēsta? Și ei responderă: Samsonū, gine-rele Timnēnului; pentru-că elu i-a luatū femea lui, și o dădu amicului seū. bȘi Filistenii se suiră, și arseră cu focū pre ea și pre părintele ei.

7 Și Samsonū dise cătră d'inșii: Dacă voi faceți una ca acēsta, 'mī voiū resbuna asupra vōstră, și apoi voiū inceta. Și elu i bātu la șoldū și la cōpse cu ucidere mare; și se pogorī, și locui in crăpătura stāncei Etamū.

9 Și Filistenii se suiră, și tăbērāră in Iuda, și s'au respânditū in Lehi. Și bărbații din Iuda diseră: Pentru-ce v'ați suitū asupra nōstră? și ei responderă: Spre a lega pre Sam-

sonū noi ne-amū suitū, ca să-i facemū lui, cumū ni-a făcutū noui. Și se pogoriră 11 trei mii de bărbați din Iuda cătră crăpătura stāncei Etamū, și diseră lui Samsonū: Aū nu scii tu că Filistenii a domnescū asupra nōstră? Și pentru ce ni-ai făcutū noui acēsta? Și elu li dise: Dupre cumū ei mi-au făcutū, așa li-amū făcutū. Și ei 12 diseră cătră d'insulū: Ca să te legămū pre tine, noi ne-amū pogoritū, să te dāmū in mânele Filistenilorū. Și Samsonū li dise: jurați-mi, că voi nu vē veți arunca asupra-mi! Și ei vorbiră cătră d'insulū, di-cendū: Nu, ci te vomū lega, și te vomū da in mâna lorū, dară nu te vomū omorī. Și ei 'lū legară cu dūoē funii nouē, și-lū scōse din stāncă.

Și cândū elu sosi la Lehi, Filistenii strigă de bucuriă înaintea lui; și o spiritulū lui Iehova veni asupra lui, și funiele ce erau pe brațele lui se făcură ca fire de inū, cari se aprindū la focū, și legăturile se topiră de pe mânele lui. Și gāsindū o falcă de asinū neuscată încă, și intinđendū-și mâna sa, o luă, și ucise cu ea o mie de bărbați. Și Samsonū dise:

Cu o falcă de asinū o gramadă, dūoē [grāmădi,

Cu o falcă de asinū, amū ucisū o mie [de bărbați.

Și cândū elu sfârși de a vorbi, aruncă falca 17 din mâna lui, și numi acelu locū Ramatū-Lehi (*aruncătura falcei*).

Și elu insetă forțe, și strigă cătră Iehova, dicendū: a Tu ai datū prin mâna servului teū acēstă mare mēntuire; și acumū să morū de sete, și să cadū in mâna necircumcișilorū? Și Dumneđeū despică a-duncătura cea in Lehi, și eși d'intr'insa apă, și elū beu; și o spiritulū lui se reintōrse și reinviă. Și s'a chīamatū numele acelu locū Enū-Akkore, (*isvorulū celū ce strigă*) până in ziua de astă-zi, și se află in Lehi.

Și elu judecă pre Israelū in zilele Filistenilorū dūoē-deci de ani.

Căderea lui Samsonū; puterea i se redă, și elū se resbună asupra Filistenilorū.

SI Samsonū se duse la Gaza, și vēdu acolo o miretrice, și intră la d'insa. Și s'a spusū Gazenilorū: Samsonū a venitū aicea; deci ei 'lū a impresurară, și-lū pândiră tōtă nōptea aceea la porta cetăței, și fură in tăcere tōtă nōptea, dicendū: Fiți in linisce până se va lumina de ziua, și atuncea 'lū vomū ucide! Și Samsonū dormi până la me-

o Cap. 3. 10. & 13. 25.
p Cap. 15. 2.
q Ioan 3. 29.

Capitūl 15.
a Cap. 14. 20.
b Cap. 14. 15.

c Vers. 19.
d Cap. 14. 4.
e Cap. 3. 10. &

14. 6.
f Lev. 26. 8.
ios. 23. 10.

Cap. 3. 31.
g Ps. 3. 7.
h Fac. 45. 27.

Isa. 40. 29.
i Cap. 13. 1.

Capitūl 16.
a 1 Sam. 23. 26.

Ps. 118. 10, 11
12.
Fapt. 9. 24.

dulul nopții, eră sculându-se la mezul nopții, apucă porțile cetății și amînduoi ușorii, și scoțându-le împreună cu zavorul, le luă pe umerele sale, și le duse pe vîrfurile muntelui din fața Hebronului.

- 4 Și se întemplă în urma acestora, că elă iubia o femeă în valea Sorek, cu numele
5 Dalila. Și domni Filistenilor se suiră cătră d'insa, și-i dîseră: ^aInduplecă-lă, și veđi in ce ^{stă} puterea lui cea mare, și cu ce vomă pută a-lă învinge, ca să-lă legăm, spre a-lă slăbi, și noi 'ți vomă da ție fiecare o mie și o sută de sicli de argint.
- 6 Și Dalila dîse lui Samson: Rogu-te, spune-mi in ce ^{stă} marea ta putere, și cu ce
7 trebue tu să fii legat, spre a te slăbi. Și Samson 'i dîse: Dacă mă va lega cu șapte funii nouă, neuscate încă, eă voi slăbi, și mă
8 voi face ca totă omulă. Și domni Filistenilor 'i aduse șapte funii năoe, neuscate
9 încă, și ea 'lă legă cu ele. Și pândășii se-deau la ea in camară. Și ea 'i dîse: Filistenii asupra ta, Samsone! și elă rupse funiele, duple cumă se rupe o ață de cîlți, cîndă amirose focul; și puterea sa nu s'a descoperit.
- 10 Și Dalila dîse lui Samson: Ecce, tu m'ai încelat, și mi'ai spus neadeverulă. Acum, rogu-te, spune-mi cu ce poți fi legat?
11 Și elă dîse cătră d'insa: Dacă mă va lega cu funii nouă, cu cari nu s'a făcut nică ună lucru, voi slăbi, și mă voi face
12 ca totă omulă. Și Dalila luă funii nouă, și 'lă legă cu ele, dîcîndu-i: Filistenii asupra ta, Samsone! Și pândășii se-deau in camară. Și elă le rupse de pe brațele sale ca o ață.
- 13 Și Dalila dîse lui Samson: Până acum m'ai încelat, și mi'ai spus neadeverulă. Spune-mi cu ce poți fi legat. Și elă dîse
14 cătră ea: Dacă tu vei înțese cele șapte șuvițe ale capului meu in urdela țeseturei. Și ea le pironi in pămînt cu o pînă, și dîse cătră d'insul: Filistenii asupra ta, Samsone! Și elă se desceptă din somnulă se, și scose pînă cu urdela cu totă.
- 15 Și ea dîse cătră d'insul: ^cCumă dîci: Eă te iubesc, cîndă anima ta nu este la mine? Până acum de trei ori m'ai încelat, și nu mi'ai spus in ce ^{stă} puterea
16 ta cea mare. Și supărându-lă cu vorbele sale in tôte dîlele, și muncindu-lă pre elă,
17 sufletul lui se intristă până la mörte: Și-i ^ddescoperi totă anima lui, și dîse cătră d'insa: ^eBriciă nu s'a pusă pe capulă meu, pentru că nazareu ală lui Dumneđu sînt eă din pîntecele mumei mele; dacă mă voi rade,

puterea mea se va depărta de la mine, și voi slăbi, și mă voi face ca totă omulă.

Și Dalila vedînd, că elă 'i descoperi 18 totă anima sa, trămesă să chiăme pre domni Filistenilor, dîcîndu: Suiți-vă astă dată, că elă m'a descoperit totă anima sa. Și domni Filistenilor se suiră la d'insa, aducînd argintulă in mînele lor. ^fȘi ea 'lă 19 adormi pe genunchii ei, chiămă ună bărbat, și puse să-i radă cele șapte șuvițe ale capului se, și prin acēsta inceptu a-lă slăbi; că puterea lui 'lă părăsi. Și ea dîse: Filistenii 20 asupra ta, Samsone! Și elă se desceptă din somnulă se, și dîse: Voi eă astă dată ca altă dată, și mă voi scutura. Dară nu scia că Iehova ^gs'a depărtat de la elă. Și Filistenii 'lă prinseră, și-i scobiră ochii, 21 și-lă coborîră la Gaza, și-lă legară cu lanțuri de aramă; și elă învîrtia rișnița in închisore.

Dară pîrulă capului se inceptu să crească, 22 după ce s'a ras. Și domni Filistenilor 23 se adunară, spre a aduce ună mare sacrificiă lui Dagon, deulă lor, și spre a se veseli; că dîceau: Deulă nostru a dat in mîna noastră pre Samson, neamiculă nostru. Și poporulă vedîndu-lă, ^hlăudară 24 pre deulă lor, că dîceau: Deulă nostru a dat in mîna noastră pre neamiculă nostru, și pre pustiitorulă țerei nostre, care a imultit mörți nostri. Și cîndă anima 25 loră era ⁱvoiosă, ei dîseră: Chiămați pre Samson, ca să ne desfăteze! Deci chiămară pre Samson din închisore, și elă era de risă inaintea lor; și-lă puseră pre elă intre stâlpi. Și dîse Samson cătră băetulă ce-lă 26 ținea de mână: Lasă-mă ca să pipăi stâlpii, pe cari este întărită casa; ca să mă redăm de ei. Și casa era plină de bărbăți și de 27 feme, și acolo ^jerau tōți domni Filistenilor; chiar și pe ^kacoperimētū erau ca la trei mii de bărbăți și de feme, cari priviau deriderea lui Samson. Și Samson strigă 28 cătră Iehova, dîcîndu: Dōmne, Iehova, rogu-te, ^kadă-ți aminte de mine, și întăresc-mă număi astă dată, o Dumneđu! ca să-mă resbună asupra Filistenilor pentru cei dūoi ochi ai mei. Și Samson imbră- 29 cîșă amînduoi stâlpii din međiloc, asupra căroră casa era întărită, și se redămă de ei, de unulă cu drēpta lui și de altulă cu stānga lui. Și Samson dîse: Stingă-se viēta 30 mea împreună cu Filistenii! Și se apesă cu putere; și casa cădu preste domni și preste totă poporulă ce ^lera intr'insa. Și mörți pre cari elă i-a ucisă la mörtea sa,

^a Cap. 14. 15.
Vede Prov. 2.
16—19. & 5.

^b—11. & 6. 24,
25, 26. & 7. 21,
22, 23.

^c Cap. 14. 16.
^d Mic. 7. 5.
^e Num. 6. 5.

Cap. 13. 5.
^f Prov. 7. 26,
27.

^g Num. 14. 9, 42,
43.
Ios. 7. 12.

^h 1 Sam. 16. 14.
& 18. 12. & 28.
15, 16.

ⁱ Cron. 15. 2.
^j Dan. 5. 4.
^k Cap. 9. 27.

^l Deut. 22. 8.
& Ier. 15. 15.

erau mai multu de câtu acei pre cari elu i-a ucisū in viétă.

- 31 Și frații sei și totă casa părintelui seu se pogoriră, și-lu rădicară; și suindu-se *înapoi*, 'lu 'immormentară între Torahū și Eștaolū, in mormentu'lu lui Manoahū, părintele seu. Și elū a judecatū pre Israelū dūoē-đeci de anī.

Istoria lui Mica și a Daniilorū.

- 17 **S**I a fostū unū omū din muntele lui E-
2 fraimū, cu numele Mica. Și elū dīse cătră mumă-sa: Ceī o mie și o sută de arginți ce ți s'au' luatū, și pentru cari tu ai blăstematū, și in audulū meu ai vorbitū, éccē, acesti arginți *sunt* la mine, eū i-amū luatū. Și mumă-sa dīse: "Bine-cuvētatū să fie fiulū
3 meu de Iehova. Și elū *înapoi* ceī o mie și o sută *sicli* de arginți mumei sale; și mumă sa dīse: Consecrat'amū argintulū lui Iehova din mână mea pentru fiulū meu, spre a 'face unū chipū cīoplitū și unū chipū turnatū; și acumū
4 ți-lū *înapoiescū*. Totuși elū *înapoi* argintulū mumei sale; și mumă sa 'luā dūoē sute *sicli* de arginți, și-i-a datū aurarului; și elū făcu unū chipū cīoplitū și unū chipū turnatū, cari
5 furā in casa lui Mica. Și bărbatulū Mica avea o casă de đei, și făcu 'efodū și 'tera-fimī, și consacrā pre unulū din fiū sei, ca
6 se-i fie preutū. 'In đilele acele nu *era* rege in Israelū; 'fie-care făcea *ce era* dreptū in ochiū sei.
7 Și a fostū unū tēnērū din Betū-Lehemulū lui Iuda, din nēmulū lui Iuda, și acesta
8 *era* Levitū, și petrecea acolo. Și bărbatulū se duse din cetatea 'Betū-Lehemulū lui Iuda, ca să petrecā unde va afla *locū*; și elū veni in muntele lui Efraimū, in casa lui Mica,
9 urmāndu-și calea sa. Și Mica dīse cătră d'insulū: De unde vii tu? Și elū 'i respunse: Levitū *sunt* eū din Betū-Lehemulū lui Iuda, și
10 mă ducū, ca să locuescū unde voiū afla *locū*. Și Mica 'i dīse: Rēmāi la mine, 'și-mī fiī mie 'pārinte și preutū, și eū 'ți voiū da
11 de ce *sicli* de arginți pe anū, unū rōndū de vestminte și medilōce de traiū. Și Levitū
12 lūlū intrā. Și Levitulū se invoi a rēmānē la acelu' bărbatū, și tēnērulū *era* lui ca u-
13 nulū din fiū sei. Și Mica 'consacrā pre Levitū, și tēnērulū 'i fu preutū, și rēmase in
14 casa lui Mica. Și Mica dīse: Acumū sciū că Iehova 'mī va face bine, pentru-cā amū preutū pre unū Levitū.
18 **I**n "acele đile nu *era* rege in Israelū, și in
acele đile 'seminția Daniilorū 'și căutā

moscenire spre locuire; că până atuncea nu-i căduse moscenire între semințiile lui Israelū. Și fiūi lui Danū trāmeserā din nēmulū lorū cinci băbāți din hotarele lorū, 2
băbāți viteși, din 'Tora și Eștaolū, 'spre a iscodi țera și a o cerceta; și li dīserā: Mergeți, cercetați țera; și ei venirā in mun-tele lui Efraimū până la 'casa lui Mica, și maserā acolo. De abiā sosirā la casa lui 3
Mica, și ei cunoscūrā vōcea tēnērulū, a Levitulū. Și se abăturā acolo, și-i dīserā: Cine te-a adusū aicea, ce faci tu aicea, și ce ai tu aicea? Și elū li dīse: Așa și așa 4
mī-a făcutū mie Mica, și elū 'm'a tocmitū, și *sunt* preutulū lui. Și-i dīserā: Rugāmu-te, 5
'intrēbā pre 'Dumneđeū, ca să scimū, dacă calea pe care mergemū va prospera. Și 6
preutulū li dīse: 'Mergeți in pace, *înainte* lui Iehova *este* calea vōstrā pe care mergeți.

Și ceī cinci băbāți meraserā, și venirā 7
la 'Laišū, și vēdurā pre poporulū din ea 'locuindū in siguranță, duple chipulū Sidonienilorū, liniscitū și sigurū, și nu *era* in țērā nimenea care să aibā putere a li face vr'unū neajunsū, și *eraū* departe de Sidonienī, și n'aveau a face cu alți omenī. Și 8
venindū la frații lorū la 'Tora și Eștaolū, dīserā frații lorū cătră d'insii: Ce *aduceți* voi? Și ei respunserā: "Haidemū! să ne suimū asu- 9
prā-li, că noi amū vēdutū țera, și éccē, ea *este* bună fōrte. Cel *încā* stați "in tăcere? Nu vē leneviți a pleca și a merge să luați țera in stēpānire. Cândū veți intra, veți 10
veni la unū poporū 'sigurū, și pāmēntulū *este* întinsū in tōte laturile; că Dumneđeū l'a datū in mānele vōstre, 'unū locū, in care nu lipsesce nimicū din cele ce *sunt* pe pāmēntū.

Și plecarā de acolo din nēmulū lui Danū, 11
din Tora și Eștaolū, șese sute de băbāți, incinși cu arme de resbelū. Și ei se suirā, 12
și tăbērārā la 'Kiriātū-Iearimū in Iuda. De aceea loculū acesta s'a numitū 'Mahane-Danū (*tabēra lui Danū*) până in đia de astā-đi; éccē, elū *este* in dosulū Kiriātū-Iearimulū. De acolo trecūrā la muntele 13
lui Efraimū, și venirā până la 'casa lui Mica. 'Și ceī cinci băbāți, cari s'au' dusū ca să 14
iscodēscā țera Laišū, respunserā și dīserā fraților lorū: Sciți voi că "in casele aceste *este* unū efodū, terafimī și chipū cīoplitū și chipū turnatū? gāndiți acumū ce aveți de făcutū. Și se abăturā acolo, și venirā 15
in casa tēnērulū, a Levitulū, in casa lui

1 Cap. 13. 25.

Capitulū 17.

a Fac. 14. 19.

Ent. 8. 10.

b Vede Eșod. 30.

c 23.

Lev. 19. 4.

c Isa. 48. 6.

d Cap. 8. 27.

e Fac. 31. 19, 30.

Osea 3. 4.

f Cap. 18. 1. &

19. 1. & 21. 25.

Deut. 33. 5.

g Deut. 12. 8.

h Vede Ios. 19.

15.

Cap. 19. 1.

Rut 1. 1, 2.

Mic. 5. 2.

Mat. 2. 1, 5, 6.

i Cap. 18. 19.

j Fac. 45. 8.

lov 29. 16.

k Vers. 5.

l Cap. 18. 30.

—

Capitulū 18.

a Cap. 17. 6. &

21. 25.

b Ios. 19. 47.

c Cap. 13. 25.

d Num. 13. 17.

Ios. 2. 1.

e Cap. 17. 1.

f Cap. 17. 10.

g 1 Reg. 22. 5.

Isa. 30. 1.

Osea 4. 12.

h Vede Cap. 17. 5.

& vers. 14.

i 1 Reg. 22. 6.

j Ios. 19. 47.

k Vers. 27, 28.

l Vers. 2.

m Num. 13. 30.

ios. 2. 23, 24.

n 1 Reg. 22. 8.

o Vers. 7, 27.

p Deut. 8. 9.

q Ios. 15. 60.

r Cap. 13. 25.

s Vers. 2.

t 1 Sam. 14. 28.

u Cap. 17. 5.

16 Mica, și-lu întrebă de sănătate. Și *cei
șese sute de bărbați d'între fiii lui Danu,
17 incinși cu armele lor de resbelu, stătura
la intrarea pe pörtă. Și *cei cinci bărbați,
cari s'au dusu să iscodescă țera, se suiră,
intrară acolo, și luară *chipul celu cîoplitu,
efodul, terafimii și chipul celu turnatu;
și preutul sta la intrarea pe pörtă cu cei
șese sute de bărbați, incinși cu arme de
18 resbelu. Acestia venind la casa lui Mica,
luară chipul celu cîoplitu, efodul, te-
rafimii și chipul celu turnatu. Și preu-
19 tulu dîse cătră d'însii: Ce faceți? Și ei
î dîseră: Tacî, *pune mîna ta pe gura ta,
mergi cu noi, și *fii noii părinte și preutu.
Este mai bine ca tu să fii preutu alu casei
unui singur omu, seü să fii preutu alu
unei seminții și alu unui nêmu in Israelu?
20 Și ânima preutulu se bucură, și elu luă
efodul, terafimii și chipul celu cîoplitu,
21 și se duse in meșloculu poporulu. Și ei
se întorseră, și plecară, punendü înaintea
loru copiii, turmele și averile.
22 Acumü se depărtaseră de la casa lui Mica,
cândü se adunără bărbații, ce *erau* in casele
de lîngă casa lui Mica, și ajunseră pre fiii
23 lui Danu; Și strigară după fiii lui Danu,
cari, inturnându-și fecele lorü, dîseră lui
24 Mica: Ce ai tu, că te-ai adunatu? Și elu
dîse: Voi ați luatü deii ce mî-amü făcutü
și pre preutu, și v'ati dusu, și ce-mî mai
rêmane? Și cumü 'mî diceți: Ce ai tu?
25 Și fiii lui Danu î dîseră: Nu fă să se audă
vôcea ta in urma noastră, ca să nu se a-
runce asupra ta ômeni cu ânima amărită,
și *az* tu să nimicesci viêta ta și viêta casnici-
26 lorü tei. Și fiii lui Danu merseră in calea
lorü. Erü Mica, vêdendü că ei *erau* mai tari
decâtü d'însulü, 'și inturnă fața, și se in-
torse la casa sa.
27 Și ei luară ceea ce Mica a făcutü, și
pre preutul ce era la d'însulü; și *venindü
asupra Laișulu, asupra unui poporü lini-
scitü și sigurü, 'lû *trecură prin ascuțitulü
28 săbiei, și au arsü cetatea cu focü. Și nu
era nimenea să-lu ajute, că elu era *departe de
Sidonü, și nu avea a face cu alți ômeni;
și *jăcea* in valea care *este* a *Betü-Rehobulu;
29 Și zidiră cetatea, și locuiră in ea. Și
'ei numiră cetatea *Danu, dupre numele
lui Danu, părintele lorü, ce s'a născutü
lui Israelü; dară mai înainte numele ce-
30 tăței *era* Laișu. Și fiii lui Danu înălțară
chipul celu cîoplitu; și Ionatanü, fiulü lui
Gherșomü, fiulü lui Manase, elü și fii sei
erau preuții seminției Daniilorü, *a* până in

diüa captivărei țerei. Și ei înălțară chipulü
celu cîoplitu alu lui Mica, pre care elu l'a
fostü făcutü, 'totü timpulü câtü a fostü casa
lui Dumneșeu in Șilo.

*Rîutatea ômenilorü din Ghîbea; Beniamitu spri-
jinindu-i sînt atacăți ca și mai stêrpiți
de cele-l-alte seminții.*

SI se întemplă in acele dîle, *cândü nu
era rege in Israelü, că era unü bîr-
batü Levitu ce petrecea in lăturile muntelui
lui Efraimü, și care 'și luă femeă concu-
bină din *Betü-Lehemulü lui Iuda. Și concu-
bina sa se desfrênă de elü, și se duse de la
d'însulü in casa părintelui ei, in Betü-Le-
hemulü lui Iuda, și fu acolo patru lunî de dîle.

Și bărbatulü ei sculându-se, se duse
după ea, spre a-i vorbi dupre ânima ei,
ca să o întorcă. Și mai *era* cu d'însulü ser-
vulü seü, și o păreche de asini. Și ea 'lû
aduse in casa părintelui ei, pre care vê-
dendu-lü părintele tînerei femeî, se bucură
de întîlnirea lui; Și-lü ținu socrulü seü,
părintele tînerei femeî, și elü rêmase la
d'însulü trei dîle; și ei mîncară, bîură și
maseră acolo. Și in diüa a patra, ei se
sculară de demănêtă, și elü se sculă spre
a se duce. Și părintele tînerei femeî dîse
ginerelui seü: *Intăresce ânima ta cu o bu-
cată de pâne, și apoi vê veți duce. Și ei
se aședară, și mîncară și bîură amîndüoi
împreună; și părintele tînerei femeî dîse
cătră bărbatü: Rogu-te, primesce, *mai mîna*
aicea, ca ânima ta să se veselască. Totuși
bărbatulü se sculă spre a se duce, dară so-
crlü seü sta de elü; decî mase érá-și acolo.
Și elü se sculă de demănêtă in diüa a
cincea, spre a se porni; și părintele tînerei
femeî dîse: Rogu-te, întăresce ânima ta; și
întârziară până ce diüa se plecă *spre séra*;
și ei mîncară amîndüoi. Și bărbatulü se
sculă spre a se duce, elü și concubina lui,
și servulü seü. Și dîse cătră d'însulü so-
crlü seü, părintele tînerei femeî: Rogu-te,
privesce, diüa mai a trecutü, se face nôpte,
rogu-vê, mîneți totă nôpte. Éccé, diüa se
plecă spre nôpte, mîneți *aicea*, ca ânima
ta să se veselască, și mîne veți mîneca pe
calea vôstră, și te veî duce la cortulü teü.
Dară bărbatulü nu voi a *mai mîne* și in nôpte
aceea; ci sculându-se, plecă, și veni până
in dreptulü *Iebusulu, acesta e Ierusalimulü,
și cu d'însulü *era* o păreche de asini inse-
oați, și concubina lui.

Cândü ei *erau* aprôpe de Iebusü, diüa
era plecată fôrte; și servulü dîse cătră
domnulü seü: Rogu-te, vino și să ne aba-

* Vers. 11.
* Vers. 2, 14.
* Cap. 17. 4, 5.
* Iov. 31. 5. &
29. 9. & 40. 4.

Prov. 30. 23.
Mic. 7. 16.
* Cap. 17. 10.
* Vers. 7, 10.
Deut. 33. 22.

* Ios. 19. 47.
d Vers. 7.
* Num. 13. 21.
2 Sam. 10. 6.
/ Ios. 19. 47.

g Fac. 14. 14.
Cap. 20. 1.
1 Reg. 13. 29.
30. & 15. 20.

h Cap. 13. 1.
1 Sam. 4. 2, 3,
10, 11.
Ps. 78. 60, 61.

i Ios. 18. 1.
Cap. 19. 18. &
21. 12.

Capitulu 19.
* Cap. 17. 6. &
18. 1. & 21. 25.

b Cap. 17. 7.
c Fac. 18. 5.
d Ios. 18. 23.

temă cătră acéstă cetate *a Iebuseiloră, ca
 12 să mănem în ea. Și domnulă seî dîse
 cătră elū: Noi nu ne vomă abate cătră o
 cetate străină, in care nu sînt fii de ai lui
 13 Israelă; ci vomă trece până la /Ghibea. Și
 elū dîse servului seî: Vîno, ca să ne apro-
 piămă de unulă din acele locuri, și să măn-
 14 nemă in Ghibea seî in /Rama. Și trecură
 și merseră; și sôrele li apuse loră suptă
 15 Ghibea, ce e a lui Beniaminū. Și se a-
 bătură acolo, spre a intra și a mănă in
 Ghibea; și elū sosi, și rămase in ulița ce-
 tăței; că nimenea nu-î a primă in casă, ca
 să măie.
 16 Și ecce, ună omă bătrănă venia de la
 'lucrulă seî din câmpă cătră séră; omulă
 era din muntele lui Efraimă, și petrecea
 in Ghibea; éru locuitorii locului erau Be-
 17 niamiti. Elū redicându-și ochii seî, vîdu
 pre bărbatulă călătoră pe ulița cetăței, și
 dîse bătrănulă: Unde te duci, și de unde
 18 vii? Și elū dîse: Noi călătorimă din Bet-
 Lehemulă lui Iuda până la lăturile muntelă
 lui Efraimă, de acolo sînt eu, și amă mersă
 până la Bet-Lehemulă lui Iuda; și mă ducă
 acumă la /casa lui Iehova; dară nimenea nu
 19 mă primesce in casă; Deși avemă pui și
 nutrejiă pentru asiniă nostri, și amă pâne și
 vină pentru mine, pentru servă ta și pentru
 băetulă ce este cu servii tei; nu ducemă
 20 lipsă de nimic. Și dîse bătrănulă: Pace
 țielă ori-cumă lipsă ta o ieuă asupra mea;
 21 'numai in ulița să nu măi. *Și elū 'lă aduse
 in casa sa, nutri asiniă, și 'eî 'și spălară pi-
 ciôrele, și mîncară și beură.
 22 Pre cândă 'și veselău ânima, ecce, o lo-
 citorii cetăței, 'ômeni inrêutăți, incunju-
 rară casa, bătură la ușa, și dîseră cătră
 bătrănulă, domnulă casei: Adă afară pre
 23 omulă ce a venită in casa ta, ca să-lă cu-
 noscemă. Și domnulă casei eșindă la d'înșii,
 li dîse: Nu, fraților mei, rogu-vă, nu lu-
 crați așa de rău, după ce bărbatulă acesta
 a venită in casa mea; nu faceți acéstă ne-
 24 legiure! Ecce feta mea cea feciôră și
 concubina lui, scôte-le-voiă afară, 'umiliți-le,
 și faceți cu ele ceea ce este bună in ochii
 25 vostri; dară acestui bărbatū nu faceți a-
 cestă nelegiure. Dară bărbatū nu voră a-lă
 asculta. Decī bărbatulă apucă pre concubina
 sa, și o scôse afară la d'înșii, și eî o cu-
 noscură, și-și bătură jocă de d'insa totă
 nôptea până demănăta, și o lăsară cândă
 se suiaă dîorile.

Și femea veni cătră diuă, și cădu la ușa 26
 casei omului, la care era domnulă ei, pre cândă
 incepu a se lumina. Cândă domnulă ei se 27
 sculă demănăta, și deschidendă ușele casei,
 voi să ésa afară, spre a se duce in calea
 sa, ecce, concubina sa jăcea la ușa casei,
 și mânele ei pe pragă. Și elū 'i dîse: Scôlă, 28
 și să mergemă! Dară nimenea nu respunse.
 Și elū o puse pe asină, și merse spre lo-
 culă seî.

Și cândă elū ajunse la casa sa, luă cuți- 29
 tulă, apucă pre concubina sa, și o imbucăți,
 carnea și ôsele sale, in două-spre-dece bu-
 căți, și le tramese in totă cuprinsulă lui
 Israelă. Și a fostă, că ori-cine vedea a- 30
 cestă, dîcea: Nu s'a întemplată și nu s'a
 vîdută una ca acéstă, de cândă fii lui I-
 sraelă au eșită din pămîntulă Egiptulă
 până in diuă de astă-zi. Luați aminte de
 acéstă, s'fătuiți și spuneți.

Și totă fii lui Israelă eșiră, și comuni- 20
 tatea se adună ca ună singură omă de
 la Dană până la Beer-Șeba, cu pămîntulă
 Galaadulă, înaintea lui Iehova, in Mitpe. 2
 Și stătu'tău de față capiă intregulă poporă,
 tôte semințiele lui Israelă in adunarea po-
 porulă lui Dumneđu, patru sute de mi
 de ômeni pedestri, cari scoteau satia. (Și 3
 fii lui Beniamină auđiră, cumă-că fii lui
 Israelă s'au suită la Mitpe). Și fii lui Israelă
 dîseră: Spuneți, cumă s'a întemplată acéstă
 faptă rea.

Și respunse Levitulă, bărbatulă ucisel 4
 femeî, dîcendă: La Ghibea, ce este a lui
 Beniamină, veniū eu și concubina mea, spre
 a mănă. Și locuitorii din Ghibea s'au scu- 5
 lată asupra mea, au incunjuratu nôptea casa
 in contra mea, cugetandă a mă ucide pre
 mine; și pre concubina mea o umiliră, in- 6
 câtă muri. Și apucaū pre concubina mea,
 o făciū bucăți, și o amă tramesă in tôte
 câmpiele stêpânirei lui Israelă; că desfrê-
 nare și fără-de-lege făcură ei in Israelă.
 Ecce, voi totă sunteți fii ai lui Israelă, 7
 dați-vi socotință și sfătuiți aicea.

Și totă poporulă se sculă ca ună singură 8
 omă, și dîse: Nicī unulă să nu mîrgă la cor-
 tulă seî, și nicī unulă să nu se abată pe la casa
 sa. Și acumă acéstă e aceea ce vomă face 9
 cu Ghibea: Vomă arunca asupra ei sorți;
 Și vomă lua dece bărbăți din o sută din 10
 tôte semințiele lui Israelă, și o sută din o
 mie, și o mie din dece mi, cari voră lua
 merinde pentru poporă, ca ei intrandă in

e Ios. 15. 8, 68.
 Cap. 1. 21.
 f Ios. 18. 28.
 g Ios. 18. 25.
 h Mat. 25. 43.
 Ebr. 13. 2.
 i Ps. 104. 23.

j Ios. 18. 1.
 Cap. 18. 31. &
 20. 18.
 k Ios. 18. 25.
 l Ios. 18. 25.
 m Ios. 18. 25.
 n Ios. 18. 25.

o Ios. 18. 25.
 p Ios. 18. 25.
 q Ios. 18. 25.
 r Ios. 18. 25.
 s Ios. 18. 25.
 t Ios. 18. 25.

u Ios. 18. 25.
 v Ios. 18. 25.
 w Ios. 18. 25.
 x Ios. 18. 25.
 y Ios. 18. 25.
 z Ios. 18. 25.

a Ios. 18. 25.
 b Ios. 18. 25.
 c Ios. 18. 25.
 d Ios. 18. 25.
 e Ios. 18. 25.
 f Ios. 18. 25.

g Ios. 18. 25.
 h Ios. 18. 25.
 i Ios. 18. 25.
 j Ios. 18. 25.
 k Ios. 18. 25.
 l Ios. 18. 25.

m Ios. 18. 25.
 n Ios. 18. 25.
 o Ios. 18. 25.
 p Ios. 18. 25.
 q Ios. 18. 25.
 r Ios. 18. 25.

s Ios. 18. 25.
 t Ios. 18. 25.
 u Ios. 18. 25.
 v Ios. 18. 25.
 w Ios. 18. 25.
 x Ios. 18. 25.

- Ghibea lui Benjamin, să-i facă ei după totă fără-de-legea ce ea a făcut în Israel. 11
- 11 Și toți bărbații lui Israel se adunară asupra acestei cetăți, uniți ca un singur 12 om. * Și semințiile lui Israel trămeseră omeni către totă seminția lui Benjamin, dicându: Ce faptă rea este aceasta, care s'a 13 întâmplat între voi! Și acum scoteți afară pre bărbații cei înrătățiți ce sunt în Ghibea, ca să-i omorim, și așa să curățim răul din Israel. Dară fiii lui Benjamin nu voră a asculta vocea fraților lor, a fiilor 14 lui Israel. Și fiii lui Benjamin se adunară din cetățile lor la Ghibea, spre a eși la resbelu cu fiii lui Israel. Și aceași 15 di se numerară fiii lui Benjamin din cetăți, douăzeci și șese de mii de bărbați, ce scoteau sabia; afară de locuitorii din Ghibea, cari se numerară, șapte sute de 16 bărbați aleși. Din totu poporul acesta erau șapte sute de bărbați aleși, * stângaci: toți acestia loviau cu pétra prăstiei pèrul, și 17 nu dădeau greșiu. Și se numerară bărbații din Israel afară de Benjamin, patru sute de mii de bărbați, ce scoteau sabia; toți acestia omeni de resbelu.
- 18 Și fiii lui Israel se sculară, și * se suiră la Betu-Elu, și * întrebă pre Dumneđu, și diseră: Cine din noi să se sue mai înainte la luptă cu Benjamin? Și Iehova răspunse: Iuda se va sui înainte.
- 19 Și fiii lui Israel se sculară demâneta, și tăbărără asupra Ghibei. Și bărbații lui Israel eșiră la luptă cu Benjamin; și bărbații lui Israel se rînduiră în ordine de 20 bataia asupra lor lungă Ghibea. Și * fiii lui Benjamin eșiră din Ghibea, și în aceași di culcară la pământu din optirea lui Israel douăzeci și două de mii de bărbați.
- 22 Și poporul, bărbații lui Israel, îmbărbătându-se, eră-și se rînduiră de resbelu, în locul în care se rînduiseră în ziua întâia. (* Și fiii lui Israel se suiră, și plânseră înaintea lui Iehova până în seră, și întrebă pre Iehova, dicendu: Să mă mai sui ore la luptă cu fiii lui Benjamin, fratele meu? Și Iehova di: Suiți-vă asupra 24 lui.) Și fiii lui Israel se apropiară a două 25 di de fiii lui Benjamin. Și * a două-di Benjamin eșind din Ghibea spre întipinarea lor, mai culcară la pământu din fiii lui Israel optu-spre-șese mii bărbați, cari toți scoteau sabia.
- 26 Și toți fiii lui Israel, totu poporul, * se suiră, veniră la Betu-Elu, și plânseră; și șegându acolo înaintea lui Iehova, postiră în ziua aceea până în seră, și aduseră olocuste și sacrificii de bucuria înaintea lui Iehova. Și fiii lui Israel întrebă pre Iehova, 27 (acolo se afla * chivotul legei lui Dumneđu în zilele acele, * Și Fineas, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron, * sta înaintea lui în zilele acele), dicendu: Să mai esu încă la luptă cu fiii lui Benjamin, fratele meu, se să continesc? Și Iehova di: Suiți-vă, că mâne * voi da în mâna voastră.
- 28 Și Israel * puse pândaș împrejurul Ghibei. Și fiii lui Israel se suiră în ziua a 29 treia asupra fiilor lui Benjamin, și se rînduiră asupra Ghibei, ca și în celelalte dați. Și fiii lui Benjamin eșiră spre 30 întipinarea poporului, și fură trași afară din cetate, și începură a da în popor, ca și alte dați, în drumurile mari, (din cari unul duce la Betu-Elu, eru altul la Ghibea în câmpia), și ca la trei-deci de bărbați din Israel fură uciși. Și fiii lui Benjamin 32 diseră: Ei sunt bătuti înaintea noastră ca și întâiași-dată; dară fiii lui Israel diceau: Să fugim, ca să-i tragem afară din cetate în drumul mare. Și toți bărbații lui Israel se sculară din locul lor, se rînduiră în Baalu-Tamaru, și pânda lui Israel eși din locul se, din hotarul Ghibei. Și dece mii de bărbați aleși din totu 34 Israelu veniră asupra Ghibei, și lupta fu cumplită; * și Benjamin nu scia, că nenorocirea se apropiă de ei. Și Iehova bătă 35 pre Benjamin înaintea lui Israel; și fiii lui Israel culcară la pământu în ziua aceea din Benjamin douăzeci și cinci de mii și o sută bărbați, cari toți scoteau sabia.
- 36 Că fiii lui Benjamin credendu că aceia sunt bătuti, * bărbații lui Israel lăsasoră locu lui Benjamin, ređamându-se pe pânda, pre care o pusaseră asupra Ghibei. Și pânda 37 se grăbi, și se lăți asupra Ghibei, și pânda merse și trecu totă cetatea prin ascuțitul sabiei. Că o înțelegere era între bărbații 38 lui Israel cu pânda: Să lase să se înalțe din cetate fum grosu. Și cându bărbații 39 lui Israel întorseră dosul în luptă, și Benjamin începu a bate și a ucide din bărbații lui Israel ca la trei-deci de inși, și diseră: Da, ei sunt bătuti înaintea noastră, ca în lupta întâia! Atunci unu fum grosu 40 începu a se rēdica din cetate în sus, unu stălp de fum, și Benjamin * întorcēdu-se, ecce totă cetatea prefăcută într'unu fum ce se suia la ceri! Și bărbații lui Israel se 41 întorseră, și bărbații lui Benjamin fură uimiți, vedēdu că nenorocirea s'a apro-

1. Deut. 13. 14.
2. Ios. 22. 13, 16.
3. Deut. 13. 15.
4. Cap. 19. 22.

5. Deut. 17. 12.
6. Cap. 8. 15.
7. 1 Cron. 12. 2.
8. O Vers. 23. 26.

9. Num. 27. 21.
10. Cap. 1. 1.
11. Fac. 49. 27.
12. Vers. 96. 27.

13. Vers. 21.
14. Vers. 18.
15. Ios. 18. 1.

16. 1 Sam. 4. 3.
17. 4.
18. Ios. 24. 33.

19. Deut. 10. 8. &
20. 18. 5.
21. Așa. Ios. 8.

22. 4.
23. Ios. 8. 14.
24. Isa. 47. 11.

25. Ios. 8. 15.
26. Ios. 8. 19.
27. Ios. 8. 20.

42 piatâ de ei. Și ei se întorseră de la bărbatului lui Israelu cătră calea pustiului, și lupta 'i urmăria groznicu, și cei din cetăți 'i culcară la pământu in meșloculu lor: Ei incunjurară pre Beniaminu, 'lă goniră, 'lă zdrobiră cu ușurință, până spre 44 Ghibea, cătră resăritulu sorelui. Și cădură din Beniaminu optu-spre-dece mi de bărbați, 45 toți bărbați viteși. Și ei întorseră *dosulu*, și fugiră in pustiū cătră stânca *a* Rimmonu; și *Israeliti* culeseră din ei pe drumulu cel mare cinci mi de inși, și-i urmăriră până la Ghi-beonū, bătându din ei dūoē mi de bărbați. 46 Deci toți cei căduți din Beniaminu in diua aceea fură dūoē-deci și cinci de mi de bărbați, cari toți scoteau sabia, toți omeni viteși. 47 'Și din cei ce intorseră *dosulu* șese sute de bărbați scăpară in pustiū la stânca Rimmonu, și rămaseră la stânca Rimmonu patru luni. 48 Și bărbații lui Israelu se inturnară la fiū lui Beniaminu, și-i trecură prin ascuțitul sâbiei, pre omeni *fie-cărei* cetăți, și vitele și totu ce aflau; și dădură focu tuturor cetăților ce găsiră *in cale*.

21 **S**i 'bărbații lui Israelu s'au juratū in Mișpe, 1 dicându: Nimenea din noi să nu dee pre 2 feta sa de femeă lui Beniaminu. Și poporulū veni la *a* Betū-Elū, rămase acolo până in sēră inaintea lui Dumneđu, și ei 'și 3 înălțară vōcele lorū și plânsēră tare, Dicēndū: Pentru-ce, o Iehova, Dumneđuulū lui Israelu, s'a întemplatū acēsta in Israelu, ca Israelu 4 să se lipsēsca de o seminția? Și a dūoa di poporulū se sculă, *a* zidi acolo unū altarū, și aduse olocauste și sacrificii de bucuriă. 5 Și fiū lui Israelu dīseră: Cine d'entre tōte semințiele lui Israelu nu s'a suitu cu adunarea la Iehova? *a*Că fu unū jurământū mare asupra aceluia care nu se va sui la Iehova la Mișpe, dicēndū: Elū să se o- 6 mōre. Și fiilorū lui Israelu li se făcu milă de Beniaminu, fratele lorū, și dīceau: As- 7 tă-đi o seminția intrēgă s'a perdutū din I- 8 sraelū. Ce să făcēmū de femeī pentru cei rēmași! că noi ne-amū juratū pe Iehova a 8 nu li da lorū din fetele nōstre femeī. Și ei dīseră: *Este* vre-una din semințiele lui Israelu, care să nu se fi suitū la Iehova in Mișpe?

Și ecce, nici unulū din *a* Iabeșu-Galaadū n'a venitū in tabēră la adunare. Și popo- 9 rulū se numeră, și ecce, nu *era* acolo ni- 10 menea din locuitorii Iabeșu-Galaaduiū. Și comunitatea trānese acolo dūoē-spre-dece 11 mi de omeni din cei mai viteși, și li ordi- 12 nāră, dicēndū: *a*Mergeți, și treceți pre lo-

cuitorii din Iabeșu-Galaadū prin ascuțitul sâbiei, și pre femeī și pre copii. Și ecce 11 ceea ce veți face: *a*Pre totū bărbatulū, și pre tōtă femea care s'a culcatū cu bār- 12 batū, voi să-i nimiciți cu desevărsire. Și ei gāsiră intre locuitorii din Iabeșu-Galaadū patru sute de fete feciōre, cari nu se cul- 13 caseră cu bărbatū, și le aduseră in ta- 14 bēră la *a* Silo, ce *este* in pământulū Canaanū.

Și tōtă comunitatea trānese, și vorbi 13 cătră fiū lui Beniaminu, *a*cari *erau* in stânca Rimmonu, și li cuvētară pace. Și Beni- 14 aminu se întorse in ucelū timpū; și li dă- 15 dură lorū de femeī acele, pre cari le-au lāsātū in viețā d'entre femeele Iabeșu-Ga- 16 laadulū; dară ele nu ajungeau pentru ei. Și 15 poporulū *a* se făcu milă de Beniaminu, că Iehova a făcutū o știrbitură in semințiele lui Israelu.

Și bētrāniū comunităței dīseră: Ce să fa- 16 cemū de femeī pentru cei rēmași? că femeele s'au stērpitū din Beniaminu! Și ei dīseră: Cei 17 scăpați să stēpānescă *ceea ce era* a lui Be- 18 niaminu, pentru ca să nu se stingă o se- 19 minția din Israelu. Dară noi nu putemū 18 să li dāmū femeī din fetele nōstre, *a*că fiū 19 lui Israelu s'au juratū, dicēndū: Blāstematū 20 s'ă *fie* acela ce va da femeă lui Beniaminu!

Și ei dīseră: Ecce, serbătōre lui Iehova 19 *se face* din anū in anū in Silo, care *este* spre mēdā-nōpte de Betū-Elū spre resăritulū drumulū celū mare, care duce de la Betū- 20 Elū la Șechemū, și spre mēdā-đi de la Le- 21 bona. Și ei ordinară fiilorū lui Beniaminu, 20 dicēndū: Mergeți și pāndiți in vii: Și 21 cāndū veți vedē că fetele din Silo esū *a*spre a juca in chorū, eșiți din vii, și răpiți-vi *fie-care* pre femea sa din fetele din Silo, și duceți-vē in pământulū lui Beniaminu. 22 Și dacā pārintiū lorū sēu frațiū lorū vorū 23 veni spre a se certa cu noi, noi li vomū dīce: Din charū cătră noi dați-le, fiindū-că noi nu amū luatū cāte o femeă pentru *fie-care* din ei in acestū resbelū; și nu voi *sūnteți* cari le-ați datū pre ele; atuncea numai ați fi vinovați. Și fiū lui Beniaminu făcură așa, 23 și-și luară femeī, duple numărulū lorū, d'entre dāntuitōrele, pre cari le-au răpitū: și mer- 24 seră și se întorseră la moscenirile lorū, și 25 *a*rezidiră cētățile, și locuiră in ele. Și in acelu 24 timpū *fie-care* din fiū lui Israelu se duse la seminția sa și la nēmulū sēu, și eșiră de acolo *fie-care* la moscenirea sa.

*a*In dīlele acele nu *era* rege in Israelu: 25 *a**fie-care* făcea *ceea ce era* dreptū in ochii sei.

d Ios. 15. 82.
e Cap. 21. 13.

Capitulu 21.
a Cap. 20. 1.
b Cap. 20. 18, 26.
c 2 Sam. 24. 25.

d Cap. 5. 23.
e 1 Sam. 11. 1.
f Vers. 5. & Cap.

5. 23.
1 Sam. 11. 7.
g Num. 31. 17.
h Ios. 18. 1.

i Cap. 20. 47.
j Vers. 6.
k Vers. 1.
Cap. 11. 25.

l Vede Esod. 15.
20.
Cap. 11. 24.
1 Sam. 18. 6.

m Vede Cap. 20.
48.
n Cap. 17. 6. &

18. 1. & 19. 1.
o Dent. 12. 8.
Cap. 17. 6.

CARTEA RUTU.

Elimelech și fiii săi murind în Moab, văduva sa se reîntorce împreună cu Rut în Bet-Lehem.

1 SI in zilele cândă judecau judecătorii, fost'a b fomete pe pământ, și s'a dus un bărbat din Bet-Lehemul lui Iuda, ca să locuască în pământul Moabului, el și femea sa, și cei doi fi ai săi. Numele bărbatului era Elimelech, și numele femeii sale Naomi, și numele celor doi fi ai săi erau Mahlon și Chilion, Efraițiți din Bet-Lehemul lui Iuda. Și veniră în pământul Moabului, și locuiră acolo.

2 Și muri Elimelech, bărbatul Naomiei; și a rămas ea cu cei doi fi ai săi. Și-i luară lor feme Moabitene; numele uneia era Orfa, și numele celei d'a doua Rut; și locuiră acolo ca la zece ani. Și muriră și acești doi, Mahlon și Chilion; și rămase femea fără cei doi fi ai săi și fără bărbatul ei.

3 Și se sculă ea cu nurerile ei, și se întorse din pământul Moabului; că auzea în pământul Moabului, că Iehova a cercetat pre poporul său, dându-i pâine. Și ea eși din locul în care locuia, și cele două nureri ale sale cu d'însa; și merseră pe cale, ca să se întorcă în pământul lui Iuda. Și duse Naomi către cele două nureri ale sale: Duceți-vă, și întorceți-vă fie-care în casa mamei sale; facă-și Iehova milă cu voi, cum ați făcut voi cu cei repotați și cu mine. De-e Iehova, ca să aflați repaus fie-care în casa bărbatului său! Și le sărută; și ele înălțară vocile lor, și plâneră. Și-i duseră: Cu tine voim să ne întorcem la poporul te.

4 Și Naomi duse: Intorceți-vă, ficele mele; pentru-ce să mergeți cu mine? Aă doră mai am fi în corpul meu, ca să vi fie bărbați? Intorceți-vă, ficele mele, duceti-vă: că sunt pre bătrână, spre a mai ave bărbat; și de ași dice, că am speranță; chiar din această noapte de ași fi a unui bărbat, și de ași nasce fi, Ascepta-veți, până se vor face mari? Infrâna-vă-veți ore

pentru ei, să nu fiți ale altor bărbați? Nu, ficele mele, că multă mai amară mi este mie, decât voi; căci s'a lăsat asupra mea mâna lui Iehova. Și ele înălțară vocile lor, și plâneră era-și. Și Orfa sărută pre sócra sa; dară Rut se ținea de ea.

Și duse Naomi: Ecce, cumnata ta s'a întorsă la poporul ei și la deii ei, întorce-te și tu după cumnată-ta. Dară Rut duse: Nu sta de mine ca să te părădesc, și să me depărtez din urma ta; că încotro vei merge tu, voi merge și eu; unde vei mâné tu, voi mâné și eu; poporul te va fi poporul meu, și Dumnezeuul te va fi Dumnezeuul meu; Unde vei muri tu, voi muri și eu, și acolo mă voi înmormenta; așa să-mi facă Iehova, și încă mai mult, dacă altă ce-va decât mórtea mă va despărți de tine! Și vedându Naomi că ea era hotărâtă să meargă cu d'însa, încetă de a vorbi cătră ea.

Și se duseră amindouă până ce ajunseră la Bet-Lehem; și după ce sosiră la Bet-Lehem, ecce, totă cetatea era în mișcare pentru ele, și femele diceau: Acesta Naomi (Plăcuta)? Și ea li duse: Nu mă chiamați Naomi, ci chiamați-mă Mara, că A-totă Puternicul m'a amărit foarte: Plină m'am dus, și deșertă m'a întors Iehova: pentru-ce deci să mă mai chiamați Naomi, fiind-că Iehova a mărturisit în contra mea, și A-totă Puternicul m'a întristat?

Și se întorse Naomi cu Rut, Moabitena, nora ei, care se întorcea din pământul Moabului; și veniră în Bet-Lehem la începutul secerișului orzului.

Rut aflând bunătate de la Booz, cere de la d'însul datoria unui consăngen.

5 SI bărbatul Naomiei avea o rudă, om pre avută, din nămul lui Elimelech, al cărui nume era Booz. Și duse Rut, Moabitena, cătră Naomi: Rogu-te, lasă-mă

RUTU.	2 Reg. 8. 1.	g Ps. 132. 15.	Cap. 2. 20.	2. & 39. 9, 10.	Luc. 24. 28.	2 Reg. 6. 31.	y Esod 9. 31, 32.
—	c Judec. 17. 8.	Mat. 6. 11.	k Cap. 3. 1.	n Prov. 17. 17.	q 2 Reg. 2. 2, 4.	t Fapt. 21. 14.	Cap. 2. 23.
Capul 1.	d Vede Fac. 35.	h Vede Ios. 24.	l Fac. 38. 11.	& 18. 24.	6.	u Mat. 21. 10.	2 Sam. 21. 9.
a Judec. 2. 16.	e Judec. 3. 30.	i 2 Tim. 1. 16,	m Judec. 2. 15.	o Judec. 11. 24.	r Cap. 2. 11, 12.	v Vede Isa. 23.	—
b Vede Fac. 12.	f Esod 4. 31.	17, 18.	n Iov 19. 21.	p Vede Ios. 24.	s 1 Sam. 3. 17.	7.	Capul 2.
10. & 26. 1.	Luc. 1. 68.	j Vers. 5.	Ps. 32. 4. & 38.	15, 19.	& 25. 22.	Plan. 2. 15.	a Cap. 3. 2, 12.
				2 Reg. 2. 2.	2 Sam. 19. 13.	x Iov 1. 21.	b Cap. 4. 21.

să mă duc în țărâna și să culeg spice în urma a celui, în ochii căruia voi afla charŭ.

3 Și-i dîse: Du-te, fîca mea. Și ducîndu-se, ajunse într'o țărână, și culegea acolo pe urma secerătorilor; și cum ū se întîmplă, țărâna acêsta era a lui Boozŭ, care era din nîmulŭ lui Elimelechŭ.

4 Și ecce, Boozŭ veni din Betŭ-Lehemŭ, și dîse secerătorilor: *Lehova fie cu voi!* Și ei respueră: Bine-cuvînteze-te Iehova. Și dîse Boozŭ servulŭ seŭ, ce era pusŭ preste secerători: A cui este tîneră acêsta? Și servulŭ ce era pusŭ preste secerători respunse, și dîse: Ea este o tîneră Moabitî-nă, carea s'a întorsŭ cu Naomi din pămîntulŭ Moabulŭ; Și ea nî-a dîsu: Rogu-vă, să culegŭ și să adunŭ dîntre snopŭ pe urma secerătorilor; și venindŭ, a rîmasŭ de demîneță, și pînă acumŭ; și puçinŭ s'a repausatŭ în casă.

8 Și Boozŭ dîse cîtră Rutŭ: Ascultă, fîca mea: nu te duce să culegŭ în altă țărână, și nu te depărta de aicea, ci țîne-te de servele mele; *Afîntese-ți ochii pe țărâna în care vorŭ seceră, și mergŭ pe urma lorŭ.* Aŭ nu amŭ ordînatŭ servilorŭ să nu te atingă? Și de-ți este sete, du-te la vase, și bé din ceea ce scotŭ servii. Și ea cîdu pe façă, se prosternu la pămîntŭ, și-i dîse: Cumŭ de amŭ aflatŭ charŭ în ochii tei, ca tu să îngrijescŭ de mine, de mine o strîină?

11 Și respunse Boozŭ, și-i dîse: Totŭ ce ai fîcutŭ sócrei tale după mórtea bărbatului ei mi s'a spusŭ: cumŭ tu ai părăsitŭ pre pîrintele teŭ, pre muma ta și pămîntulŭ nascerei tale, și ai venitŭ la unŭ poporŭ, pre care mai nainte nu l'ai cunoscutŭ.

12 *Resplătîscŭ Iehova fapta ta, și fie deplină plata ta de la Iehova, Dumneșeulŭ lui Israelŭ,* *suptŭ a căruia aripŭ ai venitŭ să te adăpostescŭ.* Și ea dîse: Să aflŭ charŭ în ochii tei, domnulŭ meŭ, că tu ai mîngăiatŭ și ai vorbitŭ ânimei servei tale, *de-și eŭ nu sînt* chiarŭ ca una din servele tale. Și-i dîse Boozŭ cîtră timpulŭ mîncărei: Apropiă-te aicea, și mînîncă din pâne, și întînge bucătura ta în oçetŭ.

Și ea se puse lîngă secerători; și elŭ dădu grăunțe prăjite, și ea mîncă, se sîtură, și a și strînsŭ. Și se sculă să culégă, și a ordînatŭ Boozŭ servilorŭ seŭ, dîcîndŭ: Lăsați-o să culégă și între snopŭ, și să nu rușinați; Și chiarŭ scôteți pentru ea din mînunchi, și lăsați ca să culégă, și nu certăți. Și ea culese din țărână pînă séră,

și bîtu ceea ce a culesŭ; și a fostŭ ca o efă de orđŭ. Și luând'o, a venitŭ în cetate, și a vedutŭ sócra ei ceea ce a culesŭ. Și Rutŭ scotîndŭ i-a datŭ ceea ce i-a rîmasŭ după ce s'a sîturatŭ.

Și-i a dîsu sócra-sa: Unde ai culesŭ astă-đi? și unde ai lucratŭ? fie bine-cuvîntatŭ celŭ ce a îngrijitŭ de tine! Și spuse sócrei sale la cine a lucratŭ, și dîse: Numele bărbatului, la care amŭ lucratŭ astă-đi, este Boozŭ. Și a dîsu Naomi nurorei sale: Bine-cuvîntatŭ fie elŭ de Iehova; că îndurarea lui nu a părăsitŭ pre cei vii nici pre cei morți; și a mai adaosŭ Naomi: Acestŭ bărbatŭ nî este rudă, una din cele ce aŭ dreptulŭ rescumpărării. Și Rutŭ Moabitîna dîse: Și a mai dîsu elŭ cîtră mine: Țîne-te de servii mei, pînă ce vorŭ sfârși totŭ secerișulŭ. Și Naomi dîse cîtră Rutŭ, nora ei: Bine-ți este, fîca mea, să eși cu servele sale, ca să nu ți sîntîmple ce-va pe altă țărână. Așa ea se țînu de servele lui Boozŭ, ca să culégă, pînă ce se sfârși secerișulŭ orđului și secerișulŭ grăului; și locuia cu sócra-sa.

SI Naomi, sócra ei, și dîse: Fîca mea, aŭ nu-ți voiŭ cînta ție repausŭ, ca să-ți fie bine? Și acumŭ Boozŭ, la a căruŭ serve tu ai fostŭ, nu este elŭ ruda noastră? Ecce, elŭ va vîntura în nóptea acêstă orđulŭ în ariă. Decî spală-te, unge-te, și pune pe tine vestmintele tale, și coboră-te la ariă: Nu te fă cunoscută bărbatului, pînă ce va sfârși de mîncatŭ și de beutŭ. Și cândŭ se va culca, însîmnă loculŭ unde se va culca, și ducîndu-te acolo, descopere picîórele lui, și culcă-te; și elŭ ți va spune ce ai să faci. Și ea i respunse: Totŭ ce-mî dîci, voiŭ face.

Și se coborî la ariă, și făcu totulŭ, cumŭ i-a ordînatŭ sócra-sa. Și Boozŭ a mîncatŭ și a beutŭ, și s'a veselitŭ ânima lui, și s'a dusŭ să se culce într'o parte a unei clăi. Și ea veni incetŭ, descoperi picîórele lui, și se culcă. Și la meșloculŭ noptei se spîriă bărbatulŭ, și se plecă spre ea, și ecce, o femeă era culcată la picîórele lui. Și elŭ și dîse: Cine ești tu? Și ea respunse: Eŭ sînt Rutŭ, servea ta; întinde pólele tale preste servea ta; că tu ești ruda cea mai de aproape. Și elŭ dîse: Bine-cuvîntată de Iehova să fii, fîca mea! Buna-voința acêsta a ta cea din urmă, ce tu mî-ai arîtatŭ, este mai mare decîtŭ cea d'ântîiŭ; că nu te-ai dusŭ după tîneri, nici cei avuți nici cei

o Lev. 19. 9.
Deut. 24. 19.
d Ps. 129. 7. 8.
Luc. 1. 28.
2 Thes. 3. 16.
e Cap. 1. 22.

f 1 Sam. 25. 23.
g Cap. 1. 14, 16, 17.
h 1 Sam. 24. 19.
i Cap. 1. 16.
Ps. 17. 8. & 36.

7. & 57. 1. & 63. 7.
j Fac. 33. 15.
1 Sam. 1. 18.
k 1 Sam. 25. 41.
l Vers. 18.

m Vers. 14.
n Vers. 10.
Pa. 41. 1.
o Cap. 3. 10.
2 Sam. 2. 5.

Iov. 29. 13.
p Prov. 17. 17.
q Cap. 3. 9. & 4. 8.
—

Capitlŭ 8.
a 1 Cor. 7. 36.
1 Tim. 5. 8.
b Cap. 1. 9.
c Cap. 2. 8.

d 2 Sam. 14. 2.
e Jude. 19. 6, 9, 22.
2 Sam. 13. 28.
Est. 1. 10.

f Esac. 16. 8.
g Cap. 2. 20. & Vers. 12.
h Cap. 2. 20.
i Cap. 1. 8.

- 11 saraci. Și acum, fica mea, nu te teme, totu ce-mi vei dice, voi face ție; că totă cetatea poporului meu scie, că tu ești o
12 femeă virtuoasă. Și acum este adevăr că eu sunt ruda ta, care am dreptul rescumpărării; dară este o rudă mai aproape decât mine. Rămăi noaptea acasă aicea; demâneta de va voi să te rescumpere, bine, să te rescumpere; eru de nu va voi să te rescumpere el, te voi rescumpăra eu, vii este Iehova: culcă-te aicea până demâneta.
- 14 Și s'a culcat ea la picioarele lui până demâneta; și s'a sculat înainte d'a se cunoște unul pre altul, că elu dise: o Nimea să nu scia că a venit o femeă la ariă. Și mai dise: Adă mantia ce este pe tine, și ține-o. Și ea o ținu; și elu i măsura șese măsuri de ordu, și le puse pe ea; și se duse elu in cetate.
- 16 Și ea a venit la sócră-sa, care dise: Cum mai este cu tine, fica mea? și-i a spus ei totu ce i-a făcut bărbatul. Și mai dise: Aceste șese măsuri de ordu mi-a dat; că mi dise: Tu să nu mergi cu mână golă la sócră-ta. Și ea i dise: Rămăi, fica mea, până ce vei sci cum va eși lucrul acesta; că acestu bărbat nu se va repausa, până nu va sfârși lucrul chiaru astă-ți.

Căsătoria lui Booz și a Rutei; nascerea lui Obed, strămoșul lui David.

- 4 SI Booz se sui la pórta, și ședea acolo; și eccc, cel cu dreptul rescumpărării, de care a vorbit Booz, trecea; și i-a disu Booz: Hei cutare! abate-te, șed aicea!
- 2 Și se abătu, și ședea. Și Booz lua dece bărbați din bătrânii cetății, și dise: Ședeți aicea; și ei ședură. Și elu dise către rudă: Naomi, care s'a întorsu din țărana Moabului, a vândut țărana fratelui nostru
- 4 Elimelech. Și eu am gândit că trebuie să-ți faci cunoscut, și să-ți dicu: o Cumpăra-o in fața celor ce șed aicea, și in fața bătrânilor poporului meu; de voesci să o rescumperi, rescumpăra-o; eru de nu voiesci să o rescumperi, spune-mi, ca să sciu; că afară de tine nu este altul, care să o rescumpere, și după tine sunt eu. Și elu
- 5 dise: O voi rescumpăra. Și dise Booz: In ziua ce vei cumpăra țărana din mâna Naomiei, vei cumpăra-o și de la Rutu, Moabitena, femea reposatului, pentru a păstra
- 6 numele reposatului in moscenirea sa. Și

dise cel cu dreptul rescumpărării: Nu pot să o cumperu, ca să nu stric moscenirea mea; cumpăra pentru tine aceea ce am eu de rescumpărare, că nu pot să rescumperu eu. Și această deprindere era in vechime in Israel in casu de rescumpărare și de schimb, ca să se întărească ori-ce lucru: scotea încălțemintea, și o da aprăpelui se; și această era mărturie in Israel. Și rescumpătorul dise lui Booz: cumpăra-o pentru tine, și a scos încălțemintea sa.

Și dise Booz bătrânilor și la totu poporul: Voi astă-ți sunteți marturi, că am cumpărat din mâna Naomiei totu ce era a lui Elimelech, a lui Chilion și a lui Mahlon. Încă și pre Rutu, Moabitena, femea lui Mahlon, am cumpărat o mie de femeă, ca să păstrezi numele reposatului in moscenirea sa, și să nu se perdă numele reposatului d'ntre frații se și din pórta locului se; voi astă-ți marturi sunteți. Și a disu totu poporul, ce era la pórta, și bătrânii: Marturi suntem. Facă Iehova pre femea ce vine in casa ta ca Rahela și ca Lea, cari au întemeiat amindouă casa lui Israel, câștigă-ți avuți in Efrata, și-ți fă nume in Betu-Lehem; Și casa ta să fie ca casa lui Pereț, pre care Tamaru l'a nascut lui Iuda, prin urmașii ce Iehova ți va da din această tână.

Și Booz luă pre Rutu, și-i fu lui femeă; și elu intră la d'nsa; și Iehova dându-i ei concupere, ea nascu unu fiu. Și diseră femele către Naomi: Bine-cuvântat fe Iehova, care n'a lăsat să-ți lipsască astă-ți rescumpătoru, și numele se să fie laudat in Israel. Acesta te va reinsufeti, și va fi ingrijitoru bătrânețelor tale; că noră-ta, care te iubesc, și care ți este mai bună decât șapte fii, i-a nascut lui. Și luă Naomi copilul, și-lu puse la sinu, și-i ținu lui locu de doică. Și vecinele i-au dat lui nume, dicendu: Fiiu s'a nascut Naomiei; și l'au numit Obed: acesta e părintele lui Ișai, părintele lui David.

Și aceste sunt generațiunile lui Pereț: Pereț a nascut pre Hețron; Hețron a nascut pre Ramu, și Ramu a nascut pre Amminadabu; Amminadabu a nascut pre Nahșon, și Nahșon a nascut pre Salmon; Salmon a nascut pre Booz, și Booz a nascut pre Obed; Obed a nascut pre Ișai, și Ișai a nascut pre David.

j Prov. 12. 4. ier. 4. 2. e Lev. 25. 25. k Vers. 9. o Rom. 12. 17. f Fac. 28. 8. l Cap. 4. 1. & 14. 16. Deut. 25. 5, 6. m Deut. 25. 5. 1 Cor. 10. 32. b 1 Reg. 21. 3. Cap. 3. 13. n Cap. 4. 5. 2 Cor. 8. 21. Prov. 31. 23. Mat. 22. 24. 1 Thes. 5. 22. ier. 32. 7, 8. g Cap. 3. 13, 13. n Jude. 8. 19. p Ps. 37. 3, 5. d Fac. 23. 13. h Deut. 25. 7, 9.

i Deut. 25. 6. j Ps. 137. 3. & 128. 3. k Deut. 25. 9. l Fac. 35. 16, 19. m Fac. 38. 29. 1 Cron. 2. 4. Mat. 1. 3. n 1 Sam. 2. 20. o Cap. 3. 11. p Fac. 29. 31. & 33. 3. q Luc. 1. 58. Rom. 12. 15. r 1 Sam. 1. 8. s Luc. 1. 58, 59. t 1 Cron. 2. 4. etc. Mat. 1. 3. u Num. 1. 7. v Mat. 1. 4, etc. w 1 Cron. 2. 15. Mat. 1. 6.

CARTEA ANTEIA A LUI SAMUEL.

Nascerea lui Samuel și dedicațiunea sa lui Dumnezeu; cântarea Hannei.

1 **F**OST'A unu omu din Ramataimū-Ṭofimū, din muntele lui Efraimū, a căruia nume *era* "Elkana, fiulū lui Ierohamū, fiulū lui Elihu, fiulū lui Tohu, fiulū lui Ṭufū, 2 unu Efraitenū; Și elū avea două femei: numele uneia *era* Hanna, și numele celei-l-alte Penina. Penina avea copii, erū Hanna nu avea copii.

3 Și acestu omu se suia din cetatea sa din anū in anū, ^aca să se inchine, și să sacrifice lui Iehova, *Dumnezeulū* oștirilorū, in "Șilo, și acolo *erau* cei doi fi ai lui Elie, Hofni și Fineasū, preuți ai lui Iehova.

4 Și in diua, in care Elkana ^ssacrifica, elū da femeii sale Penina și la toți fii și fetele 5 ei părți. Erū Hannei ⁱda o parte înduioită; că iubia pre Hanna. ^sDarā Iehova 6 închisese pântecelē ei. Și rivala ei ^ho împungea forte, spre a o intrista, că Iehova 7 închisese pântecelē ei. Și așa se întâmplă in fie-care anū; și de câte-orī ea se suia in casa lui Iehova, așa o intrista, încâtū ea 8 plângea și nu mânca. Și Elkana, bărbatulū ei, diše cătrā d'insa: Hanna, de ce plângi? și de ce nu mânanci? și de ce *e* intristată anima ta? nu *sunt* eu ⁱmai bunū ție decâtū dece fi?

9 Și Hanna se sculā, după ce ei mâncară și beură in Șilo, (și Elie preutulū ședea pe scaunū lângă unulū din ușiorī ^stemplulū lui Iehova). ^sȘi ea *era* cu sufletulū amăritū, 10 și se ruga lui Iehova, și plângea; Și ⁱfăcu votū, și diše: Iehova, *Dumnezeulū* oștirilorū, dacă vei ^mcăuta spre intristarea servei tale, și dacă ⁱți vei ^saduce aminte de mine, și nu vei uita pre serva ta, și dacă vei da servei tale unū copilū parte bărbătescă, eu ^llū voiū da lui Iehova *pentru* toate ȃilele vieții lui, și ^obriciulū nu se va sui pe capulū lui.

12 Și cândū ea urma a se ruga inaintea 13 lui Iehova, Elie luā sēma la gura ei. Și Hanna vorbīa intru ānima ei; numāi buzele

ei se mișcău, darā vōcea ei nu se audīa. Și Elie socotīa că era bēta. Și diše Elie 14 cătrā d'insa: Până cândū te vei imbēta? Du-te, de te trezesce! Erū Hanna respunse, 15 și diše: Nu, domnulū meu, femeā cu sufletulū intristatū *sunt* eu; nici vinū nici orī-ce altā bēturā imbētātore nu amū bēutū, ci amū ^sreversatū sufletulū meu inaintea lui Iehova. Nu lua pre serva ta dreptū o fe- 16 meā ^sfără-de-lege; că din mulțimea durerēi mele și a intristārei mele amū vorbitū până acumū. Și Elie respunse și diše: ^sMergi 17 in pace, și ^sDumnezeulū lui Israelū să împlinēscā cererea ta, ce tu ⁱ-ai făcutū. Și 18 ea diše: ^sFie ca serva ta să afle charū in ochiū tei! Și femea ^sse duse in calea ei, și ea mânca, și făca ei nu mai *era* tristā.

Și ei se scularā de demānēțā, se pro- 19 sternurā inaintea lui Iehova, se inturnārā, și venirā la casa lorū in Rama. Și Elkana ^scunoscū pre Hanna, femea lui, și ^sIehova ^si aduse aminte de ea; Și după curgerea ȃilelorū Hanna, concepēdū, nāscu unū fiū, și chiāmā numele lui—Samuelū (*cerutū de Dumnezeu*); *că diše ea*: De la Iehova l'amū cerutū pre elū.

Și bărbatulū Elkana ^sse sui împreună cu 21 tōtā casa sa, ca să sacrifice lui Iehova sacrificiulū de totū anulū ^svotulū seū. Și 22 Hanna nu se sui; că diše bărbatulū ei: *Nu voiū merge* până ce prunculū va fi înțercatū, și *atuncea* ^llū voiū ^saduce, ca să-lū infăciāsezū lui Iehova, și să ^sremānā acolo ^spentru totū-dea-una. Și ^sElkana, bărbatulū 23 ei, ⁱdiše: Fă ceea ce *este* bunū in ochiū tei, remāi până ce-lū vei fi înțercatū. ^sNu-mai să indeplinēscā Iehova cuvēntulū seū! Și femea rēmase, și alāptā fiulū ei, până ce-lū înțercā.

Și înțercāndu-lū, ea ^llū sui cu d'insa; și 24 luāndū cu sine trei tauri, o efā de flōrea

1 SAMUEL	c Esod. 23. 14. Deut. 16. 16. Luc. 2. 41.	18. & 16. 11. g Fac. 30. 2. h Iov 24. 21.	l Fac. 29. 20. Num. 30. 3. Jude. 11. 30.	n Fac. 8. 1. & 30. 22.	r Jude. 18. 6. Marc. 5. 34.	Rut 2. 13. u Eccl. 9. 7.	a Vers. 11, 28. Cap. 2. 11, 18.
Capitū 1.	d Deut. 12. 5, 6, 7.	i Rut 4. 15.	m Fac. 29. 32.	o Num. 6. 5.	Luc. 7. 50. & 8. 48.	v Fac. 4. 1.	& 8. 1.
a 1 Cron. 6. 27, 34.	e Ios. 18. 1.	j Cap. 3. 3.	Esod 4. 31.	Jude. 13. 5.	p Ps. 62. 8. & 142. 2.	x Fac. 30. 22.	b Esod. 21. 6.
b Rut. 1. 2.	f Deut. 12. 17.	k Iov 7. 11. & 10. 1.	2 Sam. 16. 12. Ps. 25. 18.	q Deut. 18. 18.	s Ps. 20. 4, 5 t Fac. 23. 15.	y Vers. 3.	c Num. 30. 7.
						z Luc. 2. 22.	d 2 Sam. 7. 25.

făinei, și ună foiu de vinu, ea *'lu aduse in
 'casa lui Iehova in Șilo, copilul *încă fiindu*
 micu *forte*. Și junghiară unu tauru, și * a-
 duseră prunculu la Elie; Și ea dișe: O
 domnul meu! *^* vii *este* sufletul teū, dom-
 nulu meu, eū *sunt* femea, ce a statu aici
 înaintea ta, spre a se ruga lui Iehova. 'Pen-
 tru acestu pruncu m'amū rugatū; și Iehova
 mī-a indeplinitu cererea ce amū făcutu lui.
 'De aceea 'lu imprumutū lui Iehova; pentru
 tōte dīlele *vietei* lui va fi imprumutatū lui
 Iehova. Și ei * se prosternură acolo înaintea
 lui Iehova.

2 **S**I Hanna * se rugă, și dișe:
 'Ânima mea s'a veselitu intru Iehova,
 'Cornulū meu s'a înălțatū intru Iehova,
 Gura mea s'a deschisū asupra neamicilorū
 [mei,

Că 'm'amū bucuratu de ajutorulū teū.
 2 'Nimenea nu *este* sântu ca Iehova.
 Că nu *este* 'altulū afară de tine,
 Și nu *este* stāncă ca Dumneḡeulū nostru.
 3 Nu mai vorbiți cu mândria,
 'Nici cuvinte indrēsneḡe să nu *esă* din gura
 [vōstră,

Că Dumneḡeulū a totū sciutorū *este* Iehova,
 Și de elū faptele se cumpenescū.

4 'Arculū viteșilorū s'a sfărīmatū,
 Și cei slabi s'aū incinsū cu putere.
 5 'Cei sātui s'aū năimitu pentru pāne,
 Și cei ce *eraū* flāmānḡi aū incetatū *d'a fi*;
 Chiarū 'cea stērpā a nāscutū șapte,
 Și *cea ce avea fiū mulți a lāncezitū.

6 'Iehova omōrā și înviā,
 Cobōrā in mormēntū, și face să învie,
 7 Iehova *sārācesce și inavūtesce,
 *Elū umilește și înalță.

8 'Elū înalță din pulbere pre celū saracū,
 Rēdicā din gunoiū pre celū lipsitū,
 'Spre a-lū pune alătura cu domniū,
 Și tronulū māriri 'lū dā lorū spre moscenire.
 Că 'stālpiū pāmēntulū *sunt* ai lui Iehova,
 Și asupra lorū a aședatū lumea.

9 'Piciōrele cuvioșilorū sei elū le păzește,
 Erū cei vicleni in întunerecū vorū tăcé;
 Că nu prin putere învinge omulū.

10 Impotrivitorii lui Iehova se vorū *sfārīma in
 'Din ceriuri va tuna asupra lorū; [bucăți,
 'Iehova va judeca marginile pāmēntulū,
 Va dā putere regelū seiū,
 Și va 'înălța cornulū seuului sei.

Și Elkana se duse la Rama in casa sa, 11
 *și copilulū serviā lui Iehova înaintea lui
 Elie preutulū.

*Rēutatea fiilorū lui Elie; profetū contra nēmuliū
 sei, serviciulū lui Samuelū.*

Și fiiū lui Elie *eraū* *ōmeni inrēutāḡiḡi, *ei 12
 nu cunosceāu pre Iehova. Și deprinderea 13
 acestorū preuți cātrā poporū *era*: cāndū a-
 ducea cine-va unū sacrificiū, venia servulū
 preutulū, pre cāndū carnea se ferbea, cu
 o furcă cu trei cracane in mână sa, Și o 14
 vēria in labru, sēu in olā, sēu in cāldare,
 sēu in tigaiā, și ceea ce scōtea furca, o
 lua preutulū. Așa făceaū cu totū Israelulū
 ce venia acolo in Șilo. Înainte încă de 15
 ce grāsimea se *făcea să fumege, venia ser-
 vulū preutulū, și dișea omulū care sacrifica:
 Dā carnea de friptū pentru preutū, că elū
 nu va lua de la tine carne fērtā, ci crudā.
 Și *dacă* omulū dișea cātrā d'insulū: Sā fu- 16
 mege mai āntēiū grāsimea, și *apoi* 'ți iē,
 duple cumū doresce sufletulū teū, atunci
 elū 'i respundea: Nu, ci acumū tu 'mī vei dā;
 ērū de nu, voiū lua cu putere. Așa pē- 17
 catulū acestorū tēneri era mare fōrte 'ina-
 intea lui Iehova; că ōmenii *despreḡiāū da-
 rurile *aduse* lui Iehova.

'Erū Samuelū serviā înaintea lui Iehova, 18
fiindū copilū, *incinsū cu unū efodū de inū.
 Și o mantia micā i-a făcutū muma sa, și-i 19
 o aducea din anū in anū, cāndū 'se suia
 cu bărbatulū ei, ca să sacrifice sacrificiulū
 de totū anulū. Și Elie 'bine-cuvēntā pre 20
 Elkana și pre femea lui, și dișe: Dee-ḡi
 Iehova semīnță din femea acēsta in loculū
 imprumutulū, care s'a *imprumutatū lui Ie-
 hova. Și se duseră la loculū lorū. Și Ie- 21
 hova 'cercetā pre Hanna, și ea concepu, și
 nāscu trei fii și dūōē fete. Și copilulū Sa-
 muelū 'crescu înaintea lui Iehova.

Și Elie era bētrānū fōrte, și elū aūdi 22
 tōte cāte făceaū fiiū sei la totū Israelulū,
 și că ei s'aū culcatū cu *femeele ce se a-
 dunaū la ușa cortulū intruniri. Și elū li 23
 dișe: Pentru-ce faceți lucruri ca aceste?
 că eū audū faptele vōstre cele rele cu totū
 poporulū acesta. Nu, fiiū mei! că nu *este* bună 24
 faima pre care o amū aūditū, că voi pre
 poporulū lui Iehova 'lū trageți la pēcatū.
 Dacă unū omū pēcătuesce contra altui omū, 25
 judecātorulū 'lū judecā; darā dacă unū omū

a Deut. 12. 5, 6, 11.	Capulū 2.	Deut. 3. 24. & 32. 4.	i Ps. 34. 10. Luc. 1. 53.	Dan. 4. 17. Luc. 1. 52.	* Ps. 2. 9. Cap. 7. 10.	Ier. 22. 16. Rom. 1. 28.	g Fac. 14. 19.
f Ios. 18. 1.	a Filip. 4. 6.	Ps. 86. 8. & 89. 6, 8.	j Ps. 113. 9.	p Iov. 36. 7.	Ps. 18. 13.	a Lev. 3. 3, 4, 5, 16.	h Cap. 1. 28.
g Luc. 2. 22.	b Vede Luc. 1. 46, etc.	f Deut. 4. 35.	k Isa. 54. 1.	q Iov. 38. 4, 5, 6.	u Ps. 96. 13. & 98. 9.	b Fac. 6. 11.	i Fac. 21. 1.
h Fac. 42. 15.	c Ps. 92. 10. & 112. 9.	g Sam. 22. 32.	l Deut. 32. 39.	r Ps. 24. 2. & 102. 25. & 104. 5.	v Ps. 89. 24.	c Mal. 2. 8.	j Jude. 13. 24.
2 Reg. 2. 2, 4, 6.	d Ps. 9. 14. & 13. 5. & 20. 5. & 35. 9.	h Mal. 3. 13.	m Iov. 5. 12.	s Ebr. 1. 3.	w Vers. 18.	d Vers. 11.	k Vers. 26.
i Mat. 7. 7.	e Esod. 15. 11.	i Iuda 15.	n Osea 6. 1.	t Ps. 91. 11. & 121. 3.	x Cap. 3. 1.	e Esod. 28. 4.	l Cap. 3. 19.
j Vers. 11. 22.		k Ps. 37. 15, 17. & 76. 3.	o Ps. 75. 7.		y Deut. 13. 13.	f Sam. 6. 14.	m Luc. 1. 80. & 2. 40.
k Fac. 21. 24, 53.			p Ps. 113. 7. 8.		z Jude. 2. 10.	g Cap. 1. 3.	n Vede Esod. 38. 8.

- ¹ p¹cătu¹esce contra lui Iehova, cine se va ruga pentru d'insul? Și ei nu ascultară de v¹ocea părintelui lor¹, ² căci Iehova voia a-i omori.
- 26 Și copilul¹ Samuel¹ ³ mergea cresc¹nd¹, și era ⁴ plăcut¹ lui Iehova și ⁵ omenilor¹.
- 27 ⁶ Și un¹ om¹ al¹ lui Dumne¹de¹u¹ veni la Elie, și-i d¹ise: Așa d¹ice Iehova: ⁷ O¹re nu m'am¹u descoperit¹ casei părintelui t¹eu, când¹u ei erau in Egipt¹, in casa lui Faraon¹? 28 Și l'am¹u ales¹ pre el¹ din t¹ote semin¹țiile lui Israel¹ mie de preut¹, ca să sacrifice pe altarul¹ me¹u, să facă să fumege t¹ămăia, și să p¹orte efodul¹ înaintea mea; și ⁹ am¹u dat¹ casei părintelui t¹eu t¹ote sacrificiile cu foc¹ ale fiilor¹ lui Israel¹. 29 Pen- tru-ce a¹i călcat¹ in picior¹e sacrificiul¹ me¹u și darul¹ me¹u, pre care l'am¹u ordina¹t¹ in locuin¹ța mea, și onore¹zi pre fiu¹ t¹ei mai mult¹ decât¹ pre mine? in¹grășindu-v¹e cu darurile cele mai alese ale poporului me¹u, 30 Israel¹. De aceea, d¹ice Iehova, Dumne- deul¹ lui Israel¹: ¹⁰ Eu am¹u d¹is¹u, că casa ta și casa părintelui t¹eu va ¹¹ âmb¹la înaintea mea tot¹u-d¹e-una; și acum¹u Iehova d¹ice: ¹² Departe să fie ¹³ ac¹esta de mine; că pre cei ce m¹e onore¹ză ¹⁴ i voi¹u onora, și ¹⁵ cei ce m¹e desprețuiesc¹ vor¹u fi desprețui¹ți. 31 Ecc¹e, ¹⁶ q¹ile vin¹, in cari voi¹u tăia braçul¹ t¹eu, și bra- çul¹ casei părintelui t¹eu, înc¹ât¹u nu va fi 32 nic¹i un¹u b¹etrân¹u in casa ta. Și tu v¹e ved¹e un¹u neamic¹u in locuin¹ța mea in loc¹u de tot¹u binele ce Iehova ar¹u voi a face pentru Israel¹, și nu va fi ¹⁷ b¹etrân¹u in casa ta in 33 etern¹u. Și acela din urmaș¹i t¹ei, pre care nu-l¹u voi¹u st¹erpi de la altarul¹ me¹u, va servi spre a te lipsi de ochi¹ t¹ei, și sufle- tul¹ t¹eu să-l¹u intristeze; și to¹ți fiu¹ casei 34 tale vor¹u muri in fl¹oarea vieț¹i. Și ac¹esta va fi ție de ¹⁸ semn¹u, ¹⁹ adec¹ă ceea ce se va in- t¹empla celor¹u d¹uoi fi¹ ai t¹ei, Hofni și Fi- neas¹u: ²⁰ Intr¹o singur¹ă q¹i vor¹u muri amin- d¹uoi. Și ²¹ eu m¹i voi¹u r¹edica mie preut¹ credincios¹, care va face duple ²² ânima mea și duple sufletul¹ me¹u, și-i voi¹u zidi lui casă sigură, și va ²³ âmb¹la înaintea ²⁴ unsul¹u me¹u in etern¹u. ²⁵ Și va fi, că tot¹u cel¹u ce va fi r¹emas¹u in casa ta, va veni spre a se închina lui pentru un¹u ban¹u de argint¹ și o pâne, și va d¹ice: Aședă-m¹e, rogu-te, in vre-una din direg¹ătoriele preuțesc¹i, ca să mânânc¹u o bucată de pâne.
- SI ²⁶ copilul¹ Samuel¹ servia lui Iehova în- 3 teia lui Elie. Și ²⁷ cuv¹entul¹u lui Iehova era scump¹u in q¹ilele acele, visiun¹i nu se ar¹etau. Și in timpul¹u acela Elie era cul- 2 cat¹u in locul¹u se¹u, și ³ ochi¹i se¹i incepa¹u a se intuneca, ⁴ înc¹ât¹u nu putea ved¹e. Și ⁵ can- dela lui Dumne¹de¹u încă fiind¹u nestinsă, și Samuel¹ culcat¹u fiind¹u ⁶ in templul¹u lui Ie- hova, unde ⁷ era chivotul¹u lui Dumne¹de¹u, Chiamă Iehova pre Samuel¹; și el¹u res- 4 puse: Ecc¹e-m¹e! Atunci el¹u alergă la Elie 5 și d¹ise: Ecc¹e-m¹e; că tu m'ai chiamă¹t¹u. Dară el¹u d¹ise: Nu te-am¹u chiamă¹t¹u, întor- ce-te și te culcă; și el¹u se duse și se 6 culcă. Și Iehova ⁷ érá-și strigă! Samue! și Samuel¹ se sculă, și se duse la Elie, și d¹ise: Ecc¹e-m¹e; că tu m'ai chiamă¹t¹u. Și el¹u d¹ise: Nu te-am¹u chiamă¹t¹u, fiul¹u me¹u, in- 7 torce-te și te culcă. (Și Samuel¹ nu cu- n¹oscea încă pre Iehova, și cuv¹entul¹u lui Iehova nu-i se descoperise.) Și Iehova mai 8 strigă a treia oră: Samuele! și el¹u se sculă, și se duse la Elie, și d¹ise: Ecc¹e-m¹e; că tu m'ai chiamă¹t¹u. Și Elie înțelese, că Iehova 9 chiamă pre copil¹u. Și Elie d¹ise lui Sa- muel¹: Du-te și te culcă, și dacă te va mai chiama Iehova, tu să d¹ici: Vorbesce, Iehova, că ascultă servul¹u t¹eu! Și Samuel¹ se duse și se culcă in locul¹u se¹u. Și Ie- 10 hova veni, se aședă, și chiamă ca mai 'nainte: Samuele, Samuele! Și Samuel¹ d¹ise! Vorbesce, că ascultă servul¹u t¹eu!
- Și Iehova d¹ise lui Samuel¹: Ecc¹e, eu 11 voi¹u face un¹u lucru in Israel¹, ¹² că cine l¹u va a¹u¹di, să-i țiu¹escă amind¹uoe urechile. In q¹i¹u¹u aceea voi¹u indeplini cătră Elie ¹³ tot¹u aceea ce am¹u d¹is¹u despre casa sa, de la in¹ceput¹u și până la sfârșit¹u. ¹⁴ Că spusu-i-am¹u, că voi¹u judeca casa lui pentru tot¹u-dea-una, pentru p¹ecatul¹u pre care l'a sciut¹u: că ¹⁵ fiu¹ se¹i și-a¹u atras¹u blăstem¹u, și el¹u nu-i-a im- pedecat¹u. De aceea jurat¹am¹u casei lui 14 Elie, că fără-de-legea casei lui Elie ¹⁶ nu se va espia in etern¹u nic¹i prin sacrifici¹u nic¹i prin dar¹u de pâne.
- Și Samuel¹ r¹emase culcat¹u până demă- 15 n¹éta, și ¹⁷ atunci¹u deschise ușele casei lui Ie- hova. Și Samuel¹ se teme¹a de a spune vi- siunea lui Elie. Și Elie chiamă pre Sa- 16 muel¹, și-i d¹ise: Samuele, fiul¹u me¹u! Și el¹u respuse: Ecc¹e-m¹e. Și el¹u întrebă: Ce 17 cuv¹ent¹u a vorbit¹u Iehova cătră tine? rogu-

l Num. 15. 30.
m Ios. 11. 20.
Prov. 15. 10.
n Vers. 21.
o Prov. 3. 4.
Luc. 2. 52.
Fapt. 2. 47.
Rom. 14. 18.
p 1 Reg. 13. 1.
q Esod 4. 14, 27.

r Esod. 28. 1, 4.
Num. 16. 5. &
18. 1, 7.
s Lev. 2. 3, 10.
& 6. 16. & 7.
7, 8, 24, 25. &
10. 14, 15.
Num. 5. 9, 10.
10. 14, 15.
t Deut. 32. 16.

u Deut. 12. 5, 6.
v Esod. 29. 9.
z Ier. 18. 9, 10.
y Ps. 18. 30. &
91. 14.
z Mal. 2. 9.
a 1 Reg. 2. 27.
Ezec. 44. 10.
Vede Cap. 4.
11, 18, 30. &

14. 3. & 22. 18.
etc.
b Vede Zech. 8.
4.
c 1 Reg. 13. 8.
d Cap. 4. 11.
e 1 Reg. 2. 35.
1 Cron. 29. 22.
Ezec. 44. 15.
f 2 Sam. 7. 11.

27.
1 Reg. 11. 38.
g Ps. 2. 2. & 18.
50.
h 1 Reg. 2. 27.
—
Capit¹u 8.
a Cap. 2. 11.

b Ps. 74. 9.
Amos 8. 11.
Vede vers 21.
c Fac. 27. 1. &
48. 10.
Cap. 2. 22. &
4. 15.
d Esod 27. 21.
Lev. 24. 8.

2 Cron. 13. 11.
e Cap. 1. 9.
f Vede Fapt. 19.
2.
g 2 Reg. 21. 12.
Ier. 19. 3.
h Cap. 2. 30—
36.
i Cap. 2. 29, 30.

31, etc.
j Ezech. 7. 3. &
18. 30.
k Cap. 2. 12, 17,
22.
l Cap. 2. 23, 25.
m Num. 15. 30,
31.
Isa. 22. 14.

te, să nu ascundă *nimic* de mine. * Așa să-ți
facă Dumnezeu și încă mai mult, dacă vei
ascunde de mine un cuvânt din toate cu-
vintele ce el ți-a spus. Și Samuelul i spuse
toate cuvintele, și n'a ascunsă *nimic* de el.
Și Elie zise: * Iehova este acesta, facă ceea
ce este bun în ochii sei.
19 Și Samuelul se făcea mare, și Iehova era
cu d'însul, și nici unul din cuvintele sale
20 n'a cădută pe pământ. Și totu Israelul
de la Dan și până la Beeru-Şeba cunosc
că Samuelul era hotărât a fi profet al lui
21 Iehova. Și Iehova urmă a se arăta în Şilo,
că Iehova se descoperă lui Samuelul în Şilo
prin cuvântul său.
4 S I cuvântul lui Samuelul a fostă către
totu Israelul.

*Invingerea Filistenilor; luarea chivotului legii;
mortea lui Elie.*

Și Israelul eși spre intimpinarea Filiste-
nilor la luptă, și tăbărără lungă * Ebenu-
2 Ezeru, eru Filistenii tăbărără în Afeku. Și
Filistenii se rânduira în şir de luptă a-
supra lui Israelul: și lăundu-se lupta, I-
sraelul fu bătut de Filistenii, cari i bătură
la locul de luptă în câmpia ca la patru
mii de bărbați.
3 Și venindă poporul în tabără, bătrânii
lui Israelul diseră: De ce ne-a lăsat Ie-
hova să fim bătuti astă-zi de Filistenii? Să
ni aducem din Şilo chivotul legii lui Ie-
hova, ca el să viă în mijlocul nostru,
și să ne mântue din mâna neamicilor nostri.
4 Și poporul tramese la Şilo, și aduse de
acolo chivotul legii lui Iehova, Dumnezeu
oștirilor, * care locuiesc între cherubimi, și
acolo erau cei doi fii ai lui Elie, Hofni și
Fineas, cu chivotul legii lui Dumnezeu.
5 Și când chivotul legii lui Iehova veni
în tabără, totu Israelul rădică un strig-
6 găt mare, de se cutremură pământul. Și
Filistenii auzindă vuetul strigărei, diseră:
Ce să fie vuetul acestei strigări mari în
tabăra Ebreilor? Și ei se incredințară, că
7 chivotul lui Iehova a venit în tabără. Și
Filistenii se nfricară, că diceau: Dumnezeu
8 a venit în tabără. Și era-și diseră: Vai
noii! Una ca acesta n'a fostă până acum.
Cine ne va mântui din mâna acestor Dum-
nezei puternici? Acestia sunt Dumnezeii
cari bătură Egiptul cu totu felul de plagă
9 în pustiu. Filistenilor, * întăriți-vă și fiți
bărbați! ca să nu deveniți servi ai Ebrei-

lor, * cum ei au fostă servi vostri: fiți băr-
bați și luptați-vă.

Și Filistenii se luptară, și Israelul fu bă- 10
tut; și ei fugiră fie-care la cortul său, și
era ucidere mare foarte: că din Israelul că-
dura trei-deci de mii pedestri. Și chivotul 11
lui Dumnezeu fu luat, și cei doi fii ai
lui Elie, Hofni și Fineas, muriră.

Și un om din Benjamin alergă de la 12
locul de luptă, și veni în Şilo în aceeași
zi cu vestmintele lui rupte și cu țărână pe
capul său. Și el veni, și ecce, Elie ședea 13
pe scaunul despre laturea drumului, în as-
ceptare fiind: că ânima sa tremura pentru
chivotul lui Dumnezeu. Și venindă omul
spre a spune acesta în cetate, totă cetatea
strigă. Și Elie auzindă vuetul strigărei, 14
dise: Ce să fie strigătul acestei mulțimi?
Și omul grăbindu-se, veni, și insciință pre E-
lie. Și Elie era de nouă-deci și optă de ani, și 15
ochii sei erau întunecați, de nu putea vedea.
Și omul zise către Elie: Eu sunt care vin 16
de la locul de luptă, și eu de la locul
de luptă am scăpată astă-zi. Și el zise:
* cum stă lucrul, fiul meu? Și cel ce 17
aducea scirea răspuse, și zise: Israelul a
fugit d'înaintea Filistenilor, și ucidere mare
a fostă din popor; și cei doi fii ai tei,
Hofni și Fineas, au murit, și chivotul lui
Dumnezeu s'a luat. Și amintind el de 18
chivotul lui Dumnezeu, Elie cădu de pe
scaunul pe spate în laturea despre pōrtă.
și-și frânse gâtul, și muri; că era om bă-
trân și greu. Și el judecase pre Israelul
patru-deci de ani.

Și nōra sa, femeia lui Fineas, era grea 19
și aprōpe de a nasce; și auzind ea scirea,
că s'a luat chivotul lui Dumnezeu, și că
socrul ei și bărbatul ei au murit, ea se
incovăia și născu; că durerile veniră asu-
pră-i. Și când ea era să mōră, * femeile, cari 20
stăteau lungă d'însa, i diseră: Nu te teme, că
fiu ai născut. Dară ea nu răspuse, și nici
nu luă aminte la acesta. Și ea numi pre 21
copilul: * I-Cabod, adică: Depărtatu-s'a mă-
rirea din Israel: pentru luarea chivotului
lui Dumnezeu, și pentru socrul și pentru bă-
rbatul ei. Și dise: Depărtatu-s'a mărirea din 22
Israel, că chivotul lui Dumnezeu s'a luat!

*Căderea lui Dagon înaintea chivotului; pedepsa
Filistenilor; reîntōrcerea chivotului.*

S I Filistenii luară chivotul lui Dumnezeu, 5
și-lu duseră de la Ebenu-Ezeru la Aș-

o Rut 1. 17.
o Lev 1. 21. &
2. 10.
Ps. 89. 9.
Isa. 29. 8.
p Cap. 2. 21.
q Fac. 29. 2, 21.

23.
r Cap. 9. 6.
s Judc. 20. 1.
t Vers 1. 4.

Capul 4.
a Cap. 5. 1. &
7. 12.
b 2 Sam. 6. 2.
c Sam. 1. & 99.
1.

c Esod 25. 18,
22.
d 1 Cor. 14. 13.
e Jude. 13. 1.
f Vers 2.

Lev. 26. 17.
Deut. 28. 25.
Ps. 78. 9. 62.
g Cap. 2. 32.
Ps. 78. 61.
h Cap. 2. 34.

Ps. 78. 64.
i 2 Sam. 1. 9.
j Isa. 7. 6.
k Sam. 13. 19.
& 15. 32.
Neam. 9. 1.

Isa. 2. 12.
l Cap. 1. 9.
m Cap. 2. 2.
n 2 Sam. 1. 4.
o Fac. 35. 17.
p Cap. 14. 3.

p Ps. 26. 8. &
78. 61.
—
Capul 5.
a Cap. 4. 1. &
7. 12.

- 2 dodū. Și luându Filistenii chivotulū lui Dumneḡeu, 'lū aduseră in casa lui ^b Dagonū, și-lū aședără lūngă Dagonū (*ḡeulū-Pesce*).
- 3 Și sculându-se Așdodenii a dūoa-ḡi de demănēṡă, ēccē, Dagonū ^c jācea cu faḡa sa la pāmēntū inaintea chivotulū lui Iehova. Și ei luară pre Dagonū, și-lū ^d puseră ēră-ḡi la loculū seū. Și sculându-se ei a dūoa-ḡi de demănēṡă, ēccē Dagonū jācēndū cu faḡa la pāmēntū inaintea chivotulū lui Iehova, și ^e capul lui Dagonū cu amindūoē mānele sale tāiete pe pragū! rēmānēndū-i numai *trunchiulū lui* Dagonū. De aceea preuṡii lui Dagonū și toṡi cei ce intră in casa lui Dagonū, nu ^f cālcară pe pragulū lui Dagonū in Așdodū până in ḡiua de astă-ḡi.
- 6 Și ^g māna lui Iehova se apēsă asupra Așdodenilorū, și elū ^h i ⁱ pustii, și-i bātu cu ^j emoroide, atātū Așdodulū cātū și hotarele sale. Și locuitorii din Așdodū vēdēndū că ^k este așa, ḡiseră: Să nu rēmānă chivotulū Dumneḡeulū lui Israelū la noi, că grea este māna sa asupra nōstră și asupra ḡeulū nostru Dagonū. Și trāmeseră, și adunară pre toṡi domnii Filistenilorū la d'inṡū, și ḡiseră: Ce să facemū cu chivotulū legei Dumneḡeulū lui Israelū? și ei responderă: Să se ducă la Gatū chivotulū Dumneḡeulū lui Israelū. Decī se duseră chivotulū Dumneḡeulū lui Israelū ^l acolo. Și după ce-lū duseră la Gatū, ^m māna lui Iehova apēsă asupra cetāṡei ⁿ cu grōză mare fōrte, și ^o bātu pre locuitorii cetāṡei de la micū până la mare, și li deschiseră emoroidele.
- 10 Decī ei trāmeseră chivotulū lui Dumneḡeulū la Ekronū. Și sosindū chivotulū lui Dumneḡeulū la Ekronū, Ekroniṡii strigară, ḡicēndū: Ei aū adusū la noi chivotulū Dumneḡeulū lui Israelū, spre a ne omorī pre noi și pre poporulū nostru. Și ei trāmeseră, și adunară pre toṡi domnii Filistenilorū, ḡicēndū: Lāsaṡi chivotulū Dumneḡeulū lui Israelū să se întōrne la loculū seū, și să nu ne omōre pre noi și pre poporulū nostru. Că o grōză de mōrte era in tōtă cetatea; și ^p māna lui Dumneḡeulū apēsă fōrte. Și ōmoniū ce nu muriaū eraū loviṡi de emoroide; și strigātulū cetāṡei se suia la ceriū.
- 12 **S**i a fostū chivotulū lui Iehova in pāmēntulū 6 Filistenilorū șepteluni. Și Filistenii ^q chīmară pre preuṡi și pre devinātorii, ḡicēndū: Ce să facemū cu chivotulū lui Iehova? Spuneṡi-ni cumū să-lū trāmetemū la loculū seū.
- Și acestia responderă: Dacă trāmeteṡi indēreptū chivotulū Dumneḡeulū lui Israelū, să nu-lū trāmeteṡi ^r cu māna gōlă; ci aduceṡi-i lui ^s sacrificiū pentru vină; atuncea vē veṡi vindeca, și ^t cunoscutū va fi voūi, de ce māna sa nu se depārtēză de la voi. Și ei ḡiseră: Ce sacrificiū pentru vină ^u i vomū da? Și ei responderă: ^v Dupre numărulū domnilorū Filistenilorū, voi veṡi da cinci emoroide de aurū, și cinci șōreci de aurū; că o asemenea plagă ^w a fostū pe voi toṡi și pe domniū vostri. Și faceṡi chipurile emoroidelorū vōstre și chipurile șōrecilorū vostri, cari ^x vi ^y stricā pāmēntulū, și ^z daṡi mārīre Dumneḡeulū lui Israelū; pōte, ^{aa} rēdica-va elū māna sa de d'asupra vōstră, de d'asupra ^{ab} ḡeilorū vostri, și de d'asupra pāmēntulū vōstru. Și pentru-^{ac} ce vi veṡi invētoșa ānima, ^{ad} dupre cumū Egipteniū și Faraonū și-aū invētoșatū ānima lorū? Aū nu după ce a sevāṡitū intre ei lucruri minunate, ^{ae} ei i-aū lāsātū poporulū să se ducă și s'a dusū. ^{af} Și acumū faceṡi ^{ag} unū carū noū, și luaṡi dūoē vaci tēnere, ce alāptēză, ^{ah} a-supra cārora jugū nu s'a pusū; și injugaṡi vacelē la carū, și mānaṡi indēreptū a casā viṡei lorū. Și luaṡi chivotulū lui Iehova, și puneṡi-lū in carū, și ^{ai} sculele de aurū, pre cari i-le daṡi ^{aj} ca sacrificiū pentru vină, puneṡi-le in lada din lātūrea lui, și trāmeteṡi-lū, ca să se ducă. Și luaṡi aminte la ^{ak} ceea ce se va face; dacă chivotulū va sui calea hotarului seū, cātră ^{al} Betū-Șemeșū, atuncī elū nī-a făcutū acestū rēū mare; ērū de nu, ^{am} vomū sci, că māna sa nu ne-a atinsū, ci acēsta a venitū asupra nōstră din intēmplare.
- Și ōmeniū făcură așa. Ei luară dūoē vaci ce alāptaū, și le injugara la carū, și viṡei lorū ^{an} i inchiseră a casā. Și ei puseră in carū chivotulū lui Iehova și lada și șōrecii de aurū și cu chipurile emoroidelorū lorū. Și vacelē merșeră dreptū pe cale, pe calea cātră Betū-Șemeșū; unū drumū ṡineau, și mergēndū rāgeau; și nu se abāteaū nīci la drēpta nīci la stānga. Și domniū Filistenilorū merșeră in urma lorū până la hotarulū Betū-Șemeșului. Și ^{ao} cei din Betū-Șemeșū seceraū grāulū in vale; și ei rēdicāndū ochii lorū, vēḡură chivotulū; și se bucurară vēḡēndū-lū. Și carulū veni in cāmpulū lui Iosua, Betū-Șemeșeulū, și a stātutū acolo. Și acolo ^{ap} era o pētră mare, și ei despicară lemnele carului, și vacelē le aduseră olocaustū lui Iehova. Și Leviṡii luară josū chivotulū lui Iehova și lada ce ^{aq} era lūngă

b Jude. 16. 28.	f Vede Zef. 1. 9.	Pa. 78. 66.	m Vers. 6. 9.	5. 7.	18.	Ioan 9. 24.	k Esod 12. 31.
c Isa. 19. 1. & 46. 1. 2.	g Vers. 7. 11.	j Deut. 2. 15.	—	Mat. 2. 4.	Ios. 18. 3.	h Eved Cap. 5.	l 2 Sam. 6. 3.
d Isa. 46. 7.	Esod 9. 3.	Cap. 7. 13. & 19. 15.	Capitul 6.	b Esod 23. 15.	Jude. 3. 3.	6. 11.	m Num. 13. 2.
e Ier. 50. 2.	Pa. 32. 4.	k Vers. 11.	a Fac. 41. 8.	Deut. 16. 16.	f Cap. 5. 6.	Pa. 39. 10.	n Ios. 4. 5.
f Ezech. 6. 4. G.	Fapt. 13. 11.	l Vers. 6.	Esod. 7. 11.	c Lev. 5. 15. 16.	g Ios. 7. 19.	i Cap. 5. 3. 4. 7.	o Ios. 15. 10.
g Mic. 1. 7.	h Cap. 6. 5.	Pa. 78. 66.	Dan. 2. 2. & 4.	d Vers. 9.	Isa. 42. 19.	j Esod. 7. 13. & 8. 15. & 14. 17.	p Vers. 3.
	i Deut. 28. 27.			e Vede vers. 17.	Mal. 2. 2.		

elū, in care *se afla* sculele de aurū, și-lū puseră pe aceea pétră mare; și locuitorii din Betū-Semeșū aduseră olocauste, și sacrificară sacrificii in diūa aceea lui Iehova.

16 Și cândū 'cei cinci domni ai Filistenilorū vēdură *acésta*, se înturnară in aceeași di la Ekronū.

17 'Și acesta este numărulū emoroidelorū de aurū, pre cari Filistenii le aduseră *ca sacrificii* pentru vină lui Iehova: Pentru Așdodū una, pentru Gaza una, pentru Așkalonū una, pentru Gatū una, pentru Ekronū una. Șórecii de aurū *eraū duple* numărulū tuturorū cetățilorū *de suptū* cei cinci domni ai Filistenilorū, *de la* cetățile cele întărite până la satele cele deschise, și până la pétra cea mare, (pe care ei aū aședatū chivotulū lui Iehova, și care a rămasū până in diūa de astă-di in câmpulū lui Iosua, Betū-Şemeşulū.)

19 Și Iehova 'bātu pre locuitorii Betū-Şemeşulū; că se uitără in chivotulū lui Iehova; și bātu din poporū şapte-deci de bărbați *din* cei cinci-deci mii de bărbați *ai cetăței*. Și bocii poporulū, că Iehova 'lū lovi cu bătăia mare. Și locuitorii din Betū-Şemeşū diseră: 'Cine póte sta înaintea lui Iehova, Dumneđeulū celū sântū? și la cine să se sue elū de la noi? Și ei trămeseră solii la locuitorii din 'Kiriātū-Iearimū, dicēndū: Filistenii aū adusū înapoi chivotulū lui Iehova; *decī* coboriți-vē, și luați-lū la voi. Și locuitorii din 'Kiriātū-Iearimū veniră, și suiră chivotulū lui Iehova, și-lū aduseră in casa lui 'Abinadabū pe delū; și pre Eleazarū, fiulū lui, 'lū sântiră, spre a păzi chivotulū lui Iehova.

Căința Israelitilorū și scăparea lorū de la Filistenii; administrarea lui Samuelū.

2 Și din diūa in care chivotulū a fostū pusū in Kiriātū-Iearimū, trecură zile multe. Și dnpă dūoe-deci de ani, tótă casa lui Israelū s'a adunatū spre a urma lui Iehova.

3 Și Samuelū vorbi către tótă casa lui Israelū, dicēndū: Dacă voi voiți a vē 'întórce din tótă ânima vóstră către Iehova, *apoi* 'depărtați pre deii străini și 'Astarteele din međilocolū vostru, și 'îndreptați ânima vóstră către Iehova, și 'lū singurū serviți; și elū vē va scăpa din mâna Filistenilorū. Și fiii lui Israelū depărtară 'Baali și Astarteele, și serviră numai lui Iehova.

5 Și Samuelū dīse: 'Adunați totū Israelulū

la Mițpe, ca să mă rogū pentru voi la Iehova. Și ei se adunară la Mițpe, și scóseră apă, și o vērsară înaintea lui Iehova; și 'postiră in diūa aceea, și dīseră totū in acelū locū: 'Pecătuīt' amū lui Iehova! Și Samuelū judecă pre fiii lui Israelū la Mițpe.

Și aūdindū Filistenii, că fiii lui Israelū s'aū adunatū la Mițpe, domnii Filistenilorū se suiră asupra lui Israelū; și fiii lui Israelū aūdindū *acésta*, se temură de Filistenii. Și fiii lui Israelū dīseră către Samuelū: "Nu înceta a striga pentru noi către Iehova Dumneđeulū nostru, ca să ne mântue din mâna Filistenilorū. Și Samuelū luă unū mnelū de lapte, și-lū aduse întregū olocaustū lui Iehova, și "Samuelū strigă către Iehova pentru Israelū, și Iehova 'lū ascultă. Și cândū Samuelū aducea olocaustulū, Filistenii se apropiară spre a se lupta cu Israelū. 'Și Iehova tună cu unū vuetū mare in acea di asupra Filistenilorū, și-i puse in învălmășelă, și fură bātuți înaintea lui Israelū. Și bărbații lui Israelū eșiră din Mițpe, și goniră pre Filistenii, și-i bătură până pe suptū Betū-Carū. Și Samuelū 'luă pétră, și o aședă intre Mițpe și Şenū, și chīāmă numele ei Ebenū-Ezerū (*Pétră de Ajutorū*), si dīse: Până aicea ne-a ajutatū Iehova.

'Așa Filistenii fură umiliți, și 'nu mai veniră in cuprinsulū lui Israelū; și mâna lui Iehova apēsă pre Filistenii in tóte zilele lui Samuelū. Și cetățile, pre cari Filistenii le luară de la Israelū, se înapoiră lui Israelū, de la Ekronū și până la Gatū; încă și hotarele lorū le scăpă Israelū din mâna Filistenilorū; și a fostū pace intre Israelū și intre Amorei.

Și Samuelū 'judecă pre Israelū tóte zilele vieței sale; și elū mergea din anū in anū, și făcea incunjurulū Betū-Elulū, Ghilgalulū și Mițpe, și judeca pre Israelū in tóte locurile aceste. Atuncea 'se întorcea la Rama, că acolo *era* casa lui, și acolo judeca pre Israelū. Și 'zidi acolo altarū lui Iehova.

Purtarea rea a fiilorū lui Samuelū; Israelitii cerū rege.

SI cândū Samuelū îmbetrāni, 'puse pre fiii seī judecātorii preste Israelū. Și numele ântăiū-născutulū seū fu Ioelū, și numele celui de alū dūoilea Abia; și ei *eraū*

q Ios. 13. 3.	Judc. 18. 12.	10.	g Deut. 6. 13. &
r Vers. 4.	1 Cron. 13. 5,	1 Reg. 8. 48.	10. 20. & 13. 4.
s Vede Eod. 19.	6.	Isa. 55. 7.	Mat. 4. 10.
21.	—	Osea 6. 1.	Luc. 4. 8.
Num. 4. 5, 15,	Capitūl 7.	Ioel 2. 12.	h Judc. 2. 11.
20.	a Cap. 6. 21.	d Fac. 35. 2.	i Judc. 20. 1.
2 Sam. 6. 7.	a Cap. 6. 21.	Isa. 24. 14, 23.	j Reg. 25. 23.
2 Sam. 6. 9.	Ps. 132. 6.	e Judc. 2. 15.	k 2 Sam. 14. 14.
Mal. 3. 2.	b 2 Sam. 6. 4.	j 2 Cron. 30. 19.	l Neem. 9. 1, 2.
u Ios. 18. 14.	e Deut. 30. 2—	lov 11. 13, 14.	

Dan. 9. 3, 4, 5.	10.	Ios. 4. 9. & 24.	Capitūl 8.
Ioel 2. 12.	Judc. 4. 15. &	26.	a Deut. 16. 18.
i Judc. 10. 10.	5. 20.	q Judc. 13. 1.	2 Cron. 19. 5.
1 Reg. 8. 47.	Cap. 2. 10.	r Cap. 13. 5.	b Vede Judc. 10.
Ps. 106. 6.	2 Sam. 22. 14.	s Vers. 6.	4. & 13. 14.
m Isa. 37. 4.	15.	Cap. 12. 11.	Comparat cu
n Ps. 99. 6.	p Fac. 28. 18. &	Judc. 2. 16.	Judc. 5. 10.
Jer. 15. 1.	31. 45. & 34.	t Cap. 8. 4.	
o Vede Ios. 10.	14.	u Judc. 21. 4.	

- 3 judecători în Beerŭ-Şeba. Şi fiii sei nu
 4 'âmbiau în căile sale, ci se plecau 'la cêstigŭ,
 5 şi 'luaŭ mită, şi strimbătăŭ iudcata.
 6 Şi adunându-se toŭi bătrânii lui Israelŭ,
 7 veniră la Samuelŭ în Rama; Şi-i diseră:
 8 'Eccē, tu ai îmbătrănitŭ, şi fiii tei nu âmbiă
 9 în căile tale; deci 'pune preste noi rege să
 10 ne judece, cumŭ auŭ tôte popórele.
 11 Şi lucrulŭ desplăcu lui Samuelŭ, cândŭ
 12 ei diseră: Dă-ni rege, ca să ne judece. Şi
 13 Samuelŭ se rugă lui Iehova. Şi Iehova
 14 duse lui Samuelŭ: Ascultă de vócea popo-
 15 rului în totŭ aceea ce vorŭ dice cătră tine;
 16 că 'nu pre tine te-auŭ lepădatŭ, ci 'pre mine
 17 m'auŭ lepădatŭ, ca să nu domnescŭ preste
 18 d'înşii: Dupre tôte faptele câte auŭ făcutŭ
 19 ei, din diŭa în care i-amŭ scosŭ din Egiptŭ,
 20 şi până în diŭa de astă-ŭi, în care m'auŭ
 21 părăsitŭ şi auŭ servitŭ altorŭ dei, aŭa 'ŭi facŭ
 22 şi ŭie. Şi acumŭ, ascultă de vócea lorŭ; nu-
 23 mai mărturisesce-li, şi li 'spune ce va face
 24 lorŭ regele, care va domni preste ei.
 25 Şi Samuelŭ spuse tôte cuvintele lui Ie-
 26 hova cătră poporulŭ care cerea de la d'in-
 27 sulŭ rege. Şi elŭ duse: 'Acestea va face
 28 voŭi regele, care va domni preste voi: 'Elŭ
 29 va lua pre fiii voŭtri, şi-i va pune la carēle
 30 sale şi între călăreŭi sei, ca ei să alerge
 31 înaintea carului sei. Şi-i va pune mai mari
 32 preste mŭi şi mai mari preste cinci-ŭeci, şi
 33 vorŭ trebui să are câmpulŭ sei, să secere
 34 secerişulŭ sei, să facă unelte le de re-
 35 shelŭ şi unelte carēlorŭ sale; Şi va lua
 36 pre fetele vóstre, pentru a le face ameste-
 37 cătore de mirŭ, bucătărite şi pitărese. Şi
 38 'câmpurile vóstre, viele vóstre şi olivii vo-
 39 stri cei mai buni 'i va lua, şi-i va da ser-
 40 vitorŭ sei. Semînŭtele vóstre şi viele vóstre
 41 le va decimui, şi le va da dirigătorilorŭ
 42 sei şi servitorŭ sei; Şi pre servii voŭtri,
 43 pre servele vóstre, pre tēnerii voŭtri cei
 44 mai aleşi, şi pre asinii voŭtri, va lua, şi-i
 45 va întrebuinŭta la lucrulŭ sei; Şi oile vó-
 46 stre le va decimui, şi voi 'i veŭi servi. Şi
 47 voi veŭi striga în diŭa aceea asupra regelui
 48 voŭtru, pre care-lŭ veŭi fi alesŭ, dară Ie-
 49 hova 'nu vŭ va asculta în acea di.
 50 Dară poporulŭ 'nu voi să asculte de vócea
 51 lui Samuelŭ, şi diseră: Nu! ci rege să fie
 52 preste noi: Ca şi noi să fimŭ 'ca tôte po-
 53 pórele, şi regele nostru să ne judece, şi să
 54 eşă înaintea nóstră, şi să se lupte în lupte
 55 nóstre. Şi Samuelŭ audiŭ tôte cuvinte-
 56 le poporului, şi le spuse la urechiile lui

Iehova. Şi Iehova duse lui Samuelŭ: 'Ascultă 22
 de vócea lorŭ, şi pune rege preste ei. Şi
 Samuelŭ duse cătră bărbaŭii lui Israelŭ:
 Duceŭi-vŭ fie-care la cetatea sa.

Numirea şi hotărîrea lui Saulŭ de rege.

SI era unŭ omŭ din Beniaminŭ, alŭ carui 9
 nume era 'Kişŭ, bărbatŭ vitésŭ, fiulŭ
 lui Abielŭ, fiulŭ lui Terorŭ, fiulŭ lui Be-
 coratŭ, fiulŭ lui Afiahŭ, unŭ Beniaminitŭ;
 2 Şi elŭ avea unŭ fiŭ, alŭ carui nume era Saulŭ,
 tēnerŭ alesŭ şi frumosŭ; şi niminea d'între
 fiii lui Israelŭ nu era mai frumosŭ decâtŭ elŭ;
 3 de la umărulŭ sei şi în susŭ elŭ era mai
 înaltŭ decâtŭ totŭ poporulŭ.

Şi asinele lui Kişŭ, părintele lui Saulŭ, 3
 se perdură. Şi Kişŭ duse cătră Saulŭ, fiulŭ
 sei: 'Ié acumŭ cu tine pre unulŭ din servi,
 scólă-te, du-te de caută asinele. Şi elŭ 4
 trecu muntele lui Efraimŭ, şi trecu prin
 pământulŭ 'Şaliŭsei, dară nu le găsi; atuncea
 trecu prin pământulŭ Şaalimŭ, dară nu eraŭ
 5 nicăirea; şi trecură prin pământulŭ lui Be-
 niaminŭ, dară nu le gasi. Şi cândŭ sosiră
 în pământulŭ Ŭufŭ, duse Saulŭ servulŭ sei,
 6 ce era cu d'însulŭ: Haide şi să ne întor-
 cemŭ, ca nu cumŭ-va părintele meŭ să lase
 la o parte asinele, şi să fie îngrijitŭ de
 noi. Şi elŭ 'i duse: 'Eccē, rogu-te, 'unŭ omŭ 6
 alŭ lui Dumneŭeu este în cetatea acēsta, unŭ
 omŭ onoratŭ; 'totŭ ceea ce elŭ dice, se în-
 tēmplă. Acumŭ să mergemŭ acolo, póte ni
 7 va spune calea pe care să mergemŭ. Şi
 Saulŭ duse servulŭ sei: Şi de vomŭ merge
 acolo, 'ce vomŭ duce omului? că pânea s'a
 sfârşitŭ din vasele nóstre, şi unŭ darŭ nu
 8 avemŭ, spre a-lŭ duce omului lui Dumneŭeu.
 Ce avemŭ cu noi? Şi servulŭ eră-ŭi răspunse
 lui Saulŭ, dicēndŭ: 'Eccē! în mâna mea se
 9 află a patra parte dintr'unŭ siclu de ar-
 gintŭ; acēsta o voiŭ da omului lui Dum-
 neŭeu, ca să ni spună calea nóstră. (În
 10 vechime în Israelŭ aŭa dŭcea fie-care, cândŭ
 'mergea să întrebe pre Dumneŭeu: Haideŭi,
 să mergemŭ până la vŭdătorŭ; că profe-
 tulŭ de astă-ŭi se dŭcea din vechime 'vŭ-
 dătorŭ.) Şi Saulŭ duse servulŭ sei: Bunŭ
 11 este cuvēntulŭ teŭ, haide, să mergemŭ. Şi
 ei se duseră la cetatea, unde se afla omulŭ
 lui Dumneŭeu.

Şi suindŭ ei costiŭa cetăŭii, 'aflară fetele 11
 ce eşiau să scótă apă, şi li diseră: Aicea
 e vŭdătorulŭ? Şi ele li răspunseră, dicēndŭ: 12
 Da, ecēc-lŭ înaintea ta; grăbesce-te acumŭ;

c Ier. 22. 15, 16, 17.
 d Eeod. 18. 31.
 1 Tim. 3. 3. & 6. 10.
 e Deut. 16. 19.
 Ps. 15. 5.
 f Vers. 19, 20.

Deut. 17. 14.
 Osea 13. 10.
 Fapt. 13. 31.
 g Vede Eeod. 16. 8.

h Cap. 10. 19. & 13. 17, 19.

11.
 i Vers. 11.
 j Vede Deut. 17. 16, etc.
 k Cap. 10. 25.
 l Cap. 14. 52.
 m 1 Reg. 21. 7.
 Vede Ezeo. 46.

18.
 n Prov. 1. 25, 26, 27, 28.
 o Isa. 1. 15.
 p Mic. 3. 4.
 q Ier. 44. 16.
 r Vers. 5.

p Vers. 7.
 Osea 13. 11.
 —
 Capitulŭ 9.
 a Cap. 14. 51.
 1 Cron. 8. 23.

& 9. 39.
 b Cap. 10. 23.
 c 2 Reg. 4. 42.
 d Deut. 21. 1.
 1 Reg. 13. 1.
 e Cap. 9. 19.
 f Vede Iudc. 6.

18. & 13. 17.
 1 Reg. 14. 3.
 2 Reg. 4. 42.
 & 8. 8.
 g Fac. 25. 22.
 h 2 Sam. 24. 11.
 2 Reg. 17. 13.

1 Cron. 26. 28.
 & 29. 29.
 2 Cron. 16. 7, 10.
 Isa. 30. 10.
 Amos 7. 12.
 i Fac. 24. 11.

că astă-*qi* a sosit în cetate, fiindu-că *’* astă-*qi* poporul *aduce* sacrificiul * pe înăl-
 13 țime. Îndată-ce veți intra în cetate, *’*lă
 veți afla, mai *’*nainte de a se sui pe înăl-
 țime, ca să mănânce; că poporul nu mănâncă până ce nu vine el, fiindu-că el
 bine-cuvânteză sacrificiul, și după aceea
 cei chemați mănâncă. Și acum suiți-vă;
 14 că astă-*qi* *’*lă veți afla. Deci ei se suiră în
 cetate. Și pe când ei intrau în cetate,
 eecă, Samuel li eși înainte, spre a se sui
 pe înălțime.
 15 *’*Și Iehova descoperise lui Samuel cu o
 di mai *’*nainte de venirea lui Saul, dîcîndu:
 16 Măne, pe acestu timp, voi trâmète cîtră
 tine un bărbat din pămîntul lui Benia-
 min; * pre d’insul să-l ungi capu preste
 poporul meu Israel; și el va mîntui pre
 poporul meu din mîna Filistenilor; căci
 * căutai-amu spre poporul meu, și strigarea
 17 sa a venit pînă la mine. Și Samuel vî-
 dîndu pre Saul, Iehova *’*i dîse: ° Eecă bîr-
 batul de care ți-amu vorbit! acesta va
 domni preste poporul meu!
 18 Și Saul se apropiă de Samuel la pîrtă,
 și dîse: Rogu-te, spune-mi, unde *este* aicea
 19 casa vîdătorului? Și Samuel respunse lui
 Saul, și dîse: Eu *sînt* vîdătorul. Sue-te
 înaintea mea pe înălțime, și voi veți mânca
 astă-*qi* cu mine, și demăneta te voi lăsa,
 și totu ce *este* în ânima ta *’*ți voi spune.
 20 Cîtu pentru *’* asinele ce *’*i s’au perdut a-
 stă-*qi* trei dîle, nu te îngriji de ele, că
 s’au găsît. Și cîtră cine *’*se îndreptă tîta
 dorința lui Israel, de nu cîtră tine și cîtră
 21 tîta casa pîrintelui tîu? Și Saul respunse,
 și dîse: *’*Au nu *sînt eu* unu Beniaminit,
 din *’*cea mai mică din semîntele lui Israel,
 și *’* familia mea cea mai mică de tîte fami-
 liele semîntei lui Beniamin? Pentru-ce deci
 vorbești cîtră mine unu cuvîntu ca acesta?
 22 Și Samuel luă pre Saul și pre ser-
 vulu se, și *’*i duse în cinacul, și li dădu
 locul ântîu între cei chemați, cari *erau*
 23 ca la trei-deci de înși. Și Samuel dîse
 bucătarului: Dă încôce porțiunea ce ți-amu
 dat, despre care ți-amu dîsu: Tîne-o la
 24 tine. Și bucătarul aduse o * spată și ceea
 ce *era* pe d’insa, și le puse înaintea lui
 Saul. Și el dîse: Eecă, ceea ce a fost
 păstrat! pune-o înaintea ta și mănâncă, că
 păstrat era pentru tine pentru acestu timp,
 de cîndu am chemat poporul. Și Saul
 mîncă cu Samuel în dîua aceea.

Și ei se pogorîră din înălțime în cetate, 25
 și el vorbi cu Saul pe *’* acoperimîntu.
 Și se sculară demăneta; și cîndu se re- 26
 versău dîorile, Samuel chemă pre Saul
 pe acoperimîntu, și *’*i dîse: Scolă-te, și te
 voi lăsa să te duci. Și Saul se sculă, și
 ei eșiră amînduoi din casă, el și Sa-
 muel.

Și pe cîndu ei se pogorîră la capetulu 27
 cetății, Samuel dîse cîtră Saul: Dî ser-
 vulu să trecă înaintea noastră; (și el trecu);
 și tu acum opresce-te, ca să-ți faci cu-
 noscutu cuvîntul lui Dumneđu. Și *’* Sa- 10
 muel luă un vas cu oleu, și *’*lu turnă
 pe capul lui Saul, *’*lu sîrută, și dîse: Ore
 ° Iehova nu te-a uns capu preste *’* moscenirea
 sa? Cîndu te vei duce astă-*qi* de la mine, 2
 vei afla dîu bîrbați la *’* mormîntul Rahelei,
 în hotarul lui Beniamin, la *’* Teltah, și ei
 vor dîce cîtră tine: S’au găsît asinele,
 pre cari tu te-ai dus să le cauți, și eecă,
 pîrintele tîu a lăsat la o parte îngrijirile
 pentru asine, și este îngrijit de voi, dî-
 cîndu: Ce să faci pentru nîlul meu? Și 3
 cîndu vei merge de acolo mai departe, și
 vei sosi la stejarul din Tabor, te vor
 găsi acolo trei bîrbați suindu-se *’* la Dum-
 neđu, la Betu-Elu, unul ducîndu trei ieđi,
 și altul ducîndu trei pîni, și alu treilea
 ducîndu unu foiu de vinu. Și ei te vor 4
 întreba de sînetate, și-ți vor dî dîu
 pîni, pre cari le vei lua din mîna lor.
 După aceea vei veni la *’* Ghibea-Elohim 5
 (*Dîlul lui Dumneđu*), *’* unde *este* garnisîna
 Filistenilor. Și cîndu vei intra acolo în
 cetate, vei întîlni o cîtă de profeți cobo-
 rîndu-se *’* de pe înălțime cu harpă, cu tim-
 pană, cu fluier și cu cîtar înaintea lor, 6
 și ei vor profeți; Și *’* spiritul lui Iehova
 va veni asupra ta, și *’* tu vei profeți cu d’in-
 șii, și te vei preface în altu om. Și cîndu 7
 ți se va întempla aceste *’* semne, fă ceea ce
 va afla mîna ta, că ° Dumneđu *este* cu tine.
 Și tu te coboră înaintea mea *’* la Ghilgal; 8
 și eecă eu mă voi coborî spre tine, ca să
 aduc olocauste și să sacrific sacrificiul de
 bucuriă. *’* Șapte dîle să mă accepți acolo,
 pînă ce voi veni la tine, și-ți voi spune
 ce ai să faci?

Și a fost, cîndu el *’*și întorse dosul 9
 se, spre a se duce de la Samuel, Iehova
*’*i schimbă ânima, și tîte semnele acele se
 întemplară în dîua aceea. Și *’* sosîndu acolo, 10
 la Ghibea, eecă, *’* o cîtă de profeți *’* veni

f Fac. 31. 54.	3. 7. 9.	° Jude. 20. 46.	° Deut. 22. 8.	2 Reg. 9. 3. 6.	g Fac. 28. 22. &	2 Reg. 3. 15.	Luc. 2. 13.
Cap. 16. 2.	° Cap. 16. 12.	47. 48.	2 Sam. 11. 2.	b Ps. 2. 12.	35. 1. 3. 7.	1 Cor. 14. 1.	° Jude. 6. 12.
k 1 Reg. 3. 2.	Oseas 13. 11.	Ps. 68. 27.	Fapt. 10. 9.	c Fapt. 13. 21.	A Vers. 10.	i Num. 11. 25.	p Cap. 11. 14, 15.
i Cap. 15. 1.	° Vers. 8.	° Vede Jude. 6.	—	d Deut. 32. 9.	i Cap. 13. 8.	Cap. 16. 13.	& 13. 4.
Fapt. 13. 31.	q Cap. 8. 5, 19.	15.	Cap. 10.	e Ps. 78. 71.	j Cap. 9. 13.	m Vers. 10.	q Cap. 13. 8.
° Cap. 10. 1.	& 12. 13.	u Lev. 7. 32, 35.	a Cap. 9. 16. &	e Fac. 35. 19, 20.	k Ezech. 15. 20.	Cap. 19. 23, 24.	r Vers. 5.
° Ezech. 2. 25. &	r Cap. 15. 17.	Ezech. 24. 4.	16. 13.	f Ios. 18. 28.	21.	n Ezech. 4. 8.	° Cap. 19. 20.

- înainte, și 'spiritulū lui Dumneḡeu veni asupra lui, și elū profetia in meḡiloculū lorū.
- 11 Și cândū cei ce-lū sciaū pre elū de mai înainte, vēḡurā cā elū profetesce cu profetiū, ḡis'a poporulū unulū cātrā altulū: Ce s'a întēplatū cu fiulū lui Kiṡū? " Aū și Saulū
- 12 este între profeti? Și unū omū de acolo respunde, și ḡise: Și cine este pārintele lorū? De aceea trecu in proverbū: Aū și
- 13 Saulū este între profeti? Și sfārșindū elū profetiile sale, sosi pe înāltime.
- 14 Și unchiulū lui Saulū ḡise cātrā d'insulū și cātrā servulū seū: Unde v'ați duṡ? și elū respunde: Spre a căuta asinele; și vēḡendū, cā nu sūnt nicāire, noi ne-amū
- 15 duṡ la Samuelū. Și unchiulū lui Saulū ḡise: Spune-mi, rogu-te, ce v'a spusū Samuelū? Și Saulū ḡise cātrā unchiulū seū: Elū ni-a spusū cā asinele s'aū ḡāsītū. Darā
- 16 ceea ce Samuelū i-a ḡisū despre impērātiā, nu i-a spusū nimicū.
- 17 Și Samuelū adunā poporulū " înaintea lui
- 18 Iehova, " la Miṡpe. Și elū ḡise cātrā fiūi lui Israelū: " Aṡa ḡice Iehova, Dumneḡeulū lui Israelū: Eū amū scosū pre Israelū din Egiptū, și v'amū mēntuitū pre voi din māna Egiptenilorū și din māna tuturorū regatelorū,
- 19 cari vē apēsāū; " Darā voi astā-ḡi ați lepēdatū pre Dumneḡeulū vostru, care v'a mēntuitū de tōte relele vōstre și strimtorārie vōstre, și ați ḡisū lui: Pune rege preste noi! Și acumū infāciāṡați-vē înaintea lui Iehova duple seminṡiile vōstre și duple miile vōstre.
- 20 Și Samuelū " apropiā tōte seminṡiile lui Israelū, și seminṡia lui Benjaminū fu nemeritā. Și elū apropiā seminṡia lui Benjaminū duple nēmurile sale, și nēmulū lui Matri fu nemeritū; atuncea Saulū, fiulū lui Kiṡū, fu nemeritū; și cāutāndū-lū, nu-lū ḡāsirā.
- 22 Și ei ērā-și " întrebarā pre Iehova, ḡicēndū: Venit'a ore bārbatulū aicea? Și Iehova ḡise: Eccē, elū este ascunsū între
- 23 vase. Și ei ālergārā, și-lū luarā de acolo; și stāndū elū in meḡiloculū poporului, " era mai înālț decātū totū poporulū de la umērulū seū in susū.
- 24 Și Samuelū ḡise cātrā totū poporulū: Vedeți voi ore pre acestū bārbatū, " care l'a alesū Iehova, cā asemenea lui nu este in
- 25 totū poporulū? Și totū poporulū strigā de bucuriā, și ḡise: " Trāescā regele! Și Samuelū vorbi cātrā poporū / de drepturile re-

gatului, le scrise intr'o carte, și pre acēsta a pus'o înaintea lui Iehova. Și Samuelū demise pre totū poporulū, pre fie-care la casa sa.

Și Saulū se duse acasā " la Ghibea, și 26 cu d'insulū se duserā viteṡii, a cărorā ānimā Dumneḡeu o atinse. " Darā "ōmenii de nimica 27 ḡiceaū: Ce pōte sā ne ajute acesta? Și ei 'lū despreṡuirā, și 'nu-i aduserā daruri; darā elū se făcea surdū.

Saulū soapā Iabesū-Galaadū, și învinge pre Ammonii; întārirea puterei sale.

SI " Nahaṡū, Ammonitēnulū, se sui, și tăbērā 11 asupra " Iabesū-Galaadului. Și toți bārbatūi din Iabesū ḡiserā cātrā Nahaṡū: " Incheiā alianṡā cu noi, și noi 'ți vomū servi. Și Nahaṡū Ammonitēnulū li ḡise: Cu acēstā 2 condiṡiune voiū incheia alianṡā cu voi: ca sā scotū voiū tuturorā ochiulū celū dreptū, și sā aruncū acēstā " ocarā asupra intregului Israelū.

Și bētrānii din Iabesū ḡiserā cātrā d'insulū: Dā-ni timpū de ṡapte ḡile, ca sā trāmetemū soli in tōte hotarele lui Israelū, și dacā nu va fi cine sā ne scape, ne vomū supune ṡie. Și soli venirā " la Ghibea-Saulū, 4 și vorbirā aceste cuvinte in auḡulū poporului; și / totū poporulū rēdicāndū-și vōcea, plāne. Și eccē, Saulū venia de la cāmpū in urma boilorū, și ḡise: Ce are poporulū, cā plānge? Și-i s'aū spusū tōte cuvintele bārbatilorū din Iabesū. " Și spiritulū lui 6 Dumneḡeu veni asupra lui Saulū, cândū elū auḡi acele cuvinte, și mānia lui se aprinse fōrte. Și elū luā o pereche de boi, 'i " in- 7 bucāṡi, și-i trāmese in totū cuprinsulū lui Israelū prin solū, ḡicēndū: " Celū ce nu va urma dupā Saulū și dupā Samuelū, aṡa se va face cu boii seī. Și frica lui Iehova cāḡu asupra poporului, și eṡirā ca unū singurū omū. Și elū 'i numerā in 'Bezēkū; 8 și fiūi " lui Israelū eraū trei sute de miū, și bārbatūi lui Iuda trei-deci de miū.

Și ḡiserā cātrā soli ce veniserā: Aṡa 9 sā spuneți bārbatilorū din Iabesū-Galaadū: Māne, cândū sōrele va incālḡi, va fi voiū mēntuire. Și soli venirā, și spuserā acēsta bārbatilorū din Iabesū, și ei s'aū bucuratū. Și bārbatūi din Iabesū ḡiserā: Māne ne 10 'vomū supune voiū, și ni veți face duple totū ce va fi bine in ochiū vostri.

Și a dūoa-ḡi " Saulū aṡeḡā poporulū " in 11 trei cete, și ei intrārā in tabēra Ammoni-

i Vers. 6.	a Cap. 7. 5, 6.	10, 11.	g Jude. 20. 14.	Pa. 72. 10.	1 Reg. 10. 34.	f Jude. 2. 4. &	i Jude. 21. 1, 8.
u Cap. 19. 24.	y Jude. 6. 8, 9.	c Cap. 9. 2.	Cap. 11. 4.	Mat. 2. 11.	Iov 41. 4.	21. 2.	10.
Mat. 13. 54, 55.	s Cap. 8. 7, 19.	d 2 Sam. 21. 6.	A Cap. 11. 12.	—	Ezec. 17. 13.	g Jude. 3. 10. &	j Jude. 1. 5.
Ioan 7. 15.	& 12. 12.	e 1 Reg. 1. 25, 29.	i Dent. 13. 13.	Capul 11.	d Fac. 34. 14.	6. 34. & 11. 29.	k 2 Sam. 24. 9.
Fapt. 4. 13.	a Ios. 7. 14, 16.	2 Reg. 11. 12.	j 2 Sam. 8. 2.	a Cap. 12. 12.	Cap. 17. 26.	& 13. 25 & 14. 6.	l Vers. 3.
v Jude. 11. 11.	17.	f Vede Dent. 17.	1 Reg. 4. 21.	b Jude. 21. 8.	e Cap. 10. 26. &	Cap. 10. 10. &	m Vede Cap. 31.
& 20. 1.	Fapt. 1. 24, 26.	14, etc.	& 10. 25.	c Fac. 26. 28.	15. 34.	16. 13.	11.
Cap. 11. 15.	b Cap. 23. 2, 4.	Cap. 8. 11.	2 Cron. 17. 5.	Ezod 23. 23.	2 Sam. 21. 6.	A Jude. 19. 29.	n Jude. 7. 16.

filorū in straja demăneței, și bătură pre Ammoniți până la căldură ăilei, și cei rămași fură imprăsciați de n'au ramasă d'intre ei dăoi impreună.

- 12 Și poporulū dise cătră Samuelū: "Cine este celū ce dise: Saulū să nu domnescă preste noi! "Dați incôce pre aceia, ca să-i ucidemū. Și Saulū dise: "Nimenea nu se va omori in ăiua acēsta; că astă-ăi "a făcutū Iehova mēntuire lui Israelū.
- 14 Și Samuelū dise poporului: Veniți și să mergemū la Ghilgalū, ca să re'noimū acolo regutulū. Și totū poporulū se duse "la Ghilgalū, și făcură acolo rege pre Saulū "inaintea lui Iehova, in Ghilgalū; și aduseră "acolo sacrificiū de bucuriă inaintea lui Iehova. Și Saulū și toți bărbații lui Israelū se veseliră acolo fôrte.

Samuelū se lepădă formalū de guvernū, și cuvênteză poporulū.

- 12 **S**I Samuelū dise cătră totū Israelulū: "Eccē, eū amū ascultatū de "vôcea vōstră in totū aceea ce ați disū mie, și "amū pusū rege preste voi. Și acumū eccē, regele "merge inaintea vōstră, "și eū amū îmbetrănitū, și amū cărunțitū; și fiil mei, eccē-i sūnt cu voi; și eū amū âmblatū inaintea vōstră din tēnereța mea până in ăiua de astă-ăi. Eccē-mē, mărturisiți in contra mea inaintea lui Iehova și inaintea "unsului seū: "De la cine luat'amū boū? De la cine luat'amū asinū? Pre cine l'amū silnicitū? Pre cine amū apēsātū? Și din mâna cui luat'amū mită, ca să "întorcū ochii mei de la d'insulū? "și eū vī voiū inapoi acēsta. Și ei diseră: Nu ne-ai silnicitū, nici ne-ai apēsātū, nici ai luatū ceva din mâna cui-va. Și elū dise cătră d'insii: Marturū este Iehova contra vōstră, și marturū este unsulū seū in ăiua acēsta, "că nu ați aflatū "in mâna mea nimica. Și ei respușeră: Marturū este.
- 6 Și Samuelū dise cătră poporū: Marturū este "Iehova, care a aședatū pre Moisi și pre Aaronū, și care a scosū pre părinții vōstri din pământulū Egiptulū. Și acumū înfăciășati-vē, ca să mē "judecū cu voi inaintea lui Iehova pentru tôte bine-facerile lui Iehova, pre cari le-a făcutū cătră voi și cătră părinții vōstri. "Cândū Iacobū veni in Egiptū, părinții vōstri "strigară cătră Iehova, și Iehova "trămesē pre Moisi și pre

Aaronū, și scôseră pre părinții vōstri din Egiptū, și-i aședă in loculū acesta. Dară ei "uītară pre Iehova Dumneđeulū lorū, și "elū "i vëndu pre ei in mâna lui Sisera, capulū armatei Hațorului, și in mâna "Filiștenilorū, și in mâna regelui "Moabului, care se luptară cu ei. Și ei strigară cătră Iehova, și diseră: "Noi amū păcătuitū, că amū părăsitū pre Iehova, "și amū servitū Baalilorū și Astarteelorū; și acumū "scapă-ne din mâna neamicilorū nostri, și vomū servi tie. Și Iehova trămesē pre "Ierubaalū, pre Bedanū, pre "Ieftae și pre "Samuelū, și v'a scăpatū pre voi din mâna neamicilorū vōstri de jurū imprejurū, și ați locuitū in siguranță. Și cândū ați vēdūtū, că "Nahașū, regele fiilorū lui Ammonū, venia asupra vōstră, "mī-ați disū: Nu, ci să domnescă preste noi rege, deși "Iehova Dumneđeulū vōstru era regele vōstru. Și acumū "eccē regele, pre "care l'ați alesū, și pre care l'ați cerutū: că eccē, "Iehova a pusū rege preste voi. Dacă voi vē vēți "teme de Iehova, și vēți servi lui, și vēți asculta de vōcea lui, și nu vē vēți scula in contra ordinelorū lui Iehova, atunci atātū voi cātū și regele, care domnesce preste voi, vēți avē pre Iehova Dumneđeulū vōstru inaintea vōstră. Dară de "nu vēți asculta de vōcea lui Iehova, ci vē vēți scula in contra ordinelorū lui Iehova, mâna lui Iehova va fi in contra vōstră, "cumū a fostū in contra părinților vōstri. Și acumū "stați, și vedeți acestū lucru mare, pre care Iehova "lū face inaintea ochilorū vōstri. Aū nu este astă-ăi "secerișulū grăului? "Eū voiū striga cătră Iehova, și elū va da tunetū și plōiă, ca voi să cunôșteți și să vedeți că mare este "rēutatea ce ați făcutū in ochii lui Iehova, cerēndū vōi rege.

Și Samuelū strigă cătră Iehova, și Iehova a datū tunetū și plōiă in acea ăi; și "totū poporulū fôrte se temu de Iehova și de Samuelū. Și totū poporulū dise cătră Samuelū: "Rôgă-te pentru servii tei la Iehova, Dumneđeulū teū, ca să nu murimū; că la tôte păcatele nōstre amū mai adaosū rēulū acesta, cerēndū noui rege. Și Samuelū dise cătră poporū: Nu vē temeți! Voi ați făcutū totū rēulū acesta; totuși voi vē mai abateți de la Iehova; ci serviți lui Iehova din tōtă ânima vōstră. "Nu vē abateți, "că abătēndū-rē, ați urma lucruri de nimică,

o Cap. 10. 27.
p Veți Luc. 19. 27.
q 2 Sam. 19. 22.
r Esod. 14. 13, 30.
s Cap. 19. 5.
t Cap. 10. 8.
u Cap. 10. 17.

Capulū 12.
a Cap. 8. 5, 19, 20.
b Cap. 10. 24.
c Num. 27. 17.
d Cap. 8. 20.
e Vers. 5.
f Cap. 10. 1. & 24. 6.

2 Sam. 1. 14, 18.
f Num. 16. 15.
g 1 Theș. 2. 5.
h Deut. 16. 19.
i Ioan 18. 38.
j Esod. 22. 4.
k Mic. 6. 4.

k Isa. 1. 18. & 5. 3, 4.
l Mic. 6. 2. 3.
m Fac. 46. 5, 6.
n Esod. 3. 23.
o Esod. 3. 10. & 4. 16.
p Judec. 3. 7.
q Judec. 4. 2.
r Judec. 10. 7. & 13. 1.

r Judec. 3. 12.
s Judec. 10. 10.
t Judec. 2. 13.
u Judec. 10. 15, 16.
v Judec. 6. 14, 32.
x Judec. 11. 1.
y Cap. 7. 13.
z Cap. 11. 1.
a Cap. 8. 5. 19.
b Judec. 8. 23.

Cap. 8. 7. & 10. 19.
c Cap. 10. 24.
d Cap. 8. 5. & 9. 20.
e Osea 13. 11.
f Ios. 24. 11.
g Ps. 81. 13, 14.
h Lev. 26. 14, 15, etc.
i Deut. 28. 15, & 23.

etc.
j Ios. 24. 20.
k Vers. 9.
l Esod. 14. 13, 31.
m Prov. 26. 1.
n Ios. 10. 12.
o Cap. 7. 9, 10.
p Iac. 5. 16, 17, 18.
q Cap. 8. 7.

r Esod. 14. 31.
s Veți Ezra 10. 9.
t Esod. 9. 28.
u Ios. 10. 17.
v Ios. 15. 15.
w Ios. 15. 16.
x Deut. 11. 16.
y Ier. 18. 19.
z Hab. 2. 18.
a Cor. 8. 4.

cari nu folosesc și nici mântuesc, pentru
22 că minciunii *sunt*. Că "Iehova nu va părăsi
pre poporul său " pentru numele său cel
mare; că " a voit Iehova a vă face popor
23 al său. Și câtă pentru mine, departe să
fie de mine, să păcătoresc lui Iehova, " în-
cetându a mă ruga pentru voi; ci " eu vă
24 voi învăța " calea cea bună și dreaptă. " Nu-
mai temeți-vă de Iehova, și serviți-i intru
adeveru cu totă înima voastră; că " priviți ce
25 " lucruri mari a făcut pentru voi! Dară de
veți mai face rău, " veți peri " și voi și regele
vostru.

*Năvălirea din nou a Filistenilor și apăsarea
Israelitilor; neascultarea lui Saul.*

13 **S**I Saul domni unu an, și domnind
2 două ani preste Israel, Saul " și alese
trei mii din Israel, din cari elu avea două
mii cu sine in Micmaș și pe muntele Betu-
Elu, eru o mie erau cu Ionatanu in " Ghibe-
lu Beniaminu; și rămășița poporului o de-
mise pre fie-care la cortul său.
3 Și Ionatanu băt " garnisóna Filistenilor,
care era in Gheba: și audiră Filistenii de
acesta. Și Saul sună in trâmbiță prin totă
4 țera, dicendu: Ebreii să audă acesta. Și
totu Israelu audi dicendu-se: Saul a bă-
tutu garnisóna Filistenilor, și că Israelu se
făcu uritu Filistenilor; și poporul s'a a-
5 dunatu la Saulu in Ghilgalu. Și Filistenii
se adunară să se lupte cu Israelu; cu trei-
zeci mii de caré, șese mii călăreți, și cu
popor la mulțime ca năsipul celu de pe
6 ferul mării; și ei se suiră, și tăbără
la Micmaș spre resăritu de la Betu-Avenu.
7 Și bărbații lui Israelu vădură că erau
in nevoia, că poporul era amăritu, și po-
porul se " ascunse in pesceri, in huceaguri,
8 in stânci, in pivniți și in gropi. Și mulți
din Ebrei trecură Iordanu in pământul
lui Gad și in Galaadu; eru Saul încă era
in Ghilgalu, și totu poporul a urmatu după
9 d'insulă tremurându. " Și elu asceptă șapte
dile până la timpul, pre care Samuelu l'a
hotărîtu; eru Samuelu nu venia la Ghil-
galu; și poporul se imprăscia de la d'in-
10 sulu. Și duse Saul: Aduceți la mine olo-
caustul și sacrificiele de bucuria; și elu
sacrifică olocaustul.
11 Și Samuelu duse: Ce ai făcutu? Și Saul
răspunse: Vedeam că poporul se impră-

scia de la mine, și că tu nu vini la timpul
hotărîtu, și că Filistenii erau adunați in
Micmaș; Deci amu duse: Filistenii se vor
12 coborî acum asupra mea la Ghilgalu, și
eu nu m'am rugatu lui Iehova; și amu
cutezat, și amu adus olocaustul. Și Sa-
13 melu duse cătră Saul: " Nebunesce ai lu-
cratu; " nu ai păzitu ordinul lui Iehova,
Dumnezeul te, pre care elu ți-a ordina-
tu; că Iehova aru fi întăritu acum domnia
14 ta preste Israelu in eternu; " Dară acum
domnia ta nu va ține, că " Iehova și-a cau-
tat un om duple înima sa, și pre elu
l'a aședatu Iehova domn preste poporul
său, pentru-că tu nu ai păzitu ceea ce ți-a
ordinatu Iehova.

Și Samuelu se sculă, și se sui din Ghil-
15 galu la Ghibea lui Beniaminu; și Saul nu-
meră poporul care se afla cu d'insulă, și
era " ca la șese sute de inși. Și Saul și
16 Ionatanu, fiulul său, și poporul care se afla
cu d'inși, ședeau in Ghibea lui Beniaminu.

Și Filistenii tăbără in Micmaș. Și au
17 eșitu din tabăra Filistenilor, spre a prada,
trei cete: o cetă apucă calea cătră " Ofra,
in pământul Șualu; Și altă cetă apucă
18 calea cătră " Betu-Horonu; și a treia cetă
apucă calea cătră hotarul ce caută spre
valea " Teboimu, cătră pustii.

Și in totu pământul lui Israelu " nu se
19 afla nici unu făurariu; că Filistenii au duse:
Să nu-și facă Ebreii săbii se u lănci. Și
20 toți Israelii se pogoriau la Filistenii, ca
să-și ascute ferul plugului lor, cosele lor,
securile lor, și secerile lor, Când era
21 tocitu ferul plugului său alu coselor, se u
alu furcelor celor cu trei crăcane, se u a
securilor; și să facă vârfu mănătorului.
Așa dară in ziua resbelului " nu se găsea
22 sabia se u lance in mâna nici unuia din po-
porul ce era cu Saulu și cu Ionatanu; nu-
mai la Saulu și la Ionatanu, fiulul său, se afla.

" Și garnisóna Filistenilor eși la trecu-
23 torea Micmașului.

*Viteșia lui Ionatanu: jurământul îndrăzneț al
lui Saul și consecințele lui.*

SI intru o di duse Ionatanu, fiulul lui Saul,
14 cătră ténărul, ce purta armele sale:
Vino, și să trecem la straja Filistenilor;
ce este d'incolo de locul acesta; dară pă-
rintelui se u nu i-a spusu acesta. Și Saul
2 petrecea la marginea Ghibei suptu Rim-
monu, ce este in Migronu, și poporul ce
era cu d'insulă era " ca la șese sute de inși.

q 1 Reg. 6. 13. s Deut. 7. 7, 8.
r Ios. 7. 9. & 14. 2.
Ps. 106. 8. Mal. 1. 2.
Ier. 14. 21. t Fapt. 12. 5.
Ezec. 20. 9, 14. Rom. 1. 9.
Col. 1. 9.

2 Tim. 1. 3.
u Ps. 34. 11.
Prov. 4. 11.
v 1 Reg. 8. 36.
2 Cron. 6. 27.
Ier. 6. 16.

x Ecel. 12. 13.
y Isa. 5. 13.
s Deut. 10. 21.
Ps. 126. 2, 3.
a Ios. 24. 20.
b Deut. 28. 39.

Capitlu 13.
a Cap. 10. 26.
b Cap. 10. 5.
c Judc. 6. 2.
d Cap. 10. 8.
e 2 Cron. 16. 9.

f Cap. 15. 11.
g Cap. 15. 28.
h Ps. 89. 20.
i Fapt. 13. 22.
i Cap. 14. 2.
j Ios. 18. 23.

k Ios. 16. 8. &
18. 13, 14.
l Neem. 11. 34.
m Voia 2. Reg.
24. 14.
Ier. 24. 1.

n Așa Judc. 5.
8.
o Cap. 14. 1, 4.
Capitlu 14.
a Cap. 13. 15.

3 Și ^a Ahia, fiul lui Ahitub, fratele lui ^c I-Cabod, fiul lui Fineas, fiul lui Elie, preut al lui Iehova în Șilo, ^a purta efodul. Și
4 poporul nu scia, că Ionatan s'a dus. Și între trecătorile, preste cari Ionatan căuta să trecă ^c la straja Filistenilor, era un pisc de stâncă de o parte, și un pisc de stâncă de cea-l-altă parte, și numele unuia era Boțetu, și numele celei-l-alte Sene.
5 Și piscul uneia se înălța în partea de mătă-nopte în dreptul Micmașului, și celălaltu piscu spre mătă-și în dreptul Ghi-beei. Și dise Ionatan cătră ténărul ce purta armele sale: Vino, și să trecem la straja acestor necircumciși; póte că Iehova va lucra pentru noi; că pre Iehova nimica nu-lu impedează de a mântui, fie prin
7 mulți fie prin pușini. Și-i dise purtătorul armelor sale: Fă totu ce este în anima ta; du-te acolo; éccé, eu voi merge cu tine
8 ori-unde vei voi. Și Ionatan dise: Éccé, noi vom trece la acei bărbați, și ne vom
9 arăta lor. Dacă ei ni vor vorbi așa: Asceptați până ce vom ajunge la voi, noi vom sta în locul nostru, și nu ne vom sui cătră d'inșii. Eru de voru dice așa: Suiți-vă la noi, atuncia ne vom sui; că Iehova i-a dat în mâna noastră. Deci ^a acésta ni va fi semn.
11 Și cându aminduo se arătară străjei Filistenilor, Filistenii diseră: Éccé, Ebreii esu din borte, în cari s'a ascuns. Și bărbații străjei diseră cătră Ionatan și cătră purtătorul armelor sale: Suiți-vă la noi, că avem a vi arăta ce-va. Și Ionatan dise purtătorului armelor sale: Sue-te după mine; că Iehova i-a dat în mâna lui I-sraelu. Și Ionatan se sui pe mânele sale și pe picioarele sale, și purtătorul armelor sale după d'insul; și străjări cădură înaintea lui Ionatan; și purtătorul armelor
14 sale i ucidea în urma lui. Acésta întăia învingere, ce bătă Ionatan și purtătorul armelor sale fu ca de două-deci de inși, pe o întindere ca de jumătate de po-stată.
15 Și ^a fu spaimă în tabără, în câmp, și în totu poporul; străjele chiar și ^c prădătorii se inspăimântară, și pământul se cutremură, de era ^c frică mare forte.
16 Și străjării lui Saul din Ghibea lui Beniamin se uită, și éccé, mulțimea era în învâlmășelă, și ^a fugia în tóte părțile. Și Saul dise poporului ce era cu d'insul: Numărați acum și vedeți cine s'a dus din noi. Și ei numără, și éccé, Ionatan și

purtătorul armelor sale lipsia. Și Saul dise lui Ahia: Adă încóce chivotul lui Dumneđe; că chivotul lui Dumneđe era în acele țile cu fiii lui Israelu. Și pe cându ^c vorbia Saul cu preutul, vuetul ce era în tabăra Filistenilor, mergea totu crescându; și Saul dise cătră preut: Retrăge mână ta! Și Saul și totu poporul ce era cu d'insul se adună, și veniră la resbelu, și éccé, Filistenii ^c trăsese săbiele unii asupra altora: era amestec forte mare. Încă ^c și Ebreii cari erau la Filistenii mai de d'ina-
21 inte, cari s'a suit cu d'inșii în tabără din locurile de prin prejur, și ei s'a unit cu Israelii, cari erau cu Saul și cu Ionatan. Și toți bărbații lui Israelu cari ^c erau ascunși în muntele lui Efraim, cându auđiră că Filistenii fugiau, și ei i urmăriră cu resbelu. ^c În ziua aceea mântui Iehova ^c pre Israelu, și resbelul se întinse ^c preste Betu-Avenu.

Și bărbații lui Israelu fură forte obosiți ^c în ziua aceea, și Saul ^c blăstemă poporul, dicendu: Blăstemat să fie omul care va gusta mâncare până în séră, și până nu-mi voi resbuna asupra neamicilor mei. Și totu poporul nu gustă mâncare. ^c Și toți ^c cei ai țerei veniră într'o pădure, și ^c miere era pe întinsul câmpiei. Și poporul venind în pădure, éccé, mierea curgea; dară nimenea nu apropiă mâna sa de gura lui; că poporul se temea de jurământ. Eru ^c Ionatan nu auđise, cându părintele se jură poporul; și elu îndreptându capetulu toégului ce era în mâna sa, ^c lu întinse în fagurii de miere, duse mâna la gura sa, și ochii se luminară. Și unul din popor ^c luându cuvântul, dise: Părintele te a jurat poporul, dicendu: Blăstemat să fie omul care va gusta mâncare astă-și; de și poporul era obosit. Și Ionatan dise; Pă-
29 rintele meă a turburat țera! Priviți, rogu-vă, cât de luminați sunt ochii mei, pentru-că am gustat pușin din mierea acésta. Dacă poporul ar fi mâncat astă-și diu prada neamicilor se, pre care a aflat-o, cu câtu n'ar fi fost mai mare învingerea asupra Filistenilor?

Și ei bătură în ziua aceea pre Filistenii ^c de la Micmaș până la Ajalonu. Și poporul era forte obosit. Și poporul se aruncă asupra prădei; și ei luară oi, boi și viței, le junghiară pe pământ, și le mâncă poporul ^c împreună cu sânge. Și se spuse ^c lui Saul, dicendu: Éccé, poporul pécătuesce în contra lui Iehova, mâncându carne

^b Cap. 22. 9, 11, 20.
^c Cap. 4. 21.
^d Cap. 2. 28.
^e Cap. 13. 23.

^f Jude. 7. 4, 7.
^g 2 Cron. 14. 11.
^h Veđi Fac. 24. 14.
ⁱ Jude. 7. 11.

^j 2 Reg. 7. 7.
^k Iov 18. 11.
^l Cap. 13. 17.
^m Fac. 35. 5.

ⁿ Vers. 20.
^o Num. 27. 21.
^p Jude. 7. 22.
^q 2 Cron. 20. 23.

^r Cap. 13. 6.
^s Esod. 14. 30.
^t Ps. 44. 6, 7.
^u Osea 1. 7.

^v Cap. 13. 5.
^w Ios. 6. 26.
^x Deut. 9. 28.
^y Mat. 3. 5.

^z Esod. 8. 8.
^{aa} Num. 13. 27.
^{ab} Mat. 3. 4.
^{ac} Lev. 3. 17. &

^{ad} 7. 26. & 17. 10.
^{ae} & 19. 26.
^{af} Deut. 12. 16,
^{ag} 23, 24.

împreună cu sânge; și elū dîse: Voi nelegiuire faceți! Răstogoliți acum o petră
 34 mare incôce. Și dîse Saulū: Împrăsciați-vē prin poporū și dîceți-i: Aduceți la mine fie-care boulū seū, și fie-care ôia sa, și le junghiați aicea și le mîncăți; și nu pēcătuiți în contra lui Iehova, mîncîndū carne împreună cu sânge. Și totū poporūlū mîna
 35 și-i junghiară acolo. Și Saulū *zidi unū altarū lui Iehova; acesta fu ântēiulū altarū ce elū zidi lui Iehova.
 36 Și Saulū dîse: Să ne pogorimū nôtea, și să urmărimū pre Filistenī, și să-i prădămū, până se va lumina de dîiū, și să nu lăsămū din ei nici unulū. Și ei dîseră: Fă totū aceea ce este bunū în ochiī tei; și preutulū dîse: Să ne apropiāmū mai ântēiū
 37 aicea de Dumneḑeū. Și Saulū întrebă pre Dumneḑeū: Să mă pogorū spre a urmări pre Filistenī? 'I vei da tu în mîna lui Israelū? Și în dîiua aceea * nu i-a respunsū.
 38 Și Saulū dîse: *Apropiati-vē aicea tôte căpiteniele poporului, cunôsceti și vedeți de la cine ni veni pēcatulū acesta astă-dî? Că
 39 *viū este Iehova, care mēntuesce pre Israelū, că chîiarū dacā elū arū veni de la Ionatanū, fiulū meū, elū va muri. Și nimenea din totū poporūlū nu-i-a respunsū.
 40 Și elū mai vorbi cătră totū Israelulū: Voi stați de astă parte, și eū cu Ionatanū, fiulū meū, de cea-l-altă parte. Și poporūlū dîse lui Saulū: Fă ceea ce este bunū
 41 în ochiī tei. Și Saulū dîse cătră Iehova: Dumneḑeulū lui Israelū, *arētā pre celū nevinovatū! *Și sortulū căḑu pe Saulū
 42 și Ionatanū, și poporūlū scāpā. Și dîse Saulū: Aruncați sortulū între mine și Ionatanū, fiulū meū; și sortulū căḑu pe Ionatanū.
 43 Și Saulū dîse cătră Ionatanū: *Spune-mī ce ai făcutū? Și Ionatanū 'i spuse, și dîse: Cu capētulū toēgulū ce era în mîna mea, *amū gustatū pučinā miere; êccē-mē,
 44 voiū muri. Și Saulū respunse: *Așa să-mī facā Dumneḑeū, și încā și mai multū, *de
 45 nu vei muri, Ionatane! Darā poporūlū dîse lui Saulū: Să mōrā Ionatanū care a făcutū acēstā mare mēntuire în Israelū? Departe fie una ca acēstā! 'Viū este Iehova, nici unū pērū din capulū seū nu va căḑē pe pāmēntū; că cu Dumneḑeū a lucratū în dîiua acēsta. Așa poporūlū scāpā pre Ionatanū,
 46 ca să nu mōrā. Și Saulū se întōrse de la

urmărirea Filistenilorū; și Filistenii se duseră la loculū lorū.

Resbelele purtate de Saulū; nēmulū seū.

Și Saulū apucā domnia preste Israelū, 47 și lupta în tôte părțile asupra neamicilorū sei: asupra Moabului, asupra filorū lui *Ammonū, asupra Edomului, asupra regilorū din *Toba și asupra Filistenilorū. Ori incotro se inturna, aducea spaimă. Elū se arētā 48 vitēsū, *bātu pre Amalekū, și scāpā pre Israelū din mîna prădătorului seū.

Și 'fiiī lui Saulū fură: Ionatanū, Ișvi și 49 Melchișua; și numele fetelorū sale fură: alū celei mai mari Merabū, și alū celei mai mici Micalū. Și numele femeii lui Saulū 50 fu: Ahinoamū, fēta lui Ahimaatū; și numele capului armatei sale: Abnerū, fiulū lui Nerū, unchiulū lui Saulū. *Că Kișū, părintele lui Saulū, și Nerū, părintele lui Abnerū, fură fiiī lui Abielū.

Și resbelulū asupra Filistenilorū fu pu- 52 ternicū în totū timpulū lui Saulū; și de vedea Saulū pre vr'unū bărbatū tare seū vitēsū, 'elū 'lū luā la sine.

Însărcinarea pusă lui Saulū asupra Amalekiților: neascultarea și lepēdarea sa.

SI Samuelū dîse lui Saulū: *Pre mine m'a 15 strămesū Iehova să te ungū rege preste poporūlū seū, preste Israelū. Și acum ascultā vōcea cuvintelorū lui Iehova. Așa dîce Iehova, Dumneḑeulū oștirilorū: Adusu- 2 mi-amū aminte de ceea ce a făcutū Amalekū lui Israelū, *cumū elū 'i s'a opusū pe cale, cîndū eșia din Egiptū. Acum 3 du-te, și bate pre Amalekū, și *stērpesci totū ce este a lui; nu-lū cruța; ci-i omōrā de la bărbatū până la femeā, de la copilū până la sugētorū, de la bou până la ôie, de la cămilā până la asinū.

Și Saulū adunā poporūlū, și-lū numerā 4 în Telaimū: și fură dūoē sute miī de pedestri afarā de ḑece miī de bărbați ai lui Iuda. Și Saulū veni până la cetatea lui Amalekū, și se luptā în vale. 5 6 Și Saulū dîse cătră *Keniti: *Duceți-vē, depărtați-vē, și coboriți-vē din meḑiloculū Amalekițilorū, ca să nu vē nimicescā împreună cu ei; că 'voi ați arētātū bunētate cătră toți fiiī lui Israelū, cîndū se suiaū din Egiptū. Decī Keniti se depărtară din meḑiloculū Amalekițilorū. 7 8 Și Saulū bătu pre Amalekiți de la *Havila până la 'Șurū, care este în fața Egiptului. Și 'elū prinse viū pre Agagū, regele Amalekițilorū, și pre totū poporūlū lui *trecu prin

* Cap. 7. 17.
 * Cap. 28. 6.
 * Ios. 7. 14.
 * Cap. 10. 19.
 * 2 Sam. 12. 5.
 * Prov. 16. 33.
 * Psalt. 1. 24.

* Ios. 7. 16.
 * Cap. 10. 20. 21.
 * Ios. 7. 19.
 * Vers. 27.
 * Rut. 1. 17.
 * Vers. 39.
 * 2 Sam. 14. 11.

1 Reg. 1. 52.
 * Luc. 21. 18.
 * Cap. 11. 11.
 * 2 Sam. 10. 6.
 * Cap. 15. 3. 7.
 * Cap. 31. 2.
 * 1 Cron. 8. 33.

* Cap. 9. 1.
 * Cap. 8. 11.
 * —
 * Capulū 15.
 * Cap. 9. 16.

* Esod. 17. 8.
 * 14.
 * Num. 21. 20.
 * Deut. 25. 17.
 * 18. 19.
 * Ios. 6. 17. 21.

* Num. 21. 21.
 * Jndc. 1. 16. &
 * 4. 11.
 * * Fac. 18. 25. &
 * 19. 12. 14.
 * Apoc. 18. 4.

* Esod. 18. 10.
 * 19.
 * Num. 10. 29.
 * 32.
 * * Cap. 14. 43.
 * * Fac. 2. 11. &

* 25. 18.
 * * Fac. 16. 7.
 * * Veḑi 1 Reg. 20. 34, 35, etc.
 * * Veḑi Cap. 30. 1.

- 9 ascuțitul săbiei. Dară Saul și poporul
cruțară pre Agag și pre cele mai bune
oi, boi, vite grase, mnei, și totu ce era
bun, și nu voră a le stărpi; dară totu
lucrul prost și nebăgat în sēmă 'lă
stăpăra.
- 10 Și a fostu cuvântul lui Iehova către
11 Samuel, dîcîndu: "Mă căesc, că am pus
pre Saul rege, fiindu-că elu "s'a abătut de
la mine, "și cuvintele mele nu le-a inde-
plinitu. Acesta "măhni pre Samuel, și elu
12 strigă către Iehova totă năptea aceea. Și
Samuel se sculă de demănă spre a in-
timpina pre Saul, și se spuse lui Samuel,
dîcîndu: Saul a venit la "Carmel, și
éccé, elu și-a înălțat semnu de biruință,
a plecatu mai departe, și s'a aședat la
Ghilgal.
- 13 Și Samuel veni la Saul, și Saul i
dise: "Bine-cuvîntat fii tu de Iehova! eu
14 am indeplinitu cuvîntul lui Iehova. Și
Samuel dise: Ce este zberarea acésta a
oiloru intru urechile mele, și ragetul boi-
loru care eu aud? Și Saul dise: De la
15 Amalekiți le-au adus; "că poporul a cru-
țat cele mai bune oi și boi, ca să sacrifice
lui Iehova Dumneuleu teu; dară remăși-
16 am stăpăni. Și Samuel dise către Saul:
Îngădu, și-ti voi spune tie ceea ce a disu
cătră mine Iehova în năptea acésta. Și elu
dise către d'insul: Vorbesce!
- 17 Și Samuel dise: Aă nu, "cîndu tu erai
micu în ochii tei, te-a făcutu Iehova capu
al semințielor lui Israel, și te-a unsu
18 rege preste Israelu? Și Iehova te-a trăs-
mesu în cale, și fi-a disu: Du-te și stăr-
pesce pre păcătoși, pre Amalekiți, și te
19 luptă cu d'insii, până voru fi nimiciți. De
ce dară n'ai ascultat de vōcea lui Iehova,
ci te-ai aruncat asupra prădei, și ai făcutu
20 ceea ce este rău în ochii lui Iehova? Și
Saul dise lui Samuel: Da, "am ascu-
tat de vōcea lui Iehova, și m'am dus
în calea în care m'a trăsescu Iehova,
și am adus pre Agag, regele Amalekiților,
21 și am stăpănit pre Amalekiți! "Dară po-
pulu a luat din pradă oi și boi, cele mai
bune din cele de stăpăni, spre a sacrifica
lui Iehova Dumneuleu teu în Ghilgal.
- 22 Și Samuel dise: "Aă i place lui Iehova
mai bine olocauste și sacrificii decăt ascu-
tarea de vōcea lui Iehova? Éccé, "ascu-
tarea este mai bună decăt sacrificiul, și luarea

aminte decăt grăseimea berbeciloru. Căci 23
ca și păcatul magiei este resculara, și ca și
fără-de-legea idolatriei este opunerea. Pen-
tru-că tu ai lepădatu cuvîntul lui Iehova, "și
elu te-a lepădat de a fi rege. "Și Saul dise 24
lui Samuel: Păcătuit'am, că am călcatu
ordinul lui Iehova și cuvintele tale; că mă
"temeam de popor, și am ascultat de
vōcea lui. Și acum, értă-mi, rogu-te, pă- 25
catul meu, și întorțe-te cu mine, ca să mă
inchin lui Iehova.

Și Samuel dise lui Saul: Nu mă voi 26
întorțe cu tine, "că tu ai lepădatu cuvîntul
lui Iehova, și Iehova te-a lepădat pre tine
de a mai fi rege preste Israelu. Și Sa- 27
muel întorcîndu-se ca să plece, "elu 'lă
apucă de colțunul mantiei sale, care se
rupse. Și Samuel i dise: "Astă-qi a rupt 28
Iehova regatul lui Israel de d'asupra ta,
și l'a datu aprăpelui teu, care este mai bun
decăt tine. Și mărirea lui Israelu 'nu va 29
minți, nici nu se va căi, că nu este elu
om ca să se căască. Și elu dise: Da, pă- 30
cătuit'am; totuși "onoreză-mă înaintea bă-
trănilor poporului meu și înaintea lui I-
sraelu, și întorțe-te cu mine, ca să mă
inchin lui Iehova Dumneuleu teu. Și Sa- 31
muel se înturnă după Saul, și Saul se
inchină lui Iehova.

Și Samuel dise: Aduceți la mine pre 32
Agag, regele Amalekiților. Și Agag veni
la d'insul cu veselie. Și Agag dise: De
sigur amăriciunea morței a trecut! Și 33
Samuel dise: "Dupre cum sabia ta a lipsit
femei de copii, așa să fie lipsită de copii
muma ta între femeii! Și Samuel tăia pre
Agag înaintea lui Iehova, în Ghilgal.

Și Samuel se duse la Rama, și Saul 34
se sui la casa sa în "Ghibea lui Saul. Și 35
"Samuel nu mai vedu pre Saul până în
ziua morței sale; dară Samuel "plîngea
pre Saul.

Samuel unge pre David.

Și Iehova se căi că a făcutu pre Saul
rege preste Israel;

SI Iehova dise lui Samuel: "Până cîndu 16
vei plînge pentru Saul, pentru-că "am
lepădatu din domnirea preste Israelu? "Împle
cornul teu cu oleiu, și mergi, că te voi
trămete la Ișai, Betleheimitu, că "m'am
alesu unul d'între fiii sei de rege. Și Sa- 2
muel dise: Cum să mă duc? Indată-ce

1 Vers. 3, 15.	Cap. 16. 1.	u Vers. 13.	8, 9.	b Esod. 23. 2.	1 Reg. 11. 31.	Veđi Judc. 1.	Cap. 16.
m Vers. 25.	q Ios. 15. 55.	v Vers. 15.	y Ecel. 5. 1.	f Num. 29. 25.	Num. 23. 19.	7.	a Cap. 15. 35.
Fac. 6. 8, 7.	r Fac. 14. 19.	z Ps. 50. 8, 9.	Osea 6. 6.	Isa. 51. 12, 13.	Ezec. 24. 14.	i Cap. 11. 4.	b Cap. 15. 28.
2 Sam. 24. 16.	s Judc. 17. 2.	Prov. 21. 3.	Mat. 5. 24. &	c Veđi Cap. 2.	2 Tim. 2. 13.	j Veđi Cap. 19.	c Cap. 9. 16.
a Ios. 22. 16.	t Rut. 3. 10.	Isa. 1. 11, 12,	9. 13. & 12. 7.	d Veđi 1 Reg.	Tit. 1. 2.	24.	d Reg. 9. 1.
1 Reg. 9. 6.	s Vers. 9, 21.	13, 16, 17.	Marc. 12. 33.	g Ioan 5. 44. &	k Vers. 11.	k Vers. 11.	d Ps. 78. 70. &
o Cap. 13. 13.	Fac. 3. 12.	Ier. 7. 22, 23.	s Cap. 13. 14.	11. 20.	Cap. 16. 1.	Cap. 16. 1.	89. 19. 20.
Vers. 3, 9.	Prov. 28. 13.	Mic. 6. 8, 7, 8.	a Veđi 2 Sam.	e Cap. 28. 17.	h Esod. 17. 11.	l Vers. 11.	2 Reg. 15. 22.
p Vers. 35.	t Cap. 9. 21.	Ebr. 10. 6, 7,	12. 13.	18.	Num. 14. 45.	—	

- Saulū va auđi *de acesta*, mē va perde. Și Iehova ȑise: Unū vițelū iē cu tine, și ȑi: 'Ca sǎ sacrificiū eū lui Iehova amū venitū.
- 3 Și chīamǎ pre Ișai la sacrificiū, și 'eū 'ȑi voiū spune ce ai sǎ faci, și 'tu-mī vei unge *pre celū* ce-ȑi voiū spune.
- 4 Și Samuelū făcu ceea ce Iehova ȑise: și se duse la Betū-Lehemū; și bētrāniī cetāȑiī 'eșirǎ înainte *ⁱ* tremurāndū; și ei ȑiserǎ: 'Pace *este* venirea ta? Și elū respunse: Pace! ca sǎ sacrificiū lui Iehova amū venitū; 'sān-ȑiȑi-vē, și veniȑi cu mine la sacrificiū. Și elū sānȑi și pre Ișai și cu fiī seī; și-i chīamǎ la sacrificiū.
- 6 Și cāndū ei intraū, vȑdēndū elū pre *ⁱ* Eliabū, 'ȑi 'ȑise: De sigurū unsulū lui Iehova *este* înaintea lui. Și Iehova ȑise lui Samuelū: Nu căuta la *ⁱ* faȑa lui, nici la înălȑimea staturēi lui; cǎ eū pre acesta l'amū lepēdatū; 'cǎ Iehova nu *se uȑȑă*, cumū se uȑȑă omulū; omulū *ⁱ* se uȑȑă la ochi, ērū Iehova se uȑȑă la *ⁱ* ānimǎ. Și Ișai chīamǎ pre *ⁱ* Abinadabū, și-lū trecu înaintea lui Samuelū; și Samuelū ȑise: Nici pre acesta nu l'a alesū Iehova. Și Ișai trecu pre *ⁱ* Šamma; și elū ȑise: Nici pre acesta nu l'a alesū Iehova. Și așā Ișai trecu pre cei șapte fiī ai seī d'înaintea lui Samuelū; și Samuelū ȑise lui Ișai: Nici pre acestia n'a alesū Iehova.
- 11 Și Samuelū ȑise lui Ișai: Sūnt acestia toȑi fiī *ȑei*? Și elū ȑise: 'A mai rēmasū celū mai micū, și ēccē, elū pasce oile. Și Samuelū ȑise lui Ișai: 'Trāmete sǎ-lū aducǎ; cǎ noi nu ne vomū pune la mēsǎ, pānǎ la veni aicea. Elū trāmese deci sǎ-lū aducǎ. Elū *era* *ⁱ* roșieticū, cu ochi frumoși și faȑǎ frumosǎ. 'Și Iehova ȑise: Scōlǎ-te, unge-lū, cǎ acesta *este*! Și Samuelū luǎ cornulū de oleiū, și *ⁱ* uns'a pre elū in meȑi-loculū frāȑilorū seī; și de atunci încolo *ⁱ* spiritulū lui Iehova veni asupra lui Davidū. Și Samuelū se sculǎ și se duse la Rama.

Davidū cāntǎ din citarǎ înaintea lui Saulū.

- 14 Și *ⁱ* spiritulū lui Iehova s'a depǎrtatū de la Saulū; și *ⁱ* unū spiritū rēu de la Iehova
- 15 'lū muncia. Și servii lui Saulū ȑiserǎ cǎtrǎ d'însulū: Ecēc, unū spiritū rēu de la Iehova te înspǎimēntǎ. Ordineze deci domnulū nostru, *ca* servii *ȑei*, *cari sūnt* *ⁱ* înaintea ta, sǎ caute unū bărbatū ce scie a cānta din citarǎ, și cāndū spiritulū celū rēu de

la Dumneȑeū va fi asupra ta, elū va *ⁱ* cānta cu mǎna sa, și-ȑi va fi bine. Și Saulū ȑise 17 servilorū seī: Gāsȑi-mī, rogu-vē, unū bărbatū care scie a cānta bine, și aduceȑi-lū la mine. Și unulū din servii respunse, 18 și ȑise; Ecēc, amū vȑȑutū unū fiū alū lui Ișai, Betlehemitulū, care scie a cānta, și *este* *ⁱ* vȑtesū fōrte și resboinicū, vorbesce bine, și *este* frumosū la chipū; și *ⁱ* Iehova *este* cu d'însulū. Și Saulū trāmese ōmeni la Ișai, 19 și ȑise: Trāmete-mī pre Davidū, fiulū teū, *ⁱ* care *este* cu oile tale. Și Ișai 'luǎ unū asinū 20 *ⁱ* încārcatū cu pāne, unū foiū de vinū, unū iedū, și le trāmese prin Davidū, fiulū seū, lui Saulū. Și Davidū veni la Saulū, și *ⁱ* stātu 21 înaintea lui; și elū 'i plǎcu fōrte, și-lū făcu purtătorulū armelorū sale. Și Saulū trā- 22 mese la Ișai, ȑicēndū: Remāie, rogu-te, Davidū la mine; cǎ a aflatū charū in ochiī mei. Și cāndū *ⁱ* spiritulū din Dumneȑeū venia 23 asupra lui Saulū, Davidū luǎ citara, și cānta cu mǎna sa; și Saulū se ușura, și-i *era* bine, și spiritulū celū rēu se depǎrta de la d'însulū.

Biruinȑa lui Davidū asupra lui Goliatū, elū este iubitū de poporū.

ȘI Filistenii *ⁱ* adunǎrǎ oștirile lorū pentru 17 reshelū, și se strinserǎ la *ⁱ* Šoco, care *este* cetate a lui Iuda, și tabērǎrǎ între Šoco și Azeka, in Efesū-Dammimū. Și Saulū și 2 bărbaȑiī lui Israelū se adunǎrǎ, și tǎbērǎrǎ in Valea Stejarulū, și se rōnduirǎ in șiruri de bataiǎ asupra Filistenilorū. Și Filis- 3 tenii stǎteau pe muntele de d'încolo, și Israeliiī stǎteau pe muntele de d'încōce, așā cǎ valea *se afla* între d'înșii.

Și eșia din tabēra Filistenilorū unū cam- 4 pionū, alū cārui nume *era* *ⁱ* Goliatū din *ⁱ* Gatū; și înălȑimea lui *era* de șese coȑi și o palmǎ. Și 5 coifū de aramǎ *avea* pe capulū seū, și cu zale de solȑi *era* îmbrǎcatū, și greutatea zalei *era* de cinci mīi sicli de aramǎ. Și tური- 6 de aramǎ *avea* preste fluerele piciorilorū sale, și lance de aramǎ între umerele sale. Și *ⁱ* mǎnunchiulū lancei sale *era* ca sululū 7 ȑesetorilorū: și ferulū lancei sale *era* de șese sute sicli de fertū; și purtătorū de paze mergeaū înaintea lui. Și elū sta, și 8 striga cǎtrǎ rōndurile lui Israelū, și li ȑicea: De ce eșȑi și vȑ rōnduiȑi de bataiǎ? Aū nu *sunt* eū Filistēnū și voi *ⁱ* servii ai lui Saulū? Aleȑeȑi-vi unū bărbatū, ca sǎ se pogōre la mine. Dacă va putē sǎ se lupte cu mine, 9

e Cap. 9. 12. & 20. 29.
f Esod. 4. 15.
g Cap. 9. 16.
h Cap. 21. 1.
i 1 Reg. 2. 13.
j 2 Reg. 9. 32.
k Esod. 19. 10, 14.

l Cap. 17. 13.
m 1 Reg. 12. 26.
n Ps. 147. 10, 11.
o Isa. 55. 8.
p 2 Cor. 10. 7.
q 1 Reg. 8. 39.
r 1 Cron. 28. 9.
s Ps. 7. 9.
t Ier. 11. 20. &

u 10. & 20. 12.
v Fapt. 1. 24.
w Cap. 17. 13.
x Cap. 17. 13.
y Cap. 17. 12.
z 2 Sam. 7. 8.
aa Ps. 78. 70.
ab Cap. 17. 42.

ac Cânt. 5. 10.
ad Așā Cap. 9. 17.
ae Cap. 10. 1.
af Ps. 89. 20.
ag Veȑi Num. 27. 18.
ah Jude. 11. 29. & 13. 25. & 14. 6.
ai Cap. 10. 6, 10.

aj Cap. 11. 6. & 18. 12. & 28. 15.
ak Jude. 16. 20.
al Ps. 51. 11.
am Jude. 9. 23.
an Cap. 18. 10. & 19. 9.
ao b Fac. 41. 46.

ap Vers. 21. 22.
aq 1 Reg. 10. 8.
ar c Vers. 23.
as 2 Reg. 3. 15.
at d Cap. 17. 32.
au 34. 35. 36.
av e Cap. 3. 19. & 18. 12. 14.
aw f Vers. 11.

ax Cap. 17. 15, 34.
ay g Veȑi Cap. 10. 27. & 17. 18.
az Fac. 43. 11.
ba Prov. 18. 16.
bb h Fac. 41. 46.
bc i Reg. 10. 8.
bd Prov. 22. 29.
be i Vers. 14. 16.

bf Capulū 17.
bg a Cap. 13. 5.
bh b Ios. 15. 35.
bi c 2 Cron. 28. 18.
bj c 2 Sam. 21. 19.
bk d Ios. 11. 22.
bl e 2 Sam. 21. 19.
bm f Cap. 8. 17.

- și să măucidă, noi vom fi servi voii, dară de-lu voi întrece eu, și-lu voi uide, voi
 10 să fiți servii noștri, și să ^oserviți noii. Și Filisténulū dīse: Eū ^adefaimū astă-dī rōndurile lui Israelū: dați-mi unū bărbatū, ca
 11 să ne luptāmū impreună. Și auindū Saulū și totū Israelulū cuvintele acestui Filisténū, se uimiră și se temură fōrte.
 12 Și Davidū era ⁱfiulū unui ^jEfraiténū din Betlehemulū lui Iuda, cu numele Ișai, care avea ^koptū fi. Și acesta in dīlele lui Saulū era bētrānū, ajunsū la *trēpta* bărbatilorū *celorū mai onorați*. Și cei trei fi mai mari ai lui Ișai se duseră după Saulū la resbelū; și ^lnumile celorū trei fi, ce merseră la resbelū, *eraū*: Eliabū, antēiū-nāscutulū; celū alū dūoilea Abinadabū, și celū alū treilea
 14 Šamma. Erū Davidū era celū mai micū; și cei trei mai mari mergeau după Saulū.
 15 Și Davidū se duse, și se întōrse de la Saulū, ^mca să pască oile părintelui seū in Betū-Lehemū. Și Filisténulū se apropia *in totā* demānēta și sēra, infăciășāndu-se patru-dēci de dīle.
 17 Și Ișai dīse lui Davidū, fiulū seū: Iē acumū pentru frațiī tei acēstā efā de grāunțe prājite, și aceste dēce pānī, și du-le cu grābire in tabērā la frațiī tei; Și aceste dēce cașuri du-le mai marelui din mia lorū. Și ⁿintrēbā despre sātēnateā fraților tei, și adā dovēdā de la d'insii.
 19 Și Saulū și ei și toți bărbatiī lui Israelū *eraū* in Valea Stejarulū, luptāndu-se cu Filistenii. Și Davidū se sculā de demānēta, incredinā oile pāzitorulū, și luā *lucrurile*, și se duse, cumū ^oordinase Ișai. Și elū veni la intārītura carēlorū, și oștirea eșia să se rōnduēscā de bātaiā, și ei aruncā strigāte de resbelū. Și Israelitiī și Filistenii se rōnduirā de bātaiā, oște cātrā
 21 oște. Și Davidū se descārcā de sarcinele ce *eraū* pe elū, și le lāsā in māna celui ce pāzia sarcinele, și alergā la loculū de luptā; și ajungēndū, intrēbā pre frațiī seī de sātēnate. Și vorbindū elū cu ei, ecē, se infăciășā campionulū Goliatū, Filisténulū din Gatū, din oștirea Filistenilorū, și rosti ^paceleāși cuvinte *de altā datā*; și Davidū le
 24 auđi. Și toți bărbatiī lui Israelū vedēndū pre acestū bărbatū, fugiau de d'inaintea lui, și se temeau fōrte.
 25 Și bărbatiī lui Israelū dīserā: Vēdūt'atī pre acestū bărbatū care s'a infăciășatū? Ca să defaime pre Israelū elū s'a infăciășatū. Și va fi, cā bărbatulū care-lū va uide, pre

acela regele 'lū va înavuți cu mari avuți, și ^qva da pre fēta sa de femeā, și casa părintelui seū o va scuti in Israelū.

Și Davidū intrēbā pre bărbatiī, cari stăteaū lūngā d'insulū, dīcēndū: Ce se va face omulū, care va uide pre Filisténulū acesta și va depārta ^rocara de deasupra lui Israelū? Cā cine ^sacestū Filisténū ^tnecircumcisū, ca să ^udefaime oștirea Dumneđeului 'celui viū! Și poporulū ^vrespuase in același chipū, dīcēndū: ^wAșa se va face bărbatulū, care-lū va uide.

Și Eliabū, fratele seū celū mai mare, audindū-lū vorbindū cu bărbatiī, ^xse aprinse de māniā asupra lui Davidū, și dīse: De ce te-ai pogorītū? Și cui ai incredinātū tu in pustiiū puținele *nōstre* oi? Eū cunoscū māndria ta și rēutateā ānimei tale, cā tu te-ai pogorītū să veđi lupta. Și Davidū dīse: Ce amū făcutū acumū? ^yaceste ^zsū numai vorbe. Și elū se întōrse de la d'insulū cātrā unū altulū, și ^avorbi aceleāși cuvinte; și poporulū ^brespuase ca și antēiași datā. Și se auđirā cuvintele, pre cari le-a vorbitū Davidū, și s'aū spusū lui Saulū; și elū ^clū chiāmā.

Și Davidū dīse lui Saulū: ^dNimeniū să nu-i tremure ānima de elū! ^eservulū teū va merge și se va lupta cu acestū Filisténū. Și Saulū dīse lui Davidū: ^fTu nu vei putē să mergi asupra Filisténulūi acestuia, ca să te lupti cu d'insulū, cā tu ^gesci tēnērū, și elū unū bărbatū de resbelū din tēnereța sa. Și Davidū dīse lui Saulū: Servulū teū pāscea oile părintelui seū, cāndū venirā unū leū și unū ursū, și rāpirā unū mnelū din turmā; Și eū eșit'amū după d'insulū, l'amū lovitū, și ^hl'amū scăpatū din gura lui, și cāndū se sculā asupra mea, apucatu-l'amū de falcā, lovitū-l'amū, și l'amū ucisū. Și pre leū și pre ursū i-a ucisū servulū teū; și acestū Filisténū necircumcisū va fi ca unulū dintr'insii; cā a defāimatū oștirea Dumneđeului celui viū. Și Davidū *mai* dīse: ⁱIehova care m'a scăpatū din ghērele leului și din labele ursului, mă va scăpa și din māna Filisténulūi acestuia. Și Saulū dīse lui Davidū: Du-te, și ^jIehova să fie cu tine.

Și Saulū îmbracă pre Davidū cu vestmintele sale, puse coifū de aramā pe capulū lui, și-lū îmbracă cu zale. Și Davidū încise sabia sa preste vestmintele sale, și se'ncerca să āmble, cā elū nu era deprinsū *cu ele*. Și Davidū dīse lui Saulū: Nu potū să āmblū cu aceste, cā nu sūnt deprinsū.

g Cap. 11. 1.	j Fac. 35. 19.	9.	q Cap. 11. 2.	v Fac. 37. 4, 8,	s Deut. 20. 1, 3.	c Ps. 18. 16,	z Tim. 4. 17,
h Vers. 26.	k Cap. 16. 10,	1 Cron. 2. 13.	r Cap. 14. 6.	11.	a Cap. 16. 18.	17.	18.
2 Sam. 21. 21.	11.	m Cap. 16. 19.	s Vers. 10.	Mat. 10. 36.	b Veđi Num. 13.	& 63. 7. & 77.	d Cap. 30. 13.
i Vers. 58.	Veđi 1 Cron.	n Cap. 37. 14.	t Deut. 5. 26.	x Vers. 17.	31.	11.	1 Cron. 22. 11,
Rut 4. 22.	2. 13, 14, 15.	o Vers. 8.	u Vers. 25.	y Vers. 26. 27.	Deut. 9. 2.	2 Cor. 1. 10.	16.
Cap. 16. 1, 18.	l Cap. 16. 6, 8,	p Ios. 15. 16.					

40 Deci Davidū le depărtă de pe elū. Și elū luă toégulū seū in mână sa, și-și alese cinci petre netede din pērēū, și le puse in gluga sa de păstoriū, in sacū, și in mână luă 41 praștia, și se apropiă de Filistēnū. Și Filistēnū se apropiă totū mai multū de Davidū, și purtătorulū pavezei sale înaintea lui.

42 Și Filistēnū uitându-se, și vedēndū pre Davidū, 'lū *desprețui; că elū era tēnērū, 43 /roșieticū și frumosū la față. Și Filistēnū dīse lui Davidū: 'Aū cāne sūnt eū, de vī tu asupră-mī cu toege? Și Filistēnū blāstemă pre Davidū de deī seī. Și Filistēnū 44 *dīse lui Davidū: Vino la mine, și voiū da carnea ta paserilorū ceriulū și fērelorū câmpulū.

45 Și Davidū dīse Filistēnului: Tu vī asupra mea cu sabiā, lance și paveze, 'dară eū vinū asupra ta in numele lui Iehova Sabaoṭū, Dumneḡeulū oștirilorū lui Israelū, 46 pre care tu l'ai 'defăimatū. In ḡiūa aceāte va da Iehova in mână mea, te voiū lovi, și-ți voiū rădica capulū, și voiū da astă-ḡi

*stērvurile oștei Filistenilorū paserilorū ceriulū și fērelorū pāmēntulū; și 'va cunōsce totū pāmēntulū, că Israelū are Dumneḡeū. 47 Și tōtā acēstā adunare va cunōsce, că nu prin sabiā, nici *prin lance mēntuesce Iehova; că "alū lui Iehova este resbelulū, și elū vē va da in mânele nōstre.

48 Și cândū Filistēnū se sculā, și merse și se apropiā spre intimpinarea lui Davidū, Davidū se grābi, și alergā la loculū de luptā 49 spre intimpinarea Filistēnului. Și Davidū viri mână sa in glugā, și luā de acolo o pētrā, o aruncā cu praștia, și lovi pre Filistēnū in frunte; și pētra se infipse in fruntea lui, și elū căḡu cu fața la pāmēntū.

50 Așa *invinse Davidū pre Filistēnū cu praștia și cu pētra, și lovi pre Filistēnū, și-lū ucise, fără ca sā fie sabiā in mână lui Davidū. 51 Și Davidū alergā, stātu lūngā Filistēnū, luā sabia lui, o scōse din tēcā, și-lū ucise, și-i tăiā capulū cu d'insa.

52 Și Filistenii vedēndū că a muritū campionulū lorū, *fugirā. Și bărbaṭii lui Israelū și ai lui Iuda se scularā, înālțarā strigātū de bucuriā, și urmārirā pre Filistenii pānā in vale și pānā la porṭele Ekronului; și căḡurā rāniṭii Filistenilorū pe calea 'Šaarimului pānā 53 la Gatū și pānā la Ekronū. Și fiūi lui Israelū se întōrserā din urmārirea Filistenilorū, și 54 prādarā taberele lorū. Și Davidū luā capulū

Filistēnului, și-lū duse la Ierusalimū; și armele sale le puse in cortulū seū.

55 Și Saulū vedēndū pre Davidū eșindū spre intimpinarea Filistēnului, dīse lui Abnerū, mai marele oștirez: 'Alū cui este acēstū tēnērū, Abnerē? Și Abnerū dīse: Viū este sufletulū teū, rege, de sciū. Și regele dīse: 56 Întrēbā tu alū cui fiū este tēnērulū acesta? Și Davidū intorcēndu-se după uciderea Filistēnului, Abnerū 'lū aduse înaintea lui Saulū *cu capulū Filistēnului in mână lui. 57 Și Saulū dīse cătrā d'insulū: Alū cui ești tu, tēnērē? și Davidū dīse: 'Fiulū servulū teū Ișai, Betlehemitenulū, sūnt. 58

59 Și sfārșindū elū de vorbitū cu Saulū, *sufletulū lui Ionatanū se lipi de sufletulū lui Davidū, *și Ionatanū 'lū iubiā ca pre sufletulū seū. 60 Și Saulū 'lū luā pre elū in ḡiūa aceā, *și nu-lū lāsā sā se mai întōrcā a casā la pārintele seū. Și Ionatanū făcu legāmēntū cu Davidū; căci 'lū iubiā ca pre sufletulū seū. Și Ionatanū desbracă mantia, ce era pe elū, și o dādu lui Davidū, și cu vestimintele sale pānā și sabia sa, arculū seū și cingētoarea sa. 61

62 Și Davidū eșia, și orī-incotro Saulū 'lū trāmetea, era norocitū; și Saulū 'lū puse preste bărbaṭii de resbelū. Și elū plăcu la totū poporulū și chiarū și servilorū lui Saulū. 63 Și cândū venia eī, Davidū intorcēndu-se de la invingerea Filistenilorū, *femeele eșirā din tōte cetāṭile lui Israelū, cāntāndū și dāntuindū, spre a intimpina pre regele Saulū, cu timpane, cu alāute și cu tricōrde. 64

65 Și femeele *respundeā una alteia, cāntāndū și ḡicēndū:

/Saulū a bātutū pre miile sale,

Ērū Davidū miriadele sale.

66 Și Saulū se aprinse de māniā fōrte, și acēstū cuvēntū 'i *desplācu, și elū dīse: Lui Davidū 'i dāū miriadē, și mie-mī dāū mi; numai *regatulū 'i mai lipsește. Și Saulū 67 privi pre Davidū cu ochi pismași din ḡiūa aceā incolo.

Saulū pismuesce pre Davidū și cautā vieṭa lui.

68 Și de a dūoa ḡi veni *spiritulū celū răū de la Dumneḡeū asupra lui Saulū, 'și elū se înfuria in meḡloculū casei sale; și Davidū cāntā cu mână sa, ca și in cele-l-alte dile; *și Saulū avea lance in mână. Și Saulū 'aruncā 69 lancea, și dīse; Voiū pironi pre Davidū in pārete; dară Davidū scāpā de d'înaintea lui de dūoē orī. 70

e Ps. 123. 3. 4. h 1 Reg. 20. 10. 1 Cor. 1. 27. 11. i 2 Sam. 23. 33. 38. j Cap. 16. 12. f Cap. 24. 14. 2 Sam. 3. 8. & 9. 8. & 16. 9. 2 Reg. 8. 15. k 1 Reg. 20. 10. 11. l 2 Sam. 23. 33. 35. m Ps. 124. 8. & 125. 1. n 2 Cor. 10. 4. Ebr. 11. 33. 34.

j Vers. 10. k Deut. 28. 26. l 1os. 4. 24. m 1 Reg. 8. 43. & 18. 36. n 2 Reg. 19. 19. Isa. 52. 10. o Ps. 44. 6. 7.

Osea 1. 7. Zech. 4. 6. n 2 Cron. 20. 15. o Cap. 21. 9. Vedī Judec. 3. 31. & 15. 15. 2 Sam. 23. 21. p Ebr. 11. 34.

q 1os. 15. 36. r Vedī Cap. 16. 21. 22. s Vers. 54. t Vers. 12. Capulū 18. a Fac. 44. 30.

b Cap. 19. 2. & 20. 17. c Sam. 1. 26. Deut. 13. 6. d Cap. 17. 15. e Eod. 15. 20. Judec. 11. 34.

e Eod. 15. 21. f Cap. 21. 11. & 29. 5. g Eccl. 4. 4. h Cap. 15. 28. i Cap. 16. 14. j Cap. 19. 24.

1 Reg. 18. 29. Fapt. 16. 16. k Cap. 19. 9. l Cap. 19. 10. & 20. 33. Prov. 27. 4.

12 Și Saulu se ^atemea de Davidu: că ^aIehova
era cu d'insulă, éru de la Saulu se ^adepăr-
13 tase. Și Saulu 'lă depărtă de la sine, și-lă
puse mai mare preste o mie: și ^aelū eșă și
14 intra înaintea poporului. Și Davidu era no-
rocițu in tôte căile sale, și ^aIehova era cu
15 d'insulă. Și Saulu vëdëndu, că elū era no-
rocițu fôrte, se temū de elū. Și ^atotū Is-
16 raelulū și Iuda iubiă pre Davidu, că elū
eșă și intra înaintea lorū.
17 Și Saulu dîse lui Davidu: Éccē, Merabū,
fîca mea cea mai mare, ^a'ți voiū da-o de
femeă, numai să fîi vitēsū, și să porți 're-
belele lui Iehova; că Saulu gîndia *întru sine*:
"Să nu fie mîna mea pe elū, ci mîna Filiste-
18 nilorū să fie pe elū. Și Davidu dîse lui
Saulu: "Cine *sînt* eū? Ce *este* vieța mea și
19 familia pîrintelū meu in Israelū, ca să fiū
ginere regelū? Dară cîndū pre Merabū,
fêta lui Saulu, trebuia să o dee lui Davidu, ea
fu dată de femeă lui ^aAdrielū, ^aMeholaténulū.
20 "Și Micalū, fêta lui Saulu, iubiă pre Da-
vidu. Acêsta s'a spusū lui Saulu, și lucrulū 'i
21 cra plăcutū. Și Saulu dîse: 'I voiū da-o,
ca ea să-i fie ^acursă, și ^bmîna Filisten-
lorū să fie pe elū. Și Saulu dîse lui Da-
vidu: Prin *una din* aminduoē să-mi fîi mie
22 ^aastă-đi genere. Și Saulu ordină servilorū
seî: Vorbiți lui Davidu in ascunsū, dîcëndū:
Éccē, regele e cu bună plecare pentru tine,
și toți servii seî te iubescū; și acumū fi
23 ginere regelū. Și servii lui Saulu vorbiră
in urechile lui Davidu cuvintele aceste,
și Davidu dîse: Aū este ușorū in ochii
vostri a fi ginere regelū? că eū *sînt* omū
24 saracū și fără nume. Și servii lui Saulu
'i spuseră, dîcëndū: Aceste cuvinte a vor-
25 bitū Davidu. Și Saulu dîse: Așa diceți
lui Davidu: Regele nu doresce ^adaruri de
nuntă, ci o sută de prepuțuri de ale Fi-
listenilorū, ca regele să-și ^aresbune asupra
neamicilorū seî. Dară Saulu ^aavea de scopū
să facă pre Davidu să cadă in mîna Filiste-
26 nilorū. Și servii seî spuseră aceste cuvinte
lui Davidu; și lucrulū plăcu lui Davidu, de
a fi ginere regelū. Și încă ^ađilele nu se
27 impliniseră, Și Davidu se sculă, și se duse,
elū și ^aômenii seî, și bātu intre Filisteni
dūoē sute de inși, și ^aDavidu aduse prepu-
țurile lorū, și le dădu in numărū deplinū
regelū, pentru-ca să fie ginere regelū; și
Saulu ^ai dădu pre Micalū, fîca sa, de femeă.
28 Și Saulu vëdu și cunoscu că Iehova *era* cu
Davidu, și Micalū, fîca lui Saulu, 'lă iubiă.

Și Saulu se temu de Davidu și mai multū 29
decătū mai 'nainte; și Saulu era neamicū lui
Davidu totū-dé-una. Atuncea mai marii Fi- 30
listenilorū ^aeșiră *la luptă*; și de câte ori
eșiră, Davidu era ^amai norocitū decătū toți
servii lui Saulu, și numele seū era fôrte
prețuitū.

SI Saulu dîse lui Ionatanū, fiilū seū, și 19
tuturorū servilorū seî, ca să omóre pre
Davidu; Dară Ionatanū, fiilū lui Saulu, 2
^aiubiă pre Davidu fôrte. Și Ionatanū spuse lui
Davidu, dîcëndū: Părintele meu Saulu caută
să te omóre; acumū deci păzesce-te până
demânétă, și șeđi tăinuitū, și ascunde-te;
Și eū voiū eși, și voiū sta lîngă părintele 3
meū in câmpulū in care *vei* fi, și voiū vorbi
părintelū meu de tine, și de voiū descoperi
ce-va, ^a'ți voiū spune.

Și Ionatanū ^bvorbi bine de Davidu cătră 4
Saulu, părintele seū, și dîse cătră d'insulū:
Să nu ^apecătuēscă regele contra servulū seū
Davidu, că elū n'a pecătuitū tie, și faptele
sale *sînt* fôrte de folosū pentru tine. Că 5
elū ^a'și luă ^avieța in mîna, și ^abātu pre Fili-
sténū, și ^aIehova a făcutū mēntuire mare
in totū Israelulū. Tu ai vëđutū, și te-ai bu-
curatū; ^ade ce dară voiesci a ^apecătui contra
sângelui nevinovatū, și să omori pre Da-
vidu fără cuvēntū. Și Saulu ascultă de vócea 6
lui Ionatanū, și Saulu jură: Viū *este* Iehova,
elū nu va muri! Și Ionatanū chîmă pre 7
Davidu, și Ionatanū ^ai spuse tôte cuvintele
aceste; și Ionatanū aduse pre Davidu la
Saulu, și elū fu înaintea lui ^aca mai 'nainte.

Și resbelulū urmă, și Davidu eși, și se 8
luptă cu Filisteni, și făcu intre ei ucidere
mare, și ei fugiră de d'inaintea lui.

*Davidu scapă de Saulu, și fuge la Samuelū
in Rama.*

Și ^aspiritulū celū rău de la Iehova veni 9
asupra lui Saulu, cîndū elū ședea in casa
sa cu lancea in mîna sa, și Davidu cînta
cu mîna. Și Saulu căuta a pironi cu lan- 10
cea pre Davidu de părete, dară elū scăpă
de d'inaintea lui Saulu, care isbi lancea
in părete. Și Davidu fugi, și scăpă in a-
cea nópte. ^aȘi Saulu trămese ômenii in casa 11
lui Davidu, ca să-lū pândēscă, și să-lū o-
móre demânétă; dară Micalū, femea lui
Davidu, ^ai spuse *acēsta*, și dîse: De nu vei
scăpa vieța ta in nóptea acēsta, mîne vei
fi ^anoritū. Și Micalū ^apogori pre Davidu 12
pe ferēstră, și elū se duse, fugi și scăpă.

^a Vers. 15. 29.
^a Cap. 16. 13.
18.
^a Cap. 16. 14. &
28. 15.
^a Vers. 16.
Num. 27. 17.
3 Sam. 6. 2.

^a Fac. 39. 2, 3,
23.
Ios. 6. 27.
^a Vers. 5.
^a Cap. 17. 25.
^a Num. 32. 30,
37, 39.
Cap. 25. 28.

^a Vers. 21. 25.
2. Sam. 12. 9.
^a Vedeți vers. 23.
Cap. 9. 21.
2 Sam. 7. 18.
2 Sam. 21. 8.
Jud. 7. 22.
Vers. 28.

^a Esod. 10. 7.
^b Vers. 17.
^c Vedeți vers. 26.
^d Fac. 34. 12.
Esod. 22. 17.
^e Cap. 14. 24.
^f Vers. 17.
^g Vedeți vers. 21.

^a Vers. 13.
ⁱ 2 Sam. 3. 14.
^j 2 Sam. 11. 1.
^k Vers. 5.
—
Capitul 19.
^a Cap. 18. 1.

^b Prov. 31. 8, 9.
^c Fac. 42. 22.
^d Ps. 35. 12. &
109. 5.
Prov. 17. 13.
Ier. 18. 20.
^d Jud. 9. 17. &
12. 3.

Cap. 28. 21.
Ps. 119. 109.
^e Cap. 17. 49.
50.
^f Cap. 11. 18.
1 Cron. 11. 14.
^g Cap. 29. 32.
^h Mat. 27. 4.

ⁱ Cap. 16. 21. &
18. 2. 13.
^j Cap. 16. 14. &
18. 10, 11.
^k Ps. 69. tîdu.
^l Așa Ios. 3. 15.
Fapt. 9. 24, 25.

- 13 Și Micalū luă unū chipū, și-l^u puse in patū, și puse o perină de *pêrū* de capră la capulū seū, și-l^u acoperi cu unū vestmētū.
- 14 Și cândū Saulū trămesse ômenī ca să ȳee pre Davidū, ea diše: Elū *este* bolnavū. Și Saulū trămesse *eră-și* ômenī, ca să vėdă pre Davidū, dicēdu-li: Duceți-lū in patū la mine, ca să-lū omorū. Și trămeșiī sosindū, 15 16 17 *eră* chipū *era* in patū, și perina de *pêrū* de capră la capulū lui. Și Saulū diše cătră Micalū: Pentru-ce m'ai incelatū astūfelū, și ai lăsatū pre neamiculū meū să scape? Și diše Micalū lui Saulū: Elū mi-a dișū: Lasă-mē să mē ducū; " pentru ce să te omorū.
- 18 Și Davidū fugi și scăpă, și veni la Samuelū in Rama, și-i spuse tôte câte i-a făcutū Saulū; și elū se duse cu Samuelū, și locuiră in Naiotū. Și s'a spusū lui Saulū, dicēdu: Eccē, Davidū *este* la Naiotū in Rama. Și " Saulū trămesse ômenī, ca să ȳee pre Davidū. "Și cândū ei vėdură adunarea profetilorū, cari profetiaū, și pre Samuelū stāndū ca mai mare intre ei, spiritulū lui Dumneḡeu veni asupra trămeșilorū lui Saulū, și " profetiră și acestia. Și spunēdu-se acēsta lui Saulū, elū trămesse alți ômenī, și profetiră și acestia. Și Saulū mai trămesse unū alū treilea rōndū de ômenī, și profetiră și acestia. Atuncea se duse și elū însuși la Rama. Și ajungēdu la grōpa cea mare, care *este* in Secu, elū intrebă și diše: Unde *sunt* Samuelū și Davidū? și-i s'a respunsū: Eccē *sunt* la Naiotū in Rama. Și elū se duse la Naiotū in Rama; și veni " spiritulū lui Dumneḡeu și asupra lui, și a mersū profetindū până ce ajunse la Naiotū in Rama. Și " desbracă și elū vestmintele sale, și profeti și elū inaintea lui Samuelū, și șeḡu " golū tōtă ḡiua aceea și tōtă nōptea aceea. De aceea di-seră: 'Aū și Saulū *este* intre profeti?

Amiciția și legământulū intre Davidū și Ionatanū.

- 20 **S**I Davidū fugindū din Naiotū din Rama, veni la Ionatanū, și-i diše: Ce amū făcutū? Care *este* vina mea? Și care *este* păcatulū meū inaintea părintelui teū, ca elū să caute viēta mea? Și elū i diše: Ferescă Dumneḡeu, tu nu vei muri! Eccē, părintele meū nu face nici unū lucru mare seū micū, fără să mi-lū descopere, și pentru-ce părintele meū arū ascunde acēsta de mine? Nu *este așa*? Și Davidū se jură încă odată, și diše: Părintele teū scie pre

bine, că amū aflatū charū in ochiī teī, și elū a dișū: Acēsta să nu sciă Ionatanū, ca să nu se intristeze. Inse, viū *este* Iehova, și viū *este* sufletulū teū, nu-ȳ decâtū unū pasū intre mine și mōrte. Și Ionatanū diše lui Davidū: Ce doresci ca să facū? și-ȳi voiū face ȳie.

Și Davidū diše lui Ionatanū: Eccē, māne *este* " luna nouă, și eū trebue să ședū cu regele la māncare; dară tu dă-mi voiă să mē ducū și să mē " ascundū pe câmpū până in sēra a treia. Dacă părintele teū va întreba de mine, tu să ḡici: Davidū se ceru de la mine ca să se repedă " la Betū-Lehemū, cetatea sa; căci acolo *este* pentru totū nēmūlū sacrificiū de anū. " De va ḡice: Bine; bine va fi servulū teū; érū de se va mānia, să sciī, că " rēulū s'a hotăritū de d'insulū. " Fă milă cu servulū teū, că " in legământulū lui Iehova ai primitū pre servulū teū cu tine. Dară " de *este* vre-o vină in mine, omōră-mē tu însuși; de ce m'ai duce tu la părintele teū.

Și Ionatanū diše: Să te ferescă Dumneḡeu! căci de ași sci că s'a hotăritū de la părintele meū asupra-ȳi nenorocire, ôre nu ași spune-o ȳie?

Și Davidū diše lui Ionatanū: Cine-mī va spune, *dacă* părintele teū va respunde ȳie ce-va aspru? Și Ionatanū diše lui Davidū: Vino, și să eșimū la câmpū! și ei eșiră amindūoi la câmpū. Și Ionatanū diše lui Davidū: Iehova, Dumneḡeulū lui Israelū—cândū voiū fi cercatū pre părintele meū māne pe timpulū acesta, seū poimāne, și de va ḡāndi bine despre Davidū, și de nu voiū trāmete la tine, ca să-ȳi descoperū acēsta ȳie, " Așa să facă Iehova lui Ionatanū și încă mai multū! Dară și de va plăcé părintelui meū, ca să-ȳi facă vr'unū rēū, și acēsta voiū descoperi ȳie, " ȳi voiū da drumulū, și te vei duce in pace; și " Iehova va fi cu tine, dupre cumū a fostū cu părintele meū. Și de voiū mai trăi, ôre arēta-vei cătră mine mila lui Iehova, ca să nu morū? Să nu " tragī mila ta de la casa mea nici odată, chiarū cândū Iehova va fi stērpitū pre toȳi neamicii lui Davidū de pe fața pāmētului. Și Ionatanū făcu *legământū* cu 16 casa lui Davidū, și diše: " Să cēră Iehova acēsta din māna neamicilorū lui Davidū. Și 17 Ionatanū mai făcu pre Davidū să jure pe iūbirea sa de d'insulū; " căci ca pre sufletulū seū lū iūbia pre elū.

Și Ionatanū i diše: " Māne *este* lună nouă, 18

m 2 Sam. 2. 22.
n Veḡi Ioan 7.
33, 45, etc.
o Cap. 10. 5. 6.
1 Cor. 14. 3,
24, 25.

p Num. 11. 25.
q Cap. 10. 10.
r Isa. 20. 2.
s Mic. 1. 8.
Veḡi 2 Sam.

6. 14, 20.
t Cap. 10. 11.
—
Capitlū 20.
a Num. 10. 10.

& 28. 11.
b Cap. 19. 2.
c Cap. 16. 4.
d Veḡi Deut. 1.
23.
2 Sam. 17. 4.

e Cap. 25. 17.
Est. 7. 7.
f Ios. 2. 14.
g Vers. 16.
Cap. 18. 3. &
23. 18.

h 2 Sam. 14. 32.
i Rut. 1. 17.
j Ios. 1. 5.
Cap. 17. 37.
1 Cron. 22. 11,
16.

k 2 Sam. 9. 1,
3, 7. & 21. 7.
l Cap. 25. 22.
Veḡi Cap. 31.
2.

2 Sam. 4. 7.
& 21. 8.
m Cap. 18. 1.
n Vers. 5.

și lipsa ta se va băga în sémă; că locul
 19 teü va fi deșertü. A treia di coboră-te cu
 grăbire, ca să ajungi la °loculü, unde erai
 ascunsü în diüa acelei întâmplări, și ședi
 20 lângă pétrea Ezelü. Și voiü arunca trei să-
 geți în laturea ei, ca și cândü ași lovi la
 21 țintă. Și ecccë, voiü trâmète servulü, di-
 cëndü: Du-te, găsesce săgețele! de voiü
 dice servulü: Ecccë, săgețele sînt d'incöce
 de tine, ié-le; atunce să viñi; că este pace
 22 tie, și nimicü de temutü, °viü este Iehova;
 Dară de voiü dice ténêrului așa: Ecccë, să-
 gețele sînt d'incolo de tine; du-te, că Ie-
 23 hova te trâmète. Cătü pentru °cuvêntulü,
 pre care l'amü vorbitü noi, eü și tu, ecccë,
 Iehova va fi marturü între mine și tine în
 eternü.
 24 Și Davidü se ascunse pe câmpü, și cândü
 sosi lună nouă, regele se puse la mäsă să mâ-
 25 nânce. Și regele ședu pe scaunulü seü ca
 în cele-l-alte dăți, în scaunulü de lângă
 părete; și Ionatanü se sculă, și Abnerü ședu
 lângă Saulü, dară loculü lui Davidü era
 26 deșertü. Și Saulü nu dise nimicü în diüa
 aceea, că elü cugeta: Este o întâmplare,
 elü °nu este curatü; de sigurü elü nu este
 curatü.
 27 Și în diüa a düoa a lunei nouë, în a düoa
 di, loculü lui Davidü fiindü deșertü, Saulü dise
 cătră fiulü seü Ionatanü: De ce n'a venitü
 28 fiulü lui Ișai la mäsă și eri și astă-di. Și
 Ionatanü °respunse lui Saulü: Davidü s'a
 cerutü de la mine până la Betü-Lehemü.
 29 Că elü dise: Rogu-te, dă-mi drumulü, că este
 unü sacrificiü alü nêmulü nostru în cetate,
 30 și fratele meü mi-a ordinarü să mē aflü
 acolo. Și acumü, de amü aflatü charü în
 ochi tei, rogu-te, dă-mi drumulü, ca să vedü
 pre frați mei. De aceea n'a venitü la mäsă
 regelü.
 30 Și mânia lui Saulü se aprinse asupra lui
 Ionatanü, și elü dise cătră d'iusulü; Fiiü
 de femeä rea și neascultătorä! aü nu sciü
 eü, ci ti-ai alesü pre fiulü lui Ișai spre
 rușinea ta, și spre rușinea golicünei mumei
 31 tale? Căci cătü va trăi fiulü lui Ișai pe
 pământü, nu vei fi tare nici tu nici regatulü
 teü. Și acumü trâmète, și-lü adă la mine,
 32 că elü este fiü alü morței. Și Ionatanü re-
 spunse părintelui seü Saulü, dicëndü-i: °De
 33 ce să mörä? Ce a făcutü? Și Saulü °aruncă
 lancea după d'iusulü, spre a-lü ucide; °și
 Ionatanü cunoscu că hotăritü este părintele
 34 seü să omöre pre Davidü. Și așa Ionatanü
 se sculă de la mäsă plinü de mâniä, și nu
 măncă bucate în diüa a düoa a lunei nüoe;

că era intristatü pentru Davidü, și pentru
 că părintele seü l'a rușinatü.

35 Și a düoa di Ionatanü eși la câmpü la
 timpulü hotăritü cu Davidü, și unü copilü
 36 era cu d'insulü; Și elü dise copilului: A-
 lergă, găsesce acumü săgețele, pre cari le-
 amü aruncatü. Și copilulü alergă, și elü
 dădu drumulü săgeței d'incolo de d'insulü.
 37 Și cândü copilulü ajunse la loculü săgeței,
 pre care Ionatanü o aruncă, Ionatanü strigă
 în urma copilului, și dise: Aü nu este să-
 gëta d'incolo de tine? Și Ionatanü mai
 38 strigă copilului: Grăbesce, iute! nu sta! și
 copilulü lui Ionatanü adună săgețele, și veni
 la domnulü seü. Și copilulü nu scia ni-
 39 micü; numai Ionatanü și cu Davidü sciaü
 lucrulü acesta. Și Ionatanü dădu armele
 40 sale copilului ce era cu d'insulü, și-i dise:
 du-te, du-le în cetate.

41 Și cândü copilulü se duse, Davidü se
 sculă din partea de mēdă-di, cădu cu fața
 la pământü, și se prosternu de trei ori, și
 ei se sărutară unulü pre altulü, și plân-
 seră amindüoi, și Davidü plânse mai multü.
 42 Și Ionatanü dise lui Davidü: °Mergî în pace!
 Ccea ce noi amü juratü în numele lui Ie-
 hova, dicëndü: Iehova să fie între seminția
 mea și seminția ta, rămâne tare în eternü.
 Și elü se sculă și se duse; și Ionatanü veni
 în cetate.

Davidü fuge la Nobü, și de acolo la Gatü și în
 pustululü lui Iuda.

SI Davidü veni la Nobü, la °Ahimelechü, 21
 preutulü; și Ahimelechü întimpină °cu
 spaimă pre Davidü, și-i dise: De ce eci
 singurü, și cu tine nimenea nu este? Și 2
 Davidü dise lui Ahimelechü, preutulü: Re-
 gele o însărcinare mi-a datü, și a disü cătră
 mine: Nimenea să nu sciä nimicü de ce
 te trâmëtü, și nici de ce ti-amü ordinarü;
 și pre ömeni i-amü pusü să stee la cutare
 locü. Și acumü ce ai la in-de-mână? Dă-mi 3
 cinci pâni, seü ce se va găsi. Și preutulü
 4 respunse lui Davidü, și dise: Pâne comună
 nu amü la in-de-mână, ci numai °pâne sân-
 tită; °dörä numai dacă ömenii tei s'au feritü
 5 de femeï. Și Davidü respunse preutulü, și-i
 dise: Da, femeele aü fostü depărtate de noi
 de trei dîle, de cândü amü eșitü; și °vasele
 ömenilorü mei sînt sante, și acestă pâne este
 ca și cea comună; inai cu sémă că astă-di
 din nou se sântesce, ca să se pună °in vase.
 Și preutulü °i °dădu pâne sântită, că nu era
 6 acolo altă pâne de cătü pânil de punere-
 înainte, °cari s'au luatü de d'inainte lui Ie-
 hova, spre a pune pâne caldă, în diüa în

° Cap. 19. 2. r Lev. 7. 21. & Mat. 27. 33. z Cap. 1. 17.
 p Ier. 4. 2. 15. 5, etc.. Luc. 23. 22. —
 q Vers. 14, 15. ° Vers. 6. u Cap. 18. 11. Capulü 21.
 Veđi vers. 42. f Cap. 19. 5. v Vers. 7. a Cap. 14. 3.

b Cap. 16. 4. Mat. 12. 4. c 1 Thes. 4. 4. Marc. 2. 25, 26.
 c Esod. 25. 30. d Esod. 19. 15. f Lev. 8. 26. Luc. 6. 3. 4.
 Lev. 24. 5. Zech. 7. 3. g Mat. 12. 3. 4. h Lev. 24. 8. 9.

- 7 care s'a luatŭ *cea-l-altă*. Şi era acolo unul din servii lui Saulŭ, care in acea zi se oprise înaintea lui Iehova; şi numele lui *era* 'Doegŭ, Edomitulŭ, mai marele păstorilorŭ lui Saulŭ. Şi Davidŭ diŭse lui Ahimelechŭ: Nu ai aicea la in-de-mână lance seŭ sabiă? Că nu amŭ luatŭ cu mine nici sabia mea nici armele mele; că însărcinarea regelui era grabnică. Şi preutulŭ diŭse: Sabia lui Goliatŭ Filisténulŭ, pre care tu l'ai omorîtŭ in 'Valea Stejarului, * éccă, *este* învilită in o pânŭetură in dosulŭ efodului: de voesci să o iei, iă-o, că nu *este* alta de câtŭ acésta aicea. Şi Davidŭ diŭse: Nu *este* alta asemenea ei, dă-mi-o.
- 10 Şi Davidŭ se sculă, şi fugi in diŭia aceea de d'inaintea lui Saulŭ, şi veni la Achişŭ, 11 regele Gatului. Şi 'servii lui Achişŭ 'i diŭseră: Aŭ nu *este* acesta Davidŭ, regele ţerei? Aŭ nu l'auŭ cântatŭ pre elŭ in chorŭ, di-cândŭ: "Saulŭ a bătutŭ miile sale, şi Davidŭ 12 decile de miŭ ale sale? Şi Davidŭ "luă aceste cuvinte in ânimă, şi se temu fôrte de Achişŭ, regele Gatului. Şi "elŭ schimbă purtarea sa înaintea lorŭ, şi făcu pre nebunulŭ in meşilocolulŭ lorŭ; scriea pe uşele porŭtelorŭ, 14 şi lăsa să-i curgă balele pe barbă. Şi Achişŭ diŭse cătră servii seŭ: Éccă, voi vedeŭi că omulŭ este nebunŭ, de ce l'aŭi adusŭ la 15 mine? Amŭ eŭ lipsă de nebunŭ, de l'aŭi adusŭ pre acesta să nebunescă înaintea mea? Cumŭ, intra-va unulŭ ca acesta in casa mea?
- 22 S I Davidŭ plecă de acolo, şi "scăpă "in pescera Adulamŭ. Şi auŭdindŭ de acésta fraŭii lui şi tótă casa părintelui seŭ, 2 se pogorîră acolo la d'insulŭ. Şi se adunară la d'insulŭ "toŭi cei in nevoiă şi toŭi cei ce aveauŭ creditori, şi toŭi cei cu sufletulŭ amăritŭ, şi elŭ fu capulŭ lorŭ; şi ca la patru sute de inşi erauŭ cu d'insulŭ.
- 3 Şi Davidŭ se duse de acolo la Miŭpe din Moabŭ, şi diŭse regelui Moabului: Rogu-te, lasă pre părintele meŭ şi pre muma mea să éşă *şi să fie* cu voi, până cândŭ voiŭ sci ce va face Dumneŭeŭ cu mine. Şi elŭ 'i aduse înaintea regelui Moabului, şi ei rămaseră cu d'insulŭ câtŭ timpŭ fu Davidŭ in întăritură.
- 5 Şi profetulŭ "Gadŭ diŭse lui Davidŭ: Nu şedé in întăritură, ci du-te, şi intră in pământulŭ lui Iuda; şi Davidŭ se duse, şi intră in pădurea Haretŭ.

Saulŭ ucide pre preuŭiŭ din Nobŭ.

- 6 Şi Saulŭ auŭdi, că Davidŭ s'a aflatŭ, precumŭ şi ômenii *ce erauŭ* cu d'insulŭ. (Saulŭ

şedea atunci in Ghibea suptŭ stejarulŭ de pe înălŭtime, cu lancea sa in mână, şi toŭi servii seŭ stăteauŭ înaintea lui). Şi diŭse Saulŭ servilorŭ seŭ, cari stăteauŭ înaintea lui: Ascultaŭi acumŭ, Beniaminiŭilorŭ! Fiulŭ lui Işai vi va "da elŭ tuturorŭ ţărâne şi vii, şi vè va pune elŭ mai mari preste miŭ şi mai mari preste sute? Că voi toŭi v'aŭi unitŭ 8 asupra mea; şi nimenea nu mi-a descoperitŭ că 'fiulŭ meŭ a făcutŭ *legământŭ* cu fiulŭ lui Işai; şi n'a fostŭ nimene d'intre voi care să se indure de mine, şi să-mi descopere, că fiulŭ meŭ a resculatŭ pre servulŭ meŭ asupra mea, ca să *mè* pândescă, cumŭ *se vede* astă-ŭi.

Atuncea response "Doegŭ Edomitulŭ, celŭ 9 aşedatŭ preste servii lui Saulŭ, şi diŭse: Eŭ amŭ vedutŭ pre fiulŭ lui Işai venindŭ la Nobŭ, la "Ahimelechŭ, fiulŭ lui 'Ahitubŭ: 'Şi 10 acesta intrebă pre Iehova pentru d'insulŭ, şi-i "dădu merinde, şi-i dădu şi sabia lui Goliatŭ, Filisténulŭ.

Şi regele trămese, ca să chiăme pre A- 11 himelechŭ, fiulŭ lui Ahitubŭ, preutulŭ, şi tótă casa părintelui seŭ, pre preuŭiŭ din Nobŭ, şi ei veniră toŭi la rege. Şi Saulŭ 12 diŭse: Ascultă acumŭ, fiulŭ lui Ahitubŭ! Şi acesta diŭse: Éccă-mè, domnulŭ meŭ! Şi Saulŭ 'i diŭse: De ce v'aŭi unitŭ asupra 13 mea tu şi fiulŭ lui Işai, dându-i tu pâne şi sabiă, şi intrebândŭ pre Dumneŭeŭ pentru d'insulŭ, ca să se scôle asupra mea, şi să *mè* pândescă, cumŭ *elŭ face* astă-ŭi. Şi A- 14 himelechŭ response regelui, şi diŭse: Şi cine intre toŭi servii teŭ *este* ca Davidŭ, credinciosŭ ginere alŭ regelui, şi cu intrare in sfatulŭ teŭ, şi onoratŭ in casa ta? Ôre 15 de astă-ŭi amŭ începutŭ a intrebă pre Dumneŭeŭ pentru d'insulŭ? Departe de mine una ca acésta! Să nu arunce regele asupra servului seŭ o asemenea vină, cumŭ şi asupra a tótă casa părintelui meŭ: că servulŭ teŭ din tôte acestea n'a sciutŭ nimicŭ, nici micŭ nici mare.

Şi regele diŭse: Ahimelechŭ, tu vei muri, 16 tu şi tótă casa părintelui teŭ. Şi regele 17 diŭse alergătorilorŭ, ce stăteauŭ imprejurulŭ seŭ: Apropiăŭi-vè, şi omoriŭi pre preuŭiŭ lui Iehova; că şi ei ŭinŭ cu Davidŭ; ei sciură că era fugarŭ, şi nu mi-auŭ descoperitŭ. Dară servii regelui 'nu voiră a intinde mâna lorŭ ca să se arunce asupra preuŭilorŭ lui Iehova. Şi regele diŭse lui Doegŭ; Apropiă-te tu, 18 şi aruncă-te asupra preuŭilorŭ. Şi Doegŭ Edomitulŭ se apropiă, şi se aruncă asupra

† Cap. 22. 9.
Pa. 52, titlu.
† Cap. 17. 2, 50.
‡ Veŭi Cap. 31.

10.
† Pa. 56, titlu.
m Cap. 18. 7. &
29. 5.

n Luc. 2. 19.
o Pa. 34, titlu.

Capitulŭ 22.
a Pa. 57, titlu,
& 142, titlu.
b 2 Sam. 23. 13.

c Iudc. 11. 3.
d 2 Sam. 24. 11.
1 Cron. 21. 9.
2 Cron. 29. 25.

e Cap. 8. 14.
f Cap. 18. 3. &
20. 30.
g Cap. 21. 7.

Ps. 52, titlu. &
vers. 1, 2, 3.
A Cap. 21. 1.
† Cap. 14. 8.

f Num. 27. 21.
k Cap. 21. 6, 9.
l Veŭi Eod. 1.
17.

preuților, și elu *ucise în ziua aceea optu-deci și cinci de inși, cari purtau efodul de
19 inu. *Și pre Nobu, cetatea preuților, o trecu prin ascuțitul săbiei, de la bărbat până la femeă, de la copil până la sugător; încă și bou, asinu, și oie trecu prin ascuțitul săbiei.

20 *Erū unu fiu alu lui Ahimelechū, fiulul lui Ahitubū, alu căru nume era Abiatarū, *scăpă,
21 și fugi la Davidū. Și Abiatarū spuse lui Davidū, că Saulū a ucisū pre preuții lui
22 Iehova. Și Davidū dise lui Abiatarū: Sciut'amū din acea zi, că Doegū Edomitulū aflându-se acolo, va spune acēsta lui Saulū. Eū amū căsunatū mōrtea întregēi case a
23 părintelū teū. Remăi cu mine, nu te teme; *că celū ce caută vieța mea, caută vieța ta; dară cu mine vei fi bine păzitu.

Davidū scăpă Keila de la Filistenī; elū este urmăritū de Saulū, totuși i cruță vieța.

23 **S**I s'a spusū lui Davidū, dicēndū: Eccē, Filistenii facū resbelū cu *Keila, și ei
2 pradă ariele. Și Davidū *intrebă pre Iehova, dicēndū: Să mă ducū, și să batū pre acești Filistenī? Și Iehova dise lui Davidū: Du-te
3 și bate pre Filistenī, și mēntue Keila. Și omenii lui Davidū dīseră cătră d'insulū: Eccē, aici in Iuda ne tememū noi, cu câtū
4 mai multū, dacă ne vomū duce la Keila a-supra oștirei Filistenilorū. Și Davidū mai
5 intrebă pre Iehova, și Iehova i respunse, și dise: Scōlă-te, cobōră-te la Keila, că eū
6 voiū da pre Filistenī in mână ta. Și Davidū cu omenii sei se duse la Keila, să se bată cu Filistenii, și luā vitele lorū, și făcu între ei mare ucidere; așa Davidū mēntui pre locuitorii Keilei.
7 Și cândū Abiatarū, fiulul lui Ahimelechū, *fugi la Davidū in Keila, elū se pogori, avēndū efodul in mână sa.
8 Și s'a spusū lui Saulū, că Davidū a sositū la Keila. Și Saulū dise: Dumneḡeū l'a datū pre elū in mână mea, că elū s'a închisū, venindū intr'o cetate cu porți și zevōre. Și Saulū chīamā totū poporulū la resbelū, ca să se pogōre la Keila, și să impresōre pre Davidū și pre omenii sei.
9 Și Davidū cunoscēndū, că Saulū uneltesce acestū reū asupra lui, *dise lui Abiatarū, preutulū: Adă incōce efodulū! Și Davidū dise: O Iehova, Dumneḡeulū lui Israelū servulū teū a auditū, că Saulū caută să vinā la Keila, *spre a strica pentru mine
11 cetatea. Ōre mai marii Keilei mē vorū da in mână lui? Pogori-se-va Saulū, duple

cumū a auditū servulū teū? O Iehova! Dumneḡeulū lui Israelū, rogu-te, spune acēsta servulū teū. Și Iehova dise: Elū se va pogori. Și Davidū dise: Da-vorū bărbaii Keilei pre mine și pre omenii mei in mână lui Saulū? Și Iehova dise: Te vorū da.

Și Davidū se sculā cu omenii sei, *ce 13 eraū ca la șese sute de inși, și ei eșirā din Keila, și se duserā unde puturā merge. Și lui Saulū i se spuse, că Davidū a scăpatū din Keila: decī elū se opri de a merge. Și Davidū locuia in pustiiū, in locuri tari, 14 și locuia pe *munte in pustiiulū ^hZifū, și Saulū 'lū ⁱcăuta pre elū in tōte ḡilele; dară Dumneḡeū nu-lū dādu in mână lui.

Și Davidū vedēndū, că Saulū a eșitū 15 spre a căuta vieța sa, Davidū ^{pe}ḡeḡu in pustiiulū Zifū, in pădure. Și Ionatanū, fiulū 16 lui Saulū, se sculā, și se duse la Davidū in pădure, și-i întări mânele cu Dumneḡeū. Și elū dise cătră d'insulū: Nu te teme, 17 că mână lui Saulū, părintele meū, nu te va afla, ci tu vei domni preste Israelū, și eū voiū fi alū dūoilea după tine; și *acēsta Saulū părintele meū bine scie. Și ei *in- 18 cheiarā amindūoi legāmēntū inaintea lui Iehova; și Davidū rēmase in pădure, erū Ionatanū se duse a casā.

Și *se suirā Zifenii cătră Saulū in Ghi- 19 bea, dicēndū: Eccē, Davidū s'a ascunsū la noi in locuri tari, in pădure, in delulū Hachila, ce este spre mēḡă-ḡi de pustiiū. Și 20 acumū, duple tōtā dorința sufletulū teū, rege, de a te pogori, pogōră-te, și va fi *trēba nōstră de a-lū da pre elū in mână regelui. Și Saulū dise: Bine-cuvēntați să 21 fiți voi de Iehova, că voi v'ați înduratū de mine. Și acumū merḡeți, mai pāndiți incā, 22 insemnați și vedeți loculū lui, pe care piciorulū lui stā, și cine l'a vēḡutū acolo; că mi s'a spusū că elū este viclēnū fōrte. Ve- 23 deți și insemnați tōte locurile pe unde elū se ascunde, și întōrceți-vē la mine cu sciri sigure, și mē voiū duce cu voi; și dacă elū este in țērā, eū 'lū voiū căuta între tōte miile lui Iuda. Decī ei se scularā, și se du- 24 serā la Zifū inaintea lui Saulū.

Erū Davidū și omenii sei eraū in pustiiulū *Maonū in câmpia dinspre mēḡă-ḡi de pustiiū. Și Saulū cu omenii sei se duse spre a-lū 25 căuta; și lui Davidū se spuse acēsta, și elū se pogori la stāncă, și ședea in pustiiulū Maonū. Indatā ce Saulū audi de acēsta, se luā după Davidū in pustiiulū Maonū. Și 26 Saulū mergea pe o lature a muntelui, și

* Veḡi Cap. 2. 31.
a Vers. 9, 11.
o Cap. 23. 6.

p Cap. 2. 33.
q 1 Reg. 2. 26.

Capulū 23.
a Ios. 15. 44.

b Vers. 4, 6, 9.
c Cap. 22. 20.
d Num. 27. 21.

2 Sam. 5. 19.
23.

e Cap. 22. 19.
f Cap. 22. 2. &
25. 13.

g Ps. 11. 1.
h Ios. 15. 55.

i Ps. 54. 5, 4.
j Cap. 24. 20.

k Cap. 18. 3. &
20. 16, 42.

l Sam. 21. 7.
m Ps. 54. 3.

n Ps. 54. 3.
o Ios. 15. 55.

p Ps. 54. 3.
q Cap. 25. 2.

r Veḡi Cap. 26. 1.

Davidū cu ómenii seǐ pe cea-l-altă lature a muntelui, ^o și Davidū se grăbia de a se duce de d'inainte a lui Saulū; éru Saulū și cu ómenii seǐ ^p incunjurară pre Davidū și pre ómenii seǐ, ca să-i prindă. ^q Și unū tramesū veni la Saulū, dicēdū: Grăbesce, și vino, că Filistenii s'au aruncatū asupra țerei. Și Saulū se întorse din urmărirea lui Davidū, și s'a dus spre intimpinarea Filistenilorū: de aceea s'a numitū loculū acela Sela-Hammaklakotū (*stânca împărțirei*). Și Davidū se sui de acolo, și locui in locurile tari din Enū-Ghedi.

24 **S** ⁱ ^a cândū Saulū s'a întorsū de la urmărirea Filistenilorū, i s'a spusū lui, dicēdū: Ecce, Davidū *este* in pustiiulū Enū-Ghedi: 2 Și Saulū luă trei mii de bărbați, aleși din totū Israelulū, și ^b se duse, ca să caute pre Davidū și pre ómenii seǐ pe stâncele caprelorū. Și cândū elū veni la staulele oilorū lūngă cale, unde *era* o pesceră, ^c Saulū intră in ea, spre a ^d face nevoile sale; éru ^e Davidū cu ómenii seǐ ședeau in fundulū pescerei; ^f A-tuncea diseră ómenii lui Davidū cătră d'insulū: Ecce diūa, de care Iehova a dīsū cătră tine: Ecce, voiū da pre neamiculū teū in mâna ta, ca să faci cu d'insulū duple cumū este bine in ochii tei. Și Davidū ^g se sculă, și tăia pe furisū colțulū mantiei lui Saulū. Dară după acēsta ^h ânima lui Davidū se bătea, că a tăiatū colțulū mantiei lui Saulū. Și elū dīsē cătră ómenii seǐ: ⁱ Să mă ferescă Iehova, ca să facū una ca acēsta domnului meu, a unsului lui Iehova, și ca să intindū mâna mea asupra lui; ^j că unsulū lui Iehova *este* elū. Și Davidū ^k opri pre ómenii seǐ prin cuvinte, și nu-l lāsă de a se scula asupra lui Saulū. Și Saulū se rēdică din pesceră, și se duse in calea sa.

8 După aceea și Davidū se sculă, eși din pesceră, și strigă in urma lui Saulū, dicēdū: Domnulū meu, rege! Și Saulū se uită in urma sa, și Davidū se plecā cu fața la pământū, și se prosternu. Și Davidū dīsē lui Saulū: ^l De ce ascultī cuvintele ómenilorū, cari dicū: Ecce, Davidū caută rēulū teū! Ecce, in diūa acēsta vēdură ochii tei, cumū Iehova te-a datū astă-đi in mâna mea in pesceră, și *mă se* dicea să te omorū; dară eū te-amū cruțatū pre tine, și amū dīsū: nu voiū pune mâna mea pe domnulū meu, ^m că unsulū lui Iehova *este* elū. O părintele meu! privesce, da, privesce colțulū mantiei tale in mâna mea! Amū tăiatū colțulū man-

tiei tale, și nu te-amū ucisū: cunósce și veđi *dară*, că in mâna mea ⁿ nu *este* nimicū nelegiuitū și rēū, și că nu ți-amū pēcătuitū; totuși tu ^o pāndesci viēta mea, spre a o rēdica. ^p Judece Iehova intre mine și tine; 12 și Iehova să mă resbune de tine; dară mâna mea nu se va rēdica asupra ta. Din cei 13 rēi ese rēulū, cumū dīce vechiulū cuvēntū! Dară mâna mea nu se va rēdica asupra ta. Și după cine a eșitū regele lui Israelū? 14 Pre cine urmăresci? ^q Unū căne mortū, ^r unū purice? ^s Iehova va fi judecātorū, și va judeca intre mine și tine, și ^t va privi, și ^u va apēra cauza mea, și mă va pāzi de mâna ta.

Și Davidū sfārșindū de vorbitū aceste 16 cuvinte cătră Saulū, dīsē Saulū: Fiilū meu Davidū, ^v vócea ta *este*? Și Saulū ^w și înălță vócea sa, și plānse. ^x Și elū dīsē lui Davidū: Tu *esci* ^y ^{ma}i dreptū decātū mine, că ^z tu mī-ai arētatū bunētatē, éru eū ți-amū arētatū rēutātē. Și tu ai doveditū astă-đi, 18 că ai lucratū bine cătră mine; că ^a Iehova m'a datū pre mine in mâna ta, și nu m'ai ucisū. De gāsescē cine-va pre neamiculū 19 seū, óre 'lū va lāsā să se ducā in cale bunā? Iehova să-ți resplātēscā cu bine aceea ce tu mī-ai făcutū in diūa acēsta. Și acumū, 20 ecce, ^b eū sciū că rege veǐ fi, și că regatulū lui Israelū va sta in mâna ta. Și acumū, 21 ^c jurā-mǐ pe Iehova, ^d că tu nu veǐ stērpi semīnța mea după mine, și că tu nu veǐ nimici numele meu din casa părintelui meu.

Și Davidū jurā lui Saulū; și Saulū se 22 duse la casa sa, și Davidū cu ómenii seǐ se suirā in ^e întāriturā.

Mórtea lui Samuelū; afacerile lui Davidū cu Nabalū și cu Abigailū.

S ⁱ Samuelū muri, și totū Israelulū se a- 25 dunā, și-lū ^b plānse; și ei 'lū immormēntarā la casa sa in Rama.

Și Davidū se sculă, și se pogorī in pustiiulū Paranū. Și *era* unū bărbatū ^c in Maonū, 2 a căruǐ avere *era* in Carmelū; și omulū *era* fórte avutū: avea trei mii de oi și o mie de capre: și elū se opria in Carmelū, cândū se tundeau oile sale. Și numele acestui bărbatū *era* Nabalū, și numele femeii sale Abigailū; și femea *era* de bunā înțelegere și frumósă la chipū; dară bărbatulū *era* aspru și rēū in faptele sale; și elū *era* 4 din nēmulū lui Calebū. Și Davidū auđindū 5 in pustiiū, că Nabalū ^d tundeā oile sale, Trā-mese Davidū dece servi; și Davidū dīsē

o Ps. 31. 22.
p Ps. 17. 9.
q Veđi 2 Reg. 19. 9.
r 2 Cron. 20. 2.
—
Capitul 24.
a Cap. 23. 28.

b Ps. 38. 12.
c Ps. 141. 6.
d Judec. 3. 24.
e Ps. 57. titlu, & 142. titlu.
f Cap. 26. 8.
g 2 Sam. 24. 10.
h Cap. 26. 11.

i Ps. 7. 4.
Mat. 5. 14.
Rom. 12. 17.
19.
j Ps. 141. 6.
Prov. 16. 28.
& 17. 9.
k Ps. 7. 3. & 35.

l Cap. 26. 20.
m Fac. 18. 5.
Judec. 11. 27.
Cap. 26. 10.
Iov 5. 8.
n Cap. 17. 43.
2 Sam. 9. 8.

o Cap. 26. 21.
p Vers. 12.
q 2 Cron. 24. 22.
r Ps. 35. 1. & 43. 1. & 119. 154.
Mic. 7. 9.
a Cap. 26. 17.

i Cap. 26. 21.
u Fac. 38. 29.
v Mat. 5. 44.
x Cap. 26. 23.
y Cap. 23. 17.
z Fac. 21. 23.
a 2 Sam. 21. 6.

8.
b Cap. 23. 29.
—
Capitul 25.
a Cap. 28. 3.
b Num. 20. 29.

Dent. 34. 8.
c Fac. 21. 21.
Ps. 120. 5.
d Cap. 23. 24.
e Ios. 15. 55.
f Fac. 38. 13.
2 Sam. 13. 23.

servilor: Suiți-vă la Carmel, și mergeți la Nabal, și întrebați-l în numele meu de sănătate; Și să diceți: Să trăesci; pace și pace casei tale și pace la totu ce este alu teu. Și acum amu auzit, că ai de tunsu; deci să *sci*, că păstorii tei au fostu cu noi, noi nu i-amu supăratu, și nu li-a lipsitū nimicū in tôte dīlele, câtū au fostū ei la Carmel. Intrébă pre servii tei, și ei 'ți vorū spune. De aceea afle servii tei charū in ochii tei; că intr'o 'dī bună amu venitū. Rugămu-te, dă serviloru tei și fiulū tei Davidū ceea ce mânia ta va afla.

9 Și servii lui Davidū veniră, și vorbiră lui Nabalū tôte aceste cuvinte in numele lui Davidū; și tăcură. Și Nabalū respunse serviloru lui Davidū, și dīse: Cine *este* Davidū, și cine 'i fiulū lui Ișai? Astă-dī sūnt mulți servii cari fugū de la domnulu lorū; Eu sū ieu pânea mea, apa mea, și ceea ce amū junghiatū pentru tunđetorii mei, și sū o daū unorū omeni, pre cari nu-i sciū de unde sūnt? Și servii lui Davidū se înturnară pe calea lorū, se întorseră, veniră, și-i spusēră lui tôte cuvintele aceste. Și Davidū dīse cătră omeni sei: Incingeți fie-care sabia sa; și ei incinșă și elū sabia sa; și se suiră după Davidū ca la patru sute de inși; erū dūoē sute rēmaseră pe lūngă unelte.

14 Și Abigailē, femea lui Nabalū, spuse unulu din servi, dīcēdū: Ecce Davidū a trāmesū omeni din pustii spre a saluta pre domnulu nostru, și elū s'a purtatū rēu cu ei. Și bărbații *au fostū* bunū cu noi, nu amū fostū supărați, și nimicū nu ni-a lipsitū in tôte dīlele câte amū āmblatū cu ei, cāndū eramū in câmpia. Zidū ni-au fostū noii și nōptea și diūa, in tôte dīlele câte amū āmblatū cu ei, pāscēdū ei oile. Și acumū cugetā, și veđi ce este de făcutū; că rēu s'a hotărītū asupra domnulu nostru și asupra casei sale; căci elū *este* atātū de rēu, că nimenea nu pōte vorbi cu elū.

18 Și Abigailū se grābi, și luā dūoē sute de pāni, dūoi foi de vinū, cincī oi pregătite, cincī see de grāunțe prājite, o sutā de turte de strāfide, și dūoē sute de turte de smochine, și le puse pe asinū. Și ea dīse cătră servii sei: Treceți înaintea mea, ecce vinū in urma vōstrā; darā bărbatulu seū Nabalū, nu-i-a spusū. Și călătorindū ea pe asinū, și pogorindu-se intr'unū locū tufosū alū muntelū, ecce, Davidū cu omeni

sei 'i veniāu înainte, încātū ea 'i intēlni pre ei.

21 Și Davidū dīse: In adevērū, in zadarū amū păzitū cele ce acesta avea in pustii, de nu s'a perdutū nimicū din tôte câte sūnt ale lui; că elū ni-a resplātītū cu rēu pentru bine. Așa să facā Dumneđeū neamicilorū lui Davidū, și încă mai multū, dacă până demānēță voiū lāsa *veri-ce* parte bărbātescā din tôte ale lui!

23 Și Abigailū vēdēdū pre Davidū, ea s'a datū josū cu grābire de pe asinū, cădu pe față înaintea lui Davidū, și se prosternu la pāmēntū; Și ea cădu la piciorēle lui, și dīse: Asupra mea sū fie greșēla, domnulu meu! și lasā pre serva ta sū vorbēscā la urechiele tale, și ascultā cuvintele servei tale; Rogu-te, domnulu meu sū nu iee aminte la acestū omū de nimicū, la Nabalū; căci cumū este numele lui, așa *este* elū: Nabalū (*nebunū*) este numele lui, și nebuniā este intru d'insulū; darā eū, serva ta, nu amū vēđutū omeniū domnulu meu, pre cari i-ai trāmesū. Și acumū, domnulu meu, viū *este* Iehova, și viū *este* sufletulū teū, Iehova te-a opritū ca sū vinī la vērșare de sānge, și sū-ți ajuți cu chīarū mânia ta. Și acumū fie ca Nabalū neamicii tei, și cei ce cautā sū facā rēu domnulu meu. Deci veđi darulū ce serva ta 'lū aduce domnulu meu, ca sū se dee omenilorū cari urmēzā domnulu meu. Rogu-te, ertā fără-de-legea servei tale! Că Iehova va face domnulu meu casā satornicā; că domnulu meu pōrtā resbelele lui Iehova, și nu s'a vēđutū *nimicū* rēu in tôte dīlele tale. Și dacă omū s'a sculatū spre a te urmāri, și a căutatū viēța ta, totuși viēța domnulu meu va fi legatā in legatura viēței cu Iehova Dumneđeulū teū, și elū viēța neamicilorū tei o va arunca din međiloculū prāstiei. Și cāndū Iehova va face domnulu meu totū binele, pre care ti l'a promisū, și te va pune domnū preste Israelū; Atunci acēsta nu va fi cādere și mustrare de cugetū domnulu meu, că a vērșatū sānge nevinovatū, și că domnulu meu s'a ajutatū singurū. Și cāndū Iehova va face bine domnulu meu, atunci adu-ți aminte de serva ta.

32 Și Davidū dīse cătră Abigailū: Bine-cuvēntatū *fi* Iehova, Dumneđeulū lui Israelū, care te-a trāmesū in diūa acēsta spre intimpinarea mea; Și bine-cuvēntatā *fi* in țelegerea ta, și bine-cuvēntatā sū *fi* tu, că

g 1 Cron. 12. 18.
Ps. 122. 7.
Luc. 10. 5.
h Vers. 15, 21.
i Neem. 8. 20.
Est. 9. 19.
j Jude. 9. 28.

Ps. 78. 7, 8. &
123. 3, 4.
k Jude. 8. 6.
l Cap. 30. 24.
m Vers. 7.
n Esod. 14. 22.
Iov 1. 10.

o Cap. 20. 7.
p Deut. 13. 13.
Jude. 19. 22.
q Fac. 32. 13.
Prov. 18. 16.
& 21. 14.
r Fac. 32. 16, 20.

s Ps. 109. 5.
Prov. 17. 13.
t Rut. 1. 17.
Cap. 3. 17. &
20. 13, 16.
u Vers. 34.
v 1 Reg. 14. 10.

& 21. 21.
2 Reg. 9. 8.
x Ios. 15. 18.
Jude. 1. 14.
y 2 Reg. 2. 2.
z Fac. 20. 6.
Vers. 33.

a Rom. 12. 19.
b 2 Sam. 18. 32.
c Fac. 33. 11.
Cap. 30. 26.
2 Reg. 5. 15.
d 2 Sam. 7. 11.

27.
1 Reg. 9. 5.
1 Cron. 17. 10,
25.
e Cap. 18. 17.
f Cap. 24. 11.

g Ier. 10. 18.
h Fac. 24. 27.
Esod. 18. 10.
Ps. 41. 13. &
72. 18.
Luc. 1. 68.

m'al 'opritū in ȕiua acēsta de a veni la
vērsare de sânge, și a-mi ajuta cu chiārū
 34 mânia mea. Și cu adevēratū viū *este* Ie-
 hova, Dumneḑeulū lui Israelū, care m'a 'o-
 pritū de a-ȕi face rēū, cā de n'ai fi venitū
 cu grābire spre întimpinarea mea, * nu arū
 fi rēmasū lui Nabalū până in ȕiori nici o
 35 ființă de partea bărbātescā. Și Davidū luā
 din mânia ei *ceea* ce ea i-a adusū, și-i ȕise:
 'Sue-te cu pace la casa ta; privesce, eū
 amū ascultatū de vōcea ta, și "amū cāutatū
 la fața ta.
 36 Și Abigailū intorcēndu-se la Nabalū, *éccē*,
 "elū avea ospēțū in casa sa, ca ospēțulū
 unū rege, și ānima lui Nabalū *era* veselā,
 și elū *era* forte amēțitū; și ea nu i-a spusū
 nici unū cuvēntū, micū sēū mare, până in
 37 fapțulū ȕilei. Ērū demānēta, cāndū ame-
 țēla lui Nabalū *era* trecutā, femea lui 'i
 spuse tōte aceste lucruri, și ānima sa a-
 mortī intru elū, și se făcu *ca* o pētrā.
 38 Și camū *dupā* ȕece ȕile, Iehova lovi pre
 39 Nabalū, incātū elū muri. Și Davidū au-
 ȕindū, cā a muritū Nabalū, ȕise: "Bine-cu-
 vēntatū *sā* *fi* Iehova, care mi-a 'făcutū drep-
 tate, pentru ocara ce amū primitū de la
 Nabalū, și care a 'opritū pre servulū sēū
 de la rēū, și a 'intorsū asupra capulū lui
 Nabalū rēutatea sa.

Și Davidū trāmese sā se spunā Abigailei,
 40 cā o va lua elū de femeā. Și servii lui
 Davidū venirā la Abigailū la Carmelū, și-i
 vorbirā, ȕicēndū: Davidū ne-a trāmesū la
 41 tine, spre a te lua de femeā. Și ea se
 sculā, și se prosternu cu fața la pāmēntū,
 și ȕise: Éccē, 'serva ta *sā* *fi* sclava ta, spre
 a spāla picīōrele servilorū domnului meū.
 42 Și Abigailū se grābi, și se sculā, și incālecā
 pe asinū, avēndū cu sine și cinci din ser-
 vele ei, cari-i urmaū; și se duse *dupā* trā-
 43 meșii lui Davidū; și-i fu femeā. Și Davidū
 luā și pre Ahinoamū 'din Ezreelū, "și amīn-
 44 dūoē furā femeele sale. Ērū Saulū dādu
 pre "Micalū, fēta sa, femea lui Davidū, lui
 Palti, fiulū lui Laișū, din "Galimū.

*Davidū ērā-ȕi este urmāritū de Saulū, și ērā-ȕi
 'i cruțū viēta.*

26 **S**I Zifitū venirā cātrā Saulū la Ghibea,
 ȕicēndū: Éccē, "Davidū se aflā ascunsū
 pe dēlulū Keila in dreptū cu pustiulū.
 2 Și Saulū se sculā, și se pogorī la pustiulū
 Zifū, și cu d'insulū trei mii de inși aleși ai
 lui Israelū, ca sā caute pre Davidū in pu-
 3 stiulū Zifū. Și Saulū tāberā pe dēlulū

Keila, care *este* in dreptulū pustiulū lāngā
 cale, și Davidū ședea in pustiū; și înțele-
 gēndū, cā Saulū a venitū *dupā* d'insulū in
 pustiū, Trāmese Davidū spionī, și aflā cā 4
 Saulū intr'adeverū a venitū.

Și Davidū se sculā, și veni la loculū unde 5
 Saulū tāberāse, și Davidū vēdu loculū, unde
 Saulū *era* culcatū cu "Abnerū, fiulū lui Nerū,
 mai marele oștirei sale. Și Saulū *era* cul-
 catū in palancā, și poporulū tāberātū in ju-
 rulū sēū. Și Davidū luā cuvēntulū, și ȕise 6
 cātrā Ahimelechū, Heteulū, și cātrā Abișai,
 fiulū "Teruiei, fratele lui Ioabū, ȕicēndū:
 Cine se va "pogorī cu mine la Saulū in ta-
 bērā? Și Abișai ȕise: Eū mē voiū pogorī
 cu tine.

Și Davidū cu Abișai veni asupra popu- 7
 lului nōptea, și éccē, Saulū jācea dormindū
 in palancā, și lancea sa infiptā in pāmēntū
 la cāpēțēiulū sēū; și Abnerū și poporulū
 jāceau in jurulū lui. Și Abișai ȕise lui Da- 8
 vidū: Dat'a Dumneḑeū astā-ȕi pre neami-
 culū teū in mână, și acumū 'lū voiū infinge
 cū lancea in pāmēntū cu o singurā loviturā,
 și nu-ȕi voiū mai da a dūoa. Și Davidū ȕise 9
 lui Abișai: Sā nu-lū omorī, "cā cine a in-
 tinsū mânia sa asupra unsului lui Iehova, și
 a rēmasū nepedepsitū? Și Davidū *mai* ȕise: 10
 Viū *este* Iehova! numai 'lui Iehova e datū
 de a-lū lovi: sēū "ȕiua sa va veni ca sā mōrā,
 sēū se va "pogorī la resbelū, și va peri. 'Sā 11
 mē ferēscā Iehova, ca sā intindū mânia mea
 asupra unsului lui Iehova. Și acumū *î*
 lancea, care-ȕi la cāpēțēiulū sēū, și ulcio-
 rulū de apă, și sā ne ducemū. Și Davidū 12
 luā lancea și ulciōrulū de apă de la cāpē-
 țēiulū lui Saulū; și ei se duserā; și nime-
 nea n'a vēdutu, nimenea n'a băgatū in sēmā,
 și nimenea nu s'a desceptatū; cā toȕi dor-
 miaū, 'unū somnū adūncū de la Iehova cā-
 ȕēndū asupra lorū.

Și Davidū trecu de ceea parte, și se puse 13
 pe vēfulū muntelui de departe, și depārtare
 mare *era* intre ei. Și Davidū strigā cātrā 14
 poporū și cātrā Abnerū, fiulū lui Nerū,
 ȕicēndū: Aū nu vei responde, Abnerū? Și
 Abnerū *respunde* și ȕise: Cine *esci* tu, care
 strigi cātrā rege? Și Davidū ȕise lui Ab- 15
 nerū: Aū nu *esci* tu bărbatū, și cine-ȕi ca
 tine in Israelū? Pentru ce darā n'ai pāzitū
 pre domnulū teū, pre regele? Cā a venitū
 unulū din poporū spre a omorī pre regele,
 domnulū teū. Nu *este* bine ceea ce ai fă- 16
 cutū; viū *este* Iehova, fi ai mortīi sūnteȕi
 voi, cari nu atī pāzitū pre domnulū vostru,

i Vers. 26.
 j Vers. 26.
 k Vers. 22.
 l Cap. 20. 42.
 m Sam. 15. 9.
 n Reg. 5. 19.

Luc. 7. 50. &
 8. 48.
 o Fac. 19. 21.
 p 2 Sam. 13. 23.
 q Vers. 32.
 r Prov. 22. 23.

q Vers. 26, 34.
 r 1 Reg. 2. 44.
 s Ps. 7. 16.
 t Rut 2. 10, 13.
 u Prov. 15. 33.
 v Ios. 15. 56.

u Cap. 27. 3. &
 30. 5.
 v 2 Sam. 3. 14.
 w Isa. 10. 30.

Capitul 26.
 a Cap. 23. 19.
 b Cap. 14. 50. &
 17. 55.
 c 1 Cron. 2. 16.

d Jude. 7. 10, 11.
 e Cap. 24. 6, 7.
 f 2 Sam. 1. 16.
 g Cap. 25. 38.
 h Ps. 94. 1, 2,
 25.

Luc. 18. 7.
 Rom. 12. 19.
 g Vēdi Fac. 47.
 29.
 Dout. 31. 14.
 Iov 7. 1. &

14. 5.
 Ps. 37. 18.
 h Cap. 31. 6.
 i Cap. 24. 6, 12.
 j Fac. 2. 21. &
 15. 12.

pre unsulă lui Iehova. Și acumă uită-te unde *este* lancea regelui și ulciorul de apă, *ce erau* la căpătăiul lui?

- 17 Și Saulă cunoscă vócea lui Davidă, și dîse: Fiulă meu Davidă, ^avócea ta *este* acésta? Și Davidă dîse: Vócea mea, domnului
- 18 meu, o rege. Și mai dîse: 'Pentru ce domnului meu urmăresce pre servulă seă? Că ce amă făcută, și ce *este* rău in mîna mea?
- 19 Și acumă, rogu-te, să asculte domnului meu, regele, cuvintele servului seă: Dacă Iehova te ^aatîță asupra mea, fie ca elă să primescă darulă de pâne *de la noi*; éru dacă fiilă ómeniloră te ^aatîță, blăstemați să fie ei înaintea lui Iehova; ^acă ei astă-đi m'au gonită, ca să nu fiă unită cu ^amoscenirea lui Iehova, dîcîndă: Du-te, servesce altoră đei. Și acumă să nu cadă sîngele meu pe pămîntă înaintea feței lui Iehova: că regele lui Israelă a eșită să mē caute ca pre ună ^apurice, seă cumă o potărniche se urmăresce in munți.
- 21 Și Saulă dîse: ^aPecătuit'amă, întornă-te, fiulă meu Davidă, nu-ți voiă mai face rău; că viéța mea fu in đîia acésta așa de ^ascumpă in ochiă tei. Ecce, nebunesce amă
- 22 lucrată, și de multe ori amă greșită. Și Davidă respunse, și dîse: Ecce lancea regelă, vină unulă din ómeni, și să o íee. Și
- 23 ^aIehova să întorcă fie-căruia duple dreptatea sa și duple credincioșia sa, că Iehova te-a dată astă-đi in mîna mea, dară nu amă voită a întinde mîna mea asupra unsulă
- 24 lui Iehova. Și duple cumă viéța ta a fostă astă-đi scumpă in ochiă mei, așa viéța mea va fi scumpă in ochiă lui Iehova, și elă mē
- 25 va mîntui de tótă nevoia. Și Saulă dîse lui Davidă: Bine-cuvîntată să fiă tu, fiulă meu Davidă, de sigură tu vei reuși, da, vei ^aîvinge. Atuncea Davidă se duse in calea sa, și Saulă se întorse la loculă seă.

Davidă fuge la regele din Gată, și se opresce in Tîklagă.

- 27 SI Davidă dîse in ânima sa: Intr'o đi voiă peri de mîna lui Saulă. Nimică nu *este* mai bine pentru mine decătă să fugă in pămîntulă Filisteniloră; numai așa Saulă se va lăsa de mine, de a mē mai căuta in totă cuprinsulă lui Israelă, și voiă scăpa
- 2 de mîna sa. Și Davidă se sculă, ^ași trecu, elă și cei șese sute de inși, cari *erau* cu d'însulă, ^bla Achisă, fiulă lui Maocă, regele
- 3 Gatulă. Și Davidă rămase cu Achisă in Gată, elă și ómenii seă, fie-care cu familia sa, și Davidă ^ccu amînduoe femeele sale,

Ahinoamă, Ezreelăna, și Abigailă, Carmelăna, femeea lui Nabală. Și spunîndu-se lui Saulă, că Davidă a fugită la Gată, elă nu-lă mai căută.

Și Davidă dîse lui Achisă: Rogu-te, de amă aflată chară in ochiă tei, să mē se dee ună locă in una din cetățile țerei, ca să ședă acolo; de ce să ședă servulă teă cu tine, in cetatea domnescă? Și Achisă ⁱdădu in đîia aceea cetatea ^aTîklagă. De aceea Tîklagulă a rămasă ală regiloră din Iuda până in đîia de astă-đi. Și a fostă numărulă đileloră, pre cari Davidă le petrecu in pămîntulă Filisteniloră, ună ană și patru lună.

Și Davidă se suia cu ómenii seă, și năvălia asupra ^aGheșurițiloră, ⁱGheșrițiloră și ^aAmalekițiloră; că acestia locuiau acelu pămîntă de mai ^anainte, ^apână la Șură și până la pămîntulă Egiptulă. Și Davidă bătea acelu pămîntă, și nu lăsa in viéță nici bărbată nici femeă; și ⁱli lua oile, boii, asiniă, cămilele și vestmintele; și apoi se întorcea înapoi, și venia la Achisă. Și Achisă dîcea: 10 Unde ați năvălită astă-đi? Și Davidă respundea: Spre mēđă-điua lui Iuda, spre mēđă-điua ⁱErahmeeliloră și spre mēđă-điua ⁱKeneiloră. Și Davidă nu lăsa in viéță 11 nici bărbată nici femeă, pentru a aduce *scire* la Gată, dîcîndă: Nu cumă-va să spună *cine-va* de noi, dîcîndă: Acésta a făcută Davidă, și acésta ^afoștă deprinderea sa in tóte đilele căte a ședută in pămîntulă Filisteniloră. Și Achisă se incredea lui Davidă, dîcîndă: Elă s'a făcută uricîosă poporului seă Israelă, și elă ^amă va fi mie totă-de-una servă.

Înaintirea oștirei Filisteniloră; Saulă merge la o vrăjitoare din Endoră.

SI ^ain đilele acele Filistenii adunară ta- 28 berele loră in oștire, ca să se lupte cu Israelă; și Achisă dîse lui Davidă: Să scii că vei eși cu mine in tabără, tu și ómenii tei. Și Davidă dîse lui Achisă: De sigură, 2 vei vedă ce póte face servulă teă. Și Achisă dîse lui Davidă: Pentru acésta te voi pune pázitorulă capulă meu in tóte đilele.

Și ^bSamuelă murise, și totă Israelulă ⁱlă plânse; și-lă immorméntaseră la Rama, in cetatea sa.

Și Saulă depărtase din țeră pre ^anecromanți și pre vrăjitori.

Și cîndă Filistenii se adunară, și veniră, 4

k Cap. 24. 16.
l Cap. 24. 9. 11.
m 2 Sam. 16. 11.
n 24. 1.
o Deut. 4. 28.
p Ps. 120. 5.

o 2 Sam. 14. 16.
& 20. 19.
p Cap. 24. 14.
q Cap. 15. 24. &
24. 17.
r Cap. 18. 30.

s Ps. 7. 8. & 18.
20.
t Fac. 32. 28.
—
Capitulă 27.
a Cap. 25. 18.

b Cap. 21. 10.
c Cap. 25. 43.
d Veđi Ios. 15.
31. & 19. 5.
e Ios. 13. 2.

f Ios. 16. 10.
Jude. 1. 29.
g Esod. 16. 17.
Veđi Cap. 15.
7, 8.

h Fac. 25. 18.
i Veđi 1 Cron.
2. 9. 25.
j Jude. 1. 16.
—

Capitulă 28.
a Cap. 29. 1.
b Cap. 25. 1.
c Vers. 9.

Esod. 22. 18.
Lev. 19. 31. &
20. 27.
Deut. 18. 10,
11.

- și tăbărără la ^aȘunemü, adună și Saulü totü
5 Israelulü, și tăbărără in ^aGhilboa. Și Saulü
vădendü tabëra Filistenilorü, elü ¹se temu,
6 și ânima sa tremura fôrte. Și Saulü întrebă
pre Iehova; êrû ^aIehova nu-î respunse, nici
prin ^avisü, nici prin ¹urimi, nici prin profeți.
7 Și Saulü dîse servilorü sei: Căutați-mî o
femeă necromantă, ca să mă ducü la ea,
și să întrebü de ea. Și servii sei ¹î dîseră:
Eccë, o femeă necromantă *este* in Enü-Dorü.
8 Și Saulü se prefăcu, și îmbrăcă alte vest-
minte, și se duse, elü și dîoi ômenî cu
d'însulü, și ei sosiră la femeă nöptea; și
¹elü dîse: Rogu-te, gicesce-mî prin necro-
mantismü, și scölă-mî *pre acela* ce-ți voiü
9 dice. Și femea dîse cătră d'însulü: Eccë,
tu scii ce a făcutü Saulü, cumü elü a ^astêr-
pitü din țeră pre toți necromanții și pre
vrăjitorii. De ce dară pui cursă vieței
10 mele, ca să mă omori? Și Saulü ¹se jură
pe Iehova, dîcendü: Viü *este* Iehova, de țe
se va întempla vr'unü rău din acestü lucru.
11 Și femea dîse: Pre cine să-ți scolü? Și elü
dîse: Scölă-mî pre Samuelü.
12 Și femea vădendü pre Samuelü, strigă
cu vöce tare; și vorbi femea cătră Saulü,
dîcendü: De ce m'ai încelatü, că tu *esci*
13 Saulü! Și regele dîse cătră d'însa: Nu te
teme, ce ai vădütü? Și femea dîse lui Saulü:
Amü vădütü o ființă dumnezească sculându-
14 se din pământü. Și elü dîse cătră d'însa:
Ce chipü avea? Și ea dîse: Unü omü bê-
trânü se sculă, și elü *era* acoperitü cu o
¹'mantiă. Și Saulü cunoscu că acesta *este*
Samuelü, și elü se plecă cu fața la pământü,
și se prosternu.
15 Atuncea Samuelü dîse lui Saulü: De ce
mê neliniscesci, sculându-mê? Și Saulü dîse:
^aSînt strimtoritü fôrte, Filistenii se luptă
contra mea, și ^aDumneđeu s'a retrasü de la
mine, și ^onu-mî mai răspunde mie nici prin
profeți, nici prin visuri: de aceea te-amü
chiămatü, ca să-mî faci cunoscutü ce să
16 facü. Și Samuelü dîse: De ce mă întrebî,
dacă Iehova s'a depărtatü de la tine, și s'a
17 făcutü neamiculü teü? Că Iehova a făcutü
^adupre cumü a vorbitü prin mine: că Iehova
a luatü regatulü din mâna ta, și l'a datü
18 apröpelui teü Davidü. ^aCă tu n'ai ascultatü
de vöceä lui Iehova, și nici ai îndeplinitü
hotărîrea aprinderei mâniei lui asupra lui A-
malekü; de aceea ¹ți face Iehova acêsta a-
19 stă-đi; Și Iehova va da și pre Israelü cu
tine in mâna Filistenilorü, și mâne tu și fiü

tei *veți* fi cu mine. Încă și pre tabëra lui
Israelü o va da Iehova in mâna Filistenilorü.

20 Și Saulü cădu pe clipă intinsü la păm-
mëntü, și se temu fôrte de cuvintele lui Sa-
muelü, și nici o putere nu era într'însulü,
că nu mănucase pâne totă đîua și totă nöptea
aceea. Și femea venindü la Saulü, și vë-
21 dëndü că elü era turburatü fôrte, ¹î dîse:
Eccë, serva ta a ascultatü de vöceä ta, și
eu mî-amü ^apusü vieța in mână, și amü ascu-
tatü de cuvintele tale, pre cari tu le-ai vor-
bitü cătră mine. Și acumü ascultă, rogu-te, 22
și tu de vöceä serviei tale, că voiü să-ți punü
înainte o bucată de pâne, ca să mănânci,
și să fie putere in tine, cândü vei pleca in
cale. Dară elü nu primi, ci dîse: Nu voiü 23
mânca! Dară servii sei cumü și femea stătură
de d'însulü, și elü ascultă de vöceä lorü,
se sculă de la pământü, și se puse pe patü.
Și femea acêsta avea unü vițelü grasü in 24
casă; și ea se grăbi, și-lü junghia, luă fă-
ină, o frământă, și a coptü azime din ea.
Și ea *le* puse înaintea lui Saulü și înaintea 25
servilorü sei, și ei măncară. Apoi sculân-
du-se, plecară in nöptea aceea.

*Davidü se trâmète înapoi de mai marii Filiste-
nilorü; elü urmăresce pre prădătorii Tikla-
gului, și re'törce pre cei prinși și prada.*

26 **S** ^aFilistenii adunară tôte taberele lorü ^ala
Afekü, și Israelü tăbără la fântăna ce
era in Ezreelü. Și domnii Filistenilorü în-
27 aintiră cu sutele și cu miile lorü, și Da-
vidü și ômenii sei înaintiră mai in urmă ^acu
Achișü. Dară mai marii Filistenilorü dî-
28 seră: Ce *caută* acesti Ebrei? Și Achișü
dîse mai marilorü Filistenilorü: Acesta *este*
Davidü, servulü lui Saulü, regele lui Israelü,
care a fostü cu mine ^aaceste đile, seü *mai*
bine acesti ani, și nu amü ^aaflatü într'însulü
nici o vină, din đîua in care s'a datü *mie*
până in đîua de astă-đi. Dară mai marii 4
Filistenilorü se mâniau pe d'însulü; și dîseră
cătră d'însulü: ^aTrâmète înapoi pre omulü
acesta, ca să se întörcă la loculü seü, in
care l'ai aședatü, și să nu se pogöre cu
noi la resbelü, ca să nu fie protivniculü
nostru ^ain resbelü. Că cu ce pöte accsta a se
face plăcutü domnului seü? Aü nu cu cape-
5 tele acestorü ômenî? Aü nu *este* acesta acelu
Davidü, de care *femelele* cântău una alteia
in chorü, dîcendü: ^aSaulü a bătutü miile
sale, și Davidü đecile de miile ale sale?

6 Și Achișü chiămă pre Davidü, și dîse că-
tră d'însulü: Viü *este* Iehova! cu adevăratü tu

d Ios. 19. 18.
e Reg. 4. 8.
f Cap. 31. 1.
g Iov 18. 11.
h Cap. 14. 37.
i Prov. 1. 28.

Plân. 2. 9.
h Num. 12. 6.
i Eod. 28. 30.
Num. 27. 21.
Deut. 33. 8.
j Deut. 18. 11.

1 Cron. 10. 13.
Isa. 8. 19.
k Vers. 3.
l Cap. 15. 27.
m Reg. 2. 8.
18.

n Prov. 5. 11, 12.
13. & 14. 14.
o Cap. 18. 12.
p Vers. 6.
q Cap. 15. 28.

q Cap. 15. 9.
r Reg. 20. 42.
1 Cron. 10. 13.
Ier. 48. 10.
r Jude. 12. 8.

Cap. 19. 5.
Iov. 13. 14.
—
Capulü 29.
a Cap. 28. 1.

b Cap. 4. 1.
c Cap. 28. 1, 2.
d Veđi Cap. 27.
7.
e Dan. 6. 5.

f 1 Cron. 12. 19.
g Preenm Cap.
14. 21.
h Cap. 18. 7. &
21. 11.

esci de bună credință, și bună era în ochii mei 'eșirea ta și intrarea ta cu mine în tabără; că 'nu amă aflatu în tine nimic de rău din ziua venirei tale la mine până în ziua de astăzi; dară mai marilor tu nu
7 *esci* plăcutu. Și acum întorcede-te, și mergi în pace, ca să nu faci *ce-va* rău în ochii
8 capilor Filistenilor. Și Davidu duse lui Achis: Ce amă făcutu, și ce ai aflatu la servulu te, din ziua în care amă fostu înaintea ta până în ziua de astăzi, ca să nu mergu să mă bată cu neamicii domnului
9 meu, regele? Și Achis răspunse, și duse lui Davidu: Eu știu că tu *esci* bun în ochii mei *ca unănger al lui Dumnezeu; dară
10 mai marii Filistenilor dicu: Să nu se sue cu noi la resbelu. Și acum te scoldă de demănătă cu servii domnului te cari au venit cu tine, și sculați-vă de demănătă, și cându vi se va lumina, plecați.

11 Și Davidu se sculă de demănătă, el și omenii sei, ca să plece a două-zi, ca să se întorne în pământul Filistenilor; *eră Filistenii se suiră la Ezreel.

30 **S**I Davidu și omenii sei venind în ziua a treia la Tiklagu, *găsiră* că *Amalekii năvăliseră în partea despre medă-zi și în Tiklagu, și bătuseră Tiklagulu, și-lu arseseră
2 cu focu; Și luaseră prinse pre femeele ce *erau* acolo, dară nu uciseră pre nimenea, de la micu și până la mare; ci-i luară cu
3 sine, și s'au dusu în drumul lor. Și Davidu și omenii sei venind în cetate, *éccé, era* arsă cu focu, și femeele lor, fiu lor și
4 fetele lor *erau* luate prinse. Și Davidu și poporul ce *era* cu d'insul înălțară vécile lor, și plânseră, până ce nu mai fu putere în ei de plânsu. Și *aminduoé femeele
5 lui Davidu *erau* luate prinse: Ahinoam, Ezreelena, și Abigailu, femea lui Nabal, Carmelena. Și Davidu era strimtoritu forte,
6 *că poporul *avea* sufletulu amaritu, fiecare pentru fiu sei și pentru fetele sale. *Ci Davidu se întări în Iehova Dumnezeuul seu.
7 *Și Davidu duse lui Abiataru, preutul, fiulu lui Ahimelech: Pune, rogu-te, efodulu pentru mine. Și Abiataru puse efodulu
8 pentru Davidu. Și Davidu întrebă pre Iehova, dicendū: Să urmărescu această cetă? voi ajunge-o? Și elu 'i duse: Urmăresce,
9 că o vei ajunge, și vei recăpeta *tote*. Și Davidu se duse, el și cei șese sute de inși ce *erau* cu d'insul, și sosiră la pârul Besor, unde cei ce rămăneau în

urmă se opriră. Și Davidu continuă urmărirea, el și patru sute de inși; *eră două sute de inși se opriră; că *erau* pre obosiți spre a mai trece pârul Besor.

Și ei găsind pre un Egiptenu în
câmpu, 'lu duseră la Davidu, și ei 'i dădură
lui pâne, și a mâncat; și-i dădură apă de
băut. Și ei 'i mai dădură o bucată de
turtă de smochine și două turte de strafide, și *elu mâncă, și-i reveni puterea; că
elu nu mâncase pâne nici băuse apă trei zile și trei nopți. Și Davidu 'i duse: Alu
cui *esci*? Și de unde *esci*? Și elu duse: Eu
sunt un ténér Egiptenu, servu al unui
Amalekitu, și domnul meu m'a părăsit, fiindu-că m'am imbolnăvit, de trei zile.
Noi amă năvălitu în partea de medă-zi a
Chereteilor, și în cea a lui Iuda, în partea
de medă-zi a lui Caleb; și Tiklagulu l'am
arsu cu focu. Și Davidu duse către d'insul:
Voiesci să mă duci către acea cetă?
Și elu duse: Jură-mi pe Dumnezeu, că tu
nu mă vei omori, și că nu mă vei da domnului meu, și te voi duce la acea cetă.

Și elu 'lu duse, și *éccé, erau* împrăsciați
pe totă fața pământului, *mâncându, bându,
și ospetându din toate prădelele cele mari,
ce le luaseră din pământul Filistenilor și
din pământul lui Iuda. Și Davidu 'i bătu
din diori de ziua și până în sera zilei a
dăoa, și n'a scăpatu nici unulu din ei, afară
de patru sute de ténéri, cari încălecară pe cămile, și fugiră. Așa Davidu scăpă
totu ce Amalekii luaseră; încă și pre aminduoé femeele sale scăpă Davidu. Și
nu li-a lipsitu loră nici unulu, de la micu până la mare, nici fiu nici fete, nici din
pradă *altu ce-va* din toate câte luaseră de la d'inșii: *tote le aduse Davidu îndereptu.
Și Davidu luă rămășița oilor și boilor, și
o mână înaintea termei luate; și diseră:
Acésta 'i prada lui Davidu.

Și Davidu venind la cei *dăoé sute de
inși, cari *erau* pre obosiți, spre a merge
după Davidu, și pre cari 'i lăsase la pârul
Besor, ei *esiră* spre întimpinarea lui Davidu,
și spre întimpinarea poporului ce *era*
cu d'insul; și Davidu apropiându-se de popor,
'i întrebă de sănătate. Și toți cei
rei și *de nimic din omenii, cari s'au dusu
cu Davidu, luându cuvântulu, diseră: Pentru-
că ei n'au mersu cu noi, nu li vomă da
din prada ce amă recăpătat, ci numai
fie-căruia femea sa și fiu sei; *pre acestia* 'i
potu lua și să se ducă. Eră Davidu duse: 23

1 Sam. 3. 25. 1 Vers. 4. 7. & 27. 8. d Ps. 42. 5. &
2 Reg. 19. 27. m 2 Sam. 4. 4. b Cap. 25. 42. 56. 3. 4. 11.
Vers. 8. — 43. Hab. 3. 17. 18.
2 Sam. 14. 17. Capul 30. 2 Sam. 2. 2. c Cap. 23. 6. 9.
30. & 19. 27. a Voii cap. 15. e Esod. 17. 4. f Cap. 23. 2. 4.

g Vers. 21. h Așa Jude. 15.
19. Cap. 14. 27.
i Vers. 16.

2 Sam. 8. 18. 1 Reg. 1. 38, 44.
Ezec. 25. 16.

Zef. 2. 5. j Ios. 14. 13. & 15. 13. k 1 Thes. 5. 3.

1 Vers. 8. m Vers. 10. n Deut. 13. 13. Jud. 19. 23.

Nu faceți așa, fraților, cu ceea ce ni-a dat ũ Iehova, care ne-a păzit ũ pre noi, și pre ceta ce venia asupra noastră a dat'o in 24 mânele noastre. Și cine vî va da ascultare in lucrul acesta? Că °dupre cum ũ este partea acelora, cari s'au pogorit ũ la resbel ũ, așa va fi și partea acelora cari au rămas ũ 25 la unelte; de o potrivă vor ũ împărți. Și a fost ũ așa din di ũa aceea incolo; că el ũ făcu aceta aședământ ũ și lege pentru I-srae ũ până in di ũa de astă-di.

26 Și David ũ venind ũ la Tĭklag ũ, el ũ din pradă tramese bĕtrănilor ũ din Iuda și a-micilor ũ sei, dicĕnd ũ: Ecce darul ũ ce fac ũ 27 vou ũ din prada neamicilor ũ lui Iehova! Celor ũ din Bet ũ-El ũ, celor ũ din ° Ramot ũ de 28 mĕdă-di, și celor ũ din ° Iatir ũ; Celor ũ din ° Aroer ũ, celor ũ din Sifmot ũ, și celor ũ din 29 ° Eștemoa; Celor ũ din Racal ũ, celor ũ din cetă ũle ° Erahmeeli ũlor ũ, și celor ũ din cetă- 30 ũle ° Keneilor ũ; Celor ũ din ° Horma, celor ũ 31 din Cor ũ-Așan ũ, și celor ũ din Atac ũ; Celor ũ din ° Hebron ũ, și in tôte locurile pe unde a âmblat ũ David ũ, el ũ și ômen ũ sei.

Israelit ũ s ũnt învin ũi de Filisten ũ; mörtea lui Saul ũ și a fiilor ũ sei.

31 **S**I ° Filisten ũ se luptară cu Israel ũ; și bärba ũi lui Israel ũ fugiră d'inaintea Filistenilor ũ, și cădură uci ũi pe muntele ° Ghilboa. 2 Și Filisten ũ ajunseră pre Saul ũ și pre fii sei, și bătură Filisten ũ pre ° Ionatan ũ, pre Abinadab ũ și pre Malchi-Sua, fii lui Saul ũ. 3 Și ° lupta fu grea pentru Saul ũ, și-l ũ ajunseră arca ũi, bärba ũi cu arcuri; și el ũ se 4 temu fôrte de arca ũi. ° Și Saul ũ di se pur-

tătorul ũ armelor ũ sale: Scôte sabia ta, și mĕ străpunge cu ea; ca nu cum ũ-va să vină ° acest ũ necircumci ũ, și să mĕ străpungă, și să-și bată joc ũ de mine. Er ũ purtătorul ũ armelor ũ sale nu voi; ° că se temea fôrte. Dec ũ Saul ũ luă sabia, și ° se aruncă preste d'insa. Și purtătorul ũ armelor ũ sale, vĕ- 5 dĕnd ũ că Saul ũ era mort ũ, se aruncă și el ũ preste sabia sa, și muri cu d'insul ũ. Așa muri impreună Saul ũ, cei trei fii ai 6 sei, purtătorul ũ armelor ũ sale, și to ũi ômen ũi sei, in di ũa aceea.

7 Și bärba ũi lui Israel ũ, ce erau d'incolo de vale, și cei ce erau d'incolo de Iordan ũ, vĕdĕnd ũ că bärba ũi lui Israel ũ au fugit ũ, și că Saul ũ și fii sei erau mort ũi, părăsiră cetă ũle, și fugiră; și veniră Filisten ũi, și locuiră intr'insele.

8 Și a d ũoa di Filisten ũi venind ũ ca să desbrace pre cei uci ũi, ei afluă pre Saul ũ și pre cei trei fii ai sei, cădu ũi pe muntele Ghilboa. Și ei tăiară capul ũ lui, și-l ũ des- 9 brăcară de armele lui, și trameseră in pământul ũ Filistenilor ũ in tôte păr ũile, ca să °prochiăme aceta in templele idolilor ũ lor ũ și inaintea poporului. ° Și ei puseră armele 10 lui in templul ũ ° Astarteelor ũ, și ° corpul ũi l ũ atĕrnără de zidul ũ ° Bet ũ-Șanul ũi.

11 ° Er ũ a ũdĭnd ũ locuitor ũi din Iabe ũ-Ga-lad ũ ceea ce au făcut ũ Filisten ũi lui Saul ũ, ° Se sculară to ũi bärba ũi cei vite ũi, și merseră 12 tötă nôptea aceea, și luară corpul ũ lui Saul ũ și corpurile fiilor ũ sei de pe zidul ũ Bet ũ-Șanul ũi; și venind ũ la Iabe ũ, le ° arseră acolo. Și ei luară ôsele lor ũ, și le ° ingropară supt ũ 13 stejarul ũ din Iabe ũ, și ° postiră șapte di le.

CARTEA A DUOA A LUI SAMUELŪ.

Scirea mor ũei lui Saul ũ adusă lui David ũ; plângerea lui pentru Saul ũ și Ionatan ũ.

1 **S**I după mörtea lui Saul ũ, David ũ intor- cĕnd ũ-se de la ° bătăia Amaleki ũlor ũ, 2 rămase d ũoe di le la Tĭklag ũ. Și a treia di ecce, ° un ũ bärbat ũ veni din tabĕra de la Saul ũ ° cu vestmintele lui rumpte și cu țĕră- 3 nă pe capul ũi. Și venind ũ la David ũ, cădu pe pământ ũ, și se prosternu. 4 Și David ũ ° di se: De unde vin ũ? și el ũ ° rĕspunse: Din tabĕra lui Israel ũ am ũ fugit ũ. 5 Și David ũ ° di se; cum ũ merge trĕba? Spu-

ne-m ũ, rogu-te. Și el ũ di se: Poporul ũ a fugit ũ din luptă, și mul ũi din popor ũ au că- 6 dut ũ și s ũnt mort ũi; încă și Saul ũ și Ionatan ũ, fiul ũi se ũ, s ũnt mort ũi.

7 Și di se David ũ tĕnĕrului ce-i spusese 5 aceste: De unde scii tu, că s ũnt mort ũi Saul ũ și Ionatan ũ, fiul ũi se ũ? Și di se tĕnĕrul ũ, 6 care-i spusese aceste: : E ũ veni ũ din întĕm- plare pe ° muntele Ghilboa, și ecce, ° Saul ũ era plecat ũ pe lancea sa, și ecce, carĕ și

o Ve ũi Num. 31. 27.
p Ios. 21. 8.
q Ios. 19. 8.
r Ios. 15. 48.
s Ios. 13. 16.
t Ios. 15. 50.
u Cap. 27. 10.

u Jude. 1. 16.
v Jude. 1. 17.
x Ios. 14. 18.
y 2 Sam. 2. 1.
Capit ũl 31.
a 1 Cron. 10. 1—

19.
b Cap. 28. 4.
c Cap. 14. 49.
1 Cron. 8. 33.
d Ve ũi 2 Sam. 1. 6, etc.
e Așă Jude. 9. 54.

f Cap. 14. 6. & 17. 26.
g 2 Sam. 1. 14.
h 2 Sam. 1. 10.
i 2 Sam. 1. 20.
j Cap. 21. 9.
k Jude. 2. 13.
l 2 Sam. 21. 12.

m Ios. 17. 11.
n Jude. 1. 27.
o Cap. 11. 3. 9, 11.
p Ve ũi cap. 11. 1—11.
q 2 Sam. 2. 4—

7.
p 2 Cron. 16. 14.
q Ier. 34. 5.
r Amos 6. 10.
s 2 Sam. 2. 4, 5, & 21. 12, 13, 14.

r Fac. 50. 10.
2 SAMUEL ũ
Capit ũl 1.
a 1 Sam. 30. 17,

26.
b Cap. 4. 10.
c 1 Sam. 4. 12.
d 1 Sam. 31. 1.
e Ve ũi 1 Sam. 31. 2, 3, 4.

- 7 călăreți 'lă urmăria. Și elă căutându în-
poi, și vedându-mă, mă strigă; și eu ăisei:
8 Ecce-mă! Și elă 'mă dise: Cine *esci* tu? și
9 eu 'i respunsei: Eă *sunt* Amalekită. Și-mă
mai dise: Pune-te, rogu-te, preste mine,
și mă omoră! că mari dureri m'au cuprinsu,
10 și viața încă întregă *este* in mine. Decă mă
pusei pe elă, și-lă 'omorai; că sciamă că
nu mai putea trăi după căderea sa. Și luai
acéstă corônă, care *era* pe capulă lui, și
brațiarulă care *era* pe brațulă lui, și le a-
dusei aicea la domnul meu.
11 Și Davidă luă vestmintele sale, și le
'rumpse; așa și toți bărbații, ce *se află* cu
d'insulă. Și ei jăliră, și postiră până la séră
12 pentru Saulă și pentru Ionatană, fiulă seă,
pentru poporulă lui Iehova, și pentru casa lui
Israelă; pentru-că ei aă cădută prin sabiă.
13 Și Davidă dise cătră ténărulă ce-i spu-
sese *acestea*: De unde *esci* tu? Și elă dise:
Sunt fiulă unui străină, ună Amalekită.
14 Și-i dise Davidă: 'Cumă nu te-ai 'temută să
'intinđi mână ta, ca să omori pre unsulă
15 lui Iehova? Și 'Davidă chiămă pre unulă
d'entre servi, și-i dise: Vino incóce, arun-
că-te asupra lui! Și elă 'lă lovi de muri.
16 Și Davidă 'i dise: 'Sângele teă *fe* asupra
capulă teă! că 'gura ta a mărturisită in
contra ta, dicendă: Eă amă omorită pre
unsulă lui Iehova.
17 Și Davidă cântă *acéstă* plângere pentru
18 Saulă și pentru Ionatană, fiulă seă: Și elă
ordină, ca fiilă lui Iuda să invețe *acéstă*
plângere numită Săgetarea; ecce *este* scrisă
'in cartea lui Iașeră.
19 Fala lui Israelă, ucisă pe înălțimile tale!
'Cumă aă cădută viteșii!
20 'Nu o spuneți in Gată,
Nu o prochiămați in stradele Așkalonulă,
Ca să nu se bucure 'ficele Filisteniloră,
Ca să nu se laude ficele 'celoră necircumciși.
21 Voi 'munți ai Ghilboei! Nică 'roă,
Nică plóia să nu cadă pe voi,
Nică câmpă roditoră să *se afle* pe voi;
Că acolo fu pângărită scutulă viteșiloră,
Scutulă lui Saulă, 'neunsă cu oleiă.
22 Fără de sângele celoră uciși,
Fără de grăsimea viteșiloră,
Nică o dată 'săgéta lui Ionatană nu se-n-
[turna;
Nică sabia lui Saulă s'a intorsă gólă.
23 Saulă și Ionatană,
Cari s'au iubită, cari in vieță s'au amată,

- Nică in mórtea loră nu s'au despărțită;
Mai iuți erau ei decâtă vultură,
'Mai tari decâtă lei.
Fiice ale lui Israelă, plângeți după Saulă, 24
Care vē îmbrăca in roșă și in *alte* podóbe,
Care a pusă găteli de aură pe vestmintele
[vóstre!
Cumă aă cădută viteșii in luptă! 25
Ionatane, omorită pe înălțimile tale!
Mă dóre după tine, fratele meu, Ionatane! 26
Plăcută fórtă 'mă erai;
Minunată a fostă 'iubirea ta pentru mine;
Întrecea iubirea femeeloră!
'Cumă aă cădută viteșii! 27
Și armele de resbelă s'au perdută!

*Davidă domnesce preste Iuda, și Ișbošetă preste
Israelă; bătaia la Ghibeonă între armatele loră.*

- DUPĂ aceea Davidă 'intrebă pre Iehova, 2
dicendă: Să mă suiă in vre-una din
cetățile lui Iuda? Și Iehova 'i dise: Sui-te!
Și Davidă dise: Unde să mă suiă? Și elă
dise: La 'Hebronă! Decă Davidă se sui a- 2
colo, și încă și cele 'dúoă femeí ale sale,
Ahinoamă, Ezreelă, și Abigailă, femea lui
Nabală din Carmelă. Și 'pre ómenii lui, 3
cari *erau* cu d'insulă, Davidă 'i sui pre fie-
care cu familia sa; și ei locuiră in cetățile
Hebronulă. 'Și veniră bărbații din Iuda, și 4
unseră acolo pre Davidă rege preste casa
lui Iuda.
Și s'a spusă lui Davidă: că 'bărbații din
Iabeș-Galaadă *sunt* aceia cari aă îngropată 5
pre Saulă. Și Davidă trămesă ómení la lo-
cutorii din Iabeș-Galaadă, și li dise: 'Bine-
cuvéntați să fiți de Iehova, că ați arétată
acéstă milă domnului vostru, lui Saulă, și 6
l'ați îngropată! Și acumă să arete și 'Ie-
hova voii milă și credință; încă și eu v
voi respłati binele acesta, pentru-că ați
făcută *acéstă* lucru. Și acumă întărescă-se 7
mănele vóstre, și să fiți viteși; că domnulă
vostru, Saulă, a murit, și casa lui Iuda
m'a unsă pre mine rege preste d'insa.
Dară 'Abneră, fiulă lui Neră, mai marele 8
óstei lui Saulă, luă pre Ișbošetă, fiulă lui
Saulă, și-lă trecu la Mahanaimă; Și-lă făcu 9
rege preste Galaadă, preste Așuriți, preste
Ezreelă, preste Efraimă, și preste Benia-
mină: preste totă Israelulă. De patru-deci 10
ană *era* Ișbošetă, fiulă lui Saulă, cândă se
făcu rege preste Israelă; și dúoi ană domni
elă. Dară casa lui Iuda ținea cu Davidă.

7 Jude. 9. 54.	8 Cap. 4. 10, 12.	9 1 Sam. 31. 9.	10 1 Sam. 31. 4.
13. 51.	1 Sam. 26. 9.	Mic. 1. 10.	1 Sam. 31. 1.
1 Sam. 12. 8.	1 Reg. 2. 32.	Veđ Jude. 16.	1 Aș Jude. 5.
1 Sam. 31. 4.	33, 37.	23.	23.
1 Sam. 24. 6.	m Vers. 10.	q Veđ Esod. 15.	Iov 3. 3, 4.
26. 9.	Luc. 19. 22.	20.	Ier. 20. 14.
Pa. 105. 15.	n Ios. 10. 13.	Jude. 11. 34.	u 1 Sam. 10. 1.
	o Vers. 27.	1 Sam. 18. 6.	v 1 Sam. 18. 4.

z Jude. 14. 18.	Capit. 2.	1 Reg. 2. 11.	13.
y 1 Sam. 18. 1.	a Jude. 1. 1.	c 1 Sam. 30. 5.	g Rut 2. 20. &
3. & 19. 2. &	1 Sam. 23. 2.	d 1 Sam. 27. 2.	5. 10.
20. 17, 41. &	4. 9. & 30. 7. 8.	5. & 30. 1.	Ps. 115. 15.
23. 16.	b 1 Sam. 30. 31.	1 Cron. 12. 1.	h 2 Tim. 1. 16,
z Vers. 19.	Vers. 11.	e Vers. 11.	18.
	Cap. 5. 1, 8.	f 1 Sam. 31. 11,	i 1 Sam. 14. 50.

- 11 Și 'numărul anilor, câtă Davidă a fostă
rege in Hebronă preste casa lui Iuda, a
fostă șapte ani și șese luni.
- 12 Și Abnerū, fiulū lui Nerū, eși cu servii
lui Ișboșetū, fiulū lui Saulū, din Mahanaimū
spre *Ghibeonū. Și Ioabū, fiulū Teruiei, și
servii lui Davidū eșiră; și ei se întimpōnară
la 'ézulū din Ghibeonū. Acestia se aședară
d'incōce de ézū, și aceia d'incolo de ézū.
- 14 Atuncea dīse Abnerū lui Ioabū: Să se scōle
d'între tēneri, și să se hărățescă înaintea
15 noastră! Și Ioabū dīse: Să se scōle! Și se
sculară, și trecură duple numărū dūoi-spre-
dece din Beniaminū, *adecă* ai lui Ișboșetū,
fiulū lui Saulū, și dūoi-spre-dece din servii
16 lui Davidū. Și apucară unulū pre altulū
de capū; și *înșēră* unulū altuiā sabia in
cōstă; și cădură de o dată. De aceea lo-
culū acela se numi: Helcatū-Hazzurimū, (*lo-
culū sâbielorū*), și *este* lūngă Ghibeonū. Și
17 totū in aceeași dī fu o luptă grea; și Ab-
nerū și bărbații lui Israelū fură bātuți de
servii lui Davidū.
- 18 Și erau acolo "trei fii ai Teruiei: Ioabū,
și Abișai, și Asahelū; și Asahelū *era* "iute
19 de piciorē "ca căprioară câmpulū. Și Asa-
helū urmări pre Abnerū, și nu se da nici
intr'o parte, nici spre drepta, nici spre stīnga,
20 din urma lui Abnerū. Și Abnerū se întōrse,
și dīse: Tu *esci* Asahelū? Și elū respunse:
21 *Eū sūnt*. Și dīse Abnerū cătră d'însulū:
Plēcă-te spre drepta, seū spre stānga, și
apucă pre unulū din tēneri, și-ți ūea ar-
mătura sa! Dară Asahelū nu voi să se dee
22 in lături din dērēptulū lui. Și mai dīse Ab-
nerū cătră Asahelū: Depărtēză-te din dērē-
ptulū meū, *că* de ce să te trāntescū la
pāmēntū? *că* cumū ași putē să-mi rēdicū
23 făca înaintea lui Ioabū, fratele teū? Dară
elū nu voi a se depărta; decī Abnerū 'i in-
fipse cōda lancei "in pāntece; și lancea eși
pe cea parte. Și elū cădu acolo, și muri
pe locū. Și toți căți veniāu la loculū acela,
unde căduse și murise Asahelū, se opriāu.
- 24 *Erū* Ioabū și Abișai urmăriră pre Abnerū.
Și cândū apuse sōrele, ei ajunseră la dē-
lulū Amma, care *este* in dreptulū Giahului,
pe drumulū despre pustiulū Ghibeonului.
- 25 Și se adunară Beniaminiții după Ab-
nerū, și se făcură o cētă, și stătură pe vēr-
fulū unui dēlū. Atuncea strigă Abnerū cătră
26 Ioabū, și dīse: Sfășcia-va ore sabia fără in-
cetare? Nu scii, că la sfârșitū va fi amarū?
Și până cândū ore nu vei spune poporului,
ca să se întōrcă de la urmărirea fraților sei?

Și Ioabū dīse: Viū *este* Dumneđeū! de nu "ați 27
n vorbitū astă demānētă, de atuncea chiarū
poporulū s'arū fi re'ntorsū, fie-care de la ur-
mārirea fratelū seū. Și Ioabū sufā in trīm- 28
biță, și totū poporulū se opri, și ei nu mai
urmāriră pre Israelū, nici nu se mai luptarā.

Și Abnerū cu bărbații seī merseră prin 29
cāmpiā tōtă acea nōpte, trecură Iordanulū,
și merseră prin totū Bitronulū, și ajunseră
la Mahanaimū. Și Ioabū se întōrse de la 30
urmārirea lui Abnerū; și adunāndū totū po-
porulū, lipsiāu din servii lui Davidū *numai*
nouē-spre-dece bărbați, și Asahelū. Dară 31
servii lui Davidū bātuseră din Beniaminū
și din bărbații lui Abnerū trei sute șese-
decī de bărbați, *cari* aū și muritū. Și ei 32
luarā pre Asahelū, și-lū immormēntarā in
mormēntulū părintelū seū, care *era* in Betū-
Lehemū. Și Ioabū merse tōtă nōptea cu
bărbații seī, și li se revērsā de dīori in
Hebronū.

*Puterea crescēndă a lui Davidū, și familia sa;
Abnerū trece la partidulū lui Davidū, dară este
ucisū de Ioabū.*

SI lupta a fostū îndelungată între casa 3
lui Saulū și casa lui Davidū. Și Davidū
din ce in ce se întări, erū casa lui Saulū
din ce in ce slābi. Și "lui Davidū se nās- 2
cūră in Hebronū fii: āntēiū-nāscutulū seū
fu Amnonū "din Ahinoamū, Ezreelēna; Și 3
alū dūoilea, Chileabū din Abigailū, femea
lui Nabalū din Carmelū; și alū treilea, Ab-
salomū, fiulū Maacheei, fīca Talmaei, regele
din "Gheșurū; și alū patrulē, "Adonia, fiulū 4
Hagetei; și alū cincilea, Dafatia, fiulū Abi-
talei; Și alū șesilea, Etreamū din Eglā, 5
femea lui Davidū. Acestia se nāscūră lui
Davidū in Hebronū.

Și pe cândū urma resbelulū între casa 6
lui Saulū și casa lui Davidū, Abnerū s'a li-
pitū tare de casa lui Saulū. Dară Saulū 7
avea o concubinā, alū cărei nume *era* "Ritpa,
fīca Ahiei. Și Ișboșetū dīse lui Abnerū:
De ce ai 'intratu la concubina părintelū
meū? Și Abnerū se māniā fōrte de cuvin- 8
tele lui Ișboșetū, și dīse: Aū dōrā "capū de
cāne alū lui Iuda *sūnt* eū, care astă-dī a-
rētū milă cătră casa lui Saulū, părintele
teū, cătră frați seī, și cătră amicii seī, și
pre tine nu te-amū lāsātū să cađi in mână
lui Davidū; și tu acumū mē ai de rēu pentru
pēcātuirea cu o femeā? "Așa să facă Dum- 9
neđeū lui Abnerū și încă mai multū, de nu
voiū face așa, "cumū a juratū Iehova lui
Davidū; De a înlăturā regatulū de la casa 10

j Cap. 5. 5. n 1 Cron. 12. 8. 4. 6. & 20. 10. Capulū 8.
1 Reg. 2. 11. o Ps. 18. 33. g Vers. 14. a 1 Cron. 8. 1—
h Ios. 18. 25. c Cant. 2. 17. & Prov. 17. 14. 4.
i Ier. 41. 13. 8. 14. —
m 1 Cron. 2. 16. p Cap. 3. 27. &

b 1 Sam. 25. 43. e Cap. 21. 8. 10. Cap. 9. 8. & i 1 Sam. 15. 28.
c 1 Sam. 27. 8. f Cap. 16. 21. 16. 9. & 16. 1, 12.
Cap. 13. 37. g Deut. 23. 18. h Rut 1. 17. & 28. 17.
d 1 Reg. 1. 5. 1 Sam. 24. 14. i Reg. 19. 2. 1 Cron. 12. 23.

lui Saul, și de a rădica tronul lui David preste Israel și preste Iuda, de la Dan și până la Beeru-Şeba. Și el nu mai putu
11 răspunde lui Abner nici un cuvânt; că se temu de el.

12 Și Abner trăsese soli la David, cari să-i dică din parte-i: A cui țera? Și să-i dică: Incheia legământu cu mine; și ecce, mâna mea va fi cu tine, spre a-ți aduce
13 totu Israelul. Și elu dişe: Bine! voi încheia cu tine legământ; dară un lucru ceru de la tine, adică să nu vezi fața mea, până ce nu vei aduce pre Micalu, feta lui Saul, cându vei veni să vezi fața mea.

14 Și David trăsese soli la Işboșet, fiul lui Saul, dicându: Dă-mi pre femea mea, Micalu, cu care m'am logoditu pentru o
15 sută de prepuțuri de ale Filistenilor. Și Işboșet trăsese, și o luă de la bărbatul ei, de la Paltielu, fiul lui Laişu. Și bărbatul ei merse cu d'insa, și plângea, mergendu în urma ei până la Bahurimu; atunci dişe Abner cătră d'insul: Du-te, întorcede-te! Și elu se întorse.

17 Și Abner vorbi bătrânilor lui Israel, dicându: Voi ați cerutu altă dată pre David de rege preste voi. Deci faceți-lu!

18 Că Iehova a vorbitu cătră David, dicându: Prin David, servulu meu, voi scăpa poporul meu din mâna Filistenilor și din

19 mâna tuturor neamicilor sei. Și Abner mai vorbi la urechile lui Benjamin. Și apoi se duse Abner, ca să spună lui David în Hebron totu ce era bun în ochii lui Israel și în ochii casei întregi a lui

20 Benjamin. Și ajungendu Abner la David în Hebron cu douăzeci de bărbați, David dădu lui Abner și bărbaților, cari

21 erau cu d'insul, un ospet. Atunci dişe Abner lui David: Mă voi scula, și mă voi duce, și voi aduna totu Israelu la domnul meu regele, ca să incheie cu tine legământ, și tu să domnesci în totu cum dorește sufletulu teu. Și David dădu drumu

lui Abner, și elu merse în pace.
22 Și ecce, servii lui David și Ioab veniră de la urmărirea unei cete, și aduseră multă pradă cu d'inșii; și Abner nu mai era la David în Hebron; că elu i dăduse

23 drumul, și Abner se dusesse în pace. Și Ioab și totă oștea ce era cu elu sosindu, se spuse lui Ioab, dicendu: Abner, fiul lui Neru, a venit la rege, și elu i-a datu

24 drumul; și elu s'a dus în pace. Și Ioab veni la rege, și dişe: Ce ai făcutu? Ecce,

Abner a venit la tine; pentru ce i-ai datu drumul, de s'a dus? Tu cunosc
25 pre Abner, fiul lui Neru; ca să te incele venise elu, și ca să afe intrarea ta și eșirea ta, și ca să scia totu ce faci tu.

Și Ioab eși de la David, și trăsese
26 soli după Abner, și ei lă întorseră inapo de la grôpa Sira; eru David nu scia. Și
27 întorcendu-se Abner la Hebron, Ioab lă trase de o parte suptu portă, spre a vorbi cu d'insul în ascuns; și acolo lă lovi în pantece de muri, pentru sângele lui Asahelu, fratele seu.

Și auzindu David acesta mai pe urmă,
28 dişe: Nevinovatu sunt eu și regatul meu înaintea lui Iehova în eternu de sângele lui Abner, fiul lui Neru: Să cadă vina pre capul lui Ioab și preste totă casa părintelui
29 seu; și să nu lipsescă nici o dată în casa lui Ioab omu cu scurgere, seu leprosu, seu care se rađemă în cârji, scu care cade de sabiă, seu lipsitu de pâne. Așa Ioab și
30 Aşaif, fratele seu, au ucis pre Abner, pentru-că elu omorise pre Asahelu, fratele lor, în resbelulu de lângă Ghibeonu.

Și David dişe cătră Ioab și cătră totu
31 poporul care era cu elu: Rumpeți vestimintele vostre, și vă încingeți cu saci, și bociți înaintea lui Abner. Și regele David mergea în urma secriului. Și imor-
32 mentară pre Abner în Hebron; și regele și rădică vócea sa, și plânse la mormentu lui Abner; și totu poporul plângea. Și regele cântă această plângere pentru Ab-
33 neru, și dişe:

Să moră Abner, cumu móre unu mişel?
Măne tale nu erau legate,
34 Nici pictóarele încălțșate,
Tu ai picatu, cumu se pică înaintea óme-
[nilor celor răi]

Și totu poporul plânse multu după d'in-
35 sul. Și veni totu poporul ca să facă pre David să mânânce, fiindu încă diu; dară David jură, dicendu: Așa să-mi facă Dumnezeu și încă mai multu, de voi gusta pâne seu altu ce-va înainte de apusul sórelui. Și totu poporul vedu acesta, și-i plăcu a-
36 cesta; că tote ce făcea regele plăcea la totu poporul.

Și cunoscú în diuă aceea totu poporul
37 și întregu Israelu, că n'a fostu de la rege mórtea lui Abner, fiul lui Neru. Și re-
38 gele dişe servilor sei: Nu sciți voi, că o căpiteniă, și chiaru unu mare căpitanu a cădutu astă-đi în Israelu? Și eu slabu sunt

j Jude. 20. 1.
Cap. 17. 11.
1 Reg. 4. 25.
k Aşa Fac. 43.
3.

l 1 Sam. 18. 20.
m 1 Sam. 18. 25.
27.
n 1 Sam. 25. 44.
o Cap. 19. 16.

p Vers. 9.
q 1 Cron. 12. 29.
r Vers. 10. 12.
s 1 Reg. 11. 37.

t 1 Sam. 29. 6.
Isa. 37. 28.
u 1 Reg. 2. 5.
Aşa cap. 20.

9. 10.
v Cap. 4. 6.
w Cap. 2. 23.
y 1 Reg. 2. 32.

33.
z Lev. 15. 2.
a Cap. 2. 25.
b Ios. 7. 6.

Cap. 1. 2. 11.
c Fac. 37. 34.
d Cap. 13. 12.
13.

e Cap. 12. 17.
f Ier. 16. 7.
g Rut 1. 17.
h Cap. 1. 12.

astă-di, și *abia* unsu de rege, și acei bărbați, fiii Teruiei, ^a *sunt* pré puternici pentru mine. 'Iehova să resplătescă aceluia, care a făcutu răulū, după răutatea sa.

Ișboșetū este ucisū: uciđătorii seî pedepsiți de Davidū.

- 4 **S**I auđindū fiulū lui Saulū, că Abnerū murise la Hebronū, 'i ^a slăbiră mânele, și totū Israelulū s'a ^b turburatu. Și fiulū lui Saulū avea dūoi capî preste cetele de rebelū, numele unuia *era* Boana, și numele celui-l-altū Recabū, fi ai lui Rimmonū, Beeroténulū, din fiii lui Beniaminū. (Că 'Beerotulū încă se socotia cătră Beniaminū. Și Beerotenii fugiră la ^a Ghetaimū, și petrecură acolo până în ăiua de astă-di.)
- 4 Și 'Ionatanū, fiulū lui Saulū, avea unū fiu, care *era* ologū de piclóre; *era* în vrěstă de cinci ani, cândū veni scirea 'din Ezreelū despre Saulū și Ionatanū; și doica sa 'lū luă, și fugi; Și grăbindu-se ea să fugă, elū a căđutū, și a rămasū ologū; numele seū *era* Mefibosetū.
- 5 Și aū mersū Recabū și Boana, fiii lui Rimmonū, Beeroténulū, și aū ajunsū în ferbintēla ăilei în casa lui Ișboșetū, care făcea somnulū seū de amedă. Și înaintiră până în međiloculū casei, dāndu-se de neguđitori de grāū, și-lū loviră 'in pantece; atuncea Recabū și Boana, fratele seū, scăpară. Căci cândū intrară ei în casă, elū *era* culcatū pe patulū seū în camara sa de dormitū; și-lū loviră, și-lū omoriră, și-i tăiară capulū; și luară capulū seū, și merseră drumulū prin câmpia tōtă nóptea *aceea*;
- 8 Și aduseră capulū lui Ișboșetū la Davidū la Hebronū, și ăiseră cătră rege: Ecce, capulū lui Ișboșetū, fiulū lui Saulū, neamiculū teū, ^a care a căutatū viēta ta! Așa a datū Iehova domnului meū regele astă-đi resbunare asupra lui Saulū și asupra seminției lui.
- 9 Și response Davidū lui Recabū și lui Boana, fratele seū, fiilorū lui Rimmonū, Beeroténulū, și li ăise: Viū *este* Iehova! 'care a rescumpēratū sufletulū meū din tōtă strimtorarea; Pre acela 'care mī-a datū de scire, ăicēndū: Ecce, Saulū e mortū! socotindu-se aducetōrū de scire bună, l'amū prinsū, și l'amū ucisū la Tiklagū, spre a-l resplăti
- 11 pentru scire; Cu atātū mai multū, cândū acesti rēi aū ucisū pre unū hārbatū nevinovatū în casa sa, pe patulū seū, să nu

^a cerū eū sāngele lui de la mână vōstră, și să vē ucidū de pe pāmēntū? Și Davidū 'or- 12
dinā servilorū seî, și ei 'i uciseră, și li tăiară mânele și piclórele, și-i spēndurără lūngă ăzū la Hebronū. Și capulū lui Ișboșetū luāndu-lū, l'a immormētatū în ^a mormēntulū lui Abnerū în Hebronū.

Davidū se face rege preste totū Israelulū; 'lea cetățuea Sionū, și o face capitala sa: învinge pre F'ilistenī.

SI ^a veniră tōte semințiele lui Israelū la 5
Davidū în Hebronū, și ăiseră: Ecce-ne, ^b osulū teū și carnea ta *sūntemū*. Și chiarū 2
mai 'nainte, cândū Saulū *era* rege preste noi, totū 'tu *era*i celū ce conduceai în afară și înlāintru pre Israelū; Și Iehova 'ă-a ăisū: ^a Tu vei păstori poporulū meū Israelū, și tu 3
vei fi conducetōrulū lui Israelū. 'Deci veniră toți bētrānii lui Israelū la rege în Hebronū, 'și regele Davidū făcu cu d'insii legāmēntū în Hebronū 'înainte la Iehova. Și ei unseră pre Davidū rege preste Israelū. De trei-đeci de ani *era* Davidū, cândū se 4
făcu rege, ^a și patru-đeci de ani a domnitū elū. În Hebronū domni elū preste Iuda 5
'șapte ani și șese lunī; și în Ierusalimū domni elū trei-đeci și trei de ani preste totū Israelulū și Iuda.

Și regele se duse cu ómenii seî 'la Ierusalimū în contra ^a Iebuseilorū, cari locuiau în loculū acela. Și ei vorbiră lui Davidū, ăicēndū: Tu nu vei intra aicea, de nu vei lua pre orbī și pre ologī, voindū a ăice: Davidū nu va intra aicea nici de cumū. Și 7
Davidū luā întāritura Sionului, 'acesta e cetatea lui Davidū. Și Davidū ăise în acea 8
ăi: Cine va bate pre Iebusei, și va pune mână pe apāductū, și pe ologī și pe orbī, ce *sūnt* uriți sufletulū lui Davidū, ^a capū și cāpiteniā va fi. De aceea se ăice: Orbulū și ologulū nu vorū intra în casa Domnului.

Și Davidū locui în întāritură, și o numi 9
'cetatea lui Davidū. Și Davidū 'făcu zidiū de jurū imprejurū, de la Millo și până înlāintru. Și mergea Davidū totū crescēndū 10
și mārindu-se, și Iehova, Dumneđeulū oștirilorū, *era* cu d'insulū.

Și 'Hiramū, regele Tirului, trāmese solī 11
la Davidū, și lemnū de cedru, și teslari și sēpātori de pētrā, și zidiră casā lui Davidū. Și cunoscu Davidū, că Iehova l'a întāritū 12
rege preste Israelū, și că elū a înălțatū regatulū seū pentru poporulū seū Israelū.

^a Cap. 19. 7.

ⁱ Veđi cap. 19.

18.

¹ Reg. 2. 5,

6, 33, 34.

^{Ps.} 38. 4. &

69. 12.

^d Neem. 11. 33.

² Tim. 4. 14.

Capitulū 4.

^a Ezra 4. 4.

^{Isa.} 13. 7.

^b Mat. 2. 3.

^c Ios. 18. 25.

^d Neem. 11. 33.

^e Cap. 9. 3.

^f 1 Sam. 29. 1,

11.

^g Cap. 2. 23.

^h 1 Sam. 19. 2,

10, 11. & 23.

ⁱ 15. & 25. 29.

^j Fac. 48. 16.

^k 1 Reg. 1. 29.

^{Ps.} 31. 7.

^j Cap. 1. 2, 4,

15.

^k Fac. 9. 5, 6.

^l Cap. 1. 15.

^m Cap. 3. 32.

—

Capitulū 5.

^a 1 Cron. 11. 1.

& 12. 23.

^b Fac. 29. 14.

^c 1 Sam. 18. 13.

^d 1 Sam. 16. 1,

12.

^{Ps.} 78. 71.

ⁱ Veđi cap. 7. 7.

^e 1 Cron. 11. 3.

^f 2 Reg. 11. 17.

^g Judc. 11. 11.

^h 1 Sam. 23. 18.

ⁱ 1 Cron. 28. 31,

& 29. 27.

ⁱ Cap. 2. 11.

¹ Cron. 3. 4.

^j Judc. 1. 21.

^k Ios. 15. 63.

^l Judc. 1. 8. &

19. 11, 12.

ⁱ Vers. 9.

¹ Reg. 2. 10.

& 8. 1.

^m 1 Cron. 11. 6—

9.

ⁿ Vers. 7.

^o 1 Reg. 5. 2.

¹ Cron. 14. 1.

- 13 Și Davidu 'și mai luă concubine și femei din Ierusalimū, după ce veni de la Hebronū; și lui Davidu se mai născură fii și fete.
- 14 Și 'aceste sūnt numile celorū ce i se născură in Ierusalimū: Šammua, Šobabū, Natanū, și Solomonū; Și Ibhārū, Elišuahū, Nefegū, Iafia; Și Elišama, Eliada, și Eli-feletū.
- 17 'Și auđindū Filistenii, că Davidu s'a unsū rege preste Israelū, se suiră toți Filistenii să caute pre Davidū. Și auđindū Davidū, se pogori in întăritură. Și Filistenii veniră și se respândiră in 'valea Refaimū. Și 'intrebă Davidū pre Iehova, dicēdū: Sui-mē-voiū asupra Filistenilorū? Da-vei pre ei in mână mea? Și Iehova dīse lui Davidū: Sui-te! căci da-voiū in mână ta pre Filistenii.
- 20 Și Davidū vni la 'Baalū-Perațimū, și Davidū 'i bātu pre ei acolo, și dīse: Rupt'a Iehova pre neamicii mei inaintea mea, cumū se rumpū apele. De aceea se și chiāmă numele locului aceluia Baalū-Perațimū (*șesulū rupturēi*). Și ei lāsără acolo idolii lorū; și Davidū și omenii sei 'i 'luarā.
- 22 'Și Filistenii se suiră din nou, și se respândiră in valea Refaimū. Și 'intrebă Davidū pre Iehova, și elū dīse: Să nu te sui, ci să-i ieși din dērēptū, și să mergi asupra-lī in dreptulū dușilorū. Și cândū vei 'aūdi in susulū dușilorū vuetū *ca de pași*, grăbesce; că 'Iehova ese inaintea ta, ca să bată tabăra Filistenilorū. Și Davidū făcu așa, cumū 'i ordinā Iehova, și bātu pre Filistenii de la 'Gheba până la 'Gazerū.

Davidu aduce chivotulū la Ierusalimū.

- 6 S1 Davidu adună din nou pre toți aleșii lui Israelū, trei-đeci de mi; Și 'Davidu se sculā, și merse de la Baale a lui Iuda cu totū poporulū ce era cu d'insulū, ca să aducā de acolo chivotulū lui Dumneđeū, care și-a chiāmatū numele cu numele lui Iehova, *Dumneđeulū oștirilorū*, 'ce șede între cherubimii.
- 3 Și ei puseră chivotulū lui Dumneđeū 'pe unū carū nou, și-lū rēdicarā din casa lui Abinadabū, ce era pe delū, și Uzza și Ahio, fii lui Abinadabū, conduceau carulū celū nou. Și-lū rēdicarā din 'casa lui Abinadabū, ce era pe delū, cu chivotulū lui Dumneđeū, și Ahio mergea inaintea chivotului. Și Davidū și totā casa lui Israelū jucaū inaintea lui Iehova din totū felulū de *instrumente*

de lemnū de bradū, din citare și din harpe, din timpane, din fluere și din cimbale.

Și ajungēdū la aria lui 'Nachonū, Uzza 'intinse *māna sa*, și se apucā de chivotulū lui Dumneđeū, că boii erau să-lū restorne. Și se aprinse mānia lui Iehova preste Uzza, și 'Dumneđeū 'lū lovi acolo pentru pēcatulū seū, și muri acolo lūngā chivotulū lui Dumneđeū. Și s'a māhnitū Davidū, că a eruptū Iehova asupra lui Uzza, și se chiāmă numele locului aceluia Perețū Uzza (*rumperea lui Uzza*) până in ținū de astā-đi.

Și 'Davidū se temu in acea țin de Iehova, și dīse: Cumū va intra la mine chivotulū lui Iehova? Și Davidū nu voia să aducā chivotulū lui Iehova la d'insulū in cetatea lui Davidū; ci a dus'o de o parte in casa lui Obedū-Edomū, a 'Ghitteului. 'Și chivotulū lui Iehova rămase in casa lui Obedū-Edomū, a Ghitteului, trei luni. Și Iehova 'bine-cuvēntā pre Obedū-Edomū și totā casa lui.

Și se spuse regelui Davidū, dicēdū-se: Iehova a bine-cuvēntatū casa lui Obedū-Edomū, și totulū ce *este a lui*, pentru chivotulū lui Dumneđeū. 'Atuncea merse Davidū, și aduse chivotulū lui Dumneđeū din casa lui Obedū-Edomū in cetatea lui Davidū cu bucuriā. Și la toți șese pași ce făceau 'purtătorii chivotului lui Iehova; se sacrifica unū 'boū și unū vițelū grasū. Și Davidū 'juca din tōte puterile inaintea lui Iehova, și Davidū era incinsū 'cu efodū de inū subțire. 'Așa aduse Davidū și totā casa lui Israelū chivotulū lui Iehova in strigāte de bucuriā și in sunetlū trîmbițelorū.

Și 'cândū intrā chivotulū lui Iehova in cetatea lui Davidū, Micalū, fica lui Saulū, se uitā prin ferēstrā, și vēdu pre regele Davidū săltāndū și jucāndū inaintea lui Iehova, și ea 'lū desprețui in ānima ei.

Și 's'a adusū chivotulū lui Iehova, și-lū puseră la 'loculū seū in međiloculū cortului, pre care Davidū 'lū intinse pentru elū, și Davidū 'aduse olocauste și sacrificii de bucuriā inaintea lui Iehova. Și sfārșindū Davidū aducerea de olocauste și a sacrificilorū de bucuriā, 'bine-cuvēntā poporulū in numele lui Iehova, *Dumneđeulū oștirilorū*; 'Și împārți la totū poporulū, la totā mulțimea lui Israelū, la bărbați și la femei, fiecāruiā câte o bucatā de pāne și câte o bucatā de carne, și câte o turtā de stra-

p Deut. 17. 17.	Isa. 17. 5.	a Așa 2 Reg. 7.	b 1 Sam. 4. 4.	15.	39. 5.	1 Cron. 15. 26.	1 Cron. 16. 1.
1 Cron. 3. 9. & 14. 3.	u Cap. 2. 1.	6.	Ps. 80. 1.	g 1 Sam. 6. 19.	l 1 Cron. 15. 25.	o Veđi Esod. 15.	1 Cron. 15. 1.
1 Cron. 3. 5. & 14. 4.	1 Sam. 23. 2.	b Iudc. 4. 14.	c Veđi Num. 7. 9.	h Ps. 119. 120.	m Num. 4. 15.	20.	Ps. 132. 8.
1 Cron. 11. 16. & 14. 8.	4. & 30. 8.	c 1 Cron. 14. 16.	d 1 Sam. 6. 7.	Veđi Luc. 5. 8, 9.	Ios. 3. 3.	Ps. 30. 11.	u 1 Reg. 8. 5.
Cap. 23. 14.	v Isa. 23. 21.	d Ios. 16. 10.	e 1 Sam. 7. 1.	i 1 Cron. 13. 13.	1 Cron. 15. 2.	p 1 Sam. 2. 18.	62. 63.
Ioa. 15. 8.	z Deut. 7. 5. 25.	Capitul 6.	f Veđi Num. 4. 15.	j 1 Cron. 13. 14.	15.	1 Cron. 15. 27.	v 1 Reg. 8. 55.
	1 Cron. 14. 12.	a 1 Cron. 13. 5.		k Fac. 30. 27. & 8. 5.	n Veđi 1 Reg. 8. 5.	q 1 Cron. 15. 28.	1 Cron. 16. 2.
	y 1 Cron. 14. 13.	6.			r 1 Cron. 15. 29.	z 1 Cron. 16. 3.	
	z Vers. 19.						

fide. Și se duse totu poporulū fie-care la casa sa.

- 20 ¹ Și Davidū se întorse să-și bine-cuvên-teze casa; și eși Micalū, fica lui Saulū, înaintea lui Davidū, și dîse: Câtū de mă-rețū s'a arêtatū astă-đi regele lui Israelū, ² desgolindu-se astă-đi înaintea ochilorū ser-velorū servilorū sei, cumū se desgolescū ³ cei nerușinați! Și dîse Davidū cătră Micalū: *Jucat'amū* înaintea lui Iehova, ⁴ care m'a a-lesū mai multū decâtū pre părintele teū, și tótă casa sa, ca să mă pună conducē-torū preste poporulū lui Iehova, preste I-sraelū; deci voiū juca înaintea lui Iehova; ⁵ Și eū mă voiū arêta și mai micū încă, de-cătū astă dată, și încă și mai injositū voiū fi în ochiū mei; și *totuși* măritū voiū fi de ⁶ servele, de cari ai vorbitū. Și Micalū, fica lui Saulū, n'auv nicī unū copilū până în đîua morții sale.

*Dorința lui Davidū de a zidi lui Iehova unū tem-
plu; răspunsul lui Dumneđū cătră d'insulū prin
Natanū; mulțumirea și rugăciunea sa.*

- 7 **S** I a fostū, ¹ cândū locui regele în casa sa, și Iehova ² lū repausase de toți neamicii lui de jurū împrejurū. Că dîse regele cătră Natanū, profetulū: Eccē! eū locuescū în ³ casă de cedru; ⁴ erū chivotulū lui Dumneđū locuesce în ⁵ covóre. Și Natanū dîse regelui: Totū ce *este* ⁶ în ânima ta mergi și fă! că Iehova *este* cu tine. ⁷ Și a fostū în acea nópțe, că se indreptă cuvêntulū lui Iehova cătră Natanū, dicêndū: ⁸ Mergi și đī servulū meū, lui Davidū: Așa dîse Iehova: ⁹ 'Mī vei zidi tu casă, ca să lo-cuescū în ea? Că n'amū locuitū casă ¹⁰ din đîua *în care* amū scosū pre fiilū lui Israelū din Egiptū până în đîua de astă-đi; ci âm-blat'amū în ¹¹ cortū dreptū locuință. Ori-unde ¹² âmblat'amū între toți fiilū lui Israelū, cu-vêntat'amū unū cuvêntū vre unei din se-mințiile lui Israelū, cărei 'ī ordinamū, să ¹³ pască poporulū meū Israelū, dicêndū: De ce nu-mi zidiți casă de cedru? Acumū ¹⁴ deci, așa vei đice servulū meū, lui Davidū: Așa dîce Iehova, *Dumneđeulū* oștirilorū: ¹⁵ 'Lu-atu-te-amū din staulă, din urma oilorū, ca să fiī conducătorū preste poporulū meū, ¹⁶ preste Israelū; Și ¹⁷ 'fost'amū cu tine, ori-

unde mergeai, ¹⁸ și pre toți neamicii tei stêr-pit'amū de d'inaintea ta, și făcutu-ți-amū ¹⁹ nume mare, ca numele celorlū mari de pe pămêntū. Și dat'amū locū poporulū meū, ²⁰ lui Israelū; ²¹ și plântatu-l'amu, ca să-lū lo-cuêscă, și să nu mai fie neliniscitū, ²² și cei rei să nu-lū mai apese, ca înainte, Și ²³ din đîua, în care pus'amū judecători preste po-porulū meū Israelū; pre tine *numai* ²⁴ repau-satu-te-amū de toți neamicii tei. Și Iehova ²⁵ 'ți spune *încă*, ²⁶ că elū casă ²⁷ 'ți va zidi. Și ²⁸ 'de se vorū implini đilele tale, și ²⁹ 'vei dormi lîngă părințiū tei, ³⁰ rădica-voiū ție urmașū după tine, care va eși din mênuntaiele tale, și voiū întări regatulū lui. ³¹ Acesta va zidi ³² casă numelū meū, ³³ și eū întări-voiū scaunulū impêrăției sale în eternū. ³⁴ Eū 'ī voiū fi pă-rinte, și elū 'mī va fi fiū; ³⁵ nedreptăți de va face, ³⁶ lū voiū mustra cu toégulū bărba-țilorū și cu bătăi omenesci; Dară mila ³⁷ mea nu se va depărta de la elū, ³⁸ cumū s'a depărtatū de la Saulū, pre care de-părtatu-l'amū de d'inaintea ta. ³⁹ Intemeiată ⁴⁰ va fi casa ta și impêrăția ta în eternū în-aintea ta; tronulū teū întăritū va fi în e-ternū. ⁴¹ Dupre tôte aceste cuvinte și duple ⁴² tótă acéstă vedere, așa vorbi Natanū lui Davidū.

Și regele Davidū intră, și se ținu în-aintea lui Iehova, și dîse: ¹ Cine *sînt* eū, Dómne, Iehova? și ce *este* casa mea, că m'ai adusū la atăta? Și încă ² acésta pré puçinū s'a părutū în ochiū tei, Dómne, Ie-hova! ³ Și încă și casei servulū teū ai datū făgăduință pentru îndelungū. ⁴ Purtarea o-mulū *este* acésta, Dómne, Iehova? Și ce ⁵ să-ți mai đică Davidū? Tu ⁶ cunoscī pre ser-vulū teū, Dómne, Iehova! Pentru cuvên-tulū teū și duple ânima ta făcut'ai tôte ⁷ aceste mari lucruri, *ce le-ai spusū* servulū teū. De aceea ⁸ mare esci, Iehova, Dumne-⁹đeule! ¹⁰ nimenea nu *este* ca tine, și ni-menea nu *este* Dumneđū afară de tine, ¹¹ duple tôte câte amū auđitū cu urechiile nóstre. Că ¹² cine *este* ca poporulū teū, ca ¹³ Israelū? Poporū unicū pe pămêntū, pentru care s'a dusū Dumneđū, ca să-lū rescum-pere sie-și de poporū, făcêndū lui-și nume, și făcêndū pentru ei aceste mari și infri-coșate lucruri, în pămêntulū teū, înaintea

y Ps. 30, titlu.
z Vers. 14, 16.
1 Sam. 19. 24.
a Jude. 9. 4.
b 1 Sam. 13. 14.
c 15. 28.
Capulū 7.
a 1 Cron. 17. 1,
etc.
b Cap. 5. 11.
c Veđi Fapt. 7.

46.
d Esod. 26. 1.
e 40. 21.
f 1 Reg. 8. 17,
18.
g 1 Cron. 22. 7.
h 28. 2.
i Veđi 1 Reg.
5. 3. & 8. 19.
j 1 Cron. 22. 8.
k 28. 8.
l 1 Reg. 8. 16.
m Esod. 40. 18,

19, 34.
n Lev. 26. 11,
12.
o Deut. 28. 14.
p Cap. 5. 2.
q Ps. 78. 71. 72.
r Mat. 2. 6.
s Fapt. 20. 28.
t 1 Sam. 16. 11,
12.
u Ps. 78. 70.
v 1 Sam. 18. 14.
w Cap. 5. 10. &

8. 6, 14.
x 1 Sam. 31. 6.
y Ps. 89. 23.
z Fac. 12. 2.
a Ps. 44. 2. &
80. 8.
b Ier. 24. 6.
c Amos 9. 15.
d Ps. 89. 22.
e Jude. 2. 14,
15. 16.
f 1 Sam. 12. 9,
11.

Ps. 106. 43.
g Vers. 1.
h Esod. 1. 21.
i Vers. 27.
j 1 Reg. 11. 38.
k 1 Reg. 2. 1.
l 1 Reg. 1. 21.
m Fapt. 13. 36.
n 1 Reg. 8. 30.
o Ps. 132. 11.
p 1 Reg. 5. 5. &
6. 12. & 8. 19.

1 Cron. 22. 10.
q 28. 6.
r Vers. 16.
s Ps. 89. 4, 29,
36, 37.
t Ps. 89. 26, 27.
u Ebr. 1. 5.
v Ps. 89. 30, 31,
32, 33.
w 1 Sam. 15. 23,
28. & 16. 14.
x 1 Reg. 11. 13,
34.

c Vers. 13.
d Ps. 89. 36, 37.
e Ioan 12. 34.
f Fac. 32. 10.
g Vers. 13, 13.
h Isa. 55. 8.
i Fac. 18. 19.
j Ps. 139. 1.
k 1 Cron. 16. 25.
l 3 Cron. 2. 5.
m Ps. 48. 1. &
96. 10. & 96.
n 4. & 195. 5. &

145. 2.
o Ier. 10. 6.
p Deut. 3. 24. &
4. 35. & 32.
q 39.
r 1 Sam. 2. 3.
s Ps. 86. 8. &
89. 6, 8.
t Isa. 45. 5, 18,
22.
u Deut. 4. 7, 32,
34. & 28. 29.
v Ps. 147. 20.

* poporului teă, pre care l'ai rescumpărată din Egipt, *de la poporele și de la Țeii loră;*
 24 și 'ai pusă poporulă teă Israelă *să fie* Ție poporă in eternă; *și tu, Iehova, te-ai
 25 făcută Dumneșeulă loră. Și acumă, Iehova, Dumneșeule! cuvântulă, pre care l'ai făgăduită tu servulă teă și casei sale, indeplinește-lă in eternă, și fă in ce chipă ai
 26 ȡisă! Și mare să fie numele teă in eternă, ca să se ȡică: Iehova, *Dumneșeulă* oștiriloră *este* Dumneșeă preste Israelă, și casa servulă teă Davidă să fie întemeiată înaintea ta. Că tu, Iehova Sabaotă, Dumneșeulă lui Israelă, ai descoperită servulă teă, și ai ȡisă: Casă voiă să-ȡi zidescă; de aceea a cutezată servulă teă ca să se
 28 rōge cătră tine ruga acēsta. Și acumă, Dōmne, Iehova, tu *esci* Dumneșeă, și *cuvintele tale adevēră sūnt, și ai făgăduită
 29 bunătăȡile aceste servulă teă. Și acumă invoescă și bine-cuvēntēză casa servulă teă, ca să fie in eternă înaintea ta; că tu, Dōmne, Iehova, ai vorbită, și prin bine-cuvēntarea ta casa servulă teă va fi bine-cuvēntată
 * in eternă.

Subjugarea Filisteniloră, a Moabiȡiloră, a Sirieniloră și a Edomiȡiloră; guvernulă și directoră lui Davidă.

8 * **D**UPĂ aceea bătu Davidă pre Filistenă, și-i supuse pre ei; și Davidă luă Metegămma (*căpitală*) din mână Filisteniloră.

2 Și * elă bătu pre Moabă, și-i măsură cu frānghia, punēndu-i pe pāmēntă. Și măsură elă dūoă frānghii pentru cei de omorită, și o frānghia plină pentru cei de trăită. Și
 ȡa * se făcură Moabiȡii servi ai lui Davidă, și * aduseră daruri.

3 Și Davidă bătu pre Hadadezeră, fiulă lui Rehobă, regele din Ȧoba, cândă mergea elă să redobēndescă hotarele sale dinspre

4 riulă Eufrață. Și-i luă Davidă o mie și șapte sute călăreȡi, și dūoă-ȡeci miă de omeni pedestri. Și Davidă * tăiă vinele căiloră de trāsuri, reȡinēndă din ei pentru o

5 sută de carē. * Și veniră Sirienii de la Damască lui Hadadezeră, regele din Ȧoba, in ajutoră; și Davidă ucise din Sirienă dūoă-ȡeci și dūoă miă de omeni. Și după aceea

6 puse Davidă garnisōne in Siria Damascului; și Sirienii * se făcură servi lui Davidă, și-i aduseră daruri. * Și ajuta Iehova pre Davidă

7 ori-unde se ducea. Și Davidă luă * scuturile de aură, cari erău la serviă lui Hadadezeră,

și le aduse in Ierusalinnă; Și din Betahă 8 și din Berotăi, cetăȡi ale lui Hadadezeră, luă regele Davidă aramă multă fōrte.

Și Toi, regele Hamatulă, aȡġindă, că 9 Davidă bătu tōtă oșteă lui Hadadezeră; Trămese Toi pre Ioramă, fiulă seă, la regele Davidă, ca să-lă întrebe de sântate, și să-lă bine-cuvēnteze, că s'a luptată cu Hadadezeră, și l'a bătută. Că Toi era in cērtă cu Hadadezeră. Și in mânele lui erău vase de argintă și vase de aură, și vase de aramă. Și pre aceste * le-a consacrată 11 Davidă lui Iehova, cu argintulă și cu aurulă consacrată din *prăȡele* tuturoră popōreloră, ce le-a subjugată: Din Siria, și din Moabă, 12 și de la fiii lui Ammonă, și de la Filistenă, și de la Amaleȡii, și din prada lui Hadadezeră, fiulă lui Rehobă, regele din Ȧoba.

Și Davidă * și făcu nume, cândă s'a 13 turnată de a bătută din Sirienă *ca la* * optăspre-ȡece miă *de omeni* in Valea Sărată. Și a pusă elă garnisōne in Edomă; in totă 14 Edomulă a pusă elă garnisōne; și * toȡi Edomiȡii se făcură servi lui Davidă. * Și ajuta Iehova lui Davidă ori-unde mergea. Și Davidă domnia preste totă Israelulă, și 15 făcea judecată și dreptate la totă poporulă seă. * Și Ioabă, fiulă Ȧeruei, era preste armată, și Iosafată, fiulă lui Ahilubă, era cancelariă; Și Zadokă, fiulă lui Ahitubă, și 17 Ahimelechă, fiulă lui Abiatară, erău preuȡi; și Seraia era scriitoră; * Și Benaia, fiulă 18 lui Ehoiada, era preste * Cretă și Pletă; și fiii lui Davidă erău gubernători.

Bunȡatea lui Davidă cătră fiulă lui Ionatană.

SI ȡise Davidă: Mai este cine-va care să 9 fie rēmasă din casa lui Saulă? că voiă

* face milă aceluia pentru Ionatană. Și din casa lui Saulă era ună servă, ală căruă nume era Ȧȡiba; și-lă chȡămară pre elă la Davidă; și regele ȡise cătră elă: Tu *esci* Ȧȡiba? Și

elă response: Eă, servulă teă, *sūnt acela*. Și ȡise regele: Mai este cine-va din casa lui Saulă? ca să factă * mila lui Dumneșeă cu

elă. Și ȡise Ȧȡiba cătră rege: Mai este ună fiuă ală lui Ionatană, * ologă de amindūoă piciorole. Și ȡise regele cătră elă: Unde 4 este elă? Și Ȧȡiba response regelă: Ecē, elă *este* in casa lui * Machiră, fiulă lui Ammielă din Lodebară. Și trămese regele

5 Davidă, și l'a luată pre elă din casa lui Machiră, fiulă lui Ammielă, din Lodebară. Și venindă Mefiboșetă, fiulă lui Iona-

6

k Deut. 9. 28. Capulă 8. 10. 27. i Vers. 2.
 Neem. 1. 10. a 1 Cron. 18. 1, e Cap. 10. 6. j Vers. 14.
 l Deut. 28. 18. a 1 Cron. 18. 1, Pa. 60. titlu. j Vers. 14.
 m Ps. 48. 14. etc. k Veȡi Fac. 15. k Veȡi 1 Cron.
 n Ioan. 17. 17. b Num. 24. 17. l 1 Cron. 18. 10. l 1 Cron. 18. 10.
 o Cap. 23. 51. c Vers. 6 & 14. g Ios. 11. 6, 9. m 1 Reg. 7. 51.
 — d Pa. 72. 10. h 1 Reg. 11. 23, 24, 25. n 1 Cron. 18. 11.

q Vers. 6. u 1 Cron. 18. 17. 16, 17, 42.
 r Cap. 19. 13. & v 1 Sam. 30. 14. Prov. 27. 10.
 s 2 Reg. 14. 7. o Veȡi 1 Cron. 20. 23. b Cap. 16. 1. &
 18. 12. 1 Cron. 11. 6. c 1 Sam. 20. 14. c 1 Sam. 20. 14.
 Ps. 60. titlu. & 18. 15. Capulă 9. d Cap. 4. 4.
 p Fac. 27. 29. q 1 Reg. 4. 8. a 1 Sam. 18. 3. d Cap. 4. 4.
 37, 40. t 1 Cron. 24. 3. & 20. 14, 15. e Cap. 17. 27.
 Num. 24. 18.

tanu, fiulul lui Saulu, la Davidu, elu cãdu pe faça sa, și se prosternu lui. Și Davidu duse: Mefiboșetū! Și elu respunse: Ecce servulū teū! Și-i duse Davidu: Nu te teme; cã voiū face milã cu tine pentru Ionatanu, pãrintele teū, și-ți voiū întorçe tôte țerãnele lui Saulu, pãrintele teū; și tu vei mânca pururea pâne la mеса mea. Și elu se prosternu, și duse: Ce sunt eu, servulū teū, de cauți la unu cãne mortu asemenea mie?

9 Și chiãmandu regele pre Tiba, servulū lui Saulu, duse cãtrã elu: ^a Tôte cãte au fostu ale lui Saulu și ale întregi sale case, le dau fiului domnului teū. Și-i vei lucra pãmentu, tu și fiii tei și servii tei, și vei aduce fiului domnului teū pânea, ca sã o mânãnce; eru Mefiboșetū, fiulul domnului teū, va mânca pururea pâne la mеса mea. Și Tiba avea cinci-spre-dece fii și dwoe-deci de servi. Și duse Tiba regelui: Dupre tôte cãte a ordinațu domnulū meū, regele, servulū seū, aș a face servulū teū. Și Mefiboșetū, duse Davidu, sã mânãnce la mеса mea ca unul din fiii regelui. Și Mefiboșetū avea unu fiu micu, alu cãru nume era Mica: și toți câți ședeau in casa lui Tiba erau servi lui Mefiboșetū. Și Mefiboșetū locui in Ierusalimū, și mânca pururea la mеса regelui. Și ^m era ologu de amindwoe piciorole.

Insulta regelui din Ammonu; Ammoniții și Sirienii bătuti.

10 SI fost'a dupã aceea, cã muri ^a regele fiilor lui Ammonu, și fiulul seū Hanunu 2 domni in loculū seū. Și duse Davidu: Voiū face milã cu Hanunu, fiulul lui Nahașu, cumu a fãcutu milã cu mine pãrintele seū. Și Davidu trãnese sã-lu mângãie prin servii sei pentru pãrintele seū. Și servii lui Davidu venirã in pãmentu fiilor lui Ammonu; Și duserã mai marii fiilor lui Ammonu cãtrã Hanunu, domnulū lorū: Au socoți tu, cã Davidu, pentru ca sã onoreze pre pãrintele teū a trãmesu mângãiatori cãtrã tine? Au Davidu n'a trãmesu pre servii sei la tine, ca sã cerceteze cetatea, sã o iscodescã și sã o surpe? Atuncea Hanunu luã pre servii lui Davidu, și li rase barba lorū pe jumãtate, și tãlã vestmintele lorū pe jumãtate pãnã la ședutulū lorū, și li dădu drumulū. Și spunendu-se acestea lui Davidu, trãnese elu intru intimpinarea lorū; cã bărbații erau rușinați fôrte; și regele duse: Rãmãneți in Ierichonū, pãnã vi voru cresce barbele, și atuncea vе veți întorçe.

6 Și vedendu fii lui Ammonu, cã au cãdut in uriciune la Davidu, trãmeserã fii lui Ammonu, și au tocmitu pre ^d Sirienii de la Betu-Rehobu, și pre Sirienii de la Toba, dwoe-deci mi de bărbați pedestri; și pre regele din Maaca cu o mie bărbați, și pre bărbații din Tobu, dwoe-spre-dece mi. Și audindū Davidu acestea, trãnese pre Ioabu, și cu elu tôte oștea celoru viteși. Și eșirã fii lui Ammonu, și se rânduira de bătălă la intrarea porței; și ^f Sirienii din Toba și din Rehobu și bărbații din Tobu și din Maaca se rânduira deosebi pe câmpu. Și vedendu Ioabu, cã intocmitu era resbelulū, ca sã-lu apuce din faça și din dosu, ales'a elu din toți aleșii lui Israelu, și se rânduira asupra Sirienilorū. Și rãmasulū poporului lū dădu suptu mâna lui Abișai, fratele seū, și-lu rânduira asupra fiilorū lui Ammonu; Și duse: De voru fi Sirienii mai tari decãtu mine, vei fi mie spre ajutoru; eru de voru fi fii lui Ammonu mai tari decãtu tine, voiū merge eu in ajutorulū teū: ^e Fii tare, și sã ne imbãrbãtãm pentru poporulū nostru și pentru cetãțile Dumneșului nostru, și Iehova sã facã ce va fi bine in ochii lui!

13 Și Ioabu se apropiã cu poporulū ce era cu elu la luptã asupra Sirienilorū; și fugit'au Sirienii de d'inaintea lui. Și vedendu fii lui Ammonu, cã Sirienii fugiau, fugirã și ei de d'inaintea lui Abișai, și intrarã in cetate. Și Ioabu, inturnându-se de la fii lui Ammonu, intrã in Ierusalimū.

15 Și Sirienii vedendu-se bãtuți de Israelu, se adunarã la unu locu. Și Hadadezeru trãnese, și aduse și pre Sirienii de d'incolo de riu, și venirã ei la Helamū; și Șobachū, mai marele oștei lui Hadadezeru, in fruntea lorū. Și spunendu-se aceste lui Davidu, adunã elu totu Israelulū, trecu preste Iordanu, și ajunse la Helamū. Și Sirienii se rânduira asupra lui Davidu, și se baturã cu elu. Și fugirã Sirienii de d'inaintea lui Israelu, și frãnse Davidu șapte sute de carē de ale Sirienilorū și patru-deci mi de cãlãreți; și pre Șobachū, mai marele oștei lorū, lū lovi, și elu muri acolo. Și vedendu-se toți regii, servii lui Hadadezeru, bătuti de Israelu, fãcurã pace cu Israelu, și-i se supuserã. Și aș a se temurã Sirienii a mai ajuta pre fii lui Ammonu.

Davidu comite adulteriu cu Batu-Seba, și face sã se ucidu Uria, bãrbatulū ei.

11 SI implinindu-se anulū, pe timpulū cãndu esu regii la resbelu, ^a trãmes'a Davidu pre Ioabu, servii sei și totu Israelulū; și

f Vers. 1. 3.
g 1 Sam. 24. 14.
h Cap. 16. 9.
i Veți cap. 16.

4. & 19. 29.
i Vers. 7. 11, 13.
j Cap. 19. 23.
k Cap. 19. 17.

k 1 Cron. 8. 34.
l Vers. 7. 10.
m Vers. 3.

Capitulu 10.
a 1 Cron. 19. 1.
etc.
b Isa. 20. 4. &

47. 9.
c Fac. 34. 30.
Ezod. 3. 21.
1 Sam. 13. 4.

d Cap. 8. 3. 5.
e Cap. 23. 8.
f Vers. 6.
g Deut. 31. 6.

h 1 Sam. 4. 9.
i Cor. 16. 13.
j 1 Sam. 3. 18.
j 1 Cron. 19. 18.

k Cap. 8. 6.
Capitulu 11.
a 1 Cron. 20. 1

copleșiră pre fiul lui Ammon, și impresurara Rabba. Eră Davidu rămas la Ierusalim.

- 2 Și a fostu de cătră séră, că Davidu sculându-se de pe somn, și preâmbându-se pe acoperimentu casei domnesci, vedu de pe acoperimentu o femeă scâldându-se; și
- 3 femea era la vedere frumósă fórte. Și Davidu trâmētēndu să cerceteze de femeă, i se di se: Aū nu este ea Batū-Šeba, fiica lui
- 4 Eliamū, femea d' lui Uria, Heteulū? Și Davidu trâmese ómenī, și o aduse. Și ea veni la d'insulū, și elū se culcă cu ea; și en curățindu-se de necurățenia ei, se întorse
- 5 la casa ei. Și femea concepu, și trâmese, și spuse *acēsta* lui Davidu, și di se: *Sunt grea*. Și trâmese Davidu la Ioabū, *dicēndu*: Trâmēte-mī pre Uria, Heteulū! Și Ioabū trâmese pre Uria la Davidu.
- 7 Și venindū Uria la d'insulū, lū intrebā Davidu, cumū stā Ioabū, și cumū stā óstea, și cumū stā resbelulū. Și di se Davidu lui Uria: Du-te josū in casa ta, și spalā picló-rele tale! Și eși Uria din casa regelui, și-lū
- 9 urmarā daruri, *bucate* de la rege. Și Uria se culcă la pórtā casei regelui cu toți servii domnului seū; darā nu s'a pogorītū a casā.
- 10 Și se spuse lui Davidu, *dicēndu*: Uria nu s'a pogorītū a casā. Și Davidu di se lui Uria: Aū nu vini tu de la drumū, de ce nu te
- 11 pogorī a casā-ți? Și di se Uria lui Davidu: Cândū a chivotulū și Israelū și Iuda locuescū in corturi, și domnulū meū Ioabū, și servii domnului meū, sūnt tábērāți in câmpū, ducemē-voiū óre a-casā, să mánāncū, să béū, și să mē culcū cu femea mea? Viū *esci*, și viū *este* sufletulū teū! eū acestū lucru nu-lū
- 12 voiū face! Și di se Davidu lui Uria: Mai rămāi și astā-đi aicea, și māne 'ți voiū da drumulū! Decī rămase Uria la Ierusalimū
- 13 in điuā aceea și cea-l-altā. Și Davidu lū chīamā să mánānce și să bee cu elū; și-lū amēți. Și elū eși sérā afarā să se culce pe patulū seū a cu servii domnului seū; darā nu se pogorī a casā.
- 14 Și a đuoā đī 'scrise Davidu scrisóre lui
- 15 Ioabū, și o trâmese priu Uria. Și scris elū așa in scrisóre: Puneți pre Uria la loculū celū mai greū alū luptei, și trageți-vē de d'napoia lui, ca să fie lovitū, și să mórā.
- 16 Și după ce Ioabū vedu de aproape cetatea, puse elū pre Uria la loculū, unde
- 17 scia că sūnt bărbați mai tari. Și bărbații cetāței eșirā afarā, și se luptarā cu Ioabū; și căđurā din poporū, din servii lui Davidu; și muri și Uria, Heteulū.

Și trâmese Ioabū, și spuse lui Davidu 18 tótā urmarea luptei. Și ordinā trāmesulū, 19 đicēndu: După ce vei fi sfārșitū de spusū regelui tótā urmarea luptei, De se va mânia 20 regele, și-ți va di se: De ce v'ați apropiatū de cetate să o bateți; aū n'ați sciutū voi, că *vē* vorū săgeta de pe zidū? Cine a ucisū 21 pre "Abimelechū, fiulū lui "Ierubbešetū? Aū nu o femeă aruncā o bucatā de pétřā de mórā de pe zidū, și elū muri la Tebețū? de ce v'ați apropiatū de zidū? Atuncea đi: A muritū și servulū teū Uria, Heteulū.

Și porni trāmesulū, și sosi, și spuse lui 22 Davidu tóte, pentru cari l'a trāmesū Ioabū. Și trāmesulū di se lui Davidu: Fost'aū ei 23 mai tari decâtū noi, și aū eșitū in câmpū asupra nóstrā, și noi mers'amū asupra lorū, până la pórtā cetāței; Și arcașii săgetarā 24 de pe zidū asupra servilorū tei, și murirā *cāți-va* din servii regelui, și muri și servulū teū Uria, Heteulū. Și di se Davidu cătrā 25 trāmesū: Așa să spunī lui Ioabū: Nu fie rēu in ochii tei *acēsta*; așa curmā sabia cândū pre unulū, cândū pre altulū; intāresce resbelulū asupra cetāței, și o surpā; și așa im-bārbătēzā-lū!

Și auđindū femea lui Uria, că Uria, bār- 26 batulū ei, a muritū, jāli după bārbatulū ei. Și după ce trecu jalea, trāmesa Davidu la 27 ea, și o luā in casa sa; și ea fu femea lui, și-i nāscu unū fiū.

Dumneđeū mustrā pre Davidu prin Natanū: nāscerea lui Solomonū.

INSE ceea ce făcu Davidu fu rēu in ochii 12 lui Iehova. Și Iehova trāmese pre Natanū la Davidu. Și "venindū elū cătrā d'insulū, b di se: Dūoi ómenī eraū intr'o cetate, unulū bogatū și cela-l-altū saracū. Boga- 2 tulū avea oi și boi mulți fórte; Erū saraculū nu avea nimicū, afarā numai o mielusā, pre care a cumpērāt'o, și a hrānit'o; și ea 3 crescū cu elū și cu copilū seī la unū locū, mānca din bucatā lui, și bea din paharulū lui, și dormia la sinulū seū, și-i era ca o fīcā. Și veni unū cālātorū la celū bogatū; 4 și elū nu se îndurā să iee din oile sale și din boii seī, ca să ospeteze pre cālātorulū ce trāsese la elū, și luā óea celui saracū, și pregāti bārbatulū ce trāsese la elū.

Și se aprinse fórte mânia lui Davidu 5 asupra bārbatului *aceluia*; și elū di se lui Natanū: Viū *este* Iehova! muri-va celū ce a făcutū *acēsta*; Și óea să o întorcā "impā- 6 tritū, pentru-cā a făcutū *acēsta*, și pentru-cā n'a avutū milā.

b Deut. 22. 8.
c Fac. 24. 9.
Iov 31. 1.
Mat. 5. 28.

d Cap. 23. 39.
e Pa. 51, titlu.
Iac. 1. 14.
f Lev. 15. 19,

28. & 18. 19.
g Fac. 18. 4. &
19. 3.
h Cap. 7. 2, 6.

i Cap. 20. 6.
j Fac. 19. 33, 35.
k Vers 9.
l Veđi 1 Reg.

21. 8, 9.
m Cap. 12. 9.
n Jude. 9. 53.
o Jude. 6. 32.

p Cap. 12. 9.
—
Opusul 12.
q Pa. 51, titlu.

b Veđi cap. 14.
5, etc.
1 Reg. 20. 35—
41.

Isa. 5. 8.
c Esod. 22. 1.
Luc. 19. 8.

7 Și dîse Natanū lui Davidū: Acelū bār-
batū tu *esci*! Așa dîce Iehova, Dumneșeulū
lui Israelū: Eū te-amū ^a unsū rege preste
Israelū, și te-amū scăpatū din mîna lui
8 Saulū; Și ți-amū datū ție casa domnului
teū, și femeele domnului teū in sinulū teū,
și ți-amū datū ție casa lui Israelū și a lui
Iuda; și de *arū fi fostū acēsta* pré puçinū,
9 așī fi adaosū altele la aceste. ^a De ce darā
ai ^a desprețuitū cuvēntulū lui Iehova, și ai
făcutū ce *e* răū in ochiī sei? ^a Pre Uriā,
Heteulū, de sabiā l'ai omoritū; pre femea
lui ai luat'o ție de femeā, și pre d'insulū
10 l'ai ucisū cu sabia filorū lui Ammonū. Și
acumū ^a sabia nu se va depărta de casa ta
in eternū: pentru-cā pre mine m'ai despre-
țuitū, și femea lui Uriā, Heteulū, ai luat'o
11 ție de femeā. Așa dîce Iehova: Ecccē! din
casa ta rădica-voiū asupra ta nenorocire;
^a lua-voiū femeele tale de d'inaintea ochi-
lorū tei, și aprôpelū teū *le* voiū da; și elū
se va culca cu femeele tale in fața sôrelui
12 acestuiā; Căci tu pe ascunsū ai făcutū *a-*
cēsta; ^a darā eū voiū face acestū lucru in
fața a totū Israelulū și in fața sôrelui.
13 ^a Și dîse Davidū lui Natanū: 'Pēcătuit'amū
lui Iehova. Și Natanū dîse lui Davidū:
Și Iehova ^a ertā-ți păcatulū teū; tu nu vei
14 muri. Eū, pentru-cā prin fapta acēsta a
intăritatū ^a spre hulā pre neamicii lui Ie-
hova, de aceea fiulū teū, ce ți s'a născutū,
15 va muri. Și s'a dusū Natanū la casa sa.
Și Iehova lovi prunculū, pre care femea
lui Uriā 'lū născu lui Davidū, de se im-
bolnăvi fôrte. Și rugā Davidū pre Dum-
neșeū pentru pruncū, și Davidū posti, și intrā
17 și ^a seșu la pămēntū tōtā nōptea. Și bētrānii
casei sale se scularā, și *venirā* la elū, ca
sā-lū rădice de la pămēntū; darā elū nu
18 voi; și nici mănca pāne cu ei. Și in diūa
a șeptea muri prunculū. Și se temurā ser-
viū lui Davidū de a-i spune că prunculū a
muritū; că dîserā ei: Ecccē! că încă tră-
indū prunculū, vorbitu-i-amū, și elū n'a a-
scultatū vōcea nōstrā; cātū nu-lū vomū
māhni încă, de-i vomū spune acumū: Prun-
culū a muritū? Eū vēdēndū Davidū, că
19 serviū lui șoptiāū, înțeles'a Davidū, că prun-
culū a muritū. Decī Davidū dîse servilorū
sei: *Așa e*, că prunculū a muritū? Și ei
20 dîserā: A muritū! Atuncea se sculā Da-
vidū de la pămēntū, și *se* spālā, și *se* ^a unse,
și-și schimbā vestmintele sale, și merse in
casa lui Iehova, și se ^a închinā. Și intrāndū
in casa sa, ceru de mănecare; și-i puserā

d'inainte, și mănca. Și dîserā serviū lui 21
cātrā d'insulū: Ce *este* acēsta ce faci? pen-
tru pruncū, pe cāndū trăia, tu ai postitū,
și ai plānsū; și acumū, cāndū prunculū a
muritū, *Te* scoli și mănānci pāne? Și elū 22
dîse: Cāndū trăi prunculū, postit'amū și
amū plānsū; ^a că gāndiamū: Cine scie, *pōte*
Iehova se va îndura de mine, ca sā lase
prunculū in viēță. Darā acumū, cāndū a 23
muritū, de ce sā postescū? Ōre putē-voiū
a-lū mai întôrce? Eū duce-mē-voiū la elū,
darā ^a elū nu va veni la mine.

Și mângăiā Davidū pre Batū-Șeba, fe- 24
mea sa, și intrā la ea, și se culcā cu ea.
Și ^a ea născu unū fiū, și ^a elū chiāmā numele
seū Solomonū. Și pre acesta Iehova 'lū
iubi. Și elū trāmesē prin Natanū, profe- 25
tulū, și *acesta* chiāmā numele seū Iedidia,
pentru Iehova.

*Impresurarea și luarea Rabbei, și suppunerea Am-
moniților.*

Și ^a Ioabū bātu ^a Rabba a fiilorū lui Am- 26
monū, și luā cetatea domnēscā. Și Ioabū 27
trāmesē ōmeni la Davidū, sā dîcā: Bātu-
t'amū Rabba, și luat'amū cetatea apelorū.
Și acumū stringe rēmāșița poporului, tībē- 28
resce asupra cetāței, și o iē tu, ca sā nu iēū
eū cetatea, și sā se chiāme numele ei duple
numele meū. Și strînse Davidū totū poporulū, 29
și merse la Rabba, și o bātu și o luā. ^a Și 30
elū luā corōna regelui *Ammoniților* de pe
capulū lui, a cărei greutate *era* unū talentū de
aurū cu petre prețioșe: și *se puse* pe capulū
lui Davidū; și scōse elū din cetate prāđi
multe fôrte. Și pre poporulū din ea 'lū scōse, 31
și-lū trecu prin ferestre, și prin suluri de
ferū, și prin topōre de ferū, și-i puse in
cuptōrele cārāmișelorū. Așa făcu elū tu-
turorū cetățilorū fiilorū lui Ammonū. At-
uncea se întôrse Davidū și totū poporulū
înapoi, la Ierusalimū.

*Amnonū umilește pre sorā-sa: Absalomū omōrā
pre Amnonū.*

DUPĂ aceea ^a Absalomū, fiulū lui Davidū, 13
avēndū o sorā frumōsā, care se chiāmā
^a Tamarū, o iubi pre ea Amnonū, fiulū lui
Davidū. Și *acēstā patimā* atāta chinui pre 2
Amnonū, că boli după Tamarū, sorā-sa.
Că feciōrā *era*, și lui Amnonū preste pu-
tintā se părea a-i face ce-va. Darā Am- 3
nonū avea unū amicū, alū căruī nume *era*
Ionadabū, ^a fiulū lui Șimea, fratele lui Da-
vidū; și Ionadabū *era* bārbatū iscusitū fôrte.

d 1 Sam. 16. 13.

e Veđi 1 Sam.

f Num. 15. 31.

g Cap. 11. 15,

16, 17, 27.

h Amos 7. 9.

i Deut. 28. 30.

j Cap. 16. 22.

k Cap. 16. 22.

l Veđi 1 Sam.

15. 24.

m Cap. 24. 10.

n Iov 7. 20.

o Ps. 32. 5. &

51. 4.

p Prov. 28. 13.

q Cap. 24. 10.

r Iov 7. 21.

s Ps. 32. 1.

t Mic. 7. 18.

u Zech. 8. 4.

v Isa. 52. 5.

w Ezech. 36. 20,

23.

x Rom. 2. 24.

y Cap. 13. 31.

z Rut 3. 3.

a Iov 1. 20.

b Veđi Isa. 38.

1. 5.

c Iona 3. 9.

d Iov 7. 8, 9.

e 10.

f Mat. 1. 6.

u 1 Cron. 22. 9.

v 1 Cron. 20. 1.

w Deut. 3. 11.

x 1 Cron. 20. 2.

y —

Capitul 13.

a Cap. 3. 2, 3.

b 1 Cron. 3. 9.

c Veđi 1 Sam.

16. 9.

4 Și dîse elū lui Amnonū: Fiū alū regelui, de ce din Ți in Ți atîta te usuci? Vei spune mie *durerea ta*? Și dîse Amnonū cîtră elū: Iubescū pre Tamarū, sora lui Absalomū, fratele meu. Și-Ți dîse Ionadabū: Culcă-te in patulū teū, și prefă-te bolnavū: și cîndū va veni părintele teū să te vedă, să-Ți dîci: Să vină, rogu-te, Tamarū, soră-mea, să-mi dea de mîncare, și să gătescă mîncarea inaintea ochilorū mei, ca eu să o vedū și să mînăncū din mîna ei. Amnonū deci se culcă, și se prefăcu bolnavū; și venindū regele să-lū vedă, dîse Amnonū regelui: Să vina Tamarū, soră-mea, și să-mi gătescă dūoē turte inaintea ochilorū mei, și să mînăncū eu din mîna ei.

7 Și trămesa Davidū după Tamarū in casă, și dîse: Să mergi in casă la Amnonū, fratele teū, și să-Ți gătesci de mîncare. Și așa Tamarū merse in casă la Amnonū, fratele ei, care era culcatū. Și ea luă aluatū, lū frămîntă, și găti turte inaintea ochilorū lui, și le-a fertū. Și ea luă tîgaia, și o resturnă inaintea ochilorū lui; dară elū nu voi să mînănce; și Amnonū dîse: "Să esă de la mine totū omulū! Deci eșit'a de la elū totū omulū. Și Amnonū dîse Tamarerei: Adă-mi mîncarea in camară, și voiū mîncea din mîna ta. Și luă Tamarū turtele, ce le făcuse, și le aduse lui Amnonū, fratele ei, in camară; Și dîndu-Ți să mînănce, elū se apucă de ea, și-Ți dîse: Vino, culcă-te lîngă mine, sora-mea! Erū ea Ți dîse: Nu, fratele meu! nu mē umili, că nu se face așa in Israelū; nu fă acēstă faptă rușinosă. Că unde voiū duce rușinea mea? și tu vei trece de nebunū intru Israelū. Și acumū, rogu-te, vorbește cu regele, că elū nu mē va opri pentru tine.

14 Inse elū nu voi să asculte de vōcea ei: ci o birui, și o umili, culcāndu-se cu ea.

15 Atuncea o urī Amnonū cu o ură mare fōrte; incātū ura, cu care o urī, fu mai mare de cātū iubirea cu care o iubise. Și Amnonū dîse cîtră d'insa; Scōlă-te, du-te!

16 Și ea Ți dîse: de ce trébă? a mē respinge așa mai mare reū *este* de cātū rēulū āntēiū ce mi-ai făcutū. Dară elū nu voi să o asculte.

17 Și elū chîlāmă pre servulū seū, ce-lū servia, și dîse: Alung'o pre ea de la mine, și inchide ușa după d'insa! Și ea purta rochiă pestriță; că cu asemenea vestminte eraū imbrăcate ficele regelui, cari eraū feciōre: și servulū alungānd'o, inchise ușa după ea.

Și Tamarū luāndū cenusă, o puse pe capulū ei; și rochia cea pestriță, cu care era imbrăcată, o rumpse; și puse mîna pe capulū ei, merse și strigă. Atuncea dîse cîtră ea Absalomū, fratele ei: Aū dōră Amnonū, fratele teū, āmblat'a cu tine? Ci acumū, sōra mea, taci, că elū *este* fratele teū, nu lua la ānimă acēsta. Și Tamarū rē-nase nemāngăiată in casa lui Absalomū, fratele ei.

Și auđindū regele Davidū tōte acestea, se mânia fōrte. Dară Absalomū nu vorbīa cu Amnonū fratele seū nīci de reū nīci de bine; că Absalomū Țuri pre Amnonū, că elū umilise pre Tamarū, sōra sa. Și fost'a după dūoi ani de Țile, că Absalomū avēndū tundera oilorū la Baalū-Hazorū, ce *este* lîngă Efraimū, chîlāmă Absalomū pre toȚi fiī regelui. Și Absalomū merse la rege, și dîse: Eccē, rogu-te, servulū teū face acumū tundera oilorū; de arū bine-voi și regele și servii seī să vină la servulū seū. Și regele dîse lui Absalomū: Nu, fiulū meu, nu vomū merge noi toȚi, ca să nu-Ți fimū povōră; și elū mai stātu de d'insulū; dară Davidū nu voi să mērgă, ci-lū bine-cuvēntă. Și dîse Absalomū: Dacă nu, lasă macarū pre Amnonū, fratele meu, să mērgă cu noi. Și regele dîse cîtră elū: De ce să mērgă elū cu tine? Și Absalomū *eră-Ți* stātu de d'insulū; și elū lāsă pre Amnonū să mērgă cu elū, precumū și pre toȚi fiīi regelui.

Și ordină Absalomū servilorū seī, dīcēndū: VedeȚi, dacă se va veseli ānima lui Amnonū de vinū, și eū vī voiū Țice: LoviȚi pre Amnonū! atuncea loviȚi-lū; nu vē temeȚi: aū dōră nu eū vī ordinū? fiȚi tari și imbărbăȚaȚi-vē! Și servii lui Absalomū făcură lui Amnonū, precumū ordină lorū Absalomū. Atuncea toȚi fiīi regelui se sculară, și incălecară fie-care pe catărulū seū, și fugiră.

Și fost'a că ei incă fiindū pe drumū, scire veni cîtră Davidū, dīcēndū: Ucis'a Absalomū pre toȚi fiīi regelui, și n'a rēmasū nīci unulū din ei. Deci se sculă regele, și-Ți rumpse vestmintele, și se culcă pe pāmēntū, și toȚi servii seī stătură *imprejurulū* lui cu vestmintele lorū rumpte. Și respunse Ionadabū, fiulū lui Șimea, fratele lui Davidū, și dîse: Să nu dīcā domnulū meu, că pre toȚi copiii, fiīi regelui, i-aū omoritū! că Amnonū singurū e mortū. Că cumū mī-a Țisū Absalomū, hotārītū era acēsta din acea Ți, cāndū elū umili pre Tamarū, sōră-sa. Și acumū "să nu pună domnulū meu regele

d Fac. 18. 6.
e Fac. 45. 1.
f Fac. 39. 12.
g Lev. 18 9, 11.
& 20. 17.

A Fac. 34. 7.
Jude. 19. 23.
& 20. 6.
VeȚi Lev. 18.
9, 11.

f Dcut. 22. 25.
VeȚi cap. 12.
11.
A Fac. 37. 3.
Jude. 5. 30.

Ps. 45. 14.
Ios. 7. 6.
Cap. 1. 2.
Ior 2. 12.
m Ior. 2. 37.

n Fac. 24. 50. &
31. 24.
o Lev. 19. 17,
18.
p VeȚi Fac. 38.

12, 13.
1 Sam. 25. 4,
36.
q Jude. 19. 6, 9,
22.

Rut 3. 7.
1 Sam. 25. 36.
Est. 1. 10.
Ps. 104. 15.

r Cap. 1. 11.
s Cap. 12. 16.
t Vers 3.
u Cap. 19. 19.

pe ănima sa lucrulŭ acesta. ȕicendŭ: Toȕi
fiiŭ regelui ău muritŭ; că numai Amnonŭ
34 singurŭ ă muritŭ. * Și Absalomŭ fugi.

Și rėdicăndu-și ochii servulŭ, ce era de
strajă, și uităndu-se, ăccē multŭ poporŭ ve-
nindŭ pe drumulŭ de dinapoia lui, din partea
35 muntelui! Și ȕise Ionadabŭ regelui: ăccē, fiiŭ
regelui vinŭ! cumŭ ă spusŭ servulŭ teŭ, ășa
36 este. Și fost'ă, că elŭ abie sfărșindŭ de vor-
bitŭ, ăccē, fiiŭ regelui veniăŭ, și ău rėdicatŭ
vőcea lorŭ, și plăngeăŭ. Și regele chiarŭ și
toȕi servii lui plăngeăŭ cu bocetŭ mare főrte.

37 Și Absalomŭ fugi, și se duse la * Talmai,
fiulŭ lui Ammihudŭ, regele Gheșurului. Și
Davidŭ jălăa după fiulŭ seŭ in tőte ȕilele.

*Absalomŭ fugindŭ la Gheșurŭ, este reȕiămatŭ
la Ierusalimŭ.*

38 ărŭ Absalomŭ fugi, și se duse la * Ghe-
39 șurŭ, și rėmase acolo trei ăni. Și pre Da-
vidŭ cuprinsu-l'ă dorulŭ să mėrgă la Ab-
salomŭ; că se * mângăiase de mőrtea lui
Amnonŭ.

14 **S**I cunoscendŭ Ioabŭ, fiulŭ Ţeruiei, că
ănima regelui *se întorŭe* * spre Absalomŭ;
2 Trămise Ioabŭ la * Tekoa, și aduse de acolo
o femeă înȕelepȕă, și ȕise cătră ea: Fă-te
că plângi, și * îmbracă vestminte de jale, și
nu te unge cu oleiŭ, ci fii ca o femeă, care
3 de multe ȕile plănge după mortŭ. Și intră
la rege, și vorbesce cătră elŭ după cuvėntulŭ
acesta. Și * ă pusŭ Ioabŭ cuvintele in
gura ei.

4 Și vorbi femea din Tekoa cătră rege, și
* căȕu cu faȕa la pământŭ, și se prosternu, și
5 ȕise: * Ajută-mă, rege! Și regele ȕise cătră
ea: Ce *este* ȕie? Și ea response: Cu ade-
vėratŭ, * femeă vėduvă *sunt*, și bărbatulŭ meŭ
6 ă muritŭ. Și serva ta avea dŭoi fii, și s'ău
certatŭ ămindioi la cămpŭ; și nu *era* cine
să-i despartă; și ă lovitŭ unulŭ pre celŭ-
7 l-altŭ, și l'ă ucisŭ. Și ăccē, * se scőlă totŭ
nėmulŭ in contra servei tale, și ȕice: Dă-ni
pre celŭ ce ă ucisŭ pre fratele seŭ, ca să-lŭ
omorimŭ pentru viėȕa fratelui seŭ, pre care
l'ă ucisŭ; și vomŭ perde și pre mosceni-
torŭ! ășa ei vorŭ să stingă cărbunele ă-
prinsŭ, care mŭ-a *mai* rėmasŭ, ca să nu
lase bărbatulŭ meŭ *nicŭ* nume *nicŭ* rėmă-
8 șită pe faȕa pământului. Și ȕise regele
cătră femeă: Mergŭ la casa ta, și eŭ voiŭ
ordina pentru tine.

9 Și ȕise femea din Tekoa cătră rege:
* Asupra mea, domnulŭ meŭ rege, *să fie* vina,
și asupra casei părintelui meŭ; * dară regele

și scaunulŭ seŭ *să fie* nevinovatŭ. Și ȕise 10
regele: Pre celŭ ce va vorbi asupra ta, adă-lŭ
mie, și elŭ nu te va mai atinge. Și ea 11
ȕise: Aducă-și ăminte regele de Iehova,
Dumneȕeulŭ teŭ, și să nu suferŭ ca * resbu-
nătorulŭ de sânge să adaugă ă mai face
perderŭ, și să nu stėrpescă pre fiulŭ meŭ.
Și ȕise elŭ: * Viŭ *este* Iehova! nicŭ unŭ firŭ
de pėrŭ alŭ fiului teŭ nu va căde pe pă-
mėntŭ.

Atuncea ȕise femea: Rogu-te, ca serva 12
ta unŭ cuvėntŭ să vorbescă cătră domnulŭ
meŭ regele. Și elŭ ȕise: Vorbesce. Și ȕise 13
femea: Pentru ce dară unŭ lucru ca acesta ăi
gănditŭ in contra * poporului lui Dumnezeu?
Că ȕicendŭ aceste regele, *nu se judecă ore*
elŭ însuși vinovatŭ, de ore-ce regele nu lasă
să se întorcă * gonitulŭ seŭ? Că noi * murimŭ, 14
și *suntemŭ* ca apă vėrsată pe pământŭ, ce
nu se mai stringe. Dumnezeuŭ nu iea viėȕa,
ci * născocesc meȕilőce, ca celŭ gonitŭ să
nu rėmănă gonitŭ de la d'insulŭ. Și acumŭ 15
de ămŭ venitŭ să spunŭ acestŭ cuvėntŭ
regelui, domnulŭ meŭ, *este* că poporulŭ m'ă
înpăimėntatŭ; și serva ta ȕise: Voiŭ vorbi
acumŭ cătră rege; pőte va indeplini regele
duple cererea servei sale. Căci *dacă* re- 16
gele ascultă pre serva sa, ca s'ő scape din
măna aceluia, *care caută* să mē pėrdă pre
mine și pre fiulŭ meŭ împreună din mosce-
nirea lui Dumnezeuŭ, Apoi ȕis'ă in *sine* 17
serva ta: Cuvėntulŭ regelui, domnulŭ meŭ,
nŭ va aduce repausŭ; că * ă și unŭ ăngerŭ
alŭ lui Dumnezeuŭ, ășa *este* regele, domnulŭ
meŭ, ca să deosebescă binele și rėulŭ. Decŭ
Iehova, Dumnezeuŭ teŭ, să fie cu tine!

Atuncea regele response, și ȕise femeei: 18
Să nu ascunȕi cătră mine cuvėntulŭ, de
care te voiŭ întreba. Și femea ȕise: Ro-
gu-mē, să vorbescă domnulŭ meŭ, regele.
Și ȕise regele: ămăna lui Ioabŭ *nu este* 19
cu tine in tőte aceste? Și femea response,
și ȕise: Viŭ *e* sufletulŭ teŭ, domnulŭ meŭ,
rege! Nimene nu se pőte abate nicŭ in drėpta,
nicŭ in stŭnga in tőte căte vorbesce dom-
nulŭ meŭ, regele; că servulŭ teŭ Ioabŭ, elŭ
mŭ-a ordinatŭ, și * elŭ ă pusŭ in gura servei
tale tőte aceste cuvinte. Și pentru ca să 20
schimbe privirea lucrului, pentru aceea ser-
vulŭ teŭ Ioabŭ ă făcutŭ ăcestă. Și domnulŭ
meŭ *este* înȕelepȕŭ, * ca înȕelepȕiunea unui
ăngerŭ alŭ lui Dumnezeuŭ, și cunőce tőte,
căte *se facŭ* in țėră.

Și ȕise regele lui Ioabŭ: ăccē, tu ăi fă- 21
cutŭ ăcestă; decŭ mergŭ și adă ănapoi pre

v Vers 38.
z Cap. 3. 3.
y Cap. 14. 23, 29.
& 15. 8.
a Fac. 38. 12.

Capitul 14.
a Cap. 13. 39.
b 2 Cron. 11. 6.
c Voȕi Rut 3. 3.

d Vers. 19.
Esod. 4. 15.
e 1 Sam. 20. 41.
Cap. 1. 4.
f Voȕi 2 Reg.

g. 26, 28.
g Voȕi cap. 12.
1.
h Num. 35. 19.
Deut. 19. 12.

i Fac. 27. 13.
1 Sam. 25. 24.
Mat. 27. 25.
j Cap. 3. 28, 29.
1 Reg. 2. 33.

k Num. 35. 19.
1 Sam. 14. 45.
Papt. 27. 34.
m Jude. 20. 2.
n Cap. 13. 37, 38.

o Tov 34. 15.
Ebr 9. 27.
p Num. 35. 15.
25, 28.
q Vers 20.

Cap 19. 27.
r Vers 3.
s Vers 17.
Cap. 19. 27.

22 tēnerulū Absalom !  i Ioab  c du preste fa a sa la p m nt ,  i se prosternu,  i mul-
tumi regelui;  i Ioab  dise: Ast - i a cu-
noscut  servul  te , c  am  aflat  char 
in ochii tei, domnul  me , rege! că regele
23 a indeplinită cererea servului te .  i Ioab 
se scul ,  i 'merse la Ghe ur ,  i aduse pre
24 Absalom  la Ierusalim .  i regele dise:
Int rc -se la casa sa;  i fa a "mea să nu
ved .  i se'nt rse Absalom  la casa sa;
dar  fa a regelui nu o ved .
25  i in tot  Israelul  nu era b rbat  fru-
mos  ca Absalom . Era de l udat  f rte.
"De la talpa piciorului se   i p n  in cre-
scetul  se  nu era gre u in el .  i c nd  ' i
26 tunde  capul , (c  se int mpla din an  in
an , să-l  tund , căci 'i era greu, de aceea 'l 
tunde ), de tr gea p rul  capului se  d o 
27 sute de sicli, dupre m sura regelui.  i "se
n scur  lui Absalom  trei fii  i o fic , al 
cărei nume era Tamar : era feme  frumo  
la privire.
28  i locui Absalom  d oi ani de  ile in
29 Ierusalim ,  i "fața regelui nu o ved .  i
tr mese Absalom  după Ioab , spre a-l 
tr mete la rege; dar  acesta nu voi să
vină la d'insul ;  i tr me nd  a d oa  r ,
30 el  tot  nu voi să vină. Atuncia dise ser-
vilor  se : Vede i ogorul  lui Ioab  cel 
d'alăturea cu mine,  i pe care are  r !
merge i  i aprindeți-l  cu foc .  i servii
31 lui Absalom  d dur  foc  ogorului.  i se
scul  Ioab ,  i merse la Absalom  in cas ,
 i-i dise: De ce a  dat  foc  servii tei
32 ogorului me ?  i Absalom  raspunse lui
Ioab :  cc , e  am  tr mes  după tine,
 i am  dis : Vino aicea, ca să te tr met 
la rege, să- i  ici: De ce am  venit  e 
din Ghe ur ? Mai bine 'm  era să f u fost 
tot  acolo!  i acum  să ved  fa a regelui,
 i de este vr'o vină asupra-m , să mă
33ucid .  i Ioab  merse la rege,  i-i spuse.
 i el  ch m  pre Absalom ,  i el  veni la
rege,  i se prosternu cu fa a la p m nt 
inaintea regelui.  i regele "s rut  pre Ab-
salom .

Rescularea lui Absalom ; fuga lui David .

15 **F**OST'A după aceea, că Absalom   i-a
 g tit  car   i cai,  i cinci- eci b rba i
2 fugir  inaintea lui.  i Absalom  se scul ,
 i se a ed  de laturile drumului la p rt .
 i de ave  care-va c rt ,  i mergea la
judecat  la rege, Absalom  'l  ch ma,  i
dicea: Din ce cetate e ci tu?  i el  dicea:

Din una din semin iele lui Israel  este ser-
vul  te ;  i Absalom   icea c tr  d'insul : 3
 cc , cauza ta este bună  i dr pt ; dar 
nu este nimene, care să te asculte din par-
tea regelui.  i Absalom  mai  icea: "O! de 4
m'ar  pune pre mine judec tor  in  er !
La mine ar  put  să vină tot  insulu, care ar 
av  vr'o c rt   i judecat ,  i e  ' - i da drep-
tate.  i de se apropia cine-va de el , ca să 5
se prost rn  inaintea lui; el  intinde  m na
sa, 'l  apuca,  i-l  s ruta.  i a a făcea 6
Absalom  tuturor  Israeli ilor , cari mer-
ge u la judecat  la rege;  i Absalom  c -
 tiga  nima b rba ilor  lui Israel .

 i după trecerea de patru- eci de ani,
 ise Absalom  regelui: Voi  să mă duc ,
 i să indeplinesc  votul  me  la Iiebron ,
pre care l'am  f cut  lui Iehova; "C  vot  8
a f cut  'servul  te , "pe-c nd  locuiam 
la Ghe ur  in Siria,  ic nd : Dacă Iehova
mă va int rce la Ierusalim , voi  servi lui
Iehova.  i regele dise c tr  d'insul : Mergi 9
in pace!  i a a el  se scul ,  i merse la
Hebron .

 i Absalom  tr mese spion  in t te se- 10
min iele lui Israel ,  ic nd : C nd  ve i
au i sunetul  tr mbe ei, ve i  ice: Absalom 
s'a f cut  rege la Hebron .  i cu Absa- 11
lom  merse  d o  sute de b rba i din Ie-
rusalim , cari a  fost  "ch ma i,  i merse 
'in prostia lor ,  i nu sciură nimic .  i 12
Absalom  tr mese după Ahitofel , Ghiloni-
tul , 'consiliarul  lui David , din cetatea sa
"Ghilo, c nd  aducea el  sacrificii.  i se
făcu conjurare tare,  i poporul  'tot  se im-
multia l ng  Absalom .

 i a venit  vestitor  la David ,  ic nd : 13
" nimele b rba ilor  lui Israel  s nt după
Absalom .  i dise David  c tr  to i servii 14
se , cari erau cu d'insul  in Ierusalim :
Scula i-v ,  i să "fugim ! că nu va fi no i
sc pare de fa a lui Absalom . S rgui i de
a merge, ca să nu s rgu c  el ,  i să ne
ajung ,  i să aducă nenorocire preste noi,
 i să trec  cetatea prin ascutitul  s biei.
 i servii regelui  iser  c tr  rege: Totul  15
ce domnul  nostru regele alege,  cc , noi
s ntem  servii tei!

 i "regele e i cu t t  casa sa in urma 16
lui;  i l s  regele " ce concubine, ca să
p z c  casa.  i a a e i regele  i tot  po- 17
porul  in urma sa,  i st tur  la o casă de-
p rtat .  i toți servii lui merge  de a 18
lăturile lui,  i "to i Cretii  i toți Pletii,  i
toți Gati i,  ese sute b rba i, cari l'au

i Cap. 13. 37.
n Fac. 45. 3.
Cap. 3. 13.
v Isa. 1. 6.
n Ve i cap. 18.

18.
y Vcrs 94.
z Fac. 33. 4. &
45. 15.
Luc. 15. 20.

Capitul  15.
a Cap. 12. 11.
b 1 Reg. 1. 5.

c Jude. 9. 29.
d Rom. 16. 18.
e 1 Sam. 16. 2.
f Fac. 28. 20.

21.
g Cap. 13. 38.
h 1 Sam. 9. 13.
& 16. 3, 5.

i Fac. 20. 5.
j Ps. 41. 9. &
55. 12, 13, 14.
k Ios. 15. 51.

l Ps. 3. 1.
m Vcrs 6.
Judc. 9. 3.
n Cap. 19. 9.

Ps. 3. titlu.
o Ps. 3. titlu.
p Cap. 16. 21, 22.
q Cap. 8. 18.

- urmatu de la Gatū, mergeau înaintea regelui. Atuncea regele duse lui ^rItai, Gatitulū: De ce voesci să mergi și tu cu noi? 19
 Intornă-te la loculū teū, și rămâni cu regele; căci străinū ^sesci tu, și nemernicitū de la loculū teū. Eri ai venitū, și astă-^rdi să te lasū să mergi cu noi in rătăcire? Că 20
 eū mergū ^runde voiū putē merge. Tu intornă-te, și ie pre frații tei cu tine: mila 21
 și adevērulū ^rfie cu tine. Și Itai respunse regelui, și duse: ^rViū este Iehova, și viū domnū 22
 meū, regele! in acelu locū unde domnū meū regele este, fie spre mōrte, fie spre viētā, acolo va fi și servulū tei. Și 23
 Davidū duse lui Itai: Du-te, și treci! Și trecu Itai, Gatitulū, cu toți omeniū lui și toți copiii, cari ^reraū cu d'insulū. Și tōtā țera 24
 plânse cu vōce tare, și totū poporulū trecu; și regele trecu peste pērēulū Kedronū, și totū poporulū trecu in drumulū cātrā ^rpustiū. 25
 Și ecce, acolo ^rera Zadokū și toți Leviții cu d'insulū, ^rcari purtau chivotulū legei lui Dumneḡu; și ei puserā josū chivotulū lui Dumneḡu, și Abiatarū se suia, până a 26
 sfârșitū totū poporulū trecerea din cetate. Și regele duse cātrā Zadokū: Du înapoi in cetate chivotulū lui Dumneḡu! De voiū afla 27
 charū înaintea lui Iehova, elū ^rmē va inturna, și mē va lāsa să vēdū ^rchivotulū seū, și lōcașulū seū. Și de va dīce: ^rNu te voiescū, 28
 ecce, eū ^rsunt; ^rfacā elū cu mine, duple cumū ^reste bine in ochiū lui. Și regele duse lui Zadokū, preutulū: ^rVedī, intornă-te cu 29
 pace in cetate, și Ahimaazū, fiulū teū, și Ionatanū, fiulū lui Abiatarū, ^rfii vostri a aminduo- 30
 rora cu voi. Vedeți, ^reū voiū mănē in șesurile pustiūlū, până ce va veni cuvētū de la voi, ca să-mī dee de scire. 31
 Deci duserā Zadokū și Abiatarū chivotulū lui Dumneḡu înapoi la Ierusalimū; și rēmaserā acolo. 32
 Și Davidū suia suișulū ^rmontelū Olivilorū, suindū și plāngendū și cu ^rcapulū acoperitū, și elū mergea ^rdescultū, și totū poporulū ce ^rera cu elū ^rși ^racoperi fie-care capulū seū, și se suiaū, suindū și ^rplāngendū. 33
 Și se vesti lui Davidū, dicendū: ^rAhitofelū este intre conjurații cu Absalomū. Și dīse Davidū: ^rZădărnicesce sfatulū lui Ahitofelū, Iehova. 34
 Și Davidū ajungendū in vērfū, unde se inchinā lui Dumneḡu, ecce, că ^ri eși înainte Hușai, Architulū, ^rcu vestmētulū seū ruptū și 35
 cātrā d'insulū: De vei merge cu mine, de ^rpovōrā ^rmī vei fi. Erū de te vei inturna 36
 in cetate, și vei dīce lui Absalomū: ^rVoiū fi servulū teū, o rege; cumū înainte amū fostū servulū 37
 părintelū teū, așa voiū fi servulū teū acumū, atuncea tu-mi vei zădărnici sfatulū lui Ahitofelū. Aū nu ^rsunt cu tine a- 38
 colo Zadokū și Abiatarū, preuții? Și totulū ce tu vei aūdi din casa regelui, ^rspune lui Zadokū și lui Abiatarū, preuților. Ecce! 39
 acolo ^rsunt ^rcu d'înșii fii lorū, a aminduo- rora: Ahimaazū alū lui Zadokū, și Ionatanū alū lui Abiatarū. Trāmeteti-mī printr'înșii 40
 totū cuvētulū ce veți aūdi. Și așa a in- tratū Hușai, ^ramiculū lui Davidū, in cetate; ^rerū Absalomū intrā in Ierusalimū. 41
 SI ^rdupă ce merse Davidū puținū preste vērfū, ecce, ^ri veni înainte ^rȚiba, servulū lui Mefiboșetū, cu o pāreche de asini înșeuati, și pe d'înșii ^reraū dūoē sute de pāni, o sutā de turte de pōmā, și o sutā de ^rbucāfi frupte uscate, și unū fōle cu vinū. 42
 Și regele duse cātrā Țiba: Ce vrāi cu aceste? Și Țiba respunse: Asinii ^rsunt pentru casa regelui, pentru cālāriā, și pānile și fruptele uscate pentru māncarea servilorū, 43
 și vinulū de bēutū ^rpentru cei obosiți in pustiū. Și regele duse: Unde ^reste fiulū domnului teū? ^rȘi Țiba duse regelui: Ecce, elū 44
 rēmāne in Ierusalimū; căci elū a spusū: Astă-^rdi casa lui Israelū ^rmī va înapoi regatulū părintelū meū. ^rȘi regele duse lui Țiba: Ecce, totulū ^reste alū teū, ce a fostū alū lui Mefiboșetū. Și Țiba duse: Mē prosternū înaintea ta, că aflaiū charū înaintea 45
 domnului meū, regele. Și regele Davidū veni până la Bahurimū, 46
 și ecce, că eși de acolo unū bărbatū din nēmulū casei lui Saulū, alū căruī nume ^rera Șimeiū, fiulū lui Ghera; și eșindū blāstema, 47
 și aruncā cu petre după Davidū și după toți servii regelui Davidū; și totū poporulū și toți viteșii ^rmergeau din drēpta lui și din 48
 stānga lui. Și așa duse Șimeiū, cāndū blāstema: Du-te, du-te, omū alū sângelui, ^rinrētățitule! Iehova ^rți-a ^rresplătītū totū 49
 sângelū casei lui Saulū, in loculū căruia tu te-ai făcutū rege; și Iehova a datū regatulū in māna lui Absalomū, fiulū teū. Ecce, acumū ^resci in nenorocirea ta, căci omū alū sângelui ^resci tu. 50
 Atuncea duse Abișai, fiulū Teruiei, regelui: Pentru ce ^rblāstemā acestū ^rcāne mortū pre domnulū meū, regele; Rogu-mē, să trecū

^r Cap. 18. 2.
^s 1 Sam. 23. 13.
^t Rut 1. 16, 17.
^u Prov. 17. 17.
^v & 18. 24.
^w Cap. 16. 2.
^x Num. 4. 15.
^y Ps. 43. 3.

^y Num. 14. 8.
^z Cap. 22. 30.
¹ Reg. 10. 9.
² Cron. 9. 8.
³ Isa. 62. 4.
⁴ 1 Sam. 3. 18.
⁵ 1 Sam. 9. 9.
⁶ Veđi cap. 17.

17.
^c Cap. 17. 16.
^d Cap. 19. 4.
^e Est. 6. 12.
^f Isa. 20. 3, 4.
^g Jer. 14. 3, 4.
^h Ps. 136. 6.
ⁱ Ps. 3. 1, 2, &

55. 12, etc.
^j Cap. 16. 23. &
^k 17. 14, 23.
^l Cap. 1. 2.
^m Cap. 19. 35.
ⁿ Cap. 16. 19.
^o Cap. 17. 15, 16.
^p Cap. 17. 15, 16.
^q Vers 27.

^o Cap. 16. 16.
^p 1 Cron. 27. 33.
^q Cap. 16. 15.
^r Cap. 16. 15.
^s Cap. 16. 15.
^t Cap. 16. 15.
^u Cap. 16. 15.
^v Cap. 16. 15.
^w Cap. 16. 15.
^x Cap. 16. 15.
^y Cap. 16. 15.

^b Cap. 9. 2.
^c Cap. 15. 23. &
^d 17. 29.
^e Cap. 19. 27.
^f Prov. 18. 13.
^g Cap. 19. 16.
^h 1 Reg. 2. 8.
ⁱ Veđi Cap. 1.

41.
^g Deut. 15. 13.
^h Judc. 9. 24, 56.
ⁱ 57.
^j 1 Reg. 2. 32.
^k 33.
^l Veđi Cap. 1.

16. & 3. 28.
^m 29. & 4. 11,
ⁿ 12.
^o 1 Sam. 24. 14.
^p Cap. 9. 8.
^q Esod. 22. 82.

10 și să-î iéu capulū lui. Și dise regele: 'Ce aveți voi de a face cu mine, voi fi de ai Teruiei? Lăsați-lū să blăsteme; că "Iehova i-a disū: Blăstemă pre Davidū! "Și cine va 11 dice: De ce faci acésta? Și Davidū dise cătră Abisaî și cătră toți servii sei: Éccé, °fiulū meu, °care a eșitū din cōpsele mele, caută după viéta mea, cu câtū mai multū dară acestū Beniaminitū? Lăsați-lū să blăsteme, că Iehova i-a ordinatū. Póte, se va 12 uita Iehova la necasulū meu, și-mi va °resplăti cu bine pentru blăstemarea lui de astă-đi. Și Davidū °și căuta de drumū cu 13 ómenii lui, și Simeiu mergea pe cōsta muntelui in dreptulū lui, și blăstemă mergēndū, și aruncă cu petre după elū, și rēdică té- 14 rână. Și regele și totū poporulū, ce era cu elū, veniră obosiți, și se resuflară acolo.

Sfatulū lui Ahitofelū se zădărnicesce de Hușai.

15 Și °Absalomū și totū poporulū, bărbații din Israelū, veniră la Ierusalimū, și Ahitofelū 16 cu d'insii. Și întēplatu-s'a, cândū Hușai, Architulū, °amiculū lui Davidū, veni la Absalomū, dise Hușai lui Absalomū: Să trā- 17 escă regele! Să trāescă regele! Și Absalomū dise lui Hușai: Acésta este iúbirea ta cătră 18 amiculū teū? 'De ce nu ai mersū cu amiculū teū? Și Hușai dise lui Absalomū: Nu! 19 ci pre cine l'a alesū Iehova și acestū poporū și toți bărbații lui Israelū, acelui voiū să fiū, și lūngă acesta voiū să rēmānū. Și 20 apoi °cui voiū servi? Nu înaintea fiului seū? Cumū amū servitū înaintea părintelui teū, așa voiū fi și înaintea ta.

21 Și Absalomū dise lui Ahitofelū: Faceți sfatū ce vomū face! Atuncea dise Ahitofelū lui Absalomū: Intră la °concubinele pă- 22 rintelui teū, pre cari le-a lāsātū să pāzescă casa; și cândū va aūdi totū Israelulū, că tu °ai picatū in mirosū rēū la părintele teū, atuncea °mānele tuturorū, cari sūnt lūngă 23 tine, se vorū intări. Decī se intīne pe acoperimēntulū casei unū cortū pentru Absalomū, și Absalomū intră la concubinele 24 părintelui seū °înaptea întregulū Israelū. Și sfatulū lui Ahitofelū, pre care-lū dādu in acele đile, era ca și cumū arū fi întrebātū pre Dumneđeū; așa era totū sfatulū 25 lui Ahitofelū °atātū la Davidū câtū și la Absalomū.

17 **A**HITOFELŪ mai dise lui Absalomū: Voiū alege dūoē-spre-dece miū bărbați, și mē voiū rēdica, și voiū urmări pre Davidū in 2 nōptea acésta; Și mē voiū arunca preste

d'insulū, cândū va fi °obositū și mānele sale slābite, și-lū voiū inspāimēnta; și totū popo- 3 rulū ce este cu elū fugindū, °pre rege singurū 'lū voiū ucide. Și voiū aduce totū 4 poporulū la tine; că bărbatulū ce tu cauți face ca și cumū toți s'arū inturna cătră 5 tine; și totū poporulū va fi in pace. Și acestū lucru plăcu lui Absalomū și la toți 6 bētrāniū lui Israelū. Și Absalomū dise: Chiamă, rogu-mē, și pre Hușai, Architulū, ca să aūdimū și sfatulū seū.

7 Și venindū Hușai la Absalomū, Absalomū vorbi cătră d'insulū, dicēndū: Acestū 8 sfatū a datū Ahitofelū; să facemū dupre statulū seū? éru de nu, vorbesce tu. Și 9 dise Hușai lui Absalomū: Nu este bunū sfatulū, pre care l'a datū astă dată Ahitofelū. Că, dise Hușai, tu cunoscī pre părintele 10 teū și pre bărbații lui, că sūnt viteși și amăriți la sufletū, ca °o ursă, căreia i s'au rāpitū puii pe cāmpū. Și părintele teū este 11 omū de resbelū, și nu va sta nōptea cu poporulū. Éccé, elū stă ascunsū acuma in 12 vre-o grōpă, seū in altū locū. Și va fi, de vomū fi la începutū bātūți de cătră ei, că fie-care, care va aūdi, va dice: S'a invinsū 13 poporulū ce a urmatū pre Absalomū. Atuncea și celū mai vitēsū, a cărui ānimă 14 este ca ānima unui leū, se va °topi; că totū Israelulū scie, că părintele teū este puter- 15 nicū, și că bărbați viteși sūnt cei ce sūnt cu d'insulū. De aceea sfātuescū eū să se 16 adune in jurulū teū totū Israelulū °de la Danū până la Beerū-Seba, °ca nēsipulū, ce 17 este pe țermurīle mării, in multīme; și încă insu-ți să eși la luptă. Și cândū vomū veni 18 noi la d'insulū in vr'unulū din acele locuri, unde se găsesce elū, vomū tābērā asupra 19 lui, cumū cade roūa de asupra pāmēntulū, așa ca să nu-i rēmānā nici unulū din toți 20 bărbații cari sūnt cu d'insulū. Și dacă se va trage in vre-o cetate, atuncea totū Israe- 21 lulū va duce funii la acea cetate, și o vomū trage in pērēū, până ce nici o petrică din 22 ea nu se va mai găsi.

23 Și diseră Absalomū și toți bărbații din Israelū: Mai bunū este sfatulū lui Hușai, Architulū, decâtū sfatulū lui Ahitofelū. °Că Iehova hotārise să se zădārnicescā sfatulū 24 celū bunū alū lui Ahitofelū, pentru-ca Iehova să aducā nenorocire asupra lui Absalomū. 25 Atuncea dise Hușai lui Zadok și Abia- 15 tarū, preuții: Așa și așa a sfātuitū Ahitofelū pre Absalomū și pre bētrāniū lui I- 16 sraelū; și așa și așa amū sfātuitū eū. Decī 16

1 Cap. 19. 22. 2 Rom. 9. 20. 3 Cap. 15. 37. 4 Cap. 15. 16. &
1 Pet. 2. 23. 5 Cap. 12. 11. 6 Cap. 19. 25. 7 Zech. 8. 13.
8 Veđi 2 Reg. 15. 4. 9 Fac. 34. 30. 10 Fac. 34. 30.
11 13. 25. 12 Rom. 8. 28. 13 Cap. 15. 34. 14 1 Sam. 13. 4.
15 Flān. 3. 38. 16 Cap. 15. 37.

17 Cap. 2. 7. 18 Zech. 8. 13. 19 Cap. 12. 11. 20 12. 12. 21 Cap. 15. 12. 22 Cap. 16. 14. 23 Zech. 13. 7. 24 Osea 13. 8. 25 1 Io. 2. 11. 26 Jude. 20. 1. 27 Fac. 22. 17. 28 Cap. 15. 31, 34. 29 Cap. 15. 35.

trămeteți în grabă, și spuneți lui Davidū, și diceți: Nu rămâne această noapte pe șesurile pustiiului, ci du-te mai departe, ca să nu fie înghițit regele și totu poporulū ce este cu d'insulū.

- 17 ⁱ Și Ionatanū și Ahimaazū stăteau lîngă Enū-Roghelū, că ei nu cutează să se arete, cându veniau în cetate. Și o servă se duse, și li spuse totulū; și ei se duseră, și spuseră regelui Davidū. Dară unū băetū i vedū, și spuse lui Absalomū. Și ei amînduoi merseră cu grabire, și intrară în casa unui bărbatū la Bahurimū, care avea o fîntănă în curtea sa, în care se pogorîră.
- 18 Și femea luă unū coperișū, și-lu întinse preste gura fîntanei, și imprăscia crupe de-asupra. Așa lucrulū nu se descoperi.
- 19 Că veniră servii lui Absalomū la femeă în casă, și diseră: Unde sînt Ahimaazū și Ionatanū? Și femea dîse cătră d'insii: Ei au trecutū preste vadulū pîrului. Și ei i căutară; dară negăsindu-i, se întorseră înapoi.
- 20 la Ierusalimū. Și după ducerea acestora, eșiră aceia din fîntănă, și merseră, și spuseră regelui Davidū, și diseră lui Davidū: Rădicați-vă și treceți în grabă apa; că așa a sfătuitū Ahitofelū în contra vîstră. Și se rădică Davidū, și totū poporulū ce era cu elū, și ei trecură Iordanulū. Până la lumina demăneței nu rămase omū, care să nu fie trecutū Iordanulū.
- 21 Și vedîndū Ahitofelū, că sfatulū lui n'a fostū urmatū, și înșeuă asinulū, se rădică, și se duse la casa sa în cetatea sa, și-i regulă casa sa, și se spîndură, și muri, și fu înmormîntatū în mormîntulū pîrintelui seū.

Absalomū urmăresce pre Davidū; armata sa este bătută și elū însuși ucisū.

- 24 Atuncea Davidū veni la Mahanaimū, și Absalomū trecu Iordanulū, elū și toți bărbatii lui Israelū cu d'insulū. Și Absalomū puse pre Amasa în loculū lui Ioabū preste armată. Și Amasa era fiulū unui bărbatū, alū căruī nume era Itra, din Ezreelū, care intră la Abigailū, fēta lui Nahașū, sora Teruiei, muma lui Ioabū. Și Israelū și Absalomū tăbērāră în pămîntulū Galaadū.
- 25 Și cândū Davidū veni la Mahanaimū, Șobi, fiulū lui Nahașū din Rabba a fiilorū lui Ammonū, și Machirū, fiulū lui Amielū din Lodebarū, și Barzillai, a Galaaditilorū din Roghelimū, Aduseră paturi, și cupe, și ôle, și grău, și ordiū, și făină, și graunțe prăjite, și bobū, și linte, și uscături, Și miere, și untū, și oi, și brîndă de vaci, pentru

Davidū și poporulū ce era cu d'insulū, spre mîncare. Că dîseră ei: Poporulū este flămîndū și obositū și insetatū în pustiiū.

18 **S**i Davidū numeră poporulū care era cu d'insulū, și puse preste ei mai mari preste mii și mai mari preste sute. Și puse Davidū poporulū, o treime supțū Ioabū și o treime supțū Abișai, fiulū Teruiei și fratele lui Ioabū, și o treime supțū Itai, Gattitulū. Și regele dîse cătră poporū: Voiū merge și eu cu voi. ^b Erū poporulū respunse: Tu nu vei merge cu noi; că dacă vomū fugi noi, ei nu vorū lua sēma la noi; și de va muri jumătate din noi, ei nu vorū lua sēma la noi; că tu faci cātū de ce miī din uoi. Așa dară mai bine este, ca tu să ni vii din cetate în ajutorū. Și dîse regele cătră d'insii: Voiū face ce va fi bunū în ochii vîstri. Și regele se puse de a lătura porței, și totū poporulū eși cu sutele și cu miile.

5 Și regele ordină lui Ioabū și lui Abișai și lui Itai, dicîndū; Cruțați-mi tēnerulū, pre Absalomū! Și totū poporulū auzi, cândū regele a ordinarū tuturorū mai marilorū pentru Absalomū.

6 Și așa eși poporulū în cîmpū în contra lui Israelū, și fu luptă în pădurea lui Efraimū. Și poporulū lui Israelū fu acolo bătutū de servii lui Davidū, și s'a făcutū învingere mare în acea zi, ca de două-deci de miī. Și se întinse de acolo lupta preste totă țera; și pădurea a mîncatū în acea zi mai multū poporū, de cātū a mîncatū sabia.

9 Și întelni Absalomū pre servii lui Davidū; și Absalomū călăria pe unū catărū; și catărulū venia supțū desîșulū unui stejarū mare, și capulū lui se aninā de stejarū, și elū plutia între ceriū și pămîntū, și catărulū de supțū d'insulū se duse. Și vedîndū acesta unū bărbatū, spuse lui Ioabū, și dîse: Eccē! eu amū vedutū pro Absalomū spînduratū de unū stejarū. Și dîse Ioabū cătră bărbatulū, care i-a spusū acesta: Eccē, dacă l'ai vedutū, de ce nu l'ai abătutū acolo la pămîntū? Că eu ți-ași fi datū de ce sicli de argintū și unū brău. Și bărbatulū dîse cătră Ioabū: Chiarū de așū cumpāni în mîna mea o mie sicli de argintū, totū n'așū întinde mîna mea în contra fiului regelui; că la auzulū nostru ți-a ordinarū regele ție și lui Abișai și lui Itai, dicîndū: Ferescă-se tie-care de a se atinge de tēnerū, de Absalomū. Altū-felū așū face o necredință cu prețulū vieței mele; că nimicu nu

i Cap. 15. 28.
j Cap. 15. 27, 36.
k Ios. 15. 7. &
18. 16.

l Cap. 16. 5.
m Veđi Ios. 2. 6.
n Veđi Esod. 1.
19.

Ios. 2. 4, 5.
o Vers 15, 16.
p Cap. 15. 12.
q Mat. 27. 5.

r Fac. 32. 2.
Ios. 13. 26.
Cap. 2. 8.
s 1 Cron. 2. 17.

t Veđi cap 10.
1. & 12. 29.
u Cap. 9. 4.
v Cap. 19. 31, 32.

1 Rog. 2. 7.
z Cap. 16. 2.
—

Capitul 18.
a Cap. 15. 19.
b Cap. 21. 17.

c Vers 12.
d Ios. 17. 15, 18.
e Vers 5.

- rămâne ascunsă înaintea regelui, și însuși
 14 te-ai da la o parte. Și Ioabă zise: Nu voi
 întârzi atâta cu tine; și luă trei lănci în
 mână sa, și le infipse în înima lui Absa-
 lom, care încă trăia în meșlocul steja-
 15 rului. Și dece tineri, cari purtau armele
 lui Ioab, incunjură pre Absalom, 'lă
 lovira, și-l omorî.
 16 Și suflă Ioab în trîmbiță, și se întorse
 înapoi din urmărirea lui Israel; că Ioab
 17 reținu poporul. Și ei luară pre Absalom,
 și-l aruncară în pădure într-o gropă mare,
 și 'puseră preste el o movilă de petre mari
 forte. Și totu Israelu fugi fie-care în
 cortul său.
 18 Eră Absalom încă în viață fiind, 'și
 luă, și-și aședă un stâlp în Valea Regelui;
 căci zise el: 'Eu nu am nici fiu, ca să
 păstreze în amintire numele meu. Și el
 numi stâlpul duple numele său, și se
 chîmă: stâlpul lui Absalom, până în ziua
 de astăzi
 19 Și Ahimaaz, fiul lui Zadok, zise:
 Lasă-mă să alerg, și să aduc regelui a-
 ceste sciri, că Iehova l'a apărât de mîna
 20 neamicilor lui. Și Ioab zise către d'insul:
 Tu nu vei duce scire astăzi; eră altă dată
 vei duce scire; astăzi nu vei duce scire,
 21 că fiul regelui a murit. Și Ioab zise
 către Cuși: Mergi, spune regelui ce ai vădut!
 Și se închină Cuși înaintea lui Ioab, și a-
 22 lergă. Și Ahimaaz, fiul lui Zadok, zise
 eră-și către Ioab: Fie ce va fi, voi alerga
 și eu după Cuși. Și Ioab zise: De ce să
 alerg, fiul meu? Că nu ai de dus o
 23 scire de folos pentru tine. Fie ce va fi,
 voi alerga? Și zise către d'insul: Alergă!
 Atuncea alergă Ahimaaz pe calea câmpiei,
 și întrecu pre Cuși.
 24 Și David ședea între cele două porți.
 Și pázitorul de pe acoperimentul porții
 se sui pe zid, și-și redică ochii sei, și vedu,
 25 și ecce, că alergă un om singur. Și
 strigă pázitorul, și spuse regelui. Și regele
 zise: Dacă este singur, bună scire în gura
 26 lui este. Și el totu se apropia. Și páz-
 itorul vedu și alt om alergând; și páz-
 itorul strigă la portariu, dicend: Ecce,
 27 alergă un om singur! Și regele zise:
 Și acesta aduce scire. Și pázitorul zise:
 Eu vedu alergătura celui d'înteu ca aler-
 gătura lui Ahimaaz, fiul lui Zadok. Și
 regele zise: Om bun este acesta, și cu
 scire bună vine el.
 28 Și strigă Ahimaaz, și zise către rege:
 Pace! și se prosternu înaintea regelui cu
 fața la pământ, și zise; Bine-cuvântă

fie Iehova, Dumnezeuul tău, care a dat
 în mînele noastre pre bărbați, care au ră-
 dicat mîna lor în contra domnului meu,
 regele! Și regele zise: Bine este tînerului
 29 Absalom? Și Ahimaaz zise: Vădut am
 multe mare, când Ioab trimese pre
 servul regelui și pre servul tău; eră n'am
 cunoscut ce era. Și regele zise: Dă-te de
 30 lături, și te pune aici! El se dădu dară
 în lături, și stătu. Și ecce, veni Cuși; și
 31 Cuși zise: Scire să primescă domnul meu,
 regele; că Iehova te-a apărât de mîna
 tuturor cari s'au resculat asupra ta. Și
 32 regele zise lui Cuși: Bine este tînerului,
 lui Absalom? Și Cuși zise: Să fie ca și tîne-
 rului acestuia neamicilor domnului meu,
 regele, și la toți, cari se scólă în contra
 ta spre rău! Și se cutremură regele, și se
 33 sui în camera sa cea de sus de-asupra
 porții, și plânse; și așa zise el mergend:
 Fiul meu, Absalom! Fiul meu, fiul
 meu, Absalom! fire-ai mort în locul
 tău, Absalom, fiul meu, fiul meu!

Și se spuse lui Ioab: Ecce, regele plânge
 19 și bocesce după Absalom! Și se pre-
 făcu isbînda din acea zi în plângere pen-
 2 tru totu poporul. Că poporul audi în acea
 zi dicend-se, că regele este amărit pentru
 3 fiul său. Și poporul se furisă în acea
 zi 'în lăuntrul cetății, cum se furisă un
 popor, care se rușinează, când fuge din
 luptă. Eră regele și 'acoperi fața sa, și
 4 boci cu voce tare: 'Fiul meu, Absalom!
 Absalom, fiul meu, fiul meu!

Și se duse Ioab în casă la rege, și
 5 zise: Tu rușinezi astăzi fața tuturor ser-
 vitorilor tăi, cari au mîntuit astăzi viața
 ta, și viața fiilor tăi și a fivelor tale, și
 viața femeelor tale, și viața concubinelor
 tale; Pentru-că tu iubesci pre cei ce te
 6 uresc, și uresci pre cei ce te iubesc; că
 tu dovedesci astăzi, că mai mari și servii
 tăi nu-ți sînt nimic. Căci eu cunosc astăzi,
 că de ară mai trăi Absalom, și noi
 toți am fi murit, acesta plăcut ară fi în
 ochii tăi. Și acum scólă-te, eși, și vor-
 7 besce duple înima servitorilor tăi; căci mă
 jur pe Iehova, de nu vei eși, nu va ră-
 mîne nici un bărbat cu tine noaptea acesta;
 și acesta va fi mult mai rău pentru tine,
 decât totu răul, care a venit asupra-ți
 din tîneretă ta și până acum. Deci se
 8 sculă regele, și ședă în poartă. Si-i se spuse
 întregului popor, dicend: Ecce, regele șed
 în poartă. Și veni totu poporul înaintea re-
 gelui; că Israelu fugise fie-care la cor-
 tul său.

Re'ntorcerea regelui la Ierusalimū.

- 9 Și se certă totu poporulū din tôte semințiile lui Israelū, dîcendū: Regele ne-a scăpatū din mîna neamicilorū nostri, și ne-a mēntuitū din mîna Filistenilorū: și acumū a fugitū elū din țēră d'inaintea lui Absalomū. Și Absalomū, pre care l'amū unsū preste noi, a muritū in luptă; acumū deci de ce nu puneți cuvēntū pentru întorcerea regelui?
- 11 Și regele Davidū trāmesē la Zadokū și Abiatarū, preuții, dîcendū: Vorbiți cātră bētrāniū lui Iuda, dîcendū: De ce ați fi voi cei din urmă pentru întorcerea regelui la casa sa? cā cuvēntulū a totū Israelulū a ajunsū la rege, in casa sa. Voi sînteți frații mei; osulū meū și carnea mea sînteți voi. De ce deci ați fi cei din urmă pentru întorcerea regelui? Și cātră Amasa dîceți: Nu ești tu din osulū meū și din carnea mea? Așa să-mī facā Dumneđeū și încă mai multū, dacā tu nu vei fi mai mare preste oște inaintea mea in tôte dîlele in loculū lui Ioabū! Și acesta plecā ānima tuturorū bārbaților din Iuda, ca pre a unui omū, încātū ei trāmeserā la rege, dîcendū: Intorce-te tu inapoī, și toți servii tei! Și așa se întorse regele inapoī. Și veni pānā la Iordanū; și Iuda veni pānā la Ghilgalū, ca să intimpine pre rege, și să petrecā pre rege preste Iordanū.
- 16 Și se grābi Șimeiū, fiulū lui Ghera, a Beniaminitulū, din Bahurimū, și se pogori cu bārbații din Iuda inaintea regelui Davidū. O mie bārbați din Beniaminū erāu cu d'insulū, și Tiba, servulū casei lui Saulū, și cinci-spre-dece fii ai lui, și dūoē-deci de servi ai lui cu d'insulū, și merserā inaintea regelui preste Iordanū. Și dupā ce trecu luntrea, ca să trecā casa regelui, și să facā ce era bunū in ochii sei, cādu Șimeiū, fiulū lui Ghera, inaintea regelui, cāndū trecea elū preste Iordanū; și dîse cātrā rege: Domnulū meū! Să nu-mī socotēscā domnulū meū fārā-de-legea, și să nu-și amintēscā de nedreptāțile ce ți-a făcutū servulū teū in acea dî, cāndū domnulū meū regele eșia din Ierusalimū, ca să le punā regele la ānimā. Cā servulū teū cunōsce, cā amū pēcātuitū. Deci ēccē, eū amū venitū astā-dî celū d'āntēi din totā casa lui Iosefū intru intimpinarea domnului meū, regele. Și Abișai, fiulū Teruiei, respunse, și dîse: Să nu fie Șimeiū ucisū pentru acēsta, cā a blāstematū pre unsulū lui Iehova? Și Davidū dîse: Cē aveți voi cu mine, voi fii ai

Teruiei, cā vē faceți astā-dî mie impotrivitori? Să fie ucisū care-va in Israelū astā-dî? Aū nu cunoscū eū astā-dî, cā sînt rege preste Israelū? Deci regele dîse cātră Șimeiū: Nu vei muri; și regele i jurā.

Și Mefiboșetū, fiulū lui Saulū, se pogori intru intimpinarea regelui. Și elū nu-și gātise nici piciorēle sale, nici barba sa, nici și spālase vestmintele sale, din dîua in care s'a dusū regele, pānā in dîua cāndū se întorse elū in pace. Și venindū din-Ierusalimū inaintea regelui, dîse regele cātră d'insulū: De ce nu ai mersū tu cu mine, Mefiboșetū? Și elū respunse: Domnulū meū, regele! servulū meū m'a incelatū. Cāci servulū teū dîse: Voiū să-mī inșēu āsinulū, și să cālărescū pe elū, și să mergū cu regele; cā servulū teū este ologū. Și elū a vorbitū de rēu de servulū teū la domnulū meū, regele: darā domnulū meū, regele, este ca āngerulū lui Dumneđeū; fā deci ce este bunū in ochii tei. Cā deși toți cei din casa pārintelū meū nu sînt decātū bārbați vrednici de mōrte fačā cu domnulū meū, regele, totuși tu ai pusū pre servulū teū intre cei ce mānāncā la mēsa ta. Și ce dreptū mai amū eū, de a mai cere încă regelui? Și regele dîse cātră d'insulū: Pentru-ce mai vorbesci încă de ale tale? Amū dis'o: Tu și Tiba împărțiți cāmpulū. Și Mefiboșetū dîse cātrā rege: Sā iee elū și totulū, de ore-ce domnulū meū regele in pace a venitū in casa sa.

Și Barzillai, Galaaditulū, se pogori de la Roghelimū, și trecu cu regele preste Iordanū, ca să-lū petrecā preste Iordanū. Erū Barzillai era bētrānū fōrte, de optū-deci de ani; și elū ingrijise de rege, pre-cāndū petrecea in Mahanaimū; cā elū era unū bārbațū avutū fōrte. Și regele dîse cātră Barzillai: Vino cu mine; cā eū voiū să ingrijescū de tine la mine in Ierusalimū! Și Barzillai dîse regelui: Cāte sînt încă dîlele vieței mele, ca să mē suiū cu regele la Ierusalimū? Optū-deci de ani amū astā-dî; potū eū ore deosebi intre bine și rēu? Pōte să guste ore servulū teū ceea ce mānāncū și ceea ce beū? Potū ore să māi audū vōcea cāntereților și a cānterețelorū? De ce darā să māi fie servulū teū de povōrā domnului meū, regele? Servulū teū va māi merge pučinū cu regele preste Iordanū. Și de ce să-mī facā regele asemenea resplatā? Lasā să se întorcā servulū teū, ca să morū in cetatea mea, lūngā mōmentulū pārintelū meū și alū mumei mele!

d Cap. 15. 14. h Jude. 20. 1. k Cap. 9. 2, 10. etc.
e Cap. 5. 1. i Ios. 5. 9. & 16. 1, 2. n Cap. 18. 33.
f Cap. 17. 25. j Cap. 16. 5. l Sam. 22. 15. o Veđ cap 16. 5.
g Rut 1. 17. 1 Reg. 2. 8. m Cap 16. 5, 6, p Esod. 22. 28.

q Cap. 16. 10. t Cap. 9. 6. 20.
r 1 Sam. 11. 13. u Cap. 16. 17. y Cap. 9. 7. 10, 13.
s 1 Reg. 2. 8, 9. v Cap. 16. 3. z 1. Reg. 2. 7.
a Cap. 17. 27. b Ps. 90. 10.

Éccé servulū teū, °Chimhamū, va trece cu domnulū meū, regele: și fă lui ce *este* bunū
38 in ochiū tei! Și dise regele: Chimhamū să trecă cu mine, și eū 'i voiū face ceea ce-ți va plăcē ție, și totū ce vei pofti de
39 la mine 'ți voiū da. Și totū poporulū trecu Iordanulū; și cândū 'lū trecu și regele, regele °sărutā pre Barzillai, și-lū bine-cuvēntā; și *acesta* se întorse înapoi la loculū seū.
40 Și regele merse la Ghilgalū, și Chimhamū merse cu d'insulū; și totū poporulū lui Iuda petrecu pre rege, și chiarū și jumătate din poporulū lui Israelū.

Rescularea lui Șeba și mórtea lui; sfârșitulū resbelulū civilū.

41 Și éccē, toți bărbații din Israelū venirā la rege, și diserā cătrā d'insulū: De ce te-aū furatū frații nostri, bărbații din Iuda, și °aū trecutū pre rege și casa lui preste Iordanū, și pre toți bărbații lui Davidū cu d'insulū?
42 Și respunserā toți bărbații din Iuda bărbaților din Israelū: Pentru-cā regele ni *este* 'mai aprópe. De ce sūnteți voi așa de aprinși pentru lucrulū acesta? Māncat-amū noi *ce-va* de la rege? Sēu datu-ni-s'aū daruri?
43 Și respunserā bărbații din Israelū bărbaților din Iuda, și diserā: Dece părți avemū in rege, și chiarū in Davidū avemū mai multū decâtū voi; pentru-ce darā voi ne-ați desprețuitū, și nu cuvēntarāmū noi cei d'ântēiū pentru re'ntórcerea regelui nostru? Și °cuvintele bărbaților din Iuda eraū mai aspre decâtū cuvintele bărbaților din Israelū.

20 **S**I era acolo unū omū de nimicū, alū cărui nume *era* Șeba, fiulū lui Bichri, unū Beniaminitū. Acesta suflā in trîmbiță, și dise: °Noi nu avemū nici o parte in Davidū, și nici o moscenire in fiulū lui Ișai!
2 °fie-care la corturile sale, Israele! Și așa se duserā toți bărbații din Israelū de la Davidū, și urmarā după Șeba, fiulū lui Bichri. Darā bărbații din Iuda se ținurā de regele lorū, de la Iordanū până la Ierusalimū.

3 Și venindū Davidū la casa lui in Ierusalimū, luā regele pre acele dece °concu-bine, pre cari le lāsase să păzescā casa, și le puse intr'o casā suptū pazā, și se ingrijia de ele; darā nu intra la d'insele; și așa ele rēmaserā închise până la diūa morții lorū, și trăirā veduve.

4 Și regele dise cătrā Amasa: °Adună-mi bărbații lui Iuda in trei zile, și apoi arē-tă-te aicea! Și Amasa merse să adune pre

Iuda; darā întârđia preste timpulū, ce-i se hotărise. Și Davidū dise cătrā Abișai: A-cumū Șeba, fiulū lui Bichri, ni va face mai multū rău decâtū Absalomū; iea *decī* pre °servii domnului teū, și urmăresce-lū, ca să nu ajungā in cetățile cele întărite, și să scape de ochiulū nostru. Și merserā pe urma lui bărbații lui Ioabū, și °Cretii și Pletii, și toți cei tari. Și ei eșirā din Ierusalimū, ca să urmărescā pre Șeba, fiulū lui Bichri.

Și *fiindū* ei lūngā pétra cea mare, care *este* in Ghibeonū, li veni Amasa înainte. Și Ioabū *era* imbrăcatū in mantia sa, și preste d'insa *avea* cingetőrea săbiei sale, care spēndura preste cōpsa lui in tēca ei. Și eșindū elū, ea căđu. Și Ioabū dise cătrā Amasa: *Esci* bine, fratele meū? °Și apucā Ioabū cu mână dreptā barba lui Amasa, ca să-lū sārute. Și Amasa nu luā sēma la sabia, ce *era* in mână lui Ioabū; și așa °elū 'lū lovi cu ea 'in pāntece, și s'aū vērșatū māruntătele lui pe pāmēntū, și a dūoa órā nu l'a mai lovitū, și elū a muritū. Și Ioabū și Abișai, fratele lui, urmărirā pre Șeba, fiulū lui Bichri. Și unū bărbatū din servii lui Ioabū rēmasse lūngā d'insulū, și dise: Cine iubesce pre Ioabū, și cine *este* cu Davidū, să urmeze pre Ioabū. Și Amasa se rostogolia in sân-gele seū in međiloculū drumulū; și bărbatulū vēdēndū că totū poporulū sta, elū a trasū pre Amasa de pe drumū pe cāmpū, și aruncā unū vestmēntū de asupra lui, după ce vēđu, că toți, cari veniaū la elū, se opriaū. Și după ce fu scosū din drumū, 13 merserā toți bărbații după Ioabū, ca să urmărescā pre Șeba, fiulū lui Bichri.

Și acesta trecu prin tóte semințiile lui Israelū până la °Abelū, adecā Betū-Maaca, și prin totū pāmēntulū Berimulū, și ei se adunară, și merserā și ei după d'insulū. Și ei venirā, și-lū impresurarā in Abelū-Betū-Maaca. Și ei °rēdicarā unū valū impotriva cetăței, înaintea zidulū; și totū poporulū care *era* cu Ioabū sēparā zidulū, ca să-lū rumpā. Atunci o femeā întelēptā in cetate strigā: Ascultați, ascultați! Spuneți, rogu-vē, lui Ioabū, să se apropie până aicea, și eū voiū vorbi cu elū. Și elū se apropiā de d'insa; și femea dise: Tu esci Ioabū? Și elū respunse: Eū *sūnt*. Și ea dise cătrā d'insulū: Ascultā cuvintele servei tale. Și elū respunse: Ascultū. Și ea dise: Se 18 cădea mai āntēiū să gāndesci, și să di-ci: Se cade a întreba Abelulū; și atuncea *lucrulū* s'arū fi sfârșitū. Eū *sūnt* d'intre iu- 19

° 1 Reg. 2. 7.
ier. 41. 17.
d Fac. 31. 55.
e Vers 15.

f Vers 12.
g Vēdi Jude. 8.
1. & 12. 1.

Capitūl 20.
a Cap. 19. 43.
b 1. Reg. 12. 16.

2. Cron. 10.
16.
c Cap. 15. 16. &
16. 21, 22.

d Cap. 19. 15.
e Cap. 11. 11.
1 Reg. 1. 33.

f Cap. 8. 18.
1 Reg. 1. 38.
g Mat. 26. 49.

Luc. 22. 47.
h 1 Reg. 2. 5.
i Cap. 2. 23.

j 2 Reg. 15. 29.
2 Cron. 16. 4.
k 2 Reg. 19. 32.

- bitorii de pace și din credincioșii lui Israelū; tu cauți să uciți o cetate și mumă în Israelū? Pentru ce voesci să inghiți moscenirea lui Iehova? Și Ioabū respunse, și dîse: Departe, departe este de mine *acesta*! Nu voiesc să inghitu, și nu voiesc să stricū.
- 21 Nu *stă* lucrulū așa; ci unū bărbatū din muntele lui Efraimū, anume Šeba, fiulū lui Bichri, a rădicatū mîna lui în contra regelū, în contra lui Davidū; pre elū numai dați-lū în mîna mea, și mē voiū depărta de cetate. Atuncea dîse femea cătră Ioabū: Ecce, capulū seū și se va arunca preste zidū! Atuncea femea se duse la totū poporulū cu înțelepciunea ei; și ei tăiară capulū lui Šeba, fiulū lui Bichri, și-lū aruncară lui Ioabū. Și suflă elū în trîmbiță, și ei se imprăsciară de lîngă cetate, fie-care la cortulū seū. Și Ioabū se întorse înapoi la Ierusalimū, la rege.

Diregătorii cei mai de frunte ai lui Davidū.

- 23 Și Ioabū era preste totă armata lui Israelū, și Benaia, fiulū lui Iehoiada, preste dări, și Iosafatū, fiulū lui Ahiludū, era cancelarū; și Ševa era scriitorū; și Zadokū și Abiatarū erau preuți. Încă și Ira, iairitulū era preuț pe lîngă Davidū.

Fōmete în Israelū dreptū resbunare pentru Ghibeoniți.

- 21 **S**I fu fōmete în dîlele lui Davidū trei ani unulū după altulū. Și întrebă Davidū pre Iehova. Și Iehova respunse: Pentru Saulū și pentru casa sa însângerată; că a ucisū pre Ghibeoniți. Și chîamă regele pre Ghibeoniți, și dîse cătră d'însii: (Ghibeoniți nu erau din fiilū lui Israelū, ci din rămășițele Amoriților; și fiilū lui Israelū li juraseră; dară Saulū căută să-i ucidă în zelulū seū pentru fiilū lui Israelū și ai lui Iuda;) De aceea dîse Davidū cătră Ghibeoniți: Ce să vi facū, și cu ce să vē impacū, ca să bine-cuvēntați moscenirea lui Iehova? Și Ghibeoniți dîseră cătră d'însulū: Nu voimū nici argintū nici aurū de la Saulū și de la casa lui; și nici să omorū pentru noi vr'unū bărbatū din Israelū. Și dîse elū: Ceea ce veți dice voi, aceea vi voiū face. Și ei respunseră regelū: Pre bărbatulū, care ne-a stărsitū, și care a uneltitū perderea noastră, ca să nu mai fimū în totū cuprinsulū lui Israelū. Dee-ni-se șapte bărbai d'între fiilū lui, ca să-i spēndurămū lui Iehova la Ghibea

lui Saulū, alesulū lui Iehova. Și regele dîse: Vi voiū da pre ei.

7 Eru regele cruță pre Meșbošetū, fiulū lui Ionatanū, fiulū lui Saulū, pentru jurămēntulū lui Iehova, care era între d'însii, între Davidū și Ionatanū, fiulū lui Saulū. Dară regele luă pre cei doi fi ai Ritpei, 8 fica Aiei, pre cari-i născură lui Saulū, Armoni și Meșbošetū, și pre cei cinci fi ai Micalei, fica lui Saulū, pre cari-i născuse lui Adrielū, fiulū lui Barzillai, Meholotēnulū, și-i dădu în mîna Ghibeoniților; acestia 9 i spēndurară pe munte înaintea lui Iehova. Și cădură acesti șapte impreună, și ei fură uciși în cele d'ântēie dîle ale culesulū, la începutul culesulū orđului. Și Ritpa, fica 10 Aiei luă unū sacū, și-lū intinse pentru sine preste stîncă, de la începutul culesulū până ce s'a vērșatū apă preste ei din ceriū, și ea nu lăsă ca dîua să se repauseze pășerile ceriulū preste ei, nici nōptea fērele cāmpulū.

11 Și se spuse lui Davidū ce făcea Ritpa, fica Aiei, concubina lui Saulū. Și merse 12 Davidū, și luă oșele lui Saulū și oșele lui Ionatanū, fiulū seū, de la locuitorii din Iabeșū-Galaadū, cari le furaseră din piēța Betū-Šanulū, unde i spēnduraseră Filistenii, în dîua cāndū Filistenii uciseră pre Saulū 13 pe muntele Ghilboa. Și elū aduse oșele lui Saulū și oșele lui Ionatanū, fiulū seū, de acolo. Și adunatu-s'au oșele spēnduraților. 14 Și s'au ingropatū oșele lui Saulū și ale lui Ionatanū, fiulū seū, în pāmēntulū lui Beniaminū, la Zeba, în mormēntulū lui Kișū, pārintele seū; și așa s'a făcutū totū ce ordinas regele. Și după *acesta* Dumneđeū împacatu-s'a cu pāmēntulū.

Israeliti se mai batū cu Filistenii.

15 Și Filistenii mai avură resbelū cu Israelū; și Davidū se pogorū și serviī lui cu d'însulū, și se luptară cu Filistenii. Și Davidū se osteni. Și Ișbi din Nobū, din fiilū 16 lui Rafa, a cărui lance era grea de trei sute de sicli de aramă, și care era incinsū cu armătură nouă, voi să lovēscă pre Davidū. Dară Abișai, fiulū Teruiei, lu ajutā, lovi 17 pre Filistēnū, și-lū ucise. Și jurară bărbatūi lui Davidū, dicēndū: Tu să nu mai mergi cu noi la luptā, ca să nu stingi cāndela lui Israelū.

18 Și fost'a după aceea *eră*-și resbelū cu Filistenii, în Gobū; atuncea lovi Sibcaī, Hușatitulū, pre Safū din fiilū lui Rafa. Și urmă 19

1 Sam. 26. 19.
Cap. 21. 3.
m Eccl. 9. 14. 15.
n Cap. 8. 18. 18.
o 1 Reg. 4. 6.

p Cap. 8. 16.
1 Reg. 4. 3.
q Cap. 8. 17.
1 Reg. 4. 4.
r Cap. 23. 38.

Capitulu 21.
a Ios. 9. 3, 15,
16, 17.
b Cap. 20. 19.

c 1 Sam. 10. 26.
& 11. 4.
d 1 Sam. 10. 34.
e 1 Sam. 18. 3.
& 20. 8, 15,

42. & 23. 18.
f Cap. 3. 7.
g Cap. 6. 17.
h Vers 8.
Cap. 3. 7.

i Veđi Deut. 21.
23.
j 1 Sam. 31. 11,
13, 13.
k 1 Sam. 31. 10.

l Ios. 18. 26.
m Așa Ios. 7. 26.
Cap. 24. 25.
n Cap. 18. 3.
o 1 Reg. 11. 36.

& 15. 4.
Ps. 132. 17.
p 1 Cron. 20. 4.
q 1 Cron. 11. 39.

- resbelu cu Filistenii la Gobu; și lovi Elhanan, fiul lui Iaaire-Oreghim, Betlehe-mitul, pre "Goliat, Ghiteul, și mânunchiul lancei lui *era* ca unu lemn de sta-tive. Și "mai urmă resbelu la Gat; și acolo era un bărbat înalt, forțe, și degetele mânelor lui, și degetele picioarelor lui *erau* șese și șese, două-deci și patru la număr.
- 21 Încă și elu fu născut din Rafa. Și bat-jocoria pre Israel; și-lu bătut pre elu Iona-tanu, fiul lui "Șimea, fratele lui David.
- 22 "Acești patru se născură lui Rafa la Gat, și cădură prin mâna lui David și prin mâna servilor lui.

Cântarea de laudă a lui David.

- 22 **S**I David "vorbi către Iehova cuvintele acestei cântări, în ziua cându Iehova "lu "mântui din mâna tuturor neamicilor lui "seși și din mâna lui Saul. Și elu "dise: "Iehova *este* stânca mea și cetatea mea, "și mântuitorul meu! Dumne-deu *este* stân- "ca care voiu căuta adăpost, [ca mea, "Scutul meu, și "cornul mântuirii mele, "Turnul meu înalt, și "scăparea mea, Mântuitorul meu! tu de silnicia mă vei [scăpa.
- 4 Pre cel vrednic de laudă, pre Iehova, l'amă [chiamat, Și de neamicii mei m'amă mântuit.
- 5 Pre mine valurile morții mă incunjură, Și torențele fără-de-legei mă spăimântă,
- 6 "Legătura infernului mă cuprindea, Preste mine cădeau lanțurile morții,
- 7 În strimtorarea mea "chiamai pre Iehova, Și strigai către Dumne-deul meu: Și elu "audi din templul său vocea mea, Și strigatul meu *veni* la urechile sale.
- 8 Atuncea "s'a sgduit și s'a cutremurat pă- [mântul; "Temeliele cerului s'a mișcat și s'a sgu- Că elu s'a mâniat. [duit,
- 9 Fum și rēdică din nările lui, Și "focul din gura lui mistuă, Cărbuni se aprindeau dintr'insul.
- 10 Elu "plecă cerul, și se pogori, Și "intunecă *era* suptă picioarele sale.
- 11 Elu călăria pe cherubim, și sbura, Și se arătă "pe aripele vântului.
- 12 Injuru-i drept corturi pus'a "intunecimi,

- Adunături de apă, noiri deși.
- Din strălucirea cea de d'înaintea lui, 13
- "Aprinsu-s'a cărbuni de foc. 14
- Iehova "tună din ceri, 15
- Și Celu-pré-înalț făcu să se audă vocea sa.
- Elu aruncă "săgețile sale, și-i imprăscă, 16
- Pre fulgeru, și i-a rēsipit.
- Și se vedură fundurile mării, 17
- Și temeliele lumii se descoperiră,
- Suptă "certarea lui Iehova,
- Prin suflarea vântului nărilor lui.
- "Elu întinse *mâna* sa din înălțime, mă apucă, 17
- Mă scose din ape puternice.
- "Elu mă scapă de puternicul meu neamic, 18
- De cei ce mă uriau,
- Cându erau mai tari de câtu mine.
- Surprinsu-mău în ziua necasului meu: 19
- Dară Iehova mi-a fost sprijin;
- "Și mă scose la larg; 20
- Mântuitu-m'a; că a "bine-voit pentru mine;
- "Resplătitu-mi-a Iehova după dreptatea [mea; 21
- Dupre "curățenia mânelor mele mi-a in- Că căile lui Iehova amă "păzit; [torsu. 22
- Și nu amă păcătuit Dumne-deului meu.
- Că toate "judecățele lui înaintea ochilor mei 23
- [au fost;
- Și de la legile lui nu m'amă depărtat.
- Eu "nevinovat amă fost înaintea lui, 24
- Și de fără-de-lege m'amă păzit.
- De aceea "resplătitu-mi-a Iehova după drep- [tatea mea, 25
- Dupre curățenia mea înaintea ochilor lui.
- Cătră "celu bun, bun te-ai arătat, 26
- Cătră bărbatul întreg, întreg te-ai ară- [tat, 27
- Cătră cel curat, curat te-ai arătat.
- Și cu "celu strâmb, strâmbu te-ai luptat.
- Pre "popor în necas l'ai mântuit tu; 28
- Dară ochii tei preste "cei mândri au fost,
- Să-i umilească *pre* ei.
- Căci tu, Iehova, *esci* candela mea, 29
- Și Iehova intunerecul meu a luminat;
- Că cu tine alergă asupra mulțimei;
- Cu Dumne-deul meu sară preste zid.
- Dumne-deule! "desevârșită *este* calea sa; 31
- "Curat *este* cuvântul lui Iehova;
- Scut *este* elu pentru toți, cari caută intr'in- [sul adăpost. 32
- Că "cine *este* Dumne-deu, afară de Iehova? 32

r Vezi 1 Cron. 20. 5.
s 1 Cron. 20. 6.
t 1 Sam. 16. 9.
u 1 Cron. 20. 8.
—
Capitul 22.
a Esod. 15. 1.
b Ps. 18. titlu.
c Ps. 34. 19.
d Ps. 32. 4.

Ps. 18. 2, etc.
& 31. 3.
& 71. 3. & 91.
2. & 144. 2.
d Ebr. 2. 13.
e Fac. 15. 1.
f Luc. 1. 69.
g Prov. 18. 10.
h Ps. 9. 9. &
14. 6.
i 59. 16. &
71. 7.
Ier. 16. 19.

i Ps. 116. 3.
j Ps. 116. 4. &
180. 1.
k Iona 2. 2.
l Esod. 3. 7.
m Ps. 34. 6, 15.
17.
n Jude. 5. 4.
o Ps. 77. 18. &
97. 4.
p Iov 26. 11.
q Ps. 97. 3.
r Hab. 3. 5.

Ebr. 12. 29.
o Ps. 144. 5.
p Isa. 64. 1.
q Esod. 20. 21.
r Reg. 8. 13.
s Ps. 97. 2.
t Ps. 101. 3.
u Vers 10.
v Ps. 97. 2.
w Vers 9.
x Jude. 5. 20.
y 1 Sam. 2. 10.
& 7. 10.

Ps. 29. 3.
Isa. 30. 30.
u Deut. 32. 23.
v Ps. 7. 13. &
77. 17 & 144.
6.
Hab. 3. 11.
v Esod. 15. 8.
w Ps. 106. 9.
x Nah. 1. 4.
y Mat. 8. 26.
z Ps. 144. 7.
y Vers 1.

s Ps. 31. 8. &
118. 5.
a Cap. 15. 26.
b Ps. 22. 8.
c Vers 25.
d 1 Sam. 26. 23.
e 1 Reg. 8. 32.
f Ps. 7. 8.
g Ps. 24. 4.
h Ps. 24. 4.
i Mat. 5. 7.
j Lov. 26. 2.
k 24. 27, 28.
l Ps. 119. 3. &
128. 1.
m Prov. 8. 32.

e Deut. 7. 12.
f Ps. 119. 30.
102.
g Fac. 6. 9. &
17. 1.
h Iov 1. 1.
i Vers 21.
j Mat. 5. 7.
k Lov. 26. 2.
l 24. 27, 28.
m Ps. 3. 7, 8.
n Ps. 72. 13.
o Iov 40. 11.

12.
lan. 2. 11, 12.
17. & 5. 15.
Dan. 4. 37.
Dan. 4. 37.
Apoc. 15. 3.
m Ps. 12. 6. &
119. 140.
Prov. 30. 5.
n 1 Sam. 2. 2.
Isa. 45. 5, 6.

Și cine este stâncă, afară de Dumneșul
[nostru?]

- 33 Dumneșul este o cetățuea mea cea tare:
"Cu totul netedă 'mă 'făcu calea mea.
- 34 Elū picioarele mele "ca ale cerbilorū le făcu,
Și "pe înălțimile mele m'a pusū.
- 35 "Elū a deprinsū mânele mele la luptă,
Ca brațele mele să intindă arcu de aramă.
- 36 Tu-mi dăduși scutulū mēntuirei tale,
Și mila ta m'a rădicatū.
- 37 Tu ai "lărgitū pașii mei suptū mine;
Și glesnele mele nu s'au clătītū. [stērpitū]
- 38 Urmărit'amū pre neamicii mei, și i-amū
Și nu m'amū întorsū, până ce i-amū nimicitū.
- 39 Nimicitu-i-amū, sfărimatu-i-amū, de nu s'au
[mai sculatū;
Cădu't'au "suptū picioarele mele.
- 40 Că "incinsu-m'ai cu putere spre luptă;
Repus'ai pre "protivnicii mei suptū mine.
- 41 Și întors'ai mie "spatele neamicilorū mei,
Și ale acelorū ce mă uriaū, ca să-i nimicescū.
- 42 Ei căutară imprejurū, dară nu aflară mēn-
"La Iehova, dară elū nu-i aūdi. [tuitoriū;
- 43 Tocatu-i-amū "ca pulberea pământului
"Ca pre tina de pe uliți i-amū călcatū,
Și i-amū zdrobitū.
- 44 "Mēntuitu-m'ai din certele poporului meū,
Păstratu-m'ai "capū alū popórelorū;
"Poporulū ce nu amū cunoscutū mă servește.
- 45 Fiii străinilorū mă lingușescū;
Numai aūdindū de mine, se supunū.
- 46 Fiii străinilorū se vescelescū;
Tremurā "in întăriturele lorū.
- 47 Viū este Iehova,
Și bine-cuvēntatā este stâncă mea;
Prē-inălțatū fie Dumneșul, "stâncă mēntu-
[irei mele!
- 48 Dumneșul, care m'a resbunatū,
Și popórele mi le-a "supusū.
- 49 Și din neamicii mei m'a smulsū;
Da, d'ntre protivnicii mei m'a rădicatū,
De "asupritorū m'ai mēntuitū.
- 50 De aceea te laudū eū, Iehova, între "popóre,
Și cāntū numele teū.
- 51 "Elū este turnulū mēntuirei regelui seū,
Și arētā milă "unsului seū,
Lui Davidū și "seminției sale in eternū.

Cuvēntarea cea de pe urmă a lui Davidū.

- 23 SI aceste sūnt cele din urmă cuvinte ale
lui Davidū:
Dice Davidū, fiulū lui Ișai,

Dice "bărbatulū celū ce s'a rădicatū in înăl-
"Unsulū Dumneșului lui Iacobū, [țime,
Și dulce cāntărețū alū lui Israelū.
"Spiritulū lui Iehova vorbește prin mine 2
Și cuvēntulū lui este in limba mea.
Dise Dumneșulū lui Israelū, 3
"Stâncă lui Israelū vorbi cătră mine:
Celū ce domnesce preste ómenī cu dreptate,
Celū ce domnesce "in frica lui Dumneșul,
"Este ca lumina demāneței, cāndū resare 4
In demāneța fără noūri, [sórele,
"Ca lumina sórelii, care incoltește pāmēn-
[tulū după plóia.

Nu așa este casa mea înainte a lui Dumneșul? 5
"Că făcut'a elū cu mine legāmēntū,
Intru tóte statornicū și cu credință păzitū.
Tótā mēntuirea mea, și tóte dorințele,
Aū nu vorū incolți?

Dară cei fără de lege sūnt cu toți ca spinii 6
[cei smulși,
Pre cari nimenea cu mână nu-i apucă;
Și cine se atinge de d'înșii, 7
Cu ferū și cu lemnulū lancei se inarmēzā;
Și ei cu focū se ardū la loculū lorū.

Numile viteșilorū celorū mai de frunte ai lui
Davidū.

Aceste sūnt numile celorū viteși ai lui 8
Davidū: Ioșebū-Bașșebesetū, Tachmoneulū,
mai marele căpitenielorū. Elū se chiamă
Adino Eznēnulū, pentru cei optū sute, pre
cari i-a omorītū de o-datā. Și după d'în- 9
sulū "Eleazarū, fiulū lui Dodo, fiulū lui
Ahiho. Era elū unulū d'ntre cei trei tari,
cari erāū cu Davidū; cāndū batjocoriaū pre
Filistenī, acestia s'au adunatū acolo la luptă,
și bărbatii lui Israelū eșirā și ei. Acela se 10
sculā, și bātu pre Filistenī, până i se obosi
māna, și māna lui se lipi de sabiā. Și Ie-
hova li dādu in acea dī isbēndā mare, și
poporulū se luā după d'insulū numai pen-
tru a prāda.

După d'insulū "Šamma, fiulū lui Aghe, 11
Hararēnulū. "Și Filistenii se adunā in grā-
madā, și era acolo unū ogorū plinū de linte.
Și poporulū fugi de d'inaintea Filistenilorū.
Dară elū se puse chiarū in meșloculū o- 12
gorului, și-lū apērā, și bātu pre Filistenī.
Și Iehova "dādu isbēndā mare.

Și "trei d'ntre cei trei-deci capi se po- 13
gorirā, și venirā la timpulū culesului la
Davidū in "pescerea Adullamū; și o cētā de

o Esod. 15. 2. Ps. 27. 1. & 28. 7. 8. & 31. 4. Isa. 12. 2. p Ebr. 13. 21. q Deut. 18. 13. Iov 32. 8. Ps. 101. 2, 6, & 119. 1.	r Cap. 2. 18. Hab. 8. 19. s Deut. 32. 13. Isa. 33. 16. & 58. 14. t Ps. 144. 1. u Prov. 4. 12. v Mal. 4. 3. z Ps. 18. 32, 39. y Ps. 44. 5.	z Fac. 49. 8. Esod. 23. 27. Ios. 10. 24. a Iov. 27. 9. Prov. 1. 28. Isa. 1. 15. Mic. 3. 4. b 2 Reg. 18. 7. Ps. 35. 5. Dan. 2. 35.	c Isa. 10. 6. Mic. 7. 10. Zech. 10. 5. d Cap. 3. 1. & 5. 1. & 19. 9, 14. & 30. 1. 2, 22. e Deut. 28. 13. Cap. 8. 1—14. Ps. 2. 8.	f Isa. 55. 5. g Mic. 7. 17. h Ps. 89. 26. i Ps. 144. 2. j Ps. 140. 1. k Rom. 15. 9. l Ps. 144. 10. m Ps. 89. 20. n Cap. 7. 12, 13. Ps. 89. 29.	Capitul. 28. a Cap. 7. 8, 9. Ps. 78. 70, 71. & 89. 27. b 1 Sam. 16. 13. 18. c Ps. 89. 20. 2 Pet. 1. 21. d Deut. 32. 4, 31.	Cap. 22. 2, 32. e Esod. 18. 31. 2 Cron. 19. 7. 9. f Jude. 5. 31. Ps. 89. 36. Prov. 4. 18. Osea 6. 5. Veđi Ps. 110. 5.	g Cap. 7. 15, 16. Ps. 89. 29. Isa. 55. 3. h 1 Cron. 11. 12. & 27. 4. i 1 Cron. 11. 27. j Veđi 1 Cron. 11. 13, 14. k 1 Cron. 11. 15. l 1 Sam. 22. 1.
--	--	--	---	---	--	--	--

- 14 Filistenii tăbărase în ^a valea Refaim. Și David *era* atunci în ^a cetățue, și garnisóna
- 15 Filistenilor *era* atunci în Betù-Lehem. Și postind David, a disù: Cine-mi va da de bătut apă din fântâna din Betù-Lehem, care *este* la pörtă? Și cei trei viteși au năvălit prin tabăra Filistenilor, și scoseră apă din fântâna din Betù-Lehem cea de la o pörtă, și luară, și au dus-o la David. Dară el nu voi să o bea, ci o turnă
- 17 lui Iehova; Și di-se: Departe să fie acesta de mine, Iehova, să facă acesta; Au *bé-voiu* ^a sângele bărbaților, ce s'au dus cu viața în mână? Și el nu voi să bea. Acesta făcurea cei trei viteși.
- 18 Și ^a Abişai, fratele lui Ioab, fiul lui Teruiei, *era* mai marele celor trei. Și el a rădicat lincea asupra trei sute, și i-a ucis.
- 19 Și el avea nume între cei trei. Celui mai lăudat *era* el între cei trei, și mai marele lor a fost; *eră* până la cei *d'intre* trei nu a ajuns.
- 20 Apoi Benaia, fiul lui Iehoiada, fiul unui bărbat viteș, care făcuse multe și mari fapte, din ^a Kabzeel. Acesta ucise două bărbați din Moab ca lei. Și el se pogori, și ucise un leu într-o grăpă în timpul omătului. Și el ucise pre un Egiptean, bărbat frumos. Și în mâna Egipteanului *era* lance; dară el se repedi asupra lui cu un toég, și smulse lincea din mâna Egipteanului, și-l omori cu lincea sa. Acesta făcu Benaia, fiul lui Iehoiada, și el avea nume între cei trei tari. El *era* mai lăudat decât cei trei-deci, *eră* la cei trei nu ajungea. Și David l'au alege de credinciosul său.
- 24 ^a Asahel, fratele lui Ioab, *era* între cei trei-deci: Elhanan, fiul lui Dodo, din
- 25 Betù-Lehem; ^a Şamma, Harodeul; Elik, 26 Harodeul; Heleț, Palteul; Ira, fiul lui Ikkeș. Tekoeul; Abiezer, Anato-
- 28 teul; Mebunai, Hușateul; Talmon, Ahoheul; Maharai, Netofateul; Heleb, fiul lui Baana, Netofateul; Itai, fiul lui Ribai, din Ghibea a filor lui Beniamin; Benaia, Piratoneul; Hiddai, de la
- 31 ^a Nahale-Gaaș; Abi-Albon, Arbateul; Ațmavet, Barhumeul; Eliahba, Şalboneul; Bene-Iaşem; Ionatan; Şamma, Harareul; Ahiam, fiul lui Şarar, Harareul; Eli-
- 33 felet, fiul lui Ahashai, a fiului lui Machati; Eliam, fiul lui Ahitofel, Ghiloneul; Hetrai, Carmeleul; Paarai, Ar-
- 36 beul; Igal, fiul lui Natan, de la Tob;

Bani, Gadeul; Telek, Ammonitul; Na- 37 harai, Beeroteul, purtătorul armelor lui Ioab, fiul lui Teruiei; ^a Ira, Ietereul; Ga- 38 reb, Ietereul; ^a Uria, Heteul; De toți trei- 39 deci și șapte.

Numerarea poporului: pedepsa lui prin ciumă, și depărtarea acestuia.

S ^a mânia lui Iehova *eră*-și se aprinse a- 24 supra lui Israel. Și el ademeni pre David în contra lor, dicend: ^a Mergi, numără pre Israel și Iuda! Căci di-se regele 2 cătră Ioab, mai marele oștei, care *era* cu d'insul: Treci prin toate semințiile lui Israel de la Dan până la Beer-Şeba; și numerați poporul, ca să ^a știu numărul poporului! Și Ioab di-se cătră rege: Să 3 mai adaugă Iehova Dumnezeu tei la poporul acesta cât este acum încă de o sută ori atâtă, și să vedă *acesta* ochii domnului meu, regele; dară pentru ce dorește lucrul acesta domnul meu, regele? Totuși 4 cuvântul regelui rămase tare în contra lui Ioab și în contra celor mai mari ai oștei.

Și Ioab și cei mai mari ai oștei *esiră* de d'înaintea regelui, ca să numere poporul lui Israel. Și ei trecură Iordanul, 5 și tăbărară la ^a Aroer, spre mătă-qi de la cetate, care *se află* în mijlocul văii Gad, și până la ^a Iafăr. Atuncea ei veniră până 6 la Galaad și în pământul Tahtim-Hodș, și ei veniră la ^a Dan-Iaan și împrejură până la ^a Sidon; Și ei veniră până la cetatea Tir și în toate cetățile Heveilor și a Cananeilor, și *esiră* spre partea de mătă-qi a lui Iuda cătră Beer-Şeba. Și 8 așa, după ce străbătură totă țera, veniră, după trecerea de nouă luni și două-deci 9 de zile, la Ierusalim. Și dădu Ioab regelui suma numărului poporului: ^a și *era* în Israel opt sute de mii de bărbați tari, cari trăgeau sabia, și bărbații lui Iuda cinci sute de mii de bărbați.

Și-i ^a bătea lui David *âna*, după ce 10 numerase poporul. Și David di-se cătră Iehova: Fôrte ^a am păcătuit, că am făcut *acesta*. Și acum, Iehova, *ertă* fără-de-lega servului tei, că fôrte ^a nebunesc am păcătuit. Că sculându-se David de- 11 mână, veni cuvântul lui Iehova cătră ^a Gad, profetul, ^a vedătorul lui David, dicend: Du-te și spune lui David: Așa di-ce 12 Iehova: Trei puni înainte-ți, alege-ți una din ele, și face-voi *ție*. Și așa veni Gad 13 la David, și-i spuse lui, și di-se cătră d'in-

^a Cap. 5. 18. ^q Ios. 15. 21. ^t Cap. 2. 18. ^y Cap. 11. 3. 6.
ⁿ 1 Sam. 22. 4. ^r Esod. 15. 15. ^u Vedl 1 Cron. 11. 22. ^v Ios. 13. 9. 16.
^o Lev. 17. 10. ^s Cap. 8. 18. & ^w Ios. 15. 21. 22. ^f Num. 22. 1. 3. ⁱ Vedl 1 Cron. 21. 5.
^p 1 Cron. 11. 20. ^x Cap. 20. 23. ^z Cap. 20. 26. ^a Cap. 21. 1. ^c Ios. 19. 47. ^g Ios. 18. 29. ^j 1 Sam. 24. 5. ^k Cap. 12. 13.
^d Ier. 17. 5. ^e Deut. 2. 36. ^h Ios. 19. 28. ^l 1 Sam. 13. 13. ^m 1 Sam. 22. 5. ⁿ 1 Sam. 9. 9. ^o 1 Cron. 29. 29.

- sulă: Să-ți vină ție ^oșapte ani fómete in pământul tău? Aă să fugi trei luni înaintea neamicilor tăi, și să te gonască pre tine? Aă să fie ciumă trei zile in pământul tău? Acumă gândesce-te, și veđi ce respunsă să ducă acelaia, ce m'a trămesă.
- 14 Și diše Davidă lui Gadă: Eă in strimtorare mare sânt. Să cădemă acumă in mâna lui Iehova, ^pcă mare *este* îndurarea lui; și ^qsă nu cadă in mâna omului.
- 15 Și ^rIehova trămese ciumă preste Israelă de demănătă până la timpul otărită. Și muriră din poporă de la Dană până la Beeră-Şeba şapte-şeci mii de bărbați. ^sȘi întinđendu-și ângerulă mâna preste Ierusalimă, ca să-lă strice, ^t'i păru rău lui Iehova de acelă rău, și diše cătră ângerulă, care strica pre poporă: Destulă! opresce acumă mâna ta. Și ângerulă lui Iehova era lăngă aria lui ^uAravna, Iebuseulă. Și Davidă veđendă ângerulă, care bătea pre poporă, vorbi cătră Iehova, și diše: Eăcă, ^veă *sânt* celă ce a pécătuită, și amă făcută rău; dară aceste oi, ce aă făcută? Măna ta fie asupra mea și asupra casei părintelă meu!
- 18 Și veni Gadă in diăa aceea la Davidă, și diše cătră d'insulă: ^wSui-te, și rădică al-
- tară lui Iehova in aria lui Aravna, Iebu-seulă. Și Davidă se sui duple cuvântulă lui Gadă, duple cumă a ordinară Iehova. Și uitându-se Aravna, veđu pre rege și pre servii lui venindă spre d'insulă: și eă Aravna, și se prosternu înaintea regelă cu fața la pământă. Și Aravna diše: Pentru ce vine domnulă meu, regele, la servulă seă? ^xȘi Davidă diše: Ca să cumperă de la tine aria, ca să zidescă altară lui Iehova, și ca să inceteze ^yplaga in poporă. Și diše Aravna cătră Davidă: Să o iee domnulă meu, regele, și, sacrifice ce *este* bună in ochii lui. ^zEăcă, aicea *sânt* boi pentru olocaustă, cară, și unelte boiloră in locă de lemne. Pre tôte aceste Aravna, o rege! le dă regelă. Și Aravna diše cătră rege: Iehova, Dumneđeulă tău, ^{aa}să te primescă! Și diș'a regele cătră Aravna: Nu! ci voiă cumpăra de la tine cu preță, și nu voiă aduce olocaustă lui Iehova, Dumneđeulă meu, dară dată. Și așa ^{ab}cumpără Davidă aria și boii cu cinci-şeci sicli de argintă. Și Davidă zidi acolo altară lui Iehova, și aduse olocaustă și sacrificii de bucuriă. ^{ac}Și Iehova s'a împăcată cu pământulă eră-și, și ^{ad}plaga a incetată de deasupra lui Israelă.

CARTEA ÂNTĂIA A REGILORU.

SĂU IN DE COMUNĂ, A TREIA A REGILORU.

Bătrâneța lui Davidă; conjurarea lui Adonia; Solomonă rădicată la tronă.

- 1 **S**I regele Davidă era bătrână și înaintată in zile, și se acoperia cu vestminte, dară nu se încălădia. Deci dișeră servii seă cătră elă: Să se caute pentru domnulă nostru, regele, o feciără tēneră, ca să stee înaintea regelă și să îngrijescă de elă, și să se culce la sînulă tău, ca să se încălđescă domnulă meu, regele. Și așa căutară in totă cuprinsulă lui Israelă o tēneră frumósă, și aflară pre Abişagă, ^aŞunamită; și a aduse la rege. Eră tēneră *era* frumósă fôrte, și îngrijia de rege, și servia lui; dară regele nu o cunoscă.
- 5 Și ^bAdonia, fiulă Haghitei, se sumeția, dicendă: Eă voiă să fiă rege; și-și ^cgăti sic-și cară și călăreți, și cinci-şeci de bărbați, cari alergău înaintea lui. Și părintele seă nici odată nu-lă supărase pre elă, dicendă: Pentru-ce faci așa? *era* și elă frumósă fôrte la chipă; și ^dmuma sa ^elă născă după Absalomă. Și elă vorbi cu Ioabă, fiulă Teruiei, și cu ^fAbiatară, preutulă; și ^gacestia urmândă lui Adonia, ^hlău ajutată. Eră Zadokă, preutulă, și Benaia, fiulă Iehoiada, și Natană, profetulă, și ⁱŞimei și Rei și ^jviteșii lui Davidă nu erău cu Adonia. Și junghiă Adonia oi, boi și vitei grași lăngă pētra Zoeletulă, care *este* aprōpe de Enū-Roghelă, și chiāmă pre toți frați seă, fiul regelă, și pre toți bărbații lui Iuda, servii regelă. Eră pre Natană, profetulă, și pre Benaia și pre viteși și pre fratele seă Solomonă, nu-i chiāmă.
- Atuncea spuse Natană cătră Bată-Şeba, muma lui Solomonă, dicendă: Aă n'ai audită că se făcu rege Adonia, fiulă Haghitei, și domnulă nostru Davidă nu scie *acestia*? Și acumă vino, rogu-te, să-ți dău sfată, ca

^o Veđi 1 Cron. 21. 13.
^p Is. 103. 8, 13, 14. & 119. 156.
^q Veđi Isa. 47. 6. Zech. 1. 15.

^r 1 Cron. 21. 14. & 27. 24.
^s Esod. 12. 23.
^t 1 Cron. 21. 15.
^u Fac. 6. 8.
^v 1 Sam. 15. 11.

Isol 2. 13, 14.
^w 1 Cron. 21. 15.
^x Veđi vers 18.
^y 2 Cron. 3. 1.
^z 1 Cron. 21. 17.
^{aa} 1 Cron. 21. 18.

etc.
^{ab} Veđi Fac. 23. 8-16.
^{ac} Num. 16. 48, 50.
^{ad} 1 Reg. 19. 21.

^b Ezec. 20. 40, 41.
^c Veđi 1 Cron. 21. 21, 25.
^d Cap. 21. 14.
^e Vers 21.

REGIL.
—
Capitulă 1.
a Is. 19. 18.

^b 2 Sam. 3. 4.
^c 2 Sam. 15. 1.
^d 2 Sam. 3. 3, 4.
^e 1 Cron. 3. 2.
^f 2 Sam. 20. 25.

^g Cap. 2. 22, 28.
^h Cap. 4. 18.
ⁱ 2 Sam. 23. 8.
^j 2 Sam. 3. 4.

să scâpi viața ta și viața fiului tău Solomon. Du-te și intră la regele David, și-i
 13 di: Domnul meu, rege, nu ai jurat tu servei tale, dîcîndu: 'Solomon, fiul tău, va fi rege după mine, și el va ședea pe tronul meu? De ce dară domnesce Adonia?
 14 Ecce! pre-cîndu încă vei vorbi tu acolo cu regele, voi intra și eu în urma ta, și voi întări cuvintele tale.
 15 Și intră Bat-Ţeba la rege în cameră; și regele era bătrîn foarte, și Abiagă, 16 Ţunamita, servia regelui. Și plecîndu-se Bet-Ţeba, se închină înaintea regelui. Și regele di: Ce este ție? Și ea dise către d'însul: Domnul meu, *tu ai jurat servei tale pe Iehova, Dumnezeul tău, dîcîndu: Solomon, fiul tău, va fi rege după mine, 18 și el va ședea pe tronul meu. Și acum, ecce! Adonia se făcu rege. Și tu, domnul meu, rege, nu scii *acesta*. 'Și el junghia boi-și viței grași și oi în mulțime, și chiamă pre toți fiii regelui, și pre Abiatar, preutul, și pre Ioab, mai marele oștei; eră pre servul tău Solomon nu l'a chiamat. Și la tine, domnul meu, rege, la tine sînt ochii întregului Israel, ca să li spu cine va ședea pe tronul domnului meu rege după el.
 21 Eră de nu, va fi, că îndată-ce domnul meu regele va *adormi cu părinții sei, eu și fiul meu Solomon ne vom socoti vinovați.
 22 Și ecce! încă vorbindu ea cu regele, a 23 intrat și Natan, profetul. Și spuseră regelui, dîcîndu: Ecce Natan, profetul! Și intrîndu la rege, se prosternu înaintea regelui cu fața sa la pămînt. Și Natan di: Domnul meu, rege, au tu ai di: Adonia va fi rege după mine, și el va ședea pe tronul meu? *Căci se pogori astă-di, și junghia boi și viței grași și oi în mulțime, și chiamă pre toți fiii regelui și pre cei mai mari ai oștei și pre Abiatar, preutul, și ecce ei mîncău și beu înaintea lui, și 26 di: 'Trăescă regele Adonia! Eră pre mine, servul tău, și pre Zadok, preutul, și pre Benaia, fiul lui Iehoiada, și pre Solomon, 27 servul tău, n'a chiamat. De la tine, domnul meu, rege, se făcu lucrul acesta, și nu ai înscîntat pre servul tău, cine va ședea pe tronul domnului meu, regele, după d'însul?
 28 Atuncea response regele David, și di: Chiamați-mi pre Bat-Ţeba. Și ea veni la rege, și stătu înaintea regelui. Și jură regele, și di: 'Viă este Iehova! cel ce a mîntuit sufletul meu din totu necasul, 30 'Că precum jurați ție pe Iehova, Dumne-

deul lui Israel, dîcîndu, că fiul tău Solomon va fi rege după mine, și el va ședea în locul meu pe tronul meu, așa voi face în ziua *acesta*. Și Bat-Ţeba 31 plecîndu-și făcu sa până la pămînt, se închină regelui, și di: 'Trăescă domnul meu, regele David, în eternu.

Și regele David di: Chiamați-mi pre 32 Zadok, preutul, și pre Natan, profetul, și pre Benaia, fiul lui Iehoiada. Și ei veniră înaintea regelui. Și dise către ei re- 33 gele: 'Luați cu sine-vă pre servii domnului vostru, și puneți călare pre Solomon, fiul meu, pe catărul meu, și-lu pogoriți pre el la 'Gihon; Și să-lu *ungă pre el 34 acolo Zadok, preutul, și Natan profetul, rege preste Israel; și *suflați voi în trimbiță, și diceți: Trăescă regele Solomon! Și ve veți sui în urma lui, și el va veni, 35 și va ședea pe tronul meu; că el va fi rege în locul meu; căci am ordinar, ca el să fie domn preste Israel și preste Iuda. Și response Benaia, fiul lui Ieho- 36 iada, regelui, dîcîndu: Amin; așa să dică și Iehova, Dumnezeul domnului meu, regele! *Precum Iehova a fost cu domnul meu, 37 regele, așa să fie el și cu Solomon, și să *mărescă tronul lui mai mult de cît tronul domnului meu, regele David.

Atuncea se pogorî Zadok, preutul, 38 și Natan, profetul, și *Benaia, fiul lui Iehoiada, și Cretii și Pletii, și puseră pre Solomon pe catărul regelui David, și-lu duseră la Gihon. Și luă Zadok, pre- 39 tul, cornul de *olei din cort, și-lu *unseră pre Solomon. Și suflară în trimbiță, *și dise poporul întreg: Trăescă regele Solomon! Și se sui totu poporul după 40 d'însul; și cânta poporul în fluere, și se desfăta cu bucuria mare, și se despică pămîntul de strigătele lor.

Și audi *acesta* Adonia și toți chiamații, 41 cari *erau* cu d'însul, cun sfârșiră de a mîncă. Și audîndu Ioab sunetul trimbiței, di: Pentru ce este vuetul, de care cetatea resună? Încă vorbindu el, ecce, Ionatan, 42 fiul lui Abiatar, preutul, a sosit! Și-i di Adonia: Intră; că *tu ești bărbat viteșu, și aduci sciri bune. Și respondînd 43 Ionatan, di lui Adonia: Ba nu; domnul nostru, regele David, făcu rege pre Solomon; Și trimese cu el regele pre Za- 44 dok, preutul, și pre Natan, profetul, și pre Benaia, fiul lui Iehoiada, și pre Cretii și pre Pletii, și-lu încălecară pre

j 1 Cron. 22. 9. | Cap. 2. 10. | r Neem. 2. 3. | & 16. 3. 12. | z Reg. 9. 3. &
 k Vers 13. 30. | n Vers 19. | Dan. 2. 4. | z Sam. 2. 4. | 11. 12.
 l Vers 7, 8, 9, | o 1 Sam. 10. 24. | s z Sam. 20. 6. | & 5. 3. | x Ios. 1. 5. 17.
 25. | p z Sam. 4. 9. | t z Cron. 32. 30. | Cap. 19. 16. | y 2 Sam. 15. 10.
 m Deut. 31. 16. | q Vers 17. | u 1 Sam. 10. 1. | z Reg. 9. 13. | y Vers 47.

& 11. 11. | z z Sam. 8. 18. | Pa. 89. 20.
 & 23. 20-23. | b 1 Cron. 29. 22. | c 1 Cron. 29. 22.
 1 Sam. 20. 13. | a Esod. 30. 23. | c 1 Sam. 10. 24.
 25. 32. | d z Sam. 18. 27.

45 elu pe catăruul regelui; Și-lu unseră pre elu Zadokū, preutulū, și Natanū, profetulū, rege in Ghihonū; și se suiră de acolo vese-lindu-se, și a resunatū cetatea. Acesta este
46 vuetulū, ce ai auditū. Ba încă Solomonū
47 *șede pe tronulū regatului. Încă și servii regelui au venitū să fericiteze pre dom-nulū nostru, regele Davidū, dicendū: / Să inbunescă Dumneđu numele lui Solomonū mai multū decâtū numele teū, și să mărescă tronulū lui mai multū decâtū tronulū teū;
48 *și regele se închină pe patulū seū. Și re-gele mai vorbi așa: Bene-cuvētatū să fie Iehova, Dumneđuulū lui Israelū, carele mī-a
49 datū astă-đi pre celū ce șede pe tronulū meū, vėdendū acesta ochii mei.
50 Și toți cei chiāmați cari erau cu Adonia, s'au spāimētatū, și sculāndu-se, se duse fie-care in calea sa. Și Adonia se temu de Solomonū; și sculāndu-se, se duse, și se
51 pucā de cōrnele altarului. Și-i se spuse lui Solomonū, dicendū: Ecce, Adonia se teme de regele Solomonū; cā ecce! se a-pucā de cōrnele altarului, dicendū: Să-mi jure astă-đi regele Solomonū, cā nu va o-morī pre servulū seū cu sabiā. Și Solo-monū di-se: De va fi fiulū virtutei, / nicī u-nulū din periū lui nu va cādē pe pāmēntū; őrū de se va afla rēutate intr'insulū, va muri.
52 Și trāmese regele Solomonū, și-lu po-gorī pre elū de la altarū; și elū veni de se închinā înaintea regelui Solomonū; și di-se cātrā d'insulū Solomonū: Mergī la casa ta. *Insārcinarea dată de Davidū lui Solomonū; mōrtea lui Davidū.*

2 SI se apropiară *dilele lui Davidū, ca să mōrā; și ordinā lui Solomonū, fiulū seū, dicendū: / Eū mergū in calea a totū pāmēntulū; őrū tu întāresce-te și să fii bār-batū; Și păzește cele de păzitū ale lui Iehova, Dumneđuulū teū, āmblāndū in căile lui, păzindū legile lui și ordinele lui și ju-decāțele lui și mărturiile lui, precumū este scrisū in legea lui Moisi, ca să fii / fericitū in tōte cāte vei lucra, și ori-unde te vei
4 întōrce; Ca să *intārēscā Iehova cuvēntulū seū, care-lū vorbi pentru mine, dicendū: / Dacă fii tei vorlū lua aminte la căile lorū, / āmblāndū înaintea mea cu credință, cu tōtā ānima și cu totū sufletulū lorū, / nu va lipsi din tine bārbatū de pe tronulū lui Israelū.
5 Și încă tu scii cāte a / făcutū mie Ioabū, fiulū Teruiei, ce a făcutū la cei dūoi mai mari ai oștirilor lui Israelū: lui / Abnerū,

fiulū lui Nerū, și lui * Amasa, fiulū lui Ie-terū, pre cari i-a ucisū, și a vėrsatū in pace sānge de resbelū, și a adusū sāngele resbelului in cingētoarea cea de la cōpsa sa, și in încălțēmintele de la picīōrele sale. Fā decī / duple ințelepciunea ta: și cār-un-teța lui să nu se pogōre in pace in mor-mēntū. őrū cātrā fiiū lui * Barzillai din Ga-laadū să areți bunētate, și să fie ei din cei ce vorū * mānca la mēsa ta; cāci / ei venirā la mine, cāndū eū amū fugitū de la fața lui Absalomū, fratele teū. Și ecce! la tine este
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

Și adormi / Davidū cu părinții seī, și se immormēntā in / cetatea lui Davidū. Și di-lele cāte a / domnitū Davidū preste Israelū, / furā patru-deci de ani, / șapte ani a dom-nitū in Hebronū, și trei-deci și trei de ani a domnitū in Ierusalimū.

Domnia lui Solomonū întāritā, și neamicii seī pedepsiți.

Și ședū Solomonū pe tronulū lui Davidū, / părintele seū; și se întāri fōrte regatulū seū. Și Adonia, fiulū Haghitei, a venitū la Batū-Šeba, muma lui Solomonū; și ea di-se: / Vii cu pace? Și elū di-se: Cu pace. Și elū di-se: Cuvēntū amū a-ți spune; și ea di-se: Vorbesce. Și elū di-se: Tu scii, cā / alū meū era regatulū, și cātrā mine totū Israelulū a indreptatū fața, ca să fiū rege; darā se întōrse regatulū, și se făcu alū fratelui meū; cāci de la Iehova / a fostū alū lui. Acumū cerū cerere de la tine; să / nu mă respingī. Și-i di-se: Vorbesce. Și elū di-se: Vorbesce, rogu-te, cātrā regele Solomonū, (cā elū nu te va respinge), să-mi dee mie pre / Abisagū, Șunamita, de femeā. Și Batū-Šeba di-se: Bine, voiū vorbi pentru tine cu regele.

Decī Batū-Šeba veni la regele Solo-monū, ca să vorbescā cu d'insulū pentru Adonia. Și regele se sculā înaintea ei, și-i / se închinā, și se puse pe tronulū seū, și s'a pusū tronū pentru muma regelui, și / ea ședū la drēpta lui. Și ea di-se: O micā

1 Cron. 29. 23.	Fapt. 27. 34.	d Deut. 29. 9.	13.	Prov. 20. 26.	2 Sam. 19. 23.	2 Sam. 5. 7.	1 Cron. 22. 9.
f Vers 37.	---	Jos. 1. 7.	Cap. 8. 25.	m 2 Sam. 19. 31.	e Esod. 20. 7.	2 Sam. 5. 4.	10. & 23. 5, 6.
g Fac. 47. 31.	Opulū 2.	1 Cron. 22. 12.	i 2 Sam. 3. 39.	38.	lov 9. 28.	1 Cron. 29. 26.	7.
h Cap. 3. 6.	a Fac. 47. 29.	13.	& 18. 5, 19.	n 2 Sam. 9. 7.	i Fac. 42. 38. &	27.	Prov. 21. 30.
Pa. 132. 11, 12.	b Deut. 31. 14.	e 2 Sam. 7. 25.	14. & 19. 5, 6, 7.	10. & 19. 28.	44. 31.	y 1 Cron. 29. 23.	Dan. 2. 21.
i Cap. 2. 28.	b Jos. 23. 14.	f Pa. 132. 12.	j 2 Sam. 3. 27.	o 2 Sam. 17. 27.	u Cap. 1. 21.	2 Cron. 1. 1.	c Cap. 1. 3, 4.
j 1 Sam. 14. 45.	c Deut. 17. 19.	g 2 Reg. 20. 3.	k 2 Sam. 20. 10.	p 2 Sam. 16. 5.	2 Sam. 29. &	1 Sam. 16. 4, 5.	d Esod. 20. 12.
2 Sam. 14. 11.	20.	h 2 Sam. 7. 12.	l Vers 9.	q 2 Sam. 19. 18.	15. 56.	a Cap. 1. 5.	e Veđi Pa. 45. 9.

cerere ceru de la tine; nu mă respinge. Și-i dîse regele: Cere, muma mea, că nu
 21 te voi respinge. Și ea dîse: Să se dee Abisagă, Șunamita, lui Adonia, fratele teu,
 22 de femeă. Și regele Solomonu răspunse, și dîse mumei lui: Și pentru ce ceri pre Abisagă, Șunamita, pentru Adonia? cere și domnia pentru d'insulă, că elu este fratele meu mai mare decâtu mine, și cere și pentru 'Abiataru, preutulă, și pentru Ioabă fiulă lui Teruiei. Și regele Solomonu jură pe Iehova, dîcendū: 'Așa să-mi facă Iehova, și încă mai mult, dacă nu chiaru in contra vieței sale vorbi Adonia acestu cuventu.
 24 Și acumă viu este Iehova, care mă întări, și mă puse pe tronulă lui Davidu, părintele meu, și care-mi făcu casă, precumă a vorbitu, astă-dî se va omori Adonia. Și regele Solomonu tramese pre Benaia, fiulă lui Iehoiada, și-lu lovi de muri.
 26 Și lui Abiataru, preutulă, dîse regele: Mergi la 'Anatotu pe câmpulă teă, că tu esci omă vinovată morții; eru astă-dî nu te voi omori, 'că tu ai purtată chivotulă Domnului, lui Iehova, înaintea lui Davidu, părintele meu, și 'ai suferitū ce a suferitū părintele meu. Așa goni Solomonu pre Abiataru, ca să nu mai fie preutū lui Iehova, spre a 'implini cuventu lui Iehova, care-lu vorbi pentru casa lui Elie in Șilo.
 28 Și veni scire lui Ioabă; că Ioabă 's'a plecată după Adonia, eru după Absalomu nu s'a plecată. Și Ioabă fugi in cortulă lui Iehova, și se 'apucă de cornele altarului. Și se spuse regelui Solomonu, că Ioabă a fugitū in cortulă lui Iehova, și ecce, elu este lîngă altarulă. Și Solomonu tramese pre Banaia, fiulă lui Iehoiada, dîcendū: Mergi, lovesce-lu. Și veni Benaia in cortulă lui Iehova, și-i dîse: Așa dîce regele: Eși. Eru elu dîse: Nu; că aicea voi muri. Și Banaia aduse cuventu regelui, dîcendū: Așa vorbi Ioabă, și așa 'mi răspunse. Și-i dîse regele: 'Fă duple cumă a dîsū, și lovesce-lu, și immormētăză-lu, și așa 'depărtăză de la mine și de la casa părintelui meu sângele celū nevinovatū, pre care-lu a versatū Ioabă; și să 'întorcă Iehova sângele lui pe capulă lui; că a lovitū pre dūoi bărbați mai drepti și 'mai buni decâtu d'insulă, și i-a ucisū cu sabia, și părintele meu Davidu n'a sciutū: pre 'Abneru, fiulă lui Neru, mai marele oștei lui Israelu, și pre 'Amasa, fiulă lui Ieteru, mai marele oștei lui Iuda.

Sângele lorū să se întorcă pe capulă 33
 lui Ioabă și 'pe capulă seminției lui in eternu; 'eru lui Davidu și seminției lui, și casei lui, și tronulă seū, să-i fie pace de la Iehova in eternu. Și așa se sui Benaia, 34
 fiulă lui Iehoiada, 'lu lovi, și-lu omori; și se immormētă in casa sa in pustiu. Și regele a pusū pre Benaia, fiulă lui Ie- 35
 hoiada, in loculă aceluia preste oșteă, și pre 'Zadokū, preutulă, l'a pusū regele in loculă lui 'Abiataru.

Și regele a tramesū de a chiămatū pre 36
 'Șimeiu, și i-a dîsū: Zidesce-ți o casă in Ierusalimū, și să șeđi acolo, și să nu eși de acolo nici încóce nici incolo. Că va fi, 37
 in dîia cândū vei eși, și vei trece 'pêrulă Kedronu, să sciī, că vei muri, și 'sângele teū să vină pe capulă teū. Și dîse 38
 Șimeiu cătră regele: Bunū este cuventu; duple cumă a vorbitū domnulă meu regele, așa va face servulă teū. Și Șimeiu șeđu in Ierusalimū multe dîle. Și a fostū 39
 după trecerea de trei ani, că fugiră dūoi servi ai lui Șimeiu cătră 'Achișu, fiulă lui Maaca, regele din Gatū; și se spuse lui Șimeiu, dîcendū: Ecce! servii tei sînt in Gatū. Și se sculă Șimeiu, și însuă asinulă 40
 seū, și se duse la Gatū la Achișu, ca să caute pre servii seī; și se duse Șimeiu, și aduse pre servii seī din Gatū. Și se spuse 41
 lui Solomonu, că Șimeiu s'a dusū din Ierusalimū la Gatū, și s'a întorsū. Și regele 42
 tramese de a chiămatū pre Șimeiu, și i-a dîsū: Ore nu te-amū juratū pe Iehova, și te-amū mărturisitū, dîcendū: In dîia cândū vei eși, și te vei duce încóce și incolo, să sciī, că vei muri; și tu mi-ai spusū: Bunū este cuventu ce amū auđitū. Pentru-ce dară 43
 n'ai păzitū jurămentulă lui Iehova, și ordinulă, pre care ți l'amū datū? Și mai dîse 44
 regele cătră Șimeiu: Tu cunosci 'totū reulă, și scie ânima ta ce ai făcutū lui Davidu, părintele meu: acumă 'întorcă Iehova reulă teū pe capulă teū; Și regele Solomonu fie 45
 bine-cuvētatū, și 'tronulă lui Davidu fie întăritū inaintea lui Iehova in eternu. Și 46
 așa ordină regele lui Benaia, fiulă lui Iehoiada, și elu eși, și-lu lovi de muri. Așa 'regatulă s'a întăritū in mână lui Solomonu.

Căsătoria lui Solomonu; sacrificiū aduse de elu la Ghibeonu; ruga sa pentru înțelepciune, ce i se și dă.

SI 'Solomonu se încuscri cu Faraonū, re- 3
 gele Egiptului, și luă pre fîca lui Faraonū, și o aduse in 'cetatea lui Davidu,

f Cap. 1. 7.

g Rnt 1. 17.

h 2 Sam. 7. 11.

i 1 Cron. 22. 10.

j Ios. 21. 18.

k 1 Sam. 23. 6.

l 2 Sam. 15. 24.

m 2 Sam. 22. 20.

n 2 Sam. 15. 24.

o 1 Sam. 2. 31—

p 35.

q Jude. 9. 24, 57.

r Cap. 1. 7.

s Cap. 1. 50.

t Eod. 21. 14.

u Num. 35. 33.

v Deut. 19. 13.

w 21. 8, 9.

x Ps. 7. 16.

y 2 Cron. 21. 13.

z 2 Sam. 3. 27.

aa 2 Sam. 20. 10.

ab 2 Sam. 3. 29.

ac Prov. 25. 5.

ad Num. 25. 11.

ae 12, 13.

af 1 Sam. 2. 35.

ag Vefi 1 Cron.

ah 6. 53. & 24. 3.

ai y Vers 27.

aj 2 Sam. 16. 5.

ak Vers 8.

al 2 Sam. 15. 23.

am Lev. 20. 9.

an Ios. 2. 19.

ao 2 Sam. 1. 16.

ap 1 Sam. 27. 2.

aq 2 Sam. 16. 5.

ar Ps. 7. 16.

as Ezech. 17. 19.

at Prov. 25. 5.

au g Vers 12.

av 1 Cron. 1. 1.

aw —

ax Capulă 8.

ay a Cap. 7. 8. &

az 9. 24.

ba b 2 Sam. 5. 7.

până să sfârșescă de zidit^c casa sa, și ^d casa lui Iehova, și ^e zidul Ierusalimului juru împrejur^f. ^g Erău poporul^h sacrifică pe înălțimi; că nu era zidită casă numelui lui Iehova până în zilele acelea. Și Solomonⁱ i^jubia pre Iehova, ^k âmblandu duple legile lui David^l, părintele se^m; numai că elⁿ sacrifică și tămăria pe înălțimi.

4 Și ^o duse-s'a regele la Ghibeon^p, ca să sacrifice acolo; ^q căci acesta *era* înălțimea cea mare: o mie de olocauste aduse Solomon^r pe acest^s altar^t. ^u La Ghibeon^v se arătă Iehova lui Solomon^w în visul nopții; și Dumne^xde^yu^z dise: Cere ce să-ți dau^{aa} ție? ^{ab} Și Solomon^{ac} dise: Tu ai arătat^{ad} mare iubire servului^{ae} te^{af} David^{ag}, părintele me^{ah}; că a ^{ai} âmblat^{aj} înaintea ta cu credință și cu dreptate și cu integritatea^{ak} ânimei^{al} către tine, și ai păstrat^{am} lui ac^{an}astă mare iubire, și i-ai^{ao} dat^{ap} fiu^{aq}, care șede pe tronul^{ar} se^{as}, precum^{at} *este* astă-^{au}di. Și acum^{av} Iehova, Dumne^{ax}de^{ay}u^{az} meu, tu ai făcut^{ba} pre servul^{bb} te^{bc} rege în locul^{bd} lui David^{be} părintele me^{bf}, ^{bg} și eu *sunt* un^{bh} copil^{bi} mic^{bj}, nu știu^{bk} nici^{bl} să es^{bm} nici^{bn} să intru. Și servul^{bo} te^{bp} *se află* în me^{bq}diolocul^{br} poporului^{bs} te^{bt}, pre care^{bu} ^{bv} l'ai ales^{bw}, un^{bx} popor^{by} mare, ^{bz} care nu se p^{ca}te socoti, nici^{cb} numera, de multe^{cc}ime. ^{cd} Deci dă servul^{ce} te^{cf} â^{cg}nima, ce înțelege^{ch} ^{ci} s'a judece pre poporul^{ci} te^{ck}, ^{cl} s'a deosebes^{cm}că între bine și rău; că cine ar^{cn} put^{co} judeca pre poporul^{co} te^{cu} cel^{cv} numeros^{cw} for^{cx}te?

10 Și cuv^{cy}entul^{cz} era bun^{ca} în ochi^{cb} Domnului^{cc}, că ceru Solomon^{cd} acest^{ce} lucru. Și Dumne^{ce}de^{cf}u^{cg} i^{ch} dise: Pentru-că ai cerut^{ci} a^{ck}cest^{cl} lucru, și n'ai cerut^{cm} ție zile multe, și ^{cn} n'ai cerut^{co} pentru tine avu^{cp}țiă, și n'ai cerut^{cq} via^{cr}ta neamicilor^{cs} te^{ct}, ci ai cerut^{cu} pentru tine cunoscin^{cv}ță de a înțelege judecata, ^{cw} Ecce! fac^{cx}u duple cuv^{cy}entul^{cz} te^{ca}; ^{cb} ecce! ^{cc} ți dau^{cd} ânimă înțelep^{ce}tă și cu cunoscin^{cf}ță, încât^{cg}u asemenea ție n'a fost^{ch} înaintea ta, nici asemenea ție nu se va scula după tine. Și ceea ce n'ai cerut^{ci} ^{ck} ți dau^{cl}: ^{cm} avu^{cn}țiă și on^{co}oare, încât^{cu}u nu va fi asemenea ție nimenea între regi în totă via^{cv}ta ta. Și dacă vei âmb^{cw}la în căile mele, păzind^{cx}u legile și ordinele mele, ^{cy} precum^{cz}u a âmb^{ca}lat^{cb} David^{cc}, părintele te^{cd}, apoi voi^{ce} lungi zilele tale. Și Solomon^{ce} se ^{cf} desce^{cg}ptă, și ecce, ^{ch} a fost^{ci} vis^{ck}. Și el^{cl} veni la Ierusalim^{cm}, și stătu înaintea chivotului^{cn} legei lui Iehova, și aduse olocauste și sacrificii de bucuriă, și ^{co} făcu osp^{cp}te^{cq} pentru to^{cr}ți servii se^{cs}.

Esemplu de înțelepciunea lui Solomon la judecată.

Atuncea veniră două^a femei meretrice la 16 regele, și ^b stătură înaintea lui. Și a ^c dis^du 17 una din^e feme^fi: Rogu-m^ge, domnul^h meⁱ, e^ju și femea ac^kesta ședem^l într'o casă, și e^mu născuⁿi^ou la d'insa în casă. Și s'a întem^plat^q 18 în a treia zi după nascerea mea, că născu și ac^restă femeă, și noi *eram^s* împreună, nici un^tu străin^u nu *era* la noi în casă; nu- 19 mai noi amind^vu^wo^xe *eram^y* în casă. Și muri fiul^zu acestei^{aa} feme^{ab}i n^{ac}op^{ad}tea; că s'a culcat^{ae}u 20 pe d'insul^{af}. Și se sculă ea în me^{ag}diolocul^{ah} nop^{ai}tei, și luă pre fiul^{aj}u me^{ak}u de l^{al}ungă mine, pre-când^{am}u serva ta dormia, și-l^{an}u culcă la sinul^{ao}u se^{ap}, și pre fiul^{aq}u ei cel^{ar}u mort^{as}u 'l^{at}u culcă la sinul^{au}u me^{av}. Și mă sculai^{ax}u demă- 21 n^{ay}etă, ca să alaptez^{ba}u pre fiul^{bb}u me^{bc}, și ecce, era mort^{bd}u! și cercetându-l^{be}u pre d'in- 22 sul^{bf}u demănetă, ecce, nu era fiul^{bg}u me^{bh}, pre care l'am^{bi}u născut^{bj}u! Eră femea cea- 23 l-altă dise: Ba nu; ci fiul^{bk}u me^{bl}u *este* cel^{bm}u vi^{bn}u, și fiul^{bo}u te^{bp}u cel^{bq}u mort^{br}u; eră aceea dise: Ba nu; ci fiul^{bs}u te^{bt}u *este* cel^{bu}u mort^{bu}u, și fiul^{bv}u me^{bx}u cel^{by}u vi^{bz}u. Așa vorbiră ele înaintea regelui.

Atuncea dise regele: Ac^aesta dise: Acesta, 23 cel^bu vi^cu, *este* fiul^du me^e, și cel^fu mort^gu fiul^hu teⁱ; și aceea dise: Ba nu; ci ac^jel^ku mort^lu *este* fiul^mu teⁿu și cel^ou vi^pu fiul^qu me^r. Și 24 regele dise: Aduceți-m^si o sabiă; și aduseră sabiă înaintea regelui. Și regele dise: Tă- 25 iați pre copilul^tu cel^uu vi^vu în două; și dați jumătate^w uneia și jumătate^x celei-l^y-alte. A- 26 tuncea dise femea, a căreia fiul^zu cel^{aa}u vi^{ab}u *era*, cătră rege, căci ^{ac} i se turbură ânima de milă pentru fiul^{ad}u ei, și ea dise: Rogu-te, Domnul^{ae}u me^{af}, dă-i ei pre copilul^{ag}u cel^{ah}u vi^{ai}u, și nu-l^{aj}u omori; eră acea dise: Să nu fie nici al^{ak}u me^{al}, nici al^{am}u te^{an}, tăiați-l^{ao}u. Și respunse regele, dic^{ap}ându: Dați-i pre co- 27 pilul^{aq}u cel^{ar}u vi^{as}u, și nu-l^{at}u omoriți, că ea este muma lui.

Și tot^au Israelul^b au^cdi judecata, ce o 28 judecă regele, și se temură înaintea regelui; căci vedură, ^d că înțelepciunea lui Dumne^ede^fu *era* într'insul^g, de a face judecată.

Curtea și diregătorii lui Solomon; întinderea și prosperitatea regatului se^a.

AȘA a fost^a regele Solomon^b rege preste 4 tot^cu Israelul^d. Și acestia au^e fost^f cei 2 mai mari ai lui: Azaria, fiul^gu lui Zadok^h, preutulⁱ; Elihoref^ju și Ahia, fi^ki ai lui Șișa, 3

c Cap. 7. 1.	30. 16, 20.	2 Cron. 1. 7.	Ps. 15. 2.	Iac. 1. 5.	Eccl. 1. 16.	d Ps. 91. 16.	Marc. 6. 21.
d Cap. 6.	Ps. 31. 23.	1 Num. 12. 6.	o Cap. 1. 48.	u Ps. 72. 1, 2.	a Mat. 6. 33.	Prov. 3. 2.	g Num. 27. 2.
e Cap. 9. 15, 19.	Rom. 8. 28.	Mat. 1. 20. &	p 1 Cron. 29. 1.	v Ebr. 5. 14.	e Efes. 3. 20.	e Așa Fac. 41. 7.	h Fac. 43. 30.
f Lev. 17. 3, 4.	1 Cor. 8. 3.	2. 13, 19.	q Num. 27. 17.	x Iac. 4. 3.	b Cap. 4. 21, 24.	f Așa Fac. 40.	i Isa. 49. 15.
5.	h Vers 6. 14.	m 2 Cron. 1. 8.	r Deut. 7. 6.	y 1 Ioan 5. 14.	& 10. 23, 25.	20.	Jer. 31. 20.
Dent. 12. 2, 4.	i 2 Cron. 1. 3.	etc.	s Fac. 13. 16. &	15.	etc.	Cap. 8. 65.	Osea 11. 8.
5.	j 1 Cron. 16. 39.	n Cap. 2. 4. &	15. 5.	s Cap. 4. 29, 30.	Prov. 3. 16.	Eat. 1. 3.	i Vers 9, 11, 12.
Cap. 22. 43.	2 Cron. 1. 3.	9. 4.	t 2 Cron. 1. 10.	31. & 5. 12. &	c Cap. 15. 5.	Dan. 5. 1.	—
g Deut. 6. 5. &	k Cap. 9. 2.	2 Reg. 20. 3.	Prov. 2. 8—9.	10. 24.			

- scriitori; ^a Ioşafatū, fiulū lui Ahiludū, can-
 4 celariū; ^b Benaia, fiulū lui Iehoiada, preste
 5 ôste; şi Zadokū şi ^c Abiatarū, preuţi; Şi
 Azaria, fiulū lui Natanū, preste ^d diregē-
 6 tori; şi Zabudū, fiulū lui Natanū, ^e preutū,
 şi ^f amicū alū regelui; Şi Ahişarū preste casă:
 7 şi ^g Adoniramū, fiulū lui Abda, preste dări.
 Şi Solomonū avea două-spre-dece dire-
 8 gători preste totū Israelulū, cari aduceau bu-
 cate regelui şi casei sale: o lună în anū
 9 avea câte unulū de adusū venituri. Şi a-
 ceste *sunt* numile lorū: Benū-Hurū, preste
 10 muntele Efraimū; Benū-Decharū, preste
 Makaţū şi preste Şaalbimū şi Betū-Şemeşū şi
 11 Elonū-Betū-Hananū; Benū-Hesedū, preste
 Arubotū; şi elū *avea* Şecoulū şi totū pā-
 12 mēntulū Heferū; Benū-Abinadabū, preste
 totū cuprinsulū Dorulū; pre Tafatū, fiica
 13 lui Solomonū, avea elū de femeă; Baana,
 fiulū lui Ahiludū, preste Taanatū şi Meghido
 şi totū Betū-Şeanulū, celū de lungă Ţar-
 tana, de desuptulū Ezreelulū, de la Betū-
 14 Şeanū până la Abelū-Mehola, până dincolo
 15 de Iokneamū; Benū-Gheberū, preste Ro-
 motū-Galaadū; elū *avea* ^h satele lui Iairū,
 16 fiulū lui Manase, cele din Galaadū; elū
avea şi ⁱ cuprinsulū Argobū celū din Basanū,
 17 şese-deci cetăţi mari cu ziduri şi zevore
 18 de aramă; Ahinadabū, fiulū lui Ido, era
 19 preste Mahānaimū; Ahimaatū *era* preste
 Neftali, şi elū *avea* pre fima lui Solomonū de
 20 femeă; Baana, fiulū lui Huşai, preste As-
 21 serū şi Alotū; Ioşafatū, fiulū lui Parua, pre-
 22 ste Isacharū; Şimeiu, fiulū lui Ela, preste
 23 Beniaminū; Gheberū, fiulū lui Uri, preste
 pāmēntulū Galaadū, ^j pāmēntulū lui Sihonū,
 regele Amoreilorū, şi alū lui Ogū, regele
 24 din Basanū; că numai elū *era* diregătorū in
 acastă ţeră.
- Iuda şi Israelū *erau* numeroşi la mul-
 25 ţime, ^k ca nēsipulū de pe lungă mare, ^l mân-
 cândū şi bēndū şi desfātându-se. Şi ^m Solo-
 monū domnia preste tōte regatele de la
 26 ⁿ fluviulū *Eufiratū* până la pāmēntulū Filiste-
 nilorū şi până la hotarulū Egiptulū; ^o Şi-
 i aduceau daruri, şi-i serviaū lui Solomonū
 in tōte dīlele vieţii sale.
- Şi hrana lui Solomonū pentru o dī *era*:
 27 trei-deci core de flōrea făinei, şi şese-deci
 28 core de *altā* făină; Dece boi îngrăşaţi, şi
 două-deci boi păşunaţi, şi o sută oi; afară
 29 de cerbi, şi de căprioare, şi de ciute, şi de
 30 paseri îngrăşate. Că domnia preste tōte

ţerele de d'incōce de fluviū, de la Tifsahū
 până la Gaza, preste ^p toţi regii de d'incōce
 de fluviū. Şi ^q avea pace pretutindenea im-
 31 prejurulū lui. Şi Iuda şi Israelū ^r locuiaū 25
 in siguranţă, ^s fie-cine suptū via sa şi suptū
 smochinulū seū, de ^t la Danū până la Beerū-
 Şeba, in tōte dīlele lui Solomonū.

Şi ^u avea Solomonū patru-deci mii staule 26
 de ^v cai pentru trăsorele sale, şi două-spre-
 27 de mii de călăreţi. Şi ^w diregătorii aceia 27
 aduceau bucate regelui Solomonū, şi tutu-
 28 rorū, cari veniaū la mēsa regelui Solomonū,
 fie-care pe luna sa; şi nu lăsaū să fie vre-o
 lipsă. Aduceau încă şi orđū şi paiū pentru 28
 cai şi catări, in loculū unde se aflaū, fie-
 care dupre însărcinarea sa.

*Marea înţelepciune a lui Solomonū; proverbele
 şi poemele lui.*

Şi ^x Dumneđeū a datū lui Solomonū înţe- 29
 lepciune şi înţelegere mare fōrte, şi sciinţă în-
 30 tinsă ca nēsipulū de pe ţermulū mării. Şi 30
 întrecu înţelepciunea lui Solomonū înţelep-
 ciunea tuturorū fiilorū ^y resăritulū, şi tōtă
 31 ^z înţelepciunea Egiptulū. Căci ^{aa} era ^{ab} mai în-
 32 teleptū decâtū toţi ōmenii, mai multū ^{ac} decâtū
 Etanū, Esraheulū, ^{ad} şi decâtū Hemanū şi Chal-
 33 colū şi Darda, fiii lui Maholū; şi numele lui se
 respāndi imprejurū la tōte popōrele. Şi ^{ae} elū 32
 a spusū trei mii de proverbe, şi ^{af} cânturile
 lui ^{ag} erau o mie şi cincī. Şi vorbi despre 33
 arbori, de la cedrulū Libanulū până la
 isopolū, ce cresce pe ziduri; vorbi încă
 despre cele cu patru picīore şi despre pa-
 34 serī şi despre tērētōre şi despre pesci. Şi 34
^{ah} veniaū de la tōte popōrele, ca să audă înţe-
 lepciunea lui Solomonū, de la toţi regii pā-
 mēntulū cari auđiseră înţelepciunea lui.

*Pregătirea pentru templu; rădicarea şi sfār-
 şirea acestuia.*

SI ^{ai} Hiramū, regele Tirulū, trāsesse pre 5
 servii seī la Solomonū; căci auđise, că
 l'a unsū pre elū rege in loculū părintelui
 seū; ^{aj} că a iubitū Hiramū pre Davidū in tōte
 dīlele. Şi ^{ak} Solomonū trāsesse cătră Hiramū, 2
 3 dicēndū: Tu scii, că Davidū, părintele meū,
 n'a pututū să zidēscă casă numelui lui Ie-
 hova, Dumneđeulū seū, ^{al} de resbele ce l'aū
 încunjuratū, până ce Iehova a pusū pre
 neamicū seī suptū picīorele sale. Şi acunū 4
 Iehova, Dumneđeulū meū, mī dādu ^{am} repausū
 de jurū imprejurū; nu amū nici neamicū,

Capitū 4.	& 20. 26.	Cap. 3. 8.	72. 10. 11.	2 Cron. 1. 14.	b Cap. 3. 12.	f Cânt. 1. 1.	b 2 Sam. 5. 11.
a 2 Sam. 8. 16.	f 2 Sam. 15. 37.	Prov. 14. 26.	p Ps. 72. 11.	& 9. 25.	e 1 Cron. 15. 19.	g Cap. 10. 1.	1 Cron. 14. 1.
& 20. 24.	& 16. 16.	t Ps. 72. 3. 7.	q 1 Cron. 22. 9.	v Veđi Dent. 17.	Pa. 89. titlu.	2 Cron. 9. 1.	Amos. 1. 9.
b Cap. 2. 35.	1 Cron. 27. 33.	Mic. 4. 4.	r Veđi Ier. 23.	16.	d Veđi 1 Cron.	e 2 Cron. 2. 3.	e 2 Cron. 22. 8.
c Veđi Cap. 2.	g Cap. 5. 14.	m 2 Cron. 9. 26.	s Mic. 4. 4.	z Vers. 7.	z 6. & 6. 33.	f Cap. 2. 3.	d 1 Cron. 22. 8.
27.	h Num. 32. 41.	Pa. 72. 8.	t Zech. 3. 10.	g Cap. 3. 12.	& 15. 19.	g Cap. 2. 3.	& 28. 3.
d Vers 7.	i Dent. 3. 4.	n Fac. 15. 18.	u Judec. 30. 1.	s Fac. 25. 6.	Pa. 88. titlu.	h Cap. 4. 24.	e Cap. 4. 24.
e 2 Sam. 8. 18.	j Dent. 3. 8.	ios. 1. 4.	u Cap. 10. 26.	a Veđi Fapt. 7.	e Prov. 1. 1.	1 Cron. 22. 9.	1 Cron. 22. 9.
	k Fac. 22. 17.	o Pa. 68. 29. &		22.	e Eocl. 12. 9.	2 Cron. 2. 3.	

5 nici intimpinare rea. ¹Și ecce, eu cugetă să zidescă casă numelui lui Iehova, Dumneșcul meu, ²dupre cumă Iehova a promisă lui David, părintele meu, dicendū: Fiulul teū, pre care-lū voiū pune in loculū teū pe tronulū teū, acela va zidi casă numelui meu. ³Și acumū dă ordinū, să-mi taie mie ⁴cedri din Libanū; și servii mei vorū fi împreună cu servii tei, și-ți voiū da plată pentru servii tei, cumū vei dice mie tu; că tu scii, că între noi nu este cine să scia a tăia lemne, ca Sidonenii.

7 Și cumū aūdi Hiramū cuvintele lui Solomonū, se bucură forțe, și dise: Bine-cuvētatū ⁸ſe Iehova astă-đi, care a datū lui Davidū fiiū înțeleptū preste acestū poporū mare. Și trāse Hiramū cātră Solomonū, dicendū: Aūdit'amū ⁹tōte cāte mī-ai ordinatū; și voiū face tōtă voia ta pentru lemnele de cedru și pentru lemnele de pinū.

9 Servii mei ¹⁰le vorū pogorī din Libanū la mare, ¹¹și eū le voiū pune pe mare in plute la loculū ce-mī vei hotărī, și le voiū desface acolo; și tu ¹²le vei lua; dară să-mī faci și tu voia mea, ¹³dāndū hrană casei mele.

10 Și Hiramū dādu lui Solomonū lemne de cedru și lemne de pinū, cāte voi. ¹¹Și Solomonū dādu lui Hiramū dūoē-deci mii core de grāu pentru hrana casei lui, și dūoē-deci core de oleiū curatū; atāta a datū Solomonū lui Hiramū pe anū. Și Iehova dādu lui Solomonū înțelepciune, ¹²precumū i-a promisū; și era pace între Hiramū și Solomonū: și amindūoi încheiară legāmētū.

13 Și regele Solomonū rēdică birnici din totū Israelulū, și birulū a fostū de trei-deci ¹⁴mii bărbați. Și a trāsesū pre ei in Libanū pe rōndū, cāte dece mii pe lună; o lună ședeau in Libanū, și dūoē luni in casele lorū; ¹⁵și preste birū ¹⁶foșt'a Adoniramū. ¹⁷Și Solomonū avea șapte-deci mii purtători de sarcini și optū-deci mii de tăiatori pe munte; ¹⁸Afară de dirigētori puși de Solomonū preste lucrări, trei mii și trei sute ¹⁹la numerū, cari ordinaū poporului ce lucra. Și ordinā regele, și aduseră petre mari, petre alese și ²⁰petre cioplite, spre a pune temeliele casei.

18 Și cioplră zidarii lui Solomonū și zidarii lui Hiramū și Ghibliții, și pregătiră lemnele și petrele spre zidirea casei.

6^a **F**OSTA in anulū patru sute optū-deci de la eșirea fiilorū lui Israelū din pāmēntulū Egiptului, și anulū alū patrutea alū domnirii lui Solomonū asupra lui Israelū,

in luna Zifū, care este a dūoa lună, că ¹in-cepu a se zidi casa lui Iehova.

Și ²casa ce regele Solomonū o zidi lui Iehova, ³avea lungimea sa de șese-deci coți, și lățimea sa de dūoē-deci, și înălțimea sa de trei-deci coți. Și porticulū, ⁴ce era înaintea templului casei, ⁵avea lungimea de dūoē-deci coți, in lățimea casei, și lățimea de dece coți înaintea casei. Și făcu la casă ⁶a ferestre, largi din lă-intru și strimte din afară. Și zidi lipită de zidulū casei ⁷rōnduri de cămări, ⁸unulū preste altulū jurū împrejurū, ⁹sprījinite de zidurile casei de jurū împrejurulū templului ¹⁰și a oracului; așa făcu cămări jurū împrejurū. Lățimea rōndului de josū era de cinci coți, și lățimea celui din meșilocū de șese coți, și lățimea celui alū treilea de șapte coți; ¹¹cāci pe dinafara casei făcu arcade strimte împrejurū, ca grīnđele să nu fie prinse in zidulū casei. Și ¹²casa in clădirea sa se făcea din petre, pregătite mai înainte de a fi acolo aduse; ¹³asa că nici ciocanū, nici secure, ¹⁴nicī altă uneltă de ferū, nu se aūdia la casă la clădirea sa. Și intrarea rōndului de meșilocū ¹⁵era la laturea drēptă a casei, și se suiau la rōndulū de meșilocū pe o scară spirală, și ¹⁶asa de la celū din meșilocū la celū de alū treilea. ¹⁷Așa zidi elū casa, și o sfârși pre ea; și ¹⁸acoperi casa cu scēnduri și cu grīnđi de cedru. Și clădi rōndurile împrejurulū in-tregei case, de cinci coți înălțimea; și ¹⁹prin-deau de casă prin lemnele de cedru.

Și cuvēntulū lui Iehova a fostū cātră Solomonū, dicendū: ¹Pentru casa ²acesta ce tu o zidesci, ³dacă vei āmbra duple legile mele, și vei face judecātele-mele, și vei pāzi tōte ordinele mele, āmblandū duple ele, voiū întări cu tine cuvēntulū ⁴ce l'amu vorbitū cātră Davidū, părintele teū; Și ⁵voiū locui in meșiloculū fiilorū lui Israelū, și nu voiū ⁶pārasi poporulū meu Israelū. ⁷Așa zidi Solomonū casa, și o sfârși pre ea.

Și imbracă pāreții casei pe din lă-intru cu scēnduri de cedru, de la pardosēla casei până la acoperimēntulū ei; cu lemne ¹i imbracă pre ei pe din lă-intru, și pardosēla casei a imbrācat'o cu scēnduri de pinū. Și mai imbracă cu scēnduri de cedru dūoē-deci coți in fundulū casei, de la pardosēla până la ²crescētulū zidurilor; și-lū imbracă pe din lă-intru, ³ca să fie oracululū: ⁴"Sānta Sāntelorū. ⁵Ērū casa, adecă templulū, de d'inainte era de patru-deci coți. Și lem-

f 2 Cron. 2. 4. j Veđi Ezra 3. 7. n Cap. 9. 21. 2. g 2 Sam. 7. 13. Ezec. 27. 17. 2 Cron. 2. 17. b Fapt. 7. 47. c Veđi Ezec. 41. 18. f Vers 16, 19, 20, 21, 31. 1. etc. d Veđi Ezec. 40. 16. & 41. 16. h 2 Cron. 2. 8, 10. i 2 Cron. 2. 16. k Veđi 2 Cron. 2. 10. l Cap. 3. 12. m Cap. 4. 6. o 1 Cron. 22. 2. — Capitul 6. a 2 Cron. 3. 1.

e Veđi Ezec. 41. 6. f Vers 16, 19, 20, 21, 31. g Veđi Deut. 27. 5, 6. h Vers 14, 38. i Cap. 2. 4. & 9. 4. j 2 Sam. 7. 13. 1 Cron. 22. 10. k Esod. 25. 8. Lev. 26. 11. l Cor. 6. 16. Apoc. 21. 3. l Deut. 31. 6. m Vers 38. n Esod. 26. 33. Lev. 16. 2. Cap. 8. 6. 2 Cron. 3. 8. Ezec. 45. 3. Ebr. 9. 3.

nele de cedru din lă-între casei erau de colocinte, cu sēpături și cu flori deschise; 19 *tōte erau de cedru, pētră nu se vedea. Și găti oraculul în fundul casei, ca să pună acolo chivotul legii lui Iehova. Și oraculul avea în față dūoē-deci coți lungime, și dūoē-deci coți lățime, și dūoē-deci coți înălțime: și-lū acoperi cu aurū curatū: și acoperi și altarul cu cedru. Și Solomon acoperi casa pe din lă-între cu aurū curatū; și întinse lanțuri de aurū d'înaintea oraculului, și-lū acoperi cu aurū. Așa tōtă casa o acoperi cu aurū, până ce sfārși tōtă casa; acoperi cu aurū și totū altarul, ce era înaintea oraculului.*

23 Și în lă-între oraculului făcu dūoi cherubimī de lemnū de olivū, fie-care de dece coți înălțime. Și era de cinci coți o aripă a cherubimului, și de cinci coți cea-l-altă aripă a cherubimului; de la vērfulū unei aripi până la vērfulū celei-l-alte aripi erau 25 de ce coți. Și cela-l-altū cherubimū de de ce coți; de aceașū mēsurā și în acelașū chipū 26 erau amindūoi cherubimī. Înălțimea unū cherubimū era de de ce coți, totū așa și a celui-l-altū cherubimū. Și puse pre cherubimī în fundul celū mai din lă-între alū casei; și se întinseră aripele cherubimilor așa, că aripa unūl atinge de unū pārete, și aripa celui-l-altū cherubimū atinge de cela-l-altū pārete. Și aripele lorū se atingeau între sine în meșilocolū casei. Și acoperi și pre cherubimī cu aurū.

29 Și pe toți pāreții casei jurū împrejurū făcu chipuri sēpate, de cherubimī și de fenici și de flori deschise, în partea din fundū și din față. Și pardosēla casei o acoperi cu aurū în partea din fundū și din față.

31 Și la întrarea în oraculū făcu uși de lemnū de olivū; așa și pragulū de susū, și ușiorī ușelorū în cinci muchi. Făcu deci ușa în dūoē canaturī de lemnū de olivū, și sēpă chipuri de cherubimī și fenici și flori deschise, și le acoperi cu aurū, punēndū aurū preste cherubimī și fenici. Așa făcu și la întrarea templului ușiorī de lemnū de olivū în patru muchi; Și amindūoē ușele erau de lemnū de pinū; și cele dūoē bucăți ale unei uși erau canaturī, și cele-l-alte dūoē bucăți ale 35 uși a dūoa erau canaturī. Și sēpă pe ele cherubimī și fenici și flori deschise, și le polii cu aurū bine întocmitū preste sēpături. Zidi și curtea cea din lă-între cu trei rōnduri de petre cioplite și cu unū rōndū de grinți de cedru.

37 În anulū alū patruea, luna Zifū, s'au

pusū temeliele casei lui Iehova; Și în anulū alū unū-spre-decelea, luna Bulū, care este luna a opta, se sfārși casa, cu tōte pārtile ei și rōnduețele ei; așa în șapte ani a zidit'o pre ea.

Cele-l-alte zidiri mari ale lui Solomonū.

SI zidi Solomonū și casa sa în treispredece ani, și sfārși tōtă casa sa.

Și zidi casă numită Pādurea Libanului; lungimea ei era de o sută coți, și lățimea ei de cinci-deci coți, și înălțimea ei de trei-deci coți; cu patru șiruri de stâlpi de cedru, cu grinți de cedru preste stâlpi. Și făcu acoperimēntū cu lemnū de cedru de-asupra cămārelorū, cari se reșāmă pe patru-deci și cinci stâlpi, câte cinci-spre-dece la șirū. Și erau trei șiruri de ferestre, și respundea ferēstră la ferēstră de trei ori. Și tōte ușele și ușiorī lorū patrute erau, ca și pragurile; și respundea ferēstră la ferēstră de trei ori. Și făcu unū porticū de stâlpi; lungimea lui de cinci-deci coți, și lățimea lui de trei-deci coți; și porticulū era d'înaintea acelorā; că stâlpii și grințele erau d'înaintea acelorā. Și mai făcu unū porticū pentru tronū, unde era să judece, numitū porticulū judecāței; și era așternutū cu cedru de la o margine a pardoselei până la alta. Și casa sa, unde ședū, avea o altă curte în lă-între porticului în acelașū chipū zidită.

Solomonū mai făcu o casă, ca și porticulū acesta, pentru fēta lui Faraonū, pre care o luă de femeā.

Tōte acestea erau de petre de prețū, duple mēsurā cioplite, ferestruite cu ferestrelū pe din lă-între și pe din afarā, din temeliā până la streșină, și pe din afarā până la curtea cea mare. Și temelia era de petre de prețū, petre mari: petre de de ce coți, și petre de optū coți. Și pe de-asupra erau petre de prețū, duple mēsurā cioplite, și cedre. Și curtea cea mare era făcută jurū împrejurū din trei șiruri de petre cioplite, și dintr'unū șirū de grinți de cedru, ca și curtea cea din lă-între a casei lui Iehova, și ca și porticulū casei.

Uneltele templului.

Și trāmese regele Solomonū, și aduse pre Hiramū din Tirū. Acesta era fiulū unei femeē vēduve, din seminția lui Neftali; și părintele lui fusese bărbatū Tiriēnū, arāmarū; și era plinū de măestrii, de înțelepciune, și de pricepere în a lucra ori-ce în aramā.

o Esod. 30. 1, 8, 2 Cron. 3. 10, 2 Cron. 5. 8, t Comparā vers. 6, 11, 12, r Esod. 41. 23, 1. p Esod. 37. 7, 8, q Esod. 25. 20, 24, 25, 26, 27. 9, s Vers. 1.

Capitū 7. a Cap. 9. 10, 2 Cron. 8. 1. b Cap. 3. 1, 2 Cron. 8. 11, c Ioan 10. 23. Fapt. 3. 11, d 2 Cron. 4. 11, e 2 Cron. 2. 14. f 2 Cron. 4. 16, g Esod. 31. 3, 5, 9. 1.

15 Și elū veni la regele Solomonū, și lucră
tote lucrurile lui. Căci elū vērșă ^h dūoi stâlpi
de aramă, de optū-spre-dece coți înălțimea
fie-cărui stâlpū, și unū firū de dūoi-spre-dece
coți arū fi incunjuratū pre fie-care din ei.
16 Și făcu dūoē capitele de aramă vērșatā, de
pusū in capulū stâlpilorū; înălțimea unū ca-
pitolū de cinci coți, și înălțimea celui-l-altū
17 capitolū totū de cinci coți. Asemenea făcu
inlânțuituri in chipulū rețelelorū, impletite ca
lanțuri, pentru capitelele de pe capulū stâlpil-
lorū; șapte pentru unū capitolū și șapte pen-
18 tru cela-l-altū capitolū. Și făcu stâlpii, și
dūoē șiruri de mere-granate imprejurulū re-
țelei, ca să acopere cu ele capitelele de pe ca-
pulū stâlpilorū; așa făcu și la alū dūoilea
19 capitolū. Și capitelele cele de pe capulū
stâlpilorū porticului erau lucrate in chipulū
20 crinului, de patru coți. Și capitelele de pe
cei dūoi stâlpi aveau mere-granate pe de-
asupra preste pânțele, de lungă rețele; și
merele-granate erau ⁱ dūoē sute, inșiruite im-
21 prejurulū fie-cărui capitolū. ^j Și aședā stâlpii
in ^k porticulū templului; puse deci unū stâlpū
la drēpta, și-lū numi Iachinulū, și pre cela-
l-altū stâlpū ^l lū puse la stānga, și-lū numi
22 Boazulū. Și pe capitolulū stâlpilorū erau
chipuri de crinū. Așa se sfārși lucrulū stâl-
pilorū.
23 Și elū mai făcu ^m o mare vērșatā, de dece
coți de la o margine până la cea-l-altā
margine, și imprejurū rotundā; și înălțimea
ei de cinci coți; și unū firū de trei-deci
24 coți arū fi incunjuratū o imprejurū. Și suptū
marginea ei jurū imprejurū o încingeau
sculpturi in chipulū colocintei, câte dece
la cotū ⁿ încingeau marea jurū imprejurū;
dūoē șiruri de colocinte, turnate odatā cu
25 marea. Sta pe ^o dūoi-spre-dece boi; d'intre
cari trei priviau cātrā mēdā-đi, și trei pri-
viau cātrā apusū, trei priviau cātrā mēdā-
nōpte, și trei priviau cātrā resăritū; și marea
ședea pe ei; și tote dosurile lorū erau in-
26 tōrse in lā-intru. Și grosimea ei era de unū
latū de palmā, și marginea ei lucratā ca
marginea potirului, ca flōrea crinului; și
incāpea ^p dūoē mii de baturi.
27 Și elū mai făcu dece pedestale de a-
ramā; de patru coți lungimea unū pedestālū,
și de patru coți lățimea lui, și de trei coți
28 înălțimea lui. Și făptura pedestalelorū era
astū-feliū: avea privaze, și privazele erau
29 incheiături. Și pe privazele d'intre inchei-
turi erau lei, boi, și cherubimi; și de-asupra
pe incheiături era unū basenū; și de de-
suptulū leilorū și a boilorū erau ghirlande,

făcute să spēndure. Și fie-care pedestālū 30
avea patru roți de aramā și osie de aramā;
și cele patru unghiuri ale lui aveau ume-
rare; și umerarele ei erau vērșate suptū
spălătore, alătura cu fie-care ghirlandā.
Și gura ei de din lā-intru capitolului și 31
până de-asupra era unū cotū; și gura ei
era rotundā, lucratā ca basenulū, de unū
cotū și jumătate; și pe de-asupra aceste
guri erau sēpături; și privazele lorū erau
patrate, nu rotunde. Și suptū privazele erau 32
patru roți, și osiele roțelorū se uniau cu
pedestālulū; și înălțimea fie-carei roți era
unū cotū și jumătate de cotū. Și făptura 33
roțelorū era ca cea a roțelorū de trāsūrā;
osiele lorū, și obețele lorū, și spițele lorū
și butucii lorū, erau totū vērșate. Și erau 34
patru umerare la cele patru unghiuri ale
fie-cărui pedestālū; umerarele erau trase din
pedestālū. Și de-asupra pedestālului era o 35
înălțime rotundā imprejurū, de o jumătate
cotū; și de-asupra pedestālului marginile
și privazele pedestālului erau dintr'insulū
trase. Și pe plăcele laturilorū ei și pe pri- 36
vazele ei elū sēpā cherubimi, lei și fenici,
in fie-care locū deșertū, și ghirlande impre-
jurū. Așa făcu elū cele dece pedestale; tote 37
aveau aceași vērșaturā, aceași mēsurā, și
aceași chipū. Și ^r elū mai făcu și dece 38
spălători de aramā; in fie-care spălătorii
incāpea patru-deci baturi; fie-care spălătorii
era de patru coți; și pe fie-care din cele
dece pedestale sta unū spălătorii. Și aședā 39
pedestalele, cinci la laturea drēptā a casei,
și cinci la laturea stāngā a casei; și puse
marea la laturea drēptā a casei spre re-
săritū din partea de mēdā-đi. Și Hiramū 40
făcu spălători și lopeți și cupe.

Așa sfārși Hiramū facerea tuturorū lu-
crurilorū, ce făcuse pentru regele Solomonū,
pentru casa lui Iehova: Dūoi stâlpi și sfe- 41
rele capitelorū de pe capulū celorū dūoi
stâlpi; și dūoē ^s rețele, ca să acopere cele
dūoē sfere ale capitelorū de pe capulū
stâlpilorū; Și patru sute de mere-granate 42
pentru cele dūoē rețele, dūoē șiruri de
mere-granate pentru fie-care rețē, ca să a-
copere cele dūoē sfere ale capitelorū de
stâlpi; Și cele dece pedestale, și cei dece 43
spălători de pe pedestale; Și o mare, și 44
cei dūoi-spre-dece boi de suptū mare; ^t Și 45
olele și lopețile și cupele: tote aceste vase,
ce Hiramū le făcu regelui Solomonū pen-
tru casa lui Iehova, erau de aramā lustruitā.
In șesulū Iordanului le vērșā regele, in 46
pāmēntū argilosū, intre ^u Succotū și ^v Tārtanū.

^a 2 Reg. 25. 17.
2 Cron. 3. 15.
& 4. 12.

Ier. 52. 21.
ⁱ Vede 2 Cron.
3. 16. & 4. 13.

Ier. 52. 23.
^j 2 Cron. 3. 17.
& Cap. 6. 3.

^k 2 Reg. 25. 13.
2 Cron. 4. 2.
Ier. 52. 17.

^m 2 Cron. 4. 3.
ⁿ 2 Cron. 4. 4, 5.
Ier. 52. 20.

^o Vede 2 Cron.
4. 5.
^p 2 Cron. 4. 6.

^q Vers. 17, 18.
^r Eod. 27. 3.
2 Cron. 4. 16.

^s 2 Cron. 4. 17.
^t Fac. 33. 17.
^u Ios. 3. 16.

47 Și Solomonu lăsă toate aceste vase *necumpe-*
nite, căci erau multe forte, și greutatea aramei
nu se putea socoti.

48 Și Solomonu făcu toate vasele casei lui
Iehova: "altarulul celui de aur, și "mésa cea

49 de aur, pe care se puneau "pânile de pu-
nere înainte; Și candelile de aur curat,
cinci de-a dreapta, și cinci de-a stânga,

50 înaintea oraculului, și florile și lampile și
mucările de aur; Și tipsiele și cuțitele și
cupele și lingurile și cățele de aur cu-
rat, și "țigănele de aur, de la ușele casei

51 celei din fund, *adecă* ale Santei Sântelor,
și de la ușele casei, *adecă* a templului.
Și sfârșindu-se totu lucrul, ce-lu făcu
regele Solomonu pentru casa lui Iehova, a-
duse Solomonu intr'insa toate cele "consacrate
de Davidu părintele său: argintul și au-
rul și vasele; punându-le în tesaurele casei
lui Iehova.

*Consacrarea templului; rugăciunea și sacrificiul
lui Solomonu.*

8 SI regele "Solomonu adună în Ierusalim
pre bătrânii lui Israelu și pre toți capii
semințiilor, pre mai marii *caselor* părin-
tesci ai filorului lui Israelu la sine, "ca să a-
ducă chivotulul legii lui Iehova "din cetatea
lui Davidu, *adecă* Sionul.

2 Și așa se adunară toți bărbații lui Israelu
la regele Solomonu în "serbătorea din luna

3 Etanimu, care este luna a șapte. Și ve-
niră toți bătrânii lui Israelu, "și preuții rē-
dicară chivotulul.

4 Și aduseră chivotulul lui Iehova, și "cortulul intrinerei, și toate vasele
cele sacre, cari erau în cortu; preuții și

5 Leviții le aduseră pre ele. Și regele So-
lomonu și totă comunitatea lui Israelu cea
adunată la elu, împreună cu elu "sacri-
ficară înaintea chivotului oi și boi, de nu

6 se puteau nici socoti, nici numera, de mul-
țimea lor. Și preuții "aduseră chivotulul
legii lui Iehova "la loculul său, în ora-
culul casei, în Sânta Sântelor, "suptu ari-
pele cherubimilor.

7 Că cherubimii *aveau*
arapele întinse preste loculul chivotului, și
cherubimii acoperiau chivotulul și pârghiele

8 lui pe de-asupra. Și "pârghiele așa de lungi
erau, încâtu capetele pârghiilor se vedeau
din sanctuaru de d'inaintea oraculului; dară

de afară nu se vedeau; și ele se află acolo
9 până în ziua de astă-zi. "In chivotu ni-

mică era "decătă cele două table de pétă,
pre cari Moisi le "pusese acolo în Horebu,
"unde Iehova încheiă *legământu* cu fiii lui
Israelu, cându eșiră din pământul Egiptu-
lului.

10 Și a fostu, cându eșiră preuții din sanc-
tuariu, că nouă "implu casa lui Iehova;
Și nu putură preuții să stee, ca să servescă, 11
de nouă; că mărirea lui Iehova impluse
casa lui Iehova,

"Atuncea duse Solomonu: Iehova a disu, 12
că va locui în "întunerecu. "Zidit'amă ție casă 13
de locuință, "locu ca să locuesci în eternu.

14 Și întorcându-și regele făca sa, "bine-cu-
vântă totă adunarea lui Israelu, (și totă a-
dunarea lui Israelu sta.) Și elu duse: "Bine-
cuvântatū fie Iehova, Dumneșeul lui Israelu,

15 carele îndeplini prin mâna sa ceea ce a
"promisă cu gura sa lui Davidu, părintele
meu, dicându: "Din ziua, în care amu scosū

16 pre poporulul meu Israelu din Egiptu, nu
amū alesū d'între toate semințiile lui Is-
raelu nici o cetate, în care să se zidescă

casă, și "în care să fie numele meu; ci pre
"Davidu amū alesū, ca elu să fie preste po-
porulul meu Israelu. Și "era în ânima lui 17

Davidu, părintele meu, ca să zidescă casă
numelui lui Iehova, Dumneșeul lui Israelu.

"Dară Iehova duse lui Davidu, părintele meu: 18
Fiindū-că este în ânima ta să zidesci casă
numelui meu, bine faci, că este acesta în

ânima ta. Dară "tu să nu zidesci casa; ci 19
fiulul teu, care va eși din cōpsele tale, acela
să zidescă casă numelui meu. Și Iehova 20

îndeplini cuvântulul său, pre care l'a pro-
misū; și m'amū rēdicatū eu în loculul lui
Davidu, părintele meu, și sedū pe tronulul lui

Israelu, "dupre cumū a promisū Iehova; și
amū ziditū casă numelui lui Iehova, Dum-
neșeul lui Israelu. Și amū însemnatū acolo 21

locu pentru chivotulul, în care se află "legă-
mântulul lui Iehova, ce-lu încheiă cu pă-
rinții nostri, cându i-a scosū pre ei din pă-
mântulul Egiptului.

22 Și stândū Solomonu înaintea "altarului 22
lui Iehova, înaintea întregi adunări a lui
Israelu, "și "întinse mânele sale cătră ceriū;

23 Și duse: Iehova, Dumneșeul lui Israelu!
"nu este Dumneșeu asemenea ție, în ceriū
susū și pe pământū josu, tu, "carele păstrezi

legământulul și îndurarea cătră servii tei,
ce "amblă înaintea ta din totă ânima lorū;

Esod. 37. 25, etc.	etc.	f Cap. 3. 4.	Deut. 10. 2.	14. & 7. 2.	25.	c 2 Cron. 6. 8, 9.	Ezra 9. 5.
Esod. 37. 10, etc.	b 2 Sam. 6. 17.	2 Cron. 1. 3.	m Deut. 10. 5.	g 2 Cron. 6. 1, etc.	y 2 Sam. 7. 6.	d 2 Sam. 7. 5, 12, 13.	Isa. 1. 15.
Esod. 25. 30. Lev. 24. 5-8.	c 2 Sam. 5. 7, 9. & 6. 12, 16.	g 2 Sam. 6. 13.	Ebr. 9. 4.	r Lev. 16. 2.	2 Cron. 6. 5, etc.	Cap. 5. 3, 5.	i Esod. 15. 11.
2 Sam. 8. 11.	d Lev. 23. 34.	h 2 Sam. 6. 17.	n Esod. 40. 20.	Ps. 18. 11. & 37. 2.	s Vers. 29.	e 1 Cron. 28. 5, 6.	j Deut. 7. 9.
2 Cron. 5. 1.	e Num. 4. 15.	i Esod. 24. 33, 34.	o Esod. 34. 27, 28.	e 2 Sam. 7. 13.	Deut. 12. 11.	f Vers. 9.	Neam. 1. 5.
Capitulu 8.	f Deut. 31. 9.	Cap. 6. 19.	Deut. 4. 13.	a 1 Sam. 16. 1.	a 1 Sam. 16. 1.	g Deut. 31. 26.	Dan. 9. 4.
2 Cron. 5. 2,	g Ios. 3. 3, 6.	Cap. 6. 27.	Vers. 21.	u 2 Sam. 6. 18.	2 Sam. 7. 8.	h 2 Cron. 6. 12, etc.	k Fac. 17. 1.
	1 Cron. 15. 14, 15.	h Esod. 25. 14, 15.	p Esod. 40. 34, 35.	v Luc. 1. 68.	1 Cron. 28. 4.		Cap. 3. 6.
		i Esod. 25. 21.	2 Cron. 5. 13,	2 Sam. 7. 5,	b 2 Sam. 7. 2.	h Esod. 9. 33.	2 Reg. 20. 3.
					1 Cron. 17. 1.		

24 Celu ce ai implinitu servului teu Davidu, părintele meu, totu ce ai promis lui: tu ai promis cu gura ta și cu mâna ta ai in-

25 deplinitu, cumu *este* in ziua acesta. Și acumu Iehova, Dumneșeul lui Israelu, indeplinesce servului teu Davidu, părintele meu, aceea ce ai promis lui, dicendu: 'Nu va lipsi din tine bărbatu de d'inaintea mea, ședătoriu pe tronulu lui Israelu; numai de voru lua aminte fiu tei la căile lor, ca să âmbles inaintea mea, cumu ai âmblatu tu

26 inaintea mea. "Și acumu, Dumneșeul lui Israelu! rogu-mă, să se adevărescă cuvântulu teu, pre care l'ai promis servului teu Davidu, părintele meu.

27 Că ore cu adevăratu "va locui Dumneșeu pe pământu? Ecce, ceriul și "ceriurile ceriurilor nu te incapu; cu câtu mai pușinu

28 casa acesta, pre care amu zidit'o eu! Totuși privesce la rugăciunea servului teu și la cererea lui, Iehova, Dumneșeul meu, să audu strigarea și rugăciunea, cu care se

29 roga servulu teu inaintea ta astă-zi; Fie ochii tei deschisi spre casa acesta noptea și ziua, spre locul, de carele ai disu: Numele meu va fi acolo: ca să audu rugăciunea, cu care servulu teu se roga "in locul acesta.

30 "Și ascultă cererea servului teu și a poporului teu Israelu, cu care se voru ruga in locul acesta; și ascultă-i tu din locul șederei tale, din ceriul, și ascultându-i, ertă-i.

31 De va păcătui vre-unu omu asupra aprapelui se, și "i se va impune jurământu, și-lu va face să se jure, și jurământulu va veni inaintea altarului teu in casa acesta;

32 Atuncea tu ascultă din ceriul, și fă, și judecă pre servii tei, "condemnându pre celu vinovat, așa ca să se întorcă preste capulu lui fapta lui; și îndreptându pre celu drept, așa ca să faci lui duple dreptate lui.

33 "Cându va fi lovit poporul teu de neamici, pentru-că au păcătuitu ție, și "se va re'ntorce cătră tine, și va mărturisi numele teu, și va aduce ție rugi și cereri in

34 casa acesta; Atuncea audu din ceriul, și ertă păcatulu poporului teu Israelu, și adă-i din nou in pământulu, pre care l'ai datu părinților lor.

35 "Cându se va inchide ceriul, și nu va fi ploia, pentru-că au păcătuitu ție, de te voru ruga in locul acesta, și voru mărturisi numele teu, și se voru re'ntorce de la păcatele lor, după ce i'ai umilitu pre ei:

36 Atunci ascultă-i din ceriul, și ertă pe-

catele serviciilor tei și ale poporului teu Israelu, "învățându-i 'calea cea bună, pe care se cade să âmbles; și dă ploia pe pământulu teu, ce tu l'ai datu poporului teu de moscenire.

"Fomete de va fi pe pământu, ciumă de 37 va fi, arsură in grâu, pălitură, locustă, se'u omidă de va fi, neamiculu lor in cetăți de i-aru impresura pre ei in cuprinsulu lor, in ori-ce plagă, in ori-ce bôla de voru fi; Tôtă rugăciunea, tôtă cererea ce va face 38 vre-unu omu, se'u întregu poporul teu Israelu, cându va cunosce fie-care rana âniei sale, și va intinde mânele sale cătră casa acesta, Atuncea tu audu din ceriul, 39 din locul șederei tale, și ertă, și fă, și dă fie-căruia duple căile lui, duple cumu vei cunosce ânima lor; (căci tu, numai tu, "cunoscî ânimele tuturor filor ômenilor;)

"Ca să se témă de tine in tôte zilele, câte 40 voru trăi pe pământulu, pre care l'ai datu părinților nostri.

Și pre străinulu, carele nu *este* din po- 41 porulu teu Israelu, dară pentru numele teu vine din pământu departatu; (Căci voru 42 audu numele teu celu mare, și "mâna ta cea tare, și brașulu teu celu întinsu, și voru veni, și se voru ruga in casa acesta), Audi-lu din ceriul, din locul șederei tale, 43 și fă lui tôte, pentru cari străinulu strigă cătră tine; "ca să cunoscă tôte popórele pământului numele teu, și să se "témă de tine, ca și poporul teu Israelu; și ca să cunoscă, că duple numele teu se numesce casa acesta, ce eu amu ziditu.

Cându poporul teu va eși la luptă a- 44 supra neamicilor se, acolo unde "lu vei trămete pre el, și se va ruga lui Iehova spre cetatea ce tu ai alesu, și *spre* casa ce amu ziditu numelui teu, Atunci ascultă 45 din ceriul rugăciunea lui și cererea lui, și fă-i dreptate.

Cându voru păcătui ție, ("căci nu *este* 46 omu, care să nu păcătuască), și te vei mânia asupra lor, și-i vei da in mânele neamicului, așa că învingătoru lor "i voru duce prinși "in pământulu neamiculu, de parte se'u aprópe, "Și atuncea voru veni in 47 sine-și in pământulu, unde fură duși prinși, și se voru întorce, și se voru ruga ție in pământulu acelora, cari i-au dusu prinși, dicendu: Amu păcătuitu, amu nelegiuitu, amu nedreptățitu; Și așa "se voru întorce 48 cătră tine din tôte ânima lor, și din totu

1 2 Sam. 7. 12, 16.
Cap. 2. 4.
2 Sam. 7. 25.
2 Cron. 2. 6.
Isa. 66. 1.
Ier. 23. 24.
Ez. 7. 49. &

17. 24.
o 2 Cor. 12. 2.
p Dan. 6. 10.
q 2 Cron. 20. 9.
Neem. 1. 6.
r Esod. 22. 11.
s Deut. 25. 1.
t Lev. 26. 17.

Deut. 28. 25.
u Lev. 26. 39, 40.
Neem. 1. 9.
v Lev. 26. 19.
Deut. 28. 23.
x Ps. 25. 4. &

27. 11. & 94.
12. & 143. 8.
y 1 Sam. 12. 23.
z Lev. 26. 16, 25, 26.
Deut. 28. 21, 22, 27, 38, 42.

52.
2 Cron. 20. 9.
1 Sam. 16. 7.
1 Cron. 28. 9.
Ps. 11. 4.
Ier. 17. 10.
Ez. 1. 24.

b Ps. 130. 4.
c Deut. 8. 24.
d 1 Sam. 17. 46.
2 Reg. 19. 19.
Ps. 67. 2.
e Ps. 102. 15.
f 2 Cron. 6. 36.

Prov. 20. 9.
Eccl. 7. 20.
Iac. 3. 2.
1 Ioan. 1. 8, 10.
g Lev. 26. 34, 44.
Deut. 28. 36.

64.
h Lev. 26. 40.
i Neem. 1. 6.
Ps. 106. 6.
Dan. 9. 5.
j Ier. 29. 12, 13, 14.

sufletul lor, în pământul neamicilor lor, cari i-au dus prinși, și *se vor ruga ție, privindă către pământul lor, ce tu l-ai dat părinților lor, către cetatea ce ai ales, și către casa ce am zidit numelui 49 te, Atuncea ascultă din ceri, din locul șederei tale, rugăciunea lor și cererea lor, și fă lor dreptate; Și ertă pre poporul te, ce a păcătuit ție, și toate fără-de-legile, prin cari vinovați s-au făcut înaintea ta, și 'fă ca ci să afle îndurarea înaintea celor, ce i-au dus pre ei prinși, ca să aibă milă de ei; Că *ei poporul te 51 sunt, și moscenirea ta, pre care tu l-ai scos din Egipt, "din meșlocul cuptorului de fer. Fie deci ochii tei deschiși spre cererea servului te și spre cererea poporului te Israel, ca să-i auzi pre ei în toate strigările lor către tine. Căci deosebităi pre ei de toate popoarele pământului, ca să fie moscenirea ta, "dupre cum ai promis prin Moisi, servul te, când ai scos pre părinții nostri din Egipt, Dómné Iehova. 54 Și sfârșind Solomon totă rugăciunea și cererea acésta către Iehova, se sculă de d'inaintea altarului lui Iehova, unde era în-genunchiat pe genunchii se cu mânele sale întinse către ceri.

55 Și státu, și "bine-cuvântă totă adunarea 56 lui Israel cu voce tare, ȕicendú: Bine-cuvântatú fie Iehova, carele a dat repaus poporului se Israel, dupre toate câte a promis; "n'a cădútú nici unul din toate cuvintele cele bune, pre cari le-a promis lui 57 Moisi, servul se. Fie Iehova Dumneđeul nostru cu noi, cumú a fostú cu părinții nostri! "Să nu ne lase pre noi, nici să ne părăsescă. "Să plece ánimele nóstre spre el, ca să ámb lámú în toate căile lui, și să păzimú toate ordinele lui și legile lui și judecăte le lui, ce le dădu părinților nostri! 59 Și aceste cuvinte ale mele, cu cari m'am rugatú înaintea lui Iehova, să fie ȕiă și nópte aprópe d'inaintea lui Iehova, Dumneđeul nostru, ca să facă dreptate servului se, și dreptate poporului se Israel, dupre trebuința fie-căreia ȕile: "Ca să cunóscă toate popoarele pământului, că "Iehova, elú singurú este Dumneđeú, și ni-menea altulú. Fie deci "ánima vóstră în-trégă către Iehova, Dumneđeul nostru, ca să ámb lați în legile lui, și să păziți ordinele lui, ca și în ȕiă acésta.

Și "regele, și totú Israelul cu elú, adu- 62 seră sacrificiú înaintea lui Iehova. Și sa- 63 crificiul de bucuriă, ce aduse Solomon lui Iehova, a fostú: două-ȕeci și două mii de boi, și o sută două-ȕeci mii de oi. Áșa sântiră regele și toți fii lui Israel casa lui Iehova. "In aceási ȕi sânti regele me- 64 locul curtei cea din fața casei lui Iehova; că acolo aduse olocauste și daruri de pâne și grásimea sacrificielor de bucuriă; fiindú- 65 că "altarul celú de aramă de d'inaintea lui Iehova era pré micú, spre a cuprinde olocaustul și darul de pâne și grásimea sacrificielor de bucuriă.

Și Solomonú serbă atuncea "serbătóre, 65 și totú Israelul împreună cu d'insul; adunare mare a fostú (de "la intrarea Hamatú până la "riulú Egiptului) înaintea lui Iehova, Dumneđeul nostru, "șapte ȕile și alte șapte ȕile, patru-spre-ȕece in totulú. Și "a opta ȕi dădu drumu poporului, și ei 66 bine-cuventară pre rege, și se duseră la corturile lor, bucurându-se și voioși pentru toate bunetățile, ce Iehova făcu către Davidú, servul se, și către Israel, poporul se.

Respunsul lui Dumneđeú la rugăciunea lui Solomonú.

SI "sfârșind Solomon de zidit casa lui 9 Iehova "și casa regelui și "tote câte elú dori și voi să facă, Se arétá Iehova lui 2 Solomon a două órá, "precumú i s'a arétatú in Ghibeonú.

Și ȕise Iehova către elú: "Amú auȕitú 3 rugăciunea ta și cererea ta, cu care te-ai rugatú înaintea mea; amú sântitú casa acésta, ce ai zidit'o, "ca să punú acolo numele meú in eternú; "și ochii mei și ánima mea vorú fi acolo totú-dea-una. Și tu, de 4 vei "ámbla înaintea mea, "cumú a ámb latú Davidú, părintele te, in integritatea ánimei și in dreptate; de vei face toate câte amú ordinarú ȕie: de vei pázi legile mele și judecăte le mele; Atuncea voiú întári tronulú 5 regatului te in eternú de-asupra lui Israel, "cumú amú promisú lui Davidú, părintele te, ȕicendú: Nu va lipsi din tine bárbatú de pe tronulú lui Israel. "Dară de vé veți 6 abate de la mine, voi și fii vostri, și nu veți pázi ordinele mele și legile mele, ce amú pusú înaintea vóstră, ci veți merge, și veți servi altorú ȕei, și vé veți inchina lorú, "A- 7 tuncea voiú stérpi pre Israel de pe pâmên-

1 Dan. 6. 10.	2 14. 2.	1 Sam. 17. 46.	2 2 Cron. 4. 1.	d 2 Cron. 7. 8.	b Cap. 7. 1.	i Cap. 11. 4. 6.	Ps. 132. 12.
1 Eza. 7. 6.	p 2 Sam. 6. 18.	2 Reg. 19. 19.	a Vers. 2.	e 2 Cron. 7. 9.	c 2 Cron. 8. 6.	38. & 14. 8. &	2 Sam. 7. 14
Ps. 106. 46.	q Deut. 12. 10.	11 Deut. 4. 35. 39.	Lev. 23. 34.	10. —	d Cap. 3. 5.	15. 5.	2 Cron. 7. 19
m Deut. 9. 29.	10s. 21. 45. &	v Cap. 11. 4. &	b Num. 34. 8.		e 2 Reg. 20. 5.	f 2 Sam. 7. 12,	30.
Neem. 1. 10.	23. 14.	15. 3. 14.	10s. 13. 5.		Pa. 10. 17.	16.	Ps. 89. 30, etc.
n Deut. 4. 20.	r Deut. 31. 6.	2 Reg. 20. 3.	Jud. 3. 3.	Capit. 9.	f Cap. 8. 29.	Cap. 2. 4. &	1 Deut. 4. 36.
1er. 11. 4.	10s. 1. 5.	2 2 Cron. 7. 4.	2 Reg. 14. 25.	a 2 Cron. 7. 11,	g Deut. 11. 12.	6. 12.	2 Reg. 17. 33.
1 Esod. 19. 5.	e Pa. 119. 36.	etc.	c Fac. 15. 18.	etc.	h Fac. 17. 1.	1 Cron. 22. 10.	& 25. 21.
Deut. 9. 26, 29.	i 10s. 4. 24.	y 2 Cron. 7. 7.	Num. 34. 5.				

tulă, ce l'amă dată lor; și casa acésta, ce amă sântitū ^m numelui meu, voiū arunca-o de la fața mea; ⁿ și Israelū va fi de proverbū și de deridere între tôte popórele. Și ^o casa acésta, *câtū de înaltă este*, totū celū ce va trece pe lūngă ea, va remănē încremenitū, și va șuera, și va dice: ^p Pentru ce făcu Iehova așa pământelūi acestuia și casei acesteia? Și se va responde: Fiindū-că părăsiră pre Iehova, Dumneđeulū lorū, care scóse pre părinții lorū din pământulū Egiptulū, și se lipiră de alți đei, și se inchinară lorū, și serviră lorū, pentru acésta Iehova a adusū asupra lorū totū rēulū acesta.

Afacerile lui Solomonū cu Hiramū; dăările plă-tite lui, și flota lui.

10 Și ^a la sfârșitulū celorū dūoē-đeci de ani, in cari Solomonū zidi cele dūoē case: casa 11 lui Iehova și casa regelui, ^r (Și Hiramū, regele Tirului, ajută pre Solomonū cu lemne de cedru, și cu lemne de pinū, și cu aurū, duple tótă dorința lui,) atuncea regele Solomonū dădu lui Hiramū dūoē-đeci de ce- 12 tăți in pământulū Galileei. Și eși Hiramū din Tirū, ca să vedă cetățile, ce Solomonū 13 ⁱ le dădu; și nu-i plăcură lui. Și diše: Ce sūnt cetățile acestea, ce-mi le-ai datū, fratele meu? ^o Și elū le numi pre ele pământulū Cabulū (*Neplăcutū*) până in diūa 14 acésta. Și Hiramū trāmise regelui o sută dūoē-đeci talente de aurū. 15 Și cuvēntulū, pentru care regele Solomonū ^a pusū darū, *a fostū*, ca să zidescă casa lui Iehova și casa sa și ^u Millo și zidulū Ierusalimulū, și ^v Hazorulū și ^w Meghiddoulū și 16 ^x Ghezerulū. Căci Faraonū, regele Egiptulū se suise, și cucerise Ghezerulū, și l'a arșu cu focū; și pre ^y Cananeii, ce locuiau in cetate, i-a ucisū, și-lū dāduse dōstre 17 ficei sale, femea lui Solomonū. Și zidi Solomonū Ghezerulū și ^a Betū-Horonulū de 18 josū, și ^b Baalatulū și Tadmorulū in pustiiū, in țēră, și tôte întăririle *caselorū* 19 pentru provisiune ce Solomonū avea, și întăririle pentru ^c carē, și întăririle pentru călăreți, și ori-ce ^d dori Solomonū să zidescă in Ierusalimū și in Libanū și in totū pamēntulū stēpānirēi sale. 20 ^e Și *cātū pentru* poporulū rēmasū din Amorei și Hetei și Ferizei și Hevei și Iebu- 21 sei, cari nu erau din fii lui Israelū: *Cātū pentru* fiiū acelorā, ^f ce rēmaseserā in țēră după

ei, și pre ^g cari fiiū lui Israelū n'au pututū a-i nimici, ^h asupra acestora Solomonū a pusū ⁱ dare de muncă până in diūa de astă-đi. Dară 22 din fiiū lui Israelū Solomonū pre nimenea n'a ^j făcutū servū; căci erau bărbați de resbelū și servi ai sei, și mai marii și capitaniū sei, și capi ai carēlorū, și călărețiū sei. Și su- 23 praveghiātorii mai mari preste totū lucrulū lui Solomonū erau ^k cinci sute cinci-đeci, stāndū preste poporulū ce servia la lucru. Și ^l flica lui Faraonū se sui din cetatea 24 lui Davidū in ^m casa sa, ce se zidise pentru ea, ⁿ cândū se zidi Millo.

^o Și aducea Solomonū de trei-orī pe anū 25 olocauste și sacrificii de bucuriā pe altarulū, ce zidise lui Iehova, și tāmāia pe altarulū, ce stā inaintea lui Iehova; așa sfārși casa.

Și ^p regele Solomonū mai făcu și o co- 26 rabiā la ^q Eționū-Gheberū, celū aprópe de Elatū, la țermulū Mārei Roșie, in pāmēntulū Edomulū. ^r Și Hiramū trāmise in co- 27 rabiā cu servii lui Solomonū pre servii sei marinari, corābierī deprinși cu marea. Și 28 venirā la ^s Ofirū, și luarā de acolo patru sute dūoē-đeci de talente de aurū, și le aduserā la regele Solomonū.

Visita reginei din Šeba la Solomonū.

Și ^t regina din Šeba, auđindū de renumele 10 lui Solomonū și de numele lui Iehova, veni, ^u ca să-lū incerce prin întrebări grele. Și veni la Ierusalimū cu o svitā mare fórte, cu 2 cămile încărcate cu aromate și aurū pré multū și petre prețioase. Și venindū la Solomonū, ^v a vorbitū cu elū de tôte ce erau in 3 ánima ei. Și Solomonū deslegā tôte întrebările ei, nu era ^w nimică ascunsū regelui, care să nu fie deslegatū ei. Și vedēndū regina 4 din Šeba tótă înțelepciunea lui Solomonū, și casa ce o zidise; Și bucatele 5 mesei lui, și locuința servilorū lui, și rōnduēla casnicilorū sei, și vestmintele lorū, și cuparii lui, și ^x olocaustele ce le aducea in casa lui Iehova, rēmasē in uimire. Și diše 6 regelui: Adevēratū era cuvēntulū, ce in țēră mea amū auđitū de lucruri tale și de în- 7 țelepciunea ta. Dară n'amū cređutū acelorū cuvinte, până ce amū venitū și au vē- 8 đutū ochii mei, și ecccē, nici jumătate nu mi s'a spusū; înțelepciunea ta și fericirea ta intrecū faīma ce o auđiiū. ^y Fericiti sūnt ó- 8 menii tei, fericiti acesti servi ai tei, ce pururea staū inaintea ta și ascultā înțelepciunea

m Ier. 7. 14.	1 Cron. 8. 1.	Jude. 1. 29.	d Vers. 1.	25. 26.	n Cap. 7. 8.	Deut. 2. 8.	etc.
n Deut. 35. 37.	r 2 Cron. 8. 2.	s Ios. 16. 10.	e 2 Cron. 8. 7.	Ezra 2. 55, 58.	n 2 Sam. 5. 9.	Cap. 22. 48.	Mat. 12. 43.
Ps. 44. 14.	s Ios. 19. 27.	a Ios. 16. 3. &	etc.	Neem. 7. 57.	Cap. 11. 3.	r Cap. 10. 11.	Luc. 11. 31.
o 2 Cron. 7. 21.	t Cap. 5. 13.	21. 22.	f Jude. 1. 21,	& 11. 3.	2 Cron. 32. 5.	s Iov 22. 24.	b Veđi Jude. 14.
p Deut. 29. 24.	u Vers. 24.	2 Cron. 8. 5.	g Ios. 15. 63. &	j Lev. 25. 39.	o 2 Cron. 8. 12.	—	12.
26. 26.	v 2 Sam. 5. 9.	b Ios. 19. 44.	h Jude. 1. 28.	k Veđi 2 Cron.	13. 16.	Capitū 10.	Prov. 1. 6.
Ier. 22. 8. 9.	w Ios. 19. 36.	2 Cron. 8. 4.	i Veđi Fac. 9.	l Cap. 3. 1.	p 2 Cron. 8. 17.	o 1 Cron. 26. 16.	c 1 Cron. 26. 16.
q Cap. 6. 37, 38.	x Ios. 17. 11.	6. etc.		2 Cron. 8. 11.	q Num. 33. 35.	d Prov. 8. 34.	d Prov. 8. 34.
& 7. 1.	y Ios. 16. 10.	c Cap. 4. 26.					

9 ta. *Bine-cuvântat fie Iehova, Dumnezeu-lui
teu, că a bine-voit întru tine, punându-te
pe tronul lui Israel! Fiindcă Iehova a
iubit în totu-dé-una pre Israelu, de aceea
te-a aşezat pre tine rege, / ca să faci ju-
10 decată şi dreptate. Şi ea 'dădu regelui o
sută două-deci talente de aur, şi aromate
multe forte şi petre preţioase; n'a mai so-
sit în urmă atâtea aromate, ca cele ce re-
gina din Şeba a datu regelui Solomonu.

11 *Încă şi corabia lui Hiram, care aduse
aur de la Ofir, aduse de la Ofir şi mare
câtme de lemne de almughim şi petre
12 preţioase. 'Şi regele făcu din lemnele de
almughim îngrădiri la casa lui Iehova şi
la casa regelui, şi citare şi harpe pentru
cântăreţi; astu-feliu de lemne de almughim
n'a mai sosit, nici s'a mai vădit, până în
13 ziua de astă-zi. Şi regele Solomonu dădu
reginei din Şeba toate câte dori, câte 'i ceru,
pe lângă cele ce-i dădu de la sine regele
Solomonu; şi aşa ea se înturnă şi se duse
în pământul ei, ea şi servii ei.

Avuţia, mărimea, comerţul şi faima lui Solomonu.

14 Şi greutatea aurului, ce pe fie-care an
venia la Solomonu, era de şese sute şese-
15 deci şi şese talente de aur; Afară de celu
strinsu de la neguţătorii cei mari *şi de la
mărfurile neguţătorilor celor mici, şi de la
toţi regii Arabiei, şi de la guvernătorii ţerei.

16 Şi a făcutu regele Solomonu două sute
scuturi de aur ciocănit; şese sute sicli
17 de aur a pusu de totu scutul; Şi 'trei sute
scuturi mici de aur ciocănit; trei mine
de aur a pusu de totu scutul; şi le aşedă
regele în *casa numită: Pădurea Libanului.

18 *Şi mai făcu regele unu tron mare de
19 fildiş, şi-lu acoperi cu aur curat. Tro-
nulu avea şese trepte, şi vârful tronului
era rotund pe dinapoia sa, şi rădămători
erau de o parte şi de altă a scaunului, şi două
20 lei stăteau la rădămători. Şi pe cele şese
trepte două-spre-dece lei de o parte şi de
altă stăteau; unu astu-feliu nu s'a făcutu
21 în nici unu regat. *Şi toate vasele de beu-
ale regelui Solomonu erau de aur; şi toate
vasele casei, numită Pădurea Libanului, erau
de aur curat; nimic de argint; argintulu
22 dreptu nimic se socoti în zilele lui So-
lomonu. Că regele avea pe mare o cora-
biă *tarsică cu corabia lui Hiram; o dată
la trei ani venia corabia tarsică, aducându
aur şi argint, fildiş şi momi şi păuni.

Aşa 's'a măritu regele Solomonu în a- 23
vere şi în înţelepciune mai pre susu de toţi
regii pământului. Şi totu pământulu căută 24
la faţa lui Solomonu, ca să audă înţelep-
ciunea lui, pre care Dumnezeu o pusese în
ânama lui. Şi pe totu anul aducea fie-care 25
din ei darul se: vase de argint, vase de
aur, şi vestminte, şi armături, şi aromate,
şi cai, şi catări.

Şi 'Solomonu a 'adunat care şi călăreţi, 26
şi avea o mie patru sute de care şi două-spre-
dece mii de călăreţi, pre cari 'i aşedă
în întăririle pentru care, şi aprăpe de rege,
în Ierusalim. 'Şi regele făcu argintulu să 27
fie în Ierusalim ca petrele, şi cedri să fie ca
Sicomorii cei din vale, prin mulţimea lor.

*Şi aduseră lui Solomonu cai şi totu felulu 28
de marfă din Egipt; neguţătorii regelui
cumpărau această marfă cu preţiu. Şi se 29
aduse unu caru din Egipt pentru şese sute
sicli de argint, şi unu calu pentru o sută
cinci-deci; *şi aşa se aduseră şi pentru toţi
regii Heteilor şi pentru regii Siriei, prin
mănele acelor neguţători.

*Femele: cele străine ale lui Solomonu şi idolatria
lui; mânia lui Dumnezeu: împotrivitorii lui So-
lomonu; profetia lui Ahia.*

SI *regele Solomonu pe lângă feta lui Fa- 11
raon *iubi multe femei străine: Moabite,
Ammonite, Edomite, Sidonene şi Hete, Din 2
poporele, despre cari Iehova disese fiilor
lui Israel: *Să nu intraţi la ele, nici ele să
intre la voi, ca nu cum-va să plece âmele
vostre după zei lor. De acestea se lipi
Solomonu cu iubire. Şi avea femei prin- 3
cese şapte sute, şi concubine trei sute: şi fe-
mele lui au abătutu ânama lui. Căci s'a în- 4
tâmplat, cându a înbetrănit Solomonu, *fe-
mele lui i-au abătutu ânama lui la alţi zei; şi
aşa ânama lui nu era întrégă cu Iehova, Dum-
neşul se, / ca ânama lui Davidu, părintele
seu. Şi a âmblat Solomonu după chipulu 5
*Astarteei, zeiţa Sidonenilor. şi după Mil-
comu, uriciunea Ammoniilor. Şi Solo- 6
monu făcu rele înaintea lui Iehova, şi n'a
âmblat cu desevăşire după Iehova, ca Da-
vidu părintele se. *Atuncea zidi Solomonu 7
o înălţime lui *Chemoşu, uriciunea Moabului,
în muntele din faţa Ierusalimului, şi lui Mo-
loch, uriciunea fiilor lui Ammon. Şi aşa 8
făcu pentru toate femelele sale cele străine,
cari tămăiau şi sacrificau zeilor lor.

Şi s'a mâniat Iehova asupra lui Solo- 9
monu, fiindcă *ânama lui se abătuse de la

* Cap. 5. 7. j 2 Cron. 9. 10. o 2 Cron. 9. 20. r Cap. 4. 26.
f 2 Sam. 8. 15. k 2 Cron. 9. 24. etc. 2 Cron. 1. 14.
Ps. 72. 2. Ps. 72. 10. p Fac. 10. 4. s 2 Cron. 1. 14.
Prov. 8. 15. l Cap. 14. 26. 2 Cron. 20. 36. s Deut. 17. 16.
g Ps. 72. 10. 15. m Cap. 7. 2. q Cap. 3. 13. 13. t 2 Cron. 1. 15—
h Cap. 9. 27. n 2 Cron. 9. 17. & 4. 30. 17.

u Deut. 17. 16. v Deut. 17. 17. w Deut. 17. 17. x Deut. 17. 17.
2 Cron. 1. 16. & 9. 28. y Ios. 1. 4. z Reg. 7. 6.
Caput 11. a Neem. 13. 26. b Deut. 17. 17. c Esod. 34. 16.
d Deut. 17. 17. e Cap. 8. 61. f Cap. 9. 4. g Vers. 33.
2 Reg. 23. 13. h Num. 33. 52. i Num. 31. 29. j Jude. 11. 24.
k Vers. 2. 3.

- Iehova, Dumnezeuul lui Israel, ¹ care se a-
 10 rătase lui de două ori; Și ² i dăduse ordinu
 pentru lucrul acesta: să nu mERGă nici cumă
 după alți dei; dară el nu păzi ceea ce-i ordi-
 11 nase Iehova. Pentru acesta diSE Iehova
 lui Solomon: Fiindă-că tu ai făcută acesta,
 și nu ai ținută legământul meu și ordinele
 mele, ce ți-amă ordinațu ție, ³ voiă rumpe
 12 regatulă de la tine, și-lă voiă da servulă
 teă. Dară nu voiă face acesta în zilele tale,
 pentru Davidă părintele teă: din mânele fi-
 13 îluă teă 'lă voiă rumpe. ⁴ Decătu nu voiă
 rumpe totă regatulă: o ⁵ seminția voiă da
 fiului teă, pentru Davidă, servulă meu, și
 14 pentru Ierusalimă, pre ⁶ care l'amă alesă.
 Și ⁷ rēdică Iehova împotrivoră lui Solo-
 monă, pre Hadadă, Edomitulă; acesta *era*
 15 din semința regilor Edomulă. ⁸ Căci s'a în-
 tēplată, cândă Davidă fu în Edomă, și
 Ioabă, mai marele oștei, se suise să immor-
 mēteze pre cei uciși, și ⁹ ucise pre totă par-
 16 tea bărbătescă din Edomă; (Căci șese luni
 șelă acolo Ioabă cu totă Israelulă, până ce
 stērpi totă partea bărbătescă din Edomă);
 17 Atuncea Hadadă a fugitū însuși, și cu d'in-
 sulă căti-va Edomiți din servii părintelă seă,
 ca să mERGă în Egiptă; eră Hadadă *era*
 18 copilă mică. Și purceseră din Madiană, și
 veniră la Parană; și și-au luată cu sine
 19 omeni din Parană, și veniră în Egiptă la
 Faraonă, regele Egiptulă, carele ¹⁰ i dădu casă,
 și-i rōndu ale hrănei, și-i dădu lui pământū.
 20 Și află Hadadă mare trecere la Faraonă,
 și-i dădu de femeă pre sōra femeii sale,
 pre sōra reginei Tahpenesa. Și sora Tah-
 penesei născu lui pre Ghenubată, fiulă seă,
 pre care Tahpenesa 'lă intercă în casa lui
 21 Faraonă; și era Ghenubată în casa lui Fa-
 raonă cu fiulă lui Faraonă. Și ¹¹ aușindă Ha-
 dadă în Egiptă, că a adormitū Davidă cu
 22 părinții seă, și că a muritū Ioabă, mai ma-
 rele oștei, diSE Hadadă cătră Faraonă: La-
 să-mă să mă ducă în țēra mea. Și diSE
 cătră elă Faraonă: Dară ce-ți lipsesce lūngă
 mine, de ceri să te ducă în țēra ta? Și
 23 respunse: Nimica; dară lasă-mă, rogu-te.
 Și rēdică Dumnezeuul lui Solomonă și
 altă împotrivoră, pre Resonă, fiulă lui
 Eliada; carele fugise de la domnulă seă
 24 ¹² Hadadezeră, regele din Toba. Elă adunândū
 la sine băbați, se făcu capulă unei cete,
¹³ cândă Davidă ucise pre cei din Toba; și
 ei merseră la Damască, și locuiră acolo,
 25 și domniră în Damască; Și fu neamică
 lui Israelă în tōte zilele lui Solomonă, și-i
- făcu rele multe*, pe lūngă rēlulă ce-lă făcu
 Hadadă; și urī pre Israelă, domnindū în
 Siria.
- Și ¹⁴ Ieroboamă, fiulă lui Nebată, Efrai-
 26 mēnă din Tēreda, servulă lui Solomonă, a
 căruia mamă *era* Tēreua, femea vēduvă, ¹⁵ rē-
 dică și acesta mână asupra regelă. Și
 27 acesta *fu* cuvēntulă, pentru care rēdică mână
 asupra regelă: ¹⁶ Solomonă zidi Millo, și in-
 fundă spārturele cetăței lui Davidă, părintele
 seă; Și Ieroboamă *era* bărbatū vitēsū; și
 28 Solomonă vēlēndū, că tēnērulă era munci-
 toră, 'lă puse preste tōtă sarcina casei lui
 Iosefă.
- Și s'a intēplată în timpulă acela, cândă
 29 Ieroboamă eșia din Ierusalimă, că-lă află
 pe cale profetulă ¹⁷ Ahija, Șilonitulă, imbra-
 catū în vestmēntū noū; și ei aminduoī nu-
 30 mai *erau* pe câmpū. Și apucă Ahija vest-
 mēntulă celă noū, ce purta, și-lă ¹⁸ rupse în
 două-spre-dece bucăți; Și diSE cătră Iero-
 31 boamă: Iēa-ți dece bucăți; căci ¹⁹ așa diSE
 Iehova, Dumnezeuul lui Israelă: Ecce, voiă
 32 rumpe regatulă din mână lui Solomonă, și
 voiă da ție dece seminții; (Dară va rē-
 33 mână lui o seminția, pentru servulă meu
 Davidă, și pentru Ierusalimulă, cetatea ce
 amă alesă din tōte semințiile lui Israelă);
²⁰ Fiindă-că mē părăsiră pre mine, și se în-
 34 chinară Astarteei, deita Sidoneniloră, lui
 Chemoșă, deulă Moabițiloră, și lui Milcomă,
 deulă fiiloră lui Ammonă. Și nu âmblară
 în căile mele, ca să facă drepte înaintea
 mea, și să păzescă legile mele și judecāțele
 mele, ca Davidă părintele seă. Dară nu
 35 voiă lua totă regatulă din mână lui, ci-lă
 voiă ținē pre elă domnū în tōte zilele vieței
 lui, pentru Davidă, servulă meu, pre care
 l'amă alesă, fiindă-că elă păzia ordinele mele
 și legile mele. Dară ²¹ voiă lua regatulă din
 36 mână fiului seă, și voiă da ție dece se-
 minții. Eră fiului seă voiă da o seminția,
 37 ca ²² Davidă, servulă meu, să aibă lumină pu-
 rurea înaintea mea în Ierusalimă, cetatea
 ce amă alesă mie, ca să pună numele meu
 acolo. Și te voiă lua, și vei domni du-
 38 pre tōte căte va dori sufletulă teă, și vei
 fi rege preste Israelă. Și va fi, de vei as-
 39 culta de totă ce-ți voiă ordina, și vei âm-
 bla în căile mele, și vei face drepte în-
 ainta mea, păzindū legile mele și ordi-
 nele mele, cumă a făcută Davidă, servulă
 meu, atuncea ²³ voiă fi cu tine, și ²⁴ voiă zidi
 ți casă statornică, cumă amă ziditū și lui
 Davidă; și pre Israelă 'lă voiă da ție. Și 39

1 Cap. 3. 5. &
9. 2.
2 Cap. 6. 12. &
9. 6.
3 Vers 31.

4 Dap. 12. 15,
16.
5 2 Sam. 7. 15.
6 Ps. 89. 33.
7 Cap. 12. 30.

8 Deut. 12. 11.
9 1 Cron. 5. 26.
10 2 Sam. 8. 14.
11 1 Cron. 18. 12,
13.

12 Num. 24. 19.
13 Deut. 20. 15.
14 Cap. 2. 10, 34.
15 2 Sam. 8. 3.
16 2 Sam. 8. 5. &

17 10. 8, 18.
18 Cap. 13. 2.
19 2 Cron. 13. 6.
20 2 Sam. 20. 21.
21 Cap. 9. 24.]

22 Cap. 14. 2.
23 Vezi 1 Sam.
15. 27. & 24. 5.
24 Vers 11, 13.

25 Vers 5. 6, 7.
26 Cap. 12. 16,
17.
27 Cap. 15. 4.

28 Reg. 8. 19.
29 Ps. 132. 17.
30 Isa. 1. 5.
31 2 Sam. 7. 11, 27.

voiu umili semința lui Davidu pentru a-césta, dară nu pentru totu-dé-una.

40 De aceea caută Solomonu să omóre pre Ieroboamü. Și sculându-se Ieroboamü, fugi in Egiptü la Şişakü, regele Egiptului, și fu in Egiptü până la mórtea lui Solomonü.

41 Și cele-l-alte fapte ale lui Solomonü și tóte câte le făcu, și înțelepciunea lui, óre nu sânt scrise in Cartea Faptelorü lui Solomonü? *

42 Și dílele ce a domnitü Solomonü in Ierusalimü preste totü Israelulü fură

43 patru-deci ani. *Și adormi Solomonü cu părinții seí, și se immorméntă in cetatea lui Davidü, părintele seü; și domni in loculü seü Rehoboamü, fiulü seü.

Suirea la tronü a lui Rehoboamü; rescularea celorü dece seminții.

12 **S**i Rehoboamü se duse la Şechemü; căci la Şechemü venise totü Israelulü, ca să-lü facă rege.

2 Și cumü audi acesta ^bIeroboamü, fiulü lui Nebatü, carele era înca in ^cEgiptü, (căci fugise de faça regelü Solomonü, și Ieroboamü locui in Egiptü), Că trămeseră, și-lü

3 chiămară; și veni Ieroboamü și tótă adunarea lui Israelü, și vorbi cătră Rehoboamü, dicendü: Părintele teü a îngreuiatü ^djugulü nostru; deci tu ușureză acumü serviciulü celü aspru alü părintelü teü, și jugulü lui

4 celü greü, ce elü a pusü asupra nóstră; și vomü servi tie. Și elü li díse: Duceți-vé pe trei díle, și înturnați-vé la mine; și poporulü se duse.

6 Și se sfătui regele Rehoboamü cu bătrânii, cari stătuseră înaintea lui Solomonü, părintele seü, pre-cändü încă trăia, dicendü: Cumü sfătuiți voi, să respundü poporului acestuia? Și ei ⁱresponsarä, dicendü: "Dacă tu vei fi servü astă-đi poporului acestuia, și-i vei servi, și-i vei răspunde, și-i vei vorbi cuvinte bune, atunceä va fi și elü servulü teü pururea.

8 Dară elü părăsi sfatulü ce bătrânii i-au datü, și se sfătui cu ténerii, cari crescuseră cu elü, și cari stătură înaintea lui.

9 Și a dísu lorü: Cumü sfătuiți voi să respundemü poporului acestuia, carele 'mí vorbi, dicendü: Ușureză jugulü, pre care părintele teü a pusü asupra nóstră? Și aü respunsü lui ténerii, cari crescuseră cu elü, dicendü: Așa vei vorbi poporului acestuia, carele ți-a vorbitü, dicendü: Părintele teü a îngreuiatü jugulü nostru, dară tu ușurezăni-lü; așa vorbesce lorü: Degetulü meü celü

micü va fi mai grosü, decâtü cópsese părintelü meü. Și acumü părintele meü de 11 a pusü asupra-vi jugü greü, eü jugulü vostru mai greü 'lú voiü face; și de v'a pedepsitü părintele meü cu bice, eü cu scorpióne vé voiü pedepsi.

Și a treia đi veniră Ieroboamü și totü 12 poporulü la Rehoboamü, după cumü ordina-se regele, dicendü: Întórceți-vé la mine a treia đi. Și regele respunse aspru poporului, și părăsi sfatulü ce bătrânii i l'au datü; Și li vorbi după sfatulü ténerii 14 lorü, dicendü: Părintele meü de a îngreuiatü jugulü vostru, eü și mai greü voiü face jugulü vostru; și de v'a pedepsitü părintele meü cu bice, eü cu scorpióne vé voiü pedepsi.

Și nu ascultă regele pre poporü; căci 15 așa s'a datü de la Iehova, ca să se adevérescă cuvéntulü seü, ce Iehova ^evorbi prin Ahija, Şilonitulü, lui Ieroboamü, fiulü lui Nebatü.

Și vedendü totü Israelulü, că regele nu 16 i-a ascultatü, poporulü respunse regelü, dicendü: ^aCe parte avemü noi in Davidü? Nici o moscenire *n'avemü* in fiulü lui Işai; Israele, la corturile tale! acumü, Davide, privesce la casa ta. Și așa se duse Israelü la corturile sale. ^cCätü pentru fiü lui Israelü, 17 ce locuia in cetățile lui Iuda, preste acestia domni Rehoboamü.

Și ^dtrămese regele Rehoboamü pre Adoramü, care era preste dări, și-lü ucise totü Israelulü de muri. Și se grăbi regele Rehoboamü a se sui in carulü seü, ca să fugă la Ierusalimü. Așa s'a ^eruptü Israelü de 19 la casa lui Davidü până in điaa de astă-đi.

Și cumü audi totü Israelulü, că Ieroboamü s'a întorsü, trămeseră și-lü chiămară la adunare, și-lü făcură rege preste totü Israelulü; n'a urmatü casei lui Davidü decâtü ^fsingură seminția lui Iuda.

Și venindü ^gRehoboamü la Ierusalimü, 21 a adunatü tótă casa lui Iuda și seminția lui Beniaminü: o sută optü-deci miü de luptători aleși, ca să se lupte cu casa lui Israelü, și spre a reduce regatulü ^hsuptü stăpânirea lui Rehoboamü, fiulü lui Solomonü.

Dară ⁱcuvéntulü lui Dumneđeü a fostü cătră 22 Şemaia, omulü lui Dumneđeü, dicendü: Vorbesce cătră Rehoboamü, fiulü lui Solomonü, regele lui Iuda, și cătră tótă casa lui Iuda și a lui Beniaminü, și cătră cela-l-altü poporü, dicendü: Așa dice Iehova: Nu vé 24 suitü, nici vé luptați cu frații vostri, fiü lui Israelü: întórceți-vé fie-care la casa sa;

j 2 Cron. 9. 29.

k 2 Cron. 9. 30.

l 2 Cron. 9. 31.

m Mat. 1. 7.

Capit. 12.

c Cap. 11. 40.

d 2 Cron. 10. 1.

etc.

b Cap. 11. 26.

c Cap. 11. 40.

d 1 Sam. 3. 11—

18.

Cap. 4. 7.

e 2 Cron. 10. 7.

f Prov. 15. 1.

g Vers 24.

Jude. 14. 4.

2 Cron. 10. 15.

h 22. 7. & 25.

20.

i Cap. 11. 11, 31.

k 2. Sam. 20. 1.

l Cap. 11. 13,

36.

j Cap. 4. 6. &

5. 14.

k 2 Reg. 17. 21.

l Cap. 11. 13,

32.

m 2 Cron. 11. 1.

n 2 Cron. 11. 2.

° căci de la mine se făcu lucrul acesta. Și a ascultat de cuvântul lui Iehova, și s'a întorsu, să se ducă, după cuvântul lui Iehova.

Idolatria lui Ieroboam, și mustrarea pentru ea de un profet, a căruia neascultare mai pe urmă căsună mórtea lui.

25 Atuncea zidi Ieroboam ^o Șechemul pe muntele Efraim, și locui în el; apoi eși de acolo, și zidi ^u Penuelul. Și duse Ieroboam în ânima sa: Acum se va re'ntôrce 26 regatul la casa lui David; Dacă poporul acesta ^q se va sui, să aducă sacrifici în casa lui Iehova în Ierusalim, atunci ânima poporului acestuia se va re'ntôrce la domnul se, la Rehoboam, regele lui Iuda, și mă voru ucide pre mine, și se voru re'ntôrce 28 la Rehoboam, regele lui Iuda. Deci regele se sfătui, și ^r făcu două vițe de aur, și duse către popor: Pré multu este voi de a vâ sui în Ierusalim; ^v 'éccé dei tei, Israele, cari te-au scos din pământul Egiptului! Și puse pre unul în ^z Bet-El, și 29 pre altul ^a 'lă puse în Dan. Și se făcu fapta acestă ^c ocasiune de păcătire; căci mergea poporul până la Dan, sa ^e să se închine înaintea unuia. Și făcu ^s casă de înălțime, ^h și puse preuți din mulțimea poporului, 32 cari nu erau din fii lui Levi. Și întocmi Ieroboam serbătore în luna a opta, în diua a cinci-spre-decea din lună, ca ⁱ serbătoreea cea din Iuda, și sacrifică pe altari. Așa făcu în Bet-El, sacrificându vițelor, pre cari i-a făcut, ^l și a aședat în Bet-El preuți ai înălțimilor, pre cari el le-a făcut. 33 Și sacrifică pe altarul, ce-l făcu în Bet-El, a cinci-spre-decea di a lunei a opta, în luna ce el ⁿ nascoci din ânima sa; și făcu serbătore fiilor lui Israel; și a sacrificat pe altari, și ^t tămăia.

13 **S**I éccé, ^o veni un om al lui Dumnezeu din Iuda la Bet-El prin cuvântul lui Iehova; ^u și Ieroboam stă lângă altari, ca să tămăieze. Și a strigat spre altarul prin cuvântul lui Iehova, și duse: Altare, altare! așa dice Iehova: Éccé! fiu se va nasce casei lui David, cu numele ⁱ Iosia, și va sacrifică deasupra ta pre preuți nălțimilor, cari tămăieze preste tine; și ôse de om se voru arde preste tine. Și în acea di dădu ^r un semn, dicend: Acesta este semnul, că Iehova a vorbit: Éccé, altarul se va despica, și cenușa de pe el se va vârsa.

Și auzind Ieroboam, regele, cuvântul omului lui Dumnezeu, ce a strigat spre altarul din Bet-El, întinse mâna sa de pe altari, dicend: Prindeți-l. Și a secăt mâna lui, pre care a întins o cătră d'insul, de nu putu să o întorcă la sine. Și se despica altarul, și se vârsa cenușa 5 de pe altari, după semnul, ce dăduse omul lui Dumnezeu prin cuvântul lui Iehova. Și a răspuns regele, și duse către 6 omul lui Dumnezeu: ^o Rôgă-te lui Iehova, Dumnezeuul te, și cere-î pentru mine, ca să se re'ntorcă mâna mea la mine. Și s'a rugat omul lui Dumnezeu către Iehova, și s'a întors mâna regelui la sine, și a fost ca și mai înainte. Și regele duse către omul lui Dumnezeu: Vino cu mine a casă, 7 și te închiripéză, și-ți ^v voi da dar. Dar omul lui Dumnezeu duse regelui: ^o Jumătate din casa ta de-mi vei da, nu voi intra la tine; nici voi mânca pâne, nici voi bé apă în locul acesta. Căci așa ^m mi este ordinar prin cuvântul lui Iehova, dicend: ^a Să nu mânânci pâne, și să nu beî apă, și să nu te întorci pe calea, pe care ai mers. 8 Și se porni pe altă cale, și nu se întorse pe calea, ce venise la Bet-El.

Eră în Bet-El locuia un bătrân 11 profet; și a venit fii se, și-i spusă toate faptele, ce le făcuse omul lui Dumnezeu în diua aceea în Bet-El; a spusă părintelui lor și cuvintele, ce le-a vorbit către rege. Și duse către ei părintele lor: 12 Pe ce cale a plecat? Că fii lui vedură pe ce cale a plecat omul lui Dumnezeu, carele venise din Iuda. Și duse fiilor se: 13 Puneți-mi șeua pe asin: și-i puseră șeua pe asin, și el încălecă pe el. Și se 14 duse pe urma omului lui Dumnezeu, și-l află ședend supt un stejar, și-i duse: Tu ^e esci omul lui Dumnezeu, carele a venit din Iuda? Și el duse: Eă ^s sunt. Și a 15 dis lui: Vino cu mine a casă, și mânâncă pâne. Eră el a dis: ⁱ Nu pot să mă întorc cu tine, nici să mă duc cu tine; nici voi mânca pâne, nici voi bé apă cu tine în locul acesta. Căci ordinar-mi-s-a ^j prin cuvântul lui Iehova: Să nu mânânci pâne, nici să beî apă acolo, nici să te întorci pe calea, pe care ai mers. Dară el ⁱ duse: 18 Si eă profet ^s sunt cu tine; și un ânger ^m grăi mie prin cuvântul lui Iehova, dicend: Întorcel pre el cu tine în casa ta, spre a mânca pâne și a bé apă; dară el ⁱ

^o Vers. 15.
^p Veđi Jude. 9.
^q Jude. 8. 17.
^r Deut. 12. 5, 6.
^s 2 Reg. 10. 29.
& 17. 16.

^t Exod. 32. 4. 8.
^u Fac. 28. 19.
^v Jude. 18. 29.
^w Cap. 13. 34.
^x 2 Reg. 17. 31.
^y Cap. 13. 32.

^z Num. 3. 10.
^a Cap. 13. 33.
^b Reg. 17. 32.
^c Cron. 11. 14.
^d Exod. 44. 7, 8.
^e Lev. 23. 33.

^f Num. 29. 12.
^g Cap. 8. 2. 5.
^h Amos 7. 13.
ⁱ Num. 15. 39.
^j Cap. 13. 1.

Capit. 13.
^k 2 Reg. 23. 17.
^l Cap. 13. 32.
^m 33.
ⁿ 2 Reg. 23. 15.

^o 16.
^p Isa. 7. 14.
^q Ioan. 2. 18.
^r 1 Cor. 1. 22.
^s Exod. 8. 8. &
9. 28. & 10. 17.

^t Num. 21. 7.
^u Fapt. 8. 24.
^v Lac. 5. 16.
^w 1 Sam. 9. 7.
^x 2 Reg. 5. 15.
^y Așa Num. 22.

^z 18. & 24. 13.
^a 1 Cor. 5. 11.
^b Vers. 8. 9.
^c Cap. 30. 35.
^d 1 Thes. 4. 15.

19 minți. Și se întorse cu el, și a mâncat pâne în casa lui, și a bătut apă.
 20 Și când ședea la măsă, veni cuvântul lui Iehova către profetul, care-l întorse; și a strigat către omul lui Dumneșu, ce venise din Iuda, dîcîndu: Așa dîce Iehova: Fiind-că n'ai ascultat de vîcea lui Iehova, și n'ai păzit ordinul, ce-ți dădu Iehova, Dumneșul tău, Ci te-ai întors, și ai mâncat pâne, și ai bătut apă, în locul *de care ți-a dîsu: Să nu mîncî pâne, nici să bei apă; cadavru tău nu va veni în mormîntul părinților tăi.
 23 Și după ce a mâncat pâne și a bătut, pus-au ei șeua pe asin pentru profetul, pre care l'a întors. Și el a plecat, și-lu întimpină 'un leu pe cale, care-lu omori; și cadavru lui rămase aruncat în cale, și asinul stătu lîngă el, și leul stătu lîngă cadavru. Și ecce, bărbați trecu, și vîdî cadavru aruncat în cale, și leul, ce sta lîngă cadavru; și venind, au spus *acesta* în cetatea, unde locuia profetul cel bîtrîn. Și când auzi profetul, ce l'a întors din cale, dîse: Acesta *este* omul lui Dumneșu, care nu ascultă de vîcea lui Iehova; pentru acesta Iehova 'lă dădu pre el leul, care l'a sfîșiat și l'a omorît, dîpre cuvîntul lui Iehova, ce el a dîsu lui. Și vorbi către fii seî, dîcîndu: puneți-mî șeua pe asin; și ei i-au pus șeua.
 28 Și se duse, și a aflat cadavru acela aruncat în cale, și asinul și leul stîndu lîngă cadavru; *dară* leul nu mîncase cadavru, nici sfîșiasc asinul. Și a rîdicat profetul cadavru omului lui Dumneșu, și l'a pus pe asin, și l'a adus înapoi, și veni în cetate profetul cel bîtrîn, ca să plîngă și să-lu îmmormenteze. Și a pus cadavru acela în mormîntul seî, și l'a plîns, *dîcîndu*: "Vai, fratele meî! Și după ce-lu îmmormentă, a vorbit filor seî, dîcîndu: După ce voi muri, îmmormentați-mă și pre mine în mormîntul, unde se îmmormentă omul lui Dumneșu; și "puneți ôsele mele lîngă ôsele lui. "Căci se va împlini aceea, ce vorbi prin cuvîntul lui Iehova despre altarul din Bet-El, și despre tôte casele înălțimilor, cari *sînt* în cetățile *Samariei*.
 33 "După întîmplarea *acesta* nu se întorse Ieroboam din calea lui cea rea, ci făcu *era*-și din mulțimea poporului preuți pentru înălțimi; pre cine voi 'lă consacra, și ei se

făcu preuți ai înălțimilor. "Și se făcu *a* 34
 cîsta ocaziune de păcătuire casei lui Ieroboam, "ca să se stîrpească și să se nîmîcască de pe pămînt.

Profeția lui Ahija despre Ieroboam și familia sa.

ÎN acel timp se 'nolnăvi Ahija, fiul lui Ieroboam. Și dîse Ieroboam către 14
 femea sa: Rogu-te, scîlă-te, și schimbă-ți 2
 vestmintele, ca să nu se cunoscă, că tu ești femea lui Ieroboam; și mergi la Șilo; ecce! acolo *este* Ahija, profetul, carele spusu-mi-a, că "voi fi rege preste poporul acesta.
 b Și ié în mîna ta de ce pân și turte și un 3
 vas de mîere, și du-te la el; elu 'ți va spune ce are să se întîmple copilului. Și 4
 făcu așa femea lui Ieroboam; și sculîndu-se, se duse la Șilo, și veni în casa lui Ahija. Eră Ahija nu putea să vedă, căci ochii lui se întunecaseră de bîtrîneț. Și 5
 Iehova a dîsu lui Ahija: Ecce, femea lui Ieroboam vine să te întrebă ceva pentru fiul seî, căci *este* bolnav; așa și așa vei vorbi ei; căci, când va intra, se va preface a fi alta.

Și cum auzi Ahija vuetul picîorelor ei, pre-cînd intra pe ușa, dîs-a elu: Intră, femea a lui Ieroboam! Pentru ce te prefaci a fi alta? *sciri* aspre amă a-ți da. Mergi de di lui Ieroboam: Așa dîce 7
 Iehova, Dumneșul lui Israel: "Fiind-că eu te-am înălțat din medilocul poporului, și te-am aședat domn preste poporul meî, Israel, Și "rumpîndu regatul de la casa lui David, l'am datu ție, și tu nu te-ai arîtat ca servul meî David, care păzi ordinele mele, și urmă după mine din tîta ânima sa, făcîndu numai drepte în ochii mei; Ci ai întrecut în 9
 reutate pre tîți câți au fost înainte ta; "căci ai mers, și ți-ai făcutu ție alți dei și chipuri vîrsate, spre a mî mînia, și pre mine "m'ai aruncat dinapoia ta; Pentru 10
 acesta, ecce, "voi aduce nefericire asupra casei lui Ieroboam, și "voi stîrpi din ai lui Ieroboam pre totu sufletul de partea bărbătesc, "pre cel închis și pre cel liber din Israel, și voi mîtura în urma casei lui Ieroboam, cum mîtură cineva gînoilul pînă la curat. "Cine din ai lui Ieroboam va muri în cetate, câni 'lă vor mîncă; și cine va muri în câmp, paserile cerului 'lă vor mîncă; că Iehova *asa* vorbesce. Tu decî, scîlă-te, du-te la casa ta; 12
 și "cînd picîorele tale vor intra în cetate,

h Vers. 9.
 i Cap. 30. 36.
 m Ier. 22. 18.
 n 2 Reg. 23. 17.
 o Vers. 2.

2 Reg. 23. 16.
 19.
 p Veî cap. 16.
 24.
 q Cap. 12. 31.
 32.

2 Cron. 11. 15.
 & 13. 9.
 r Cap. 12. 30.
 s Cap. 14. 10.

Capit. 14.
 a Cap. 11. 31.
 b Veî 1 Sam.
 9. 7, 8.

c Cap. 11. 29.
 d Veî 2 Sam.
 12. 7, 8.
 e Cap. 16. 2.
 f Cap. 11. 31.

f Cap. 11. 33.
 38. & 15. 5.
 g Cap. 12. 28.
 h Cap. 11. 15.
 i Cap. 11. 31.

Ps. 50. 17.
 Ezec. 23. 35.
 i Cap. 15. 29.
 j Cap. 21. 21.
 2 Reg. 9. 8.

k Deut 32. 36.
 l Reg 14. 26.
 m Cap. 16. 4. &
 21. 24.
 n Vers 17.

13 copilul va muri. Și-lu va plânge totu Israelul, și-lu voru immormenta; căci acesta numai din ai lui Ieroboam va veni in mormentu; pentru-că numai in elu din casa lui Ieroboam se află ceva bunu inaintea lui Iehova, Dumneuleu lui Israelu.

14 Și-și va redica Iehova rege preste Israelu, carele va sterpi casa lui Ieroboam in diua aceea; și ce *dicu*? chiaru acumu. Căci Iehova va lovi pre Israelu de se va clătina, ca trestia de apă, și va desrădăcina pre Israelu din acestu pământu bunu, ce-lu dădu părinților lor, și-lu va imprăscia d'incolo de fluviu, fiindu-că și făcu Astartee, mâniându pre Iehova. Și va părăsi pre Israelu pentru păcatele lui Ieroboam, carele păcătui, și trase și pre Israelu in păcatu.

17 Și se sculă femea lui Ieroboam, și se duse, și veni la Tirta; și cumu atinse pragul uși, muri copilul. Și-lu immormentară, și-lu plânse totu Israelu duple cuvântul lui Iehova, ce elu a vorbitu prin servul seü Ahija, profetulu.

19 Și cele-l-alte fapte ale lui Ieroboam, cumu se luptă, și cumu domni, ecce, aceste scrise sunt in Cartea Cronicelor regilor lui Israelu. Și dille ce domni Ieroboam fură două-deci și două de ani; și adormi cu părinții seü, și in locul seü domni Nadab, fiul seü.

Domnia lui Rehoboam, a lui Abijam și a lui Asa in Iuda.

21 Și Rehoboam, fiul lui Solomon, domni preste Iuda. De patru-deci și unu de ani era Rehoboam, cându se făcu rege, și domni șapte-spre-dece ani in Ierusalimu, cetatea, pre care Iehova a ales-o sie-și, ca să pună numele seü acolo. Și numele mumei lui era Naama, Ammonită. Dară și Iuda făcu rele inaintea lui Iehova, și întărită gelosia lui prin păcatele lor, ce păcătui mai pre susu de cătu părinții lor. Căci și acestia și zidiră înălțimi și stâlpi și Astartee pe totu delulu înaltu și suptu totu arborele verde. Erau și sodomiți in țără, și făceau tôte uriciunile popórelor, pre cari Iehova le alungase de inaintea filor lui Israelu.

25 Și in anul alu cincilea alu regelui Rehoboam, Șisaki, regele Egiptului, se sui asupra Ierusalimului; și luă tesaurele casei lui Iehova, și tesaurele casei regelui: tôte le luă; luă încă și tôte scuturile de aur

* ce Solomonu le făcuse. Și in locul aces-tora regele Rehoboam făcu scuturi de aramă, și le dădu in mânele capiloru alergătorilor, cari păziau ușa casei regelui. Și a fostu, că ori-cându intra regele in casa lui Iehova, alergătorii le purtau; și érá-și le puneau in camara alergătorilor.

Și cele-l-alte fapte ale lui Rehoboam, și tôte câte le făcu, ore nu sunt scrise in Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? Și fu resbelu intre Rehoboam și Ieroboam in tôte dille lor. Și Rehoboam adormi cu părinții seü, și fu immormentatu cu părinții seü in cetatea lui Davidu. Și numele mumei lui era Naama, Ammonită. Și in locul seü domni Abijam, fiul seü.

SI Abijam domni preste Iuda pe la optu spre-decelea anu alu domniei lui Ieroboam, fiul lui Nebat. Trei ani domni elu in Ierusalimu; și numele mumei lui era Maaca, fiica lui Abisalomu. Și ambla in tôte păcatele, ce inainte făcuse părintele seü; și nu era anima lui intrégă cu Iehova, Dumneuleu lui, ca anima lui Davidu, părintele seü. Dară pentru Davidu, Iehova Dumneuleu seü, i dădu candelă in Ierusalimu, înălțându pre fiul seü după elu, și cruțându Ierusalimulu: Fiindu-că Davidu făcuse cele drepte in ochii lui Iehova, și nu se abātu in tôte dille vieței sale de la tôte, câte i ordinase lui, afară de fapta cu Uria, Heteulu. Si resbelu fu intre Rehoboam și Ieroboam in tôte dille vieței lui.

Și cele-l-alte fapte ale lui Abijam și tôte câte le făcu, ore nu sunt scrise in Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? Și fu resbelu intre Abijam și Ieroboam. Și Abijam adormi cu părinții seü, și-lu immormentară in cetatea lui Davidu; și in locul seü domni Asa, fiul seü.

Și in anul alu două-decelea alu lui Ieroboam, regele lui Israelu, domni Asa preste Iuda. Și elu domni in Ierusalimu patru-deci și unu de ani; și numele mumei lui era Maaca, fiica lui Abisalomu. Și Asa făcu cele drepte in ochii lui Iehova, ca și Davidu, părintele seü. Și alungă din țără pre sodomiți, și depărtă toți idoli, ce făcuseră părinții seü. Încă și nu muma sa Maaca o depărtă, ca să nu mai fie regină; fiindu-că ea făcuse chipu Astarteei; și Asa sfărimă chipulu ei, și-lu arse lúngă pèrèulu

n 2 Cron. 12. 12.
& 19. 3.
o Cap. 15. 27.
28, 29.
p 2 Reg. 17. 6.
Ps. 52. 5.
q Ios. 23. 15, 16.
r 2 Reg. 15. 29.
s Esod. 34. 13.
Deut. 12. 3, 4.

t Cap. 12. 30. &
13. 34. & 15.
30, 34. & 16.
2.
u Cap. 16. 6, 8,
15, 23.
v Cant. 6. 4.
w Vers. 12.
x Vers. 13.
y 2 Cron. 13. 2,

etc.
z 2 Cron. 12. 13.
a Cap. 11. 36.
b Vers. 31.
c 2 Cron. 12. 1.
d Deut. 32. 21.
e Ps. 78. 58.
f 1 Cor. 10. 22.
g Deut. 12. 2.

Ezec. 16. 24;
25.
f 2 Reg. 17. 9,
10.
g Isa. 57. 5.
h Deut. 23. 17.
i Cap. 15. 12. &
22. 46.
j 2 Reg. 23. 7.

i Cap. 11. 40.
2 Cron. 12. 2.
j 2 Cron. 12. 9,
10, 11.
k Cap. 10. 17.
l 2 Cron. 12. 15.
m Cap. 12. 24. &
15. 6.
n 2 Cron. 12. 15.

n 2 Cron. 12. 16.
o Vers. 21.
p 2 Cron. 12. 16.
—
Capitul 16.
a 2 Cron. 13. 1.
b 2 Cron. 11. 20,
21. 22.

c 2 Cron. 13. 2.
d Cap. 11. 4.
e Ps. 119. 80.
f Cap. 11. 32, 36.
g 2 Cron. 21. 7.
h Cap. 14. 8.
i 2 Sam. 11. 4,
15. & 12. 9.
j Cap. 14. 30.

i 2 Cron. 13. 2,
3, 22.
j 2 Cron. 14. 1.
k 2 Cron. 14. 2.
l Cap. 14. 24.
m & 22. 46.
n 2 Cron. 15. 16.
o Așa Esod. 32.
20.

- 14 Kedronu. ° Dară înălțimile nu fură depărtate; totuși ° *ânima lui Asa era întrégă cu Iehova*
15 *în tôte ȃilele sale. Și elu aduse în casa lui Iehova tôte cele consacrate de părintele seü și cele consacrate de sine: argintü, aurü și vase.*
16 Și fu resbelü între Asa și Baaša, regele
17 lui Israelü, *în tôte ȃilele lorü. Și ° se sui Baaša, regele lui Israelü, asupra lui Iuda, și zidi ° Rama, ° ca să nu lase pre nimene să*
18 *esă seü să între la Asa, regele lui Iuda.*
19 Atuncea luă Asa totü argintulü și aurulü, ce rămăsese în tesauarele casei lui Iehova și în tesauarele casei regelü, și-lü dădu în mânele servilorü seü, și-lü trămesse regele Asa câtră ° Benhadadü, fiulü lui Tabrimonü, fiulü lui Heȃionü, regele Siriei, care locuia în ° Damascü, ȃicendü: *Să fie legământü între mine și tine, cumü a fostü între părintele meü și părintele teü; éccă, °i trămetü darü de argintü și aurü; mergi, desă legământulü teü cu Baaša, regele lui*
20 *Israelü, ca să se tragă de la mine. Și Benhadadü ascultă pre regele Asa, și trămesse pre mai marii ostilorü sale asupra cetăȃilorü lui Israelü, și bătură ° Ijonulü și ° Danulü, și ° Abelü-Bethü-Maaca, și totü Chinnerotulü,*
21 *dimpreună cu totü pământulü Neftali. Și cumü aüdi Baaša de acéta, se opri de la zidirea Ramei, și stătu în Tirȃa.*
22 ° Atuncea chiāmă regele Asa pre întregulü Iuda, nimenea nu fu cruȃtätü; și rēdicarā de la Rama petrele și lemnele ei, cu cari Baaša zidise; și regele Asa zidi cu d'însele ° Gheba a lui Beniaminü și ° Miȃpa.
23 Tôte cele-le-alté fapte ale lui Asa, și tötă puterea lui, și tôte cāte a făcutü, și cetăȃile ce a ziditü, ore nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelorü regilorü lui Iuda? Erü ° în timpulü bătrāneȃelorü sale se'nbolnăvi de picōre. Și Asa adormi cu părinȃii seü, și se înmormētă cu părinȃii seü în cetatea lui Davidü, părintele seü; ° și în loculü seü domni ° Iosafatü, fiulü seü.

*Domnia lui Nadabû, a lui Baasa, a lui Ela
și a lui Zimri în Israelû.*

- 25 Și domni Nadabū, fiulū lūi Ieroboamū,
preste Israelū in alū dūoilea anū alū lūi Asa,
regele lūi Iuda; și elū domni preste Israelū
26 dūoi anī. Și făcu rele in ochiū lūi Iehova,
și āmlā pe calea pārintelūi seū și in ʾpē-
catulū lūi, prin care a trasū pre Israelū
in pēcatū.

27 ^a Și Baasa, fiulul lui Ahija, din casa lui Isa-
 charu, conjură în contra lui, și-lu bătu Baasa
 în ^h Ghibetonul Filistenilor; căci Nadabū
 și totu Israelulū impresurară Ghibetonulū.
 Și-lu ucise Baasa în alū treilea anū alū lui 28
 Asa, regele lui Iuda, și domni în loculū seū.
 Și cumū se făcu rege, stēpi tōtă casa lui 29
 Ieroboamū; nu lāsă din ai lui Ieroboamū
 nimicū viū, până ce-lū nimici, duple ⁱ cuvēn-
 tulū ce Iehova a vorbitū prin servulū seū
 Ahija, Șiloneulū; ^j Pentru pēcatele lui Ie- 30
 roboamū, ce elū a pēcătuitū, și prin cari
 trase pre Israelū în pēcatū, și pentru mânia,
 cu care mânia pre Iehova, Dumneadeulū
 lui Israelū. Și cele-l-alte fapte ale lui Na- 31
 dabū, și tōte cāte făcu, ore nu sūnt scrise
 în Cartea Cronicelorū regilorū lui Israelū?
^k Și rebelū fu între Asa și Baasa, regele lui 32
 Israelū, în tōte dilele lorū.

In alu' treilea anu' alu' lui Asa, regele 33
lui Iuda, domni Baasa, fiulu' lui Ahija, pre-
ste totu' Israelulu' in Tirta; *si elu' domni* duoë-
decî si patru de ani. Si facu rele in ochii lui 34
Iehova, *si âmbლა* in 'calea lui Ieroboamu' si
in pécatele lui, prin cari trase pre Israelu'
in pécatu'.

SÎa fostu cuvântul lui Iehova către ¹⁶ "Iehu, fiulul lui Hanani, in contra lui Bașa, dicëndu: ² "Fiindü-că te-amü rëdicatü din țëràna, și te-amü pusü domnü preste poporulü meu Israelü, și ³ "tu ai âmblatü in calea lui Ieroboamü, și ai trasü pre poporulü meu Israelü in păcatü, mândiandu-më prin păcatele lorü; Ecce, eü de totü voiü ⁴ "stërpi pre Bașa și casa lui, și voiü face casa ta ca și ⁵ "casa lui Ieroboamü, fiulul lui Nebatü: ⁶ "Cine din ai lui Bașa va muri in cetate, căniü 'lû vorü mânca; și cine din ai lui va căni in câmpü, păsërië ceriulü 'lû vorü mânca.

5 Și cele-l-alte fapte ale lui Baasa, și
câte făcu, și puterea sa, ⁹ *ore nu sînt scrise*
in Cartea Cronicelor¹⁰ regilor¹¹ lui Israel¹²?
6 Și Baasa adormi cu părinții¹³ seî, și se îm-
mormentă¹⁴ in ¹⁵ *Tirțã*; și in locul¹⁶ seî domni
Ela, fiul¹⁷ seî.

Și a fost *era-și* cuvântul lui Iehova 7
prin Iehu, profetul, fiul lui Hanani, in
contra lui Bașa și in contra casei lui, pen-
tru toate răutățile ce făcuse in ochii lui Ie-
hova, mâniându-l prin faptele mânelor sale,
fiind că și casa lui Ieroboam; și *chiar* și
pentru aceea, că el a lovit-o pre ea.

In anulă ală dūoē-decī și șeselea ală lui 8

o Cap. 22. 43.	s Veđi cap. 12.	s 2 Cron. 16. 6.	& 14. 16.
2 Cron. 15. 17,	27.	a Ios. 21. 17.	g a Ios. 14. 14.
18.	t 2 Cron. 16. 2.	b Ios. 18. 26.	h Ios. 19. 44. &
p Veđi vers. 5.	u Cap. 11. 23. 21.	c 2 Cron. 16. 12.	21. 23.
q 2 Cron. 16. 1,	v Reg. 15. 29.	d 2 Cron. 17. 1.	Cap. 16. 15.
etc.	x Judec. 18. 29.	e Mat. 1. 8.	i Cap. 14. 10,
r Ios. 18. 25.	y 2 Sam. 20. 16.	f Cap. 12. 30.	14.

j Cap. 14. 9. 16. k Vers 16.	Capulu 16.	d Vers. 11.	15. 21.
l Cap. 12. 28. 29. & 13. 33. & 14. 16.	a Vers. 7. 2 Cron. 19. 2. & 20. 34.	e Cap. 14. 10. & 15. 29.	t Vers. 1.
—	b Cap. 14. 7. e Cap. 15. 34.	f Cap. 14. 11. g 2 Cron. 16. 1.	j Cap. 15. 17 27, 29.
		h Cap. 14. 17. &	Vedī Osea. 1. 4.

Asa, regele lui Iuda, incepu a domni Ela, fiul lui Baasa, și domni preste Israelu în Tirta două 9 ani. *Și conjură contra lui servul său Zimri, mai marele jumătății carilor de *resbelu*, precând *era* în Tirta, îmbetându-se în casa lui 10 Arta, mai marele preste casa lui în Tirta. Și intră Zimri, lă lovi, și-l ucise, în anul alu douăzeci și șeptelea alu lui Asa, regele lui Iuda, și domni în locul său.

11 Și cum se făcu rege, îndată ce șed pe tronul său, lovi totă casa lui Baasa; nu lăsa *din ai lui* nici un suflet parte bărbătescă, nici *din rude*, nici *din amicii* lui. Ci Zimri stărpi totă casa lui Baasa, după cuvântul, ce l'a vorbit Iehova în contra lui Baasa prin Iehu, profetul; Pentru toate păcatele lui Baasa, și pentru păcatele lui Ela, fiul său, ce păcătura, și prin cari traseră pre Israelu în păcat, mâniau pre Iehova, Dumnezeu lui Israelu, prin deșertăciunile lor.

14 Și cele-l-alte fapte ale lui Ela, și toate câte făcu, ore nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israelu?

15 În anul alu douăzeci și șeptelea alu lui Asa, regele lui Iuda, domni Zimri șapte zile în Tirta. Și poporul tăbărându *a* asupra 16 Ghibetonului, ce *era* alu Filistenilor, Și auzind poporul, ce se afla în tabără, dicându-se: Zimri a conjurat, și chiar a lovit pre rege; atunci totu Israelu făcu pre Omri, mai marele ostei, rege în ziua aceea în tabără. Și se sui Omri, și totu Israelu cu el, de la Ghibetonu, și impresură Tirta. Și cum vedu Zimri, că cetatea era luată, intră în întăritura casei domnesci, și aprinse cu foc deasupra sa casa domnescă, și muri; Pentru păcatele sale, ce păcătui, făcându rele în ochii lui Iehova; fiindcă *âmbă* în calea lui Ieroboam și în păcatele lui, ce a făcut, trăgându pre Israelu în păcat.

20 Și cele-l-alte fapte ale lui Zimri, și conjurarea ce o făcu el, ore nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israelu? 21 Atuncea se despărți poporul lui Israelu în două părți; jumătatea poporului urmă pre Tibni, fiul lui Ghinat, ca să-l facă rege; și jumătatea urmă pre Omri. Dară poporul, ce urmă pre Omri, repuse pre poporul ce urmă pre Tibni, fiul lui Ghinat; și așa Tibni muri, și Omri domni.

Domnia lui Omri și a lui Ahabu în Israelu; importarea cultului lui Baalu, și alte crime.

23 În anul alu treizeci și unulea alu lui Asa, regele lui Iuda, incepu a domni

Omri, și domni preste Israelu douăsprezece ani; în Tirta domni elu șese ani. Și 24 cumpără de la Șemeru muntele Samariei cu două talente de argint, și a zidit cetate pe munte, și chiamă numele cetății ce a zidit, după numele lui Șemeru, stăpânul muntelui: Samaria. Și Omri făcu rele în ochii 25 lui Iehova, făptuind mai rele decât toți înaintașii săi; Căci *âmbă* în toate căile 26 lui Ieroboam, fiul lui Nebat, și în păcatele lui, prin cari trase pre Israelu în păcat, și mâniau pre Iehova, Dumnezeu lui Israelu, prin deșertăciunile lor.

Și cele-l-alte fapte ale lui Omri, ce le 27 făcu, și puterea, ce o arătă, ore nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israelu? Și Omri adormi cu părinții săi, 28 și se immormentă în Samaria; și în locul său domni Ahab, fiul său.

Și Ahab, fiul lui Omri, incepu a domni 29 preste Israelu în anul alu treizeci și optulea alu lui Asa, regele lui Iuda; și Ahab, fiul lui Omri, domni preste Israelu în Samaria douăzeci și două de ani. Și Ahab, fiul 30 lui Omri, făcu rele în ochii lui Iehova, mai mult decât înaintașii săi. Și ca și cum 31 i-ar fi fost puțin lucru a *âmbă* în păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, el luă și de femeă pre Iezabel, fiica lui Etbaal, regele Sidonenilor, și merse, și servi pre Baal, și-i se închină; Și ridică 32 altariu lui Baal în lă-întrul casei lui Baal, ce o zidi în Samaria. Și Ahab 33 făcu chipu Astarteei; și ca să mânia pre Iehova, Dumnezeu lui Israelu, făcu Ahab rele mai mult decât toți regii lui Israelu, cari au fost înainte lui.

În zilele lui rezidi Hielu din Betu-Elu 34 Ierichonul; pus'a elu temeliele acestuia asupra lui Abiram,ânteu-născutul său, și pus'a porțile sale asupra lui Segub, mai micul său fiu, după cuvântul, pre care Iehova l'a vorbit prin Iosua, fiul lui Nun.

Ilie predică o uscăciune; se hrănesce într'unu modu minunat; invită pre fiul unei văduve.

Și Ilie, Tișbitul, din locuitorii Galaadului, 17 disese lui Ahab: *"Viă este Iehova, Dumnezeu lui Israelu; înaintea căruia stău, nu va fi în anii acestia nici rouă, nici ploă, fără numai după cuvântul meu.*

Și a fost cuvântul lui Iehova către 2 el, dicându: Du-te de aceea, și apucă 3 către resăritu, și te ascunde lîngă pîrîul Cherit, ce este în fața Iordanului. Și vei 4 bé din pîrî; dis'amă și corbilor să te

* 2 Reg. 9. 31.
† 1 Sam. 25. 22.
m Vers. 3.
n Vers. 1.
o Deut. 32. 21.

1. Sam. 12. 21.
Isa. 41. 29.
Iona 2. 8.
1 Cor. 8. 4. &
10. 19.

p Cap. 15. 27.
q Cap. 12. 28.
& 15. 26, 34.
r Veđi cap. 13.
32.

2 Reg. 17. 21.
Ioan 4. 4.
s Mic. 6. 16.
t Vers. 19.
u Vers. 13.

v Deut. 7. 3.
x Jude. 18. 7.
y Cap. 21. 25.
26.
2 Reg. 10. 18.

& 17. 16.
z 2 Reg. 10. 21,
30, 37.
a 2 Reg. 13. 6.
& 17. 10. &

21. 3.
Jer. 17. 2.
b Vers. 30.
Cap. 21. 25.
c Ios. 6. 26.

Capitlu 17.
a 2 Reg. 3. 14.
b Deut. 10. 8.
c Iac. 5. 17.
d Luc. 4. 26.

5 nutrească acolo. Și se duse el, și făcu duple cuvântul lui Iehova; că merse, și seșu lângă pârul Cherit, din fața Iordanului. Și-l aduceau lui demănătă corbii pâne și carne, și sêra pâne și carne; și el bea din pârul. Și trecendû țile, secă pârul, fiindu-că nu era plôia pe pământul acela.

8 Și a fostû cuvântul lui Iehova către el, dicendû: Scôlă-te, du-te la Tarepta Sidonului, și seșî acolo; ecce, dis'amû acolo unei femei vèduve să te nutrească. Și sculându-se, se duse la Tarepta; și cumû veni la pórta cetăței, ecce, acolo era o femeă vèduvă stringendû vrêscuri, și strigă către ea, și dîse: Adă-mî, rogu-te, puçînă apă în vas, ca să beû. Și pre-cândû mergea să-i aducă, strigă el la d'insa, și dîse: Adă-mî, rogu-te, și o bucată de pâne în mâna ta. 12 Êrû ea dîse: Viû este Iehova, Dumneđeulû teû, azimă nu amû, ci numai o mână de faină într'o vèdră, și puçînă oleiû într'unû ulciôrû; și ecce, eû stringû dîuo lemnișore, ca să mergû, și să pregătescû acesta pentru mine și fiulû meû; și o vomû mânca, și vomû muri. Êrû Ilie î dîse: Nu te teme; mergî, și fă, cumû ai disû; dară fă mai ântêlû o mică azimă pentru mine, adă-mi-o, și apoi fă și pentru tine și fiulû teû. Căci așa dîce Iehova, Dumneđeulû lui Israelû: Vèdra de faină nu va scăde, și ulciôrul de oleiû nu se va impuçina, până în diûa în care Iehova va da plôia pe pământ. Și ea merse, și făcu duple cuvântul lui Ilie; și mânca ea și el și casa ei țile multe: Vèdra de faină nu scădu, și ulciôrul de oleiû nu se impuçină, duple cuvântul lui Iehova, pre care 'lû vorbi prin Ilie.

17 Și după acestea, se'nbolnăvi fiulû femeii, stêpâna casei, și bola lui era grea 18 fôrte, că nu mai rêmase suflare în el. Și ea dîse lui Ilie: Ce este mie și ție, omule alû lui Dumneđeû? Venit'ai ôre la mine, ca să rechiâmî în amintirea mea nelegiurile mele, și să omorî pre fiulû meû? Și el dîs'a ei: Dă-mî pre fiulû teû. Și-lû luă pre d'însulû din sinulû ei, și-lû sui în camara de sus, unde locuia el, și-lû culcâ pe patulû seû; Și strigă către Iehova, și dîse: Iehova, Dumneđeulû meû! Ôre tu dus'ai reulû și preste vèduva, la care locuescû eû, 21 omorîndû pre fiulû ei? Și se întinse de trei orî preste copilû, și strigă către Iehova, și dîse: Iehova, Dumneđeulû meû, să se re'ntôrcă, rogu-te, sufletulû copilulû 22 acestuia într'însulû! Și Iehova aûdi vócea lui Ilie; și se re'ntôrse sufletulû copilulû

într'însulû, și trăi. ^a Și Ilie luă pre copilû, 23 și-lû pogorî din camara de sus în casă, și-lû dădu mumei sale. Și Ilie dîse: Ecce, fiulû teû trăesce! Și femea dîse către 24 Ilie: Acumû din acêsta cunoscû, că tu escî omû alû lui Dumneđeû, și că cuvântul lui Iehova în gura ta este adevêrû.

Ilie întîmpină pre Ahabû: ucide pre profetîi lui Baalû și ai Astarteei, și la rugăciunea sa se redă plôia.

SI după "multe țile fost'a cuvântul lui 18 Iehova către Ilie, în anulû alû treilea, dicendû: Du-te, arêta-te lui Ahabû; și ^b voiû da plôia pe pământ. Și se duse Ilie să se arete lui Ahabû.

3 Și era fômete mare în Samaria. Și Ahabû chiamă pre Obadia, care era preste casa sa; (êrû Obadia se temea de Iehova fôrte; Căci cândû Iezabelû stêrpi pre 4 profetîi lui Iehova, Obadia luă o sută de profetîi, și-i ascunse pre ei, câte cinci-deci într'o pesceră, și-i nutri cu pâne și cu apă); Și Ahabû dîse către Obadia: Cutrieră țera 5 la tôte isvórele apelorû și la tôte riurile; pôte vomû afla êrbă, spre a păstra viêta cailorû și a catârilorû, ca să nu ne lipsimû de dobitóce. Decî și împărțiră țera, ca să 6 o cutriere pre ea; Ahabû merse pe o cale deosebi, și Obadia merse pe altă cale deosebi.

7 Și mergendû Obadia pe cale, ecce, 'lû întîmpină Ilie; și acela 'lû cunoscû, și cădu pe fața sa, și dîse: Tu escî, domnulû meû Ilie? Și el a dîsû lui: Eû sînt; du-te, și 8 domnulû teû: Ecce, Ilie este aicea! Și dîse 9 acela: Ce amû pécătuitû, ca să dai pre servulû teû în mâna lui Ahabû, să me omóre? Viû este Iehova, Dumneđeulû teû! 10 nu este poporû, nici regatû, unde să nu fie trâmesû domnulû meû, ca să te caute; și cândû i s'a spusû: Nu este; atuncea făcut'a elû să jure regatulû și poporulû, că nu te 11 aflară; Și acumû tu dîci: Mergî, și domnulû teû: Ecce, Ilie este aicea! Și va fi, 12 îndatâ ce eû voiû pleca de la tine, "Spiritulû lui Iehova te va duce, unde eû nu sciû; și cândû voiû merge, și voiû spune lui Ahabû de tine, și elû nu te va afla, mă va omorî. Dară eû, servulû teû, mă temû de Iehova din tènețeța mea. Aû nu s'a spusû dom- 13 nulû meû ce amû făcutû eû, cândû Iezabelû ucise pre profetîi lui Iehova, în ce chipû amû ascunsû o sută de bărbați din profetîi lui Iehova, câte cinci-deci într'o pesceră, și i-amû nutritû pre ei cu pâne și cu apă? Și acumû tu dîci: Du-te, de spune 14

^a Obad. 20. ^g 2 Reg. 4. 34. ⁱ Ioan 3. 2. & ^{Capulû 18.}
Luc. 4. 26. 35. 16. 30. a Luc. 4. 25.
^f Vezi Luc. 5.8. ^h Ebr. 11. 35.

Iac. 5. 17. ^c 2 Reg. 2. 16. 14. ^{Fapt. 8. 39.}
^b Deut. 28. 12. Eze. 3. 12. Mat. 4. 1.

domnului teŭ: *Ecce, Ilie este aicea; și el*
 15 *mă va omori. Și Ilie diŭ: Viŭ este Iehova, Dumneșeulŭ oștirilorŭ, înaintea căruia staŭ! astă-đi mă voiŭ arăta lui.*
 16 Plecă deci Obadia spre întimpinarea lui Ahabŭ, și spusu-i-a. Și Ahabŭ merse spre
 17 întimpinarea lui Ilie. Și cumŭ vădu Ahabŭ pre Ilie, diŭse cătră elŭ Ahabŭ: *„Tu ești celŭ*
 18 *ce „amăresci pre Israelŭ? Erŭ elŭ diŭse: Eŭ nu amăsescu pre Israelŭ, ci tu și casa*
 19 *părintelui teŭ, „pentru-că ați părăsitŭ ordinele lui Iehova, și ați ămblatŭ duple Baalŭ.*
 20 *Și acumŭ trâmeste, și adună la mine pre totŭ Israelulŭ pe muntele „Carmelŭ, și pre cei*
 21 *patru sute cincŭ-deci de profeți ai lui Baalŭ, și „pre cei patru sute de profeți ai Astar-*
 22 *teelorŭ, cari mânâncă la mēsa Iezabelei.*
 23 *Și trâmese Ahabŭ cătră toți fiii lui Israelŭ, și „adună pre profeți pe muntele Carmelŭ.*
 24 *Și se apropiă Ilie de totŭ poporulŭ, și diŭse: „Până cândŭ veți schiopēta? Dacă Iehova este Dumneșeulŭ, urmați-lŭ pre d'insulŭ; erŭ dacă Baalŭ, „urmați pre acesta. Și po-*
 25 *porulŭ nu respunse lui nici unŭ cuvēntŭ.*
 26 *Atuncea diŭse Ilie cătră poporŭ: „Numai eŭ amŭ rămasŭ profetŭ alŭ lui Iehova, „erŭ profeții lui Baalŭ sŭnt patru sute cincŭ-deci*
 27 *de bărbați. Deci să ni se deē dŭoi junci, și ei să-și alēgă unŭ juncŭ lorŭ, și să-lŭ bucățescă, și să-lŭ pună pe lemne, dară*
 28 *focŭ să nu pună; și eŭ voiŭ pregăti cēlaltŭ juncŭ, și-lŭ voiŭ pune pe lemne, dară focŭ nu voiŭ pune. Și să chiămați numele*
 29 *deiilorŭ vostri, și eŭ voiŭ chiăma numele lui Iehova; și va fi, că deulŭ, carele „va*
 30 *respunde cu focŭ, acela să fie Dumneșeulŭ. Și respunse totŭ poporulŭ, și diŭse: Bunŭ este cuvēntulŭ.*
 31 *Și diŭse Ilie cătră profeții lui Baalŭ: Alegeți-vi unŭ juncŭ, și pregătiți-lŭ ăntēiŭ voi, căci sŭnteți mulți; și chiămați numele dei-*
 32 *lorŭ vostri, dară focŭ să nu puneți. Și ei luară junculŭ, ce-lŭ dădu lorŭ, și-lŭ pregă-*
 33 *tiră, și chiămară numele lui Baalŭ de demănéță până la amēdă-đi, diŭcēndŭ: Ascultă-ne pre noi, Baale! dară nu era „nici vŭce,*
 34 *nici ascultare; și săriaŭ împrejurulŭ altarului, pre care-lŭ zidiseră. Și la amēdă-đi, Ilie*
 35 *bătēndu-și jocŭ de ei, diŭcea: Chiămați cu vŭce mai tare, căci deŭ este elŭ: sēŭ vorbesce, sēŭ se află in trēbă, sēŭ este in călătōriă,*
 36 *sēŭ, pŭte, dŭrme, și se va trezi. Și-lŭ chiămaŭ cu vŭce tare, și „se tăiară duple datina lorŭ cu cuțițe și cu lance, până ce sângele*
 37 *se revērsa preste ei. Și trecēndŭ meșulŭ*

dilei, și ei profetēndŭ până la ōra pentru aducerea scrcificiulŭ de sēră, totŭ nu veni „nici vŭce, nici ascultare, nici luare aminte.

Atuncea diŭse Ilie cătră totŭ poporulŭ: 30
 Apropiati-vē de mine. „Și totŭ poporulŭ se apropiă de d'insulŭ. Și a diresŭ altarulŭ lui Iehova celŭ rēșipitŭ. Și luă Ilie dŭoē- 31
 spre-dece petre, duple numērulŭ semințiilorŭ filorŭ lui Iacobŭ, cătră carele a fostŭ cu- 32
 vēntulŭ lui Iehova, diŭcēndŭ: „Israelŭ va fi numele teŭ; Și cu petrele zidi altarŭ in 33
 numele lui Iehova; și a făcutŭ grŭpă in jurulŭ altarului, duple lărgimea de dŭoē mē- 34
 suri de semēnătură; Și „aședă lemnele, și bu- 35
 căți junculŭ, și-lŭ puse pe lemne; Și diŭse: 36
 Impleți cu apă patru vedre, și le „vērșati preste olocauste și preste lemne. Și diŭse: 37
 Faceți așa și de a dŭoa ōră; și aŭ făcutŭ a dŭoa ōră. Și diŭse: Faceți așa și de a troia 38
 ōră; și aŭ făcutŭ a treia ōră. Și curgea 39
 apa împrejurulŭ altarului, și „grŭpa o implu cu apă.

Și in ōra cândŭ se aducea sacrificiulŭ 36
 de sēră, se apropiă Ilie, profetulŭ, și diŭse: Iehova, „Dumneșeulŭ lui Abraamŭ, alŭ lui Isaacŭ și alŭ lui Israelŭ, „fie sciutŭ astă-đi, că tu ești Dumneșeulŭ in Israelŭ, și eŭ serv- 37
 ulŭ teŭ, și că duple cuvēntulŭ teŭ „amŭ fă- cutŭ tŭte aceste lucruri. Audi-mē, Iehova; 38
 audi-mē, ca să cunŭscă poporulŭ acesta, că tu, Iehova, ești Dumneșeulŭ, și tu întŭrce 39
 ănima lorŭ înapoi. Atuncea „a cădŭtŭ focŭ 40
 de la Iehova, și a mistuitŭ olocaustulŭ și lemnele, și petrele și tērână, și a suptŭ și 41
 apa din grŭpă.

Și vēlēndŭ totŭ poporulŭ, cădu pe fața 39
 sa, și diŭse: „Iehova, acesta este Dumneșeulŭ; Iehova, acesta este Dumneșeulŭ. Și diŭse 40
 lorŭ Ilie: „Prindeți pre profeții lui Baalŭ; nici unulŭ din ei să nu scape; și-i prinseră; 41
 și-i pogorŭ Ilie la pērēulŭ Kișonŭ, și-i „jun- ghiă acolo.

Și Ilie diŭse cătră Ahabŭ: Sui-te, mânâncă 41
 și bea, căci se aude vuetŭ de mare plŭiă. Și 42
 se sui Ahabŭ să mânânce și să bee; și Ilie se sui in vērfulŭ Carmelului, „și s'a ple- catŭ la pământŭ, și-și puse fața sa in ge- 43
 nunchiele sale; Și diŭse servului seŭ: Sui-te acumŭ, și caută spre mare; și se sui și 44
 cāntă, și diŭse: Nu e nimica. Și Ilie diŭse: Mergi eră-și, până la a șeptea ōră. Și a 45
 șeptea ōră diŭse: Ecce, unŭ nŭorŭ micŭ, cŭ o palmă de omŭ, se rēdică din mare! Și elŭ diŭse: Sui-te, đi lui Ahabŭ: Inhamă, și 46
 te pogoră, ca să nu te oprēscă plŭiă. Și 47

d Cap. 21. 20.
e Ios. 7. 25.
f 2 Cron. 15. 2.
g Ios. 19. 26.
h Cap. 16. 33.

i Cap. 22. 6.
j 2 Reg. 17. 41.
k Mat. 6. 24.
l Veđi Ios. 24. 15.
m Cap. 19. 10.

14.
n Vers 19.
o Vers 38.
p Cron. 21. 26.
q Pe. 115. 5.
r Ier. 10. 5.

1 Cor. 8. 4. & 12. 3.
p Lev. 19. 28.
Deut. 14. 1.
q Vers 26.
r Cap. 19. 10.

s Fac. 32. 28. & 35. 10.
t Reg. 17. 34.
u Lev. 1. 6, 7, 8.
v Veđi Iud. 6. 20.

w Vers 32. 38.
x Esod. 3. 6.
y Cap. 8. 45.
z Reg. 19. 19.
aa Ps. 83. 18.

z Num. 16. 28.
a Lev. 9. 24.
b Jude. 6. 21.
c 1 Cron. 21. 26.
d Cron. 7. 1.

e Vers 24.
f 2 Reg. 10. 25.
g Deut. 13. 5. & 18. 20.
h Ios. 5. 17, 18.

s'a întemplată între acestea, ceriul se întunecă de ploă și de vânt, și s'a făcut ploă mare. Și se sui Ahab în trăsura sa, și se duse la Ezreel. Și mâna lui Iehova a fost preste Ilie, și 'incingându-și cōpsele sale, alergă înaintea lui Ahab până la intrarea în Ezreel.

Fuga lui Ilie în pustiul: descoperire dumnezească la Horeb; chemarea lui Eliei.

19 **S**I a spus Ahab Iesabelei toate câte le făcu Ilie, și cum a 'omoritu cu sabia pre toți profetii. Și tramese Iesabel pre cine-va la Ilie să-i dică: 'Așa să-mi facă deii și încă mai mult, dacă mâne pe la ora acēsta nu voi face viața ta, ca viața unuia d'între aceia. Și vedēndu elū acēsta, s'a sculat, și se duse, spre a-și feri viața sa, și veni la Beerū-Seba din Iuda, și lăsă acolo pre servul său. Erū elū se duse în pustiul cale de o di, și a sosit, și a ședut supt unū jeniperū, și 'dorīa în sine să morā; și dīse: De ajunsū acumū, Iehova, Iē sufletulū meū; căci nu sūnt mai bun decātū părinții mei. Și culcându-se, adormi supt jeniperū. și ecce! unū āngerū 'lū atinse, și i-a dīsū: Scōlā-te, mănāncā! Și s'a ultat, și ecce, aprōpe de capulū său o azimā cōptā pe cārboni, și unū ulciorū cu apă. Și a māncatū, și a bēutū, și ērā-și s'a culcatū. Și se întōrse āngerulū lui Iehova a dūoa orā, și l'a atinsū, și dīse: Scōlā-te, mănāncā! căci lungā fōrte este calea ta. Și sculādu-se, a māncatū și a bēutū; și în puterea māncārei aceleia cālători 'patru-deci de dīle și patru-deci de nopți până la 'Horebū, muntele lui Dumneḏeū.

9 Și a intratū acolo intr'o pescerā, și mase acolo; și ecce! a fostū cuvēntulū lui Iehova cātrā elū, și i dīse: Ce faci aicea, Ilie? Și elū dīse: 'Amū fostū 'zelosū fōrte pentru Iehova, Dumneḏulū oștirilor; că fiul lui Israelū aū părăsitū legāmēntulū teū: altarele tale le dērīmarā, și 'pre profetii tei 'i uciserā cu sabia, și 'amū rēmasū eū singurū, și ei cāutā a-mi lua viața. Și dīse: Esī, și stā 'pe munte înaintea lui Iehova. Și ecce, Iehova trecea, și 'vēntū tare și puternicū despīcă munții, și sfārimā stāncele înaintea lui Iehova; erū Iehova nu era în vēntū; și după vēntū cutremurū; erū Iehova nu era în cutremurū; Și după cutremurū focū; erū Iehova nu era în focū; și după focū o voce blāndā și subțire. Și cumū a-udī Ilie, 'acoperi fața sa cu mantia, și eși, și

stātu la intrarea pescerei; 'și ecce, vōce a fostū cātrā elū, dicēndū: Ce faci aicea, Ilie? 'Și elū dīse: Fost'amū zelosū fōrte pentru Iehova, Dumneḏulū oștirilor; că fiul lui Israelū aū părăsitū legāmēntulū teū: altarele tale le dērīmarā, și pre profetii tei 'i uciserā cu sabia, și amū rēmasū eū singurū, și ei cāutā a-mi lua viața. Și dīse Iehova cātrā elū: Mergī, întōrce-te pe calea ta, cea cātrā pustilulū Damasculū; 'și cāndū vei ajunge, unge pre Hazaelū rege preste Siria; Și pre 'Iehu, fiulū lui Nimși 'lū vei unge rege preste Israelū; și pre 'Elisei, fiulū lui Șafatū, de la Abelū-Mehola, 'lū vei unge de profetū in loculū teū. 'Și se va întempla, că celū ce va scāpa de sabia lui Hazaelū, 'lū va ucide Iehu, și celū ce va scāpa de sabia lui Iehu, 'lū 'va ucide Elisei. 'Și opritu-mi amū in Israelū șapte mi, toate genunchiele, cāte nu s'aū plecātū lui Baalū, 'și tōtā gura, care nu l'a sārutatū.

Si ducēdu-se de acolo, aflat'a pre Elisei, fiulū lui Șafatū, care ara, și dūoē-spre-dece pārechī de boi eraū d'înaintea lui, și elū era la alū dūoē-spre-decelea; și trecu Ilie pe lūngā elū, și aruncā asupra lui mantia sa. Și elū lāsā boii, și alergā in urma lui Ilie, și dīse: Rogu-te, 'sā sārutū pre pārintele meū și pre muma mea, și apoi te voi urma pre tine; și elū dīs'a lui: Du-te, întōrce-te: căci ce amū făcutū ție? Si se întōrse de d'înapoia lui, și luā o pārechīā de boi, și i junghīā, și cu uneltele boilorū 'a friptū carnea lorū, și o dādū poporului, care a māncat'o. Atuncea sculādu-se, a mersū in urma lui Ilie, și i servi lui.

Ahab bate pre regele Siriei de dūoē ori; 'lū lea prinsū, și apoi 'lū eliberēzā.

SI Benhadadū, regele Siriei, adunā tōtā oșteā sa; și cu elū eraū trei-deci și dūoi de regi, și cal și carē; și s'a suitū, și a impresuratū Samaria, și se luptā in contrā-i. Și tramese solī in cetate cātrā Ahabū, regele lui Israelū, și dīse lui: Așa dīce Benhadadū: Argintulū teū și aurulū teū este alū meū, și femeele tale și copiii tei cei frumoși sūnt ai mei. Și respunse regele lui Israelū, și dīse: Dupre cuvēntulū teū, dōmne, rege, alū teū sūnt eū și tōte cāte amū.

Și se întōrserā solii, și dīserā: Așa respunde Benhadadū, dicēndū: Fiindū-cā amū tramesū cātrā tine, dicēndū: Argintulū teū și aurulū teū, femeele tale și copiii tei, să-i dāi mie: Māne pe la ora acēsta trā-

f 2 Reg. 4. 29.
& 9. 1.

b Rut 1. 17.
Cap. 20. 10.

28.
Deut. 9. 18.

13.
Ps. 69. 9.

k Exec. 1. 4. &
57. 7.

n Vers 10.
o 2 Reg. 8. 12.

& 9. 14. etc.
& 10. 6. etc.

u Veđi Osea 13.
2.

Capitū 19.
a Cap. 18. 40.

c Num. 11. 15.
Iona 4. 3, 8.

e Esod. 3. 1.
f Rom. 11. 3.

h Cap. 18. 4.
i Cap. 18. 22.

l Esod. 3.
6.

p 2 Reg. 9. 1-3.
q Luc. 4. 27.

r 2 Reg. 8. 12.

s Veđi Osea 6.
5.

a Cap. 18. 40.

d Așa Esod. 34.

g Num. 25. 11.

j Esod. 24. 12.

m Vers 9.

r 2 Reg. 8. 12.

t Rom. 11. 4.

v Mat. 8. 21, 22.
Luc. 9. 61, 62.
a 2 Sam. 24. 22.

mete-voiū servii mei la tine, și vorū cerceta casa ta și casele servilorū tei; și orî-ce va fi plăcutū ochilorū tei, se va da in mânele lorū, și ei vorū lua. Atuncea chiamă regele lui Israelū pre toți bătrânii țerei, și di-se: Luați aminte, rogu-vă, și vedeți, cumū acesta caută răutate; căci trămesse cătră mine pentru femeele mele și copiii mei, argintulū meu și aurulū meu, și nu i-amū opritū *nimica*. Si diseră lui toți cei bătrâni și totū poporulū: Să nu ascultî, nici să-i învoesci. Decî dîs'a elū cătră solii lui Benhadadū: Spuneți domnului meu, regele: Tote pentru câte ai trămesū la servulū teū la începutū voiū face; dară acestū lucru nu potū să facū. Și solii merseră, și aduseră lui responsulū.

10 Și trămesse *din nou* Benhadadū cătră elū, și di-se: "Așa să-mi facă deii și încă mai multū, dacă țărana Samariei va ajunge spre a imple mîna a totū poporulū, care stă la picioarele mele. Și-i respunse regele lui Israelū, și di-se: Spuneți-i: Celū ce încinge *armele* să nu se mîndrască, ca celū ce le scôte.

12 Și cîndū *Benhadadū* auzi cuvîntulū acesta, se afla ^o bîndū, elū și regii, in corturi, și di-se servilorū sei: Inșirați-vă *de bataia*; și s'au inșiratū *de bataia* împotriva cetăței.

13 Și ecce, se apropiă de Ahabū, regele lui Israelū, unū profetū, dicîndū: Așa di-ce Iehova: Veți totă mulțimea acestă mare? Ecce, ^o eū o voiū da in mîna ta astă-di, și ei vî cunoscce că eū *sînt* Iehova. Și Ahabū di-se: Prin cine? Și elū respunse: Așa di-ce Iehova: Prin tînerii mai marilorū preste provincii. Atuncea di-se *Ahabū*: Cine va începe bataia? Și elū respunse: Tu. Atuncea elū numeră pre tînerii mai marilorū preste provincii; și aū fostū duoē-sute trei-deci și duoi; și după ei numeră pre totū poporulū, pre toți fiii lui Israelū, șapte mii. Și aū eșitū pe la mîdă-di. Erū Benhadadū ^a bea și se imbeta in corturi, elū și regii, cei trei-deci și duoi de regi, cari-lū ajutaū. Si eșiră tînerii mai marilorū preste provincii; și Benhadadū trămesse, și se spuse lui, dicîndū: Bărbați aū eșitū din Samaria. Și elū di-se: De aū eșitū spre pace, prindeți-i vii; și de aū eșitū spre resbelū, prindeți-i vii. Eșit'aū decî din cetate acești tîneri ai mai marilorū preste provincii, și oșteea, care-i urma pre ei; Și lovi fie-carele pre omulū seū; și Sirienii fugiră, și-i urmări pre ei Israelū; și Benhadadū, regele Siriei, scăpă pe unū calū, impreună cu călăreții. Și a eșitū regele lui Israelū, și a lovitū călăreții și carele, și făcu intre Sirienii ucidere mare.

Și se apropiă profetulū de regele lui Israelū, și dîs'a lui: Du-te, re'ntăresce-te, și cugetă, și veđi ce faci: "căci după împlinirea anului regele Siriei se va sui asupră-ți.

Erū servii regelui Siriei dîseră acestuia: 23 Deulū lorū *este* deulū munțilorū, pentru acēsta ne-a repusū; erū dacā ne vomū lupta cu d'înșii in șesū, de sigurū noi i vomū repune pre ei. Fă decî lucrulū acesta: Scôte pre fie-care rege din loculū seū, și pune in loculū lorū capitenii. Erū tu numeră armata, 25 pe câte ai perdutū, calū in locū de calū, și carū in locū de carū; și să ne luptămū cu d'înșii in șesū; și de sigurū i vomū repune. Și elū ascultă de vócea lorū, și făcu așa.

Si după trecerea anului, numeră Benhadadū pre Sirienii, și se sui la Afekū, să se lupte cu Israelū. Și fiii lui Israelū se numerară, și provēdēndu-se cu ale hranei, se duseră spre întimpinarea lorū; și tăbērāră fiii lui Israelū in fața lorū ca duoē turme mici de capre; erū Sirienii implură țera.

Si se apropiă unū omū alū lui Dumneđeū, și vorbi cătră regele lui Israelū, și di-se: Așa di-ce Iehova: Fiindū-că Sirienii dîseră: Iehova *este* deulū munțilorū, erū nu deulū vailorū, de aceea voiū da in mîna ta totă acēstă mare mulțime; și veți cunósce, că eū *sînt* Iehova.

Si ei stătură in tabēră fața unulū cătră altulū șapte zile; și in diua a șeptea începură lupta, și bătură fiii lui Israelū din Sirienii o sută de mii de pedestri intr'o di. Erū cei rēmași fugiră la Afekū spre cetate; și căđu zidulū preste duoē-deci și șapte de mii din bărbații rēmași. Și Benhadadū fugi, și intră in cetate, și se ascunse in camara cea mai din lă-intru. Și dîseră cătră elū servii lui: Ecce, audit'amū, că regii casei lui Israelū *sînt* regi miloși: Să ni ^a punemū decî saci preste cóspele nóstre și funii pe capetele nóstre, și să eșimū inaintea regelui lui Israelū; póte lăsa-va ție viēta. Se incinseră decî cu saci preste cóspele lorū și cu funii pe capetele lorū, și veniră la regele lui Israelū, și dîseră: Servulū teū Benhadadū di-ce: Rogu-te, lasă-mē să trăescū. Și elū di-se: Trăesce încă? Fratele meu *este*. Și bărbații acestia socotiră *acēsta* dreptū semnū bunū, și se grăbiră a prinde cuvîntulū, ce elū a scăpatū a di-ce, și dîseră: Fratele teū Benhadadū! Și Ahabū a dîsū: Duceți-vă, aduceți-lū. Și cîndū veni la d'înșulū Benhadadū, lū sui in carulū seū. Și Benhadadū a dîsū cătră elū: "Cetățile, ce a luatū părintele meu de la părintele teū, le voiū inapoi; și-ți vei face uliți in Damascū,

cumă a făcută și părintele meu în Samaria. Și eu, *dis'a Ahabu*, te voi lăsa să pleci cu acestă legământ. Așa elă făcu legământ cu d'insul, și-lă lăsa să plece.

- 35 Și un bărbat din 'fiii profetiloră *dis'a* cătră aprópele seú *dupre cuvântulă lui Iehova: Lovesce-mă, rogu-te; éru acestă omă nu voi să-lă lovască. Atunci elă a *disu* lui: Fiindă-că n'ai ascultat de vócea lui Iehova, éccé, ducându-te de la mine, ună leu te va ucide. Și cumă se duse de la elă, 37 'lă află ună leu, și-lă ucise. Aflându elă pre altă omă, *dis'a*: Lovesce-mă, rogu-te; și omulă 'lă lovi, și-lă rani. Atuncea dus-s'a profetulă, și asceptat'a pre rege in cale, și prefăcutu-s'a, *punéndu* vclă pe ochii seí. 39 Și *cândú regele trecea, elă strigat'a cătră rege, și *dis'a*: Servulă teú esit'a la reshelă, și éccé, ună omă retrăgându-se, adus'a la mine ună omă, și *dis*e: Păzesce pre omulă acesta; și dacă cumă-va va lipsi, atuncea *viéta ta va respunde pentru viéta lui, 40 séu vei plăti ună talentă de argintă. Și pre-cândú servulă teú făcu *ceva* incóce și incolo, nu se mai află. Și *dis'a* cătră elă regele lui Israel: Cutare *este* condemna-rea ta, tu însu-ți ai otărit'o. Atunci elă se grăbi, și-și redică vclulă de la ochii seí; și-lă cunoscú regele lui Israel, că *era* d'intre profeti. Și *dis'a* cătră elă: Așa *dice* Iehova: *Fiindă-că tu ai datú drumu din mână ta omulă, pre carele eu 'lă hotărisemú perderei; de aceea viéta ta va respunde pentru viéta aceluia, și poporulă teú 43 pentru poporulă seú. Și regele lui Israel *dusu-s'a la casa sa tristă și nemulțumit, și sosi in Samaria.

Omorierea lui Nabot; Ilie predice judecări asupra lui Ahab.

- 21 FOST'A după aceste, că Nabot, Ezreelénulă, avea viă in Ezreelă, aprópe de palatulă lui Ahab, regele Samariei. Și vorbi Ahab cătră Nabot, *dicéndu*: Dă-mi mie *via ta, ca să-mi fie grădină de verdeturi, că *este* aprópe de casa mea; si-ți voi da pentru d'insa o viă mai bună decâtă acésta; seú de-ți place, 'ți voi da pretulă ei in argintă. Éru Nabot *dis*e lui Ahab: Să mă ferască Iehova *a-ți da moscenirea părinților mei. 4 Și întră Ahab tristă și nemulțumit in casa sa de cuvântulă, ce-l vorbise Nabot, Ezreelénulă, *dicéndu*: Nu-ți voi da moscenirea părinților mei. Și se culcă pe patulă seú, și-și întorse fața sa, și nu mănă pâne.

5 Și veni la elă Iezabelă, femea sa, și *dis*e lui: Pentru ce ânima ta *este* tristă, și nu mănănci pâne? Și elă a respuns ei: Pentru-că amú vorbită lui Nabot, Ezreelénulă, și amú *disu* lui: Dă-mi via ta pentru argintă, séu, de voiesci, 'ți voi da *altă* viă in loculă ei; éru elă a *disu*: Nu-ți voi da *ție* via mea.

7 Și-i *dis*e Iezabelă, femea sa: Óre mai domnesci tu preste Israelă? Scólă-te, mănăncă pâne, și fie voiosă ânima ta; eu 'ți voi da via lui Nabot, Ezreelénulă. 8 Atuncea scrise ea epistole in numele lui Ahab, și *le* sigilă cu sigilulă lui, și tramese epistolele cătră bétrani și cătră diregători, cari *erau* in cetatea lui Nabot, cari locuiau *acolo* împreună cu elă. Și ea 9 scrise in epistole, *dicéndu*: Prochiămați ună postă, și puneți pre Nabot in fruntea poporului; Și puneți dūoi ómení nelegiuiti 10 in față cu elă, ca să mărturisască in contra lui, *dicéndu*: Tu *ai blăstematú pre Dumeđeú și pre rege. *Atuncea* scoteți-lă, și 11 *ucideti-lă cu petre, ca să móră.

11 Și-i făcură bărbați cetăței sale, bétrani și diregători, cari locuiau in cetatea lui, după cumă li-a ordonatú Iezabelă, și cumă *era* scrisú in epistolele, pre cari ea le tramesese lorú: *Ei prochiămară ună postă, și 12 puseră pre Nabot in fruntea poporului; Și intrară dūoi ómení nelegiuiti, și seðură 13 in fața lui, și mărturisiră ómenii celi nelegiuiti in contra lui Nabot inaintea poporului, *dicéndu*: Nabot blăstemă pre Dumeđeú și pre rege. 14 Atuncea 'lă scóseră din cetate, și-lă uciseră cu petre, până ce muri. Și trameseră cătră Iezabelă, *dicéndu*: Nabot s'a ucisú cu petre, și a muritú. Și 15 cumă aúdi Iezabelă, că Nabot s'a ucisú cu petre, și că a muritú, *dis*e Iezabelă lui Ahab: Scólă-te, stăpănesce via lui Nabot, Ezreelénulă, care se impotrivi a o da 16 *ție* pentru argintă; că Nabot nu mai trăsese. ci a muritú. Și cumă aúdi Ahab, 16 că Nabot a muritú, elă se sculă, și se pogori in via lui Nabot, Ezreelénulă, ca să o stăpănescă.

17 *Și a fostú cuvântulă lui Iehova cătră 17 Ilie, Tišbitulă, *dicéndu*: Scólă-te, și te pogoră spre întimpinarea lui Ahab, regele lui Israel, *care *domnesce* in Samaria; éccé, in via lui Nabot *este*, unde se pogori, ca să-o stăpănescă! Si vei vorbi cătră d'insulă, *dicéndu*: Așa *dice* Iehova: Ucis'ai, stăpănit'ai? Și vei *mai* vorbi cătră d'insulă, *dicéndu*: Așa *dice* Iehova: In 'loculă,

j 2 Reg. 2. 3, 5, 7, 15. * Cap. 13. 17, 18. l Cap. 13. 24. m Veđi 2 Sam. 12. 1, etc. n 2 Reg. 10. 24. o Cap. 22. 31-37. p Cap. 21. 4. —

Capulă 21. a 1 Sam. 8. 14. b Lev. 25. 23.

Num. 36. 7. Ezec. 46. 18. c Esod. 22. 28. Lev. 24. 15, 16.

16. Fapt. 6. 11. d Lev. 24. 14. e Isa. 58. 4.

f Veđi 2 Reg. 9. 26. g Ps. 9. 12.

h Cap. 13. 22. 2 Cron. 22. 9. i Cap. 22. 38.

unde câinii au linsu sângele lui Nabot, voru linge câinii și sângele te, da, pre alu te.

- 20 Și disese Ahabu către Iie: ¹ Ce, mă aflași, neamice? Și elu respuns'a lui: *Te-amu aflatu; căci* ² te-ai vëndut pre tine, ca să faci rele in ochii lui Iehova. *Éccé, vorbesce Iehova:*
- 21 *'Răutate voiū aduce preste tine, și voiū mē-tura in urma ta, și voiū stēpi din ai lui Ahabu pre* ³ totu sufletulū parte bărbătescă, și ⁴ pre celū inchisū și pre celū liberū din
- 22 Israelū; Și voiū face casa ta ca și ⁵ casa lui Ieroboamu, fiulū lui Nebatū, și ca și casa lui ⁶ Baasa, fiulū lui Ahija, pentru mânia, cu care ⁷ m'ai māniatū, trāgēndū pre
- 23 Israelū in pēcatū. ⁸ Și pentru Iezabelū încă vorbesce Iehova, dicēndū: *Câinii vorū mânca pre Iezabelū aprōpe de zidulū de la Ez-reelū.*
- 24 *'Cine din ai lui Ahabu va muri in cetate, câinii* ⁹ *lū vorū mânca, și cine va muri in câmpū, paserile ceriulū* ¹⁰ *lū vorū mânca.*
- 25 (Cu adevēratū ¹¹ nimenia fusese asemenea ca Ahabu, care se vēndu pre sine, ca să facă rele in ochii lui Iehova, duple cumū ¹² 'lū in-tārta pre elū Iezabelū, femea lui. Și elū făcu fapte uriciōse fōrte, āmblāndū dupā idoll, in totulū ¹³ cumū au făcutū și Amoreiū, pre cari Iehova ¹⁴ i alungā de d'inaintea fiilorū lui Israelū).
- 26 Și cumū auđi Ahabu cuvintele acestea, ¹⁵ 'și sfāșcia vestmintele sale, și ¹⁶ puse sacū pe carnea sa, și posti, și se culcā in sacū, și
- 28 āmblā umilitū. Și a fostū cuvēntulū lui Iehova către Iie, Tișbitulū, dicēndū: ¹⁷ Vēduși, cumū s'a umilitū Ahabu inaintea mea? Pentru-cā s'a umilitū inaintea mea, nu voiū aduce rele in țilele sale, ¹⁸ ci ¹⁹ in țilele fiulū seu voiū aduce rele preste casa sa.

Ahabu face legământū cu Iosafatū; lēpedā sfatulū lui Micaia, și este ucisū la luptā.

- 22 **S**EDURĂ trei ani fără resbelū intre Siria și Israelū. Și in alū treilea anū ¹ Iosafatū, regele lui Iuda, se pogorī către regele lui Israelū. Și disese regele lui Israelū către servii sei: ² Cunōsceți, cā ³ Ramotū-Galaadulū *este* alū nostru, și noi tēcē-vomū, și nu-lū vomū lua din mână regelū Siriei?
- 4 Și disese elū către Iosafatū: ⁴ Mergē-vei cu mine la luptā pentru Ramotū-Galaadū? Și a disū Iosafatū către regele lui Israelū: ⁵ *Eū sūnt* ca și tine, poporulū meū ca și poporulū teū, și caii mei ca și caii tei.
- 5 Și a disū Iosafatū către regele lui I-

sraelū: ⁶ Intrēbā, rogu-te, cuvēntulū lui Iehova astā-dī. Și ⁷ adunā regele lui Israelū pre profēți, ca la patru sute de bărbați, și a disū către ei: ⁸ Mergē-voiū asupra Ramotū-Galaadulū la laptā, sēu mē voiū lāsa? Și ei au disū: ⁹ Sui-te, și domnulū ¹⁰ lū va da in mână regelū.

Și ¹¹ a disū Iosafatū: ¹² Ōre nu mai *este* aicea vre-unū profetū alū lui Iehova, ca să-lū intrebāmū? Și regele lui Israelū disese către Iosafatū: ¹³ Mai *este* unū bărbatū, Micaia, fiulū lui Imla, prin carele putemū să intrebāmū pre Iehova; darā ¹⁴ lū urēscū, căci nu profētesce despre mine bine, ci rēu. Și Iosafatū disese: ¹⁵ Sā nu dicā așa regele.

Și chiamā regele lui Israelū unū diregētōriū, și disese: ¹⁶ Grābesce-te a aduce pre Micaia, fiulū lui Imla. Și regele lui Israelū și Iosafatū, regele lui Iuda, ¹⁷ ședurā fie-carele pe tronulū sēu, imbrācați in vestminte *regesci*, in locū deschisū la intrarea porței Samariei; și toți profēții profētirā inaintea lorū. Și Zedekia, fiulū lui Chenaana, ¹⁸ 'și făcuse cōrne de ferū, și disese: ¹⁹ Așa dice Iehova: Cu aceste vei impunge pre Sirieni, până ²⁰ i vei nimici. Și toți profēții profētirā așa, dicēndū: ²¹ Sui-te la Ramotū-Galaadū, și prosperēzā; cā Iehova ²² lū va da in mână regelū.

Și trāmesulū, care se dusesse să chiamē pre Micaia, vorbi către elū, dicēndū: ²³ Éccé, cuvintele profēților tōte in-tr'una *spunū* bine pentru rege; fie și cuvēntulū teū ca cuvēntulū unuia d'intre ei, și vorbesce-ī de bine. ²⁴ Erū Micaia disese: ²⁵ Viū *este* Iehova! ²⁶ 'ce-mī va dice Iehova, acēsta voiū vorbi. Și elū veni către rege.

Și regele ²⁷ i disese: Micaia, mergē-vomū la Ramotū-Galaadū la luptā, sēu ne vomū lāsa? Și elū a respunsū lui: ²⁸ Sui-te, și prosperēzā; cā Iehova ²⁹ lū dā pre elū in mână regelū. Și regele a disū lui: ³⁰ De cāte-orī jura-te-voiū, ca să nu-mī spunī decātū adevērulū in numele lui Iehova? Și elū a disū: ³¹ Amū vēdūtū pre totū Israelulū ³² i imprāsciatū pe munți, ca oile ce nu au păstorū. Și Iehova a disū: ³³ Acestia n'au domnū: să se in-tōrcā fie-care la casa sa in pace.

Și a disū regele lui Israelū către Iosafatū: ³⁴ Nu ți-amū spusū ōre, cā nu va profēți bine despre mine, ci rēu?

Și ³⁵ Micaia mai disese: ³⁶ Ascultā decī cuvēntulū lui Iehova: ³⁷ Amū vēdūtū pre Iehova șēdēndū pe tronulū sēu, ³⁸ 'și tōtā oștirea ceriulū stāndū imprejurulū lui, de a drēpta

j Cap. 18. 17. m 1 Sam. 25. 22. r Cap. 14. 11. & u Fac. 15. 16.
k 2 Reg. 17. 17. n Cap. 14. 10. 16. 4. 2 Reg. 21. 11.
Rom. 7. 14. o Cap. 15. 29. 2 Cap. 16. 26, etc. 2 Reg. 37. 34.
l Cap. 14. 10. p Cap. 16. 3, 11. etc. 2 Reg. 9. 25.
2 Reg. 9. 8. q 2 Reg. 9. 26. t Cap. 16. 31. —

Capitulū 22.

a 2 Cron. 18. 2, etc. b Deut. 4. 43.

c 2 Reg. 3. 7.

d Cap. 18. 19. e 2 Reg. 3. 11. f Num. 22. 28. g Mat. 9. 36.

h Isa. 6. 1.

i Dan. 7. 9. j Iov. 1. 6. & 2. 1.

Ps. 103. 20, 21.

Dan. 7. 10. Mat. 18. 10. Ebr. 1. 7, 14.

- 20 lui și de a stânga lui. Și Iehova a zis: Cine va amăgi pre Ahab, ca să se sue și să cadă în Ramot-Galaad? Și unul zise: 21 cea așa, și altul așa. Și eși un spirit, și stătu înaintea lui Iehova, și zise: Eu 'lă 22 voi amăgi. Și Iehova zise-i: Cu ce? Și el a răspuns: Voi eși, și voi fi spirit mincinos în gura tuturor profetilor lui. Și a zis Iehova: 'lă vei amăgi, și vei 23 și isbuti, eși deci și așa fă: *Și acum, ecce, Iehova a pus spirit mincinos în gura tuturor acestor profeti ai tei, și Iehova a vorbit re de tine.
- 24 Atuncea se apropiă Zedekia, fiul lui Chenaana, și lovi pre Micaia preste față, și zise: 'Pe ce cale trecu spiritul lui Iehova de la mine, spre a vorbi cu tine? 25 Și a zis Micaia: Ecce, vei vedea în ziua aceea, când vei intra în camera cea mai din lă-intru, ca să te ascunzi.
- 26 Și a zis regele lui Israel: Ie pre Micaia, și-lă du înapoi la Ammon, guvernatorul cetății, și la Ioasă, fiul regelui; 27 și zise: Așa zice regele: Puneți pre acesta în închisoare, și hrăniți-lă cu pâinea întristării și cu apa întristării, până ce mă voi reîntorcer în pace. Și a zis Micaia: Dacă 28 adevărat tu te vei reîntorcer în pace, atuncea cu adevărat *Iehova n'a vorbit prin mine; și adause: Ascultați voi, toate popoarele!
- 29 Și se suiră regele lui Israel și Iosafat, 30 regele lui Iuda, la Ramot-Galaad. Și regele lui Israel zise către Iosafat: Eu 'mi voi schimba vestmintele, și voi pleca la luptă; 31 și-și schimbă vestmintele regele lui Israel, și plecă la luptă. Eră regele Siriei a fost dat ordinul celor trei-deci și două căpitenii ale carălor sale, zicând: Nu vă luptați nici cu cel mic, nici cu cel mare, ci numai cu regele lui Israel. Și cum vă vedea căpiteniile carălor pre Iosafat, 32 diseră: De sigur acesta este regele lui Israel. Și-lă impresurară, ca să se lupte cu d'insul; și Iosafat o strigă. Și când 33 căpiteniile carălor vădura, că nu era regele lui Israel, se întorseră de la el. Dară 34 un om trăgând din arcu lui din întâmplare, lovi pre regele lui Israel între închiaturile armăturii; și el zise către conducătorul carului său: Întornă mâna ta, și scote-mă din tabără, căci sunt rănit.
- 35 Și lupta s'a făcut totă mai crâncenă

în acea zi, și regele lui Israel stătu pe car în fața Sirienilor, și către sera muri; și sângele curgea din rană în lă-intrul carului. Și pe la apusul soarelui se făcu strigare în tabără, zicând: Fie-carele să se retragă la cetatea sa, și fie-carele în pământul său. Și așa muri regele, și fu dus 37 la Samaria; și înmormântară pre rege în Samaria. Și spălară carul în ezul Samariei; spălară încă și armele lui. Și câni 38 au lins sângele său, după cuvântul lui Iehova, care el l'a vorbit.

Și celelalte fapte ale lui Ahab, și toate câte le făcu, și casa de filid, ce o zidi, și toate cetățile, ce le zidi, ore nu sunt scrise în Cartea Cronicilor regilor lui Israel? Și adormi Ahab cu părinții sei, și în locul 40 său domni Ahazia, fiul său.

Iosafat domnesce preste Iuda, și Ahasia preste Israel.

Și Iosafat, fiul lui Asa, inceptu a domni 41 preste Iuda în al patrulea an al lui Ahab, regele lui Israel. De trei-deci și cinci de 42 ani era Iosafat, când se făcu rege, și el domni două-deci și cinci de ani în Ierusalim; și numele mamei lui era Azuba, fiica lui Șilhi. Și el ambă în toate căile lui 43 Asa, părintele său; nu se depărta de la ele, făcând cele drepte în ochii lui Iehova. Dară înălțimile nu se depărtară, că poporul sacrifica și tămăia încă pe înălțimi. Și Iosafat era în pace cu regele lui 44 Israel.

Și celelalte fapte ale lui Iosafat, și 45 puterea ce o arăta, și cum se luptă, ore nu sunt scrise în Cartea Cronicilor regilor lui Iuda? *Și rămășița celor sodomii, ce 46 rămăsese din zilele lui Asa, părintele său, o stărpi din țară.

*Atuncea nu era rege în Edom, ci domnia 47 un guvernator. Iosafat făcu și corăbiu tarșice, ca să meargă la Ofir pentru aur; dară nu merșeră, căci corăbiile se sfărămară în Etion-Gheber. Atunci Ahazia, 48 fiul lui Ahab, zise lui Iosafat: Să meargă servii mei d'impreună cu servii tei pe corăbi; dară Iosafat nu voi.

Și Iosafat adormi cu părinții sei, și se 50 înmormântă cu părinții sei în cetatea lui David, părintele său; și în locul său domni Iehoram, fiul său.

Ahazia, fiul lui Ahab, inceptu a domni 51 preste Israel în Samaria în anul al șapte-spre-decelea al lui Iosafat, regele lui Iuda;

j Jude. 9. 23.	l 2 Cron. 18. 23.	o 2 Cron. 18. 31.	p 2 Cron. 20. 31.	q 2 Reg. 12. 3.	r 15. 12.	s 8. 20.	t a 2 Cron. 20. 37.
lov 12. 16.	m Num. 16. 29.	Prov. 13. 30.	2 Cron. 17. 3.	u 2 Cron. 19. 2.	z Fac. 25. 23.	y 2 Cron. 20. 35.	b Cap. 9. 26.
Exec. 14. 9.	Deut. 18. 20.	p Cap. 21. 19.	2 Cap. 14. 23. &	2 Cor. 6. 14.	2 Sam. 8. 14.	etc.	c 2 Cron. 21. 1.
2 Tes. 2. 11.	21. 22.	q Amos 3. 15.	15. 14.	v Cap. 14. 24. &	2 Reg. 3. 9. &	z Cap. 10. 22.	d Vers 40.
k Exec. 14. 9.	n 2 Cron. 35. 22.						

52 și elu domni două ani preste Israelu. Și făcu rele în ochii lui Iehova, și ămbliă în calea părintelui său, și în calea mamei sale, și în calea lui Ieroboam, fiulul lui Nebat, care a trasu pre Israelu în păcatu; Căci 53 /servi lui Baal, și se închină lui, și mânia pre Iehova, Dumneșeul lui Israelu, întocmai cum făcu și părintele său.

CARTEA A DUOA A REGILORŪ.

SĒŪ IN DE COMUNŪ, A PATRA A REGILORŪ.

Ilie urmază a lucra; scirea ce o dădu lui Ahazia.

- 1^a **D**UPĂ mórtea lui Ahabu se resculă Moabul în contra lui Israelu. Și Ahazia cădu pr'între îngrădirile din camara de susu a casei ce o avea în Samaria, și se n'bolnăvi; și trăsese bărbați, dicându-li: Duceți-vă, întrebați pre Baalū-Zebubū, deulū Ekronului, dacă mă voiū rēdica din bóla acēsta. Dară āngerulū lui Iehova dīse lui Ilie, Tišbitulū: Scólă-te, sui-te spre intimpinarea trāmeșilorū regelū Samariei, și dī-li: Aū nu este Dumneșeū în Israelu, de mergeți și întrebați pre Baalū-Zebubū, deulū Ekronului?
- 4 Pentru aceea, așa dīce Iehova: Nu te vei pogorī din patulū, în care te-ai suitū, ci vei muri. Și Ilie s'a dusū.
- 5 Și se întórseră trāmeșii cătră d'insulū, și elū li dīse: De ce v'ați întorsū? Și ei i dīseră: Unū omū s'a suitū spre intimpinarea noastră, și a dīsu noui: Mergeți, întórceți-vă cătră regele, care v' trāsese, și-i dīceți: Așa dīce Iehova: Aū nu este Dumneșeū în Israelu, de trāmeți să întrebe pre Baalū-Zebubū, deulū Ekronului? Deci nu te vei pogorī din patulū, în care te-ai suitū, ci vei muri. Și întrebat'a pre ei: De ce felū era omulū, care s'a suitū spre intimpinarea vóstră, și care a dīsu cătră voi?
- 8 Cuvintele aceste? Și ei i dīseră: Unū omū pērosū și incinsū la cōpse cu unū briū de pele. Și regele dīse: Ilie, Tišbitulū, este.
- 9 Atuncea trānese regele cătră elū pre mai marele preste cincī-deci cu cei cincī-deci ai sei. Și se sui cătră elū, și éccē, elū ședea pe vârfulū unū munte. Și dīse cătră elū: Omule alū lui Dumneșeū, regele a dīsu:
- 10 Pogorā-te. Și respundēndū Ilie, dīse cătră mai marele preste cincī-deci: De sūnt omū alū lui Dumneșeū, să se pogóre focū din ceriū, și să te mistue pre tine și pre cei cincī-deci ai tei. Și se pogori focū din ceriū, și-lū mistui pre elū și pre cei cincī-deci ai lui.
- 11 Și éră-și trāsese cătră elū pre altū mai mare preste cincī-deci cu cei cincī-deci ai sei. Și cuvēntă și dīse cătră elū: Omule alū lui Dumneșeū, așa vorbesce regele: Grābesce a te pogorī. Și respundēndū Ilie, dīse cătră d'insii: De sūnt omū alū lui Dumneșeū, să se pogóre focū din ceriū, și să te mistue pre tine și pre cei cincī-deci ai tei. Și se pogorī focū de la Dumneșeū din ceriū, și-lū mistui pre elū și pre cei cincī-deci ai lui. Și mai trāsese pre unū mai mare preste o a treia cincī-deci cu cei cincī-deci ai sei. Și suindu-se alū treilea mai mare preste cincī-deci, veni și ingenuchiā înaintea lui Ilie, lū rugā, și-i dīse: Omule alū lui Dumneșeū, aibā prețū, rogu-mē, înaintea ochilorū tei viēta mea, și viēta servilorū tei, acestorū cincī-deci: Éccē, se pogorī focū din ceriū, și mistui pre cei două d'āntēi mai mari preste cincī-deci, și pre cincī-decele lorū; și acumū, aibā prețū viēta mea înaintea ochilorū tei. Și dīse āngerulū lui Iehova cătră Ilie: Pogorā-te cu elū, nu te teme de elū. Și se sculā, și se pogorī cu elū la rege. Și-i dīse: Așa dīce Iehova: Fiindū-cā ai trāmesū bărbați, să întrebe pre Baalū-Zebubū, deulū Ekronului, ca și cumū n'arū fi Dumneșeū în Israelu, ca să întrebi cuvēntulū lui, pentru acēsta nu te vei pogorī din patulū, în care te-ai suitū, ci vei muri.
- Și elū muri duple cuvēntulū lui Iehova, 17 ce-lū vorbise Ilie; și în loculū său domni Ioramū, în alū douălele anū alū lui Iehoramū, fiululū Iosafatū, regele lui Iuda; că elū nu avea fiiū. Și cele-l-alte fapte ale lui Ahazia, câte le făcu, ore nu sūnt scrise în Cartea Cronicelorū regilorū lui Israelu?

Înălțarea lui Ilie la ceriū.

SI cândū voi Iehova să rēdice pre Ilie la ceriū în vērtejū de vēntū, atuncī Ilie și Elisei purceseră de la Ghilgalū. Și dīse Ilie cătră Elisei: Șeđi aicea, rogu-te; căci Iehova mă trāmete la Betū-Elū. Érū Elisei

• Cap. 15. 26.
f Jude. 9. 11.
Cap. 16. 31.
2 REGIL.
Capitulū 1.
a 2 Sam. 8. 2.

b Cap. 3. 5.
c 1 Sam. 5. 10.
d Veđi Zech. 13.

4. Mat. 3. 4.
e Luc. 9. 54.

f 1 Sam. 26. 21.
Ps. 72. 14.

Capitulū 2.
a Fac. 5. 24.

b 1 Reg. 19. 21.
c Veđi Rut 1.
15, 16.

- dise: Viu *este* Iehova, și ^a viū *este* sufletulū teū! nu te voiū lăsa. Și se pogoriră la
- 3 Betū-Elū. Și aū eșitū ^e fiii profetilorū din Betū-Elū la Elisei, și-i diseră: Scii, că Iehova astă-đi răpesc pe domnulū teū de pe capulū teū? Și elū dise: Și eū cunoscū
- 4 *acesta*, tăceți. Și a dīsū Ilie cătră elū: Elisei, șeđi aicea, rogu-te; căci Iehova mē trāmete la Ierichonū. Ērū elū dise: Viū *este* Iehova, și viū *este* sufletulū teū! nu te voiū lăsa. Și sosiră la Ierichonū.
- 5 Și s'aū apropiatū fiii profetilorū din Ierichonū la Elisei, și-i diseră: Scii, că Iehova astă-đi răpesc pe domnulū teū de pe capulū teū? Și elū dise: Și eū cunoscū *acesta*, tăceți.
- 6 Și dise Ilie cătră elū: Șeđi aicea, rogu-te; căci Iehova mē trāmete la Iordanū. Ērū elū dise: Viū *este* Iehova, și viū *este* sufletulū teū! nu
- 7 te voiū lăsa. Și merseră amindūoi. Și cincideci de bărbați din fiii profetilorū merseră, și stătură in față, departe; și ei amindūoi stătură lūngă Iordanū. Și luā Ilie mantia sa, și o indūoi, și lovi apele, și ^{se} despărțiră intr'o parte și intr'alta; și trecură amindūoi pe uscatū.
- 9 Și după ce trecură, dise Ilie lui Elisei: Cere ce să facū ție, mai 'nainte de a fi răpitū de la tine. Și Elisei dise: Să fie, rogu-te, o indūoită parte a spiritulū teū pe mine. Ērū elū dise: Greū lucru ai cerutū; *dară* de mē vei vedē rāpindu-mē de la tine, 'ți va fi așa; ērū de nu, nu va fi așa.
- 11 Și a fostū, pre-cāndū încă āmblāu vorbindū, ēccē, ^e unū carū de focū și cai de focū 'i despărțiră pre amindūoi; și se sui Ilie prin vērtejū de vēntū la ceriū.

Lucrarea și minunile lui Elisei.

- 12 Ērū Elisei vedea și striga: ^a Părinte, părinte, carulū lui Israelū și călărimea lui! și nu-lū mai vēdu pre elū; și apucā vestimintele sale, și le sfășciā in dūoē bucăți.
- 13 Și rēdicāndū mantia lui Ilie, ce căduse de de-asupra lui, se întorse, și stātu pe ținutulū Iordanulū. Și luāndū mantia lui Ilie, ce căduse de de-asupra lui, lovi apele, și dise: Unde *este* Iehova, Dumneđeulū lui Ilie? Și cāndū lovi și elū apele, ^e se despărțiră intr'o parte și intr'alta; și Elisei trecu.
- 15 Și vēdēndū-lū fiii profetilorū ^e cei din fața Ierichonulū, diseră: Spiritulū lui Ilie s'a așeđatū preste Elisei. Și veniră spre intimpinarea lui, și-i se inchinară până la pământū. Și diseră cătră elū: Ēccē, cu servi tei *sunt* cincideci de bărbați puternici; ru-

gāmu-te, să mērgă și să caute pre domnulū teū; ^a pōte, spiritulū lui Dumneđeū l'a rēdicatū, și l'a aruncatū pe vre-unū munte, sēu in vre-o vale. Și elū dise: Nu trāmeteți. Dară l'aū silitū, până ce s'a rușinatū; 17 și elū dise; Trāmeteți. Trāmeseră deci cincideci de bărbați, și-lū căutară trei đile, dară nu-lū aflare. Și cāndū se înturnară 18 cătră elū, (căci rēmāsese in Ierichonū), li dise elū: Aū nu v'amū spusū: Să nu mergeți.

Și diseră bărbații cetății cătră Elisei: 19 Ēccē, așeđarea cetăței *este* bună, precumū domnulū mēu vede, dară apele *sunt* rele, și pământulū sterpū. Și elū dise: Aduce- 20 ți-mī unū vasū nou, și puneți sare in elū. Și ei 'i aduseră. Și elū eși la isvorulū a- 21 pelorū, și 'aruncā acolo sarea, și dise: Așa dice Iehova: Amū vindecatū apele acestea; nu va mai fi din ele nici mōrte nici stērpiciune. Și s'aū vindecatū apele până in 22 điuā de astă-đi, duple cuvēntulū lui Elisei ce l'a vorbitū.

Și se sui de acolo la Betū-Elū; și pre- 23 cāndū mergea pe drumū, eșiră din cetate nise copii mici, și-lū rideau, și-i dīceau: Sui-te, pleșuvule! sui-te, pleșuvule! Ērū elū 24 se întorse, și vēdēndū-i, 'i blāstēmā in numele lui Iehova. Și eșiră din pădure dūoi urși, și sfāsciară dintr'īnșii patru-đeci și dūoi de copii. Și se duse de acolo la muntele 25 Carmelū, și de acolo se întorse la Samaria.

Lucrarea lui Elisei; ajutorulū minunatū alū armatelorū unite ale lui Israelū, ale lui Iuda și ale Edomulū.

IORAMŪ, fiulū lui Ahabū, inceptu a domni 3 preste Israelū in Samaria in anulū alū optū-spre-đecilea alū lui Iosafatū, regele lui Iuda; și elū domni dūoi-spre-đece ani. Și făcu rele in ochii lui Iehova, dară nu ca 2 părintele seū și ca muma sa; căci depārtā stālpulū lui Baalū, ^a pre care-lū făcuse părintele seū. Totuși elū se lipi de ^e pēcatele lui 3 Ieroboamū, fiulū lui Nebatū, care a trasū pre Israelū in pēcatū; de la ele nu se depārtā.

Și Meșā, regele Moabulū, avea turme 4 mari, și dādu regelū lui Israelū o sutā de miē de ^a mnei și o sutā de miē de berbeci o lāna lorū. Dară după ce ^e muri Ahabū, se resculā 5 regele Moabulū in contra regelū lui Israelū.

Și eși regele Ioramū din Samaria in 6 timpulū acela, și numerā totū Israelulū. Și se duse, și trāmese cătră Iosafatū, regele lui Iuda, dīcēndū: Regele Moabulū se 7 resculā contra mea: voi-vei tu să te duci cu mine la resbelū in contra Moabulū? Și

d 1 Sam. 1. 26.
Vers 4. 6.
Cap. 4. 30.
e 1 Reg. 20. 35.
Vers 5, 7, 15.

Cap. 4. 1, 38.
f 9. 1.
Așa Esod. 14.
Ios. 3. 16.

Vers 14.
g Cap. 6. 17.
Ps. 104. 4.
h Cap. 13. 14.
i Vers 8.

j Vers 7.
k Veđi 1 Reg.
18. 12.
Ezec. 8. 3.
Fapt. 8. 39.

l Veđi Esod. 15.
25.
Cap. 4. 41. &
6. 6.

Ioan 9. 6.
Capulū 3.
a Cap. 1. 17.

b 1 Reg. 16. 31.
32.
c 1 Reg. 12. 28.
31, 32.

d Veđi Isa. 16.
1.
e Cap. 1. 1.

elū dīse: Mē voiū duce; ¹ eū ca tine *sint*,
 8 poporulū meū ca și poporulū teū, și caii
 mei ca și caii tei. Și elū dīse: Pe ce cale
 ne vomū sui? Și elū response: Pe calea
 9 pustiului Edomului. Și porniră regele lui
 Israelū și regele lui Iuda și regele Edo-
 mului, și cutrierară cale de șapte zile; și
 nu era apă pentru armata și pentru vitele,
 ce urmaū după ei.
 10 Și dīse regele lui Israelū: Vai! Iehova
 a intrunitū pre acesti trei regi, ca să-i dee
 11 in mână Moabului. Și ¹ Iosafatū dīse: Oare
 nu este aicea vre-unū profetū alū lui Iehova,
 ca să întrebămū printr'insulū pre Iehova?
 Și response unulū din servii regelui lui Is-
 raelū, și dīse: *Este* aicea Elisei, fiulū lui
 Șafatū, care a turnatū apă pe mânele lui
 12 Ilie. Și dīse Iosafatū: Cuvântulū lui Ie-
 hova este cu elū. Și ² se pogoriră la elū regele
 lui Israelū și Iosafatū și regele Edomului.
 13 Și dīse Elisei către regele lui Israelū: 'Ce
 este ție cu mine? ³ Du-te la ⁴ profetii părin-
 telui teū și la profetii mumei tale. Și dīse
 către elū regele lui Israelū: Nu, căci Iehova
 întruni pre acesti trei regi, ca să-i dee pre
 14 ei in mână Moabului. Și dīse Elisei: 'Viū
 este Iehova, *Dumnezeulū* oștirilorū, înainte
 căruia staū, de n'asī căuta fața lui Iosa-
 fatū, regele lui Iuda, nu asī voi să te pri-
 15 vescu, nici să te vedū. Și acumū aduceți
 la mine ⁵ unū cântărețū. Și a fostū, pre-cândū
 cântă cântărețulū, că ⁶ a fostū preste elū mână
 16 lui Iehova. Si elū dīse: Așa dīce Iehova:
 17 'Faceți valea acēsta plină de grópe; Că așa
 dīce Iehova: Nu veți vedé vântū, și nu veți
 vedé plóia, și valea acēsta totū se va imple-
 18 de apă, și veți bé, voi și turmele vóstre și
 vitele vóstre. Și acēsta este micū lucru in
 19 ochii lui Iehova; in mână voastră va da și
 pre Moabū. Și veți sfărāma ori-ce cetate
 întărită și ori-ce cetate alésă, și veți tăia
 ori-ce arbore bunū, și veți astupa tóte is-
 vórele apelorū, și veți strica cu petre totū
 ogorulū.
 20 Și demănēta, pre-cândū ⁷ se aducea darulū
 de pâne, ecce, veni apă de pe calea Edo-
 mului, și se implu pământulū de apă. Și
 21 cândū audiră toți Moabiții, că se suiră toți
 regii, ca să se lupte cu ei, adunară pre toți
 cei ce se incingeaū cu briū, și cei in susū,
 22 și stătură la hotarū. Și se sculară fórtē
 de demănēta, și cumū resări sórele preste
 apă, vedură in dreptulū lorū Moabiții apele
 23 roșe ca sângele. Și dīseră: Acesta este
 sânge; de sigurū regii s'au nimicitū, și s'au
 tăiatū intre sine; *alérgă* acumū la pradă,

Moabe! Și cândū sosiră la tabēra Israe- 24
 liților, se rēdicarā Israeliții, și bătură pre
 Moabiți, încātū ei fugirā de d'inaintea lorū;
 și tăindu-i, intrarā in pământulū Moabiților.
 Și sfărāmarā cetățile, și in totū ogorulū celū 25
 mai bunū aruncā fie-care pētra sa, și le
 implurā *de petre*, și tóte isvórele apelorū le
 astuparā, și totū arborele bunū 'lū tăiarā,
 până ce nu lăsarā petre decātū in ⁸ Kirū-
 Herasetū, pre care incunjurāndu-lū prāsciași,
 'lū băturā.

Și regele Moabului vedēndū, că era să 26
 fie invinsū in luptă, luā cu sine șapte sute
 de bărbați iuți la sabiā, ca să se resbatā
 până la regele Edomului, darā nu puturā.
 Atuncea luā pre āntēiū-nāscutulū seū fiū, 27
 care era să domnēscā in loculū seū, și-lū
 aduse olocaustū pe zidiū; și *acēsta* aprinse
 mare mânia in contra lui Israelū; și *cei trei*
 regi retrāgēndu-se de la elū, se reñtórserā
 la țerele lorū.

*Immulțirea oleiului de către Elisei: înviarea
 copilului mortū; otrāvirea rēdicatā; mul-
 țimei 'i dā de māncatū.*

S I o femeā din femeele ⁹ fiilorū profetilorū 4
 strigā către Elisei, dīcēndū: Servulū teū,
 bărbatulū meū, a muritū, și tu scii, că ser-
 vulū teū se temea de Iehova; și creditorulū
 a venitū, ¹ să-i iee pre aminduoī copii, ca
 să fie servi. Și Elisei 'i dīse: Ce voiū face
 2 pentru tine? Spune-mi, ce ai in casā? Și
 ea dīse: Serva ta n'are nimicū in casā, fără
 numai unū vasū cu oleiū. Și dīse ei: Mergi, 3
 imprmutā-ți vase de afarā, de la toți ve-
 cinii tei, vase deșerte; ² nu imprmutā puține.
 Și apoi intrā, și inchide ușa după tine și 4
 după fiii tei, și vērșā *din oleiū* in tóte vasele
 acele, și cele implute dā-le la o parte. Și 5
 ea se duse de la elū, și inchise ușa după
 sine și după fiii se; și ei 'i intindeau vasele,
 și ea turnā. Și după ce furā implute va- 6
 sele, dīse ea către fiulū seū: Mai intinde-mi
 unū vasū; și elū 'i dīse: Altū vasū nu este.
 Și se opri oleiulū. Atuncea ea se duse și
 spuse omulū lui Dumneđeū. Și elū dīse: 7
 Mergi, vinde oleiulū, și plătesce dētoria ta,
 și din ce va rămānē trāesce tu și fiii tei.
 Și in una din zile trecu Elisei pe la ³ Șu- 8
 nemū, unde era o femeā avutā, și ea 'lū
 ținu cu stāruință să mānānce pâne. Și de
 câte ori trecea, se abātea acolo să mānānce
 pâne! Și ea dīse către bărbatulū ei: Ecce, 9
 cunoscutū că acestū omū este omū sântū alū lui
 Dumneđeū, care trece totū-dē-una pe la noi:
 Să-i facemū lui, rogu-te, o camarā micā de 10

¹ 1 Reg. 22. 4.	² Așa Jude. 10.	³ 1 Reg. 17. 1.	⁴ Ezech. 1. 3. &	⁵ Esod. 29. 39.	⁶ Oporulū 4.	⁷ Veđi Lev. 25.	⁸ Veđi cap. 3.
⁹ 1 Reg. 22. 7.	14.	Cap. 5. 16.	8. 14. 22. &	40.		39.	16.
¹ Cap. 2. 25.	Rut. 1. 15.	² Veđi 1 Sam.	8. 1.	³ Isa. 16. 7, 11.	⁴ 1 Reg. 20. 35.	Mat. 18. 25.	⁵ Jos. 19. 18.
⁶ Ezech. 14. 3.	⁷ 1 Reg. 13. 19.	10. 5.	⁸ Cap. 4. 3.				

susă, și să-î punemă lui acolo ună pată, o măsă, ună scaună și ună sfecinică; și va fi, cândă va veni pe la noi, că elă se va abate acolo. Și in intr'una din zile elă veni pe acolo, și se abătă in camara de susă, și se culcă acolo. Și dîse cătră Ghehazi, servulă seă: Chiamă pre Șunamita acêsta. Și după ce o chiamă, stătu ea inaintea lui. Și elă dîse lui Ghehazi: Ți cătră d'insa: Eccă, tu ai făcută tôte gătirile aceste pentru noi; ce voiă face pentru tine? Ai de a te ruga pentru ce-va regelui, seă mai mare-lui preste ôste? Și ea respunse: Eă locuescă in meșloculă poporului meă. Și elă dîse cătră Ghehazi: Ce decă să facă pentru ea? Și Ghehazi respunse: Cu adevărată ea n'are fiuă, și bărbatulă ei *este* bătrănă. Și elă dîse: Chiamă-o pre ea; și după ce o chiamă, stătu ea la ușă. Și elă dîse: "In anulă viitoră, pe la acestă timpă, vei imbrășioa ună fiuă. Eă ea dîse: Nu, domnulă meă, omulă lui Dumneșă! Nu minți servei tale. Și femea concepă, și născu ună fiuă in anulă viitoră, pe la timpulă ce a spusă ei Elisei.

18 Și după ce copilulă se făcu mare, eși in tr'o ȝi la părintele seă, la secerătoră. Și dîse cătră părintele seă: Capulă meă, capulă meă! Și elă dîse servulă: Du-lă la muma sa. Și luându-lă, lă duse la muma sa; și elă ședă pe genunchiele ei până la amedă-ȝi, și muri. Și-lă sui, și-lă culcă pe patulă omulă lui Dumneșă, și închise ușa după sine, și eși. Și chiamă pre bărbatulă seă, dîcendă: Trămete-mă, rogu-te, pre unulă d'intre servi și una d'intre asine, să alergă la omulă lui Dumneșă, și mă voiă întorce. Și elă dîse: Pentru-ce te duci astă-ȝi la elă? Nu *este* nici lună nouă, nici sabbată. Eă ea dîse: *Fii in pace*. Și înșeă asina, și dîse servulă seă: Mână, și mergi; să nu mă opresci din călăritulă in drumulă meă, până ce nu-ȝi voiă ȝice. Și se duse, și sosi la omulă lui Dumneșă in muntele Carmelă.

Si cumă o vėdu pre ea omulă lui Dumneșă de departe, dîse cătră Ghehazi, servulă seă: Eccă, Șunamita! Și acumă alergă spre întimpinarea ei, și-ȝi ȝi: Bine eșci? Bine *este* bărbatulă teă? Bine copilulă teă?

27 Și ea dîse: Bine. Și după ce veni la omulă lui Dumneșă in munte, cuprinse picăorele lui; eă Ghehazi se apropiă, ca să o înlătore. Dară omulă lui Dumneșă dîse: Lasă-o, căci ânima ei *este* amărită in ea, și

Iehova 'mă ascunse acêsta, și nu mă-a spusă. Și ea dîse: Cerut'amă ore eă fiuă de la 28 domnulă meă? Aă n'amă ȝisă: Nu mă amăgi? Și dîse elă cătră Ghehazi: "Incinge căpșele tale, și lă toăgulă meă in mână ta, și mergi; de vei întimpina omă, să nu-lă saluți; și de te va saluta, să nu respunȝi lui; și pune toăgulă meă pe fața copilulă. Și muma copilulă dîse: "Viă *este* Iehova, și viă *este* sufletulă teă! nu te voiă lăsa. Și se sculă, și o urmă pre ea. Și Ghehazi trecu inaintea loră, și puse toăgulă pe fața copilulă; dară n'a *fostă* nici vóce, nici aȝdire. Și elă se întorse spre întimpinarea lui, și-ȝi spuse, dîcendă: "Nu s'a descepată copilulă. Și cândă veni Elisei in casă, ecă, copilulă era mortă, intinsă pe patulă seă. Și elă intră, și închise ușa in urma loră amindăoi, și se rugă lui Iehova. Și se sui, și se culcă pe copilă, și puse gura sa pe gura lui, și ochi seă pe ochi lui, și mânele sale pe mânele lui; și se intinse pe copilă, și s'a încălȝită carnea copilulă. Apoi se rėdică, și se preămbălă in casă, cândă încóce, cândă încolo; și se sui *eră-șă*, și se intinse preste elă, și copilulă a strenutată de șapte ori, și a deschisă copilulă ochi seă. Atunceă a chiamată pre Ghehazi, și dîse: Chiamă pre Șunamita acêsta. Și elă o chiamă; și cândă a intrată ea la elă, dîse elă: Iă-ȝi pre fiulă teă! Și ea veni, și căȝu la picăorele lui, și se prosternu la pământă, și luă pre fiulă ei, și eși.

Și Elisei s'a întorsă la Ghilgală. Și *era* fómote in țără; și fii profetiloră ședea inaintea lui; și elă dîse cătră servulă seă: Pune óla cea mare, și ferbe fertură pentru fii profetiloră. Și eșindă unulă la câmpă, să culėgă verdețuri, a aflată ună curpənă, și a strinsă de pe elă colocinte sėlbatică, până ce se implu vestmėntulă seă; și înturnându-se, le-a turnată in óla de fertură; căci nu le cunoscea. Apoi aă turnată ómeniloră să mănănce, și ei, cumă măncară din fertură, strigară, și ȝiseră: Omule lui Dumneșă, mórte *este* in ólă. Și nu puteaă să mănănce. Și elă dîse: Aduceȝi făină. Și a aruncată in ólă; apoi dîse: Turnaȝi poporului să mănănce. Și nu era nimică rėu in ólă.

Și veni ună omă de la Baală-Șalișă, și aduse omulă lui Dumneșă pâne din prinósele sale: dăoă-ȝeci de pănă de ordă, și spice próspele de grău, in săcușorulă seă. Și elă dîse: Dă poporului să mănănce. Și

e Fac. 18. 10.
14.
f Vers. 28.
g Cap. 2. 25.
h Vers. 16.

i 1 Reg. 18. 46.
Cap. 9. 1.
j Luc. 10. 4.
k Veđi Esod. 7.
19. & 14. 16.

Cap. 2. 8. 14.
Fapt. 19. 12.
l Cap. 2. 2.
m Ioan 11. 11.
n Vers. 4.

Mat. 6. 6.
o 1 Reg. 17. 20.
p 1 Reg. 17. 21.
Fapt. 20. 10.
q 1 Reg. 17. 21.

r Cap. 8. 1. 5.
s 1 Reg. 17. 23.
Ebr. 11. 35.
t Cap. 2. 1.
u Cap. 8. 1.

v Cap. 2. 3.
Luc. 10. 39.
Fapt. 27. 3.
w Esod. 10. 17.

y Veđi Esod. 15.
25.
Cap. 2. 21.
Ioan 9. 6.

z 1 Sam. 9. 4.
a 1 Sam. 9. 7.
1 Cor. 9. 11.
Gal. 6. 6.

servul^u se^u ^dise: ^b Ce, să pun^u ac^osta înaintea a o sută de o^omeni? Și el^u eră-și a ^dis^u: Dă-le poporului să mănânce; căci așa ^dice Iehova: ^c Vor^u mânca, și încă va și rămân^e.
44 Și el^u le puse înaintea lor^u, și ei măn^ocară, și lăsară rămășiță, după cuv^ontul^u lui Iehova.

Naaman^u vindecat^u de lepră: pedepsa lui Ghehazi; ferul^u înm^otă.

5 SI ^a Naaman^u, mai marele preste o^ostea regel^u lui Siriei, era ^b un^u bărbat^u mare înaintea domnului se^u, și onorat^u; căci Iehova prin el^u dăduse m^ontuire Siriei; dară ac^ost^u vit^os^u era acum^u lepro^os^u. Și o^ore-care cete eșiseră din Siria, și aduseseră cu ele sclavă o copilă mică din pământul^u lui Israel^u; și ac^osta servia femeii lui Naaman^u. Și ea ^dise cătră d^omnă sa: O! de ar^u fi domnul^u me^u înaintea profetului din Samaria, l'ar^u vindeca de lepra sa. Și duc^ondu-se cine-va, a spus^u domnului se^u, d^oic^ond^u: Așa și așa vorbesce copila cea din pământul^u lui Israel^u.
5 Și regele Siriei ^dise: Du-te, și e^u voi^u trāmete o epistolă regel^u lui Israel^u. Și el^u se duse, și ^c luă în mână sa ^dece talente de argint^u, și șese mi^u bucăți de aur^u, și ^dece rōnduri de vestminte. Și duse epistola cătră regele lui Israel^u, în care se ^dicea: Și acum^u, îndată ce va veni ac^ostă epistolă cătră tine, ecce, am^u și trāmes^u pre servul^u me^u Naaman^u cătră tine, ca să-l vindece de lepra lui. Și cum^u ceti regele lui Israel^u epistola, și sfāscia vestmintele sale, și ^dise: O^ore ^a Dumne^ode^u s^unt e^u, ca să omor^u, se^u să înviez^u, de trāmete ac^osta la mine, spre a vindeca un^u om^u de lepra sa? Cunoșteți dec^u, rogu-v^o, și vedeți, că ac^osta caută ocaziune în contra mea.
8 Și cum^u a^udi Elisei, omul^u lui Dumne^ode^u, că regele lui Israel^u a sfāsciat^u vestmintele sale, trāmese cătră rege, d^oic^ond^u: Pentru ce ai sfāsciat^u vestmintele tale? Să vină acum^u la mine, și va cunoște, că este profet^u în Israel^u. Dec^u Naaman^u veni cu caii se^u și cu carul^u se^u, și stătu la ușa casei lui Elisei. Și trāmese Elisei la el^u pre un^u bărbat^u, d^oic^ond^u: Merg^u și ^c spală-te de șapte ori în Iordan^u, și carnea ta se va face ca mai ⁿainte, și te vei curăți. Er^u Naaman^u se m^oniă, și se duse, și ^dise: Ecce, e^u g^ondiam^u, că-mi va eși, și va chiāma numele lui Iehova, Dumne^odeul^u se^u, și va purta m^ona sa pe locul^u rānei, și va vin-

deca pre cel^u lepro^os^u. O^ore Amana și Par-
par^u, fluviile Damascului nu s^unt mai bune de cât^u t^ote apele lui Israel^u? Nu voi^u put^u așa de bine să mă spal^u în ele, și să mă curăți? Și înturnādu-se, se duse cu m^oniă. Dară servii se^u se apropiară, și vorbiră lui, și ^diseră: Părinte, dacă profetul^u ți-ar^u fi ^dis^u vre-un^u lucru mare, nu l'ai fi făcut^u? Cu cât^u mai mult^u, când^u ți ^dice: Spală-te, și te vei curăți? Și el^u se pogor^u, și se afundă de șapte ori în Iordan^u, după cuv^ontul^u omului lui Dumne^ode^u; și ^c carnea lui se făcu ca carnea unui copil^u mic^u, și ^c el^u se curăți.

Și se întor^ose la omul^u lui Dumne^ode^u, el^u și t^otă svita lui, și veni, și stătu înaintea lui, și ^dise: Ecce, acur^u am^u cunoscut^u, că ^a nu este Dumne^ode^u în tot^u pământul^u, ci numai în Israel^u; și acum^u primesce, rogu-te, darul^u ac^osta de la servul^u te^u. Er^u el^u ^dise: Vi^u este Iehova, înaintea căruia stă^u, ^a nu voi^u primi. Și el^u l^u sili să primescă, dară el^u nu voi. Și Naaman^u ^dise: Rogu-te, nu se va put^u da servul^u te^u din pământul^u ac^osta o sarcină de d^ooi catări? că servul^u te^u nu va mai aduce de acum^u olocaust^u nic^u alt^u sacrifici^u altor^u de^u, fără numai la Iehova. Iehova să erte servul^u te^u ac^osta, când^u domnul^u me^u intră în casa lui Rimmon^u, ca să se incline acolo, și ^c se sprijină de m^ona mea, și e^u mă închin^u în casa lui Rimmon^u: dacă mă închin^u în casa lui Rimmon^u, Iehova să erte pre servul^u te^u pentru fapta ac^osta. Și el^u ^dise lui: Merg^u în pace; și el^u se duse de la d^unsul^u, și merse cât^u-va.

Er^u Ghehazi, servul^u lui Elisei, omul^u lui Dumne^ode^u, ^dise: Ecce, domnul^u me^u a cruțat^u pre Naaman^u, Siri^oenul^u, și n'a luat^u din m^ona lui ceea ce i-a adus^u; dară, vi^u este Iehova! e^u voi^u alerga în urma lui, și voi^u lua ce-va de la el^u. Și a alergat^u Ghehazi după Naaman^u; și când^u l^u v^odu Naaman^u alerg^ond^u în urma lui, a sărit^u din car^u spre intimpinarea lui, și ^dise: Bine stă? Și el^u ^dise: Bine; domnul^u me^u m'a trāmes^u, d^oic^ond^u: Ecce, a^u venit^u la mine tocmai acum^u din muntele lui Efraim^u d^ooi t^oneri din fii profetilor^u, dă, rogu-te, un^u talent^u de argint^u și d^ooi rōnduri de vestminte. Și Naaman^u ^dise: I^o mai bine d^ooi talente. Și l'a silit^u, și a legat^u d^ooi talente de argint^u în d^ooi saci, împreună cu d^ooi rōnduri de vestminte, și le-a pus^u pe d^ooi din servii se^u, și le duce^u înaintea

5 Luc. 9. 13. d Mat. 14. 20. &
Ioan 6. 9. 15. 37.
e Luc. 9. 17. Ioan 6. 13.

Capit^ul 6.
a Luc. 4. 27.
b Esod. 11. 3.
c 1 Sam. 9. 8.

Cap. 8. 8, 9.
d Fac. 30. 2.
e Deut. 32. 39.
f 1 Sam. 2. 6.

e Ve^udi cap. 4.
41.
f Ioan 9. 7.
g Iov 33. 25.

g Luc. 4. 27.
h Dan. 2. 47. &
3. 29. & 6. 26.
27.

i Fac. 33. 11.
j Cap. 3. 14.
k Fac. 14. 25.
Ve^udi Mat. 10.

8.
Eapt. 8. 18,
20.
i Cap. 7. 2, 17.

24 lui. Și cându ajunse la unu delu, le-a
 luat din mânele lor, și le-a strinsu într'o
 casă, și dădu drumul ămenilor, și ei se
 25 duseră. Și elu intră, și stătu înaintea dom-
 nului se. Și Elisei 'i dîse: De unde vii,
 Ghehazi? Și elu dîse: Servul tu n'a fostu
 26 nicăirea. Și elu 'i dîse: Aă spiritul meu
 n'a fostu cu tine, cându s'a întorsu omul
 din carul se spre intimpinarea ta? *Este*
ore timpul de a lua argintu, și de a primi
 vestminte și olivi, vii, oi, boi, servi și serve?
 27 De aceea lepra lui Naaman " se va lipi de
 tine și de semînța ta in eternu. Și elu eși
 de d'inaintea lui " leprosu, *albu* ca ometul.
 6 SI dîseră " fii profetilor cătră Elisei: Ecce
 acum, locul în care locuim noi cu
 2 tine, este pré strimtu pentru noi. Să mer-
 gemu, rogu-te, până la Iordanu, și de a-
 colo să luăm fie-care câte o grîndă, și să
 ni facem acolo locu, unde să locuim.
 3 Și elu rîspunse: Duceți-vă. Și unulu dîse:
 Primesce, rogu-te, să mergi cu servii tei;
 4 și elu dîse: Voiu merge. Și merse cu d'inșii.
 Și venind la Iordanu, aă tăiatu lemne.
 5 Și pre-cându tăia unulu o grîndă, a cădutu
 ferul *securei* in apă; și elu strigă, și dîse:
 O domnulu meu, și era încă de imprumtu.
 6 Și omul lui Dumneđu dîse: Unde a că-
 dutu? Și a arătat lui locul; atunci " a tă-
 iatu unu lemn, și-lu aruncă acolo, și fe-
 7 rul a plutitu. Și elu dîse: Rădicați-lu;
 și întindendu mâna sa, l'a luat.

Elisei ajută pre Israelu contra Siriei.

8 Și regele Siriei se lupta cu Israelu, și
 se sfătuia cu servii se, dicendu: In cutare
 9 și in cutare loc voi tăbăra. Și tramese
 omul lui Dumneđu cătră regele lui Israelu,
 dicendu: Păzesc-te, să nu treci prin locul
 10 acela, căci Sirienii s'au coboritu acolo. Și
 tramese regele lui Israelu la locul, de
 care-i dîsesse omul lui Dumneđu, și de
 care-lu însciinșase. Și a statu acolo pe pază
 de multe ori.
 11 Și se turbură ânima regelui Siriei de
 lucrul acesta; și a chiânatu pre servii
 se, și li dîse: Nu-mi veți spune cine din
 12 voi *este* pentru regele lui Israelu? Și dîse
 unulu din servii lui; Nu, domnulu meu,
 rege; ci Elisei, profetul celu in Israelu,
 spune regelui lui Israelu cuvintele, ce vor-
 13 besci in camara ta de dormitu. Și elu
 dîse: Mergeți, și vedeți unde *este*, ca să
 trămetu să-lu prindă. Și-i se spuse, di-
 cendu: Ecce, *se află* in " Dotamă.
 14 Deci elu tramese acolo cai și caré și
 ôste mare; și venind noptea aă incunju-

ratu cetatea. Și cându se sculă de demă- 15
 năta servul omului lui Dumneđu, și a
 eșitu: ecce, o ôste incunjurase cetatea cu
 cai și cu caré. Și dîse cătră elu servul
 se: O domnule, ce vomă face? Eră elu 16
 rîspunse: Nu te teme, căci " mai mulți *sunt*
 cei cu noi, decâtu cei cu ei. Și se rugă 17
 Elisei, și dîse: Iehova, deschide, rogu-te,
 ochii lui, ca să vedă. Și Iehova deschise
 ochii servului, și elu vădu: și ecce, muntele
 era plinu de " cai și de caré de focu impre-
 jurul lui Elisei. Și cându s'au pogoritu 18
 spre elu *Sirienii*, se rugă Elisei lui Iehova,
 și dîse: Lovesce, rogu-te, poporul acesta
 cu nevedere. Și 'i-a lovit pre ei cu neve-
 dere, duple cuvântul lui Elisei. Și dîse 19
 cătră ei Elisei: Nu *este* acêsta calea, nici
 acêsta cetatea; Urmați-mă, și vă voi duce
 la omul, pre care-lu căutați. Și-i duse
 pre ei la Samaria. Și după ce sosiră in 20
 Samaria, dîse Elisei: Deschide-li, Iehova,
 ochii lor, ca să vedă. Și Iehova deschise
 ochii lor, și ei vădură, și ecce, *erau* in
 medilocul Samariei.

Și cumă 'i vădu regele lui Israelu, dîse 21
 cătră Elisei: Să-i lovescu, să-i lovescu, pă-
 rinte? Eră elu rîspunse: Să nu-i lovesci: 22
 făcutu-i-ai captivi cu sabia ta și cu arcul
 te, ca să-i lovesci? " pune pâne și apă în-
 ainta lor, să mânânce și să bea, și să
 23 mergă la domnulu lor. Și li făcu ospetu
 mare; și după ce mâncară și beură, li dădu
 drumul, și ei se duseră la domnulu lor;
 și " nu mai veniră cetele Siriei in pământul
 lui Israelu.

*Impresurarea și nevoia Samariei, și mîntuirea
 minunată a ei.*

Și după acêsta Benhadadu, regele Si- 24
 riei, a adunatu totă ôstea sa, și s'a suitu,
 și a impresuratu Samaria. Și fomete mare 25
 era in Samaria; și ecce, o impresură,
 până ce se vîndu unu capu de asinu dreptu
 optu-deci *de bucăți* de argintu, și unu pă-
 traru de unu cabu de găinațu de porumb
 dreptu cinci *bucăți* de argintu. Și pre- 26
 cându trecea regele lui Israelu pe zidiu,
 o femeă 'lu strigă, dicendu: Ajută, dom-
 nulu meu, rege! Eră elu dîse: Dacă Ie- 27
 hova nu te ajută, de unde să te ajutu
 eu? ôre de la ariă, ori de la tescă? Și 28
 dîse cătră ea regele: Ce ai? Și ea dîse:
 Femea acêsta mî-a dîsu: Dă pre fiul tu,
 ca să-lu mâncăm astă-đi, și mâne vomă
 mânca pre fiul meu. " Și amă fertu pre 29
 fiul meu, și l'amă mîncatu; și dîs'amă ei
 a dîoa đi: Dă pre fiul tu, ca să-lu mân-

1 Tim. 6. 10.
 * Esod. 4. 10.
 Num. 12. 10.

Cap. 15. 5.

Capul 6.
 a Cap. 4. 38.
 b Cap. 2. 21.

c Fac. 37. 17.
 d 2 Cron. 32. 7.
 Ps. 55. 18.

Rom. 8. 31.
 e Cap. 2. 11.
 Ps. 34. 7. & 68.

17.
 Zech. 1. 8. &
 6. 1-7.

f Fac. 19. 11.
 g Rom. 12. 20.
 h Cap. 6. 2.

Vers 8. 9.
 i Lev. 26. 29.
 Deut. 28. 53, 57.

cămă; dară ea a ascunsă pre fiulă seă.
 30 Și cumă auđi regele cuvintele femeiei, 'și
 'sfășciă vestmintele sale, pre-cândă trecea
 pe zidiū; și poporulă privia, și éccē, sacū
 31 era in lă-intru pe peleă lui. Și di-se: ^aAșa
 să-mi facă Dumneđeū și încă mai multă,
 dacă capulă lui Elisei, fiulă lui Șafatū, va
 sta deasupra lui astă-đi.

32 Și Elisei ședeă in casa sa, și ¹bătrânii
 ședeau cu d'insulă; și trămese regele unū
 bărbatū de d'inainteă sa; inse mai 'nainte
 de a veni la elū trămesulă, di-se elū cătră
 bătrân: ^aNu vedeți, că acestū fiū de ^auci-
 gașū a trămesū să-mi iee capulă? Luați
 sémă, cumă va veni trămesulă, inchideți
 ușa, și opriți-lū la ușa; sunetulū piclóre-
 lorū domnului seū nu este d'inapoia sa. Și
 33 vorbindū încă cu ei, éccē, s'a pogoritū la
 elū trămesulă, și regele di-se: Éccē, de la
 Iehova este reulă acesta; ^oce să mai asceptū
 de la Iehova?

7 **A**TUNCEA di-se Elisei: Ascultați cuvên-
 tulū lui Iehova; așa di-ce Iehova: ^aMăne,
 pe la óra acēsta, in pórtă Samariei se va
 vinde o măsură de flórea făinei pentru unū
 siclu, și dūoē mēsure de orđū pentru unū
 2 siclu. ^bȘi respunse cătră omulū lui Dum-
 neđeū căpitenia, pe mână căreia se răđama
 regele, și di-se: Chiarū ^cdacă Iehova va face
 gurī ceriulū, întēpla-se-va lucrulū acesta?
 Erū elū di-se: Éccē, veī vedē cu ochii, dară
 nu veī mânca din acēsta.

3 Și erau patru bărbați leproși ^dla intrarea
 porții; și di-se unulū cătră altulū: De ce
 4 să ședemū noi aicea, până vomū muri? De
 vomū di-ce: Să intrămū in cetate, fómete e
 in cetate, și vomū muri acolo; și de vomū
 ședē aicea, vomū muri: acumū deci haideți
 să ne furișămū in tabēra Sirienilorū. De ne
 vorū lăsa vii, vomū trăi, și de ne vorū omorī,
 5 vomū muri. Și aū plecatū, cândū inseră,
 ca să intre in tabēra Sirienilorū; și după ce
 6 veniră la capētulū tabērei Sirienilorū, éccē,
 nu era nici unū omū acolo. Căci Domnulū
 făcuse ^asă se audă in tabēra Sirienilorū vuetū
 de carē, tropotū de cai și sgomotū de óste
 mare; și di-seră unulū cătră altulū: Éccē,
 regele lui Israelū a tocmitū pre ^fregii He-
 teilorū și pre regii Egiptulū, ca să vină in
 7 contra noastră. Dreptū care ^gredicându-se,
 aū fugitū séra, și părăsiră corturile lorū și
 caii lorū și asiniī lorū și tabēra, cumă era,
 ca să scape vieța lorū.

8 Și după ce acesti leproși veniră până
 la capētulū taberei, aū intratū intr'unū
 cortū, și aū măncatū și aū bēutū; și luandū
 de acolo argintū și aurū și vestminte, se du-

seră și le-aū ascunsū; și intorcēndu-se aū
 intratū in altū cortū, și aū luatū de acolo,
 și aū mersū și le-aū ascunsū. Atuncea di-
 9 seră unulū cătră altulū: Noi nu facemū bine;
 diūa acēsta este o di de bună scire, și dacă
 noi vomū tăcé, și vomū accepta până la
 lumina demāneței, vre-o nenorocire póte să
 vină preste noi; veniți deci să mergemū, spre
 a spune acēsta in casa regelui. Deci ve-
 10 niră, și strigară cătră portarii cetății; și
 li-aū spusū, di-cēndū: Amū intratū in tabēra
 Sirienilorū, și éccē, nu era acolo nici omū,
 nici vóce de omū, fără numai cai legați, și
 asiniī legați, și corturile, cumū se aflaū.
 Și aū strigatū pre portarii, cari aū și spusū
 11 acēsta in lă-intru in casa regelui.

Și sculându-se regele nóptea, di-se cătră 12
 servii seī: Acumū vi voiū arēta ce ni-aū fă-
 cutū Sirieniī: aū sciutū, că ⁱsintemū flāmândi,
 deci aū eșitū din tabēră, ca să se ascundă in
 câmpii, di-cēndū: Cândū vorū eși din cetate,
 'i vomū prinde de vii, și vomū intra in ce-
 13 tate. Și respunđēndū unulū din servii lui,
 di-se: Să se iee, rogu-te, cinci din caii ré-
 mași, ce aū mai rémasū in cetate, (éccē,
 și acestia ⁱsint ca și intrēga mulțime a lui
 Israelū, ce aū mai rémasū in ea; éccē, ⁱsint
 ca și tótă mulțimea Israelițilorū, cari s'a
 mistuitū;) și să-i trāmetemū, ca să vedemū.
 Deci luară dūoē părechī de cai; și regele 14
 trāmese la tabēra Sirienilorū, di-cēndū: Mer-
 geți, și vedeți. Și merseră in urma lorū 15
 până la Iordanū; și éccē, tótă calea era
 plină de vestmintele și de vasele, pre cari
 Sirieniī le aruncaseră in graba lorū. Și
 inturnându-se trāmeșiī, spuseră acēsta regelui.

Și poporulū eși, și prēdă tabēra Sirieni- 16
 lorū; și așa s'a vëndutū o măsură de flórea fă-
 inei dreptū unū siclu, și dūoē mēsurī de orđū
 dreptū unū siclu, ^adupre cuvēntulū lui Iehova.
 Și făcu regele mai mare preste pórtă pre 17
 căpitenia, pe mână căreia se răđama; și
 l'a calcatū pre elū poporulū in pórtă, și
 muri; ^ddupre cumă a di-sū omulū lui Dum-
 neđeū, care așa a vorbitū, cândū regele se
 pogorī la elū. Și s'a întēplatū, precumū 18
 a vorbitū omulū lui Dumneđeū cătră rege,
 di-cēndū: ^fDūoē mēsurī de orđū dreptū unū
 siclu și o măsură de flórea făinei dreptū
 unū siclu se vorū vinde măne pe la óra acē-
 sta in pórtă Samariei; Și căpitenia aceea re- 19
 spunse omului lui Dumneđeū, și di-se: Chiarū
 dacă Iehova va face gurī ceriulū, întē-
 pla-se-va lucrulū acesta? Și acela di-se: Éccē,
 veī vedē acēsta cu ochii tei, dară nu veī
 mânca din ea. Așa s'a și întēplatū lui; 20
 căci poporulū 'lū călcă in pórtă, și muri.

^j 1 Reg. 21. 27.

^k Rut. 1. 17.

^l 1 Reg. 19. 2.

ⁱ Ezech. 8. 1. &

20. 1.

^m Luc. 18. 32.

ⁿ 1 Reg. 18. 4.

^o Iov 2. 9.

—

Capulū 7.

^a Vers 18, 19.

^b Vers 17, 19, 20.

^c Mal. 3. 10.

^d Lev. 13. 46.

^e 2 Sam. 5. 24.

Cap. 19. 7.

^f Iov 15. 21.

^g 1 Reg. 10. 29.

^h Ps. 48. 4, 5, 6.

ⁱ Prov. 28. 1.

^j Vers 1.

^k Cap. 6. 32.

^l Vers 2.

^m Vers 1.

Sunamita și țărâna ei; Benhadad și Hazael.

- 8 SI Elisei vorbi către femea, "pre a căreia copilul l'a învîtat, dîcîndu: Scîlă-te, și te du, tu și casa ta, și petrece, unde vei petrece; că Iehova a ^bchiămatu fomete, și fometea chiaru vine pe pămîntu pentru șapte ani.
- 2 Și sculându-se femea, făcu după cuvîntul omului lui Dumneșeu; și se duse, ea și casa ei, și a petrecut în pămîntul Filistenilor șapte ani. Și la sfîrșitul celor șapte ani s'a întorsu femea din pămîntul Filistenilor, și eși, să strige către rege pentru casa ei și pentru țărânele ei. Și a vorbitu regele către Ghehazi, servul omului lui Dumneșeu dîcîndu: Spune-mi, rogu-te, tôte lucrurile cele mari, ce a făcutu Elisei. Și pre-cîndu elu spunea regelui, cumu a ^dinviatu pre mortu, ecce, femea, pre a căreia copilul l'u inviasa, a strigatu către rege pentru casa sa și pentru țărânele sale. Și Ghehazi dîse: Domnul meu, rege, acesta este femea, și acesta fiul ei, pre care l'a învîtat Elisei. Și regele întrebă pre femea, și ea spuse lui *fapta*. Și datu-i-a regele unu diregătoru, dîcîndu: Întorce-i tôte ale ei, și tôte veniturile țăranelor ei, din ziua in care părăsi țera, până acumu.
- 7 Și Elisei veni la Damascu. Și Benhadad, regele Siriei, era bolnavu, și i se spuse, dîcîndu: Omul lui Dumneșeu a venit aicea.
- 8 Și dîse regele către Hazaelu: Iea unu daru in mîna ta, și mergi spre întimpinarea omului lui Dumneșeu, și ^eîntrebă prin elu pre Iehova, dîcîndu: Rêdica-mê-voiu din bôla aceasta? Și așa s'a dus Hazaelu spre întimpinarea lui, luându in mîna sa unu daru din tôte bunurile Damascului, o încărcătură de patru-șeci de cămile; și venind, stătu înaintea lui, și dîse: Fiul tu Benhadad, regele Siriei, m'a tramesu la tine, dîcîndu: Rêdica-mê-voiu din bôla acesta? Și dîse către d'insul Elisei: Du-te, spune-i: Cu adevêratu, tu poți să te rêdici; dară Iehova mî-a arêtat, că ^helu va muri. Și așinti spre Hazaelu neclintitu fața sa până se rușină; și a ⁱplînsu omul lui Dumneșeu. Și Hazaelu dîse: De ce plînge domnul meu? și elu respunse: Pentru-că știu câte ^jrele vei face fiilor lui Israel: Tăriele loră le vei da focului, și pre tînerii loră i vei ucide cu sabia, și pre ^kprunciile loră i vei strivi, și pre ingrecatele loră le vei spin-teca. Și Hazaelu dîse: Ce? ^lservul tu cîne este, ca să facă acestu lucru cumplitu? Și Elisei respunse: "Iehova mî-a arêtat, că

tu vei fi rege preste Siria. Și a plecatu 14 de la Elisei, și a venit la domnul se; și acesta i dîse: Ce ți-a spus Elisei? Și elu respunse: Mi-a dîsu: Cu adevêratu te vei rêdica. Și a dîoa și a luat Hazaelu 15 invêlitoare, și mîindu-o in apă, o întinse preste fața lui, și a muritu; și in locul lui domni Hazaelu.

Domnia lui Iehoram și a lui Ahazia in Iuda.

Și in anul alu cincelea alu lui Ioram, 16 fiul lui Ahab, regele lui Israel, pre-cîndu domnia Iosafatu preste Iuda, se făcu rege "Iehoram, fiul lui Iosafatu, regele lui Iuda.

De trei-șeci și dîoi de ani era, cîndu 17 se făcu rege, și domni optu ani in Ierusalimu. Și a âmblatu in calea regilor lui 18 Israel, după cumu făcuse casa lui Ahab; căci ^mfeta lui Ahab i era femea; și făcu rele in ochii lui Iehova. Êră Iehova nu 19 voi să stêpîcască pre Iuda, din iubire către Davidu, servul se, ⁿcăruia i-a promis, că-i va da lumină, lui și fiilor se in tôte zilele.

In zilele lui se rupse "Edomul de suptu 20 puterea lui Iuda, ^oși puseră rege preste d'insu. Și trecu Iehoram la Zairu, și tôte 21 carêlă lui cu el; și sculându-se noptea bātu pre Edumei cei din jurul se, și pre capi carêlor; și poporul fugi la cor-turile sale. Totuși Edomul s'a ruptu de 22 suptu puterea lui Iuda, până in ziua de astă-ș. Totu atuncea s'a ruptu și Libna.

Și cele-l-alte fapte ale lui Iehoram, și 23 tôte câte făcu, ore nu sînt scrise in Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? Și adormi 24 Iehoram cu părinții se și se îmmormentă cu părinții se in cetatea lui Davidu; și in locul lui domni "Ahazia, fiul se.

In anul alu dîoi-pre-șecilea alu lui 25 Ioram, fiul lui Ahab, regele lui Israel, incepu a domni Ahazia, fiul lui Iehoram, regele lui Iuda. De dîoi-șeci și dîoi de 26 ani era Ahazia, cîndu se făcu rege; și domni unu an in Ierusalimu. Și numele mumei sale era Athalia, fîca lui Omri, regele lui Israel. Și âmbla in calea casei 27 lui Ahab, și făcu rele in ochii lui Iehova, ca și casa lui Ahab; căci era ginere casei lui Ahab. Și merse ^pcu Ioram, fiul lui 28 Ahab, la resbelu contra lui Hazaelu, regele Siriei, la Ramotu-Galaadu; și aș rînită Sirienii pre Ioram. Și s'a întorsu 29 regele Ioram, ca să se vindece in Ezreelu de rânele, ce-i făcuseră Sirienii in Rama,

Capit. 8.	d Cap. 4. 35.	h Vers 15.	k Cap. 15. 16.	4.	1 Reg. 11. 36.	9, 10.	22. 2.
a Cap. 4. 35.	e 1 Reg. 19. 15.	i Luc. 19. 41.	l Osea 13. 16.	o 2 Cron. 21. 5.	& 15. 4.	1 Reg. 22. 47.	2 Cron. 22. 3.
b Ps. 105. 16.	f 1 Sam. 9. 7.	j Cap. 10. 32.	m Amos 1. 13.	etc.	2 Cron. 21. 7.	2 Cron. 21. 10.	4.
c Hag. 1. 11.	g 1 Reg. 14. 3.	13. 17. & 13.	n 1 Sam. 17. 43.	p Vers 26.	r Fac. 27. 40.	u 2 Cron. 22. 1.	y 2 Cron. 22. 5.
d Cap. 5. 27.	h Cap. 5. 5.	3, 7.	o 1 Reg. 19. 15.	q 2 Sam. 7. 13.	2 Cron. 21. 8.	v Vezi 2 Cron.	z Cap. 9. 15.
	i Cap. 1. 2.	Amos 1. 3.	n 2 Cron. 21. 8.				

cândă se luptă cu Hazaelū, regele Siriei.
 * Și Ahazia, fiulū lui Iehoramū, regele lui Iuda, se pogorī in Ezreelū, ca să vedă pre Ioramū, fiulū lui Ahabū, căci era bolnavū.

Iehu unsū de rege; elū ucide pre regele lui Israelū și alū lui Iuda, și pre închinătorii lui Baalū, și domnesce preste Israelū.

- 9 **S**I chiāmā Elisei, profetulū, pre unulū din * fiil profetiilorū, și-i dīse: ^b Incinge-ți cōpsle, și iē in mână ta acestū vasū cu
 2 oleiū, ^c și te du la Ramotū-Galaadū. Și cândū vei intra acolo, vei vedē acolo pre Iehu, fiulū lui Iosafatū, fiulū lui Nimși; si intră, și rădică-lū din meḍiloculū ^d fraților seī, și du-lū in camara cea mai din
 3 lă-intru. Și ^e luândū vasulū cu oleiū, vērșă-lū pe capulū seū, și dī lui: ^f Așa dīce Iehova: Unsu-te-amū pre tine rege preste Israelū. Atuncea deschidēndū ușa, fugi, și nu te
 4 întârḍia. Și se duse tēnerulū, servulū profetului, la Ramotū-Galaadū.
 5 Și cândū sosi, éccē, mai marii preste ôste sēdeau; și elū dīse: Cuvēntū amū a-ți ^g spune ție, mai marele ôstei! Și Iehu dīse: Cui d'intre noi toți? Și elū dīse: Ție, mare
 6 alū ôstei. Și sculāndu-se, a intratū in casā; și elū turnā oleiulū pe capulū lui, și-i dīse: Așa dīce Iehova, Dumneḍeulū lui Israelū: Unsu-te-amū rege preste poporulū lui Ie-
 7 hova, preste Israelū: Și vei lovi casa lui Ahabū, domnulū teū, și eū voiū resbuna sângele servilorū mei, alū profetiilorū, și sângele tuturorū servilorū lui Iehova ^h asupra
 8 lezabelei. Căci totā casa lui Ahabū se va stēpi; și ⁱ voiū nimici din ai lui Ahabū ^j totū sufletulū parte bărbătescā, și pre ^k celū in-
 9 chisū și pre celū liberū din Israelū. Și voiū face casa lui Ahabū ca și casa lui ^l Ieroboamū, fiulū lui Nebatū, și ca și casa
 10 lui ^m Baasa, fiulū lui Ahija; Și ⁿ pre Iezabelū cāniū o vorū mânca in țērāna din Ezreelū, și nu va fi cine să o immormēnteze. Și de-
 schidēndū ușa, fugi.
 11 Și Iehu eși cătrā serviū domnului seū; și dīsu-i-a ^o care-va: Pace? pentru ce veni la tine ^p nebunulū acesta? Și elū li dīse: Voi
 12 cunōsceti pre omulū și vorbele sale. Și ei dīserā: Neadeverū ^q este; spune nūdi, rugāmu-te. Și elū dīse: Așa și așa vorbi elū cătrā mine, dīcēndū: Așa dīce Iehova: Unsu-
 13 te-amū pre tine rege preste Israelū. Atuncea se grābirā, și ^r luāndū fie-care vestmēntulū seū, le puserā suptū d'insulū pe trēpta gōlā; și aū suflatū in trimbiță, dīcēndū: Iehu
 14 se făcu rege. Și așa Iehu, fiulū lui Iosafatū,

fiulū lui Nimși, conjură in contra lui Ioramū; (și Ioramū veghia in Ramotū-Galaadū, elū și totū Israelulū, in contra lui Hazaelū, regele Siriei. Dară ^s se întorsese regele Ioramū in Ezreelū, ca să se vindece de rānele, ce-i făcuserā Sirienii, cândū se luptā in contra lui Hazaelū, regele Siriei.)

Și Iehu dīse: Dacă este voința vōstrā, să nu esā niminea, ^t nimene să fugā din cetate, ca să mērgā să spunā ^u acēsta in Ezreelū. Și călārindū Iehu, se duse la Ezreelū; căci Ioramū jăcea acolo. ^v Și Ahazia, regele lui Iuda, se pogorise, ca să vedā pre Ioramū. Erū pe turnulū din Ezreelū sta
 17 unū custode, și vedēndū cēta lui Iehu venindū, dīse: Vedū o cētā. Și Ioramū dīse: Iea unū călārețū, și trāmete-lū spre intimpinarea lui, să dīcă: Așa vorbesce regele: Pace? Și se duse unū călārețū spre intimpinarea lui, ^w și dīse: Pace? Și dīse Iehu: Ce-ți pēsā ție de pace! Intōrce-te inapoia mea. ^x Și custodele spuse, dīcēndū: Trāmesulū a mersū la ei, dară nu se întor-se. Și elū trāmese pre unū alū
 19 dūoilea călārețū, care sosindū la ei, dīse: Așa vorbesce regele: Pace? Și Iehu respunse: Ce-ți pēsā ție de pace? Intōrce-te inapoia mea. Și custodele spuse, dīcēndū: Elū a
 20 mersū la ei, dară nu se întor-se; și mănarea ^y este ca mănarea lui Iehu, fiulū lui Nimși; căci mână furiosū. Și Ioramū dīse: Înhamāți; ^z și inhāmarā la carulū seū, și ^{aa} eși Ioramū, regele lui Israelū, și Ahazia, regele lui Iuda, fie-care in carulū seū, și se duserā spre intimpinarea lui Iehu, și-lū aflară la țērāna lui Nabotū, Ezreelēnulū.

Și cumū vēdu Ioramū pre Iehu, dīse: ^{ab} 22 Pace, Iehu? Erū elū respunse: Cumū pace, cândū ^{ac} așa multe ^{ad} sūnt desfrēnările mumei tale Iezabela, și fermecătoriele ei? Și se întor-se
 23 Ioramū ca să fugā, dīcēndū lui Ahazia: Vēn-
 24 țare, Ahazia! Și apucāndū Iehu aculū seū, lovi pre Ioramū între brațele sale; și sīgēta trecu prin ānima lui. Și elū căḍu in carulū seū. Atuncea dīse Iehu cătrā Bidkarū,
 25 căpitenia sa: Iea-lū, și-lū aruncā in țērāna lui Nabotū, Ezreelēnulū; căci adā-ți aminte, că atuncea, cândū eū și tu mergeamū im-
 preună călāri in urma lui Ahabū, pārintele seū, ^{ae} Iehova ^{af} lū impovorā pre elū cu sarcina acēsta: Da, amū vēḍutū erī sângele
 26 lui Nabotū și sângele fiilorū seī, dīce Iehova; și-ți ^{ag} voiū resplāti in ogorulū acesta, dīce Iehova. Și acumū rădicā-lū, și aruncā-lū in ogorulū acesta, dupre cuvēntulū lui Iehova.

^a Cap. 9. 16.
² Cron. 22. 6.
 7.

Capitulū 9.

^a 1 Reg. 20. 35.
^b Cap. 4. 29,
 Ier. 1. 17.

^c Cap. 8. 28, 29.

^d Vers 5, 11.
^e 1 Reg. 19. 16.
^f 1 Reg. 19. 16.
² Cron. 22. 7.

^g 1 Reg. 18. 4.

^h & 21. 15.
ⁱ 1 Reg. 14. 10.
^j & 21. 21.
^k 1 Sam. 25. 22.

^l Dent. 32. 36.

^m 1 Reg. 14. 10.
ⁿ & 15. 29. & 21.
^{22.}
^o 1 Reg. 16. 8,

11.

^p 1 Reg. 21. 23.
 Vers 35, 36.
^q Ier. 29. 26.
 Ioan 10. 20.

Fapt. 26. 24.

^r 1. Cor. 4. 10.
^s Mat. 21. 7.
^t Cap. 8. 29.

^u Cap. 8. 29.

^v 2 Cron. 22. 7.
^w 1 Reg. 21. 29.
^x 1 Reg. 21. 19.

27 **Érű** Ahazia, regele lui Iuda, cum vėdu
acėsta, fugi pe calea casei din grădină. Si-lű
urmări Iehu, și ȑise: Loviți și pre acesta
in carulű seű, la suisulű Gurű, aprópe de
Ibleamű. Și elű fugi la "Meghiddo, și muri
28 acolo. Și-lű duseră servii seű in carű la
Ierusalimű, și-lű ımormėntarű in mormėn-
tulű seű cu părintiű seű, in cetatea lui Davidű.
29 Și incepű a domni Ahazia preste Iuda in
anulű alű unű-spre-decelea alű lui Ioramű,
fiulű lui Ahabű.
30 Și veni Iehu in Ezreelű; și auȑindű Ie-
zabelű, "și unse sprincenele sale, și-si ımpo-
dobi capulű seű, și se uita prin ferėstrű.
31 Și pe-căndű Iehu intra pe pórta, ea ȑise:
"Fost'a norocitű Zimri, celű ce a ucisű
32 pre domnulű seű? Și elű rėdicăndű-și faȑa
sa spre ferėstrű, ȑise: Cine este cu mine?
Cine? Și se uitarű ȑuoi, trei direȑetori cű-
trű d'insulű. Și elű ȑise: Aruncaȑ'o josű.
33 Și o aruncarű josű, și se stropirű de sűn-
gele ei zidulű și caii; și aű cűlcat'o pre ea
34 cu piciórele. Și dupű ce elű a intratű, a
măncatű, și a bėutű, ȑise: Duceȑi-vė de
vedeȑi acumű pre blűstemata aceea, și o ım-
mormėntaȑi: cűci este "fėtű de reȑe. Deci se
35 duserű, ca sű o ımormėnteze; darű nu a-
flarű din ea decătű cranilű, piciórele și
36 palmele műnelorű. Și intorcėndű-se, "i spu-
serű acėsta. Și elű ȑise: Acesta este cu-
vėntulű lui Iehova, ce-lű ȑise prin servulű
seű Ilie, Tișbitulű, ȑicėndű: "In ogorulű din
Ezreelű vorű mânca cűni carnea Iezabelei,
37 Și cadavrulű Iezabelei va fi "ca gunoiulű pe
faȑa cűmpulű in ogorulű din Ezreelű, aȑa
cű nici se va putė ȑice: Acėsta este Iezabelű.
10 **S**i Ahabű avea șapte-deci de fił in Sa-
maria. Și scrise Iehu epistole, și le trű-
mese la Samaria cűtrű mai marii din Ezre-
elű, cűtrű cei bėtrűni și cűtrű crescėtorii
2 filorű lui Ahabű, ȑicėndű: Și acumű, in-
datű ce va sosi acėstű epistolű la voi, fiindű-
cű aveȑi pre fii domnulű vostrű, carű și
3 cai și o cetate intűritű, și arme, Vedeȑi
care din fii domnulű vostrű este mai bunű
și mai vrednicű, și-lű puneȑi pe tronulű pű-
rintelű seű, și vė luptaȑi pentru casa dom-
nului vostrű. Darű ei se spűimėntarű fórte,
4 și ȑiserű: Ecűcű, ȑuoi reȑi nu puturű sta
5 ınaintea lui, și cumű vomű sta noi? Deci
mai marele casei și mai marele cetății, și
bėtrűni, și crescėtorii filorű trűmeserű cűtrű
Iehu, ȑicėndű: Noi sűntemű servii teű, și
vomű face ori-ce ni vė ȑice; nu vomű pune
pre nimenea reȑe; fű ce este bine in ochii teű.
6 Atuncia scrise elű cűtrű ei o a ȑuoa

epistolű, ȑicėndű: De sűnteȑi aȑ mei, și de as-
cultatű de vócea mea, apoi luaȑi capetele
ómenilorű, ale filorű domnulű vostrű, și
veniȑi la mine, la Ezreelű, műne la óra a-
cėsta. (Érű fił regelű, șapte-deci de ómeni,
eraű cu mai marii cetății, cari-ı cresceaű.)
7 Și cumű sosi epistola la d'ınȑi, ei luăndű pre
fii regelű, "tűiarű pre cei șapte-deci de ómeni,
și puserű capetele lorű in paniere, și le trű-
meserű lui la Ezreelű. Și veni unű trűmesű,
8 și-ı spuse, ȑicėndű: Aű adusű capetele fi-
lorű regelű. Și elű ȑise; Faceȑi-le ȑuoi
grűmăȑi la intrarea porȑei pűnű deműnėȑű.
9 Și deműnėȑa elű sosi, și stűndű ȑise cűtrű totű
poporulű: Voi sűnteȑi dreȑȑi: ecűcű, "eű amű
conjuratű asupra domnulű meű, și l'amű
ucisű; darű pre toȑi acestia cine-ı-a lovitű?
Cunóșȑeȑi acumű, cű nu va "cűdė pe pűmėntű
10 nimicű din cuvėntulű ce Iehova a vorbitű
asupra casei lui Ahabű; cűci Iehova a fű-
cutű cűte le vorbi "prin servulű seű Ilie.
11 Și aȑa Iehu ucise pre toȑi cűȑi rėműse-
serű din casa lui Ahabű in Ezreelű, și
pre toȑi cei mari aȑ seű, și pre amicii seű
și pre preuȑii seű, de nu lűsű nici o rėműșitű.
12 Și sculűndű-se, plecű, și veni la Sa-
maria. Și pe drumű, findű in coliba unorű
pűstorű, "Intėlni Iehu pre frății lui Ahazia,
13 regele lui Iuda, și ȑise: Cine sűnteȑi voi?
Și ei ȑiserű: Sűntemű frății lui Ahazia, și
ne pogorimű, șű salutămű pre fił regelű
și pre fii reginei. Și elű ȑise: Prindeȑi-ı
14 vii. Și-ı prinserű vii, și-ı junghiarű aprópe
de puȑulű colibeȑi pűstorilorű: patru-deci și
ȑuoi de ómeni; nu lűsarű nici unulű d'in-
tr'ınȑi.

15 Și pűrceȑdėndű de acolo, elű aflű pre
"Ionadabű, fiulű lui "Recabű, venindű spre
intimpinarea lui; și-lű salutű, și-ı ȑise: Este
űnima ta aȑa de drėȑtű, precumű űnima
mea este cu űnima ta? Și Ionadabű re-
spunse: Este. De este, "dű-mi műna ta.
Și-ı dűdu műna sa; și-lű sui in carulű seű.
16 Și elű ȑise: Vino cu mine, și vėȑi "zelulű
meű pentru Iehova. Și-lű sui in carulű seű.
Și venindű la Samaria, "ucise pre toȑi
17 cei rėmașii din Ahabű in Samaria, pűnű
ce-lű stėrpi, dupre cuvėntulű "ce Iehova ȑise
cűtrű Ilie.

Și adunű Iehu pre totű poporulű, și li
18 ȑise: "Ahabű a servitű lui Baalű puȑinű,
darű Iehu "ı va servi multű. Și acumű chiű-
19 maȑi-mi pre toȑi "profeȑii lui Baalű, pre toȑi
servii lui și pre toȑi preuȑii lui; sű nu lipsėscű
nimenea; cűci amű a face unű mare sacrificiű
lui Baalű; ori-cine va lipsi, nu va trűi. Darű

u 2 Cron. 22. 9.
v Ezec. 23. 40.
a 1 Reg. 16. 9-20.

y 1 Reg. 16. 31.
z 1 Reg. 21. 25.
a Ps. 83. 10.

Capulű 10.
a 1 Reg. 21. 21.
b Cap. 9. 14, 24.

c 1 Sam. 3. 19.
d 1 Reg. 21. 19,
21, 29

e Cap. 8. 29.
f 2 Cron. 22. 8.
g Ier. 35. 6, etc.

g 1 Cron. 2. 55.
h Ezra 10. 19.
i 1 Reg. 19. 10.

j Cap. 9. 8.
k 2 Cron. 22. 8.
l 1 Reg. 21. 21.

i 1 Reg. 16. 31,
32.
m 1 Reg. 22. 6.

- Iehu făcu *acesta* cu încelăciune, spre a perde
 20 pre servii lui Baalū. Și Iehu dîse: Prochiămați serbătore mare pentru Baalū. Și
 21 prochiămară. Și Iehu trămise în totu Israelulū, și veniră toți servii lui Baalū, încâtū
 nu rămase nimenea, care să nu vină. Și veniră
 22 în "casa lui Baalū, și se împlu casa lui Baalū de la unū capătū la cela-i-altū. Și elū
 dîse cătră acela care *era* preste vestmē-
 23 tăriă: Scôte vestminte pentru toți servii lui Baalū; și li scōse vestminte. Și Iehu
 și Ionadabū, fiulū lui Recabū, intrară în casa lui Baalū; și elū dîse cătră servii lui Baalū:
 24 Cercetați, și vedeți să nu fie aicea cu voi nimenea d'între servii lui Iehova, ci
 numai servii lui Baalū. Și după ce intrară, ca să aducă sacrificii și olocauste, Iehu
 25 și puse afară optū-deci bărbați, și dîse: De va scăpa vre-unulū din ômenii, ce eū amū
 datū în mânele vōstre, *atuncea ° fie-care va respunde* cu viața sa pentru viața aceluia.
 26 Și cumū sfârși de adusū olocaustū, dîse Iehu cătră alergătorii și cătră căpitenii: In-
 27 trați, loviți-i: nimenea să nu scape; și-i loviră
 28 alergătorii și căpiteniele cu ascuțitulū săbiei, și aruocară afară *cadavrele lorū*, și de acolo se duseră la cetatea casei lui
 29 Baalū; și scōseră ° idolii casei lui Baalū, și i arseră. Și sfărămară idolulū lui Baalū,
 și dērîmară casa lui Baalū, ° și o prefăcură într'o casă de guoii pānă în dîia de astă-dî.
 30 Așa stēpi Iehu pre Baalū din Israelū. Totuși Iehu nu se depărtă de păcatele lui
 31 Ieroboamū, fiulū lui Nebatū, care a trasū pre Israelū în păcatū, *alecā* de la ° vîței de aurū,
 32 cei din Betū-Elū și din Danū. Și Iehova dîse cătră Iehu: Fiindū-cā ai
 33 făcutū bine, lucrāndū cele drepte în ochii mei, și ai făcutū casei lui Ahabū tōte cāte
 34 *eraū* în ānima mea, ° fiūi tei pānă la a patra generațiune vorū sedē pe tronulū lui Israelū.
 35 Erū Iehu n'a luatū aminte, să āmbale cu ānima intrēgā în legea lui Iehova, Dumne-
 36 deulū lui Israelū; nu se depărtă de ° pēcatele lui Ieroboamū, care a trasū pre Israelū
 37 în păcatū.
 38 In dîilele acele Iehova inceptu a rumpe din Israelū: și ° Hazaelū i bātu în tōte ho-
 39 tarele lui Israelū: De la Iordanū spre resăritū totū pāmēntulū Galaadulū, pre Ga-
 40 diți, pre Rubeniți, și pre Manasiți, de la Aroerū, ce *este* pe riulū Arnonū, pānă la ° Galaadū
 41 și Basanū.
 42 Și cele-l-alte fapte ale lui Iehu, și tōte cāte le făcu, și tōtā puterea lui, ôre nu sūnt
 43 scrise în Cartea Cronicelorū regilorū lui

Israelū? Și adormi Iehu cu părinții sei; 35
 și-lū immormēntară în Samaria; și în loculū
 seu domni Ioahazū, fiulū seu. Și timpulū, 36
 cātū Iehu domni preste Israelū în Samaria,
 fu dūoē-deci și optū de ani.

*Usurparea Ataliei în Iuda; scăparea lui Ioasă,
 și ungerea sa de rege.*

" **A** TALIA, ° muma lui Ahazia, vēdēndū cā 11
 a muritū fiulū ei, se sculā, și stēpi 2
 tōtā semînța regēscā. Darā Iehoșeba, fēta re-
 gelui Iehoramū, sora lui Ahazia, luāndū pre 3
 Ioasă, fiulū lui Ahazia, lū furā din meș-
 loculū fiilorū regelui, cari se omorirā, și-lū
 puse pre elū și pre doica sa în camara pa-
 turilorū, și-lū ascunse de Atalia, și așa nu fu
 4 omoritū. Și elū fu ascunsu cu d'iusa în 5
 casa lui Iehova șese ani. Erū preste țērā
 domni Atalia.

Și ° în anulū alū șeptelea Iehoiada trā- 4
 mese, și luāndū pre sutașii Carienilorū și ai 5
 alergătorilorū, i aduse la sine în casa lui 6
 Iehova, făcu legāmēntū cu d'iusii, i jurā
 în casa lui Iehova, și li arētā pre fiulū re- 7
 gelui; și li ordinā, dîcēndū: Acesta *este* 8
 lucrulū, ce aveți a face: o treime din voi,
 9 acei cari veți fi ° de septēmānā, veți păzi
 casa regēscā. Și o treime *va fi* la pōrta 10
 Surū, și o treime la pōrta de d'napoia
 11 alergătorilorū; așa veți păzi templulū, ca
 să nu-lū atace. Și dūoē cete d'între voi, 12
 toți aceia ce și-au făcutū septēmānā, vorū
 13 păzi casa lui Iehova de lūngā rege. Și veți
 14 incunjura pre rege de jurū imprejurū, fie-
 care cu armele sale în mână sa; și celū ce
 va intra în șirurile vōstre, să se omōre; și
 veți fi cu regele, cāndū va eși și cāndū va
 intra.

° Și făcură sutașii tōte cāte li ordinā Ie- 9
 hoiada, preutulū: Luā fie-care pre ômenii
 sei, atātū cei, ce intraū de septēmānā, cātū 10
 și cei, ce eșiau din septēmānā, și veniră la
 Iehoiada, preutulū. Și dādū preutulū su- 11
 tașilorū lancele și scuturile regelui Davidū,
 cari *eraū* în casa lui Iehova. Și alergătorii, 12
 fie-care cu armele sale în mână sa, staturā
 imprejurulū regelui, de la katurea drēptā
 a templului pānă la cea stāngā, aprōpe de 13
 altariū și de templu. Atuncea scōse pre
 14 fiulū regelui, și-i puse diadema, și-i dādū
 mărturia, și-lū făcu rege, și-lū unse; și
 bātēndū din palme, strigarā: ° Trăescā re-
 gele! ° Și auzindū Atalia vōcea alergăto- 15
 rilorū și a poporului, veni și ea cătră po-
 16 porū la casa lui Iehova. Și ea vēdū, și 17
 18 ēccē, regele sta lūngā ° stālpu duple datinā,

1 Reg. 16. 32. Dan. 2. 5. &
 1 Reg. 20. 39. 3. 29.
 1 Reg. 14. 23. 1 Reg. 12. 28,
 29.
 2 Ezr. 6. 11.

1 Reg. 14. 23. 1 Reg. 12. 28,
 29.
 2 Ezr. 6. 11.

1 Reg. 14. 23. 1 Reg. 12. 28,
 29.
 2 Ezr. 6. 11.

1 Reg. 14. 23. 1 Reg. 12. 28,
 29.
 2 Ezr. 6. 11.

1 Reg. 14. 23. 1 Reg. 12. 28,
 29.
 2 Ezr. 6. 11.

1 Reg. 14. 23. 1 Reg. 12. 28,
 29.
 2 Ezr. 6. 11.

1 Reg. 14. 23. 1 Reg. 12. 28,
 29.
 2 Ezr. 6. 11.

și căpiteniele și trîmbeșii lîngă rege; și totu poporul țerei se bucura și sufla din trîmbeș. Și Atalia și sfîșcia vestmintele ei, și strigă: Vîndare, vîndare! Și ordină Iehoiada, preutul, sutașilor, căpitenielor preste ôste, și li dîse: Scôteț'o din șiruri; și cine o va urma, uci-deți-lu cu sabia. Căci preutul dîse: Să nu o ucidă in lă-intrul casei lui Iehova. Și-i făcură locu, și cându sosi la calea, pe care mergu caii la casa regelui, fu ucisă acolo.

17 Și Iehoiada făcu *acest*u legămîntu între Iehova și rege și popor, că voru fi poporul lui Iehova; încă și între rege și popor.

18 Și intră totu poporul țerei în casa lui Baal, și o dărîmă; altarele lui și idoli lui le sfărâmă cu totul, și pre Matan, preutul lui Baal l'a omorît înaintea altarelor. Și aședă preutul custodii preste casa lui Iehova. Și luă pre sutașii Carienilor și ai alergătorilor și totu poporul țerei, și pogrîră pre rege din casa lui Iehova, și veniră la casa regelui pe calea porței alergătorilor; și elu ședă pe tronul regilor. Și se bucură totu poporul țerei, și se linisci cetatea. Eră pre Atalia aș omorît'o cu sabia în casa regelui.

Domnia lui Ioaș în Iuda.

21 De șapte ani era Ioaș, cându se făcu rege.

12 În anul alu șeptelea alu lui Iehu se făcu rege Ioaș; și Ioaș domni patru-deci de ani în Ierusalim; și numele mumei sale era Tibia din Beer-Șeba. Și făcu Ioaș drept în ochii lui Iehova, în tôte dîlele în cari l'u învîță Iehoiada, preutul. Totuși înălțimile nu se depărtară; poporul sacrifica și tămăia încă pe înălțimi.

4 Și dîse Ioaș cătră preuți: "Toți banii consacrați, ce se aducă în casa lui Iehova, banii fie-căruia ce trece prin numeratôre, banii rescumpărării fie-căruia, pre care din indemnul animei fie-care l' va aduce în casa lui Iehova. Să-î ție preuții la sine, fie-care de la cunoscutul se, și să dirégă stricăciunile casei, unde s'ară afla stricăciune.

6 Dară în anul alu două-deci și treilea alu regelui Ioaș, preuții încă nu direseră stricăciunile casei. Deci regele Ioaș chiămat'a pre Iehoiada, preutul, și pre ceilalți preuți, și li dîse: Pentru ce n'ați diresu stricăciunile casei? Și acum să nu mai luați banii de la cunoscuții vostri, ci să-î dați pentru stricăciunile casei.

8 Și consimțiră preuții, să nu mai ție bani de la popor, și să nu dirégă stricăciunile casei; Și Iehoiada, preutul, luă o ladă, și făcu o bortă la capacul ei, și o puse aproape de altar, la dreapta intrării în casa lui Iehova; și preuții, ce păziau pragul, puneau în ea toți banii, ce se aduceau în casa lui Iehova.

10 Și cându vedeau, că erau mulți bani în ladă, se suia cancelarul regelui, și arhierul, și-î lega în saci, și numerau banii ce se afla în casa lui Iehova. Și dădeau banii cei numerați în mânele acelora, cari făceau lucrul, cari aveau privilegiarea asupra casei lui Iehova: și ei l' împărțiau teslarilor și zidarilor, cari lucrau la casa lui Iehova; Și petrarilor și cioplitorilor de petre, și cumpărare de lemne și petre cioplite, ca să dirégă stricăciunile casei lui Iehova, și nentru tôte, câte trebuiau la dirigerea casei. Dară din banii ce se aduceau în casa lui Iehova, nu se făcu pentru casa lui Iehova cupe de argint, fôrfeți, tîpsie, trîmbeși, nici unu vasu de aur, se u vasu de argint; Ci-î dădură lucrătorilor, și ei dirigeau cu ei casa lui Iehova. Și nu cereau socotelă de la ômenii, în ale căruia mîni se dădeau banii, ca să-î împărțescă lucrătorilor; căci ei lucrau cu credință. Banii sacrificielor pentru vină, și banii sacrificielor pentru păcate nu se aduceau în casa lui Iehova; *acestia* erau ai preuților.

17 Atuncea se sui Hazael, regele Siriei, și se luptă asupra Gatului, și-lu cuceri; și-și întorse Hazael făca sa, ca să se sue asupra Ierusalimului. Și luă Ioaș, regele lui Iuda, tôte cele consacrate, câte le consacraseră Iosafat, Iehoram, și Ahazia, părinții se, regii lui Iuda, și însăși darurile consacrate de elu, și totu aurul, ce se află în tesauzele casei lui Iehova și ale casei regelui, și le trăsese lui Hazael, regele Siriei; și acesta se retrase de la Ierusalim.

19 Și cele-l-alte fapte ale lui Ioaș, și tôte câte le făcu, ôre nu sînt scrise în Cartea Croniceleor regilor lui Iuda? Dară sculându-se servii lui, făcură conjurare între ei, și uciseră pre Ioaș în casa Millo, la pogorișul cătră Silla. Căci Iozacar, fiul lui Șimeon, și Iehozabad, fiul lui Șomer, servii se, l'u loviră pre elu, încâtu muri. Și-lu înmormentară cu părinții se în cetatea lui David; și în locul se domni Amazia, fiul se.

i 2 Cron. 23. 16.
j 2 Sam. 5. 3.
k Cap. 10. 26.
l Deut. 12. 3.
m 2 Cron. 23. 17.

n 2 Cron. 23. 18,
etc.
o 2 Cron. 24. 1.

Capitul. 12.
p 2 Cron. 24. 1.
q 1 Reg. 15. 14.
r 22. 43.
s Cap. 14. 4.

t Cap. 22. 4.
u Esod. 30. 13.
v Esod. 35. 5.
w 1 Cron. 29. 9.
x 2 Cron. 24. 6.

y 2 Cron. 24. 6.
z 2 Cron. 24. 6,
etc.
aa Veți 2 Cron.
24. 14.

ab Cap. 22. 7.
ac Lev. 5. 15, 18.
ad Lev. 7. 7.
ae Num. 18. 9.
af Cap. 8. 12.

ag Veți 2 Cron.
24. 23.
ah 1 Reg. 15. 18.
ai Cap. 18. 15,
16.

aj Cap. 14. 5.
ak 2 Cron. 24. 25.
al 2 Cron. 24. 26.
am 2 Cron. 24. 27.

Domnia lui Ioahazü și a lui Ioasă în Israelü; visita lui Iehoaşü la Elisei; mörtea acestui profetü.

- 13** **I**N anulü alü düoë-deci și treilea alü lui Ioasă, fiulü lui Ahazia, regele lui Iuda, incepu a domni Ioahazü, fiulü lui Iehu, preste Israelü in Samaria, și domni șeptespre-dece ani. Și făcu rele in ochii lui Iehova, și urmâ păcatele lui Ieroboamü, fiulü lui Nebatü, care a trasü pre Israelü in păcatü; nu se depărtă de ele. Și a se aprinse mânia lui Iehova asupra lui Israelü, și-lü dădu in mâna lui ^b Hazaelü, regele Siriei, și in mâna lui Benhadadü, fiulü lui Hazaelü, in tôte dïlele lorü. Și se rugă Ioahazü lui Iehova, și-lü ascultă pre elü Iehova; căci ^a vedü apësarea lui Israelü; că regele Siriei ⁱ apësa pre ei. (Și Iehova dădu lui Israelü unü mëntuitorü; și ei scăpară de suptü mâna Sirienilorü, și locuiră fii lui Israelü in corturile lorü, ca mai ⁿainte. Totuși ei nu se depărtară de păcatele casei lui Ieroboamü, care a trasü pre Israelü in păcatü; in ele âmbلائü ei, și chipulü Astarteei sta încă in Samaria.) Căci nu lăsase lui Ioahazü din totü poporulü decâtü cinci-deci călăreți, de ce carë și de ce miî de pedestri; căci regele Siriei i-a perdutü, și i-a făcutü ca pravulü călcatü in ariă.
- 8** Și cele-l-alte fapte ale lui Ioahazü, și tôte câte le făcu, și puterea lui, ore nu sînt scrise in Cartea Cronicelorü regilorü lui Israelü? Și adormi Ioahazü cu părinții seî, și-lü înmormentară in Samaria; și in loculü seü domni Ioasă, fiulü seü.
- 10** In anulü alü trei-deci și șeptelea alü lui Ioasă, regele lui Iuda, incepu a domni Ioasă, fiulü lui Ioahazü, preste Israelü in Samaria, și domni șese-spre-dece ani. Și făcu rele in ochii lui Iehova; nu se depărtă de tôte păcatele lui Ieroboamü, fiulü lui Nebatü, care a trasü pre Israelü in păcatü; in ele âmbلائü. ^a Și cele-l-alte fapte ale lui Ioasă, și tôte câte le făcu, și puterea lui, cumü se luptă cu Amazia, regele lui Iuda, ore nu sînt scrise in Cartea Cronicelorü regilorü lui Iuda? Și Ioasă adormi cu părinții seî; și pe tronulü seü ședü Ieroboamü; și se înmormentă Ioasă in Samaria cu regiü lui Israelü.

Și Elisei se ⁿbolnăvi de o bôlă, de care muri; și se pogorî cătră elü Ioasă, regele lui Israelü, și plânse pe fața lui, și dîse: Părinte, părinte, ^k carulü lui Israelü și călărima lui! Și Elisei dîse cătră elü: Ié unü arcü și săgeți; și elü luă unü arcü și

săgeți. Și elü dîse cătră regele lui Israelü: Pune mâna ta pe arcü; și puse mâna sa; și Elisei puse mânele sale pe mânele regelü; Și dîse: Deschide ferestra despre resăritü. Și o deschise. Și Elisei dîse: Săgetă; și săgetă. Și dîse: Acësta e săgeta mëntuirei lui Iehova, și săgeta mëntuirei de la Sirieni: că vei bate pre Sirieni la ⁱ Afekü, până ⁱ vei nimici. Și mai dîse: Ié săgeți; și le-a luatü; și dîse cătră regele lui Israelü: Lovesce in pământü; și lovi de trei ori, și se opri. Și se mânia asupra lui omulü lui Dumneđeü, și dîse: Trebuia să fii lovitü de cincî seü șese ori; atunci ai fi bătutü pre Sirieni până la nimicire; ^m dară acumü numai de trei ori vei bate pre Sirieni.

Și muri Elisei, și-lü înmormentară. Și **20** la începutulü anulü cete de Moabiți năvliră in țeră. Și s'a întemplatü pre-cändü **21** cari-va înmormentaü pre unü omü, ecce, aü vedutü o cetă; și aruncară pre omü in mormentulü lui Elisei; și cumü ajunse omulü, și se atinse de ôsele lui Elisei, a înviatü, și a statü pe picîorele sale.

Și ⁿ Hazaelü, regele Siriei, a apësatü pre Israelü in tôte dïlele lui Ioahazü. ^o Și lui Iehova se făcu milă, și se îndură de ei, și ^p căută spre ei, ^q pentru legământulü seü cu Abraamü, Isaacü și Iacobü; și nu voi să-i stêrpescă pre ei, și nu-i aruncă de la fața sa, până acumü. Și Hazaelü, regele Siriei, muri, și in loculü seü domni Benhadadü, fiulü seü. Și Ioasă, fiulü lui Ioahazü, luă **25** érá-și din mâna lui Benhadadü, fiulü lui Hazaelü, cetățile, ce Hazaelü le luase cu resbelü din mâna lui Ioahazü, părintele seü. Ioasă de ^r trei ori ^lü bätü, și luă inapoî cetățile lui Israelü.

Domnia lui Amazia in Iuda; resbelulü reinnoitü între cele düoë regate.

IN anulü ^a alü düoilea alü lui Ioasă, fiulü lui Ioahazü, regele lui Israelü, se făcu rege ^b Amazia, fiulü lui Ioasă, regele lui Iuda. De düoë-deci și cincî de ani ^{era} elü, cändü se făcu rege, și domni düoë-deci și nouë de ani in Ierusalimü. Și numele mumei lui ^{era} Ioadanü din Ierusalimü. Și făcu drepte in ochii lui Iehova, dară nu ca Davidü, părintele seü; a făcutü cele ce făcu Ioasă, părintele seü. ^c Totuși înălțimile nu se depărtară; poporulü sacrifica și tămăia încă pe înălțimi. Și cumü se întări regatulü in mâna lui, ucise elü pre servi seî, ^d cari uciseseră pre regele, părintele seü. Dară pre fii ucigașilorü nu-i ucise; duple

<i>Capit. 18.</i>	<i>d</i> Esod. 3. 7.	<i>f</i> 1 Reg. 16. 33.	<i>25.</i>	<i>k</i> Cap. 2. 12.	<i>o</i> Cap. 14. 27.	<i>r</i> Vers 18. 19.	<i>b</i> 2 Cron. 25. 1.
<i>a</i> Jude. 2. 14.	<i>e</i> Cap. 14. 26.	<i>g</i> Amos 1. 3.	<i>j</i> Cap. 14. 9, etc.	<i>l</i> 1 Reg. 20. 26.	<i>p</i> Esod. 2. 24.	—	<i>c</i> Cap. 12. 3.
<i>b</i> Cap. 8. 12.	<i>e</i> Veđi vers 25.	<i>h</i> Cap. 14. 15.	<i>2</i> Cron. 25. 17, etc.	<i>m</i> Vers 25.	<i>q</i> Esod. 32. 13.	<i>Capit. 14.</i>	<i>d</i> Cap. 12. 20.
<i>e</i> Ps. 78. 24.	<i>27.</i>	<i>i</i> Veđi vers 14. &		<i>n</i> Cap. 3. 12.		<i>a</i> Cap. 13. 10.	

cum scrișu este în cartea legii lui Moisi, prin care Iehova ordină, dîcîndu: „Părinții să nu se omóre pentru fii, nici fiii să nu se omóre pentru părinți, ci fie-care să se omóre pentru păcatul seü. / Elü bätu din Edomü de ce mi în Valea Särei, și luă Sela cu resbelü, ^a și chiämă numele ei Iokteelü (*supusü de Dumneđeü*) până în diüa de astă-đi.

8 ^a Atuncea trämese Amazia solü cätträ Ioașü, fiulü lui Ioașazü, fiulü lui Iehu, regele lui Israelü, dîcîndu: Vino, să ne privimü in față. Și Ioașü, regele lui Israelü, trämese cätträ Amazia, regele lui Iuda, dîcîndu: / Spinulü din Libanü a trămesü cätträ ^a cedrulü din Libanü, dîcîndu: Dă pre fêta ta de femeä fiulü meu; dară o fêră din Libanü trecu, și cälcă spinulü. Pre Edomü in adevêrü l'ai bätutü, și 'ânima ta s'a înălțatü; mulțumesc-te de mărirea ta, și rămăi in casa ta; pentru-ce stêrnesci unü rêu, de care vei cădê, tu și Iuda cu tine?

11 Dară Amazia nu ascultă. Decî Ioașü, regele lui Israelü, se sui, și se privă în față, elü și Amazia, regele lui Iuda, in ^a Betü-Şemeşulü lui Iuda. Și Iuda fu bätutü de cätträ Israelü; și a fugitü fie-care la cortulü seü. Și Ioașü, regele lui Israelü, prinse pre Amazia, regele lui Iuda, fiulü lui Ioașü, fiulü lui Ahazia, in Betü-Şemeşü; și venindü la Ierusalimü a sfărămatü zidulü Ierusalimulü, de la ^a pörta lui Efraimü până la ^a pörta colțului, patru sute de coți. Și luändu totü ^a aurulü și argintulü și tôte vasele, ce se aflaü in casa lui Iehova și in tesauzele casei regelui, și ostaticî, se întorse in Samaria.

15 ^a Și cele-l-alte fapte ale lui Ioașü, câte le făcu, și puterea lui, și cumü se luptă cu Amazia, regele lui Iuda, ore nu sînt scrise in Cartea Cronicelorü regilorü lui Israelü?

16 Și Ioașü adormi cu părinții seî, și se immormentă in Samaria cu regiü lui Israelü; și in loculü seü domni Ieroboamü, fiulü seü.

17 ^a Și Amazia, fiulü lui Ioașü, regele lui Iuda, a trăitü după mörtea lui Ioașü, fiulü lui Ioașazü, regele lui Israelü, cinci-spre-dece ani. Și cele-l-alte fapte ale lui Amazia aü nu sînt scrise in Cartea Cronicelorü regilorü lui Iuda?

19 Și ^a conjurărä asupra-i unü cu alții in Ierusalimü, și elü fugi la Lachişü; dară trămeserä pe urma lui la Lachişü, și-lü omorîră acolo. Și l'aü adusü pe caî, și se immormentă cu părinții seî in Ierusalimü, in cetatea lui Davidü.

Și totü poporulü lui Iuda luă pre ^a Azaria, celü de șese-spre-dece ani, și-lü făcu rege in loculü părintelui seü Amazia. Elü zidi ^a Elatulü, și-lü aduse inapoî lui Iuda, după ce regele a adormitü cu părinții seî.

Domnia lui Ieroboamü II in Israelü.

In anulü alü cinci-spre-decelea alü lui Amazia, fiulü lui Ioașü, regele lui Iuda, inceptu a domni in Samaria Ieroboamü, fiulü lui Ioașü, regele lui Israelü, și domni patru-deci și unulü de ani. Și a făcutü rele in ochii lui Iehova; nu se depărtă de la tôte păcatele lui Ieroboamü, fiulü lui Nebatü, care a trasü pre Israelü in păcatü. Elü a luatü îndêrptü hotarulü lui Israelü, de la ^a intrarea Hamatü până la ^a marea din șesü, duple cuvêntulü ce Iehova, Dumneđeulü lui Israelü, a vorbitü prin servulü seü ^a Iona, fiulü lui Amitai, profetulü, de la ^a Gatü-Heferü. Că Iehova ^a vêđu strimtorarea lui Israelü cea amară förte, căci ^a nu era nici închisü, nici liberü, și nici era cine să mênue pre Israelü. ^a Și Iehova nu đisese, că va sterge de suptü ceriü numele lui Israelü; dară ^a lü mênui prin mâna lui Ieroboamü, fiulü lui Ioașü.

Și cele-l-alte fapte ale lui Ieroboamü, și tôte câte le făcu, și puterea lui, și cumü s'a luptatü, și cumü a recăpêtatü Damasculü, și ^a Hamatulü lui Iuda, pentru Israelü, ore nu sînt scrise in Cartea Cronicelorü regilorü lui Iuda? Și Ieroboamü adormi cu părinții seî, cu regiü lui Israelü; și in loculü seü domni ^a Zacaria, fiulü seü.

Domnia lui Azaria in Iuda.

In anulü alü dîoë-deci și șeptelea alü lui Ieroboamü, regele lui Israelü, ^a inceptu a domni ^a Azaria, fiulü lui Amazia, regele lui Iuda. De șese-spre-dece ani era elü, cândü se făcu rege, și elü domni cinci-deci și dîoi de ani in Ierusalimü. Și numele mumei sale era Iecolia din Ierusalimü. Și făcu drepte in ochii lui Iehova, in tocmăi cumü făcuse Amazia, părintele seü. ^a Totuși înălțimile nu se depărtarä; poporulü sacrifca și tāmăia încă pe înălțimi.

Și Iehova ^a lovi pre rege, și elü fu leprosü până in diüa mörții sale, și ^a locuiä într'o casă deosebită. Și asupra palatului era Iotamü, fiulü regelui, jndecändu poporulü țerei.

Și cele-l-alte fapte ale lui Azaria, și tôte

^a Dent. 24. 16. Ezec. 18. 4, 20.	^f Veđi Judc. 9. 8.	^m Ios. 19. 38. & 21. 16.	^r 2 Cron. 25. 25, etc.	^x Num. 13. 21. & 31. 8.	^c Dent. 32. 36. & Cap. 13. 5.	^{Capitulü 15.}	^{26. 1.}
^f 2 Cron. 25. 11.	^k 1 Reg. 4. 33.	ⁿ Neem. 8. 16. & 12. 39.	^s 2 Cron. 25. 27.	^y Dent. 3. 17.	^e 2 Sam. 8. 6.	^a Cap. 14. 21.	^c Vers 35.
^g 2 Sam. 8. 13.	ⁱ Dent. 9. 14.	^o Ier. 31. 38.	^t Ios. 10. 31.	^z Iona 1. 1.	¹ Reg. 11. 24.	² Cron. 26. 1,	^{Cap. 12. 3. & 14. 4.}
^h Ps. 60. titlu.	² Cron. 32. 25.	^p Zech. 14. 10.	^u Cap. 15. 13. & 2 Cron. 26. 1.	^{Mat. 12. 39, 40.}	² Cron. 8. 3.	^{3, 4.}	^d 2 Cron. 26. 19
ⁱ Ios. 15. 38.	^{Ezec. 28. 2, 5,}	^q 1 Reg. 7. 51.	^v Cap. 16. 6.	^a Ios. 19. 13.	^f Cap. 15. 8.	^b Vers 13, 30, etc. & 2 Cron.	^{—21.}
ⁱ 2 Cron. 25. 17, 18, etc.	^{Hab. 2. 4.}	^q Cap. 13. 12.	² Cron. 26. 2.	^b Cap. 13. 4.			^e Lev. 13. 46.

câte le făcu, ore nu *sunt* scrise in Cartea 7 Cronicelor regilor lui Iuda? Și Azaria adormi cu părinții sei, și-lu înmormântară cu părinții sei in cetatea lui David; și in loculul seu a domni Iotam, fiulul seu.

Domnia lui Zacaria, a lui Șallum, a lui Menahem, a lui Pekahia și a lui Pekah in Israel; năvălirile Asirienilor.

8 In anulul alu trei-deci și optulea alu lui Azaria, regele lui Iuda, inceptu a domni in Samaria preste Israelu Zacaria, fiulul lui Ieroboam, și domni șese luni. Și făcu rele in ochii lui Iehova, precum făcuseră părinții lui; nu se depărtă de la păcatele lui Ieroboam, fiulul lui Nebat, care a trasu pre Israelu in păcat. Și in contra lui conjură Șallum, fiulul lui Iabeș, și-lu lovi in fața poporului, 'lu omori, și domni in loculul seu.

11 Și cele-l-alte fapte ale lui Zacaria, ecce, sunt scrise in Cartea Cronicelor regilor lui Israelu. Acesta este cuvântul lui Iehova, ce-lu spuse lui Iehu, dicendū: Fii tei voru ședé pe tronul lui Israelu până a patra generațiune. Și se făcu așa.

13 Șallum, fiulul lui Iabeș, se făcu rege in anulul alu trei-deci și noulea alu lui Uzias, regele lui Iuda, și elu domni o lună de zile in Samaria. Căci Menahem, fiulul lui Gadi, se sui de la Tirța, și veni la Samaria, și lovi pre Șallum, fiulul lui Iabeș, in Samaria, și-lu ucise, și domni in loculul seu.

15 Și cele-l-alte fapte ale lui Șallum, și conjurarea ce făcu, ecce, sunt scrise in Cartea Cronicelor regilor lui Israelu.

16 Atuncea Menahem bătu Tisabul și pre toți cei d'intr'insul, și hotarele lui de cătră Tirța; căci nu-i deschise porțile; pentru acēsta 'lu bătu; și pre toate femecele ingrecate d'intr'insul le-a spintecat.

17 In anulul alu trei-deci și noulea alu lui Azaria, regele lui Iuda, inceptu a domni Menahem, fiulul lui Gadi, preste Israelu, și domni dece ani in Samaria. Și făcu rele in ochii lui Iehova; nu se depărtă in toate dīlele lui de la păcatele lui Ieroboam, fiulul lui Nebat, care a trasu pre Israelu in păcat.

19 Atunci a venit Pul, regele Asiriei, asupra țerei; și Menahem dădu lui Pul o mie talente de argint, ca să fie cu sine mâna lui, ca să întărească regatul in mâna sa. Și Menahem scose argintul din Israelu, de la toți cei puternici in avere, cîte cinci-deci de sicli de argint de la fie-care, spre a le da regelui Asiriei. Și

regele Asiriei se întorse, și n'a statū acolo in țără.

Și cele-l-alte fapte ale lui Menahem, 21 și toate câte le făcu, ore nu *sunt* scrise in Cartea Cronicelor regilor lui Israelu? Și 22 Menahem adormi cu părinții sei; și in loculul seu domni Pekahia, fiulul seu.

In anulul alu cinci-decelea alu lui Azaria, regele lui Iuda, inceptu a domni Pekahia, fiulul lui Menahem, preste Israelu in Samaria, și domni două ani. Și făcu rele in ochii lui Iehova; nu se depărtă de la păcatele lui Ieroboam, fiulul lui Nebat, care a trasu pre Israelu in păcat. Și 25 conjură asupra-i Pekah, fiulul lui Remalia, căpitenia sa, și l'a lovit in Samaria, in palatul casei regesci, impreună cu Argob și Arie, avendū cu sine și cinci-deci de bărbați d'ntre Galaadiți; 'lu ucise, și domni in loculul seu.

Și cele-l-alte fapte ale lui Pekahia, și 26 toate câte le făcu, ecce, sunt scrise in Cartea Cronicelor regilor lui Israelu.

In anulul alu cinci-deci și douăle alu 27 lui Azaria, regele lui Iuda, inceptu a domni Pekah, fiulul lui Remalia, preste Israelu in Samaria, și domni două-deci de ani. Și 28 făcu rele in ochii lui Iehova; nu se depărtă de la păcatele lui Ieroboam, fiulul lui Nebat, care a trasu pre Israelu in păcat.

In dīlele lui Pekah, regele lui Israelu, 29 veni Tiglat-Pileser, regele Asiriei, și luă Lionul, și Abel-Bet-Maaca, și Ianoahul, și Kedeșul, și Hazorul, și Galaadul, și Galilea, totu pământul lui Neftali, și i-a dusu pre ei prinși in Asiria.

Și Hoșea, fiulul lui Ela, făcu conjurare 30 asupra lui Pekah, fiulul lui Remalia, 'lu lovi, 'lu ucise, și domni in loculul seu, in anulul alu două-decelea alu lui Iotam, fiulul lui Uzias.

Și cele-l-alte fapte ale lui Pekah, și 31 toate câte le făcu, ecce, sunt scrise in Cartea Cronicelor regilor lui Israelu.

Domnia lui Iotam și a lui Ahas in Iuda.

In anulul alu douăle alu lui Pekah, fiulul 32 lui Remalia, regele lui Israelu, inceptu a domni Iotam, fiulul lui Uzias, regele lui Iuda. De două-deci și cinci de ani era elu, 33 cându se făcu rege, și elu domni șese-spre-dece ani in Ierusalim. Și numele mumei sale era Ierușa, feta lui Tadok. Și elu 34 făcu drepte in ochii lui Iehova; făcu toate cîte le făcuse Uzias, părintele seu. Totuși 35 înălțimile nu se depărtară; poporul sacri-

f 2 Cron. 26. 28.
g Amos 7. 9.
h Cap. 10. 30.

i Mat. 1. 8, v.
& Vers 1.
j 1 Reg. 14. 17.

k 1 Reg. 4. 24.
l Cap. 8. 12.
m 1 Cron. 5. 26.

Isa. 9. 1.
Osea 8. 9.
n Cap. 14. 6.

o Isa. 7. 1.
p 1 Cron. 5. 26.
Isa. 9. 1.

q 1 Reg. 15. 20.
r Cap. 17. 1.
Osea 10. 3, 7.

15.
s 2 Cron. 27. 1.

t Vers 3.
u Vers 4.

- fica și tămăia încă pe înălțimi. "Acesta zidi
pôrtă cea mai înaltă a casei lui Iehova.
- 36 Și cele-lalte fapte ale lui Iotamă, și
tôte câte le făcu, ôre nu *sunt* scrise în Car-
tea Croniclelor regilor lui Iuda?
- 37 În zilele acele începu Iehova a trimete
asupra lui Iuda pre "Rezină, regele Siriei,
38 și pre "Pekahû, fiulul lui Remalia. Și Iot-
tamă adormi cu părinții sei, și se immor-
mentă cu părinții sei în cetatea lui Davidu,
părintele seu. Și în loculul seu domni A-
hazû, fiulul seu.
- 16 **I**N anulul alu șapte-spre-decelea alu lui Pe-
kahû, fiulul lui Remalia, începu a domni
"Ahazû, fiulul lui Iotamă, regele lui Iuda.
- 2 De două-șeci de ani *era* Ahazû când se
facu rege, și elu domni șes-spre-dece ani
în Ierusalimû; dară nu făcu drepte în ochii
lui Iehova, Dumnezeuul seu, ca Davidu,
3 părintele seu; Ci âmbli în calea regilor
lui Israelû, ^b trecu chiară pre fiulul seu prin
focû, duple "uriciunile popórelorû, pre cari
Iehova le alungase de la fața fiiloru lui
4 Israelû, Și sacrifică și tămăia pe înălțimi
și "pe colini și suptu totu arborele verde.
- 5 "Atuncea se suiră asupra Ierusalimulu
cu resbelu Rezinu, regele Siriei, și Pekahû,
fiulul lui Remalia, regele lui Israelû; și
impresurară pre Ahazû; dară nu putură
6 să-lu învingă. În timpulă acela Rezinu,
regele Siriei, ^f recăpătă Elatulul pentru Siria,
și alungă pre Iudei din Elatu; și venindû
Sirienii la Elatu, locuiră acolo până în ziua
7 de astă-zi. Și Ahazû tramese soli "la Ti-
glatû-Pileserû, regele Asiriei, dicendû: Eû
sunt servulul teû și fiulul teû: sui-te, și mă
scapă din mâna regelui Siriei și din mâna
regelui lui Israelû, cari s'au sculatû asu-
8 pră-mi. Și ^a luă Ahazû argintulul și aurulul,
ce se afla în casa lui Iehova și în tesau-
rele casei regelui, și le tramese darû regelui
9 Asiriei. Și-lu ascultă pre elu regele Asi-
riei, și se sui regele Asiriei în contra Da-
mascului, ⁱ și-lu luă, și strămută *pre* poporû
la Kirû, și pre Rezinu ^l luă ucise.
- 10 Și se duse regele Ahazû la Damascû
spre intimpinarea lui Tiglatû-Pileserû, re-
gele Asiriei, și vëdu altarulul din Damascû.
Și tramese regele Ahazû lui Uria, preutulul,
desemnulu altarului, și forma lui duple fap-
11 tura lui întrégă. Și Uria, preutulul, zidi
altarulul în totulu, cumu tramesese regele
Ahazû din Damascû. Așa ^u făcu Uria,
preutulul, până ce veni regele Ahazû din
12 Damascû. Si cându regele veni din Da-

mascû, regele vëdu altarulul; și ^j se apropiă
regele de altarul, și aduse pe elu *olocauste*.
Și făcu să fumege olocaustulul seu și dar- 13
ulul seu de pâne, și vërsă libațiunea sa,
și stropi altarulul cu sângele sacrificielorû
sale de bucuriă. Și strămută ^k altarulul de 14
aramă, celul de d'inaintea lui Iehova, din
fața casei, d'între altarulul seu și casa lui
Iehova, și-lu puse de laturea de câtră mēdă-
nôpte a *acestu* altarul. Și ordină regele 15
Ahazû lui Uria, preutulul, dicendû: Să faci
să fumege pe altarulul celul mare ^l olocaustulul
de demănēti, și darulul de pâne celul de
sēră, și olocaustulul regelui și darulul seu
de pâne, împreună cu olocaustulul întregulu
poporû alu țerei, și *cu* darulul seu de pâne
și libațiunea sa; și să stropesci preste elu
totu sângele olocaustului și totu sângele
celorû-l-alte sacrificii; erû altarulul celul de
aramă să fie mic pentru a întreba *pre* 16
Dumnezeu. Și făcu Uria, preutulul, în to-
tulul cumu ordină regele Ahazû. "Și tăiă 17
regele Ahazû "privazele de la pedestali, și
depărtă de pe ele spălătorea, și cobori
"marea de pe boii de aramă cei de desuptulul
ei, și o puse pe unû așternutû de pétră.
Și cărărușă cea acoperită pentru sabbatû, 18
care se zidise în templu, și intrarea regelui
cea de afară, le depărtă din casa lui Ie-
hova, pentru a *măguli* pre regele Asiriei.

Și cele-lalte fapte ale lui Ahazû, câte lo 19
făcu, ôre nu *sunt* scrise în Cartea Cronice-
loru regilor lui Iuda? Și adormi Ahazû 20
cu părinții sei, și ^p se immormentă cu pă-
rinții sei în cetatea lui Davidu; și în loculul
seu domni Hezekia, fiulul seu.

*Domnia lui Hoșea în Israelû; cucerirea țerei de
câtră Asirienii suptu Salmaneserû; strămutarea
poporului.*

IN alu două-spre-decelea anul alu lui Ahazû, 17
regele lui Iuda, începu a domni "Hoșea,
fiulul lui Ela, în Samaria prestre Israelû,
și domni nouă ani. Și elu făcu rele în ochii 2
lui Iehova, dară nu ca regii lui Israelû,
cari fuseră înainte de elu. Și ^b Salmaneserû, 3
regele Asiriei, se sui contra lui; și Hoșea i
se supuse, și-lu dădu tributû.

Dară regele Asiriei descoperi conjurare 4
în Hoșea, că elu tramesese soli câtră So, re-
gele Egiptului, și nu dădu tributulul regelui
Asiriei, ca în fie-care anul; deci ^u înca-
tenă într'o închisore regele Asiriei, și-lu 5
inchise. Atuncea se sui "regele Asiriei prin
tôtă țera, și sosindû la Samaria, o impre-
sură trei ani. Erû ^d în anulul alu noulea alu 6

v 2 Cron. 27. 3,
etc.
z Cap. 16. 5.
Isa. 7. 1.
y Vers 27.

Capitulu 16.

a 2 Cron. 28. 1,
etc.
b Lev. 18. 21.
2 Cron. 28. 3.

Ps. 105. 37, 38.
c Dent. 12. 31.
d Dent. 12. 2.
1 Reg. 11. 23.
e Isa. 7. 1, 4,
etc.

f Cap. 14. 22.
g Cap. 15. 29.
h Cap. 12. 18.
Vedî 2 Cron.
28. 21.
i Amos 1. 5.

j 2 Cron. 26. 16,
19.
k 2 Cron. 4. 1.
l Esod. 29. 39,
40, 41.

m 2 Cron. 28. 21.
n 1 Reg. 7. 27,
28.
o 1 Reg. 7. 23,
25.

p 2 Cron. 28. 27.
—
Capitulul 17.
a Cap. 15. 30.

b Cap. 18. 9.
c Cap. 18. 9.
d Cap. 18. 10,
11
Osea 13. 16.

lui Hoșea, regele Asiriei luă Samaria, și strămută pre Israelu în Asiria, și-i aședă la Halahū și la Haborū, lângă riulū Gōzanū, și in cetățile Međilorū.

- 7 Și acestea se întempleră, pentru că fiii lui Israelū păcătuiră in contra lui Iehova, Dumneđeulū lorū, care-i scosese din pământulū Egiptului, de suptū mână lui Faraonū, regele Egiptului, și ei se inchinară altorū 8 deī; Și ămblară in aședămintele popórelorū, pre cari le alungase Iehova de d'inatea fiilorū lui Israelū, și in cele pre cari 9 le făcură regii lui Israelū. Și fiii lui Israelū făcură in ascunsū fapte, cari nu erau drepte, in contra lui Iehova, Dumneđeulū lorū, și și-au ziditū înălțimi in tóte cetățile lorū, de la turnulū custodilorū până la 10 cetatea cea întărită. Și și-au rădicatū stâlpi și Astartee pe tótă colina și suptū tóte 11 arborele verde. Și acolo tāmăiară pe tóte înălțimile, ca și popórele, pre cari Iehova le alungase de d'inatea lorū; și făcu rele, 12 mâniađū pre Iehova. Și serviră idolilorū, pentru cari Iehova li dīse: "Să nu faceți fapta acésta.
- 13 Totuși Iehova desceptă pre Israelū și pre Iuda prin totī profetii și totī vėđetorii, dicēđū: "Intórceți-vė de la căile vóstre cele rele, și păziți ordinele mele și legile mele, duple totū *cuprinsulū* legei ce amū ordinať părinťilorū vostri, și pre care amū trāmis'o voui prin servii mei, profetii. Dară ei nu ascultară, ci 2 întăriră cerbicea lorū, ca cerbicea părinťilorū lorū, cari nu cređură in Iehova, Dumneđeulū lorū. Și desprețuiră legile lui și 2 legământulū seū, pre care-lū incheiase cu părinții lorū, și mărturiile lui, pre cari le dăduse lorū; și urmară după 2 desertăciune, și se făcură deserti, și merseră după popórele din jurul lorū, 14 despre cari Iehova li ordinase să nu facă ca ele. Și părăsiră tóte ordinele lui Iehova, Dumneđeulū lorū, și și făcură lorū chipuri vėrsate, cei dūoi viței, și și făcură o Astartea, și se inchinară la tótă oștirea ceriului, și serviră 15 lui Baalū. Și și trecură pre fii lorū și pre ficele lorū prin focū, și se dădură la vrăji și la descātece, și se vėndură pre sine, ca să facă rele in ochii lui Iehova, mâniađū-lū. 16 Deci Iehova se mânia fórte asupra lui Israelū, și-lū depărtă de la fața sa; nu rămase 2 de 17 cātū numai seminția lui Iuda. Dară și Iuda nu păzi ordinele lui Iehova, Dumneđeulū

seū, ci ămblă duple deprinderile făcute de Israelū.

20 Și Iehova lepědă pre tótă seminția lui Israelū, și-i umili, și-i dădu in mână celorlū ce-i prădău, până ce-i aruncă de la fața sa. Că Israelū s'a ruptū de la casa 21 lui Davidū, și făcu rege pre Ieroboamū, fiulū lui Nebatū; și Ieroboamū abātu pre Israelū din calea lui Iehova, și-lū trase in păcatū mare. Că fii lui Israelū ămblară 22 in tóte păcatele, pre cari Ieroboamū le făcu; nu se depărtă de la ele; Până ce Iehova 23 depărtă pre Israelū de la fața sa, și cumū a dīsū prin totī servii seī, profetii. Așa se strămută Israelū din pământulū seū in Asiria, până in 24 dīta de astă-đi.

Colonisarea pământulū lui Israelū de popóre idololatre.

24 Și aduse regele Asiriei *ómenī* din Babilonū, de la Cuta, de la Ava, de la Hamatū, și de la Sefarvaimū, și-i aședă in cetățile Samariei in loculū fiilorū lui Israelū, și ei luară in stěpānire Samaria, și locuiră in cetățile ei. Și s'a întemplatū, la 25 începutulū locuirei lorū acolo, că nu se inchinară lui Iehova; decī trāmese Iehova lei între ei, cari-i sfāsciaū. Și ei spuseră 26 cātră regele Asiriei, dicēđū: Popórele, pre cari le-ai strămutatū, și le-ai aședatū in cetățile Samariei, nu cunoscū datina Dumneđeulū țerei; pentru aceea elū trāmese lei pr'inte ei, și ecćē, și sfāscia, fiindū-că nu cunoscū datina Dumneđeulū țerei. Și regele 27 Asiriei ordină, dicēđū: Duceți acolo pre unulū din preuții, ce ați strămutatū de acolo, ca să mērgă și să locuěscă acolo, și să-i invețe pre ei de datina Dumneđeulū țerei. Și unulū din preuții, pre cari-i strămutaseră din Samaria, veni, și locui in Betū-Elū, și-i invēťă cumū să se inchine lui Iehova. 28

29 Și fie-care poporū și făcu deī, și-i puse in casele înălțimilorū, pre cari Samaritenii le făcuseră, fie-care poporū in cetățile, unde locuia: Bărbații din Babilonū și făcură pre 30 Sucotū-Benotū, și bărbații din Cutū și făcură pre Nergalū, și bărbații din Hamatū și făcură pre Așima, și Avei și făcură pre 31 Nibhazū și Tartakū, și Sefarveii arseră pre fii lorū in focū lui Adramelecū și lui Anamelecū, deii Sefarveilorū. Așa se inchinară 32 lui Iehova, și și făcură încă din mulțimea

e Lev. 26. 32, 33, Deut. 28. 36, 64. & 29. 27, 28. f 1 Cron. 5. 26, Lev. 18. 3, Deut. 18. 9, Cap. 16. 8.

h Cap. 18. 8, i 1 Reg. 14. 23, Isa. 57. 5, j Ezech. 34. 13, Deut. 16. 21, Mic. 5. 14, k Deut. 12. 2, Cap. 16. 4, l Ezech. 20. 3, 4.

Lev. 26. 1, Deut. 5. 7, 8, m Deut. 4. 19, n 1 Sam. 9. 9, o Ier. 18. 11, 25. 5, & 35. 15, p Deut. 31. 27, Prov. 29. 1.

q Deut. 29. 25, r Deut. 32. 21, 1 Reg. 16. 13, 1 Cor. 8. 4, s Pa. 115. 8, Rom. 1. 21, t Deut. 12. 30, 31.

u Ezech. 32. 8, 1 Reg. 12. 28, v 1 Reg. 14. 15, 23. & 15. 13, & 16. 33, z 1 Reg. 16. 31, & 22. 53, Cap. 11. 18.

y Lev. 18. 21, 15. 29, Cap. 16. 3, Ezech. 23. 37, z Deut. 18. 10, a 1 Reg. 21. 20, b 1 Reg. 11. 13, 28, c Ier. 3. 8.

d Cap. 13. 3, & 15. 29, e 1 Reg. 11. 11, 31, f 1 Reg. 12. 20, g 1 Reg. 14. 16, h Vers 6.

i Ezra 4. 2, 10, j Veđi vers 30, k Cap. 18. 34, l Vers 24, m Ezra 4. 9, n Lev. 18. 21, Deut. 12. 31, o 1 Reg. 12. 31.

33 lorū preuți ai înălțimilor, cari sacrificau pentru ei în casele înălțimilor. ^a Se închină la Iehova, și serviră și ȋleilor lorū, duple datina poporelorū, de unde se strămutaseră.

34 Până în ȋiua de astă-ȋi facū ei duple datinele de mai 'nainte; nu se închină lui Iehova, și nici nu facū duple aședămintele lorū, și duple judecata lorū, și nici duple legea și ordinulū, pre care Iehova l'a ordinațū fiilorū lui Iacobū, ^a pre care-lū numi Israelū; 35 Cu cari Iehova făcuse legământū, și căroră a ordinațū, ȋicendū: ^a Să nu vē închinați la alți ȋei, și să nu ^a vē prosterneti lorū, nici să li serviți lorū, nici să sacrificați lorū; Ci de Iehova, care v'a scosū din pământulū Egiptulū cu putere mare și cu ^a brațū intinsū, de ^a elū să vē temeți, și lui să vē închinați, 37 și lui să sacrificați. Și aședămintele, judecāte, legea și ordinulū, pre cari elū le-a scrisū pentru voi, ^a să căutați a le face în tōte ȋilele; dară și la alți ȋei să nu vē închinați. 38 Și legământulū, ce amū făcutū cu voi, ^a să nu-lū uitați, și să nu vē închinați la alți ȋei; Ci lui Iehova, Dumneȋenlū vostru, să vē închinați; și elū vē va scăpa din mână 40 tuturorū neamicilorū voștri. Dară n'aū ascultatū, ci aū făcutū duple datinele lorū de mai 'nainte. 41 ^a Astū-felū popōrele aceste se închinaū lui Iehova, dară serviaū și chipurilorū lorū cio-plite, și fii lorū și fii fiilorū lorū; precumū făcură părinții lorū, așa facū ei până în ȋiua de astă-ȋi.

Domnia cea bună a lui Hezekia; năvălirea în Iuda a lui Senacheribū; rugăciunea lui Hezekia, și respunsulū seū prin Isaia; ōstea Asirienilorū perdutā.

18 **S**I în anulū alū treilea alū lui Hoșea, fiulū lui Ela, regele lui Israelū, începu a domni ^a Hezekia, fiulū lui Ahazū, regele lui Iuda. De dūoȋ-ȋeci și cinci de ani era elū, cândū se făcu rege; și dūoȋ-ȋeci și nouȋ de ani domni elū în Ierusalimū. Și numele 3 mumei lui era ^a Abi, fȋta lui Zacaria. Și elū făcu drepte în ochii lui Iehova, în totulū 4 cumū făcu Davidū, părintele seū. ^a Elū înălțimile le depărtā, și stălpii ^a i dȋrinā, și Astarteele le tăia, și sfărāmā ^a șerpele celū de aramā, pre care Moisi l'a fostū făcutū; căci până în ȋilele acele fii lui Israelū ^a i tāmăiarā; și-lū numi Nehuștanū (*bucată de aramā*). 5 Elū ^a se încredu în Iehova, Dumneȋenlū lui Israelū; ^a și nu mai fu după d'insulū ase-

menea lui între toți regii lui Iuda; și nici între cei mai 'nainte de elū. Căci ^a se lipi 6 de Iehova; nu se depărtā de d'napoia lui, ci păzi ordinele, ce Iehova le ordina lui Moisi. Și Iehova ^a era cu elū; unde eșia, elū 7 ^a prospera; și ^a se resculā asupra regelui Asiriei, și nu-i servi. ^a Elū bātu pre Filisteni până la Gaza și hotarele ei, ^a de la turnulū 8 custodilorū până la cetatea cea întăritā.

Și ^a în alū patru-lea anulū regelui Hezekia, care era alū șeptelea anulū lui Hoșea, fiulū lui Ela, regele lui Israelū, Salmaneserū, regele Asiriei, se sui asupra Samariei, și o impresurā. Și după sfărșitulū a trei ani o luā; în alū șeselea anulū alū lui Hezekia, care este ^a alū noulea anulū lui Hoșea, regele lui Israelū, se luā Samaria. ^a Și regele Asiriei strămutā pre 11 Israelū în Asiria, și-i aședā la ^a Halahū și la Haborū lūngā fluviulū Gozanū, și în cetățile Meȋilorū. ^a Căci ei nu ascultară de 12 vōcea lui Iehova, Dumneȋenlū lorū, ci călcără legământulū seū, tōte cāte li ordina Moisi, servulū lui Iehova, și nu le ascultară, nici le făcură.

Și ^a în alū patru-spre-decelea anulū lui 13 Hezekia, regele, se sui Senacheribū, regele Asiriei, asupra tuturorū cetățilorū întărite ale lui Iuda, și le luā. Și trāmese Hezekia, 14 regele lui Iuda, cătrā regele Asiriei în Lachișū, ȋicendū: Pȋcātuit'amū, retrage-te de la mine; ori ce-mi vēi pune asuprā-mi, voiū purta. Și puse regele Asiriei asupra lui Hezekia, regele lui Iuda, trei sute talente de argintū și trei-ȋeci talente de aurū. Și-i ^a dādu Hezekia totū argintulū aflatū în 15 casa lui Iehova și în tesaurele casei regelui. În timpulū acela Hezekia tăia de 16 pe ușele templulū lui Iehova și de pe ușorii aurulū, cu care Hezekia, regele lui Iuda, ^a i acoperise, și-lū dādu regelui Asiriei.

Și trāmese regele Asiriei din Lachișū 17 pre Tartanū și pre Rabsarisū și pre Rabșake, asupra regelui Hezekia cu putere mare la Ierusalimū. Și ei se suirā, și venirā la Ierusalimū. Și după ce s'aū suitū, venirā și stăturā lūngā apāductulū ēzulū de susū, ^a care este în calea cea mare a țȋranei albitorului. Și strigarā cătrā rege; și eșirā la 18 ei Eliakimū, fiulū lui Hilkia, care era preste casā, și Șebna, secretarulū, și Ioahū, fiulū lui Asafū, cancelarulū.

Și ȋise cătrā ei Rabșake: Spuneți, ro- 19 gu-vȋ, lui Hezekia: Așa ȋice regele celū

p Zef. 1. 5.
q Fac. 32. 28. &
35. 10.
1 Reg. 11. 31.
r Jude. 6. 10.
s Esod. 20. 5.

t Esod. 6. 6.
u Dent. 10. 20.
v Dent. 5. 32.
x Dent. 4. 23.
y Vers 32, 33.

Capulū 18.
a 2 Cron. 28. 27.
& 29. 1.
Mat. 1. 9.
b 2 Cron. 29. 1.

c 2 Cron. 31. 1.
d Num. 21. 9.
e Cap. 19. 10.
f Iov 13. 15.
Pa. 13. 5.
g Cap. 23. 25.

g Dent. 10. 20.
Ios. 23. 8.
h 2 Cron. 15. 2.
i 1 Sam. 18. 5.
14.
Pa. 60. 12.

j Cap. 16. 7.
k 1 Cron. 4. 41.
l Isa. 14. 29.
m Cap. 17. 9.
n Cap. 17. 3.

n Cap. 17. 6.
o Cap. 17. 6.
p 1 Cron. 5. 26
q Cap. 17. 7.
Dan. 9. 6, 10.

r 2 Cron. 32. 1.
etc.
Isa. 36. 1. etc.
s Cap. 16. 8.
t Isa. 7. 3.

mare, regele Asiriei: "Care este increderea, 20 pe care te încredei? Tu dici (dară *aceste* nu sînt decît vorbe): Sfatul și puterea sînt de trebuință la resbelu; dară în cine 21 te încredei, de te-ai resculat asupra-mi. "Și acumă eecce, tu te încredei în acelă toégă de trestia frântă, în Egiptu, pe care, de se va rădăma cine-va, și va înțepa mîna sa, și o va străpungă; așa este Faraonă, regele Egiptului, cătră toți cei ce se încredă 22 în elu. Eră de-mi veți dice: În Iehova, Dumneșul nostru, ne încredem; ore nu este acela, *ale căruia* înălțimi și altare le depărtase Hezekia, și dîse lui Iuda și Ierusalimului: Înaintea acestui altară ve veți închina în Ierusalim? Și acumă, dă ostă- 23 tici domnului meu, regele Asiriei, și oă țî voiă da dăoe mi de ca, dacă poți din porțea ta să dai atăția călăreți, spre a în- 24 căleca pe ei. Și cumă vei întorče înderptu fața unui guvernătoră d'între cei mai mică servi ai domnului meu, și te încredei în E- 25 giptu pentru cară și călăreți? Și acumă ore fără Iehova m'amă suitu cuă asupă locului acestuia, ca să-lu strică? Iehova mi dîse: Sui-te în contra țerei acesteia, și o strică pre ea. 26 Atunceă dîseră Eliakimă, fiulă lui Hil- kia, și Șebna și Ioahă cătră Rabșake: Ru- gămă-te, vorbesce cătră servii ței în limba Sîriănă, căci o înțelegem; și nu ni vorbi în limba Iudeiloră, în urechile poporului 27 de pe zidiu. Dară Rabșake li dîse: Ore domnulu meu cătră domnulu teă și cătră tine m'a tramesu, ca să vorbescă cuvintele aceste? Ore nu m'a tramesu cătră bărbați, cari sedă pe zidiu, ca să mănânce balega loră, și să bece chiară udală loră cu voi? 28 Și a stătut Rabșake, și strigă în limba Iudeiloră cu voce tare, și vorbi, dicendă: Ascultați cuvintulă regelui celui mare, ală 29 regelui Asiriei: Așa dice regele: "Să nu vă incele Hezekia! căci nu va pută să vă scape din mîna lui; Și să nu vă mângăe He- 30 zekia cu Iehova, dicendă: Iehova ne va scapa, și cetatea acesta nu se va da în mîna regelui Asiriei. Să nu ascultați de 31 Hezekia; căci așa dice regele Asiriei: Fa- ceți cu mine împăcaciune, și eșiți la mine; și mîncăți fie-care din vița sa de via, și fie- care din smochinulă seă, și beți fie-care din apele cisternei sale; Până ce voiă veni, și 32 vă voiă lua într'ună pămîntă asemenea cu pămîntulă vostru, pămîntulă grăului și mu- stului, pămîntulă panei și viei, pămîntulă masliniloră și ală mîerei; ca să trăiți și

să nu muriți; și nu ascultați de Hezekia, cîndă vă încelă, dicendă: Iehova ne va scapa. "Dei căru poporă scăpatău țera 33 loră din mîna regelui Asiriei? "Unde sînt 34 deii Hamatului și ai Arpadului? Unde sînt deii Sefarvaimului, ai Henei și ai Ivei? Ore scăpatău ei din mîna mea Samaria? Cine d'între toți deii țereloră și scăpară țera 35 din mîna mea, *d* pentru ca și Iehova sa scape Ierusalimulă din mîna mea?

Și poporulă tăcu, și nu-i răspunse nici 36 ună cuvintă; căci ordinulă regelui era: Să nu-i răspundă.

Atunceă Eliakimă, fiulă lui Hilcia, care 37 era preste casă, și Șebna, secretarulă, și Ioahă, fiulă lui Asafă, cancelarulă, veniră la Hezekia *c* cu vestiminte rupte, și-i spusera cuvintele lui Rabșake.

SI *a* regele Hezekia auzindă *cuvintele aceste*, 19 și sfăscia vestimintele sale, și se acoperi cu sacă, și intră în casa lui Iehova. Și tramese pre Eliakimă, care era preste 2 casă, și pre Șebna, secretarulă, și pre cei mai bîtrâni d'între preuți, acoperiți cu sace, la *b* Isaia, profetulă, fiulă lui Amoză. Și-i 3 dîseră: Așa dice Hezekia: Di de strîntorare, de certare, și de blăstemă este diua acesta; căci pruncii aă ajunsă până la na- 4 scere, și nu este putere, ca să nască. "Pote va auzi Iehova, Dumneșul teă, tôte cuvintele lui Rabșake, *d* pre care regele Asiriei, domnulu seă, l'a tramesu, să blăsteme pre viulă Dumneșă, și să-lă *c* certe priu cuvintele, ce le auzi Iehova, Dumneșul teă; pentru acesta înaltă rugăciune pentru rē- 5 mășița, ce a mai rēmasă.

Și așa veniră servii regelui Hezekia la 5 Isaia. *f* Și li dîse Isaia: Așa veți dice domnului vostru: Așa dice Iehova: Nu te teme de cuvintele, ce le-ai auditu, cu cari 6 *g* servii regelui Asiriei mē blăstemară. Eecce, cū voiă despune *h* spiritulă seă, ca elă au- 7 zindă scire, se va întorče în țera sa; si-lă voiă face să cadă cu sabia în țera sa.

Și Rabșake se întorče, și află pre re- 8 gele Asiriei luptându-se asupra Libnei: căci elă auzise, că *regele* a purcesu *d* din Lachișă. Și *regele*, *j* cumă auzi dicendă-se desă Tră- 9 haka, regele Etiopiei: Eecce, elu eși, ca sa se lupte cu tine; a tramesu eră-și solă cătră Hezekia, dicendă: Așa veți spune 10 lui Hezekia, regele lui Iuda, dicendă: Dumneșul teă, *k* în care te încredei, să nu te incele, dicendă: Ierusalimulă nu se va da în mîna regelui Asiriei. Eecce, tu ai auditu 11 ce aă făcută regii Asiriei tuturoră țereloră,

u 2 Cron. 32. 10. etc.
v Exod. 29. 6, 7.
x Vers 4.

2 Cron. 31. 1.
y 2 Cron. 32. 15.
z Deut. 8. 7, 8.

a Cap. 19. 12.
2 Cron. 32. 14.
Isa. 10. 10, 11.
b Cap. 19. 13.

c Cap. 17. 24.
d Dan. 3. 15.
e Isa. 37. 7.

Capitulă 19.
a Isa. 37. 1, etc.
b Luc. 8. 4.

c 2 Sam. 16. 12.
d Cap. 18. 35.
e 1^a 50. 21.
f Isa. 37. 6, etc.

g Cap. 18. 17.
h Vers 35, 36.
i 37.
j Ier. 51. 1.

k Cap. 18. 14.
l 1 Sam. 23. 27.
m Cap. 18. 5.

- pre cari le-au stricată; și ore tu vei scăpa?
- 12 Ore 'deii popórelorú scăpară pre acelea, pre cari părinții mei le stricară: Gozanulú și Haranulú, și Rezefulú, și pre fiii "Ede-nuluí din Telasarú? "Unde e regele Hamatuluí, și regele Arpaduluí, și regele cetății Sefarvaimuluí, alú Heneí și alú Iveí?
- 14 "Și luându Hezekia epistola din mâna solilorú, o ceti; și se sui Hezekia in casa lui Iehova, și o intinse înaintea lui Iehova.
- 15 Și se rugă Hezekia înaintea lui Iehova, di-cându: Iehova, Dumneđeulú lui Israelú, "celú ce ședí între cherubimí, "tu singurú ești Dumneđeú alú tuturorú regatelorú pămên-tuluí; tu ai făcutú ceriulú și pământulú:
- 16 Iehova, "plécă-ți urechia ta, și ascultă; "de-schide-ți, Iehova, ochii tei, și veđi, și ascultă cuvintele lui Senacheribú, și ale 'celuí trâm-esú, ca să blăsteme pre Dumneđeulú celú viu. Căci adevěratú, Iehova, regú Asiriei
- 17 nimiciră popóarele și țerele lorú; Și arun-cară in focú deii lorú; pentru-că nu erau deí, ci "făptura mânelorú ómenilorú, lemne
- 18 și petre; pentru acésta le nimiciră. Și a-cumú, Iehova, Dumneđeulú nostru, mên-tuesce-ne, rogu-te, din mâna lui; ca să cu-nóscă "tóte regatele pământuluí, că tu sin-gurú ești Iehova, Dumneđeú.
- 20 Și trámese Isaia, fiulú lui Amozú, cătră Hezekia, di-cendu: Așa dice Iehova, Dum-neđeulú lui Israelú: "Câte te-ai rugatú mie contra lui Senacheribú, regele Asiriei, "le-amú auditú.
- 21 Acesta este cuvěntulú, ce Iehova a di-sú pentru d'insulú:
Fecióra, "fiica Sionuluí, te desprețuesce
[și ride de tine,
Fiica Ierusalimuluí "clătesce din capú d'ina-
[poia ta.
- 22 Pre cine ai înjuratú și ai blăstematú?
Și asupra cui ai înălțatú vócea,
Și ai rědicatú susú ochii tei?
Asupra "Sântuluí lui Israelú!
- 23 Ai înjuratú pre Domnulú "prin solii tei, și
[ai di-sú:
"Cu mulțimea carólorú mele m'amú suitú eú
Pe înălțimea munțilorú, pe cóstele Libanuluí;
Și amú tăiatú cedrii seí cei înalți și pinii
[seí cei aleși;
Intrat'amú până la locuințele sale cele mai
[indepărtate, in pădurea Carmeluluí seú:
- 24 Eú amú sěpatú și amú beutú ape străine,
Și cu talpele piciořelorú mele amú secatú
[tóte fluviile Egiptuluí.

- N'ai auditú, că eú de demultú "amú fă- 25
[cutú acésta?
Și că din vechi amú voit'ó? — Și eú amú
[făcutú,
Ca 'să fii spre prefacerea cetățilorú intă-
[rite in grămădi de ruine.
De aceea locuitorii lorú au slăbitú, 26
S'au înspăimětatú, și s'au rușinatú;
S'au prefăcutú ca érba câmpuluí, și ca ver-
[déta,
Ca "érba de pe acoperiminte, și ca grăulú,
[celú pěrlițú înaintea de inspicare.
Dară "amú cunoscutú șederea ta, și eșirea ta, 27
[și intrarea ta,
Și infuriarea ta asupra mea.
Fiindú-că furia ta asupra mea și mândria 28
[ta au ajunsú la urechile mele,
De aceea 'voiú pune veriga mea in nările
Și zabalele mele in buzele tale, [tale,
Și te voiú întórce 'pe calea, pe care ai venitú.
Și acésta va fi ție "semnú: 29
Anulú acesta veți mânca ori-ce crește sin-
[gurú de la sine;
Și alú dũoilea anú ori-ce va resări din
[aceste;
Și alú treilea anú să seměnați, să secerați,
Și să plăntați vie, și să mâncați fructulú
[lorú.
'Și rěmășița casei lui Iuda, câtú a rěmasú, 30
Eră-și va prinde răděcini de desuptú, și dea-
[supra va da fructe.
Căci din Ierusalimú va eși rěmășița, 31
Și din muntele Sionú cei ce vorú scăpa;
"Zelulú lui Iehova alú oștirilorú va face acésta;
Pentru acésta așa dice Iehova pentru 32
[regele Asiriei:
Nu va intra in cetatea acésta, nici va să-
[geta in ea săgétă,
Nici va sta înaintea ei cu scutulú, nici va
[rědica valú asupra ei.
Pe calea, pe care a venitú, pe aceea se va 33
[întórce;
Și in cetatea acésta nu va intra, dice Iehova.
Căci "voiú apěra cetatea acésta, ca să o 34
[měntuescú,
Pentru mine și "pentru servulú meú Davidú.
Și "in nóptea aceea eși ángerulú lui Ie- 35
hova, și ucise in taběra Asirienilorú o sută,
optú-deci și cinci de mii; și cândú locui-
torii s'au sculatú demăneța, éccé, toți jă-
ceau corpuri mórte. Și a plecatú Senache- 36
ribú, regele Asiriei, și s'a dusú, și s'a in-
torsú, și locui in "Niniva. Și a fostú, pre- 37
cândú se inchină in casa lui Nisrocú, deulú

l Cap. 18. 33.	Isa. 44. 6.	Ier. 10. 3.	Ps. 22. 7, 8.	d Ps. 30. 7.	Ezec. 29. 4. &	Cap. 30. 8, 9.	n Cap. 20. 6.
m Ezech. 27. 23.	Ier. 10. 10, 11,	v Ps. 83. 18.	Plân. 2. 15.	e Isa. 45. 7.	38. 4.	Isa. 7. 11, 14.	o 1 Reg. 11. 12,
n Cap. 18. 34.	12.	z Isa. 37. 31, etc.	b Ps. 71. 22.	f Isa. 10. 5.	Amos 4. 2.	Luc. 2. 12.	13.
o Isa. 37. 14, etc.	r Ps. 31. 2.	y Ps. 65. 2.	Isa. 5. 34.	g Ps. 129. 6.	j Vers 33, 36,	i 2 Cron. 32. 22,	p 2 Cron. 32. 21.
p 1 Sam. 4. 4.	s 2 Cron. 6. 40.	z Plân. 2. 13.	Ier. 51. 5.	h Ps. 139. 1, etc.	37.	23.	Isa. 37. 36.
Ps. 80. 1.	t Vers 4.	a Iov 16. 4.	o Cap. 18. 17.	i Iov 41. 2.	k 1 Sam. 2. 34.	m Isa. 9. 7.	q Fac. 10. 11.
q 1 Reg. 18. 39.	n Ps. 115. 4.						

seu, 'Adramelec și Sazezeru, fiil sei, 'lu lovira cu sabia, și fugira in pământul Armeniei; și in loculul seu domni 'Esarhadon, fiulul seu.

Bola și însănătoșirea lui Hezekia; visita soliloror din Babilon, și primirea lor.

- 20 **I**N "dilele acele Hezekia se 'nbolnăvi de morțe; și veni la elu Isaia, profetul, fiulul lui Amoz, și-i duse: Așa duse Iehova: Regulăză-ți casa ta, căci vei muri, și nu vei trăi. Atuncea 'și întorse fața sa la părete, și se rugă lui Iehova, dicendū: O Iehova, amintese-ți, rogu-te, că am 'amblatu inaintea ta cu credință și cu inimă intrégă, și am 'făcută ce este plăcutu in ochiul tei. Și a plânsu Hezekia plângere mare.
- 4 Și mai 'nainte de a eși Isaia in curtea de meșlocu, fu cuvântul lui Iehova către elu, dicendū: Intorce-te, și di lui Hezekia, 'domnul poporului meu: Așa duse Iehova, Dumneșul lui Davidu, părintele tei: 'Audi-amu rugăciunea ta, yedut'amu 'lacrimile tale; ecce, te voi vindeca; a treia di te vei sui in casa lui Iehova. Și voi adăugi la dilele tale cinci-spre-dece ani; și te voi scăpa pre tine și cetatea acesta din mâna regelui Asiriei, și 'voi apăra cetatea acesta, pentru mine și pentru servul meu, Davidu.
- 7 Și 'Isaia duse: Luați o turtă de smochine. Și au luat, și au pus'o la înflătură; și se însănătoșă.
- 8 Și Hezekia dusese către Isaia: 'Caro este semnul, că Iehova mă va vindeca, și că mă voi sui in casa lui Iehova a treia-di?
- 9 Și a dișu Isaia: 'Acesta va fi tie semnul de la Iehova, că Iehova va face lucrul ce a promis: Voesci tu să trecă umbra dece trepte inainte, seu să se întorcă dece trepte inapo? Și Hezekia response: Ușorū lucru este, să se pogore umbra dece trepte; dară nu așa; ci să se întorcă umbra dece trepte inapo.
- 11 Și Isaia, profetul, strigă către Iehova, și 'elu întorse inapo umbra cu dece trepte, pe treptele, pe cari se pogorise in cadranul lui Ahazu.
- 12 'In acelu timp Berodacu-Baladanu, fiulul lui Baladanu, regele Babilonului, tramese epistole și daru lui Hezekia; căci au duse că Hezekia a fostu bolnavu. Și-i 'ascultă Hezekia, și a arătatū lorū totă casa lucrurilor sale celorl prețioșe: argintul, aurul, aromatele, și oleiurile cele prețioșe,

și întreaga casa sa de arme, și totu ce se afla in tesauzele sale; n'a fostu nimicū in casa sa, nici in regatulul seu, ce Hezekia să nu li fie arătatū.

Atuncea veni Isaia, profetul, către regele Hezekia, și-i duse: Ce au spusū omeni acestia? și de unde au venitū la tine? Și Hezekia duse: Din pământu depărtatū au venitū, de la Babilonū. Și elu duse: Ce vedură in casa ta? Și Hezekia response: 'Vedură totu ce este in casa mea; nimicū nu este in tesauzele mele, care să nu li fiu arătatū lorū.

Atuncea duse Isaia către Hezekia; Ascultă cuvântul lui Iehova: Ecce, vinu dile, in cari totu ce este in casa ta, și totu ce părinții tei au adunatū până in ziua de astă-di, 'se va duce la Babilonū; nu va rămâne nimicū, duse Iehova. Și din fiil tei, ce voru eși din tine, ce-i vei nasce, 'se voru lua, și se voru face eunuchi in palatul regelui Babilonului. Și duse Hezekia către Isaia: 'Bunū este cuvântul lui Iehova, pre care l'ai vorbitū. Și adause: Nu este așa, dacă va fi pace și siguranță in dilele mele?

'Și cele-l-alte fapte ale lui Hezekia, și totă puterea lui, și in ce chipu 'făcu ezul și apăductul, prin care 'aduse apa in cetate, ore nu sunt scrise in Cartea Cronice-lorū regilor lui Iuda? Și 'Hezekia adormi cu părinții sei, și in loculul seu domni Manase, fiulul seu.

Domnia rea a lui Manase.

DE "dūoi-spre-dece ani era Manase, cându se făcu rege; și domni cinci-deci și cinci de ani in Ierusalimū; și numele mamei lui era Heftiba. Și făcu rele in ochiul lui Iehova, 'dupre uriciunile poporilor, pre cari Iehova le alungase de d'inaintea fiilor lui Israelū. Căci a ziditū éră-și înălțimile, pre cari Hezekia, părintele seu, le dărimase; și rădică altare lui Baelu, și făcu Astartea, cumu făcuse Ahabu, regele lui Israelū; și 'se închină la totă ostirea ceriului, și li servi. Și 'a ziditū altare in casa lui Iehova, despre care Iehova duse: 'In Ierusalimū voi pune numele meu. Și a ziditū altare la totă ostirea ceriului in cele dūo curți ale casei lui Iehova. 'Și trecu pre fiulul seu prin focu, și predicea 'timpurile, și întrebuinta descântecelor, avea lungă sine vrăjitori și magi, ca să-lu întărite; și făcu multe rele

r 2 Cron. 32. 21.

s Vers 7.

t Esra 4. 2.

Capitul 30.

a 2 Cron. 32. 24.

etc.

Isa. 38. 1, etc.

b Neom. 13. 22.

c Fac. 17. 1.

d 1 Reg. 3. 6.

e 1 Sam. 9. 16.

f 10. 1.

g Cap. 19. 20.

h Ps. 65. 2.

i Ps. 39. 12. &

56. 8.

g Cap. 19. 34.

h Isa. 38. 21.

i Veđi Jude. 6.

j 17, 37, 39.

k Isa. 7. 11, 14.

l & 38. 22.

m Veđi Isa. 38.

n 7, 8.

o Veđi Isa. 10.

12, 11.

Isa. 38. 8.

t Isa. 39. 1, etc.

u 2 Cron 32. 27.

v 31.

w Vers 13.

x Cap. 24. 13. &

25. 13.

y Ier. 27. 21, 22.

z 52. 17.

p Cap. 24. 12.

q 2 Cron. 32. 11.

r 1 Sam. 3. 18.

s Iov 1. 21.

t Ps. 39. 9.

u 2 Cron. 32. 32.

v Neom. 3. 16.

w 2 Cron. 32. 30.

u 2 Cron. 32. 33.

Capitul 31.

a 2 Cron. 33. 1.

b etc.

c Cap. 16. 3.

d Cap. 18. 4.

e 1 Reg. 16. 32.

f 33.

g Deut. 4. 19. &

17. 3.

h Cap. 17. 16.

i Ier. 32. 34.

j 2 Sam. 7. 13.

k 1 Reg. 8. 29.

l & 9. 3.

m Lev. 18. 21. &

Cap. 17. 17.

20. 2.

Cap. 16. 3. &

17. 17.

n Lev. 19. 26,

31.

o Deut. 18. 10,

11.

p Cap. 17. 17.

- 7 in ochii lui Iehova. Și puse chipulū cîoplîtu alū Astarteei, pre care l'a făcutū elū, in casa, de care Iehova disese lui Davidū și lui Solomonū, fiulū seū: ¹ In casa acēsta și in Ierusalimū, pre care l'amū alesū din tōte semînțiele lui Israelū, voiū pune numele meū in eternū; ² Și nu voiū mai muta piciorulū lui Israelū din pămēntulū, pre care l'amū datū părințilorū lorū; numai dacă vorū căuta să facă tōte, cāte li-amū ordinatū lorū, și duple tōtā legea, ce servulū meū Moisi a datū lorū. Dară nu ascultară; ci ³ i-a ademenitū Manase, ca să facă mai rele decātū popōarele, pre cari Iehova le-a stērpitū de d'inaîntea filorū lui Israelū.
- 10 Și a vorbitū Iehova prin servii seī, pro-
11 feții, dicēndū: "Fiindū-că Manase, regele lui Iuda, făcu uriciunile aceste, " mai rele decātū tōte acele, pre cari le făcură Amoreii cēi inainte de elū, și ⁴ a trasū și pre Iuda in pēcatū prin idolii seī. De aceea, așa dīce Iehova, Dumneḡeulū lui Israelū: Ecce, eū voiū aduce rele asupra Ierusalimulū și asupra lui Iuda, incātū ⁵ vorū hui amindūoē urechiele orī-cuī, care va aūdi de d'insele. Și voiū intinde preste Ierusalimū ⁶ frānghia Samariei, și cumpēna casei lui Ahabū; și voiū sterge Ierusalimulū, precumū sterge cine-va urciōrulū, și ștergēndū ⁷ lū restōrnā cu gura in josū. Și voiū părăsi rēmāșița moscenirei mele, și o voiū da in māna neamicilorū lorū, și vorū ajunge spre jăfū și spre prēdā; Că aū făcutū rele in ochii mei, și m'aū întăritatū din diūa, in care părinții lorū aū egițū din Egiptū, pānā in diūa de astā-ḡi.
- 16 "Manase vērșā și sänge nevinovatū multū fōrte, pānā ce a implitū Ierusalimulū de la unū capētū la celū-l-altū, afarā de pēcatulū seū, prin care a trasū pre Iuda in pēcatū, făcēndū rele in ochii lui Iehova.
- 17 Și ⁸ cele-l-alte fapte ale lui Manase, și tōte cāte le făcu, și pēcatulū seū, ce a pēcătuitū, ore nu sūnt scrise in Cartea Croniceilor regilorū lui Iuda? Și ⁹ 'adormi Manase cu părinții seī și se immormēntā in grādina casei sale, in grādina lui Uza. Și in loculū seū domni Amonū, fiulū seū.

Domnia rea a lui Amonū.

- 19 "De dūoē-deci și dūoi de anī era Amonū, cāndū se făcu rege; și domni dūoi anī in Ierusalimū; și numele mumei lui era Meșulemetū, fīca lui Haruzū din Iotba. Și făcu rele in ochii lui Iehova, ²⁰ cumū făcuse Manase, pă-

rintele seū; Și āmbლა in tōte cāile, in cari a 21 āmblatū părintele seū; și se inchinā idolilorū, cārora se inchinā părintele seū, și se proșternu inainteā lorū. Și ²² a părăsitū pre Iehova, Dumneḡeulū părințilorū seī, și n'a āmblatū in calea lui Iehova. ²³ Și conju-rară intre ei servii lui Amonū asupra lui; și aū ucisū pre rege in casa sa. ²⁴ Eru porulū țerei omori pre toți cēi ce aū fostū conjuratū asupra regelui Amonū; și poporulū țerei făcu rege in loculū seū pre Iosia, fiulū seū.

Și cele-l-alte fapte ale lui Amonū, cāte 25 le făcu, ore nu sūnt scrise in Cartea Croniceilor regilorū lui Iuda? Și l'aū immormēntatū in mormēntulū seū in grādina lui Uza. Și in loculū seū domni Iosia, fiulū seū. 26

Domnia lui Iosia; reformele sale; și desființarea idololatriei.

DE ¹ a optū anī era Iosia, cāndū se făcu rege, 22 și domni in Ierusalimū trei-deci și unulū de anī; și numele mumei lui era Iedida, fēta lui Adaia din ² Bozcatū. Și făcu drepte in ochii lui Iehova, și āmbლა in tōte cāile lui Davidū, părintele seū, și ³ nu se abātu nicī in drēpta nicī in stānga.

⁴ Și in anulū alū optū-spre-decelea alū regelui Iosia, trāmese regele pre Șafanū, fiulū lui Azalia, fiulū lui Meșullamū, secretarulū, in casa lui Iehova, dicēndū: Sui-te cātrā Hilkia, archiereulū, și ⁵ dī-i să stringă argintulū ⁶ intratū in casa lui Iehova, pre care ⁷ ușierii l'aū adunatū de la poporū; Și să-lū dee in māna lucrătorilorū, cari aū supravighiarea preste casa lui Iehova; și ei să-lū ⁸ dee lucrătorilorū la casa lui Iehova, ca să dirēgā stricāciunile casei: Teslariilorū, zidarilorū, petrarilorū; și ca să cumpere lemne și petre cioplite, ca să dirēgā casa. Eru ⁹ de la ei nu se lua sēma de argintulū, ce se da in mānele lorū, cāci lucraū cu credință.

Și Hilkia, archiereulū, dīse cātrā Șafanū, 8 secretarulū: "Amū aflatū cartea legi in casa lui Iehova. Și dādu Hilkia lui Șafanū cartea; și elū o ceti. Și a venitū la rege Șafanū, 9 secretarulū, și spuse regelui cuvēntulū, și dīse: Servii tei aū vērșatū totū argintulū, ce se afla in casā, și l'aū datū in māna lucrătorilorū, cari aū privighiarea preste casa lui Iehova. Și spuse Șafanū, secretarulū, 10 regelui, dicēndū: Hilkia, preutulū, nī-a datū o carte. Și Șafanū o ceti inainteā regelui. Și cumū aūdi regele cuvēntulū cārții legi, 11

j 2 Sam. 7. 13. k 2 Sam. 7. 10. o Vers 9. Amos 7. 7, 8.
1 Reg. 8. 29. l Prov. 29. 12. p 1 Sam. 3. 11. r Cap. 24. 4.
& 9. 8. m Cap. 23. 26. s 2 Cron. 33. 11
Cap. 23. 27. n 24. 3, 4. q Veḡi Isa. 34. 11. t 2 Cron. 33. 20.
Ps. 132. 13, 14. Ier. 15. 4. u 2 Cron. 33. 21
Ier. 22. 34. n 1 Reg. 21. 26. Plān. 2. 8.

— 23.
v Vers 2, etc.
x 1 Reg. 11. 33.
y 2 Cron. 33, 24.
—
Capulū 22.
a 2 Cron. 34. 1.
b Ios. 15. 39.
c Deut. 5. 32.
d 2 Cron. 34. 8,
etc.
e Cap. 12. 4.
f Cap. 12. 9.
g Cap. 12. 11,
13, 14.
h Cap. 12. 15.
i Deut. 31. 24,
etc.
2 Cron. 34. 14,
etc.

- 12 și-a ruptu vestmintele sale. Și regele ordină lui Hilkia, preutul, și lui Ahikam, fiul lui Șafan, și lui 'Achor, fiul lui Micaia, și lui Șafan, secretarul, și lui
- 13 Asaia, servul regelui, dicându: Duceți-vă, întrebați pre Iehova pentru mine și pentru popor și pentru întregul Iuda, pentru cuvintele cărții acesteia, ce s'a aflat; căci mare este ^a mânia lui Iehova, care s'a aprinsu asupra-ni; pentru-că părinții nostri nu au ascultat de cuvintele cărții acesteia, ca să facă după toate câte ni sunt scrise.
- 14 Și așa Hilkia, preutul, și Ahikam, Achor, Șafan și Asaia duse-s'au la Hulda, profetesa, femea lui Șallum, fiul lui 'Tikva, fiul lui Harhas, custodele vestmintelor; (eră ea locuia în Ierusalim, în Mișne;) și
- 15 au vorbit cu ea. Și ea li-a disu: Așa dice Iehova, Dumnezeuul lui Israel: Spuneți omului, care v'a tramesu la mine: Așa dice Iehova: Ecce, ^a eu voi aduce rele asupra locului acestuia și asupra locuitorilor lui, după toate cuvintele cărții, ce regele lui Iuda le-a cetit.
- 16 ^a Fiind-că m'au părăsit, și au tămăiatu la alți dei, și m'au întărit prin toate faptele mânelor lor; pentru acesta s'a aprinsu mânia mea peste locul acesta, și nu se va stinge. Eră ^a cătră regele lui Iuda, care v'a tramesu să întrebați pre Iehova, așa să-i spuneți: Așa dice Iehova, Dumnezeuul lui Israel: Cuvintele, ce le-ai auditu, se vor implini;
- 17 Dară fiind-că ^a anima ta s'a muiatu, și te-ai ^a umilitu înaintea lui Iehova, când ai auditu toate, câte am disu asupra locului acestuia și asupra locuitorilor lui, că va fi ^a pustiere și ^a blăstem, și ți-ai ruptu vestmintele tale, și ai plânsu înaintea mea; pentru acesta și eu te-am ascultat, dice Iehova. Ecce deci, eu te voi adăugi la părinții tei, și ^a vei fi strinsu la mormântul tei în pace, și nu vor vedu ochii tei toate relele, ce eu voi aduce asupra locului acestuia. Și duse-s'au răspunsul cătră rege.
- 23 **S** ^a tramesu regele, și s'au adunatu la el toți bătrânii lui Iuda și ai Ierusalimului. Și regele s'a suitu în casa lui Iehova, și toți bărbații lui Iuda, și toți locuitorii Ierusalimului cu d'insul; și preuții, și profeții, și totu poporul, de la micu până la mare; și a cetit în urechile lor toate cuvintele cărții legământului, ^b ce s'a aflatu în casa lui Iehova. Și ^c stându regele lângă stălp, a făcutu un legământ în

intea lui Iehova, că va âmbra în urma lui Iehova, și va păzi ordinele lui, mărturiile lui și legile lui, din totă ânima și din totu sufletul, ca să se adevărescă cuvintele legământului acestuia, ce sunt scrise în cartea acesta; și totu poporul stătu la acestu legământ.

Și regele ordină lui Hilkia, arhierul, și preuților de rîndul alu dăoilea, și ușierilor, să scotă din templul lui Iehova toate vasele cele făcute pentru Baal și pentru ^a Astartea și pentru totă oștirea cerului; și le-a arsă afară din Ierusalim, în câmpiele Kedronului, și cenușa loră au dus-o la Betu-Elu. Și a desființat pre preuții idolilor, pre cari regii lui Iuda i rînduiseră să tămăie pe înălțimi, în cetățile lui Iuda, și în împrejurimile Ierusalimului; a desființat și pre cei ce tămăiau lui Baal, sôrelui, lunei, zodiilor și la ^a totă oștirea cerului. Și a scos chipul ^a Astarteei din casa lui Iehova afară din Ierusalim la pîrșul Kedron, și-lu arse la pîrșul Kedron, și l'a prefăcut în pulbere, și pulberea o aruncă pe ^a mormintele fiilor poporului. Și a dărimat casele ^a sodomitorilor, cari erau lângă casa lui Iehova, unde femeile țeseau podobe pentru Astartea.

Și strinse pre totu preuții din cetățile lui Iuda, și a spurcat înălțimile, unde preuții tămăiaseră, de la ^a Gheba până la Beeru-Seba; și a dărimat înălțimile porțelor, ce erau la intrarea porții lui Iosua, mai marele cetății, ce se află în stânga porții cetății. ^a Dară preuții înălțimilor nu se suiau la altarul lui Iehova în Ierusalim, ci mâncau azime între frații lor.

Și a spurcat pre ^a Tofetul din ^a valea fiilor lui Hinnom, ^a ca nimenea să nu potă trece prin focu pre fiul său sau pre feta sa lui Molecu. Și desființă caii, ce regii lui Iuda i consacraseră sôrelui, la intrarea în casa lui Iehova, aproape de locuința lui Natan-Melec, dirigătorul, ce era în Farvarim, și arse cu focu carile sôrelui. Și altarele ^a de pe acoperimentul rîndului de sus al lui Ahaz, pre cari le făcuseră regii lui Iuda; și altarele, pre cari le făcuse Manase în ambele curți ale casei lui Iehova, le-a sfărămat, și le-a dărimat acolo regele, și aruncă pulberea lor în pîrșul Kedron. Și înălțimile ce erau din fața Ierusalimului, cele din dreapta Mun-

j 2 Cron. 34. 20.
k Deut. 29. 27.
l 2 Cron. 34. 22.
m Deut. 29. 27.
Dan. 9. 11, 13, 14.
n Deut. 29. 25,

26, 27.
o 2 Cron. 34. 26, etc.
p Ps. 51. 17.
Isa. 57. 15.
q 1 Reg. 21. 29.
r Lev. 26. 31,

32.
s Ier. 26. 6. & 44. 22.
t Ps. 37. 37.
Isa. 57. 1, 2.
—

Capitul 23.
a 2 Cron. 34. 29, 30, etc.
b Cap. 22. 8.
c Cap. 11. 14, 17.

d Cap. 21. 3, 7.
e Cap. 21. 3.
f Cap. 21. 7.
g 2 Cron. 34. 4.
h 1 Reg. 14. 24. & 15. 12.

i Ezech. 16. 16.
j 1 Reg. 15. 22.
k Veđi Ezech. 44. 10-14.
l 1 Sam. 2. 36.
m Isa. 30. 33.

Ier. 7. 31. & 19. 6, 11, 12, 13.
n Isa. 15. 8.
o Lev. 18. 21.
Deut. 18. 10.

Ezech. 23. 37, 39.
p Veđi Ier. 19. 13.
Zef. 1. 5.
q Cap. 21. 5.

- telui Stricăciunei, pre cari le ^rzidise Solomonu, regele lui Israelu, pentru Astartea, uriciunea Sidonieniloru, și pentru Chemoșu, uriciunea Moabițiloru, și pentru Milcomu, uriciunea fiiloru lui Ammonu, *tote le spurcă* regele. Și a ^rsfărămatu statuele, și a tăiatu Astarteele, și implu locurile lor cu oșe de omeni.
- 15 Și altarulū din Betū-Elū, înălțimea, pre care o făcu Ieroboamu, fiulū lui Nebatū, care a trasu pre Israelu in păcatu, pre acelu altarū și înălțime le dărimă, și arse înălțimea, și o prefăcu in pulbere; ars'a încă și Astartea. Și cându se întorse Iosia, și vedu mormintele, ce erau acolo pe munte, a trămesu, și a luatū oșele din morminte, și le arse pe altarū, și-lū spurcă, duple cuvântulū lui Iehova, pre care l'a strigatu omulū lui Dumneđu, cându prochiāmă cuvintele aceste. Și regele dise: Ce mormentu este acesta ce vedu? Și bărbatū cetății i diseră: ^rMormentulū omulū lui Dumneđu, care venia din Iuda, și prochiāmă cele ce tu ai făcutu cu altarulū din Betū-Elū. Și elū dise: Lăsați-lū; să nu misce nimenea oșele lui. Deci lăsară in pace oșele lui, impreună cu oșele ^rprofetului, ce venise din Samaria.
- 19 Așa și tōte casele înălțimilorū, ce erau ^rin cetățile Samariei, pre cari le făcure regii lui Israelu, ca să întărite pre Iehova, le depărtă Iosia, și făcu cu ele totū ce făcuse in Betū-Elū. Și ^relū a ^rjunghiatu pe altare pre totū preuți înălțimilorū, ce erau acolo, și ^ba arsu deasupra lorū oșe de omeni, și se întorse la Ierusalimū.
- 21 Și ordină regele la totū poporulū, dīcendū: ^rFaceți pascele lui Iehova, Dumneđuulū vostru, ^dduple cele scrise in cartea acēsta a legāmētulū. Cu adevēratū astūfelū ^rnu se serbară pascele din dīlele judecătorilorū, cari judecară pre Israelu, nici in tōte dīlele regilorū lui Israelu și ale regilorū lui Iuda; Cumū se serbară pascele aceste lui Iehova in Ierusalimū, in anulū alū optū-spre-ḡcelea alū regelū lui Iosia.
- 24 Iosia stēpi încă și pre ^rnecromanți, pre magi, pre terasimi, pre idoli și tōte uriciunile, ce se vedeau in pāmētulū lui Iuda și in Ierusalimū, ca să se adevērescă cuvintele ^rlegei, scrise in cartea, ce o aflā Hilkia, preutulū, in casa lui Iehova.
- 25 ^aȘi asemenea lui n'a fostū mai înainte de

elū vre-unū rege, care să se fi întorsū la Iehova din tōtā ānima sa, din totū sufletulū seū și din tōtā puterea sa, duple tōtā legea lui Moisi; nici se sculā după d'insulū *cre-unulū* asemenea lui.

Totuși Iehova nu se întorse de la a-26 prinderea māniei sale celei mari, māniā care s'a aprinsū asupra lui Iuda ^rpentru tōte întăritările, cu cari l'a întăritatū Manase. Și Iehova dise: Și pre Iuda lū voiū lepēda de la fața mea, cumū ^ramū lepēdatū pre Israelu; și voiū lepēda cetatea acēsta, Ierusalimulū, pre care l'amū alesū, și casa, de care disesemū: ^aNumele meū va fi acolo.

Și cele-l-alte fapte ale lui Iosia, și tōte 28 cāte le făcu, ore nu *sunt* scrise in Cartea Cronicelorū regilorū lui Iuda?

^rIn dīlele lui se sui Faraonū-Neco, regele 29 Egiptulū, in contra Asiriei la fluviulū Eufratū. Și regele Iosia merse spre intimpinarea lui; acela, cumū lū ^rvedu, lū omori in ^rMeghiddo. ^rȘi servii lui lū duseră mortū 30 in carū de la Meghiddo, și-lū aduseră la Ierusalimū, și-lū immormētară in mormēntulū seū. Și ^rpoporulū țerei a luatū pre Ioahazū, fiulū lui Iosia, l'a unsū, și l'a făcutū rege in loculū părintelū seū.

Domnia lui Ioahazū și a lui Ioakimū; supunerea lorū regelū din Egiptū; nāvālirea antēia a Chaldeilorū suptū Nebucodonosorū.

De dūoē-ḡceci și trei de ani era Ioahazū, 31 cându se făcu rege, și domni trei luni in Ierusalimū. Și numele mumei lui era ^rHammatulū, fēta lui Ieremia din Libna. Și 32 făcu rele in ochii lui Iehova, in tōte cāte făcuseră părinții seī. Și Faraonū-Neco l'a 33 pusū in catene in ^rRibla, in pāmētulū Hammatulū, ca să nu domnescă in Ierusalimū; și puse asupra țerei glōbā de o sutā de talente de argintū și de unū talentū de aurū.

Și ^rFaraonū-Neco făcu pre Eliakimū, fiulū lui Iosia, rege in loculū lui Iosia, părintele seū, și ^rschimbā numele lui in ^rIoakimū; erū pre Ioahazū l'a luatū, ^rși-lū duse in Egiptū, și elū muri acolo. Și Ioakimū dādu 35 lui Faraonū ^rargintulū și aurulū; darā a pusū birū asupra țerei, ca să dee bani duple ordinulū lui Faraonū; elū luā argintulū și aurulū de la poporulū țerei, duple birulū cumū l'a pusū fie-cāruia, ca să-lū dee lui Faraonū-Neco.

^rIoakimū era de dūoē-ḡceci și cinci de 36

^r 1 Reg. 11. 7.
^a Esod. 23. 24.
^r Deut. 7. 5, 25.
^r 1 Reg. 12. 28.
33.
^r 1 Reg. 13. 2.
^r 1 Reg. 13. 1.

30.
^r 1 Reg. 13. 31.
^r Veḡ 2 Cron.
34. 6, 7.
^r 1 Reg. 13. 2.
^a Esod. 22. 20.
1 Reg. 18. 40.

Cap. 11. 18.
^b 2 Cron. 34. 5.
^c 2 Cron. 35. 1.
^d Esod. 13. 5.
Lev. 23. 5.
Num. 9. 2.
Deut. 16. 2.

^e 2 Cron. 35. 18.
19.
^f Cap. 21. 6.
^g Lev. 19. 31. &
20. 27.
Deut. 18. 11.
^h Cap. 18. 5.

ⁱ Cap. 21. 11.
12. & 24. 3, 4.
Ier. 15. 4.
^j Cap. 17. 18.
20. & 18. 11.
& 21. 13.
^k 1 Reg. 8. 29.

& 9. 3.
Cap. 21. 4. 7.
^l 2 Cron 35. 20.
^m Cap. 14. 8.
ⁿ Zech. 12. 11.
^o 2 Cron. 35. 24.
^p 2 Cron. 36. 1.

^q Cap. 24. 18.
^r Cap. 25. 6.
Ier. 52. 27.
^s 2 Cron. 36. 4.
^t Veḡ cap. 21.
17.
Dan. 1. 7.

^u Mat. 1. 11.
^v Ier. 22. 11, 12.
Ezec. 19. 3, 4.
^z Vers 33.
^y 2 Cron. 36. 5.

ani, cându se făcu rege, și domni unū-spre-dece ani in Ierusalimū. Și numele mumei lui *era* Zebuda, fēta lui Podaia din Ruma.

37 Și făcu rele in ochii lui Iehova, dupre tōte cāte aū făcutū părinții sei.

24 **I**N a dīlele lui se sui Nebucodonosorū, regele Babilonului, și Ioakimū i statu supusū trei ani; și după aceea s'a întorsū, și s'a resculatū asupra lui. ^bȘi Iehova trāmesa asupra lui cetele Chaldeilorū, cetele Siri-enilorū, cetele Moabițilorū, și cetele fiilorū lui Ammonū; și le trāmesa asupra lui Iuda, ca sǎ-lū nīmīcēscā: ^cdupre cuvēntulū lui Iehova, pre care-lū vorbi prin servii sei, 3 profēții. Cu adevēratū, dupre ordinulū lui Iehova se făcu *acēsta* lui Iuda, ca sǎ-lū depārteze de la fața sa, ^dpentru pēcatele lui 4 Manase, in tōte cāte elū a făcutū, ^eȘi pentru sāngele nevinovatū ce l'a vērșatū, (cāci a implutū Ierusalimulū de sānge nevinovatū); și Iehova nu voi sǎ-lū erte.

5 Și cele-lalte fapte ale lui Ioakimū, și tōte cāte le făcu, ore nu sūnt scrise in Cartea Cronicelorū regilorū lui Iuda? ^fȘi adormi Ioakimū cu părinții sei, și in loculū sei domni Ioachinū, fiulū sei.

7 Ērū regele Egiptulū nu eși mai multū din pāmēntulū sei; cāci ^hregele Babilonulū cuprinse, de la pērēulū Egiptulū până la fluviulū Euftratū, tōte cāte erau ale regelū din Egiptū.

Domnia lui Ioachinū; nāvālirea a dūoa a Chal-deilorū; strāmūtarea generalē āntēia a Iudeilorū in Babilonū.

8 ⁱDe optū-spre-dece ani *era* Ioachinū, cându se făcu rege, și domni trei lunī in Ierusalimū. Și numele mumei lui *era* Nehušta, fēta lui Elnatanū din Ierusalimū.

9 Și făcu rele in ochii lui Iehova, dupre tōte cāte le făcu părintele sei.

10 ^jIn acēlū timpū suitu-s'aū servii lui Nebucodonosorū, regele Babilonulū, asupra Ierusalimulū, și se impresurā cetatea. Și cându a venitū Nebucodonosorū, regele Babilonulū, asupra cetății, și servii lui o impresurāū, ^kEșia Ioachinū, regele lui Iuda, înaintea regelū Babilonulū, elū și muma lui, servii lui, mai marii și diregētorii lui; și-lū ^lprinse ^mregele Babilonulū in ⁿanulū alū optulea alū domniei sale; ^oȘi scōse de acolo tōte tesasurele casei lui Iehova, și tesasurele casei regelū, și ^psfārāmā tōte va-

sele de aurū, pre cari le făcuse Solomonū, regele lui Israelū, in templulū lui Iehova, ^qdupre cumū a dīsū Iehova. Și ^ra strāmūtātū totū Ierusalimulū, pre toți mai marii și pre toți bărbații de arme, ^sdece miū de prinși, și pre ^ttoți teslarii și ferarii; nu rēmase decātū partea ^ucea mai saracā a poporului țerei.

Și ^va strāmūtātū la Babilonū pre Ioachinū și pre muma regelū, pre femeele regelū, pre diregētorii lui și pre puternicii țerei; ^wpre toți i-a dusū prinși din Ierusalimū in Babilonū. Și pre ^xtoți luptătorii, șapte miū, și pre teslari și pre ferari, o mie, și pre toți puternicii și viteșii deprinși la luptā, i-a strāmūtātū regele Babilonulū la Babilonū. Și ^yregele Babilonulū făcu rege, in loculū lui *Ioachinū*, pre Mattania, ^zfratele părintelū sei, și ^{aa}schimbā numele lui in Zedekia.

Domnia lui Zedekia; impresurarea a dūoa a Ierusalimulū de cātrā Nebucodonosorū; nīmīcirea cetății și a templului; strāmūtarea a dūoa a poporului in Babilonū.

^bDe dūoe-deci și unulū de ani *era* Zedekia, cându se făcu rege; și domni unū-spre-dece ani in Ierusalimū. Și numele mumei lui *era* ^cHamutalū, fēta lui Ieremiā din Libna. ^dȘi făcu rele in ochii lui Iehova, in totulū cumū făcu Ioakimū. Din mânia lui Iehova asupra Ierusalimulū și asupra lui Iuda, ca sǎ-i arunce de la fața sa, s'a făcutū, ^ecā Zedekia se resculā asupra regelū Babilonulū.

SI ^fa in anulū alū nouēlea alū domniei sale, in luna a decea, in *ziua* a decea a lunei, veni Nebucodonosorū, regele Babilonulū, elū și tōtā ōstea lui asupra Ierusalimulū, și tăbērā asuprā-i; și aū rēdicatū impotriva lui valū imprejurū. Și cetatea fu impresurātā, până in anulū alū unū-spre-decelea alū regelū Zedekia. Și in a nouā *zi* a lunei ^ga ^hpatra fōmetea crescū in cetate, așa cā nu era pāne pentru poporulū țerei. Și ⁱse sparse cetatea, și toți bărbații de reșbelū ^jfugirā nōptea pe calea porții celei d'īntre dūoe zidurī, aprōpe de grādina regelū; (ērū Chal-deii ^keraū imprejurulū cetății); și ^la apucarā calea cāmpului. Ērū ^mōstea Chal-deilorū urmāri pre rege, și-lū ajunse in șesurile Ierichonulū; și tōtā ōstea lui se imprāscīā de la elū. Și aū prinsū

Capulū 24.	& 23. 27.	h Ier. 46. 2.	28.
a 2 Cron. 36. 6.	d Cap. 21. 2, 11.	i 2 Cron. 36. 9.	o Cap. 20. 17.
Ier. 25. 1, 9.	& 23. 26.	j Dan. 1. 1.	isa. 39. 6.
Dan. 1. 1.	e Cap. 21. 16.	k Ier. 24. 1. &	p Veđi Dau. 5.
b Ier. 25. 9. &	f Veđi 2 Cron.	29. 1, 2.	2, 3.
32. 28.	36. 6, 8.	q Ier. 20. 5.	r Ier. 24. 1.
Ezec. 19. 8.	Ier. 22. 18, 19.	t Veđi cap. 25.	s Veđi Ier. 52.
c Cap. 20. 17. &	& 36. 30.	27.	28.
21. 12, 13, 14.	g Veđi Ier. 37.	m Ier. 25. 1.	t Aqa 1 Sam. 13.
	5, 7.	n Veđi Ier. 52.	

19, 22.	z 1 Cron. 3. 15.	d 2 Cron. 36. 12.	4, 5.
u Cap. 25. 12.	2 Cron. 36. 10.	e 2 Cron. 36. 13.	Ezec. 24. 1.
Ier. 40. 7.	a Așa cap. 23.	Ezec. 17. 15.	b Ier. 39. 2. &
v 2 Cron. 36. 10.	34.	—	52. 6.
Est. 2. 6.	2 Cron. 36. 4.	Capulū 25.	c Ier. 39. 2. &
Ier. 22. 24, etc.	b 2 Cron. 36. 11.	a 2 Cron. 36. 17.	52. 7, etc.
z Veđi Ier. 52.	Ier. 37. 1. &	Ier. 34. 2. &	d Ier. 39. 4—7.
28.	52. 1.	39. 1. & 52.	& 52. 7.
y Ier. 37. 1.	c Cap. 23. 31.		Ezec. 12. 12.

pre rege, și l-au dusu la regele Babilonului
7 * in Ribla; și-lu condamnă. Și așa au jun-
ghiătu pre fiu lui Zedekia înaintea ochi-
loru lui, au / orbitu ochii lui Zedekia, și
legându-lu cu lanțuri de aramă, l-au dusu
in Babilon.

8 Și in luna a cincea, * in a șeptea zi a lunei,
* in anul alu nouă-spre-decelea alu lui Nebu-
codonosor, regele Babilonului, / veni asupra
Ierusalimului Nebuzaradan, capul guardei
9 domnesci, servul regelui Babilonului: / Și
arse casa lui Iehova, * și casa regelui, și toate
casele din Ierusalim; și / toate casele *omeni-*
10 *loru* mari le aprinse cu focu. Și totă os-
tea Chaldeilor, cea de *suptu* capul guardei
domnesci, / a dărimat zidurile Ierusalimului
jură împrejur.

11 * Și rămășița poporului, ce rămăsese in
cetate, și pre fugarii, cari fugiau către re-
gele Babilonului, și rămășița mulțimei o stră-
mută Nebuzaradan, capul guardei dom-
nesci. Dară din * saracii țerei capul guardei
12 lăsă, ca să fie lucrători de vii și lucrători
de pământ.

13 Și o stâlpă cei de * aramă din casa lui Ie-
hova, și * pedestalele, și * marea de aramă din
casa lui Iehova le-au sfărâmatu Chaldei, și
14 aramă loră au luat-o la Babilon. Au luat
și * olele și lopețele și forfecile și lingurele
și toate vasele cele de aramă, cu cari se
15 făcea serviciul. Capul guardei a luat
și tămiătorile și cupele, și totu ce era de
16 aur și de argint: Cei două stâlpi, marea
și pedestalele, pre cari le făcuse Solomon
17 pentru casa lui Iehova; / arama tuturor va-
seloră acestora nu era de cumpenit. * Înăl-
țimea unui stâlpă era de optu-spre-dece coți;
și capitelul de deasupra de aramă; și înăl-
țimea capitelului de trei coți; și rețelele și
merele-granate de pe capitelu jură impre-
jură erau toate de aramă. Totu acelea-și
avea și alți două stâlpi, împreună cu
rețeaua.

18 * Și capul guardei luă pre * Seraia, ân-
teliul preut, și pre * Zefania, alu douăle
19 preut, și pre cei trei ușieri. Și luă din
cetate unu diregător, care avea privighia-
rea asupra bărbaților de resbel, și * cinci
bărbați din cei ce erau totu-de-una înaintea
regelui, cari se afla în cetate, și pre se-
cretarul mai marelui oștei, care seria la

oste pre poporul țerei, și șese-deci bărbați
ai poporului țerei, cari se afla în cetate.
Și luându-i Nebuzaradan, capul guardei, 20
/ i duse la regele Babilonului in Ribla. Și 21
regele Babilonului / i lovi, și-i omori in Ri-
bla, in pământul Hamatului. * Așa se stră-
mută Iuda din pământul se.

*Ghedalia se aședă guvernător de către Nebuco-
donosor, și este ucis de Ișmael; rămășița
Iudeilor fugă in Egipt.*

22 * Și preste poporul ce rămase in pâm-
tulu lui Iuda, pre care Nebucodonosor, re-
gele Babilonului, / lă sase, aședă asupră-i
pre Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui
Șafan.

23 Și audind totă * căpiteniele oștilor, ei
și bărbații lor, că regele Babilonului a a-
ședat pre Ghedalia, au venit la Ghedalia
in Mițpa: Ișmael, fiul lui Netania, și
Iohanani, fiul lui Kareah, și Seraia, fiul
lui Tonhomet, Netofateul, și Iazania, fi-
24 ul unu Maacateu, ei și bărbații lor. Și
Ghedalia jură lor și bărbaților lor, și
li duse: Nu vă temeți de a fi servi Chal-
deilor; locuiți in țără, și serviți regelui
Babilonului; și vi va fi bine.

25 Dară * in luna a șeptea Ișmael, fiul
lui Netania, fiul lui Elișama, din semința
regescă, veni, avându cu sine dece bărbați,
și lovi pre Ghedalia, încatu muri; încă și
pre Iudeii și Chaldei ce erau cu el in
Mițpa. Și se ridică totu poporul, de la 26
mică până la mare, și căpiteniele oștilor,
* și s'au dus in Egipt; că s'au temut de
Chaldei.

Prinsorea lui Ioachin ușurată de Evil-Merodac.

27 * Și in anul alu trei-deci și șeptelea alu
strămutărei lui Ioachin, regele lui Iuda, in
a două-spre-dece lună, in două-deci și șapte
a lunei, Evil-Merodac, regele Babilonului,
in anul ce începu a domni, / înălță din în-
chisore capul lui Ioachin, regele lui Iuda.
28 Și cu bună-voință a vorbit cu el, a pus
tronul lui deasupra tronului regilor, ce
erau cu d'insul in Babilon; Și a schim- 29
bat vestmintele lui cele de închisore; și
el / mănca pâne înaintea lui totu-de-una in
toate zilele vieții sale. Și hrana lui, hrană 30
necurmată, / i se dădu din partea regelui pe
fie-care zi, in toate zilele vieții sale.

e Cap. 23. 33.
Ier. 52. 9.
f Ier. 39. 7.
Exec. 12. 13.
g Veđi Ier. 52.
12-14.
h Veđi cap. 24.

12. & vers 27.
i Ier. 39. 9.
j 2 Cron. 36. 19.
Ps. 79. 1.
k Ier. 39. 8.
Amos 2. 5.
l Neem. 1. 3.

m Ier. 39. 9. &
52. 15.
n Cap. 24. 14.
Ier. 39. 10. &
40. 7. & 52.
16.

o Cap. 20. 17.
Ier. 27. 19, 22.
& 52. 17, etc.
p 1 Reg. 7. 15.
q 1 Reg. 7. 27.
r 1 Reg. 7. 23.
s Esod. 27. 3.

1 Reg. 7. 45,
50.
t 1 Reg. 7. 47.
u 1 Reg. 7. 15.
Ier. 52. 21.
v Ier. 52. 24, etc.
w 1 Cron. 6. 14.

Ezra 7. 1.
y Ier. 21. 1. &
29. 25.
z Veđi Ier. 52.
25.
a Lev. 26. 33.

Dent. 28. 36.
64.
Cap. 23. 27.
b Ier. 40. 5.
c Ier. 40. 7, 8, 9.
d Ier. 41. 1, 2.

e Ier. 43. 4, 7.
f Ier. 52. 31, etc.
g Veđi Fac. 40.
13, 20.
h 2 Sam. 9. 7.

CARTEA ÂNTĚIA A CRONICELORŪ.

Genealogiile de la Adamŭ până la Abraamŭ.

- 1 **A** DAMŪ, "Setŭ, Enosŭ, Kenanŭ, Mahala-
2 3 leelŭ, Iaredŭ, Henocŭ, Matuselahŭ, La-
4 mehŭ, Noe, Șemŭ, Hamŭ, și Iafetŭ.
5 " Fii lui Iafetŭ: Gomerŭ, și Mogogŭ, și
Madaŭ și Iavanŭ, și Tubalŭ, și Meșecŭ, și
6 Tirasŭ. Și fiii lui Gomerŭ: Așchenazŭ, și
7 Rifatŭ, și Togarma. Și fiii lui Iavanŭ: E-
lișă, și Tarșişŭ, Chittimŭ, și Dodanimŭ.
8 " Fiii lui Hamŭ: Cușŭ, și Mițraimŭ, Putŭ,
9 și Canaanŭ. Și fiii lui Cușŭ: Seba, și Ha-
vila, și Sabta, și Raama, și Sabteca. Și
10 fiii lui Raama: Șeba și Dedanŭ. Și Cușŭ
" născu pre Nimrodŭ: acesta incepu a fi pu-
11 ternicŭ pe pământŭ. Și Mițraimŭ născu pre
Ludimŭ, și Ananimŭ, și Lehabimŭ și Naftu-
12 himŭ, Și Patrusimŭ și Casluhimŭ, (din cari
13 eșiră Filistenii), și pre " Caŭtorimŭ. Și " Ca-
naanŭ născu pre Sidonŭ, pre ânteiŭ-născu-
14 tulŭ seŭ, și pre Hetŭ, Și pre Iebuseŭ și
15 Amoreŭ și Ghergaseŭ, Și pre Heveŭ, și
16 Arkeŭ, și Sineŭ, Și pre Arvadeŭ, și Ze-
mareŭ, și Hemateŭ.
17 Fiii lui " Șem: Elamŭ, și Assurŭ, și Arpac-
sadŭ, și Ludŭ, și Aramŭ, și Uzŭ, și Hulŭ, și
18 Gheterŭ, și Meșecŭ. Și Arpacsadŭ născu pre
19 Selahŭ, și Selahŭ născu pre Eberŭ. Și lui E-
berŭ " se născură două fii: Numele unuia
era Pelegŭ (*împărțirea*); căci în zilele lui s'a
împărțit pământulŭ; și numele fratelui seŭ
20 era Ioktanŭ. Și " Ioktanŭ născu pre Almo-
21 dadŭ, și Selefŭ, și Hațarmavetŭ, și Ierahŭ, Și
22 pre Hadoramŭ, și Uzaalŭ, și Dikla, Și
23 pre Ebalŭ, și Abimaelŭ, și Șeba, Și pre
Ofirŭ, și Havila, și Iohabŭ. Toți aceștia
sunt fiii lui Ioktanŭ.
24 25 " Șemŭ, Arpacsadŭ, Selahŭ, " Eberŭ, Pe-
26 27 legŭ, Reu, Serugŭ, Nahorŭ, Terahŭ, " Abramŭ,
adeacă Abraamŭ.

*Genealogiile lui Abraamŭ, ale lui Isaacŭ, ale
lui Esaŭ și ale lui Iacobŭ.*

- 28 Fiii lui Abraamŭ: " Isaacŭ și " Ișmaelŭ.
29 Aceste sunt generațiunile lorŭ: " Ânteiŭ-născu-
tulŭ lui Ișmaelŭ, Nebaiotŭ, apoi Kedarŭ, și
30 Adbeelŭ, și Mibsamŭ, Mișma, și Duma,
31 Massa, Hadadŭ, și Tema, Ieturŭ, Nașîșŭ, și
Kedema. Aceștia sunt fiii lui Ișmaelŭ.

Și " fii Keturêi, concubina lui Abraamŭ: 32
Ea născu pre Zimranŭ, și Iokšanŭ, și Me-
danŭ, și Madianŭ, și Lișbakŭ, și Șuahŭ; și
fiii lui Iokšanŭ: Șeba și Dedanŭ. Și fii 33
lui Madianŭ: Efa, și Eferŭ, și Henocŭ, și
Abida, și Eldaa. Toți aceștia sunt fii Ke-
turei.

Și " Abraamŭ născu pre Isaacŭ. " Fiii lui 34
Isaacŭ sunt: Esaŭ și Israelŭ.

Fiii lui " Esaŭ sunt: Elifazŭ, Reuelŭ și Ieușŭ, 35
și Iaalamŭ, și Korahŭ. Fiii lui Elifazŭ sunt: 36
Temanŭ, și Omarŭ, Zefi, și Gatamŭ, Kenarŭ,
și Timna, și Amalekŭ. Fiii lui Reuelŭ sunt: 37
Nahatŭ, Zerahŭ, Șamma, și Miza. Și " fii lui 38
Seirŭ sunt: Lotanŭ, și Șobalŭ și Tibeonŭ, și
Ana, și Dișonŭ, și Ețarŭ, și Dișanŭ. Și fii lui 39
Lotanŭ sunt: Hori, și Homamŭ; și sora lui
Lotanŭ: Timna. Fiii lui Șobalŭ sunt: A- 40
lianŭ, și Manahatŭ, și Ebalŭ, Șefi și Onamŭ.
Și fii lui Tibeonŭ: Aiahŭ, și Ana. Fii lui 41
Ana sunt: " Dișonŭ; și fii lui Dișonŭ: Am-
ramŭ, și Eșbanŭ și Iitranŭ, și Cheranŭ.
Fii lui Ezerŭ sunt: Bilhanŭ, și Zaavanŭ, 42
și Iakanŭ; fiii lui Dișanŭ: Uzŭ și Aranŭ.

Și aceștia sunt " regi, cari domniră în pă- 43
mântulŭ Edomului, înainte de a domni rege
preste fii lui Israelŭ: Bela, fiulŭ lui Beorŭ;
și numele cetăței sale era Dinhaba. Și mu- 44
rindŭ Bela, în loculŭ seŭ domni Iobabŭ, fi-
ulŭ lui Zerahŭ din Boțra. Și murindŭ 45
Iobabŭ, în loculŭ seŭ domni Hușamŭ, din
pământulŭ Temaneilorŭ. Și murindŭ Hu- 46
șamŭ, în loculŭ seŭ domni Hadadŭ, fiulŭ
lui Bedadŭ, care bătŭ pre Madianŭ în câmpia
Moabului; și numele cetăței sale era Avitŭ.
Și murindŭ Hadadŭ, în loculŭ seŭ domni 47
Samla din Masreka. " Și murindŭ Samla, în
loculŭ seŭ domni Șaulŭ din Rehobotŭ de 48
lângă riŭ. Și murindŭ Șaulŭ, în loculŭ seŭ
domni Baalŭ-Hananŭ, fiulŭ lui Acborŭ. Și 50
murindŭ Baalŭ-Hananŭ, în loculŭ seŭ domni
Hadadŭ; și numele cetăței sale era Paiŭ; și
numele femeii sale era Mehetabelŭ, feta
Matredei, feta lui Mezahabŭ. Și murindŭ 51
Hadadŭ, fură " domnitori în Edomŭ: Domni-
torulŭ Timna, domnitorulŭ Alia, domnito-

1 CRONICA.

Capulŭ 1.

a Fac. 4. 25, 26.

& 5. 3, 6.

b Fac. 10. 2, etc.

c Fac. 10. 6, etc.

d Fac. 10. 8, etc.

e Deut. 2. 23.

f Fac. 10. 15,

etc.

g Fac. 10. 22. &

h Fac. 10. 26.

i Fac. 11. 10,

etc.

luc. 3. 36, etc.

j Fac. 11. 15.

k Fac. 17. 5.

l Fac. 21. 2, 3.

m Fac. 16. 11,

15.

n Fac. 25. 13—

16.

o Fac. 25. 1, 2.

p Fac. 21. 2, 3.

q Fac. 25. 25,

26.

r Fac. 36. 9, 10.

s Fac. 36. 20.

t Fac. 36. 25.

u Fac. 36. 31,

etc.

v Fac. 36. 37.

w Fac. 36. 40.

x Fac. 36. 40.

—

52 rulü Ietetü, Domnitorulü Oholibama, dom-
53 nitorulü Ela, domnitorulü Pinonü, Domnito-
rulü Kenazü, domnitorulü Temanü, domnito-
54 rulü Mibtarü, Domnitorulü Magdielü, dom-
nitorulü Iranü. Acestia *sunt* domnitorii din
Edomü.

2 **A** CESTIA *sunt* fiii lui Israelü: ^a Rubenü,
Simeonü, Levi și Iuda, Isacharü și Za-
2 bulonü, Danü, Iosefö și Beniaminü, Nef-
tali, Gadü, și Asserü.

Urmașii lui Iuda, și locurile așezărei lorü.

3 Fiii lui ^b Iuda: Erü, și Onanü, și Sela; acești
trei i se nascură de la fêta ^c Şuei, Cananită.
Şi ^d Erü, ânteiü-născutulü lui Iuda, era rëü
4 in ochii lui Iehova, și elü 'lă ucise. Şi ^e Ta-
mara, nora lui, 'i nascu pre Perețü și Ze-
rahü. Toți fiii lui Iuda *erau* cinci.
5 Fiii lui ^f Perețü *sunt*: Hețronü, și Hamulü.
6 Şi fiii lui Zerahü: Zimri, ^g și Etanü, și He-
manü, și Calcolü, și Dara; de toți cinci.
7 Şi fiii lui ^h Carmi: Acărü, celü ce a turbu-
ratü pre Israelü, și a păcătuitü in *furtişa-*
8 *gulu* anatemei. Şi fiii lui Etanü: Azaria.
9 Şi fiii lui Hețronü, cari i se nascură: Ie-
rahmeelü, și Ramü, și Chelubai.
10 Şi Ramü ⁱ nascu pre Amminadabü; și
Amminadabü nascu pre Nahşonü, pre ^k ca-
11 pulü fiilorü lui Iuda; Şi Nahşonü nascu pre
12 Salma; și Salma nascu pre Boazü; Şi Boazü
nascu pre Obedü; și Obedü nascu pre Işai;
13 Şi Işai nascu pre ânteiü-născutulü seü, pre
Eliabü; și pre Abinadabü, alü dăoilea; și
14 pre Şamma, alü treilea; Pre Netaneelü, alü
15 patrulea; pre Raddai, alü cincelea; Pre O-
zemü, alü şeselea; pre Davidü, alü şeptelea.
16 Şi surorile lorü *erau*: Teruia și Abigailü.
17 Şi fiii Teruiei *erau*: Abişai, și Ioabü, și A-
sahelü, trei. Şi ⁿ Abigailü nascu pre Amasa,
și părintele lui Amasa *era* Ieterü, Işmaelitü.
18 Şi Calebü, fiulü lui Hețronü, nascu cu
femea sa, Azuba, și cu Ieriota *fiu*; și acestia
sunt fiii lorü: Ieşezü, și Şobabü, și Ardonü.
19 Şi muri Azuba, și Calebü 'şi luă pre ^o Efrata,
20 și ea 'i nascu pre Hurü. Şi Hurü nascu
21 pre Uri; și Uri nascu pre ^p Bețaleelü. Şi
Hețronü întră după acêsta la fêta lui ^q Ma-
chirü, părintele lui Galaadü; și elü o luă de
femeă, cândü *era* de şese-deci de ani, și
22 ea 'i nascu pre Segubü. Şi Segubü nascu
pre Iairü; și acesta avea două-deci și trei
23 cetăți in pământulü Galaadului. ^r Şi luă Ghe-
şurulü și Aramulü cu satele lui Iairü, și Ke-
natulü cu cetățile lui, şese-deci cetăți. Toți
acestia *erau* fiii lui Machirü, părintele lui

Galaadü. Şi după mórtea lui Hețronü la 24
Calebü-Efrata, nascu Abia, femea lui He-
țronü, pre ^s Aşurü, părintele Tekoei.

Şi fiii lui Erahmeelü, ânteiü-născutulü 25
lui Hețronü, *erau*: ânteiü-născutulü, Ramü,
apoi Buna, și Orenü, și Ozemü, și Abia.
Şi Erahmeelü mai avu o femeă, și numele 26
ei *era* Atara; acêsta *este* muma lui Onamü.
Şi fiii lui Ramü, ânteiü-născutulü lui Ie- 27
rahmeelü, *erau*: Maațü, și Iaminü, și Ekerü.
Şi fiii lui Onamü *erau*: Şammai și Iada. 28
Şi fiii lui Şammai: Nadabü și Abişurü. Şi 29
numele femeii lui Abişurü *era* Abihailü; și
ea 'i nascu pre Ahbanü și Molidü. Şi fiii 30
lui Nadabü *erau*: Seledü și Appaimü; érü
Seledü muri fără copii. Şi fiii lui Appaimü 31
erau: Iişî; și fiii lui Iişî: Şeşanü; și ^t fiul
lui Şeşanü: Ahlai. Şi fiii lui Iada, fratele 32
lui Şammai: Ieterü și Ionatanü. Şi Ieterü muri
fără copii. Şi fiii lui Ionatanü *erau*: Peletü 33
și Zaza. Acestia *erau* fiii lui Ierahmeelü.

Şi Şeşanü nu avea fi, ci fete. Şi avea 34
Şeşanü unü servü Egiptenü, alü cărui nume
era Iarha. Şi Şeşanü dădu pre fêta sa lui 35
Iarha, servulü seü, de femeă; și ea 'i nascu
pre Atai. Şi Atai nascu pre Natanü; și 36
Natanü nascu pre ^u Zabadü; Şi Zabadü nascu
pre Eflalü; și Eflalü nascu pre Obedü; Şi 38
Obedü nascu pre Iehu; și Iehu nascu pre
Asaria; Şi Asaria nascu pre Heletü; și He- 39
letü nascu pre Eleasa; Şi Eleasa nascu
pre Sisemai; și Sisemai nascu pre Şallumü;
Şi Şallumü nascu pre Iekamia; și Iekamia 41
nascu pre Elişama.

Şi fiii lui Calebü, fratele lui Ierahmeelü, 42
erau: Meşa, ânteiü-născutulü seü; acesta
este părintele lui Zifü; și fiii lui Mareşa,
părintele lui Hebronü. Şi fiii lui Hebronü 43
erau: Corahü, și Tappuahü, și Rekemü, și
Şema. Şi Şema nascu pre Rahamü, părintele 44
Iorkoamului, și Rechemü nascu pre Şam-
mai. Şi fiulü lui Şammai *era* Maonü; și 45
Maonü *era* părintele Betü-Turulü. Şi Efa, 46
concubina lui Calebü, nascu pre Haranü,
și Moza, și Gazezü. Şi Haranü nascu pre
Gazezü. Şi fiii lui Iahdai *erau*: Reghemü, și 47
Iotamü, și Gheşanü, și Peletü, și Efa, și Şaafü.
Concubina lui Calebü, Maaca, nascu pre 48
Şeberü și Tirhana. Şi nascu și pre Şaafü, 49
pre părintele Madmannei, și Şeva, pre pă-
rintele Macbenei, și pre părintele Ghibei.
Şi fiica lui Calebü *era* ^v Acsa.

Acestia *sunt* fiii lui Calebü, fiulü lui 50
Hurü, ânteiü-născutulü Efratei: Şobalü, pă-
rintele Kiriati-Iearimului, Salma, părintele 51

Capulü 2.	46. 8. etc.	d Fac. 38. 7.	Rnt 4. 18.	j Rut 4. 19. 20.	m 2 Sam. 2. 18.	r Num. 32. 41.	t Vedei vers 34
a Fac. 29. 32. &	b Fac. 38. 3. &	c Fac. 38. 29.	g 1 Reg. 4. 31.	Mat. 1. 4.	n 2 Sam. 17. 25.	Dent. 3. 14.	u Cap. 11. 41.
30. 5. etc. &	46. 12.	30.	h Vedei cap. 4. 1.	k Num. 1. 7. &	o Vers 50.	Ios. 13. 30.	v Ios. 15. 17.
35. 18. 22. &	Num. 26. 19.	Mat. 1. 3.	i Ios. 6. 18. &	2. 3.	p Esod. 31. 2.	s Cap. 4. 5.	
	c Fac. 38. 2.	f Fac. 46. 12.	7. 1.	l 1 Sam. 16. 6.	q Num. 27. 1.		

Betü-Lehemului, Harefü, părintele Betü-
52 Gaderului. Și fiii lui Șabalü, părintele
Kiriätü-Iearimului, *sunt*: Haroe, și jumătatea
53 Manahetiților. Și familiile Kiriätü-Ieari-
mului *sunt*: Ietritiții, și Puhitiți, și Șumatiții,
și Mișraițiți; d'între aceștia au eșitü Zarea-
54 tiții, și Estauliții. Fiii lui Salma: Betü-Le-
hemü, și Netofatiții, Atarotü, Betü-Ioabü,
și jămătatea Manahetiților, a Toriților;
55 Și familiile Soferimilor, cari locuiau în
Iabeșü, ale Tirateilor, ale Șimeateilor, ale
Sucateilor. Aceștia *sunt* * Keniții, cari s'au nă-
scut de la Hamatü, părintele casei lui *Recabü.

Familia lui Davidü.

3 **S**I aceștia sunt fiii lui Davidü, cari 'i se
născură lui în Hebronü: ânteiü-născutulü,
"Amnonü, de la Ahinoamü, * Ezreelëna; alü
dăoilea, Danielü, de la Abigailü, Carmelița:
2 Alü treilea, Absalomü, fiulü Maachei, fiica
lui Talmai, regele din Gheșurü; alü pa-
3 trulea, Adonia, fiulü Haghiței; Alü cincelea,
Șefatia, de la Abitalü; alü șeselea, Itramü,
4 de la *Egla, femea lui. *Acești șese 'i se*
născură în Hebronü, unde elü domni șapte
anî și șese luni; și trei-deci și trei de anî domni
elü 'in Ierusalimü. * Și aceștia 'i se născură
lui în Ierusalimü: Șimea, și Șobabü, și Na-
tanü, și * Solomonü, patru, din Batșua, feta
6 lui Ammielü; Și Iiharü, și Elișama, și E-
7 lifeletü, Și Noga, și Nefegü, și Iafia, Și
9 Elișama, și Eliada, și Elifeletü, *năoë. Toți
aceștia *sunt* fiii lui Davidü, afară de fiii con-
cubinilor; și *Thamara *era* sora lorü.
10 Și fiulü lui Solomonü *era* Rehoboamü;
fiulü acestuia *era* Abia; fiulü acestuia, Asa;
11 fiulü acestuia, Iosafatü; Fiulü acestuia,
Ioramü; fiulü acestuia, Ahazia; fiulü a-
12 cestuia, Iehoasü; Fiulü acestuia, Amazia;
fiulü acestuia, Azaria; fiulü acestuia, Io-
13 tamü; Fiulü acestuia, Ahazü; fiulü acestuia
14 Hezekia; fiulü acestuia, Manase; Fiulü a-
cestuia, Amonü; fiulü acestuia, Iosia.
15 Și fiii lui Iosia *erau*: Ânteiü-născutulü,
Iohanänü; alü dăoilea, Ioiakimü; alü treilea,
Zedekia; alü patruea, Șallumü.
16 Și fiii lui Ioiakimü *erau*: Ieconia, fiulü
lui; Zedekia, fiulü lui.
17 Și fiulü lui Ieconia *erau*: Asirü; fiulü a-
18 cestuia, Sealtielü, Și Malchiramü, și Pedaia,
și Șenatarü, Iekamia, Hoșama, și Nedabia.
19 Și fiii lui Pedaia *erau*: Zerubabelü și
Șemei; și fii lui Zerubabelü: Meșullamü și
20 Hanania; și Șelomita, sora lorü; Și Hașuba
și Ohelü, și Berechia, și Hasadia, Iușabü-
Hesedü, cinci.

Și fii lui Hanania: Pelatia și Iesaia; 21
fii lui Refaia, fii lui Arnanü, fii lui Obadia,
fii lui Șecania.

Și fii lui Șecania: Șemaia. Și fii lui 22
Șemaia: *Hatușü, și Igalü, și Bariahü, și
Nearia, și Șafatü; șese.

Și fii lui Nearia: Elioenai, și Hezekia, 23
și Azrikamü, trei.

Și fii lui Elioenai: Hodaia, și Eliașibü, 24
și Pelaia, și Akkubü, și Iohanänü, și Dalaia,
și Anani, șapte.

Alți urmași ai lui Iuda, și locurile aședărei lorü.

Fiii lui Iuda *sunt*: * Peretü, Hețronü, și 4
Carmi, și Hurü, și Șobalü. Și Reaia, 2
fiulü lui Șobalü, născu pre Iahatü; și Iahatü
născu pre Ahumai și Lahadü. Aceste *sunt*
familiile Zoratiților. Și aceștia *sunt* ai pă- 3
rintelui lui Etamü: Ezreelü, și Ișma, și Id-
bașü; și numele surorii lorü *era* Hațelelponi.
Și Penuelü *era* părintele lui Ghedorü, și 4
Ezerü, părintele lui Hușa. Aceștia *sunt* fiii
lui * Hurü, ânteiü-născutulü Efratei, părin-
tele Betü-Lehemului.

Și *Așurü, părintele Tekoei, avea dăoë 5
femei: Hela și Naara. Și Naara 'i născu 6
lui pre Ahuzamü, și Heferü și Temeni, și
Haahaștari. Aceștia *sunt* fii Naarei. Și fii 7
Helei *sunt*: Teretü, Iezoarü, și Etnanü. Și 8
Cozu născu pre Anubü, și Hațobeba, și fa-
miliile lui Aharhelü, fiulü lui Harumü.

Și Iabețü *era* * mai onoratü decâtü frații 9
lui, și muma lui chiamă numele lui: Iabețü,
(tristü), dicëndü: Căci cu dureri l'amü născutü.
Și Iabețü chiamă pre Dumneđeulü lui I- 10
sraelü, și dise: O! de m'ai bine-cuvënta, și
ai întinde hotarele mele, și mâna ta arü fi
cu mine, și tu m'ai feri de nenorociri, ca
să fiü feritü de dureri! și Dumneđeü 'i dădu
ceea ce ceru.

Și Chelubü, fratele lui Șua, născu pre 11
Mehirü; acesta *este* părintele lui Eștonü. Și 12
Eștonü născu pre Betü-Rafa, Paseahü, și
Tehinna, pre părintele Iru-Nahașului. Ace-
știa *sunt* bărbații de la Recha. Și fii lui 13
Kenazü *sunt*: *Otnielü și Seraia. Și fii lui
Otnielü: Hatatü. Și Meonotai născu pre O- 14
fra, și Seraia născu pre Ioabü, pre părin-
tele locuitorilorü * Văiei Teslarilorü; căci ei
erau teslari. Și fii lui Calebü, fiulü lui 15
Iefune, *erau*: Iru, Ela, și Naamü: și fii lui
Ela: Kenazü. Și fii lui Iehalleleelü *erau*: 16
Zifü, și Zifa, și Tiria, și Asareelü. Și fii 17
lui Ezra *erau*: Ieterü, și Meredü, și Eferü,
și Ialonü; și ea născu pre Miriamü, și Șam-
mai, și Ișbahü, pre părintele Eștemoaei.

x Jude. 1. 16.
y Ier. 35. 2.

Capitulu 3.

a 2 Sam. 3. 2.
b Ios. 15. 56.

c 2 Sam. 3. 5.

d 2 Sam. 2. 11.

e 2 Sam. 5. 5.

f 2 Sam. 5. 14.

Cap. 14. 4.

g 2 Sam. 12. 24.

h Veđi 2 Sam.

5. 14, 15, 16.

i 2 Sam. 13. 1.

j 1 Reg. 11. 4.

& 15. 6.

k Ezra 8. 2.

Capitulu 4.

a Fac. 38. 29. &

c Cap. 2. 24.

46. 12.

b Cap. 2. 50.

c Ios. 15. 17.

f Neem. 11. 3.

d Fac. 34. 19.

e Ios. 15. 17.

f Neem. 11. 3.

- 18 Și femea lui, Iehudia, născu pre Ieredu, pre părintele Ghedorului, și pre Heberu, pre părintele Socoului, și pre Iekutielu, pre părintele Zanoahului. Acestia *sunt* fiii Bitiei, fiica lui Faraon, pre care o luase Meredu.
- 19 Și fiii femeii lui, Hodia, surora lui Nahamu, părintele Keilei, *erau*: Garmi, și Eștemoa,
- 20 Maacatitul. Și fiii lui Simon *erau*: Amnonu, și Rinna, Benhananu, și Tilonu; și fiii lui Iși: Zohetu și Benu-Zohetu.
- 21 Și fiii lui Șela, ⁹ fiul lui Iuda, *erau*: Erü, părintele Lecei, și alu Laadei, părintele Mareșei, și alu familiilor casei lucrătorilor de pânză din casa Așbeei, Și Ioakimu, și bărbații din Cozeba, și Ioășu, și Sarafu, cari domniră preste Moabü, și Iașubi-Le-
- 23 hemü. Inse aceste *sunt* lucruri vechi. Acestia *erau* olari, și locuiau în liveți și în lunci pe lângă rege; pentru trebuința lui ședeau acolo.

Urmașii lui Simeonu, și locurile aședărei lorü.

- 24 Fiii lui Simeonu *erau*: Nemuelu, și Iaminu, Iaribu, Zerahü, și Saulu; Fiulü acestuia *era* Șallumu; fiulü acestuia, Mibsamü; fiulü acestuia, Mișma. Și fiii lui Mișma *erau*: Hamuelu; fiulü acestuia, Zaccurü; fiulü acestuia, Șimei. Și Șimei avea șese-spre-dece fii și șese fete; dară frații lui nu aveau mulți fii, și toate familiile lorü nu se înmulțiau, ca fiii lui Iuda. Și ei locuiau la ¹Beeru-Șeba, și la Molada, și la Hararu-Șualu, și la Bilha, și la Ețemu, și la Toladu, și la Betuelu, și la Horma, și la Tiklagu, și la Betu-Marcabotu, și la Hararu-Susimu, și la Betu-Birei, și la Șaaraimu. Acestea *erau* cetățile lorü, până ce Davidu se făcu rege. Și satele lorü *erau*: Etamu, și Aimu, Rimmonu, și Tochenü, și Așanu, cinci cetăți; Și toate satele lorü cele din jurul acestorü cetăți până la Baalü. Aceste *sunt* locuințele lorü; *erü* genealogia lorü *este*: Meșobabü, și Iamlecü, și Ioșu, fiulü lui Amația, și Ioelü, și Iehu, fiulü lui Iosibia, fiulü lui Seraia, fiulü lui Asielü, și Elioenai, și Iacobu, și Ieșohaia, și Asaia, și Adielü, și Iesimielü, și Benaia, și Ziza, fiulü lui Șifi, fiulü lui Allonu, fiulü lui Iedaia, fiulü lui Șimri, fiulü lui Șemaia.
- 38 Acestia, cari aici s'au amintit după nume, *erau* capi ai familiilor lorü; și casele lorü pârîntesci se înmulțiră forte.
- 39 Și pentru aceea merșeră, ca să între în Ghedoru, până spre resăritulü văiei, căutându
- 40 pășune pentru turmele lorü. Și găsiră și pășune grasă, bună, și pământü intinsu in

töte părțile, și liniscitü și pacinicü; căci cei de la Hamu locuiră mai 'nainte acolo. Și veniră acestia, cei scriși cu numele în 41

42 dîilele lui Hezekia, regele lui Iuda, și sfărămară corturile și locuințele lorü, cari s'au găsitü acolo, și le nimiciră, până în diüa de astă-di, și locuiră acolo în locul lorü; căci acolo *era* pășune pentru turmele lorü. Și se duseră din ei, d'între fiii lui Simeonu, 42

43 cătră munții Seirü, cinci sute bărbați, și Pelatia și Nearia și Refaia și Uzielü, fiii lui Iși, în fruntea lorü. Și bătură ¹remășița Amalekiților, cari scăpăseră, și locuiră acolo până în diüa de astă-di.

Urmașii lui Rubenü, ai lui Gadü, și ai jumătăței seminției lui Manase, și locurile aședărei lorü.

5 **S**I fiii lui Rubenü, ânteiü-născutulü lui Israelü, (căci ⁶ elü *era* ânteiü-născutulü, dară fiindü-că ⁷ pângărise patulü părintelui seü, se dădu ⁸ dreptulü de ânteiü-născere fiilorü lui Iosefü, fiulü lui Israelü, dară nu așa ca să fie inscrișü in genealogiü ca ânteiü-născutulü; Căci ⁹ Iuda *era* ¹⁰ celü mai puternicü între frații seü, și dintr'însulü s'au trasü domnitorii, dară dreptulü de ânteiü-născere *fu* a lui Iosefü.) Fiii lui ¹ Rubenü, ânteiü-născutulü lui Israelü, *erau*: Hanocu, și Pallu, Heșronü, și Carmi. Fiii lui Ioelü: Semaia; fiulü acestuia *era* Gogu; fiulü acestuia, Sime; Fiulü acestuia, Mica; fiulü acestuia Reaia; fiulü acestuia, Baalü; Fiulü acestuia, Beera; pre carele Tiglatü-Pileserü, regele Asiriei, ¹ lü duse *prinsü*; elü *era* capulü Rubeniților.

7 Și frații lui după familiile lorü, ⁸ cumü s'au inscrișü după genealogiele lorü, *erau* capi: Ieghielü, și Zecaria, și Bela, fiulü lui Azazü, fiulü lui Șema, fiulü lui Ioelü, care locuia la ⁹ Aroerü, și până la Nebo și Baalü-Meonü. Și elü locui la resăritü până la intrarea în pustiiulü de lângă fluviulü Eufратü; căci vitele lorü se înmulțiră ¹⁰ în pământulü Galaadü. Și în dîilele lui Saulü purtară ei resbelü ¹ cu Hagaritenii, și acestia picară prin mâna lorü; și ei locuiră în corturile lorü în totü resăritulü Galaadului.

11 In fața lorü locuiau fiii lui Gadü in pământulü ² Basanului până la Salca: Ioelü, 12 capulü, și Șafamü alü dñoilea, și Ianaia, și Șafatü in Basanü. Și frații lorü după 13 casa lorü pârîntescă *erau*: Micaelü, și Meșullamü, și Șeba, și Iorai, și Iacanü, și Zia, și Eberü, șapte. Acestia *erau* fiii lui Abi- 14

15 hailü, fiulü lui Huri, fiulü lui Iaroahü, fiulü lui Galaadü, fiulü lui Micaelü, fiulü

⁹ Fac. 38. 1, 5.
¹⁰ & 46. 12.
¹ Ios. 19. 2.
² Reg. 18. 8.

³ Veđi 1 Sam.
 15. 8. & 30.
 17. & 2. Sam.
 8. 12.

Capulü 5
⁴ Fac. 29. 32. &
 49. 3.

⁵ Fac. 35. 22. &
 49. 4.
⁶ Fac. 48. 15,
 22. "

⁷ Fac. 49. 8, 10.
⁸ Ps. 60. 7. &
 109. 8.
⁹ Mic. 5. 2.

Mat. 2. 6.
¹⁰ Fac. 48. 9.
 Esod. 6. 14.

Num. 26. 5.
¹ Veđi vers 17.
² Ios. 13. 15. 16.

³ Ios. 22. 9.
⁴ Fac. 25. 12.
⁵ Ios. 13. 11. 24.

lui Ieșisai, fiulul lui Iahdo, fiulul lui Buzū.
 15 Ahi, fiulul lui Abdielū, fiulul lui Gunī, *era*
 16 capulū caselorū lorū părintesci. Și ei locuiau în Galaadū, în Basanū, și în cetățile lui, și în toate incunjurimile ¹Șaronului până
 17 la marginile lorū. Ei toți au fotū înscrisi în cartea născerilorū în zilele lui ²Iotamū, regele lui Iuda, și în zilele lui ³Ieroboamū, regele lui Israelū.

18 Fiii lui Rubenū, și Gadiiū, și jumătatea seminției lui Manase, d'între bărbații luptători, cari purtau scutū și sabiā, și săgețau cu arcū, și cunoseau resbelulū, *erau* patru-deci și patru de mii, șapte sute și șesedece, cari au mersu la oștire. Și au purtatū resbelū cu Hagariteniū, și cu ⁴Ieturū,
 20 Nefișū, și Nodabū. Și ⁵ei i învinseră, și Hagariteniū au fostū dați în mânele lorū, și toți căți *erau* lungă d'inșii; căci cătră Dumneđeū au strigatū ei în luptă, și elū se înduplecă de *rușele* lorū, fiindū-că ⁶aveau
 21 încredere în elū. Și au luatū turmele lorū: cămilele lorū, cinci-deci mii; și oile, două sute și cinci-deci mii; și asini, două mii;
 22 și ómenī, o sută mii. Căci mulți omoriți au picatū; că de la Dumneđeū *era* lupta. Și au locuitū ei în loculū lorū până la ⁷strămutare.

23 Și fiii jumătăței seminției lui Manase au locuitū în țerā, răspândindu-se la Basanū până la Baalū-Hermonū și Senirū și pe muntele Hermonū. Și acestia *erau* capii caselorū lorū părintesci: Eferū, și Iși, și Elielū, și Azrielū, și Ieremia, și Hodavia, și Iahdielū, bărbați viteși, bărbați de nume, capi ai caselorū lorū părintesci.

25 Dară ei au păcătuitū în contra Dumneđeului părinților lorū, și ⁸desfrénară cu deii popórelorū țerei, pre cari Dumneđeū le stêr-pise de d'inaintea lorū. Deci desceptā Dumneđeulū lui Israelū sufletulū lui ⁹Pulū, regele Asiriei, și sufletulū lui ¹⁰Tiglatū-Pileserū, regele Asiriei; și ei i strămutară: pre Rubeniți, pre Gadiți, și jumătate din seminția lui Manase, și-i duseră la ¹¹Halahū, și Haborū, și Hara, și la fluviulū Gozanū, până în ziua de astă-di.

Genealogia seminției lui Levi.

6 Fiii lui Levi *erau*: ¹²a Gherșonū, Kehatū, și
 2 Merari. Și fiii lui Kehatū: Amramū,
 3 Itharū, Hebronū, și Uzielū. Și copii lui Amramū: Aaronū, și Moisi, și Miriamū. Și fiii lui Aaronū: ¹³b Nadabū, și Abihu, Eleazarū,
 4 și Itamarū. Eleazarū născu pre Fineasū;
 5 Fineasū născu pre Abișua; Și Abișua născu

pre Bukki, și Bukki născu pre Uzzi; Și Uzzi născu pre Zerahia; și Zerahia născu pre Meraiotū, Și Meraiotū născu pre Amaria, și Amaria născu pre Ahitubū, Și Ahitubū născu pre Zadokū, și ¹⁴c Zadokū născu pre Ahimaatū, Și Ahimaatū născu pre Azaria, și Azaria născu pre Iohanānū, Și Iohanānū născu pre Azaria, (acesta *este* acela, ¹⁵d care era preutū în ¹⁶e casa, care o zidi Solomonū în Ierusalimū;) Și ¹⁷f Azaria născu pre Amaria, și Amaria născu pre Ahitubū, Și Ahitubū născu pre Zadokū, și Zadokū născu pre Šallumū, Și Šallumū născu pre Hilkia, și Hilkia născu pre Azaria, Și Azaria născu pre ¹⁸h Seraia, și Seraia născu pre Iehoțadakū. Și ¹⁹i cândū Iehova strămutā prin Nebucodonosorū pre Iuda și pre Ierusalimū, fu dusū și Iehoțadakū.

Fiii lui Levi *erau*: ²⁰j Gherșomū, Kehatū, și Merari. Și acestea *sunt* numile fiilorū lui Gherșomū: Libni și Šimeī. Și fiii lui Kehatū: Amramū, Itharū, și Hebronū, și Uzielū. Fiii lui Merari: Mahli și Muși.

Și acestea *sunt* familiile lui Levi după părinții lorū: De la Gherșomū: Libni, fiulul său; fiulul acestuia *era* Iahatū: fiulul acestuia, ²¹k Zimma; Fiulul acestuia, Ioahū; fiulul acestuia, Iddo; fiulul acestuia, Zerahū; fiulul acestuia, Ieatraī. Fiii lui Kehatū: Amminadabū; fiulul acestuia, Corahū; fiulul acestuia, Asirū; Fiulul acestuia, Elkana; fiulul acestuia, Ebiasafū; fiulul acestuia, Asirū; Fiulul acestuia, Tahatū; fiulul acestuia, Urielū; fiulul acestuia, Uzia; și fiulul acestuia, Šaulū. Și fiii lui Elkana: ²²l Amasai și Ahimotū. Elkana; fii lui Elkana *erau*: ²³m Tofal, fiulul său; fiulul acestuia, Nahatū; Fiulul acestuia, Eliabū; fiulul acestuia, Ierohamū; fiulul acestuia, Elkana. Și fiii lui Samuelū: ²⁴n Anteiu-născutulū, Ierohamū; Vașni, și Abia. Fii lui Merari: Mahli; fiulul acestuia, Libni; fiulul acestuia, Šimeī; fiulul acestuia, Uza; Fiulul acestuia, Šimea; fiulul acestuia, Haghia; fiulul acestuia, Asaia.

Genealogiele Leviților cîntăreți: Hemanū, Asafū și Etanū.

Și acestia *sunt* aceia, pre cari i-a pusū Davidū pentru cîntare în casa lui Iehova, după ce ²⁵o se dădu repausū chivotului. Și ei ²⁶p serviau înaintea lócașului cortului întrunirei cu cîntări, până la zidirea casei lui Iehova de cătră Solomonū în Ierusalimū; și ei serviau duple rîndulū lorū.

Ei și fii lorū *erau* aceia, cari erau puși

1 Cap. 27. 29.	o Fac. 25. 15.	& 17. 6.	& 18. 11.	Num. 26. 57.	e Veđi 2 Cron.	3.	k Vers 42.
m 2 Reg. 15. 5.	Cap. 1. 31.	s 2 Reg. 17. 7.	—	Cap. 23. 6.	26. 17. 18.	h Neem. 11. 11.	l Veđi vers 35,
32.	p Veđi vers 22.	t 2 Reg. 15. 19.	Capulū 6.	b Lev. 10. 1.	f 1 Reg. 6.	i 2 Reg. 25. 18.	36.
n 2 Reg. 14. 16.	q Ps. 22. 4. 5.	u 2 Reg. 15. 29.	a Fac. 46. 11.	c 2 Sam. 8. 17.	2 Cron. 3.	j Esod. 6. 16.	m Cap. 16. 1.
28.	r 2 Reg. 15. 29.	v 2 Reg. 17. 6.	Esod. 6. 16.	d 2 Sam. 15. 27.	g Veđi Ezra 7.		

acolo. D'între fiii lui Kehatū: Hemanū, cântăreţulū, fiulū lui Ioelū, fiulū lui Samuelū,
 34 Fiulū lui Elkana, fiulū lui Ierohamū, fiulū
 35 lui Elielū, fiulū lui Toahū, Fiulū lui Zufū,
 fiulū lui Elkana, fiulū lui Mahatū, fiulū
 36 lui Amasaī, Fiulū lui Elkana, fiulū lui
 Ioelū, fiulū lui Azaria, fiulū lui Zefania,
 37 Fiulū lui Tahatū, fiulū lui Assirū, fiulū lui
 38 "Ebiasafū, fiulū lui Korahū, Fiulū lui Itharū,
 fiulū lui Kehatū, fiulū lui Levi, fiulū lui
 39 Israelū. Şi fratele seū Asafū, care sta din
 drepta lui: Asafū, fiulū lui Berachia, fiulū
 40 lui Şimea, Fiulū lui Micaelū, fiulū lui
 41 Baaseia, fiulū lui Malchia, Fiulū lui Etni,
 42 fiulū lui Zerahū, fiulū lui Adaia. Fiulū
 lui Etanū, fiulū lui Zimma, fiulū lui Şimeī,
 43 Fiulū lui Iahatū, fiulū lui Gherşomū, fiulū
 lui Levi.
 44 Şi fiii lui Merari, fraţii lorū, cari stăteau
 din stânga: Etanū, fiulū lui Kişi, fiulū lui
 45 Abdi, fiulū lui Mallucū, Fiulū lui Haşabia,
 46 fiulū lui Amaīa, fiulū lui Hilkia, Fiulū
 lui Amīi, fiulū lui Bani, fiulū lui Şamerū,
 47 Fiulū lui Mahli, fiulū lui Muşi, fiulū lui
 48 Merari, fiulū lui Levi. Şi fraţii lorū, Le-
 vii, erau puşi spre totū serviciulū in lă-
 caşulū casei lui Dumnedeş.

Familia lui Aaronū, şi dătoriele sale.

49 Şi Aaronū şi fiii lui tămăiaū " pe altarulū
 olocaustulū, şi " pe altarulū de tămăiere,
 şi erau puşi spre totū serviciulū sanctua-
 rului, şi spre a face espiaze pentru Israelū,
 duple tôte câte ordinas Moisi, servulū lui
 50 Dumnedeş. Şi acestia erau fiii lui Aaronū:
 Fiulū lui era Eleazarū; şi fiulū acestuia,
 51 Fineasū; fiulū acestuia, Abişua; Fiulū a-
 cestuia, Bukki; fiulū acestuia, Uzi; fiulū
 52 acestuia, Zerahia; Fiulū acestuia, Mera-
 iotū; fiulū acestuia, Amaria; fiulū acestuia,
 53 Ahitubū; Fiulū acestuia, Zadokū; fiulū a-
 cestuia, Ahimaatū.
 54 "Şi acestea sînt locuinţele lorū duple
 satele lorū in hotarele lorū, ale fiilorū lui
 Aaronū, din familia Kehatiilorū, (căci pe
 55 d'însii a picatū sortulū). "Şi li se dădu
 Hebronulū in pământulū lui Iuda, şi im-
 56 prejurimile sale; "Dară câmpulū cetăţei şi
 satele lui se dădură lui Calebū, fiulū lui
 57 Iefune. Şi "fiilorū lui Aaronū s'aū datū ce-
 tăţile lui Iuda: Hebronulū, cetatea de sca-
 pare, şi Libna cu împrejurimile sale, şi Iat-
 tirulū, şi Eştemoa cu împrejurimile lorū,
 58 Şi Hilenulū cu împrejurimile sale, şi De-
 59 birulū cu împrejurimile sale, Şi Aşanulū
 cu împrejurimile sale, şi Betū-Şemeşulū cu
 60 împrejurimile sale: Şi din seminţia lui Be-

niaminū: Gheba cu împrejurimile sale, Al-
 lemetulū cu împrejurimile sale, Anatotulū
 cu împrejurimile sale; tôte cetăţile lorū
 împreună erau: trei-spre-dece, duple fami-
 liele lorū. Şi fiilorū lui Kehatū, "cari mai 61
 rămăseseră încă din familia seminţiei, a-
 cestora li se dădu "prin sortū din jumătatea
 seminţiei, adecă din jumătatea seminţiei lui
 Manase, dece cetăţi.

Şi fiilorū lui Gherşonū, duple familiile 62
 lorū, se dădură din seminţia lui Isacharū, şi
 din seminţia lui Asserū, şi din seminţia lui
 Neftali, şi din seminţia lui Manase in Ba-
 sanū, trei-spre-dece cetăţi.

Fiilorū lui Merari, duple familiile lorū, din 63
 seminţia lui Rubenū, şi din seminţia lui
 Gadū, şi din seminţia lui Zebulonū, prin
 sortū, "dūo-spre-dece cetăţi. Aşa aū datū 64
 fiii lui Israelū Leviilorū aceste cetăţi cu
 împrejurimile lorū. Şi aū datū prin sortū 65
 din seminţia fiilorū lui Iuda, şi din seminţia
 fiilorū lui Simeonū, şi din seminţia fiilorū
 lui Benjaminū aceste cetăţi, cari se nu-
 mescū cu numele lorū.

Şi "cei-l-alti din familiile fiilorū lui Ke- 66
 hatū aveaū cetăţile hotarului lorū din se-
 minţia lui Efraimū. "Şi li se dădu lorū din 67
 cetăţile de scapare: Şechemulū cu impre-
 jurimile sale pe muntele lui Efraimū; li se
 mai dădu şi Ghezerulū cu împrejurimile sale,
 "Şi Iokmeanulū cu împrejurimile sale, şi Betū- 68
 Horonulū cu împrejurimile sale, Şi Aia- 69
 lonulū cu împrejurimile sale, şi Gatū-Rim-
 monulū cu împrejurimile sale: Şi din ju- 70
 mătatea seminţiei lui Manase: Anerulū cu
 împrejurimile sale, şi Bileamulū cu impre-
 jurimile sale, pentru familia celor-l-alti fi
 ai lui Kehatū.

Fiilorū lui Gherşomū s'aū datū din fa- 71
 milia jumătăţei seminţiei lui Manase: Go-
 lanulū in Basanū cu împrejurimile sale, şi
 Aştarotulū cu împrejurimile sale; Şi din se- 72
 minţia lui Isacharū: Kedeşulū cu impre-
 jurimile sale; Daberatulū cu împrejurimile
 sale, Ramotulū cu împrejurimile sale, şi 73
 Anemulū cu împrejurimile sale; Şi din se- 74
 minţia lui Asserū: Maşalulū cu împrejurimile
 sale, Abdonulū cu împrejurimile sale, Şi 75
 Hukokulū cu împrejurimile sale, şi Reho-
 bulū cu împrejurimile sale; Şi din seminţia 76
 lui Neftali: Kedeşulū in Galilea cu impre-
 jurimile sale, Hammonulū cu împrejurimile
 sale, şi Kiriataimulū cu împrejurimile sale.

Celorū-l-alti fii ai lui Merari s'aū datū 77
 din seminţia lui Zabulonū: Rimmonulū cu
 împrejurimile sale, şi Taborulū cu impre-
 jurimile sale; Şi dincolo de Iordanū, in 78

^a Exod. 6. 24. ^p Exod. 30. 7. ^r Ios. 21. 11, 12. 15. 13.
^o Lev. 1. 9. ^q Ios. 21. ^s Ios. 14. 13. & ^t Ios. 21. 13.

^u Vers 66. ^x Ios. 21. 7, 34. ^y Ios. 21. 21. 22—35.
^v Ios. 21. 5. ^y Vers 61. ^a Veđi Ios. 21.

faça Ierichonului, la resăritul Iordanului, de la seminția lui Ruben: Bezerul în pustii cu împrejurimile sale, și Iahza cu împrejurimile sale, și Kedemotul cu împrejurimile sale, și Mefaatul cu împrejurimile sale; și de la seminția lui Gad: Ramotul în Galaad cu împrejurimile sale, și Mahanaimul cu împrejurimile sale, și Heșbonul cu împrejurimile sale, și Iazarul cu împrejurimile sale.

Urmașii lui Isachar, ai lui Benjamin, ai lui Nef-tali, ai jumătății a lui Manase, ai lui Efraim și ai lui Asser; cu câte-va locuri ale așe-dărei lor, și fragmente din istoria lor.

7 **S**I fiii lui Isachar erau: ^a Tola, Pua, Ia-
2 subu, și Simron, patru. Și fiii lui Tola: Uzi, Refaia, Ieriel, Iahmai, Ibsam, și Samuel, capi caselor lor părintești, anume ai lui Tola, bărbați viteși între generațiunile lor; ^b numărul lor în zilele lui David era: două-deci și două mii, șase sute.
3 Și fiii lui Uzi: Izrahia. Și fiii lui Izrahia: Micael, și Obadia, Ioel, și Ișaia, cinci; toți capi.
4 Și la d'înșii duple generațiunile lor, duple casele lor părintești, erau cete de omeni de oște, trei-deci și șase mii; că ei aveau femei multe și fii mulți. Și frații lor d'între toate nemurile lui Isachar, erau bărbați viteși; cu toții înscrși în cartea nascerilor: opt-deci și șapte mii.
6 Fiii lui ^c Benjamin: Bela, Becher, și
7 Iediael, trei. Și fiii lui Bela erau: Etbon, și Uzi, și Uziel, și Ierimot, și Iri, cinci; capi caselor părintești, bărbați viteși; cu toții înscrși în cartea nascerilor erau: două-deci și două mii, trei-deci și patru.
8 Și fiii lui Becher: Zemira, și Ioas, și Eliezer, și Elieonai, și Omri, și Ierimot, și Abia, și Anatot, și Alamet. Toți aceștia erau fiii lui Becher. Și cei înscrși în cartea nascerilor lor, capi caselor lor părintești erau: două-deci mii, două sute, bărbați viteși. Și fiii lui Iediael: Bilhan. Și fiii lui Bilhan: leuș, și Benjamin, și Ehud, și Chenaana, și Zetan, și Tarșiu, și Ahișahar. Toți aceștia erau fiii lui Iediael, duple capi caselor părintești, șapte-spre-dece mii, două sute bărbați viteși, cari eșiră cu oște la luptă. ^d Și Suppim, și Huppim, fii lui Iru, și Hușșim, fii lui Aher.
13 Fiii lui Nef-tali erau: Iahțiel, și Guni, și Ieter, și ^e Șallum, fii lui Bilhe.
14 Fiii lui Manase erau: Asriel, pre care l'a

născut ea. Și concubina sa, Siriéna, născu pre Machir, pre părintele lui Galaad. Și Machir luă de femeă pre sora lui Huppim și a lui Suppim, și numele surorii sale era Maaca; și numele celui de alăduilea era Telofehad; și Telofehad avea numai fete. Și Maaca, femea lui Machir, născu un fiu, și numi numele lui Pereș. Și numele fratelui lui era: Șereș; și fii acestuia erau: Ulam și Rekem. Și fii lui Ulam: Bedan. Aceștia erau fii lui Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase. Și sora lui, Hammolechet, născu pre Ișod, și ^f Abiezer, și Mahla. Și fii lui Șemida erau: Ahian, Șechem, Likhi, și Aniam.
20 Și ^g fii lui Efraim erau: Șutelah; și fiul acestuia era Bered; și fiul acestuia, Tahat; și fiul acestuia, Elada; și fiul acestuia, Tahat; și fiul acestuia, Zabadi; și fiul acestuia, Șutelah, și Ezer, și Elead. Și bărbații din Gat, moscenii pământului i-au ucis; căci se pogoriseră, ca să răpescă vitele lor. Și plânse Efraim, părintele lor, multe zile; și frații lui veniră, ca să-l mângăie. Și el intră la femea sa, și ea concepă, și născu fiu, și el numi numele lui Beria; căci venise nenorocire preste casa sa. (Și fiica sa era Șeera; și ea zidi Bet-Horonul cel de jos, și cel de sus, și Uzen-Șeera). Și Refah era fiul lui, și Reșef; și fiul acestuia era Telah; și fiul acestuia, Tahan; și fiul acestuia, Laadan; fiul acestuia, Amihud; fiul acestuia, Elișama; fiul acestuia, Non; fiul acestuia, Iosua.
27 Și stăpânirile și locuințele lor erau: Bet-Elul cu cetățile sale; și spre resărit, Naaronul; și spre apus, Ghezerul cu cetățile sale, și Sechemul cu cetățile sale, până la Gaza și cetățile sale; și câtră hotarul fiilor lui ^h Manase: Bet-Șeanul cu cetățile sale, Taanacul cu cetățile sale, Meghiddoul cu cetățile sale, Dorul cu cetățile sale. În aceste au locuit fii lui Iosef, fiul lui Israel.
30 ⁱ Fii lui Asser erau: Imna, și Ișva, și Ișvi, și Beria; și Sarah era sora lor. Și fii lui Beria erau: Heber și Malchiel; acesta este părintele Birezavilului. Și Heber născu pre Iafet, și Šomer, și Hotam, și pre Șua, sora lor. Și fii lui Iafet: Pasac, și Bimhal, și Așfat. Aceștia sunt fii lui Iafet. Și fii lui Šamer: Ahi, Roga, Iehubba, și Aram. Și fii lui Helem, fratele se: Șofah, și

Capul 7.	b 2 Sam. 24. 1.	c Fac. 46. 31.	d Num. 26. 39.	g Num. 26. 30.	i Ios. 16. 7.	k Ios. 17. 11.	Num. 26. 44.
a Fac. 46. 13.	2.	Num. 26. 39.	e Fac. 46. 24.	h Num. 26. 35.	j Ios. 17. 7.	l Fac. 46. 17.	—
Num. 26. 23.	Cap. 27. 1.	Cap. 8. 1, etc.	f 1 Sam. 12. 11.				

36 Imna, și Șeleșu, și Amalū. Fiii lui Tofahū: Suahū, și Harneferū, și Șualū, și Beri, și
37 Imra, Bețerū, și Hodū, și Șama și Șilša,
38 și Itranū, și Beera. Și fiii lui Ieterū: Ie-
39 fune, și Pispā, și Ara. Și fiii lui Ulla: Arahū, și Hannielū, și Riția.
40 Toți aceștia erau fiii lui Asserū, capii caselor lor părintești, aleși, bărbați viteși, capii mai marilor. Și cei înscrși ai lor în cartea nascerilor pentru serviciul la luptă, au fost: douăzeci și șase mii de omeni.

Altă listă a urmașilor lui Beniamin; genealogia lui Saul.

8 **BENIAMIN** nascu pre ^a Bela, întâi-născutul se; pre Așhelū, alu douălea;
2 Ahrāhū alu treilea; Noha, alu patrulea;
3 Rafa, alu cincelea. Și fiii lui Bela erau:
4 Addarū, Ghera, Abihudū, Abișua, Naamanū,
5 6 Ahoahū, Ghera, Șefufanū, și Huramū. Și aceștia erau fiii lui Ehudū, cari erau capii caselor părintești ai locuitorilor din Gheba,
7 și ei i strămutară la ^b Manahatū: Adecā, Naamanū, Ahia și Ghera. Acesta i strămută; și elū nascu pre Uza și Ahihudū.
8 Și Șaharaimū nascu ^c copii în pământul Moabului, după ce a lepădat pre femeia sa;
9 Hușimū și Baara erau femeile lui. Și nascu din Hodeșū, femeia sa, pre Iobabū, Tibia,
10 Meša, Malcamū, Ieuțū, Șachia, și Mirma. Aceștia erau fiii lui, capii caselor părintești. Și din Hușimū nascu elū pre Abitubū și Elpaalū. Și fiii lui Elpaalū erau: Eberū, Mișamū, și Șamedū; acesta zidi Onoulū
13 și Lodulū, și cetățile lor; Și Beria și Sema, cari erau capii caselor părintești ai locuitorilor de Aialonū; ei au alungat pre locuitorii Gatului. Și Ahio, Șașakū, Ieremotū, Zebadia, Aradū, Aderū, Micaelū,
15 16 Ispa, și Ioha, fiii lui Beria. Și Zebadia, Meșullamū, Hizki, Heberū, Ișmerai, Ezlia, și Iobabū, fiii lui Elpaalū. Și Iakimū, Zicri,
20 21 Zabdi, Elienai, Ziltai, Ellielū, Și Adaia, Beraia, și Șimratū, fiii lui Șimeī. Și Ișpanū,
23 24 Eberū, Elielū. Abdonū, Zicri, Hananū, Hanania, Elamū, Antotia, Ifdeia, și Penuelū, fiii lui Șașakū. Și Șamșeraī, și Șeharia,
27 Atalia, Iareșia, Elia, și Zicri, fiii lui Ierohamū. Aceștia erau capi ai caselor lor părintești între generațiunile lor, capi fură, și locuiau în Ierusalimū.
29 Și în Ghibeonū locuia părintele lui Ghibeonū, și ^d numele femeii sale era Maaca.
30 Și întâi-născutul se era Abdonū; și Turū,
31 și Kișū, și Baalū, și Nadabū, Și Ghedorū,
32 și Ahio, și Zacherū. Și Miklotū nascu pre

Șimea. Și aceștia locuiau în fața fraților lor, cu frații lor la Ierusalimū, Și ^e Nerū 33 nascu pre Kișū; și Kișū nascu pre Saulū, și Saulū nascu pre Ionatanū, Malchișua, Abinadabū, și Eșbaalū. Și fiulū lui Ionatanū era Meribū-Baalū; și Meribū-Baalū nascu pre ^f Mica. Și fiii lui Mica erau: Pitonū, Melecū, Tarea, și Ahazū. Și Ahazū 36 nascu pre Iehoada, și Iehoada nascu pre Alemetū, Azmavetū, și Zimri, Și Zimri nascu pre Moța, Și Moța nascu pre Binea; 37 fiulū acestuia era ^g Rafa; fiulū acestuia, Eleasa; fiulū acestuia, Ațelū. Și Ațelū avea 38 șese fii, și aceștia sînt numile lor: Azrikamū, Bocru, Ișmaelū, Searia, Obadia, și Hananū. Toți aceștia erau fiii lui Ațelū. Și fiii lui Eșekū, fratele se, erau: Ulamū, 39 întâi-născutul se; Ieușū alu douălea; Elifeletū, alu treilea. Și fiii lui Ulamū erau 40 bărbați viteși, cari întindeau arcul. Și ei aveau mulți fii și nepoți: o sută cincideci. Toți aceștia sînt din fiii lui Beniaminū.

9 **AȘA** totu Israelul s'a înscrși în cartea născerei; și ecce, scrși sînt în cartea regilor lui Israelū. Și Iuda fu dus la Babilonū pentru păcatele lui.

Lista familiilor din felurite seminții, cari locuiau în Ierusalimū.

^h Și cei ce au locuit dintânteiū în stē-pânirile lor, în cetățile lor, erau: Israelii, preuții, Leviții, și ⁱ servii templului. Și 3 la ^j Ierusalimū locuiau din fiii lui Iuda, și din fiii lui Beniaminū, și din fiii lui Efraimū și ai lui Manase:

Utaī, fiulū lui Ammihudū, fiulū lui Omri, 4 fiulū lui Imri, fiulū lui Bani, din fiii lui Perețū, fiulū lui Iuda. Și din Șiloniți: A- 5 saia, întâi-născutul, și fii se. Și din 6 fiii lui Zerahū: Ieuelū, și frații lor, șesute, nouă-deci.

Și din fiii lui Beniaminū: Sallu, fiulū 7 lui Meșullamū, fiulū lui Hodavia, fiulū lui Hasenua; Ibneia, fiulū lui Ierohamū, și Ela, 8 fiulū lui Uzi, fiulū lui Micri; și Mesullamū, fiulū lui Șefatia, fiulū lui Reuelū, fiulū lui Ibnia; Și frații lor, după nascerile lor: 9 nouă sute, cincideci și șese. Toți aceștia erau capi părintești ai caselor lor părintești:

^k Și din preuții: Iedaia, Iehoiaribū, Iachinū, Și Azaria, fiulū lui Hilkia, fiulū lui 11 Meșullamū, fiulū lui Zadokū fiulū lui Meraiotū, fiulū lui Ahitubū, mai marele casei lui Dumneșu; Și Adaia, fiulū lui Iero- 12 hamū, fiulū lui Pașhurū, fiulū lui Malchia; și Maasaī, fiulū lui Adielū, fiulū lui Iahzera,

Capul 8. Num. 26. 38. c Cap. 9. 35. f Cap. 9. 43.
a Fac. 46. 31. b Cap. 2. 59. d 1 Sam. 14. 51. —

Capul 9. e Ezra 2. 70. Ezra 2. 43. & e Neom. 11. 10.
a Ezra 2. 59. b 10a. 9. 27. c 8. 20. d Neom. 11. 1. etc.

fiulul lui Meşullam, fiulul lui Meşilemit, 13
fiulul lui Immer; Şi fraţii lor, capi ai
caselor lor părinteşti: o mie, şapte sute
şi şese-deci, bărbaţi discepuţi pentru lucrul
serviciului în casa lui Dumnezeu.
14 Şi din Leviţi: Şemaia, fiulul lui Haş-
şub, fiulul lui Azrikam, fiulul lui Haşabia,
15 d'între fiii lui Merari; Şi Bakkakar, He-
reş, Galal, şi Matania, fiulul lui Mica,
16 fiulul lui Zicri, fiulul lui Asaf; Şi Obadia,
fiulul lui Şemaia, fiulul lui Galal, fiulul
lui Iedutun; şi Berechia, fiulul lui Asa,
fiulul lui Elkana, care locuia în satele Neto-
17 fatişilor. Şi uşierii: Şallum, Akkub, Tal-
mon, Ahiman, şi fraţii lor; Şallum era
18 capul. Acestia până atunci au fost la
părta regelui către resărit; erau uşieri
19 taberei fiilor lui Levi. Şi Şallum, fiulul
lui Kore, fiulul lui Ebiasaf, fiulul lui Ko-
rah, şi fraţii sei din casa sa părintească,
Korahit, erau asupra lucrului serviciului,
şi custodiau pragurile cortului; şi părinţii
lor erau preste tabăra lui Iehova, şi cus-
20 todiau intrarea. Şi Fineas, fiulul lui E-
leazar, a fost mai înainte domn preste
21 d'înşii, şi Iehova era cu d'insul. Zecaria,
fiulul lui Meşelemia, era uşierul cortului
22 intrării. Toţi acestia, aleşi ca să fie u-
şieri, erau două sute, două-spre-dece. Ei erau
înscrise în cartea nascerilor după satele
lor; David şi Samuel, vedătorul, i a-
23 şedaseră în serviciul lor. Ei şi fiii lor
jură preste porţele casei lui Iehova, adecă
24 ale casei cortului, ca să le păzescă. După
cele patru venturi stăteau uşierii, spre re-
sărit, spre apus, spre medă-nopte, şi spre
25 medă-zi. Şi fraţii lor locuiau în satele
lor, şi veniau pe câte şapte zile din când
26 în când către d'înşii. Deci în serviciu sta-
tornic erau patru uşieri mai mari; ei erau
Leviţi, şi puşi preste cămărele şi tesaurele
27 casei lui Dumnezeu. Şi ei mâneau impre-
jurul casei lui Dumnezeu; căci a lor era
paza, şi ei aveau sarcina a o deschide în
28 totă demăneta. Şi unia din ei erau puşi
preste vasele serviciului; căci ei le adu-
ceau în lă-între după număr, şi le scoteau
29 după număr. Şi unia din ei erau puşi pre-
ste vasele, preste toate vasele sanctuariului
şi preste făină, preste vin şi olei, şi tă-
30 mări şi aromate. Şi unia din fiii preuţilor
31 pregăteau mirul din aromate. Şi Matitia,
unul din Leviţi, anteiu-născutul lui Şal-
32 lum, Korahitul, era în serviciul sator-
nic asupra celor ce se făceau în tigăi. Şi
alţii d'între fiii Kehatişilor, fraţii lor, erau

puşi preste pâile punerii-înainte, ca să le
pregătescă în fie-care sabbat. Şi dintr'a- 33
cestia erau cântăreţii, capi caselor părin-
teşti ai Leviţilor, şi ei şedeau în cameră,
fără altu serviciu; căci erau în serviciul
34 acela ziua şi noaptea. Acestia sunt capi
caselor părinteşti ai Leviţilor, după ge-
neraţiunile lor; capi fură ei, şi locuiau
în Ierusalim.

Genealogia lui Saul reiterată.

Şi în Ghibeon locuia părintele lui Ghi- 35
beon, Iehiel; şi numele femeii sale era
Maaca. Şi anteiu-născutul lui era Abdon; 36
apoi Zur, Kiş, Baal, Ner, Nadab, Ghe- 37
dor, Ahio, Zecaria, şi Miklot. Şi Miklot 38
născu pre Şimeam. Şi acestia locuiau în
faşa fraţilor lor, cu fraţii lor în Ieru-
salim. Şi Ner născu pre Kiş, şi Kiş 39
născu pre Saul, şi Saul născu pre Iona-
tan, Malchisua, Abinadab, şi Eşbaal. Şi 40
fiulul lui Ionatan era Merib-Baal; şi
Merib-Baal născu pre Mica. Şi fiii lui 41
Mica erau: Piton, şi Melec, şi Tahrea,
şi Ahaz. Şi Ahaz născu pre Iara, şi Iara 42
născu pre Alemet, Aşmavet, şi Zimri;
şi Zimri născu pre Moş, şi Moş născu 43
pre Binea; fiulul acestuia era Refaia; fiulul
acestuia, Eleasa; fiulul acestuia, Azel. Şi 44
Azel avea şese fii, şi acestea sunt numile
lor: Azrikam, Bocru, Işmael, Şearia, O-
badia, şi Hanan. Acestia sunt fiii lui Azel.

Morrea lui Saul şi a lui Ionatan.

Şi Filistenii se luptară cu Israel, şi băr- 10
baţii lui Israel fugiră de d'înaintea Fi-
listenilor, şi cădură ucişi pe muntele Ghiboa.
Şi Filistenii urmăriră pre Saul şi pre fii 2
lui; şi Filistenii uciseră pre Ionatan, pre
Abinadab, şi pre Malchisua, fiii lui Saul.
Şi se întări lupta injurul lui Saul, şi-lu 3
ajunseră arcaşii, şi el fu rănit de arcaşi.
Şi Saul dăse către purtătorul său de 4
arme: Trage sabia ta, şi străpunge-mă cu
ea, ca să nu vină acesti necircumcişi, şi
să-şi bată joc de mine; dară purtătorul
de arme alui său nu voia; căci se temea
forţe. Atuncea luă Saul sabia, şi se aruncă
preste d'însa. Şi vedându purtătorul său 5
de arme, cum-că Saul era mort, se a-
runcă şi el preste sabie, şi muri. Aşa
muri Saul, şi cei trei fii ai sei; şi totă 6
casa lui muri împreună cu el. Şi vedându 7
toţi bărbaţii lui Israel, cari locuiau în vale,
cum-că fugiau, şi că Saul şi fii sei au
murit, părăsiră cetăţile lor, şi fugiră; şi
veniră Filistenii, şi locuiră acolo.

f Num. 31. 6.
g Cap. 26. 1, 2.
h 1 Sam. 9. 9.

i 2 Reg. 11. 5.
j Esod. 30. 23.

k Lev. 2. 5. &
6. 21.

l Lev. 24. 8.
m Cap. 6. 31. &

25. 1.
n Cap. 8. 29.

o Cap. 8. 33.
p Cap. 8. 35.

Capitul 10.
a 1 Sam. 31. 1, 2.

8 Și a dăoa-di veniră Filistenii, ca să desbrace pre uciși, și găsiră pre Saul și pre
9 fiii sei căduți pe muntele Ghilboa. Și-lu desbrăcară, și luară capulū seū și armele sale, și trămeseră in pământulū Filistenilorū de jurū împrejurū, ca să dee scire idolilorū
10 lorū și poporului. ^bȘi puseră armele sale in casa ȃeilorū lorū, și capulū seū 'lu pironiră in templulū lui Dagonū.

11 Și audindū toți din Iabeșū-Galaadū tôte
12 ȃte Filistenii făcură lui Saulū; Se sculară toți bărbații viteși, și luară corpulū lui Saulū, și corpurile fiilorū sei, și le aduseră la Iabeșū, și inmortentură oșele lorū supt stejarulū din Iabeșū, și postiră șapte zile.

13 Așa muri Saulū pentru pȃcatulū seū, pre care l'a făcutū in contra lui Iehova, ^ccontra cuvȃntulū lui Iehova, pre care nu l'a ȃinutū, și ^dpentru-ȃa a întrebātū pre
14 necromanți, stătuindu-se cu ei; Și pentru-ȃa nu întrebă pre Iehova; de aceea l'a omoritu, și ^ea mutātū regatulū asupra lui Davidū, fiulū lui Ișai.

Davidū se face rege la Hebronū, și ȃea Ierusalimulū de la Iebusei.

11 **S**I s'a adunātū ^atotū Israelulū la Davidū in Hebronū, și dișe: Ecce! noi ^bsintemū
2 osulū teū și carnea ta. Și chiarū și mai nainte, pre-cândū Saulū era rege, tu erai acela, care scoteai și aduceai pre Israelū. Și Iehova, Dumneȃeulū teū, dișe cȃtră tine: Tu ^bsă pasci pre poporulū meū, Israelū, și tu să fii domnū preste poporulū meū, Israelū.
3 Deci veniră toți bȃtrȃnii lui Israelū cȃtră regele in Hebronū; și încheiă Davidū legȃmentū cu d'înșii in Hebronū, inaintea lui Iehova; și ^cunseră pre Davidū rege preste Israelū, duple cuvȃntulū lui Iehova prin ^dSamuelū.

4 Și Davidū ^eplecā cu totū Israelulū la Ierusalimū, adecā Iebusū, ȃcāi ^facolo erau Iebusei, cari locuiau in țȃrā. Și dișeră locuitorii din Iebusū cȃtră Davidū: Tu nu vei intra aicea. Darā Davidū luā cetȃțuea Sionū, adecā cetatea lui Davidū. Cȃ diș'a Davidū: Celū ce va bate mai ānteiū pre Iebusei, va fi capū și cȃpiteniā. Și se sui mai ānteiū Iobā, fiulū Teruiei, și se făcu capū.
7 Și Davidū locui in cetȃțue; de aceea s'a numitū cetatea lui Davidū. Și zidi cetatea jurū împrejurū, adecā de la Milo jurū împrejurū; și Iobā direse rȃmāșiȃa cetȃței. Și Davidū se mȃri din ce in ce mai multū, și Iehova, Dumneȃeulū oștirilorū, era cu d'insulū.

Viteșii lui Davidū.

^aȘi acestia ^bsunt capiī viteșilorū lui Davidū, cari se ȃinurā tare lūngā d'insulū pentru regatulū seū, cu totū Israelulū, ca să-lu facā rege preste Israelū duple ^ccuvȃntulū lui Iehova. Acesta ^deste numerulū viteșilorū
11 lui Davidū: Iasobeamū, fiulū lui Hacmoni, capulū cȃpitenielorū; elū ^eși rȃdicā lancea de odatā preste treī sute, pre cari ^fi ucise. Și dupā d'insulū Eliazarū, fiulū lui Dodo,
12 Ahoheulū; elū ^gera inȃre cei treī viteși. Acesta ^hera lūngā Davidū la Pasū-Dammimū, cȃndū Filistenii se adunară acolo la luptā, și ⁱera acolo o țȃrānā acoperitā cu orȃ.
13 Și poporulū fugi de d'inaintea Filistenilorū. Și se opriră in meȃulū țȃrānei, și o apȃ-
14 rarā, și bȃturā pre Filisteni. Și Iehova li dȃdu isbȃndā mare.

Și treī din cei treī-deci capi ^ase pogoriră la stȃncā cȃtră Davidū, in pescera Adullamū: și oștea Filistenilorū era tȃbȃritā ^bin valea Refaimū. Și Davidū ^cera atuncea in întȃriturā, și gȃrnisonā Filistenilorū ^dera in Betū-Lehemū. Și dori Davidū,
17 și dișe: Cine ^emī va da apā de bȃutū din fontȃna din Betū-Lehemū, cea de la pȃrtā? Atuncea nȃvȃliră cei treī in tabera Filistenilorū, și scȃseră apā din fontȃna de la Betū-Lehemū, cea de la pȃrtā, și luară,
18 și aduseră lui Davidū. Darā Davidū nu voi sȃ o bea, ci o vȃrsā lui Iehova; Și dișe:
19 Dumneȃeulū meū! departe fie de mine, sȃ facū lucrulū acesta! Aū, dȃrā voiū bȃ sȃngele acestorū ōmeni, viȃȃa lorū? Cȃci cu viȃȃa lorū adus'āu ei ^fapā acȃsta. Așa elū nu voi sȃ o bea. Acȃsta făcurā cei treī viteși.

^aȘi Abișai, fratele lui Iobā, era capulū
20 celorū treī. Și elū ^bși rȃdicā lancea preste treī sute, și ^ci ucise; și avea nume inȃre cei treī. ^dȘi pentru-ȃa era mai cu nume inȃre
21 cei treī decȃtū cei dȃuoi, de aceea fu mai marele lorū; totuși elū nu ajunsse pre cei d'āntei treī.

Benaia, fiulū lui Iehoiada, fiulū unū
22 bȃrbatū din Kabȃeelū, care ^eera avutū in fapte. ^fAcesta ucise dȃuoi bȃrbați ai Moabulū asemenea leilorū. Și elū ^gse mai pogori, și ucise unū leū inȃr'o grȃpā, in timpulū omȃtului. Și
23 elū ^hmai ucise pre unū Egiptȃnū, bȃrbatū de staturā mare, de cincī coți lungime. Și in mȃna Egiptȃnului ⁱera o lance, ca lemnulū de stativē; și elū se repeȃi asuprā-i cu unū toȃgū, și smulse lancea din mȃna Egiptȃnului, și-lu ucise cu chiarū lancea sa.
24 Acȃsta făcu Benaia, fiulū lui Iehoiada, și

b 1 Sam. 31. 10.
c 1 Sam. 13. 13.
d 1 Sam. 28. 7.

e 1 Sam. 15. 28.
f Sam. 3. 9.
g 5. 23.

Capitūl 11.
a 2 Sam. 5. 1.

b Ps. 78. 71.
c 2 Sam. 5. 3.
d 1 Sam. 16. 1.

12. 13.
e 2 Sam. 5. 6.
f Iud. 1. 21. &

19. 10.
g 2 Sam. 23. 8.
h 1 Sam. 16. 1.

12.
i 2 Sam. 23. 13.
j Cap. 14. 9.

k 2 Sam. 23. 18.
l 2 Sam. 23. 19.
m 2 Sam. 23. 20.

25 avu nume între cei trei viteși. Elu era mai cu nume între cei trei-deci, dară la cei trei nu ajungea. Și Davidu 'lă alese de credinciosul său.

26 Și cei mai viteși erau: "Asahelū, fratele lui Ioabū; Elhananū, fiulū lui Dodo din

27 Betū-Lehemū; Šammotū, Haroreulū; He-

28 lešū, Peloneulū; Ira, fiulū lui Ikkešū, Te-

29 koeulū, Abiezerū, Antoteulū; Sibecai, Hu-

30 șateulū; Ilaī, Ahoheulū; Maharai, Neto-

31 fateulū; Heledū, fiulū lui Baana, Netofa-

32 teulū; Itai, fiulū lui Ribai, din Ghibea a

33 fiilorū lui Benjaminū; Benaia, Piratoneulū;

34 Hurai, din Nahalc-Gaašū; Abielū, Arbateulū;

35 Ațmavetū, Baharumeulū; Eliaba, Šaalū-Bo-

36 neulū; Bene-Hassemū, Ghizoneulū; Iona-

37 tanū, fiulū lui Šaghe, Harareulū; Ahiamū,

38 fiulū lui Sacarū, Harareulū; Elifalū, fiulū

39 lui Urū; Heferū, Mecherateulū; Ahia, Pe-

40 loneulū; Hețro, Carmelēnulū; Naarai, fiulū

41 lui Ezbai; Ioelū, fratele lui Natanū; Mib-

42 carū, fiulū lui Hagri; Telekū, Ammonitulū;

43 Nahrui, Beroteulū, purtătorul de arme

44 alū lui Ioabū, fiulū Teruiei; Ira, Itreulū;

45 Garebū, Itreulū; Uria, Heteulū; Zabadū,

46 fiulū lui Ahlai; Adina, fiulū lui Šiza, Ru-

47 benitulū, capitanū alū Rubeniților, și cu

d'insulū trei-deci. Hananū, fiulū lui Ma-

aca; Iosafatū, Mitneulū; Uzia, Așterateulū;

Șama și Iehielū, fii lui Hotamū, Aroereulū;

Iediaelū, fiulū lui Šimri, și Ioha, fratele

seu, Tizeulū; Elielū, Mahaveulū; Ieribai,

și Ioșavia, fii lui Elnaamū; și Itma, Moa-

bitulū; Elielū, și Obedū, și Iasielū din

Mezobaia.

Lista celor ce se uniră cu Davidu la Tīklagū.

12 "A CESTIA sūnt aceia, cari au venitū la Davidu în ^bTīklagū, pre-cāndū se ținea închisū de fața lui Saulū, fiulū lui Kișū, și ei erau între viteși, ajutători în luptă;

2 Și erau înarmați cu arcuți, și cu drēpta și cu ^astānga aruncau petre, și săgetau din arcū:

3 Din frații lui Saulū, din Benjaminū: Capulū, Ahiezerū, apoi Ioasū, ^aamindūoī fii ai lui Šemaa, Ghibeateulū; Iezieulū, și Peletū, fii lui Azmavetū; și Beraca, și Iehu, Antoteulū; Și Ismaia, Ghibeonitulū, unū vitēsū din cei trei-deci, și care era preste trei-deci; Ierimia, Iahazielū, Iohananiū, și Ioșabadū, Ghederateulū, Eluzai, Ierimotū, Balia, Šemaria, și Šefatia, Harufeulū; Elkana, Iesia, Azareelū, Ioeterū, și Iașobeamū, Korhei; Ioelarū, Zebadia, fii lui Ierohamū din Ghedorū.

8 Și din Gadiți s'au despărțitū cātră Da-

vidū în întăritura din pustiiū, viteșii din ôste, bărbați armați de luptă, preveđuți cu scutū și cu lance, și fața lorū era ca fața leului, și ^aca căpriorele pe munți așa de iuți: Ezerū, capulū; Obadia, alū dūoilea; 9 Eliaba, alū treilea; Mișmanna, alū patrulea; 10 Ierimia, alū cincelea; Atai, alū șeselea; Elielū, alū șeptelea; Iohananiū, alū optulea; 12 Elzabadū, alū nouēlea; Ierimia, alū decelea, 13 Macbannai, alū unū-spre-decelea. Acestia 14 erau din fii lui Gadū, capi ai ôstei; celū mai micū s'a luptatū cu o sută, celū mai mare cu o mie bărbați. Ei sūnt aceia, cari 15 trecură preste Iordanū în luna ântōia, cāndū acesta a eșitū din ^amalurile lui, și au luatū pe fugă pre toți locuitorii vailorū spre re-săritū și spre apusū.

Și veniră și din fii lui Benjaminū și 16 ai lui Iuda în întăritură cātră Davidū. Și 17 Davidū eși la d'inșii, și luāndū cuvēntulū, li dīse: Dacă veniți spre bine la mine, ca să me ajutați, va fi și ânima mea unită cu voi; êrū de ^aveniți, ca să me dați neamicilorū mei, deși nici o nedreptate nu este în mânele mele, să vedă Dumneđeulū părintilorū nostri, și să judece. Și spiritulū 18 veni preste ^aAmasai, capulū căpitenielorū, și elū dīse: Davidū! ai tei sūntemū și cu tine, fiule alū lui Ișai! Pace, pace ție, și pace ajutătorilorū tei! căci pre tine te ajută Dumneđeulū teū. Atunci 'i primi Davidū, și-i făcu capi ai cetelorū.

Și unū din Manase trecură la Davidū, 19 ^apre-cāndū elū eșia cu Filistenii asupra lui Saulū la luptă, dară nu-i ajutară, pentru-că domni Filistenilorū cu sfatū 'lū depărtaseră, dīcēndū: Cu capetele nōstre ^ava trece la Saulū, domnulū său. Și mergēndū elū 20 spre Tīklagū, trecură la elū de la Manase: Adna, Ioșabadū, Iediaelū, Micaelū, Ioșabadū, Elihu, și Tiltai, capi preste miile din Manase. Și acestia ajutară pre Davidū asupra 21 ^acetelorū; căci ei toți erau viteși de ôste, și ajunseră mai mari ai ôstei. Căci din 22 în 23 veniaū la Davidū, ca să-lū ajute, până ce se făcu o tabēră mare, ca tabera lui Dumneđeū.

Lista acelor ce veniră la Davidū în Hebronū, ca să-lū facă rege.

Și acesta este numărulū bărbațilorū înarmati de luptă, cari ^aveniră cātră Davidū în Hebronū, ca să ^amute regatulū lui Saulū asupra lui, ^adupre ordinulū lui Iehova: Fii 24 lui Iuda, cari purtau scutulū și lancea, șese mii, optū sute, înarmați pentru luptă; Din 25

^a 2 Sam. 23. 24.

Capulū 12.

^b 1 Sam. 27. 6.

^c Ios. 3. 15.

^d 1 Sam. 29. 4.

^e 2 Sam. 9. 1.

Cap. 11. 1.

^f 1 Sam. 16. 1.

^a 1 Sam. 27. 2.

^b 2 Sam. 2. 18.

^c 2 Sam. 17. 25.

^d 1 Sam. 30. 1.

^e 4. & 5. 1.

^f Cap. 10. 14.

^g 3.

fiii lui Simeon, voinici, viteși la luptă,
 26 șapte mii, o sută; Din fiii lui Levi, patru
 27 mii, șese sute; Și Iehoiada, mai marele
 Aaroniților, și cu d'insulă trei mii, șapte
 28 sute; Și ^aZadok, ténără voinică și vitésă,
 și casa sa părintescă, două-zeci și două
 29 mai mari. Și din fiii lui Beniamin, frații
 lui Saul, trei mii; căci până atunci ^apartea
 cea mai mare dintr'înșii ținea cu casa lui
 30 Saul; Și din fiii lui Efraim, două-zeci
 mii, opt sute bărbați voinici, viteși renu-
 31 miți în casa lor părintescă; Și din jumă-
 tatea seminției lui Manase, opt spre-zece
 mii, cari erau renumiți, veniră, să facă pre
 32 David rege; Și din fiii lui Isachar, ^acari
 se înțelegeau în cunoșcerea timpului, cari
 și înțelegeau ce trebuia să facă Israel,
 capi ai lor, două sute; și toți frații lor
 33 erau supți ordinele lor. De la Zabulon,
 cari porniră către armată, și cari erau înar-
 mați pentru luptă cu tot felul de arme
 de resbel, cinci-zeci mii, ^agata a se pune
 34 în șiruri cu inimă neclăntită; Și din Ne-
 ftali ^aveniră mai mari, o mie; și cu d'înșii
 erau scuturi și lănci, trei-zeci și șapte mii.
 35 Și din Dani, înarmați de luptă, două-zeci
 36 și opt mii și șese sute; Și din Asser,
 cei eșiți la ostire și înarmați spre luptă,
 37 patru-zeci mii; Și din cei de dincolo de
 Iordan, din Rubeniți și din Gadiți, și din
 jumătatea seminției lui Manase, cu tot
 felul de arme de resbel, o sută și două-
 38 deci mii.

Toți acești omeni de resbel, în șiruri
 de bataie, veniră cu înimă neclăntită la He-
 bron, ca să facă pre David rege preste
 tot Israel. Și totă rămășița lui Israel
 o ^ainimă avea, ca să facă rege pre David.
 39 Și fost-au ei acolo la David trei zile, și
 au mâncat, și au băut; căci frații lor pre-
 40 gătiseră pentru d'înșii. Și aceia ce locuiau
 lungă d'înșii în apropiere până încolo spre
 Isacar, Zabulon, și Neftali, aduseră pâne
 pe asini, pe cămile, pe catări, și pe boi,
 alături, smochine, fructe uscate, vin, olei,
 boi, și oi multe; căci era bucurie în
 Israel.

*David iea chivotul din Kiriath-Iearim, și-lu
 portă la casa lui Obed-Edom.*

13 **S**I se sfătui David cu mai mari preste
 mii și preste sute, și cu toți capi;
 2 Și David duse către totă adunarea lui I-
 srael: De credeți că e bine, și socotiți că
 este plăcută lui Iehova, Dumnezeuul nostru,
 să tragem preste tot locul juru im-

prejură la frații nostri ^acei rămași în toate
 țerele lui Israel, și cu d'înșii și la preuți
 și la Leviți în cetățile și împrejurimile lor,
 ca să se adune la noi: Ca să ducem chi-
 3 vutul Dumnezeului nostru la noi; ^bcăci în
 zilele lui Saul nu l'amă întrebat. Și duse
 4 întreaga adunare, că așa să se facă; căci
 lucrul era drept în ochii poporului întreg.

Deci ^aadună David tot Israelul de la
 5 ^aȘichor în Egipt până la intrarea Hema-
 tului, ca să ducă chivotul lui Dumnezeu
 6 de la Kiriath-Iearim. Și plecă David cu
 tot Israelul spre ^aBaala, ^aadecă Kiriath-
 Iearim, care este în Iuda, ca să rădice de
 acolo chivotul lui Dumnezeu, alui Iehova,
 care ^așede între cherubim, cari se chiamă
 7 după numele său. Și ei duseră chivotul lui
 Dumnezeu ^ape un car nou ^adin casa lui
 Abinadab. Și Uza și Ahio conduceau carul.
 8 Și David și tot Israelul jucau în-
 ainta lui Iehova din toate puterile, cu cân-
 tece și cu citare, cu harpă, cu dobe, cu
 9 cimbale, și cu trîmbițe. Și venind ei la
 aria lui Chidon, întinse Uza mâna sa, ca
 să apuce de chivot; căci boii erau să-lu
 10 restorne. Și se aprinse mânia lui Iehova
 asupra lui Uza, și-lu lovi; ^apentru-că și-a în-
 tinsu mâna spre chivot; și el ^amuri acolo
 11 înaintea lui Dumnezeu. Și David se scârbi,
 că a făcut Iehova o spatură cu Uza; și
 numi acel loc Pereș-Uza, (^aspatură lui
 12 Uza), până în ziua de astăzi. Și David
 se temu de Dumnezeu în acea zi, și duse:
 Cum voi duce chivotul lui Dumnezeu la
 13 mine? Deci David nu trase chivotul la
 d'insul, în cetatea lui David, ci-lu abătu
 în casa lui Obed-Edom, Gatitul.

^aȘi chivotul lui Dumnezeu rămase cu
 familia lui Obed-Edom în casa lui, trei
 luni. Și Iehova bine-cuvântă ^acasa lui Obed-
 Edom, și toate ce erau ale lui.

Palatul lui David și copii săi.

14 **S**I ^aHiram, regele Tirului, trimese soli
 către David, și lemn de cedru, și
 2 petrară și teslară, ca să-i zidescă casă. Și
 cunoscă David, că Iehova ^alu întări rege
 preste Israel, și că regatul său s'a pre-
 înălțat pentru poporul său, Israel.

Și David și mai luă femei în Ierusa-
 3 lim; și David mai născu fii și fete. Și
 4 ^aaceste sunt numele copiilor săi, cari ^ase
 născură lui la Ierusalim: Şammua, Şobab,
 Natan, Solomon, Ibhara, Elişua, Elpa-
 5 let, Noga, Nefeg, Iafia, Elişama, Bee-
 6 7 liada, și Elifalet.

^a 2 Sam. 8. 17.
^b 2 Sam. 2. 8, 9.
^c Est. 1. 13.

Capit. 13.
^a 1 Sam. 31. 1.
 Isa. 37. 4.
^b 1 Sam. 7. 1, 2.

^c 1 Sam. 7. 5.
^d 2 Sam. 6. 1.
^e 1 Sam. 13. 3.
^f 1 Sam. 6. 21.
 & 7. 1.

^f 1 Sam. 15. 9, 60.
^g 1 Sam. 4. 4.
^h 2 Sam. 6. 2.
ⁱ Vezi Num. 4. 15.

Cap. 15. 2, 13.
^j 1 Sam. 7. 1.
^k 2 Sam. 6. 5.
^l Num. 4. 15.
 Cap. 15. 13.

15.
^m Lev. 10. 2.
ⁿ 2 Sam. 6. 11.
^o Precum Fac.

30. 27.
 Cap. 26. 5.

Capit. 14.
^a 2 Sam. 5. 11.
 etc.
^b Cap. 3. 5.

Luptele lui David cu Filistenii..

- 8 Și auzind Filistenii, că David s'a unsu rege preste totu Israelul, se suiră toți Filistenii, ca să caute pre David. Și auzind David *acesta*, elu eși intru intimpinarea lor. Și veniră Filistenii, și s'au întinsu ^aîn valea Refaim. Și David întreba pre Dumneđu, dîcendū: Sui-me-voiū asupra Filistenilor, și ore tu 'i vei da în mâna mea? Și Iehova dîse cătră d'insul: Sui-te, și-i voiū da în mâna ta. Decî ei se suiră la Baalū-Peratimū; și David 'i bātu acolo. Și David dîse: Rupt'a Dumneđu pre ne-amicii mei prin mâna mea, asemenea unei erumperi de apă. De aceea se numi numele locului aceluia: Baalū-Peratimū (*locul erumperii*). Și ei lăsară acolo pre deii lor, și David ordină, ca să se ardă cu focu.
- 13 *Și Filistenii se întinscră din nou în vale. 14 Și David întreba érá-și pre Dumneđu; și Dumneđu dîse cătră d'insul: Nu te sui după ei; întorce-te de la d'insii, ^jși mergi ^{asupra}li prin partea de cătră duđi. Și când vei ađi unū fășnitū de pași în vêrful duđilor, atuncia vei eși la luptă; căci Dumneđu merge înaintea ta, ca să bată tabera Filistenilor. Decî David făcu, cum 'i ordină Dumneđu; și ei bătură tabera Filistenilor de la ^gGhibeon până la Gazerū.
- 17 ^hȘi numele lui David se respândi în tôte țerele, și Iehova ⁱpuse spaîma lui preste tôte popórele.

David aduce chivotulū la Ierusalimū.

- 15 **S**1 David făcu case în cetatea lui David, și pregăti locū pentru chivotulū lui Dumneđu, ^ași-i întinse lui cortū.
- 2 Și dîse David: ^bChivotulū lui Dumneđu nimenea să nu-lū pórte, decâtū Leviții; căci pre acestia i-a alesū Iehova, ca să pórte chivotulū lui Dumneđu, și să-i servescă în eternū.
- 3 Și ^cadună David totu Israelul la Ierusalimū, ca să sue chivotulū lui Iehova la loculū seū, pre care i l'a pregătītū. Și ^dadună David pre fii lui Aaronū și pre Leviții; Din fii lui Kehatū: Urielū, pre celū mai mare, și pre frații lui, o sută și două-deci; Din fii lui Merari: Asaia, pre celū mai mare, și pre frații lui, două sute și două-deci; Din fii lui Gherșomū: Ioelū, pre celū mai mare, și pre frații lui, o sută și trei-deci; Din fii lui ^eElezafanū: Șemaia, pre celū mai mare, și pre frații lui,

două sute; Din fii lui ^fHebronū: Elielū, pre celū mai mare, și pre frații lui, opt-deci; Din fii lui Uzielū: Amminadabū, pre celū mai mare, și pre frații lui, o sută și două-spre-dece.

Și chiamă David pre Zadokū și Abiatarū, preuții, și pre Leviții: Urielū, Asaia, Ioelū, Șemaia, Elielū, și Amminadabū; Și dîse cătră d'insii: Voi ^jsînteți capii caselor pârîntesci ale Leviților; sântiți-vē pre voi și pre frații vostri, și suiți chivotulū lui Iehova, Dumneđu lui Israel, *în locul, pre care eu i l'amū pregătītū*; ^jFiindū-că voi nu ați *făcutū* acesta *întēiași dată*, de aceea făcu ^gIehova, Dumneđu nostru, rum-pere între noi; căci nu l'amū căutatū dupa caviință.

Și așa se sântiră preuții, și Leviții, ca să sue chivotulū lui Iehova, Dumneđu lui Israel. Și fii Leviților purtară chivotulū lui Dumneđu pe umerii lor, cu pērghele pe d'insii, așa precum ^hordină Moisi dupre cuvēntulū lui Iehova.

Și dîse David cătră cei mai mari ai Leviților, ca să așede pre frații lor, cāntăreții, cu instrumente de cāntare, cu harpe, cu citare, și cu cimbale, și să sune din ele cāntări resunătore de bucuriă. Decî Leviții aședară pre ⁱHemanū, fiulū lui Ioelū, și din frații lui, pre ^jAsafū, fiulū lui Berechia; și din fii lui Merari, frații lor, pre ^kAtanū, fiulū lui Kușaia; Și cu d'insii *aședară ca cāntăreți* de a două *trēptă*, pre frații lor: Zecaria, Benū, Iazielū, Șemiramotū, Iehielū, Unni, Eliabū, Benaia, Maaseia, Matitia, Elifele, Mikneia, Obedū-Edomū, și Ieielū, pre ușieri. Și cāntăreții, Hemanū, Asafū, și Etamū, sună cimbale de aramă; Și Zecaria, Azielū, Semiramotū, Iehielū, Unni, Eliabū, Maaseia, și Benaia, cu harpe, ^ldupă Alamotū; Și Matitia, Elifele, Mikneia, Obedū-Edomū, Ieielū, și Azazia, *jucău* din citare cu optū corđi, spre întărirea sunetului.

Și Chenania, maestrul de cāntări al Leviților, conducea cāntarea; că *era* iscusitū. Și Berechia și Elkana *erau* ușieri chivotului.

Și Șebania, Iosafatū, Netaneelū, Ama-sai, Zecaria, Benaia, și Eliezerū, preuții, ^msufiau în trîmbițe înaintea chivotului lui Dumneđu. Și Obedū-Edomū și Iehia *erau* ușieri chivotului.

Și așa merseră ⁿDavidū, bētrânii lui Israel și cei mai mari preste mii, ca să

c 2 Sam. 5. 17.
d Cap. 11. 15.
e 2 Sam. 5. 22.
f 2 Sam. 5. 23.
g 2 Sam. 5. 25.

h Ios. 6. 27.
i 2 Cron. 26. 8.
j Deut. 2. 25. &
k 11. 25.

Capitlu 15.
a Cap. 16. 1.
b Num. 4. 2, 15.
c Deut. 10. 8. &

31. 9.
c 1 Reg. 8. 1.
d Cap. 13. 5.
e Esod. 6. 22.
f Esod. 6. 18.

f 2 Sam. 6. 3.
g Cap. 13. 7.
h Cap. 13. 10,
i 11.

h Esod. 25. 14.
i Num. 4. 15. &
j 7. 9.
k Cap. 6. 33.

j Cap. 6. 39.
k Cap. 6. 44.
l Ps. 46, titlu.
m Num. 10. 8.

Ps. 81. 3.
n 2 Sam. 6. 12,
13, etc.
o 1 Reg. 8. 1.

26 ducă chivotul legei lui Iehova din casa lui Obedü-Edomü cu bucuriä. Și fiindü-cä Dumneü ajutä pre Leviții, cari purtarä chivotul legei lui Iehova, ei sacrificarä 27 șapte tauri și șapte berbeci. Și Davidü era îmbrăcatü cu unü vestmëntü de inü subțire, precumü și toți Leviții, cari purtau chivotul, și cântäreții, și Chenania, maestrulü de cântări alü cântäreților; și Davidü avea pe d'insulü 28 efodü de inü. °Așa duse totü Israelulü chivotul legei lui Iehova cu strigäte de bucuriä, și în sunetulü trîmbițelorü, cornurilorü, și cimbalelorü; și resunarä harpele și citarele. 29 Și, °cändü ajunse chivotulü legei lui Iehova în cetatea lui Davidü, cântä Micalü, feta lui Saulü, pe feresträ, și vëdu pre regele Davidü săltändü și jucändü, și ea 'lū desprețui în änya ei.

16 A SA °aü adusü chivotulü lui Dumneü, și l'aü pusü în meșiloculü cortului, pre care Davidü 'lū întinsese pentru elü, și aduserä olocauste și sacrificii de bucuriä înaintea lui Dumneü. Și sfârșindü Davidü aducerea olocaustelorü și a sacrificiilor de bucuriä, elü bine-cuvëntä poporulü în numele 3 lui Iehova. Și împärți între toți ömenii din Israelü, între bărbați și femei, fie-cäruia o pâne, o bucatä de carne, și o turtä de strafide.

Rönduirile lui Davidü pentru cultulü divinü ständü în legäturä cu chivotulü. Psalmi sei de laudä.

4 Și înaintea chivotulü lui Iehova elü aședä pre unü d'entre Leviți, cari sä facä serviciulü, și °sä serbätörescă, sä laude, și sä märească pre Iehova, Dumneüelü lui 5 Israelü: Pre Asafü, capulü; Zecaria, alü dñoilea dupä elü; Ieielü, Semiramotü, Iehielü, Matitia, Eliabü, Benaia, Obedü-Edomü, și Ieielü făceaü sä resune harpe și citare, și Asafü, făcea sä resune cimble. Și Benaia și Iahazielü, preuții, sufläü neconținütü în trîmbițe înaintea chivotulü legei lui Dumneü. 7 În aceeași äi dădu Davidü în mânele lui Asafü și a frațilorü sei acesti psalmi, pentru °inceputulü sərbätörireii lui Iehova. 8 °Läudați pre Iehova, chiämați numele lui, Faceți cunoscute popörelorü faptele lui, 9 Cântați-i, cântați-i psalmi, Vorbiți de töte minunile lui. 10 Fäliți-vë în numele seü celü sântü, Bucure-se änya acelorä, cari cautä pre 11 Cântați pre Iehova și puterea lui, [Iehova. Cântați totü-dë-una faça sa. 12 Amintiți-vë de minunile sale, pre cari le-a [făcutü,

De semnele sale, și de judecățele gurei sale, Voi, seminția lui Israelü, servulü seü, 13 Fii ai lui Iacobü, aleșii sei! Elü, Iehova, este Dumneüelü nostru, 14 Preste totü pämentulü sînt judecățele sale. Amintiți-vë în eternü de legämëntulü seü, 15 De cuvëntulü, ce l'a ordinatü pentru o mie [de generațiuni,

Pre °care l'a încheiatü cu Abraamü, 16 Și de jurämëntulü seü cäträ Isaacü; Pre care l'a întăritü lui Iacobü dreptü lege, 17 Lui Israelü dreptü legämëntü eternü, Dicëndü: Da-voiü tie pämentulü Canaanü, 18 Sortiü alü moscenirei vöstre; Cändü erați încă unü numerü micü, 19 Puçini, și străini acolo.

Si ei merserä de la poporü la poporü, 20 Și de la unü regatü la altü poporü; Elü nu invoi nimënuü, ca sä-i apese, 21 Ci °pedepsi pre regi pentru d'inșii, Dicëndü: °Nu vë atingeți de unsulü meü, 22 Și profetiilorü mei nu faceți nici unü reü!

°Cänte lui Iehova, pämentulü întregü; 23 Dați scire äi cu äi de mäntuirea sa!

Spuneți popörelorü märirea sa, 24 Tutoorü națiunilorü minunile sale!

Cäci mare este Iehova și vrednicü förte de 25 Și înfricoșatü preste toți äei. [laudä,

Cäci toți äei °popörelorü idolü sînt; 26 Darä Iehova a făcutü cerulü.

Märirea și märețiä sînt înaintea lui, 27 Puterea și bucuria în loculü seü.

Dați lui Iehova, voi nemurile popörelorü, 28 Dați lui Iehova märire și putere!

Dați lui Iehova märirea numelü seü, 29 Aduceți daruri, și veniți înaintea lui,

Închinați-vë lui Iehova în podöbä sântä; 30 Tremure înaintea lui totü pämentulü!

Cäci lumea s'a întăritü, și ea nu se va clätina. Bucure-se cerulü, și veselëscä-se pämentulü; 31 Și sä se spunä popörelorü: Iehova este

[regele! 32 Mugëscä marea, și totü ce o împle;

Voiosü fie câmpulü, și totü ce este asuprä-i; 33 Sä chiue arborii pädurei

°Naintea lui Iehova; căci elü vine, Sä judece pämentulü.

°Läudați pre Iehova. căci bunü este elü, 34 Cäci eternä este îndurarea sa.

°Și diceți: Mëntuesce-ne, Dumneüelü mën- 35 [tuirei nöstre,

Și ne adună, și ne scapä d'entre popöre, Ca sä läudämü numele teü celü sântü,

Și sä ne fälimü cu lauda ta. °Bine-cuvëntatü fie Iehova, Dumneüelü lui 36 [Israelü, din eternü și în eternü!

o Cap. 13. 8.
p 2 Sam. 6. 16

Capitulä 16.
a 2 Sam. 6. 17
—19.

b Ps. 38. & 70,
titlu.
c Veäi 2 Sam.
23. 1.

d Ps. 105. 1—
15.
e Fac. 17. 2. &
26. 3. & 28.

13. & 35. 11.
f Fac. 34. 30.
g Fac. 12. 17. &
20. 3.

Eod. 7. 15—
18.
h Ps. 105. 15.
i Ps. 96. 1, etc.

j Lev. 19. 4.
k Ps. 106. 1. &
107. 1. & 118.

l Ps. 106. 47, 48.
m 1 Reg. 8. 15.

Și totu "poporulū dīse: Aminū; și lăudă pre Iehova.

- 37 Și elū lāsă acolo înaintea chivotulū legei lui Iehova pre Asafū, și pre frații lui, ca să servescă totu-dea-una înaintea chivotulū, cumū cerea lucrulū fie-cărei dīle; Și pre 38 Obedū-Edomū, și frații lorū, șese-deci și optū; și pre Obedū-Edomū, pre fiulū lui Iedutunū, și pre Hosa, *să fie* ușieri; Și pre 39 Zadokū, preutulū, și pre frații lui, preuți, "înaintea lōcașulū lui Iehova, "pe înălțimea 40 din Ghibeonū: Ca să aducă pururea lui Iehova olocauste pe altarulū olocaustulū, "deinănēta și sēra, întocmai duple cumū este scrisū în legea lui Iehova, pre care a ordina- 41 nat'o lui Israelū; Și cu d'înșil pre Hemanū, Iedutunū, și pre cei-l-alti aleși, cari aū fostū numiți cu numele, să laude pre Iehova, căci "eternă *este* îndurarea sa; Și cu 42 d'înșil pre Hemanū, și Iedutunū, ca să sune din trîmbiți, din cimbale, și din instrumentele de cântare ale lui Dumneḡeū; și pre fiil 43 lui Iedutunū *ī-a aședatū* ușieri. "Apoi se duse totū poporulū, fie-care la casa sa, și Davidū se 'ntorse, ca să bine-cuvēnteze casa sa.

Dorința lui Davidū de a zidi unū templu; Dumneḡeū 'i trāmete scire prin Natanū: mulțumirea lui Davidū.

- 17 **F**OST-a, pre-cândū locuia Davidū în casa sa, că a dīsū Davidū cătră Natanū, profetulū: Ecce, eū locuescū în casă de cedri, dară chiv- 2 otulū legei lui Iehova suptū covore! Atuncea dīse Natanū cătră Davidū: Totū ce *este* în ānima ta, fă! că Dumneḡeū *este* cu tine. 3 In aceeași nōpte fost'a cuvēntulū lui 4 Dumneḡeū cătră Natanū, dīcēndū: Mergī, și spune lui Davidū, servulū meū: Așa 5 dīce Iehova: Tu să nu-mī zidescī casă de locuință; Căci nici într'o casă n'amū locuitū din dīua aceea in care amū scosū pre Israelū *din Egiptū* și până astă-dī; ci amū 6 mersū din cortū în cortū, și din lōcașū *in lōcașū*. Pretutindinea amū călātoritū cu totū Israelulū; și ore vorbit'amū cândū-va cuvēntū 7 cătră vre-unulū din judecātorilū lui Israelū, că- 8 rora li ordinasemū să pascā poporulū meū, și dīs'amū: De ce nu-mī zidiți casă de cedri? 9 Și acumū așa dī servulū meū Davidū: Așa 10 dīce Iehova, *Dumneḡeulū* oștirilorū: Eū te-amū luatū din staululū oilorū, de dinapoia 11 oilorū, ca să fī domnū preste poporulū meū, 12 Israelū; Și fost'amū pretutindinea cu tine, unde mergeai; și amū stērpitū de d'inaintea 13 ta pre toți neamicilū tei; și ți-amū făcutū

nume asemenea numelū celorū mari de pe pāmēntū. Și dat'amū poporulū meū Israelū 9 unū locū, și l'amū sādītū pre elū, ca să locu-escā pe loculū seū, și să nu mai fie neliniscitū, și să nu-lū mai frāngā fiil reutāței, ca mai 10 nainte. Și din dīua aceea, in care amū a-ședatū judecātorilū preste poporulū meū Is-raelū, amū umilitū pre toți neamicilū tei; și acumū 'ți dīcū, că Iehova 'ți va zidi casā. 11 Și cândū se vorū împlini dīlele tale, și tu te vei duce la pārinții tei, voiū rēdica se- 12 mēnța ta după tine, care va fi din fiil tei, și voiū întāri regatulū seū. Acesta să-mī zidēscā casā, și eū voiū întāri tronulū seū 13 in eternū. ^bEū 'ī voiū fi pārinte, și elū 'mī va fi fiū; și nu voiū îndepārta de la elū 14 bunēitatea mea, precumū amū îndepārtat'o de la celū ce a fostū înainte de tine; ^cCi-lū voiū aședā in casa mea și in regatulū meū 15 in eternū, și tronulū seū va fi întemeiatū in eternū.

Duple tōte aceste cuvinte, și duple tōtā acēsta vedere, așa vorbi Natanū cătră Davidū.

^aAtunci intrā regele Davidū, și se ținu 16 înaintea lui Iehova, și dīse: Cine *sunt* eū, Iehova, Dumneḡeule, și ce *este* casa mea, că m'ai făcutū să ajungū la atāta! Și, ca 17 și cumū acēsta prē pucinū a pārutū in ochilū tei, Dumneḡeule, tu ai datū încă și fāgā- 18 duință casei servulū teū pentru indelungū; și tu m'ai arētātū unū rōndū *de urmași* suin- 19 du-se in depārtare, Iehova, Dumneḡeule! Ce să mai *vorbescā* Davidū cătră tine de- 20 spre onōrea servulū teū! Tu cunoscī pre servulū teu, Iehova! pentru servulū teū, și duple ānima ta, ai făcutū tōtā acēstā 21 mārīre, și ai prēdisū tōte *aceste* māriri. Iehova! nimenea nu *este* asemenea ție, nici 22 nu *este* Dumneḡeū afarā de tine, duple tōte cāte amū audītū cu urechile nōstre. Că 23 cine *este* ca poporulū teū, ca Israelū? Po- 24 porū unicū pe pāmēntū, pentru care s'a dusū Dumneḡeū, ca să-lū rescumpere sie-și de poporū, făcēndū-și nume mare și in- 25 fricoșatū, alungāndū popōrele de d'inain- 26 tea poporului teū, pre care l'ai rescum- 27 pēratū din Egiptū. Așa ai pusū popo- 28 rulū teū Israelū *să fie* ție poporū in eternū; și tu, Iehova, te-ai făcutū Dumneḡeulū lorū. 29 Și acumū, Iehova! cuvēntulū, pre care l'ai 30 fāgādūtū tu servulū teū și casei sale, să stee statornicū până in eternū, și fā in ce 31 chipū ai dīsū! Și statornicū să stee, și mare 32 să fie numele teū in eternū, ca să se dīcă: Iehova, *Dumneḡeulū* oștirilorū și alū lui Israelū, *este* Dumneḡeū preste Israelū; și

n Deut. 27. 15. | p 1 Reg. 3. 4. | r Vers 34. | Ezra. 3. 11. | s 2 Sam. 6. 19, | Caputū 17. | b 2 Sam. 7. 14. | d 2 Sam. 7. 18.
o Cap. 21. 29. | q Exod. 29. 38. | 2 Cron. 5. 13. | Ier. 33. 11. | a 2 Sam. 7. 1. | 15. |
2 Cron. 1. 3. | Num. 28. 3. | & 7. 3. | — | etc. | c Luc. 1. 33. | —

25 casa lui David, servul tău, *fie întemeiată înaintea ta*. Căci tu, Dumnezeu al meu, ai făgăduit servului tău, că ți vei zidi casă; de aceea a cutezat servul tău a se ruga înaintea ta. Și acum, Iehova! tu ești Dumnezeu, și ai făgăduit bunătățile acestor servului tău. Și acum învoiesc și bine-cuvântez casa servului tău, ca să fie în eternă înaintea ta; căci tu, Iehova, ai bine-cuvântat-o, și bine-cuvântată va fi în eternă.

Biruințele lui David asupra Filistenilor, Moabiților, Edomiților, și Sirienilor; diregătorii săi.

18 **D**UPĂ aceea "bătu David pre Filistenii, și-i supuse; și luă Gatul și cetățile sale din mâna Filistenilor.

2 Și el bătu pre Moabiți, și Moabiții se supuseră lui David, și aduseră daruri.

3 Și David bătu pre Hadarezer, regele din Toba, la Hamat, când mergea spre a-și întemeia domnia sa la fluviul Eufrat.

4 Și-i luă David o mie de caré, și șapte mii călăreți, și douăzeci mii de oameni pedestri. Și David tăia vinele tuturor căilor de trăsuri, reținându din ei pentru o sută de caré.

5 Și veniră Sirienii de la Damasc lui Hadarezer, regele din Toba, în ajutoriu; și David ucise din Sirieni douăzeci și două mii de oameni. După aceea puse David garnisone în Siria Damascului, și Sirienii se făcură servi lui David, și aduseră daruri. Și Iehova ajută pre David ori-unde se ducea.

7 Și David luă scuturile de aur, cari erau la servii lui Hadarezer, și le aduse în Ierusalim. Și din Tibhat și Chun, cetăți ale lui Hadarezer, luă David aramă multă forte. Din acesta făcu Solomon marea cea de aramă, și stâlpii, și vasele de aramă.

9 Și auzind Tou, regele Hamatului, că David bătu totă oștea lui Hadarezer, regele din Toba; Trămesă pre Hadoram, fiul său, la regele David, ca să întrebe de sănătatea sa, și să-l feliciteze, pentru că s'a luptat cu Hadarezer și l'a bătut; (căci Tou era în certă cu Hadarezer); și cu d'insul tot felul de vase de aur și argint și aramă. Pre aceste consacrată și regele David lui Iehova, pe lângă argintul și aurul, pre care l'u luase de la toate popoarele acestea: De la Edom, de la Moab, de la fiii lui Ammon, de la Filistenii, și de la Amalekiți.

12 Și Abisai, fiul Teruiei, bătu din Edomiți în Valea Sarei opt spre-dece mii de oameni. Și el puse garnisone în Edom, și toți Edomiții se făcură servi lui David.

13 Și el puse garnisone în Edom, și toți Edomiții se făcură servi lui David.

Si ajută Iehova pre David ori-unde se ducea.

Si David domnia preste tot Israelul, 14 și făcea judecată și dreptate la tot poporul său. Si Ioab, fiul Teruiei, era preste armată; și Iosafat, fiul lui Ahilud, era cancelariu; Si Zadok, fiul lui Ahitub, și Abimelech, fiul lui Abiatar, erau prești; și Șavș era scriitoriu; Si Banaia, fiul lui Iehoiada, era preste Cret și Plet; și fiii lui David erau cei d'antei pe lângă regele.

Insulta regelui din Ammon; Ammoniții și Sirienii bătui; impresurarea și luarea Rabbei; Filistenii bătui erau-și.

"FOST'a după aceea, că muri Nahaș, regele fiilor lui Ammon, și fiul său domni în locul său. Atunci duse David: 2

Voiu face milă cu Hanun, fiul lui Nahaș, căci și părintele său a făcut milă cu mine. Și David trimese soli, spre a-l mângăia pentru părintele său. Și venind servii lui David în pământul fiilor lui Ammon, la Hanun, spre a-l mângăia, Atunci duseră cei mai mari ai fiilor lui Ammon către Hanun: Socotesc tu ore, 3

că David pentru ca să onoreze pre părintele tău a trimesă la tine mângăiatori? Ore n'au venit servii tăi la tine, ca să cerceteze țera, și să o surpe, și să o iscodescă? Atunci luă Hanun pre servii lui David, si-i tunse, și tăia vestmintele lor pe jumătate până la ședutul lor, și li dădu drumul. Și ei se duseră; și spunându-se acesta lui David despre bărbați, el a trimesă întru întipinarea lor; căci bărbații erau rușinați forte; și regele duse: Rămâneți în Ierichon, până vi voru cresce barbe, și atunci ve veți întorce.

4 Și vedându fiii lui Ammon, că sunt în mirosu rău la David, trimeseră Hanun și fiii lui Ammon o mie talente de argint, spre a-și tocni caré și călăreți din Mesopotamia, din Siria-Maaca și din Toba. Si-și tocmiră trei-deci și două mii caré, și pre regele de Maaca cu poporul său; și ei veniră, și tăbărără înaintea Madebei. Si fiii lui Ammon se adunară de prin cetățile lor, și veniră la luptă.

5 Și auzind acesta David, trimesă pre Ioab și pre totă oștea celor viteși. Si eșiră fiii lui Ammon, și se rându de bătăi la intrarea cetății, și regii, cari veniseră, erau deosebi pe câmp. Si vedându Ioab, că lupta era întocmită asupra-i și din față și din dos, a ales din toți a-

6

7

8

9

10

11

12

13

Capit. 18. etc. c 1 Reg. 7. 15, 23. 15, 16. a 2 Sam. 8. 1, b 2 Sam. 8. 4. 2 Cron. 4. 12, d 2 Sam. 8. 13.

c 2 Sam. 8. 14, f 2 Sam. 8. 18. Capit. 19. etc. a 2 Sam. 10. 1, A Cap. 18. 5, 9.

leșii lui Israel, și se rîndui asupra Sirienilor. Și rămășița poporului o dădu suptă mîna lui Ahișai, fratele său, și-l rîndui asupra fiilor lui Ammon; și dîse: De voru fi Sirienii mai tari decît mine, tu vei fi mie întru ajutoriu; erû de voru fi fiii lui Ammon mai tari decît tine, te voi ajuta eu pre tine. Fii tare, și să fimî puternici pentru poporul nostru și pentru cetățile Dumneșului nostru; și Iehova să facă ce va fi bine în ochii seî.

Și Ioab se apropiă cu poporul ce era cu el la luptă asupra Sirienilor; și acestia fugiră de d'îaintea lui. Și vedîndu fiii lui Ammon, că Sirienii fugiau, fugiră și ei de d'îaintea lui Ahișai, fratele său, și intrară în cetate. Și Ioab veni la Ierusalim.

Și Sirienii, vedîndu-se bătuti de Israel, trămeseră soli, și scoseră pre Sirienii de d'incolo de riș; și Șofah, mai marele ôstei lui Hadarezer, era în fruntea lor. Și spunîndu-se acesta lui David, adună el totu Israelul, trecu Iordanul, și ajungîndu-i, se rîndui de bătăia în contra lor. Și după ce David se rîndui de bătăia asupra Sirienilor, ei se luptară cu d'însul. Și fugiră Sirienii de d'îaintea lui Israel; și frânse David șapte mii cară de ale Sirienilor și patru-deci mii pedestri; și pre Șofah, mai marele ôstei, lă ucise. Și vedîndu-se servii lui Hadarezer bătuti de Israel, făcură pace cu David, și-i se supuseră. Și așa Sirienii nu mai voiră să ajute pre fiii lui Ammon.

S I "împlinindu-se anul, pe timpul cîndu regii esă la rebelu, Ioab se duse cu puterea ôstei, și pustii pămîntul fiilor lui Ammon; și se înaintă și impresură Rabba. Erû David rîmase în Ierusalim; și Ioab bătă Rabba, și o sfărâmă. Și David luă corôna regelui lor de pe capul se, și o găsi în greutatea unui talentu de aur; și într'însa erau petre prețioșe; și se puse pe capul lui David; și scose prădi din cetate multe forte. Și pre poporul din ea lă scose, și-l ferestru cu ferestrele și cu saluri de feru, și cu topore. Așa făcu David tuturor cetăților fiilor lui Ammon. Atunce se întorse David și totu poporul înapoi, la Ierusalim.

Și atunce se născu o luptă în Ghezeru cu Filistenii, și bătă Sibbecai, Hușateul, pre Sippai, din fiii lui Rafa; și ei fură umiliți.

Și mai fu o luptă cu Filistenii; și bătă Elhanan, fiul lui Iairu, pre Lahmi, pre fratele lui Goliat, Gatitul; și cîda lancei sale era ca un lemn de stativă.

Și mai fu o luptă în Gat, și fost'a un bărbat înaltu forte, care avea șese degite la mîni, și șese la picîore, două-deci și patru; încă și elu era d'între fiii lui Rafa. Acesta batjocoriă pre Israel; și-l ucise Ionatan, fiul lui Șimea, fratele lui David. Acestia se născură lui Rafa în Gat, și cădură prin mîna lui David, și prin mîna servilor seî.

Numerarea poporului; pedepsa lui prin cîmă, și depărtarea acesteia.

S I se sculă "Satana asupra lui Israel, și ademeni pre David să numere pre Israel. Și David dîse cătră Ioab și cătră cei mai mari ai poporului: Mergeți, numerați pre Israel de la Beeru-Șeba până la Dan; și aduceți-mi numărul lor, ca să-l cunosc. Și Ioab dîse: Iehova să facă pre poporul seî încă de o sută ori pre cît este acuma! Domnul meu, rege, aș nu sînt ei toți servii domnului meu? Pentru ce cere lucrul acesta domnului meu? Pentru ce să se facă acesta întru păcatul lui Israel? Totușî cuvîntul regelui rîmase tare în contra lui Ioab. Și eșî Ioab, și merse prin totu Israel; și se întorse la Ierusalim. Și dădu Ioab lui David numărul poporului numerat, și erau în totu Israel o mie de mii și o sută mii bărbați, cari trăgeau sabia, și în Iuda erau patru sute șapte-deci mii bărbați, cari trăgeau sabia. "Erû pre Levi și Beniamin nu-i numerase într'aceștia; căci cuvîntul regelui era urit lui Ioab.

Și fu rîu acestu lucru în ochii lui Dumneșu, și elu bătă pre Israel. Și dîse David cătră Dumneșu: "Pecătuit'amî forte, că amî făcutu acêșta. "Și acumî ertă păcatul servului tîu; căci nebunesce forte amî lucratu.

Și Iehova vorbi cătră Gad, vedetorul lui David, dîcîndu: Du-te și spune lui David, dîcîndu: Așa dîce Iehova: Trei pedepse punu înainte-ți, alege-ți una din ele, și face-voi ție. Și așa veni Gad la David, și dîse cătră d'însul: Așa dîce Iehova: Alege ție seșu trei ani fîmete, seșu în timpul de trei luni să fii nimicitu, alungat de neamicii tei, așa ca sabia neamicilor tei să te ajungă, seșu trei zile sabia lui Iehova. Cîma în țeră, și pre ângerul lui Iehova ucigîndu în tôte hotarele lui Israel. Și acumî veđi ce respunsu să ducă aceluia care m'a trîmesu! Și dîse David cătră Gad: Eu în strîmtoare mare sînt: să cadu eu în mîna lui Iehova; căci mare forte este îndurarea sa; dară să nu cadu în mîna omului!

Capitulu 20.
a 2 Sam. 11. 1.
b 2 Sam. 12. 26.

c 2 Sam. 12. 30.
d 2 Sam. 21. 18.

e Capitulu 11. 29.
f 2 Sam. 21. 20.

Capitulu 21.
a 2 Sam. 24. 1.

etc.
b Capitulu 27. 23.

c Capitulu 27. 24.
d 2 Sam. 24. 10.

e 2 Sam. 12. 13.
f Veđi 1 Sam.

g 2 Sam. 24. 13.

- 14 Și trămes' a Iehova cîuma preste Israelū, și picarā din Israelū șapte-șeci mii de bār-
 15 bați. Și trămes' a Dumneșeu *ângerū la Ie-
 rusalimū, ca să-lū strice. Și stricāndū elū, vėdu Iehova, 'și-ī pāru rēu de acelu rēu, și
 16 ȕise cātrā ângerulū, carestrica: Destulū! opre-
 sce acumū māna ta. Și ângerulū lui Iehova
 17 sta lūngā aria lui Ornanū, Iebueseulū. Și
 rēdicā Davidū ochiī seī, și 'vėdu ângerulū
 lui Iehova stāndū între pāmēntū și între
 ceriū, și sabia sa trasā în māna sa, întinsā
 preste Ierusalimū. Atuncea cādurā Davidū
 și bētrāniī cu fața la pāmēntū, învėliți cu
 18 saci. Și Davidū ȕise cātrā Dumneșeu: Ore
 nu sînt eū acela, care amū ȕisū să se nu-
 mere poporulū? Eū sînt acela, care a pē-
 cātuitū și a făcutū rēu; darā aceste oi, ce
 19 aū făcutū ele? Iehova, Dumneșeuulū meū,
 rogu-te, să fie māna ta preste mine și preste
 casa pārintelui meū, darā nu preste popo-
 20 rulū teū, ca să-lū perđi.
 18 Și *ângerulū lui Iehova ȕise cātrā Gadū
 să spunā lui Davidū, ca Davidū să se sue,
 și să rēdice altarū lui Iehova în aria lui
 19 Ornanū, Iebuseulū. Și Davidū se sui dupre
 cuvēntulū lui Gadū, pre care l'a vorbitū în
 20 numele lui Iehova. Și întorcēndu-se Ornanū,
 și vėdēndū ângerulū, se ascunse elū și cei
 patru fiī ai seī, cari eraū cu elū. Și Or-
 21 nanū triera grāu. Și Davidū veni la Or-
 nanū; și Ornanū cāutā, și vėdu pre Davidū,
 și eși din ariā, și se prosternu lui Davidū
 22 cu fața la pāmēntū. Și Davidū ȕise cātrā
 Ornanū: Dā-mī loculū ariei, ca să zidescū
 acolo altarū lui Iehova. Pentru argintū de-
 23 plinū dāmi-lū, și să înceteze plagā de la po-
 porū. Și ȕise Ornanū cātrā Davidū: Iē-ȕi-lū
 și facā domnulū meū, regele, ce este bunū
 în ochiī lui. Ėccē, eū dāu boiī pentru oloca-
 24 ustū, și carēle de trierū pentru lemne, și grā-
 ulū pentru darulū de pāne; tōte le dāu. Și
 regele Davidū ȕise cātrā Ornanū: Ba nu! ci-lū
 voiū cumpēra pentru argintū deplinū, și
 nu voiū lua ce este alū teū pentru Iehova,
 nici 'ī voiū aduce olocauste lucrū de darū.
 25 Și așa 'dādu Davidū lui Ornanū pentru locū
 26 șese sute sicli de aurū cumpēniți. Și Da-
 vidū zidi acolo altarū lui Iehova, și aduse
 olocauste și sacrificiī de bucuriā; și elū se
 rugā lui Iehova, și "elū 'lū auđi prin focū
 27 din ceriū pe altarulū olocaustelorū; Și
 Iehova ordinā ângerulū, și elū virē sabia
 sa în tēca ei.
 28 Din timpulū acela, cāndū vėdu Davidū,
 cā Iehova 'lū auđise în aria lui Ornanū,

Iebeseulū, sacrifica elū acolo. *Cāci lōcașulū 29
 lui Iehova, pre care 'lū făcuse Moisi în
 pustiiū, și altarulū olocaustelorū eraū a-
 30 tuncea pe înălțime în Ghibeonū; °Darā Da-
 vidū nu putu să se ducā înaintea lōcașului,
 ca să întrebe pre Dumneșeu; căci elū se
 temu de sabia ângerului lui Iehova.

Și ȕise Davidū: "Acēsta este casa lui Dum- 22
 neșeu Iehova, și acesta este altarulū o-
 locaustelorū lui Israelū.

*Pregătirile lui Davidū pentru templu; Solomonū
 se hotăresce de succesorū alū seī.*

Și ordinā Davidū, ca să se adune *strā- 2
 iniī, cari eraū în pāmēntulū lui Israelū; și
 elū 'ī aședā cioplitori de petre, cari să
 tafe petre cioplite, ca să zidescā casa lui
 Dumneșeu. Și ferū în mulțime, pentru cuiē 3
 la aripele porțelorū și pentru scōbe, pregāti
 Davidū, și aramā multā, °fără mēsurā; Și 4
 lemne de cedru fără numărū; căci °Sidonienii
 și Tirienii aduserā lui Davidū lemne de ce-
 5 dru mulțime. Și Davidū ȕise: °Solomonū,
 fiulū meū, este tēnērū și gingașiū; și casa,
 care se va zidi lui Iehova, să fie mare fōrte,
 spre faimā și mărire în tōte țerele; eū voiū
 pregāti deci cele de trebuință spre zidirea ei.
 Așa pregāti Davidū în mulțime înaintea mor-
 ței lui.

Și elū chiāmā pre Solomonū, fiulū seū, 6
 și-ī ordinā ca să zidescā casā lui Iehova,
 Dumneșeuulū lui Israelū. Și Davidū ȕise 7
 cātrā Solomonū: Fiulū meū, 'fost'a în âni-
 ma mea să zidescū casā °numelui lui Iehova,
 Dumneșeuulū meū; Darā cuvēntulū lui Ie- 8
 hova a fostū cātrā mine, ȕicēndū: °Tu sânge
 multū ai vėrsatū și resbele mari ai pur-
 tatū; tu să nu zidesci casā: numelui meū;
 căci tu multū sânge ai vėrsatū pe pāmēntū
 înaintea mea. °Ėccē, fiū ȕi se va nasce; 9
 acesta va fi omū alū repausului; și-ī voiū
 da 'ī repausū înaintea tuturorū neamicilorū
 seī de jurū împrejurū; căci Solomonū (pace)
 va fi numele lui, și pace și linisce voiū da lui
 Israelū în ȕilele lui. °Acesta va zidi casā nu- 10
 melui meū; și 'elū 'mī va fi fiū, și eū 'ī voiū fi
 pārinte; și eū voiū întāri tronulū regatului seū
 preste Israelū în eternū. Acumū, fiulū meū! 11
 °Iehova fie cu tine, să prosperi, și casā lui Ie-
 hova, Dumneșeuulū teū, să zidesci, precumū
 a vorbitū elū de tine. Numai °sā-ȕi dee Ie- 12
 hova înțelepciune și minte, și să te punā
 preste Israelū, pentru-ca să păzesci legea
 lui Iehova, Dumneșeuulū teū. °Cā atuncea 13
 numai vei prospera, cāndū vei cāuta să faci

A 2 Sam. 24. 16.
 I Vede Fac. 6. 6.
 J 2 Cron. 3. 1.
 K 2 Cron. 3. 1.
 L 2 Sam. 24. 24.
 M Lev. 9. 24.

2 Cron. 8. 1.
 & 7. 1.
 N Cap. 16. 39.
 O 1 Reg. 3. 4.
 Cap. 16. 39.
 2 Cron. 1. 3.

Capitul 22.
 A Deut. 12. 5.
 B Sam. 24. 18.
 Cap. 21. 18.
 19, 26, 28.

2 Cron. 3. 1.
 b 1 Reg. 9. 21.
 c Vers 14.
 d 1 Reg. 7. 47.
 e 1 Reg. 5. 6.
 e Cap. 29. 1.

f 2 Sam. 7. 2.
 1 Reg. 8. 17.
 Cap. 17. 1. &
 28. 2.
 g Deut. 12. 5.
 11.

h 1 Reg. 5. 3.
 Cap. 28. 3.
 i Cap. 28. 5.
 j 1 Reg. 4. 25.
 & 5. 4.
 k 2 Sam. 7. 13.

l Reg. 5. 5.
 Cap. 17. 13.
 m Cap. 28. 6.
 n Ebr. 1. 5.
 m Vers 16.

n 1 Reg. 3. 9.
 13.
 o Ps. 72. 1.
 p Ios. 1. 7, 8.
 Cap. 29. 7.

legile și judecățele, pre cari Iehova le-a dat^u lui Moisi pentru Israelu. ^uIntăresce-te și îmbărbătează-te! nu te teme, și nu te spăimânta!

- 14 ^uEcce, cu totă neliniscă mea am^u pregătit^u pentru casa lui Iehova o sută mi^u talente de aur^u, și de o mie ori de o mie talente de argint^u; aramă și fer^u ^ufără măsură, mult^u f^urt^u; și am^u pregătit^u lemne și petre; și tu li vei mai adăugi. Și cu tine ^{sunt} mult^u lucrători: cioplitori de petre, și petrari, și teslari, și maistri pentru totu felul^u de lucru; și aur^u, argint^u, aramă, și fer^u, fără număr^u. Scolă-te ^{dară}, și lucră^u, și ^uIehova fie cu tine.
- 17 Și David^u ordină tuturor^u mai marilor^u lui Israelă să ajute pre Solomon^u, fiul^u se^u,
- 18 ^{dicend^u}: A^u nu ^{este} Iehova, Dumne^udeul^u vostru, cu voi, si el^u a^u nu v'a dat^u repaus^u de jur^u imprejur^u? Că el^u a dat^u în mână mea pre locuitorii țerei, și țera s'a supus^u înaintea lui Iehova și înaintea poporului se^u. Acum^u ^upuneți deci ânima v^ustră și sufletul^u vostru, să caute pre Iehova, Dumne^udeul^u vostru. Sculați-v^u deci și zidiți sanctuarul^u lui Dumne^udeu, Iehova, ca să ^uaduceți chivotul^u legei lui Dumne^udeu și unelte^u cele sante ale lui Dumne^udeu, în casa, ce ^{este} a se zidi ^unumel^u lui Iehova.
- 23 ^SI înbetrânind^u David^u, și sâtlul^u ^{fiind^u} de d^uile, făcu pre ^uSolomon^u, fiul^u se^u, rege preste Israelu.

Numerul^u și împărțirea Leviților.

- 2 Și adună pre toți cei mari ai lui Israelu,
- 3 și pre preuți, și pre Leviți. Și s'a^u numerat^u Leviții de la ^utrei-deci de ani și mai sus^u, și numerul lor era, duple capetele lor^u, trei-deci și opt^u mi^u de bărbați. D'între acestia d^uoă-deci și patru mi^u ^{erau} hotărâți să aibă supravighiarea preste lucrul^u la casa lui Iehova, și șese mi^u să fie ^udiregători și judecători. Fiii lui Laadan^u: Capul^u, Iehiel^u; apoi
- 9 Tetam^u, și Ioel^u, trei. Fiii lui Șimei: Selomit^u, Hazieli^u, și Haran^u, trei; acestia ^{erau} capi^u caselor^u părintesci ai lui Laadan^u.

Și fiii lui Șimei: Iahat^u, Zina, Ieuș^u, și 10 Beria. Acesti patru ^{erau} fiii lui Șimei. Iahat^u era cap^u, și Zita, al^u d^uoilea; dară Ieuș^u și Beria nu avură mult^u fiii, pentru aceea s'a^u numerat^u drept^u o casă părintescă.

^uFiii lui Kehat^u ^{erau}: Amram^u, Ithar^u, 12 Hebron^u, și Uziel^u, patru. Fiii lui ^uAmram^u, 13 Aaron^u și Moisi. Și ^uAaron^u fu deosebit^u, ca să-și sântescă lucrurile pré sante, el^u și fii lui, în etern^u; ^usă tămâieze înaintea lui Iehova; ^usă-și servescă, și ^usă bine-cuvânteze în numele se^u, în etern^u. Cât^u pentru Moisi, o- 14 mul^u lui Dumne^udeu, ^ufii lui s'a^u numit^u duple seminția lui Levi. ^uFiii lui Moisi ^{erau}: Gherșom^u și Eliezer^u. Din fii lui Gherșom^u: ^uSe- 16 buet^u ^{era} capul^u. Și fii lui Eliezer^u ^{erau}: 17 ^uRehabia, capul^u. Și Eliezer^u n'avea alți fii. Și fii lui Rehabia ^{erau} numeroși f^urt^u. Din 18 fii lui Ithar^u Selomit^u ^{era} capul^u. ^uDin fii 19 lui Hebron^u Ieria ^{era} capul^u; Amaria, al^u d^uoilea; Iehaziel^u, al^u treilea; și Iekamean^u, al^u patrulea. Din fii lui Uziel^u Mica ^{era} 20 capul^u, și Iișia, al^u d^uoilea.

^uFii lui Merari ^{erau}: Mahli și Muși. Fii 21 lui Mahli: Eleazar^u și ^uKișu. Și muri Eleazar^u, și ^un'avea fi^u, ci fice; și le ^uluară de 22 ^{femei} fii lui Kișu, frații lor^u. ^uFii lui Muși 23 ^{erau}: Mahli, și Eder^u, și Ieremot^u, trei.

Acestia ^{sunt} fii lui ^uLevi, duple casele 24 lor^u părintesci, capi^u părintilor^u, duple cum^u s'a^u numerat^u duple numărul^u numilor^u, duple capetele lor^u, toți cari implin^uau serviciul^u în casa lui Iehova, de la ^ud^uoă-deci 25 de ani și mai sus^u. Căci David^u ^{dise}: Iehova, Dumne^udeul^u lui Israelu, ^ua dat^u repaus^u poporului se^u, și va locui în Ierusalim^u în etern^u; Deci Leviții ^{mai mult^u} 26 nu vor^u ^upurta lăcașul^u, și t^ute unelte^u sale pentru serviciul^u se^u. Că, după cuvintele 27 cele din urmă ale lui David^u, se numerară fii lui Levi, de la d^uoă-deci de ani și mai 28 sus^u. Căci d^uetoria lor^u ^{era}, ca ei să stee a-lătura cu fii lui Aaron^u spre serviciu în casa lui Iehova, în curți și în cămări, și spre curățirea tuturor^u celor^u sante, și pentru implinirea serviciului^u în casa lui Dumne^udeu; Și 29 pentru ^upânile de punere-înainte, și pentru ^ufl^uorea făinei a darului de pâne, și pentru ^ualuatul^u nedospit^u, și pentru cele din tigăi, și pentru ^uprăjituri, și pentru totă ^umăsura și greutatea; Și ca să stee în totă demân^uța 30 și totă s^uera, să laude și să mărescă pre Iehova; Și ca să aducă lui Iehova t^ute olo- 31

^p Deut. 31. 7, 8.
Ios. 1. 6, 7, 9.
Cap. 28. 20.
^q Pecum vers 3.
^r Vers 11.
^s Deut. 12. 10.
Ios. 22. 4.
2 Sam. 7. 1.
Cap. 23. 25.

^u 2 Cron. 20. 3.
^u 1 Reg. 8. 6, 21.
^z Cron. 5. 7.
^z 6. 11.
^u Vers 7.
^u 1 Reg. 5. 3.

Capit^u 23.
^a 1 Reg. 1. 53—39.
Cap. 28. 5.
^b Num. 4. 3, 47.
^c Deut. 16. 18.
Cap. 26. 29.
2 Cron. 19. 8.
^d Veđi 2 Cron.

29. 25, 26.
Amos 6. 5.
^e Esod. 6. 16.
Num. 26. 57.
Cap. 6. 1, etc.
^z Cron. 8. 14.
^z 29. 25.
^f Cap. 26. 21.
^g Esod. 6. 18.

^h Esod. 6. 20.
ⁱ Esod. 28. 1.
Ebr. 5. 4.
^j Esod. 30. 7.
Num. 16. 40.
1 Sam. 2. 28.
^k Deut. 21. 5.
^l Num. 6. 23.
^m Veđi Cap. 26.

23, 24, 25.
ⁿ Esod. 2. 22. & 18. 3, 4.
^o Cap. 26. 24.
^p Cap. 26. 25.
^q Cap. 24. 23.
^r Cap. 24. 26.
^s Cap. 24. 29.
^t Cap. 24. 23.

^u Veđi Num. 36. 6. 8.
^v Cap. 24. 30.
^z Num. 10. 17. 21.
^y Vers 27.
^z Veđi Num. 1. 3. & 4. 3. & 8. 24.

Ezra. 3. 8.
^z Cap. 22. 18.
^a Num. 4. 5, etc.
^b Esod. 25. 30.
^c Lev. 6. 20.
^d Cap. 9. 29, etc.
^d Lev. 2. 4.
^e Lev. 2. 5, 7.
^f Lev. 19. 35.

caustele ^a la ziua sabbatului, la lună nouă și la ^bserbători, după numărul și legea lor,
 32 pururea înaintea lui Iehova; Și să ^cfacă paza cortului întrunirei, și paza sanctuarului, și ^dpaza fiilor lui Aaron, frații lor, la serviciul lor în casa lui Iehova.

Impărțirea preuților, și genealogia Leviților.

24 SI rîndurile fiilor lui Aaron erau acestea:

- 1 ^aFiii lui Aaron erau: Nadab, Abihu,
- 2 Eleazar, și Itamar. Și ^bNadab și Abihu muriră înaintea părintelui lor, și nu aveau fi; deci Eleazar și Itamar se făcuseră preuți.
- 3 Și David ^cîmpărți, adică pre Zadok din fiii lui Eleazar, și pre Ahimelec din fiii lui Itamar, după rîndurile lor în serviciul lor.
- 4 Și se găsiră mai mulți capi între fiii lui Eleazar decât între fiii lui Itamar; deci ^dîmpărți așa: din fiii lui Eleazar, șesprezece capi, după casele lor părintești, și din fiii lui Itamar opt, după casele lor părintești. Prin sorți ^eîmpărți atît pre acestia cît pre aceia; cîci mai mari sanctuarului și mai mari casei lui Dumnezeu erau ei din fiii lui Eleazar și din fiii lui Itamar.
- 6 Și Semaia, fiul lui Netaneel, scriitorul, ^funul din Leviți, ^gînscrie înaintea regelui și a mai marilor și a lui Zadok, preutul, și a lui Ahimelec, fiul lui Abiatar, și a capilor părintești ai preuților și ai Leviților; câte o casă părintească era luată pentru Eleazar, și câte una era luată pentru Itamar.
- 7 Și eși sortul ^hîntîi pentru Iehoiarib; pentru Iedaia, al ⁱdouă; pentru Harim, al ^jtreilea; pentru Seorim, al ^kpatrulea; pentru Malchia, al ^lcincelea; pentru Miamin, al ^mșeselea; pentru Hakkoz, al ⁿșaptelea; pentru ^oAbia, al ^poptulea; pentru Ieșua, al ^qnouălea; pentru Șekania, al ^rdecelea; pentru Eliașib, al ^sunui-spre-decelea; pentru Iakim, al ^tdouă-spre-decelea; pentru Huppa, al ^utrei-spre-decelea; pentru Ieșebab, al ^vpatru-spre-decelea; pentru Bilga, al ^wcinci-spre-decelea; pentru Immer, al ^xșese-spre-decelea; pentru Hezir, al ^yșapte-spre-decelea; pentru Appișet, al ^zopt-spre-decelea; pentru Petahia, al ^{aa}nouă-spre-decelea; pentru Iehzekel, al ^{ab}două-decelea; pentru Iachin, al ^{ac}două-deci și unu; pentru Gamul, al ^{ad}două-deci și două; pentru Delaia, al ^{ae}două-deci și trei; pentru Maazia, al ^{af}două-deci și patru.
- 19 Acesta era rîndul lor în serviciul lor, după care ^{ag}să vină în casa lui Iehova,

după îndatoririle date lor prin Aaron, părintele lor, așa precum ^{ah}îi ordina Iehova, Dumnezeu lui Israel.

Și cei-l-alți fii ai lui Levi erau: din fiii 20 lui Amram: ^{ai}Șubael; din fiii lui Șubael, Iehdeia. Cîtu pentru ^{aj}Rehabia: din fiii lui 21 Rehabia, Ișia era capul; Din Ithariti, 22 ^{ak}Șelomot: din fiii lui Șelomot, Iahat. Și 23 fiii lui ^{al}Hebron: Ieria, ^{am}întîiul; Amaria, al ^{an}două; Iahaziel, al ^{ao}treilea; Iekameam, al ^{ap}patrulea. Fiii lui Uziel: Mica; din fiii 24 lui Mica, Șamir; Fratele lui Mica, Ișia; 25 din fiii lui Ișia, Zecaria. ^{aq}Fiii lui Merari: 26 Mahli și Muși; fiii lui Iazia: Beno. Fiii 27 lui Merari: din Iazia: Beno, și Șoham, și Zaccur, și Ibri; Din Mahli: Eleazar; și 28 ^{ar}acesta nu avea fi. Cîtu pentru Kișu: Fi- 29 iul lui Kișu: Ierahmeel. Și ^{as}fiii lui Muși: 30 Mahli, Eder, și Ierimot. Acestia ^{at}sînt fii 31 Leviților, după casele lor părintești. Și 32 acestia au aruncat sorți lungă frații lor, fiii lui Aaron, înaintea lui David, regele, și a lui Zadok și a lui Ahimelec, și înaintea capilor caselor părintești ale preuților și ale Leviților, casa cea ^{au}întîia părintească de o potrivă cu fratele se cel mai mic.

Așezarea și rînduirea cîntăreșilor și a muzicanților.

SI deosebiră David și cei mai mari ai 25 ^{av}stei spre serviciu din fiii lui ^{aw}Asaf, ai lui Heman și ai lui Iedutun, cari să cînte cîntări cu citare, cu harpe, și cu cim- 2 bale. Și numărul ^{ax}omenilor de lucru spre serviciul lor era: Din fiii lui Asaf: Zac- 3 cur, Iosef, Netania, și Asarel, fi ai lui Asaf; suptu conducerea lui Asaf, care cînta cîntări suptu conducerea regelui. Din 3 Iedutun: pre fiii lui Iedutun: Ghedalia, Zeri, Ieșia, Hașabia, și Matitia, șese, suptu conducerea părintelui lor, Iedutun, care cînta cîntări cu citare, ca să laude și să 4 mărească pre Iehova. Din Heman: pre fiii lui Heman: Bukkia, Mattania, Uziel, Șebel, Ierimot, Hanania, Hanani, Eliata, Ghid- 5 dalti, Romanti-Ezer, Ioșbekaș, Malloti, Hotir, și Mahaziot. Toți acestia erau fii 5 lui Heman, vîdătorul regelui în cuvintele lui Dumnezeu; ca să-î înălțe cornul; cîci 6 Dumnezeu dădu lui Heman patru-spre-dece fi și trei fice. Toți acestia ^{ay}stăteau suptu 6 conducerea părintelui lor la cîntare în casa lui Iehova, cu cimble, harpe și citare, pentru serviciu în casa lui Dumnezeu, după ordinul regelui, datu lui Asaf, lui Iedu-

g Num. 10. 10.
Pa. 81. 3.
A Lev. 23. 4.
i Num. 1. 53.

j Num. 3. 6—9.
Capul 24.
a Lev. 10. 1, 6.

Num. 26. 60.
b Num. 3. 4. &
26. 61.
c Neem. 12. 4.

17.
Luc. 1. 5.
d Cap. 9. 25.
e Cap. 23. 16.

f Cap. 21. 17.
g Cap. 21. 18.
h Cap. 23. 19. &

26. 31.
i Esod. 6. 19.
Cap. 23. 21.

j Cap. 23. 22.
k Cap. 23. 23.

Capul 25.
a Cap. 6. 33, 39
44.

7 tună și lui Hemanu. Și numărul lor cu
celu alu fraților lor, cari erau învățați în
cântările lui Iehova, toți încercați, erau:
dooe sute, optu-deci și optu.

8 Și aruncară sorți pentru rânduella lor,
pentru celu micu ca și pentru celu mare, pen-
9 tru ¹ învățătoru ca și pentru celu învățat; Și
pentru Asafu eși întâiul sorțiu lui Iosefu;
Ghedalia era alu dooilea, elu, frații sei și fiii
10 sei, dooi-spre-dece; Alu treilea, Zaccuru,
11 elu, fiii sei și frații sei, dooi-spre-dece; Alu
patrulea, Izri, elu, fiii sei și frații sei, dooi-
12 spre-dece; Alu cincelea, Netania, elu, fiii sei
13 și frații sei, dooi-spre-dece; Alu șeselea,
Bukkia, elu, fiii sei și frații sei, dooi-spre-
14 dece; Alu șeptelea, Ieșarela, elu, fiii sei și
15 frații sei, dooi-spre-dece; Alu optulea, Ie-
șaia, elu, fiii sei și frații sei, dooi-spre-dece;
16 Alu nouëlea, Matania, elu, fiii sei și frații sei,
17 dooi-spre-dece; Alu decelea, Șimei, elu, fiii
18 sei și frații sei, dooi-spre-dece; Alu unu-spre-
decelea, Azareel, elu, fiii sei și frații sei,
19 dooi-spre-dece; Alu dooi-spre-decelea, Ha-
șabia, elu, fiii sei și frații sei, dooi-spre-dece;
20 Alu trei-spre-decelea, Șubaelu, elu, fiii sei
21 și frații sei, dooi-spre-dece; Alu patru-spre-
decelea, Matitia, elu, fiii sei și frații sei,
22 dooi-spre-dece; Alu cinci-spre-decelea, Ie-
rimotu, elu, fiii sei și frații sei, dooi-spre-
23 dece; Alu șese-spre-decelea, Hanania, elu,
24 fiii sei și frații sei, dooi-spre-dece; Alu
șapte-spre-decelea, Ioșbekășa, elu, fiii sei
25 și frații sei, dooi-spre-dece; Alu optu-spre-
decelea, Hanani, elu, fiii sei și frații sei,
26 dooi-spre-dece; Alu năoe-spre-decelea, Mal-
loti, elu, fiii sei și frații sei, dooi-spre-dece;
27 Alu dooe-decelea, Iliata, elu, fiii sei și frații
28 sei, dooi-spre-dece; Alu dooe-deci și unul,
Hotirū, elu, fiii sei și frații sei, dooi-spre-
29 dece; Alu dooe-deci și dooilea, Ghiddalti,
elu, fiii sei și frații sei, dooi-spre-dece;
30 Alu dooe-deci și treilea, Mohaziotu, elu,
31 fiii sei și frații sei, dooi-spre-dece; Alu dooe-
deci și patrulea, Romanti-Ezeru, elu, fiii sei
și frații sei, dooi-spre-dece.

*Ușieru și custodii de proviziune în casa lui Dum-
neđu; diregătorii și judecătorii.*

26 **S**i rîndurile ușierilor: d'între Korahiți,
Meșelemia, fiulul lui Kore, din fiii lui
2 Asafu. Și fiii lui Meșelemia: Zecaria, ân-
teiu-născutul; Iediael, alu dooilea; Zeba-
3 dia, alu treilea; Iatniel, alu patrulea; E-
lamu, alu cincelea; Iehohananu, alu șeselea;
4 Elionai, alu șeptelea. Fiii lui Obedu-Edom:
Șemaia, ânteiu-născutul; Iehozabadu, alu dooilea; Ioahū, alu treilea; Sa-

caru, alu patrulea; Netaneel, alu cincelea;
Ammiel, alu șeselea; Issacar, alu șeptelea;
Peulta, alu optulea; căci Dumneđu 'lu bi-
ne-cuvântă. Și lui Șemaia, fiulul seu, se
născură fii, cari domniră în casa părintelui
lor; că ei erau bărbați descepti. Fiii lui
Șemaia: Otni, Refaelu, și Obedu-Elzabadu;
frații sei, bărbați descepti, Elihu și Șemakia.
Toți acestia erau din fiii lui Obedu-Edom;
ei, fiii lor și frații lor, bărbați descepti,
puternici pentru serviciu, șese-deci și dooi din
Obedu-Edom. Fiii și frații lui Meșelemia,
bărbați descepti, optu-spre-dece. Fiii lui
"Hoșa, d'între fiii lui Merari: Șimri, capul,
(de-și nu era ânteiu-născutul, dară părintele
seu 'lu puse capu); Hilkia, alu dooilea; Te-
balia, alu treilea; Zecaria, alu patrulea;
toți fiii și frații lui Hoșa, trei-spre-dece.

Acestea erau rîndurile ușierilor după
capii lor bărbătești, și aveau sarcină îm-
preună cu frații lor, de a servi în casa lui Ie-
hova. Și aruncară sorți, pentru celu micu ca
și pentru celu mare, după casele lor pă-
rințesci, pentru fie-care pîrtă. Și sortul
despre resăritu pică pe Șelemia; și arun-
cară sorți pentru Zecaria, fiulul seu, bār-
batu înțeleptu în sfatul; și sortul seu
eși spre mēdă-nôpte; Pentru Obedu-Edom
15 spre mēdă-đi, și pentru fiii sei casa de re-
servă; Pentru Șuppimū și Hosa spre apusū,
16 lîngă pîrtă Șallechetu, unde se urcă calea
în susu, așa încâtu urma custode după cus-
tode. Cătră resăritu erau șese Leviți; cătră
17 mēdă-nôpte, patru pe đ; cătră mēdă-đi
patru pe đ; și lîngă casa de rezervă câte
dooi; Lîngă Parbaru, cătră apusū, patru
18 pe cale, și dooi lîngă Parbaru. Acestea
19 sînt rîndurile ușierilor din fiii lui Kore
și din fiii lui Merari.

Și din Leviți era Ahia ¹ preste tesaurele
casei lui Dumneđu și preste tesaurele cel-
lor consacrate. Cătu pentru fiii lui La-
21 adanu, fii Gherșonitului Laadanu, capii ca-
selor părințesci, adecă din Laadanu, Gher-
șonitulu, erau: Iehieli. Fiii lui Iehieli: Ze-
22 tamu, și Ioelu, fratele seu, cari erau preste
tesaurele casei lui Iehova. Din Amramiți
23 și din Ithariți, din Hebroniti, și din Uzi-
eliți, Era ² Șebuelu, fiulul lui Gherșomū, fi-
24 iulul lui Moisi, mai marele preste tesaure.
Și frații sei din Eliezeru: Rehabia, fiulul
25 seu; Ieșaiia, fiulul acestuia; Ioramū, fiulul
acestui; Zicri, fiulul acestuia; și ³ Șelomitū,
fiulul acestuia. Acestu Șelomitū și frații
26 sei erau preste toate tesaurele celor con-
sacrate, pre cari regele Davidu și capii ca-
selor părințesci, cei mai mari preste mii

b 2 Cron. 23. 13.

Capitul 26.

a Cap. 16. 38.

b Cap. 28. 12.

Mal. 3. 10.

c Cap. 23. 16.

d Cap. 23. 18.

și preste sute, și cei mari ai ôstei le consacraseră. Din prăda cęstigată în resbele consacraseră *aceste*, pentru zidirea casei lui Iehova, și totu ce consacrase Samuelu, vędătorul, și Saulu, fiulul lui Kișu, și Abneru, fiulul lui Neru, și Ioabü, fiulul Teruiei; *töte* cele consacrate *erau* suptü mäna lui Šelomitü și a fraților sei.

Din lthariți: Chenania și fiii sei *erau* pentru trebele de dinafară preste Israelü, ca diregători și ca judecători. Din Hebroniți: Hošabia și frații sei, o mie șapte sute bărbați descepti *erau* puși preste Israelü dincoce de Iordanü cãtră apusü, la töte trebele lui Iehova și la serviciul regelui. Din Hebroniți Ieria *era* capulü, duple generațiunile Hebroniților și duple casele lorü pärințesci. (În alü patru-decelea anü alü domnirii lui Davidü fură ei căutați, și s'au găsitü între d'inșii la Iazerü în Galaadü bărbați descepti). Și frații sei, bărbați descepti, *erau* dwoë-deci și patru mii, capii caselorü pärințesci; și Davidü regele i puse preste Rubeniți și Gadiți, și preste jumătatea seminției lui Manase, la töte trebele lui Dumeñeu și ale regelui.

Rönduirea armatei; mai mari semințiilor; custodii caselorä de rezervă ale regelui, și alți diregători.

SI fiii lui Israelü duple numărul lorü, capii caselorü pärințesci, mai mari preste mii și sute, și ai lorü diregători, serviaș regelui în töte pe rënduri, cari intrau și eșiaș din lună în lună, în töte lunele anului; fie-care rëndü *avea* dwoë-deci și patru mii.

Preste rëndulü änteiü pentru luna äntëia *era* Iašobeamü, fiulul lui Zabdielü; și la rëndulü seü *erau* dwoë-deci și patru mii.

Elü *era* din fiii lui Perețü, capulü tuturorü mai marilorü ôstei pentru luna äntëia. Și preste rëndulü pentru luna a dwoa *era* Dodaï, Ahoheulü, și din rëndulü seü *era* Miklotü, de asemenea conducătorü; și în rëndulü seü

erau dwoë-deci și patru mii. Celü mai mare alü ôstei a treia pentru luna a treia *era* Benaia, fiulul lui Iehoiada, preutulü, capulü; și la rëndulü seü *erau* dwoë-deci și patru

mii. Acestü Benaia *era* unü vitësü din cei trei-deci, și preste cei trei-deci; și la rëndulü seü *era* Ammizabadü, fiulul seü. Alü

patrulea, pentru luna a patra, *era* Asahelü, fratele lui Ioabü, și Zebadia, fiulul seü, după d'insulü; și în rëndulü seü *erau* dwoë-deci

și patru mii. Alü cincelea, pentru luna a cincea, *era* mai mare Šamhutü, Ihraheulü;

și în rëndulü seü *erau* dwoë-deci și patru mii. Alü șeselea, pentru luna a șesea, *era*

Ira, fiulul lui Ikkeșü, Tekoeulü; și în rëndulü seü *erau* dwoë-deci și patru mii. Alü

șeptelea, pentru luna a șeptea, *era* Helețü, Peloneulü, din fiii lui Efraimü; și în rëndulü seü *erau* dwoë-deci și patru mii.

Alü optulea, pentru luna a opta, *era* Sibbecai, Hušateulü, din Zarhiți; și în rëndulü seü *erau* dwoë-deci și patru mii. Alü

noüelea, pentru luna a noüa, *era* Abiezerü, Anetoteulü, din Beniaminiți; și în rëndulü seü *erau* dwoë-deci și patru mii. Alü

decelea, pentru luna a decea, *era* Maharai, Netofateulü, din Zarhiți; și în rëndulü seü *erau* dwoë-deci și patru mii. Alü unü-spre

decelea, pentru luna a unü-spre-decea, *era* Benaia, Piratoneulü, din fiii lui Efraimü; și în rëndulü seü *erau* dwoë-deci și patru mii. Alü dwoi-spre-decelea, pentru luna a

dwoi-spre-decea, *era* Heldaï, Netofateulü, de la Otnielü; și în rëndulü seü *erau* dwoë-deci și patru mii.

Și preste semințiile lui Israelü *erau*: mai mare preste Rubeniți Eliezerü, fiulul lui Sicri; preste Simeoniți, Šefatia, fiulul Ma-

achei; Preste Leviți, Hašabia, fiululü Ke-muelü; preste Aaroniți, Zadokü; Preste Iuda,

Elihu, din frații lui Davidü; preste Issacarü, Omri, fiulul lui Micaelü; Preste Zabulonü,

Išmaia, fiulul lui Obadia; preste Neftali, Ierimotü, fiulul lui Azrielü; Preste fiii lui

Efraimü, Hoșea, fiulul lui Azazia; preste jumătatea seminției lui Manase, Ioelü, fiulul lui Pedaia; Preste jumătatea seminției

lui Manase în Galaadü, Iddo, fiulul lui Zecaria; preste Beniaminü, Iaasielü, fiulul lui Abnerü; Preste Danü, Azareelü, fiulul lui

Ierohamü. Acestia *sunt* mai mari semințiilorü lui Israelü.

Numerulü Israeliților de dwoë-deci de ani și mai josü, nu i-a pusü Davidü; căci Iehova

disese, că va immulți pre Israelü, ca stelele ceriului. Ioabü, fiulul Teruiei, începu

a numera, dară nu sfârși; căci veni pentru acesta mânia lui Iehova preste Israelü; de aceea numerulü nu s'a primitü în istoria

Cronicelorü regelui Davidü.

Și preste tesauzele regelui *era* Azmavetü, fiulul lui Adielü; și preste magazinele din

câmpü, din cetăți, din sate și din turnuri, *era* Ionatanü, fiulul lui Uzia. Și preste lucrătorii câmpului la lucrarea pământului

era Ezri, fiulul lui Chelubü; Și preste vii *era* Šimeï, Ramateulü; și preste magazinele

de vinü din vii *era* Zabdi, Šifmeulü. Și

e 1 Sam. 9. 9.
f Cap. 23. 4.
g Cap. 23. 19.
h Veđi Ios. 21.

39.
i 2 Cron. 19. 11.

Capulü 27.
a 2 Sam. 23. 8.
Cap. 11. 11.

b 2 Sam. 23. 20.
23. 23.
Cap. 11. 22.
etc.

c 2 Sam. 23. 24.
Cap. 11. 26.
d Cap. 11. 28.
e Cap. 11. 27.

f 2 Sam. 21. 18.
Cap. 11. 29.
g Cap. 11. 28.
h 2 Sam. 23. 28.

Cap. 11. 30.
i Cap. 11. 31.
j Cap. 26. 30.
k 1 Sam. 16. 6.

l Fac. 15. 5.
m 2 Sam. 24. 15.
Cap. 21. 7.

preste olivî şi sicomorii din vale *era* Baalü-
 29 Hananü, Ghedereulü; şi preste magazinele
 de oleiü, Ioaşü. Şi preste boii, cari pă-
 sceau în Şaronü, *era* Şitrai, Şaroneulü; şi
 30 preste boii din văi *era* Şafatü, fiulü lui
 Adlai. Şi preste cămile *era* Obilü, Işmae-
 31 litulü; şi preste asini, Iehdeia, Meronoteulü.
 Şi preste oi *era* Iazizü, Hagareulü. Toţi a-
 cestia *erau* supravighiători preste avutulü
 32 regelui Davidü.

Şi Ionatanü, unchiulü lui Davidü, *era*
 consiliarü, bărbatü cu minte şi învăţatü; şi
 33 Iehielü, fiulü lui Hacmoni, *era* lungă fii
 regelui; Şi "Ahitofelü *era* consiliarü alü re-
 34 gelui; şi "Huşai, Aracheulü, *era* amicü alü
 regelui; Şi după Ahitofelü *erau* Iehoiada,
 fiulü lui Benaia, şi "Abiatarü; şi mai marele
 oştei regelui *era* "Ioabü.

*Davidü cuvântă mai marilorü şi lui Solomonü;
 darurile de bună-voină ale marilorü şi ale po-
 porului pentru templu; mulţumirea şi rugă-
 ciunea lui Davidü.*

28 **S**I adună Davidü pre toţi mai marii lui
 Israelü, pre "mai marii seminţiilorü, şi
 pre "mai marii rîndurilorü, cari serviau re-
 gelui, şi pre mai mari preste mil, şi pre mai
 mari preste sute, şi pre "mai marii preste totü
 avutulü, preste turmele regelui şi preste fii
 seî, împreună cu diregătorii şi cu cei "viteşî,
 şi pre toţi bărbaţii tari, la Ierusalimü.

2 Şi Davidü regele stătu în picioare, şi
 dîse: Ascultaţi-mă, fraţii mei, şi poporulü
 meu! "Fost'a în înima mea să zidescü casă
 de repausü pentru chivotulü legei lui Iehova,
 şi pentru "aşternutulü picioarelorü Dumne-
 ului nostru; şi pregătirî făcut'amü pentru
 3 zidire. Dară Dumne-deü dîse către mine:
 "Tu să nu zidescü casă numelui meü; căci
 escü omü de resbelü, şi ai vërsatü sânge.

4 Iehova, Dumne-deulü lui Israelü, "m'a alesü
 pre mine din totă casa părintelui meü, ca
 să fiü rege preste Israelü în eternü, căci
 pre "Iuda alesu-l'a conducătoriü; şi din casa
 lui Iuda, "casa părintelui meü; şi "d'între fii
 părintelui meü a bine-voitü intru mine, şi
 5 m'ă făcu rege preste totü Israelulü. "Şi
 d'între toţi fii mei, (căci mulţi fi mi-a
 datü Iehova,) "ales'a elü pre Solomonü, fiulü
 meü, ca să şedă pe tronulü regatului lui

6 Iehova, preste Israelü. Şi elü dîse către
 mine: "Solomonü, fiulü teü, va zidi casa mea
 şi curţile mele; căci eü mi l'amü alesü de
 7 fiü, şi eü "i voiü fi părinte; Şi voiü întări

regatulü seü în eternü, "de va fi statornicü
 în împlinirea ordinelorü mele şi judecăţel-
 orü mele, ca şi astă-zi. Şi acumü înaintea 8
 întregului Israelü, adunarea lui Iehova, şi
 înaintea urechielorü Dumne-deului nostru,
 păziţi tôte ordinele lui Iehova, Dumne-deulü
 vostru, pentru-ca să rămâneţi în stăpânirea
 acestui pământü bunü, şi să-lă lăsaţi mo-
 scenire fiilorü vostri după voi în eternü.

Şi tu, Solomonü, fiulü meü! "recunósce 9
 pre Dumne-deulü părintelui teü, şi-i ser-
 vesce "cu totă înima şi cu bună-voinţă; căci
 "Iehova cercetăză tôte ânimele, şi înţelege
 tôte închipuirile cugetelorü. "De-lü vei căuta,
 elü se va lăsa să fie găsitü de tine; dară
 de-lü vei părăsi pre d'însulü, şi elü te va
 lepăda pre tine în eternü. Caută acuma; 10
 "căci Iehova alesu-te-a, ca să zidescü casă
 pentru sanctuariü. Fii statornicü, şi fă-o!

Şi dădu Davidü lui Solomonü, fiulü seü, 11
 "forma porticului, şi a caselorü sale, şi a te-
 saurelorü sale, şi a cămărelorü sale de susü,
 şi a caselorü sale din lă-intru, şi a casei pro-
 piţiătorului; Şi forma tuturorü, cari *erau* în 12
 înima lui, a curţilor casei lui Iehova, şi a tu-
 turorü cămărelorü de jurü împrejurü, "a tesa-
 urelorü casei lui Dumne-deü, şi a tesaurelorü
 celorü consacrate; Şi pentru rîndurile preu- 13
 rilorü şi ale Leviţilorü, şi pentru tôte lucruri
 serviciului casei lui Iehova, şi pentru
 tôte uneltele serviciului în casa lui Iehova;
 Şi trasulü în aurü alü tuturorü uneltelorü 14
 pentru fie-care serviciü, şi trasulü tuturorü
 uneltelorü de argintü pentru tôte uneltele
 fie-cărui serviciü; Şi trasulü policandrelorü 15
 de aurü, şi a candelorü lorü de aurü,
 trasulü fie-cărui policandru, şi alü cande-
 lelorü sale; şi trasulü policandrelorü de ar-
 gintü, şi alü policandruului şi alü cande-
 lelorü sale, duple serviciulü fie-cărui poli-
 candru; Şi trasulü în aurü pentru mesele 16
 pânei punerei-înainte, pentru fie-care mäsă,
 şi trasulü în argintü pentru mesele de ar-
 gintü; Şi pentru furci, cupe, şi plăci, în 17
 aurü curatü, şi pentru cupele de aurü, tra-
 sulü fie-cărei cupe, şi în argintü pentru cu-
 pele de argintü, trasulü fie-cărei cupe; Şi 18
 trasulü în aurü curatü pentru altarulü tămă-
 iarei; şi forma carului "cherubimilorü de aurü,
 cari să se întindă şi să acopere chivotulü
 19 legii lui Iehova. Tôte *aceste*, totü lucrulü
 formelorü, "le-a însemnatü şi prin înscrisü,
 prin înţelepçiune ce i-a datü Iehova.

n 2 Sam. 15. 12.

o 2 Sam. 15. 37.

& 16. 16.

p 1 Reg. 1. 7.

q Cap. 11. 6.

—

Capitul 28.

a Cap. 27. 16.

b Cap. 27. 1, 2.

c Cap. 27. 25.

d Cap. 11. 10.

e 2 Sam. 7. 2.

f Ps. 132. 3, 4.

5.

f Ps. 99. 5. &

132. 7.

g 2 Sam. 7. 5,

13.

1 Reg. 5. 3.

Cap. 17. 4. &

22. 8.

h 1 Sam. 16. 7—

13.

i Fac. 49. 8.

Cap. 5. 2.

Pa. 60. 7. &

78. 68.

j 1 Sam. 16. 1.

k 1 Sam. 16. 12,

13.

l Cap. 3. 1, etc.

& 23. 1.

m Cap. 22. 9.

n 2 Sam. 7. 13,

14.

Cap. 22. 9, 10.

2 Cron. 1. 9.

o Cap. 22. 13.

p Ier. 9. 24.

Osea 4. 1.

Ioan 17. 3.

q 2 Reg. 20. 3.

Ps. 101. 2.

r 1 Sam. 16. 7.

1 Reg. 8. 39.

Cap. 29. 17.

Ps. 7. 9. & 13.

9. 2.

Prov. 17. 3.

Ier. 11. 20. &

17. 10. & 20.

12.

Apoc. 2. 23.

s 2 Cron. 15. 2.

t Vers 6.

u Veđi Esod. 25.

40.

Vers 19.

v Cap. 26. 20.

x Esod. 25. 18

—22.

1 Sam. 4. 4.

1 Reg. 6. 23,

etc.

y Veđi Esod. 25.

44.

Vers 11, 12.

20 Și Davidu¹ dîse lui Solomonu², fiul³u⁴ se⁵:
 *Întăresce-te, și îmbărbătează-te, și fă-o; nu
 te teme, și nu te spăimēnta! căci Dum-
 neđe⁶u⁷, Iehova, Dumneđe⁸ul⁹u¹⁰ me¹¹, este cu
 tine! *Elu¹² nu te va lăsa, nici nu te va pă-
 răsi, până nu vei sfârși totu¹³ lucrul¹⁴u¹⁵ pentru
 21 serviciul¹⁶u¹⁷ casei¹⁸ lui Iehova. Și ecce! aicea
sunt ¹⁹rōndurile preuților²⁰ și ale Leviților²¹
 pentru totu²² serviciul²³u²⁴ casei²⁵ lui Dumneđe²⁶u²⁷;
 și cu tine *sunt* pentru totu²⁸ lucrul²⁹u³⁰ *totu³¹
 felul³²u³³ de omen³⁴i de bună-voință, iscusiți pen-
 tru totu³⁵ felul³⁶u³⁷ de lucru, și mai marii³⁸ și totu³⁹
 poporul⁴⁰u⁴¹ la tōte ordinele tale.

29 **S**I regele Davidu¹ dîse cătră întrēga adu-
 nare: Solomonu², fiul³u⁴ me⁵, singurul⁶u⁷,
 pre care l'a alesu⁸ Dumneđe⁹u¹⁰, este *tēnērū
 și gingașiū, și lucrul¹¹u¹² este mare; căci nu
 pentru omen¹³i are a fi palatul¹⁴u¹⁵, ci pentru
 2 Iehova, Dumneđe¹⁶u¹⁷. Și acum¹⁸u¹⁹, după tōte
 puterile mele făcut'am²⁰u²¹ pregătiri pentru casa
 Dumneđe²²ul²³u²⁴ me²⁵: aur²⁶u²⁷ pentru cele de aur²⁸,
 argint²⁹u³⁰ pentru cele de argint³¹, aramă pen-
 tru cele de aramă, fer³²u³³ pentru cele de fer³⁴,
 și lemn³⁵u³⁶ pentru cele de lemn³⁷, petre de
 onice, și petre de imfubulat³⁸u³⁹, petre de im-
 podobire și de diferite colori, și totu⁴⁰ felul⁴¹u⁴²
 de petre prețiose, și petre de marmoră, în
 3 mulțime. Și încă fiind⁴³u⁴⁴-că am⁴⁵ bine-voit⁴⁶
 pentru casa Dumneđe⁴⁷ul⁴⁸u⁴⁹ me⁵⁰, și avēnd⁵¹
 tesaur⁵²u⁵³ de aur⁵⁴ și de argint⁵⁵, da-le-voiu⁵⁶
 casei Dumneđe⁵⁷ul⁵⁸u⁵⁹ me⁶⁰, pe lūngă tōte, pre
 cari le-am⁶¹u⁶² pregătīt⁶³u⁶⁴ pentru sânta casă:
 4 Trei mii talente de aur⁶⁵u⁶⁶ din aurul⁶⁷u⁶⁸ de *O-
 fir⁶⁹u⁷⁰, și șapte mii talente de argint⁷¹u⁷² cură-
 țit⁷³u⁷⁴, pentru îmbrăcarea pāreților caselor⁷⁵u⁷⁶;
 5 și aur⁷⁷u⁷⁸ pentru cele de aur⁷⁹, și argint⁸⁰u⁸¹ pen-
 tru cele de argint⁸², și pentru tōte lucrurile
 maistrilor⁸³u⁸⁴. Și cine este gata a consacra
 astă-đi serviciul⁸⁵u⁸⁶ se⁸⁷u⁸⁸ lui Iehova?

6 Și aduseră de bună-voiă *capii caselor¹
 pārințesci, și capii semințielor²u³ lui Israel⁴u⁵,
 și cei mai mari preste mii și preste sute,
 7 și *cei mai mari preste avutul¹u² regelui³; Și
 dădură pentru lucrarea casei⁴ lui Dumneđe⁵u⁶,
 cinci mii talente de aur⁷, și țece mii dra-
 hme, și țece mii talente de argint⁸, și opt⁹
 spre-țece mii talente de aramă, și o sută
 8 mii talente de fer¹. Și la cine s'au gă-
 situ² petre prețiose, acela le-a dat³u⁴ la te-
 saurul⁵u⁶ casei⁷ lui Iehova, în mana lui Ie-
 hiel⁸u⁹, Gherșonitul¹⁰. Și poporul¹¹u¹² se bucură,
 căci le *aducea de bună-voiă; că din tōtă
 ânima dăruia¹³u¹⁴ lui Iehova; încă și Davidu¹⁵
 regele se bucură cu bucuriă mare.

Și Davidu¹ bine-cuvēntă pre Iehova i- 10
 naintea întregēi adunări, și dîse: Bine-cu-
 vēntatū să fi²u³ tu, Iehova, Dumneđe⁴ul⁵u⁶ lui
 Israel⁷u⁸, pārintele nostru, din etern⁹u¹⁰ și in e-
 tern¹¹u¹²: *A ta, Iehova, este mărirea, și puterea, 11
 mărirea și biruința, și măreția; căci totul¹³
 în ceri¹⁴u¹⁵ și pe pāmēnt¹⁶u¹⁷ este al¹⁸u¹⁹ te²⁰; a
 ta, Iehova, este impērăția, și tu esci înăl-
 țat²¹u²² cap²³u²⁴ preste tōte. *Și averea și onōrea 12
 de la tine vin²⁵u²⁶; și tu esci domn²⁷u²⁸ preste
 tōte, și în mână ta este tăriă și putere, în
 mână ta stă de a face totul²⁹u³⁰ mare și tare.
 Și acum³¹u³², Dumneđe³³ul³⁴u³⁵ nostru, *ți mulțu- 13
 mim³⁶u³⁷, și lăudăm³⁸u³⁹ numele te⁴⁰ cel⁴¹u⁴² stră-
 luit⁴³u⁴⁴. Căci cine *sunt* e⁴⁵u⁴⁶, și este popo- 14
 rul⁴⁷u⁴⁸ me⁴⁹, ca să putem⁵⁰u⁵¹ dărui atâtea? Căci
 de la tine vine totul⁵²u⁵³, și din al⁵⁴u⁵⁵ te⁵⁶u⁵⁷ ți-am⁵⁸
 dat⁵⁹u⁶⁰ noi; Căci *străini *suntem* înaintea ta, 15
 și nemernici, ca toți pārinții nostri; ca o
 umbră *sunt* *đilele nōstre pe pāmēnt⁶¹u⁶², și nu
 este nici o rēmānere. Iehova, Dumneđe⁶³ul⁶⁴u⁶⁵ 16
 nostru! acēstă întrēgă adunătură, ce am⁶⁶
 pregătīt⁶⁷u⁶⁸, spre a-ți zidi casă pentru numele
 te⁶⁹ cel⁷⁰u⁷¹ sânt⁷²u⁷³, din mână ta este ea, și al⁷⁴
 te⁷⁵ este totul⁷⁶u⁷⁷. Sci⁷⁸u⁷⁹, Dumneđe⁸⁰ul⁸¹u⁸² me⁸³, că 17
 *cerci ânima, și că *iubesci dreptul⁸⁴u⁸⁵. Și e⁸⁶
 cu ânima drēptă am⁸⁷u⁸⁸ dărui⁸⁹u⁹⁰ tōte aceste,
 și pre poporul⁹¹u⁹² te⁹³, care se află aicea, l'
 am⁹⁴u⁹⁵ vēdūt⁹⁶u⁹⁷ cu bucuriă dăruiindu-ți. Iehova, 18
 Dumneđe⁹⁸ul⁹⁹u¹⁰⁰ lui Abraam¹⁰¹u¹⁰², al¹⁰³u¹⁰⁴ lui Isaac¹⁰⁵u¹⁰⁶ și
 al¹⁰⁷u¹⁰⁸ lui Israel¹⁰⁹u¹¹⁰, pārinții nostri! păstrēză
 în etern¹¹¹u¹¹² acēsta în închipuirea cugetelor¹¹³
 ânimei poporului¹¹⁴u¹¹⁵ te¹¹⁶, și îndrēptă ânimele
 lor¹¹⁷ cătră tine. Și *lui Solomon¹¹⁸u¹¹⁹, fiul¹²⁰u¹²¹ me¹²², 19
 dă-i ânimă desevarșită, ca să păzēscă or-
 dinele tale, mărturie tale și legile tale,
 și să facă tōte aceste și să zidēscă pala-
 tul¹²³u¹²⁴, pentru care *am¹²⁵u¹²⁶ făcut¹²⁷u¹²⁸ pregătirile.

Și Davidu¹ dîse cătră tōtă adunarea: Bine- 20
 cuvēntați pre Iehova, Dumneđe²ul³u⁴ vostru.
 Și tōtă adunarea bine-cuvēntă pre Iehova,
 Dumneđe⁵ul⁶u⁷ pārinților lor⁸, și se plecară,
 și se prosternură lui Iehova și regelui⁹; Și 21
 junghiară sacrifici¹⁰u¹¹ lui Iehova, și aduseră a
 dūoa-đi lui Iehova olocaust¹²u¹³: o mie tauri,
 o mie berbeci, o mie mnei, cu libațiunile
 lor¹⁴, și alte sacrifici¹⁵u¹⁶ în mulțime, pentru totu¹⁷
 Israelul¹⁸u¹⁹. Și mâncară și bēură înaintea lui 22
 Iehova în aceeași đi cu bucuriă mare.

*Solomonu este aședat¹ pe tron²; Davidu mōre
 în pace și onōre.*

Și făcură pentru a dūoa dată pre So-
 lomonu¹, fiul²u³ lui Davidu⁴, rege, și-l⁵u⁶ p⁷ unseră

^a Deut. 31. 7, 8.
^b Ios. 1. 6, 7, 9.
^c Cap. 22. 13.

^a Ios. 1. 5.
^b Cap. 24. & 25.
 & 26.

^c Esod. 35. 25.
 26. & 36. 1, 2.

^b Capul 29.
^a 1 Reg. 3. 7.

Cap. 22. 5
 Prov. 4. 3.

^b Veđi Isa. 54.
 11, 12.
 Apoc. 21. 18.
 etc.

^c 1 Reg. 9. 28.
^d Cap. 27. 1.

^e Cap. 27. 25,
 etc.
^f Cap. 26. 21.

^g 2 Cor. 9. 7.
^h Mat. 6. 13.

ⁱ 1 Tim. 1. 17.
 Apoc. 5. 13.
ⁱ Rom. 11. 36.

^j Ps. 39. 13.
 Ebr. 11. 13.

^k 1 Pet. 2. 11.
^k Iov. 14. 2.
 Ps. 90. 9. &

102. 11. & 144.
 4.

^l 1 Sam. 16. 7.
 Cap. 28. 9.
^m Prov. 11. 30.

ⁿ Ps. 72. 1.
 o Vers. 2.

^p 1 Reg. 1. 35,
 39.

- lui Iehova *să fie* domn, și pre Zadok *să fie* preot.
- 23 Și Solomon *ședea* pe tronul lui Iehova ca rege în locul lui David, parintele său; și el prospera, și totu Israelul *lă asculta*
- 24 pre el. Și toți mai marii și viteșii și toți fiii regelui David *se supuseră* lui Solomon,
- 25 regele. Și Iehova *facu* pre Solomon mare forțe înainte a totu Israelul, și *lă dădu* atâta strălucire regescă, că asemenea acesteia n'au nici unu rege preste Israel mai înainte de el.
- 26 Așa David, fiul lui Ișai, domni preste
- 27 totu Israelul. *Și dălele câte a domni* el preste Israel *fură* patru-deci ani. La Hebron a domni *șapte* ani, și la Ierusalim a domni *trei-deci și trei ani*. Și *28* "muri în bătrânețe fericită, *sătul* de dăle, de avere și de onore; și Solomon, fiul său, se *facu* rege în locul său. Și *29* faptele lui David, regele, cele d'antei și cele de pe urmă, *ecce, sunt* scrise în cartea lui Samuel, vedetorul, și în cartea lui Natan, profetul, și în cartea lui Gad, vedetorul, împreună cu totă domnia lui și cu *30* toate faptele lui cele mari, *și cu* timpurile, cari trecură preste d'insul și preste Israel și preste toate regatele țerelor.

CARTEA A DOUA A CRONICELORŪ.

Sacrificiul lui Solomon la Ghibeon; ruga sa pentru înțelepciune; și făgăduințele lui Dumnezeu către d'insul.

- 1 **S**I Solomon, fiul lui David, se întări în regatul său; și Iehova, Dumnezeuul său, *era* cu d'insul, și *lă facu* mare forțe.
- 2 Și Solomon vorbi către totu Israelul, către *2* mai marii preste mii și preste sute, și către judecători, și către toți conducătorii a totu Israelul, *capii ai caselor* părintești; Și Solomon, și totă adunarea cu d'insul, se duseră la înălțimea din Ghibeon; căci acolo era cortul întrunirii lui Dumnezeu, pre carele Moisi, servul lui Iehova, *lă făcuse* în pustii. *Și* Erub chivotul lui Dumnezeu *lă aduse* David la Kiriat-Iearim în locul, *pre care* *lă pregătise* David; căci *3* *lă* întinsese cortul la Ierusalim. Dară altarul de aramă, pre care *lă făcuse* Bealeel, fiul lui Uri, fiul lui Hur, *era* acolo înainte locașului lui Iehova; decă Solomon *6* și totă adunarea pre acesta *lă căutară*. Și Solomon se sui acolo înainte lui Iehova pe altarul de aramă, care *era* înainte cortului întrunirii, și *lă aduse* o mie de olocauste pe el.
- 7 *Și* în aceea-și noapte se arătă Dumnezeu lui Solomon, și *lă duse* către d'insul: Cere ce să-ți dau *ție*? Și Solomon *lă duse* către Dumnezeu: Tu ai arătat mare iubire lui David, parintele meu, și *lă m'ai făcut* rege în locul său; Acum Iehova, Dumnezeule, fă să se adevărească cuvântul *teu*, dat lui David, parintele meu; căci tu m'ai făcut rege preste unu popor numeros forțe, ca pulberea pământului. *Și* Dreptu care dă-mi *10* înțelepciune și minte, ca să pot *ș* eși și intra înainte acestu popor; căci cine pôte judeca acestu popor mare al *teu*?
- Și* a *lă* disu Dumnezeu către Solomon: *11* Pentru-că acesta este în *â* nima ta, și tu n'ai cerut *avută*, tesaure și onore, nici viața neamicilor *te*i, și n'ai cerut *dăle* multe; ci ai cerut *ție* înțelepciune și minte, ca să poți judeca poporul meu, preste care te-am *lă* făcut rege; Decă date *ți sunt* în *12* înțelepciunea și mintea; și încă *lă* avere și tesaure și onore *ți* voi da, asemenea că-rora *nu* avură regii, cari *au* fost înainte de *ție*, și nici unu după *ție* nu le va *avé*.
- Și* plecă Solomon de la înălțimea din Ghibeon la Ierusalim, înainte cortului întrunirii, și domni preste Israel.

Avuția și comerțul lui Solomon.

Și Solomon a adunat cară și călăreți, *14* și avea o mie, patru sute de cară, și două-spre-dece mii de călăreți, pre cari *lă* aședă în întăririle pentru cară și aproape de rege, în Ierusalim.

Și regele *lă* facu ca argintul și aurul *să* *15* *fie* în Ierusalim ca petrele, și cedri *să* *fie* ca sicomorii cei din vale, prin mulțimea lor. *Și* aduseră lui Solomon cai și totu felul *16* de marfă din Egipt; negoțiatorii regelui cumpărau această marfă cu preț. Și ei *17* duseră din Egipt unu cară pentru șese-

q Eccl. 8. 2.	i 2 Sam. 5. 5.	2 CRONICA.	d 1 Cron. 27. 1.	g Esod. 27. 1. 2.	l 1 Reg. 3. 7. 8.	p 1 Cron. 29. 25.	r 1 Reg. 10. 27.
r 1 Reg. 3. 13.	u Fac. 25. 8.	—	e 1 Reg. 3. 4.	h 38. 1. 2.	m 1 Reg. 3. 9.	Cap. 9. 22.	Cap. 9. 27.
2 Cron. 1. 12.	v Cap. 23. 1.	Capul 1.	1 Cron. 16. 39.	i 1 Reg. 3. 4.	n Num. 27. 17.	Eccl. 2. 9.	Iov 22. 24.
Eccl. 2. 9.	x Dan. 2. 21.	a 1 Reg. 2. 46.	& 21. 29.	j 1 Reg. 3. 5. 6.	o 1 Reg. 3. 11.	q 1 Reg. 4. 26. & 10. 26, etc.	1 Reg. 10. 28.
2 Sam. 5. 4.	—	b Fac. 39. 2.	f 2 Sam. 6. 2, 17.	k 1 Cron. 28. 5.	12, 13.	Cap. 9. 25.	Cap. 9. 28.
1 Reg. 2. 11.	—	c 1 Cron. 29. 25.	1 Cron. 15. 1.				

sute *sicli* de argint, și unu cală pentru o sută cinci-deci. Și așa se aduseră și pentru toți regii Heteilor și pentru regii Siriei prin mânele aceloră *neguțiatori*.

Intocmirile lui Solomon cu Huram, și alte pregătiri pentru zidirea templului.

- 2 **S**i Solomon „hotări să zidescă casă numelui lui Iehova, și o casă domnescă.
 2 Și ^bSolomon numeră șapte-deci mii de purtători de greutate, și optu-deci de mii tăiatori pe munte, și trei mii, șese sute supravihiatori preste acestia.
 3 Și Solomon tramese la Huram, regele Tirului, dicendū: „Precum ai făcut lui David, părintele meu, adevă, i-ai tramesu cedri, ca să-și zidescă casă, ca să locuască într'insa,
 4 *fă și mie*. Ecce, ^azidesc o casă numelui lui Iehova, Dumneșcul meu, ca să o sântesc lui, și ^csă tămăzez înaintea lui tămăia aromatică, și ^dsă pun în ea ^eîn perpetuu pănile punerei-înainte, și ^fsă aduc ^golocauste demăneta și sora, și la sabbate, și la lunea noie, și la serbătorile lui Iehova, Dumneșcul nostru; că așa este îndetorit în eternă
 5 Israel. Și casa, care o zidesc, *va fi mare*; căci ^amai mare este Dumneșcul nostru decât
 6 toți deii. „Dară cine ore pôte a-i zidi casă? Căci ceriurile și ceriurilor nu-l cuprind; și cine *sunt* eu, ca să-i zidesc casă, decât numai spre a tămăia înaintea lui?
 7 Deci trâmeste-mi un bărbat, maistru în lucrarea aurului și a argintului și a aramei și a ferului și a purpurului și a carmesinului și a vânăului, și care să scia să facă sепături, și *care să ajute* pre maistrii ce am la mine în Iuda și în Ierusalim, pre ^jcari
 8 David, părintele meu, i-a pregătit; ^kși-mi trâmeste de pe Liban lemn de cedru, de pin și de alghumim; că știu, că servii tei se înțeleg în tăiatul lemnurilor de pe Liban; și ecce, servii mei vor *fi* cu servii
 9 tei. Și să-mi pregătesc lemn mult; căci casa, care o zidesc, *va fi mare și măreț*.
 10 ^lȘi ecce, tăiatorilor, servilor tei, cari vor tăia lemnul, li voi da grău trierată, două-deci mii core, și orđu două-deci mii de core, și vinu două-deci mii de baturi, și olei două-deci mii de baturi.
 11 Și Huram, regele Tirului, răspunse prin scrisoarea, pre care o tramese lui Solomon: „Fiindcă Iehova ^mși iubește poporul său,
 12 de aceea te făcu rege preste d'insul. Huram mai *dis*: „Bine-cuvântat *fi* Iehova, Dumneșcul lui Israel, ⁿcare a făcut ce-

riul și pământul, că dădu regelui David unu fiu înțelept, priceput și cu minte, care va zidi casă lui Iehova și casă domnescă pentru sine. Și acum *ecce*, trămetu la tine ^oun bărbat înțelept și cu minte, pre Huram-Abi, ^pFiul unei femei din ficele lui ^qDan, al cărui părinte *era* unu Tirian; că se înțelege în lucrarea aurului, a argintului, a aramei, a ferului, a petrelor, a lemnului, a purpurului, a vânăului, a inului supțire și a carmesinului, și la facerea a totu felul de sепatură, *care* și născocesce totu felul de planuri, ce i se vor da, cu cei înțelepți ai tei, și cu cei înțelepți ai domnului meu David, părintele tei. Și acum ^rgrăul, orđu, oleiul, și vinul, de cari ^sa vorbitu domnul meu, să le trămetă servilor tei: ^t„Și vom tăia lemn de pe ^uLiban, duple totă trebuința ta, și ^vți-lu vom aduce în plute pe mare la Ioppa, și tu ^wlă vei sui la Ierusalim.

„Deci Solomon numeră pre toți străinii, ^x17 cari *erau* în pământul lui Israel, duple numerarea, cu care ^yDavid, părintele se, i numerase; și s'au găsit: o sută cinci-deci și trei de mii, șese sute. Din acestia făcu ^z18 elu „șapte-deci de mii purtători de greutate, și optu-deci de mii tăiatori pe munte, și trei mii șese sute supravihiatori, cari să îndemne pre popor la lucru.

Zidirea și pregătirea templului.

Si „Solomon începu a zidi casa lui Iehova ³în ^bIerusalim, pe muntele Moria, unde *Domnul* s'a arătat părintelui se David, pe acel loc, pre carele l'a pregătit David: în aria lui ^cOrnan, Iebuseul. Și începu a zidi în ^dziua a două a lunei a două, în alu patrula anu alu domniei sale.

„Și acesta ^ea fostu ^fplanul lui Solomon ^g3 pentru zidirea casei lui Dumneșcu; șese-deci coți lungimea și două-deci coți lărgimea, duple măsura vechia ^ha *coților*. Și ⁱ4 „porțicul, care cu lungul se *venia* în totul casei, avea două-deci coți, și o sută două-deci coți în înălțime.

„Și pe din lă-întru o acoperi cu aur curat. Și ^j5 casa cea mare o îmbracă cu lemn de pin, și îmbracă pre acesta cu aur curat, și făcu asupra acestora palmieri și înălțituri; și acoperi casa cu petre de preț spre frumuseță, și aurul *era* aur din Parvaim. Și îmbracă casa, grințele, pragurile, ^k7 păreții ei și ușele ei cu aur; și sепă cherubini pe păreți.

Capit. 2.	e Esod. 30. 7.	i 1 Reg. 8. 27.	m 1 Reg. 10. 9.	8. & 136. 5, 6.	r 1 Reg. 5. 8, 9.	t 1 Cron. 22. 2.	b Fac. 22. 3, 14.
a 1 Reg. 5. 5.	f Esod. 25. 30.	Cap. 6. 18.	Cap. 9. 8.	Fapt. 4. 24. &	s Pecum vers. 2.	u Pecum vers. 2.	c 1 Cron. 21. 18.
b 1 Reg. 5. 15.	Lev. 24. 8.	Ioa. 66. 1.	n 1 Reg. 5. 7.	14. 15.	1 Reg. 5. 13.	—	& 22. 1.
Vers. 18.	g Num. 28. 3, 9.	j 1 Cron. 22. 15.	o Fac. 1. & 2.	Apoc. 10. 6.	15, 16. & 9.	Capit. 3.	d 1 Reg. 6. 2.
c 1 Cron. 14. 1.	11.	k 1 Reg. 5. 6.	p Ps. 33. 6. &	p 1 Reg. 7. 13, 14.	20, 21.	a 1 Reg. 6. 1,	e 1 Reg. 6. 3.
d Vers. 1.	h Ps. 135. 5.	l 1 Reg. 5. 11.	102. 25. & 124.	q Vers. 10.	Cap. 8. 7, 8.	etc.	f 1 Reg. 6. 17.

8 Și făcu casa sântei sântelor: lungimea ei, după lărgimea casei, două-deci de coți, și lărgimea ei, două-deci de coți; și o îmbracă
9 cu aur bun, șese sute de talente. Și greuta tea aurului pentru cui era de cinci-deci sicli. Și cămărele de sus le îmbracă cu aur.
10 Și în casa sântei sântelor făcu două cherubimi, lucru de sепătoriu, și-i îmbracă cu
11 aur. Și lungimea aripelor cherubimilor erau de două-deci de coți; aripa unuia, de cinci coți, atingea păretele casei, și cea-l-altă aripă, totu de cinci coți, atinge aripa
12 celui-l-altu cherubim; Și o aripă a celui-l-altu cherubim, de cinci coți, atinge cea-l-altă părete al casei, și aripa cea-l-altă a sa, totu de cinci coți, se lipia de aripa
13 celui d'antei cherubim; Așa că aripele acestor cherubimi se întindeau în lungime de două-deci de coți. Și ei stăteau pe picioarele lor, și fețele lor erau îndreptate
14 spre casă. Și mai făcu o perdă de vênăt, de purpur, de carmesin, și de inu supțire, și lucră cherubimi pe d'insa.
15 Și mai făcu înaintea casei două stâlpi, înalți de trei-deci și cinci decoți; și capitulurile, cari erau pe crescutul fie-cărui dintr'înșii,
16 înalte de cinci coți. Și făcu rețele, cu și în oracul, și le puse pe capetele stâlpilor; și făcu o sută de mere-granate, și le puse pe rețele.
17 Și aședă stâlpii înaintea templului, unul de a dreapta și unul de a stânga; și numi cel din dreapta Iachin (va întări), și numi cel din stânga Boaz (într'insul este putere).
4 SI făcu un altariu de aramă, două-deci de coți lungimea sa, două-deci coți lățimea sa, și de ce coți înălțimea sa.
2 După acesta făcu el marea versată, de ce coți de la o margine până la cea-l-altă margine, rotundă împrejur; și cinci coți înălțimea ei; și un fir de trei-deci coți aru fi încunjurat-o. Și erau suptu ea chipuri de boi de juru împrejur încunjurând-o; câte de ce la cotu încunjurau marea de juru împrejur; două rînduri de boi erau, turnați d'intr'o versătură cu marea. Ea sta pe două-spre-dece boi: trei priviau către mēdă-nopte, trei priviau către apus, trei priviau către mēdă-di, și trei priviau către resăritu; și marea ședea pe d'înșii, și toate dosurile lor erau întorse în lă-intru. Grosimea ei era de un latu de palmă, și marginea ei făcută ca marginea unei cupe, în chipul florei de crin; trei mi de baturi încăpea în ea.

6 Și mai făcu și de ce spălători, și puse cinci de a dreapta și cinci de a stânga, pentru spălarea în ele; pre cele junghiate pentru olocauste le spăla într'însele; și marea servia preuților, ca să se spale în ea.

7 Și mai făcu de ce policandre de aur, după forma ce trebuiau să aibă, și le puse în templu, cinci de a dreapta și cinci de a stânga.

8 Și făcu de ce mese, și le puse în templu, cinci de a dreapta și cinci de a stânga; și făcu o sută cupe de aur.

9 Și făcu curtea preuților, și curtea cea mare, și uși spre curte, și îmbracă ușele lor cu aramă. Și marea o aședă pe partea dreaptă, către resăritu-mēdă-di.

11 Și Huram făcu olele și lopețele și cupele. Și așa Huram sfârși de făcutu lucrul, pre care lă avea de făcutu regele Solomon pentru casa lui Dumnezeu: Două stâlpi, și sferele și capitulurile de pe capul celor două stâlpi, și cele două rețele, ca să acopere cele două sfere ale capitulurilor de pe capul stâlpilor; Și patru sute de mere-granate pentru cele două rețele, două rînduri de mere-granate pentru fie-care reț, ca să acopere cele două sfere ale capitulurilor de pe stâlpi. Și făcu și pedestalele, și spălătorile de pe pedestale. Marea și cei două-spre-dece boi de suptu ea; Olele, lopețele, furculițele, și toate uneltele lor le făcu Huram-Abi regelui Solomon pentru casa lui Iehova din aramă lustruită. În șesul Iordanului le versă regele, în pământul argilos d'ntre Succot și Zeredata.

18 Și făcu Solomon toate aceste unelte multe forte, așa că nu se cercetă greutatea aramei. Și făcu Solomon toate uneltele casei lui Dumnezeu; altarul cel de aur, și mesele, deasupra cărora se puseră pânile punerei-înainte; Și policandrele și candelurile lor, ca să ardă, după datină, înaintea oraculului, de aur curat; Și florile, și candelurile, și mucările, de aur; aceste erau toate de aur ales: Și cuțitele, și cupele, lingurele, și tămăiatările, de aur curat, și pōrta casei, ușele sale din lă-intru spre sânta sântelor, și ușele casei templului, de aur.

5 SI sfârșindu-se totu lucrul, pre care-l făcu Solomon pentru casa lui Iehova, Solomon aduse într'insa toate cele consacrate de David, părintele se; argintul și aurul și toate uneltele le puse în tesaurile casei lui Dumnezeu.

g 1 Reg. 6. 23.
etc.
h Esod. 26. 31.
Mat. 27. 51.
Ebr. 9. 3.
i 1 Reg. 7. 15—
21.

Ier. 52. 21.
j 1 Reg. 7. 20.
k 1 Reg. 7. 21.
—
Ospul 4.
a Esod. 27. 1, 2.

2 Reg. 16. 14.
Exod. 43. 15,
16.
b 1 Reg. 7. 23.
c 1 Reg. 7. 24,
25, 26.
d Veđi 1 Reg. 7.

26.
e 1 Reg. 7. 38.
f 1 Reg. 7. 49.
g Esod. 25. 31,
40.
1 Cron. 28. 19,
19.

h 1 Reg. 7. 48.
i 1 Reg. 6. 36.
j 1 Reg. 7. 39.
k Veđi 1 Reg. 7.
40.
l 1 Reg. 7. 41.
m Veđi 1 Reg. 7.

20.
n 1 Reg. 7. 27,
43.
o 1 Reg. 7. 14,
45.
p 1 Reg. 7. 46.

g 1 Reg. 7. 47.
r 1 Reg. 7. 48.
41, 50.
s Esod. 25. 30.
t Esod. 27. 20,
21.

u Esod. 25. 31,
etc.
—
Ospul 5.
a 1 Reg. 7. 51

Chivotul se aduce și se pune în templu: rugăciunea și sacrificiul lui Solomon la consacrarea templului.

- 2 ^b Atuncea adună Solomonu pre bătrânii lui Israelu, și pre toți capi semințiilor, pre mai marii caselor părintesci ale fiilor lui Israelu, în Ierusalimu, ca să aducă chivotul legei lui Iehova ^c din cetatea lui Davidu, adică Sionul.
- 3 ^d Deci se adunară la rege toți bărbații lui Israelu ^e la serbătorea din luna a șeptea.
- 4 Și veniră toți bătrânii lui Israelu: și Leviții
- 5 rădicară chivotul. Și aduseră chivotul și cortul întrunirei și toate uneltele sacre, cari *erau* în cort; preuții și Leviții le duseră.
- 6 Și regele Solomonu și totă comunitatea lui Israelu, care se adunase la d'insul înaintea chivotului, sacrificară oi și boi, cari nu se puteau nici numera nici socoti pentru mulțimea lor.
- 7 Și așa preuții aduseră chivotul legei lui Iehova la locul se în oracul casei, în sânta sântelor, supt aripele cherubimilor; Și cherubimii întindeau aripele preste locul chivotului, și cherubimii acoperiau chivotul și pârghiile lui pe de asupra. Și așa de lungi erau pârghiile, că capetele pârghiilor se vedeau, *epite* din chivotu, înaintea oraculului; dară nu se vedeau din afară; și se află acolo până în ziua de astăzi.
- 10 Nimic nu *era* în chivotu, decât cele două table, pre cari Moisi ^f le puse *în lăntu* pe Horebu, unde Iehova încheiă *legământu* cu fiii lui Israelu, cându au eșit din Egiptu.
- 11 Și a fostu, cându eșiau preuții din sanctuariu, (căci toți preuții, cari *erau* de față, se sântiră, că nu se mai păziră rîndurile,
- 12 ^g Încă și Leviții, toți cântăreții, *precum*: Asafu, Hemanu, Iedutunu, și fiii lor, și frații lor, investmențați în inu suptire, statură cu cimbale și harpe și citare în partea de cătră resărită a altarului, ^h și lîngă d'înșii o sută, două-deci preuți, cari suflau din trîmbiță;)
- 13 Pre-cându acei, cari suflau din trîmbiți, și acei, cari cântau, făceau să resune, ca cu o singură *vóce*, laudă și mărire lui Iehova, și cându rădicau *vócea* din trîmbiți și cimbale și alte instrumente de musică, și cându lăudau pre Iehova, *cîntându*: 'Bună este elu, că în eternu *ține* îndurarea sa; atuncea unu năor
- 14 împlu casa, *anume* casa lui Iehova; Așa că preuții nu putură sta, ca să servescă, de năor; ⁱ căci mărirea lui Iehova împluse casa lui Dumneșu.

A TUNCEA ^a dîse Solomonu: Iehova a *disu*, ^b că în ^b întunerec va locui. Dară zidit-amu *ție* casă de locuință, și locu, ca să locuiesc în eternu. Și întorcendu-și regele ^c făca, bine-cuvântă totă adunarea lui Israelu; și totă adunarea lui Israelu sta.

Și elu dîse: Bine-cuvântat *fie* Iehova, Dumneșul lui Israelu, care îndeplini prin mîna sa aceea, ce a promis cu gura sa lui Davidu, părintele meu, dicîndu: Din ^d ziua, în care am scos pre poporul meu din pămîntul Egiptului, n'am alesu d'între toate semințiile lui Israelu nici o cetate, în care să se zidescă casă, în care să fie numele meu, și n'am alesu nici unu bărbat, care să fie domn preste poporul meu Israelu; ^e Ci Ierusalimul l'am alesu, ca numele meu să fie acolo, și pre ^f Davidu l'am alesu, ca să fie preste poporul meu Israelu. Și ^g era în ânima lui Davidu, părintele meu, să zidescă casă numelui lui Iehova, Dumneșul lui Israelu; Dară Iehova a *disu* lui Davidu, părintele meu: Fiindu-că este în ânima ta să zidescă casă numelui meu, bine faci, că este *acesta* în ânima ta; Dară tu ^h să nu zidescă casa; ci fiul tu, care va eși din cîpsele tale, acela să zidescă casă numelui meu. Și Iehova îndeplini cuvîntul se, pre care l'a promis; că m'am rădicat eu în locul lui Davidu, părintele meu, și sedă pe tronul lui Israelu, după cum a promis Iehova, și am zidit casă numelui lui Iehova, Dumneșul lui Israelu; Și am pus acolo chivotul, ⁱ în care se află ^j legământul lui Iehova, pre care l'u încheiă cu fiii lui Israelu.

Și ^k stîndu înaintea altarului lui Iehova, înaintea întregi adunări a lui Israelu, ^l și întinse mânele sale: Căci Solomonu făcuse o trîptă de aramă, și o aședase în meșlocul curței *cele* mari; cinci coți era lungimea acesteia, și cinci coți lărgimea sa, și trei coți înălțimea sa; pe acesta elu stătu, și ingenunchiă pe genunchiile sale înaintea întregi adunări a lui Israelu, și-și întinse mânele sale cătră ceru, Și dîse:

Iehova, Dumneșul lui Israelu! ^m nu este Dumneșu asemenea *ție* în ceru și pe pămîntu; tu carele păstrezi legământul și îndurarea cătră servii tei, cari âmbă înaintea ta din totă ânima lor; ⁿ Care ai împlinitu ^o servul tu Davidu, părintele meu, *totu* ce ai promis lui; cu gura ta ai promis, și cu mîna ta ai îndeplinit, cum *vede-se* în ziua de astăzi. Și acuma, Iehova, Dumne-

b 1 Reg. 8. 1.
c 2 Sam. 6. 12.
d 1 Reg. 8. 2.

e Veđi cap. 7. 8.
f Deut. 10. 2, 5.
Cap. 6. 11.

g 1 Cron. 25. 1.
h 1 Cron. 15. 24.
Pa. 136.

i 16. 34. 41.
j Esod. 40. 35.
Cap. 7. 2.

Capul 6.
a 1 Reg. 8. 12.
etc.

b Lev. 16. 2.
c Cap. 12. 13.
d 1 Cron. 28. 4.
e 2 Sam. 7. 2.

1 Cron. 17. 1.
f Cap. 5. 10.
g 1 Reg. 8. 22.

h Esod. 15. 11.
Deut. 4. 39. &
7. 9
i 1 Cron 22. 9.

deul lui Israel, îndeplinește servului tău David, părintele meu, aceea ce ai promis lui, zicându: *„Nici odată nu va lipsi din tine bărbatul de dinaintea mea, ședător pe tronul lui Israel: „numai de voru lua aminte fiii sei la calea lor, ca să âmble în legea mea, cum ai âmblat tu înaintea mea. Și acum eu Iehova, Dumnezeuul lui Israel, să se adevărească cuvântul tău, pre care l'ai promis servului tău David! Că ore cu adevărat va locui Dumnezeu cu omeni pe pământ? „Eccé! ceriul și ceriurile ceriurilor nu te încap, cu cât mai puțin casa aceasta, pre care am zidit-o eu. Totuși privește la rugăciunea servului tău și la cererea lui, Iehova, Dumnezeuul meu! Auzi strigarea și rugăciunea, cu care se rogă servul tău înaintea ta. Fie ochii tăi deschiși ziua și noaptea preste casa aceasta, preste locul, în carele mi-ai dă să puni numele tău acolo! Auzi rugăciunea, cu care se rogă servul tău în locul acesta. Și ascultă cererile servului tău și ale poporului tău Israel, cu cari se voru ruga în locul acesta; ascultă-i din locul șederei tale, din ceri; și ascultându-i, ertă-i.*

De va păcătui vre-unul asupra aprăpelui său, și i se va pune jurământ, și-l va face să jure, și jurământul va veni înaintea altarului tău în casa aceasta; Atuncea tu ascultă din ceri, și fă, și judecă pre servii tăi, condemnându pre cel vinovat, așa ca să se întorcă preste capul lui fapta lui; și îndreptându pre cel drept, și să-i faci lui duple dreptate lui.

Și cându poporul tău Israel va fi lovit de neamic, pentru-că a păcătuit ție, și se va întorcede cătră tine, și va mărturisi numele tău, și va aduce rugă și cereri ție în casa aceasta; Atuncea auzi-l din ceri, și ertă păcatul poporului tău Israel, și adă-i erta și în pământul, pre care l'ai dat lor și părinților lor.

Cându „cieriul se va închide, și nu va veni ploia, pentru-că au păcătuit ție, și se voru ruga în locul acesta, și voru mărturisi numele tău, și se voru întorcede de la păcatul lor, după ce i-ai umilit pre ei: Atuncea ascultă-i din ceri, și ertă păcatul servilor tăi și al poporului tău Israel, învățându-i calea cea bună, pe care să âmble; și dă ploia pe pământul tău, pre care l'ai dat poporului tău de moscenire.

„Fomete de va fi pe pământ, ciumă de va fi, arsură în grâu, pălitură, locustă au omidi de voru fi, sau dacă neamicul lor i va împresura pre ei în țera lor, în cetă-

țile lor, dacă vre-o plagă va fi, sau vre-o bătă; Atuncea totă rugăciunea și totă cererea, ce va face vre-un om sau între-gul tău popor Israel, cându va cunoscă fie-care rana sa și durerea sa, și va întinde mânele sale cătră casa acesta; Atuncea auzi-i din ceri, din locul șederei tale, și ertă-i! și dă fie-căruia duple căile lui, tu care cunoscă ânima lui; căci numai tu „cunoscă ânima fiilor omenilor; Ca să se tēmă de tine, să âmble în căile tale în toate zilele, câte voru trăi pe pământul, pre care l'ai dat părinților nostri.

Și pre străinul, „care nu este din poporul tău Israel, dară va veni din pământ depărtat, pentru numele tău cel mare și mâna ta cea tare și brațul tău cel întins, de va veni, și se va închina în casa aceasta; Atuncea auzi-l din ceri, din locul șederei tale, și fă toate pentru câte străinul va striga cătră tine; ca să cunoscă toate popoarele pământului numele tău, și să se tēmă de tine, ca și poporul tău Israel; și să cunoscă, că duple numele tău se numește casa aceasta, pre care eu am zidit-o.

Cându poporul tău va eși la luptă cu neamicul său pe calea, pe unde i vei trimete, și se voru ruga ție, privindu la cetatea aceasta, pre care ai ales-o, și spre casa, ce am zidit numelui tău: Atuncea ascultă din ceri rugăciunea lor și cererea lor, și fă-li dreptate.

Cându voru păcătui ție, (căci „nu este om, care să nu păcătuască,) și te vei mânia asupra lor, și-i vei da în mânele neamicului, și așa ca cei ce-i voru prinși duce prinși în pământ departe sau aproape; Și voru veni în sine și în pământul, unde fură duși prinși, și se voru întorcede, și se voru ruga ție în pământul acela cari i-au dus prinși, zicându: Am păcătuit, am nelegiuit, și am nedreptățit: Și se voru întorcede cătră tine din totă ânima lor și din totu sufletul lor în pământul neamicilor lor, cari i-au dus prinși, și se voru ruga, privindu cătră pământul lor, ce l'ai dat părinților lor, și cătră cetatea, pre care ai ales-o, și cătră casa, ce am zidit-o numelui tău; Atuncea ascultă din ceri, din locul șederei tale, rugăciunea lor și cererea lor, și fă-li dreptate; și ertă poporul tău cele ce a păcătuit ție.

Și acuma, Dumnezeuul meu, deschiși fie ochii tăi, și urechile tale fie ascultătoare la rugăciunea din locul acesta! Și „acum rădică-te, Iehova, Dumnezeu, la locul tău

j 2 Sam. 7. 12, 16.
1 Reg. 2. 4. &

6. 12.
Cap. 7. 18.
Ps. 132. 13.

1 Cap. 2. 6.
Isa. 66. 1.
Fapt. 7. 49.

m 1 Reg. 17. 1.
n Cap. 20. 9.
o 1 Cron. 28. 9.

p Ioan 12. 20.
Fapt. 8. 27.
q Prov. 20. 9.

Ecl. 7. 20.
Iac. 3. 2.

1 Ioan 1. 8.
r Ps. 132. 8, 9.

10. 16.
s 1 Cron. 28. 2.

de repausă, tu și chivotul puterii tale! Fă ca preuții tei, Iehova, Dumneșule, să fie îmbrăcați cu mîntuire, și sînții tei 'să se bucure întru bunătăți. Iehova, Dumneșule! nu înturna unsului tei fața ta; "adă-ți aminte de milele tale către David, servul tău.

7 **S**I "după ce a sfârșit Solomon a se ruga, se pogori foc din ceri, și mistui olocaustul și sacrificiile, și "mărirea lui Iehova împlu casa. "Și preuții nu putură intra în casa lui Iehova, pentru-că mărirea lui Iehova împlu casa lui Iehova. Și când toți fiii lui Israel vădură pogorîndu-se pe casă focul și mărirea lui Iehova, cădură cu fața la pământ până la pardosela petrei, se închinară, și lăudară pre Iehova, "dicînd: Bună este el, și în eternă ține îndurarea sa!

4 "Atuncea regele și totu poporul aduseră sacrificii înaintea lui Iehova. Și regele Solomon sacrifică douăzeci și două mii de boi, și o sută douăzeci mii de oi. Astu-feliu sînțiră regele și totu poporul casa lui Dumneșu. "Și preuții stătură la posturile lor, și Leviții cu instrumentele de cântare lui Iehova, pre cari le făcuse David, regele, ca să laude pre Iehova, dicînd: Că eternă ține îndurarea sa! cu cântarea de laudă a lui David în mîna lor; și "preuții suflău în trîmbiți înaintea lor, și totu Israel stătu. Și mai "sînți Solomon medilocul curței, care era înaintea casei lui Iehova; căci acolo aduse olocaustele și grăsimile sacrificiilor de bucurie; căci altarul de aramă, pre care 'lu făcuse Solomon, nu putu cuprinde olocaustele și darul de pâne și grăsimile.

8 "În timpul acela serbă Solomon serbătorea de șapte zile, și totu Israel cu d'insulă, adunare mare forte, de la intrarea Hamat, până la 'pêrului Egiptului. Și în ziua a opta făcură eșirea; căci sînțirea altarului o facură șapte zile, și serbătorea șapte zile. Și în ziua a "doăzeci și treia a lunei a șaptea dădu el drumul poporului la corturile sale, bucurându-se și voioși pentru bunătățile, pre cari le făcuse Iehova lui David, lui Solomon, și lui Israel, poporul se.

11 Așa "sfârși Solomon casa lui Iehova și casa regelui; și totu ce a fost în cugetul lui Solomon să facă în casa lui Iehova și în casa sa, 'i eși cu norocire.

Responsul lui Dumneșu la rugăciunea lui Solomon.

Atuncea se arătă Iehova lui Solomon 12 noaptea, și-i dîse: Auđit'am rugăciunea ta, și "am ales mie locul acesta dreptă casă de sacrificii. "De voi închide ceriul, și nu va fi plîiă, și de voi dice locustelor să mănânce pământul, și de voi trâmeste cîmă preste poporul meu; De se va "umili poporul meu, care este numit duple numele meu, și de se vor ruga, și vor căuta fața mea, și se vor întorče de la căile lor cele rele, "atuncea și eu voi asculta din ceri, și voi erta păcatele lor, și voi vindeca pământul lor. Și "ochii mei vor fi deschis, și urechile mele ascultătoare la rugăciunea, ce vor face din locul acesta. Și acum "am ales, și am sînțit casa acăsta, ca numele meu în eternă să fie acolo; și ochii mei și ânima mea vor fi acolo în tôte zilele.

"Cât pentru tine, de vei âmbia înaintea mea, cum a âmbiat David, părintele tei, și vei face totu ce am ordinară ție, și vei ține legile mele și judecătele mele; Atuncea și eu voi întări tronul regatului tei, duple legământul ce l'am încheiat cu David, părintele tei, dicînd: "Nu va lipsi din tine bărbat domnitor în Israel.

"Dară de ve veți întorče, și veți părăsi legile mele și ordinele mele, pre cari le-am pus înaintea voastră, și veți merge, și veți servi altor de, și ve veți închina lor; Atuncea și eu 'i voi stărpi din pământul meu ce l'am dat lor; și acăsta casă, ce am sînțit o numelui meu, o voi arunca de la fața mea, și o voi face de proverb și de deridere între tôte poporele. Și casa acăsta, cât de înaltă este, totu cel ce va trece pe lîngă ea, va rămâne incremințu, și va dice: "Pentru ce făcu Iehova așa pământului acestuia și casei acesteia? Și se va responde: Fiindcă părăsit'au pre Iehova, Dumneșul părinților lor, care l-a scos pre ei din pământul Egiptului, și se lipiră de alți de, și se închină lor, și serviră lor; de aceea aduse el totu reul acesta asupra-li.

Alte zidiri ale lui Solomon; diregătorii se și comerțului se; și întocmirile sale pentru serviciul templului.

SI "la sfârșitul celor douăzeci de ani, 8 Sin cari Solomon a zidit casa lui Iehova

i Neem. 9. 25.	b Lev. 9. 24.	Ezec. 10. 3, 4	63.	m 1 Reg. 8. 66.	r Cap. 6. 27, 30.	v Cap. 6. 16.	Ier. 22. 8, 9.
u Ps. 132. 1.	Jude. 6. 21.	d Cap. 5. 14.	A 1 Cron. 15. 16	n 1 Reg. 9. 1,	s Cap. 6. 40.	z Lev. 26. 14,	—
Jsa. 55. 3.	1 Reg. 18. 38.	e Cap. 5. 13.	i Cap. 5. 12.	etc.	t 1 Reg. 9. 3.	33.	Capul 8.
—	1 Cron. 21. 26.	f Ps. 136. 1.	j 1 Reg. 8. 64.	o Deut. 12. 5.	Cap. 6. 6.	Deut. 28. 15,	a 1 Reg. 9. 10,
Capul 7.	c 1 Reg. 8. 10,	f 1 Cron. 16. 41.	k 1 Reg. 9. 65.	p Cap. 6. 26, 28.	u 1 Reg. 9. 4,	36, 37.	etc.
a 1 Reg. 8. 54.	11.	Cap. 20. 21.	l Ios. 13. 3.	q Iac. 4. 10.	etc.	y Deut. 29. 24	
	Cap. 5. 13, 14.	g 1 Reg. 8. 62,					

- 2 și casa sa, Zidi Solomonu și cetățile, pre
cari i le dădu Huramū *înapoi*, și puse să
locuască într'însele pre fiii lui Israelu.
- 3 Atuncea plecā Solomonu la Hamatū-Țoba,
4 și a cuprins'o. Și ^bzidi Tadmorulū in pus-
titiū și toate întăririle pentru provisiune, pre
5 cari le zidi in Hamatū. Și zidi Betū-Ho-
ronulū de susū și Betū-Horonulū de josū,
cetăți întărite cu ziduri, cu porți și cu ze-
6 vóre; Și Baalatulū, și toate întăririle pen-
tru provisiune, pre cari le avea Solomonu,
și toate întăririle pentru carē, și întăririle
7 pentru călăreți, și ori-ce dori Solomonu să
zidescā in Ierusalimū și in Libanū și in
totū pământulū stēpânirei sale.
- 8 ^aCātū pentru totū poporulū, ce rămăsese
din Heteiū și Amoreiū, și Feriseiū, și Heveiū,
9 și Iebuseiū, cari nu *eraū* din Israelu: *Cātū*
10 *pentru* fiii aceluia, ce rămaseserā in țērā
dupā ei, și pre cari fiii lui Israelu n'au pu-
tutū a-i nimici, asupra acestora Solomonu a
pusū dare de muncā până in ȃiua de astā-ȃi.
11 Darā din fiii lui Israelu Solomonu n'a pusū
pre nimenea sū servescā la lucrulū seū; căci
ei *eraū* bărbați de resbelū, și mai marii 'cā-
pitenielorū seī, mai marii preste carēle sale,
și călăreți seī.
- 12 Și supravighiātori mai mari, pre cari
13 i avea regele Solomonu, *au fostū* ^adūoē
sute și cinci-ȃeci, cari *au statū* preste
poporū.
- 14 Și ^aaduse Solomonu pre ficia lui Faraonū
din cetatea lui Davidū in casa ce o zidi
pentru ea; căci di-se: Femeā nu-mi va locui
in casa lui Davidū, regele lui Israelu; căci
15 *locuri sante sūntū* aceste, in cari chivotulū
lui Iehova a intratū.
- 16 Atuncea Solomonu adus'a lui Iehova olo-
causte pe altarulū lui Iehova, pre care lū
zidise înaintea porticului; Adecā duple mē-
surā hotāritū sacrificā elū ^aȃi ca ȃi duple
legea lui Moisi, la sabbatele, la lunele noūe,
și la serbātorele ^acele trei de preste anū: la
serbātorea azimelorū, la serbātorea septē-
mānelorū, și la serbātorea corturilorū. Și
17 aședā duple ordinulū lui Davidū, pārinte-
le seū, ^arōndurile preuțilorū la serviciulū
lorū, și pre ^aLeviți la posturile lorū, ca să
laude, și să servescā înaintea preuțilorū, duple
trebuinta fie-cārei dīle; și pre ^aușieri, duple
rōndurile lorū, la fie-care pōrta; căci așa
era ordinulū lui Davidū, omulū lui Dumne-
18 ȃeu. Ei nu se abāturā de la ordinulū re-
gelui pentru preuți și Leviți, in cele ce pri-
19 ȃiau ori-ce serviciū sōū tesaurele. Așa s'a
ingrijitū totū lucrulū lui Solomonu, din ȃiua
- intemeierei casei lui Iehova, până ce sfārși
casa lui Iehova cu totulū.
- Atuncea s'a dūsū Solomonu la ^aEționū- 17
Gheberū, și la Elotū, pe țermulū mării in
pământulū Edomului. ^aȘi Huramū a trāmesū 18
lui prin servi seī corābiū și servi, încercați
pe mare; acestia se duserā cu serviū lui
Solomonu la Ofirū, și luarā de acolo patru
sute și cinci-ȃeci talente de aurū, și le a-
duserā la regele Solomonu.
- Visita reginei din Seba.*
- SI ^aregina din Seba auȃindū de renumele 9
lui Solomonu, veni la Ierusalimū, ca să
încerce pre Solomonu prin întrebări grele,
cu o svitā mare fōrte, și cu cămile, încār-
cate cu aromate și aurū pré multū și pe-
tre prețioase. Și venindū la Solomonu, a
vorbitū cu elū de toate ce *eraū* in ānima ei.
2 Și Solomonu deslegā toate întrebările ei; nu
era nimicū ascunsū lui Solomonu, care să
nu-i fi deslegatū.
- Și vedēndū regina din Seba înțelepciū- 3
nea lui Solomonu, și casa ce o zidise, Și 4
bucatele mesei lui, și locuința servilorū lui,
și rōnduēla cāsānilorū seī, și vestmintele
lorū, și cupariū lui, și vestmintele lorū, și
trēpta pe care se suia elū in casa lui Ie-
hova, rămase in uimire. Și di-se regelui: 5
Adevēratū *era* cuvēntulū, ce in țēra mea amū
auȃitū de lucrurile tale și de înțelepciunea
ta; Darā n'amū creȃutū acelorū cuvinte, 6
până ce amū venitū și au vedutū ochiū mei,
și ēȃcē, nici jumātate nu mi s'a spusū de
mārimēa înțelepciunei tale; tū întreci faima,
ce auȃiū. Fericiți *sūnt* ōmenii tei, feri- 7
ciți acesti servi ai tei, ce pururea staū in-
aintea ta, și ascultā înțelepciunea ta! Bine- 8
cuvēntatū fie Iehova, Dumneȃeulū teū,
care a bine-voitū intru tine, punēdu-te pe
tronulū seū rege, pentru Iehova, Dumneȃe-
ulū teū! fiindū-cā Dumneȃeulū teū iubesce
pre Israelu, și voesce a-lū statornici in e-
ternū, de aceea te făcu pre tine rege preste
d'inșii, ca să faci judecatā și dreptate. Și 9
ea dādu regelui o sutā și dūoē-ȃeci talente
de aurū, și aromate multe fōrte, și petre
prețioase; nici odatā n'a mai fostū asemene
a *celorū* ce regina din Seba dādu regelui
Solomonu.
- Și serviū lui Huramū și serviū lui Solo- 10
monu, ^acari aduserā aurū de la Ofirū, a-
duserā încă și lemnū de ^aalgumminū, și pe-
tre prețioase. Și regele făcu *din* lemnulū 11
de algumminū îngrādiri la casa lui Iehova și
la casa regelui; și citare și harpe pentru

b 1 Reg. 9. 17, etc.

d Veȃi 1 Reg. 9. 23.

f Esod. 29. 38. Num. 28. 3, 9, 11, 28. & 29.

g Esod. 28. 14. Deut. 16. 16. h 1 Cron. 24. 1. i 1 Cron. 25. 1.

j 1 Cron. 9. 17. & 26. 1.

k 1 Reg. 9. 26. l 1 Reg. 9. 27.

Cap. 9. 10, 13. — Capulū 9. a 1 Reg. 10. 1.

etc. Mat. 12. 42. Luc. 11. 31.

b Cap. 8. 18. c 1 Reg. 10. 11.

cântăreți; astă-feliu de lemn nu s'a vădutu până atunci în pământul lui Iuda.

- 12 Și regele Solomonu dădu reginei din Seba toate, câte ea le dori, și câte ea le ceru, afară de darul pentru cele ce ea adusese regelui. Și așa ea se înturnă, și se duse în pământul ei, ea și servii ei.

Avuția, înțelepciunea, mărirea și mórtea lui Solomonu.

- 13 Și greutatea aurului, ce venia la Solomonu pe fie-care an, era șese sute, șese-deci și șese talente de aur, Afară de cel strinsu de la neguțiatorii cei mari și de la neguțiatorii cei mici, și de la toți regii Arabiei, și de la guvernătorii țerei, cari au adus aur și argintu lui Solomonu.

- 15 Și a făcutu regele Solomonu două sute scuturi de aur clocănit; șese sute sicli de aur clocănit a pus de totu scutul; Și trei sute scuturi mici de aur clocănit; trei sute sicli de aur a pus de totu scutul. Și le aședă regele în casa numită: Pădurea Libanului.

- 17 Și mai făcu regele unu tron mare de fildis, și-lu acoperi cu aur curat. Șese trepte avea tronul, și unu așternut pentru picioare, de aur, care era ținut de tron, și rădămători de o parte și de alta a scaunului de ședere; și două lei stăteau lângă rădămători; Și două-spre-dece lei de o parte și de alta stăteau pe acele șese trepte. Unu astă-feliu nu s'a mai făcut în nici unu regat. Și toate vasele de bėutu ale regelui Solomonu erau de aur, și toate vasele casei, numită Pădurea Libanului, erau de aur curat, nimic de argint; argintul dreptu nimic se socotia în ȋilele lui Solomonu. Că corăbiile regelui călătoriau la Tarșis cu servii lui Hiram; odată în trei ani veniau corăbiile de la Tarșis, și aduceau aur, argint, fildis, momiți și pănii.

- 22 Așa s'a marit regele Solomonu în avere și în înțelepciune mai pre susu decât toți regii pământului. Și toți regii pământului căuta fața lui Solomonu, ca să audă înțelepciunea lui, pre care Dumnezeu o pusese în ȋnima lui. Și pe totu anul aducea fie-care darul se: vase de argint, vase de aur, vestminte, armatură și aromate, cai și cătări.

- 25 Și avea Solomonu patru mii de grajduri pentru cai și car, și două-spre-dece mii de călăreți; și-i aședă în întăririle pentru car, și aproape de rege, în Ierusalim.

- 26 Și domni Solomonu preste toți regii de la fluviu până în pământul Filistenilor,

și până la hotarul Egiptului. Și regele făcu argintul să fie în Ierusalim ca petrele, și cedrii să fie ca sicomorii văiei, prin mulțimea lor. Și aduseră cai pentru Solomonu din Egipt și din toate țerele.

Și cele-l-alte fapte ale lui Solomonu, cele d'ântei și cele de pe urmă, ore nu sunt scrise în istoria lui Natanu, profetulu, în profetia lui Ahia, Șilonitulu, și în visiunile lui Iddo, vėdătorulu, despre Ieroboamu, fiulu lui Nebatu? Și domni Solomonu în Ierusalim preste totu Israelulu patru-deci de ani. Și adormi Solomonu cu părinții se, și-lu immormentară în cetatea lui Davidu, părintele se. Și Rehoboamu, fiulu se, domni în locul se.

Rehoboamu urmėză lui Solomonu pe tron; cele ȋece seminții se rescollu asupra-i.

SI a s'a dus Rehoboamu la Șechemu; că la Șechemu venise totu Israelulu, ca să-lu facă rege.

Și cum audi acesta Ieroboamu, fiulu lui Nebatu, (carele era încă în Egipt, unde fugise de regele Solomonu,) se'nturnă Ieroboamu din Egipt. Și ei trămeseră și-lu chiamară, și veni Ieroboamu și totu Israelulu, și vorbiră către Rehoboamu, ȋicendū: Părintele te a îngreuiat jugulu nostru; deci tu ușurează acum serviciulu cel aspru al părintelui te, și jugulu se cel gre, ce el a pus asupra noastră; și-ȋi vom servi. Eră el li ȋise: După trei ȋile veniȋi la mine! și poporul plecă.

Și se sfātu regele Rehoboamu cu bėtrânii, cari stătuseră înaintea lui Solomonu, părintele se, pre-când încă trăia, ȋicendū: Cum sfātuȋi voi, să respondu poporulu acestuia? Și ei i responderă, ȋicendū: Dacă te vei arăta bun poporulu acestuia, și vei plăce lor, și li vei vorbi cuvinte bune, atuncea și ei vor fi servii tei în toate ȋilele.

Dar elu părăsi sfatul ce bėtrânii i-au dat, și se sfātu cu tēnerii, cari crescuseră cu el, și cari stătură înaintea lui; Și a ȋis lor: Cum sfātuȋi voi, să respondem poporulu acestuia, care mi vorbi, ȋicendū: Ușurează jugulu, pre care părintele te l'a pus asupra noastră? Și i-au respuns tēnerii, cari crescuseră cu el, ȋicendū: Așa vei vorbi poporulu acestuia, care ȋi-a vorbit, ȋicendū: Părintele te a îngreuiat jugulu nostru, dară tu ușurează-ni-lu; așa vorbesce-li: Degetul meu cel mic va fi mai grosu decâtu cōpsale părintelui meu; Și acum părintele meu de a pus asupra-vi jugu gre, eu jugulu vostru mai gre lu

d 1 Reg. 4. 26.	e 1 Reg. 4. 21.	g 1 Reg. 10. 27.	Cap. 1. 16.	k Cap. 12. 15. &	43.	Capul 10.	etc.
& 10. 26.	f Fac. 15. 18.	Cap. 1. 15.	i 1 Reg. 11. 41.	13. 22.	—	a 1 Reg. 12. 1.	b 1 Reg. 11. 40.
Cap. 1. 14.	Ps. 72. 8.	h 1 Reg. 10. 28.	j 1 Reg. 11. 29.	i 1 Reg. 11. 42.			

voiū face; și de v'a pedepsitū părintele meu cu bice, eū cu scorpiōne vē voiū pedepsi.

12 Și a treia di veni Ieroboamū și totū poporulū la Rehoboamū, cumū ordinase regele, dicēdū: Întorceți-vē la mine a treia di. Și regele li respunse aspru; și părăsi 13 regele Rehoboamū sfatulū bētrānilorū; Și li vorbi dupre sfatulū tēnērilorū, dicēdū: Părintele meu de a îngreuțatū jugulū vostru, eū și mai greū 'lū voiū face; și de v'a pedepsitū părintele meu cu bice, eū cu scorpiōne vē voiū pedepsi.

15 Și nu ascultă regele pre poporū; c' căci așa s'a datū de la Dumneđeū, ca să adeverēscă Iehova cuvēntulū seū, ce l'a vorbitū prin d' Ahia, Șilonitulū, lui Ieroboamū, fiulū 16 lui Nebatū. Și vedēndū totū Israelulū, că regele nu i-a ascultatū, poporulū respunse regelui, dicēdū: Ce parte avemū noi în Davidū? Nici o moscenire n'avemū în fiulū lui Ișai; fie-care la cortulū seū, Israele! Acumū, Davide, privesce la casa ta! și așa totū 17 Israelulū se duse la corturile sale. Cātū pentru fiilū lui Israelū, ce locuiau în cetățile lui Iuda, preste acestia domni Rehoboamū. 18 Și trāmesce regele Rehoboamū pre Hadoramū, care era preste dări; și fiilū lui Israelū 'lū uciseră cu petre, de muri. Și se grābi regele Rehoboamū a se sui în carulū seū, ca să fugă la Ierusalimū. c' Așa s'a ruptū Israelū de la casa lui Davidū până în diūa de astă-di.

11 SI a venindū Rehoboamū la Ierusalimū, a adunatū casa lui Iuda și a lui Beniaminū, o sută și optū-deci miū de bărbați, luptători aleși, ca să se lupte cu Israelū, spre a aduce regatulū érā-și *suptū stēpānirea lui* Rehoboamū. Dară cuvēntulū lui Iehova a fostū 2 cātă Șemaia, omulū lui Dumneđeū, dicēdū: 3 Vorbesce cātă Rehoboamū, fiulū lui Solomonū, regele lui Iuda, și cātă totū Israelulū 4 din Iuda și Beniaminū, dicēdū: Așa dice Iehova: Nu vē suiți, nici vē luptați cu frații voștri; întorceți-vē fie-care la casa sa; căci de la mine se făcu lucrulū acesta. Și a ascultatū de cuvintele lui Iehova, și s'a întorsū de la oștirea cu Ieroboamū.

Mēsurele lui Rehoboamū pentru întărirea regatului seū, și reușirea sa.

5 Și Rehoboamū ședū în Ierusalimū, și zidi 6 cetăți spre întărire în Iuda. Elū zidi Betū- 7 Lehemulū, Etamulū, Tekoa, Betū-Zurulū, 8 Socoulū, Adullamulū, Gatulū, Mareșă, Zifūlū, Adoraimulū, Lachișulū, Azeka, Zora, 9 10

Aialonulū, și Hebronulū, cari *sunt* cetăți întărite în Iuda și Beniaminū. Și întări a- 11 ceste cetăți, și puse în ele căpitanī și provisiuni de bucate, de oleiū și de vinū; Și în fie-care cetate a pusū scuturi și lānci, 12 și le întări tare forte; și ai lui erau Iuda și Beniaminulū.

Și preuții și Leviții, cari *erau* în totū Israelulū, se uniră cu elū, *venindū* din tōte hotarele lorū. Căci Leviții părăsiră imprevjurile lorū și stēpānirile lorū, și se duseră la Iuda și la Ierusalimū: pentru-că d' Ieroboamū și fiilū seī i respinsera de la diregētoria preuției lui Iehova, c' Și-și aședase 15 preuți pentru înălțimi, și pentru c'apii și vițeiil, pre cari-i făcuse. a Și după ei *urmară* 16 din tōte semințiile lui Israelū aceia cari și îndreptau ānima să caute pre Iehova, Dumneđeulū lui Israelū; și veniră la Ierusalimū, ca să sacrifice lui Iehova, Dumneđeulū părinților lorū. Așa ei i întăriră regatulū lui 17 Iuda, și făcură tare pre Rehoboamū, fiulū lui Solomonū, timpū de trei ani; căci trei ani a urmatū elū calea lui Davidū și a lui Solomonū.

Și-și luă Rehoboamū de femeă pre Mahalatū, fiica lui Ierimotū, fiulū lui Davidū; și pre Abihailū, fiica lui Eliabū, fiulū lui Ișai; Care și a născutū lui fi: pre Ieșū, Șemaria, și Zahamū. Și după acēsta luă pre 20 Maaca, fiica lui Absalomū; și ea i născu pre Abia, Attai, Ziza, și Șelomitū. Și Rehoboamū iubi pre Maaca, fiica lui Absalomū, mai multū decâtū pre tōte femeele sale și concubinele sale; căci luă optū-spre-dece 22 femei și șese-deci de concubine, și făcu dūo-deci și optū de fi și șese-deci de fete. Și a puse 23 Rehoboamū pre Abija, fiulū Maachei, capū, *adecă* domnū, preste frații seī; căci *cugeta* să-lū facă rege. Și lucră cu minte, și împărți pre toți cei-l-alti fi ai seī în totū pământulū lui Iuda și alū lui Beniaminū, prin tōte cetățile cele întărite, și li dădu hrană multă forte. Si li căutā femeī multe.

Rehoboamū și poporulū seū, părăsindū legea lui Dumneđeū, se pedepsescū prin năvălirea lui Șisakū.

SI a îndată ce regatulū lui Rehoboamū s'a 12 întăritū și elū se făcu tare, b elū părăsi legea lui Iehova, și totū Israelulū cu d'insulū.

c De aceea în anulū alū cincelea alū regelui Rehoboamū, se sui Șisakū, regele Egiptulū, asupra Ierusalimulū; căci pēcătuiseră împotriva lui Iehova; și cu d'insulū 3

c 1 Sam. 2. 25.

d 1 Reg. 12. 15,

21.

d 1 Reg. 11. 29.

e 1 Reg. 12. 19.

Capitūl 11.

a 1 Reg. 12. 21,

etc.

b Cap. 12. 15.

c Num. 35. 2.

d Cap. 13. 9.

e 1 Reg. 12. 31.

& 13. 33. &

14. 9.

Osea 13. 2.

/ Lev. 17. 7.

1 Cor. 10. 20.

g 1 Reg. 12. 28.

h Veđi cap. 15.

9. & 30. 11, 18.

i Cap. 12. 1.

j 1 Reg. 15. 2.

Veđi cap. 13. 2.

k Veđi Dent. 21.

15, 16, 17.

Capitūl 12.

a Cap. 11. 17.

b 1 Reg. 14. 22,

23, 24.

c 1 Reg. 14. 24,

25.

- o mie două sute de caré, și șese-deci mii de călăreți; și unu poporū fără numărū, care venia cu d'insulū din Egiptū: ^aLibienī, Suk-
 4 kiți, și Etiopienī. Și elū luă cetățile cele întărite ale lui Iuda, și ajunse până la Ierusalimū.
- 5 Și veni ^cȘemaia, profetulū, la Rehoboamū și la mai marii lui Iuda, cari se adunaseră la Ierusalimū de téma lui Șişakū, și dīse cătră d'inșii: Așa dīce Iehova: ^jVoi m'ați părăsitū, de aceea vē lasū și cū pre-
 6 voi în mâna lui Șişakū. Decī ^ose umiliră mai marii lui Israelū și regele, și dīseră: ^aDreptū este Iehova.
- 7 Și Iehova vēdendū, că se umilescū, ⁱa fostū cuvēntulū lui Iehova cătră Șemaia, dīcendū: S'aū umilitū; nu-ī voiū strica, ci preste puçinū ⁱvoiū mēntui; și mânia mea nu se va revērsa preste Ierusalimū prin mâna
 8 lui Șişakū. Dară ^jservi lui Șişakū vorū fi, ca să cunōscă *ce deosebire este* ^ka servi mie, și a servi regatelorū pământescī.
- 9 ⁱȘi se sui Șişakū, regele Egiptulū, în Ierusalimū, și luă tesaurele casei lui Iehova și tesaurele casei regelui: luă tōte; și luă scuturile de aurū, pre carile ^mfăcuse Solomonū. Și în loculū lorū făcu regele Rehoboamū scuturi de aramă, și le dădu ⁿin mânele capilorū alergătorilorū, cari custodiaū lūngă intrarea casei regelui. Și oricândū intra regele în casa lui Iehova, veniaū alergătorii, și le purtaū, și érá-și le
 12 puneau în camara alergătorilorū. Și pentru-că se umili, de aceea se întorse mânia lui Iehova de la d'insulū, și nu-lū strica cu totulū; căci era în Iuda ce-va bunū.
- 13 Și așa se întări regele Rehoboamū în Ierusalimū, și domni; ^ode patru-deci și unulū de ani *era* Rehoboamū, cândū se făcu rege, și șapte-spre-dece ani domni în Ierusalimū, în ^pcetatea, pre care Iehova a ales'o din tōte semințiele lui Israelū, ca să-și pună numele seū acolo. Și numele mumei lui *era* Naama,
 14 o Ammonită. Și elū făcu rele; căci nu-și îndreptă ânima sa să caute pre Iehova.
- 15 Și faptele lui Rehoboamū, cele d'ântēie și cele de pe urmă, ore nu *sunt* scrise în Cartea lui Șemaia, profetulū, ^qși a lui Iddo, vēdētorulū, în cartea genealogielorū? ^rȘi fu resbelū în tōte dīlele între Rehoboamū și
 16 Ieroboamū. Și adormi Rehoboamū cu părinții seī, și se immormēntă în cetatea lui Davidū. Și ^sAbija, fiulū seū, domni în loculū seū.

Domnia lui Abija; biruința sa asupra lui Ieroboamū.

IN anulū alū optū-spre-decelea alū rege- **13**
 lui Ieroboamū se făcu Abija rege preste Iuda. Trei ani domni elū în Ierusalimū; și **2**
 numele mumei lui *era* ^bMicaia, fiica lui Urielū, din Ghibea.

Și a fostū resbelū între Abija și între Ieroboamū. Și Abija incepu lupta cu oște **3**
 de viteși în oștire, patru sute mii de bărbați aleși; și Ieroboamū iușirū de resbelū asupra lui optū sute mii de omeni aleși, bărbați viteși.

Și se puse Abija pe muntele ^cTemaraimū, **4**
 care *se află* pe muntele lui Efraimū, și dīse: Ieroboame, și întregū Israelū, ascultați-mē! Ore nu scieți, că Iehova, Dumneđeulū lui **5**
 Israelū, ^da datū regatulū preste Israelū lui Davidū în eternū, lui și fiilorū lui, ^eprin legământulū de sare? Dară Ieroboamū, fiulū **6**
 lui Nebatū, unū servū alū lui Solomonū, fiulū lui Davidū, se sculă, și ^fse rēdică asupra domnului seū. Și s'aū adunatū la d'insulū ^gomeni netrebniçi, înrēutātiți, și se o-
 puseră lui Rehoboamū, fiulū lui Solomonū; cândū Rehoboamū era tēnērū și slabū la **8**
 ânima, și nu putu a li se împotrivi. Și acumū gāndiți, că vē veți împotrivi regatulū lui Iehova în mâna fiilorū lui Davidū, pen-
 tru-că *sunteți* în mulțime mare, și *aveți* cu voi viței de aurū, pre cari Ieroboamū vi **9**
 i-a ^hfăcutū deī. ⁱAū nu ați respinsū voi pre preuții lui Iehova, pre fiii lui Aaronū, și pre Leviți, și v'ați făcutū preuți, ca po-
 pōrele *altorū țeri*? ^jTotū celū ce venia cu unū boū tēnērū și cu șapte berbeci, ca să se consacre, *acela* se făcea preutū *celorū*
ce nu sunt Dumneđei. Cātū pentru noi, **10**
 Iehova *este* Dumneđeulū nostru, și nu l'amū părăsitū; și preuții, cari *sunt* fiii lui Aaronū, sersescū lui Iehova, și Leviți *sunt* în dire-
 gētorii; ^kȘi ei facū să fumege lui Iehova **11**
 olocauste în tōtă demănēta și în tōtă sēra, și tămărieri aromatice; și *punū* ^lpānile punerei-inainte pe mēsa cea curată, și polican-
 drulū de aurū cu candelēle sale, ^mca să ardă în tōtă sēra; căci noi pāzimū cele de pāzitū cătră Iehova, Dumneđeulū nostru; dară voi l'ați părăsitū. Și éccē, cu noi în **12**
 frunte *este* Dumneđeū ⁿși preuții seī, și trimbițele resunātore, cari să resune în contra vōstră. Fii ai lui Israelū! ^onu vē luptați cu Iehova, Dumneđeulū părinților vōstri, căci nu vēți prospera.

d Cap. 16. 8. j Veđi Isa. 26. 17. 13. 22.
 e Cap. 11. 2. k Deut. 28. 47. 13. 22. 13. 22.
 f Cap. 15. 2. l 1 Reg. 14. 25. 24. 13. 22.
 g Iac. 4. 10. m 1 Reg. 10. 16. 13. 22.
 h Esod. 9. 27. n 2. Sam. 8. 18. 13. 22.
 i 1 Reg. 21. 28. 29. 13. 22.

Capitula 13. a 1 Reg. 15. 1. b Veđi cap. 11. 20. c 10s. 13. 22. d 2 Sam. 7. 12. 13. 16. e Num. 18. 19. f 1 Reg. 11. 26. 15. g Jude. 9. 4. h 1 Reg. 12. 28. i Lev. 24. 6. m Esod. 27. 20. 21. n Num. 10. 8. o Fapt. 5. 33.

- 13 Dară Ieroboam pusesese pândași, cari să vină pe din dosul lor, așa că oștirea era în fața lui Iuda, și pândașii în dosul lor.
- 14 Și căutându-l Iuda, eecce, lupta era din față și din dos! Atuncea strigară către Iehova,
- 15 și preuții suflară din trimbiți. Și bărbații lui Iuda sunară; și a fost, cându bărbații lui Iuda au sunat, că ^plovi Dumneșul
- 16 pre Ieroboam și pre totu Israelul înaintea lui Abija și a lui Iuda. Și fiii lui Israel fugiră de d'inaintea lui Iuda, și Dumneșul
- 17 'i dădu în mâna lor. Și Abija și poporul se făcură ucide mare între ei, și cădură morți din Israel cinci sute mii de bărbați aleși.
- 18 Așa fură umiliți atuncea fiii lui Israel; și fiii lui Iuda se făcură tari; ^q căci s'au încredut în Iehova, Dumneșul părinților
- 19 lor. Și urmări Abija pre Ieroboam, și-l luă cetățile: Betu-Elul cu cetățile sale, Iesana cu cetățile sale, și ^r Efraimul cu cetățile sale.
- 20 Și Ieroboam nu mai avu putere în zilele lui Abija; și Iehova ^s 'lu lovi, și 'el muri.
- 21 Și Abija se întări, și-si luă patru-spre-dece femei, și făcu două-deci și două de fii și șese-spre-dece fete.
- 22 Și cele-lalte fapte ale lui Abija, și căile sale, și vorbele sale, sunt scrise în scrierile
- 14 profetului "Ido. Și Abija adormi cu părinții se, și-lu înmormântară în cetatea lui David.

Domnia lui Asa; năvălirea și învingerea lui Zerah și a armatei sale.

Și ^a Asa, fiulul se, domni în locul se. In zilele lui țera avu dece ani de pace.

- Și făcea Asa *ce* era bun și drept în ochii lui Iehova, Dumneșul se; Și departă altarele *deilor* străini și ^b înălțimile, și ^c sfărâmă stâlpii, ^d și tăia Astarteele; Și duse lui Iuda să caute pre Iehova, Dumneșul părinților lor, și să îndeplinească legea și ordinele. Și departă din toate cetățile lui Iuda înălțimile și chipurile sôrelui. Și regatul avu pace supt d'insul.

- 6 Și zidi cetăți întărite în Iuda; căci țera avea pace, și n'a fost nici unu resbelu asupra lui în acești ani; căci Iehova 'i dădu
- 7 repaus. Și elu duse către Iuda: Să zidim aceste cetăți, și să le încunjurăm cu ziduri, cu turnuri, porți și zăvôre. Țera mai este încă a noastră, pentru-că am căutat pre Iehova, Dumneșul nostru; noi l'am că-

utat, și elu ni-a dat repaus de jur împrejur. Deci zidiră și prosperară. Și avu 8 Asa o oște din Iuda, trei sute mii, purtători de scuturi și de lănci, și din Beniamin două sute optu-deci mii, purtători de scuturi, și întindători de arc; toți acestia erau bărbați viteși.

Și eși în contra lor Zerah, Etiopienul, cu o oște de o mie de mii, și trei sute caré; și veni până la Mareșă. Și eși 10 Asa înaintea lui, și se înșirui de bataia în valea Tefata, lângă Mareșă. Și ^g strigă Asa 11 către Iehova, Dumneșul se, și duse: Iehova, ^h nimic nu-ți este a ajuta pre cel puternic se pre cel fără putere. Ajută-ne Iehova, Dumneșul nostru! căci pe tine ne rădămăm, și 'in numele teu am venit asupra acestei mulțimi. Tu, Iehova, *esci* Dumneșul nostru; în contra ta omul nu poate nimica. Și ⁱ lovi Iehova pre Etiopienii înaintea lui Asa și a lui Iuda; și Etiopienii fugiră. Și Asa și poporul, care era cu d'insul, ^j i urmariră până la ^k Gherar, și cădură 13 mulți d'entre Etiopieni: că n'aveau meșlôce de trai; și fură sfărâmați înaintea lui Iehova și înaintea oștirii sale. Și Iuda duse 14 cu sine o mulțime de pradă. Și bătură toate cetățile d'imprejurul Gherarului; căci ^l spaîma lui Iehova era preste d'inșii; și ei prădară toate cetățile; că pradă multă era în ele. Și loviră corturile vitelor, și duseră 15 cu sine o multe și cămile; și se întorseră la Ierusalim.

Cuvântul lui Dumneșul către Asa prin Azaria; reformele lui Asa; pacea și prosperitatea poporului.

SI a fost ^a spiritul lui Dumneșul preste 15 Azaria, fiulul lui Oded. Și elu eși înaintea lui Asa, și duse către d'insul: Ascultă-mă, tu Asa și totu Iuda și Beniaminul! ^b Iehova este cu voi, cându voi sînteți cu d'insul; și ^c de-lu veți căuta, și elu se va lăsa să fie găsit de voi; ^d eră de-lu veți părăsi pre el, și elu vă va părăsi pre voi. ^e Multe 3 zile Israel a fost fără de adevăratul Dumneșul, și fără de ^f preut învătător, și fără de lege. Dară ^g se întorseră în strîntorarea 4 lor către Iehova. Dumneșul lui Israel, și-lu căutară, și elu se lăsa să fie găsit de ei. ^h In acele timpuri nu era pace pentru 5 cel ce eșia și pentru cel ce intra; că mari turburări *veniră* preste toți locuitorii țerelor. ⁱ Unu popor fu încălcat de altu 6 popor, și o cetate de altă cetate; că Dum-

^p Cap. 14. 12.
^q 1 Cron. 5. 20.
^r Ps. 22. 5.
^s 1 Sam. 25. 38.
^t 1 Reg. 14. 20.
^u Cap. 12. 15.

Capitul 14.
^a 1 Reg. 15. 8.
etc.
^b Veđi 1 Reg. 15. 14.

Cap. 15. 17.
^c Esod. 34. 13.
^d 1 Reg. 11. 7.
^e Cap. 16. 8.
^f Ios. 15. 44.
^g Esod. 14. 10.

Cap. 13. 14.
^h Ps. 22. 5.
ⁱ 1 Sam. 14. 6.
^j 1 Sam. 17. 45.
Prov. 18. 10.
^k Cap. 13. 15.

^k Fac. 10. 19. & 20. 1.
^l Fac. 35. 5.
Cap. 17. 10.

Capitul 15.
^a Num. 24. 2.
^b Jude. 3. 10.
Cap. 30. 14.
& 24. 20.

^b Iac. 4. 8.
^c Vera. 4. 15.
1 Cron. 28. 9.
Cap. 33. 12. 13.
Ier. 29. 13.
Mat. 7. 7.

^d Cap. 24. 20.
^e Osea 3. 4.
^f Lev. 10. 11.
^g Deut. 4. 29.
^h Jude. 5. 6.
ⁱ Mat. 24. 7.

nedeu 'i turburâ cu totu felulü de strimto-
7 rări. Dară voi întăriți-vă, și să nu slăbescă
mânele vostre! Căci este respătire pentru
lucrulu vostru.

8 Și auzindü Asa aceste cuvinte și profe-
ția lui Oledü, profetulü, se întări, și de-
părtă uriciunile din totu pământulü lui Iuda
și alü lui Beniaminü, și din cetățile, pre
cari le luase în muntele lui Efraimü; și în-
9 noui altarulü lui Iehova, care sta înaintea
porticulü lui Iehova. Și adună pre totü
Iuda și Beniaminulü, și cu d'inșii pre *străinii
din Efraimü, din Manase și din Simeonü;
căci mulți din Israelü trecură la d'insulü,
10 vedëndü, că Iehova, Dumneđeulü seü, era cu
d'insulü. Și se adunară la Ierusalimü în
luna a treia a anului alü cinci-spre-decelea
11 alü domniei lui Asa; ¹Și sacrificară lui Ie-
hova în aceeași ȳi din *prăda, pre care o adu-
seseră, șapte sute de boi, și șapte mii de oi;
12 și *intrară în legământü, de a căuta pre Ie-
hova, Dumneđeulü părinților lorü, cu totă
13 ânima lorü și cu totü sufletulü lorü: °Ca fie-
care, ce nu arü căuta pre Iehova, Dum-
neđeulü lui Israelü, accla ² să se omóre, de
14 la micü până la mare, de la bărbatü până
la femeä. Și ei jurară lui Iehova cu voce
tare și cu strigăte de bucuriä și cu trim-
15 biți și buciune. Și întregulü Iuda se bu-
cură de acestü jurământü; căci cu totă â-
nima lorü juraseră, și ³cu totă voința lorü
l'au căutatü; și elü se lăsă să fie găsitü de
ei. Și Iehova li dădu repausü jurü împrejurü.
16 Și pre *Maaca, muma lui Asa, regele, elü
o depărtă, ca să nu fie regină; fiindü-că fă-
cuse unü chipü alü Astarteci. Și Asa taiă
chipulü ei, ⁴l'ü sfărâmă, și-lü arse lüngă pē-
17 rēulü Kedronü. Dară *înălțimile nu s'au de-
părtatü din Israelü; totuși ânima lui Asa
18 era întręgă în tôte ȳilele sale. Și a adusü
în casa lui Dumneđeü pre cele consacrate
de părintele seü, și pre cele consacrate de
19 sine însu-și: argintü și aurü și unelte. Și
n'a mai fostü nici unü rebelü, până la alü
trei-deci și cincelea anü alü domniei lui Asa.

*Năvüirea lui Baasha în Iuda; Asa, căutândü aju-
torulü Sirienilorü, se mustră de unü profetü;
bôla și mörtea lui Asa.*

16 **I**N anulü alü trei-deci și șeselea alü dom-
niei lui Asa, se sui ^aBaasha, regele lui Is-
raelü, asupra lui Iuda, și zidi Rama; ^bca să
nu lase pre nimenea să esă seü între la
2 Asa, regele lui Iuda. Atuncea luă Asa arg-
intü și aurü din tesaurele casei lui Ie-
hova și ale casei regelü, și trămese la

Benhadadü, regele Siriei, care locuia la
Damascü, ȳicëndü: *Să fie legătură între* 3
mine și între tine *cumü a fostü* între pă-
rintele meü și părintele teü; ecce, 'ți trā-
metü argintü și aurü: mergi, desfă legāmēn-
tulü teü cu Baasha, regele lui Israelü, ca să
se tragă de la mine. Și ascultă Benhadadü 4
pre regele Asa, și trămese pre mai marii
ostilorü sale asupra cetățilorü lui Israelü,
și bătură Ijonulü, și Danulü și Abelü-Mai-
mulü și tôte întăririle de provisiuni ale lui
Nestali.

Și cumü auzi Baasha de aceste, se opri de 5
la zidirea Ramei, și puse capētü lucrului seü.
Dară Asa, regele, luă pre întregulü Iuda, 6
și rădicară de la Rama petrele și lemnele
ei, cu cari zidise Baasha; și elü cu d'insele
zidi Gheba și Mispa.

În acelu timpü veni °Hanani, vedătorulü, 7
la Asa, regele lui Iuda, și ȳise cătră d'in-
sulü: °Fiindü-că te-ai rădămatü pre regele Si-
riei, și nu te-ai rădămatü pe Iehova, Dum-
neđeulü teü, pentru aceea a scăpatü ôstea
regelü Siriei din mâna ta. Aü nu erau °E- 8
tiopienii și °Libienii °oste mare, cu multe
carē și călăreți? Dară fiindü-că te-ai rădă-
matü pe Iehova, de aceea i-a datü în mâna 9
ta. °Căci ochii lui Iehova vedü preste totü
pământulü, ca să se arete tare cătră aceia,
cari *sunt* cu ânima întręgă cătră d'insulü.
°Tu nebunesce ai lucratü în acēsta; deci de
acumü înainte ¹vei avē resbele.

Și Asa se mâniă asupra vedătorului, ²și-lü 10
puse în închisóre; căci *era* înfuriatü asupra
lui pentru acēsta. Și totü în acelu timpü
apēsă Asa *pre unü* din poporü.

*Și ecce, faptele lui Asa, cele d'ântēie și 11
cele de pe urmă, ecce, acestea *sunt* scrise
în Cartea Regilorü lui Iuda și ai lui Israelü.

În alü trei-deci și nouēlea anü alü dom- 12
niei sale se 'nbolnăvi Asa de picioro, și bôla
sa se 'ntări; dară nici în bôla sa 'nu căuta
pre Iehova, ci pre medicü. *Și adormi Asa 13
cu părinții seü, și muri în anulü alü patru-
zeci și unulea alü domniei sale. Și-lü im- 14
mormētară în mormēntulü seü, pre care
și-lü sēpase în cetatea lui Davidü; și-lü
culcară pe unü așternutü, pre care ³l'ü im-
pluse ⁴cu aromate și cu totü felulü de *un-*
sorü, pregătite duple artea făcătorilorü de
mirü, și-i făcură °o ardere mare forte.

Domnia cea bună și fericită a lui Iosafatü.

SI °Iosafatü, fiulü seü, domni în loculü seü, 17
și se întări împotriva lui Israelü. Așeȳă 2

j Cap. 13. 19.
k Cap. 11. 16.
l Cap. 14. 15.
m Cap. 14. 13.
n 2 Reg. 23. 3.
Cap. 34. 31.

Noom. 10. 29.
o Esod. 22. 20.
p Deut. 13. 5.
q 9. 15.
r 1 Reg. 15. 13.

s Cap. 14. 3. 5.
1 Reg. 15. 14.
etc.
Capitulü 16.
a 1 Reg. 15. 17.
etc.

b Cap. 15. 9.
c 1 Reg. 16. 1.
Cap. 19. 2.
d Isa. 31. 1.
Ier. 17. 5.
e Cap. 11. 9.

f Cap. 12. 3.
g Iov. 34. 21.
Prov. 5. 21. &
15. 3.
Ier. 16. 17. &
32. 19.

Zech. 4. 10.
A 1 Sam. 13. 13.
Ier. 17. 5.
i 1 Reg. 15. 32.
j Cap. 18. 36.
Ier. 20. 2.
Mat. 14. 3.

k 1 Reg. 15. 23.
l Ier. 17. 5.
m 1 Reg. 15. 24.
n Fac. 50. 2.
Marc. 16. 1.
Ioan 19. 39, 40.

o Cap. 21. 19.
Ier. 34. 5.
—
Capitulü 17.
a 1 Reg. 15. 24.

omeni de oște în toate cetățile întărite ale lui Iuda, și puse garnisone în pământul lui Iuda și în cetățile lui Efraim, pre cari Asa, 3 părintele său, le luase. Și Iehova era cu Iosafat; căci âmbra în căile cele d'antele ale lui David, părintele său, și nu căuta 4 pre Baali; Ci pre Dumnezeu părintelui său căuta el, și âmbra duple ordinele sale, 5 și nu duple faptele lui Israel. Și Iehova întări regatul în mâna lui, și întregul Iuda aduse daruri lui Iosafat, și el avu a- 6 vere și onoare multă. Și ânima lui se n- tări din ce în ce în căile lui Iehova; și depărtă chiar și înălțimile și Astarteele din Iuda.

7 Și în alu treilea an alu domniei sale trăsese pre cei mai mari ai sei: pre Ben-Hailu, pre Obadia, pre Zecaria, pre Neta-neel și pre Micaia, și să învețe în cetățile 8 lui Iuda; Și cu d'înșii pre Leviții: pre Șemaia, pre Netania, pre Zebadia, pre Asahelu, pre Șemiramot, pre Ionatan, pre Adonia, pre Tobia și pre Tobu-Adonia, Le- 9 viți; și cu d'înșii pre Elișama și pre Ioram, preuți. Și ei învățau în Iuda, și aveau la sine cartea legii lui Iehova, și merseră prin toate cetățile lui Iuda, și învățau pre 10 popor.

11 Și a fostu tema lui Iehova preste toate regatele țerelor, cele d'imprejurul lui Iuda, și nu se luptau cu Iosafat. Și d'între Fi- 12 listeni aduseră unii daruri, și argintu dreptu dare, lui Iosafat. Și Arabii i aduseră oi, 13 șapte mii șapte sute de berbeci, și șapte mii șapte sute de căpi. Iosafat se făcu din ce în 14 ce mai mare; și zidi palate în Iuda, și în- 15 țăriri pentru provisiuni. Și avea multă a- 16 vere în cetățile lui Iuda, și omeni de res- 17 belu, ostași viteși, în Ierusalim.

18 Și acesta este numerarea lor după ca- 19 sele lor părintesci: Din Iuda erau mai mari preste mii: Adna, capul; elu avea trei sute 20 mii de bărbați viteși cu sine. Și după d'însul era Iohanani, mai marele; și avea două sute 21 și optu-deci de mii cu sine. Și după acesta era Amasia, fiulul lui Zicri, carele se dădu 22 pe deplin lui Iehova, și avea cu sine două 23 sute mii de bărbați viteși. Și din Benia- 24 min: Eliada, bărbat vitos; și avea cu sine 25 două sute mii de bărbați, cari erau înarmați 26 cu arcu și scuturi. Și după d'însul Io- 27 zabadu; și elu avea cu sine o sută optu-deci de 28 mii ostași înarmați. Acestia aveau serviciul 29 pe lângă rege; afară de aceia, pre cari i-a 30 pus regele prin cetățile întărite în totu pământul lui Iuda.

Legământul lui Iosafat cu Ahab; expedițiunea unită a lor contra Sirienilor; profetele lui Micaia și ale lui Iehu.

SI^a avea Iosafat avere și onoare multă, și 18 se încuscri cu Ahab. Și după trecerea 2 catoru-va ani veni la Ahab în Samaria. Și Ahab i junghia lui și poporul, ce era cu d'însul, oi și boi mulți. Și elu lu ademeni să se sue cu elu asupra Ramot-Galaadului. 3 Că Ahab, regele lui Israel, dișe către Iosafat, regele lui Iuda: Merge-vei cu mine 4 asupra Ramot-Galaadului? Și elu dișe către d'însul: Eu sunt ca și tine, poporul meu ca și poporul te; vomu pleca cu tine la luptă.

Și Iosafat dișe către regele lui Israel: 4 Intrăbă, rogu-te, astă-ți cuvântul lui Iehova. Deci adună regele lui Israel pre pro- 5 feți, patru sute de bărbați, și dișe către d'înșii: Merge-vomu la luptă asupra Ramot-Galaadului, seu ne vomu lăsa? Și ei dișeră: 6 Sui-te; căci Dumnezeu lu va da în mâna regelui.

Și a dișu Iosafat: Ore nu mai este ai- 6 cea vre-unu profetu alu lui Iehova, ca să-lu întrebăm? Și regele lui Israel dișe că- 7 tră Iosafat: Mai este unu bărbat, prin carele putem să întrebăm pre Iehova; dară 8 lu urăscu, căci nici odată nu-mi profetesce bine, ci totu-de-una rău. Acesta este Mi- 9 caia, fiulul lui Jimla. Și Iosafat dișe: Să nu dică așa regele.

Și chiamă regele lui Israel pre unu di- 8 regetor, și dișe: Grăbesce-te a aduce pre Micaia, fiulul lui Jimla. Și regele lui Israel și Iosafat, regele lui Iuda, ședură fie- 9 care pe tronul său, îmbrăcați cu vestminte regesci, în locu deschis, la intrarea porței Samariei; și toți profeti profetiră înaintea 10 lor. Și Zedekia, fiulul lui Chenaana, și făcuse corne de feru, și dișe: Așa dice Iehova: Cu acestea vei împunge pre Sirieni, până i vei nimici. Și toți profeti profetiră 11 așa, dicendū: Sui-te la Ramot-Galaad, și prosperază; că Iehova lu va da în mâna regelui.

Și trăsese, care se dusesse să chiame 12 pre Micaia, vorbi către elu, dicendū: Ecce! 13 cuvintele profetilor toate întruna spun bine pentru rege; rogu-te dară, fie cuvântul tei ca alu unuia d'între ei, și vorhesce-ți de bine! 14 Eru Micaia dișe: Viu este Iehova! ce-mi va dice Dumnezeu meu, aceea voi vorbi.

Și venind la rege, dișe regele către d'în- 14 sul: Micaia, merge-vomu la luptă asupra Ramot-Galaadului, seu ne vomu lăsa? Și

b Cap. 15. 8.

c 1 Reg. 12. 28.

d 1 Sam. 10. 27.

1 Reg. 10. 25.

e 1 Reg. 10. 27.

Cap. 18. 1.

f 1 Reg. 22. 43.

Cap. 15. 17. &

19. 3. & 20. 33.

g Cap. 15. 3.

h Cap. 35. 8.

Neem. 8. 7.

i Fac. 35. 5.

j 2 Sam. 8. 2.

k Jude. 5. 2, 9.

l Vers. 2.

Capul 18.

a Cap. 17. 5.

b 2 Reg. 8. 18.

c 1 Reg. 22. 2.

etc.

d 1 Sam. 23. 2.

4. 9.

2 Sam. 2. 1.

e Num. 22. 18.

20, 35. & 23.

12, 26. & 24.

13.

1 Reg. 22. 14.

elü răspunse: Suiți-vă, și prosperați! căci
 15 se voru da în mâna voastră. Și regele a disu
 lui: De câte ori jura-te-voi, ca să nu-mi
 spuî decât adevărul în numele lui Ie-
 16 hova! Și elü a disu: Amü vedutu pre totü
 Israelulü imprăsciatü pe munți, ca oile ce
 nu aü păstorü. Și Iehova a disu: Acestia
 n'aü domnü; să se întorcă fie-care la casa
 17 sa în pace. Și a disu regele lui Israelü
 cătră Iosafatü: Nu ți-amü spusü öre, că nu
 18 va profeți bine despre mine, ci rău? Și
 Micaia mai dise: Ascultați deci cuvântulü
 lui Iehova: Amü vedutu pre Iehova ședëndü
 pe tronulü seü, și totă östirea cerilü ständü
 19 de a drepta lui și de a stanga lui. Și Ie-
 hova a disu: Cine va amăgi pre Ahabü,
 pre regele lui Israelü, să se sue și să cadă
 în Ramotü-Galaadü? Și unulü dicea așa,
 20 și altulü dicea așa. Și eși unü /spiritü, și
 stätü înaintea lui Iehova, și dise: Eü 'lū
 21 voiü amăgi. Și Iehova disu-i-a: Cu ce? Și
 elü a răspunsü: Voiü eși, și voiü fi spiritü
 mincinosü în gura tuturorü profeților lui.
 Și a disu Iehova: Tu 'lū vei amăgi, și vei
 22 și isbuti: eși deci, și fă așa. Și acumü eccë,
 Iehova a pusü spiritü mincinosü în gura
 acestorü profeți ai tei, și Iehova a vorbitü
 rele de tine.
 23 Atuncea se apropiä Zedekia, fiulü lui
 Chenaana, și ^hlovi pre Micaia preste facă,
 și dise: Pe ce cale trecu spiritulü lui Iehova
 24 de la mine, spre a vorbi cu tine? Și Mi-
 caia dise: Eccë, vei vedé în ziua aceea,
 cândü vei intra în camara cea mai din lă-
 intru, ca să te ascundü.
 25 Și a disu regele lui Israelü: Luați pre Mi-
 caia, și duceti-lü înapoi la Ammonü, guver-
 nătorulü cetăței, și la Ioasü, fiulü regelü;
 26 și diceți: Așa dice regele: 'Puneți pre ace-
 sta în închisöre, și hrăniți-lü cu pânea în-
 tristărei și cu apa în tristărei, până ce mă
 27 voiü întörce în pace. Și a disu Micaia: Dacă
 adevăratü tu te vei re'ntörce în pace,
 atuncea Iehova n'a vorbitü prin mine. Și
 adause: Ascultați voi, tôte popórele!
 28 Deci se suirä regele lui Israelü și Iosafatü,
 29 regele lui Iuda, la Ramotü-Galaadü. Și re-
 gele lui Israelü dise cătră Iosafatü: Eü 'm
 voiü schimba vestmintele, și voiü pleca la
 luptă: erü tu îmbracă vestmântulü teü de
 30 rege! Și regele lui Israelü 'și schimbä vest-
 mintele, și plecä la luptă. Erü regele Si-
 riei a fostü datü ordinü căpitenilorü carë-
 lorü sale, dicëndü: Nu vă luptați nici cu
 celü micü, nici cu celü mare, ci numai cu

regele lui Israelü. Și cumü vedură căpite- 31
 nile carëlorü pre Iosafatü, diserä: Acesta
 este regele lui Israelü; și-lü impresurarä,
 ca să se lupte cu d'insulü; Și Iosafatü strigă,
 și Iehova 'lū ajută, și Dumneđeu 'i întörse
 pre ei de la d'insulü. Căci cândü căpiteniele 32
 carëlorü vedură, că nu era regele lui Isra-
 elü, se întörserä de la elü. Darä unü omü 33
 trăgëndü cu arculü din întemplare, lovi
 pre regele lui Israelü între închieturile ar-
 mătürei; și elü dise cătră conducătorulü
 carulü seü: Intörnă mâna ta, și scöte-mé
 din tabără, căci sânt ränitü. Și lupta s'a 34
 făcutü totü mai crâncenă în acea zi; și re-
 gele lui Israelü stätü pe carü în fața Sirie-
 nilorü până sérä; și la apusulü sörelui muri.
 Si se întörse Iosafatü, regele lui Iuda, în 19
 pace la casa sa la Ierusalimü. Și eși 2
 Iehu, fiulü lui Hanani, ^avedătorulü, înaintea
 lui, și dise cătră regele Iosafatü: Cumü de
 ai ajutatü pre celü reü, și ^bai iubitü pre cei
 ce uröscü pre Iehova! De aceea va veni preste
 tine ^cmânia lui Iehova. Darä totü se mai 3
 găsește ^dce-va bunü în tine, fiindü-că ai
 stérpitu Astarteele din țerä, și ^eai îndrep-
 tatü ânima ta a căuta pre Dumneđeu.

*Guvernarea înțeleptă a lui Iosafatü, și măsurile
 sale pentru administrarea dreptăței.*

Și Iosafatü locui în Ierusalimü, și eși 4
 érá-și spre cercetarea poporului, de la Beerü-
 șeba până la muntele lui Efraimü, și-lü în-
 törse érá-și la Iehova, Dumneđeulü părinți-
 lorü lorü.

Și aședä judecători în țerä, în tôte ce- 5
 tățile întărite din Iuda, în fie-care cetate;
 Și dise cătră judecători: Vedeți ce faceți! 6
 căci /nu judecați pentru ómeni, ci pentru
 Iehova, ^gcarele este cu voi la judecată. Dreptü 7
 aceea fie în voi temerea de Iehova, luați
 aminte, și faceți-o! Căci ^hla Iehova, Dumne-
 đeulü nostru, nu este nici o nedreptate, nici
ⁱcăutare la facă, nici primire de daruri.

Și în Ierusalimü ^jaședä Iosafatü Leviți 8
 și preuți, și capü ai caselorü părințesci din
 Israelü, pentru judecățele lui Iehova, și pen-
 tru certe. Și cândü se întörserä înapoi la
 Ierusalimü, Li ordinä, dicëndü: Lucrați ^kîn 9
 frica lui Iehova, cu credință și ânimă în-
 trégă: ^lLa fie-care judecată, ce va veni îna-
 intea voastră de la frații vostri, cari locuesc
 în cetățile lorü, între sânge și sânge, între
 lege și ordinü, între statute și judecări; să-
 i învetați să nu se facä vinovați înaintea lui
 Iehova, ca ^mmânia lui să nu vinä preste

f Iov 1. 6.
 g Iov 12. 16.
 Isa. 19. 14.
 Ezech. 14. 9.
 A Ier. 20. 2.

Marc. 14. 65.
 Fapt. 23. 2.
 i Cap. 16. 10.

Capitul 19.
 a 1 Sam. 9. 9.
 b Ps. 139. 21.
 c Cap. 32. 25.

d Cap. 17. 4, 6.
 Veđi cap. 12.
 12.
 e Cap. 30. 19.
 Ezra 7. 10.

f Deut. 1. 17.
 g Ps. 82. 1.
 Eccl. 5. 8.
 h Deut. 32. 4.
 Rom. 9. 14.

i Deut. 10. 17.
 Iov 31. 19.
 Fapt. 10. 34.
 Rom. 2. 11.
 Gal. 2. 6.

Efes. 6. 9.
 Col. 3. 25.
 1 Pet. 1. 17.
 j Deut. 16. 18.

Cap. 17. 8.
 k 2 Sam. 23. 3.
 l Deut. 17. 8, etc.
 m Num. 16. 46.

"voi și preste frații vostri. Așa lucrați, și nu
11 veți fi vinovați. Și eecce, Amaria, arhiereul, *este* preste voi ° în toate trebele lui Iehova, și Zebadia, fiulul lui Ișmael, guvernatorul preste casa lui Iuda în toate trebele regelui; și Leviții *sunt* diregători înaintea voastră. Întăriți-vă, și *astu-feliu* lucrați, și Iehova va fi *p* cu cel bun.

Năvălirea Moabiților și a altora; rugăciunea lui Iosafat; profetia de mântuire a lui Iehaziel, și îndeplinirea sa.

20 **D**UPĂ aceste veniră fiii lui Moab, și fiii lui Ammon, și cu d'inșii din Edomiți, 2 asupra lui Iosafat cu resbelu. Și veniră unii și spuseră lui Iosafat, dicendū: Vine asupra-ți mare mulțime de d'incolo de mare, din Siria; și eecce, ei sunt ° la Hațaton-Tamar, adecă ° Enghedi. Și se temu Iosafat, și-și îndreptă fața sa, spre a ° căuta pre Iehova. Și ° prochiāmă postu pentru întregul 4 Iuda. Și se adună Iuda să caute pre Iehova; și chiaru din cetățile lui Iuda veniră să caute pre Iehova. 5 Și stătu Iosafat în adunarea lui Iuda și a Ierusalimului în casa lui Iehova, înaintea porticului celui nou. Și dīse: Iehova, Dumneșeul părinților nostri! au nu *esci* tu ° Dumneșeu în ceriū? *nu esci* tu ° domnitorul preste toate regatele popórelor? și *nu este* ° în mâna ta tăria și puterea, așa că nimenia nu ți se pôte opune? Nu ° ai alungat tu, ° Dumneșeul nostru, pre locuitorii acestei țeri de d'inaintea poporului teū Iraelu, și ai dat ° seminției lui Abraam, 8 care te ° iubi în eternū? Și ei au locuit într'însa, și ți-au zidit sanctuariu pentru 9 numele teū, dicendū: ° Dacă va veni nenorocirea preste noi, sabia judecāței, seū cūma, seū fometea, și vomu sta înaintea acestei case, și înaintea feței tale, (cāci ° numele teū *este* în acēstă casă,) și vomu striga la tine în strimtorarea noastră, tu să ne ascuți și 10 să ne mēntui. Și acum eecce, fiii lui Ammon, și Moabul, și cei de pe muntele Seir, prin a cărora țeri ° nu îngăduiși lui Irael să trecă, cându veniră din pământul Egiptului, ci ° se abătură de la d'inșii, și nu-i nimiciră. Eecce, *cumū* ni respălătescū *acumū*, ° venind, să ne gonēscă din stēpānirea ta, pre care ni-ai dat ° noui de moscenire. 12 Dumneșeul nostru, au nu-ī vei ° judeca pre ei? Cāci noi nu avemū nici o putere înaintea acestei mari mulțimi, care vine asu-

pra noastră, și nu scimū ce să facemū, ° ci ° cātră tine *îndreptāmă* ochii nostri.

Și întregul Iuda sta înaintea lui Iehova, 13 chiaru și pruncii lor, femeile lor și fiii lor.

Și ° a fostu spiritul lui Iehova în medi- 14 locul adunării preste Iehaziel, fiulul lui Zecharia, fiulul lui Benaia, fiulul lui Ieiel, fiulul lui Mattania, Levitu din fiii lui Asaf; Și dīse: Ascultați, totu Iuda, și voi, locuitori ai Ierusalimului, și tu, rege Iosafat! așa dīce Iehova cātră voi: ° Nu vē temeți, și nu vē înpăimētați înaintea acestei mari mulțimi: cāci lupta nu *este* a voastră, ci a lui Dumneșeu. Māne pogoriți-vē asuprā-li. Eecce, 16 ei se suiaū pe nālțimea Zizū, și voi ° veți întelni la capetulu rīului în dreptul pustiuului Ieruelu. ° Nu veți *avē* a vē lupta în *lupta* 17 aceea; aședați-vē, stați, și priviți mēntuirea ce Iehova vī va *da*, Iuda și Ierusalime! Nu vē temeți, și nu vē înpăimētați; māne eșiți înaintea lor, și ° Iehova *va fi* cu voi. Și Iosafat ° și ° plecā fața la pământ, și 18 totu Iuda și locuitorii Ierusalimului cādurā înaintea lui Iehova, ca să se închine lui Iehova. Și Leviții d'intre fiii Kehatiților ° 19 din fiii Korahiților se sculară, ca să laude cu voce tare pre Iehova, Dumneșeul lui Iraelu.

Deci ei se sculară de demānēță, și eși- 20 ră spre pustiuul Tekoa; și cându eșiau, stătu Iosafat, și dīse: Ascultați-mē, Iuda și voi, locuitori ai Ierusalimului! ° Încredeti-vē în Iehova, Dumneșeul vostru, și veți fi siguri; încredeti-vē în profetia lui, și veți prospera! Și se sfātu cu poporul, și a- 21 seșdă cāntăreți lui Iehova, ° cari cātau în podōbe sacre, în timpū ce eșiau înaintea celor înarmați, și dīse: ° Lāudați pre Iehova, ° cāci în eternū *tine* îndurarea sa.

Și în timpul acela, cându începurā cu 22 cāntece și cu laudă, atuncea ° puse Iehova pāndă asupra fiilor lui Ammon și ai lui Moab, și asupra *celorū de pe* muntele Seir, cari veniseră contra lui Iuda: și furā bātuți. Cāci fiii lui Ammon și Moabul se pu- 23 seră împotriva locuitorilor muntelui Seir, să-ī stērpēscă pre ei, și să-ī nimicēscă; și după ce sfārșirā cu locuitorii de la Seir, ajuta unul să nimicēscă pre cela-l-altu.

Și venind Iuda până la custodia din 24 pustiu, și cāutāndu la mulțime, eecce toți *eraū* cadavre, cādute pe pământ, și nici u-

° Ezech. 3. 18.
° 1 Cron. 26. 30.
p Cap. 15. 2.

Capitul 20.

a Fac. 14. 7.
b Ios. 15. 62.
c Cap. 19. 3.

d Ezra 8. 21.
Ier. 36. 9.
Iona 3. 5.

e Deut. 4. 39.
Ios. 2. 11.
1 Reg. 8. 23.

Mat. 6. 9.
f Ps. 47. 2, 8.

Dan. 4. 17, 25.
32.
g 1 Cron. 29. 12.

Ps. 62. 11.
Mat. 6. 13.
h Ps. 44. 2.

Fac. 17. 7.
i Esod. 6. 7.

j Isa. 41. 8.
Iac. 2. 23.
k 1 Reg. 8. 33.

37.
Cap. 6. 28, 29.
30.

l Cap. 6. 20.
m Deut. 2. 4, 9.

19.
n Num. 20. 21.
o Ps. 63. 13.

p 1 Sam. 3. 18.
q Ps. 25. 15. &
121. 1, 2. &
123. 1, 2. &
141. 8.

r Num. 11. 25.
26. & 24. 2.
s Esod. 14. 13.
Cap. 15. 1. &
24. 20.

t Esod. 14. 13.
14.
u Num. 14. 9.
Cap. 15. 2. &
32. 8.

v Esod. 4. 31.
w Isa. 7. 9.

Cap. 32. 7.
t Esod. 14. 13.
14.

u Num. 14. 9.
Cap. 15. 2. &
32. 8.

v Esod. 4. 31.
w Isa. 7. 9.

y 1 Cron. 16. 29.
z 1 Cron. 16. 34.
1. Cron. 136. 1.

a 1 Cron. 16. 41.
Cap. 5. 13. &
7. 3, 6.

b Jude. 7. 22.
1 Sam. 14. 20.

25 nulă nu scăpase. Și venind Iosafat și poporul său, ca să facă pradă de la d'înșii, ei găsiră la d'înșii mulțime de avere și cadavre, și vase prețioase; și au pradat, până ce nu mai putură duce; trei zile au pradat, 26 *căci multă pradă era.* Și a patra zi se adunară în valea Berachia (*bine-cuvântărei*); *căci acolo bine-cuvântară pre Iehova: pentru aceea au numit numele acestui loc: Valea Berachia, până în ziua de astăzi.*

27 Și plecară toți bărbații din Iuda și din Ierusalim, și Iosafat în fruntea lor, și se întorseră cu bucurie în Ierusalim; *căci Iehova li dădu bucurie asupra neamicilor lor.* Și intrară în Ierusalim în casa lui Iehova cu harpe, citare și trimbiți. Și veni 28 *tema de Dumnezeu preste toate regatele acestor țări, când auziră, că Iehova s'a luptat cu neamicii lui Israel.* Și regatul lui Iosafat avea pace; *căci Dumnezeu lăsa se dădu pace de jur împrejur.*

Characterul general al domniei lui Iosafat; legătura sa cu Ahazia, ce rămâne fără reușire.

31 Și Iosafat domni preste Iuda: de trei-deci și cinci de ani era el, când se făcu rege, și două-deci și cinci de ani domni în Ierusalim; și numele mamei lui era Azuba, 32 fiica lui Șilhi. Și elu amblă pe calea lui Asa, părintele său; nu se abătă din ea, ci făcea 33 cele drepte în ochii lui Iehova. Dară înălțimile nu le depărta; *căci poporul totu încă nu-și îndrepta înima sa către Dumnezeu lăsa părinților lor.*

34 Și celelalte fapte ale lui Iosafat, cele d'antete și cele de pe urmă, *ecce, sunt scrise în istoria lui Iehu, fiul lui Hanani, care este cuprins în Cartea Regilor lui Israel.*

35 Și după aceasta se uni Iosafat, regele lui Iuda, cu Ahazia, regele lui Israel, care 36 era păcătos în faptele sale. Elu se uni cu d'insul, și ei făcură corăbii, ca să meargă la Tarșiş; și făcură corăbii la Ețion-Gheber. Atuncea profeți Eliezer, fiul lui Dodova, de la Maresa, asupra lui Iosafat, 37 *dicându: Fiindcă te-ai unit cu Ahazia, de aceea Iehova a rupt lucrările tale.* Și corăbiile fură sfărâmate, și nu putură merge la Tarșiş.

21 **S** Iosafat adormi cu părinții săi, și fu înmormântat lângă părinții săi în cetatea lui David.

Domnia cea rea a lui Iehoram; rescularea Edomiților, și năvălirile Filistenilor și ale Arabilor.

Și Iehoram, fiul său, domni în locul

2 se. Și avea frați, fi ai lui Iosafat: A-

zaria, Iehiel, Zecaria, Azaria, Micael, și Șefatia; toți aceștia erau fiii lui Iosafat, regele lui Israel. Și părintele lor li-a 3 fost dat daruri multe în argint, în aur, și în lucruri prețioase, și cetăți întărite în Iuda; dară regatul lui dădu lui Iehoram; 4 *că elu are întâi-născutul.* Și Iehoram ajungându la regatul părintelui său, și întărindu-se, ucise pre toți frații săi cu sabia, și încă *căți-va* din mai marii lui Israel.

⁵ De trei-deci și doi de ani era Iehoram, când se făcu rege, și opt ani domni la Ierusalim. Și amblă pe căile regilor lui Israel, după cum făcuse casa lui Ahab; 6 *că o fetă a lui Ahab i era femeie; și elu făcu rele în ochii lui Iehova.* Dară Iehova 7 nu voi să perdea casa lui David, pentru legământul, pre care lăsa încheiase cu David, și fiindcă dădese, că i va da candelă, lui și 8 *fiilor lui pentru totu-dea-una.*

⁹ În zilele lui se rumpse Edomul de supt stăpânirea lui Iuda, și puse rege preste sine. Și eși Iehoram cu mai marii oștilor sale, și toate carerele lui cu d'insul, și porni noaptea, și bătă pre Edomiți, cari lăsa incunjuraseră, și pre căpiteniele carerilor lor. Totuși 10 Edomul se rumpse de supt stăpânirea lui Iuda până în ziua de astăzi. Totu în acel timp se rumpse Libna de supt stăpânirea lui Iehoram; *căci elu părăsise pre Iehova, Dumnezeu lăsa părinților săi.*

¹¹ Și făcu înălțimi pe munții lui Iuda, și trase pre locuitorii Ierusalimului în desfrânare, și amăgi pre Iuda. Și veni o scrisore de 12 la Ilie, profetul, către d'insul, dicându: Așa dăce Iehova, Dumnezeu lăsa David, părintele te: Fiindcă n'ai amblat pe 13 căile lui Iosafat, părintele te, și pe căile lui Asa, regele din Iuda; Ci ai amblat 14 pe căile regilor lui Israel, și ai tras pre Iuda și pre locuitorii Ierusalimului în desfrânare, precum casa lui Ahab a tras în 15 desfrânare pre Israel; și pre frații tei, casa părintelui te, cari erau mai bun decât tine, i-ai ucis: Ecce, cu mare lovitură va 16 lovi Iehova pre poporul te, pre fiii tei, și pre femeele tale, și totă averea ta; Și 17 tu vei căde în bătă groa, în bătă de mănunchi, până-ce de bătă voru căde din tine mănunchiile și pe di.

Și descopă Iehova asupra lui Iehoram spiritul Filistenilor și al Arabilor, cari locuiau lângă Etiopieni. Și se suiră asupra 17 lui Iuda, și năvăliră asupra-i, și duseră cu ei totă averea ce se află în casa regelui,

c Noom. 12. 43. d Cap. 17. 10. e Cap. 15. 15. f 1 Reg. 22. 41, etc. g Veđic. 17. 6. h Cap. 12. 14. & 19. 3. i 1 Reg. 16. 1, 7. j 1 Reg. 22. 48. k 1 Reg. 22. 48. l Cap. 9. 21. m — n Cap. 22. 50. o 1 Reg. 8. 17, etc. p Cap. 22. 2.

q 2 Sam. 7. 12, 13. r 1 Reg. 11. 36. s 2 Reg. 8. 19. t Ps. 132. 11, etc. u 2 Reg. 8. 20, etc. v Lev. 17. 7. & 20. 5. w Vers. 13. x Vers. 11. y Esod. 34. 15. z Dcut. 31. 16. aa 1 Reg. 16. 31—33. ab 2 Reg. 9. 22. ac Vers. 4. ad Vers. 18, 19. ae 1 Reg. 11. 14, 23.

precum și pre " fiii lui și femeile lui, așa
că nu-i rămase nici un fiu, afară de Ioa-
18 haz, cel mai tînăr din fiii sei. Și in
urma tuturor acestor l'ă lovi pre el Ie-
hova " in mîntuțiile sale cu o bôlă fără de
19 lécu. Și a fost, că *strecurându-se* și cu
și, sfârșindu-se timpul de două ani de zile,
cădură mîntuțiile sale de bôla sa, și muri
de bôlă grea; dară poporul se nu-i făcu
arder, duple cum făcuse " părinților sei.
20 De trei-deci și două de ani *era* el, când se
făcu rege, și opt ani domni la Ierusalim.
Și muri fără să fie dorit; și l'au immor-
mentat în cetatea lui David, dară nu in
mormîntul regilor.

*Domnia cea rea a lui Ahazia; Atalia perde fa-
milia regescă, dară Ioaș scapă.*

22 **S**I făcură locuitorii din Ierusalim pre " A-
hazia, fiulul se cel mai tînăr, rege
în locul se; căci pre toți cel^a mai mari in
vrěstă i ucise ceta, care venise cu Arabii,
in tabără. Așa se făcu Ahazia, fiulul lui Ie-
2 horam, rege lui Iuda. " De patru-deci și
doi de ani *era* Ahazia, când se făcu rege,
și un an domni el în Ierusalim. Și nu-
mele mamei lui *era* " Atalia, fiica lui Omri.
3 Încă și el ambli pe căile casei lui Ahab,
căci muma lui i era sfătuitoară la facere
4 de rele. Și făcu rele in ochii lui Iehova,
ca și casa lui Ahab; căci acestia erau sfă-
tuitoarii lui după mórtea părintelui se, spre
5 stricăciunea lui. Dupre sfatului lor ambli
el; și " merse cu Ioram, fiulul lui Ahab;
regele lui Israel, la luptă asupra lui Ha-
zael, rogele Siriei, la Ramot-Galaad; și
6 Sirienii bătură pre Iehoram. " Și se întorse
înapoi, să se vindece la Ezreel de rânele,
pre cari le căpătase la Rama, când se lupta
cu Hazael, regele Siriei.

Și Ahazia, fiulul lui Iehoram, regele lui
Iuda, se pogori la Ezreel, ca să vedă pre
Ioram, fiulul lui Ahab; căci era bolnav.
7 Și " era de la Dumnele spre stricăciunea
lui Ahazia, că veni la Ioram; căci cum
veni, " eși el cu Ioram asupra lui Iehu, fi-
ulul lui Nimși, pre " care Iehova l'a uns,
8 ca să stêrpescă casa lui Ahab. Și a fost,
când Iehu " făcu judecată asupra casei lui
Ahab, că " găsi pre mai marii lui Iuda și
pre fiii fraților lui Ahazia, cari serviau lui
9 Ahazia, și-i ucise și pre ei. După aceea
" căntă el pre Ahazia, și-l prînză, de-și se
ascunsese in Samaria; și-l aduseră la Iehu;
și-l uciseră, și-l immormentară pre el;

căci dîseră: El *este* fiulul lui Iosafat,
" care a căutat pre Iehova cu totă ânima sa.

Astă-feliu casa lui Ahazia nu avu putere
spre a se ține in regat. " Și vedîndu A- 10
talia, muma lui Ahazia, că fiulul ei era mort,
se sculă, și stêrpi totă semîța regescă a
casei lui Iuda. Dară " Iosabeat, feta rege- 11
lui, luă pre Ioaș, fiulul lui Ahazia, și-l
fură din medîlacul fiilor regelui, cari fu-
seseră uciși, și-l puseră pre el și pre doica
lui in camara paturilor; și-l ascunse Ios-
abeat, feta regelui Iehoram, femea lui
Iehoiada, preutul, (căci era sora lui Ahazia)
de d'îaintea Ataliei, ca să nu-l omóre;
Și a fost ascuns la d'însii, in casa lui 12
Iehova, șese ani; și Atalia domni preste țăr.

Ioaș se încoronă, și se aședă pe tron.

" **I**N alu șeptelea an se întări Iehoiada, și 23
luă cu sine și făcu legămînt cu sutași,
anume: pre Azaria, fiulul lui Ieroham,
pre Ișmael, fiulul lui Iohanam, pre Aza-
ria, fiulul lui Obed, pre Maaseia, fiulul lui
Adaia, și pre Elișafat, fiulul lui Zicri; 2
Și merseră preste totu locul in Iuda, și a-
dunară pre Leviții din tôte cetățile lui Iuda,
și pre capi caselor părintesci din Israel,
și veniră la Ierusalim. Și totă adunarea 3
încheiă cu regele legămînt in casa lui Dum-
nele. Și elu dise cătră d'însii: Ecce, fi-
ulul regelui va domni, duple cum a " pro-
misu Iehova fiilor lui David. Acesta *este* 4
lucrului, ce aveți a face; o treime din voi,
aceia " cari veți fi de șeptemă, atatu preți
cātu și Leviți, să fie ușieri; Și o treime să 5
fie in casa regelui, și o treime la pórta Ie-
sod, și totu poporul in curțile casei lui
Iehova. Dară nimenea să nu vină in casa 6
lui Iehova, decātu preții și Leviții, " cari
sunt de serviciu; acestia să vină, căci *sunt*
sânti; și totu cela-l-altu popor să păzescă
cele de păzitu ale lui Iehova. Și Leviții 7
să incunjure pre rege de juru imprejur,
fie-carele cu armele lui in mîu; și cine va
pătrunde in casă, acela să se omóre; și voi să
fiți pe lîngă rege, când intră și când eșe.

Și făcură Leviții și totu Iuda intocmai 8
dupre cum ordină Iehoiada, preutul, și
luă fie-care omenii se cu sine, pre-cei cari
erau de șeptemă, și pre cei ce și-au făcutu
șeptemă; căci Iehoiada, preutul, nu dădu
drumul " rîndurilor. Și Iehoiada, preutul, 9
dădu sutașilor lîncile și pavazele și scu-
turile regelui David, cari erau in casa lui
Dumnele; Și aședă totu poporul, pre 10

m Cap. 24. 7.

n Vers. 15.

o Cap. 16. 14.

—

Capit. 22.

a 2 Reg. 8. 24.

etc.

Veđi Cap. 21.
17.

Vers. 6.

b Cap. 21. 17.

c Veđi 2 Reg.

8. 26.
d Cap. 21. 6.

e 2 Reg. 8. 28.

etc.

f 2 Reg. 9. 15.

g Jude. 14. 4.

1 Reg. 12. 15.
Cap. 10. 15.
h 2 Reg. 9. 21.

i 2 Reg. 9. 6, 7.

j 2 Reg. 10, 10,

11.

k 2 Reg. 10. 13, 14.
l 2 Reg. 9. 27.

m Cap. 17. 4.

n 2 Reg. 11. 1,

etc.

o 2 Reg. 11. 2.

Capit. 23.
a 2 Reg. 11. 4.

etc.

b 2 Sam. 7. 12.

1 Reg. 2. 4. &

9. 5.
Cap. 6. 16. &

c Veđi. 1 Cron.
24. & 25.

7. 18. & 21. 7.

c 1 Cron. 9. 25.

d 1 Cron. 23. 28,

29.

- fie-care cu arma sa în mână, de la partea dreaptă a casei până la stânga casei, delungul altarului și a casei, juru împrejurul regelui. Atuncea scoseră pre fiul regelui, și-i puseră corónă, și-i ¹ *dădură* mărturia, și-l făcură rege. Și Iehoiada și fiii sei ² *lū* unseră, și *diseră*: Să trăască regele.
- 12 Și auzindū Atalia strigătulū poporului, care alergă și lăudă pre rege, veni ea la
- 13 poporū în casa lui Iehova; Și se uită, și ecce! regele stătea la intrare, și cântăreții cu trîmbițele lūngă rege, și totū poporulū țerei era voiosū, și sună din trîmbiți, și cântăreții *cântau* din instrumente de musică, și ³ *intonau* cântări de laudă. Atunci Atalia și rumpse vestmintele sale, și *dise*: Vîndare!
- 14 vîndare! Dară Iehoiada, preutulū, scose pre sutăși, pre mai marii ostei, și *dise* cătră d'inșii: Scoteți-o din șiruri, și cine o va urma, să se ucidă cu sabia. Căci preutulū
- 15 *dise*: Nu o ucideți în casa lui Iehova. Și-i făcură locū, și cândū ajunse prin intrarea ⁴ *porței* cailorū la casa regelui, acolo o uciseră.
- 16 Și încheiă Iehoiada legămētū între sine și totū poporulū și rege, ca să fie poporulū
- 17 lui Iehova. Și totū poporulū merse la casa lui Baalū, și o dērimară; și altarele sale și chipurile sale le sfărămară; și pre ⁵ *Matanū*, preutulū lui Baalū, ⁶ *lū* uciseră înaintea altarelorū.
- 18 Și Iehoiada încredință diregătoriele în casa lui Iehova preuților și Leviților, pre carile ⁷ *impărțise* Davidū preste casa lui Iehova, ca să aducă lui Iehova olocauste, duple cumū *era* scrisū în ⁸ *legea* lui Moisi, cu bucuriă și cu cântări, duple
- 19 rōnduēla lui Davidū. Și aședă ⁹ *ușierī* pe la porțele casei lui Iehova, pentru ca nici unū necuratū prin verī-ce lucru să nu intre. ¹⁰ *Și lūa* pre sutăși, și pre cei mai însemnați, și pre guvernătorii poporului, și pre totū poporulū țerei, și pogori pre rege din casa lui Iehova; și intrară prin pōrta de susū în casa regelui, și puseră pre rege pe
- 21 tronulū regatului. Și se bucură totū poporulū țerei, și cetatea era liniscită; dară pre Atalia a ucis-o cu sabia.

Ioasă începe a domni bine, și direge templulū; dară cade în idololatriă, ucide pre profetū, Zecaria, și este pedepsitū prin năvălirea Sirienilorū.

- 24 **D**E ¹ *așapte* ani *era* Ioasă, cândū se făcu rege, și patru-*decī* de ani domni elū în Ierusalimū; și numele mumei lui *era* Tîbia
- 2 de la Beerū-Šeba. Și Ioasă ² *făcu* drepte în ochii lui Iehova în tōte dīlele lui Iehoiada,
- 3 preutulū. Și lūa Iehoiada pentru d'insulū dūoē femeī, și elū născu fii și fete.

Și după aceste fost'a în anima lui Ioasă, 4
să înnoiescă casa lui Iehova; Și adună pre 5
preuți și Leviți, și *dise* cătră d'inșii: Eșiți în cetățile lui Iuda, și ¹ *stringeți* bani de la totū Israelulū, pentru diregerea casei Dumneșului vostru, din anū în anū; și grăbiți-vē cu lucrulū. Dară Leviți nu se grăbiră.

² Atuncea chiāmă regele pre Iehoiada, capulū, și *dise* cătră d'insulū: Pentru ce n'ai luatū sēma de Leviți, ca să aducă din Iuda și din Ierusalimū darea lui ³ *Moisi*, servulū lui Iehova, și a adunării lui Israelū, pentru ⁴ *cortulū* mărturiei? Căci ⁵ *fii* Ataliei, a pe-

7 cătōsei, sfărămaseră casa lui Dumneșeu, și tōte ⁶ *lucrurile* consacrate ale casei lui Iehova le întrebuintaseră pentru Baali.

Și ordină regele, ¹ *să se* facă o ladă, și 8
să se pună afară lūngă pōrta casei lui Iehova. Și se prochiāmă în Iuda și în Ieru- 9
salimū, să se aducă lui Iehova ² *darea*, pre care Moisi, servulū lui Dumneșeu, o puse preste Israelū în pustiiū. Și se bucurară toți 10
mai marii și totū poporulū, și aduseră, și aruncară în ladă, până ce s'a implutū. Și 11
cândū Leviți aduceau lada din ordinulū regelui, *ceea ce făceau*, ³ *cândū* vedeau că *era* argintū multū în ea, atuncea venia scriitorulū regelui și diregătorulū archiereului, și deșertau lada, o rēdicaū, și o duceau înapoi la loculū ei. Așa făceau în tōte dīlele, și strinseră argintū multū. Și regele și Iehoiada ⁴ *lū* dădeau lucrătorilorū zidirei casei lui Iehova; și acestia tocmeau cîoplitori de petre și teslari, spre a înnoii casa lui Iehova, și lucrători de ferū și de aramă, pentru diregerea casei lui Iehova. Și lucrătorii 13
lucrau, și diregerea se sfărși prin mână lorū, și restatorniciră casa lui Dumneșeu în starea ei, și o întăriră. Și după ce o sfărșiră, a 14
duseră argintulū rămasū înaintea regelui și a lui Iehoiada. Și ⁵ *elū* făcu din acesta unelte pentru casa lui Iehova, unelte pentru serviciū și pentru sacrificare, și lingure, și alte unelte de aurū și de argintū. Și ei aduseră în casa lui Iehova olocaustele în tōte dīlele lui Iehoiada.

Și Iehoiada se făcu bătrānū și sātulū de 15
dīle, și muri; de o sută trei-*decī* de ani *era* elū, cândū muri. Și fu înmormētatū în cetatea lui Davidū lūngă regi; căci lucrase bine în Israelū și cătră Dumneșeu și cătră casa sa.

Și după mōrtea lui Iehoiada veniră mai 17
marii lui Iuda, și se închinară regelui; atuncea regele ¹ *ascultă*. Și părăsiră casa 18
lui Iehova, Dumneșulū părinților lorū, și serviau ² *Astarteelorū* și idolilorū; și veni

f Deut. 17. 18. j 1 Cron. 23. 6. etc.
g 1 Cron. 25. 8. 30, 31. & 34. 1. m 2 Reg. 11. 19.
h Neem. 3. 28. k Num. 28. 2. —

Capulū 24.

a 2 Reg. 11. 21. & 12. 1, etc.

b Veđi cap. 26. 5.

c 2 Reg. 12. 4.

d 2 Reg. 12. 7.

e Esod. 30. 12.

13, 14, 16.

f Num. 1. 50.

g Cap. 21. 17.

h 2 Reg. 12. 4.

i 2 Reg. 12. 9.

j Vers. 6.

k 2 Reg. 12. 10.

l Veđi 2 Reg.

12. 13.

m 1 Reg. 14. 23.

* mânia lui Iehova preste Iuda și Ierusalim
19 pentru acesta vină a lor. Și o trăsese pre
profeți la d'insii, ca să-i întorcă la Iehova;
și li mărturisii; dară ei nu ascultară.

20 Și spiritul lui Dumnezeu îmbracă pre
Zecaria, fiulul lui Iehoiada, preutul, care
stătu de-asupra poporului, și dîse cătră d'insii:
Așa dîce Dumnezeu: " Pentru ce călcați or-
dinele lui Iehova? căci nu veți prospera.
" Fiindcă voi ați părăsit pe Iehova, de
21 aceea și el v'a părăsit pe voi. Și ei se
jurară asupra lui, și-l ucidă cu petre,
dupre ordinul regelui, în curtea casei lui
22 Iehova. Așa regele Ioasă nu-și aminti de
bunătatea, pre care i o făcuse Iehoiada,
părintele lui, ci ucise pre fiulul acestuia. Și
când muri acesta, dîse: Vădă Iehova, și cêră.

23 Și după trecerea anului, se sui asupra-i
o oste de Sirieni, și veniră la Iuda și la
Ierusalim, și stêrpîră pre toți mai marii
poporului d'între popor, și totă prêda lor
24 o trămeseră la regele din Damasc. Căci
" cu pușînă număr de omeni veni ostea Si-
rienilor, dară Iehova " dădu în mîna lor
o oste mare forte, pentru-că au părăsit pe
Iehova, Dumnezeul părinților lor. Astu-
fel " făcură ei judecată asupra lui Ioasă.

25 Și după ce se duseră de la d'insul,
(căci l'au lasat pre el în bôlă grea), se
jurară asupra-i " servii se, pentru sângele
" fiilor lui Iehoiada, preutul, și-l ucidă
pe patul se, și muri; și-l înmormentară
în cetatea lui David; dară nu l'au înmor-
26 mîntat în mormîntul regilor. Și aceia,
cari s'au jurat asupra-i, erau: Zabadi,
fiulul Șimeatei, Ammonită; și Izabadi, fiulul
27 Șimritei, Moabită. Cât pentru fiii lui, și
mulțimea " profetilor în contra lui, și rein-
temoieră casei lui Dumnezeu, ecce acestea
sunt scrise în istoria Cărței Regilor. " Și A-
mazia, fiulul se, domni în locul se.

*Domnia lui Amazia; el bade pre Edomiți, dară
închinându-se ȳilor lor este învins de regele
lui Israel.*

25 D E " două-ȳeci și cinci de ani era Amazia,
când se făcu rege, și două-ȳeci și nouă
de ani domni în Ierusalim; și numele mumei
2 lui era Ioadan din Ierusalim. Și el făcu
drepte în ochii lui Iehova, " dară nu cu â-
3 nima întregă. " Și cum se întări regatul
se, ucise pre servii lui, cari au ucis pre
4 regele, părintele se. Dară pre fiii lor nu
i-a ucis: ci făcu precum este scris în
" lege, în cartea lui Moisi, unde ordină Ie-
hova, dîcînd: " Părinții să nu móră pentru

fii, și nici fiii să nu móră pentru părinți,
ci fie-care să móră pentru păcatul se.

5 Și adună Amazia pre Iuda, și-i puse pre
ei, dupre casele lor părintești, mai mari
preste mii și mai mari preste sute, preste
tot Iuda și Beniaminul; și-i numără " de la
dîoă-ȳeci de ani și mai sus, și-i găsi: trei
sute de mii aleși, cari puteau eși la oste,
și a purta lancea și scutul. Și tocmi din
6 Israel o sută de mii bărbați viteși pentru
o sută talente de argint.

7 Și veni cătră el un om al lui Dum-
neșu, și dîse: Rege! să nu mîrgă cu tine
oste de la Israel; căci Iehova nu este cu I-
srael, cu toți fiii lui Efraim; " Eru de vrei
8 să mergi, fă ce voesci, întăresc-te de luptă;
dară să știi că Dumnezeu te va face să cadă
înaintea neamicului; căci Dumnezeu are " pu-
terea de a ajuta, și de a face să cadă. Și
9 Amazia dîse cătră omul lui Dumnezeu: Ce
e de făcut cu cele o sută de talente, pre cari
le-am dat cetei lui Israel? Și omul lui
Dumneșu dîse: " În puterea lui Iehova este
a-ȳi da ȳie și mai mult de câtă acesta.
Atuncea doosebi Amazia ceta, care ve-
10 nise la d'insul de la Efraim, ca să mîrgă
la Ibcul ei. Și se aprinse forte mânia lor
preste Iuda, și se întorseră înapoi în mare
mânia la locul lor.

11 Și se întări Amazia, și conduse popo-
rul se, și merse în " Valea Sarei, și bātu
din fii lui Seir ȳeci mii. Și alte ȳeci
12 mii prinseră vîi fii lui Iuda, și-i duseră pe
vîrful unei stînci, și-i aruncară de pe vîr-
ful stîncii, așa că toți se sdrobîră.

13 Dară ceta, pre care o trăsese Amazia
înapoi, ca să nu mîrgă cu d'insul la luptă,
se reslăți preste cetățile lui Iuda, de la Sa-
maria până la Betu-Horon, și bātu din-
tr'insii trei mii însi, și făcu mare prêdă.

14 Și cum se întorșe Amazia de la învin-
gerea Edomiților, " aduse pre ȳeii fiilor lui
Seir, și-și aședă ȳeii " sie-și, și se închină
lor, și li tămăia. Și se aprinse mânia
15 lui Iehova asupra lui Amazia, și trăsese
profetă cătră d'insul, care i dîse: Pentru
ce cauți pre " ȳeii poporului, cari " n'au pu-
tut mîntui pre poporul lor din mîna
ta? Și cum vorbi el cătră d'insul, re-
16 gele i dîse: Făcutu-te-ai pre tine sfătui-
torul al regelui? Lasă! Pentru ce să te
lovescă pre tine? Atuncea lăsă profetul,
dară dîse: Cunosc, că Dumnezeu " s'a sfătui-
tut să te pîrșă, pentru-că ai făcută a-
cesta, și n'ai ascultat de sfatul me.

n Jude. 5. 8.	25. 4.	Fapt. 7. 58. 59.	Dent. 28. 25.	2 Reg. 12. 21.	14. 4.	Ier. 31. 30.	i Veți cap. 28.
Cap. 19. 2. &	p Cap. 15. 1. &	2 Reg. 12. 17.	Cap. 22. 8.	—	Vers. 14.	Ezec. 18. 20.	23.
28. 13. & 29.	20. 14.	u Lev. 26. 8.	Isa. 10. 4.	Capit. 25.	c 2 Reg. 14. 5,	e Num. 1. 3.	f Esod. 20. 3, 5.
8. & 32. 25.	q Num. 14. 41.	Dent. 33. 30.	y 2 Reg. 12. 20.	a 2 Reg. 14. 1,	etc.	g Cap. 20. 6.	h Ps. 96. 5.
o Cap. 36. 15.	r Cap. 15. 2.	Isa. 30. 17.	z Vers. 21.	etc.	d Dent. 24. 16.	g Prov. 10. 22.	i Vers. 11.
Ier. 7. 26, 26.	s Mat. 23. 35.	v Lev. 26. 25.	a 2 Reg. 12. 18.	b Veți 2 Reg.	2 Reg. 14. 6.	h 2 Reg. 14. 7.	m 1 Sam. 2. 25.

- 17 Și ^a se sfătui Amazia, regele lui Iuda, și trăsese către Ioasă, fiul lui Ioahază, fiul lui Iehu, regele lui Israel, dicându: Vină să ne uităm în față! Și Ioasă, regele lui Israel, trăsese către Amazia, regele lui Iuda, dicându: Spinul din Liban a trăsese către cedrul din Liban, dicându: Dă feta ta de femeă fiului meu. Dară o fêră din
- 19 Liban trecu, și călcă spinul. Ecce, tu dici, că ai bătut Edomul, și ânima ta te înalță, și tu te mândresci. Remăi mai bine a casă! De ce stêrnesci un rău, prin care
- 20 vei căde tu și Iuda cu tine? Dară Amazia nu ascultă, căci ^b era de la Dumneșu, ca să-i deo în mâna neamicilor lor, fiindu-că
- 21 ^a au căutat pre deii Edomului. Atuncea se sui Ioasă, regele lui Israel, și se nitară în față, el și Amazia, regele lui Iuda, la Betu-
- 22 Semeșul lui Iuda. Și Iuda fu bătut înaintea lui Israel, și fugiră, fie-carele la cortul său. Și pre Amazia, regele lui Iuda, pre fiul lui Ioasă, fiul lui ^c Ioahază, lău prins Ioasă, regele lui Israel, în Betu-
- 23 Semeș, și-l duse la Ierusalim; și dărmă din zidul Ierusalimului de la pōrta lui Efraim până la pōrta colțului, patru sute
- 24 de coți; Și luă tot aurul și argintul, și tōte uneltele, cari s'au aflat în casa lui Dumneșu la Obedu-Edom, și tesaurele casei regelui, și ostateci, și se întōrse în Samaria.
- 25 ^d Și Amazia, fiul lui Ioasă, regele lui Iuda, trăi după mōrtea lui Ioasă, fiul lui Ioahază, regele lui Israel, cinci-spre-dece
- 26 ani. Și cele-l-alte fapte ale lui Amazia, cele d'ântōie și cele de pe urmă, au nu sînt scrise în Cartea Regilor lui Iuda și ai lui
- 27 Israel? Din timpul acela, cāndu Amazia s'a abătut de la Iehova, se făcu o conjurare asupra lui în Ierusalim, și el fugi la Lachiș; dară trăsese după d'insulă la Lachiș, și-l uciseră acolo. Și l'au adus pre el pe ca, și l'au înmormētată lūngă pārinții se în cetatea lui Iuda.

Domnia fericită a lui Uzia; sumeția lui cea de pe urmă, și pedepsa lui.

- 26 **A**TUNCEA totu poporul lui Iuda luă pre ^a Uzia, care era de șese-spre-dece ani, și-l făcu rege în locul pārintelui se Amazia. El zidi Elotul, și-l aduse înapoi la Iuda, după ce adormi regele cu pārinții se.
- 3 De șese-spre-dece ani era Uzia, cāndu se făcu rege, și cinci-deci și dūoi de ani domni el în Ierusalim; și numele mumei

lui era Iecolia din Ierusalim. El făcu drepte în ochii lui Iehova, întocmai cum făcuse Amazia, pārintele se. ^b El căută pre Dumneșu în zilele lui Zecaria, om ^c cu pricepere în visiunile lui Dumneșu; și câtă a căutat pre Iehova, Dumneșu i-a dat fericire.

El eși, și ^d se luptă cu Filistenii, și sfărămă zidul Gatului și zidul Iabnei și zidul Așdodului, și zidi cetăți în Așdod și între Filistenii. Și Dumneșu lău ajută asupra ^e Filistenilor și asupra Arabilor, cari locuiau în Gură-Baal, și asupra Meunilor. Și Ammoniții ^f dădură lui Uzia daruri; și renumele lui se răspādi până la intrarea Egiptului; căci se întărise forte.

Și Uzia zidi turnuri în Ierusalim deasupra ^g porței colțului, și deasupra porței văiei, și deasupra colțului zidului, și le întări. Și zidi turnuri în pustii, și sēpă fântāni multe; căci avea turme mari, atât în vale, cât și pe șes, plugari și vieri pe munți și pe câmpuri mănōse; căci iubia lucrarea pământului.

Și avea Uzia oște de ostași, cari eșiau la resbel în cete, duple numărul numărăci lor prin Ieiel, scriitorul, și prin Maaseia, căpitenia, suptu conducerea lui Hania, unul din mai marii regelui. Totu numărul capilor caselor pārințesci ale bărbăților viteși era: dūoe mii șese sute. Și suptu conducerea lor era o putere înarmată, de trei sute șapte mii și cinci sute de ostași, puternici în oștire; ca să ajute pre rege asupra neamicului. Și Uzia pregăti pentru tōtă oștea scuturi și lānci și coifuri și platoșe și arcuri și petre de prāstiă. Și făcu în Ierusalim mașine iscodite de maistru meșterugit, cari să fie aședate pe turnurile și colțurile zidurilor, ca să arunce săgeți și petre mari. Și renumele lui se răspādi departe; căci minunat a fost ajutat, până ce s'a întărit.

Dară ^h după ce s'a întărit, ⁱ se înalță â nima lui până la stricăciunea sa; căci elu pēcătui contra lui Iehova, Dumneșu se, și ^j merse în templul lui Iehova, ca să ardă tămāiă pe altarul tămāierei. Și ^k Azaria, preutul, mergea pe urma lui, și cu d'insul optu-deci de preuți ai lui Iehova, bărbăți viteși; Și se opuseră lui Uzia, regele, și diseră către d'insul: Nu-ți ^l e dat, Uzia, să tămāiezi înaintea lui Iehova, ci ^m preuților, filor lui Aaron, cari sūnt consacrați să tămāieze. Eși din sanctuariu, căci pēcă-

^a 2 Reg. 14. 8, 9, etc.
^b 1 Reg. 12. 15, Cap. 22. 7.
^c vers. 14.

^d Veđi Cap. 21. 17. & 22. 1, 6.
^e 2 Reg. 14. 17.

Capul 26.
^a 2 Reg. 14. 21, 22. & 15. 1, etc.
^b Veđi cap. 24. 2.

^c Fac. 41. 15. Dan. 1. 17. & 2. 19. & 10. 1.
^d Isa. 14. 29.

^e Cap. 21. 16. / 2 Sam. 8. 2.
^f Cap. 17. 11.
^g 2 Reg. 14. 13.

Neom. 3. 13, 19, 32.
^h Zech. 14. 10.
ⁱ Dent. 32. 15.

^j Dent. 8. 14. Cap. 25. 19.
^k Așd 2 Reg. 16. 12, 13.

^l 1 Cron. 6. 10. / Num. 16. 40. & 18. 7.
^m Esod. 30. 7, 8.

tuesci, și nu ți se va socoti spre onoare de către Iehova, Dumnezeu.

- 19 Atuncea se mâniă Uzia, și în mână-i era tămăitorea, spre a tămăia; și cum se mâniă prepreuți, resări pe fruntea lui ^alepra, înaintea ochilor preuților, în casa lui Iehova, înaintea altarului tămăierei. Și-lu priviră Azaria, archiercul, și toți preuții, și éccé, era leprosu pe fruntea lui; și-lu scoseră cu grăbire de acolo, și chiaru elu ^ose sili să éśă, fiindu-că Iehova 'lū lovisé. ²Și Uzia, regele, a fostu leprosu până în diua morței sale, și locuia într'o ^acasă deosebită, fiindu-că era leprosu; căci a fostu depărtat de casa lui Iehova; și Iotamū, fiulū seū, era preste casa regelui, și judeca poporulū țerei.
- 22 Și cele-l-alte fapte ale lui Uzia, cele d'ântēie și cele de pe urmă, le-a scrisu ^rI-saia, fiulū lui Amozū, profetulū. ^aȘi adormi Uzia cu părinții seī, și-lū immormētară lūngă părinții seī pe câmpulū mormintelorū regilorū; căci dis'aū; *A fostu leprosu. Și Iotamū, fiulū seū, domni în loculū seū.*

Domnia fericită a lui Iotamū; biruința sa asupra Ammoniților.

- 27 **D**E ^adūoē-deci și cinci de ani era Iotamū, cându se făcu rege, și șese-spre-dece ani domni elū în Ierusalimū; și numele mamei lui era Ieruşa, fiica lui Zadokū. Și făcu drepté în ochii lui Iehova, totmai cumū făcu Uzia, părintele seū; numai că nu merse în templulū lui Iehova; dară ^bpoporulū totū mai multū se strică. Elū zidi pōrta de susū a casei lui Iehova; și la zidulū Ofelū (turnū) zidi elū multe.
- 4 Și zidi cetăți în muntele lui Iuda; și în 5 pădurī zidi palate și turnuri. Și se luptă cu regele fiilorū lui Ammonū, și-lū învinse; și fiii lui Ammonū i dădură în același anū o sută talente de argintū, și de ce mii core de grăū, și de ce mii core de orđū. Acesta i dădură fii lui Ammonū și în alū dūo-ilea și în alū treilea anū. Așa se făcu Iotamū tare, fiindu-că 'și îndreptă căile lui înaintea lui Iehova, Dumnezeu seū.
- 7 Și cele-l-alte fapte ale lui Iotamū, și tōte resbelele sale, și căile sale, éccé! acestea sūnt scrise în Cartea Regilorū lui Israelū 8 și ai lui Iuda. De dūoē-deci și cinci de ani era elū, cându se făcu rege, și șese-spre-dece ani domni elū în Ierusalimū. ^aȘi adormi Iotamū cu părinții seī, și-lū immormētară în cetatea lui Davidū. Și Ahazū, fiulū seū, domni în loculū seū.

Domnia lui Ahazū; răutatea sa; pedepsirea sa prin Sirieni, Israeliti, Edomiti și Filistenii.

DE ^adūoē-deci de ani era Ahazū, cându se făcu rege, și șese-spre-dece ani domni elū în Ierusalimū; și nu ficu drepté în ochii lui Iehova, ca Davidū, părintele seū; Ci āmblă pe căile regilorū lui Israelū, și făcu ²chipuri vērșate ^cBaalilorū: Și tămăia în ³alea fiulū lui Hinnomū, și trecu pre ^afii seī prin focū, duple uriciunile popórelorū, pre cari le alungase Iehova de d'înaintea fiilorū lui Israelū. Și sacrifică și tămăia pe înălțimi și pe colini și suptū totū arborele verde.

Și ^rIehova, Dumnezeulū seū, 'lū dădu în mână regelui Siriei; și ei 'lū ^rloviră, și luară de la d'insulū mulți prinși, și-i duseră la Damascū. Ba și în mână regelui lui Israelū fu datū; și acesta 'lū lovi cu lovire mare. Căci ⁶Pekahū, fiulū lui Remalia, ucise în Iuda o sută și dūoē-deci de mii într'o di, toți bărbați viteși; fiindu-că părăsiseră pre Iehova, Dumnezeulū părinților lorū. Și Zicri, unū vi-tésū din Efraimū, omori pre Maaseia, fiulū regelui, pre Azrikamū, mai marele casei, și pre Elkēna, alū dūo-ilea după rege. Și fii lui Israelū luară prinși de la ⁸frații lorū dūoē-sute de mii femei, fi și fete; și luară mare pradă de la d'insii, și aduseră pradă la Samaria.

Dară era acolo unū profetū alū lui Iehova, alū cărui nume era Odedū; elū eși înaintea óstei, care venia la Samaria, și di-se către d'insa: Éccé! ^rfiindu-că Iehova, Dumnezeulū părinților vostri, s'a mânia-tū pre Iuda, de aceea datu-i-a în mânele vōstre, și vōi ați ucisū între d'insii cu o furiă, ce ¹⁰până la ceriū a ajunsū. Și acumū óre socotiți vōi, a vī supune pre fii lui Iuda și ai Ierusalimulū ^rservi și serve? Aū nu sūnt și între vōi pēcate asupra lui Iehova, Dumnezeulū vostru? Și acumū ascultați-mē, și tră-meteți înapoi pre prinși, pre cari i-ați prinsū de la frații vostri; ¹¹căci mânia lui Iehova s'a aprinsū asupra-vi. Atuncea se sculară ¹²căfi-va bărbați d'între capii fiilorū lui Efraimū: Azaria, fiulū lui Iohanānū; Berechia, fiulū lui Meșillemotū; Hezekia, fiulū lui Șallumū, și Amasa, fiulū lui Hadlai, asupra celorū ce se înturnău din luptă; Și di-seră ¹³cătră d'insii: Vōi sē nu aduceți aicea pre prinși; *destulū de vinovați sūntemū lui Iehova, și vōi mai căutați a adăugi încă la pēcatele nōstre și la vina nōstră! căci mare este vina nōstră, și mânia mare este asupra lui Israelū. Deci lăsară ostași pre cei ¹⁴prinși și pradă înaintea celorū mai mari și*

^a Num. 12. 10.
^b Reg. 5. 27.
^c Pecuu Est. 6. 12.
^d 2 Reg. 15. 5.
^e Lev. 13. 46

Num. 5. 2.
^r Isa. 1. 1.
^s 2 Reg. 15. 7.
Isa. 6. 1.

Capitulū 27.
^a 2 Reg. 15. 32.
etc.
^b 2 Reg. 15. 35.

^c 2 Reg. 15. 38.
—
Capitulū 28.
^a 2 Reg. 16. 2.
^b Esod. 34. 17.
Lev. 19. 4.

^c Jude. 2. 11.
^d 2 Reg. 23. 10.
^e Lev. 18. 21.
^f 2 Reg. 16. 3.
Cap. 33. 6.
^g Isa. 7. 1.

^g 2 Reg. 16. 5, 6.
^h 2 Reg. 15. 27.
ⁱ Cap. 11. 4.
^j Ps. 69. 26.
Isa. 10. 5. &

47. 6.
Ezec. 25. 12.
15. & 26. 2.
Obad. 10, etc.
Zech. 1. 15.

^k Ezra 9. 6.
Apoc. 18. 5.
^l Lev. 25. 39.
43, 44, 46.
^m Iac. 2. 13.

15 a totă adunarea. Și se sculară bărbații, cari fură numiți cu nume, și luară pre cei prinși, și pre toți, cari d'intr'înșii erau goli, i îmbrăcară din prédă, și li dădură de îmbrăcat, de încălțat, de mâncat și de beut; și-i unseră, și duseră pre toți, cari erau slabi, pe asini, și-i aduseră la Ierichon, cetatea palmierilor, la frații lor; și apoi s' întorseră în Samaria.

16 "In acelașu timp trămise regele Ahaz
17 la regii Asiriei, ca să-i ajute. Că érá-și veniseră Edomiții, și bătură pre Iuda, și duseră cu sine prinși. Și Filistenii se relătiră preste cetățile din șes și de la mēdădi a lui Iuda, și cuprinsă Betu-Semeșul, Aialonul, Ghederotul, și Șocoul cu cetățile sale, și Timna cu cetățile sale, și Ghimzoul cu cetățile sale; și locuiră acolo.
19 Căci Iehova umili pre Iuda, pentru Ahaz, regele lui Israel; căci elu a trasu pre Iuda în desfrânare, și a păcătuit foarte asupra lui Iehova. Și veni Tiglatu-Pilneser, regele Asiriei, la d'insul, și-lu strimtori, în locu de a-lu ajuta. Căci Ahaz luă o parte a tesaurelor casei lui Iehova și ale casei regelui și ale mai marilor, și o dădu regelui Asiriei; dară elu nu-lu ajută.

22 Și în timpul acela, cându lu strimtori, păcătui elu și mai mult asupra lui Iehova: acestu rege Ahaz! Căci "sacrifică deilor din Damasc, cari lu bătuseră, și dīse: Intr'adeveru! deii regilor Siriei i ajută pre ei; li voi sacrifică, și ei mă vor ajuta. Dară fost'a acesta spre căderea lui și a totu Israelul. Și luă Ahaz uneltele casei lui Dumnezeu la unu loc, și sfărâmă uneltele casei lui Dumnezeu, și închise ușele casei lui Iehova, și-i făcu altare în fie-care colț în Ierusalim. Și în toate cetățile lui Iuda făcu înălțimi, ca să tămăzeze altor de; și întărită mânia lui Iehova, Dumnezeu părinților sei.

26 "Și cele-l-alte fapte ale lui, și toate căile sale, cele d'ântei și cele de pe urmă, éccé, acestea sūnt scrise în Cartea Regilor lui Iuda și ai lui Israel. Și adormi Ahaz cu părinții sei, și-lu immormentară în cetate, adevă în Ierusalim; dară nu l'a adus în mormintele regilor lui Israel. Și Hezekia, fiulul seu, domni în locul seu.

Hezekia urmēză părintelui seu; restatornicesce cultul lui Dumnezeu, și aduce sacrificii mari de espiare.

29 **H**EZEKIA "se făcu rege, cându era de douăzeci și cinci de ani, și douăzeci și nouă

de ani domni în Ierusalim; și numele mumei lui era Abia, fiica lui Zecaria. Și făcu drepte în ochii lui Iehova, întocmai cumu a făcutu David, părintele seu.

In anul ăntēiu alu domniei sale, în luna ăntēia, deschise ușele casei lui Iehova, și le direse. Și ordină să vină preuții și Leviții, și-i adună pe locul deschis spre resărit; Și dīse către d'înșii: Ascultați-mē, voi Leviților! Sântiți-vē acum, și sântiți casa lui Iehova, Dumnezeul părinților vostri, și scōteți din sanctuariu necurătenia. Căci părinții nostri au păcătuit, și au făcut rele în ochii lui Iehova, Dumnezeul nostru, și l'a părăsit, și făca lor o-ăntorsu de la locașul lui Iehova, și i-ăntorsu spatele, Ba, ei au închis și ușele porticului, și au stins candelile, și n'au tămăiatu tămăia, nici n'au adus olocauste Dumnezeului lui Israel în sanctuariu. Pentru aceea "veni mânia lui Iehova preste Iuda și Ierusalim, și elu i-a făcut de grōză și de spaimă și de bătăia de joc, precumu vedeți cu ochii vostri. Éccé, pentru aceea au cădutu părinții nostri de sabia, și fii nostri și fetele nostre și femeele nostre sūnt în captivitate. Acum este în ănima mea, să închei "legământu cu Iehova, Dumnezeul lui Israel, ca să se întorcă de la noi aprinderea mănēi sale. Nu întârđiați deci, fii mei! căci pre voi "v'a alesu Iehova, să stați ănainte lui, să-i serviți, să fiți servii sei, și să-i tămăiați.

Atuncea se sculară Leviții: Mahat, fiulul lui Amasai, și Ioel, fiulul lui Azaria, d'entre fii Kehatiților; și d'entre fii Merariților: Kișu, fiulul lui Abdi, și Azaria, fiulul lui Iehaleleli; și d'entre Gherșoniți: Ioah, fiulul lui Zimma, și Eden, fiulul lui Ioah; și d'entre fii lui Elizafan: Șimri și Ieiel; și d'entre fii lui Asaf: Zecaria și Mattania; și d'entre fii lui Ieman: Iehiel și Șime; și d'entre fii lui Iedutun: Șemaia și Uziel. Și adună pre frații lor, și se sântiră, și merșeră, duple ordinul regelui, în lucrul lui Iehova, "ca să curăta casa lui Iehova. Și intră preuții în ăintrul casei lui Iehova, să o curăta, și scōseră toate necurăteniele, pre cari le-au găsit în templul lui Iehova, în curtea casei lui Iehova; și Leviții le adună, spre a le scōte afară la pēreul Kedron. Și ei începură a sânti în ăntēia ăntēia a unei ăntēie; și în a opta ăi a unei veniră la porticul lui Iehova, și sântiră casa lui Iehova în opt ăile; și în

u 2 Reg. 15. 29. 3. 7.
o 2 Reg. 6. 22. q 2 Reg. 16. 7. & 16. 7, 8, 9.
Prov. 25. 21, 22. r Ezech. 16. 27. v Veđi cap. 25. 20.
Lec. 6. 27. 57. 14.
Rom. 12. 20. s Cap. 21. 2. w Ier. 44. 17, 18. Capul 29.
p Dent. 31. 3. t Esod. 32. 25. y Veđi cap. 29. a 2 Reg. 18. 1.

b Cap. 26. 5. e Ier. 2. 27. 19. 8.
c Veđi. Cap. 28. 24. ezech. 8. 16. & 25. 9, 18. &
d 1 Cron. 15. 13. f Cap. 28. 24. 29. 18. & Num. 3. 6. &
Cap. 35. 6. g Cap. 24. 18. 8. 14. & 18. 2, 6.
h 1 Reg. 9. 8. i Cap. 28. 5, 6, 8, 17. l Vers. 5.
Ier. 18. 16. & m Cron. 1. 23, 28.

- diua a șese-spre-decea a lunei întâie crau gata.
- 18 Și merșeră în lă-intrulă la regele Hezekia, și diseră: Amă curățitū tōtă casa lui Iehova, și altarulū de olocauste, și tōte unelte sale, și mēsa pānilorū de punere-înainte, și tōte unelte sale. Și tōte acele unelte, pre cari le " depārtase regele Ahazū, în timpulū domniei sale în nelegiurile sale, le-amū gātītū și sântītū; și ecce, *sunt* înaintea altarulū lui Iehova.
- 20 Și Hezekia, regele, se sculă demānētā, și adunā pre mai mării cetātei, și se sui în casa lui Iehova. Și aduseră șapte boi, șapte berbeci, șapte mnei și șapte căpi pentru " sacrificiulū de păcatū, pentru regatū și pentru sanctuariū și pentru Iuda. Și elū ordinā filorū lui Aaronū, preuților, ca să-și sacrifice *pre ei* pe altarulū lui Iehova. Și ei junghiară boi, și preuții luară sângele, și-lū " stropiră preste altariū; și junghiară berbeci, și stropiră sângele preste altariū; și junghiară mnei, și stropiră sângele preste altariū.
- 23 Și duseră cāpii sacrificiulū pentru păcatū înaintea regelui și a adunārei, și a-cestia puseră " mānele lorū pe d'inșii: Și-i junghiară preuții, și curățiră altarulū cu sângele lorū, " ca să facă espiare pentru totū Israelulū; căci pentru totū Israelulū ordinase regele acestū olocaustū și sacrificiulū pentru păcatū. " Și puse pre Leviți în casa lui Iehova cu cimbale, harpe și citare, " duple rōnduēla lui Davidū și a lui " Gadū, vędetorulū regelui, și a lui Natanū, profetulū; " căci *astū-feliū* era ordinatū de la Iehova prin profetii sei. Și Leviții stătură cu instrumentele lui " Davidū, și preuții cu " trîmbițele. Și Hezekia ordinā să se aducă olocaustulū pe altariū; și în același timpū, cāndū se începu olocaustulū, " începu și cāntarea lui Iehova cu trîmbițele și instrumentele lui Davidū, regele lui Israelū. Și tōtă adunarea se închinā, și cāntareții cāntară, și trîmbițașii sunară; aceste tōte *ținurā* până ce se sfârși olocaustulū. Și sfârșindu-se olocaustulū, se prosternurā " regele și toți, cāti se aflau cu elū, și se închinārā. Și regele Hezekia și mai mării diseră Leviților, să laude pre Iehova cu cuvintele lui Davidū și ale lui Asafū, vędetorulū; și-lū lāudarā cu bucuriā, se prosternurā, și se închinārā.
- 31 Și Hezekia cuvētā, și dīse: Acuma v'ați sântītū lui Iehova; apropiati-vē, și aduceți sacrificii și laude în casa lui Iehova! Și adunarea aduse sacrificii și " laude; și fie-care,

pre care l'a indemnatū ānima, *aduse* olocaustū. Și numerulū olocaustelorū, pre cari le 32 aduse adunarea, era : șapte-deci de boi, o sută de berbeci, dūoē sute de mnei; olocaustū lui Iehova *erau* tōte aceste. Și lucrurile consa- 33 crate *erau*: șese sute de boi și trei mii de oi. Darā preuții *erau* pučini fōrte, și nu puturā 34 despoia tōte olocaustele; decī " i ajutorā " frații lorū, Leviții, până ce s'a sfârșitū lucrulū, și până ce s'a sântītū preuții; " căci Leviții mai din tōtă ānima decātū preuții se sântirā. *Erau* multe fōrte și olocauste, cu " grā- 35 simile sacrificiilor de bucuriā, și cu " libațiunile olocaustelorū. Astū-feliū se întocmi serviciulū casei lui Iehova. Și se bucurārā 36 Hezekia și totū poporulū, că Dumneđeū pregāti pre poporū; căci pe neasceptate se făcu lucrulū *acesta*.

Hezekia face să se serbeze pasci mari pentru totū Israelulū și Iuda, și să se nimicēscā toți idolii și înălțimile.

SI trāmese Hezekia cātrā totū Israelulū 30 și Iuda, și scrise epistole și cātrā Efraimū și Manase, ca să vinā la casa lui Iehova în Ierusalimū, să facā pasca lui Iehova, Dumneđeulū lui Israelū. Și se sfātui 2 regele cu mai mării sei și cu tōtă adunarea în Ierusalimū, să facā pasca în a dūoa " lunā. Cā nu o puteau face " în acelu timpū: 3 " că nu se sântiserā îndestui preuți, și poporulū nu se adunase încă la Ierusalimū. Și lucrulū era dreptū în ochii regelui și în ochii a tōtă adunarea. Așa se hotārirā să facā 5 prochiāmare în totū Israelulū, de la Beerū-Seba până la Danū, ca să vinā, să facā lui Iehova, Dumneđeulū lui Israelū, pasca la Ierusalimū: căci nu o făcuserā de demultū duple cumū era ordinatū.

6 Și merșerā alergătorii cu scrisorile regelui și ale mai marilor sei în totū Israelulū și Iuda, și diceau duple ordinulū regelui: Voi filii lui Israelū, " întorceți-vē cātrā Iehova, Dumneđeulū lui Abraamū, alū lui Isaacū, și alū lui Israelū, ca și elū să se întorcā la rēmāșița, ce a mai rēmasū din voi de māna " regilorū Asiriei. Și nu fiți " ca părinții 7 vostri, și ca frații vostri, cari au păcātuitū asupra lui Iehova, Dumneđeulū părinților lorū, *care* de aceea " i-a datū pustierei, precumū vedeți. Decī nu fiți " tari la cerbice 8 ca părinții vostri; dedați-vē lui Iehova, și veniți la sanctuarulū seū, pre care l'a consacratū în eternū, și serviți lui Iehova, Dumneđeulū vostru, " ca să se întorcā de la voi

n Cap. 28. 24.
o Lev. 4. 3, 14.
p Lev. 8. 14, 15, 19, 24.
q Lev. 9. 21.
r Lev. 4. 15, 24.

r Lev. 14. 20.
s 1 Cron. 16. 4.
t 25. 6.
u 1 Cron. 23. 5.
v 25. 1.

Cap. 8. 14.
w 2 Sam. 24. 11.
x Cap. 30. 12.
y 1 Cron. 23. 5.
z Amos 6. 5.

y Num. 10. 8, 10.
1 Cron. 15. 24
& 16. 6.
a Cap. 23. 18.
b Cap. 20. 18.

b Lev. 7. 12.
c Cap. 35. 11.
d Cap. 30. 3.
e Lev. 3. 16.
f Num. 15. 5, 7.

10. —
Capulū 30.
a Num. 9. 10, 11.

b Esod. 12. 6, 18.
c Cap. 29. 34.
d Ier. 4. 1.
e 2 Reg. 15. 19.

29.
f Ezec. 20. 18.
g Cap. 29. 8.
h Deut. 10. 16.
i Cap. 29. 10.

- 9 aprinderea mâinii sale. Căci cându ve veți întorče la Iehova, atunea și frații vostri și fiii vostri voru afla ^jcompătımire înaintea aceloră, cari ⁱținū prinși, și se voru întorče în țera acēsta; căci ^kmilosū și îndurătorū este Iehova, Dumneḡeulū vostru, și nu-și va în-țurna fața sa de la voi, dacă ^lve veți întorče la elū.
- 10 Și trecură alegătorii din cetate în cetate prin pământulū lui Efraimū și alū lui Manase, și până la Zabulonū; dară ei ^mriseră de d'insii, și-și bătură jocū de d'insii. Erū ⁿunū din bărbații din Asserū și din Manase și din Zabulonū se umiliră, și veniră la Ierusalimū. Și preste Iuda a fostū ^omāna lui Dumneḡeū, și li dādu o ānimă, ca să implinēscă ordinulū regelū și alū mai marilorū ^pîn lucrulū lui Iehova.
- 13 Așa se adună poporū multū la Ierusalimū, ca să serbeze serbătōrea azimelorū în a dūoa lună, o adunare mare fōrte. Și se sculară, și depārtarā ^qaltarele, cari ^rerāū în Ierusalimū, și tōte altarele de tāmāiere le depārtarā, și ^sle aruncarā în pērēlū Kedronū:
- 15 Și junghiarā pasca în a patru-spre-ḡecēa a lunēi a dūoa; și preuții și Leviții ^tse rușinarā, și se sântirā, și aduserā olocauste în casa lui Iehova. Și se aședarā în loculū lorū, duple datina lorū, duple legea lui Moisi, omulū lui Dumneḡeū. Preuții stropirā sângele, ^uce-lū primirā din māna Levițilorū.
- 17 Căci mulți ^verāū în adunare, cari nu se sântiserā; ^wpentru aceea Leviții luarā asuprā-și junghierea pascei pentru toți, cari nu ^xerāū curāți, spre a-și sânti lui Iehova. Căci mulți din poporū, ^ymulți din Efraimū, din Manase, din Isacarū și din Zabulonū nu se curățiserā; ^zcăci māncarā pasca altū-feliū, decâtū precumū ^aera scrisū; dară Hezekia se rugā pentru d'insii, ḡicēndū: Iehova celū
- 19 bunū să erte fie-cāruia, ^bCare ^cși-a îndreptatū ānima, spre a căuta pre Dumneḡeū Iehova, Dumneḡeulū părințilorū sei, de-și nu ^dse curāți duple curățirea sanctuarului. Și Iehova ascultā pre Hezekia, și vindecā pre poporū.
- 21 Și așa serbarā fiii lui Israelū, cari se aflaū în Ierusalimū, ^eserbătōrea azimelorū șep-te ḡile cu bucuriā mare; și Leviții și preuții lāudāū pre Iehova din ḡi în ḡi, ^fcāntāndū
- 22 lui Iehova cu instrumente puternice. Și Hezekia vorbi la ānima tuturorū Levițilorū, ^gcari aveāū pricepere bunā în lucrurile lui Iehova; și ei māncarā în timpulū serbārei acelorū șep-te ḡile, aducēndū sacrificii de bu-

curiā, și ^hmārturisirā lui Iehova, Dumneḡeulū părințilorū lorū.

Și tōtā adunarea se sfātui a mai serba 23
 "alte șep-te ḡile: și serbarā ⁱincā șep-te ḡile cu bucuriā. Căci Hezekia, regele lui Iuda, ^jdādu 24
 adunārei o mie de boi și șep-te miū de oi; și mai marii dādurā adunārei o mie de boi și ḡece miū de oi; și ^kse sântirā preuți mulți fōrte. Și se bucurā tōtā adunarea lui Iuda, și pre- 25
 uții, și Leviții, și tōtā adunarea ^lacelorā, ^mcari veniserā din Israelū, și strāiniū, cari veniserā din pământulū lui Israelū, și ⁿaceia cari locuirā în Iuda. Și era bucuriā mare în 26
 Ierusalimū, asemenea cāreia nu ^ofusesē în Ierusalimū din ḡilele lui Solomonū, fiulū lui Davidū, regele lui Israelū. Atunea se scu- 27
 larā preuții și Leviții, și ^pbine-cuvēntarā pre poporū; și vōcea lorū fu auditā, și rugā-ciunea lorū veni până la locuința sa cea sântā, la ceriū.

SI sfārșindu-se tōte acestea, eși totū Is- 31
 raelulū, cāți se aflaserā în cetățile lui Iuda, și ^qsfārāmarā stālpīi, și tăiarā Astarteele, și surparā înălțimile și altarele din totū Iuda și Benjaminulū, din Efraimū și Manase, până ce le nimicirā cu toții. Atunea se ^rntōrserā toți fiii lui Israelū, fie-carele la stēpānirea sa, în cetățile lorū.

Hezekia restatornicesce serviciulū în templu.

Și aședā Hezekia ^srōndurile preuțilorū 2
 și ale Levițilorū, duple rōndurile lorū, pre fie-carele duple serviciulū seū, ^tduple celū alū preuțilorū, și alū Levițilorū ^upentru olocauste și sacrificiele de bucuriā, spre servire și spre mārire și spre lauda, pe la porțele taberelorū lui Iehova. Și ^vhotāri par-tea 3
 regelū din averea sa pentru olocaustele, ^wadeḡā pentru olocaustele de demānētā și de sērā, și pentru olocauste ale sabbatelorū și ale lunelorū noūe și ale serbātorilorū, duple cumū ^xeste scrisū în ^ylegea lui Iehova.

Și ordinā poporului, carele locuia în Ie- 4
 rusalimū, să deē preuțilorū și Levițilorū ^zparteā lorū, pentru ca să se întārēscā în ^alegea lui Iehova. Și eșindū ordinulū, adu- 5
 serā fiii lui Israelū în mulțime ^bprinōsele grā-ului, ale mustului, și ale oleiului și ale mīereii, și ale tuturorū veniturilorū câmpu-lui; și aduserā ḡecimea de la tōte în mul- 6
 țime. Și fiii lui Israelū și ai lui Iuda, cari locuiaū în cetățile lui Iuda, aduserā și ei ḡe-cimea din boi și oi, și ^cḡecimea din lucrurile sante, cari erāū consacrate lui Iehova, Dum-neḡeulū lorū, și puserā grāmāḡi lūngā grā-

j Ps. 106. 46.
 k Esod. 34. 6.
 l Isa. 55. 7.
 m Cap. 36. 16.
 n Așa cap. 11. 16.
 Vers. 18, 21.

o Filip. 2. 13.
 p Cap. 29. 25.
 q Cap. 28. 24.
 r Cap. 29. 34.
 s Cap. 29. 34.
 t Vers. 11.

u Esod. 12. 43.
 etc.
 v Cap. 19. 3.
 w Esod. 12. 15.
 x 13. 6.
 y Deut. 23. 10.

Cap. 17. 9. &
 35. 3.
 z Ezra 10. 11.
 a Veḡi 1 Reg. 8.
 65.

b Cap. 35. 7, 8.
 c Cap. 29. 34.
 d Vers. 11, 18.
 e Num. 6. 23.

Capitlū 31.
 a 2 Reg. 18. 4.
 b 1 Cron. 23. 6.
 & 24. 1.

c 1 Cron. 23. 30,
 31.
 d Num. 28. & 29.
 e Num. 18. 8, etc.
 Neem. 13. 10.

f Mal. 2. 7.
 g Esod. 22. 29.
 Neem. 13. 12.
 h Lev. 27. 30.
 Deut. 14. 28.

- 7 mǎdi. In luna a treia începură a pune
8 grămădele, și în a șaptea lună le sfârșiră. Și
venindū Hezekia și mai marii, și vedēndū
grămădele, ei bine-cuvēntară pre Iehova și
9 pre poporulū seū Israelū. Atuncea Hezekia
întrebă pre preuți și pre Leviți în privirea
10 grămădelorū. Și-i respunse Azaria, archie-
reulū, din casa lui Zadokū, și diše: 'De cândū
s'a început a se aduce darulū rēdicatū în
casa lui Iehova, noi amū mâncațū, ne-amū
îndestulatū, și a rēmasū și mulțime; căci Ie-
hova a bine-cuvēntatū pre poporulū seū; și
ce a mai rēmasū este grāmada acēsta.
- 11 Și ordină Hezekia, ca să gătēscă cămări
12 în casa lui Iehova; și le gătiră. Și aduseră
darulū rēdicatū și decimele și lucrurile con-
sacrate cu credință; și 'mai mare asupra ac-
cestora era Cononia, Levitulū, și Șimeī, fra-
13 tele seū, era alū dūoilea. Și Iehielū, Aza-
zia, Nohatū, Asaelū, Ierimotū, Iozabadū, E-
lielū, Ismachia, Mahatū, și Benaia, erau vi-
ghiatori supț Cononia și Șimeī, fratele seū,
dupre ordinulū lui Hezekia, regele, și alū
lui Azaria, mai marele casei lui Dumneḏeul.
- 14 Și Kore, fiulū lui Imna, Levitulū, ușierulū
de cătră resăritū, era preste darurile de
bună-voia ale lui Dumneḏeul, a împărți da-
rulū rēdicatū alū lui Iehova și lucrurile cele
15 pre sante. Și supț d'insulū erau Edenū,
Miniaminū, Iequa, Șemaia, Amaria, și Șe-
cancia, în * cetățile preuților, cu îndetorire
statornică, să le împartă fraților lorū du-
pre rōnduri, celui mare precumū și celui
16 micū. Pe lūngă acestora, împărțiră celorū
d'între d'înșii, cari erau înscriși în cartea
nascerilor de parte bărbătēscă, de trei ani
și mai susū, a tuturorū acelora cari intraū
în casa lui Iehova, cele de trebuință pentru
fie-care ȃi duple serviciulū lorū în cele de
17 păzitū ale lorū duple rōndurile lorū; Și a
preuților cei înscriși duple casele lorū pă-
rințesci, și a Leviților 'de la dūoē-deci de
ani și mai susū, în cele de păzitū ale lorū,
18 duple rōndurile lorū; Și a tuturorū prun-
ciorū lorū, a femeelorū lorū și filorū lorū,
și fetelorū lorū, cei înscriși din tōtă adu-
narea; căci cu îndetorire statornică fură
19 sântiți pentru lucrurile cele sante. Și pen-
tru fii lui Aaronū, preuți, în * câmpiele îm-
prejurimilorū cetățilorū lorū, erau în fie-care
cetate bărbaiți, cari * anume erau numiți, spre
a împărți partea tuturorū celorū de partea
bărbătēscă d'între preuți, și la totī înscriși
d'între Leviți.
- 20 Și așa făcu Hezekia în totū Iuda; și * făcu
ce era bunū, dreptū și adevēratū înaintea

lui Iehova, Dumneḏeulū seū. Și în totū 21
lucrulū, pre care l'a începutū în serviciulū
casei lui Dumneḏeul, alū legei, și alū ordi-
nului, spre a căuta pre Dumneḏeulū seū, lu-
cră cu tōtă ȃnima sa, și prosperă.

*Năvălirea lui Senacheribū și impresurarea Ierusa-
limului; nimicirea armatei sale.*

DUPĂ "aceste lucruri și acēstă statornici- 32
re, veni Senacheribū, regele Asiriei,
intră în Iuda, și tăberă asupra cetățilorū
întărite, și se hotări a-și le lua.

Și vedēndū Hezekia, că veni Senache- 2
ribū, și că ȃntia să se lupte asupra Ieru-
salmului, Se sfātu cu mai marii seī și cu 3
viteșii seī, ca să astupe apels isvōrelorū,
cele din afară de cetate; și ei 'lū ajutară.
Și s'a strinsū poporū multū, și astupă tōte 4
isvōrele și pērēulū, care curge prin meḏi-
loculū țerei, ȃdicēndū: Pentru ce să vină
regiū Asiriei, și să găsēscă apă multă? Și 5
'elū se întări, * și zidi totū zidiulū, care era
stricatū, și înălță turnurile, și zidi pre din
afară unū altū zidiū, și întări 'Millo în ce-
tatea lui Davidū, și făcu arme și scuturi
mulțime; Și puse mai mari de resbelū 6
preste poporū, și-i adună la sine în loculū
deschisū la pōrta cetăței, și li vorbi la ȃ-
nimă, ȃdicēndū: 'Fiți tari, și îmbărbătați-vē;
'nu vē temeți, și nu vē înspăimēnțați înaintea
regelui Asiriei, nici de tōtă mulțimea ce
este cu d'insulū; căci 'cu noi sūnt mai mulți
decătū cu d'insulū. Cu d'insulū este unū 9
'brațū de carne, dară 'cu noi este Iehova,
Dumneḏeulū nostru, ca să ne ajute, și să
pōrte resbelele nōstre. Și poporulū se ră-
ȃdmă pe cuvintele lui Hezekia, regele lui Iuda.

'După acēsta trāmese Senacheribū, re- 9
gele Asiriei, pre servi seī la Ierusalimū,
(elū însu-și impresură Lachișulū, și tōtă pu-
terea lui cu d'insulū), cătră Hezekia, regele
lui Iuda, și cătră totū Iuda care era în Ie-
rusalmū, ȃdicēndū: *Așa ȃdice Senacheribū, 10
regele Asiriei: In ce vē încredeți voi, de
stați impresurați în Ierusalimū? Au nu vē 11
amăgesce Hezekia, ca să vē dee morței prin
fōmete și sete, cândū ȃdice: 'Iehova, Dumne-
ḏeulū nostru, ne va mēntui din mână rege-
lui Asiriei? "Aū nu acela-și Hezekia depărtă 12
înălțimile sale și altarele sale, și a ordinațū
lui Iuda și Ierusalimulū, ȃdicēndū: Numai
înaintea unui altariū să vē închinați, și numai
pe d'insulū să tāmăiați? Nu scieți ce amū 13
făcutū eū și părinții mei tuturorū popōre-
lorū țerelorū? "Putut'ău mēntui ȃei popō-
relorū țerelorū acelorū pāmēntulū lorū din

i Mal. 3. 10. 27.
j Neem. 13. 13. * Lev. 25. 34.
k Jos. 21. 9. Num. 35. 2.
l 1 Cor. 23. 24. n Vers. 13, 13,

14. 15.
o 2 Reg. 20. 3.

Capulū 32.
a 2 Reg. 18. 13, etc.
Isa. 36. 1, etc.
b Isa. 22. 9, 10.

c Cap. 25. 23.
d 2 Sam. 5. 9.
1 Reg. 9. 24.
e Deut. 31. 6.

f Cap. 20. 15.
g 2 Reg. 6. 16.
h Ier. 17. 5.
i Ioan. 4. 4.

i Cap. 13. 12.
Rom. 8. 31.
j 2 Reg. 18. 17.
k 2 Reg. 18. 19.

l 2 Reg. 19. 30.
m 2 Reg. 18. 22.
n 2 Reg. 18. 33.
34, 35.

- 14 mâna mea? Care d'între toți deii acelor
popore, pre cari părinții mei le perdură,
a putut mântui pre poporul său din mâna
mea, așa ca și Dumneșul vostru să vă potă
15 mântui din mâna mea? Și acum, " să nu vă
incele Hezekia, și să nu vă amăgescă în chi-
pul acesta! să nu vă încredeți în el! Căci
nici un deș al vreuunui popor se regat
n'a putut mântui pre poporul său din mâna
mea și din mâna părinților mei; și cu a-
tât mai puțin Dumneșul vostru vă va
16 pute mântui din mâna mea! Și altele mai
vorbire servii seî asupra lui Iehova Dumne-
șul, și asupra lui Hezekia, servul său.
- 17 " Și el scris o epistolă, blăstemându pre
Iehova, Dumneșul lui Israel, și vorbind
în contra lui, dicend: " Precum nici deii
poporelor celor-l-alte țeri nu mântuiră
pre poporul lor din mâna mea, așa nici
Dumneșul lui Hezekia nu va mântui pre po-
18 poporul său din mâna mea. " Și strigară cu
voca tare în limba Iudaică către poporul
din Ierusalim, " care era pre zidiu, spre
a-i spăimânta, și a-i turbura, ca să potă
19 lua cetatea; " Și vorbiră asupra Dumneșu-
lui Ierusalimului, ca asupra deilor popo-
relor pământului, cari sînt " făptura măn-
lor omenesci.
- 20 " Și asupra acestora se rugă Hezekia,
regele, și " Isaia, fiul lui Amoz, profetul,
21 și strigară către ceri. " Și trăsese Iehova
pre un înger, care nimici pre toți băr-
bații viteși și pre căpitenii și pre mai mari
în tabăra regelui Asiriei; și așa el " și
întorse cu rușine fața înapoi în țera sa,
și mersese în casa deșului său; și-l uci-
seră cu sabia cei ce eșiseră din cōpsele
22 sale. Așa mântui Iehova pre Hezekia și pre
locuitorii Ierusalimului din mâna lui Sena-
cherib, regele Asiriei, și din mâna tuturor
23 celor-l-alți, și-i apără din tōte părțile. Și
mulți aduseră daruri lui Iehova la Ierusa-
lim, și lui Hezekia, regele lui Iuda, " lucruri
scumpe; și el " se înălță după acesta în o-
chiul tuturor poporelor.

*Bōla lui Hezekia; pēcatul său în lucrul solilor
din Babilon; averea și fericirea sa.*

- 24 " In zilele acele Hezekia se'nbolnăvi de
morte, și se rugă către Iehova; și el
25 vorbi către d'însul, și-i dădu semn. Dară
Hezekia " nu respăti duple bunetatea, ce i se
arătă, ci " ânima lui se înălță; " de aceea veni
mânia preste d'însul și preste Iuda și Ie-

rusalim. " Dară Hezekia se umili pentru 26
înălțarea ânimei sale, el și locuitorii Ie-
rusalimului, și mânia lui Iehova nu veni
preste d'însi în zilele lui Hezekia.

Hezekia avu avere mare forte și onore, 27
și-si făcu tesaure pentru argint și aur,
pentru petre prețioase, aromate și scuturi,
și pentru tot felul de unelte prețioase;
și case de rezervă pentru venitul grăului, 28
al mustului și al oleului, și staule pentru
tot felul de vite, și cēcuri pentru turme.
Și-si zidi cetăți, și avea turme de oi și boi 29
multime; căci " Dumneșul " i dăduse avere
multă forte.

" Totă acestă Hezekia a astupat și gura 30
de sus a apei Ghion, și a dus-o în jos
pe la partea despre apus a cetății lui Da-
vid. Si Hezekia prosperă în tōte lucrările
sale. Numai în privința solilor mai ma- 31
rilor din Babilon, cari " trāmeseră la d'însul,
ca să întrebe despre minunea, ce
s'a întâmplat în țera, " lă părăsi Dumneșul,
ca " să-l încerce, și să cunoscă totă ce era
în ânima lui.

Și cele-l-alte fapte ale lui Hezekia, și 32
lucrările sale cele bune, ecce, acestea sînt
scrise în " viziunea lui Isaia, profetul, fiul
lui Amoz, în " Cartea Regilor lui Iuda și
ai lui Israel. " Și adormi Hezekia cu pă- 33
rinții seî, și-l înmormentară în cel mai
bun d'între mormintele fiilor lui David;
și la mōrtea lui " lă " onorară totă Iuda și
locuitorii Ierusalimului. Și Manaso, fiul
său, domni în locul său.

*Domnia cea rea a lui Manase; captivitatea, po-
cāința și îndreptarea sa.*

DE " dūoi-spre-dece ani era Manase, cānd 33
se făcu rege, și cinci-șeci și cinci de ani
domni el în Ierusalim. Și făcu rele în 2
ochii lui Iehova, după " uriciunile poporelor,
pre cari Iehova le alungase de d'înainte
fiilor lui Israel. Și zidi era-și înălțimile, 3
pre cari le " sfărāmase Hezekia, părintele său,
și rădică altare pentru Baal, și " făcu As-
tartei, și se închină înaintea a " tōtă oștirea
ceriului, și-i servi. Și zidi altare în casa 4
lui Iehova, despre care dīsese Iehova: " In
Ierusalim fi-va numele meu în etern. Și 5
zidi altare la tōtă oștirea ceriului " în amîn-
dūo porticele casei lui Iehova. " Și trecu 6
pre fii seî prin foc în valea fiului lui Hin-
nom, " și întrebuiță descāntece și fermē-
cātorii, și " avea cu sine necromanți și magi:

o 2 Reg. 18. 29. v 2 Reg. 19. 2. 4. c Cap. 26. 16. i 2 Reg. 20. 12.
p 2 Reg. 19. 9. x 2 Reg. 19. 35. d Abac. 2. 4. Isa. 39. 1.
q 2 Reg. 19. 12. etc. d Cap. 24. 18. j Deut. 8. 2.
r 2 Reg. 18. 28. y Cap. 17. 5. e Ier. 26. 18. 19. k Isa. 36. & 37.
s 2 Reg. 18. 28. z Cap. 1. 1. f 2 Reg. 20. 19. l 38. & 39.
27. 28. a 2 Reg. 20. 1. g 1 Cron. 29. 12. i 2 Reg. 18. etc.
t 2 Reg. 19. 18. Isa. 58. 1. h Isa. 22. 9, 11. 19. & 20.
u 2 Reg. 19. 15. b Ps. 118. 12.

m 2 Reg. 20. 21. 2 Cron. 28. 3. 1 Reg. 8. 29. 2 Reg. 28. 10.
n Prov. 10. 7. c 2 Reg. 18. 4. & 9. 3. Cap. 26. 3.
Capit. 33. d Cap. 30. 14. & 31. 1. & 32. 12. Cap. 6. 6. & 7. 16. Ezech. 23. 37, 38.
a 2 Reg. 21. 1, etc. e Deut. 17. 5. g Cap. 4. 9. i Deut. 18. 10, 11.
b Deut. 18. 9. f Deut. 12. 11. h Lev. 18. 21. j 2 Reg. 21. 6

elū făcu multe rele în ochii lui Iehova, întări-
 7 tându-lū. ^a Și ^a puse unū chipū cioplitū, idolulū, pre care elū l'a făcutū, în casa lui Dumneḡeū, despre care disese Dumneḡeū lui Davidū și lui Solomonū, fiulū seū: In ^a această casă și în Ierusalimū, pre care l'amū alesū din toate semințiile lui Israelū, voiū pune numele meū
 8 în eternū; ^a Și piciorū din Israelū nu voiū mai strămuta din pământulū, pre care l'amū datū părinților vostri; numai dacă vorū lua sēma sǎ facǎ totū, ce li-amū ordinarū prin Moisi, duple totǎ legea și aședǎmintele și judecǎțele.
 9 Și Manase ademeni pre Iuda și pre locuitorii Ierusalimulū, așǎ cǎ făceaū mai rău, decâtū poporele, pre cari le nimicise Iehova de d'înaintea fiilorū lui Israelū. Și Iehova desceptǎ pre Manase și pre poporulū
 10 seū; darǎ nu voiaū sǎ asculte. ^a Decī Iehova aduse preste d'înșii pre mai marii oștilorū regelū Asiriei, și acestia prinserǎ pre Manase cu lațuri, ^a lū legarǎ cu lanțuri, și-lū
 12 duserǎ la Babilonū. Și cândū era în strimtorare, se rugǎ lui Iehova, Dumneḡeulū seū, și ^a se umili forțe înaintea Dumneḡeulū părinților seū. Și rugǎndu-se elū la d'însulū, elū l'a ^a audītū, și ascultǎ rugǎciunea lui, și-lū
 13 duse înapoi la Ierusalimū în regatulū seū; și Manase ^a cunoscu, cǎ Iehova este Dumneḡeū.
 14 Și dupǎ acēsta zidi unū zidiū pe d'înfără, *împrejurulū* cetǎței lui Davidū, pe partea despre apusū *alū apeī* ^a Ghihonū, în vale, până la pōrta pescilorū; și-lū duse ^a împrejurulū Ofelulū, (*turnulū*), și-lū făcu înaltū
 15 forțe; și aședǎ mai mari de resbelū în tōte cetǎțile întǎrite ale lui Iuda. Și depǎrtǎ pre ^a deīi străini și idolulū din casa lui Iehova, și tōte altarele, pre cari le zidise pe muntele casei lui Iehova și în Ierusalimū, și le
 16 aruncǎ afārǎ din cetate. Și direse altarulū lui Iehova, și sacrificǎ pe elū sacrificiū de bucuriǎ și ^a de laudǎ, și ordinǎ lui Iuda sǎ servescǎ lui Iehova, Dumneḡeulū lui Israelū.
 17 ^a Darǎ poporulū totū sacrificǎ pe înălțimi, darǎ numai lui Iehova, Dumneḡeulū lorū.
 18 Și cele-lalte fapte ale lui Manase și ruga sa cǎtrǎ Dumneḡeulū seū, și cuvintele ^a vǎdǎtorilorū, cari ^a i vorbiaū în numele lui Iehova, Dumneḡeulū lui Israelū, ecēcē, acestea
 19 sūnt scrise în istoria regilorū lui Israelū.
 Și ruga sa, și *cumū Dumneḡeū* ^a lū ascultǎ, și tōte pǎcatele sale și nelegiuirile sale și locurile, pe unde a ziditū înălțimi și a aședǎtū Astartei și chipuri cioplite, înainte de a fi umilitū, ecēcē, acestea sūnt scrise în di-

cerile vǎdǎtorilorū. ^a Și adormi Manase cu 20
 părinții seū, și-lū immormētarǎ în casa lui. Și Amonū, fiulū seū, domni în loculū seū.

Domnia cea rea a lui Amonū.

^a De dūoē-deci și dūoi de ani *era* Amonū, 21
 cândū se făcu rege, și dūoi ani domni elū în Ierusalimū. Și făcu rele în ochii lui 22
 Iehova, precumū făcuse Manase, părintele seū; cǎ Amonū sacrificǎ tuturorū chipurilorū cioplite, pre cari le făcuse Manase, părintele seū; și servi lorū. Și nu se umili 23
 înaintea lui Iehova, ^a precumū se umilise Manase, părintele seū; ci Amonū mai adause la vinǎ. ^a Și se jurarǎ asuprǎ-i servii seū, 24
 și-lū uciserǎ în casa sa. Darǎ poporulū 25
 țerei ucise pre toți, cari se juraserǎ asuprǎ regelū Amonū; și poporulū țerei făcu pre Iosia, fiulū seū, rege în loculū seū.

Domnia cea bunǎ a lui Iosia; diregerea templulū; gǎsirea cǎrței de lege.

DE ^a optū ani *era* Iosia, cândū se făcu rege, 34
 și trei-deci și unul de ani domni în Ierusalimū. Și făcu drepte în ochii lui Ie- 2
 hova, și âmbilǎ pe cǎile lui Davidū, părintele seū, și nu se abātu *nicī* la drēpta *nicī* la stânga. Cǎci în anulū alū optulea alū 3
 domniei sale, tēnērū încǎ fiindū, începu a ^a căuta pre Dumneḡeulū lui Davidū, părintele seū, și în alū dūoi-spre-decelea anū începu ^a a curǎți Iuda și Ierusalimulū ^a de înălțimi, de Astartei și de chipuri cioplite și vǎrsate. ^a Și ei sfǎrǎmarǎ înaintea fe- 4
 țeī lui altarele Baalilorū, și tăiarǎ stǎlpii sōrelū, cari *se aflǎu* de asuprǎ lorū, și Astarteele; și stricarǎ și prefăcurǎ în pulbere chipurile cioplite și vǎrsate, ^a și le împrǎsciarǎ pe mormintele acelora, cari le sacrificaserǎ; Și ^a arse ósele preuților de asuprǎ 5
 altarelorū lorū, și curǎți Iuda și Ierusalimū. *Acēsta făcurǎ* și în cetǎțile lui Manase, ale lui Efraimū și ale lui Simeonū până la Neftali, cu topórele lorū jurū împrejurū. Elū sfǎrǎmǎ altarele și Astarteele, și chipurile cioplite le stricǎ, ^a și le ^a prefăcu în pulbere, și tăiǎ stǎlpii sōrelū în totū pământulū lui Israelū. Și se întorse la Ierusalimū.
 Și ^a în alū optū-spre-decelea anū alū domniei sale, dupǎ ce curǎți țera și casa, trǎmese pre Șafanū, fiulū lui Azalia, pre Maa-seia, guvernǎtorulū cetǎței, și pre Ioahū, fiulū lui Ioahazū, cancelarulū, ca sǎ dirēgǎ casa lui Iehova, Dumneḡeulū seū. Și ei 9
 merserǎ la Hilkia, archiereulū, și dǎdurǎ ^a ar-

k 2 Reg. 21. 7.
 l Ps. 132. 14.
 m 2 Sam. 7. 10.
 n Deut. 28. 36.
 o Iov 36. 8.

p 1 Pet. 5. 6.
 q 1 Cron. 5. 20.
 r Ps. 9. 16.

s 1 Reg. 1. 31.
 t Cap. 17. 3.
 u Vers. 3, 5, 7.
 v Lev. 7. 12.

x Cap. 32. 12.
 y 1 Sam. 9. 9.
 z 2 Reg. 21. 18.
 a 2 Reg. 21. 19.
 etc.

b Vers. 12.
 c 2 Reg. 21. 23.
 24.

Capitul 34.
 a 2 Reg. 22. 1.
 etc.
 b Cap. 15. 2.

c 1 Reg. 13. 2.
 d Cap. 33. 17, 22.
 e Lev. 26. 30.
 f 2 Reg. 23. 4.
 g 2 Reg. 23. 6.

h 1 Reg. 13. 2.
 i Deut. 9. 21.
 j 2 Reg. 23. 3.
 k Veḡi 2 Reg. 12. 4. etc.

gintulă, care s'a adusă în casa lui Dumne-
deu, și pre care-lă strinseseră Leviții, ușierii,
de la Manase și Efraimă, și de la totă ră-
mășița lui Israelă și de la totă Iuda și Benia-
minulă și de la locuitorii Ierusalimului; Și ei
10 'lă dădură în mână meseriașiloră, cari aveau
supra-vighiarea preste casa lui Iehova; și
acestia 'lă dădură lucrătoriloră, cari făceau
lucrările în casa lui Iehova, spre întocmirea și
11 dirigerea casei. Ei 'lă dădură teslariloră și pe-
trariloră, ca să cumpere petre cioplite și lemnă
pentru grândi, spre a pune grândi preste
12 casele, pre cari le stricară regii lui Iuda. Și
oméni făcură lucrulă cu credință; și preste
ei erau rânduiri lahată și Obadia, Leviți,
d'între fiilă Merari, și Zecaria și Me-
șallamă, d'între fiilă Kehatiloră, ca să gră-
bescă lucrulă; și toți Leviții, cari cunos-
13 ceau instrumentele de cântare. Și ei erau
preste purtătorii de povori, și erau îndem-
nătorii la lucru preste toți meseriașii a totă
lucrulă; * d'între Leviți erau și scriitorii, di-
regătorii și ușierii.
14 Și scoțendă ei argintulă, care fusese
adusă în casa lui Iehova, găsi Hilkia, preu-
tulă, cartea legei lui Iehova dată prin Moisi.
15 Și Hilkia luândă cuvântulă, dișe cătră Șa-
fană, scriitorulă: Cartea legei amă găsită
în casa lui Iehova! Și Hilkia dădu lui Șa-
fană cartea. Și Șafană aduse cartea la rege,
și spuse regelui, dicendă: Totă, ce a fostă or-
16 diuată serviloră tei, s'a făcută. Aă versată
argintulă, care se găsi în casa lui Iehova,
și l'aă dată în mână supravighiătoriloră și
18 în mână lucrătoriloră. Apoi spuse Șafană,
scriitorulă, regelui, dicendă: O carte m'a
dată Hilkia, preutulă. Și Șafană ceti in-
19 trînsa înaintea regelui. Și cumă audi re-
gele cuvintele legei, și rumpse vestmintele
20 sale. Și ordină regele lui Hilkia și lui A-
hikamă, fiulă lui Șafană, lui Abdonă, fiulă
lui Mica, lui Șafană, scriitorulă, și lui A-
saia, servulă regelui, dicendă: Mergeți, in-
21 trebați pre Iehova pentru mine și pentru
rămășița din Israelă și din Iuda asupra
cuvinteloră cărței, care s'a găsită; căci
mare este mânia lui Iehova, care s'a ver-
sată preste noi, fiindă-că părinții nostri
n'aă ținută cuvântulă lui Iehova, ca să facă
în totulă ce este scrisă în acestă carte.
22 Deci se duseră Hilkia și trămeșii regelui
la Hulda, profetesa, femea lui Șallumă, fiulă
lui * Tikehată, fiulă lui Hasra, păzitorulă
vestminteloră; (și ea locuia la Ierusalimă
în despărțirea Mișne); și vorbiră în chipulă
23 acela cătră ea. Și ea dișe cătră d'însii:
Așa dișe Iehova, Dumneșulă lui Israelă:

Spuneți bărbatulă, care v'a trămesă la
mine: Așa dișe Iehova: Éccă, voiă aduce 24
nenorocire preste acestă locă și preste lo-
citorii sei: tôte blăstemele cari sântă scrise
în cartea, care s'a cetită înaintea regelui
lui Iuda; Fiindă-că m'aă părăsită, și aă 25
tămăiată altoră dei, întăritându-mă cu tôte
lucrările mâneloră loră; și mania mea s'a
versată preste acestă locă, și nu se va stinge.
Dară cătră regele lui Iuda, care v'a tră- 26
mesă să întrebați pre Iehova, așa să-i di-
ceți: Așa dișe Iehova, Dumneșulă lui Is-
raelă: Cuvintele, ce le-ai audită, se voră
implini. Dară fiindă-că ânima ta s'a îndu- 27
șoită, și tu te-ai umilită înaintea lui Dum-
neșulă, cândă ai audită cuvintele sale asu-
pra locului acestuia și asupra locuitoriloră
sei, și te-ai umilită înaintea mea, rumpendă
vestmintele tale și plângendă înaintea mea:
de aceea și eu te-amă audită, dișe Iehova.
Éccă, te voiă adăugi la părinții tei, și tu 28
vei fi strînsă în mormântulă tei în pace,
și ochii tei nu voră vedé tôte nenorocirea,
pre care o voiă aduce preste acestă locă
și preste locuitorii sei. Și ei aduseră re-
gelă respunsulă.

* Atuncea trămese regele, și adună pre 29
toți bătrânii din Iuda și din Ierusalimă. Și 30
regele se sui în casa lui Iehova, și cu d'în-
sulă toți bărbaii lui Iuda și locuitorii Ie-
rusalimului, preuții și Leviții și toți po-
porulă, de la mare până la mică; și elă ceti
înaintea urechiloră loră tôte cuvintele cărței
legământului, care s'a găsită în casa lui Ie-
hova. Și stătu regele la loculă seă, și în- 31
cheiă legământă înaintea lui Iehova, să âm-
ble după Iehova, și să țină ordinele sale,
mărturiile sale și legile sale cu tôte ânima
loră și cu totă sufletulă loră, și să impli-
nescă cuvintele legământului, cari sânt scrise
în acestă carte. Și făcu ca toți, cari se 32
găsiă în Ierusalimă și în Beniamină, să stee
în legământă: și locuitorii Ierusalimului fă-
cură după legământulă lui Dumneșulă, Dum-
neșulă părințiloră loră.

Și Iosia depărtă tôte * uriciunile din tôte 33
țerele fiiloră lui Israelă, și făcu ca toți,
cari se află în Israelă, să servescă lui Ie-
hova, Dumneșulă loră; * tôte dîilele lui nu
se abătură de la Iehova, Dumneșulă pă-
rințiloră loră.

Iosia serbeză pasă mară; se opune regelă Egiptulă, și este ucisă în luptă.

Și * făcu Iosia în Ierusalimă pasă lui Ie- 35
hova, și ei junghiară pasă în a patru-
spre-șecă di a lunei ântăie. Și aședă elă 2

k 1 Cron. 23. 4, 5. m 2 Reg. 22. 14. o 2 Reg. 11. 14. Cap. 6. 13.
l 2 Reg. 22. 8. n 2 Reg. 23. 1. & 21. 3. p 1 Reg. 11. 5.
etc. etc.

q Ier. 3. 10.

Capulă 85.

22.

Exra. 6. 19.

a 2 Reg. 23. 21.

b Esod. 12. 6.

pre preuți în "rînduecele lor, și-i "încuragîă
 3 la serviciul casei lui Iehova. Și cătră Leviți, "cari învățau pre toți Israeliți, și cari erau sântiți lui Iehova, dîse: Așezați chivotul celî sântu ' în casa, pre care a zidit-o Solomonu, fiulul lui Davidu, regele lui Israelu. "Ea nu va mai fi sarcină pe umerii vostri; acumî serviți lui Iehova, Dumneđeulî vos-
 4 tru, și poporului seî, Israelu; Și pregătiți-vă duple "casele vîstre pîrîntesci și duple rîndurile vîstre, duple 'scrierea lui Davidu, regele lui Israelu, și duple 'scrierea lui Solomonu, fiulul seî; Și "stați în sanctuariu pentru rîndurile caselor pîrîntesci ale fraților vostri, ale fiiloru poporului, și pentru rîndurile caselor pîrîntesci ale Leviților;
 6 Și junghiați pasca, și 'sântiți-vă, și o pregătiți pentru frații vostri, ca să facă duple cuvîntulul lui Iehova datu prin Moisi.
 7 Și Iosia "dădu fiiloru poporului mnei și eđi, tôte pentru pasca tuturor, cari se aflau, duple numêru trei-deci de mi, și boi trei
 8 mi; acestia erau din averea regelui. Și mai marii sei dădură de bună-voiă poporului, preuților și Leviților; și Hilkia, Zecaria și Iehielu, capi casei lui Dumneđe, dădură preuților pentru pasca dîoș mi și șese
 9 sute de mnei și trei sute de boi. Și Conania, Semaia și Netaneelu, frații sei, și Hașabia, Iehielu și Iozabadu, mai marii Leviților, dădură Leviților pentru pasca cinci mi de mnei și cinci sute de boi.
 10 Așa se pregăti serviciul, și preuții "se aședară la locul lor, și Leviții duple rîndurile lor, duple ordinul regelui. Și junghiară pasca; și preuții "stropiră sângele din
 12 mânele lor; și Leviții "despoiară pelea. Și depărtară olocastul, ca să-lî de rîndurilor caselor pîrîntesci ale fiiloru poporului, ca să-lî aducă lui Iehova, precumî este scrisu "în cartea lui Moisi; și totu așa
 13 făcură și cu boii. Și "aū friptu pasca cu focu, duple prescriere; și cele sante "le-aū fertu în ôle, căldări și tigăi; și le intinseră tuturor fiiloru poporului.
 14 După acêsta pregătiră pentru sine și pentru preuți; căci preuții, fiu lui Aaronu, erau cuprinși până în nôpte cu aducerea olocastelor și a grăsimilor; de aceea Leviții aū pregătitu pentru sine și pentru preuți, fiu lui Aaronu. Și cântăreți, fiu lui Asafu, stăteau la locul lor, duple 'rînduêla lui Davidu, a lui Asafu, a lui Hemanu, și a lui Iedutunu, vîdêtorul regelui; și ușierii "la fie-care pîrtă: nu trebuiau

să se depărteze din serviciul lor, căci frații lor, Leviți, pregătau pentru d'însii. Așa s'a pregătitu în acea dî totu serviciul 16 lui Iehova, ca să serbeze pasci, și să aducă olocastele pe altarul lui Iehova, duple ordinul regelui Iosia. Și fiu lui Israelu, cari 17 se aflau acolo, serbară în același timp pasci și serbătorea "azimelor, șapte dîle.

Și "n'au fostu pasci ca acestea serbate 18 în Israelu din dîlele lui Samaelu, profetul; și nici unu rege alî lui Israelu nu serbase așa pasci, cumî le serbară Iosia, preuții, Leviții și totu Iuda și Israelul, ce era de facă, și locuitorii Ierusalimului. În alu optu-spre- 19 decelea anu alu domniei lui Iosia fură serbate pascele aceste.

"După tôte acestea, după ce Iosia intocmi 20 casa, se sui Neco, regele Egiptului, să se lupte asupra Carchemișului, la Eufratu; și Iosia eși intru intimpinarea lui. Și acela trâmese 21 soli la d'însul, dicîndu: Ce este mie și ție, rege alî lui Iuda? Nu vinu acumî asupra ta, ci asupra casei, care are resbelu cu mine; și Dumneđe mi-a ordinaru să mă grăbescu. Lasă-te de a te împotrii lui Dumneđe, care este cu mine, ca să nu te strice. Dară Iosia nu-și întorse fața sa de la d'in- 22 sul, ci "se grăbi să se lupte cu el; nu ascultă cuvintele lui Neco din gura lui Dumneđe, ci se duse, ca să se lupte în valea Meghiddo. Și traseră săgetătorii asupra re- 23 gelui Iosia; și regele dîse cătră servii sei: Duceți-mă de aicea, căci sînt rînitu forte. Atuncea "lî duseră servii sei din acel caru, 24 și-lî aședară pe alu dîoile caru alu seî, și-lî duseră la Ierusalim. Și elî muri, și fu immormentatu în mormintele pîrîntilor sei; și "totu Iuda și Ierusalimul jălra pre Iosia. Și Ieremia "cântă plîngerî pentru Io- 25 sia; și toți cântăreții și tôte cântărețele vorbiră în plîngerile lor de Iosia, până în dîia de astă-dî, și "ele făcutu-s'au dreptu datină în Israelu; și ecce, ele sînt scrise în plîngerî.

Și cele-l-alte fapte ale lui Iosia și lucrările 26 sale cele bune, duple cele scrise în legea lui Iehova, Și istoria sa, cea ântêia și cea 27 de pe urmă, ecce, acestea sînt scrise în Cartea Regilor lui Israelu și ai lui Iuda.

Domnia lui Ioahazu, a lui Ioakimă, a lui Ioachimă și a lui Zedekia; nimicirea templului și a cetăței; strămîntarea poporului la Babilonu, și pustiirea țerei.

SI "poporul țerei luă pre Ioahazu, fiulul 36 lui Iosia, și-lî făcu rege în Ierusalim în locul pîrîntelui seî. De dîoș-deci și 2

c Cap. 23. 18.
Ezra 6. 18.
d Cap. 29. 5, 11.
e Deut. 33. 10.
f Cap. 30. 22.
Mal. 2. 7.

g Cap. 5. 7.
h 1 Cron. 23. 26.
i 1 Cron. 9. 10.
j 1 Cron. 23. &
24. & 25. & 26.
k Cap. 8. 14.

l Ps. 134. 1.
m Cap. 29. 5, 15.
n 30. 3, 15.
o Ezra 6. 20.
p Cap. 30. 24.
q Ezra 6. 18.

r Cap. 29. 22.
s Veđi cap. 29. 34.
t Lev. 3. 3.
u Ezod. 12. 8, 9.
v Deut. 16. 7.

w 1 Sam. 2. 13, 14, 15.
x 1 Cron. 25. 1, etc.
y 1 Cron. 9. 17, 18. & 26. 14, etc.

z 2 Reg. 23. 29.
aa Ezod. 12. 15. & 13. 6.
ab Cap. 30. 21.
ac 2 Reg. 23. 22, 23.

ad 2 Reg. 23. 29.
ae Ier. 46. 2.
af Așa 1 Reg. 22. 30.
ag 2 Reg. 23. 30.
ah Zec. 12. 11.

ai Plân. 4. 20.
aj Ier. 22. 20.
ak —
al Capitul 36.
am 2 Reg. 23. 30, etc.

- trei de ani era Ioahazü, cândü se făcu rege,
 3 și trei luni domni elü in Ierusalimü. Dară
 regele Egiptului 'lū detronă in Ierusalimü,
 și a pusü preste țēră unü tributü de o sută
 talente de argintü și unü talentü de aurü.
 4 Și regele Egiptului făcu pre Eliakimü, fra-
 tele aceluia, rege preste Iuda și Ierusalimü,
 și schimbă numele lui in Ioiakimü; și pre
 Ioahazü, fratele seü, 'lū luă Neco, și-lū duse
 in Egiptü.
 5 ^b De dūoë-deci și cincî de ani *era* Ioi-
 akimü, cândü se făcu rege, și unü-spre-dece
 ani domni elü in Ierusalimü; și făcu rele
 6 in ochii lui Iehova, Dumneđeulü seü. ^c In
 contra lui se sui Nebucodonozorü, regele
 Babilonului, și-lū legă cu lanțuri, ca ^d să-lū
 7 ducă la Babilonü. ^e Și din uneltele casei lui
 Iehova aduse Nebucodonozorü la Babilonü,
 și le aședă in templulü seü in Babilonü.
 8 ^f Și cele-l-alte fapte ale lui Ioiakimü, și
 uriciunile sale, cari le-a făcutü, și ce s'au
 găsitu asupra-î, éccē, acestea *sunt* scrise in
 Cartea Regilorü lui Israelü și ai lui Iuda.
 Și Ioiachinü, fiulü seü, se făcu rege in lo-
 culü seü.
 9 ^g De optü ani *era* Ioiachinü, când se făcu
 rege, și trei luni și dece zile domni elü
 in Ierusalimü; și făcu rele in ochii lui Iehova.
 10 Și după trecerea anului, ^h trămesse regele Ne-
 bucodonozorü, și-lū aduse la Babilonü, ⁱ im-
 preună cu uneltele prețioase ale casei lui
 Iehova; și făcu pre ^j Zedekia, fratele seü,
 rege preste Iuda și Ierusalimü.
 11 ^k De dūoë-deci și unulü de ani *era* Zede-
 kia, cândü se făcu rege, și unü-spre-dece
 12 ani domni in Ierusalimü. Și făcu rele in
 ochii lui Iehova, Dumneđeulü seü, și nu se
 umili inaintea lui Ieremia, profetulü, *care*
 13 *vorbia* duple cuvëntulü lui Iehova; Ci ^l se
 sculă in contra regelui Nebucodonozorü, care
 'lū pusesse să jure pe Dumneđeü, și ^m întări
 cerbicea lui, și-si învërtoși ânima, așa că
 nu s'a întorsü la Iehova, Dumneđeulü lui
 Israelü.
 14 ⁿ Și cei mai mari ai preuțilorü și popo-
 rulü nelegiură forțe, duple tôte uriciunile
 popórelorü, și spurcară casa lui Iehova, pre

care elü o consacrase in Ierusalimü. ^o Și
 Iehova, Dumneđeulü părintilorü lorü, tră-
 mese prin solii seî cătră d'inșii, sculându-
 se de demănătă și trămetându-i; căci i se
 făcu milă de poporulü seü și de locașulü seü.
 Dară ^p ei batjocoriră pre trămeșii lui Dum-
 neđeü, ^q și desprețuiră cuvintele lui, și ^r ținu-
 ră de amăgitori pre profetii lui, până ce is-
 bucni ^s mânia lui Iehova preste poporulü seü,
 de nu mai *fu* vindecare.

^t Căci lăsă să se sue in contra lorü re-
 17 gele Chaldeilorü, care ^u ucise pre feciorii lorü
 cu sabia in casa sanctuarului lorü, și nu
 cruță nici pre feciorü, nici pre feciöră, nici
 pre bătrânü, nici pre celü care se pleca
 de bătrânețe: totulü dădu in mâna lui. ^v Și
 18 tôte uneltele casei lui Dumneđeü, cele mari
 și cele mici, tesaurele casei lui Iehova, și
 tesaurele regelui și ale mai marilorü seî,
 totulü duse la Babilonü. ^w Și arseră ei casa
 19 lui Dumneđeü, și stricară zidilü Ierusalim-
 ului, și arseră tôte palaturile sale cu
 focü, și nimiciră tôte uneltele sale cele pre-
 20 țioase. Și ^x pre cei ce mai rămaseră de sabiă
^y i strămută la Babilonü, ^z și ei ^{aa} i fură servi,
 lui și fiilorü lui, până la domnia Persi-
 21 lorü: Ca să se împlinescă cuvëntulü lui
 Iehova prin gura lui ^{ab} Ieremia, până cândü păm-
 entulü ^{ac} se bucură de sabatele sale; *căci*
 pe câtü timpü elü a statü pustiitü, ^{ad} a ți-
 nutü sabatü, până la împlinirea a șapte-deci
 de ani.

*Prochiămarea lui Cirü ce dă voia Iudeilorü a se
 întörce in țēra lorü.*

^{ae} Dară in anteilü anulü alü lui Cirü, regele
 22 Persilorü, desceptă Iehova spiritulü lui ^{af} Cirü,
 regele Persilorü, ca să se împlinescă cu-
 vëntulü lui Iehova prin gura lui ^{ag} Ieremia;
 și elü făcu prochiămare in tótă împărăția
 sa, încă și cu scrisóre, ^{ah} dicëndü: ^{ai} Așa ^{aj} dice
 23 Cirü, regele Persilorü: Tôte regatele pămën-
 tului mi le-a datü Iehova, Dumneđeulü ce-
 riului, și mi-a ordinarü să-i zidescü casă
 in Ierusalimulü din Iuda. Cine între voi
^{ak} este din totü poporulü seü? Iehova Dum-
 neđeulü seü *jie* cu d'inșulü, și să se sue.

b 2 Reg. 23. 36, 37.	Dan. 1. 1, 2. & 5. 2.	j 2 Reg. 24. 18. Ier. 52. 1, etc.	44. 4. n Ier. 5. 12, 13. o Prov. 1. 25, 30.	r Deut. 28. 49. 2 Reg. 25. 1, etc.	u 2 Reg. 25. 9. Pa. 74. 6, 7. & 79. 1, 7.	29. 10. z Lev. 26. 34, 35, 43.	& 29. 10. & 33. 10, 11.
c 2 Reg. 24. 1.	f 2 Reg. 24. 8.	k Ier. 52. 3.	p Ier. 32. 3. & 38. 6.	Ezra 9. 7.	v 2 Reg. 25. 11.	Dan. 9. 2.	d Isa. 44. 28.
d Voia 2 Reg. 24. 6.	g 2 Reg. 24. 10 - 17.	l 2 Reg. 17. 14.	q Pa. 74. 1. & 79. 5.	a Pa. 74. 20. & 79. 2, 3.	x Ier. 27. 7.	a Lev. 25. 4, 5.	e Ezra 41. 1, 2, 3.
e 2 Reg. 24. 13.	h Dan. 1. 1, 2. & 5. 2.	m Ier. 25. 3, 4. & 35. 15. & 35. 15.		y 2 Reg. 25. 13, etc.	y Ier. 25. 9, 11, 12.	b Ezra 1. 1.	
	i Ier. 37. 1.				z 26. 6. 7. & 26. 6. 7. &	c Ier. 25. 12, 13.	

CARTEA LUI EZRA.

Prochiământarea lui Cirü, ce dă voia Iudeilorü a se întorçe și a rezidi templulü.

- 1 **I**N ánteilü anü alü lui Cirü, regele Persilorü, desceptá Iehova spiritulü lui Cirü, regele Persilorü, ca să se împlinescă cuvântulü lui Iehova "prin gura lui Ieremia; și ^b elü făcu prochiământare in totá împărăția sa, încă și cu scrisóre, dicëndü:
- 2 Așa dice Cirü, regele Persilorü: Tóte regatele pământulü mi le-a datü Iehova, Dumneđeulü ceriulü, și ^c mi-a ordinarü să-i zidescü casă in Ierusalimulü din Iuda: Cine între voi *este* din totü poporulü seü? Dumneđeulü seü fie cu d'insulü, și să se sue la Ierusalimulü din Iuda, să zidescă casa lui Iehova, Dumneđeulü lui Israelü! ^d (Elü *este*
- 4 Dumneđeü, celü ce *este* in Ierusalimü) Și toți căți vorü rămâné, ori-unde elü arü petrece, să-lü ajute ómenii loculü seü cu argintü, cu aurü, cu avere și cu vite, pe lângá darurile de bună-voia pentru casa lui Dumneđeü, care *este* in Ierusalimü.
- 5 Atuncea se sculară capiü caselorü părințesci ale lui Iuda și ale lui Beniaminü, și preuțiü și Levițiü, cu toți aceia, a cărorá spiritü ^e l'a desceptatü Dumneđeü, ca să se sue, și să zidescă casa lui Iehova, care *este* in Ierusalimü. Și toți, cari *eraü* împrejurulü lorü, întărirá mânele lorü cu vase de argintü, cu aurü, cu avere, cu vite și cu lucruri prețiose, pe lângá acelea ce aducea *fie-care* de bună-voia.
- 7 ^f Și scóse regele Cirü vasele casei lui Iehova, pre ^g cari le scosese Nebucodonosorü din Ierusalimü, și le puse in casa deilorü seü.
- 8 Pre aceste le scóse Cirü, regele Persilorü, prin Mitridatü, tesaurarulü, și le numerá lui ^h Șeșbatarü, mai marele lui Iuda.
- 9 Și acesta *este* numerulü lorü: trei-deci blide de aurü, o mie blide de argintü, dñoe-deci și noüe de cuțite, Trei-deci cupe de aurü, patru sute de cepe de argintü de alü dñoi-lea rñndü, și alte vase o mie. Tóte vasele de aurü și de argintü *eraü* cinci miü și patru sute. Pre tóte acestea le sui Șeșbatarü cu cñi din captivitate, cari s'au suitü din Babilonü la Ierusalimü.

Lista ánticiei cete a Iudeilorü, cari se întorserü cu Zerubabelü.

- 2 **A**CESTIA sñnt fiü provinciei, cari s'au suitü din captivitate, d'entre aceia, ce

aü fostü strámutați, pre ^b cari Nebucodonosorü, regele Babilonulü, ⁱ strámută la Babilonü, și cari se întorserü la Ierusalimü și in Iuda, fie-care la cetatea sa; Cari aü venitü cu Zerubabelü: Ieșua, Neemia, Seraia, Reelaia, Mordocheu, Bilšanü, Mițparü, Bigvai, Rehumü, și Baana.

Numerulü bărbațilorü poporului lui Israelü *a fostü acesta*: Fiiü lui Paroșü: dñoe miü o sutá șapte-deci și dñoi; Fiiü lui Șefatia, trei sute șapte-deci și dñoi; Fiiü lui Arahü, ^c șapte sute șapte-deci și cinci; Fiiü lui ^d Pahatü-Moabü, din fiü lui Ieșua și ai lui Ioabu: dñoe miü optü sute dñoi-spre-dece; Fiiü lui Elamü: o mie dñoe sute cinci-deci și patru; Fiiü lui Zattu, noüe sute patru-deci și cinci; Fiiü lui Zaccai; șapte sute șese-deci; Fiiü lui Bani: șese sute patru-deci și dñoi; Fiiü lui Bebai: șese sute dñoe-deci și trei; Fiiü lui Azgadü: o mie dñoe sute dñoe-deci și dñoi; Fiiü lui Adonikamü: șese sute șese-deci și șese; Fiiü lui Bigvai: dñoe miü cinci-deci și șese; Fiiü lui Adinü: patru sute cinci-deci și patru; Fiiü lui Aterü, din ai lui Hezekia: noüe-deci și optü; Fiiü lui Betai: trei sute dñoe-deci și trei; Fiiü lui Iorahü: o sutá dñoi-spre-dece. Fiiü lui Hașumü: dñoe sute dñoe-deci și trei; Fiiü lui Ghibbarü: noüe-deci și cinci; Fiiü Betü-Lehemulü: o sutá dñoe-deci și trei; Bărbațiü din Anototü: o sutá dñoe-deci și optü; Fiiü lui Azmavetü: patru-deci și dñoi; Fiiü Kiriatiü-Arimulü, ai Chefirei și ai Beerotulü: șapte sute patru-deci și trei; Fiiü Ramei și ai Gabei: șese sute dñoe-deci și unul; Bărbațiü din Micmasü: o sutá dñoe-deci și dñoi. Bărbațiü din Betü-Elü și din Aiü: dñoe sute dñoe-deci și trei; Fiiü lui Nebo: cinci-deci și dñoi; Fiiü lui Magbișü: o sutá cinci-deci și șese; Fiiü celui-l-altü ^e Elamü: o mie dñoe sute cinci-deci și patru; Fiiü lui Harimü: trei sute și dñoe-deci; Fiiü lui Lodü, ai lui Hadidü și ai lui Ano: șapte sute dñoe-deci și cinci; Fiiü Ierichonulü: trei sute patru-deci și cinci; Fiiü lui Senaa: trei miü șese sute și trei-deci.

Preuțiü: fiü lui ^f Iedaia, din casa lui Ieșua; 36

EZRA.	25.	c Isa. 44. 29. &	f Cap. 5. 14. &	h Veđi cap. 5. 14.	etc.	i 2 Cron. 36. 20.	d Neem. 7. 11.
Capitulu 1.	Ier. 25. 12. &	45. 1. 13.	6. 5.	Capitulu 2.	b 2 Reg. 24. 14.	c Veđi Neem. 7.	e Veđi vers. 7.
a 2 Cron. 36. 22.	20. 10.	d Dan. 6. 26.	g 2 Reg. 24. 13.	a Neem. 7. 6,	15, 16. & 25. 11.	10.	f 1 Cron. 24. 7.
	b Cap. 5. 13. 14.	e Filip. 2. 13.	2 Cron. 36. 7.				

37 noüe sute, şapte-deci şi trei; Fiii lui Im-
38 merü: o mie cinci-deci şi două; Fiii lui
39 Paşhurü: o mie două sute patru-deci şi
şapte; Fiii lui Harimü: o mie şi şapte-
spre-dece.

40 Leviții: fiii lui Ieşua şi ai lui Kadmielü,
din fiii lui Hodavia: şapte-deci şi patru.
41 Cântăreții: fiii lui Asafü: o sută două-deci
42 şi optü; Fiii uşierilorü: fiii lui Şallumü, fii
lui Aterü, fiii lui Talmonü, fiii lui Akkubü,
fiii lui Hatita, fiii lui Şobaï, toți: o sută
trei-deci şi noüe.

43 Servii templului: fiii lui Tiha, fii lui
44 Hasufa, fii lui Tabaoü, Fiii lui Kerosü,
45 fii lui Siaha, fii lui Padonü, Fiii lui Le-
46 bana, fii lui Hagaba, fii lui Akkubü, Fii
lui Hagabü, fii lui Şamlai, fii lui Hananü,
47 Fii lui Ghiddelü, fii lui Gaharü, fii lui
48 Reaia, Fii lui Reünü, fii lui Nekoda, fii
49 lui Gazamü, Fii lui Uzza, fii lui Paseahü,
50 fii lui Besaï, Fii lui Asna, fii lui Meunimü,
51 fii lui Nefusimü, Fii lui Bakbukü, fii lui
52 Hacufa, fii lui Harhurü, Fii lui Başlutü,
53 fii lui Mehida, fii lui Harşa, Fii lui Bar-
54 kosü, fii lui Sisera, fii lui Tamahü, Fii
55 lui Neşiahü, fii lui Hatifa; Fii *servi-
lorü lui Solomonü: fii lui Sotai, fii lui
56 Soferetü, fii lui Peruda, Fii lui Iaala, fii
57 lui Darconü, fii lui Ghiddelü, Fii lui Şe-
fatia, fii lui Hattilü, fii lui Pocheretü-Ha-
58 tebaimü, fii lui Ami: Toți *servii templului
şi fii *servilorü lui Solomonü erau: trei sute
nūoe-deci şi două.

59 Şi acestia sūnt aceia, cari se suiră de
la Telü-Melahü: Telü-Harşa, Cherubü, Ad-
donü, şi Immerü; dară nu putură arăta casa
lorü părintescă şi seminția lorü, că arü fi
60 din Israelü: Fii lui Delaia, fii lui Iobia,
fii lui Necoda: şese sute cinci-deci şi două.
61 Şi d'între fii preuţilor: fii lui Habaia, fii
lui Koşü, fii lui Barzillai, care a luatü de fe-
meă pre o fétă a lui *Barzillai, Galaaditulü;
62 şi se numiaü duple numele ei. Acestia 'şi
căutară însemnarea lorü în cărțile nasceri-
lorü, dară nu o găsiră; ° de aceea aü fostü
63 alungați din preuții; Şi dis'a lorü guver-
natorulü, că ° nu potü mânca din cele sante,
până nuse va redica unü preutü cu *Urimü
şi Tummimü.

64 Tótă adunarea era: patru-deci şi două
65 miü trei sute şese-deci, Fără de servii lorü
şi servele lorü, cari erau: şapte miü trei sute
trei-deci şi şapte. Aveau şi cântăreți şi
66 cântărețe două sute. Caii lorü erau: şapte
sute trei-deci şi şese; cătării lorü: două

sute patru-deci şi cinci; Cămilele lorü: 67
patru sute trei-deci şi cinci; şi asinii lorü:
şese miü şapte sute două-deci.

*Şi unü din mai marii caselorü părintesci, 68
cândü aü ajunsü la casa lui Iehova, care
este in Ierusalimü, dădură daruri de bună-
voiă pentru casa lui Dumneđeü, spre a o
întocmi la loculü ei. Dupre putința lorü dă- 69
dură la 'tesaurulü lucrulü, şese-deci şi una
miü drachme de aurü, cinci miü mine de ar-
gintü, şi o sută de vestiminte preuţesci.

Şi *aşa preuții şi Leviții, şi cei din po- 70
porü, şi cântăreții şi uşierii şi servii tem-
plului locuiră in cetățile lorü, şi totü Isra-
elulü in cetățile sale.

*Altarulü se aşedă, şi sacrificiele şi serbătorile se
păzescü; rezidirea templului se începe.*

SI sosindü luna a şaptea, şi fii lui Israelü 3
sindü prin cetățile lorü, se adună po-
porulü ca unü singurü omü la Ierusalimü.
Atuncea se sculară Ieşua, fiulü lui Ioşadakü, 2
şi frații sei, preuții, şi Zerubabelü, fiulü lui
°Şealtielü, şi frații sei, şi zidiră altarulü Dum-
neđeului lui Israelü, ca să aducă pe d'in-
sulü olocauste, duple cumü *scrisü este in
legea lui Moisi, omulü lui Dumneđeü.

Şi aşedară altarulü pe pedestalele sale; 3
căci spaimă li era de popóarele țerei, şi a-
duseră pe d'insulü olocauste lui Iehova, ° o-
locauste de demănétă şi de séră. *Şi ser- 4
bărbă serbătórea corturilorü, ° duple cumü
scrisü este; şi *aduseră olocauste şi cu şi
dupre numărü şi duple datină, duple tre- 5
buintă fie-cărei zile; Şi după aceea ° olo-
caustulü perpetuü, şi cele de lunele noüe,
şi cele de tóte serbătorile cele sante lui 6
Iehova, şi acelea ce fie-care de bună-voiă
aducea lui Iehova. Din ziua ántóia a lu-
nei a şaptea începură a aduce olocauste lui 7
Iehova, de-şi încă nu se pusesese temelia tem-
plului lui Iehova. Şi dădură argintü cio-
plitorilorü de petre şi teslarilorü, şi *lucate, 8
băntură şi oleiü Sidoneilorü şi Tirienilorü,
ca să aducă de pe Libanü lemne de cedru
pe marea la 'Ioppa; Şi duple învoirea, dată
lorü de Cirü, regele Perşilorü.

Şi in anulü alü douăilea de la sosirea in 8
casa lui Dumneđeü la Ierusalimü, in a dua
lună, începură Zerubabelü, fiulü lui Şealtielü,
Ieşua, fiulü lui Ioşadakü, şi cei-alți frați
ai lorü, preuții, şi Leviții, şi toți cari din
captivitate veniseră la Ierusalimü, *şi aşedară
pre Leviții de două-deci de ani şi mai susü,
ca să aibă supravăghierea preste lucrulü

g 1 Cron. 24. 14. 1 Cron. 9. 2. q Esod. 28. 30. u Cap. 6. 16, 17.
h 1 Cron. 9. 12. m 1 Reg. 9. 21. Num. 27. 21. Neem. 7. 73.
i 1 Cron. 24. 8. n 2 Sam. 17. 27. r Neem. 7. 68. —
j 1 Cron. 9. 2. o Num. 8. 10. etc. Capulü 3.
k 1 Reg. 9. 21. p Lev. 22. 2, 10, s Neem. 7. 70. a Mat. 1. 12.
l Ios. 9. 21, 27. 15, 16. t 1 Cron. 26. 20.

& Luc. 3. 27. 17.
b Daut. 12. 5. e Esod. 23. 16.
c Num. 28. 3, 4. f Num. 29. 12. g Esod. 29. 38.
d Neem. 8. 14, 17. h Num. 28. 3, 17.
i 1 Reg. 5. 6, 9. j Cap. 6. 3. k 1 Cron. 23. 24, 27.
l 2 Cron. 2. 10. m Fapt. 12. 20. n 2 Cron. 2. 16.
o Fapt. 9. 36. p Cap. 6. 3. q 1 Cron. 23. 24, 27.

- 9 casei lui Iehova. Și stătură ¹ Iesua, fiii sei, frații sei, și Kadmiel și fiii sei, fiii lui Iuda, cu toți supravieșuitoarii preste lucrătorii în casa lui Dumnezeu; fiii lui Henadad, fiii lor, și frații lor, Leviți.
- 10 Și pre-când zidarii puneau temelia templului lui Iehova, ² așezat-au pre preuți în vestimentele lor cu trîmbiți, și pre Leviți, fiii lui Asaf, cu cimbale, ca să laude pre Iehova după ³ rînduella lui David, regele lui Israel. ⁴ Și ei cântară, lăudându și mărind pre Iehova: ⁵ Căci bun este el, ⁶ că eternu fine îndurarea sa preste Israel. Și totu poporul strigă cu strigare mare, lăudându pre Iehova, căci se întemeia casa lui Iehova. ⁷ Dară mulți d'între preuți și Leviți și d'între capii caselor părintești, bătrânii, cari veduseră casa cea d'întăia, plânseseră forte, când se puse temelia acestei case înaintea ochilor lor; și mulți înălțau ⁸ vócea lor cu strigare de bucurie. Așa încât poporul nu putea deosebi vócea celor ce strigau de bucurie de vócea de plângere a poporului; că poporul înălța strigare de bucurie, și strigarea se audia de departe.

Opunerea Samaritenilor, și amânarea zidirei templului.

- 4 **S**I audind ¹ neamicii lui Iuda și ai lui Beniamin, cum că fiii captivității zidesc templu lui Iehova, Dumnezeu lui Israel, 2 Se apropiară de Zerubabel și de capii caselor părintești, și dîseră către d'înșii: Lăsați-ne și pre noi să zidim cu voi; căci noi căutăm, ca și voi, pre Dumnezeu vostru; și noi ³ i sacrificăm ⁴ din dîile lui Asarhaddon, regele Asiriei, care ne-a adus pre noi aicea. Dară Zerubabel și Iesua și cei-l-alți capii ai caselor părintești ale lui Israel li răspunseră: ⁵ Ce este voui și noii, ca să zidiți casa Dumnezeului nostru; ci noi singuri vom zidi-o Dumnezeului lui Israel, precum ⁶ ni-a ordonat regele Cir, regele Persilor. 4 Atuncea ⁷ poporul țerei slăbi mânele poporului lui Iuda, și-i turbură la zidire; Și mituiră pre consilieri în contra lor, ca să zădarnicescă sfatul lor în toate dîile lui Cir, regele Persilor, până la împărăția lui Dariu, regele Persilor. 6 Și suptă împărăția lui Ahasveru, la începutul domniei sale, scriseră pîră asupra locuitorilor lui Iuda și ai Ierusalimului. Și în dîile lui Artaxerxe scriseră Bișlam, Mitridat, Tabeel și cei-l-alți soți ai lor către Artaxerxe, regele Persilor; și scrisorea epistolei era cu litere siriene și în limba

siriene. Rehum, cancelarul, și Șimșai, scriitorul, scriseră epistolă asupra Ierusalimului către Artaxerxe, regele, în chipul următoriu: Rehum, cancelarul, și Șimșai, scriitorul, și cei-l-alți soți ai lor, ⁹ Dinai, Afarsatchei, Tarpelei, Afarsei, Archevei, Babilonienii, Susanchei, Dehavei, Elamei; Și cele-l-alte popore, pre cari le-a strămutat marele și măritul Asnappar, și le-a pus în cetățile Samariei, și cele-l-alte de d'încóce de fluviu, și așa mai departe.

Acesta este cuprinsul epistolei, pre care a trames-o către d'însul, către Artaxerxe, regele: Servii tei, bărbații de d'încóce de fluviu, și așa mai departe: Sciut să fie regelui, că Iudeii, cari s'au suit de la tine la noi, au venit la Ierusalim, zidind ¹¹ această cetate resvrătitore și rea, și zidurile le întăresc, și temeliile le încheie. Deci sciut să fie regelui, că, dacă cetatea aceasta se va zidi și zidurile se vor întări, ei nu vor mai da ¹² bir, dări și drumuri, și acesta va fi spre pagubă tesaurului regilor. Și fiindcă ¹³ mîncăm sarea palatului, și nu ni șede bine să privim paguba regelui, pentru aceea am tramesu, și am adus această la cunoștința regelui; Ca să se caute în cartea ¹⁴ cronicelor părinților tei, și tu vei găsi în cartea cronicelor, și vei sci, că cetatea aceasta este resvrătitore și vătămătoare regilor și țerelor, și cum că, în timpuri tre-tute ei făcîndu resvrătiri în ea, pentru aceea această cetate a fostu nimicită. Deci ¹⁵ facem sciut regelui, că, dacă această cetate se va zidi și zidurile sale se vor întări, tu pentru aceasta nu vei mai avé partea de d'încóce de fluviu.

Atuncea tramesu regele răspuns către ¹⁶ Rehum, cancelarul, către Șimșai, scriitorul, și către cei-l-alți soți ai lor, cari locuiau în Samaria, și către cei-l-alți de d'încóce de fluviu: Pace, și așa mai departe: Epistola, pre care ați tramesu către noi, mi s'a cetit lămurit. Și datu-s'a ordin de ¹⁷ către mine, și s'a căutat, și s'a găsit, că această cetate din vechime s'a rădicat asupra regilor, și s'a făcut în ea rescólă și resvrătire; Și că au fost regi puternici ¹⁸ în Ierusalim, cari au domnit preste totu cuprinsul de d'încóce de fluviu, și li s'a dat bir, dări și drumuri. Deci dați ordin, ¹⁹ să oprască pre acești omeni, și cetatea aceea să nu mai fie zidită, până ce se va da ordin de mine. Luați aminte, să nu vă ²⁰ abateți de la această; ca să nu crească răul spre paguba regilor.

¹ Cap. 2. 40.

² 1 Cron. 16. 5.

³ 6. 42.

⁴ 1 Cron. 6. 31.

⁵ 16. 4. & 25. 1.

⁶ Esod. 15. 21.

⁷ 2 Cron. 7. 3.

⁸ Neom. 12. 24.

⁹ 1 Cron. 16. 34.

¹⁰ Ps. 136. 1.

¹¹ 1 Cron. 16. 41.

¹² Ier. 33. 11.

¹³ Veđi Hag. 2. 3.

¹⁴ —

¹⁵ Cap. 4.

¹⁶ a Veđi vers. 7.

¹⁷ 8. 9.

¹⁸ 2. Reg. 17. 24.

¹⁹ 32. 33. & 19. 37.

²⁰ Vers. 10.

²¹ c Neom. 2. 20.

²² d Cap. 1. 1, 2, 3.

²³ e Cap. 3. 8.

²⁴ f 2 Reg. 17. 30.

²⁵ 31.

²⁶ g Cap. 7. 24.

²⁷ h 1 Reg. 4. 21.

²⁸ Ps. 72. 8.

²⁹ i Fac. 15. 18.

³⁰ Ios. 1. 4.

³¹ —

- 23 Deci cetindu-se cuprinsul epistolei lui Artaxerxe, regele, înaintea lui Rehum și a lui Șimșai, scriitorul, și a soților lor, merseră ei în grabă la Ierusalim la ludei, și-i opriră cu silă și cu putere. După aceasta se opri lucrul casei lui Dumneșeu, care este în Ierusalim; și se opri până în anul al doilea al domniei lui Dariu, regele Persilor.

Zidirea templului începe era-și; visita și cercetarea guvernătorului; scrisore la curtea Persană; decretul lui Dariu; sfârșirea și consacrarea templului.

- 5 **A**TUNCEA profetii, "Hagai, profetul, și ^bZecaria, fiul lui Iddo, profetira ludeilor, cari erau în Iuda și în Ierusalim, în numele Dumneșeuului lui Israel. Și atunci se sculară "Zerubabel, fiul lui Șealtiel, și Ieșua, fiul lui Ioșadak, și începură a zidi casa lui Dumneșeu, care este în Ierusalim, și cu d'înșii profetii lui Dumneșeu, cari i ajutău.
- 3 În acela-și timp veniră la d'înșii "Tatnai, guvernătorul de d'incă de fluviu, Șetar-Boznai și soții lor, și diseră așa către d'înșii: "Cine v'a dat ordin să zidiți această casă, și să întăriți zidul acesta? Și li mai diseră: Cari sunt numele bărbaților, cari zidesc aceste ziduri? Dară "ochiul Dumneșeuului lor era asupra bătrânilor ludeilor, și nu i-au oprit, până ce scirea despre acesta nu veni la Dariu, și nu ^hs'a trimes ordinul său pentru acesta.
- 6 Cuprinsul epistolei, pre care a trimis Tatnai, guvernătorul de d'incă de fluviu, Șetar-Boznai și soții sei, Afarsachei, cari erau d'incă de fluviu, către Dariu, regele. Ei trimeseră epistolă către d'insul, și în ea era scrisă așa:
- 8 Lui Dariu, regele, pace într tot! Sciut să fie regelui, că am mers în provincia lui Iuda, la casa Dumneșeuului celui mare, care se zidesc cu petre mari, și lemn se pune în pereți; și lucrul sporesc cu zel, și prosperă supt mânele lor. Atunci noi am întrebat pre cei bătrâni, și am vorbit astu-feliu către d'înșii: "Cine v'a dat ordin, să zidiți casa aceasta, și să întăriți zidul acesta? Și de numele lor i-am întrebat, ca să îi le spunem, ca să scrim numele bărbaților, cari sunt în fruntea lor.
- 11 Și ei ni dădură acest răspuns, dicend: Noi suntem servii Dumneșeuului cerului și al pământului, și rezidim casa, care s'a zidit cu mulți ani mai înainte, și pre care a zidit-o și ^ka sfârșit-o un mare rege alu

lui Israel. Dară ⁱdupă ce părinții nostri 12 au mînat pre Dumneșeuul cerului, el i dădu în mîna lui "Nebucodonosor, regele Babilonului, Chaldeal, care nimici casa aceasta, și strămută poporul la Babilon. Dară în anul întâiu al lui "Cir, regele 13 Babilonului, dădu ordin acestu rege Cir, de a zidi această casă a lui Dumneșeu; și 14 chiar și vasele de aur și de argint ale casei lui Dumneșeu, pre cari le scosese Nebucodonosor din templul din Ierusalim, și le adusesse în templul din Babilon, le scose regele Cir din templul din Babilon, și le dădu unuia, ^pa cărui nume era Șeșbatar, pre care l'a aședat guvernător; și duse către d'insul: Ié aceste vase; 15 mergi, du-le în templul din Ierusalim; și casa lui Dumneșeu să fie zidită pe locul ei. Atunci veni acel Șeșbatar, și ^qpuse 16 temelia casei lui Dumneșeu din Ierusalim; și din timpul acela până acum se zidesc, și ^rîncă nu s'a sfârșit. Și acum de va 17 bine-plăce regelui, să se caute în casa tesaurului regelui, care este acolo în Babilon, dacă în adevăr s'a dat ordin de către regele Cir, să se zidescă această casă a lui Dumneșeu în Ierusalim; și voința regelui asupra acestui lucru bine-voescă a ni-o trimete.

ATUNCEA dădu ordin regele Dariu, și ^ss'a căutat în casa archivei, unde se 2 păstrău tesaurul în Babilon; și s'a găsit în Acmeta, în palatul, care se află în 2 provincia Media, un tui, în care este scrisă această aducere-aminte;

În anul întâiu al regelui Cir dădu 3 ordin acel rege Cir pentru casa lui Dumneșeu din Ierusalim: Să se zidescă casă, locul unde se aduc sacrificii, și temeliele ei să se întărescă forte, înălțimea ei să fie de șese-deci coți, și lățimea ei de șese-deci coți; ^tCu trei rînduri de petre 4 mari, și un rînd de lemn nou; și cheltueile să se dea din casa regelui. Și ^uvasele 5 cele de aur și argint ale casei lui Dumneșeu, pre cari le scose Nebucodonosor din templul, care este în Ierusalim, și le aduse la Babilon, să se dea înapoi, și ele să vină la locul lor, în templul, care este în Ierusalim, și să se așede în casa lui Dumneșeu. ^vDeci depărtați-vă de 6 acolo, tu Tatnai, guvernătorul de d'incă de fluviu, Șetar-Boznai, și voi soți ai lor, voi Afarsachei, cari sunteți d'incă de fluviu, Lăsați în pace lucrul acelei case a lui Dumneșeu; guvernătorul ludeilor și cei be-

Cap. 5.	d Vers. 6.	g, 28.	k 1 Reg. 6. 1.
a Hag. 1. 1.	Cap. 6. 6.	Ps. 33. 18.	l 2 Cron. 36. 16,
b Zech. 1. 1.	e Vers. 9.	h Cap. 6. 6.	17.
c Cap. 5. 2.	f Vers. 10.	i Cap. 4. 9.	m 2 Reg. 24. 2.
	g Vezi cap. 7.	j Vers. 3. 4.	& 25. 8, 9, 11.

n Cap. 1. 1.	q Cap. 3. 8, 10.	Cap. 5. 17.	c Cap. 1. 7, 8.
o Cap. 1. 7, 8.	r Cap. 6. 15.	b 1 Reg. 6. 36.	& 5. 14.
& 6. 5.	s Cap. 6. 1, 2.		d Cap. 5. 8.
p Hag. 1. 14. &			
2. 21.			

- trâni ai Iudeilor să zidescă acea casă a lui Dumnezeu pe locul ei. Încă și ordină dau pentru cele ce aveți a face bătrânilor Iudeilor spre serviciul la zidirea acelei case a lui Dumnezeu; ca din tesaurele regelui, din dările de d'incolo de fluviu, să se dea bărbaților acelora îndată cheltuețele, pentru-ca să nu fie împedecați. Și ce este de trebuință, *adecă*: junci, berbeci și mnei pentru olocaustele pentru Dumnezeul ceriului, grâu, sare, vin și olei, după cererea preuților, cari sunt în Ierusalim, să li se dea și cu di, așa încât să nu fie nici o lipsă.
- 10 Pentru-ca să aducă mirosuri plăcute Dumnezeului ceriului, și să se roge pentru viața regelui și a fiilor sei. Încă și ordină dau, ca, ori-cine aru călca acestu ordin, să se scotă din casa lui o grândă, și el să fie rădicat și spânzurat pe ea, și casa lui pentru acesta să se prefacă în grămadă de gunoi.
- 12 Și Dumnezeu, care a pus numele său să locuiescă acolo, să restorne pre totu regele și poporul, care va întinde mâna sa să calce *ordinul*, și să nimicescă acea casă a lui Dumnezeu, care este în Ierusalim. Eu, Dariu, am dat ordinul; cu grăbire să fie făcut.
- 13 Atunci îndeplinesc Tatnai, guvernatorul de d'incă de fluviu, Șetar-Boznai, și soții lor, cu grăbire acelea, ce ordinașe Dariu, regele.
- 14 Și bătrânii Iudeilor zidiră, și prosperă prin îndemnarea lui Haggai, profetul, și a lui Zecharia, fiul lui Iddo; și ei o zidiră, și o sfârșiră după ordinul Dumnezeului lui Israel, și după ordinul lui Cîr, al lui Dariu, și al lui Artaxerxe, regele Persilor.
- 15 Și se sfârși casa acesta în ziua a treia a lunii Adar, care era anul al șaselea al domniei regelui Dariu.
- 16 Și serbară cu bucurie fiii lui Israel, preuții, și Leviții, și cei-l-alți fiii ai captivității consacrați casei acesteia a lui Dumnezeu; și aduseră pentru consacrarea acestei case a lui Dumnezeu o sută de boi, două sute de berbeci, patru sute de mnei; și pentru sacrificii de păcat pentru întregul Israel: douăspre-dece ciapi, după numărul semințelor lui Israel. Și aședară pre preuți după rîndurile lor, și pre Leviți după rîndurile lor, la serviciul lui Dumnezeu, care este în Ierusalim, după cele scrise în cartea lui Moisi.
- 19 Și serbară fiii captivității pasci în a pa-

tru-spre-dece di a lunii întăie. Căci preuții și Leviți se curățiseră cu toții; toți erau curați; și tăiară pasca pentru toți fiii captivității și pentru frații lor, preuții, și pentru sine-și. Și mâncară fiii lui Israel, cari se întorseseră din captivitate, și toți, cari s'au deosebită cătră d'însii din necurătenia popórelor țerei, spre a căuta pre Iehova, Dumnezeul lui Israel. Și serbară cu bucurie serbarea azimelor șapte zile; căci Iehova i bucurase, și întorsese înima regelui Asiriei cătră d'însii, întărind mânele lor la lucrul casei lui Dumnezeu, Dumnezeul lui Israel.

Ezra plecă la Ierusalim cu însărcinare de la rege, și duce cu d'însul o mare cetă de Iudei.

DUPĂ acestea, suptu domnia lui Artaxerxe, regele Persilor, se sui Ezra, fiul lui Seraia, fiul lui Azaria, fiul lui Hilchia, fiul lui Șallum, fiul lui Zaddok, fiul lui Ahitub, fiul lui Amaria, fiul lui Azaria, fiul lui Meraiot, fiul lui Zeraia, fiul lui Uzi, fiul lui Bukki, fiul lui Abişua, fiul lui Fineas, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron, arhierul; Acestu Ezra se sui din Babilon; și el era cărturariu iscusit în legea lui Moisi, pre care a dat-o Iehova, Dumnezeul lui Israel; și regele i împlini totă cererea lui, fiindcă mâna lui Iehova, Dumnezeul său, era preste d'însul. Și se suiră cu d'însul la Ierusalim d'între fiii lui Israel, d'între preuți, d'între Leviți, d'între cântăreți, d'între uşieri, și d'între servii templului în anul al șaptelea al lui Artaxerxe, regele. Și el veni la Ierusalim în luna a cincea din anul al șaptelea al regelui. Că în ziua întăie a lunii întăie începu a se sui din Babilon, și în ziua întăie a lunii a cincea veni la Ierusalim; fiindcă mâna cea bună a Dumnezeului său era preste d'însul. Că Ezra și pregăti înima, spre a căuta legea lui Iehova, și a face, și a învăța în Israel legile și judecățele.

Acesta este cuprinsul epistolei, pre care a dat-o Artaxerxe lui Ezra, preutul, cărturarul, *adecă* cărturariu în cuvintele ordinelor lui Iehova și ale legilor lui pentru Israel:

Artaxerxe, regele regilor, cătră Ezra, preutul, cărturarul în legea Dumnezeului ceriului, deplină pace, și așa mai departe: Ordină dau, ca fie-care din regatul meu, 13

e Cap. 2. 23.
Jer. 29. 7.
f 1 Tim. 2. 1, 2.
g Dan. 2. 5. &
3. 29.
h 1 Reg. 9. 3.
i Cap. 5. 1, 2.

j Cap. 1. 1. &
5. 13.
Vers. 3.
k Cap. 4. 24.
l Cap. 7. 1.
m 1 Reg. 8. 68.
n Cron. 7. 6.

o Cap. 8. 35.
p 1 Cron. 24. 1.
q 1 Cron. 23. 6.
r Num. 3. 6. &
8. 9.
s Esod. 12. 6.
t Cron. 30. 15.

u 2 Cron. 35. 11.
v Cap. 9. 11.
w Esod. 12. 15.
x 13. 6.
y 2 Cron. 30. 31.
z 35. 17.
aa Prov. 21. 1.

ab 2 Reg. 23. 29.
ac 2 Cron. 33. 11.
ad Cap. 1. 1.
ae & vers. 6, etc.
af —
ag Capul 7.
ah Neem. 2. 1.

ai 1 Cron. 6. 14.
aj Vers. 11, 12, 31.
ak Vers. 9.
al Cap. 8. 23, 31.
am Cap. 8. 1.
an Vești Cap. 8.

ao 15, etc.
ap Cap. 2. 43. &
aq 8. 30.
ar Vers. 6.
as Neem. 2. 8, 18.
at Ps. 119. 45.

au Vers. 6, 25.
av Dcut. 33. 10.
aw Neem. 8. 1-8.
ax Mal. 2. 7.
ay Ezech. 26. 7.
az Dan. 2. 37.

ce voesce se mérgă la Ierusalimū de bună-voia d'între poporulū lui Israelū, d'între preuții sei și Leviții sei, pôte să mérgă cu tine; Tu esci trămesū de rege și de coi
 14 'șapte consiliari ai lui, să cercetezi despre Iuda și Ierusalimū dupre legea, Dumneḡeului
 15 teū, carea *este* în mâna ta; Și să duci acolo argintulū și aurulū, pre care l'au datū
 16 regele și consiliarii lui cu bună-voia Dumneḡeului lui Israelū, alū cărui locașū *este* în Ierusalimū; Și totū argintulū și aurulū,
 pre care lū veți găsi în totā provincia Babiloniei pe lūngă darurile de bună-voia, pre
 cari o le va da poporulū și preuții pentru casa
 17 Dumneḡeului lorū, ce *este* în Ierusalimū; Ca să cumperi pe datū din argintulū acesta
 18 vițe, berbeci, mnei, cu darurile lorū de pâne și cu libațiunile lorū, și să le aduci pe altarulū
 19 casei Dumneḡeului vostru, ce *este* în Ierusalimū. Și ce se va păre bine ție și fraților
 20 tei, ca să faceți cu rămășița argintulū și a aurulū, faceți dupre voia Dumneḡeului vostru.
 21 Și vasele, cari ți s'au datū pentru serviciulū casei Dumneḡeului teū,
 22 pune-le înaintea lui Dumneḡeū în Ierusalimū. Și ce va mai fi de trebuință pentru
 casa Dumneḡeului teū, cea ce va trebui să mai cheltuesci încă, aceea veți lua din casa
 23 tesaurilor regelui. Și ordinū dau, eū Artaxerxe, regele, cătră toți pāzitorii tesarulū,
 24 cari sūnt d'incolo de fluviū, ca totū ce va cere de la voi Ezra, preutulū, cărturarulū
 25 în legea Dumneḡeului ceriulū, cu grābirū să se îndeplinescă. Până la o sută talente
 26 de argintū, și o sută core de grāu, și o sută baturi de vinū, și o sută baturi de oleiū,
 și sare fără măsură. Totū, ce *este* voia Dumneḡeului ceriulū, să se îndeplinescă
 27 întocmai pentru casa Dumneḡeului ceriulū; căci pentru ce să vină mânia sa preste
 regatulū regelui și alū fiilorū sei. Și vī facemū sciutū, că, asupra tuturorū
 28 preuților, Leviților, cântăreților, ușierilor, servilorū templulū și servilorū
 29 acesti, case a lui Dumneḡeū, nu aveți nici o putere a pune birū, dare și drumuri.
 30 Și tu, Ezra, pune, dupre înțelepciunea Dumneḡeului teū, carea *este* în tine,
 judecatori și dirigători, cari să judece totū poporulū, ce *este* d'incolo
 31 de fluviū, pre toți, cari cunoscū legile Dumneḡeului teū; și cari nu le cunoscū,
 32 pre aceia învęțați-i. Și fie-care, ce nu va îndeplini legea Dumneḡeului teū
 și legea regelui, să fie pe datū condamnatū seū la mōrte, seū la esiliū,
 seū la glōbă, seū la închisōre.

'Bine-cuvęntatū fie Iehova, Dumneḡeulū 27
 părinților nostri, care a pusū una ca a-
 cęsta în ânima regelui, pentru-ca să mă-
 rescă casa lui Iehova, ce *este* în Ierusalimū;
 28 Și a întorsū spre mine îndurarea regelui,
 a consiliarilorū sei și a tuturorū mai mar-
 rilorū, puternicilorū regelui. Și m'amū în-
 tăritū; căci mânia lui Iehova, Dumneḡeulū
 meū, *era* preste mine; și amū adunatū capiū
 lui Israelū, ca să se sue cu mine.

ACESTIA sūnt capiū caselorū părintesci și 8
 cartea nascerei aceloră, cari s'au suitū
 cu mine din Babilonū, supțu domnia lui Arta-
 xerxe, regele: Din fiū lui Fineasū, Gerșomū; 2
 din fiū lui Itamarū, Danielū; din fiū lui Da-
 vidū, Hattușū; Din fiū lui Șecania, din 3
 fiū lui Parosū, Zecaria, și cu d'insulū scriși
 în cartea nascerilorū o sută cinci-ḡeci de
 bărbați. Din fiū lui Pahatū-Moabū: Elieo- 4
 nai, fiulū lui Zerahia, și cu d'insulū dūoē
 sute de bărbați. Din fiū lui Șecania, fiulū 5
 lui Iahazielū, și cu d'insulū trei sute de
 bărbați. Și din fiū lui Adinū, Ebedū, fiulū 6
 lui Ionatanū, și cu d'insulū cinci-ḡeci de
 bărbați. Și din fiū lui Elamū, Ieșaiā, fiulū 7
 Ataliei, și cu d'insulū șapte-ḡeci de bărbați.
 Și din fiū lui Șefatia, Zebadia, fiulū lui Mi- 8
 caelū, și cu d'insulū optū-ḡeci de bărbați.
 Din fiū lui Ioabū; Obadia, fiulū lui Iehielū, 9
 și cu d'insulū dūoē sute optū-spre-ḡeci bār-
 bați. Și din fiū lui Șelomitū, fiulū lui Io- 10
 sifia, și cu d'insulū o sută șese-ḡeci de bār-
 bați. Și din fiū lui Bebai, Zecaria, fiulū lui 11
 Bebai, și cu d'insulū dūoē-ḡeci și optū de
 bărbați. Și din fiū lui Ațgadū: Iohanānū, 12
 fiulū lui Hakkatanū, și cu d'insulū o sută
 ḡeci bărbați. Și din fiū cei de pe ur- 13
 mă ai lui Adonikamū, ale cărora numi
eraū aceste: Elifeletū, Ieielū, și Șemaia, și
 cu d'inșii șese-ḡeci de bărbați. Și din fiū 14
 lui Bigvai: Utaī și Zabbudū, și cu d'inșii
 șapte-ḡeci de bărbați.

Și-i adunaiū la pērēlū ce curge la A- 15
 hava; și noi rămaserāmū acolo trei ḡile; și
 eū căutaiū între poporū și între preuți, și
 nu găsiū nici pre unulū din fiū lui Levi.
 Atuncea trāmesēiū la Eliezerū, la Azielū, la 16
 Șemaia, la Elnatanū, la Iaribū, la Elnatanū,
 la Natanū, la Zecaria, și la Meșullumū, capiū;
 și la Ioiaribū, și la Elnatanū, bărbați înțe-
 lepți; Și i-amū trāmesū cătră Iddo, capulū 17
 din loculū Casifia; și amū pusū în gura lorū
 cuvintele, ce trebuie să se vorbescă cătră
 Iddo și cătră frații sei, servii templulū, la
 loculū Casifia, ca se ni aducă servi pentru
 casa Dumneḡeului nostru. Și ei ni adu- 18

1 Est 1. 14. o 1 Cron. 29. 6, 9. 2 Esod. 18. 21, 22. 3 Cron. 17. 7.
 2 Cron. 6. 2. p Num. 15. — 22. Mal. 2. 7.
 1 Ps. 105. 21. 18. Mat. 23. 2, 3.
 3 Cap. 8. 25. q Deut. 12. 5, 11. r Vers. 10. f 1 Cron. 29. 10.

u Cap. 6. 22. 5 vers. 6, 9. Capul 8.
 v Cap. 9. 9. 6 Cap. 8. 18. 1 Cron. 3. 22.
 w Veți Cap. 5.5. — 6 Cap. 2. 3.
 c Veți. cap. 7. 7. d Neom. 8. 7. & 9. 4, 5.

- seră, fiindu-că mâna cea bună a Dumne-
deului nostru *era* preste noi, pre un bă-
batu cu minte din fiii lui Mahli, fiul lui
Levi, fiul lui Israelu; și pre Șerebia. pre
19 fiii sei și pre frații sei, optu-spre-dece; Și
pre Hașabia, și cu d'insul pre Ieșua, din
fiii lui Merari, pre frații sei și pre fiii lor.
20 d'ă-deci; * Și d'între servii templului, pre
cari i-a datu Davidu și cei mai mari pen-
tru servirea Leviților, d'ăde sute și d'ăde-
deci de servi ai templului; ei toți au fostu
anume numiți.
- 21 Și /prochiămaiu acolo, la pârul Ahava,
postu, ca să ne umilim înaintea Dumne-
deului nostru, ca să ni dea ^a cale bună pen-
tru noi, pentru copiii nostri și pentru totu
22 avutul nostru. Căci 'mi era rușine, să ceru
de la rege ôste și călăreți, ca să ni ajute
pe cale in contra neamicului, fiindu-că dî-
seserăm cătră rege: 'Mâna Dumne-deului
nostru *este* preste toți, cari 'lu caută, spre
23 cei ce-lu "părăsesc. Deci pentru acêsta
amă postitu, și amă rugatu pre Dumne-deul
nostru, și elu ne-a "ascultat.
- 24 Atunci amă despărțitu d'între mai marii
preuților d'ăde-spre-dece: pre Șerebia, pre
Hașabia, și cu d'înșii dece d'între frații lor;
25 Și li-amă cumpenitu ^o argintul, aurul și va-
sele, darul pentru casa Dumne-deului no-
stru, pre care l'au dăruitu regele și consi-
liarii sei, mai marii sei și toți Israeliții, cari
26 *erau* de făcă. Si li-amă cumpenitu pe mâna
loru șese sute și cinci-deci de talente de
argintu, și vase de argintu de o sută ta-
lente, și vase de aur de o sută talente;
27 Și d'ăde-deci de cupe de aur, câte o mie
de drachme, și d'ăde vase de aramă bună,
28 strălucitoare, scumpă ca și aurul. Și dîsu-
li-amă: Voi *sînteți* ^p sînțiți lui Iehova, și va-
sele *sînt* ^q consacrate; și argintul și aurul
este darul de bună-voia pentru Iehova, Dum-
29 ne-deul părinților vostri. Fiți descepiți,
și luați sēma *asupra-li*, până ce le veți cum-
pēni inaintea mai marilor preuților și ai
Leviților, și *inaintea* capilor *caselor* pă-
rințesci ale lui Israelu in Ierusalim, in că-
30 mările casei lui Iehova. Așa luă preuții
și Leviții greutatea argintului, a aurului și
a vaselor, ca să le ducă la Ierusalim in
casa Dumne-deului nostru.
- 31 Și noi plecărăm de la riul Ahava in
a d'ăde-dece *zi* a lunei întēia, ca să mer-
gem la Ierusalim; și "mâna Dumne-deului
- nostru *era* preste noi, și ne scăpă din mâna
neamicului și a pânditorilor pe cale. Și 32
"venirăm la Ierusalim, și rēmaserăm a-
colo trei zile. Și in ziua a patra s'au "cum- 33
penitu argintul, aurul și vasele in casa
Dumne-deului nostru in mâna lui Meremot,
fiul lui Uzia, preutul; și cu d'insul *era*
Eleazeru, fiul lui Fineasu; și cu ei Iota-
badu, fiul lui Ieșua, și Noadia, fiul lui
Binnui, Leviți. Dupre numărul și greutatea 34
fie-căruia; și totă greutatea se însemnă a-
tuncea.
- Și fiii celor strămutați, cei ce se în- 35
tórseră din captivitate, "aduseră olocaste
Dumne-deului lui Israelu, d'ăde-spre-dece vite
pentru totu Israelul, nouă-deci și șese de
berbeci, șapte-deci și șapte de mnei și d'ăde-
spre-dece ciapi dreptu sacrificiu pentru pē-
catu: tôte acêste *erau* olocaste lui Iehova.
Și dădură "ordinea regelui satrapilor rege- 36
lui și guvernătorilor de d'încôce de fluviu;
și acēstia ajutară pre popor și casa lui
Dumne-deu.

*Incuscrirea Iudeilor cu Păgânii; durerea și ru-
găciunea lui Ezra; cînta și îndreptarea Iudeilor.*

DUPĂ ce se sfârși acêsta, se apropiară 9
lui mai marii de mine, și dîseră: Poporul
lui Israelu, preuții și Leviții nu s'au "de-
sebitu de poporul pămîntului, (^o făcîndu tôte
uriciunile lor), de Cananei, Hetei, Ferizei,
Iebusei, Ammoniți, Moabiți, Egipteni și A-
morei. Căci au "luat d'între fetele lor 2
de femei pentru sine și pentru fiii lor, și au
"amestecat "semēta sacră cu poporele a-
cēstori teri, și mâna mai marilor și a căpi-
tenielor mai întēiu a fostu in fără-de-le-
gea acêsta. Și auzîndu acēstea, "amă ruptu 3
vestmîntul meu și mantia mea, și amă
smulsu din pērul capului meu și din barba
mea, și amă căduțu "uimitu. Atuncea se a- 4
dunară la mine toți, cari se "tēmau de
cuvintele Dumne-deului lui Israelu, pentru
fără-de-legea. celor din captivitate, și eu
amă sedutu uimitu până la "sacrificiul de
sēră.

Și mă sculaiu la sacrificiul de sēră din 5
umilirea mea, și cu vestmîntul și mantia
mea rupte plecatăm genunchiele, și amă
"întinsu mînele mele cătră Iehova, Dumne-
deul meu;

Și dîs'amă: Dumne-deul meu! "mi este 6
rușine, și mă roșesc, a rēdica ochii mei că-
tră tine, Dumne-deule; că "fără-de-legile nō-

e Vedicap. 2.43.
f 2 Cron. 20. 3.
g Lev. 16. 29.
& 23. 29.
Iea. 58. 3, 5.
h Ps. 5. 8.
i Așa 1 Cor. 9.

15.
j Cap. 7. 6, 9, 28.
k Ps. 33. 18, 19.
& 34. 15, 22.
Rom. 8. 28.
l Ps. 34. 16.
m 2 Cron. 15. 2.

n 1 Cron. 5. 20.
2 Cron. 33. 13.
Iea. 13. 22.
o Cap. 7. 15, 16.
p Lev. 21. 6, 7, 8.
q Lev. 22. 2, 2, 3.

Num. 4. 1, 15,
19, 20.
r Cap. 7. 6, 9, 28.
s Neem. 2. 11.
t Vers. 26. 30.
u Așa cap. 6.
17.

v Cap. 7. 21.
—
Capitul 9.
a Cap. 6. 21.
Neem. 9. 2.

b Dent. 12. 30,
31.
c Esod. 34. 16.
Dent. 7. 3.
Neem. 13. 23.
d Esod. 19. 6. &

22. 31.
Dent. 7. 6. &
14. 2.
e 2 Cor. 6. 14.
f Iov 1. 30.
g Ps. 143. 4.

h Cap. 10. 3.
Iea. 66. 2.
i Esod. 29. 39.
j Esod. 9. 29, 33.
k Dan. 9. 7, 8.
l Ps. 38. 4.

stre s'au înmulțit preste capitele *noștre*, și
 7 vina noastră s'a ^m mărită până la ceriū. Din
 dăilele părinților noștri ^s *sîntem* în mare vină
 până în ziua de astăzi, și pentru păcatele
 noastre ^a am fost dați noi, regiū noștri și
 preuții noștri în mîna regilor țerelor, la sa-
 biă, la captivitate, la prădă, și la ^r rușinea
 8 feței, precum se vede astăzi. Și acum
 puçintelă s'a îndurată spre noi Iehova, Dum-
 neșeul nostru, ca să ni se lase mîntuire,
 și să ni se dea întemeiere în locul se-
 cel sânt; ca Dumneșeul nostru să ni ^l lu-
 mineze ochii, și să ni dea puçină resuflare
 9 în servitutea noastră. ^c Căci servi eram noi;
^d dară Dumneșeul nostru nu ne-a părăsit
 în servitutea noastră, ci ^e ne-a făcut să gă-
 simă chară înaintea regelui Persilor, dă-
 du-ni resuflare, ca să redicăm casa Dum-
 neșeului nostru, și să diregem ruinele ei,
 și dădu-ni ^m zidiū în Iuda și în Ierusalim.
 10 Ce decī să mai dicem noi, Dumneșeul
 nostru, după *tote* acestea? că noi am pă-
 răsit ordinele tale, Pre cari le-ai dat prin
 11 mîna servilor tăi, a profeților, dicēdū:
 Pămēntul, în care intrați, ca să-lă stēpă-
 niți, *este* pămēnt necurat, ^m mînjit de po-
 pōrele țerelor prin uriciunile lor, cu cari
 l-au împlut de la un capētū până la cēla-
 12 l-altū cu necurățeniile lor. Voi decī ^s să
 nu dați fetele vōstre fiilor lor, și să nu
 luați fetele lor pentru fii vostri, și în e-
 ternū ^v să nu căutați pacea și binele lor; ca
 să fiți tari, și să mâncați binele pămēntu-
 lui, și să-lă ^p păstrați de moscenire pentru
 13 fii vostri în eternū. Și după *tota* cāte au
 venit asupra noastră prin faptele noastre cele
 rele, și pentru păcatul nostru celū mare,
 și pentru-că tu, Dumneșeul nostru, ^a ne-ai
 pedepsit mă puçin, decātū duple fără-de-
 legea noastră, și ni-ai dat mēntuirea acēsta,
 14 *Se cuvīne ore* să călcăm ^b *eră*-și ordinele tale,
 și să ^c ne încuscrim cu popōrele acestorū
 uriciuni? Nu ^d te vei mânia ore asupra nōs-
 tră până la nimicire, așa că nu *va rēmānē*
 15 nici o rēmășiță și nici o mēntuire? Iehova,
 Dumneșeul lui Israel! ^t *tu ești* drept; căci
 noi am rēmas mēntuiți, precum *se vede*
 astăzi; *ecce, sîntem* ^f înaintea ta ^g cu vina
 noastră; că nu putem ^h sta pentru acēsta în-
 aintea ta.

10 **S** ⁱ după ce Ezra, plāngēdū și *stāndū* pro-
 sternut ^b înaintea casei lui Dumneșe, se rugă,
 și mărturisi *păcatele*, se adună la elū
 o mulțime mare fōrte de bărbați, de femei

și de copii din Israel; și poporul plāngea
 fōrte. Și luă cuvēntul Șecania, fiul lui 2
 Iehiel, *unul* din fii lui Elamu, și dișe cătră
 Ezra: Noi am ^c *pēcătuit* contra Dumneșe-
 lui nostru, că am luat femeī străine din
 popārle țerei; dară totuși *este încă* ce-va
 speranță pentru Israel întru acēsta. Drept 3
 aceea, să încheiām ^d *legāmēntū* cu Dumne-
 șeul nostru, că vom scōte *tote* femeele, și
totu ce s'a născut din ele, duple sfatul dom-
 nului meu și alū acelora, cari ^e se tem de ^f or-
 dinul Dumneșeului nostru; și facă-se duple
 lege. Scōlă-tel căci a ta *este* trēba acēsta; 4
 și noi vom ^g fi cu tine. ^h Fii tare, și lucrēză.
 Atuncea se sculă Ezra, și puse să ⁱ jure
 pre cei mai mari ai preuților, ai Leviților,
 și ai totū Israelul, să facă duple cuvēntul
 acēsta; și ei jură. Atuncea se sculă Ezra 6
 de d'înaintea casei lui Dumneșe, și merse
 în camara lui Iohanan, fiul lui Eliașib;
 și întrāndū acolo, ^j nu mănca pāne, și nici
 nu bea apă; căci elū bocia pentru păcatele
 celor din captivitate. Și ei prochiāmă 7
 în Iuda și în Ierusalim cătră toți fii cap-
 tivității, ca să se adune la Ierusalim; Și 8
 că averea fie-căruia, care nu va veni până
 în trei dīle, duple sfatul mai marilor și
 alū bētrānilor, să fie anatema; și să se de-
 osebescă din adunarea celor din captivitate.
 Atuncea se adună toți bărbații din Iuda 9
 și din Beniamin la Ierusalim în trei dīle;
 acēsta ^k *a fost* în luna a noia, în a dūoē-
 decea ^l *di* a lunei; și ^m totū poporul ședea pe
 locul deschis înaintea casei lui Dumneșe,
 tremurāndū pentru acēsta și de plōiă. Și 10
 Ezra, preutul, se sculă, și dișe cătră d'înși:
 Voi ați *pēcătuit*, că ați luat femeī străine,
 ca să adaugiți preste păcatul lui Israel.
 Decī ⁿ dați mărturisire lui Iehova, Dumneșe-
 ul părinților vostri, și faceți voia lui, și 11
^o *deosebiți-vē* de popōrele pămēntului și de fe-
 meele străine.

Și respunse *tota* adunarea, și dișe cu vōce 12
 tare: Precum ai dișu, așa trebue să facem.
 Dară poporul *este* mult, și *este* timp ploios 13
 tare, și nu putem sta afară; și *acēsta* nici
 nu *este* lucru de una seū de dūoē dīle; căci
 noi sîntem mulți, cari am *pēcătuit* în a-
 cēsta. Decī să se așede mai marii din *tota* 14
 adunarea, și toți, cāți au luat femeī străine
 în cetățile noastre, să vină la timpuri hotā-
 rite, și cu d'înși cei bētrāni ai fie-cārei ce-
 tăți și judecātorii ei, până ce se va întorce
 de la noi ^p *aprinde* mânia Dumneșeului

m 2 Cron. 28. 9. p Dan. 9. 7. 8. v Cap. 6. 21. a Ps. 103. 10.
 Apoc. 18. 5. q Ps. 13. 1. & z Exod. 23. 32. b Ioan. 5. 14.
 Ps. 106. 6. 34. 5. & 34. 16. f Rom. 3. 19. g 1 Cor. 15. 17.
 Dan. 9. 5, 6, 8. r Neem. 9. 36. g 1 Cor. 15. 17. h Ps. 130. 3.
 Dent. 28. 36. s Ps. 138. 23. y Dent. 23. 6. i Neem. 13. 23.
 64. t Cap. 7. 28. z Prov. 13. 22. j Neem. 13. 23.
 Neem. 9. 30. u Isa. 5. 2. & 30. 7. d Dent. 9. 8.

e Neem. 9. 33. Dan. 9. 14. f Rom. 3. 19. g 1 Cor. 15. 17. h Ps. 130. 3.

Capitlă 10. a Dan. 9. 20. b 2 Cron. 20. 9. c Neem. 13. 27. d 2 Cron. 34. 31.

e Cap. 9. 4. f Deut. 7. 2, 3. g 1 Cron. 28. 10. h Neem. 5. 12. i Deut. 9. 18. j Vezi 1 Sam.

12. 18. k Jos. 7. 19. l Prov. 28. 13. m 2 Cron. 30. 8.

- 15 nostru pentru acesta. Și Ionatanu, fiulul lui Asaelu, și Iahazia, fiulul lui Tikva, fură puși preste lucrul acesta; și Meşullam și Şabtaî, 16 Levitulul, i ajutară. Asemene făcură și fiii captivităţii.
- Și se aleseră Ezra, preutulul, și bărbații, capii părintesci, duple casele lor părintesci, și toți acestia, duple numile lor, fură puși in ziua întâia a lunii a deca, ca să cerceze lucrul. Și in ziua întâia din luna 17 întâia sfârșiră cu toți bărbații, cari luaseră 18 femeî străine. Și se găsiră d'între fiii preuților, cari au luat femeî străine: d'între fiii lui Ieşua, fiulul lui Ioşadakū, și d'între frații sei: Maaseia, Eliezeru, Iaribū, și Ghe- 19 dalia. Și ei dădură mâna lor, că voru scôte pre femeile lor; și cei vinovați aduseră unu 20 berbec din turmă pentru vina lor. Și d'in- 21 tre fiii lui Immer: Hanani și Zebadia. Și d'între fiii lui Harimū: Maaseia, Elia, Şe- 22 maia, Iehielu și Uzia. Și d'între fiii lui Paşhurū: Elioenai, Maaseia, Işmaelū, Neta- 23 neelū, Iozabadū și Elasa. Și d'între Leviți: Iozabadū, și Şimeî, și Kelaia, (acesta este Ke- 24 lita), Petahia, Iuda și Eliezeru. Și d'între cântăreți: Eliaşibū; și d'între ușieri: Şallumū, Telemū și Uri. Și din Israelū: d'între fii 25 lui Paroşū: Ramia, Iezia, Malchia, Meaminū, Eleazarū, Malchia și Benaia. Și d'între 26 fii lui Elamū: Mattania, Zecaria, Iehielū, Abdi, Ieremotū și Elia. Și d'între fii 27 lui Zattu: Elioenai, Eliaşibū, Mattania, Ie- remotū, Zabadū și Aziza. Și d'între fii lui 28 Bebai: Iohanani, Hanania, Zabbai și Atlai. Și d'între fii lui Bani: Meşullamū, Mallucū, 29 Adaia, Iaşubū, Şealū și Ramotū. Și d'între 30 fii lui Pahatū-Moabū: Adna și Chelalū, Be- naia, Maaseia, Mattania, Beşaleelū, Binnui și Manase. Și d'între fii lui Harimū: Elie- 31 zerū, Işia, Malchia, Şemaia, Simeonū, Benia- minū, Mallucū și Şemaria. D'între fii lui Ha- 32 sumū: Matenai, Matata, Zabadū, Elifeletū, Ieremai, Manase și Şimeî. D'între fii lui 33 Bani: Maadaî, Amramū, Uelū, Banaia, Be- 34 deia, Chellu, Vania, Meremotū, Eliaşibū, 35 Mattania, Matnai, Iaşaū, Bani, Binnui, Şi- 36 mei, Şelemia, Natanū, Adaia, Macnadbaî, Şa- 37 38 şai, Şarai, Azarelū, Şelemia, Şemaria, Şalumū, 39 40 Amaria și Iosefū. D'între fii lui Nebo: Ieielū, 41 42 Matitia, Zabadū, Zebina, Iaddai, Ioelū și Be- naia. Toți acestia luaseră femeî străine, și unii 43 44 d'intr'înșii aveau copii de la femeile acestea.

CARTEA LUI NEEMIA.

Neemia primesce sciri despre compatrioții săi; durerea și rugăciunea sa.

- 1 **C**UVINTELE lui "Neemia, fiulul lui Acalia. In luna Chisleu, in anul alu două-de- 2 celea alu domniei lui Artaxerxe, când eramū in Şuşanū, cetatea palatului, Veni Hanani, u- 3 nulū d'între frații mei, elū și născu bărbați din Iuda, și i-amū întrebatū despre Iudei cei scā- 4 pați, cari rēmaseră din captivitate, și despre Ierusalimū. Și ei mī dīseră: Rēmāșița ce 5 a mai rēmasū din captivitate acolo in pro- vincia, este in superare mare și in ocară; și 6 zidiulū Ierusalimului este ruinatū și por- țele lui s'au arsū cu focū.
- 7 Și cumū amū auđitū cuvintele acestea, amū 8 seđutū, și amū plānsū, și m'amū bocitū căte- va dīle, amū postitū, și m'amū rugatū inain- 9 tea Dumneđeului ceriului; Și amū dīsu: Ro- gu-te, Iehova, Dumneđeulū ceriului! Dumne- 10 deulū celū mare și inficoșatū, care păzescē legānēntulū și mila cātrā cei ce-lū iubescū 11 și păzescū ordinele lui; Rogu-te, fie urechia ta ascultātore și ochiī tei deschiși, ca să auđă rugāciunea servului teū, ce eū mē rogū inaintea ta dīua și nōptea pentru fii lui Israelū, servii tei, și m'arturiscū pēcatele fiilorū lui Israelū, ce noi ți-amū pēcātuitū; eū și casa părintelui meū amū pēcātuitū; 2 Fōrte ți-amū nelegiuitū, și n'amū pāzitū or- dinele, legile și judecāțele, ce ai ordinatū ser- vului teū Moisi. Amintescē-ți, rogu-te, de cuvēntulū, ce ai ordinatū servului teū Moi- si, dīcēndū: De veți nelegiui, eū vē voiū im- prāscia pr'între popōre. Darā de vē veți re- ntōrce la mine, și veți pāzi ordinele mele, și le veți face, chiarū de arū fi aruncați unū d'între voi pānā la marginea ceriului, încă și de acolo i voiū aduna, și-i voiū a- duce in loculū, ce l'amū alesū, ca să facū să locuēscā numele meū acolo. 3 Și acestia sūnt servii tei și poporulū teū, pre care l'ai rescumpēratū cu puterea ta cea mare și cu māna ta cea tare. Rogu-te, Iehova, fie ure- chia ta ascultātore la rugāciunea servului teū și la rugāciunea servilorū tei, cārora o li place a se teme de numele teū; și fā, ro-

ⁿ 2 Reg. 10. 15.
1 Cron. 29. 24.
2 Cron. 30. 8.

NEEMIA.

Capitulu 1.

a Cap. 10. 1.

b Cap. 2. 17.
c 2 Reg. 25. 10.
d Dan. 9. 4.
e Esod. 20. 6.
f 1 Reg. 8. 28,

99.
2 Cron. 6. 40.
Dan. 9. 17, 18.
g Dan. 9. 20.

h Pa. 106. 6.
Dan. 9. 5.
i Deut. 28. 15.
j Lev. 26. 33.

Dent. 4. 25, 26,
27. & 28. 64.
k Lev. 26. 39,
etc.

Dent. 4. 29.
30, 31. & 30. 2.
l Deut. 30. 4.
m Deut. 9. 29.

Dan. 9. 15.
n Vera. 6.
o Isa. 26. 8.
Ebr. 13. 18.

Neemia, primindû însărcinare de la rege, merge la Ierusalimû, și încuragază pre poporû a rezidi templulû.

p Cap. 2. 1.	Dan. 2. 4. & 5.	7. 6, 9, 38.	i Cap. 3. 15.	Ier. 24. 9.	79. 4. & 80. 6.	b Ioan 5. 2.	Cap. 12. 39.
—	10. & 6. 5, 21.	Vers. 18.	m 2 Sam. 15. 23.	Ezec. 5. 14,	r Cap. 6. 6.	c Cap. 12. 39.	Zef. 1. 10.
Capitul 2.	e Cap. 1. 5.	i Ezra 8. 32.	ler. 31. 40.	15. & 23. 4.	s Ezra 4. 3.	d Ier. 31. 39.	g Vedit Cap. 6.
a Ezra 7. 1.	f Cap. 5. 14. &	j 2 Cron. 26. 9.	n Cap. 1. 3.	o Vers. 8.	—	e Zech. 14. 10.	1. & 7. 1.
b Cap. 1. 11.	13. 6.	Cap. 3. 18.	Ps. 44. 13. &	p 2 Sam. 2. 7.	Capitul 8.	s Ezra 2. 34.	h Judc. 5. 23.
c Prov. 15. 13.	g Cap. 3. 7.	k Cap. 1. 3. &	79. 4.	q Ps. 44. 13. &	a Cap. 12. 10.	f 2 Cron. 33. 14.	
d 1 Reg. 1. 31.	h Ezra 5. 5. &	Vers. 17.					

- 6 Și 'pórta cea vechă o direseră Iehoiađa, fiulul lui Paseahü, și Meşullamü, fiulul lui Besodia; acestia o imbrăcară cu scënduri, și puseră uşele sale, încuetőrele sale, și zăvórele sale. Și lüngă ei direseră Melatia, Ghibeonitulü, și Iadanü, Meroniteulü, bărbați din Ghibeonü și din Miţpa, până la 'trnulü guvernătorului celorü de d'incóce de 7 fluviü. Lüngă ei direse Uzielü, fiulul lui Harhaia, d'entre argintari; și lüngă elü direse Anania, fiulul *unuia d'entre* făcătoriü de mirü; și ei întăriră Ierusalimulü până la zidiulü 'celü latü. Și lüngă ei direse Refaia, fiulul lui Urü, mai marele preste jumătate 10 din ținutulü Ierusalimulü; Și lüngă elü direse Iedaia, fiulul lui Harumafü, pe d'inaintea casei sale; și lüngă elü direse Hattuşü, fiulul lui Haşabnia. Malchia, fiulul lui Haremü, și Aşubü, fiulul lui Pahatü-Moabü, direseră cea-l-altă bucată 'și turnulü cuptólororü. Și lüngă elü direse Şallumü, fiulul lui Haloheşü, mai marele preste jumătate din ținutulü Ierusalimulü, elü și ficele sale. 13 "Pórta văiei o direseră Hanunü și locuitorii din Zanoa; acestia o zidiră, și puseră uşele sale, încuetőrele sale și zăvórele sale; și *făcură* o mie de coți din zidiü până la 14 "pórta gunoiiulü. Și pórta gunoiiulü o direse Malchia, fiulul lui Recabü, mai marele preste ținutulü Betü-Haccheremulü; acesta o zidi; și puse uşele sale, încuetőrele sale și zăvórele sale. Și 'pórta fântanei o direse Şallumü, fiulul lui Colü-Oze, mai marele preste ținutulü Miţpa; acesta o zidi, și o acoperi, și puse uşele sale, încuetőrele sale și zăvórele sale, *încă* și zidiulü ézulü "Siloa de lüngă grădina regelü, și până la treptele de pogorire din cetatea lui Davidü. 16 După elü direse Neemia, fiulul lui Azbucü, mai marele preste jumătate din ținutulü Betü-Zurü, până in fața mormintelorü lui Davidü și până la 'ézulü celü făcutü, și pana la casa 17 celorü tari. După elü direseră Leviții: Reumü, fiulul lui Bani; și lüngă elü direse Asabia, mai marele preste ținutulü Cheila, din 18 ținutulü seü. După elü direseră frații lorü: Bavaï, fiulul lui Enadadü, mai marele preste 19 cea-l-altă jumătate din ținutulü Cheila. Și lüngă elü direse Ezerü, fiulul lui Iesua, mai marele preste Miţpa, o bucată din dreptulü 20 suişului la arsenalulü "din unghiü. După elü Barucü, fiulul lui Zabaï, direse cu ardóre cea-l-altă bucată, din unghiü până la intrarea 21 casei lui Eliaşibü, arhiereulü. După elü direse Meremotü, fiulul lui Uria, fiulul lui Hacozü, o altă bucată, de la pórta casei lui Eliaşibü până la sfârşitulü casei lui Eliaşibü. Și după elü direseră preuții, bărbații împre- 22 jurimilorü. După ei direseră Beniaminü și 23 Haşubü in fața caselorü lorü. După ei direseră Azaria, fiulul lui Maaseia, fiulul lui Anania, lüngă casa sa. După elü direse Binui, fiulul 24 lui Enadadü, altă bucată, de la casa lui Azaria până la 'cotitură, și chiarü până la unghiü. Palalü, fiulul lui Uzai, *direse* inain- 25 tea cotiturei și a turnulü, care ese din casa cea înaltă a regelü, ce *este* lüngă 'curtea închisórei; după elü Pedaia, fiulul lui Paroşü. 26 Și "servii templului locuiau in "Ofelü, și *direseră* până d'inaintea "porței apelorü spre resăritü, și până la turnulü ce ese afară. După ei direseră Tekoiții o altă bucată, 27 din dreptulü turnulü celui mare ce ese in afară, și până la zidiulü lui Ofelü. De de-asupra "porței cailorü direseră pre- 28 uții, fie-care pe d'inaintea casei sale. După 29 ei direse Zadokü, fiulul lui Immerü, pe d'inaintea casei sale; și după elü direse Şemaia, fiulul lui Şecania, păzitorulü porței despre resăritü. După elü direse Hanania, 30 fiulul lui Şelemia, și Hanunü, alü şeselea fiü alü lui Zalafü, o altă bucată; după elü direse Meşullamü, fiulul lui Berechia, pe d'inaintea camărei sale. După elü direse Mal- 31 chia, fiulul argintarului, până la casa servilorü templului și a neguțiatorilorü, pe d'inaintea porței Mifkadü, și până la suişulü unghiului. Și între suişulü unghiului și pór- 32 ta oilorü direseră argintarii și neguțiatorii.

Opunerea neamicilorü, și măsurrele prevădători luate in contra lorü.

SI "cumü auđi Sanballatü, că noi zidimü 4 zidiulü, se mâniă, și se aprinse fórté, și rise de Iudei; Și vorbi inaintea frațilorü sei 2 și a óstei Samariei, și dize: Ce facü *acești* Iudei neputincioși? Óre lăsa-se-vorü să urmeze? Óre sacrifica vorü? Óre sfârși-vorü într'o singură di? Din grămădi de molozü, și încă arse, vorü face diredeturele? Și lüngă 3 elü *era* ^bTobia, Ammonitulü, care dize: Chiarü de l'arü zidi, o vulpe suindu-se, arü dërima zidiulü lorü de petre. 4 "Ascultă, Dumneđeulü nostru! căci sün- temü batjocoriți; și "dintórce ocarä lorü asupra capului lorü, și dă-i spre prédä in pämentulü captivităței; Și "să nu acoperi nelegiuirea lorü, și păcatulü lorü să nu se stergä de d'inaintea ta; căci năcăjiră pre cei ce zidescü.

i Cap. 12. 39.
j Cap. 2. 8.
k Cap. 12. 38.
l Cap. 12. 38.
m Cap. 2. 15.

n Cap. 2. 13.
o Cap. 2. 14.
p Ioan 9. 7.
q 2 Reg. 20. 20.
r Isa. 22. 11.

s 2 Cron. 26. 9.
t Vers. 19.
u Ier. 32. 2. &
v 1. & 37.

w 21.
x Ezra 2. 43.
y Cap. 11. 21.
z 2 Cron. 27. 3.

a Cap. 8. 1, 3.
& 12. 37.
y 2 Reg. 11. 16.
z Cron. 23. 15.

Ier. 31. 40.
—
Capitulu 4.
a Cap. 2. 10, 19.

b Cap. 2. 10, 19.
c Ps. 123. 3, 4.
d Ps. 79. 12.
Prov. 3. 34.

e Ps. 69. 97, 98.
& 109. 14, 15.
f Ier. 18. 21.

- 6 Aşa amă zidit zidul; şi se încheia zidul până la jumătatea sa; căci poporul avea animă la lucru.
- 7 Dară, cândă auădă Sanballat şi Tobia şi Arabii şi Ammoniţii şi Asdodenii, că zidurile Ierusalimului se diregă, şi că spărturile încep a se astupa, se mâniară forte;
- 8 Şi se jurară toţi împreună, ca să vină, să se lupte asupra Ierusalimului, şi să-l facă stricăciuni. Eră noi ne-amă rugat Dumneşul nostru, şi amă pusă custodiă pentru ei diăa şi nóptea, de téma loră. Şi Iuda dise: Puterea purtătorilor de povori slăbeşte, şi molozul *este* mult, şi nu putemă să zidim zidul. Şi neamicii nostri diseră: Nu voră sci, nici nu voră vedé *ce-va*, până cândă vomă veni în meşlocul loră, şi-i vomă ucide, şi vomă face să inceteze lucrul.
- 12 Şi cândă veniră Iudeii, cari locuiau aproape de ei, ni spusera de dece ori: *păziţi* toate locurile, prin cari comunicaţi cu noi!
- 13 De aceea amă şi pusă în locurile cele mai de jos pe d'inaşia zidului, în locuri tari, pre popor, duple némurile sale, cu săbiele loră, cu lăncile loră şi cu arcurile loră. Şi amă vedut, şi m'amă sculat, şi amă disă cătră mai mari şi cătră diregători şi cătră celălaltă popor: 'Nu vă temeţi de d'insă; amintiţi-vă de Domnul, celă mare şi înfricoşat, şi luptaţi-vă pentru fraţii vostri, fiii vostri, fetele vóstre, femeile vóstre şi casele vóstre.
- 15 Şi cândă neamicii nostri auădă, că sfatul loră se făcuse cunoscută nouă, şi că-lă zădarnice Dumneşul, ne-amă întorsă cu toţi la zidiu, fie-care la lucrul seş. Şi din diăa aceea, jumătate din ómenii mei lucra la lucru, şi cea-laltă jumătate din ei ţinea lăncea, scuturile, arcurile şi platóşele; şi d'inaşia loră erau căpitanele a totă casa lui Iuda. Şi cei ce zidia zidul, şi cei ce încărcă pre purtătorii de povori, cu o mână lucra, şi cu cea-laltă ţinea arma. Căci petrarii, fie-care avea sabia sa încinsă prese cópsele sale, şi aşa zidia; şi suflătorul din trimbiţă era lungă mine. Şi amă disă mai marilor, diregătorilor şi celălaltă popor: *Locul unde lucrăm este mare* şi lată, şi noi *sintem* imprăsciaţi pe zidiu, departe unul de altul; *Deci* în ce loc veţi auzi sunetul trimbiţei, acolo să vă adunaţi la noi; şi Dumneşul nostru se va lupta pentru noi.
- 21 Aşa făceamă lucrul, şi jumătate din ei

ţinea lăncile din dşorul dlei până la eşirea stelelor. Şi în acelaşi timp amă disă poporului: Fie-care cu servul seş să măia nóptea în meşlocul Ierusalimului, ca nóptea de pază să ni fie, şi diăa de lucru. Şi nici eu, nici fraţii mei, nici servi mei, nici custodii ce me urmau, nime-nă d'între noi nu se desbracă de vestmintele sale; şi fie-care cu arma sa *şi aducea apă*.

Neemia întocmesce plângerile saracilor.

SI fu a strigare mare în popor şi între femeile loră asupra Iudeilor, fraţii loră. Căci erau unii, cari diceau: Noi, fiii nostri şi fetele noastre *sintem* mulţi; dreptă care să luămă grău, ca să mâncămă şi să trăim. Şi erau unii, cari diceau: Noi amă pusă amanetă ţerănele noastre, viele noastre şi casele noastre, ca să luămă grău în fómete. Şi mai erau unii, cari diceau: Noi pe ţerănele noastre şi viele noastre ne-amă imprumutată cu argintă pentru birulă regelui. Şi acumă carnea noastră *este* ca şi carnea fraţilor nostri, şi copiii nostri ca copiii loră; şi éccă, noi a supunemă servituşei pre fii nostri şi pre fetele noastre, ca să fie servi; şi unele din fetele noastre chiară sânt şi supuse, şi nu *este* în puterea noastră a le *rescumpăra*; că a altora sânt ţerănele şi viele noastre.

Şi m'amă mâniată forte, auădă strigare loră şi cuvintele acestea. Şi m'amă sfătuită în ânima mea, şi amă muştrată pre mai mari şi pre diregători, şi li-amă disă: 'Voi luaţi fie-care camată unul de la altul. Şi amă chiamată asupra-li o adunare mare. Şi li-amă disă: Noi duple puterea noastră amă rescumpărată pre fraţii nostri, Iudeii, cari erau vânduţi popóreloră, şi voi însă-vă veţi vinde pre fraţii vostri? Óre *cade-se*, ca ei să ni fie vânduţi? Eră ei tăceau, şi n'au găsită *respunsă*. Şi amă mai disă: Nu *este* bună *fapta*, ce voi faceţi. Óre nu trebuie să âmbiaţi în temerea Dumneşului nostru, a că nu *simă* spre ocară popóreloră, neamicii nostri? Eă, fraţii mei şi servii mei încă i-amă imprumutată cu argintă şi cu grău, dară să li lăsămă, rogu-vă, datoria acésta. Întórceţi-li dară, rogu-vă, astă-đi ţerănele loră, viele loră, olivii loră şi casele loră, şi o sume din argintulă şi grăulă, din vinulă şi oleulă, ce cereţi de la d'insă.

Atuncea diseră ei: Vomă întórce, şi nu vomă cere nimica de la ei; cumă dicită, aşa vomă face. Atunci amă chiamată pre preuşi, şi-i făcură să jure, că voră face acésta. Amă

f Vers. 1.
g Ps. 83. 3, 4, 5.
h Ps. 50. 15.
i Num. 14. 9.
Deut. 1. 29.

j Deut. 10. 17.
k 2 Sam. 10. 12.
l Iov. 5. 12.
m Esod. 14. 14, 25.

Deut. 1. 30. & 3. 22. & 20. 4.
Ios. 23. 10.
— .

Capit. 5.
a Isa. 5. 7.
b Lev. 25. 35, 36, 37.
Deut. 15. 7.

c Isa. 58. 7.
d Esod. 21. 7.
Lev. 25. 39.
e Esod. 22. 25.

Lev. 25. 36.
Exec. 22. 12.
f Lev. 25. 48.
g Lev. 25. 36.

h 2 Sam. 12. 14.
Rom. 2. 24.
i Pet. 2. 12.
j Ezra 10. 5.

Ier. 34. 8, 9.
j Mat. 10. 14.
Fapt. 13. 51.
& 18. 6.

scuturată și pôlele mele, și amă disu: Așa să scuture Dumnezeu pre totu omul din casa sa și de la munca sa, care nu va întâri cuvântul acesta; și așa să fie scuturată și deșertată. Și totă adunarea dise, Aminu, și laudă pre Iehova. *Și poporul făcu duple cuvântul acesta.

- 14 Și din ziua, in care amă fostu pusă guvernătoru alu lor in pământul lui Iuda, de la anul alu două-decelea 'până la anul alu trei-deci și douăle alu regelui Artaxerxe, *adece* două-spre-dece ani, eu și frații mei n'amă *mâncat pâne de guvernătoru.
- 15 Eru guvernătorii de mai 'nainte, cari *fura* înainte de mine, însărcinau poporul, și lua de la el pâne și vinu, afară de cei patru-deci sicli de argintu; încă și servii lor domniau preste popor; dară *eu n'amă făcut astu-feliu, *temându-mă de Dumnezeu.
- 16 Și m'amă datat la lucrul zidiului, acestuia, și țerănă n'amă cumpărat; și toți servii mei erau adunați acolo la lucru. Ba încă *la mēsa mea *erau* o sută cinci-deci de bărbați din Iudei și din diregători, afară de cei ce veniau la noi de la poporele din jurul nostru. Și *ceea* *ce se pregătia fie-care *qi* *pentru mine* *era*: unu bou și șese oi alese; și păseri se pregătiau pentru mine; și o dată in dece zile *era* mulțime de totu felul de vinu; și cu toate acestea *n'amă cerut pânea de guvernătoru; căci lucrul apēsă greu asupra poporului acestuia.
- 18 Dumneuleu meu, *adă-ți aminte de mine spre bine, *duple* toate câte amă făcutu pentru poporul acesta.

Comploturi făcute asupra lui Neemia; credința și statormicia sa.

- 6 SI *cumă auđiră Sanballat, Tobia și Gheșem, Arabul, și cei-l-alți neamici ai nostri, că eu zidisem zidiul, și că nu mai rămăsese spărtură la d'insul, (*de-și până la acel timp ușele încă nu le pusesem la portă), Sanballat și Gheșem *trămeseră la mine, dicendū: Veniți, să ne întel-nim împreună in *unul* din satele din Valea
- 2 la portă), Sanballat și Gheșem *trămeseră la mine, dicendū: Veniți, să ne întel-nim împreună in *unul* din satele din Valea
- 3 *Ono; căci *cugetau a-mi face rău. Și li-amă trămesu soli, dicendū: Amă unu lucru mare de făcut, și nu pot să mă pogor; de ce să înceteze lucrul, lăsându-l, și pogorindu-mă la voi?
- 4 Și ei trămeseră la mine de patru ori totu in chipul acesta; și eu li-amă răspuns totu in chipul acesta.
- 5 Atuncea trămese Sanballat la mine pre

servul se, totu in chipul acesta, a cincea 6
 órá, cu o epistolă deschisă in mână sa; In care *era* scris: S'a auđit inre popore, și Gașmu o dice, /că tu și Iudei cugetați, să vă resculati; după aceste vorbe, de aceea zidesci zidiul, ca să ajungi regele lor. Și 7
 ai pus încă și profeți, ca să te prochiame in Ierusalim, dicendū: *Este* rege in Iuda; și acum se va da in scire regelui duple lucrurile acestea; și acum vino, și să ne sfātuim împreună.

Atunci amă trămesu la el, dicendū: 8
 Ceea ce ȳci nu este, ci de la tine o născocesci. Căci toți acestia voia a ne înspăimēta, dicendū: Mănele lor voru slăbi 9
 de la lucru, și nu se va sfărși. Și acum, *Dumneule*, întăresce-mi mănele!

Și amă intrat in casa lui Șemaia, fiul lui Delaia, fiul lui Mehetabeel, care se închisese pre sine; și elu dise: Să ne întel-nim împreună in casa lui Dumnezeu, in lă-intrul templului, și să închidem ușele templului; căci ei vinu să te ucidă; chiaru nōptea vinu să te ucidă! Dară eu amă răspuns: Unu om ca mine fugi-va ore? Și cine, ca mine, aru intra in templu, ca să-și crute viața sa! Nu voi intra. Și ecce, amă cunoscut, că Dumneule nu-lu trămesese, *ca să cuvēteze profeția acēsta in contra mea; ci Tobia și Sanballat lu tocmiseră. De aceea *era* tocmitu de ei, ca să mă înspăimēte, să facă așa, și să păcătuesc, și să-mi facu la ei nume rău, și să mă ocărăscă. 13

*Dumneuleu meu! amintesc-ți de Tobia 14
 și Sanballat duple faptele lor, și de *profetesa Noadia, și de cei-l-alți profeți, cari voia să mă înspăimēte.

Așa se sfărși zidiul in a două-deci și 15
 cincea *qi* a lunei Elul, in cinci-deci și două de zile. Și /când auđiră toți neamicii nostri, atuncea se temură toate poporele din jurul nostru, și cădură forțe in ochii lor; căci *cunoscă, că de la Dumneuleu nostru se făcu lucrul acesta.

Și in zilele acelea mulți din mai marii 17
 lui Iuda trămētau epistole, *ce se duceau* lui Tobia, și *epistole* de la Tobia sosia la ei. Căci *erau* in Iuda mulți legați cu d'insul 18
 prin jurământ, că *era* ginere alu lui Șecania, fiul lui Arah; și Iohananu, fiul se, luase de femeă fēta lui Meșullam, fiul lui Berechia. Și încă istorisia in- 19
 teia mea și bine-facerile lui, și-i spuneau cuvintele mele. Și Tobia trămētea epistole, ca să mă înspăimēte.

k 2 Reg. 23. 3.
 l Cap. 13. 6.
 m 1 Cor. 9. 4, 15.
 n 2 Cor. 11. 9.

o 19. 13.
 p Vers. 9.
 q 2 Sam. 9. 7.
 r Reg. 18. 19.

s 1 Reg. 4. 22.
 t Vers. 14, 15.
 u Cap. 13. 22.

Capitul 6.
 a Cap. 2. 10, 19.
 b 4. 1, 7.

b Cap. 3. 1, 3.
 c Prov. 26. 24.
 d 1 Cron. 8. 12.

Cap. 11. 35.
 e Ps. 37. 12, 32.
 f Cap. 2. 19.
 g Exec. 13. 22.

h Cap. 13. 29.
 i Exec. 13. 17.
 j Cap. 2. 10. &

4. 1, 7. & 6. 1
 k Ps. 126. 2.

Măsurile luate pentru siguranța cetății; lista strămutaților ce s'au întors mai întâiu de la Babilon.

- 7 **S**I după ce se zidi zidiul, și ^a aședaiu ușele, și fură puși ușierii, cântăreții și
 2 Leviții, Amu aședat pre Hanani, fratele meu, și pre Hanania, mai marele preste palat, asupra Ierusalimului; (căci el ^a era om credincios, și se ^b temea de Dumnezeu mai mult de cât mulți); Și li-amu disu: Să nu se deschidă porțile Ierusalimului, până se va încălzi soarele; și pre-când eu ei erau încă acolo, porțile se închiseră bine; și custoși se rînduiră din locuitorii Ierusalimului, fie-care la custodia sa, și fie-care d'inaintea casei sale.
 4 Și cetatea ^a era largă și mare, dară poporul puțin ^a forte in ea, și case nu erau zidite.
 5 Și puse Dumnezeu-lui meu in ânima mea, să adun pre mai mari, pre deregetori, și pre popor, ca să-i inscriu in cartea născerilor. Și amu aflatu cartea născerilor acelor, cari ^a suiseră mai întâiu; și amu aflatu scrisu in ea:
 6 ^a Aceștia sînt fiii provinciei, ce se suiră din captivitate, din cei ce fură strămutați, pre cari i-a strămutat Nebucodonosor, regele Babilonului, și cari s'au întors la Ierusalim și in Iuda, fie-care la cetatea sa;
 7 Cari au venit cu Zerubabelu: Iesua, Nemia, Azaria, Raamia, Nahamani, Mordacheu, Bilșan, Mizperet, Bigvai, Nehum, Baana. Numerul bărbatilor poporului lui Israel ^a era acesta: Fiii lui Parașu, două mii o sută șapte-deci și două; Fii lui Șefatia, trei sute șapte-deci și două; Fii lui Arah, șase sute cinci-deci și două; Fii lui Pahat-Moab din fii lui Iesua și ai lui Ioab, două mii opt sute opt-spre-dece; Fii lui Elam, o mie două sute cinci-deci și patru; Fii lui Zattu, opt sute patru-deci și cinci;
 14 15 Fii lui Zaccai, șapte sute șase-deci; Fii lui Binnui, șase sute patru-deci și opt; Fii lui Bebai, șase sute două-deci și opt; Fii lui Azgad, două mii trei sute două-deci și două. Fii lui Adonikam, șase sute șase-deci și șapte; Fii lui Bigvai, două mii șase-deci și șapte; Fii lui Adin, șase sute cinci-deci și cinci; Fii lui Ateru de la Hezekia, nouă-deci și opt; Fii lui Hașum, trei sute două-deci și opt; Fii lui Bezai, trei sute opt-deci și patru; Fii lui Harif, o sută două-spre-dece; Fii lui Gibeon, nouă-deci și cinci; Bărbați din Betu-Lehem și Netofa, o sută opt-deci și opt.
 27 Bărbați de la Anatot, o sută două-deci și

opt; Bărbați din Betu-Azmavet, patru-deci și două. Bărbați din Kariat-Iearim, din Kefira și din Berot, șapte sute patru-deci și trei. Bărbați din Rama și Gaba, șase sute două-deci și unul; Bărbați din Micmas, o sută două-deci și două; Bărbați din Betu-Elu și Ai, o sută două-deci și trei; Bărbați celui-l-altu Nebo, cinci-deci și două; Fii celui-l-altu ^a Elam, o mie două sute cinci-deci și patru. Fii lui Harim, trei sute și două-deci; Fii Ierichonului, trei sute patru-deci și cinci. Fii lui Lod, lui Hadid și lui Ono, șapte sute două-deci și unul; Fii din Senaa, trei mii nouă sute și trei-deci.

Preuți: Fii lui ^a Iedaia, din casa lui Iesua, nouă sute șapte-deci și trei; Fii lui Immer, o mie cinci-deci și două; Fii lui Pașhur, o mie două sute patru-deci și șapte; Fii lui ^a Harim, o mie și șapte-spre-dece. Leviți: Fii lui Iesua, din Kadmiel, din fii lui Hodava, șapte-deci și patru. Cântăreți: Fii lui Asaf, o sută patru-deci și opt.

Ușierii: Fii lui Șallum, fii lui Ateru, fii lui Talmon, fii lui Akkub, fii lui Hattai, fii lui Șobai, o sută trei-deci și opt.

Servii templului: Fii lui Ziha, fii lui Hașufa, fii lui Tabaot, fii lui Keros, fii lui Sia, fii lui Padon, fii lui Lebana, fii lui Hagaba, fii lui Șalma, fii lui Hanan, fii lui Ghidel, fii lui Gaar, fii lui Reaia, fii lui Rezin, fii lui Nekoda, fii lui Ghazam, fii lui Uzza, fii lui Paseah, fii lui Besai, fii lui Meunim, fii lui Neșeșim, fii lui Bakbuk, fii lui Akufa, fii lui Harhur, fii lui Bazlit, fii lui Mehida, fii lui Harsa, fii lui Barkos, fii lui Sisera, fii lui Tamah, fii lui Neția, fii lui Hatifa. Fii servilor lui Solomon: Fii lui Sotai, fii lui Soferet, fii lui Perida; fii lui Iaala, fii lui Darhon, fii lui Ghidel, fii lui Șefatia, fii lui Hattil, fii lui Pocheret de la Iebaim, fii lui Amon: Toți servii templului și fii servilor lui Solomon ^a erau: trei sute nouă-deci și două.

^a Și aceștia sînt aceia ce se suiră de la Telu-Melah, și Telu-Hareș, Cherub, Adon, și Immer; dară nu putură arăta casa lor părintească, nici seminția lor, de ^a sunt din Israel: Fii lui Delaia, fii lui Tobia, fii lui Nekoda, șase sute patru-deci și două.

Si d'între preuți: Fii lui Habaia, fii lui Hakoz, fii lui Barzilai, care și-a luat femeie din fetele lui Barzilai, Galaaditul, și s'a numit după numele lor. Aceștia

Cap. 7. ^a Cap. 6. 1. ^b Esod. 18. 21. ^c Ezra 2. 1, etc. ^d Vezi vers. 12. ^e 1 Cron. 24. 14.

^f Vezi 1. Cron. 9. 12. & 24. 9. ^g 1 Cron. 24. 8. ^h Ezra 2. 59.

65 'și căutară cartea nascerilor lor, dară n'o găsiră; pentru care s'au respinsu din preuțiă; Și Tirșata dis'a lor, să nu mânânce din cele prę sântę, până ce nu se va rędica unu preutü cu Urimü și Tummimü.

66 Tótă adunarea împreună *era* patru-deci
67 și dūoș miü trei sute șese-deci; Afară de servii lorü și de servele lorü, cari *eraü* șapte miü trei sute trei deci și șapte; și pe lüngă acestia, dūoș sute patru-deci și cinci de cân-
68 tereti și cântereș; Caii lorü, șapte sute trei-deci și șese; cătării lorü, dūoș sute pa-
69 tru-deci și cinci; Cămilele *lorü*, patru sute trei-deci și cinci, și asinii *lorü*, șese miü șep-
te sute dūoș-deci.

70 Și unii din capii *caselorü* părintesci dă-
ruiră la lucrulü *templului*; i Tirșata dărui la
tesaurü o mie drachme de aurü, cinci-deci
de cupe, cinci sute trei-deci de vestminte
71 preutesci. Și unii din capii *caselorü* părin-
tesci dărui la tesaurulü lucrulü * dūoș-deci
miü drachme de aurü, și dūoș miü dūoș sute
72 mine de argintü. Și ce dărui celü-la-altü
poporü *fu*: dūoș-deci miü drachme de aurü,
dūoș miü mine de argintü, și șese-deci și șep-
te de vestminte preutesci.

*Cetirea și explicarea de față a legi; serbarea ser-
bătorei corturilor.*

73 Așa preuții, Leviți, ușierii, cântereții, u-
nii din poporü, servii templului și totü Is-
raelulü locuiră in cetățile lorü; și cândü veni
a șeptea lună, fiii lui Israelü *eraü* in cetă-
țile lorü.

8 Si totü "poporulü s'a adunatü, ca unü sin-
gurü omü, in pięta de b d'inaintea porței
apelorü, și dișe lui Ezra, c cărturarulü, să
aducă cartea legiü lui Moisi, pre care a or-
dinat'o Iehova lui Israelü. Și d in diüa ân-
tęia a lunę a șeptea aduse Ezra, preutulü,
c legea inaintea bărbațilorü, a femeilorü și
a tuturorü, cari putură aüdi cu înțelegere.

3 Și ceti in ea in pięta cea de d'inaintea porței
apelorü, de demânętä până la mędă-đi, inain-
tea bărbațilorü, a femeilorü și a celora
cari putură înțelegere; și urechile întregului
poporü *eraü* cu luare a-minte spre cartea

4 legi. Și Ezra, cărturarulü, sta pe o înăl-
țatură de lemnü, ce o făcuseră inadinsü; și
apropę de elü stăteaü la drępta lui: Mat-
tia, Șema, Anaia, Uria, Hilkia, și Maaseia;
și la stânga lui: Pedaia, Mișaelü, Malchia,
Hașumü, Hașbadana, Zecaria, și Meșullamü.

5 Și Ezra deschise cartea inaintea a totü po-

porulü, (căci era mai susü de totü poporulü),
și cândü o deschise, totü poporulü se 'sculă.
Și Ezra bine-cuvęnă pre Iehova, Dumne-
deulü celü mare; și totü poporulü 'respunse,
Aminü, aminü; și b rędicândü mânele lorü și
'plecându-se, s'au prosternutü lui Iehova cu
faça la pământü. Și Iesua, Bani, Șerebia,
Iaminü, Akkubü, Șabbetai, Hodija, Maaseia,
Kelita, Azaria, Ioțabadü, Hananü, Pelaia și
Leviții 'explicau poporulü legea; și popo-
rulü *sta* la loculü seü. Și așa cetiră lămu-
ritü in cartea legiü lui Dumneđeü, și arę-
taü insemnarea *legi*, și explicau cele cetite.

* Și Neemia, (acesta *este* Tirșata), și Ezra,
preutulü, cărturarulü, 'și Leviții, cari expli-
cau poporulü, dișeră cătră totü poporulü:
"Diüa acesta *este* đ sântă lui Iehova, Dumne-
deulü vostru, nu "bociți, nici plângeți. Căci
totü poporulü plânse, cumü aüdi cuvintele
legi. Și a dișü cătră ei: Mergeți, mâncați
10 *bucate* grase, și beți din *bęturi* dulci, și
o trămeteți părți la cei ce nu aü *nimicü* pre-
gătitü; căci diüa *acesta* este đ sântă Dom-
nulü nostru; și nu vę intristați; căci bu-
curia lui Iehova este puterea vöstră. Așa
11 făcură Leviții ca să tacă totü poporulü, di-
cëndü: Linisciți-vę, căci *acesta* este đ sântă,
și nu vę intristați. Și așa se duse totü po-
12 poporulü, ca să mânânce și să bea, și să "tră-
mętä părți, și să facă desfătare mare; căci
i înțeleseră cuvintele, ce li se cetiră.

Și a dūoa đ se adunară capii *caselorü*
13 părintesci din totü poporulü, preuții și Le-
viții, la Ezra, cărturarulü, ca să invecę din
cuvintele legi. Și aflară scrisü in legea,
14 pre care Iehova a dat'o prin Moisi, ca să
locuęscă fiii lui Israelü in "corturi la serbă-
torea lunę a șeptea. Și *acesta* se "prochiă-
15 mă, și se dădu in tóte cetățile lorü și in
'Ierusalimü, dicëndü: Eșiți la munte, "și adu-
ceți ramuri de olivü, și ramuri de pinü, și
ramuri de mirtü, și ramuri de palmieri, și
ramuri de arbori tufoși, ca să faceți colibi,
dupre cele scrise. Decü eșindü poporulü,
16 le-aü adusü, și și-aü făcutü colibi, fie-care
pe "acoperimęntulü casei sale, in curțile sale,
și in curțile casei lui Dumneđeü, și in pięta
"porței apelorü, și 'in pięta porței lui Efraimü.
Și tótă adunarea celorü ce se întorseseră din
17 captivitate, 'și făcu colibi, și locui in colibi;
căci din dılele lui Iosua, fiulü lui Nunü,
până in acea đ, fiii lui Israelü nu făcuseră
astü-feliü. Și se făcu "bucuriă mare förte.

"Și in tótă diüa, de la cea ânțęia đ pã 18

j Cap. 8. 9.	b Cap. 3. 26.	h Plân. 3. 41.	z Cron. 17. 7.	i z Cron. 35. 3.	Eccl. 3. 4.	z Cap. 12. 37.
k Așa Ezra 2.	c Ezra 7. 6.	1 Tim. 2. 8.	8. 9.	Vers. 8.	o Est. 9. 19, 22.	y z Reg. 14. 13.
69.	d Deut. 31. 11.	i Esod. 4. 31. &	Mal. 2. 7.	m Lev. 25. 24.	Apoc. 11. 10.	Cap. 12. 39.
l Ezra 3. 1.	12.	12. 27.	k Ezra 2. 63.	Num. 29. 1.	p Vers. 10.	z 2 Cron. 30. 21.
—	e Lev. 23. 34.	z Cron. 20. 18.	Cap. 7. 65. &	n Deut. 16. 14.	q Vers. 7. 8.	a Deut. 31. 10.
Opulü 8.	f Judc. 3. 20.	j Lev. 10. 11.	10. 1.	15.	r Lev. 23. 31.	etc.
a Ezra 3. 1.	g 1 Cor. 14. 16.	Deut. 33. 10.				

nă la cea de pe urmă și, ceti în cartea legii lui Dumnezeu. Și au făcut serbătoare șapte zile, erau a opta și fu eșirea din serbătoare, ^b după cele ordinate.

Unu postu naționalu; mărturisirea păcatelor și rugăciune; cânta și legământul serbătorescu alu poporului.

- 9 **S**I în a două-zeci și patra și a ^a acesteia luni se adunară fiii lui Israel cu postu, cu
2 saci ^b și cu cenușă pe capul lor. Și ^c s'a despărțit seminția lui Israel de toți străinii; și stându și-au mărturisit păcatele lor și
3 nelegiuirile părinților lor. Și stându la locul lor, ^d cetiră în cartea legii lui Iehova, Dumnezeuul lor, a patra parte de și; și
4 altă a patra parte mărturisiră, și se închină-
5 nară lui Iehova, Dumnezeuul lor. Atuncea se suiră pe înălțatură, *ce se făcuse*, d'între
Leviți: Ieșua, și Bani, Kadmiel, Șebania, Bunni, Șerebia, Bani și Chenani, și strigară
6 cu voce tare către Iehova, Dumnezeuul lor. Și Leviți: Ieșua, Kadmiel, Bani, Hașab-
7 nia, Șerebia, Hodia, Șebania și Petahia, diseră:

Sculați-vă, bine-cuvântați pre Iehova, Dumnezeuul vostru, din eternu în eternu; și bine-cuvântați fie ^a măritul său nume, celu înălțat preste totă bine-cuvântarea și lauda:
6 ^b Tu singur *esci* Iehova, tu ^c ai făcut ceriul, ^d ceriurile ceriurilor, și ^e totă oștirea lor, pământul și totă cele de de-asupra lui, mările și toate cele d'intr'însele, și tu ^f păstrezi pre toate; și ție se închină oștile ceriurilor.

- 7 Tu *esci* Iehova, Dumnezeuul, care ai alesu pre ^a Abram, și l'ai scos din U-
8 rul Chaldeilor, și ^b Abrahău ai pus numele lui; și ai aflatu ânima sa ^c credincioasă înaintea ta, și ai încheiatu cu elu ^d legământu, că-i vei da pământul Chananeilor, alu Heiteilor, alu Amoreilor, alu Ferizeilor, alu Iebuseilor, și alu Ghergheseilor, că-lu vei da, *dicu*, seminției sale; și ^e ai în-
9 plinitu cuvintele tale, căci tu *esci* dreptu; ^f Și ai vedutu strimtorarea părinților nostri în Egiptu, și ^g ai auditu strigarea lor la Marea Roșă; și ^h ai arătat semne și minuni asu-
10 pra lui Faraonu și asupra tuturor serviciilor se, și asupra a totu poporul pământului se; căci ai cunoscutu, că ⁱ s'au sumețitu asu-
pra lor. Și ^j așă ți-ai făcutu nume, cum

se vede astă-dî. ^a Și ai despăcatu marea înain-
11 tea lor, de au trecut pe uscatu prin me-
locul mării; erau pre cei ce-i urmăria, i-ai
aruncat în adâncuri, ^b ca pētra în ape pu-
ternice. Și i-ai ^c condusu diu în stălp de 12
nōr și noptea în stălp de foc, ca să li
luminezi calea, pe care erau să mērgă.

^d Și te-ai pogorit pe muntele Sinai, și ai 13
vorbitu cu d'înșii din ceru, și li-ai datu ^e ju-
decăți drepte și legi adevărate, aședăminte
bune, și ordini; și li-ai făcutu cunoscutu ^f sa-
14 batul te celu sântu, și li-ai datu ordini,
aședăminte și legi prin mâna lui Moisi, ser-
vul te; și ^g pâne din ceru li-ai datu în 15
fōmea lor, și ^h apa din stâncă li-ai scos la
setea lor; și ai ordinaru lor să ⁱ între, ca
să stēpānescă pământul, ce cu jurământu
l'ai promis că-lu vei da lor.

^j Dară ei și părinții nostri s'au sumețitu, 16
și ^k și-au întăritu cerbicea, și n'au ascultat
de ordinele tale: Și n'au voit să asculte, 17
și ^l nu și-au amintit de minunile tale, ce ai
făcutu pentru ei; ci și-au întăritu cerbicea,
și în resvrătirea lor și-au pus ^m capu, ca
să se întorcă în servitutea lor; dară tu *esci*
Dumnezeu ertătoru, ⁿ milos și îndurătoru,
tărdi la mânia și plin de bunătate, și nu
i-ai părăsit. Mai cu sēmă ^o cându și-au 18
făcutu vițelū versatū, și au disu: Acesta
este Dumnezeuul te, care te-a scos din
Egiptu, și au făcutu mari hule. Dară tu cu 19
^p îndurarea ta cea mare nu i-ai părăsit în
pustiū; ^q stălpul de nōr nu s'a depărtat
de la ei diu, ca să-i conducă în cale, nici
stălpul de foc noptea, ca să li lumineze
calea, pe care erau să mērgă.

Și li-ai datu ^r spiritul te celu bun, spre 20
a-i înțelepti; și n'ai trasu ^s manna ta din gu-
ra lor, și ^t apă li-ai datu la setea lor. Și 21
^u patru-șeci de ani i-ai nutritu în pustiū, ni-
micu nu li-a lipsit; ^v vestimintele lor nu s'au
învechit, și piciorile lor nu s'au imflatu.
Și li-ai datu regate și popore, și i-ai im- 22
părțit în ținuturi; și au luat în stēpānire
pământul lui ^w Sihon, adecă pământul re-
gelui Heșbonului, și pământul lui Og, re-
gele Basanului. ^x Și ai imulțit pre fii lor 23
ca stelele ceriului; și i-ai adus în pāmēn-
tulu, în care ai disu părinților lor să în-
tre, ca să-lu ție în stēpānire. Și au ^y intrat 24
fii lor, și ^z au stēpānit pământul, și tu ai

b Lev. 23. 36.
Num. 29. 35.
—
Capul 9.
a Cap. 8. 2.
b Ios. 7. 6.
1 Sam. 4. 12.
2 Sam. 1. 2.
Iov. 2. 12.
c Ezra 10. 11.
Cap. 13. 30.

d Cap. 8. 7, 8.
e 1 Cron. 29. 13.
f 2 Reg. 19. 15.
19.
g Ps. 86. 10.
Ios. 37. 16, 20.
h Fac. 1. 1.
g Fac. 1. 1.
Ios. 20. 11.
Apoc. 14. 7.
h Deut. 10. 14.
1 Reg. 8. 27.
i Fac. 2. 1.

j Ps. 36. 6.
k Fac. 11. 31. &
12. 1.
l Fac. 17. 5.
m Fac. 15. 6.
n Fac. 19. 7. &
15. 18. & 17.
7. 8.
o Ios. 23. 14.
p Esod. 2. 25. &
5. 7.
q Esod. 14. 10.

r Esod. 7. 8, 9,
10, 12, 14, ca-
puri.
s Esod. 18. 11.
t Esod. 9. 16.
Ios. 63. 12, 14.
Ier. 32. 20.
Dan. 9. 15.
u Esod. 14. 21,
22, 27, 28.
v Esod. 15. 5, 10.

x Esod. 13. 21.
y Esod. 19. 20.
& 20. 1.
z Ps. 19. 8, 9.
Rom. 7. 12.
a Fac. 2. 3.
Esod. 20. 8,
11.
b Esod. 16. 14,
15.
Ioan. 6. 31.
c Esod. 17. 6.

Num. 20. 9,
etc.
d Deut. 1. 8.
e Vers. 29.
f Ps. 106. 6.
Deut. 31. 27.
2 Reg. 17. 14.
3 Cron. 30. 8.
Ier. 19. 15.
g Ps. 78. 11, 42,
43.
h Num. 14. 4.

i Esod. 34. 6.
Num. 14. 18.
Ps. 86. 5, 15.
Ios. 5. 12.
o Esod. 17. 6.
Deut. 2. 7.
q Deut. 8. 4. &
29. 5.
r Num. 21. 21.
etc.
s Fac. 23. 17.
t Ios. 1. 2, etc.
u Ps. 44. 2, 3.

Isa. 63. 11.
n Esod. 16. 15.
Ios. 5. 12.
o Esod. 17. 6.
Deut. 2. 7.
q Deut. 8. 4. &
29. 5.
r Num. 21. 21.
etc.
s Fac. 23. 17.
t Ios. 1. 2, etc.
u Ps. 44. 2, 3.

- supusă loră pre locuitorii pământului, pre Chananeii; și i-ai dată in mânele loră pre d'înșii, pre regii loră și pre poporele pământului, ca să facă cu ei duple voia loră. Și au cuprinsă cetăți tari și pământă grasă, și au luată in stăpânire case pline cu tôte bunătățile, puturi sēpate, vie, olivă, și pomi roditori cu prisosință; și au mâncat, s'au sāturate, s'au îngrășat și s'au desfătăt din marea ta bunătate.
- 26 Totușă s'au resvrētīt, și s'au resculat asupră-ți, și au aruncat legea ta inapoia dosurilor loră, și au ucis pre profetii tei, cari au mărturisit in contra loră, ca să-i întorcă la tine; și au făcut hule mari.
- 27 De aceea datu-i-ai in mâna neamicilor loră, cari i strimtorară; și in timpul strimtorăii loră strigat'au cătră tine, și tu i-ai audīt din ceri; și in îndurarea ta cea mare datu-li-ai mēntuitori, cari i-au mēntuit din mâna neamicilor loră. Dară, îndată ce aflară repaus, eră-și făcură rele înaintea ta; de aceea i-ai lăsat in mâna neamicilor loră, cari i-au stăpânit; și eră-și au strigat cătră tine, și tu i-ai audīt din ceri, și de multe ori i-ai mēntuit duple
- 29 îndurarea ta. Și ai mărturisit in contra loră, ca să-i re'ntorci la legea ta, dară s'au sumetīt, și n'au ascultat de ordinele tale, ci au pēcătuit in contra judecătelor tale, (pre cari de le va face omul, viū va fi in tr'însele), și cerbicea loră și-au învērtoșat, și n'au ascultat. Și totuși mulți ani i-ai îngăduit, și i-ai mărturisit prin spiritul teū, prin profetii tei, dară n'au ascultat; pentru acēsta i-ai dată in mâna poporeloră țereloră. Dară in îndurarea ta cea mare nu i-ai nimicit, nici i-ai părăsit; căci *esci* Dumneđeū milos și îndurător.
- 32 Și acum Dumneđeul nostru, celū mare, celū puternic, celū înfricoșat, celū ce pāzesci legământul și îndurarea! Să nu se pară mică înaintea ta tōtă strimtorarea, ce a venit asupră noastră, asupră regiloră nostri, a mai mariloră nostri, a preuțiloră nostri, a profetiloră nostri, a părințiloră nostri, și a totū poporului teū, din dīlele regiloră Asiriei până in dīia de astă-đi. Dară tu *esci* drept in tōte cāte au venit asupră noastră; căci tu ai făcut adevărul, dară noi am pēcătuit. Și regii nostri, mai marii nostri, preuții nostri și părinții nostri n'au

pāzit legea ta, și n'au dată ascultare la ordinele tale și la mărturiile tale, cu cari ai mărturisit in contra loră. Căci ei, in timpul regiloră loră, și in marea ta bunătate, ce li-ai arētat, și in pământul celū lat și gras ce l'ai dat loră, nu ți-au servit, nici s'au întors de la faptele loră celele. Ecce, servi *sūntem* in dīia acēsta, și in pământul, ce ai dat părințiloră nostri, spre a mânca fructul lui și bunătățile lui, ecce, servi *sūntem* in tr'insul. Și elū dă venit mare regiloră, pre cari i-ai pusă asupră noastră pentru pēcatele nostre; și ei domnesc preste corpurile nostre și preste vitele nostre duple placul loră; erū noi *sūntem* in strimtorare mare.

De aceea, pentru tōte acestea, noi am încheiat legământ statornic, și l'am scris, și mai marii nostri, Leviții nostri, și preuții nostri l'au sigilat.

SI acestia fură cei ce l'au sigilat: Nemia, Tirșata, fiulul lui Hachalia, și Zedekia, Seraia, Azaria, Ieremia, Pașhur, A-2 3 maria, Malchias, Hattus, Șebania, Malluc, 4 Harim, Meremot, Obadia, Daniel, Ghinea 5 6 ton, Baruc, Meșullam, Abia, Miamin, Ma- 7 azia, Bilgai, Șemaia: acestia fură d'entre preuți. 8 Erū d'entre Leviți: Ieșua, fiulul lui Aza- 9 nia, Binnui, din fiii lui Henadad, Kadmiel, 10 Și frații lor: Șebania, Hodia, Kelita, Pelaia, 11 Hanan, Mica, Rehob, Hașabia, Zaccur, 12 Șerebia, Șebania, Hodia, Bani și Beninu. 13 Capii poporului: Paroș, Pahat-Moab, 14 Elam, Zattu, Bani, Bunni, Azgad, Bebai, 15 Adonia, Bigvai, Adin, Ater, Hizkia, A- 16 zur, Hodia, Hașum, Bezai, Harif, Ano- 17 tot, Nebai, Magpias, Meșullam, Hezir, 18 20 Meșezabeel, Zadok, Iadua, Pelatia, Ha- 21 nan, Anaia, Hoșea, Hanania, Hașub, 22 Haloheș, Peleha, Șobek, Rehum, Ha- 23 șabna, Maaseia, Ahia, Hanan, Anan, Mal- 24 26 luc, Harim, și Baana.

Și cēla-l-alt popor, preuții, Leviții, u- 28 șiēri, cāntăreții, servii templului, și toți cari se deosebiseră de poporele țereloră, ca să facă legea lui Dumneđeū, femeile loră, fiii loră, și fetele loră, totū celū ce avea cunoscință și înțelegere, S'au lipit de frații loră, mai marii, și au intrat sub blăstemul și jurământul, că vor ambli in legea lui Dumneđeū, cea dată prin Moisi, servul lui Dumneđeū, și că vor păzi și vor face tōte

v Vers. 35.	Ps. 50. 17.	f Jude. 2. 18. &	Gal. 3. 12.	n Ier. 4. 27. &	u Vers. 25.	Cap. 10. 29.	e Ebra 2. 36—
Num. 13. 27.	c 1 Reg. 18. 4.	3. 9.	k 3 Reg. 17. 13.	5. 10, 18.	v Vers. 25.	6 Cap. 10. 1.	43.
Deut. 8. 7, 8.	& 19. 10.	g Așa Jude. 3.	2 Cron. 36. 15.	o Vers. 17.	x Deut. 28. 48.	—	f Ebra 9. 1. &
Ezec. 30. 6.	2 Cron. 34. 20,	11, 12, 30. &	Ier. 7. 25. &	p Esod. 34. 6, 7.	Ebra 9. 9.	Capul 10.	10. 11, 12, 19.
Deut. 6. 11.	21.	4. 1. & 5. 31.	25. 4.	q Cap. 1. 5.	y Deut. 28. 23,	a Cap. 8. 9.	Cap. 13. 3.
y Deut. 33. 15.	Mat. 23. 37.	& 6. 1.	i Veđi Fapt. 7.	2 Reg. 17. 3.	51.	b Cap. 1. 1.	g Deut. 29. 12,
s Osea 3. 5.	Fapt. 7. 52.	h Ps. 106. 43.	51.	r Dan. 119. 127.	z Deut. 28. 48.	c Veđi Cap. 12.	14.
a Jude. 2. 11.	d Jude. 2. 14. &	i Vers. 16.	1 Pet. 1. 11.	Dan. 9. 14.	a 3 Reg. 23. 3.	1—21.	Cap. 5. 12, 13.
12.	3. 8, etc.	j Lev. 18. 5.	2 Pet. 1. 21.	e Ps. 106. 6.	2 Cron. 29. 10.	d Veđi Ebra 2.	f 119. 106.
Ezec. 30. 21.	Ezec. 40. 42.	k Ezech. 20. 11.	m Isa. 5. 5. &	Dan. 9. 5, 6, 8.	& 34. 31.	3, etc.	h 3 Reg. 23. 3.
b 1 Reg. 14. 9.	e Ps. 106. 44.	Rom. 10. 5.	42. 24.	t Deut. 28. 47.	Ebra 10. 3.	Cap. 7. 8. etc.	2 Cron. 34. 31.

ordinele lui Iehova, Domnul nostru, jude-
 30 cătele lui și legile lui: Și că nu vom da
 ' fetele noastre la poporul țerei, și fetele lor
 31 nu le vom lua pentru fiii nostri; ' Și dacă
 poporul țerei va aduce mărfuri și totu fe-
 lul de grâne, ca să le vîndă în ziua sa-
 batului, nu vom cumpăra *acestea* de la ei
 in sabat și in zile sante; și că vom lăsa in
 anul alu 'șeptelea 'cererea a totă datoria.
 32 Și ni-am impus lege, a ne însărcina
 in totu anul cu o treime de siclu pentru
 33 serviciul casei Dumneșului nostru. Pen-
 tru "pânile puneri-înainte, și pentru "darul
 de pâne celu perpetu, și pentru olocasu-
 tul celu perpetu alu sabatelor, alu lu-
 nelor noue, alu serbătorilor, și pentru cele
 sante, și pentru sacrificiile pentru păcat,
 spre a face espiare pentru Israel, și pentru
 ori-ce lucru in casa Dumneșului nostru.
 34 Și am aruncat sorți între preuți, Le-
 viți și popor pentru "darul lemnelor, de
 adus in casa Dumneșului nostru, duple
 casele noastre părintesci, in timpuri hotărite
 35 in lege; Și să "aducem din anul in anul in
 casa lui Iehova prinosele pământului nostru și
 prinosele tuturor fructelor din totu pomul;
 36 Și înteu-născuții fiilor nostri și ai vitelor
 noastre, duple cele scrise "in lege, și înteu-
 născuții boilor nostri și ai turmelor nô-
 stre, să-î aducem in casa Dumneșului no-
 37 stru preuților, cari servesc in casa Dum-
 neșului nostru; "Și să aducem prinosul
 aluatului nostru și darurile nostre rădicate,
 și fructele din totu pomul, din must și
 din olei preuților, la cămărele casei Dum-
 neșului nostru; și 'decimile pământului no-
 38 stru Leviților, ca și Leviți să iee decimile
 din toate cetățile arătorei nostre. Și preu-
 tul, fiul lui Aaron, va fi cu Leviți, "când
 Leviți vor lua decimile; și Leviți vor a-
 39 duce decimele decimilor in casa Dumneșu-
 lui nostru, in "cămărele casei tesaurului. Căci
 fii lui Israel și fii lui Levi "vor aduce
 darurile rădicate din grâu, din must și din
 olei in cămărele, unde *sunt* unelte sanc-
 tuarului, și preuți, cari servesc, și ușerii
 și cântăreți; și nu "vom părăsi casa Dum-
 neșului nostru.

*Impărțirea poporului in Ierusalim și in alte
 cetăți.*

11 SI capii poporului locuiră in Ierusalim;
 și ceta-l-altu popor aruncă sorți, ca să

aducă pre unul din dece să locuască in
 Ierusalim, "cetatea sântă, și cele-l-alte nouă
 părți, in *alte* cetăți. Și a bine-cuvântat
 2 poporul pre toți ômenii, cari "de bună-voia
 se înfăcișară să locuască in Ierusalim.

"Acestia *sunt* capii provinciei, ce locuiră
 3 in Ierusalim: êrî in cetățile lui Iuda a lo-
 cuitu fie-care la moșia sa, in cetățile lor:
adece Israel, preuți și Leviți și "servii tem-
 4 plului și "fii servilor lui Solomon. 'Și in
 Ierusalim au locuit *unîta* din fii lui Iuda
 și din fii lui Benjamin;

Din fii lui Iuda: Ataia, fiul lui Uzia,
 fiul lui Zecaria, fiul lui Amaria, fiul
 lui Șefatia, fiul lui Mahalaleel, din fii
 lui "Pereț; Și Maaseia, fiul lui Baruc,
 5 fiul lui Colu-Hoze, fiul lui Hazaia, fiul
 lui Adaia, fiul lui Ioarib, fiul lui Ze-
 caria, fiul lui Șiloni; Toți fii lui Pereț,
 6 cari locuiră in Ierusalim, *erau* patru sute
 șese-șeci și opt bărbăți viteși.

Și fii lui Benjamin *sunt* acestia: Sallu,
 7 fiul lui Meșullam, fiul lui Ioedu, fiul
 lui Pedaia, fiul lui Kolaia, fiul lui Ma-
 aseia, fiul lui Itiel, fiul lui Ieșaia; Și
 8 cu d'insul: Gabai, Sala, nouă sute două-șeci
 și opt; Și Ioel, fiul lui Zicri, *era* su-
 9 pravighiătorul lor; și Iuda, fiul lui Se-
 nua, *era* alu douăleas asupra cetăței.

"D'între preuți: Iedaia, fiul lui Ioarib,
 10 Iachin. Seraia, fiul lui Hilkia, fiul lui
 11 Meșullam, fiul lui Zadok, fiul lui Me-
 raïot, fiul lui Ahitub, *era* capul casei
 lui Dumneșu. Și frații lor, cari făceau
 12 serviciul casei, *erau* opt sute două-șeci și
 două; și Adaia, fiul lui Ieroham, fiul lui
 Pelalia, fiul lui Amzi, fiul lui Zecaria,
 fiul lui Pașhur, fiul lui Malchia, Și fra-
 13 ții lui, capi ai *caselor* părintesci: două sute,
 patru-șeci și două; și Amașai, fiul lui A-
 zareel, fiul lui Ahazai, fiul lui Meșile-
 mot, fiul lui Immer, Și frații lor, bărbă-
 14 ți viteși, o sută două-șeci și opt; și supra-
 vighiătorul lor *era* Zabdiel, fiul lui Ghe-
 dolim.

Și din Leviți: Șemaia, fiul lui Hașub, 15
 fiul lui Azrikam, fiul lui Hașabia, fiul
 lui Bunni. Și Șabetai și Ioabad, d'între
 16 capii Leviților, *erau* asupra "lucrărilor de
 din afară ale casei lui Dumneșu. Și Mat-
 17 tania, fiul lui Mica, fiul lui Zabdi, fiul
 lui Asaf, *era* conducătorul cântărilor de
 rugăciune; și Bakbukia, alu douăleas între fra-
 ții sei, și Abda, fiul lui Șammua, fiul lui

i Esod. 34. 16. Deut. 7. 3. Ezra 9. 13, 14. j Esod. 30. 10. Lev. 23. 8. Deut. 5. 12. Cap. 13. 15, etc.	k Esod. 23. 10, 11. Lev. 25. 4. i Deut. 15. 1, 2. Cap. 5. 12. m Lev. 24. 5, etc. 2 Cron. 2. 4. n Vezi Num. 28.	o 29. Cap. 13. 31. Isa. 40. 16. p Lev. 6. 12. q Esod. 23. 19. și 34. 26. Lev. 19. 23. Num. 18. 13.	Deut. 26. 2. r Esod. 13. 2, 13, 15. Lev. 27. 26, 27. Num. 18. 15, 16. s Lev. 23. 17.	Num. 15. 19. t 18. 12, etc. Deut. 18. 4. & 26. 2. i Lev. 27. 30. Num. 18. 21, etc. u Num. 18. 26.	v 1 Cron. 9. 26. 2 Cron. 31. 11. w Deut. 12. 6, 11. 2 Cron. 31. 12. Cap. 13. 12. y Cap. 13. 10, 11.	Capitul 11. a Vers. 18. Mat. 4. 5. & 27. 53. b Judc. 5. 9. c 1 Cron. 9. 2. 3. d Ezra 2. 43.	e Ezra 2. 55. f 1 Cron. 9. 3, etc. g Fac. 28. 29. h 1 Cron. 9. 10, etc. i 1 Cron. 26. 29.
---	---	---	---	--	---	---	---

- 18 Galalü, fiulul lui Iedutunü. Toți Leviții în
sânta cetate erau două sute optzeci și
patru.
- 19 Și ușierii, Akkubü, Talmonü, și frații lorü,
cari păziau la porți erau o sută șapte-
zeci și două.
- 20 Și rămășița lui Israelü, a preuților și
a Leviților erau în toate cetățile lui Iuda,
fie-care la moscenirea sa.
- 21 *Erau servii templului locuiau în Ofelü;
și Ziha și Ghispa erau preste servii tem-
plului.
- 22 Și supravighiătorul Leviților în Ieru-
salimü erau Uzi, fiulul lui Bani, fiulul lui A-
șabia, fiulul lui Mattania, fiulul lui Mica.
Din fiii lui Asafü cântăreții erau asupra
serviciului casei lui Dumnezeu. Căci ¹era
unü ordinü alü regelui pentru ei, și o porțiu-
ne hotărâtă pe totă ziua cântăreților.
- 24 Și Petatia, fiulul lui Meșezabeelü, d'in-
tre fiii lui ²Zera, fiulul lui Iuda, era ³comi-
sarü alü regelui pentru toate afacerile cu
poporulü.
- 25 Câtü pentru satele cu câmpiele lorü, u-
niü din fiii lui Iuda locuiră în ⁴Kiriätü-Arba
și în satele sale, în Dibonü și în satele sale,
26 în Iekabzeelü și în satele sale; În Ieșua,
27 în Molada, în Betü-Feletü, În Hazarü-Šu-
alü, în Beerü-Šeba și în satele sale, În Tik-
29 lagü, și în Mekona și în satele sale, În
30 Enü-Rimmonü, în Zarea, în Iarmutü, Și în
Zanoahü, în Adullamü și în satele lorü, în
Lachișü și în câmpiele sale, în Azeka și în
satele sale. Și au locuit de la Beerü-Še-
ba până la valea lui Hinnomü.
- 31 Și fiii lui Beniaminü locuiră de la Ghe-
ba în Micmașü, în Aiü, și în Betü-Elü și
32 în satele lorü, În Anatotü, în Nobü, în A-
33 nania, În Hazorü, în Rama, în Ghittaimü,
34 35 În Hadidü, în Zeboimü, în Nebalatü, În Lodü,
și în Ono, ⁵la valea teslarilorü.
- 36 Și uniü din Leviți locuiră în părțile lui
Iuda și ale lui Beniaminü.

*Lista preuților și a Leviților, cari s'au întorsü
de la Babilonü.*

- 12 **S**I acestia sunt ^apreuții și Leviții, cari s'au
suitü cu Zerubabelü, fiulul lui Șealtielü,
2 și cu Ieșua: ^bSeraia, Ieremia, Ezra, Ama-
3 ria, Malucü, Hattușü, Šecania, Rehumü, Me-
4 5 remotü, Iddo, Ghineto, ^cAbiia, Miaminü, Ma-
6 6 adia, Bilga, Šemaia, și Ioaribü, Iedaia,
7 Sallu, Amokü, Hilkia, Iedaia; acestia erau
capii preuților și ai fraților lorü în dîlele
lui ^dIeșua.

Și din Leviți: Ieșua, Binnui, Kadmielü, 8
Šerebia, Iuda, și Mattania, ^ecelü asupra cân-
tărilorü, elü și frații lui. Și Bakbukia și 9
Uni, frații lorü, erau față cu d'inșii preste
custoși.

Și Ieșua născu pre Ioiaximü, și Ioiaximü 10
născu pre Eliașibü, și Eliașibü născu pre
Ioiađa, Și Ioiađa născu pre Ionatanü, și Io- 11
natanü născu pre Iadua.

Și în dîlele lui Ioiaximü erau preuți, ca- 12
pii caselorü părintesci: celü alü casei lui Seraia,
Meraia; celü alü lui Ieremia, Anania; A lui 13
Ezra, Meșullamü; a lui Amaria, Iohananiü;
A lui Melicu, Ionatanü; a lui Šebania, Io- 14
sef; A lui Harimü, Adna; a lui Meraiotü, 15
Helka; A lui Iddo, Zecaria; a lui Ghine- 16
tanü, Meșullamü; A lui Abiia, Zicri; a lui 17
Meniaminü și a lui Moadia, Piltai; A lui
Bilga, Šamua; a lui Šemaia, Ionatanü; a 18
lui Ioaribü, Mattana; a lui Iedaia, Uzi; 19
A lui Sala, Kala; a lui Amokü, Eberü; 20
A lui Hilkia, Hașabia; a lui Iedaia, Ne- 21
taneelü.

Leviți în dîlele lui Eliașibü, Ioiađa, Io- 22
hananü, și Iadua, ^ffură inșcriși capi ai ca-
selorü părintesci; și preuți ^gfură inșcriși suptü
domnia lui Dariü, Persulü. Fiii lui Levi, 23
capii caselorü părintesci, ^hfură inșcriși în car-
tea ⁱcronicelorü până în dîlele lui Iohananiü,
fiulul lui Eliașibü. Și capii Leviților: Ha- 24
șabia, Šerebia, și Ieșua, fiulul lui Kadmielü,
și frații lorü, erau față cu d'inșii, ca să lau-
de și să aducă mulțumiri lui Dumnezeu ^jdupre
ordinulü lui Davidü, omulü lui Dumnezeu,
^kröndü pe röndü. Mattania, Bakbukia, O- 25
badia, Meșullamü, Talmonü, și Akkubü, ^lfură
ușieri, făcendü pază la pragurile porțelorü.
Ei ^mfură în dîlele lui Ioiaximü, fiulul lui Ie- 26
șua, fiulul lui Ioiađokü, și în dîlele lui Ne-
emia, ⁿguvernătorulü, și ale preutului Ezra,
^ocărturarulü.

Sânțirea zidiurilorü cetăței.

Și la ^psânțirea zidiurilorü Ierusalimului 27
au căutatü pre Leviți din toate locurile lorü,
ca să-i aducă la Ierusalimü, ca să facă sân-
țirea cu bucuria, ^qmulțumindü și cântandü
în cimbele, psaltiri și citare. Și s'au adu- 28
natü fiii cântărețilorü și din ținutul din ju-
rulü Ierusalimului și din satele Netofatului,
Incă și din casa Ghilgalului, și din câm- 29
piele Geba și Azmavetü; căci cântăreții ^rși
zidiseră sate în jurulü Ierusalimului. Și se 30
curățiră preuți și Leviți, și au curățitü pre
poporü, porțele și zidulü.

^j Vers. 1.

^k Veđi Cap. 3.

^l Veđi Ezra 6.

^m 8. 9. & 7. 20.

etc.

ⁿ Fac. 38. 30.

^o 1 Cron. 18. 17.

^p & 23. 28.

^q 10s. 11. 15.

^r 1 Cron. 4. 14.

Capulü 12.

^s Ezra 2. 1. 2.

^t Veđi Cap. 10.

^u 8.

^v Luc. 1. 5.

^w Ezra 3. 2.

Hag 1. 1.

Zech. 3. 1.

^x Cap. 11. 17.

^y 1 Cron. 9. 14.

etc.

^z 1 Cron. 23. &

^{aa} 25. & 26.

^{ab} Ezra 3. 11.

^{ac} Cap. 8. 9.

^{ad} Ezra 7. 6. 11.

^{ae} Deut. 20. 5.

^{af} Ps. 30. udu.

^{ag} 1 Cron. 25. 6.

^{ah} 2 Cron. 5. 13.

^{ai} & 7. 6.

31 Atunci amă suită pre capii lui Iuda pe
zidiu, și amă rînduită dîoș mari coruri
de cîntăreți; ^m unul mergea la dreapta, pe
32 zidiul ⁿ d'inspre pîrta gunoîului; Și in ur-
ma lor mergea Oșai și jumătate din ca-
33 pii lui Iuda, încă și Azaria, Ezra, Meșullam,
34 35 Iuda, Beniamin, Șemaia, și Ieremia; Și
unii din fiii preuților erau ^o cu trîmbiți:
Zecaria, fiul lui Ionatan, fiul lui Șemaia,
36 fiul lui Mattania, fiul lui Micaia, fiul
lui Zaccur, fiul lui Asaf; Și frații sei:
Șemaia, și Azrael, Milalai, Ghilalai, Maai,
Netaneel, Iuda și Hanani, cu ^p instrumen-
tele de cîntări ale lui David, omul lui
Dumneșu, și Ezra, cînturarul, înain-
37 tea lor. ^q Și la pîrta fîntînei celei din
față cu ei s'au suită pe ^r treptele cetăței lui
David, pe rîdicătura zidiului, de-asupra ca-
sei lui David și până la ^s pîrta apelor de
spre resărită.

38 ^t Și celălaltă coră ală cîntăreților mer-
gea de cea-laltă parte, și eu in urma lor,
și jumătate de popor pe zidiul de de-asu-
pra ^u turnului cuptorilor și până la ^v zidiul
39 celălalt, Și ^w pe de-asupra porței lui Efraim,
și pe de-asupra ^x porței celei vechi, și pe de-
asupra ^y porței pescilor, a ^z turnului Hana-
neel și a turnului Mea, și până la ^{aa} pîrta
turmelor; și au stată la ^{ab} pîrta închisorei.

40 ^{ac} Și așa au stată amîndușe corurile cîntă-
reților in casa lui Dumneșu, și eu, și
41 jumătate din diregători cu mine; Și pre-
uții, Eliakim, Maaseia, Miniamin, Micaia,
Elioenai, Zecaria și Hanania cu trîmbiți;
42 Și Maaseia, Șemaia, Eleazar, Uzzi, Ie-
hohanai, Malchia, Elam, și Ezer; și
cîntăreții înălțară vîocea lor, cu lezraia,
43 conducătorul lor. Și au adus in acea
di sacrificii mari, și s'au bucurat; căci
Dumneșu i bucurase cu bucuria mare. Și
chiar femeile și copii s'au bucurat, încât
bucuria Ierusalimului se auzi până departe.

*Aședarea diregătorilor templului; indreptarea fe-
luritelor abuzuri.*

44 ^a In diia aceea s'au rînduită ômeni asu-
pra cămărelor tesaurelor, pentru darurile
rîdecate, pentru prinose, și pentru decimi,
ca să adune in ele din țărânele cetăților
părțile otărite de lege pentru preuți și Le-
viți; căci Iuda avu bucuria de preuții și de
Leviții cei ce erau de față. Căci ei pă-
zîră cele de păzită ale Dumneșului lor,

și cele de păzită pentru curățire. Și s'au 45
mai pusă cîntăreți și ușeri ^b duple rînduēla
lui David și a lui Solomon, fiul lui se.
Căci din vechi, din zilele lui David ^c și ale 46
lui Asaf, s'au pusă capi preste cîntăreți,
și preste cîntările de laudă și imnurile pen-
tru Dumneșu. Și totu Israelu in zilele 47
lui Zerubabel și in zilele lui Neemia dădu
părțile hotărite cîntăreților și ușerilor
pe totă diia; ^d și consacră Leviților, ^e și
Leviții consacră fiilor lui Aaron.

IN diia aceea ^f se ceti in cartea lui Moisi in 13
auzul poporului, și s'a aflată scrisă intr-
însa, ^g că Ammoniții și Moabiții nu se că-
dea a intra in adunarea lui Dumneșu nici
odată. Pentru-că n'au întîmpinat pre fii 2
lui Israel cu pâne și cu apă, ci ^h tocmiră
pre Balaam contra lor, spre a-i blăstema;
ⁱ dară Dumneșu nostru a prefăcut blăste-
mul in bine-cuvîntare. Și cum auziră 3
legea, ^j au deosebită din Israelu totă ames-
tecătura.

Eră mai nainte de acestea Eliașib, preu- 4
tulu, care era preste cămărele casei Dumneșu-
lui nostru, era rudă cu Tobia; Și făcuse 5
pentru el o camară mare, ^k unde mai nainte
se puneau darurile de pâne, tămăia, uneltele
și decimile de grău, de mustu și de olei,
părțile ^l hotărite pentru Leviți, cîntăreți, și uș-
eri, și darurile rîdecate ale preuților. Și la tî-
teacestea eu nu eram in Ierusalim; ^m căci in 6
anul ală trei-deci și dîoilea ală lui Ar-
taxerxe, regele Babilonului, amă venită la
rege, și după cîte-va zile m'amă cerută de
la rege. Și amă venită la Ierusalim, și 7
amă vedută rîul, ce făcuse Eliașib pentru
Tobia, ⁿ făcîndu-i o camară in curțile ca-
sei lui Dumneșu. Și mi-a părută reu forte; 8
și amă aruncată afară din locășu tîte unel-
tele de casă ale lui Tobia. Și amă ordinată, 9
și ^o s'au curățită cămărele, și amă readusă a-
colo ueltele casei lui Dumneșu și daru-
rile de pâne și tămăia.

Și amă aflată, că părțile Leviților ^p nu 10
li se dădură; și că Leviți și cîntăreți, cari
făceau serviciulu, fugiseră fie-care la ^q țărâna
sa. Și ^r m'amă certată cu diregătorii, și li 11
amă disă: ^s Pentru-ce s'a părăsită casa lui
Dumneșu? Și i-amă adunată, și i-amă re-
aședată la locul lor. ^t Atuncea totu Iuda 12
începu a aduce in tesaure decimea de grău
și de mustu și de olei. ^u Și amă aședată 13
tesaură preste tesaure: pre Șelemia, pre-

^m Vedî vers. 38.
ⁿ Cap. 2. 13. &
3. 13.
^o Num. 10. 2, 8.
^p 1 Cron. 23. 5.
^q Cap. 2. 14 &
3. 15.
^r Cap. 3. 15.
^s Cap. 3. 26. &

8. 1, 3, 16.
^t Vedî vers. 31.
^u Cap. 3. 11.
^v Cap. 3. 8.
^w 2 Reg. 14. 13.
^x Cap. 8. 16.
^y Cap. 3. 6.
^z Cap. 3. 3.

^a Cap. 3. 1.
^b Cap. 3. 32.
^c 1er. 32. 2.
^d 2 Cron. 31. 11.
12.
Cap. 13. 5, 12,
18.
^e 1 Cron. 25. &

26.
^f 1 Cron. 25. 1,
etc.
^g 2 Cron. 29. 30.
^h Num. 18. 21,
24.
ⁱ Num. 18. 26.

Capitulu 13.
^a Deut. 31. 11,
12.
^b Reg. 23. 2.
Cap. 8. 3, 8.
& 9. 3.
Isa. 34. 16.

^b Deut. 28. 3, 4.
^c Num. 22. 5.
Isa. 24. 9, 10.
^d Num. 23. 11.
& 24. 10.
Deut. 23. 5.
^e Cap. 9. 2. &
10. 28.

^f Cap. 12. 44.
^g Num. 18. 21,
24.
^h Cap. 5. 14.
ⁱ Vers. 1, 5.
^j 2 Cron. 29. 5,
15, 16, 18.
^k Mal. 3. 8.

^l Num. 35. 2.
^m Vers. 17, 25.
Prov. 28. 4.
ⁿ Cap. 10. 39.
^o Cap. 10. 38,
39. & 12. 44.
^p 2 Cron. 31. 12.
Cap. 12. 44.

- utulă, și pre Zadokū, cărturarulū, și d'între Leviți, pre Pedaia; și pre lîngă d'însii pre Hananū, fiulū lui Zaccurū, fiulū lui Mattania; căci erau socotiți credincioși, și însărcinarea lorū era să împărtășcă fraților lorū.
- 14 * Amintesc-te de mine, Dumneșeulū meu, despre acēsta, și să nu stergi mīlele mele, ce le amū făcutū cătră casa Dumneșeulū meu și la serviciulū ei.
- 15 In dīlele acele amū vĕdūtū in Iuda pre unīa, cari călcaū la tēscū in sabatū, și aduceau snopi, și încărcau asinulū cu vinū, cu struguri și cu smochine, și cu ori-ce felii de sarcini, pre cari le aduceau la Ierusalimū in dīua de sabatū; și amū mărturisitū in contra lorū in dīua cāndū vindeau bucate.
- 16 Și Tirienii, cari locuiau acolo, aduceau pesci și totū felii de mărfuri, și le vindeau in sabatū la fiii lui Iuda și in Ierusalimū. * Și m'amū certatū cu mai marii lui Iuda, și li-amū disū: Ce este acēstă faptă rea, ce voi faceți, profanāndū dīua sabatului? * N'aū făcutū totū ast-feliū pārinții vostri, și n'a adusū ore Dumneșeulū nostru tōte relele acestea asupra nōstră și asupra cetăței acesteia? Și voi mai adăugiți mânia asupra lui Israelū, profanāndū sabatulū!
- 17 Și cāndū sōrele incepu să se întunece in părțile Ierusalimului înainte de sabatū, amū ordinarū, și s'aū închisū porțele, și amū disū, să nu se deschidă pānă după sabatū; și la porți amū aședatū pre unii din servii mei, ca să nu se aducă nici o greutate in dīua sabatului. Și așa neguțiatorii și vĕndetorii de ori-ce marfă aū masū nōptea afară din Ierusalimū o dată și de dūoē ori. Atunci amū mărturisitū asupră-li, și li-amū disū: Pentru-ce mănēți nōptea d'inaintea zidului? De veți mai face acesta, voiū pune mânia pe voi. De atuncea n'aū mai venitū in sabatū.
- Și ordinaui Leviților * să se curățescă, 22 și să vină să păzescă porțele, pentru a sânti dīua sabatului.
- * Amintesc-te de mine, Dumneșeulū meu, și despre acēsta, și cruțā-mē după mărirea îndurării tale!
- Pe lîngă acestea in dīlele acelea amū 23 vĕdūtū Iudei, cari luaseră femeī, Așdodiene, Ammonite și Moabite; Și copiii lorū vor- 24 biau jumătate limba Așdodului, și nu sciau să vorbescă limba Iudeilorū, ci limba acestui sēu a celui poporū. Și * i-amū cer- 25 tatū, și i-amū blăstematū, și amū și bătutū pre unii din ei, și amū smulsū pĕrulū lorū, și * i-amū juratū pe Dumneșeū, dīcēndū: Să nu dați fetele vōstre fiilor lorū, și să nu luați din fetele lorū pentru fiii vōstri sēu pentru voi inși-vē. * Aū n'a pĕcătuitū in 26 aceste Solomonū, regele lui Israelū? De-și pr'între multe popōre nu era rege aseme-nea lui, * care să fi fostū iubitū de Dumneșeulū sēu, și să-lū fi pusū Dumneșeū rege preste totū Israelulū; * dară și pre elū femele străine l'aū trasū in pĕcatū. Decī vomū 27 îngădui ore, să faceți totū acestū reū mare, să nelegiuiți in contra lui Dumneșeū, luāndū femeī străine?
- Și unulū din fiii lui Iehoiaza, fiulū lui 28 Eliasibū, archiereulū, era ginere lui Sanbalatū, Horoneulū; pentru care l'amū alungatū de d'inaintea mea. * Amintesc-te de d'însii, 29 Dumneșeulū meu, căci aū profanatū preuția și legământulū preuției și alū Leviților.
- * Astū-feliū i-amū curățitū de toți străinii, 30 și amū reasēdatū rōndurile preuților și ale Leviților, pre fie-care in serviciulū sēu; Și pentru * darurile de lemne, in timpuri ho- 31 tărite, și pentru prinōsele lorū.
- Dumneșeulū meu, * amintesc-te de mine spre bine.

CARTEA ESTEREI.

Ospĕțulū celū mare datū de Ahasverū. Vaști depusă din demnitatea de regină.

- 1 IN dīlele lui * Ahasverū, (acestū Ahasverū domni de la India pānă la Etiopia, * pre- 2 ste o sută dūoē-deci și șapte provincii;) In dīlele acelea, cāndū regele Ahasverū a * se- 3 dūtū pe tronulū regatului sēu in * Șusanū, cetatea palatului, In anulū alū treilea alū domniei sale, * făcut'a elū unū ospĕțū tuturorū mai marilorū sei și servilorū sei; așa cā totā
- puterea Persiei și a Mediei, guvernătorii și mai marii provinciilorū aū statū inaintea lui. Și atuncea arĕtatū-li-a elū avuția mări- 4 rei regatului sēu, și pompa mării strālucirii sale in multe dīle: o sută opt-deci de dīle.
- Și sfârșindu-se dīlele acelea, făcut'a re- 5 gele ospĕțū poporului întregū, ce se afla in Șusanū, cetatea palatului, de la mare pānă

q Cap. 7. 2.	Jer. 17. 21, 22.	s Cap. 12. 30.	Cap. 10. 20,	g 2 Sam. 12. 24.	Mal. 2. 4, 11,	ESTERA.	c Dan. 6. 1.
1 Cor. 4. 2.	u Vers. 11.	a Vers. 11, 31.	30.	h 1 Reg. 11. 4,	12.	—	d 1 Reg. 1. 46.
r Vers. 22, 31.	v Jer. 17. 21, 22,	b Ezra 9. 2.	e 1 Reg. 11. 1,	etc.	m Cap. 10. 30.	Ospĕțulū 1.	e Neem. 1. 1.
Cap. 5. 19.	23.	c Vers. 11.	etc.	i Ezra 10. 2.	n Cap. 10. 34.	a Ezra 4. 6.	f Fac. 40. 20.
s Esod. 20. 10	x Lev. 23. 32.	Prov. 28. 4.	f 1 Reg. 3. 13.	j Cap. 12. 10, 22.	o Vers. 14, 22.	Dan. 1. 1.	Cap. 2. 18.
t Cap. 10. 31.	y Jer. 17. 21, 22.	d Ezra 10. 5.	2 Cron. 1. 12.	k Cap. 6. 14.	—	b Cap. 8. 9.	Marc. 6. 21.

la mică, șapte zile, în curtea grădinei palatului domnescu, *Ce era împodobit cu covore albe, verzi și vînate, întinse pe funii de in subțire și de purpură, pe vergi de argint, și pe stâlpi de marmură; * paturi de aur și de argint erau pe podela de marmură roșie, vînată, albă și neagră. Și turnau în pahare de aur, (și paharele erau de deosebite forme), și vinul regelui cu prisosință, după bogăția regelui. Și chipul de a bé fost așa; cum se ordina, nimenea nu era silit; căci așa rînduise regele tuturor iconimilor palatului său, ca să facă după voia fie-cărui. Și Vasti, regina, a făcut femeelor un ospet în casa domnescă a regelui Ahasveru.*

10 Și în ziua a șaptea, veselă * de vin fiindu regele, a ordinară lui Mehumanu, lui Bițta, lui Harbona, lui Bigta, lui Abagta, lui Zetaru și lui Carcasu, celor șapte eunuchi, să aducă pre regina Vasti înaintea regelui cu diadema domnescă, ca să arete frumusețea ei poporului și mai marilor; căci era frumoasă de vedut. Dară regina Vasti nu voi să vină după ordinul regelui, *ce i s'a tramesu prin unul d'între eunuchi; de aceea regele se mâniă forte, și urgia lui se aprinse în el.*

13 Și di se regele către * înțelepții, * cari cunoscău datina țerei, (căci așa era chipul regelui cu toți cei ce sciau legea și dreptul: Și aprăpe de el erau: Carșena, Șetaru, Admata, Tarșu, Meresu, Marsena, și Memucanu, cei * șapte mai mari ai Persiei și ai Mediei, * cari vedeau fața regelui, și ședeau cei d'antei în regat.) Ce se va face reginei Vasti după lege, pentru-că nu a făcut ordinul regelui Ahasveru *ce l'a tramesu prin eunuchi?*

16 Și respunse Memucanu înaintea regelui și a mai marilor: Regina Vasti n'a nedreptățit numai pre rege, ci și pre toți mai marii și pre toate popoarele din toate provinciile regelui Ahasveru. Căci fapta reginei se va răspândi între toate femeele, și ele 'și voru * desprețui bărbații în față, când se va spune, că regele Ahasveru a ordinară, ca să se aducă înaintea sa regina Vasti, și că ea n'a venit. Și astă-ți domnele Persiei și ale Mediei, câte voru auzi fapta reginei, voru vorbi totu așa către toți mai marii regelui; și va veni desprețu și mâniă mare. Decă de este plăcut regelui, să eșă un edict domnescu de la el, și să se scrie între legile Perșilor și ale Medilor, ca să nu se schim-

be: Ca să nu mai vină Vasti înaintea regelui Ahasveru; și regele să dea titlul ei de regină la alta mai bună decât d'însa. Și cându edictul, ce regele 'lă va face, se va prochiama în totu regatul său, (că el este mare), toate femeele voru * da onore bărbaților lor, de la mare până la mică.

Și cuvîntul plăcu regelui și mai marilor; și regele făcu după sfatul lui Memucanu; Că tramese scrisori la toate provinciile regelui, în * fie-care provincie după chipul scrierei sale, și la fie-care popor după limba sa, pentru-ca fie-care bărbat * să fie domn în casa sa; și s'a prochiamat în limba fie-cărui popor alu său.

Estera se alege regină.

DUPĂ întemplările acestea, liniscindu-se 2
mânia regelui Ahasveru, și aduse aminte de Vasti, și de ceea ce făcuse ea, și * ce s'a hotărît asupra-i. Atuncea servii regelui, cari 2
i serviau, dîseră: Să se caute pentru rege feciore tînere, frumoase la chip; Și să 3
așede regele dirigători în toate provinciile regatului său, și să adune în Șusanu, cetatea palatului, la casa femeelor, pre toate feciorele tînere, frumoase la chip, suptu paza lui Heghe, eunuchul regelui, păzitorul femeelor, și să li se dea dresuri. Și tînăra, care va plăce regelui, să fie regină în locul Vastei. Și cuvîntul a plăcut regelui, și elu așa a făcut.

În Șusanu, cetatea palatului, era un om, 5
Iudeu, numit Mordacheu, fiul lui Iairu, fiul lui Șimeș, fiul lui Kișu, Beniaminitu, 6
Care a fost dusu prinsu din Ierusalim cu cei prinși și duși cu Iconia, regele lui Iuda, pre cari Nebucodonosoru, regele Babilonului, i-a dusu prinși. Și acesta crescu pre Hadasa, adevă Estera, * fiica unchiului său; căci ea nu avea nici părinte, nici muma; și tînăra era frumoasă la chip și plăcută la vedere; și Mordacheu, după ce părintele și muma ei muriră, și-o înfiă.

Și cum se auzi edictul regelui și ordinul său, și după ce * se adunaseră în Șusanu, cetatea palatului, multe feciore suptu paza lui Heghe, a fostu dusă Estera în casa regelui suptu paza lui Heghe, păzitorul femeelor. 9
Și feciōra i plăcu, și află charu înaintea lui, și elu se grăbi a-i da * dresurile ei și părțile ei, și a-i da și șapte tînere, alese din casa regelui; și o strămută pre ea și pre tînerele ei în camara cea mai bună în casa femeelor. Și * Estera nu-și arătă nici po- 10
porul său nici rudele sale; căci Mordacheu

* Veđi Cap. 7. 8.
Ezec. 23. 41.
Amos 6. 4.
A 2 Sam. 13. 28.

i Cap. 7. 9.
j Ier. 10. 7.
Dan. 2. 12.
Mat. 2. 1.

k 1 Cron. 12. 32.
l Ezra 7. 14.
m 2 Reg. 25. 19.
n Efe. 5. 33.

o Efe. 5. 33.
Col. 3. 18.
1 Pet. 3. 1.
p Cap. 8. 9.

q Efe. 5. 22, 23, 24.
1 Tim. 2. 12.

Capitlu 2.
a Cap. 1. 19, 20.
b 2 Reg. 24. 14.

15.
2 Cron. 26. 10.
20.
Ier. 24. 1.

c Vers. 15.
d Vers. 3.
e Vers. 3, 12.
f Vers. 20.

11 'i ordinase, să nu le arete. Și in fie-care
 12 și se preâmbila Mordacheu pe d'inaintea
 curței casei femeelor, ca să cerceteze cum
 se află Estera, și ce se face cu ea.

12 Și atunci venia rîndul de intrare la
 regele Ahasveru a fie-cărei feciôre, după ce
 stăteau două-spre-zece luni, spre a face cele
 ce erau rînduite femeelor, (căci așa se în-
 deplinău dîilele dresului lor: șese luni se
 ungeau cu olei de mir, și șese luni cu

13 aromate și cu alte dresuri femeesci); Așa
 intra feciôra la rege; și totu ce cerea, ca
 să iee cu sine din casa femeelor in

14 casa regelui, i se da. Sêra intra, și demă-
 neta se înturna in a dîoa casă a femeelor,
 care era suptu paza lui Șașgaz, eunuchiul
 regelui, care păzia concubinele și nu
 mai intra la rege, fără numai dacă regele
 nu avea plăcere de ea, și nu o chiama a
 nume.

15 Și venind rîndul să intre la rege și la
 Estera, feta lui Abihaelu, unchiul lui Mor-
 dacheu, care și-o infiasă, ea nu ceru nimic,
 decâtu cele ce-i rînduise Heghe, eunuchiul
 regelui, păzitorul femeelor, și Estera afla

16 charu in ochii tuturor, cari o căuta. Și
 așa Estera fu dusă la regele Ahasveru, la
 casa sa domnescă, in luna a decea, adică luna
 Tebetu, in alu șeptelea an alu domniei sale.

17 Și regele iubi pre Estera mai multu decâtu
 pre tôte femeele, și ea află charu și iubi-
 re inaintea lui mai multu decâtu tôte fe-
 ciôrele; deci puse diadema domnescă pe
 capul ei, și o făcu regină in locul Vastei.

18 Atuncea a făcu regele unu ospetu mare la toti
 mai marii sei și la servii sei, ospetulu Es-
 terei, și ușură sarcinele provinciilor, și dădu
 daruri dupre bogăția regelui.

19 Și pre-cand stringeau unu alu dîoilea
 rîndu de feciôre, Mordacheu ședea la pór-
 20 ta regelui. Și Estera nu-și arătase rudele
 sale, nici poporul se, cumu i ordinase
 Mordacheu; căci ea făcea și acumu cea ce-i
 ordina Mordacheu, ca și atunci cand cres-
 cea lîngă d'insul.

*Mordacheu descopere o conjurare in contra
 regelui.*

21 In una din dîile, pre-cand Mordacheu ședea
 in pórta regelui, dîoi din eunuchii regelui,
 Bigtanu și Tereșu, din custodii pragului, se
 aprinseră, și căuta să pună mîna pe regele
 22 Ahasveru. Și Mordacheu înțelegend lu-
 crul, lu spuse Esterei, regina, și Estera lu
 23 spuse regelui in numele lui Mordacheu. Și
 luandu-se in cercetare lucrul, se află așa;

decu aminduo fură spîndurați pe lemn, și
 se scrise in cartea cronicelor inaintea re-
 gelui.

*Hamanu, mîniandu-se, cîștigă unu decretu pentru
 stîrpirea Iudeilor.*

DUPĂ întemplările acestea regele Ahas-
 veru mări pre Hamanu, fiul lui Ham-
 medata, Agagheulu, și-lu înaltă, și puse scau-
 nul se mai susu de catu alu tuturor
 mai marilor de pe lîngă elu. Și toti servii
 regelui, cari erau la pórta regelui, se ple-
 cau și se închinau lui Hamanu; că așa or-
 dinase regele pentru elu. Dară Mordacheu
 nu se plecă, nici nu se închină lui. Atun-
 cea dîseră servii regelui, cari erau la pór-
 ta regelui, cătră Mordacheu; Pentru ce calci
 ordinul regelui?

Și ei in tôte dîile i diceau aceta, dară
 elu nu ascultă de ei; și ei spuseră lui Ha-
 manu, ca să vedă, dacă Mordacheu va fi sta-
 tornicu in hotărîrea sa, căci elu li-a fostu
 spusu, că este Iudeu. Și Hamanu vedend,
 că Mordacheu nu se plecă, și nu se închină
 lui, Hamanu se implu de mîniă; Și credu
 pre pučinu pentru elu de a pune mîna nu-
 mai pe Mordacheu; căci i se spusese po-
 porul lui Mordacheu; de aceea caută Ha-
 manu să nimicescă pre toti Iudeii, cari
 erau in totu regatul lui Ahasveru, anume
 pre poporul lui Mordacheu.

In luna înteia, care era luna Nisanu, in
 anul alu dîoi-spre-decelea alu regelui A-
 hasveru, se aruncă Puru, adică sortiu, in-
 ainta lui Hamanu, din dîi in dîi, și din lu-
 nă in lună, și a cadutu sortulu pe luna a
 două-spre-dece, adică luna Adaru. Și Ha-
 manu dîse cătră regele Ahasveru: Este unu
 popor imprăsciatu și respitu pr'ntre po-
 pórele din tôte provinciile regatului te; și
 legile lui se deosebesc de legile tuturor
 popórelor, și nu ține legile regelui; deci
 nu este in folosul regelui, ca să-i sufere.
 De place regelui, atunci să se scriă, ca ei
 să fie nimiciți; și eu voiu cumpeni de ce mîi
 de talente de argintu in mînele celor in-
 sarcinați cu lucrul, ca să le aducă in te-
 saurele regelui. Și scotend regele anelul
 se din mîna sa, lu dădu lui Hamanu, fi-
 iul lui Hammedata, Agagheulu, neamicul
 Iudeilor. Și regele dîse cătră Hamanu:
 Argintul ține-ți-lu, și cu poporul fă cum
 ți va plăce.

Deci se chiămară scriitorii regelui in a
 trei-spre-decea dîi a lunei întiei, și se scrise
 in totul, cumu dîse Hamanu, cătră satrapii

g Vers. 7.
 h Cap. 1. 3.
 i Vers. 21.
 Cap. 3. 2.

j Vers. 10.
 k Cap. 6. 2.
 l Cap. 6. 1.

Capit. 3.
 a Num. 24. 7.

1 Sam. 15. 8.
 b Cap. 2. 19.
 c Vers. 5.

Ps. 15. 4.
 d Vers. 2.
 e Vers. 2.

Cap. 5. 9.
 f Dan. 3. 19.
 g Ps. 83. 4.

h Cap. 9. 24.
 i Ezra 4. 13.
 fapt. 16. 20.

j Fac. 41. 43.
 k Cap. 8. 2, 8.
 l Cap. 8. 9.

regelui și către guvernătorii fie-cărei provincii, și către mai marii fie-cărui popor din fie-care provincie, "dupre chipul scrierei lui și către fie-care popor în limba sa; " în numele regelui Ahasveru se scrisese, și se sigilă cu ânелul regelui. Și o se trămeseră scrisori cu alergători în toate provinciile regelui, ca să nimicescă, să omore și să părădă pre toți Iudeii, tângeri și bătrâni, copii și femei, pre toți într'o ȳi, în a trei-spredecea ȳi a lunei a două-spre-decea, adică luna Adar, "și să prăde averile lor. " Câte o copie de pe scrisore s'a trăsese în tota provincia, ca să prochiame ca edictă către toate popoarele, ca ele să fie gata în acea ȳi.

15 Alergătorii, grăbiți de ordinul regelui, eșiră, și edictul se prochiama și în Șusan, cetatea palatului. Și regele și Haman se puseră la bătă; erau cetatea Șusan era în neliniste.

Mordacheu se îndreptăză către Estera, care se încercă a împăca pre rege.

4 SI Mordacheu înțelegându toate ce se făcuse, Mordacheu și "rumpse vestmintele sale, și se îmbracă în sac și "cenușă, și eși în meșlocul cetății, și "strigă strigăt tare și amar; Și veni dinaintea porții regelui: că nimenea nu putea intra în porța regelui îmbrăcat în sac. Și în ori-ce provincie, unde sosia ordinul regelui și edictul său, era între Iudei bocet mare, post, plângere și strigăt; și mulți se culcară în sac și cenușă.

4 Și intrară tângerile Esterei și eunuchii ei, și-i spuseră acesta. Și regina se speria foarte, și trăsese vestminte, ca să îmbrace pre Mordacheu, și să iee de pe el sacul; dară el nu le primi. Atuncea Estera chiamă pre Hatacu, unul din eunuchii regelui, ce era rânduie spre serviciul ei, și-lu trăsese la Mordacheu, ca să afle ce este, și pentru ce se poartă astu-feliu. Decă eși Hatacu către Mordacheu în pieța cetății, ce era în fața porții regelui. Și Mordacheu i spuse toate, ce i se întâmplase, și "suma banilor, ce Haman a promis că va cumpeni în tesaurile regelui, ca să părădă pre Iudei. Și-i dădu o "copie de pe scrisorea edictului, ce se prochiama în Șusan, pentru nimicirea lor, ca să o arete Esterei, să-i spună, și să o îndemne, ca să intre la rege, să-lu rōge, și să stăruască la el pentru poporul ei.

9 Și veni Hatacu, și spuse Esterei cuvin-

tele lui Mordacheu. Și Estera ȳise că-10 tră Hatacu, trămetându-lu ȳră-și la Mordacheu: Toți servii regelui și poporul provinciilor regelui știu, că ori-ce bărbat ori femeă, care aru intra la rege în curtea cea mai din lă-întru, fără a fi chemat, o lege este a-i omori, afară de acela, "cărui va întinde regele sceptrul său cel de aur, ca să trăsască; și eu de trei-deci de ȳile n'am fost chemată, ca să intra la rege. Și se spuseră lui Mordacheu cuvintele Esterei. 12

Atuncea Mordacheu ȳise, răspundând 13 Esterei: Nu-ți inchipui, că tu singură vei scăpa d'între toți Iudeii, pentru-că ești în casa regelui. Căci dacă tu vei tăce cu totul în timpul acesta, va veni de alurea ușurare și mântuire Iudeilor; ȳră tu și casa părintelui te ȳ se va perde; și cine știe, dacă tu n'ai venit la regat pentru un timp ca acesta?

Atuncea ȳise Estera să răspundă lui Mordacheu: Mergi, adună pre toți Iudeii afla-16 tori în Șusan, și poștiți pentru mine, și nici să mâncați nici să beți "trei ȳile, noptea și ȳiua; și eu și tângerile mele vom post de asemenea; după aceea voi intra astu-feliu la rege, de-și acesta nu este duple; dară de este să per, voi peri. Și ducându-se Mordacheu, făcu în toate duple cum i-a ordonat Estera.

SI a "treia-ȳi, îmbrăcându-se Estera cu 5 vestmentul ei de regină, stătu în porticul "cel din lă-întrul palatului regelui; și regele ședea pe tronul său de rege în palatul său domnesc, în fața intrării palatului. Și cum vȳdu regele pre regina Estera stând în curte, "ea află chiar înainte sa; și "regele întinse Esterei sceptrul de aur, ce era în mâna sa; decă se apropiă Estera, și atinse vârful sceptrului. Și regele ȳise către ea: Ce-ți este, regină 3 Estera, și care este cererea ta? cere! "și până la jumătatea regatului meu ȳi se va da. Și Estera răspunse: Dacă i place regelui, să vină regele și Haman astă-ȳi la ospetulu, ce l'am pregătit pentru el. Și regele 5 ȳise: Cu grabă chemați pre Haman, ca să facă duple cuvântul Esterei; și aȳa veni regele și Haman la ospetulu, ce-lu pregătise Estera.

Și la bătăură de vin ȳise regele către 6 Estera: "Care este rugăciunea ta? și ȳi se va da; și care este cererea ta? cere și până la jumătatea regatului, și ȳi se va face. Și 7 răspundând Estera, ȳise: Rugăciunea și ce-

m Cap. 1. 22. & 8. 9.	p Cap. 8. 12. etc. q Cap. 8. 11.	Prov. 29. 2.	h Ier. 7. 6. Ezec. 27. 30.	f Cap. 5. 1. g Dan. 3. 9.	j Veđi Fac. 43. 14.	17.	8. 4.
n 1 Reg. 21. 8 Cap. 8. 8. 'o.	r Cap. 8. 13, 14. s Veđi Cap. 8. 15.	Capitulu 4.	c Fac. 27. 34. d Cap. 3. 9.	h Cap. 5. 2. & 8. 4.	—	b Veđi Cap. 4. 11. & 6. 4	e Aȳ Marc. 6. 23.
o Cap. 8. 10.		a 2 Sam. 1. 11.	e C. p. 3 14, 15.	i Veđi Cap. 5. 1.	a Veđi Cap. 4.	c Prov. 21. 1. d Cap. 4. 11. &	f Cap. 7. 2. g Cap. 9. 13.

8 rerea mea este: De amă aflatu charu înaintea regelui, și dacă va plăce regelui să facă rugăciunea mea, și să îndeplinească cererea mea, să vină regele și Hamanū la ospetulu ce-lu voi pregăti pentru ei; și mâne voi face dupre cuvântul regelui.

Planul lui Hamanū pentru perderea lui Mordacheu; onorarea lui Mordacheu.

9 Și eși Hamanū in acea di voiosu și veselū; dară, vâdendū Hamanū pre Mordacheu in pōrta regelui, ^a că nu s'a sculatū, nici s'a mișcatū pentru elū, s'a implutū de mânia asupra lui Mordacheu. Totuși se stēpāni Hamanū; și intrândū in casa sa, a trāmesū, și a chiāmatū pre amicii sei și pre Zereșū, femea sa. Și spus'a lorū Hamanū mărirea averilorū sale și mulțimea copiilorū sei, și cumū regele l'a mărītū, și cumū l'a ^a înălțatū mai pe susu de toți mai marii și servii regelui. Și dis'a Hamanū: Chiārū regina Estera n'a chiāmatū împreună cu regele la ospetulu ce-lu pregăti, decâtū pre mine; și încă și mâne sūnt chiāmatū la d'insa împreună cu regele; Dară tōte acestea nu-mī vorū folosi nimicū, pe cātū timpū voiū vedē pre Mordacheu, Iudeulū, ședendū in pōrta regelui. Și disui-a Zereșū, femea sa, și toți amicii sei; Să se facă o spēndurātore, înaltă de cincideci coți, și mâne cere de la rege, ca Mordacheu să fie spēnduratū pe ea; și du-te apoi voiosu cu regele la ospetū. Și a plăcutū acēsta lui Hamanū, și a făcutū spēndurātore.

6 **I**N acea nōpte somnulū fugi de la rege; și elū ordinā să se aducā "cartea de amintire, cronicile; și se ceti înaintea regelui. Și s'a aflatū scrisū, că Mordacheu dăduse scire, că Bigtanū și Tereșū, dūoi din eunuchii regelui, d'entre pāzitorii pragului, cāntaserā să punā mână pe regele Ahasverū.

3 Și dis'a regele: Ce onōre și mărire s'a făcutū lui Mordacheu pentru acēsta? Atuncea tēnērii, cari serviaū regelui, diserā: Nimicū nu i s'a făcutū. Și regele disē: Cine este in curte? Erū Hamanū venise in curtea ^b din afarā a casei regelui, ^c ca să cērā de la rege punerea lui Mordacheu la spēndurātore, ce o pregătise pentru d'insulū.

5 Și tēnērii regelui i diserā: Eccē, Hamanū este in curte! Și regele a disū: Să intre.

6 Și cumū intrā Hamanū, dis'a lui regele: Ce se cade să se facā omulū, pre care regele voesce a-lū onora? Erū Hamanū cugetā in ānima sa: Pre cine altulū voesce regele

a-lū onora, decâtū pre mine? Și Hamanū 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

Și dis'a regele cătră Hamanū: Grăbesce, 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Deci luā Hamanū vestmētulū și calulū, 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Și s'a întorsū Mordacheu la pōrta re- 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Estera se îndreptēsă cătrū rege, care-i implinesce cererea; Hamanū este ucisū și Mordacheu înălțatū.

Și pre-cândū vorbeiaū cu elū, venirā eu- 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

SI așa venirā regele și Hamanū, să ospē- 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81

dis'a cătră Estera, regina: Cine este el, și unde este acela, care s'a sumețit să facă 6 acesta? Și Estera dișe: Apăsătorul și neamicul *este* acestu înreutățit Haman.

Atuncea se înspăimântă Haman înaintea regelui și a reginei. Și sculându-se regele de la bătura de vin în urgia sa, *se duse* în grădina palatului; *eră* Haman stătu, ca să cêră vieța sa de la regina Estera; căci a vădutu, că regele era hotărît a-lu perde.

8 Și întorcându-se regele din grădina palatului în camara ospetului, *éccé*, Haman era aruncat pe *patul*, pe care *ședea* Estera. Și dis'a regele: *Cum*, *caută* chiar a sili și pre regina în fața mea, în casa mea? Și cum eși vorba din gura regelui, *î* și *a* coperiră fața. Și dișe *Harbona*, unul d'între eunuchi, înaintea regelui: *Éccé*, și o *spendurătoare* înaltă de cinci-deci de coți, pre care Haman a făcut'o pentru Mordacheu, care a vorbitu spre binele regelui, este în casa lui Haman! Și regele dișe: Spendurați-lu la ea. Deci *spendurară* pre Haman la spendurătorea, ce o pregătise pentru Mordacheu. Și *așa* se linisci mânia regelui.

8 ÎN ziua aceea regele Ahasveru dădu reginei Estera casa lui Haman, neamicul Iudeilor. Și veni Mordacheu înaintea regelui; căci Estera *î* spusese *ce-î era* el. 2 Și scoțându regele *â* ânelul se, pre care l'a luat de la Haman, *l'u* dădu lui Mordacheu. Și Estera puse pre Mordacheu asupra casei lui Haman.

Estera cętigă unu decretu în favorea Iudeilor.

3 Și *eră-și* vorbi Estera cătră rege, și cădu la piciorole lui, și-lu rugă cu lacrimi, să se intimpine rēutatea lui Haman, Agagheulu, și uneltirea, ce elu uneltise Iudeilor. Și *intins'a* regele sceptrul de aur cătră Estera. Și Estera se sculă, și stătu înaintea regelui; Și dișe: De va plăce regelui, și de amu aflatu charu înaintea lui, și lucrul *se va păre* dreptu regelui, și eu *sunt* plăcută în ochii lui, să se scriă, ca să destințeze scrisorile cele uneltite de Haman, fiulul lui Hammedata, Agagheulu, pre cari le scrise, ca să nimicēscă pre Iudei din tōte provinciile regelui; Căci cumu *ași* putē vedē *a* rēulu, ce aru cādē preste poporul me? Sēu cumu *ași* putē să vedu perderea rudelor mele?

Atuncea dis'a regele Ahasveru cătră rege 7 Estera, și cătră Mordacheu, Iudeulu: *Éccé*, *am* datu Esterei casa lui Haman, și pre elu l'a *spendurat* la spendurătore; pentru-că a intinsu mâna sa asupra Iudeilor. Deci scrieți pentru Iudei, cum 8 vi se va păre mai bine, în numele regelui, și sigilați cu ânelul regelui; căci scrisorea scrisă în numele regelui, și sigilată cu ânelul regelui, *nu* se desființează.

9 Și chiămară atuncea pre scriitorii regelui în luna a treia, adecă luna Sivanu, în a dūo-deci și treia di a ei, și se scrise în totulu, duple cumu ordină Mordacheu cătră Iudei și cătră satrapii și guvernători și mai marii provinciilor, *a* de la Indea până la Etiopia, o sută dūo-deci și șapte de provincii, la fie-care provincie *a* duple chipulu scrierei sale, și la totu poporul în limba sa, și cătră Iudei duple scrierea lor și în limba lor.

10 Și scrise scrisori în numele regelui Ahasveru, și le sigilă cu ânelul regelui, și le trăsese prin alergători călări, cari călăriau pe cai iuți și pe cătări din epe: *Scri* 11 *sori*, în cari regele învoia Iudeilor din orice cetate, să se adune, și să-și apere vieța lor, să perdă, să omorā, și se nimicēscă ori-ce putere a poporului și a provinciei, ce *i-arū* apesa, *stērpindū* copiii și femeile, și *prēdēndū* averile lor, *î* Intr'o di, în 12 tōte provinciile regelui Ahasveru, *adecă* în a trei-spre-decea a lunei a dūo-spre-decea, luna Adarū.

13 Câte o copie de pe *acēstă* scrisore s'a datu ca edictu, și s'a prochiămatu în fie-care provincie cătră tōte poporele, *ordināndū* Iudeilor a fi gata în ziua aceea, ca să-și resbune de neamicii lor. Și *așa* eșiră a 14 *alergătorii*, călărindū pe cai iuți și pe cătări, grăbiți și siliți fiindu din ordinul regelui. Și edictul se prochiāmă și în Șusanu, *cetatea* palatului.

15 *Erū* Mordacheu eși de d'înaintea regelui în vestmētu de rege vênātu și albū, și cu coronă mare de aur și mantia de in supțire și de purpur; și *cetatea* Șusanu se bucură, și se veseli. Și pentru Iudei fu *o* lu- 16 mină, veselie, bucurie și onore. Și în ori-ce provincie și cetate, unde sosi ordinul regelui și edictul se, bucurie și veselie, ospetare și *di* bună era Iudeilor. Și mulți din poporul țerei *se* făcură Iudei; căci *frica* de Iudei căduse preste ei.

c Cap. 1. 6.
d 1ov 9. 34.
e Cap. 1. 10.
f Cap. 5. 14.
Ps. 7. 16.
Prov. 11. 5, 6.

g Ps. 37. 35, 36.
Dan. 6. 24.
—
Cap. 8.
a Cap. 2. 7.

b Cap. 3. 10.
c Cap. 4. 11. &
5. 2.
d Neem. 2. 3.
Cap. 7. 4.
e Vers. 1.

Prov. 13. 22.
f Veđi cap. 1. 19.
Dan. 6. 8, 12,
15.
g Cap. 3. 12.
h Cap. 1. 1.

i Cap. 1. 22. &
3. 12.
j 1 Reg. 21. 8.
Cap. 3. 12, 13.
k Veđi cap. 9.

l 10, 15. 16.
l Cap. 3. 13. etc.
& 9. 1.
m Cap. 3. 14, 15.
n Veđi cap. 3.
15.

o Ps. 97. 11.
p 1 Sam. 25. 8.
Cap. 9. 19, 22.
q Ps. 18. 43.

r Fac. 35. 5.
Esod. 15. 16.
Deut. 2. 25. &
11. 25.
Cap. 9. 2.

Iudeii se opun neamicilor lor, și-i înving.

- 9 **S** în luna a douăspre-decea, luna Adar, în a trei-spre-decea zi a ei, cându ordinul regelui și edictul său erau aproape să fie îndeplinite, în ziua în care neamicii Iudeilor sperau să domnescă asupra lor, (deși s'a întors lucrul, căci Iudeii domniau asupra celor ce-i uriau), ^a Se adunară Iudeii în cetățile lor, în toate provinciile regelui Ahasveru, ca să pună mâna pe cei ce căuta nenorocirea lor; și nimenia nu putu a li sta înaintea, căci ^b frica de d'înșii căduse preste toate popoarele. Și toți mai marii provinciilor și satrapii și guvernatorii și economii regelui ajutară pre Iudei; căci frica de Mordacheu căduse preste ei. Căci Mordacheu *era* mare în casa regelui, și faima lui străbătuse în toate provinciile; că omul acesta, Mordacheu ^c mergea mărindu-se.
- 5 Si loviră Iudei pre toți neamicii lor cu lovitură de sabie, și cu ucidere și cu nimicire; și făcură cu neamicii lor duple voia lor. Chiaru și în Șusanu, *cetatea* palatului, Iudeii ucisă și stăpîră cinci sute de bărbați. Și pre Parșandata, Dalfonu, 8 Aspata, Pre Porata, Adalia, Aridata, Pre 9 10 Parmașta, Arisa, Arida, și Vaezata: ^d Pre cei de ce fii ai lui Hamanu, fiul lui Hammedata, neamicul Iudeilor, *pre toți* i ucisă; ^e dară nu au întinsu mâna lor spre predă.
- 11 Și se spuse regelui în acea zi numărul 12 celor uciși în Șusanu, *cetatea* palatului. Și regele di se cătră Estera, regina: În Șusanu, *cetatea* palatului, Iudeii au ucis și au stăpîrit cinci sute de bărbați, și pre cei de ce fii ai lui Hamanu; ce voru fi făcutu în celelalte provincii ale regelui? Și acum ^f care este rugăciunea ta? *cere*, și ți se va da; și care *este* cererea ta? și ți se va face.
- 13 Și Estera di se; De va plăce regelui, să învoescă Iudeilor din Șusanu să facă și mâne ^g duple edictul de astă-zi; și pre cei de ce fii ai lui Hamanu să-i spîndure 14 la spînduratori. Deci ordină regele, ca să se facă așa; și prochiama edictu în Șusanu; și spîndurară pre cei de ce fii ai lui 15 Hamanu. Și ^h se adunară Iudeii din Șusanu și în ziua a patru-spre-decea a lunii Adar, și ucisă trei sute de bărbați în Șusanu; ⁱ dară nu au întinsu mâna lor spre predă.
- 16 Și Iudeii din celelalte provincii ale regelui ^j se adunară, și-i apărară viața lor, și căpătară repausu din partea neamicilor

lor, și ucisă din neamicii lor șapte-deci și cinci de mi; ^k (dară nu au întinsu mâna lor spre predă). *Fostă* ^l *acesta* în ziua a 17 trei-spre-decea a lunii Adar; ^m *eră* în ziua a patru-spre-decea se repausară, și o făcură ⁿ *și de ospetă și de veselie*. Dară Iudeii cei din Șusanu se adună ^o *in a trei-spre-decea* ^p *și a acestei luni*, și în a patru-spre-decea; și în a cinci-spre-decea ^q *și a ei se repausară, și o făcură și de ospetă și de desfătare*. Pentru *acesta* Iudeii din sate, 19 cari locuiau în cetăți neîntărite, făcură a patru-spre-decea ^r *și a lunii Adar* ^s *și de desfătare și de ospetă* ^t *și de bună, și de* ^u *trămetere de daruri unu altuia*.

Instituirea serbării Purim; mărirea lui Mordacheu.

Si a scrisu Mordacheu lucrurile aceste, 20 și a tramesu scrisori cătră toți Iudeii din toate provinciile regelui Ahasveru, cătră cei din apropiare și cătră cei din depărtare, Ordinându-li, ca să păzescă ^v *ziua a patru-spre-decea și a acesteia*, pe fie-care an: ^w *Dilele*, 22 în cari Iudeii s'au repausat de neamicii lor; și luna, în care amăriciunea lor s'a ^x *prefăcutu în bucurie, și bocetulu în bună*; ca să le facă ^y *dile de ospetă și de veselie*, și de ^z *trămetere de daruri unu altuia*, și de daruri saracilor. Și Iudeii primiră să 23 facă ceea ce au începutu, și ceea ce li-a scrisu Mordacheu. Căci Hamanu, fiul lui 24 Hammedata, Agagheulu, neamicul tuturor Iudeilor, ^{aa} *uneltise asupra Iudeilor, ca să-i pîrdă, și aruncase Puru, adică sorti, ca să-i pîrdă și ca să-i nimicescă*; Dară ^{ab} *cum* 25 a venit *Estera* înaintea regelui, a ordinaru prin epistole, să se ^{ac} *întorcă asupra capului lui uneltirea lui cea rea, ce a uneltitu asupra Iudeilor, și spînduratu pre el și pre fii lui în spînduratori*. Pentru *acesta* 26 au numitu *dilele* aceste Purim, de la numele Puru. De aceea duple toate ^{ad} *întemplantile* ^{ae} *scrisorei acesteia, și ale celor ce ei au vîdutu în lucrul acesta, și duple* cele ce s'au ^{af} *întemplantu lor*. Au ^{ag} *aseđat* Iudeii și au 27 ^{ah} *luat* asupra lor și asupra seminției lor, și asupra tuturor celor ce s'au ^{ai} *unitu cu ei*, să nu lipsescă vre-odată de a ^{aj} *păzi* aceste ^{ak} *două dile*, duple cele scrise și în timpul lor, în fie-care an; Și ^{al} *dilele* acestea să 28 se amintescă și să se păzescă în ^{am} *tota generațiunea, în tota familia, în tota provincia,*

Capit. 9.
a Cap. 8. 12
b Cap. 3. 13.
c 2 Sam. 22. 41.
d Cap. 8. 11. & vers. 16.
e Ps. 71. 13, 24.

f Cap. 8. 17.
g 2 Sam. 3. 1.
h 1 Cron. 11. 9.
i Prov. 4. 18.
j Cap. 5. 11.
k Iov. 19. 19. &

l 2 Sam. 21. 10.
m Veđi Cap. 8. 11.
n Cap. 5. 6. & 7. 2.

o Cap. 8. 11.
p 2 Sam. 21. 6.
q Vers. 2 & cap. 8. 11.
r Vers. 10.

s Vers. 2. & cap. 8. 11.
t Veđi cap. 8. 11.
u Vers. 11. 15.
v Deut. 16. 11.

w Vers. 19.
x Neem. 8. 10.
y Cap. 3. 6, 7.
z Vers. 13, 14.
aa Cap. 7. 5, etc. & 8. 3, etc.

ab Cap. 7. 10.
ac Ps. 7. 16.
ad Vers. 20.
ae 1 Ap. 8. 17.
af Isa. 56. 3, 6.
ag Zech. 2. 11.

și în totă cetatea; și zilele acestea, Purim, să nu lipsescă din meșlocul Iudeilor, și să nu înceteze amintirea lor din seminția lor.

29 Atuncea Estera, regina, ^c feta lui Abihail, și Mordacheu, Iudeul, au scris a doua oră în totă puterea, ca să întărescă

30 ^d cele scrise pentru Purim. Și au trimis scrisori către toți Iudeii în ^e cele o sută douăzeci și șapte provincii ale regatului lui Ahasveru; cuvinte de pace și de adevăr:

31 Ca să întărescă zilele acestea, Purim, în timpurile lor, cum li-a hotărât lor și Mordacheu, Iudeul, și Estera, regina, și cum li-a hotărât lor și seminției lor,

adăugându ^f post și rugăciune. Și edictul 32 Esterei a întărit hotărârea acesta a Purimului, și s'a scris în carte.

SI a pus regele Ahasveru dare asupra 10 pământului și asupra ^a insulelor mării. Și toate faptele puterii lui și ale tăriei lui, 2 și descrierea mării lui Mordacheu, ^b la care l'a rădicat regele, ore nu sunt scrise în Cartea Cronichelor regilor Mediei și ai Persiei? Căci Mordacheu, Iudeul, era ^c alu 3 două zile după regele Ahasveru, și mare între Iudei, și plăcut mulțimei fraților sei, ^d căutându binele poporului sei, și vorbindu de pace pentru totă seminția sa.

CARTEA LUI IOVU.

Prosperitatea lui Iov, durerea sa, și răbdarea sa.

1 FOST'A ^a în pământul Uzū un bărbat, alu cărui nume era ^b Iov; și bărbatul acesta era ^c fără prihană și drept, și ^d temeriu de Dumnezeu, și se feria de totu lucrul rău. Și i se născură șapte fii și trei 2 fete. Și erau vitele lui șapte mii de oi și trei mii de cămile, cinci sute părechi de 3 boi, și ciuci sute de asine, cu mulțime mare de servi. Și așa bărbatul acesta era cel mai mare între toți fiii resăritului.

4 Și mergeau fiii lui unul la altul, și dădeau ospete, fie-care în casa sa în ziua sa; și trimeteau și chemau pre toate-trei surorile lor, să mănânce și să bea cu d'înșii.

5 Și cându rându ospetelor lor trecea, trimetea Iov, ca să-i sântescă; și se scula de demăneta forte, și ^e aducea olocaște dupre numărul tuturor. Căci dicea Iov: Pote, au păcătuit fiii mei, și ^f s'au despărțit de Dumnezeu în ânima lor. Așa făcea Iov totu-dé-una.

6 Și ^g fost'a într'o zi, ^h că venind fii lui Dumnezeu, spre a se înfăcișa înaintea lui Iehova, veni și Satana în meșlocul lor.

7 Și dise Iehova către Satana: De unde vii? Și Satana răspunse lui Iehova, și dise: ⁱ Din cutrierarea pe pământ și din preâmbierea pe elu. Și Iehova dise către Satana: ^j Cautat'ai spre servul meu, Iov? Nimenea nu este ca d'insul pe pământ, bărbat ^k fără prihană și drept, temeriu de Dumnezeu, și care se feresce de totu lucrul rău. Re-

spuns'a Satana lui Iehova, și dise: Ore în zadar se teme Iov de Dumnezeu? ^l Au 10 nu l'ai îngrădit pre elu și casa lui și toate ce sunt ale lui, de juru împrejur? ^m Lucrul mânelor lui ai bine-cuvântat, și vitele lui le-ai înmulțit pe pământ. ⁿ Dară intinde 11 acum mâna ta, și lovesce toate ce sunt ale lui, și ^o vedem, de nu te va ^p blăstema în față? Și Iehova dise către Satana: Eccé, 12 toate ale lui fie în mâna ta; numai asupra-i nu intinde mâna ta. Și eși Satana din fața lui Iehova.

Și fost'a într'o zi, ^q că fii lui și fetele lui 13 mâncau și bea vin în casa fratelui lor celu întâiu-născut. Și veni unu trimesu 14 către Iov, și dise: Boii arău, și asinele păseau lungă d'înșii, Și se aruncară Se- 15 beii, și-i luară cu sine, și uciseră pre servii tei cu ascuțitul săbiei; și numai eu, eu singur, am scăpat, spre a-ți da de scire. Și încă vorbindu acesta, veni și unu altul, 16 și dise: Focul lui Dumnezeu pică din ceru, și arse oile și servii tei, și-i mistui; și numai eu, eu singur, am scăpat, spre a-ți da de scire. Și încă vorbindu acesta, veni 17 și unu altul, și dise: Chaldei, făcându-se trei cete, se aruncară asupra cămiloror, și le luară cu sine, și uciseră pre servii tei cu ascuțitul săbiei; și numai eu, eu singur, am scăpat, spre a-ți da de scire. Și încă 18 vorbindu acesta, veni unu alu treilea, și dise: ^r Fii tei și fetele tale mâncau și bea

^c Cap. 2. 15.
^d Vedi cap. 8.
10. & vers. 20.
^e Cap. 1. 1.
^f Cap. 4. 3, 16.

Capitulu 10.
^a Fac. 10. 5.
Ps. 72. 10.
Isa. 24. 15.
^b Cap. 8. 15. &
9. 14.

^c Fac. 41. 40.
2 Cron. 28. 7.
^d Neem. 2. 10.
Ps. 122. 8, 9.

IOVU.
—
Capitulu 1.
^a Fac. 22. 20, 21.
^b Ezech. 14. 14.
Iac. 5. 11.

^c Fac. 6. 9. &
17. 1.
Cap. 2. 3.
^d Prov. 8. 13. &
16. 6.
^e Fac. 8. 20.
Cap. 42. 8.

^f 1 Reg. 21. 10.
13.
^g Cap. 2. 1.
^h 1 Reg. 22. 19.
Cap. 38. 7.
ⁱ Cap. 2. 2.
Mat. 12. 43.

1 Pet. 5. 8.
^j Cap. 2. 3.
^k Vers. 1.
^l Ps. 34. 7.
Isa. 5. 2.
^m Ps. 128. 1, 2.
Prov. 10. 22.

ⁿ Cap. 2. 5. &
19. 21.
^o Isa. 8. 21.
Mal. 3. 13, 14.
^p Eccl. 9. 12.
^q Vers. 4. 13.

- vinu in casa fratelui loru celu antoiu-născutu;
 19 Și ecce, veni vântu puternicu d'inspre pustiiu,
 și lovi cele patru colțuri ale casei; și ea că-
 du preste tănəri, și ei periră; și numai eu, eu
 singuru, amu scăpatu, spre a-ți da de scire.
 20 Atuncea se rădică Iovū, * rumpse man-
 tia sa, și-și tunse capulū seū; * cădu pe pă-
 21 mēntū, și se prosternu; Și dīse: 'Golū amū
 eșitū din mitra mumei mele, și golū me
 voiū întorče acolo; Iehova * a datū, și Iehova
 * a luatū; * bine-cuvēntatū fie numele lui Ie-
 22 hova! * In tōte acestea Iovū nu pēcātui; și
 n'a insușitū nici o prostiā lui Dumneḑeū.
 2 **S**I * fost' a intr-o ȑi, cāndū veniră fiii lui
 Dumneḑeū, spre a se infăciāșa înaintea
 lui Iehova, că veni Satana in meḑiloculū lorū,
 spre a se infăciāșa și elū înaintea lui Iehova.
 2 Și dīse Iehova cătră Satana: De unde vii?
 Și * respunse Satana lui Iehova, și dīse: Din
 cutrierarea pe pāmēntū și din preāmbarea
 3 pe elū. Și Iehova dīse cătră Satana: Cău-
 tat'ai spre servulū meū, Iovū? Nimenea nu
este ca d'insulū pe pāmēntū, bărbatū * fără
 prihană și dreptū, temētoriū de Dumneḑeū,
 și care se feresce de totū lucrulū rău; ecce,
 elū este * statornicu in neprihānirea sa, de și
 m'ai imbolditū asupră-i, * spre a-lū perde in
 4 zădarū. Și respunse Satana lui Iehova, și
 dīse: Pele pentru pele! tōte, ce are omulū,
 5 le va da pentru viața sa. * Inse întinde mână
 ta acumū, și lovesce * oșele lui și carnea lui,
 și *să vedemū, de nu te va blăstema in fața.*
 6 * Și dīse Iehova cătră Satana: Ecce, elū *fie*
 in mână ta; numai de viața lui păzesc-te.
 7 Și așa se duse Satana din fața lui Ie-
 hova, și lovi pre Iovū cu ulcere mari, * de la
 talpa piciorului seū până la creștelul seū.
 8 Și-și luā unū hīrbū, și se scārpina cu elū, * și
 seḑu in cenușă.
 9 Atuncea dīse femea sa cătră d'insulū,
 * Mai esci încă * statornicu in neprihānirea ta?
 10 Blăstemă pre Dumneḑeū, și mori! Dară elū
 dīse cătră ea: Cumū vorbescū cele proște,
 așa vorbesci și tu; ce! * să primimū noi de la
 Dumneḑeū bunulū, și răulū să nu-lū pri-
 mimū? * In tōte acestea Iovū * nu pēcātui cu
 buzele sale.
 11 Și trei * amici ai lui Iovū, Elifazū, * Tema-
 neulū, și Bildadū, * Suheulū, și Zofarū, Naa-
 mateulū, auḑindū tōte nenorocirile ce veni-
 seră preste elū, plecară fie-care de la loculū
 unde era, și se vorbiră între ei, să vină,
 12 spre * a-lū compātimi și a-lū mângăia. Și

rēdicāndū de departe ochii lorū, nu l'au cu-
 noscutū; și înălțāndū vōcea lorū, plānsēră,
 și rumpseră fie-care mantia sa, și au * arun-
 catū pāmēntū preste capetele lorū spre ceriū;
 Și seḑură lūngă d'insulū pe pāmēntū * șapte 13
 ȑile și șapte nopți, și nici unulū nu vorbi
 unū cuvēntū cătră d'insulū; căci vedeau, că
 durerea sa era mare forte.

Plângerea lui Iovū.

- D**UPĂ aceste deschise Iovū gura sa, și blă- 3
 stemă ȑiua sa.
 Și Iovū începu, și dīse: 2
 * Pēră ȑiua, in care m'amū născutū; 3
 Și nōptea, care a ȑisū: S'a conceputū unū
 Acea ȑi să nu fie decâtū întunerecū; [omū! 4
 Dumneḑeū să nu o caute de susū;
 Și lumina să nu o lumineze;
 Întunereculū și * umbra morței să și-o cēră; 5
 Nūori groși să jacă preste ea;
 Eclipsulū să o înspăimēnte!
 Acea nōpte întunereculū să o răpēscă, 6
 Să nu se numere între ȑilele anulū,
 Să nu vină in numărulū lunelorū!
 Ecce, acea nōpte să fie stērpă; 7
 Nici o bucuriā să nu aibă locū intr'insa!
 Să o blăsteme cei ce afurisescū ȑilele, 8
 Cei * ce cu iscusință descēptă Leviatanulū.
 Să se intunece stelele amurgului ei, 9
 Să ascepte lumina, și ea să nu vină,
 Da, să nu vēdă genele ȑiorilorū!
 Căci numi-a închisū porțele mitrei mumei; 10
 Și n'a ascunsū nēcasulū înaintea ochilorū mei!
 * De ce n'amū muritū in mitra mumei? 11
 Eșindū din pāntece de ce n'amū espiratū?
 Pentru ce m'au primitū genunchiele? 12
 Și pentru ce m'au primitū ȑițele, să le sugū?
 Căci acumū ași jacē, și ași avē pace; 13
 Ași dormi, și ași avē repausū,
 Cu regiū și cu guvernatoriū pāmēntului, 14
 Cari * și * zidiră piramiȑi;
 Seū cu cei mari, cari aveau aurū, 15
 Și împleau casele lorū cu argintū.
 Seū de ce nu sūnt ca * o lepēdătură ingropată; 16
 Ca pruncii, cari n'au vēḑutū lumina!
 Acolo reiī încetēzā de a turbura, 17
 Și cei osteniȑi se repausēzā.
 Acolo cei in lanțuri cu toȑii află repausū; 18
 Și * nu audū vōcea celui ce-i imboldesce.
 Acolo sūnt și cei mici și cei mari, 19
 Și servulū * liberū de domnulū seū.
 * Pentru ce dā elū lumina celui mișelū, 20
 Și viața celorū * amāriȑi la sufletū?

r Fac. 37. 29.
 Ezra 9. 3.
 1 Pot. 5. 6.
 1 Pa. 49. 17.
 Eccl. 5. 15.
 1 Tim. 4. 7.
 1 Eccl. 5. 19.
 1 Eccl. 1. 17.
 1 Mat. 20. 15

x Efes. 5. 20.
 1 Thes. 5. 18
 y Cap. 2. 10.
 —
 Capitulū 2.
 a Cap. 1. 6.
 b Cap. 1. 7.
 c Cap. 1. 1, 8.

d Cap. 27. 5, 6.
 e Cap. 9. 17.
 f Cap. 1. 11.
 g Cap. 19. 20.
 h Cap. 1. 12.
 i Isa. 1. 6.
 j 2 Sam. 13. 19.
 k Cap. 42. 6.
 l Ezech. 27. 30

Mat. 11. 21.
 k Cap. 21. 15.
 l Vera. 3.
 m Cap. 1. 21.
 n Rom. 12. 12.
 o Iac. 5. 10, 11.
 p Cap. 1. 22.
 q Pa. 39. 1.
 r Prov. 17. 17.

q Fac. 38. 11.
 1 Ier. 49. 7.
 r Fac. 25. 2.
 s Cap. 42. 11.
 t Rom. 12. 15.
 u Neom. 9. 1.
 v Plān. 2. 10.
 w Ezech. 27. 30.
 x Fac. 50. 10.

Capitulū 3.
 a Cap. 10. 18, 19.
 b Ier. 15. 10. &
 20. 14.
 c Ier. 9. 17, 18.
 d Cap. 10. 18.
 e Fac. 30. 3.
 f Isa. 66. 12.

44. 19 & 107.
 10. 14.
 1 Ier. 13. 16.
 Amos 5. 8.
 c Ier. 9. 17, 18.
 d Cap. 10. 18.
 e Fac. 30. 3.
 f Isa. 66. 12.

f Cap. 15. 28.
 g Pa. 68. 8.
 h Cap. 39. 7.
 i Ier. 20. 18.
 j 1 Sam. 1. 10.
 k Reg. 4. 27.
 l Prov. 31. 6.

- 21 Cari * ascéptă mórtea, și ea nu vine,
De și o caută mai mult, decât pre 'tesa-
urele cele ascunse;
22 Cari se bucură fórte,
Se veselesc, cându găsesc morméntul;
23 Pentru ce se dă lumină omului, căruia 'i este
ascunsă calea sa,
* Și pre care Dumneđu l'a îngrădit?
24 Da, înaintea mîncărei 'mî vine suspinul;
Și oftatul meu se revîrsă ca apa.
25 Ecce, de ce m'amă temut, aceea m'a lovit;
De ce m'amă înspăimîntat, aceea m'a ajuns;
26 N'amă nici linisce, nici pace, nici repaus,
Și vijelia a venit preste mine.

Vorba întîia a lui Elifaz.

- 4 SI începă Elifaz, Temaneul, și dîse:
2 De amă căuta să-ți vorbim, ore mânia-
Și cine pôte opri cuvîntul? [te-vei?
3 Ecce, pre mulți 'i-ai învățat tu,
Și * mîni slabe ai întărit;
4 Pre cel ce șiovia cuvintele tale l'a rădicat,
Și genunchiele cele ce se pleacă le-ai întărit;
5 Și acum, cându 'ți se întîmplă acésta, te
mîni?
Cându te-a ajuns 'rêul, tu te spăimînti?
6 Aă nu * cuvîșia ta a fost 'speranța ta?
Și nu neprăhănirea căilor tale a fost în-
crederea ta?
7 Amintesc-ți, rogu-te, * cine nevinovat fiindu
Și drept fiindu s'a stêrpit? [a perit;
8 Amă vădutu totu-dé-una, că / cei ce aă arată
nedreptatea,
Și aă semănatu fără-de-legea, aă și secerat'o:
9 Perindă de suflarea lui Dumneđu,
Și mistuindu-se de strănutul nărilor lui.
10 Elu înăbușește mugetul leului, și strigătul
Și sdrebesce 'dintii leilor tîneri. [leóiei,
11 * Leul bîtrănu pere din lipsă de prădă,
Și puil leóiei se împrăscă.
12 Unu cuvîntu mi se furișă;
Și urechia mea aădi șópta lui,
13 'In gîndurile visurilor de nópte,
Cândă somnul adîncu cade preste ómeni,
14 Témă și / cutremur m'a întîmpinat,
Și făcu să se cutremure tóte ósele mele;
15 Și unu spirit trece pe d'înaintea mea,
Și pîrul mi se sburli pe corp.
16 Elu stătu, dară nu cunoscuî făca sa,
Unu chipu era înaintea ochilor mei;
Și amă aăditu o vóce slabă;
17 "Óre * fi-va omul mai dreptu decât Dum-
neđu?

- "Fi-va omul mai dreptu decâtu celu ce l'a
făcut?
"Ecce, elu 'nu se încrede serviloru sei, 18
"Și găsește greșeli în ângerii sei,
"Cu * cătu mai mult elu nu se va încrede ce- 19
loru ce locuesc în * case de lut,
"Cu temelia în tîrănă,
"Ce se strivesc la întîlnirea molielor?
"Ei * de demănătă până în sêră sînt nimiciți, 20
"Pe nesimțite peră pentru totu-dé-una.
"Ecce, 'se răpescé totă pré-puterea lor; 21
"Moră fără întelepciune.
STRIGĂ acum, fi-va ore cine să-ți răspundă? 5
"Și ore la care din sânti te vei îndrepta?
Căci mânia ucide pre nebuđu, 2
Și rivna omórá pre celu prost.
"Vădutu amă unu nebuđu, care prindea ră- 3
dăcină,
Dară pe dată amă numit blăstemată lă-
cașul se.
"Fii sei, departe de a fi în siguranță, 4
Sînt striviți în judecată,
"Fără ca nimenea să-i apere.
Hămisitul mănăncă secerișul se,
Pre care-lu scóte chiaru și din spini;
Și * hoțul inghite averile sale.
Căci nécasul din pulbere nu resare, 6
Și truda nu încolțescé din pămîntu,
Ci omul * se nasce pentru trudă, 7
Precum fii fulgerului se rădică, spre a
sbura.
De aceea în locu-ți aăi căuta spre celu 8
A-totu-puternicu,
Aăi îndrepta cuvintele mele cătră Dumneđu;
"Care face lucruri mari, necuprinse, 9
Lucruri minunate și fără numer;
"Care dá plóia pe pămîntu, 10
Și trâmăte apă preste cîmpuri;
"Care înalță pre cei umiliți, 11
Și rădică la mîntuire pre cei ce plîngu;
"Care zădărnicesce sfaturile celor vicleni, 12
Pentru ca mînele lor să nu îndeplinescă
cugetele lor;
"Care prinde pre cei iscusiți în viclenia lor, 13
Și sfatul celor stricați se restórnă;
"Diăa 'i întîmpină întunerecul, 14
Și în a-médă-și pipăesc ca nópte;
Și aăa 'elu scapă pre sermanu de sabia lor, 15
Din gura lor, și de mîna celui puternicu;
Și * astu-feliu rămăne speranță saracului, 16
Și nedreptatea amușescé.
"Ecce, fericit este omul, pre care Dum- 17
neđu 'lu cêrtă;

k Apoc. 9. 6.	d Prov. 3. 26.	j Hab. 3. 16.	p Ps. 39. 11. &
l Prov. 2. 4.	e Ps. 37. 25.	k Cap. 9. 2.	49. 14.
m Cap. 19. 8.	f Ps. 7. 17.	l Cap. 15. 15. &	q Cap. 36. 12.
n Plân. 3. 7.	g Prov. 22. 8.	25. 5.	
	h Osea 10. 13.	2 Pet. 2. 4.	
	i Gal. 6. 7. 8.	m Cap. 15. 16.	Capitul 5.
o Capitul 4.	j Ps. 58. 6.	n 2 Cor. 4. 7. &	a Ps. 37. 85. 36.
p Isa. 35. 3.	k Ps. 34. 10.	5. 1.	1er. 12. 2. 8.
q Isa. 35. 3.	l Cap. 33. 15.	o Ps. 90. 5. 6.	b Ps. 119. 155.

& 127. 5.	72. 18. & 145.	h 1 Sam. 2. 7.	Amos 8. 9.
c Ps. 109. 12.	3.	i Ps. 113. 7.	l Ps. 35. 10.
d Cap. 18. 9.	Rom. 11. 39.	j Neem. 4. 15.	m Sam. 2. 9.
e Fac. 3. 17, 18.	g Cap. 28. 26.	k Ps. 33. 10.	n Ps. 107. 42.
19.	Pa. 65. 9. 10.	l Isa. 8. 10.	o Ps. 94. 12.
1 Cor. 10. 12.	& 147. 8.	j Ps. 9. 15.	p Prov. 3. 11, 12.
f Cor. 9. 10. &	1er. 5. 24. &	q Cor. 3. 19.	r Ebr. 12. 5.
37. 5.	10. 13. & 51. 16.	k Deut. 28. 29.	s Iac. 1. 12.
Ps. 40. 5. &	Fapt. 14. 17.	t Isa. 59. 10.	u Apoc. 3. 19.

- Deci nu respinge mustrarea celui A-totû-puternicû;
- 18 °Căci elû rânesc, şi elû légă;
Elû lovesce, şi totû mânele lui vindecă.
- 19 °Căci din nevoi de şese ori te va scôte,
Şi in a şapte-a nenorocirea totû nu te va a-
- 20 °In fómete, de mórte te va scăpa, [junge;
Şi in resbelû, de sabiă;
- 21 °De biciulû limbei te va ascunde,
Şi de pustiiri viitoare nu te vei teme.
- 22 In pustiiri şi in fómete tu vei ride,
Şi °de fêrele pământului nu te vei teme;
- 23 Până şi °cu petrele câmpului vei fi in înţe-
Şi vei fi in pace cu fêrele; [legere,
- 24 Şi pace vei afla in cortulû teû;
Şi cercetândû staulele tale, nimicû nu-ţi va lipsi.
- 25 Tu vei vedé °seminţa ta adăugindu-se,
Şi odraslele tale crescendû °ca érba pământu-
- 26 °Coptû vei intra in morméntû, [lui;
Ca snopulû strînsû la timpulû seû.
- 27 Ecce, aceste sînt cele ce amû °cercetatû,
Auđi-le, şi cunósce, că sînt spre folosulû teû.

Respunsulû lui Iovû.

- 6 SI Iovû respunse, şi dîse:
- 2 O, de s'arû fi cumpénitû supêrarea mea!
Şi de s'arû fi pusû in aceeşi cumpênâ cu suferinţele mele!
- 3 Să se vedă că mai grele sînt °de câtû nê-
sipulû mărilorû;
De aceea cuvintele mele sînt aspre.
- 4 °Căci săgetele A-totû puternicului sînt in mine,
Şi veninulû lorû bea spiritulû meû;
°Spaimelû lui Dumneđeû se înarméză asu-
pră-mi!
- 5 Ore sbiérâ asinulû sêlbaticû, cândû are ver-
Sêû rage boulû, cândû are nutreţû? [dêta?
- 6 Se pôte mânca ce este fără gustû seû nesăratû?
Ore zêrulû este gustosû?
- 7 Lucrulû, de care sufletulû meû nu se atîngea,
S'a făcutû pânea desgustului meû.
- 8 De s'arû încuviinţa cererea mea!
De arû împlini Dumneđeû speranţa mea!
- 9 °De arû plăcé lui Dumneđeû să mă sfărâme!
Să întindă mâna sa, şi să mă stêrpescă!
- 10 Aşî avé incaltea acêstâ mângâiere,
De care m'aşî veseli in durerea cea mai crudă:
Că °nu m'amû lepêdatû de cuvintele °celui
Pré-sântû.
- 11 Dară care este tăria mea, pentru ca să mai
potû spera,
Şi care este sfârşitulû meû, pentru ca să
potû suferi in rêbdare?
- Tăria mea este ore ca tăria petrelorû? 12
Sêû carnea mea este ea ore de aramă?
Ore nu sînt fără ajutorû? 13
Aû n'a fugitû mêntuirea de la mine?
°Nenorocitulû se cuvîne compătîmire de 14
la amiculû seû,
Chiarû de părăsesce téma de A-totû-pu-
terniculû.
°Fraţiî mei sînt necredincioşi ca unû pêrêû, 15
Şi °ca cursulû pêrêilorû, ce trecû;
Pre cari o brumă le usucă, 16
Şi pe cari se îngrămădesce omêtulû.
Cândû vine căldura, ele lipsescû; 17
Căci, cumû simtû căldura, disparû,
Şi se scurgû din loculû lorû, 18
Şerpuindû pe drumurile scurgerei lorû,
Până se nimicescû şi perû.
Caravanele din °Tema le caută, 19
Şi cetele din °Şeba le ascêptă;
Dară ele se °ruşîneză de speranţa lorû, 20
Ajungendû la d'insele, roşescû.
Aşa °sînteţi şi voi pentru mine; 21
Aţi vedutû nenorocirea mea, şi °v'aţi îngro-
Disu-v'amû ore: °Daţi-mi ce-va"? [zitû. 22
Sêû: °Dăruiţi-mi din avutulû vostru"?
Sêû: °Mêntuiţi-mê din mâna neamiculuiû"? 23
Sêû: °Rescumpêraţi-mê din miâna hoţilorû"?
Învêtaţi-mê, şi voiû tăcé; 24
Şi arêtaţi-mi in ce amû greşitû!
Câtû de tari sînt cuvintele drepte! 25
Dară la ce sînt bune mustrările vóstre?
Ore n'aveţi cuvinte, de câtû spre a mă mustra? 26
Şi ce sînt pentru voi cuvintele unui omû
desperatû, de câtû vêntû?
Voi v'aţi arunca chiarû şi asupra orfanuluiû, 27
De ore-ce °sêpaţi grópâ amicului vostru.
Şi acumû căutaţi, rogu-vê, spre mine, 28
Si vedeţi, de minţescû înainte-vi!
°Întôrceţi-vê in voi însi-vê, rogu-vê, ca să 29
nu fie nedreptate;
Întôrceţi-vê, căci dreptulû este in partea mea.
Ore să fie nedreptate in limba mea! 30
Ore gustulû meû nu pôte deosebi între rêutăţi?
A U nu este omulû pe pământû °totû in luptă? 7
Aû nu sînt dîlele lui ca dîlele unui năimitû?
Ca unû sclavû doresce după umbră, 2
Ca unû năimitû ascêptă simbria sa.
Aşa mi s'aû datû °lunî de durere, 3
Şi mi s'aû numeratû nopţi pline de trudă:
De mê culcû, dicû: 4
°Cândû mê voiû scula, şi cândû ore nôptea
°şi va încheia mêsura sa"?
Şi sînt sâtulû de neodihná până la resă-
ritulû dîorilorû.

o Deut. 32. 39.	1 Cor. 10. 13.	Exec. 34. 25.	z Ps. 111. 2.	e Fapt. 20. 20.	i Ier. 15. 18.	m Cap. 13. 4.	14.
1 Sam. 2. 6.	q Ps. 91. 10.	u Ps. 91. 12.	—	f Lev. 19. 2.	j Fac. 25. 15.	n Ps. 38. 11.	Ps. 39. 4.
Isa. 30. 26.	r Ps. 33. 19. &	o Osea 2. 18.	Capitulu 6.	Isa. 57. 15.	k 1 Reg. 10. 1.	o Ps. 57. 6.	b Veđi cap. 29.
Osea 6. 1.	37. 19.	v Ps. 112. 2.	a Prov. 27. 3.	Osea 11. 9.	Pa. 72. 10.	p Cap. 17. 10.	2.
p Ps. 34. 19. &	e Ps. 31. 20.	x Ps. 72. 16.	b Ps. 38. 2.	q Prov. 17. 17.	Exec. 27. 22,	—	c Deut. 28. 67.
91. 3.	t Isa. 11. 3. &	y Prov. 9. 11. &	c Ps. 88. 15, 16.	h Ps. 38. 11. &	23.	Capitulu 7.	Cap. 17. 12.
Prov. 24. 16.	35. 9. & 65. 25.	10. 27.	d 1 Reg. 19. 4.	41. 9.	i Ier. 14. 3.	a Cap. 14. 5, 13,	

- 5 Carnea mea este ^a acoperită de vermi și de mârșavia pulberii, Pelea mea crêpă și puruiează.
- 6 ^a Țile mele trecu mai răpede decât mósorul țesetorului, Și se perdü fără speranță.
- 7 Amintesc-te, că ⁱ viața mea nu este decât o suflare, Și că ochiul meu nu va mai vedé fericirea;
- 8 ^a Ochiul celor ce mă privesc nu mă va mai vedé, Ochi tei vorü căuta spre mine, și eu nu voiü mai fi.
- 9 Ca nörulü, ce se imprăscia și trece, Așa și ^a celü ce se pogörä in mormântü nu se va mai scula;
- 10 Nu se va mai întörce la casa sa; Și ⁱ loculü seü nu-lü va mai recunósce.
- 11 De aceea ⁱ nu voiü mai stêpâni gura mea, Voiü vorbi in strîmtoarea spiritului meu; Mă voiü ^a tângui in amărîciunea sufletului meu.
- 12 Öre sînt o mare, seü unü bälaurü, De m'äi ingrăditü astü-feliü?
- 13 ⁱ Dacă ⁱ dicü: Patulü mē va mângăia, Culcușulü 'mi va alina durerea mea:
- 14 Atuncea tu mă spăimēnți prin visuri, Și mă tulburi cu vederi;
- 15 De aceea sufletulü meu dorește zugrumarea, Mai bine mörtea, de câtü öse ca ale mele!
- 16 ^a Mē trecü, nu voiü trăi in eternü! "Lăsă-mē; căci ^a Țilele mele sînt o suflare!
- 17 Öre ^a ce este omulü, de-lü măresci atäta, Și ieî sémă de d'insulü?
- 18 De-lü cercetezi in tötä demânēta, Și-lü cerci pe fie-care clipēla?
- 19 Până cândü nu te vei depărta de la mine, Și nu mē vei lăsa măcarü ca să inghitü scuipatulü meu?
- 20 De amü pécătuitü, ce ți-amü făcutü, ^a păzitorule de ómeni? De ce ^a m'äi făcutü să-ți fiü ȫintă, Și să fiü mie insumi de povörä?
- 21 Și pentru ce nu rēdici pécatulü meu, Și nu faci să trecä nedreptatea mea? Căci preste puçinü voiü adormi in pulbere, Și mē vei căuta, darä eu nu voiü mai fi.

Vorba äntēia a lui Bildadü.

- 8 SI Bildadü, Șuheulü, respunse, și ⁱ dise:
- 2 Până cândü vei mai vorbi astü-feliü, Și cuvintele gurei tale vorü fi ca unü vëntü puternicü?
- 3 Öre ^a va resturna Dumneđeü dreptulü?

- Sēu va resturna A-totü-puterniculü dreptatea? De ^a au pécătuitü fiü tei impotriva lui, 4 Și elü i-a datü in mâna fără-de-legei lorü; ^a De vei căuta pre Dumneđeü, 5 Și te vei ruga la A-totü-puterniculü; De esci curatü și onestü: 6 Atuncea de sigurü elü va veghia preste tine, Și va ferici coliba dreptătei tale; De a fostü micü începutulü teü; 7 Sfârșitulü teü va fi mare förte. ^a Da, întrébä, rogu-te, generațiunile trecute, 8 Și îndrēptä-te pe urma părinților lorü; (Căci ^a noi sîntemü de eri, și nu scimü nimicü, 9 Pentru-că ȫilele nōstre pe pämēntü sînt o umbrä;)
- Si ei te vorü invēta, 'ți vorü spune, 10 Și din înțelepciunea lorü vorü scōte cuvintele: "Öre odrăslesce papura fără de baltă? 11 "Öre cresce trēstia fără de apă? "Verde ⁱ findü, fără să se taie. 12 "Se usucä inaintea tuturorü erburilorü." "Așa este cursulü tuturorü celorü, ce uitä 13 pre-Dumneđeü, "Așa se perde ^a speranța nelegiuitului! Speranța lui se va curma, 14 "Și încrederea lui va fi ca o țeseturä de pänjinü; "Elü ^a se va rēđama de casa sa, darä ea nu 15 va sta, "Elü se va ȫiné de d'insa, darä ea nu va ȫiné. "Elü la lucirea sōrelui, încärcatü de sucür, 16 "Ca unü arbore ^a și întinde ramurile sale preste grädina sa, "Impletesce rädęcinele sale in dreptulü is- 17 vōrelorü, "Și îmbrăçiasēzä temeliele clădirilorü; "Darä ⁱ de-lü va scōte care-va din loculü seü, 18 "Acesta nu-lü va mai cunósce, ci va ȫice: "Eü nu te-amü vēđutü nici o-datä. "Astü-feliü este mersulü seü celü vōiosü! 19 "Și ⁱ din aceeași pulbere va odräslü unü altulü."

Așa Dumneđeü nu lépedä pre celü dreptü, 20 Și nici ajutä pre cei rei. Și, de ^a fi tu dreptü, arü împle cu risü gura ta, 21 Și buzele tale cu strigäte de bucuriä; Cei ce te urēscü s'arü ^a acoperi cu rușine; 22 Darä cortulü celorü rei se va nimici.

Responsulü lui Iovü.

- A TUNCEA Iovü respunse, și ⁱ dise: 9 Cu adevēratü sciü, că așa este; 2 Căci cumü ^a s'arü îndrepta omulü inaintea lui Dumneđeü?

d Isa. 14. 11.	f Ps. 78. 39. & 89. 47.	k 1 Sam. 1. 10.	144. 3.	Dent. 32. 4.	d Dent. 4. 32. & 32. 7.	f Ps. 129. 6.	Ps. 37. 36.
e Cap. 9. 25. & 16. 22. & 17. 11.	g Cap. 20. 9.	l Cap. 10. 1.	Ebr. 2. 6.	2 Cron. 19. 7.	e Cap. 15. 18.	g Ier. 17. 6.	j Ps. 113. 7.
Ps. 90. 6. & 102. 11. & 103. 15. & 144. 4.	h 2 Sam. 12. 23.	m Cap. 10. 1.	q Ps. 36. 6.	Cap. 34. 13. 17.	Cap. 47. 9.	h Cap. 11. 20. & 18. 14. & 27. 8.	k Ps. 35. 26. & 109. 29.
Isa. 38. 12. & 40. 6.	i Cap. 8. 13. & 20. 9.	n Cap. 10. 20. & 14. 6.	r Cap. 16. 12.	Dan. 9. 14.	1 Cron. 29. 18.	Ps. 112. 10.	—
Luc. 4. 14.	j Ps. 103. 16.	o Ps. 39. 13.	Plän. 3. 12.	Rom. 3. 5.	Cap. 1. 5. 18.	Prov. 10. 28.	Capitulü 9.
	k Ps. 89. 1. 9. & 40. 9.	p Ps. 62. 9.	Capitulü 8.	b Cap. 5. 9. & 11. 13. & 22. 23. etc.	Cap. 7. 6.	h Cap. 27. 18.	a Ps. 143. 2.
		q Ps. 8. 4. &	a Fac. 18. 25.		102. 11. & 144. 4.	i Cap. 7. 10. & 20. 9.	Rom. 3. 20.

3 De arŭ voi să se judece cu d'însulŭ,
Din o mie la nici una nu arŭ puté să-î respundă;
4 *Lui*, ^b*celui* înțeleptŭ la ânimă și tare la putere,
Cine i s'a împotrivitŭ, și a rămasŭ în pace?
5 Elŭ fără veste strămută munții,
Î restornă în mânia sa;
6 Elŭ ^czgudue pământulŭ din loculŭ seŭ,
De se cutremură ^dstâlpii seî;
7 Elŭ dice sôrelui, să nu resară,
Și ține stelele suptŭ sigilulŭ seŭ.
8 Elŭ, ^eelŭ numai plécă cerulŭ,
Și păscesce pe înălțimile mării;
9 ^fElŭ făcu Ursulŭ, Orionulŭ și Pleiadele,
Și cămărele de cătră mēdă-đi.
10 ^gElŭ face lucruri mari, nepētrundătoare,
Și minunate, fără număr.
11 ^hÉccē, de vine asupră-mi, eŭ nu-lŭ vėdŭ;
De trece înainte-mi, eŭ nu-lŭ đărescŭ.
12 ⁱÉccē, de apucă, cine-lŭ opresce?
Cine-î dice: Ce faci?
13 De nu rechiamă Dumneđeŭ mânia sa,
Se plécă suptŭ d'însulŭ chiarŭ ^jajutătorii înderētnici;
14 Cu câtŭ mai pučînŭ să-î răspundŭ eŭ,
Și să alegŭ eŭ cuvinte, *ca să-î răspundŭ!*
15 ^kChiarŭ de așî fi în dreptŭ, nu i-așî răspunde,
Ci arŭ trebui să mă rogŭ judecătorului meŭ!
16 De așî striga, și elŭ mi-arŭ răspunde,
Totŭ n'așî crede, că elŭ a luatŭ sémă la vócea mea!
17 Elŭ, care în fortună mă sdrumică,
Și îmulțesce ranele mele ^lfără cuvēntŭ;
18 Care nu mă lasă să respirŭ,
Ci mă satură de amăriciunŭ.
19 De *este vorba* de putere, éccē, elŭ puternicŭ *este!*
De *este* de judecată, cine mă va apēra?
20 Dreptŭ de așî fi, chiarŭ gura mea m'arŭ condamna;
Nevinovatŭ *de așî fi*, elŭ m'arŭ învinováți.
21 Sânt dreptŭ; ce-mi pēsă că trăescŭ!
Sânt desgustatŭ de viēța mea!
22 Totulŭ *vine la aceeași*; de aceea amŭ đisŭ:
"Ori nevinovatŭ ori nelegiuitŭ este cine-va,
Elŭ *totŭ* 'lŭ nimicesce!
23 Dacă biculŭ ucide dintr'una,
Elŭ ^mși ride de suferințele celorŭ nevinovați;
24 Pământulŭ este datŭ în mânele nelegiuitŭlorŭ;
ⁿElŭ astupă vederile judecătorilorŭ seî;
De nu *elŭ*, *apoi* cine altulŭ?
25 ^oĐilele mele trecŭ mai răpede decâtŭ unŭ alergătorŭ,
Ele trecŭ, fără de a vedé fericirea;

Trecŭ înainte, ca corăbiile cele iuți, 26
^pPrecumŭ vulturulŭ se răpede asupra prēđei.
^qCândŭ đicŭ: Voiŭ uita plângerea mea, 27
^rMi voiŭ lăsa întristarea, și voiŭ fi voiŭsŭ:
^sAtuncea chiarŭ ^tmă spăimēntă durerile mele, 28
Sciŭ, că ^unevinovatŭ nu mă vei ținē;
^vDeja sânt condamnatŭ; 29
Deci pentru ce să mă ostenescŭ în zădarŭ?
^wChiarŭ ^xde m'așî scālda în apă de omētŭ, 30
Chiarŭ cu leșiă de mi-așî curăți mânele,
Totuși m'ai afunda în noroiŭ, 31
Ca să mă uréscă chiarŭ vestmintele mele.
In adevērŭ, ^yelŭ nu *este* unŭ omŭ ca mine, 32
ca să-î răspundŭ,
^zȘi să ne ducemŭ împreună înaintea judecāței;
^{aa}Între noi nu este arbitru, 33
Care să pună mâna preste amindŭoi.
^{ab}Depărteze elŭ vėrga lui de dé-supra mea, 34
Și spaîma lui să nu mă turbure;
^{ac}Atunci ^{ad}î voiŭ vorbi, fără să mă temŭ de 35
d'însulŭ;
Dară în starea mea de acumŭ, eŭ nu *sînt*
în sine-mi.

MÎ-e ^{ae}desgustŭ de viēță; 10
Cursŭ liberŭ voiŭ da plângerei mele;
^{af}Voiŭ vorbi în amăriciunea sufletului meŭ.
Voiŭ spune lui Dumneđeŭ: Nu mă condamna; 2
^{ag}Đă-mē să sciŭ pentru ce te cerți cu mine!
Óre ^{ah}ți place să apeși, 3
Să desprețuesci făptura mânelorŭ tale,
Și să strălucesci în sfaturile celorŭ rei!
Ai tu ochi de carne? 4
Séu ^{ai}veđi tu cumŭ vede omulŭ?
^{aj}Sînt đilele tale ca đilele omului? 5
Și anii tei ca đilele omului?
Ca să cercetezi greșelele mele, 6
Și să spionezi păcatulŭ meŭ;
De și ^{ak}sciŭ, că n'amŭ păcătuitŭ, 7
Și că nimenea nu pôte să scape din mâna ta?
^{al}Mănele tale m'aŭ făcutŭ, 8
Ele aŭ rōnduitŭ tóte părțile corpului meŭ;
și tu să mă perđi!
Amintesce-ți, rogu-te, că ^{am}tu m'ai făcutŭ din 9
Și óre să mă prefaci în pulbere? [lutŭ;
^{an}Aŭ nu ca laptele m'ai mulsŭ? 10
Și ca pre unŭ cașŭ m'ai închiăgatŭ?
M'ai îmbrăcatŭ cu pele și cu carne, 11
Cu óse și cu mușchi m'ai împletitŭ?
Viēță și iubire mi-aŭ arētatŭ, 12
Și îngrijirea ta a păzitŭ spiritulŭ meŭ;
Și ^{ao}éccē ce ascundeai în ânima ta! 13
Acumŭ sciŭ care-ți era gândulŭ.
De amŭ păcătuitŭ, ^{ap}tu m'ai pânditŭ, 14
Și nu mi-aŭ ertatŭ păcatulŭ;

^b Cap. 36. 5.
^c Isa. 2. 19, 21.
Hag. 2. 6, 21.
Ebr. 12. 26.
^d Cap. 26. 11.
^e Fac. 1. 6.
Ps. 104. 2, 3.
^f Fac. 1. 16.

Cap. 38. 31.
etc.
Amos. 5. 8.
Cap. 5. 9.
Ps. 71. 15.
Cap. 23. 8, 9.
& 35. 14.
Isa. 45. 9.

Jer. 18. 6.
Rom. 9. 20.
Cap. 26. 12.
Isa. 30. 7.
Cap. 10. 15.
Cap. 2. 3. &
34. 6.

^m Eccl. 9. 2, 3.
Ezec. 21. 3.
ⁿ 2 Sam. 15. 30.
& 19. 4.
Jer. 14. 4.
^o Cap. 7. 6, 7.
^p Hab. 1. 8.

^q Cap. 7. 13.
^r Ps. 119. 120.
^s Esod. 20. 7.
^t Jer. 2. 22.
^u Eccl. 6. 10.
^v Isa. 45. 9.
Jer. 49. 19.

Rom. 9. 20.
^v Vers. 19.
^w 1 Sam. 2. 25.
^x Cap. 13. 20.
21, 22. & 33. 7.
Ps. 39. 10.
—

^{Capitul 10.}
^a 1 Reg. 19. 4.
Cap. 7. 16.
Iona 4. 3, 8.
^b Cap. 7. 11.
^c 1 Sam. 16. 7.

^d Ps. 139. 1, 2.
^e Ps. 119. 73.
^f Fac. 2. 7. &
3. 19.
^g Isa. 64. 8.
^h Ps. 139. 14,
15, 16.
ⁱ Ps. 139. 1.

- 15 De amă greșită, 'vai mie,
 Dreptu de ași fi, totu nu m'ași rēdica capulū,
 Sātulū fiindu de ocară, și *vēdēndu mișelia
 16 Ea totu cresce; mea.
 'Tu mă urmărești ca unū leū,
 Și te arești totu mai infuriatū asupră-mi.
 17 Tu-mi dai lovituri nūoē,
 Și îmulțesci furiele tale asupră-mi;
 Oste după oste le trāmești asupră-mi.
 18 "Pentru ce ore m'ai scosū din mitră!
 O, de ași fi muritū, și ochiulū nu m'arū fi
 vēdūtū!
 19 De ași fi, ca și cumū n'ași fi fostū,
 Din mitră mumei dūșu in mormētū!
 20 "Aū dīlele mele nu sūnt puține?
 "Lasă-mē, și *īndepārtēzā-te de mine, ca să
 resufu pučinū,
 21 Înainte de a mă duce acolo, de unde nu mă
 voiū întorče:
 In 'pāmētulū īntunereculū 'și alū umbrei
 morței,
 22 In pāmētulū īntunecimei, celū asemenea
 umbrelorū
 Negre ale morței, unde nu este nici o rōnduelā,
 Și unde lumina cea mai strălucitoare este īn-
 tunereculū.

Vorba antēia a lui Zofarū.

- 11 **A**TUNCEA respunse Zofarū, Naamateulū,
 și dīse:
 2 Să rămānā fără respunsū atātea cuvinte!
 Și să cređā limbutulū, că are dreptate!
 3 Aū dōrā vorbele tale deșerte să amuțescā
 pre ōmenī!
 Aū dōrā 'ți vei ride de alții, fără ca nime-
 nea să te rușineze!
 4 Căci "ai dīșū: Drēptā este īnvēțătura mea,
 Și dreptū sūnt in ochiī tei.
 5 O de arū vorbi Dumneđeū,
 De arū deschide buzele sale cătrā tine,
 6 Și 'ți-arū descoperi tainele īnțelepciunei sale,
 Care este de dūoē orī mai mare de cātū cea
 descoperitā:
 Atunci ai cunōsce, că "Dumneđeū 'ți ertā
 parte din nedreptatea ta.
 7 "Aū poți să pătrunđi taina Dumneđeirei?
 Să descoperi fundulū īnțelepciunei celui A-
 totū-puternicū?
 8 Înaltā ca ceriurile este! Ce poți face?
 Mai adūncā de cātū infernulū! Ce poți cu-
 nōsce?
 9 Mēsurā sa este mai lungā de cātū pāmētulū,
 Și mai latā de cātū marea!

- "Dacă elū apucā, īnchide, și chīamā la judo- 10
 catā, cine-lū pōte opri?
 Căci "elū cunōsce pre făcētorī de rele, 11
 Și vede pānā și fără-de-legea cea nepre-
 supusā;
 Darā ei nu vinū la cunoscīnță.
 "Vinā darā omulū celū deșertū la minte, 12
 Și mānzulū asinulū sēlbaticū prefacā-se in
 omū!
 Erū "de-ți vei "pregāti ānima, 13
 Și vei "īntinde mānele tale cătrā d'insulū,
 Fără-de-legea de o vei depārta din māna ta, 14
 Și "nici o nedreptate nu va locui in cortulū teū:
 "Atuncea 'ți vei rēdica fruntea fără patā; 15
 Vei fi tare, și nu te vei teme de nimicū;
 Atuncea vei "uīta ostenelele tale, 16
 Amintīndu-ți de ele ca de apa cea stre-
 curatā;
 "Mai seninā de cātū mēdā-đi ți se va rēdica 17
 vieța;
 Și īntunereculū de acumū se va preface in
 demānētā;
 Plīnū de īncredere și de speranță vei fi, 18
 Și cātūdū in jurulū teū, "vei repausa fără
 temere;
 Te vei culca, și nimenea nu te va spāi- 19
 mēnta,
 Și mulți vorū căuta fața ta.
 Darā "ochiī celorū rei se vorū perde; 20
 Scāparea va peri pentru ei,
 Și "speranța lorū va fi—darea sufletulū.

Respunsulū lui Iovū.

- S**I Iovū respunse, și dīse: 12
 "Cu adevēratū, sīntești unū poporū īntregū! 2
 Și īnțelepciunea va muri cu voi!
 "Amū și eū minte, ca voi; 3
 Și decātū voi nu sūnt mai pe josū;
 Și cine nu scie acestea!
 "Sūnt ca celū batjocoritū de cătrā amiculū seū, 4
 Care "chīamā pre Dumneđeū, și elū 'lū aude;
 Celū dreptū și neprihānitū este de batjocurā.
 Desprețū nenorocitulū, ce este aprōpe 5
 A aluneca cu piciorulū! așā cugetā noro-
 citulū.
 "Liniscite sūnt corturile hoților; 6
 In siguranță sūnt cei ce īntāritā pre Dum-
 neđeū,
 Cei ce pōrtā pre Dumneđeulū lorū in māna
 lorū!
 Darā īntrebā, rogu-te, de animale, și ele te 7
 vorū īnvēta,
 Și de pāserile ceriului, ele 'ți vorū spune;

i Isa. 3. 11.	Ps. 39. 5.	10. 7.	11.	i Ps. 88. 9. &	m Ps. 37. 6. &	18. 14.	21. 3. & 30. 1.
f Cap. 9. 12, 15,	o Ps. 39. 13.	b Ezra 9. 13.	f Ps. 73. 22. &	143. 6.	112. 4.	Prov. 11. 7.	c Ps. 91. 15.
20, 21.	p Cap. 7. 16, 19.	c Eccl. 3. 11.	92. 6.	i Ps. 101. 3.	Isa. 58. 8, 10.	—	d Cap. 21. 7.
k Ps. 25. 18.	q Ps. 88. 12.	Rom. 11. 38.	Eccl. 3. 18.	k Veđi Fac. 4.	n Lev. 26. 5, 6.	Capulū 12.	Ps. 37. 1, 35.
l Isa. 38. 18.	r Ps. 23. 4.	d Cap. 9. 12. &	Rom. 1. 22.	5, 6.	Ps. 3. 5. & 4. 8.	& 73. 11, 12.	& 92. 7.
Plān. 3. 10.	—	14. 14.	g Cap. 5. 8. &	Cap. 22. 26.	Prov. 3. 24.	a Cap. 13. 2.	Ier. 12. 1.
m Cap. 3. 11.	Capulū 11.	Apoc. 3. 7.	22. 21.	Ps. 119. 6.	o Lev. 26. 16.	b Cap. 16. 10.	Mal. 3. 15.
n Veđi Cap. 7.	—	e Ps. 10. 11, 14.	h 1 Sam. 7. 3.	1 Ioan 3. 21.	Deut. 28. 65.	& 17. 2, 6. &	—
6, 16. & 8. 9.	a Cap. 6. 10. &	& 35. 22. & 34.	Ps. 78. 8.	i Isa. 65. 16.	p Cap. 8. 14. &	—	—

- 8 S^{eu} vorbește pământului, și el^u te va învăța;
Chiar^u și pescii mării *ți* le vor^u istorisi.
- 9 Cine nu cunoște toate acestea,
Și că mâna lui Iehova le-a făcut^u?
- 10 ^o În a cărui mână *este* sufletul^u a totă vietatea,
Și suflarea tuturor^u muritorilor^u.
- 11 ^r A^u d^{or}ă urechia să nu cerceteze cuvintele,
Cum^u gura gustă bucatele!
- 12 ^o Înțelepciunea *este* la bătrâni,
Și înțelegerea în lungimea vieții;
- 13 ^a La Dumne^u *este* înțelepciunea și tăria;
La dⁱⁿsul^u sfatului și înțelegerea.
- 14 ^o Ecce, *ceea ce* el^u surpă, *nimeni* nu o va
pute rezidi,
Pre cine-l^u l^{eg}ă el^u, nimeni nu-l^u va pu-
te scăpa.
- 15 ^o Ecce, el^u ^a opresce apele, și ele sécă;
El^u li ^dă drumul^u, și ele pustiesc^u pământul^u.
- 16 ^a La dⁱⁿsul^u *este* puterea și înțelepciunea,
Supt^u dⁱⁿsul^u *sunt* și rătăciturile și rătăci-
torul^u;
- 17 El^u duce *cu sine* pre consiliari ca prédă,
Și ^a iea mintea judecătorilor^u;
- 18 El^u desprinde pre cei legați de regi;
Și pune cingătoare în jurul^u cōpselor^u lor^u.
- 19 El^u duce *cu sine* pre preuți ca prédă,
Și restornă pre cei puternici;
- 20 ^o El^u iea vorba celor^u elocuenți,
Și iea mintea bătrânilor^u;
- 21 ^a El^u rev^{er}să desprețul^u preste cei mai mari,
Și slăbește briul^u celor^u puternici;
- 22 ^a El^u descopere adâncimile întunecului;
Și aduce la lumină umbra morții;
- 23 ^a El^u imultesce națiunile, și le stêrpesce;
El^u reslășesce popoarele, și *eră-ș* le măr-
ginesce.
- 24 El^u iea mintea capilor^u popoarelor^u pământ-
ului,
Și-i ^a lasă să rătăcescă prin deșerturi fără căi,
25 Unde ^a ei pipăie prin întunec^u fără lumină;
Și-i lasă să se ^a poticn^uescă ca cei beți.
- 13 **E**ACC^u, pre toate le v^{ed}u ochiul^u meu,
Urechia mea le a^udi, și le înțeleg^u.
- 2 ^a Ceea ce voi sciți, sci^u și eu;
Decât^u voi nu *sunt* mai pe jos^u.
- 3 Dară ^b cu A-tot^u-puternicul^u aș^u voi să
vorbesc^u.
Și cu Dumne^u aș^u dori să mă judec^u;
- 4 Căci voi nu *sunteți* de cât^u născocitori de
minciuni,
^o Nu *sunteți* cu toți^u de cât^u nisce medici ne-
folositori.
- O, de ați fi tăcut^u!
Câtă ^a înțelepciune ați fi ar^{et}at^u!
Ascultați intimpinarea mea,
Și luați s^{em}ă la ap^{er}area buzelor^u mele!
Se *cuvine* ôre să vorbiți nedrepte pentru
Dumne^u?
- Și să spuneți minciuni pentru el^u?
Se *cuvine* ôre să fiți părtinitori pentru dⁱⁿsul^u,
Și să v^{er} certati pentru Dumne^u?
- Ôre bine v^{er} va fi, dacă v^{er} va cerceta?
Ôre puteți voi să-l^u amăgiți, cum^u se amă-
gesce omul^u?
- De sigur^u el^u v^{er} va mustra,
Dacă în ascuns^u i veți fi părtinitori.
Mărirea sa a^u nu v^{er} înspăim^{en}tă?
Și temerea de dⁱⁿsul^u a^u nu cade preste voi?
Proverbele v^{ost}re *sunt* vorbe de cenușă,
Și argumentele v^{ost}re *sunt* tăria de lut^u.
Tăceți înainte-mi,
Și eu voi^u vorbi, ori-*ce va pute* să-mi se înt^{em}-
Căci mi-am^u ^a luat^u carnea în dinți, [ple; 14
Și mi-am^u ^r pus^u vieța în mână.
Ecce, ^a să mă om^{or}e, să nu mai am^u nimic^u 15
de sperat^u.
Și ^a tot^u voi^u ap^{er}a urmările mele înainte^u lui.
Numai acesta mă p^ote m^{en}tui;
Căci făcarnicul^u nu p^ote sta în fața sa.
Ascultați cuv^{en}tul^u meu,
Și vorbirea mea *să înt^{re}* în urechile v^{ost}re!
Ecce, mi-am^u r^{on}duit^u judecata mea,
Sci^u, că voi^u fi îndreptat^u.
ⁱ De *este* cine să mă p^{er}escă, *arete-se*;
De voi^u tăce, am^u să mor^u.
ⁱ Numai două lucruri de nu-mi veți face,
Atuncea nu mă voi^u ascunde de dⁱⁿaintea
feței tale:
^a Ține departe mâna ta de la mine,
Și spaîma ta să nu mă înspăim^{en}te.
Atuncea chiamă-m^u, și eu voi^u respunde;
S^{eu} lasă-m^u să vorbesc^u, și tu să-mi respun^{di}.
Spune-mi, câte *sunt* greșelele și p^{ec}a-
tele mele?
Fă-m^u să cunosc^u nelegiuirile și p^{ec}ate-
le mele!
ⁱ Pentru ce ^a ți ascun^{di} ast^u-feli^u făca,
Și mă ^a ții de neamicul^u t^{eu}?
Ôre *esci deprins^u* a ^a înspăim^{en}ta frun^{da} pur-
tată de v^{en}turi,
Și a urmări miriscea sécă?
De ordinez^u ast^u-feli^u de asprimi împotriva
mea,
Și ^a mă faci să moscenesc^u p^{ec}atele t^{en}erețe-
^r Pui picior^ule mele în butuc^u, [lor^u mele; 27

^e Num. 16. 22.
Dan. 5. 23.
Ez. 17. 28.
^f Cap. 34. 5.
^g Cap. 32. 7.
^h Cap. 9. 4. &
36. 5.
ⁱ Cap. 11. 10.
^j Isa. 22. 22.

Apoc. 3. 7.
^k 1 Reg. 8. 35.
& 17. 1.
^l Fac. 7. 11, etc.
^m Vers. 13.
ⁿ 2 Sam. 15. 31.
& 17. 14, 23.
Isa. 19. 12. &
29. 14.

1 Cor. 1. 19.
^o Cap. 32. 9.
Isa. 5. 1, 4, 8.
^p Ps. 107. 40.
Dan. 2. 21.
^q Dan. 9. 22.
Mat. 10. 26.
1 Cor. 4. 5.

^r Ps. 107. 38.
Isa. 9. 3. & 26.
15.
^s Ps. 107. 4, 40.
^t Deut. 28. 29.
Cap. 5. 14.
^u Ps. 107. 27.

Cap. 12. 3.
^a Cap. 25. 3. &
31. 35.
^c Cap. 6. 21. &
16. 2.
^d Prov. 17. 28.
^e Cap. 18. 4.

^f 1 Sam. 28. 21.
Ps. 119. 109.
^g Ps. 33. 4.
Prov. 14. 32.
^h Cap. 27. 5.
ⁱ Cap. 33. 6.
Isa. 50. 8.
^j Cap. 9. 34. &

33. 7.
^k 1's 39. 10.
^l Deut. 32. 30.
Ps. 13. 1. & 44.
24. & 88. 14.
Isa. 8. 17.
^m Deut. 29. 42.
Rut 1. 21.

Cap. 16. 9. &
19. 11. & 23.
10.
P^lan. 2. 5.
ⁿ Isa. 43. 3.
^o Cap. 20. 11.
Ps. 25. 7.
^p Cap. 33. 11.

Pândesci toate urmările mele,
Faci gropă în jurul talpelor și piciorilor mele;
28 Și faci ca acest corp să treacă ca mucigașul,
Ca un vestiment, pe care-l mănâncă molia.

14 OMULU, născut din femeă,
Are puține zile, dară multe necasuri;

2 Resare ca o floare, și se tăie,
Fuge ca umbra, și nu rămâne.

3 Și tu îți îndrepti ochii tei asupra unuia ca
acesta!

Și mă tragi la judecată cu tine?

4 Cine poate scote un lucru curat din cel
Nimenea! [necurat!

5 Dacă zilele lui sunt hotărâte,

Numerul lunelor lui este în mâna ta,

Și i-ai pus margine, preste care să nu treacă:

6 Atunci întorțe privirea ta de la d'insulă, ca
să se resufte puțin,

Până ce va sfârși ziua sa ca un năimit.

7 Căci arborele are speranță;

De va fi tăiat, să odrăslescă era-și,

Și mlădițele lui să nu înceteze a crește.

8 De îmbătrânesc în pământ rădăcina sa,

Seu de pere în țărână trunchiul său,

9 De mirosul apei înfloresc,

Și dă ramuri, ca o plantă nouă.

10 Dară omul, cându moare, rămâne întins;

Când omul dă sufletul, unde mai este?

11 Cum se perd apele din lacuri,

Și riul seacă și usucă,

12 Așa și omul se culcă, și nu se mai scoldă;

Cât va fi ceriul, nu se voru descepa,

Și nu se voru scula din somnul lor.

13 O, de m'ai ascunde în mormânt,

De m'ai acoperi, până ce-ți va trece mânia;

De mi-ai pune un termen, după care să-ți

amintesci era-și de mine!

14 Dară de moare omul, re'nvia-va ore?

În toate zilele luptei mele așa ascepta,

Până mi-ar veni schimbarea.

15 Atuncea m'ai chema, și eu ți-aș răspunde;

Căci ai dori de făptura mânelor tale.

16 Dară acum numeri pașii mei;

Și pândesci păcatul meu;

17 Greșelele mele în sacu le sigilezi,

Și încă nascocesci păcate asupra-mi.

18 Cum se prebușește și se desface un

Și o stâncă se mută din locul ei; [munte,

19 Cum apa se pătrunde petrele:

Cum valurile duc cu sine pulberea pământului,

Așa nimicesc speranța omului:

Tu lă urmăresc ne'ncetat, până ce pere; 20

Și-l trameți, după ce ai schimbat fața lui.

De ajung fiii se la onoare, el nu o scie; 21

De sunt înjosiți, el nimic nu știe de acesta;

Carnea sa simte numai durerile sale, 22

Sufletul său se chinuesc numai pentru sine.

Vorba a doua a lui Elifaz.

SI Elifaz, Temaneul, răspunde, și dise: 15
Cade-se ore ca înțeleptul să răspundă
cu înțelepciune deșertă;

Și să-și împletească peptul cu vânt de resărit?

Să se apere cu cuvinte, cari nu ajută nimic, 3

Seu cu vorbe, cari nu folosesc nici de cum?

Tu nimicesc temerea de Dumnezeu, 4

Și desfiinzezi rugăciunea către Dumnezeu;

Căci gura ta arată vina ta, 5

De și alegi limba viclenilor.

Gura ta te condamnă, și nu eu;

Da, buzele tale mărturisesc impotri ta. 6

Au tu esci omul celă întâi-născut?

Și a' ai esci făcut mai înainte de munți? 7

Au dora audiat sfatul lui Dumnezeu?

Și din el ți-ai însușit înțelepciunea? 8

Ce știi, ce noi nu știm?

Ce înțelegi, ce noi nu înțelegem?

Între noi sunt bătrâni și cărunți, 10

Mai auți de zile decât părintele te.

Mângăierile lui Dumnezeu ore erau pre pu- 11

ține pentru tine?

Și cuvântul său celă atât de blândă că-

În cotro te trage ânima ta? [tră tine? 12

Și în cotro se așintă ochii tei?

De-ți întorci în contra lui Dumnezeu su- 13

flarea ta?

Și de scoți din gura ta cuvinte ca aceste?

Ce este omul, ca să fie curat; 14

Ca să fie drept celă născut din femeă?

Ecce, în sânții se el nu se încrede, 15

Și ceriurile nu sunt curate în ochii se,

Cu cât este mai uricos și mai necurat 16

Care bé nedreptatea ca apa. [omul,

Voiu să te învăț, ascultă-mă; 17

Și ce am vădit, voi să-ți spun:

Ceea ce înțelepții, cunoscându de la părinții 18

lor, au spus,

Și n'au ascuns; nemă curat,

Cărora singuri li s'a dat pământul lor, 19

Și în a cărora meșlocu nici un străin n'a

străbătut;

Omul cel rău în toate zilele sale este ca 20

în dureri de facere,

Capit. 14.	Iac. 1. 10, 11 & 4. 14.	f Cap. 7. i. g Cap. 7. 16, 19.	Rom. 8. 20. 2 Pet. 3. 7, 10, 11.
a Cap. 5. 7.	1 Pet. 1. 24.	Ps. 39. 13.	Apoc. 20. 11.
Ecc. 2. 23.	c Ps. 143. 3.	h Cap. 7. 1.	& 21. 1.
b Cap. 8. 9.	d Ps. 143. 2.	i Vers. 14.	k Cap. 13. 15.
Ps. 90. 5, 6.	e Fac. 5. 3.	j Ps. 103. 26.	l Vers. 7.
9. & 102. 11.	f Ps. 51. 5.	Isa. 51. 8. &	m Cap. 13. 21.
& 103. 15. &	Ioan 3. 6.	65. 17. & 66. 22.	n Cap. 10. 6, 14.
144. 4.	Rom. 5. 12.	Fapt. 3. 21.	& 13. 27. & 31.
Isa. 40. 6.	Efes. 2. 8.		

4. & 34. 21.	Capit. 15.	f 1 Reg. 8. 46.	25. 5.
Ps. 56. 8. &	a Luc. 19. 22.	2 Cron. 6. 36.	h Cap. 4. 19.
139. 1, 2, 3.	b Ps. 90. 2.	Cap. 14. 4.	Ps. 14. 3. &
Prov. 5. 21.	c Ps. 90. 2.	Ps. 14. 3.	53. 3.
Ier. 33. 19.	d Prov. 8. 25.	Prov. 20. 9.	i Cap. 34. 7.
o Deut. 32. 34.	e Rom. 11. 34.	Ecc. 7. 20.	j Cap. 19. 28.
oza 13. 12.	f 1 Cor. 2. 11.	1 Ioan 1. 8.	k Cap. 8. 8.
p Ecc. 9. 5.	g Cap. 13. 2.	10.	l Ioel 3. 17.
Isa. 63. 16.	e Cap. 32. 6, 7.		

- „Și numai ' unu micu număr de ani este păstrat pentru celū aprigū;
 21 „Țipete de spaimă *resună* in urechiile sale,
 „In meșilocolū păcei *crede*, că se aruncă asupra lui pustiitorulū;
 22 „Elū nu speră, că va scăpa de întunerecū,
 „Și se crede păstratū pentru sabiă.
 23 „Alergă *pretutindinea* după pâne, *dicēndū*:
 Unde-î?
 „Scie, că ° dīlele întunerecului 'sunt pregătite.
 24 „Mișelia și strimtorarea 'lū spăimēntū;
 „Ele 'lū cuprindū, ca unū rege înarmatū la luptă.
 25 „Căci elū a întinsū mână sa asupra lui Dumneḑeū;
 „Și s'a încumăḑitū asupra celui A-totū-puter-nicū.
 26 „Elū alergă asupră-î cu gūtulū *intinsū*,
 „Cu partea cea mai tare a scuturilor sale;
 27 „Căci grāsimea i-a acoperitū fața,
 „Și a depusū sūp pe cōpsele *sale*.
 28 „Pentru aceea locuiesc in cetăṑi pustiite *de*
 „In case nelocuite, [d'insulū.
 „Cari sūnt hotărite spre dērimare.
 29 „Elū nu se va mai înavuṑi, și avutulū seū
 nu va ṑinē;
 „Averea sa nu se va lăṑi pe pāmēntū.
 30 „Elū nu va eși din întunerecū,
 „Mlădiṑele sale le va arde flacāra,
 „Și elū va despăre ' la suflarea gurei sale.
 31 „Elū, încelatulū, să nu se ' încrēdā in deșertāciune;
 „Căci deșertāciunea 'i va fi resplata.
 32 „Inainte de timpū se va împlini diūa sa;
 „Și ramurele sale nu vorū inverṑi.
 33 Ca și butuculū de viā va arunca strugurulū seū
 „Și ca olivulū va lepēda flōrea sa. [necoptū,
 34 „Căci neroditorū *este* nēmulū nelegiuitulū,
 „Și foculū mistuesc cortulū mituirei;
 35 „Concepe amāriciune, și nasce nenorocire;
 „Și sinulū seū pregătesc inelāciune.“

Responsulū lui Iovū.

- 16 **A**TUNCEA Iovū respunse, și di-se:
 2 De acestea multe amū auditū;
 Toṑi *sūnteṑi* nisce °māngāiatori supērācioși.
 3 Sfārșit'ai ore cu vorbele seci?
 Și ce te îmboldesc să respunṑi?
 4 Ore eū așī vorbi ca voi,
 De aṑi fi voi in loculū meū?
 Ore m'așī lega de voi cu cuvinte,
 Și așī °clătina din capū la voi?
 5 Nu! ci v'așī incuragiā cu gura mea,
 Și compātimirea buzelorū mele arū alina
durerea vōstrā.

- De vorbescū, durerea mea nu se alinā;
 6 Și *de* încetezū, ore se depărtēzā măcarū ce-
 va de mine?
 Darā acumū puterile mī-au slăbitū;
 7 Tu ai pustiitū tōte ale mele;
 Tu m'ai apucatū *ca pre unū vinovatū*;
 8 Dovēdā este slābiciunea mea,
 Care se rēdicā, și mē mărturisesce in fața.
 °Mānia lui mē sfāșciā și mē urmāresce;
 9 Elū din dinṑii seī scrāșnesce la mine;
 °Neamiculū meū 'și ascute cātātaturele sale
 in contra mea.
 °Cascā gura lorū asupră-mī,
 10 Cu ocarā °lovescū obrajiū meī;
 Cu toṑii °se adunā asupră-mī.
 Dumneḑeū °m'a trădatū nedreṑṑilorū,
 11 Și m'a aruncatū in mānele reilorū.
 Liniscitū eramū, și elū mē nimici;
 12 Mē apucā de cerbice, și mē sfārāmā,
 Și mē 'luā dreptū ṑintā.
 Arcașii seī mē încunjurārā;
 13 Elū despēcā rērunchii meī fārā cruṑare;
 Elū versā pe pāmēntū ferea mea.
 14 Mē frānse bucāṑi bucāṑi,
 Și se aruncā asupră-mī ca unū vitēsū.
 Amū cusutū unū sacū de plāngere preste
 15 pelea mea,
 Și amū °vērītū cornulū meū in colbū;
 16 Fața mea este roșitā de plānsū,
 Și pe genele mele *este culcatā* umbra morṑei;
 17 De și nu *este* nici o nedreptate in mānele
 Și rugāciunea mea *este* curatā. [mele,
 18 Pāmēntule, nu acoperi sāngele meū,
 Și °ṑipetulū meū să nu afle margine!
 Și acumū ēccē, chiārū °marturulū meū in
 19 Și in susū respunṑetorulū meū! [ceriū,
 20 Ridu-și de mine amicii meī,
 Cātrā Dumneḑeū *in susū* lacrimā ochiulū meū.
 °Ahū, de așī putē să mē judecū cu Dumneḑeū,
 21 Ca fiulū omulū cu aprōpele seū!
 Căci puṑinii meī ani trecū,
 22 Și eū °plecū pe calea, *pe care* nu mē voiū
 mai întōrce.
SPIRITULŪ mi se frānge,
 17 Dīlele mele se stingū;
 °Mormēntulū mē ascēptā.
 In juru-mī *nu vēdū decātū* deriḑetōri,
 2 Și ochiulū meū *nu vede decātū* °certele lorū.
 Depune, rogu-te, dā caṑiune pentru mine,
 3 Căci cine *altulū* 'mī °va da mână?
 Căci ai ascunsū înṑelepciunea din ānima lorū;
 4 Pentru aceea nu-î veī lāsa să învingā.
 Cine dā spre prēdā pre amicii seī,
 5 Ochiū fiulū aceluia se vorū topi.
 Elū m'a făcutū de °proverbū popōrelorū;
 6

l Ps. 90. 12.
m 1 Thea. 5. 3.
n Ps. 59. 15. &
109. 10.
o Cap. 18. 12.
p Cap. 4. 9.

q Isa. 59. 4.
r Cap. 22. 16.
s Ps. 55. 23.
t Ps. 7. 14.
u Isa. 59. 4.
v Osea 10. 18.

Capulū 16.
a Cap. 13. 4.
b Ps. 22. 7. &
109. 25.
c Plān. 2. 15.

c Cap. 10. °16,
17.
d Cap. 13. 24.
e Ps. 22. 13.
f Plān. 3. 30.
g Mic. 5. 1.

g Ps. 35. 15.
h Cap. 1. 15, 17.
i Cap. 7. 20.
j Cap. 30. 19.
k Ps. 7. 5.
l Cap. 27. 9.

Ps. 66. 18, 19.
l Rom. 1. 9.
m Cap. 31. 35.
n Eccl. 6. 10.
o Isa. 45. 9.
p Rom. 9. 20.

n Eccl. 12. 5.
—
Capulū 17.
a Ps. 88. 3, 4.

b 1 Sam. 1. 6, 7.
c Prov. 6. 1. &
17. 18. & 22.
26.
d Cap. 30. 9.

- Da, sînt ca unu scuipatî în faţă.
 7 *Ochiulî meu se întunecă de întristare,
 Şi membrele mele tôte sînt ca o umbră.
 8 Ceî dreptî se vorî uîmi de acêsta,
 Şi nevinovatulî se va aprinde asupra ne-
 legiuitulî.
 9 Dară dreptulî va urma calea sa,
 Şi celî cu mânele curate va cresce în putere.
 10 *Inturnaţi-vă, şi veniţi cu toţiî,
 Şi vî voiî arêta, că între voi nici unulî nu e în-
 11 *Dilele mele se trecî, [ţeleptî.
 S'au nimicitî planurile mele,
 Pre cari cu iubire le nutria ânima mea.
 12 Ei prefacî nôptea în dî;
 Şi lumina vôtîră sêmîna întunereculî.
 13 Să sperî? Mormêntulî e casa mea;
 În întunerecî 'mî aşternî culcuşulî meu;
 14 Strigî mormêntulî: Tu escî părintele meu,
 Vermelî: Tu escî muma mea, sora mea!
 15 Unde este dară speranţa mea?
 Speranţa mea cine o vede?
 16 S'a pogoritî 'supt zăvôrele infernului,
 De este 'repausî măcarî în pulbere.

Vorba a dîoa a lui Bildadî.

- 18 **S**I Bildadî, Şuheulî, răspuse, şi dîse:
 2 Cândî ôre vei pune capêtu vorbelorî tale?
 Vină-ţi în minte, şi apoi vomî vorbi?
 3 Pentru ce ne socoţi atîtî de "dobitoci"?
 Şi sîntemî în ochii tei atîtî de despreţuiţi?
 4 Ôre pentru tine, 'care singurî te sfîşciî în
 mânia ta,
 Să se părăsescă pămêntulî,
 Şi să se strămute stîanca din loculî ei?
 5 Da, 'lumina rêului se va stinge,
 Şi nu va luci flacîra foculî se;
 6 Lumina se va întuneca în cortulî se;
 Şi 'candela sa se va stinge de de-asupra lui;
 7 Se vorî strîmta paşî seî ceî puternici,
 Şi chiarî 'sfatulî seî se va resturna.
 8 Căci 'elî va fi trasî în cursă de chîarî pi-
 ciôrele sale,
 Şi va păşi pe reţe;
 9 Laţulî 'î va apuca călcîiulî,
 Şi 'arcanulî lî va prinde;
 10 Căpcana, în care se va prinde, stă ascunsă în
 pămêntî,
 Şi prindêtoarea în calea sa.
 11 De jurî împrejurî lî 'împresură spaîmele,
 Şi-lî urmărescî din pasî în pasî.
 12 Puterea-î se perde de fôme,
 Şi 'nenorocirea priveghiéază la côstele sale;
 13 Ea va mistui membrele sale,
 Ântêiî-născutulî morţei va rôde ôsele sale:

- Aşa va 'fi smulsî din cortulî, în care re- 14
 pausa încrederea sa;
 Şi-lî va mâna spre regele spaîmelorî.
 Străiniî vorî locui în cortulî seî, 15
 Şi vorî presera puciôsă în locuinţa sa;
 *Josî se vorî usca rădêcinele lui, 16
 Şi susî vorî vesteji ramurele lui.
 'Amintirea lui va peri de pe pămêntî, 17
 Şi în pieţi nu se va măî vorbi de numele lui.
 Va fi împinsî din lumină la întunerecî, 18
 Şi se va goni din lume.
 *Nu-î va rămânî în poporulî seî nici fiî 19
 nici nepotî,
 Nici vr'o remăşişă în locuinţa sa.
 Urmăşiî lui se vorî uîmi de "sôrta lui, 20
 Şi pre străbuniî 'î va cuprinde grôza.
 Da, aşa vorî fi locuinţele pécâtosulî, 21
 Şi loculî aceluia, care 'n'a cunoscutî pre
 Dumneî.
 Dumneî.

Responsulî lui Iovî.

- A**TUNCEA Iovî răspuse, şi dîse: 19
 2 Până cândî veţi întrista sufletulî meu,
 Şi mă veţi sdrumica cu cuvintele vôtîre?
 Până acumî de "dece ôri m'atî înfruntatî, 3
 Şi fără de ruşine m'atî condamnatî.
 Căci dacă cu adevêratî amî greşitî, 4
 Greşela mea pre mine mă apesă.
 Êrî de vê 'rêdicaţi asupră-mî, 5
 Ca să-mî imputaţi suferinţele mele:
 Atuncea să sciţi, că Dumneî m'a ne-
 dreptătitî, 6
 Şi m'a învelitî în cursele sale.
 Êccê, eî tipî asupra silniciei, şi nu sînt 7
 auditî;
 Strigî, şi totuşi nu mi se face dreptate.
 'Calea mî-a ingrăditî, ca să nu potî trece, 8
 Şi întunereculî l'a pusî în cărările mele.
 'Onôrea mî-a lunt'o, 9
 Şi corôna de pe capulî meu a răpit'o.
 Êlî în tôte m'a sfărâmatî, şi eî perî; 10
 Ca pre unî arbore a smulsî speranţa mea;
 Aprinsu-s'a asupră-mî mânia lui, 11
 Şi 'ca pre unî neamicî mă privesce.
 Cetele sale într'una înaintéază, 12
 Şi-şi 'facî calea cătră mine,
 Şi tăbêrescî în jurulî cortulî meu.
 'Pre fraţiî mei î-a depărtatî de mine, 13
 Şi pre cunoscuţiî mei î-a îustrăinatî de mine;
 Rudele mele m'au părăsitî, 14
 Şi cunoscuţiî mei m'au uitatî;
 Casniciî mei, chîarî servele mele, 15
 Ca pre unî străinî mă privescî;
 Sînt nimernicî în ochii lorî.

e Pa. 6. 7. & 31. 9.	Capitîlî 18.	Pa. 18. 28.	Ier. 6. 25. &	k Cap. 29. 19.	m Isa. 14. 22.	Capitîlî 19.	d Pa. 89. 44.
f Pa. 24. 4.	a Pa. 73. 22.	e Cap. 5. 13.	20. 3. & 46. 5.	Isa. 5. 24.	Ier. 22. 30.	e Cap. 13. 24.	e Cap. 13. 24.
g Cap. 6. 29	b Cap. 13. 14.	f Cap. 32. 10.	& 49. 29.	Amos 3. 9.	n Pa. 37. 13.	a Fac. 31. 7.	Plân. 2. 5.
h Cap. 7. 6. &	c Prov. 13. 9. &	Pa. 9. 15. &	i Cap. 15. 23.	Mal. 4. 1.	o Ier. 9. 3. &	b Pa. 38. 16.	f Cap. 30. 12.
9. 25.	20. 20 & 24.	85. 8.	j Cap. 8. 14. &	i Pa. 34. 16. &	10. 25.	c Cap. 8. 23.	g Pa. 31. 11. &
i Cap. 18. 13.	20.	g Cap. 5. 5.	11. 20.	109. 13.	1 Thea. 4. 5.	e Cap. 8. 23.	38. 11. & 69.
j Cap. 3. 17. 18.	d Cap. 21. 17.	h Cap. 15. 21. &	Pa. 112. 10.	Prov. 9. 22. &	2 Thea. 1. 8.	Pa. 88. 8.	8. & 88. 8, 18.
19.		20. 25.	Prov. 10. 28	10. 7.	Tît 1. 16.		

- 16 De chiamă pre servulū meū, elū nu-mi re-
spunde:
De și 'lū rogū cu chiarū gura mea.
- 17 Sufierea mea a ajunsū a fi nesuferită fe-
mei mele,
Si chiarū fiilorū corpului meū trebuie să mă
- 18 Încă și *copiūi mă desprețuescū; [rogū.
Cândū mă scolū, ei mă vorbescū de rău.
- 19 'Toți amicii mei mă urescū;
Chiarū și cei, pre cari i-amū iubitū, s'au
întorsū asupra-mi.
- 20 De pele și carne mi se ținū oșele,
Și buzele mele abie acoperū dinții mei.
- 21 Îndurați-vē de mine, îndurați-vē, amicii mei!
*Căci mâna lui Dumneḡeū m'a lovitū.
- 22 Pentru ce mă 'urmăriți, ca și Dumneḡeū,
Și nu vē saturați de carnea mea?
- 23 O, de arū fi scrise cuvintele mele;
In carte de arū fi sēpate!
- 24 Cu condeiū de ferū de arū fi tăiate,
In plumbū, in stāncă, in eternū!
- 25 Dară sciū, cā resbunătorulū meū trāesce,
Și de va fi celū de pe urmă, totū se va arēta
pe pāmētū;
- 26 Și de și acēstā pele este spērcuitā,
Totū voiū privi in carne pre Dumneḡeū,
- 27 Pre d'insulū 'lū voiū privi, spre binele meū;
Ochii mei 'lū vorū vedē, și nu ai altuia;
De acēstū dorū se consumā rērunchii mei in
sinulū meū.
- 28 Atunci veți dice:
*Pentru ce l'amū urmăritū,
Și se va vēdi rādēcina cuvintelorū mele.
- 29 Temeți-vē de sabiā;
Căci mânia lui Dumneḡeū vē va pedepsi
prin sabiā,
*Ca să sciți cā este o judecatā.
- Vorba a dūoa a lui Zofarū.
- 20 SI Zofarū, Naamateulū, respunse, și dīse:
2 Tocmai d'aceea gāndurile mele mă si-
lescū să răspundū,
Și de aceea mă grābescū:
- 3 Amū auḡitū îndreptāndu-mi-se mustrare ru-
șinōsā,
Dară din adūnculū consciinței mele spiritulū
'mi respunde.
- 4 Nu scii acēstā?
Ceea ce a fostū din eternū,
De cândū omulū este pe pāmētū:
- 5 *Cā scurtū este triumfulū rēului,
Și cā bucuria făcārniceilorū nu ține decātū
o clipelā?
- 6 *Dacă înālțarea sa s'arū rēdica până la ceriū,
- Și capulū seū arū atinge nūoriū,
Elū totū va peri *ca lepēdātura sa in eternū, 7
Și cei, cari l'au vēḡutū, vorū dice: Unde
este elū?
*Ca unū visū va peri, și nu se va mai găsi; 8
Va fugi ca o arētare a nopței,
*Ochiulū, care l'a vēḡutū, nu-lū va mai vedē; 9
Pre d'insulū nu-lū va mai ḡiāri loculū seū;
Fiii seī vorū impāca pre sermanī, 10
Și mânele lorū vorū înapoi érā-și averea
rāpitā a lorū,
Oșele sale, pline de *pēcatele tēnereței sale, 11
*Vorū repausa cu d'insulū in pulbere.
De și rēutatea e dulce in gura sa, 12
O ascunde suptū limba sa,
Se desmērdā cu d'insa, și nu o lasā, 13
Ci o reține in gura sa:
Totuși hrana sa se va preface in mēnuntā- 14
iele sale;
Veninū de șerpe va fi in lā-intrulū seū.
Tesaurele, pre cari le-a înghițitū, érā-și le va 15
vērsa,
Din pāntecelē lui le va scōte Dumneḡeū.
Veninū de viperā va suge; 16
Și-lū va ucide limba nopārcei,
Nici o datā nu va vedē 'pērēie, fluvii, 17
Riuri de miere și lapte!
Cele cēștigate le 'va da înapoi, 18
Fără să fi gustatū din ele ce-va;
După averea sa va fi și ceea ce elū va în- 19
apoi, și de ea nu se va bucura.
Fiindū-cā apēsā, și pārasi pre sermanī, 20
Prēdā case, pre cari nu le-a ziditū;
*Fiindū-cā nici odatā n'a creḡutū îndestulatū 21
pāntecelē seū;
Poștei lui nimicū nu scāpā;
Nimicū nu scāpā de lācomia sa:
Pentru aceea fericirea sa nu va tinē, 22
Lipsitū va fi in plinā îndestulare,
Și vorū cādē preste elū tōte lovirile nevoiei.
Voindū să împlē pāntecelē seū, 23
Dumneḡeū va trāmete asupra-i aprinderea
māniei sale,
Și o va ploūa de-asupra-i 'dreptū māncare.
*Va fugi de d'inaintea armei de ferū, 24
Și-lū va strāpunge arculū de aramā;
Sāgēta abie va eși din corpulū seū, 25
Și *oțelulū scēnteitorū va strāpunge ferea sa;
*Grōzele morței vorū cādē preste d'insulū.
Întunereculū se va ascunde in lā-intrulū seū, 26
*Unū focū de sine ațitātū 'lū va mistui;
Nenorocitū va fi celū rēmasū in cortulū seū.
Ceriulū va descoperi fără-de-legea sa, 27
Și pāmētulū se va rēdica asupra-i;

h 2 Reg. 2. 23.
i Ps. 41. 9. &
55. 13, 14, 20.
j Cap. 30. 30.
Ps. 102. 5.
Plān. 4. 8.

k Cap. 1. 11.
Ps. 38. 2.
l Ps. 69. 26.
m Ps. 17. 15.
n 1 Cor. 13. 12.
1 Ioan 3. 2.

o Vers. 22.
p Ps. 58. 10, 11.
q —
r Capulū 20.
s Ps. 37. 35, 36.

t Isa. 14. 13, 14.
Obad. 3. 4.
u Ps. 83. 10.
v Ps. 73. 20. &
90. 5.

w Cap. 7. 8, 10.
& 8. 18.
x Ps. 37. 36. &
103. 16.
y Vers. 18.

z Cap. 13. 26.
Pa. 25. 7.
h Cap. 21. 26.
i Ps. 36. 9.
Jer. 17. 6.

j Vers. 10, 15.
k Eccl. 5. 13, 14.
l Num. 11. 33.
m Ps. 78. 30, 31.
n Isa. 24. 18.

o Jer. 48. 43.
p Amos 5. 19.
q Cap. 16. 13.
r Cap. 18. 11.
s Ps. 21. 9.

- 28 Avere a casei sale se va perde;
Totul va peri in ziua mâniei sale.
 29 ^a Acésta este de la Dumnezeu sorta omului rău,
 și moscenirea hotărâtă pentru el de la A-
 totu-puternicul.

Responsul lui Iov.

- 21 **S**I Iovă răspunde, și dîse:
 2 Luați aminte la cuvîntul meu!
 Acésta să fie mîngăierea voastră!
 3 Îngăduiți-mă să vorbesc,
 Și după vorbirea mea veți pute să mă "rideți!
 4 Este ore tînguirea mea asupra vre-unui om?
 Și chiar dacă așa aru fi, pentru ce să nu
 fiu nerăbdătoriu?
 5 Căutați la mine, și ve uimiți,
^b Și puneți mîna la gură!
 6 Da, cându 'mî amintesc, mă cutremur,
 Și carnea mea se cuprinde de grôză!
 7 ^c Pentru ce reii trăsesc,
 Îmbetrînesc, sporesc în putere?
 8 Semînța lorî crește cu ei împreună,
 Și odrăsle lorî înaintea ochilor lorî;
 9 Casele lorî sînt în pace, fără tîmă,
 Și ^d vîrga lui Dumnezeu nu vine preste d'inșii;
 10 Taurul lorî generează, și nu-și perde semînța,
 Vaca lorî fîță, și ^e nu lîpedă;
 11 Ei răspîndesc pruncii lorî ca pre o turmă,
 Și copiii lorî saltă in juru-li,
 12 Ei se desfîță cu timpane și citare,
 Și se bucură la resunetul bicumului;
 13 Ei 'și ' petrecu dîlele in fericire,
 Și într'o clipelă se pogorî in mormîntu:
 14 ^f De și au dîsî lui Dumnezeu: „Depărtéază-te
 de la noi;
 „Căci cunoscînța căilor tale nu o dorim!
 15 ^g Ce este A-totu-puternicul, ca să-î servim?
 „Ce ni folosese, de ne vomî ruga lui?“
 16 Au nu stă in mîna lorî fericirea lorî?
 (^h Sfatul reilor departe fie de mine!)
 17 ⁱ Ore adesea se stinge candelă reilor,
 Adesea vine asupra-li stricăciunea,
 Și sorturile lorî le ^j imparte ore Dumnezeu
 in mânia sa?
 18 Ore adesea sînt ^k ca paiele in fața vîntului,
 Și ca pléva spulberată de furtună?
 19 ^l Dice-veți: „Dumnezeu păstrează ^m pentru fii
 sei pedépsa sa.“
 Resplătéscă-și o lui însu-și, ca elî să o simtă,
 20 Cu chiarî ochii sei să vedă stricăciunea sa,
ⁿ Bee singurî din mânia A-totu-puternicului!
 21 Căci ce-î pêsă de casa sa in urma sa,
 Cându numărul lunelor sale i s'a împlinit?

- ^p Cine va învăța minte pre Dumnezeu? 22
Pre d'însul, care judecă pre cei mari?
 Unul móre in meșlocul prosperității sale, 23
 Cu totul fericit și liniscit;
 Vinele sale sînt pline de suc, 24
 Și adăpată este mēduva ôselorî sale;
 Altul móre cu sufletulî intristat, 25
 Fără să fi gustat din bine vre-o dată.
 D'impreună sînt ^q culcați in pulbere, 26
 Și vermi acoperî pre amindîoi.
 Ecce, eu cunosc gîndurile vîstre, 27
 Și hotărîrile, cu cari mă nedreptățiți:
 Căci dîceți: ^r „Unde este casa apăsătorului?“ 28
 „Și unde cortul, in care locuiesc cei rei?“
 De ce n'ați întreatu de călători? 29
 Nu nesocotiți mărturiile lorî:
 „Celî rău, dîceți, este păstrat pentru ziua 30
 perderei,
 „Elî se va aduce in ziua mâniei.“
 Dară cine va cuteza a-î spune 'in fața urmări- 31
 le sale?
 Și cine i va resplăti cele ce a făcutu?
 Lî ducă afară la morminte, 32
 Și semēnă, că-și priveghiează mausoleul;
 Linî jacă asupra-î brazdele vălei, 33
 Și elî trage după sine o ^s lume întregă,
 Așa cumî l'a precedatî o mulțime nenu-
 merată.
 Decî, nu-mî dați decât mîngăieri deșerte, 34
 Căci întîmpinările vîstre nu sînt decât o
 minciună.

Vorba a treia a lui Elifaz.

- S**I Elifaz, Temaneul, răspunde, și dîse: 22
^t „Pôte omul să foloséscă pre Dumnezeu? 2
 Nu, ci pre sine folosese înțeleptul.
 Este ore spre binele celui A-totu-puternic, 3
 de escî drept?
 Sēu spre cēștigulî seî, de urmezî fără vi-
 novățiă căile tale?
 De frică de tine certa-se-va cu tine? 4
 Sēu merge-va cu tine la judecată?
 Aū dōră reutatea ta nu este mare? 5
 Și fără capētū fără-de-legile tale?
 Căci ai ^u luatū amanetū fără temeiū de la 6
 frațiî tei,
 Și ai despoiatu pre cei goi de vestmintele lorî;
 N'ai datū apă de bēutū celui ostenitū,
 Și ai ^v opritū pānea ta celui flāmândū.
 Dară tu puternicū fiindū, ai stēpānitū pă- 8
 mēntulî întregū,
 Și însemnatū fiindū, ai locuitū singurū in-
 tr'însul.

^q Cap. 27. 13. &
 31. 3, 3.
 —
 Cap. 21.
^a Cap. 16. 10. &
 17. 2.
^b Jude. 18. 19.
 Cap. 29. 9. &

40. 4.
 Ps. 39. 9.
^c Cap. 12. 6.
 Ps. 17. 10. 14.
 & 73. 3, 12.
 Ier. 12. 1.
 Hab. 1. 16.
^d Ps. 73. 5.
 Esod. 23. 26

^f Cap. 36. 11.
^g Cap. 22. 17.
 Esod. 5. 2.
 Cap. 31. 9.
ⁱ Cap. 35. 8.
 Mal. 3. 14.
^j Cap. 23. 18.
 Ps. 1. 1.
 Prov. 1. 10.

^k Cap. 18. 6.
^l Luc. 12. 46.
^m Ps. 1. 4. & 35.
 5.
 Isa. 17. 13. &
 29. 5.
 Osea 13. 3.
ⁿ Esod. 20. 5.
 o Ps. 75. 8.

Isa. 51. 17.
 Ier. 25. 15.
 Apoc. 14. 10
 & 19. 15.
^p Isa. 40. 13. &
 45. 9.
 Rom. 11. 34.
 1 Cor. 2. 16.
^q Cap. 20. 11.

Ecel. 9. 2.
^r Cap. 20. 7.
^s Prov. 16. 4.
 2 Pet. 2. 9.
^t Gal. 2. 11.
^u Ebr. 9. 27.
 —
 Cap. 22.
^a Cap. 35. 7.

Ps. 16. 2.
 Luc. 17. 10.
^b Esod. 22. 26,
 27.
 Deut. 24. 10,
 etc.
 Cap. 24. 3, 9.
 Esod. 18. 12.

^c Vođi Cap. 31
 17.
 Deut. 15. 7,
 etc.
 Isa. 58. 7.
 Ezech. 18. 7,
 16.
 Mat. 25. 42.

- 9 Pre veduve le-ai dat^u afară cu mânele deșerte,
Și brațul^u orfanilor^u l'ai frânt^u.
- 10 Pentru acésta esci^u 'incunjurat^u de curse,
Și spaîma te uimesce de odată.
- 11 Aû nu veđi întunerecul^u,
Și mulțimea^u 'apei, care te acopere?
- 12 Aû nu este Dumneđe^u in înălțimea ce-
riului?
Privesce înălțimea stelelor^u, cât^u sunt de
înalte!
- 13 Și tu ȑici: „Ce pôte să sciă Dumneđe^u?
„Cum^u pôte să judece din dosul^u întunere-
cului de nûori?
- 14 „Nûorii deși^u 'l^u ascund^u, și-l^u opresc^u a
„Cutrieră cercul^u ceriului.“ [vedé;
- 15 Ôre voesci să urmez^u calea cea vechiă,
Pe care aû âmblat^u ômenii stricăciunei,
- 16 Cari^u 'aû fost^u răpiți înainte de timp^u,
Și preste a căror^u temeliă s'a vërsat^u po-
17 Cari^u ȑiseră cătră Dumneđe^u: [topul^u;
„Depărtéză-te de noi!
„Căci^u *ce ni pôte face A-tot^u-puternicul^u?“
- 18 De și implusesse casele lor^u cu bunătăți;
Dară departe fie de mine^u 'sfatul^u celor^u reî!
- 19 „Acésta o vëd^u drept^u, și se bucură;
Și cel^u nevinovat^u 'și ride de d'înșii:
- 20 „Eccé, va ȑice acesta, neamicul^u nostru este
stërpit^u,
„Și averea lui mistuită de foc^u!“
- 21 Fă-te cunoscut^u cu d'însul^u, și-ȑi^u „va fi bine,
Și fericirea prin acésta ȑă-ȑi^u 'ȑi va veni;
- 22 Primesce învëțătura din gura lui,
Și 'lé in ânimă cuvintele lui.
- 23 „De te vei întôrce cătră A-tot^u-puternicul^u,
ȑă-ȑi te vei restatornici;
Depărtéză deci nedreptatea din corturile tale;
- 24 „Aruncă aurul^u in pulbere,
In pruntul^u përeilor^u aruncă aurul^u din Ofir^u:
- 25 Atunci A-tot^u-puternicul^u va fi aurul^u te^u,
Și argintul^u te^u cel^u strălucitor^u;
- 26 Atuncea cu adevërat^u te vei^u 'bucura de A-
tot^u-puternicul^u,
Și *vei rëdica fața ta cătră Dumneđe^u;
- 27 'Te vei ruga cătră d'însul^u, și el^u te va as-
și-ȑi^u vei îndeplini votul^u; [cultă,
- 28 In tot^u ce vei întreprinde, vei isbuti,
Și pe căile tale va luci lumină.
- 29 Apësaților^u vei spune: Înălțați-vë;
Căci^u „pre cel^u cu ochii plecați Dumneđe^u 'l^u
va scăpa.
- 30 Mëntui-va chiar^u pre cel^u vinovat^u;
Da, și acesta se va mëntui prin curățenia
mânelor^u tale.

Răspunsul lui Iov^u.

- A** TUNCEA Iov^u răspunse, și ȑise: **23**
Astă-ȑi amară este plângerea mea;
Și totuși suspinurile mele nu sânt de o potri-
va cu suferințele mele.
- O, „de ași sci, unde l'ai p^ute găsi!
Și să pot^u veni la tronul^u se^u!
Ași rëndui judecata mea înaintea lui,
Și gura mea ași împlé-o cu doveđi.
- Atunci ași sci cuvintele, ce mî-ar^u răspunde,
Și ași a^uđi ce ar^u vorbi cătră mine.
- Ôre^u 'certa-se-ar^u cu a-tot^u-putința sa inpotri-
Nu, ci ar^u lua aminte la mine. [va mea?
- Atuncea drept^u fiind^u, m'ai^u judeca cu el^u,
Și ași scăpa pentru tot^u-de-una de judecă-
torul^u me^u.
- „Eccé, 'l^u caut^u înainte, dară el^u nu este acolo,
Și îndărët^u nu-l^u ȑiăresc^u;
'L^u caut^u la stânga, unde lucréză,
Dară nu-l^u vëd^u;
La drépta de asemenea se ascunde,
Și nu-l^u descoper^u.
- Dară el^u „cunósce calea mea,
„Cerce-më el^u, ca aurul^u voi^u eși.
- 'De urma lui se ținu piciorul^u me^u,
Pe calea lui am^u urmat^u, și de la ea nu
m'am^u abătut^u.
- Ordinele buzelor^u lui nu le-am^u călcat^u,
„Mai mult^u decât^u hotăririle mele am^u pă-
zit^u cuvintele buzelor^u sale.
- Dară el^u ține de una, „cine-l^u pôte opri?
Ce^u 'voesce, aceea face.
- Deci va împlini cele^u 'hotărîte cu mine,
Și multe ca aceste are la în-de-mână.
- De aceea tremur^u înaintea lui,
Când^u cuget^u la acésta, m^u înspăimënt^u de el^u.
- Da, Dumneđe^u a *muit^u ânimă mea;
Și A-tot^u-puternicul^u m'a înspăimëntat^u.
- O, de ce n'am^u fost^u răpit^u de d'înaintea
acestui^u întunerec^u!
- Și nu mî-a fost^u ascunsă acésta întunecime!
PENTRU „ce timpurile de judecată nu sânt
păzite de A-tot^u-puternicul^u? **24**
Pentru ce cei, ce-l^u cunosc^u, nu vëd^u ȑi-
lele lui de pedepsă?
- Unia strămută^u hotarele,
Răpesc^u turme, și le pasc^u;
Asinul^u orfanilor^u 'l^u gonesc^u,
Și 'boul^u veduvei^u 'l^u iéu amanet^u;
Pre cei sermani^u 'abat^u din calea lor^u,
Si^u „saracii din țëră sânt siliți a se ascunde.
- Eccé, acestia ca și asinii sëlbatici es^u in
Căutând^u cu muncă hrana; [pusti^u,

d Cap. 31. 21.

Isa. 10. 2.

Ezec. 23. 7.

Cap. 18. 8, 9.

10. & 19. 6.

f Pa. 69. 1, 2.

& 124. 4.

Plân. 3. 54.

g Pa. 10. 11. &

59. 7. & 73. 11.

& 94. 7.

h Pa. 139. 11, 12.

i Cap. 15. 39.

Pa. 55. 23. &

102. 24.

Ecc. 7. 17.

j Cap. 21. 14.

k Pa. 4. 6.

l Cap. 21. 16.

m Pa. 58. 10. &

107. 42.

n Isa. 27. 5.

o Pa. 119. 11.

p Cap. 8. 5, 6.

& 11. 13, 14.

q 2 Cron. 1. 15.

r Cap. 27. 10.

Isa. 58. 14.

s Cap. 11. 15.

t Pa. 50. 14, 15.

Isa. 58. 9.

u Prov. 29. 23.

Iac. 4. 6.

1 Pet. 5. 5.

—

Capul^u 23.

a Cap. 13. 3. &

16. 21.

b Isa. 27. 4, 8.

& 57. 16.

c Cap. 9. 11.

d Pa. 139. 1, 2,

3.

e Pa. 17. 3. & 66.

10.

f Pa. 44. 18.

g Ioan. 4. 32, 34.

h Cap. 9. 12, 13.

i Pa. 115. 3.

j 1 Thes. 3. 3.

k Pa. 22. 14.

l Pa. 115. 3.

j 1 Thes. 3. 3.

k Pa. 22. 14.

—

Capul^u 24.

a Fapt. 1. 7.

b Deut. 19. 14.

& 27. 17.

Prov. 22. 28.

& 23. 10.

c Osea 5. 10.

d Deut. 24. 6, 10,

12, 17.

Cap. 22. 6.

e Prov. 28. 28.

- Deșertulū *trebuie să li dee* mâncare pentru copii *lorū* !
- 6 De pe câmpū 'și adună nutrețiulū,
Și pândescū bobîteritulū viei celui rēū.
- 7 'I cuprinde 'nóptea goi, fără vestimente,
Fără învilitóre in contra frigului ;
- 8 Sînt muiați de ploiele munțilorū,
Și neavēndū *altū* adăpostū, 'îmbrăciășēză stânca.
- 9 *Aceia* smulgū de la peptulū *mumei* pre orfanū,
Și iēū amanetū *totū ce are* saraculū asupră-și.
- 10 Acestia âmblă goi, fără vestimente,
Și flămândi adună snopii,
- 11 Storcū oleiulū din îngrăditurile *acelora*,
Calcă tēsculū, și suferū de sete ;
- 12 Din cetăți se aude gemetulū murinșilorū,
Și strigătulū celorū rāniți de mórte ;
Și Dumneđeū nu ascultă rugăciunea *lorū*.
- 13 Alții sînt neamicii luminei,
Nu cunoscū căile sale,
Și nu staū in căile ei :
- 14 'In ȋiorulū demāneței plēcă ucigașulū,
Omóre pre celū saracū și lipsitū,
Și nóptea este ca și hoțulū.
- 15 'Ochiulū celui adulteriū pāndesce amurgulū,
'Dicēndū : „Nici unū ochiū nu mă va vedē ;”
Și-și învêlesce fața.
- 16 Cāndū e întunerecū, spargū casele ;
Ȋiua se închidū in lă-înturū ;
'Lumina nu o cunoscū macarū.
- 17 Căci *lumina* demāneței *este* umbra morței
pentru ei,
Și cāndū o vēdū, *simțescū* spaîmele umbrei
morței.
- 18 Dacă moscenirea lorū e blāstemată pe pāmēntū,
Și nu mai potū apuca calea vielorū,
Se arētă iscusiți pe fața apelorū.
- 19 In secetă și in căldură prēdă,
In apele omētului adîncului pēcătuescū.
- 20 Mitra *mumei* 'lū va uita ;
Va fi de ospēțū vermilorū ;
'Nu se va mai aminti,
Ci ca unū arbore se va smulge celū nedreptū.
- 21 Elū apēsa pre *femea stērpă care* nu nāscu.
Și vēduvei *nici o odată* nu-i a făcutū bine ;
- 22 Ba chiarū pre cei puternici 'i trage cu puterea sa ;
Cāndū se scōlă, *nimenia* nu este sigurū de
vieța sa ;
- 23 Și unūla ca acestuia dă Dumneđeū siguranță,
'lū sprijinescū,
Și 'ochii sei *sînt așintiți* asupra urmărilor
sale.

- Sînt mari ; o clipelă, și nu mai sînt ; 24
Cadū, morū, ca toți *cei-l-alti* ;
Ca spicele cōpte sînt secerati.
Aū nu *este așa* ? 25
Cine mē dă de minciună,
Și va nimici cuvēntulū mēu ?

Vorba a treia a lui Bildadū.

- A** TUNCEA Bildadū, Șuheulū, respunse, 25
și dīse :
La d'însulū *sînt* domnia și temerea, 2
Elū păzesce pacea in înălțimile sale.
Ore se potū numera oștile lui ? 3
Și preste cine nu resare 'lumina sa ?
'Cumū decī va putē omulū să se îndrepteze 4
înaintea lui Dumneđeū ?
Și cumū va fi curatū celū nāscutū din femeă ?
Ecce, in ochii sei chiarū luna nu luminēză, 5
Și nici stelele nu sînt curate ;
Cu cātū mai puținū omulū, 'molia, 6
Și fiulū omulū, vermele !

Respunsulū lui Iovū.

- S** Iovū respunse, și dīse : 26
Cumū ai ajutatū pre celū neputernicū, 2
Și ai sprijinitū brațiulū celui fără tăria ?
Cumū *decī* ai datū sfatū celui nesciutorū, 3
Și ai obscitū înțelepciunea cu îmbelșugare ?
Cu a cui *ajutorū* ai vorbitū ? 4
Și a cui suflare eși din tine ?
Titanii se cutremurā suptū apa 5
Și locuitorii ei ;
'Golū *este* infernulū înaintea lui, 6
Și fără acoperișū adînculū.
'Elū a întinsū mēdă-noptea asupra chaosului, 7
Și a spēnduratū pāmēntulū de-asupra ni-
miculū ;
'Elū a legatū apa in nūorii sei, 8
Fără ca nūorii să se spargă suptū *greutatea* ei ;
Elū a acoperitū fața tronului seū, 9
Și a întinsū preste d'însulū nūorii sei cei deși ;
'Elū a descrisū boltă de dé-supra apeī, 10
Până la hotarele luminei și ale întunerecului ;
Stâlpii ceriului se cutremurā, 11
Și se spāimēntă la amenințarea lui.
Prin tăria sa elū 'turburā marea, 12
Și prin înțelepciunea sa frānge furia ei.
'Prin adierea sa însenineză ceriulū ; 13
Māna sa a creatū 'dragonulū sburătoriū.
Ecce acestea *sînt* începuturile căilorū sale, 14
abiēde amū auđitū murmurulū linū *alū lu-*
crărilorū sale,
Dară tunetulū tăriei sale, cine-lū *pōte* cu-
prinde ?

• Esod. 22. 26.
27.
Dent. 24. 12.
13.
Cap. 22. 6.
f Plān. 4. 5.

g Ps. 10. 8.
h Prov. 7. 9.
i Ps. 10. 11.
j Ioan 3. 20.
k Prov. 10. 7.
l Ps. 11. 4.

Prov. 15. 3.
—
Capulū 25.
a Iac. 1. 17.
b Cap. 4. 17, etc.

& 15. 14, etc.
Ps. 130. 3. &
143. 2.
c Ps. 22. 6.

Capulū 26.
a Ps. 139. 8, 11.
Prov. 15. 11.
Ebr. 4. 13.
b Cap. 9. 8.

Ps. 24. 2. &
104. 2, etc.
c Prov. 30. 4.
d Cap. 38. 8.
Ps. 33. 7. &

104. 9.
Prov. 8. 29.
Ier. 5. 22.
• Esod. 14. 21.
Ps. 74. 13.

Isa. 51. 15.
Ier. 31. 35.
f Ps. 23. 6.
g Isa. 27. 1.
—

Urmarea vorbei celei de pe urmă a lui Iovŭ.

- 27 **S**I Iovŭ urmă cuvântulŭ său poeticŭ, și dîse:
 2 *Jurŭ* pe Dumneșeu celŭ viu, ^a care în-
 lătură dreptulŭ meu,
 Și pe A-totŭ-puterniculŭ, care-mi amăresce
 viața,
 3 Că până va fi sufletŭ in mine,
 Și suflarea lui Dumneșeu in nările mele:
 4 Buzele mele nu vorŭ vorbi nedreptăți,
 Nicî limba mea nu va spune încelăciune!
 5 Să mă păzescă Dumneșeu a vi da dreptate!
 Până voiŭ muri, ^b nu mi se va lăsa nevino-
 viața mea.
 6 ^c Ținŭ tare la dreptatea mea, și nu o lasŭ;
^d Conștiința mea nu condamnă nicî una din
 dîilele mele.
 7 Întempe-se neamiculŭ meu, cumŭ se în-
 tēplă celui rău,
 Și împotrivorulŭ meu, cumŭ se întēplă
 celui nelegiuitŭ!
 8 ^e Căci care va fi asceptarea făcarniculŭ,
 Cândŭ Dumneșeu va tăia, va trage la d'in-
 sulŭ firulŭ vieții sale?
 9 Ore ^f va asculta Dumneșeu rugăciunea lui,
 Cândŭ strîmtoarea va veni preste elŭ?
 10 ^g Va putē elŭ să se bucure de A-totŭ-puter-
 niculŭ?
 Să chîame pre Dumneșeu in totŭ timpulŭ?
 11 Vē voiŭ înveta ce este in mâna lui Dum-
 neșeu;
 Cele ce sînt la A-totŭ puterniculŭ nu le voiŭ
 ascunde.
 12 Ecce, voi toți le-ați vedutŭ,
 De ce deci adăugiți deșertăciune preste de-
 șertăciune?
 13 *Diceți:* ^h „Acēsta este sôrtea omulŭ celui rău
 de la Dumneșeu,
 „Și partea de moscenire a apēsătorilorŭ,
 „Pre care o primescŭ de la A-totŭ-puterniculŭ:
 14 ⁱ „De se îmulțescŭ fiilŭ seî, pentru sabiă se
 îmulțescŭ;
 „Și urmașii lui nu vorŭ avē pâne cu indes-
 tulare;
 15 Rēmășița lui va afla prin cîumă mormen-
 tulŭ seŭ,
 „Și ^j veduvele sale nu vorŭ plînge;
 16 „De va aduna argintŭ ca pulberea,
 „Și va pregăti vestminte ca lutulŭ:
 17 „Elŭ le va pregăti, dară ^k dreptulŭ le va îm-
 brăca,
 „Și celŭ nevinovatŭ va împărți argintulŭ seŭ;
 18 „Casa, ce-și va zidi, va fi ca a moliei,
 „Ca coliba, ce și-o face păzitorulŭ țerânei.
 19 „Se va culca bogatŭ, dară pentru cea din
 urmă dată;

- „Căci” și va deschide ochii seî, și nu va mai fi.
 „Ca valurile ’lŭ vorŭ ajunge spaimele, 20
 „Fortuna ’lŭ va răpi in timpulŭ nopței;
 „Lŭ va rēdica vântulŭ de resăritŭ, ’lŭ va duce, 21
 „Și-lŭ va spulbera din loculŭ seŭ;
 „Dumneșeu va arunca fără cruțare săgeți a- 22
 supră-i.
 „Și urmăritŭ de mâna lui, nu va înceta de
 a fugi.
 „Toți vorŭ bate in palme la elŭ, 23
 „Și din loculŭ seŭ ’lŭ vorŭ șuera.”
ARGINTULŪ are vena sa, 28
 Aurulŭ unŭ locŭ, pe unde se strecoră;
 Ferulŭ din pămēntŭ se scôte, 2
 Și topindu-se pētra, ese arama.
 Omulŭ pune capētŭ întunereculŭ, 3
 Și cercetēză până in adîncurile cele mai
 de josŭ,
 Până la pētra întunereculŭ și a umbrei
 morței.
 Elŭ sēpă, departe de drumurile bătute, 4
 șanturi,
 Pre cari piciorulŭ nu le-a cunoscutŭ,
 Se acăță și se clatină, departe de locuința
 ômenilorŭ.
 Pămēntulŭ, din care resare pânea, 5
 Pe de desuptŭ se surpă ca de focŭ;
 Petrișulŭ seŭ este loculŭ safirului, 6
 Acolo se găsește și pulberea de aurŭ;
 Vulturulŭ nu cunósce calea acēsta, 7
 Și ochiulŭ nu o diăresce.
 Fērele sēlbatice nu o calcă, 8
 Și leulŭ nicî o dată n’a trecutŭ pe ea.
 Omulŭ pune mâna sa pe stânca de cremine, 9
 Și restörnă munții din rădēcina lorŭ.
 Elŭ sēpă canaluri in stânci, 10
 Și ochiulŭ seŭ vede tôte tesaurele lorŭ;
 Elŭ ezcesc riurile, ca să nu curgă, 11
 Și scôte la lumină cele ascunse.
 „Dară înțelepciunea, unde se va afla? 12
 Și unde este loculŭ priceperii?
 Omulŭ nu cunósce ^l prețulŭ ei; 13
 Ea nu se află in pămēntulŭ celorŭ vii;
 „Adînculŭ dîce: „Nu este in mine“, 14
 „Și marea dîce: „Nu se află la mine“.
 Ea ^m nu se dă pentru aurulŭ celŭ mai bunŭ, 15
 Și nicî argintulŭ nu se cumpēnesce dreptŭ
 prețŭ pentru ea;
 Ea nu se schimbă nicî cu aurulŭ din Ofirŭ, 16
 Nicî cu onichiulŭ celŭ prețiosŭ, nicî cu sa-
 firulŭ;
 Nimicŭ n’o egalēză, nicî aurulŭ, nicî dia- 17
 mantulŭ;
 Ea nu se schimbă pentru vase de aurŭ.
 Nu mai amintescŭ de mărghenŭ și de cristalŭ; 18

Capitŭ 27.
 a Cap. 34. 5.
 b Cap. 2. 9. &
 13. 15.
 c Cap. 2. 3.

d Fapt. 24. 16.
 e Mat. 16. 26.
 f Cap. 35. 12.
 Ps. 18. 41. &
 109. 7.

Prov. 1. 28. &
 28. 9.
 Isa. 1. 15.
 Ier. 14. 12.
 Ezech. 8. 18.
 Mic. 3. 4.

Ioan 9. 31.
 Iac. 4. 3.
 g Veți Cap. 22.
 26. 27.
 h Cap. 20. 29.
 i Deut. 28. 41.

Est. 9. 10.
 Osea 9. 13.
 j Ps. 78. 64.
 k Prov. 28. 8.
 Ezech. 2. 26.
 l Isa. 1. 8.

Plân. 2. 6.
 m Cap. 18. 11.
 —
 Capitŭ 28.
 a Vers. 20.

Ezech. 7. 24.
 b Prov. 3. 15.
 c Vers. 22.
 Rom. 11. 33.
 34

d Prov. 3. 13, 14,
 15.
 & 8. 10, 11, 19.
 & 16. 16.

- Prețul înțelepciunii întrece cu mult pre
al mărgărintarului ;
- 19 Ei nu se asemănă topasul Etiopiei ;
Cu aurul cel mai curat nu se schimbă.
- 20 "De unde vine deci înțelepciunea ?
Și unde este locul priceperei ?
- 21 De se ascunde de ochii tuturor celor vii,
Și se tănuiesc de păsările cerului.
- 22 "Abisul și mórtea dicu :
"Cu urechile noastre auđirăm faima ei".
- 23 Dumneđeu *singur* scie calea către d'nsa,
Și cunoște locul ei.
- 24 Căci el vede până la marginile pământu-
lului,
Și "pétrunde totu ce este suptu ceriú.
- 25 "Cândú dădu greutate vântului,
Și cumpêni apele cu măsură ;
- 26 Cândú "dădu legi plóiei,
Și îndrumă fulgerul tunetelor :
- 27 Atunci o vedu, și o descoperi,
O pregăti, și o pétrunse ;
- 28 Și dise către omú ; Éccé,
"Temerea Domnului este înțelepciune,
Și ferirea de rele este priceperea !

Sfârșitul vorbeii celei de pe urmă a lui Iovú.

- 29 **S**I Iovú urmă cuvântul seú poeticú, și dise :
2 O, de ași fi "ca in lunete trecute,
Ca in dîlele, cândú mă păzia Dumneđeu :
3 "Pre-cândú încă candelă lui lucia asupra ca-
pului meu,
Și eu cu lumina lui âmbłamú in întunecú !
4 De ași fi ca in dîlele prosperităței mele,
Cândú "amiciția lui Dumneđeu era in cor-
tulu meu ;
5 Cândú A-totú-puterniculú era încă cu mine,
Și in jurul meu copii mei ;
6 Cândú "pașii mei se scaldău in lapte,
Și "stâncă 'mî revêrsă pêrêie de oleiú.
- 7 Atuncea de eșiamú la pórtă cea de d'
înainte a cetăței,
Și de-mî aședamú scaunulú meu in písță,
8 Tênerii vedêndu-mă, se trăgeau înapoi,
Și bêtrânii se sculaú, și rêmăneau in picioré ;
9 Cei mai mari 'și opriau vorba,
Și 'puneau mâna pe gura lorú ;
10 Vócea fruntașilorú amúția,
Și "limba lorú se lipia de ceriulú gurei lorú ;
11 Urechia celui ce mă auđia, mă fericia ;
Și ochiulú aceluí ce mă vedea, mărturisia
pentru mine.
- 12 Căci "mêntulamú pre saracií, cari strigaú,
Pre orfanú și pre celú fără ajutoriú ;
13 Bine-cuvêntarea celui ce era să pêrá venia
preste mine,

- Și ânima vêduvei o învesellamú ;
"Cu dreptatea eramú îmbrăcatú, și ea 'mî 14
servia de vestmêntú ;
Mantiă și diademă 'mî era neprihânirea ;
"Orbulú eramú ochiú, 15
Și ologulú piciorú ;
Celorú saracií părinte, 16
Și "judecata celui necunoscutú o apêramú ;
Sfărâmamú "dinții celui nedreptú, 17
Și din gura lui scoteamú préda ;
Și-mî diceamú : "In cuibulú meu voiú muri, 18
Și ca nêsipulú mărêi 'mî voiú immulți dîlele.
"Rădêcina mea se va întinde "in apă, 19
Și roúa va sta tótă nóptea pe ramurele mele ;
Mărirea mea se va re'nnoi, 20
Și "arculú meu se va întări in mâna mea.
Ei mă ascultaú și asceptau, 21
Și tăceau, ca să audă sfatulú meu ;
Dupre cuvêntarea mea nimenea nu mai vorbea, 22
Și asupra lorú ca roúa picaú cuvintele mele ;
Mă asceptau, ca pre plóia, 23
Și la vorbele mele căscaú gura lorú, ca la
"plóia târđia ;
De li surideamú, nu li venia a o crede ; 24
Cu lâcomiă căutaú lumina feței mele.
De mergeamú cu ei, sedeamú in fruntea lorú, 25
Și tronamú, ca unú rege in međiloculú
armatei,
Ca mângâiatorú alú celorú trîști.

- E**rú acumú ridú de mine cei mai ténerei 30
decâtú mine,
Pre ai cărorú părinți nu-í socotiamú vred-
nicí a fi puși alătura cu cânií turmei mele.
Și ce-mî folosia puterea mânelorú lorú, 2
Din cari a peritú tótă puterea ?
Sfrigiți de lipsă și fóme, 3
Rodeau in pământuri stórse, de demultú
secátuie și pustiite ;
Tăiau loboda tufărișului, 4
Și rădêcina de jeniperú era pânea lorú ;
Din međiloculú ómenilorú erau alungați, 5
Și se striga la ei, ca la unú furú ;
Locuiaú in văi spăimêntátóre, 6
In pescerile pământului și ale stâncelorú ;
Sbieraú in tufărișuri, 7
Și se adăpostiaú in spinișuri ;
Fiii celorú fără minte și ai celorú neo- 8
nești,
Cu lovituri de bice au fostú alungați din or-
ce pământú locuiú.
- "Și acumú amú ajunsú a fi de cânteculú lorú, 9
Și de vorba lorú ;
Cu uriciune se depártéză de mine, 10
Și nu se sfiescú "a-mî scuipa in față ;
Deslegându-mî chinga, mă chinuescú, 11

e Vers. 12.
f Vers. 14.
g Prov. 15. 3.
h Ps. 135. 7.
i Cap. 58. 25.
j Deut. 4. 6.

Ps. 111. 10.
Prov. 1. 7. &
9. 10.
Ecl. 12. 13.

Capitul 29.
a Veđi cap. 7. 3.
b Cap. 18. 6.
c Ps. 25. 14.
d Fac. 49. 11.
e Deut. 32. 13.

& 33. 24.
Cap. 20. 17.
e Ps. 81. 16.
f Cap. 21. 5.
g Ps. 137. 6.
h Ps. 72. 12.

Prov. 21. 13.
& 24. 11.
i Deut. 24. 13.
Ps. 132. 9.
Isa. 59. 17. &
61. 10.

Efes. 6. 14. etc.
1 Thes. 5. 8.
j Num. 10. 31.
k Prov. 29. 7.
l Ps. 56. 6.
m Prov. 30. 14.

n Ps. 30. 6.
o Cap. 18. 18.
p Ps. 1. 3.
q Ier. 17. 8.
r Fac. 49. 24.
s Zech. 10. 1.

Capitul 30.
a Cap. 17. 6.
b Ps. 35. 16. &
69. 12.
c Plân. 3. 14, 68.
d Num. 12. 14.
28*

- Și frêlul 'lă lasă asupră-mi;
 12 O ploditură se rēdică la drēpta mea,
 Și cērcă să depărteze piclōrele mele,
 Și 'deschidū asupră-mi căile stricăciunei
 13 Cārarea mea o închidū, [lorū;
 Peirea mea o gătēscū,
 Ei, cei fără nici o putere!
 14 Ca *printr'o* spărtură mare străbatū,
 Cu vuetū se rostogolescū aci;
 15 Spaimele mă incunjură,
 Ca de furtună s'a spulberatū prosperitatea
 mea,
 Și ca nūorulū a trecutū fericirea mea.
 16 'Și acumū se topesce in mine sufletulū meu,
 Dile de intristare m'au cuprinsū:
 17 Nōptea mi se străpungū ōsele,
 Și *relele* ce mă rodū n'au astēmpērū;
 18 *Ele*, prin puterea *lorū*, s'au făcutū vesmēn-
 tulū meu,
 19 Și mă stringū, ca gulerulū vestmētului meu.
 Elū m'a aruncatū in tină,
 Și amū ajunsū pulbere și cenușă.
 20 Eū strigū cătră tine, și tu nu mă audī;
 Staū *înainte-ți*, și nu mă veđi;
 21 Crudū te-ai făcutū pentru mine,
 Cu *tōtă* tāră mānei tale mă urmărescī;
 22 M'ai rēdicatū, m'ai datū vēntului,
 Cu suflarea furtunei mă topescī:
 23 O sciū, *la* mōrte mă duci,
 Loculū, 'unde se vorū intruni toți cei vii.
 24 Dară ōre celū strīmtoratū nu va întinde
 māna sa?
 Celū in peire nu va striga: Scāpare?
 25 ōre 'n'amū plānsū pre celū amāritū?
 Pentru saracū aū nu mi-amū intristatū su-
 fletulū?
 26 Și *ecce*, 'cāndū asceptamū fericirea, 'mī ve-
 ni nefericirea;
 Asceptat'amū lumina, și întunereculū cađu
 asupră-mi.
 27 Mēnuntaiele mele ferbū in mine fără in-
 cetare;
 Dilele suferinței m'au cuprinsū;
 28 'Amblu inegritū, *dară* nu de sōre,
 De mă scolū in adunare, strigū de *dureri*;
 29 'M'amū făcutū frate șacalilorū,
 Și soçiū struților;
 30 'Pelea mi s'a inegritū,
 Și 'ōsele mi s'au uscatū de arsură;
 31 De aceea in *jale întorsu-s'a* citara mea,
 Și harpa mea in cântare de plāngere.
 31 **F**ĂCUT'AMŪ legāmētū cu 'ochiī mei;
 Decī cumū *ași fi cutezatū* să cautū la
 vre-o faciōră?
- Dară ce 'sortiū de la Dumneđu din susū! 2
 Ce moscenire de la A-totū-puterniculū din
 înălțime!
 Aū nu celū fără de Dumneđu *se cuvine* 3
 stricăciune,
 Și peire făcētorilorū de rele?
 Aū 'n'a vēdūtū elū căile mele, 4
 Și aū n'a numeratū elū toți pașiī mei?
 De amū âmblatū cāndū-va cu minciună, 5
 Și a alergatū piciorulū meū spre încelătură,
 (Cumpēnescă-mē cu cumpēnă drēptă, 6
 Și Dumneđu va recunōsce nevinovăția mea!)
 De a părăsitū piciorulū meū calea, 7
 Pre ochiī mei 'de i-a urmatū ânima mea,
 Și de s'a lipitū vr'o pată de mānele mele:
 Atuncea 'ceea ce amū semēnatū eū, mānānce 8
 unū altulū;
 Ce amū sādītū, desrādēcineze-se!
 De s'a amāgitū ânima mea de vr'o femeă, 9
 Sēu de amū pānditū la ușa aprōpelui meū,
 Atuncea pentru unū 'altulū să măcine fe- 10
 mea mea,
 Și alții să se plece preste ea!
 Căci faptă de rușine *arū fi* acēsta, 11
 O 'fără-de-lege, *pedepsitā* de judecātori;
 Ea este focū ce arū mistui până la stricăciune, 12
 Și arū perde totū venitulū meū.
 De ași fi nesocotitū dreptulū servului meū, 13
 Sēu alū servei mele, cāndū se certaū cu mine,
 Ce ași putē face, dacă 's'arū rēdica Dum- 14
 neđu?
 Și de *mī*-arū cere sēmă, ce i-ași respunde?
 Aū 'nu l'a făcutū și pre d'insulū acela, care 15
 m'a făcutū pre mine, in mitra *mumei*?
 Și nu ne-a pregătītū *tōtū* unulū in mitră?
 De amū respinsū doringā sermanilorū; 16
 Sēu ochiī vēduvelorū de amū lāsātū să lān-
 cedēscă;
 De amū māncatū singurū bucata mea, 17
 Și din acēsta n'a māncatū și orfanulū;
 (Da din tēnereța mea a crescutū elū cu mine, 18
 ca *la* unū pārinte;
 Și din mitra mumei mele l'amū condusū);
 De amū vēdūtū pre cine-va perindū din lip- 19
 să de vestminte,
 Și fără învêlișū pre celū sermanū;
 De nu m'au 'bine-cuvēntatū cōpsele lui, 20
 Și de nu s'a încălđitū elū de lâna mneilorū mei;
 De amū rēdicatū māna mea 'asupra orfanu- 21
 Sciindu-mē sigurū la judecată: [lui,
 Atuncea să-mi pice umeriī din spete, 22
 Și braçiulū să mi se rumpă din încheiătura sa.
 Dară 'temutū m'amū de pedēpsa lui Dumne- 23
 Și n'amū putut' o face de mārēția sa. [deū,

Deut. 25. 9.	Ebr. 9. 27.	Mic. 1. 8.	Capulū 31.	Prov. 5. 21. &	Mat. 5. 29.	Lev. 20. 10.	Mal. 2. 10.
Isa. 50. 6.	f Ps. 35. 13. 14.	j Ps. 119. 83.	a Mat. 5. 28.	15. 3.	e Lev. 26. 16.	Deut. 22. 22.	j Veđi Deut. 24.
Mat. 26. 67. &	Rom. 12. 15.	Plān. 4. 8. &	b Cap. 20. 29.	Ier. 32. 19.	Deut. 28. 30.	Veđi vers. 28.	13.
27. 30.	g Ier. 8. 15.	5. 10.	c Cap. 27. 13.	d Veđi Num. 15.	38. etc.	h Ps. 44. 21.	k Cap. 22. 9.
c Cap. 19. 12.	h Ps. 38. 6. &	k Ps. 102. 3.	d 2 Cron. 16. 9.	39.	f 2 Sam. 12. 11.	i Cap. 34. 19.	l Isa. 13. 6.
d Ps. 42. 4.	42. 9. & 43. 2.	—	e 2 Cron. 16. 9.	Eccl. 11. 9.	Ier. 8. 10.	Prov. 14. 31.	l Isa. 13. 6.
e Ps. 42. 4.	i Ps. 102. 6.	—	f Cap. 34. 21.	Ezec. 6. 9.	g Fac. 38. 24.	& 22. 2.	l Isa. 13. 6.

- 24 *De amū pusū încrederea mea în aurū,
Séu de amū dîsū aurului celui mai curatū:
Tu ești încrederea mea!
- 25 *De m'amū îngâmfatū, pentru-că mare 'mī
era averea,
Pentru-că multū a cēstîgatū mîna mea ;
- 26 *De m'amū uitatū la sōre, pentru-că luminēzā,
Și la lună, pentru-că mārēțu trece ;
- 27 De s'a încelatū în ascunsū ânima mea,
Și, *privindu-le,* gura mea mîna mea a sārutatū;
- 28 (Și acēsta încă *este* o *fără-de-lege, *pedep-*
sită de judecatori,
Căci m'ași fi lepēdatū de Dumnezeuul din
înălțimi).
- 29 *De m'amū bucuratū de nenorocirea neami-
cului meu,
Și de m'amū veselitū, cândū relele l'aū lovitū:
- 30 (Dară *n'amū datū voiā gurei mele să pē-
cātuēscā,
Cerēndū cu blāstemū sufletulū seū :)
De n'aū întreatū ômenii cortului meu :
- 31 „Mai este vre-unulū, *care* nu s'a sāturatū de
„pānea lui!“
- 32 (Nici odată *străinulū n'a inoptatū pe drumū,
Fără ca să deschidū călătorului ușele mele;)
- 33 De amū ascunsū 'dupre obiceiulū ômenilorū
greșelele mele,
Și de amū îndositū în sinū vina mea ;
- 34 Dacă neîndrāsningū de a mē arēta înaintea
unei *mari mulțimi,
Séu temēndu-mē de desprețulū neamicilorū,
M'amū ținutū închisū, fără sa cutezū a trece
pragulū *porței mele* :—
- 35 Dară *cine-mī va fi auditoriū ?
Eccē apărarea mea ! *A-totū-puterniculū re-
spundā-mī,
Și pērișulū meu să-mī scriā acusarea ;
- 36 Ași purta-o pe umerii mei,
Și mī-ași lega-o ca o diademă.
- 37 Sēmā i-ași da de tōte urmările mele,
Māndru ca unū domnū, m'ași apropia de elū :—
- 38 De a strigatū asuprā-mī ogorulū meu,
Și de s'aū plānsū brazdele sale ;
- 39 De *amū māncatū fruptele sale fără platā,
Și *de amū chinuitū sufletulū stēpānului seū :
- 40 Atuncea să-mī resarā *spini în locū de grāū,
Și neghinā în locū de orđū !
Sfārșite sūnt cuvintele lui Iovū.
- 32 SI cei trei bărbați încetară de a mai re-
spunde lui Iovū, căci în ochii lui elū totū
*dreptū se socotia.

Vorba lui Elihu.

- 2 Atuncea se aprinse mânia lui Elihu, fiulū
lui Barachelū, *Buzeulū, din nēmulū lui Ramū;

asupra lui Iovū se aprinse mânia lui, fiindū-
că s'a judecatū pre sine mai dreptū decâtū
pre Dumnezeu ; Și încă și asupra celorū 3
trei amici ai seī se aprinse mânia lui, pen-
tru-că nu gāsirā ce să răspundā, și totuși
condemnarā pre Iovū. Și Elihu încă nu 4
răspunsese lui Iovū ; căci aceia *eraū* mai
bētrāni de ȕile decâtū elū. Dară vēdēndū 5
Elihu, că răspunsū nu *era* în gura celorū
trei bărbați, decī se aprinse mânia lui. Și 6
Elihu, fiulū lui Barachelū, Buzeulū, respun-
se și dīse :

Tēnērū sūnt de ȕile, *și voi bētrāni,
De aceea m'amū temutū,
Și m'amū feritū, a vī spune părerea mea.
Disu-mī-amū : ȕilele să vorbēscā, 7
Și mulțimea anilorū să facā cunoscutā în-
țelepciunea.

Dară înțelepciunea este unū spiritū pusū în 8
ômeni,

Și *suflarea A-totū-puternicului, care-i face
înțelegētorī.

*Cei neînaintați în ȕile potū fi înțelepți ; 9
Și cei, cari nu sūnt bētrāni, potū sci ce
este dreptū.

Dreptū aceea dīcū : Ascultați-mē, 10
Și eū vī voiū spune părerea mea.

Eccē, ascepat'amū cuvintele vōstre ; 11
Ascultat'amū doveȕele vōstre,
Pānā ce v'aū lipsitū cuvintele.

Luatū-v'amū sēmā ; 12

Darā eccē, nimenea din voi n'a fostū, care
să fi convinsū pre Iovū ;

Nici unulū din voi, care să fi răspunsū cu-
vintelorū lui.

*Să nu dīceți : „Găsit'amū în elū înțelepciu- 13
nea însă-ȕi,

„Dumneȕeū numai 'lū pōte birui, *erū* o-
mulū nu“!

Nu asupra mea și-a îndreptatū elū cuvēntarea, 14
Și nici eū nu-i voiū responde cu cuvin-
tele vōstre.

Ei s'aū uimitū ; nu mai răspundū ; 15
Cuvēntulū depārtatu-s'a de ei.

Ascepat'amū, pānā ce nu mai vorbirā, 16
Pānā ce încetară de a mai responde.

Atuncea dīsu-mī-amū : Voiū responde din 17
parte-mī,

Și vī voiū spune părerea mea. 18
Căci sūnt plinū de cuvinte,

Și spiritulū în lă-întrulū meu mē apēsā.
Eccē, lă-întrulū meu este ca vinulū fără re- 19
suflare ;

Gata a erumpe, ca unū fōle noū.
Voiū vorbi decī, și mē voiū ușura ; 20

m Marc. 10. 34.	17 3.	* Fac. 19. 2, 3.	i Fac. 3. 8, 12.
1 Tim. 6. 17.	Exec. 8. 16.	Jude. 19. 20,	Prov. 28. 13.
n Pa. 62. 10.	p Vers. 11.	21.	Osea 6. 7.
Prov. 11. 28.	q Prov. 17. 5.	Rom. 12. 13.	u Esod. 23. 2.
o Deut. 4. 19.	r Mat. 5. 44.	Ebr. 13. 2.	v Cap. 33. 6.
& 11. 16. &	Rom. 12. 14.	1 Pet. 4. 9.	a Cap. 13. 22.

y Iac. 5. 4.	b Fac. 22. 21.	38. 36.	Mat. 11. 25.
z 1 Reg. 21. 19.	c Cap. 15. 10.	Prov. 2. 6.	Iac. 1. 5.
a Fac. 3. 18.	d 1 Reg. 3. 12.	Eccl. 2. 26.	e 1 Cor. 1. 26.
—	& 4. 29.	Dan. 1. 17. &	f Ier. 9. 23.
Capitulū 32.	Cap. 35. 11. k	2. 21.	1 Cor. 1. 29.
a Cap. 33. 9.			

Voiŭ deschide buzele mele, și voiŭ răspunde;

21 „Faça nici unuia nu voiŭ căuta,
Și pre nici unulŭ nu voiŭ linguși;

22 Căci nu știu linguși;
Altŭ-feliŭ într'o clipelă m'arŭ răpi Făc-
torulŭ meŭ!

33 **D**ECI Iovŭ, rogu-te, ascultă vorbele mele,
Ié in urechi tóte cuvintele mele.

2 Ecce, deschis'amŭ gura mea;
Limba început'a a vorbi in gura mea;

3 Cuvintele mele vorŭ aréta dreptatea âni-
mei mele;
Și buzele mele vorŭ mărturisi învătătură
adeverată.

4 „Spiritulŭ lui Dumnezeu m'a făcutŭ,
Și suflarea A-totŭ-puternicului m'a datŭ

5 De poți, răspunde-mi; [vieță;
Rînduesce-te asupra-mi, fi gata!

6 „Ecce, ca și tine *sînt* eu înaintea lui Dumne-
Din lutŭ sînt făcutŭ și eu. [deu,

7 „Ecce, frica de mine nu te va spăimênta,
Nici mâna mea nu va apesa preste tine.

8 Da, ăis'ai in auzulŭ meŭ,
Și auđit'amŭ vócea cuvintelorŭ tale:

9 „Sînt curatŭ, fără păcatŭ,
„Sînt fără prihană, și nici o vină nu este in

10 „Ecce, elŭ caută cuvinte asupra-mi, [mine.
„Și „mă socóte neamicŭ alŭ seŭ;

11 „In butucŭ pus'a picíórele mele,
„Și pândesce toți pașii meŭ.”

12 Ecce, ți răspundŭ; *intr'acésta n'ai dreptate;*
Căci Dumnezeu mai mare este decâtŭ omulŭ.

13 De ce te „cerți cu d'insulŭ?
Căci elŭ nu dă sémŭ *nimeniŭ* de faptele sale.

14 „Dumnezeŭ vorbește o-dată, și de două ori,
De n'a luatŭ sémă *omulŭ la* ântéia-óră;

15 „In visŭ, in vedere de nópte,
Cândŭ somnulŭ aduncŭ vine preste ómeni,

16 „Atuncea elŭ deschide urechia ómenilorŭ,
Și li întipăresce învătura;

17 Ca să întórcă pre omŭ *de la* făptuirea sa,
Ca să scape pre omŭ de trufiă;

18 Ca să opréscă sufletulŭ seŭ de la pierdere,
Și ca viețá lui să nu pérá de sabiá.

19 Elŭ se chinuesce cu durere pe patulŭ seŭ,
Și tóte ósele lui cu *sufărinți* mari,

20 „Sufletulŭ seŭ urése pânea,
Și pofta lui mîncarea cea mai alésă;

21 Carnea lui pere vedêndŭ *cu ochiŭ*,
Și ósele lui, *cari abie* se ăiariaŭ, se arétá;

22 Sufletulŭ seŭ se apropiá de mormêntŭ,
Și viețá lui de *ângerulŭ* perdătorilŭ.

Dară de se află la d'insulŭ unŭ tramesŭ, 23
unŭ tâlcuitoriŭ,

Unulŭ din miile *osteŭ ceresci*, care să spună
omulŭ dētorla sa,

Și elŭ se îndurá de d'insulŭ, și ăice: 24
„Apără-lŭ, să nu se pogóre in mormêntŭ,

„Amŭ găsitŭ cu cale a-lŭ erta“:

Atuncea carnea lui re'nfloresce mai multŭ 25
decátŭ in copilăria,

Și elŭ se re'ntórcé in ăilele tēnereteŭ sale;
Se rógă lui Dumnezeu, și elŭ 'i este cu milă, 26

„I lasă să-i privescá cu veselía făca,
Și re'ntórcé omulŭ nevinováția sa.

Atuncea *acestŭ omŭ* cântă între ómeni, și 'ăice: 27
Pecátuit'amŭ, și dreptulŭ strimbătăit'amŭ,

Dară nu mi s'a „resplătítŭ *dupre* făptuirea mea.

Elŭ „apérat'a sufletulŭ meŭ, să nu se pogóre 28
in mormêntŭ,

Și viețá mea vede lumina.
Ecce tóte *acestea* 29

Le face Dumnezeu de două, de trei ori o-
„Ca să-lŭ opréscă de la peire, [mulŭ, 30

Și să-lŭ lumineze cu lumina vieței.
Ié aminte, Iovŭ, ascultă-mé! 31

Taci! și voiŭ vorbi.
Dară de ai ceva de spusŭ, răspunde-mi, 32

Vorbesce! căci dorescŭ să te îndreptezŭ;
Eru de nu, „ascultă-mé; 33

Taci! și înțelepciune te voiŭ învăța.

Urmarea vorbeŭ lui Elihu.

SI Elihu urmă, și ăise: 34
Ascultați, voi înțelepțilorŭ, cuvintele mele, 2

și, voi sciitorilorŭ, audiți-mé!
„Căci urechia cercetéză cuvintele, 3

Precumŭ gura gustă bucatele.
Să alegemŭ ce este dreptŭ, 4

Și să vedemŭ între noi ce este bunŭ!
Căci Iovŭ a ăisŭ: „Sîntŭ nevinovatŭ, 5

„Și „Dumnezeŭ „mi íea dreptulŭ meŭ.
„*Pentru-că* apêrŭ dreptulŭ meŭ, să trecŭ óre 6

de minciunosŭ!
„Rana „mi este fără vindecare, *de și sînt* fără

„Ce omŭ este acestŭ Iovŭ, [vină.” 7
„Care bea blăstemulŭ ca apa;

Care se însoăcesce cu făcători de rele,
Și âmblá cu ómenii cei rei! 8

Căci „a ăisŭ: „Nimicŭ nu folosescé omulŭ 9
„De a plăcé lui Dumnezeu.”

Deci ascultați-mé, voi bărbați ai price- 10
pereŭ:

„Departé de Dumnezeu este réulŭ,
Și *de* A-totŭ-puterniculŭ, nedreptatea.

9 Lev. 19. 15.
Deut. 1. 17. &
16. 19.
Prov. 24. 23.
Mat. 22. 16.

Capitul 38.
a Fac. 2. 7.
b Cap. 9. 34, 35.
& 18. 20, 21.
& 31. 35.

c Cap. 9. 34. &
13. 21.

d Cap. 9. 17. &
10. 7. & 11. 4.
& 16. 17. & 23.
10. 11. & 27.
5. & 29. 14. &
31. 1.

e Cap. 13. 24. &
16. 9. & 19. 11.

f Cap. 13. 27. &
14. 16. & 31. 4.
g Isa. 45. 9.
h Cap. 40. 5.
i Num. 12. 6.
j Cap. 4. 13.
k Cap. 26. 10.

15.
k Ps. 107. 18.
l 2 Sam. 12. 13.
Prov. 28. 13.
Luc. 15. 21.
1 Ioan 1. 9.
m Rom. 6. 21.
n Isa. 38. 17.

o Vers. 28.
p Ps. 56. 13.
q Ps. 34. 11.
r —
Capitul 34.
a Cap. 6. 30. &
12. 11.

b Cap. 33. 9.
c Cap. 27. 2.
d Cap. 9. 17.
e Cap. 15. 16.
f Cap. 9. 22, 23.
30. & 35. 3.
Mal. 3. 14.

g Fac. 18. 23.
Deut. 32. 4.
2 Cron. 19. 7.
Cap. 8. 3. &
36. 23.
Ps. 92. 15.
Rom. 9. 14.

- 11 ^a Căci *dupre* fapta omului elⁱ 'i dă,
Și *dupre* purtarea fie-căruia 'i respălătesce;
12 Nu, nu! Dumnezeu nu condamnă *pre nime-
nea pentru nimică*,
Și A-tot^u-puternicul^u nu 'strimbătășesce pre
cel^u drept^u.
13 Cine i-a dat^u stăpânirea asupra pământului?
Și cine i-a încredințat^u universul?
14 De ar^u lua sémă numai la sine,
Și ar^u 'stringe la sine suflarea și respirarea,
dată făpturilor,
15 Atuncea ^k tot^u ce e carne ar^u peri,
Și omul^u in pulbere s'ar^u re'ntôrce.
16 De ai pricepere, ascultă acésta,
Ié sémă la vócea cuvintelor^u mele!
17 'Póte să domnescă cel^u ce urésece dreptul?
Condemna-vei pre cel^u Pré-drept?
Pre cel^u A-tot^u-puternic^u?
18 ^m Care dice cătră regi: Netrebnicilor^u!
Cătră domni: Înreutățiilor^u!
19 Care nu ⁿ caută la fața mai marilor^u,
Și nu prețuesce pre bogat^u mai mult^u de-
cât^u pre sarae^u;
Căci ^o făpturi ale mânelor^u sale *sunt* și unul^u
și altul^u.
20 *Cei tarⁱ într'o clipélă, 'in međilocul^u nopței,*
Poporul^u se scólă și trece; [mor^u,
Fără silniciă despare cel^u tare.
21 ^a Căci ochii lui Dumnezeu *sunt îndreptați* pe
căile omului,
Și el^u vede tot^u pașii seⁱ.
22 ⁿ Nu *este* nici întunerec^u, nici umbră a morței,
In care să se ascundă făcătorul^u de rele.
23 El^u n'are *trebuință* să privescă de dūoă ori
pre om^u,
Spre a-l^u trage înaintea sa la judecată.
24 ^e El^u sd robesce pre cei puternici fără cercetare,
Și aședă pre alții in locul^u lor^u;
25 Căci el^u cunósce faptele lor^u,
'I restórnă nóptea, și-ⁱ sd robesce;
26 'I lovesce, ca pre făcători de rele,
In fața tuturor^u;
27 Fiind^u-că s'a^u 'abătut^u de la el^u,
Și ⁿ a^u băgat^u in sémă căile sale,
28 Așa că a^u 'lasat^u să vină înaintea lui stri-
garea saracilor^u;
Și ^a aude strigarea celor^u apăsăți.
29 De dă el^u linisce, cine póte a o turbura?
De-și ascunde fața sa, cine o póte vedé?
De o ascunde, fie de un^u popor^u, fie de un^u sin-
30 Ca să *impedece* domnia celui rēu, [gur^u om^u;
Și ^a amăgirea poporului.

- Ore dis'a Iov^u cătră Dumneđeu: 31
^a Suferit'am^u, dară nu voi^u mai pécătui!
ⁿ Ce nu înțeleg^u, invétă-m^u; 32
ⁿ De am^u făcut^u nedreptate, nu voi^u mai face.
Bine! Respălătescă-ți el^u dupre părerea ta; 33
Dacă o vei respinge séu o vei primi, *el^u o va*
Deci spune ce cugeți! [respălăți, și nu e^u:
Bărbații cu înțelegere 'mⁱ vor^u dice, 34
Și tot^u omul^u înțelept^u va conveni:
^a Iov^u n'a vorbit^u cu înțelepciune, 35
Și cuvintele sale *sunt* fără înțeles^u;
Ei bine: Iov^u fie încercat^u cu desevărsire, 36
Căci a respuns^u ca un^u făcător^u de rele;
El^u a adaus^u pécăt^u cătră pécăt^u;
'Și ride *de noⁱ* in fața nóstră, 37
Și înmulțesce cuvintele sale asupra lui Dum-
neđeu.

Urmarea vorbei lui Elihu.

- S I Elihu urmă, și dise: 35
Socoți drept^u acésta, când^u dici: 2
ⁿ S^unt mai drept^u decât^u Dumnezeu?
Când^u ^a dici: „Ce-ți folosesce *dreptatea*? 3
„Ce cęstig^u e^u mai mult^u *făcend'o*, decât^u
când^u ași pécătui?“
Voi^u raspunde *și la acésta* tie 4
Și ^b amicilor^u tei cu tine.
^c Caută spre ceri^u și vedⁱ! 5
Uită-te la nūori, *și vedⁱ, cât^u mai înalți*
sunt ei, decât^u tine!
De pécătuesci, ce-ⁱ faci ^a lui? 6
Séu de vor^u fi fără-de-legile tale încă pe atăt^u
de multe, ce-ⁱ faci?
^d De esci drept^u, ce-ⁱ dai? 7
Séu ce primesce el^u din mâna ta?
Numai pre om^u, aseménul^u te^u, *póte se stri-* 8
ce rēutatea ta,
Numai fiul^u omului *póte folosi* dreptatea ta.
^f Cei *impilați* strig^u pentru mulțimea ap^u- 9
sărilor^u,
Se tânguesc^u de asuprirea celor^u puternici;
Dară nici unul^u nu dice: 10
^g Unde *este* Dumnezeu, făcătorul^u me^u?
^h Care dăruesce *pre ai seⁱ cu cântece nóptea*;
ⁱ Care 'nⁱ-a dat^u pricepere mai multă decât^u 11
vitelor^u pământului;
^j Și nⁱ-a dat^u înțelepciune mai multă decât^u
păserilor^u ceriului^u.
^k Ei strigă pentru îngâmfarea celor^u reⁱ, 12
Dară nimenea nu li raspunde.
^l Da, Dumnezeu nu ascultă desertăciunea, 13
Și A-tot^u-puternicul^u nu caută la ea.

A Ps. 62. 12.	j Ps. 104. 29.	Gal. 2. 6.	Prov. 5. 21. &
Prov. 24. 12.	k Fac. 3. 19	Efes. 6. 9.	15. 3.
Ier. 32. 19.	l Eccl. 12. 7.	Col. 3. 25.	Ier. 16. 17. &
Esod. 31. 20.	m Sam. 18. 25.	n Pet. 1. 17.	32. 19.
Mat. 16. 27.	o Sam. 23. 3.	o Cap. 31. 15.	r Ps. 139. 12.
Rom. 2. 6.	p Esod. 22. 28.	p Esod. 12. 29.	s Amos 9. 2. 3.
2 Cor. 5. 10.	q Deut. 10. 17.	q 2 Cron. 16. 9.	t Ebr. 4. 13.
1 Pet. 1. 17.	r 2 Cron. 19. 7.	r Dan. 2. 21.	u 1 Sam. 15. 11.
Apoc. 22. 12.	s Fapt. 10. 34.	s Cap. 31. 4.	v Ps. 28. 5.
Cap. 8. 3.	t Rom. 2. 11.	t Ps. 34. 15.	

Isa. 5. 12.	a Cap. 35. 16.	Ier. 7. 19.	77. 6. & 149.
v Cap. 35. 9.		e Cap. 22. 2. 3.	5.
Isa. 5. 4.	Capit ^u 35.	f Ps. 16. 2.	f Fapt. 16. 25.
x Esod. 22. 23.	a Cap. 21. 15. &	g Prov. 9. 12.	i Ps. 94. 12.
y 1 Reg. 12. 28.	34. 9.	h Rom. 11. 35.	j Prov. 1. 28.
80.	b Cap. 34. 8.	i Esod. 2. 23.	k Cap. 27. 9.
2 Reg. 21. 9.	c Cap. 22. 12.	j Cap. 34. 28.	l Cap. 15. 29.
z Dan. 9. 7—	d Prov. 8. 36.	k Isa. 51. 13.	m Isa. 1. 15.
14.		l Ps. 42. 8. &	n Ier. 11. 11.

- 14 'Cu atât mai puțin cându' dici, că nu-ți
pésă de elu;
Judecata *ta este înaintea lui,*
"Ascéptă-lu!"
- 15 Dară, fiindu-că mânia sa nu "pedepsește pe
dată;
Și elu nu ȳea sémă la fără-de-legea lui,
16 °De aceea Iovū deschide gura cu deșer-
tăciune;
Și vorbesce atâtea cuvinte fără înțelesu.
- Sfârșitul vorbei lui Elihu.*
- 36 SI Elihu urmă, și dișe:
2 Ascéptă puțin, și eū 'ți voiū arēta;
Căci multe amū încă de vorbitū pentru Dum-
neđeū.
- 3 De departe 'mi voiū aduce doveđele mele,
Și voiū îndreptăți pre Făcētorulū meū.
- 4 'Și fii sigurū, fără încelăciune vorū fi cuvin-
tele mele;
Căci cu sciință deplină *este* celū ce-ți vor-
besce.
- 5 Eccē, Dumneđeū *este* mare, și nu despre-
țuesce pre nimenea,
"Este mare prin tária înțelepciunei sale.
- 6 Elū pre celū rēu nu-lū lasă să trăescă,
Și celorū apésați li face dreptate;
7 'Elū nu-și trage ochii sei de la celū dreptū,
Ci-ī pune pe tronū °cu regiū;
Da, elū 'ī pune pentru totū-dé-una, și-ī
înaltă;
- 8 Și °cândū sūnt ferecați cu lanțuri,
Prinși in funiele mișeliei,
9 Li pune înainte faptele lorū,
Și fără-de-legile lorū, cu cari s'aū sumețitū;
10 'Li deschide urechia spre îndreptare;
Și li dișe, să se întorcă de la rele.
- 11 De ascultă și se supunū,
'Și 'sfârșescū ȳilele lorū cu fericire,
Și anii lorū cu bucuriā;
12 Erū de nu ascultă, cadū de sabiā,
Și morū prin nepricepere;
13 Da, cei nelegiuiți 'ingrămădescū *asupră-li*
mânia sa,
Nu se rógă, cândū elū 'ī ferecă;
- 14 'Morū de tēneri,
Și petrecū viēta între cei desfrēnați.
- 15 Pre celū suferindū 'lū scapă prin sufe-
rința sa;
Prin apēsare deschide urechia sa.
- 16 Pre tine chiarū te-arū fi scosū din gura a-
pēsarei
'La locū largū, unde nu *este* nevoiā,
Și 'mēsa ta arū fi încarcată cu °grāsime.

- Dară tu ai făcutū pe deplinū lucrulū rēului; 17
Deci judecata și dreptatea te-aū apucatū.
Și nu te mǎguli, că vei amāgi mânia sa, 18
Și speranța 'unei mari rescumpărări să nu te
rătăcescă!
- Căci "lua-va ore elū in sémă avuția ta! 19
Nu! nici aurulū, nici tôte tesaurele avuției!
- Nu-ți dori nóptea, 20
Nóptea popórelorū din infernū!
- Păzesce-te de a te mai "întorce la aceste 21
cugete păcătoșe,
Cari te-aū făcutū să °alegi mai bine mórtea
decătū suferința.
- Eccē, Dumneđeū este mǎrețū in puterea sa; 22
°Cine dă invēțatură ca elū?
- °Cine-ī prescrie calea sa? 23
Și "cine-ī pōte dișe:
"Tu faci nedreptate?"
- Maī bine gāndesce-te a °înaltā faptele lui, 24
Pre cari ómenii le ȳiārescū,
Toți ómenii le védū, 25
Fie-care le privesce de departe.
- Eccē, Dumneđeū *este* mare, și nu-lū putemū 26
'pricepe,
"Numerulū anilorū sei este preste tótā pē-
trunderea.
- Elū °trage in susū picătorele apelorū, 27
Cari respāndescū plóia aborului seū;
- °Nūoriū o strecorū, 28
Și o picură asupra ómenilorū cu îmbel-
șugare.
- Cine pōte pricepe rumperea nūorilorū, 29
Și bubuitulū cortului seū?
- Eccē, acumū °respāndesce in juru-ī lumina sa, 30
Acumū ascunde fundulū mǎrilorū.
- Da, °printr'insii judecă pre popóre; 31
Și °printr'insii °dă de mǎncare cu îmbelșugū.
- Elū ascunde in mǎnele sale fulgerulū, 32
Și-lū aruncă asupra celui, ce-ī stă impotrivā.
- °Tunetulū seū 'lū dă de scire, 33
Până și turmele presintū apropierea fortunei.
- DA, la aȳdirea acesteia se cutremurā āni- 37
ma mea,
Și sare din loculū ei.
- Ascultați trāsnetulū tunetului seū, 2
Și resunetulū, ce ese din gura lui!
- Prin tôte ceriurile duce fulgerulū seū, 3
Și-lū duce până la marginile pământului.
- In urmă-ī se aude °unū bubuitū; 4
Elū tună din mǎreța sa vóce;
Și fulgerele nu le opresce, îndată ce resună
vócea sa.
- Dumneđeū tună din minunata sa vóce, 5

l Cap. 9. 11.
m Ps. 37. 5. 6.
n Ps. 89. 32.
o Cap. 34. 35.
p 37. & 38. 2.
—
Capitulū 36.
a Cap. 9. 4. &

12. 13. 16. &
37. 23.
Ps. 99. 4.
b Ps. 33. 18. &
34. 15.
c Ps. 113. 8.
d Ps. 107. 10.

e Cap. 33. 16,
23.
f Cap. 21. 13.
Isa. 1. 19. 20.
g Rom. 2. 5.
h Cap. 15. 32. &
22. 16.

Ps. 55. 23.
i Ps. 18. 19. &
31. 8. & 118. 5.
j Ps. 23. 5.
k Ps. 36. 8.
l Ps. 49. 7.
m Prov. 11. 4.

n Ps. 66. 18.
o Veđi Ebr. 11
25.
p Isa. 40. 13. 14.
Rom. 11. 34.
1 Cor. 2. 16.
q Cap. 34. 13.

r Cap. 34. 10.
s Ps. 92. 5.
Apoc. 15. 3.
t 1 Cor. 13. 12.
u Ps. 90. 2 &
102. 24. 27.
Ebr. 1. 12.

v Ps. 147. 8.
z Prov. 3. 20.
y Cap. 37. 3.
z Cap. 37. 13. &
38. 25.
a Ps. 136. 25.
Fapt. 14. 17.

b 1 Reg. 18. 41,
45.
—
Capitulū 37.
c Ps. 29. 3. &
68. 33.

- Elu face ^b lucruri mari, nepétrunse de noi:
 6 ^c Elu dice ométului: „Fii *pe* pământu!”
 Aşa şi burei şi plóielorú mari ale puterei sale;
 7 Legându *astú-feliú* mâna omului,
^a Ca toţi să recunoscă lucrulú seú.
 8 Chiarú ferele ^c se tragú in pescerea lorú.
 Şi se ascundú in culcuşulú lorú.
 9 Dintr'o camară vine furtuna,
 Şi de la mēdă-nópte frigulú.
 10 Prin suflarea lui Dumneđeú se face ghiăca,
 Şi apele cele mai late se strîngú.
 11 Elú stórcé nūorii prin scurgerea lorú;
 Şi împresciá negura *prin* lumina sa.
 12 Eí se ducú dintr'o parte in alta, suptú con-
 ducerea sa,
 Ca să ^aimplinescă tóte, câte li-a ordinatú,
 Preste tótá faça pământului:
 13 ^a Cândú spre biciú asupra ^a fápturelorú sale,
 Cândú ^c spre îndurare le întrebuinţezá.
 14 Iovú, ascultá acésta!
 Stá, şi ^alea aminte la minunile lui Dumneđeú!
 15 Ore scii, cumú Dumneđeú rónducesce nūorii,
 Şi face să strălucescá din eí fulgerulú seú?
 16 ^c Ore cunosci cumpénirea nūorilorú,
 Minunile ^c celui Desevârşitú in înţelepciune?
 17 ^c Seú cumú se înferbintá vestmintele tale,
 Cândú se înaduşá pământulú de *véntulú de*
mēdă-đi?
 18 Poti tu ^a întinde ca d'insulú ceriulú,
 Celú tare ca o oglindá turnată?
 19 Înveţá-ne ce i-amú puté spune?
 Căci nu putemú rosti *nimicú* din nesciinţa
nóstrá.
 20 *Cine*-i va spune cele ce vorbescú?
 Care e omulú, ce doreşte perderea sa?
 21 Şi acumú *ómenii* nu vedú lumina cea cu-
 ratá, cea *ascunsá* in ceriú;
 Dará *eccé*, unú ventú trece, şi-lú curáţe.
 22 De la mēdă-nópte *ní* vine aurora;
 O măreţiá inspáimēntátóre a lui Dumneđeú!
 23 Pre A-totú-puterniculú ^c noi nu-lú cuprin-
^a Măreţú in putere şi judecatá, [demú,
 Şi plinú de dreptate, elú nu răspunde *nimeniú*.
 24 De aceea, ómenilorú, ^a temeţi-vé de d'insulú,
^c Înţelepţiú, toţi *împreună*, nu-lú potú vedé.

Cuvēntarea lui Iehova către Iovú.

- 38 **A** TUNCEA Iehova raspunde lui Iovú ^a din
 fortuná, şi díse:
 2 ^b Cine *este* celú ce întunecá sfatulú
^c Prin cuvinte fără sciinţa?
 3 *Scolá-te*, ^a încinge cópsele tale ca unú bărbatú;
 Eú să te întrebu, şi tu să mă înveţi!

- ^c Unde erai, cândú amú întemeiatú pá- 4
 Spune, de ai pricepere! [mēntulú?
 Cine a hotăritú mēsurele lui, de scii? 5
 Séu cine a trasú mēsurá lui?
 Pe ce sūnt aşedate temeliele sale? 6
 Séu cine a pusú pétra lui ánghiulará,
 Atuncea cândú stelele demáneţei cántá in 7
 chorú,
 Şi toţi ^c fiú lui Dumneđeú aruncaú strigáte
 de bucuriá?
^a Cine a închisú marea cu porţi, 8
 Atuncea cândú, spărgēndú mitra *mumei* se
 arētá?
 Cândú ^c i dáduiú nūorii de vestmēntú,
 Şi întunereculú dreptú faşá;
 Cândú ^c i ^a hotăriú hotarele, 10
 Şi i-amú pusú porţi şi zăvóre,
 Şi amú dísu: Până aicea să viú, şi mai de- 11
 parte nu,
 Şi aicea ^c frángá-se sumeţirea valurilorú tale.
^c Ordinat'ai tu cândú-va demáneţei? 12
 Séu însemnat'ai tu aurorei loculú ei?
 Ca să apuce de ariplele pământului, 13
 Şi să scuture ^a rei de pe elú;
 Prefácēndú *pământulú*, ca sigilulú *pe* lutú, 14
 Şi *cele de pe elú* făcēndú-i-se vestmēntú;
 Ca să oprescă celorú rei ^c lumina lorú, 15
 Şi să se frángá *totú* ^a braçulú rēdicatú *spre*
^a Ajuns'ai până la isvórele mării, [rēú. 16
 Séu ámblat'ai pe fundulú adúncului?
 Deschisú-ţi-s'au ^c porţele morţei? 17
 Şi *vēđut'ai* porţele umbrei morţei?
 Cuprins'ai întinsulú pământului? 18
 Spune-mi, căci tóte le scii!
 Unde *este* calea către lócaşulú luminei? 19
 Şi unde-şi *are* loculú întunereculú?
 Ca să le măi la hotarele lorú; 20
 De sigurú, cărările *cătrá* casa lorú le cunosci:
 Tu le cunosci, căci atunci erai *deja* născutú, 21
 Şi mare *este* numărulú dílelorú tale?
 Venit'ai până la ^a cămărele ométului? 22
 Şi *vēđut'ai* cămărele grándinei?
^a Pre carile amú păstratú pentru timpulú strim- 23
 torárei,
 Pentru *điúu* de luptá şi de resbelú.
 Pe care cale se imparte lumina? 24
 Se *împrăsciá* vēntulú de resăritú preste pá-
 mēntú?
 Cine ^c deschide scurgerile torentului *de plóia*, 25
 Şi calea fulgerului?
 Ca să plóue preste pământulú nelocuitú, 26
 Preste deşertulú, lipsitú de ómeni;
^a Ca să sature sēlbătăciunea cea uscatá, 27

b Cap. 5. 9. & 9. 10. & 36. 26. Apoc. 15. 3.	g Ps. 148. 8. h Esod. 9. 18, 23. i Sam. 12. 18, 19. Ezra 10. 9. Cap. 36. 31. i Cap. 38. 26, 27. j 2 Sam. 21. 10.	l Reg. 18. 45. k Ps. 111. 2. l Cap. 36. 29. m Cap. 36. 4. n Fac. 1. 6. o 1 Tim. 6. 16. p Cap. 36. 5. q Mat. 10. 28.	r Mat. 11. 25. 1 Cor. 1. 26. — Capulú 38. a Aşa Esod. 19. 16, 18. 1 Reg. 19. 11. Exec. 1. 4.	Nah. 1. 3. b Cap. 34. 35. & 42. 3. c 1 Tim. 1. 7. d Cap. 40. 7. e Ps. 104. 5. Prov. 8. 29 & 30. 4. f Cap. 1. 6.	g Fac. 1. 9. Ps. 33. 7. & 104. 9. Prov. 8. 29. Ier. 5. 22. h Cap. 26. 10. i Ps. 89. 9. & 93. 4.	j Ps. 74. 16. & 148. 5. k Ps. 104. 35. l Cap. 18. 5. m Ps. 10. 15. n Ps. 77. 19. o Ps. 9. 13. p Ps. 135. 7.	q Esod. 9. 18. Isa. 10. 11. Isa. 30. 30. Ezec. 13. 11, 13. Apoc. 16. 21. r Cap. 28. 26. s Ps. 107. 35.
--	--	--	--	---	--	--	--

- Și să facă să resară colțul erbei.
 28 'Cine *este* părintele ploiei?
 Său cine a născut picăturile roșii?
 29 Din alui cui sinu a eșitu ghiaça?
 Său "bruma ceriului cine a născut'o?
 30 După care se ascunde apa, prefăcându-se
 în pētra,
 Și fața adâncului se "légă.
 31 Prins'ai tu legăturile "Pleiadelorū?
 Său desprins'ai tu lanțurile Orionului?
 32 Aū tu faci să eșă zodiacul la timpul seū,
 Și Ursa Mica cu fiii sei tu o conduci?
 33 Cunoști tu "aședămintele ceriului?
 Hotărit'ai tu domnia sa preste pământū?
 34 Rēdica-vei tu vōcea ta cătră nūorū,
 Ca să te acopere mulțimea apeī?
 35 Aū tu trāmeți fulgerii, ca ei plecându,
 Să-ți dīcă: Eccē-ne!
 36 "Cine pune înțelepciune în rērunchi?
 Său cine dă pricepere ānimei?
 37 Cine numeră nūorii prin înțelepciunea sa?
 Și foi ceriului, cine-i revērsă?
 38 De se adună pulbere și se inhleā,
 Și brazdele se prindū.
 39 "Tu ōre vēnezī leōiei prēda sa?
 Său aū dōrā tu alinī fōmea leilorū tēneri?
 40 Cāndū staū culcați în vizuinile lorū,
 Și o ascēptā, pāndindū în tufări.
 41 "Cine dă corbului hrana sa,
 Cāndū puī sei strigă cătră Dumneḃeū,
 Rātācindū fără māncare?
 39 S CII tu timpulū nascerei caprelorū sēl-
 baticē?
 Pāzit'ai tu "fētatulū cerbōicelorū;
 2 Numerat'ai tu lunele ingrecārei lorū,
 Său scii tu timpulū fētatulū lorū?
 3 Ele ingenunchiēzā. fētā puī lorū,
 Și se ușurēzā de durerile lorū.
 4 Puī lorū se ingrașā, crescū suptū ceriū,
 Se ducū, și nu se mai întorcū la d'insele.
 5 Cine a lāsātū liberū onagrulū?
 Și cine a deslegātū frēnele asinului sēl-
 baticū?
 6 "Cāruia i-amū datū deșertulū dreptū casā,
 Și sārātura dreptū locuințā?
 7 Elū "și ride de vuetulū cetățilorū,
 Și nu aude strigārea mănătorului;
 8 Ce-și găsește în munți *este* hrana sa,
 Și-și cautā pășunea ori-unde.
 9 Ōre 'ți va lucra "rinocerulū de bună-voīā?
 Pune-se-va elū la eslele tale?
 10 Putē-vei lega la brazdā rinocerulū cu funiā?
 Grapa-va elū vāile în urma ta?
 11 Încrede-te-vei lui, fiindū-cā mare *este* pu-
 terea lui?
- Și lāsa-vei lui lucrulū *cāmpului* teū?
 Lāsa-te-vei pe elū pentru cāratulū semē- 12
 nātūrei tale,
 Și o va aduce elū în aria ta?
 Aripa struțului bate fără încetare, 13
 Dară totuși are ea ōre aripa sēu pāna cocos-
 tērcului?
 Elū incredințēzā pāmēntului ōuele sale, 14
 Și lasā să se încăldēscā în nēsipū;
 Și uitā, că piciorulū le pōte strivi, 15
 Și că fērele cāmpului le potū călca.
 Este "crudū cu puī sei, ca și cumū nici n'arū 16
 fi ai sei;
 Deșertā-i *este* ostenēla, nu pōrtā nici o grijā
 de ei;
 Cāci Dumneḃeū l'a lipsitū de înțelepciune, 17
 Și nu-i-a "datū pricepere.
 Eccē-lū! cumū se rēdicā, 18
 Ride de calū și de cālērețulū seū.
 Tu dat'ai putere calului, 19
 Tu îmbrăcat'ai gūtulū seū cu cōmā mândrā?
 Tu-lū faci să sarā ca locusta?
 Cātū de mārēțū și inspāimēntătorū e ne-
 chezatulū seū!
 Bātēndū pāmēntulū, și veselū de puterea sa, 21
 Se rāpede asupra celorū înarmați;
 Și ride de temere, și nu tremurā, 22
 Nu dā îndērēptū înaintea sābiei;
 Cāndū sāgețele șuerā deasupra lui, 23
 Și sulita și lancea lucescū,
 Nechezā puternicū, sēpā pāmēntulū cu furiā, 24
 Și nu are astēmpērū, de îndatā ce resunā
 trîmbița;
 La sunetulū trîmbiței *pare* a dīce: Haide! 25
 Din depārtare mirosā lupta,
 Frēmetulū cāpitenielorū și strigātulū *armatei*.
 Aū prin înțelepciunea ta sbōrā uliulū, 26
 Și-și întinde aripa sa cătră mēdā-qi?
 Ōre din ordinulū teū se rēdicā vulturulū, 27
 Și-și "face cuibulū seū pe înālțimi?
 Elū locuesce și māne pe stānci, 28
 În dințătura stāncelorū și pe locuri tarī;
 D'aci descopere elū prēda;
 Pre care ochii sei o vēdū de departe;
 Puī sei "i sorbū sāngele, 30
 Și "unde sūnt uciși, acolo *este* și elū.
- Supunerea lui Iovū la muștrarea lui Dumneḃeū.
 S I urmă Iehova, și dīse lui Iovū: 40
 Mai voesci să te "judeci cu A-totū-pu-
 terniculū, tu pēritorulū seū?
 Muștrătorule de Dumneḃeū, mai ai ce res-
 punde?
 Atuncea respunse Iovū lui Iehova, și dīse: 3
 "Eccē, sūnt prē micū; ce să-ți respundū? 4

f Ps. 147. 8.
 Ier. 11. 22.
 Ps. 147. 16.
 v Cap. 37. 10.
 z Cap. 9. 9.

Amos 5. 8.
 y Ier. 31. 35.
 z Cap. 32. 8.
 Ps. 51. 6.
 Eccl. 2. 26.

a Ps. 104. 21. &
 145. 15.
 b Ps. 147. 9.
 Mat. 6. 26.

Capulū 39.
 a Ps. 29. 9.
 b Cap. 24. 5.
 Ier. 2. 14.

Osea 8. 9.
 c Num. 23. 22.
 Deut. 33. 11.
 d Plān. 4. 3.
 e Cap. 35. 11.

f Ier. 8. 6.
 g Ier. 49. 16.
 Obad. 4.
 h Mat. 24. 28.

Luc. 17. 37.
 —
 Capulū 40.
 a Cap. 33. 13.

b Ezra 9. 6.
 Cap. 42. 6.
 Ps. 51. 4.

Maî bine ^a voiû pune mâna mea la gura mea!
5 Vorbi' amû odată, dară nu voiû *maî* res-
punde,
Ba de dūoē ori, dară nu voiû *maî* adăugi.

Cuvântarea a dūoa a lui Iehova.

6 ^a Şi Iehova respunse lui Iovû din fortună,
şi dise:
7 *Scolă-te*, ^a încinge cōpsele tale ca unû bărbatû,
Eu să te întrebû, şi tu să mă înveţi!
8 ^a Aû dōră voesci să frângi dreptatea mea;
Condemna-mē-vei, spre a te îndrepta?
9 Ai tu braçiû ca alû lui Dumneđeû;
Sēû detuni tu cu ^a vōcea ca d'insulû?
10 *De este astû-feliû*, ^a împodobesce-te cu mărire
şi măreţiă,
Şi îmbracă-te cu strălucire şi pompă!
11 Reversă valurile mâniei tale;
Privesce pre toţi mândrii, şi-i dobōră;
12 Privesce pre toţi ^a mândrii, şi-i umileşte,
Şi sfărāmă pe locû pre cei rei!
13 Ascunde-i pre toţi in pulbere;
Faça lorû învlesce-o cu întunereculû!
14 Atuncea voiû mărturisi şi eû in lauda ta,
Că drēpta ta pōte să te mēntuēscă.
15 Ecce Behemotulû, pre care ca şi pre tine
eû l'amû făcutû,
Ce mânāncă érbă ca şi boulû.
16 Enû veđi, *ce* putere in cōpsele sale,
Şi *ce* târiă e in muşchii vintrelui seû!
17 Elû mişcă cōda sa ca unû cedru,
Şi nervii cōpselorû sale sînt întreşesuţi;
18 Osele sale sînt ţevi de aramă,
Şi osiōorele sale drugî de ferû;
19 Elû *este* capo-d'opera lui Dumneđeû;
Făcētorulû seû i-a dăruitû sabia sa;
20 Munţi ^a i ^a aducû hrana sa,
Şi tōte fērele câmpului jōcă in juru-i;
21 Suptû desişulû lotului se repausēză,
Ascunsû in trestia şi mocirlă.
22 Desişulû lotului ^a lû acopere cu umbra sa,
Salciele pērēului ^a lû ascundû.
23 Ecce, *de* se âmple riulû, elû nu se spăimēntă,
Arû sta liniscitû, chiarû dacă Iordanulû până
la gura sa s'arû rēdica.
24 *Cine* se va încumăta să-lû atace in faţă!
Cu laţulû să-i străpungă nasulû!
41 **T**RAGE-vei ^a Leviatanulû cu undiţă?
Sēû prinde-vei limba lui cu funiă?
2 Petrece-vei papura prin nările lui,
Sēû străpunge-vei cu cârligulû fâlcile sale?
3 ^a Ţi va face ôre multe rugăminti?
^a Ţi va vorbi ôre cu blândetă?
4 Încheia-va legământû cu tine,
Ca să-lû ieî servû pentru totû-dē-una?
5 Juca-te-vei cu elû ca cu o pasere?

Sēû lega-vei pre elû cu unû firû, spre pe-
trecerea copilelorû tale?
Soçi face-vorû din elû prândurile lorû? 6
Neguţiătorii potû ôre a-lû împărţi intre d'înşii?
Împlē-vei pelea lui cu ţepuşe, 7
Sēû capulû seû cu ostia pēscarilorû?
Pune mâna ta pe d'insulû: 8
Veî ţinē o minte, şi nu te veî *maî* încerca
să innoūesci lupta!
Ecce, acceptarea *d'a-lû prinde* este amăgită! 9
Cađi *număi* la privirea lui!
Cine *este atātû de* sumeţû, ca să-lû întărite, 10
Deci cine va putē sta inaintea mea?
^a Cine m'a îndētoritû, ca să-i resplătescû? 11
^a *Totû ce este* suptû întregulû ceriû *este* alû meû!
Nu voiû tăcē de membrele sale, nici de pu- 12
terea sa,
Şi nici de frumeseţa armătorei sale.
Cine pōte desvêli pōla vestmēntului seû, 13
Cine se pōte apropia de îndūoita sa din-
tătură?
Cine pōte descleşa canaturile gurei sale? 14
Şirurile dinţilorû sei,
Cātû sînt de înspăimēntătore!
Minunatele părţi ale zalelorû sale, 15
Striusû legate, ca *suptû* sigilû,
Se ţinû una da alta, 16
Aşa că aerulû nu le străbate;
Una de alta lipite, 17
Sînt prinse intre d'insele, şi nu se desprindû.
Strănutatulû lui face să lucescă fulgerulû, 18
Şi ochiî lui sînt ca gêna dīorilorû;
Din gura lui izbucnescû flacări, 19
Şi esû scântei de focû.
Din nările lui ese fumû, 20
Ca *dintr'* unû vasû, ca *dintr'o* căldare ferbinte.
Sufierea lui aprinde cărbunii, 21
Şi flacări esû din gura lui;
In cerbicea lui locuesce târia, 22
Şi fiorulû păşesce inaintea sa.
Muşchii sei cărnoşi, bine încordaţi, 23
Staû ca turnaţi pe d'insulû, neclântiţi.
Ânima lui este tare ca pētra, 24
Da, tare ca pētra stătătore de mōră.
Cândû elû se rēdică, viteşii tremură, 25
De spaimă esû din simţi.
Cată *cine-va* a-lû lovi cu sabiă? 26
Ea nu-lû prinde, *nici* lancea, *nici* săgēta,
nici pavēza.
Pentru d'insulû ferulû paiû este, 27
Şi arama, lemnû putredû.
Săgēta nu-lû face să fugă; 28
In plēvă se prefacû inainte-i petrele pră-
scielorû.
Plēvă pentru d'insulû este ghīōga; 29
Şi de sgomotulû lāncilorû ^a şî ride.

^a Cap. 29. 9.
^b s. 29. 9.
^d Cap. 28. 1.

^e Cap. 38. 3.
^f Cap. 42. 4.
^g Ps. 51. 4.

Rom. 3. 4.
^h Cap. 37. 4.
Ps. 29. 3, 4.

ⁱ Ps. 93. 1. &
104. 1.
^j Isa. 2. 12.

Dan. 4. 37.
^k Ps. 104. 14.

Capulû sî.
^a Ps. 104. 26.

Isa. 27. 1.
^b Isa. 37. 29.

^c Rom. 11. 35.

- 30 *Portă țesturi ascuțite suptă d'insulă,*
Ce lasă urme ca grapa în glodă.
31 Ca o olă face să se clocotască adânculă,
Și prefăce marea într'ună amestecă de miră.
32 Elă face să strălucască urma lui după d'insulă,
Și adânculă să pară căruntă de bătrânețe.
33 Nimicū nu i se asemănă pe pământă;
Este făcută, să nu cunoscă frica;
34 Privește cu despreț pre toate ferele cele
puternice,
Este regele tuturoră răpitoriloră.

Iovă se mărturisese de păcătosă.

- 42 **A** TUNCEA Iovă răspuse lui Iehova, și
2 Sciă, că "tote le poți, [dise:
Și că hotărârei tale nimenea nu se pôte împotrivi.
3 „Cine este celă ce întunecă sfatulă cu nepricepere?“
Da, vorbiamă de cele ce nu înțelegeamă,
„Lucruri măi înalte decâtă mine, pre cari
nu le puteamă pătrunde.
4 Ascultă, rogu-te, și să vorbescă;
„Te voiă întreba, și tu învăță-mă!
5 Cu auzulă urechieloră mele auăisemă de tine,
Dară acumă și ochiulă meu te vede;
6 De aceea 'mă 'ntorcă cuvântulă,
Și mă căescă în pulbere și cenușă.

Sfârșitulă istoriei lui Iovă.

- 7 Și după ce vorbi Iehova aceste cuvinte
cătră Iovă, dise Iehova cătră Elifază, Temaneulă:
Aprinsu-s'a mânia mea asupra ta
și asupra celoră două amici ai tei; căci voi
n'atî vorbită așa de dreptă de mine, ca ser-
8 vulă meu Iovă. Și acumă luați-vi 'șapte

tauri și șapte berbeci, și 'mergeți la servulă
meu Iovă, și aduceți-i olocauste pentru voi;
și servulă meu, Iovă, se va 'ruga pentru voi,
căci eu 'lă voiă primi, ca să nu vi facă du-
pre neînțelepciunea voastră; căci voi n'atî
vorbită dreptă de mine, ca servulă meu Iovă.

Deci se duseră Elifază, Temaneulă, și 9
Bildadă, Șuheulă, și Zofară, Naamateulă, și
făcură precumă li disese Iehova; și Iehova
bine-primi pre Iovă.

Și Iehova scose pre Iovă din mișelia sa, 10
după ce se rugă pentru amicii sei; și Ie-
hova redădu 'înduioită lui Iovă toate câte avu-
sesese. Atunce veniră la d'insulă 'toți fra- 11
ții sei, toate surorile lui și toți cunoscuții
sei de mai 'nainte, și mâncară cu d'insulă
pânea în casa lui, și compătimiră pentru
d'insulă, și-lă mângăiară de toate relele, pre
cari Iehova le adusesese preste elă; și-i dădu-
ră fie-care câte o kesită (o monedă de argintă),
și fie-care câte ună ânelă de aură.

Așa Iehova bine-cuvântă mai multă 'starea 12
de pe urmă a lui Iovă, decâtă cea d'ântăiă,
și elă avu 'patru-spre-dece mii de oi, șese
mii de cămile, și o mie de părechii de boi,
și o mie de asine. "Și avu șapte fii și trei 13
fete; Și chîamă numele uneia, Iemima; 14
și numele celei a două, Kezia; și numele
celei a treia, Kerenū-Happucū. Și nu se 15
află în totă pământulă acela nici o femeă
așa de frumôsă ca fetele lui Iovă; și părin-
tele loră li dădu mosceniri între frații loră.

Și Iovă 'trăi după această o sută patru- 16
zeci de ani, și vëdu pre fiii sei și pre fiii
fiiloră sei, patru generațiuni. Și muri Iovă 17
bătrân și 'sătulă de zile.

CARTEA-PSALMIORU.

PSALMULŪ I.

- 1 **F**ERICITŪ "bărbatulă, care nu âmbără în
sfatulă nelegiuităloră,
și în calea păcătoșiloră nu stă,
și 'în scaunulă deridătoriloră nu șede:
2 Ci în legea lui Iehova este 'plăcerea lui,
"Și în legea lui cugetă ziua și noaptea.
3 Acela este ca pomulă 'sădită lîngă curge-
rile apeloră,
Care fructulă seă 'lă dă la timpulă seă,

Și a căruia frunză nu veștejesce,
Și totă ce elă face 'prosperază.

Nu așa sînt nelegiuită, 4

Ci 'ca plăva, pre care o spulberă vîntulă.
De aceea nelegiuită nu se voră pută ține 5
la judecată,
Nici păcătoșii în adunarea dreptiloră;
Căci 'Iehova cunoscă calea dreptiloră, 6
Dară calea nelegiuităloră va peri.

d Esod. 19. 6.
Deut. 10. 14.
Ps. 24. 1. &
50. 12.
1 Cor. 10 26,
28.
—
Capulă 42.
a Fac. 18. 14.

Mat. 19. 36.
Marc. 10. 27.
& 14. 36.
Luc. 18. 27.
b Cap. 38. 2.
c Ps. 40. 5. &
131. 1. & 139.
6.
d Cap. 38. 3. &

40. 7.
e Esra 9. 6.
Cap. 40. 4.
f Num. 23. 1.
g Mat. 5. 24.
h Fac. 30. 17.
Iac. 5. 15. 16.
1 Ioan. 5. 16.
i Ps. 14. 7. &

126. 1.
j Isa. 40. 9.
k Veđi Cap. 19.
13.
l Cap. 8 7.
Iac. 5. 11.
m Veđi Cap. 1. 3.
n Cap. 1. 2.
o Cap. 5. 26.

Prov. 3. 16.
p Fac. 25. 8.
—
PSALMIL.
—
Ps. 1.
a Prov. 4. 14,

15.
b Ps. 26. 4.
Ier. 15. 17.
c Ps. 119. 35, 47,
92.
d Ios. 1. 8.
Ps. 119. 1, 97.
e Ier. 17. 8.

Exec. 47. 12.
f Fac. 39. 3, 23.
Ps. 138. 2.
Isa. 2. 10.
g Iov 21. 18.
Ps. 35. 5.
Isa. 17. 13. &

29. 5.
Osea 13. 3.
h Ps. 37. 18.
Nah. 1. 7.
Ioan 10. 14.
2 Tim. 2. 19.

PSALMUL II.

- 1 **D**E ce "s'au înfuriat popóarele,
 Și națiunile cugetă deșerte?
 2 Regii pământului s'au resculat,
 Și mai marii împreună se sfătuesc,
 Asupra lui Iehova și asupra "Unului seú,
dicéndu :
 3 "Să rumpem legăturile lor,
 Și să lepédăm de la noi funiele lor!
 4 "Celú ce locuesce in ceriú "ride,
 Domnul "și bate jocú de d'inșii;
 5 Atuncea va vorbi cátră d'inșii in mânia sa,
 Și in aprinderea sa "i va spăiménta :
 6 "Uns'amú, *dice-va-elú*, pre regele meú
 "In Sionú, "muntele meú celú sântú."
 7 Voiú proclháma aședáméntulú seú;
 Iehova a *disú* cátră mine :
 "Tu *esci* fiulú meú,
 "Astă-*qi* te-amú născutú.
 8 "Cere de la mine;
 „Și-*fi* voiú da popóarele *dreptú* moscenire,
 „Și marginile pământului *dreptú* stépánire :
 9 "Tu cu sceptru de ferú "i vei sdrobi,
 "Ca vasele olarului "i vei sfărâma."
 10 "Și acumú, regilorú, înțelepțiți-vé,
 Învețați-vé, judecători ai pământului !
 11 "Serviți lui Iehova cu frică,
 Și bucurați-vé "cu cutremurú !
 12 "Sărutați pre fiú, ca să nu se mâníe,
 Și să *nu* periti in cale;
 Căci "mânia lui curéndú se aprinde;
 "Ferice de toți, cari se încredú intr'insulú !

PSALMUL III.

*Unú psalmú alú lui Davidú, compusú cândú fugi
 de d'inaintea lui Absalomú, fiulú seú.*

- 1 **I**EHOVA, "cátú de mulți sânt neamicii mei!
 Mulți se rescólă asupra-mí.
 2 Mulți dicú de sufletulú meú :
 "Pentru d'insulú nu e nici unú ajutorú la
 Dumneđu. Sela."
 3 Dară tu, Iehova, *esci* "scutú in jurulú meú,
 Mărirea mea, și "înălțătorulú capului meú.
 4 Cu *vócea* mea amú strigatú cátră Iehova,
 Si "elú mî-a respunsú din "muntele seú celú
 sântú. Sela.
 5 "Eú m'amú culcatú, și amú adormitú;
 Desceptatu-m'amú, căci Iehova mé sprijí-
 nesce.
 6 "Nu mé temú de miriadele poporului,

Cari, s'au rînduitú asupra-mí de jurú im-
 prejurú.

- Scólă-te, Iehova, ajută-mé, Dumneđuulú 7
 meú,
 "Căci tu ai bătutú *preste* fálci pre toți neamicii
 Dinții nelegiuiților i-ai sdrobitú. [mei;
 "La Iehoya *este* méntuire, 8
 Preste poporulú teú *este* bine-cuvéntarea ta.
 Sela.

PSALMUL IV.

*Maistrului de cântare pe corde. Unú psalmú alú
 lui Davidú.*

- R**ESPUNDE-mí, cândú strigú, Dumneđuulú 1
 dreptăței mele !
 Din strimtorare la locú largú m'ai scosu ;
 Îndură-te de mine, și ascultă ruga mea !
 O voi, fiii ómenilorú ! până cândú mă- 2
 rirea mea *va fi* spre batjocură ?
 Până cândú veți iubi deșertáciunea, și veți
 căuta minciuna ? Sela.
 Aflați deci, că "Iehova și-a alesú pre celú 3
 cuviosú;
 Iehova aude, cândú strigú cátră d'insulú.
 "Cutremurați-vé, și nu păcătuiți, 4
 "Cugetați in ânimele vóstre
 Pe patulú vostru, și tăceți. Sela.
 Sacrificați "sacrificii de dreptate, 5
 Și "încredeți-vé in Iehova.
 Mulți dicú : „Cine ni va aréta fericirea ? 6
 "Înălță *preste* noi lumina feței tale, Iehova !
 Tu ai datú "veseliá in anima mea, 7
 Mai mare decâtú in timpulú, cândú grâulú
 și mustulú lorú erau cu îmbelșugare.
 "In pace mé voiú culca, și voiú dormi ; 8
 "Căci numai tu, Iehova, mé faci să locuescú
 in siguranță.

PSALMUL V.

*Maistrului de cântare in flaute. Unú psalmú alú
 lui Davidú.*

- A**SCULTĂ, Iehova, cuvintele mele, și ie a- 1
 minte la gândirea mea.
 Ascultă "vócea strigărei mele, regele meú și 2
 Căci "rogu-mé ție; [Dumneđuulú meú !
 Iehova, de demánétă vei aúdi "vócea mea;
 De demánétă mé voiú îndrepta cátră tine, și 3
 te voiú pândi.
 Căci tu nu *esci* unú Dumneđu, căruia să-í 4
 placă nedreptatea,
 Celú rău cu tine nu va locui;

Ps. 2.	g Fapt. 13. 33. Ebr. 1. 5. & 5. 5.	i Fac. 41. 40. 1 Sam. 10. 1. Ioan 5. 23.	1 Pet. 2. 6.	f Ps. 2. 6. & 43. 3. & 99. 9.	Ier. 3. 23.	2 Cor. 13. 5.	Pa. 3. 5.
a Ps. 46. 6.	a Ps. 22. 27. & 72. 8. & 89. 27.	m Apoc. 6. 16, 17.	Ps. 3.	g Lev. 26. 6.	Osea 13. 4.	d Deut. 33. 19.	i Lev. 25. 18,
b Ps. 45. 7.	Dan. 7. 13, 14.	n Ps. 34. 8. & 84. 12.	a 2 Sam. 15. & 16, & 17, & 18.	Ps. 4. 8.	Iona 2. 9.	Pa. 50. 14. & 51. 19.	19. & 26. 5.
c Ier. 5. 5.	Vedí Ioan 17. 4, 5. & 19. 15.	c Fac. 15. 1.	b 2 Sam. 16. 8.	Prov. 3. 24.	Apoc. 7. 10. & 19. 1.	2 Sam. 15. 12.	Deut. 12. 10.
d Ps. 11. 4.	i Pa. 89. 23.	Isa. 30. 18.	Ps. 71. 11.	i Iov 16. 10. & 29. 17.	—	e Ps. 37. 3. & 62. 8.	—
e Ps. 37. 13. & 50. 8.	j Apoc. 2. 27. & 12. 5.	Ier. 17. 7.	Pa. 28. 8. & 119. 114.	Pa. 58. 6.	Pa. 4.	f Num. 6. 26.	a Ps. 3. 4.
f 2 Sam. 5. 7.	k Filip. 2. 12.	Rom. 9. 39. & 10. 11.	d Ps. 27. 6.	Plân. 3. 30.	a 2 Tim. 2. 19.	Pa. 80. 3, 7, 19. & 119. 135.	b Ps. 65. 2.
		c Ps. 34. 4.	e Ps. 34. 4.	j Prov. 21. 31. Isa. 43. 11.	b Efes. 4. 26.	g Isa. 9. 3.	c Ps. 30. 5. & 88. 13. & 130. 6.
					c Ps. 77. 6.	h Iov 11. 18, 19.	

- 5 ^aSmintitii nu voru pute sta inaintea ochiloru tei;
Tu pre toti facetorii de rele i uresci;
6 ^aTu pre cei ce vorbescu minciuni i perdi,
^bBărbatul sângiuriloru și celu încelătoriu u-
riciosu este lui Iehova.
7 Erū eu intru mulțimea îndurarei tale voiū
intra in casa ta,
Și mē voiū inchina ^a in sântulū teū templu
intru frica ta.
8 Iehova, ^acondu-mē prin dreptatea ta; pen-
tru cei ce mē pândescū,
^aÎndrēptă inaintea mea calea ta;
9 Căci in gura lorū nu este adevērū,
Lă-intrulū lorū este însăși rēutatea,
^aGūtulejulū lorū unū mormētū deschisū,
^aLimbele lorū lingușescū.
10 O Dumneḑeule, judecă-ī,
Ca ^asă cadă prin plānuirile lorū;
Pentru mulțimea fără-de-legilorū lorū alun-
Căci s'aū resculatū asupră-ți. [gă-ī,
11 Dară să se ^abucure toți cei, ce se încredū
in tine,
In eternū să se veselēscă, și tu să-ī aperi,
Și să se laude intru tine cei ce iubesū nu-
mele teū.
12 Căci tu, Iehova, ^abine-cuvēntezi pre celū
dreptū,
Ca cu unū scutū ^alū acoperi cu bună-voința ta.

PSALMULŮ VI.

*Maistrulū de cântare pe cōrde, pe unū instru-
mentū cu optū cōrde. Unū psalmū alū lui Davidū.*

- 1 ^aIEHOVA, nu mē mostra in mânia ta,
Și nici nu mē pedepsi in urgia ta.
2 ^aIndurā-te de mine, Iehova, căci slabū sūnt;
^aVindecă-mē, Iehova, căci cutremuratu-s'aū
ōsele mele.
3 Chiarū și sufletulū mē s'a cutremuratū fōrte;
Și tu Iehova, ^apână cândū?
4 Re'tōrce-te, Iehova, mēntue sufletulū mē;
Ajutā-mē pentru îndurarea ta.
5 ^aCăci in mōrte nu este aducere-aminte de tine,
In infernū cine te va lăuda?
6 Obosit'amū de suspinare,
In tōtā nōptea scaldū patulū mē,
In lacrimile mele moiū așternutulū mē;
7 ^aOchii mei se topecū de măhnire,
Îmbētrānescū din cauza tuturorū neamici-
lorū mei.
8 ^aDepărtați-vē de la mine, toți facetorii
de rele!
Căci Iehova a ^aauditū vōcea plāngerei mele.

- Iehova a auditū cererea mea, 9
Iehova primesce ruga mea.
Să se rușineze și să se spăimēnte fōrte toți 10
neamicii mei,
Intr'o clipă să se întōrcă rușinați.

PSALMULŮ VII.

*Siggaionū alū lui Davidū, pre care-lū cântă lui
Iehova pentru cuvintele lui Cușū, Beniaminitulū.*

- IEHOVA, Dumneḑeulū mē, încredū-mē ție, 1
^aMēntui-mē de toți cei ce mē urmărescū, și
scapā-mē;
^aCa să nu rāpescă ca unū leū sufletulū mē, 2
^aSfășciāndu-lū, fără să fie cine să mē scape.
Iehova, Dumneḑeulū mē, ^ade amū făcutū 3
acēta,
De este ^anedreptate in mânele mele,
De amū resplătitū cu rēu celū ce trăia in 4
pace cu mine,
De ^aamū prădatū pre neamiculū mē fără
cuvēntū:
Neamiculū mē să urmărescā sufletulū mē, 5
și să-lū ajungā,
Să calce la pāmētū viēta mea,
Și sufletulū mē in pulbere să-lū tragā. Sela.
Rēdicā-te, Iehova, in mânia ta, 6
^aÎnālță-te impotriva furiei neamicilorū mē,
Și ^ascōlā-te pentru mine, ordinēzā judecatā.
Și adunarea popōrelorū să te încunjure, 7
Și pune-te desuprā-ī in înālțime.
Iehova, judecă popōrele: 8
Judecă-mē, Iehova, ^aduple dreptatea mea,
Și duple neprihānirea mea.
Punā-se capētū relelorū celorū nelegiuiți, 9
Și întāresce pre celū dreptū:
^aCăci cercătorū alū ānimelorū și alū rērūn-
chilorū este Dumneḑeulū celū dreptū.
Scutulū mē este la Dumneḑeū, 10
Ajutătorulū celorū ^adrepti la ānimā.
Dumneḑeū este judecātorū dreptū, 11
Și Dumneḑeū, ce se mânia pe tōtā ḑiua asu-
pra celorū nelegiuiți.
De nu se cāesce, elū ^aascute sabia sa, 12
Arculū seū ^alū întinde, și-lū îndrēptā;
Și asupra lui îndrēptā armele mōrtei, 13
^aSāgețele sale, pre cari le-a făcutū ardētōre.
^aEcce, nelegiuitulū concepe nedreptate, 14
Āmblā îngrecatū cu rēutate,
Și nasce deșertāciunea;
A sēpatū grōpā, și a adūncit'o: 15
^aDarā va cadē in grōpa ce a făcutū.
^aÎntōrce-se va rēutatea lui pe capulū seū însuși, 16

d Hab. 1. 18.	j Luc. 11. 44.	Ier. 10. 24. &	38. 10. & 88.	b Isa. 38. 18.	35. 24.	m Deut. 32. 23.	10. 2. & 35. 8.
e Apoc. 21. 8.	Rom. 3. 13.	46. 18.	9.	c Ps. 50. 22.	j 1 Sam. 16. 7.	42.	& 94. 23. &
f Is. 65. 23.	k Ps. 62. 4.	b Ps. 41. 4.	Plān. 5. 17.	d 2 Sam. 16. 7.	1 Cron. 28. 9.	Ps. 64. 7.	141. 10.
g 1 Reg. 8. 29.	l 2 Sam. 15. 31.	c Osea 6. 1.	g Ps. 119. 115.	8.	Ps. 139. 1.	n Iov 15. 35.	Prov. 5. 22. &
30. 35. 38.	& 17. 14, 23.	d Ps. 90. 13.	Mat. 7. 23. &	e 1 Sam. 24. 11.	Ier. 11. 20. &	Isa. 33. 11. &	26. 27.
Ps. 25. 2. &	m Isa. 65. 13.	e Ps. 30. 9. &	25. 41.	f 1 Sam. 24. 7.	17. 10. & 20.	59. 4.	Eccl. 10. 8.
132. 7. & 138.	n Ps. 115. 13.	88. 11. & 115.	Luc. 13. 27.	& 26. 9.	12.	Iac. 1. 15.	p 1 Reg. 2. 32.
2.	—	17. & 118. 17.	h Ps. 3. 4.	g Ps. 94. 2.	Apoc. 2. 23.	o Est. 7. 10.	Est. 9. 25.
h Ps. 25. 5.	Ps. 6.	Isa. 38. 18.	—	h Ps. 44. 23.	k Ps. 125. 4.	Iov 4. 8.	—
i Ps. 25. 4. &	a Ps. 38. 1.	f Iov 17. 7.	Ps. 7.	i Ps. 18. 20. &	l Deut. 32. 41.	Ps. 9. 15. &	
27. 11.		Ps. 31. 9. &	a Ps. 31. 15.				

- Și pe chiaru crescetului lui pogori-se-vorū silniciile sale.
- 17 Lăuda-voiū pre Iehova duple dreapta-tea lui,
Și voiū cânta numelui lui Iehova, celui Pré-înaltū.

PSALMULŮ VIII.

Maistrului de cântare pe Ghittitū. Unū psalmū alū lui Davidū.

- 1 **I** EHOVA, Domnulū nostru !
Cătū de ^a mărățū *este* numele teū in totū pământulū;
Tu celū ce ^b ai pusū mărăția ta preste ceriū !
- 2 ^c Din gura pruncilorū și a sugătorilorū
Ti-ai întemeiatū puterea,
Pentru neamicii tei,
Ca să amuțesci pre ^d neamicū și resbunătorū.
- 3 Cândū ^e privescū ceriurile tale, lucrulū de-
getelorū tale,
Luna și stelele, pre cari tu le-ai aședatū :
- 4 ^f Ce *este* omulū, de-ți amintesci de d'insulū,
Și fiulū omulū, de iei sēmă la elū ?
- 5 Cu puținū m-ai micū decâtū āngerii l'ai făcutū,
Cu onōre și cu mārire l'ai încoronatū ;
- 6 ^g L'ai făcutū domnū preste lucrurile mănē-
lorū tale,
^h Tōte le-ai pusū suptū piclōrele lui :
- 7 Tōte oile și toți boii,
Ba și fērele câmpulū ;
- 8 Pāserile ceriului și pescii mării,
Totū ce strābate cārările mării.
- 9 ⁱ Iehova, Domnulū nostru !
Cătū de mărățū *este* numele teū in totū pā-
mēntulū ?

PSALMULŮ IX.

Maistrului de cântare duple Mutū-Labenū. Unū psalmū alū lui Davidū.

- 1 **L** ĀUDA-VOIŮ pre Iehova din tōtā ānima
mea,
Spune-voiū tōte minunile tale ;
- 2 Mē voiū bucura și mē voiū ^a lāuda intru tine,
Voiū cânta numelui teū, ^b Pré-înalte !
- 3 Pentru-cā neamicii mei se întorserā in-
dērēptū,
Cādurā și perirā inaintea feței tale.
- 4 Cāci tu ai apēratū dreptulū meū și jude-
cata mea,
Ședēndū pre scaunū, ca unū judecatorū alū
dreptāței.
- 5 Muștrat'ai popōrele,
Perdut'ai pre cei nelegiuiti,
Numele lorū ^c l'ai stinsū in eternū și perpetuū.

- In ruinā eternā sfārșitu-s'a neamiculū, 6
Și cetățile *sale* le-ai dērīmatū ;
Perit'a amintirea lorū.
- ^d Darā Iehova va trona in eternū, 7
Pus'a scaunulū seū spre judecatā ;
Și ^e elū lumea cu dreptate va judeca, 8
Cu ecitate va judeca popōrele.
- Da, Iehova este scāpare celū apēsātū, 9
Scāpare in timpū de strīmtorare :
In tine se încredū cei ce ^f cunoscū numele teū ; 10
Cāci tu nu părășesci pre cei ce te cautā,
O Iehova.
- Cātați lui Iehova, ce locuesce in Sionū, 11
^g Dați in scire intre popōre de faptele sale !
^h Cāci elū, resbunătorulū sāngelui, și aduce 12
aminte de ei,
Nu uitā strīgarea sermanilorū.
- Îndurā-te de mine, Iehova ! 13
Privesce mișelia mea din *partea* celorū ce
mē urēscū,
Tu, care mē rēdicī din porțele morței ;
Pentru-ca să spunū tōte laudele tale in por- 14
țele fiicei Sionulū,
- Ca să mē ⁱ bucurū de ajutorulū teū.
^j Popōre s'au cufundatū in grōpa, *ce* ele 15
au făcut'o ;
In cursa, pre care au āscuns'o, s'a prinsū
piciorulū lorū.
- Făcutu-s'a ^k cunoscutū Iehova, făcēndū ju- 16
decatā ;
Împletindū pre celū rēū in chiarū lucrulū
mānelorū sale. ^l Higgaiōnū, Sela.
- Iu mormēntū se vorū re'ntōrce nelegiuiti, 17
Tōte popōrele ^m ce uitā pre Dumneđeū.
ⁿ Cāci nu pentru totū-dē-unava fi uitatū sa- 18
raculū,
Nici in eternū se va perde ^o speranța ser-
manilorū.

- Scōlā-te, Iehova, ca să nu se îndērēpt- 19
nicēscā muritorulū ;
Ca popōrele să fie judecate inaintea feței
Însufla, Iehova, in ei temerea : [tale. 20
Ca să cunōscā popōrele, *cā nu sūnt decâtū*
ōmenī ! Sela.

PSALMULŮ X.

- D** E ce, Iehova, stai departe, 1
Te ascundī in timpurile de strīmtorare ?
Nelegiuitulū in mândria *sa* urmāresce pre 2
celū sermanū ;
O ! ^a de s'arū prinde ei īnsiși in planurile,
pre cari le-au nāscocitū !
Cāci nelegiuitulū se ^b fālesce in dorințele su- 3
fletulū seū,

<i>Ps. 8.</i>	<i>e Ps. 111. 2.</i>	<i>i Vers. 1.</i>	<i>Prov. 10. 7.</i>	<i>37. 39. & 46.</i>	<i>k Ps. 7. 15. 16.</i>	<i>m Ps. 19. 14. &</i>	<i>& 24. 14.</i>
<i>a Ps. 149. 13.</i>	<i>f Iov. 7. 17.</i>	<i>Ps. 9.</i>	<i>d Ps. 103. 13.</i>	<i>1. & 91. 2.</i>	<i>& 35. 8. & 57.</i>	<i>92. 8.</i>	<i>—</i>
<i>b Ps. 113. 4.</i>	<i>Ps. 144. 3.</i>	<i>Ebr. 1. 11.</i>	<i>26.</i>	<i>g Ps. 91. 14.</i>	<i>6. & 94. 23.</i>	<i>n Iov. 8. 13.</i>	<i>Ps. 10.</i>
<i>c Veđi Mat. 11.</i>	<i>Ebr. 2. 6.</i>	<i>a Ps. 56. 2. &</i>	<i>Ebr. 1. 11.</i>	<i>h Ps. 107. 22.</i>	<i>Prov. 5. 22. &</i>	<i>Ps. 50. 22.</i>	<i>a Ps. 7. 16. &</i>
<i>25. & 21. 16.</i>	<i>g Fac. 1. 26. 28.</i>	<i>83. 18.</i>	<i>e Ps. 96. 13. &</i>	<i>i Fac. 9. 5.</i>	<i>22. 8. & 26. 27.</i>	<i>o Vers. 12.</i>	<i>9. 15. 16.</i>
<i>1 Cor. 1. 27.</i>	<i>h 1 Cor. 15. 27.</i>	<i>88. 9.</i>	<i>f Ps. 32. 7. &</i>	<i>j Ps. 13. 5. &</i>	<i>i Esod. 7. 5. &</i>	<i>Ps. 12. 5.</i>	<i>Prov. 5. 22.</i>
<i>d Ps. 41. 16.</i>	<i>Ebr. 2. 8.</i>	<i>c Deut. 9. 14.</i>		<i>20. 5. & 35. 9.</i>	<i>14. 4. 10. 31.</i>	<i>p Prov. 23. 18.</i>	<i>b Ps. 94. 4.</i>

- Si "sgărcitulă blastemă și defaimă pre Iehova.
- 4 Nelegiuitulă in mândria sa *ține*:
 "Elu nu pedepsește;
 "Nu este Dumneșu," *aceste sînt* toate "cuge-
 țările lui.
- 5 Căile sale prosperază in totu timpul,
 Departe *sînt* "judecățele tale de d'insulă;
 Pre toți neamicii sei "îi suflă.
- 6 "Elu ține in ânsa sa:
 "Nu mă voi clăti,
 "Voiu *reține* din generațiune in generațiune,
 "Și nici o dată nu voi fi in nevoia."
- 7 "Gura sa este plină de blăstemu, de vicleșugă
 și de amărăciune,
 "Suptu limba sa este răutate și nedreptate.
- 8 Elu șede in pândă prin curți,
 "In locuri ascunse ucide pre celă nevinovată,
 "Ochii sei pândescă pre celă nefericită.
- 9 "Elu pândescă in locă ascunsă, ca ună leu
 in tufariu;
 Pândescă, ca să prindă pre celă sermană;
 Elu prinde pre celă sermană, trăgându-lă
 in cursa sa.
- 10 Elu se tupileză, se plăcă,
 Și nefericiții cadă suptu laba lui.
- 11 Elu ține in ânsa sa: "Dumneșu uită;
 "Elu ascunde fața sa, nu vede nici o dată."
- 12 Scolă-te, Iehova! Dumneșeule, "rădică
 mâna ta!
 Nu uită pre cei sermani!
- 13 Pentru ce defaimă nelegiuitulă pre Dum-
 Șe ține in ânsa sa: [neșu,
 "Tu nu pedepsești?"
- 14 Tu vești *acesta*:
 Căci tu privești amărăciunea și întristarea,
 spre a le păstra in mânele tale:
 Tie și se "încredințază nefericitulă;
 "Orfanului tu "îi esci ajutoru.
- 15 "Sfărămă brațulă nelegiuitului și ală rēului,
 Pedepsește răutatea sa, ca să pără de d'i-
 naintea ta.
- 16 "Iehova este rege din eternă și in eternă,
 Peri-voră poporele din pământulă se.
- 17 Dorința celor sermani ai ascultat'o Iehova!
 Tu "întărescî ânsa loră, și faci să asculte
 urechia ta,
- 18 Ca să "faci dreptate celă orfană și celă
 apăsatu,
 Ca omulă de pe pământă să nu mai adaugă
 a apesa.

PSALMUL XI.

Maistrului de cântare. Unu psalmă ală lui Davidu.

- "IN Iehova mă încredă;
 "Cum de diceți sufletulă meu:
 "Sbora in munții vostri, ca paserea?"
 Căci ecce, "nelegiuită întindă arculă,
 "Aședă săgețele loră pe cōrdă,
 Ca să săgeteze in întunecă pre cei drepti
 cu ânsă.
- Căci "temeliele de se surpă,
 Dreptulă ce pōte să facă?
 "Iehova in sântulă seă templu,
 Iehova, ală căruia "tronu este in ceri,
 "Ochii sei privescă, pleopele sale cērcă pre
 fii omeniloră.
- Iehova "cērcă pre celă dreptă,
 Eră pre celă nelegiuită și pre celă ce iu-
 besce silnicia, urēscă sufletulă se:
- "Elu va face să ploă preste cei nelegiuiti
 Fulgere, focă și puciōsă;
 Vēntu ardătoră "va fi partea paharului loră.
 Căci dreptă este Iehova, "dreptate iubescă elu,
 Drepti vādă "fața lui.

PSALMUL XII.

Maistrului de cântare pe unu instrumentă cu optă
cōrde. Unu psalmă ală lui Davidu.

- AJUTĂ, Iehova, căci "cuvioșii se împușcă,
 "Cei credincioși se sfărșescă d'între fii
 omeniloră.
- "Deșerte vorbescă unulă altuă,
 "Cu buze lingușitoare, cu ânsă făcarnică
 vorbescă.
- Stēpesce, Iehova, toate buzele lingușitoare,
 Limba celoră ce vorbescă "cu sumetia;
 Cari dică: "Prin limbele nōstre sūntemă
 puternici,
- Buzele nōstre sūnt cu noi: cine ni este domn?
 Pentru apēsarea saraciloră, pentru sus-
 pinulă lipsițiloră,
- "Mă voi scula acumă, ține Iehova,
 "Voiu mēntui de cei ce-î "suflă.
 Cuvintele lui Iehova sūnt "cuvinte curate,
 Argintă curățitu in cuptoriu de pământă,
 curățitu de șapte ori.
- Tu, Iehova, "îi vei păzi,
 "Îi vei apēra de generațiunea *acesta* in eternă.
 Căci nelegiuită âmbă pretutindinea,
 Căndă mișelia se înalță *între* fii omeniloră.

c Prov. 28. 4.	k Iov 20. 12.	r 2 Tim. 1. 12.	1 Tim. 1. 17.	e Ps. 82. 5.	lac. 1. 12.	31. 15.	d 1 Sam. 2. 3.
Rom. 1. 32.	l Ps. 12. 2.	1 Pet. 4. 19.	v 1 Cron. 29. 18.	f Hab. 2. 20.	j Fac. 19. 24.	1 Pet. 3. 12.	Ps. 17. 10.
d Ps. 14. 2.	m Hab. 3. 14.	s Ps. 68. 5.	z Ps. 82. 3.	g Ps. 2. 4.	Ezec. 38. 22.	—	Dan. 7. 8, 25.
e Ps. 14. 1. &	n Ps. 17. 11.	o Ps. 14. 3.	Isa. 11. 4.	h Ps. 66. 1.	k Vești Fac. 43.	Ps. 12.	e Esod. 3. 7, 8.
53. 1.	o Ps. 17. 12.	t Ps. 37. 17.	—	Mat. 5. 34. &	34.	—	Isa. 33. 10.
f Prov. 24. 7.	p Iov 22. 13.	u Ps. 29. 10. &	Ps. 11.	23. 22.	1 Sam. 1. 4.	a Isa. 57. 1.	f Ps. 10. 5.
Isa. 26. 11.	q Ps. 73. 11. &	145. 13. & 146.	a Ps. 56. 11.	Fapt. 7. 49.	& 9. 23.	Mic. 7. 2.	g 2 Sam. 23. 31.
g Ps. 12. 5.	94. 7.	10.	b Vești 1 Sam.	Apoc. 4. 2.	Ps. 75. 8.	b Ps. 10. 7.	Ps. 18. 30. &
h Ps. 30. 6.	Ezec. 8. 12. &	Ier. 10. 10.	26. 19, 20.	h Ps. 33. 13. &	l Ps. 45. 7. &	c 1 Ps. 28. 3. &	19. 8. & 119.
Ecl. 8. 11.	9. 9.	Plan. 5. 19.	c Ps. 64. 3, 4.	34. 15, 16. &	146. 8.	62. 4.	140.
Isa. 56. 12.	q Mic. 5. 9.	Dan. 4. 34. &	d Ps. 21. 12.	6. 7.	m Iov 36. 7.	Ier. 9. 8.	Prov. 30. 5.
i Apoc. 18. 7.	—	6. 26.	—	l Fac. 22. 1.	Ps. 33. 18. &	Rom. 16. 18.	—
j Rom. 3. 14.	—	—	—	—	—	—	—

PSALMULŪ XIII.

Maistrului de cântare. Unŭ psalmŭ alŭ lui Davidŭ.

- 1 **P**ÂNĂ cândŭ, Iehova, de totŭ mă vei uita?
 "Până cândŭ vei ascunde fața ta de la mine?"
- 2 Până cândŭ voiŭ pune sfaturi in sufletulŭ meu,
 Dureri in animă, diŭa și nóptea?
 Până cândŭ se va înălța neamiculŭ meu
 asupra-mi?
- 3 O privesce-mă, răspunde-mi, Iehova, Dumne-
 deulŭ meu!
 "Luminéază ochii mei, ca să nu dormŭ som-
 nulŭ morței;
- 4 "Ca să nu dică neamiculŭ meu:
 „L'amŭ învinsŭ,"
 Nici să se bucure apăsătorii mei, că mă
 clătescŭ.
- 5 Erŭ eu "in îndurarea ta m'amŭ încredutŭ;
 Veseli-se-va deci anima mea de ajutorulŭ teŭ;
 Cânta-voiŭ lui Iehova,
 Căci /mă-a făcutŭ bine!

PSALMULŪ XIV.

Maistrului de cântare. Unŭ psalmŭ alŭ lui Davidŭ.

- 1 **N**EBUNULŪ dice in anima sa: „Nu este
 Dumnezeu!”
- 2 Stricați, urii sunt in lucrările lorŭ,
 Nici unulŭ nu face bine.
- 3 "Iehova din ceriŭ se uită preste fii omenilorŭ,
 Să vedă, de este vre-unŭ înțeleptŭ,
 Care caută pre Dumnezeu:
- 4 "Toți s'aŭ abătutŭ,
 S'aŭ stricatŭ de totŭ,
 Nimenea nu face bine, nici unulŭ chiarŭ.
- 5 Aŭ n'aŭ pricepere toți făcătorii de rele,
 Toți căpi "mânâncă pre poporulŭ meu,
 Precumŭ arŭ mânca pâne? /Lui Iehova nu
 s'aŭ rugatŭ:
- 6 Deci cutremurŭ i-a cuprinsŭ;
 Căci Dumnezeu este cu generațiunea celui
 dreptŭ.
- 7 Ați rușinatŭ sfatulŭ celui saracŭ;
 Dară Iehova este "scăparea sa.
- 8 O, de arŭ veni din Sionŭ mântuirea lui
 Israelŭ!
 "Cândŭ Iehova va întorče captivii poporu-
 lui seŭ,
 Bucura-se-va Iacobŭ, veseli-se-va Israelŭ.

PSALMULŪ XV.

Unŭ psalmŭ alŭ lui Davidŭ.

- 1 **I**EHOVA, "cine va locui in cortulŭ teŭ?
 Cine va petrece in "muntele teŭ celŭ sântŭ?"
- 2 "Celŭ ce âmbă cu neprihănire și face drepta-
 și "vorbesce adevărŭ in ânima sa; [te,
- 3 "Nu clevitesce cu limba sa,
 Nu face rău aprôpelui seŭ,
 Și /nu aduce rușinare asupra amiculŭ seŭ;
 "In ochii căruia celŭ vrednicŭ de desprețŭ
- 4 este uritŭ,
 Și pre cei ce se temŭ de Iehova 'i onoréză,
 Acela, de s'a "jurarŭ, chiarŭ și in paguba sa,
 nu-și schimbă cuvântulŭ;
- 5 "Bani seŭ nu-i dă cu camătă,
 "Și mită in contra celui nevinovatŭ nu iewa:
 Celŭ ce face aceste in eternŭ "nu se va clăti.

PSALMULŪ XVI.

O cântare de aurŭ a lui Davidŭ.

- 1 **P**ĂZESCE-mă, Dumnezeu!;
- 2 "Căci ție mă încredŭ.
- 3 Dis'amŭ lui Iehova: "Tu esci Domnulŭ meu!
 "Afară de tine nu aflu fericire:"
- 4 Și sântilorŭ, ce sunt pe pământŭ,
 "Voi sântei cei aleși, in cari aflu totă plă-
 cerea mea".
- 5 Durerile 'și immulțescŭ cei ce alergă după
 unŭ altŭ deŭ:
- 6 Eu nu voiŭ aduce libațiunile lorŭ de sânge,
 "Și nici voiŭ lua numele lorŭ pe buzele mele.
 "Iehova este partea moscenirei mele și "paha-
 rulŭ meu,
- 7 Tu susții sortulŭ meu.
 Moscenirea mi-a cădutŭ in locuri plăcute,
- 8 Da, plăcută mi-i moscenirea.
- 9 Bine-cuvântezŭ pre Iehova, care mi-a datŭ
 sfatŭ,
 Încă și nóptea mă îndemnă /rărunchii mei.
- 10 "Pururea punŭ pre Iehova înaintea mea,
 "Elŭ 'mi stă de a drépta, "nu mă voiŭ clăti.
 De aceea bucură-se anima mea, și /velesce-
 ce-se sufletulŭ meu,
- 11 Și in siguranță locuesce corpulŭ meu.
 "Căci tu nu vei lăsa infernului "sufletulŭ meu,
 Nici nu vei lăsa pre cuviosulŭ teŭ să vedă
 mormântulŭ;
- 12 Tu-mi faci cunoscută "calea vieței:
 Plinitatea bucurielorŭ "de d'înaintea feței tale;
 Căci "la drépta ta sunt desfătări fără capetŭ.

Ps. 13.	f Ps. 116. 7. &	e Ier. 10. 25.	Ps. 15.	i Esod. 22. 25.	b Iov 22. 3.	Plân. 3. 34.	& 13. 35.
a Dent 31. 17.	119. 17.	a Ps. 24. 3. etc.	a Ps. 24. 3. etc.	Lev. 25. 36.	& 35. 7. 8.	e Ps. 11. 6.	i Lev. 19. 28.
Iov 13. 24.	—	b Ps. 2. 6. &	b Ps. 2. 6. &	Dent. 23. 19.	Ps. 50. 9.	f Ps. 17. 3.	Num. 6. 6.
Ps. 44. 24. &	Ps. 14.	3. 4.	3. 4.	Ezec. 18. 8. &	Rom. 11. 35.	g Fapt. 2. 25.	a Mat. 7. 14.
Ps. 14 & 89. 46.	a Ps. 10. 4. &	c Ier. 33. 15.	c Ier. 33. 15.	22. 12.	c Esod. 33. 13.	etc.	a Ps. 17. 15. &
Ier. 59. 2.	53. 1. etc.	d Zech. 8. 16.	d Zech. 8. 16.	j Esod. 23. 8.	Ioa. 23. 7.	h Ps. 73. 23. &	21. 6.
b Ezra 9. 8.	b Fac. 6. 11. 12.	e Lev. 19. 16.	e Lev. 19. 16.	Dent. 16. 19.	Osea 2. 16. 17.	i Ps. 15. 5.	Mat. 5. 8.
c Ier. 51. 39.	c Rom. 3. 10. etc.	f Ps. 34. 13.	f Ps. 34. 13.	k Ps. 16. 8.	d Dent. 32. 9.	j Ps. 30. 12. &	1 Cor. 13. 12.
d Ps. 25. 2. &	c Ps. 33. 13. &	g Est. 3. 2.	g Est. 3. 2.	s Pet. 1. 10.	Ps. 73. 26. &	k Ps. 36. 8.	o Ps. 36. 8.
55. 19. & 38.	102. 19.	h Jude. 11. 85.	h Jude. 11. 85.	—	119. 57. & 142.	57. 8.	—
e Ps. 33. 21.	d Rom. 3. 10, 11, 12.	—	—	Ps. 16.	5.	k Ps. 49. 15.	—
—	—	—	—	a Ps. 25. 20.	Ier. 10. 16.	Fapt. 2. 27, 31.	—

PSALMUL XVII.

O rugăciune a lui David.

- 1 **A** SCULTĂ, Iehova, nevinovăția,
 Ié aminte strigarea mea,
 Ié în urechi ruga mea din buze fără viclenia.
- 2 **E**să dreptul meu din fața ta;
 Ochi tei vâdă dreptatea.
- 3 Tu ai cercat anima mea,
 * Cercat'o-ai noaptea;
 * Cercetatu-m'ai, și n'ai aflat nimic:
 Cugetarea rea n'a trecut prin gura mea.
- 4 În faptele omenilor, după cuvântul buzelor tale,
 Feritu-m'am de cărările celui fără-de-lege,
- 5 * Întărind pașii mei în căile tale;
 Picioarele mele nu s'au clătuit.
- 6 * Chiamu-te, Dumnezeu; căci tu te-ai deprinsă a mă auzi;
 Placă urechia ta către mine, ascultă cuvântul meu;
- 7 * Minunate fă îndurările tale, [tutul meu;
 Tu, cel ce mă mântuiești cu dreptă ta
 Pre cei ce se încred în tine de cei ce stau în potriua ta!
- 8 * Păzesc-mă ca lumina ochiului,
 * Supt umbra aripelor tale ascunde-mă,
- 9 De nelegiuții, cari m'au surprinsă,
 De neamicii mei de moarte, cari mă încunjură.
- 10 * Închis'au anima loră,
 Cu gura loră vorbesc sumeții.
- 11 Acum, la totu pasul ce facem ne * încunjură
 Și * caută să ne dea la pământ, [jură,
- 12 Asemenea leului, lacom de pradă,
 Și puilui de leu, ce șede ascuns.
- 13 Școlă-te! Iehova, împină-lă! dobără-lă!
 Scapă sufletul meu de cel nelegiuit prin sabia ta,
- 14 De omeni aceștia prin mâna ta, Iehova,
 De omeni lumii aceștia: * în viața de toate zilele
 au ei partea loră;
 Și cu avuțiile tale ai implut pânțele loră;
 Ei sunt avuți de fii, și prisosul loră lă lasă copiilor loră.
- 15 Dară eu numai prin dreptate * vâd fața ta;
 Când mă descept, * mă satur de chipul teu.

PSALMUL XVIII.

Maistrului de cântare. Un psalm al lui David, servul lui Iehova, care a vorbit către Iehova cuvintele cântărei aceștia, în ziua când l'a mântuit Iehova din mâna tuturor neamurilor
 sei și din mâna lui Saul, și a dăsu:

- 1 **I**UBESCU-te, Iehova, tăria mea!
 2 Iehova este stânca mea, cetatea mea și mântuitorul meu,

- Dumnezeul meu, stânca mea, * la care voi căuta adăpost,
 Scutul meu și cornul mântuirii mele, turnul meu înalt.
- * Pre cel vrednic de laudă, pre Iehova, l'am * 3
 chemat,
 Și de neamicii mei m'am mântuit.
 Pre mine incunjurat-m'au * legăturile 4
 morții,
 Și torențele fără-de-lege mă înspăimântă.
 Legăturile infernului mă învăluiau, 5
 Preste mine cădură lațurile morții:
 În strimtorarea mea chemai pre Iehova, 6
 și strigai către Dumnezeu: *
 Și el auzi din templul său vocea mea,
 Și strigatul meu veni la urechile sale.
 * Atuncea s'a sguduit și s'a cutremurat 7
 pământul,
 Și temeliele munților s'au mișcat, și se clătiră,
 Că el s'a mâniat:
 Fum se ridică din nările lui, 8
 Și foc ce mistui din gura lui,
 Cărbuni se aprinseră dintr'insulă. 9
 * El plecă ceriurile, și se pogori,
 Și întunerecul era supt picioarele sale. 10
 * El călări pe un cherubim, și sbura,
 Și * plutia pe aripele vântului. 11
 Drept acoperimânt pus'a întunecimă,
 Drept cort în juru-i,
 Adunătură de apă, nouri deșii. 12
 * De strălucirea cea dinaintea lui trecu 12
 prin nouri sei,
 Grândină și cărbuni de foc. 13
 Și Iehova tună din cer,
 Și cel înalt făcu să audă * vocea sa:
 Grândină și cărbuni de foc. 14
 * Aruncă săgețile sale, și-i imprăscia,
 Fulgere multe, și-i-a răspit. 15
 * Și fundurile apelor se vedură,
 Și temeliele pământului se descoperiră,
 De certarea ta, Iehova!
 De suflarea vântului nărilor tale!
 * El întinse mâna sa din înălțime, mă 16
 apucă,
 Mă scose din ape puternice:
 El mă scapă de puternicul meu neamic, 17
 Și de cei ce mă uriau,
 Când era mai tară de cât mine. 18
 Surprinsu-m'au în ziua necasului meu,
 Dară Iehova mi-a fost sprijin,
 * Și m'a scos la larg; 19
 Mântuitu-m'a, pentru-că a bine-voit pentru mine.

Ps. 17.	1 Pet. 1. 7	57. 1. x 61. 4.	119. 70.	m Ps. 73. 12.	Ps. 18.	f Ps. 144. 5.	Ps. 144. 6.
a Ps. 18. 7.	c Ps. 119. 133.	& 63. 7. & 91.	i 1 Sam. 2. 3.	Luc. 16. 25.	a Ps. 144. 1.	g Ps. 99. 1.	Isa. 30. 30.
b Iov 23. 10.	d Ps. 116. 2.	1. 4.	Ps. 31. 18.	Iac. 5. 5.	b Ebr. v. 13.	h Ps. 104. 3.	m Esod. 15. 8.
Ps. 26. 2. &	e Ps. 31. 31.	Mat. 23. 37.	j 1 Sam. 23. 26.	n 1 Ioan 3. 2.	c Ps. 78. 4.	i Ps. 97. 2.	Ps. 106. 9.
66.10. & 139. 2.	f Deut. 32. 10.	k Deut. 32. 15.	k Ps. 10. 8, 9.	o Ps. 4. 6, 7. &	d Ps. 116. 3.	j Ps. 97. 3.	n Ps. 144. 7.
Zec. 13. 9.	g Rut 2. 12.	Iov 15. 27.	10.	16. 11. & 65. 4.	e Ps. 116. 3.	k Ps. 29. 3.	o Ps. 31. 8. &
Mal. 3. 2, 3.	h Ps. 36. 7. &	Ps. 73. 7. &	l Isa. 10. 5.	—	f Ps. 116. 3.	l Ios. 10. 10.	118. 5.
					e Ps. 116. 3.		

- 20 ^aResplătitu-mi-a Iehova după dreapta-
tea mea,
Dupre curăţenia mânelor mele m'a întorsu.
21 Căci căile lui Iehova am păzit,
Şi nu am păcătuit Dumnezeului meu.
22 Căci toate judecăţile lui înaintea mea au
fostu,
Şi aşedămintele lui nu le-am depărtat de
la mine;
23 Fost'am nevinovat înaintea lui,
Şi de fără-de-lege păzitu-m'am.
24 ^aDe aceea Iehova resplătitu-mi-a după drep-
tatea mea,
Dupre curăţenia mânelor mele înaintea o-
chilor seî.
25 ^aCătră cel bun, bun te-ai arătat;
Cătră bărbatul integru, integru te-ai a-
rătat;
26 Cătră cel curat, curat te-ai arătat.
Şi ^acu cel strîmb, strîmb te-ai luptat:
27 Şi pre popor în necasul seî l'ai mîntuit,
Şi ^aochii cei mândri i'ai umilit.
28 ^aCăci tu faci să lumineze candela mea,
Iehova, Dumnezeul meu, luminează întu-
nerecul meu.
29 Că cu tine alergu asupra mulţimei,
Cu Dumnezeul meu saru preste zidiu.
30 ^aDesevârşită este calea lui Dumnezeu;
^aCurat este cuvîntul lui Iehova,
Scut este elu ^apentru toţi, cari se încred
într'însul.
31 ^aCăci cine este Dumnezeu, afară de Iehova?
Şi cine este stîncă, afară de Dumnezeul
nostru?
32 Dumnezeu, cel ce mă ^aîncinge cu putere,
Desevârşită face calea mea;
33 ^aElu piciorile mele ca ale cerbilor le făcu,
Şi ^ape înălţimile mele m'a pus;
34 ^aElu a deprinsu mânele mele la luptă,
Ca braţele mele să întindă arcul de aramă.
35 Tu-mi dăduşi scutul mîntuirii tale,
Drepta ta m'a sprijinitu,
Şi mila ta m'a rădicat.
36 Tu ai lărgit paşii mei supu mine,
Şi ^aglesnele mele nu s'au clătit.
37 Urmărit'am pre neamicii mei, i-am ajunsu,
Şi nu m'am întorsu, până ce n'au fostu
nimici;
38 Stăramatu-i-am, de nu s'au mai rădicat;
Cădu't'au supu piciorile mele.
39 Încinsu-m'ai cu putere spre luptă;
Repus'ai pre neamicii mei supu mine;
40 Şi întors'ai spre mine spetele neamici-
loru mei,

Şi ale celor ce mă uriau, ca să-i nimicesc.
Ei strigară, dară nu afluă nici un mîntuitoru,
^aCătră Iehova, dară nu-i aflu:
Atuncea ca pulberea, *spulberată de vîntu*,
tocatu-i-am,
^aCa tina de pe uliţi i-am călcatu.
^aMîntuitu-m'ai din certele poporului;
^aPusu-m'ai capu popórelor;
^aPopóre, ce nu am cunoscutu, ^ami servescu;
Numai aflu de mine, mi s'au supus;
^aFiii celor străini mă ^alinguşescu;
Fiii străinilor veştejescu,
Şi tremură în întăririle lor.
Viū este Iehova, bine-cuvîntată este stîncă
mea,
Pré-îaltu este Dumnezeul mîntuirii mele;
Dumnezeul, care m'a resbunatu,
^aŞi popórele mi-a supus;
Din *meşlocul* neamicilor mei m'a smulsu,
Da, ^adin *meşlocul* împotrivorilor mei m'a
de apăsători m'ai mîntuit. [rădicat],
^aDe aceea te laud, Iehova, între popóre,
Şi cântu numelu te;
^aCare măresce mîntuirea regelui seî,
Şi arătă milă unsulu seî,
Lui Davidu şi seminţiei sale ^aîn eternu!

PSALMUL XIX.

Maistrului de cîntare. Unu Psalm alu lui Davidu.

- ^aCERÎURILE prochiămă mărirea lui Dum-
nezeu,
Şi lucrul mânelor sale ^al'arătă întinsul.
Dilele una alteia revărsă ordinu,
Şi nopţile una alteia dau scire,
Fără vorbe şi fără cuvinte;
Neauđită este vocea lor.
^aIn totu pămîntul ese sunetul lor,
Şi până la marginile lumii dîsele lor.
Între ele aşedat'a cortu sórelui;
Şi acesta ca unu mire ce ese din camara
sa de nuntă,
^aSe bucură ca unu vitésu, făcendu-şi cursul seî.
De la o margine a cerului plécă,
Şi drumul seî se ^ancheiă la cea-l-altă mar-
gine a lui,
Şi nimic nu se ascunde de căldura sa.
^aDesevârşită este legea lui Iehova; ea re-
însufleţesce sufletul;
Credincioasă este marturia lui Iehova; ea în-
ţelepţesce pre cei simpli;
Drepte sînt aşedămintele lui Iehova; ele în-
veslescă ânima;

p 1 Sam. 24. 19.	s Iov 18. 6.	s Deut. 32. 31.	c Deut. 32. 13 &	Ier. 11. 11. &	i 2 Sam. 8.	s Ps. 59. 1.	Ioa. 40. 22.
q 1 Sam. 26. 23.	v Deut. 32. 4.	39.	33. 29.	14. 12.	j Ioa. 52. 15. &	o Rom. 15. 9.	Rom. 1. 12. 20.
r 1 Reg. 8. 32.	Dan. 4. 37.	1 Sam. 2. 2.	d Ps. 144. 1.	Ezec. 8. 18.	f Ioa. 55. 5.	p Ps. 144. 10.	b Rom. 10. 18.
e Lev. 26. 23.	Apoc. 15. 3.	Ps. 86. 8.	e Prov. 4. 12.	Mic. 3. 4.	k Deut. 33. 29.	q 2 Sam. 7. 13.	c Eccl. 1. 5.
24. 27. 28.	a Ps. 12. 6. &	Ioa. 45. 5.	f Iov 37. 9. &	Zech. 7. 13.	Ps. 66. 3. &	—	d Ps. 111. 7.
Prov. 3. 34.	119. 140.	a Ps. 91. 2.	35. 12.	g Zech. 10. 5.	81. 15.	Ps. 19.	
e Ps. 101. 5.	Prov. 30. 5.	b 2 Sam. 2. 18.	Prov. 1. 28.	h 2 Sam. 2. 9.	i Mic. 7. 17.	e Fac. 1. 6.	
Prov. 6. 17.	y Ps. 17. 7.	Hab. 3. 19.	Ioa. 1. 15.	10. & 3. 1.	m Ps. 47. 3.		

- *Luminate *sunt* ordinele lui Iehova; ele *luminéză* ochii;
 9 Curată *este* frica de Iehova; ea rămâne în eternă;
 Adevărate *sunt* judecățile lui Iehova, în totu-lu drept;
 10 Mai de dorit decât aurul, *da*, decât multă aură curată,
 Și *a* mai dulce decât miera și fagurul;
 11 Și de ele se luminează servul tău;
 În păzirea lor mare resplătește.
 12 Greșelele cele din nesciință cine le cunosc?
 De cele ascunse curătește-mă.
 13 Feresce încă pre servul tău de *păcatul* mândriei,
 Ca ea să nu mă stăpânească:
 Atuncea voi fi nevinovat,
 Și curat de mari păcate.
 14 Fie bine-plăcute cuvintele gurei mele,
 Și cugetarea *ânimei* mele înaintea ta,
 O, Iehova, stânca mea și *mântuitorul* meu!

PSALMUL XX.

Maistrului de cântare. Un psalm al lui David.

- 1 **A**UDĂ-TE Iehova în ziua strimtorărei,
 Scutescă-te *a* numele Dumneului lui Iacob;
 2 Trămetă-ți ajutorul tău din *b* sanctuară,
 Și din Sion sprijinească-te;
 3 Amintescă-și de toate darurile tale de pâine.
 Și olocaustul tău fie bine-primit. Sela.
 4 Dee-ți duple *ânima* ta,
 Și totu sfatul tău să-lu împlinescă.
 5 Fie ca să ne *a* bucurăm de mântuirea ta,
 Și *a* în numele Dumneului nostru să redicăm stégul;
 Împlinescă Iehova toate cererile tale.
 6 Acum cunosc, că Iehova ajută pre *a* un-sul se;
 Elu *i* va răspunde din cerul se cel sântu,
 Prin A-totu-puternicul ajutor al drep-tei sale.
 7 Acestia se *reclăma* în cară, și aceia în cai lor;
 Dară noi ni amintim de numele lui Iehova,
 Dumneul nostru;
 8 Ei s'a plecatu, și au cădutu;
 Dară noi stăturăm și ne ținurăm.
 9 Iehova, ajută pre rege;
 Răspunde-ni în ziua în care te vom chîama.

e Ps. 12. 6.	k Ps. 90. 8.	14. 6. & 47. 4	d Ps. 9. 14.	Ps. 21.	45. 7.	Iov 18. 16, 17,	Mare 15. 34.
f Ps. 13. 3.	l Luv. 4. 2. etc	1 Ties. 1. 10.	e Esod. 17. 15.	a Ps. 20. 5, 6.	Exp. 2. 28.	19.	b Ebr. 5. 7.
g Ps. 119. 72, 127.	m Fac. 20. 6.	Ps. 20.	f Ps. 60. 4.	b Ps. 20. 4. 5.	g Ps. 16. 8.	Ps. 37. 28. &	c Dcut. 10. 21.
Prov. 8. 10, 11, 19.	n Sam. 25. 32, 33, 34, 39.	a Prov. 18. 10.	g Ps. 33. 16, 17.	c 2 Sam. 12. 30.	h Sam. 31. 3.	109. 13.	d Ps. 25. 2, 3.
h Ps. 119. 103.	o Ps. 119. 133.	b 1 Reg. 6. 16.	Prov. 21. 31.	d Ps. 61. 5, 6.	i Mal. 4. 1.	Isa. 14. 20.	e 31. 1. & 71. 1.
i Prov. 29. 18.	p Ps. 51. 15.	2. Cron. 20. 8.	Isa. 31. 1.	e 2 Sam. 7. 19.	j Ps. 56. 1, 2.	Isa. 49. 23.	f Rom. 9. 33.
j Ps. 40. 12.	q Isa. 43. 14. &	c Ps. 21. 2.	h 2 Cron. 32. 8.	Ps. 91. 16.	k Ps. 18. 8.	Isa. 26. 11.	g Iov 25. 6.
				f Ps. 16. 11. &	l 1 Reg. 13. 34.	a Mat. 27. 46.	Isa. 41. 14.

PSALMUL XXI.

Maistrului de cântare. Un psalm al lui David.

- I**EHOVA, bucare-se regele de puterea ta,
 Și multă veselăcă-se de *a* ajutorul tău:
 Tu dorința *ânimei* sale ai făcut-o,
 Și cererea buzelor lui nu ai respins-o. Sela.
 Căci întimpinatu-l'ai cu bine-cuvântările fe-ricirei,
 Pus'ai pe capul lui cunună de aură.
 Vieta a cerut de la tine, și i'ai dat
 Lungime de zile în eternă și perpetuă.
 Mare este mărirea lui prin ajutorul tău,
 Strălucire și măreția pus'ai preste d'insulă.
 Căci tu pusu-l'ai drept bine-cuvântare în eternă,
 Veselitu-l'ai cu bucură înaintea ta.
 Căci regele se încrede în Iehova,
 Și prin îndurarea celui Pre-înalțu nu se va clăti.
 Ajunge-va mâna ta pre toți neamicii tei,
 Ajunge-va drépta ta pre cei ce te urăsc.
 În cuptoriu de focu preface-i-vei în timpul mâniei tale:
 Iehova în urgia sa nimici-va pre ei,
 Și focu *i* va mistui.
 Perde-vei fructul lor de pe pământu,
 Și seminția lor d'între fiil ămenilor.
 Căci au uneltit rele asupra-ți,
 Cugetat'au vicleșugă, dară nu vor isbui.
 Căci tu *i* vei face să întorcă dosul,
 Cu săgețele tale *i* vei țintui în fața.
 Înaltă-te, Iehova, în puterea ta;
 Cânta-vom și vom psalmodia puterea ta.

PSALMUL XXII.

Maistrului de cântare după Aielețu-Saharū. Un psalm al lui David.

- D**UMNEDEULU meu! Dumneul meu!
 de ce m'ai părăsit?
 Departă de ajutorul meu *sunt* *b* cuvintele strigărei mele.
 Dumneul meu! strigă ziua, și tu nu mă audă,
 Strigă și nóptea, și nu află repaus!
 Totuși tu sântu *esci*,
 Tronându preste laudele lui Israel.
 În tine s'au încređutu părinții nostri;
 S'au încređutu, și tu i'ai mântuit;
 Cătră tine au strigat, și au fost scăpați:
 În tine s'au încređutu, și n'au fost rușinați.
 Dară eu *e* verme *sunt*, și nu om,

- De / rușine ómenilor și de desprețu poporului;
 7 ^a Toți câți mă vedu și batú jocu de mine,
 Deschidú buzele, ^a clatină din capú, *dicéndu* :
 8 „Încredă-se in Iehova, scape-lú elú,
 „Měntuěscă-lú, de are plăcere asupră-í“
 9 ^a Dară tu *esci* celú ce m'ái scosú din mitră,
 Care aí îngrijitú de mine la țítele mumei
 mele;
 10 La tine m'amú aruncatú din sinulú mumei;
^a Din mitra mumei mele tu *esci* Dumne-
 deulú meú.
 11 Nu te departa de la mine, căci strím-
 torarea este aprópe,
 Și nu *este* nici unú ajutorú.
 12 Incunjuratu-m'áu ^a tauri multí,
 Tauri puternici din Basanú m'áu ocolitú;
 13 ^a Deschis'áu la mine gura lorú,
 Ca unú leú ce sfăscí și mugesce.
 14 Ca apa m'amú vėrsatú,
^o Și s'áu rėsipitú tóte ósele mele;
^a Anima mea făcutu-s'a ca cėră,
 Topitu-s'a in mēnuntaiele mele;
 15 ^a Secat'a ca unú hırbú puterea mea,
 Și ^a limba mea lipitu-s'a de cerilú gurei mele,
 Și in țėrâna morței m'ái pusú.
 16 Că m'áu incunjuratú ^a căni multí,
 Adunarea celorú rėi m'a cuprinsú,
^a Străpuns'áu măneler mele și piciorerele mele.
 17 Potú numera tóte ósele mele;
^a Ei caută la mine și mē privescú.
 18 ^a Împărțit'áu vestmintele mele între ei,
 Și pentru mantia mea aú aruncatú sorți.
 19 Dară tu, Iehova, ^a nu te depărta!
 Tăria mea, grăbesce-te intru ajutorulú meú!
 20 Měntue de sabiă sufletulú meú,
^a in mână ^a cănelú pre ^a uniculú meú;
 21 ^a Scapă-mė din gura leului,
^a Aude-mė, și mē scóte din córnele rinocerului!
 22 ^a Spune-voiú numele teú ^a fraților mei,
 In međiloculú adunărei te voiú lăuda.
 23 ^a Ceí ce vė temeți de Iehova, lăudați-lú,
 Tótă seminția lui Iacobú, măriți-lú,
 Și temeți-vė de elú, tótă seminția lui Israelú!
 24 Căci elú n'a desprețuitú, și nici n'a uritú
 apėsarea celui intristatú,
 Nici n'a ascunsú fața sa de la elú,
 Ci / cândú a strigatú cătră d'insulú, l'a as-
 cultatú.
 25 ^a De la tine va fi lauda mea in adunare mare;

- ^a Votulú meú 'lú voiú indeplini înaintea ce-
 lorú ce se temú de elú.
^a Mánca-vorú saracii, și se vorú sătura; 26
 Lăuda-vorú pre Iehova cei ce-lú caută;
^a Viețui-vă ánima vóstră in eternú.
 Aduce-și-vorú aminte, și se vorú întorče că- 27
 tră Iehova ^a tóte marginile pământulú,
 Și se vorú închina înaintea ta ^a tóte nēmu-
 rile popórelorú.
^a Căci a lui Iehova *este* împėrăția, 28
 Și elú domnesce preste popóre.
 Mánca-vorú și se vorú închina ^a toți cei grași 29
 aí pământulú;
 Înaintea lui vorú pleca genunchilú ^a toți cei
 ce se coború in țėrână,
 Și celú ce nu-și póte întreținé vieța.
 Seminția ce-í va servi, 30
^a Socoti-se-va dreptú neámú Domnului :
^a Veni-va ea, și va prochiăma dreptatea sa 31
 Poporului ce se va nasce, că elú a făcutú
 acésta.

PSALMULŮ XXIII.

Unú psalmú alú lui Davidú.

- I** EHOVA *este* ^a păstorulú meú; 1
^a Nimicú nu-mí va lipsi:
^a Pe păscúni erbóse mă face să odihnescú; 2
^a La apele odihnei mă conduce;
 Sufletulú meú 'lú întăresce; 3
^a Elú mă conduce pe cărări drepte, pentru nu-
 mele seú.
 De și ámblu in valea / umbrelorú morței, 4
^a De nici unú rėu nu mă temú; ^a căci tu cu
 mine *esci*;
 Toégulú teú și sprijinulú teú, ele mă mângăiă.
^a Tu gătesci mėsă înaintea mea in fața neamici- 5
 Cu oleiú / uns'al capulú meú, [lorú mei,
 Și paharulú meú plinú *este* preste mėsură.
 Numai fericirea și îndurarea urmări-mė-vorú 6
 tóte đilele vieței mele,
 Și locui-voiú in casa lui Iehova đile inde-
 lungate.

PSALMULŮ XXIV.

Unú psalmú alú lui Davidú.

- A** LŮ lui Iehova *este* ^a pământulú și plinita- 1
 tea lui,
 Lumea și cei ce locuescú într'insa;
^a Căci elú l'a întemeiatú pe mări, 2

/ Isa. 53. 3.	n Iov 16. 10.	Ioan 19. 23.	Rom. 8. 29.
g Mat. 27. 39.	Ps. 35. 21.	37. & 30. 25.	e Ps. 135. 19. 20.
Marc. 15. 39.	Plân. 2. 16. &	u Luc. 23. 27. 35.	f Ebr. 5. 7.
Luc. 23. 35.	3. 46.	v Luc. 23. 34.	g Ps. 35. 18. &
h Iov 16. 4.	o Dan. 5. 6.	z Vers. 11.	40. 9. 10. &
Ps. 109. 25.	p Ios. 7. 5.	111. 1.	h Ps. 66. 13. &
i Mat. 27. 43.	q Iov 23. 16.	116. 14.	116. 14.
j Ps. 91. 14.	r Prov. 17. 22.	y Vers. 16.	116. 14.
k Ps. 71. 6.	s Iov 29. 10.	z Ps. 35. 17.	116. 14.
l Isa. 46. 3. &	t Plân. 4. 4.	a 2 Tim. 4. 17.	116. 14.
40. 1.	u Ios. 19. 28.	b Isa. 34. 7.	116. 14.
m Deut. 32. 14.	v Apoc. 22. 15.	c Fapt. 4. 27.	116. 14.
Ps. 68. 30.	w Mat. 27. 35.	d Ps. 40. 9.	116. 14.
Ezec. 39. 18.	x Marc. 15. 24.	e Ebr. 2. 12.	116. 14.
Amos 4. 1.	y Luc. 23. 33.	f Ioan 20. 17.	116. 14.

11. & 86. 9.	Isa. 60. 3.	d Apoc. 7. 17.	Ps. 24.
& 98. 3.	Vedí Rom. 3.	e Ps. 5. 8. &	a Esod. 9. 29. &
Isa. 49. 6.	21. 22.	31. 3.	19. 5.
l Ps. 96. 7.	—	Prov. 8. 20.	Deut. 10. 14.
m Ps. 47. 8.	Ps. 23.	/ Iov 3. 5. & 10.	Iov 41. 11.
Obad. 21.	a Isa. 40. 11.	21. 22. & 24.	Ps. 50. 12.
Zeoh. 14. 9.	17.	Ps. 44. 19.	1 Cor. 10. 26.
Mat. 6. 13.	l Ior. 23. 4.	g Ps. 3. 6. & 27.	28.
n Ps. 45. 12.	Ezec. 34. 11.	1. & 118. 6.	b Fac. 1. 9.
o Isa. 26. 19.	12. 23.	h Isa. 43. 2.	Iov 38. 6.
Philp. 2. 10.	Ioan 10. 11.	i Ps. 104. 15.	Ps. 104. 5. &
p Ps. 87. 6.	1 Pet. 2. 25.	j Ps. 92. 10.	136. 6.
q Ps. 78. 6. &	Apoc. 7. 17.	—	2 Pet. 3. 5.
86. 9. & 102.	b Filip. 4. 19.	c Ezech. 34. 14.	
18.	c Ezech. 34. 14.		

- Și pe fluviu l'a întăritu.
 3 ^c Cine se va sui in muntele lui Iehova?
 Și cine va sta in loculul său celu sântu?
 4 ^d Celu nevinovat cu mânele, și celu curatu
 la ânimă,
 Celu ce nu-și aplică sufletul la deșertăciune,
 și nu se jură cu viclenia:
 5 Elu va lua bine-cuvântare de la Iehova,
 Și resplată de la Dumneșeul mântuirii lui.
 6 Acesta este nêmulu celoru ce-lu cercetază,
 Cari caută fața ta, Dumneșeul lui Iacobu.
 Sela.
 7 Rêdicați, porțelorū, capetele vōstre;
 Rêdicați-vē, porțelorū eterne!
 Ca să între regele mării.
 8 Cine este acestu rege alu mării?
 Iehova celu tare și puternicū,
 Iehova celu puternicū in resbelū.
 9 Rêdicați, porțelorū, capetele vōstre,
 Rêdicați-vē, porțelorū eterne!
 Ca să între regele mării.
 10 Cine este acestu rege alu mării?
 Iehova, D-șeulū oștirilorū, elu este regele
 mării. Sela.

PSALMULŪ XXV.

Unu psalmū alu lui Davidū.

- 1 CĂTRA ^a tine, Iehova, înalțu sufletul meu.
 2 Dumneșeul meu, in tine mă încredū:
 Nu lăsa să fiu rușinatū;
 Să nu se laude neamiciū mei asupra-mi.
 3 Da, toți cei ce speră in tine nu se vorū
 rușina,
 Rușineze-se cei ce viclenescū fără cuvântū.
 4 Căile tale, Iehova, arătă-mi,
 Cărările tale învăță-mē;
 5 Condu-mē in adevērulū teū, și învăță-mē;
 Căci tu ești Dumneșeul mântuirii mele,
 In tine sperū in tōte zilele.
 6 Adă-ți aminte de îndurările tale, Iehova, și
 de milele tale;
 Căci din eternū sūnt ele.
 7 Pēcatele tēnerețelorū mele și abaterile mele
 nu le aminti,
 Dupre îndurarea ta adă-ți aminte de mine,
 Pentru bunătatea ta, Iehova!
 8 Bunū și dreptū este Iehova,
 De aceea elu arătă pēcătoșilorū calea.
 9 Elu conduce pe cei umiliți in dreptate,
 Și învăță pre cei umiliți calea lui.
 10 Tōte cărările lui Iehova sūnt îndurare și a-
 devērū,

- Pentru cei ce păzescū legământulū său și
 mărturiile sale.
^a Pentru numele teū, Iehova, ertă-mi fără-de- 11
 Căci mare este. [legea mea,
 Cine este omulū, care se teme de Iehova, 12
 Lui i arătă calea, ce trebuie să alégă;
 Sufletulū său intru bunătăți va locui, 13
 Și seminția sa va mosceni pământulū.
 Lă-intrulū său deschide Iehova celorū ce se 14
 temū de d'insulū,
 Și elu i învăță legământulū său.
 Ochiū mei sūnt pururea cătră Iehova; 15
 Căci elu va scōte din cursă piciorēle mele.
 Întor-te spre mine, și îndurā-te de mine; 16
 Căci singurū și întristatū sūnt.
 Nevoiele ânimei mele se lătescū; 17
 Din strimtorarea mea scōte-mē:
 Privește sārăcia mea și munca mea, 18
 Și ertă-mi tōte pēcatele mele;
 Privește pre neamiciū mei, căci mulți sūnt, 19
 Și cu ură turbată mē urēscū.
 Păzesce sufletulū meū și mēntui-mē, 20
 Nu lăsa să fiu rușinatū, căci in tine mē in-
 credū.
 Neprihănirea și dreptatea mea să mē păzēscă, 21
 Căci in tine amū speratū.
 Scapă, Dumneșeule, pre Israelū din tōte 22
 nevoiele sale.

PSALMULŪ XXVI.

Unu psalmū alu lui Davidū.

- JUDECĂ. ^a me, Iehova! 1
 Căci in neprihănirea mea amū âmblatū,
 Și in Iehova m'amū încredutū: nu mē voiū
 clăti!
 Cērcă-mē, Iehova, și cercetēză-mē, 2
 Cērcă rērunchiū mei și ânima mea.
 Căci îndurarea ta este înainte ochilorū mei, 3
 Și amū âmblatū in adevērulū teū.
 Cu ômeni deșertū n'amū ședutū, 4
 Și cu cei vicleni n'amū âmblatū;
 Urēscū adunarea făcētorilorū de rele, 5
 Și cu cei neleguiți nu ședū.
 In nevinovăția spēla-voiū mânele mele, 6
 Și așa voiū incunjura altarulū teū, Iehova!
 Ca să facū să se audă vōcea mulțumirei, 7
 Și să prochiāmū tōte minunile tale.
 Iehova, i iubescū lōcașulū casei tale, 8
 Și loculū, in care locuesce mărirea ta.
 Nu răpi sufletulū meū cu pēcătoșii, 9
 Nici viēta mea cu vērșătorii de sânge;
 In ale cărorū mări este rēutate, 10

^c Ps. 15. 1. ^d Isa. 33. 15, 16. ^e Iov 17. 9. ^f Tim. 2. 8. ^g Mat. 5. 8. ^h Ps. 15. 4. ⁱ Ps. 27. 8. & 105. 4. ^j Isa. 36. 2. ^k Ps. 97. 6. ^l Hag. 2. 7.	Mal. 3. 1. 1 Cor. 2. 8. — Ps. 25. ^a Ps. 86. 4. & 143. 8. Plân. 3. 41. ^b Ps. 22. 5. & 31. 1. & 24. 8. Isa. 38. 16. &	49. 23. Rom. 10. 11. ^c Ps. 13. 4. ^d Esod. 33. 13. Ps. 5. 8. & 37. 11. & 86. 11. & 119. & 143. 8. 10. ^e Ps. 103. 17. & 106. 1. & 107. 1. Isa. 63. 15.	Ier. 33. 11. ^f Iov 13. 26. & 30. 11. Ier. 3. 25. ^g Ps. 51. 1. ^h Ps. 31. 3. & 79. 9. & 109. 21. & 143. 11. ⁱ Veđi Rom. 5. 20. ^j Ps. 27. 23.	^k Prov. 19. 23. ^l Ps. 37. 11, 22, 29. ^m Prov. 3. 32. Veđi Ioan 7. 17. & 15. 15. ⁿ Ps. 141. 8. ^o Ps. 69. 16. & 86. 16. ^p 2 Sam. 16. 19.	^q Vers. 2. Ps. 130. 8 — Ps. 26. ^a Ps. 7. 8. ^b Vers. 11. ^c Reg. 20. 3. ^d Prov. 30. 7. ^e Ps. 28. 7. &	31. 14. Prov. 29. 25. ^d Ps. 7. 9. & 17. 3. & 66. 10. & 139. 23. Zech. 13. 9. ^e 2 Reg. 20. 3. ^f Ps. 1. 1. Ier. 15. 17. ^g Ps. 31. 6. &	139. 21, 22. ^h Ps. 1. 1. ⁱ Veđi Esod. 30. 19, 20. Ps. 73. 13. 1 Tim. 2. 8. ^j Ps. 27. 4. ^k Veđi 1 Sam. 25. 29. Ps. 28. 3.
--	--	---	---	---	---	---	---

- Si drépta căroră este plină de 'mituire.
 11 Erū eū in neprihănirea mea voiū "âmbla;
 Mântui-mă, și îndură-te de mine.
 12 "Piciorul meu stă pe "calea cea dréptă;
 "In adunări voiū bine-cuvânta pre Iehova.

PSALMUL XXVII.

Ună psalmă ală lui David.

- 1 **I**EHOVA este "lumina mea și "mântuirea
 De cine să mă temū? [mea;
 "Iehova este scutulū vieței mele:
 De cine să mă înfricoșezū?
 2 De se apropiară de mine făcători de rele,
 "Spre a mânca carnea mea,
 Apăsătorii mei și neamicii mei:
 Ei se poticniră și cădură.
 3 "De tăbără asupra-mi o ôste chîiarū,
 Ânima mea nu se temu;
 De se rădică asupra-mi resbelulū,
 Totuși sigurū amū fostū.
 4 "Una cerū lui Iehova,
 Acêsta o cautū:
 Să "locuescū in casa lui Iehova tôte dîlele
 vieței mele,
 Ca să vëdū "frumuseța lui Iehova,
 Și să cercetezū templulū seū.
 5 Căci elū mă va ascunde in coliba sa "in dîia
 nefericirei,
 Elū mă va acoperi cu acoperimētulū cor-
 "Po stâncă mă va înălța. [tulū seū;
 6 Și acumū se va înălța "capulū meu asupra
 neamicilorū mei din jurulū meu,
 Și voiū aduce in cortulū seū sacrificii de
 bucurii;
 Voiū cânta și psalmodia lui Iehova.
 7 Ascultă, Iehova, vócea mea,
 Eū strigū; îndură-te de mine, și răspunde-mi.
 8 *Tu dîseși:* "Căutați fața mea!
 Anima mea și-a responsū:
 "Fața ta, Iehova, voiū căuta."
 9 "Nu ascunde fața ta de la mine,
 Nu lepêda in mânia pre servulū teū;
 Tu, care ai fostū ajutorulū meu, nu me lăsa,
 Nicī nu mă părăsi, Dumneđeulū mēntuirei
 mele!
 10 "Căci părintele meu și muma mea m'aū pă-
 Dară Iehova mă primesce. [răsitū;
 11 "Arêtă-mi, Iehova, calea ta, și condu-mē in
 calea cea dréptă,
 De téma neamicilorū mei;
 12 "Nu mă lăsa in voia apăsătorilorū mei;

Căci asupra-mi rădică-se "marturii minciunoși,
 Și celū ce nu "respiră de câtū silniciă.
 Ași fi perdutū, de n'ași crede, că voiū vedē 13
 bunătățile lui Iehova
 "In pământulū celorū vii; "speră in Iehova,
 Întăresce-te, și îmbărbătează ânima ta;
 Da, speră in Iehova!

PSALMUL XXVIII.

Ună psalmă ală lui David.

- C**ĂTRĂ tine, Iehova, strigū! stâncă mea, 1
 să "nu-mi tacī!
 "Ca nu, tăcēndu-mi, să mă asemenū cu cei
 ce se pogorū in grópă.
 Ascultă vócea cererei mele, cândū strigū 2
 cătră tine,
 "Cândū rădicū mânele mele "cătră sântulū
 teū oraculū.
 "Nu mă răpi cu nelegiuiti și cu făcătorii 3
 de rele,
 "Cari cuvēntēză pacea aprópelui lorū,
 Și rēutatea este in anima lorū.
 "Dă-li duple faptele lorū, 4
 Duple rēutatea lucrărilor lorū;
 Duple lucrulū mânelorū lorū dă-li;
 Dă-li plata lorū.
 Căci "ei nu iéu aminte la faptele lui Iehova, 5
 Nicī la lucrulū mânelorū sale;
 Surpă-î, și nu-î rezidi.
 Bine-cuvēntatū fie Iehova, 6
 Pentru-că a ascultatū vócea cererei mele.
 Iehova este "puterea mea și scutulū meu; 7
 In elū 's'a încređutū ânima mea, și amū fostū
 ajutatū;
 Veseli-se-va decī fôrte ânima mea,
 Și prin cântarea mea "voiū mulțumi.
 Iehova este puterea poporului, 8
 Și "tăria mēntuirei unsului seū este elū.
 Ajută pre poporulū teū, și bine-cuvēn- 9
 tēză "moscenirea ta,
 Păstoresce-î, "și înalță-î până in eternū.

PSALMUL XXIX.

Ună psalmă ală lui David.

- D**AȚI lui Iehova, fii celorū puternici! 1
 Dați lui Iehova mărire și putere!
 Dați lui Iehova mărirea cuvenită numelui seū, 2
 Închinați-vē înaintea lui Iehova in "podóbă
 sântă!
 Vócea lui Iehova este preste ape: 3
 "Dumneđeulū mărirei tună,

1 Esod. 23. 8. Deut. 16. 19. 1 Sam. 8. 3. Isa. 33. 15. m Vers. 1. n Ps. 40. 2. o Ps. 27. 11. p Ps. 32. 22. 107. 32. & 111. 1.	Ps. 37. a Ps. 84. 11. Isa. 60. 19. & 20. Mic. 7. 8. b Esod. 15. 3. c Ps. 62. 2. & 6. 118. 14. & 21. Isa. 12. 2. d Ps. 14. 4. e Ps. 3. 6.	f Ps. 26. 8. g Ps. 65. 4. Luc. 2. 37. h Ps. 90. 17. i Ps. 31. 20. & 83. 3. & 91. 1. Isa. 4. 6. j Ps. 40. 2. k Ps. 3. 3. l Ps. 24. 6. & 105. 4.	m Ps. 69. 17. & 143. 7. n Isa. 49. 15. o Ps. 25. 4. & 86. 11. & 119. p Ps. 35. 25. q 1 Sam. 23. 9. r Sam. 16. 7. & 8. Ps. 35. 11. r Eapt. 9. 1. s Ps. 66. 13. &	116. 9. & 143. 5. Ier. 11. 19. Ezec. 26. 20. t Ps. 31. 24. & 62. 1. 5. & 130. 5. Isa. 25. 9. Hab. 2. 3. Ps. 28. a Ps. 83. 1.	b Ps. 88. 4. & 143. 7. c 1 Reg. 6. 22. 23. & 8. 23. & 29. d Ps. 5. 7. e Ps. 138. 2. f Ps. 26. 9. g Ps. 12. 2. & 55. 21. & 62. 4. Ier. 9. 8. g 2 Tim. 4. 14.	h Apoc. 18. 6. i Iov. 34. 27. Isa. 5. 19. j Ps. 18. 2. k Ps. 15. 5. & 22. 4. l Ps. 20. 6. m Deut. 9. 29. n Reg. 8. 51. 58.	o Ezra 1. 4. Ps. 28. a 1 Cron. 16. 28. 29. b Ps. 96. 7. & 9. c 2 Cron. 20. 21. d Iov. 37. 4. & 5.
--	---	--	---	---	---	---	---

- Iehova *ce şede pe ape multe*;
 4 Vócea lui Iehova *este puternică*,
 Vócea lui Iehova *este mărêţă*.
 5 Vócea lui Iehova sfărâmă cedrii,
 Da, Iehova sfărâmă ^acedrii Libanului,
 6 ^cŞi-î face să salte ca un viţel,
 Pre Liban şi pre ^fSirion ca pre un rino-
 ceru tîneru.
 7 Vócea lui Iehova vîrsă flacări de foc;
 8 Vócea lui Iehova cutremură deşertul,
 Iehova cutremură deşertul ^gKadeşu.
 9 Vócea lui Iehova face ^hcerbóicele să nască,
 Şi desgolesce pădurile,
 Şi in templul se totulă *dice: Mărire!*
 10 Iehova a ⁱpreşedut preste diluviu,
 Şi ca un rege va preşede Iehova ^jin eternu.
 11 ^kIehova va da putere poporului se,
 Iehova va bine-cuvînta pre poporul se
 cu pace.

PSALMUL XXX.

*Unu psalmu, o cântare compusă la sînşirea
 casei lui Davidu.*

- 1 **T**E voi înălţa, Iehova; căci ^am'ai mîntuitu,
 Şi n'ai lăsat pre neamicii mei să se
^bbucure de mine.
 2 Iehova, Dumnezeuul meu, strîgat'amă că-
 tră tine,
 Şi m'ai ^cvindecatu.
 3 Iehova, ^dscos'ai din infern sufletul meu,
 Păstratu-mi-ai viaţă, ca să nu mă ^ecobor
 in grópă.
 4 ^fCîntaţi lui Iehova, cei cuvioşi ai se!
 Şi lăudaţi amintirea sa cea sântă;
 5 Căci o ^gclipă *şine* mânia sa.
^hO viaţă bună-voinţa sa;
 De cu sêra mîne plîngerea,
 Demănêta *scolă* bucuria.
 6 Dară eu ⁱşis'am ^jin fericirea mea:
 „Nu mă voi clăti in eternu.”
 7 Iehova, prin bună-voinţa ta dat'ai tării
 muntelui meu:
^kAscuns'ai faţa ta, şi am fostu înspăi-
 mîntat.
 8 Cătră tine, Iehova, am strigatu,
 Şi pre tine, Iehova, te-am rugatu:
 9 „Ce folos *este* de sângele meu,
 „De mă voi pogori in grópă?
 „Aş ^lpulbereate pôte lăuda, pôte da in scire
 de adevêrul te?”
 10 Ascultă, Iehova, şi îndură-te de mine;
 Iehova, fii ajutătorul meu!
 11 ^mSchimbat'ai plîngerea mea in choru,

Deslegat'ai sacul meu, şi m'ai încinsu cu
 bucuria,
 Ca să-ţi cânte sufletul meu, şi să nu tacă: 12
 Iehova, Dumnezeul meu, in eternu te voi
 lăuda.

PSALMUL XXXI.

*Maistrului de cântare. Unu psalmu alu
 lui Davidu.*

- I**N ^atine, Iehova, mă încred, 1
 Nu lăsa să fiu ruşinat nici o dată;
^bIntru dreptatea ta scapă-mă. 2
^cPlécă spre mine urechia ta;
 Grabnicu scapă-mă, fii mie stîncă tare,
 Cetate, ca să mă mîntui.
^dCăci stîncă mea şi cetatea mea *esci*; 3
 Deci ^epentru numele teu îndrêptă-mă, şi mă
 condu;
 Scóte-mă din cursa, ce in ascunsu ei mi-au 4
 întinsu;
 Căci tu *esci* întărirea mea.
^fMînei tale încredinţezu spiritul meu: 5
 Tu m'ai mîntuitu, Iehova, Dumnezeul ade-
 vêrului!
 Urêscu pre cei ^gce se dedau deşertăciuni- 6
 loră amăgitoare;
 Şi in Iehova mă încred.
 Fă să mă veselesc şi să mă bucur de in- 7
 durarea ta;
 Căci ai vîdutu mişelia mea;
 Tu in strîmtorare ^hcăutat'ai spre sufletul meu,
 Şi nu m'ai ⁱdatu in mîna neamicului; 8
^jPiciorul meu pusu-l'ai in largu.
 Îndură-te de mine, Iehova, că sînt in 9
 strîmtorare;
^kTopitu de întristare este ochiul meu,
 Sufletul meu şi corpul meu.
 Căci viaţa mea se trece in necas, 10
 Şi anii mei in suspinuri:
 Slăbită de suferinţă este puterea mea, din
 vină de fără-de-legea mea,
 Şi ^lósele mele se topecu.
 Din cauza tuturor apăsătorilor mei ^ma- 11
 juns'am de ocară
ⁿVecinilor mei forte,
 Şi spaîma cunoscuţilor mei;
^oCei ce mă vîdură afară
 Fugiră de d'înaintea mea. 12
^pDin amintirea *tuturor*, ca un mortu, sînt
 uitatu,
 Ajuns'am ca vasul cel stricat.
^qCăci audit'am pre mulţi defăimându-mă, 13
 Cuprînsu-m'a ^rspaîma din tóte părţile;

d Isa. 3. 13.	Ps. 30.	f 1 Cron. 16. 4.	f Iov 29. 18.	Ier. 31. 4.	c Ps. 71. 2.	1 Sam. 17. 46.	n Iov 19. 13.
e Ps. 114. 4.	a Ps. 28. 9.	Ps. 97. 12.	k Ps. 104. 29.	—	d Ps. 18. 2.	& 24. 18.	Ps. 38. 11. &
f Deut. 3. 9.	b Ps. 25. 2. &	g Ps. 103. 9.	l Ps. 6. 5. &	Ps. 81.	e Ps. 23. 3. & 25.	j Ps. 4. 1. & 18.	88. 8. 18.
g Num. 13. 26.	35. 19. 24.	Isa. 26. 20. &	88. 11. & 115.	a Ps. 22. 5. &	11.	19.	o Ps. 64. 8.
h Iov 39. 1, 3, 5.	c Ps. 6. 9. &	54. 7. 8.	17. & 118. 17.	25. 2. & 71. 1.	f Luc. 23. 46.	k Ps. 6. 7.	p Ps. 88. 4. 5.
i Fac. 6. 17.	103. 3.	2 Cor. 4. 17.	Isa. 38. 18.	Isa. 49. 23.	Fact. 7. 59.	l Ps. 32. 3. &	q Ier. 20. 10.
j Iov 38. 8, 25.	d Ps. 86. 13.	h Ps. 63. 3.	m 2 Sam. 6. 14.	b Ps. 143. 1.	g Iona 3. 8.	103. 3.	r Ier. 6. 25. &
k Ps. 28. 8.	e Ps. 28. 1.	i Ps. 136. 5.	Isa. 61. 3.		h Ioan 10. 27.	m Ps. 41. 8.	20. 3.
					i Deut. 32. 30.	Isa. 53. 4.	1 Ian. 2. 22.

- Căci se ^asfătuiesc la unu locu asupră-mi;
Cugetându să-mi răpescă viața.
- 14 Erū eū in tine încredându-mă, Iehova,
Dis'amū: „Tu *esci* Dumneșeu-lu meu.”
- 15 In mâna ta *sunt* timpurile mele,
Mêntui-mă din mâna neamiciloru mei,
Și de cei ce mă urmăresc.
- 16 Fă să lumineze fața ta asupra servuluu teū,
Ajută-mă intru îndurarea ta.
- 17 Iehova! „nu lăsa să fiu rușinatū, căci pre
tine te chiāmū;
Rușineze-se nelegiuiti, ^a tacă in infernū.
- 18 ^a Amuțescă buzele minciunei,
Cari ^a vorbescū asupra dreptulu nerușinatū
Cu mândria și desprețū!
- 19 ^a Câtū de mare *este* bunătatea ta,
Pre care ai păstrat'o celorū ce se temū
de tine,
Pre care ai făcut'o celorū ce se încredū in
tine înainte fiilorū omulu!
- 20 ^a Tu-i acoperi cu acoperimêntulū feței tale
de conjurările ômenilorū,
^b Tu-i ascunđi in cortulu teū de cêrta limbelorū.
- 21 Bine-cuvêntatū *fi* Iehova;
Că ^a in chipū minunatū prefăcutū-mi-a indu-
^a Intr'o cetate tare. [rarea sa
- 22 Și ^a in cutezarea mea dis'amū:
„^a Răpitū sunt de d'inainte ochilorū tei;“
Dară tu auđit'ai vócea rugăminței mele,
Cândū amū strigatū cătră tine.
- 23 ^a Iubiți pre Iehova, toți cuviosoii seī!
Pre cei credincioși ^a i păzesce Iehova,
Și resplătesce cu prisosū celorū ce lucrăză
mândria.
- 24 ^a Întăriți-vă, și îmbărbăteze-se ânima vóstră,
Toți cei ce acceptați pre Iehova!

PSALMULŮ XXXII.

De la Davidū o învêțatură.

- 1 FERICITŮ *bărbatulū, căruia* ^a s'au ertatū
abaterile,
Alū căruī păcatū *este* acoperitū.
- 2 Fericitū omulū, căruia Iehova nu-i ^b socotesce
păcatulū,
^a In alū căruī spiritū nu *este* vicleniă.
- 3 Tăcêndū, topitu-s'au ôsele mele
Prin strigarea mea de tótă ȕiua.
- 4 Căci ȕiua și nóptea ^a mâna ta s'a îngreuetū
asupră-mi,
Vlaga mea prefăcutu-s'a in uscăciuni de
vără. Sela.

- Pecatele mele ți le-amū mărturisitū, 5
Și fără-de-legea mea nu amū acoperit'o;
^a dis'amū:
„Mărturisi-voiū abaterile mele lui Iehova,
Și tu vina păcatelorū mele ai ertatū. Sela.
- 6 Pentru acêsta ^a róge-se cătră tine
Totū cuviosulū in timpulū cuvenitū;
Cu adevêratū, de se vorū revêrsa ape multe,
Pre elū nu-lū vorū ajunge.
- 7 Tu-mi *esci* scăpare,
De apêsare tu m'ai păzitū,
Cu ^a cântări de mênuire m'ai incunjuratū.
Sela.
- 8 Învêța-te-voiū, și-ți voiū arêta calea, in
care să âmbli,
Cu ochiulū meū te voiū învăța;
9 Nu fiți ca calulū,
Ca cătărulū, ^a fără înțelegere;
Cu frêū și cu zabală, podóba lorū,
Se înblândescū;
Altū-feliū ei nu se apropiă de tine.
- 10 Multe dureri *cuprindū* pre celū nelegiuitū;
Erū pre celū ^a ce speră in Iehova cu indu-
rare lū incunjuri.
- 11 Bucurați-vă in Iehova, și veseliți-vă, drep-
țilorū!
Și cântați cu bucuriă, toți cei drepți ^a ânimă?

PSALMULŮ XXXIII.

- BUCURAȚI-VÊ, dreptilorū, ^a in Iehova; 1
^b Celorū drepți se cuvine laudă.
- 2 Mulțumiți lui Iehova din citară,
Din harpă ^a cu ȕece strune cântați-i.
- 3 Cântați-i cântare nouă,
Cântați-i cu măistriă, cu strigăte!
- 4 Căci dreptū *este* cuvêntulū lui Iehova,
Și tóte faptele sale *sunt* cu credință;
- 5 Elū iubescce dreptatea și judecata;
De îndurarea lui Iehova pământulū este plinū.
- 6 Prin cuvêntulū lui Iehova ceriulū s'a
făcutū,
Și ^a prin suflarea gurei sale ^a tótă oștirea lui.
- 7 Elū adună in grămăđi apele mării,
Și pune adâncurile in cămări.
- 8 Têmă-se de Iehova totū pământulū,
Cutremure-se de elū toți locuitorii lumei!
- 9 Căci ^a elū a ȕisū, și s'a făcutū,
Elū a ordinatū, și s'a ziditū.
- 10 Iehova nimicesce sfaturile popórelorū,
Cugetările națiunilorū le zădărnicesce.
- 11 Sfatulū lui Iehova rămâne in eternū,

Mat. 27. 1.
Num. 6. 25.
Ps. 4. 6. &
67. 1.
Ps. 25. 2.
1 Sam. 2. 9.
Ps. 115. 17.
Ps. 12. 3.
1 Sam. 2. 3.
Ps. 94. 4.

Iuda 15.
Isa. 64. 4.
1 Cor. 2. 9.
Ps. 27. 5. &
32. 7.
Iov 5. 21.
Ps. 17. 7.
1 Sam. 23. 7.
1 Sam. 23. 26.
Ps. 116. 11.
Isa. 38. 11. 12.

Plân. 3. 54.
Iona 2. 4.
Ps. 34. 9.
Ps. 27. 14.
Ps. 32.
Ps. 85. 2.
Rom. 4. 6, 7, 8.
2 Cor. 5. 19.
Ioan 1. 47.

1 Sam. 5. 6.
11.
Iov 33. 7.
Ps. 35. 2.
Prov. 28. 13.
Isa. 65. 24.
Luc. 15. 18.
21. etc.
1 Ioan 1. 9.
1 Tim. 1. 16.
Isa. 55. 6.
Ioan 7. 34.

Ps. 9. 9. &
27. 5. & 31.
20. & 119. 114.
Isa. 15. 1.
Jude. 5. 1.
2 Sam. 22. 1.
Prov. 26. 3.
Isa. 3. 3.
Iov 35. 11.
Prov. 18. 21.
Rom. 2. 9.
Ps. 34. 8. &

84. 12.
Prov. 16. 20.
Ier. 17. 7.
Ps. 64. 10. &
68. 3.
Ps. 33.
Ps. 32. 11. &
97. 12.
Ps. 147. 1.
Ps. 92. 3. &

144. 9.
Ps. 96. 1. &
98. 1. & 144.
9. & 149. 1.
Isa. 42. 10.
Apoc. 5. 9.
Ps. 11. 7. &
45. 7.
Ps. 119. 64.
Ps. 1. 6, 7.
Ebr. 11. 3.
2 Pet. 3. 5.

Iov 26. 18.
Fac. 2. 1.
Fac. 1. 9.
Iov 26. 10. &
38. 8.
Fac. 1. 3.
Isa. 143. 5.
Isa. 5. 10. &
19. 3.
Iov 23. 18.
Prov. 19. 21.
Isa. 46. 10.

- Cugetările animei sale din generațiune în generațiune.
- 12 * Fericită poporul, ală cărui Dumnezeu este Iehova,
Și națiunea, pre care și-a ales-o de mosce-
- 13 * Din ceriă caută Iehova, [nire!
Vede pre toți fiii oamenilor.
- 14 Din locul șederei sale se uită
Preste toți locuitorii pământului,
- 15 Celă ce a făcută anima loră,
Celă ce cunoscă toate faptele loră.
- 16 * Regele nu prin mulțimea oștirea învinge,
Viteșulă nu prin mărirea puterea scapă.
- 17 * Zădarnic este calulă pentru biruință,
Și prin marea sa putere călărețulă nu va scăpa.
- 18 * Ecce, ochiulă lui Iehova este * preste cei ce se temă de d'insulă,
Preste cei ce ascăptă îndurarea sa;
19 Ca să scape de mărte sufletele loră,
* Intreținându-i în fomete.
- 20 * Sufletulă nostru a speratū in Iehova,
* Elă este ajutorulă nostru și scutulă nostru.
- 21 Într'insulă se va bucura * anima noastră,
Căci in sântulă seă nume ne-amă încredută.
- 22 Fie îndurarea ta, Iehova, preste noi,
Dupre cămă ne-amă încredută in tine.

PSALMUL XXXIV.

Ună psalmă ală lui David, compusă cândă și prefăcu mîntea înaintea lui Abimelec, care-lă alungă, și elă se duse.

- 1 * **B**INE-CUVENTA-VOIŪ pre Iehova in totă timpulă;
Pururea fie lauda lui in gura mea.
- 2 In Iehova b laude-se sufletulă meă;
Audi-vorū c cei saraci, și se vorū bucura.
- 3 * Măriți pre Iehova cu mine,
Și să înălțămă împreună numele seă!
- 4 * Căutat'amă pre Iehova, și elă m'a respunsă,
Și de toate tamerile mele m'a scăpată.
- 5 Ei căutară spre elă, și erau plini de bu-
Și fața loră nu se roși. [curiă,
- 6 * Saraculă acesta a strigatū, și Iehova l'a auditū,
Și d' din toate nevoiele lui l'a mîntuitū.
- 7 * Ângerulă lui Iehova tăbăresce in jurulă
celoră ce se temă de d'insulă,
Si-i mîntue.

- * Gustați, și vedeți cătă de bună este Iehova, 8
* Fericită bărbatulă, ce se încrede in elă.
- * Temeți-vă de Iehova, voi sântii seă, 9
Căci nimiculă nu lipsesce celoră ce se temă de d'insulă,
- * Leiă tēneri suferū lipsă și flămādescū, 10
* Erū cei ce caută pre Iehova nu ducū lipsă
Veniți, filoră, ascultați-mă, [de bine. 11
Temerea de Iehova vă o voiū învăța.
- * Cine este omulă, ce dorește vieță, 12
Și iubesce dila multe, să vedă binele?
Feresce limba ta de reū, 13
Și buzele tale c de a vorbi violență;
* Depărtă-te de răutate, și fă bine, 14
* Caută pace, și urmăză-o,
* Ochii lui Iehova sînt spre cei drepti, 15
Și urechiile lui spre * strigarea loră;
* Fața lui Iehova este impotriva făcătoriloră 16
de rele,
* Ca să pērdă de pe pământū amintirea loră.
Drepti strigă, și Iehova aude, 17
Și din toate nevoile loră i scapă.
- * Aprōpe este Iehova c celoră cu anima sdro- 18
Și pre cei cu spiritū umilitū i ajută. [bită,
* Multe sînt durerile dreptiloră, 19
* Dară din toate i scapă Iehova,
Celă ce păzesce toate oșele lui, 20
Ca c nici unulă din ele să nu se frângă.
* Pre celă rău lă ucide nefericirea, 21
Și cei ce urēcū pre celă dreptū se vorū pedepsi.
Iehova c mîntue viețā serviloră seă, 22
Și toți cei ce se încredū in elă nu se vorū pedepsi.

PSALMUL XXXV.

Ună psalmă ală lui David.

- * **C**ERTĂ, Iehova, pre cei ce se cērtă cu 1
mine;
* Luptă-te cu cei ce se luptă cu mine.
- * Iē pavēza și scutulă, 2
Și scōlă-te in ajutorulă meă.
- Intinde lancea, 3
Și închide calea celoră ce mă urmărescū;
Di sufletulă meă: „Ajutorulă teă eă sînt.”
- * Rușinați și roșiți fie, 4
Cei ce caută sufletulă meă;
Fie c fugăriți și rușinați
Cei ce cugetă nefericirea mea;
* Fie ca plēva înaintea vîntulă, 5

a Ps. 65. 4. & 144. 15.	Prov. 21. 31.	Psa. 84.	Luc. 11. 9.
o Esod. 19. 5.	i Iov 36. 7.	a Efas. 5. 20.	f Ps. 3. 4.
Deut. 7. 6.	Pa. 34. 15.	1 Thes. 5. 18.	g Vers. 17. 19.
p 2 Cron. 16. 9.	1 Pet. 3. 19.	2 Thes. 1. 3.	2 Sam. 22. 1.
Iov 28. 24.	u Ps. 147. 11.	2 Thes. 1. 3.	A Dan. 6. 22.
Ps. 11. 4. & 14. 2.	v Iov 5. 20.	2 Thes. 1. 3.	Ebr. 1. 14.
Prov. 15. 3.	u Ps. 37. 19.	b Ier. 9. 24.	i Veți Fac. 32.
q Iov 34. 21.	s Ps. 62. 1, 5.	1 Cor. 1. 31.	1. 3.
ier. 32. 19.	& 130. 6.	2 Cor. 10. 17.	2 Reg. 6. 17.
r Ps. 44. 6.	y Ps. 115. 9. 10.	c Ps. 119. 74. & 142. 7.	3 Zech. 9. 8.
s Ps. 20. 7. & 147. 10.	11.	d Ps. 69. 30.	j 1 Pet. 2. 8.
	u Ps. 13. 5.	Luc. 1. 46.	k Ps. 2. 12.
	Zech. 10. 7.	l Ps. 31. 23.	l Ps. 31. 23.
	Ioan 16. 22.	e Mat. 7. 7.	m Iov 4. 10. 11.

n Ps. 84. 11.	o Lev. 17. 10.	12.	119. 154.
p Ps. 32. 8.	1. 11.	13.	Ps. 3. 58.
q 1 Pet. 3. 10.	Amos 9. 4.	d Iov 19. 36.	b Esod. 14. 25.
r Ps. 37. 27.	u Prov. 10. 7.	e Ps. 94. 23.	c Isa. 42. 13.
s Isa. 1. 16. 17.	y Vers. 6. 15. 19.	f 2 Sam. 4. 9.	d Vers. 26.
t Rom. 13. 18.	Ps. 145. 19.	1 Reg. 1. 29.	Pa. 40. 14. 15.
u Ebr. 12. 14.	30.	Pa. 11. 23. & 103. 4.	e Ps. 70. 2. 3.
v Iov 36. 7.	s Ps. 145. 18.	Ps. 51. 17.	f Iov 21. 18.
w Ps. 33. 18.	Isa. 57. 15. & 61. 1. & 66. 2.	Ps. 85.	Ps. 1. 4. & 83. 13.
x 1 Pet. 3. 12.	b Prov. 24. 16.	a Ps. 43. 1. & 2 Tim. 3. 11.	Isa. 29. 5.
y Vers. 6. 17.			Osea 13. 3.

- Și ângerul lui Iehova să-î urmărească;
 6 Fie calea lor 9 întunecată și lunecată;
 Și ângerul lui Iehova să-î gonască.
 7 Căci fără cuvântu 'mî 1 puseră în grópă la-
 țul lor,
 Fără cuvântu separă grópă vieței mele.
 8 'Vie preste d'insul pe neaseptate ruina,
 Și 1 lațul se, pre care în ascunsu l'a întinsu,
 Cadă elu în ruina sa. [să-lu prindă;
 9 Erū sufletul meu să se veselască în Iehova,
 * Să se bucure de mēntuirea lui.
 10 'Tóte ósele mele să dică:
 „Iehova, * cine este ca tine?
 „Care scapă pre celū sermanū de celū ce este
 mai tare decâtu d'insulū,
 „Da, pre celū apēsātū și pre celū saracū de
 prēdătorul seū.“
 11 * Marturī nedrepti se scólă;
 De cele ce nu sciamū m'au întebātū;
 12 ° Resplātitu-mi-au reū pentru bine,
 Vēduvīndū sufletul meu.
 13 Erū ei, 2 cându ei erau bolnavi,
 Îmbrăcatu-m'amū cu sacū,
 Amārit'amū sufletul meu cu ajunare,
 Și 9 rugatu-m'amū cu capulū plecatū la sinū.
 14 Ca cu unū amicū, ca cu unū frate m'amū
 purtatū, ca celū ce plānge pre mumă-sa,
 Plīn de durere, cu capulū plecatū.
 15 Erū ei se bucurară de căderea mea, și se
 adunară;
 Se adunară asupră-mi cu 7 ómenī de nimicu și
 necunoscuți,
 Mē 9 defăimāră, și nu încetēză;
 16 Cu caraghiosīi ospētelorū
 'Crānescū dinții lorū asupră-mi.
 17 Dómne, până cându vei 9 privi acēsta?
 Scapā sufletul meu din stricāciunea lorū,
 De puī leului pre 9 uniculū meu!
 18 9 Lāuda-te-voiū în adunare mare,
 În poporū numerosū te voiū mări.
 19 O, 9 să nuse bucare de mine neamicīi cei fără
 cuvēntu ai mei,
 * Cei ce mē urēscū fără temeī 9 să nu-și facā
 20 De pace ei nu vorbescū, [cu ochiulū.
 Și impotri va celorū linisciți ai pāmēntulū
 cugetā cuvinte amāgitóre.
 21 Și-au 9 largitū gura asupră-mi, dicēndū;
 „Ha, ha! A vēdūtū ochiulū nostru 9 implīnirea
 dorīnței nōstre.
 22 9 Vēdūt'ai acēsta, Iehova; * nu tăcé, Dómne!
 Nu te 9 depārta de la mine!

- 9 Scólă-te, și descēptă-te pentru dreptatea mea, 23
 Dumneđeul meu și Domnul meu, pentru
 cērtă mea!
 1 Judecā-mē 9 dupre dreptatea ta, Iehova, Dum- 24
 neđeul meu,
 Ca ei 9 să nu se bucure de mine;
 * Să nu dicā în ānima lorū: 25
 „Ha, dorīnța nōstră s'a implīnitū!“
 Să nu dicā: „9 Înghițitu-l'amū!“
 2 Rușineze-se și roșēcā de la o-l-altă 26
 Cei ce se bucurā de nefericirea mea;
 9 Îmbrace-se cu rușine și ocarā
 Cei ce se 9 îngāmfā asupră-mi.
 3 Să se bucare, și să se veselēcā 27
 Cei ce dorescū fericirea mea:
 Și să 9 dicā pururea:
 „Mare este Iehova,
 9 Care voesce pacea servulū seū.“
 4 Și limba mea va spune fericirea ta, 28
 Tótā đīua lauda ta.

PSALMUL XXXVI.

Maīstrulū de cāntare. Unū psalmū alū lui Da-
 vidū, servulū lui Iehova.

- FĂRĂ-DE-LEGILE nelegiuitulū đicū in 1
 ānima mea:
 1 Nu este temere de Dumneđeū înaintea ochi-
 lorū seī.
 Căci fără-de-legea 1 9 măgulesce vederea 2
 Cu nedescoperirea 9 nepedepsirea nelegiui-
 ireī sale.
 Cuvintele gureī sale sūnt rēutate si 9 viclesugū, 3
 1 Lāsatu-s'a de a fi înțeleptū, de a face bine.
 2 Rēutate cugetā pe patulū seū,
 Pusu-s'a 9 pe o cale, ce nu este bună;
 Rēulū nu-lū urēsce.
 3 Iehova, 9 până la ceriū se întinde îndurarea 5
 Credincioșia ta până la nūori. [ta,
 Dreptatea ta este ca munții cei înalți, 6
 4 Judecāțele tale ca adūnculū celū mare;
 Pre 9 ómenī și vite ajuți, Iehova!
 5 Cātū de prețioșe sūnt îndurările tale, Dum- 7
 neđeule!
 Și fīi ómenilorū 9 se tragū suptū umbra ari-
 pelorū tale.
 6 Ei se saturā din grāsimea caseī tale, 8
 Si cu 9 torentulū 9 desfētārilorū tale 9 adāpi.
 7 Căci la tine este isvorulū vieței;
 8 9 În lumina ta vedemū luminā.
 Urmēzā cu îndurarea ta 9 cātrā cei ce te 10
 cunoscū,

g Ps. 73. 18. o Ps. 38. 20. & Pīān. 2. 16. a Iov. 15. 12.
 Ier. 23. 12. 109. 3. 4. 5. u Hab. 1. 13. Prov. 6. 13. &
 A Ps. 9. 15. Ier. 18. 30. v Ps. 22. 20. 10. 10.
 i 1 Thes. 5. 3. Ioan. 10. 32. z Ps. 22. 25. 31. b Ps. 22. 13.
 j Ps. 7. 15. 16. p Iov. 30. 25. & 40. 9, 10. & c Ps. 40. 15. &
 & 57. 6. & p Ps. 69. 10. 11. 111. 1. 54. 7. & 70. 3.
 141. 9, 10. q Mat. 10. 13. y Ps. 13. 4. & d Esod. 3. 7.
 Prov. 5. 22. Luc. 10. 6. 25. 2. & 38. 16. e Ps. 28. 1. &
 k Ps. 13. 5. r Iov. 30. 1. 8. s Ps. 69. 4. & 83. 1.
 l Vēđl Ps. 61. 8. 12. 109. 3. & 119. f Ps. 10. 1. &
 m Esod. 15. 11. s Iov. 16. 9. 161. 22. 11. 19. &
 n Ps. 71. 19. t Iov. 16. 9. Pīān. 8. 52. 38. 31. & 71. 12.
 o Ps. 27. 12. Ps. 37. 12. Ioan. 15. 25.

g Ps. 44. 23. & p Rom. 12. 15. 49. 18. 1 Tim. 4. 10.
 80. 2. 1 Cor. 12. 26. c Ps. 12. 2. j Ps. 31. 19.
 h Ps. 26. 1. q Ps. 70. 4. d Ier. 4. 22. k Rut. 2. 12.
 i 2 Thes. 1. 6. r Ps. 149. 4. e Prov. 4. 16. l Ps. 17. 8. &
 j Vers. 19. s Ps. 50. 15. & Mica. 2. 1. 91. 4.
 k Ps. 27. 12. & 51. 14. & 71. f Isa. 65. 2. l Ps. 65. 4.
 l Pīān. 2. 16. 24. g Ps. 57. 10. & m Iov. 20. 17.
 m Vers. 4. — 108. 4. Apoc. 22. 1.
 n Ps. 40. 14. Ps. 36. h Iov. 11. 8. o Ier. 2. 13.
 o Ps. 109. 29. & a Rom. 3. 18. Rom. 11. 33. n Ps. 16. 11.
 152. 18. b Deut. 29. 19. i Iov. 7. 20. p 1 Pet. 2. 9.
 o Ps. 58. 16. Ps. 10. 3. & Ps. 145. 9. q Ier. 22. 16.

- Și cu dreptatea ta către cei * drepti cu inimă.
 11 Să nu mă calce piciorul mândriei,
 Și mâna nelegiuitilor să nu mă alunge!
 12 Acolo cădura făcătorii de rele,
 Ei fură resturnați, * și nu putură să se scôle.

PSALMUL XXXVII.

Unu psalmu alu lui Davidu.

- 1 **N**U te aprinde cu făcătorii de rele,
 Nu râvniți pre cei ce facu nelegiuire.
 2 Căci curându se voru cosi ^b ca fânul,
 Si ea érba verde voru vesteji.
 3 Încrede-te in Iehova, și fă bine,
 Locuesce pământul, și pasce adevărul;
 4 * Desfătază-te in Iehova:
 Si elu 'ți va da dorințele animei tale.
 5 * Încredințază lui Iehova calea ta,
 Și increde-te in elu, și elu va face *acesta*:
 6 * Va scôte, ca lumina, dreptatea ta,
 Și judecata ta, ca mătă-diă.
 7 * Fii linisčită inaintea lui Iehova, * și ascép-
 tă-lu;
 * Nu te aprinde asupra celui ce sporesce in
 ' calea sa,
 Asupra omului, ce aduce intru îndeplinire
 planurile sale.
 8 Lasă-te de mâniă, și părăsesce furia;
 * Nu te aprinde spre facere de rău.
 9 * Căci făcătorii de rele se voru stérpi;
 Dară cei ce speră in Iehova, aceia voru
 * mosceni pământul.
 10 * Încă pučinu, și nelegiuitul nu va mai fi,
 Și de * vei căuta spre locul se, elu nu va
 mai fi.
 11 * Dară cei blândi voru mosceni pământul,
 Și se voru desfeta intru belșugul păcei.
 12 Nelegiuitul urdesce asupra celui dreptu,
 * Și crășnesce la d'insul din dinții se:
 13 * Domnul rîde de elu,
 Căci vede, că vine * diăa lui.
 14 Nelegiuitul scotă sabia, și-și intindă arculu,
 Ca se dobore pre cel sormanu și saracu,
 Ca să junghie pre cei ce âmbă pe calea
 cea dréptă;
 15 Dară * sabia loră va intra in ânima loră,
 Și arcurile loră se voru sfărâma.
 16 * Mai bunu este pučinul celui dreptu,
 Decât prisosul multor nelegiuiti.
 17 Căci * brațele nelegiuitilor se voru sfărâma;
 Dară pre cei drepti 'i sprijine Iehova.
 18 Iehova * scie dîlele celor fără prihană,

- Și moscenirea loră va fi * in eternu;
 Ei nu voru fi rușinați in timpul nefericirei, 19
 Și * in dîlele fometei se voru sătura.
 Eră nelegiuiti voru peri, 20
 Și neamicii lui Iehova, ca grăsimia mneilor,
 Se voru stinge, * in fum se voru stinge.
 Nelegiuitul imprumută, și nu plătesce; 21
 Eră * dreptul este îndurătoru și dă:
 * Căci cei bine-cuvântați de elu voru mosceni 22
 pământul,
 Și cei blăstemați de elu ^b se voru stérpi.
 * De Iehova se îndréptă pașii omului celui 23
 dreptu,
 Căci calea sa e bine-plăcută lui.
 Chiaru ^d de va căde, nu se va struncina, 24
 Căci Iehova sprijine mâna lui.
 Têneru amă fostu, și amă îmbetrănit, 25
 Și n'amă veditu pre cel dreptu părăsit,
 Seu seminția lui * cerându pâne.
 * In totu timpul este îndurătoru, și impru- 26
 Și seminția lui este bine-cuvântată. [mută,
 * Depărtază-te de rău, și fă bine, 27
 Și vei rămâne in eternu;
 Căci Iehova ^a iubesc dreptatea, 28
 Și nu va părăsi pre cuvioșii se;
 In eternu voru fi păziți;
 * Dară seminția nelegiuitului se va stérpi.
 * Cei drepti voru mosceni pământul, 29
 Și voru locui intr'insul in eternu.
 * Gura dreptului grăesc înțelepciune, 30
 Și limba lui vorbesce dreptate.
 * Legea Dumneșului se este in ânima sa, 31
 Și pașii se nu se voru clăti.
 Nelegiuitul * pândesc pre cel dreptu, 32
 Și caută a-l omori.
 Iehova * nu-lă va lăsa in mâna lui, 33
 Și nu-lă va * lăsa să fie condamnat, cându
 'lă voru judeca.
 * Speră in Iehova, și păzesc calea lui, 34
 Și elu te va înălța, ca se moscenesce pă-
 mântul;
 * Stêrpirea nelegiuitilor o vei vedé.
 * Vedit'amă un nelegiuit cutezătoru, 35
 Întindându-se ca un arbore verde pământenu!
 Totuși * peri, și ecôc, n'a mai fostu, 36
 Căutatu-l'amă, și nu se putu afla.
 Ié sémă la cel nevinovat, și caută la cel 37
 Căci * omul păcei are viitoru. [dreptu:
 * Eră făcătorii de rele de la o-l-altă se stêr- 38
 pescu,
 Viitorul nelegiuitilor se nimicesce.

* Ps. 7. 10. & 94. 15. & 97. 11. * Ps. 1. 5. — * Ps. 37. a Vers. 7. Ps. 73. 3. Prov. 23. 17. & 24. 1. 19. b Ps. 90. 5. 6. c Isa. 58. 14.	d Ps. 65. 22. Prov. 16. 3. Mat. 6. 25. Luc. 12. 22. i Pet. 5. 7. e Iov 11. 17. Mica. 7. 9. f Isa. 62. 1. g Isa. 80. 15. h Plân. 3. 36. i Vers. 1. 8. Jer. 12. 1.	i Pr. 73. 8. Efes. 4. 26. j Iov 27. 13. 14. k Vers. 11. 22. 29. Isa. 57. 18. l Ebr. 10. 36. 37. m Iov 7. 10. & 20. 9. n Mat. 5. 5. o Ps. 35. 16.	p Ps. 2. 4. q 1 Sam. 26. 10. r Mica. 5. 6. s Prov. 15. 16. & 16. 8. t Tim. 6. 6. u Iov 38. 15. Ps. 10. 15. Esac. 30. 21. etc. v Ps. 1. 6. w Isa. 60. 21.	x Iov 5. 20. y Ps. 83. 19. z Cor 4. 9. aa Ps. 102. 3. ab Ps. 112. 5. 9. ac Prov. 3. 33. ad Vers. 9. ae 1 Sam. 2. 9. af Prov. 16. 9. ag Ps. 34. 12. 20. ah & 40. 2. & 91. 12. Prov. 24. 16.	Mica. 7. 8. b Cor 4. 9. c Iov 15. 23. d Ps. 59. 15. & 109. 10. e Deut. 15. 8. f Deut. 15. 8. 10. g Ps. 112. 5. 9. h Ps. 34. 14. i Isa. 1. 16. 17. j Ps. 11. 7. k Ps. 21. 10.	Prov. 2. 22. Isa. 14. 20. l Prov. 2. 21. m Mat. 12. 35. n Deut. 6. 6 o Ps. 40. 8. & 119. 98. p Isa. 51. 7. q Ps. 10. 8. r 2 Pet. 2. 9. s Ps. 109. 31.	p Vers. 9. Ps. 27. 14. Prov. 20. 22. q Ps. 58. 5. 6. & 91. 8. r Iov 5. 3. s Iov 30. 5. etc. t Isa. 32. 17. & 57. 3. u Ps. 1. 4. & 52. 5.
---	---	---	---	--	--	---	--

- 39 Dară *ajutorul celor drepti vine de la Iehova,
Elu este tăriă loră * in timp de nevoiă.
40 Căci * pre ei 'i ajută Iehova, și-i scapă;
'i scapă de cei nelegiuiți, și-i mântue,
* Fiindă-că se încredă in elu.

PSALMUL XXXVIII.

Ună psalmă ală lui Davidu spre aducere-aminte.

- 1 **I**EHOVA, nu mă mustra in mânia ta,
Și nici nu mă pedepsi in urgia ta.
2 Căci * săgețele tale s'au înfiptu in mine,
Și * mâna ta mă apăsă.
3 Nimicu nu este sănătosu in carnea mea,
De mânia ta; * nici o linisce in ôsele mele,
De păcatul meu.
4 Căci * nedreptățile mele au covârșitu ca-
pul meu;
Ca o sarcină grea ' s'au îngreuetu preste mine.
5 Împuțite, puruiate sânt ranele mele;
Din nebunia mea.
6 Încovăiatu, * gârbovită sânt forte;
Tôtă diăa * âmbliu plinu de durere.
7 Căci cōpselle mele sânt pline de * arsură,
Și ' nimicu nu este sănătosu in carnea mea.
8 Înțepenitū, sfărămatū sânt forte,
* Mugescū de nelinisea âmei mele.
9 O Dōmne, înaintea ta este totu dorul meu,
Si suspinul meu de tine nu este ascunsu;
10 Ânima mea bate tare, părăsitu-m'a pute-
rea mea,
Și ' lumina ochilor mei, nici ea nu este
cu mine.
11 * Iubiții mei și amicii mei * staū departe de
rana mea,
Și rudele mele * s'au aședatū departe.
12 Căci o * cursă 'mî întinseră cei ce caută su-
fletul meu,
Și cei ce caută nefericirea mea au * hotăritū
ruina mea,
Si * cugetă viclesugū tôtă diăa.
13 Dară * eu, ca unū surdū, nu audū;
' Sânt ca unū mutū, ce nu-și deschide gura sa:
14 Sânt ca unū omū, ce nu aude,
Și in a căruī gură nu este respunsū.
15 Căci pre tine, Iehova, * te asceptū;
Tu vei responde, Dōmne, Dumneđeul meu!
16 Căci dis'amū: *Ascultă-mă*,
Căci * altū-feliū ei se vorū bucura de mine!
Cândū * piciorul meu se clătesce, ei se
* înalță asupră-mi.
17 Căci apōpe de cāderea sânt,

- Si durerea mea este pururea înaintea mea.
Căci eu * mărturisescū fără-de-legea mea, 18
Mă * întristezū de păcatul meu.
Dară neamicii mei sânt vii, sânt tari, 19
Și mulți sânt cei ce * fără cuvēntū mă urēcū,
Și * resplătindū cu rēu pentru bine, 20
Mă urēcū, * pentru că urmezū binele.
Nu mă părăsi, Iehova, Dumneđeul meu! 21
* Nu te depărta de la mine.
Grăbesce-te spre ajutorul meu, 22
Dōmne, ' mēntuirea mea.

PSALMUL XXXIX

Maistrului de cântare, lui Iedutunū. Ună
psalmă ală lui Davidū.

- D**IS'AMŪ: * Păzi-voiū căile mele, 1
Ca să nu pēcătuescū cu limba mea;
Pune-voiū frēu * gurei mele,
* Cătū va sta nelegiuitulū înaintea mea.
* Amuțit'amū in tăcere, 2
Tăcut'amū chiarū de binele;
Dară durerea mea totū s'a așitātū.
Ânima mea inferbintatu-s'a in lă-întrul meu, 3
Și cugetândū eu, * focū a cuprins'o;
Atuncea vorbit'amū cu limba mea:
' Fă-mi cunoscutū, Iehova, sfărșitul meu, 4
Și mēsură țilelor mele, cătū este,
Ca să sciū, cătū de trecătorū sânt.
Eccē, pe degete urdit'ai țilele mele, 5
Și ' viēța mea o nimică este înaintea ta:
* Da, o suflare este totū omulū, orī cătū de
tare arū sta. Sela.
Da, ca ' o arētare âmbli omulū, 6
In zădarū se nelinisece:
' Adună avușū, și nu scie cine le va stringe.
Și acumū ce se asceptū, Dōmne? 7
* Speranța mea este in tine!
De tōte fără-de-legile mele scapă-mē; 8
Nu mă face de ' rușine nebunulū.
* Tăcut'amū, gura mea n'amū deschisū, 9
Căci * tu ai făcutū acēsta.
* Depărtēzā de la mine rana ta, 10
Căci perū de lovirea mânei tale.
Cândū mustri pre omū, și-lū pedepsesci 11
pentru păcatulū seū,
Tu faci * să se mistue, ca molia, cele mai dori-
te ale lui;
Da, * numai o suflare este totū omulū. Sela.
Ascultă ruga mea, Iehova! 12
Și iē in urechi strigare mea;
La lacrimile mele nu tăcē:

v Ps. 3. 8.	d Ps. 6. 2.	Isa. 59. 11.	i Ps. 39. 2. 9.
x Ps. 9. 9.	e Ezra 9. 6.	i Ps. 6. 7. & 88. 9.	u 2 Sam. 16. 12.
y Isa. 31. 5.	f Ps. 40. 12.	m Ps. 31. 11.	v Ps. 39. 7.
z 1 Cron. 5. 20.	g Mat. 11. 23.	n Luc. 10. 31.	v Ps. 13. 4.
Dan. 3. 17. 28.	h Ps. 35. 14.	o Luc. 23. 49.	x Deut. 32. 35.
& 6. 23.	i Iov 30. 28.	p 2 Sam. 17. 1.	y Ps. 35. 26.
—	j Ps. 43. 9. &	q 2 Sam. 16. 7. 8.	z Ps. 32. 5.
Ps. 38.	k Iov 7. 5.	r Ps. 35. 20.	aa Prov. 28. 13.
a Ps. 6. 1.	l Vers. 3.	s Ps. 35. 20.	ab 2 Cor. 7. 9.
b Iov 6. 4.	m Iov 3. 24.	t Ps. 35. 19.	ac Ps. 35. 12.
c Ps. 32. 4.	n Ps. 22. 1.	u Ps. 35. 12.	

d Veđi 1 Pet. 3.	2 Reg. 10. 31.	144. 4.	i Iov 40. 4. 5.
13. &	b Ps. 141. 3.	i 1 Cor. 7. 31.	Pa. 38. 13.
1 Ioan 3. 12.	lac. 3. 2.	lac. 4. 14.	n 2 Sam. 16. 10.
e Ps. 35. 22.	c Col. 4. 5.	j Iov 27. 17.	o Iov 2. 10.
f Ps. 27. 1. &	d Ps. 38. 13.	Eccl. 2. 18. 21.	p Iov 9. 34. &
62. 2. 6.	e Ier. 20. 9.	96. & 5. 14.	13. 21.
Isa. 12. 2.	f Ps. 90. 12. &	Luc. 12. 20. 21.	q Iov 4. 19. &
—	g Ps. 90. 4.	k Ps. 38. 15.	13. 28.
Ps. 39.	h Vers. 11.	i Ps. 44. 13. &	Isa. 50. 9.
a 1 Reg. 2. 4.	Pa. 62. 9. &	m Lev. 10. 3.	Osaa. 5. 12.
			q Vers. 5.

- * Căci străin *sunt* la tine,
Nimernic, * ca toți părinții mei.
13 'Întorce-te de la mine, ca să mai fiu voiosu,
Mai 'nainte de a mă duce și * a nu mai fi.

PSALMUL X.

Maistrului de cântare. Un psalm al lui David.

- 1 **S**PERAT'AMŪ in Iehova,
Și elu se plecă către mine, și auzi strigarea mea.
2 Și mă scose din grôpa stricăciunei,
Din ^a tina tăului;
Și ^a puse pe o stâncă piciorile mele,
^a Întărind pașii mei;
3 * Și puse in gura mea o cântare nouă,
Lauda Dumneșului nostru,
^a Mulți o voru vedé, și se voru teme,
Și se voru încrede in Iehova.
4 * Fericitu bărbatul, ce pune speranța sa in Iehova,
Și ^a nu caută spre cei îngâmfăți și ^a amici ai minciunei!
5 Iehova, Dumneșul meu, ^a mari *sunt* minunile tale, pre cari le-ai făcutu;
Și ^a cugetările tale, *pre cari le areți* noii ție nu *este* cine să se asemene;
Voiu spune, și voiu vorbi *de d'insele*,
De și nu se potü numera.
6 ^a Sacrificii și daruri nu voesci,
Urechile mi-ai börtilitu,
Olocaustele și sacrificiele pentru păcatu n'ai
7 Atuncea *dis'amü*; Ecce, vinü; [cerütü.
In tuiulü cărței *scrisü este* pentru mine;
8 * 'Mi place să facü voia ta, Dumneșul meu,
Și legea ta *este* o in lă-întrulü meu;
9 ^a Predicat'amü dreptatea ta in adunare mare;
Ecce, ^a buzele mele nule-amü opritü, Iehova,
^a tu o scii.
10 Dreptatea ta * n'amü ascuns'o in ânima mea,
Credința ta și mēntuirea ta amü prochiămatü.
N'amü ascunsü îndurarea ta și adevērulü teü in adunare mare.
11 Tu, Iehova, nu vei opri îndurarea ta de la mine,
^a Mila ta și adevērulü teü pururea mă vorü păzi.
12 Căci încunjuratu-m'au nefericiri nenumerate,
^a Ajunsu-m'au fără-de-legile mele,
De nu potü vedé;
Mai numeroșe sūnt de câtü pērulü capulü meu,
Si * bărbăția 'mü, lipsesce.

- O, * bine-voesce, Iehova, a mă mēntui, 13
Iehova, spre ajutorulü meu grăbesce-te!
^a Rușineze-se și roșescă toți 14
Ceî ce caută sufletulü meu, ca să-lü pērdă;
Dee inăpoi și rușineze-se
Ceî ce dorescū nefericirea mea.
^a Să se pērdă, și ^a să aibă rușinea de resplată 15
Ceî ce-mi *dicu*: Ha! ha!
Dară ^a bucure-se și veselēscă-se in tine 16
Toți ceî ce te caută;
Să ^a *dică* pururea: „Mare este Iehova!“
Ceî ce iubescū ajutorulü teü.
^a De și *sunt* sermanü și saracü, 17
Dară * Domnulü va îngriji de mine;
Ajutătorulü meu și mēntuitorulü meu tu *esci*;
Dumneșulü meu, nu întârđia!

PSALMUL XLI.

Maistrului de cântare. Un psalm al lui David.

- F**ERICITÜ * celü, ce iē aminte celui saracü! 1
In diua nefericirēi 'lū va scăpa Iehova.
Iehova 'lū va păzi, și-lü va ține in viēță, 2
Și va fi bine-cuvēntatü pe pāmēntü;
^a Tu nu-lü vei da in voia neamicilorü seî.
Iehova 'lū va sprijini pe patulü durerilorü; 3
Tu vei face totü așternutulü seü in bóla sa.
Eü amü *disü*: „Iehova, îndură-te de mine, 4
^a Vindecă sufletulü meu; căci amü păcătuitü ție.“
Neamicii mei vorbescū reü de mine, 5
„Cândü va muri și va peri numele lui?“
Și cândü *vre-unulü* vine, să mă vedă, 6
^a Vorbesce făcarnicü, ânima sa adună gân-
Elü ese afară, și o spune. [durî rele;
Împreună șoptescū asupra-mi ceî ce mă 7
Cugetă stricăciunea mea; [urēscü;
„Bólă rea se ține de d'insulü, 8
„Și celü ce jace nu se va mai rădica!“
^a Chiărü și omulü, cu care eramü in pace, 9
in care mă încredeamü,
^a Care mânca pânea mea, rădicat'a călcăiulü asupră-mi.
Dară tu, Iehova, îndură-te de mine, 10
Și rădică-mē, ca să li resplătescū!
In acēsta voiü cunoșce că ai plăcere de mine: 11
Că neamiculü meu nu se va veseli de mine.
Căci pre mine in neprihânirea mea tu m'ai 12
sprijinitü,
Și * m'ai pusü inaintea feței tale in eternü.
^a Bine-cuvēntatü *fie* Iehova, Dumneșulü lui 13
Din eternü și in eternü! [Israelü,
Aminü și Aminü.

r Lev. 25. 23. 1 Cron. 29. 15. Ps. 119. 19. 2 Cor. 5. 6. Ebr. 11. 13. 1 1 Pet. 1. 11. & 2. 11. * Fac. 47. 9. † Iov 10. 30. 31. ‡ 14. 5. 6. § Iov 14. 10, 11.	12. Ps. 40. a Ps. 27. 14. & 37. 7. b Ps. 69. 2. 14. c Ps. 27. 5. d Ps. 37. 23. - e Ps. 33. 3. f Ps. 52. 6. g Ps. 34. 8. Ier. 17. 7.	h Ps. 101. 3. 7. i Ps. 125. 5. j Esod. 15. 11. Iov 5. 9. & 9. 10. Ps. 71. 15. & 92. 5. & 139. 6. 17. k Isa. 55. 8. l 1 Sam. 15. 22. Ps. 56. 8. & 51. 16.	Isa. 1. 11. & 66. 3. Osea. 6. 6. Mat. 9. 13. & 12. 7. Ebr. 10. 5. m Luc. 21. 44. n Ps. 119. 16, 24, 47, 92. Ioan 4. 34. Rom. 7. 22.	o Ps. 37. 31. Ier. 31. 33. 2 Cor. 3. 3. p Ps. 22. 22, 25. & 35. 18. q Ps. 119. 13. r Ps. 139. 2. s Fapt. 20. 20, 27. t Ps. 43. 3. & 57. 3. & 61. 7.	u Ps. 38. 4. v Ps. 73. 26. x Ps. 70. 1. etc. y Ps. 35. 4. & 26. & 70. 2. 3. & 71. 13. z Ps. 70. 3. a Ps. 73. 19. b Ps. 70. 4. c Ps. 35. 27. d Ps. 70. 5.	e 1 Pet. 5. 7. — Ps. 41. a Prov. 14. 21. b Ps. 27. 12. c 2 Cron. 30. 20. Ps. 6. 2. & 147. 3. d Ps. 12. 2. Prov. 26. 24, 25, 26.	e 2 Sam. 15. 12. Iov 19. 19. Ps. 55. 12, 13, 20. Ier. 20. 10. f Obad. 7. g Ioan 13. 18. & Iov 26. 7. Ps. 34. 15. h Ps. 106. 43.
--	---	--	---	---	--	---	--

PSALMUL XLI.

Maistrului de cântare. O învățătură de la fiii lui Korah.

- 1 **C**UMŪ cerbulă doresce după isvorul de apă,
Așa doresce sufletul meu după tine,
Dumnezeule!
- 2 ^a Sufletul meu insetează după Dumnezeu,
după Dumnezeul ^b celui viu:
„Cândă voi veni și mă voi arăta înaintea
lui Dumnezeu?”
- 3 ^c Lacrimile mele făcuto-s-au pâinea mea ziua
și noaptea,
Cândă ^d în toate zilele mi se dicea:
„Unde este Dumnezeul tău?”
- 4 De aceste aminteam, ^e revărsându în mine
sufletul meu:
Cândă mergeam cu glăta, cândă ^f mă du-
ceam la casa lui Dumnezeu
Cu strigăte de bucurie și de laudă,
Cu mulțime ce serbătoria.
- 5 ^g Ce ești întristat, suflete al meu?
Și ce suspini în mine?
^h Ascăptă pre Dumnezeu, căci încă ⁱ lă voi
Pentru ajutorul feței sale. [lauda.
- 6 Dumnezeul meu, sufletul meu este
întristat în mine:
De aceea ^j mi amintesc de tine din pămên-
tul Iordanului și al Hermonului,
Din muntele Mizar.
- 7 ^k Adâncul pre adâncă chiamă, la vuetul
sgiaburilor tale,
^l Tote undele tale și valurile tale au trecut
preste mine.
- 8 Iehova ziua ^m ordineză îndurarea sa,
Și ⁿ noaptea cântarea lui este cu mine,
Și ruga mea către Dumnezeul vieții mele.
- 9 Voi dice către Dumnezeu, stâncă mea:
„Pentru ce m'ai uitat?”
„De ce trebuie să âmbli plin de durere
suptă apăsarea neamicului?”
- 10 Cândă sdrobite erau ôsele mele, batjoco-
ritu-m'ai apăsătorii mei,
- 11 ^o Pe totă ziua, dicându-mi:
„Unde este Dumnezeul tău?”
- 12 ^p Ce ești întristat, suflete al meu,
Și ce suspini în mine?
Ascăptă pre Dumnezeu, căci încă ^q lă voi
lauda,
Ajutorul feței mele, și Dumnezeul meu!

PSALMUL XLII.

- 1 **J**UDECĂ-ME, Dumnezeule, și ^a apără cauza
Dinprotiva unui popor necuvios; [mea,

- De omul vicleniei și ală nedreptăței scăpă-mă.
Căci tu ești Dumnezeul meu ^b scutitor! 2
Pentru ce m'ai lepădat?
- ^c De ce trebuie să âmbli plin de durere suptă
apăsarea neamicului?
- ^d Trămete lumina ta și adevărul tău, 3
Ca să mă conducă,
Ca să mă ducă la ^e muntele tău celui sânt
și la locuințele tale;
Ca să vină la altarul lui Dumnezeu, 4
La Dumnezeu, bucuria mea cea mare,
Și să te laudă din citară, Dumnezeule, Dum-
nezeul meu!
- ^f Ce ești întristat, suflete al meu. 5
Și ce suspini în mine?
Ascăptă pre Dumnezeu, căci încă ^g lă voi
lauda,
Ajutorul feței mele și Dumnezeul meu!

PSALMUL XLIV.

Maistrului de cântare. O învățătură de la fiii lui Korah.

- D**UMNEDEULE, cu urechile noastre am 1
^a Părinții nostri ni-au spus [auzitu:
Faptele, ce le-ai făcut în zilele lor,
In zilele trecute.
- ^b Tu prin mâna ta alungat'ai națiuni, 2
Eru pre d'inșii i-ai plântat;
Perdut'ai popore,
Eru pre ei i-ai lătit.
- Că ^c nu prin sabia lor luat'ai pământul 3
acesta în stăpânire,
Și nu brațul lor ajutat-i-a pre ei;
Ci drépta ta și brațul tău și lumina feței
^d Căci i-ai iubit. [tale;
- ^e Tu ești regele meu, Dumnezeule! 4
Fă mântuire lui Iacob.
- Prin tine ^f vom împunge pre apăsătorii nostri, 5
In numele tău călca-vom în picior pre
impotrivorii nostri.
- Căci ^g nu în arcul meu mă voi încrede, 6
Și sabia mea nu mă va ajuta:
Ci tu ajutat-ne-ai impotriva apăsătorilor 7
Și ^h pre cei ce ne urăscă ai rușinat. [nostri,
- Pre ⁱ Dumnezeu laudăm totă ziua, 8
Și numele tău lă mărturisim în eternă. Sela.
- Dară ^j acum lă lepădat-ne-ai, și ne-ai ru- 9
Și nu ești cu oștirile noastre: [șinat,
- Tu ne-ai făcut să ne ^k întorcem înderept 10
de d'inaintea neamicilor nostri,
- Și cei ce ne urăscă ne și-au făcut prăda lor.
^l Făcut-ne-ai ca oile hotărâte spre mâncare, 11
Și ^m între popore ne-ai imprăsciat.

Ps. 42.	115. 2.	Iona 2. 3.	Ioel 2. 17.	c Ps. 28. 7.	27.	e Ps. 74. 12.	14. & 89. 38.
a Ps. 63. 1. &	e Iov 30. 16.	k Lev. 25. 31.	Mic. 7. 10.	d Ps. 42. 9.	Ps. 78. 3.	f Dan. 8. 4.	& 108. 11.
84. 2.	Ps. 62. 8.	Dent. 28. 8.	o Vers. 5.	e Ps. 40. 11. &	b Esod. 15. 17.	g Ps. 33. 16.	k Lev. 28. 17.
Ioan 7. 37.	f Isa. 30. 29.	Ps. 133. 3.	Ps. 43. 5.	57. 3.	Dent. 7. 1.	Dent. 28. 25.	l Rom. 8. 36.
b 1 Thea. 1. 9.	g Vers. 11.	l Iov 35. 10.	—	f Ps. 3. 4.	Ps. 78. 55. &	h Ps. 40. 14.	m Dent. 4. 27. &
c Ps. 80. 5. &	h Ps. 43. 5.	Ps. 83. 7. &	Ps. 43.	g Ps. 42. 5. 11.	80. 8.	i Ps. 34. 2.	Ps. 60. 1.
102. 9.	h Plân. 3. 24	6. 6. & 149. 5.	a Ps. 26. 1. &	—	e Dent. 8. 17.	Jer. 9. 24.	Ps. 60. 1.
d Vers. 10.	i Ier. 4. 20.	m Ps. 38. 6. &	35. 24.	Ps. 44.	ios. 24. 12.	Rom. 2. 17.	Ps. 60. 1.
Ps. 79. 10. &	j Eze. 7. 26.	43. 2.	b Ps. 35. 1.	a Esod. 12. 26,	d Dent. 4. 37. &	j Ps. 60. 1. 10.	Ps. 60. 1.
	j Ps. 88. 7.	n Vers. 3.		7. 7, 8.	& 74. 1. & 88.		

- 12 * Vândut'ai pentru puțin poporul tău,
Și n'ai suit prețul vândărei lor.
- 13 ° Făcutu-ne-ai de rușine vecinilor noștri,
De risă și de batjocură celor d'imprejurului nostru.
- 14 ° Făcutu-ne-ai de proverb între popore,
° De clătire cu capul între națiuni.
- 15 În totă ziua rușinarea mea stă înainte-mi,
Și fața mea de rușine s'a acoperit,
- 16 La auzul voci înjurătorului și a batjocoritorului,
° La vederea neamicului și a celui lacom de resbunare.
- 17 ° Venit'au toate acestea preste noi,
Dară noi nu te-am uitat,
Nici n'am fost necredincioși legământului tău;
- 18 Ânima noastră nu s'a întorsă îndereptă,
Și ° pasul nostru nu s'a abatut din calea ta:
- 19 De și ° ca pre dragoni ne-ai zdrobit,
Și ne-ai acoperit ° cu umbrele morții.
- 20 De am fi uitat numele Dumnezeului nostru,
Și de am fi ° întins mânele noastre către un deșert străin:
- 21 ° Aă nu ară cerceta Dumnezeu acesta?
Căci el cunoscă ascunsurile ânimei.
- 22 ° Da, în toate zilele sântem uciși pentru tine,
Socotiți ca oile hotărâte la junghiere.
- 23 ° Scôlă-te! pentru ce dormi, Dômne?
Descăptă-te! ° nu ne lepăda pentru totu-dé-
- 24 ° De ce ascunzi fața ta? [una.
De ce uii mișelia și apăsarea noastră?
- 25 Căci ° plecatu spre pulbere este sufletul nostru,
Corpul nostru lipit de pământ. [stru,
- 26 Scôlă-te întru ajutorul nostru,
Și mântui-ne pentru îndurarea ta.

PSALMUL XLV.

Maistrului de cântare, pe Șoganim. O învățatură seă o cântare de la fii lui Korah despre iubire.

- 1 **A**NIMA mea ferbe de o cântare frumoasă;
Eu închin regelu lucrarea mea,
Limba mea este condeiul unui scriitor încusit!
- 2 Tu ești mai frumos de cât fii ômenilor,
° Charul este vârsat pe buzele tale:
De aceea Dumnezeu bine-cuvântatu-te-a în etern.
- 3 ° Vîtésule! Încinge la cósă ° sabia ta,
Mărire ta și strălucirea ta;
- 4 ° Prosperă în strălucirea ta,

- Înaintează pentru apărarea adevărului și a dreptății strămbătite,
Și drepta ta te va învăța lucruri înfricoșate!
Ascutescă-se săgețele tale, străpungă ânimele neamicilor regelui;
Supt pașii tăi cadă poporele.
- ° Tronul tău, Dumnezeule, stă în etern și perpetuu,
Sceptrul dreptății este sceptrul împărăției tale.
- ° Tu iubesci dreptatea, și uresci nelegiuirea;
De aceea ° unsu-te-a ° Dumnezeu, Dumnezeul tău,
Cu oleul ° bucuriei mai mult de cât pre soții tăi.
- ° Smirnă și aloë și casie sânt toate vestmintele tale;
În palaturi de fildeş cu cântări de organe te-ai veselit.
- ° Fete de regi sânt între scumpele tale,
° Regina stă la dreapta ta în aur de Ofir.
- Ascultă, fică, și veđi, și plăcă urechia ta: 10
° Uită pre poporul tău și casa părintelui tău.
Atuncea va pofti regele frumuseța ta; 11
° Căci elu este domnul tău, și închină-te lui, 12
Și cu daruri, fică a Tirului, 12
Vor saluta ° avuții poporului fața ta.
- ° Îngăși măreția este feta regelui în camera 13
Țesetură de aur este vestmentul ei. [sa,
° În vestimente pestrițe ea se aduce la rege, 14
În urmă feciôrele, amicele ei,
Se aduc la tine:
Se aduc cu bucurie și veselie, 15
Întră în palatul regelui.
- În locul părinților tăi vor fi fii tăi, 16
Pre ° cari-i vei pune domni preste totă țera.
° Voi face să se amintescă numele tău din 17
generațiune în generațiune,
Și poporele te vor lăuda în etern și perpetuu.

PSALMUL XLVI.

Maistrului de cântare. O învățatură de la fii lui Korah, pe Alamot.

- D**UMNEZEU ni este ° scăpare și putere, 1
° Ajutor cercat în nevoi. 2
De aceea nu ne temem,
Chiar când pământul s'ar resturna,
Când munții s'ar muta în ânimele mării;
° Când apele sale ar vî și ar spuma, 3
Și munții s'ar clădi de urgia ei. Sela. 4
Elu este ° fluviul,

n Isa. 52. 3. 4.	s Dan. 9. 13.	Ps. 139. 1	d Ps. 119. 25.
Ier. 15. 13.	t Iov 23. 11.	Ier. 17. 10.	—
o Deut. 1. 28. 37.	Ps. 119. 51.	s Rôm. 8. 36.	Ps. 46.
Ps. 79. 4. & 80. 6.	157.	a Ps. 7. 6. & 35.	
p Ier. 24. 9.	u Isa. 34. 13. & 35. 7.	23. & 59. 4. 5.	a Luc. 4. 22.
q 2 Reg. 19. 21.	v Ps. 23. 4.	& 78. 65.	b Isa. 9. 6.
Iov 16. 4.	x Iov 11. 13.	b Vers. 9.	c Isa. 49. 2.
Ps. 22. 7.	Ps. 68. 31.	c Iov 13. 24.	d Ebr. 4. 12.
r Ps. 8. 2.	y Iov 31. 14.	Ps. 13. 1. & 88. 14.	Apoc. 1. 16. &

19. 15.	j Cânt. 1. 3.	72. 10.	Ps. 46.
d Apoc. 6. 2.	k Cânt. 6. 8.	Isa. 49. 23. & 60. 3.	a Ps. 62. 7. 8. & 91. 2. & 142. 5.
e Ps. 93. 2.	l Veđi I Reg. 2. 19.	p Apoc. 7. 8.	b Deut. 4. 7.
Ebr. 1. 8.	m Veđi Deut. 21. 13.	q Cânt. 1. 4.	c Ps. 145. 18.
f Ps. 33. 5.	n Ps. 95. 6.	r 1 Pet. 2. 9.	d Ps. 93. 3. 4.
g 1 Reg. 1. 39.	Isa. 54. 5.	Apoc. 1. 6. & 5. 10. & 20. 6.	e Ier. 5. 22.
h Isa. 61. 1.	o Ps. 22. 29. &	s Mal. 1. 11.	f Mat. 7. 25.
i Ps. 21. 6.			g Veđi Isa. 8. 7.

- Ale cărui pârreie desfătează *cetatea lui Dumne-
ne-
Sanctuarulū locuințelorū celui Pré-înalțū.
5 Dumne-*este* / in meșilocolū ei,
Nu se va clăti;
Dumne-*o* va ajuta la revărsatulū ȃiorilorū.
6 *Popóre aū vuitū, regate s'aū clătitū;
Elū sună cu vócea sa, ^apămēntulū se topesce.
7 'Iehova, *Dumne-^{deulū}* oștirilorū, *este* cu noi,
Scăparea noastră *este* Dumne-^{deulū} lui Iacobū.
Sela.
8 'Veniți, priviți lucrurile lui Iehova,
Celū ce pustiiri a făcutū pe pămēntū!
9 *Elū până la marginile pămēntulū pune ca-
pētū resbelelorū;
'Rumpe arculū și sfărāmă lancea,
"Cu focū arde carēle.
10 Fiți linisciți, și recunoșceți că eū *sunt* Dum-
ne-^{deulū} între popóre, [ne-^{deulū},
înalțū pe pămēntū!
11 *Iehova, *Dumne-^{deulū}* oștirilorū, *este* cu noi,
Scăparea noastră *este* Dumne-^{deulū} lui Iacobū.
Sela.

PSALMULŪ XLVII.

*Maistrulū de cântare. Unū psalmū de la fiū
lui Korahū.*

- 1 **P**OPÓRELORŪ tóte, *bateți in palme;
Strigați lui Dumne-^{deulū} cu vóce de bucuriāl
2 Căci Iehova, celū Pré-înalțū, ^ainfricoșatū *este*,
*Rege mare preste totū pămēntulū.
3 *Elū supusu-ni-a popórele,
Și națiunile suptū piciórele nóstre;
4 Alesu-ni-a *moscenirea nóstră,
Fala lui Iacobū, pre care l'a iubitū. Sela.
5 'Suitu-s'a Dumne-^{deulū} cu strigări de bu-
Iehova cu vóce de trîmbiță. [curiā,
6 Cântați lui Dumne-^{deulū}, cântați-ī,
Cântați regelū nostru, cântați-ī!
7 *Căci rege preste totū pămēntulū *este* Dumne-
ne-^{deulū} Cântați-ī cântare! [deū,
8 'Dumne-^{deulū} domnesce preste popóre,
Dumne-^{deulū} șede pe sântulū seū tronū.
9 Domni popórelorū s'aū adunatū,
'Poporulū Dumne-^{deulū} lui Abraamū:
*Căci ale lui Dumne-^{deulū} *sunt* scuturile pă-
Elū *este* înalțū fôrte. [mēntulū:

PSALMULŪ XLVIII.

O cântare seū unū psalmū de la fiū lui Korahū.

- 1 **M**ARE *este* Iehova, și vrednicū de laudă,
*In cetatea Dumne-^{deulū} nostru, pe
muntele seū celū sântū.

- *Frumósă înălțime, *bucuria a totū pămēn- 2
tulū *este* muntele Sionū;
*In laturile de cătră mēdi-nópte *este* / ceta-
tea regelū celui mare.
Dumne-^{deulū}, in palaturile ei, *este* cunoscutū 3
ca o întărire înalță.
Căci éccē, *regii s'aū adunatū, 4
Trecut'aū de la o-l-altă.
O vėdură; și se uimirá, 5
Se spăimēntară, și fugirá răpede.
Tremurū i-a ^acuprinsū acolo, 6
'Dureri, ca pre femeā in facere.
'Prin vėntulū de resăritū *ai sfărāmātū 7
Corăbiele Tarșișulū.
Dupre cumū amū aūditū, așa amū și vėdūtū 8
In cetatea lui Iehova, *Dumne-^{deulū}* oștiri-
lorū, in cetatea Dumne-^{deulū} nostru;
Dumne-^{deulū} o va *intări in eternū. Sela.
Cugetat'amū, Dumne-^{deulū}, la *îndurarea 9
In templulū teū. [ta,
Cumū *este* *numele teū, Dumne-^{deulū}! 10
Așa *este* și lauda ta până la marginile pămēn-
tulū:

- De dreptate *este* plină drépta ta.
Muntele Sionū se veselesce, 11
Și ficele lui Iuda se bucură pentru jude-
cātele tale.
Încunju-rați Sionulū, și-lū ocoliți, 12
Numerați turnurile sale;
Luați sēmă la zidiulū seū, priviți palatu- 13
rile lui,
Ca să spuneți *de ele* generațiuneī viitoare.
Căci acestū Dumne-^{deulū} *este* Dumne-^{deulū} no- 14
stru in eternū și perpetuū,
Și elū până la mórte *ni va fi conducătoriū.

PSALMULŪ XLIX.

*Maistrulū de cântare. Unū psalmū de la fiū lui
Korahū.*

- A**SCULTAȚI aceste, tóte popórele, 1
Luați in urechiā, toți locuitoriī lumeī!
Celū *micū, ca și celū mare, 2
Avutulū și saraculū împreună.
Înțelepciune *vi* va vorbi gura mea, 3
Și cugetarea ânimeī mele *va fi* cu pricepere.
Pleca-voiū urechiā mea in parabolā, 4
Cu citară descoperi-voiū adūnca mea sciință.
De ce să mă temū in ȃilele de nefericire, 5
Cândū mă încujură *rėutatea celorū ce mă
pândescū,
Celorū ce se *încredū in avuția lorū, 6
Și se fălescū in mulțimea avereī lorū?

c Ps. 48. 1. 8.	h Ios. 2. 9. 24.	Ps. 47.	h 1 Cor. 14. 15.
Isa. 60. 14.	i Vers. 11.		16.
f Deut. 23. 14.	Num. 14. 9.	a Isa. 55. 12.	i 1 Cron. 16. 31.
Isa. 12. 6.	2 Cron. 13. 12.	b Deut. 7. 21.	Ps. 93. 1. &
Exec. 43. 7. 9.	j Ps. 66. 5.	Neom. 1. 5.	95. 10. & 97.
Osea 11. 9.	k Isa. 2. 4.	Ps. 76. 12.	1. & 99. 1.
Ioel 2. 27.	l Ps. 76. 8.	c Mal. 1. 14.	Apoc. 19. 6.
Zef. 3. 15.	m Exec. 39. 9.	d Ps. 18. 47.	f Rom. 4. 11.
Zech. 2. 5. 10.	n Isa. 2. 11. 17.	e 1 Pet. 1. 4.	12.
11. & 8. 3.	o Vers. 7.	f Ps. 68. 24. 25.	k Ps. 89. 18.
g Ps. 2. 1.	—	g Zech. 14. 9.	—

Ps. 48.	11. 16.	m Isa. 2. 2.	Ps. 49.
a Ps. 46. 4. &	d Exec. 20. 6.	Mic. 4. 1.	a Ps. 62. 9.
87. 3.	e Isa. 14. 13.	n Ps. 26. 3. &	b Ps. 78. 3.
b Isa. 2. 2. 3.	f Mat. 5. 35.	40. 10.	Mat. 13. 25.
Mic. 4. 1.	g 2 Sam. 10. 6.	o Deut. 28. 58.	c Ps. 38. 4.
Zech. 8. 3.	h 14. 16. 18. 19.	Isa. 7. 9.	d Iov 31. 24. 25.
c Ps. 50. 2.	i Esod. 15. 15.	Ps. 113. 8.	e Ps. 52. 7. &
Ier. 3. 19.	j Osea 13. 13.	Mal. 1. 11. 14.	62. 10.
Flia. 2. 15.	k Ier. 18. 17.	p Isa. 58. 11.	Marc. 10. 24.
Dan. 8. 9. &	l Esec. 27. 26.	—	1 Tim. 6. 17.
	i Vers. 1. 2.		

- 7 Fratele pre frate nu p^ote rescump^{er}a de m^orte,
Nu p^ote * da lui Dumne^de^u pre^{ti}lul rescum-
p^{er}areⁱ sale;
8 (Pre scump^a este / rescump^{er}area vie^{ti}ei lor^u,
Si in etern^u nu se p^ote face;)
9 Adec^a, s^a tr^aesc^a in etern^u,
* S^a nu ved^a el^u morm^{en}tul^u.
10 Da, el^u 'l^u va ved^e; chⁱar^u * in^{te}leptⁱi mor^u,
Si cu d'in^{si}i pere ^{si} nebunul^u si prostul^u,
' Si las^a altora avere^a lor^u.
11 La-intrul^u lor^u se m^agulesce, c^a casele lor^u
vor^u sta in etern^u,
Si locuⁱnte^a lor^u din genera^{ti}une in gene-
ra^{ti}une;
Si * numesc^u in^{ca} cu numele lor^u pam^{en}-
turile lor^u.
12 Totu^{si} * in m^arire omul^u nu se p^ote tin^e,
Ci asemenea vitelor^u pere.
13 Ac^esta este calea lor^u, ' nebunia lor^u;
Si pre d'in^{si}i ' i urm^ez^a cei, c^aror^a li plac^u
cuvinte^a lor^u. Sela.
14 Ca oile in infern^u vor^u fi pusⁱ,
M^ortea ' i va pasce;
Si * in dem^ane^{ta} a^{ce}ea vor^u domni preste
d'in^{si}i cei dreptⁱ,
Si * mutra lor^u o va m^anc^a infernul^u, locas^u
nu vor^u mai av^e.
15 Dar^a Dumne^de^u * va rescum^{er}a sufletul^u
me^u din puterea infernul^u,
Si m^e va prinⁱ. Sela.
16 Nu te teme, cand^u se inavu^{tes}ce care-va,
Cand^u se inmult^{es}ce m^arire^a caseⁱ sale:
17 * C^aci nimic^u va lua cu sine la m^ortea sa,
M^arire^a lui nu se va pogorⁱ dup^a d'in^{su}l^u.
18 Cu to^{te} c^a a * indestulat^u sufletul^u se^u in
vie^{ta} sa,
(Si escⁱ laudat^u, cand^u ' ti lucrezⁱ bunurⁱ),
19 El^u * se va duce la genera^{ti}unea parin^{ti}lor^u
Cari in etern^u nu ved^u * lumina. [seⁱ,
20 * Omul^u in m^arire si far^a de mⁱnte
" Asemenea vitelor^u va peri.

PSALMUL^U L.Un^u psalm^u al^u lui Asaf^u.

- 1 * **A**-TOT^U-PUTERNICUL^U Dumne^de^u, Ie-
Si chⁱam^a pam^{en}tul^u [hova, vorbesce,
De la res^aritul^u so^relul^u pan^a la apusul^u lui.
2 Din Sion^u, * desevar^{si}rea frumuse^{ti}ei,
* Dumne^de^u str^aluc^esc^e.
3 Dumne^de^ul^u nostru vine, si nu tace;

- * Focul^u mistue inaintea lui,
Si in jurul^u se^u vifor^u cumplit^u.
* El^u chⁱam^a cerul^u de sus^u si pam^{en}tul^u, 4
Ca s^a judece pre poporul^u se^u:
* Aduna^{ti}-mi pre / cuviosⁱ mei, 5
* Cari au incheiat^u leg^ament^u cu mine priu
sacrifici^u.
Si * ceriurile prochⁱam^a dreptate^a lui, 6
C^aci * Dumne^de^u este cel^u ce judec^a. Sela.
* Ascult^a, poporul^u me^u, si-ti voi^u vorbi, 7
* Ascult^a, Israele, c^a voi^u m^arturisⁱ asupra-ti;
* Dumne^de^u, Dumne^de^ul^u te^u, eu ^{sunt}.
* Nu pentru sacrifici^ele tale * te voi^u mustra, 8
* Nici pentru olocaustele tale, ce pururea
^{sunt} inaintea mea.
* Nu voi^u lua din casa ta taurⁱ, 9
* Nici din staulele tale ci^api;
* C^aci ale mele ^{sunt} to^{te} f^erele padureⁱ, 10
* Si vitele ce pasc^u in miⁱ de mun^{ti};
* Cunoscu^u to^{te} paserile mun^{ti}lor^u, 11
* Si tot^u ce se misca pe camp^u ' mi este
cunoscut^u.
* De a^{si} fi fl^amand^u, nu ti-a^{si} spune; 12
* C^aci a mea este lumca si plinitate^a ei.
* Au man^anc^u eu carnea taurilor^u, 13
* Si beu^u s^angele ci^apilor^u?
* Sacrific^a lui Dumne^de^u multumire, 14
* Si * pl^atesce celui Pre-inalt^u voturile tale;
* Si * chⁱam^a-me in dⁱua nevoiei: 15
* Eu te voi^u m^entui, si tu * m^e veⁱ m^ari.
Dar^a celui nelegiuit^u ' i dice Dumne^de^u: 16
* Ce ai tu s^a prochⁱamⁱ a^{se}d^amintele mele?
* Si in gura ta s^a ieⁱ leg^amentul^u me^u?
* C^aci ur^escⁱ in^{ve}st^ature, 17
* Si * lepe^{di} cuvinte^a mele inapoⁱa ta.
* De vedⁱ un^u fur^u, escⁱ * amic^u cu el^u, 18
* Si * cu adulteriul^u este parte^a ta.
* Gura ta impins^a ai spre rele, 19
* Si * limba ta urdesce vicle^{su}gu.
* Sedⁱ si vorbesci asupra fratelul^u te^u, 20
* Pre fiul^u mumei tale ' lu innegresci.
* Acestea ai facut^u, * si eu am^u tacut^u, 21
* * Socotit^a ai p^ote, c^a eu ca tine ^{sunt}:
* Dar^a * te voi^u mustra, si voi^u pune to^{te} in-
ainte^a ochilor^u tei.
* Lu^ati deci s^em^a de ac^esta, cei ce * uita^{ti} 22
pre Dumne^de^u!
* Ca s^a nu sf^asciu, far^a s^a fie cine s^a v^e scape.
* Cine sacrific^a laud^a, m^e onorez^a; 23
* Si * celui ce ie aminte la calea sa,
* ' i voi^u ar^eta m^entuire^a lui Dumne^de^u.
"

* Mat. 16. 26.	Dan. 7. 22.	Luc. 13. 19.	b Ps. 48. 2.	Isa. 13. 3.	Deut. 10. 14.	Ps. 91. 15. &	Isa. 26. 10. &
f Iov. 36. 18, 19.	Mal. 4. 3.	r Fac. 15. 15.	c Deut. 33. 2.	g Exod. 24. 7.	Iov. 41. 11.	107. 6, 13, 19,	57. 11.
g Ps. 89. 48.	Luc. 22. 30.	s Iov. 33. 30.	d Ps. 80. 1.	h Ps. 97. 6.	Ps. 24. 1.	28.	a Vede Rom. 2. 4.
h Eccl. 2. 16.	1 Cor. 6. 2.	Ps. 56. 13.	d L. v. 10. 2.	i Ps. 75. 7.	1 Cor. 10. 26.	Zech. 13. 9.	b Ps. 90. 8.
i Prov. 11. 4.	Apoc. 2. 26. &	t Vers. 12.	Num. 16. 35.	j Ps. 81. 8.	28.	s Vers. 23.	c Iov. 8. 13.
i Eccl. 2. 18, 21.	20. 4.	u Eccl. 3. 19.	Ps. 97. 3.	k Exod. 20. 2.	p Osea 14. 3.	Ps. 22. 23.	Ps. 9. 17.
j Fac. 4. 17.	n Iov. 4. 21.	—	Dan. 7. 10.	l Osea 6. 6.	Ebr. 13. 15.	t Rom. 2. 21, 22.	Isa. 51. 13.
k Vers. 20.	Ps. 39. 11.	Ps. 50.	c Deut. 4. 26. &	m Isa. 1. 11.	q Deut. 23. 21.	u Neom. 9. 26.	d Ps. 27. 6.
l Ps. 39. 5. &	o Ps. 56. 13.	a Neom. 9. 32.	St. 28. & 32. 1.	r Ier. 7. 22.	Iov. 23. 27.	v Rom. 1. 32.	Rom. 12. 1.
82. 7.	Osea 13. 14.	Isa. 9. 6.	Isa. 1. 2.	n Mic. 6. 6.	Isa. 78. 11.	z 1 Tim. 5. 22.	e Gal. 6. 16.
i Luc. 12. 30.	p Iov. 27. 19.	Ier. 82. 48.	Mic. 6. 1, 2.	f Deut. 31. 3.	Ecl. 5. 4, 5.	y Ps. 52. 2.	—
m Ps. 47. 3.	q Deut. 29. 19.	—	—	—	r Iov. 22. 27.	s Eccl. 8. 11, 12.	—

PSALMULŢ LI.

Maistrului de cântare. Unu psalmu alu lui Davidu, compusă cându veni la d'insulu profetulu Natanu, după ce a intrat în la Batu-Şeba.

- 1 **M**ILUESCE-mă, Dumneđeule,
Dupre mila ta;
Dupre mulţimea îndurărilor tale,
* Sterge fără-de-legea mea.
- 2 ^b Spală-mă de totu de fără-de-legea mea,
Şi de păcatul meu curăţesce-mă.
- 3 Căci * fără-de-legea mea o cunoscă,
Şi păcatul meu este pururea înaintea mea.
- 4 ^d Numai ţie unuia amă greşit, Şi acestu rău * înaintea ta amă făcut, / Ca să te îndreptezi întru cuvintele tale, Şi să fii curat în judecăţele tale.
- 5 Că * éccé, întru fără-de-legi m'amă născut, / Şi în păcate m'a conceput muma mea.
- 6 Că éccé, adevărul iubesci 'in lă-întrul omului, Şi înţelepţimea ta m'ai învăţat în ascunsulă aimei mele.
- 7 ^j Stropi-mă-vei cu isop, şi mă voi curăţi, Spăla-mă-vei, şi mai tare decât ométulă * mă voi albi.
- 8 Auzul meu dă bucuria şi veselie, Ca 'să se bucure oşele, ce le-ai sfărămat.
- 9 * Întorce faţa ta de la păcatele mele, * Sterge toate fără-de-legile mele.
- 10 * Anima curată zidesce întru mine, Dumneđeule, Şi spiritul drept înnoşesce în lă-întrul meu.
- 11 Nu mă lepăda * de la faţa ta, Şi * spiritul tău celă săntu nu-lă lua de la
- 12 Dă-mi éraşi bucuria mântuirii tale, [mine], Şi cu * spiritul bine-voitoru sprijinesce-mă.
- 13 Atuncea înveţa-voi pre cei fără-de-lege căile tale, Şi cei păcătoşi la tine se vor întorce.
- 14 Scapă-mă de * sânşuri, Dumneđeule, Dumneđeul mântuirii mele, Şi 'bucura-se-va limba mea de dreptatea ta.
- 15 Dómne, deschide buzele mele, Şi gura mea va cuvânta lauda ta.
- 16 Căci * sacrificiu de ai fi bine-voit, aşi fi dat; Olocauste nu ceri.
- 17 * Sacrificiele lui Dumneđeul sânt unu spiritul sdrobotit, O animă înfrântă şi sdrobotă nu vei urgisi, Dumneđeule.
- 18 Fă bine întru bună-voinţa ta Sionului,

Zidesce zidurile Ierusalimului.

Atuncea vei bine-primi * sacrificiele dreptăţii, 19
Olocaustele şi arderile de totu;
Şi atuncea vor aduce pe altarul tău tauri.

PSALMULŢ LII.

Maistrului de cântare. O învăţatură a lui Davidu, compusă cându Doeg, Edomitul, veni, şi înscinţă pre Saulu, şi-i dise: Davidu a venit în casa lui Ahimelec.

- D**E ce te fălesc întru răutate, * puternice? 1
Îndurarea lui Dumneđeul pe totă ziua se
^b Limba ta nedreptate vorbesce, [arătă. 2
* Ca un briciu ascuţit, uneltind viclenia.
Tu iubesci răul mai mult decât binele. 3
^d A vorbi minciuna mai mult decât adevărul. Sela.
Iubesci toate cuvintele ruinătoare, 4
Limbă viclenă!
De aceea Dumneđeul te va sfărâma pentru totu-dé-una, 5
Te va răpi, şi te va smulge din cortu,
Şi te va * desrădăcina din pământul celor vii. Sela.
^j Cei dreşti vor vedé acesta, şi se vor teme, 6
* Şi vor ride de el, / *divéndu*:
„Éccé omul, care n'a luat pre Dumneđeul 7
de scut ală se, /
„Ci 's'a încredut în mulţimea avuţiei sale,
„Şi 's'a rădămat pe răutatea sa!“
Éră eu 'ca un oliv verde sânt în casa 8
lui Dumneđeul!
Mă încred în îndurarea lui Dumneđeul în eternă şi perpetuă.
Te voi lauda în eternă, pentru-că ai făcut 9
Şi voi spera în numele tău, [acesta,
^j Căci el este bun cuvioşilor tău.

PSALMULŢ LIII.

Maistrului de cântare, pe Mahalat. O învăţatură a lui Davidu.

- N**EBUNULŢ dăce în animă sa: „Nu este 1
Dumneđeul“.
Stricaţi şi uriţi sânt în fără-de-legile lor, /
^b Nică unul nu face bine.
Dumneđeul din ceri * privesce la fiilă ómeni- 2
Să vedă, de este vre-unu înţelept, [loru,
Care ^d caută pre Dumneđeul:
Toţi s'au abătut, S'au stricat de totu; 3
Nemine nu face bine, chiară nică unul.
Aă * n'au sciintă făcătorii de rele, 4
Ceri mânâncă pre poporul meu,

Ps. 51.	d Fac. 20. 6. & 39. 9.	Efes. 2. 3.	o Fapt. 15. 9.
a Vers. 9.	Lev. 5. 19. & 6. 2	h Iov 14. 4.	Efes. 2. 10.
Isa 43. 25. & 44. 22.	2 Sam. 12. 13.	i Iov 38. 36.	p Fac. 4. 14.
Col. 2. 14.	c Luc. 15. 21.	j Lev. 14. 4, 6, 49.	2 Reg. 18. 23.
b Ebr. 9. 14.	f Rom. 3. 4.	Num. 19. 18.	q Rom. 8. 9.
1 Ioan 1. 7, 9.	g Iov 14. 1.	Ebr. 9. 19.	r 2 Cor. 3. 17.
Apoc. 1. 5.	h Ps. 58. 8.	k Isa. 1. 18.	s 2 Sam. 11. 17.
c Ps. 32. 5. & 38. 18.	i Ioan 3. 6.	l Mat. 5. 4.	t 2. 9.
	j Rom. 5. 12.	m Ier. 16. 17.	u Ps. 35. 28.
		n Yera. 1.	

u Num. 15. 27, 30.	x Ps. 4. 5.	y Iov 22. 19.	Ps. 58.
Ps. 40. 6. & 50. 8.	Mal. 3. 3.	z Ps. 37. 34. & 40. 3. & 64. 9.	a Ps. 10. 4. & 14. 1, etc.
Isa. 1. 11.	Ps. 53.	Mal. 1. 5.	b Rom. 3. 10.
Ier. 7. 22.	a 1 Sam. 21. 7.	g Ps. 58. 10.	c Ps. 33. 13
Osea 6. 6.	b Ps. 50. 19.	h Ps. 49. 6.	d 2. 1. rom. 15. 2.
Ps. 34. 18.	c Ps. 57. 4. & 59. 7. & 64. 3.	i Ier. 11. 16.	e 19. 3.
Isa. 57. 15. & 66. 2.	d Ier. 9. 4, 5.	j Ps. 54. 6.	f Ier. 4. 22.
	e Prov. 2. 22.		

Cum ară mânca pâinea? Lui Dumnezeu nu s'a rugat.

- 5 /Deci cutremur i-a cuprinsu, unde frica nu încăpea;
Căci Dumnezeu a /împrăsciatu oșele apăsătoriloru tei:
Făcutu-i-ai de rușine, pentru-că Dumnezeu i-a lepădatu.
6 ^aO! de ară veni din Sionu mēntuirea lui Israelu!
Cându Dumnezeu va întorče pre captivii poporulu seū,
Bucura-se-va Iacobu, veseli-se-va Israelu.

PSALMUL LIV.

Maistrului de cântare pe corde. O învățatură a lui Davidu, compusă, cându Zifei veniră, și qiseră lui Saulu: Ecce, Davidu este ascunsu la noi.

- 1 DUMNEDEULE, mēntui-mē prin numele teū,
Și prin puterea ta apără dreptulū meu!
2 Dumnedeule, ascultă ruga mea,
Iē in urechiā cuvintele gurei mele.
3 Căci "străiniū s'a sculatū asupră-mi,
Și omeni cumpliti caută viețta mea,
Cari nu punū pre Dumnedeu inaintea lorū.
Sela.
4 Ecce, Dumnedeu 'mi este ajutoru,
^bDomnulū este între cei ce sprijinescū viețta mea.
5 Rēutatea lorū o va întorče asupră împotrivitorilorū mei;
^cIntru adevērulū teū nimicesce-i.
6 'Ti voiū sacrifica cu spiritū bine-voitorū,
Voiū lāuda numele teū, Iehova; ^dcăci este
7 Căci din totā nevoia elū m'a scăpatū, [bunū.
^eȘi asupră neamicilorū mei ochiulū meu a vēdutu împlinirea dorinței sale.

PSALMUL LV.

Maistrului de cântare pe corde. O învățatură a lui Davidu.

- 1 Iē in urechi, Dumnedeule, ruga mea,
Și nu te ascunde de cererea mea!
2 Ascultă-mē, și răspunde-mi;
^aÂmbli rătăcindū in întristarea mea, și sus-
3 De vōcea neamiculū, [pinū,
De apăsarea nelegiuitulū;
^bCăci ei aruncă preste mine nefericire,
Si cu mânia mē urēcū.
4 ^cÂnimea mea tremurā in mine,
Și spaiame de morțe aū cădutu preste mine.
5 Temere și cutremurū aū venitū preste mine,
Și grōzā m'a acoperitū.

Dis'amū atunci: „Cine 'mi va da aripī, ca 6
de porumbū?

„Să sborū, și să găsescū repausū.
„Ecce, departe ași sbura, 7
„In pustiiū m'ași opri; Sela;
„M'ași grăbi să scapū 8
„De d'inaintea vântuluī aprigū, de d'inainte-
tea fortunei.“

Nimicesce-i, Dōmne, împarte limbele lorū, 9
Căci vēdū ^dsilnicia și cērtā in cetate:
Diūa și nōptea ocolescū zidiurile ei, 10
Și nēcassulū și neliniscea sūnt in međilo-
culū ei;
Rēutatea este in lă-intrulū ei; 11
Apăsarea și vicleșugulū nu se depărtēzā din
ulițele ei.

^eCă nu unū neamicū m'a batjocoritū; 12
Ași fi suferitū acēsta;
Nu celū ce mē uria s'a /sculatū asupră-mi;
M'ași fi ascunsū de elū;
Ci tu, omule, core erai de o potrivā mie, 13
^fAmiculū meū și cunoscutulū meū;
Avut'amū dulci intrevorbiri, 14
^gImpreună mers'amū in casa lui Dumnedeu
cu mulțimea.
Surprindā-i mōrtea! 15
^hCobōrā-se de vii in infernū!
Căci rēutate este in locuința lorū, in lă-in-
trulū lorū.

Striga-voiū cătră Dumnedeu, 16
Și Iehova mē va mēntui.
ⁱSēra și demānēta și la amēdā mē voiū tăn- 17
Și voiū suspina; [gui,
Și elū va asculta vōcea mea.
Scuti-va cu pace viețta mea in lupta, ce mi 18
se face;

Căci ^kmulți vinū asupră-mi.
Dumnedeu va asculta, și-i va umili, 19
Elū, 'care tronēzā din vechime: Sela:
Pre ei, pentru cari nu este speranță de
schimbare,
Pre cei ce nu se temū de Dumnedeu.

^mPus'aū mānele lorū pe cei ce ⁿeraū in 20
pace cu ei,
Și aū frāntū legēmēntulū făcutū cu ei.
^oCuvintele gurei orī-cāruia din ei sūnt mai 21
alunicōse decâtū untulū,
Darā resbelulū este in ānima sa;
Cuvintele sale sūnt mai mōi decâtū oleilū,
Darā ele sūnt totū atātea sābii.
^pAruncā lui Iehova sarcina ta, 22
Și elū te va ușura;
^qNu va lāsa in eternū ca celū dreptū să se
clatine.

f Lev. 26. 17, 36.	Ps. 54.	92. 11.	c Ps. 116. 3.	Ps. 41. 9.	Fapt. 3. 1. &	m Fapt. 12. 1.	& 12. 18.
Prov. 28. 1.	a Ps. 96. 14.	—	d Ier. 6. 7.	ler. 9. 4.	10. 3, 9, 30.	n Ps. 7. 4.	p Ps. 37. 6.
Ezec. 6. 5.	b Ps. 118. 7.	Ps. 55.	e Ps. 41. 9.	h Ps. 42. 4.	1 The. 5. 17.	o Ps. 28. 3. &	Mat. 6. 25.
Ps. 14. 7.	c Ps. 89. 49.	a Isa. 38. 14.	f Ps. 35. 26. &	i Num. 16. 30.	k 2 Cron. 32.	q Ps. 57. 4. & 63. 4.	Luc. 12. 22.
—	d Ps. 62. 9.	b 2 Sam. 16. 7.	g 2 Sam. 15. 12.	j Dan. 6. 10.	l Deut. 33. 27.	& 64. 3.	1 Pet. 5. 7.
	e Ps. 59. 10. &	8. & 19. 19.	& 16. 23.	Luc. 18. 1.		Prov. 6. 3, 4.	q Ps. 37. 24.

23 Ci pre ei Dumneșeu 'i va coborî în adîncul mormîntului,
 ' Bărbații sîngiurilor și ai viclesugului ' nu vor ajunge nici la jumătatea zilelor lor; Dară eă, eă mă încredă în tine.

PSALMUL LVI.

Maistrului de cîntare, după Ionatî-elemî-rehokimî. O cîntare de aură a lui David, compusă cîndu Filistenî 'lă prinseră în Gatî.

1 **I**NDURĂ-te de mine, Dumneșeule!
 Căci unu muritoru fornăesce la mine,
 Tótă ziua luptându-se, mă asupresce;
 2 Tótă ziua ' fornăescă neamicî mei;
 Că mulți sînt cei ce se luptă cu mine din
 3 În ziua cîndu mă voiî teme, [înălțime.
 Încrede-mă-voiî în tine.
 4 ' În tine, Dumneșeule, ală căruî cuvîntu laudă,
 În Dumneșeu încrede-mă-voiî: ' nu mă voiî
 Ce-mî pôte face carnea? [teme;
 5 În totu timpul ei strămbătășescă cu-
 vinte me, le,
 Asupră-mî sînt îndreptate spre rău tôte gân-
 durile lorî.
 6 ' Se adună, se ascundă,
 Pândescă călcăiulî meu;
 ' Căci cantă sufletulî meu.
 7 Aă dóră întră rîutatea vorî scăpa?
 Dumneșeule, cu mânia ta sfărămă popórele
 aceste.
 8 Tu ai numeratî pasurile mele;
 În foi ai pusă lacrimile mele;
 ' Ore nu sînt ele în cartea ta?
 9 Orî în ce ți te voiî chiăma, întorce-se-vorî
 înapoi neamicî mei;
 Acesta o sciă, căci ' cu mine este Dumneșeu.
 10 ' În Dumneșeu, ală căruî cuvîntu laudă,
 În Iehova, ală căruî cuvîntu laudă,
 11 În Dumneșeu mă încredă: nu mă temă;
 Ce-mî pôte face omulî?
 12 Preste mine Dumneșeule, sînt voturile
 tale,
 Sacrificî de bucuriă 'ți voiî plăti.
 13 Căci ' de mórte ai mîntuitî sufletulî meu,
 De alunecare picîórele mele;
 Ca să âmbli înaintea lui Dumneșeu în ' lu-
 mina vieșei.

PSALMUL LVII.

Maistrului de cîntare, după Alî-tașetî. O cîntare de aură a lui David, compusă cîndu fugi de d'inaintea lui Saulî în pesceră.

1 **I**NDURĂ-te de mine, Dumneșeule, îndură-te de mine,

Căci în tine se încrede sufletulî meu,
 Și ' supțu umbra aripelor tale caută adă-
 ' Până va trece fortuna. [postu,
 Striga-voiă cătră Dumneșeulî celî Pré-
 înaltu,
 Cătră Dumneșeu, ' care tôte mî-a împlinitu.
 ' Elu va trâmăte din ceriū, și mă va ajuta;
 3 Va batjocori pre celū ce ' fornăesce la mine.
 Sela.
 Dumneșeu ' va trâmăte îndurarea sa și ade-
 vărulî seū,
 Să scape sufletulî meu din meșilocolū leilorî,
 4 Ce jacū aprinși în juru-mî,
 De fiiî ômenilorî, ' ai cărorî dinți sînt lănci
 și săgeți,
 Și ' limba lorî sabiă ascuțită.
 ' Înălță-te mai susū de ceriuri, Dumneșeule!
 5 Preste totu pămîntulū fie mărirea ta!
 ' Ei pregătescū cursă pașilorî mei,
 6 Sufletulî meu se încovoiă;
 Grópă sêpă înaintea mea;
 Să cadă ei înșei în ea. Sela.
 ' Gata este ânima mea, Dumneșeule, gata este
 7 ânima mea,
 Voiî cantă și voiî psalmodia.
 Descéptă-te, ' suflete alū meu, descéptă-te,
 8 harpă și citară!
 Să descéptu điorile.
 ' Lăuda-te-voiî între popóre, Dumneșeule,
 9 Cânta-te-voiî între națiuni.
 ' Căci mare până la ceriū este îndurarea ta,
 10 Și până la nūori adevărulî teū.
 ' Înălță-te mai susū de ceriuri, Dumneșeule!
 11 Preste totu pămîntulū fie mărirea ta!

PSALMUL LVIII.

Maistrului de cîntare, după Alî-tașetî. O cîntare de aură a lui David.

ADECĂ adevărū, dreptate, vorbiți, judeca-
 torilorū?
 Judecați ore cu ecitate, voi fi ai ômenilorū?
 2 Dară în ânimă uneltiți rîutate,
 Și cu mânele vóstre ' cumpêniți silniciă pe
 pămîntū.
 ' Din mitra mumei lorū se abatū de la lege
 3 cei nelegiuiți,
 Din sinulū ei se rătăcescū cei ce vorbescū
 minciuni.
 ' Veninū este într'înșii, ca și veninulū de șerpe,
 4 Sînt ca ' vipera cea surdă, ce-și astupă ure-
 chele sale;
 Ce nu ascultă de vócea încântătorilorū,
 5 De a fermecătorulū celū mai iscusitū.

r Ps. 5. 6.
 s Iov 15. 32.
 Prov. 10. 37.
 Eccl. 7. 17.
 —
 Ps. 56.
 s Ps. 57. 1.

b Ps. 57. 3.
 c Vers. 10. 11.
 d Ps. 118. 6.
 Isa. 31. 3.
 Ebr. 13. 6.
 e Ps. 59. 3. &
 140. 2.
 f Ps. 71. 10.

g Mal. 3. 16.
 h Rom. 8. 31.
 i Vers. 4.
 j Ps. 118. 8.
 k Iov 33. 30.
 —
 Ps. 14.
 a Ps. 56. 1.

b Ps. 17. 8. &
 63. 7.
 c Isa. 26. 20.
 d Ps. 133. 8.
 e Ps. 144. 5. 7.
 f Ps. 56. 1.
 g Ps. 40. 11. &

43. 3. & 61. 7.
 h Prov. 30. 14.
 i Ps. 55. 21. &
 64. 3.
 j Vers. 11.
 k Ps. 108. 5.
 l Ps. 7. 15. 16.

& 9. 15.
 m Ps. 108. 1. etc.
 n Ps. 16. 9. &
 30. 12. & 108.
 1. 2.
 o Ps. 108. 3.
 p Ps. 36. 5. &

71. 19. & 103.
 11. & 108. 4.
 —
 Ps. 58.
 a Ps. 94. 20.

Isa. 10. 1.
 b Ps. 51. 5.
 Isa. 48. 8.
 c Ps. 140. 3.
 Eccl. 10. 11.
 d Ier. 8. 17.

- 6 Dumneșule, *sfărâmă dinții lor în gura lor;
Dinții măslari ai leilor celor tineri sdobesce-î, Iehova.
- 7 Topescă-se ca apa, ce se scurge;
Întindă-și săgețile lui până se voru timp.
- 8 Pără ca culbecul, care tărându-se, se topește;
*Ca abortul femeii, să nu vedă sora.
- 9 Mai înainte de ce oțele vostre să vedă focul de spin, Pre cel verde, ca și pre cel uscat *lă va spulbera.
- 10 Cel drept se va bucura, că va vedea răbunarea sa;
Picioarele sale le va spăla în sângele nelegiuitorilor.
- 11 *Și omul va zice: [giuitului];
„Da, este răsplătire pentru cel drept,
„Da, este un Dumneșeu, care judecă pământul.

PSALMUL LIX.

Maistrului de cântare, după Alu-tăgătu. O cântare de aur a lui David, compusă când Saulu trăsesse, și-i pândiră casa, ca să-l omorâ.

- 1 MĂNTUI-ME de neamicii mei, Dumneșule meu!
Aperă-mă de cei ce se scolară asupra-mi.
- 2 Măntui-mă de făcătorii de rele,
Și ajută-mă împotriva bărbaților sângiuri.
- 3 Căci ecce, pândesc sufletul meu, [loru].
Asupra-mi se adună *cei puternici,
*Fără vinovat să fiu, și fără să fiu greșit, Iehova!
- 4 Fără să am vină, alergă, și se pregătesc;
*Descăptă-te să mă ajuți, și privesce.
- 5 Tu, Iehova, Dumneșule oștirilor, Dumneșule lui Israelu,
Descăptă-te, să pedepsești toate popoarele;
Nu te îndura de toți acești nelegiuitori vicleni. Sela.
- 6 *Ei se întorc seara, urlă ca câinele,
Și încunjură cetatea.
- 7 Ecce, ei versă cuvinte cu gura lor;
*Săbii sunt în buzele lor;
Căci dicu: „Cine aude acesta?”
- 8 Dară *tu, Iehova, ți riști de dinșii,
Ți bați joc de toate popoarele.
- 9 Puterea mea, pre tine te aseptă;
*Căci Dumneșeu este scăparea mea.
- 10 Dumneșule îndurării mele mă va preîntimpina,
Dumneșeu *mă va face să vedă împlinirea dorinței mele asupra neamicilor mei;

- *Nu-l ucide, ca poporul meu să nu uite 11
acesta;
Sgudui-î prin puterea ta, și surpă-î,
Scutul nostru, o Dămine!
- *Totu cuvântul gurei lor și alu buzelor 12
loru este păcat;
Prindă-se deci în mândria lor,
Pentru blăstemul și minciuna ce vorbesc.
- *Nimicesce-î în mânia ta, nimicesce-î, ca să 13
nu mai fie,
*Ca să știe, că Dumneșeu domnește în Iacobu,
Până la marginile pământului. Sela.
- Ei se întorc seara, urlă ca câinele, 14
Și încunjură cetatea;
Ei mergu din locu în locu după mâncare; 15
Și mărăesc de nesățu.
- Dară eu voi cânta puterea ta, 16
Demăneșă voi lauda îndurarea ta;
Căci tu mi-ai fostu tăria și scăpare în ziua strimtorării mele.
- *Puterea mea, ție-ți voi psalmodia; 17
*Căci Dumneșeu este tăria mea, Dumneșule îndurării mele.

PSALMUL LX.

Maistrului de cântare după Șuganu-Edutu. O cântare de aur a lui David spre învățatură, compusă, cându cucerii Aram-Nahuraimulu și Aram-Zoba, și Ioabu se întorse și batu din Edomu în Valea Sarei douăsprezece mii de inși.

- DUMNEȘULE, *tu ne-ai lepădatu și ne- 1
ai răpădit,
Te-ai măriat; întorțe-te éra-și spre noi.
Cutremurat-ai pământul, l-ai despăcatu: 2
*Vindecă stricăciunile lui, căci se clatină.
- *Făcut-ai pre poporul teu să vedă asprimea. 3
*Adăpatu ne-ai cu vinu îmbătătoru;
Dură pe urmă *dat-ai celor ce se temu de 4
tine stégă,
Ca să-l înalțe pentru biruința adevărului.
- *Ca să se măntuască iubii tei, [Sela. 5
Ajută cu drépta ta, și răspunde-mi.
- Dumneșeu a *promis în sântenia sa; 6
Bucura-mă-voiu, *împărțindu-vi Sicheumul,
Și *valea Succotulu măsurând-o;
Alu meu este Galaadulu și alu meu Manasse, 7
*Efraimulu este tăria capulu meu, Iuda legislatorulu meu:
- *Moabulu este lighénulu meu, 8
*Asupra Edomulu aruncă încălciăminte;
*Filistio! bucură-te de mine. [mea
Cine mă va duce la cetatea cea întărită? 9
Cine mă va duce la Edomu?
Aș nu tu, Dumneșule, cel ce ne-ai lepădatu? 10

e lov 4. 10. Pa. 3. 7. f lov. 7. 5. Pa. 112. 10. g lov 3. 16. Eccl. 3. 3. h Prov. 10. 25. i Pa. 52. 6. & 64. 10. & 107.	42. f Pa. 68. 23. k Pa. 92. 15. l Pa. 67. 4. & 96. 13. & 98. 9. — Pa. 69. a Pa. 13. 48.	b Pa. 58. 6. c i Sam. 24. 11. d Pa. 35. 23. & 44. 23. e Vers. 14. f Pa. 57. 4. Prov. 12. 18. g Pa. 10. 11. 13. & 64. 5. & 73.	11. & 94. 7. h i Sam. 19. 16. Pa. 3. 4. i Vers. 17. Pa. 62. 3. j Pa. 21. 3. k Pa. 54. 7. & 92. 11. & 112. 8. l Aps Fac. 4.	12. 15. m Prov. 12. 13. & 18. 7. n Pa. 7. 9. o Pa. 83. 18. p Vers. 6. q lov 15. 23. Pa. 109. 10. r Pa. 18. 1.	a Vers. 9. 10. — Pa. 60. a Pa. 44. 9. b 2 Cron. 7. 14. c Pa. 71. 20. d Is. 51. 17. 22. Ier. 25. 15.	e Pa. 20. 5. f Pa. 108. 6. etc. g Pa. 89. 35. h Is. 1. 6. i Fac. 12. 6. j Is. 13. 27. k Vezi Deut. 33. 17.	l Fac. 49. 10. m 2 Sam. 8. 2. n 2 Sam. 8. 14. Pa. 108. 9. o 2 Sam. 8. 1. p Vers. 1. Pa. 44. 9. & 108. 11.
---	--	---	--	---	--	---	--

Și aș nu tu, Dumneșule, *celu ce* *n'ăi eșitū
cu oștirile nōstre ?

- 11 Dă-ni ajutorū, ca să *scăpămū* din strimtorare,
Căci *amăgitorū *este* ajutorulū omulū.
12 Cu Dumneșū *face-vomū lucruri măreți,
Și elū va *călca in picioare pre neamicii nostri.

PSALMULŪ LXI.

*Maistrulū de cântare, pe cōrde. Unū psalmū
alū lui Davidū.*

- 1 **A** SCULTĂ, Dumneșule, strigarea mea,
Ié sēmă la ruga mea !
2 De la marginea pământulū strigū cătră tine,
In lănceșirea âniei mele ;
Du-mē pe stâncă, că *este* pré înaltă pen-
tru mine.
3 Căci tu ai fostū adăpostulū meū,
*Turnulū meū celū tare înaintea neamiculū.
4 *Fă-mē să locuescū in cortulū teū pururea,
*Să aflū adăpostū suptū scutulū aripelor tale.
Sela.
5 Căci tu, Dumneșule, ai ascultatū votu-
rile mele,
Mi-ai datū moscenirea celorū ce se temū de
numele teū,
6 *Adaage șile la șilele regelū,
Anii sei *fi* ca șirulū generațiunilorū ;
7 Să tronez in eternū înaintea lui Dumneșū,
Fă ca să-lū păzescă mila *și adevērulū teū,
8 Așa voiū cânta numelū teū pururea ;
Ca să plătescū voturile mele in fie-care și.

PSALMULŪ LXII.

*Maistrulū de cântare, lui Iedutnū : Unū
psalmū alū lui Davidū.*

- 1 **N**UMAI *in Dumneșū *este* liniscitū sufle-
tulū meū ;
De la d'insulū *vine* ajutorulū meū.
2 *Numai elū *este* stâncă mea și ajutorulū meū,
Scăparea mea : *cu totulū nu mă voiū clăti.
3 Până cândū vē vēți răpeși asupra unū sin-
veți năvali toți *asupră-și*, [gurū omū ?]
*Ca la unū părete, gata a cădē,
Ca pe unū zidiū, gata a se surpa ?
4 Da, se sfătuescū să-lū restōrne din înălțimea
sa, iubescū minciună ;
*Cu gura lorū bine-cuvēntēză, și in ânima
lorū blăstemă. Sela.
5 *Numai in Dumneșū *este* liniscitū sufletulū
meū ;
Căci de la d'insulū *vine* speranța mea.
6 Numai elū *este* stâncă mea și ajutorulū meū,

Adăpostulū meū : nu mă voiū clăti.

- *In Dumneșū *este* ajutorulū meū și onōrea 7
mea ;
Stânca puterei mele, adăpostulū meū *este* in
Dumneșū.
Încrede-te in elū in totū timpulū, poporule, 8
*Vērsați înaintea lui ânima vōstră ;
Dumneșū *este* *adăpostulū nostru. Sela.
*O suflare numai *sunt* cei mici, minciună 9
cei mari,
Puși in cumpēnă, cu toții *sunt* mai ușori
decătū suflarea.
Nu sperați in apēsare seū in răpire ; nu 10
fiți deșerți ;
*De sporesce avuția vōstră, nu vē alipiți âni-
ma de ea.
*Odată vorbi Dumneșū, de dūoē ori amū 11
aușitū acēsta :
Că *puterea *este* a lui Dumneșū.
Și a ta, Dōmne, *este* *îndurarea ; 12
Căci *tu respălătesci omulū dupre fapta lui.

PSALMULŪ LXIII.

*Unū psalmū alū lui Davidū, compusū cândū era
in deșertulū lui Iuda.*

- D**UMNEȘULE, Dumneșulū meū tu *esci* ; 1
pre tine te cautū ;
*Sufletulū meū însetēză după tine, carnea
mea lănceșesce după tine
Intr'unū pământū secū, uscatū și fără apă ;
Ca să vēdū *puterea ta și mărirea ta, 2
Așa precumū te-*amū* vēdūtū in sanctuarū.
*Căci mai bună *este* îndurarea ta decâtū 3
viēta ;
Buzele mele te vorū lauda ;
Așa te voiū bine-cuvēnta *in viēta mea ; 4
In numele teū voiū rēdica mânele mele.
Sufletulū meū *se satură de mēduvă și de 5
grāsime,
Și gura mea te laudă cu buze de bucuriă :
Cândū 'mī *ăducū aminte de tine in așter- 6
nutulū meū,
In veghările noștei cugetū la tine.
Căci tu ai fostū ajutorulū meū, 7
și *suptū umbra aripelorū tale voiū căuta
adăpostū.
Sufletulū meū *este* lipitū de tine, 8
Drēpta ta mă sprijine.
Dară cei ce caută să pērdă viēta mea, 9
Vorū intra in adūncurile pământulū ;
*Vorū cădē de sabiă, 10
Vorū fi partea șacalilorū.

q Ios. 7. 12.	b Ps. 27. 4.	b Vers. 6.	i Ps. 18. 2.	m Apoc. 19. 1.	Mat. 16. 27.	Ps. 63.	e Ps. 30. 5.
r Ps. 118. 8. & 146. 3	c Ps. 17. 8. & 57. 1. & 91. 4.	c Ps. 37. 24.	j Ps. 39. 5. 11.	n Ps. 86. 15. & 109. 8.	Rom. 2. 6.	a Ps. 42. 2. & 84. 2. & 143. 6.	d Ps. 104. 33.
s Num. 24. 18.	d Ps. 21. 4.	d Isa. 30. 13.	l Isa. 40. 15. 17.	Dan. 9. 9.	1 Cor. 3. 8.	b Ps. 36. 8.	e Ps. 146. 2.
1 Cron. 12. 13.	e Ps. 28. 3.	e Ps. 28. 3.	m Rom. 3. 4.	2 Cor. 5. 10.	2 Cor. 5. 10.	f Ps. 42. 8. & 119.	f Ps. 36. 8.
t Isa. 63. 3.	f Vers. 1, 2.	f Vers. 1, 2.	k Iov 31. 35.	o Iov 34. 11.	Efes. 6. 8.	g Ps. 42. 8. & 119.	g Ps. 42. 8. & 119.
	g Ier. 3. 23.	g Ier. 3. 23.	l Luc. 12. 15.	Prov. 24. 12	Col. 3. 25.	h Ps. 42. 8. & 119.	h Ps. 42. 8. & 119.
	h 1 Sam. 1. 15.	h 1 Sam. 1. 15.	m Ps. 57. 7.	Ier. 39. 19.	1 Pet. 1. 17.	i Cron. 16. 11.	i Cron. 16. 11.
Ps. 61.	Ps. 42. 4.	Ps. 42. 4.	n Tlm. 6. 17.	Ezec. 7. 27. & 33. 20.	Ps. 27. 4. & Apoc. 22. 12.	j Ps. 27. 4. & 78. 61.	j Ps. 27. 4. & 78. 61.
a Prov. 18. 10.	a Ps. 33. 20.	Plân. 2. 19.	i Iov 33. 14.				k Exec. 35. 5.

- 11 Veseli-se-va regele in Dumnezeu;
Laude-se 'totu' celu' ce se jură in numele seü:
Căci astupa-se-va gura celoru' ce vorbescu' minciună.

PSALMULŢ LXIV.

Maistrului de cântare. Unu' psalmu' alu' lui Davidu'.

- 1 **A**SCULTĂ, Dumnezeule, vócea mea in plân-
gerea mea;
De spaîna neamicului păzesc vîeşa mea.
2 Ascunde-mă de adunarea celoru' nelegiuiti,
De ceta' făcătoriloru' de rele;
3 "Cară ascutu', ca o sabiă, limba lorü,
"Aruncă, ca pre săgeţi, cuvintele lorü amare;
4 Ca să săgeteze întru ascunsu' pre celü fără
prihană;
De o dată 'lū săgeteză, şi nu se temü.
5 "Se întărescū in planulü celü rău,
Punü la cale, ca să întindă curse;
"Dicu': "Cine va vedé?"
6 Uneltescū rele:
Sunt gata la planulü uneltitü!
Lă-intrulü fie-căruia şi ânima lui sînt adünci.
7 "Dară Dumnezeü 'i va lovi de o dată cu
săgeta.
Şi rânele lorü se vorü ivi.
8 "Şi inse-şi limbele lorü 'i vorü resturna;
"Clăti-va cu capulü totü celü ce-i va privi.
9 "Si se vorü teme totü ómenii, şi 'i vorü da in
scire fapta lui Dumnezeü,
Si vorü înţelege lucrarea sa.
10 "Celü dreptü bucura-se-va in Iehova, şi se
va încrede in elü,
Si se vorü lăuda totü cei drepti cu ânimă.

PSALMULŢ LXV.

*Maistrului de cântare. Unu' psalmu' seü o cân-
tare a lui Davidu'.*

- 1 **T**IE, Dumnezeule, cuvine-se laudă in Sionü,
Si şi se va plăti votulü.
2 Tu celü ce ascultă rugăciunea,
"Cătră tine alérgă tótă fiinşa.
3 "Învinsu-m'au fără-de-legile;
Tu "erţi abaterile nóstre.
4 "Fericitü bărbatulü, pre care tu-lü "alegi,
Si-lü laşi să se apropie, ca să locuésca in
curţile tale!
"Sătura-ne-vomü de bunurile casei tale,
Templulü teü celü sântü.
5 Tu ni respunđi, făcëndü lucruri infrico-
şate cu dreptate,
Dumnezeulü mēntuirei nóstre,

- Speranşa "tuturorü celorü ce locuescū până la
marginile pāmēntului,
Şi ale mării celei mai îndepărtate:
Tu celü ce întărescū munţi prin puterea ta. 6
Tu "celü ce esci încinsu' cu tăriă;
"Care alină mugetulü mărilorü, 7
Mugetulü valurilorü şi "frēmētulü popórelorü,
Şi cei ce locuescū chiarü la marginile pā- 8
mēntului se temü de semnele tale.
Eşirile demăneţei şi ale serei tu le faci
să cante de bucuriă:
"Cercetezi pāmēntulü, şi-lü "adăpi; 9
Şi-lü impli de avuţi.
(Plinü de apă este "pērēulü lui Dumnezeü;)
Tu pregătescū grăulü lorü;
Aşa "lū pregătescū:
Brazdele sale adăpi, 10
Bulgurii seü 'i asemeni,
Cu plóia "i moi,
Şi bine-cuvētezi fruptele sale;
Incununi anulü cu bunurile tale, 11
Şi dira carului teü stropesc grāsime.
Stropescū chiarü şi pāsćiunile pustiiului; 12
Şi colinele se împodobescū;
Cu turme se îmbracă câmpiele, 13
Şi "văile in grău se invēlescū:
Se îmmandrescū, şi cāntă.

PSALMULŢ LXVI.

Maistrului de cântare. O cântare seü unu' psalmü.

- T**ERELE tóte, "strigaţi de bucuriă lui Dum- 1
neşeü,
Cântaţi mărirei numelü seü. 2
Daţi-i mărire şi laudă;
Diceţi lui Dumnezeü: "Cātü de "infricoşate 3
sunt faptele tale!
"De mărirea puterei tale neamicii tei te
linguşescū.
"Totü pāmēntulü şi se prosterne, şi-ţi "cāntă, 4
"Cāntă numelü teü." Sela.
"Veniti, şi vedeţi lucrurile lui Dumnezeü; 5
Infricoşate este elü in faptele sale asupra fi-
lorü ómenilorü:
"Prefăcut'a marea in uscatü, 6
"Prin fluviü trecură pe josü;
Acolo ne-amü bucuratü de d'insulü.
Elü domnesce prin puterea sa in eternü, 7
"Ochii seü privescū popórele,
Ca să nu se înalţe resculătorii. Sela.
Bine-cuvētaţi, popórelorü, pre Dumne- 8
şeulü nostru,
Şi faceţi să se audă vócea laudei sale,
A celui ce a păstratü in vîeşa sufletulü nostru, 9

i Deut. 6. 13. Isa. 45. 23. & 65. 16. Zef. 1. 5. — Ps. 64. a Ps. 11. 2. & 57. 4.	b Ps. 58. 7. Ier. 9. 3. c Veđi Prov. 1. 11. d Ps. 10. 11. & 59. 7. e Ps. 7. 12, 13. f Prov. 12. 13. g Ps. 31. 11. & 53. 6. h Ps. 40. 3. i Ier. 50. 28. & 51. 10. j Ps. 33. 11. & 58. 10. & 68. 3. —	g Ps. 31. 11. & 53. 6. h Ps. 40. 3. i Ier. 50. 28. & 51. 10. j Ps. 33. 11. & 58. 10. & 68. 3. —	Ps. 65. a Isa. 68. 23. b Ps. 38. 4. & 40. 12. c Ps. 51. 2. & 79. 9. Isa. 6. 7.	Ebr. 9. 14. 1 Ioan. 1. 7, 9. d Ps. 33. 12. & 84. 4. e Ps. 4. 8. f Ps. 38. 8. g Ps. 22. 27. h Ps. 93. 1.	i Ps. 89. 9. & 107. 29. Mat. 8. 28. j Ps. 16. 10. Isa. 17. 12, 13. k Deut. 11. 12. l Ps. 68. 9, 10. & 104. 18.	Ier. 5. 24. m Ps. 46. 4. n Isa. 55. 12. — Ps. 66. a Ps. 100. 1. b Ps. 65. 5.	c Ps. 18. 44. d Ps. 22. 27. & 67. 3 & 117. 1. e Ps. 96. 1, 2. f Ps. 46. 8. g Esod. 14. 31. h Ios. 3. 14, 16. i Ps. 11. 4.
---	--	--	--	--	---	--	--

PSALMULŢ LXVIII.

Maistrului de cântare. Unŷ psalmŷ sŷu o cântare a lui Davidŷ.

- 10 Că *tu, Dumneŷeule, ne-ai cercatŷ pre noi,
 'Ne-ai curăŷitŷ, cumŷ se curăŷe argintulŷ.
 11 *Dusu-ne-ai in cursă;
 Pus'ai sarcină grea pe cŷpsele nŷstre;
 12 *Lăsat'ai pre ŷmeni să incalece pe capulŷ
 nostru;
 *Trecut'amŷ prin focŷ şi prin apă:
 Şi scosu-ne-ai la locŷ îmbeşugatŷ.
 13 *Veni-voiŷ in casa ta cu olocauste,
 Şi-ŷi *voiŷ plăti voturile mele,
 14 Pre cari le-au cuvŷntatŷ buzele mele,
 Şi le-a vorbitŷ gura mea in strimtorarea mea.
 15 Olocauste de vite grase 'ŷi voiŷ aduce, cu
 grăşimea berbecelui;
 Sacrifica-voiŷ ŷie boi şi ŷiapŷ. Sela.
 16 *Veniŷi şi ascultaŷi, toŷi cei ce vŷ temeŷi
 de Dumneŷeŷ!
 Căci voiŷ spune ceea ce a făcutŷ sufle-
 tulŷ meŷ:
 17 Cătră d'insulŷ amŷ strigatŷ cu gura mea,
 Şi cântare de laudă a fostŷ suptŷ limba mea.
 18 *De aşŷ fi cugetatŷ rele intru ânima mea,
 Domnulŷ nu m'iarŷ fi ascultatŷ;
 19 Dară cu adevăratŷ! Dumneŷeŷ 'a ascultatŷ,
 A luatŷ aminte la vŷcea rugăŷiunei mele.
 20 Bine-cuvŷntatŷ fie Dumneŷeŷ,
 Care n'a respinsŷ rugăŷiunea mea, şi n'a în-
 depărtatŷ de la mine îndurarea sa.

PSALMULŢ LXVII.

Maistrului de cântare, pe cŷrde. Unŷ psalmŷ sŷu o cântare.

- 1 **M**ILUESCE-NE, Dumneŷeule, şi ne bine-
 cuvŷnteză;
 *Fă să lucescă faŷa sa preste noi. Sela.
 2 Ca să se cunŷscă pe pământŷ 'calea ta,
 Intre tŷte popŷrele 'mŷntuirea ta.
 3 *Să te laude pre tine, Dumneŷeule!
 Să te laude pre tine tŷte popŷrele!
 4 Popŷrele să se bucure şi să-ŷi cante de bu-
 curiă;
 Căci *popŷrele cu dreptate le judeci,
 Şi conducŷ naŷiunile pe pământŷ. Sela.
 5 Pre tine să te laude popŷrele, Dumneŷeule!
 Pre tine să te laude tŷte popŷrele!
 6 'Pământulŷ să dea fructele sale;
 Bine-cuvŷnteze-ne Dumneŷeŷ, Dumneŷeulŷ
 nostru;
 7 Bine-cuvŷnteze-ne Dumneŷeŷ,
 Şi 'să se témă de elŷ tŷte marginile pă-
 mântuluiŷ.

- *SCŷOLE-SE Dumneŷeŷ, rŷsipescă-se nea- 1
 micŷi seŷ,
 Şi să fugă de d'inaintea lui cei ce-lŷ urŷescŷ!
 *Cumŷ se spulberă fumulŷ, aşă să-ŷ spulberŷ; 2
 *Cumŷ se topesce cŷra inaintea foculuiŷ,
 Aşă pŷră nelegiuitŷii de d'inaintea lui Dum-
 Erŷ 'cei dreptŷi să se bucure, [neŷeŷ! 3
 Şi să se laude inaintea lui Dumneŷeŷ,
 Să se veselŷcă in desfŷtare!
 *Cântaŷi lui Dumneŷeŷ, psalmodiaŷi nume- 4
 lui luiŷ,
 'Faceŷi calea celui ce călătoreşte prin deşer-
 turiŷ;
 *Iahŷ este numele luiŷ, şi bucuraŷi-vŷ inain-
 tea luiŷ.
 *Părinte alŷ orfanilorŷ şi judecătorŷ alŷ vŷ- 5
 duvelorŷ
 Este Dumneŷeŷ in sântulŷ seŷ lŷcaşŷ.
 'Dumneŷeŷ aşedă pre cei singuratici in fami- 6
 'Scŷote pre cei încătuşaŷi la fericire; [liŷ,
 Erŷ *cei ce se abatŷ locuescŷ pământŷ sterpŷ.
 Dumneŷeule, 'cândŷ ai eŷitŷ inaintea po- 7
 poruluiŷ teŷ,
 Cândŷ ai păşitŷ in pustiiŷ, Sela:
 *Cutremuratu-s'a pământulŷ, 8
 Ceriurile inseŷi vŷrsatu-s'aŷ in ape inaintea
 lui Dumneŷeŷ,
 Chiarŷ şi Sinaiulŷ tremurat'a inaintea lui
 Dumneŷeŷ, Dumneŷeulŷ lui Israelŷ.
 *Cu plŷiă îmbeşugată stropit'aiŷ, Dumne- 9
 ŷeule, moscenirea ta;
 Şi slabă fiindŷ, ai întărit'o.
 Turma ta locui inŷr'insaŷ; 10
 Dară *turmeŷi apŷsate tu pregătit'aiŷ bunurile
 tale, Dumneŷeule!
 Domnulŷ dă cuvŷntŷ, 11
 Mare este oştirea vestitŷorelorŷ luiŷ.
 La auzulŷ luiŷ 'regiŷi oştirilorŷ fugŷ.
 Şi dŷmnă a-casă imparte prŷda lorŷ, 12
 *Cândŷ repausat'aiŷ in staulele vŷstre,
 'Strălucindŷ ai fostŷ ca aripele argintŷii ale 13
 porumbuluiŷ,
 Şi ca penişulŷ seŷ, ce bate in verde şi auriiŷ.
 Atuncea *cândŷ A-totŷ puterniculŷ împrăş- 14
 ciă pre regiŷi din meŷi-loculŷ eiŷ,
 Albŷ ca omŷtulŷ de ŷele lorŷ a fostŷ mun-
 teale Zalmonŷ.
 Munte înaltŷ este muntele Basanuluiŷ, 15

j Ps. 121. 3.	19.	Ps. 67.	e Ps. 96. 10. 13.
k Ps. 17. 3.	q Eccl. 5. 4.	a Num. 6. 25.	& 98. 9.
l Isa. 48. 10.	r Ps. 34. 11.	Ps. 4. 6. & 31.	f Lev. 26. 4.
m Zech. 13. 9.	s Iov 37. 9.	16. & 80. 3, 7.	Ps. 85. 12.
n 1 Pet. 1. 6, 7.	t Prov. 15. 29.	19. & 119. 135.	Esac. 34. 27.
o Plân. 1. 13.	u & 28. 9.	b Fapt 18. 25.	g Ps. 22. 27.
p Isa. 51. 23.	v Isa. 1. 15.	c Luc. 2. 30, 31.	Ps. 68.
q Isa. 43. 2.	w Ioan 9. 31.	d Tit. 2. 11.	a Num. 10. 35.
r Ps. 100. 4. &	x Iac. 4. 3.	d Ps. 66. 4.	
116. 14, 17, 18.	y Ps. 116. 1, 2.		

Isa. 33. 3.	vers. 31.	k Ps. 107. 34, 40.	Ps. 74. 19.
b Isa. 9. 18.	g Esod. 6. 3.	l Esod. 13. 21.	p Num. 31. 3,
c Osea 13. 3.	h Ps. 10. 14, 18.	m Judc. 4. 14.	9, 54.
d Ps. 97. 5.	i & 146. 9.	n Hab. 3. 13.	los. 10. 16. &
e Mic. 1. 4.	j 1 Sam. 2. 5.	o Esod. 19. 16, 18.	12. 8.
f Ps. 82. 11. &	k Ps. 113. 9.	p Judc. 5. 4.	q Ps. 81. 6.
58. 10. & 64.	l Ps. 107. 10, 14.	r Isa. 64. 1, 3.	s Ps. 105. 37.
10.	m & 146. 7.	t Deut. 11. 11, 12.	u Num. 21. 3.
n Ps. 66. 4.	o Fapt. 12. 6.	v Esac. 34. 26.	x Ios. 10. 10. &
f Deut. 35. 26.	etc.	y Deut. 26. 5, 9.	12. 1, etc.

- Munte cu piscări multe *este* muntele Basanului.
- 16 'De ce priviți cu pismă, munților cu piscări multe,
"La muntele, *pre care* alesu-l-a Dumnezeu
sie-și spre locuința sa?
Da, Iehova va locui *pe el* în eternă.
- 17 "Carere lui Dumnezeu *se* numeră cu mii de mii,
In meșlocul lor *este* Domnul; Sinai a ajuns Sionul în sânteniă.
- 18 "Suitu-te-ai pe înălțime, 'luat-ai captivi,
'Primit-ai daruri de la ómenî,
Chiar și de la cei 'ce s-au abătut, 'ca să troneze acolo Iehova, Dumnezeu.
- 19 Bine-cuvântat *fie* Domnul în toate ȳilele;
Sarcine de se punu asupra-ni, Dumnezeu *este* ajutorul nostru. Sela.
- 20 Dumnezeul nostru *este* Dumnezeu al mântuirii,
Și 'ale lui Iehova, Domnul, *sunt* eșirile din mórte.
- 21 Dară 'Dumnezeu va sfărâma capul neamicilor sei,
'Crescetul përosu al aceluia, ce pururea âmbă in pëcatele sale.
- 22 Domnul a ȳis: „Din Basan 'i voi 'întórce,
"I voi 'întórce 'din adâncurile mării;
23 "Ca piciorul te, sfărâmându-i, *să calce* in sângele lor;
"Și limba cânilor tei să aibă parte de neamici.
- 24 *Eccă*, ei vëdă ducerea ta, Dumnezeule,
Ducerea Dumnezeului me, Regelui me, in sanctuar.
- 25 Înainte *mergă* 'cântăreți, in urmă cei ce joc din citară,
In meșloc feciorele ce cântă din timpane.
- 26 Bine-cuvântați in adunări pre Dumnezeu,
Pre Domnul, *voi* cei din 'isvórele lui Israel!
- 27 Acolo *este* Beniaminul, 'celu mai ténér, domnul lor,
Mai marii lui Iuda, ceta lor,
Mai marii lui Zabulon, mai marii lui Neftali.
- 28 Dumnezeul te a "rônduit puterea ta:
Întăresce, Dumnezeule, ceea ce ai făcut pentru noi.
- 29 Pentru templul te cel din Ierusalim,
'Aducă-ți regii daruri.
- 30 Muștră fëra trestiei, 'mulțimea taurilor cu viței popórelor,

- Ca să se 'supună cu plăci de argint.
Elă a rësipit popórele, ce iubesc resbelul.
- 31 "Mai marii Egiptului vin,
'Etiopia 'întinde iute mânele sale cătră Dumnezeu.
- Regate ale pământului, cântați lui Dumnezeu,
Psalmodiați Domnului, Sela: [nedeu,
Lui, celui 'ce călăresce pe ceriurile ceriurilor
lor din vechime!
Eccă, 'elă face să resune vócea sa, vócea puternică.
- 34 "Dați putere lui Dumnezeu;
Preste Israel *este* mărirea lui,
Și puterea lui in nouri.
- 35 "Infricoșat *escă*, Dumnezeule, din sanctuale tale:
Dumnezeul lui Israel dă putere și tăriă poporului sei,
Bine-cuvântat *fie* Dumnezeu.

PSALMUL LXIX.

Maistrului de cântare, după Șoanîm. Un psalm al lui David.

- AJUTĂ-mă, Dumnezeule!
- 1 Căci 'apele au străbătut până la sufletul me.
- 2 'Afundat sunt in nómol adânc, unde nu *este* loc de stătut;
Am dat de adâncimile apelor, și valurile m'au inundat.
- 3 'Obosit sunt de strigare mea, uscat este gâtul me,
'Slăbesc ochii mei, asceptând pre Dumnezeul me.
- 4 Mai mulți decât përul capului me,
Sunt cei ce mă 'urësc fără cuvânt;
Tari *sunt* cei ce caută a mă perde, pe nedreptul neamici ai mei;
Ceea ce n'am răpit, apucat *sunt* să plătesc.
- 5 Dumnezeule, tu scii nebunia mea,
Și greșelele mele nu sunt ascunse de tine.
- 6 Să nu se rușineze prin mine
Cei ce speră in tine, Iehova, Domnul oștirilor!
- 7 Să nu se rușineze prin mine
Cei ce caută pre Dumnezeul lui Israel!
Căci pentru tine suferu ocară,
Rușinea acopere fața mea.
- 8 'Ajuns-am străin fraților mei,
Da, străin filor mumei mele.
- 9 'Căci rêvna pentru casa ta m'a perdut;

t Ps. 114. 4, 6.
u Deut. 12. 5, 11.
1 Reg. 9. 3.
Ps. 87. 1, 2.
& 131. 13, 14.
v Deut. 33. 2.
2 Reg. 6. 16, 17.
Dan. 7. 10.
Ebr. 12. 22.

Apoc. 9. 16.
z Fapt. 1. 9.
Efez. 4. 2.
y Jude. 5. 12.
z Fapt. 2. 4, 33.
a 1 Tim. 1. 13.
b Ps. 78. 60.
c Deut. 32. 39.
Prov. 4. 23.
Apoc. 1. 12. &

20. 1.
d Ps. 110. 6.
Hab. 3. 13.
e Ps. 55. 23.
f Num. 21. 33.
g Esod. 14. 21.
h Fs. 58. 10.
i 1 Reg. 31. 19.
j 1 Cron. 13. 8.

& 15. 16.
Ps. 47. 5.
k Deut. 33. 28.
Isa. 48. 1.
l 1 Sam. 9. 21.
m Aps. Ps. 42. 8.
n 1 Reg. 10. 10, 24, 25.
o 2 Cron. 32. 23.

Ps. 72. 10. & 76. 11.
Isa. 60. 16, 17.
o Ps. 22. 12.
p 2 Sam. 8. 2, 6.
q Isa. 19. 19, 21.
r Ps. 72. 9.
Isa. 45. 14.
Zef. 3. 10.

Fapt. 8. 27.
s Ps. 41. 20.
t Ps. 18. 10. & 104. 3 vers. 4.
u Ps. 29. 3, etc.
v Ps. 29. 1.
z Ps. 45. 4.
aa Ps. 55. & 66. 5.
& 76. 12.

Ps. 69.
a Vers. 2. 14, 15.
b Ps. 40. 2.
c Ps. 6. 6.
d Ps. 119. 82, 123.

Isa. 38. 14.
e Ps. 85. 19.
f Ps. 15. 26.
Isa. 31. 11.
Isa. 53. 3.
Ioan 1. 11. & 7. 5.
g Ps. 119. 139.
Ioan 2. 17.

- * Si defaima celor ce te defaimă, cădută'au preste mine.
- 10 'Și de amă plânsu, cu ajunū *umilindū* sufletul meu:
Chiarū și acēsta 'mī fu de defaimă.
- 11 Și mī-amū luatū sacū dreptū vestmētū,
'Și fost'amū lorū de proverbū.
- 12 De mine vorbescū cei ce ședū in pōrtă,
* Și de cāntecū *sūnt* bețivilorū.
- 13 Dară eū *îndreptat'amū* la tine ruga mea,
Dōmne 'in timpulū bine-voinței tale;
După mulțimea îndurării tale, Dumneḏeule,
răspunde-mī cu adevērulū ajutorulū teū.
- 14 Scōte-mē din nōmolū, ca să nu mē afundū,
" Ca să scāpū de cei ce mē urēcū și din
" adūncimile apelorū;
- 15 Ca să nu mē inunde valurile apelorū,
Și să nu mē înghiță adūnculū,
Și puțulū să nu-și^o iuchidā asupra-mī gura sa.
- 16 Răspunde-mī, Iehova,^p căci bună *este* îndurarea ta,
Dupre mulțimea milei tale ' întōrce-te spre mine.
- 17 Și nu 'ascunde fața ta' de la servulū teū,
Căci strimtoratū sūnt; iute răspunde-mī!
- 18 Apropia-te de sufletulū meu, scapā-lū,
Făcā cu neamicī mei mētui-mē.
- 19 Tu cunoscī ' ocară mea, rușinea mea și defaima mea,
Înainte ta *sūnt* toți apēsătorī mei.
- 20 Ocară mi-a frāntū ānima, și bolnavū de mōrte amū fostū;
Și 'compățimire amū asceptatū:
Dară n'amū *gāsītū*:
Și " mângāiătorī: și n'amū aflatū.
- 21 De māncare datu-mi-aū fiere,
Și " in setea mea cu oțetū m'aū adāpatū.
- 22 In " cursā prefacă-se mēsa lorū înainte
Și in lațū celorū fără de grijā; [lorū,
- 23 'Intunece-se ochī lorū, ca se nu vedā,
Și fă ca cōpsele lorū pururea să se clatine!
- 24 'Vērsā preste d'înșī mānuia ta,
Și aprinderea mānei tale apuce-ī!
- 25 'Pustiēcā-se curțile lorū,
In corturile lorū să nu fie locuitorī!
- 26 Căci^b *pre celū* ce tu l'ai lovitū, " ei 'lū *mai* urmărescū,
Și-și facū o basmā din durerea celorū rāniți
- 27 'Adaage-li vinā preste vinā, [de tine.
"Și să nu între in dreptatea ta!
- 28 'Stērgā-se din cartea celorū vii,
"Și cu cei drepti să nu se înscrī!

Dară pre mine, care *sūnt* saracū și in su- 29
ferinți,

Ajutorulū teū, Dumneḏeule, mē va înālța.
* Lāuda-voiū numele lui Dumneḏeū in cāntare, 30
'lū voiū mări in laude;

'Mai plăcutū va fi lui Iehova *acēsta*, decâtū 31
Cu cōrne și copite. [tauri tineri

Vedē-vorū *acēsta* ' cei saraci, și se vorū bu- 32
cura;

Cei ce căutați pre Dumneḏeū, * reînsuflețes-
cā-se ānima vōstrā.

Căci Iehova ascultā pre cei lipsiți, 33
Și nu desprețuesce pre cei ' încātușati ai sei.

" Lāuda-vorū pre elū cerilū și pāmētulū, 34
Māriile " și totū ce se mișcā într'însele.

" Căci Dumneḏeū va mētui Sionulū, și va 35
rezidi cetățile lui Iuda,

Și într'însele vorū locui, și le vorū stēpāni;
"Și semintia servilorū sei le va mosceni, 36
Și cei ce iūbescū numele lui vorū locui într'însele.

PSALMULŪ LXX.

*Maistrulū de cāntare. Unū psalmū alū lui
Davidū, spre amintire.*

" DUMNEḐEULE, spre mētuirea mea, 1
Iehova, spre ajutorarea mea, grābesce-te.

" Rușineze-se și roșēcā cei ce cautā sufletulū meu; 2

" Întōrcā-se îndērēptū plinī de ocarā 3
Cei ce dorescū nefericirea mea,

Cei ce ḑicū: "Ha! Ha!"
Dară bucare-se, și veselēcā-se in tine 4

Toți cei ce te cautā; ḑicā pururea:
"Mare *este* Dumneḏeū!" cei ce iūbescū ajuto- 5

" Erū eū *sūnt* saracū și lipsitū; [rulū teū.
Dumneḏeule, " grābesce-te cātrā mine;

Ajutorulū meu și mētuitorulū meu tu *esci*.
Iehova, nu întārḑia.

PSALMULŪ LXXI.

L A " tine, Iehova, cautū adāpostū; 1
Nu mē lāsa să fiū rușinatū nici odatā.

In dreptatea ta " mētui-mē și mē scapā; 2
" Plēcā urechiā tī cātrā mine, și ajutā-mē.

" Fii-mī stāncā de adāpostire, la care totū- 3
dē-una să ālergū;

" Decretēzā mētuirea mea,
Căci stānca mea și întārirea mea tu *esci*.

Dumneḏeulū meu, 'scapā-mē din māna ue- 4
legiuitulū,

Din palma celui rēū și asupritoriū.

A Vede Ps. 89.	Am Ps. 141. 7.	Ps. 142. 4.	Rom. 11. 10.
50. 51.	n Vers 1, 2, 15.	Isa 63. 5.	2 Cor. 3. 14.
Rom. 15. 3.	o Num. 16. 33.	m Iov 16. 2.	s 1 Thea. 2. 16.
i Ps. 35. 13, 14.	p Ps. 69. 6.	v Mat. 27. 34.	a Mat. 23. 88.
j 1 Reg. 9. 7.	q Ps. 25. 16. &	48.	Fapt. 1. 20.
1er. 24. 9.	r Ps. 27. 9. &	Mare. 15. 23.	b Isa. 53. 4.
k Iov 30. 9.	102. 2.	Iern 19. 20.	c Vede 2 Cron.
Ps. 35. 15, 16.	s Ps. 22. 6. 7	x Rom. 11. 9, 10.	28. 9.
l Isa. 49. 8. &	Isa 53. 3.	y Isa. 4. 9, 10.	Zech. 1. 15.
55. 6	Ebr. 12. 2.	Ioa. 12. 39.	d Rom. 1. 28.
3 Cor. 6. 2.		40.	e Isa. 26. 10.

Rom. 9. 31.	j Ps. 34. 2.	Ps. 70.	Ps. 71.
f Exod. 32. 32.	k Ps. 22. 26.	a Ps. 40. 13, etc.	a Ps. 25. 2, 3.
g Filp. 4. 3.	l Efes. 3. 1.	& 71. 12.	& 31. 1.
h Apoc. 3. 5. &	m Ps. 96. 11. &	b Ps. 35. 4, 26.	b Ps. 31. 1.
13. 8.	148. 1.	& 71. 13.	c Ps. 17. 6.
i Ezech. 13. 9.	Isa. 44. 23. &	c Ps. 40. 15.	d Ps. 31. 2, 3.
j Luc. 10. 20.	49. 13.	d Ps. 40. 17.	e Ps. 44. 4.
kbr. 12. 23.	n Isa. 55. 12.	e Ps. 141. 1.	f Ps. 140. 1, 4.
l Ps. 28. 7.	o Ps. 51. 18.		
m Ps. 50. 13, 14.	Isa. 41. 26.		
23.	p Ps. 102. 28.		

- 5 Căci tu *esci* ^o speranța mea, Dómnne, Iehova;
In tine mă încredú din ténerețele mele.
- 6 ^a Pe tine mă sprijinú din sinulú *mumei*,
Din mitra mumei mele tu *esci* îngrijitorulú
In tine pururea *este* lauda mea. [meu;
- 7 ⁱ Ca o arétare sânt pentru multí;
Dară tu *esci* scăparea mea cea tare.
- 8 De lauda ta *este* plină ⁱ gura mea,
De mărirea ta totă *điú*a.
- 9 ^a Nu mă lepăda in timpulú bétrânețelorú,
Nu mă lăsa in despărerea puterei mele;
- 10 Căci neamicii mei vorbescú de mine,
Și cei ce pândescú sufletulú meu ⁱ se sfátu-
escú între ei,
- 11 Dicéndú: „Dumneđeu l'a părăsitú, urmări-
ți-lú, și-lú apucați;
„Căci nu *este* nici unú mântuitorú *pentru elú*.”
- 12 ^a Dumneđeule, nu fii departe de mine,
Dumneđeulú meu, ^a grăbesce-te intru ajuto-
13 ^o Rușineze-se, pérđă-se, [rulú meu.
Cei ce uréscú sufletulú meu;
Învéléscă-se cu ocară și rușine,
Cei ce caută nefericirea mea.
- 14 Dară eú pururea voiú ascepta,
Și totú mai multú te voiú láuda.
- 15 ^a Gura mea va spune dreptatea ta,
Totă *điú*a ajutorulú teú;
Căci nu ^a le potu numera.
- 16 Voiú veni cu faptele cele mari ale lui Ie-
hova, Domnulú,
Voiú aminti dreptatea ta, *da*, numai a ta.
- 17 Dumneđeule, tu ai fostú învătătorulú meu
din ténerețele mele,
Și până acumú prochiámú minunile tale;
18 Și *le voiú prochiáma* încă ^a până la bétrânețá
și căruntețá;
Dumneđeule, nu mă părăsi,
Până voiú da in scire puterea ta genera-
țiunei *acesteia*,
Tăria ta tuturorú *celorú* ce vorú veni.
- 19 Până in înălțime *este* ^a dreptatea ta, Dumne-
đeule,
Care ai făcutú lucruri mari; ⁱ Dumneđeule,
cine *este* ca tine?
- 20 ^a Tu, care ne-ai făcutú să vedemú multe și
Érá-și ne vei ^a reinsufleți, [grele nevoi,
Și din adúncimile páméntului érá-și ne vei
- 21 Vei immulți mărirea mea, [scóte.
Și te vei întórce, ca să mă mângái.
- 22 Decí érá-și te voiú láuda ^a in harpá,
Pentru credincioșia ta, Dumneđeulú meu!
ⁱ Ti voiú psalmodia in citará,
Tie, ^a sântulú lui Israelú!

Buzele mele să se bucure, 28
Cândú 'ți cântú,
Și ^a sufletulú meu, pre care l'ai mântuitú.
Și ^a limba mea va vorbi totă *điú*a de drep- 24
tatea ta;
Căci ^b rușinați, căci roșiți sânt cei ce caută
nefericirea mea.

PSALMULŮ LXXII.

Unú psalmú alú lui Solomonú.

DUMNEĐEULE, dá judecățele tale regelú, 1
Și dreptatea ta fiului regelú;
Ca ^a să judece pre ^a poporulú teú cu dreptate, 2
Și pre saracii tei cu ecitate.

^b Munții să aducá pace poporului, 3
Și colinele imbelșugare.

^c Să judece pre saracii poporului, 4
Să ajute pe fiii saracului,
Și să sfărâme pre celú apăsătorú.

Să se témă de tine, ^a câtú va luci sórele, 5
și luna se va aréta,
In tóte generațiunile.

^a Să se cobóre ca plóia pe érba cosită, 6
Ca picătorele póiei *ce* adapá páméntulú;
Înfloréscă in *đilele* lui celú dreptú, 7
ⁱ Și belșugulú pácei, până nu va mai fi lună;

^a Domnéscă de la mare până la mare, 8
Și de la riú până la marginile páméntului;
Plece-i-se înainte ^a locuitorii deșerturilorú, 9
ⁱ Și neamicii seí să guste pulbere;

ⁱ Regii Tarșișului și alți ^a termurilorú să-i adu- 10
că tributú,
Regii din Šeba și Seba să-i aducá daruri;
Și ^a proștérná-i-se toți regii, 11
Tóte popórele servéscă-i.

Căci elú ⁱ va scăpa pre celú saracú, care 12
strigá *dupá* ajutorú,

Și pre celú apésatú, care n'are nici unú
ajutătorú.

Va cruța pre celú nebagatú in sémă și pre 13
celú saracú,
Și sufletele lipsițilorú le va mântui;
De apésare și asuprire va scăpa sufletele lorú, 14
Și ^a scumpú va fi sângele lorú in ochii seí.

Și ei vorú trăi, și elú li va da din aurulú 15
Šebeí,

Și ei se vorú ruga pentru d'insulú pururea,
Totă *điú*a 'lú vorú bine-cuvénta.

Belșugú de gráu va fi pe páméntú, pe vâr- 16
furile munțilorú,
Foșni-vorú ca Libanulú fructele sale,
Și ^a ómenú din catate ca érba páméntului vorú
înflori.

g Ier. 17. 7, 17.
h Ps. 32. 9, 10.
i Isa. 46. 3.
j Isa. 8. 18.
k Zech. 8. 8.
l 1 Cor. 4. 9.
m Ps. 35. 28.
n Vers. 18.
o Sam. 17. 1.

Mat. 27. 1.
p Ps. 32. 11, 19.
q 35. 22. &
r 38. 21, 22.
s Ps. 70. 1.
t Vers. 24.
u Ps. 35. 4, 26.
v 40. 14. &
w 70. 2.

p Vers. 8, 24.
q Ps. 35. 28.
r Ps. 40. 5. &
s 139. 17, 18.
t Vers. 9.
u Ps. 57. 10.
v Ps. 35. 10. &
w 36. 8. & 89.
x 6, 8.

u Ps. 60. 3.
v Osea 6. 1, 2.
x Ps. 92. 1, 2.
y 3. & 150. 3.
z 2 Reg. 19. 22.
aa Isa. 60. 9.
ab Ps. 103. 4.
ac Vers. 8, 15.
ad Ver. 13.

Ps. 72.
a Isa. 11. 2, 3,
b 4. & 32. 1.
c Isa. 85. 10.
d Isa. 32. 17. &
e 53. 7.
f Isa. 11. 4.
g Vers. 7. 17.

Ps. 89. 36, 37.
h 2 Sam. 23. 4.
i Osea 6. 3.
j Isa. 2. 4.
k Dan. 2. 44.
l Luc. 1. 33.
m Veđi Eod. 23.
n 31.
o Reg. 4. 21.

24.
p Ps. 2. 8. & 80.
q 11. & 89. 25.
r Zech. 9. 10.
s Ps. 74. 14.
t Isa. 49. 23.
u Mic. 7. 17.
v 2 Cron. 9. 21.

Ps. 45. 12. &
68. 29.
Isa. 49. 7. &
60. 6, 9.
k Isa. 49. 22, 23.
l Iov. 29. 12.
m Ps. 116. 15.
n 1 Reg. 4. 20.

- 17 * Numele lui va fi în eternă: câtă va luci
sorele, numele lui se va lăți;
Și * se vor bine-cuvânta într'insulă
* Tote poporele, și-lă vor ferici.
18 * Bine-cuvântată fie Iehova, Dumneșeu, Dum-
neșeu-lui Israelă,
* Care singur face minuni!
19 * Și bine-cuvântată fie măreșulă seă nume în
eternă,
* Și implă-se totă pământulă de mărirea lui,
Amină și Amină!
20 Sfârșitu-s'ău rugăciunile lui Davidă, fiulă
lui Ișai.

PSALMUL LXXIII.

Ună psalmă ală lui Asafă.

- 1 **D**A, bună este Dumneșeu cătră Israelă,
Cătră cei cu animă curată.
2 Dară mie picioarele mai mi-s'ău clătite,
Pașii mei pușină a lipsit să alunece.
3 * Căci pismuiam pre cei mândri,
Vedendă fericirea nelegiuitoră.
4 Căci mórtea li este fără chină,
Și grasă este corpulă loră.
5 * În necasurile ómeniloră nu sânt,
Și nu sânt loviți ca alți ómeni.
6 De aceea podoba gâtulă loră este mândria,
Asuprirea 'i învâlesce * ca ună vestmântă.
7 * Ochii loră se bulbucă de grăsimă,
Ei covârșesc poftelă animei loră;
8 * Batjocuresc și vorbesc cu răutate de asu-
prire;
* Vorbesc cu mândria;
9 Înaltă gura * loră până la ceriă,
Și limba loră cutrieră pământulă.
10 Pentru aceea întorce-se spre ei poporulă
'Și s'adapă cu belșugă apele loră, [loră,
11 Dicendă: * „Óre scie Dumneșeu,
* Și celă Pré-înaltă are óre sciință de acésta?
12 Éccă, acestia sânt cei nelegiuiți,
Și pururea * findă fără griă, adună avuți.
13 * Da, în zădară amă lămurită anima mea,
Și * amă spălată în nevinovăția mânelă mele;
14 În tóte dílele amă fostă chinuită,
Și pedepsită în totă demâneta.
15 De ași fi disă: „Voiă vorbi așa,
Éccă, ași fi fostă necredinciosă cătră gene-
rațiunea fiiloră tei.
16 * Totuși gândit-amă a înțelege acésta;
Dară mi s'a părută cu anevoiă forte,
17 Până ce * amă intrată în sanctuarulă lui
Dumneșeu,

- Și amă înțelesă * sfârșitulă loră:
* Pusă-î-ai numai în locuri lunecóse, 18
Lăsată-î-ai să cadă în prăpastiă.
Cumă se pustiiră într'o clipă! 19
Se perdură, periră de spaimă!
* Ca ună visă după desceptare, 20
Dómne, * la trezirea ta, ai desprețuită chi-
pulă loră.

- Cândă ânima mea astă-feliă * se frământă, 21
Și până în rărunchii mei mă junghia,
* Nebună eramă și fără înțelegere; 22
Ca ună dobitocă eramă înaintea ta.
Totuși sânt pururea cu tine, 23
Tu ai apucată drépta mea.
* Prin sfatulă teă condu-mă, 24
Și în mărire primesce-mă,
* Pre cine amă în ceriă afară de tine? 25
Și lúngă tine nu ceră nimică pe pământă.
* Carneă mea și ânima mea se topescă; 26
Dară Dumneșeu este stânca ânimei mele și
* parteă mea în eternă.

- Căci éccă, * cei ce sânt depărtați de la 27
tine peră,
Tu peră pre totă celă ce * desfrânază de
la tine.
Éră eu, fericirea mea este a mă * apropia de 28
Dumneșeu;
Caută în Iehova, Domnulă, adăpostulă meă,
Ca să * spună tóte faptele tale.

PSALMUL LXXIV.

O învățătură a lui Asafă.

- P**ENTRU ce, Dumneșeu, ne-ai * lepădată 1
pentru totă-dé-una,
* Fumegă mânia ta preste * turma păscăunei tale?
Adu-ți aminte de comunitatea ta, * pre care 2
din vechime și-ai cêștigat-o,
De * seminția moscenirei tale, pre care tu ai
rescumpărat-o,
De muntele Sionă, pre care l'ai locuită.
Rădică pașii tei spre ruinele eterne; 3
Neamiculă tóte strică în sanctuară.
* Mugit'ău neamicii tei în lócașulă teă, 4
* Rădicat'ău semnele loră dreptă semne.
Eraă la privire, ca cei ce rădică în susă 5
Securile în desișulă pădurei;
Așa sfărâmă ei acumă tóte * sêpăturile lui 6
Cu topóre și ciocane.
* Focă aruncară în sanctuarulă teă, 7
Profanat'ău lócașulă numelui teă * totă până
la pământă.
* Disă-și-ău în ânima loră; 8

o Ps. 89. 36.	i Neem. 9. 5.	18.	j Iov 22. 15.	q Ps. 35.	y Ps. 84. 2. &	Ps. 74.	Dout. 9. 29.
p Fac. 12. 3. &	u Num. 14. 21.	d Iov 15. 27.	Ps. 10. 11. &	r Iov 20. 8.	119. 81.	a Ps. 44. 9. 23.	e Deut. 32. 9.
22. 18.	Zech. 14. 9.	Ps. 17. 10. &	94. 7.	Ps. 90. 5. 6.	s Ps. 16. 5. &	& 60. 1, 10. &	f Ier. 10. 16.
Ier. 4. 2.	—	119. 70.	k Vers. 3.	Isa. 29. 7. 8.	119. 57.	77. 7.	g Plân. 2. 7.
q Luc. 1. 48.	Ps. 87.	Ier. 5. 28.	l Iov 21. 15. &	s Ps. 78. 65.	a Ps. 119. 155.	b Esod. 34. 15.	h 1 Reg. 6. 18.
r 1. Cron. 29. 10.	a Iov 21. 7.	e Ps. 53. 1.	34. 9. & 35. 3.	t Vers. 3.	b Esod. 34. 15.	Num. 15. 39.	i 2 Reg. 25. 9.
Ps. 41. 13. &	Ps. 37. 1.	f Osea. 7. 16.	Mal. 3. 14.	u Ps. 92. 6.	33. 24.	Iac. 4. 4.	j Ps. 89. 39.
106. 48.	Ier. 12. 1.	g 2 Pet. 2. 18.	m Ps. 26. 6.	v Ps. 32. 8.	c Ebr. 10. 22.	d Ps. 107. 22. &	k Ps. 83. 4.
e Esod. 15. 11.	b Iov 21. 9.	h Apoc. 13. 6.	n Eccl. 8. 17.	Isa. 58. 8.	d Ps. 107. 22. &	118. 17.	
Ps. 77. 14. &	a Așa Ps. 109.	i Ps. 75. 8.	o Ps. 77. 13.	p Ps. 37. 38.			
136. 4.							

- "I vomă nimici cu totul;"
 Ars'aū tôte locașurile lui Dumnezeu in țēră.
 9 Semnele nōstre nu le mai vedemū;
 'Nu mai este nici unū profetū,
 Și cu noi nu este nimenea care să scia, până
 cāndū va *finē* *acēsta*.
 10 Până cāndū, Dumnezeu, neamiculū să-și
 bată jocū,
 Să blăsteme neamiculū numele teū pururea?
 11 "Pentru ce-ți retragi mână ta și drēpta ta?
 Scōte-o din sinulū teū, nimicesce-ți!
 12 Căci din vechime este "Dumnezeū regele meū,
 Care a făcutū mēntuire pe pāmētū:
 13 "Despicat'ai marea prin puterea ta,
 "Sfărāmat'ai pe ape capitele crocodililor;
 14 Sdrobit'ai capulū Leviatanulū,
 Datu-l'ai "de mănecare" unū poporū, locuitorī
 ai deșerturilor;
 15 "Rumpt'ai isvōre și pērēie,
 "Secat'ai riuri pururea-curgătore.
 16 A ta este diūa și a ta nōptea,
 "Tu ai pregătītū lumina și sōrele;
 17 Tu ai "aședatū tôte marginile pāmētului,
 "Vēra și iērna tu le-ai făcutū,
 18 "Adu-ți aminte de acēsta, cā neamiculū și-
 a bătut jocū de Iehova,
 Și cā "unū poporū nebunū a blăstematū nu-
 mele teū.
 19 Nu da fērelorū lacome "turturica ta,
 Viēta saracilorū nu o "uita pentru totū-
 dé-una;
 20 "Caută legāmētulū, căci s'a implutū de lo-
 cuințele asuprirei
 Chīarū și locurile cele mai îndosite ale
 țerei.
 21 Celū înpilatū să nu se întōrcă rușinatū,
 Celū saracū și lipsitū să laude numele teū.
 22 Scōlă-te, Dumnezeu, apēră dreptulū meū,
 "Adu-ți aminte de ocară asupră-ți a celui
 nebunū totū-dé-una.
 23 Nu uita strigătulū neamicilorū tei, sgomotulū
 împotrivorilorū tei,
 Cari pururea se rēdică asupră-ți.

PSALMULŪ LXXV.

*Maistrulū de cāntare, după A'ū-tașetū. Unū
 psalmū sēū o cāntare a lui Asafū.*

- 1 **T**IE-ți mulțumimū, Dumnezeu!
 Tie-ți mulțumimū, și aprōpe este numele
 Mīnunile tale istorisescū *acēsta*. [teu:
 2 Cāndū voiū lua timpū cuvenitū,
 Atuncea cu dreptate voiū judeca:

- Țēra se topīa, și toți locuitorī ei;
 Dară eū întārit'amū stālpīi sei. Sela.
 Dis'amū cātră cei îngāmfați:
 4 "Nu fiți îngāmfați;"
 Și cātră cei nelegiuiti:
 "Nu înālțați cornulū;
 "Nu înālțați in susū cornulū vostru,
 5 "Nu vorbiți cū gātulū dārjū!"
 Căci nu de la resāritū, nici de la apusū,
 6 Și nici din deșertū nu vine înālțare!
 Căci "Dumnezeū este judecātorū:
 "Elū umilește pre unulū, și pre altulū înālță.
 Căci "o cupă este in mână lui Iehova,
 8 Și vinulū spumegă in ea, "de amestecătură
 Și elū tōrnă diutr'insa: este plinū;
 Cu adevēratū, toți nelegiuiti pāmētului vorū
 suge din ea "drojdiele, și le vorū bé.
 Dară eū pururea voiū istorisi,
 9 Voiū psalmodia Dumnezeulū lui Iacobū.
 Și "tōte cōrnele nelegiuitilorū se vorū sdrobi; 10
 Dară "cōrnele celui dreptū se vorū înālța.

PSALMULŪ LXXVI.

*Maistrulū de cāntare, pe cōrde. Unū psalmū
 sēū o cāntare a lui Asafū.*

- C**UNOSCUȚŪ este Dumnezeu in "Iuda,
 1 In Israelū mare este numele lui;
 2 Fost'a in Salemū cortulū seū,
 Și in Sionū locuința sa.
 3 "Acolo sfărāmat'a elū fulgerele arcului,
 Scuturi, săbii și tōte ale resbelului. Sela.
 4 Strālucitū, mārēțū te-ai arētatū,
 "Pe acēști munți ai prādei,
 5 Despoiātu-s'aū "cei tari la ānimă,
 "Dormū somnulū lorū,
 Și toți viteșii nu mai aū putere in mānele lorū.
 6 "De muștrarea ta, Dumnezeulū lui Iacobū!
 Cufundatu-s'aū in somnū adūncū carū și calū.
 7 Tu, tu numai ești înfricoșatū!
 Și "cine pōte sta inaintea ta, cāndū te māuii?
 8 Din ceriū "ai făcutū să se audă judecata;
 "Îngrozitu-s'a pāmētulū, și tăcu,
 9 Cāndū Dumnezeū "se sculă la judecată,
 Ca se scape pre toți cei apēsati ai țerei. Sela.
 10 Căci "furia omulū te laudă,
 Și cu rēmāșița furiei te încingi.
 11 "Faceți și plătiți voturi lui Iehova, Dumne-
 deulū vostru;
 "Toți cei de prin prejurulū lui, aduceți daruri
 celui înfricoșatū.
 12 Elū taiā suflarea domnilorū,
 "Înfricoșatū este elū regilorū pāmētului.

1 Sam. 3. 1.
 Amos 8. 11.
 m Plān. 2. 3.
 n Ps. 44. 4.
 o Esod. 14. 21.
 p Isa. 51. 9, 10.
 Ezec. 29. 3, 4.
 q Num. 14. 9.
 r Ps. 72. 9.

s Esod. 17. 5, 6.
 Num. 20. 11.
 Ps. 105. 41.
 Isa. 48. 21.
 t Ios. 3. 13, etc.
 u Fac. 1. 14, etc.
 v Fapt. 17. 26.
 w Fac. 8. 22.
 y Vers. 22.
 Apoc. 16. 19.

z Ps. 39. 8.
 a Cānt. 2. 14.
 b Ps. 68. 10.
 c Fac. 17. 7, 8.
 Lev. 26. 44, 45.
 Ps. 106. 45.
 Ier. 33. 21.
 d Vers. 18.
 Ps. 89. 51.

Ps. 75.
 a Zech. 1. 21.
 b Ps. 50. 6, &
 58. 11.
 c 1 Sam. 2. 7.
 Dan. 2. 21.
 d Iov 31. 20.
 Ps. 60. 3.
 Ier. 25. 15.

Apoc. 14. 10.
 & 16. 19.
 e Prov. 23. 30.
 f Ps. 73. 10.
 g Ps. 101. 8.
 Ier. 48. 25.
 h Ps. 89. 17, &
 148. 14.

Ps. 76.
 a Ps. 48. 1, etc.
 b Ps. 46. 9.
 Ezec. 39. 9.
 c Ezec. 38. 12.
 13. & 39. 4.
 d Isa. 46. 12.
 e Ps. 13. 3.
 Ier. 51. 39.
 f Esod. 15. 1,

21.
 Ezec. 39. 20.
 Nah. 2. 13.
 Zech. 12. 4.
 g Nah. 1. 6.
 h Ezec. 38. 20.
 i 2 Cron. 20. 29.
 30.
 j Ps. 9. 7, 8, 9.
 & 72. 4.

k Voī Eod. 9.
 16. & 18. 11.
 Ps. 65. 7.
 l Eccl. 5. 4, 5, 6.
 m 2 Cron. 32. 22.
 23.
 n Ps. 68. 29. &
 89. 7.
 o Ps. 68. 85.

PSALMUL LXXVII.

Maistrului de cântare, lui Iedutunū. Ună
psalm al lui Asaf.

- 1 **I**NDREPTAT'AMŪ cătră Dumneđeū vócea mea, și amū strigatū;
Indreptat'amū cătră Dumneđeū vócea mea, și elū m'a ascultatū.
- 2 **I**n ȕiua strimtorărei mele *căutat'amū pre Domnulū;
Măna mea *la elū* era întinsă nóptea fără încetare,
Sufletulū meū nu voia să fie mângăiatū.
- 3 De Dumneđeū 'mī amintiamū, și suspinamū,
Cugetamū, și *spiritulū meū lănceđia. Sela.
- 4 Deschise țineaī pleópele ochilorū mei,
Eramū nelinisčitū, și nu puteamū vorbi.
- 5 *Gândiamū la ȕilele din vechime,
La anii seculilorū *trecuți*;
- 6 *Mī aduceamū aminte de /cântarea nópteī,
*Cugetamū în ânima mea,
Și spiritulū meū se'ntreba:
- 7 **"**Óre lepėdatu-m'a Domnulū pentru totū-dė-una?
"Óre 'maī multū nu *mă* va milui?
- 8 **"**Sfărșit'a pentru totū-dė-una îndurarea sa?
"Incetat'a /făgăduința sa din generațiune în generațiune?
- 9 **"***Uitat'a Dumneđeū, de a fi înduratū?
"Óre închis'a în mânia îndurarea sa?" Sela.
- 10 **"**Și-mī ȕiceamū:
"Acėsta-ī 'slăbiciunea mea,
"A crede schimbăciósă drėpta celui Pré-inaltū".
- 11 **Dară** "amintitu-mi-amū de faptele lui Iehova,
Da, amintitu-mi-amū de minunile tale din vechime;
- 12 Gândit'amū asupra tuturorū faptelorū tale,
Și cugetat'amū asupra lucrărilorū tale.
- 13 Dumneđeule, în sântėniă este *calea ta;
"Ce ȕeu este atătū de mare ca Dumneđeū?
- 14 **Tu esci** Dumneđeulū, care faci minuii:
Tu ai arėtatū popórelorū puterea ta;
- 15 **Rescumpėrat'ai** cu braȕiū tare pre poporulū teū,
Pre fiiū lui Iacobū și ai lui Iosefū. Sela.
- 16 **Vėđutu-te-aū** apele, Dumneđeule,
Vėđutu-te-aū apele, și se cutremurără,
Și adăncurile tremurără.
- 17 **Nūorii vėrsarė** apă,
Ceriulū facu să resune vócea sa,
"Și săgețele tale sburără încóce și încolo.

- În vėrtejurī era vócea tunetului teū, 18
"Fulgerele tale luminără lumea;
"Se cutremurără și se clăti pămėntulū.
"Prin *medilocolū* mării fu calea ta, 19
Și cărarea ta prin *medilocolū* apelorū puternice,
"Și urmele tale nu se cunoscūră.
"Conduș'ai, ca pre oturmă, pre poporulū teū 20
Prin Moisi și Aaronū.

PSALMUL LXXVIII.

O învėfătură a lui Asaf.

- A** SCULTĂ, poporulū meū, învėtătura mea, 1
Plecați urechia vóstră la cuvintele gurei mele.
- 2 Deschide-voiū în parabole gura mea,
Descoperi-voiū cele tainuite din timpii trecuți;
- 3 Cele ce noi amū auȕitū și amū aflatū,
Și părinții nostri nī-aū istorisitū.
- 4 Nu voimū a le ascunde de la fiiū lorū,
Pentru ca și ei *să spună lauda lui Iehova generațiunei viitoare,
Puterea lui și minunile lui, ce le-a făcutū.
- 5 Căci /elū a așėdatū mărturiă în Iacobū,
Și a pusū lege în Israelū,
Ordinândū părințilorū nostri,
- 6 Ca să le facă cunoscute fiilorū lorū;
"Ca să le cunóscă generațiunea viitoare,
Fii, ce se vorū nasce;
Ca acești să se scóle și să le spună fiilorū lorū:
- 7 Să pună în Dumneđeū speranța lorū,
Și să nu uíte faptele lui Dumneđeū,
Și ordinele lui sa le păzėscă;
- 8 Și /să nu ajungă cā părinții lorū:
"O generațiune neascultătóre și rescultătóre,
O generațiune, *ce nu și-a pregătitū ânima,
Și alū cārei spiritū nu era credinciosū cătră Dumneđeū.
- 9 Fiiū lui Efraimū, arcași înarmați,
Se întórseră îndėrėptū în ȕiua luptei.
- 10 Nu ținură legămėntulū lui Dumneđeū,
Și nu voiră să âmble în legea lui;
- 11 Și *uitară faptele sale,
Și minunile sale, pre cari le-a arėtatū lorū.
- 12 Înaintea părințilorū lorū a făcutū *minuii,
În pămėntulū Egiptului, *în câmpia Zoanu-
"Despică marea, și-i trecu, [lui: 13
"Făcu să stee apele ca o grămadă.
"I conduse ȕiua întru nūorū, 14
Și tótă nóptea întru lumină de focū.
"Despică stânci în pustiiū, 15

Ps. 77.	g Ps. 4. 4.	q Esod. 14. 21.	& 14. 19.	e Ps. 44. 1.	h Ps. 102. 18.	i 2 Reg. 17. 15.	p Esod. 14. 21.
a Ps. 3. 4.	h Ps. 74. 1.	los. 3. 15. 16.	Ps. 78. 52. &	d Deut. 4. 9. &	i 2 Reg. 17. 14.	m Ps. 106. 13.	q Esod. 15. 8.
b Ps. 50. 15.	i Ps. 85. 1.	Ps. 114. 3.	80. 1.	e 6. 7.	Exec. 20. 18.	n Esod. 7. & 8.	r Esod. 15. 8.
c Isa. 26. 9. 16.	j Rom. 9. 6.	Hab. 3. 8. etc.	Isa. 63. 11. 12.	f Isod. 1. 3.	j Esod. 32. 9. &	& 9. & 10. &	s Esod. 18. 21.
d Ps. 142. 3. &	k Isa. 49. 15.	r 2 Sam. 22. 15.	Osea 12. 13.	g Esod. 12. 26.	33. 3. & 34. 9.	11. & 12.	t Esod. 14. 24.
143. 4.	l Ps. 51. 22.	Hab. 3. 11.	—	27. & 13. 8.	Deut. 9. 6. 13.	o Fac. 32. 3.	u Esod. 17. 6.
e Deut. 32. 7.	m Ps. 143. 5.	s Ps. 97. 4.	Ps. 78.	14.	& 31. 27.	Num. 13. 22.	v Esod. 17. 6.
Ps. 143. 5.	n 1's. 73. 17.	t 2 Sam. 22. 8.	a Isa. 51. 4.	los. 4. 6. 7.	Pe. 68. 6.	Vers. 43.	Num. 20. 11.
Isa. 51. 9.	o Esod. 15. 11.	u Hab. 3. 15.	b Ps. 49. 4.	f Ps. 147. 19.	k Vers. 37.	Isa. 19. 11. 12.	Ps. 105. 41.
Ps. 42. 8.	p Esod. 6. 6.	v Esod. 14. 28.	Mat. 13. 35.	g Deut. 4. 9. &	2 Cron. 20. 33.	Exec. 30. 14.	1 Cor. 10. 4.
	Deut. 9. 29.	w Esod. 13. 21.		6. 7. & 11. 19.			

- Si-i adăpă, ca din adâncurile cele mari ;
 16 Scôse 'din stâncă riuri,
 Făcu să curgă apă ca fluviu.
 17 Dară ei totu urmară a păcătui asupră-î,
 "Rescându-se asupra celui Pré-înalțu in
 deșertu.
 18 Și 'ispitiră pre Dumneđeū in ânima lorū,
 Cerëndu mâncare duple pofta lorū.
 19 "Și vorbiră asupra lui Dumneđeū, ȕicëndu :
 "Dumneđeū puté-va ôre să pregătéscă mész
 in pustiiu ?"
 20 "Eccă, elū lovi stânca, și apele curseră,
 Și pèrèie se revèrsară ;
 "Puté-va încă și pâne să dee ?
 "Pregăti-va ôre carne pentru poporulū seū ?"
 21 Dreptū aceea auȕindū Iehova acésta, "se mâ-
 Și se aprinse focū in Iacobū, [niă ;
 Și urgiă se rēdică in Israelū.
 22 Căci nu "cređură in Dumneđeū,
 Și nu se încređură in ajutorulū lui.
 23 Totuși elū a ordinarū nūorilorū celorū de
 "Și deschise porțele ceriului ; [susū,
 24 "Și ploūă preste d'înșii manna spre mâncare,
 Și datu-li-a grânele ceriului.
 25 Pânea celorū puternici mîncă fie-care,
 Hrană tramesu-li-a spre îndestulare.
 26 "Elū porni in ceriū vēntulū de resăritū,
 Și conduse prin puterea sa pre celū de mē-
 dă-ȕi.
 27 Și ploūă carne preste d'înșii ca pulberea,
 Și păseri aripate ca nēsipulū mării ;
 28 Și le făcu să cadă in meȕiloculū taberei lorū,
 In jurulū locuințelorū lorū.
 29 "Și ei mîncară și prē se săturară ;
 Că dorința lorū li o împlini.
 30 Ei încă nu-și perduseră pofta,
 "Mîncarea lorū era încă in gura lorū :
 31 Cândū mânia lui Dumneđeū se rēdică asu-
 Și ucise intre grașii lorū, [pră-li,
 Și dobori pre tēneriū lui Israelū.
 32 Cu tôte aceste "ei māl păcătuiară,
 "Și nu cređură in minunile lui.
 33 "Deci elū lăsă să pēră ca suflarea ȕilele lorū,
 Și aniȕ lorū cu spaimă.
 34 "Cândū 'i ucidea, atunci întrebaū de elū,
 Și se întorceaū și căutaū pre Dumneđeū ;
 35 Și-și aduceaū aminte, că "Dumneđeū este stân-
 ca lorū,
 Și Dumneđeū celū Pré-înalțū, 'mēntuito-
 rulū lorū.
 36 Dară 'lū "imblândiaū cu gura lorū,
 Și cu limba lorū "î mințiau ;
- Căci "ânima lorū nu era statornică cu d'in- 37
 sulū,
 Și nu erau credincioși legămēntului seū.
 "Totuși elū îndurătorū fîndū, 38
 Ierta fără-de-legile lorū, și nu-î perdea :
 Ci adese ori 'și "întorcea mânia sa,
 "Și nu descepta tōtă urgia sa.
 Căci "și amintia, "că nu sînt decătū carne, 39
 "Unū vēntū, ce trece și nu se māl întôrce.
 De câte ori sculatu-s'au asupră-î in pus- 40
 "Amăritu-l-au in deșertū ! [tiiū,
 Și "ispiti'au din nou pre Dumneđeū, 41
 Și "desonorat'au pre Sântulū lui Israelū !
 Neamintindu-și de mâna lui, 42
 De ȕiūa, cândū l'a mēntuitū de neamicū ;
 Cândū "a făcutū in Egiptū semnele sale, 43
 Și minunile sale in câmpia Zoanului ;
 "Cândū a prefăcutū in sânge fluviile lorū, 44
 Și ei din isvôrele lorū nu putură bé ;
 Cândū "a trămesū asupră-li totū felulū de 45
 insecte, cari-î mîncăū,
 Și "brôsce, ce li aduceaū stricăciune ;
 "Și venitulū lorū l'a datū omiȕelorū, 46
 Și lucrulū lorū locustelorū ;
 Cândū "a bătutū cu grăndină viele lorū, 47
 Și sicomorele lorū cu plōiă de pētră ;
 "Dândū grăndinei vitele lorū, 48
 Și fulgerelorū turmele lorū ;
 Trămetēndū asupră-li aprinderea măniei 49
 sale, urgia,
 Furia și strîmtorarea ;
 O soliă de ângerī ai nefericirei.
 Gătit'a cale măniei sale, 50
 Necrutândū de môrte suflele lorū,
 Ci viēța lorū dând'o ciūmei.
 "Și a bătutū pre totū ântēiū-născutulū in 51
 Egiptū,
 Începutulū puterei in "corturile lui Hamū.
 Și "a pornitū pre poporulū seū ca pre oi, 52
 Și i-a dusū in pustiiū ca pre o turmă.
 Și i-a "dusū in siguranță, așa că nu s'a te- 53
 mutū de nimicū ;
 Êrū "pre neamicii lorū marea i-a acoperitū.
 "I-a adusū in "sântulū seū ȕinutū, in acestū 54
 "Pre care l'a dobēnditū drēpta sa. [munte,
 Și "alungă de d'inaintea lorū popôrele, 55
 Și "li însemnă sorțurile moscenirei lorū,
 Și făcu să locuēscă in corturile lorū semin-
 țiele lui Israelū.
 "Dară ei ispitiră pre Pré-înalțulū Dum- 56
 neđeū, și se resculară asupră-î,
 Și mărturiile sale nu le păziră ;

d Deut. 9. 21.	Iuda 5.	h 17.	Isa. 41. 14. &	Iac. 4. 14.	Pa. 105. 27. etc.	25.	20.
Pa. 105. 41.	b Fac. 7. 11.	a Vers. 22.	44 6. & 61. 9.	u Vers. 17.	s Esod. 7. 20.	Pa. 105. 33.	j Esod. 14. 27.
u Deut. 9. 22.	Mal. 3. 10.	i Num. 14. 29.	m Exec. 35. 31.	Pa. 95. 9. 10.	Pa. 105. 29.	e Esod. 9. 23.	28. & 15. 10.
Pa. 95. 8.	o Esod. 16. 4, 14.	35. & 26. 64.	n Vers. 8.	Isa. 7. 13. &	a Esod. 8. 24.	24, 25.	k Esod. 15. 17.
Ebr. 3. 16.	Pa. 105. 40.	65.	o Num. 14. 18, 20.	63. 10.	Pa. 105. 31.	Pa. 105. 32.	l Pa. 44. 3.
v Esod. 16. 2.	Ioan 6. 31.	j Veȕi Osea 5.	p Isa. 48. 9.	Efes. 4. 30.	b Esod. 8. 6.	f Esod. 12. 29.	m Pa. 44. 2.
u Num. 11. 4.	1 Cor. 10. 3.	15.	q 1 Reg. 21. 29.	Ebr. 3. 16, 17.	Pa. 105. 30.	Pa. 105. 36. &	n Ios. 13. 7. &
y Esod. 17. 6.	d Num. 11. 31.	k Deut. 32. 4, 15.	r Pa. 103. 14, 16.	v Num. 14. 22.	c Esod. 10. 13.	136. 10.	19. 51.
u Num. 20. 11.	e Num. 11. 30.	31.	s Fac. 6. 3.	Deut. 6. 16.	15.	g Pa. 106. 22.	Pa. 136. 21, 22.
u Num. 11. 1, 10.	f Num. 11. 33.	i Esod. 15. 13.	t Ioan 3. 6.	u Vers. 20.	Pa. 105. 34, 35.	h Pa. 77. 20.	o Iudo. 2. 11, 12.
e Ebr. 3. 18.	g Num. 14. & 16.	Deut. 7. 8.	t Iov 7. 7, 16.	y Vers. 12.	d Esod. 9. 23.	i Esod. 14. 19.	

- 57 ^p Se abătură și se făcură necredincioși, ca și
părinții lor,
Se întorseră, ^a ca unu arcu amăgitoru.
58 ^r Lă mânia cu ^a înălțimile lor,
Și cu idoli lor l'au întărită.
59 Auzi Dumneșu *acesta*, și se mânia,
Și luă in ură forte pre Israelu;
60 ^a Și părăsi locașul din Silo,
Cortul, *ce* și-l pusesse între omeni.
61 ^a Și dădu in captivitate puterea sa,
Și mărirea sa in mâna neamicului;
62 ^a Și dădu săbiei pre poporul se, ^a
Și asupra moscenirei sale se mânia;
63 Pre tinerii sei ⁱ mistui focul, ^a
Și ^a fecișorele sale nu fură lăudate *cu cântări*
de nuntă;
64 ^a Preuții sei cădură de sabie,
Și ^a vedușele lor nu plâneră.
65 Atuncea ^a se descéptă Domnul ca din
somn,
^a Ca unu vitézú veselú de vin;
66 ^a Și lovi pre neamicii sei la spate,
Și puse rușine perpetuă preste d'inșii.
67 Și lepédă cortulú lui Iosefú,
Și nu alese seminția lui Efraimú.
68 Ci alese seminția lui Iuda, pre muntele Sionú,
^a Pre care-lú iubi.
69 ^a Și zidi sanctuarulú se înaltú ca cerulú,
Aședatu-l'a ca pământulú, pre care l'a în-
meiatú pentru eternú.
70 ^a Și alese pre Davidú, servulú se,
Și-lú luă de la turmele oilorú;
71 Din urma ^a oilorú neintercate luatu-l'a,
Ca ^a să pască pre Iacobú, poporulú se,
Și pre Israelú, moscenirea sa. [le,
72 Șielú ⁱ păstori intru ^a neprihânirea ânimei sa-
Și cu iscusința mânelorú sale i-a condusú.

PSALMUL LXXIX.

Unú psalmú alú lui Asafú.

- 1 **D**UMNEDEULE, popóre venit'au in ^a mos-
cenirea ta,
Intinat'au ^a sântulú teú templu,
^a In ruini prefăcut'au Ierusalimulú.
2 Dat'au ^a stêrverile servilorú tei
Mâncare páserilorú ceriului,
Carnea curioșilorú tei
Férelorú pământului.
3 Vêrsat'au sângele lorú ca apa in jurulú Ie-
rusalimului,
^a Și nimenea nu-î immormentă.

- De ocară ajuns'amú vecinilorú nostri, 4
De risú și de batjocurá celorú din jurulú
nostru.
^a Până cândú, Iehova, te vei mânia? 5
Óre pururea ca foculú ^a va arde rêvna ta?
^a Vêrsă mânia ta preste popóre, ce ^a nu te 6
cunoscú,
Și preste regatele, ce nu ^a chiamú numele teú;
Căci inghițiră pre Iacobú, 7
Și pustuiră locuințele sale.
^a Nu-ți aminti asuprá-ni fără-de-legile stră- 8
moșilorú nostri;
Iute să ne intimpine îndurarea ta;
Căci ^a înjosiți forte sântemú.
^a Ajută-ne, Dumneșulú mântuirei nóstre, 9
Pentru mărirea numelú teú;
Scapă-ne, și curătesce păcatele nóstre,
^a Pentru numele teú.
^a De ce să đică popóre: „Unde este Dum- 10
neșulú lorú?”
Facă-se cunoscută între popóre înaintea
ochilorú nostri
Resbunarea sângelui vêrsatú alú servilorú tei!
^a Vină înaintea ta suspinulú celui încătușatú; 11
Păzesce, prin puterea ta cea mare, pre cei
ce sânt hotăriți morței;
Și întorce vecinilorú nostri 12
^a De șapte orí in sinulú lorú
^a Defaima, cu care te-ai defăimatú, Dómne!
^a Dară noi, poporulú teú și oile pásčiunei 13
^a Ti vomú mulțumi in eternú; [tale,
Din generațiune in generațiune ^a vomú pro-
chiama lauda ta.

PSALMUL LXXX.

Măistrului de cântare, după Șoșanimú-Edutú.
Unú psalmú alú lui Asafú.

- P**ĂSTORULE a lui Israelú! ié in urechi; 1
tu celú ce conduci pre Iosefú ^a ca pre
o turmă,
^a Tu celú ce ședí între cherubimí, ^a fă să lu-
cescă strălucirea ta.
Descéptă puterea ta ^a înaintea lui Efraimú, a 2
lui Beniaminú și a lui Manase,
Și vino intr'ajutorulú nostru.
Dumneșule! ^a re'ntorce-ne érá-și, 3
^a Și fă să lucescă fața ta, ca să fimú mântuiți.
Iehova, Dumneșulú oștirilorú! 4
Până cândú te vei mânia la ruga poporu-
lú teú?

^p Vers. 41.	^a & 26. 6. 9.	^d Ps. 87. 2.	^{Ps} 79.	¹⁶ 4.	^k Ps. 53. 4.	^{Luc} 6. 38.	² Sam. 6. 2.
^{Exec} 20. 27.	^u Judc. 18. 30.	^e 1 Reg. 6.	^a Esod. 15. 17.	^{Apoc} 11. 9.	^l Isa. 64. 9.	^a Ps. 74. 18. 22.	^{Ps} 99. 1.
²⁸	^v 1 Sam. 4. 10.	^f 1 Sam. 16. 11.	^b Ps. 74. 2.	^f Ps. 44. 13. &	^m Deut. 28. 43.	^t Ps. 74. 1. &	^c Deut. 33. 2.
^q Osea 7. 16.	^w Ier. 7. 34. &	¹²	^c 2 Reg. 24. 9.	⁸⁰ 6.	^{Ps} 142. 6.	⁹⁵ 7. & 100. 3.	^{Ps} 50. 2. &
^r Deut. 32. 16.	^x 16. 9. & 23. 10.	² Sam. 7. 8.	¹⁰	^y Ps. 74. 1. 9.	ⁿ 2 Cron. 14. 11.	^u Isa. 43. 21.	⁹⁴ 1.
²¹	^y 1 Sam. 4. 11.	^g Fac. 35. 13.	² Cron. 36. 19.	¹⁰ & 85. 5. &	^o Ier. 14. 7. 21.	[—]	^d Num. 2. 18—
^{Judc} 2. 12. 20.	^z & 22. 18.	^{Isa} 40. 11.	³ Cron. 36. 19.	⁸⁹ 46.	^p Ps. 42. 10. &	^{Ps} 80.	²³
^{Ezec} 20. 28.	¹ Iov 27. 15.	^h 2 Sam. 5. 2.	^{Mic} 3. 12.	^h Zef. 1. 18. &	¹¹⁵ 2.	^a Ps. 77. 20.	^e Vers. 7. 19.
^d Deut. 12. 2. 4.	^{Exec} 24. 33.	¹ Cron. 11. 2.	^d Ier. 7. 33. &	³ 8.	^q Ps. 102. 20.	^b Esod. 25. 30.	^f Num. 6. 25.
¹ Reg. 11. 7.	^a Ps. 44. 23.	ⁱ 1 Reg. 9. 4.	¹⁶ 4. & 34. 20.	ⁱ Ier. 10. 25.	^r Fac. 4. 15.	²²	^{Ps} 4. 6. &
^{& 12} 31.	^b Isa. 42. 13.	[—]	^c Ps. 141. 7.	^{Apoc} 16. 1.	^{Isa} 65. 6. 7.	¹ Sam. 4. 4.	⁶⁷ 1.
¹ Sam. 4. 11.	^c 1 Sam. 5. 6.	[—]	¹ Ier. 14. 16. &	^j Isa. 45. 4. 5.	^{Ier} 32. 18.	[—]	[—]
^{Ier} 7. 12. 14.	¹² & 6. 4.	[—]	[—]	² Thes. 1. 8.	[—]	[—]	[—]

- 5 ^a Datu-li-ai de mâncare pâne de lacrimi,
Și adăpatu-i-ai de lacrimi cu plină măsură;
6 ^a Pusu-ne-ai de certă vecinilor nostri,
Și neamicii nostri 'și ridă de noi.
7 Dumneșleul oștirilor! ^a re'ntorce-ne érá-și,
Și fă să lucéscă fața ta, ca să fimă mên-
tuiti.
8 ^a Ună butucă de viă strămutat'ai din E-
giptu,
^a Goni'ai popóarele, și l'ai săditu;
9 Locu ^a făcut'ai înainte lui,
De a prinsă rădăcină, și a împlutú țera;
10 Munții acoperitu-s'au de umbra lui,
Și ramurile lui erau ca cedrii cei înalți;
11 Intinse vițele sale până la mare,
Și ^a până la fluviu odraslele sale.
12 De ce dară ^a ai surpatú gardurile lui,
De-lú smulgú toți trecătorii pe drumu?
13 Verulú sélbategu 'lú rimă,
Și ferele câmpului 'lú pascu.
14 Dumneșleul oștirilor! rugămu-te, în-
torce-te,
^a Caută din ceriú, uită-te, și cercetéză via
acésta.
15 Și sprijine sadulú ce a săditu drépta ta,
Și vița ce ^a ți-ai întăritu.
16 Arsă de focu, tăiată este,
^a De mustrarea feței tale pere.
17 ^a Fii mâna ta pe bărbatul dreptei tale,
Pe fiulú omulú, pre care ți l'ai întăritu.
18 Și așa nu ne vomú abate de la tine;
Re'nviéză-ne, și numele teú 'lú vomú chiăma.
19 Iehova, Dumneșleul oștirilor! ^a re'ntorce-
ne érá-și,
Fă să lucéscă fața ta, ca să fimă mên-
tuiti.

PSALMUL LXXXI.

Maistrulú de cântare, după Ghittitú. Unú
psalmú alú lui Asafú.

- 1 CÂNTAȚI lui Dumneșleu, puterea noastră,
Strigați cu bucuriă Dumneșleului lui
Iacobú!
2 Sunați cântare, bateți timpana,
Citara cea plăcută cu harpa împreună.
3 Sunați din trîmbiță la lună nouă,
La lună plină, în ziua serbărei noastre.
4 Căci pentru Israelú ^a aședămentu este a-
césta,
Lege a Dumneșleului lui Iacobú,
5 Pre care a pusú o dreptú mărturiă in Iosefú,
Căndú eși asupra pământului Egiptului.
^a Vocea unui poporú necunoscutú amú auditú.

- ^a Depărtat'amú de suptú sarcină umerii seí, 6
Mănele sale scutitu-s'au de ^a coșniță.
In strîmtorare ^a strigat'ai, și te-amú mên-
tuitú,
^a Răspunsu-ți-amú in loculú ascunsú alú tu-
netului,
^a Cercatu-te-amú la apa Meriba (cértă). Sela.
^a Ascultă, poporulú meu, și voiú mărturisi 8
asuprá-ți:
De m'ai fi ascultatú, Israele,
^a Să nu fie in tine nici unú ^a deú străinú, 9
Și să nu te închini vre-unui deú străinú;
^a Eú Iehova, Dumneșleul teú, 10
Care te-amú scosú din pământulú Egiptului,
ți-ași fi disú:
^a „Lărgesce gura ta, și o voiú împlé.“
Dară poporulú meu nu ascultă de vocea mea, 11
Și Israelú ^a nu mă voi:
^a De aceea lăsatu-i-amú in invértoșarea ani- 12
mei lorú,
Și ei âmblară in sfaturile lorú.
^a O! de m'arú asculta poporulú meu! 13
De arú âmbla Israelú in căile mele!
Indată ași umili pre neamicii lorú, 14
Și asupra apăsătorilorú lorú ași întorce
mâna mea;
^a Cei ce uréscú pre Iehova l'arú linguși, 15
Érú dílele lorú arú fi in eternú.
^a Eú i-arú da de mâncare din grăsiméa 16
grăului,
Și cu mîere ^a din stâncă te-ași satura.

PSALMUL LXXXII.

Unú psalmú alú lui Asafú.

- DUMNEȘLEU ^a stă in adunarea sa, 1
In meșiloculú ^a deilorú judecă.
Până cândú veți judeca strîmbú? 2
Și veți fi ^a pãrtinitori ai celorú nelegiuiți? Sela.
Judecați pre celú saracú și pre celú orfanú; 3
^a Celú apésatú și celú sermanú faceți drep-
tate;
^a Scăpați pre celú saracú și pre celú lipsitú, 4
Mêntuiți-i din mâna celorú nelegiuiți.
Ei ^a nu cunoscú, nici nu înțelegú, 5
Âmblă in întunecú;
^a Tóte temeliele pământului se clătescú.
^a Dis'amú: Sînteți deí, 6
Și fi ai celú Pre-înalțú sînteți voi toți.
Da ca totú omulú ^a veți muri, 7
Și ca unulú din mai mari veți cădé.
^a Scolă-te, Dumneșleule, judecă pământulú, 8
^a Căci tu ești stăpânulú tuturorú popórelorú.

g Ps. 42. 3. &
102. 9.
Isa. 30. 20.
h Ps. 44. 13. &
79. 4.
i Vers. 3. 19.
j Isa. 5. 1. 7.
Ier. 2. 21.
Ezec. 15. 6. &
17. 6. & 19. 10.
k Ps. 44. 2. &

78. 55.
l Esod. 23. 28.
Ios. 24. 12.
m Ps. 72. 8.
n Ps. 89. 40. 41.
Isa. 5. 5.
Nah. 2. 2.
o Isa. 63. 15.
p Isa. 49. 5.
q Ps. 39. 11. &
76. 7.

r Ps. 89. 21.
s Vers. 3. 7.
—
Ps. 81.
a Lev. 23. 24.
Num. 10. 10.
b Ps. 111. 1.
c Isa. 9. 4. & 10.
27.
d Esod. 1. 14.

e Esod. 2. 23. &
14. 10.
f Esod. 19. 19.
g Esod. 17. 6. 7.
Num. 20. 13.
h Ps. 50. 7.
i Esod. 20. 3. 5.
j Dent. 32. 12.
Isa. 43. 13.
k Esod. 20. 2.

l Ps. 37. 3. 4.
Ioan. 15. 7.
Efes. 3. 20.
m Esod. 32. 1.
Dent. 32. 15.
18.
n Fapt. 7. 42. &
14. 16.
o Rom. 1. 24. 26.
Dent. 5. 29. &
10. 12. 13. &

32. 29.
Isa. 43. 18.
p Ps. 18. 45.
Rom. 1. 30.
q Dent. 32. 13.
14.
r Ps. 147. 14.
Iov. 39. 6.
—
Ps. 82.
a 2 Cron. 19. 6.

Eccl. 5. 8.
b Esod. 21. 6. &
22. 28.
c Dent. 1. 17.
2 Cron. 19. 7.
Prov. 15. 5.
d Ier. 22. 3.
e Iov. 29. 12.
Prov. 24. 11.
f Mic. 3. 1.
g Ps. 11. 3. &

75. 3.
h Esod. 22. 9. 28.
Vers. 1.
Ioan. 10. 34.
i Iov. 21. 32.
Ps. 49. 12.
Ezec. 31. 14.
j Mic. 7. 2. 7.
k Ps. 2. 8.
Apoc. 11. 15.
—

PSALMULŪ LXXXIII.

O cântare seî unî psalmî alî lui Asaf.

- 1 **D**UMNEDEULE, " nu tăcé :
Nu tăcé, nici te odihni, Dumneđeule !
2 Căci éccé, ^b neamicii teî facû sgomotû,
Şi cei ce " te urêscû rêdică capulû.
Asupra poporului teû uneltescû planuri vi-
clene,
3 Şi se sfătuescû ^d asupra ocrotiţilor teî,
4 Dicêndû : „Haideţi ! " să-î stêrpimû din nu-
merulû popórelorû,
„Ca să nu se mai amintêscă numele lui Is-
5 Căci sfătuitu-s'aû toţi într'una, [raelû !
Asupra ta făcut'aû legături :
6 Corturile Edomului şi Işmaeliţilor,
Moabulû şi Agoriţilor.
7 Ghebalulû, Ammonulû şi Amalekulû,
Filistia cu locuitorii Tirului ;
8 Chiarû şi Asiria s'a unitû cu d'inşii,
Ajutândû pre fiii lui Lotû. Sela.
9 Fă-li ca ^e Madianului, ca lui ^a Sisera,
Ca lui Iabinû la pêrêulû Kişonû ;
10 Cari fură nimiciţi in Enû-Dorû,
Şi făcură gunoiulû pământului.
11 Fă pre ei, pre domniî lorû, ca pre ^j Orebû
şi pre Zeebû ;
Ca pre ^k Zebahû şi pre Zalmuna pre toţi un-
şii lorû.
12 Căci 'şî dîseră : „Să luămû in stêpânire pen-
tru noi
„Lôcaşurile lui Dumneđeû.“
13 ⁱ Dumneđeulû meû ! fă-î ca vârtejulû,
" Ca mirescea înaintea vântului,
14 Ca foculû, ce mistue pădurea,
Şi ca flacăra, ce " aprinde munţii ;
15 Aşa urmăresce-î " cu furtuna ta,
Şi spăimêntă-î cu vijelia ta ;
16 ^m Imple faţa lorû cu ruşine,
Ca să caute numele teû, Iehova !
17 Ruşineze-se şi spăimênte-se pentru totû-dé-
Roşêscă şi péră. [una,
18 "Şi să cunôscă, că tu, alû căruî " nume *este*
Iehova, tu numai
Escî celû " Pré-înalţ preste totû pământulû.

PSALMULŪ LXXXIV.

Maîstrului de cântare, după Ghittitû. Unî psalmî de la fiiî lui Korahû.

- 1 **C**ÂTŪ de " iubite *sînt* lôcaşurile tale, Ie-
hova, *D-şeu*lû oştirilorû !
2 ^b Sufletulû meû doresce, lăncedêsece,
După curţile lui Iehova ;

- Animea mea şi carnea mea strigă
Cătră viulû Dumneđeû.
Da, paserea a aflatû casă, rundinica cuibû 3
Unde aû depusû puiî lorû ;
Şi *eû* altarele tale, Iehova, *D-şeu*lû oştirilorû,
Regele meû şi Dumneđeulû meû !
" Fericiţi sînt cei ce locuescû in casa ta, 4
Ce pururea te laudă ! Sela.
Ferice bărbatulû, a căruî putere *este* in tine, 5
Care iubesce călătoriele *sânte* ;
Trecêndû prin valea ^d plângerei, in isvorû o 6
prefacû,
Şi cu bine-cuvêntări o acopere plôia.
Ei mergû " din putere in putere, 7
" Se arêtă înaintea lui Dumneđeû in Sionû.
Iehova, Dumneđeulû oştirilorû ! ascultă 8
ruga mea !
Ié in urechi, Dumneđeulû lui Iacobû. Sela.
Privesce, " Dumneđeule, tu scutulû nostru, 9
Şi caută spre faţa unsului teû.
Căci mai bună *este* o şi in curţile tale, de- 10
cătû o mie *aiurea* ;
Mai bucorosû voiû păzi pragulû in casa
Dumneđeului meû,
Decătû să locuescû in corturile celorû ne-
legiuitî.
Căci ^a sóre şi " scutû *este* Iehova, Dumneđeû ; 11
Charû şi mărire dă Iehova :
Nu va opri " nici unû bunû
De la cei ce âmblă in neprihânire.
Iehova, *D-şeu*lû oştirilorû, " fericitû *este* băr- 12
Ce se increde in tine. [batulû,

PSALMULŪ LXXXV.

Maîstrului de cântare. Unî psalmî de la fiiî lui Korahû.

- B**INE-VOIT'AI, Iehova, pământulû teû, 1
" Adus'ai înderêptû captiviî lui Iacobû ;
" Ertat'ai fără-de-legea poporului teû, 2
Acoperit'ai tôte păcatele lorû. Sela.
Înderêptû tras'ai tótă mânia ta,
Potolitu-te-ai de la aprinderea mâniei tale.
" Re'ntôrce-ne érá-şî, 4
Dumneđeulû mêntuirei nôtre !
Fă să înceteze mânia ta asupra nôtă.
" Aû dóră in eternû te vei mânia asupră-ni ? 5
Prelungi-vei mânia ta din generaţiune in ge-
Aû nu ne vei " re'nsufleţi érá-şî, [neraţiune ? 6
Ca poporulû teû să se bucure in tine ?
Arêtă-ni, Iehova, îndurarea ta, 7
Şi dă-ni mêntuirea ta.
" Voiû asculta cele ce va cuvênta Dum- 8
neđeû, Iehova ;

Ps. 83.	e Veîî Est. 3.	& 5. 21.	p Ps. 35. 4, 26.	& 119. 20.	Vers. 11.	k Ps. 2. 12.	Esac. 39. 25.
a Ps. 28. 1. & 35.	6, 9.	i 2 Reg. 9. 37.	q Ps. 59. 13.	e Ps. 65. 4.	h Isa. 60. 19.	—	Isac. 3. 1.
28. & 109. 1.	Ier. 11. 19. &	Zef. 1. 17.	r Esod. 6. 3.	d 2 Sam. 5. 22,	i Fac. 15. 1.	Ps. 85.	b Ps. 52. 1.
b Ps. 2. 1.	31. 36.	j Jude. 7. 25.	s Ps. 92. 8.	23.	j Vers. 9.	a Exra 1. 11. &	c Ps. 80. 7.
fapt. 4. 25.	f Veîî 2. Cron.	k Jude. 8. 12, 21.	—	e Prov. 4. 18.	Ps. 115. 9, 10,	2. 1.	d Ps. 74. 1. &
c Ps. 81. 15.	20. 1, 10, 11.	l Isa. 17. 13, 14.	Ps. 84.	2 Cor. 3. 18.	11. & 119, 114.	Ps. 14. 7.	79. 5. & 80. 4.
d Ps. 27. 5. &	g Num. 31. 7.	m Ps. 35. 5.	a Ps. 27. 4.	f Deut. 16. 16.	Prov. 2. 7.	Ier. 20. 18. &	e Hab. 3. 2.
31. 20.	h Jude. 7. 22.	n Deut. 32. 22.	b Ps. 43. 1, 2, &	g Zech. 14. 16.	j Ps. 34. 9, 10.	31. 23.	f Hab. 3. 1.
	h Jude. 4. 15, 24.	o Iov. 9. 17.	63. 1. & 78. 26.	g Fac. 15. 1.			

- Căci ^o elu cuvânteză pace poporului seü și
cuvioșiloru seü;
Numai câtü ^h să nu se mai întorcă la nebu-
nia lorü.
- 9 Da, ⁱ apröpe de cei ce se temü de d'insulü
este ajutorulü seü,
^j Ca érá-și să locuască mărirea in pământulü
nostru.
- 10 Indurarea și adevêrulü se vorü intimpina,
^k Dreptatea și pacea *se* vorü sâruta;
- 11 ⁱ Adevêrulü din pământü va resări,
Dreptatea va căuta din ceriü;
- 12 ^m Da, Iehova va da bunuri,
Și ⁿ pământulü nostru va da fructulü seü;
- 13 ^o Dreptatea va âmbra înaintea lui,
Si va urma pe calea pașiloru seü.

PSALMULÜ LXXXVI.

O rugăciune a lui Davidü.

- 1 **P**LECĂ, Iehova, urechia ta, răspunde-mi,
Căci saracü și lipsitü sânt.
- 2 Păzesce sufletulü meü, căci ^a civosü sânt,
Ajută, Dumneșeulü meü, pre servulü teü,
^b carele in tine se încrede.
- 3 ^b Indură-te de mine, Dómnne!
Căci cătră tine strigü tótă ziua.
- 4 Veselesce sufletulü servulü teü;
^c Căci cătră tine, Dómnne, rădicü sufletulü meü.
- 5 ^d Căci tu, Dómnne, *esci* bunü și ertătorü,
Plinü de îndurare cătră toți cei ce te
chiamă.
- 6 ^e Îé in urechi, Iehova, ruga mea,
Și ascultă vocea cererilorü mele.
- 7 ^f In ziua strimtorărei mele te chiāmü,
Căci tu mă vei auzi.
- 8 Nimenea nu *este* ca tine ^g între dei, Dómnne,
Și ^h nimicü ca faptele tale.
- 9 ⁱ Tóte popóarele, pre cari le-ai făcutü,
Vorü veni, și se vorü închina înaintea ta,
Dómnne!
Și vorü mări numele teü.
- 10 Căci mare *esci* tu și ^j făcëtorü de minuni,
^k Numai tu *esci* Dumneșeü.
- 11 ^l Învêță-mé, Iehova, calea ta,
Să âmbli in adevêrulü teü;
Unesce ânima mea, ca să se témă de nu-
mele teü.
- 12 Pre tine te voiü lăuda, Dómnne, Dumneșeulü
meü, din tótă ânima mea,
Și voiü mări numele teü in eternü.
- 13 Căci îndurarea ta asupra-mi *este* mare,
Și tu ai ^m mênuitü sufletulü meü din infer-
nulü celü mai de josü.

- Dumneșeule! cei ⁿ îngâmfați resculatu- 14
s'aü asupră-mi,
Și ceta asupritorilorü căutat'aü sufletulü
meü,
Și nu te-aü pusü pre tine înaintea lorü.
- ^o Dară tu, Dómnne, Dumneșeü îndurătorü și 15
milosü *esci*,
Tărdiü la mâniă și plinü de îndurare și
adevêrü.
- ^p Întorce-te *decî* cătră mine, și îndură-te de 16
Dă tăriă ta servulü teü, [mine;
Și ajută pre ^q fiulü servei tale.
- Arêță-mi unü semnü spre bine, 17
Ca să-lü védă cei ce mé urêscü, și să se
rușineze;
Căci tu, Iehova, m'ai ajutatü, și m'ai mân-
găiatü.

PSALMULÜ LXXXVII.

Unü psalmü seü o cântare de la fiü lui Korahü.

- I**NTEMEIATÜ ^a pe munți sânti *este* Sionulü; 1
^b Iehova iubescce porțele lui mai multü de- 2
câtü tóte locuințele lui Iacobü.
- ^c Mărețe se spunü de tine, 3
Tu cetate a lui Dumneșeü. Sela.
- Amintescu-mi ^d Rahabulü și Babilonulü, ca 4
pre cunoscüții mei;
- Eccé *încă* și Filistia, Tirulü și Etiopia,
Și dicü: „Acesta acolo s'a născutü.”
- Erü *despre totü insulü* din Sionü *dice-se-va*: 5
„Elü s'a născutü într'insulü!”
- Căci însu-și celü Pré-înalț l'a întăritü.
- ^e Iehova ^f înscriindü popóarele, va numera: 6
Acesta acolo s'a născutü. Sela.
- Chiarü cântăreți și dântuitorü *dice-vorü*: 7
Tóte cugetările mele spre tine *sünt*.

PSALMULÜ LXXXVIII.

O cântare seü unü psalmü de la fiü lui Korahü.
Maistrulü de cântare, pe Mahalatu-Leanotü. O
învêfătură a lui Hemanü, Ezraheulü.

- I**EHOVA, ^a Dumneșeulü mênuitiei mele! 1
^b Ziua și nóptea strigat'amü înaintea ta.
- Vile *decî* înaintea ta ruga mea, 2
Plécă urechia ta spre strigarea mea.
- Căci sätulü de rele *este* sufletulü meü, 3
^c Și viêta mea se apropiă de infernü.
- ^d Âsemênatü sânt celorü cese coborü in mor- 4
^e Sânt ca omulü fără putere. [mêntü;
- Între morți *este* culcușulü meü cu cei uciși, 5
Ce jacü in mormêntü,
De cari nu-ți mai aduci aminte,

g Zech. 9. 10.	m Ps. 81. 11.	c Ps. 25. 1. &	h Ps. 22. 31. &	41. 6.	n Esod. 34. 6.	p Ps. 116. 16.	f Ezech. 13. 9.
h 2 Pet. 2. 20.	lac. 1. 17.	143. 8.	102. 18.	Marc. 12. 29.	Num. 14. 18.	—	—
21.	n Ps. 67. 6.	d Vers. 15.	Isa. 43. 7.	1 Cor. 8. 4.	Neem. 9. 17.	Ps. 87.	Ps. 88.
i Isa. 46. 13.	o Ps. 89. 14.	Ps. 130. 7. &	Apoc. 15. 4.	Efes. 4. 6.	Vers. 5.	—	—
j Zech. 2. 5.	—	145. 9.	i Esod. 15. 11.	k Ps. 25. 4. &	Ps. 103. 8. &	a Ps. 48. 1.	a Ps. 27. 9. &
l an 1. 11.	Ps. 86.	Ioel 2. 13.	Ps. 72. 18. &	27. 11. & 119.	111. 4. & 180.	b Ps. 78. 67. 68.	b Luc. 18. 7.
k Ps. 72. 8.	—	e Ps. 50. 15.	77. 14.	53. & 143. 8.	4. 7. & 145. 8.	c Veđi Isa. 60.	c Ps. 107. 18.
Isa. 32. 17.	a Isa. 26. 3.	f Esod. 15. 11.	j Deut. 6. 4. &	l Ps. 56. 13. &	Ioel 2. 18.	d Ps. 89. 10.	d Ps. 28. 1.
Luc. 9. 14.	b Ps. 56. 1. &	Ps. 89. 6.	32. 39.	116. 8.	o Ps. 25. 16. &	Isa. 51. 9.	e Ps. 31. 12.
l Isa. 45. 8.	57. 1.	g Deut. 3. 24.	Isa. 37. 16. &	m l's. 54. 3	69. 16.	e l's. 22. 30.	—

- Și cari s'au ruptu / de suptu mâna ta.
 6 Pusu-m'ai în grôpă cea mai de josu,
 În întunecû, în adâncime.
 7 Asupra mea jace mânia ta,
 Și 'cu tôte valurile tale mă apeși. Sela.
 8 'Depărtat'ai pre cunoscuții mei de la mine,
 Facutu-m'ai uriciune lorû;
 'Inchisû *sunt*, și nu potû eși.
 9 'Ochiulû meu lănceďesce de mișeliă;
 * Chiămu-te pre tine;
 Iehova, pe tătă ăiua
 'Intindû cătră tine mânele mele.
 10 * 'Ôre morțilorû li vei face minunî?
 Scula-se-vorû umbrele, ca să te laude? Sela.
 11 Ôre spune-vorû în mormântû de îndurarea
 De credincioșia ta în peire? [ta?
 12 * Cunôsce-se-vorû în întunecû minunile tale,
 * Și dreptatea ta în pământulû uitărei?
 13 Și eû cătră tine, Iehova, strigat'amû,
 'Și demăneta ruga mea te-a preintimpinătû.
 14 'De ce, Iehova, lepeđi sufletulû meu?
 'Ascunđi fața ta de la mine?
 15 Din tănereță în suferinți sânt și aprôpe de
 môrte,
 * Rêbdû spăimele tale, nu sciû unde sânt:
 16 Asupră-mî trecû mâniele tale,
 Infričovările tale mă perdû;
 17 Ca o apă pe tătă ăiua 'mă incunjură,
 Tôte maû cuprinsû.
 18 * Depărtat'ai de la mine amicû și soçiû,
 Cunoscuții mei sânt în întunecû.

PSALMUL LXXXIX.

O învățătură a lui Etanû, Ezraheulû.

- 1 **I**N eternû 'cânta-voiû îndurările lui Iehova,
 Din generațiune în generațiune voiû pro-
 chiăma cu gura mea 'credincioșia ta.
 2 Căci ăis'amû; În eternû îndurarea sa se va
 întemeia,
 Întări-vei credincioșia ta chiarû și în ceriû.
 3 'Incheiat'amû legăuientû cu alesulû meu;
 'Jurat'amû lui Davidû, servulû meu:
 4 În eternû voiû întări 'seminția ta,
 Voiû întemeia / din generațiune în generațiune
 tronulû teû. Sela.
 5 Și 'ceriurile laudă minunile tale, Iehova!
 Și credincioșia ta în adunarea 'sânțilorû.
 6 Căci 'cine în ceriû sêmănă cu Iehova?
 'Cine este asemenea lui Iehova între fiil ăeilorû?
 7 'Dumneďeû este prô-mărețû în sfatulû sân-
 țilorû,

- Infričovată *este* preste toți cei din jurulû lui!
 Iehova, Dumneďeulû oștirilorû! cine *este* pu- 8
 * tnicû ca tine, Iehova?
 Și credincioșia ta *este* în jurulû teû.
 'Tu stêpânesci îngâmfarea mărei; 9
 Cândû valurile ei se rëdicû, tu le alinî.
 * Tu ai sfărămatû, ca pre cei ucîși, Rahabulû, 10
 Cu braciulû teû celû tare ai rësipitû pre ne-
 amicîi tei.
 * Alû teû *este* ceriulû, alû teû pământulû, 11
 Lumea și plinitatea ei tu le-ai întemeiatû.
 * Mëda-nôptea și mëdă-ăiua tu le-ai făcutû, 12
 'Taborulû și 'Hermonulû se bucură în numele
 Braçiû puternicû ai, [teû. 13
 Tare *este* mâna ta, înaltă drêpta ta.
 'Dreptatea și judecata *sunt* temeliele tronu- 14
 lui teû,
 'Indurarea și adevêrulû mergû înaintea ta.
 Fericitû poporulû, ce cunôsce 'sunetulû 15
 trîmbiței,
 Ce âmbă în 'lumina feței tale, Iehova!
 Elû se bucură în numele teû tătă ăiua, 16
 Și se înaltă prin mântuirea ta;
 Căci tu *esci* podôba puterei lorû; 17
 'În bună-voința ta înalți cornulû nostru;
 Căci Iehova *este* scutulû nostru, 18
 Și sântulû lui Israelû regele nostru.
 În viziune cuvêntat'ai o dată cătră cu- 19
 viosulû teû,
 Și ai ăisû: Dat'amû ajutorû celui vitêsû,
 Înaltat'amû unû 'tênêrû din poporû:
 'Aflat'amû pre Davidû, servulû meu, 20
 Cu oleiulû meu celû sântû unsu-l'amû;
 * Cu elû pururea va fi mâna mea, 21
 Și braçiulû meu 'lû va întări.
 * Neamiculû nu-lû va strîmtora, 22
 Și fiulû rëutăței nu-lû va apăsa;
 'Voiû sfărâma înaintea lui pre neamicîi seî, 23
 Și voiû bate pre cei ce-lû urêscû.
 'Credincioșia mea și îndurarea mea vorû / cu 24
 d'însulû,
 'd'și în numele meu se va înaltă cornulû seû.
 * Mâna lui o voiû pune asupra mărei, 25
 Și asupra fluviilor drêpta sa.
 Elû va striga cătră mine: Tu *esci* / Părintele 26
 meu,
 Dumneďeulû meu, și 'stânca mântuirei
 mele!
 Da, eû 'lû voiû face 'ântiî-născutulû meu, 27
 'Înaltû preste regiî pământulû.
 În eternû 'lû voiû păstra / îndurarea mea, 28

f Isa. 53. 8.	Isa. 38. 18.	i Ps. 22. 16.	etc.
g Ps. 43. 7.	n Iov 10. 21.	u Iov 19. 13.	Veđ Ier. 30. 9.
h Iov 19. 13, 19.	Ps. 143. 3.	Ps. 31. 11. &	Exec. 34. 23.
Ps. 31. 11. &	o Ps. 31. 12.	38. 11.	Osea 3. 5.
142. 4.	Vers. 5.	—	e Vers. 29. 36.
i Plân. 3. 7.	Eccl. 8. 10. &	Ps. 89.	f Veđi vers. 1.
j Ps. 38. 10.	9. 5.	a Ps. 101. 1.	Luc. 1. 33, 35.
k Ps. 86. 3.	p Ps. 5. 3. & 119.	b Ps. 119. 89.	g Ps. 19. 1. &
l Iov 11. 13.	147.	c 1. Reg. 8. 16.	97. 6.
Ps. 143. 6.	q Ps. 43. 2.	Isa. 42. 1.	Apoc. 7. 10.
m Ps. 6. 5. & 30.	r Iov 13. 24.	d 3 Sam. 7. 11,	11, 12.
9. & 115. 17.	Ps. 13. 1.	etc.	h Vers. 7.
& 118. 17.	s Iov 6. 4.	1 Cron. 17. 10,	i Ps. 40. 5. &

71. 19. & 86.	Isa. 30. 7. &	Ps. 98. 6.	b 3 Sam. 7. 9.
8. & 113. 5.	51. 9.	u Ps. 4. 6. &	c Ps. 61. 7.
j Ps. 76. 7, 11.	n Fac. 1. 1.	44. 3.	d Vers. 17.
k Esod. 15. 11.	1 Cron. 29. 11.	v Vers. 24.	e Ps. 72. 8. &
1 Sam. 2. 9.	Ps. 24. 1, 2.	Ps. 75. 10. &	80. 11.
Ps. 35. 10. &	& 50. 12.	92. 10. & 132.	f 3 Sam. 7. 14.
71. 19.	o Iov 26. 7.	17.	1. Cron. 22. 10.
l Ps. 65. 7. &	p Ios. 19. 22.	z Vers. 3.	g 3 Sam. 22. 47.
93. 3, 4. & 107.	q Ios. 12. 1.	1 Reg. 11. 34.	h Ps. 2. 7.
29.	r Ps. 97. 2.	y 1 Sam. 16. 1,	i Num. 24. 7.
m Esod. 14. 26,	s Ps. 85. 13.	12.	j Isa. 55. 3.
27, 28.	t Num. 10. 10.	z Ps. 80. 17.	
Ps. 87. 4.	& 23. 21.	a 3 Sam. 7. 13.	

- Și ^alegământul meu cu d'insulă va fi sta-
tornic.
- 29 ^aSeminția sa o voi face să ^{fiă} în eternă,
^aTronul său ^aca ^{șilele} cerurilor.
- 30 ^aFiii sei de voră ^apărăsi legea mea,
Și in judecățele mele nu voră ^{âmbla};
- 31 De voră profana aședămintele mele,
Și ordinele mele nu le voră păzi:
- 32 ^aPedepsi-voi cu toăgă abaterile loră,
Cu batai fără-de-legile loră.
- 33 ^aDară nu voi retrace îndurarea mea de la
d'insulă,
Nici nu voi minți credincioșiei mele.
- 34 Legământul meu nu-l voi strica,
Nici ceea ce a eșit din buzele mele nu
voi schimba.
- 35 ^aUna amă jurat pe sântenia mea, și nu voi
minți lui David:
- 36 ^aSeminția sa va fi în eternă,
Tronul său ^aca ^{sorele} înaintea mea;
- 37 Ca luna va sta în eternă,
Și ca martorul cel credincios în năuri.
Sela.
- 38 ^aTotuși lepădatu-l'ai, și l'ai ^adesprețuită,
Măniatu-te-ai asupra unsului teă,
39 Lepădat'ai legământul servului teă,
^aSpurcat'ai corăna lui, la pământă ^{aruncând} o;
- 40 ^aSurpat'ai tôte îngrădirile lui,
In ruini prefăcut'ai întăririle lui.
- 41 Predatu-l'ai toți trecătorii pe drumă;
De ^aocară ajuns'a vecinilor sei;
- 42 Înălțat'ai drăpta celor ce-lă strimtoră,
Veselit'ai pre toți neamicii sei;
- 43 Tocit'ai ascuțitulă săbiei sale,
Și făcutu-l'ai la luptă să nu pôtă sta.
- 44 Pus'ai capetă strălucirei sale,
^aTronul său datu-l'ai la pământă;
- 45 Scurtat'ai ^{șilele} tănărețelor sale,
Acoperitu-l'ai cu rușine. Sela.
- 46 ^aPână cândă Iehova, te vei ascunde?
^aOre pururea ca foculă va arde mânia ta?
- 47 ^aAdă-ți aminte, că trecătorii sânt;
Aă dără in deșertă să fi făcută tu pre toți
fii omenilor?
- 48 ^aCare este omulă, ce va trăi, și mărtea ^anu va
vede?
Care va scăpa sufletulă său de infernă? Sela.
- 49 Unde sânt îndurările tale cele de mai 'na-
inte, Dămine!
- Pre cari le-ai ^ajurat lui Davidă 'pe credin-
cioșia ta?
- 50 Adă-ți aminte, Dămine, de ocară servi-
loră teă,

^aPre care o portă in sinulă meu de la tôte
aceste multe popore;
Prin care neamicii tei mă defaimă, Iehova, 51
^aPrin care defaimă urmele unsului teă.
^aBine-cuvântată fie Iehova in eteruă. A- 52
mină și Amină.

PSALMUL 90.

Rugăctunea lui Moisi, omulă lui Dumnezeu.

DĂMNE, ^afostu-ni-ai adăpostă din gene- 1
rațiune in generațiune;
^aMaî 'nainte de ce munții să se fi născută, 2
Să se fi făcută pământulă și lumea,
Din eternă și in eternă tu ești, Dumnezeule!

In tărână prefăci pre omă, 3
Și dăci: Fii ai omeniloră, in pământă 're'ntur-
nați-vă.

^aCăci o mie de ani in ochii tei 4
Sânt ca diăa de eră, care a trecută,
Ca o strajă de nopte.
Ca ună și voiă 'i răsăpescă; ^aună visă sânt; 5
Demănăta ^asânt ca erba, ce cresce,
Ce ^ademănăta înfioresce, și cresce, 6
Dară sêra veștejesce și sêcă!

Că perduți sântemă prin mânia ta, 7
Îngroză de urgia ta;

^aPus'ai fără-de-legile năstre înaintea ta, 8
^aCele ascunse ale năstre înaintea luminei fe-
cei tale.

Că tôte ^{șilele} năstre peră înaintea mănăiei 9
Ca gândulă petrecemă anii nostri. [tale;
^{șilele} aniloră nostri sânt șapte-deci de ani, 10
Și de sânt puternice fôrte, optă-deci de ani;
Și cea mai mândră din ele nu-ă decât mun-
că și trudă;

Căci iute trecă, și noi desparemă. 11
Cine cunăște puterea mănăiei tale?

Căci duple temerea de tine este și mânia ta. 12
^aÎnvăță-ne a număra ^{șilele} năstre,

Să căpătămă o animă înțeleptă. 13
Intărnă-te, Iehova! până cândă te vei mânia?

^aFie-ți milă de servii tei. 14
Satură-ne demănăta de îndurarea ta,

^aCa să ne bucurămă și să ne veselimă in 15
tôte ^{șilele} năstre.

Bucură-ne atâtea ^{șilele}, pe câte ne-ai apăsătu, 15
Atăția ani, in căpi vedurămă nefericirea.

Arete-se serviloră tei ^afaptele tale, 16
Și mărirea ta filoră loră.

^aBună-voința lui Iehova, Dumnezeulă nostru, 17
fie asupră-ni,
Și ^aintăresce preste noi fapta mănăloră năstre;
Da, fapta mănăloră năstre intăresce-o!

k Vers. 34.	g 2 Sam. 7. 14.	Ier. 33. 20.	a Ps. 44. 13. &	f Ps. 49. 9.	Ps. 90.	f Ps. 103. 15.	k Deut. 32. 36.
l Vers. 4, 6.	1 Reg. 11. 51.	v 1 Cron. 28. 9.	79. 4.	g Ebr. 11. 5.		Isa. 40. 6.	Isa. 40. 6.
m Vers. 4.	r 2 Sam. 7. 15.	Ps. 44. 9. &	b Vers. 39.	h 2 Sam. 7. 15.	a Deut. 33. 27.	g Iov. 14. 2.	l Ps. 85. 6. &
Isa. 9. 7.	s Amos 4. 2.	60. 1, 10.	c Ps. 79. 5.	Isa. 55. 3.	Exec. 11. 15.	Ps. 12. 7.	149. 2.
Ier. 33. 17.	t 2 Sam. 7. 16.	a Deut. 32. 19.	d Ps. 78. 63.	i Ps. 54. 5.	b Prov. 8. 25, 26.	h Ps. 50. 21.	m Hab. 3. 2.
n Deut. 11. 21.	Luc. 1. 33.	Ps. 78. 59.	e Iov. 7. 7. & 10.	j Ps. 69. 9, 19.	c Fac. 8. 19.	Ier. 16. 17.	n Ps. 27. 4.
o 2 Sam. 7. 14.	Ioan. 12. 34.	g Ps. 74. 7.	9. & 14. 1.	k Ps. 74. 22.	d Eccl. 12. 7.	i Ps. 19. 12.	o Isa. 26. 12.
p Ps. 119. 53.	Vers. 4, 39.	Ps. 74. 7.	Ps. 39. 5. &	l Ps. 41. 15.	d 2 Pet. 3. 8.	j Ps. 39. 4.	
Ier. 9. 18.	m Ps. 72. 5, 17.	s Ps. 80. 12.	119. 84.		e Ps. 73. 20.		

PSALMULŮ XCI.

- 1 **C**ELŮ ^ace locuesce suptŭ adăpostulŭ celui
pré-inaltŭ,
^bSuptŭ umbra A-totŭ-puterniculŭ va *și* mâné.
2 ^cDice-voiŭ cătră Iehova: *Tu ești* adăpostulŭ
meŭ și cetățuea mea,
Dumneđeulŭ meŭ, în care mă încredŭ.
3 Că ^delŭ te va mēntui de lațulŭ păserarului,
De ciuma perșetóre.
4 ^eCu aripele sale te va acoperi,
Și suptŭ penișulŭ seŭ te vei adăposti;
Șcutŭ și pavéză ^fși va fi adevărulŭ seŭ.
5 ^gNu te vei teme de ceea ce înspăimēntă
De săgēta, ce diŭa sbóră, [nóptea,
6 De ciuma, ce âmblă prin întunecŭ,
De bóla melipsitóre, ce pustiesce în me-
diulŭ dīlei:
7 Căde-va o mie de alătura ta, și de ce mii
de a drēpta ta;
Dară nu se va apropia de tine.
8 Numai ^hvei privi cu ochii tei,
Și vei vedé respălătirea celorŭ nelegiuiți;
9 Căci pre Iehova, ⁱadăpostulŭ meŭ,
Pre celŭ Pré-inaltŭ făcutu-l'ai ^jlôcașulŭ teŭ;
10 De aceea ^knici unŭ reŭ nu ți se va întēpla,
Nici o plagă nu se va apropia de cor-
tulŭ teŭ.
11 ^lCăci ordinŭ va da pentru tine ângerilorŭ seŭ,
Ca în tôte căile tale să te păzēscă;
12 Pe mâni te vorŭ purta,
^mCa de pétă sa să nu lovesci piciorulŭ teŭ.
13 Pe leŭ și viperă vei păși,
Leŭ tēnēri și balauri cu picioréle vei călca.
14 Fiindŭ-că în mine pus'a iŭbirea sa, *șice*
Domnulŭ,
De aceea ⁿlŭ voiŭ scăpa, și-lŭ voiŭ înălta;
Căci ^ocunósce numele meŭ.
15 ^pElŭ mă va chiăma, și eŭ ^qi voiŭ respunde,
In strimtorare ^rcu d'insulŭ voiŭ fi;
^sLŭ voiŭ mēntui, și-lŭ ^tvoiŭ mări.
16 Cu dīle îndelungate ^ulŭ voiŭ sătura,
Și-i voiŭ arēta mēntuirea mea.

PSALMULŮ XCII.

Unŭ psalmŭ seŭ o cântare pentru diŭa sabbatului.

- 1 **B**INE este a mulțumi lui Iehova,
Și a cânta numelui teŭ, Pré-inalte;
2 Demănēta a ^bspune îndurarea ta,
Și noptile credincioșia ta,
3 ^cPe instrumente cu de ce strune și pe harpă,
Pe higgsionŭ și pe citară.

- Că tu, Iehova, desfētatu-m'ai întru lucruri- 4
le tale,
Bucura-mē-voiŭ întru lucrurile mânelorŭ tale.
5 ^aCătŭ de mari sŭntŭ lucrurile tale, Iehova!
^bAdŭnci fórte sŭnt cugetările tale.
^cOmulŭ tēmpitŭ nu cunósce,
6 Nebunulŭ nu înțelege acēsta:
Că ^dcei nelegiuiți ca érba resarŭ,
7 Și toți făcētorii de rele înflorescŭ,
Ca să se stērpēscă pentru totŭ-dē-una;
8 Dară tu, Iehova, în eternŭ tronezi în înălțime!
Căci éccē, neamicii tei, Iehova,
9 Căci éccē, neamicii tei vorŭ peri;
^eRēsipi-se-vorŭ toți făcētorii de rele.
Dară tu înălțat'ai ^fcornulŭ meŭ ca pre alŭ 10
rinocerulŭ;
^gCu oleiŭ próspectŭ sŭnt unsŭ.
Și ^hochiulŭ meŭ va vedé *împlinirea dorinței* 11
Asupra celorŭ ce mă pândescŭ, [sale
Și urechiă mea va aŭdi *ceea ce dorește*
Asupra celorŭ ce se scólă asupra-mi.
12 ⁱCa palmierulŭ vorŭ înflori cei drepti,
Cresce-vorŭ, ca cedrulŭ pe Libanŭ.
13 Sădiți în casa lui Iehova,
^jIn curțile Dumneđeului nostru vorŭ înflori;
14 Chiarŭ în bētrânețā vorŭ rodi,
Plini de vlagă și verdēțā vorŭ fi:
15 Ca să arete, că dreptŭ *este* Iehova, ^kstânca mea,
Și că ^lnu *este* într'insulŭ nici o nedreptate.

PSALMULŮ XCIII.

- I**EHOVA domnesce, ^bcu mărețiā este im- 1
brăcatŭ,
Imbrăcatu-s'a Iehova, cu tăriā ^cincinsu-s'a:
^dIntemeiatu-s'a lumea, și nu se va clăti;
2 ^eD'atunci întăritu-s'a și tronulŭ teŭ;
Din eternŭ ești.
3 Iehova, înălțat'ău fluviele,
Înălțat'ău fluviele vócea lorŭ,
Înălțat'ău fluviele valurile lorŭ.
4 Din vócele apelorŭ celorŭ multe,
Din valurile puternice ale mării *se aude*:
^f"Iehova *este* puternicŭ în înălțime".
5 Mărturiile tale sŭnt sigure fórte,
Casei tale, Iehova, cuvine-se sâșfire în lun-
gulŭ dīlelorŭ.

PSALMULŮ XCIV.

- I**EHOVA, Dumneđeulŭ ^aresbunărei, 1
Dumneđeulŭ resbunărei, arētă-te!
2 ^bInălță-te, ^cjudecătorŭ alŭ pământului,

^a Ps. 27. 5. & 31. 30. & 32. 7.	^b Ps. 17. 8.	^c Ps. 142. 5.	^d Ps. 124. 7.	^e Ps. 17. 8. & 57. 1. & 61. 4.	^f Lov. 5. 19. etc.
^g Ps. 149. 5.	^h Ps. 17. 8. & 57. 1. & 61. 4.	ⁱ Ps. 113. 7. & 121. 6.	^j Ps. 34. 7. & 71. 5.	^k Ps. 34. 7. & 71. 5.	^l Ps. 34. 7. & 71. 5.

^m Ps. 39. 23.	ⁿ Ps. 39. 23.	^o Ps. 39. 23.	^p Ps. 39. 23.	^q Ps. 39. 23.	^r Ps. 39. 23.
^s Ps. 39. 23.	^t Ps. 39. 23.	^u Ps. 39. 23.	^v Ps. 39. 23.	^w Ps. 39. 23.	^x Ps. 39. 23.

^y Ps. 39. 23.	^z Ps. 39. 23.	^{aa} Ps. 39. 23.	^{ab} Ps. 39. 23.	^{ac} Ps. 39. 23.	^{ad} Ps. 39. 23.
^{ae} Ps. 39. 23.	^{af} Ps. 39. 23.	^{ag} Ps. 39. 23.	^{ah} Ps. 39. 23.	^{ai} Ps. 39. 23.	^{aj} Ps. 39. 23.

Dă respălătire celor mândri!

- 3 ^a Până cându cei nelegiuți, Iehova,
Până cându cei nelegiuți să trăsalte!
- 4 Ei ^a rostesc, vorbesc cu îngâmfare,
Toți făcătorii de rele se laudă.
- 5 Pre poporul te, Iehova, 'lă calcă *in picioare*,
Și moscenirea ta o apăsă.
- 6 Pre veduve și pre străini zugrumă,
Și pre orfani 'i ucidu,
- 7 ^a Și dicu: Iehova nu vede *acesta*,
Nici nu iea aminte *acesta* Dumneșul lui Iacobu.
- 8 ^a Înțelepțiți-vă o dată voi cei tîmpi din popor,
Și voi nebulilor, cându vă veți face cuminți?
- 9 ^a Celu ce a săditu urechiă, a nu aude?
Celu ce a făcutu ochiul, a nu vede?
- 10 Celu ce înțelepțesce poporele,
Celu ce ^a învătă pre omeni sciință, să nu mus-
- 11 ^a Iehova cunșce cugetele omenilor, [tre!
Că deșertăciune *sunt*.
- 12 ^a Fericitu *este* bărbatul, pre care tu-l
înțelepțesci, Iehova,
Și din legea ta 'lă înveți!
- 13 Ca să-l linișcesci de dăile de nefericire,
Până se va sêpa grôpa celui nelegiuitu.
- 14 ^a Căci Iehova nu va lepêda pre poporul se, Și moscenirea sa nu o va pârasi;
- 15 Căci la dreptate se va re'ntôrce judecata,
Și pre d'insa o voru urma toți cei drepti cu animă.
- 16 Cine se va scula cu mine asupra celor rei?
Cine se va înfăcișă cu mine asupra făcătorilor de rele?
- 17 ^a De n'arū fi fostu mie întru ajutoru Iehova,
Pușin și sufletul meu arū fi jăcutu in locul tăcerei.
- 18 De amū disu: ^a Se clatină piciorul meu,
Pe dată îndurarea ta, Iehova, m'a sprijinitu.
- 19 In mulțimea grijelor mele in lă-întrul meu
Menturile tale desfătău sufletul meu.
- 20 Ôre are cu tine împărtașire ^a tronul răutăței,
^a Cure botăresce nedreptate prin lege?
- 21 ^a Ei se adună ceta asupra sufletului celui
Și ^a condamnă sânge nevinovat. [dreptu,
- 22 Dară Iehova 'mi este' turnu înaltu,
Și Dumneșul meu 'mi este stâncă de adăpostire.
- 23 ^a Elu va întôrce asupră-li chîră uneltirea lor,
Și prin reutatea lor 'i va stêrpi;
'I va sterpi Iehova, Dumneșul nostru.

PSALMUL 95.

- VENIȚI, să cântăm lui Iehova, 1
^a Să strigăm cu bucuriă ^b stâncei mîntuirii noastre!
- Cu laude să venim înaintea lui, 2
Cu cântări de bucuriă să-i strigăm!
- ^a Căci Iehova *este* Dumneșu mare, 3
Și rege mare preste toți dei.
- În mâna lui *sunt* locurile cele mai de jos 4
ale pămîntului,
Ale lui *sunt* înălțimile munților.
- A lui *este* ^a marea, și elu ^a făcut'o, 5
Și totu mânele sale au făcutu și uscatul.
- Veniți, să ne prosternem și să ne plecăm, 6
Să ^a ingenunchiăm înaintea lui Iehova, Făcătorul nostru;
- Căci elu *este* Dumneșul nostru, 7
Și noi poporul pasciunei sale, și turma mînei sale.
- Chîră și ^a astă-đi, de veți asculta vócea lui:
Nu învêrșoșiți ânima vostră, ca la ^a Meriba, 8
Ca *in* diuă ispitei in pustiui;
- Unde ^a părinți vostri mă ispitiră, 9
Mă cercară, de și ^a veduseră lucrurile mele.
- ^a Patru-đeci de ani uritu-m'am cu genera- 10
țiunea *aceea*, și dis'amu:
Popor cu animă rătăcită *sunt* ei,
Și n'au cunoscutu căile mele;
- De *aceea* ^a jurat'am în mânia mea, 11
Că nu voru intra in rapausul meu.

PSALMUL 96.

- CÂNTAȚI lui Iehova cântare nouă, 1
^a Să cânte lui Iehova totu pămîntul!
- Cântați lui Iehova, bine-cuvîntați numele lui, 2
Đi pe đi prochiamați ajutorul se!
- Spuneți între popore mărirea lui, 3
Între tóte națiunile minunile sale!
- Căci ^a mare *este* Iehova, și ^a forte de laudat, 4
^a Infurcșut *este* elu preste toți dei.
- Căci ^a toți dei popórelor idoli *sunt*; 5
^a Dară Iehova facut'a ceriul.
- Măreția și strălucirea înaintea lui *sunt*, 6
^a Tăria și podoba in sanctuarul se.
- ^a Dați lui Iehova, voi nêmurile popórelor, 7
Dați lui Iehova mărirea și putere!
- Dați lui Iehova mărirea cuvenită numelui se, 8
Aduceți daruri, și veniți in curțile sale!
- Inchinați-vă lui Iehova ^a din podoba sântă; 9
Tremure înaintea lui totu pămîntul!
- Cuvîntați între popore: ^a Iehova domnesce! 10

d lov 90. 5.	Isa. 28. 26.	o Amos 4. 3.	5. 22.	e 1 Cor. 6. 20.	56.	Ps. 96.	f Ps. 115. 15.
e Ps. 81. 18.	j 1 Cor. 3. 20.	p Ps. 58. 2.	—	f Ps. 79. 13. &	1 Cor. 10. 9.	a 1 Cron. 16.	Isa. 42. 5.
Iuda 15.	k lov 5. 17.	Isa. 10. 1.	Ps. 95.	80. 1. & 100. 3.	j Num. 14. 23.	23—35.	g Ps. 23. 2.
f Ps. 10. 11, 13.	l Prov. 3. 11.	q Mat. 27. 1.		g Ebr. 3. 7, 15.	k 1-br. 3. 10, 17.	h Ps. 29. 1, 2.	h Ps. 29. 1, 2.
& 59. 7.	1 Cor. 11. 32.	r Exod. 25. 7.	a Ps. 100. 1.	& 4. 7.	l Num. 14. 25.	i Ps. 29. 2. &	i Ps. 29. 2. &
g Ps. 73. 22. &	Ebr. 12. 5, etc.	s Ps. 59. 9. &	b Deut. 32. 15.	h Exod. 17. 2, 7.	28. 30.	j Ps. 145. 3.	j Ps. 93. 1. &
92. 6.	t 1 Sam. 12. 22.	t Ps. 7. 16.	c Sam. 22. 47.	Num. 14. 22.	Ebr. 3. 11, 18.	k Ps. 13. 3.	k Apoc. 11. 15.
h Exod. 4. 11.	u Rom. 11. 1, 2.	u Ps. 7. 16.	c Ps. 96. 1. &	etc & 20. 13.	& 4. 3, 5	l Ps. 95. 3.	l Ps. 95. 3.
Prov. 20. 12.	m Ps. 124. 1, 2.	Prov. 22. 22. &	d Ps. 7. 16.	Deut. 6. 16.	—	e Vești Ier. 10.	e Vești Ier. 10.
i lov 85. 11.	n Ps. 88. 16.		d Fac. 1. 9, 10.	i Ps. 78. 18, 40.		11, 12.	11, 12.

Intemeiatu-s'a lumea, și nu se va clăti.

Elu * popóarele cu dreptate le judecă.

11 'Bucure-se cerulul, și veselăscă-se pământul;
* Mugăscă marea și toate ce o împlu! [tulul,

12 Trăsulte câmpia și totu ce este pe ea,
Veselăscă-se toți arborii pădurei

13 Înaintea lui Iehova; căci vine;

Vine să judece pământul;

* Va judeca lumea cu dreptate,

Și popóarele cu adevărul se.

PSALMUL XCVII.

1 'IEHOVA domnesce! veselăscă-se pământul;
* Bucure-se insulele cele multe! [tulul!

2 'Nöorü și negură sunt in jurul lui,

* Dreptatea și judecata sunt temelia tronului

3 * Focu merge înaintea lui, [seu.

Și cu flacări mistuesce din toate părțile pre neamicii se.

4 'Fulgerale sale luminează lumea,

Pământul vede, și se cutremură:

5 'Munții ca cêra se topesc înaintea lui Iehova,
Înaintea Domnului a totu pământul.

6 'Cerîurile prochiâmă dreptatea lui,

Și toate popóarele vedü mărirea sa.

7 'Ruşineze-se toți cei ce servesc la chipuri
Cei ce se fălesc în idoli. [cioplite,

* Închinați-vé lui, toți deii!

8 Sionul a ascultat acêsta, și se bucură,

Și ficele lui Iuda se veseliră,

Pentru judecățele tale, Iehova!

9 Căci tu, Iehova, esci * prē înaltu preste totu

* Prē-înălțatü preste toți deii. [pământul,

10 * Cei ce iubiți pre Iehova, urii rēul!

* Elü păzesce sufletele cuvioşilor se;

* Din mâna celor nelegiuiți i scapă.

11 * Pentru celü dreptü semēnatu-s'a lumina,
Și pentru cei neprihăniți in animă, bucuriă.

12 * Dreptilorü, bucurați-vé in Iehova,

* Și serbați amintirea sânteniei sale.

PSALMUL XCVIII.

Unü psalmü.

1 'CÂNTAȚI lui Iehova cântare nouă;

* Căci * minuni a făcutü;

Ajutatu-l'a pre elü

* Drepta sa și sântulü se braçiü.

2 'Iehova arētat'a mēntuirea sa;

Înaintea ochilorü popórelorü

* Descoperit'a fericirea sa.

'Adușu-și-a aminte de îndurarea sa și de cre- 3
Cătră casa lui Israelü; [dincioșia sa

* Tóte marginile pământului vēdüt'au mēntuirea Dumneșcului nostru.

* Strige de bucuriă lui Iehova, totü pă- 4
Chiuiți, strigați și cântați. [mēntulü!

Cântați lui Iehova cu citară,

Cu citară și cu cātecü din gură;

* Cu trimbiță și sunetü de cornü

Cântați de bucuriă înaintea lui Iehova, regele.

* Mugăscă marea și totü ce o împle, 7
Lumea și cei ce locuesc într'insa;

* Bată in palme fluviile,

Munții cāte de bucuriă cu toți împreună

Înaintea lui Iehova; * căci vine să judece pă- 9

Va judeca lumea cu dreptate, [mēntulü;

Și popóarele cu ecitate.

PSALMUL XCIX.

* IEHOVA domnesce; cutremure-se popóarele! 1
* Elü tronază într- cherubimî, clătēscă-se

Iehova mare este in Sionü, [pământulü! 2

Și * înălțatü preste toate popóarele.

Laude-se numele teü, * celü mare și iufri- 3

* Căci sântü este elü: [coșatü;

* Lăudați * puterea regelui, că dreptatea iu- 4

Intemeiat'ă ecitatea; [besce;

Judecată și dreptate făcut'ă in Iacobü.

* Înălțați pre Iehova, Dumneșculü nostru; 5

Proșterneți-vé înaintea * așternutului picio-

* Căci * sântü este elü. [relorü sale;

* Moisi și Aaronü fost'ă d'ntre preuții se,

Și Samuelü d'ntre cei ce chiamă numele se;

Ei * chiamară pre Iehova, și elü li-a respunsü.

* In stălpü de nöorü li vorbi;

Ei păziră mărturiile sale,

Și aședămintele ce li-a fostü datü.

Iehova, Dumneșculü nostru! respunsu-li-ă;

* Dumneșcülü ertătoriü fostu-li-ă,

Și * resbunătoriü faptelorü lorü.

* Înălțați pre Iehova, Dumneșculü nostru; 9

Proșterneți-vé in muntele celü sânt alü se!

* Căci sântü este Iehova, Dumneșculü nostru.

PSALMUL C.

Unü psalmü de mulțumire.

* STRIGE * de bucuriă lui Iehova totü pă- 1
Serviți lui Iehova cu veselii! [mēntulü! 2

Cu cântare veniți înaintea lui!

z Vers. 13.	e Ps. 18. 8. &	j Ebr. 1. 6.	Ps. 112. 4.	Isa. 59. 16. &	100. 1.	d Deut. 28. 58.	Zef. 3. 7.
Ps. 67. 4. &	50. 3.	k Ps. 83. 18.	Prov. 4. 18.	63. 5.	i Num. 10. 10.	Apoc. 15. 4.	m Veđi Esod. 32.
98. 9.	Dan. 7. 10.	l Esod. 18. 11.	q Ps. 33. 1.	d Isa. 52. 10.	1 Cron. 15. 28.	e Iov 36. 5, 6, 7.	2. etc.
l Ps. 69. 34.	Hab. 3. 5.	Ps. 95. 3. &	r Ps. 30. 4.	Luc. 2. 30. 31.	2 Cron. 29. 27.	f Vers. 9.	Num. 20. 12.
m Ps. 98. 7. etc.	f Esod. 19. 18.	96. 4.	—	e Isa. 62. 2.	j Ps. 96. 11. etc.	g 1 Cron. 28. 2.	24.
n Ps. 67. 4.	Ps. 77. 18. &	m Ps. 34. 14. &	Ps. 98.	Rom. 3. 25, 26.	k Isa. 55. 12.	Ps. 132. 7.	Deut. 9. 20.
Apoc. 19. 11.	104. 32.	37. 27. & 101. 3.	a Ps. 33. 3. &	f Luc. 1. 54, 55.	l Ps. 96. 10, 13.	h Lev. 19. 2.	n Vers. 5.
—	g Judec. 5. 5.	Amos 5. 15.	96. 1.	72.	—	i Ier. 15. 1.	Esod. 15. 2.
Ps. 97.	Mic. 1. 4.	Rom. 12. 9.	Isa. 42. 10.	g Isa. 49. 6. &	Ps. 99.	j Esod. 14. 15.	Ps. 34. 3. &
a Ps. 98. 10.	Nah. 1. 5.	n Ps. 31. 23. &	b Esod. 15. 11.	52. 10.	a Ps. Ps. 93. 1.	k Esod. 14. 15.	118. 28.
b Isa. 60. 2.	h Ps. 19. 1. &	37. 28. & 145.	Ps. 77. 14. &	Luc. 2. 80, 31.	b Esod. 25. 22.	l Sam. 7. 9.	—
c 1 Reg. 8. 12.	50. 6.	o Ps. 37. 28. &	86. 10. & 105.	& 3. 6.	Ps. 18. 10. &	k Esod. 33. 9.	Ps. 100.
Ps. 18. 11.	i Esod. 20. 4.	Dan. 3. 23 &	5. & 156. 1. &	Fapt. 13. 47.	80. 1.	l Num. 14. 20.	a Ps. 95. 1. &
d Ps. 89. 14.	Lev. 26. 1.	6. 22, 27.	139. 14.	s 28. 28.	h Ps. 95. 1. &	l Num. 14. 20.	98. 4.
	Deut. 5. 8. &	p Iov 22. 28.	e Esod. 15. 6.	h Ps. 95. 1. &	c Ps. 97. 9.	l Num. 14. 20.	
	27. 15.					l Num. 14. 20.	

- 3 Aflați, că Iehova *este* Dumnezeu;
^b Elu ne-a făcutu, și nu noi înși-ne;
^c Poporul se *sîntem*, și turma păsciunei sale.
 4 ^d Intrați în porțile lui cu *cântări de mulțumire*,
 În curțile sale cu *cântări de laudă*:
 Mulțumiți-î, și bine-cuvântați numele se.
 5 Căci bun *este* Iehova, ^e în eternă îndurarea sa,
 Din generațiune în generațiune *ține* credin-
 cioșia sa.

PSALMULŢI CI.

Unu psalmu alu lui Davidu.

- 1 **M**ILĂ și judecată ^a voiă cânta,
 Ție, Iehova, ^b ți voiă cânta.
 2 ^c Voiă lua aminte la calea neprihănirei;
 Cându vei veni la mine?
 Voiă ^d âmbra în nevinovăția ânimei mele
 În lă-intrul casei mele.
 3 Nu voiă pune înaintea ochilor mei nici
 unu reu,
^e Urăscu lucrarea celor ce ^f se abată;
 Nu se va lipi de mine;
 4 Animă îndereptnică de mine departe fie,
^g Răutatea nu voiă cunósce.
 5 Pre celú ce vorbesce de reu într'ascunsu de
 Lú voiă stérpi; [aprópele seú,
 Pre ^h celú ce are ochi mândri și animă în-
 Nu-lú voiă suferi. [gâmfatá,
 6 Ochii mei vorú fi spre cei credincioși ai țe-
 rei, ca ei să locuésca cu mine;
 Celú ce âmblá pe calea neprihănirei, acela
 numai ⁱ 'mí va servi.
 7 Celú ce vicleșugú lucréză, nu va locui în lă-
 intrul casei mele,
 Celú ce minciuni spune, înaintea ochilor
 mei nu va sta.
 8 ^j În tóte demănețele voiă stérpi pre toți ne-
 legiuitii țerei,
 Nimicindú ^k 'din cetatea lui Iehova pre toți
 făcătorii de rele.

PSALMULŢI CII.

*Rugăciunea unu apăsatu, cându este în neli-
 nisce și revérșă înaintea lui Iehova plângerea sa.*

- 1 **I**EHOVA, ascultă ruga mea,
 Și strigare mea ^a viie până la tine.
 2 ^b Nu ascunde fața ta de mine în ziua ne-
 voiei mele,
^c Plécă urechia ta cătră mine în ziua cândú
 Grăbesce-te a-mi răspunde. [strigú,
 3 ^d Căci dîlele mele perú, ca fumulu,

- Si ^e ósele mele ca tăciune ardú;
 Lovită este ânima mea, și s'a ^f uscatú ca érba; 4
 Căci uitat'amú a mánca pânea mea.
 De vócea suspinului meu 5
^g Ósele mele se lipsescú de carnea mea;
^h Ajuns'amú ca și ⁱ pelicanulú pustiului, 6
 Sûnt ca buhna între ruini.
^j Veghiezú, și sînt ca paserea ^k singuratică 7
 pe acoperiméntu.
 Tótă ziua mé batjocorescú neamicii mei; 8
 Cei ce se ^l infuriă asupra-mi ^m pe mine se jură.
 Căci dreptú pâne máncat'amú cenușă, 9
 Și ⁿ béutura mea cu lacrimi amú amestecatú,
 De mânia ta și urgia ta; 10
 Căci tu ^o m'ai rădicatú, și m'ai asvêrlitú.
^p Ca o umbră întinsă ^q sînt dîlele mele, 11
 Și eú ca érba mé usucú.
^r Dară tu, Iehova, în eternă tronezi, 12
 Și ^s amintirea ta ține din generațiune în ge-
 nerațiune.
 Scula-te-vei, ^t îndura-te-vei de Sionú, 13
 Căci timpú *este* să te înduri de elú;
 Căci sosit'a ^u timpulú hotăritú.
 Căci servilorú tei li place de ^v petrele sale, 14
 Și iubescú pulberea lui.
 Și ^w tema-se-vorú popórele de numele lui Ie- 15
 hova,
 Și toți regiú păméntului de mărirea ta.
 Căci Iehova a reziditú Sionulú, 16
^x În mărirea sa arétatu-s'a.
^y La rugăciunea celui nemângăiatú plecatu-s'a, 17
 Și cererea lorú n'a nesocotitú.
^z Scri-se-va acésta pentru generațiunea viitoare, 18
 Ca ^a poporul renăscutú să laude pre Iehova.
 Căci elú ^b privit'a din sânta sa înălțime, 19
 Iehova din cerii s'a uitatú pe păméntu:
^c Ca să audă suspinulú celui încătușatú, 20
 Ca să scape pre cei hotăriți la mórte;
 Ca ei să ^d prochiáme în Sionú numele lui 21
 Și lauda lui în Ierusalimú, [Iehova,
 Cândú se vorú aduna împreună popórele 22
 Si regatele, ca să servescă lui Iehova.
 Pe cale elú a slăbitú puterea mea, 23
 A ^e scurtatú dîlele mele.
^f Disu-mi-amú: Dumnezeuulú meu! nu mé răpi 24
 la jumătatea dîlelorú mele;
 Din generațiune în generațiune ^g sînt ^h anii tei;
ⁱ Din vechime întemeiat'ai păméntulú, 25
 Și ceriulú lucrulú mânelorú tale *este*.
^j Ele vorú peri, dară ^k tu vei rămăné, 26
 Da, ca unú vestméntú ele tóte se vorú învechi,

b Ps. 119. 78. &
 139. 13. etc. &
 149. 2.
 c Ps. 95. 7.
 Ezec. 34. 30.
 31.
 d Ps. 66. 8. &
 116. 17, 18, 19.
 e Ps. 136. 1, etc.
 f Ps. 101.
 a Ps. 89. 1.

b 1 Sam. 18. 14.
 c 1 Reg. 9. 4. &
 11. 4.
 d Ps. 97. 10.
 e Ios. 23. 6.
 1 Sam. 12. 20.
 21.
 f Ps. 40. 4. &
 135. 5.
 g Mat. 7. 23.
 2 Tim. 2. 19.
 h Ps. 18. 27.
 Prov. 6. 17.

h Ps. 75. 10.
 Ier. 21. 12.
 i Ps. 48. 2, 8.
 j Ps. 102.
 k Esod. 2. 23.
 l Sam. 9. 16.
 m Ps. 18. 6.
 n Ps. 27. 9. &
 69. 17.
 o Ps. 71. 2. &
 88. 2.

d Ps. 119. 83.
 Iac. 4. 14.
 e Iov. 30. 30.
 Ps. 31. 10.
 f Plân. 1. 13.
 g Ps. 37. 2.
 Vers. 11.
 h Iov. 19. 20.
 i Plân. 4. 8.
 j Iov. 30. 29.
 k Isa. 34. 11.
 l Zef. 3. 14.
 m Ps. 77. 4.

k Ps. 38. 11.
 l Fapt. 26. 11.
 m Fapt. 23. 12.
 n Ps. 42. 3. &
 80. 5.
 o Ps. 30. 7.
 p Iov. 14. 2.
 q Ps. 109. 23. &
 144. 4.
 r Eccl. 6. 12.
 s Vers. 4.
 t Isa. 40. 6, 7, 8.
 u Iac. 1. 10.

r Vers. 26.
 Ps. 9. 7.
 Plân. 5. 19.
 s Ps. 135. 13.
 t Isa. 60. 10.
 u Zech. 1. 12.
 v Isa. 40. 2.
 w Ps. 79. 1.
 x 1 Reg. 8. 43.
 y Ps. 138. 4.
 z Isa. 60. 3.
 a Isa. 60. 1, 2.
 b Neom. 1. 6, 11.

& 2. 8.
 a Rom. 15. 4.
 b 1 Cor. 10. 11.
 c Ps. 22. 31.
 d Isa. 43. 21.
 e Deut. 26. 15.
 f Ps. 14. 2. &
 33. 13, 14.
 g Ps. 79. 11.
 h Ps. 22. 22.
 i Iov. 21. 21.
 j Isa. 38. 10.

h Ps. 90. 2.
 Hab. 1. 12.
 i Fac. 1. 1. &
 2. 1.
 j Ebr. 1. 10.
 k Isa. 34. 4. &
 51. 6 & 65.
 l 17. & 66. 22.
 m Rom. 8. 30.
 n 2 Pet. 3. 7, 10,
 11, 12.
 o Vers. 12.

- Ca ună vestmântu le vei schimba, și se voru
 27 Dară 'tu totu același vei fi, [schimba.
 Si anii tei nu se voru sfârși.
 28 "Fiil serviloru tei locui-vorū,
 Si semința lorū întări-se-va înaintea ta.

PSALMULŮ CHII

Unu psalmu alu lui Davidu.

- 1 **B**INE-CUVÎNTEZĂ, suflete alu meu, "pre
 Iehova!
 Și toate cele din lă-întrulū meu numele celū
 sântu alu seū!
 2 Bine-cuvînteză, suflete alu meu, pre Iehova;
 Și nu uita toate bine-facerile lui:
 3 "Celū ce ertă toate fără-de-legile tale,
 Celū ce "vindecă toate dolele tale!
 4 Celū ce "scapă de mormentu vieța ta,
 Celū ce te "incununază cu milă și îndurare!
 5 Celū ce împle de bunetăți sufletulū teū,
 Așa că 'se înnoiescū, ca ale vulturulū, tănē-
 rețele tale.
 6 "Dreptate și judecată face Iehova
 Tuturorū celorū apesați.
 7 "Făcut'a cunoscute lui Moisi căile sale,
 Fiilorū lui Israelū faptele sale.
 8 "Induratū și milosū este Iehova,
 Târdiū la mânia și plinū de îndurare;
 9 "Nu va mostra in eternū,
 Nici pururea va ține mânia sa;
 10 "Dupre păcatele nōstre nu nī-a făcutū,
 Nici dupre fără-de-legile nōstre nu nī-a res-
 plătitū.
 11 "Căci, pe câtū este înaltū cerulū preste pā-
 mēntū,
 Înălțatu-s'a mila sa spre cei ce se temū de
 d'insulū;
 12 Pe câtū de departe este resăritulū de la apusū,
 "Depărtat'a de la noi fără-de-legile nōstre.
 13 "In ce chipū miluesce părintele pre fiū,
 Miluesce Iehova pre cel ce se temū de d'in-
 14 Căci cunōsce zidirea nōstră, [sulū.
 "Aduce-și aminte, că "țērānă sūntemū.
 15 Omulū, ca érba sūnt "dilele lui,
 "Ca flōrea câmpulū, așa va înflori;
 16 Unū ventū trece dē-asuprā-i, și nu mai este,
 Și "loculū seū nu se mai cunōsce.
 17 Dară mila lui Iehova ține din eternū și in
 eternū spre cei ce se temū de d'insulū,
 Și mēntuirea sa "spre fiilū fiilorū,
 18 "Ce păzescū legāmēntulū seū,

Și-și aducū aminte de ordinele lui, ca să
 le facă.

- Iehova gătit'a in ceriū "tronulū seū, 19
 Și "impērăția sa preste tōte domnesce.
 "Bine-cuvēntați pre Iehova, voi āngerii seī, 20
 Ceī țaricu puterea, și cari "faceți ordinulū seū,
 Ascultāndū de vōcea cuvēntulū seū!
 "Bine-cuvēntați pre Iehova, tōte oștirile lui, 21
 "Servii lui, cari faceți voia lui!
 "Bine-cuvēntați pre Iehova, tōte lucrurile lui, 22
 In tōte locurile stēpānirēi lui!
 "Bine-cuvinteză, suflete alu meu, pre Iehova!

PSALMULŮ CIV

- B**INE-cuvînteză, suflete alu meu, "pre Ie- 1
 hova!
 Iehova, Dumneḡeulū meu, măritu-te-aī fōrte.
 In măreția și strălucire "te-aī îmbrăcatū.
 "Celū ce cu lumina, ca cu o mantiā, te-aī 2
 invēlitū,
 "Celū ce aī întinsū ceriulū ca unū covorū!
 "Celū ce cu ape zidit'a cămārele lui cele 3
 mai de susū;
 "Celū ce din nūori face carulū seū;
 "Celū ce āmblă pe aripele vēntulū;
 "Celū ce face vēnturile trāmeșii seī, 4
 "Flacārele de focū servii seī.
 "Intemeiat'aī pāmēntulū pe temeliele sale, 5
 Ca in eternū și perpetuū să nu se clătescā.
 "Cu adūnculū, ca cu unū vestmēntū, l'aī aco- 6
 Apele preste munți stātut'aū. peritū;
 "Fugit'aū de muștrarea ta, 7
 La vōcea tunetului teū luat'aū iute fugā,
 " (Munții rēdicāndu-se, vāile plecāndu-se,) 8
 Spre "loculū, in care tu le-aī întemeiatū.
 "Margini pusu-li-aī, preste cari să nu trecā, 9
 "Sā nu se întōrcā, ca să acoperā pāmēntulū.
 Trāmes'a isvōre in vāi, 10
 Pr'ntre munți strecuratu-s'aū apele.
 Din ele adapā-se tōte fērele câmpiei, 11
 Asinii sēlbaticī 'și potolescū setea lorū.
 Aprōpe de ele locuescū pāsērele ceriulū, 12
 Cari facū să resune vōcea lorū d'ntre
 ramuri.
 "Elū adapā munții din cămārele sale, 13
 Din "fructulū lucrurilor tale "saturī pāmēn-
 "Elū face să resarā érbā pentru vitā, [tulū. 14
 Și verdētā pentru trebuința omului;
 Elū scōte "pāne din pāmēntū,
 Și "vinulū, ce veselesce ānima omului, 15

l Mal. 3. 6.
 Ebr. 13. 3.
 Iac. 1. 17.
 m Ps. 69. 36.
 —
 Ps. 108.
 a Vers. 22.
 Ps. 104. 1. &
 146. 1.
 b Ps. 180. 8.
 Isa. 33. 24.
 Mat. 9. 2, 6.
 Marc. 2. 5, 10,

11.
 Luc. 7. 47.
 c Esod. 15. 26.
 Ps. 147. 3.
 Ier. 17. 14.
 d Ps. 34. 22. &
 56. 13.
 e Ps. 5. 12.
 f Isa. 40. 31.
 g Ps. 146. 7.
 h Ps. 147. 19.
 i Esod. 34. 6, 7.
 Num. 14. 18.
 Deut. 5. 10.

Neem. 9. 17.
 Ps. 86. 15.
 Ier. 32. 18.
 j Ps. 30. 5.
 Isa. 57. 16.
 Ier. 3. 5.
 Mic. 7. 18.
 k Ezra 9. 13.
 l Ps. 57. 10.
 m Esod. 3. 18.
 n Isa. 43. 25.
 Mic. 7. 18.
 o Mal. 3. 17.
 Ps. 78. 39.

p Fac. 3. 19.
 Eccl. 12. 7.
 q Ps. 90. 5, 6.
 1 Pet. 1. 24.
 r Iov 14. 1, 2.
 Iac. 1. 10, 11.
 s Iov 7. 10. &
 90. 9.
 t Esod. 20. 6.
 u Deut. 7. 9.
 v Ps. 11. 4.
 z Ps. 47. 2.
 Dan. 4. 26, 34,

35.
 y Ps. 148. 2.
 z Mat. 6. 10.
 Ebr. 1. 14.
 a Fac. 32. 2.
 Ios. 5. 14.
 b Ps. 68. 17.
 c Dan. 7. 9, 10.
 Ebr. 1. 14.
 d Ps. 145. 10.
 d Vers. 1.

Ps. 104.
 a Ps. 103. 1.
 Vers. 35.
 b Ps. 93. 1.
 c Dan. 7. 9.
 d Isa. 40. 22. &
 45. 12.
 e Amos 9. 6.
 f Isa. 19. 1.
 g Ps. 18. 10.
 h Ebr. 1. 7.
 i 2 Reg. 2. 11.
 & 6. 17.

j Iov 26. 7. &
 38. 4, 6.
 k Ps. 24. 2. &
 136. 6.
 l Eccl. 1. 4.
 m Fac. 7. 19.
 n Fac. 8. 1.
 o Fac. 8. 5.
 p Iov 38. 10, 11.
 q Iov 26. 10.
 r Ps. 33. 7.
 Ier. 5. 22.
 p Fac. 9. 11, 15.

q Ps. 147. 8.
 r Ps. 65. 9, 10.
 s Ier. 10. 13. &
 14. 22.
 t Fac. 1. 29, 30.
 & 3. 18. & 9. 3.
 u Ps. 147. 8.
 v Iov 28. 5.
 w Iov 36. 25. &
 147. 9.
 x Judc. 9. 13.
 Ps. 25. 5.
 Prov. 31. 6, 7.

- Și face să strălucască fața lui mai mult
decât oleul;
Și pânea ce întăresce ânima omului.
- 16 Arborii lui Iehova se satură,
Cedrii Libanului, pre^a cari elⁱ i-a sădit;
17 In cari paserea și face cuibul^u se^u:
Cocostêrcului brații sânt locuință;
18 Capriorelor^u, munții cei înalți,
Șoricelului de munte stânceleⁱ sânt adă-
post^u.
- 19 Făcut^a ai luna pentru timpuri,
Sorele^a cun^oște *timpul^u* apusului se^u.
20 Făcut^a ai întunerecul^u, ca să fie n^opte,
In care să se misce t^ote fêrele pădurei;
21 Puiⁱ de le^u, ce mugesc^u după prédă,
Căutându^u de la Dumne^ude^u mâncarea lor^u.
22 Sorele resare: ei se retrag^u,
Și in vizuniile lor^u se culcă.
23 Omul^u ese la^a lucrul^u se^u
Și la munca sa până in séră.
24 Cât^u de multe sânt lucrările tale,
Iehova!
T^ote cu înțelepciune le-ai făcut^u;
Plin^u este pământul^u de bunurile tale.
- 25 Așa și marea ac^osta, întinsă și largă;
In ea sânt tărêtoare fără număr^u,
Animale mici și mari.
26 Pe ea plutesc corăbiⁱ,
Și Leviatanul^u, pre care l^a ai făcut^u,
Ca să se j^oce într^ansa.
27 T^ote pre tine te asc^optă,
Ca să li dai mâncarea la timpul^u lor^u.
28 Li dai, ele adună;
Deschiⁱ m^ana ta, ele se satură de bunuri;
29 Ascunⁱ fața ta, ele se neliniscesc^u,
Leⁱ suflarea lor^u, ele per^u, și in pulbere se
reⁿtorc^u.
- 30 Trameⁱ spiritul^u te^u, ele din nou se fac^u,
Și așa tu înno^oesci fața pământului.
31 Fie mărirea lui Iehova in etern^u;
Iehova să se bucure de lucrurile sale!
32 Privește spre pământ^u, și acesta se cu-
tremură,
Atinge munții, și ei fumegă.
33 Voi^u cânta lui Iehova t^otă vi^eta mea,
Voi^u psalmodia Dumne^udeului^u me^u, cât^u voi^u
34 Fie și plăcută gândirea mea! [fi.
Căci mă bucur^u in Iehova.
35 P^oeră păcătoșii de pe pământ^u,
Și cei nelegiuⁱți să nu mai fie!
36 Dară, sufl^ete al^u me^u, bine-cuv^onteză pre
Iehova!
Toți, laudați pre Iehova!

PSALMULŢ CV.

- L^aUDAȚI pre Iehova, chiămați numele lui! 1
Intre pop^oreⁱ faceți cunoscute faptele lui! 2
Cântați-i, psalmodiați-i, 2
Vorbⁱți de t^ote minunile lui!
Lăudați-v^e in sântul^u se^u nume! 3
Bucure-se ânima celor^u ce caută pre Iehova!
Căutați pre Iehova și puterea lui, 4
Căutați pururea fața lui.
Amintiți-v^e de minunile lui, pre cari le-a 5
făcut^u,
De semnele lui și de judecăte^{le} gurei sale,
Voi seminția lui Abraam^u, servul^u se^u, 6
Fiiⁱ lui Iacob^u, aleșii sei!
El^u, Iehova, este Dumne^udeul^u nostru, 7
Preste tot^u pământul^u sânt^u judecăte^{le} sale.
El^u pururea și aduce aminte de legă- 8
m^ontul^u se^u,
De cuv^ontul^u, ce l^a ordină^u la mii de genera-
Pre care l^a încheiat^u cu Abraam^u, [tiunⁱ: 9
Și de jurământul^u se^u cătră Isaac^u,
Și pre care l^a întărit^u aședământ^u lui Iacob^u, 10
Legământ^u etern^u lui Israel^u,
Dic^ond^u: 'Tie'ți voi^u da pământul^u Canaan^u, 11
De sortii al^u moscenirei v^ostre.
Când^u erau încă puⁱni la număr^u, 12
Puⁱni f^orte, și străini acolo;
Când^u mers^era din popor^u in popor^u, 13
Din regat^u in alt^u popor^u;
Nelăsând^u pre nimenea să-i apese, 14
Și pre regi pedepsindu-i pentru d'inșii,
dic^ond^u:
De unșii mei nu v^e atingeți, 15
Și profeților mei nici un^u re^u nu li faceți!
Chiămă și f^ometea asupra pământului, 16
Sfărâmând^u sprijiunul^u vieții, pânea.
Trămes^e înaint^e li un^u bărbat^u, 17
Pre Iosef^u cel^u v^endut^u ca sclav^u.
In cătuș^e strins^e au picior^ele lui, 18
Ferul^u străpuns^a sufletul^u se^u;
Până la timpul^u, când^u se implini cuv^ontul^u se^u, 19
Cuv^ontul^u lui Iehova, care l^a cercat^u.
Trămes^e a regele, de l^a u^o deslegat^u, 20
Domnul^u pop^ore^{lor}, de l^a pus^u in libertate.
Făcut^u-l^a domn^u preste casa sa, 21
Și st^epân^u preste t^otă averea sa:
Ca să lege pre mai marii sei duple voia sa, 22
Pre bătrânii sei să-i înțelept^escă.
Și veni Israelul^u in Egipt^u, 23
Și Iacob^u se opri in pământul^u lui Ham^u.
Și el^u îm^ulți f^orte pre poporul^u se^u, 24
L^u făcu mai tare decât ap^esătorii sei.

z Num. 24. 6.
y Prov. 30. 26.
z Fac. 1. 14.
a Iov 38. 12.
b Isa. 45. 7.
c Iov 38. 39.
d Fac. 3. 19.
e Prov. 3. 19.

f Iov 41. 1.
g Ps. 136. 25.
h Ps. 145. 15. &
i Iov 34. 14, 15.
j Ps. 146. 4.
k Eccl. 12. 7.
l Isa. 32. 15.
m Ezech. 37. 9.

j Fac. 1. 31.
k Hab. 3. 10.
l Ps. 144. 5.
m Ps. 63. 4. &
n Ps. 146. 2.
o Ps. 37. 38.
p Prov. 2. 22.
q Vers. 1.

Ps. 105.
a 1 Cron. 16.
8-22.
b Isa. 12. 4.
c Ps. 145. 4, 5.
11.
d Ps. 77. 12. &
119. 27.

d Ps. 27. 8.
e Ps. 77. 11.
f Isa. 26. 9.
g Luc. 1. 72.
h Fac. 17. 2. &
22. 16, etc. &
23. 3. & 28.
i Fac. 35. 5.
Luc. 1. 73.

Ebr. 6. 17.
i Fac. 13. 15. &
15. 18.
j Fac. 34. 30.
k Deut. 7. 7. &
26. 5.
l Ebr. 11. 9.
m Fac. 12. 17.

& 20. 3, 7.
n Fac. 41. 54.
o Lev. 26. 26.
p Isa. 3. 1.
q Ezech. 4. 16.
r Fac. 45. 5. &
50. 20.
s Fac. 37. 28, 36.

r Fac. 39. 20. &
40. 15.
s Fac. 41. 25.
t Fac. 41. 14.
u Fac. 41. 40.
v Fac. 46. 6.
w Ps. 78. 51. &
106. 23.
y Ezech. 1. 7.

25 *Întorse âmina loră, ca să urască pre poporul seă,
Să facă vicleșugă serviloră seă.
26 *Trămese pre Moisi, servulă seă,
Pre Aaronă, ^bpre care l'a alesă;
27 *Ei făcură între d'înșii semnele lui,
^dȘi minună în pământulă lui Hamă.
28 *Elă trămese întunecime, și se făcu întunecă,
Și nimică ^fnu se împotrivi cuvinteloră lui.
29 *Prefăcu apele loră în sânge,
Și omoră pescii loră.
30 *Pământulă loră foi de brôsce,
Până în cămărele regiloră loră.
31 *Dise, și musca-cânelui veni,
Musce rele în totă cuprinsulă loră.
32 *În locă de plăiă li dădu grândină,
Flacări de focă în pământulă loră;
33 *Bātu viele loră și smochinii loră,
Și sfărămă arborii cuprinsulă loră.
34 **Eră-și* dise; și locusta veni,
Și omidi fără numără;
35 Cari mănăcară totă verdăța pământulă loră,
Și înghițără fructulă țerânei loră.
36 *Elă bătu pre totă anteiă-născutulă în pământ,
*Prinosulă a totă puterea loră. [tulă loră,
37 *Scosu-i-a cu argintă și cu aură,
Și în semințiile sale nu era nici unulă, care
să șiovăască;
38 *Egiptulă bucuratu-s'a de plecarea loră,
Căci frica de d'înșii căduse preste ei.
39 *Elă întinse năoră dreptă acoperimântă,
Și focă, spre a-li lumina năptea.
40 *Ei cerură, și elă aduse prepelițe,
Și *cu pânea ceriulă ⁱși satură.
41 *Deschise stânca, și se versă apă,
Ce, ca ună pără, a cursă prin locuri secetose.
42 Căci amintitu-și-a de *cuvântulă seă celă
De Abraamă, servulă seă; [sântă,
43 Și scose pre poporulă seă în bucură,
În cântări de veselă pre aleșii seă.
44 *Și li dădu țerele națiuniloră,
Și stăpâniră *fructulă* lucrulă popăreloră;
45 *Ca să păzescă aședămintele lui,
Și legile lui să le țină.
Lăudați pre Iehova.

PSALMULĂ CVI.

1 LĂUDAȚI pre Iehova!

*Mulțumiți ^blui Iehova, căci bună este,
Și în eternă *ține* îndurarea sa.

*Cine pôte spune faptele cele mărețe ale lui Iehova?
Cine va face să resune totă lauda sa?
Fericii cei ce se țină de judecată,
Și ^adreptate facă în ^ctotă timpulă!
^fAdă-ți aminte de mine, Iehova, întră bună-
voința, *ce porți* poporului teă,
Cercetază-mă cu ajutorulă teă:
Ca să vedă fericirea aleșiloră tei;
Să mă bucură de bucură poporului teă,
Și să mă laudă cu moscenirea ta.
^gPecătuit'amă și noi și părinții nostri,
Strîmbătate lucrat'amă, nelegiuit'amă:
În Egiptă părinții nostri nu ținură sēmă de
minunile tale,
Nu-și amintiră de mulțimea îndurăriloră tale;
^hCi resculatu-s'au la marea, la Marea Roșă.
Totuși elă ⁱși mēntui ^jpentru numele seă,
^kCa să facă cunoscută puterea sa.
^lCertat'a Marea Roșă, și ea a secătă,
Și ^mtrecutu-i-a prin adâncuri, ca prin pustii.
ⁿMēntuitu-i-a din mână celă ce-^oș uria,
Și ^pi-a scăpată din mână neamiculă.
^qȘi apele acoperiră pe apăsătorii loră,
Nici unulă dintr'înșii nu rămase.
^rAtuncea creșură în cuvintele sale,
Cântară lauda lui.
Dară ^spute uitără faptele sale,
Nu asceptară sfatulă seă;
^tȘi se cuprinsără de poftă în pustii,
Isptiră pre Dumneșă în *medilocolă* deșă-
^uȘi elă li dădu cererea loră, [tulă.
Dară ^vtrămese uscăciune în corpurile loră.
^wȘi pismuiră și pre Moisi în taberă,
Pre Aaronă, sântulă lui Iehova.
De aceea ^xdeschisu-s'a pământulă, și înghiți
Și acoperi ceta lui Abiramă; [pre Datană,
^yȘi foculă aprinsu-s'a în ceta loră,
Și flăcările mistuiră pre cei nelegiuiți.
^zUnă vițelă ^{aa}și făcură în Horebă,
Și se închinără la ună chipă versată;
^{ab}Schimbândă mărirea loră
Cu chipulă unui taură, ce mănâncă erbă.
^{ac}Uitară pre Dumneșă, mēntuitorulă loră,
Care făcuse mărețe în Egiptă,
Minunate în ^{ad}pământulă lui Hamă,
Infrișate la Marea-Roșă.
^{ae}Dreptă aceea ^{af}șis'a elă: ^{ag}Î voiă stărpi;
Dară Moisi, alesulă seă, ^{ah}stătuț'a la spărtură
Înaintea lui,
Ca să înlătore mânia lui de a-^{ai}ș nimici.

a Esod. 1. 8, etc.	Pa. 78. 44.	m Esod. 12. 29.	Pa. 78. 15, 16.	118. 1. & 136. 1.	Pa. 18. 15.	q Num. 11. 4.	x Esod. 32. 4.
a Esod. 3. 10. &	h Esod. 8. 6.	Pa. 78. 51.	1 Cor. 10. 4.	c Pa. 40. 5.	Nah. 1. 4.	33.	y Ier. 2. 11.
4. 12, 14.	h Esod. 8. 6.	n Fac. 49. 3.	u Fac. 15. 14.	d Pa. 15. 2.	i Isa. 63. 11, 12.	Pa. 78. 18.	Rom. 1. 23.
b Num. 16. 5. &	i Esod. 8. 17,	o Esod. 12. 35.	v Deut. 6. 10, 11.	e Fapt. 24. 16.	13. 14.	1 Cor. 10. 6.	s Pa. 78. 11.
17. 5.	24.	p Esod. 12. 33.	w Ios. 13. 7, etc.	f Gal. 6. 9.	m Esod. 14. 30.	r Num. 11. 31.	a Pa. 78. 51. &
c Esod. 7. & 8,	Pa. 78. 45.	q Esod. 13. 21.	Pa. 78. 65.	g Lev. 26. 40.	n Esod. 14. 27,	Pa. 78. 29.	106. 23, 27.
& 9, & 10, &	j Esod. 9. 23,	r Neom. 9. 12.	x Deut. 4. 1, 40.	h Reg. 8. 47.	o Esod. 14. 31.	e Isa. 10. 16.	b Esod. 32. 10,
11, & 12.	25.	s Esod. 16. 12,	& 6. 21-25.	Dan. 9. 5.	& 15. 1.	i Num. 16. 1.	11, 32.
Pa. 78. 43, etc.	Pa. 78. 48.	etc.	Pa. 78. 18, 27.	h Esod. 14. 11, 12.	p Esod. 15. 24.	u Num. 16. 31,	Deut. 9. 19,
d Pa. 106. 23.	k Pa. 78. 47.	Pa. 78. 24, 25.	Pa. 78. 17. 6.	i Esod. 14. 11, 12.	& 16. 2. &	32.	25. & 10. 10.
e Esod. 10. 23.	l Esod. 10. 4, 13,	Pa. 78. 17. 6.	a 1 Cron. 16. 34.	j Esod. 9. 16.	17. 2.	Deut. 11. 6.	Exec. 20. 13.
f Pa. 99. 7.	14.	Num. 90. 11.	b Pa. 107. 1. &	k Esod. 14. 21.	Pa. 78. 18.	c Num. 16. 35, 46.	c Esod. 13. 5. &
g Esod. 7. 20.	Pa. 78. 46.						22. 30.

- 24 Și defăimară ^a pământul cel dorit,
^a Nu creșură în cuvântul său;
 25 Ci murmurară în corturile lor,
 Nu ascultară de vocea lui Iehova.
 26 ^a Atuncea ^b rădică'ta elu asupra-li mâna sa,
Jurându, că-î va surpa în pustii,
 27 Și că va arunca seminția lor între popóre,
 Și că-î va răsipi prin țeri,
 28 Și ei se alipiră de Baalü-Peorü,
 Și mâncară sacrificiele *idolilorü* fără viêtä.
 29 Și întăritară *pre Dumneđeu* prin faptele lorü,
 Și plagă isbucni între d'inșii.
 30 ^a Atuncea se sculă Fineasü, și făcu judecată,
 Și plaga contenii.
 31 Acésta ¹ spre dreptate i se socoti,
 Din generațiune în generațiune până în eternü.
 32 ^a Și ei ¹ lü mânără la apa Meriba (*cértä*),
^a Și ajunse rölul *incă* și pre Moisi pentru ei;
 33 ^a Căci amăriră spiritulü seü,
 Până cuvântă nesocotite cu buzele sale.
 34 Și ^a nu stêrpiră popórele,
^a Pre cări li-a dîsü Iehova;
 35 Ci se amestecară cu popórele,
 Și învățară faptele lorü;
 36 Și ^a serviră idolilorü lorü;
^a Cari li fură spre cursă;
 37 Și ^a sacrificară pre fiil lorü
 Și pre fetele lorü ^a demonilorü;
 38 Vêrsară sânge nevinovatü:
 Sângele fiilorü lorü și alü fetelorü lorü,
 Pre cari-î sacrificară idolilorü Canaanului;
 Și ^a pământulü cu sânge s'a pângăritü.
 39 Și așa se ^a mânjiră prin faptele lorü,
 Și ^a desfrenară prin apucăturile lorü.
 40 Atunci ^a aprinsu-s'a mânia lui Iehova asupra
 poporului seü,
 Și avu în ură ^a moscenirea sa;
 41 Și ^a datu-i-a în mânele popórelorü,
 De aü domnitü preste ei cei ce-î uriaü;
 42 Și neamicii lorü apăsatu-i-aü,
 Și umiliți fură suptü mânele lorü.
 43 De multe ori elü i-a scăpatü,
 Dară ei *totü* ¹ lü amăriră cu sfatulü lorü,
 Și impilatü-s'aü prin fără-de-legea lorü.
 44 Totuși elü căutat'a la nevoia lorü,
 Cândü ^a aüdi strigătulü lorü.
 45 Și-și aduse aminte de legământulü seü pen-
 tru ei,

Și ^a se îndură ^a duple mulțimea îndurării sale.
 Și-î făcu să afle milă 46
 Înaintea tuturorü celorü ce i-aü luatü prinși.
 Mântui-ne, Iehova, Dumneđeulü nostru, 47
 Și adună-ne d'între popóre,
 Ca să mulțumimü sântului teü nume,
 Ca să ne fälimü în lauda ta.
 Bine-cuvântatü *je* Iehova, Dumneđeulü lui 48
 Din eternü și în eternü; [Israelu,
 Și totü poporulü să dică: Aminü!
 Lăudați pre Iehova!

PSALMULÜ CVII.

MULTUMIȚI lui Iehova, că ^a bunü *este*, 1
 Și în eternü *ține* îndurarea sa.
 Așa dică cei mântuiți de Iehova, 2
 Pre cari i-a mântuitü din mâna apăsătorului;
 Și ^a din țeri i-a adunatü: 3
 De la resăritü și de la apusü,
 De la mēdă-nöpte și de la mēdă-di.
 În ^a pustiiü ¹ se rătăciaü, în cale neämblată, 4
 Cetate de locuitü nu aflăü;
 Flămândi și setoși,
 Suflitulü lorü în ei lănceđia. 5
 Atuncea strigară cătră Iehova în nevoia lorü, 6
 Și elü din strimtorările lorü ¹ scăpă;
 Și-î conduse pe ^a cale drēptă, 7
 Ca să ajungă la cetate de locuitü.
 Mulțumescă lui Iehova *pentru* îndurarea lui, 8
 Pentru minunile lui cătră fiil ömenilorü;
 Căci ¹ saturat'a suflitulü lănceđitü, 9
 Și implut'a de bunătăți suflitulü flămändü.
 Cei ce ^a ședeau în întunerec și în um- 10
 bra morței,
 Încătușăți în apăsare și ferü;
 Pentru-că ^a se împotriviseră cuvintelorü lui 11
 Dumneđeü,
 Și ^a sfatulü celui Pré-înalț lü nesocotiseră;
 De aceea umilit'a suflitulü lorü prin muncă; 12
 Căđut'aü, și nu *era* ^a cine să li ajute.
 Atuncea strigară cătră Iehova în nevo- 13
 ia lorü,
 Și elü din strimtorările lorü i-a ajutatü;
 Scosu-i-a din întunerec și din umbra mor- 14
 Și rupt'a lanțurile lorü. [teü,
 Mulțumescă lui Iehova *pentru* îndurarea lui, 15
 Pentru minunile lui cătră fiil ömenilorü;
 Că elü a ^a sfărămatu porțele de aramă, 16
 Și zăvórele de ferü le-a tăiatü.

d Deut. 8. 19. Ier. 3. 19. Ezec. 20. 16. Ebr. 3. 18. Num. 14. 2. 27. g Num. 14. 28. etc. Pa. 95. 11. Ezec. 20. 15. Ebr. 3. 11. 18. h Esod. 6. 8. Deut. 32. 40. i Lev. 26. 33. Pa. 44. 11. Ezec. 20. 23.	j Num. 25. 2. 5. & 31. 16. Deut. 4. 3. & 32. 17. Osea 9. 10. Apoc. 2. 14. k Num. 25. 7. 8. i Num. 25. 11. 12. 13. m Num. 20. 3. 13. Pa. 81. 7. n Num. 20. 12. Deut. 1. 37. & 3. 26. o Num. 20. 10.	p Jude. 1. 21. 27. 28, 29, etc. q Deut. 7. 2, 16. Jude. 2. 2. r Jude. 2. 2. & 3. 5, 6. Isa. 2. 6. 1 Cor. 5. 6. s Jude. 2. 12, 13. 17. 19. & 3. 6, 7. t Esod. 23. 33. Deut. 7. 16. Jude. 2. 3, 14. 15. u 2 Reg. 16. 3.	Isa. 57. 5. Ezec. 16. 20. & 20. 26. v Lev. 17. 7. Deut. 32. 17. 2 Cron. 11. 15. 1 Cor. 10. 20. z Num. 35. 33. y Ezech. 20. 18. 30, 31. z Lev. 17. 7. Num. 15. 39. Ezech. 20. 30. a Jude. 2. 14. etc. Pa. 78. 59, 62.	b Deut. 9. 29. c Jude. 2. 14. Neem. 9. 27. etc. d Jude. 2. 16. Neem. 9. 27. etc. e Jude. 3. 9. & 4. 3. & 6. 7. & 10. 10. Neem. 9. 27. etc. f Lev. 26. 41. 42. g Jude. 2. 18. h Ps. 51. 1. &	69. 16. Isa. 63. 7. Plän. 3. 32. i Ezra 9. 9. Ier. 42. 12. j 1 Cron. 16. 35. 36. k Ps. 41. 13. — Pa. 107. a Ps. 106. 1. & 118. 1. & 136. 1. b Ps. 119. 68. Mat. 19. 17. c Ps. 108. 10. d Ps. 108. 47.	Isa. 43. 5, 6. Ier. 29. 14. & 31. 8, 10. Ezec. 39. 27. 28. e Vers. 40. f Deut. 32. 10. g Vers. 13, 19. 28. Pa. 50. 15. Osea 5. 15. h Ezra 8. 21. i Vers. 15. 21. 31. j Ps. 44. 10. Luc. 1. 58.	k Luc. 1. 79. i Iov. 26. 8. m Plän. 3. 42. n Ps. 73. 24. & 119. 24. Luc. 7. 30. p Fapt. 20. 27. o Pa. 22. 11. Isa. 63. 5. p Vers. 6, 19, 28. q Ps. 68. 6. & 146. 7. r Fapt. 12. 7, etc. & 16. 26, etc. s Vers. 8, 21, 31. t Isa. 45. 2.
--	---	--	---	--	--	---	--

- 17 Nebunii apăsatu-s'au 'pentru calea lor
Pentru fără-de-legea lor, [păcătoasă,
18 *Până în atâta că* "sufletul lor urî ori-ce
măncare,
Și "până la porțile morții ajunseră.
19 "Atuncea strigară către Iehova în nevo-
ia lor,
Și el din strimtorările lor i-a ajutat.
20 "Trămise cuvântul său, ca "să-i vindece,
Și "să-i scape din grăpele lor.
21 "Mulțumescă lui Iehova *pentru* îndurarea lui,
Pentru minunile lui către fiii oamenilor;
22 "Să sacrifice sacrificii de laudă,
Și "să proclame faptele lui cu cântări de
bucuri.
23 Cei ce în corăbii se pogoră pe mare,
Cari facu negoțu pe ape puternice:
24 Acestia vedu faptele lui Iehova,
Și minunile lui în adâncuri.
25 Căci elu dice, și "se ridică furtuna,
Care înalță valurile mării;
26 La ceru se ridică,
In adâncuri se pogoră,
"Sufletul lor se topește în necasă:
27 Se clătină și șovăescă ca elu bētu,
Și totă înțelepciunea lor se perde.
28 "Atunci ei strigă către Iehova în nevoia lor,
Și elu din strimtorările lor i scote.
29 "Opresce furtuna, în adiare o *preface*,
Și valurile se alină.
30 Atunci ei se bucură, că s'au liniscit,
Și elu i conduce la limanul dorit de ei.
31 "Mulțumescă lui Iehova *pentru* îndurarea lui,
Pentru minunile lui către fiii oamenilor;
32 Să-lu înalțe "in adunarea poporului,
Și să-lu laude pe scaunul celor bătrâni.
33 Elu "preface riurile în deșert,
Și isvórele de apă în uscăciune;
34 "Pământul roditor în pământ sărăturos,
Pentru răutatea locuitorilor lui;
35 "Preface deșertul în ezer de apă,
Și pământul uscat în isvóre de apă;
36 Lăsându să locuască acolo pe cei flămânți,
Să întemeieze cetate de locuit;
37 Și să semene câmpia, și să sădescă vii,
Cari să producă fructu pe totu anul.
38 Și "elu i bine-cuvântază, și ei "se înmul-
tescă forte,
Și nu lasă să se împuțineze vitele lor.
39 De sunt "împuținați și umiliți
De apăsarea nefericirii și întristării,
40 "Elu vórsă desprețulu asupra mai marilor,

În deșerturi fără căi "face să se rătăcescă.
"Dară elu ridică pre elu lipsit din apăsare, 41
Și ca pre turme "îmulțescă némurile lor;
"Cei drepti vedu *acésta*, și se bucură, 42
Și totă "răutatea "și închide gura ei.
"Totu înțeleptul vedă *acésta*, 43
Și pricepă îndurările lui Iehova.

PSALMULŢ CVIII.

O cântare seú unú psalmú alú lui Davidú.

GATA este ânima mea, Dumneđeule! 1
Voiú cânta, și voiú psalmodia;
Așa și sufletul meu.
"Descéptă-te, harpă și citară, 2
Ca să desceplu aurora.
Te voiú lăuda între popóre, o Iehova, 3
"Ti voiú psalmodia între națiuni.
Căci mare preste ceriuri este îndurarea ta, 4
Și până la nūori adevérul teú.
"Înalță-te preste ceruri, Dumneđeule, 5
Preste totu pământul mărirea ta;
"Ca să fie mântuiți iubiții tei, 6
Ajută cu drépta ta, și respunde-mi;
Dumneđeú a promisú în sântenia sa:
Bucura-mé-voiú, împărțindu-vi Sicheumul, 7
Și valea Succotului măsurând'o;
Alu meu este Galaadul, și alu meu Manasse, 8
Efraimul este tária capului meu, "Iuda le-
gislatorul meu;
Moabul este lighénul meu, 9
Asupra Edomului voiú arunca încălțămin-
Asupra Filistiei voiú birui. [tea mea,
"Cine mé va duce la cetatea cea întărită? 10
Cine mé va duce la Edomú?
Aú nu tu óre, Dumneđeule, *celu ce* ne-ai le- 11
pédatu?
Și aú nu tu, Dumneđeule, *celu ce* n'ai eșitu
cu óștirile nóstre?
Dă-ni ajutorú, *ca să scăpămú* din strimtorare, 12
Căci amăgitorú este ajutorul omului.
"Cu Dumneđeú vomú lucra fapte măreți, 13
Și elu va călca în picióre pre neamicii nostri.

PSALMULŢ CIX.

Maistrului de cântare. Unú psalmú alú lui Davidú.

DUMNEĐEULŢ laudei mele, "nu tăcé; 1
Căci gura neleguitului și gura vicle- 2
niei s'au deschisú asupra-mi;
Vorbit'au cu mine cu limba mincúnei.
Cu cuvinte de ură m'au încunjuratú, 3
Și "fără cuvéntu se luptarú cu mine.

i Plân. 3. 39.	103. 3.	d Ps. 9. 11. &	Mat. 8. 26.	Isa. 41. 18.	i Iov 22. 19.	Osea 14. 9.	f Ps. 60. 9.
u Iov 33. 20.	a Iov 33. 28, 30.	73. 28. & 118.	i Ver. 8. 15. 21.	n Fac. 12. 2. &	Ps. 52. 6. &	—	g Ps. 60. 12.
v Iov 33. 22.	Ps. 30. 3. &	17.	j Ps. 22. 22, 25.	17. 16, 20.	58. 10.	—	—
Ps. 9. 13. &	49. 15. & 56.	e Iona 1. 4.	& 111. 1.	o Esod. 1. 7.	u Iov 5. 16.	Ps. 108.	Ps. 109.
88. 3.	13. & 103. 4.	f Ps. 2. 14. &	k 1 Reg. 17. 1, 7.	p 2 Reg. 10. 32.	Ps. 63. 11.	a Ps. 57. 7.	a Ps. 83. 1.
z Vers. 6, 13, 28.	b Vers. 8, 15, 31.	119. 28.	i Fac. 13. 10. &	q Iov 12. 21, 24.	Prov. 10. 11.	b Ps. 57. 8—11.	b Ps. 83. 1.
y 2 Reg. 20. 4, 5.	c Lev. 7. 12.	Nah. 2. 10.	14. 3. & 19.	r 1 Sam. 2. 8.	Rom. 3. 19.	c Ps. 57. 5, 11.	d Ps. 35. 7. &
Ps. 147. 15, 18.	d Ps. 50. 14. &	g Vers. 6, 13, 19.	25.	s Ps. 113. 7, 8.	v Ps. 64. 9.	d Ps. 60. 5, etc.	e Ps. 69. 4.
Mat. 8. 8.	118. 17.	h Ps. 89. 9.	m Ps. 114. 8.	e Ps. 78. 52.	Ier. 9. 12.	e Fac. 49. 10.	Ioan 15. 25.
s Ps. 30. 2. &	Ebr. 13. 15.						

- 4 Pentru iubirea mea ei mă pârăscu;
Dară eu, eu m'amă rugatū *pentru ei*.
- 5 Și ei pentru bine cu rău mi-au resplătitū,
Cu ură pentru iubirea mea.
- 6 Pune preste d'insulū pre celū nelegiuitū,
Și pârătorulū să stee de a drēpta lui;
- 7 Cândū va fi judecatū, fă să ăasă vinovatū,
Și ruga lui ca păcatū să se socotēscă!
- 8 Puține fie ăilele sale,
Diregētoria sa altulū să o ăee!
- 9 Orfanī fie fiilū sei, și femea sa vėduvā!
- 10 Rătăcēscă-se fiilū sei și să cersitorēscă,
Să caute pāne in afara ruinelorū lorū!
- 11 Imprumutătorulū răpēscă tōte ce sūnt ale
Și străinii să prede munca sa! [lui,
- 12 Să nu aibă pre nimenea, care să întindă in-
durare asupră-ī,
Nimenea să nu fie, care să aibă milă de
orfanī sei!
- 13 Stērpēscă-se urmașii sei, [lorū!
In generațiunea viitoare fie stersū numele
- 14 Vina părințilorū lui amintēscă-se înaintea
lui Iehova,
Păcatulū mumei sale să nu se stērgă!
- 15 Pururea fie înaintea lui Iehova,
Ca elū să stērpēscă de pe pāmēntū amin-
tirea lorū.
- 16 Fiindū-că nu-și aduce aminte a face milă,
Ci urmăresce pre celū saracū și lipsitū,
Pre celū cu animă sdrobotită până la mōrte.
- 17 Iubit'a blāstemulū, decī cadă asupră-ī!
Bine-cuvēntarea n'a iubitū, decī fie depar-
te de d'insulū!
- 18 Cu blāstemulū, ca cu unū vestmēntū, s'a im-
brăcatū,
Decī să între ca apa in lă-intrulū seū,
Ca oleiulū in ăsele lui!
- 19 Fie-ī blāstemulū ca vestmēntulū, *cu care se*
invēlesce,
Ca cingētoarea, cu care se incinge totū-dē-una!
- 20 Acēsta *ie* plata pârătorilorū mei de la Iehova,
A acelorū ce vorbescū de rău asupră-mī!
- 21 Dară tu lucrezā pentru mine, Dōmne,
Pentru numele teū: [Iehova,
Căci bună *este* îndurarea ta, scapă-mē.
- 22 Căci saracū și lipsitū sūnt,
Și anima mea rānită in lă-intrulū meū.
- 23 Ca o umbră, ce se întinde, perū,
Alungatū sūnt ca locustele.
- 24 Genunchiele mele se clatină de ajunare,
Și carnea mea s'a scursū de grāsime;
- 25 Așa că amū ajunsū a li fi de ocarā;

Cândū mă vėdū, clatină din capū.
Ajută-mē, Iehova, Dumneđeulū meū! 26
Mēntui-mē dupre îndurarea ta;
Ca ei să cunōscă, că acēsta *este* māna ta, 27
Că tu Iehova ai făcut'o.
Blāsteme ei, dară tu bine-cuvēntēzā, 28
De se vorū scula, rușineze-se;
Dară servulū teū să se bucure.
Pârătorii mei cu rușine să se imbrace, 29
In rușinea lorū să se invēlescă, ca cu o mantiā.
Mulțumi-voiū fōrte lui Iehova cu gura mea, 30
In međilocolū multora lū voiū lāuda.
Căci elū stă de a drēpta celui lipsitū, 31
Ca să-lu scape de cei ce condēmnā sufle-
tulū seū.

PSALMULŪ CX.

Unū psalmū alū lui Davidū.

DIS'A Iehova Domnului meū, 1
„Seđi de a drēpta mea,
Până voiū pune pre neamicī tei așternutū
piciorēlorū tale“.
Toēgulū puterei tale lū va trāmete Iehova 2
din Sionū;
Să domnesci in međilocolū neamicilorū tei.
Poporulū teū va aduce daruri de bună-voiā 3
in ăiua puterei tale,
In podōbă sântă; ca din sinulū aurorei,
Ți va fi atuncea roūa tēnerețelorū tale.
Iehova a juratū, și nu se va căi; 4
„Tu ești preutū in eternū dupre chipulū lui
Melchisedekū.“
Domnulū de a drēpta ta va sfărāma 5
Pre regi, in ăiua māniei sale.
Elū va judeca între națiuni; 6
De stērvuri le va implē,
Va sfărāma pre capii multorū țeri.
Pe drumuri din pērēu va bé, 7
De aceea și va rēdica capulū.

PSALMULŪ CXI.

LĀUDAȚI pre Iehova! 1
Lāuda-voiū pre Iehova din tōtă anima,
In societatea celorū drepti și in adunarea
Mari sūnt faptele lui Iehova, [lorū. 2
Căutate de toți cei ce se placū într'insulū.
Mārețā și strālucire *este* fapta sa, 3
Și dreptatea sa ține in eternū.
Vrednice de amintire făcut'a minunile sale; 4
Milosū și înduratū *este* Iehova.
Hrană dă celorū ce se temū de d'insulū, 5
Și amintesce in eternū de legāmēntulū seū.

c Ps. 35. 7, 12.
& 38. 20.
d Zech. 3. 1.
e Prov. 28. 9.
f Fapt. 1. 20.
g Esod. 22. 24.
h Iov 5. 5. &
18. 9.
i Iov 18. 19.
Ps. 37. 28.
j Prov. 10. 7.

k Esod. 20. 5.
l Neem. 4. 5.
m Iov 18. 17.
n Ps. 34. 16.
o Prov. 14. 14.
p Num. 5. 22.
q Ps. 109. 11. &
144. 4.

r Ebr. 12. 12.
s Ps. 22. 6, 7.
t Mat. 27. 39.
u Iov 37. 7.
v 2 Sam. 16. 11,
12.
x Isa. 65. 14.
y Ps. 35. 26. &
132. 18.
z Ps. 35. 18. &
111. 1.

a Ps. 16. 8. &
73. 23. & 110.
5. & 121. 5.
—
Ps. 110.
a Mat. 22. 44.
Marc. 12. 36.
Luc. 20. 42.
Fapt. 2. 34.
1 Cor. 15. 25.

Ebr. 1. 13.
1 Pet. 3. 22.
Veđi Ps. 45.
6, 7.
b Jude. 5. 2.
c Ps. 96. 9.
d Num. 23. 19.
e Ebr. 5. 6. &
6. 20. & 7.
17, 21.

Veđi Zech. 6.
13.
f Ps. 16. 8.
g Ps. 2. 5, 12.
Rom. 2. 5.
Apoc. 11. 18.
h Ps. 68. 21.
Hab. 3. 13.
i Jude. 7. 5, 6.
j Isa. 53. 12.

Ps. 111.
a Ps. 35. 18. &
89. 5. & 107.
32. & 109. 30.
& 149. 1.
b Iov 38. & 39.
& 40. & 41.
Ps. 92. 5. &

139. 14.
Apoc. 15. 3.
c Ps. 143. 5.
d Ps. 145. 4, 5,
10.
e Ps. 86. 5. &
103. 8.
f Mat. 6. 26, 33.

- 6 Puterea faptelor sale descoperit'a popo-
rului său,
Dându-i moscenirea popoarelor.
7 Faptele mânelor sale *sunt* adevăr și drep-
tate; *Sigure sunt* toate ordinele sale, [tate;
8 Intărite în etern și perpetuă,
Făcute cu adevăr și dreptate.
9 Rescumpărare a trăsesei poporului său,
Datu-i-a în etern legământul său;
Sântu și înfricoșat este numele lui.
10 Inceputul înțelepciunii este temerea de Ie-
hova;
Buni de minte *sunt* toți cei ce fac *ordine*-
Lauda lui fie în etern. [le lui;

PSALMUL CXII.

- 1 LAUDAȚI pre Iehova!
a Fericită este bărbatul, ce se teme de
Ce se place forte în ordinele lui! [Iehova,
2 Puternică pe pământ va fi seminția sa;
Generațiunea celor drepti va fi bine-cu-
3 Bunuri și avuții *sunt* în casa sa, [vântată.
Și dreptatea sa în etern ține.
4 Lumină a resărit în întunecă pentru cei
onesti:
Ei *sunt* miloși, îndurați și drepti.
5 Fericită este bărbatul, ce dăruiesc și îm-
prumută;
Elu îngrijesce afacerile sale cu cuviință.
6 Căci în etern nu se va clăti;
Spre amintire eternă va fi cel drept.
7 De o scire rea nu se va teme,
Tare este *â*anima sa, încredându-se în Ieho-
8 Intărită *â*anima sa, nu se va teme, [va;
Până ce *â*va vedea *î*împlinirea dorinței sale a-
supra neamicilor săi.
9 A împărțit, a dat saracilor,
Dreptatea sa în etern ține,
Cornul său se va înălța în mărire.
10 Nelegiuitul vede *ac*esta, și se măhnesc,
Dinții și crâșnesc, și se topesce:
Pofta nelegiuitoră va peri.

PSALMUL CXIII.

- 1 LAUDAȚI pre Iehova!
a Lăudați, voi servi lui Iehova,
Lăudați numele lui Iehova.
2 Fie numele lui Iehova bine-cuvântat,
De acum și până în etern.
3 De la resăritul sôrelui până la apusul lui,
Fie numele lui Iehova lăudat.

- a Înalt preste toate popoarele este Iehova, 4
Preste ceriuri mărirea sa.
Cine este ca Iehova, Dumnezeuul nostru? 5
Care tronază în înălțime,
Care se înjosesc, spre a privi 6
La ceriuri și pe pământ;
Care ridică pre cel sarac din pulbere, 7
Care din tină înaltă pre cel lipsit:
Ca să-l pună alături cu cei mai mari, 8
Alături cu cei marii poporului său;
Care face ca stérpa casei să ajungă 9
Mumă voioasă de copii.
Lăudați pre Iehova!

PSALMUL CXIV.

- CÂNDU eși din Egipt Israel, 1
Casa lui Iacob din meșlocul unui
popor străin,
Iuda făcutu-s'a sanctuarul său, 2
Israel stăpânirea sa.
Marea vedu, și fugi, 3
Iordanul se întorse îndrept;
Munții săltară ca berbeci, 4
Colinele ca mnei.
Ce-ți este ție, mare, de fugi? 5
Tie, Iordanule, de te întorci îndrept?
Voii, munților, de săltați ca berbeci, 6
Voii, colinelor, ca mnei?
Înainte Dumnezeuului cutremură-te, pă-
mântule! 7
Înainte Dumnezeuului lui Iacob;
Care preface stânca în eză de apă, 8
Și cremenea în isvor de apă.

PSALMUL CXV.

- NU a noii, Iehova, nu noii, 1
Ci numelui te dă-i mărire,
Pentru îndurarea ta, pentru adevărul te!
Pentru ce să dăie popoarele: 2
b Unde este Dumnezeuul lor?
Dară Dumnezeuul nostru este în ceriuri, 3
Toate câte i-au plăcut, le-a făcut.
Idolii lor sunt argint și aur, 4
Lucru de mâni omenesci.
Gură a, și nu vorbesc; 5
Ochi a, și nu ved; 6
Urechii a, și nu aud;
Nas a, și nu mir; 7
Mâni a, și nu pipăesc;
Picioare a, și nu amblă;
Nu dau nici sunet prin gătulejul lor.

g Apoc. 15. 3.	Ecel. 12. 13.	f Ps. 37. 26.	p Deut. 24. 13.	b Dan. 2. 20.	j 1 Sam. 2. 5.	d Esod. 14. 21.	11.
h Ps. 19. 7.	—	Luc. 6. 35.	Vers. 8.	c Isa. 59. 19.	Ps. 68. 6.	Ps. 77. 16.	Esod. 36. 32.
i Isa. 40. 8.	Ps. 112.	g Efez. 5. 15.	q Ps. 75. 10.	Mal. 1. 11.	Isa. 54. 1.	e Ios. 3. 13. 16.	b Ps. 42. 3. 10.
Mat. 5. 18.	—	Col. 4. 5.	r Veđi Luc. 13. 28.	d Ps. 79. 9. & 99. 2.	Gal. 4. 27.	f Ps. 29. 6. & 68. 16.	& 79. 10.
j Ps. 19. 9.	a Ps. 128. 1.	h Ps. 15. 5.	s Ps. 37. 12.	e Ps. 8. 1.	—	g Hab. 3. 6.	c 1 Cron. 16. 28.
Apoc. 15. 3.	b Ps. 119. 16. 35.	i Prov. 10. 7.	t Ps. 58. 7. 8.	f Ps. 89. 6.	Ps. 114.	h Esod. 17. 6.	Ps. 135. 6.
k Mat. 1. 21.	47. 70. 143.	j Prov. 1. 33.	u Prov. 10. 28.	g Ps. 11. 4. & 138. 6.	a Esod. 13. 3.	Num. 20. 11.	Dan. 4. 35.
Luc. 1. 68.	c Ps. 25. 13. & 37. 26. & 102. 28.	k Ps. 57. 7.	& 11. 7.	h 1 Sam. 2. 8.	b Ps. 81. 5.	Ps. 107. 35.	d Deut. 4. 28.
l Luc. 1. 49.	d Mat. 6. 33.	l Ps. 64. 10.	—	Ps. 107. 41.	c Esod. 6. 7. & 19. 6. & 25. 8. & 29. 45. 48.	—	Ps. 135. 15. 16. 17.
m Deut. 4. 6.	e Iov 11. 17.	m Prov. 1. 33.	Ps. 113.	i Iov 36. 7.	Deut. 27. 9.	Ps. 115.	Ier. 10. 8. etc.
n Iov 28. 28.	f Ps. 97. 11.	n Ps. 59. 10. & 118. 7.	a Ps. 135. 1.	—	—	a Veđi Isa. 48.	—
o Prov. 1. 7. & 9. 10.	—	o 2 Cor. 9. 9.	—	—	—	—	—

- 8 * Ceî ce-î facu sînt ca d'însîi,
Totu celû ce se încrede în ei.
9 ^fIsraele, încrede-te în Iehova!
^aAjutorulû lorû şi scutulû lorû elû *este*.
10 Casă a lui Aaronû, încredeţi-vă în Iehova,
Ajutorulû lorû şi scutulû lorû elû *este*.
11 Ceî ce vë temeţi de Iehova, încredeţi-vă în
Iehova,
Ajutorulû lorû şi scutulû lorû elû *este*.
12 Iehova celû ce şi-a adusă aminte de
noi, va bine-cuvênta:
Va bine-cuvênta casa lui Israelû,
Va bine-cuvênta casa lui Aaronû;
13 ^aVa bine-cuvênta pre ceî ce se temû de
Pre ceî mici şi pre ceî mari. [Iehova,
14 Iehova să vi adaugă,
Voiû şi filorû vostri.
15 ^aBine-cuvêntaţi ^ffiî de Iehova,
^fCelû ce făcu ceriulû şi pămêntulû.
16 Ceriurile *sînt* ceriurile lui Iehova,
Şi pămêntulû l'a datû filorû ômenilorû.
17 ^aNu morţiî laudă pre Iehova,
Nici toţi ceî pogoriţi în loculû tăcereî;
18 ^aCi noi vomû bine-cuvênta pre Iehova
De acumû şi până în eternû.
Lăudaţi pre Iehova?

PSALMULŮ CXVI.

- 1 ^a**I**UBESCŮ pre Iehova; căci a auđitû
Vôcea mea, plângerea mea.
2 Căci a plecatû urechia sa cătră mine,
In *tôte* ôilele mele l'û voiû chiâma.
3 ^bFuniele morŧei mē încunjuraseră,
Strîmtorările infernului m'aflaseră,
Nevoia şi întristare întimpinasemû;
4 Atuncea chiâmat'amû numele lui Iehova,
„Ah, Iehova, scapă sufletulû meu!”
5 ^cMilosû şi ^ddreptû *este* Iehova,
Înduratû Dumneđeulû nostru.
6 Iehova păzescce pre ceî simpli;
Eramû slabû, şi m'a ajutatû.
7 Întôrce-te, suflete alû meu, la ^arepausulû teû,
Căci ^fIehova ŧi-a făcutû bine.
8 ^aCăci tu ai scăpatû sufletulû meu de morŧe,
Ochiulû meu de lacrimi, şi piciorulû meu
de cădere.
9 Voiû âmbლა inaintea lui Iehova
^aIn pămêntulû celorû vii.
10 ^aCređut'amû; de aceea amû vorbitû;
Apesatû forŧe amû fostû.
11 ^fDis'amû în uimirea mea:
^a„Toţi ômenii mintû“.

- Cumû să resplătescû lui Iehova 12
Tôte bine-facerile lui cătră mine?
Paharulû mēntuirei voiû lua, 13
Şi voiû chiâma numele lui Iehova.
^fVoturile mele le voiû plăti lui Iehova 14
Înaintea întregulû seû poporû.
^aScumpă este în ochiû lui Iehova 15
Môrtea cuvioşilorû seî.
Ahû, Iehova, în adevărû ^aservulû teû sînt, 16
Servulû teû, ^afiulû servei tale;
Tu ai deslegatû legăturile mele.
Ŧie-ŧi voiû sacrifica ^asacrificiî de mulŧumire, 17
Şi voiû chiâma numele lui Iehova.
^aVoturile mele le voiû plăti lui Iehova 18
Înaintea întregulû seû poporû,
In ^acurŧile casei lui Iehova, 19
In međilocolû teû, Ierusalime!
Lăudaţi pre Iehova!

PSALMULU CXVII.

- ^a**L**ĂUDAŦÎ pre Iehova, tôte popórele! 1
^aSerbaŧi-lû, tôte naŧiunile!
Căci mare este îndurarea lui spre noi, 2
Şi ^aadeverulû lui Iehova în eternû.
Lăudaţi pre Iehova!

PSALMULŮ CXVIII.

- ^a**M**ULŦUMIŦÎ lui Iehova; că bunû *este*, 1
Şi în eternû *ține* îndurarea sa.
^bŞi Israelû dică: 2
Că în eternû *ține* îndurarea sa.
Şi casa lui Aaronû dică: 3
Că în eternû *ține* îndurarea sa.
Ceî ce se temû de Iehova dică: 4
„Că în eternû *ține* îndurarea sa.
^cDin strîmtorare chiâmat'amû pre Iehova; 5
Iehova mî-a respunsû, şi ^ala locû largû m'a
scosû.
^cIehova *este* pentru mine; nu mē temû; 6
Ce-mî pôte face omulû?
^fIehova *este* pentru mine, între ajutătorii mei, 7
Şi ^avoiû vedē *împlinirea dorinŧei mele* asupra
celorû ce mē urēcû.
^aMaî bine *este* a se încrede în Iehova, 8
De câtû a-şi pune încrederea în ômeni.
^aMaî bine *este* a se încrede în Iehova, 9
De câtû a-şi pune încrederea în ceî mari.
Tôte popórele m'aû încunjuratû; 10
In numele lui Iehova le-amû stêrpitû;
^fÎncunjuratu-m'aû, da, m'aû încunjuratû, 11
In numele lui Iehova le-amû stêrpitû.
M'aû încunjuratû ^aca albinele, 12

e Ps. 135. 18.
Isa. 44. 9, 10,
11.
Iona 2. 8.
Hab. 2. 18, 19.
f Veđi Ps. 118,
2, 3. 4. & 135.
19, 30.
g Ps. 33. 30.
Prov. 30. 5.

h Ps. 138. 1, 4.
i Fac. 14. 19.
j Fac. 1. 1.
k Ps. 96. 5.
l Ps. 6. 5. & 88.
10, 11, 12.
Isa. 38. 18.
m Ps. 113. 2.
n Dan. 9. 20.
o —

Ps. 116.
a Ps. 18. 1.
b Ps. 18. 4, 5, 6.
c Ps. 103. 8.
d Ezra 9. 15.
e Neom. 9. 8.
f Ps. 119. 137.
g & 145. 17.
h Ier. 6. 16.

Mat. 11. 29.
f Ps. 13. 6. &
119. 17.
g Ps. 56. 13.
h Ps. 27. 13.
i 2 Cor. 4. 13.
j Ps. 31. 22.
k Rom. 3. 4.
l Vers. 18.
m Ps. 22. 25.

Iona 2. 9.
n Ps. 72. 14.
o Ps. 119. 135.
p & 143. 12.
q Ps. 86. 16.
r Lev. 7. 12.
s Ps. 50. 14. &
107. 22.
t Vers. 14.
u Ps. 96. 8. &

100. 4. & 135. 2.
—
Ps. 117.
a Rom. 15. 11.
b Ps. 100. 5.
—
Ps. 118.
c 1 Cron. 16. 8.

34.
Ps. 106. 1. &
107. 1. & 136. 1.
b Veđi Ps. 115.
9, etc.
c Ps. 120. 1.
d Ps. 18. 19.
e Ps. 27. 1. &
56. 4, 11. &
146. 5.

Isa. 51. 12.
Ebr. 13. 6.
f Ps. 54. 4.
g Ps. 59. 10.
h Ps. 40. 4. &
62. 8. 9.
Ier. 17. 5, 7.
i Ps. 146. 3.
j Ps. 88. 17.
k Deut. 1. 44.

- Se stinseră 'ca focul din spinii:
In numele lui Iehova le-am ū stēpitū.
13 Imbrāncitu-m'au fōrte, ca să cadū,
Darā Iehova m'a ajutatū.
14 "Tăria mea și cântarea mea *este* Iehova,
Și fostu-mi-a de ajutorū.
15 Vōcea cântarei de bucuriā și de mēntuire
este in corturile celorū drepti:
"Drēpta lui Iehovā face fapte mari".
16 "Drēpta lui Iehova înaltā,
Drēpta lui Iehova face fapte mari.
17 "Nu voiū muri, ci voiū trăi,
Și "voiū spune faptele lui Iehova.
18 Iehova m'a "muștratū;
Darā nu m'a datū morței.
19 "Deschideți-mi porțele dreptăței;
Voiū intra printr'insele, voiū lāuda pre Ie-
20 "Acēsta *este* pōrta lui Iehova, [hova.
Ceī drepti intrā ' printr'insa.
21 Lāuda-te-voiū, că "mī-ai respunsū;
Și "mī-ai fostū spre mēntuire.
22 "Pētra, *pre care* zidariū aū lepēdat'o,
Pētra ānghiului s'a făcutū.
23 De la Iehova s'a făcutū acēsta;
Minunatū *este* acēsta in ochiī nostri.
24 Acēsta *este* dīūa, pre care Iehova a făcut'o,
Sā ne bucurāmū și să ne veselimū intr'insa.
25 Ahū, Iehova, ajutā, rogu-te;
Ahū, Iehova, trāmete, rogu-te, prosperitate.
26 "Bine-cuvēntatū *fi* celū ce vine in numele
lui Iehova;
Bine-cuvēntāmu-vē pre voi cei din casa lui
Iehova.
27 Iehova *este* Dumneḃeū, și ne "luminēzā;
Legai sacrificiulū cu funiī până la cōrnele
altarului.
28 Dumneḃeulū meū tu *esci*, și eū te voiū lāuda;
"Dumneḃeulū meū, te voiū înaltā.
29 "Mulțumiți lui Iehova, că bunū *este*,
Cā in eternū *fi*ne indurarea sa.

PSALMULŪ CXIX.

Alefū.

- 1 **F**ERICIȚI *sunt* cei fără prihană in cale,
"Cari āmblā in legea lui Iehova.
2 Fericiti cei ce păzescū mărturiile sale,
Și-lū cautā din tōtā ānima;
3 "Cei ce nu facū nici o fără-de-lege,
Ci āmblā in cāile sale.
4 Tu nī-ai ordinatū, ordinele tale
Sā le păzimū cu ingrijire.

- Ahū, de s'arū întāri cāile mele, 5
In păzirea aședāmintelorū tale.
"Atuncea nu m'asū rușina, 6
Cāndū așū privi la tōte ordinele tale.
"Lāuda-te-voiū in curātenia ānimei, 7
Invētāndu-mē judecāțele dreptăței tale.
Aședāmintele tale voiū ținē; 8
Nu mē parāsi de totū!

Betū.

- In ce chipū tēnērulū calea sa curatā va ținē? 9
Cāndū o va ținē duple cuvēntulū teū.
Cu tōtā ānima mea "te-amū căutatū; 10
Nu mē lāsa să "rātācescū de la ordinele tale.
"In ānima mea ascuns'amū cuvēntulū teū, 11
Ca să nu-ți pēcătuescū.
Bine-cuvēntatū *fi*, Iehova! 12
"Invētā-me aședāmintele tale.
Cu buzele mele "spus'amū 13
Tōte judecāțele gurei tale.
De calea mărturiilor tale mē bucurū, 14
Ca de tōte avuțiile.
"Cugeta-voiū la ordinele tale, 15
Și căuta-voiū cāile tale.
"Desfēta-mē-voiū in aședāmintele tale; 16
Cuvēntulū teū nu voiū uita.

Ghimelū.

- "Fā bine servulū teū, ca să trăescū; 17
Și voiū păzi cuvēntulū teū.
Deschide ochiī mei, 18
Ca să vėdū minunile legei tale.
"Strāinū *sunt* pe pāmēntū, 19
Nu ascunde de la mine ordinele tale.
"Sdrobitū *este* sufletulū meū 20
De dorulū judecāțelorū tale in totū timpulū.
Muștrat'ai pre cei māndri, cei blāstemați, 21
Cari "s'au rātācitū de la ordinele tale.
"Rēdicā de de-asupra mea ocarā și despre- 22
Cāci mărturiile tale le-amū păzitū. [tulū;
Chiarū și cei mai mari aū ședutū, și aū 23
vorbitū asuprā-mi;
Darā servulū teū la aședāmintele tale "cugetā.
Și "mărturiile tale *sunt* desfētāriile mele, 24
Sfātuitoarii mei.

Daletū.

- "Lipitu-s'a de țerānā sufletulū meū; 25
"Reinsuflețesce-mē duple cuvēntulū teū.
Spus'amū cāile mele, și tu mī-ai respunsū; 26
"Invētā-mē aședāmintele tale.
Calea ordinelorū tale fā-mē să înțelegū, 27

l Eocl. 7. 6.	s Ps. 24. 7.	Efes. 2. 20.	Isa. 25. 1.	d Vers. 171.	j Ps. 1. 2.	Pa. 39. 12.	q Vers. 15.
Nah. 1. 10.	i Isa. 35. 8.	1 Pet. 2. 4, 7.	b Vers. 1.	e 2 Cron. 15. 15.	Vers. 23, 48,	2 Cor. 5. 6.	r Vers. 77, 92.
m Esod. 15. 2.	Apoc. 21. 27.	y Mat. 21. 9. &		f Vers. 21, 118.	78.	Ebr. 11. 13.	s Ps. 44. 25.
Isa. 12. 2.	& 32. 14, 15.	23. 39.	Ps. 119.	g Ps. 37. 31.	k Ps. 1. 2.	n Ps. 42. 1, 2. &	t Vers. 40.
n Esod. 15. 6.	u Ps. 116. 1.	Marc. 11. 9.	a Ps. 128. 1.	h Luc. 2. 19. 51.	Vers. 35, 47,	63. 1. & 84. 2.	u Vers. 12.
o Ps. 6. 5.	v Vers. 14.	Luc. 19. 38.	b 1 Ioan 3. 9. &	i Luc. 26. 33,	70, 71.	Vers. 40, 131.	" Vers. 12.
Hab. 1. 12.	z Mat. 21. 42.	Vedī Zec. 4. 7.	5. 18.	64, 68, 108, 124,	l Ps. 116. 7.	o Vers. 10, 110,	Ps. 25. 4. &
p Ps. 73. 28.	Marc. 12. 10.	z Est. 8. 16.	c Iov 22. 26.	135.	m Fac. 47. 9.	118.	27. 11. & 86.
q 2 Cor. 6. 9.	Luc. 20. 17.	1 Pet. 2. 9.	1 Ioan 2. 28.	Pa. 25. 4.	1 Cron. 29. 15.	p Ps. 39. 8.	11.
r Isa. 26. 2.	Fapt. 4. 11.	a Esod. 15. 2.		i Ps. 34. 11.			

- Și * voiû cugeta la minunile tale.
 28 * Sufletulû meu lăcriméază de întristare;
 Rêdică-mé dupre cuvântulû teu.
 29 Calea minciunei depărtéază de la mine;
 Cu legea ta miluesce-mé.
 30 Calea credincioșiei ales'amû,
 Judecățele tale pus'amû *înaintea mea*.
 31 Lipitû sânt de mărturiile tale;
 Iehova! nu lăsa să fiû rușinatû.
 32 Pe calea ordinelorû tale voiû alerga;
 Căci * la largû vei scôte ânima mea.

He.

- 33 * Învéță-mé, Iehova, calea aședămintelorû ta-
 Și o voiû păzi * *până* în sfârșitû. [Ie,
 34 * Dă-mi înțelepciune, ca să păzescu legea ta,
 Și să o ținû cu totă ânima.
 35 Fă-mé să âmbliu în calea ordinelorû tale,
 Căci în ea * aflû plăcere.
 36 Plécă ânima mea la mărturiile tale,
 Si nu la * sgârbeniă.
 37 * Întorce ochii mei de la / căutarea de deșer-
 * Reinsufleșce-mé în calea ta. [tăciune;
 38 * Îndeplinesce servulû teu cuvântulû teu,
 Ce *l'ai promisû celorû ce se temû de tine*.
 39 Depărtéază ocara mea, de care mă temû;
 Căci judecățele tale bune *sunt*.
 40 Ecce, * ducû dorulû ordinelorû tale;
 Întru dreptatea ta / reinsufleșce-mé.

Vafû.

- 41 Și * vino preste mine îndurările tale, Iehova,
 Mântuirea ta, dupre cuvântulû teu;
 42 Și voiû răspunde celui ce mă defăimă;
 Că în cuvântulû teu mă încredû.
 43 Și nu lua de totû din gura mea cuvântulû
 adevêrului;
 Căci judecățele tale amû ascepatû.
 44 Si voiû păzi legea ta pururea
 În eternû și perpetuû.
 45 Și în largû voiû âmbli; /
 Căci ordinele tale le cautû.
 46 * Voiû vorbi de mărturiile tale înaintea re-
 Și nu mă voiû rușina. [gilorû,
 47 Și mă voiû * desfêta în ordinele tale,
 Pre cari le iubescû.
 48 Voiû rêdica mânele mele spre ordinele tale,
 pre cari le iubescû,
 Și voiû * cugeta la aședămintele tale.

Za inû.

- 49 Adă-ți aminte de cuvântulû teu cătră ser-
 vulû teu,

- Pre care m'ai făcutû să-lû * asceptû.
 Acesta *este* * mângăierea mea în apăsarea mea; 50
 Căci cuvântulû teu m'a reinsufleșitû.
 Ceî mândri fôrte și-au * risû de mine; 51
 De legea ta nu m'amû * depărtatû.
 Adusu-mi-amû aminte de judecățele tale din 52
 eternû, Iehova,
 Și m'amû mângăiatû.
 * Fîori cuprinsu-m'au pentru cei nelegiuiți, 53
 Cari părăsescu legea ta.
 Cântări fostu-mi-au aședămintele tale 54
 În casa nimerniciei mele.
 Nóptea * adusu-mi amû aminte de numele teu, 55
 Și amû păzitû legea ta. [Iehova,
 Acesta mi s'a făcutû: 56
 Căci ordinele tale le-amû păzitû.

Hetû.

- * „Partea mea *tu esci*, Iehova!“ 57
 Dis'amû, ca să păzescû cuvintele tale.
 Din totă ânima rugatu-m'amû ție; 58
 Îndurâ-te de mine * dupre cuvântulû teu.
 De *d'inainte* * cugetat'amû la căile mele, 59
 Și amû întorsû piciorêrele mele cătră măr-
 turile tale.
 Grăbitu-m'amû, și n'amû întârziatû, 60
 A păzi ordinele tale.
 Cetele celorû nelegiuiți încunjuratu-m'au; 61
 Legea ta nu amû uitatû.
 * La meulû nopței scolu-mé, spre a-ți mul- 62
 Pentru judecățele dreptăței tale. [țumi,
 Soçiû *sunt* tuturorû celorû ce se temû de tine, 63
 Și celora ce ținû ordinele tale.
 * De îndurarea ta, Iehova, este plinû pă- 64
 mântulû;
 * Învéță-mé aședămintele tale.

Tetû.

- Făcut'ai bine servulû teu, Iehova, 65
 Dupre cuvântulû teu.
 Înțelegere bună și cunoscînță învéță-mé; 66
 Căci credû ordinelorû tale.
 * Mai 'nainte de ce să fi fostû umilitû, gre- 67
 șit'amû;
 Dară acumû cuvântulû teu 'lû păzescû.
 * Bunû *esci* și bine-făcêtorû; 68
 * Învéță-mé aședămintele tale.
 Minciună aû * neltitû asupră-mi cei mândri; 69
 Êrû eû cu totă ânima păzescû ordinele tale.
 * Grasă ca sîulû este ânima lorû; 70
 Êrû eû * în legea ta mă desfêtezû.
 * Spre bine fostu-mi-a, că amû fostû umilitû: 71
 Ca să învéțû aședămintele tale.

v Ps. 145. 5, 6.
 z Ps. 107. 26.
 y 1 Reg. 4. 29.
 Isa. 40. 5.
 2 Cor. 6. 11.
 z Vers. 12.
 a Vers. 112.
 Mat. 10. 22.
 Apoc. 2. 26.

b Vers. 73.
 Prov. 2. 6.
 Isa. 1. 5.
 c Vers. 16.
 d Ezech. 23. 31.
 Marc. 7. 21, 22.
 Luc. 12. 15.
 1 Tim. 6. 10.
 Ebr. 13. 5.

e Isa. 33. 15.
 f Prov. 23. 5.
 g Vers. 40.
 h 2 Sam. 7. 25.
 i Vers. 20.
 j Vers. 25, 37.
 88, 107, 149,
 156, 159.
 k Ps. 108. 4.

Vers. 77.
 l Ps. 138. 1.
 Mat. 10. 18, 19.
 Fapt. 20. 1, 2.
 m Vers. 16.
 n Vers. 15.
 o Vers. 74, 81,
 147.

p Rom. 15. 4.
 q Ier. 20. 7.
 r Iov. 23. 11.
 Ps. 44. 18.
 Vers. 157.
 s Ebra 9. 5.
 t Ps. 63. 6.
 u Ps. 16. 5.

Ier. 10. 16.
 Plân. 3. 24.
 v Vers. 41.
 z Luc. 15. 17.
 18.
 y Fapt. 16. 25.
 z Ps. 33. 5.
 a Vers. 12, 26.

b Vers. 71.
 Ier. 31. 18, 19.
 Ebr. 12. 11.
 c Ps. 106. 1. &
 107. 1.
 d Vers. 12, 26.
 e Iov. 13. 4.

Ps. 109. 2.
 f Ps. 17. 10.
 Isa. 6. 10.
 Fapt. 26. 27.
 g Vers. 35.
 h Vers. 67.
 Ebr. 12. 10,
 11.

72 'Mai bună 'mî este legea gurei tale,
Decâtū mîi de bucați de aurū și de argintū.

I o d ū.

73 'Mănele tale m'aū făcutū, și m'aū ziditū;
*Înțelepțesce-mă, ca să învățū ordinele tale.

74 'Ceî ce se temū de tine mă vorū vedé, și
se vorū bucura;

Căci *cuvēntulū teū amū asceptatū.

75 Sciū, Iehova, că drepte sînt judecățele tale,
Și *că cu credincioși m'ai umilitū.

76 Fie, rogu-te, îndurarea ta spre mângăia-
rea mea,

Dupre cuvēntulū teū cătră servulū teū.

77 'Vie asupră-mî mila ta, ca să trăescū;

Căci *legea ta este desfătarea mea.

78 'Rușineze-se cei mândri; *căci fără cuvēntū
aū nelegiuitū asupră-mî;

Că eū la ordinele tale *cugetū.

79 Întorcă-se spre mine cei ce se temū de tine,
Și cei ce cunoscū mărturiile tale.

80 Fie ânima mea fără prihană in aședămin-
tele tale,

Ca să nu mă rușinezū.

C a f ū.

81 'Lânțedește sufletulū meū după ajutorulū
*Cuvēntulū teū amū asceptatū. [teū;

82 'Lânțedește ochii mei după cuvēntulū teū,
Dicēndū: „Cândū mă vei mângăia?”

83 Căci *ajuns'amū ca unū fôle in fumū;
Aședămintele tale nu le-amū uitatū.

84 'Câte sînt dîilele servulū teū?

*Cândū vei face judecată celorū ce mă ur-
mărescū?

85 Gropi sēpatu-mi-aū *ceî mândri,
Ceî ce nu sînt dupre legea ta.

86 Tôte ordinele tale cu credincioși sînt;

*Fără cuvēntū ei mă *urmărescū; ajută-mē!

87 Puținū lipsit'a să mă stērgă de pe pămēntū;
Dară eū ordinele tale n'amū părăsitū.

88 Dupre îndurarea ta *reinsuflețesce-mă,
Și voiū ținē mărturia gurei tale.

L a m e d ū

89 'În eternū, Iehova,
Stă cuvēntulū teū in ceriuri,

90 Din generațiune in generațiune credincioși
Intemeiat'ai pămēntulū, și elū stă. [ta;

91 Totulū dupre /rōnduēla ta stă pănă astă-đi;
Căci tôte serve ale tale sînt.

92 De nu era /legea ta desfătarea mea,
Așū fi peritū întru nēcasulū meū.

93 Nicî o dată nu voiū uita ordinele tale;

Căci printr'insele m'ai reinsuflețitū.

Alū teū sînt; mēntui-mē; 94

Căci ordinele tale amū căutatū.

Nelegiuitū mă asceptū, ca să mă pērdă; 95

Dară eū iēū aminte la mărturiile tale.

*La tōtă desevărgirea vēdūt'amū margine; 96

Dară ordinulū teū nemărginitū este.

M e m ū.

Cătū iūbescū legea ta! 97

Tōtă đîia 'cugetarea mea ea este.

Mai multū de cătū pre neamicîi mei inē 98

*Înțelepțescî prin ordinele tale;

Căci in eternū sînt cu mine.

De cătū învățatorîi mei mai înțeleptū amū 99

*Căci mărturiile tale sînt cugetarea mea.

De cătū bētrāniū 'mai cu minte sînt; 100

Căci ordinele tale amū pāzitū.

*Oprit'amū piciorulū meū de la orî-ce cale 101

Ca să păzescū cuvēntulū teū. [rea,

De judecățele tale nu m'amū depārtatū, 102

Căci tu m'ai învățatū.

*Cătū de dulci sînt ceriulū gurei mele cu- 103

vintele tale!

Da, mai dulci sînt gurei mele de cătă mie-

Din ordinele tale mă cumîntescū; [rea. 104

De aceea *urēscū tōtă calea minciunei.

N u n ū

*Candelă piciorulū meū este cuvēntulū teū, 105

Și lumină cărarei mele.

*Juratu-m'amū, și amū ținutū 106

Paza judecătelorū dreptăței tale.

Măhnitū fōrte sînt, Iehova! 107

*Reinsuflețesce-mē dupre cuvēntulū teū.

*Darurile de bună-voiă ale gurei mele pri- 108

mesce-le, Iehova,

Și judecățele tale 'învēță-mē.

*Sufletulū meū pururea este in mîna mea, 109

Și legea ta nu amū uitatū.

*Întinsu-mi-aū cursă nelegiuitū; 110

Dară de la ordinele tale *nu m'amū rătăcitū.

*Moscenire in eternū luat'amū mărturie- 111

le tale;

Căci *ele sînt bucuria ânimei mele.

Plecat'amū ânima mea la împlinirea așe- 112

đămintelorū tale

În eternū, *pănă in sfârșitū.

S a m e c h ū

Urēscū pre cei nestatornicî, 113

Dară iūbescū legea ta.

*Scăparea mea și scutulū meū tu escî; 114

i Vers. 127.
Pa. 19. 10.
Prov. 8.10, 11,
19.
j Iov 10. 8.
Pa. 100. 3. &
138 8. & 139.
14.

k Vers. 34. 144.
l Ps. 34. 3.
m Vers. 49. 147.
n Ebr. 12. 10.
o Vers. 41.
p Vers. 24. 47.
q Pa. 25. 3.

r Vers. 88.
s Vers. 23.
t Pa. 73. 26. &
84. 2.
u Vers. 74. 114
v Vers. 123.
Pa. 69. 3.
x Iov 30. 30.

y Ps. 39. 4.
z Apoc. 6. 10.
a Ps. 35. 7.
b Prov. 16. 27.
c Pa. 35. 19. &
38. 19.
d Vers. 78.
e Vers. 40.

f Ps. 89. 2.
Mat. 24. 34. 35.
1 Pet. 1. 25.
f Ier. 33. 25.
g Vers. 24.
h Mat. 5. 18. &
24. 35.
i Pa. 1. 2.

j Deut. 4. 6. 8.
k 2 Tim. 3. 15.
l Iov 32. 7. 8. 9.
m Prov. 1. 15.
n Pa. 19. 10.
o Prov. 8. 11.
p Vers. 128.
q Prov. 6. 23.

r Neem. 10. 29.
s Vers. 88.
t Osea 14. 2.
u Ebr. 13. 15.
v Vers. 12. 26.
w Iov 13. 14.
x Pa. 140. 5. &
141. 9.

y Vers. 10. 21.
z Deut. 32. 4.
a Vers. 77. 92.
b Vers. 174.
c Vers. 23.
d Pa. 32. 7. &
91. 1.

- * Cuvântul tău 'lă ascepu.
- 115 ^aDepărtați-vă de la mine, făcători de rele,
Ca să păzesc ordinele Dumnezeului meu.
- 116 Sprijinesc-mă după cuvântul tău, ca să
trăiesc,
Și nu lăsa să 'fiu rușinat în speranța mea.
- 117 Sprijinesc-mă, ca să fiu mântuit,
Ca să caut pururea spre aședămintele tale.
- 118 Tu calci pre toți cei ce se 'abat de la a-
ședămintele tale;
Căci minciuna *este unelta* vicleniei lor.
- 119 ^aCa sigură înlăturat'ai pre toți nelegiuiții
pământului;
De aceea iubesc mărturiile tale.
- 120 ^aCarnea mea se spăimântă de temerea ta,
Și de judecățile tale mă tem.

A i n ũ.

- 121 Făcut'amă judecată și dreptate;
Nu mă lăsa în puterea apăsătorilor mei.
- 122 ^aAsigurăză binele servului tău,
Nu lăsa pre cei mândri să mă apese.
- 123 ^aOchii mei lănceDESC după ajutorul tău,
Și după cuvântul dreptății tale,
- 124 Fă cu servul tău după îndurarea ta;
Și aședămintele tale ^aînvătă-mă.
- 125 ^aServul tău *sunt*, înțelepțesc-mă,
Ca să cunosc mărturiile tale.
- 126 *Este* timpul, ca tu să lucrezi, Iehova;
Ei stricat'a legea ta.
- 127 ^aDe aceea iubesc ordinele tale, mai mult
de cât aurul,
Ca, de cât aurul curat.
- 128 De aceea socotit'amă drepte toate ordinele
Tota calea minciunei amă ^aurit. [tale;

P e

- 129 Minunate *sunt* mărturiile tale,
De aceea le-a păzit sufletul meu.
- 130 Descoperirea cuvintelor tale luminează;
Pre cei simpli ^aînțelepțesc.
- 131 Gura mea amă deschisă, și amă sorbit;
Căci după preceptele tale ^aamă dorit.
- 132 ^aÎntorce-te către mine, și îndură-te de mine,
^aCum obicinuesc către cei ce iubesc nu-
mele tău.
- 133 Pașii mei ^aîntăresc-î prin cuvântul tău,
Și ^anu lăsa să domnescă preste mine fără-
de-legea.
- 134 ^aDe apăsarea ómenilor scapă-mă,
Ca să păzesc ordinele tale.
- 135 ^aFaça ta fă să lucască preste servul tău,
Și ^aînvătă-mă aședămintele tale.

- ^aRiuri de apă curgă din ochii mei;
Căci nu se păzesc legea ta.

T a d i.

- ^aDreptă *esci*, Iehova, 137
Și drepte *sunt* judecățile tale.
- Drepte *sunt* ^amărturiile ce tu ai dată, 138
Si sigure forte.
- ^aZelul meu m'a surpată, 139
Căci apăsătorii mei au uitată cuvintele tale.
- ^aLămurită forte *este* cuvântul tău, 140
Și servul tău 'lă iubesc.
- Mică *sunt* și desprețuită; 141
Dară ordinele tale n'amă uitată.
- Dreptatea ta *este* dreptate eternă, 142
Și legea ta ^aadeveră.
- Nevoia și strimtorare au dată preste mine; 143
Totu-și ordinele tale *sunt* ^adesfătarea mea.
- Dreptatea mărturiilor tale *este* în eternă; 144
^aÎnțelepțesc-mă, ca să trăiesc.

K o f ũ

- Din totă ânima strigă; răspunde-mi, Iehova! 145
Aședămintele tale voi păzi.
- Te chiamă; ajută-mă; 146
Și voi păzi mărturiile tale.
- ^aÎntrecut'amă diorile, și amă strigată, 147
^aAcceptândă cuvintele tale.
- ^aÎntrecut'au ochii mei străjele *noptei*, 148
Ca să cugetă la cuvântul tău.
- Ascultă vócea mea după îndurarea ta; 149
Iehova, după judecățile tale ^areinsufleșce-
ce-mă.
- Apropiatu-s'au cei ce urmăresc planuri 150
viclene,
Depărtatu-s'au de legea ta.
- ^aAprópe *esci*, Iehova, 151
^aȘi toate ordinele tale *sunt* adevăr.
- De de multă cunoscut'amă din mărturiile 152
Că ^aîn eternă le-ai întemeiată. [tale,

R e ș ũ.

- ^aPrivesc apăsarea mea, și scapă-mă; 153
Căci legea ta nu amă uitată.
- ^aApără dreptul meu, și mântui-mă; 154
^aReinsufleșc-mă după cuvântul tău.
- ^aDepartă *este* mântuirea ta de cei nelegiuiți; 155
Căci aședămintele tale nu le caută.
- Mare *este* îndurarea ta, Iehova! 156
Dupa judecățile tale ^areinsufleșc-mă.
- Mulți *sunt* următori mei și apăsătorii mei; 157
Dară de la mărturiile tale ^anu m'amă
plecată.

e Vers. 81.	A Hab. 3. 16.	o Ps. 19. 7.	u Luc. 1. 74.	Neem. 9. 33.	Prov. 30. 5.	88. 13. & 130. 6.	o 1 Sam. 24. 15.
d Ps. 6. 3. &	i Ebr. 7. 22.	Prov. 1. 4.	v Ps. 4. 6.	Ier. 12. 1.	d Vers. 151.	A Vers. 74.	Pa. 35. 1.
139. 19.	j Vers. 81, 82.	p Vers. 20.	x Vers. 13, 26.	Dan. 9. 7.	Ps. 19. 9.	i Ps. 63. 1. 6.	Mic. 7. 9.
Mat. 7. 23.	k Vers. 12.	q Ps. 106. 4.	y Ier. 9. 1. &	a Ps. 19. 7, 8, 9.	Ioan 17. 17.	j Vers. 40, 154.	p Vers. 40.
e Ps. 25. 3.	l Ps. 116. 16.	r 2 Thea. 1. 6, 7.	14. 17.	b Ps. 69. 9.	e Vers. 77.	k Ps. 145. 18.	q Iov 5. 4.
Rom. 5. 5. &	m Vers. 72.	s Ps. 17. 5.	Veđi Esec. 9.	Ioan 2. 17.	f Vers. 34, 73,	l Vers. 142.	r Vers. 149.
9. 33. & 10. 11.	n Vers. 10.	t Ps. 19. 13.	4.	c Ps. 12. 6. &	169.	m Luc. 21. 33.	s Ps. 44. 18.
f Vers. 21.	Prov. 8. 11.	Rom. 6. 12.	z Ezra 9. 15.	18. 30. & 19. 8.	g Ps. 5. 3. &	n Plân. 5. 1.	Vers. 51.
g Esec. 22. 18.	n Vers. 104.						

158 Vădută'mă călcători de lege, și 'm'amă în-
greșoșatū;

Căci cuvântul tău n'au păzitū.

159 Veđi, câtū iubescū ordinele tale!

Iehova, după îndurarea ta "reinsufleșe-
ce-mă.

160 Temelia cuvântului tău *este* adevărulū,
Și in eternū tătă judecata dreptăței tale.

Șinū.

161 "Ceī mai mari fără cuvântū urmăritu-m'au,
Dară ânima mea tremurat'a *numai* înain-
tea cuvântului tău.

162 Veselescu-mă de cuvântul tău,
Ca celū ce găsește prădă mare.

163 Mincīuna urăscū, și in ură o amū,
Legea ta iubescū.

164 De șapte ori pe ți te laudū,
Pentru judecățele dreptăței tale.

165 "Multă pace au cei ce iubescū legea ta,
Și preste nici o pedecă nu *daū*.

166 "Sperat'amū in ajutorulū tău, Iehova,
Și ordinele tale făcut'amū.

167 Sufletulū meu păzescē mărturiile tale,
Și le iubescē fôrte.

168 Păzit'amū ordinele și mărturiile tale,
"Căci tôte căile mele *sunt* înaintea ta.

Tavū.

169 Apropie-se tânguirea mea înaintea ta, Ie-
hova,

Dupre cuvântul tău "înțelepșesce-mă.

170 Viie cererea mea înaintea ta;
Dupre cuvântul tău scapă-mă,

171 Ca "buzele mele să isvorască laudă;
Căci tu mă înveți aședămintele tale.

172 Vorbescă limba mea de cuvântul tău;
Căci tôte ordinele tale *sunt* dreptate.

173 Fie mâna ta in ajutorulū meu;
Căci ordinele tale "amū alesū.

174 "Dorescū după ajutorulū tău, Iehova,
Și "legea ta *este* desfătarea mea.

175 Trăescă sufletulū meu, și laude-te,
Și judecățele tale ajute-mă.

176 "Rătăcitū sunt, ca oīea perdută; caută pre
servulū tău;

Căci ordinele tale nu le-amū uitatū.

PSALMULŮ CXX.

O cântare de suire.

1 **S**TRIGAT'AMŮ cătră Iehova in "strimto-
rarea mea,
Și elū mi-a răspunsū.

Iehova, scapă sufletulū meu de buzele min- 2
De limba viclénă. [cîunose,

Ce-ți dă ție,

Ce-ți adauge limba viclénă?

Ele sunt ca săgețele ascuțite ale celui vitésū, 4
Ca cărbunii de jeniperū.

Vai mie, că nimernicescū in "Meșecū, 5
"Că locuescū in corturile Kedarului!

Multū fôrte locuit'a sufletulū meu 6
Cu celū ce urăsece pacea.

Pace eū *iubescū*; dară cândū *de ea* vorbescū, 7
Ei *se gătescū* de resbelū.

PSALMULŮ CXXI.

O cântare de suire.

REDICŮ ochiī mei spre munți, 1
De unde vine ajutorulū meu.

"Ajutorulū meu *vine* de la Iehova, 2
Care a făcutū ceriulū și pământulū.

"Nu va lăsa să se clatine piciorulū tău, 3
"Nu dôrme păzitorulū tău.

Ecce, nu dôrme, 4
Nici nu dormiteză păzitorulū lui Israelū.

Iehova *este* păzitorulū tău, 5
Iehova "umbra ta "la drepta ta.

Țiua / sôrele nu te va lovi, 6
Nici luna nôptea.

Iehova te va păzi de totū rēulū, 7
Va "păzi sufletulū tău.

Iehova va "păzi eșirea ta și intrarea ta, 8
De acumū și până in eternū.

PSALMULŮ CXXII.

O cântare de suire a lui Davidū.

BUCURATU-M'AMŮ, cândū mī-aū Țisū: 1
"Să mergemū la casa lui Iehova!"

Picioarele nôstre staū 2
În porțele tale, Ierusalime!

Ierusalimulū este ziditū, 3
Ca o cetate "bine-încheiată.

"Unde se suiū semințiele, 4
Semințiele lui Iehova, *dupre* "rônduēla dată

lui Israelū, 5
Ca să mulțumescă numelui lui Iehova.

"Că acolo sunt aședate scaunele de judecată, 6
Scaunele casei lui Davidū.

"Rugați-vă pentru pacea Ierusalimului, 7
Să prospereze cei ce te iubescū!

Pace fie in lă-intrulū zidiurilor tale, 8
Prosperitate in palaturile tale.

Pentru frații și amicii mei voiū Țice: 9
"Pace ție."

Pentru casa lui Iehova, Dumnezeuulū nostru, 10
Voiū căuta "fericirea ta.

z Vers. 136.
Ezec. 9. 4.
u Vers. 88.
v 1 Sam. 24. 11.
14. & 26. 18.
Vers. 23.
z Prov. 3. 2.
Isa. 32. 17.
y Fac. 49. 18.

Vers 174.
z Prov. 5. 21.
a Vers. 144.
b Vers. 7.
c Isa. 24. 22.
Prov. 1. 29.
Luc. 10. 42.
d Vers. 166.
e Vers. 16, 24.

47, 77, 111.
f Isa. 53. 6.
Luc. 15. 4, etc.
1 Pet. 2. 25.
—
Ps. 130.
a Ps. 118. 5.
Iona 2. 2.

b Fac. 10. 9.
Ezec. 27. 13.
c Fac. 25. 13.
1 Sam. 25. 1.
Ier. 49. 28, 29.
—
Ps. 121.
a Ps. 124. 8.

b 1 Sam. 2. 9.
Prov. 3. 23, 26.
c Ps. 127. 1.
Isa. 27. 3.
d Isa. 25. 4.
e Ps. 16. 8. &
109. 31.
f Ps. 91. 5.

Isa. 49. 10.
Apoc. 7. 16.
g Ps. 41. 2. &
97. 10. & 145.
20.
h Deut. 28. 6.
Prov. 2. 8. &
3. 6.

Ps. 122.
a Isa. 2. 3.
Zech. 8. 21.
b Veđi 2 Sam.
5. 9.
c Esod. 23. 17.

Deut. 16. 16.
d Esod. 16. 34.
e Deut. 17. 8.
f Cron. 19. 8.
f Ps. 51. 18.
g Neem. 2. 10.
—

PSALMULŪ CXIII.

O cântare de suire.

- 1 **C**ĂTRĂ tine ^aamū rădicatū ochii mei,
Celū ce ^blocuesci in ceriuri.
- 2 **E**cce, precumū ochii servilorū *sunt îndrepta-
tați* cătră mâna stēpānului lorū,
Precumū ochii servei cătră mâna stēpānei
sale,
Așa ochii nostri *sunt îndreptați* cătră Ieho-
va, Dumneḡeulū nostru,
Până se va îndura de noi.
- 3 **I**ndură-te de noi, Iehova, îndură-te de noi;
Căci sātui forte sūntemū de desprețū;
4 **D**e ajunsū este sāturatū sufletulū nostru
De batjocura celorū fărā de griji,
De desprețulū celorū mândri.

PSALMULŪ CXXIV.

O cântare de suire a lui Davidū.

- 1 **D**E n'arū fi fostū pentru noi Iehova,
^aȚică acumū Israelū;
2 **D**e n'arū fi fostū pentru noi Iehova,
Cândū ómenii s'au sculatū asuprā-ni,
3 Atuncea de vii ^bne-arū fi înghițitū
În aprinderea mâniei lorū asuprā-ni;
4 Atunci apele preste noi s'arū fi revērsatū,
Pērēū arū fi trecutū preste sufletulū nostru;
5 Atunci apele îmfiate arū fi trecutū preste
sufletulū nostru.
6 Bine-cuvēntatū *fi* Iehova,
Că nu ne-a datū prēda dinților lorū.
7 Sufletulū nostru a scăpatū, ^cca o pasere din
lațulū pāserarilorū;
Lațulū s'a ruptū, și noi scăpați sūntemū.
8 ^dAjutorulū nostru *este* in numele lui Iehova,
^eCelū ce a făcutū ceriulū și pāmēntulū.

PSALMULŪ CXXV.

O cântare de suire.

- 1 **C**EI ce se incredū in Iehova *sunt* ca mun-
tele Sionū,
Ce nu se clătesce, *ci* stă in eternū.
2 *Cumū sunt* munții in jurulū Ierusalimului,
Așa *este* Iehova in jurulū poporului seū,
De acumū și până in eternū.
3 Căci ^asceptrulū rēutāței nu va repausa pe
sortiulū celorū drepti,
Ca să nu întindā cei drepti mânele lorū la
fārā-de-lege.
4 Fă bine, Iehova, celorū buni
Și celorū drepti in ânima lorū.
5 **E**rū pre cei ce se abatū in ^bcăi sucite,
Iehova ^cîi va face să mērgā cu făcētorii de
^dPace preste Israelū! [rele.]

PSALMULŪ CXXVI.

O cântare de suire.

- C**ÂNDŪ a întorsū Iehova captivitatea Si-
onului,
^aCa cei in visuri eramū.
Atuncea ^bgura noastră de risū era plină,
2 Și limba noastră de cântare;
Atuncea se ḡicea intre popóre:
„Lucruri mari făcut'a Iehova cu acestia!”
3 **D**a, lucruri mari făcut'a Iehova cu noi: e-
ramū veseli.
4 **I**ntorce, Iehova, captivitatea noastră,
Ca pre pērēie într'unū pāmēntū secū.
5 ^cCei ce au semēnatū in lacrimi,
Secera-vorū in bucuriā.
6 **E**i mergū și plāngū, aruncāndū semīnța;
Darā veni-vorū cu bucuriā, purtāndū sno-
pii lorū.

PSALMULŪ CXXVII.

O cântare de suire a lui Solomonū.

- D**E n'arū zidi Iehova casa,
1 **I**n zadarū s'arū osteni cei ce o zidescū;
De ^an'arū păzi Iehova cetatea,
În zadarū arū veghiā pāzitorulū.
2 **I**n zadarū vē sculați demānēța, și priveghiați
pānā tārđiū,
^bMāncāndū pānea durerilorū:
Elū in somnū dā *acēsta* iubitulū seū.
3 **E**cce, ^cfii *sunt* moscenire de la Iehova,
^dFruptulū mitrei o resplātire *este*.
4 Ca sāgețele in mâna vitēsului,
Așa *sunt* fii ^etēnērețelorū.
5 **F**ericitū bărbatulū, care implut'a cu ele
tolba!
^aUnii *ca acestia* nu se vorū rușina,
Ci pre neamici ^bîi vorū nimici in pōrtā.

PSALMULŪ CXXVIII.

O cântare de suire.

- F**ERICITŪ ^a*este* totū celū, ce se tēme de
Iehova,
Celū ce āmblā in cāile lui.
2 ^bCăci tu vei mânca munca mānelorū tale,
Fericitū *esci*, și bine ^cîi va fi:
3 **F**emea ta va fi ^dca butuculū de viiā rodi-
toriū in lā-intrulū casei tale,
Fii tei ^eca ramurele de oliv in jurulū me-
sei tale.
4 **E**cce! așa va fi bine-cuvēntatū bărbatulū,
Ce se tēme de Iehova.
5 **B**ine-cuvēnteze-te Iehova din Sionū,

Ps. 123.
a Ps. 121. 1. &
141. 8.
b Ps. 3. 4. & 11.
4. & 115. 3.

Ps. 124.
a Ps. 129. 1.
b Ps. 56. 1, 2.
c 57. 3.
Prov. 1. 12.
c Ps. 91. 3.

Prov. 6. 5.
d Ps. 121. 2.
e Fac. 1. 1.
Ps. 124. 3.
—
Ps. 125.
a Prov. 22. 8.

Isa. 14. 5.
b Prov. 3. 15.
c Ps. 128. 6.
Gal. 6. 16.
—
Ps. 126.
a Fapt. 12. 9.

b Iov 8. 21.
c Veđi Ier. 31.
9, etc.
—
Ps. 127.
a Ps. 121. 3, 4, 5.

b Fac. 3. 17, 19.
c Fac. 33. 5. &
48. 4.
Isa. 24. 3, 4.
d Deut. 28. 4.
e Veđi Iov 5. 4.

Prov. 27. 11.
—
Ps. 128.
a Ps. 112. 1. &
115. 13. & 119.

1.
b Isa. 3. 10.
c Esac. 19. 10.
d Ps. 52. 8. &
144. 12.
e Ps. 134. 3.

- Să vezi fericirea Ierusalimului în toate zilele vieții tale;
6 Să vezi pre fiii fiiloru tei;
Pace preste Israelu.

PSALMUL CXXIX.

O cântare de suire.

- 1 **M**ULTŪ m'au strimtoratŭ ei din tănere-
țele mele,
Dică acumŭ Israelu;
2 Multŭ m'au strimtoratŭ din tănerețele mele;
Dară nu m'au biruitŭ.
3 Pe spinarea mea plugari au aratŭ,
Făcut'au brasde lungi.
4 Iehova este dreptŭ,
Tăiat'a funia nelegiuitorŭ.
5 Rușineze-se, și întorcă-se îndereptŭ,
Toți cei ce urăscŭ Sionulŭ;
6 Fie ca 'erba de pe acoperimētŭ,
Ce se usucă, înainte de a se smulge:
7 Cu care nu-și imple secerătorulŭ mâna sa,
Nici legătorulŭ de smopi brațulŭ seŭ.
8 Și trecătorii nu li dicŭ:
"Bine-cuvântarea lui Iehova preste voi!
"Vă bine-cuvântămŭ în numele lui Iehova!"

PSALMUL CXXX.

O cântare de suire.

- 1 **D**IN "adâncuri te chiamŭ, Iehova!
2 Dómnē, ascultă vócea mea,
Ascultătóre fie urechile tale la vócea cere-
reii mele!
3 Iehova, de vei lua aminte la fără-de-legile
Dómnē, cine va mai sta? [nóstre,
4 Dară cu tine este ertarea,
Ca temutŭ să fii.
5 "Asceptŭ pre Iehova, sufletulŭ meŭ 'lŭ
Și în cuvēntulŭ seŭ sperŭ. [ascēptă,
6 "Sufletulŭ meŭ ascēptă pre Domnulŭ,
Mai multŭ de câtŭ străjerii demănēta,
Da, mai multŭ de câtŭ străjerii demănēta.
7 "Asceptă, Israele, pre Iehova;
Căci 'in Iehova este îndurare,
Și cu d'insulŭ este multă mēntuire;
8 Și elŭ va mântui pre Israelu
Din tóte fără-de-legile lui.

PSALMUL CXXXI.

O cântare de suire a lui Davidŭ.

- 1 **I**EHOVA, ânima mea nu s'a îngâmfatŭ,
Nici ochii mei nu s'au înălțatŭ,
Nici amŭ âmblatŭ intru cele pre mari,

- Nici intru cele pré înalte pentru mine;
Ci domolit'amŭ, și tăcerei supus'amŭ sufle-
tulŭ meŭ;
Ca celŭ întercatŭ lângă muma sa,
Ca unŭ întercatŭ este în mine sufletulŭ meŭ.
Ascēptă, Israele, pre Iehova,
De acumŭ și până în eternŭ.

PSALMUL CXXXII.

O cântare de suire.

- A**DĂ-ȚI aminte, Iehova, de Davidŭ
Și de tóte suferințele lui;
Care jură lui Iehova,
"Făcu votŭ Puterniculŭ lui Iacobŭ:
"Nu voiŭ intra în cortulŭ casei mele,
"Nici nu mă voiŭ sui pe patulŭ, în care mă
culcŭ;
"Nu voiŭ da somnŭ ochilorŭ mei,
"Nici pleópelorŭ mele dormitare:
"Până voiŭ afla unŭ locŭ pentru Iehova,
"Lăcașŭ Puterniculŭ lui Iacobŭ."
Eccē, noi audirămŭ de acēsta 'in Efrata,
"În câmpiele pădurei o aflarămŭ.
Să intrămŭ în lăcașulŭ seŭ,
Să ne prosternemŭ înaintea așternutului pi-
ciórelorŭ lui.
"Scólă-te, Iehova, și vină la repausulŭ teŭ,
Tu și chivotulŭ puterei tale.
Preușii tei îmbrace-se cu dreptate,
Și cuvioșii tei bucure-se.
Pentru Davidŭ, servulŭ teŭ,
Nu întorče fața ta de la unsulŭ teŭ.
Iehova a juratŭ lui Davidŭ adevărŭ,
Nu se va întorče de la acēsta:
"Din fructulŭ cóspselorŭ tale pune-voiŭ pe
tronulŭ teŭ.
De vorŭ păzi fiii tei legământulŭ meŭ,
Și mărturiile mele, pre cari le învățŭ,
Atuncea și fiii lorŭ vorŭ ședé pururea pe
tronulŭ teŭ.
Căci Iehova a alesŭ Sionulŭ,
Poștitu-l'a de scaunŭ alŭ seŭ.
"Acēsta este loculŭ meŭ de repausŭ în eternŭ,
"Aci voiŭ locui; căci de acēsta amŭ poștitŭ.
Hrana sa o voiŭ bine-cuvēnta,
Pre lipsiții seŭ de pâne 'i voiŭ satura.
Pre preușii seŭ cu mēntuire 'i voiŭ îmbrăca,
Și cuvioșii seŭ cânta-vorŭ de bucuriă.
"Acolo face-voiŭ să crească cornulŭ lui Da-
Candelă pregătitŭ amŭ unsulŭ meŭ. (vidŭ,
"Îmbrăca-voiŭ pre neamicii seŭ cu rușine,
Dară coróna luiŭ pe elŭ va înflori.

f Fac. 50. 23. g Iov 42. 16. Ps. 125. 5.	c Ps. 37. 2. d Rut 2. 4. Ps. 118. 26.	e Esod. 34. 7. d 1 Reg. 8. 40. Ps. 2. 11. Ier. 33. 8. 9. e Ps. 27. 14. & 33. 20. & 40. 1. Isa. 8. 17. & 36. 8. & 30. 18.	119. 147. h Ps. 131. 3. i Ps. 86. 5. 15. Isa. 55. 7. j Ps. 103. 3. 4. Mat. 1. 21.	1 Cor. 14. 20. c Ps. 130. 7.	h Ps. 5. 7. & 99. 5. i Num. 10. 35. 2 Cron. 6. 41, 42.	4. m 2 Sam. 7. 12. 1 Reg. 8. 25. 2 Cron. 6. 16. Luc. 1. 69. t Vezi 1 Reg. 4. 36. & 15. 4. 2 Cron. 21. 7. u Ps. 35. 26. & 109. 29.	Ps. 149. 4. r Osea 11. 12. s Ezech. 29. 21. Luc. 1. 69. t Vezi 1 Reg. 4. 36. & 15. 4. 2 Cron. 21. 7. u Ps. 35. 26. & 109. 29.
Ps. 129. a Vezi Ezech. 23. 3. Osea 2. 15. & 11. 1. b Ps. 124. 1.	Ps. 130. a Plân. 3. 55. Iona 2. 2. b Ps. 143. 2. Rom. 3. 20, 23, 24.	f Ps. 119. 91. g Ps. 63. 6. &	Ps. 131. a Rom. 12. 16. b Mat. 18. 3.	Ps. 132. a Ps. 65. 1. b Fac. 49. 24. c Prov. 6. 4. d Fapt. 7. 45. e 1 Sam. 17. 12. f 1 Cron. 13. 5. g 1 Sam. 7. 1.	j Ps. 78. 61. k Iov 29. 14. Vers. 16. Isa. 61. 10. l Ps. 89. 3. 4. 33, etc. & 110.	2 Sam. 7. 12. 1 Reg. 8. 25. 2 Cron. 6. 16. Luc. 1. 69. t Vezi 1 Reg. 4. 36. & 15. 4. 2 Cron. 21. 7. u Ps. 35. 26. & 109. 29.	Ps. 149. 4. r Osea 11. 12. s Ezech. 29. 21. Luc. 1. 69. t Vezi 1 Reg. 4. 36. & 15. 4. 2 Cron. 21. 7. u Ps. 35. 26. & 109. 29.

PSALMULŢ CXXXIII.

O cântare de suire a lui David.

- 1 **E**CCĒ, câtă de frumosă şi câtă de plăcută
Cândă "fraţii locuesc în unire ! (este,
2 Acēta-î ca "mirul celă bună turnat pe capă,
Ce curge pe barbă, pe barba lui Aaronă,
Şi se scurge pe marginile vestmintelor sale.
3 Ca rouă "Hermonului,
Ce cade pe munţii Sionului;
Căci "acolo a aşedat Iehova bine-cuvēta-
Viēta până în eternă. (rea,

PSALMULŢ CXXXIV.

O cântare de suire.

- 1 **E**CCĒ, bine-cuvētaţi pre Iehova,
"Toţi servii lui Iehova,
"Cari staţi năptea în casa lui Iehova !
2 "Rēdicaţi mânele vōstre în sanctuariu,
Şi bine-cuvētaţi pre Iehova !
3 "Din Sionă să te bine-cuvēteze Iehova,
"Care a făcut cerul şi pământul.

PSALMULŢ CXXXV.

- 1 **L**ĀDAŢI pre Iehova !
Lādaţi numele lui Iehova !
"Lādaţi-lă, voi servii lui Iehova:
2 "Ceî ce staţi în casa lui Iehova,
În "curţile casei Dumneḡului nostru !
3 Lādaţi pre Iehova; căci "bună este Iehova;
Psalmodiaţi numelui lui; "căci este plăcută.
4 Căci pre "Iacobă Iehova şi-a alesă,
Pre Israelă de moscenire a sa.
5 Căci sciă, că "mare este Iehova,
Şi Domnulă nostru mai pe susă de toţi ḡei.
6 "Tōte căte i-a plăcută le-a făcută Iehova
În ceruri şi pe pământ,
În mări şi în tōte adăncurile:
7 "Elă rēdică nūorii de pe marginea pământului,
"Elă face fulgerele pentru plōiă,
Şi scōte vēntulă din "cămărele sale.
8 "Celă ce bātu pre ântēiū-nāscuţi Egiptului,
De la omă până la animală;
9 "Trănese semne şi minuni în meḡiloculă teu,
Egiptule !
"Asupra lui Faraonă şi asupra tuturor ser-
viloră seî;
10 "Celă ce bātu popōre multe,
Şi ucise regī puternici:
11 Pre Sihonă, regele Amoreiloră,
Pre Ogă, regele Basanului,
Şi "tōte regatele Canaanului;

- "Şi dădu pământulă loră spre moscenire, 12
Spre moscenire lui Israelă, poporulă seă.
Iehova, "numele teă este în eternă; 13
Iehova, amintirea ta din generaţiune în ge-
neraţiune.
"Căci Iehova apēra dreptulă poporului seă, 14
Şi de servii seî se îndură.
"Idolii popōreloră sūnt argintă şi aură, 15
Lucru de mână omenescă.
Gură aă, şi nu vorbescă; 16
Ochi aă, şi nu vedă;
Urechī aă, şi nu audă: 17
Şi nici o suflare nu este în gura loră.
Ceî ce-î facă sūnt ca d'înşii, 18
Totă celă ce se încrede în ei.
Casă a lui Israelă, "bine-cuvētaţi pre 19
Iehova !
Casă a lui Aaronă, bine-cuvētaţi pre Iehova !
Casă a lui Levi, bine-cuvētaţi pre Iehova ! 20
Ceî ce vē temeţi de Iehova, bine-cuvētaţi
pre Iehova !
Bine-cuvētată fie Iehova "din Sionă, 21
Celă ce locuesce în Ierusalimă.
Lādaţi pre Iehova !

PSALMULŢ CXXXVI.

- "**M**ULTUMIŢI lui Iehova, că bună este, 1
"Şi în eternă fine îndurarea lui.
Multumiţi "Dumneḡului ḡeiloră, 2
Căci în eternă fine îndurarea lui.
Multumiţi Domnului domniloră, 3
Căci în eternă fine îndurarea lui;
Celui "ce singură a făcută minunī mari, 4
Căci în eternă fine îndurarea lui;
"Celui ce a făcută cerurile cu înţelepciune, 5
Căci în eternă fine îndurarea lui;
"Celui ce a întinsă pământulă preste ape, 6
Căci în eternă fine îndurarea lui;
"Celui ce a făcută pre luminătorii ceî mari: 7
Căci în eternă fine îndurarea lui;
"Sōrele, ca se guverneze ḡiă, 8
Căci în eternă fine îndurarea lui;
Luna şi stelele, ca să guverneze năptea, 9
Căci în eternă fine îndurarea lui;
"Celui ce bātu pre Egiptă în ântēiū-nāscu- 10
Căci în eternă fine îndurarea lui; [fi seî,
"Şi scōse pre Israelă din meḡiloculă loră, 11
Căci în eternă fine îndurarea lui;
"Cu mână tare şi cu braḡiū întinsă, 12
Căci în eternă fine îndurarea lui;
"Celui ce împărţi Marea-Roşiă în două, 13

Psa. 133.	Psa. 134.	134. 1.	h Ps. 115. 3.	m Esod. 7. & 8.	v Esod. 3. 15.	1.	Ier. 10. 12.
a Fac. 13. 8.	a Ps. 135. 1, 2.	b Luc. 2. 37.	i Ier. 10. 13. &	& 9, & 10, &	Ps. 109. 12.	b 1 Cron. 16. 34.	g Fac. 1. 14.
Ebr. 13. 1.	b 1 Cron. 9. 33.	c Ps. 92. 13. &	51. 16.	14.	a Deut. 32. 36.	41.	h Fac. 1. 16.
b Esod. 30. 25.	c 1 Tim. 2. 8.	96. 8. & 116.	j Iov 28. 25, 26.	n Ps. 136. 15.	t Ps. 115. 4, 5,	2 Cron. 20. 21.	i Esod. 12. 29.
30.	d Ps. 124. 8.	10.	& 38. 24, etc.	o Num. 21. 24.	6, 7, 8.	c Deut. 10. 17.	Pa. 135. 8.
c Deut. 4. 48.	e Ps. 128. 5. &	d Ps. 119. 68.	Zech. 10. 1.	25, 26, 34, 35.	u Ps. 115. 9. etc.	d Ps. 72. 18.	j Esod. 12. 51.
d Lev. 25. 21.	f Esod. 19. 5.	e Ps. 147. 1.	k Iov 38. 32.	Ps. 136. 17,	v Ps. 134. 3.	e Fac. 1. 1.	& 13. 3, 17.
Ps. 42. 8.	135. 21.	f Esod. 12. 12,	29.	etc.	Ps. 136. 1.	Prov. 3. 19.	k Esod. 6. 6.
—	Psa. 135.	Deut. 7. 6, 7.	Pa. 78. 51. &	p Ios. 12. 7.	107. 1. & 118.	Ier. 51. 15.	l Esod. 14. 21,
	a Ps. 113. 1. &	g Ps. 95. 3. &	136. 10.	q Ps. 78. 55. &		f Fac. 1. 8.	Pa. 78. 13.
		97. 9.		136. 21, 22.		Pa. 24. 2.	

- Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 14 Și trecu pre Israelū prin meșiloculū ei,
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 15 * Și aruncă pre Faraonū și oștirea lui în
 Marea-Roșia,
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 16 * Celui ce conduse pre poporulū seu prin
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui; [pustiū;
 17 ° Celui ce bătu regi mari,
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 18 * Și ucise regi puternici:
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 19 Pre ° Sihonū, regele Amoreilorū,
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 20 Pre ° Ogū, regele Basanului,
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 21 * Și dădu pământulū lorū spre moscenire,
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 22 Spre moscenire lui Israelū, servulū seu,
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 23 Celui ce în înjosirea noastră ° adusu-și-a
 aminte de noi,
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 24 Și ne-a mântuit de apăsătorii nostri,
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 25 * Celui ce dă hrană la totă carnea,
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 26 Mulțumiți Dumneșeului ceriurilorū,
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui.

PSALMULŪ CXXXVII.

- 1 **L** ŪNGĂ fluviile Babilonului, acolo se-
 dut'amū, și plânsērāmū,
 Cândū adusu-ni-amū aminte de Sionū.
 2 Pe sâlcie, ce *eraū* acolo, spēndurat'amū
 harpele nōstre;
 3 Căci acolo cântări cerutu-ni-aū cei ce ne-aū
 dusū prinși,
 Și bucuriā, cei ce ne-aū ° despoiați:
 "Cântați-ni din cântecele Sionului."
 4 Cumū să cântāmū cântarea lui Iehova
 Pe pământū străinū?
 5 De te voiū uita, Ierusalime!
 Uite drēpta mea *iscușința ei*;
 6 Lipescă-se ° limba mea de ceriulū gurei mele,
 De nu-mi voiū aduce aminte de tine,
 De nu voiū pune Ierusalimulū în culmea bu-
 curiei mele.
 7 Adă aminte, Iehova, ° filorū Edomului,
 În diūa Ierusalimului,
 Cari dis'aū: „Surpați-lū,
 „Surpați-lū până la temelie lui.”
 8 Fătă a Babilonului, ° cea pustiitā,

Fericitū *este* celū ° ce ți-a resplătitū
 Plata ta, cu care ni-ai plătitū.
 Fericitū *este* acela,
 9 Ce a apucatū pre prunciū tei, și de pétă
 ° i-a sdrobotū.

PSALMULŪ CXXXVIII.

Unū psalmū alū lui Davidū.

- L** ĀUDA-te-voiū din totă ānima mea, 1
 ° Înaintea deilorū 'ți voiū psalmodia;
 ° Înaintea sântului teū templu ° mă voiū pro- 2
 șterne,
 Și voiū lāuda numele teū pentru îndurarea
 ta și adevērulū teū;
 Căci ° mārīt'ai fāgāduința ta preste totū nu-
 mele teū.
 În diūa, cândū amū strigatū, respunsu-mi-ai, 3
 incuragiātū-m'ai;
 În sufletulū meū *este o nouă* putere.
 Laude-te, Iehova, ° toți regiū pământului; 4
 Căci auđit'aū cuvintele gurei tale.
 Și să cânte căile lui Iehova, 5
 Căci mare *este* mārirea lui Iehova.
 ° Deși înaltū *este* Iehova, totu-și ° caută spre 6
 celū umilitū,
 Și de departe cunōsce pre celū mândru.
 ° De āmbli în strimtorare, tu mă reinsufleșeci, 7
 Asupra māniei neamicilorū mei întinđi māna
 Și drēpta ta mă ajutā. [ta, 8
 ° Iehova sfārși-va pentru mine *ceea ce a în-*
 Iehova, îndurarea ta *este* în eternū; [ceputū;
 Lucrările mānelorū tale ° nu le părăsi.

PSALMULŪ CXXXIX.

Maistrulū de cântare. Unū psalmū alū lui Davidū.

- I** EHOVA, ° cercatu-m'ai, și mă cunoscī; 1
 ° Cunoscī șederea mea și scularea mea; 2
 Tu de departe ° pricepi cugetele mele:
 Āmbierea mea și culcarea mea ° cercetat'ai, 3
 Și tōte căile mele le cunoscī.
 Cuvēntulū nu *este încă* pe limba mea, 4
 Și ēccē, Iehova, ° tu în totulū 'lū scii.
 Impresuratu-m'ai din dērēptū și din față, 5
 Și psi'ai māna ta pe mine.
 ° O sciință ca *acesta* e pré minunată pen- 6
 tru mine,
 Și așa de înaltā, în câtū nu o potū *ajunge*.
 ° Unde să mă ducū de d'înaintea spiritului teū? 7
 Și unde să fugū de d'înaintea fecei tale?
 ° De mă voiū sui în ceriū: tu acolo *esci*; 8
 Și ° de mă voiū culca în infernū: ēccē, tu și
 Āriplele aurorei de voiū lua, [acolo *esci*; 9
 Și la marginile mării de mă voiū așeđa:

m Esod. 14. 27. Ps. 135. 9.	° Num. 21. 33. ° Ios. 12. 1, etc. Ps. 135. 12.	Ps. 137. a Ps. 79. 1.	etc. & 47. 1. Jer. 25. 12. & 50. 9.	b 1 Reg. 8. 29, 30.	Iac. 4. 6. 1 Pet. 5. 5.	° Ps. 139.	f Iov. 42. 3. Ps. 40. 5. & 131. 1.
n Esod. 13. 18. & 15. 22.	° Ps. 8. 1. Dent. 32. 36. Ps. 113. 7.	b Esod. 3. 26. c Ier. 49. 7. etc. Plān. 4. 22.	c Ier. 50. 15, 29. Apoc. 18. 6. f Isa. 13. 16.	c Ps. 23. 2. d Isa. 42. 21.	h Ps. 23. 3, 4. i Ps. 57. 2. Filp. 1. 6.	a Ps. 17. 3. Ier. 12. 3.	g Ier. 23. 24. Iona 1. 3.
o Ps. 135. 10, 11.	u Ps. 104. 27. & 145. 15. & 147. 9.	Esod. 25. 12. Obad. 10, etc. d Isa. 13. 1, 6.	° Ps. 139.	e Ps. 102. 15, 22. f Ps. 113. 5, 6. Isa. 57. 15.	j Veđi Iov. 10. 3, 8. & 14. 15.	b 2 Reg. 19. 27. c Mat. 9. 4. Ioan 2. 24, 25.	h Amos. 9. 2, 3, 4.
p Dent. 29. 7. q Num. 21. 21.			a Ps. 119. 46.	g Prov. 3. 34.		d Iov 31. 4. e Ebr. 4. 13.	i Iov 26. 6. Prov. 15. 11.

- 10 Și acolo mâna ta mă va conduce,
Și drepta ta mă va apuca.
- 11 De voiți dice: Ca întunerecul să mă aco-
peră,
Și noapte se fie lumina din jurul meu:
- 12 ¹Intunerecul nu va întuneca înaintea ta,
Ci noaptea ca ziua va lumina;
De o potrivă-ți *sunt* întunerecul și lumina.
- 13 Căci tu ai făcut rărunchiile mele,
M'ai acoperit în mitra mumei mele.
- 14 Mulțumescu-ți, că sunt făcut într'un chip
atât de înfricoșat și minunat;
Minunate *sunt* faptele tale,
Și suflul meu bine forte scie *acesta*.
- 15 ²Înteserea oșelor mele nu ți s'a ascuns,
Când în ascuns am fost făcut,
Și cu măiestrie împletit în cele mai de jos
ale pământului.
- 16 Ochii tei vedut-au ființa mea, când era ca
un bănuțiu,
Și scrisu-s'au toate în cartea ta,
Dilele, câte-mi fură sortite, când încă nu
era nici una din ele.
- 17 O, ³cât de prețioase 'mi sunt cugetările
tale, Dumnezeuule!
Cât de mare este totul lor!
- 18 De ași voi să le număr:
Mai numeroase sunt de cât năsipul;
Când mă descept, cu tine sunt încă.
- 19 Dumnezeuule, o de ai ⁴ucide pre cel ne-
legiuit!
Deci ⁵depărtați-vă de la mine, bărbații sân-
giurilor!
- 20 Căci ⁶vorbescu cu răutate asupra-ți,
Neamicii tei ieu în deșert *numele* tei.
- 21 ⁷Au nu voi uri, Iehova, pre cei ce te urăsc?
Și să nu amădegust de cei ce se scollă
- 22 Cu ură desevarșită 'i urăscu, [asupra-ți].
Neamicii ai mei făcutu-mi-s'au.
- 23 ⁸Cercă-mă, Dumnezeuule, și cunósce ânima
mea,
Cercetăză-mă, și cunósce cugetele mele,
- 24 Veđi, de *este* cale rea in mine,
Și ⁹du-mă in calea cea eternă.

PSALMUL CXL.

Maistrului de cântare. Un psalm al lui David.

- 1 **M**ÊNTUI-MÊ, Iehova, de omul reu,
De omul aprig ¹păzesc-mă;
2 Care cugetă răutate in ânima lor,
Și ²tótă ziua ațigă resbelul.
3 Ca șerpele ascut limba lor;
Venin de ³viperă *este* supt buzele lor. Sela.

- ⁴Feresce-mă, Iehova, de mânele celui nele- 4
De omul aprig ⁵păzesc-mă, [giuitu,
Care cugetă, să restorne picioarele mele.
⁶Cei mândri cursă și lațuri ascunsu-mi-au, 5
Curse întins'au in calea mea,
Pusu-mi-au capcane. Sela.
Dis'amă cătră Iehova: „Tu *esci* Dumne- 6
deul meu;
„Iea in urechi vócea rugăciunei mele.
„Iehova, Dómnne, puterea mēntuirei mele! 7
„Acopere capul meu in ziua bătăiei.
„Nu fă, Iehova, dorințele nelegiuitului, 8
„Nu lăsa să se împlinască cugetarea lui;
⁹„Căci s'arū sumeți.“ Sela.
¹⁰Acoperi-va răutatea buzelor lor
Capetele celor ce mă impresură.
¹¹Cărbuni căde-vorū asupra-li, 10
In focu 'i va arunca,
In gropi adūnci, ca să nu se mai scóle.
Vorbitorul de reu nu se va întări pe pā- 11
mēnti;
Pre cel aprig nenorocirea 'lū va goni
până la peire.
Sciū, că Iehova va ¹²apera cauza celui apesatū, 12
Dreptul celor lipsiți.
Da, cei drepti vorū mulțumi numelui tei, 13
Cei fără prihană vorū ședé inaintea ta.

PSALMUL CXXI.

Maistrului de cântare. Un psalm al lui David.

- I**EHOVA, strigat'amă cătră tine; ¹grăbesce 1
a veni la mine,
Iea aminte vócea mea, când strig cătră tine.
Îndrepte-se ²rugăciunea mea *ca* tāmăia ina- 2
intea ta,
³Rădicarea mânelor mele *ca* sacrificiul de
Pune, Iehova, strajă gurei mele, [seră. 3
Păzesc ușa buzelor mele.
Nu abate ânima mea la lucruri rele, 4
Ca să nu facu fapte rele din răutate, cu
ómenii făcători de rele;
⁵Și să nu mânâncu din cele mai gustóse mân- 5
cări ale lor.
⁶Cel drept lovescă-mă: milă 'mi va fi a- 6
Mustre-mă: [cēta;
Olei pentru capul meu va fi *acesta*,
Capul meu nu o va respinge;
Ci chiarū ruga-mă-voiū in nenorocirile lor.
Când de pe stânci arunca-se vorū ju- 6
decătorii lor,
Atuncea vorū asculta de cuvintele mele, și
li vorū fi plăcute.
Cum se brăduesc și se spintecă pământul, 7

j Iov. 26. 6. & m Isa. 11. 4. r Ps. 5. 8. & e Ps. 58. 4.
34. 22. n Ps. 119. 115. 143. 10. Rom. 3. 13.
Dan. 2. 22. o Iuda 15. d Ps. 71. 4.
Ebr. 4. 15. p 2 Cron. 19. 2. e Vers. 1.
k Iov. 10. 8. 9. Ps. 119. 158. f Ps. 35. 7. &
Ecl. 11. 5. q Iov. 31. 6. 57. 6. & 119.
l Ps. 40. 5. Ps. 26. 2. b Ps. 56. 6. 110. & 141. 9.

Ier. 18. 22. i Ps. 11. 6. b Apoc. 5. 8. & f Prov. 23. 6.
g Deut. 32. 27. j 1 Reg. 8. 45. 8. 3. 4. g Prov. 9. 8. &
h Ps. 7. 16. & Ps. 9. 4. e Apoc. 8. 3. 19. 25. & 25.
94. 23. d Ps. 134. 2. 12.
Prov. 12. 13. 1 Tim. 2. 8. Gal. 6. 1.
& 18. 7. a Ps. 70. 5. e Eod. 29. 29.

Așa răsipescu-se ósele noastre ^a la gura mormântului.

- 8 De aceea cătră tine, Iehova, Dómnne, ⁱ îndreptă ochii mei,
La tine caută adăpostu: nu vërșă viéța mea.
9 Pázesse-mé de ^j cursa, *ce ei mi-au întinsu,*
Și de prinsóřile făcétorilor de rele.
10 ^k Cadă in mrejele lorú toți cei nelegiuiți,
Până ce voiú trece.

PSALMUL CXLII.

O învătătură a lui David. O rugăciune, făcută cându era în pesceră.

- 1 **C**U vócea mea strigă cătră Iehova,
Cu vócea mea rogu-mé lui Iehova.
2 ^a Vërșu înaintea lui plângerea mea,
Spunú înaintea lui strimtorarea mea.
3 ^b Cândú spiritulú meu lánceďesce in mine,
Tu cunoscí calea mea;
^c În calea, in care ámbļu,
Ei mi-au ascunsú cursă.
4 ^d Caută la drépta, și veďi:
^e Nimenea nu mé cunóșce,
Scăparea perit'a de la mine,
Nimenea nu se îngrijesce de sufletulú meu.
5 Strigă cătră tine, Iehova,
Și dicú: ^f „Tu *esci* adăpostulú meu,
^g „Partea mea ^h in pămēntulú celorú vii.
6 „Iea aminte la strigarea mea; căci sūnt ⁱ „a-
pēsatu fórte;
„Scapă-mé de cei ce mé urmărescú,
„Căci mai tari de câtú mine sūnt ei.
7 „Scóte sufletulú meu din închisóre,
„Ca să laude numele teú;
„Incunjura-mé-vorú dreptiți,
^k „Că mi-ai făcutú bine.“

PSALMUL CXLIII.

Unú psalmú alú lui David.

- 1 **I**EHOVA, ascultă rugăciunea mea,
Iea în urechi cererea mea;
Răspunde-mi ^a in credincioșia ta, in dreptatea ta.
2 Și ^b nu intra in judecată cu servulú teú,
Căci nici unú omú viú nu póte fi dreptú
^c „făcă cu ține.
3 Căci neamiculú urmăresce sufletulú meu,
Calcă pe pămēntú viéța mea,
Pusu-m'a la întunerecú,
Ca pre cei de multú morți;
4 ^d Și spiritulú meu lánceďesce in mine,
Și ánima mea este nemângăiată in lă-
intrulú meu.

- ^e Aducu-mi aminte de ăilele de demultú; 5
Gândescu-mé la tóte faptele tale;
La lucrulú mánelorú tale cugetú;
^f „Întindú mânele mele cătră tine, 6
^g Sufletulú meu după tine *înseteză*, ca unú pă-
mēntú insetatu. Sela.
Iute răspunde-mi, Iehova; *căci* se perde 7
sufletulú meu;
Nu ascunde făca ta de la mine,
^h „În câtú să nu sémēnū cu cei ce se coború
in mormēntú.
Fă-mé să audú ⁱ demănēța îndurarea ta, 8
Căci in tine mé încredú;
^j Fă-mi cunoscută calea, in care să ámbļu,
Căci cătră tine ^k înaltú sufletulú meu.
Scapă-mé de neamicii mei, Iehova; 9
In tine mé încredú.
^l „Învēță-mé să facú voia ta, 10
Căci tu *esci* Dumneďeulú meu;
^m Spiritulú teú celú bunú învețe-mé ⁿ „calea
cea dréptă.
Pentru numele teú, Iehova, ^o reinsuflețesce-mé, 11
Întru dreptatea ta scóte din strimtorare su-
fletulú meu.
Și intru îndurarea ta ^p nimicesce pre nea- 12
micií mei,
Și perde pre toți apēsătorii sufletulú meu;
Căci ^q eu sūnt servulú teú.

PSALMUL CXLIV.

Unú psalmú alú lui David.

- B**INE este cuvēntatú Iehova, stánca mea, 1
^a „Celú ce deprinde mânele mele la oștire,
Degetele mele la resbelú.
^b Îndurarea mea și cetățuea mea, 2
Turnulú meu celú înaltú și mēntuitorulú meu,
Scutulú meu, in care mé încredú,
Celú ce supune poporulú meu suptú mine.
^c „Iehova! ce este omulú, că tu-lú cunoscí? 3
^d „Său fiulú omulú, că lei sémă la elú?
^e Omulú, suflărei se asemēnă, 4
^f „Ăilele lui ca umbra trecú.
Iehova, ^g plēcă ceriurile tale, și te cobóră, 5
^h „Atinge-te de munți, și vorú fumega.
ⁱ Fulgeră fulgere, și-i răsipesce, 6
Trămete săgețele tale, și-i învâlmășesce.
^j „Întinde mâna ta din înălțime, 7
^k Mēntui-mé, și scapă-mé de apele puternice:
Din mâna ^l filorú celorú străini,
A cărorú gură ^m deșertăciune vorbesce, 8
Și a cărorú dréptă este drépta amăgiri.
Dumneďeule, ⁿ „cântare nouă ^o „ți voiú cânta, 9

a 2 Cor. 1. 9.	Ia. 26. 16.	Plân. 3. 24.	e Esod. 34. 7.	11.	n Ia. 26. 10.	c Iov 7. 17.	h Ps. 18. 13. 14.
i 2 Cron. 20. 12.	b Ps. 143. 4.	h Ps. 27. 13.	Iov 4. 17. &	f Ps. 88. 9.	o Ps. 119. 25.	Ps. 8. 4.	i Ps. 18. 16.
Pa. 25. 15. &	c Ps. 140. 5.	i Ps. 116. 6.	9. 2. & 15. 14.	g Ps. 63. 1.	37. 40. etc.	Ebr. 2. 6.	j Vers. 11.
123. 1. &	d Ps. 69. 20.	j Ps. 34. 2.	& 25. 4.	h Ps. 28. 1.	p Ps. 54. 5.	d Iov 4. 19. &	Pa. 69. 1. &
j Ps. 119. 110.	e Ps. 31. 11. &	k Ps. 13. 6. &	Ps. 130. 3.	i Veďi Ps. 46.	q Ps. 116. 16.	14. 2.	14.
& 140. 5. &	88. 8. 18.	119. 17.	Ecel. 7. 20.	5.	—	Ps. 39. 5. &	k Ps. 54. 3.
142. 3.	f Ps. 46. 1. &	—	Rom. 3. 20.	j Ps. 5. 3.	Ps. 144.	62. 9.	Mal. 2. 11.
k Ps. 35. 8.	91. 2.	Ps. 143.	Gal. 2. 16.	k Ps. 25. 1.	a 2 Sam. 22. 35.	e Ps. 102. 11.	l Ps. 12. 2.
—	g Ps. 16. 5. &	a Ps. 31. 1.	d Ps. 77. 3. &	l Ps. 25. 4. 5.	Pa. 18. 34.	f Ps. 18. 9.	m Ps. 33. 2. 3.
Ps. 143.	73. 26. & 119.	b Iov 14. 3.	142. 3.	& 139. 24.	b 2 Sam. 22. 2.	Ia. 64. 1.	& 40. 3.
a Ps. 102. titlu.	57.	—	e Ps. 77. 5, 10,	m Neom. 9. 20.	3, 40, 48.	g Ps. 104. 32.	—

- În harpă cu de ce strune 'ți voiî psalmodia :
- 10 " Celui ce a datî regilorî biruință,
Celui ce a mîntuitî pre Davidî, servulî teî,
de sabia nenorocireî.
- 11 " Mîntui-mî și scapă-mî din mîna filorî ce-
lorî străini,
A cărorî gură vorbesce deșertăciune,
Și a cărorî dréptă este drépta amăgireî.
- 12 Ca fiîi nostri să fie " ca plînte,le,
Ce crescî în tînerete,le lorî,
Fetele nîstre ca petrele de ânghiî,
Tăiate pentru podôba unui palatî;
- 13 Grînele nîstre pline,
Dândî totî felulî de bucate;
Oile nîstre înmulțescă-se cu miile,
Cu decele de miî în câmpie,le nîstre;
- 14 Boîi nostri fie încarcați de grăsi,me;
Nici o daună, nici o perdere,
Nici o strigare se nu fie în tîrgur,ile nîstre.
- 15 O, " fericitî este poporîlî, căruia-î va merge
astî-feliî;
Fericitî este poporîlî, alî căruî Dumneđeî
este Iehova.

PSALMULŮ CXLV.

O " cîntare de laudă a lui Davidî.

- 1 ÎNĂLȚA-TE-VOIŮ, Dumneđeulî meî, o rege,
Și voiî bine-cuvînta numele teî în eternî
și perpetuî.
- 2 În totă diîa te voiî bine-cuvînta,
Și voiî lăuda numele teî în eternî și per-
petuî.
- 3 " Mare este Iehova, și lăudatî fôrte,
Și " mărirea sa nepîtrunsă.
- 4 Lăuda-va " o generațiune cătră altă lucrur,ile
Și va spune faptele tale cele mari. [tale,
- 5 De strălucirea mărirei măreției tale
Și de minun,ile tale voiî vorbi.
- 6 Și se va istorisi puterea înfricoșatelorî tale
Și de mărirea ta voiî cuvînta. [fapte,
- 7 Respîndi-va amintirea marei tale bunătăți,
Și bucura-se-vorî de dreptatea ta.
- 8 " Înduratî și milosî este Iehova,
Târđiî la mîniă și mare în îndurare.
- 9 " Bunî este Iehova cătră toți,
Și îndurarea sa preste tôte lucrur,ile sale.
- 10 Laude-te, Iehova, " tôte lucrur,ile tale,
Și cuviosîi teî bine-cuvînteze-te.
- 11 Vorbi-vorî de mărirea împărătiei tale,
Și istorisi-vorî de puterea ta;
- 12 Ca să facă cunoscute faptele sale cele mari
filorî ômenilorî,
Și mărirea mărétă a împărătiei sale.

- " Împărătia ta este împărătia eternă, 13
Și domnia ta în tôte generațiunile.
- Iehova sprijine pre toți cei căduți, 14
Și " îndrétă pre toți cei încovăiați.
- " Ochii tuturorî pre tine te ascéptă, 15
Si " tu li dai hrană la timpulî cuvenitî.
- Deschiđendî mîna ta, 16
" Și săturândî dorința a totî ce este viu.
- Dreptî este Iehova în tôte căile sale, 17
Și înduratî în tôte lucrur,ile sale.
- " Aprôpe este Iehova tuturorî celorî ce-lî 18
chiamă,
- Tuturorî celorî ce-lî chiamă " într'adevărî. 19
Dorința celorî ce se temî de d'însulî o îm-
plinesce,
- Strigare,le lorî o aude, și-î ajută.
- " Iehova păzesce pre toți cei ce-lî iubescî, 20
Dară pre toți nelegiuițiî " î nimicesce.
- Lauda lui Iehova să spuî gura mea, 21
Și numele lui celî sântî să-lî bine-cuvînte-
ze tótă carnea în eternî și perpetuî.

PSALMULŮ CXLVI.

- LĂUDAȚÎ pre Iehova ! 1
" Laudă, suflete alî meî, pre Iehova !
Voiî lăuda pre Iehova, " câtî voiî trăi, 2
Voiî psalmodia Dumneđeului meî, câtî
voiî fi.
- " Nu vî încredeți în cei mari, în fiulî omului, 3
La care nu este ajutorî.
- " Eși-va spiritulî seî, și în țărână se va 4
întôrce,
- Si în diîa aceea vorî peri " planur,ile lui.
- " Fericitî este acela, alî căruî ajutorî este 5
Dumneđeulî lui Iacobî,
- A căruî speranță este în Iehova, Dumne-
đeulî seî;
- " Celî ce a făcutî cerulî și pămîntulî, 6
Marea și tôte cele dintr'însa;
- " Celî ce păstrează adevărulî în eternî; 7
Celî ce face dreptate celorî apăsăți,
- " Celî ce dă pâne celorî flămânđi;
" Iehova deslégă pre cei încătușați.
- " Iehova orbilorî dă vedere; 8
" Iehova îndrétă pre cei încovăiați,
- Iehova iubesc pre cei dreptî !
- " Iehova păzesce pre cei străini, 9
Pre orfanî și pre veduvă ține;
- " Dară calea nelegiuițilorî o strâmbetățesc.
- " Domni-va în eternî Iehova, 10
Dumneđeulî teî, Siône, din generațiune în
generațiune.
- Lăudați pre Iehova !

n Ps. 18. 50.

o Vers. 7, 8.

p Ps. 128. 3.

q Deut. 33. 29.

r Ps. 33. 12. &

65. 4. & 146.

5.

—

Ps. 145.

a Ps. 100. titlu.

b Ps. 96. 4. &

147. 5.

c Iov. 5. 9. & 9.

10.

d Rom. 11. 35.

e Isa. 38. 19.

e Esod. 34. 6, 7.

Num. 14. 18.

f Ps. 86. 5, 15.

g Ps. 103. 8.

h Ps. 100. 5.

i Nah. 1. 7.

j Ps. 19. 1.

k Ps. 146. 10.

l Tim. 1. 17.

i Ps. 148. 8.

j Ps. 104. 27.

k Ps. 136. 25.

l Ps. 104. 21. &

147. 9.

m Deut. 4. 7.

n Ioan. 4. 24.

o Ps. 31. 23. &

97. 10.

Ps. 146.

a Ps. 103. 1.

b Ps. 104. 33.

c Ps. 118. 8, 9.

d Isa. 2. 22.

e Ps. 104. 29.

f Eccl. 12. 7.

Isa. 2. 22.

g Veđi 1 Cor.

2. 6.

h Ps. 144. 15.

i Ier. 17. 7.

j Fac. 1. 1.

k Apoc. 14. 7.

l Ps. 103. 6.

i Ps. 107. 9.

j Ps. 68. 6. &

107. 10, 14.

k Mat. 9. 30.

l Ioan. 9. 7—32.

m Ps. 145. 14. &

147. 6.

n Luc. 13. 13.

m Deut. 10. 18

Ps. 68. 5.

n Ps. 147. 6.

o Esod. 15. 18.

Ps. 10. 16. &

145. 13.

Apoc. 11. 15.

—

PSALMULŢ CXLVII.

- 1 **L**ĂUDAȚI pre Iehova!
Căci ^abine este a psalmodia Dumneșeu-
lui nostru;
^bCăci frumoasă și plăcută este ^ccântarea de
2 Iehova ^dzidesce Ierusalimul, [laudă.
Pre cei răsiți ai lui Israel ⁱadună;
3 Vindecă âmele sdrobite,
Și legă rânele lor;
4 Numerul stelelor numeră,
Pre toate pe nume le numește.
5 Mare este Domnul nostru și ^fmultă puter-
Intelepciunea lui este nemărginită; [nicu,
6 Iehova ține pre cei apăsați,
Dară la pământ aruncă pre cei nelegiuți.
7 Intonați lui Iehova cântare de mulțumire,
Psalmodiați în citară Dumneșeuului nostru!
8 Celui ce îmbracă cerul cu nouri,
Celui ce gătește pământului plôia,
Celui ce resare în munți erbă,
9 Celui ce dă vitei hrana ei,
Puilor de corb, când strigă.
10 Nu de puterea calului se bucură,
Nici bine-voește omului ușor la picior.
11 Bine-voi-va Iehova celor ce se tem de d'in-
celor ce asceptă îndurarea sa. [sulă,
12 Laudă, Ierusalime, pre Iehova!
Laudă pre Dumneșeuul teș, Sioane!
13 Căci el a întărit zăvoarele porțelor tale,
A bine-cuvântat pre fii tei în meșilocul
14 El dă pace hotarelor tale, [teș.
Cu ^ggrăsimea grăului te satură;
15 El trimete cuvântul seș pe pământ,
lute forte alergă cuvântul seș;
16 El aruncă omătul ca fulgi de lână,
Și presură bruma ca pre cenușă;
17 El asvârle în jos ghiașă sa în bucăți,
Înainte gerului seș cine pôte sta?
18 El trimete cuvântul seș, și le topește,
Face să adie vântul seș, și apele curg.
19 El face cunoscut lui Iacob cuvântul seș,
Aședămintele și judecățele sale lui Israel.
20 Nu așa a făcut poporelor;
Și ele nu au cunoscut judecățele lui.
Lăudați pre Iehova!

PSALMULŢ CXLVIII.

- 1 **L**ĂUDAȚI pre Iehova!
Lăudați pre Iehova în ceruri!
Lăudați-l în înălțime!

- ^aLăudați-l, toți ângerii seși! 2
Lăudați-l, toate oștirile lui!
Lăudați-l, soare și lună! 3
Lăudați-l, toate stelele luminei!
Lăudați-l, ^bceriurile cerurilor!
Și ^capele, ce sunt preste ceruri!
Să laude numele lui Iehova;
Căci ^del a disu, și s'a făcut,
Și ^ele-a aședat în eternă și perpetu;
6 Lege impusu-li-a, ce nu se calcă.
Să laude pre Iehova de pe pământ,
7 Bălaurii și toate adâncurile!
Focul și grândina, omătul și negura,
8 Furtuna ^fce împlinesce cuvântul lui!
^hMunții și toate colinele!
9 Pomii roditori și toți cedrii!
Ferele și toate vitele, 10
Tăritările și păsările aripate!
Regii pământului și toate poporele, 11
Mai marii și toți judecătorii pământului!
12 Tânerii și feciorele,
Bêtrânii și pruncii,
Să laude numele lui Iehova; 13
Căci numai ⁱnumele lui este înalt,
^jMăreția sa este preste pământ și ceri;
14 ^kSi el înaltă cornul poporului seș,
Lauda tuturoră cuviosilor seși, fii lui Israel,
^mPoporul, ce este aproape de el;
Lăudați pre Iehova.

PSALMULŢ CXLIX.

- 1 **L**ĂUDAȚI pre Iehova;
^aCântați lui Iehova cântare nouă,
Lauda lui în adunarea cuviosilor.
2 Bucure-se Israel de ^bFăcătorul seș,
Fii Sionului veselăscă-se întru ^cregele lor.
^dLaude numele lui în chor,
3 În timpane și în citare să-i psalmodieze.
Căci ^eIehova bine-voește pentru poporul seș,
4 ^fImpodobesce pre cei saraci cu ajutorul seș.
Tresalte cuviosii cu mărire,
^gCânte de bucură pe paturile lor!
5 Înălțările lui Dumneșeu ^hfi în gura lor,
Și ⁱsabia cu dăoe tășuri în mâna lor;
6 Ca să facă resbunări între popore,
7 Mustărări între națiuni;
Ca în cătușă să lege pre regii lor, 8
Și pre cei măriti ai lor cu lanțuri de fer;
9 ^jCa să facă între ele judecata cea scrisă:
^kAcastă mărire au toți cuviosii seși.
Lăudați pre Iehova!

Ps. 147.	Isa. 40. 26.	145. 15.	Veđi Iov 37.
a Ps. 92. 1.	h 1 Cron. 16. 25.	n Iov 38. 41.	10.
b Ps. 135. 3.	Pa. 48. 1. &	Mat. 6. 26.	u Deut. 33. 2.
c Ps. 33. 1.	96. 4. & 145. 3.	o Ps. 33. 16, 17,	3. 4.
d Ps. 102. 16.	i Nah. 1. 3.	18.	Pa. 76. 1. &
e Deut. 30. 3.	j Isa. 40. 28.	Osea 1. 7.	78. 5. & 103. 7.
f Ps. 51. 17.	k Pa. 146. 8, 9.	p Isa. 60. 17, 18.	v Mal. 4. 4.
g Veđi Ps. 15. &	l Iov 38. 26, 27.	q Pa. 132. 15.	z Veđi Deut. 4.
61. 1.	m Iov 104. 13, 14.	r Iov 37. 12.	32, 33, 34.
Luc. 4. 18.	n Iov 38. 41.	s Pa. 107. 20.	Rom. 3. 1, 2.
g Veđi Ps. 15. 5.	o Iov 104. 27, 28.	t Iov 37. 8.	—
	& 136. 25. &	i Vers. 15.	

Ps. 148.	& 35. 25.	i Ps. 149. 9.	e Zech. 9. 9.
a Ps. 103. 20, 21.	f Isa. 43. 20.	m Efea. 2. 17.	Mat. 21. 5.
b 1 Reg. 8. 27.	g Ps. 147. 15 -	—	d Pa. 81. 2. &
2 Cor. 12. 2.	18.	Pa. 149.	150. 4.
c Fac. 1. 7.	h Isa. 44. 23. &	a Ps. 33. 3.	e Ps. 35. 27.
d Fac. 1. 1, 6, 7.	49. 13. & 55.	Isa. 42. 10.	f Ps. 132. 16.
Pa. 33. 6, 9.	i Pa. 8. 1.	b Veđi Iov 35.	g Iov 35. 10.
e Pa. 89. 37. &	Isa. 12. 4.	10.	h Ebr. 4. 12.
119. 90, 91.	j Pa. 113. 4.	Pa. 100. 3.	i Apoc. 1. 16.
Ier. 31. 35, 36.	k Pa. 75. 10.	Isa. 54. 5.	j Deut. 7. 1, 2,
			j Pa. 148. 14.

PSALMŪ CL.

- 1 **L**ĂUDAȚI pre Iehova!
 Lăudați pre Dumnezeu in sanctuarulū
 Lăudați-lū in tǎria puterei lui! [seu,
 2 "Lăudați-lū pentru faptele sale cele mari!
 Lăudați-lū dupre mǎrimea ^b mǎrireⁱ sale!
 3 Lăudați-lū in sunetū de trîmbiță;

- Lăudați-lū in harpe și citare;
 Lăudați-lū ^a in timpane și in chorū! 4
 Lăudați-lū ^c in strune și flaute!
 Lăudați-lū ^d in cimbale bine-resunătore, 5
 Lăudați-lū in cimbale de alarmă!
 Tótă suflarea laude pre Iehova! 6
 Lăudați pre Iehova!

PROVERBIELE LUI SOLOMONU.

Introducerea generală.

- 1 **P**ROVERBIELE lui Solomonū, fiulū lui
 Davidū, regele lui Israelū;
 2 Pentru ca să se cunoscă înțelepciunea și
 învățatura,
 Pentru ca să se pricepă cuvintele priceperei,
 3 Pentru ca să ^b capete învățatura prevederei,
 Dreptăței, judecăței *sănătoșe* și ecităței;
 4 Pentru a da agerime de minte ^c celorū proști,
 Cunoștință și prevedere celorū tēnēri;
 5 Ca ^a auzindu-le înțeleptulū, mai învățatū să
 se facă,
 Și celū cu pricepere cârmuire *de sine* să
 cēștīge;
 6 Și să pricepă proverbulū și vorbirea adūncă,
 Cuvintele înțeleptilorū și ^e enigmele lorū.

Indemnări și desceptări.

- 7 ^f Inceputulū sciinței *este* temerea de Iehova,
 Dară nebunū înțelepciunea și învățatura le
 nesocotescū.
 8 Ascultă, ^g fiule, învățatura părintelui teū,
 Și nu pǎrasi ceea ce te-a învățatū muma ta.
 9 Căci ^h cunună plăcută ele vorū *n* pentru ca-
 pulū teū,
 Și lanțū prețiosū in jurulū gâtului teū.
 10 Fiule, de vorū *căuta* pēcătoșii să te a-
 demenescă, ⁱ tu nu te'nvoi;
 11 De vorū *dice*: „Vino cu noi; să ^j pândimū
 sânge;
 „Să întindemū curse fără cuvēntū celui ne-
 vinovatū;
 12 „Să-l înghițimū de vii, ca infernulū,
 „Si pre cei întregi, ^k ca pre cei ce se po-
 gorū in mormēntū;
 13 „Să găsimū averi scumpe de totū feliulū,
 „Si să ĩmplemū casele nōstre de prēdi:
 14 „Pune sorțulū teū cu noi,

- „Si o pungă va fi pentru noi toți.“
 Fiule, ^l pe unū drumū cu ei să nu āmbli, 15
 Ci ^m opresce piciorulū teū de la cărarea lorū!
 „Că picioarele lorū la rēutate alērgă, 16
 Și grabnice sūnt a vōrsa sânge.
 Nu in zădarū se întinde lațulū 17
 In fačă a totū ce are aripī;
 Așa pāndescū acestia sângele acelora, 18
 Și întindū curse *chiarū* asupra vieței lorū;
 „Așa *sūnt* căile tuturorū celorū ce caută unū 19
 cēștigū nedreptū;
 Posesorulū lui ⁿ ĩ ĩea vieța.

Chiāmarea și desceptarea înțelepciunēi.

- „Erū ^p înțelepciunea in locuri deschise țipă, 20
 In uliți face să se audă vōcea ei;
 Ea strigă in respēntii, 21
 In ĩnrarea porțelorū, in cetate, *dice* cu-
 vintele aceste:
 „Până cândū, proștilorū, veți ĩubi prostia? 22
 „Si batjocoritorii se vorū plăcé in batjocură,
 „Si nebunii vorū urī cumiņtia?
 „Intōrceți-vē la ĩndemnulū meū; 23
 „Ėccē, ^q vi voiū revērsa spiritulū meū,
 „Vē voiū face să cunōsceți cuvintele mele.
 „De ore ce strigat'amū, și n'ați voitū a auzi, 24
 „Si amū ĩntinsū mǎna mea, și nimenea nu
 a ascultatū;
 „Ci ^r ați lepēdatū orī-ce sfatū alū meū, 25
 „Si n'ați voitū de ĩndemnulū meū: [tră.
 „De aceea ^s și eū voiū rīde de nenorocirea vōs- 26
 „Si-mī voiū bate jocū, când va ajunge frica
 vōstră.
 „Cândū ^t ca unū vērtejū *vē* va nǎvăli frica 27
 vōstră,
 „Si ca o furtună va sosi nenorocirea vōstră,
 „Cândū vorū veni preste voi lipsă și strim-
 torare;

Ps. 160.	99. 3. & 144. 9. Isa. 38. 20.	PROVERB.	Eccl. 12. 9.	Eccl. 12. 13.	j Ier. 5. 26.	Rom. 3. 15.	66. 4.
a Ps. 145. 5. 6.	f 1 Cron. 15. 16.	—	b Cap. 2. 1. 9.	g Cap. 4. 1. & 6. 20.	k Ps. 38. 1. & 143. 7.	o Cap. 15. 27.	Ier. 7. 13.
b Deut. 8. 24.	19. 28. & 16.	Capitūl 1.	c Cap. 9. 4.	h Cap. 3. 22.	l Ps. 1. 1.	p Cap. 8. 1. etc.	Zech. 7. 11.
c Ps. 81. 2. & 149. 3.	5. & 25. 1. 6.	a 1 Reg. 4. 32.	d Cap. 9. 9.	i Fac. 39. 7, etc.	m Cap. 4. 14.	q Cap. 9. 3.	Ps. 107. 11.
d Esod. 15. 20.	—	Cap. 10. 1. & 25. 1.	e Ps. 78. 2.	Ps. 1. 1.	n Ps. 119. 101.	r Ioan. 7. 37.	Luc. 7. 30.
e Ps. 33. 2. &	—	—	f Iov. 28. 28.	Esas. 5. 11.	o Isa. 59. 7.	s Ioan. 2. 28.	t Ps. 2. 4.
			g Ps. 111. 10.			u Isa. 65. 12. &	u Cap. 10. 24.
			Cap. 9. 10.				

- 28 „Atuncea mă voru chiâma, dară eă nu voiă
responde,
„Mă voru căuta, dară nu mă voru afla:
29 „Fiindă-că „aă uritū sciința,
„Si frica lui Iehova nu „aă ales'o;
30 „Sfatulū meū „nu l'aă voiă,
„Si aă desprețuitū ori-ce îndemnū alū meū;
31 „Mânânce decī fructulū urmărei lorū,
„Si sature-se din sfaturile lorū.
32 „Căci pre cei proști însă-și fără-de-legea 'i
omōră,
„Si pre nebunū însă-și nepesarea lorū 'i perde.
33 „Dară celū „ce pre mine mă ascultă va locui
in siguranță,
„Si „liniscitū, fără frică de ori-ce rău.

Valōrea și folosulū înțelepciūnei.

- 2 **F**IIULE, de vei primi cuvintele mele,
„Si vei „ascunde la tine dișele mele;
2 De va asculta urechiā ta de înțelepciūne,
„Si ānima ta o vei pleca înțelegerei;
3 Da, de vei chiâma la tine priceperea,
„Si vei indrepta vōcea ta înțelegerei;
4 „De o vei căuta ca argintulū,
„Si ca pre unū tesaurū o vei cerceta:
5 Atuncea vei pricepe frica de Iehova,
„Si vei găsi cunoscința lui Dumneḑeū.
6 „Căci Iehova dă înțelepciūnea,
Din gura lui eă sciința și înțelegerea;
7 Elū păstrează ajutorū celorū onești,
„Este scutū celorū ce āmblă in neprihānire;
8 Elū păzesce cărările dreptăței,
„Si „vegheiază asupra cāei cuvioșilorū sei.
9 Atuncea vei cunosce dreptulū și dreptatea
și ecitatea, tōtă calea cea bună.
10 De va intra înțelepciūnea in ānima ta,
„Si sciința va fi plăcută sufletulū teū;
11 Atuncea prevederea va veghia preste tine,
„Cumintia te va păzi:
12 Ca să te scape de calea celui rău,
De omulū ce vorbesce rēutāți,
13 De cei ce aă părăsitū cāile neprihānrei,
Ca să „āmble in cāile întunereculū;
14 De cei ce „se bucură a face rele,
„Si „se veselescū in rēutāțile celorū rei;
15 „Ale cărorā cărări sūnt sucite,
Si cari sūnt înrēutāți in cāile lorū.
16 Ea te va scăpa de „femea aluiā,
„De străina, care ademenesce cu vorbe ei,
17 „Care părăsesce pre conducătorulū junetei
Si uită legământulū Dumneḑeului seū. [sale,

- Căci spre mōrte se afundă „casa ei, 18
„Si spre umbre cāile ei. [torcū,
Toți cei ce mergū la d'insa nu se mai in- 19
„Si nu mai ajungū pe cărările vieței.
„Āmblă decī pe calea celorū bunī, 20
„Si păstrează cărările celorū drepti!
„Căci cei onești vorū locui pământulū, 21
Si cei fără prihană vorū rămāne pe elū.
„Erū nelegiuitū se vorū stērpi de pe pământū, 22
„Si cei fără-de-lege desrādēcina-se-vorū din-
tr'insulū.

Indemnări a cultiva virtutile cuvioșiei.

- F**IIULE, nu uita învățatura mea, 3
„Si ānima ta păzescā sfaturile mele;
Căci viețā lungā, anī fericitī și „pace 'i 2
vorū adāugi.
Mila și adevērulū să nu te părăsescā: 3
„Lēgā-le in jurulū gūtului teū;
„Scrie-le pe tabla ānimei tale!
„Si „vei afla charū și bună reușitā 4
In ochiī lui Dumneḑeū și ai omulū.
Din tōtā ānima ta „încrede-te in Iehova, 5
„Si nu te sprijini pe priceperea ta!
„In tōte cāile tale recunōsce-lū, 6
„Si elū va „face drepte cărările tale.
„Nu fii înțeleptū in ochiī tei;
„Teme-te de Iehova, și depārtēzā-te de reū. 7
Acēsta va fi vindecare corpului teū,
„Si „mēduvā ōselorū tale. 8
„Onōrā pre Iehova din avutulū teū, 9
„Si din prinōsele a totū venitulū teū;
„Si se vorū împlē grānārele tale cu belsugū, 10
„Si tēsurile tale vorū rēversa mustulū.
Învățatura lui Iehova, „fiile, nu o des- 11
prețui,
„Si nici să-ți fie greū de musturarea lui;
Căci Iehova muștrā pre cine iubesce, 12
„Si-i bine-voesce, „ca unū pārinte fiului seū.

Fericirea ce urmēzā înțelepciūnei adevērate.

- „Fericitū este omulū, care a aflatū înțe- 13
lepciūnea,
„Si omulū, care a cēștigatū înțelegere.
„Căci cēștigurile ei mai bune sūnt de cātū 14
cēștigurile argintulū,
„Si venitulū ei de cātū alū aurului;
„Mai prețioșā este de cātū mārğāritarele, 15
„Si „tōte cele de doritū nu se asēmenā ei:
In drepta ei este „lungimea ḑilelorū, 16
In stānga ei avuțiile și onōrea;

v lov 27. 9. & 35. 12. Isa. 1. 15. Ier. 11. 11. & 14. 12. Ezec. 8. 18. Mic. 3. 4. Zech. 7. 13. Iac. 4. 3. s lov 21. 14. Vera. 22. y Ps. 119. 178. s Vera. 25.	Ps. 81. 11. a lov 4. 8. Cap. 14. 14. & 22. 8. Isa. 3. 11. Ier. 6. 19. b Ps. 25. 12. 13. c Ps. 112. 7.	Capulū 2. a Cap. 4. 21. & 7. 1. b Cap. 3. 14. Mat. 13. 44. c 1. Reg. 3. 9. 12. Iac. 1. 5. d Ps. 84. 11. Cap. 30. 5. e 1 Sam. 2. 9. Ps. 66. 9.	f Cap. 6. 22. g Ioan 3. 19. 30. h Cap. 10. 23. Ier. 11. 35. i Rom. 1. 32. j Ps. 125. 5. k Cap. 5. 20. l Cap. 5. 3. & 6. 24. & 7. 5. m Veḑi Mal. 2. 14. 15. n Cap. 7. 27. o Ps. 37. 29.
---	--	--	--

p lov 15. 17. Ps. 37. 28. & 104. 35. — Capulū 8. a Deut. 8. 1. & 90. 16. 20. b Ps. 119. 165. c Esod. 13. 9. Deut. 6. 8. d Cap. 6. 21. & 7. 3.	d Ier. 17. 1. 2 Cor. 3. 3. e Ps. 111. 10. Veḑi 1 Sam. 2. 26. Luc. 2. 52. Fapt. 2. 47. Rom. 14. 18. f Ps. 37. 3. 5. g Ier. 9. 23. h 1 Cron. 28. 9. i Ier. 10. 23. j Rom. 12. 16.	k lov 1. 1. Cap. 16. 6. l lov 21. 24. m Esod. 22. 29. n 23. 19. & 34. 26. Deut. 26. 2. etc. Mal. 3. 10. etc. Luc. 14. 13. o Deut. 28. 8. p lov 5. 17. Ps. 94. 12.	q Ebr. 12. 5. 6. Apoc. 3. 19. r Deut. 8. 5. s Cap. 8. 34. 35. t lov 28. 13. etc. u Ps. 19. 10. v Cap. 2. 4 & 8. 11. 19. & 16. 16. w Mat. 13. 44. x Cap. 8. 18. y 1 Tim. 4. 8.
--	--	---	--

- 17 "Căile ei *sunt* căi plăcute,
Și *tote* cărările ei *sunt* pace:
18 "Pomul alui vieții *este* pentru cei ce o îm-
brăciășează,
Și cei ce o cuprind *sunt* fericiți.
19 "Iehova prin înțelepciune a întemeiat
pământul,
Cu înțelegere a întărit cerul.
20 "Prin știința lui despicatu-s'au adâncurile,
Și "năvii picură rouă.
21 Fiule, să nu se depărteze aceste de d'i-
naintea ochilor tăi,
Păzescă drăpna cunoscința și prevederea:
22 Și ele vor fi vietea pentru sufletul tău,
Și "podobă pentru gâtul tău.
23 "Atuncea vei merge cu siguranță în calea ta,
Și piciorul tău nu se va lovi.
24 "De te vei culca, nu te vei teme,
Și culcatu de vei fi, dulce va fi somnul tău.
25 "De spaima neprasnică nu te vei teme,
Nici de ruina celor nelegiuți, cându 'i va
26 Căci Iehova va fi speranța ta, [năvăli.
Și va feri piciorul tău d'a fi prinsu.

Desceptări asupra nedreptății și a lipsei de bunătate.

- 27 "Nu opri bine-facerea celui a ce se cuvine,
De stă în puterea mâinei tale a o face.
28 "Nu ție cătră aproapele tău: „Du-te, și mai
vino!
„Măne-ți voi da," cându ai cu tine.
29 Nu născoci vre-unu reu asupra aproape-
lui tău,
De ore ce fără temere locuesce cu tine.
30 "Nu avé judecată cu nimeni fără cuvântu,
Dacă nu ți-a făcutu nici unu reu.
31 Pre bărbatul aprigü "nu-lu pismui,
Și nici alege vre-una din căile sale.
32 Căci uriciune *este* lui Iehova celü înrăutățitu,
"Dară elü celor drepti *este* amicü.
33 "Blăstemulü lui Iehova *este* în casa celui ne-
legiutu,
Dară "elü bine-cuvântază coliba dreptilorü.
34 De și "și bate jocu de batjocoritori,
Dă insee charü celor umiliți.
35 Cei înțelepți vorü mosceni mărire,
Dară rușinea va răpi pre cei nebuni.

*Valoarea înțelepciunii, desceptări asupra societă-
ții rele și a desfrănării.*

- 4 **A** SCULTAȚI, "filorü, învățatura părintelui,
Și luați sémă să învățați minte.
2 Căci vi dau bună învățatură;
Deci nu părăsiți cele ce vë învățu.

- Căci și eu amü fostü fiü alü unui părinte, 3
"Gingașü și unicü la muma mea,
"Care mă învăța, și-mi dicea: 4
"Anima ta cuprindă cuvintele mele,
"Păzescă sfaturile mele, și vei trăi."
"Căstigă înțelepciune, căstigă pricepere; 5
Nu uita, și nu te abate de la cuvintele gu-
rei mele.
Nu o părăsi, și ea te va păzi; 6
"Iubesc-o, și te va păzi.
"Acesta-i începutul înțelepciunii: căstigă-ți 7
înțelepciune,
Și intru tôte câte 'ți vei căstiga, căstigă
pricepere.
"Înalță-o, și ea te va rădica, 8
La mărire te va duce, de o vei îmbrăciăsa.
Ea pune-va pe capulü tău "cunună plăcută, 9
Coronă strălucită 'și va da.
Ascultă, fiule, și primesc cuvintele mele, 10
"Ca mulți să-ți fie anii vieții.
Învătu-te calea înțelepciunii, 11
Conducu-te pe cărări drepte.
De vei âmbla *pe ele*, "nu se vorü strimta pașii 12
"Și de vei alerga, nu te vei clăti. [te],
Tine-te de învățatură, și nu o părăsi! 13
Păzesc-o, căci ea *este* vietea ta!
"Nu intra în cararea celor nelegiuți, 14
Și nu păși în calea celor rei.
Părăsesce-o, nici trece pe lângă ea, 15
Abate-te de la d'insa, și treci înainte!
"Căci ei n'arü dormi, de n'arü fi făcutü vre- 16
unü reu;
Și somnulü li s'arü fi luatü, de n'arü fi fă-
cutü *pre care-va* să cadă.
Căci pânea răutății mănâncă, 17
Și beü vinulü fără-de-legei.
"Dară cărarea celor drepti "este ca țieorile 18
strălucitoare,
Cari totü mai multü luminează până *se face*
diua deplină. 19
"Calea celor nelegiuți *este* ca întunereculü;
Ei nu știu de ce se împedică. 20
Fiule, ié aminte la cuvintele mele,
Plcă urechia ta țieilorü mele!
"Să nu se depărteze din ochii tăi, 21
"Păzesc-le în lă-întrulü âniei tale!
Că vietea *sunt* pentru cei ce le află, 22
Și "vindecare a totü corpulü lorü.
Cu tötă sirguința păzescă ânima ta!
Căci din ea *sunt* eșirile vieții.
Depărtază de la tine strîmbătatea gurei, 24
Și lepădă de la tine răutatea buzelorü.
Ochii tei dreptü înainte să caute, 25

u Mat. 11. 29.
30.
v Fac. 2. 9. &
3. 22.
z Ps. 104. 24. &
136. 5.
Cap. 8. 27.
Ier. 10. 12. &
51. 15.

y Fac. 1. 9.
z Iov. 38. 28.
a Cap. 1. 9.
b Ps. 37. 24. &
91. 11, 12.
Cap. 10. 9.
c Lev. 20. 6.
Ps. 3. 5. &

4. 8.
d Ps. 91. 5. &
112. 7.
e Rom. 13. 7.
Gal. 6. 10.
f Lev. 19. 13.
Deut. 24. 15.
g Rom. 12. 18.
h Ps. 37. 1. &

73. 3.
Cap. 24. 1.
i Ps. 25. 14.
j Lev. 26. 14.
etc.
k Ps. 37. 22.
Zech. 5. 4.
Mal. 2. 2.
l Ps. 1. 3.

l Iac. 4. 6.
1 Pet. 3. 5.
Opuiü 4.
a Ps. 34. 11.
Cap. 1. 8.
b 1 Cron. 29. 1.
c 1 Cron. 28. 9.
Efec. 6. 4.

d Cap. 7. 2.
e Cap. 2. 2, 3.
f 2 Thea. 3. 10.
g Mat. 13. 44.
Luc. 10. 42.
h 1 Sam. 2. 30.
i Cap. 1. 9. &
3. 22.
j Cap. 3. 2.

k Ps. 18. 36.
l Ps. 51. 11, 12.
m Ps. 1. 1.
Cap. 1. 10, 15.
n Ps. 36. 4.
o Mat. 5. 14, 45.
Filp. 2. 15.
p 2 Sam. 23. 4.

q 1 Sam. 2. 9.
Iov. 18. 5, 6.
Iaa. 59. 9, 10.
Ier. 23. 12.
Ioan. 12. 35.
r Cap. 3. 2, 21.
s Cap. 2. 1.
t Cap. 3. 8. &
12. 18.

- Și pleópele tale să se îndrepte înaintea ta.
 26 Cumpênesce calea, *pe care calcă piciorul*,
 Și tóte căile tale vor fi temeinice. [teu,
 27 *Nu te abate *nici* la dreapta, *nici* la stânga!
 *Depărtéază piciorul tău de rele!
 5 FIULE, Ié sémă la înțelepciunea mea,
 Și plécă urechia ta la mintea mea.
 2 Ca să fii cu prevedere,
 Și buzele tale să *păstreze sciință.
 3 *Căci *ca* din faguri strecóră-se mierea
 din buzele femeii străine,
 Și *mai netedă de câtă oleiulă *este* ceriul
 gurei sale;
 4 Dară *amară ca pelinul sunt urmările *cu ea*,
 *Străpungétóre, ca sabia cu două tășuri.
 5 /Picíorele ei duc la mórte,
 Pașii sei esă la morméntu.
 6 Ca să nu cumpênesci calea vieței,
 Schimbăcióse sunt cărările ei, *ca se nu le*
 poți cunósce.
 7 Decí, fiilor, ascultați-mă,
 Și nu vė abateți de la cuvintele gurei mele.
 8 Depărtéază calea ta de la d'insa,
 Și nu te apropia de ușa casei ei!
 9 Ca nu cumă-va să dai flórea *vieței* tale al-
 Și anii tei celui crud; [tóra,
 10 Ca să nu se sature străinul de puterea ta,
 Séu să *intre* ostenelele tale în casa altuia;
 11 Și tu pe urmă să *nu* gemi,
 Cândă carnea ta și corpul tău vor fi pe-
 rite;
 12 „Și să *nu* dici: „O, câtă amă *urítă învė-
 țătura,
 „Și ânima mea a *desprețuită indemnul;
 13 „N'amă ascultată de vócea învėțătorilor mei,
 „Și n'amă plecată urechia mea la cei ce
 mă învėțau;
 14 „Pučină a lipsit, să nu cadă în totă soiful
 de rele,
 „Chiară în međiloculă adunării și a co-
 munităței.
 15 Bé apă *numai* din fântăna ta,
 Și din isvórele puțului tău;
 16 Ca să se respândescă departe fântănele tale,
Ca pėrėile de apă în uliți.
 17 Numai ale tale să fie,
 Nu și ale străinilor cu tine!
 18 Isvorul tău fie bine-cuvėntat,
 Și bucură-te de *femea tēnereței tale;
 19 /Cerbóică iubită, căprióră plăcută,
 Țițele ei îndestuleze-te totă-dé-una,
 Ți *numai* în iubirea ei să te totă îmbeți.
 20 Și de ce ai voi, fiule, să te îmbeți de la *o
 străină?

- Și să îmbrăciăsezi sinul unei alteia?
 *Căci căile fie-căruia *sunt* înaintea ochilor 21
 lui Iehova,
 Și elă cumpênesce cărările lor.
 Pre celă nelegiuită *inse-și fără-de-legile sale 22
 'lu vėneză,
 Și în inse-și funiele păcatelor sale se prinde;
 *Elă din lipsă de învėțătură va muri, 23
 Și se va rătăci în multa sa nebuniă.

Asupra chizeșiei, leneviei și încelăciunei.

- FIULE, *de ai dată chizeșă pentru ami- 6
 culă tău,
 Seu de ai bătut palma ta pentru ună străină,
 Tu te-ai înlățuit prin cuvintele gurei tale, 2
 Te-ai prinsă prin cuvintele gurei tale.
 Fiule, fă decí acésta, și mēntui-te, 3
 Căci cădută ai în puterea amicului tău:
 Mergi, grăbesce-te, și silesce pre amicul
 *Nu da somnă ochilor tei, [teu! 4
 Nici adormire pleópelor tale.
 Mēntui-te, ca o ciută din mâna *vėnătorului*, 5
 Și ca o pasere din mâna păsărarului.
 *Mergi la furnică, leneșule, 6
 Veđi căile ei, și fii înțelept:
 Care, neavendă nici căpiteniă, nici cine să 7
 o priveghieze, nici domnă,
 *Și gătesce de cu vėră hrana sa, 8
 Și odată cu secerișul adună bucate.
 *Până cândă, leneșule, veđi jăcă? 9
 Cândă te veđi scula din somnul tău?
 O lécă de somnă, o lécă de adormitare, 10
 O lécă de ședere cu mânele tologite,
 *Și sārăcia ta, ca ună hoț, te va ajunge, 11
 Și lipsa ta, ca ună haiducă.
 Omă de nimica, înrėutățit, 12
 Este celă ce âmbă cu gură clevetitóre,
 /Celă ce clipește din ochii sei, 13
 Celă ce vorbesce cu picíorele sale,
 Celă ce arėtă cu degetele sale;
 Rėutate în ânima lui totă-dé-una *uneltesce, 14
 Și *sémēnă desbinări.
 De aceea peirea lui într'o clipă 'lă va a- 15
 junge,
 Fără de scire *va fi lovită, și /vindecare nu
 va avé.
 Aceste șese urėsce Iehova, 16
 Ba, șapte *sunt lucrurile ce-î sunt* în uriciune:
 *Ochi mândri, /limbă minciunósă, 17
 Și *mâni ce vėrsă sânge nevinovat;
 *Anima ce uneltesce gânduri rele, 18
 *Picíorele cele grabnice a face reu;
 *Marturulă minciunosă, care resuflă minciuni, 19
 Și celă *ce sémēnă desbinări între frați.

a Deut. 5. 32.	b Cap. 2. 16. &	i Mal. 2. 14.	l Iov 31. 4. &	n Iov 4. 21. &	o Ps. 132. 4.	p Ps. 35. 19.	q Ps. 120. 2. 3
& 28. 14.	6. 24.	j Veđi Cânt. 2.	34. 21.	36. 12.	b Ps. 132. 4.	Cap. 10. 10.	m Isa. 1. 15.
Ios. 1. 7.	c Ps. 55. 21.	9. & 4. 5. &	Cap. 15. 3.	—	c Iov 12. 7.	g Mic. 2. 1.	n Fac. 6. 5.
v Isa. 1. 16.	d Ecel. 7. 26.	7. 5.	Ier. 16. 17. &	Capulă 6.	d Cap. 24. 33.	h Vers. 19.	o Isa. 59. 7.
Rom. 12. 9.	e Ebr. 4. 12.	k Cap. 2. 16. &	32. 19.	Capulă 6.	34.	i Ier. 19. 11.	p Rom. 3. 15.
—	f Cap. 7. 27.	7. 5.	Osea 7. 2.	a Cap. 11. 15.	e Cap. 10. 4. &	j 2 Cron. 36. 16.	q Ps. 27. 12.
Capulă 5.	g Cap. 1. 29.	l 2 Cron. 16. 9.	Ebr. 4. 13.	& 17. 18.	13. 4. & 20. 4.	k Ps. 18. 27. &	r Cap. 19. 5.
a Mal. 2. 7.	h Cap. 1. 25. &	m Ps. 9. 15.	—	20. 16. & 22.	f Iov 15. 12.	101. 5.	q Vers. 14.

Asupra adulterului.

- 20 Păzesc, ^a fiule, sfatul părintelui te, și nu părăsi învățătura mamei tale!
- 21 ^a Lăgă-le de a pururea de ânimă ta, și le prinde în jurul gâtului te!
- 22 ^a Când vei merge, te vor conduce; Când vei fi culcat, vor veghea asupra-ți; Când te vei descepa, vor vorbi cu tine.
- 23 ^a Căci candelă este sfatul meu, și luminează învățătura, și muștrările spre învățatură sunt drumul.
- 24 ^a Ca să te păzescă de femeă rea, [vieței: De limba lingușitoare a străineii.
- 25 ^a Nu dori în ânimă ta frumuseța ei; și nu lăsa să te prindă prin pleoapele ei.
- 26 Căci ^a pentru femeă meretrice ajunge omul până la pâinea cea de pe urmă; ^a Căci femeă aluia ^b vénéză însă-și vieța cea atâtu de scumpă omului.
- 27 Aș putea care-va lua focul în sinul se, Fără să-și ardă vestimintele sale?
- 28 Aș putea care-va să âmble pe cărbuni aprinși, Fără să i se frigă picioarele?
- 29 Așa întemplă-se celui ce intră la femeă aprôpelui se; Totu însul, care o va atinge, nepedepsit nu Furul nu se trece cu vedere, [va rămâne. Chiar de fură, ca să se sature, fôme fiindu-i;
- 31 Căci, de se va aprinde, ^a înșeptit în înapoi, Până și totă averea casei sale o va da.
- 32 Dară cel ce desfréneză cu femeă aluia ^a este fără minte, și peirea sufletului se va cêștiga.
- 33 Loviri și rușine va suferi, și ocară lui nu se va sterge.
- 34 Căci gelosia bărbatului este o furiă, și lui nu-i va fi milă de el în ziua res-bunării.
- 35 El nu se va uita la nici o rescumpărare, și nu va primi ori-cât vei îmulți darurile.
- 7 **F**IUULE, păzesc cuvintele mele, și ^a păstrează cu tine sfaturile mele!
- 2 Sfaturile mele ^b păzesc-le, și vei trăi, ^c Si învățătura mea ca lumina ochiului te.
- 3 ^a Înfășură-le în jurul degetelor tale, Scrie-le pe tabla ânimei tale!
- 4 Di înțelepciunei: „Fii sora mea!” și chiamă „amică” mintea:
- 5 ^a Ca să te ferescă de femeă aluia, De străina, care lingușește cu cuvintele ei.
- 6 Căci prin ferestra casei mele, Prin gratiele mele privit-am;
- 7 și căutat-am între cei proști, Vădut-am între ténéri pre un ténér / fără de minte.

- Trecea pe uliță, pe la colțul casei unei a- 8
semenea,
- și aținea drunul ce duce la casa ei:
^a In amurg, în sêra zilei, 9
In nôteă nêgră și întunecôsă:
și ^a ecce, o femeă ^b i eși înainte, 10
^a Ca o meretrice îmbrăcată și cu ânimă și-
^a Bună de gură și fără astêmpêr, [rêta; 11
și ^a picioarele în casă nu-i stăteau;
Când în uliță, când în drum, 12
și la tôte colțurile pândind.
- Ea ^a lă cuprinse, și-lă sârută, 13
și cu frunte nerușinată ^a i dișe:
„Daruri de bucuriă amă asupra-mi, 14
„Astă-ți plătit-amă voturile mele.
„De aceea eșitu-ți-amă înainte, 15
„Să te caut, și te-amă găsit!
- „Cu gătelî împodobit-amă patul meu, 16
„Cu așternut de ^a pânzuri de Egipt.
- „Stropit-amă patul meu 17
„Cu smîrnă, aloe, și scortîșoră!
- „Vino, să ne îmbețăm cu iubire până de- 18
„Cu iubire să ne desfêtam; [mânêta,
„Căci bărbatul meu nu-i a casă, 19
„S'a dus în cale îndelungată;
„Punga cu argint luând în mâna sa, 20
„D'abie înainte de luna plină se va înturna a casă“.
- și l'a atras cu ^a vorbele ei măgulitoare, 21
L'a ademenit ^a cu buzele ei lingușitoare.
- Elu de grabă a mers după ea, 22
Cum merge boul la junghiare,
și ca nebunul, legat în lanțuri, la pedepsă.
- Până săgêta ^a i va strâpunge ficatul, 23
„Cum paserea ce se grăbește la laț,
Nesciind, că este întinsă asupra vieței sale.
- și acum, fiilor, ascultați-mă, 24
și fiți luători-aminte la cuvintele gurei mele:
Nici o dată ânimă ta să nu se abată în ca- 25
Să nu te rătăcesci în cărările ei; [lea ei;
Căci ea a făcut pre mulți să cadă râniți 26
„și mulți a ucis ea. [de môrte, 27
Calea spre infern este ^a casa ei,
Ducetore la cămărele morței.

Înțelepciunea descrisă; fâgăduințele și desceptările ei.

- A**Ŭ ^a înțelepciunea nu strigă? 8
și mintea nu face să se audă vócea ei? 2
Pe vârful înălțimilor, pe drum,
În respênții stă.
- Ea strigă la porți, la intrarea cetăței, 3
La intrarea în porți:
„Cătră voi, bărbatilor, strig, 4
„Si vócea mea se îndrêptă la fiil ômenilor:

^a Cap. 1. 8.
Efes. 6. 1.
^a Cap. 3. 3. &
7. 3.
^a Cap. 3. 25. 24.
^a Cap. 2. 11.

^b Ps. 19. 8. &
119. 105.
^a Cap. 2. 16. &
5. 3. & 7. 5.
^y Mat. 5. 28.
^a Cap. 29. 3.

^a Fac. 39. 14
^b Eze. 13. 18.
^c Eze. 22. 1. 4.
^d Cap. 7. 7.

Capit. 7.
^a Cap. 2. 1.
^b Lev. 18. 5.
Cap. 4. 4.
Isa. 55. 3.
^c Deut. 32. 10.

^d Deut. 6. 8. &
11. 18.
Cap. 3. 3. &
6. 21.
^e Cap. 2. 16. &
5. 3. & 6. 24.

^f Cap. 6. 32. &
9. 4. 16.
^g Iov. 24. 15.
^h Cap. 9. 13.
ⁱ 1 Tim. 5. 13.
Tit. 2. 5.

^j Isa. 19. 9.
^k Cap. 5. 3.
^l Ps. 12. 3.
^m Eccl. 9. 12
ⁿ Neem. 13. 26.
^o Cap. 2. 18. &

5. 5. & 9. 18.
Capit. 8.
^a Cap. 1. 20. &
9. 3.

- 5 „Învățați, proștilor, minte ;
 „Nebunilor, faceți-vă înțelegetori cu inimă !
 6 „Ascultați-mă, căci ^b lucruri mărețe voiți vorbi,
 „Și din buzele mele dreptate voiți scote.
 7 „Căci gura mea adevărul va vorbi,
 „Și fără-de-legea în uriciune va fi buze-
 lor mele.
 8 „Cu dreptate voră fi toate cuvintele gurei mele,
 „Și nimic nu resucitu se strâmbu în ele nu
 va fi ;
 9 „Toate voră fi netede celui cu pricepere,
 „Și drepte celor ce au cęstigatu știință ;
 10 „Primiți învățatura mea, și nu argintu,
 „Și știința mai bine decât aurul alesu !
 11 „Căci înțelepciunea mai bună este de cât
 mărgăritarele,
 „Și toate cele de doritu cu ea nu potă să
 se asemena.
 12 „Eu, înțelepciunea, cu mintea locuesc,
 „Și planurile cele mai iscusite descoperu.
 13 „^d Temerea de Iehova este a uru răulu ;
 „^e Mândria și sumeția,
 „Reuă purtare și ^f gura rea le urescu.
 14 „Alu meu este sfatulu și iscusința ;
 „Eu sânt mintea, ^g la mine este puterea.
 15 „^a Prin mine domnescu regii ;
 „Și domni prochiama dreptatea ;
 16 „Prin mine domnescu domnitorii,
 „Și cei mari : toți judecătorii pământulu ;
 17 „Eu iubescu pre cei ce mă iubescu,
 „Și ^j cei ce mă caută de timpuriu, mă găsescu ;
 18 „La mine sânt ^k averea și onorea,
 „Bunurile statornice și fericirea.
 19 „Mai bunu este ^l fructulu meu decât aurulu
 celu mai curatu,
 „Și cęstigulu meu mai bunu este de cât
 argintulu celu mai alesu.
 20 „Pe cărarea dreptăței âmbu,
 „În calea judecăței ;
 21 „Ca să dau în moscenire bunuri statornice
 celor ce mă iubescu,
 „Și să li împlu tesasurele lor.
 22 „^m Iehova m'a ziditu începutu căiloru sale,
 „Înainte lucruriloru sale, de demultu.
 23 „Din eternu domnă amu fostu,
 „Din începutu, înainte de a fi pământulu.
 24 „Născutu amu fostu, cându adâncurile încă
 nu erau,
 „Nici isvórele încărcate cu apă.
 25 „ⁿ Mai 'nainte de ce s'au înfiptu munți,
 „Înainte de colini amu fostu născutu ;
 26 „Cându încă nu făcuse pământulu și căm-
 „Nici începutulu pulberei lumei. [piele,

- „Cându elû gătia ceriurile, acolo eramû, 27
 „Cându trăgea cerculû în jurulû adûn-
 curilorû;
 „Cându întăria nûorii de susû, 28
 „Şi întărituri făcea adûnculû :
 „² Cându punea mărei aşedământû, 29
 „Ca apele ei să nu trecă preste ţermurile ei,
 „Şi tari făcea temeliile pământulû;
 „³ Atunceia lûngă elû eramû, ca unû înfiatû 30
 alû seû,
 „⁴ Bucuria sa de tôte ځilele, veselindu-mě pu-
 rurea înaintea feţei sale.
 „Şi mẽ plăceamû în lumea pământulû seû, 31
 „Şi ‘plăcerile mele erau cu fiii ômenilorû.
 „Şi acumû, fiilorû, ascultaţi-mě, 32
 „Căci ‘fericiţi vorû fi cei ce vorû păzi căi-
 le mele!
 „Ascultaţi învăţătura, şi fiţi înţelepţi, 33
 „Şi n’o lepêdaţi.
 „⁵ Fericitû este omulû, care ascultă de mine, 34
 „Veghiândû la uşele mele în tôte ځilele,
 „Păzindû pragurile uşelorû mele.
 „Căci celû ce mẽ găsesce, viêtă găsesce, 35
 „Şi ‘bună-voinţa lui Iehova cêştigă;
 „Dară celû ce pécătuesce asupra-mi, ‘nea- 36
 junsû sufletulû seû face:
 „Toţi cei ce mẽ urêscû, iubescû mórtea.
 „**Z**IDITA înţelepciunea casa sa, 9
 Tăiat’a cei şapte stâlpi ai ei;
 „Junghiat’a vitele sale, 2
 „Dres’a vinulû ei, şi întins’a mésa sa;
 Servele ei ‘trămes’a; 3
 „Ea strigă de ‘pe culmile locurilorû înalte
 ale cetăţei, ځicêndû :
 „⁴ Celû neînţelepţû abată-se aicea !“ 4
 Celorû fără de minte ځice:
 „⁵ Veniţi, mâncaţi din pânea mea, 5
 „Şi beţi din vinulû dresû de mine;
 „Lăsaţi neînţelepciunea, şi veţi trăi, 6
 „Şi âmbლაţi pe calea minţei.“
 Celû ce învêţă pre luătorulû în risû, ru- 7
 şine ‘şi cêştigă,
 „Şi celû ce mustră pre celû nelegiuitû, pată.
 „Nu mustră pre luătorulû în risû, ca să nu 8
 te urêscă;
 „² Mustră pre celû înţelepţû, şi elû te va iubi.
 Dă sfatû celui înţelepţû, şi mai înţelepţû 9
 se va face;
 Arêtă celui dreptû, ‘şi va adăugi a învêta.
 „Începutulû înţelepciunei este temere de Ieho- 10
 Şi sciinţa celui Sântû este priceperea; [va,
 „Căci prin mine ځilele tale se vorû îmmulţi, 11
 „Şi ţi se vorû adăugi ani de viêtă.

b	Cap. 22. 20.	e	Cap. 6. 17.
c	Iov 28. 15, etc.	f	Cap. 4. 24.
	Ps. 19. 10. & 119. 127.	g	Ecol. 7. 19.
	Cap. 3. 14. 15. & 4. 5. 7. & 16. 16.	h	Dan. 2. 21. Rom. 13. 1.
d	Cap. 16. 6.	i	1 Sam. 2. 30. Ps. 91. 14. Joan 14. 21.
		j	Iac. 1. 5.

e	Cap. 6. 17.	k	Cap. 3. 16.
f	Cap. 4. 24.		Mat. 6. 33.
g	Ecdl. 7. 19.	l	Cap. 3. 14.
h	Dan. 2. 21.		Vers. 10.
	Rom. 13. 1.	m	Cap. 3. 19.
i	1 Sam. 2. 30.		Isa. 1. 1.
	Ps. 91. 14.	n	Ps. 2. 6.
	Isa. 14. 21.	o	Iov 15. 7, 8.
j	Isa. 1. 5.	p	Isa. 1. 9, 10.

k	Cap. 3. 16.	lov	38. 10, 11.
	Mat. 6. 33.	Pa.	33. 7, &
l	Cap. 3. 14.		104. 9.
	Vers. 10.	Ier.	5. 22.
m	Cap. 3. 19.	q	lov 38. 4.
	Ioan 1. 1.	r	Ioan 1. 1, 2,
n	Ps. 2. 6.		18.
o	Ioav 15. 7, 8.	s	Mat. 3. 17.
p	Fac. 1. 9, 10.		Ool. 1. 12.

lov 38. 10, 11.
Ps. 33. 7, &
104. 9.
Ier. 5. 22.
q lov 38. 4.
r Ioan 1. 1, 2,
18.
s Mat. 3. 17.
Col. 1. 13.

t Ps. 16. 8.
u Ps. 119. 1, 2.
 & 128. 1, 2.
 Luc. 11. 28.
v Cap. 3. 13, 18.
w Cap. 12. 2.
y Cap. 20. 2.

Capul 9.
a Mat. 16. 18.
 Efes. 2. 10, 21,
 22.
 1 Pet. 2. 5.
b Mat. 22. 8, etc.
c Vers. 5.
 Cap. 23. 30.

d Rom. 10. 15.
e Cap. 8. 1, 2.
f Vers. 14.
g Vers. 16.
Cap. 6. 32.
Mat. 11. 25.
h Vers. 2.
OAnt. 5. 1.
Isa. 55. 1.

loan 6. 27.
 i Mat. 7. 6.
 j Ps. 141. 5.
 k Mat. 18. 12.
 l lov 28. 28.
 Ps. 111. 10.
 Cap. 1. 7.
 m Cap. 3. 2, 16.
 & 10. 27.

- 12 "De esci înțeleptu, pentru tine însu-ți înțeleptu esci,
 Și de esci deridătoru, singurū vei suferi.
 13 "Femea nebună, cea bună de gură,
 E fără înțelegere, și nu scie nimicū.
 14 Ea s'aședă în ușa casei sale,
 Pe scaunū, în locurile înalte ale cetăței:
 15 Ca să chieame pre trecătorii de pe drumū,
 Cari mergū dreptū în drumulū lorū, *dicēn-*
 16 „Celū prostū abatā-se aicea;“ [du-li:
 Și celui fără de minte 'i dīce:
 17 „Dulce este apa furată,
 „Și pânea *luată* pe ascunsū plăcută.“
 18 Și elū nici scie, că acolo *sunt* umbrele morței,
 Și că cei chāimați de ea *sunt* în adūnculū mormēntulū.

Sfātuirē morālē și religiōse, maxime și dīceri scurte.

10 PROVERBELE lui Solomonū:

- "Fiulū înțeleptū face bucuriā părinte-lui *seū*,
 Erū fiulū nerodū este întristare mumei sale.
 2 "Nimicū nu folosescū tesaurele nedrepte,
 "Darā dreptatea mēntuesce de mōrte.
 3 "Iehova nu lasā să flāmāndēscā sufletulū celui dreptū,
 Darā respinge pofta celorū rei.
 4 "Māna leneșā sārăcesce,
 Erū māna celorū harnici se înavușesce.
 5 Fiulū înțeleptū adunā de cu vērā,
 Erū celū ce dōrme pe *timpulū* culesulū este "fiū aducētorū de rușine.
 6 Bine-cuvēntārī *sunt* pe capulū celui dreptū,
 Erū "gura celorū nelegiuiți ascunde nedreptate.
 7 "Amintirea dreptulū *rēmāne* în bine-cuvēntare
 Erū numele celorū nelegiuiți va putreși.
 8 Celū cu ānima înțeleptā primesce sfaturile,
 "Erū celū cu buze nesocotite *în nenorocire* se aruncā.
 9 "Celū ce merge în neprihānire, în siguranță āmblā,
 Erū celū ce strāmbētātesce căile sale se va vēdi.
 10 "Celū ce face din ochiū, aduce scārbā,
 "Și celū cu buze nesocotite *în nenorocire* se aruncā.
 11 "Gura dreptulū *este* isvorulū vieței,
 Erū "gura celorū nelegiuiți ascunde nedreptate.
 12 Ura scornesce sfadā, [tate.
 Erū "iubirea tāinuesce tōte pēcatele.

- Înțelepciunea se găsește în buzele celui cu 13
 minte,
 Darā "vērga *este* pentru spinarea celui lipsitū de minte.
 Înțeleptii ascundū sciința lorū, 14
 Erū "gura celui nesocotitū *este* o ruinā apropiată.
 "Averea avutului *este* cetatea cea tare a sa; 15
 Ruina saracilorū *este* sārăcia lorū.
 Lucrarea dreptulū *duce* la viețā, 16
 Erū cēștigulū celui reū la pēcatū.
 Pe calea vieței *āmblā* celū ce păzesce în- 17
 vēțatura,
 Erū celū ce nesocotesce muștrarea, se rātăcesce.
 Celū ce tāinuesce ura, *are* buze minciunose, 18
 Și "celū ce respāndesce vorbirea de reū *este* nebunū.
 "În vorba multā greșelele nu lipsescū, 19
 Erū "celū ce-și stēpānesce buzele sale, *este* înțeleptū.
 Limba celui dreptū *este* ca argintulū celū 20
 mai alesū,
 Erū ānima celorū nelegiuiți pučinū *lucru este*.
 Buzele dreptulū pre mulți 'i pascū, 21
 Erū cei nesocotiți morū din lipsā de minte.
 "Bine-cuvēntarea lui Iehova, ea înavușesce, 22
 Și grija nimicū nu adauge la ea.
 Precumū "nesocotitulū 'i *este* bucuriā a fa- 23
 ce rele,
 Așa *este* înțelepciunea celui cu minte.
 "De ce se teme rēulū, i se va întēmpla, 24
 Darā "dreptilorū *Dumneđeu* dorința lorū o împlinesce.
 Precumū trece furtuna, "așa celū nelegiuitū 25
 nu va mai fi,
 Darā "celū dreptū *este* pe temeliā eternā.
 Precumū dințilorū oșetulū și ochilorū fumulū, 26
 Așa *este* leneșulū pentru cei ce-lū trāmetū.
 "Temerea de Iehova *immuștesce* dīlele, 27
 Erū "aniī celorū nelegiuiți se scurtēzā.
 "Asceptarea dreptilorū *este* bucuriā, 28
 Erū speranța nelegiuiților va peri.
 Calea lui Iehova *este* scāpare celui fără de 29
 "Darā ruinā făcētorilorū de rele. [prihanā,
 "Dreptulū nici odineorā nu se va clāti, 30
 Erū nelegiuiții nu vorū locui pāmēntulū.
 "Gura dreptulū scōte înțelepciune, 31
 Erū limba resvrātitoare se va stērpi.
 Buzele celui dreptū cunoscū bună-voința, 32
 Erū gura nelegiuiților *nu-i de cătū* resvrātitoare.

n Iov 35. 6, 7.
 Cap. 16. 26.
 o Cap. 7. 11.
 p Vers. 3.
 q Vers. 4.
 r Cap. 20. 17.
 s Cap. 2. 18. &
 7. 27.
 —
 Capitulū 10.
 a Cap. 15. 30.

& 17. 21, 25.
 & 19. 15. &
 29. 3. 15.
 b Ps. 49. 6, etc.
 Cap. 11. 4.
 Luc. 12. 19.
 20.
 c Dan. 4. 27.
 d Ps. 10. 14. &
 34. 9, 10. &
 37. 25.

e Cap. 12. 24.
 & 19. 15.
 f Cap. 13. 4. &
 21. 5.
 g Cap. 12. 4. &
 17. 2. & 19. 26.
 h Vers. 11.
 Est. 7. 8.
 i Ps. 9. 5, 6. &
 112. 6.
 Eccl. 8. 10.

j Vers. 10.
 k Ps. 28. 4.
 Cap. 28. 18.
 Isa. 33. 15, 16.
 l Cap. 6. 13.
 m Vers. 8.
 n Ps. 37. 30.
 Cap. 13. 14. &
 18. 4.
 o Ps. 107. 42.
 Vers. 6.

p Cap. 17. 9.
 1 Cor. 13. 4.
 1 Pet. 4. 8.
 q Cap. 26. 3.
 r Cap. 18. 7. &
 21. 23.
 s Iov 31. 24.
 Ps. 53. 7.
 Cap. 18. 11.
 1 Tim. 6. 17.
 i Ps. 15. 3.

u Eccl. 5. 3.
 v Jac. 3. 2.
 w Fac. 24. 35. &
 36. 12.
 x Ps. 37. 22.
 y Cap. 14. 9. &
 15. 21.
 z Iov 15. 21.
 a Ps. 145. 19.
 Mat. 5. 6.
 1 Ioan. 5. 14,

15.
 b Ps. 37. 9, 10.
 c Ps. 15. 5.
 Vers. 30.
 Mat. 7. 24, 25.
 & 16. 18.
 d Cap. 9. 11.
 e Iov 15. 32, 38.
 & 22. 16.
 Ps. 55. 23.
 Eccl. 7. 17.

f Iov 8. 13. &
 11. 30.
 Ps. 112. 10.
 Cap. 11. 7.
 g Ps. 1. 6. & 37.
 20.
 h Ps. 37. 22, 29.
 & 125. 1.
 Vers. 25.
 i Ps. 37. 30.
 —

- 11** * **C**UMPENA amăgitoare este uriciune lui Iehova,
 Erū greutățile depline 'i sunt plăcute.
 2 ^b De vine înmăndrirea, vine și rușinea,
 Erū cu cei modesti este înțelepciunea.
 3 * Neprihânirea celorl onestî, ea 'i conduce,
 Erū viclenia celorl vîndători 'i strică.
 4 ^a Nimicū nu folosește avuția în diua mîniei,
 Erū * dreptatea mîntue de mörte.
 5 Dreptatea celui fără prihană dréptă face
 calea lui,
 Erū ' nelegiuitulū în chiarū nelegiuirea sa
 va cădé.
 6 Dreptatea celorl onestî 'i mîntue,
 Erū cei vîndători *chiarū* în lăcomia lorū se
 prindū.
 7 ^a Cu mörtea omulū rēu perde și accepta-
 rea sa,
 Și speranța făcătorilor de rele va peri.
 8 ^a Dreptulū se mîntue din nevoi,
 Și nelegiuitulū vine în loculū seū.
 9 ^a Făcarniculū perde pre aprópele seū cu gu-
 ra sa,
 Darā scăpa-vorū de ea prin înțelepciunea
 lorū cei dreptî.
 10 ^j De fericirea dreptilor se bucură cetatea,
 Și la peirea nelegiuiților se facū cântări
 de bucuriă.
 11 ^a Cetatea se înalță prin bine-cuvîntarea ce-
 lorl onestî,
 Darā se surpă prin gura celorl nelegiuiți.
 12 Celū ce defaimă pre aprópele seū este fără
 de minte,
 Erū cumintele tace.
 13 ^a Vorbitorulū de rēu descopere secretele,
 Erū celū cu minte credinciosă ascunde lu-
 crulū.
 14 ^a Unde nu este conducere, poporulū cade,
 Erū mîntuirea vine de la mulțimea celorl
 cu bună sfatū.
 15 ^a Rēu fōrte ajunge celū ce se pune chizeșū
 pentru unū străinū,
 Erū celū ce urésce darea de mână, este in
 siguranță.
 16 ^a Femea plăcută capetă onóre,
 Și cei puternici capetă averi.
 17 ^a Omulū milosū sie-și 'și face bine,
 Erū celū crudū carnea sa însă-și o chinu-
 esce.
 18 Nelegiuitulū 'și dobîndesce cêștigū amăgi-
 torū,
 Erū ^a celū ce sémănă dreptate, plată sigură.

- Precumū dreptatea duce la vietă, 19
 Așa celū ce urmăresce rēulū merge la mörte.
 Uriciuni sunt lui Iehova cei cu animă in- 20
 reutătita,
 Darā bine-plăcuți 'i sunt cei ce amblă in
 neprihânire.
^a Din nēmū in nēmū celū rēu nu va rămâné 21
 nepedepsitū,
 Erū ^a sémēța celorl dreptî se va mîntui.
 Anelū de aurū in rōtulū porculū, 22
 Este femea frumósă fără de minte.
 Dorința dreptilor nu este de câtū bună, 23
 Asceptarea reilor, 'mânia.
 Unulū ^a împarte, și mai avutū încă se face, 24
 Altulū opresce mai multū de câtū se cuvine,
 darā numai spre lipsa sa.
^a Sufletulū bine-făcătorū se ingrașă, 25
^a Și celū ce adapă, însu-și se va adăpa.
^a Celū ce opresce grânele, pre acela 'lū blă- 26
 stemă poporulū,
 Darā ^a bine-cuvîntare este pe capulū celui ce
 le vinde.
 Celū ce caută cele bune, bună-voință capetă, 27
^a Erū celū ce caută rele, rēu i se va întempla.
^a Celū ce se încrede in avuția sa, cădé-va, 28
 Darā ^a ca frunza vorū înverdi cei dreptî.
 Celū ce chinuesce casa sa, ^a vîntū va stēpāni, 29
 Și celū nesocotitū va ajunge servulū celui
 înțeleptū cu anima.
 Fructulū dreptulū este pomū alū vieței, 30
 Și ^a celū ce cêștigă animele, înțeleptū este.
^j Eccē, dreptulū i se va resplāti pe pāmēntū, 31
 Cu câtū mai multū încă nelegiuitulū și pē-
 cātosulū.

- C**ELŪ ce iubesce învățatura, iubesce sci- 12
 ința,
 Erū celū ce urésce mustrarea, prostū rămāne.
^a Celū bunū află bună-voință de la Iehova, 2
 Erū pre omulū uneltitorū de rele 'lū con-
 demnă.
 Nimenea nu se va întări prin nelegiuire, 3
 Darā ^a rădēcina dreptilor nu se va clāti.
^a Femea virtuosă este coróna bărbatului seū, 4
 Erū cea aducătoare de rușine este ^a ca putre-
 gaulū in ósele lui.
 Gândurile dreptilorl țintescū la dreptate, 5
 Erū sfaturile nelegiuiților la încelăciune.
^a Vorbele nelegiuițilorl sunt la pānda sān- 6
 gelui,
^j Erū gura celorl onestî 'i va scăpa.
^a Nelegiuiții se restörnă, și nu mai sint, 7
 Erū casa dreptilorl va sta.

Capitul 11.	Dan. 4. 30, 31.	j Est. 8. 15.	o Cap. 31. 30.	v 2 Cor. 9. 6,	Ps. 53. 7.	1 Cor. 9. 19,	b Cap. 10. 25.
a Lev. 19. 35,	c Cap. 13. 6.	Cap. 28. 12,	p Mat. 5. 7. &	7, 8, 9, 10.	Marc. 10. 24.	etc.	c Cap. 31. 28.
36.	d Cap. 10. 2.	28.	35. 34, etc.	z Mat. 5. 7.	Luc. 12. 21.	Iac. 5. 20.	1 Cor. 11. 7.
Deut. 25. 13—	Ezec. 7. 19.	k Cap. 29. 8.	q Osea 10. 12.	y Amos 8. 5, 6.	1 Tim. 6. 17.	f Ier. 25. 29.	d Cap. 14. 30.
16.	Zef. 1. 18.	l Lev. 19. 16.	Gal. 6. 8, 9.	z Iov 29. 13.	c Ps. 1. 3. & 52.	1 Pet. 4. 17,	e Cap. 1. 11, 18.
Cap. 16. 11. &	f Fac. 7. 1.	Cap. 20. 19.	Iac. 3. 18.	a Est. 7. 10.	8. & 92. 12,	18.	f Cap. 14. 3.
20. 10, 23.	g Cap. 5. 22.	m 1 Reg. 12. 1,	r Cap. 16. 5.	a Ps. 7. 15, 16.	etc.	—	g Ps. 37. 36, 37.
b Cap. 15. 33.	Eccl. 10. 8.	etc.	s Cap. 112. 2.	h Ps. 9. 15, 16. &	Ier. 17. 8.	Capitul 12.	h Ps. 11. 21.
& 16. 18. &	i Cap. 10. 28.	Cap. 15. 22.	t Rom. 2. 8, 9.	10. 2. & 57. 6.	d Eccl. 5. 16.	a Cap. 8. 35.	i Mat. 7. 24, 25.
18. 12.	j Cap. 21. 18.	& 24. 6.	u Ps. 112. 9.	b Iov 31. 24.	e Dan. 12. 3.		26, 27.
	k Iov 8. 13.	n Cap. 6. 1.					

- 8 Dupre a sa minte se laudă bărbatul,
 *Erū celū ce are animă înrăutățită, spre des-
 prețu va fi.
- 9 *Mai bună este acela, ce nu se fălesce, și are
 servū,
 *Decâtū celū ce face pre mândru, și n'are
 pâne.
- 10 *Dreptulū scie până și trebuințele animale-
 lorū sale,
 Erū anima nelegiuitilorū este crudă.
- 11 *Celū ce lucrăză ogorulū seū, se va sătura
 de pâne;
 Erū celū ce âmbă după deșertăciuni, este
 lipsitū de minte.
- 12 Nelegiuitulū dorește întărirea reilorū,
 Erū rădăcinele dreptilorū dau acestora tă-
 ria lorū.
- 13 *Este o cursă rea in păcatulū buzelorū,
 *Erū dreptulū va eși din strîmtorare.
- 14 *Sătura-se-va omulū de bunuri cu însu-și
 fructulū gurei sale,
 *Și da-se-va omulū plata mânelorū sale.
- 15 *In ochii nebunulū dreptă este calea sa,
 Dară celū ce ascultă sfatulū, este înțeleptū.
- 16 *Nesocotitulū pe dată 'și vėdesce mânia sa,
 Erū celū cu minte ascultă ocară.
- 17 *Celū ce mărturisește adevėrulū, dă mărturiū
 drepte,
 Erū marturulū minciunosū încelăciune.
- 18 *Vorbele unora sūnt ca loviturile de sabiă,
 Erū limba înțeleptilorū este vindecare:
- 19 Buza adevėrului in eternū se va întări,
 *Erū limba minciunei numai o clipă.
- 20 Încelăciune aū in animă cei ce urdescū
 rele,
 Erū cei ce sfătuescū la pace, simtū bucuriă.
- 21 Celui dreptū nici unū rēu nu i se va in-
 tēpla,
 Erū cei nelegiuiti se vorū covėrși de nen-
 rociri.
- 22 *Urıcıune sūnt lui Iehova buzele minciunose,
 Erū aceia ce lucrăză cu credincioșiā, sūnt
 plăcerea lui.
- 23 *Omulū cu minte ascunde sciința,
 Erū anima nebunilorū prochiāmă nebunia
 lorū.
- 24 *Mâna celorū harnici domnesce,
 Erū cea leneșă plătesce dare.
- 25 *Intristare in animă plēcă pre omū,
 Și *cuvēntulū bunū 'lū veselesce.
- 26 Celū dreptū conduce și pre aprōpele lui,
 Erū calea nelegiuitilorū 'i rătăcesce.
- 27 Leneșulū nici nu frige ceea ce a vėnatū;
 Bunū scumpū omulū este hărnicia.
- Pe cărarea dreptăței este viēța, 28
 Și calea cărarei sale nu duce la mōrte.
- F**IIUL celū înțeleptū ascultă învățătura 13
 părintelui,
 *Erū celū deriđetorū nici muștrări nu as-
 cultă.
- *Celū bunū mânāncă din fruptele gurei sale, 2
 Erū sufletulū celorū fără credincioșiā, sil-
 niciā.
- *Celū ce-și păzesce gura sa, viēța 'și păzesce, 3
 Erū celū ce cască pré tare buzele sale, dē-
 răpinare 'și pregătesce.
- *Sufletulū leneșului dorește, dară nimicū nu 4
 capēta,
 Erū sufletulū celorū harnici se satură.
- Cuvēntulū minciunei 'lū urēște celū dreptū, 5
 Erū celū nelegiuitū cășunēză rușine și ocară.
- *Dreptatea păzesce pre celū fără prihană 6
 in calea sa,
 Erū rēutatea perde pre celū păcătoșū.
- *Cutare se dă de avutū, nimica avēndū, 7
 Și cutare se dă de saracū, averi mari avēndū.
- Unora averea lorū nu li servește de câtū 8
 spre rescumpėrarea viēței,
 In timpū ce saraculū nici aude amenințări.
- Lumina dreptilorū arde bine, 9
 *Erū candela celorū nelegiuiti se va stinge.
- Mândria n'aduce de câtū certe, 10
 Erū cu cei ce primescū sfaturi este înțe-
 lepciunea.
- *Averea cu încelăciune cēptigatā scade, 11
 Erū celū ce o adună cu mâna sa, o va îmmulți.
- Asceptarea îndelungatā îmbolnăvesce anima, 12
 Erū dorința împlinitā este pomū alū vieței.
- Celū ce 'nu bagă in sēmă cuvēntulū, ruina- 13
 se-va,
 Erū celū ce se teme de ordinū, resplăti-se-va.
- *Învēțătura înțeleptului este unū isvorū alū vie- 14
 Ce-lū depărtēzā de la 'laturile mōrței. [ței,
- Înțelegerea bunā face pre omū plăcutū, 15
 Dară calea celorū fără credincioșiā este a-
- *Tōte le face cumintele cu sciință, [sprā. 16
 Erū nebunulū dă de golū nebunia sa.
- Trămesulū fără-de-lege cădē-va in nenorocire, 17
 Erū *solulū credinciosū aduce vindecare.
- Sărăcia și ocară vorū lovi pre celū ce lē- 18
 pēdă învățătura,
 Erū *celū ce se folosește de muștrări se
 va mări.
- Tōtā *pofta împlinitā este dulce sufletului, 19
 Deci uritū este nebunilorū de a se lăsa de rele.
- Celū ce âmbă cu înțelepti, înțeleptū va fi, 20
 Erū celū ce se însocește cu nebunii, nebunū
- *Pre păcătoși 'i urmărește rēulū, [va fi. 21

h 1 Sam. 25. 17.
 i Cap. 13. 7.
 j Deut. 25. 4.
 k Fac. 8. 19.
 l Cap. 28. 19.
 m Cap. 6. 32.
 n Cap. 18. 7.

o 2 Pet. 2. 9.
 p Cap. 18. 2. &
 q Isa. 3. 10, 11.
 r Cap. 3. 7.
 s Luc. 18. 11.
 t Cap. 29. 11.

u Cap. 14. 5.
 v Ps. 57. 4. &
 w 59. 7. & 64. 3.
 x Ps. 52. 5.
 y Cap. 19. 9.
 z Cap. 6. 17. &
 aa 11. 20.

Aboc. 22. 15.
 ac Cap. 13. 16.
 ad 15. 3.
 ae Cap. 10. 4.
 af Cap. 15. 13.
 ag Isa. 50. 4.

Capitul 13.
 a 1 Sam. 9. 25.
 b Cap. 13. 14.
 c Ps. 39. 1.
 d Cap. 21. 23.
 eac. 3. 2.

d Cap. 10. 4.
 e Cap. 11. 3, 5, 6.
 f Cap. 12. 9.
 g Iov. 18. 5, 6
 h 21. 17.
 i Cap. 24. 20.
 j Cap. 10. 2. &

20. 21.
 i Vers. 19.
 j 2 Cron. 36. 16.
 k Cap. 10. 11. &
 l 14. 27. & 16
 m 22.
 n 2 Sam. 22. 6.

m Cap. 12. 23.
 n 15. 2.
 o Cap. 25. 13.
 p Cap. 15. 5, 31.
 q Vers. 12.
 r Ps. 32. 10.

- 22 **Erū** pre drepti 'i respătesce binele. (seî,
 Celū bunū lăsa-va moscenirea fiilorū fiilorū
 Erū ' avereā pēcătoșului păstra-se-va pentru
 celū dreptū.
 23 *Bucate multe *sunt* in țērāna saracilorū,
 Darā răpescse-se avuția prin nedreptate.
 24 'Celū ce cruță vērğa sa, urēscē pre fiulū seū,
 Erū celū ce-lū iubescē, 'lū cērtā de timpuriū.
 25 *Celū dreptū mănāncā până la sāturarea su-
 fletulū seū,
 Darā lipsā va suferi pāntecele celorū ne-
 legiuiti.
 14 **TOTĂ** 'femea înțeleptā 'zidesce casa sa,
 Erū cea nebunā o surpā cu inșe-și mā-
 nele sale. [va,
 2 Celū ce cu dreptate se pōrtā, teme-se de leho-
 'Erū celū, ale căruia căi strāmbe *sunt*, ne-
 socotesce-lū.
 3 Chiarū gura nesocotitulū *este* vērğā pentru
 mândria sa,
 'Erū buzele înțelepților 'i păzescū.
 4 Unde nu *sunt* boi, eslele curate *sunt*,
 Darā multū cēștigū *se scōte* din puterea boulū.
 5 *Marturulū credincioșū nu mințescē,
 Darā marturulū minciunosū minciunī spune.
 6 Deridētorulū cautā înțelepciunea, darā nu
 o gāsește,
 Erū 'celū cu sciință la îndemānā 'i *este*.
 7 Depārtēzā-te de nebunū,
 Cāci nu vei afla la d'insulū buzele sciinței.
 8 Înțelepciunea celū cu minte *este* d'a înțelege
 calea sa,
 Erū nebunia nebunilorū 'i amāgesce.
 9 *Ceī nesocotiți glumescū cu pēcatele,
 Darā între cei onești *este* bunā-voință.
 10 Ānima singurā scie întristarea sa,
 Și in bucuria ei nu se amestecā unū străinū.
 11 *Casa celorū nelegiuiți dērima-se-va,
 Darā cortulū celorū drepti va înflori.
 12 'Sunt căi ce drepte se parū omulū *cā sunt*,
 Erū 'la urmă arētā-se căi conducētoare la mōrte.
 13 Chiarū in meșilocolū rīsulū se māhnescē
 ānima,
 Și *sfārșitulū acelei bucurii *fi-va* întristarea.
 14 Celū cu ānimā abātutā de la Domnulū 'sā-
 tura-se-va de căile lui,
 Și omulū celū bunū din *ceea ce este* in elū.
 15 Prostulū crede tōte vorbele,
 Erū celū cuminte lē sēmā la pașii seī.
 16 *Înțeleptulū se teme, și se depārtēzā de răū,
 Darā nebunulū se îngāmfezā, și *este* fără te-
 17 Celū iute la mânia face prostiū, [mere.

- Și bărbatulū viclénū *este* uritū.
 Ceī proști moscenescū prostiū, 18
 Darā cei cumiți se cunună cu sciință.
 Reii se plēcā celorū buni, [dreptū. 19
 Și cei nelegiuiți înaintea porțelorū celui
 *Saraculū uritū *este* chiarū și aprōpelū seū, 20
 Darā numeroși *sunt* amicii celū avutū.
 Celū ce desprețuesce pre aprōpele seū pē- 21
 cātuesce,
 'Erū acela cese îndurā de cei saraci *este* fericitū.
 Aū nu se rātādescū cei ce urđescū rele? 22
 Darā iubire și credincioșā *este* partea ce-
 lorū ce se gādescū de bine.
 În totū lucrulū *este* cēștigū, 23
 Darā bolborosēla buzelorū *aduce* numai lipsā.
 Cununa înțelepților *este* avuția lorū, 24
 Darā nebunia nebunilorū nebuniā *rēmāne*.
 *Marturulū adevēratū mēntue suflete, 25
 Darā celū minciunosū minciunī spune.
 În temere de Iehova *este* siguranță tare, 26
 Și fiilorū seī fi-va elū adāpostū.
 *Temerea de Iehova *este* isvorulū vieței, 27
 Ce depārtēzā pre omū de lațurile mōrței.
 Māreția regelū *stā* in mulțimea poporului, 28
 Și peirea domnilorū in lipsā de poporū.
 *Celū tārđiū la mânia cu multā minte *este*, 29
 Erū celū iute la mânia înaltā nebunia.
 Ānima sāmētōsā *este* vieța corpului, 30
 Darā *pisma 'putređirea óselorū.
 *Celū ce apēsā pre saracū, batjocuresce pre 31
 'Făcētorulū seū,
 Darā celū ce se îndurā de celū lipsitū,
 'lū māresce.
 În inșā-și rēutatea sa va fi aruncatū celū 32
 nelegiuitū,
 Darā *dreptulū avē-va speranță *chiarū* și la
 mōrtea sa.
 În ānima celū priceputū *jace* înțelepciunea, 33
 Darā *ce *este* in peptulū nebunulū se va obsci.
 Dreptatea rēdicā pre poporū, 34
 Darā pēcatulū *este* rușinea națiunilorū.
 *Bunā-voința regelū partea servulū cu- 35
 minte *este*,
 Darā *asupra* celū ce face rușine, mânia sa.
RESPUNSULŪ blāndū inlātūrā mânia, 15
 Erū 'cuvēntulū aspru intāritā mânia.
 Limba înțelepților plācutā face sciință, 2
 *Darā din gura nebunilorū nebunia isvoresce.
 'În totū loculū *sunt* ochii lui Iehova, 3
 Vēđēndū pre cei rei și pre cei buni.
 Limba iubitōre de pace *este* unū pomū alū 4
 vieței.

r Iov 27. 16, 17.
 Cap. 28. 8.
 Eccl. 2. 26.
 s Cap. 12. 11.
 t Cap. 19. 18.
 & 22. 15 &
 23. 13. & 29.
 15, 17.
 u Ps. 34. 10. &
 27. 3.

Capulū 14.
 a Cap. 24. 3.
 b Rut. 4. 11.
 c Iov 12. 4.
 d Cap. 12. 6.
 e Esod. 20. 16.
 & 23. 1.
 f Cap. 6. 19. &

12. 17.
 Vers. 25.
 f Cap. 8. 9. &
 17. 24.
 g Cap. 10. 23.
 h Iov 8. 15.
 i Cap. 16. 25.
 j Rom. 6. 21.
 k Cap. 5. 4.

Eccl. 2. 2.
 l Cap. 1. 31. &
 12. 14.
 m Cap. 32. 3.
 n Cap. 19. 7.
 o Ps. 41. 1. &
 112. 9.
 p Vers. 5.
 q Cap. 13. 14.

r Cap. 16. 32.
 Iac. 1. 19.
 s Ps. 112. 10.
 t Cap. 12. 4.
 u Cap. 17. 5.
 Mat. 25. 49, 45.
 v Vēđi Iov 31.
 15, 16.
 Cap. 22. 2.

z Iov 18. 15. &
 19. 26.
 Ps. 23. 4. &
 37. 37.
 2 Cor. 1. 9. &
 5. 8.
 2 Tim. 4. 18.
 y Cap. 12. 16. &
 29. 11.

z Mat. 24. 45, 47.
 Capulū 15.
 a Jude. 8. 1, 2, 3.
 Cap. 25. 15.
 b 1 Sam. 25. 10.
 etc.
 1 Reg. 12. 13,

14. 16.
 c Vers. 23.
 Cap. 12. 23. &
 13. 16.
 d Iov 34. 21.
 Cap. 5. 21.
 Ier. 16. 17. &
 32. 19.
 Ebr. 4. 13.

- 5 *Erü răutatea în ea face spărtură sufletului.*
 6 *Nesocotitul nesocotesce învățătura părintelui,*
 7 *Erü celü ce ie aminte la muștrări cuminte se face.*
 8 *În casa dreptului este un mare tesaur,*
 9 *Darä în venitulü celui nelegiuitü este neodihnă.*
 10 *Buzele înțelepților respândesc știință,*
 11 *Darä ânima nebunilor nedreptate.*
 12 *Sacrificiulü celorü nelegiuiți este uriciune lui Iehova,*
 13 *Darä ruga celorü drepti plăcerea sa.*
 14 *Uriciune este lui Iehova calea nelegiuitului,*
 15 *Darä pre celü ce urmăzează dreptatea lü iubesc.*
 16 *Grea se pare pedepsa pentru celü ce părăsesce calea cea dreaptă,*
 17 *Și celü ce ursece muștrarea va muri.*
 18 *Înfernulü și adânculü sunt înaintea lui Iehova,*
 19 *Cu câtü mai multü ânimele fiilorü ömenilorü!*
 20 *Deridătorulü nu iubesc să fie muștratü,*
 21 *Cu cei înțelepți elü nu merge.*
 22 *Ânimă voioasă înveselesce fața,*
 23 *Darä prin tristete ânimei se frânge suflet.*
 24 *Ânima înțelegetöre caută știință,*
 25 *Darä gura nebunilor pasce nebunia.*
 26 *Töte dillele apăsaturilü sunt rele,*
 27 *Darä o ânimă voioasă este unü ospetü neinteruptü.*
 28 *Maî bine este puçinulü cu temerea lui Iehova,*
 29 *De câtü multe tesaure și neodihnă cu d'insele.*
 30 *Maî bunü este unü prânçü de legume cu iubire,*
 31 *De câtü unü boü ingrașatü, și urä cu d'insulü.*
 32 *Ömulü mâniosü întărită sfețele,*
 33 *Darä celü târdiü la mânia potolesce cërta.*
 34 *Drumulü leneșului este ca unü gardü de spinü,*
 35 *Erä cārarea celorü drepti ca calea bătutä.*
 36 *Fifulü înțeleptü înveselesce pre pārintele seü,*
 37 *Erü omulü nebunü nesocotesce pre muma sa.*
 38 *Nebunia este bucuria celui fără de minte,*
 39 *Darä bărbatulü cuminte merge dreptü pe drumulü seü.*
 40 *Unde nu este sfatü, planurile se nimicesc,*
 41 *Darä prin multa sfātuire se întăresc.*
 42 *Ömulü are bucuria de respunsulü gurei sale,*
 43 *Și unü cuvëntü la timpulü seü, câtü de bunü este!*
 44 *Calea vieței merge totü în susü pentru celü înțeleptü,*
 45 *Ca să se depărteze de înfernulü de josü.*

e Cap. 10. 1.	j Cap. 5. 12. & 10. 17.	o Cap. 12. 25.	x Efos. 5. 15.
f Cap. 13. 18.	k Iov 26. 6.	p Cap. 17. 22.	y Cap. 11. 14. & 20. 18.
Vora. 31. 32.	P. 139. 8.	q Ps. 37. 16.	z Cap. 25. 11.
g Cap. 21. 27. & 28. 9.	l 2 Cron. 6. 30.	r Cap. 16. 8.	a Filip. 3. 20.
Iaa. 1. 11. & 61. 8. & 66. 3.	P. 7. 9. & 41. 21.	s Cap. 17. 1.	b Col. 3. 1. & 2.
Ier. 6. 20. & 7. 22.	Ioan 2. 24. & 25. 21.	t Cap. 26. 21. & 29. 22.	c Cap. 13. 7. & 14. 11.
Amos 5. 22.	& 21. 17.	u Cap. 22. 5.	d Ps. 68. 5. & 148. 9.
h Cap. 21. 21.	Fapt. 1. 24.	v Cap. 10. 1. & 29. 3.	e Cap. 6. 18. & 18. 2.
i Tim. 6. 11.	m Amos 5. 10.	w Cap. 10. 29.	f Ps. 37. 30.
j Reg. 22. 8.	n Cap. 17. 22.		

j Cap. 11. 19.	Cap. 19. 21. & 20. 24.	f Iaa. 43. 7.	m Vers. 1.
Iaa. 5. 8.	Ier. 17. 11.	Rom. 11. 36.	Cap. 19. 21.
g 1 Pet. 3. 15.	b Mat. 10. 23.	g Iov 21. 30.	n Ps. 37. 23.
h Ps. 10. 1. & 34. 16.	c Cap. 21. 2.	h Cap. 6. 17. & 8. 13.	o Prov. 20. 24.
i Ps. 145. 18. & 19. 5.	d 1 Sam. 16. 7.	i Cap. 11. 21.	p Lev. 19. 36.
j Vers. 5.	e Ps. 37. 5. & 55. 23.	j Dan. 4. 27.	q Cap. 11. 1.
k Cap. 1. 7.	f Mat. 6. 25.	k Luc. 11. 41.	r Cap. 25. 5. & 29. 14.
l Cap. 18. 12.	g Luc. 12. 22.	l Ps. 37. 16.	s Cap. 14. 35. & 22. 11.
Capitulu 16.	h 1 Pet. 5. 7.	Cap. 15. 16.	
a Vers. 9.			

- Si pre celū ce vorbesce dreptū să-lū iūbescă.
 14 Mânia regelui este tramesul morței,
 Dară omulū înțeleptū o va împăca.
 15 În lumina feței regelui este vieță,
 Și 'bună-voința lui 'ca unū nūorū de plōiā
 târziā.
 16 Cēstigarea înțelepciunei cu cātū este mai
 bună de cātū a aurului,
 Și cēstigarea înțelegerei mai bună de cātū
 a argintului!
 17 Calea bătută a celorū drepti este, a se în-
 tōrce de la rēū;
 Acela 'și păzesce sufletulū seū, care iē a-
 minte la calea sa.
 18 Mândria merge înaintea dērăpinārei,
 Și mārētia înaintea cāderei.
 19 Mai bine este a fi umilitū cu cei saraci,
 De cātū a împārți prēda cu cei mândri.
 20 Celū ce-și iē sēmā la vorbā, aflā bine,
 Și celū ce se 'increde în Iehova, fericitū va fi.
 21 Celū înțeleptū cu ānima cuminte se numesce,
 Și vorbele plăcute īmmulțescū invēțatura.
 22 Minteā este unū isvorū alū vieței pentru
 stēpānulū ei,
 Darā nebunia pedēpsā este pentru nebunū.
 23 Ānima înțeleptului face cuminte gura sa,
 Și īmmulțesce invēțatura pe buzele lui.
 24 Fagurū de miere sūnt vorbele plăcute,
 Dulci pentru sufletū, și tāmāduire ōselorū.
 25 Sūnt cāi ce se parū omului drepte cā sūnt,
 Ērū la urmā arētā-se cāi conducētōre la mōrte.
 26 Celū ce lucrēzā, pentru elū lucrēzā,
 Cāci gura lui 'lū silesce la lucru.
 27 Omulū de nimicu nenorocirea 'și sēpā,
 Și pe buzele lui este ca unū focū arđetorū.
 28 Omulū resvrētitorū sēmēnā sfadā;
 Și limbutulū desbinā pre amici.
 29 Omulū silnicū amāgesce pre amiculū seū,
 Si-lū duce pe o cale ce nu este bună.
 30 Elū închide ochiū seī, ca să cugete res-
 turnāri,
 Mișcāndu-și buzele, sevārșesce nenorociri.
 31 Pērulū cāruntū este cununā de onōre;
 Ea gāsi-se-va pe calea dreptāței.
 32 Celū tārziū la māniā este mai mare de cātū
 unū vitēsū,
 Și celū ce scie a stēpāni sufletulū seū de-
 cātū celū ce iē o cetate.
 33 În sinū se aruncā sortulū,
 Darā de la Iehova vine tōtā hotārirea lui.
 17 **M**AI bună este o 'bucată de pāne sēcā
 în pace,
 Decātū o casā plinā de cārnuri pregătite,
 cu cērtā.

- Servulū cuminte va domni preste 'fiulū a- 2
 ducetōriū de rușine,
 Și cu frații acestuia va împārți moscenirea.
 Tigaiā este pentru lāmurierea argintului, și 3
 cuptorulū pentru a aurului,
 Darā Iehova cercetēzā ānimele.
 Făcētōrulū de rele plēcā urechiā la buze 4
 nedrepte,
 Și mincinosulū ascultā limba dērăpinārei.
 Celū ce rīde de celū saracū 'și bate jocū 5
 de Făcētōrulū seū,
 Celū ce se bucurā de nenorocirea altuia,
 nu va rămānē nepedepsitū.
 Cununa bētrānilorū sūnt fiū fiilorū lorū, 6
 Și fala fiilorū pārințiilor lorū.
 Cuvintele alese nu se potrivescū în gura 7
 nebunului,
 Cu cātū mai puçinū vorbele minciunōse în
 gura celorū mai mari ai poporului.
 Ca o pētrā scumpā este darulū în ochiū ce- 8
 lui ce-lū primesce,
 Ori-unde se īndrēptā, isbutesce.
 Celū ce tainuesce greșelele altora, cautā 9
 iūbire,
 Ērā celū ce istorisesce lucrulū, desbinā
 pre amici.
 Mustrea pētrunde mai adūncū pre celū 10
 cuminte,
 Decātū o sutā de lovituri pre celū nebunū.
 Celū rēū cautā numai rescōlā, 11
 Darā trāmēte-se-va asupra-i unū solū crudū.
 Mai bine să intimpine pre omū o ursōicā, 12
 lipsitā de puii ei,
 De cātū unū nebunū în nebunia lui.
 Celū ce 'resplātesce binele cu rēū, 13
 De la casa acelufa rēulū nu se va depārta.
 Începtulū sfeței este ca și cāndū s'arū da 14
 drumu apelorū,
 De aceea 'pārāsesce cērtā, înainte de a se
 aprinde.
 Celū ce īndreptātesce pre celū nelegiuitū, 15
 și celū ce condēmnā pre celū dreptū,
 Amīnduoi uriciune sūnt lui Iehova.
 La ce servește prețulū în māna nebunului, 16
 să-și cumpere înțelepciune?
 Darā 'i lipsesce mintea!
 Amiculū iūbesce în totū timpulū, 17
 Și la nevoiā frate se face.
 Lipsitū de minte este celū ce dā māna, 18
 Celū ce chizesluesce pentru aprōpele seū.
 Celū ce iūbesce cērtā, pēcatulū iūbesce, 19
 Celū ce-și zidesce pōrtā sa prē īnaltā, ru-
 inā cautā.
 Celū ce este rēū de ānimā bine nu aflā, 20

r Cap. 19. 12. & 20. 2.	12. a Pa. 2. 12. & 34. 8. & 135. 1.	Mat. 12. 34. a Cap. 14. 12. b Veđi cap. 9. 12.	c Cap. 1. 10, etc. f Cap. 20. 29. g Cap. 19. 11.
a Cap. 19. 12. i Iov 29. 23.	Isa. 30. 18. Ier. 17. 7.	Eccl. 6. 7. c Cap. 6. 14, 19. & 15. 18. & 26.	— Capitulū 17.
z Cap. 8. 11, 19. u Cap. 11. 2. & 17. 19. & 18.	y Cap. 13. 14. & 14. 27.	21. & 29. 22. d Cap. 17. 9.	a Cap. 15. 17. b Cap. 10. 5. &
	s Pa. 37. 30.		

19. 26. o Pa. 26. 2. Cap. 27. 21.	f Pa. 127. 3. & 128. 3. g Cap. 18. 16. & 19. 6.	Ier. 18. 20. Veđi Rom. 12. 17.	Cap. 24. 24. Isa. 5. 23.
Ier. 17. 10. Mal. 3. 3.	h Cap. 10. 12. i Cap. 16. 28.	1 Pet. 3. 9. Cap. 20. 3.	n Cap. 21. 25, 26. o Rut. 1. 16.
d Cap. 14. 31. e Iov 31. 29. Obad. 12.	j Osea 13. 8. k Pa. 109. 4, 5.	1 Thea. 4. 11. m Esod. 23. 7.	p Cap. 6. 1. & 11. 15. q Cap. 16. 18.

- Și celū ce are ' limbă sucită in nenorocire cade.
- 21 * Celū ce nasce pre nebunū, supărare cu elū va avé,
Și nici o bncuriă nu va avé părintele nebunului.
- 22 * Ânimă veselă dă sănătate corpului,
* Erū sufletulū frântū sécă ôsele.
- 23 Mituirea din sinū o ié celū nelegiuitū,
Ca să *sucéscă căile judecăței.
- 24 * Înțelepciunea se cetesce in fața celui cumințe,
Erū ochiū nebunului caută la marginile pământului.
- 25 * Supărare părintelui seū este fiulū nebunū,
Și amăriciune celei ce l'a născutū.
- 26 Nu e bine a *pedepsi pre celū dreptū,
Nici a bate pre cei mari pentru dreptate.
- 27 * Celū cu sciință înfrénză cuvintele sale,
Și celū cu sânge rece este unū omū cumințe.
- 28 * Chiarū cândū nebunulū tace, se socotesce înțeleptū,
Și priceputū, cândū închise ține buzele sale.
- 18 **O** MULŪ hursuzū caută plăcerea lui,
Sfădindu-se in tôte trebele.
- 2 Celū nebunū nu-î place cuminția,
Ci numai descoperirea ânimei sale.
- 3 Cândū vine celū nelegiuitū, vine și despre-
Și cu fapta de rușine vine ocara. [țulū,
- 4 * Ape adūnci sūnt cuvintele gurei unui omū;
* Pêrēu curgătorū este isvorulū înțelepciunei.
- 5 * Nu este bine a căuta in fața unui nelegiuitū,
Ca să înfrângi pre celū dreptū la judecată.
- 6 Buzele nebunului vinū in cértă,
Și gura lui chiamă loviturile.
- 7 * Gura nebunului este ruina lui,
Și buzele sale sūnt lațulū vieței sale.
- 8 * Cuvintele cleveitorului sūnt ca mâncările cele alese;
Ele se coborū in lă-intrulū pântecelui.
- 9 Celū leneșū la lucrulū seū
Este ' frate cu rēsipitorulū.
- 10 * Turnulū celū mai tare este numele lui Iehova:
Într'insulū va alerga celū dreptū, și va fi ocrotitū.
- 11 * Avuția avutului 'i este cetatea sa cea tare,
Și ca unū zidiū înaltū in inchipuirea sa.
- 12 * Înainte de cădere se înaltă ânima omului,
Și înainte de mărire este umilința.
- 13 Celū ce răspunde, ' înainte de a asculta,
Acēsta nebuniă și rușine 'i este.
- 14 Spiritulū omului 'lū sustine in neputința sa,
- Darā pre unū sufletū sdrobotitū cine-lū pôte susținé?
- Ânima celui înțeleptoriū câștigă sciință, 15
Și urechiā înțeleptilorū caută sciință.
- * Darulū omului 'i face locū, 16
Și-lū aduce înaintea celorū mari.
- Dreptū pare-se la judecată celū ce vine mai 17
ântēiū,
- Darā vine cela-l-altū, și-lū discose.
- Sorțulū face să continéscă certele, 18
Elū chiarū și între cei puternici hotăresce.
- Unū frate înjuratū este mai greū de redobēd- 19
ditū de câtū o cetate tare,
- Și certele lorū sūnt ca zăvôrele unei întă-
rituri.
- * Din fructulū gurei sale se satură corpulū 20
fie-căruia,
- Din venitulū buzelorū lui se satură.
- * Mórtea și vieța sūnt in puterea limbei, 21
De aceea cei ce o iubesculū, vorū mânca din
fruptele sale.
- * Celū ce a găsitū o femeā vrednică, găsit'a 22
bunuri,
- Și bună-voință de la Iehova a câștigatū.
- Cu cereri vorbesce saraculū, 23
Darā * cu asprime răspunde avutulū.
- Celū ce iubesce mulți soți, se va ruina, 24
* Darā amiculū adevăratū mai tare de câtū
fratele se lipese de tine.
- M** AI bunū * este saraculū, care âmbilă in 19
neprihânirea sa,
- Decātū celū cu buze înrētățite și nebunū.
- Ca sufletulū să fie fără prevedere nu este bine, 2
Și celū ce se grăbesce cu piclórele, face
greșū.
- Nebunia omului strâmbetățesce calea sa, 3
Și * ânima lui se aprinde asupra lui Iehova.
- * Avuția îmulțesce numerulū amicilorū, 4
Darā saraculū se desparte chiarū și de a-
miculū seū.
- * Marturulū minciunosū nu rămâne nepedep- 5
sitū,
- Și celū ce spune minciunī nu va scăpa.
- * Mulți lingușescū fața celui darnicū, 6
Și ' fie-cine este amiculū celuiia ce dă daruri.
- * Toți frații saracului 'lū urēscū, 7
Cu câtū mai multū * se depărtēză de d'in-
sulū amicū seī!
- Elū urmăresce făgăduințele lorū, darā ele
nu însemnă nimicū.
- Celū ce-și dobēndesce minte, iubesce sufle- 8
tulū seū,

r Iac. 3. 8.	8. 1.	Capulū 18.	d Cap. 10. 14. &	144. 2.	i Cap. 12. 14. &	Capulū 19.	Cap. 6. 19. &
e Cap. 10. 1. &	y Cap. 10. 1. &	a Cap. 10. 11. &	12. 13. & 13. 3.	h Cap. 10. 15.	13. 2.	a Cap. 28. 6.	21. 28.
19. 13.	15. 20. & 19.	20. 5.	Ecol. 10. 13.	i Cap. 11. 2. &	m Veđi Mat. 12.	b Ps. 37. 7.	e Cap. 29. 26.
Vers. 25.	13.	b Ps. 78. 2.	e Cap. 12. 18. &	15. 33. & 16.	37.	c Cap. 14. 20.	f Cap. 17. 8. &
i Cap. 12. 25. &	Vers. 21.	c Lev. 19. 15.	26. 22.	18.	n Cap. 19. 14.	d Vers. 9.	18. 16. & 21.
15. 18. 15.	s Vers. 15.	d Deut. 1. 17. &	f Cap. 28. 24.	j Ioan 7. 51.	& 31. 10.	e Cap. 23. 1.	14.
u Ps. 22. 15.	Cap. 18. 5.	16. 19.	g Sam. 22. 3, 51.	k Fac. 32. 20.	o Iac. 2. 3.	f Deut. 19. 16.	g Cap. 14. 20.
v Esod. 23. 8.	a Iac. 1. 19.	Cap. 24. 23. &	Ps. 18. 2. &	1 Sam. 25. 27.	p Cap. 17. 17.	h Ps. 38. 11.	h Ps. 38. 11.
w Cap. 14. 6.	b Iov 13. 5.	28. 21.	27. 1. & 61. 3.	Cap. 17. 8. &	—		
Ecol. 2. 24. &	—		4. & 91. 2. &	21. 14.			

- Celū ce păzesc cuminția, 'află bunuri.
- 9 'Marturulū minciunosū nu rămâne nepedep-
Și celū ce spune minciună va peri. [sitū,
- 10 Nebunulū nu-ī șede resfățarea,
Cu cātū mai puținū *servulū, a domni pre-
ste mai mari.
- 11 'Mintea omulū 'lū face tārđiū la mânia,
'Și fala lui *este* a trece cu vederea greșelele.
- 12 'Ca mugetulū leului *este* mânia regelū,
Darā °ca roūa pe erbā bună-voința sa.
- 13 'Fiulū nebunū nenorocire *este* părintelū seū,
'Și certe femeēi o picurăturā neîntreruptā.
- 14 'Casā și avere *sunt* mosceniri de la părinți,
Darā °o femeā cu minte *este* de la Iehova.
- 15 'Lenea te face a cădē in adormire,
Și sufletulū leneșū °va flāmāndi.
- 16 °Celū ce păzescē ordinulū viēța 'și păzescē,
Darā celū ce nu iē sēma la căile sale va
muri.
- 17 °Celū ce pre saraci miluesce, împrumutā pre
Iehova,
Și elū 'i va resplāti fapta sa.
- 18 °Pedepsescē pre fiulū teū, cândū încă *este*
speranță,
Și sufletulū teū să nu poftescā mórtea sa.
- 19 Celū ce se lasā să cadā in mânia mare, 'și
va purta pedēpsa,
Și de vei căuta să-lū scoți *din ea*, încă și
mai multū vei mări *mânia lui*.
- 20 Ascultā sfatulū, și primesce învățatura,
Ca °la sfârșitulū teū înțeleptū se ajungī.
- 21 °Multe *sunt* gândurile in ānima omulū,
Darā numai hotărīrea lui Iehova se înde-
plinesce.
- 22 După plăcerea omulū *este* și mila sa,
Și mai bunū *este* saraculū de cātū omulū
minciunosū.
- 23 °Temerea de Iehova *duce* la viēța,
Și celū ce o are, sātulū va petrece; de rele
nu va fi bātutū.
- 24 °Lenegulū pune mână sa in strachină,
Darā nici nu o aduce la gura sa.
- 25 °Bate pre batjocoritoriū, și încă și celū prostū
°se va face cumințe,
Și /muștrā pre celū cumințe, și elū va veni
la înțelegere.
- 26 °Fiulū aducătorū de rușine și ocarā
Prédā pre părinte, alungā pre mumā.
- 27 Păzescē-te, fiule, a asculta învățaturī,
Cari abatū de la cuvintele înțelepciunei.

- Marturulū de nimicū 'și rīde de dreptate, 28
Și °gura celorū nelegiuiti inghite nedreptatea.
- Pregătite *sunt* judecățele pentru pedepsirea 29
batjocoritorilorū,
Și °loviturele pentru spinarea nebunilorū.
- B**ATJOCORITORIŪ °*este* vinulū, și sgomo- 20
tōsā bēutura înbētătore,
Și celū ce se întrecē in ele nu *este* înțe-
leptū.
- °Ca mugetulū leului *este* spaīma de rege, 2
Celū ce se aprinde asuprā-i, °pēcătuesce a-
supra sa chīarū.
- °Mārire *este* bărbatulū a se lāsa de certe, 3
Darā totū nebunulū se vērā *într'însele*.
- °De téma frigulū leneșulū nearāndū, 4
°Cerșetoresce pe la secerișū, darā in zădarū.
- °Ca o apă adūncā *este* sfatulū in ānima o- 5
mulū,
Darā omulū cu minte 'lū scōte *din elū*.
- °Cei mai mulți ōmenī se laudā cu bunētatea 6
lorū,
Darā cine va afla pre °bărbatulū credinciosū?
°In neprihānirea sa āmblā celū dreptū, 7
°Fericiți *fi-vorū* după d'insulū fii seī.
- °Regele ședēndū pe tronulū judecăței, 8
Cu *simplā* privirea sa rēsipesce totū rēulū.
- °Cine pōte dice: „Curățitu-mi-amū ānima; 9
„Curățitū *sunt* de pēcatulū meū?”
°Greutatea mare și micā, mēsūrā mare și 10
micā,
Amindūoē uriciunī *sunt* lui Iehova.
- °Cunōsce-se copilulū chīarū din jocurile sale, 11
De are a fi cu purtare curatā și drēptā.
- °Auzulū urechiei și vēdulū ochiulū, 12
Iehova pre amindūoē le-a făcutū.
- °Nu iubi somnulū, ca să nu sārăcesci, 13
Deschide-ți ochiī tei, și vei avē pāne de a-
junsū.
- Rēū, rēū! dice celū ce cumpērā, 14
Darā cumū se duce, se laudā cu *cumpērā-
tura sa*.
- Este aurū, și mārğaritarie multe *sunt*, 15
Darā °scula cea mai scupā *sunt* buzele în-
telepte.
- °Iē-ī vestmētulū, căci a chizeșluitū *pentru* 16
unū străinū,
Și *pentru* femea străinā împlinesce-lū.
- °Dulce *este* bărbatulū pānea încelāciunei, 17
Darā la urmă cu prundișū împle-se gura lui.
- °Prin consfātuirī se întārescū planurile. 18

i Cap. 16. 20.
j Vers. 5.
k Cap. 30. 22.
l Eccl. 10. 6, 7.
m Iac. 1. 19.
n Cap. 16. 32.
o Cap. 16. 14.
p Cap. 16. 14.
q Cap. 21. 9, 19.
r 2 Cor. 12. 14.
s Cap. 18. 22.
t Cap. 6. 9.
u Cap. 10. 4. &
v Luc. 10. 28. &
w Cap. 28. 27.
x Eccl. 11. 1.
y Mat. 10. 42. &
z 25. 40.

2 Cor. 9. 6.
7. 8.
Ebr. 6. 10.
y Cap. 13. 24. &
z Ps. 37. 37.
a Iov. 23. 13.
b Ps. 39. 10, 11.
c Cap. 16. 1, 9.
d Iac. 14. 26, 27.
e 46. 10.
f Cap. 5. 39.
g Ebr. 6. 17.

1 Tim. 4. 8.
e Cap. 15. 19. &
26. 13, 15.
d Cap. 21. 11.
e Deut. 13. 11.
f Cap. 9. 8.
g Cap. 17. 2.
h Iov. 15. 16. &
20. 12, 13. &
34. 7.
i Cap. 10. 13. &
26. 3.
—

Capulū 20.
a Fac. 9. 21.
b Cap. 23. 29, 30.
c Iac. 28. 7.
d Osea 4. 11.
e Cap. 16. 14. &
19. 12.
f Cap. 8. 36.
g Cap. 17. 14.
h Cap. 10. 4. &
19. 24.
i Cap. 19. 15.

g Cap. 18. 4.
h Cap. 25. 14.
i Mat. 6. 2.
j Luc. 18. 11.
k Ps. 12. 1.
l Luc. 18. 8.
m 2 Cor. 1. 12.
n Ps. 37. 26. &
112. 2.
o Vers. 26.
p 1 Reg. 8. 46.
q 2 Cron. 6. 36.
r Iov. 14. 4.

Ps. 51. 5.
Eccl. 7. 20.
1 Cor. 4. 4.
1 Ioan 1. 8.
Deut. 25. 13, etc.
Vers. 23.
Cap. 11. 1. &
16. 11.
Mic. 6. 10, 11.
o Mat. 7. 16.
p Esod. 4. 11.
q Ps. 94. 9.

q Cap. 6. 9. &
12. 11. & 19.
15.
Rom. 12. 11.
r Iov. 28. 12, 16, 17, 18, 19.
s Cap. 3. 15. & 23.
t Cap. 22. 26, 27.
u 27. 13.
v Cap. 9. 17.
w Cap. 15. 22. &
24. 6.

- * De aceea începe resbelul cu chibzuință.
 19 * Vorbitorul de rău descopere secretele;
 Cu cel 9 limbută deci nu ămbla.
 20 * Cel 9 ce blăstemă pre părintele se9, se9 pre
 muma sa,
 1 Lumina aceluia stinge-se-va in întunerecul
 cel 9 mai negru.
 21 * Moscenirea, pentru care cine-va s'a pré gră-
 bită la începută,
 1 La urmă nu se va bine-cuvânta.
 22 * Nu 9ice: „Cu rău voiă respălăti!“
 1 Ascăptă pre Iehova, și el 9 te va ajuta!
 23 1 Uriciune este lui Iehova greutatea mare și
 mică,
 Și cumpăna încelătore nu este bună.
 24 1 De Iehova sunt îndreptați pașii omului,
 Căci omul 9, ce înțelege el 9 din calea sa?
 25 Laț 9 este pentru om 9 a 9ice cu înțelă!
 „Sante sunt!“
 Și 1 apoi a cerceta voturile.
 26 1 Regele înțelept 9 răsipește pre cei nelegiuiți,
 Și pōrtă rōtă preste ei.
 27 1 Lumină a lui Iehova este sufletul 9 omului,
 Ea cercă tōte cămărele cele din lă-întrul 9
 ăniei.
 28 1 Iubirea și adevărul 9 ocrotesc 9 pre rege,
 Și prin iubire 9 și sprijine tronul 9 se9.
 29 Fala tēnărilor 9 este puterea lor 9,
 Și 1 podōba bătrānilor 9 pērul 9 cārunt 9.
 30 Meșlōcele de vindecare pentru cel 9 rău
 sunt bătāile, și vānătāile până la rană.
 21 C A pēriele de apă este ănima regelui in
 mână lui Iehova,
 O îndrēptă ori-unde voește.
 2 1 In ochii omului tōte căile sale drepte sunt,
 1 Dară Iehova cumpēnesce ăniele.
 3 1 A face dreptate și judecată
 Mai plăcut 9 este lui Iehova de cât 9 sacri-
 ficie.
 4 1 Privire sumetă și ănima îngāmfată,
 Și candelă celor 9 nelegiuiți pēcate sunt.
 5 1 Gāndurile celor 9 harnici numai îndestulare
 aduc 9,
 Dară acelu 9 pré grabnic 9, lipsă numai.
 6 1 Cēstigare de tesaure cu limba încelăciunei,
 Nu- 9 de cât 9 o desertăciune, pre care o vē-
 nēză cei ce caută mōrtea.
 7 Pre cei nelegiuiți însă-și prădăciunea lor 9
 9 răpesc,
 Căci nu voesc 9 a face dreptate.
 8 Sucit 9 este drumul 9 cel 9 îngreuiat 9 de pē-
 cate,

- Dară drēpta este munca cel 9 curat 9.
 1 Mai bine este a locui in colțul 9 unui aco- 9
 perimēt 9,
 De cât 9 într'o casă mare cu o femeă sfă-
 diciōsă.
 1 Sufletul 9 nelegiuitului rele poftesce; 10
 Chiar 9 și amicul 9 se9 nu află char 9 in o-
 chi 9 lui.
 1 De se va pedepsi cel 9 batjocoritori 9, atun- 11
 cea 9 și prostul 9 se va face înțelept 9;
 De se va înălța cel 9 drept 9, atunci 9 și sci-
 ința va crește.
 1 Cel 9 Pré-drept 9 iē sēmă la casa nelegiui- 12
 tului,
 Și aruncă pre nelegiuiți in nenorocire.
 Cel 9 ce-și astupă urechia la strigătul 9 sa- 13
 racului,
 Va chiāma și el 9, și nu va fi ascultat 9.
 1 Darul 9 in ascuns 9 îmblāndesce mânia, 14
 Și mituirea in sin 9, furia cea mai mare.
 Bucuriă este dreptului 9 de a face drept 9, 15
 1 Dară pierde făcătorilor 9 de rele.
 Omul 9 ce se rătăcesce din calea înțelep- 16
 ciunei,
 Repausa-se-va in adunarea umbrelor 9.
 Cel 9 ce iubesc petrecerile, om 9 al 9 lipsei 17
 va fi,
 Cel 9 ce iubesc vinul 9 și oleiul 9 nu se va
 înavuți.
 1 Rescumpărare va fi cel 9 nelegiuit 9 pentru 18
 cel 9 drept 9,
 Și vindētorul 9 pentru cei onești.
 1 Mai bine este a locui in pământ 9 pustii 9, 19
 De cât 9 cu o femeă sfădiciōsă și supērătōriă.
 1 Tesaure prețioase și olei 9 mult 9 sunt in casa 20
 înțeleptului,
 Dară omul 9 nebun 9 le răsipește.
 1 Cel 9 ce urmăză dreptatea și iubirea . 21
 Află viētă, fericire și onōre.
 1 In cetatea celor 9 tari întră înțeleptul 9, 22
 Și surpă taria încrederei lor 9.
 1 Cel 9 ce-și păzesc gura sa și limba sa, 23
 Păzesc și sufletul 9 se9 de strimtorări.
 Deridētori 9 și mândru și îngāmfat 9 este nu- 24
 mele aceluia,
 Ce lucrēză cu aprindere de mânia.
 1 Pre leneș 9 l 9 omor 9 poște sale, 25
 Căci mănle lui 9 nu voesc 9 a lucra.
 Cel 9 lacom 9 tōtă 9iua numai in poftē o duce, 26
 Dară 1 cel 9 drept 9 dă, și nu cruță.
 1 Sacrificiul 9 celor 9 nelegiuiți uriciune este, 27
 Cu cât 9 mai vērtos 9 de-l 9 aduc 9 cu gānd 9 rău?

v Luc. 14. 31.
 x Cap. 11. 18.
 y Rom. 16. 18.
 z Ecod. 21. 17.
 Lev. 20. 9.
 Mat. 15. 4.
 a Iov 18. 5, 6.
 Cap. 24. 20.
 b Cap. 28. 30.
 c Hab. 2. 6.

d Deut. 32. 35.
 Cap. 17. 13. &
 24. 29.
 Rom. 12. 17.
 19.
 1 Thes. 5. 15.
 1 Pot. 3. 9.
 2 Sam. 16. 12.
 f Vers. 10.
 g Ps. 37. 23.

Cap. 16. 9.
 Ier. 10. 23.
 h Eccl. 5. 4, 5.
 i Ps. 101. 5, etc.
 Vers. 8.
 j 1 Cor. 2. 11.
 k Ps. 101. 1.
 Cap. 29. 14.
 l Cap. 16. 31.

Capitul 21.
 a Cap. 16. 2.
 b Cap. 24. 12.
 Luc. 16. 15.
 c 1 Sam. 15. 22.
 Ps. 50. 8.
 Cap. 15. 8.
 Isa. 1. 11, etc.
 Osea 6. 6.

Mic. 6. 7, 8.
 d Cap. 6. 17.
 e Cap. 10. 4. &
 13. 4.
 f Cap. 10. 2. &
 13. 11. & 20.
 21.
 g Pet. 2. 3.
 Vers. 19.
 Cap. 19. 18. &

25. 24. & 27.
 15.
 h Iac. 4. 5.
 i Cap. 19. 25.
 j Mat. 7. 2. &
 18. 30, etc.
 Iac. 2. 13.
 k Cap. 17. 8, 23.
 & 18. 16.
 l Cap. 10. 29.

m Cap. 11. 8.
 Isa. 43. 3, 4.
 n Vers. 9.
 o Ps. 112. 3.
 p Cap. 15. 9.
 q Eccl. 9. 14, etc.
 r Cap. 12. 13.
 & 13. 3. & 18.

91.
 Iac. 3. 2.
 s Cap. 13. 4.
 t Ps. 37. 28. &
 112. 9.
 u Ps. 50. 9.
 Cap. 15. 8.
 Isa. 66. 3.
 Ier. 6. 20.
 Amos 5. 23.

- 28 * Marturulă mincinosă va peri,
Dară celū ce vorbeste numai ceea ce aude,
vorbeste cu isbândă.
- 29 Omulū nelegiuitū are căutătură obraznică,
Dară celū onestū iē aminte la cărările sale.
- 30 * Nicī o înțelepciune, nici o minte,
Nicī unū sfatū nu isbutesc asupra lui Iehova.
- 31 * Calulū pōte fi cātū de bine pregătitū pen-
tru diūa de luptă,
Dară * biruința vine de la Iehova.
- 22 **M**AI de alesū este unū * nume bunū de cātū
avuțiā mare,
Și bună-voința de cātū argintulū și aurulū.
- 2 * Avutulū și saraculū se întēnescū unulū cu
altulū,
* Iehova i-a făcutū pre toți.
- 3 * Celū cu minte vede rēulū, și se ascunde,
Dară cei proști trecū înainte, și suferū.
- 4 * Resplata umilinței și a temerei de Iehova
Avuțiā și onōrea și viēta. [este:
- 5 * Spini și lațuri sūnt in calea celui strāmbū,
Dară * celū ce voescea-și păstra viēta, să se
depărteze de d'însele.
- 6 * Învețā pre copilū calea, pe care trebuie să
āmble,
Și cāndū va îmbetrāni, nu se va abate de
la ea.
- 7 * Avutulū domnesce preste saraci,
Și celū ce se împrumutā, se face servulū cre-
ditorului seū.
- 8 * Celū ce sēmēnā nedreptate, nenorocire va
culege,
- 9 * Și însu-și pregătesce vērگا pedepsei sale.
* Ochiulū bine-voitoriū bine-cuvētatū va fi,
- 10 Căci din pânea sa dā saracilorū.
* Gonesce pre batjocoritoriū, și cu d'însulū și
sfada va eși,
Și cērta și ocara vorū înceta.
- 11 * Celū ce iubesce curățenia ānimei
Și buze plăcute, amiculū aceleuia rege va fi.
- 12 Ochiū lui Iehova apērā sciința,
Dară surpā cuvintele vēndētorului.
- 13 * Leneșulū dīce: „Leulū este afarā,
„Voiū fi zugrumatū in uliță.”
- 14 * Gura femeelorū strāine este o grōpā adūncā,
* Acela cade in ea, pre care-lū māniā Iehova.
- 15 Nebunia este legatā de ānima copilului,
Dară * vērگا pedepsitōre o va scōte din elū.
- 16 Celū ce apēsā pre celū saracū, ca să se
inavutēsca,
Și dā celui avutū, numai lipsā va suferi.
- 17 Plēcā urechiā ta, și ascultā cuvintele înțe-
leptilorū,

- Și îndrēptā-ți ānima ta cātrā înțelepciū-
nea mea.
- Căci sūnt plăcute, de le vei păstra in lă- 18
întrulū teū,
- De se vorū întări pe buzele tale.
- Pentru ca încrederea ta să fie in Iehova, 19
De aceea astā-dī învētatū-te-amū pre tine.
- Aū nu ți-amū prescriș de demultū 20
* Sfatulū și sciința?
- * Ca să te învēțū adevērulū, cuvintele cre- 21
dinciose,
- * Ca să respunđi cu cuvintele adevērulū ce-
lorū ce te trāmetū.
- * Nu despoia pre celū saracū, pentru-cā ne- 22
putinciosū este,
- * Nicī nu apēsā pre celū saracū la pōrtā.
- * Căci Iehova apērā dreptulū lorū, 23
Și prēdā viēta celora ce-i prēdā.
- Nu te însoçi cu bărbatulū iute la māniā, 24
Și nu petrece cu omulū furiosū;
- Ca să nu înveți deprinderile lui, 25
Și să nu iei lațuri in sufletulū teū.
- * Să nu fii unulū d'între cei ce dāū māna, 26
D'între cei ce dāū chizeșiā pentru dētorii.
- Cāndū n'āi nimicū, cu ce plăti, 27
De ce * să-ți iee patulū teū de suptū tine?
- * Nu muta pētra de hotarū cea vechiā, pre 28
care aū pus'o părinții tei.
- Veđi tu unū bărbatū iscusitū in trebele sale? 29
Sā sciū, cā va sta înaintea regilorū,
Și nu va sta înaintea omenilorū de josū.
- C**ÂNDŪ seđi la mēsa unū domnū, 23
Cautā numai la cele ce și se punū
înainte;
- Ți-ai pune cuțitulū la gūtū, 2
De te vei arēta omū lacomū.
- Nu pofti duple māncārile lui cele alese, 3
Căci pâne amāgitōre sūnt ele.
- * Nu te osteni să te inavutēsci, 4
Ci * lasā-te de acēsta hotārire a ta.
- Aū ți vei pune ochii tei pe cea ce in cu- 5
rēndū nu va mai fi?
- Căci ea aripī și va face,
Și asemenea vulturului va sbura la ceriū.
- * Nu mānca din pânea * celui pismātorețū, 6
Și nu pofti māncārile lui cele alese:
- Căci precumū nepotrivire este in sufletulū 7
seū, așa este și elū:
- „Mānāncā și bē,” * ți dīce,
Darā ānima sa nu este cu tine.
- Bucata, ce āi māncat'o, o vei vērگا, 8
Și astū-feliū perdute ți vorū fi vorbele fru-
mōse ale tale.

v Cap. 19. 5. 9.
= Isa. 8. 9. 10.
Ier. 9. 23.
Fapt. 5. 39.
y Ps. 20. 7. &
33. 17.
Isa. 31. 1.
z Ps. 3. 8.

Capitulu 22.

a Ecl. 7. 1.
b Cap. 29. 13.
c Iov 31. 15.
d Cap. 14. 31.
e Cap. 14. 16. &
27. 12.

* Ps. 112. 3.
Mat. 6. 33.

f Cap. 15. 19.
g 1 Ioan 5. 18.
h Ieoa. 6. 4.
i Tim. 3. 15.
j Iac. 2. 6.
k Iov 4. 8.
l Osea 10. 13.

k 2 Cor. 9. 6.
l Fac. 31. 9. 10.

m Ps. 101. 5.
n Cap. 16. 13.
o Cap. 26. 13.
p Cap. 2. 16. &
5. 3. & 7. 5.
q 23. 27.

r Ecl. 7. 26.
s Cap. 13. 24. &
18. 18. & 23.

t 13. 14. & 29.
u 15. 17.
v Cap. 8. 6.
w Luc. 1. 3. 4.
x 1 Pet. 3. 15.
y Ecod. 23. 6.

z Iov 31. 16. 21.
a Zech. 7. 10.

b Mal. 3. 5.
c 1 Sam. 24. 13.
d & 25. 39.
e Ps. 12. 5. &
35. 1. 10. & 68.
f 5. & 140. 12.
g Cap. 23. 11.

h Ier. 51. 36.

i Cap. 6. 1. &
11. 15.
j Cap. 20. 16.
k Deut. 19. 14.
l & 27. 17.
m Cap. 23. 10.

Capitulu 23.

a Cap. 28. 20.
b 1 Tim. 6. 3. 10.
c Cap. 3. 5.
d Rom. 12. 18.
e Ps. 141. 4.
f Deut. 15. 9.
g Ps. 12. 2.

- 9 ¹ În urechile nebunului nu vorbi,
Căci el vorbește tale, ori cât de înțelepte,
le nesocotesce.
- 10 ² Nu muta pétra de hotarü cea vechiä,
Și nu intra în câmpul orfanilor;
- 11 ³ Căci resbunătorul lorü *este* puternicü,
Elü va apëra dreptul lorü în contra ta.
- 12 Plécä äanima ta la învățaturä,
Și urechile tale la cuvintele sciinței.
- 13 ⁴ Nu cruța copilului mustrare,
Căci, *de-lü* vei bate cu vërga, nu va muri.
- 14 Bate-lü cu vërga,
⁵ Ca să scäpi sufletulü seü de peire.
- 15 Fiule, ⁶ de va fi înțeleptä äanima ta,
Bucura-se-va äanima mea, da, eü însu-și;
- 16 Si rërunchii mei se vorü veseli, cândü bu-
zele tale vorü vorbi *ce este* dreptü.
- 17 ⁷ Äanima ta să nu pismuëscä pre cei pëcătoși,
Ci ⁸ *tötä* diüa *fii* cu temere de Iehova.
- 18 ⁹ Căci cu adevëratü bunü viitorü vei avé,
Și speranța ta nu se va stinge.
- 19 Ascultä, fiule, și fii înțeleptü,
Și ¹⁰ îndreptä äanima ta pe calea *cea bună*.
- 20 ¹¹ Nu petrece cu bëutoriä de vinü,
Nici cu nesäțioși de cärnuri.
- 21 Căci bețivulü și nesäțiosulü de cärnuri să-
răcesce,
Și ¹² *beția* în sdrențe îmbracä pre celü som-
noroșü.
- 22 ¹³ Ascultä pre părintele teü, care te-a născutü,
Și nu desprețui pre zauma ta, cândü ea va
îmbëträni.
- 23 ¹⁴ Cumpërä adevërulü, și nu-lü vinde,
Înțelepciune, învățaturä și minte.
- 24 ¹⁵ Părintele celui dreptü se va bucura,
Și celü ce a născutü pre celü înțeleptü, va
avé bucuriä de elü.
- 25 Părintele teü și muma ta se vorü bucura,
Și aceea, care te-a născutü, se va veseli.
- 26 Dä-mi, fiule, äanima ta,
Și ochii tei, să îee sëmă la căile mele.
- 27 ¹⁶ Căci o gröpă aduncä *este* meretricea,
Și unü puțü strimțü *femea* străinä.
- 28 ¹⁷ Ea pändesce ca unü hoțü,
Și face pre mulți bărbați necredincioși.
- 29 ¹⁸ A cui *sunt* vaetele? A cui *sunt* oftările?
A cui *sunt* sfețele? A cui *sunt* plängerile?
A cui *sunt* sdrobirile în zădarü?
A cui *sunt* ochii släbiți?
- 30 ¹⁹ *Añ nu* ²⁰ a acelora, ce se întârziä la vinü?
A acelorü ce mergü să caute ²¹ *vinurile* drese?
- Nu te uita la vinü, cândü e roșiü,
Și sclicesce în paharü, cândü alunecä ușorü.
- Căci la urmă mușcă ca unü șerpe,
Și împunge ca o viperä;
Și ochii tei vorü căuta la femeä străinä,
Și äanima ta va vorbi prostii;
Și vei fi ca celü ce dörme în meșiloculü
märei,
Și ca celü ce dörme pe capëtulü cärmei;
Și ²² *vei* ²³ *dice*: „Bätutu-m'aü, și durere nu amü
simțitü,
„Lovitu-m'aü, și ²⁴ *nici* n'amü sciutü *măcarü*;
„Cândü öre më voiü descepta, érä-și să-lü
N ²⁵ *pismui* pre ömenii reä, [cautü. 24
²⁶ *Nici* nu pofti a fi cu öi:
²⁷ Căci stricäciune cugetä äanima lorü,
Și buzele lorü nenorocire vorbescü.
Cu înțelepciune se zidesce o casä,
Și cu cumințiä se întäresce.
Și cu sciință se implu cämărele
Cu töte tesaurele cele scumpe și plăcute.
²⁸ Bärbatulü înțeleptü *este* puternicü,
Și bärbatulü sciinței întäresce puterea.
²⁹ Căci cu sfaturi bune poți să-ți faci resbelulü,
Și biruința *atërnä* de la multa sfätuire.
³⁰ Pré înaltä *este* nebunulü înțelepciunea,
La judecatä nu-și deschide gura sa.
Celü ce ³¹ *se* gândesce a face rele,
Chiäma-se-va uneltitorü de rëutäți.
Cugetarea nebunä *este* pëcatü,
Și deridëtorulü uriciune *este* omulü.
³² De perđi curagiulü în diüa nevoiei,
Puterea și se va micșura.
³³ Scapä pre cei ce se ducü la mörte,
Și pre cei ce *sunt* apröpe de a fi uciși,
Ö, opresce *mörtea* lorü; [ca cëstä,
Cä, de ³⁴ *vei* ³⁵ *dice*: „Eccë, n'amü sciutü de una
Aü dörä ³⁶ *celü* ce cumpënesce äanimele n'a
luatü sëmă?
Și ³⁷ *nu* scie celü ce păströzä sufletulü teü?
Și ³⁸ *nu* va respläti fie-cäruia ³⁹ *dupre* fapta sa?
⁴⁰ Mänäncä, fiule, miere, că plăcutä *este*,
Și fagurulü celü dulce ceriulü gurei tale.
⁴¹ Darä ⁴² *totü* äșa învățä înțelepciunea pre su-
fletulü teü;
Cä de ⁴³ *vei* afla-ö, ⁴⁴ *bunü* viitorü vei avé,
Și speranța ta nu se va stinge. [dreptü,
Tu, nelegiuitule, ⁴⁵ *nu* pändi locuința celui
Și nu despoia coliba sa cea liniscită;
⁴⁶ Căci de șapte öri va cädé celü dreptü, și
érä-și se va scula;

f Cap. 9. 8. Mat. 7. 6. g Deut. 19. 14. & 27. 17. Cap. 22. 28. h Iov 31. 21. Cap. 22. 23. i Cap. 13. 24. & 19. 18. & 22. 15. & 29. 15. 17. j 1 Cor. 5. 5.	k Vers. 24. 25. Cap. 29. 3. l Ps. 37. 1. & 73. 3. Cap. 3. 31. & 24. 1. m Cap. 28. 14. n Ps. 37. 37. o Cap. 34. Luc. 16. 25. o Cap. 4. 23.	p Isa. 5. 22. Mat. 24. 49. Luc. 21. 34. Rom. 13. 18. Efes. 5. 18. q Cap. 19. 15. r Cap. 1. 8. & 30. 17. Efes. 6. 1. 2. s Cap. 4. 5. 7. Mat. 13. 44.	t Cap. 10. 1. & 15. 20. Vers. 15. u Cap. 22. 14. v Cap. 7. 12. Eccl. 7. 26. z Isa. 5. 11, 32. y Fac. 49. 12. z Cap. 20. 1. Efes. 5. 18. a Ps. 75. 8.	Cap. 9. 2. b Cap. 27. 22. Ier. 5. 3. c Efes. 4. 19. d Veđi Deut. 29. 19. Isa. 58. 12. — Capulü 24. a Ps. 37. 1, etc.	& 73. 3. Cap. 3. 31. & 23. 17. Vers. 19. b Cap. 1. 15. c Ps. 10. 7. d Cap. 21. 22. Eccl. 9. 16. e Cap. 11. 14. & 15. 23. & 20. 18. Luc. 14. 31.	f Ps. 10. 5. Cap. 14. 6. g Rom. 1. 30. h Ps. 82. 4. Isa. 58. 6, 7. i Ioan 3. 16. j Cap. 21. 2. k Iov 34. 11. l Ps. 69. 12. Ier. 32. 19. Rom. 2. 6.	Apoc. 2. 23. & 22. 12. k Cânt. 5. 1. l Ps. 19. 10. & 119. 103. m Cap. 23. 18. n Ps. 10. 9, 10. o Iov 5. 19. p Ps. 34. 12. 37. 24. Mic. 7. 8.
--	---	---	--	---	---	--	--

- ¹⁷ ^a Dară nelegiuții se aruncă în nenorocire.
¹⁷ ^a De cade neamicul tău, nu te bucura,
 Și de se clătesce, să nu se veselască ânima ta:
¹⁸ Ca să nu vedă Iehova, și să fie *facta ta* ne-
 plăcută în ochii sei,
 Și să-și întorcă mânia sa de la d'însul!
¹⁹ ^a Nu te aprinde asupra făcătorilor de rele,
 Nici nu pismui pre cei nelegiuți;
²⁰ ^a Căci pentru cel reu nu va fi viitoriu *bun*;
 Candela nelegiuților se va stinge.
²¹ ^a Teme-te de Iehova, fiule, și de rege;
 Și cu resturnătorii nu te însoți;
²² Căci într-o clipă resare ruina lor;
 Și nenorocirea de la amînduoi cine o poate
 prevedea?

Alte diceri ale înțelepților.

- ²³ Încă și aceste le *avem* de la cei înțelepți:
^a Nu este bine a căuta în față la judecată.
²⁴ ^a Celu ce dă nelegiuțului: „Dreptu ești.”
 Pre acela 'lă voru blăstema popórele, și na-
 ționile în ură 'lă voru avé.
²⁵ Dară cei ce-lă mustră, bine li va fi, [bun].
 Și preste ei va veni bine-cuvîntarea celor
²⁶ Celu ce răspunde cu dreptate *cui*-va,
 'I dă o sărutare cu buzele.
²⁷ ^a Mîntue afară lucrul tău,
 Și îngrijesce-ți câmpul tău,
 Și apoi *apucă-te* de-ți zidesce casa.
²⁸ ^a Fără cuvîntu nu fii martură asupra apró-
 pelui tău;
 Căci poți să amăgesci *dreptatea* cu buzele tale.
²⁹ ^a Nu dă: „Precum mi-a făcută, așa 'i voi
 face și eu,
 Voi respălăti *acestu* omă duple *facta* sa.”
³⁰ Trecut'amă pe lîngă tărâna unui omă leneș,
 Și pe lîngă viaa unui omă fără de minte:
³¹ Și eecce, ^a *erau* în totulu numai scai înalți,
 Ș pini li acoperiseră întinsulu lor,
 Și îngrădirea lor de pîtră era surpată.
³² Vedut'amă *acestea*, și le-amă luat în âni-
 ma mea,
 Amă căutat, și amă trasă *acéstă* învîțătură:
³³ ^a O lécă de somn, o lécă de dormitare,
 O lécă de ședere cu mânele culcate,
³⁴ Și sărăcia, ca un hoi, te va ajunge,
 Și lipsa, ca un haiduc.

Sfaturi morali și religioase, și diceri proverbiale.

- ²⁵ ÎNCĂ și ^a *acestea sînt* proverbie de ale lui
 Solomon,
 Pre cari le-au adunat bărbai lui Hezekia,
 regele lui Iuda:

- ^a Mărirea lui Dumnezeu *stă* în a ascunde 2
 unu lucru,
 Dară mărirea regilor în ^a a cerceta unu
 lucru.
 Ceriul pentru înălțimea *sa*, și pămîntul 3
 pentru adîncimea *sa*,
 Și ânima regilor nepetrundetóre *sînt*.
^a Scóte sgura din argint, 4
 Și va eși argintarul unu vas *ales*.
^a Depărtéază pre cel nelegiuț de d'inaintea 5
 regelui,
 Și tronul se prin dreptate se va întări.
 Nu te sumeți înaintea regelui, 6
 Și nu sta în locul celor mari;
^a Căci mai bine este să-ți dă: „Sui-te aicea!” 7
 De câtă să te pogori de fața celui mai mare,
 După ce l'au vedut ochii tei.
^a Nu fii grabnic a eși la judecată, 8
 De tēmă ca nu la urmă să faci ceva reu,
 Dacă potrivnicul tău te va repune.
^a Așa pórta-te în neînțelegerea cu aprópe- 9
 le tei,
 Încâtă să nu descoperi taina altuia;
 Ca să nu te defaima cel ce-o va auzi, 10
 Și să nu-ți atragă unu nume reu, *care* nu se
 va duce de la tine.
^a Mere de aur în pânier de argint 11
 Este cuvîntul dîs la timp.
 Cercel de aur și podóbă de aur ales 12
 Este înțeleptul, ce mustră, pentru o urechiă
 ascultătóre.
^a Ca ométul recoritori în timpul culesului, 13
 Este solul credincios pentru cei ce-l
 trāmetă;
 Căci el reînsufleșce sufletul domnului se.
 Ca ^a nūorii și vîntul fără plōiă, 14
 Este bărbatul ^a ce se fālesce cu un dar
 minciunos.
^a Prin îndelungă răbdare se înduplecă cel 15
 Și limba mōle frānge ósele. [puternic],
^a De găsești miere, mănāncă numai cātu-ți 16
 este destul,
 Ca să nu te pré sature de ea, și să o verși.
 Pune rar piciorul tău în casa amicului tău, 17
 Ca să nu se desguste de tine, și să te urască.
^a Celu ce vorbește mărturiă minciunosă asu- 18
 pra aprópelui se
 Este ca un fuscei, ca o sabiă și o să-
 gétă ascuțită.
 Încrederea ce se pune în timp de nevoi 19
 într'un necredincios,
 Este ca dintele rupt și piciorul olog.
 Celu ce cāntă cāntări unei ânime triste 20

^p Est. 7. 10.	73. 3.	1 Pet. 2. 17.	^y 1. Reg. 5. 17.	^c Cap. 6. 9, etc.	^e Cap. 20. 8.	18. 15.	1 Sam. 25. 24.
Amos 5. 2. &	Cap. 28. 17.	^v Lev. 19. 15.	18.	—	^f Cap. 16. 12.	23.	etc.
8. 14.	Vers. 1.	Deut. 1. 17.	Luc. 14. 28.	Cap. 25.	& 29. 14.	Ia. 50. 4.	Cap. 15. 1. &
Apoc. 18. 21.	^a Ps. 11. 6.	& 16. 19.	^s Efes. 4. 25.		^g Luc. 14. 8, 9,	& Cap. 13. 17.	18. 14.
^q Iov 31. 39.	^t Iov 18. 5, 6.	Cap. 18. 5. &	^a Cap. 20. 22.	^a 1 Reg. 4. 32.	10.	ⁱ Iuda 12.	^o Vers. 27.
Ps. 35. 15, 19.	& 21. 17.	28. 21.	^b Mat. 5. 39, 44.	^b Deut. 29. 29.	^h Cap. 17. 14.	^m Cap. 20. 6.	^p Ps. 57. 4. &
Cap. 17. 5.	Cap. 19. 9. &	Ioa. 7. 24.	Rom. 12. 17.	Rom. 11. 33.	Mat. 5. 25.	ⁿ Fac. 32. 4.	190. 3, 4.
Obad. 12.	20. 20.	^a Cap. 17. 15.	19.	^c Iov 29. 16.	ⁱ Mat. 5. 25.	etc.	Cap. 12. 18.
^r Ps. 37. 1. &	^u Rom. 13. 7.	Ia. 5. 23.	^b Fac. 3. 18.	^d 2 Tim. 2. 21.			

- Este ca și celū ce se desbracă de vestminte
Și ca oțetulū pe nitru. [intr'o și rece,*
- 21 *"De este flămândū neamiculū teū, satură-lū cu pâne,
Și de este însetatū, adapă-lū cu apă:
"Căci astū-feliū făcendū, cărbuni de focū a-*
- 22 *dunī pe capulū lui,
"Și Iehova 'ți va resplăti.
"Vēntulū de mēdă-nōpte nasce plōiā,
Și "limba cea clevețitōre o fačă scārbītā.*
- 23 *"Mai bine este a locui in colțulū unū aco-*
- 24 *perimēntū,
De cātū intr'o casă mare cu o femeă sfādicio-*
- 25 *o scire bunā din țērā depārtatā [sā.
Este ca apa recoritōre pentru sufletulū in-*
- 26 *setatū.
Dreptulū, ce se clatinā înaintea celū nelegi-*
- 27 *uitū,
Este ca o fōntānā turbure, și ca unū isvorū*
- 28 *stricatū.
"Nu este bine a mânca pré multā mīere,
Și nu este de laudā 'a alerga după mārīre.*
- 29 *Ca o cetate surpatā, fără zidiuri, este celū,
"Ce nu-și stēpānesce sufletulū seū.*
- 26 **P**RECUMŪ omētulū vērā, "și plōiā la culesū,
Așa nu se cade mārīre celū nebunū.
- 2 Precumū paserea, cândū sare ici și colea,
Precumū rōndunica, cândū sbōrā;
Așa "blāstemulū celū nemeritatū
Nu cade pe capulū nimeniū.
- 3 "Biciulū este pentru calū, frēlū pentru asinū,
Și vērā pentru spinarea nebunilorū.
- 4 Nu răspunde nebunulū duple nebunia sa,
Ca să nu te faci asemenea lui.
- 5 "Răspunde nebunulū duple nebunia lui,
Ca să nu fie înțeleptū in ochiī seī.
- 6 Celū ce trāmete scire printr'unū nebunū
Este ca celū ce-și taiā piciorēle, ca celū ce
bea dureri.
- 7 Piciorēle ologulū sūnt slabe,
Așa este proverbulū in gura nebunilorū.
- 8 Ca celū ce lēgā pētra in prașciā,
Așa este și celū ce dā mārīre celū nebunū.
- 9 Ca unū toēgū de spinī, încāputū in mână
celūi bētū,
Așa este proverbulū in gura nebunilorū.
- 10 Ca arcașulū ce țintescē in tōte,
Așa este celū ce-și nāimesce nebunī, celū ce-și
nāimesce trecetōri.
- 11 "Cumū se întōrce cānele la vērșatura sa,
"Așa nebunulū se întōrce la nebunia sa.
- 12 "Vēdūt'ai pre care-va, cā înțeleptū se crede?
Mai multā speranță pentru unū nebunū este
de cātū pentru d'insulū.
- "Leneșulū ȳice: Leulū stā la drumū! 13
Leulū stā pe uliți!
Cumū ușa se învērtesce in țīținele ei, 14
Așa și leneșulū in patulū seū.
"Leneșulū pune mână in strachinā, 15
Darā cu anevoiā o duce la gurā.
Leneșulū mai înțeleptū este in ochiī seī, 16
De cātū șapte omēni gata la totū respunsulū.
Celū ce in trecētū se amestecā cu aprin- 17
dere intr'o cērtā, ce nu-lū privesce,
Acela apucā de urechi unū cāne.
Ca nebunulū ce aruncā torciī aprinse, sā- 18
geți și mōrte,
Așa este celū ce încelā pre amiculū seū, 19
Și apoi ȳice: "Aū n'amū glumitū?
Unde lemne nu mai sūnt, foculū se stinge, 20
Și "unde clevețitoriū nu mai este, cērtā in-
cetēzā.
"Cumū cărbunīl ādaugū la jāraticū, și lem- 21
nele la focū,
Așa sfādiciosulū la ačīțarea cētei.
"Cuvintele clevețitorulū sūnt ca māncārile 22
cele alese,
Și se coborū in lā-intrulū pāntecelūi.
Argintū plinū de sgurā, turnatū preste vasū 23
de lutū,
Sūnt buzele ardētōre și o ānimā rea.
Neamiculū cu buzele se preface, 24
Și pāstrēzā încelāciunea in lā-intrulū seū;
"De-ți vorbesce plăcutū, nu-lū crede, 25
Căci șapte uri sūnt in ānima sa:
Ura sa se ascunde suptū amāgire, 26
Totu-și rēutatea sa se va da pe fačā in a-
dunare.
"Celū ce sēpā grōpā, insu-și cādē-va in ea, 27
Și pētra cādē-va asupra celū ce o rosto-
golesce.
Limba minciunōsā urēsce pre cei ce i-āū 28
doborītū,
Și gura lingușitōre aduce stricāciune.
"N U te lāuda cu ȳiūa de māne; 27
Căci nu scii ce pōte aduce o ȳi.
"Altulū să te laude, ērū nu gura ta, 2
Strāinulū, ērū nu buzele tale.
Grea este pētra, și greū este nēsīpulū, 3
Darā mânia celūi nebunū mai grea este de
cātū amīnduōē.
Crudā este mânia, și ca o inundare este furia, 4
Darā "cine pōte sta înaintea gelosiei?
Mai bunā este "muștrarea pe fačā de cātū 5
iūbirea in ascunsū.
"Rānele făcute de amicū cu bunā credin- 6
ță sūnt,
Darā amāgitōre sūnt sārūtārile neamiculūi.

g Dan. 6. 18. Rom. 12. 15. " Esod. 23. 4, 5. Mat. 5. 41. Rom. 12. 20. " 2 Sam. 16. 12. " Iov 37. 22.	u Ps. 101. 5. " Cap. 19. 13. & 21. 9, 19. " Vers. 16. y Cap. 37. 2. z Cap. 16. 32.	Capulū 26. a 1 Sam. 12. 17. b Num. 23. 8. Deut. 23. 5. c Ps. 32. 9. Cap. 10. 18.	d Mat. 16. 1—4 & 21. 24—27. e 2 Pet. 2. 22. f Esod. 8. 15. g Cap. 29. 20. Luc. 18. 11. Rom. 12. 16.	Apoc. 3. 17. h Cap. 22. 13. i Cap. 19. 24. j Efes. 5. 4. k Cap. 22. 10. l Cap. 15. 18. & 29. 22.	m Cap. 18. 8. n Ps. 28. 3. " Jer. 9. 8. o Ps. 7. 15, 16. & 9. 15. & 10. 2. & 57. 6. Cap. 28. 10.	Eccl. 10. 8. — Capulū 27. a Luc. 12. 19, 20.	Iac. 4. 13. etc b Cap. 25. 27. c 1 Ioan. 3. 12. d Cap. 28. 23. Gal. 2. 14. e Ps. 141. 5.
--	---	---	---	--	--	--	---

- 7 Celu sätulü calcă în picîore fagurulu;
Dară 'celuî flămändü tôte amărăciunile dulci
i se parü.
- 8 Ca paserea alungată din cuibulü ei,
Aşa este bărbatulü gonitü din loculü seü.
- 9 Oleiulü şi tāmăia veselescü ânima,
Aşa şi dulcēta amiculuî, *venită* dintr'unü
sfatü din ânimă.
- 10 Pre amiculü teü şi pre amiculü părintelü
teü nu-i părăsi,
Şi în casa fratelü teü să nu întrî în diüa
necasulü;
"Mai bunü *este* unü vecinü în apropiare, de
cätü unü frate în depărtare.
- 11 Fii înțeleptü, "fiule, şi inveselesce âni-
ma mea;
'Ca să potü da respunsü celui ce mă defaimă.
- 12 'Celu cu minte vede rēulü, şi se ascunde;
Dară cei proşti trecü înainte, şi suferü.
- 13 "Lé-i vestmētulü! căci a chizeşlütü pentru
unü străinü,
Şi pentru femea străină împlinesce-lă.
- 14 Celü ce bine-cuvēntă pre amiculü seü cu
vócea tare de de-demănētă,
Dreptü blăstemü i se va socoti.
- 15 'O picurătură neîntreruptă în di de plōiă,
Şi o femea sfădicîosă una sūnt;
- 16 Celü ce caută să o oprēscă *este* ca şi cumü
arü căuta să oprēscă vētulü,
Şi să fină oleiulü în drēpta sa.
- 17 Ferulü cu ferü se ascute,
Aşa şi vederea amiculuî ascute pre amicü.
- 18 "Celü ce păzesce smochinulü va mânca din
fructele sale,
Şi celü ce păzesce pre domnulü seü va fi
onoratü.
- 19 Precumü în apă facă *respunde* la facă,
Aşa şi ânima unui omü la ânima altuia.
- 20 Precumü "infernulü şi adînculü nu se satură,
Aşa nu se satură nici "ochiî omuluî.
- 21 "Precumü tigaia *este* pentru lămurirea argin-
tuluî, şi cuptorulü pentru a auruluî,
Aşa să cercă omulü prin gura celorü ce'lü laudă.
- 22 Pre nebuñ "chiarü în piüă de-lü vei sdrobi
la unü locü cu grăunţele suptü pilugü,
Dintr'insulü totü nu se va duce nebuñia.
- 23 Îngrîjesc-te bine de oile tale,
Şi ie sémă la turmele tale;
- 24 Căci avuţia în eternü nu ţine,
Nici coróna din generaţiune în generaţiune.
- 25 "Fēnulü se stringe, şi otava se arētă,
Şi erburile din munţi se adună;
- 26 Mneî 'şi sūnt pentru a te îmbrăca,

- Şi berbeciî sūnt preţilü ogoruluî teü;
Şi laptele îmbelşugatü alü caprei *este* pentru 27
hrana ta,
Pentru hrana casei tale,
Şi medîlocü de traiü pentru servele tale.
- CELÜ "nelegiuitü fuge, fără ca nimenea să- 28
lū gonēscă,
Dară curagioşi ca leulü sūnt cei drepti.
- Pentru păcatele unei ţeri sūnt mulţi domni 2
în ea,
Dară printr'unü omü înţeleptü şi cu minte
ea capētă stabilitate.
- "Omulü saracü, care apēsă pre cei lipsiţi, 3
Este ca şivoiulü de plōia, ce aduce lipsă
de pâne.
- "Cei ce părăsescü legea, laudă pre nelegiuiti; 4
"Dară cei ce păzescü legea se cērtă cu d'înşii.
- "Omenî rei nu sciü ce *este* dreptü, 5
Dară 'cei ce caută pre Iehova tôte le înţelegü.
- "Mai bunü *este* saraculü, ce âmblă în nepri- 6
hănirea sa,
De cätü celü făcarnicü în căile sale, şi
este avutü.
- "Celü ce păzesce legea *este* unü fiü cuminte, 7
Dară celü ce âmblă cu cei lacomi, ruşine
face părintelü seü.
- "Celü ce îmulţesce averea sa prin camătă 8
şi prin dobēndi,
O adună pentru celü ce miluesce pre cei
saraci.
- "Celü ce-şi întörnă urechîa sa, ca să nu au- 9
dă legea,
"Chiarü şi rugăciunea lui uriciune *este*.
- "Celü ce pe căi rele rătăcesce pre cei oneşti, 10
Căde-va în însă-şi grópa sa;
- "Dară cei fără prihană cele bune mosce-
ni-vorü.
- Omulü avutü *trece* de înţeleptü în ochiî seî, 11
Dară saraculü celü cuminte 'lū va cerceta.
- "Cândü biruescü cei drepti, multă mărîre 12
se face;
Dară cândü se scólă cei nelegiuiti, toţi se
ascundü.
- "Celü ce ascunde fără-de-legile sale nu va 13
prospera,
Dară celü ce le mărturisesce şi le părăsesce
va afla îndurare.
- Fericitü *este* celü "ce totü-dé-una se teme, 14
"Dară celü ce-şi învērtoşeză ânima în necazü
- "Leü mugitorü şi ursü flămändü [va căde. 15
"Este domnulü reü preste unü poporü saracü.
- Domnulü lipsitü de minte mare *este* în apē- 16
sările sale,

f Iov 6. 7.
g Cap. 17. 17. &
18. 24.
Veđi cap. 19. 7.
h Cap. 10. 1. &
23. 15, 24.
i Ps. 127. 5.
j Cap. 23. 3.
k Veđi Esod. 22.

26.
Cap. 20. 16.
l Cap. 19. 13.
m 1 Cor. 9. 7, 13.
n Cap. 30. 16.
Hab. 2. 5.
o Ecl. 1. 8. &
6. 7.
p Cap. 17. 3.

q Cap. 23. 35.
Isa. 1. 5.
Ier. 5. 3.
r Ps. 104. 14.
—
Caputü 28.
s Lev. 26. 17.
36.

Ps. 53. 5.
b Mat. 18. 28.
c Ps. 10. 3. &
49. 18.
Rom. 1. 32.
d 1 Reg. 18. 18.
21.
Mat. 3. 7. &
14. 4.

Efes. 5. 11.
e Ps. 92. 6.
f Ioan 7. 17.
1 Cor. 2. 15.
1 Ioan 2. 20.
27.
g Cap. 19. 1.
Vers. 18.
h Cap. 29. 3.

i Iov 27. 16, 17.
Cap. 13. 22.
Ecl. 2. 26.
j Zech. 7. 11.
k Ps. 66. 18. &
109. 7.
Cap. 15. 8.
l Cap. 26. 27.

m Mat. 6. 33.
n Vers. 28.
Cap. 11. 10.
& 29. 3.
Ecl. 10. 6.
o Ps. 32. 3, 5.
1 Ioan 1. 8,
9, 10.

p Ps. 16. 8.
Cap. 23. 17.
q Rom. 2. 5. &
11. 20.
r 1 Pet. 5. 8.
s Esod. 1. 14,
16, 22.
Mat. 2. 16.

- Dară* celū ce urêscē sgârcenia prelungește dīlele *sale*.
- 17 *Omūlū* impovoratū cu sânge de omū, Fugariū va fi până la mormēntū, nimenēa apucându-lū.
- 18 *Celū* ce âmbă în neprihânirea vâ fi mēntuitū;
- Dară* *celū* făcarnicū în căile *sale* pe datā va cădē.
- 19 *Celū* ce lucrēză țērâna sa, sātura-se-va de pâne;
- Dară* celū ce se iē după *omeni* deșertī, de sārăciā se va sātura.
- 20 Bărbatulū cu credincioșiā bogatū va fi ir bine-cuvēntări;
- Dară* celū ce pré se grăbesce să se înavutēscā, nu va fi nevinovatū.
- 21 Nu *este* bine *a* cănta la fața *cui-va*, Căci *a* pentru o bucatā de pâne elū, *pôte*, va
- 22 *Celū* pismașū alērgā după avere, [pēcătui. Și nu scie, că lipsa 'lū va lovi.
- 23 *Celū* ce mustrā pre *omeni*, Afla-va în urmă mai multū charū, De câtū celū ce linguesce cu limba *sa*.
- 24 Celū ce prédă pre pārintele seū seū pre mu-Și dīce: „Nu-ī pēcătū acēsta,” [ma *sa*, *Sočiū este* cu hoțulū.
- 25 *Trufașulū* acițā sfada;
- Dară* celū ce se încrede în Iehova se va îngrāșa.
- 26 Celū ce se încrede în ânima sa, nebunū este;
- Dară* celū ce âmbă cu înțelepciune va scăpa.
- 27 *Celū* ce dā seraculū, lipsā nu va suferi;
- Dară* celū ce închide ochiū seī, bogatū va fi în blāsteme.
- 28 *Cândū* cei nelegiuiti se scōlā, *omeni* se ascundū,
- Dară* cândū perū, drepti se înmulțescū.
- 29 *C*ELŪ ce cu *tote* mustrările rămāne tare la cerbice, Sfārâma-se-va într'o clipā, fără vindecare.
- 2 *Cândū* drepti se înmulțescū, se bucurā poporulū;
- Dară* cândū celū nelegiuitū domnesce, *a* poporulū geme.
- 3 *Celū* ce iubesce înțelepciunea înveselesce pre pārintele seū;
- Erū* celū ce este sociulū meretricilorū rēsipesce averea.
- 4 Regele țēra prin dreptate o stēpānesce,
- Dară* celū ce rēdicā dāri, o surpā.
- Omūlū ce linguesce pre aprōpele seū, 5
Întinde *cursă* pașilorū lui.
În fără-de-legea celū reū *este* latulū seū; 6
Dară celū dreptū va cānta, și se va bucura.
Celū dreptū cautā judecata saracilorū, 7
Dară celū nelegiuitū nici nu voiesce să scie de ea.
Cei batjocoritori scōlā cetatea; 8
Dară înțelepti *a* împacā furia ei.
Celū înțeleptū, cândū cu nebunulū se cērtā, 9
Sēu de se mânia seū de rīde, pace *totū n'are*.
Bărbați sângiurilorū urēscu pre celū fără 10
Și cāntā viēta celorū onești. [prihanā,
Nebunulū *și* arētā tōtā mânia sa, 11
Dară înțeleptulū o stēpānesce.
Cândū domnūlū dā ascultare cuvintelorū 12
minciunōse,
Toți servii seī sūnt nelegiuiti.
Saraculū și apēsătorulū *se* întēlnescū; 13
Iehova ochiū amīndurora *și* luminēză.
Regele ce *a* cu credincioșiā judecă pre saraci, 14
Tronulū aceluia în eternū se va întări.
Vērga și mustrarea înțelepciune dāū, 15
Dară *a* copilulū, lāsātū în voia sa, rușine va aduce mumei sale.
Cândū nelegiuiti se înmulțescū, înmulțescu- 16
se și pēcatele;
Dară cei drepti vorū vedē perirea lorū.
Îndrēptā pre fiulū teū, și elū repausū *și* 17
va dā,
Da, bucuriā va aduce sufletulū teū.
Unde visiuneā *dumnezească* lipsesce, popo- 18
rulū este desfrēnatū;
Dară celū ce păzesce legea *este* fericitū.
Cu cuvinte *numai* nu se îndrēptā servulū, 19
Cândū pricepe, că nimenēa nu-lū va pedepsi.
Veđi pre care-va, *că* se pré grăbesce în cu- 20
vintele sale?
a Mai multā speranță pentru unū nebunū de cāt pentru d'insulū este.
Celū ce desmērdā pre servulū seū din tē- 21
nereța sa,
Până la urmă de fiū 'lū va avē.
Celū māniosū acițā sfada; 22
Și celū ce iute se aprinde multe pēcate face.
Trufia înjoscesce pre omū, 23
Dară celū cu spiritulū umilitū capētā onōre.
Celū ce împārțesce cu furulū urēscē sufle- 24
tulū seū;
Elū aude blāstemulū, și nu-lū spune.
Celū cu *a* tēmā de *omeni* curse *și* întinde; 25

i Fac. 9. 6.	a Exec. 15. 19.	i Iov 24. 4.	15. 20. & 27.	i Mat. 11. 17.	p Vers. 17.	Amos. 8. 11,	Dan. 4. 30, 31,
Esod. 21. 14.	b Vers. 20.	11.	11.	j Fac. 4. 5, 8.	q Cap. 10. 1. &	12.	etc.
u Cap. 10. 9, 25.	c Cap. 27. 5. 6.	Capulū 29.	a Cap. 5. 9, 10.	1 Ioan 3. 12.	r 17. 21, 25.	u Ioan 13. 17.	Mat. 23. 12.
v Vers. 6.	d Cap. 18. 9.		& 6. 26. &	k Judc. 16. 17.	s Ps. 37. 36. &	luc. 1. 25.	Luc. 14. 11. &
z Cap. 12. 11.	e Cap. 13. 10.	a 1 Sam. 2. 25.	28. 7.	Cap. 13. 16. &	58. 10. & 91	v Cap. 26. 12.	18. 14.
y Cap. 13. 11.	f 1 Tim. 6. 6.	2 Cron. 36. 16.	Luc. 15. 13,	14. 33.	8. & 92. 11.	z Cap. 15. 18.	Fapt. 12. 23.
& 20. 21. &	g Deut. 15. 7,	Cap. 1. 24-27.	30.	i Cap. 22. 2.	s Cap. 13. 24. &	& 26. 21.	Iac. 4. 6, 10.
23. 4.	etc.	b Est. 8. 15.	f Iov 29. 16. &	n Mat. 5. 45.	10. 18. & 25.	y Iov 22. 29.	1 Pet. 5. 6.
Vers. 22.	Cap. 19. 17. &	Cap. 11. 10.	31. 13.	m Cap. 20. 28.	15. & 23. 13,	z Cap. 15. 33. &	z Lev. 5. 1.
1 Tim. 6. 9.	22. 9.	& 28. 12. 28.	Ps. 41. 1.	& 25. 5.	14.	18. 12.	a Fac. 12. 12.
i Cap. 13. 5. &	h Vers. 12.	c Est. 3. 15.	g Cap. 11. 11.	o Ps. 72. 2. 4,	Vers. 15.	Isa. 66. 2.	& 20. 2, 11.
24. 23.	Cap. 29. 2.	d Cap. 10. 1. &	h Esec. 22. 30.	13, 14.	i 1 Sam. 3. 1.		

Dară celū ce se încrede in Iehova va fi scăpatū.

- 26 ^b Mulți caută fața domnitorului,
Dară de la Iehova vine judecata fie-căruia.
27 Nelegiuitulū in uriciune este celorū drepti,
Și uriciune este celui nelegiuitū celū onestū
in calea sa.

Cuvintele lui Agarū.

- 30 **C**UVINTELE lui Agarū, fiulū lui Iake,
^a Învățătura, pre care a cuvântat o acestū
bărbatū cătră Itielū,
Cătră Itielū și Ucalū:

- 2 ^b Cu adevăratū mai timpū sūnt de câtū ori-
Și mintea omenilorū nu o amū. [cine,

- 3 Înțelepciune n'amū învățatū,
Nici sciința celorū sânti n'amū. [ritū?

- 4 ^c Cine s'a suitū in ceriuri, și inapoī s'a pogo-
^d Cine a adunatū vântulū in pumnii sei?
Cine a legatū apa in vestmētulū seū?
Cine a întăritū tōte marginile pāmētulū?
Care este numele seū? care numele fiulū
seū? spune, de scii?

- 5 ^e Lămurite sūnt tōte cuvintele lui Dum-
neđeū?

- ^f Scutū este acelora ce se încredū într'insulū.

- 6 ^g Nu adăugi nimicu la cuvintele lui,
Ca să nu te certe, și să nu te găsescă min-
ciunosū.

- 7 Pentru dūoē lucruri te rogū:
Nu mi le opri, înainte de ce voiū muri:

- 8 Deșertăciunea și cuvētulū minciunosū de-
părtează-le de la mine;
Nu-mi da nici sarăciā nici avuțiā;
^h Hrănesce-mē din pānea ce mi se cuvine:

- 9 ⁱ Ca nu pré săturāndu-mē, să te lepedū,
Și să dīcū: „Cine este Iehova?”

- Sēū pré saracū ajungēndū, să furū,
Și să iēū in deșertū numele Dumneđeului meū!

- 10 Nu cleveti pre servū la domnulū seū,
Ca să nu te blăsteme, și să nu fii vinovatū.

- 11 Este unū nēmū de omenī, cari blăstēmā pre
pārintele lorū,
Și nu bine-cuvētēză pre muma lorū.

- 12 Este unū nēmū de omenī, ^j cari sūnt curați in
ochiū lorū,
Și totu-și nu sūnt spălați de mārșăvia lorū.

- 13 Este unū nēmū de omenī, cari sūnt ^k sumeți
fōrte in ochiū lorū,
Și înalți in pleōpele lorū.

- 14 ^l Este unū nēmū, ai carora dinți sūnt săbii,
Și maselele lorū cuțițe;

- ^m Ca să mănānce pre cei saraci din țērā,
Și pre cei lipsiți d'īntre omenī.

Lipitōrea dūoē fete are, ce dīcū: „Adā, adā.” 15
Treī lucruri sūnt, ce nu se mai saturā,
Da patru, ce nu dīcū: Destulū:

ⁿ Infernulū, mitra stērpā, 16
Pāmētulū neadāpatū de apă,
Și foculū, ce nici o datā nu dīce: Destulū.

^o Ochiulū, ce-și bate jocū de pārintele seū, 17
Și desprețuesce a asculta pre muma sa,
Să-lū scobescā pre elū corbiū,

Și să-lū mănānce puii de vulturū!

Treī lucruri sūnt pré grele pentru mine, 18
Ba încă patru, pre cari nu le cunoscū:

Calea vulturulū in aerū, 19
Calea șerpelui pe stāncā,
Calea corābiei in međulū mării,
Și calea bărbatului cu feciōrā.

Așa este calea femeii adultere; 20
Ea mănāncā, 'și sterge gura,
Și dīce: „N'amū făcutū nici unū răū.”

De treī lucruri se clatinā pāmētulū, 21
Ba încă de patru, pre cari nu le pōtē suferi:

^p De servū, cândū ajunge rege, 22
Și de nebunū, cândū se saturā de hrānā;
De o femeā uritā, cândū se mārītā;

Și de o servā, cândū moscenesce pre stē-
pāna sa. 23

Patru lucruri sūnt mici pe pāmētū, 24
Dară cu multā înțelepciune:

^q Furnicele, poporū neputernicū, 25
Ce-și pregătescū de cu vērā hrānā lorū;
^r Șōreciī de munte, poporū neputiņciōsū,

Ce-și facū prin stānci casele lorū; 26
Locustele, poporū fără de rege, 27
Ce mergū in cete;

Pāingenulū, care cu mānele se apucā, 28
Și totu-și gēde in palaturile regelū.

Treī lucruri sūnt, ce sūnt mārēțe in pa- 29
și lorū,

Ba încă patru sūnt cele ce mergū frumosū: 30
Leulū, celū mai puternicū între animale,

Care nu se întōrce d'inaintea nici unuia; 31
Calulū incinsū la cōpse, și berbecelē,

Și regele cu poporulū seū lūngā d'insulū. 32
De ai lucratū cu nebuniā, sumețiindu-țe,

Și de ai gānditū reū, 33
^s Pune-și māna pe gurā.

Cāci din bātutulū laptelui se scōte untulū, 33
Din scārpīnatulū nasului se scōte sānge,

Și din lovirea in furiā se scōte cērtā.

Sfaturi date lui Lemuelū de muma sa.

CUVINTELE regelui Lemuelū, 31
^a Învățătura, pre care l'a învățatū muma

O fiule, ^b fructulū mitrei mele, [sa. 2

^b Veđi Ps. 20. 9.
Cap. 19. 6.

Capulū 30.

^a Cap. 31. 1.
^b Ps. 72. 22.

^c Ioan 3. 13.

^d Iov 38. 4. etc.
Ps. 104. 3. etc.

Isa. 40. 12,
etc.

^e Ps. 12. 6. &
18. 30. & 19.

8. & 119. 140.

^f Ps. 18. 30. &

84. 11. & 115.

9. 10. 11.

^g Deut. 4. 2. &
12. 32.

^h Apoc. 22. 18.

19.

ⁱ Mat. 6. 11.

^j Deut. 8. 12,

14. 17. & 31.

30. & 32. 15.

Neem. 9. 25.

^k Iov 31. 24, 25.

28.

Osea 13. 6.

^l Luc. 18. 11.

^m Ps. 131. 1.

Cap. 6. 17.

ⁿ Iov 29. 17.

^o Ps. 52. 2. &
57. 4.

Cap. 12. 18.

^p Ps. 14. 4.

Amos 8. 4.

^q Cap. 27. 30.

^r Hab. 2. 5.

^s Fac. 9. 22.

Lev. 30. 9.

Cap. 20. 20.

^t 23. 22.

^u Cap. 19. 10.

^v Eccl. 10. 7.

^w Cap. 6. 5. etc.

^x Ps. 104. 18.

^y Iov 21. 5. &
40. 4.

Eccl. 8. 3.

Mic. 7. 16.

Capulū 31.

^a Cap. 30. 1.

^b Isa. 49. 15.

- O tu, fiulū voturilor mele:
- 3 ^a Nu da tăria ta femeelorū,
Nici căile tale ^a celorū ce strică pre regi.
- 4 ^a Nu se cade regilorū, o Lemuele,
Nu se cade regilorū a bé vinū,
Nici domnitorilorū *aplecarea spre* bēuturi im-
bētătore.
- 5 ^a Ca nu bēndū să-și uite legea,
Și să frângă dreptulū tuturorū saracilorū.
- 6 ^a Dați bēuturi imbētătore celui aprôpe de pei-
Și vinū celui cu sufletū amăritū. [re,
- 7 Acesta să bee, ca să uite sărăcia sa,
Și să nu-și mai amintescă necasulū seū.
- 8 ^a Deschide-ți gura pentru celū mutū,
^a Pentru judecata tuturorū orfanilorū.
- 9 Deschide-ți gura, ^a judecă in dreptate,
Și ^a apără pre celū apēsatu și lipsitū.
- Femea bună descrisă și lăudată.*
- 10 ^a Femeă virtuosă cine pôte găsi?
Căci prețulū ei covērșese cu multū pre alū
mărgăritarilorū.
- 11 În ea se încrede ânima bărbatului ei,
Și cēstigulū nu-i lipsește.
- 12 Ea ^a i arētă binele, și nici o dată rēulū,
In tôte dīlele vieței sale.
- 13 Ea caută de lână și inū,
Și lucrēză cu mânele sale sirguitore.
- 14 Ea este ca și corabia neguțiatorului,
Ce de departe ^a și aduce hrana sa.
- 15 ^a Se scōlă, cândū încă-i nōpte,
Și ^a dă de mâncare casnicilorū ei,
Și ^a împarte lucrulū de preste di servilorū ei.
- 16 Ea ^a și pune in gândū unū câmpū, și-lū cumpără;
- Din munca mânelorū ei sădesce viă.
Cu putere ^a și încinge cōpsale ei, 17
Și-și întăresce brațiele sale *la lucru*.
Ea simte, că bunū *este* cēstigulū ei; 18
Luminarea sa nu se stinge nici *in puterea*
Ea pune mânele pe furcă, [noptei. 19
Și degetele sale apucă fusulū.
^a Ea întinde mâna sa saracului, 20
Da, ea întinde mânele sale celui lipsitū.
Ea nu are tēmă de omētū pentru casnicii seī, 21
Căci toți casnicii seī au vestminte de lă-
nă roșă.
Singurā ^a și face invēlitorile de patū; 22
In inū subțire și in purpură *este* îmbrăcată.
^a Bărbatulū ei este cunoscutū in pōrtă, 23
Căci șede alătura cu bētrânii țerei.
Face cămeși, și le vinde, 24
Și cingători dă neguțiatorului.
Intru putere și mărețā se îmbracă, 25
Și-și rīde de diūa ce vine.
Cu socotēlă ^a și deschide gura, 26
Și legea bunătăței *este* pe limba ei.
Ea veghiēză purtareā casnicilorū seī, 27
Și nu mănāncă *din* pânea lenevirei.
Fiilū ei se scōlă, fericitā o numescū, 28
Bărbatulū ei o laudă, *dicēndū*:
„Multe fete au lucratū cu virtute, 29
„Dară tu pre tôte le-ai întrecutū.“
Nurii *sunt* amăgitori, și frumuseța o deșe- 30
tăciune;
Dară femea *ce* se teme de Iehova, aceea
se va lăuda.
Dați-i din fruptele mânelorū ei; 31
Și să o mārēscă in pōrți in-se-și faptele ei.

ECCLESIASTULU.

Cuprinsulū și scopulū cărței.

- 1 CUVINTELE ^a ecclesiastului, fiulū lui Da-
vidū, regele in Ierusalimū.
- 2 ^a Deșertăciunea deșertăciunilorū! *dice* ec-
clesiastulū; deșertăciunea deșertăciunilorū!
- 3 ^a tôte *sunt* deșertăciune! ^a Ce folosū are omulū
din tōtă truda sa, cu care se trudesce suptū
- 4 sōre? O generațiune trece, și *altă* generațiune
- 5 vine; ^a dară pāmēntulū rēmāne in eternū. ^a Sō-
rele resare, și sōrele apune; și grăbindu-se
- 6 la loculū seū, resare acolo. ^a Vēntulū bate spre
mēdă-di, și se întōrnă la mēdă-nōpte; vēn-
tulū totū se întōrnă și se întōrnă in cer-
- curile sale. ^a Tôte riurile curgū in mare, și 7
marea nu se mai împle; la loculū, de unde
aū venitū riurile, acolo *eră-și* se întorcū.
Tôte lucrurile *sunt* in trudă, mai multū de 8
cātū pôte spune omulū: ^a ochiulū nu se sa-
tură de privire, și urechiā nu se mai împle
de auzire. Tôte ^a cele ce aū fostū, *acele* 9
eră-și vorū fi; și cele ce s'aū făcutū, *acele é-*
ră-și se vorū face; da, *nimicū* nu *este* noū suptū
sōre. Aū este ce-va, de care s'arū putē *dice*? 10
„Eccē, acēsta *este* noū!“ acēsta a fostū deja
in timpulū de demultū, ce a fostū înaintea

^a Cap. 5. 9.

^d Deut. 17. 17.

Nem. 13. 26.

Cap. 7. 26.

Osea 4. 11.

^a Eccl. 10. 17.

^f Osea 4. 11.

^g Ps. 104. 15.

^h Veđi Iov 29.

15. 16.

ⁱ 1 Sam. 19. 4.

Est. 4. 16.

^j Lev. 19. 15.

Deut. 1. 16.

^k Iov 29. 12.

Iea. 1. 17.

Ier. 22. 16.

^l Cap. 12. 4. &

18. 22. & 19.

14.

^m Rom. 12. 11.

ⁿ Luc. 12. 42.

^o Efes. 4. 28.

Ebr. 13. 16.

^p Cap. 12. 4.

ECCLESIAST.

Capulū 1.

^a Vers. 12.

Cap. 7. 27. &

12. 8. 9. 10.

^b Ps. 39. 5. 6. &

62. 9. & 144. 4.

Cap. 12. 8.

^c Rom. 8. 20.

^d Cap. 2. 22. &

3. 9.

^e Ps. 104. 5. &

119. 90.

^f Ps. 19. 5. 6.

^g Ioan 3. 8.

^h Iov 38. 10.

ⁱ Ps. 104. 8. 9.

^j Prov. 27. 20.

^k Cap. 3. 15.

11 de noi. *Cum* nu este nici o aducere-amin-
te de lucrurile trecute, așa nu va fi nici o
aducere-aminte de lucrurile, ce voru fi, la
cei ce voru veni în urma lor.

Experiența autorului în căutarea fericirii.

12 *Fă eclesiastul fost'amă rege preste Isra-
13 elu în Ierusalim. Și îndreptatu-mi-amă âni-
ma în a cerceta și a adâncu cu înțelep-
ciune toate ce se facu suptu ceri; 'acastă
trudă grea dat'o-a Dumneșu fiiloru ôme-
nilor, ca să se muncască cu ea.

14 Privit'amă toate ce se făceau suptu sôre; și
15 êccê, tôte erau deșertăciune și vênare de
vântu! "Ce este strâmbu nimenea nu pôte în-
drepta; și lipsurile nici unulu a le numera.

16 Vorbit'amă cu ânima mea, dicându: Êccê,
eu amă "mai mare și mai multă înțelep-
ciune de câtu toți cei ce au fostu înainte de
mine în Ierusalim: da, ânima mea a v-
17 dûtă multă înțelepciune și sciință. "Și în-
dreptatu-mi-amă ânima mea, ca să cunosc
înțelepciunea, și să cunosc nebunia și ne-
socotința; și aflat'amă, că și acesta este v-
18 nare de vântu. Căci "unde este multă în-
țelepciune, acolo este și multă scârbă; și cel
ce îmulsește sciința, îmulsește durerea.

2 "DIS'AMŪ în ânima mea: Haide! să te in-
cercu cu bucuriă; decî gustă binele;
și êccê, "și acesta totu deșertăciune este.
2 "Dis'amă risului: Esci nebun! și bucuriei:
Ce folosesci?

3 "Cugetat'amă în ânima mea cu vinu să
deprindă corpul meu, și totu-și ânima mea
să se dede la înțelepciune, și să înțeleg
nebulia, până voi vedea, ce este mai bun
14 pentru fii ômenilor d'intre toate câte facu
suptu ceri în toate dîilele vieței lor.

4 Făcutu-mi-amă lucruri mari: ziditu-mi-
5 amă palaturi; săditu-mi-amă vii; Făcutu-mi-
amă grădini și rauri; și săditu-mi-amă
întrînsele totu felul de pomi roditori;
6 Făcutu-mi-amă ezuri de apă, să adapu
7 din ele pădurea de pomi; Cumpăratu-mi-
amă servi și serve; și avut'amă servi nă-
scuți în casă; și avut'amă o turmă de vite
mari și mici, mai numerosă de câtu toți
cei ce au fostu înainte de mine în Ierusa-
8 lim; "Adunatu-mi-amă și argintu și aur
și tesaurile cele scumpe ale regilor și a-
le provinciilor; ținutu-mi-amă cântăreși
cântărețe, și desfătările fiiloru ômenilor:
9 femeii multe. Astu-feliu 'fost'amă mai mare
și mai avut decăt toți cei ce au fostu in-
ainte de mine în Ierusalim; și înțelep-
ci-

nea mea cu mine a rămasă. Și toate cele 10
ce ochii mei au cerut, nu le-amă îndepăr-
tat de la ei; n'amă oprit ânima mea de
la nici o mulțumire; căci ânima mea s'a bu-
curat din totă truda mea; "și acesta a fostu
11 totă partea mea din totă truda mea. Și apoi
privit'amă la toate lucrurile, pre cari le-au lu-
crat mânele mele, și la truda mea, cu care
m'amă trudit, ca să le fac; și êccê, toate
erau "deșertăciune și vênare de vântu; și în
ele n'amă găsit nici un folos suptu sôre.

Intorsu-m'amă decî să privesc înțelep-
12 ciune și "nebulia și prostia; căci ce pôte face
acela, care va urma pre rege? cele ce s'au
făcut deja. Și vedut'amă, că înțelep-
13 ciune cu atâta mai de folos este de câtu
nebulia, pe câtu lumina este mai de folos
de câtu întunerecul. 'Înțeleptul în capul
14 se au ochii se, dară nebunul âmbă în
întunerec; dară ăra-și amă cunoscut, că "a-
ceea-și întemplantare se întemplantă la toți.

Și dis'amă în ânima mea: Cî, întempla-mi-
15 se va ca și celui nebun? Decî pentru ce să fiu
mai înțelept? Atuncia dis'amă în ânima
mea: Și acesta este deșertăciune. Căci nu
16 este aducere-aminte de cel înțelept, cum
nu este nici de cel nebun, în etern; căci
tote cele din trecut se voru uita în dîile
ce voru veni. Și înțeleptul mōre întocmai
ca și cel nebun!

De aceea urit'amă vieța; căci mi s'a fă-
17 cutu desgust de totu ce se face suptu sôre;
căci toate sînt deșertăciune și vênare de
vântu. Și urit'amă toate trudele mele, cu
18 cari m'amă trudit suptu sôre; fiind-că
'trebuie să le las celui ce va fi după mine.
Și cine pôte sci, de va fi înțeleptu se ne-
19 bun? Totu-și elu va stăpâni totu lucrul
meu, cu care m'amă trudit și cu care
m'amă înțeleptit suptu sôre; decî și a-
cēsta este o deșertăciune. Și ajuns'amă
20 în atâta, că ânima mea a perdut totu cu-
ragiul pentru totu lucrul meu, cu care
m'amă trudit suptu sôre. Căci sînt ô-
21 meni, cari au lucrat cu înțelepciune, cu
sciință și cu iscusință, și cari totu-și au lă-
sat totul celor ce n'au lucrat, ca să fie
partea lor; decî și acesta este o deșertă-
ciune și un rău mare. "Căci ce are omul
22 de totă truda sa, și de poftele ânimei sale,
cu cari s'a trudit suptu sôre? Căci toate
23 dîilele lui nu sînt de câtu "durere, și ostine-
lele lui de câtu scârbă; nici nōptea ânima
lui nu are repaus; decî și acesta este o
deșertăciune.

k Vers. 1. 13. & 4. 30. & 1 Thea. 5. 21. b Isa. 50. 11.
l Fac. 3. 19. 10. 7, 23. p Cap. 12. 12. c Prov. 14. 13.
m Cap. 3. 10. Cap. 2. 9. — Cap. 7. 6.
n Cap. 7. 13. o Cap. 2. 3, 12. Capul 2. d Cap. 1. 17.
1 Reg. 3. 12. & 7. 25, 25. a Luc. 12. 19. e 1 Reg. 9. 28.

& 10. 10, 14. h Cap. 1. 3, 14. i Cap. 1. 17. & 7. 25. j Prov. 17. 24. k Ps. 49. 10. l Ps. 49. 10. m Cap. 1. 3. & 3. 9. n Iov. 5. 7. & 14. 1.

*Necesitatea de a se supune rîndurilor pro-
videnței.*

- 24 °Nu stă în puterea omului să mîncance și să bea, și să-și bucure ănimă de lucrul său. Și vîdută'mă, că și acēsta vine de la mîna lui Dumnezeu. Căci cine a mîncat și s'a desfētāt mai mult de cātă mine?
- 26 Căci elū dă celui bunū înaintea sa înțelepciune, sciință și bucuriă; dară celui pēcătōsū i lasă ostenēla d'a strînge și a aduna, ca să p'dee celui bunū înaintea lui Dumnezeu; decī și acēsta este o deșertăciune și vênare de vîntū.
- 3 **T**ÔTE aū timpulū lorū, și °pentru totū lucrulū suptū ceriū este timpū:
- 2 Timpū este de a se nasce, și °timpū de a muri;
Timpū de a sădi, și timpū de a smulge cele sădite;
- 3 Timpū de a ucide, și timpū de a vindeca;
Timpū de a surpa, și timpū de a zidi;
Timpū de a plînge, și timpū de a rîde;
- 4 Timpū de a jăli, și timpū de a juca;
Timpū de a arunca petre, și timpū de a culege petre;
- 5 Timpū de a îmbrăciășa, și °timpū de a se depărta de îmbrăciășare;
- 6 Timpū de a cēștiga, și timpū de a perde;
Timpū de a ține, și timpū de a lepēda;
- 7 Timpū de a rumpe, și timpū de a cōse;
°Timpū de a tăcē, și timpū de a vorbi;
- 8 Timpū de a iubi, și timpū de a °uri;
Timpū de resbelū, și timpū de pace.
- 9 Ce folosū are celū ce lucrēză de lucrulū, cu care se ostenesce?
- 10 °Vēdută'mă munca, pre care a dat'o Dumneđeu fiilorū ămenilorū, ca să se chinuēscă cu ea. Pe tōte făcū-le-a frumōse la timpulū lorū; și pus'a înțelegerea în ănimă lorū, °fără ca omulū să-pōtă înțelegē, din început pînă în sfărșitū, lucrulū, pre care l'a făcutū Dumnezeu. °Cunoscūt'ămū, că într'aceste nimicū nu este bunū, decătū a se bucura și de a se veseli în viēta lorū. Și chiarū i'a mîncă și a bē și a gusta totū omulū din bunurile ostenelelorū sale, încă și acēsta este unū darū de la Dumnezeu. Sciū bine, că totū ce face Dumnezeu, se face pentru totū-dē-una; °nimicū nu se pōte adăugi la acēsta, și nimicū nu i se pōte lua; și Dumnezeu face acēsta, ca omulū să se tēmă de elū. °Ceea ce este, a fostū deja; și ceea ce va fi, a fostū de demultū; și Dumnezeu rechiamă trecutulū.

*Observațiuni asupra purtărei ămenilor în
societate.*

- Și mai °vēdută'mă suptū sōre, că în loculū 16 de judecată, tocmai acolo era nedreptate; în loculū, unde trebuē să se facă dreptate, tocmai acolo era nedreptate. Și dīs'ămū 17 în ănimă mea: °Dumneđeu va judeca pre celū dreptū și pre celū nelegiuitū; căci este °timpū pentru totū lucrulū, și elū ie sēmă la tōtă fapta. Asupra vorbeī fiilorū ăme- 18 nilorū, că Dumnezeu mai deosebitū de cātū tōte i-a făcutū, gāndit'ămū în ănimă mea, și vēdută'mă, că ei între ei ca vitele sūnt.
- °Căci sōrtea fiilorū ămenilorū este ca și sōrtea 19 vitelorū; a amîndurora totū aceea-și sōrtă este: cumū unulū mōre, așa mōre, și celū i-altū unū sufletū aū toți; și nimicū mai multū n'are omulū de cātū vita; căci și unulū și altulū deșertăciune sūnt. Toți la acela-și 20 locū se ducū: °toți sūnt din pulbere, și toți se întorcū în pulbere. °Cine scie, dacă 21 sufletulū fiilorū ămenilorū se sue în susū, și dacă sufletulū vitelorū se pogōre în josū la pămēntū? °De aceea vēdută'mă, că nimicū 22 nu este mai bunū, decătū ca omulū să se bucare de lucrurile sale; căci °acēsta este partea sa; °căci cine-lū pōte aduce la aceea, ca să se bucare de cele, ce vorū fi în urma lui?
- Si vēdută'mă ēră-și tōte °apēsările, ce se 4 facū suptū sōre; și ecēc, lacrimile celorlū apēsati, celorlū ce n'au nici unū mângăiatorū! și puterea este pe partea apēsătorilorū lorū; dară acēta n'au nici unū mângăiatorū. °Atuncea amū fericitū pre cei morți, 2 pre cei ce deja aū muritū, mai multū de cātū pre cei vii, pre cei ce trăsescū încă.
- °Erū mai norocitū de cātū amînduoi este celū 3 ce încă n'a fostū, care încă n'a vēdūtū rēu-tățile ce se facū suptū sōre.
- Vēdută'mă de asemenea tōtă ostenēla și 4 iscusința maistrilorū, că ea nu-i decătū pisma unuia asupra altuia. Decī și acēsta este o deșertăciune și vênare de vîntū.
- °Nebunulū incrucișēză mînele sale, și mănăncă însă-și carnea sa.
- °Mai bine este o mână plină în pace de cātū 6 amînduoi pumnii cu ostenēlă și vênare de vîntū.
- Și vēdută'mă încă și acēstă deșertăciune 7 suptū sōre; anume: Este unulū, ce nu are 8 pre nimenea, chiarū fiū sēu frate nu are, și totu-și munca lui n'are sfărșitū, și °ochiulū seū nu se satură de avuți; °și nu dice nici cumū în ănimă sa: „Pentru cine mă oste-

o Cap. 3. 12, 13, 22. & 5. 18. & 8. 15.
p Iov 27. 16, 17.
Prov. 28. 8.

Capitulū 3.
a Vers. 17.
Cap. 8. 6.
b Ebr. 9. 27.
c Ios 2. 16.
1 Cor. 7. 5.
d Amos 5. 13.

e Luc. 14. 26.
f Cap. 1. 3.
g Cap. 1. 18.
h Cap. 8. 17.
Rom. 11. 33.
i Vers. 22.
j Cap. 2. 24.

k Iac. 1. 17.
l Cap. 1. 9.
m Cap. 5. 8.
n Rom. 2. 6, 7, 8.
o Cor. 5. 10.
p Thes. 1. 6, 7.
q Vers. 1.

p Ps. 49. 12, 20.
& 73. 22.
Cap. 2. 16.
q Fac. 3. 19.
r Cap. 13. 7.
s Vers. 18.
Cap. 2. 24. &

5. 18. & 11. 9.
t Cap. 2. 10.
u Cap. 6. 12. &
8. 7. & 10. 14.
Capitulū 4.
a Cap. 3. 16. &

5. 8.
b Iov 3. 17, etc.
c Iov 3. 11, 16, 21.
Cap. 6. 3.
d Prov. 6. 10. &
24. 23.

e Prov. 15. 16, 17. & 16. 8.
f Prov. 27. 20.
1 Ioan 2. 16.
g Ps. 59. 6.

nescă, și lipsescă de bunătăți sufletul meu? Și acesta este o deșertăciune și lucru reu.

- 9 Mai bine două de cât unu! căci mai
10 bună plată au pentru munca lor. Căci
de cadă, unul pre altul se rădica; dară
vai de acela, ce *este* singur, când cade,
11 și nu *este* cine să-l rădice! Chiar de
dormă împreună doi, li *este* cald; dară
12 unul *singur* cum se va încălzi? Apoi
și dacă pre d'insul *singur* l'ar pute birui
care-va, dară doi ar pute să-i stee im-
potrivă; și un fir, pus în trei, nu se
rumpe curându.

- 13 Mai bun *este* un ténér sarac și înțe-
lept, decât un rege bătrân, și nebun,
14 care nu suferă să mai fie învățat. Căci,
precum acela poate eși din închisore, ca să
domnescă, așa și cel ce s'a născut rege
15 poate săraci. Vădutăm pre toți viețuito-
rii, ce amblă supt sóre, în jurul celui
ténér, care i urmă, și care i luă locul.
16 Poporul, înaintea căruia a stat, era fără
numer; totu-și cei ce vor veni mai pe ur-
mă, nu se vor bucura de d'insul; cu a-
devărat, că și acesta *este* deșertăciune și
vénare de vânt.

Sfătuiri practice.

- 5 **PĂZESCE** "piciorul tău, când mergi în
casa lui Dumnezeu; și apropiă-te mai
bine spre a asculta, decât să aduci sacri-
ficele nebunilor; căci *cei ce astă-fel se vor*
2 *purta* nu vor pute făptui rele. Nu te gră-
bi cu gura ta, și nici ânima ta să nu se
pre grăbescă a cuvânta înaintea lui Dum-
neđu; căci Dumnezeu *este* în ceruri și tu
pe pământ; pentru acesta puține fie cu-
vințele tale! Căci cu mulțimea grijelor
3 visul vine, și vocea nebunului *cunosc*-se
4 din mulțimea cuvintelor. De ai făcut
vot lui Dumnezeu, să nu întârzi a-l im-
plini; căci el nu se place cu nebunii; ceea
5 ce ai votat, plătesc. Mai bine *este*, să
nu faci vot, decât să faci vot, și să nu
6 plătești. Nu învoi gurei tale să te tragă
în păcat; și nu ție înaintea tramesului
lui Dumnezeu: „Că greșelă a fost;” pentru
ce să se mănăie Dumnezeu de vorba ta, și
7 să perdă lucrul mânelor tale. Căci *cum*
în mulțimea visurilor *sunt* multe deșertă-
ciuni, așa și în vorbele mele; deci teme-te
de Dumnezeu.
8 Când vei vedă apăsarea celui sarac
și siluirea dreptului și a dreptății într'o
provincie, să nu te înspăimănți de acesta;

căci unu mai înalt veghează preste cel
înalt, și alții mai înalți preste acestia. Și
9 în toate este unu folos pentru țară: Regele
dedat lucrurilor țerei.

Observațiuni pentru cei egoistici și sgârșiți.

Cel ce iubește argintul, de argint nu 10
se satură; nici cel ce iubește avuția, de
venituri; acesta *eră*-și *este* o deșertăciune.
Când se înmulțesc bunurile, înmulțesc- 11
se și cei ce le mănâncă; și ce folos are
stăpânul lor, decât că le privește cu o-
chiul său? Dulce *este* somnul lucrătorului,
12 de mănâncă multu său pușin; dară pre
avut nu-l lasă să dormă îmbelșugarea sa.

13 Mai *este* un mare reu, pre care vădutu-
l am supt sóre: avuția păstrată chiar
spre reul celui ce o stăpânesce. Căci per- 14
de-se această avuție prin o întâmplare rea;
și de a născut el un fiu, nimic din ea
nu rămâne în mâna lui; "Precum a eșit 15
din mitra mamei, gol se va și întorci, cum
a venit; și nimic din totu cęștigul său
nu va lua să ducă cu d'insul. Da, și a- 16
cetta i un mare reu: așa, cum a venit,
așa se și va duce; și ce folos are, că s'a
ostenit în vânt? Da, toate țiele lui a 17
măncat în întunecă, și a avut multă
durere, grijă și scârbă.

18 Ecce, vădutăm acesta, că *este* bun și
plăcut pentru om a mânca, și a bé, și a gus-
ta bunurile din ostenela, cu care se ostenesc
supt sóre, în țiele vieței sale cele puține,
câte i-a dat Dumnezeu; "căci acesta *este*
partea sa. Căci dacă unu om i-a dat 19
Dumneđu avuție și bunuri, și i-a dat pu-
tere să mănânce din ele, și să-și iee partea sa,
ca să se bucure de ostenela sa; acesta un
dar *este* de la Dumnezeu. Căci el nu-și 20
ie multu sémă la țiele vieței sale; căci
Dumneđu lă îndestuleză prin bucuria cea
de față a ânimei sale.

21 **M**AI vădutăm și altu reu supt sóre, și
care desu se întelnesce între omeni:
Sunt omeni, cărora li-a dat Dumnezeu avu- 2
ție, bunuri, și onore, și nimic nu li lip-
sesce din toate câte doresc; dară Dumne-
đu nu li-a dat putere să guste dintr'înse-
le, ci altul mănâncă din ele; și acesta *este*
o deșertăciune și un mare reu. De ar 3
nasce unul din acestia o sută de copii, și
ar trăi ani mulți, ori cât s'ar prelungi
țiele vieței sale, dară sufletul său nu s'ar
satura de bunătăți; și chiar nici immor-
mentare n'ar ave; dicu: "Mai norocit de-

Capitulu 5.	21. 27.	22. 23.	i Cap. 12. 13.	1 Tim. 6. 7.	1 Tim. 6. 17.	Capitulu 6.	d 2 Reg. 9. 35.
a Vede Eod. 5. 5.	Osea 6. 6.	Ps. 50. 14. &	j Cap. 3. 16.	n Cap. 1. 3.	r Cap. 2. 10. &	a Cap. 5. 13.	Isa. 14. 19. 30.
Isa. 1. 12. etc.	c Prov. 10. 19.	76. 11.	k Ps. 12. 5. &	o Prov. 11. 29.	3. 22.	b Iov 21. 10. etc.	Ier. 22. 19.
b 1 Sam. 15. 22.	d Mat. 6. 7.	f Ps. 66. 13. 14.	l Ps. 11. & 82. 1.	p Ps. 127. 2.	s Cap. 2. 24. &	Ps. 17. 14. &	c Iov 3. 16.
Ps. 50. 8.	e Num. 30. 2.	g Prov. 20. 25.	m Iov 1. 21.	q Cap. 2. 24. &	3. 13. & 6. 2.	73. 7.	Ps. 58. 8.
Prov. 15. 8. &	f Deut. 23. 21.	h 1 Cor. 11. 10.	Ps. 49. 17.	s 13. 13. 22.	—	c Luc. 12. 20.	Cap. 4. 3.
				t 9. 7. & 11. 9.			

câtă d'însulă *este* celū născutū înainte de
4 timpū. Căci *acesta* în deșertū a venitū, și
în întunecū s'a dusū, și în întunecū
5 s'a acoperitū numele seū. Chiarū sōrele
nu l'a vĕdūtū, și nu l'a cunoscutū; *acesta*
mai multū repausū are decătū acela. Și
6 chiarū de arū mai trăi de dūoē ori o mie
de ani, și totu-și bunătăți nu va vedē; aū
nu toți se ducū la același locū?
7 'Tōtă ostenēla omulū *este* pentru gura sa,
8 și totu-și dorința sa nu se satură. Cu câtū
decī *este* mai multū celū înțeleptū decătū celū
nebuñū? Cu câtū mai bine *este* celū sa-
racū, care scie a āmbła înaintea celorū vii?
9 Mai bună *este* lumina ochilorū de câtū rătă-
cirea dorințelorū; și *acēsta decī este* deșertă-
ciune și vĕnare de vĕntū.
10 Ceea ce *este*, de multū s'a chīamatū cu
numele seū; și ce *este* omulū, se cunōsce;
și 'nici se pōte să se judece cu celū ce *este*
11 mai puternicū de câtū d'însulū. Căci de
sūnt multe lucruri, cari înmulțescū deșertă-
12 ciunea, ce folosū are omulū? Căci cine
scie ce *este* mai bunū pentru omū în viēță
în dīlele cele puține ale viēței sale, pre care
o petrece ca 'o umbră? Căci 'cine va spune
omulū ce va fi după d'însulū suptū sōre?

Folosulū suferințelorū, rēbdăreī și înțelepciuneī.

7 **M**AI bunū *este* unū "nume bunū de câtū
oleiulū de prețū,
și dīua morței de câtū dīua născereī.
2 Mai bine *este* a merge în case de jale,
decătū a merge în case de ospete;
Căci *aceea este* sfârșitulū fie-cărui omū,
și totū muritorulū se gāndesce la elū.
3 Mai bună *este* mahnirea decătū risulū;
'Căci prin mahnirea feței ānima mai bunā
se face.
4 Ānima înțeleptulū *este* în casă de jale,
Ērū ānima celū nebuñū în casă de veselīā.
5 'Mai bine *este* a asculta mustrarea înțe-
leptulū,
Decătū a asculta cāntarea celorū nebunī.
6 'Căci ca fāsiitulū spinilorū suptū cāldare,
Așa *este* și risulū nebuñulū: și *acēsta este*
o deșertăciune.
7 Apēsarea chiarū și pre înțeleptū 'lū scōte
din minte,
'și mituirea strică ānima.
8 Mai bunū *este* sfârșitulū unū lucru decătū
īnceputulū seū;
Mai bunū *este* 'celū cu sufletū rēbdātorū,
decătū celū cu sufletū īngāmfatū.

'Nu te grābi să te mānii în sufletulū teū; 9
Căci mānia *numai* în sinulū nebuñilorū se
odihnesce.

Nu dīce: „Ōre cumū se face *acēsta*, că 10
dīlele trecute mai bune erāū decātū cele
de acumū?

Căci nu cu înțelepciune īntrebī de una ca
acēsta.

Bună *este* înțelepciunea la unū locū cu 11
moscenirea,

Și 'cei ce vĕdū sōrele se folosescū *de ele*.

Căci de adāpostū *este* înțelepciunea, de a- 12
dāpostū sūnt banii;

Totu-și folosulū sciinței *este*: că înțelepciū-
nea păstrează viēța celorū ce o aū.

Privesce lucrulū lūi Dumneđeū! 13

'Cine pōte īndrepta ceea ce a strīmbatū elū?

Fii veselū 'în dīua fericireī, 14

Și păzesce-te în dīua nenorocireī;

Căci Dumneđeū a pus'o făcă cu cea-l-altă,
Ca omulū să nu afe nimicū *de dīsu* în urma ei.

Tōte le-amū vĕdūtū în dīlele deșertăciū- 15
nei mele: 'gāsescu-se ōmeni drepti, ce perū

cu *tōtă* dreptatea lorū; și sūnt nelegiuiti,
ce trāescū mai multū în rēutatea lorū. 'Nu 16

fii prē dreptū, 'și nu te face prē înțeleptū!
pentru ce să te perđi īnsu-ți? Nu fii prē 17

reū, și nu fii nebuñū! 'pentru ce să mori
īnainte de timpulū teū? Bine *este*, să te 18

ții de *acēsta*, și să nu neīngrijesci de *aceea*;
căci celū ce se teme de Dumneđeū din tōte
scapā.

'Înțelepciunea dā înțeleptulū mai multā 19
tăriā decātū dece domni puternici. 'Nici 20

unū omū nu *este* pe pāmēntū *atātū* de dreptū,
īncātū să facā *numai* binele și să nu greșescā.

Nu lua sēmā la *tōtă* vorba ce se vor- 21
besce, ca să nu aūđi, că servulū teū te blās-

temā; Căci ānima ta scie, că și tu ai blās- 22
tematū de multe ori pre alții.

Tōte *aceste* cercatu-le-amū cu înțelep- 23
ciune, și 'amū dīsū: Mē voiū înțelepti! Darā

acēsta departe era de mine; 'Departē a rē- 24
masū ceea ce *departe* era, și 'adūncū ceea

ce adūncū *era*, cine le pōte gāsi? 'Īndrep- 25
tatu-m'amū pre mine și ānima mea īntru a

cunōsce, și a cerceta, și a cāuta înțelepciū-
nea și mintea, și a cunōsce rēutatea nebu-

niēi și prostia necuminției. 'Și aflat'amū 26
mai amarā decātū mōrtea pre femeā; lațū

este ea, și o rețē ānima ei, și cātușe mā-
nele ei; celū ce *este* bunū īnainte lūi

Dumneđeū, acela va scāpa de d'īusa; ērū
pēcātosulū va fi prinsū de ea. Ēccē, afla- 27

f Prov. 16. 26.
g Iov 9. 32.
Isa. 45. 9.
Ier. 49. 19
h Ps. 102. 11. &
109. 23. &
144. 4.

Iac. 4. 14.
i Ps. 39. 6.
Cap. 8. 7.
—
Capitulu 7
a Prov. 15. 30.

& 22. 1.
b 2 Cor. 7. 10.
c Veđi Ps. 14. 15.
Prov. 13. 18.
& 15. 31. 32.
d Ps. 118. 12.
Cap. 2. 2.

e Esod. 23. 8.
Deut. 16. 19.
f Prov. 14. 29.
g Prov. 14. 17.
& 16. 32.
Iac. 1. 19.
h Cap. 11. 7.

i Veđi Iov 12.
14.
Cap. 1. 15.
Isa. 14. 27.
j Cap. 3. 4.
Deut. 28. 47.
h Cap. 8. 14.

i Prov. 25. 16.
m Rom. 12. 3.
n Iov 15. 32.
Ps. 55. 23.
Prov. 10. 27.
o Prov. 21. 22.
& 24. 5.

Cap. 9. 16. 18.
p 1 Reg. 8. 46.
2 Cron. 6. 36.
Prov. 20. 9.
Rom. 3. 23.
1 Ioan 1. 8.
q Rom. 1. 22.

r Iov 28. 12. 30.
1 Tim. 6. 16.
s Rom. 11. 33.
t Cap. 1. 17. &
2. 12.
u Prov. 5. 3. 4.
& 22. 14.

t'amă acésta, dice "ecclesiastulă, *cercetându* toate una după alta, ca să afu socotéla loră;
 28 Ceea ce caută âmina mea, dară n'a aflată este acésta; "unū bărbatū dintr'o mie amă aflată; dară o femeă din tôte aceste n'amă
 29 aflată. Ecce, numai acésta amă aflată: "că Dumneđeu a făcută pre omū fără prihană, dară "ei caută totū felulă de uneltiri.

Alte esemple de valôrea înțelepciunei.

- 8 **C**INE este ca celū înțeleptū? și cine pricepe înțelesulū unū lucru? "Înțelepciunea omulū face să strălucescă fața sa; și "asprimea feței sale se schimbă înainte-î.
 2 "Păzesc, *dicu-șă*, cuvântulū regelui, și "cuvântulū jurământulū lui Dumneđeu. "Nu te grăbi de a te depărta de la fața lui; nu intra în punere de rele la cale; căci tôte
 4 câte le voiesce, le face; Că puternicū este cuvântulū regelui, și "cine-î va dice: Ce faci?
 5 Celū ce păzesc ordinulū, nici unū reū nu va suferi; și âmina celui înțeleptū scie timpulū și chipulū *seu*. Căci totū lucrulū și are timpulū *seu* și chipulū *seu*; căci nefericirea omulū este mare preste elū. "Căci nu scie ceea ce se va întâmpla; și cumū se va întâmpla, cine "î va spune?
 8 *Precumū* "unū omū nu este stăpânū "pe vântū, și nu pôte opri vântulū; și *precumū* nimenea nu este stăpânū pe diūa morței, și *precumū* nici o scăpare nu este în resbelū; așa nici răutatea nu va scăpa pre cei ce o facū.
 9 Tôte aceste vęđutu-le-amū, și îndreptatu-mi-amū âmina mea la totū lucrulū, ce se face suptū sôre; este unū timpū, cândū
 10 rocierea sa însă-șă. Și mai vęđut'amū pre cei nelegiuiti immormentați și veniti la mărrire, erū pre cei ce lucrară dreptū vęđutu-i-amū depărtați de la loculū sântū și uitați în cetate; și acésta este o deșertăciune.
 11 "Fiindū-că hotărîrea pentru fapta rea nu se îndeplinește pe dată, de aceea âmina fiilorū ômenilor este plină de facere de rele.
 12 "Facă păcătosulū chiarū de o sută de ori reū, și rabde-lū ori câtū de îndelungū va voi Dumneđeu; dară totu-și sciū, că "acelora va fi bine, căroră li e témă de Dumneđeu, și aū frică de d'însulū; Dară bine nu va fi celui nelegiuitū, și dîilele nu i se vorū prelungi; ci va *peri* ca o umbră, pentru-că nu s'a temutū de Dumneđeu.
 14 Mai este o deșertăciune ce se întâmplă pe pământū: că sânt drepți, căroră "li se

întemplă după faptele celorū nelegiuiti; și sânt nelegiuiti, căroră li se întemplă după faptele celorū drepți; deci dis'amū, că și acésta este o deșertăciune. "Atuncea lăuda-
 15 t'amū bucuria; că nimicū mai bunū are omulū suptū sôre decâtū a mânca, și a bé, și a se bucura; da, aceste "lū însoțescū în ostenelele lui în dîilele vieței sale, câte i le-a datū Dumneđeu suptū sôre.

Cândū mi-amū îndreptatū âmina mea, 16 ca să cunoscū înțelepciunea, și să vędū lucrurile ce se facū pe pământū: (căci sânt unū ce nu vędū somnū în ochiū lorū nici diūa nici nóptea); Atuncea vęđut'amū totū 17 lucrulū lui Dumneđeu, că "omulū nu pôte afla lucrurile ce se facū suptū sôre; căci de și s'arū osteni omulū să le caute, dară totu-și nu le va afla; și chiarū de va dice celū înțeleptū, că le scie, "totu-și nu le pôte afla.

DA, pusu-mi-amū în ânimă tôte aceste, 9 ca să cercetezū tôte aceste: "cumū drepți și înțelepti și faptele lorū sânt în mâna lui Dumneđeu: nici iubirea nici ura omulū nu le scie; tôte aū fostū hotărîte înainte de ei. "Și unulū și altulū totū o sôrtă aū; o 2 sôrtă are celū dreptū ca și celū nelegiuitū; celū bunū și celū curatū, ca și celū necuratū; celū ce sacrifică, ca și celū ce nu sacrifică *nici odată*; celū bunū, ca și celū păcătosū; celū ce jură, ca și celū ce se teme de jurământū. Da, este și acésta unū 3 rău pe lîngă tôte cele-lalte ce se facū suptū sôre, că toți totū o sôrtă aū; pentru aceea și âmina fiilorū ômenilor este plină de rele, și nebulia este în âmina lorū în viața lorū, și apoi se ducū la cei morți. Aū face-se 4 or'o scutire de la acésta cui-va? Pentru toți cei ce trăescū este o speranță; și unū căne viu este mai bunū decâtū unū leū mortū. Cei ce trăescū celū puçinū sciū, că vorū muri; 5 dară "cei morți nu sciū nimicū, și nu aū nici o respătire; căci chiarū și "amintirea lorū se uită. Și iubirea lorū, și ura lorū, și zelulū lorū, acumū a peritū; și ei nu mai aū parte pentru totū-dé-una din tôte câte se facū suptū sôre.

Du-te deci, "mânâncă în bucuriă pânea 7 ta, și bé cu ânimă veselă vinulū teū, de are Dumneđeu plăcere de lucrările tale de demultū. Totū-dé-una vestmintele tale să fie 8 albe, și pe capulū teū să nu lipsescă oleiulū. Gustă viața cu femea ce o iubești, în tôte 9 dîilele vieței tale celei deșerte, pre cari și

o Cap. 1. 1, 2.
 z Iov 33. 23.
 Pe. 12. 1.
 y Fac. 1. 27.
 z Fac. 3. 6, 7.
 —
 Capulū 8.
 a Prov. 4. 8, 9.

& 17. 24.
 Vęđ Fapt. 6.
 15.
 b Deut. 28. 50.
 c 1 Cron. 29. 24.
 Exec. 17. 18.
 Rom. 13. 5.
 d Cap. 10. 4.

e Iov 34. 18.
 f Cap. 3. 1.
 g Prov. 24. 22.
 h Cap. 6. 12, &
 9, 12, & 10. 14.
 i Pa. 49. 6, 7.
 j Iov. 14. 5.
 k Pa. 10. 6, &

50. 31.
 Isa. 26. 10.
 k Isa. 65. 20.
 Rom 2. 5.
 l Ps. 37. 11, 18.
 19.
 Prov. 1. 32.

35.
 Isa. 3. 10, 11.
 Mat. 25. 34, 41.
 m Ps. 73. 14.
 Cap. 2. 14, &
 7. 15, & 9. 1,

2. J.
 n Cap. 2. 24, &
 5. 12, 22, & 5.
 18, & 9. 7.
 o Iov 5. 9.
 Cap. 3. 11.
 Rom. 11. 33.

p Ps. 73. 16.
 —
 Capulū 9.
 a Cap. 8. 14.
 b Iov 31. 7, etc.
 Pa. 73. 3, 12,

13.
 Mal. 3. 15.
 c Iov 14. 21.
 Isa. 63. 16.
 d Iov 7. 8, 9, 10.
 Isa. 26. 14.
 e Cap. 8. 15.

le-a datū suptū sóre în ȃilele deșertăciunei tale; ¹căci *acesta este* partea ta în viétă și în ostenelele tale, cu cari te ostenesci suptū sóre. Tóte câte-ți sânt la îndemână, fă-le

cu tótă puterea ta; căci nu *este* nici lucru, nici minte, nici sciință, nici înțelepciune în mormântū, unde te duci.

Intrebuințarea înțelepciunei la feliurite împrejurări ale vieței.

11 ²Văduț'amū încă suptū sóre, că nu a celorū iuți *este* alergarea, nu a puternicilorū resbelulū, nu a înțelepțilorū pânea, și nu a celorū cu minte avuția, și nu a celorū înțelegători charulū; ci pre toți 'i află timpulū și întemplantarea. Căci ³nici omulū nu-și cunósce timpulū seū; cumū se prindū păserei în lațū, așa ⁴'se prindū fii omului în óra cea rea, cândū vine fără de scire asupra-li.

12 Văduț'amū și acéstă înțelepciune suptū sóre, și mare mī-a părutū: ⁵*Era o cetate mică, și în ea puçini ómenī; și veni asupra-i unū rege mare, și a încunjurat'o, și a rădicatū asupra-i valuri mari. Dară s'a găsitū în ea unū omū saracū, înse înțeleptū; și acesta scăpă cetatea cu înțelepciunea sa, de și nimenia nu gândise la acestū omū saracū.*

13 ⁶Dis'amū atuncia: Mai bună *este* înțelepciunea decâtū tária; chiarū de arū fi desprețuită ⁷înțelepciunea celui sermanū, și arū rămāné neascultate cuvintele lui.

14 Mai bune sânt cuvintele înțelepțilorū ce se ascultū în tăcere, De câtū strigătulū celui mai mare între nebunī.

15 ⁸Mai bună *este* înțelepciunea, decâtū armele resbelului; Dară ⁹unū singurū pécătosū multe bunuri strică.

16 **P**RECUMŪ muscele mórte facū să se impuțescă și să dospescă oleiulū amestecătorului de mirū;

Așa face și o lécă de nebuliā cu celū însemnatū prin înțelepciune și onóre.

2 ¹⁰Ánima înțeleptului stă de a drépta sa, Dară ánima nebulului de a stānga sa.

3 Chiarū dacā celū nebulū merge pe cale, ¹¹'I lipsesce mintea sa, ¹²'Și spune tuturorū, că *este* nebulū.

4 De se va rēdica asupra-ți mânia dom- ¹³Nu părăsi loculū teū; [nitorului, Căci ¹⁴'liniscea alinā multe greșeli.

5 ¹⁵*Este* și acestū lucru reū ce l'amū văduțū suptū sóre;

Greșelā eșindū de la domnitoriū:

¹⁶Nebunia pusă în locuri înalte,

Și cei avuți ședēndū în locuri de josū;

Văduț'amū servii ¹⁷'pe cai,

Și pre mai mari mergēndū pe josū ca servii.

¹⁸Celū ce *altuia* sēpă grópă, însu-și va că-
dē în ea,

Și celū ce bortilește zidiulū, șerpele 'lū va mușca.

Celū ce rostogolesce petre, singurū 'și va face dureri cu ele;

Celū ce taiā lemne, însu-și se primejduesce cu ele.

Ferulū de *este* tēmpū și nu se ascute tăișulū seū,

Mai multā putere trebue să se punā.

Deci înțelepciunea de folosū *este* pentru o bună reușită.

Cândū mușcă șerpele, fiindū-că ¹⁹'nu s'a descāntatū,

Atuncia descāntătorulū nu-i de nici unū folosū.

²⁰Cuvintele din gura înțeleptului sânt aducē-tóre de charū,

Érū 'buzele nebulului pre elū însu-și 'lū perdū;

Chiarū începutulū cuvintelorū gurei sale *este* prostiā,

Érū sfārsitulū cuvēntārei sale *este* o nebu-

²¹Nebulū spune multe; [niā perđētóre.

Darā omulū nu scie ce se va face;

Căci cine-i pótē spune ²²'ce se va face după aceea?

Pre nebunī ostenelele lorū nu facū decâtū a-i osteni;

Căci între ei unulū măcarū nu scie drumulū de mersū în cetate.

²³Vai de tine, țērā! cândū regele teū *este* copilū,

Și cândū mai marii tei se îndópā demānēța.

Ferice de tine, țērā! cândū regele teū *este* fiitū de nēmū alesū,

Și cândū ²⁴'mai marii tei mănāncā la timpulū cuvenitū,

Ca să se întārescā, érū nu ca să se imbete.

Prin multā lene se afundā clādirea,

Și din lenevirea mānelorū plōuā în casā.

Pentru petrecere se pregātescū māncāriile,

și ²⁵'vinulū pre toți inveselesce;

Érū argintulū *este* pentru tóte.

Nici chiarū în gândulū teū ²⁶'nu vorbi de reū pre rege,

Nici chiarū în cămārele tale de dormire nu vorbi de reū pre celū avutū;

Căci o pasere a ceriului va duce vócea ta,

Și o înaripată va spune acéstă.

f Cap. 2. 10, 24.

g 3. 13, 22. &

5. 18.

g Amos 2. 11,

15.

ier. 9. 23.

h Cap. 8. 7.

i Prov. 29. 6.

Luc. 12. 30,

39. & 17. 26,

etc.

i Thes. 5. 3.

j Veđi 2 Sam.

20. 16—22.

k Prov. 21. 22.

& 24. 5.

Cap. 7. 19.

Vers. 18.

l Marc. 6. 2, 3.

m Vers. 16.

n Ios. 7. 1, 11,

12.

—

Capulū 10.

a Prov. 18. 16.

& 18. 2.

b Cap. 8. 3.

c 1 Sam. 25. 24,

etc.

Prov. 25. 15.

d Est. 3. 1.

e Prov. 19. 10.

& 30. 22.

f Ps. 7. 15.

Prov. 26. 27.

g Ps. 58. 4, 5.

ier. 8. 17.

h Prov. 19. 32.

i 12. 13.

j Prov. 10. 14.

& 18. 7.

k Prov. 15. 2.

l Cap. 3. 22. &

6. 19. & 8. 7.

l Isa. 3. 4, 5, 12.

& 5. 11.

m Prov. 31. 4.

n Ps. 104. 15.

o Esod. 23. 26.

p Ept. 23. 5.

- 11** **A** ¹Și după pâinea ta ²in zlotă,
² ³Și după multe ڭile o vei afla érá-și.
² ⁴Imparte-o ⁵in șapte, ⁶ba și in optă părți,
⁷ ⁸Căci nu scii ce nenorocire va căde preste
pământu.
³ Cândü nŭorii s'au împutü, ei revérsă *plóia*
pe pământü,
Și cândü cade arborele spre méđă-đi séu
spre méđă-nópte,
În cotro cade arborele, acolo rămâne.
⁴ Celü ce se uită la vântü nu va seména,
Și celü ce caută la nŭori, nu va secera.
⁵ Cumü ⁶nu scii, care *este* calea vântulu,
⁷ ⁸Nici cumü *se facü* ósele in mitra celei in-
greunate,
Așa nu scii lucrările lui Dumnezeu, care pre
töte le-a făcutü.
⁶ Demănéța sémănă-ți semínța,
Nici séra nu lăsa să se odihnéscă mânele
tale;
Căci nu scii, care va reuși, acésta séu
aceea,
Séu dacă amindüoé vorü fi de o potrivă bune.
Folosulü înțelepciunei in pregătirea omulü pentru
bétrâneță, mörte și judecată.
⁷ Dulce *este* lumina,
Și plăcutü *este* ochilorü ⁸a vedé sórele.
⁸ De arü trăi omulü orî-cätü de mulți ani,
totü să se bucure de töte;
Și să-și amintéscă ڭilele întunereculü,
Cari multe vorü fi;
Totalü ce are să vină, deșertăciune va fi.
⁹ Bucură-te, ténere, in copilăria ta,
Și ánima ta să se veseléscă in ڭilele téné-
reței tale,
¹⁰ ¹¹Și ámbă in căile ánimeï tale,
Și in căutările ochilorü tei:
Dară să scii că pentru töte aceste,
¹² ¹³Dumneđu te va duce la judecată.
¹⁰ ¹¹Depărtéză deci scărba din ánima ta,
Și inlăturéză durerea din corpulü teü;
¹² ¹³Căci și copilăria și ténerețele deșertă-
ciuni *sünt.*
¹² **D**ARĂ ¹³adu-ți aminte de Făcătoriulü teü
in ڭilele ténereței tale;
Înainte de ce să vină ڭilele cele rele,
Și să soséscă anii,
¹⁴ ¹⁵De cari ai să ڭici: Nu amü plăcere de ei;
² Înainte de ce să se întunece sórele și lumina,
Și luna și stelele, [plóia.

Și de ce să se întörne nŭorii *îndată* după
Înainte de ce păzitorii casei, (*mânele*), să 3
tremure,
Și să se incovóie cele tarü, (*picíorele*),
Și *înainte de ce* cei ce măcină, (*dințiü*) să în-
ceteze, fiindu-că s'au împușinatü,
Și *înainte de ce* cei ce caută prin ferestre,
(*ochii*), să se întunece.
Și *înainte de ce* ușele, (*buzele*), de din afară 4
să se închidă,
Cândü vócea macinătorilorü slăbesce,
Și se redică la vócea unei paseri;
Și se plécă töte ⁵fițele cântărei, (*sunetele*);
Și *înainte de ce* să-ți fie témă de orî-ce înălțime, 5
Și să te spăiménți pe cale.
Înainte de a-ți înflori migdalulü cu perü albü,
Și să ți se facă supărătóre locusta;
Și *înainte de ce* să-ți trecă poftete;
Căci omulü pășesce spre ⁶casa sa eternă,
Și ⁷bocitorü 'lă incunjură in afară.
Înainte de ce să se rumpă funia de argintü, 6
Și să se sfărăme vasulü de aurü;
Și ulciorulü să se strice la fântână,
Și róta puțului să se sfărăme;
Și ⁷să se întórcă acéstă pulbere in pământü,
precumü a fostü,
⁸Și sufletulü să se întörne înapoi la Dum-
neđu, ⁹care l'a datü.

Conclusiunea trasă din totü argumentulü.

¹Deșertăciunea deșertăciunilorü, ڭice eccle- 8
siastulü, töte *sünt* deșertăciuni!
Și afară de acésta, ecclesiastulü fiindü în- 9
țeleptü, mai invéța pre poporulü sciintă, cer-
ceta și cănta, și ¹⁰făcu proverbie multe. Ec-
clesiastulü caută să găséscă cuvinte plăcute,
și *ceea ce s'a scrisü era adevératü*: cuvín-
tele adevérului. Cuvintele înțeleptilorü *sünt* 11
nisce ghimpü, și ca nisce piróne înfpte. *Ele*
aü fostü date de unü invéțătorü *pentru* ó-
menii adunării. Și afară de acésta, fiule, 12
păzesce-te; facerea multorü cărți nu are
sfârșitü, și ¹³pré multă cetire *este* obosire
corpulü.

Să ascultămü sfârșitulü a totü lucrulü: 13
¹⁴Teme-te de Dumnezeu, și păzesce ordinete
lui! căci acésta *este* totă *détoria* omulü.
Căci ¹⁵tótă fapta o va aduce Dumnezeu ina- 14
intea judecăței, cu töte cele ascunse, fie bu-
ne séu rele.

Capitulu 11.	Gal. 6. 9. 10.	f Ioan 3. 8.	i Ps. 39. 5.	19. 35.	g Cap. 3. 21.	Cap. 1. 2.	Fapt. 17. 30.
a Veđi Isa. 83.	Ebr. 6. 10.	g Ps. 139. 14. 15.	—	e 2 Sam. 19. 35.	h Num. 16. 22.	j 1 Reg. 4. 32.	31.
20.	c Ps. 112. 9.	A Cap. 7. 11.	Capitulu 12.	d Iov 17. 13.	& 27. 16.	k Cap. 1. 18.	Rom. 2. 16.
b Deut. 15. 10.	Luc. 6. 30.	i Num. 15. 39.	a Prov. 23. 6.	e Ier. 9. 17.	Iov 34. 14.	l Deut. 6. 2. &	& 14. 10. 12.
Prov. 19. 17.	1 Tim. 6. 18.	j Cap. 12. 14.	Piân. 5. 27.	f Fac. 3. 19.	Iov 57. 16.	10. 12.	1 Cor. 4. 5.
Mat. 10. 42.	d Mic. 5. 5.	k 2 Cor. 7. 1.	b Veđi 2 Sam.	Iov 34. 15.	Zech. 12. 1.	m Cap. 11. 9.	2 Cor. 5. 10.
2 Cor. 9. 8.	c Efez. 5. 16.	2 Tim. 2. 22.		Ps. 90. 8.	i Ps. 62. 9.	Mat. 12. 36.	—

CÂNTAREA CÂNTĂRILORŪ.

Dorulū miresei după mirulū ei.

- 1 * CÂNTAREA cântărilor lui Solomonū.
 2 Să mă sărute cu sărutările gurei sale!
 3 Căci mai plăcute *sunt* desmerdările tale de câtū vinulū.
 3 Plăcute *sunt* mirosulū aromele tale;
 Aromă revărsată *este* numele teū;
 De aceea feciōrele te iubescū.
 4 Trage-mă după tine! *să alergămū!
 *Dusu-m'a regele in cămărele sale;
 Dară ne vomū veseli și ne vomū bucura
 numai in tine;
 Aminti-ni-vomū desmerdările tale *cele mai dulci* de câtū vinulū;
 Tōte cu dreptate te iubescū.
 5 Negră *sunt*, dară plăcută, ficeilorū Ierusalimulū!
 Negră ca corturile Kedarulū, *frumōsă* ca covōrele lui Solomonū.
 6 Nu vē uitați, că *sunt* negră;
 Căci sōrele m'a privitū;
 Māniatu-s'au pre mine fii mumei mele;
 Pusu-m'au păzitōre preste vii;
 Dară viia *frumuseței mele* n'amū păzitū.
 7 Spune-mi, tu, pre care iubescē sufletulū meū,
 unde pășunezi,
 Unde poposesci *țighele tale* la amēdă?
 Căci de ce să rătăcescū pe la turmele so-
 cilorū tei?
 8 De nu scii tu, /cea mai frumōsă d'între
 Eși pe urmele oilorū, [femei,
 Și pasce-ți eșii aprōpe de colibele păstori-
 9 Te asemēnū, /scumpa mea, [lorū!
 *Cu caii carulū lui Faraonū!
 10 Cātū de frumoși *sunt* 'obrajii tei cu lānțuțele,
 Și gātulū teū cu șiruri de mărgaritare!
 11 Ți vomū face deci lānțuțele de aurū,
 Cu stropituri de argintū.
 12 Cāndū regele *stă* la mēsă,
 Nardulū meū 'și respāndescē mirosulū seū.
 13 Iubitulū meū *plăcutū* 'mi *este*, ca săculețulū
 de mirū
 Ce se odihnescē pe sinulū meū.
 14 Iubitulū meū *plăcutū* 'mi *este*, ca strugurele
 de cipru
 Din viile Enū-Ghedei.
- 15 /Eccē, frumōsă esci, scumpa mea,
 Eccē, frumōsă esci *cu ochii tei* de porumbiță.
 16 Eccē, frumosū și plăcutū esci, iubitulū
 Verdēța *este* așternutulū nostru, [meū!
 17 Cedrii *sunt* bārnele casei nōstre,
 Și brađii bolțele nōstre.
 2 ROSA Șaronulū,
 2 Crinulū vāilorū *sunt* eū.
 2 Ca crinulū între spinī,
 3 Este scumpa mea între feciōre.
 3 Ca mērulū între arborii pădurei,
 Este iubitulū meū între cei tēneri;
 'Mi place umbra lui, suptū ea petrecū;
 'Si dulce *este* /fructulū seū ceriulū gurei mele.
 4 Dusu-m'a in casă de ospēțū,
 5 Și iubirea sa a *foști* o flamură preste mine.
 5 Întăriți-mē cu mustū de struguri;
 Recoriți-mē *cu* mustū de mere!
 Căci *sunt* bolnavă de iubirea lui.
 6 Stānga lui *fi* suptū capulū meū!
 6 Și drepta sa să mē îmbrăciāseze!
 7 Fete ale Ierusalimulū, 'vē jurū
 7 Pe gazele și pe căpriōrele cāmpulū,
 Nu treziți și nu desceptați iubirea; căci de
 sine va veni.
 8 Audū vōcea iubitulū meū!
 8 Eccē, elū vine sārindū preste munți,
 Sāltāndū pe colini!
 9 Ca gazela, ca puilū de cerbū *este* iubi-
 tulū meū;
 9 Eccē-lū! stă in dosulū zidiulū nostru,
 Prin ferēstră se uită, pr'între gratii caută:
 10 Iubitulū meū luat'a cuvēntulū, și mī-a ăisul
 *„Scōlă-te, amica mea, frumōsa mea, și vino!
 11 „Căci *eccē*, iērna a trecutū,
 11 „Trecut'au, trecut'au cu totulū ploiele;
 12 „Pe cāmpū s'au arētatū florile,
 12 „Timpulū cāntarei *pāserilorū* a sositū,
 „Și vōcea turturiceī se aude in țērāna nōstră;
 13 „Smochinulū imple cu aromă smochinele
 13 sale încă verđi;
 Vița infloresce, și respāndescē mirosulū seū;
 „Scōlă-te, amica mea, frumōsa mea, și vino!
 14 „Porumbița mea, *ce stă* in crēpăturile stān-
 14 „In adūnciturele prăpāstielorū, [celoru,

CANTAREA.	b Cap. 4. 10.	13. 14.	6. 1.	15.	12. 13.	Cepulū 2.	8. 4.
—	c Osea 11. 4.	c Ps. 45. 14. 15.	g Cap. 2. 2. 10.	h 2 Cron. 1. 16.	j Cap. 4. 1. &	a Apoc. 22. 1. 2.	d Vers. 17.
Cepul 1.	Ioan 6. 44. &	Joan 14. 2.	13. & 4. 1. 7.	17.	5. 12.	b Cap. 8. 3.	e Vers. 13.
a i Reg. 4. 32.	d Filip. 3. 12.	Efes. 2. 6.	& 5. 2. & 6. 4.	i Ezech. 16. 11,	—	c Cap. 3. 5. &	f Vers. 10.
		j Cap. 5. 9. &	Ioan 15. 14,				

„Lasă-mă să vedă fața ta, lasă-mă să aud
vocea ta;
Căci dulce *este* vocea ta și plăcută *este* fa-
ța ta.

15 Prindeți-ne ^a vulpele, vulpele cele mici, ce
strică vișele,
Căci vișele noastre înfloresc.

16 Ală meu *este* iubitul meu, și eu a lui *sunt*,
Elu pasce pr'între criu.
Până la recărea ăleii, când umbrele fugă,
Întorce-te, iubitul meu, alérgă ^a ca gazela,
ca puilul de cerb,
Preste munții despărțirei.

3 **I**N patul meu ^a noptea [meu,
Căutat-am pre cel ce iubesce sufletul
Căutat-am, dară nu l-am găsit.

2 Decă sculatu-m'am,
Și amă cutrierat cetatea,
Stradele și ulișele,
Și amă căutat pre cel ce iubesce sufletul
meu;
Căutat-l'am, dară nu l'am aflat.

3 Aflatu-m'au ^b păzitorii, ce amblă prin cetate,
și i-amă întreat:
N'ați vădutu pre cel ce iubesce sufletul
meu?

4 Și abie amă trecut pe lângă ei,
Și amă aflat pre cel ce iubesce sufletul
Apucatu-l'am, și nu l'am lăsat, [meu,
Până ce *nu* l'am dus în casa mumei mele,
In camara celei ce m'a născut.

5 Fete alo Ierusalimului, ^c v' jură
Pe gazele și pe căprioarele câmpului,
Nu treziți, și nu desceptați iubirea; căci de
sine va veni.

Sosirea regelui Solomon cu mare pompă.

6 ^a Ce *este* acesta ce se rădică din deșert?
Acesti stâlpi de fum,
Parfumați cu mir și tămăiă,
Și cu toate dresurile neguțătorilor de arome?

7 Ecce, pătașca lui Solomon!
Șese-deci de viteși 'lă încunjură din cei mai
tari ai lui Israel;

8 Toți închinși cu săbii, deprinși la resbel,
Fie-care cu sabia sa la cósă, de téma noptei.

9 Făcutu-și-a regele Solomon *acesta* pătașca
din lemnul Libanului;

10 Stâlpii ei făcutu-i-a de argint,
Acoperimentul ei de aur, și ședătorea ei
de purpură,
Lă-intrul ei frumos împodobit de fetele
Ierusalimului.

11 Esiți, fetele Sionului, și priviți la regele
Solomon,

Cu cununa, cu care l'a încununat muma-sa,
In ziua cununiei sale,
Și in ziua înveselirei ânimei lui.

Regele Solomon caută o dobândă mirăsa.

ECCĖ, ^a frumósă *esci*, amica mea, ecce, fru- 4
mósă *esci*!

Ochii *tei* suptă vélulă *teu* *sunt* ca ochii de
porumbiță;

Pêrulă *teu* *este* ca o ^b turmă de capre,
Ce poposesc pe muntele Galaad;

^c Dinții *tei* ca o turmă de oi tunse, 2
Ce esă din scaldătore,

Cari tôte nască gemeni,
Și între cari nici o stêrpă *nu se găsece*.

Ca firul de purpură *sunt* buzele tale, 3
Și gura ta plină de dulceta;

Ca bucățele de mere-grădate *arătă-se* ^d obra-
ji *tei* suptă vélulă *teu*;

^e Gâtulă *teu* ca turnulă de marmură ală lui 4
David, zidit pentru ^f paza armeloră sale,

De care atárnă o mie de scuturi,
Tôte scuturi de viteși.

^g Cele două țite ale tale *sunt* ca două pui de 5
gemeni ai unei gazele,

De pască între crini. 6
^h Cătră recărea ăleii, când umbrele fugă,

Veni-voi *la tine*, munte de mir, și colină
de tămăiă!

ⁱ De totă frumósă *esci*, amica mea, 7
Și nici un defectă *nu este* în tine.

De pe Libană vino cu mine, mirăsa mea, 8
Cu mine de pe Liban!

Caută de pe vârfulă *muntei* Amana,
De pe vârfulă *muntei* Șenir și Hermon,

Din vizuniile leiloră și din munții pante-
rilor!

Răpitu-mi-ai ânima, sora mea, mirăsa mea! 9
Răpitu-mi-ai ânima *numai* cu o căutătură a

ochiloră *tei*,
Numai cu un lanțujelă ală gâtulă *teu*!

Câtă de dulci *sunt* desmerdările tale, sora 10
mea, mirăsa mea!

^k Cu câtă mai plăcute de câtă vinulă *sunt* des-
merdările tale!

Și mirosulă parfumuriloră tale de câtă tôte
aromele!

Mirăsa mea, faguriă picură *din* buzele tale, 11
^l Miere și lapte *este* suptă limba ta,

Și mirosulă vestminteloră tale ^m ca mirosulă
Libanului.

Grădină închisă *esci*, sora mea, mirăsa mea! 12
Esci ună isvoră închisă, o fântână sigilată.

Vlăstările tale *sunt* o grădină de mere-gră- 13
nate cu fructe plăcute:

^a Cap. 8. 13.
^b Ps. 80. 13.
^c Ezech. 13. 4.
^d Luc. 13. 32.
^e Cap. 6. 8. &

7. 10.
^f Cap. 4. 6.
^g Vera. 9.
Cap. 8. 14.

Capitulă 3.
^a Isa. 26. 9.
^b Cap. 5. 7.
^c Cap. 2. 7. &
8. 4.

^d Cap. 8. 5.
—
Capitulă 4.
^a Cap. 1. 15. &
5. 12.

^b Cap. 6. 5.
^c Cap. 6. 6.
^d Cap. 6. 7.
^e Cap. 7. 4.
^f Neem. 3. 19.

^g Vezi Prov. 5.
19.
Cap. 7. 3.
^h Cap. 2. 17.

ⁱ Efes. 5. 27.
^j Deut. 3. 9.
^k Cap. 1. 2.
^l Prov. 24. 13.

14.
Cap. 5. 1.
^m Fac. 27. 27.
Osea 14. 6, 7.

- 14 Chiparoși și narde, narde și șofranū,
Trestia mirositoare și scorțișoră, cu totu so-
iul de tufări și tămăia,
Miru și aloe, cu toate aromele cele alese:
15 Fântâna a grădinei, isvoru de apă viă,
Ce curge din Libanū.

Respunsul miresii.

- 16 **D**ESCÉPTĂ-TE, crivețule! și rădică-te,
vênțele de mēdă-đi!
Aburesce grădina mea,
Ca să curgă aromele sale!
Vie iubitul meu în grădina sa,
Să mănânce fruptele sale cele plăcute.

Respunsul lui Solomonū.

- 5 **V**ENIT'AMŪ in grădina mea, sora mea,
mirésa mea,
Smuls'amū smirna mea cu plântele mele
mirositoare.
Măncat'amū fagurii mei și mierea mea,
Bēut'amū vinul meu cu laptele meu;
Măncat'i, amicilorū, și beți; și îmbetați-vē,
iubiților!

O cercetare a mirelui.

- 2 **D**ORMIT'AMŪ, dară ânima mea veghia;
Vócea iubitului! elū bate, și dice:
„Deschide-mi, sora mea, amica mea, porum-
bița mea, neprihănită mea!
„Căci capulū 'mi este plinū de roūă,
„Buclele mele pline de picurătorele nopței,
3 Dară m'amū despoiatū de vestminte, dice ea,
Cumū să mă îmbracă érá-și?
Spălat'amū picioarele mele;
Cumū să le fesculesc érá-și? [mâna sa,
4 Intins'a iubitulū meu prin crepătura ușei
Și totū lă-intrulū meu s'a miscatū pentru
d'insulū.
5 Sculatu-m'amū, să deschidū iubitulū meu,
Și picurat'aū smirnă mânele mele,
Și degetele mele smirna cea plăcută pe mâ-
nerulū zăvorulū.
6 Deschis'amū iubitulū meu;
Dară iubitulū meu se dusesse, fugise.
Sufletulū meu se topia, cândū elū vorbia.
Căntatu-l'amū, dară nu l'amū aflatū,
Chiamatu-l'amū, dară nu mi-a respunsū.
7 Aflatu-m'aū păzitorii, ce cutrieraū cetatea,
Bătutu-m'aū, și m'aū rânitū,
Păzitorii zidurilorū vëlulū mi-aū ruptū.
8 Fete ale Ierusalimulū, vē jurū,
De veți afla pre iubitulū meu, spuneți-i,
Că sūnt bolnavă de iubire.
9 Ce, óre iubitulū teū este mai multū de-
cătū unū altulū?

- O tu cea mai frumoasă d'între femeii!
Ce, óre iubitulū teū este mai multū decâtū
unū altulū,
De ne juri ast-feliū?
Albū și rumenū este iubitulū meu, 10
Alesū între decii de mi!
Capulū seū este ca aurulū celū mai curatū, 11
Buclele sale ca ramurele de palmieri, ne-
gre ca corbulū;
Ochiū seī sūnt ca porumbii la curgerile ape- 12
Scălțați in lapte, puși in ferecături; [lorū,
Obrajiū lūi sūnt ca straturile de flori miro- 13
sitore, ca tufarii înalți, plini de aromă;
Buzele sale ca crini, ce picură smirna ce
se revérsă;
Mânele sale ca unū sulū de aurū, ferecatū cu 14
crisolitū.
Corpulū lūi ca unū chipū de fildeșū acoperitū
cu safirū;
Selele lūi ca stâlpi de marmură, puși pe 15
pedestalū de aurū curatū;
Privirea sa ca Libanulū, unū tēnērū aseme-
nea cedrului;
Dulce de totū este gura sa, cu totulū plă- 16
cutū este elū;
Așa este iubitulū meu,
Așa este amiculū meu,
Fete ale Ierusalimulū!
UNDE s'a dusū iubitulū teū, 6
O tu, cea mai frumoasă d'între femeii?
In cotro s'a înturnatū iubitulū teū?
Ca să-lū căutămū cu tine.
Pogoritu-s'a in grădina sa iubitulū meu, 2
La straturile de flori mirositoare,
Să pască in grădină, și se culégă crini.
A iubitulū meu sūnt eū, și iubitulū meu 3
alū meu este,
Elū pasce între crini.
Solomonū caută a dăoa óră a dobēndi mirésa.
Frumoasă esci, iubita mea, ca Tirza, 4
Plăcută ca Ierusalimulū, și cumplită ca cei
ce se adunū in jurulū stégurilorū!
Întórce ochii tei de la mine, 5
Căci ei mă turburā;
Pêrulū teū este ca o turmă de capre,
Ce poposesce pe Galaadū;
Dinții tei ca o turmă de mieiore, 6
Ce esū din scăldătoare;
Ce toate nascū gemeni,
Și între cari nici o stērpă nu este.
Ca bucățele de mere-granate arētă-se obra- 7
jiū tei suptū vëlulū teū.
Șese-deci de regine și optū-deci de concu- 8
bine amū,
Și fecióre nenumērate;

a Ioan 4. 10. &
7. 38.
o Cap. 5. 1.

Capulū 5.
a Cap. 4. 16.
b Cap. 4. 11.

c Luc. 15. 7. 10.
Ioan 8. 29. &
15. 14.
d Apoc. 3. 20.

e Cap. 3. 1.
f Cap. 3. 3.
g Cap. 1. 8.

h Cap. 1. 15. &
4. 1.
—

Capulū 6.
a Cap. 1. 8.

b Cap. 2. 16. &
7. 10.
c Vers. 10.

d Cap. 4. 1.
e Cap. 4. 2.
f Cap. 4. 3.

- 9 Dară numai *acésta este* porumbița mea, neprihănită mea;
 Una *este* la mumă-sa,
 Cea mai alésă a celei ce a născut'o.
 10 Feciórele au *vêdut'o*, și au fericit'o;
 Reginele și concubinele au *vêdut'o*, și au lăudat'o, *dicëndü*:
 Cine-î *acésta*, ce se arétă ca o auroră,
 Frumósă ca luna, curată ca sórele,
 Și *cumplită* ca cei ce se adună in jurul stégurilor?
 11 Mă pogorisemü in grădina cu nuci,
 Ca *h*să vèdū florile din vale;
 Să vèdū, de înverdesce vița,
 Și de înfloresc mere-granatele;
 12 Și fără să sciū, iubirea mea m'a prefăcutü
 ca pre carële lui Aminadabü.
 Intörce-te, intörce-te, Şulamito!
 13 Intörce-te, intörce-te, să te vedemü!

Vorba miresei.

A U döră veți privi la mine, Şulamita, ca la feciórele ce dănțuesc in chorü?

Urmarea pețirei regelui.

- 7 **C**ÂTÜ de frumoși sânt pașii tei cu încăl-
 țămintele tale, *"feciöră alésă!*
 Rotundulü cöpselorü tale *este* ca colanulü,
 Lucru de mână de meșterü;
 2 Buriculü teü *este* ca o cupă rotundă,
Căreia nu-î lipsesce nici o dată vinulü;
 Pântecele teü ca unü snopü de grâu,
 Încinsü cu crini;
 3 *"Cele* dñoë țite ale tale,
 Ca dñoi pui gemeni de gazelă;
 4 *"Gâtulü* teü *este* ca unü turnü de fildeșü;
 Ochiü tei ca ézurile din Heșbonü, lüngă pör-
 ta Batu-Rabbimulü;
 Nasulü teü, ca turnulü Libanulü, ce caută
 spre Damascü;
 5 Capulü teü pe tine ca Carmelulü,
 Pêrulü capulü teü ca purpura;
 Unü rege *este* încătușatü in bucele tale!
 6 Câtü de frumósă și câtü de plăcută esci
 tu, iubito, in nuri!
 7 Statura ta sémênă cu palmierulü,
 Țitele tale cu strugurii.
 8 Gândit'amü: O, de m'așü puté sui in pal-
 Să apucü ramurele sale, [mierü!
 Și fire-arü țitele tale ca strugurii viței!
 Mirosulü respirărei tale *este* ca de mărü,
 9 Ceriulü gurei tale ca vinulü plăcută,
 Ce lunecă ușorü

Vorba miresei.

in gâtulü iubitulü meu,

Și face să vorbescă buzele celorü adormiți.

- 10 *"Eü sânt* a iubitulü meu;

- "Și elü* de mine doresce.
 Haide, iubitulü meu, să eșimü la câmpü, 11
 Să petrecemü in satü!
 Demănêta ne vomü duce la viță, 12
 Să vedemü, de a înfloritü vița,
 De s'aü deschisü florile, și de aü înfloritü
 mere-granatele.
 Acolo *ți* voiü da desmerdările mele.
 Mandragorele respândescü mirosulü lorü, 13
 Și la ușa noastră *h*este totü felilü de frupte
 alese, nouë și vechi,
 Ce eü, iubitulü meu, *ți-amü* păstratü.
O de *ai fi* fratele meu, 8
 Care a suptü țita mumei mele!
 In uliță de te-așü găsi, te-ași săruta,
 Și nimenea nu m'arü ține de rëu;
 Te-ași duce și te-așü aduce in casa mumei 2
 mele;
 Care m'arü învêta, să te adăpü cu *"vinü* a-
 romatü,
 Și cu mustulü din mere-granatele mele.
 O, de arü *fi* *h*stânga lui suptü capulü meu, 3
 Și drépta lui m'arü îmbrăciăsa!
 O fete ale Ierusalimulü, *"vê* jurü! 4
 Nu treziți, și nu desceptați iubirea, căci de
 sine va veni.

*Sfârșitulü. Iubirea cea tare și nestrămutată
 a miresei.*

- "CINE-î* *acésta*, ce se urcă din deșertü? 5
 Rădămată pe iubitulü ei? *dicëndü*:
 Deșteptatu-te-amü de suptü mărulü,
 Unde te născu mumă-ta,
 Unde te-a făcutü ceea ce te-a născutü.
 Pune-mă ca unü sigilü pe ânima ta, 6
 Ca unü sigilü pe braçulü teü;
 Căci tare ca mörtea *este* iubirea;
 Puternică *că* infernulü gelosia ei;
 Jărateculü ei unü focü, o flacără a lui Dum-
 neđeü.
 Ape puternice nu potü stinge iubirea, 7
 Nici torente a o inneca;
 De arü da cine-va și totü avutulü casei sale
 pentru iubire,
 Nimenea nu i-arü ține socotélă.
 Mică este sora noastră, *diseseră* frați ei, 8
 Țitele încă-i lipsescü;
 Ce vomü face cu sora noastră,
 In diüa, cândü vorü peți-o?
 De arü *fi* zidiü, amü zidi unü palatü de 9
 argintü pe ea;
 De arü *fi* ușă, amü închide-o cu scënduri
 de cedrü.
 Sânt zidiü, și țitele mele ca turnurile; 10
 De aceea fost'amü in ochii sei ca una ce
 află charü.

g Vers. 4.
h Cap. 7. 12.

Capitü 7.
a Ps. 44. 18.
b Cap. 4. 5.

c Cap. 4. 4.
d Cap. 2. 16. &
e Ps. 45. 11.

f Cap. 6. 11.
g Fac. 30. 14.
h Mat. 13. 52.

Capitü 8.
a Prov. 9. 2.

b Cap. 2. 6.
c Cap. 2. 7. &
3. 5.

d Cap. 3. 6.
e Isa. 49. 16.
f Ier. 22. 24.

Hag. 2. 23.
f Prov. 6. 35.
g Esac. 23. 35.

- 11 Solomonu avea o viă la Baalū-Hamonū; Și dūoē sute celora ce păzescū rōdele ei!
 *Dat'a pāzitorilorū viăa, O, tu, cea ce locuesci in grădinī! 13
 Ca fie-care să-ī aducă pentru rōdele ei o
 mie de arginți.
 X 12/ Viăa mea este a mea pentru mine: Soții ascēptă vōcea ta;
 Ale tale, Solomōne, fie cele una mie de 'Lasă-mē s'o audū!
 arginți, 'Pornesce răpede, iubitulū meu, 14
*Iute ca gazela, ca puilū de cerbū pe mun-
ții de aromate!

CARTEA LUÎ ISAIA.

Păcatele și suferințele lui Israelū; sfaturi și făgăduinți.

- 1 * **V**ISIUNEA lui Isaia, fiulū lui Amozū, pre
 care o vēdū despre Iuda și Ierusalimū
 in zilele lui Uzia, ale lui Iotamū, ale lui
 Ahazū și ale lui Hezekia, regi ai lui Iuda.
- 2 * **A**udiți, ceriurilorū, și ascultă, pământule!
 Căci Iehova vorbesce, *dicēdū*:
 *Fii amū hrănitū și amū crescutū,
 Dară ei necredincioși mī-au fostū.
- 3 * **B**oulū cunōsce pre stēpānulū seū,
 Și asinulū eslele domnului seū,
Erū Israelū 'nu m'a cunoscutū,
 Poporulū meū 'nu iē aminte la mine,
- 4 **V**ai, națiune păcătōsă, poporū încărcatū de
 nedreptăți,
 *Semīnță de făcători de rele, fii stricați!
 Aū părăsitū pre Iehova,
 Aū desprețuitū pre Sântulū lui Israelū,
 S'au întorsū îndereptū.
- 5 * **P**e ce parte vē va mai bate?
 Voi și mai multū vē veți rescula;
 Totū capulū este bolnavū, tōtă ānima mo-
 leșitā;
- 6 **D**e la talpa piciorului pānă la capū nu este
 într'insulū nimicū întregū,
Numai rāni, vinetāi, și plăgi prōspete,
Ce încă 'nici s'au storsū, nici s'au legatū,
 Nici s'au mulatū cu oleiū.
- 7 * **P**ământulū vostru este pustiitū,
 Cetățile vōstre arse de focū;
 Pământulū vostru vi-lū mănāncă străinii in
Este pustiitū, stricatū de străini. [față,
- 8 **Ș**i fēta Sionului a rēmasū *ca o colibă in viăa,
 Ca unū pātulū într'unū câmpū de curcubete,
 'Ca o cetate impresuratā.
- 9 * **D**e nu nī-arū fi lāsātū Iehova, *D-zeulū oș-*
 tirilorū, o mică rēmașiță,
- Amū fi ca *Sodoma,
 Ne-amū asemena cu Gomorra.
 Ascultați cuvēntulū lui Iehova, domnī *ai 10
 Sodomei!
 Luați in urechi legea Dumnezeului nostru,
 poporū alū Gomorreī!
 Ce-mī *trebue* mulțimea *sacrificielorū vōstre? 11
 dice Iehova:
 Sātulū sūnt de olocaustele de berbeci și
 de grāsimea ingrășatelorū;
 Și nu mai vōiescū sângele taurilorū, alū
 mneilorū și alū ȋapilorū.
 Cândū veniți *să vē arētați înainte-mī, 12
 Cine cere acēsta de la voi,
 Ca să călcați curțile mele?
 Să nu-mī mai aduceți *daruri deșerte; 13
In uriciune-mī este tāmāia,
 Luna nouă și sabbatulū și *zilele sante;
 Nu potū suferi fără-de-legea și serbătorirea.
 'Lunele vōstre cele noue și *serbătorile vōs- 14
 tre le urēsce sufletulū meū:
 Făcutu-mi-s'au sarcinā;
 *Nu mai potū a le purta.
 De aceea, *cândū veți întinde mânele vōstre, 15
 Ascunde-voiū ochii mei de la voi;
 *Chiarū de veți face multe rugăciuni, nu le
 voiū asculta:
 Căci mânele vōstre sūnt pline de *sânge.
 *Spălați-vē decī, și curățiți-vē, 16
 Depărtați rēutatea faptelorū vōstre de d'i-
 naintea ochilorū mei;
 *Încetați de a face reū;
 Învēțați-vē a face bine; 17
 *Căutați dreptatea, ajutați pre celū apēsātū,
 Faceți dreptate orfanului, și apērați drep-
 tulū vēduvei.

h Mat. 21. 35.
i Cap. 2. 14.
j Veđi Apoc. 22.
17, 30.
k Cap. 2. 17.
—
ISAIA
—
Capitulū 1.
a Num. 12. 6.

b Deut. 32. 1.
Ier. 2. 12. &
6. 19. & 22. 29.
Ezec. 36. 4.
Mic. 1. 2. &
6. 1. 2.
c Cap. 5. 1, 2.
d Ier. 8. 7.
e Ier. 9. 3, 6.
f Cap. 5. 12.

g Cap. 57. 3, 4.
Mat. 3. 7.
h Cap. 9. 13.
Ier. 2. 30. &
5. 3.
i Ier. 8. 22.
j Deut. 28. 51,
52.
k Iov 27. 18.
Plān. 2. 6.

l Ier. 4. 17.
m Plān. 3. 22.
Rom. 9. 29.
n Fac. 19. 24.
o Deut. 32. 32.
Ezec. 16. 46.
p 1 Sam. 15. 22.
Ps. 40. 8, 9. &
51. 16.

Prov. 15. 8. &
21. 27.
Cap. 66. 3.
Ier. 6. 20. &
7. 21.
Amos 5. 21, 22.
Mic. 6. 7.
q Esod. 23. 17.
& 34. 23.

r Mat. 15. 9.
s Ioel 1. 14. &
2. 15.
t Num. 28. 11.
u Lev. 25. 2.
etc.
Plān. 2. 6.
v Cap. 43. 24.
w Iov 27. 9.

Ps. 134. 2.
Prov. 1. 28.
Cap. 59. 2.
Ier. 14. 12.
Mic. 3. 4.
y Ps. 69. 18.
1 Tim. 2. 8.
z Cap. 59. 3.
a Ier. 4. 14.

b Ps. 31. 14. &
37. 27.
Amos 5. 15.
Rom. 12. 9.
1 Pet. 3. 11.
c Ier. 22. 3, 16.
Mic. 6. 8.
Zech. 7. 9. &
8. 16.

18 Veniți acum, ^asă ne judecăm, ^adice Iehova;
De vor fi păcatele voastre ^aroșii ca carme-
zinul, ^aface-se-vor albe ca omătul;
Și de vor fi roșii ca stacoșul, vor ajun-
ge albe ca lâna.

19 De veți voi, și ^amă veți asculta,
Veți mânca bunătățile pământului ^avostru.

20 Eru de nu veți voi, ci ^avă veți impotrivi,
De sabia veți fi înghițiți;

^aCăci gura lui Iehova ^avorbită ^aacesta.

21 ^aCetatea cea credincioasă, cum s'a făcut
Era plină de drept; [meretrice!
Dreptatea locuia într'insa; ^aeru acum uciga-

22 ^aArgintul te în sgură prefăcutu-s'a, [și.
Vinul te amestecatu-s'a cu apă.

23 ^aMai marii tei ^asunt resculători, ^apărtași fu-
rilor:

^aFie-care iubesce mita, și ^aâmbă după plată,

^aOrfanului dreptate nu fac, și
judecata văduvei nici nu ajunge până la ei.

24 De aceea ^adice Iehova, Domnul oștiri-
Atot-puternicul lui Israel: [loru,

Vai! ^apedepsi-voi pre împotrivorii mei,
și resbuna-mă-voi asupra neamicilor mei;

25 Și voi întorce mâna mea asupra ta,
și voi curăți, ca ^acu leși, sgura ta,
și voi depărta ^adin tine totă arama ta:

26 Voi restatornici judecării tei, ^aca mai 'na-
și consiliarii tei, ca și la început; [inte,

și apoi ^ate vei numi,
Cetatea Dreptății, Cetății Credincioasă.

27 Sionul se va rescumpă prin judecată,
și cei re'nturnați ai lui prin dreptate.

28 Dară ^adărîmarea celor fără de lege și a
păcătoșilor totu atuncea ^ase va face,

și cei ce ^aau părăsit pre Iehova se vor
nimici.

29 Căci ^avă veți rușina de ^adumbravele de stejari,
pre cari ^aacum le iubiți,

și ^avă veți ruși de grădinele, pre cari ^aacum
vi le alegeți.

30 Că veți fi ca stejarul, care-și lepădă frun-
și ca grădina, în care nu este apă. [dele,

31 Și ^acelu mai tare va ajunge ^aca călțulu,
și lucrul se ca scintei;

și amindui vor arde împreună,
și nu va fi cine să-și stingă.

^aMărirea Sionului în zilele de pe urmă; judecăfele
ce vor preceda zilele acelea.

2 CUVENTULU, pre care-lu vădu Isaia, fiulul
lui Amoz, despre Iuda și Ierusalim:

^aSe va întempla ^ain zilele de pe urmă, 2

^aCă muntele casei lui Iehova

Se va întemeia pe vârful muntilor,

și se va înălța preste colini;

^aȘi vor curge la d'insul toate națiunile.

Multe popore se vor duce, și vor ^adice: 3

^aVeniți, să ne suim pe muntele lui Iehova,

La casa Dumneșului lui Iacob;

și ne va învăța căile lui, și vom ^aâmbă
în cărările lui.

^aCăci din Sion va eși legea,

și cuvântul lui Iehova din Ierusalim.

și elu va judeca între națiuni, 4

și va hotări între popore multe;

și-și ^avor fauri săbiele lor în fere de plug,

și lăncile lor în cosore;

Popor asupra altui popor nu-și va mai
redica sabia sa,

^aNici se vor mai deda resbelului.

Casă a lui Iacob, veniți!

Să ^aâmbă în lumina lui Iehova! 5

Căci ^aai părăsit pre poporul te, pre casa
lui Iacob,

Pentru-că s'au implut ^ade idololatria resă-
ritului,

și ^asunt predicatori de timp, ca Filistenii,

și s'au unit cu fiii străinilor.

^aImplut este pământul lor de argint și 7

și tesauzele lor n'au sfârșit; [de aur,

și implut este pământul lor de ca,

și n'au sfârșit carerele lor;

și ^aimplut este pământul lor de idoli, 8

S'au închinat la lucrul mânelor lor,

La ceea ce făcură degetele lor.

Deci omul se plăcă, 9

și bărbatul se umilește,

și tu nu-ți ierți pe ei.

^aÎntră în stâncă, și ascunde-te în pulbere, 10

De arătarea înfricoșată a lui Iehova și de

mărirea măreției sale;

Căci ^aochii cei mândri ai omului se vor umi- 11

și trufia bărbaților se va pleca; [li,

și Iehova singur se va înălța ^aîn ziua aceea.

Căci ziua lui Iehova, ^aD-zeul oștirilor, 12

va fi acesta,

Preste totu celu mândru și înalt,

Preste totu celu falnic; și elu se va umili;

și preste toți cedrii Libanului, cei înalți și 13

falnici,

și preste toți stejarii din Basan;

^aPreste toți munții cei înalți, 14

d Cap. 43. 26.

Mic. 6. 3.

e Ps. 51. 7.

Apoc. 7. 14.

f Num. 23. 19.

Tit 1. 3.

g Ier. 2. 30. 21.

h Ier. 6. 23. 30.

Esac. 22. 18.

i Osea 9. 15.

j Prov. 29. 24.

k Ier. 22. 17.

Esac. 22. 12.

Osea 4. 13.

Mic. 3. 11. &

7. 3.

l Ier. 5. 28.

Zech. 7. 10.

m Deut. 28. 63.

Esac. 5. 13.

n Ier. 6. 29. &

9. 7.

Mal. 3. 3.

o Ier. 33. 7.

p Zech. 8. 3.

q Iov 31. 3.

Ps. 1. 6. & 5.

6. & 73. 27. &

92. 9. & 104.

35.

r Cap. 57. 5.

s Cap. 65. 3. &

66. 17.

t Esac. 32. 21.

u Cap. 43. 17.

Capitul 2.

a Mic. 4. 1. etc.

b Fac. 49. 1.

Ier. 23. 30.

c Ps. 68. 15. 16.

d Ps. 72. 8.

e Cap. 27. 13.

f Ier. 31. 6. &

50. 5.

Zech. 8. 21. 23.

f Luc. 24. 47.

g Ps. 46. 9.

Osea 2. 18.

Zech. 9. 10.

h Ps. 72. 3. 7.

i Esac. 5. 8.

j Num. 23. 7.

k Deut. 18. 14.

l Ps. 106. 35.

Ier. 10. 3.

m Deut. 17. 16. 17.

n Ier. 2. 28.

o Vers. 19. 21.

Apoc. 6. 15.

p Vers 17.

Cap. 5. 15. 16.

& 13. 11.

q Cap. 4. 1. &

11. 10. 11. &

12. 1. 4. & 24.

21. & 25. 9. &

26. 1. & 27. 1.

2. 13. 13. & 28.

5. & 29. 18. &

30. 23. & 52. 6.

Ier. 30. 7. 8.

Esac. 38. 14.

19. & 39. 11.

22.

Osea 2. 16. 18.

31.

Isac. 3. 18.

Amos 9. 11.

Obad. 8.

Mic. 4. 6. &

5. 10. & 7. 11.

12.

Zef. 3. 11. 16.

Zech. 9. 16.

r Cap. 14. 8. &

37. 24.

Esac. 31. 3.

Zech. 11. 1. 2.

s Cap. 30. 25.

Și preste toate colinele cele falnice ;
 15 Preste totu turnul înaltu,
 Și preste totu zidul întăritu ;
 16 Preste toate corăbiile Tarșului,
 Și preste toate lucrurile de plăcere.
 17 Mândria omului se va pleca,
 Trufia bărbaților se va umili,
 Și Iehova singur se va înalta în ziua aceea.
 18 Și idoli 'i va perde Iehova de totu.
 19 Și voru intra în pescerile stâncelor,
 Și în crepăturile pământului,
 De arătarea înfricoșată a lui Iehova și de
 mărirea măreției sale,
 Cându se va scula, ca să înspăimînte pămîntul.
 20 În ziua aceea omul va arunca idoli se
 de argintu și idoli se de aur,
 Pre cari i-a făcutu, ca să li se închine,
 La cârtițe și la lilieci :
 21 Ca să între în găurele stâncelor,
 Și în crepăturile petrelor,
 De arătarea înfricoșată a lui Iehova și de
 mărirea măreției lui, [mîntul.
 Cându se va scula, ca să înspăimînte pămîntul.
 22 Lăsați deci pre omu, în ale cărui nări
 este suflare ;
 Căci în ce se pôte ține socotelă de elu ?
 3 CĂCI, eccc, Iehova, Domnul oștirilor,
 Va depărta Ierusalimul și Iuda
 Din totă susținerea și sprijinul,
 Sustinerea de pâne, și susținerea de apă :
 2 Pre cei viteși și pre bărbați de resbelu,
 Pre judecătoru, pre profetu, pre divinatoru
 și pre bătrănu,
 3 Pre mai marele preste cinci-deci și pre totu
 omul cu însemnătate,
 Pre consiliaru, pre celu cunoscătoru în vrăjbi,
 și pre descântătorul iscusitu ;
 4 Și li voi da, *dice Iehova*, tîneri dreptu gu-
 vernatori,
 Și copiii voru domni preste d'înșii.
 5 Și poporul va fi apăsatu,
 Omu de cătră omu, și fie-care de apró-
 pele se ;
 Celu tîneru se va sumeți asupra bătrănu,
 Și celu desprețuitu asupra celu onoratu.
 6 Că se va apuca omul de fratele se, din
 casa părintelui se, *dicendu* :
 „Tu ai vestmîntu, *deci* fii domn preste noi,
 „și ruina acésta *fie* suptu mîna ta !“
 7 Dară elu se va jura în ziua aceea, *dicendu* :
 „Nu voi să fiu lecuitoru ;
 „Că în casa mea nu *este* nici pâne nici
 vestmîntu ;
 „Nu mă fă *deci* domn preste popor !“

Căci Ierusalimul este ruinat, și Iuda 8
 este cădutu,
 Pentru-că limba lor, și faptele lor *sunt*
 împotriva lui Iehova,
 Întărităndu ochii mării lui.
 Însă-și privirea feței lor mărturisesce asu- 9
 pră-li :
 Și vedescu păcatul lor ca Sodoma ; nu-l
 ascundă.
 Vai de sufletul lor ! căci ei lor însi-și 'și
 facu rău.
 Spuneți celui dreptu, că bine 'i va fi ; 10
 Căci voru mânca fructele faptelor lor.
 Vai de celu nelegiuitu ! rău 'i va fi ; 11
 Căci resplătirea mînelor lui i se va face.
 Cătu pentru poporul me, copiii *sunt* ap- 12
 sătorii se,
 Și femeile domnescu preste elu.
 Poporul me ! conducătorii tci te rătăcescu,
 Și strică urmele căilor tale.
 Iehova s'a pus 'să pîrască, 13
 Și stă să judece poporele.
 Iehova va intra în judecată 14
 Cu bătrăni poporului se și cu mai mari
 Căci voi ați mîncatu viia, [se ;
 Și ceea ce ați răpit de la celu saracu *este*
 în casele vóstre.
 Ce socotiți, de sdrobiți pre poporul me, 15
 Și rășniți fața saracilor ?
 Dice Iehova, Domnul oștirilor.
 Iehova mai dice încă : 16
 Fiind-că fetele Sionului s'au mândritu,
 Și amblă cu gîtul intinsu,
 Și facu *semne* cu ochii,
 Amblă mînunțel,
 Și cu glesnele lor facu să sune verigele
 De aceea Domnul va pleșuvi [lor ; 17
 Crescutul fetelor Sionului,
 Și Iehova va goli rușinea lor.
 În ziua aceea Domnul li va rădica podó- 18
 bele verigelor glesnelor lor,
 Sorisori și lunisorele, 19
 Cercei, brațarele și vîlurile ;
 Legăturile de cap, lăntuțele și briiele, 20
 Cutiele de parfum și amuletele,
 Ânele și cercei de nasu ; 21
 Vestmintele de serbători și eșarpele, 22
 Mantiele și pungele ;
 Oglindele și cămășele, 23
 Tiarele și vîlurile lungi.
 Atuncea va fi, că în locu de mirosu plăcutu 24
 va fi putore ;
 În locu de cingătoare, funiă ;
 În locu de pîr încrîțitu, pleșuviă ;
 În locu de vestmîntu largu, sac ;

† 1 Reg. 10. 22.	Apoc. 6. 16. &	a Cap. 30. 22. &	e Iov 27. 3.	e Voif 2 Reg.	g Eccl. 8. 12.	i Mic. 6. 2.	p Cap. 47. 2. 3.
u Vers. 11.	9. 6.	31. 7.	—	24. 4.	h Ps. 128. 2.	m Cap. 5. 7.	Ier. 13. 22.
v Vers. 11.	y 2 Thea. 1. 9.	b Vers. 19.	Capu 3.	d Eccl. 10. 16.	i Ps. 11. 6.	Mat. 21. 33.	Nab. 3. 5.
z Vers. 10.	z Cap. 30. 32.	c Vers. 10. 19.	a Ier. 37. 21. &	e Mic. 3. 12.	j Eccl. 8. 13.	n Cap. 58. 4.	q Jude. 8. 21.
Osea 10. 8.	Hag. 2. 6. 21.	d Pa. 146. 3.	38. 9.	f Fac. 15. 13. & 18.	j Vers. 4.	o Mic. 3. 2. 3.	r Cap. 22. 12.
Lua. 22. 30.	Ebr. 12. 26.	ier. 17. 5.	b Lev. 26. 26.	20, 21. & 19. 5.	k Cap. 9. 16.	o Dent. 28. 27.	Mic. 1. 16.

- Și inferarea în locu de frumuseță.
 25 Bărbații tei voru căde de sabiă,
 Și puterea ta, în resbelu.
 26 Și "porțele *ficei* Sionului voru plânge, și
 voru jăli,
 Și singuratică *findu*, "va sedé pe pământu.
 4 **S**I "în diua aceea șapte femei se voru apuca
 de unu singurú bărbatú, dicéndu :
 "Vomú "mânca pânea noastră,
 "Și ne vomú îmbrăca cu vestmintele nóstre:
 "Numai să fimú numiți duple numele teú ;
 "Depărtéză "ocara noastră."
 2 În diua aceea "odrasla lui Iehova va fi
 întru frumuseță și mărire,
 Și fructulú pământului întru măreția și stră-
 lucire,
 Pentru cei scăpați ai lui Israelú.
 3 Și va fi, *că* celú lăsatú în Sionú,
 Și celú rămasú în Ierusalimú,
 "Se va numi sântú,
 Fie-care 'scrisú spre viétă în Ierusalimú :
 4 Cândú "Domnulú va spála péta fetelorú Sio-
 nulú,
 Și va stórce sângele Ierusalimului din međi-
 loculú lui,
 Prin spiritulú judecáței și prin spiritulú stri-
 căciunei.
 5 Atunci Iehova va crea preste tótă întinde-
 rea muntului Sionú,
 Și preste adunările lui,
 "Núorú și fumú diua,
 Și "lucire de focú inflăcărátú nóptea ;
 Căci preste tótă mărirea *va fi* adăpostire.
 6 Și diua *va fi* o colibă de adumbrire în con-
 tra căldurei,
 De 'adăpostú și scăpare din vijeliă și plóiă.

Parabola cu viia; și însemnarea ei.

- 5 **C**ANTA-voiú acumú iubitulú meu
 Cântarea iubitulú meu de "viia sa.
 Viia avea iubitulú meu
 Pe o câmpia mánosă fórte ;
 2 Elú a sėpat'o, de petre a curățit'o,
 Și a sădit'o cu vițele cele mai alese ;
 Zidit'a și turnú în međiloculú ei,
 Și tescú sėpat'a într'insa ;
 "Atunci a aseptatú să facă struguri ;
 Dară ea făcut'a struguri sėlbatici.
 3 Și acumú, locuitorilorú Ierusalimului și bār-
 bațilorú lui Iuda !
 "Judecăți, rogu-vé, *dice* Iehova, între mine și
 viia mea :
 4 Ce puteamú să mai facú pentru viia mea,
 Și *ce* nu i-amú făcutú ?

- De *ce dară*, cândú mă aseptamú să facă
 A făcutú struguri sėlbatici ? [struguri,
 Și acumú să vı spunú 5
 Ce voiú face viiei mele :
 "Lua-voiú gardulú ei, și se va păsciuna ;
 Surpa-voiú zidilú ei, și va fi călcată ;
 Și o voiú pustii, 6
 Și va fi netăiată și nesėpată :
 Ca să resară în ea scai și spinı ;
 Și voiú ordina núorilorú
 Să nu reverse plóiă preste ea.
 Căci viia lui Iehova, *D-đeulú* oștirilorú, *este* 7
 casa lui Israelú,
 Și bărbații lui Israelú plánta cea plăcută a sa ;
 Și elú ascepta judecată, dară éccé apėsarea !
 Aseptă dreptatea, dară éccé strigarea !
 Vai de cei ce înșiră "casă lúngă casă, 8
 Și lipescú câmpú cătră câmpú,
 Până ce nu mai rămáne locú,
 Și ajungeți *de a fi* singuri locuitori ai țerei.
 "In auđulú meu *dis'a* Iehova, *D-đeulú* oști- 9
 rilorú :
 Cu adevėratú multe case vorú rămáne pustii,
 Case mari și frumoșe, fără locuitori ;
 Da, đece pogóne de viia vorú da *numai* 10
 unú "batú,
 Și unú homerú de semintă va da *numai* o efă.
 "Vai de cei cari, sculându-se de demă- 11
 nėtă, alėrgă după bėuturi îmbėtătore,
 De cei ce ședú până tărđiú nóptea, *până*
 ce-i imferbėntă vinulú ;
 "Și citara și harpa, timpana și flautulú, și 12
 vinulú sânt la ospėtele lorú ;
 Érú "lucrarea lui Iehova nu privescú,
 Și la lucrulú mánelorú lui nu iéú sémă.
 "De aceea poporulú meu este dusú în cap- 13
 vitate, "pentru lipsa de cunoscintă :
 Fruntașii lui suferú de fóme,
 Și mulțimea lui se topesce de sete.
 De aceea se lărgesce infernulú, 14
 Și deschide gura sa cea fără de margini ;
 Și mărirea lorú, mulțimea lorú, și vuetulú
 lorú,
 Și cei ce s'au desfėtatú se coború într-in-
 așa "se va pleca omulú, [sulú. 15
 Bărbatulú se va umili,
 Și ochii celorú mândri se vorú umili ;
 Dară Iehova, *D-đeulú* oștirilorú, se va iuál- 16
 ța prin judecată,
 Și sântulú Dumneđeú se va sánți prin dreptate.
 Și éccé, mnei vorú pasce ca *din* păsciú- 17
 nea lorú,
 Și străinii se vorú hráni *din* locurile pustiite
 ale "avuților.

• Ier. 14. 2.
 Plân. 1. 4.
 • Plân. 2. 10.
 —
 Capulú 4.
 • Cap. 2. 11, 17.

• 2 Thes. 3. 12.
 c Luc. 1. 25.
 d Ier. 23. 5.
 e Zech. 3. 8. &
 6. 12.
 e Cap. 60. 21.
 f Filip. 4. 5.

Apoc. 3. 5.
 g Mal. 3. 2, 3.
 h Esod. 13. 21.
 i Zech. 9. 5.
 j Cap. 25. 4.

Capulú 5.
 a Pa. 80. 8.
 Cânt. 8. 12.
 Cap. 27. 2.
 Ier. 2. 21.

Mat. 21. 33.
 Marc. 12. 1.
 Luc. 20. 9.
 b Deut. 32. 6.
 Cap. 1. 2, 3.
 c Rom. 3. 4.

d Ps. 80. 12.
 e Mic. 2. 2.
 f Cap. 23. 14.
 g Veđi Esod. 45.
 11.
 h Prov. 23. 29.

30.
 Eccl. 10. 16.
 Vers. 29.
 i Amos 6. 5, 6.
 j Iov 34. 27.
 Ps. 28. 5.

k Orea 4. 6.
 l Cap. 1. 3.
 Luc. 19. 44.
 m Cap. 2. 9, 11.
 17.
 n Cap. 10. 16.

- 18 Vai de cei ce tragă nedreptatea cu furi-
niile minciunei,
Și păcatul, ca cu frânghie de cară!
- 19 ° Ce ȋdic: Să se grăbescă el, să facă ȋte
lucrul se, „Ca să-l^u vedem^u;
„Și hotărîrea Sântului lui Israel^u apropie-se,
și să viie,
„Ca să o aflăm^u.
- 20 Vai de cei ce reului ȋdică bun, și bine-
lui rău,
Ce fac^u întunerecul lumină, și lumina în-
tunerec^u,
Ce fac^u amarul dulc^uță, și dulc^uța amar^u!
- 21 Vai de cei ce s^unt ȋnțelep^uți în ochii lor^u,
Și cumin^uți numai în părerea lor^u!
- 22 ° Vai de cei tari la b^utul de vin^u,
Și de bărba^uți viteși la amestecarea b^utu-
relor^u îmb^utătoare!
- 23 Cari ȋndreptătesc^u pre cel^u nelegiuit^u pen-
tru daruri,
Și dreptatea cel^ui drept^u o răpesc^u de
la el^u.
- 24 De aceea, ȋprecum^u focul^u mistue mirescea,
Și flacăra mistue pafele,
Așa ȋrăd^ucina lor^u ca putrediciunea va fi,
Și fl^uoarea lor^u se va rădica ca pulberea;
Fiind^u-că au lepădat^u legea lui Iehova,
D-deul^u oștirilor^u,
Și au desprețuit^u cuv^untul Sântului lui
Israel^u.
- 25 ° De aceea mânia lui Iehovas'a aprins^u a-
supra poporului se,
Și a întins^u mâna sa asupra lui;
Și l'a lovit^u, de ȋs'au cutremurat^u mun^uți,
Și st^urvurile lui s'au prefăcut^u ca tînă în
uliță.
ȋȘi totuși mânia sa nu se întor^uce,
Și mâna lui tot^u întinsă stă.
- 26 ° Și va rădica st^ug^u pop^uorilor^u îndepărtate,
Și li va ȋfluera de la ȋmarginea pământului,
Și ecce, ȋvor^u veni jute, în pripă;
- 27 Nici unul d'în^ușii nu va fi obosit^u, nici
unul șovăind^u:
Nimen^uea nu va dormi, și nici va dormita,
Nici nu-și va deslega ȋcing^uătoarea c^upse-
lor^u sale,
Nici ȋși va rumpe cur^uia încălciăminte-
lor^u sale.
- 28 ° Săgetele lor^u s^unt ascu^uțite,
Și t^ute arcurile lor^u întinse;
C^upitele cailor^u lor^u asemenea cu p^utră,
Și r^utele car^ulor^u lor^u, ca furtuna.

Mugetul^u lor^u este ca a leului,
Da, mugesc^u ca pui de leu;
Mugesc^u, și prind^u pr^uda,
O i^ueu cu d'înșii, și nimen^uea nu scapă.
În ȋiua aceea vor^u mugi asupra-li, ca mu-
getul^u mării;
Vor^u ȋc^uta la pământ^u, și ecce întunerec^u
și strimtorare,
Și lumina se va întuneca în n^uori tris^uți.

Visiunea lui Isaia și misiunea sa ca profet^u.

ÎN anul^u mor^uței ȋregelui Uzia ȋv^udu^ut'am^u pre Domnul^u șed^und^u pe un^u tron^u înalt^u și rădicat^u, și p^ulele lui împlură templul^u. Serafimii stăteau d^usupra lui; c^ute șese a-
r^uip^u avea fie-care; cu d^uo^u ȋși acoperia fața sa, cu d^uo^u ȋși acoperia pic^uioarele sale, și cu d^uo^u sbura. Și striga unul^u c^utră al-
t^uul, și ȋdicea:

„Sânt^u, sânt^u, sânt^u este Iehova, D-deul^u oștirilor^u;

ȋTot^u pământul^u este plin^u de mărire^u lui.“

Și se cutremur^uau uș^uor^ui uș^uei de v^ucea celui ce striga, și ȋcasa se împlu de fum^u.

ȋAtuncea ȋșis'am^u: Vai mie, c^uci s^unt per-
dut^u; c^uci s^unt om^u necurat^u la buze, și locuesc^u în me^uȋlocul^u un^ui popor^u necu-
rat^u la buze, c^uci ochii mei au v^udu^ut pre

Iehova, regele oștirilor^u. Atuncea sbură spre mine unul^u din serafimi, av^und^u în m^una sa un^u c^urbune aprins^u, ce-l^u luase

cu clescele de pe ȋaltari^u. Și-l^u ȋatinse de gura mea, și ȋșise: Ecce, ating^und^u-se a-
cesta de buzele tale, nedreptatea ta s'a depărtat^u, și împăcat^u-s'a păcatul^u te^u.

Și au^uȋit'am^u v^ucea Domnului, ce ȋdicea: Pre cine să tr^umet^u? și cine va merge pen-
tru ȋnoi? Și ȋșis'am^u: Ecce-m^u, tr^umete-m^u. Și el^u ȋșise:

Du-te și spune poporului acestuia; Au^uȋi^u, dară nu în^uțeleg^uȋ; Și vede^uȋ, dară nu cunosc^uȋ.

Îngrașă ȋâna poporului acestuia, Îngrașă urechile lor^u, și orbesce ochii lor^u:

ȋCa se nu v^udă cu ochii lor^u, nici se audă cu urechile lor^u,
Nici să în^uțel^ugă cu âna lor^u;
Ca să nu se întor^ucă, și să nu se însân^uțoseze.

Atuncea ȋșis'am^u: D^umn^ue, până când^u? Și el^u a respuns^u:

ȋPână se vor^u pustii cetă^uțile, r^umân^und^u fără locuitori,

o Cap. 69. 5. ȋ ȋsod. 15. 7.
Ier. 17. 15. ȋ Iov. 18. 16.
Amos 5. 18. ȋ Osea 9. 16.
ȋ Pet. 3. 3. 4. ȋ Amos 2. 9.
ȋ Prov. 3. 7. ȋ ȋ Reg. 22. 13.
ȋ Rom. 1. 22. & 12. 16. ȋ ȋ Ier. 4. 24.
ȋ Vers. 11. ȋ Prov. 17. 15. ȋ Lev. 26. 14.

etc. Cap. 9. 13. 17. ȋ ȋsod. 15. 7.
ȋ ȋsod. 15. 7. ȋ Iov. 18. 16.
ȋ Osea 9. 16. ȋ Amos 2. 9.
ȋ ȋ Reg. 22. 13. ȋ Ier. 4. 24.
ȋ Prov. 17. 15. ȋ Lev. 26. 14.

Capit^ul 6. ȋ ȋsod. 40. 34.
ȋ ȋsod. 40. 34. ȋ ȋsod. 40. 34.
ȋ ȋsod. 40. 34. ȋ ȋsod. 40. 34.
ȋ ȋsod. 40. 34. ȋ ȋsod. 40. 34.
ȋ ȋsod. 40. 34. ȋ ȋsod. 40. 34.

ȋ ȋsod. 40. 34. ȋ ȋsod. 40. 34.
ȋ ȋsod. 40. 34. ȋ ȋsod. 40. 34.
ȋ ȋsod. 40. 34. ȋ ȋsod. 40. 34.
ȋ ȋsod. 40. 34. ȋ ȋsod. 40. 34.
ȋ ȋsod. 40. 34. ȋ ȋsod. 40. 34.

- Și casele fără ómení,
 Și pământul se va pustii cu totul;
 12 °Și Iehova va depărta pre omú de pe d'-
 insulú,
 Și pustiere mare va fi in tэрă.
 13 Și de va rămáne într'insa chiarú numai a
 deca parte,
 Эрă-și se va pustii;
 Dară precumú terebinteí și stejarulú la tá-
 iare li rămáne tulpina,
 Așa și tulpina ei ^p semință sântă va fi.

*Profeșú despre méntuirea lui Iuda de la năvălirea
 Sirienilorú și a lui Israelú, și despre pedepsirea
 lui după acesta prin Asiriení; cu făgăduință de-
 spre împэрăția lui Mesia.*

- 7 SI in ڏilele lui °Ahazú, fiulú lui Iotamú,
 fiulú lui Uzia, regele lui Iuda, se sui
 Rezinú, regele Siriei, și Pekahú, fiulú lui
 Remalia, regele lui Israelú, asupra Ierusa-
 limulú, ca să-lú bată; dară nu putură să-lú
 2 învingă. Și s'a spusú casei lui Davidú, ڏi-
 céndú: Siria s'a unitú cu Efraimú. Atun-
 cea se cutremurá ánima lui Ahazú și ánima
 poporului seú, cumú se clatiná arborii pá-
 durei înaintea véntulú.
 3 Și ڏise Iehova către Isaia: Eși spre in-
 timpinarea lui Ahazú, tu și °Șearú-lasubú,
 fiulú teú, la marginea °apăductulú ézulú
 4 de susú, pe calea țerânei albitorulú; Și ڏi-í:
 Ié sémă, și fií liniscitú; nu te teme, și á-
 nima ta să nu se immóie de cele dñoé cođi
 ale acestorú tăciuní fumégători, de aprin-
 derea mániei lui Rezinú și a Siriei și a
 5 fiulú lui Remalia. Fiindú-cá Siria, Efraimú
 și fiulú lui Remalia aú sfătuitú rele a-
 6 supra ta, ڏicéndú: Să ne suimú asupra
 lui Iuda, și să-lú strímtorimú, să-lú spar-
 gemú, și să ni-lú luămú, și să punem rege in
 7 elú pre fiulú lui Tabealú; De aceea așa
 ڏice Iehova, Domnulú:
 °Acésta nu va sta, nici va fi;
 8 °Căci capulú Siriei este Damasculú,
 Și capulú Damasculú, Rezinú;
 Și in șese-đeci și cincí de aní de acumú
 Efraimú se va sfărâma așa, că nu va mai
 fi unú poporú;
 9 Și capulú lui Efraimú este Samaria,
 Și capulú Samariei este fiulú lui Remalia;
 De nu credeți acésta, cu adevératú voi nu
 vé veți întări.
 10 Și Iehova adause a vorbi către Ahazú,
 ڏicéndú:
 11 °Cere-ți unú semnú de la Iehova, Dumne-
 ڏeulú teú;

- Cere-lú in adúncime, orí susú in înălțime.
 Dară Ahazú ڏise: Nu voiu cere, nici voiu is- 12
 pití pre Iehova.
 Și elú ڏise: Ascultă dară, casă a lui Davidú: 13
 Aú pre puținú vi este a obosi pre ómení,
 De obosiți și pre Dumneđeulú meú?
 De aceea Domnulú însu-și vi dá unú semnú: 14
 Éccé, °fecióra este grea, și va nasce °unú fiú,
 Și va chiáma numele lui, °Emmanuelú (Dum-
 neđeú este cu noi);
 Untú și miere va mânca, 15
 Până cândú va sci să lepede réulú și se a-
 légă binele.
 °Căci înainte de ce va sci copilulú, 16
 Să lepede réulú și să alégă binele,
 Va fi părăsitú pământulú,
 De aí căruí °dñoí regí te îngrozescí.
 °Iehova va aduce asupra ta, 17
 Și asupra poporului teú, și asupra casei pá-
 rintelú teú,
 ڏile, asemenea cărora n'aú fostú,
 Din ڏiua aceea, cândú °s'a ruptú Efraimú
 de Iuda:
 Regele Asiriei.
 Și in ڏiua aceea Iehova va °fluera 18
 Muscei, ce este la marginea fluvielorú Egip-
 tulú,
 Și albinei, ce este in pământulú Asiriei;
 Și vorú veni, și ele tóte se vorú așeđa 19
 In vâi deșerteși in °crăpătorele stâncelorú,
 Pe tóte mărăcinile și pre tóte păsciunile.
 In ڏiua aceea Domnulú va rade cu °briciulú, 20
 Tocmitú din d'incolo de fluviú,
 Cu regele Asiriei,
 Capulú și pэрulú piciorulú;
 Și barba o va lua.
 Și in ڏiua aceea, 21
 Va nutri unú omu o juncă și dñoé oí;
 Și din belșugulú laptelú ce vorú da, elú va 22
 mânca untú;
 Că untú și miere va mânca totú celú ce va
 fi rémasú in țéră.
 Și in ڏiua aceea, veri-ce locú, 23
 In care se dá acumú o mie de vițe pentru
 o mie de sicli de argintú,
 °Se va preface in spiní și scaí.
 Cu ságeți și arcuři vorú veni într'acolo; 24
 Căci in spiní și scaí se va preface tótă țéra.
 Și in toți munții, ce cu securea se curățescú, 25
 Nu te véi mai duce, de téma de spiní și
 de scaí;
 Că se vorú preface in păsciunea pentru boi,
 Și in bătătură de oí.
 SI Iehova ڏise către mine: 8
 °Ié-ți o tablă mare, și °scrie pe d'insa cu

o 2 Reg. 25. 21.	Capulú 7.	Cap. 36. 2.	20. 20.	Luc. 1. 31, 34.	16. 9.	Ier. 16. 16.	r Cap. 5. 6.
p Ezra 9. 2.	a 2 Reg. 16. 5.	d Prov. 21. 30.	g Jude. 6. 36.	i Cap. 9. 6.	m 2 Cron. 28. 19.	q 2 Reg. 16. 7, 8.	—
Mal. 2. 15.	2 Cron. 24. 5, 6.	Cap. 8. 10.	etc.	j Cap. 8. 8.	n 1 Reg. 12. 16.	2 Cron. 28.	Capulú 8.
Rom. 11. 5.	b Cap. 10. 21.	e 2 Sam. 8. 6.	Mat. 12. 38.	k Veđi Cap. 8. 4.	o Cap. 5. 36.	20, 21.	a Cap. 30. 8.
—	c 2 Reg. 18. 17.	f Veđi 2 Cron.	h Mat. 1. 23.	l 2 Reg. 15. 30.	p Cap. 2. 19.	Veđi Esec. 5. 1.	hab. 2. 2.

- condeiū de omu: Maherū-Šalalū, Haşū-Bazū.
 2 (Grăbesce-te, *prădă*; *lute, răpire*). Şi mî-amū
 luatū marturī credincioşi, pre preutulū ^aUria, şi
 3 pre Zecaria, fiulū lui Ieberechia. Şi m'amū a-
 propriatū de profetesa, care concepu şi născu
 unū fiu; şi Iehova dīse cătră mine: Chia-
 mă numele lui: Maherū-Šalalu, Haşū-Bazū.
 4 "Căci înainte de a sci copilulū să strige:
 Tatălū meū! şi mumă-mea! se vorū purta
^aavuŃiele Damasculū şi prēdele Samariei in-
 teea regelū Asiriei.
 5 Şi Iehova mai vorbi cătră mine, dīcēndū:
 6 Fiindū-că poporulū acesta despreŃuesce a-
 pele cele linū-curgētore ale ^aŠiloahului,
 Şi se bucură ^ade Rezinū şi de fiulū lui Re-
 malia;
 7 De aceea, *éccē*, Domnulū va face să viŃe
 preste d'înşii
 Apele cele puternice şi multe ale fluviulū,
 Pre ^aregele Asiriei cu tōtă oştirăa lui;
 Acesta se va sui preste tōte albiele *riu-*
rilorū,
 Şi va eşi din tōte malurile sale;
 8 Şi va străbate până la Iuda;
 Va înunda, şi se va revērsa,
^aVa ajunge până la gūtū;
 Şi aripele sale cele întinse
 Vorū împle lărgimea pământulū teū, ^aEm-
 manuele!
 9 ^aInfuriaŃi-vē, *cătū veŃi voi*, popōrelorū!
 voi totū vē veŃi descuragia;
 AscultaŃi voi toŃi, *până la* marginile pămēn-
 tulū!
 ÎncingeŃi-vē! voi totū vē veŃi descuragia;
 ÎncingeŃi-vē! voi totū vē veŃi descuragia.
 10 ^aSfătuiŃi-vē! *sfatulū* totū se va zădarnici;
 VorbiŃi vorbe! ^aele nu vorū sta;
^aCăci cu noi *este* DumneŃeū.
 11 Căci aşa dīs'a Iehova cătră mine în pu-
 terea inspiraŃiunei,
 ÎnvēŃându-mē să nu âmbli în calea popo-
 rulū acestuia,
 12 Dīcēndū: Nu numiŃi conjurare
 Tote cele ce ^apoporulū acesta le numesce
 conjurare;
^aŞi de ceea, de care elū se teme, voi să nu
 vē temeŃi, nici nu vē înfricoşaŃi.
 13 ^aPre Iehova, *D-Ńeulū* oştirilorū, pre d'însulū
 să-lū sântiŃi;
^aElū *Ńie* temerea vōstră, elū înfricoşarea vōstră.
 14 Şi aşa ^aelū *vi* va fi sanctuariū;
Va fi şi ^apētră de potecnire şi stâncă de
 struncinare,
 Pentru amînduō casele lui Israelū,

- Cursă şi laŃū pentru totū locuitorulū Ieru-
 salimulū;
 Şi mulŃi d'într'înşii ^ase vorū struncina, şi 15
 vorū căde,
 Se vorū sfărāma, vorū da în cursă,
 Şi se vorū prinde.
 Lēgă *acēsta* mărturiā, 16
 Sigileză *acēstā* învēŃăturā între discipulī mei;
 Şi eū asceptū pre Iehova, 17
 Care ^aascunde faŃa sa de la casa lui Iacobū,
 Şi ^asperū în elū.
^aÉccē, eū şi copiii mei, pre cari mi i-a datū 18
 Iehova,
^aSînt semne şi minuni în Israelū
 De la Iehova, *D-Ńeulū* oştirilorū, ce locu-
 esce pe muntele Sionū.
 Şi cāndū vi vorū dīce: 19
^a„ÎntrebaŃi pre necromanŃi şi pre magi,
^a„Ce ciripescū şi murmurā:
 „Să nu întrebe unū poporū pre Dumne-
 Ńeulū seū?
^aCade-se să întrebe ^apre cei morŃi pentru
 cei vii?“
^aLa lege şi mărturiā! 20
 Căci *pentru* cei ce nu vorbescū duple cu-
 vēntulū acesta,
^aNu li va *resăi* nici o luminā;
 Ci vorū cutriera în acestū pământū greu a- 21
 pēsāŃi şi flāmāndi;
 Şi cāndū vorū flāmāndi, se vorū infuria,
 Şi vorū ^ablăstema pre regele lorū şi pre Ńe-
 ulū lorū;
 Şi de vorū căuta în susū,
 Séu de ^avorū privi pre pământū, 22
 Éccē, nevoiā şi întunerecū; —
 Darā ^aîntunereculū apēsărei şi alū noŃtei *se*
 va rēsipi.
 CĂ nu va mai fi ^aîntunerecū pentru celū 9
 apēsātū.
 În timpulū ^ade demultū elū a desonoratū
 Pământulū lui Zabulonū şi pământulū lui
 Neftali;
 Darā ^aîn cele din urmă a onoratū
 Partea cea de lūngă mare, d'încolo de Ior-
 danū, Galilea naŃiunilorū.
^aPoporulū ce âmbli în întunerecū, vede a- 2
 cumū o luminā mare,
 Asupra celorū ce şedeau în pământulū um-
 brelorū morŃei, strălucesce lumina.
 Tu îmulŃeŃi poporulū, 3
 Şi măreŃi bucuria sa;
 Se bucurā înaintea ta ca cu bucuria sece-
 rişulū,
 Cumū se bucurā, ^acāndū împărŃescū *prēda*.

b 2 Reg. 16. 10.
 c VeŃi cap. 7.
 d 2 Reg. 15. 29.
 e 16. 9.
 f Cap. 17. 8.
 g Neem. 8. 15.
 h Ioan 9. 7.

f Cap. 7. 1, 2. 6.
 g Cap. 10. 12.
 h Cap. 30. 28.
 i Cap. 7. 14.
 j Ioel 3. 9, 11.
 k Iov 5. 12.
 l Cap. 7. 7.

m Cap. 7. 14.
 n Ept. 5. 35, 39.
 o Rom. 8. 31.
 p Cap. 7. 2.
 q 1 Pet. 3. 14, 15.
 r Num. 20. 12.
 s Ps. 76. 7.

t Luc. 12. 5.
 u Ezech. 11. 16.
 v Cap. 28. 16.
 w Luc. 2. 34.
 x Rom. 9. 33.
 y 1 Pet. 2. 8.
 z Mat. 21. 44.

Luc. 20. 18.
 Rom. 9. 33.
 & 11. 25.
 u Cap. 54. 8.
 v Hab. 2. 3.
 w Luc. 2. 25, 38.
 x Ebr. 2. 13.

y Ps. 71. 7.
 z Ezech. 3. 8.
 & 1 Sam. 28. 8.
 a Cap. 19. 3.
 b Cap. 29. 4.
 c Ps. 108. 28.
 d Luc. 16. 29.
 e Mic. 8. 6.

f Apoc. 16. 11.
 g Cap. 9. 1.
 —
 Capitul 9.
 a Cap. 8. 22.
 b 2 Reg. 15. 29.

2 Cron. 18. 4.
 c Lev. 26. 24.
 d Reg. 17. 5. 6.
 e 1 Cron. 5. 26.
 f Mat. 4. 16.
 g Efes. 5. 8, 14.
 h Jude. 5. 30.

- 4 Căci jugul celui împovărat alui său,
Și / toéglul de pe spinarea lui,
Și biciul apăsătorului său,
Le-ai sfărâmat, ca în ziua "Madianului.
- 5 Căci totă armătura resbeluitorului în învel-
mășagă,
Și ori-ce vestmânt tăvălit în sânge,
"Se va arde, și va fi mâncare focului.
- 6 "Căci un copil ni s'a născut,
Unu / fiu ni s'a dat,
Și "domnia este pusă pe umerii sei;
Și se va chema numele lui:
"Minune, Sfătuitor, "Dumnezeu Puternic,
Părinte Etern, "Domn al Păcii;
- 7 Crescerea domniei lui și a păcii sale "nu
va avea capăt
Pe tronul lui David și în împărăția sa;
Ca să o întărească și să-o sprijinească
Cu drept și cu dreptate,
De acum și până în etern.
- "Zelul lui Iehova, D-zeul oștirilor, va face
acesta.

Pedepse reiterate prețise pentru Israel.

- 8 Cuvântul trames' a Domnului asupra lui
Și a cădută asupra lui Israel. [Iacobu,
- 9 Și să cunoască acesta totu poporul,
Efraim și locuitorii Samariei,
Cari vorbesc cu mândria și trufia animei lor:
- 10 "Cărămizi au cădută, dară noi vom zidi
cu petre cioplite;
"Sicomori s'au tăiat, dară noi 'i vom
schimba în cedri."
- 11 Ecce pentru ce Iehova va rădica pre mai
marii lui Rezin asupra lui;
Și pre neamicii sei 'i va întărită:
- 12 Pre Sirieni din față, și pre Filisten din dos,
Cari vor înghiți pre Israel cu totă gura;
"Și totu-și mânia sa nu se întorțe,
Și mâna sa totu întinsă stă.
- 13 Dară "poporul nu se întorțe spre cel
ce-lu lovesce,
Și nu caută pre Iehova, D-zeul oștirilor.
- 14 De aceea Iehova va stărpi din Israel și
cap și codă,
Finicul și rogozul, "într'o zi.
- 15 Bătrânul și fruntașul, acesta e capul,
Și profetul ce învătă minciuni, acesta e codă.
- 16 Căci "conducătorii poporului acestuia 'lu ră-
tăcesc,
Și cei conduși de d'inșii se perd.
- 17 De aceea de "tinerii lui nu se bucură Domnul,
Și de orfanii sei și de veduvele sale nu se
îndură;

Pentru-că "toți sunt făcarnici și făcători de
rele,
Și totă gura vorbește nebunii.
"Și totu-și mânia sa nu se întorțe,
Și mâna lui totu întinsă stă.

Căci nelegiuirea "arde ca focul, 18
Mistue scai și spină,
Și aprinde desișul pădurii,
De se înalță stâlpi de fum.
De mânia lui Iehova, D-zeul oștirilor, "se 19
aprinde pământul acesta,
Și poporul se face mâncare focului;
"Nimenia nu se îndură de altul:
Răpesc în drépta, și totu flămândește, 20
Înghite în stânga, "și totu nu se satură;
"Fie-care mănâncă carnea brațului său:
Manase se rădica asupra lui Efraim, și E- 21
fraim asupra lui Manase,
Și amindoi împreună asupra lui Iuda;
"Și totu-și mânia sa nu se întorțe,
Și mâna sa totu întinsă stă.

VAl de cei ce "hotăresc hotăririle ne- 10
dreptăței,
Și de scriitorii, ce scriu nefericirea;
Ca să depărteze pre sarac de la dreptate, 2
Și să răpescă dreptul lipsiților poporului
Ca să facă veduvele preda lor, [meu,
Și să despoe pre orfan.
Și "ce veți face în "ziua pedepsei, 3
Și a peirei ce vine de departe?
La cine veți fugi pentru ajutor?
Și unde veți lăsa mărirea voastră?
Părăsiți de mine, voru ingenunchia între 4
Voră căde între uciși. [prinși,
"Și totu-și mânia sa nu se va întorțe,
Și mâna lui totu întinsă stă.

Perdere a Asiriei.

Vai de Asirienu, "toéglul mâniei mele! 5
Biciul din mâna lui este urgia mea.
Asupra unei "națiuni nelegiuite l'am tramesu, 6
Și asupra poporului mâniei mele "l-am dat
ordini,
Ca să prede prăzi, și să răpescă răpiri,
Și să-lu calce, ca pre tina de pe uliță.
"Dară elu nu cugetă așa, 7
Și ânima sa nu gândesce astu-feliu;
Ci în ânima lui este să perdă,
Și să stăpescă nu puține națiuni.
"Căci dice: "Ore toți mai marii mei nu 8
sunt regi?
"Au nu este Calnoul "ca și Carchemișul? 9
"Au nu este Hamatul ca și Arpadul?
"Au nu este Samaria "ca și Damascul!

f Cap. 10. 5. & 14. 5.	Luc. 2. 11. j Ioan 3. 16.	Luc. 1. 32, 33. p 2 Reg. 19. 31.	e Cap. 10. 17. Apoc. 18. 8.
g Jude. 7. 32. Ps. 83. 9.	k Mat. 28. 18. 1 Cor. 15. 25.	Cap. 37. 32. q Cap. 5. 25. & 10. 4.	i Cap. 3. 13. u Ps. 147. 10, 11.
Cap. 10. 26. h Cap. 66. 15, 16.	l Jude. 13. 18. m Tit. 2. 13.	ler. 4. 8. r Ier. 5. 3.	v Mic. 7. 2. w Vers. 12. 31.
i Cap. 7. 14.	n Efos. 2. 14. o Dan. 2. 44.	Osea 7. 10.	x Cap. 5. 25. & 10. 4.

y Cap. 10. 17. Mal. 4. 1.	Cap. 5. 25. & 10. 4.	o Osea 9. 7. Luc. 19. 44.	m Mic. 4. 13. i 2 Reg. 18. 24.
a Cap. 8. 22. b Mic. 7. 2, 6.	c Lev. 26. 26. d Cap. 49. 26.	e Ier. 51. 20. f Cap. 9. 17.	h 2 Cron. 35. 20.
c Ier. 19. 9. d Vers. 12, 17.	e Ps. 58. 2. & 94. 20.	f Ier. 34. 22. h Fac. 50. 20.	i 2 Reg. 16. 9.
b Iov 31. 14.			

- 10 „Precumă mâna mea a lovită împărățiile i-
doliloră,
„Ale căroră chipuricioplate erau mai multe
de câtă ale Ierusalimului și ale Samariei;
11 „Precumă amă făcută Samariei și idoli-
loră sei,
„Aă nu totă astă-feliă voiă face și Ierusa-
limului și chipuriloră sale?“
12 De aceea după ce Domnulă va sfârși
totă lucrulă seă
„În muntele Sionă și în Ierusalimă,
„Voiă pedepsi gândurile îngâmfatei ânimi a
regelui Asiriei,
Și trufia sumetiloră sei ochi.
13 „Fiindă-că a disă:
„Prin puterea mânei mele amă făcută *acesta*,
„Și prin înțelepciunea mea; căci sânt cu
minte;
„Amă strămutată hotarele popóreloră,
„Și tesaurele loră le-amă predată;
„Amă surpată, ca ună vitésă, locuitorii *loră*;
14 „Și ^p mâna mea a găsită, ca pre ună cuibă,
avuția popóreloră:
„Și precumă se stringă oăele părăsite,
„Aă amă strinsă eă totă pământulă;
„Și nimenea n'a fostă, care să bată din aripă,
„Să deschidă gura, seă să căriescă.“
15 Aă ^a fălesce-se securea asupra celui ce taiă
cu d'insa?
Aă mândresce-se ferestreulă asupra celui
ce-lă mișcă?
Ca și cândă toégulă ară mișca pre cei ce-
lă rădică!
Ca și cândă bățulă ară rădica pre omă!
16 De aceea Domnulă, Domnulă oștiriloră, va
trămete
Uscăciune ^r celoră grași aī sei,
Și suptă mărirea lui va arde arșiță,
Ca arșița foculă.
17 Și lumina lui Israelă în focă se va preface,
Și Sântulă seă în flacăra,
„Ce va aprinde și va înghiți spinii sei
Și scaii sei *totă* într'o ăi.
18 Și va nimici mărirea pădurei sale și a ^a măn-
nósei sale câmpii,
De la suftetă până la carne,
De va fi ca și peirea bolnavulă.
19 Și rămășița arboriloră pădurei sale va fi
pučină,
Aă, că ună copilă va puté-o scrie.
20 „Și în ăiăa aceea
„Nu se va mai rădăma rămășița lui Israelă,
Și cei scăpați aī casei lui Iacobă,
Pe celă, ce i-a lovită;
Ci se voră rădăma pe Iehova,

Sântulă lui Israelă, cu încredere.
„Rămășița se va întorce, 21
Rămășița lui Iacobă, cătră puterniculă Dum-
neđeă.
„Căci chiară de ară fi poporulă teă Israelă 22
ca nésipulă mărei,
„Număi o rămășiță din ei se va întorce;
Căci ^a nimicirea este hotărită, revărsătore de
dreptate.
„Căci nimicire, da, *nimicire* hotărită, va face 23
Iehova, Domnulă oștiriloră,
În međiloculă țerei întregi.
De aceea aăa ăice Iehova, Domnulă oști- 24
riloră:
„Nu te teme, poporulă meă, cela ce locuesă
Sionulă, de Asiriénulă,
Care te lovesce cu toégă,
Și *care* rădică biciulă seă asupra ta, după
chipulă ^e Egiptulă.
„Căci, încă forte pučină, ^e și urgia mea va 25
înceta,
Și mânia mea *se va indrepta* spre nimici-
rea loră.
Și va rădica Iehova, *D-đeulă* oștiriloră, / bi- 26
ciculă asupra lui,
Ca în bătaia ^a Madianului la stânca Horebă;
Și ^a toégulă seă 'lă va înălța preste mare,
Dupre chipulă Egiptulă.
Și în ăiăa aceea 27
„Se va depărta sarcina sa de pe umă-
rulă teă,
Și jugulă seă de pe grumazulă teă,
Și se va sfărăma jugulă de multă ^a grăsimă.
Elă a venită la Aiată; a trecută prin 28
Migronă,
A lăsată în Micmașă unelte sale;
A trecută ^a trecătoreă, 29
A masă în Gheba;
Rama se cutremură,
Ghibea a lui Saulă fuge.
Înălță vócea ta, fică ^a Gallimului! 30
Ascultă, ^a Laișo!
„Sermane Anathotă!
„Madmena fuge, 31
Locuitorii Gebimului fugă grămadă.
Astă-ăi se mai opresce ^a în Nobă;
Elă ^r rădică *deja* mánasa *asupra* muntelă ^a fi- 32
cei Sionulă,
Asupra colinei Ierusalimulă.
Éccă, Iehova, Domnulă oștiriloră, 33
Va rumpe ramurele cu putere cumplită,
Și ^a cei înalți la statură se voră tăia,
Și se voră umili cei sumeți.
Cu feră va tăia desimea pădurei, 34
Și Libanulă va cădă de mână puternică.

m 2 Reg. 19. 31.
n Ier. 18.
o Isa. 37. 24.
Exec. 28. 4.
etc.
Dan. 4. 30.

p Iov 31. 25.
q Ier. 51. 30.
r Cap. 5. 17.
s Cap. 9. 18. &
27. 4.
t 2 Reg. 19. 23.

u Veđi 2 Reg. 16.
7.
v Cron. 28. 20.
w Cap. 7. 8.
x Rom. 9. 27.
y Cap. 6. 13.

z Cap. 28. 22.
a Cap. 28. 22.
b Dan. 9. 27.
c Rom. 9. 28.
d Cap. 37. 6.
e Esod. 14.

d Cap. 54. 7.
e Dan. 11. 36.
f 2 Reg. 19. 35.
g Jude. 7. 25.
Cap. 9. 4.
h Esod. 14. 26.

i Cap. 14. 25.
j Pa. 105. 15.
Dan. 9. 24.
1 Ioan 3. 20.
k 1 Sam. 13. 23.

l 1 Sam. 11. 4.
m 1 Sam. 25. 44.
n Jude. 18. 7.
o Ios. 21. 18.
p Ios. 15. 31.
q 1 Sam. 21. 1.

& 22. 19.
Neom. 11. 32.
r Cap. 13. 2.
s Cap. 37. 22.
t Veđi Amos 2. 9.

*Domnia cea plină de pace și de prosperitate
a lui Mesia.*

- 11** **A** TUNCEA ^a va eși o odraslă din tulpina
lui ^b Ișai,
Și ^c o ramură va crește din rădăcinele lui;
2 Și se va repausa pe el ^d spiritul lui Iehova,
Spiritul înțelepciunii și al priceperii,
Spiritul sfatului și al puterii,
Spiritul științei și al temerei de Iehova.
3 Și plăcerea lui va fi în temerea de Iehova,
Și nu va judeca după părerea ochilor săi,
Nici nu va hotărî după auzirea urechie-
lor sale;
4 Ci ^e va judeca pre cei saraci cu dreptate,
Și va hotărî cu ecitate pentru cei sermani
ai țerei;
Va ^f lovi pământul cu vîrga gurei sale,
Și cu suflarea buzelor sale va ucide pre
cei nelegiuți.
5 ^g Dreptatea va fi cingătoarea cōpselor sale,
Și credincioșia cingătoarea șelelor sale.
6 Atuncea ^h va locui lupul la un loc cu
mnelelul,
Și leopardul se va odihni împreună cu e-
dul;
Vițelul și puful leului și vitele îngrășate
vor ⁱ fi la un loc,
Și un copil mic le va mîna.
7 Vaca și ursocia vor ^j pasce,
Împreună se vor odihni puil lor;
Leul va mîncă paiu, ca și bou;
8 Și pruncul sugător se va juca la gura
bortei viperei,
Și în vizunia basilicului va băga mîna sa
copilul ^k d'abie intercatu.
9 Nu vor face nici un rău nici o derăpănare
pe tot muntele meu cel sântu;
Căci ^l plin va fi pământul de știința lui
Iehova,
Precum apele acoperă ^m fundul mării.
10 ⁿ Și în ziua aceea ^o rădăcina lui Ișai,
Ce va sta drept steg al popórelor,
O vor căuta ^p națiunile;
Și ^q locul ei de repaus va fi mărirea.
11 Și ^r în ziua aceea se va întempla,
Că Domnul ^s ărá-și va întinde mîna sa, de
a două órá,
Ca să redobîndescă ^t rămășița poporului său,
Ce va fi rămas, ^u de la Asiria și de la Egiptu,
De la Patrosu, de la Etiopia, și de la Elamu,
De la Șinaru, de la Hamatu, și de la insu-
lele mării.

Și va înălța steg națiunilor, **12**
Și va aduna pre cei împrășciați ai lui Is-
raelu,
Și va strînge pre ^v cei răspîndiți ai lui Iuda
Din cele patru colțuri ale pământului.
Atuncea ^w pisma lui Efraim se va depărta, **13**
Și neamicia lui Iuda va înceta;
Efraim nu va ^x mai pismui pre Iuda,
Și Iuda nu va ^y mai dușmăni pre Efraim;
Ci vor sbura pe spinarea Filistenilor că- **14**
tră apus;
Vor ^z prăda împreună pre fiii resăritului;
^{aa} Asupra Edomului și Moabului vor ^{ab} întinde
mîna lor,
Și fiii lui Ammon ^{ac} vor asculta de ei.
Și Iehova ^{ad} va despica limba mării Egiptului, **15**
Și va mișca mîna sa asupra Eufратului în
aprinerea mîniei sale,
Și-lu va lovi ^{ae} în șapte riuri,
Și ^{af} vor pași preste ^{ag} d'insul cu încălciăminte.
Și ^{ah} va fi o cale pentru rămășița poporului său, **16**
Ce va fi rămas, de la Asiria;
^{ai} Precum a fost pentru Israelu în ziua,
Cîndu a eșit din pământul Egiptului.

S I vei dice ^{aj} în ziua aceea: **12**
„Ție-ți mulțumesc, Iehova;
„Că mîniindu-te pre mine, mînia ta s'a în-
torsu ^{ak} de la mine,
„Și m'ai mîngăiat.
„Eccé, Dumneđu ^{al} m' este mîntuirea mea, **2**
„In elu mă încred, și nu mă tem;
„Căci ^{am} ătăria mea și lauda mea este Iahú,
„Iehova;
„Și elu s'a făcut mie spre mîntuire.
Și cu veselie veți scote ^{an} apă de isvórele mên- **3**
Și în ziua aceea veți dice: [tuirei. **4**
„Mulțumiți lui Iehova,
„Chîmăți numele lui,
„Faceți cunoscute faptele lui între popóre;
„Lăudați-lu, căci ^{ao} înălțat este numele lui.
„Cîntați lui Iehova, căci fapte mari a făcutu, **5**
„Cunoscute ^{ap} fie acestea pe tot pământul;
„Saltă, și bucură-te, locuitoare a Sionului, **6**
„Căci mare este în meșlocul teu ^{aq} Sântul
lui Israelu.“

Profeția asupra Babilonului.

PROFEȚIA împoverătoare asupra Babilo- **13**
nului, pre care o vedu Isaia, fiul lui
Amoz:
^{ar} Rădicați steg ^{as} pe muntele pleșu! **2**
Înălțați spre ei vócea, ^{at} faceți cu mîna!

Cap. 11.	Ios. 1. 32, 33.	a Cap. 65. 25.	n Ebr. 4. 1, etc.
a Cap. 53. 2.	& 3. 31.	b Zec. 31. 25.	o Cap. 2. 11.
Zech. 6. 12.	e Ps. 72. 3, 4.	c Osea 2. 18.	p Zech. 10. 10.
Apoc. 5. 5.	f Apoc. 19. 11.	d Iov 5. 23.	q Ioan 7. 35.
b Fapt. 13. 23.	g Iov 4. 9.	e Cap. 2. 4. &	r Iac. 1. 1.
Vers. 10.	h Mal. 4. 6.	f 35. 9.	s Ier. 3. 18.
c Cap. 4. 2.	i 2 Thes. 2. 8.	g Hab. 2. 14.	t Ezec. 37. 16, 17.
Ier. 23. 5.	j Apoc. 1. 16. &	k Cap. 2. 11.	u Osea 1. 11.
d Cap. 61. 1.	l 2. 16. & 19. 15.	m Rom. 15. 12.	v Dan. 11. 41.
Mat. 3. 16.	n Veđi Efec. 6. 14.	o Rom. 15. 10.	w Cap. 60. 14.

u Zech. 10. 11.	b Esod. 15. 2.	Pa. 68. 32. &	Cap. 13.
v Apoc. 16. 12.	c Ps. 83. 18.	98. 1.	a Cap. 21. 1. &
x Cap. 19. 23.	d Ps. 118. 14.	i Cap. 54. 1.	47. 1.
y Esod. 14. 29.	e Ioan 4. 10. 14.	j Zef. 3. 14.	Ier. 50. & 51.
z Cap. 51. 10. &	f 7. 37, 38.	k Ps. 71. 22. &	b Cap. 5. 26. &
63. 12, 13.	g 1 Cron. 14. 16.	l 89. 18.	18. 3.
—	h Ps. 105. 1.	m Cap. 41. 14, 16.	Ier. 50. 21.
Cap. 13.	n Ps. 145. 4, 5, 6.	—	o Ier. 51. 25.
a Cap. 2. 11.	o Ps. 34. 3.	—	p Cap. 10. 32.
—	q Esod. 15. 1, 21.	—	—

- Ca să între în porțile puternicilor *Babilonului*!
- 3 Da't'amă ordină celor înșarcinați de mine;
Chiămat'amă pentru îndeplinirea mâniei mele
pre viteșii mei,
Pre cei voioși și falnici ai mei.
- 4 *Eccē!* vóce de mulțime pe munți, ca și cea
a unui popor numeros;
Vócea vuetului popórelor, adunate din mul-
te țeri:
Iehova, *D-zeul* oștirilor cercetază óstea
gata de rebelă.
- 5 Ei vină din pământ de departe,
De la marginea ceriurilor,
Iehova și uneltele mâniei sale;
Ca să strice totă țera.
- 6 Urlați, că aproape *este* *o* ziua lui Iehova;
Ea vine ca o dărâpănare de la Atotpu-
ternicul.
- 7 De aceea toate mânele slăbesc,
Și înima a totu omul se topesce;
- 8 Ei s'înpăimintă,
Dureri și chinuri i cuprindă;
Sunt în durere, ca o femeă în facere;
Cu încremenire se uită unul la altul;
Fețe de flacără sunt fețele lor.
- 9 *Eccē!* ziua lui Iehova vine,
Plină de gróză, de urgiă, și de aprinderea
mâniei;
Ca să prefacă pământul acela în pustii,
Și să sterpască de pe el *o* păcătoșii lui.
- 10 Căci stelele ceriurilor și constelațiunile lor,
Nu-și vor da lumina lor;
Sórele se va întuneca la resăritul său,
Și luna nu va răspândi lumina sa.
- 11 Și voiă pedepsi lumea pentru răutatea ei,
Și pre cei nelegiuți pentru nedreptatea lor;
Voiă face să inceteze trufia celor sumeți,
Și voiă umili îngâmfarea celor puternici.
- 12 Mai rar voiă face pre bărbat de câtă au-
rul curat,
Și pre om decătă aurul de Ofir.
- 13 De aceea voiă cutremura ceriurile,
Și se va clăti pământul din locul său,
La urgia lui Iehova, *D-zeul* oștirilor,
Și în *o* ziua aprinderii mâniei lui.
- 14 Și ca o căprioară vênată,
Ca oie, pre cari nu le adună nimenea,
Se va întorče fie-care cătră poporul său,
Și va fugi fie-care cătră pământul său.
- 15 Cine din ei se va găsi, va fi străpuns,
Și vor căde toți cei uniți cu ei de sabă;
16 Copiilor lor vor fi sdrobiți înaintea ochilor
lor.
- Casele lor prădate, și femeile lor siluite.
Eccē! voiă descepta asupra lor pre Meșii, 17
Ce nu prețuesc argintul,
Și nu a plăcere de aur.
Arcurile lor vor sdrobi pre ténari, 18
Și de fructul mitrei nu se vor îndura;
Ochii lor nu va cruța nici chăr pre copii.
Așa Babilonul, podoba împărățiilor; 19
Mândria falnică a Chaldeilor, va ajunge,
Ca Sodoma și Gomorra, pre cari Dumnezeu
le-a nimitit.
În eternă, nu va trona, 20
Nu va fi locuită din generațiune în gene-
rațiune;
Nu-și va întinde acolo Arabul cortul său,
Nici păstori vor poposi acolo turmele lor.
Ci ferele sălbatice ale deșerturilor se vor 21
odihni acolo,
Și buhne vor implé casele lor;
Acolo vor locui struți,
Și caprele péroase acolo vor juca.
Și șacalii vor urla în palaturile lor, 22
Și dragonii în casele lor de plăcere;
Că aproape este să vină timpul lui,
Și zilele lui nu se vor îndelungi.
CĂ se va îndura Iehova de Iacob, 14
Și *o* *era*-și va alege pre Israel,
Și-i va aședa în pământul lor;
Și străinii se vor însoți cu d'înși,
Și se vor lipi de casa lui Iacob.
Popórele i vor lua, și-i vor aduce la lo- 2
cul lor;
Dară casa lui Israel în moscenire i va lua
în pământul lui Iehova,
Ca servi și serve;
Și vor ține robii pre cei ce i-au robit,
Și vor stăpâni pre apăsătorii lor.
Și în ziua, când Iehova i va da repaus 3
de necasul său, de turburarea sa, și de
servitutea sa cea grea, la care ai fost
supus, Rădica-vei acestă cuvântă batjo- 4
coritoră asupra regelui Babilonului; și vei
dice:
Eccē cum repausăză cel ce apăsa!
Eccē, cum repausăză cel lăcom de aur!
Iehova a sfărâmat *o* toégul nelegiuitilor, 5
Sceptrul domnitorilor!
Cee ce a bătut popóre cu urgiă, 6
Cu bătăi fără de încetare;
Cee ce a domnit cu mânia preste națiuni,
Ea însă și este acum prigonită fără contenire.
Tot pământul se odihnesce, este liniscit, 7
Și erumpe în strigări de bucuria.
Și ridă de tine pini, 8

e Ioel 3. 11.
f Ps. 149. 3, 5, 6.
g Zef. 1. 7.
Apoc. 6. 17.
h Iov 31. 38.
Ioel 1. 15.
i Ps. 48. 6.
Cap. 31. 3.

j Mal. 4. 1.
k Ps. 104. 35.
l Prov. 2. 22.
m Cap. 24. 21, 23.
n Esac. 32. 7.
Ioel 2. 31. &
3. 15.
Mat. 24. 29.

Marc. 13. 24.
Luc. 21. 25.
n Cap. 2. 17.
o Hag. 2. 6.
p Ps. 110. 5.
Plân 1. 13.
q Ier. 50. 16. &
51. 9.

q Ps. 137. 9.
Nah. 3. 10.
Zeoh. 4. 2.
r Cap. 21. 2.
s Ier. 51. 11, 28.
Dan. 5. 28, 31.
t Cap. 14. 4, 22.
u Fac. 19. 24.

25.
Deut. 29. 23.
Ier. 49. 18. &
50. 40.
v Ier. 50. 3, 39.
& 51. 29, 62.
w Cap. 34. 11, 15.
Apoc. 18. 2.

x Ier. 51. 33.
—
Opulă 14.
a Ps. 102. 13.
b Zeoh. 1. 17.
& 2. 12.

c Cap. 60. 4, 5, 10.
Efes. 2. 12, 13, etc.
d Cap. 49. 23.
e 60. 9. & 66. 20.

f Cap. 60. 14.
g Cap. 13. 19.
Hab. 2. 6.
h Apoc. 18. 16.
i Ps. 125. 3.
j Cap. 55. 12.
Esac. 31. 16.

- „Și cedrii Libanului, *dicându* :
 „De când tu dormi,
 „Tăiaătoru nu s'a sculatū preste noi.”
 9 „Infernulū de desuptū s'a cutremuratū
 pentru tine,
 Ca să te întimpine la venirea ta ;
 Pentru tine elū a desceptatū umbrele
 • Tuturorū mai marilorū pământulū ;
 Elū a sculatū de pe tronurile lorū
 Pre toți regii popórelorū.
 10 Toți acestia iéu cuvântulū, și dicū cătră tine ;
 „Cumū ! făcutu-te-ai și tu neputinciosū ca noi !
 „Făcutu-te-ai și tu asemenea noui !“
 11 În infernū pogoritu-s'a fula ta,
 Sunetulū harpelorū talo ;
 Vermele 'ți este așternutū suptū tine, și ver-
 miū te acoperū.
 12 „Cumū ai cădūtū din ceriū,
 Lucifer, fiū alū aurorei !
 Ecce-te aruncatū la pământū,
 Călcătorule alū popórelorū !
 13 Căci tu diceai în ānima ta :
 „Sui-mē-voiū în ceriū,
 „Inālta-voiū tronulū meū mai pe susū de-
 câtū stelele lui Dumneđeū ;
 „Și voiū sedē pe muntele intrunirei *deilorū*,
 „Pe nordulū celū mai depārtatū ;
 14 „Sui-mē-voiū pe inālțimile nūorilorū,
 „Voiū fi asemenea celui Prē-inālțū.”
 15 Darā „în infernū ecce-te aruncatū,
 În grópa cea mai adūncā !
 16 Ceī ce te vėdū, căutāndū la tine, aștintin-
 du-te vorū *dice* :
 „Ecce omulū care făcu să se cutremure pā-
 mēntulū !
 „Care făcu să se clatine impērații !
 17 „Care prefācu lumea într'unū pustiiū,
 „Și nimici cetāțile ei !
 „Care nu dādea drumu prinșilorū sei.”
 18 Toți regii popórelorū, da, toți
 Se repausēzā în mārire, fie-care în lóca-
 șulū seū.
 19 Ėrū tu jaci asvėrlitū fără mormēntū,
 Ca o ramurā putreditā,
 Avēndū de vestmēntū pre cei uciși, pre cei
 strāpunși de sabiā,
 Ce se pogorā la petrele mormēntulū ;
 Esci ca stėrvulū ce se calcā în picióre.
 20 Nu te vei uni cu d'inșiī întrū immormēntare ;
 Căci ai pustiiitū *chiarū* pământulū teū,
 Și ai ucisū *chiarū* pre poporulū teū ;
 „Semīnța celorū făcētorī de rele renume nu
 póte dobēndi.
 21 Pregātiți injunghiarea copiilorū lui,
 „Pentru nedreptatea pārinților lorū ;

Ca să nu se scóle, nici să moscenēscā pā-
 mēntulū :
 Nici să *mai* imple fața lumei de turburātorī.
 Căci *și* eū mē voiū scula asupra lorū, 22
 Dice Iehova, *D-deulū* oștirilorū,
 „Și voiū stėrpi din Babilonū * numele și ' rē-
 „Fiulū și nepotulū, dice Iehova. [māșița,
 „Lū voiū preface în moscenire ariciulū, și 23
 în bālți de ape,
 Și-lū voiū mātura cu mātura nimicirei, dice
 Iehova, *D-deulū* oștirilorū.
 Jurat'a Iehova, *D-deulū* oștirilorū, di- 24
 cēndū :
 Da, cumū amū gānditū, așa se va face,
 Și precumū amū hotāritū, așa va rămāné :
 Că voiū sfārāma pre Asiriēni în pământulū 25
 meū,
 Și-lū voiū cālca în picióre pe munții mei ;
 Atunceā „jugulū seū se va depārta de pe ei,
 Și sarcina lui se va lua de pe umeriilorū.
 Acēsta *este* hotārirea, hotāritā asupra a totū 26
 pământulū,
 Și acēsta *este* māna cea întinsā asupra po-
 pórelorū.
 Căci Iehova, *D-deulū* oștirilorū, a * hotāritū, 27
 și cine va zādarnici ?
 Māna lui s'a întinsū, și cine o va întórce ?

Profețiā asupra Filistiei.

În anulū, în care a muritū *regele Ahazū, 28
 fost'a acēstā profețiā impovērātóre.

Nu te bucura, tu, totū *pământulū* Filis- 29
 tenilorū,

* Că s'a sfārāmatū toégulū celui ce te-a lovitū ;
 Căci din códa șerpelui va eși basilisculū,
 * Și fructulū seū va fi șerpe sburātoriiū.

Darā āntēiū-nāscuții saracilorū vorū pasce, 30

Și lipsiții vorū repausa în siguranță ;

Darā voiū omori rādēcina ta cu fóme,

Și se va ucide rămāșița ta.

Urlā, pórtā ! țipā, cetate ! 31

Tu, întregule *pământū* alū Filistenilorū, te

vei topi ;

Căci fumū vine de la mēdā-nópte,

Și nici unū omū nu rămāne singurū de ce-
 tele sale.

Și ce se va răspunde solilorū acestui poporū ? 32

Că * Iehova a întemeiatū Sionulū,

Și în elū vorū afla adāpostū * saracii popo-
 rulū seū.

Căderea Moabului pređisā.

* PROFETIA impovērātóre Moabului. 15
 Da, nópteā s'a prēdatū * Arulū Moabului,
 și a peritū ;

j Ezech. 32. 21.
 k Cap. 34. 4.
 l Mat. 11. 28.
 m Dan. 8. 10.
 n Ps. 48. 2.
 o Cap. 47. 8.

2 Thea. 2. 4.
 p Mat. 11. 28.
 q Iov 18. 19.
 r Ps. 21. 10. &
 37 28. & 109.
 13.

r Esod 20. 5.
 Mat. 23. 35.
 s Prov. 10. 7.
 t Ier. 51. 62.
 u 1 Reg. 14. 10.

v Iov 18. 19.
 w Cap. 34. 11.
 x Zef. 2. 14.
 y Cap. 10. 27.
 z 2 Cron. 20. 6.

Iov 9. 12. &
 23. 13.
 Ps. 33. 11.
 Prov. 19. 21.
 & 21. 30.

Cap. 43. 13.
 Dan. 4. 21. 35.
 s 2 Reg. 16. 20.
 a 2 Cron. 26. 6.
 b 2 Reg. 18. 8.

c Ps. 87. 1. 5.
 & 102. 16.
 d Zef. 3. 12.
 Zeach. 11. 11.
 ...

Capitul 16.
 a Ier. 48. 1. etc.
 Ezech. 35. 8-11.
 Amos 2. 1.
 b Num. 21. 28.

- Da, noptea s'a preădată Kirulū Moabului, și a peritū.
- 2 Poporulū s'a suitū în casa idolilorū, și Dibonulū pe înălțimi, ca să plângă; Urla-va Moabulū pentru *perderea* Neboului și a Medibei;
"Tote capetele sūnt pleșuve, Tôtă barba este tăiată.
- 3 În ulițe se încingū cu saci; Cu toții urlă pe acoperimintele lorū și în u-Topindu-se de plânsū. [lițele lorū,
- 4 Se vaetă Heșbonulū, și Elealulū; Vaetulū lorū se aude până la Iaazū; Pentru aceste se bocescū cei înarmați ai și este amăritū sufletulū lorū. [Moabului,
- 5 "Anima mea jălesce pentru Moabū, Ai căruia fugari *alergă* până la Zoarū, până la alū treilea Eglatū;
 Căci la suifulū Luhitulū plângendū se suiū, Și în calea Horonaimulū înalță strigare de
- 6 Apele Nimrimiei s'au pustiitū, [nimitire. Și érba s'a uscatū, verdéța s'a dusū, Nu mai este nimicū verde.
- 7 De aceea bunurile, pre cari le-au cēștigatū, și *averea* ce au păstratū, Ei le ducū d'incolo de pēreulū sălcielorū.
- 8 Strigarea lorū a incunjuratū cuprinsulū Moa-Urletulū seū până la Eglaimū, [bului, Și urletulū seū până la Beerū-Elimū;
- 9 Căci apele Dimoniei se împlu de sânge; Căci asupra Dimoniei aducū cete noūe:
 "Lei asupra celui scăpatū din Moabū, Și asupra rēmășiței țerei.
- 16 **T**RAMETETI mnelulū domnitorulū țerei, "De la Sela prin deșertū Cătră muntele ficei Sionulū!
- 2 Căci, ca paserea ce se rătăcesce, Gonitā *findū* din cuibulū ei, Așa sūnt ficele Moabului, Cari stāndū la trecătorile Arnonulū, *dicū* :
- 3 "Sfătuesce-te, lucrēzā dreptū;
 "Ca noptea cea mai adūncă fă-ți umbra ta în amēda țilei;
 "Ascunde pre cei goniți,
 "Nu da față pre cei fugari;
- 4 "Cei goniți ai mei din Moabū rēmānā la tine, "Să fii lorū locū de scăpare de față predătorulū:
 "Până va înceta apēsarea,
 "Va trece dērăpēnarea,
 "Și va peri celū încalcătorū din țērā:
- 5 "Căci prin iubire s'a întemeiatū tronulū teū, "Și șede pe elū cu credincioșiā în cortulū lui Davidū,

- "Unū judecătorū, ce cautā judecata, și se silesce la dreptate.
 Auđit'amū mândria Moabului, (că mândru 6
 fôrte este),
 De fala lui, îngâmfarea lui și mânia lui;
 "Dară de nici unū rađamū nu mai sūnt min-
 ciunile lui.
 Pentru acēsta Moabulū urlă pentru sine; 7
 Urlă cu toții;
 Suspini pentru struguri Kiru-Haresetului, Întristați cu totulū.
 Căci câmpiele Heșbonulū lānceđescū, 8
 "Viia Sibmei se usucă;
 Domni popólorolū i-a nimicitū vițele cele
 mai alese,
 Cari ajungeau până la Gazerū,
 Rătăciaū prin pustiiū,
 Și ale cărei ramuri se întinseră, trecuse-
 ră marea.
 De aceea cu plânsulū Iazerei te plāngū și eū, 9
 viia Sibmei;
 Și te adapū cu lacrimile mele, Heșbonule
 și Elealule;
 Căci asupra culesulū fruptelorū tale și asu-
 pra secerișulū teū
 A răpeđitū strigātū de resbelū.
 "S'a luatū bucuria și veselīa din mănósele 10
 tale câmpii,
 Și în viiele tale nu se mai cāntă cāntări de
 bucuriā, nici se mai chiuiesce;
 Călcătorulū nu va călca vinū în linuri;
 Strigātulū culesulū teū făcutu-l'amū să in-
 ceteze.
 De aceea mēnuntaiele mele facū vuetū, ca 11
 citara, pentru Moabū,
 Și lă-intrulū meū pentru Kirū-Hareșū.
 Și ecce, Moabulū, după ce s'a arētatū, 12
 Și s'a obositū pe înălțimi,
 Vine în sanctuarulū seū, ca să se rōge;
 Dară nu isbutesce.
 Acesta este cuvēntulū, pre care l'a vor- 13
 bitū Iehova despre Moabū de demultū;
 Dară acumū Iehova vorbesce, đicēndū : 14
 "In trei ani, cumū sūnt anii unui năimitū,
 "Mărirea Moabului se va injosi,
 "Cu tótă marea mulțime a lui;
 "Și rēmășița lui va fi pučină, de totū ne-
 băgatā în sémā.

Profeți asupra Siriei, a lui Efraimū și a Asirienilorū.

- P**ROFETIA împovērătoare Damasculū. 17
 Ecce, Damasculū se iea d'între cetăți,
 Și va fi grămadă de ruini.

c Cap. 16. 12.
 d Veđi Lev. 21. 5.
 e Cap. 3. 24. &
 22. 12.
 f Ier. 47. 5. &
 48. 1, 37, 38.
 Exec. 7. 18.

e Ier. 48. 38.
 f Cap. 16. 9.
 g Cap. 16. 11.
 Ier. 48. 31.
 h Cap. 16. 14.
 Ier. 48. 34.

i Ier. 48. 5.
 j Num. 32. 36.
 k 2 Reg. 17. 25.
 —
 Capulū 16.
 a 2 Reg. 3. 4.

b 2 Reg. 14. 7.
 c Num. 21. 13.
 d Dan. 7. 14.
 27.
 Mio. 4. 7.
 Luc. 1. 35.

e Ps. 72. 2. &
 96. 13. & 98. 9.
 f Ier. 48. 29.
 Zef. 2. 10.
 g Cap. 28. 15.
 h Ier. 48. 20.

i 2 Reg. 3. 25.
 j Cap. 24. 7.
 k Vers. 9.
 l Ier. 48. 32.
 m Cap. 15. 4.
 n Cap. 24. 8.

o Cap. 15. 5. &
 63. 15.
 Ier. 49. 36.
 p Cap. 15. 2.
 q Cap. 21. 16.

Capulū 17.
 a Ier. 49. 23.
 Amos 1. 3.
 Zech. 9. 1.

- 2 Cetățile Aroerului se voru părăsi;
Vorū fi *de păsăune* turmelorū,
Ce se voru odihni *pe locul* lorū, și ^b nu va
fi cine să le sparie.
- 3 Lipsi-va și lui Efraim ^c întăriturile sale,
Și Damascului regatul seū; și rămășița Siriei
Va fi ca și mărirea fiilorū lui Israelū,
Dice Iehova, *D-deulū* oștirilorū.
- 4 Și în *diūa* aceea mărirea lui Iacobū se va
micșura,
Și ^d grăsimia corpului seū se va usca:
^e Li va fi, ca și secerătorului *ce* culege grăulū,
Și seceră spicele cu braçulū seū;
5 Și *li* se va întempla, ca și celui *ce* adună
spice în valea Refaimului;
6 Dară *li* va rămâne bobițatură, cumū *rămâne*
la scuturatulū olivului,
Dūoi seū trei simburī pe vērfulū cracului
celui mai înaltū,
Patru seū cinci pe crengelē sale cele mai
rodite,
Dice Iehova, Dumneḡeulū lui Israelū.
- 7 În *diūa* aceea omulū ^f privi-va cătră Fă-
cētorulū seū,
Și ochii lui se voru uita spre Sântulū lui
Israelū;
- 8 Nu va mai privi cătră altarele, lucrul mă-
nelorū sale,
Nici nu se va uita la *aceea* ce au făcutū
degetele lui,
Nici la Astarteele, nici la chipurile sōrelui.
- 9 În *diūa* aceea vorū fi cetățile cele întărite
ale sale ca o pădure părăginită,
Și ca vērfulū muntelui,
Pre care *Amoreii* și *Eveii* l'au părăsitū de
faça fiilorū lui Israelū;
Și va fi pustiire.
- 10 Pentru-că ai uitatū pre ^h Dumneḡeulū mēn-
tuirii tale,
Și nu ți-ai adusū-aminte de stânca pute-
rei tale,
De aceea tu poți plāta plānte *păcute*,
Și poți sădi vlăstare străine:
- 11 Te poți trudi *diūa*, să crēcā plānta ta,
Și te poți sili demānēța să n'florēcā se-
mința ta;
Dară secerișulū se va perde în *diūa* durerei,
Și a mahnirei descurăgiātore.
- 12 Ah! vuetulū multorū popōre!
Ce vuescū, ⁱ ca vuetulū mării;
Și mugetulū națiunilorū!
Ce mugescū, ca mugetulū apelorū puternice.
- 13 Mugescū popōrele, ca mugetulū multorū ape;
Dară *Dumneḡeū* le va ^j muștra, și vorū fugi
departe;

* Vorū fi gonite, ca plēva munțilorū înaintea
vântului,
Și ca pulberea vērtejuluiū înaintea furtunei.
În-de-sērā *totulū* va fi turburatū, 14
Și mai 'nainte de aurorā nu vorū mai fi;
Acesta e partea celorū ce ne-au prēdatū,
Și sorțulū celorū ce ne-au răpitū.

O tu, ^k pāmēntū cu umbrā înduōitā, 18
Celū de preste riurile Etiopiei!
Celū ce trāmeți soli pe mare, 2
Și în vase de papurā pe ape!
Mergeți, trāmeși iuți, la ^l poporulū *acela*, celū
înalțū la staturā și strălucitorū,
La *acelū* poporū groznicū din începutulū
seū și până acumū,
Poporū ce mēsūrā cu frānghia, și incalcā *totū*,
Pre alū cărui pāmēntū 'lū inundā fluviile.
Toți locuitorii lumēi, și câți locuiți *acestū* 3
pāmēntū,
Luați sēmā, ^m cândū se va înālța stēgulū pe
munți!
Ascultați, cândū se va sufla din trîmbiță!
Căci așa a ⁿ disū Iehova cătră mine: 4
Cu linisce privi'amū
Din lōcașulū meū,
Ca arșița strălucitōrē pe erbā verde,
Ca nūorulū de rouā în arșița secerișului;
Dară mai 'nainte de secerișū, după ce s'a 5
trecutū flōrea,
Și flōrea s'a făcutū aguridā,
Atuncea tăiatu-s'au ramurele cu cosorulū,
Și s'au îndepārtatū vițele, tăiāndu-se;
S'au lāsātū tōte pentru pāsērele răpitōre ale 6
Și pentru fērele pāmēntului; [munțilorū,
Ca să vēreze în ele pāsērele răpitōre,
Și să ierneze într'insele tōte fērele pāmēntului.
În timpulū *acela* ^o aduce-se-va darū lui Iehova, 7
D-deulū oștirilorū,
De la poporulū celū înaltū la staturā și stră-
lucitorū,
De la poporulū groznicū din începutulū seū
și până acumū,
Poporū ce mēsūrā cu frānghia și incalcā *tōte*,
Pre alū cărui pāmēntū 'lū inundā fluviile,
În loculū numelui lui Iehova, *D-deulū* oști-
rilorū, în muntele Sionū.

*Preḡiceri de judecāți asupra Egiptului, cu sḡgā-
duinți de îndurare.*

PROFETIĂ apēsātore Egiptului. 19
Eccē, Iehova ^p cālăresce pe unū nūorū
ușorū,
Și va intra în Egiptū:
Și ^q idolii Egiptului se vorū clāti d'înaintea lui,
Și ānima Egiptului se va topi în elū.

b Ier. 7. 33.
c Cap. 7. 16. &
8. 4.
d Cap. 10. 16.
e Ier. 51. 33.

f Cap. 24. 13.
g Mic. 7. 7.
h Ps. 68. 19.
i Ier. 6. 23.
j Ps. 9. 5.

k Ps. 89. 13.
l Osea 13. 8.
—
m Capulū 18.
n Cap. 30. 4, 5.

o Exec. 30. 4,
5. 9.
p Zef. 2. 12. &
3. 10.

q Vers. 7.
r Cap. 3. 26.
s Veḡi Ps. 68.
31. & 72. 10.

t Cap. 16. 1.
u Zef. 3. 10.
v Mal. 1. 11.

Capulū 19.
w Ier. 46. 13
Exec. 29. & 30.

x Ps. 18. 10. &
104. 3.
y Exod. 12. 12.
z Ier. 43. 12.

- 2 Că voi^u ^aîntărita pre Egipteni asupra Egiptenilor^u;
Se vor^u bate unul^u cu altul^u,
Și fie-care cu aprópele se^u,
Cetate cu cetate,
Regat^u cu regat^u.
- 3 Și va peri spiritul^u Egiptului din me^uilocolul^u
Și voi^u resturna sfatul^u se^u. [se^u,
Puté-vor^u atuncea s^u ^ase sfătuéscă cu idolii
și cu fermecătorii lor^u,
Cu necromanții lor^u și cu magii lor^u!
- 4 Dară voi^u da pre Egipteni ^uîn mâna unui
domn^u crud^u,
Și un^u rege aspru ^ui va domni,
Dice Iehova, Domnul^u oștirilor^u.
- 5 ^aApele vor^u seca din mări,
Și riul^u va peri, și se va usca:
- 6 Fluviele vor^u seca:
Riurile ^aMazorului se vor^u deșerta, și se vor^u
Trestia și papura se vor^u veșteji. [usca,
7 Live^udele din lungul^u fluviului, de la gura
fluviului,
Și totă seménătura din lungul^u fluviului,
Se vor^u usca, se vor^u spulbera, și nu vor^u
- 8 Și pescarii se vor^u bocii, [mai fi.
Toți cei ce aruncă cu undi^uta în fluviu vor^u
plânge,
Și cei ce întind^u mreje asupra apelor vor^u
- 9 Cei ce lucréză ^ainul^u pestri^uț, [lânce^udi.
Și cei ce împletesc^u lése, vor^u fi de bat-
jocură.
- 10 Stâlp^uii țerei se vor^u sdrobi,
Și toți cei ce lucréză pentru simbr^uia vor^u
fi cu ânima întristată.
- 11 Cu adevérat^u înnebunit^uău mai marii
^aZoanului,
Sfatul^u înțeleptilor^u consiliari ai lui Faraon^u
s'a improstit^u:
Cum^u mai dicit^u dec^ui lui Faraon^u;
„Noi s^untem^u fiii înțeleptilor^u,
„Fiii vechilor^u regi?”
- 12 Dară ^aunde s^unt înțeleptii^u tei, Faraone?
Spune-ți de sci^u și ei singuri,
Ce a hotărit^u Iehova, D-^adeul^u oștirilor^u,
asupra Egiptului!
- 13 Mai marii Zoanului a^u înnebunit^u,
^aMai marii Nofului s'a^u amăgit^u;
A^u rătăcit^u Egiptul^u capii semin^uțelor^u sale.
- 14 Iehova a turnat^u într'insul^u ^aun^u spirit^u de
turburare,
Și a^u rătăcit^u Egiptul^u în tóte faptele lui,
Cum^u se clatină cel^uu bét^u în v^uersătura sa:
- 15 Și nimicu^u nu va ajuta pre Egipt^u
Din tóte câte le va puté face ^acapul^u se^uu c^uda,
ramura se^uu papura.
- În di^uia aceea Egipteni vor^u ^afi ca femeele, 16
Se vor^u înspăim^uenta și se vor^u teme
De mișcarea mânei lui Iehova, D-^adeul^u oș-
tirilor^u,
Pre ^acare o va mișca asupra lor^u.
Și pământul^u lui Iuda va fi spa^uimă Egipt- 17
tenilor^u;
Fie-care, aduc^udu-și aminte de el^u, se va
înfricoșă,
Pentru sfatul^u lui Iehova, D-^adeul^u oștirilor^u,
Pre care l'a hotărit^u asupra lor^u.
În di^uia aceea cinci cetă^uți vor^u fi în pă- 18
m^untul^u Egiptului,
^aVorbind^u limba Canaanului,
Și jurând^u pe Iehova, D-^adeul^u oștirilor^u;
Una se va numi: Heliopolia, (cetatea s^urelui.)
În di^uia aceea ^ava fi altar^u lui Iehova 19
În pământul^u Egiptului;
Și un^u stâlp^u la hotarele lui pentru Iehova:
Și ^ava fi drept^uu semn^u și mărturiă 20
Pentru Iehova, D-^adeul^u oștirilor^u, în pământul^u
Egiptului:
Căci strigând^u ei cătră Iehova de reul^u ap^u-
sătorilor^u,
El^u li va trâm^uete un^u m^untuitor^u mare,
Și-i va m^untui.
Și se va cunósce Iehova la Egipteni: 21
Și Egipteni vor^u cunósce pre Iehova în
di^uia aceea,
Și-l^u vor^u servi cu sacrifici^uși cu dar^u de
Vor^u face voturi lui Iehova, [pâne,
Și le vor^u împlini.
Lovi-va Iehova Egiptul^u; l^u va lovi, și-l^u va 22
Și se vor^u întórce la Iehova, [m^untui;
Căre se va pleca la ru^ugele lor^u, și-i va vin-
deca.
În di^uia aceea ^ava fi cale mare de la E- 23
gipt^u la Asiria:
Asirienii vor^u veni în Egipt^u,
Și Egipteni în Asiria:
Și Egipteni vor^u servi cu Asirienii lui Iehova.
În di^uia aceea Israel^u va fi al^uu treilea 24
Cu Egiptul^u și cu Asiria,
O bine-cuv^uentare pe pământ^u:
Pre cari Iehova, D-^adeul^u oștirilor^u, i-a bine- 25
cuv^uentat^u, d^uicend^u:
Fie bine-cuv^uentat^u Egiptul^u, poporul^u me^u,
Și Asiria, ^alucrul^u mânelor^u mele,
Și Israel^u, moscenirea mea.
- Profesiă simbolică despre învingerea și captivita-
tea Egiptenilor^u și a Etiopienilor^u.
- ÎN anul^u, când^u a venit^u ^aTartan^u în Aș- 20
dod^u, (când^u l'a trâm^ues^u Sargon^u, rege-
le Asiriei,) și s'a luptat^u asupra Așdodului,

d Jude. 7. 22.	e Cap. 8. 19. & 47. 12.	g Ier. 51. 36.	j Num. 13. 22.	n Cap. 9. 14.	r Fac. 28. 18.	20. & 23. 27.	Osea 3. 23.
1 Sam. 14. 16.	f Cap. 20. 4.	h 2 Reg. 19. 24.	k 1 Cor. 1. 20.	o Ier. 51. 30.	Esod. 24. 4.	1 Mal. 1. 11.	Efes. 2. 10.
2 Cron. 20.	1 Ier. 46. 36.	i 1 Reg. 10. 28.	l Ier. 2. 16.	p Nah. 3. 13.	Ios. 22. 10, 26.	u Cap. 11. 16.	—
39.	Ezec. 29. 19.	m 1 Reg. 22. 22.	1 Reg. 22. 22.	q Zef. 3. 9.	27.	v I's. 100. 3.	Capitulu 20.
		Prov. 7. 16.	Cap. 29. 10.		e Ved ^u Ios. 4.	Cap. 29. 28.	a 2 Reg. 18. 17.

2 și l'a luat; Totu în acelă timp a vorbitu Iehova prin Isaia, fiulul lui Amozu, dicendū : Du-te și deslégă ^b saculū de la cōpsa ta, și scōte-ți încālțiamintele tale din piciorēle tale. Și a făcutu așa, ^c âmblandū golū și desculțu.

3 Și a dīsū Iehova : Precumū servulū meū I-saia âmbłă golū și desculțu, ^d dreptu semnū și simbolū *pentru cele ce se vorū face în trei*

4 ani asupra Egiptului și asupra Etiopiei; Așa regele Asiriei va duce pre Egipteniū captivi și pre Etiopieniū prinși, pre tēneri și bētrāni, golī și desculți, ^e chiarū și cu ședutulū golū, spre rușinea Egiptului. ^f Și se vorū înspăimēnta, și se vorū rușina *locuitorii din As-*

6 *dodū* de Etiopia, încrederea lorū, și de Egiptū, fala lorū. Și locuitorii acestui țermū vorū dice în diūa aceea : Éccē ce *este* încrederea noastră ! la care amū fugitū intru ajutorū, ca să ne mēntuimū de regele Asiriei ; și cumū ne vomū mēntui !

Pređiceri asupra Babilonului, a Dumei și a Arabiei.

21 PROFETIA apēsătore deșertului de lūngă mare.

Cumū ^a vērtejele de amēdă-đi, *ce* cutrieră deșertulū,

Așa vine elū din grozniculū *seu* pāmēntū !

2 Groznică visiune mi s'a arētātū :

^b Prēdătorulū prēdă, și rāpitorulū rāpescē ;

^c „Urcă-te, Elame ! impresurā, Media !

„Éccē, facū să înceteze tōte suspinurile lorū.”

3 De aceea ^d cōpsele mele s'aū împlitū de dureri ;

Și ^e chinuri m'aū cuprinsū, ca chinurile feme-ei în facere ;

Sunt apēsātū, de nu potū ađi ;

Mē turburū, de nu potū vedē.

4 Ânima mi se rātăcesce,

Grōza mē înspăimēntă,

^f Nōptea desfētārei mele mi s'a schimbatū în frică.

5 „Ei pregătescū mēsa, punū fața pe ea, mănāncă și beū ;

Șculăți-vē, mai marilorū ! ungeți scuturile !

6 Căci Domnulū așa a dīsū cătră mine :

„Du-te, pune strajă,

„Ca să spună ce va vedē.”

7 ^h Și a vēdūtū cālăreți, cālārindū dūoi cāte dūoi,

Cālăreți pe asini, cālăreți pe cāmile.

8 Și a ascultatū cu luare-aminte, cu multă luare-aminte,

Și a strigatū *ca* unū leū :

„Dōmne, ⁱ de strajă staū mereū diūa,

„Și la strajă amū statū tōte nopțile ;

„Și éccē, într'acōce vinū barbați cālăreți, 9

„dūoi cāte dūoi !”

Și *profetulū* a respunsū, și a dīsū :

^j „A cădūtū, a cădūtū Babilonulū !

„Și ^k tōte chipurile cioplite ale đeilorū sei *aū*

^l *cădūtū*, sfărāmate la pāmēntū.

^m O, *poporulū* meū strivitū și călcatū în piciorē ! 10

Ceea ce amū ađitū de la Iehova,

Dumneđeulū oștirilorū și alū lui Israelū,

Făcutu-ți-amū cunoscutū.

ⁿ Profēția apēsătore Dumei.

Cătră mine *se* strigă din Seirū :

11 Pāzitorule, cātū *mai* *este* din nōpțe ?

Pāzitorule, cātū *mai* *este* din nōpțe ?

12 Și pāzitorulū đise :

„Éccē, sosescē demānéța, dară *întunecōsă* *ca* nōptea,

„De voiți să întrebați, întrebați ;

„Și érá-și veniți.

^o Profēția apēsătore Arabiei.

În pădurea Arabiei înopțati,

13 Caravane ale ^p Dedaneilorū !

Aduceți apă în întimpinarea celui setosū,

14 Locuitorī ai pāmēntului Temanū !

Și reintimpinați cu pāni pre celū fugariū ;

15 Căci fugū de sabiā,

De sabiā scōsă,

De arculū celū întinsū,

Și de greutatea resbelului.

16 Căci așa a dīsū Domnulū cătră mine :

Încă unū anū, ^q precumū sunt anii unui nāimitū,

Și va peri tōtă mārirea ^r Kedarei ;

17 Și rēmāșița numerului arcurilorū celorū pu-

ternici ai fiilorū Kedarei se va inpučina ;

Căci Iehova, Dumneđeulū lui Israelū, ^s o đice.

Descriere profetică a impresurarei Ierusalimului ;
înjosirea lui Șebna, și înălțarea lui Eliakimū.

PROFETIA apēsătore vāiei visiunei. 22

Ce-ți este,

De se sue totū *poporulū* pe învilitorī ?

2 Tu cea plină de vuetū,

Cetatea sgomotōsă, ^t cetate vuiōsă !

Uciși tei n'aū *fosțū* uciși de sabiā,

Nici n'aū muritū în resbelū.

3 Toți mai marii tei aū fugitū împreună,

De arcurile *neamicilorū* sunt închisi ;

Toți cei ce se află în tine cu toți sunt in-

chiși,

Cari din departare fugiseră *la* tine.

De aceea amū dīsū :

4 Întorțeți-vi *privirea* de la mine ; ^u voiū plân-

ge cu amarū ;

Nu vē *mai* osteniți a mē mângāia pentru

dērāpēnarea fiicei *poporului* meū.

^b Zech. 13. 4. ^c 1 Sam. 19. 24. ^d Cap. 8. 18. ^e 2 Sam. 10. 4. ^f Cap. 3. 17. ^g 2 Sam. 10. 4. ^h Cap. 3. 17. ⁱ Jer. 13. 22. 26. ^j Mic. 1. 11. ^k 2 Reg. 18. 21. ^l Cap. 30. 3, 5. ^m 7. & 26. 6. ⁿ Capul 21. ^o Zech. 9. 14. ^p Cap. 33. 1. ^q Cap. 13. 17. ^r Jer. 49. 34. ^s Cap. 15. 5. & 16. 11. ^t Cap. 13. 8. ^u Deut. 28. 67. ^v Dan. 5. 5. ^w Vers. 9.

^x Hab. 2. 1. ^y Jer. 51. 8. ^z Apoc. 14. 8. ^{aa} 18. 2. ^{ab} Cap. 46. 1. ^{ac} Jer. 50. 2. & 51. 44. ^{ad} Jer. 51. 33. ^{ae} 1 Cron. 1. 30. ^{af} Jer. 49. 7, 8. ^{ag} Ezech. 35. 2. ^{ah} Obad. 1. ^{ai} Jer. 49. 28. ^{aj} 1 Cron. 1. 9, 39. ^{ak} Cap. 16. 14. ^{al} p Ps. 120. 5. ^{am} Cap. 60. 7. ^{an} Capul 22. ^{ao} Cap. 32. 13. ^{ap} 5 Ier. 4. 19. & 9. 1.

- 5 * Că *este* ziua de turbare, de strivire și de pustiire
A văiei visiunei, ^a de la Iehova, Dumnezeuul oștirilor;
Ziua surpărei zidurilor
Și a strigărei, *ce resbate* până la munți.
- 6 * Și Elamul p^ortă tolba
Cu cete de bărbați și de călăreți,
Și / Kirul^u desv^elesce scutul^u.
- 7 Văile tale cele alese s'au împlut^u de car^e,
Și călăreții s'au aședat^u la porțile tale.
- 8 Atuncea s'a rădicat^u v^elul^u de pe ochi^u lui Iuda:
Și te-ai uitat^u în ziua aceea la armele ^a din casa pădurei;
- 9 Și ^a ați v^eduț^u, că spărturile cetăței lui David^u sunt multe;
Și ați adunat^u apele ézului de jos^u;
- 10 Ați numerat^u casele Ierusalimului,
Și ați stricat^u casele, ca să întăriți zidul^u;
11 Și ^a ați făcut^u între cele două ziduri șanț^u,
Ca să cuprindă apele ézului celui vechi^u;
Dară nu v'ați uitat^u la / Făcătorul acestora,
Nici nu v'ați uitat^u la cel^u ce din vechime a pregăt^uit^u acestea.
- 12 În ziua aceea Iehova, Domnul^u oștirilor^u,
v'a ^a chiamat^u
La plâns^u și la bocet^u,
^a La pleșuviă și la încingere cu sac^u;
- 13 Dară éccé! bucuria și veselia,
Înjunghierea boilor^u și tăierea oilor^u,
Măncarea cărnei și berea vinului!
^a „Să mâncăm^u, și să bem^u,
„Căci mâne vom^u muri.“
- 14 * Și s'a descoperit^u urechilor^u mele prin Iehova, *D-deul^u* oștirilor^u:
Cu adev^erat^u, nedreptatea acésta ^a nu vi se va ierta până la m^ortea voastră,
Dice Iehova, Domnul^u oștirilor^u.
- 15 Așa dice Iehova, Domnul^u oștirilor^u,
Du-te, întră la acest^u tesarar^u,
La ^a Șebna, ^a mai marele preste palat^u,
16 Și *ăi*: „Ce ai aci? și pre cine ai aci?
„Că aci ți-ai s^epat^u morm^entul^u te^u“;
^a Morm^ent^u înalt^u și s^epă,
În p^etră scobesce l^ocașul^u se^u.
- 17 Éccé, Iehova te va arunca d'într'o aruncătură, omule,
^a Apucându-te cu putere;
- 18 Ca pre un^u ghem^u te va inv^erti,
Și ca pre o minge te va *av^erli* într'un^u p^a-Acolo vei muri, [m^ent^u întins^u;
Și acolo vor^u fi car^ele tale cele frum^ose,
O tu, rușinea casei domnului te^u.
- 19 Te voi^u alunga din starea ta,
- Și el^u te va smulge din postul^u te^u.
Și în ziua aceea,
Voi^u chiam^ua pre servul^u me^u 'Eliakim^u, pre fiul^u lui Hilchia:
20 'L^u voi^u îmbrăca cu vestm^entul^u te^u,
21 Și-l^u voi^u încinge cu cing^et^orea ta;
Domnia ta o voi^u da-o în m^ana lui,
Și va fi părinte locuitorilor^u Ierusalimului,
Și casei lui Iuda.
22 Și voi^u pune pe umerul^u se^u cheia casei lui David^u;
Și va ^a deschide, și nimenea nu va închide,
Și va închide, și nimenea nu va deschide.
23 'L^u voi^u întări, ca pre ^a un^u drug^u pe loc^u tare;
Și va fi ca un^u scaun^u de m^arire la casa părintelui se^u;
24 Și pe d'însul^u vor^u atârna t^otă m^arire ca- se^u părintelui se^u,
Pre copii și nepoți se^u,
T^ote vasele cele mic^u, de la vasul^u cupelor^u până la vasul^u ulci^olor^u.
- În ziua aceea, *ăice* Iehova, *D-deul^u* oștirilor^u,
25 Drugul^u, înșepenit^u pe locul^u tare, se va Se va tăia, și va căd^e;
[depărta,
Și sarcina d^esupra lui va peri;
Căci Iehova o *ăice*.
- Căderea Tirului, și restatornicirea sa după aceea.*
- * PROFETIA apăsătoare Tirului. 23
Urlați, corăbii ale Tarșişului,
Căci *Tirul^u* s'a pustiit^u,
De nu va mai fi într'însul^u nici casă nici întrare;
^a Din pământul^u Chitteilor^u vi se va descoperi *acésta*.
2 Amuțiți, locuitori ai țermului,
Pre care-l^u împlură neguțiatorii Sidonului,
Ce trec^u pe fața m^arei;
3 Ale cărui venituri *erau* semînța Sihorului,
De ^a se făcu t^ergul^u pop^oloror^u.
4 Rușineză-te, Sidone! căci marea a vorbit^u,
Cetatea m^arei, *ăic^end^u*:
„Nu mai sunt în dureri de facere, nici nu mai nasc^u copii,
„Nici nu mai nutresc^u t^eneri, nici nu mai cresc^u feci^ore.“
5 ^a Când^u va veni scire Egiptului,
Scire despre Tir^u, se vor^u cutremura.
6 Treceți la Tarșiş!
Urlați, locuitori ai țermului!
7 A^u nu *este* el^u ^a cetatea voastră cea sgomot^osă,
Al^u cărui început^u *este* din ăilele vechi?
Eccé acum^u picior^uele ei o duc^u, să locu^es-
că departe!

c Cap. 37. 3.	& 10. 17.	26.	1 Cor. 15. 32.	q 1 Reg. 4. 6.	u Iov. 12. 14.	Capul 23.	Amos 1. 9.
d Plân. 1. 5. & 2.	A 2 Reg. 20. 20	k Ioel 1. 13.	* Cap. 5. 9.	r Vedei 2 Sam. 18. 18.	Apoc. 3. 7.	a Ier. 25. 22. & 47. 4.	Zech. 9. 2. & 4.
e Ier. 49. 35.	2 Cron. 32. 4.	l Vedei Ezra 9. 3.	o 1 Sam. 3. 14.	Mat. 27. 60.	v Ezra 9. 8.	b Vers. 12.	c Ezech. 27. 3.
f Cap. 15. 1.	5. 80.	Cap. 15. 2.	Exec. 24. 13.	* Mat. 7. 8.	—	d Ezech. 26. & 27. & 28.	d Cap. 19. 16.
g 1 Reg. 7. 2.	i Neem. 3. 16.	Mic 1. 16.	p 2 Reg. 18. 37.	1 2 Reg. 18. 18.			e Cap. 22. 2.
	j Vedei cap. 37.	m Cap. 56. 12.	Cap. 36. 3.				

- 8 Cine a hotărîtu acesta asupra Tirului,
Care împărția cununii,
Al cărui târgoveți erau cei mai mari,
Și al cărui neguțiatori erau cei mai de
sămă ai pământului?
- 9 Iehova, D-*deu*lă oștirilor, a hotărîtu acesta;
Ca să rușineze mândria a totă mărirea,
Ca să înjosescă pre toți cei mai de sămă
ai pământului.
- 10 Fătă a Tarșîșului, străbate pământul teū,
Cingătorea nu mai este. [ca unū fluviū,
11 Întins'a mîna sa asupra mării,
Clătît'a regatele;
Iehova dat'a ordinū împotriva acestorū Ca-
Ca să se strice cetățile lorū. [naneî,
12 Și a dîsū: „Nu te vei mai bucura,
Fecioră siluită, fătă a Sidonului;
Scolă-te, treci la Chittei;
Nici acolo nu vei avé repausū.
13 Ecce pământul Chaldeilorū!
Poporulū acesta nu era nimicū;
Asirienułū l'a întemeiatū pentru 'cei ce lo-
cuescū deșertulū;
Și el rēdicarā valurī asupra Tirului,
Șurparā palaturile lui,
Si-lū prefăcurā in ruini.
14 Urlăți, corăbiī ale Tarșîșului;
Că pustiitu-s'a cetatea vōstră.
15 Și in diūa aceea,
Tirulū va rămānū in uitare șapte-deci de anī,
Cātū *finū* dīlele unū rege:
Și la sfârșitulū celorū șapte-deci de anī se
va cānta de Tirū ca de o meretrice:
16 „Ié-ți citară, āmblă priu cetate,
„Meretrice uitată;
„Jocā bine, cāntā cāntări multe,
„Pentru ca să-și aducā aminte de tine.“
17 Darā sfârșitulū celorū șapte-deci de anī,
Iehova 'și va aminti de Tirū,
Și elū se va întorče érá-și la cēștigulū seū,
Și 'va sta in legăturā cu tōte regatele lumei
de pe pāmēntū.
18 Darā cēștigulū lui și plata lui 'se vorū con-
sacra lui Iehova:
Nu se vorū păstra, și nu se vorū strīnge;
Ci cēștigulū lui va fi pentru cei ce locuescū
înaintea lui Iehova,
Ca să mănānce, să se sature, și să aibā vest-
minte trānice.
- Pređiceri despre pedepsirea Iudeilorū și efectulū
fericitū alū acest-ia; fāgăduinși de mēntuire și re-
statornicire viitoare, și de nimicirea neamicilor lorū;
cāntări de laudā pentru mila lui Dumneđeu.*
- 24 ECCE, Iehova deșertā țera, și o pustiesce,
O restōrnā, și rēsipesce pre locuitorii seī!
- Și va fi poporulū, ca și a preutului;
Servulū, ca și domnului seū;
Servei, ca și dōmnei sale;
Cumpărătorulū, ca și vēndătorulū;
Împrumutătorulū, ca și celui împrumutatū;
Creditorulū, ca și dētorniculū.
Se deșertā țera, și se prēdā:
Căci Iehova a dîsū cuvēntulū acesta.
Țera jālesce, și se veștejesce;
Lumea lānceđesce, și se veștejesce;
Mai marii poporului țerei lānceđescū.
Că a țera s'a pāngăritū prin locuitorii seī:
Căci aū călcatū legile, aū schimbatū așe-
dāmēntulū,
Aū frāntū eternulū legāmēntū.
Pentru acēsta a blāstemulū a inghițitū țera,
Și locuitorii din ea s'au pedepsitū;
Pentru acēsta datu-s'a focū locuitorilorū țe-
Și numai fōrte pučini ōmenī aū rēmasū. [rei,
Mustulū bocesce, viā lānceđesce,
Toți cei cu ānima vōiosā suspinū.
Desfētarea timpanelorū a încetatū;
Vuetulū celorū ce se veselescū a contenitū;
A încetatū desfētarea citarei.
Nu mai bēu vinū cu cāntece:
Bēutura cea îmbētătoare amarā este celorū
ce o bēu.
Cetatea cea deșertā s'a sfărāmatū;
Tōte casele s'au închisū așā, că nimene nu
mai intrā într'īnsele.
O strigare este in tōte părțile pentru vinū;
Trecut'a ori-ce veselīā, bucuria țerei a fu-
Pustiirea a rēmasū in cetate, [gitū.
Și pōrta cu ruini s'a lovitū.
Căci face-se-va țerei și semințielorū sale,
Ca la scuturatulū olivilorū,
Ca la bobităturā după sfārșitulū culesulū;
Pučiniū acestia ce vorū rămānē
Vorū înālța vōcea lorū, vorū cānta de bucuriā,
Și cei de cătrā mare vorū lāuda māreția lui
Iehova.
De aceea măriți pre Iehova, cei de la resăritū,
Numele lui Iehova, Dumneđeułū lui Israelū,
cei din īnsulele mării!
Din marginea pāmēntului audīt'amū noi cān-
„Mārire Dreptului.“ [tările:
Darā eū dîs'amū:
Mē stingū, mē stingū, vai mie!
Prēdătorii prēdā,
Da, prēdătorii prēdā fōrte.
Grozā și grōpā și cursā
Sunt asupra ta, locuitorule alū țerei.
Și va fi, că celū ce va fugi de vuetulū grō-
zei, va cădē in grōpā;
Și celū ce se va rēdica din grōpā,

f Vezi Ezech. 28.
2, 12.
g Apoc. 18. 22.
h Vers. 1.
i Ps. 79. 9.

j Vers. 1.
Ezech. 27. 25,
30.
k Apoc. 17. 2.
l Zech. 14. 20,

21. —
Opusul 24.
a Osea 4. 9

b Ezech. 7. 12,
13.
c Fac. 8. 17.
Num. 85. 33.

d Mal. 4. 6.
e Cap. 16. 8, 9.
f Ier. 1. 10, 12.
g Ier. 7. 34. &

16. 9. & 25. 10.
Ezech. 26. 13.
Osea 2. 11.
Apoc. 18. 22.

g Cap. 17. 5, 6.
h Mal. 1. 11.
i Ier. 5. 11.
j Vezi 1 Reg.

19. 17.
Ier. 48. 43, 44.
Amos 5. 19.

- Se va prinde în cursă :
Căci ^astavilele ceriului s'au deschisă,
Și ^btemeliile pământului se clădesc.
19 ^cPământul s'a sfărâmată,
Pământul s'a îmbucățit,
Pământul s'a smâncit *din locul său*;
20 Pământul ^dse clatină încóce și încolo, ca
celu bétu,
Și se mișcă *în toate părțile* ca unu légân
spândurată;
Că nelegiuirea lui este grea preste elu :
Cade, și nu se va mai rēdică.
21 Și în *ziua* aceea,
Iehova va pedepsi oștirea celor înalți întru
înălțime,
Și pre ^eregii pământului de pe pământ;
22 Și se voru aduna,
Cum se adună încătușății la grópă,
Și voru fi închiși la închisóre;
Și după zile multe voru fi pedepsiți.
23 Atuncea ^fluna va roși, și sórele se va rușina,
Căci Iehova, *D-zeul* oștirilor, va ^gdomni pe
^hmuntele Sionu,
Și în Ierusalim, și înainte bētrânilor sei
în mărire.
25 **I**EHOVA, tu *esci* Dumneđeul meu;
Pre tine ⁱte înalță, și laudă numele teú;
^jCă tu ai făcut *lucruri* minunate,
Și ^ksfaturile tale cele de demult *arētatu-s'au*
credinciose și adevērate.
2 Căci făcut'ai ^ldin cetăți mobile *de petre,*
Și ruini din cetățile întărite,
Palaturile neamicilor, *așa* că ele cetăți nu
mai sânt,
Și nici odată nu se voru rezidi.
3 De aceea te voru ^mmări popóarele puternice,
Și cetățile națiunilor celor dētătóre de
gróză se voru teme de tine;
4 Căci tu ⁿtăriă ai fostu saracilor,
Tăriă celor neavuți în strimtorarea lor,
^oLocu de scăpare în contra fortunei, umbră
în contra arșiței :
Căci suflarea *mâniei* groznicilor *neamici este*
ca furtuna *pentru* zidiuri.
5 Cum ^pse domolesce arșița în uscăciune,
Ai umilită fala groznicilor *neamici*;
Ca pre arșița prin umbra nōrului,
Așa ai umilită fala groznicilor *neamici*.
6 Și ^qIehova, *D-zeul* oștirilor, va face pe
^racestū munte ^stuturorū popórelorū
Ospēte de vite grase, ospēte de vinuri pe
drojdiele lor,
De vite grase, pline de mēduvā, de vinuri
bine limpedite pe drojdiele lor.
- Și în muntele acesta elu va depărta 7
Acoperimēntulū, ce acopere tóte popóarele,
Și ^tvélulū ce invēlesce tóte națiunile.
Va ^uinghiți mórtea pentru eternū;
8 Și Iehova, Domnulū, va ^vsterge lacrimile de
pe tóte fecele,
Și va depărta ocara poporului seu de pe totū
Căci Iehova a vorbitū. [pământulū;
9 Și în *ziua* aceea voru ^wdice :
„Eccē, acesta *este* Dumneđeul nostru,
„^xLū asceptāmū, ca să ne mēntuā;
„Acesta *este* Iehova;
„^yLū asceptāmū;
„Ne vomū bucura și ne vomū desfēta în
mēntuirea lui.“
Căci în muntele acesta mâna lui Iehova 10
va repausa,
Și Moabulū va fi călcatū suptū d'insulū,
Cum se calcă paiele din bălegariū.
Și va întinde mânele sale asupra lui, 11
Cum întinde *mānele sale* innotătorulū, ca
să innóte;
Și va umili mândria lui
Prin încovăirea mânelorū sale.
Și ^zinaltele tării ale zidiurilor tale le va 12
pleca,
Le va înjosi, *le* va arunca la pământū, în
țerănă.
13 **I**N *ziua* aceea în pământulū lui Iuda se 26
va cāta cāntarea acēta :
Cetate tare avemū,
Și Dumneđeū pus'a *în ea* ^{aa}mēntuirea sa dreptū
zidiū și valū.
^{ab}Deschideți porțele,
2 Și va intra în *ele* poporulū dreptū, ce pā-
zesce credincioșia sa.
3 Pre celū cu cugetare statornică
^{ac}Lū vei păzi în pace desevarșită;
Căci în tine se încrede.
4 Încredeți-vē în Iehova pururea,
^{ad}Căci stāncă eternă *este* în Iahū, Iehova.
Căci elū înjosesce pre cei ce locuescū întru 5
Elū plēcă ^{ae}cetatea cea înaltă; [înălțime :
Până la pământū o plēcă,
Aruncānd'o în pulbere.
6 Piciorulū o calcă,
Piciorēle saracului, pașiilor celor neavuți.
7 Neteđă *este* calea dreptului;
^{af}Calea dreptului tu o neteđesci.
8 Și ^{ag}în calea judecățelorū tale, Iehova, te-amū
asceptatū :
Dorința sufletului nostru *a fostū* în numele
teu și în amintirea ta.
9 ^{ah}Din sufletū nóptea te-amū doritū;

k Fac. 7. 11.
l Ps. 18. 7.
m Ier. 4. 23.
n Cap. 19. 14.
o Ps. 76. 12.
p Cap. 13. 10. &
60. 19.

Exec. 32. 7.
Ioel 2. 31. &
3. 15.
q Apoc. 19. 4. 6.
r Ebr. 12. 22.

Capitū 25.
a Eod. 15. 2.
b Ps. 118. 28.
c Num. 23. 19.
d Cap. 21. 9. &

23. 13.
ier. 51. 37.
e Apoc. 11. 13.
f Cap. 4. 6.
g Prov. 9. 2.
Mat. 22. 4.
h Cap. 2. 2. 3.

i Dan. 7. 14.
Mat. 8. 11.
j 2 Cor. 3. 15.
k Efas. 4. 18.
l Osea 13. 14.
m Ps. 20. 5.
n Ps. 20. 5.
o Cap. 26. 5.

& 21. 4.
l Apoc. 7. 17.
& 21. 4.
m Fac. 49. 18.
n Ps. 20. 5.
o Cap. 26. 5.

Capitū 26.
a Cap. 2. 11.
b Cap. 60. 18.
c Ps. 118. 19. 20.
d Cap. 45. 17.

e Cap. 25. 12.
f Ps. 37. 23.
g Cap. 64. 5.
h Ps. 63. 6.
i Cânt. 3. 1.

- Da, cu spiritulū meu în lă-intrulū meu te-amū căutatū;
 Căci, cândū judecățele tale *sunt* pe pământū, Locuitorii lūmei învătă dreptatea.
- 10 'Cu celū nelegiuitū *chiarū* milă de se va face, Elu *totū* nu va înveta dreptatea;
 'Ci în 'pământulū dreptăței va nedreptăți, Și nu va căuta la măreția lui Iehova.
- 11 Mâna ta, Iehova, înalță-se, *dară* * ei nu o vedū;
Dară vorū vedē zelulū *teū* pentru poporulū *teū*,
 Foculū mâniei, ce mistue pre neamicii tei;
 Și se vorū rușina.
- 12 Iehova, tu ni vei da pacea;
 Căci tôte lucrurile *marī*, ce ni s'aū făcutū, tu le-ai lucratū.
- 13 Iehova, Dumneḡulū nostru, 'alți domnī a-fără de tine aū domnitū preste noi;
Dară acumū numai pre tine singurū
 Și numele teū vomū lăuda.
- 14 Ei *sunt* morți; nu vorū reinvia;
Sunt umbră; nu se vorū scula;
 Căci tu i-ai pedepsitū, i-ai stēpitū,
 Și ai nimicitū tōtū amintirea lorū.
- 15 Immulțit' ai poporulū *teū*, Iehova,
 Immulțit' ai poporulū *teū*, te-ai măritū;
 Ai lărgitū tōte marginile țerei *lui*.
- 16 "În strimtorarea lorū pre tine te căutară, Iehova,
 Spre tine revērsarā ruga lorū, cândū pedēpsa ta *era* asupra lorū.
- 17 Ca o "ingrecată, aproape de facere,
Ce este în dureri de facere, și în durerile sale strigă,
 Așa eramū noi înainte ta, Iehova:
- 18 Eramū ingrecați, eramū în dureri de facere;
Dară ce amū născutū, vântū *era*;
 Nicī o mēntuire n'amū făcutū pentru țēră,
 Nicī nu căḡurā "locuitorii lūmei.
- 19 "Morții tei vorū trăi,
 Mōrtele mele corpuri se vorū scula.
 "Sculați-vē și cântați, voi locuitorii aipulberiei!
 Căci roūa ta *este* ca roūa erbarilorū,
 Și pământulū va arunca afară pre cei morți.
- 20 Vino, poporulū meu, "intră în cămărele
 Și inchide ușele tale după tine; [tale,
 Ascunde-te "pentru puḡinū timpū, până să trecă mânia mea.
- 21 Căci, ecce, Iehova 'ese din loculū seū,
 Ca să pedepsescă pre locuitorii pământulū
 pentru nedreptatea lorū;
 Și pământulū va descoperi sângiurile lui,
 Și nu va mai acoperi pre ucișii seī.

- ÎN ḡiūa aceea va pedepsi Iehova cu sabia 27
 sa cea grea și mare și tare,
 Pre Leviatanū, pre șerpele celū răpede,
 Da, pre "Leviatanū, pre șerpele celu ānelatū;
 Și va ucide pre "crocodilulū din mare.
- În ḡiūa aceea să "cântați viaa "cea plă- 2
 "Eū, Iehova, o păzescū; [cută: 3
 "În tōtă clipa o udū;
 "Ca *nimenea* "să nu o vėtame,
 "Nōptea-ḡiūa o păzescū.
- "Urgia nu *mai este* în mine; 4
 "O de s'arū lupta 'spiniți și scaii ei cu mine!
 "M'ași răpeḡi asupra-li, pre toți i-ași arde.
 "Dară *mai bine* apuce-se "de mine, tăria lorū, 5
 "Facă pace cu mine;
 "Pace facă cu mine."
- În ḡilele viitoare Iacobū 'va prinde rădē- 6
 Israelū va imboboci, va înflori, [cină,
 Și va implē fața lūmei de frupte.
- Aū dōrā lovitū-l'a pre elū, cumū a lovitū 7
 pre cei ce-lū lovirā pre d'insulū?
Sēū fost'a elū ucisū cu uciderea celorū uciși
 pentru d'insulū?
- Nu, ci 'cu stēmpărare te lupti cu elū, 8
 'Lū "alungī ca cu vântū puternicū
 În ḡiūa vântulū de resăritū.
- Deci cu acēsta *pedepsire* se va împăca ne- 9
 dreptatea lui Iacobū;
 Și acēsta *va fi* fructulū ei: îndepărtarea a
 totū păcatulū seū:
 Că va sfărāma tōte petrele altarulū *idoli-*
lorū, ca petrele de varū,
 Și Astarteele și chipurile sōrelui nu se vorū
 mai rēdica.
- Dară cetatea cea întărită *va fi* singuratică, 10
 Ca o locuință lāsată și părăsită în pustiiū;
 'Pe loculū ei vorū pasce viḡei, se vorū re-
 pausa într'insa,
 Și vorū mânca ramurele *arborilorū crescūți*
 în ea.
- Cândū ramurele ei se usucă, se vorū rupe; 11
 Femeele venindū, le vorū aprinde;
 Că "fără de minte *este* poporulū *acesta*:
 De aceea Făcētorulū seū nu se îndurā de
 d'insulū,
 Și "Creatorulū seū nu-lū miluesce. 12
 Și în ḡiūa aceea,
 Iehova va scutura *fruptele*
 De la canalulū Eufuratulū până la rīulū E-
 giptulū,
 Și voi vē veți aduna unulū cāte unulū, voi
 fiiți lui Israelū.
- "Și *totū* în acea ḡi "se va sufla din trîmbița 13
 cea mare,

i Ecl. 8. 12.
 Rom. 2. 4.
 j Ps. 143. 10.
 k Iov 34. 27.
 Ps. 28. 5.
 Cap. 6. 13.
 l 2 Cron. 19. 8.
 m Osea 5. 15.

n Cap. 13. 8.
 Ioan 16. 21.
 o Ps. 17. 14.
 p Exec. 37. 1.
 etc.
 q Dan. 12. 2.
 r Esod. 12. 29,
 23.

s Ps. 30. 5.
 Cap. 54. 7, 8.
 2 Cor. 4. 17.
 t Mic. 1. 3.
 Iuda 14.

Capulū 27.
 a Ps. 74. 13, 14.
 b Cap. 51. 9.
 Exec. 29. 3. &
 32. 2.
 c Cap. 5. 1.
 d Ps. 80. 8.

e Ier. 2. 21.
 f Ps. 121. 4, 5.
 g 2 Sam. 23. 6.
 Cap. 9. 18.
 h Iov 22. 31.
 i Cap. 37. 31.

j Osea 14. 5, 6.
 Iov 23. 6.
 Ps. 6. 1.
 Ier. 10. 24. &
 30. 11. & 46.
 28.
 1 Cor. 10. 13.

k Ps. 78. 38.
 l Vēḡi cap. 17.
 2. & 32. 14.
 m Deut. 32. 28.
 Cap. 1. 8.
 Ier. 8. 7.
 n Deut. 32. 18.

Cap. 43. 1, 7.
 & 44. 2, 21,
 24.
 o Cap. 2. 11.
 p Mat. 24. 31.
 Apoc. 11. 15.

Și voru veni cei gata de peire în pământul Asiriei,
Și cei răsipiți în pământul Egiptului;
Și se voru închina înaintea lui Iehova, pe
muntele celui sântu, în Ierusalim.

*Pedépsa celorlă dece seminții, și a celorlă din Iuda
ce nu se pocădescu.*

28 **V**AI de cununa cea mândră a bețivilor
lui Efraim.

A căroru ^a mărêță frumuseță este ca o flóre
veștejită,
De pe colinele mânóseî văi a celorlă învinși
de vinu.

2 Éccé, Iehova are la in-de-mână unu omu
tare și puternicu,

^a Care, ca plóia, ca grândina, ca furtuna cea
stricaciósă,

Ca curgerile cele puternice ale apelorlă ce
inundă,

O va surpa la pământu cu mâna sa.

3 A Cununa cea mândră a bețivilorlă lui Efraim
Va fi călcată în piclóre.

4 Și flórea cea veștejită a ^a mărêței lorlă frumu-
De pe colinele mânóseî lorlă văi, [sețe
Va fi ca unu fruptu timpuriu, coptu înain-
tea verei;

Pre care cine-va n'apucă bine a-lu vedé,
Și a-lu avé în mână, și-lu și înghite.

5 În diúa aceea Iehova, D-deulú oștirilorlă,
va fi cunună frumósă,
Și diademă mărêță pentru rêmășița popo-
rului seú,

6 Și spiritú de judecată pentru celú ce șede
la judecată,
Și târia la cei ce împingú resbelulú până
la porți.

7 Dară și acestia ^a se rătăcescu de vinu,
Și se clatină de bēutura îmbetătóre;
^a Preutulú și profetulú se rătăcescu de bēu-
tura îmbetătóre;

Sunt stēpâniți de vinu,

Se clatină de bēutura îmbetătóre;

Se rătăcescu, cându profetescu,

Se poticnescu, cându judecă.

8 Căci tóte mesele sunt pline de vērșatură
scărbósă;

Nici unu locu nu este curatú.

9 Eî dicu: „^a Pre cine voiesce elú să învețe sciintă?
„Și pre cine caută să facă să înțelégă în-
țelepciune?

„Óre pre cei întercați de la țită?

10 „De ni dă ordinú preste ordinú, ordinú pre-
ste ordinú,

„Învetătură preste invetătură, invetătură pre-
ste invetătură,

„Pučinu aci, pučinu acolo.“

De aceea cu ^a buze gângave, și cu limbă 11
Va vorbi cătră acestu poporú [străină,
Celú ce a đisú: Éccé repausulú! dați repa- 12
usú celorlă osteniți;

Și éccé recorirea!

Dară ei nu voră să asculte.

De aceea cuvēntulú lui Iehova va fi cătră ei: 13
Ordinú preste ordinú, ordinú preste ordinú,
Învetătură preste invetătură, invetătură pre-
ste invetătură,

Pučinu aci, pučinu acolo,

Cumú să ámbles, și cumú să cadă pe spate,

Cumú să se sfarâde, cumú să se încurce, și
cumú să se prîndă.

Pentru acēsta ascultați cuvēntulú lui Ie- 14
hova, ómeni batjocoritori,

Cari cārmuiți poporulú acesta din Ierusalimú!

Pentru că ați đisú: 15

„Noi amú încheiatú legământú cu mórtea,

„Și cu infernulú amú făcutú invoéla;

„Cândú biciulú inundărei va trece, elú nu va
ajunge la noi;

„Căci ni-amú făcutú minciună loculú nostru
de scăpare,

„Și suptú mințire ne vomú ascunde“:

Pentru acēsta, așa đice Iehova, Domnulú: 16

Éccé, punú în Sionú ^a pétără,

Pétră cercată, prețiosă, pétără ungulariă, te-
meliă puternică:

Celú ce crede să nu se témă!

Și voiú pune judecata în liniă, 17

Și dreptatea în cumpēnă;

Și grândina va mătura ^a loculú de scăpare
alú minciunei,

Și apele vorú inunda loculú de ascundere;

Și legământulú vostru cu mórte se va rumpe, 18

Și invoéla vóstră cu infernulú nu va sta;

Și cândú biciulú inundărei va trece,

Veți fi striviți de d'insulú.

De câte ori va trece, vē va răpi: 19

Căci pe fie-care demánêță va trece,

Diúa și nóptea;

Și numai scirea despre venirea lui va fi o
spaimă grozavă.

Căci implini-se-vr proverbulú: În patulú 20
scurtú nu te poți întinde;

Și cu acoperimēntulú ángustú nu te poți
înfășura.

Căci Iehova se va scula, ca în muntele ^a Pe- 21
razimú,

Se va răpedi, ca în valea ^a Ghibeonulú;

Ca să facă lucrarea sa, lucrarea cea străină;

Și să indeplinéscă fapta sa, ^a fapta cea stră-
ină firei lui.

Și acumú nu batjocoriți, 22

Capulú 28.
^a Vers. 2.
^b Vers. 4.

^c Cap. 30. 30.
Ezec. 13. 11.
^d Vers. 1.
^e Vers. 1.

^f Prov. 20. 1.
Oseă 4. 11.
^g Cap. 56. 10.
13.

^h Ier. 6. 10.
ⁱ 1 Cor. 14. 21.
^j Amos 2. 4.
^k Fac. 49. 24.

Pa. 118. 22.
Mat. 21. 42.
Fapt. 4. 11.
Rom. 9. 33. &

10. 11.
Efes. 2. 20.
1 Pet. 2. 6,
7, 8.

^l Vers. 15.
^m 2 Sam. 5. 20.
1 Cron. 14. 11.
ⁿ Ios. 10. 10, 12.

2 Sam. 5. 25.
1 Cron. 14. 16.
^o Plân. 3. 33.

- Ca să nu se facă mai tari lanțurile vóstre;
Căci auđit'amă de la Iehova, Domnulă oș-
tiriloră,
- 23 Că s'a ^p hotărîtă nimicare preste tótă țera.
Luați in urechiă, și auđiți vócea mea;
Ascultați, și auđiți cuvântulă meu!
- 24 Aă dóră plugarulă ară in tóte ȓilele, ca să
sémene?
Aă dóră elă *neconținut* brăzdéză, și grăpé-
ză țérana sa?
- 25 Aă dóră, după ce a neteđită fața ei,
Nu va arunca măzerica, și nu va presera
chiminulă:
Și nu va pune grăulă in rónđuri,
Și nu va sémăna orđulă la loculă seú,
Și alaculă împrejurulă acestuia?
- 26 Dumneđeulă seú ^î arétă ce trebuie să facă,
Și-lă învétă așa.
- 27 Măzerica nu se trieră in lésă,
Nici róta carului nu se învértesce asupra
chiminului;
Ci cu bățulă se bate măzerica, și chimi-
nulă cu âmbleciugulă.
- 28 Grăulă pentru pâne se mênuntesce;
Căci trierătorulă nu vrea să-lă triere ne-
conținută;
Nici cu róta carului se sfărămă,
Nici cu caii nu se mênuntesce,
- 29 Și acésta a eșit de la Iehova, *D-đeulă* oș-
tiriloră, Celă minunată in sfatū, [tiriloră,
Și mare in fapte.
- Amenințări reiterate asupra lui Iuda: cu decep-
tări și făgăduinți de îndurări mari.*
- 29 **V**AI de ^a Arielă, de Arielă,
De cetatea ^b in care a tăbărătă Davidă;
Adăugiți anū preste anū;
Întórne-se serbătorile in cercū:
2 Totă voiă strimtori Arielulă,
Și va fi unū bocetū și vaetū:
Și-mă va fi unū Arielă *adevêrată* (altarū de
sacrifici).
3 Și voiă tăbără in jurulă teú,
Te voiă strimtori cu vală,
Și voiă rēdica întăritură asupra ta;
4 Așa vei fi injositū, vei vorbi ca din pămēntū,
Și vorba ta va fi slabă, ca și cumă ară eși
din pulbere,
Și vócea ta va fi ca a necromantului, eșindū
din pămēntū,
Și cuvēntarea ta va fi ca o șóptă din țérănă.
5 Dară ca pulberea cea mênuntă va fi mul-
țimea ^a neamiciloră tei,
Și mulțimea celoră groznică ^c ca pléva spul-
berată:
- Și acésta se va ^f face într'o clipă, de o dată.
^g Ea va fi pedepsită de cătră Iehova, *D-đeulă* oș-
tiriloră,
Cu tunetū, cu cutremurū și cu vuetū mare,
Cu viforū și furtună,
Și cu vulvóre de focū mistuitorū.
Da, ^h mulțimea tuturoră popóreloră,
Ce se vorū lupta asupra Arieluluiă,
Tóte câte se vorū lupta asupra lui și asu-
pra întăririloră lui, și-lă vorū strimtori,
Vorū fi ⁱ ca visulă ce se vede nóptea;
^j Va fi, cumă e visulă celui flămândū, căruia
^k *î* pare că mănâncă,
Dară éccă, se descéptă, și fómea lui este
neînduplecată;
Séu, cumă e visulă celui insetatū, căruia ^l *î*
^m pare că bea,
Dară éccă, se descéptă, și este slabū, și se-
tea lui este neastēmpêrată;
Așa va fi mulțimea tuturoră popóreloră,
Ce se vorū lupta asupra muntelui Sionū.
Împroștiți-vē, și fiți proști, *fii ai lui Iuda!*
Orbiți-vē, și fiți orbi,
ⁿ *Voi ce s'unteți beți,* dară nu de vinū,
^o *Voi ce vē clătinați,* dară nu de beutură im-
bêtătoare;
Căci ^p Iehova a vêrsatū asupra vóstră spi-
ritū de somnū aduncū,
Și a ^q închisū ochii vóstri;
Preste profetii și preste capi vóstri, preste
^r vêđetori, a pusū vėlū;
Așa că tótă visiunea este pentru voi,
Ca cuvintele unei cărți ^s sigilate,
Ce se dă cui-va, ce scie carte,
Dicēdu-i se: Cetesce acésta, rogu-te;
^t Și elă răspunde:
Nu potū, că este sigilată;
Apoi se dă cartea celui ce nu scie carte,
Dicēdu-i se: Cetesce acésta, rogu-te;
Și elă răspunde: Nu sciū carte.
De aceea đice Domnulă:
^u Fiindū-că poporulă acesta se apropiă de
mine cu gura sa,
Și mă onoréză cu buzele sale;
Dară ânima lui este departe de mine,
Și temerea lui de mine este ca unū ordinū
^v învêțatū de la ómenī:
^w De aceea, éccă, lucruri din ce in ce mai
minunate voiă sevârși asupra poporului a-
cestuia,
Minunate și strașnice:
^x Că înțelepciunea înțeleptiloră lui va peri,
Și cuminția cumințiiloră se se va ascunde.
^y Vai de cei ce-și ascundū aduncū planu-
rile loră de Iehova,

p Cap. 10, 22.
23.
Dan. 9, 27.
q Ps. 92, 5.
Jer. 32, 19.

Capitulă 29.
a Ezech. 43, 15,
16
b 3 Sam. 5, 9.

c Cap. 8, 19.
d Cap. 26, 5.
e Iov 21, 18.
f Cap. 17, 13.
g Cap. 30, 13.

g Cap. 28, 2, &
30, 30.
h Cap. 37, 36.
i Iov. 20, 8.
j Ps. 73, 30.

k Veđi Cap. 28.
7, 8.
l Cap. 51, 31.
m Rom. 11, 8.
n Ps. 69, 23.

Cap. 6, 10.
o 1 Sam. 9, 9.
p Cap. 8, 16.
q Dan. 12, 4, 9,
Apoc. 5, 1-5.

9, & 6, 1.
r Ezech. 33, 31.
Mat. 15, 8, 9.
Marc. 7, 6, 7.
Col. 2, 22.

t Hab. 1, 5.
u Jer. 49, 7.
Obad. 8.
1 Cor. 1, 19.
v Cap. 30, 1.

- Și faptele cărora sînt de întunecîț;
 Și ^adicu: Cine ore ne va vedé?
 Și cine ore ne va lua sémă?
 16 O, înrîutătirea vóstră!
 Aú dóră să se socóte olarulú ca lutulú?
 Aú dóră va díce ^bzidirea de celú ce a zidit'o:
 Nu elú m'a ziditú?
 Séu va díce fáptura de celú ce a fácut'o,
 Că nu se pricepe?
 17 Aú nu încă pré puçinú timpú,
 Și ^aLibanulú se va schimba în câmpia ro-
 ditóre,
 Și câmpia roditóre se va socoti ca o pădure.
 18 Și ^ain diúaa aceea surdii vorú aúdi cuvintele
 cártei,
 Și ochii orbilorú vorú vedé din cétă și din
 întunecîț;
 19 Și ^bcei blándi vorú immulți bucuria lorú in
 Iehova,
 Și ^ccei lipsiți între ómení se vorú desfêta in
 sântulú lui Israelú.
 20 Căci celú groznici se va sfârși, și ^dcelú bat-
 jocatorú va peri,
 Și ^etoți cei ce ^fvegheá nedreptatea, se vorú
 stérpi:
 21 Cei ce condémná pre omú la judecatá,
 Și ^gpunú cursá celui ce muștrá la pórtá,
 Și ^hprin încelăciune stricá pre celú dreptú.
 22 De aceea Iehova, ⁱcare a mîntuit pre Ab-
 raamú, așa díce despre casa lui Iacobú:
 Iacobú nu se va mai rușina,
 Și fáça lui nu se va mai îngalbêni.
 23 Căci, cândú vorú vedé pre copiii lorú, ^jlu-
 crulú mânelorú mele,
 In međiloculú lorú, vorú sánți numele meú,
 Vorú sánți pre Sântulú lui Iacobú,
 Și se vorú teme de Dumneđeulú lui Israelú.
 24 Și cei ^krătáciți cu spiritulú vorú învăța pri-
 ceperea,
 Și cei îndereptnici vorú primi învățaturá.
 30 **V**AI de fiii neascultători, díce Iehova,
^aCarí iéu sfatulú, dará nu de la mine;
 Și cari facú legáminte, dará nu prin spiri-
 tulú meú,
^bCa să adaugá pecatú preste pecatú;
 2 ^cCarí se pogóră in Egiptú,
^dFără să întrebe gura mea;
 Ca să se întărăscă cu puterea lui Faraonú,
 Și să se încredă in umbra Egiptului!
 3 ^eDe aceea puterea lui Faraonú va fi ruși-
 nea vóstră,
 Și încrederea in umbra Egiptului ocará vóstră.
 4 Căci mai marii lorú furá ^ftrameși in ^gZoanú,
 Și solii lorú aú ajunsú până in Hanesú.
- ^hToți se vorú rușina de unú poporú, ce nu
 putu să li foloséscă,
 Ce nu póte ajuta nici folosi,
 Dará ⁱli va fi de rușine și de ocará.
 Ecce ^jvitele încárcate și gata de mersú
 spre međa-di,
 In páméntulú întristárei și alú strimtorárei,
 Unde se ^kaflă leulú celú tare și leulú bătránú,
 Vipera, și șerpele sburătorii celú vápăiosú;
 Acolo aducú avuțiile lorú pe spinarea asi-
 nilorú,
 Și tesaurele lorú pe ghebulú cămилorú,
 La unú poporú, ce nu li va folosi.
 Căci Egiptenii in deșertú și fără folosú vorú
 ajuta;
 De aceea numescú pre acesta:
^lRahavú Hemú Șavetú, (^mplinú de falá, dará
 fără ispravá.)
 Acumú du-te, ⁿscrie acésta inaintea lorú
 însemnézá-o in carte, [pe tabla,
 Ca să fie pentru dílele viitoare in eternú și
 perpetuú:
 Că ^oacesta este poporú resculătorú, fii min-
 ciunoși,
 Fii, cari nu vorú să audá legea lui Iehova;
 Cari dicú cátră vedători:
 „Nu vedeți;” Și cátră profeti:
 „Nu profetiți pentru noi cele drepte;
 „Cuvéntați-ni lucruri plăcute,
 „Profețiți ^pprofeții măgulitoare:
 „Depărtați-vé din cale,
 „Dați-vé in lături din cărare,
 „Luați de d'inaintea noastră pre Sântulú lui
 Israelú.”
 De aceea așa díce Sântulú lui Israelú:
 Fiindú-că nesocotiți cuvéntulú acesta,
 Și vé încredeți in apésare și viclenii,
 Și vé rădămați pe ele:
 De aceea fi-va pentru voi acestú pecatú ^qca
 spártura unui zidiú înaltú,
 Care spárgendu-se, amenință să cadá,
 Și a cărui prăbușire ^rse face de o dată,
 Și-lú ^sva sfărâma, [ințr'o clipă.
 Cumú se sfărâma vasulú olarulú,
 Ce se sfărâma fără milá,
 De nu se mai găsește nici unú hárbú in
 sfărâmaturele lui,
 Cu ce să se eie focú din vatră,
 Séu să se scótă apă din puțin.
 Căci așa díce Iehova, Domnulú, Sântulú
 lui Israelú:
 Prin întórcere și repausú ați fi fostú mîntuiți;
 In linisce și in încredere arú fi fostú pute-
 rea vóstră; ^tdará n'ați voitú;

x Ps. 94. 7.	22.	21.	b Deut. 29. 19.	e Cap. 20. 5.	i Deut. 8. 15.	Vers. 1.	p Ps. 62. 3.
y Cap. 45. 9.	e Mic. 2. 1.	e Efes. 2. 10.	c Cap. 31. 1.	f Ier. 37. 5. 7.	j Ier. 37. 7.	n Ier. 11. 21.	q Cap. 29. 5.
Rom. 9. 20.	f Amos. 5. 10.	j Cap. 28. 7.	d Num. 27. 21.	g Cap. 19. 11.	k Vers. 15.	o Amos 2. 12. &	r Ps. 2. 9.
s Cap. 32. 15.	12.	—	l Ios. 9. 14.	h Ier. 2. 36.	Cap. 7. 4.	7. 13.	Ier. 19. 11.
a Cap. 35. 5.	g Prov. 28. 21.	Capulú 30.	i Reg. 22. 7.	i Cap. 57. 9.	l Hab. 2. 2.	Mic. 2. 6.	s Vers. 7.
b Cap. 61. 1.	h Ios. 24. 3.	a Cap. 29. 15.	j Ier. 31. 9. &	o Ios. 8. 9. &	m Deut. 32. 20.	o I Reg. 22. 13.	t Cap. 7. 4.
c Iac. 2. 6.	i Cap. 19. 25. &	45. 11. & 60.	42. 9. 20.	12. 1.	n Cap. 1. 4.	Mic. 2. 11.	u Mat. 23. 37.
d Cap. 38. 14.							

- 16 Ci ați *disu*: Nu; căci vom fugi pe cai;
De aceea veți fugi;
Și *eră-și ați disu*: Vom încăleca pe cai iuți;
De aceea gonașii vostri vor fi iuți:
- 17 "O mie *va fugi* înaintea amenințării unuia,
Și voi toți de amenințările a cinci veți fugi,
Până când veți rămâne ca un stâlp pe
vârful unui munte,
Și ca un steg *redicatu* pe o colină.
- 18 Totu-și va accepta Iehova, ca să vă mi-
luască,
Și totu-și se va înălța, ca să se indure de voi;
Pentru că Iehova *este* Dumnezeu al judecăței;
"Fericiți toți aceia, cari-lu ascéptă.
- 19 Căci, poporele din Sion, tu cel *ce* locu-
ești în Ierusalim,
Să nu mai plângi;
Că el *te* va milui la *vócea* strigărei tale:
Când *te* va auzi, 'ți va răspunde.
- 20 Și Domnul 'ți va da
"Pâne în strimtorare și apă în intristare,
Și "învățătorii *tei* nu se vor mai ascunde:
Ci ochii *tei* vor vedea pre învățătorii *tei*;
21 Și urechile tale vor auzi cuvântul înapoia
ta, *dicându*:
„Acésta *este* calea, âmbლაქი in ea;
Ori de *vă* veți "îndruma la drépta,
Ori de *vă* veți îndruma la stânga.
- 22 "Și veți socoti de pângărire
Vélul chipurilor *vóstre ferecate* cu argint,
Și chipurile *idolilor* vostri îmbrăcate în aur;
Și le veți lepăda, ca pre o strămtă necurată,
"Dicându-li: „Afară“.
- 23 "Atuncea el *va* da plóia pentru semința ta,
Cu care veți fi semănat *țérana* ta;
Și pânea venitului pământului *teu*
Va fi grasă și hrănitore;
În *diua* aceea vitele tale vor pasce în păs-
ciuni întinse.
- 24 Și boii și asinele *tale*, cari lucră pământul,
Vor mânca paie curate,
Cernute prin ciur și priu vânturătoare.
- 25 Și se vor ivi "pe tot muntele înalt,
Și pe tot colina *redicată*,
Fluvii și riuri de apă:
Fi-vor aceste în *diua* învingerei celei mari
a *Asirienilor*,
Când turnurile vor căde.
- 26 Atuncea /lumina lunei va fi ca lumina sórelui,
Și lumina sórelui va fi de șapte ori pe a-
tăta, ca lumina a șapte zile,
În *diua* în care Iehova va dreg spărtura
poporului *seu*.
- 27 Éccé, numele lui Iehova vine de departe!

Aprinsă *este* mânia lui, și flacăra grea;
Buzele lui sunt pline de furie,
Și limba lui ca focul mistuitoriu.
Și "sufierea lui ca riul inundaătoriu, 28
Ce "ajunge până la grumază:
Ca să cernă națiunile în sita peirei,
Și să *pună* pe fâlcele popórelor "un fréu
al rățacirei.

Dară pentru voi va fi cântare, ca și în nóp- 29
tea "serbătorirei unei serbări,
Și bucuria a ânimei, ca și a aceluia ce mer-
ge cu fluere,
Ca să vină la "muntele lui Iehova, cătră
stânca lui Israel.

"Și va face Iehova să se audă *vócea* sa cea 30
măreță,
Și va arăta coborirea brațului *seu*,
Cu aprinderea urgiei *lui*, și cu flacăra de
foc mistuitoriu, [dină.
Cu furtună, și cu plóia și cu "petre de grân-
Căci "prin *vócea* lui Iehova se va dărma 31
Asiria,
Pre "care o va bate cu toégul *seu*.
Și totă trecerea toégului *seu* celui hotărit, 32
Pre care Iehova 'lu va lăsa să stee asupra ei,
Cu timpane și citare se va însemna:
Căci cu vuetul "resbelelor se va lupta cu
d'insa.

Căci "Tofetul *ei* este de mult pregătit, 33
Da, pentru regele *ei* este pregătit,
Dumnezeu l'a făcut adunc și lat;
Rugă *gătit* focului cu lemn indetul,
Pre care suflarea lui Iehova ca un ri de
puciosă 'lu va aprinde.

VAl de cei "ce se coboră în Egipt pen- 31
tru ajutor,
Și se "rădămă pe cai,
Și se încred în car, pentru că sunt multe,
Și în călăreți, pentru că sunt puternici forte:
Și nu se uită la Sântul lui Israel, "nici
pre Iehova nu-l caută.

Și totu-și el *este* cel *ce* este înțelept, 2
El *este* cel *ce* a adus relele, și care "nu
întorce cuvintele sale;
Ci se scólă asupra casei făcătorilor de rele,
Și asupra ajutorului celor *ce* fac ne-
dreptatea.

Dară Egiptenii sunt "ómen, și nu Dumne- 3
Și caii lor cărnuri, și nu spirit; [deu,
Când Iehova întinde mâna sa,
Atuncea cel *ce* ajută se poticnesce, și cel
ajutat cade,
Și aminduo per împreună.

Căci așa a *disu* Iehova cătră mine: 4

u Lev. 26. 8.	ier. 17. 7.	b 3 Cron. 31. 1.	& 41. 3.	j Ps. 42. 4.	p Cap. 11. 15. &	Cap. 36. 9.
Deut. 28. 25.	x Cap. 65. 9.	Cap. 2. 30. &	f Cap. 60. 19.	k Cap. 2. 8.	19. 16.	c Dan. 9. 13.
& 32. 30.	y 1 Reg. 22. 27.	31. 7.	20.	l Cap. 29. 6.	q Ier. 7. 31. &	d Osea 7. 7.
Ios. 23. 10.	Ps. 127. 2.	c Osea 14. 8.	g Cap. 11. 4.	m Cap. 28. 2. &	18. 6. etc.	e Num. 23. 19.
v Ps. 2. 12. &	s Ps. 74. 9.	d Mat. 6. 33.	2 Thes. 2. 8.	32. 19.	a Cap. 30. 2. &	f Ps. 146. 3. b.
34. 8.	Amos 8. 11.	1 Tim. 4. 8.	h Cap. 5. 8.	n Cap. 37. 36.	36. 6.	
Prov. 16. 20.	a Ios. 1. 7.	e Cap. 2. 14. 15.	i Cap. 37. 29.	o Cap. 10. 5. 24.	Esac. 17. 15.	
					b Ps. 20. 7.	

- ¹ Dupre cumu leulū sēu puilū de leū mugesce asupra prēdei,
 Și *chiarū* de s'a adunatū asupră-ī mulțime
 Nu se teme de vōcea lorū, [de păstori,
 Nici nu se umilește la strigarea lorū:
 * Așa Iehova, *D-ḡeulū* oștirilorū, se va coborî, ca să se lupte
 Pe muntele Sionū și pe colinele lui.
- 5 ^a Ca pāserele sburătore *pe puī* lorū,
 Așa Iehova, *D-ḡeulū* oștirilorū, va apēra Ie-
 'Apērându-lū 'lū va mēntui, [rusalimulū,
 Cruțându-lū 'lū va scăpa.
- 6 Inturnați-vē la acela,
De la care voi, fii ai lui Israelū, atāta v'ati
abătutū.
- 7 Căci în ḡiua aceea, *cândū* fie-care va ^a lepēda
 Idoliī seī de argintū și idoliī seī de aurū,
 Pre cari mânele vōstre cele 'pēcătose vi i-au
 făcutū:
- 8 Atunci Asiria va ^a cādē de sabiā, nu de omū,
 Și o sabiā nu de omū, o va sfāșcia:
 Și va fugi de sabiā,
 Și tēnerii ei se vorū robi;
- 9 Și de tēmā ^a va trece pe d'inainte cetātei ei,
 Și mai marii seī, spāimēntându-se, *vorū pā-*
rāsi stēgulū,
 Dice Iehova, alū căruī focū *este* in Sionū,
 Și cuptorulū seū in Ierusalimū.
- 32 **E**CCĒ, ^a regele va domni cu dreptate,
 Și mai marii vorū guvernā duple dreptū;
- 2 Și fie-care va fi ca unū adāpostū impotriva
 vēntulū,
 Și ca ^a unū locū de scăpare impotriva furtunei,
 Ca pērēie de apă in locuri secetōse,
 Ca umbra unei stānci mari pe unū pāmēntū
 insetatū.
- 3 ^a Ochii celorū ce vēdū nu vorū fi intunecați,
 Și urechiile celorū ce audū vorū fi ascultātore.
- 4 Și ānima nesocotiților va cunōsce înțelep-
 ciunea,
 Și limba gāngavilorū se va grāhi să vor-
 bescā curatū.
- 5 Prostulū nu se va mai numi nobilū,
 Nici sgārcitulū nu se va mai numi darnicū;
- 6 Căci prostulū spune prostiī, și ānima lui lu-
 crezā nedreptatea,
 Fāptuindū rēutate, și prochiāmāndū rātāci-
 re impotriva lui Iehova;
 Așa că face să lānceḡescā sufletulū celui
 flāmāndū,
 Și să lipescā adāparea la celū insetatū.
- 7 Și unelte sgārcitulū *sunt* rele:
 Elū cugetā vicieniī,
 Ca să pērdā pre cei saraci cu cuvinte min-
 ciunōse,
- Chiarū și atunciā cândū cei saraci cerū drep-
 tulū lorū.*
 Ērū nobilulū cugetā *fapte* nobile, 8
 Și prin *fapte* nobile trāesce.
 Sculați, femei ^a fără grijā! 9
 Audiți vōcea mea, fete fără tēmā!
 Luați in urechiā cuvintele mele!
 Multe ḡile și mulți ani veți fi neliniscite, 10
 voi cele fără tēmā;
 Căci culesulū *viīelorū* a peritū, și secerea nu va
 Tremurați, cele fără de grijā! [mai veni. 11
 Turburați-vē, cele fără de tēmā!
 Desbrācați-vē și desgoliți-vē,
 Și încingeți *cu sacū* cōpsele
 Și ḡitele vōstre; plāngēndū câmpiele cele 12
 Viīele cele roditōre; [plācute,
 Căci ^a pe pāmēntulū poporului meū spini și 13
 scai vorū resāri,
 Da, pe tōte casele bucuriei *din* cetatea cea
 sgomotōsā.
- ^a Căci pārsi-se-vorū palaturile, 14
 Sgomotulū cetātei va înceta;
 Întăriturile și turnurile vorū fi totū atātea
 spelunci in eternū,
 Locuri de desfētare pentru asiniī sōlbatici,
 de pāșciune turmelorū:
 Până cândū ^a spiritulū din înālțime se va re- 15
 vērsa asupra nōstrā,
 Și ^a deșertulū se va preface in câmpiā ro-
 ditōre,
 Și câmpia roditōre pādure se va socoti.
 Atunciā judecata se va așēda in pustiiū, 16
 Și dreptatea va locui in câmpia cea ro-
 ditōre:
 Și lucrarea dreptātei va fi pacea, 17
 Și fructulū dreptātei liniscea și asigurarea
 in eternū.
- Și poporul meū va locui in colibā pacinicā, 18
 In locuințe liniscite și in locuri fără grijā;
 Și ^a cetatea se va întinde până la ^a pōlele 19
 pādurei,
 Și până in vulea cea adūncā va fi locuitā.
 Fericiți voi cei ce veți semēna tōte acele 20
locuri adāpate de apă,
 Și veți da drumu ^a boului și asinului.
- Resbunarea lui Dumneḡu asupra Asirienilorū și
 celorū pēcătoși din Sionū; fericirea și înālțarea
 cuiușilorū din Sionū.*
- V**AI ḡie, ^a pustiitorule, care *singurū* n'ai 33
 fostū pustiitū!
 Și ḡie, prēdătorule, care *singurū* n'ai fostū
 prēdatū!
 Cândū vei înceta de a pustii, vei fi pustiitū;
 Cândū vei sfārși de a prēda, vei fi prēdatū.

^f Osea 11. 10.
^g Amos 3. 8.
^h Cap. 42. 13.
ⁱ Dent. 32. 11
^j Ps. 91. 4.
^k Ps. 37. 40.

^j Osea 9. 9.
^k Cap. 2. 20. &
^l 1 Reg. 12. 30.
^m Veḡi 2 Reg.
ⁿ 19. 35, 36.

Cap. 37. 36.
ⁿ Cap. 37. 37.
 —
 Capulū 32.
^a Ps. 45. 1, etc.

Ier. 23. 5.
 Osea. 3. 5.
 Zech. 9. 9.
^b Cap. 4. 6. &
 25. 4.
^c Cap. 29. 18. &

35. 5, 6.
^d Amos. 6. 1.
^e Cap. 34. 13.
 Osea 9. 6.
^f Cap. 22. 2.

^g Cap. 37. 10.
^h Ps. 104. 30.
 Ioel 2. 28.
ⁱ Cap. 29. 17. &
 35. 2.

^j Iac. 3. 18.
^k Cap. 30. 30.
^l Zech. 11. 2.
^m Cap. 30. 24.
 —

Capulū 33.
^a Cap. 21. 2.
 Hab. 2. 8.
^b Apoc. 13. 10.

- 2 Iehova, miluesce-ne; pre tine *te asceptămă,
Fii ajutorul *poporului* *teu* în toate demănețele,
Și mântuirea noastră în timp de strîmtorare.
- 3 De vócea *ta* cea gróznică fugit'aú popóarele;
Cândú tu te-ai sculatú, imprăsciatu-s'aú na-
țiunile.
- 4 Și préda vóstra, *Asirienilor*! se culege,
cumú culege mușiță,
Și sare preste ea, cumú sare locusta ici și
- 5 *Iehova* s'a înălțatú, [colo.
Tronéză în înălțime,
Împlut'a Sionulú de judecată și dreptate.
- 6 Și înțelepciunea și sciința sînt întărirea tim-
purilorú tale, *Israele*!
Puterea mântuirii:
Temerea de Iehova *este* tesaurulú lui.
- 7 Éccă, viteșii seî strigă afară,
*Solii păcei plângú cu amarú;
- 8 *Căile* sînt deserte;
Călătorii încetéză;
*Elú a ruptú legăméntulú *de pace*, a despre-
tuitú cetățile,
Nesocotesce pre omú.
- 9 *Păméntulú* jălesce, lănceďesce,
Libanulú se rușinéază, veștejesce;
Șaronulú séménă a pustiiú;
Și Basanulú și Carmelulú s'aú desbrăcatú
cu totulú *de frunđe*.
- 10 *Acumú* scolu-mé, ăice Iehova;
Acumú mé înaltú, acumú mé rēdicú!
- 11 *Sunteți* îngreacăți cu fēnă, *Asirienilor*! nas-
ceți miresce:
Sufierea vóstră *este* unú focú *ce* vē mistue;
- 12 Așa că *poporulú* *vostu* arde ca varulú;
*Ca spinií tăiați se ardú cu focú.
- 13 *Cei* de departe, audiți *ce* amú făcutú!
Și voi *cei* de aproape, recunósceti puterea mea!
- 14 *Pecătoșii* în Sionú se înfricoșéză;
Gróză cuprinde pre *cei* nelegiuiți, *și ei* ăicú:
„Cine d'între noi póte locui cu foculú mis-
tuitoriú?”
„Cine d'între noi póte locui în flacări eterne?”
- 15 Celú *ce* *a âmblatú în dreptate, și celú *ce*
a vorbitú dreptate,
Celú *ce* a desprețuitú cēștigulú prin asupriri,
Celú *ce* și-a scuturatú mănelerú *sale*, ca să nu
íee mită,
Celú *ce* și-a astupatú urechía, ca să nu audă
de *vērsarea* de sänge,
Și celú **ce* și-a închisú ochii, ca să nu védă
- 16 Acela locuesce pe înălțimi; [reulú:
Tăriele stâncelorú *sînt* scăparea sa;
Pânea sa *i* se dá,
Apa lui *este* sigură.
- 17 Ochii tei védú pre rege în frumuseța lui,

Vedú o *țéră* întindēdu-se în departare.
Și acumú *ánima* *ta* cugetă la gróza trecută, 18
și ăice:

„Unde este celú *ce* impunea tributú?”
„Unde este celú *ce*-lú cumpēnia?”
„Unde este celú *ce* numēra turnurile?”
*Poporulú celú sēlbatecú nu-lú *mai* veđi, 19
*Poporulú cu limbă încălcită, *de* n'o puteai
înțelege,

Cu limba gângavă, *de* n'o puteai pricepe.
Erú acumú *veđi Sionulú, cetatea serbă- 20
torilorú nóstre;

Ochii tei védú *Ierusalimulú, lócașu liniscitú,
Cortú *care* nu se va desface;
*Drugii *căruiá nu se vorú strămuta nici o
dată,

Și nici una din funiele lui nu se va rumpe;
Ci Iehova A-totú-puterniculú *este* acolo pen- 21
tru noi;

Elú *ține* loculú fluvierelorú și riurilorú late,
În cari totu-și nu întră corăbii cu vēsle,
Nici nu trece o naiá puternică.

Căci Iehova *este* judecătorulú nostru; 22
Iehova *este* *legiuitorulú nostru;

*Iehova *este* regele nostru; elú ne-a mēntuitú.
Funiele tale s'aú lāsatu, 23

Nu *mai* apucă *puternicú* de catargulú lorú,
Nu *mai* întindú pânzele;

De aceea préda se împarte în așa mulțime,
Că *și* ologii se împărțescú din prédă.

Și *nici unulú* din locuitorii Sionulú nu 24
mai ăice: Sînt bolnavú;

*Poporulú *ce* locuesce într'insulú, 'i se iértă
pēcátulú seú.

***A** PROPIAȚI-vē, popórelorú, ca să audiți; 34
Și națiunilorú, ca să ascultați.

*Audă păméntulú și pînitatea lui,
Lumea și toate făpturile dintr'insa!

Căci mânia lui Iehova *este* preste toate na- 2
țiunile,

Și urgia lui preste toate oștirile lorú;
Cu desevărșire le-a nimicitú,

Le-a datú junghiăreí.
Și ucișii lorú și cadavrele lorú se aruncă, 3

*Puterea lorú se rēdică,
Și munții se topescú de sängele lorú.

*Tótă oștirea ceriului pere, 4
Ceriurile *se înfășură ca o carte;

*Și tótă oștirea lorú cade,
Cumú cade frunđa de viță,

Și ca *frunđa veștejită din smochinú.
Căci *sabia mea s'a adăpatú în ceriuri; 5

Éccă, asupra Edomului *se cobóră,
Și asupra *poporului* blăstemului meu, la ju-
decată.

c Cap. 25. 9.
d Ps. 97. 9.
e 2 Reg. 18. 18.
f Jude. 5. 6.
g 2 Reg. 18. 14.

15, 16, 17.
A Cap. 24. 4.
i Ps. 12. 5.
j Ps. 7. 14.
Cap. 59. 4.
k Cap. 9. 18.

l Cap. 40. 1.
m Ps. 15. 2. &
24. 4.
n Ps. 119. 37.
o 1 Cor. 1. 20.
p 2 Reg. 19. 32.

q Deut. 28. 49.
50.
r Ps. 15.
s Ps. 48. 12.
t Ps. 46. 5. &
125. 1. 2.

u Cap. 37. 33.
v Cap. 54. 2.
w Iac. 4. 12.
x Ps. 89. 18.
y Ier. 50. 30.

Capitul 34.
a Ps. 49. 1.
b Deut. 32. 1.
c Ier. 2. 20.
d Ps. 102. 26.

Esec. 32. 7. 8.
Ioel 2. 31. &
3. 15.
Mat. 24. 29.
e Ier. 2. 10.
f Apoc. 6. 14.

g Cap. 14. 13.
h Apoc. 6. 13.
i Ier. 46. 10.
j Ier. 49. 7. etc.
Mal. 1. 4.

- 6 Sabia lui Iehova este plină de sânge,
S'a îngroșat cu grăsime,
Cu sângele mneilor și alu țăpilor;
Cu grăsimea rărunchilor berbecilor;
Fiindcă Iehova are sacrificii în Bozra,
Și junghiere mare în pământul Edomului.
- 7 Și la unu locu cu rinocerii se coborū
Viței și tauri;
Și pământul lorū se adapă de sânge,
Și țărana lorū se îngroșă de grăsime.
- 8 Căci este ziua *resbunării lui Iehova,
Anulă resplătirilor luptei Sionului.
- 9 Și riurile lui se prefacă în smolă,
Și țărana lui în puciosă;
Și țera lui se face smolă ce arde;
- 10 Și nu se va stinge nici noptea, nici ziua;
*Fumul ei se va sui în eternū,
*Din generațiune în generațiune va rămâne
deșertă;
Nimenia nu va trece prin ea în eternū și
perpetuū.
- 11 *Ci pelicanul și ariciul o vorū mosceni,
Și buhna și corbul vorū locui în ea;
Și Iehova va întinde preste ea funia de peire,
Și cumpena deșertăciunei.
- 12 Chiama-vorū la regatū pre fruntașii sei,
Dară nu se va găsi nici unu;
Că toți mai marii ei în nimicū s'au prefăcutū.
- 13 Și *spini vorū resări în palaturile ei,
Urzici și scai în tăriele ei,
Și ea va fi locașul șacalilor,
Curtea struților.
- 14 Și ferele deșerturilor se vorū întelui într'-
însa cu șacalii;
Și satirul va striga către soțul său.
- 15 În ea se va adăposti și năluca nopței,
Găsindu-și locu de repausū.
În ea va cuibări corbul de nopte, se
va ouă,
Va cloci, și-și va aduna puii supt umbra sa:
Acolo se vorū însoți vulturii,
Unul cu altul.
- 16 Căutați în *cartea lui Iehova, și cetiți:
Nici una din aceste nu va lipsi,
Nici una din ele nu va da greșū;
Căci acesta a ordinațū gura mea, și suflarea
sa le-a adunațū.
- 17 Și elū li-a aruncatū sortulū,
Și mâna lui li-a împărțitū cu măsurătorea
acestū pământū;
Și-lū vorū mosceni în eternū,
Din generațiune în generațiune vorū locui
într'insulū.

PUSTIULU și uscatulū se vorū bucura, 35
Deșertulū se va veseli, și va înflori ca
Va înflori, și se va veseli; [rosa; 2
Da, se va veseli, și va cânta de bucuriă;
Da-se-va lui mărirea Libanului,
Măreția Carmelului și a Șaronului;
Aceste vedē-vorū mărirea lui Iehova,
Mărirea Dumneșului nostru.

*Împuterniciți mânele slabe, 3
Și întăriți genunchiele cele șovăitoare!
Spuneți către cei slabi de animă: 4
„Fiți tari, nu vē temeți;
„Eccē, Dumneșulū vostru vine cu resbunare,
„Dumneșulū vine cu resplătire,
„Elū vine, și vē mēntue.”

Atunci ochii orbilor se vorū deschide, 5
Și urechile surdilor se vorū destupa.
Atunci ologulū va sări ca cerbulū, 6
Și limba mutului va cânta;
Căci în pustii vorū izbucni ape,
Și riuri în deșertū.

Marea de nēsipū în lacū se va prefăce, 7
Și pământulū însetatū în fōntāni de apă;
Loculū unde locuescū șacalii,
Va fi loculū trestiei și alū papurei.

Și fi-va acolo o cale și unū drumū, 8
Ce se va numi; Drumulū Sântū:
Celū necuratū printr'insulū nu va trece, ci
fi-va elū numai pentru cei mēntuiți;
Călcătoriū, chiarū și cei ce nu cunoscū ca-
lea, nu se vorū rătăci.

*Leū acolo nu va fi, 9
Nici fēra sēlbatică nu se va sui pe d'insulū;
Nu se va afla pe elū;
Ci cei mēntuiți vorū āmbra pe d'insulū.

Și cei mēntuiți ai lui Iehova se vorū înturna; 10
Vorū veni cu cântare de bucuriă în Sionū,
Cu bucuria eternă pe capulū lorū;
Veseliā și bucuriā vorū dobēndi,
Erū pasulū și suspinulū vorū fugi.

*Năvălirea lui Senacheribū în Iuda; rugăciunea
lui Hezekia, și respunsulū său adusū prin Isaia;
nimicirea armatei Asiriene.*

IN alū patru-spre-decelea anū alū lui He- 36
zekia, regele, Senacheribū, regele Asiriei,
se sui asupra tuturor cetățilorū întărite
ale lui Iuda, și le luă.

Și trāmese regele Asiriei pre Rabșake 2
din Lachișū la Ierusalimū către regele He-
zekia cu putere mare. Și stātu lūngă apă-
ductulū ēzului de susū în calea cea mare
a țăranei albitorului. Și eșirā la elū Elia- 3
kimū, fiulū lui Hilkia, care era preste casā,

j Cap. 63. 1. Jer. 49. 13. Zef. 1. 7.	n Mal. 1. 4. o Cap. 14. 23. Zef. 2. 14.	etc. s Mal. 3. 16. —	d Cap. 29. 18. & 32. 3, 4. & 42. 7.	Marc. 7. 32, etc.	g Cap. 32. 4. Mat. 9. 32, 33. & 13. 22. &	Ioel 3. 17. Apoc. 21. 27.	Apoc. 7. 17. & 21. 4.
k Cap. 63. 4. l Veđi Deut. 29. 23.	p 2 Reg. 21. 13. Plān. 2. 8.	Capulū 85.	Mat. 9. 27, etc. & 11. 5. & 12. 22. & 20. 30. etc. & 21. 14.	f Mat. 11. 5. & 15. 30. & 21. 14.	15. 30. h Cap. 41. 18. & 43. 19.	k Lev. 26. 6. Cap. 11. 9. Ezec. 34. 25.	Capulū 86.
m Apoc. 14. 11. & 18. 18. & 19. 3.	q Cap. 32. 13. Osea 9. 6.	a Cap. 55. 12. b Cap. 32. 15.	Ioan. 9. 6, 7.	Ioan 5. 8, 9. Fapt. 3. 2, etc. & 8. 7. & 14. 8, etc.	Ioan 7. 38, 39. i Cap. 34. 13.	l Cap. 51. 11. m Cap. 25. 8. & 65. 19.	a 2 Reg. 18. 13, 17. 2 Cron. 32. 1.
	r Cap. 13. 21.	c Iov. 4. 3, 4. Ebr. 12. 12.	e Mat. 11. 5.		j Cap. 52. 1.		

Şebna, secretarul, şi Ioahū, fiul lui Asafū, cancelarul.

- 4 ^b Şi dîse cîtră ei Rabshake: Spuneţi, rogu-vă, lui Hezekia: Aşa dîce regele celū mare, regele Asiriei: Care *este* încrederea acêsta, pe care te încredeşi? Eū dîcū, *dîci tu*, (dară *aceste nu sînt* decătū vorbe): Sfatulū şi puterea *sînt de trebuinţă* la rebelū; acumū în cine te încredeşi, de te-ai resculatū asu-
6 pră-mi. Ecce, te încredeşi în *acelū* toégū de trestia frîntă, în Egiptū; pe care de se va rădăma cine-va, 'şi va înţepa mîna sa, şi o va străpunge; *asa este* Faraonū, regele Egiptului, cîtră toţi cei ce se încredū în elū.
7 Erū de-mi vei dîce: În Iehova, Dumneđulū nostru, ne încredemū; ore nu *este* elū acela, ale cîrui înălţimi şi altare le depărtă Hezekia, şi dîse lui Iuda şi Ierusalimulū:
8 Înaintea acestui altarū vē veţi inchina? Şi acumū dă ostategi domnului meū, regelui Asiriei, şi eū 'ţi voiū da dūoē miī de cai, dară poţi din partea ta să dai *atîţia* calăreţi, *spre a-i încăleca*. Şi cumū vei întorče îndereptū faţa unui guvernătorū d'între cei mai mici servi ai domnului meū, şi te vei încrede în Egiptū pentru carē şi calăreţi? Şi
10 acumū, ore fără Iehova m'amū suitū eū asupra pămîntului acestuia, ca să-lū stricū? Iehova 'mī dîse: Sui-te asupra pămîntului acestuia, şi-lū strică."
11 Atunce dîseră Eliakimū şi Şebna şi Ioahū cîtră Rabshake: „Rugămu-te, vorbesce cîtră servii tei în limba Siriană, căci o înţelegemū; şi nu ni vorbi în limba Iudeilorū, în urechile poporului de pe zidiū." Dară Rabshake dîse: „Ore domnului meū m'a trămesū cîtră domnulū teū şi cîtră tine, ca să vorbescū cuvintele aceste? Ore nu *m'a trămesū* cîtră barbaţi, cari şedū pe zidiū, ca să mînânce balega lorū, şi să beē chiarū udulū lorū cu voi.
13 Şi a statū Rabshake, şi striga în limba Iudeilorū cu vōce tare, şi dîse: „Ascultaţi cuvintele regelui celū mare, ale regelui Asiriei: Aşa dîce regele: Să nu vē încele Hezekia; căci nu va putē să vē scape. Şi
15 să nu vē mîngăie Hezekia cu Iehova, dîcēndū: Iehova ne va scăpa; şi cetatea acēstă nu se va da în mîna regelui Asiriei." Să nu ascultaţi de Hezekia; căci *asa* dîce regele Asiriei: „Faceţi cu mine împăcăciune, eşiţi la mine, ^a şi mîncăţi fiecare din viţa sa de vii, şi fie-care din smochinulū seū, şi beţi fie-care *din* apele cisternei sale; Până ce voiū veni, şi vē voiū lua într'unū pămîntū asemenea cu pămîntulū vostru, pămîntulū grăului, şi alū mus-
18 tului, pămîntulū panei şi alū viei. Să nu

vē amăgescă Hezekia, dîcēndū: „Iehova ne va scăpa." Deii cîrui poporū scăpatu-şi-aū pămîntulū lorū din mîna regelui Asiriei? Unde *sînt* deii Hamatului şi ai Arpadului? 19 Unde *sînt* deii Sefarvaimului? Ore scăpat-aū Samaria din mîna mea? Cine d'in- 20 tre toţi deii ţerelorū acelora a scăpatū ţera sa din mîna mea, ca Iehova să scape Ierusalimulū din mîna mea?"

Dară ei tăcură, şi nu-i responderă nici 21 unū cuvēntū; căci ordinulū regelui era, dîcēndū: „Să nu-i respondeţi."

Atunci Eliakimū, fiulū lui Hilcia, care 22 *era* preste casă, Şebna, secretarul, şi Ioahū, fiulū lui Asafū, cancelarul, veniră la Hezekia cu vestiminte rupte, şi-i spuseră cuvintele lui Rabshake.

SI *regele* Hezekia aūdindū, 'şi rumpse vest- 37 mîntele sale, se acoperi cu sacū, şi intră în casa lui Iehova. Şi trămesē pre Eliakimū, care *era* preste casă, pre Şebna, secretarul, şi pre cei mai bătrîni d'între pretui, acoperiţi cu saci, la Isaia, profetulū, fiulū lui Amozū; Şi-i dîseră: Aşa dîce Hezekia: „Ţi de strîmtorare, de cercetare, şi de blăstemū *este* diūa acēsta; căci prunciū aū ajunsū până la nascere, şi nu *este* putere, ca să nasca. Pōte, va aūdi Iehova, Dumneđulū teū, cuvintele lui Rabshake, pre care regele Asiriei, domnulū seū, l'a trămesū să blăsteme pre viulū Dumneđū, şi să-lū ocărăscă cu cuvintele, ce le aūdi Iehova, Dumneđulū teū; de aceea înalţă rugăciunea ta pentru rămăşiţa ce a *mai* rămasū.

Şi *asa* veniră servii regelui Hezekia la 5 Isaia. Şi li dîse Isaia: „Aşa veţi dîce domnului vostru: Aşa dîce Iehova: Nu te teme de cuvintele, ce le-ai aūditū, cu cari servii regelui Asiriei mē blăstemară. Ecce, eū 7 voiū despune spiritulū seū, ca elū aūdindū scire, să se întorcă în ţera sa; şi-lū voiū face să cadă de sabiā în ţera sa."

Şi Rabshake se întorče, şi află pre regele 8 Asiriei luptāndu-se asupra Libnei; căci elū aūdise, că *regele* a purcesū din Lachişū. Şi *regele*, cumū aūdi dîcēndu-se despre Tirhaka, regele Etiopiei: Ecce, elū eşi, ca să se lupte cu tine, Aūdindū *acēsta*, trămesē 10 *eră-şi* solī cîtră Hezekia, dîcēndū: „Aşa veţi spune lui Hezekia, regele lui Iuda, dîcēndū: Dumneđulū teū, în care te încredeşi, să nu te încele, dîcēndū: Ierusalimulū nu se va da în mîna regelui Asiriei. Ecce, tu 11 ai aūditū, ce aū făcutū regii Asiriei tuturorū ţerelorū, pre cari le-aū stricatū; şi ore tu veī scăpa? Ore deii popōrelorū scăpară pre 12 aceia, pre cari părinţi mei le stricară: Gozanulū, Haranulū, Rezefulū şi pre fii Ede-

- 13 nului din Thelassarü? Unde *este* regele
 Hamatului, regele Arpadului, și regele ce-
 tăților Sefarvaimü, Hena și Iva? 28
- 14 Și luându Hezekia epistola din mâna so-
 lilorü, o ceti; și se sui Hezekia în casa lui
 15 Iehova, și o întinse înaintea lui Iehova. Și
 16 se rugă Hezekia lui Iehova, dicându: „Ie-
 hova, Dumneșul oștirilorü și alü lui Isra-
 elü, celü ce ședü *între* cherubimü, tu singurü
esci Dumneșul alü tuturorü regatelorü pă-
 mântului; tu ai făcutü cerülü și pământulü.
 17 Iehova, plăcă-ți urechiä, și ascultă; deschi-
 de-ți, Iehova, ochii, și veđi; și ascultă toate
 cuvintele lui Senacheribü, care a trămesü, ca
 18 să blăsteme pre Dumneșul celü viü. În ade-
 verü, Iehova, regii Asiriei nimiciră toate popó-
 rele și țerele lorü; Și aruncară în focü pre
 19 ȕei lorü; pentru că nu *erau* ȕei, ci făptura
 mânelorü ómenilorü, lemne și petre; pentru
 20 acesta le nimiciră. Și acumü, Iehova, Dum-
 neșul nostru! mântui-ne din mâna lui, ca
 să cunoscă toate regatele pământului, că tu
esci Iehova, numai tu singurü.”
- 21 Atuncea trămese Isaia, fiulü lui Amozü,
 cătră Hezekia, dicendu: Așa ȕice Iehova,
 Dumneșulü lui Israelü: Câte te-ai rugatü
 mie asupra lui Senacheribü, regele Asiriei,
 22 *le-amü auđitu*. Acesta *este* cuvântulü, ce Ie-
 hova a ȕisü pentru d'insulü:
 Fecióra, fiica Sionului, te desprețuesce,
 Și ride de tine:
 Fiica Ierusalimului clătesce din capü d'ina-
 poia ta.
- 23 Pre cine ai înjuratü și ai blăstematü?
 Asupra cui ai înălțatü vócea?
 Și ai rădicatü susü ochii tei?
 Asupra Sântului lui Israelü.
- 24 Ai înjuratü pre Domnulü prin servii tei, și
 ai ȕisü:
 „Cu mulțimea carëlorü mele m'amü suitü
 „Pe înălțimea munțilorü, pe cóstele Libanului,
 „Și amü tăiatü cedrii seı cei înalți și piniü
 seı cei aleși;
 „Intrat'amü până la înălțimile sale cele mai
 îndepărtate în pădurea Carmelului seü.
- 25 „Eu amü sêpatü și amü bêtütü ape *străine*,
 „Și cu talpele picioarelorü mele amü secatü
 toate fluviile Egiptului.”
- 26 N'ai auđitü, că eu de demultü amü făcutü
 Și că din vechiü amü voit'o? [acesta,
 Acumü amü făcut'o,
 Ca să fii spre prefacerea cetățilorü întărite
 în grămădi de ruini.
- 27 De aceea au slăbitü locuitorii lorü,
 S'au înspăimântatü, și s'au rușinatü;
 S'au făcutü *ca* érba câmpului, *ca* verdêța,
 Ca érba de pe acoperiminte,
- Și *ca* grăulu celü pêrlitü înainte de înspicare.
 Dară amü cunoscutü șederea ta, eșirea ta, 28
 intrarea ta,
 Și infuriarea ta asupra-mi. 29
 Fiindü-că furia ta asupra mea, și mândria
 ta au ajunsü la urechile mele,
 De aceea *a* voiü pune verigamea în nările tale,
 Și zabalele mele în buzele tale,
 Și te voi întórce pe calea, pe care ai venitü. 30
 Și acesta *va* fi ȕie semnü:
 Anulü *acesta* veți mânca ori-ce cresce sin-
 gurü de la sine;
 Și în alü dũoilea anü ori-ce va resări din
 acesta:
 Și în alü treilea anü să semênați și să se-
 cerați,
 Să sădiți vii, și să mâncați fructulü lorü.
 Și rămășița casei lui Iuda, câtü a *mai* 31
 rămasü,
 Êrá-și va prinde rădêcinü de desuptü,
 Și de-asupra va da fructü.
 Căci din Ierusalimü va eși o rămășiță, 32
 Și din muntele Sionü *toți* cei ce vorü scăpa:
 „Rêvna lui Iehova, *D-șeulü* oștirilorü, va face
 acesta.
- Pentru acesta așa ȕice Iehova de re- 33
 gele Asiriei:
 Nu va intra în cetatea *acesta*,
 Nici va săgeta în ea săgêta,
 Nici va sta înaintea ei cu scutulü,
 Nici va rădica valü asupra ei.
 Pe calea, pe care a venitü, pe aceea se va 34
 întórce;
 Și în cetatea *acesta* nu va intra, ȕice Iehova.
 Căci eu voiü *a* përa cetatea *acestă*, ca să o 35
 mântuescü,
 Pentru mine, și pentru servulü meü Davidü.
- Atunci a eșitü *a* ângerulü lui Iehova, și 36
 ncise în tabëra Asirienilorü o sută optü-ȕeci
 și cinci de mi; și cândü *locuitorii* s'au scu-
 latü demânêța, êccê, *toți* jăceau corpuri mór-
 te. Și a plecatü Senacheribü, regele Asi- 37
 rieı, se duse, și se întórse; și locui în Ni-
 nive. Și a fostü, pe cândü se închina în 38
 casa lui Nisrocü, ȕeulü seü, Adramelecü și
 Șarezeru, fiü seı, 'lũ loviră cu sabia; și
 fugiră în pământulü Armeniei; și în loculü
 seü domni Esahaddonü, fiulü seü.
- Bóla și însănêtoșirea minunată a lui Hezekia; și
 psalmulü seü de mulțumire.*
- I**N *a* ȕilele acele Hezekia se 'nbolnăvi de mór- 38
 te; și veni la elü Isaia, profetulü, fiulü
 lui Amozü, și-i ȕise: Așa ȕice Iehova: *a* „Re-
 gulêză-ți casa: căci vei muri, și nu vei trăi.”
 Atuncea 'și întórse Hezekia fața la pãrete, 2
 și se ruga lui Iehova, și ȕise: „O Iehova, 3

b Ier. 49. 23.
c Dan. 9. 18.

d Cap. 30. 28.
Exec. 38. 4.

e 2 Reg. 19. 31.
Cap. 9. 7.

f 2 Reg. 20. 6.
Cap. 38. 6.

g 2 Reg. 19. 35.
—

Capitulü 38.
a 2 Reg. 20. 1.

etc.
b Cron. 33. 24.

d 2 Sam. 17. 23.

- * amintesc-te-ți acum, rogu-te, că am ămbatlat înaintea ta cu credință și cu încredință, și am făcut *ce este* plăcut în ochii tăi. Și a plâns Hezekia plângere mare.
- 4 Atuncea veni cuvântul lui Iehova către
5 Isaia, dicându: Mergi și ți lui Hezekia: Așa ăice Iehova, Dumnezeuul lui David, părintele tău; Auăit'amă rugăciunea ta, văduț'amă lacrimile tale; ăccă, voiă adăugi
6 la ăile tale cincispredece ani; Și te voiă scăpa pre tine și cetatea ăcăta din mâna regelui Asiriei, și voiă apăra cetatea
7 ăcăta. Și ăcăta va fi ăie *semnul de la Iehova, că va face Iehova lucrul, ce a promis: ăccă, voiă întoră inapoă cu ăce trepte umbra treptelor, care se pogorise în cadranul lui Ahaz; și s'a întorsă sorele ăce trepte, pe treptele pe cari se pogorise
9 Scrisorea lui Hezekia, regele lui Iuda, când s'a înbolnăvit, și s'a vindecă din bôla sa:
10 Dis'amă pe la mēă-ăia ăilelor mele: Mă voiă duce la porăle infernului, Lipsi-mă-voiă de rēmăăita anilor mei.
11 Dis'amă: Nu voiă mă vedă pre Iehova, Pre Iehova în pământul celor vii; Nu voiă mă vedă pre ômeni, locuitorii lumii.
12 Lăcașul mi se rupe și se mută de la mine, ca ună cortă de păstori: Tăia-se-va viăta mea, ca țesătura țesătorului; Tăia-mă-va din ite;
13 De demănă pănă în sēră 'mă va pune capăt. Decă acceptat'amă pănă demănă, spre a vedă, De-mă va sfărăma, ca ună leu, tôte ôsele mele; De demănă pănă în sēră de-mă va pune capăt.
14 Ca rōndunica, ca cocorul, așa ciripiam; Mă văitamă ca turturica; Ochii mei lănceăiă, ăpintindu-se în sus; Iehova, sânt în strimtorare, scapă-mă.
15 Ce să ăică? Elă mă-a promis, și a făcut; Duce-mă-voiă în tōă anii mei în lăcașul se, Cândă sufletul meu va fi amărit.
16 Iehova, în ăce trăsăcă ômenii, Și în tôte ăce se află viăta sufletului meu; Căci tu m'ăi întărit, și m'ăi vindecă.
17 ăccă, amăriciunea mea cea mare s'a prefăcută în pace, Și tu în iubire ăi scăpată sufletul meu din grôpa stricăciunei; Căci ăi aruncă la dosu-ăi tôte pēcatele mele.
18 Căci nu infernul te va lăda, Nică mōrtea te va mări;

Nică cei ce se coboră în grôpă voră ăceptă credincioăta ta.
"Ci celă ce trăsăce, celă ce trăsăce te va 19 lăda, precumă facă eă în ăia ăcăta; "Părintele va da în scirea filoră seă credincioăta ta.
"Iehova a venită să mă mētuăscă; 20 "De ăcea vomă cāta cātare mea în instrumente pe strune
"În tôte ăile vieăi nōstre, în casa lui Iehova."
Căci 'ăisă-ă Isaia, ca eă să iăe o turtă de smochine, și să o pună ca blestură pe înflătură, și se va vindecă. Și 'ăisă Hezekia: 22 Care este semnul, că eă mă voiă sui în casa lui Iehova?

Solia din Babilon.

ÎN "ăcelă timpă Merodac-Baladan, regele 39 Babilonului, trăsă epistole și dară lui Hezekia; căci auăise, că a fostă bolnavă, și s'a vindecă. Și s'a bucură de ăce Hezekia, și li-a arătată casa lucrurilor celor preăose ale sale: argintul, aurul, aromate, și mirurile cele preăose, și întră casă de arme, și tōă ce se află în tesăurele sale; n'a fostă nimic în casa lui, nică în regatulă se, pre care Hezekia să nu li fi arătată.
Atuncea veni Isaia, profetul, către regele Hezekia, și i ăise: Ce au spusă ômenii ăcestia? Și de unde au venită la tine? Și Hezekia ăise: Din pământă depărată au venită eă la mine, de la Babilon. Și elă 4 ăise: Ce vădură în casa ta? Și Hezekia răsponse: Vădură tōă ce este în casa mea; nimic nu este în tesăurele mele, care eă să nu li fi arătată.
Atuncea ăise Isaia către Hezekia: Ascultă cuvântul lui Iehova, Dumnezeuul oștirilor: ăccă, vină ăile, în "cari tōă ce este în casa ta, și tōă ce părinăi tăi au adună pănă în ăia de astă-ă, se va duce la Babilon; nu va rēmăne nimic, ăice Iehova. Și din filii tăi ce voră eă din tine, ce-i vā nasce, se voră lua, și se voră face eunuchi în palatulă regelui Babilonului.
Atuncea ăise Hezekia către Isaia: "Bună 8 este cuvântul lui Iehova, pre care l'ăi vorbită. Și mă ăise: Aă nu este așa, dacă va fi pace și sigurană în ăile mele.
Israelă mângăiată prin făăduină de o arătare nouă a lui Iehova ca Mētuitor.
MÂNGĂIAȚI, mângăiaă pre poporulă meu, 40 ăice Dumnezeuul vostru.

c Neem. 13. 14.	Cap. 7. 11.	h Cap. 59. 11.	30. 9. & 88. 11.	6. 7.	Capul 39.	etc.	d 1 Sam. 3. 18.
d Cap. 37. 35.	f Ps. 27. 13. &	i Iov 7. 11. &	& 115. 17.	Ps. 78. 3. 4.	h 2 Cron. 32. 31.		
e 2 Reg. 20. 8.	g Iov 7. 6.	j Ps. 6. 5. &	Eccl. 9. 10.	i 2 Reg. 20. 7.	a 2 Reg. 20. 12.	c Ier. 20. 5.	
etc.			k Dout. 4. 9. &	m 2 Reg. 20. 8.			

- 2 Vorbiți la ânsima Ierusalimului, și strigați că-
tră d'însulă,
Că timpulă oștirei lui s'a împlinită,
Că iertatu-s'a păcatul lui se;
"Căci a luat din mâna lui Iehova
Îndoită *pedepsă* pentru toate păcatele lui.
- 3 "O voce strigă în pustii:
"Gătiți calea lui Iehova;
"Dréptă faceți calea în deșertu Dumneșeului
nostru.
- 4 Înalte-se totă valea,
Umilăscă-se totu muntele și totă colina,
"Dréptă facă-se ori-ce cotitură,
Și neteălescă-se locurile cele sgrebulose:
- 5 Ca să se arete mărirea lui Iehova,
Și totă carnea la unu locu să o vedă:
Căci gura lui Iehova a vorbitu.
- 6 Dis'a vócea: Strigă; și elu a disu: Ce să
strigă?
"Totă carnea *este* érbă,
"Si totu nurulă seă ca flórea câmpului.
- 7 "Érba se usucă, flórea veștejesce,
"Pentru că vântulă lui Iehova a suflatu
preste ea;
"Cu adevăratu érbă *este* poporul;
- 8 "Érba se usucă, flórea veștejesce,
"Dară vântulă Dumneșeului nostru ră-
mâne în eternă.
- 9 Tu, celă ce aduci în Sionu sciri bune,
Urcă-te pe muntele celă înaltu;
Tu celă ce aduci sciri bune la Ierusalimă,
Înaltă puternicu vócea ta;
Înaltă-o, nu te teme;
Di cetăților lui Iuda;
"Éccă, Dumneșeulă vostru!"
- 10 Éccă, Iehova, Dumneșeulă, va veni cu putere,
Si brațulă seă va stăpăni pentru elu:
Éccă, plata lui *este* cu d'însulă,
Și respătirea lui înaintea lui.
- 11 Va pasce turma sa ca unu păstoru,
Va stringe mnei în brațulă seă,
Și-î va purta în sinulă seă;
Și va conduce blându pre cei ce sugă.
*Dumneșeirea unică a lui Iehova dovedită prin lu-
crurile sale ca Creatoru, Păzitoru și Domnu alu
tuturoră, și ca protectorulă lui Israelu.*
- 12 Cine a măsuratú apele în deșertulă mânei
sale,
Și a măsuratú ceriurile cu palma sa,
Și a cuprinsu într'o singură măsură țărâna
pământulă,
A cântăritu munții cu cântăriulă,
Și colinele cu balanța?
- 13 Cine a îndreptatú spiritulă lui Iehova?
- Séu fiindu consiliarulă seă l'a învățatú?
Cu cine s'a sfătuitu, și i-a datú înțelegerea, 14
Și l'a învățatú calea dreptulă;
Și l'a învățatú cunoscerea,
Și i-a arătatú calea înțelepciunei?
Éccă, popóarele sânt socotite ca picătorele 15
Ca prafulă din balanță; [din vadră,
Éccă, elu rădică insulele, ca prafulă.
Libanulă nu *este* în deajunsu pentru *pregă-* 16
tirea foculă.
Nici animalele lui nu sânt destule pentru
olocaustele sale.
Tóte popóarele o "nimică sânt înaintea sa, 17
"Mai pučinu decâtú nimiculă, și decâtú de-
șertăciunea socotescu-se de d'însulă.
Cu cine dară veți asemăna pre Dum- 18
neșeu?
Séu cu ce asemănare l'ă veți asemăna?
"Celú meșterú vérsă unu chipu, 19
Și aurariulă l'ă îmbracă cu aură,
Și-î tórnă lanțuri de argintă.
Celú pré saracú pentru aceste alege unu 20
lemnú ce nu putreďesce,
Și-și caută unu meșterú iscusiťu, ca să-î
facă unu chipu, care să nu se clatine.
"Nu cunósceți? n'ați auđitú? 21
Nu vi s'a datú în scire de la începutú?
N'ați înțelesu de la întemeerea pământulă?
Acesta *este* celú ce șede de asupra cerculă 22
pământulă,
Și locuitorii lui sânt ca locustele;
Celú ce 'intinde ceriurile ca unu vélă,
Și le lătesce cu unu cortú spre locuință;
Celú ce prefăce în nimică pre "domni, 23
Și face în nimicu pre judecătórii pământu-
De abie s'aú săditú; [lu.
De abie s'aú semănatú;
De abie s'a înrăďecinatú în pământu tul- 24
pina loră;
Elu suflă preste ei, și se usucă,
Și vėrtejulă l' smulge ca pre o plévă.
"Cu cine dară mă veți asemăna, 25
Ca să fimă de o potrivă?
Dice celú Sântu.
Rădicăți în susu ochii voștri, și vedeți! 26
Cine a făcutú aceste?
Scotěndu oștirea loră duple numărú;
"Chiamăndu tóte cu numile loră;
Înaintea mării puterei sale, și a mării
Nimicu nu lipsesce. [sale tărie,
De ce ăici, Iacóbe, și vorbesci, Israele: 27
Calea mea *este* ascunsă de la Iehova,
Și judecata mea se nesocotesce de Dum-
neșeulă meă?

Cap. 40.	Ioan. 1. 23.	15.	Apoc. 22. 13.	p Vers. 25.	Jer. 10. 4.	44. 24. & 51.
a Veđi Iov 43.	c Mal. 3. 1.	Iac. 1. 10.	k Cap. 49. 10.	q Cap. 46. 5.	e Pa. 19. 1.	13.
10.	d Pa. 68. 4.	1 Pet. 1. 24.	l Ezec. 34. 23.	r Fapt. 17. 29.	fapt. 14. 17.	Ier. 10. 13.
Cap. 61. 7.	e Cap. 49. 11.	g Pa. 103. 16.	m Iov 31. 23. &	s Cap. 41. 6. 7.	Rom. 1. 19, 20.	u Iov 12. 21.
b Mat. 3. 3.	f Iov 14. 2.	h Ioan. 13. 34.	n Rom. 11. 34.	t Iov 9. 8.	v Iov 9. 8.	Pa. 107. 40.
Marco. 1. 3.	g Pa. 90. 5. &	i 1 Pet. 1. 25.	o Iov 13. 20.	u Iov 10. 3. etc.	Pa. 104. 2.	v Vers. 18.
Luc. 3. 4.	h 102. 11. & 103.	j Cap. 63. 11.	1 Pet. 2. 25.	x Cap. 41. 7.	Cap. 42. 5. &	z Deut. 4. 15, etc.
			& 5. 4.			

- 28 Nu o cunoscî tu? n'ai audîtu?
Dumne-deulă celă eternă, Iehova,
Făcătorulă marginiloră pămîntului,
Elă nu ostenesce, nici nu se obosesc;
Înțelepciunea lui nu se pôte cuprinde.
- 29 Elă dă tăriă celoră osteniți,
Și cresco puterea celoră neputincioși;
- 30 Căci copiii ostenescă și se obosesc,
Și chiară tînerii potinescă;
- 31 Dară cei ce ascēptă pre Iehova * innouescă
puterea loră,
Înaltă aripele loră, ca vulturii;
Alergă, și nu se obosesc;
Ămblă, și nu ostenescă.

*Dumne-deirea unică a lui Iehova dovedită prin pre-
șcerile sale și prin lucrurile sale de mîntuire.*

- 41 **T**ĂCETÎ înaintea mea, țeri depărtate,
Și poporele innouescă-și puterea;
Apropie-se, și vorbescă;
Să venimă împreună la judecată!
- 2 Cine a sculată pre învingătorulă ^b de la
resărită?
Cine l'a chiămată, ca să-lă urmeze pasă
cu pasă?
Cine a ^c supusă poporele înaintea lui,
Și l'a făcută domnă preste regi?
Prefăcendă în prafă sabia loră,
Și arcurile loră ca paiele purtate de vîntă.
- 3 Elă i-a urmărită, și a trecută în siguranță,
Pe o cale, *pre care* nu călcaseră piciorale
- 4 ^d Cine a lucrată și a făcută *acēsta*, [sale.
Chiămăndă generațiunile de la începută?
Eă, Iehova, ^e celă ântēiă,
Și cu cei din urmă; eă sînt.
- 5 Țermurile îndepărtate vędură, și se te-
mură,
Marginile pămîntului se cutremurără,
Se apropiără, și veniră.
- 6 ^f A ajutată fie-care pre aprăpele seă,
Și a ăisă unulă cătră altulă:
Fii tare!
- 7 ^g Lemnarulă îmbărbăta pre argintară,
Și celă ce bătea cu ciocanulă pre celă ce
bătea cu ilăulă pe nicovală,
Dicendă de îmbinare: Bună este;
Și *apoi* și cu cuile întărită ^h idolulă, ⁱ ca să
nu se clatine.
- 8 Dară tu, Israele, servulă meă,
Iacóbe, pre care te-amă ^j alesă,
Semînța lui Abraamă, ^k amiculă meă;
- 9 Tu, pre care te-amă luată din marginile pă-
mîntului,
Și te-amă chiămată de la hotarele lui,

- Și ți-amă ăisă: Tu *escă* servulă meă;
Eă pre tine te-amă alesă, și nu te voiă lepăda.
- * Nu te teme; căci eă cu tine *sînt*; 10
Nu te înspăimēntă; ^l căci eă *sînt* Dumne-deulă
Eă te voiă întări, și te voiă ajuta, [teă,
Te voiă scuti cu drēpta mea cea învingētoare.
- 11 Éccē, toți cei ce s'au mâniață asupra ta,
Se voră ^m rușina și voră roși;
Voră fi nimiciți;
Și cei ce ți se voră împotrivi voră peri.
- 12 Tu-i vei căuta, dară nu-i vei găsi,
Pre cei ce s'au certată cu tine;
Cei ce s'au luptată asupra ta
Voră fi nimiciți, perduți.
- 13 Căci eă, Iehova, Dumne-deulă teă, *sînt celă*
ce ține drēpta ta,
Dicendă cătră tine: "Nu te teme, eă te voiă
ajuta.
- 14 Nu te teme, verme ală lui Iacobă, grămădițoră
a lui Israelă!
- Eă te voiă ajuta, ăice Iehova,
Rescumpărătorulă teă, Sântulă lui Israelă.
- 15 Éccē, ⁿ eă te voiă face trierătore ascuțită,
nouă, cu multe tălușuri;
Vei triera munți, și-i vei mărunți,
Și vei face colinele ca plēva.
- 16 Le vei ^o vëntura, și vëntulă le va duce,
Și vērtejulă le va rēsipi;
Eră tu te vei bucura în Iehova,
^p Te vei fali în Sântulă lui Israelă.
- 17 Căndă saracii și neavuții tei voră căuta.
apă, și negăsind'o,
Limba loră se va usca de sete,
Eă Iehova ^q i voiă asculta,
Eă Dumne-deulă lui Israelă nu-i voiă părăsi.
- 18 Voiă deschide ^r fluvii pe înălțimi,
Și fōntăni în văi;
Voiă face ^s deșertulă baltă de apă,
Și pămîntulă uscată isvōre de apă;
Sădi-voiă în pustii cedrulă, acația,
- 19 Mirulă și olivulă;
Voiă pune în deșertă ciparosulă
La ună locă cu pinulă și cu bradulă;
- 20 Ca să vędă, și să cunoscă,
^t Că pricēpă, și să înțelēgă cu toții,
Că mîna lui Iehova a făcută *acēsta*,
Și că Sântulă lui Israelă a creată *acēsta*.
- 21 Aduceți judecata vōstră, ăice Iehova;
Apropiati-vē cu dovețele vōstre, ăice regele
lui Iacobă.
- 22 Apropie-se, și spună-ni ce se va întēmplă;
Spună cele ce *ău fostă* mai 'nainte,
Ca să ne gāndimă la ele, și ca să price-
pemă eșirea loră;

α Ps. 147. 4.
y Ps. 147. 5.
Rom. 11. 33.
z Ps. 103. 5

Caputū 41.
a Zech. 2. 13.
b Cap. 46. 11.
c Veđi Fac. 14.
14, etc.
Vers. 25.

Cap. 45. 1.
d Vers. 26.
Cap. 44. 7. &
46. 10.
e Cap. 43. 10. &
44. 6. & 48.
12.

Apoc. 1. 17.
& 22. 13.
f Cap. 40. 19.
& 44. 12.
g Cap. 40. 19.
h Cap. 40. 20.
i Deut. 7. 6. &

10.15. & 14. 2.
Ps. 135. 4.
Cap. 43. 1. &
44. 1.
j 2. Cron. 20. 7.
Iac. 2. 23.

k Vers. 13. 14.
Cap. 43. 5.
l Deut. 31. 6. 8.
m Éscd. 23. 22.
Cap. 45. 24.
& 60. 12.

Zech. 12. 3.
n Vers. 10.
o Mic. 4. 13.
2 Cor. 10. 4. 5.
p Ier. 51. 2.
q Cap. 45. 25.

r Cap. 35. 6, 7.
& 43. 19. &
44. 3.
s Ps. 107. 35.
t Iov. 12. 9.
u Cap. 45. 21.

- Séu facă-ne să auzim cele viitoare.
- 23 ^aSpuneți cele ce se vor întâmpla la urmă,
Ca să cunoșcem, că *sunteți* deși;
Da, ^afaceți bine séu faceți rău,
Ca să ne mirăm și să vedem cu toții.
- 24 *Eccé, ^asunteți* nimic, și lucrul vostru *mai puțin* decât nimicul;
Uriciune *este cel* ce v'a ales.
- 25 Sculatu-l'am de la mătă-nópte, și el a venit,
De la resăritul sórelui ^aa chemat numele
meu,
^aȘi a călcat preste domni, ca pe lut,
Cum calcă olarul lutul.
- 26 ^bCine *nă-a* spus *aceste* de la început, ca să
le cunoșcem,
Și mai 'nainte de a se *întempla*, ca să di-
cem: „Drept?”
Nimenia n'a fost, care să li fi spus,
Da, nimenia n'a fost, care să li fi dat
în scire,
Nimenia n'a fost, care să fi auzit cuvin-
tele vóstre.
- 27 ^c*Eú sunt* cel d' *ânteiú*, ^d*care spun* Sionului:
Eccé, *éccé* aceste!
Și dau Ierusalimului un spunetoriu de scire
bună.
- 28 ^eCăci m'am uitat, și nu era nimenia,
Da, între d'înși nu era nici unul, care să-
sfătuască,
Care să fi răspuns un cuvânt, când i-am
29 ^f*Eccé*, toți *sunt* deșertăciune, [întrebat.
Lucrurile loru nimic;
Chipurile cele cioplite ale lor *sunt* vânt
și deșertăciune.
- 42 ^g**E**CCÉ ^hservul meu, pre care-lú sprijin,
Alesul meu, *întru care* ⁱbine-voiesce su-
fletul meu;
^jPus'am spiritul meu preste d'insul;
Va răspândi dreptul între națiuni.
- 2 Nu va striga, nici nu va rădica vócea sa,
Nici nu va face să o audă pe uliță.
- 3 Trestia sdrobotă nu o va sfărâma,
Nici nu va stinge mucul ce se trece;
Va răspândi dreptul duple adevăr;
- 4 Nu va obosi, nici va slăbi,
Până ce va întemeia dreptul pe pământ,
Până și ^kțerele depărtate vor accepta invē-
- 5 Așa *dice* Iehova, Dumne-deú, [tătura lui.
^lCel ce a creat ceriurile, și le-a întins;
^mCel ce a lăpătit pământul cu făpturile lui,
ⁿCel ce dă suflare poporului de pe d'insul,
Și spiritul la cei ce *âmbă* pe el:
- 6 ^o*Eú* Iehova chemat-te-am spre mēntuire,

- Și voi sprijini mâna ta;
Te voi păstra, și te voi face legământ
^pLumină națiunilor; [poporului,
^qCa se deschidă ochii celor orbi,
^rCa se scoți din închisore pre cei legați,
Pre cei ce sed în *întunerecul* din prinsore.
- Eú sunt* Iehova; acesta *este* numele meu; 8
Și nu voi da ^smărirea mea altuia,
Nici lauda mea chipurilor cioplite.
Eccé, s'a *împlinit* cele d'ânteiú,
Și *alte* nouă *vi* dau în scire;
Înainte de ce ele să se arete, *vi* le dau în
^tCântați lui Iehova cântare nouă, [scire. 10
Lauda lui, *voi* *cei* de la marginea pământului,
^uVoi, ce v' coboriți pe mare, și cele d'într'-
Teri îndepărtate și locuitorii lor; [însa,
Pustiiul și cetățile lor rădicesi *vócea*, 11
Cătunele, *pre cari* locuesce Kedarul;
Să cânte locuitorii stâncei,
Răcnescă din vărful muntilor;
Dee mărirea lui Iehova, 12
Și spuie lauda sa în teri îndepărtate. 13
Iehova ese ca un vitésu,
Descéptă *rēvna* lor, ca un luptător;
Strigă ^vși mugesce,
Biruesce pre neamicii sei.
Mult timp tăcut'am, 14
Stătu'am în tăcere,
Și m'am stăpânit!
Acum voi striga, ca femea în facere;
Voi sfărâma, și voi înghiți la-o-l-altă;
Voi pustii munții și colinele, 15
Și voi usca erburile lor;
Voi preface fluviile în pământ uscat,
Și bălțile le voi usca.
Și voi conduce pre orbi pe o cale, ce nu o 16
sciau,
^wI voi îndrepta în cărări, *pre cari* nu le
cunoscea;
Întunerecul lumină *lú* voi face înainte
Și cele strimbe drepte; [loru,
Aceste le voi face pentru ei, și nu-i voi
părăsi.
^xÎnturna-se-vor înapoi, rușina-se-vor, 17
Cei ce se încred în chipuri cioplite,
Cei ce dic chipurilor turnate:
„Voi *sunteți* *deși* nostri.”
- Unica dumnezeire a lui Iehova mai dovedită prin
muștrarea și curățirea poporului séu, și prin pe-
depsirea neamicilor sei.*
- Ascultați, surdilor! 18
Și căutați, orbilor! ca să vedeți.
^yCine *este* orb, afară de servul meu? 19

v Cap. 42. 9. & 1 Cor. 8. 4.
44. 7. 8. & z Ezr. 1. 2.
45. 3. a Vers. 2.
Ioan 13. 19. b Cap. 43. 9.
a Ier. 10. 5. c Vers. 4.
y Ps. 115. 8. d Cap. 40. 9.
Cap. 44. 9. e Cap. 63. 5.

f Vers. 24.
Cap. 42.
a Cap. 43. 10. &
49. 3. 6. & 52.
13. & 53. 11.
Mat. 12. 18.

19. 30.
Filip. 2. 7.
b Mat. 3. 17. &
17. 5.
Efes. 1. 6.
c Cap. 11. 9.
Ioan 3. 34.

d Fac. 49. 10.
e Cap. 44. 24.
Zech. 13. 1.
f Ps. 136. 6.
g Fapt. 17. 25.
h Cap. 43. 1.
i Cap. 49. 8.

j Cap. 49. 6.
Luc. 2. 32.
Fapt. 13. 47.
k Cap. 35. 5.
l Cap. 61. 1.
Luc. 4. 18.
m Tim. 2. 26.

n Ebr. 2. 14. 15.
m Cap. 9. 2.
n Cap. 48. 11.
o Ps. 33. 3. &
40. 3. & 98. 1.
p Ps. 107. 23.
q Cap. 31. 4.

r Ps. 97. 7.
Cap. 1. 29. &
44. 11. & 45. 16.
s Cap. 43. 8.
Ezec. 12. 2.
Ved. Ioan. 9.
39. 41.

Séu surdă, ca solul meu *pre care l'am* trăsese?
 Cine *este* orbă, ca celă ascultătoră?
 Și cine *este* orbă, ca servul lui Iehova?
 20 Vezi multe, dară nu îți sémă la ele,
 Deschiși urechile, dară nu auzi.
 21 Plăcutu-i-a lui Iehova, din mila sa,
 Ca legea să se mărescă, și măreț să fie.
 22 Dară acesta *este* un popor jăfuit și
 răpitu;
 Ei toți *sunt* prinși în spelunci,
 Si ascunși în închisori;
 Ei sunt de pradă fără mântuitoră,
 De jăfă, și nimenea nu ădice: Dă înapoi.
 23 Care din voi va lua acesta în urechi?
 Va asculta, și va auzi pentru viitori?
 24 Cine a dat pre Iacobul jăfului,
 Si pre Israelul predătorilor?
 Aă nu Iehova, asupra căruia noi am pē-
 cătuit?
 Căci în căile lui n'au voit să âmble,
 Și de învățătura lui n'au ascultat.
 25 De aceea a revărsat el asupra lor
 Aprinderea mâniei sale și puterea resbelului;
 "L'a aprinsu de juru împrejur;
 "Dară el n'a înțeles;
 L'a arsu, dară el n'a luat la ânimă.
 43 **S**I acum așa ădice Iehova,
 "Creatorul teă, Iacôbe,
 "Și Făcătorul teă, Israele:
 Nu te teme: "căci eu te-am mântuit,
 "Te-am chiamătu pe numele teă; al meu *esci*.
 2 "Cândă vei trece prin ape, "cu tine voi fi;
 Și prin fluvii, nu te vor acoperi;
 Cândă vei "âmbra prin foc, nu te vei frige,
 Nici nu te va arde flacăra;
 3 Căci eu, Iehova, Dumneșul teă,
 Sântul lui Israel, *sunt* Mântuitorul teă;
 "Pentru rescumpărarea ta dat'am Egiptul
 Pentru tine dat'am Etiopia și Šeba.
 4 Fiindă-că esci scump în ochii mei,
 Fiindă-că esci onorât, și te-am iubit;
 De aceea dat'am omni mulți pentru tine,
 Și popore pentru vieța ta.
 5 "Nu te teme; căci eu *sunt* cu tine;
 De la resărită voi aduce seminția ta,
 Și de la apusuri te voi aduna;
 6 ădice-voi cătră mēdă-nopte: Dă;
 Și cătră mēdă-ă: Nu-lă opri;
 Adă pre fii mei din depărtare,
 Și pre fetele mele de la marginile pā-
 mētului;
 7 Pre totă celă ce se "chiamă cu numele meu,

Pre celă ce "l'am creată pentru mărirea mea,
 pre care "l'am formată,
 Și l'am făcută.
 "Scôte pre poporul celă orbă, ce are 8
 Și pre celă surdă, ce are urechi; [ochi,
 Adună-se tôte națiunile, 9
 Și strîngă-se tôte poporele!
 "Care d'între ele pôte să ni spună acesta?
 Să ni deă în scire cele de mai 'nainte?
 Aducă pre marturii lor, ca să se îndrepteze,
 Ca să se audă, și să se ădică: Cu adevărat!
 "Voi *sunteți* marturii mei, ădice Iehova, 10
 "Și servul meu, pre care l'am ales:
 Ca se cunoscă, și să credeți în mine,
 Și să înțelegeți că eu *sunt*;
 "Înainte de mine nici un Dumneș n'a
 Nici va fi după mine. [fostă, 11
 Eu, eu "sunt Iehova;
 Și afară de mine mântuitor n'este.
 Eu am preșis, și am mântuit,
 Și dat-v'am în scire, pre-cândă "deș stră-
 înă încă nu era între voi;
 "De aceea voi *sunteți* marturii mei, ădice Ie-
 Că eu *sunt* Dumneș. [hova, 12
 "De la începerea ăilor sunt, 13
 Și nu este cine să mētuască din mâna mea:
 Lucreză, și cine mē va "împedeca?
 14 Așa ădice Iehova,
 Rescumpărătorul vostru, Sântul lui Israel:
 Pentru voi am trăsese la Babilon,
 Și am dată jos tôte zăvôrele lui;
 Și cântarea de bucuriă a Chaldeilor în sus-
 pinuri am prefăcut-o.
 Eu *sunt* Iehova, Sântul vostru, 15
 Făcătorul lui Israel, Regele vostru.
 16 Așa ădice Iehova,
 Care "a făcută drum prin mare,
 Și "cărare în apele cele puternice;
 Celă ce "a scosă cară și căi, armată și 17
 putere;
 Toți la un loc stău întinși jos, nu se
 voră mai scula,
 Trecutu-s'au, stinsu-s'au, ca mucle.
 "Să nu vî aduceți aminte de cele de mai 18
 'nainte?
 Și să nu vî gândiți la cele din vechime? 19
 Eccē! facă "un lucră nou;
 Curândă se va ivi; nu-lă cunoscă?
 Da, "facă drum în pustii,
 Fluvii în locuri secetose. 20
 Ferele câmpului,
 Șacalii și struși onora-mē-vor;
 Pentru că "daă ape în pustii,

† Rom. 2. 21.	24.	h Prov. 11. 8. &	Cap. 29. 23.	22. 26.	Ps. 81. 9.	Ps. 77. 19.	Apoc. 21. 5.
2 Reg. 25. 9.	c Cap. 44. 6.	21. 18.	Ioan 3. 3. 5.	o Cap. 44. 8.	† Cap. 44. 8.	Cap. 51. 10.	c Esod. 17. 6.
v Osea 7. 9.	d Cap. 42. 6. &	i Cap. 41. 10.	2 Cor. 5. 17.	p Cap. 42. 1. &	† Ios. 3. 13. 16.	y Ios. 3. 13. 16.	Num. 20. 11.
—	45. 4.	14. & 44. 2.	Efes. 2. 10.	55. 4.	u Ps. 90. 2.	z Esod. 14. 4-9.	Dout. 8. 15.
Capitul 43.	e Ps. 66. 12. &	Ier. 30. 10. 11.	† Vers. 1.	q Cap. 41. 4. &	u Ioan 8. 58.	25.	Ps. 73. 16.
a Vers. 7.	f 91. 3. etc.	& 46. 27. 28.	m Cap. 6. 9. &	44. 6.	v Iov 9. 12.	a Ier. 16. 14. &	Cap. 35. 6. &
b Vers. 21.	g Dent. 31. 6. 8.	j Cap. 68. 19.	42. 19.	r Cap. 45. 21.	Cap. 14. 27.	23. 7.	41. 18.
Cap. 44. 2, 21.	h Dan. 3. 25.	i Iac. 2. 7.	Ezec. 12. 2.	s Osea 13. 4.	z Esod. 14. 16.	b 2 Cor. 5. 17	d Cap. 48. 21.
	27.	k Ps. 100. 3.	n Cap. 41. 21.	t Deut. 32. 16.	22.		

- Fluvii în locuri secetose :
 Ca să adăpă poporul cel ales al meu,
 21 *Pre poporul, pre care mi l'am format;
 Elu să prochiame lauda mea!
 22 Dară tu, Iacóbe, nu m'ai invocat,
 /Obositu-te-ai de mine, Israele;
 23 *Tu nu mi-ai adus mnei olocaustelor tale,
 Nicl m'ai onorat cu sacrificiele tale;
 Nicl nu te-am ingreuiețu cu darurile de
 pâne;
 Nicl nu te-am obosit, *aducându-mi tu tă-*
măiere;
 24 Tu pentru mine cu argint trestia mirosi-
 tore n'ai cumpărat,
 Nicl m'ai îndestulat din grăsimia sacrifi-
 cilor tale;
 Ci ingreuiețu-m'ai cu păcatele tale,
 /Obositu-m'ai cu fără-de-legile tale.
 25 Eu, eu *sunt* cel ce 'sterge fără-de-legile tale,
 /pentru mine,
 *Și păcatele tale nu mi le voi aminti.
 26 Adă-mi aminte, să ne judecăm împreună;
 Vorbesce, ca să te îndreptezi :
 27 Archiereul te a păcătuit,
 Și profeții tei au nelegiuit împotriva mea :
 28 Pentru aceea 'profanat'am pre mai marii
 sanctuarului,
 *Și am dat pre Iacob blăstemului,
 Și pre Israel ocărei.
 44 **D**ARĂ acum, ascultă, servul meu, *Iacóbe,
 Și Israele, pre care te-am ales;
 2 Așa dice Iehova, care te-a făcut,
 /Și te-a format din mitră, care te va ajuta :
 Nu te teme, servul meu, Iacóbe,
 Și tu *Ieșurune, pre care te-am ales;
 3 Căci *respândi-voi apă pe locurile seci,
 Și fluvii pe uscat;
 Respândi-voi spiritul meu preste semin-
 ția ta,
 Și bine-cuvântarea mea preste urmașii tei :
 4 Voru resări *ca firele din érbă,*
 Ca salcia lungă pârșele de apă.
 5 Unul dice-va :
 Eu *sunt* al lui Iehova :
 Și altul numi-se-va cu numele lui Iacob :
 Și un altul scrie-va *cu* mâna sa : *A lui*
Iehova sunt, 1
 Și se va numi cu nume lui Israel.
 6 Așa dice Iehova, regele lui Israel,
 *Și rescumpărătorul lui, Iehova, *D-deul*
ostirilor :
 /Eu sunt cel d'antăi și cel din urmă,
 Și afară de mine nu este Dumnezeu.
 7 *Și cine pôte dice, *că este asemenea cu mine ?*

* Ps. 102. 18.
 Vers. 1. 7.
 Luc. 1. 74. 75
 Efes. 1. 5. 6
 / Mal. 1. 13.
 / Amos 5. 25.
 / Cap. 1. 14.
 Mal. 2. 17.

i Cap. 44. 22. &
 48. 9.
 Ier. 50. 20.
 Fapt. 3. 19.
 j Ezech. 36. 22.
 etc.
 k Cap. 1. 18.
 Ier. 31. 34.

l Cap. 47. 6.
 Plân. 2. 2. 6. 7.
 m Ps. 79. 4.
 Ier. 21. 9.
 Dan. 9. 11.
 Zech. 8. 13.

Capul 44.
 a Vers. 21.
 Cap. 41. 8. &
 43. 1.
 Ier. 30. 10. &
 46. 27. 28.
 b Cap. 43. 1. 7.
 c Deut. 32. 15.

- Prochiame-se, și spuă, și să înșire toate câte*
s'au întemplat!
 Apoi să spună cele viitoare,
 Cele ce au să fie !
 Nu te teme, nici te înspăimēnta !
 8 /A nu ț-am dat în scire din început, și
 /a nu ț-am spus *aceste ;*
 /Voi *sunteți* marturii mei,
 Că nu este alt Dumnezeu afară de mine,
 /Nici altă stâncă :
 Unul ca acesta nu-l cunosc.
 *Făcătorii de idoli toți *sunt* deșertăciune, 9
 Și lucrurile lor cele mai frumoase nu fo-
 losesce :
 Și apoi ei înși-și mărturisesc asupra-li, spre
 rușinea lor ;
 Căci 'nu vedu, nici nu înțeleg.
 Cine a format un de, 10
 Séu a turnat un chip cioplit, *ce de nici
 un folos nu este ?
 Éccē ! toți soții lui *roșesc de d'insul ! 11
 Căci înși-și măleștii se sunt ómen ;
 Se adună toți împreună, se stea,
 Se tem, și se rușinează la un loc.
 /Unul taia o bucată de feră cu mașul, 12
 Lucră cu cărbuni, și cu ciocanele 'i dă
 formă ;
 O lucră cu brașul se cel tare,
 Și flămândind, slăbesce ;
 Nebând apă, obosesce.
 Altul lucră lemne, întinde dreptarul, 'lu 13
 însemnează cu condeiul ;
 'Lă neteșce cu oblul ;
 'Lă însemnează cu compasul,
 Și-l face duple chipul unui om,
 Duple frumuseța omenescă ;
 Ca să rămână în casă.
 'Și taia cedri, 14
 'Și ié ciparosul și stejarul,
 Pre cari și-i alege din arborii pădurei ;
 Elu sădesce pinul, și plôia 'lu *ajută* să
 crească.
 Și pe urmă servește omului de ars ; 15
 Elu ié dintr'insul, și se încălădesce ;
 Arde dintr'insul, și cōce pâne ;
 Și apoi 'și mai face și un de, și se în-
 chină lui ;
 'Lă face chip cioplit, și ingenunchiează
 înaintea lui !
 O parte dintr'insul a ars'o cu foc ; 16
 Cu cea-l-altă parte mănâncă carnea ;
 Frige friptură, și se satură ;
 Și se încălădesce, dicend :
 /M'am încălădit, vedut'am focul ;

d Cap. 55. 7.
 Ioc. 2. 28.
 Ioan. 7. 38.
 Fapt. 2. 18.
 e Vers. 24.
 Cap. 43. 1. 14.
 f Cap. 41. 4. &
 48. 12.

Apoc. 1. 8. 17.
 & 22. 13.
 g Cap. 41. 4. 22.
 & 45. 21.
 h Cap. 41. 22.
 i Cap. 43. 10.
 12.
 j Deut. 4. 35,

39. & 32. 39.
 1 Sam. 2. 2.
 2 Sam. 22. 31.
 Cap. 45. 5.
 k Cap. 41. 24.
 29.
 l Ps. 115. 4. etc.
 m Ier. 10. 5.

Hab. 2. 18.
 n Ps. 97. 7.
 Cap. 1. 29. &
 42. 17. & 45.
 16.
 o Cap. 40. 19.
 & 41. 6.
 Ier. 10. 3. etc.

- 17 Și rămășița din elu o face deșu, chipu cî-
plitu,
Îngenunchiază înaintea lui, și i se prosterne,
i se rîgă, și dîce:
„Scapă-mă, căci tu ești deșu meu!”
- 18 „Ei nu cunoscă, și nu înțelegă:
Căci elu a tencuită ochii lor, ca să nu vedă,
Și ânimelile lor, ca să nu înțelegă.
- 19 Și nu s'au socotit cu sine,
Nici nu este cunoscînță și înțelegere într-
înșii, ca să dîcă:
„Ars'amă o parte dintr'insulă în focu,
„Copt'amă pâne pe cărbunii lui,
„Fript'amă carne, și amă mîncat'o,
„Și rămășița din elu să o facă uriciune,
„Îngenunchia-voiă la butucul de lemnă.”
- 20 Pasce cenușă; „ânimă lui amăgită l'a rătăcită,
Ca să nu-și pôtă mîntui sufletul, nici
să dîcă:
„La drépta mea ore nu este minciună?

*Dumneșirea lui Iehova arătată în orînduirea și
isbîndele lui Ciru, dîndu cutezare tuturor a
cînta să se mîntuiescă de elu.*

- 21 Ține minte aceste, Iacóbe și Israele!
Căci „servu alu meu ești:
Eu te-amă formată; servu alu meu ești;
Israele, nu vei fi uitat de mine.
- 22 „Făcut'amă să pără, ca aburi, fără-de-le-
gile tale,
Și ca pre ună nîoră, pécatele tale;
Întorce-te la mine, că „eu te-amă rescum-
părată.
- 23 „Cîntați, ceriurilor! căci Iehova a făcută
Strigați, cele de supțu pămîntu! [acésta;
Scóteți cîntare de bucuriă, voi munților!
Pădurilor, și toți arborii din ele!
Căci Iehova a rescumpărată pre Iacobă,
Și s'a mărîtă întru Israelu.
- 24 Așa dîce Iehova, „Rescumpăratulă teă,
Și „care te-a formată din mitra mumei:
Eu sînt Iehova, care a făcută tóte;
„Care singur a întinsă ceriurile;
Care de la sine a lătită pămîntulă;
25 Care „zădărnicesce semnele „vorbitorilor
de minciuni,
Și dă de smintelă pre divinători;
Care întornă îndereptă pre cei înțelepți,
„Și improstesce sciînța lor;
26 „Care întăresce cuvîntulă servului seă,
Și împlinesce sfatulă solilor seă;
Care dîce cătră Ierusalimă:
„Vei fi locuită;“

Și cătră cetățile lui Iuda:

- „Vă veți rezidi,
„Și voiă rădica ruinele lui;“
- 27 „Care dîce cătră adîncime:
„Uscă-te,
„Seca-voiă fluviile tale;“
- 28 „Care dîce cătră Ciru:
„Acesta este păstorulă meu,
„Care va îndeplini tótă voia mea;“
Și care dîce cătră Ierusalimă:
„Te veți rezidi:“
Și cătră templu:
„Se voră aședa temeliele tale.”

A ȘA dîce Iehova cătră unsulă seă, **45**
Cătră Ciru, pre care l'amă ținută la
„dréptă;

- „Ca să supună popórele înaintea lui;
Ca să deslegă cóspele regilor;
Ca să deschidă ușele înaintea lui;
Și porțele să nu se închidă:
Eu merge-voiă înaintea ta, **2**
„Și neteă-voiă înălțimile cele mărețe:
„Sfărama-voiă ușele de aramă,
Și tăia-voiă zăvórele de feră;
Și-ți voiă da tesauzele întunereculă, **3**
Și avuțiile ascunse:
„Ca să cunoscă, că eu Iehova,
Care „pe nume te chiāmă,
Sînt Dumneșeulă lui Israelu.
- 4 Pentru „Iacobă, servulă meu,
Și pentru Israelu, alesulă meă,
Te-amă chiămată pre numele teă;
Te-amă numită, de și „nu m'ai cunoscută.
Eu „sînt Iehova, „și altă Dumneșeă nu este, **5**
Afară de mine nu este altă Dumneșeă;
„Eu te-amă încinsă, de și nu m'ai cunoscută;
„Ca să cunoscă de la resăritulă sórelui, **6**
Și de la apusă, că afară de mine nu este
nimenea;
Eu sînt Iehova, și nu este altulă;
Celă ce face lumina, și crează întune- **7**
reculă;
Celă ce face pacea, și „crează réulă:
Eu Iehova facă tóte aceste.
- 8 „Picurați de susă, ceriurilor!
Și nîoriloră, faceți să curgă fericirea!
Deschidă-se pămîntulă, și nască mîntuirea,
Și dreptatea resară împreună!
Eu Iehova amă făcută acésta.
- 9 Văi celă, care se cêrtă cu „Făcătorulă seă,
Ună hîrbu d'între hîrburile țerănei:
„Lutulă să dîcă ore cătră formatorulă seă:
„Ce faci?“

p Cap. 45. 20.	48. 20.	Apoc. 18. 20.	b Cap. 47. 13.	Ezra 1. 1, etc.	d Ps. 107. 16.	39. & 32. 39.	Mal. 1. 11.
q 2 Thes. 2. 11.	1 Cor. 6. 20.	y Cap. 43. 14.	c Ier. 50. 36.	Cap. 45. 13.	e Cap. 41. 23.	Cap. 44. 8. &	m Amos 3. 6.
r Cap. 46. 8.	1 Pot. 1. 18.	Vers. 6.	d 1 Cor. 1. 20.	—	f Esod. 33. 12.	46. 9.	n Ps. 72. 8. &
s Osea 4. 13.	19.	z Cap. 43. 1.	e Zech. 1. 6.	Capul 45.	17.	j Vers. 14. 18.	85. 11.
t Rom. 1. 21.	x Ps. 69. 34. &	a Iov 9. 8.	f Veđi Ier. 50.	a Cap. 41. 13.	Cap. 43. 1. &	21. 22.	o Cap. 64. 8.
u 2 Thes. 2. 11.	96. 11. 12.	Ps. 104. 2.	38. & 51. 32.	b Cap. 41. 2.	49. 1.	k Ps. 18. 32. 39.	p Cap. 29. 16.
v Vers. 1. 2.	Cap. 42. 10.	Cap. 40. 22.	36.	Dan. 5. 30.	g Cap. 44. 1.	l Ps. 102. 15.	q Ier. 18. 6.
u Cap. 43. 25.	& 49. 13.	s 42. 6. & 45.	g 2 Cron. 36. 22.	c Cap. 40. 4.	h 1 Thes. 4. 5.	Cap. 37. 20.	Rom. 9. 30.
v Cap. 43. 1. &	Ier. 51. 48.	12. & 51. 13.	23.		i Deut. 4. 35.		

- Séu făptura ta:
„Elu n'are mâni?”
10 Vai celui ce ăice părintelui său:
„Ce nasci?”
Séu cătră femeă:
„La ce ai dureri de facere?”
11 Așa ăice Iehova,
Sântulū lui Israelū și Făcătorulū său:
Aū dóră întreba-mă-veți de cele viitoare de
„fii mei?”
Și da-mi-veți ordinū pentru „lucrulū mânălorū
mele?”
12 „Eū amū făcutū pământulū,
Și „amū creatū omulū de pe d'insulū;
Eū cu mânele mele amū întinsū ceriurile,
Și amū datū ordinū la „tótă oștirea lorū.
13 „Eū amū sculatū pre acela spre mēntuire,
Și voiū face dreptē tóte căile lui;
Elu va „zidi cetatea mea, și va da drumu
captivilorū mei,
„Nu pentru prețū, nici pentru darurī,
Đice Iehova, *Dumneđeulū* oștirilorū.
14 Așa ăice Iehova:
„Cēștigulū Egiptulū și comerčulū Etiopiei,
Și alū Sabeilorū, bărbați mari de corpū,
Vorū trece la tine, *Ierusalimule*, și ale tale
vorū fi; [trece,
Din dērēptū te vorū urma; „cu lanțurī vorū
Ți se vorū prosterne, și se vorū inchina in-
aintea ta,
Đicēndū: „Numai in tine *este* Dumneđeū,
„Nu *este* altū Dumneđeū afară de d'insulū!
15 Cu adevēratū tu *esci* Dumneđeū, tu celū „ce
te ascundī,
Dumneđeū alū lui Israelū, Mēntuitorulū!
16 Se vorū rușina și vorū roși cu toți,
Vorū ajunge de rușine la unū locū
Toți „făcătorī de idoli.
17 „Dară Israelū se va mēntui prin Iehova
cu mēntuire eternă;
Nu vē veți rușina nici veți roși in eternū
și perpetuū.
18 Căci așa ăice Iehova, celū „ce a creatū ce-
riurile,
Acestū Dumneđeū care a formatū pāmēn-
tulū, l'a făcutū,
Și l'a întemeiētu;
Nu in zădarū elū l'a creatū, *ci* l'a formatū
ca să se locuēscă:
„Eū *sunt* Iehova, și unū altulū nu *este*.
19 N'amū vorbitū „in ascunsū, in vre-unū locū
întunecosū alū pământulū;

- N'amū ăisū cătră seminția lui Iacobū
Căutați-mē in zădarū;
„Eū, Iehova, vorbescū dreptatea, spunū cele
drepte.
Adunați-vē, și veniți!
20 Apropiati-vē impreună, voi cei scăpați ai
popórelorū!
„Sunt fără pricepere *toți căți* pórtă lemnū de
chipū cioplitū,
Și se rógă cătră unū đeu *ce* nu-ī póte mēntui.
Spuneți-*li*, și aduceți-ī incóce;
21 Și sfātuēscă-se:
Aū dóră „cine a datū in scire acēsta din ve-
chime?
Sēu cine a spus'o de atuncea?
Aū nu eū, Iehova?
„Nu *este* altū Dumneđeū afară de mine:
Dumneđeū dreptū și mēntuitorū; afară de
mine unū altulū nu *este*.
„Căutați la mine, și mēntuiți-vē, tóte margi- 22
nile pământulū!
Căci eū *sunt* Dumneđeū, și altulū nu *este*.
„Pe mine insu-mī m'amū juratu;
23 Mēntuirea a eșitū din gura mea,
Unū cuvēntū, *ce* nu se va inturna:
Că „totū genunchiulū se va pleca înainte
„Tótă limba „mī va jura; [mea,
24 Și-mī vorū ăice:
„Numai in *tine*, Iehova, *este* „mēntuirea și
La elū vorū veni, [puterea;“
Și se vorū rușina „toți cei ce se mânia asu-
pra lui:
„In Iehova se va indrepta, și „se va fāli, 25
Tótă seminția lui Israelū.

*Dumneđeirea lui Iehova arētatā in resturnarea ido-
lilorū și a idolatorilorū din Babilonū.*

- B**ELŪ „cădūt'a pe genunchi, incovăiatu-s'a 46
Nebo,
Idoli seī pusu-s'aū pe animale și pe vite;
Idoli, pre cari erați deprinși inși-și a-ī pur-
ta, *le-aū* impovoratū;
„Ei *sunt* o sarcinā pentru *animalulū* ostenitū.
Ei se incovăiā, cadū pe genunchi, 2
Nu potū scăpa sarcina;
„Și ei inșiși sūnt duși in captivitate.
Ascultați-mē, casā a lui Iacobū, 3
Și tótă rămāșița casei lui Israelū,
Voī, „cu cari m'amū însărcinatū din mitra
mumei,
Voī *toți*, pre cari i-amū purtatū din sinulū ei!
Până la bētrānețele *vóstre* „eū acela-și voiū fi; 4

q Ier. 31. 9.	Cap. 44. 28.	23.	Rom. 11. 26.	Rom. 1. 22, 23	n Ps. 22. 27. &	r Ier. 23. 5.	51. 44.
r Ier. 29. 23.	y Cap. 52. 3.	a Ps. 149. 8.	g Cap. 42. 5.	l Cap. 41. 22.	65. 5.	1 Cor. 1. 30.	b Ier. 10. 5.
s Cap. 42. 5.	Veđi Rom. 3.	b 1 Cor. 14. 25.	h Vers. 5.	& 43. 9. & 44.	o Fac. 32. 16.	s Cap. 41. 11.	c Ier. 48. 7.
Ier. 27. 5.	24.	c Vers. 5.	i Deut. 30. 11.	7. & 46. 10.	Ebr. 6. 13.	t Vers. 17.	d Esod. 17. 4.
t Fac. 1. 26, 27.	z Ps. 68. 31. &	d Ps. 44. 24.	j Cap. 48. 16.	& 48. 14.	p Rom. 14. 11.	u 1 Cor. 1. 31.	e Deut. 1. 31.
u Fac. 2. 1.	72. 10. 11.	Cap. 8. 17. &	j Ps. 19. 8. &	m Vers. 5. 14,	Filip. 2. 10.	—	& 32. 11.
v Cap. 41. 2.	Cap. 49. 23 &	57. 17.	119. 137. 138.	18.	q Fac. 31. 53.	Capitū 46.	f Ps. 71. 6.
w Cron. 36. 22,	60. 9, 10, 14,	e Cap. 44. 11.	k Cap. 44. 17.	Cap. 44. 8 &	Deut. 6. 13.	a Cap. 21. 9.	g Ps. 63. 9.
28.	16.	f Cap. 26. 4.	1 ^a , 19. & 46.	46. 9. & 48.	Ps. 63. 11.	Ier. 50. 2. &	h Mal. 3. 6.
Ezra 1. 1, etc.	Zech. 8. 22,	Vers. 25.	7. & 48. 7.	3, etc.	Cap. 65. 16.		

- Până la perii cărunți / eu *vă* voiî purta ;
 Eu *vă* amî făcutî, și eu *vă* voiî duce,
 Da, *vă* voiî duce, și *vă* voiî scăpa.
- 5 " Cu cine mă veți asemena și *mă* veți po-
 trivi ?
 Cu cine asemănându-mă, de o potrivă vomî fi ?
- 6 " Ei vîrsă aurulî din sacî,
 Și cumpînescî argintî cu balanță ;
 Năînescî pre argintariî, ca să-lî prefacă
 in deî ;
 Și *apoi* ingenunchîeză, și se inchină *lui* :
- 7 " Lî rîdicî pe umeri, lî aducî,
 Și-lî aședă la loculî seî, ca să stee ;
 Din loculî seî nu se mai mișcă ;
 Și / de strigă *care-va* cătră elî, elî nu pîte
 respunde ;
 Din nevoia sa nu pîte să-lî mîntuîscă.
- 8 Țineți minte acêsta, și arêtați-vê bărbați,
 " Luați-o la animă, voi cei fără-de-lege ;
- 9 " Țineți minte cele de mai 'nainte, din ve-
 chime :
 Căci eu *sînt* Dumne-deî, și " altulî nu *este* ;
 Eu sînt Dumne-deî, și nimenea asemenea mie ;
- 10 " Care din începutî spunî sfîrșitulî,
 Și de mai 'nainte cele neîntîmplate,
 Dicîndu : " Sfatulî meî va sta,
 " Și voiî împlini tîtă vîința mea : "
- 11 Chîmîndî paserea răpîtoare " de la resărituri,
 Pre bărbatulî " sfatului meî din țeră inde-
 pîrtată ;
 Da, " amî dîs'o, și o voiî face să vină,
 Amî cugetat'o, și o voiî și face.
- 12 Ascultați-mê, voi " cei tari de animă,
 " Cei depîrtați de la mîntuire !
- 13 " Amî apropiatî fericirea mea ; nu *mai* este
 departe,
 Și mîntuirea mea " nu va intîrîdia ;
 Voiî da Sionului " mîntuirea,
 Pentru Israelî, mîrirea mea.
- 47 " COBORĂ-te, și " ședî in țerănă, fecîoră,
 fêta a Babilonului,
 Ședî pe pămîntî,
 Fără tronî, fêta a Chaldeilor !
 Căci nu te vei mai numi mîle și gingașă.
- 2 " Lé răsnița, și macină făînă !
 Rîdică vîlulî, suflecă-ți pîlele !
 Desgolește-ți șoldurile, trecî riurile !
- 3 " Golăciunea ta se va desgoli,
 Da, rușinea ta se va vedê ;
 " Resbunare voiî se lua,
 Și nu voiî cruța pre nimenea.
- 4 Cătî pentru / resbunătorulî nostru,

- Iehova, *D-deulî* oștirilorî, *este* numele lui,
 Sîntulî lui Israelî.
- Ședî " tăcîndă, și intră in intunecî, fêta 5
 a Chaldeilor !
- " Căci nu te vei mai numi regina regatelorî.
 " Mîniatu-m'amî asupra poporului meî, 6
 " Profanat'amî moscenirea mea,
 Și i-amî datî in mîna ta ;
 Dară tu nu li-ai arêtatî îndurare :
 " Ai îngreuîetî fîrte jugulî teî *chiarî* și a-
 supra bîtrînului.
- Și ai dîsî : " In eternî voiî fi " regină " : 7
 " Și n'ai " gînditî acêsta in anima ta,
 " Nicî ți-ai adusî amînte de cele de pe urmă.
 Acumî dară ascultă acêsta, tu cea dedată 8
 plăcerilorî,
 Ceea ce locuesci fără grijă,
 Ceea ce dîci in anima ta ;
 " Eu *sînt*, și afară de mine alta nu *este* ;
 " Nu voiî ședê vîduvă.
 " Și nu voiî cunîsce pierderea de copii. "
- Dară " amînduîe aceste vorî veni asupra-ți 9
 " de o dată, intr'o dî :
 Pierderea de copii și vîduvia ;
 Vorî veni preste tine in tîfă plinitatea lorî,
 " Pentru mulțimea farmecelorî tale,
 Și pentru multa imbeljugare a descînte-
 celorî tale.
- " Și ai fostî sigură in rîutatea ta ; 10
 " Ai dîsî : " Nu mă vede nimenea ",
 Întelepciunea ta și sciința ta te-au amăgitî ;
 " Și ai dîsî in anima ta :
 " Eu *sînt*, și afară de mine alta nu *este*. "
- Pentru aceea va veni nefericirea preste tine, 11
 Fără să o poți abate prin incîntările *tale* ;
 Și nevoia va cădê preste tine,
 Fără să poți a o împăca ;
 Și " peirea va veni preste tine de o dată, pe
 neasceptate.
- Opresce-te acumî cu descîntecetele tale, 12
 Și cu mulțimea farmecelorî tale,
 Cu cari te-ai muncitî din tîneretele tale ;
 Pîte, vei trage *din ele* vre-unî folosî,
 Pîte, vei reuși !
 Ôre " obositu-te-ai in mulțimea sfaturilorî 13
 tale ?
 Scîle-se acumî și să te ajute " cei ce im-
 partî cerîulî, privitorî stelelorî,
 Cei ce predîcî pe tîtă luna
 De cele ce se vorî întîmpla !
 Êccê, ei vorî fi " ca mirescea, 14
 Pre care foculî o arde :

f Ps. 48. 14. & 71. 18.	k Cap. 44. 19. & 47. 7.	p Cap. 41. 2, 25. q Cap. 44. 28. & 45. 13.	x Cap. 62. 11. —	20. 4. Ier. 13. 23, 26. Nah. 3. 5.	i Veîî 2. Sam. 24. 14.	n Deut. 32. 29. o Vers. 10.	z Eze. 8. 12. & 9. 9.
g Cap. 40. 18, 25.	l Deut. 32. 7.	r Num. 23. 19.	Capitî 47.	e Rom. 12. 19.	2 Oron. 28. 9.	p Apoc. 18. 7.	v Vers. 8.
h Cap. 40. 19. & 41. 6. & 44. 12, 19.	n Cap. 45. 21. o Ps. 33. 11.	s Ps. 76. 5.	a Ier. 48. 18.	f Cap. 43. 3, 14.	j Cap. 45. 28.	q Cap. 51. 19.	y Cap. 57. 10.
Ier. 10. 3.	Prov. 19. 21. & 21. 30.	t Rom. 10. 3.	b Cap. 3. 26.	Ier. 50. 34.	k Deut. 28. 50.	r 1 The. 5. 3.	z Cap. 44. 25.
j Cap. 45. 20.	Fapt. 5. 39. Ebr. 6. 17.	u Cap. 51. 5.	c Esod. 11. 5.	g 1 Sam. 2. 9.	l Vers. 5.	s Nah. 3. 4.	Dan. 2. 2.
		Rom. 1. 17. & 3. 21.	d Judc. 16. 21. Mat. 24. 41.	h Vers. 7.	Apoc. 18. 7.	t Ps. 52. 7.	a Nah. 1. 10.
		v Hab. 2. 3.		Cap. 13. 19. Dan. 2. 37.	m Cap. 46. 8.	n Cap. 29. 15.	Mal. 4. 1.

Ei nu vorü puté să se mēntuēscă de pute-
rea flacărei,
Care cu adevēratü nu va fi ca cărbunele, cu
care să se pōtă încălđi care-va,
Nici ca jăriticulü, ca să stee care-va înă-
inta lui.
15 Aşa 'ţi vorü faceia, cu cari te-ai ostenitü,
'Cu cari ai avutü a face din tēnereţele tale;
Fie-care se va trage la o parte;
Nimenea nu te va mēntui.

Mustărri, indemnări şi făgăduinţi lui Israelü.

- 48 **A** SCULTĂ acēsta, casă a lui Iacobü,
Voï cei ce vē chiămaţi cu numele lui
Israelü,
Şi voï ^acei eşiţi din isvōrele lui Iuda;
^bCei ce juraţi in numele lui Iehova,
Şi mărturisiţi pre Dumneđeulü lui Israelü,
^cDarä nu cu adevērü, nici in dreptate.
2 Căci ei 'şi iēu numele ^dde la cetatea cea sântă,
Şi ^ese rađamă pe Dumneđeulü lui Israelü,
Pe Iehova, alü cărui nume este D-đeulü oşti-
rilorü.
3 'Spus'amü de demultü cele de d'inainte;
Eşi't'au din gura mea, şi le-amü datü in scire;
Pe neasceptate făcutu-le-amü, ^fşi s'au intēm-
4 Pentru că sciamü, că ^gesci indēreptnicü, [platü.
^hGrumazulü teü vēnä de ferü,
Şi fruntea ta de aramă:
5 'De aceea spusu-ţi-amü de demultü aceste;
Până a nu se face, datu-ţi-le-amü in scire,
Ca să nu dici: Idolulü meü le-a făcutü,
Şi chipulü meü celü cöplitü şi chipulü meü
celü vērşatü le-au ordinatü.
6 Le-ai auditü; deci veđi-le tōte;
Aü nu le veţi mărturisi?
Şi acumü ⁱéccē! 'ţi daü in scire lucruri nouē
Şi ascunse, pre cari nu le sciai.
7 Acumü se făcură, nu de demultü,
Inaintea đilei acesteia n'audişi de d'insele;
Ca să nu dici: Éccē, le sciamü!
8 Nici audişi, nici sciuseşi,
Nici de demultü nu se deschisesse urechia ta;
Căci sciamü, că cu necredincioşia te porţi,
Şi că ^jdin mitra mumei neasculătorü te chiāmü.
9 ^kPentru numele meü 'amānū mânia mea,
Şi pentru lauda mea mă stēpānescü,
Să nu te stērpescü. [gintü;
10 Éccē, ^ltopitu-te-amü, darä n'amü aflatü ar-
Alesu-te-amü in cuptorulü strîmtorärei.
11 ^mPentru mine, pentru mine făcut'amü acēsta;

Căci altü-feliü ⁿcātü de multü nu s'arü fi pro-
fanatü numele meü!

Darä ^pnu daü altuia mărirea mea.

Ascultă-mē, Iacōbe, 12

Şi tu, Israele, pre care te-amü chiămatü,
^qEü *sunt*: eü *sunt* ^rcelü d'ântēiü şi celü din
urmă;

^sMāna mea intemeiat'a chiārü şi pāmēntulü, 13
Drēpta mea intins'a şi ceriurile;
Cāndü 'le chiāmü, tōte se infăcişeză.

^tAdunaţi-vē, voï toţi, şi ascultaţi: 14
Care din ei pređisu-v'a aceste?

^uIehova l'a iubitü: *deci* ^vva face voia lui asu-
pra Babilonulü,

Şi braçiulü seü *va fi preste* Chaldei.

Eü, eü amü vorbitü; da, ^weü l'amü chiām-tü, 15
L'amü adusü, şi calea sa a prosperatü.

Apropiati-vē de mine, ascultaţi acēsta: 16
De la începutü ^xn'amü vorbitü pe ascunsü;

Cāndü vre-unü *lucru* s'a hotăritü, acolo eramü.
Şi acumü ^yIehova Domnulü m'a trāmesü pre
mine şi pre Spiritulü seü.

Aşa đice ^zIehova, 17
Rescumpēratorulü teü, Sāntulü lui Israelü;

Eü *sunt* Iehova, Dumneđeulü teü, celü ce te
învētä pentru folosulü teü,

^{aa}Celü ce te conduce pe calea, *pe care* să mergi:
^{ab}Ahü, de ai fi ascultatü de ordinele mele! 18

^{ac}Atuncea pacea ta arü fi fostü ca unü fluviü,
Şi fericirea ta ca valurile mărci;

^{ad}Seminția ta arü fi fostü ca nēsipulü, 19
Şi urmaşii măruntaielorü tale ca prundişulü ei;

Numele lui nu s'arü fi stērpitü nici s'arü fi
stersü de d'inainte mea!

^{ae}Eşiţi din Babilonü! 20
Fugiţi de Chaldei!

Cu vōce de cāntare spuneţi, daţi in scire acēsta,
Respāndiţi acēsta până la marginile pāmēn-
tulü;

Spuneţi: „Iehova a ^{af}rescumpēratü pre ser-
vulü seü Iacobü!“

Şi ei 'nu insetară, *cāndü* 'i conducea prin 21
deşerturi;

^{ag}Făcut'a să curgă pentru d'insii ape din stānca
Despicat'a stānca, şi apele aü cursü.

^{ah}Pace nu este pentru cei nelegiuiţi, đice Ie- 22
hova.

A UDİŢI-mē, ^{ai}„țerelorü!“ [hova. 49
Şi ascultaţi, popōre îndepărtate;

^{aj}Iehova m'a chiămatü din mitră,
Din sinulü mumei mele a amintitü numele meu;

Şi a făcutü ^{ak}„gura mea ca sabiä ascuțită“; 2

Apoc. 18. 11.	Rom. 2. 17.	106. 8.	q Deut. 32. 39.	x Cap. 44. 28.	Ps. 81. 13.	Cap. 44. 22, 23.	b Vers. 5.
—	f Cap. 41. 22.	Cap. 43. 25.	r Cap. 41. 4. &	y Cap. 45. 1, 2,	e Ps. 119. 165.	i Veđi cap. 41.	Ier. 1. 5.
Capulü 48.	& 43. 9. & 45.	Vers. 11.	44. 6.	etc.	f Fac. 22. 17.	j Veđi 18.	Mal. 1. 20, 24.
a Ps. 68. 26.	9 & 44. 7, 8.	Exec. 20. 9, 14,	Apoc. 1. 17. &	s Cap. 45. 19.	g Osea 1. 10.	j Esod. 17. 6.	Luo. 1. 15, 31.
b Deut. 6. 13.	& 45. 21. &	28, 44.	22. 13.	a Cap. 61. 1. 24	g Cap. 52. 11.	Num. 20. 11.	Ioan 10. 36.
Cap. 65. 16.	46. 9, 10.	l Ps. 78. 38.	s Ps. 102. 25.	Zech. 2. 8, 9,	Ier. 50. 8. &	Ps. 105. 41.	Gal. 1. 15.
c Ier. 4. 2. &	g Ios. 21. 45.	m Ps. 66. 10.	t Cap. 40. 26.	11.	51. 6, 45.	k Cap. 57. 21.	c Cap. 11. 1. &
5. 2.	h Esod. 32. 9.	n Vers. 9.	u Cap. 41. 22	b Cap. 43. 14. &	Zech. 2. 6, 7.	—	51. 16.
d Cap. 52. 1.	i Deut. 31. 27.	o Veđi Deut. 32.	& 43. 9. & 44.	44. 6, 24.	Apoc. 18. 4.	Capulü 49.	Osea 6. 5.
e Mic. 3. 11.	j Ps. 58. 8.	26, 27.	7. & 45. 20,	Vers. 20.	h Esod. 19. 4,	a Cap. 41. 1.	Ebr. 4. 12.
	k Ps. 79. 9. &	Exec. 20. 9.	21.	c Ps. 82. 8.	5, 6.		Apoc. 1. 18.
	p Cap. 42. 8.	v Cap. 45. 1.		d Deut. 32. 29.			

- ^a Suptu umbra mânei sale m'a ascunsu,
 Și m'a făcutu *ca* ° o săgétă poleită;
 În tolba sa m'a închisū;
 3 Și a disū cătră mine:
 „Tu *esci* servulū meu,
 „Israel, ° in care mă voiū mări.“
 4 ^a Erū eū dis'amū: „In zădarū m'amū ostenitū,
 „In deșertū și fără folosū m'amū rēsipitū pu-
 „Dară dreptulū meu *este* cu Iehova, [terea;
 „Și respălătirea mea cu Dumneḡeulū meu.“
 5 Si acumū, ḡice Iehova,
 „Care m'a făcutū din mitră, *să-î fiū* servū,
 Ca să întorcū la elū pre Iacobū:
 „De și Israelū ° nu se *mai* stringe:
 „Totu-și voiū fi mărețū in ochiū lui Iehova,
 „Și Dumneḡeulū meu va fi puterea mea.“
 6 Și a disū: „Este *lucru* puḡinū, să fiū servulū
 „Ca să rēdicī seminṡiele lui Iacobū, [meū;
 „Și să întorcī pre cei scāpaṡi ai lui Israelū:
 „Te voiū face și °lumină popōrelorū,
 „Ca să fiū mēntuirea mea până la marginea
 7 Așa ḡice Iehova. [pāmēntulū.“
 Rescumpēratorulū lui Israelū, Sāntulū seū,
 „Cātră acela, pre care fie-cine °lū despre-
 ṡuesce,
 Cātră acela, pre care-lū defaimă poporulū,
 Cātră servulū domnilorū:
 „°Regiū te vorū privi, și se vorū scula,
 „Și domnū; și se vorū inchina ṡie,
 „Pentru Iehova, care este credinciosū,
 „Pentru Sāntulū lui Israelū, care te-a alesū.“
 8 Așa ḡice Iehova:
 „In timpulū îndurārei te-amū ascultatū,
 Și in ḡiūa mēntuirei te-amū ajutatū,
 Și te voiū păzi, °și te voiū da de legāmēntū
 poporului:
 Ca să reintocmesṡi tēra, și să faci să mo-
 scenēsṡă moscenirile pustiite;
 9 Ca să ḡici °celorū inṡiṡi: „Eṡiṡi!“
 Celorū din întunecū:
 „Arētaṡi-vē.“
 Vorū pasce pe lūngă cāi,
 Și pāscūnile lorū vorū fi pe tōte înālṡimile;
 10 Nu vorū °flāmāṡi, nicī nu vorū înseta,
 „Nu-ī va lovi nicī arṡiṡa, nicī sōrele;
 Cāci celū ce-ī miluesce °ī va conduce,
 Și pe lūngă isvōrele de apă °ī va purta.
 11 „Și voiū face toṡi munṡii mei cāi,
 Și cāile mele se vorū înālṡa.
 12 Ecce! °acestia vinū de departe,
 Și ecce! acestia de la mēḡlā-nōṡte și de la
 apusū,
 Și acestia din pāmēntulū Sinimulū!

- ° Cāntaṡi, ceriurilorū! și bucurā-te, pă- 13
 Scōteṡi cāntāri, munṡilorū! [mēntule!
 Cāci Iehova a māngāiatū pre poporulū seū,
 Și pre cei strīmtoraṡi ai seī ī-a miluitū.
 „Dis'a Sionulū: 14
 Iehova m'a pārsitū,
 Și domnulū meu m'a uītātū.
 Aū dōrā °putē-va femea să uite *până la a-* 15
tāta pre sugētorulū ei,
 Incātū să n'aibā nicī milā de fiulū mitrei ei?
 Și chiarū de va uita ea,
 °Dară eū pre tine nu te voiū uita.
 Ecce °pe palmele mele te-amū sēpatū, 16
 Zidiurile tale totū-dē-una *sunt* înaintea mea!
 Fiii tei alērgā; 17
 Dară °cei ce te-aū surpatu și te-aū pustiitū
 se ducū de la tine.
 °Inālṡā in jurū ochiū tei, și veḡi: 18
 Toṡi acestia se adunā, vinū cătră tine!
 Viū *sunt*! ḡice Iehova,
 Cutoṡi acestia, °ca cu o podōbā, te vei imbrāca,
 Și cu ei te vei incinge, ca o mirēsā *sculele ei*.
 Cāci deșerturile tale, și locurile cele pus- 19
 tiite ale tale, și pāmēntulū teū celū stricatū,
 °Vorū fi acumū pré strimte pentru locuito-
 riū lui;
 Erū cei ce te înāncāu se vorū îndepārta
 de tine.
 °Fiil, pre cari °ī veṡ cāpēta, °după perderea 20
 ta de cei-l-alṡi,
 Vorū ḡice încă la urechēle tale:
 „Strīmtū *este* loculū pentru mine;
 „Fā-mī locū să locuescū.“
 Atuncea veṡ ḡice in ānima ta; 21
 Cine-mī nāscu pre acestia?
 Eramū fără de copii și stērpā,
 „Rōbā și inṡrāinatā: cine decī a crescutū
 pre acestia?
 „Ecce, rēmāsesemū singurā; unde *eraū* ei?
 °Așa ḡice Iehova, Domnulū: 22
 Ecce, înālṡa-voiū māna mea cătră naṡiunī,
 Și rēdica-voiū stēgulū meu cătră popōre:
 Și vorū aduce pro fiū tei in braṡie,
 Și pre fetele tale le vorū duce pe umeri;
 °Și regiū vorū fi hrānitorii *copiilorū tei*, 23
 Și reginele lorū doicele tale,
 Inchina-se-vorū ṡie cu faṡa la pāmēntū,
 Și vorū °linge ṡerāna piciorilorū tale!
 Și veṡ cunōsṡe, cā eū *sunt* Iehova,
 Și cā °cei ce mē ascēptā nu se vorū ruṡina.
 °Pōte-se lua prēda de la celū tare, 24
 Sēū celū prinsū să scape de la invingētorū?
 Erū Iehova așa ḡice:

^a Cap. 51. 16.
^e Ps. 45. 5.
^f Cap. 43. 1.
^g Cap. 44. 23.
^h Ioan 13. 31. &
 15. 8.
ⁱ Eṡeā. 1. 6.
^k Eṡec. 5. 19.

ⁱ Vers. 1.
^j Mat. 23. 37.
^k Cap. 42. 6. &
 60. 3.
^l Luc. 2. 32.
^m Fapt. 13. 47.
 & 26. 18.
ⁿ Cap. 53. 3.
 Mat. 26. 67.

^m Ps. 72. 10, 11.
 Vers. 23.
ⁿ Veḡi Ps. 69.
 13.
^o Cap. 42. 6.
^p Cap. 42. 7.
^q Apoc. 7. 16.

^r Ps. 121. 6.
^s Ps. 23. 2.
^t Cap. 40. 4.
^u Cap. 43. 5, 6
^v Cap. 44. 23.
^w Veḡi Cap. 40.
 27.
^y Veḡi Ps. 103.

13.
^z Mal. 3. 17.
^{aa} Mat. 7. 11.
^{ab} Rom. 11. 29.
^{ac} Veḡi Eṡod. 13. 9.
^{ad} Cāut. 8. 6.
^{ae} Cāut. 19.
^{af} Cap. 60. 4.

^d Prov. 17. 6.
^e Veḡi Cap. 54.
 1, 2.
^f Zech. 2. 4. &
 10. 10.
^g Cap. 60. 4.
^h Mat. 3. 9.
 Rom. 11. 11,

12, etc.
^k Cap. 60. 4. &
 66. 20.
ⁱ Ps. 72. 11.
 Vers. 7.
^j Cap. 52. 15.
 & 60. 16.
^l Ps. 72. 9.

Mic. 7. 17.
^k Ps. 34. 22.
 Rom. 5. 5. &
 9. 23. & 10.
 11.
ⁱ Mat. 12. 29.
 Luc. 11. 21,
 22.

- 25 Chiaru și celū prinsu lua-se-va de la celū tare,
 Și preda scăpa-se-va de la celū puternicū;
 Căci eū mă voiū certa cu cei ce se cêrtă cu tine,
 Și voiū mēntui pre fiū tei.
- 26 Dară pre cei ce te-aū apēsatu "voiū face să-și mânānce însă-și carnea lorū,
 Și se vorū îmbēta, ca de mustū, cu insu-și "sāngele lorū:
 Și "va cunōsce tōtā carnea,
 Că eū, Iehova, sūnt Mēntuitorulū teū și Rescumpēratorulū teū,
 Puterniculū lui Iacobū.
- 50 **A** ȘA dīce Iehova:
 Unde este "cartea de despărțeniā a mu-meī vōstre,
 Pre care amū lepēdat'o?
 Sēu cine este d'ntre "împrumutătorii mei, la care v'amū vëndutū?
 Ecce! pentru nedreptățile vōstre "v'ați vēndutū,
 Și pentru fără-de-legile vōstre este lepēdatā muma vōstrā!
- 2 Pentru ce, cândū amū venitū, nu era nimenea?
 "Cândū amū chiāmatū, nu era nimenea, ca să respundā?
 "Māna mea este ea atātū de scurtā, încātū să nu pōtā rescumpēra?
 Sēu n'amū putere de a mēntui?
 Ecce, eū "cu mustrarea mea "usucū marea,
 Și "fluviele în deșerturi le prefacū,
 "Pescii lorū se împușesc de lipsa de apă,
 Și de sete morū;
- 3 "Eū ceriurile cu întunecū le îmbracū,
 "Și sacū li punū dreptū învelișū.
- 4 "Iehova, Dumneḡeū, mī-a datū o limbā iscusitā,
 Ca să sciū, cumū să vorbescū cuvēntulū la timpū cātrā "celū obositū;
 "Mī descēptā în tōtā demānēța, "mī descēptā urechiā,
 Ca să ascultū, ca unū discipulū, *invēfătura lui*.
- 5 Iehova, Domnulū, "mī-a deschisū urechiā,
 Și eū n'amū fostū "neascultătorū,
 Nicī nu m'amū datū inapoī.
- 6 "Dosulū meū datu-l'amū celorū ce mă băteau,
 Și "fălcele mele celorū ce mă smulgeau;
 Batjocurei și scuipatului n'amū ascunsū fața
- 7 Dară Iehova, Domnulū, m'a ajutatū; [mea.
 De aceea nu m'amū rușinatū;
- De aceea "făcutu-mi-amū fața, ca pre o cre-
 Și sciū, că nu mă voiū rușina. [mene,
 "Aprōpe este celū ce mă va îndreptāți;
 Cine se va judeca cu mine? să stāmū împreună!
 Care este potrivniculū meū? apropiē-se de
 Ecce, Iehova, Domnulū, mă ajutā! [mine!
 Cine mă va coudemna?
 "Ecce, toți acestia se vorū învechi, ca unū
 "Molia "i va mânca. [vestmētū;
 Cine între voi se teme de Iehova,
 Și ascultā de vōcea servului lui?
 Acela, chiarū și "în întunecū de va āmbra,
 și luminā de nu va avē,
 Totu-și "sā se încrēdā în numele lui Iehova,
 Și să se radāme în Dumneḡeulū seū.
- Ecce! voi toți, cei ce ați ațit foculū,
 Și puneți tăciuni,
 "Āmblați în lumina focului vostru,
 Și în tăciuni, pre cari i-ați aprinsū;
 "Din māna mea vi se trage acēsta, ca să jāceți "în dureri.
- Chiāmare la luare-aminte și cuvēntări cātrā Iehova și cātrā poporulū seū.*
- "**A** SCULTAȚI-mē, "voi cei ce urmăriți drep-
 Ceī ce căutați pre Iehova; [tatea,
 Căutați la stānca, din care sūnteți cīopliți,
 Și la gaura grōpei, din care v'ați trasū.
- "Căutați la Abraamū, părintele vostru,
 Și la Sara, care v'a nāscutū;
 "Căci eū l'amū chiāmatū, pre-cāndū singurū era;
 "L'amū bine-cuvēntatū, și l'amū immulțitū.
 Căci Iehova "va mângāia Sionulū;
 Va mângāia tōte ruinele lui;
 Va face pustiitūlū lui asemenea Edenulū,
 Și deșertulū lui "asemenea grādinei lui Iehova;
 Afla-se-vorū într'insulū bucuriā și veselīā,
 Mulțumire și vōce de cāntare.
- Ascultā-mē, poporulū meū,
 Și iē în urechiā, națiunea mea!
 "Căci lege va eși de la mine,
 Și voiū pune judecata mea "pentru luminā popōrelorū.
- "Mēntuirea mea aprōpe este; fericirea mea a eșitū,
 "Și brațiele mele vorū face dreptate popō-
 "Terele depārtate mă ascēptā, [relorū;
 Și sperā "în brațilū meū.
- "Înălțați ochii voștri la ceriuri,
 Și căutați la pāmētū josū;

m Cap. 9. 20.	b Veđi 2 Reg.	Cap. 59. 1.	m Mat. 11. 28.	r Ezeo. 3. 8. 9.	y Ioan 9. 39.	12.	42. 4.
n Apoc. 14. 20.	4. 1.	f Ps. 106. 9.	n Ps. 40. 6. 7. 8.	s Rom. "8. 32.	z Ps. 16. 4.	d Fac. 12. 1. 2.	i Cap. 42. 6.
& 16. 6.	Mat. 18. 25.	Nah. 1. 4.	o Mat. 26. 39.	33. 31.	—	e Fac. 24. 1. 35.	j Cap. 45. 13. &
o Ps. 9. 16.	e Cap. 52. 3.	g Esod. 14. 21.	Ioan 14. 31.	t Iov 13. 28.	Ospulū 51.	f Ps. 102. 13.	56. 1.
Cap. 60. 16.	d Prov. 1. 24.	h Ios. 3. 16.	Filp. 2. 8.	Ps. 102. 26.	Cap. 40. 1. &	Cap. 40. 1. &	Rom. 1. 16. 17.
—	Cap. 45. 12.	i Esod. 7. 18.	Ebr. 10. 5. etc	Cap. 51. 6.	a Vera. 7.	52. 9.	k Ps. 67. 4. &
Capulū 90.	& 66. 4.	21.	p Mat. 26. 67. &	u Cap. 51. 8.	b Rom. 9. 30.	Vera. 12.	98. 9.
a Deut. 24. 1.	ler. 7. 18. &	j Esod. 10. 21.	27. 26.	v Ps. 23. 4.	31. 32.	g Fac. 13. 10.	i Cap. 60. 9.
ier. 3. 8.	35. 15.	k Apoc. 6. 12.	Ioan 18. 22.	z 2 Cron. 20. 20.	c Rom. 4. 1. 16.	Ioel 2. 3.	m Rom. 1. 16.
Osee 2. 2.	e Num. 11. 23.	l Esod. 4. 11.	q Plān. 3. 30.	Ps. 20. 7.	Ebr. 11. 11.	h Cap. 2. 3. &	n Cap. 40. 26.

- Căci ° ceriurile, ca fumulu, voru despăre,
 * Și pământul se va învechi, ca un vest-
 mântu,
 Și cei ce locuesc într'insul voru muri, ca
 muscele;
 Dară mântuirea mea va fi în eternu,
 Și fericirea mea nu se va frânge.
- 7 ° Ascultați-mă, voi ce cunósceți dreptatea:
 Tu poporule, ° în ânima căruia este legea mea,
 ° Nu vë temeți de ocara ómeniloru,
 Nici vë înspăimântați de batjocurile lorü ;
- 8 Căci ° I va mânca molia, ca pre unü vest-
 mântu,
 ° I va mânca vermele, ca pre lână ;
 Dară mântuirea mea va fi în eternu,
 Și fericirea mea din generațiune în gene-
 rațiune.
- 9 ° Scólă-te, scólă-te, ° îmbracă-te cu putere,
 tu brațiul lui Iehova !
 Scólă-te, ° ca în ȕilele din vechime, ca în ge-
 nerațiunile trecute !
 ° Aũ nu esci tu celü ce ai tăiatü ° Raabulü,
 Care ai rânitü ° crocodilulü ?
- 10 Aũ nu esci tu celü ce ai ° uscatü marea,
 Apele adâncului celui mare ?
 Celü ce ai făcutü adâncurile mării cale de
 trecutü celorü rescumpărați ?
- 11 Astü-feliü ° cei rescumpărați ai lui Iehova
 se vorü inturna,
 Vorü veni în cântare de bucuriã în Sionü,
 Și bucuriã eternã va fi pe capulü lorü ;
 Veseliã și bucuriã vorü dobândi,
 Și intristarea și suspinulü vorü fugi.
- 12 Eũ, eũ sũnt ° mângâiatorulü vostru,
 Tu, cine esci, cã te temi ° de unü omü mur-
 ritorü,
 Și de fiulü omului, care ajunge ca ° érba ?
- 13 Și uilți pre Iehova, Făcëtorulü teũ,
 ° Pre celü ce a întinsü ceriurile, și a înteme-
 iã ü pământulü ;
 Și te temi în tóte ȕilele totü-dé-una
 De ° urgia apăsătorului,
 Ca și cumü arü fi gata să te pérdã.
 ° Și aũ unspe este urgia apăsătorului ?
- 14 Celü ap ăutü curëndü va fi deslegatü,
 ° Și nu ° a muri în grópã,
 Nici nu-î va lipsi pânea sa ;
- 15 Căci eũ sũnt Iehova, Dumneȕeulü teũ,
 ° Celü ce stêrnescü marea,
 Și facü să vuescã valurile ei ;
 Iehova, D-ȕeulü oștirilorü, este numele lui.
- 16 ° Amü pusü și cuvintele mele în gura ta.
- Și ° te-amü acoperitü cu umbra mânei mele,
 ° Ca să plantezü cerilü, și să întemeiezü pă-
 mântulü,
 Și să ȕicü câtrã poporulü Sionului:
 ° Tu esci poporulü meu ? °
 ° Scólă-te, scólă-te, descéptã-te, Ierusalime, 17
 Tu, care ° ai bëutü din mâna lui Iehova cupa
 mânei sale,
 ° Bëut'ai, deșertat'ai cupa cea mare a ame-
 Nu este cine să-lü conducã [ȕelei! 18
 Din toți fiilü, pre cari °-a nãscutü :
 Din toți fiilü, pre cari °-a crescutü, nici ü-
 nulü nu este,
 Care să-lü iec de mânã.
 ° Venit'aũ aceste dũoe asupra ta ; 19
 Cine te va milui ?
 Dêrãpênarea cu sfãrãmarea, și fómetea și
 ° Prin cine să te mângâiü ? [sabia, 20
 ° Fiilü tei s'aũ lãnceditü,
 Jacü la respântiele tuturorü cãilorü, ca unü
 taurü sêlbaticü prinsü în lațuri :
 Sũnt plinü de mânia lui Iehova,
 De mustarea Dumneȕeului teũ.
 Decü, ascultã acêsta, tu ce esci întristatü, 21
 Și îmbëtätü, ° darã nu de vinü :
 Așa ȕice Domnulü teũ, Iehova, 22
 Și Dumneȕeulü teũ, ° care aperã dreptulü po-
 porulü seũ :
 Ecce! luat'amü din mânele tale cupa ame-
 Cupa cea mare a urgiei mele : [ȕelei,
 Mai multü nu vei bé din ea :
 Ci ° o voiü pune în mâna apăsătorilorü tei, 23
 ° Cari ȕis'aũ sufletulü teũ :
 ° Plécã-te ; cãci vomü trece ° ;
 Și tu ai făcutü corpulü teũ una cu pãmên-
 Ca o ulițã pentru trecëtorü. [tulü,
 SCOLĂ-te, ° scólă-te, îmbracă-te cu puterea 52
 ta, Sióne :
 Imbracă vestmintele tale cele mãreȕe, Ieru-
 salime, ° cetate sãntã ;
 Căci ° mai multü nu va intra la tine
 Celü necircumcisü, ° nici celü necuratü.
 ° Scuturã-ȕi țerãna ! 2
 Șeȕi dreptü, Ierusalime !
 ° Deslégã legãturele de la grumazulü teũ,
 Fiicã captivã a Sionului !
 Căci așa ȕice Iehova : 3
 Precumü ° pe nimica aȕi fostü vëndutü,
 Așa și rescumpărați veȕi fi fãrã argintü.
 Căci așa ȕice Iehova, Domnulü : 4
 Poporulü meu coboritu-s'a o datã în ° Egiptü,
 Ca să petrecã acolo ;

o Ps. 102. 26.	Cap. 52. 1.	Cap. 43. 16.	24.	& 66. 22.	Apoc. 14. 10.	Capulü 52.	d Apoc. 21. 27.
Mat. 24. 35.	o Ps. 93. 1.	c Cap. 35. 10.	h Iov. 20. 7.	n Cap. 52. 1.	q Cap. 47. 9.	a Cap. 51. 9. 17.	e Veȕi cap. 3.
2 Pet. 3. 10.	Apoc. 11. 17.	d Vers. 3.	i Zech. 9. 11.	o Iov. 21. 20.	r Amos. 7. 2.	b Neom. 11. 1.	f Zech. 2. 7.
12.	z Ps. 44. 1.	e Cor. 1. 3.	j Iov. 26. 12.	Ier. 25. 15, 16.	s Plãn. 2. 11, 12.	c Cap. 48. 2.	g Ps. 44. 12.
p Cap. 50. 9.	y Iov. 26. 12.	f Ps. 118. 6.	k Ps. 71. 13.	p Veȕi Deut. 28.	t Veȕi vers. 17.	d Mat. 4. 5.	h Cap. 45. 13.
q Vers. 1.	z Ps. 87. 4. &	f Cap. 40. 6.	l Ier. 31. 35.	28, 34.	u Plãn. 3. 15.	e Apoc. 21. 2.	i Ier. 15. 13.
r Ps. 37. 31.	89. 10.	1 Pet. 1. 24.	m Dcut. 18. 18.	Ps. 60. 3. &	v Ier. 50. 34.	f Cap. 85. 8. &	j Fac. 46. 6.
s Mat. 10. 28.	a Ps. 74. 13, 14.	g Iov. 9. 8.	n Cap. 59. 21.	75. 8.	w Ier. 25. 17, 26.	g 60. 21.	k Fapt. 7. 14.
Fapt. 5. 41.	Cap. 27. 1.	h Ps. 104. 2.	o Ioan. 3. 34.	Ezec. 23. 32.	x Zech. 12. 2.	h Nah. 1. 15.	
t Cap. 50. 9.	Exec. 29. 3.	Cap. 40. 22.	i Cap. 49. 2.	53, 34.	z Ps. 68. 11, 12.		
u Ps. 44. 23.	b Esod. 14. 21.	& 42. 5. & 44.	m Cap. 65. 17.	Zech. 12. 2.			

- Aşa şi Asirienii fără cuvântu i-a apăsătu.
- 5 Şi acum ce-mi este aicea, dice Iehova,
Că poporul meu pe nimic a fostu luat?
Cei ce-lu stăpânescu, urlă la elu, dice Iehova,
Şi numele meu se blastemă totu-dé-una în
tote Țilele.
- 6 De aceea poporul meu va cunósce nume-
Cunósce-va în Țiia aceea, [le meu,
Că eu sânt celú ce cuvântezú; éccé, eu.
- 7 Câtú de frumoşe sânt pe munți
Picioarele celú ce dá în scire binele, celú
ce face să se audă pacea,
Celú ce dá în scire binele, celú ce face
să se audă mântuirea,
Celú ce dice cătră Sion:
*Dumneđeulú teú domnesce!
- 8 Vócea custodilorú tei! ei înaltă vócea,
Ei cântă cu toți;
Căci vedú, ochiú cătră ochiú,
Că Iehova s'a întorsú în Sionú.
- 9 Tresaltați, cântați cu tótele,
Voi, ruine ale Ierusalimului:
Căci Iehova a mângăiatú poporulú seú, *a
rescumpératú Ierusalimulú.
- 10 Iehova a desgolitú sântulú seú braçiú
Înaintea ochilorú tuturorú popórelorú;
Şi *tóte marginile pământului
Vedú mântuirea Dumneđeului nostru.
- 11 Depărtați-vé! depărtați-vé! eșiți d'acolo!
Şi de necurată să nu vé atingeți!
Eșiți din međiloculú lui!
*Curățiți-vé, voi toți, cari purtați uneltele lui
- 12 Căci *nu veți eși cu iuțelă, [Iehova!
Nici cu fugă veți merge:
*Căci Iehova merge înaintea vóstră,
*Şi Dumneđeulú lui Israelú este códa-armiei
vóstră.
- Profeția despre servulú celú dreptú alú lui Iehova;
arătarea, suferințele și resplătirea sa.*
- 13 Éccé, "servulú meu va prospera,
*Se va rédica, și se va înălța, și va fi înaltú
fórté!
- 14 Precumú mulți îngrozitu-s'aú de tine,
(Atăta era *fața lui stricatá mai multú de-
cátú la oricare,
Şi chipulú seú mai multú decâtú alú fiilorú
ómenilorú;)
- 15 *Aşa trage-va la sine popóre multe;
*Regiú vorú astupa gurele lorú asuprá-i;
Că vorú vedé *ceea ce încă nu li se spusese,
Şi vorú înțelege ceea ce încă nu auđiseră.

i Ezech. 36. 20,
23.
Rom. 2. 24.
j Nah. 1. 15.
Rom. 10. 15.
k Ps. 93. 1. &
96. 10. & 97. 1.
l Cap. 51. 3.
m Cap. 48. 20.
n Ps. 98. 2, 3.
o Luc. 3. 6.

p Cap. 48. 20.
Ier. 50. 8. &
51. 6, 45.
q Zech. 2. 6, 7.
2 Cor. 6. 17.
r Apoc. 18. 4.
s Lev. 23. 2, etc.
t Veđi Ezech. 12.
33, 39.
u Mic. 2. 13.
v Num. 10. 25.

Cap. 58. 8.
Veđi Ezech. 14.
19.
u Cap. 42. 1.
v Filip. 2. 9.
w Ps. 22. 6, 7.
x Cap. 53. 2, 3.
y Ezech. 36. 25.
z Ezech. 36. 25.
Ebr. 9. 13, 14.
a Cap. 49. 7, 23.

a Cap. 55. 5.
Rom. 15. 21.
& 16. 25, 26.
Efes. 3. 5, 9.
—
Capitulú 53.
a Ioan. 12. 38.
Rom. 10. 16.
b Cap. 51. 9.
Rom. 1. 16.

1 Cor. 1. 18.
c Cap. 11. 1.
d Cap. 52. 14.
Marc. 9. 12.
e Ps. 22. 6.
f Cap. 49. 7.
g Ebr. 4. 15.
h Ioan. 1. 10, 11.
i Mat. 8. 17.
Ebr. 9. 28.

1 Pet. 2. 24.
i Rom. 4. 25.
1 Cor. 15. 3.
1 Pet. 3. 18.
j 1 Pet. 2. 14.
k Ps. 119. 27.
l 1 Pet. 2. 25.
m Mat. 26. 63.
n 27. 12, 14.
Marc. 14. 61.

& 15. 5.
1 Pet. 2. 23.
o Fapt. 8. 32.
n Dan. 9. 26.
o Mat. 27. 57,
58, 60.
p 1 Pet. 2. 22.
q Ioan. 3. 5.
r 2 Cor. 5. 21.
1 Pet. 2. 24.

r Rom. 6. 9.
s Efes. 1. 5, 9.
t Thea. 1. 11.
u Ioan. 17. 3.
v 2 Pet. 1. 3.
w Cap. 42. 1. &
49. 3.
x 1 Ioan. 2. 1.
y Rom. 5. 18, 19.
z Vers. 4. 5.

CINE *cređut'a în scirea noastră?

Şi *braçiulú lui Iehova cui s'a desco-
peritú?

Căci *crescut'a înaintea lui ca o odraslă fra-
Ca o rădăcină din pământú uscatú; [getá,
*N'avea nici chipú nici frumuseță;

Şi noi vedéndu-lú,

Arétosú nu era, ca să-lú dorimú.

*Fu desprețuitú și celú mai din urmă între
ómenú,

Omú durerilorú și / cunoscutú cu pásuri;
Fu ca și celú ce-și ascunde fața lui de noi;
Desprețuitu-l'amú, și *nu l'amú socotitú.

Darú *elú a purtatú pásurile nóstre,
Și cu durerile nóstre s'a încărcatú;

Darú noi socotirámú, că de la Dumneđeú
este bătutú, lovitú și chinutú.

Darú elú *rânitu-s'a pentru fără-de-legile
nóstre,

Sdrobitu-s'a pentru nelegiuirile nóstre;
Pedépsă, aducétóre noui de pace, era azu-
pra lui,

Şi prin / rânele lui noi ne-amú vindecatú.

*Noi toți rătăcitu-ne-amú, ca oile,
Înturnatu-ne-amú fie-care în calea sa;

Érú Iehova lăsat'a să-lú nimeréscă fără-de-
legea noastră a tuturorú.

Elú apăsătu și chiuuitú era,

Şi totu-și 'n'a deschisú gura sa;

*Adusu-s'a ca unú mnelú spre junghiare;
Şi ca ólea mută înaintea tunđetorului ei,

N'a deschisú gura sa.

Răpitú a fostú de apăsare și judecatá;

Darú generațiunea lui cine o va spune?

Căci *stêrpitu-s'a din pământulú celorú vii;
Lovitú a fostú pentru fără-de-legea popo-
lului meu.

*Şi s'a făcutú morméntulú seú cu nelegiuitú,

Şi cu celú avutú a fostú immorméntarea lui;
De și nedreptate n'a făcutú,

Nici s'a aflatú *vicleşugú în gura lui.

Darú plăcutu-i-a lui Iehova să-lú lovéscă,
Să-lú întristeze;

Darú după ce sufletulú seú se va aduce

*sacrificiú pentru vină,

Vedé-va urmași, *îndelungi-se-vorú Țilele lui,

Şi *voința lui Iehova va prospera în mâna lui.

Vedé-va fruptele dureréi sufletului seú, și se
va sătura;

*Prin cunósccrea lui "servulú" meu celú
dreptú pre mulți va *îndrepta;

*Căci purtat'a fără-de-legile lorú.

- 12 * De aceea parte 'i voiî da între cei mari,
 * Şi cu cei puternici 'şi va împărţi prâda;
 Căci dat'a la mörte sufletulü seü,
 Şi * număratu-s'a cu cei fără-de-lege,
 A purtatü păcatele multora,
 * Şi s'a rugatü pentru cei fără-de-lege.

Mângâierea şi lăţirea Sionului.

- 54 **B**UCURĂ-te, "cea stêrpă, tu care nu născăi!
 Scöte cântare de bucuriä, şi strigă, tu
 care n'aveai dureri de facere!
 Căci * mai mulţi vorü fi copiii celei părăsite,
 Decätü copiii celei căsătorite, ăice Iehova.
 2 * Lărgesce loculü cortului teü,
 Şi întindă-se covorele locaşurilorü tale;
 Nu te opri; lungesce funiele tale,
 Şi întăresce ţeruşii tei.
 3 Căci te vei întinde la dréptă şi la stângă,
 * Şi seminţia ta va mosceni popóarele,
 Şi va face să se locuască cetăţile cele pustiite.
 4 Nu-ţi fie témă; căci nu te vei ruşina,
 Nici nu vei roşi; căci ruşine nu ţi se va face;
 Că vei uita ruşinea ténereţelorü tale,
 Şi nu-ţi vei mai aminti de ocara věduviei
 tale.
 5 * Căci Făcătorulü teü este bărbatulü teü,
 ' Iehova, D-şleulü oştirilorü, este numele lui,
 Şi Rescumpărătorulü teü este Sântulü lui
 Israelü;
 Elü se va numi ' Dumneşleulü a totü pă-
 mântulü.
 6 Căci Iehova * te-a chiămatü, ca pre o femeä
 părăsită şi întristată la sufletü,
 Da, pre tine, femea ténereţei, de şi fuşi le-
 pedată, ăice Dumneşleulü teü.
 7 'Pentru puçinü timpü te-amü părăsitü,
 Dară cu îndurare mare te voiü readuna.
 8 În pornirea mâniei ascuns'amü faça mea de
 la tine pentru o clipélă;
 ' Dară cu milă eternă te voiü milui,
 ăice Iehova, Rescumpărătorulü teü.
 9 Căci ácësta-mi este ca apele lui * Noe;
 Că precumü amü juratü,
 Că apele lui Noe nu vorü mai trece asu-
 Aşa smü juratü, [pra pământului;
 Că nu më voiü mânia mai multü asupra ta,
 nici te voiü mustra.
 10 Căci ' muta-se-vorü munţi,
 Şi clătina-se-vorü colinele;
 * Dară mila mea nu se va strămuta de la tine,
 Nici legământulü păcei mele nu se va clatina,
 ăice Iehova, celü ce se îndură de tine.
 11 O tu cea strimtorată, tu cea aruncată de

fortună, cea nemângăiată!

Éccë, aşterne-voiü în * rubinuri petrele tale,
 Şi pune-voiü safirulü dreptü temeliele tale;
 Voiü face crestele tale de agatii, 12
 Porţele tale de carbunculü,
 Şi tóte hotarele tale de petre scumpe.
 Şi toţi fiilü tei vorü fi * discipuliü lui Iehova, 13
 Şi * mare va fi pacea filorü tei.
 Prin dreptate te vei întări; 14
 Fi-vei departe despăimântare, căci nu vei avé
 a te teme de ea;
 Şi de frică, căci nu se va apropia de tine.
 Éccë! potü să se mânia neamiciü tei; dară 15
 nu de la mine va veni ácësta!
 Câţi se vorü mânia asupra ta, mai pe urmă
 vorü trece la tine.
 Éccë! eü amü făcutü pre făurarü, 16
 Pre celü, ce suflă cărbuniü în focü,
 Şi scöte unélta pentru lucrulü seü;
 Şi eü amü făcutü pre pustiitorü, ca să ni-
 micéscă.
 Nici o armă gătită asupra ta nu va prospera, 17
 Şi tótă limba, ce se va rădica asupra ta,
 tu o vei condamna la judecată.
 Acésta este moscenirea servilorü lui Iehova,
 * Şi îndreptarea lorü de mine, ăice Iehova.

*Bine-cuvântările împărăţiei lui Mesia; tótă lumea
 chiămată a căuta mēntuire în elü.*

O * VOI toţi cei însetaţi, 55
 Veniţi la ape;
 Şi cei ce n'aü argintü, * veniţi, cumpăraţi, şi
 mâncaţi;
 Da, veniţi, cumpăraţi vinü şi lapte
 Fără argintü şi fără preţü.
 De ce cumpēniţi argintulü pentru ceea ce nu 2
 este pâne?
 Şi cēştigulü vostru pentru ceea ce nu satură?
 Ascultaţi-mē, şi veţi mânca bunētaţi,
 Şi sufletulü vostru se va desfēta în grāsime.
 Plecaţi urechiä vóstră, şi * veniţi la mine; 3
 Ascultaţi, şi sufletulü vostru va trăi,
 * Şi voiü încheia cu voi legământü eternü,
 * Indurările cele adevērate ale lui Davidü.
 Éccë! l'amü datü de ' marturü popórelorü, 4
 * Conducătorü şi căpitenä popórelorü!
 * Éccë! vei chiăma unü poporü, pre care n'ai 5
 cunoscutü;
 ' Şi popóre, cari nu te cunosceaü, vorü a-
 lerga la tine,
 Pentru Iehova, Dumneşleulü teü,
 Şi pentru Sântulü lui Israelü; ' căci te-a
 măritü.

* Ps. 2. 8.
 Filip. 2. 9.
 a Col. 2. 15.
 b Marc. 15. 28.
 c Luc. 23. 37.
 Rom. 8. 34.
 Ebr. 7. 25. &
 9. 24.
 i Ioan 2. 1.

Capitulu 64.
 a Zef. 3. 14.
 Gal. 4. 27.
 b i Sam. 2. 5.
 c Cap. 49. 19. 20.
 d Cap. 55. 5. &
 61. 9.
 e Ier. 3. 14.
 f Luc. 1. 32.

g Zech. 14. 9.
 Rom. 3. 29.
 h Cap. 62. 4.
 i Ps. 30. 5.
 Cap. 26. 20. &
 60. 10.
 j Cor. 4. 17.
 k Cap. 55. 3.
 l Ier. 31. 3.
 m Fac. 8. 21. &

9. 11.
 Cap. 55. 11.
 Veşti Ier. 31.
 35. 36.
 l Ps. 46. 2.
 Cap. 51. 6.
 Mat. 6. 18.
 m Ps. 89. 33. 34.
 n i Cron. 29. 2.
 Apoc. 21. 18.

etc.
 o Cap. 11. 9.
 Ier. 31. 34.
 Ioan 6. 45.
 i Cor. 2. 10.
 i Theos. 4. 9.
 i Ioan 2. 20.
 p Ps. 119. 165.
 q Cap. 45. 24.
 25.

Capitulu 55.
 a Ioan 4. 14. &
 7. 37.
 Apoc. 21. 6.
 & 22. 17.
 b Mat. 13. 44.
 46.
 Apoc. 3. 18.
 c Mat. 11. 28.

d Cap. 54. 8 &
 61. 8.
 Ier. 32. 40.
 e 2 Sam. 7. 18.
 etc.
 f Ps. 89. 28.
 f Apt. 13. 34.
 f Ioan 18. 37.
 Apoc. 1. 5.

g Ier. 30. 9.
 Esoc. 34. 23.
 Dan. 9. 25.
 Osea 3. 5.
 h Cap. 52. 15.
 Efes. 2. 11. 12.
 i Cap. 60. 5.
 j Cap. 60. 9.
 f Apt. 3. 13.

- 6 * Căutați pre Iehova, câtă încă se pôte afla,
Chîamați-lă, câtă încă este aprôpe ;
- 7 ¹ Părăsescă nelegiuitulă calea sa,
Și nedreptulă ² cugetările sale,
Și întôrne-se la Iehova, ³ și-lă va milui,
Și la Dumneșeulă nostru, că multe ⁴ i va ierta.
- 8 ⁵ Căci cugetările mele nu sînt cugetările vóstre,
Nici căile vóstre căile mele, ⁶ dice Iehova.
- 9 ⁷ Ci ⁸ *câtă* este înaltă ceriulă de la pămîntulă,
Așa sînt de înalte căile mele de căile vóstre,
Și cugetările mele de cugetările vóstre.
- 10 Că ⁹ precumă se pogoră plôia și ométulă din
Și nu se reîntôrce ; [ceriulă,
Ci adapă pămîntulă,
Și-lă face să rodescă și să odrăslăscă,
Ca să dea semînță celulă ce séménă, și pâne
celulă ce mănâncă ;
- 11 ¹⁰ Așa va fi cuvîntulă meu, care ese din gu-
ra mea ;
Nu se va întôrce la mine deșertulă,
Ci va împlini *tôte* căte amă voitulă,
Și va prospera *în tôte* căte l'amă trămesulă.
- 12 ¹¹ Căci cu bucuriă veți eși,
Și veți fi conduși în pace ;
Munții și colinele voră ¹² resuna cu cîntări
înaintea vóstră,
Și ¹³ *toți* arborii cîmpulă voră bate în mînă.
- 13 ¹⁴ In loculă ¹⁵ spiniloră va resări ciparosulă,
Și în loculă urdăicea va resări mirtulă ;
Și acesta va fi la Iehova ¹⁶ spre nume,
Spre semnă eternă, care nu va lipsi.

*Urmarea profeției de împărăția lui Mesia ; în-
demnările cele de pe urmă.*

- 56 **A** ȘA dice Iehova :
Păziți judecată, și faceți dreptate ;
¹ Că aprôpe este să vină mîntuirea mea,
Și fericirea mea să se descopere.
- 2 Fericitulă bărbatulă, ² ce face acesta,
Și fiulă omulă, ³ ce ține tare de acesta :
⁴ Celă ce păzește sabatulă, ca să nu-lă pro-
faneze,
Și-și stăpînesce mîna, ca să nu facă nici
unulă rău.
- 3 ⁵ Și ⁶ fiulă străinulă, celă ce s'a lipitulă că-
tră Iehova, să nu spună,
Dicîndulă : Iehova m'a despărțitulă de popo-
rulă seulă,
Nici eunuchulă să nu dică : Éccă, eu sînt ar-
bore uscatulă.
- 4 Căci așa dice Iehova cătră eunuchi,

- Căți păzescă sabatele mele,
¹ Și alegă cele plăcute mie,
Și ținu tare de legămîntulă meu :
Da-li-voiulă în ² casa mea, 5
Și în lă-întrulă zidîuriloră mele, loculă și ³ nume,
Mai bună decătulă ală fecioriloră și ală fe-
Da-li-voiulă nume eternulă, [cióreloră ;
Care nu se va stinge.
- Și pentru fiulă străinulă, cari se lipescă că- 6
tră Iehova,
Ca să-și servescă, și să iubescă numele lui
Ca să fie servii lui ; [Iehova,
Căți păzescă sabatulă, neprofanăndulă,
Și ținu tare de legămîntulă meu ;
- ⁷ I voiă ⁸ aduce la sântulă meu munte,
Și-și voiă desfăta în casa mea de rugăciune ;
⁹ Olocaustele loră și sacrificiele loră voră fi
bine-primate pe altarulă meu ;
Căci ¹⁰ casa mea se va numi : Casă de rugă-
ciune ¹¹ pentru tôte popórele.
- Așa dice Iehova, Dumneșeulă, ¹² celă ce adună 8
pre cei respândiți ai lui Israelă :
¹³ Voiă aduna încă și pre alții la d'înșii,
Afară de cei se sînt acumă adunați.

*Israelulă celă vechiulă ; pécatele și pedepsele sale, cu
făgăduință de îndurare cătră cei ce se pocăescă.*

- Veniți, mîncăți, ¹ tôte vitele cîmpulă ! 9
Tôte ferele pădurei !
² Orbă sînt custodii se ; toți sînt fără înțe- 10
legere ;
³ Toți cîni muți, neputîndulă să latre ;
Visăză, dormulă, iubescă a dormita.
Da, sînt ⁴ cîni lacomi, ce ⁵ nu cunoscă sațulă, 11
Și sînt păstori, ce nu înțelegă *nimiculă* ;
Toți s'au întorsulă în calea loră,
Fie-care în partea sa pentru cîștigulă seulă.
- Veniți, ⁶ dice fie-cine, aduce-voiulă vinulă, 12
Și să ne îmbetămă cu beutură îmbetătore ;
⁷ Și diuă de mîne să fie ca și acesta,
Și încă și mai mare.
- P**ERE dreptulă, și nimenea nu iea amin- 57
te acesta,
Răpescu-se ⁸ bărbății cuvioși, ⁹ și nimenea nu
se socotesce,
Că celă dreptulă se răpescă de d'inaintea
nefericirei, ¹⁰ ce are să vină.
- Întră în pace ; se repausăză în ¹¹ paturile loră, 2
Cei ce au âmblatulă ¹² fie-care în dreptatea lui.
- Dară voi apropiati-vă aci, ¹ d'fii ferme- 3
cătoresei,
Semînță a adulterulă și a meretricei !

k Ps. 32. 6.	Ier. 3. 12.	35. 1, 2. & 42.	Mat. 3. 2. &	1 Pet. 1. 1.	Marc. 11. 17.	& 23. 16.	Capulă 57.
Mat. 5. 25. &	o 2 Sam. 7. 19.	11.	4. 17.	d 1 Tim. 3. 15.	Luc. 19. 46.	n Filip. 3. 2.	a Ps. 12. 1.
35. 11.	p Ps. 103. 11.	u 1 Cron. 16. 33.	Rom. 13. 11.	e Ioan. 1. 12.	i Mal. 1. 11.	o Mic. 3. 11.	a Mic. 7. 2.
Ioan. 7. 34. &	q Deut. 32. 2.	v Cap. 41. 19.	12.	f Ioan. 3. 1.	j Ps. 147. 2.	p Exec. 34. 2, 3.	b 1 Reg. 14. 13.
8. 21.	r Cap. 54. 9.	x Mic. 7. 4.	b Cap. 58. 13.	g Rom. 12. 1.	q Ps. 10. 6.	Cap. 10. 6.	Vedă 2 Reg.
2 Cor. 6. 1, 2.	s Cap. 35. 10. &	y Ier. 13. 11.	c Vedă Deut. 23.	1 Pet. 1. 1, 2.	k Ioan. 10. 16.	Prov. 23. 35.	22. 20.
Ebr. 3. 13.	65. 13, 14.	—	1, 2, 3.	g Rom. 12. 1.	l Efes. 1. 10. &	Cap. 22. 13.	c 2 Cron. 16. 14.
i Cap. 1. 16.	t Pa. 96. 12. &	Capulă 56.	Fapt. 8. 27. &	Ebr. 13. 15.	2. 14, 15, 16.	Luc. 12. 19.	d Mat. 16. 4.
m Zech. 8. 17.	98. 8.	Capulă 56.	10. 1, 2, 34.	1 Pet. 2. 5.	i Ier. 12. 9.	1. Cor. 15. 32.	
n Ps. 130. 7.	Cap. 14. 8. &	a Cap. 46. 13.	& 17. 4. & 18. 7.	h Mat. 21. 13.	m Mat. 15. 14.	—	

- 4 De cine vă bateți joc?
 Asupra cui lărgiți gura,
 Și scöteți limba?
 Aă nu *sunteți* fii ai fără-de-legei, semința min-
 5 Cei ce vă aprindeți după idoli [ciunei?
 * Suptu totu arborele verde;
 / Cei ce înjunghiați pre fii *vostri* în văi,
 În cröpăturele stâncelor?
 6 Partea ta *este* între *petrele* netede ale văii,
 Aceste, aceste *sunt* moscenirea ta;
 Și acestora ai vërsat libațiune,
 Ai adus daru de pâne;
 Aă să nu mă resbun pentru acestea!
 7 Pusu-ți-ai *patul* ^a pe muntele înalt și rē-
 dicat;
 Acolo te-ai urcat, ca să aduci sacrificiu;
 8 Și în dosul uşelor și a uşorilor pus-ai
 amintirea ta;
 Că desgolitu-te-ai *altuia* decât mine;
 Suitu-te-ai, și ți-ai lărgit patul tu,
 Și te-ai unit cu aceia;
 ⁱ Iubit-ai patul lor, cătat-*ți-ai* loc *inde-*
 mănicu.
 9 ^j Dusu-te-ai chiaru la rege cu oleiuri *scumpe*,
 Și ai înmulțit mirurile tale;
 Ai trăsescu soli de departe,
 Și te-ai umilit până la înfern.
 10 Ostenitu-te-ai în drumul tu colu inde-
 lungat;
 ^k Dară n-ai disu: „În deșert”;
 Aflat-ai *incă* putere în mâna ta;
 De aceea nu te întristezi.
 11 Și ^l de cine te-ai sfîit, seă te-ai temut,
 Ca să ajungi necredinciosă,
 Și să nu-ți aduci aminte de mine, nici să-ți
 iei *acesta* la animă?
 Aă dora pentru că ^m eu îndelungu amă tăcut,
 De aceea nu te-ai temut de mine?
 12 Eă datu-ți-am în scire fericirea, dară fap-
 tele tale nu te folosesc.
 13 Când vei striga, să te scape mulțimile tale
 de idoli!
 Dară ventulu ⁿ i va răpi pre toți,
 O suflare ^o i va lua;
 Dară celă ce se încrede în mine
 Va mosceni țera,
 Și va stëpani sântulu meu munte;
 14 Și va dice: „Înălțați, înălțați, pregătiți calea,
 Scöteți afară pedicele din calea poporu-
 lui meu.
 15 Căci așa dice celă Pré-înalt și Înălțat,
 Celă ce tronéză în etern,
 ^o Numele căruia *este* Sântul:

- ^p Eă locuesc întru înălțime, și în locu sântu,
 Dară și ^q cu celă sdrobotu și umilitu la sufletu,
 ^r Spre a re'nsufleți sufletul celor umiliți,
 Spre a re'nsufleți âma celor sdroboti.
 * Căci nu voiă certa în etern, 16
 Nici voiă fi totu-dé-una mănios;
 Fiind-că ară lipsi d'inaimea mea spiritulu,
 Și sufletele ^s ce le-amă făcut.
 Pentru nedreptatea ^t sgârceniei sale m'amă 17
 mâniat, și l'amă lovit;
 ^u M'amă ascuns, și m'amă mâniat;
 ^v Atunci elă a urmatu cu neascultare dru-
 mulu âmei sale.
 Amă vëduțu căile lui, și-lă ^w voiă vindeca, 18
 ^x Lă voiă conduce, și-i voiă da érá-și măn-
 gâleri,
 Lui și ^y plângătorilor lui.
 Eă *sunt* celă ce facu ^z fruptul buzelor; 19
 Pace, pace ^a celui depărat și celui de apröpe,
 Dice Iehova; și-lă voiă vindeca.
 ^b Dară nelegiuită *sunt* ca marea turburată, 20
 Când nu se póte linisci,
 Și valurile ei aruncă afară tină și lut.
 ^c Pacea nu *este* cu nelegiuită, dice Dumne- 21
 deul meu.
 STRIGĂ cu gură mare, nu te opri, 58
 Ca o trîmbiță înălță vöcea ta,
 Și spune poporului meu fără-de-legile lui,
 Și casei lui Iacobu păcatele sale.
 În tóte zilele mă caut, 2
 Li place să afle căile mele,
 Ca unu popor, ce lucréză dreptatea,
 Și n'a părăsit ordinul Dumneđeului seă;
 Ceru de la mine hotăriri drepte,
 Li place să se apropie de Dumneđeu.
 ^d Cumă postimă, *dică ei*, și tu nu veđi? 3
 ^e Chinuimă sufletul nostru, și tu nu ții sémă?
 Éccé, *pentru-că* în zilele posturilor vöstre
 vi găsiți plăcerile vöstre,
 Și necăjiți pre toți servi vöstri!
 ^f Éccé, postiți spre cértă și sfadă, 4
 Și bateți cu pumnul nelegiurei:
 Nu postiți cumă se *cade în* acea di,
 Ca să se audă susu vöcea vöstră.
 Ore ^g acesta este postul, pre care l'amă ales? 5
 Să-și chinuésă omul sufletul ^h o di!
 Să-și plece capul ca papura,
 Și ⁱ *suptu d'insul* ^j să-și așternă sac și cenușă
 Postu vei numi acesta și di bine-primită
 lui Iehova!
 Aă nu *este* acesta postul, pre care l'amă 6
 ales?
 Să deslegă lanțurile nelegiurei,

e 2 Reg. 16. 4.	20. 26.	Osea 7. 11. &	Luc. 1. 49.
& 17. 10.	g Esec. 23. 41.	12. 1.	p Ps. 68. 4.
Ier. 2. 30.	h Esec. 16. 16.	k Ier. 2. 25.	q Zech. 2. 13.
f Lev. 18. 21. &	25.	l Cap. 51. 12,	r Ps. 34. 18. &
20. 2.	i Esec. 16. 26.	13.	51. 17. & 138. 6.
2 Reg. 16. 3.	28. & 23. 2-70.	m Ps. 50. 21.	Cap. 66. 2.
& 23. 10.	j Cap. 30. 6.	n Cap. 40. 3. &	r Ps. 147. 3.
Ier. 7. 31.	Esec. 16. 23.	62. 10.	s Cap. 61. 1.
Esec. 16. 20.	& 23. 16.	o Iov. 6. 10.	t Ps. 85. 5. &

109. 9.	x Cap. 9. 13.	Prov. 4. 16.	c 1 Reg. 21. 9,
Mic. 7. 18.	y Ier. 3. 22.	d Cap. 48. 22.	12. 13.
t Num. 16. 22.	z Cap. 61. 2.	—	d Zech. 7. 5.
Iov. 34. 14.	a Ebr. 13. 15.	Capul 58.	e Lev. 16. 29.
Ebr. 12. 9.	b Fapt. 2. 39.	a Mal. 3. 14.	f Est. 4. 3.
u Ier. 6. 13.	Efec. 2. 17.	b Lev. 16. 29,	Iov. 2. 8.
v Cap. 8. 17. &	c Iov. 15. 20,	31. & 23. 27.	Dan. 9. 3.
45. 15.	etc.		Iona 3. 6.

- ^g Să desfăci legăturile jugului,
^h Să lași liberu pre cei apesați,
 Și să sfărâmi ori-ce jug?
 7 Aă nu *este*, ca ⁱ să împarți pânea ta celui
 flămândū,
 Și să duci în casa ta pre saraciī cei fără
 adăpostū?
^j Cândū veđi pre celū golū, să-lū îmbraci,
 Și să nu te ascunđi ^k de însă-și carnea ta?
 8 *De va face acesta,*
^l Atuncea lumina ta va resări ca ȋiorile,
 Și sănătatea ta ȋute va cresce;
 Fericirea ta va merge inaintea ta,
 Și ^m mărirea lui Iehova va fi cōda-armiei tale.
 Atuncea veī chiăma, și Iehova va raspunde,
 9 Veī striga, și elū va ȋice: Ecce-mē!
 De veī depărta din meȋiloculū teū jugulū,
 Arătarea cu degetulū și ⁿ vorbirea nelegiuirei;
 10 De veī ȋintinde sufletulū teū cătră celū flă-
 mândū,
 Și veī sătura sufletulū întristatū;
 Atuncea lumina ta va resări în întunerecū,
 Și întunereculū teū *va fi* ca meȋă-ȋiūa;
 11 Și Iehova te va conduce pururea,
 Va sătura sufletulū teū în secetă,
 Și va întări oșele tale;
 Și veī fi ca o grădină adăpată, și ca unū isvorū
 Apele căruia nu lipsescū. [de apă,
 Și cei de la tine ^o vorū rezidi ruinele cele vechi;
 12 Veī rēdica temeliele murtorū generaȋiunii;
 Și te veī numi: ȋntocmitorulū stricăciunilorū,
 Restatornicitorulū căilorū de locuire.
 13 De ^p veī trage piciorulū teū din sabatū,
 Nefăcēndū plăcerea ta în sânta mea ȋi;
 Și *de* veī numi desfētăciune sabatulū,
 ȋi sântă, onorată a lui Iehova;
 Și *de* o veī onora, neurmândū căile tale,
 Nefăcēndū plăcerea ta,
 Nici bolborisindū vorbe *deșerte*:
 14 ^q Atuncea te veī desfēta întru Iehova;
 Și eū te voiū face ^r să te sui pe înălȋimile
 pământulū,
 Și te voiū face să guști moscenirea pārin-
 telū teū, Iacobū;
 • Căci gura lui Iehova a cuvētatū.
 59 **E**CCĖ, mâna lui Iehova nu ^s a scurtatū,
 Ca să nu *vē* pōtă mēntui;
 Nici urechiā lui nu s'a îngreuiatū, ca să nu
 pōtă aȋdi;
 2 Ci fără-de-legile vōstre aū pusū despārȋiri
 ȋntre voi și ȋntre Dumneȋeulū vostru;
 Și pēcatele vōstre aū ascunsū fața lui de
 la voi, ca să nu audă.
 3 Căci ^b mânele vōstre sūnt pāngărite cu sânge,
 Și degetele vōstre cu nedreptate;

- Buzele vōstre vorbescū minciūni;
 Limba vōstră spune nedreptate.
 Nimenia nu strigă după dreptatea, nime- 4
 nea nu se judecă într'adevērū;
 Se ȋncredū în deșertăciune, și vorbescū min-
 ciūni,
 • Concepū rēutate, și nascū nefericire.
 Clocescū oșe de basiliscū, 5
 Și țesū pânză de păingēnū;
 Cine mânăncă din oșele lorū mōre,
 Și *de* se calcă *vre-unulū*, ese *din elū* vipere.
 ȋeseturele lorū nu sūnt *bune* de vestminte, 6
 Nici se vorū acoperi din lucrurile lorū;
 Lucrurile lorū *sūnt* lucrurile rēutatei.
 Și fapta silniciei *este* în mânele lorū.
 • Piciōrele lorū alērgă spre rēū, 7
 Și se grăbescū să verse sânge nevinovatū;
 Cugetările lorū *sūnt* cugetările rēutatei;
 Dērăpēnarea și nimicirea *sūnt* în căile lorū.
 Călea păcei ei n'o cunoscū, 8
 Și nu *este* dreptate în pașii lorū,
 Și ^s suescū cărările lorū;
 Celū ce âmbă într'însele nu va cunōsce pace.
 De aceea mēntuirea este departe de noi, 9
 Și fericirea nu ne ajunge;
 • Sperămū lumina, dară ecce întunerecū,
 Lucirea, dară âmbălmū în întunecime.
 • Pipăimū zidiulū, ca orbii, 10
 Da, pipăimū, ca *cei ce n'au* ochi;
 În amēdă ne ȋmpedicămū, ca în amurgū,
 Ca morȋi în întunecime.
 Toȋi mornăimū, ca urșii, 11
 Și ^t ne văitămū, ca turturelele;
 Fericirea asceptămū, dară nu *este*;
 Mēntuirea, dară este departe de noi.
 Căci fără-de-legile nōstre s'aū ȋmmulȋtitū 12
 inaintea ta,
 Și pēcatele nōstre mărturisescū asupra nō-
 stră;
 Căci *sūnt* cu noi fără-de-legile nōstre,
 Și noi cunōscemū nedreptăȋile nōstre.
 Pēcătuirămū și minȋrămū lui Iehova, 13
 Și ne depărțărămū de la Dumneȋeulū nostru,
 Cuvētarămū apēsare și neascultare;
 Concepēndū și cugetāndū ^v din ânimă cuvinte
 de minciună.
 Deci mēntuirea s'a ȋntorsū îndērēptū, 14
 Și fericirea stă departe;
 Căci adevērulū a poticnitū în cale,
 Și dreptatea nu pōte să ȋntre.
 Da, lipsesce adevērulū, 15
 Și celū *ce* se lēpēdă de rēū se ține de nebuñ.
 Și a vēdutū Iehova,
 Și nu i-a plăcutū, că nu *era* mēntuire;
 • Și a vēdutū, că nu *este* omū, 16

g Neem. 5. 10.
 11. 12.
 h Ier. 34. 9.
 i Ezech. 18. 7, 17.
 Mat. 25. 35.
 j Iov 31. 19.

k Fac. 29. 14.
 Neem. 5. 5.
 l Iov 11. 17.
 m Esod. 14. 19.
 Cap. 52. 12.

n Ps. 12. 2.
 o Cap. 61. 4.
 p Cap. 56. 2.
 q Iov 22. 26.
 r Deut. 32. 13.

s 33. 29.
 Cap. 1. 20. &
 40. 5.
 Mic. 4. 4.

Capulū 59.
 a Num. 11. 23.
 Cap. 50. 2.
 b Cap. 1. 15.

c Iov 15. 35.
 Ps. 7. 14.
 d Iov 8. 14, 15.
 e Prov. 1. 16.
 Rom. 3. 15.

f Ps. 125. 5.
 Prov. 2. 15.
 g Ier. 8. 15.
 h Deut. 28. 29.
 Iov 5. 14.

Amos 8. 9.
 i Cap. 88. 14.
 Ezech. 7. 16.
 j Mat. 12. 34.
 k Ezech. 22. 30.

- Și 's'a miratū, că nu *este* cine să se pună la meșilocū;
 * De aceea ajutatu-l'a brațulū seū,
 Și mēntuirea lui, ea l'a sprijinitū.
 17 * Și s'a îmbrăcatū cu mēntuirea, ca cu o po-
 Și a pusū pe capū coifulū fericirei; [vază,
 S'a îmbrăcatū, ca cu unū straiū, cu vestmin-
 tele resbunărei,
 Si, ca într'o mantiă, s'a înfășuratū cu zelulū.
 18 * Dupre faptele lorū, așa va resplăti,
 Urgiă împotrivoritorilorū seī, resplată neami-
 cilorū seī:
 Face-va resplată țerelorū depărtate.
 19 * Atuncea teme-se-vorū de numele lui Iehova
 cei de la apusū,
 Și de mărirea lui *cei* de la resăritulū sōrelui;
 Cândū neamiculū va năvăli * ca unū fluviū,
 Spiritulū lui Iehova 'lū va pune în fugă;
 20 * Și Rescumpărătorulū va veni în Sionū,
 Și cătră acei din Iacobū, ce se vorū întorče
 de la fără-de-legile lorū, ȃice Iehova.
 21 * Cătū pentru minc, acesta *este* legământulū
 meū cu d'inșii, ȃice Iehova:
 Spiritulū meū celū de de-asupra ta,
 Și cuvintele mele, pre cari le-amū pusū în
 gura ta,
 Nu se vorū depărta din gura ta,
 Nicī din gura seminției tale,
 Nicī din gura semenției seminției tale, ȃice
 De acumū și până în eternū. [Iehova,

*Israelulū celū adevăratū; crescerea, fericirea și mă-
 rirea lui.*

- 60 **S**COLĂ-te! * luminéză! căci lumina ta a
 venitū,
 Și * mărirea lui Iehova a resăritū asupra ta.
 2 Căci ecce! întunereculū va acoperi pāmēn-
 Și unū nōrū desū pre popōre; [tulū,
 Dară asupra ta va resări Iehova,
 Și mărirea lui se va arēta asupra ta.
 3 Și * popōrele vorū veni la lumina ta,
 Și regiī la strălucirea ta cea resărindă.
 4 * Rēdică imprejurū ochiī teī, și veđi!
 Toți acestia se adună, * vinū la tine;
 Fiiī teī vinū de departe,
 Și ficele tale se pōrtă pe brație.
 5 Atuncea, *făcēndu-se acēsta*, vei vedē, și te vei
 bucura,
 Și ānima ta va bate, și se va lārgi;
 Pentru-că * plinitatea mērei se va înturna
 spre tine,
 Averile popōrelorū vorū veni la tine.
 6 Multīe de cāmīle te vorū acoperi,
 Dromadirele Madianului și ale * Efei,

- Toți cei de la * Šeba vorū veni;
 ' Aurū și tāmāiū vorū aduce,
 Și vorū prochiāma laudele lui Iehova.
 Tōte oile 'Kedarului se vorū aduna la tine; 7
 Berbecii Nebaotului vorū fi pentru trebu-
 ința ta;
 Aducēndu-se pe altarulū meū, vorū fi bine-
 primiți,
 Și * eū voiū mări casa mărirei mele.
 Cine *sūnt* acestia *ce* sbōră ca nūorii, 8
 Și ca porumbiī în hulubăriile lorū?
 ' Da, țeri îndepărtate mē voru ascepta, 9
 Și mai āntēiū corābiele tarsice,
 * Ca să aducă de departe pre fiū teī,
 * Argintulū lorū și aurulū lorū cu d'inșii,
 * Pentru numele lui Iehova, Dumneȃeulū teū,
 Și pentru Sântulū lui Israelū; * căci te
 măresce.
 Și * fiīi celorū străini vorū rezidi zidū- 10
 Și * regiī lorū 'ți vorū servi; [rile tale,
 Căci * în mânia te-amū lovitū;
 ' Dară în mila mea mē voiū îndura de tine.
 Și porțele tale * vorū fi totū-dē-una deschise, 11
 Nu se vorū închide ȃiūa și nōptea,
 Ca să se ducă la tine averile popōrelorū,
 Și ca pre prinși pre regiī lorū.
 * Căci poporulū și regatulū, 12
 Ce nu vorū voi să-ți servescă, vorū peri;
 Da, popōrele *acele* de totū se vorū stērpi.
 * Mărirea Libanului va veni la tine, 13
 Ciparosulū, pinulū și bradulū împreună,
 Că să împodobescă loculū sanctuarului meū;
 Și voiū mări * loculū piciorōlorū mele.
 Și fiīi celorū ce te-aū strimtoratū vorū veni, 14
 închināndu-se ȃie;
 Și toți cei ce te-aū desprețuitū * se vorū
 arunca la talpele piciorōlorū tale;
 Și te vorū numi: Cētatea lui Iehova,
 * Sionulū Sântului lui Israelū.
 Și de unde ai fostū părăsită și urită, 15
 Incātū nimenea nu trecea prin tine,
 Te voiū face mărire eternă,
 Bucuria multorū generațiūni.
 Și * vei suge laptele popōrelorū, 16
 Da, vei suge ȃițele regilorū;
 Și vei cunōsce, că * eū, Iehova, *sūnt* Mēntui-
 torulū teū,
 Și rescumpărătorulū teū, celū puternicū alū
 lui Iacobū.
 În locū de aramă voiū aduce aurū, 17
 În locū de ferū voiū aduce argintū,
 Și în locū de lemnū, aramă,
 Și în locū de petre, ferū;
 Și voiū face pacea pre direȃtorii teī,

l Marc. 6. 6. Mal. 1. 11. d Mal. 4. 2. g Fac. 25. 4.
 m Ps. 98. 1. q Apoc. 12. 15. c Cap. 49. 6, 23. h Ps. 73. 10.
 Cap. 63. 5. r Rom. 11. 28. i Cap. 21. 24. i Cap. 61. 6.
 n Efes. 6. 14. s Ebr. 8. 10. & d Cap. 49. 18. Mat. 2. 11.
 17. 10. 16. e Cap. 49. 20. j Fac. 25. 13.
 1 Thes. 5. 8. — 21, 22. & 66. k Hag. 2. 7, 9.
 o Cap. 63. 6. Capitulū 60. l Ps. 73. 10.
 p Ps. 113. 5. a Efes. 5. 14. f Rom. 11. 25. Cap. 42. 4. &

51. 5. r Cap. 49. 23. Mat. 21. 44. Apoc. 3. 9.
 m Gal. 4. 26. Apoc. 21. 24. s Cap. 35. 2. & a Ebr. 12. 22.
 n Ps. 68. 30. e Cap. 57. 17. 41. 19. Apoc. 14. 1.
 Zech. 14. 14. t Cap. 64. 7, 8. y Veđi 1 Cron. b Cap. 49. 23.
 o Ier. 3. 17. u Apoc. 21. 25. 28. 2. & 61. 6. & 66.
 p Cap. 55. 5. v Zech. 14. 17, Ps. 132. 7. 11, 12.
 q Zech. 6. 15. 19. s Cap. 49. 23. e Cap. 43. 3.

- Și dreptatea pre judecătorii tei.
- 18 Nu se va mai auzi silnicia în pământul tău,
Dărăpănarea și nimicirea în hotarele tale;
Ci vei numi ^a zidiurile tale: Mântuire,
Și porțile tale: Laudă.
- 19 Nu ^a va mai fi în tine sôrele lumina ăilei,
Nici luna prin lucirea ei nu te va lumina;
Ci Iehova va fi ție lumină eternă,
Și ⁱ Dumneșeul tău măreția ta.
- 20 ^a Sôrele tei nu va mai apune,
Nici nu se va trage luna ta de la tine;
Căci Iehova va fi eterna ta lumină,
Și ăilele plângerei tale vor fi sfârșite.
- 21 Și ^a poporul tău vor ⁱ fi toți drepti,
ⁱ Vor mosceni pământul în eternă,
ⁱ Odrasla sădinei mele,
^a Lucrul mânelor mele, ca să mă măresc.
- 22 Cel mic mie se va face,
Și pușinul, popor tare;
Eu, Iehova, voi grăbi acesta în timpul se.

*Israelul cel adevărat: profetul, meșlocitorul
și restatornicitorul se.*

- 61 **S**PIRITUL lui Iehova, Domnul, este asu-
pra mea,
Fiind-că Iehova ^a m'a uns,
Ca să bine-vestesc celor sermani:
M'a trăsese ca să ^a vindecu pre cei sdrobiți
la inimă;
Ca să prochiăm ^a libertate celor prinși,
Și deschiderea închisorei celor încătușați;
- 2 ^a Ca să prochiăm anul îndurării lui Iehova,
Și ⁱ ăia resbunării Dumneșeului nostru;
^a Ca să mângăi pre toți, cari plâng;
- 3 Ca să pun în inainte celor plâng în Sion:
Căci ^a li se va da podoba în locul cenușei,
Oleul bucuriei în locul plângerei,
Și vestmântul laudei în locul sufletului in-
tristat;
- Ca să se numescă: Arbori ai dreptăței,
ⁱ Sădire a lui Iehova; ⁱ ca să se mărescă.
- 4 Și vor ^a rezidi ruinele cele vechi;
Vor rēdica pustiirile de mai nainte;
Și vor neînnoi cetățile pustiite,
Cele ruinate de multe generațiuni.
- 5 Și ^a străinii vor sta, și vor pășciuna turmele
vostre,
Și fiii străinilor vor ⁱ fi plugarii vostri, și
vierii vostri;
- 6 ^a Eru voi vefi numi: Preuți ai lui Iehova;
Servii Dumneșeului vostru vi vor dice;
^a Vefi mânca bunurile popórelor,

- Și în mărirea lor vefi fali. [nóre;
^a In locul rușinei vóstre vefi ^ave înduioță o- 7
Și în locul ocărei se vor veseli în mos-
cenirea lor:
- Deci în pământul lor vor mosceni înduioți;
Eternă bucuria vor ^ave.
- Căci ^a eu Iehova iubesc dreptatea, 8
^a Uresc răpirea și nedreptatea;
Deci li voi da plata lor în credință,
^a Și voi încheia cu d'înșii un legământ
etern.
- Și seminția lor va fi cu nume între popóre, 9
Și urmașii lor între națiuni:
Toți, vedēdu-și, vor cunósce,
^a Că ^{sunt} seminția, pre care Iehova a bine-
^a Mă bucur în Iehova, [cuvētat'o. 10
Sufletul meu este vesel în Dumneșeul meu;
Căci ^a m'a îmbrăcat cu vestmântul mēn-
M'a învățat cu mantia fericirei, [tuirei,
^a Ca pre un mire, ce-și pune podoba,
Și ca pre o mirésă, ce se împodobesce cu
suclele ei.
- Căci precum pământul face să resară vlăs- 11
tarul se,
Și precum grădina face să crească semē-
naturele sale,
Așa Iehova, Domnul, va face ^a fericirea și
^a lauda
- Să resară înaintea tuturor popórelor.
- 62 **P**ENTRU Sion nu voi tăce, 62
Și pentru Ierusalim nu voi înceta;
Până când fericirea lui va eși ca lucirea,
Și mēntuirea lui ca făclia ce arde.
- ^a Și vor vedē popórele fericirea ta; 2
Și toți regii mărirea ta;
^a Și te vefi numi cu nume nouă,
Pre care-l va numi gura lui Iehova.
- Și vefi fi ^a cunună mărētă în mâna lui Iehova, 3
Și diademă regescă în palma Dumneșeului
- ^a Nu te vefi mai numi: ^a Părăsită; [teu. 4
Nici țera ta nu se va mai numi; ⁱ Deșertă;
Ci te vefi numi: Hefziba (*plăcerea mea este
intr'insa*);
- Și țera ta: Beula (*măritată*);
Căci Iehova are plăcere în tine, și țera ta
va fi măritată.
- Căci precum tēnerul se insoră cu o feciōră, 5
Așa fii tei se vor însura cu tine;
Și precum mirele se bucură de mirésă,
^a Așa Dumneșeul tei se va bucura de tine.
- Pe zidiurile tale, Ierusalime, ^a amă aședat 6
păzitori,

d Cap. 26. 1.
e Apoc. 21. 23.
& 22. 5.
f Zech. 2. 5.
g Vefi Amos 8.
9.
h Cap. 52. 1.
Apoc. 21. 27.
i Pa. 37. 11, 22.
Mat. 5. 5.
j Cap. 61. 3.

Mat. 15. 18.
Ioan 15. 2.
k Cap. 29. 23. &
45. 11.
l Efos. 2. 10.
m Mat. 13. 31,
32.
—
Capul 61.
n Cap. 11. 2.

Luc. 4. 18.
Ioan 1. 32. &
3. 34.
o Pa. 45. 7.
p Pa. 147. 3.
q Cap. 57. 15.
d Cap. 42. 7.
e Vefi Ier. 34. 8.
f Vefi Lev. 25. 9.
g Cap. 34. 8. &
63. 4. & 68.

14.
Mal. 4. 1, 3.
2 Thes. 1. 7,
8, 9.
g Cap. 57. 18.
Mat. 5. 4.
h Pa. 30. 11.
i Cap. 60. 21.
j Ioan 15. 8.
k Cap. 49. 8. &
58. 12.

Ezec. 36. 33-
36.
l Efos. 2. 12.
m Esod. 19. 6.
Cap. 60. 17. &
68. 21.
1 Pet. 2. 5, 9.
Apoc. 1. 6. &
5. 10.
n Cap. 60. 5, 11,
16.

o Cap. 40. 2.
Zech. 9. 12.
p Pa. 11. 7.
q Cap. 1. 11, 13.
r Cap. 55. 3.
s Cap. 65. 22.
t Hab. 3. 18.
u Pa. 132. 9, 16.
v Cap. 49. 18.
Apoc. 21. 2.

x Pa. 72. 3. &
85. 11.
y Cap. 60. 18.
& 62. 7.
—
Capul 62.
a Cap. 60. 3.
b Vefi vers. 4,
12.

Cap. 65. 15.
c Zech. 9. 16.
d Osea 1. 10.
1 Pet. 2. 10.
e Cap. 49. 14. &
54. 6, 7.
f Cap. 54. 1.
g Cap. 65. 19.
h Ezech. 3. 17.
& 33. 7.

- Cari* nici o dată nu voru tăcé, nici ziua
nici nóptea;
- 7 Căți chiămați pre Iehova nu ve odihniți,
Și nu-i dați repaus,
Până cându va întemeia Ierusalimul, și-lu va
face 'de laudă pe pământu.
- 8 Iehova a jurat pe drépta sa, și pe bra-
çulul său celú puternicú:
Nu voiú mai 'da grăulú teú
Hrană neamicilorú tei,
Nici fii străinului nu voru mai bé vinulú teú,
Pentru care tu te-ai ostenitú;
- 9 Ci cei ce l'au adunatú 'lu voru mânca,
Și voru lauda pre Iehova;
Și culegători de vii 'lu voru bé
* In curțile mele cele sante.
- 10 Treceți, treceți prin porți!
'Pregătiți drumulú poporului!
Înălțați, înălțați calea!
Scóteți afară petrele!
* Înălțați stégú popórelorú!
- 11 Éccé! Iehova a prochiămatú până la mar-
ginile pământului:
* Spuneți ficei Sionului:
* Éccé méntuirea ta vine;
Éccé, plata lui este cu d'insulú, și resplá-
tirea lui înainteá lui!
- 12 Și-i voru numi: Poporú sântú,
Rescumpérații lui Iehova;
Și tu te vei numi: Căutatá,
* Cetate nepărăsitá.
- 63 **C**INE este acesta, ce vine din Edomú?
În vestminte roșie, din Bozra?
Acestú omú mărețú în vestmântulú său,
Ámblándú în plinitatea puterei sale?
'Eú celú ce vorbescú de fericire,
'Celú ce amú putere, ca să méntuiú."
- 2 De ce "súnt aceste pete roșie în vestmên-
tulú teú?
De ce "súnt haínele tale ca ale călcătorului în
- 3 "Călcát'amú singurú în linú, [linú?
'Și nimenea din poporú nu era cu mine;
'I-amú strivitú în mânia mea,
'Și i-amú călcátú în furia mea;
'Sângele lorú a stropitú vestmintele mele,
'Și amú mánjitú tótá înbrăcămíntea mea.
- 4 "Căci 'diúa resbunărei era în ânima mea,
'Și sosise anulú celorú rescumpérați ai mei.
- 5 "Și uitându-mé împrejurú, * nu era nici
unú ajutătoríú:
'Și m'amú miratú, că nu era cine să mé
sprijine;

- "Deci numai 'braçulú meu a lucratú méntuire
pentru mine,
'Și numai urgia mea m'a sprijinitú.
- 6 "Amú călcátú poporulú în mânia mea,
'L'amú îmbetátú cu urgia mea,
'Și amú vërsatú la pământú sângele lorú."
- Laudă pentru méntuirile de mai 'nainte, și rugă
pentru împlinirea făgăduințelorú lui Dumneđeu.*
- Voiú aminti îndurările lui Iehova,
- 7 Laudele lui Iehova,
Dupre tóte bunătățile, câte nî-a făcutú Ie-
hova,
Și bunătatea sa cea mare cătră casa lui
Israelú,
Pre care a făcut'o pentru ei dupre îndu-
rarea sa,
Și dupre multa sa milă.
- 8 Căci a disú: Da, poporulú meu sînt acestia,
Sînt fii, nu-mi vorú fi necredincioși;
Și elú a fostú méntuitorulú lorú.
- 9 "În tótá strimtorarea lorú fost'a ei elú în
strimtorare,
'Și ângerulú feței lui i-a méntuitú,
'Întru iubirea sa și mila sa i-a rescumpëratú,
'I-a rëdicatú, și i-a purtatú în tóte ăilele
din vechime.
- 10 Dară ei 'furá neascultători, "și supërară sân-
tulú său Spiritú;
'Deci schimbatu-s'a în neamicú pentru ei,
'Și a luptatú singurú asupra lorú.
- 11 Atuncea și-a adusú aminte de poporulú
său, și de ăilele din vechime, ale lui Moisi:
Cumú i-a 'scosú din mare,
Cu păstorulú turmei sale;
'Cumú a pusú pre sântulú său Spiritú în
medilocolú lorú;
- 12 Conducëndu-i la drépta lui Moisi 'cu märe-
tulú său braçú;
'Despicändú apele înainteá lorú,
Pentru ca să-și facă nume eternú:
- 13 "Conducëndu-i prin adîncuri,
Ca unú calú pe drumú netedú; așa nu se
poticniră.
- 14 Ca pre o vită, ce se cobóră în vale,
Așa spiritulú lui Iehova l'a odihnitú;
Așa ai condusú tu pre poporulú teú,
'Ca să-ți faci nume măritú.
- 15 "Caută din ceriú,
Și vedí "din lăcașulú teú celú sântú și măritú!
Unde este zelulú teú și puterea ta,
'Mila ta și îndurarea ta?

i Cap. 61. 11.	57. 14.	Capitul 63.	e Ioan 16. 32.	& 33. 14.	Num. 14. 11.	Num. 14. 13.	r Esod. 14. 21.
Zef. 3. 20.	m Cap. 11. 12.	a Apoc. 19. 13.	f Ps. 98. 1.	Mal. 3. 1.	Pa. 78. 56. &	14. etc.	Ios. 3. 16.
j Deut. 28. 31.	n Zech. 9. 9.	b Plân. 1. 15.	g Apoc. 16. 6.	Fapt. 12. 11.	95. 9.	Ier. 2. 6.	s Ps. 106. 9.
etc.	Mat. 21. 5.	c Plân. 1. 15.	h Apoc. 16. 6.	j Deut. 7. 7, 8.	m Ps. 78. 40.	p Num. 11, 17,	t 2 Sam. 7. 23.
Ier. 5. 17.	Ioan 13. 15.	d Apoc. 14. 19.	i Juc. 10. 16.	k Esod. 19. 4.	Fapt. 7. 51.	25.	u Deut. 26. 15.
k Veđi Deut. 12.	o Cap. 40. 10.	e Apoc. 14. 15.	j Zech. 2. 8.	l Esod. 1. 31.	l Esod. 4. 30.	Neem. 9. 20.	v Ps. 80. 14.
12. & 14. 23.	Apoc. 23. 12.	f Cap. 34. 8. &	k Fapt. 9. 4.	m 32. 11, 12.	n Esod. 23. 21.	Dan. 4. 8.	w Ps. 33. 14.
26. & 16. 11.	p Vers 4.	g 61. 2.	l Esod. 14. 19.	Cap. 40. 3, 4.	o Esod. 14. 30.	Hag. 2. 5.	x Ier. 31. 20.
14.		d Cap. 41. 28.	& 23. 20, 21.	l Esod. 15. 24.	& 32. 11, 12.	q Esod. 15. 6.	y Osea 11. 8.
i Cap. 40. 3. &		& 59. 16.					

- Opritu-s'au pentru mine ?
 16 ^v Da, tu *esci* părintele nostru :
 Chiaru de ^a nu ne scie Abraamă,
 Și Israelu nu ne cunoște;
 Tu, Iehova, *esci* părintele nostru, rescum-
 pătorul nostru,
 Din eternitate *este* numele teū.
 17 De ce, Iehova, ^a lăsatu-ne-ai să rătăcimū de
 la căile tale,
 Și să *se* ^b învërtoșeze ânima noastră, încâtū
 să nu ne tememū de tine ?
^c Întornă-te pentru servii tei,
 Semințiile moscenirei tale.
 18 ^d Poporul teū celū sântū puçinū a fostū în
 moscenirea *sa*,
^e Neamicii nostri aū călcatū în piciorē sanc-
 tuarulū teū;
 19 Ajuns'amū *ca aceia*, asupra cărora nici o-
 dată n'ai domnitū,
 Nici nu s'au chiămatū dupre numele teū.
 64 **A** H! de ^a ai despica ceriurile, și te-ai
^b pogori,
^c Munții s'arū topi înaintea ta,
 2 Ca de unū focū, ce mistue vrăsurile,
Ca de unū focū, ce face să clocotēscă apa ;
 Ca să faci numele teū cunoscutū la impo-
 trivitorii tei,
Ca să se spăimēnte poporele înaintea ta !
 3 Cândū ^c făceaī lucrurile înfricoșate, *ce nu le*
 acceptamū,
 Te-ai coborītū, și munții s'au topitū înain-
 tea ta.
 4 Căci din eternū ^a nu s'a pomenitū,
 Nici cu urechla nu s'a auđitū,
 Nici ochiulū n'a vėđutū *altū* Dumneđeū
 afară de tine,
Care să fi făcutū unele ca acestea la cei ce
sperū într'insulū.
 5 Întimpinat'ai pre cei ce erau în bucuriă, ^a lu-
 crândū cele drepte,
^b *Cari-și aduceaū aminte de tine în căile tale ;*
 Eccē, mânaiu-te-ai, pentru că ^c îndelungū
 pėcătuiramū în contra lorū ;
 Și totu-și vomū fi mēntuiți.
 6 Făcutu-ne-amū cu toții necurați :
 Și tōte ^a dreptățile nōstre ca cărpa celei ce
 are la fire ;
 De aceea ^b veștejitu-ne-amū cu toții ca frunđa,
 Și fără-de-legile nōstre, ca vėntulū, ne-aū
 răpitū.
 7 Și ^c nimenea nu chiămă numele teū,
 Nici se scōlă, ca să ție de tine,

Căci ți-ai ascunsū fața ta de la noi,
 Și ne-ai făcutū să perimū prin fără-de-legile
 nōstre.
^a Și acumū, Iehova, tu *esci* părintele nostru, 8
 Noi *sintemū* lutulū, ^b și tu olariulū nostru ;
 Toți sintemū ^c lucrulū mânelorū tale.
 Nu te ^d mânia tare, Iehova, 9
 Nici nu ținē minte în eternū fără-de-legea
 nōstră ;
 Eccē! uită-te, ^e noi poporul teū *sintemū* toți.
 Santele tale cetăți în pustiiū prefăcutu-s'au, 10
 Sionulū este unū pustiiū, ^f Ierusalimulū o pus-
^g *Santa și frumoșă nōstră casă,* [tietate ; 11
 În care părinții nostri te lăudaū,
 S'a arsū cu focū,
 Și tōte ^h cele plăcute ale nōstre s'au pustiiitū.
 După tōte aceste, ⁱ opri-te vei, Iehova ? 12
^j Tăce-vei încă, și ne vei strimtora atăta ?

Respunsulū lui Iehova la acea rugăciune.

A JUNS'AMŪ ^a căutatū de *cei ce* nu întrebăū 65
^b de mine ;
 Aflatu-m'au *cei ce* nu mē căutaū ;
 Dis'amū : Eccē-mē, eccē-mē !
 Unū poporū, ^c *ce* ^b nu se numia dupre nume-
 le meū.
^d Întins'amū mânele mele tōtă ȃiua 2
 Unū poporū neascultătorū,
 Care âmbliă în o cale, *ce nu e* bună,
 Dupre cugetările lorū :
 Unū poporū ^e *ce* mē întărită totū-dé-una 3
 chیارū în fața mea ;
^f Care sacrifică în dumbravi,
 Și tāmăieză pe acoperiminte ;
^g Care șede în morminte, 4
 Și nopteză în pesceri,
^h Māncāndū carne de porcū,
 Și în vasele sale *are* zēmă de animale
 uriciōse ;
ⁱ Cari ȃicū : Retrage-te, nu mē atinge ; 5
 Că sūnt mai sântū decâtū tine.
 Fumū *sūnt* acestia în nările mele,
 Focū *ce* arde tōtă ȃiua.
 Eccē! ^j scrisū *este* înaintea mea, 6
^k Nu voiū tăcē, ^l *ci* voiū respłăti,
 Da, li voiū respłăti în sinulū lorū
 Fără-de-legile vōstre, ȃice Iehova, și ^m *fără-* 7
 de-legile părinților vostri a tuturorū ;
ⁿ Căți aū tāmăiatū pe munți,
 Și ^o m'au desonoratū pe coline :
 Pentru aceea voiū respłăti în sinurile lorū
 fapta lorū cea d'antēiū.

^y Deut. 32. 6.	^p Ps. 90. 13.	^m Mic. 1. 4.	^l Ps. 90. 5. 6.	^o Ps. 79. 13.	ⁿ Veđl. Lev. 17.	ⁱ Deut. 32. 34.
¹ Cron. 29. 10.	^d Deut. 7. 6. &	^c Exod. 34. 10.	^j Osea 7. 7.	^p Ps. 79. 1.	⁵ Mal. 2. 16.	
^{Cap. 64. 8.}	^{26. 19.}	^{Judc. 5. 4. 5.}	^k Cap. 63. 16.	^q 2 Reg. 25. 9.	^f Deut. 18. 11.	^j Ps. 50. 3.
^s Iov. 14. 21.	^{Cap. 62. 12.}	^{Pa. 68. 8.}	^l Cap. 29. 16.	² Cron. 36. 19.	^g Cap. 66. 17.	^k Ps. 79. 12.
^{Eccl. 9. 5.}	^{Dan. 8. 24.}	^{Hab. 3. 3. 6.}	^{45. 9.}	^{Pa. 71. 7.}	^{10. 20.}	^{1er. 16. 18.}
^a Ps. 119. 10.	^e Ps. 74. 7.	^d Ps. 31. 19.	^{1er. 18. 6.}	^r Eze. 24. 21,	^{Efes. 2. 12. 13.}	^{Eze. 11. 21.}
^b Veđl. cap. 6.	—	¹ Cor. 2. 9.	^{Rom. 9. 20.}	^{25.}	^b Cap. 63. 19.	^h Veđl. Mat. 9.
^{10. cu Ioan 12.}	^{Capitulū 64.}	^e Fapt. 10. 35.	^{21.}	^e Cap. 42. 14.	^c Rom. 10. 21.	ⁱ Ezod. 20. 5.
^{40.}	^a Ps. 144. 5.	^f Cap. 26. 6.	^m Efes. 2. 10.	ⁱ Ps. 83. 1.	^d Deut. 32. 21.	^m Eze. 18. 6.
⁹ Num. 10. 26.	^b Jude. 5. 5	^g Mal. 3. 6.	ⁿ Ps. 74. 1, 2.	—	^e Cap. 1. 29. &	ⁿ Eze. 20. 27,
		^h Filip. 3. 9.	^{& 79. 8.}		^{66. 17.}	^{28.}
					^{Iuda 19.}	

- 8 Aşa dăce Iehova :
Precum, *când* se află mustu în strugure,
Dăce-se: Nu-lu strica, căci *este* o bine-cuvântare în elu :
- Aşa voiă face pentru servi mei, ca să nu-i perdă pre toți.
- 9 Voiă scôte o seminția din Iacobu,
Și unu moscenitoriu alu munților mei din
Și *aleșii* mei voru mosceni pre ei, [Iuda ;
Și servi mei voru locui acolo.
- 10 Și *șaronul* va fi stina turmelor, 21
Și *valca* Achorului locu de odihnă pentru oi,
Pentru poporul meu, care mă caută.
- 11 Dară pre voi, cei ce părăsiți pre Iehova,
Cari uitați *sântul* meu munte,
Cari pregătiți *inésă* lui Gadă (*Norocul*),
Și cari faceți libațiune lui Meni (*Destinul*),
- 12 Vă voiă hotări săbiei,
Și toți vă veți pleca spre junghiere ;
Pentru că *chiāmam*, și nu răspundeți ;
Cuvântam, și nu auđiați ;
Ci făceați rău în ochii mei,
Și alegeați *lucruri*, de cari nu amă plăcere.
- 13 Decă, așa dăce Iehova, Domnul :
Eccă! servi mei voru mânca ;
Dară voi veți fi flămânđi ;
Eccă! servi mei voru bé ;
Dară voi veți înseta ;
Eccă! servi mei se voru bucura ;
Dară voi vă veți rușina ;
- 14 Eccă! servi mei voru cânta în veselia ânimei ;
Dară voi veți striga în durerea ânimei,
Și *veți* urla de sdrobirea sufletului.
- 15 Și veți lăsa numele vostru la *aleșii* mei
dreptu blăstem ;
Căci Iehova, Domnul, te va omori,
Și *cu altu* nume va numi pre servi sei ;
- 16 Ca cine se bine-cuvântăză pre sine pe pământu,
să se bine-cuvânteze în Dumne-deul credincioșiei ;
Și *cine* se jură pe pământu să se jure pe Dumne-deul credincioșiei :
Că strimtorările cele de mai nainte s'au
Și s'au ascunsu de la ochii mei. [uitat,
- 17 Căci eccă! crează *ceriuri* noșe și unu pământu noș,
Așa că nu se voru aminti cele de mai nainte,
Nici nu voru veni în minte.
- 18 Ci vă veți bucura și vă veți veseli în eternu
De cele ce crează ;
Căci, eccă! eu facu Ierusalimul *spre* bucu-
Și pre poporul lui *spre* desfătare. [riă,

- Și *mă* voiă bucura de Ierusalim ; 19
Și *mă* voiă veseli de poporul meu,
Și *nu* se va mai auđi în elu *vóce* de plân-
Nici *vóce* de jale. [gere,
Nu va mai fi acolo pruncu cu dăle puține, 20
Nici bătrân care să nu împlinască dălele lui ;
Căci, *ca* unu copil, va muri *celu* de o sută
de ani,
Și *celu* ce *móre* de o sută de ani va fi blăs-
temat *ca* unu păcătoș.
- Vor*u zidi case, și voru locui *în ele*, 21
Vor^u sădi vii, și voru mânca fructul lor ;
Nu voru zidi ei, și altul să locuască, 22
Nu voru sădi ei, și altul să mânânce ;
Căci *dălele* poporului meu *voru* fi *ca* dălele
arborelui,
Și *aleșii* mei voru gusta multu timp lucrul
Nu voru munci în deșertu, [mânelor lor. 23
Nici nu voru nasce spre *mórt*e grabnică ;
Căci *sunt* seminția celor bine-cuvântați ai
Și urmașii lor cu ei. [lui Iehova,
Și *până* a nu *mă* *chiāma* ei, eu voiă re- 24
Și încă ei vorbindu, *și* voiă auđi. [spunde,
Lupul și mnelul voru pasc împreună ; 25
Și leul va mânca paie, ca bou ;
Și *pânea* șerpelui *va* fi *terāna* :
În totu Sântul meu munte nu voru dauna,
Dăce Iehova. [nici strica,

*Sfârșitul. Starea cea veche a lucrurilor înlocu-
tită de cea nouă ; Israelul cel adevăratu gustă de-
sevărită pace și fericire ; dară nelegiușii sânt
dedați pedepsei eterne.*

- A SA dăce Iehova : 66
Cerul este tronul meu,
Și pământul, așternutul piciorilor mele ;
Ce casă *decă* veți zidi pentru mine ?
Și ce locu *veți* găsi pentru repausul meu ?
Căci mâna mea a făcutu tóte acestea, 2
Ca tóte acestea să fie, dăce Iehova ;
Și la acesta *mă* uită,
La cel serman și *la* cel sdrobitu cu su-
Care *tremur*ă de cuvântul meu. [fletul,
Cel ce înjunghia unu bou, *este* *ca* cel 3
ce ucide pre unu om ;
Cel ce sacrifică unu mnel, *ca* cel ce *ș* taiă
gutul cânelui ;
Cel ce aduce daru de pâne, *ca* și cel ce
aduce sânge de porc ;
Cel ce arde tămâia, *ca* cel ce bine-cuvân-
tăză pre unu idol.
- Precum și-au alesu ei căile lor,
Și sufletul lor se bucură de uricunile lor,

o Ioel 2. 14.	Vers. 25.	Mat. 21. 34—	a Ps. 72. 17.	Apoc. 21. 1.	Cap. 62. 8.	9.	b Cap. 57. 15. &
p Vers. 15. 22.	z Ezech. 33. 41.	43.	1. 4. 2.	d Cap. 62. 5.	Amos 9. 14.	a Fac. 3. 14.	61. 1.
Mat. 24. 22.	1 Cor. 10. 21.	1 Cor. 8. 12.	b Deut. 6. 13.	e Cap. 35. 10.	h Ps. 92. 12.	—	c Ps. 34. 18. &
Rom. 11. 5. 7.	u 2 Cron. 36. 15,	Luc. 13. 28.	Ps. 63. 11.	& 51. 11.	i Vers. 9. 15.	Capit. 66.	51. 17.
q Cap. 33. 9. &	16.	x Vers. 9. 22.	Cap. 19. 18. &	Apoc. 7. 17.	j Deut. 28. 41.	Capit. 66.	d Ezra 9. 4. &
35. 2.	Prov. 1. 24,	y Veđi Ier. 29.	45. 23.	& 21. 4.	k Osea 9. 12.	a 1 Reg. 8. 27.	10. 3.
r Ios. 7. 24. 26.	etc.	z Zef. 1. 5.	c Cap. 51. 16.	f Eccl. 8. 12.	l Cap. 61. 9.	2 Cron. 6. 18.	Prov. 28. 14.
Osea 2. 15.	Cap. 66. 4.	3 Zech. 8. 13.	& 66. 22.	g Veđi Lev. 26.	m Ps. 32. 5.	Mat. 5. 24. 35.	Vers. 5.
s Cap. 56. 7. &	Ier. 7. 12.	4 Cap. 62. 2	2 Pet. 3. 18.	16.	n Dan. 9. 21.	Fapt. 7. 45.	e Cap. 1. 11.
57. 13.	Zech. 7. 7.	5 Fapt. 11. 26.		Deut. 28. 30.	m Cap. 11. 6, 7,	49. & 17. 24.	f Deut. 28. 18.

- 4 Așa și eu voi alege nefericirea lor,
Și voi aduce asupra lor *tote* acele, de cari se tem:
* Pentru-că chiămamă, și nimenea nu re-
cuvântămă, și nu auđia; [spundea,
Ci făceau reu în ochii mei,
Și alegeau *lucruri*, de cari n'aveamă plăcere.
- 5 Ascultați cuvântul lui Iehova,
* Voi cei ce tremurați de cuvântul se:u:
Frații vostri, cari v'ur'escă,
Și v'lep'edă pentru numele me:u, au ăis:u:
* Mărescă-se Iehova;
Dară 'el:u se va ar'eta spre bucuria v:ost:ă,
și aceia se vor:u rușina.
- 6 V:oce din vet:u din cetate!
V:oce din templu!
V:oce lui Iehova, care resplătesce neami-
cilor:u se:!
- 7 Mai 'nainte de a suferi dureri de facere, a
făcut:u,
Până a nu-:i veni durerile, s'a ușurat:u de
copil:u!
- 8 Cine a auđit:u asemenea lucruri?
Cine a v'edut:u asemenea lucruri?
P:ote o ț'era av' dureri de facere într'o ăi?
Se:u o națiune a se nasce de o dată?
Căci *fiica* Sionului, îndată ce avu durerea de
facere, a și născut:u pre fii: se:!
- 9 A:u d:oră deschide-voi:u mitra, și nu voi:u face
să se nască? ăice Iehova;
A:u d:oră face-voi:u să se nască, și *in nascere*
voi:u închide *mitra*? ăice Dumneăeul:u te:u.
- 10 Bucurați-v' cu Ierusalim:u,
Și veseliți-v' cu d'insul:u, toți cei ce-l:u iubiți.
Bucurați-v' cu bucuria cu d'insul:u,
Toți cei ce a:u plâns:u pentru d'insul:u;
- 11 Ca să sugeți, și să v' saturați din ț'itele
mângăierilor:u lui,
Ca să sugeți, și să v' desf'etați din plini-
tatea mării: se:!
- 12 Căci așa ăice Iehova:
Ecc'e! * face-voi:u să curgă în el:u pacea, ca
pre un:u ri:u,
Și avuția pop:orelor:u, ca un:u p'eri:u ce se
Atunce:ă veți 'suge, [rev'ersă;
Veți fi * purtați pe braăie,
Și veți fi desmerdați pe genunchi.
- 13 Ca un:u *copil:u*, pre care-l:u mângăia mu-
Așa eu v' voi:u mângăia; [mă-sa,
Da, v' veți mângăia în Ierusalim:u.
- 14 Și veți ved' *ac'esta*, și ânima v:ost:ă se va
bucura,
Și * o:sele v:ostre vor:u înflori, ca érba;
- Și mâna lui Iehova se va cun:osce la servii
Dară mânia lui la neamici:u lui. [sei, 15
* Căci ecc'e! Iehova vine cu foc:u,
Și cu car'e:le lui, ca un:u v'ertej:u,
Ca să verse urgia sa cu v:ăpaiă,
Și mustrarea sa cu flacără de foc:u;
Căci cu focul:u și cu * sabia lui 16
Va judeca Iehova totă carnea;
Și mulți vor:u fi cei uciși de Iehova.
* Cei ce se sântesc:u și se curăte în dumbrăvi, 17
Amblând:u unul:u după altul:u,
Cari mânâncă carne de porc:u și uric:uni
și ș:oreci,
Vor:u peri împreună, ăice Iehova;
Căci eu voi:u *pedepsi* faptele lor:u și cuge- 18
tele lor:u.
Dară va veni *timpul:u*, când:u voi:u a-
duna tot'e pop:orele și limbele;
Și vor:u veni, și vor:u ved' mării: se: mea;
* Și voi:u pune semn:u între d'înșii; 19
Și pre cei scăpați dintr'înșii voi:u trâm'ete
la pop:ore:
La Tarșiș:u, Pul:u și Lud:u, cari întind:u arcul:u,
La Tubal:u, Iavan:u, și la însulele depărtate,
Cari nu auđiră faima mea,
Nici nu v'edură mării: se: mea;
* Și vor:u da în scire mării: se: mea între pop:ore.
Și vor:u aduce pre toți frații vostri din tot'e 20
* Ca un:u dar:u, la Iehova, [pop:orele,
Pe cai, în car'e și pe pătasci,
Pe catări și pre dromadir:u,
La sântul:u me:u munte, Ierusalimul:u, ăice
Iehova,
Precum:u fii: lui Israel:u aduc:u daruri
În vase curate în casa lui Iehova.
Și dintr'ac'estia voi:u lua, 21
Ca să *fi'e* * preuți și Leviți, ăice Iehova.
Căci, precum:u * ceriurile cele no:ue și pă- 22
m'entul:u cel:u no:u,
Pre cari le voi:u face,
Se vor:u statornici înaintea mea, ăice Iehova,
Așa va sta statornic:u seminția v:ost:ă și nu-
mele vostru.
Și * se va întem'pla, de la o lună no:ă până 23
la cea-l-altă,
Și de la un:u sabațu până la cel:u-l-alt:u,
Că * va veni totă carnea, ca să se închine
ăice Iehova. [înaintea mea,
Și vor:u eși, și vor:u ved' * cadavrele ômenilor:u, 24
Cari a:u nelegiuit:u asupra mea;
Căci * vermele lor:u nu va muri,
Nici focul:u lor:u nu se va sting'e;
Și vor:u fi ură la totă carnea.

g Prov. 1. 24.	j 2 Thes. 1. 10.	m Cap. 49. 22. &	o Cap. 9. 5.	r Luc. 2. 34.	Cap. 61. 6.	z Pet. 3. 13.	z Vers. 16.
Cap. 65. 12.	Tit. 2. 13.	60. 4.	2 Thes. 1. 8.	Mal. 1. 11.	1 Pet. 2. 9.	Apoc. 21. 1.	a Marc. 9. 44.
Ier. 7. 13.	k Cap. 48. 18.	n Veđi Ezech. 37.	p Cap. 27. 1.	i Rom. 15. 16.	Apoc. 1. 6.	x Zech. 14. 16.	46. 48.
h Vers. 2.	& 60. 5.	1, etc.	q Cap. 65. 3, 4.	u Esod. 19. 6.	v Cap. 65. 17.	y Ps. 65. 2.	-
i Cap. 5. 19.	t Cap. 60. 16.						

CARTEA LUÎ IEREMIA.

Chiămarea lui Ieremia și misiunea sa de profet; și două viziuni simbolice.

- 1 **C**UVINTELE lui Ieremia, fiulul lui Hilkia, unul d'între preuții, cari erau ^a în Ana-
- 2 totu în pământul lui Beniamin: Cătră care a fostu cuvântul lui Iehova în dîilele lui Iosia, fiulul lui Amonu, regele lui Iuda, ^b în anulul alu trei-spre-decelea alu domniei acestuia. Asemenea a fostu și în dîilele lui Iehoiakimu, fiulul lui Iosia, regele lui Iuda, ^c până la sfârșitul anulul alu unu-spre-decelea alu lui Zedekia, fiulul lui Iosia, regele lui Iuda; ^d adecă, ^e până la strămutarea Ierusalimului ^f în luna a cincea.
- 4 Atunce cuvântul lui Iehova a fostu cătră mine, dîcîndu:
- 5 Mai 'nainte de a te 'forma în mitra mamei, ^g eu te-amu cunoscutu;
- 6 Mai 'nainte de a eși tu din matrice, eu te-amu sântitu,
- 7 Și te-amu hotăritu profetă popórelor.
- 8 Atunciamu respunsu: 'O Iehova, Dómne! Éccé, eu nu sciú să vorbescú, că ténérú sînt.
- 9 Și Iehova a dîsú cătră mine: Nu dîce: Ténérú sînt;
- 10 Că tu vei merge cătră toți acei la cari te voiú trâmète,
- 11 Și li vei vorbi 'tôte câte 'ți voiú ordina.
- 12 'Nu te teme de d'înșii, că 'eu cu tine sînt, Ca să te scăpú, dîce Iehova.
- 13 Atunci 'întins'a Iehova mâna sa, și atinse gura mea; și Iehova a dîsú cătră mine: Éccé, ^h pus'amú cuvintele mele în gura ta.
- 14 'Vedí, eu astă-dî pusu-te-amú preste popóre și preste regate, ca să ⁱ smulgi și să strici, ca să nimicesci și să surpi, ca să zidesci și să sădesci.
- 15 Cuvântul lui Iehova fost'a érá-și cătră mine, dîcîndu: Ce veđi, Ieremia? Și amú respunsu: "Vedú unú toégú de migdalú (*veghiatoriu*)."
- 16 Și a dîsú Iehova cătră mine: Bine ai vedutú; căci eu veghezú, ca să implinescú cuvântul meu.
- 17 Și fost'a cuvântul lui Iehova cătră mine a dîoa órá, dîcîndu: Ce veđi? Și amú respunsu: "Vedú unú ^j cazanú ferbêndú, și

faça lui întorsă cătră mēdă-nópte." Și Iehova a dîsú cătră mine:

De la 'mēdă-nópte se va vērša rēulú Preste toți locuitorii țerei;

Căci éccé, eu voiú ^k chiâma tôte némurile regatelor de la mēdă-nópte,

Dîce Iehova; și vorú veni,

Și va 'pune fie-care tronulú seú

La intrarea porțelor Ierusalimului,

Și împrejurulú tuturor zidiurilor lui,

Și a tuturor cetăților lui Iuda.

Și voiú ^l prochiâma judecâtele mele asupra locuitorilor lorú pentru tótă réutatea lorú;

"Fiindú-că mē lăsară, și tāmăiară ^m deilorú străini,

Și se inchinară înainte fapțelorú mănecilorú lorú.

Tu decí ⁿ 'încinge cópsele tale, și scólă-te,

Și spune-li tôte câte li ordinezú;

^o Nu te teme de d'înșii,

Ca să nu te sfărámú înainte lorú.

Căci éccé, eu te-amú făcutú astă-dî ^p cetate întărită și stălpú de ferú,

Și zidiú de aramă preste țera întregă,

Preste regii lui Iuda și preste mai marii lui,

Preste preuții lui, și preste poporulú țerei.

Și se vorú lupta asupra ta;

Dară nu te vorú învinge;

^q Căci eu sînt cu tine, dîce Iehova,

Ca să te scapú.

Ieremia se trâmète la Ierusalimú, ca să se judece cu poporulú pentru pécatele lorú.

SI CUVÂNTUL lui Iehova fost'a cătră mine, dîcîndu: Du-te, și strigă în urechile Ierusalimului, dîcîndu: Așa dîce Iehova:

Adusu-mi-amú aminte de tine,

De credincioșia ta ^r 'în ténereța ta,

De iubirea din timpulú logodirei tale,

^s Cândú ai venitú după mine în pustiiú,

Într'unú pământú nesemenatú.

^t Israelú era atunce sântú lui Iehova,

^u Prinósele veniturilorú sale;

^v Toți căți voiáu să-lú înghită, au fostú pedepsiți;

IEREMIA.

—

Capulú 1.

a Ios. 21. 18.

1 Cron. 6. 60.

Cap. 32. 7. 8. 9.

b Cap. 25. 3.

c Cap. 39. 2.

d Cap. 52. 12.

15.

e 2 Reg. 25. 8.

f Isa. 49. 1. 5.

g Esod. 33. 12.

h Luc. 1. 15. 41.

i Gal. 1. 15. 16.

j Esod. 4. 10. &

k Esod. 4. 10. &

l Esod. 4. 10. &

m Esod. 4. 10. &

j Num. 22. 20.

38.

k Mat. 23. 30.

l Esod. 2. 6. &

m Esod. 2. 6. &

n Esod. 2. 6. &

o Esod. 2. 6. &

p Esod. 2. 6. &

q Esod. 2. 6. &

r Esod. 2. 6. &

Fapt. 26. 17.

Ebr. 13. 6.

m Isa. 6. 7.

n Isa. 51. 16.

o Cap. 5. 14.

p 1 Reg. 19. 17.

q Cap. 18. 7.

r 2 Cor. 10. 4.

s 5.

t Esod. 11. 3.

7. & 24. 3.

u Cap. 4. 6. &

v Cap. 1. 1.

w Cap. 5. 15. &

x Cap. 5. 15. &

y Cap. 5. 15. &

z Cap. 5. 15. &

aa Cap. 5. 15. &

ab Cap. 5. 15. &

ac Cap. 5. 15. &

v 1 Reg. 18. 46.

w 2 Reg. 4. 29.

x 2. 1.

y Iov 38. 3.

z Luc. 12. 35.

aa 1 Pet. 1. 13.

ab Esod. 3. 12.

ac Vers. 8.

ad Esod. 2. 6.

ae Cap. 17. 13.

y Isa. 50. 7.

z Cap. 6. 27. &

aa 15. 30.

ab Vers. 8.

ac —

ad Capulú 2.

ae Esod. 16. 8.

af 22. 60. & 23.

ag 7.

ah 8. 19.

ai Osea 2. 15.

aj Deut. 2. 7.

ak Esod. 19. 5. 6.

al Iac. 1. 18.

am Apoc. 14. 4.

an Cap. 12. 14.

ao Veđi cap. 50.

- Răul a venit preste d'înșii,
Dice Iehova!
- 4 Ascultă cuvântul lui Iehova, casă a lui Iacob!
- Și voi, toate nămurile casei lui Israel!
- 5 Așa dice Iehova:
Ce nedreptate aflară în mine părinții vostri,
De se depărtară de la mine,
Și amblară după deșertăciune, și se făcură deșerti?
- 6 Și nu diseră: Unde este Iehova?
Care ne-a scos din pământul Egiptului,
Care ne-a condus prin pustii,
Prin pământul deșerturilor și ală prăpăstielor,
Prin pământul secetei și ală umbrei morții,
Prin pământul, prin care nu trecuse nici un
Și unde nimenea nu locuise. [omă]
- 7 Și v'amădusă într'un pământ roditor,
Ca să mâncați fructele lui și bunurile lui;
Dară după ce ați intrat, ați necurățit pământul meu,
Și ați prefăcută moscenirea mea în uriciune;
- 8 Preuții nu mai diseră: Unde este Iehova?
Și cei ce se țin de lege nu mă cunoscă;
Păstorii se resculară asupra mea,
Și profetii profetiră pentru Baal,
Și amblară după lucruri fără de folos.
- 9 Pentru acesta mă voiu certa cu voi, dice Iehova,
Și cu fiii filoră vostri mă voiu certa.
- 10 Căci treceți în insulele Chittim, și vedeți;
Și trameți la Kedar, și luați sémă bine;
Și vedeți, dacă se întâmplă ce-va asemenea?
- 11 Schimbat'a vre-un popor pre dei sei, de și acestia nu sunt dei?
Dară poporul meu a schimbată mărirea sa cu un lucru fără de folos.
- 12 Spăimântați-vă, cerurilor, de acesta,
Și înfricoșați-vă!
Cutremurați-vă foarte! dice Iehova.
- 13 Căci poporul meu făcu două rele:
Mă lăsă pre mine, isvorul apelor vii,
Și-și sēpă sie-și cisterne, cisterne crepate,
Cari nu pot ține apă.
- 14 Ore este Israel sclav, seii fii de sclav?
De ce a ajunsă pradă?
- 15 Pui de leu mugit'au asupra-i, rădicatu-și-au vócea,
Și făcut'au pământul seii un deșert;
Cetățile sale arsu-s'au, și au rămasă fără locuitori.
- Chiar și fii Nofului și ai Tahapanesului ți vor pasce crescutul capului.
- Au nu ți-ai făcut singur acesta, Părăsind pre Iehova, Dumneșul te, Pre-când el te conducea pe cale?
- Și acum ce ai a face în calea Egiptului, Ca să bei din apa Nilului?
- Seu ce ai a face în calea Asiriei, Ca să bei din apa Eufratului?
- Răutatea ta are să te pedepsescă, Și abaterile tale au să te mustre; Cunoște dară și vești, Cât de rău și amar este, Că ai lăsat pre Iehova, Dumneșul te, Și că nu este frica de mine în tine, Dice Iehova, Domnul oștirilor.
- Căci de demult ai sfărămată jugul te, Ai ruptă legăturile tale; Și ai dăsu: Nu voi mai asculta. Căci pe totă colina înaltă, Și suptă totă arborele verde, Te-ai culcată, ca o meretrice. Dară eu te sădisem viță alésă, Din sadă cu totul curată; Deci cum te-ai prefăcut înaintea mea într-o córdă de viță sēlbatică? Căci și cu nitru do te vei spăla, Și săpon mult ți vei lua, Păcatul te totă va rămâne scris înaintea mea, Dice Iehova, Dumneșul. [tea mea, Cum poți dice: Nu m'am necurățit, N'am urmat Baalilor? Vești calea ta în valea fiului lui Hinom, Cunoște ce ai făcut; Dromadiră ușoră esci, ce bate toate drumurile, Asină sēlbatică deprinsă în pustii, Ce în aprinderea sa inghite vântul; Pofta sa, cine o pôte indetula? Toți câți o caută nu trebue să se ostenească; În luna ei o voră află. Feresce piciorul te, să nu amble desculț, Și gutul te de la sete; Dară tu ai dăsu: „În zădar, nu! „Căci iubit'am dei străini, „Și în urma lor voi merge.“ Precum furul se rușinează, când se prinde, Așa se va rușina casa lui Israel, Ei, regi lor, mai mari lor, Preuții lor și profetii lor; Cari dică lemnului: „Tu esci părintele meu;“ Și Petrei: „Tu m'ai născut;“

Isa. 5. 4. Mic. 6. 8. 2 Reg. 17. 15. Iona 2. 8. Isa. 63. 9, 11, 13. Osea 13. 4. Deut. 8. 15. & 32. 10. Num. 13. 27. & 14. 7, 8.	Deut. 8. 7, 8, 9. Lev. 18. 25, 27, 28. Num. 35. 33, 34. Ps. 78. 58, 59. & 106. 38. Cap. 3. 1. & 16. 18. Mal. 2. 6, 7.	Rom. 2. 20. Cap. 23. 13. Ver. 11. Hab. 2. 18. Ezec. 30. 35, 36. Mic. 6. 2. Ezec. 20. 5. Lev. 20. 5. Mic. 4. 6. Ps. 116. 4.	Isa. 37. 19. Cap. 16. 20. Ps. 106. 20. Rom. 1. 23. Vers. 8. Isa. 1. 2. Cap. 6. 19. Ps. 86. 9. Cap. 17. 13. & 18. 14. Ioan. 4. 14.	2 Ved. Esod. 4. 29. Isa. 1. 7. Cap. 4. 7. Cap. 43. 7, 8, 9. Cap. 4. 18. Deut. 32. 10. Isa. 30. 1, 2. d Ios. 18. 3. Isa. 3. 9.	Osea 5. 5. Esod. 19. 8. Ios. 24. 18. Jude. 10. 16. 1 Sam. 12. 10. Marc. 12. 2. Isa. 57. 5, 7. Cap. 3. 6. Esod. 34. 15, 16. Esod. 15. 17.	Ps. 44. 2. & 80. 8. Isa. 5. 1, etc. & 60. 21. Mat. 21. 33. Marc. 12. 1. Luc. 20. 9. Deut. 32. 33. Isa. 1. 21. & 5. 4. Iov 9. 30.	Deut. 32. 34. Iov 14. 17. Osea 13. 12. Prov. 30. 12. Cap. 7. 31. Iov 39. 5-8. Cap. 14. 6. Cap. 18. 19. Deut. 32. 16. Cap. 3. 13.
---	---	--	---	---	--	--	---

Căci au întorsu spre mine dosul, și nu fața;
Dară în timpul nenorocirei loră dicu:
Scolă-te, și mēntui-ne!

28 Dară unde sūnt deii tei, pre cari ți i-ai
făcutu?

Ei să se scôle, de potū să te mēntuă în tim-
pul nenorocirei tale:

Căci pe câte sūnt cetățile tale, pe atăția sūnt
deii tei, o Iuda.

29 Pentru ce vē certăți cu mine?

Voi toți v'atī resculatū asupră-mi, dīce Iehova.

30 În zădarū amū lovitū pre fii vostri;

N'au primitū îndreptare;

Sabia vōstră a sfāsciatū pre profeții vostri,

Ca unū leu perđetoriū.

31 O voi generațiune de astă-zi!

Socotiți cuvēntulū lui Iehova, care dīce:

„Ore fost'amū unū pustiiū lui Israelū?

„Unū pāmēntū alū întunerecului?

„De ce dīce poporulū meū;

„Sūntemū domni preste noi,

„Nu vomū mai veni la tine?”

32 Aū pōte feciōra să uīte podōbele sale, seū
mirēsa gātēla sa?

Totu-și poporulū meū m'a uītātū de dīle
nenumerate.

33 Cātū ți imbunătățesci calea ta, căutāndū
iubire!

Cu adevēratū chīarū pre cele mai rele le-ai
învēțātū căile tale.

34 Și în pōlele tale aflatu-s'a sāngele suflete-
lorū sermanilorū nevinovați,

Pre cari nu i-ai prinsū spārgēndū zidiulū;

35 Și totuși tu dīci: „Sūnt nevinovați,

„Cu dreptū cuvēntū mânia lui se va întor-
ce de la mine.”

Éccē, eu mē voiū judeca cu tine,

Fiindū-că dīci: N'amū pēcătuitū.

36 De ce alergī atātū de multū, schimbāndu-ți
Ruşina-te-vei de Egiptū, [drumurile?

Cumū te-ai ruşinatū de Asiria;

37 Da, tu vei eşi de aicea

Cu mânele tale pe capulū teū;

Fiindū-că Iehova a lepēdatū pre cei în cari

Și nu vei prospera cu d'înșii. [te încređi,

3 DICE-se: Dacă cine-va lasă pre femea sa,
Și ea se duce de la d'insulū, și se face
femea altui bărbatū,

„Mai pōte acela să se întōrne la d'insa?

Aū pāmēntulū acela nu arū fi cu totulū
necuratū?

Éccē, desfrēnat'ai cu mulți iubiți:

Și tu mai gāndesci a te re'turna la mine,
dīce Iehova,

Rēdică ochii tei spre locurile înalte,

Și caută, unde nu te-ai necinstitū;

Atinutu-li-ai calea,

Cumū Arabulū aține cālētorulū pustiiulū;

Și ai necurățitū țēra

Cu desfrēnările tale și cu relele tale.

De aceea opritu-s'au plōiele,

Si nici măcarū plōiā tardīā nu s'a datū;

Frunte de meretrice s'a făcutū fruntea ta,

Nici rușine n'ai voitū să ai.

Aū nu este așa: și acumū să mai strigī că-
tră mine:

„Pārintele meū, tu esci conducētorulū tē-
nēreței mele!

„Aū ținē-va mânia sa pentru totū-dē-una?

„Până în eternū o va păzi?”

Éccē, așa ai vorbitū, și totū ai făcutū rele,
cātū ai pututū.

Amenințări asupra lui Iuda și asupra lui Israelū;
cu mustrări, chīāmări mīlostive, și fāgăduinși.

Iehova érá-și a dīsū cătră mine în dīlele
regelū Iosia: Vēđut'ai ce a făcutū fīca lui

Israelū cea neascultătore? Dusu-s'a pe tōtā
colina înaltă, și suptū totū arborele verde,

și a desfrēnatū acolo. Și după ce a făcutū
tōte acestea, dīsū-i-amū: Întor-
ce-te cătră

mine; dară nu s'a întorsū. Și vēđut'a acela
sōrā-sa cea necredinciosă, fīca lui Iuda. Și

amū vēđutū, că, de și amū lāsātū pre fīca
lui Israelū cea neascultătore, pentru adul-
terulū seū, și i-amū datū carte de despăr-
țeniā, Iuda, sōrā-sa cea necredinciosă, nu

s'a temutū; ci s'a dusū, și a desfrēnatū. Și
prin desfrēnarea nesocotită a ei a necu-
rățitū țēra, și a făcutū adulterii cu petrele

și cu lemnele. Și pe lūngă tōte acestea,
Iuda, sora sa cea necredinciosă, nu s'a in-
torsū cătră mine din tōtā ānima sa, ci cu

minciuni, dīce Iehova.

Și Iehova a dīsū cătră mine: Fīca lui
Israelū cea neascultătore s'a îndreptatū ina-
intea mea mai multū de cātū Iuda celū ne-
credinciosū. Mergī și prochiāmă cuvintele

acestea spre inēdā-nōpte, și dī:
Întor-
ce-te, Israele neascultătoriū, dīce

Iehova,
Și nu voiū face ca să cadă mânia mea pre-
ste voi;

7 Jude. 10. 10.
Pa. 78. 34.
Isa. 26. 16.
Deut. 32. 37.
Jude. 10. 14.
Isa. 45. 20.
u Cap. 11. 13.
v Vers. 23, 35.
w Isa. 1. 5. &
9. 15.
Cap. 5. 8.
y 2 Cron. 36. 16.

Neem. 9. 26.
Mat. 23. 29.
etc.
Fapt. 7. 52.
1 Thea. 3. 15.
z Vers. 5.
a Pa. 12. 4.
b Deut. 32. 15.
c Pa. 106. 21.
d Pa. 13. 25.
Osea 3. 14.
e Pa. 106. 38.

Cap. 19. 4.
e Vers. 33, 39.
f Vers. 9.
g Prov. 28. 13.
i Ioan. 1. 8, 10.
h Vers. 18.
Cap. 31. 29.
Osea 5. 13. &
12. 1.
i Isa. 30. 3.
Cap. 37. 7.
j 2 Cron. 28. 16.

30, 21.
k 2 Sam. 13. 19.
—
Capulū 3.
a Deut. 24. 4.
b Cap. 2. 7.
c Cap. 2. 20.
d Exec. 16. 26,
28, 29.
e Cap. 4. 1.
f Zeach. 1. 3.

e Vēđi Deut. 12.
2.
Cap. 2. 20.
f Pa. 38. 14.
Prov. 23. 28.
Exec. 16. 24,
25.
g Cap. 2. 7.
Vers. 9.
h Lev. 26. 19.
Deut. 28. 28,

21.
Cap. 9. 12. &
14. 4.
i Cap. 5. 8. &
6. 15. & 8. 12.
Exec. 8. 7.
Zof. 3. 5.
j Prov. 3. 17.
k Cap. 2. 2.
l Pa. 77. 7, etc.

& 103. 9.
Isa. 57. 16.
Vers. 12.
m Vers. 11, 14.
Cap. 7. 24.
n Cap. 9. 20.
o 2 Reg. 17. 13.
p Exec. 16. 46.
q Exec. 23. 9.
r 2 Reg. 17. 6,

18.
e Exec. 23. 11,
etc.
f Cap. 2. 7.
Vers. 2.
g Cap. 2. 27.
v 2 Cron. 34. 33.
Osea 7. 14.
w Exec. 16. 61.
& 23. 11.
y 2 Reg. 17. 6.

- Căci sânt * milosă, ȳice Iehova ;
 Și nu voiă mai ȳinē mânia pentru totă-dē-una.
- 13 * Numai cunósce-ȳi pēcatulău teă,
 Că ai pēcătuită împotriva lui Iehova, Dumne-
 neȳeulău teă,
 Și ai * rēsipitū urmările tale la * ȳleii străini,
 * Suptă totă arborele verde ;
 Și n'aȳi ascultată de vócea mea, ȳice Iehova.
- 14 Întórceȳi-vē, fii neascultători,
 ȳice Iehova ;
 * Căci eă amă dreptulău soȳiului asupra vóstră ;
 Și vē voiă lua / cāte unulă din cetate și cāte
 dūoi din nēmă,
 Și vē voiă duce la Sionă ;
- 15 Și vī voiă da * păstori duple ănima mea,
 ȳari vē voră * pasce cu sciinȳă și cu minte.
- 16 Și cândă vē veȳi immulȳi, și veȳi cresce în
 În ȳilele acele, ȳice Iehova, [ȳeră,
 Nu voră mai ȳice : Chivotulău legei lui Iehova,
 ' Nici lă va veni în gândă,
 Nici 'șī voră aduce aminte de elă ; nici 'lă
 Nici nu se va mai face. [voră cerceta ;
- 17 În timpurile acele voră numi Ierusalimulă :
 Tronulău lui Iehova,
 Și tóte popórele se voră aduna cătră d'insulă,
 / La numele lui Iehova, la Ierusalimă ;
 Și nu voră mai * urma învērtoșirei ănimei
 loră celei rele.
- 18 În ȳilele acele / casa lui Iuda va ămbra cu
 casa lui Israelă,
 Și voră veni împreună din pământulă de la
 * mēdă-nópte
 În * pământulă, pre care eă l'amă dată de
 moscenire părinȳiloră vóstri.
- 19 Dară eă ȳisesemă : Cumă să te pună între
 Și să-ȳi daă * pământulă plăcută, [fii mēi,
 Moscenirea, podóbă între podóbele popó-
 reloră !
 Dară gândi'tamă : ' Tu mē vei numi * părinte,
 Si nu te vei mai întórce de la mine.
- 20 Cu adevērată, precumă o femeă este necre-
 dinciosă iubitulău seă,
 Așa * v'aȳi făcută necredincioșī și voi mie,
 Casă a lui Israelă, ȳice Iehova.
- 21 O vóce s'a audită din / locurile înalte,
 Plângerea și rugăciunea fiiloră lui Israelă ;
 Pentru că suciseră calea loră,
 Uitaseră pre Iehova, Dumneȳeulău loră.
- 22 * Întórceȳi-vē, fii abātuȳi,
 Și / voiă vindeca abaterile vóstre.
 „Éccē, noi venimă la tine ;
 „Pentru că tu esci Iehova, Dumneȳeulău nostru.

- „ Cu adevērată, în deșertă se ascēptă mēn- 23
 tuire de la înălȳimi,
 „ Și de la mulȳimea munȳiloră ;
 „ Numai la Iehova, Dumneȳeulău nostru, este
 mēntuirea lui Israelă.
- „ Da, idolă, * rușinea nóstră, aă māncată din tē- 24
 nēreȳa nóstră cēstigulău părinȳiloră nostri,
 „ Oile loră și boii loră,
 „ Pre fii loră și pre fetele loră.
- „ În rușinea nóstră jăcemă, 25
 „ Și necinstea nóstră ne acopere ;
 „ * Căci amă pēcătuită împotriva lui Iehova,
 Dumneȳeulău nostru,
 „ Noi și părinȳii nostri din tēnēreȳa nóstră,
 pāna în ȳiua de astă-ȳi,
 „ Și n'amă ascultată de vócea lui Iehova,
 Dumneȳeulău nostru.”
- ISRAELE, de te vei întórce, 4
 ȳice Iehova, de te vei * întórce cătră mine ;
 Și de vei depārta de d'inaintea mea uriciu-
 Și nu vei mai rātăci ; [nile tale, 2
 * Și de te vei jura :
 Viă este Iehova !
 * În adevēră, în dreptă și în dreptate :
 Atuncea * popórele se voră bine-cuvēnta in-
 tr'insulă,
 Și * se voră lăuda într'insulă.
- Căci așa ȳice Iehova 3
 Cătră bărbatīi lui Iuda și ai Ierusalimulăi :
 / Araȳi pământulău vostru celă înȳelenită,
 Și * nu semēnăȳi în spinī !
 Voi bărbatīi ai lui Iuda și locuitorī ai Ie- 4
 rusalimulăi,
 * Circumcidēȳi-vē lui Iehova,
 Și depārtaȳi preputulău ănimei vóstre ;
 Ca nu cumă-va să isbucnēscă mânia mea,
 ca ună focă,
 Și să ardă, și nimenea să nu pótă să o stingă,
 De rēutatea fapteloră vóstre.
- Spuneȳi acēsta în Iuda, 5
 Și o proȳiāmată în Ierusalimă, și cuvēntaȳi,
 Suflaȳi în trimbīȳă în tótă ȳeră ;
 Ștrigaȳi cu vóce tare, și ȳiceȳi :
 „ Ștringeȳi-vē, și să întrāmă în cetăȳile cele
 Înălȳaȳi stēgulău spre Sionă ; [intărite“ ! 6
 Fugiȳi, nu staȳi :
 Că aducă rēulă de la / mēdă-nópte,
 Și nenorocire mare.
- * Leulă s'a rēdicată din tufariulău seă, 7
 Și / perȳetorulău popóreloră a plecată ;
 A eșită din loculău seă, ca să * prefacă pă-
 mēntulău teă în pustii ;

z Ps. 86. 15. &
 108. 8. 9.
 Vers. 5.
 a Lev. 26. 40.
 etc.
 Deut. 30. 1, 2.
 etc.
 Prov. 28. 13.
 b Vers. 2.
 Ezech. 16. 15.

24. 25.
 c Cap. 2. 25.
 d Deut. 12. 2.
 e Cap. 31. 32.
 f Osea 2. 19, 20.
 / Rom. 11. 5.
 g Cap. 23. 4.
 h Ezech. 34. 23.
 Ezech. 4. 11.
 h Ezech. 30. 28.

i Isa. 65. 17.
 j Isa. 60. 9.
 k Cap. 11. 8.
 l Veȳi Isa. 11.
 13.
 m Ezech. 37. 16—
 22.
 n Osea 1. 11.
 Vers. 18.
 Cap. 31. 8.

n Amos 9. 15.
 o Ps. 108. 24.
 Ezech. 20. 6.
 Dan. 8. 9. &
 11. 16, 41, 45.
 p Isa. 63. 16.
 q Isa. 48. 8.
 r Cap. 5. 11.
 s Isa. 15. 2.
 s Vers. 14.

Osea 14. 1.
 t Osea 6. 1. &
 14. 4.
 u Ps. 191. 1, 2.
 v Ps. 3. 8.
 w Cap. 11. 13.
 x Osea 9. 10.
 y Ezra 9. 7.
 z Cap. 22. 21.

Capitulă 4.
 a Cap. 3. 1, 22.
 b Deut. 12. 12.
 c Deut. 10. 20.
 d Isa. 45. 23. &
 65. 16.
 e Veȳi cap. 5. 2.
 f Isa. 48. 1.
 g Zech. 8. 8.
 d Fac. 22. 18.

Ps. 72. 17.
 Gal. 3. 8.
 e Isa. 45. 25.
 1 Cor. 1. 31.
 f Osea 10. 12.
 g Mat. 13. 7, 23.
 h Deut. 10. 16.
 i 30. 6.
 j Cap. 9. 26.
 Rom. 2. 28, 29.

Col. 2. 11.
 i Cap. 8. 14.
 j Cap. 1. 13, 14.
 15. & 6. 1, 22.
 k 2 Reg. 24. 1.
 l Dan. 7. 4.
 m Cap. 25. 9.
 n Isa. 1. 7.
 Cap. 2. 15.

- Și cetățile tale se voru nimici din lipsă de locuitori.
- 8 De aceea "încingeți-vă cu saci, plângeți și urlați;
Pentru că mânia cea înfocată a lui Iehova nu s'a întorsu de la noi.
- 9 Și în ziua aceea, țice Iehova,
Ânima regelui și ânima mai marilor se va perde,
Și preuții se voru spăimēnta, și profeții se voru îngrozi.
- 10 Atunci amă ȑisū: O Iehova, Dōmne!
Da, ° aī amăgitū pre poporul acesta și Ierusalimulū,
° Dīcēndū: Veți avē pace;
De ôre-ce sabia a ajunsū până la sufletū.
- 11 In timpulū acela se va țice popoului acestuia și Ierusalimulū:
° „Unū vēntū arȑetoriū *sufļă de pe* locurile înalte din deșertū;
„Cătră fēta poporului meī, nu ca sū vēnture, nici ca sū curăță“:
- 12 Da, unū vēntū puternicū vine din *locurile* acestea de la mine;
Și acumū ° voiū prochiāma hotārirea mea asupra lorū.
- 13 Ėccē, elū se înalță, ca nūoriī,
Și ° carēle lui, ca unū vērteȑū;
° Caii lui sūnt mai iuți decâtū vulturī;
Vai de noi, căci sūntemū prēdați!
- 14 Ierusalime, ° spalā ânima ta de rēutate,
Ca sā te mēntui;
Până cândū vorū locui in meȑiloculū teū cugetāriile tale cele rele?
- 15 Căci o vōce spune ° de la Danū,
Și dā in scire nenorocirea de la muntele lui Efraimū.
- 16 Amintiți *acēsta* popōrelorū,
Ėccē! publicați Ierusalimulū,
Cā impresurātorīi sosescū ° din o țērā inde-părtatā,
Și strigā asupra cetāȑilorū lui Iuda.
- 17 Așēdatu-s'au in jurulū lui, ° ca pāzitorīi de țērāne;
Pentru că s'au resculatū asupra mea, țice Iehova.
- 18 ° Purtarea ta și faptele tale ȑi-aūadusū acēsta, Nenorocirea ta cea atātū de amarā,
Care a ajunsū până la ânima ta.
- 19 ° Mēnuntafele mele! mēnuntafele mele!
Mi se cutremurū până in zidīurile ânimei mele;
Ânima mea se turburā in mine: nu potū sā tacū:
- Pentru că aī auȑitū, suflete alū meū,
Sunetulū trīmbiȑei, alarma resbelului.
° Sfārāmare preste sfārāmare! unū țipetu! 20
Căci tōtā țēra este pustiitā;
Pustiitu-s'au ° corturile mele de o datā,
Covōrele mele intr'ō clipā.
Până cândū voiū vedē stēgulū, 21
Și voiū auȑi sunetulū trīmbiȑei?
„Pentru că poporulū meū *este* fără de minte; 22
„Nu m'a cunoscutū;
„Sūnt fii nebunī,
„Și n'au minte;
„Sūnt înȑelepȑi in a face rēulū,
„Darā a face bine nu sciū.“
° Mē uītū preste țērā, și Ėccē, ea *este* ° fără 23
formā și deșertā;
Și la ceriuri, și Ėccē, nu aū lumina lorū!
° Mē uītū la munȑi, și Ėccē ei tremurā, 24
Și tōte colinele se cutremurā!
Mē uītū, și Ėccē, nu *este* nici unū omū, 25
Și ° tōte pāserile cerilui aū fugitū!
Mē uītū, și Ėccē, Carmelulū *este* deșertū, 26
Și tōte cetāȑile lui sūnt ruinate,
De faȑa lui Iehova,
Din aprinderea mâniei lui!
Căci așa țice Iehova: 27
Tōtā țēra va ajunge unū pustiiū;
° Totu-și nu o voiū nimici cu totulū.
De aceea ° pāmēntulū este in jale, 28
Și ° ceriulū de dé-asupra se întunecā,
Pentru că eū amū ȑisū, amū hotāritū,
Și ° nu-mī va pāré rēū, nici mē voiū întōrce
de la acēsta. 29
Tōtā cetatea fuge,
De vuetulū călāreȑilorū și alū arcașilorū;
Întrā in tufari,
Și se acatā pe stānci;
Tōtā cetatea *este* pārsăsitā,
Și nici unū omū nu locuesce intr'insa. 30
Și tu, cea pustiitā, ce vei face?
De te vei îmbrāca cu purpurā,
De te vei împodobi cu podōbe da aurū,
° De-ȑi vei boi ochiī cu dresuri,
In zādarū te vei împodobi;
Căci ° iubiȑiī tei te despreȑescū,
Ei cautā viēȑa ta.
Căci audū o vōce, ca a unei femeī in fa- 31
cere,
Unū suspinū, ca acelei ce nasce pre ântēiū-nāscutulū seū:
Vōcea ficeī Sionului;
Suspina, ° întindēndū mânele sale, și *ȑicēndū*:
„Vai de mine!
„Căci sufletulū meū se stinge de ucigași.“

n Isa. 22. 12.	Ecce. 11. 17.	Hab. 1. 8.	z Ps. 107. 17.	Veȑi Luc. 19.	f Fac. 1. 2.	j Osea 4. 3.	n Cap. 22. 20.
Cap. 6. 26.	Osea 13. 15.	Isa. 1. 16.	Isa. 50. 1.	42.	g Isa. 5. 25.	k Isa. 5. 30. &	22.
o Ecce. 14. 9.	r Cap. 1. 16.	Iac. 4. 8.	Cap. 2. 17. 19.	b Ps. 12. 7.	h Ecce. 38. 20.	50. 3.	Plān. 1. 2, 19.
2 Thes. 2. 11.	s Isa. 5. 28.	v Cap. 8. 16.	a Isa. 15. 5. &	c Ecce. 7. 26.	i Zef. 1. 3.	l Num. 23. 19.	o Isa. 1. 15.
p Cap. 5. 12. &	t Deut. 28. 49.	x Cap. 5. 15.	16. 11. & 21.	d Cap. 10. 20.	j Cap. 5. 10, 18.	Cap. 7. 16.	Plān. 1. 17.
14. 13.	Plān. 4. 19.	y 2 Reg. 25. 1.	3. & 22. 4.	e Rom. 16. 19.	k 30. 11. & 46.	m 2 Reg. 9. 30.	—
q Cap. 51. 1.	Osea 8. 1.	4.	Cap. 9. 1, 10.	e Isa. 24. 19.	28.	Ecce. 23. 40.	

- 5 **C**UTRIERAȚI ulițele Ierusalimului,
 Și uitați-vă, și cunoșteți, și cercetați în
 piețele lui,
 * De puteți afla în el un om,
 * De este vre-unul, care să facă dreptatea,
 Care să caute adevărul; * și-l voi ierta.
- 2 * De și dicu ei: * Viu este Iehova!
 Totu-și jură minciunos.
- 3 Iehova, * ochii tei au nu caută spre adevăr?
 Tu i-ai lovit, dară ei n-au simțit;
 I-ai nimicit, dară n-au voit să se in-
 drepte;
 Împetritu-s'au fețele lor mai mult decât
 stânca,
 N-au voit să se întorne.
- 4 Atunci amă disu: Acestia sunt nisce saraci,
 sunt proști,
 Ce nu cunosc calea lui Iehova,
 Judecata Dumneșului lor.
- 5 Mă voi duce către cei mari,
 Și voi vorbi către ei:
 Căci * acestia cunosc calea lui Iehova,
 Judecata Dumneșului lor;
 Dară acestia au sfărămat cu totul jugul,
 Și au rupt legăturile.
- 6 De aceea * leul din pădure i va lovi,
 * Lupul deșertului i va pustii,
 * Leopardul va pândi cetățile lor;
 Totu cel ce va eși din ele va fi sfășiat;
 Pentru că s'au înmulțit păcatele lor,
 Și s'au mărit abaterile lor.
- 7 Cum! să te iertu pentru acesta?
 Fiii tei m'au lăsat,
 Și jură pe cei * ce nu sunt zei:
 * După ce i-am îndestulat, apoi au sevâr-
 șit adulteriu,
 Și se adună în casa meretrice.
- 8 * Sunt ca nisce cai sătui și cotoioși,
 * Necheză fie-care după femea aprăpelui se.
- 9 * Să nu pedepsesc pentru acesta? dice Ie-
 hova;
 * Și sufletul meu să nu se resbune asupra
 unui așa popor?
- 10 * Suiți-vă pe zidurile lui, și le sfărămați;
 * Dară să nu le nimiciți cu totul,
 Smulgeți curpenii lui;
 Că nu sunt ai lui Iehova.
- 11 Căci * casa lui Israel și casa lui Iuda,
 S'au purtat către mine cu necredință, dice
 Iehova.
- 12 * Se lepădă de Iehova,
 Și au disu: * „Elu nu este,
 „Și nici nu va veni asupra-ni vre-un rău,
- * „Nici vom vedea nici sabiă, nici fomete;
 „Și profeții se voru prefăce în vânt,
 „Și cuvântul lui Iehova nu este într'înșii.“ 13
 Așa li se va întâmpla lor înși-și.
 De aceea așa dice Iehova, Dumneșul oș- 14
 tirilor:
 Fiindcă voi cuvântați aceste cuvinte;
 * „Eccă, eu voi face vorbele mele să fie ca
 focul în gura ta,
 Și pre poporul acesta să fie ca lemnele,
 și-i va mistui. 15
 O casă a lui Israel, dice Iehova:
 „Eccă, aduc asupra-vi un * popor de de-
 parte;
 Popor puternic, un popor vechi,
 Un popor, a căruia limbă nu o cunosc,
 Nici înțelegi ce vorbesce;
 Tolba lui este ca un mormânt deschis, 16
 Toți sunt viteși.
 Voru mânca * secerișul te și pâinea ta, 17
 Pre cari fii tei și fetele tale trebuiau să le
 mănânce;
 Voru mânca oile tale și turmele tale;
 Voru mânca viile tale și smochinii tei;
 Și voru nimici prin sabiă cetățile tale cele
 întărite,
 În cari te încreși.
 Dară cu toate acestea, dice Iehova, în zile- 18
 le acele
 * Nu ve voi nimici cu totul.
 Și va fi, cându veți dice: 19
 „Pentru ce ni-ai făcut Iehova, Dumneșul
 nostru, toate acestea?
 Atuncea li ve răspunde:
 Precum * m'ăți lăsat,
 Și ați servit pre zei străini în pământul
 vostru:
 Așa * veți servi pre străini într'un pământ,
 care nu este al vostru. 20
 Spuneți acestea casei lui Iacob,
 Și dați în scire acestea în Iuda, dicându:
 „O popor nebun și fără de minte, ascultă 21
 acum acestea:
 Voi, cari aveți ochi, și nu vedeți;
 Cari aveți urechi, și nu auziți;
 „A nu ve temeți de mine? dice Iehova, 22
 Și nu tremurați înaintea mea?
 Celu ce am pus năsipul * hotar mării,
 Dupre un ordin perpetuu, preste care nu
 poate trece;
 Se muncesc valurile ei, dară nu-lu pot
 birui;
 Ele mugesc, dară nu-lu pot trece.

Cap. 5.	f Cap. 7. 9.	i Ps. 2. 3.	Gal. 4. 8.	Vers. 18.	Cap. 1. 15. &	etc.	Ioan. 12. 40.
a Exec. 22. 30.	g 2 Cron. 16. 9.	m Cap. 4. 7.	r Deut. 32. 15.	s Cap. 3. 20.	1 Isa. 39. 3.	1 Reg. 9. 8. 9.	Fapt. 28. 26.
b Fac. 18. 23.	h Isa. 1. 5. & 9.	n Ps. 104. 20.	s Exec. 22. 11.	a 2 Cron. 36. 16.	Cap. 23. 22. &	Rom. 11. 8.	m Apoc. 15. 4.
etc.	13.	Hab. 1. 8.	t Cap. 13. 27.	Cap. 4. 10.	Cap. 4. 16.	16. 10.	n Iov. 26. 10. &
Ps. 12. 1.	i Cap. 2. 30.	Zef. 3. 3.	u Vers. 29.	b Isa. 28. 15.	Lev. 26. 16.	j Cap. 2. 13.	38. 10. 11.
c Fac. 18. 26.	t Cap. 7. 28.	o Osea 13. 7.	v Cap. 9. 9.	c Cap. 14. 13.	Deut. 28. 31.	k Deut. 28. 48.	Ps. 104. 9.
d Tit. 1. 16.	f Cap. 8. 7.	p Ios. 23. 7.	w Cap. 44. 22.	d Cap. 1. 9.	33.	l Isa. 6. 9.	Prov. 8. 29.
e Cap. 4. 2.	k Mic. 3. 1.	q Deut. 32. 21.	y Cap. 4. 27.	e Deut. 28. 49.	h Cap. 4. 27.	z Ezech. 12. 9.	
				Isa. 5. 26.	i Deut. 29. 24.	Mat. 13. 14.	

- 23 Dară acestu poporū are o animă dărjă și îndereptnică;
S'au resculatū, și s'au dusū;
- 24 Și nu dicū în ânima lorū: Să ne tememū de Iehova, Dumneḡeulū nostru,
• Care dă plōiă * timpuriă și plōiă târḡiă, la timpul seū;
Și * păzesce pentru noi septēmānele hotărīte ale culesulū.
- 25 * Nedreptățile vōstre le-au îndepărtatū, și pēcatele vōstre au opritū *aceste* bunetăți de la voi.
- 26 Căci află-se în poporulū meū nelegiuiți, Ce * sepunū la pândă, cumū se plēcă pāsērarii; Așēdă rețēua, prindū pre ômeni.
- 27 Precumū cușca este plină de pāsēri, Așa și casele lorū *sunt* pline de încelăciune; Prin ea s'au măritū și s'au înavuțitū;
- 28 S'au 'ingrășatū, s'au făcutū tari, Și trecū cu vederea faptele celorū rei; Nu facū * judecată, Judecata orfanulū, * ca să prospereze; Nici dreptatea saracilorū nu o facū.
- 29 * Să nu pedepsescū pentru *acestea*? ḡice Iehova;
Și sufletulū meū să nu se resbune asupra unui așa poporū?
- 30 *Lucruri* înspăimēntătoare și * cumplite se întēplă în tēră:
- 31 Profeții profetescū * minciuni, Și preuții domnescū cu ajutorulū lorū: Și poporulū meū * 'i place acēsta: Și ce veți *mai* face până în sfârșitū?
- 6 **F**ili ai lui Beniaminū, fugiți Din meḡiloculū Ierusalimulū, Și trimițați în Tekoa, Și rēdicați unū semnū de focū în * Betu-Haccheremū:
• Căci rēulū se apropiă de la mēdă-nōpte, Și o ruină mare.
- 2 Pre cea frumōsă și gingașă, Pre fēta Sionulū, o voiū dērīma.
- 3 Păstorii și turmele lorū vinū la d'īnsa;
• Așēdă corturi în jurulū ei; Fie-care pasce pe partea lui.
- 4 • Pregătiți resbelulū asupra ei; Sculați-vē, și să ne suimū * cātră mēdă-ḡi; Pēcatū pentru noi, că ḡiua se plēcă, Că se întindū umbrele de sēră.
- 5 Dară sculați-vē, și ne vomū sui nōpte, Și vomū ruina palaturile sale.
- 6 Căci așa ḡice Iehova, *D-ḡeulū* oștirilorū: Tăiați arbori,
- Și faceți unū valū asupra Ierusalimulū;
Acēsta *este* cetatea de pedēpsă, Într'īnsa nu *este* decâtū apēsare.
- 7 Precumū fōntāna isvoresce apa sa,
Așa isvoresce ea rēutatea ei;
• Silnicia și răpirea se audū într'īnsa;
Înaintea mea ne'ncetatū *se infăḡișeză* suferinți
Înțelepțesce-te, Ierusalime! [și plāngerī.
- 8 Ca nu cumū-va * să se tragă sufletulū meū de la tine;
Ca nu cumū-va să te prefacū într'unū deșertū, într'unū pāmēntū nelocuitū.
Așa ḡice Iehova, *Dumneḡeulū* oștirilorū;
- 9 Vorū culege, ca pre o viiă, rēmāșițele lui Israelū;
Mai întinde-ți mână, ca și culegētorulū cu panierulū *seū*!
- 10 Cātră cine voiū vorbi?
Sēu *pre* cine voiū descepta, să *mē* asculte?
Ecce 'urechiā lorū nu *este* circumcisă,
Și nu potū să audă;
Ecce, *ḡ* cuvēntulū lui Iehova li *este* de batjocură,
Nu aū plăcere de d'īnsulū.
De aceea eū sūnt plinū de mânia lui Iehova;
- 11 • Sūnt sātulū de a o *mai* purta:
O voiū vērsa 'asupra pruncilorū pe cale,
Și asupra adunārei tēnērilorū;
Căci prinde-se vorū și bărbatulū și femea,
Și bētrānulū și celū sātulū de ḡile.
Și * casele lorū vorū trece în *stēpānirea* altora,
- 12 Cu țerānele și femeele lorū împreună;
Căci voiū întinde mână mea
Asupra locuitorilorū pāmēntulū acestuia,
ḡice Iehova.
Căci de la celū mai micū alū lorū până la celū mai mare alū lorū,
Fie-care s'a dedatū * sgārčeniei;
Și de la profetū până la preutū,
Fie-care lucrēzā încelăciune.
Și • vindecă cu ușurință rānele *fetei* poporū-
- 14 lui meū,
• ḡicēndū: Pace, pace!
Și pacea nu *este*.
Ore * rușinatu-s'au, cândū aū făcutū urīciune?
- 15 Nu, nici decumū nu s'au rușinatū,
Nici nu cunoscū *ce este* rușinea:
De aceea vorū cădē unulū preste altulū;
Cândū 'i voiū pedepsi, vorū cădē, ḡice Iehova.
- 16 Așa ḡice Iehova:
Stați în drumuri, și căutați,
Și întrebați de * cărările cele vechi,

o Pa. 147. 8.	17. 18.	Mal. 3. 5.	Capulū 6.	Ioel 3. 9.	Osea 9. 12.	Cap. 8. 10.	14. 13. & 23.
Cap. 14. 22.	Hab. 1. 15.	y Cap. 23. 14.	a Neem. 3. 14.	e Cap. 15. 8.	i Cap. 7. 26.	n Isa. 56. 11.	17.
Mat. 5. 45.	t Dcut. 32. 15.	Osea 6. 10.	b Cap. 1. 14. &	f Isa. 57. 20.	Cap. 7. 51.	Cap. 8. 10. &	q Cap. 3. 3. &
Fapt. 14. 17.	u Isa. 1. 23.	s Cap. 14. 14.	4. 6.	g Pa. 55. 9, 10,	Vedī Esod. 6.	14. 18. & 23.	8. 12.
p Dent 11. 14.	zoch. 7. 10.	& 23. 25, 26.	c 2 Reg. 25. 1,	11.	12.	11.	r Isa. 8. 20.
Ioel 2. 23.	v Iov 12. 6.	Ezec. 13. 6.	4.	Cap. 20. 8.	j Cap. 20. 8.	Mic. 3. 6, 11.	Cap. 18. 15.
q Fac. 8. 22.	Pe. 73. 12.	a Mic. 2. 11.	Cap. 4. 17.	Ezec. 7. 11,	k Cap. 20. 9.	o Cap. 8. 11.	Mal. 4. 4.
r Cap. 3. 8.	Cap. 12. 1.	—	d Cap. 51. 27.	23.	l Cap. 9. 21.	Ezec. 13. 10.	Luc. 16. 29.
s Prov. 1. 11,	a Vera. 9.			h Ezech. 23. 18.	m Dent. 28. 30.	p Cap. 4. 10. &	

- Care *este* calea cea bună; și âmblați pe d'însa;
Și *așa* veți afla 'repaus pentru sufletele
vostre.
Dară ei au *disu*:
"Nu voim să âmbălăm *pe ea*."
17 Pus'amă încă și 'custoși preste voi,
Cari *să* *dică*: „Ascultați sunetul trîmbeței;”
Dară ei au *disu*:
"Nu voim să *auzim*."
18 De aceea ascultați, popórelor! și tu,
comunitate, cunósce,
Ce se petrece între acestia.
19 "Ascultă, pămîntule!
Éccé, eú voiú aduce asupra poporului aces-
tuia nenorocire,
'Fruptulú cugetárilorú lorú;
Pentru că n'au ascultatú de cuvintele mele,
Nici de legea mea; ci au lepédát'o.
20 "La ce-mí *folosesce* tămáia adusá 'din Şeba?
Și trestia aromatică din pămîntú depártatú?
'Olocaustele vóstre nu-mí *sînt* bine-primate,
Și sacrificiile vóstre nu-mí placú.
21 De aceea, *așa* *dice* Iehova:
Éccé, eú voiú pune petre de poticnire po-
porului acestuia,
De cari și párinții și fiú lui se vorú poticni;
Vecinulú și amiculú lui vorú peri.
22 *Așa* *dice* Iehova;
Éccé, vine unú poporú din pămîntulú de
cátră "méďă-nópte,
Și o națiune mare se rēdică de la mar-
ginea pămîntulú;
23 Arcú și lance are în mání;
Sînt cruđi și fără de milă;
Vócea lorú 'mugesce, ca marea,
Și vinú călare pe cai,
Înșirați, ca bărbații de resbelú
Asuprá-ți, fíică a Sionulú.
24 Noí *auđit'amú* fáima lorú;
Slăbit'au mánale nóstre;
'Agoniă ne-a cuprinsú,
Și chinurí, ca ale unei femei în facere.
25 Nu eșiți la címpú, nici nu âmblați pe cale;
Căci sabia neamiculú și gróza *de elú este*
pretutindenea.
26 Fétă a poporului méu, 'încinge-te cu sacú,
'Și culcă-te în cenușă,
'Fă-ți jale, *ca pentru fiulú* unulú-născutú,
Și plângeri amare;
Că pustiitorulú a venitú fără de scire asu-
pra nóstră.
27 Ca unú 'topitoríu de aurú te-amú pusú în
međiloculú poporului méu,
Ca să cunoscí și să cercetezi urmările lorú.
- ^h Toți *sînt* neascultători, 'vorbitori de rău, 28
^j Aramă și ferú; cu toții *sînt* stricați. 29
Foile s'au arsú;
Plumbulú s'a mistuitú de focú;
Topitorulú topesce în zădarú,
Căci reiú nu s'au despártitú.
^k Argintú lepédátú se vorú numi, 30
Pentru că Iehova i-a lepédátú.

*Mustări și amenințări îndreptate cátră poporú
în templu.*
CUVĖNTULŪ, care a fostú de la Iehova 7
cátră Ieremia, 'dicéndú: Stă în pórtă 2
casei lui Iehova, și prochiamá acolo cuvên-
tulú acesta, și *đi*:
Auđiți cuvêntulú lui Iehova, toți *ómenă*
lui Iuda,
Căți întrați prin porțele acestea, ca să vé
închinați lui Iehova!
Așa *dice* Iehova, Dumneđeulú oștirilorú și 3
alú lui Israelú:
^b Îndreptați urmările vóstre și faptele vóstre,
Și vé voiú lăsa să locuiți în loculú acesta.
^c Nu vé încredeți în cuvinte minciunóse, *đi-* 4
céndú:
"Templulú lui Iehova,
"Templulú lui Iehova,
"Templulú lui Iehova *sînt* acestia!"
Căci de veți îndrepta urmările vóstre și fap- 5
tele vóstre;
De veți 'face judecată între omú și apró-
pele seú;
De nu veți asupri pre străinú, pre orfanú 6
și pre veduvă,
Și nu veți vērса sânge nevinovatú în loculú
acesta,
'Nici nu veți urma pre *đei* străiní spre dau-
na vóstră;
^j Atuncia vé voiú lăsa să locuiți în loculú 7
acesta,
În 'pămîntulú, pre care l'amú datú párinți-
lorú vostri, în eternú și perpetuú.
Éccé, ^h voi vé încredeți în 'cuvinte minciu- 8
nóse, ce nu folosescú nimicú.
Cumú! ^j furați, ucideți și sevârșiți adulteriú, 9
Jurați strâmbú, și tămáiați lui Baalú,
Și ^k urmați altorú *đei*, pre cari nu-i cunósceți,
'Și apoi veniți și stați înaintea mea în casa 10
acésta,
^m Care se numesce dupre numele méu,
Și *diceți*: „Sûntemú scăpați!" și *eră-și* faceți
tóte aceste uriciuni!
ⁿ Casa acésta, care se numesce dupre numele 11
méu,

^s Mat. 11. 29.	^x Ps. 40. 6. &	^a Cap. 1. 15. &	^d Cap. 4. 8.	^j Ezech. 22. 13.	^c Mic. 3. 11.	^h Vers. 4.	Vers. 6.
^t Isa. 21. 11. &	50. 7, 8, 9.	5. 15. & 10.	^e Cap. 25. 34.	^k Isa. 1. 32.	^d Cap. 22. 3.	ⁱ Cap. 5. 31. &	^l Ezech. 23. 39.
58. 1.	Isa. 1. 11. &	22. & 50. 41,	Mic. 1. 10.	—	^e Deut. 6. 14,	14. 13, 14.	^m Vers. 11, 14,
Cap. 25. 4.	66. 3.	42, 43.	^f Zech. 12. 10.	Capulú 7.	15. & 8. 19. &	^j 1 Reg. 18. 21.	30.
Ezech. 3. 17.	Amos 5. 21.	^b Isa. 5. 30.	^g Cap. 1. 18. &	^a Cap. 26. 2.	11. 28.	Osea 4. 1, 2.	Cap. 32. 34. &
Hab. 2. 1.	Mic. 6. 6, etc.	^c Cap. 4. 31. &	15. 20.	^b Cap. 18. 11.	Cap. 13. 10.	Zef. 1. 5.	34. 15.
^u Isa. 1. 2.	^y Isa. 60. 6.	13. 21. & 49.	^h Cap. 5. 23.	^f Deut. 4. 40.	^k Esod. 20. 5.	ⁿ Isa. 56. 7.	
^v Prov. 1. 31.	^z Cap. 7. 21.	24. & 50. 43.	ⁱ Cap. 9. 4.	^g Cap. 3. 18.			

- Au dóră făcutu-s'a în ochii vostri ° pesceră de tâlhari?
 Éccé, eu însu-mi amú vechitú *acestea*, dice Iehova.
- 12 Dară duceți-vé acumú la ° loculú meu, care *era* în Šilo,
 ° Unde amú pusú numele meu la începutú,
 Și vedeți ° ce i-amú făcutú,
 Pentru réutatea poporului meu Israelú!
- 13 Și acumú, fiindú-că ați făcutú tóte aceste fapte, dice Iehova,
 Și v'amú vorbitú,
 ° Sculându-mé de demănétă, și vorbindú,
 Dară n'ați auditú;
 Și ° v'amú strigatú, dară n'ați respunsú:
- 14 Pentru ácéta voiú face casei, care se numesce duple numele meu,
 În care vé incredeți,
 Și loculú, pre care l'amú datú voiú și părinților vostri,
 Precumú amú făcutú ° Šiloulú:
- 15 Vé voiú arunca de la fața mea,
 ° Precumú amú aruncatú pre toți frații vostri,
 ° Pre tótă seminția lui Éfraimú.
- 16 De aceea ° nu te ruga pentru poporulú acesta,
 Nicí nu rēdica cerere seú rugăciune pentru d'insulú,
 Nicí nu međiloci cătră mine;
 ° Că nu te voiú asculta.
- 17 Nu veđi ce facú ei în cetățile lui Iuda,
 Și în ulițele Ierusalimului?
- 18 ° Fiii culegú lemne, și părinții aprindú foculú,
 Și femeele fremētă aluatulú,
 Ca să facă turte reginei cerului,
 Și să ° verse libațiunii deilorú străini,
 Ca să mé întărite.
- 19 ° Óre pre mine mé întărită? dice Iehova;
 Óre nu pre ei insi-și, spre rușinea fečelorú lorú?
- 20 De aceea, așa dice Iehova, Domnulú:
 Éccé, mânia mea și furia mea se va vērša asupra loculú acestuia,
 Asupra omului, și asupra animalului;
 Asupra arborilorú câmpului,
 Și asupra fructelorú pământului;
 Și va arde, și nu se va stinge.
- 21 Așa dice Iehova, Dumneđeulú oștirilorú și alú lui Israelú:
 ° Adăugiți olocaustele vóstre și sacrificiele vóstre,
 Și mâncați *din carnea lorú*.
- ° Caci n'amú vorbitú cu părinții vostri, nicí 22
 li-amú datú ordinú,
 În ziua, în care i-amú scosú din pământulú Egiptului,
 Pentru olocauste și sacrificii;
 Ci cuvēntulú acesta li-amú ordinarú, dicēndú: 23
 ° Ascultați de vócea mea,
 Și ° eú vi voiú fi Dumneđeú,
 Și voi °mí veți fi poporú:
 Și ámblați pe tóte căile, câte vi le punú
 Ca să vi fie bine. [înainte,
 ° Dară n'aú ascultatú, nicí nu și-aú plecatú 24
 urechia;
 Ci ° aú ámblatú duple sfaturile și invētoșirea
 ânimei lorú celei rele;
 ° S'aú datú înapoi, și n'aú *mersú* înainte.
 Din ziua în care aú eșitú părinții vostri din 25
 pământulú Egiptului,
 Până în ziua de astă-đi.
 Amú ° trāmesú la voi pre toți servii mei,
 pre profeți,
 ° Sculându-mé în fie-care demănétă, și trāmetēndú-î:
 ° Totu-și nu m'aú ascultatú, nicí nu și-aú 26
 plecatú urechia:
 Și ° aú îndărjitú cerbicea lorú.
 ° Aú făcutú mai reú decátú părinții lorú.
 Și chiarú ° de li veți vorbi tóte aceste cuvinte, 27
 Nu te vorú asculta;
 Și de veți striga la d'iusii,
 Nu-ți vorú responde.
 De aceea đi-li lorú: 28
 Acesta *este* unú poporú, care nu ascultă de
 vócea lui Iehova, Dumneđeulú seú,
 ° Nicí nu primesce invēțături; [lorú.
 ° Adeverulú a peritú și s'a stinsú din gura
 ° Tunde-ți pērulú teú, *Ierusalime!* și-lú 29
 lepēdă,
 Și scóte bocetú pe locurile înalte!
 Că Iehova a lepēdatú și a părăsitú gene-
 rațiunea ácéta a mâniei sale.
 Căci fii lui Iuda aú făcutú rele înainte-mí, 30
 dice Iehova:
 ° Aú pusú uriciunile lorú în casa,
 Care se numesce duple numele meu,
 Ca să o necurățescă;
 Și aú ziditú ° înălțimile Tofetului, 31
 Care *este* în valea fiului lui Hinnomú,
 Ca să ° ardă pre fii lorú și pre fetele lorú
 în focú;
 ° Ceea ce n'amú ordinarú, și în cugetú nu
 mi-a intratú.

o Mat. 21. 13.	Vers. 25.	y Esod. 32. 10.	Amos 5. 21.	h Pa. 81. 11.	m Vers. 24.	r Cap. 9. 3.	& 32. 34.
Marco. 11. 13.	Cap. 11. 7.	Cap. 11. 14. & 13.	Veđi Osea 8. 13.	Cap. 11. 8.	Cap. 11. 8. & 17. 23. & 25.	s Iov. 1. 20.	Ezec. 7. 20. & 8. 5, 6, etc.
Luc. 19. 46.	Prov. 1. 24.	Cap. 14. 11.		i Deut. 29. 19.	Pa. 81. 12.	Isa. 15. 2.	Dan. 9. 27.
p Ios. 18. 1.	Isa. 65. 12. & 66. 4.	z Cap. 15. 1.	e 1 Sam. 15. 22.	Pa. 81. 12.	Cap. 2. 27. & 33. 33.	Cap. 16. 6. & 48. 37.	u 2 Reg. 23. 10.
Jude. 18. 31.		a Cap. 44. 17.	Ps. 51. 16, 17.	j Cap. 2. 27. & 33. 33.	n Neom. 9. 17, 29.	Mic. 1. 16.	Cap. 19. 5. & 32. 35.
q Deut. 12. 11.	u 1 Sam. 4. 10, 11.	b Cap. 19. 13.	Osea 6. 6.	k 2 Cron. 36. 15.	o Cap. 19. 15.	t 2 Reg. 21. 4, 7.	v Ps. 106. 38.
r 1 Sam. 4. 10, 11.	Ps. 78. 60.	c Deut. 32. 16, 21.	f Esod. 15. 26.	Cap. 25. 4. & 29. 19.	Cap. 16. 12.	2 Cron. 33. 4, 5, 7.	x Veđi Deut. 17. 3.
Ps. 78. 60.	Cap. 26. 6.	d Isa. 1. 11.	Deut. 6. 3.	z Vers. 13.	p Ezech. 2. 7.	Cap. 23. 11.	
Cap. 26. 6.	v 2 Reg. 17. 23.	e Esod. 19. 5.	Cap. 11. 4, 7.		q Cap. 6. 3. & 32. 33.		
2 Cron. 26. 15.	x Ps. 78. 67, 68.	Cap. 6. 20.	Lev. 26. 12.				

- 32 De aceea éccă, * vină dîilele, dîce Iehova,
În cari nu se va numi, Tofetû,
Nici, Valea Fiului lui Hinnomû,
Ci, Valea Tăierei;
* Căci vorû immormênta în Tofetû, ne mai
fiindû *aiurea* locû.
- 33 Şi * cadavrele acestui poporû se vorû face
hrană
Păserilorû cerîului şi férelorû pămêntului;
Şi nu *va fi* cine să le sperie.
- 34 Şi voiû face să * înceteze din cetăţile lui
Iuda,
Şi din uliţele Ierusalimului,
Vócea bucuriei şi vócea veseliei,
Vócea mirelui, şi vócea miresei;
Căci * pămêntulû *acesta* în pustii se va pre-
face.
- 8 ÎN timpulû acela, dîce Iehova, vorû scóte
ósele regilorû lui Iuda, şi ósele mai ma-
rilorû lui,
Ósele preuţilor, şi ósele profeţilor,
Şi ósele locuitorilorû Ierusalimului, din mor-
mintele lorû;
2 Şi le vorû întinde în faţa sórelui şi a luneî,
Şi în faţa tuturorû oştirilorû cerescî, pre
cari le-au iubitû,
Pre cari le-au servitû, şi pre cari le-au ur-
matû,
Pre cari le-au căutatû, şi * căroră s'au în-
chinatû.
Nu se vorû *mai* aduna, * nici nu se vorû
immormênta;
Ci se vorû face * gunoiû pe faţa pămêntului.
3 Şi * mórtea va fi mai dorită decâtû viéşa
De totă rămăşiţa celorû ce vorû fi rămaşi
din acea generaţiune rea,
Ce va fi rămasă în tóte locurile, unde-i voiû
fi alungatû,
Dîce Iehova, *Dumneşleulû* oştirilorû.
- Neascultarea Iudeilorû, care se face totû mai rea,
şi neupêrata ei pedêpsă.*
- 4 Şi érá-şi dî cătră ei:
Aşa dîce Iehova:
De cade cine-va, aû nu se scólă?
De rătăcesce cine-va, aû nu se întórce?
- 5 De ce *decî* poporulû acesta alû Ierusalimului
a * rătăcitû,
Cu rătăcire perpetuă?
* Ei ţinû tare la încelăciune,
Şi * nu voiescû să se întorcă.
- 6 * I-amû ascultatû, şi i-amû auđitû;
Nu vorbescû dreptû;

- Nu *este* nimenea, *căruia* să-i pară rău de
rêutatea sa,
Séu să dîcă: Ce amû făcutû?
Fie-care se întórce la alergătura sa,
Ca calulû *ce* se aruncă în luptă.
Chiarû şi * cocostârculû de suptû ceriû cu- 7
nósce timpulû seû;
* Turturica, rîndunica, şi cocóra păzescû tim-
pulû venirei lorû;
Dară * poporulû meû nu cunosce dreptulû lui
Iehova.
- Cumû dîceţi: Sîntemû înţelepţi, 8
* Şi legea lui Iehova *este* cu noi?
Cu adevêratû, în zădarû ea s'a făcutû:
Péna scriitorilorû *o-au prefăcutû* în minciună. 9
* Înţelepţi sînt ruşinaţi,
Se spăimêntă şi sînt prinşi;
Éccă, ei lepêdară cuvêntulû lui Iehova;
Ce înţelepciune decî *este* într'înşii?
De aceea * voiû da femeele lorû altora, 10
Şi ţerânele lorû *altorû* stêpâni;
Pentru că fie-care, de la celû mai micû până
la celû mai mare,
Se dedaû * sgârceniei;
De la profetû până la preutû,
Fie-care lucrêză încelăciune,
Şi * vindecă cu uşurinţă rânele ficeî popo- 11
rului meû,
Dîcêndû: * Pace! pace!
Şi pacea nu *este*.
- Óre * ruşinatu-s'au, cândû aû făcutû urîciuni? 12
Nu, nici decumû nu s'au ruşinatû,
Nici nu cunoscû ce *este* ruşinea;
De aceea vorû cădé unulû preste altulû;
Cândû 'i voiû pedepsi, vorû cădé,
Dîce Iehova.
- Cu totulû 'i voiû mistui, dîce Iehova; 13
Nu *se vorû afla* strugurî * în viîă,
Nici smochine pe * smochini;
Si frunđa va vesteji;
Şi *bunurile*, pre cari li-amû datû, se vorû
duce de la d'înşii.
- De ce şedemû? 14
* Adunaţi-vê, să întrămû în cetăţile întărite,
Şi să tăcemû acolo;
Căci Iehova, Dumneşleulû nostru, ne-a adusû
la tăcere,
Si ne-a adăpatû * cu fiere;
Că lui Iehova amû păcătuitû.
- * Aceptat'amû pace, dară nici unû bine nu 15
nî-a venitû:
Timpû de vindecare, şi éccă! spăimă.
Fornaitulû cailorû lui s'a auđitû de la * Danû; 16

y Cap. 19. 6.
z 2 Reg. 23. 10.
Cap. 19. 11.
Ezec. 6. 5.
a Deut. 28. 26.
Pa. 79. 2.
Cap. 12. 9. &
16. 4. & 24.

20.
b Isa. 24. 7. &
Cap. 16. 9. &
25. 10. & 33.
11.
Ezec. 26. 13.
Osea 7. 11.
Apoc. 18. 23.

c Lev. 26. 23.
Isa. 1. 7. & 3.
26.
—
Capitûl 8.
a 2 Reg. 23. 5.
Ezec. 8. 16.

b Cap. 22. 19.
c 2 Reg. 9. 36.
Pa. 83. 10.
Cap. 9. 22. &
16. 4.
d Iov 3. 21, 22.
& 7. 15, 16.
Apoc. 9. 6.

e Cap. 7. 24.
f Cap. 9. 6.
g Cap. 5. 3.
h 2 Pet. 3. 9.
i Isa. 1. 3.
j Cant. 2. 12.
k Cap. 5. 4, 5.

l Rom. 2. 17.
m Cap. 6. 15.
n Deut. 28. 30.
Cap. 6. 12.
Amos 5. 11.
Zef. 1. 13.
o Isa. 56. 11.

p Cap. 6. 13.
q Ezech. 13. 10.
r Cap. 3. 3. &
6. 15.
s Isa. 5. 1, etc.
Ioel 1. 7.

t Mat. 21. 19.
Luc. 13. 6. etc.
u Cap. 4. 5.
v Cap. 9. 15. &
25. 15.
w Cap. 14. 19.
y Cap. 4. 15.

Totû pământul s'a mișcatu,
De sunetul nechezătorei *cailor* lui * celor
puternici;
Căci veniră, și mistuiră țera și totu ce era
Cetatea și locuitorii ei. [intr'însa,
17 Și *eccē* mai trămetu asupra-vî șerpî, basiliscî,
Pentru cari * nu este nici unû descântecû
Și ei vë vorû mușca, *ține* Iehova.
18 Unde să aflu vre-o mângăiere in întristarea
Anima mea este bolnavă in mine. [mea!
19 *Eccē*, vócea de strigare a ficeî poporului
meu din * pământu îndepărtatû!
„Aû nu este Iehova in Sionû?
„Regele lui aû nu este într'însulû?
„De ce m'aû * întăritatû prin chipurile lorû
„Prin deșertăciuni străine? [cioplite?
20 „Trecutu-s'a secerișulû, sfârșitu-s'a vëra,
„Și noi *incă* nu sîntemû mēntuiți.“
21 „Eû sîntû rānitû pentru rana ficeî popo-
rului meu,
* Sînt in jale, spaîma m'a cuprinsû!
22 Óre nu este / balsamû in Galaadû?
Óre nu este acolo vre-unû medicû?
De ce óre fîca poporului meu nu se vindecă?
9 **A** HÛ, * de s'arû preface capulû meu in apă,
Și ochiî mei intr'unû isvorû de lăcrimi,
Ca să plângû *diîa* și *nóptea*
Pre ucișî ficeî poporului meu!
2 O de așî avé o colibă de călătorû in pustiiû!
Mi-așî lăsa poporulû meu, și m'așî duce de
Căci * toți sînt adulteri, [la elû;
O adunătură de făcători de rele;
3 * Intindû limba lorû, arculû lorû de minciună,
Și in pământulû lorû nu biruescû prin adevărû;
Ci trecû din rēutate in rēutate,
Și * de mine nu sciû, *ține* Iehova.
4 * Păziți-vë totû însulû de aprópele seû,
Și nu vë încredeți in nici unû frate;
Căci până și frate *pre frate* încelă,
Și totû amiculû se pórtă ca / unû vorbi-
torî de rēu.
5 Da, totû însulû încelă pre aprópele seû,
Și nu vorbescû adevărulû;
Aû deprinsû limba lorû ca să vorbescă min-
ciună,
Și se ostinescû într'a face rele.
6 Lócașulû teû este in međilocolû încelăciunei,
Și prin încelăciune nu voiescû să mă cunoscă,
ține Iehova.
7 De aceea, așa *ține* Iehova, *D-đoulû* oștirilorû:
Eccē, * / voiû topi, și- / voiû cerca;
* Căci ce *alta* să facû pentru fîca poporului
meu?

Limba lorû este ca o săgétă uciđetőre; 8
Ea vorbesce * amăgire;
Fie-care vorbesce / de pace cu gura lui cătră
aprópele seû,
Dară in ânimă / pune pândă.
* Să nu- / pedepsescû pentru acestea? *ține* Ie- 9
hova;
Și sufletulû meu să nu-și resbune asupra
unui așa poporû?
(Pentru munți voiû scóte plāngerî și țipete, 10
Și / pentru pāsciunile deșertului, bocire;
Căci pustiuu-s'aû, încâtû nici unû omû nu
póte să trecă *preste* eî,
Nici nu se aude vócea de turme in eî;
Fugit'aû * pāserile ceriului și animalele,
Depărtatu-s'aû.)
Și voiû preface Ierusalimulû in * grāmăđi, in 11
* locuință de șacali,
Și cetățile lui Iuda le voiû face unû deșertû,
fără locuitori.
* Cine este omulû celû înțeleptû, care póte 12
să înțelegă acēsta?
Și cătră cine a cuvētatû gura lui Iehova,
ca să spună,
Pentru ce țera s'a perdutû,
Și s'a pustitû ca unû pustiiû, încâtû nimenia
nu póte să trecă *prin* ea?
Iehova a mai đisû : 13
Pentru că lăsară legea mea,
Pre care li-amû pus'o înainte,
Și nu ascultară de vócea mea,
Nici nu âmblară dupre d'însa;
Ci aû * âmblatû dupre învėtoșarea animei 14
lorû,
Și dupre Baaliî, * pre cari i-aû învățatû pă-
rințiî lorû:
De aceea așa *ține* Iehova, *Dumneđeulû* oș- 15
tirilorû și alû lui Israelû:
Eccē, eû / voiû * hrāni, pre acēstû poporû
alû meu, / cu pelinû,
Și- / voiû adăpa cu apă de fiere;
Și- / voiû * imprāscia pr'între popórele,
Pre cari nici eî nici părințiî lorû nu le cu- 16
noscură;
* Și voiû trāmete sabiā in urma lorû,
Până cândû / voiû nimici.
Așa *ține* Iehova, *Dumneđeulû* oștirilorû : 17
Căutați și chīamați * plāngetőrele, ca să vină;
Și trāmeteți după cele deprinse a *jāli*, ca
să vină;
Să se grăbescă, și să rēdice plāngere pen- 18
Ca / ochiî nostri să lase lăcrimi, [tru noi;
Și pleópele nóstre să isvorēscă apă.

z Jude. 5. 22.
Cap. 47. 3.
a Ps. 58. 4. 5.
Ecl. 10. 11.
b Isa. 39. 3.
c Deut. 32. 21.
Isa. 1. 4.
d Cap. 4. 19. &
9. 1. & 14. 17.

e Ioel 2. 6.
Nah. 2. 10.
f Fac. 37. 25. &
43. 11.
Cap. 46. 11. &
51. 8.
—
Cap. 9. 9.
Isa. 22. 4.

Cap. 4. 19. &
13. 17. & 14.
17.
Plān. 2. 11.
& 3. 48.
b Cap. 5. 7. 8.
c Ps. 64. 3.
Isa. 59. 4, 13,
15.

d 1 Sam. 2. 12.
Osea 4. 1.
e Cap. 12. 6.
Mic. 7. 5, 6.
f Cap. 0. 28.
g Isa. 1. 25.
Mal. 3. 3.
h Osea 11. 8.
i Ps. 12. 2. &

120. 3.
Vers. 3.
j Ps. 28. 3. &
34. 13.
55. 21.
k Cap. 5. 9, 29
l Cap. 12. 4. &
25. 10.
Osea 4. 3.
m Cap. 4. 25.

n Isa. 25. 2.
o Isa. 13. 22. &
34. 13.
Cap. 10. 22.
p Ps. 107. 43.
Osea 14. 9.
q Cap. 3. 17. &
7. 24.
r Gal. 1. 14.

s Ps. 80. 5.
t Cap. 8. 14. &
23. 15.
Plān. 3. 15,
19.
u Lev. 26. 33.
Deut. 28. 64.
v Lev. 26. 33.

Cap. 44. 27.
Ezec. 5. 2. 12.
w 2 Cron. 35. 25.
Iov 8. 8.
Ecl. 12. 5.
Amos 5. 16.
Mat. 9. 23.
y Cap. 14. 17.

- 19 Căci ^a voce de jale se aude din Sion:
„Cătū sūntemū de nimiciți! sūntemū rușinați
„Căci trebuie să părăsimū țera; [forte!
„Căci au surpatū locuințele nōstre.“
- 20 Ascultați deci, femei! cuvēntulū lui Iehova,
Și să primescă urechiă vōstră cuvēntulū gu-
rei sale,
Și invēțați pre ficele vōstre plângere,
Și *tōtă* femea pre vecina sa cāntarea de jale.
- 21 Căci mōrtea se sue prin ferestrele nōstre,
Intră in palaturile nōstre,
Ca să stēpescă pre ^a prunci in uliță,
Și pre tēneri in piețe.
- 22 Di, așa dīce Iehova:
Cadavrele ōmenilorū vorū cādē, ^b ca gunoīulū
pe fața pāmēntulū,
Și ca mănunchiulū in urma secerătorulū,
Și *pre care* nime nu-lū culege.
- 23 Așa dīce Iehova:
^c Să nu se laude înțeleptulū cu înțelepciū-
nea sa,
Să nu se laude puterniculū cu puterea sa,
Să nu se laude avutulū cu avuția sa;
- 24 Ci ^d celū ce se laudă să se laude cu *acēsta*,
Că *mē* înțelege, și *mē* cunōsce,
Că eū *sūnt* Iehova, celū ce face milă,
Dreptulū și dreptatea pe pāmēntū;
^e Căci in *acēsta* mē placū, dīce Iehova.
- 25 Ecce, vinū *đilele*, dīce Iehova,
Cāndū ^f voiū pedepsi pre toți, și pre circum-
ciși și pre necircumciși:
- 26 Pre Egiptū, pre Iuda și pre Edomū,
Pre fiū lui Ammonū și pre Moabū,
Și pre toți cāti ^g taiā marginile *pērulū* ca-
Cari locuescū in pustii; [pului lorū,
Căci *tōte acēste* popōre *sūnt* necircumcise,
Și *tōtă* casa lui Israelū *este* ^h necircumcisă
la ānimă.
- Desceptări asupra idololatriei; încelăciunea și ne-
bunia ei descrisă.*
- 10 **A** SCULTAȚI cuvēntulū, pre care vi-lū dīce
Iehova, casă a lui Israelū!
- 2 Așa dīce Iehova:
^a Nu vē deprindeți in urmările păgānilorū,
Și nu vē spāimēntați de semnele ceriulū,
De și păgāni se spariā de ele.
- 3 Căci datinele păgānilorū *sūnt* deșertāciuni;
Căci ^b ei taiā unū lemnū din pădure,
Mānele de meșterū ^c lū lucrēzā cu *secura*;
4 ^d Lū împodobescū cu argintū și cu aurū;
^e Lū *c* întārescū cu cuie și cu ciocane,
- Ca să nu se clatine.
Stău ca unū stālpū de palmierū, lucratu in 5
^a Darā nu vorbescū; [strugū;
^b Se portū *de cātră* alți;
Căci nu potū să āmble.
Nu vē temeți de d'inșii; că ^c rēu nu potū să
Nici a face bine nu potū. [facā,
Nimenea nu *este* ^d asemenea ție, Iehova! 6
Esci mare, și numele teū *este* mare in
putere.
^e Cine să nu se témā de tine, Rege alū po- 7
Căci *acēsta* ți se cuvine; [pōrelorū!
Căci ^f între toți înțelepti popōrelorū,
Și între *tōte* regatele lorū, nu *este* nimenea
asemenea ție.
Ci cu toți sūnt ^g proști și nebuni, 8
Chiarū lemnulū *insu-și* *este* mustrarea deșe-
tāciunei lorū.
Argintū ciocānitū se aduce din Tarșișū, 9
Și ^h aurū din Ufazū,
Lucru de maiestru,
Și de mână de argintariū:
Vestmēntulū lorū *este* vēnātū și purpurū;
Tōte acēste sūnt ⁱ lucruri de *ōmeni* iscusiți.
Darā Iehova *este* Dumneđeulū celū adevēratū, 10
Este ^m Dumneđeulū celū viū, și ⁿ regele eternū,
De mānia lui pāmēntulū se cutremurā,
Și popōrele nu potū să pōrte *urgia* lui.
(Așa veți vorbi cātrā ei: 11
^o „Dei, cari n'au făcutū ceriulū și pāmēntulū,
^p „Vorū peri de pe fața pāmēntulū și de
suptū ceriulū *acēsta*.“)
Elū ^q făcu pāmēntulū cu puterea sa, 12
^r Intemeiā lumea cu înțelepciunea sa,
Și ^s întinse ceriurile cu mintea sa.
^t La vuetulū *ce se face*, cāndū elū pune mul- 13
țimea apelorū in ceriuri,
Și ^u rēdicā nūorii de la marginile pāmēntulū,
Intōrnā fulgerele in plōiā,
Și scōte vēntulū din tesaurele sale;
Atunci ^v omulū se arētā *cātū* *este* de ^w prostū 14
cu sciința sa;
Și ^x totū argintarulū rēmāne rușinatū de chi-
purile sale cele cōplite;
^y Căci chipulū seū turnatū *este* o minciună,
Și nici o suflare nu *este* într'insulū.
Sūnt deșertāciuni, lucru de amāgire, 15
La timpulū pedepsēi lorū ^z vorū peri.
^{aa} Moscenirea lui Iacobi nu *este* ca *acēstia*, 16
Căci elū *este* Făcētorulū a *tōte*;
Și ^{ab} Israelū *este* seminția moscenirei lui;
^{ac} Numele lui *este* Iehova, *D-deulū* oștirilorū.

z Lev. 18. 28.
a 20. 29.
b Cap. 6. 11.
c Cap. 8. 2. &
16. 4.
d Ecl. 9. 11.
e 1 Cor. 1. 31.
f 2 Cor. 10. 17.
g Mic. 6. 8. &
7. 18.
h Rom. 2. 8. 9.

g Cap. 25. 23. &
49. 32.
h Lev. 26. 41.
i Ezech. 44. 7.
j Rom. 2. 28.
k —
l Oapuli 10.
m Lev. 18. 3. &
20. 23.

b Isa. 40. 19. 20.
c 44. 9. 10.
d etc. & 45. 20.
e Isa. 41. 7. &
46. 7.
f Ps. 115. 5. &
135. 16.
g Hab. 2. 19.
h 1 Cor. 12. 2.
i Ps. 115. 7.
j Isa. 46. 1. 7.

f Isa. 41. 23.
g Esod. 15. 11.
h Pa. 86. 8. 10.
i Apoc. 15. 4.
j Ps. 89. 6.
k Ps. 115. 8.
l Isa. 41. 29.
m Hab. 2. 18.
n Zech. 10. 2.
o Rom. 1. 21.
p 22.

k Dan. 10. 5.
l Ps. 115. 4.
m 1 Tim. 6. 17.
n Pa. 10. 16.
o Veđi Ps. 96.
5.
p Vers. 15.
q Isa. 2. 18.
r Zech. 13. 2.
s Fac. 1. 1, 6,

9.
r Ps. 136. 5. 6.
s Cap. 51. 15.
t etc.
u Ps. 93. 1.
v Iov 9. 8.
w Ps. 104. 2.
x Isa. 40. 22.
y Iov 38. 34.
z Ps. 135. 7.

v Cap. 51. 17.
w 18.
x Prov. 30. 2.
y Isa. 42. 17. &
44. 11. & 45.
16.
z Hab. 2. 18.
aa Vers. 11.
ab Pa. 16. 5. &
73. 26. & 119.

57.
Cap. 51. 19.
Plan. 3. 24.
c Deut. 32. 9.
d Ps. 74. 2.
e Isa. 47. 4. &
51. 15. & 54. 5.
f Cap. 31. 35. &
32. 18. & 50.
34.

Strămutarea cea de aproape dată în scire poporului.

- 17 * Adună de pe pământul lucrurile tale,
Tu, cel ău locuiești în împresurare!
- 18 Căci așa ăice Iehova:
Éccé, eă de astă dată voiă / asvêrli *departe*
pre locuitorii țerei;
Căci i-amă închisă din strîmtă, * ca să-ă
19 ^a Văi mie de durerea mea! [găsescă.
Rana mea este mare; și amă ăisă:
ⁱ „Ori cumă, acăsta-ă o bôlă, ^j ce *trebuie* să o
suferă, și o voiă suferi;
20 * „Cortulă meă s'a pustiită, și tôte funiele
mele s'au ruptă;
„Fii meă s'au dusă de la mine, și nu mă sînt,
„Nu *este* cine să mă întindă cortulă meă,
„Său să rădice covorele mele.“
21 Căci păstorii s'au improstită,
Și n'au căutată pre Iehova;
Pentru acăsta nu prosperă,
Și tôte turmele loră s'au răsipită.
22 Vócea vestei, éccé, vine!
Și mișcare mare din ⁱ pământulă dela mēdă-
nópte;
Pentru ca să prefacă cetățile lui Iuda în-
tr'ună deșertă,
În ^m locuință pentru șacali.
23 Iehova, cunoscă, că nu a omulă *este*
„calea sa,
Că nu *este* în ^{puterea} omulă ce âmbă, de
a-ă îndăpta pașii seă.
24 Iehova * depesce-mă, dară cu astempără;
Nu cu mânia ta, ca să nu mă nimicesă.
25 ^p Vêrsă mânia ta asupra popóreloră, * cari
nu te cunoscă,
Și asupra nēmuriloră, cari nu chiamă nu-
mele teă;
Căci aă mănăcătă pre Iacobă,
* L'au mănăcătă, l'au nimicită,
Și aă pustiită locuința lui.

*Poporulă și măi mară seă călcândă legământulă
lui Dumneă, trebuie să se pedesescă aspru.*

- 11 CUVĖNTULŪ, care a fostă cătră Ieremia
de la Iehova, ăicendă:
2 Ascultați cuvintele legământulă acestuă,
și spune bărbățiloră lui Iuda și locuitorii
loră Ierusalimulă; Și ăi cătră ei: Așa ăice
Iehova, Dumneăulă lui Israelă:
* Blăstemată *fi* omulă, care nu ascultă
de cuvintele legământulă acestuă,
4 Pre care l'amă dată părințiloră vostri,
În ăiua în care i-amă scosă din pământulă
Egiptulă,
^b Din cuptorulă de feră, ăicendă:

- * Ascultați de vócea mea, și faceți
Tôte căte vi ordineză;
Așa *ca* să-mă fiți poporă,
Și eă să vi fiă Dumneă;
Ca să împlinescă ^d jurământulă, ce l'amă ju- 5
rată părințiloră vostri,
De a li da ună pământă, în care curge lapte
și miere,
Precumă *se vede* în ăiua de astă-ă.
Atunci eă amă respunsă, și amă ăisă:
Așa să fie, Iehova.
Iehova a măi ăisă cătră mine: 6
Prochiamă tôte cuvintele acestea în cetățile
lui Iuda,
Și pe ulițele Ierusalimulă, ăicendă:
Ascultați cuvintele legământulă acestuă,
* Și faceți-le
Căci amă mărturisită pre părințiiă vostri, 7
În ăiua în care i-amă scosă din pământulă
Egiptulă până în ăiua de astă-ă,
* Sculându-mă de demănăță, desceptându-ă,
și ăicendă:
Ascultați vócea mea.
* Dară n'au audită, și nu și-aă plecată urechiă; 8
Ci aă ^a âmblată fie-care după învêrtogarea
âniei loră celei rele;
Pentru acăsta voiă aduce asupra loră *cu-*
prinsulă tuturoră cuvinteloră legământulă
acestuă,
Pre cari *le-amă* ordinată de a *le* face, dară
nu *le-amă* făcută.
Și Iehova ăice cătră mine: 9
Între bărbățiiă lui Iuda,
Și între locuitorii Ierusalimulă *este* ⁱ o con-
jurare;
S'au reñtorsă la ^j fără-de-legile strămoși- 10
loră loră,
Cari nu voiră să audă de cuvintele mele,
Și aă urmată după alțiă ăei, ca să li servescă;
Casa lui Israelă și casa lui Iuda aă ruptă
legământulă meă,
Pre care l'amă făcută cu părințiiă loră.
De aceea așa ăice Iehova: 11
Éccé, voiă aduce preste ei nenorocirea,
De care nu voră pută scăpa;
Și * voră striga cătră mine,
Dară nu voiă asculta;
Ci mērgă cetățile lui Iuda și locuitorii Ie- 12
rusalimulă,
Și ⁱ strige cătră ăei, cărora li tāmăiară;
Dară ei nu voră pută să-ă scăpe,
În timpulă nenorocirii loră.
Căci pre căte *sînt* ^m cetățile tale, pre atăția 13
sînt și ăei teă, o Iuda!

^e Veđi Cap. 6 1. i Ps. 77. 10.
Exec. 12. 3. j Mic. 7. 9.
etc. k Cap. 4. 20.
f 1 Sam. 25. 29. l Cap. 1. 15. &
Cap. 16. 13. 4. 6. & 5. 15.
g Exec. 6. 10. & 6. 22.
h Cap. 4. 19. & m Cap. 9. 11.
8. 21. & 9. 1

n Prov. 16. 1. & 20. 24.
o Ps. 6. 1. & 38. 1.
p Ps. 79. 6.
q Iov 18. 21.
1 Thes. 4. 5.
2 Thes. 1. 8.
r Cap. 8. 16.
—
Ospulă 11.
a Deut. 27. 26.

Gal. 3. 10.
b Deut. 4. 20.
1 Reg. 8. 51.
c Lev. 26. 3, 12.
Cap. 7. 23.
d Deut. 7. 12, 13.
Ps. 105. 9. 10.
e Rom. 2. 13.
Iac. 1. 22.
f Cap. 7. 13, 25.
& 35. 15.
g Cap. 7. 26.
h Cap. 3. 17. &
7. 24. & 9. 14.
i Exec. 22. 25.
Osea 6. 9.
j Exec. 20. 18.
k Ps. 18. 41.
Prov. 1. 28.
Isa. 1. 15.
Cap. 14. 12.
Exec. 8. 18.
Mic. 3. 4.
Zech. 7. 13.
i Deut. 32. 37, 38.
m Cap. 2. 26.

- Și pre câte *sunt* ulițele Ierusalimului,
Ați rădicat^u altare pentru *acelu* lucru ru-
Altare de tămăiere lui Baalū. [șinosū,
14 Și acum^u " nu te ruga pentru poporul acesta,
Nici nu ridica cerere, nici rugăciune pen-
tru d'iuși;
Căci nu-ți voiⁱ asculta, când^u vor^u striga
Din nenorocirea lor^u.]cătră mine
15 " Ce va face iubita mea în casa mea,
De ore ce atăția " severșesc^u desfrânarea lor^u
acolo,
Și s'a luat^u de la tine " carnea cea sântă ?
Căci când^u faci răul^u, atuncia " te bucuri.
16 Iehova te-a numit^u:
" Oliv^u pururea-verde, frumos^u, cu fructe
mărețe;
Dară cu vóce de alarmă mare s'a aprins^u
focul^u preste d'insul^u,
Și ramurele lui s'a^u rupt^u.
17 Căci Iehova, *D-đeul^u* oștirilor^u, " care te-a
Ți-a cuvântat^u nenorocire, [sădit^u,
Pentru răutatea casei lui Israel^u și a casei
Pre care ei a^u făcut^u o, [lui Iuda,
Întăritându-mă, și tămăiându^u lui Baal^u.
18 Și Iehova mⁱ-a dat^u în scire, ca să o
cunosc^u;
De demult^u arétatu-mi-a faptele lor^u.
19 Dară e^u eram^u ca un^u mnel^u desmădat^u,
pre care-l^u duc^u spre junghiare;
Și n'am^u înțeles^u, că ei a^u " făcut^u uneltiri
asupră-mi, *dicēndū*:
" Să nimicim^u pomul^u și fructul^u lui,
" Și să-l^u stērpim^u din " pământul^u celor^u vii,
" Ca nici numele lui să nu se mai amintescă.
20 Dară o Iehova, *D-đeul^u* oștirilor^u, cel^u ce
judeci drept^u,
Cel^u ce " cerci^u rēnunchii și ânima,
Fă ca să ved^u resbunarea ta asupra acestora;
Pentru că ție ți-am^u incredințat^u cauza mea.
21 De aceea așa *dice* Iehova
De bărbații din Anatot^u, " cari caută după
vieța ta, și dic^u:
" Să nu profetesc^u în numele lui Iehova,
Ca să nu mori de mânele nóstre;
22 De aceea așa *dice* Iehova, *D-đeul^u* oștirilor^u:
Ecce, e^u " voiⁱ pedepsi:
Tēnerii vor^u muri de sabiă;
Fiii lor^u și fetele lor^u vor^u muri de fóme;
23 Și nu va fi nici o rămășiță din ei;
Căci voiⁱ aduce rele preste bărbații din
Anatot^u,
Adecă, " anul^u pedepsei lor^u.
- DREPT^u** " esci, Iehova, când^u mă judec^u 12
cu tine;
Totu-și te întreb^u de judecățele tale:
" De ce calea reilor^u prosperēză ?
De ce s^unt fericiti toți cei ce se pórta cu
necredincioși ?
Săditu-i-ai, și a^u prins^u rădēcină;
2 Cresc^u, și încă și fructul^u da^u;
" Tu *esci* aprópe de gura lor^u,
Dară departe de rēnunchii lor^u.
Dară tu, Iehova, " mă cunosc^u;
3 M'ai ved^ut^u, și ai " cercat^u ânima mea cătră
Trage-i ca pre oⁱ la junghiare, [tine;
Și pregătesce-i pentru " diâa junghiarei !
4 Până când^u " țera va jăli,
Și érba se va usca de pe totă țērâna,
" De răutatea locuitorilor ei ?
" Vitele și păserele s'a^u stērpit^u; [tru.
Căci *dis'a^u* ei: Iehova nu vede viitorul^u nos-
5 Dacă fugind^u cu cei pedestri te făcură
să ostenes^u,
Atuncia cum^u te vei întrece cu caii ?
Si de n'ai siguranță într'un^u pământ^u de pace,
Atuncia ce vei face la " îmflarea Iordanului ?
6 Căci și " frații tei și casa părintelui te^u,
Și acestia s'a^u purtat^u cu necredincioși
cătră tine;
Da, acestia a^u strigat^u în urma ta cu vóce tare.
" Nu te încrede în ei,
Chiar^u de vor^u vorbi cu tine cuvinte plăcute.
7 Părăsit'am^u casa mea,
Lăsat'am^u moscenirea mea,
Dat'am^u pre iubita sufletului me^u în mâne-
le neamicilor ei.
Moscenirea mea făcutu-s'a pentru mine ca 8
un^u le^u în pădure;
Dat'a asupra-mi vócea sa;
De aceea e^u am^u urit^u o.
Moscenirea mea făcutu-s'a pentru mine o 9
pasere răpitoră pestriță;
Păseri răpitoare *decⁱ fi-vor^u* în jurul ei;
" Veniți, adunați-vē, tóte fērele câmpului,
Veniți să o măncați.
Mulți " păstori stricat'a^u " viaa mea, 10
A^u " călcat^u în picior^u partea mea,
Prefăcut'a^u partea mea cea atăt^u de plăcută
într'un^u pustii^u deșert^u.
11 Prefăcut'o-a^u într'o pustietate;
Și pustii^u *fiind^u*, " ea jălesce în juru-mi.
Tótă țera s'a pustii^u,
Pentru că nu este " nimenea, care să o ție la
ânimă.

n Esod. 22. 10. Cap. 7. 16. & 14. 11. 1 Ioan 5. 16. o Ps. 50. 16. Isa. 1. 11, etc. p Exec. 16. 25, etc. q Hag. 2. 12, 13, 14.	Tit 1. 15. r Prov. 2. 14. s Ps. 52. 8. Rom 11. 17. t Isa. 5. 2. Cap. 2. 21. u Cap. 18. 18. v Ps. 83. 4. z Ps. 27. 13. & 116. 9. & 142.	5. y 1 Sam. 16. 7. 1 Cron. 28. 9. Ps. 7. 9. Cap. 17. 10. & 20. 12. Apoc. 2. 23. z Cap. 12. 5, 6. a Isa. 30. 10. Amos 2. 12.	& 7. 13, 16. Mic. 2. 6. b Cap. 23. 12. & 46. 21. & 48. 44. & 50. 27. Luc. 19. 44. —	Capit ^u 12. a Ps. 51. 4. b Iov. 12. 6. & 21. 7. Ps. 37. 1, 25. & 73. 3, etc. Cap. 5. 28. Hab. 1. 4. Mal. 3. 15.	c Isa. 29. 13. Mat. 15. 8. Marc. 7. 6. d Ps. 17. 3. & 139. 1. e Cap. 11. 20. f Iac. 5. 5. g Cap. 28. 10. Osea 4. 3.	h Ps. 107. 34. i Cap. 4. 25. & 7. 20. & 9. 10. Osea 4. 8. j Ios. 3. 15. 1 Cron. 12. 15. Cap. 49. 19. & 50. 44. k Cap. 9. 4. &	11. 19, 21. l Prov. 26. 25. m Isa. 56. 9. Cap. 7. 33. n Cap. 6. 3. o Isa. 5. 1, 5. p Isa. 63. 18. q Vera. 4. r Isa. 42. 25.
--	---	--	--	--	---	---	---

- 12 Pe tóte înălțimile în pustiiu veniră pră-
dători;
Căci sabia lui Iehova mistue
De la o margine a țerei până la cea-l-altă;
Nici un muritoriu n'are pace.
- 13 *Semēnat'au grâu, dară voru secera spinî;
Ostenitu-s'au, dară nici un folos nu voru
Vē veți rușina de venitulă vostru, [avé;
Pentru aprinderea mâniei lui Iehova.
- 14 Așa dīce Iehova
Asupra tuturoră veciniloră mei celoră rei,
Cari 'se atingū de moscenirea, ce amū dat'o
în stēpanire poporului meu Israelū:
Eccē, 'i voiū *smulge de pe pāmēntulū lorū,
Și voiū smulge casa lui Israelū din međi-
loculū lorū.
- 15 *Și va fi, după ce 'i voiū smulge,
Că érá-și 'i voiū milui, *și voiū întorce
Pre fie-care la moscenirea sa, și pre fie-
care la pāmēntulū seū.
- 16 Și va fi, de vorū învăța căile poporului meu,
Și 'vorū jura pe numele meu:
Viū este Iehova!
Cumū învățat'au poporulū meu să jure pe
Baalū;
Atuncea ei vorū fi *întăriți în međiloculū
poporului meu;
- 17 Dară de nu vorū *asculta,
Voiū smulge pre aceste popóre, smulgēn-
du-le și nimicindu-le,
Dice Iehova.
- 13 Așa a dīsū Iehova cătră mine: Du-te, și
cumpără-ți o cingetóre de inū, pune-o
în jurulū cōpselorū tale, dară să nu o dai
la apă. Decī cumpērat'amū cingetóre, du-
pre cuvēntulū lui Iehova, și amū pus'o în
jurulū cōpselorū mele.
- 3 Și a fostū cătră mine cuvēntulū lui Ie-
hova de a dūoa órá, dīcēndū: Iē cingetóre-
rea ce ți-ai cumpēratū, și care este în ju-
rulū cōpselorū tale, și sculāndu-te, mergi la
Eufratū, și o ascunde în crēpătura vre-unei
stānci. Decī dusu-m'amū, și amū ascuns'o
lūngă Eufratū, precumū Iehova mī-a ordi-
natū.
- 6 Și după trecerea a mai multorū dīle, a
dīsū Iehova cătră mine: Scólă-te, mergi la
Eufratū, și iē de acolo cingetóreă, de care
7 ți-amū ordinatū, ca să o ascunđi acolo. At-
uncea dusu-m'amū la Eufratū, sēpat'amū,
și amū luatū cingetóreă din loculū, în care
o ascunsesem; și eccē, cingetóreă era stri-
cată, și nu era bună de nimicū. Atuncea
cuvēntulū lui Iehova a fostū cătră mine, dī-
cēndū:

- Așa dīce Iehova: 9
Astū-feliū *voiū strica mândria lui Iuda,
Și mândria cea mare a Ierusalimulū.
Acestū poporū reū, care nu voiesce să asculte 10
de cuvintele mele,
Ci *āmbłă duple învērtoșarea ānimei lorū,
Și mergū după alți dēi,
Ca să li servescă și să li se închine:
Preface-se-vorū ca cingetóreă acēsta, ce nu
este bună de nimicū.
Căci, precumū cingetóreă este lipită de 11
cōpsule omulū,
Așa și eū amū lipitū de mine tótă casa lui
Israelū,
Și tótă casa lui Iuda, dīce Iehova;
Ca să-mī *fie mie poporū
Și *renume, laudă și mārīre;
Dară n'au voitū să asculte.
- De aceea li vei dīce cuvēntulū acesta: 12
Așa dīce Iehova, Dumneđeulū lui Israelū:
Totū burdumulū se ĩmple de vinū;
Și de-ți vorū dīce:
Da, nu scimū că totū burdumulū se ĩmple
de vinū?
Atuncea li vei dīce: Așa dīce Iehova: 13
Eccē, voiū ĩmplē *de bețiā pre toți locuitorii
pāmēntulū acestuā,
Pre regii, cari ședū pe tronulū lui Davidū,
Pre preuții, pre profēții,
Și pre toți locuitorii Ierusalimulū.
- Și-i 'voiū clocni pre ei unii de alții, 14
Pre părinți și pre fi la unū locū, dīce Iehova;
Nu mă voiū îndura, nici nu-i voiū cruța,
nici nu-i voiū milui,
Ci-i voiū nimici.
- Audiți și ascultați, și nu vē ĩngāmfati, 15
Căci Iehova a vorbitū;
*Dați mārīre lui Iehova, Dumneđeulū vostru, 16
Mai 'nainte de a aduce elū *ĩntunereculū,
Și mai 'nainte de ce să se ĩmpedee picio-
rele vōstre pe munți ĩntunecoși,
Și voi *asceptāndū lumina,
Elū o va schimba în 'umbră de mōrte,
Și o va prefaca în ĩntunecū desū. 17
Erū de nu veți asculta acēsta,
Sufletulū meu va plānge în ascunsū pentru
sumetirea vōstră;
Și *ochii mei vorū plānge amarū, și vorū
scōte lăcrimi;
Că turma lui Iehova se va duce în captivitate.
Spuneți 'regelui și reginei: 18
Umiliți-vē, ĩnșosiți-vē:
Căci de pe capetele vōstre este cădută
Coróna vōstră cea mārēță.
Cetățile de la međă-đi sūnt ĩchise, 19

Lev. 26. 16.	u Dent. 30. 3.	z Efes 2. 20, 21.	Capulū 13.	c Esod. 19. 5.	& 51. 7.	Amos 8. 9.	Plān. 1. 2, 16*
Dent. 28. 38.	Cap. 32. 37.	1 Pet. 2. 5.	a Lev. 26. 19.	d Cap. 33. 9.	f Ps. 2. 9.	i Isa. 59. 9.	& 2. 18.
Mic. 6. 15.	v Ezech. 38. 25.	a Isa. 60. 12.	b Cap. 9. 14. &	e Isa. 51. 17, 21.	g Ios. 7. 19.	j Ps. 44. 19.	i Veđi 2. Reg.
Eg. 1. 6.	z Amos 9. 14.	—	11. 8. & 16.	& 63. 6.	h Isa. 6. 30. &	k Cap. 9. 1. &	24. 12.
z Zech. 2. 8.	y Cap. 4. 2.	—	12.	Cap. 25. 27.	8. 22.	14. 17.	Cap. 22. 26.

- Și nu *este* cine să le deschidă;
Totu Iuda se duce în captivitate,
Se face captiv cu totul.
- 20 Rădicați ochii vostri, și uitați-vă la cei ^m ce
vinu de la mēdă-nōpte;
- 21 Unde *este* turma dată ție, frumoșa ta turmă?
Și ce vei dice, cându *acești străini* te voru
pedepsi?
Căci tu i-ai deprinsu să *fie* mai mari și capi
preste tine.
Aū dōră nu te voru cuprinde ^a dureri, ca
pre o femeă în facere?
- 22 Și de vei dice în ânima ta:
De ce mi s'a întēplatū *acēsta*? *Respundū:*
Pentru mulțimea fără-de-legilorū tale s'aū
descoperitū ^p pōlele tale,
S'aū desgolitū cu silniciă călcăiele tale.
- 23 Pōte Etiopēnulū să schimbe pelea lui, sēu
pantera petele sale?
Atuncea veți putē și voi să faceți bine, voi
cei ce sūnteți deprinși a face rēulū.
- 24 De aceea ⁱ voiū imprășcia, ^a ca pre paiele,
Ce se ducū de vēntulū deșertului.
- 25 ^r Acēsta *este* sōrtea ta, partea ta cea hotărită
de mine, dice Iehova;
Căci m'ai uitatū, și te-ai încređutū în ^a min-
ciună.
- 26 De aceea ⁱ voiū desgoli pōlele tale, și le voiū
resufleca pe fața ta,
Și se va arēta rușinea ta.
- 27 Vēđut'amū adulteriele tale și ^a nechezărilor tale,
Desfrēnarea ta cea rea,
Și uriciunile tale,
^a Pe dēluri și pe cāmpuri;
Vai de tine, Ierusalime!
Totū nu te curățesci, ahū până cândū!
- Profetulū se rōgă pentru poporū, dară în zădarū.*
- 14 CUVĖNTULŪ lui Iehova, care a fostū că-
tră Ieremia despre secetă:
- 2 Iuda jālesce, și ^a porțele Ierusalimulū sūnt
^b Jacū în jale pe pāmēntū; [lānceđite;
Și ^c se sue la *ceriuri* strigătulū Ierusalimulū.
- 3 Și cei puternici ai lorū trāmetū pre supu-
și lorū după apă;
Ei vinū la fōntānă, și apă nu găsescū,
Se întorcū cu vasele lorū deșerte;
^a Se rușineză, și roșescū,
^a Și-și invēlescū capetele.
- 4 Căci pāmēntulū a crēpatū,
Pentru că n'a plōuatū pe pāmēntū;
Plugarii s'aū rușinatū,
Invēlitu-și-aū capetele.
- 5 Chiarū cerbōica pe cāmpū,
- Nāscēndū *pre puii sei*, ⁱ părăsesce, căci nu
este érbă;
Și ⁱ asinii sēlbatici stāū pe locurile înalte, 6
Și tragū suflarea, ca șacalii;
Ochii lorū se întunecă, căci nu *este* érbă.
- Iehova, de și fără-de-legile nōstre mār- 7
turisescū asupra nōstră,
Fă totu-și ^a pentru numele teū;
Da, abaterile nōstre sūnt multe;
Pēcātuitu-ți-amū.
- ^a Speranță a lui Israelū, mēntuitorulū seū la 8
timpū de strimtorare!
De ce esci ca unū străinū în țēră,
Și ca unū cālētorū *ce* se abate, ca să māie?
De ce esci ca unū omū surprinsū, 9
Ca unū vitēsū, *ce* nu pōte să ajute?
Dară tu, Iehova, ⁱ esci în međiloculū nostru,
Și noi ne numimū duple numele teū;
Nu ne lāsa.
- Așa dice Iehova cătră poporulū acesta: 10
^a Fiindū-că li-a plăcutū a rātăci,
Și n'aū opritū picidōrele lorū;
De aceea Iehova n'are plăcere de d'inșii;
ⁱ Acumū ⁱ aduce aminte de fără-de legea
Și pedepsește pēcatele lorū. [lorū,
Și Iehova a đisū cătră mine: 11
^m Nu te ruga pentru poporulū acesta spre
binele lui.
- ^a De vorū posti, nu voiū asculta strigarea lorū, 12
Și ^a de vorū aduce olocauste și daruri de
pāne, nu le voiū primi;
Ci-i ^p voiū nimici prin sabiă,
Prin fōmete și prin ciumă.
^a Atuncea đis'amū: O Iehova, Dōmne! 13
Eccē, profetiū li đicū:
„Nu veți vedē sabiă, nici veți avē fōmete;
„Ci vi voiū da pace adevērată, *dice Iehova*, în
loculū acesta“.
- Și Iehova a đisū cătră mine: 14
^r Profetiū profetescū minciunū în numele meū;
^a Eū nu i-amū trāmesū, nici nu li-amū ordi-
Nici n'amū vorbitū cu d'inșii; [natū,
Ei vī profetescū visiunile minciunōse, gici-
turele,
Deșertăciunea și încelăciunea ânimei lorū.
- De aceea așa dice Iehova: 15
Cātū pentru profetiū ce profetescū în nu-
mele meū, pre cari eū nu i-amū trāmesū,
ⁱ Și cari đicū: „Sabiă și fōmete nu vorū fi în
pāmēntulū acesta“;
Prin sabiă și fōmete se vorū nimici profē-
țiū acestia;
Și poporulū, căruia ei profetescū, 16
Vorū fi aruncați pe ulițele Ierusalimulū,

m Cap. 6. 22.	38, 39.	Plân. 1. 8.	Ezec. 6. 13.	e 2 Sam. 15. 30.	12.	n Prov. 1. 28.	7. 21, 22.
n Cap. 6. 24.	Nah. 3. 5.	Ezec. 16. 37.	—	f Cap. 2. 24.	Isa. 1. 15. &	p Cap. 9. 16.	p Cap. 9. 16.
o Cap. 5. 19. &	Ps. 1. 4.	& 23. 29.	Capulū 14.	g Ps. 25. 11.	23, 24, 25.	58. 3.	q Cap. 4. 10.
16. 10.	Osea 13. 3.	Osea 2. 10.	a Isa. 3. 36.	h Cap. 17. 13.	i Osea 8. 13. &	Cap. 11. 11.	r Cap. 27. 10.
p Isa. 3. 17. &	r Iov 20. 29.	u Cap. 5. 8.	b Cap. 8. 21.	i Isa. 59. 1.	9. 9.	Ezec. 8. 18.	s Cap. 23. 21.
47. 3, 3.	Ps. 11. 6.	v Isa. 65. 7.	c Veđi 1 Sam.	j Ecod. 29. 45.	m Ecod. 29. 10.	Mic. 3. 4.	t 27. 15. &
Vers. 28.	e Cap. 10. 14.	Cap. 2. 20. &	5. 12.	46.	Cap. 7. 16. &	Zech. 7. 13.	29. 8, 9.
Ezec. 16. 37.	i Vers. 22.	3. 2, 6.	d Ps. 40. 14.	Lev. 26. 11.	11. 14.	o Cap. 6. 20. &	t Cap. 5. 12, 13.

- D'inaintea fómetei și a săbiei;
 * Și nu *va fi* cine să-î înmormente,
 Pre ei, pre femeele lor, pre fiul lor și pre
 ficele lor;
 Așa voi, vèrsa preste d'inșii *pedepsa* rêu-
 tăței lor.
- 17 De aceea spune-li cuvintele acestea:
 * Ochii mei vèrsă lacrimi nóptea și ziua,
 Și nu încetéză:
 * Căci fecióra, fiica poporului meu, cu sdro-
 bire mare
 S'a sdrobitu, și cu rană duíosă fórte.
- 18 De esu în * câmpu,
 Éccă, cei uciși de sabiă!
 Și de intru în cetate,
 Éccă, cei ce moru de bólele fómetei!
 Chiar și profetulă și preutulă
 Cutrieră pământul, și nu știu *ce să facă*.
- 19 * Lepedat'ai ore pre Iuda?
 Sufletulă teă îngrățosatu-s'a de Sion?
 De ce ne-ai lovită întru atăta, * de nu *este*
 nici vindecare pentru noi?
 * Asceptat'amă pace, dară nici unu bine nu
 ni-a venită;
 Timpulă vindecărei, și éccă nelinisce!
- 20 Cunoscemă, Iehova, rêuțatea nóstă,
 Și fără-de-legea părinților nostri;
 Căci * țî-amă pécătuită.
- 21 Pentru numele teă nu *ne* lepêda;
 Nu lăsa de batjocură scaunulă mării tale:
 * Adă-ți aminte de legământulă teă cu noi,
 și nu-lă rumpe.
- 22 * Aă este între * idolii popóreloră *vre-unulă*,
 care să pótă da plóia?
 Séu ore ceriurile *de sine* daă plóia?
 * Ore nu *esci* tu acela, O Iehova, Dumneđuulă
 De aceea sperămă în tine; [nostru?
 Căci tu faci tóte acestea.
- 15 **S**I *eră-și* a disu Iehova cătră mine:
 * Chiară * Moisi * și Samuelă de ară sta
 inaintea mea,
 Sufletulă meu n'ară *fi* pentru poporulă a-
 cesta;
 Alungă-î de la fața mea, ca să se ducă.
- 2 Și va fi, de-ți voră dice: Unde să ne du-
 cemă?
 Atuncea li vei răspunde: Așa dice Iehova:
 * Căți *sunt* hotărîți spre mórte, la mórte:
 Și căți spre sabiă, la sabiă;
 Și căți spre fómete, la fómete;
 Și căți spre captivitate, la captivitate.
- 3 Căci * hotărît'amă asupra loră patru némuri
 de *pedepse*, dice Iehova:
 Sabiă, ca să ucidă; și câni, ca să sfășcie;

- * Păserile cerului și férele pământului,
 Ca să mânânce și să strice.
 Și-î voi da * apăsărei tuturoră regateloră 4
 pământului,
 Pentru * Manase, fiulă lui Hezekia, regele
 lui Iuda,
 Pentru câte a făcută în Ierusalimă.
 Căci * cui 'i va fi milă de tine, Ierusalime? 5
 Séu cine va jălă pentru tine?
 Și cine se va întórce, ca să te întrebe de
 sănătate!
- * Tu m'ai părăsită, dice Iehova, 6
 Ai * mersă îndereptă;
 De aceea voi întinde mâna mea asupra ta,
 și te voi strica;
 Căci * sânt sätulă de a milui.
- Și-î voi vëntura cu vënturătore în por- 7
 țele țerei,
 I voi lipsi de copii, și voi nimici pre po-
 porulă meu;
 Că * nu se întorcă de la căile lor.
- Vêduvele loră s'au înmulțită *deja* inaintea 8
 mea mai multă decâtă nésipulă mării;
 Adus'amă asupra loră, asupra mumei tènë-
 riloră loră,
 Ună pèdătoră în amedă-di;
 Făcut'amă să cadă asupra-li de o dată cu-
 tremură și spaimă.
- * Ceea ce născuse șapte, *acumă* lăncedescă, 9
 * Și dă sufletulă,
 * I apune sórele, încă ziua *findă*,
 Rușinatu-s'a, și a roșită;
 Și rêmășița loră o voi da săbiei
 Inaintea neamiciloră loră, dice Iehova.
- * Vai de mine, muma mea, 10
 Că m'ai născută, *ca să fiu* bărbată de cértă,
 Și bărbată de sfadă țerei întregi!
 Nici amă împrumutată *pre cine-va*, nici
 m'amă împrumutată de la elă,
 Și *totu-și* toți mă blăstemă.
- Dis'a Iehova: 11
 Cu adevărată, te voi mântui spre binele teă,
 Face-voi ca * neamiculă să te cruce
 În timpulă nenorocirei și ală strîmtorărei.
- Ore frânge-va ferulă pre ferulă de la medă- 12
 nópțe și arama?
 Avutulă teă și tesauzele tale le voi da 13
 * pèdă, fără preț;
 Și *acestea* pentru tóte pécatele tale și în
 tóte hotarele tale.
- Și te voi duce cu neamicii tei 14
 * Într'ună pământă, *pre care* tu nu-lă cunoscă;
 Pentru că * foculă mâniei mele a isbucnită,
 și s'a aprinsă asupra vóstră.

u Ps. 79. 3.
 v Cap. 9. 1. &
 13. 17.
 Plân. 1. 16. &
 2. 18.
 x Cap. 8. 21.
 y Ezech. 7. 15.
 z Plân. 5. 22.

a Cap. 15. 18.
 b Cap. 8. 15.
 c Ps. 106. 6.
 Dan. 9. 8.
 d Ps. 74. 2. 20.
 e 106. 45.
 e Zech. 10. 1, 2.
 f Deut. 32. 21.

g Ps. 135. 7. &
 147. 8.
 Isa. 30. 23.
 Cap. 5. 24. &
 10. 13.
 —

Capitul 15.
 a Ezech. 14. 14.
 etc.
 b Esod. 32. 11,
 12.
 Ps. 99. 6.
 c 1 Sam. 7. 9.

d Cap. 43. 11.
 Ezech. 5. 2, 12.
 Zech. 1. 9.
 e Lev. 26. 16,
 etc.
 f Deut. 28. 26.
 Cap. 7. 23.
 g Deut. 28. 25.

Cap. 24. 9.
 Ezech. 23. 46.
 h 2 Reg. 21. 11,
 etc. & 23. 26.
 i 24. 3, 4.
 j Isa. 51. 19.
 k Cap. 2. 13.
 l Cap. 7. 24.

l Osea 13. 14.
 m Isa. 9. 13.
 Cap. 5. 3.
 n Amos 4. 10, 11.
 o 1 Sam. 2. 5.
 p Amos 8. 9.
 q Iov 3. 1, etc.
 r Cap. 20. 14.

q Cap. 39. 11,
 12. & 40. 4, 5.
 r Ps. 44. 12.
 s Cap. 17. 3.
 t Cap. 16. 13.
 u 17. 4.
 v Deut. 32. 22.

- 15 Tu, Iehova, "o scii; adă-ți aminte de mine,
Și caută la mine, și "mă resbună de cei ce
mă urmăresc;
Cu îndelunga ta răbdare nu mă răpi;
Cunósce, că "pentru tine ocară amă suferitū.
16 Cumă au ajunsă cuvintele tale, "sorbitu-
le-amă;
Și "cuvântulū teū fost'a mie bucuria și ve-
selia ânimei mele!
Căci eū mă numescū duple mumele teū,
Iehova, Dumneđeulū oștirilorū!
17 "În adunarea celorū veselī n'amă ședutū, nici
m'amă veselitū *cu ei*;
Ședut'amă singurū pentru inspirațiunea ta;
Căci tu m'ai implutū de mânia ta.
18 De ce "durerea mea este perpetuă,
Și rana mea atâtū de grea, că nu pôte a
se vindeca?
Aū fi-vei pentru mine "ca *isvorulū* celū amă-
"Ca apele ce nu ținū? [gitoriū?
19 De aceea așa ȃice Iehova:
"Dacă te vei întórce, eū te voiū reaședa,
Și vei 'sta înaintea mea;
Și de vei "deosebi ce *este* de prețū și ce *este*,
fără prețū,
Vei fi ca gura mea;
Ei să se întórca la tine,
Dară tu să nu te întorci la ei.
20 Și te voiū face *să fii* cătră acestū poporū
"zidiū tare de aramă;
Se vorū lupta cu tine, dară "nu te vorū birui;
Căci eū *sunt* cu tine, ca să te mēntuiū,
Și să te scāpū, ȃice Iehova.
21 Da, te voiū scāpa din mâna celorū rei,
Și te voiū mēntui din mâna celorū ce te
ingrozescū.

Strămutarea și re'ntórcerea Iudeilorū pređisă.

- 16 **S**I cuvēntulū lui Iehova a fostū cătră mine,
ȃicēndū:
2 Femeă să nu-ți ieī,
Nici să nu ai fi nici fete în loculū acesta.
3 Căci așa ȃice Iehova
De fiii și fetele nāscuți în acestū locū,
Și de mumele lorū, cari i-aū nāscutū,
Și de părinți lorū, cari i-aū făcutū în pā-
mēntulū acesta:
4 Ei vorū muri de "bólă grea;
Nu vorū fi "plānși, nici immormēntați;
Vorū ajunge "ca gunoīulū pe fața pāmēntulū;
Și se vorū nimici de sabiā și de fóme;
Și "cadavrele lorū vorū ajunge de hrană
Pāserilorū ceriulū și fērelorū pāmēntulū.

- Căci așa ȃice Iehova:
"Să nu intri în casă de jale,
Nici să te duci să jālescī, seū să plāngi pen-
tru d'înșiū;
Căci tras'amū de la poporulū acesta pa-
cea mea,
Bunēitatea și îndurarea mea, ȃice Iehova.
Muri-vorū și cei mari și cei mici în pāmēn-
tulū acesta;
Nu vorū fi immormēntați, "nici plānși;
Nici "vorū face tăiāri în *corpurile lorū*,
Nici "se vorū pleșuvi pentru d'înșiū;
Nici li va împārți *care-va pāne* în timpulū
jālirei,
Ca să-i mângāie pentru celū mortū;
Nici "i va "adāpa cu paharulū mângāiarei
Pentru părintele lorū seū pentru muma lorū.
Să nu intri în casă de ospēțū,
Ca să ședī cu d'înșiū māncāndū și bēndū.
Căci așa ȃice Iehova, Dumneđeulū oștirilorū
și alū lui Israelū:
Eccē, "voiū face ca să înceteze din loculū
acesta
Înaintea ochilorū vostri și în ȃilele vóstre,
Vócea bucuriei și vócea veseliei,
Vócea de mire și vócea de mirēsă.
Și va fi, cândū vei spune poporului aces-
tuia tóte cuvintele acestea, și-ți vorū ȃice:
"De ce Iehova a cuvēntatū tótă nenorocirea
acēsta mare asuprā-ni? și care *este* fără-
de-legea nóstră? și care *este* pēcatulū nos-
tru, cu care amū pēcātuitū asupra lui Iē-
hova, Dumneđeulū nostru? Atuncea să li
respunđi:
"Pentru că m'aū părăsitū părințiū vostri,
ȃice Iehova,
Și aū urmatū după alți ȃei,
Li-aū servitū, și li s'aū închinatū,
Dară pre mine părăsiti-m'aū, și n'aū păzitū
legea mea;
Și voi ați făcutū "mai rele decâtū părințiū
vostri;
Și eccē, "fie-care din voi āmblā duple învēr-
toșarea ânimei sale celei rele,
Nevoindū să mai ascultați de mine;
"De aceea vē voiū arunca din pāmēntulū
acesta
"Într'unū pāmēntū, pre care nu l'ați cunos-
cutū, *nici* voi nici părințiū vostri;
Și acolo veți servi altorū ȃei ȃiūa și nótea;
Căci nu voiescū a vi face îndurare.
De aceea eccē, "veni-vorū ȃilele, ȃice 14
Iehova,

u Cap. 12. 3.	111.	g Esec. 22. 26.	Capulū 16.	Cap. 7. 33. &	47. 5.	Osea 2. 11.	m Cap. 7. 26.
v Cap. 11. 20.	a Ps. 1. 1. &	& 44. 23.		34. 20.	h Isa. 22. 12.	Apoc. 18. 23.	n Cap. 13. 10.
& 20. 12.	26. 4. 5.	h Cap. 1. 18. &	a Cap. 15. 2.	e Esec. 24. 17,	Cap. 7. 29.	k Deut. 29. 24.	o Deut. 4. 26.
u Ps. 69. 7.	b Cap. 30. 15.	6. 27.	b Cap. 22. 18,	22. 23.	i Prov. 31. 6, 7.	Cap. 5. 19. &	27. 23. & 23.
y Esec. 3. 1, 3.	c Veđi Cap. 1.	i Cap. 20. 11,	19. & 25. 33.	f Cap. 22. 18.	j Isa. 24. 7, 8.	13. 22. & 22.	36, 63, 64, 65.
Apoc. 10. 9,	18, 19.	12.	c Ps. 83. 10.	g Lev. 19. 28.	Cap. 7. 34. &	8.	p Cap. 15. 14.
10.	d Iov 6. 15, etc.	—	Cap. 8. 2. &	Deut. 14. 1.	25. 10.	i Deut. 29. 25.	q Isa. 43. 18.
s Iov 23. 12.	e Zech. 3. 7.		9. 22.	Cap. 41. 5. &	Esec. 26. 13.	Cap. 22. 9.	Cap. 23. 7, 8.
Ps. 119. 72,	f Vers. 1.		d Ps. 79. 2.				

- Cându nu se va mai *dice* :
Viū este Iehova!
 Care a scosū pre fiūi lui Israelū din pământulū Egiptului;
 15 Ci: *Viū este Iehova!*
 Care a scosū pre fiūi lui Israelū din pământulū de la mēdă-nōpte,
 Și din tōte țerele, unde i-a alungatū;
 Căci " i voiū întorče éră-și in pământulū lorū,
 Pre care l'amū datū părinților lorū.
 16 Ecce, trāmete-voiū " pescari mulți, *dice Iehova,*
 Cari-i vorū pescui;
 Și după aceea trāmete-voiū vânători mulți,
 Cari-i vorū vena de pe toți munții,
 De pe tōte colinele și din tōte crēpătorele stāncelorū.
 17 Căci " ochii mei *sunt îndreptați* in spre tōte căile lorū;
 Ele nu sūnt ascunse de la fața mea,
 Nici fără-de-legea lorū nu este ascunsă de d'inaientea ochilorū mei.
 18 Dară mai āntēiū respălăi-voiū " *indūoitū fără-de-legea* lorū și pēcatulū lorū,
 Pentru că " aū profanatū pământulū meū;
 Cu uriciunile și spurcāciunile lorū cele fără de viēță
 Aū implutū moscenirea mea.
 19 Iehova, " *puterea mea, cetatea mea,*
 Și " *scāparea mea* in ȕi de strimtorare!
 La tine veni-vorū popōrele de la marginile
 Și vorū *dice* : [pământulū,
 Cu adevēratū, părinții nostri aū moscenitū minciunā,
 Deșertāciune, și lucruri " *fără de folosū.*
 20 Aū omulū *cade-se* să-și facā ȕei
 Pre " *cei ce nu sūnt ȕei?*
 21 De aceea ecce, " i voiū face de astā-datā să cunōscā,
 " i voiū face să cunōscā māna mea și *puterea mea*;
 Și vorū cunōsce, că " *numele meū este Iehova.*
 17 **P**ECATULŪ lui Iuda scrisū *este* cu " *con-deiū de ferū,*
 Cu muchiā de diamantū;
Este " *sēpatū* pe tabla ānimei lorū,
 Și pe cōrnele altarelorū vōstre.
 2 Ca amintirea filorū lorū, *așa li sūnt și altarele și* " *Astarteele* lorū,
 De lūngā arborii verȕi, pe colinele inalte.
 3 *Ierusalime,* munte cu cāmpū *cu totū!*
 " *Da-voiū prēdei* avutulū teū și tōte tesau-rele tale,
- Și înălțimile tale, pentru pēcatulū *ce l'ai făcutū* in tōte cuprinsurile tale.
 Și tu pentru pēcatulū teū vei lāsa in repausū 4
 Moscenirea ta, pre care eū ȕi-amū dat'o;
 Și te voiū face să *serveși* pre neamicii tei
 Intr'unū " *pământū,* pre care nu l'ai cunoscutū;
 Căci " *focū* ați aprinsū in mânia mea,
 Care va arde in eternū.
 Așa *dice Iehova* : 5
 " *Blāstematū fie* omulū ce se încrede in omū,
 Și-și face " *din carne sprijinulū* seū,
 Și ānima cārula se depārtēzā de Iehova.
 Fi-va elū " *ca unū arbore* secū intr'unū deșertū, 6
 Și " *nu va vedē* venirea binelui;
 Ci locui-va in locuri uscate in deșertū,
 " *Intr'unū pământū sārātū și nelocuitū.*
 " *Bine-cuvēntatū este* omulū ce se încrede in 7
 Iehova,
 Și a cārui *speranță este Iehova*;
 Fi-va elū " *ca unū arbore* sādītū lūngā ape, 8
 Ce întinde rădēcinele sale până la riū,
 Și nu simte venirea arșiței;
 De aceea verde " *este frunȕa,*
 Și nu se teme de anulū de secetā,
 Nici nu încetēzā de a face frupte.
 Ānima mai înclātōre decātū totulū *este,* 9
 Și stricatā fōrte; cine pōte să o cunōscā?
 Eū, Iehova, " *cercetezū ānima,* 10
 Cercū rērunchiū,
 " *Ca să daū fie-cāruiā* duple urmārile sale,
 Și duple fructulū faptelorū sale.
Precumū poternichea cresce *puī,* pre cari 11
 nu i-a nāscutū,
 Așa și celū ce adunā cu nedreptulū avuȕi
 " *Le va lāsa in meȕiloculū ȕilelorū* sale,
 Și la sfārșitulū seū va fi " *unū nebulū.*
 Loculū sanctuarulū nostru *este* 12
 Unū scaunū de mārire, *înălțatū* de la in-Iehova, " *speranȕa lui Israelū!* [ceputū. 13
 " *Toți cei ce te părăsescū* se vorū rușina,
 Și cei ce se abatū *de la tine* vorū fi " *scriși*
 in țērānā;
 Pentru că aū părăsitū pre Iehova, " *isvorū* de apă viā.
 Iehova, vindecā-mē, și voiū fi vindecatū; 14
 Mēntui-mē, și voiū fi mēntuitū;
 Căci " *tu eci* lauda mea.
 Ecce, acestia ȕicū cātrā mine : 15
 " *Unde este* cuvēntulū lui Iehova?
 Sā vinā acumū!
 Dară eū " *nu m'amū datū* îndērēptū de a te 16
 urma, ca unū păstorū,

Cap. 24. 6. & 30. 3. & 32. 37.
 Amos 4. 2.
 Hab. 1. 15.
 Iov 34. 31.
 Prov. 5. 21. & 15. 8.
 Cap. 32. 19.
 Isa. 40. 2.
 Cap. 17. 18.

Exec. 43. 7. 9.
 Ps. 18. 2.
 Cap. 17. 17.
 Isa. 44. 10.
 Cap. 2. 11. & 10. 5.
 Isa. 37. 19.
 Cap. 2. 11.
 Gal. 4. 8.
 Exod. 15. 8.

Cap. 33. 3.
 Amos 5. 8.
 —
 Capulū 17.
 a Iov 19. 24.
 b Prov. 3. 3.
 c Cor. 3. 3.
 d Jude. 3. 7.
 e Cron. 24. 18.

& 33. 3. 19.
 Isa. 1. 29. & 17. 8.
 Cap. 2. 20.
 d Cap. 15. 13.
 e Cap. 16. 13.
 f Cap. 15. 14.
 g Isa. 30. 1, 2. & 31. 1.
 h Veȕi Isa. 31.

3.
 i Cap. 48. 6.
 j Iov 30. 17.
 k Deut. 29. 23.
 l Ps. 2. 12. & 34. 8. & 125. 1. & 146. 5.
 Prov. 16. 30.
 Isa. 30. 18.
 m Iov 8. 16.

Ps. 1. 3.
 n 1 Sam. 16. 7.
 1 Cron. 28. 9.
 Ps. 7. 9 & 139. 23. 24.
 Prov. 17. 8.
 Cap. 11. 20. & 20. 12.
 Rom. 8. 27.
 Apoc. 2. 23.

o Ps. 62. 12.
 Cap. 22. 19.
 Rom. 2. 6.
 p Ps. 55. 23.
 q Luc. 12. 20.
 r Cap. 14. 8.
 s Ps. 75. 27.
 Isa. 1. 28.
 t Veȕi Luc. 10. 20.

u Cap. 2. 13.
 v Deut. 10. 21.
 Ps. 109. 1. & 148. 14.
 z Isa. 5. 19.
 Exec. 12. 22.
 Amos 5. 18.
 2 Pet. 3. 4.
 y Cap. 1. 4. & 9.

Nici n'amău doritū diūa nenorocirei;
Tu bine o scii;
Cele eșite din buzele mele sūnt drepte în-
aintea ta.

- 17 Nu-mi fi de spăimă,
* Tu, speranța mea în di de nenorocire!
18 * Rușineze-se cei ce mă urmărescū,
Dară ^b nu eū să mă rușinezū;
Spăimēnte-se ei,
Dară nu eū să mă spăimēntū;
Adă asupră-li diūa nenorocirei,
Și ^c sdrobescē-i cu sdrobire înduioită.

Păzirea sabatului ordinată.

- 19 Așa dīce Iehova cătră mine: Mergi și
stă în pōrta fiilorū poporului, prin care în-
tră și prin care esū regii lui Iuda, și în
20 tōte pōrțile Ierusalimului; Și di cătră d'in-
șii: ^a Ascultați cuvēntulū lui Iehova, regi
ai lui Iuda, și totū Iuda, precumū și toți
locuitorii Ierusalimului, cari intrați prin pōr-
21 țele aceste! Așa dīce Iehova: ^c Luați sēmă
asupră-vi, și să nu purtați sarcină în diūa
sabatului, nici să ^o aduceți prin pōrțile Ie-
22 rusalimului; Nici să scōteți sarcină din ca-
sele vōstre în diūa sabatului, și nici o mun-
că să nu faceți; ci sântiți diūa sabatului,
precumū amū ^f ordinarū părinților vōstri.
23 ^g Dară ei n'aū ascultatū, nici n'aū plecatū
urechia lorū, ci și-aū întăritū cerbicea lorū,
ca să nu audă, și să nu primescă înv-
țătură.
24 Și va fi, de mă veți asculta, dīce Iehova,
neaducēndū sarcină prin pōrțile cetăței ace-
steia în diūa sabatului; și de veți sânti diūa
25 sabatului, nefăcēndū nici unū lucru într'in-
sa: ^h Atuncea vorū intra prin pōrțile cetăței
acesteia regi și mai mari, ședēndū pe tro-
nulu lui Davidū, trași în trăsuri, și călări,
ei și mai marii lorū, omenii lui Iuda și lo-
cutorii Ierusalimului; și cetatea acēsta va
26 fi locuită în eternū. Și vorū veni din cetă-
țile lui Iuda, și din ⁱ împrejurimile Ierusalimu-
lui, și din pământulū lui Beniaminū, de la
^j șesū, de la munți și de la ^k mēdă-di, adu-
cēndū olocauste și sacrificii, daruri de pâne
și tămăiări, și aducēndū ^l sacrificii de mul-
țumire în casa lui Iehova.
27 Dară de nu mă veți asculta, ca să sânti
diūa sabatului, și să nu purtați sarcină,
și să ^m intrați prin pōrțile Ierusalimului
în diūa sabatului; atuncea ⁿ voiū aprinde focū
în pōrțile lui, ^o care va arde palaturile Ie-
rusalimului, și nu se va stinge.

*Urmările lui Dumnezeu cătră poporulū seū ar-
tate prin esemplulū unu olariū. Includerea
lui Ieremia.*

CUVĖNTULŪ ce a fostū cătră Ieremia de 18
la Iehova, dīcēndū: Scōlă-te, și pogō- 2
ră-te în casa olarului, și acolo voiū face
să auđi cuvintele mele. Decī pogoritu- 3
m'amū în casa olarului; și éccē, lucra cu
rōta. Și s'a stricatū în mānele olarului va- 4
sulū din lutū, pre care-lū făcuse; și făcu
unū altū vasū, așa cumū ⁱ plăcu olarului
să-lū facă.

Atunci a fostū cuvēntulū lui Iehova că- 5
tră mine, dīcēndū:

Casă a lui Israelū! ^a Aū nu potū eū să 6
vī facū,

Precumū acestū olariū? dīce Iehova.

Éccē, ^b precumū lutulū în mānele olarului,
Așa ^c sūnteți și voi, casă a lui Israelū, în
māna mea.

În clipa, în care voiū dīce de unū poporū 7
seū de unū regatū,

Că-lū voiū ^c smulge, și-lū voiū surpa, și-lū
voiū nimici;

^d Dacă acelu poporū, de care amū vorbitū, 8
Se va întōrce de la răutatea lui:

Atuncea și ^e eū mă voiū căi de răulū, ce amū
voitū să-i facū.

Și în clipa, în care voiū dīce de unū poporū 9
seū de unū regatū,

Că-lū voiū zidi, și-lū voiū sădi;

Dacă va face rău înaintea mea, și nu va 10
asculta de vōcea mea:

Atuncea și eū mă voiū căi de binele, ce amū
dișū că-i voiū face.

Și acumū spune bărbațilorū lui Iuda 11
Și locuitorilorū Ierusalimului, dīcēndū:

Așa dīce Iehova:

Éccē, eū pregătescū rele asupră-vi,

Și uneltescū planū în contra vōstră;

^f Întōrceți-vē decī fie-care de la calea sa
cea rea,

Și îndreptați urmările vōstre și faptele vōstre.

Dară ei aū dișū: ^g În zădarū;

Căci vomū urma cugetelorū nōstre, 12

Și fie-care va face *dupre* învērtoșarea ani-
mei sale celei rele.

De aceea așa dīce Iehova: 13

^h Întrebați acumū popōrele,

Cine a auditū unele ca acestea?

Feciōra lui Israelū a făcutū ⁱ unū lucru gro-
zavū fōrte.

Lăsa-va ore care-va pentru locuri stāncōse 14
unū câmpū *udatū* de omētele Libanului?

^a Cap. 16. 19.
^b Ps. 35. 4. &
40. 14. & 70. 2.
^c Ps. 35. 2.
^d Cap. 11. 20.
^e Cap. 19. 3. &
22. 2.

^f Num. 15. 32.
etc.
Neem. 13. 19.
^g Esod. 20. 8. &
28. 12. & 31.
13.
Ezec. 20. 12.

^h Cap. 7. 24. 26.
& 11. 10.
ⁱ Cap. 22. 4.
^j Cap. 32. 44. &
33. 13.
^k Zech. 7. 7.
Zech. 7. 7.

^l Ps. 107. 22. &
116. 17.
^m Cap. 21. 14. &
49. 27.
ⁿ Plān. 4. 11.
Amos 1. 4, 7.

10. 12. & 2. 2.
5.
^o 2 Reg. 25. 9.
Cap. 52. 13.

^p Capulū 18.
^q Isa. 45. 9.
Rom. 9. 20.
21.
^r Isa. 64. 8.
^s Cap. 1. 10.

^t Ezech. 18. 21.
& 35. 11.
^u Cap. 26. 3.
Iona 3. 10.
^v 2 Reg. 17. 13.
Cap. 7. 3. &

25. 5. & 26.
13. & 35. 15.
^w Cap. 2. 25.
^x Cap. 2. 10.
1 Cor. 5. 1.
^y Cap. 5. 20.

- Au lăsa-va *care-va*, pentru ape depărtate, să se usuce apele cele reci ce curgă din *fântâna sa*?
- 15 Totu-și poporul meu ¹m'a uitat, a tămăiat ²*desertăciunii,
și s'a abătut din calea lor, din ¹căile cele vechi;
Au âmblat pe cărări, pe căi nebatute;
- 16 Punând pământul lor în ²*pustiire, într'o
*batjocorire perpetuă;
Totu' insulă ce trece printr'insulă rămâne uimit, și clatină din capul se.
- 17 *Împrăscia-voiu pre ei de d'inaintea neamicului, ²*ca cu vântul de resărit;
- 18 Arăta-li-voiu dosul și nu făcă în *diuana*.
Atuncea *dis'a*: [norocirei lor].
*Veniți, și să facem unelturi asupra lui Ieremia;
*Căci legea nu va peri de la preut, Nici sfatul de la înțelept, Nici cuvântul de la profet:
Haideți, și să-lu lovim cu limba, Și să nu luăm sémă la cuvintele lui!
- 19 Ié sémă la mine, Iehova,
Și auđi vócea celor ce se cértă cu mine.
- 20 'Au cu rău se resplătesc binele?
Căci ²*aú sėpatú grópă pentru viéța mea. Adă-ți aminte, cumú amú statú înaintea ta, ca să vorbesc de bine pentru d'înșii, Ca să întorc mânia ta de la d'înșii.
- 21 De aceea ²*dă pre fii lorú fómetei, Și pre ei dă-i sábioi;
Femeele lorú să fie lipsite de copii și să *ajungă* veduve;
Bărbați lorú să fie loviți de mórte, Și ténerii lorú să fie bătuti de sábio în luptă.
- 22 Aúđă-se strigătú din casele lorú, Cândú cetele aduse de tine vorú *căde* de o dată asupră-li;
Căci ²*aú sėpatú grópă, ca să mă prindă, Și au ascuns curse pentru piciórele mele.
- 23 Tu, Iehova, *celú ce cunosci* tóte sfaturile lorú împotriva mea, pentru ucidera mea,
Nu li ierta fără-de-legea,
Și păcatul lorú să nu-lú stergă de d'inaintea Fie resturnați înaintea ta; [ta;
Lucrăză împotriva lorú în timpul mániei tale.
- 19 AȘA *dice* Iehova: Du-te, și cumpără-ți unú vasú de lutú de olariú, și *ie cu tine căfi-va* din bėtránii poporului și din cei mai bėtráni ai preuților; Și eși în ²*Valea Fiului lui Hinnom, care *este* la intrarea porței

olarilor, și prochiámă acolo cuvintele, ce-ți voiú spune, ²*Și *di*:

Ascultați cuvântul lui Iehova, regi ai lui Iuda, și locuitori ai Ierusalimului! Așa *dice* Iehova, Dumneđeulú oștirilor și alú lui Israelú: Éccé, eú voiú aduce asupra locului acestuia nenorociri, de cari totú celú ce le va auđi, i vorú ²*țipa urechile. Pentru că ²*m'aú părăsitú, aú profanatú loculú acesta, și aú tămăiatú aici altorú *dei*, pre cari nu-i cunoscuseră, nici ei, nici părinții lorú, nici regii lui Iuda; și aú împlutú loculú acesta de ²*sângele nevinovaților; Și ²*aú ziditú înălțimi lui Baalú, ca să ardă pre fii lorú în focú, *dreptú* olocauste lui Baalú; ²*aceea ce n'amú ordinarú, nici n'amú vorbitú, și nici în gândú nu mi-a venitú; De aceea éccé, veni-vorú *đilele*, *dice* Iehova, cândú loculú acesta nu se va mai numi Tofetú, nici, ²*Valea Fiului lui Hinnomú, ci, Valea Taiárei. Și voiú nimici în loculú acesta sfatulú lui Iuda și alú Ierusalimului; ²*și-i voiú face să cadă de sábio înaintea neamicului lorú, și de mânia celorú ce caută viéța lorú; și ²*cadavrele lorú le voiú da spre mánca păsărilor ceriului și fėrelorú pământului; Și voiú prefăce acéstă cetate într'unú ²*desertú și în batjocurá: totú celú ce va trece pe lúngă ea va rămâne îngrozitú, și *batjocorind-o* va fluera pentru tóte rânele ei. Și voiú face, ca să mánance ²*carnea fiilorú lorú și carnea fetelorú lorú; și va mánca fie-care carnea amicului seú în *timpulú* impresurării și alú strimtorării, cu care neamicii lorú și cei ce caută viéța lorú ²*i vorú strimtora.

*Atuncea să strici vasulú înaintea ochilorú ómenilorú, ce vorú eși cu tine; Și să *đici* cătră ei: Așa *dice* Iehova, Dumneđeulú oștirilor: "Așa voiú sfărâma pre acestú poporú și acéstă cetate, precumú sfărâmă *care-va* vasulú olarului, ce nu se mai póte drege; și vorú ²*immormenta în Tofetú, ne mai *fiindú* locú de immormentare *aiurea*. Așa voiú face loculú acestuia, *dice* Iehova, și locuitorilorú lui, și voiú face cetatea acésta asemenea Tofetului. Și casele Ierusalimului și casele regilorú lui Iuda vorú fi necurate, ²*ca loculú Tofetului, cu tóte casele, pe ²*acopereméntulú cărora tămăiară tuturorú oștirilorú ceresci, și ²*vėrsară libațiuni altorú *dei*.

Atuncea s'a întorsú Ieremia din Tofetú, unde Iehova l'a tramesú să profetėscă; și

j Cap. 2. 13, 32. & 3. 21. & 13. 25. & 17. 13. k Cap. 10. 15. & 16. 19. l Cap. 6. 16. m Cap. 19. 8. & 49. 13. & 50. 13. n 1 Reg. 9. 8. p Ps. 43. 7. q Veđi Cap. 2. 27. r Cap. 11. 19. s Lev. 10. 11. Mal. 2. 7. Ioan 7. 48, 49. t Ps. 109. 4. 5. u Ps. 35. 7. & 57. 6. Vers. 22. v Ps. 109. 9, 10. x Vers. 20. y Ps. 35. 4. & 109. 14. Cap. 11. 20. & 15. 15. — Capulú 19. a los. 15. 8. b Reg. 23. 10. Cap. 7. 31. c 1 Sam. 8. 11.

2 Reg. 21. 12. d Deut. 28. 20. Isa. 65. 11. Cap. 2. 13, 17. 19. & 15. 6. & 17. 13. e 2 Reg. 21. 16. Cap. 2. 34. f Cap. 7. 31, 32.

g 32. 35. h Lev. 18. 21. i Lev. 15. 8. j Lev. 26. 17. Deut. 28. 25. k Cap. 7. 33. & 16. 4. & 34. 20.

l Cap. 18. 16. & 49. 113. & 50. 13. m Lev. 26. 29. Deut. 28. 53. n Cap. 9. 20. Plan. 4. 10. o Așa Cap. 51. 63, 64.

p Ps. 2. 9. Isa. 30. 14. Plan. 4. 2. o Cap. 7. 32. p 2 Reg. 23. 10. q 2 Reg. 23. 13. Cap. 32. 29. Zef. 1. 5. r Cap. 7. 18.

stându 'în curtea casei lui Iehova, dis'a că-
15 tră totu poporolū: Așa dīce Iehova, Dum-
neḡeulū oștirilorū și alū lui Israelū: Ecccē,
voiū aduce asupra cetăței și asupra tuturorū
orașelorū ei tōte nenorocirile, câte amū ho-
tăritū asupră-i; pentru că 'și-aū întăritū cer-
bicea lorū, neascultându cuvintele mele.

20 **D**ARĂ Pașurū, fiulū lui 'Immerū, preutulū,
care *era* și supraveghiătorū in casa lui
Iehova, auḡindū pre Ieremia profetindū lu-
2 crurile acestea; Atuncea Pașurū lovi pre Ie-
remia, profetulū, și l'a pusū in butuculū din
pōrta de susū a lui Beniaminū, in casa lui
Iehova.

3 Și a dūoa ḡi a scosū Pașurū pre Ieremia
din butucū; și Ieremia a disū cătră elū:
Iehova nu te-a chiămatū Pașurū, (*Norocū*
din tōte părțile), ci, Magorū-Misabibū (*spai-*
mă din tōte părțile). Căci așa dīce Ieho-

4 va: Ecccē, eu te voiū face de spaimă ḡie și
tuturorū amicilorū ḡei; și vorū cădē de sa-
bia neamicilorū lorū, și ochii ḡei vorū vedē
acēsta; și voiū da pre totū Iuda in mână
regelū Babilonulū, care 'i va duce prinși

5 la Babilonū, și-i va ucide cu sabiā. 'Și voiū
da tōtā averea cetăței acēsteia, și totū cēs-
tigulū ei, și tōte cele de preḡū ale ei, și
tōte tesaurile regilorū lui Iuda, in mână ne-
amicilorū lorū, cari-i vorū prēda, 'i vorū lua,

6 și-i vorū duce la Babilonū. Și tu, Pașure,
și toḡi cei ce locuescū in casa ta, veḡi merge
in captivitate; și tu veḡi veni la Babilonū,
acolo veḡi muri, și acolo te vorū immormēnta
pre tine și pre toḡi amicii ḡei, cărorā li-ai
'profeḡitū minciunī.

7 Iehova, amăgitu-m'ai, și m'amū amăgitū:
'Tu ai fostū mai tare decâtū mine, și ai bi-
ruitū,

'Ajuns'amū de risū in tōte ḡilele:

Fie-care mē batjocuresce.

Căci, de câte ori vorbescū,

8 'Ḳipū pentru silnicia, și strigū pentru deră-
pēnarea ce mē se face.

Căci cuvēntulū lui Iehova mi s'a făcutū

Spre rușine și batjocură in tōte ḡilele.

9 Decī ḡisu-mi-amū:

Nu voiū aminti de Iehova,

Nici nu voiū mai vorbi in numele lui;

Darā *cuvēntulū seū* era in ānima mea ca unū
'focū aprinsū, închisū in oșele mele;

Ostenitu-m'amū purtāndu-le, și 'nu mai potū.

10 'Căci amū auditū ocări de la mulḡi; frică din
tōte părțile;

Ei *ḡicu*: Pēriḡi-lū; 'lū vomū pēri;

'Toḡi căḡi erau in pace cu mine pândit'au
greșelele mele, *ḡicēndu-ḡi*:

Pōte, se va amăgi, și-lū vomū birui,

Și ne vomū resbuna de d'insulū.

Darā 'Iehova *este* cu mine, ca unū viḡesū pu- 11
ternicū;

De aceea cei ce mē urmărescū vorū cădē,
și nu vorū 'birui;

Se vorū rușina fōrte, că nu vorū isbuti,

Cu 'rușine eternă, ce nu se va mai uita.

Da, Iehova, *Dumneḡeulū* oștirilorū, celū ce 12
'incercī pre celū dreptū,

Celū ce veḡi rērunchiī și ānima,

'Lasă-mē să vēdū resbunarea ta asupra lorū;

Căci ḡie ḡi-amū incredinḡatū judecata mea.

Cātaḡi lui Iehova, lāudaḡi pre Iehova, 13

Căci 'a mēntuitū viḡēta saraculū din mână
celorū reī.

'Blāstematā *fiē* ḡiūa, in care m'amū nāscutū; 14

Acea ḡi, in care muma mea m'a nāscutū,

sā nu fiē bine-cuvēntatā.

Blāstematū *fiē* omulū, care a datū de scire 15
pārintelū mēu,

ḡicēndū: Ḳi s'a nāscutū unū fiū,

Bucurāndu-lū fōrte.

Omulū acela fiē ca cetăḡile, 16

Pre cari Iehova le-a 'stricatū, și fārā indurare;

'Sā se audā demānēḡa strigātulū seū,

Și la amēḡā-ḡi urletele sale.

'De ce n'amū fostū ucisū din mitra *mumei* 17
mele,

De ce muma mea n'a fostū mormēntulū mēu,

Sēu *de ce* mitra ei n'a rēmasū pururea in-
grecatā *de mine*?

'De ce amū eșitū din mitrā, 18

'Ca să vēdū ostenēla și intristarea,

Sā se sfārḡescā ḡilele mele cu rușine?

Zedekia se îndreptēzā cătră profetū: responsulū
lui Dumneḡeū.

CUVĒNTULŪ ce a fostū de la Iehova că- 21

tră Ieremia, cāndū a trāmesū la d'in-

sulū regele Zedekia pre 'Pașurū, fiulū lui

Melchia, și pre 'Zefania, fiulū lui Maaseia,

preutulū, ḡicēndū: 'Întrebā, rogu-te, pre Ie- 2

hova pentru noi; căci Nebucodonosorū,

regele Babilonulū, se luptā cu noi; pōte

cā Iehova va lucra pentru noi dupre tōte

minunile sale, ca acela să se ducā de

la noi.

Și Ieremia li-a responsū: Așa să spuneḡi 3

lui Zedekia: Așa dīce Iehova, Dumneḡeulū 4

lui Israelū: Ecccē, armele de resbelū, ce *sunt*

in mānele vōstre, cu cari vē luptaḡi asupra

* Veḡi 2 Cron.
20. 6.
* Cap. 7. 26. &
17. 23.

Ospulū 20.
* 1 Cron. 24. 14.
* 2 Reg. * 0. 17.
* 24. 12-16. &
25. 12. etc.
Cap. 3. 24.

* Cap. 14. 13.
14. & 28. 15.
* 29. 21.
* Cap. 1. 6, 7
* Plān. 3. 14.
* Cap. 6. 7
* 1ov 32. 18, 19.

Ps. 39. 3.
* 1ov 32. 18.
* Fapt. 18. 5.
* Ps. 31. 13.
* 1ov. 19. 19.
* Ps. 41. 9. &
55. 13, 14.

Luc. 11. 53,
54.
* Cap. 1. 8, 19.
* Cap. 15. 20.
* 17. 18.
* Cap. 23. 40.
* Cap. 11. 20.

& 17. 10.
* Ps. 54. 7. &
59. 10.
* Ps. 35. 9, 10.
* 109. 30, 31.
* 1ov 3. 3.
Cap. 15. 10.

* Fac. 19. 25.
* Cap. 18. 22.
* 1ov 3. 10, 11.
* 1ov 3. 20.
* Plān. 3. 1.
—

Ospulū 21.
* Cap. 38. 1.
* 2 Reg. 25. 18.
* Cap. 29. 25.
* 37. 3.
* Cap. 37. 3, 7.

- regelui Babilonului și a Chaldeilor, ce vă impresură, le voi întorče de din afara zidurilor *vostre*, și le voi stringe în mediul cetății acesteia; Și mă voi lupta asupra *vostă* cu *mână* întinsă și cu braț puternic, cu mână și furie și cu aprinde mare. Și voi lovi pre locuitorii cetății acesteia, și omii și vite; și vor muri de ciumă mare. Și după acestea, *dice* Iehova, voi da pre Zedekia, regele lui Iuda, pre servii sei, pre popor, și pre cei ce vor fi rămași în cetatea *acesta*, după ciumă, sabie și fomete, în mâna lui Nebucodonosor, regele Babilonului, și în mâna neamicilor lor, în mânele celor ce caută viața lor; și el îi va lovi cu ascuțitul săbiei; *nu-i* va cruța, nici nu va compătimi *cu d'inșii*, și nici nu se va îndura *de d'inșii*.
- 8 Și poporului acestuia să *dică*: Așa *dice* Iehova: Ecce, *e*u vi pun înaintea calea vieții și calea morții: Cine *va* rămâne în cetatea *acesta* va muri de sabie, de fomete, sau de ciumă; *er*u cine va eși, și va trece la Chaldeii ce vă impresură, va trăi, și *vi*etă lui *i* va fi dreptă *prădă*. Căci *pus*am în fața mea preste cetatea *acesta* spre rău, dară nu spre bine, *dice* Iehova; și *se* va da în mânele regelui Babilonului, care *cu* foc *o* va arde.
- 11 Și *cătră* casa regelui lui Iuda *voi* *dice*: Ascultați cuvântul lui Iehova, *Voi* din casa lui David! Așa *dice* Iehova: Judecați drept *demăneta*, și mântuiți pre cel *prădat* din mânele apăsătorului; ca nu cumva mânia mea să izbucnescă, ca un foc, și să ardă, fără ca să fie cine să *o* stingă, pentru răutatea faptelor *vostre*. Ecce, *sunt* și împotriva-ți, tu cel *ce* jaci în vale, tu stâncă câmpului, *dice* Iehova: *sunt* împotriva-ți, tu cel *ce* *dică*: Cine se va pogori asupra-mi? și cine va intra în locuințele noastre? Dară *e*u vă voi pedepsi după *fructul* faptelor *vostre*, *dice* Iehova; căci voi aprinde foc în pădurile lui, *care* va mistui *tote* împrejurimile lui.

Mustări și amenințări îndreptate cătră mai mulți regi ai lui Iuda; cu o făgăduință despre Mesia.

- 22 AȘA *dice* Iehova: Pogoră-te în casa regelui lui Iuda, și vorbește acolo cuvântul *acesta*, și *di*: Ascultă cuvântul lui Iehova, rege al lui Iuda! tu cel *ce* *șed*i pe tronul lui David, tu, servii tei și poporul tei, cari intrați prin porțile *acestea*. Așa *dice* Iehova:

d Isa. 15. 4.	i Cap. 38. 2, 17.	m Cap. 34. 2, 22.	p Exec. 18. 8.
e Esod. 6. 8.	18.	& 37. 10. &	q Cap. 49. 4.
f Cap. 37. 17.	j Cap. 39. 18.	38. 18, 23. &	r Prov. 1. 31.
g 39. 5. & 12.	& 45. 5.	52. 13.	s Isa. 8. 10, 11.
9.	k Lev. 17. 10.	n Cap. 22. 3.	t 2 Cron. 36. 19.
g Deut. 28. 50.	Cap. 44. 11.	Zecl. 7. 9.	u Cap. 52. 13.
2 Cron. 36. 17.	Amos 9. 4.	o Ps. 101. 8.	—
h Deut. 30. 19.	i Cap. 38. 3.		

- Faceți* drept și dreptate, și scăpați pre cel *prădat* din mânele apăsătorului; și *nu* nedreptățiți, nici *nu* siluiți Pre străin, pre orfan și pre văduvă; și *nu* versați în locul *acesta* sânge nevi- Căci de veți face *acesta*, [novat. 4
- Atuncea* vor intra prin porțile casei *acestea* Regi ce *șed* pe tronul lui David, Trași de trăsuri, și călări, Ei, servii lor și poporul lor. Dară de *nu* veți asculta cuvintele *acestea*, 5
- Mă* jur pe mine însu-mi, *dice* Iehova, Că casa *acesta* se va prefăce în ruini. Căci așa *dice* Iehova de casa regelui lui Iuda: 6
- Tu-mi *esci* mie ca Galaadul, și ca un vârf al Libanului; Dară te voi prefăce în pustiu, În cetăți nelocuite. 7
- Și voi pregăti asupra-ți perdetori, Pre fie-care cu armele sale, Și vor tăia cedrii tei cei aleși, *Și-i* vor arunca în foc. 8
- Și popore multe trecând pe d'inaintea *acestei* cetăți, Vor *dice* unul cătră altul: *De* ce Iehova a făcut astă-feliu *acestei* cetăți mari? 9
- Și vor răspunde: Pentru că părăsiră legământul lui Iehova, Dumnezeul lor, Și se închină la alți *dei*, și li serviră. 10
- Nu plângeți pre cel mort, Și *nu* *ve* purtați în negru pentru d'insul! Plângeți mai bine *pre* cel dus; Căci *nu* se va mai întorče, Și *nu* va mai vedé pământul născerei sale. 11
- Căci așa *dice* Iehova De Șallum, fiul lui Iosia, regele lui Iuda, Care domni în locul lui Iosia, părintele sei, Și *care* a eșit din locul *acesta*: Aicea *nu* se va mai întorče; Ci va muri în locul, 12
- În care l'a dus prins; Și *nu* va mai vedé pământul *acesta*. 13
- Vai* de cel *ce* zidesce casa sa pe nedreptate, Și cămărele sale pe nedrept; *Cel* *ce* se servește de aproapele sei pe nimic, Și *nu-i* dă *plată*; Cel *ce* *dice*: „Mi voi zidi casă mare 14
- Și cămări intinse;

Cap. 22.	f Isa. 37. 24.	j 2 Reg. 22. 20.	Vers. 18.
a Cap. 17. 20.	g Cap. 21. 14.	k Vers. 11.	o Lev. 19. 15.
b Cap. 21. 12.	h Deut. 29. 24.	l Vecl. 1 Cron. 3. 15, cu	Deut. 24. 14,
c Vecl. vers. 17.	1 Reg. 9. 8, 9.	2 Reg. 23. 30.	15.
d Cap. 17. 25.	i 2 Reg. 22. 17.	m 2 Reg. 23. 34.	Mic. 3. 10.
e Ebr. 6. 13, 17.	2 Cron. 34. 25.	n 2 Reg. 23. 35.	Hab. 2. 9.
			Iac. 5. 4.

- Și-i face ferestre,
 Și o acopere cu cedru, și o vâpsește cu roșu.
 15 Oare rege ești, ca să te întreci cu cedrii?
 * Aă părintele teă nu mânca și bea și elă?
 Și cândă făcea dreptă și dreptate,
 Atuncea prospera.
 16 Cândă apăra dreptul saracului și ală lipsi-
 Atuncea prospera: [tului,
 Aă acăsta nu este a mă cunósce? ăice Iehova.
 17 * Dară ochii tei și ănima ta nu sânt îndreptați
 decâtă cătră sgărzenia ta,
 Și la vėrsarea de sânge nevinovată,
 Și cătră facerea apėsărei și a silniciei.
 18 De aceea așa ăice Iehova
 De Iehoiakimă, fiulă lui Iosia, regele lui Iuda:
 * Nu-lă voră plănge, ăicendă:
 * Vai de fratele meă, și vai de soră-meă!
 Nu-lă voră plănge, ăicendă:
 Vai, dómne! și vai măreția sa!
 19 Că se va înmormenta cu înmormentare de
 asină,
 Tėrită și aruncată d'incolo de porțele Ieru-
 salimului.
 20 Sui-te, Ierusalime, în Libană,
 Și strigă,
 Rėdică vócea ta din Basană,
 Și strigă din Abarimă!
 Pentru că aă perită toți iubiți tei.
 21 Vorbită-mă cu tine în timpulă prosperităței
 tale;
 Dară ai ăisă: Nu voiescă să ascultă.
 * Acăsta a fostă purtarea ta din tēnerețele tale,
 Că n'ai ascultată de vócea mea.
 22 Vėntulă va pasce pre toți *păstori tei,
 Și iubiți tei voră merge în captivitate;
 Atuncea te vei rușina, și vei roși,
 Pentru totă rėutatea ta.
 23 Tu care locuesci în lemnă din Libană,
 Care faci cuibulă teă în cedri,
 Cătă ai se fi vrednică de plānsă, cândă voră
 veni durerile asupră-ți,
 * Chinulă, ca ală unei femei în facere!
 24 Viă sânt! ăice Iehova,
 Și * dacă tu, Conia, fiulă lui Iehoiakimă, re-
 gele lui Iuda,
 * Ai fi ună sigilă pe mână mea cea drėptă,
 Chiară și de acolo te-ași smulge.
 25 Da, * da-te-voiă în mână celoră, ce cantă vī-
 ăta ta,
 Și în măneler aceloră de a căroră fețe te
 temă,
 În măneler lui Nebucodonosoră, regele Ba-
 bilonului,
- * Și în mână Chaldeiloră.
 Și te voiă arunca, pre tine,
 Și pre muma ta, care te-a născută,
 Într'ună pământă străină, în care nu v'atī
 născută:
 Și acolo vei muri;
 Dară în pământulă, unde dorescă să se în- 27
 Acolo nu se voră întorce. [tórca,
 Acestă omă Conia, este elă ore ună vasă des- 28
 prețuită și sfărămată?
 O * uneltă de nică o trébă?
 De ce s'aă asvėrlit elă și semința lui,
 Și s'aă aruncată într'ună pământă, pre ca-
 re nu-lă cunoscă?
 O / pământel! pământel! pământel! ascultă cu- 29
 vėntulă lui Iehova.
 Așa ăice Iehova: 30
 Scrieți pe omulă acesta * fără copii,
 Ună omă ce nu va prospera în ăilele lui;
 Căci nu va prospera din semința lui nică
 ună omă,
 * Care să ședă pe tronulă lui Davidă,
 Și să domnescă încă în Iuda.
 VAI * de păstori, ce strică și rėsipescă oile 23
 pasciunei mele,
 ăice Iehova.
 De aceea, așa ăice Iehova, Dumneđulă lui 2
 Israelă,
 De păstori ce păstorescă pre poporulă meă:
 Voi ați înprăsciată oile mele, și le-ați a-
 lungată,
 Și n'atī luată sémă de d'insele;
 * Ecce, eă vă voiă pedepsi
 Pentru rėutatea fapteloră vóstre, ăice Iehova.
 Și * voiă aduna rėmășița oiloră mele 3
 Din tóte țerele, unde le-amă alungată,
 Și le voiă aduce ərə-și la staulele loră,
 Și voră cresce, și se voră înmulți.
 Și voiă rėdica * păstori preste d'insele, cari 4
 le voră păstori:
 Și nu se voră mai teme, nică se voră înspăi-
 menta,
 Și nică unulă d'intr'înșă nu va lipsi, ăice Ie-
 hova.
 Ecce, * vină ăile, ăice Iehova, 5
 Că voiă rėdica lui Davidă odrėslă drėptă,
 Și rege va domni, și va prospera,
 Și va face dreptă și dreptate pe pământă.
 * În ăilele sale Iuda se va mēntui, 6
 Și Israelă * va locui în siguranță;
 Și * acesta este numele lui, cu care se va numi:
 Iehova, Mēntuirea Nóstră.
 De aceea ecce, * vină ăile, ăice Iehova, 7

p 2 Reg. 23. 25.
 q Ps. 138. 2.
 Isa. 3. 10.
 r Ezech. 19. 6.
 s Cap. 16. 4. 6.
 t Veđi 1 Reg. 13. 30.
 u 2 Cron. 36. 6.
 Cap. 36. 30.

v Cap. 3. 25. &
 7. 23, etc.
 x Cap. 23. 1.
 y Vers. 20.
 z Cap. 6. 24.
 a Veđi 2 Reg. 24. 6. 8.
 1 Cron. 3. 16.
 Cap. 37. 1.

b Cânt. 8. 6.
 Hag. 2. 23.
 c Cap. 34. 20.
 d 2 Reg. 24. 15.
 e Cron. 36. 10.
 f Ps. 31. 12.
 Cap. 48. 38.
 Osea 8. 8.

g Deut. 32. 1.
 Isa. 1. 2. &
 34. 1.
 Mic. 1. 2.
 h Veđi 1 Cron. 5. 16. 17.
 Mat. 1. 12.
 i Cap. 38. 30.

Ocapulă 23.
 a Cap. 10. 21. &
 22. 22.
 b Ezech. 34. 2.
 c Ezech. 32. 34.
 d Cap. 32. 37.
 Ezech. 34. 13.

eto.
 e Isa. 4. 2. &
 11. 1. & 40.
 f Isa. 9. 7. &
 10. 11.
 g Cap. 33. 14.

15. 16.
 Dan. 9. 24.
 Zech. 3. 8. &
 6. 12.
 i Ioan. 1. 45.
 j Ps. 72. 2.
 k Isa. 33. 1. 18.

l Deut. 33. 28.
 Zech. 14. 11.
 m Cap. 32. 37.
 n Cap. 33. 16.
 o 1 Cor. 1. 30.
 p Cap. 16. 14.
 q 15.

- Că nu voru mai dice : Viu *este* Iehova,
Care a scos pre fiii lui Israelu din pământul Egiptului;
- 8 Ci: Viu *este* Iehova,
Care a scos și care a adus seminția casei lui Israelu
Din pământul de la mēdă-nópte *și din toate țerele, unde 'i alungasemū;
Și voru locui in pământul lorū.
- Mustări și amenințări îndreptate către profetii cei minciunoși.*
- 9 Cătră profetii. Ânima mea se sfarămă in mine,
Tremură 'tôte ôsele mele;
Sunt ca omul celū bētu,
Și ca omul repus de vinū,
De téma lui Iehova,
Și de téma cuvintelor celor sante ale lui.
- 10 Căci "pământul *acesta* este plin de adulteri;
"Pentru blăsteme jălesce țera,
Și "păsciunile pustiului s'aū uscatū;
Purtarea lorū *este* răutatea, și puterea lorū cu nedreptate.
- 11 Căci "și profetul și preutul aū nelegiuitū;
Chiarū și "in casa mea eū amū aflatū răutățile lorū, *dice* Iehova.
- 12 "De aceea calea lorū va ajunge pentru ei,
Ca *locurile* alunecóse in întunecū;
Vorū fi împinși, și vorū căde într'insa;
Căci "voiū aduce asupra lorū rele:
Anulū pedepsei lorū, *dice* Iehova.
- 13 Vēdūt'amū prostia și in profetii Samariei;
'Aū profetitū in *numele lui* Baalū, și "aū amăgitū pre poporul meu Israelu.
- 14 Și chiarū intre profetii Ierusalimului amū vēdūtū unū lucru infricoșatū:
"Facū adulteriū, "âmbă cu minciunī,
Și "împuternicescū mânele reilorū,
Așa că nici unulū nu se întorče de la răutatea sa;
Toți acestia ajuns'aū inaintea mea ca "Sodomă,
Și locuitorii lui ca ai Gomorei.
- 15 De aceea așa *dice* Iehova, *D-zeulū* oștirilorū, de profetii:
Eccē, eū 'i voiū nutri cu "pelinū,
Și-i voiū adăpa cu apă de fiere;
Căci de la profetii Ierusalimului
Eși nelegiuirea preste totū pământulū *acesta*.
- 16 Așa *dice* Iehova, *D-zeulū* oștirilorū;
Nu ascultăi cuvintele profetilorū cari vī profetescū;
Acestia vē ademenescū la deșertăciune,
"Vorbindū visiunī din ânima lorū,
- Și nu din gura lui Iehova.
Ei dicū celorū ce mă desprețuescū; 17
Așa *dice* Iehova: "Pace veți avē;
Și *mai* dicū cătră totū celū ce âmbă duple
invētoșarea ânimei sale:
"Nu va veni rēlulū asupra vóstră."
Dară "cine a fostū de față la sfātuirea lui 18
Iehova,
Incătū să fi priceputū și să fi audītū cuvēntulū seū?
Cine a ascultatū cuvēntulū seū, incătū să-lu
fi audītū?
Eccē, 'fortuna lui Iehova, furia sa, ese, 19
Și unū vērtejū puternicū,
Care va invēlui capulū celorū nelegiuiți.
"Mânia lui Iehova nu se va întorče, 20
Până ce nu se va face, și până ce nu va
întări cugetările ânimei sale;
"In țilele de apoi veți înțelege acēstă pe
deplinū.
"N'amū trāmesū eū pre acēsti profetii, totu-și 21
ei aū alergatū;
Nu li-amū vorbitū, totu-și ei profetescū.
Căci de arū fi 'fostū la sfātuirea mea, 22
Atuncea arū fi făcutū pre poporulū meu să
audă cuvintele mele.
Și "i-arū fi întorsū de la calea lorū cea rea
Și de la răutatea faptelorū lorū.
Ôre *numai* de aproape sūnt Dumneđeū, 23
dice Iehova,
Și nu sūnt și de departe Dumneđeū?
De 'se ascunde cine-va in locuri ascunse, 24
Aū dōră nu potū eū să-lū vēdū? *dice* Iehova;
"Aū nu împlu ceriulū și pământulū? *dice* Iehova.
Audīt'amū ce dicū profetii, 25
Ceī ce profetescū in numele meu minciună,
Dicēndū: Amū visatū! amū visatū!
Până cândū va fi *acēsta* in ânimele profetii- 26
lorū, ce profetescū minciuna?
Ale celorū ce profetescū *numai* încelăciunile
ânimei lorū;
Ei cugetă să facă pre poporulū meu 27
Să uite numele meu prin visurile lorū,
Pre cari le spune unulū altuia,
"Precumū uitără părintii lorū numele meu
pentru Baalū.
Profetulū, care visēză, să spună visulū seū; 28
Și acela ce are cuvēntulū meu, să prochiā-
me cuvēntulū meu într'adevērū.
Ce are a face paiele cu grālulū? *dice* Iehova.
Aū nu *este* ca unū focū cuvēntulū meu? *dice* 29
Iehova,
Și ca unū ciocanū, ce sfarămă stânca?

z Isa. 43. 5, 6.	o Cap. 9. 10. & 12. 4.	34. Ezech. 8. 11. & 23. 39.	t Cap. 2. 8. u Isa. 9. 16.	a Cap. 8. 14. & 9. 15.	Zech. 10. 2. d Mic. 3. 11.	g Cap. 30. 24. h Fac. 49. 1.	i Ps. 139. 7, etc.
z Veđi Hab. 3. 16.	p Cap. 6. 13. & 8. 10.	r Ps. 35. 6.	v Cap. 29. 23. x Vers. 26.	b Cap. 14. 14. Vers. 31.	e Iov. 15. 8. 1 Cor. 2. 16.	i Cap. 14. 14. & 27. 15. & 29. 9.	m 1 Reg. 8. 27. Ps. 139. 7.
m Cap. 5. 7, 8. & 9. 2.	zef. 3. 4. q Cap. 7. 30. & 11. 15. & 32.	s Prov. 4. 19. Cap. 13. 16.	y Ezech. 13. 22. z Deut. 32. 22.	c Cap. 6. 14. & 8. 11.	f Cap. 25. 32. & 30. 23.	j Vers. 18. k Cap. 25. 5.	n Iuda. 3. 7. & 8. 33, 34.
m Osea 4. 2, 3.		s Cap. 11. 23.	Isa. 1. 9, 10.	Ezech. 13. 10.			

- 30 De aceea éccă, ^oeu *sunt* împotriva profeților,
 ȋce Iehova,
 Cari fură cuvintele mele, unul de la altul.
- 31 Éccă eu *sunt* împotriva profeților, ȋce Iehova,
 Cari deprindă limba loră, ca să ȋcă: *Iehova* ȋce.
- 32 Éccă, eu *sunt* împotriva celora, ce profețescă
 visuri minciunose, ȋce Iehova,
 Și le spun, și amăgescă pre poporul meu
 Cu minciunile loră și cu ²sumeția loră;
 Și totu-și nu i-amă trăsescu, nici li-amă ordina-
 tă;
 Și nici nu folosescă poporulă acestuia,
 ȋce Iehova.
- 33 Și dacă poporulă acesta, séu profetulă, séu
 Te voră întreba, ȋcendă: [preutulă,
 „Care *este* sarcina lui Iehova?”
 Atuncea li vei răspunde:
 „Care *este* ‘sarcina’? *Acesta*:
 “²Voiescă să vă părăsescu, ȋce Iehova.”
- 34 *Cătu* pentru profetulă séu preutulă séu po-
 porulă,
 Care ară ȋce: „Sarcina lui Iehova!”
 Eu voiă pedepsi pre unulă ca acesta și casa
- 35 Așa să vorbiți unulă cătră altulă, [lui.
 Și fie-care cătră fratele séu:
 „Ce a răspunsă Iehova?”
 Séu: „Ce a ȋisă Iehova?”
- 36 Dară să nu mai vorbiți de „sarcina lui Iehova”;
 Căci cuvântulă unuia ca acestuia va fi sarcina sa;
 Fiindă-că suciți cuvintele Dumneșeului celui viu,
 Ale lui Iehova, Dumneșeulă oștiriloră și ală
- 37 Așa să ȋceți profetulă: [nostru.
 „Ce ȋi-a răspunsă Iehova?”
 Séu: „Ce a ȋisă Iehova?”
- 38 Dară fiindă-că ȋceți: „Sarcina lui Iehova,”
 De aceea așa ȋce Iehova:
 Fiindă-că spuneți cuvântulă acesta:
 „Sarcina lui Iehova,”
 Și eu amă trăsescu cătră voi, ȋcendă:
 Să nu ȋceți: „Sarcina lui Iehova;”
- 39 De aceea éccă, eu ^ovă voiă alunga,
 Si ¹vă voiă lepăda de la fața mea,
 Și cetatea ce vi-amă dată voiă și părințiloră
 voștri;
- 40 Și voiă aduce asupra voștră ocară perpetuă,
 Și rușine eternă, care nu se va uita.

*Sorta celoră două clase diferite ale poporului a-
 rețată prin emblema a două paniere.*

24 ^a**I**EOVA mă făcu să vedă, și éccă, două
 paniere de smochine erau puse înaintea

templului lui Iehova, după ce strămutase Nebucodonosoră, ^bregele Babilonului, din Ierusalimă pre ^cIeconia, fiulă lui Iehoiakimă, regele lui Iuda, pre mai marii lui Iuda, pre teslari și pre ferari, și i-a dusă la Babilonă.
 Ună panieră *avea* smochine bune forte, ca
 smochinele cele antăi, dară celălaltă panieră *avea* smochine rele de totă, cari, de
 rele ce erau, nu puteau fi mâncate. Atun-
 cea m'a întrebată Iehova, ȋcendă: Ce veți,
 Ieremia? și amă răspunsă: Smochine; smochine
 bune, bune forte; și rele, rele forte, de nu potă fi
 mâncate, de rele ce sânt.
 Și a fostă cuvântulă lui Iehova cătră mine, ȋcendă:
 Așa ȋce Iehova, Dumneșeulă lui Israelă:
 Precumă pre aceste smochine bune,
 Așa voiă recunoscă pre cei strămutați din Iuda,
 Pre cari i-amă trăsescu din loculă acesta
 În pământulă Chaldeiloră, spre binele loră:
 Căci voiă îndrepta asupra loră ochii mei spre bine,
 Și i ^avoiă întorče în pământulă acesta,
 Și i ^avoiă zidi, și nu i voiă surpa,
 Și i voiă sădi, și nu i voiă desrădăcina.
 Și li voiă da ¹animă, ca să mă cunoscă,
 Că eu *sunt* Iehova;
 Și ei ^omă voră fi poporă,
 Și eu li voiă fi Dumneșe;
 Căci se voră întorče cătră ^amine din totă
 anima loră.
 Și precumă *acele* smochine rele nu potă fi
 mâncate, de rele ce sânt,
 Așa ȋce Iehova:
 Astă-feliă voiă da pre Zedekia, regele lui Iuda,
 Pre mai marii lui,
 Pre rămașă Ierusalimului, care rămâne în
 pământulă acesta,
 Și ¹pre cei ce locuescă în pământulă Egiptului,
 Și voiă da tuturoră regateloră pământului,
 Ca să fie ^kde apăsare, de nenorocire, ¹de rușine,
 Și de proverbă, de rîș și ^mde blăstemă,
 În tôte locurile, unde ¹i voiă alunga.
 Și voiă trâmăte asupra-li sabiă, fomete și
 ciumă,
 Pără ce se voră nimici de pe pământulă, pre
 care l'amă dată loră și părințiloră loră.

*Preȋceră despre captivitate și de durata ei; jude-
 căți asupra poporiloră, neamicii Iudeiloră.*

CUVĖNTULĂ care a fostă cătră Ieremia ²⁵
 ală despre totă poporulă lui Iuda, în ^aanulă
 ală patrula *ală domniei* lui Iehoiakimă, fi-

^o Deut. 18. 20.
 Cap. 14. 14, 15.
^p Zef. 3. 4.
^q Mal. 1. 1.
^r Vers. 29.
^s Osea 4. 6.

^t Vers. 33.
^u Cap. 20. 11.
 —
 Capulă 24.
^a Amos 7. 1, 4.

^b 2 Reg. 24. 12,
 etc.
^c Cron. 36. 10.
^e Veȋ cap. 22.
 24, etc. ^k 29.

².
^d Cap. 12. 15. &
 29. 10.
^e Cap. 32. 41. &
 33. 7. & 42. 10.
^f Deut. 30. 6.

Cap. 32. 39.
 Ezech. 11. 19.
 & 36. 26, 27.
^g Cap. 39. 22. &
 31. 35. & 32.
 38.

^h Cap. 29. 13.
ⁱ Cap. 29. 17.
^j Veȋ cap. 43.
 & 44.
^k Deut. 28. 25,
 37.

¹ Reg. 9. 7.
² Cron. 7. 20.
 Cap. 15. 4. &
 29. 18. & 34.
 17.
^l Ps. 44. 13, 14.

^m Cap. 29. 18,
 22.
 —
 Capulă 25.
ⁿ Cap. 36. 1.

- 1 Iulă lui Iosia, regele lui Iuda, care a fost
anulă întâi ală lui Nebucodonosor, rege-
2 le Babilonului: Pre care Ieremia profetul
l'a vorbită cătră totă poporulă lui Iuda, și
cătră toți locuitorii Ierusalimului, dicendă:
3 ^b De la anulă ală trei-spre-decelea ală lui
Iosia, fiulă lui Amon, regele lui Iuda, până
in diăa acēsta, care este anulă ală dūo-
decă și treilea, cuvēntulă lui Iehova a fostă
cătră mine, și eu v'amă vorbită, sculându-
4 mă de demănēță și vorbindă: ^c dară n'atī as-
cultatū. Și a trāmesū Iehova cătră voi pre
toți servii sei, pre profeti, ^d sculându-se de de-
mānēță și trāmetēndu-i; dară n'atī ascul-
5 tatū, nici atī plectatū urechia vōstră, ca să
audiți. Ei au dișū: ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm}

- bia asupra tuturor locuitorilor pământului, *dice Iehova, Dumnezeu al oştirilor.*
- 30 De aceea tu profeșce asupra-li toate cuvintele acestea, și li *și*:
Iehova *va* tună din înălțime,
Și face să resune *vó*cea lui din *l*ocașul se^u cel^u sânt^u;
Tună puternic^u asupra *colibe* sale;
Scóte *u* strigăte, ca ale călcătorilor *de vin*,
Asupra tuturor locuitorilor pământului.
- 31 Vuetul^u p^utrunde până la marginile pământului;
Căci Iehova *se* va judeca cu popórele;
El a prochiămat^u hotărîrea sa asupra tuturor muritorilor,
Și va da săbie^u pre toți nelegiuiții,
D^uce Iehova.
- 32 Așa *dice* Iehova, *D-zeul* oştirilor:
Ecc^u, r^ul^u ese de la popor^u la popor^u,
Și *u* un^u v^utej^u mare se r^udică
De la marginile pământului.
- 33 Și în *ș*iia aceea *u* ucis^u de Iehova vor^u jăc^u
De la o margine a pământului până la *cealaltă* margine a lui;
Nu vor^u fi *u* plânși, *u* nici strinși, nici *chiar*
îmmormentați;
Vor^u fi ca guno^ul^u pe fața pământului.
- 34 *U*rlați, păstorilor^u, și strigați!
Tăviliți-v^u în pulbere, conducători ai turmei!
Căci a^u venit^u *ș*ilele sfașciării vóstre și ale
împrăsciării vóstre:
Și veți căde pe pământ^u, ca un^u vas^u de
pret^u.
- 35 Și păstorii nu vor^u av^u nici o scăpare;
Și conducătorii turmei nu vor^u av^u nici un^u
adăpost^u.
- 36 Resună strigarea păstorilor,
Și urletul^u conducătorilor turmei;
Căci Iehova a pustiit^u pasciunea lor^u.
- 37 Și colibele cele pacinice amuțesc^u,
De aprinderea mâniei lui Iehova.
- 38 El^u a părăsit^u *u* tufari^ul^u se^u, ca un^u le^u;
Căci pământul^u lor^u s'a prefăcut^u într'o
pustietate,
Înaintea furiei săbiei perdetóre,
Și înaintea aprinderii mâniei sale.
- Ieremia predice nimicirea templului; și cu anevouă scapă de la mórte.*
- 26 **L**A începutul domniei lui Iehoiakim^u,
fiul^u lui Iosia, regele lui Iuda, a fost^u
cuv^untul^u acesta de la Iehova *cătră* Ieremia,
2 dic^und^u: Așa *dice* Iehova: Stă în *u* portu-
cul^u casei lui Iehova, și vorbește tuturor
cetăților^u lui Iuda, cari vin^u să se închine
- în casa lui Iehova, *tóte* cuvintele, ce-ți voi^u
ordina să li vorbești; *u* nu lăsa nici un^u cu-
v^unt^u. *Póte*, că vor^u a^udi, și se vor^u în-
tórce fie-care de la calea sa cea rea, și mie
u va *u* p^uré r^u de r^ul^u, ce am^u în g^und^u
să li fac^u pentru r^untatea faptelor lor^u.
Și spune-li: Așa *dice* Iehova: *u* De nu m^u
veți asculta, ca să *u*blați duple legea mea,
ce v'am^u pus^u o înainte, *u* ca să ascultați
de cuvintele servilor^u mei, profeților^u, pre
u cari-i tr^umet^u cătră voi, scul^und^u-m^u de
dem^uneță și tr^umet^und^u-i; *u* de nu m^u veți
asculta: Atuncea voi^u face casa ac^usta ca
u Șiloul^u, și pre cetatea ac^usta o voi^u face *u* de
blăstem^u tuturor popórelor^u pământului.
- Și a^u a^udit^u preuții și profeții și tot^u
poporul^u pre Ieremia vorbind^u cuvintele a-
cestea în casa lui Iehova.
- Și dup^u ce Ieremia a încetat^u de a vorbi
tóte câte *u*-a ordonat^u Iehova să vorbească
cătră tot^u poporul^u, preuții și profeții și
tot^u poporul^u l'a^u prins^u, dic^und^u: Trebuie
să mori. Pentru ce ai profețit^u în numele
lui Iehova, dic^und^u: Casa ac^usta va ajunge
ca Șiloul^u, și cetatea ac^usta se va pusti^u,
asa că nu va fi cine să locu^uască într'nsa?
Și tot^u poporul^u s'a adunat^u asupra lui Ie-
remia în casa lui Iehova.
- Și a^udi^und^u mai marii lui Iuda aceste
lucruri, s'a^u suit^u din casa regelui în casa
lui Iehova, și a^u ședut^u la întrarea porței celei
no^ue a casei lui Iehova. Atuncea preuții
și profeții a^u vorbit^u cătră mai mari și că-
tră tot^u poporul^u, dic^und^u; Ped^upsă de
mórte se curine omului acestuia, *u* pentru că
a profețit^u rele asupra cetății acesteia,
cum^u cu urechile vóstre ați a^udit^u.
- Atuncea Ieremia vorbi cătră toți mai marii
și cătră tot^u poporul^u, dic^und^u: Iehova m'a
trămes^u, ca să profețesc^u asupra casei a-
cesteia și asupra cetății acesteia *tóte* cu-
vintele, pre cari le-ați a^udit^u. Și acum^u
u îndreptați urmările vóstre și faptele vóstre,
și ascultați de *vó*cea lui Iehova, Dumnezeu^u
vostru; și lui Iehova *u* va p^uré r^u de r^ul^u,
ce a prochiămat^u asupra-vi. Dară *u* eu *sunt*
în mânele vóstre; faceți cu mine cum^u *este*
bine și drept^u în ochii vóstri. Dară să sciți,
că, de m^u veți omor^u, veți aduce sânge ne-
vinovat^u asupra vóstră, asupra cetății a-
cesteia și asupra locuitorilor ei; căci Ie-
hova cu adev^urat^u m'a tr^umes^u cătră voi,
ca să vorbești în urechile vóstre *tóte* cu-
vintele aceste.
- Atuncea *ș*iseră mai marii și tot^u popo-

^r Isa. 43. 13.
Ioel 3. 16.
Amos 1. 2.
^s Ps. 11. 4.
Cap. 17. 19.
^t 1 Reg. 9. 3.

^u Ps. 132. 14.
^v Isa. 16. 9.
Cap. 48. 33.
^w Osea 4. 1.
Mic. 6. 2.
^x Isa. 66. 16.

^y Ioel 3. 2.
Cap. 23. 19. &
30. 23.
^z Isa. 66. 16.
^a Cap. 16. 4. 6.
^b Ps. 79. 3.

^c Cap. 8. 2.
Apoc. 11. 9.
^d Cap. 4. 8. & 6.
26.
^e Ps. 76. 2.

^f Cap. 18. 8.
Iona 3. 8. 9.
^g Lev. 26. 14.
etc.
^h Deut. 28. 15.
ⁱ Cap. 7. 13, 25.

^j 11. 7. & 25. 3.
4.
^k 1 Sam. 4. 10.
11.
^l Ps. 78. 60.
Cap. 7. 13, 14.

^m Isa. 65. 15.
Cap. 24. 9.
ⁿ Cap. 38. 4.
^o Cap. 7. 3.
^p Ver. 3. 19.
^q Cap. 38. 5.

rulă cătră preuți și cătră profeți : Pedépsă de mörte nu *se cuvine* omului acestuia; că a vorbită cătră noi în numele lui Iehova, Dumneșeul nostru.

- 17 "Atuncea s'a rădicatū ōre-cari din bētrānii țerei, și aū vorbitū cătră tōtă adunarea poporului, dicēndū: "Micha, Moraște-neulū, profeți în țilele lui Hezekia, regele lui Iuda, și vorbi cătră totū poporulū lui Iuda, dicēndū: Așa dice Iehova, *Dumneșeulū* oștirilorū: "Sionulū se va ara ca unū ogorū, și Ierusalimulū va ajunge o grāmadă de petre, și muntele templului *se va face* ca locurile înalte ale unei păduri. Ōre Hezekia, regele lui Iuda, și totū Iuda l'a omorītū? "Aū nu s'a temutū de Iehova, și aū nu a rugatū pre Iehova, și lui Iehova "i-a părutū rēu de rēulū ce a cuvētatū asuprā-li? "Noi amū face decī unū rēu mare sufletelorū nōstre.

- 20 S'a sculatū încă și unū omū, care profeți în numele lui Iehova, *adeacă*, Urija, fiulū lui Șemaia, din Kiriatu-Iearimū, și profeți asupra cetăței acesteia și asupra pāmēntulū acestuia, duple tōte cuvintele lui Ieremia; Și cāndū a audītū regele Iehoiakimū, și toți puternicii lui, și toți mai marii lui, cuvintele lui, regele a căutatū să-lū omōrā; dară cāndū audī Urija, se temu, și fugi, și se duse în Egiptū; Și regele Iehoiakimū trāmesa ōmeni în Egiptū: pre Elnatanū, fiulū lui Achorū, și cāți-va cu d'insulū în Egiptū; Și scōserā pre Urija din Egiptū, 'lū aduserā cătră regele Iehoiakimū, care-lū ucise cu sabiā, și aruncā corpulū seū mortū în mormintele fiilorū poporului de rōndū.

- 24 Dară "māna lui Ahikamū, fiulū lui Șafanu, era cu Ieremia, ca să nu-lū dee în mānele poporului, ca să-lū omōrā.

Profetulū sfătuesce pre Iudei și pre popōrele din vecinătate de a se supune lui Nebucodonosorū; profetulū celū minciunosū Hanania, opunēndu-se lui Ieremia, se muștrā și se pedepsece.

- 27 **L**A începutulū domniei lui Iehoiakimū, fiulū lui Iosia, "regele lui Iuda, a fostū acestū cuvēntū de la Iehova cătră Ieremia, dicēndū: Așa dice Iehova cătră mine: Fă-ți legături și juguri, "și le pune pe grumazulū teū; Și le trāmete regelū Edomului, regelū Moabului, regelū fiilorū lui Ammonū, regelū Tirului, și regelū Sidonului, prin mānele solilorū, cari aū să vinā la Ierusalimū cătră Zedekia, regele lui Iuda; Și

ordinēzā-li să dicā domnilorū lorū: Așa dice Iehova, Dumneșeulū oștirilorū și alū lui Israelū; așa veți dice domnilorū vostri: "Eū amū făcutū pāmēntulū, *dice Iehova*, pre omū, și animalele de pe fața pāmēntului, cu puterea mea cea mare, și cu brațulū meū celū întinsū; și "l'amū datū cui mī-a plăcutū. "Și acumū eū amū datū tōte aceste țeri în māna lui Nebucodonosorū, regele Babilonului, "servulū meū; și chiarū și pre "fērele cāmpului datu-i-le-amū, ca să-i servēasca. "Și tōte popōrele 'lū vorū servi, pre elū și pre fiulū seū, și pre fiulū fiului seū, "pānā cāndū va veni și timpulū pāmēntului seū; "și atuncea popōre multe și regi mari 'lū vorū supune și pre d'insulū. Și pre poporulū și pre regatulū, care nu va servi pre Nebucodonosorū, regele Babilonului, și care nu va voi să punā grumazulū seū supțū jugulū regelū Babilonului, pre poporulū acela 'lū voiū pedepsi, *dice Iehova*, cu sabiā, cu fōmete și cu ciumā, pānā cāndū 'lū voiū nimici prin māna aceluia.

Darā voi să nu ascultați de profeții vostri, nici de gācitorii vostri, nici de visătorii vostri, nici de prognosticătorii vostri de timpū, nici de fermecătorii vostri, cari vorbescū cătră voi, dicēndū: Nu veți servi pre regele Babilonului; "Cāci ei vi profetescū minciunā, ca să vē depārteze din pāmēntulū vostru, să vē alungū, și ca voi să periți. Darā pre poporulū, care va pune grumazulū seū supțū jugulū regelū Babilonului, și-lū va servi, pre acela 'lū voiū lāsa să rēmānā încă în pāmēntulū seū, *dice Iehova*; 'lū va lucra, și va locui în elū.

Vorbit'amū și lui "Zedekia, regele lui Iuda, duple tōte cuvintele aceste, dicēndū: Puneți grumajii vostri supțū jugulū regelū Babilonului, și-lū serviți, pre elū și pre poporulū seū; și veți trăi. "De ce să muriți, tu și poporulū teū, de sabiā, de fōmete și de ciumā, precumū Iehova a disū de poporulū, ce nu va servi pre regele Babilonului? De aceea să nu ascultați de cuvintele profeților, cari vi vorbescū, dicēndū: Nu veți servi pre regele Babilonului; cāci ei vi profetescū "minciunā. Cāci eū nu i-amū trāmesū, *dice Iehova*; darā ei profetescū minciunā în numele meū, ca să vē alungū, și ca să periți voi și profeții, cari profetescū cătră voi.

Vorbit'amū și preuților și la totū poporulū acesta, dicēndū: Așa dice Iehova: Să nu ascultați de cuvintele profeților vostri,

n Veđi Fapt. 5, 34, etc.
o Mic. 1. 1.
p Mic. 3. 12.
q 2 Cron. 32. 26.
r Esod. 32. 14.

2 Sam. 24. 16.
s Fapt. 5. 39.
t 2 Reg. 22. 12, 14.
Cap. 39. 14.

Capitulū 27.
a Veđi vers. 3, 12, 20.
Cap. 28. 1.
b Cap. 28. 10,

12.
Așa Exec. 4. 1. & 12. 3. & 24. 3, etc.
c Pa. 115. 15. & 146. 6.

Isa. 45. 12.
d Pa. 115. 16.
Dan. 4. 17, 25, 31.
e Cap. 28. 14.
f Cap. 25. 9. &

43. 10.
Exec. 29. 18, 20.
g Cap. 28. 14.
Dan. 2. 38.
h 2 Cron. 36. 20.

i Cap. 25. 12. & 50. 27.
Dan. 5. 26.
j Cap. 25. 14.
k Vers. 14.
l Cap. 28. 1. &

28. 17.
m Exec. 18. 31.
n Cap. 14. 14. & 23. 21. & 29. 8, 9.

cari vi profetescă, dicându: *Ecce, o vasele casei lui Iehova se voru aduce înderăptu în curându din Babilon; căci ei vi profetescă minciună. Nu-i ascultați; serviți pre regele Babilonului, și veți trăi; de ce această cetate să se prefacă în ruine? De sunt profeti, și cuvântul lui Iehova de este cu d'insii, să se roge acum lui Iehova, Dumneșul oștirilor, ca să nu fie duse la Babilon vasele, cari au rămas în casa lui Iehova și în casa regelui lui Iuda și în Ierusalim. Căci așa dăce Iehova, Dumneșul oștirilor, pentru stâlpii, pentru marea, pentru pedestalele și pentru cele-lalte vase, ce au mai rămas în cetatea această; Pre cari Nebucodonosor, regele Babilonului, nu le-a luat, cându a strămutat din Ierusalim în Babilon pre Ieonia, fiul lui Iehoiakim, regele lui Iuda, și pre frunții lui Iuda și ai Ierusalimului: Da, așa dăce Iehova, Dumneșul oștirilor și alu lui Israel, pentru vasele ce au mai rămas în casa lui Iehova și în casa regelui lui Iuda și în Ierusalim; Ele voru fi duse în Babilon, și voru rămâne acolo până în ziua, în care mi voi aduce aminte de ele, dăce Iehova; atunci le voi sui era-și, și le voi aduce înderăptu în loculă acesta.*

Si în același an, la începutul domniei lui Zedekia, regele lui Iuda, *adecă pe la anul alu patrilea, în luna a cincea, Hanania, fiul lui Azur, profetul, care era din Ghibeon, a vorbită cătră mine în casa lui Iehova înaintea preuților și a totu poporului, dicendu: „Așa spune Iehova, Dumneșul oștirilor și alu lui Israel, dicendu: Sfarămat'amă jugul regelui Babilonului. Până în două ani de zile voi aduce înderăptu în loculă acesta toate vasele casei lui Iehova, pre cari Nebucodonosor, regele Babilonului, le-a luat din loculă acesta, și le-a dus în Babilon. Și voi aduce înderăptu în loculă acesta, dăce Iehova, pre Ieonia, fiul lui Iehoiakim, regele lui Iuda, și pre toți prinșii lui Iuda, cari s'au dus în Babilon; căci voi sfărâma jugul regelui Babilonului.“*

Atunci a disu Ieremia, profetul, cătră profetul Hanania înaintea preuților, și înaintea a totu poporului, cari stăteau în casa lui Iehova; A disu profetul Ieremia: *„Amin; Iehova să facă așa; Iehova implinască cuvintele tale, pre cari tu le-ai profetit, să aducă înderăptu din Babilon în loculă acesta vasele casei lui Iehova și pre*

toți prinșii. Dară, rogu-mă, ascultă cuvântulă acesta, pre care-lu spun eu la aușulă teă și la aușulă a totu poporului: Profeti, cari erau înainte de mine și înainte de tine din vechime, au profetit multor țeri și regatelor mari, de resbelu, rele și ciună. Profetulă care profetescă pace, cându cuvântulă profetului se va întâmpla, atunci se va cunoște profetulă, că în adevărul Iehova l'a trăsese.

Atuncea Hanania, profetul, a luată jugulă de pe grumazul profetului Ieremia, și l'a sfărâmat. Și a vorbită Hanania înaintea a totu poporului, dicendu: *Așa dăce Iehova: Astu-feliu voi sfărâma jugulă lui Nebucodonosor, regele Babilonului, de pe grumazulă tuturor poporului până în două ani de zile. Și profetulă Ieremia s'a dus în calea sa.*

Și a fostă cuvântulă lui Iehova cătră Ieremia, după ce Hanania, profetul, a sfărâmată jugulă de pe grumazul profetului Ieremia, dicendu: *Du-te și spune lui Hanania, dicendu: Așa dăce Iehova: Tu ai sfărâmată jugurile de lemn; dară în loculă acestora vei face juguri de feră. Căci așa dăce Iehova, Dumneșul oștirilor și alu lui Israel: Jugă de feră pus'amă pe grumazulă tuturor acestor popore, ca să servescă pre Nebucodonosor, regele Babilonului; și-lu vor servi; și chiar și pre ferele câmpului datu-i-le-amă.*

Atunci a disu Ieremia, profetul, cătră Hanania, profetul: *„Ascultă, rogu-mă, Hanania: Iehova nu te-a trăsese; ci tu faci pre poporulă acesta să se încredă în minciună. De aceea așa dăce Iehova: Ecce, arunca-te-voi de pe fața pământului: în anulă acesta vei muri; că ai cuvântată resculare asupra lui Iehova. Și a murit Hanania în anulă acela, în luna a șeptea.*

Scrisore cătră Iudei cei captivi din Babilon, cu amenințări asupra profetilor minciunoși.

Acestea sunt cuvintele scrisorei, ce Ieremia, profetul, a trăsese din Ierusalimă cătră rămășița bătrânilor din captivitate, cătră preuții, cătră profeti, și cătră totu poporul, pre care Nebucodonosor l'a luat prinsu din Ierusalimă în Babilon; (După ce Ieonia, regele, și regina, și eunuchii, mai marii lui Iuda și ai Ierusalimului, teslarii, și ferarii, au eșit din Ierusalim; Prin Elasa, fiul lui Șafan, și prin Ghe-maria, fiul lui Hilkia, (pre cari Zedekia,

o 2 Cron. 36. 7, 10. Cap. 23. 3. Dan. 1. 2. 2 Reg. 16. 13, etc. Cap. 52. 17, 20, 21. 2 Reg. 24. 14, 15. Cap. 24. 1. 2 Reg. 25. 13. 2 Cron. 36. 18. 2 Cron. 36. 21. Cap. 29. 10. & 32. 5. Ezra 1. 7. & 7. a Cap. 27. 1.

b Cap. 27. 12. c Cap. 27. 16. d 1 Reg. 1. 36. e Deut. 18. 22. f Cap. 27. 2. g Cap. 27. 7. h Deut. 28. 43. i Cap. 27. 6. j Cap. 29. 31. Ezec. 13. 22. k Deut. 13. 5. Cap. 29. 34. — Cap. 29. a 2 Reg. 24. 12, etc. Cap. 22. 26. & 28. 4.

regele lui Iuda, 'i trăsesese în Babilonū cătră Nebucodonosorū, regele Babilonului), dîcîndū :

- 4 Așa dîce Iehova, Dumneḡeulū oștirilorū și alū lui Israelū, cătră toți cei din captivitate, pre cari i-amū strămutatū din Ierusalimū în Babilonū :
- 5 ^b Zidiți case, și ^c le locuiți ; sădiți grădinī, și mîncati fructulū lorū ; Luați femeī, și nasceți fii și fete ; luați femeī pentru fiii vostri, și dați pre fetele vōstre după bărbai, să nască fii și fete ; și vē immulțiți acolo, și nu vē împuținați. Și căutați pacea cetăței, în care v'amū strămutatū, ^d și vē rugați lui Iehova pentru d'insa ; căci în pacea ei vēți avē și voi pace.
- 8 Căci așa dîce Iehova, Dumneḡeulū oștirilorū și alū lui Israelū : Să nu vē ^e incelel profetii vostri, cari ^f *se află* în meḡilocolū vōstru, și gācitorii vostri ; și nu luați sēmă la visurile vōstre, pre cari le faceți să se viseze : ^g Căci vi profetescū minciună în numele meū ; eū nu-i-amū trāmesū. Căci așa dîce Iehova : După ce se vorū împlini ^h șep-te-deci de ani pentru Babilonū, 'mī voiū aduce aminte de voi, și voiū întări pentru voi cuvēntulū meū celū bunū, că vē voiū
- 11 re'ntōrce în loculū acesta. Căci eū cunoscut, dîce Iehova, cugetele ce eū cugetū pentru voi, cugete de pace, și nu de rău ; ca să vi daū sfārșitulū, ⁱ *pre care-lū doriți*. Atuncea mē vēți ^j *chiāma*, vēți veni, și vē vēți
- 13 închina mie, și eū vē voiū asculta. ^k Mē vēți căuta, și mē vēți afla ; căci mē vēți căuta
- 14 'din tōtă ānima vōstră. Și ^l *mē* voiū lăsa să fiū gāsītū de voi, dîce Iehova ; voiū re'ntōrce pre prinșii vostri, și ^m vē voiū aduna d'între tōte popōrele și din tōte locurile, unde v'amū alungatū, dîce Iehova ; și vē voiū re'ntōrce în loculū de unde v'amū strāmutatū.
- 15 Fiindū-că ați ḡisū : Iehova a sculatū pen-tru noi profetī în Babilonū ; ⁿ *De aceea cunosceți*, că așa dîce Iehova de regele, ce șede pe tronulū lui Davidū, și de totū poporulū, ce locuesce în cetatea acēsta, de frații vostri, cari n'aū mersū cu voi în captivitate ; Așa dîce Iehova, Dumneḡeulū oștirilorū : Ecce, eū voiū trāmete asupra lorū
- 17 'sabiā, fōmete și ciumă, și-i voiū face ca ^o smochinele stricate, cari, de rele ce sūnt, nu potū fi māncate ; Și-i ^p voiū urmări cu sabiā, cu fōmete și cu ciumă ; și-i voiū da tutu-rorū regatelorū pāmēntulū, ca să fie de a-

pēsare, ^q de blāstemū, de grōză, de desprețū și de ocară tuturorū popōrelorū, unde i voiū alunga ; Pentru că n'aū ascultatū de cuvintele mele, dîce Iehova, cāndū ^r *amū* trāmesū la d'înșii pre servii mei, profetii, sculāndū-mē de deminētā și trāmetēndū-i ; și n'ați ascultatū, dîce Iehova.

Ascultați deci cuvēntulū lui Iehova, voi toți cei strāmutați, pre cari i-amū trāmesū din Ierusalimū în Babilonū : Așa dîce Iehova, Dumneḡeulū oștirilorū și alū lui Israelū, de Ahabū, fiulū lui Kolaia, și de Zedekia, fiulū lui Maaseia, cari vi profetescū minciunī în numele meū : Ecce, eū 'i voiū da în māna lui Nebucodonosorū, regele Babilonului, care 'i va ucide înaintea ochilorū vostri. ^s Și din *numile* lorū se va lua blāstemū între toți prinșii lui Iuda, cari ^t *se află* în Babilonū, dîcēndū : Iehova să te facă ca pre Zedekia și ca pre Ahabū, pre ^u cari regele Babilonului i-a friptū în focū ; Pentru că ^v *făcură* lucruri de rușine în Israelū, sevārșindū adulteriū cu femeele aprōpilorū lorū, și vorbindū cuvinte minciunōse în numele meū ; ceea ce eū nu li-amū ordinatū ; da, eū sciū și ^w *sūnt* marturū, dîce Iehova.

Veī vorbi și lui Șemaia, Nehelameulū, dîcēndū : Așa vorbesce Iehova, Dumneḡeulū oștirilorū și alū lui Israelū, dîcēndū : Fiindū-că tu ai trāmesū scrisori în numele teū cătră totū poporulū din Ierusalimū, ^x și cătră Zefania, fiulū lui Maaseia, preutū, și cătră toți preuții, dîcēndū : ^y *Iehova te-a* pusū preutū în loculū lui Iehoiada, preutulū, ca să fi ^z *supraveghiātorū* în casa lui Iehova preste totū omulū, ce *este* ^{aa} *nebunū* și care profetescē, și să-lū ^{ab} *punā* în butucū și în lanțuri : Și acumū de ce n'ai muștratū pre Ieremia din Anatotū, care profetia cătră voi ? Căci de aceea elū a trāmesū cătră noi în Babilonū, dîcēndū : ^{ac} *Captivitatea* acēsta va fi lungă ; ^{ad} *zidiți* case, și locuiți ^{ae} *în ele* ; și sădiți grădinī, și māncati fructulū lorū. ^{af} Și Zefania, preutulū, ceti scrisōrea acēsta în aululū profetului Ieremia.

Atunci a fostū cuvēntulū lui Iehova cătră Ieremia, dîcēndū : Trāmete cătră toți cei din captivitate, dîcēndū : Așa dîce Iehova de Șemaia, Nehelameulū : Fiindū-că Șemaia a profetītū cătră voi, ^{ag} *fără* ca eū să-lū fi trāmesū, și v'a făcutū să vē încredeți în minciună ; De aceea așa dîce Iehova : Ecce, eū voiū pedepsi pre Șemaia, Nehelameulū, și semīnța sa ; elū nu va avē

b Vers. 28.
c Exra 6. 10.
1 Tim. 2. 2.
d Cap. 14. 14. & 23. 21. & 27. 14, 15.
Efec. 5. 6.

e Vers. 31.
f 2 Cron. 36. 21, 22.
Exra 1. 1.
Cap. 25. 12. & 27. 22.
Dan. 9. 2.

g Dan. 9. 3, etc.
h Lev. 26. 39, 40, etc.
Deut. 30. 1. etc.
i Cap. 24. 7.

j Deut. 4. 7.
Ps. 32. 6. & 46. 1.
Isa. 55. 6.
k Cap. 25. 3, 8. & 50. 3. & 52.

l Cap. 24. 10.
m Cap. 24. 6.
n Deut. 28. 25.
o 2 Cron. 29. 8.
Cap. 15. 4. &

24. 9. & 34. 17.
o Cap. 26. 6.
Cap. 41. 18.
p Cap. 25. 4. & 32. 35.
q Veḡi Fac. 48.

20.
Isa. 65. 15.
r Dan. 3. 6.
s Cap. 23. 14.
t 2 Reg. 25. 18.
Cap. 21. 1.

u Cap. 30. 1.
v 2 Reg. 9. 11.
Fapt. 26. 24.
x Cap. 20. 2.
y Vers. 5.
z Cap. 28. 15.

nicî unŭ omŭ, care să locuască în meşloculŭ
poporului acestuia, nicî va vedé binele, ce
eu voiŭ face poporului meu, ȳice Iehova;
* pentru că elŭ a cuvîntatŭ rescularea asu-
pra lui Iehova.

*Făgăduinŭ de mîntuire şi restornicire a lui Israelŭ;
şi de unŭ nouŭ legămîntŭ spiritualŭ şi eternŭ.*

30 CUVÎNTULŭ ce a fostŭ cătră Ieremia de
2 la Iehova, ȳicîndŭ: Aşa vorbesce Ieho-
va, Dumneşleulŭ lui Israelŭ, ȳicîndŭ:

3 Scrie-ŭi în carte tóte cuvintele, ce le-amŭ
vorbitŭ cătră tine; Căci éccé, vinŭ ȳilele,
ȳice Iehova, cândŭ * voiŭ întórce pre cei prinşi
ai poporului meu, pre Israelŭ şi Iuda, ȳice
Iehova; * şi-i voiŭ re'ntórce în pămîntulŭ,
pre care l'amŭ datŭ părinŭilorŭ lorŭ, şi-lŭ
4 vorŭ lua érá-şî în stépănire. Şi acestea
sînt cuvintele, ce a vorbitŭ Iehova de Isra-
elŭ şi de Iuda.

5 Aşa ȳice Iehova:

Audŭt-amŭ noiŭ vóce de spaimă
Şi de frică; şi nu *este* pace.

6 Întrebaŭ, şi vedeŭi:

Aŭ are bărbatulŭ dureri de facere?

De ce *dară* vedŭ pre totŭ bărbatulŭ cu mâ-
nele pe cóssele sale,

* Ca pre o femeă în facere,

Şi tóte feşele lorŭ îngălbînite?

7 * Vailŭ căci mare *este* ȳiŭa aceea;

* Asemenea eiŭ n'a fostŭ;

Este timpulŭ strîmtoarăei lui Iacobŭ;

Totu-şî elŭ va scăpa din ea.

8 Şi în ȳiŭa aceea, ȳice Iehova, *D-şleulŭ*
oştirilorŭ,

Voiŭ sfărăma jugulŭ seŭ de pe grumazulŭ teŭ,

Şi voiŭ rumpe legăturile tale *aşa*,

Că străinii nu-lŭ vorŭ mai supune;

9 Ci vorŭ servi pre Iehova, Dumneşleulŭ lorŭ,
Şi pre *Davidŭ*, regele lorŭ, pre care-lŭ voiŭ
* scula lorŭ.

10 Decî tu, servulŭ meuŭ, Iacóbe, * nu te teme,
ȳice Iehova:

Nicî nu te înspăimînta, Israele;

Căci éccé, eu te voiŭ mîntui din *feri* de-
părtate,

Şi semînŭia ta * din pămîntulŭ captivităŭei
Şi Iacobŭ se va re'ntórce, [lorŭ;

Şi va fi în repausŭ şi liniscitŭ;

Şi neminea nu-lŭ va înspăimînta.

11 Căci eu *sînt* cu tine, ȳice Iehova, ca să te
mîntuiŭ;

Şi *de* şi voiŭ nimici pre tóte popórele, între
cari te-amŭ imprasciatŭ,

* Pre tine înse nu te voiŭ nimici,
Ci te voiŭ mustra * duple dreptate,
Şi nu te voiŭ lăsa cu totulŭ nepedepsitŭ.

Căci *aşa* ȳice Iehova:

12

* Lovitura ta *este* fără de vindecare,

Şi rana ta *este* dureróasă.

Nu *este* cine să apere dreptulŭ teŭ, ca să 13
te vindecî;

* Pentru tine nu *se gădescŭ* lécuri de tēmă-

* Toŭi iubiŭii tei te-aŭ uitatŭ; [duire. 14

Nu te caută;

Căci eu te-amŭ lovitŭ cu lovitură * de ne-

Cu o pedépsă * crudă, [amicŭ,

Pentru mulŭimea fără-de-legilorŭ tale,

* Pécatele tale cele multe.

De ce *dară* * strigî pentru rana ta? 15

Durerea ta *este* fără vindecare pentru mul-

ŭimea fără-de-legilorŭ tale;

Şi pentru pécatele tale cele multe ŭi-amŭ
făcutŭ acestea.

Totu-şî toŭi cei ce te mănăncă * vorŭ fi 16
măncatŭ;

Şi toŭi neamicŭii tei cu toŭii vorŭ fi duşi prinşi;

Şi cei ce te despóiaŭ vorŭ fi despoiaŭi,

Şi toŭi cei ce te prédă * voiŭ trăda preŭei.

* Căci voiŭ pune blésturi pe tine,

17

Şi te voiŭ vindeca de rânele tale, ȳice Ie-
hova;

De şî eiŭ te-aŭ numitŭ „Celŭ alungatŭ“, ȳi-
cîndŭ:

„Acesta *este* Sionulŭ, de care nimenea nu
întrebă“.

Aşa ȳice Iehova:

18

Éccé, * eu voiŭ re'ntórce pre prinşiŭi cortu-
rilorŭ lui Iacobŭ,

Şi * mé voiŭ milui de locuinŭtele lui;

Şi cetatea se va rezidi pe ruinele sale,

Şi palatulŭ va fi locuitŭ, ca şî mai 'nainte.

Şi * din *gura* lorŭ va eşi laudă,

19

Şi vócea celorŭ ce se bucură;

* Şi-i voiŭ immulŭi, Şi nu se vorŭ împuŭina: 20

Şi-i voiŭ mări, Şi nu se vorŭ înjosi.

Şi copiii lorŭ vorŭ fi * ca mai 'nainte,

Şi adunarea lorŭ se va întări înaintea mea, 21

Şi voiŭ pedepsi pre toŭi apésătorii lorŭ.

Şi mai marele lorŭ va fi d'între d'înşii,

* Şi guvernătorulŭ lorŭ va eşi din meşloculŭ
lorŭ;

Şi-lŭ voiŭ * pleca, ca să se apropie de mine.

Căci cine óre 'şî plécă ânima, ca să se apro-
pie de mine?

Dice Iehova.

Şi veŭi fi * mie poporŭ,

22

Şi eu vi voiŭ fi Dumneşleulŭ.

a Cap. 28. 16. b Cap. 16. 15. Ec. 34. 23. & Cap. 46. 27. 28.
Cap. 30. 1. c Cap. 4. 31. & 37. 24. i Cap. 3. 18.
a Vers. 18. 6. 24. j Amos 9. 8.
Cap. 32. 44. d Ioel 2. 11, 31. g Luc. 1. 69. k Cap. 4. 27.
Ec. 39. 25. Amos 5. 18. Zef. 1. 14, etc. f Pa. 6. 1. l Isa. 27. 8.
Amos 9. 14, 15. e Dan. 12. 1. h Isa. 41. 13. & Cap. 10. 24. &
f Isa. 55. 3, 4. 43. 5. & 44. 2. 46. 28.

m 2 Cron. 36. 16. n Cap. 15. 18. o Cap. 8. 22. p Ioel 3. 24. & 16. 9. & 19. 11. q Ioel 30. 21. r Cap. 5. 6. s Cap. 15. 18. t Ec. 39. 25. u Isa. 33. 1. & 41. 11. v Cap. 10. 25. w Cap. 33. 6. x Vers. 3. y Cap. 33. 7, 11. z Ps. 102. 13. aa Isa. 35. 10. & 51. 11. ab Cap. 31. 4, 13, 13. & 33. 10, 11. ac Zech. 10. 8. ad Isa. 1. 26. ae Fac. 49. 10. af Num. 16. 5. ag Cap. 24. 7. & 31. 1, 33. & 39. Ec. 11. 20. ah & 36. 28. & 37. 27.

- 23 *Éccé, * furtuna lui Iehova, furia sa, ese, și un * vârtej * cumplit; el * se va învălui preste capul celor nelegiuți.*
- 24 *Aprinderea mânicii lui Iehova nu se va întorce, până ce nu va face, și nu va împlini cugetele * animei sale.*
In zilele de apoi veți înțelege acésta.
- 31 **I** *N * timpului acela, * dice Iehova, * Fi-voi * Dumne * deul tuturor n * murilor și ei * mi vor fi * popor. [lui Israel,]*
- 2 *Așa dice Iehova: Poporul cel * scăpat de sabia aflat * a char * în pustiu, Israel, când * se ducea în pământul de repaus.*
- 3 *De departe ar * etatu-mi-s'a Iehova, dic * end: * Iubitu-te-am * cu * iubire eternă; De aceea * prelungit * am mila mea către tine.*
- 4 ** Eu te voi rezidi, și vei fi rezidit, feci * oră a lui Israel! Te vei împodobi * érá-și cu * timpanele tale, și vei éși * érá-și în me * dilocul chorum celor ce jócă.*
- 5 ** Veți sădi * érá-și vii pe mun * țil Samariei: Săditorii vor * sădi, și vor * mânca fructul*
- 6 *Căci va fi o * di, [lor. In care custodii vor striga pe muntele lui Efraim:*
** Sculați-v * e, să ne suim în Sion, La Iehova, Dumne * deul nostru!*
- 7 *Căci așa dice Iehova: * Cântați cântări de bucurie pentru Iacob, Si chiuți în fruntea na * ționilor; Dați în scire, lăudați, și diceți: M * entue, Iehova, pre poporul * teu, pre r * e-mășița lui Israel.*
- 8 *Éccé, eu * i voi aduce * din pământul de me * dă-nópte, * I voi * aduna de la marginile pământului, și cu d * inșii și pre orbul și pre schiopul, Pre femea cea grea, și pre ceea ce nasce, Adunare mare se va întorce aci.*
- 9 ** Vor veni cu plâns, și * i voi aduce în rugi; * I voi conduce * pe l * ungă isvórele apelor, Pe cale netedă, în care nu se vor * duce; Căci eu s * unt părinte lui Israel, și Efraim * este p * anteu-născutul meu.*
- 10 *Ascultați, popóre, cuvântul lui Iehova! și spuneți * țerelor îndepărtate, și diceți: Cel * u ce a îm * prăsciat pre Israel, * érá-și * lă va aduna, și-l * u va păzi, ca păstorul pre turma sa.*
- 11 *Căci * Iehova a m * entuit pre Iacob,*

- și l * a rescumpărat * din mâna celui mai tare decât d * insul.*
- Vor veni, și vor cânta pe * înălțimea Sio- 12
 nului,
 Si vor alerga la * bine-cuvântarea lui Iehova
 In grău, în must * u și în olei * u,
 In oi și în boi;
 Și sufletul lor * va fi ca o * grădină udată;
 * Și nu se vor * mai întrista.
- Atuncea feci * oră se va bucura în jocuri, 13
 Și cu d * in * sa t * enerii și b * etrânii;
 Căci voi * schimba jalea lor în bucurie;
 * I voi * mângăia, și * i voi înveseli, sc * apându-i din întristare.
- Și voi * satura sufletul preuților de gră- 14
 simi;
 Și poporul meu se va satura de bunul meu,
 Dice Iehova.
- Așa dice Iehova: 15
 * O voce s * a au * dit în * Rama,
 Bocet * u și plângere amară:
 Rahela plâng * end pre fii * ei,
 Nu voiesce a fi mângăiată pentru fii ei, căci
- Așa dice Iehova: [* nu mai s * unt. 16
 Oprește-ți vocea de la plâns,
 Și ochii tei de la lăcrimi;
 Căci fapta ta va fi respă * tită, dice Iehova;
 Și * se vor re * ntor * ce din pământul nea-
 micului.
- Și este speranță pentru viitorul * teu, dice 17
 Iehova;
 Și fii tei se vor re * ntor * ce în cuprinsul lor.
- Au * dit * am pre Efraim plâng * endu-se: 18
 „Tu m * ai învățat, și m * am învățat,
 „Ca un * u junc nedeprins * la jug;
 „ * întor * ce-mă, și m * e voi * întor * ce;
 „Căci tu esci Iehova, Dumne * deul meu:
 „Și cu adevărat, * după ce m * am întors, 19
 m * am că * ut;
 „Și după ce m * am învățat, c * opsa m * am
 „Rușinat * m * am și roșit * am; lov * it;
 „Căci purtat * am ocara t * enereților mele.”
- Efraim * nu-mi este óre un * u fiu scump? 20
 Un * u copil plăcut?
- Căci de câte ori vorbesc de d * insul, |
 Cu gingă * u * mi aduc aminte de el; |
 * De aceea m * erunta * ele mele se mișcă pen-
 * și m * e miluesc asupra lui, [tru el,]
 Dice Iehova.
- Pune-ți semne pe cale, 21
 Fă-ți stâlpi de petre;
 * A * întesce * anima ta spre calea cea bătută,
 Spre calea, pe care te-ai dus:
 Întor * ce-te, feci * oră a lui Israel!

c Cap. 23. 19, 20.
 & 25. 32.

f Fac. 49. 1.

Cap. 31.

a Cap. 30. 24.

b Cap. 30. 22.

c Num. 10. 33.
 Deut. 1. 33.

Ps. 95. 11.

Isa. 63. 14.

d Mal. 1. 2.

e Rom. 11. 28.

f Osea 11. 4.

g Cap. 33. 7.

h Esod. 15. 20.

Jude. 11. 34.

Ps. 149. 3.

i Isa. 65. 21.

j Isa. 2. 3.

Mic. 4. 2.

k Isa. 12. 5, 6.

l Cap. 3. 12, 18.

& 23. 8.

m Ezech. 20. 34.

n Ps. 126. 5, 6.

o Isa. 35. 8. &

43. 19. & 49.

10. 11.

p Esod. 4. 22.

q Isa. 40. 11.

r Isa. 44. 23. &

48. 20.

s Isa. 49. 24, 25.

t Ezech. 17. 23.

& 20. 40.

u Osea 3. 5.

v Isa. 58. 11.

z Isa. 35. 10.

& 65. 19.

Apoc. 21. 4.

y Mat. 2. 17, 18.

z Isa. 18. 25.

a Fac. 42. 13.

b Vers. 4. 5.

c Ezra 1. 5.

d Osea 1. 11.

e Plân. 5. 21.

f Osea 14. 4.

g Cap. 50. 5.

h Mat. 2. 17, 18.

i Isa. 18. 25.

a Fac. 42. 13.

b Vers. 4. 5.

c Ezra 1. 5.

d Osea 1. 11.

e Plân. 5. 21.

f Osea 14. 4.

g Cap. 50. 5.

- Întorce-te în aceste cetăți ale tale.
- 22 Până cându ^a vei rătăci, ^b fiică neascultătoră,
Căci Iehova a făcutu unu ce nou pe pământu;
Femea va peți pre bărbatu.
- 23 Așa dīce Iehova, Dumneḏeulū oștirilorū
și alū lui Israelū :
Vorū dīce încă și cuvēntulū acesta
În pământulū lui Iuda, și în cetățile lui,
Cândū voiū re'ntorce pre prinșii lorū :
^c Iehova să te bine-cuvēnteze, lōcașū alū drep-
^d Munte sântū ! [tăței,
- 24 Și va locui într'insulū Iuda,
Și ^e în tōte cetățile lui cu d'insulū
Plugarii și cei ^f ce pornescū cu turmele.
- 25 Căci voiū adăpa pre totū sufletulū obositū,
Și voiū îndestala pre totū sufletulū intristatū.
- 26 La acestea m'amū descepatū, și m'amū
uitatū;
Și dulce mi-a fostū somnulū.
- 27 Eccē, vinū ḏilele, dīce Iehova,
Cândū ^g voiū semēna casa lui Israelū și casa
lui Iuda
Cu semīnță de omū și cu semīnță de vite :
28 Și precumū amū ^h veghiatū asupra lorū,
ⁱ Ca să-ī desrădēcinezū, să-ī sfărāmū, să-ī
Să-ī perdū, și să li facū rău; [surpū,
Așa voiū veghia asupra lorū,
^j Ca să-ī zidescū, și să-ī sădescū,
Dīce Iehova.
- 29 ^k În ḏilele acele nu vorū mai dīce :
Părinții aū mīncatū aguridā,
Și dinții filorū s'au strepezitū;
- 30 ^l Ci fie-care va muri pentru fără-de-legea sa,
Și totū omulū, care va mânca aguridā,
- 31 Ai seī dinți se vorū strepezi.
Eccē, ^m vinū ḏilele, dīce Iehova,
Cândū voiū încheia legāmētū nou
Cu casa lui Israelū, și cu casa lui Iuda;
- 32 Nu ca legāmētulū, ce l'amu încheiatū cu
părinții lorū,
În ḏiūa, în care ⁿ i-amū luatū de mână,
Ca să-ī scotū din pământulū Egiptulū;
Legāmētū, pre care l'au frântū,
De și aveamū dreptulū soțulū asupra lorū,
Dīce Iehova.
- 33 ^o Ci acesta este legāmētulū,
Pre care-lū voiū încheia cu casa lui Israelū :
După ḏilele acele, dīce Iehova,
^p Voiū pune legea mea în lă-ntrolū lorū,
Și o voiū scri în ânimele lorū;
^q Și li voiū fi Dumneḏū;
Și ei ^r mī vorū fi poporū.
- Și nu vorū mai învăța fie-care pre aprópele 34
seū, și fie-care pre fratele seū,
Dicēndū: „Cunósceți pre Iehova“ :
Căci toți ^s mē vorū cunósce
De la celū mai micū alū lorū până la celū
mai mare alū lorū, dīce Iehova ;
Căci ^t voiū ierta fără-de-legile lorū,
Și nu-mī voiū mai aminti de păcatulū lorū.
Așa dīce Iehova, 35
^u Celū ce dă sórele spre lumina ḏilei,
Și aședāminte leunei și ale stelelorū spre
lumina nopței,
Celū ce mișcă ^v marea, ca valurile ei să mugescă;
^w Iehova, *D-ḏeulū* oștirilorū, este numele lui :
^x Aceste aședāminte de voru peri de d'ina- 36
ntea mea, dīce Iehova,
Atuncea semīnția lui Israelū va înceta de a
fi poporu înaintea mea pentru totū-dē-una.
Așa dīce Iehova : 37
^y Dacă susū ceriulū se pōte mēsurā,
Și josū temeliele pământulū a se cerceta,
Atuncea și eū voiū lepēda tōtā semīnția lui
Israelū,
Pentru tōte câte a făcutū, dīce Iehova.
Eccē, vinū ḏilele, dīce Iehova, 38
Cândū cetatea se va rezidi lui Iehova,
^z De la turnulū lui Hananeelū până la pōrta
de la ânghiū:
Și ^{aa} frânghia de mēsurā va trece încă prin 39
Preste colina Garebū, [dreptulū ei
Și se va întorce spre Gaatū.
Și tōtā valea cadavrelorū și a cenușei, 40
Și tōte ogórele până la riulū Kedronū,
Și ^{ab} până la ânghiulū porței cailorū spre re-
^{ac} Vorū fi sânte lui Iehova; [săritū,
Nu se vorū mai smulge,
Nici nu se voru mai surpa în eternū.
*Făgăduinși de re'ntórcerea Iudeilorū din Babilonū,
și de bine-cuvēntări spiriṭuali ale timpului viitorū.*
CUVĖNTULŪ ce a fostū de la Iehova 32
cātrā Ieremia ^{ad} în anulū alū ḏecelea alū
lui Zedekia, regele lui Iuda, care este anulū alū
optū-spre-ḏecelea alū lui Nebucodonosorū.
Atunci óstea regelū Babilonulū împe- 2
surā Ierusalimulū; și profetulū Ieremia era
închisū ^{ae} în curtea închisorei, ce se afla în
casa regelū lui Iuda. Căci Zedekia, re- 3
gele lui Iuda, lū închisese, dicēndū: Pentru
ce profetesci și ḏici: „Așa dīce Iehova: ^{af} Eccē,
eū voiū da cetatea acēsta în mânele rege-
lui Babilonulū, care o va cuprinde; Și Ze- 4
dekia, regele lui Iuda, ^{ag} nu va scăpa de mână

A Cap. 2. 18, 23.	m Ezech. 36. 9.	s Cap. 32. 40. & 27.	50. 20.	b Isa. 51. 15.	Zech. 2. 1.	Cap. 39. 1.
26.	10. 11.	33. 14.	2 Cor. 3. 3.	Mic. 7. 18.	a 2 Cron. 23. 15.	b Neom. 3. 25.
c Cap. 3. 6, 8.	Osea 2. 23.	Ezech. 37. 26.	a Cap. 24. 7. &	d Ps. 148. 6.	c Neom. 3. 28.	Cap. 33. 1. &
11, 12, 14, 22.	Zech. 10. 9.	Ebr. 8. 8-12.	30. 22. & 32.	e Isa. 54. 9, 10.	d Ioel 3. 17.	37. 21. & 38. 6.
f Ps. 122. 6, 6.	n Cap. 44. 27.	& 10. 16, 17.	38.	f Cap. 33. 20.	—	& 39. 14.
7, 8.	o Cap. 1. 10. &	i Deut. 1. 31.	y Isa. 54. 13.	g Cap. 33. 22.	Capulū 32.	c Cap. 34. 2.
Isa. 1. 26.	18. 7.	u Cap. 32. 40.	Ioan 6. 45.	h Neom. 3. 1.	Capulū 32.	d Cap. 34. 2. &
k Zech. 8. 3.	p Cap. 24. 6.	v Ps. 40. 8.	1 Cor. 2. 10.	i Zech. 14. 10.	a 2 Reg. 25. 1,	38. 18, 23. &
l Cap. 33. 12,	q Ezech. 18. 2, 3.	Ezech. 11. 19,	1 Ioan 2. 20.	j Ezech. 40. 8.	2.	39. 5. & 52. 9.
13.	r Gal. 6. 5, 7.	20. & 36. 26,	s Cap. 33. 8. &			

Chaldeilor, ci va fi dat în mână regelui Babilonului, și va vorbi cu d'însul gură către gură, și ochii se vor vedea ochii lui: Și va duce pre Zedekia în Babilon; și acolo va rămâne, până cându 'mi voiți aminti de d'însul, 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

Și a ȋisū Ieremia: Cuvântul lui Iehova a fost către mine, ȋicēdū: Ƞccē, Hanameel, fiulul lui Șallum, unchiulul teū, va veni la tine, și-ti va ȋice: Cumpără-ti ogorul meu din Anatot: căci alul teū este d'ogorului de rescumpărare, ca să-lū cumperi. Și a venit la mine Hanameel, fiulul unchiului meu, în curtea închisorei, ȋupre cuvântul lui Iehova, și a ȋisū către mine: Cumpără, rogu-te, ogorul meu din Anatot, din pământul lui Beniamin; căci alul teū este dreptul de moscenire, și a ta este rescumpărarea; cumpără-lū pentru tine. Atunci am cunoscut, că cuvântul lui Iehova a fost acesta. Decī am cumpărat de la Hanameel, fiulul unchiului meu, ogorul din Anatot, și am cumpenitū pentru elū banī, adevă șapte-spre-dece sicli de argintū. Și am scris contractul, l'amū sigilatū, am lūatū marturī, și am cumpenitū banīi în cumpenā. Și am lūatū contractul de vȋndare, sigilatū ȋupre lege și învoielā, cumū și pre celū deschisū. Și am datū contractul de vȋndare lui Baruc, fiulul lui Neria, fiulul lui Maaseia, de faȋă cu Hanameel, fiulul unchiului meu, și de faȋă cu marturīi, cari au subscris contractul de vȋndare, și de faȋă cu toȋi Iudeii, cari se aflaū în curtea închisorei. Și am ordinatū lui Baruc de faȋă cu ei, ȋicēdū: Așa ȋice Iehova, Dumneȋeulū oștirilor și alū lui Israel: Iē contractele acestea, contractul acesta de vȋndare, și celū sigilatū și celū deschisū: și le pune într'unū vasū de lutū, ca să rămān acolo ȋile multe. Căci așa ȋice Iehova, Dumneȋeulū oștirilor și alū lui Israel: Case, ogōre și vii ērā-și se vor cumpēra în pământul acesta.

După ce am datū contractul de vȋndare lui Baruc, fiulul lui Neria, m'am rugatū lui Iehova, ȋicēdū: O, Iehova Dumneȋeule! Ƞccē, tu ai făcutū ceriul și pământul cu puterea ta cea mare și cu braȋiul teū celū întinsū; pentru tine nimicū nu este cu neputinȋă: Tu celū ce faci milă la mil, și respȋlătesci fără-de-legea părinȋilor în sinulū fiilor lorū după d'îșii; Dumneȋeulū

mare, puternicū, Iehova, Dumneȋeulū oștirilor, este numele lui. Mare în sfaturi, puternicū în fapte: ai căruia ochi sūnt deschīși asupra tuturor urmărilor fiilor ōmenilor; ca să plătesci fie-căruia ȋupre urmărire sale și ȋupre fructulū lucrurilor sale; Celū ce a făcutū semne și minuni în pământul Egiptului, cunoscute până în ȋiua acēsta și în Israelū și altorū ōmenī; și ti-ai făcutū nume, ca în ȋiua de astă-ȋi; Și ai scosū pre porulū teū Israelū din pământul Egiptului cu semne și minuni, cu mână tare, și cu braȋiū întinsū, și cu grōză mare; Și li-ai datū pământul acesta, pre care cu jurământū l'ai promisū părinȋilor lorū, că-lū vȋi da lorū, pământū, în care curge mīere și lapte; Și ei au intratū aicea, și l'ai lūatū în stȋpānire; dară n'ai ascultatū de vōcea ta, nici n'ai ȋmblatū ȋupre legea ta; n'ai făcutū nimicū din cele ce li-ai ordonatū să facă; de aceea ai adusū asupra lorū totū rēulū acesta. Ƞccē, valurile au ajunsū și până la cetate, ca s'o cucerescă; și cetatea este gata a se da în mânele Chaldeilor, ȋario batū, și va cādē prin sabiā, fōmete și cȋumă: și totū ce ai vorbitū s'a împlinitū; și ecē, tu o vȋȋi. Și tu, Iehova, Dumneȋeule, ai ȋisū către mine: Cumpără-ti unū ogorū cu banī, și lē marturī; cu tōte că cetatea este gata a se da în mânele Chaldeilor.

Și a fostū cuvântul lui Iehova către Ieremia, ȋicēdū: Ƞccē, eū sūnt Iehova, Dumneȋeulū a tōtā carnea; ōre este pentru mine ce-va cu neputinȋă? De aceea așa ȋice Iehova: Ƞccē, eū voiū da cetatea acēsta în mânele Chaldeilor și în mânele lui Nebucodonosorū, regele Babilonului, care o va lua: Și Chaldeii, cari batū cetatea acēsta, vorū veni, și vorū pune focū cetăȋei acesȋta, și o vorū arde, pre ea și casele, pe acoperimintele cărori au tȋmāiatū lui Baalū, și au vȋrsatū libaȋuni altorū ȋei, ca să mē intȋrite. Căci fiīi lui Israelū și fiīi lui Iuda numai rele au lucratū înainte mea din tȋnereȋa lorū; da, fiīi lui Israelū alta n'ai făcutū, decâtū să mē intȋrite prin fȋpturele mȋnelorū lorū, ȋice Iehova. Căci cetatea acēsta de mȋniā și de urgȋă mī-a fostū, din ȋiua în care s'a ziditū până în ȋiua acēsta; ca să o lepēdū de la faȋa mea, Pentru tōtā rēutatea fiilor lui Israelū și a fiilor lui Iuda, ce au făcutū, ca să mē intȋrite, ei, regiīi lorū, mȋi mariīi lorū, preuȋiīi lorū, proȋetii lorū, bȋrbaȋiīi lui Iuda și locuitorii Ie-

Cap. 27. 22. i Cap. 36. 4. f Cap. 21. 4. & 53. 5. g Lev. 25. 24, 25, 29. Rut 4. 4. A Fac. 23. 16. Zech. 11. 12.

i Cap. 36. 4. j Veȋi Isa. 8. 2. k Vers. 37. 43. l 2 Reg. 19. 15. m Fac. 18. 14. Vers. 27. Luc. 1. 37. n Esod. 20. 6.

& 34. 7. Deut. 5. 9, 10. o Isa. 9. 6. p Cap. 10. 16. q Isa. 28. 29. r Iov 34. 31. Pa. 53. 13.

Prov. 5. 21. Cap. 16. 17. Cap. 17. 10. Esod. 9. 16. 1 Cron. 17. 21. Isa. 63. 13. Dan. 9. 15.

u Esod. 6. 6. 2 Sam. 7. 23. 1 Cron. 17. 21. Pa. 136. 11, 12. v Esod. 3. 8, 17. Cap. 11. 5.

z Neem. 9. 26. Cap. 11. 8. Dan. 9. 10-14. y Vers. 25, 36. z Cap. 14. 12. a Vers. 24. b Num. 16. 22.

c Vers. 17. d Vers. 3. e Cap. 21. 10. & 37. 8, 10. & 52. f Cap. 19. 13. g Cap. 2. 7. &

3. 25. & 7. 22. 26. & 22. 21. Esod. 20. 28. h 2 Reg. 23. 27. & 24. 5. i Isa. 1. 4, 6. Dan. 9. 8.

- 33 rusalimului; Și au întorsu ^jspatele spre mine, și nu făca; de și i-amu învătătu, ^ksculându-mă de demăneta și învățându-i; dară n'au
34 ascultatū, ca să primescă învățatură. Ci au pusu uriciunile lorū în casa, ce se numesce duple numele meu, ca să o necurătescă;
35 Și au ziditu înălțimi lui Baalū, din Valea Fiului lui Hinnomū, ca să ^mtrcă prin focū pre fii lorū și pre fetele lorū lui ⁿMolocū; ^oceea ce eu nu li-amu ordinațu, nici în gându nu m'a venitū, ca ei să facă uriciunea acēsta, și să tragă pre Iuda în păcatū.
36 Și totu-și așa ȳice Iehova, Dumneȳeulū lui Israelū, despre cetatea acēsta, de care voi ȳiceți, cā ^pse va da în mânele regelui Babilonului prin sabiā, fōmete și ciumā;
37 Ecce, eu i voiū ^qaduna din tōte țerele, unde i-amu alungatū în mânia mea și în furia mea, și în aprinderea mea cea mare: i voiū întorče în loculū acesta, și-i voiū face ^rsă locuēscă în siguranță; Și ei ^smī vorū fi poporū, și eu li voiū fi Dumneȳeū; Și li voiū ^tda o animă și o urmare, ca să se tēmă de mine în tōte țilele, pentru binele lorū și alū filorū
40 lorū după d'înșii. Și ^uvoiū încheia cu ei legământū eternū, cā eu nu mē voiū întorče îndereptū de la d'înșii, încetându de a li face bine; și ^vvoiū pune frica mea în ânima lorū, ca să nu se abatā de la mine. ^wMē voiū bucura de d'înșii, ca să li facū bine; ^xși-i voiū sadi în pământulū acesta intr'adeverū, din tōtā ânima mea și din totū sufletulū meu.
42 Căci așa ȳice Iehova: ^yPrecumū amū adusū asupra poporului acestuia tōte aceste rele mari, așa voiū aduce asupra lorū tōte bunurile, ce eu li-amu promisū. Și ^zse vorū cumpēra ogōre în pământulū acesta, ^ade care ȳiceți: „Este deșertū, fără de omū și fără de vitā, Este datū în mânele Chaldeilorū.”
44 Vorū cumpēra ogōre pentru argintū, vorū subscire contracte, și le vorū sigila, și vorū lua marturi în ^bpământulū lui Beniaminū, în împrejurimile Ierusalimului, în cetățile lui Iuda, în cetățile muntelui și în cetățile șesului, și în cetățile despre mēdă-ȳi; cāci ^cvoiū re'ntorče pre prinșii lorū, ȳice Iehova.
33 **S**I a fostū cuvēntulū lui Iehova de a dūoa orā cātrā Ieremia, pre-cāndū era ^dînchisū în curtea închisorei, ȳicēndū:
2 Așa ȳice Iehova, ^ecelū ce va face acēsta, Iehova, celū ce o va desevarși, întemeiānd^f; ^gIehova este numele lui.
- ^aStrigă cātrā mine, și-ȳi voiū respunde, 3
Și-ȳi voiū da în scire lucruri mari și nepre cari tu nu le cunosci. [trunse,
Căci așa ȳice Iehova, Dumneȳeulū lui Israelū, 4
Pentru casele cetăței acesteia,
Și pentru casele regilorū lui Iuda,
Cari se sfărāmārā prin ^hvaluri și prin sabiā: ⁱFîndū-cā locuitorii ei ^jse luptă cu Chaldeiū, 5
Ea se imple de cadavrele ōmenilorū,
Pre cari-i lovescū în mânia mea și aprinderea mea,
Și pentru reūtatea cārora eu amū ascunsū fața mea de la cetatea acēsta:
Ecce, ^ki voiū da sântate și însânētoșare, și-i 6
voiū vindeca,
Și-i voiū face să vēdā indestulare de pace și de adevērū.
^lVoiū re'ntorče pre cei prinși ai lui Iuda, 7
Și pre cei prinși ai lui Israelū,
Și-i voiū rezidi, ^mca mai 'nainte.
I voiū ⁿcurăți de tōte fără-de-legile lorū, 8
Cu cari au păcătuitū asupra-mī,
Și voiū ^oierța tōte fără-de-legile lorū,
Cu cari au păcătuitū,
Și prin cari s'au ruptū de la mine.
^pȘi cetatea acēsta ^qmī va fi mie unū nume de 9
bucuriā,
De laudā și mārīre înaintea tuturorū popōrelorū pământulū,
Cari vorū aȳi totū binele, ce-i voiū face; ^rȘi se vorū ^sspāimēnta și se vorū cutremura de totū binele,
Și de tōtā prosperitatea, ce-i voiū aduce.
Așa ȳice Iehova: 10
Ėrā-și se va aȳi în loculū acesta,
^tDe care voi ȳiceți:
„Este deșertū, fără de omū și fără de vitā,”
In cetățile lui Iuda și în ulițele Ierusalimului,
Cari sūnt deșerte, fără de ōmeni,
Și fără de locuitori, și fără de vite: ^uVōcea de bucuriā și vōcea de veselīā, 11
Vōcea de mire și vōcea de mirēsā,
Vōcea celorū ce ȳicū:
^v„Lāudați pre Iehova, D-ȳeulū oștirilorū,
„Cāci bunū este Iehova,
„Cāci în eternū ține îndurarea lui,”
Și vōcea celorū ce aducū ^wsacrificii de mulțumire în casa lui Iehova:
Cāci ^xvoiū întorče pre cei prinși ai pământulū acestuia,
Ca să fie ca mai 'nainte, ȳice Iehova.

j Cap. 2. 27. & 7. 24.
k Cap. 7. 13.
l Cap. 7. 30, 31. & 23. 11.
m Ecce. 8. 5, 6.
n Cap. 7. 31. & 19. 5.
o Lev. 18. 21.
1 Reg. 11. 33.
p Cap. 7. 31.

q Vers. 24.
r Deut. 30. 3.
s Cap. 23. 3. & 22. 14. & 31. 10.
t Ecce. 37. 21.
u Cap. 23. 6. & 33. 16.
v Cap. 24. 7. & 30. 22. & 31. 33.

f Cap. 24. 7.
g Ecce. 11. 19, 20.
h Isa. 55. 8.
i Cap. 31. 51.
j Cap. 31. 33.
k Zef. 3. 17.
l Dent. 30. 9.
m Cap. 24. 6. & 31. 28.
n Amos 9. 15.

o Cap. 31. 28.
p Vers. 15.
q Cap. 33. 10.
r Cap. 17. 26.
s Cap. 33. 7, 11, 26.
t —
u Capulū 33.
v Cap. 32. 2, 3.

w Isa. 37. 26.
x Esod. 15. 3.
y Amos 5. 8. & 9. 6.
z Ps. 91. 15.
a Cap. 29. 12.
b Cap. 32. 24.
c Cap. 32. 5.
d Cap. 30. 17.
e Cap. 30. 3. &

f 32. 44.
g Vers. 11.
h Isa. 1. 26.
i Cap. 24. 6. & 30. 20. & 31. 4. 28. & 42.
j Ecce. 36. 25.
k Zech. 13. 1.
l Ebr. 9. 13, 14.

m Cap. 31. 34.
n Mic. 7. 18.
o Isa. 62. 7.
p Cap. 13. 11.
q Isa. 60. 5.
r Cap. 32. 43.
s Cap. 7. 24. & 16. 9. & 25. 10.
t Apoc. 18. 23.
u 1 Cron. 16. 8,

v 34.
w 2 Cron. 5. 13.
x & 7. 3.
y Ezra 3. 11.
z Ps. 136. 1.
a Isa. 12. 4.
b Lev. 7. 12.
c Ps. 107. 22. & 116. 17.
d Vers. 7.

- 12 Aşa dice Iehova, *D-zeul* oştirilor:
 * În locul acesta, care *este* deşert,
 Fără de om şi fără de vită,
 Şi în toate cetăţile lui,
 Era-şi voru fi colibi de păstori,
 Cari voru face să poposască turmele lor.
- 13 În cetăţile muntelui şi în cetăţile şesului,
 În cetăţile de la mătă-şi, şi în pământul
 lui Benjamin,
 În împrejurimile Ierusalimului şi în cetăţile
 Voru *trece era-şi turme [lui Iuda,
 Prin mânele celui ce le numeră, dice Iehova.
- 14 *Eccă, vinu dăilele, dice Iehova,
 Cându *voi întări cuvântul cel bun, pre
 care l'amă promis
 Casei lui Israel şi casei lui Iuda.
- 15 În dăilele acele şi în timpul acela
 Voi face să resară lui David o *odrăslă
 drăptă,
 Şi va face drept şi dreptate pe pământ.
- 16 *In dăilele acele Iuda va fi mântuit,
 Şi Ierusalimul va locui în siguranţă:
 Şi acesta *este* numele, cu care cetatea se va
 Iehova, Mântuirea Noastră. [numi:
- 17 Căci aşa dice Iehova:
 *Nu va lipsi lui David bărbat,
 Care să şedă pe tronul casei lui Israel:
- 18 Nici d'ntre preuţi, Leviţi, nu va lipsi bărbat
 înaintea mea,
 Care *să aducă olocauste, să facă să fumege
 darurile pe pâne,
 Şi să facă sacrificii în totă ziua.
- 19 Şi a mai fost cuvântul lui Iehova că-
 tră Ieremia, dicându:
- 20 Aşa dice Iehova:
 *De puteţi să rumpeţi legământul meu de dă,
 Şi legământul meu de nopte,
 Aşa ca nici ziua, nici noptea să nu mai fie
 la timpul se:
- 21 Atuncea se va rumpe şi *legământul meu cu
 David, servul meu,
 În câtă să nu aibă fiu, care să domnescă
 pe tronul se,
- Seu cu Leviţi, preuţi, cari mă servesc.
- 22 Precum *oştirea cerului nu se pôte numera,
 Nici năşipul mării a se măsura,
 Aşa voi înmulţi seminţia lui David, servul
 Şi pre Leviţi, cari mă servesc. [meu,
- 23 Şi a mai fost cuvântul lui Iehova că-
 tră Ieremia, dicându:
- 24 Aş dora n'ai luat sémă ce a vorbit po-
 porul acesta, dicându:
 „Cele două nemuri, pre cari Iehova le-a a-
 „Elu le-a lepădat?” [lesu,

Intru atăta aş despreţuit pre poporul meu,
 Încât nu li mai este popor.

Aşa dice Iehova: 25
 De n'amă făcut *legământul dălei şi al
 noptei,
 Şi de n'amă *întemciat aşedămintele ceru-
 lui şi ale pământului:
 *Atuncea voi lepăda seminţia lui Iacob şi 26
 a lui David, servul meu,
 Încât să nu ieu d'ntre urmaşii se domni
 Preste seminţia lui Abraam, a lui Isaac
 şi a lui Iacob;
 Căci *re'ntorce-voi pre prinşii lor, şi me
 voi îndura de d'înşii.

*Predică de strămutare, mărta şi immormen-
 rea lui Zedekia.*

CUVÂNTUL ce a fost cătră Ieremia de 34
 la Iehova, *când Nebucodonosor, re-
 gele Babilonului, şi totă oştia lui, şi *tote
 regatele pământului de suptă stăpânirca mânei
 sale, şi toate poporele, se luptară asupra Ie-
 rusalimului şi asupra tuturor cetăţilor sale,
 dicându:

Aşa dice Iehova, Dumnezeu lui Isra- 2
 el: Mergi, şi vorbeşte lui Zedekia, regele
 lui Iuda, şi-i dă: Aşa dice Iehova: Eccă, *eu
 voi da cetatea acăta în mânele regelui
 Babilonului, *care o va arde cu foc; Şi *tu 3
 nu vei scăpa din mâna lui, ci vei fi prins,
 şi vei fi dat în mâna lui; ochii tei vor
 vedă ochii regelui Babilonului, şi gura ta va
 vorbi cu gura lui, şi vei merge la Babilon.

Totu-şi tu, Zedekia, rege al lui Iuda, 4
 ascultă cuvântul lui Iehova: Aşa dice Ie-
 hova de tine: Nu vei muri de sabie; Vei
 muri în pace; şi cu *tote *arderile de aromate
 făcute părinţilor tei, regilor de mai 'na- 5
 into, cari aş domni mai 'nainte de tine, *totu
 cu aceste 'ţi vor face arderi, şi *te vor
 plange, dicându: Vai, domne! căci eu am
 cuvântat *acestu cuvânt, dice Iehova.

Şi a vorbit profetul Ieremia cătră Ze- 6
 dekia, regele lui Iuda, toate cuvintele ace-
 stea în Ierusalim. Şi oştia regelui Babilo- 7
 nului se lupta asupra Ierusalimului şi asupra
 tuturor cetăţilor lui Iuda, cari rămăse-
 seră neluate: Lachişul şi Azeka; *căci a-
 ceste cetăţi întărite mai rămăseseră neluate
 între cetăţile lui Iuda.

*Ameninţări re'nnoite pentru asuprairea scrivilor
 şi a scrvelor.*

Acesta este cuvântul, ce a fost cătră 8
 Ieremia de la Iehova, după ce regele Ze-

a Isa. 65. 10. Cap. 31. 24. & 50. 19.	z Cap. 29. 10. y Isa. 4. 2. & 11. 1.	Luc. 1. 32, 33. b Rom. 12. 1. & 15. 16.	Vers. 25. d Ps. 89. 34.	h Ps. 74. 16, 17. & 104. 19.	32. 3, 28. d Cap. 32. 29.	g Dan. 2. 46.
e Cap. 17. 26. & 32. 44.	Cap. 23. 5. z Cap. 25. 6.	1 Pot. 2. 5, 9. Apoc. 1. 6.	e Fac. 13. 10. & 15. 5. & 22. 17.	Cap. 31. 35, 36 Cap. 31. 37.	Vers. 22.	h Veđi cap. 29. 18.
u Lev. 27. 32. v Cap. 23. 5. & 31. 27, 31.	a 2 Sam. 7. 16. 1 Reg. 2. 4. Ps. 89. 29, 36.	c Ps. 89. 37. Isa. 54. 9. Cap. 31. 36.	f Vers. 21, 22. g Vers. 20. Fac. 8. 22.	j Vers. 7, 11. Ezra 2. 1.	e Cap. 32. 4. f Veđi 2 Cron. 16. 14. & 21. 19.	i 2 Reg. 18. 13. & 19. 8. 2 Cron. 11. 5, 9.
					a 2 Reg. 25. 1, eto. Cap. 39. 1. & 52. 4. b Cap. 1. 15. c Cap. 21. 10. &	

dekia a încheiat legământ cu totu popo-
 9 rulū ce *se afla* în Ierusalimū, ca să pro-
 chiāme *libertate* între d'înșii; *Anume*, ² ca
 fie-care să lase liberū pre servulū seū, și fie-
 care pre serva sa, Ebreū seū Ebreā; ¹ ca ne-
 menea să nu se servescă de vre-unū Iudeū,
 10 fratele seū, ca sclavū; Și cândū auđirā toți
 mai marii și totū poporulū, care intra în le-
 gământū, ca fie-care să lase liberū pre ser-
 vulū seū, și fie-care pre serva sa, ca să nu
 se servescă de ei *ca sclavi*, atunci au ascu-
 11 tatū, și i-au lāsātū. Darā ² după aceea 'și
 schimbarā gândulū, și aduserā îndereptū pre
 servii și servele, pre cari-i lāsaserā liberi,
 și-i silirā *să fie* servi și serve.
 12 Atunci a fostū cuvēntulū lui Iehova cătrā
 13 Ieremia de la Iehova, dicēndū: Așa dice
 Iehova, Dumneđeulū lui Israelū: Încheiat'am
 legământū cu părinții vostri, în ȋiua in care
 i-amū scosū din pāmēntulū Egiptulū, din
 14 casa șerbiei, dicēndū: La sfârșitulū a ⁷ șapte
 ani fie-care să lase pre fratele seū, Ebreū,
 care s'a vëndutū ție, și ți-a servitū șese ani,
 atuncea să-lū lași liberū de la tine; darā
 15 părinții vostri nu m'au ascultatū, nici nu
 au plectatū urechia lorū. Și acumū v'ați
 întorsū, și ați făcutū cele drepte înainte
 mea, prochiāmāndū fie-care libertate aprō-
 pelū seū: și ați ⁶ încheiatū legământū inain-
 tea mea ² în casa, ce se numesce duple nu-
 16 mele meū; Darā *pe datā* v'ați schimbatū
 gândulū, ați ⁷ profanatū numele meū, și ați
 adusū îndereptū fie-care pre servulū seū,
 și fie-care pre serva sa, pre cari i-ați fostū
 lāsātū liberi la voia lorū, și i-ați silitū, ca
 să vi fie *erā-și* servi și serve.
 17 De aceea așa dice Iehova: Voi nu m'ați
 ascultatū, ca să prochiāmați fie-care liber-
 tate fratelū seū, și fie-care aprōpelū seū,
 și eccc, dice Iehova, ⁸ eu prochiāmū asupra
 voastră libertate ⁸ sâbiei, ciumei și fōmetei;
 și vē voiū da spre ⁹ apēsare tuturorū rega-
 18 telorū pāmēntulū. Și voiū da pre ōmenii,
 cari au cālcātū legământulū meū, și cari
 n'au implinitū cuvintele legământulū, ce au
 încheiatū înainte mea, ¹⁰ cândū au tăiatū vi-
 țelulū în două, și au trecutū prin bucāțele
 19 lui: Pre mai marii lui Iuda, și pre mai
 marii Ierusalimulū, pre eunuchi, și pre pre-
 uți și pre totū poporulū țerei, care a tre-
 20 cutū pr'între bucāțele vițelulū, ¹¹ i voiū da
 în mânele neamicilor lorū, și în mânele ce-
 lorū ce cautā sufletulū lorū: și ¹² cadavrele
 lorū vorū fi spre māncare pāserilorū ceriu-

lui și fērelorū pāmēntulū. Și pre Zedekia, 21
 regele lui Iuda, și pre mai marii lui ¹³ i voiū
 da în mânele neamicilor lorū: în mâne-
 le celorū ce cautā viēta lorū, și în mânele
 ōstei regelū Babilonulū, ¹⁴ care s'a dusū de
 la voi. ¹⁵ Eccc, voiū ordina, dice Iehova, și-i 22
 voiū aduce *erā-și* la cetatea acēsta; și ei o
 vorū bate, ¹⁶ o vorū cuprinde, și o vorū arde
 cu focū; și ¹⁷ voiū prefăce cetățile lui Iuda
 într'unū deșertū, fără locuitori.

*Ieremia arētā Iudeilorū pre Rechabiți dreptū e-
 semplu de ascultare și de resplătirea ei.*

CUVĒNTULŪ ce a fostū de la Iehova 35
 cătrā Ieremia în ȋilele lui Iehoiakimū,
 fiulū lui Iosia, regele lui Iuda, dicēndū:
 Du-te la casa ¹ Rechabiților, și vorbește cu 2
 ei, și adă-i în casa lui Iehova, în una din
² cămări; și dă-li vinū să bea.

Atunci amū luatū pre Jazania, fiulū lui 3
 Ieremia, fiulū lui Habazinia, pre frații seī,
 pre toți fiii seī, și pre totā casa Rechabi- 4
 țilorū; Și i-amū adusū în casa lui Iehova,
 în camara fiilorū lui Hananū, fiulū lui Ig- 5
 dalia, omulū lui Dumneđeū, *ce este* aprōpo
 de camara mai marilorū, de asupra cămă-
 rei lui Maaseia, fiulū lui Șallumū, ⁶ ușierulū.
 Și amū pusū înainte fiilorū casei Recha- 7
 biților vase pline de viuū, și cupe; și li-
 amū ȋisū: „Beți vinū!”

Darā ei au răspunsū: „Noi nu vomū bé 6
 vinū: căci ¹ Ionadabū, fiulū lui Rechabū, pă-
 rințele nostru, ni-a ordinarū, dicēndū: Să nu
 beți vinū, *nici* voi *nici* fiii vostri în eternū;
 Nici să zidiți casă, nici să semēnați se- 7
 mință, nici să sădiți vii, nici să le aveți;
 ci în corturi să locuiți în tōte ȋilele vōstre, ⁸ ca
 să trăiți multū timpū pe pāmēntulū, în care
 petreceți. Și noi ascultāmū de vōcea lui 8
 Ionadabū, fiulū lui Rechabū, părințele no-
 stru, în totā aceea ce ni-a ordinarū, ca să
 nu bemū vinū în tōte ȋilele nōstre, noi, fe-
 meele nōstre, fiii nostri, și fetele nōstre;
 Nici să zidimū case, ca să le locuimū; și 9
 nici să avemū viiā, au țērānā, au semință;
 Ci locuimū în corturi, și amū ascultatū, și 10
 amū făcutū duple tōte ce ni-a ordinarū
 Ionadabū, părințele nostru. Darā cândū 11
 Nebucodonosorū, regele Babilonulū, s'a suitū
 în *acestū* pāmēntū, amū ȋisū: Veniți, să
 mergemū în Ierusalimū de d'înainte ōstei
 Chaldeilorū și a ōstei Sirienilorū; așa lo-
 cuimū în Ierusalimū.

Atunci a fostū cuvēntulū lui Iehova că- 12

j Esod. 21. 2.
 Lev. 25. 10.
 Vers. 14.
 k Neem. 5. 11.
 l Lev. 25. 39—
 48.
 m Veđi vers. 21.

Cap. 37. 5.
 n Esod. 21. 2. &
 23. 10.
 o Deut. 15. 12.
 p Așa 2 Reg. 23.
 3.

Neem. 10. 39.
 p Cap. 7. 10.
 q Esod. 20. 7.
 r Lev. 19. 12.
 s Mat. 7. 2.
 Gal. 6. 7.

Iac. 2. 13.
 t Cap. 32. 24, 36.
 u Deut. 28. 25,
 64.
 v Cap. 39. 18.
 w Veđi Fac. 15.

10, 17.
 x Cap. 7. 33. &
 39. 1, 2, 8 &
 18. 4. & 19. 7.
 y Veđi cap. 37.
 5, 11.
 z Cap. 37. 8, 10.

a Cap. 38. 3. &
 39. 1, 2, 8 &
 52. 7, 13.
 b Cap. 9. 11. &
 44. 2, 6.

Caputū 35.
 a 2 Reg. 10. 15.
 b 1 Cron. 2. 55.
 c 2 Reg. 12. 9.

a 25. 18.
 1 Cron. 9. 18,
 19.
 d 2 Reg. 10. 15.
 e Esod. 20. 13.
 f Ios. 6. 2, 3.

- tră Ieremia, dicându: Așa dice Iehova, Dumne-deul oștirilor și alu lui Israelu: Mergi, și vorbește omenilor lui Iuda, și locuitorilor Ierusalimului: Oare nu veți primi în-vătătură, ca să ascultați de cuvintele mele?
- 14 dice Iehova. Cuvintele lui Ionadab, fiulul lui Rechab, care a ordinaru fiiloru sei, să nu bea vinu, se îndeplinesc; căci până în ziua de astă-zi nu beu, ci ascultă de ordinul părintelui lor. Dară eu v'amă cuvântat, sculându-mă de demănătă și vorbindu; și totu-și nu m'ați ascultat. Și amă tramesu la voi pre toți servii mei, pre profeți, sculându-mă de demănătă, și tramețându-i, ca să vi vorbescă: 'Întorceți-vă fie-care de la calea sa cea rea, și îndreptați-vi faptele, și nu urmați după alți dei, ca să li serviți; și atunci veți locui în pământul, pre care l'amă datu voui și părinților vostri; dară n'ați plecatu urechii vós-tră, și nu m'ați ascultat. Pentru-că fiul lui Ionadab, fiulul lui Rechab, îndeplinesc ordinul, ce părintele lor l'a ordinaru lor, dară poporul acesta nu m'a ascultat; De aceea așa dice Iehova, Dumne-deul oștirilor și alu lui Israelu: Eccă, eu voi aduce asupra lui Iuda și asupra tuturor locuitorilor Ierusalimului toate relele cele-amă cuvântat asupra lor; pentru că li-amă cuvântat, dară ei nu m'au ascultat; și amă strigat cătră d'înșii, dară ei nu m'au răspuns.
- 18 Și a cuvântat Ieremia cătră casa Rechabiților: Așa dice Iehova, Dumne-deul oștirilor și alu lui Israelu; Fiind-că ați ascultat de ordinul lui Ionadab, părintele vostru, și ați păzit totu ordinele lui, și ați făcutu duple toate cele ce v'a ordinaru el; De aceea așa dice Iehova, Dumne-deul oștirilor și alu lui Israelu: Nu va lipsi lui Ionadab, fiulul lui Rechab, bărbat, care să stea înaintea mea în eternu.

Profețiile lui Ieremia cetite în templu și înaintea regelui, care arde tufulu, în care ele erau scrise.

- 36 SI în anul alu patrilea alu lui Iehoia-kim, fiulul lui Iosia, regele lui Iuda, a fostu cătră Ieremia cuvântul acesta de la Iehova, dicându: Ié-ți unu "tui de carte, și scrie într'insul toate cuvintele, ce ți-amă cuvântat asupra lui Israelu și asupra lui Iuda, și asupra tuturor popórelor, din ziua în care amă vorbitu cătră tine, din zilele lui Iosia, până în ziua acésta; Póte, că va auzi casa lui Iuda toate relele, ce eu

amă de gându să-i facu, pentru ca să se întorcă fie-care de la calea sa cea rea, și eu să iertu fără-de-legea lor și păcatul lor.

Atunci a chemat Ieremia pre Baruc, fiulul lui Neria; și Baruc a scris în tufulu de carte, din gura lui Ieremia, toate cuvintele lui Iehova, ce le-a vorbitu cătră d'insul.

Și a ordinaru Ieremia lui Baruc, dicându: Eu sint închis, nu pot să intru în casa lui Iehova; Deci intră tu, și cetesce de pe tui în auzul poporului cuvintele lui Iehova ce le-ai scris din gura mea, în casa lui Iehova, în 'zi de postu; și cetesce acésta și în auzul întregului Iuda, la toți căți voru veni din cetățile lor. Póte, că rugăciunea lor va ajunge înaintea lui Iehova, și că se va întorče fie-care de la calea sa cea rea; căci mare este mânia și furia, ce Iehova a cuvântat asupra acestui popor.

Și a făcutu Baruc, fiulul lui Neria, duple toate cele ce l-a ordinaru Ieremia, profetul, cetind de pe carte cuvintele lui Iehova în casa lui Iehova.

Și în anul alu cincelea alu lui Iehoia-kim, fiulul lui Iosia, regele lui Iuda, în luna a noua, s'a prochiămatu postu înaintea lui Iehova, pentru totu poporul din Ierusalim, și pentru totu poporul, ce venia de prin cetățile lui Iuda în Ierusalim. Și a cetit Baruc de pe carte, în auzul a totu poporul, cuvintele lui Ieremia în casa lui Iehova, în cămara lui Ghemaria, fiulul lui Șafan, secretarul, în curtea de sus, la intrarea porței celei noie a casei lui Iehova.

Și a audit Micaia, fiulul lui Ghemaria, fiulul lui Șafan, toate cuvintele lui Iehova din cartea acésta. Și s'a pogorit spre casa regelui în camara secretarului; și ecă, toți mai marii ședeau acolo; adecă: Elișama, secretarul; Delaia, fiulul lui Șemaia; Elantan, fiulul lui Achor; Ghemaria, fiulul lui Șafan, și Zedekia, fiulul lui Hanannia; toți mai marii. Și li-a spus Micaia toate cuvintele, pre cari le-a audit, cându Baruc cetia din cartea în auzul poporului.

Și au tramesu toți mai marii cătră Baruc pre Iehudi, fiulul lui Netania, fiulul lui Șelemia, fiulul lui Cuși, dicându: Tufulu, ce ai cetit în auzul poporului, ié-lu în mânele tale, și vino. Deci a luat Baruc, fiulul lui Neria, tufulu în mânele sale, și a venit la d'înșii. Și ei i-au disu: Acumă ședi

f Cap. 32. 33.
g 2 Cron 36. 15.
h Cap. 7. 13. &
25. 3.
i Cap. 7. 25. &

25. 4.
j Cap. 18. 11. &
25. 5. 6.
k Prov. 1. 24.
l Isa. 65. 12. &

66. 4.
Cap. 7. 13.
m Cap. 15. 19.

Capul 36.
n Isa. 8. 1.
o Ezech. 9. 9.
p Zech. 5. 1.

q Cap. 30. 2.
r Cap. 25. 15.
s etc.
t Cap. 25. 3.

u Vers. 7.
v Cap. 26. 3.
w Cap. 18. 8.
x Iona 3. 8.

y Cap. 32. 12.
z Vezi cap. 45.
1.
aa Lev. 16. 29. &

bb 23. 27-29.
cc Fapt. 27. 9.
dd Vers. 3.
ee Cap. 25. 10.

- și cetece-lă în auzul nostru; și a cetit¹ Baruc² în auzul lor³.
- 16 Și cum⁴ au⁵ auzit⁶ toate cuvintele, s'au uitat⁷ înspăimântați unul⁸ la altul⁹, și au¹⁰ dis¹¹ cătră Baruc¹²: Vom¹³ spune regelui¹⁴ toate cuvintele¹⁵ acestea. Și au¹⁶ întreat¹⁷ pre Baruc¹⁸, dicend¹⁹: Spune-ni²⁰ acum²¹ cum²² ai scris²³ toate cuvintele²⁴ acestea din gura²⁵ lui? Și li-a²⁶ respuns²⁷ Baruc²⁸: Din gură²⁹ mi-a³⁰ spus³¹ toate cuvintele³² acestea, și c³³ le-am³⁴ scris³⁵ cu negră³⁶ în carte. Și au³⁷ dis³⁸ lui Baruc³⁹ mai marii⁴⁰: Du-te, și te ascunde, tu și Ieremia; și să nu⁴¹ sciă nimenea unde⁴² v⁴³ aflați.
- 20 Și au⁴⁴ intrat⁴⁵ la regele⁴⁶ în curte; dară au⁴⁷ lăsat⁴⁸ tuiul⁴⁹ în camara⁵⁰ lui Elișama, secretarul⁵¹; și au⁵² spus⁵³ în auzul⁵⁴ regelui⁵⁵ toate cuvintele⁵⁶. Deci a⁵⁷ trăs⁵⁸ regele⁵⁹ pre Iehudi să⁶⁰ iee tuiul⁶¹; și l'a⁶² luat⁶³ din camara⁶⁴ lui Elișama, secretarul⁶⁵. Și l'a⁶⁶ cetit⁶⁷ Iehudi în auzul⁶⁸ regelui⁶⁹ și în auzul⁷⁰ tuturor⁷¹ mai mariilor⁷², cari stăteau⁷³ împrejurul⁷⁴ regelui⁷⁵. Dară regele⁷⁶ ședea⁷⁷ în casă⁷⁸ de iernă, în luna⁷⁹ a noia, și era⁸⁰ înaintea⁸¹ lui un⁸² foc⁸³ de cărbuni⁸⁴ aprinși. Și îndată⁸⁵ ce Iehudi cetia⁸⁶ trei⁸⁷ s⁸⁸eu patru fece, regele⁸⁹ le tăia⁹⁰ cu cuțitaș⁹¹ de condee, și le arunca⁹² în focul⁹³ de pe cămin⁹⁴, până când⁹⁵ s'a mistuit⁹⁶ tot⁹⁷ tuiul⁹⁸ în focul⁹⁹ de pe cămin¹⁰⁰. Dară nu s'au spăimântat¹⁰¹, nici și-au¹⁰² rumpt¹⁰³ vestmintele¹⁰⁴ lor¹⁰⁵, nici regele, nici servii¹⁰⁶ lui, cari au¹⁰⁷ ascultat¹⁰⁸ cuvintele¹⁰⁹ acestea. Dară Elnatan¹¹⁰ și Delaia și Ghemaria se rugaseră¹¹¹ de rege, ca să nu¹¹² ardă tuiul¹¹³; dară el¹¹⁴ nu i-a¹¹⁵ ascultat¹¹⁶. Și a ordonat¹¹⁷ regele¹¹⁸ lui Ierameel¹¹⁹, fiul¹²⁰ lui Hamelec¹²¹, lui Seraia, fiul¹²² lui Azriel¹²³, și lui Șelemia, fiul¹²⁴ lui Abdeel¹²⁵, să prindă¹²⁶ pre Baruc¹²⁷, cărturarul¹²⁸, și pre Ieremia, profetul¹²⁹. Dară Iehova i-a¹³⁰ ascuns¹³¹.
- 27 Și a fost¹³² cuvântul¹³³ lui Iehova cătră Ieremia, după¹³⁴ ce regele a ars¹³⁵ tuiul¹³⁶, și cuvintele¹³⁷ pre cari le-a¹³⁸ scris¹³⁹ Baruc¹⁴⁰ din gura¹⁴¹ lui Ieremia, dicend¹⁴²: Ie-ți un¹⁴³ alt¹⁴⁴ tui¹⁴⁵, și scrie¹⁴⁶ într'insul¹⁴⁷ toate cuvintele¹⁴⁸ de mai nainte, cari au¹⁴⁹ fost¹⁵⁰ scrise¹⁵¹ în tuiul¹⁵² ăntei¹⁵³, ce l'a¹⁵⁴ ars¹⁵⁵ Iehoiakim¹⁵⁶, regele¹⁵⁷ lui Iuda: 29 Și lui Iehoiakim¹⁵⁸, regele¹⁵⁹ lui Iuda, să-i spu¹⁶⁰: Așa¹⁶¹ dice Iehova: Tu ai ars¹⁶² tuiul¹⁶³ acesta, dicend¹⁶⁴: De ce ai scris¹⁶⁵ într'insul¹⁶⁶, dicend¹⁶⁷: Regele Babilonului¹⁶⁸ va veni, și va strica¹⁶⁹ pământul¹⁷⁰ acesta, și va stărpi¹⁷¹ de pe el¹⁷² omeni¹⁷³ și vite? De aceea așa¹⁷⁴ dice Iehova de Iehoiakim¹⁷⁵, regele¹⁷⁶ lui Iuda: 30 Nu va av¹⁷⁷ pre nimenea, care să ședă¹⁷⁸ pe tronul¹⁷⁹ lui David¹⁸⁰; și cadavrul¹⁸¹ lui se va lepăda¹⁸² la căldura¹⁸³ dila¹⁸⁴ și la frigul¹⁸⁵ nopței; 31 Și-l¹⁸⁶ voi¹⁸⁷ pedepsi, pre el¹⁸⁸, pre urmașii¹⁸⁹ sei,

și pre servii¹⁹⁰ sei pentru¹⁹¹ fără-de-legea¹⁹² lor¹⁹³, și voi¹⁹⁴ aduce¹⁹⁵ asupra¹⁹⁶ lor¹⁹⁷, și asupra¹⁹⁸ locuitorilor¹⁹⁹ Ierusalimului²⁰⁰, și asupra²⁰¹ ămenilor²⁰² lui Iuda, toate²⁰³ relele, ce le-am²⁰⁴ vorbit²⁰⁵ pentru²⁰⁶ ei, și pre cari²⁰⁷ nu le-au²⁰⁸ ascultat²⁰⁹.

Și a luat²¹⁰ Ieremia un²¹¹ alt²¹² tui²¹³, și l'a²¹⁴ dat²¹⁵ 32 lui Baruc²¹⁶, fiul²¹⁷ lui Neria, cărturarul²¹⁸, care a scris²¹⁹ în el²²⁰ din gura²²¹ lui Ieremia toate cuvintele²²² cărței, pre care a ars²²³ o Iehoiakim²²⁴, regele²²⁵ lui Iude, în foc²²⁶; și s'au²²⁷ adaus²²⁸ încă²²⁹ și alte²³⁰ asemenea²³¹ cuvinte.

Relațiunile lui Ieremia cu regele, și cum²³² s'a pus²³³ de multe²³⁴ ori în închisore.

SI în locul²³⁵ lui Conia, fiul²³⁶ lui Iehoiakim²³⁷ 37 kim²³⁸, se făcu²³⁹ rege²⁴⁰ Zedekia, fiul²⁴¹ lui Iosia, pre care Nebucodonosor²⁴², regele Babilonului²⁴³, l'ă făcu²⁴⁴ rege în pământul²⁴⁵ lui Iuda. Dară²⁴⁶ nici el²⁴⁷, nici servii²⁴⁸ lui, nici poporul²⁴⁹ țerei, nu ascultară²⁵⁰ cuvintele, pre cari Iehova li-a²⁵¹ vorbit²⁵² prin Ieremia, profetul²⁵³. Și a trăs²⁵⁴ regele Zedekia²⁵⁵ pre Iehucal²⁵⁶, fiul²⁵⁷ lui Șelemia, și pre Zefania, fiul²⁵⁸ lui Maaseia, preutul²⁵⁹, cătră profetul²⁶⁰ Ieremia, dicend²⁶¹: Roga-te²⁶² pentru²⁶³ noi²⁶⁴ lui Iehova, Dumneșeul²⁶⁵ nostru. Și Ieremia intra²⁶⁶ și eșia²⁶⁷ prin popor²⁶⁸; căci nu-l²⁶⁹ puseseră²⁷⁰ încă²⁷¹ în închisore. Ș a eșit²⁷² 4 oștea²⁷³ lui Faraon²⁷⁴ din Egipt²⁷⁵; și când²⁷⁶ Chaldei²⁷⁷, cari impresurau²⁷⁸ Ierusalimul²⁷⁹, au²⁸⁰ auzit²⁸¹ de scirea²⁸² lor²⁸³, s'au²⁸⁴ depărtat²⁸⁵ de Ierusalim²⁸⁶.

Și a fost²⁸⁷ cuvântul²⁸⁸ lui Iehova cătră Ieremia, profetul²⁸⁹, dicend²⁹⁰: Așa²⁹¹ dice Iehova, Dumneșeul²⁹² lui Israel²⁹³: Așa²⁹⁴ să spuneți²⁹⁵ regelui²⁹⁶ lui Iuda, care v'a²⁹⁷ trăs²⁹⁸ la mine, ca să mă întreați²⁹⁹: Ecce³⁰⁰, oștea³⁰¹ lui Faraon³⁰², care a eșit³⁰³ spre ajutorul³⁰⁴ vostru, se va întorce³⁰⁵ în pământul³⁰⁶ s³⁰⁷eu, în Egipt³⁰⁸. Și Chaldei³⁰⁹ 8 ăra-și vor³¹⁰ veni, și vor³¹¹ bate cetea³¹² ac³¹³sta, o vor³¹⁴ cuprinde, și o vor³¹⁵ arde cu foc³¹⁶. Așa³¹⁷ dice Iehova: Nu v³¹⁸ încelați, dicend³¹⁹: Chaldei³²⁰ se vor³²¹ depărta³²² de la noi; căci nu se vor³²³ depărta. Căci³²⁴ chiar³²⁵ de 10 ați³²⁶ fi bătut³²⁷ totă³²⁸ oștea³²⁹ Chaldeilor³³⁰, cari se bat³³¹ cu voi, și ar³³² fi rămas³³³ din ei numai³³⁴ bărbați³³⁵ râniți, tot³³⁶ s'ar³³⁷ scula³³⁸ acestia³³⁹ fiecare³⁴⁰ în cortul³⁴¹ s³⁴²eu, și ar³⁴³ arde³⁴⁴ cetatea³⁴⁵ ac³⁴⁶sta cu foc³⁴⁷.

Și când³⁴⁸ oștea³⁴⁹ Chaldeilor³⁵⁰ s'a depărtat³⁵¹ 11 de Ierusalim³⁵² de frica³⁵³ oștei³⁵⁴ lui Faraon³⁵⁵, Atunci³⁵⁶ a eșit³⁵⁷ Ieremia din Ierusalim³⁵⁸, ca să se ducă³⁵⁹ în pământul³⁶⁰ lui Beniamin³⁶¹, ca să iee³⁶² moscenirea³⁶³ sa în meșlocul³⁶⁴ poporului³⁶⁵; Și sosind³⁶⁶ el³⁶⁷ în p³⁶⁸orta³⁶⁹ lui Beniamin³⁷⁰, 13 aflat³⁷¹-s'a³⁷² acolo³⁷³ căpitenia³⁷⁴ străjei, și numele ei³⁷⁵ era³⁷⁶ Iriia, fiul³⁷⁷ lui Șelemia, fiul³⁷⁸ lui Ana-

¹ Vedi Amos. 3.

¹⁵

² Reg. 22. 11.

^{1a} 36. 22. &

³⁷ 1.

^a Cap. 22. 30.

^o Cap. 22. 19.

—

Capit³⁷.

^a 2 Reg. 24. 17.

² Cron. 36. 10.

Cap. 22. 24.

^b 2 Cron. 36. 12.

14.

^c Cap. 21. 1, 2.

& 29. 25. & 52.

24.

^d Vedi 2 Reg.

24. 7.

Exoc. 17. 15

^e Vers. 11.

Cap. 34. 21.

^f Cap. 21. 2.

^g Cap. 34. 21.

^h Cap. 21. 4, 5.

ⁱ Vers. 5.

nia; și elu a prinsu pre profetulū Ieremia,
14 dicendū: Tu treci la Chaldei. Și a răspunsū
Ieremia: Minciuni; nu treci la Chaldei: 'dară
nu l'a ascultatū; decī Iriia apucă pre Iere-
15 mia, și l'a dusu la mai mari. Și mai marii
se măriară asupra lui Ieremia, și bătendu-lū,
'lū puseră în închisore, în casa lui Ionatanū,
secretarulū, căci din ea aū fostū făcutū
prinsore.

16 Ieremia intrandū în * închisore și în grópă,
17 și ședendū Ieremia acolo dīle multe, Tră-
mes'a Zedekia, regele, și l'a scosū; și l'a
întrebatū regele în ascunsū în casa sa, și a
disū: Este vre-unū cuvēntū de la Iehova?
și Ieremia a răspunsū: Este; și a adausū:
Vei fi datū în mânele regelui Babilonului.
18 Și a disū Ieremia regelui Zedekia: Ce amū
gresitū înaintea ta, seū înaintea servilorū
tei, seū înaintea poporului acestuia, de m'atī
19 pusū în închisore? Și unde sīnt profetii
vostri, cei ce v'aū profetitū, dicendū: Re-
gele Babilonului nu va veni asupra vōstră și
20 asupra pământului acestuia? De aceea ascultă
acumū, rogu-te, domnulū meū rege, și fie
primită înaintea ta, rogu-te, rugăciunea mea:
să nu mē trāmeți eră-și în casa lui Ionatanū,
21 secretarulū, ca să nu morū acolo. Atuncea
a ordonatū regele Zedekia, de aū închisū
pre Ieremia 'în curtea închisorei, și-i dădea
acolo pe totă dīia o pâne din ulița pitarilorū,
'până cândū s'a sfârșitū totă pânea din ce-
tate. Așa a rămasū Ieremia în curtea în-
chisorei.

38 **S**I aū auditū Șefatia, fiulū lui Mattanū,
Ghedalia, fiulū lui Pașuru, Iucalū, fiulū
lui Șelemia, și Pașurū, fiulū lui Malchia,
cuvēntulū ce Ieremia a cuvēntatū la totū
2 poporulū, dicendū: „Așa dīce Iehova: „Cine
va rămānē în cetatea acēsta va muri de
sabiā, de fōmete și de ciumā; dară cine
va eși la Chaldei va trăi, și viēta lui 'i va
3 fi de prēdā, și va trăi“; Și: „Așa dīce Iehova:
'Cetatea acēsta se va da în mânele ōstei re-
gelui Babilonului, care o va cuprinde.“
4 Decī aū disū mai marii cătrā rege: „Să
se omōre omulū acesta; căci prin acesta se
moleșēzā mânele bărbaților de resbelū,
cari aū rămasū în cetatea acēsta, și mā-
nele a totū poporulū, cuvēntāndu-li elū astū-
feliū de cuvinte; căci omulū acesta nu caută
5 binele poporului acestuia, ci rēulū. Și a
răspunsū Zedekia, regele: Ecce elū este în
mānele vōstre; căci regele nu pōte nimicū
6 împotriva vōstră. „Atunci aū luatū pre Ie-
remia, și l'a aruncatū în grōpa lui Malchia,
fiulū lui Hamelecū, care se afla în curtea

închisorei; și aū pogoritū pre Ieremia acolo cu
funiele; și în grōpā nu era apă, ci numai
tinā; și Ieremia s'a afundatū în tinā.

7 **Și** cândū Etiopēnulū Ebedū-Melecū, unulū
d'ntre eunuchii ce se aflaū în casa regelui,
a auditū, că aū pusū pre Ieremia în grōpā,
pre-cândū regele ședea în pōrta lui Ben-
iaminū, A eșitū Ebedū-Melecū din casa re-
8 gelui, și a vorbitū regelui, dicendū: Dom-
nulū meū rege, ōmenii acestia aū făcutū
rēū în tōte cāte aū făcutū profetulū Iere-
mia, pre care l'aū aruncatū în grōpā; și
elū totū arū fi muritū de fōme în loculū
unde era; căci nu mai este pâne în cetate.
9 Și a ordonatū regele lui Ebedū-Melecū, E-
tiopēnulū, dicendū: Iē de aicea trei-deci
10 de ōmeni cu tine, și scōte pre profetulū
Ieremia din grōpā, mai 'nainte de a muri.

Decī a luatū Ebedū-Melecū ōmeni cu sine,
11 și a intratū în casa regelui de desubtulū
tesaurulū, și a luatū de acolo petice și
stremțe vechi, și le-a pogoritū cu funiele
în grōpā la Ieremia. Și a disū Ebedū-Me-
12 lecū, Etiopēnulū, lui Ieremia: Pune acumū
stremțele și peticele cele rupte suptū suō-
rele tale, și preste funie: și a făcutū Ie-
remia așa. 'Și aū trasū pre Ieremia cu fu-
13 niele, și l'aū scosū din grōpā; și a rămasū
Ieremia 'în curtea închisorei.

Și a trāmesū Zedekia, regele, și aū a-
14 dusū pre Ieremia profetulū la d'insulū în
intrarea a treia, care se afla în casa lui Ie-
hova; și a disū regele lui Ieremia: Amū
să te întrebū ce-va; să nu ascunđi nimicū
de mine. Și a răspunsū Ieremia lui Ze-
15 dekia: De-ți voiū spune, aū nu mē vei o-
morī? și de te voiū sfātui, totū nu mē vei
asculta. Și a juratū în ascunsū Zedekia,
16 regele, lui Ieremia, dicendū: Viū este Ie-
hova, * care nī-a datū acestū sufletū, că nu
te voiū omorī, nici nu te voiū da în mā-
nele ōmenilorū acestora, cari caută viēta ta.

Atuncea Ieremia dīse lui Zedekia: Așa
17 dīce Iehova, Dumneđeulū oștirilorū, Dum-
neđeulū lui Israelū: De vei 'eși * cătrā mai
marii regelui Babilonului, sufletulū teū va
trăi, și cetatea acēsta nu se va arde cu focū;
vei trăi și tu și casa ta; Dară de nu vei
18 eși cătrā mai marii regelui Babilonului, a-
tuncea cetatea acēsta se va da în mânele
Chaldeilorū, cari o vorū arde cu focū, și * tu
nu vei scāpa din mânele lorū.

Și a disū Zedekia regele cătrā Ieremia: 19
Mē temū de Iudei, cari aū trecutū la
Chaldei, ca nu cumū-va să mē deē în mā-
nele lorū, și * să-și batā jocū de mine.

f Cap. 38. 26.
k Cap. 38. 6.
l Cap. 38. 2. &
38. 13, 28.

m Cap. 38. 9. &
52. 6.
—

Capitulū 38.
a Cap. 21. 1.
b Cap. 21. 8.

c Cap. 37. 8.
d Cap. 21. 9.
e Cap. 21. 10. &
32. 3.

f Veđi cap. 26.
11.
g Cap. 37. 21.

h Cap. 39. 16.
i Vers. 6.
j Cap. 37. 21.
k Isa. 57. 16.

l 2 Reg. 24. 12.
m Cap. 39. 3.
n Cap. 32. 4. &

34. 3.
Vers. 23.
o 1 Sam. 31. 4.

20 Atuncea Ieremia a răspunsu: Nu te voru da. Ascultă vócea lui Iehova în cele ce-ți vorbesc; și-ți va fi bine, și sufletul teú va trăi. Dară de nu vei voi să eși, acesta este
21 cuvântul de Iehova mi-a arătat: Eccē, tóte femeele, ce au rămasu în casa regelui lui Iuda, se voru scóte cătră mai marii regelui Babilonului, și ele voru dice:

Amicii tei te încelară, și te repuseră; Picíorele tale se afundară, și au datú îndērptu.

23 Și tóte femeele tale și toți copiii tei se voru lua de Chaldei, și tu nu vei scăpa din mânele lorú, ci vei fi prinsu de regele Babilonului; și vei face ca cetatea acésta să fie arsă cu focu.

24 Și a disu Zedekia cătră Ieremia: Să nu scia nimenea cuvintele acestea, și atuncea nu vei muri. Dară de voru aúdi mai marii, că amú vorbitu cu tine, și voru veni la tine, și-ți voru dice: „Spune-ni ce ai vorbitu cu regele; nu ascunde acésta de noi; și nu te vomú omori; și ce ți-a răspunsu regele”; Atuncea răspunde-li: „Eú amú înfăcișatú cererea mea înaintea regelui, să nu mé reñtórca în casa lui Ionatanú, spre a muri acolo.

27 Venit'au deci toți mai marii la Ieremia, și l'au întreatu; și li-a spusu duple tóte aceste cuvinte, ce i-a ordinaru regele; și ei au încetatú de a-lú mai întreba; căci lucrulú nu li se făcu cunoscutú. Și a rămasu Ieremia în curtea închisorei până în diúa în care s'a cuprinsu Ierusalimulú; și a fostú acolo, cândú Ierusalimulú s'a cuprinsu.

Ierusalimulú cuprinsu de Nebucodonosorú; Ieremia pusú în libertate: Ebedú-Melecú păstratú în viétú.

39 I N anulú alú nouélea alú lui Zedekia, regele lui Iuda, în luna a decea, a venitú Nebucodonosorú, regele Babilonului, și totá óstea lui asupra Ierusalimulú, și l'a împresuratú.

2 Și în anulú alú unú-spre-decelea alú lui Zedekia, în luna a patra, la noué a lunéi, s'a spartú cetatea. Și toți mai marii regelui Babilonului au intratú, și au sedutú în pórtá de međilocú: adecă, Nergalú-Şarezurú, Şamgarú-Nebo, Sarsecimú, mai marele eunuchilorú, și Nergalú-Şarezú, mai marele magilorú, și cei-l-alti mai mari ai regelui Babilonului.

4 Și cumú i-a vedutú Zedekia, regele lui Iuda, și toți bărbații de resbelú, au fugitú, și au eșitú nóptea din cetate pe calea gră-

dinei regelui, prin pórtá d'între dūoé zidiuri, și regele apucá drumulú pe sesú. Dară óstea Chaldeilorú i-a urmăritú; și a ajunsu pre Zedekia în sesurile din Iericho, l'a prinsu, și l'a dusu la Nebucodonosorú, regele Babilonului, în Ribla din pământulú Hamatului, care l'a și condamnatú. Și a tăiatú regele Babilonului pre fii lui Zedekia în Ribla înaintea ochilorú lui; și a tăiatú regele Babilonului pre toți mai marii lui Iuda. Și a scosú ochii lui Zedekia, și l'a legatú cu dūoé lanțuri de aramă, ca să-lú ducă în Babilonú. Și Chaldei au arsú cu focú casa regelui și casele poporului, și au stricatú zidiurile Ierusalimulú.

Dară rămășița poporului, care a rămasu în cetate, și pre cei ce au trecutú la d'insulú, pre tótá rămășița poporului ce a mai rămasu, a dus'o prinsă în Babilonú Nebuzarú-Adanú, capulú gardei domnesci. Dară din poporú, pre cei saraci, cari n'aveau nimicú, i-a lăsatú Nebuzarú-Adanú, capulú gardei domnesci, în pământulú lui Iuda, și li-a datú vii și țérane în diúa aceea.

Și a datú ordinú Nebucodonosorú, regele Babilonului, lui Nebuzarú-Adanú, capulú gardei domnesci, pentru Ieremia, dicendú: Lé pre acesta, să aibi ochii asupra lui, și să nu-i faci vre-unú rău; ci cumú ți va dice, așa să-i faci. Și au trămesu Nebuzarú-Adanú, capulú gardei domnesci, și Nebuşaşbanú, mai marele eunuchilorú, și Nergalú-Şarezurú, mai marele magilorú, și toți mai marii regelui Babilonului; Au trămesu, și au luatú pre Ieremia din curtea închisorei, și l'au datú lui Ghedalia, fiulú lui Ahikamú, fiulú lui Şafanú, ca să-lú ducă în casa lui; și a locuitú în međiloculú poporului.

Și a fostú cuvântulú lui Iehova cătră Ieremia, pre-cândú era închisú în curtea închisorei, dicendú: Du-te, și vorbește lui Ebedú-Melecú, Etiopénulú, dicendú:

Așa dice Iehova, Dumneđeulú oștirilorú și alú lui Israelú:

Eccē, eu voiú împlini cuvintele mele asupra cetătei acesteia

Spre rău, și nu spre bine;

Și se vorú întempla înaintea ta în diúa aceea.

Dară pre tine te voiú scăpa în diúa aceea, dice Iehova;

Și nu vei fi datú în mânele ómenilorú, De cari te temí;

Căci te voiú scăpa,

p Cap. 39. 6. & 41. 10.
q Vers. 18.
r Cap. 37. 20.
s Cap. 37. 15.

t Cap. 37. 21. & 39. 14.
—
Capitulú 39.
a 2 Reg. 25. 1-

4.
Cap. 52. 4-7
b Cap. 38. 17.
c 2 Reg. 25. 4, etc.

Cap. 52. 7, etc.
d Cap. 32. 4. & 38. 18, 23.

e 2 Reg. 23. 23.
f Exec. 12. 13.
comparat cu cap. 32. 4.

g 2 Reg. 25. 9.
Cap. 38. 18. & 52. 13.
h 2 Reg. 25. 11.

etc.
Cap. 52. 15, etc.
i Cap. 38. 28.

j Cap. 40. 5.
k Cap. 26. 24.
l Cap. 38. 7, 12.
m Dan. 9. 13.

Și nu vei căde de sabiă;
 Ci *viéța ta 'ți va fi dreptu prédă;
 * Pentru că te-ai încredut în mine, dice Iehova.

Punerea în libertate a lui Ieremia; omorirea lui Ghedalia; și fugirea Iudeilor în Egipt împotriva ordinului lui Dumnezeu.

40 **C**UVENTULU ce a fostu de la Iehova către Ieremia, * după ce Nebuzarû-Adanû, capul gardei domnesci, l'a lăsat liberu din Rama, după ce l'a fostu luat, pre-cându era legat în lanțuri împreună cu toți cei strămutați din Ierusalim și din pământul lui Iuda, cari au fostu duși prinși la Babilon.

2 Și a luat capul gardei domnesci pre Ieremia, și ^b i-a dîsu: Iehova, Dumnezeuul teû a cuvîntatû tôte relele acestea asupra

3 locului acestuia. Iehova deci a adusû aceste, și a făcutu precum a dîsu; * pentru că ați păcătuit înaintea lui Iehova, și n'ați ascultat de vocea lui, pentru acêsta vi s'au

4 întemplatû acestea: Și acum êccê, eû te deslegu de lanțurile, cari se află pe mânele tale: și ^a de-ți place să mergi cu mine în Babilon, vino; și eû voi avé ochii asupra-ți; dară de-ți desplace a merge cu mine în Babilon, lasă-te; êccê, * tótă tēra este

5 înaintea ta! unde vei socoti că este bine și dreptu să mergi, acolo du-te. Și pre-cându se învîrtia cu gîndul, dîsu-i-a: Întorce-te deci la Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui Șafan, pre care regele Babilonului l'a pus preste cetățile lui Iuda, și locuesce cu d'insul în meșlocul poporului; seû du-te unde 'ți place să mergi. Și i-a dat capul

6 gardei domnesci merinde și daruri, și i dădu drumul. * Deci s'a dus Ieremia la Ghedalia, fiul lui Ahikam, în ^a Mizpa, și a locuit cu d'insul în meșlocul poporului ce rămăsese în tēră.

7 Dară aundîndu tôte căpiteniele oștirilor ce se află în câmp, ei și bărbații lor, că regele Babilonului a pus pre Ghedalia, fiul lui Ahikam, preste tēră, și că i-a încredințat pre bărbații, femeile și copiii, și d'între ^j saracii țerei pre acei ce nu se

8 strămutaseră în Babilon; A venit la Ghedalia în Mizpa ^a Ișmael, fiul lui Netania, Iohanân și Ionatan, fiii lui Kareah, și Seraia, fiul lui Tanhumet, și fii lui Efai, Netofateul, și Iezania, fiu al unu Ma-acatēn, ei și bărbații lor.

9 Și a jurat lor și bărbaților lor Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui Șafan,

dicēndu: Nu vē temeți a fi servi Chaldeilor; locuiți în tēră, și serviți regelui Babilonului, și vi va fi bine. Dară êccê, eû voi locui 10 în Mizpa, ca să primesc pre Chaldei, ce voru veni la noi; și voi adunați vinul, fructele și oleul, și le puneți în vasele vōstre; și locuiți în cetățile vōstre, pre cari le stēpâniți.

Așa și toți Iudeii ce se află în Moab, 11 și între fii lui Ammon, și în Edom, și în cele-l-alte țeri, cându au auditu că regele Babilonului a lăsat o rămășiță în Iuda, și că preste d'însii a pus pre Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui Șafan; Atuncea 12 s'au întorsu toți Iudeii din tôte locurile, unde erau imprăsciați, și au venit în pământul lui Iuda către Ghedalia în Mizpa, și au culesu vinul și fructe multe fōrte.

Dară Iohanân, fiul lui Kareah, și 13 tôte căpiteniele oștirilor, ce se află în câmp, au venit la Ghedalia în Mizpa, și i-au dîsu: Sci, că ^b Baalis, regele fiilor 14 lui Ammon, a trāmesu pre Ișmael, fiul lui Netania, ca să te omōre? Dară Ghedalia, fiul lui Ahikam, nu-i-a cređut. Atunci Iohanân, fiul lui Kareah, a vorbit în ascunsu lui Ghedalia în Mizpa, dicēndu; Să mă duc, rogu-te, și să ucidu pre Ișmael, fiul lui Netania, fără ca nimenea să 15 sci; de ce să te ucidă, și așa toți Iudeii, cari sînt adunați în jurul teû să se imprăscie, și rămășița lui Iuda să péră? Dară 16 Ghedalia, fiul lui Ahikam, a respuns lui Iohanân, fiul lui Kareah: Să nu faci lucrul acesta; căci vorbesc minciuni de Ișmael.

SI în luna a șeptea * veniră Ișmael, fiul 41 lui Netania, fiul lui Elișama, din nēmul regelui, avēndu cu sine mai marii regelui, ștece bărbați, la Ghedalia, fiul lui Ahikam, în Mizpa, și ei au mîncat pîne împreună în Mizpa. Atuncea s'au sculat 2 Ișmael, fiul lui Netania, și cei ștece bărbați ce erau cu d'insul, și ^b au lovit pre Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui Șafan, cu sabiă; au omorît pre acela, pre care regele Babilonului l'au pusese preste tēră. Și a mai omorît Ișmael pre toți Iudeii, ce erau cu d'insul, cu Ghedalia, în 3 Mizpa, și pre Chaldei ce se află acolo, bărbați de resbelu.

Și a dōa di după ce au omorît pre Ghedalia, fără ca nimenea să sci, Veniră bărbați din Sechem, din Șilo, și din Samaria, optu-deci de bărbați, * avēndu barbe rase și vestmintele sfășciate și cu tălări, pînēndu 4 5

^a Cap. 21. 9. & 45. 5.
^o 1 Cron. 5. 20. Pa. 37. 40.

Capit. 40.
^a Cap. 39. 14.
^b Cap. 50. 7.

^c Deut. 29. 24, 25.
^d Dan. 9. 11
^d Cap. 39. 12.

^e Fac. 20. 15.
^f 2 Reg. 25. 23, etc.
^g Cap. 39. 14.

^h Iudc. 20. 1.
ⁱ 2 Reg. 25. 23, etc.
^j Cap. 39. 10.

^k Cap. 41. 1.
^l Veđi cap. 41. 10.
 —

Capit. 41.
^a 2 Reg. 25. 25.
 Cap. 40. 6, 8.

^b 2 Reg. 25. 25.
^c Lev. 19. 27, 28.
 Deut. 14. 1.
 Isa. 15. 2.

- in mânele lor^u daruri de pâne, și tămâia,
6 ca să le aducă in ^a casa lui Iehova. Și a
eșit Ișmael^u, fiul^u lui Netania, spre in-
timpinarea lor^u din Mizpa, și mergend^u plân-
gea; și când^u i-a întel^unit^u, li-a ^ușis^u; În-
7 trați la Ghedalia, fiul^u lui Ahikam^u. Și
când^u au venit^u in me^udiolocul cetăței, i
tăia Ișmael^u, fiul^u lui Netania, el^u și băr-
bații ce *erau* cu d^unsul^u; și i-a *aruncat*
8 in gr^upă. Dară aflat^u-s^u au in^utre acestia ^uce
bărbați, cari *diseră* lui Ișmael^u: Nu ne o-
mori; căci noi avem^u in câmp^u tesaure de
grău, or^uđ^u, olei^u, și de miere. Dec^u i-a lă-
sat^u, și nu i-a ucis^u cu frații lor^u.
9 Și gr^upa, in care Ișmael^u a aruncat^u
t^ute cadavrele ^umenilor^u, pre cari i-a ucis^u
pe lângă Ghedalia, *era* aceea, ^a ce o făcuse
regele Asa pent^u Baaša, regele lui Israel^u;
pre ac^usta Ișmael^u, fiul^u lui Netania, a îm-
plut^u o cu cei uciși.
10 Și Ișmael^u a dus^u prinsă t^ută r^umășița
poporului, *r^umasă* in Mizpa, ^u pre fetele re-
gelui și pre tot^u poporul^u, ce r^umăsese in
Mizpa, ^a pre cari Nebuzar^u-Adan^u, capul^u
gardei *domnesc^u*, i încredințase lui Gheda-
lia, fiul^u lui Ahikam^u; și i-a dus^u prinși
Ișmael^u, fiul^u lui Netania, și s^u a dus^u, ca
să trecă la ^a fii^u lui Ammon^u.
11 Dară când^u a aud^uit^u Iohan^uan^u, fiul^u lui
Kareah^u, și t^ute ^a căpitenie^ule oștilor^u, ce
erau cu d^unsul^u, t^ute relele ce a făcut^u Iș-
mael^u, fiul^u lui Netania, Au luat^u pre toți
12 ^umenii lor^u, și s^u au dus^u să se lupte cu Iș-
mael^u, fiul^u lui Netania, și l^u au aflat^u a-
pr^upe de ^a apele cele mari, ce *se află* in Ghi-
beon^u. Și cum^u a v^uđut^u tot^u poporul^u
ce *era* cu Ișmael^u pre Iohan^uan^u, fiul^u lui
Kareah^u, și pre t^ute căpitenie^ule oștilor^u ce
14 *erau* cu d^unsul^u, s^u au bucurat^u. Și tot^u
poporul^u, pre care-l^u duse^u prins^u Ișma-
el^u din Mizpa, s^u a întors^u, s^u a înturnat^u,
și s^u a dus^u la Iohan^uan^u, fiul^u lui Kareah^u.
15 Dară Ișmael^u, fiul^u lui Netania, a fugit^u
de Iohan^uan^u cu opt^u ^umeni, și s^u a dus^u la
fii^u lui Ammon^u.
16 Și a luat^u Iohan^uan^u, fiul^u lui Kareah^u,
și t^ute căpitenie^ule oștilor^u, cari *erau* cu d^unsul^u,
pre t^ută r^umășița poporului, pre care
a adus^u o înapoi de la Ișmael^u, fiul^u lui
Netania, din Mizpa, după ce *acesta* ucise
pre Ghedalia, fiul^u lui Ahikam^u, *adecă*, pre
bărbații de resbel^u, pre feme^u, pre copii
și pre enunchi, pre cari i-a adus^u înapoi din
17 Ghibeon^u. Și s^u au dus^u, și au locuit^u in
^a Gherut^u-Chimham^u, ce vine apr^upe de Bet^u-

Lehem^u, ca să se ducă in Egipt^u, De frica 18
Chaldeilor^u; căci se temeau^u de d^unsii, pen-
tru că Ișmael^u, fiul^u lui Netania, a ucis^u
pre Ghedalia, fiul^u lui Ahikam^u, ^a pre care
regele Babilonului l^u pusese asupra țerei.

ATUNCEA se apropiară t^ute căpitenie- 42
le oștilor^u, ^a și Iohan^uan^u, fiul^u lui Ka-
reah^u, și Iezania, fiul^u lui Hoșaia, și tot^u
poporul^u, de la mic^u până la mare, Și au 2
șis^u profetului Ieremia: Să fie, rugămu-ne,
primită ruga noastră de tine, și ^b r^ugă-te pen-
tru noi lui Iehova, Dumne^uđeul^u te^u, pen-
tru t^ută r^umășița ac^usta; căci ^c din mulți am^u
r^umas^u pu^ucin^u, precum^u ne v^uđu ochii tei;
Ca să ni arete Iehova, Dumne^uđeul^u te^u, ^a ca-
lea, pe care trebuie să ^amb^ulăm^u, și lucrul^u
ce trebuie să facem^u.

Atuncea li-a respuns^u profetul^u Ieremia: 4
Aud^uit^u am^u; ^ecc^u m^u voi^u ruga lui Iehova,
Dumne^uđeul^u vostru, duple cuvintele v^ustre; și
^a ori-ce cuv^unt^u vi va respunde Iehova, e^u vi-l^u
voi^u spune; nu voi^u ^a ascunde nimic^u de voi.

Și ei au șis^u lui Ieremia: ^a Iehova să fie 5
in^utre noi martur^u adev^urat^u și credincios^u,
că noi vom^u face duple cuvintele, pent^u
cari Iehova, Dumne^uđeul^u te^u, te tr^umete la
noi; S^u bine s^u r^uđ^u, vom^u asculta de v^u-
cea lui Iehova, Dumne^uđeul^u nostru, cătră
care noi te trametem^u, ^a ca să ni fie bine,
de vom^u asculta de v^ucea lui Iehova, Dum-
ne^uđeul^u nostru.

Și după ^uce ^uile cuv^untul^u lui Iehova 7
a fost^u cătră Ieremia. Și a chiămat^u pre
Iohan^uan^u, fiul^u lui Kareah^u, și pre t^ute că-
pitenie^ule oștilor^u ce *erau* cu d^unsul^u, și pre
tot^u poporul^u, de la mic^u până la mare;
Și li-a șis^u: Așa ^uice Iehova, Dumne^uđeul^u 9
lui Israel^u, cătră care voi m^u ați tr^umes^u,
ca să-i înfățișez^u cererea v^ustră: De veți
urma să locuiți in p^um^untul^u ac^usta, atun-
cea ^a v^u voi^u zidi, și nu v^u voi^u surpa, v^u
voi^u sădi, și nu v^u voi^u smulge; căci ^a r^uđ^u
'm^u pare de nenorocirea ce v^u am^u făcut^u.
Nu v^u temeți de regele Babilonului, de care 11
acum^u v^u temeți; nu v^u temeți de d^unsul^u,
^uice Iehova; ^a căci e^u s^unt cu voi, ca să v^u
m^untui^u, și să v^u sc^up^u din mânele lui.
Și ^a v^u voi^u ar^uta milă, ca el^u să se milu^uescă 12
de voi, și să v^u re^unt^urcă in p^um^untul^u vostru.
Dară de ^a veți ^uice: Nu voim^u să locuim^u in 13
p^um^untul^u ac^usta, neascult^und^u de v^ucea lui
Iehova, Dumne^uđeul^u vostru, ^uic^und^u: Nul 14
ci vom^u merge in p^um^untul^u Egiptului, unde
nu vom^u ved^u resbel^u, nici nu vom^u aud^u
v^uce de tr^umbiță, nici nu vom^u av^u lipsă de

d Veđi 1 Sam 1.

7.

2 Reg. 25. 9.

e 1 Reg. 15. 22.

2 Cron. 16. 6.

f Cap. 43. 6.

g Cap. 40. 7.

h Cap. 40. 14.

i Cap. 40. 7, 8.

13.

j 2 Sam. 2. 13.

k 2 Sam. 19. 37.

38.

l Cap. 40. 5.

—

Copul^u 42.

a Cap. 40. 8, 13.

& 41. 11.

b 1 Sam. 7. 8. &

12. 19.

Iac. 37. 4.

Iac. 5. 16.

c Lev. 26. 22.

d Ezra 8. 21.

e 1 Reg. 22. 14.

f 1 Sam. 3. 18.

Fapt. 20. 20.

g Fac. 31. 50.

h Deut. 6. 3.

Cap. 7. 23.

i Cap. 24. 6. &

31. 28. & 33. 7.

j Deut. 32. 36.

Cap. 18. 8.

k Isa. 43. 5.

Rom 8. 31.

l Ps. 106. 45.

46.

m Cap. 44. 16.

15 pâne; și vomă locui acolo. Ascultați deci cuvântul lui Iehova, voi rămășița din Iuda: Așa dice Iehova, Dumneșul oștirilor și ală lui Israel: De "vê veți îndrepta °fețele voștre, ca să mergeți în Egipt, și să vă duceți, ca să petreceți acolo, Atuncea sabia, 2 de care vă temeți, vă va ajunge acolo în pământul Egiptului; și fometea, de care vă spăimântați, se va lipi de voi acolo în Egipt, și veți muri acolo; Și toți ómenii, câți 'și voră îndrepta fețele, ca să se ducă în Egipt, să petrecă acolo, voră muri 'de sabiă, de fomete și de ciună; și 'nimenea din ei nu va rămâne, nici va scăpa de relele ce voiă aduce asupra loră. Căci așa dice Iehova, Dumneșul oștirilor și ală lui Israel: Precumă mânia mea și aprinderea mea 's'au vërsatū asupra locuitorilor Ierusalimului, așa se va vërsa mânia mea asupra voștră, de veți intra în Egipt; și 'veți fi spre blăstemū și spre gröză, spre esecrațiune și spre ocară; și nu veți mai vedé loculă acesta.

19 Iehova a đisū despre voi, rămășița din Iuda: "Nu vă duceți în Egipt; deci să știți, 20 că astă-đi amū mărturisitū asupră-vi. Căci înși-vē v'ati încelatū, cândū m'ati tramesū la Iehova, Dumneșul vostru, đicendū: "Rógăte lui Iehova, Dumneșul nostru, pentru noi, și spune-ni totū ce va đice Iehova, 21 Dumneșul nostru; și noi vomă face." Și acumă astă-đi spusu-v'amū; dară voi nu ati ascultatū de vócea lui Iehova, Dumneșul vostru, nici de cele pentru cari elū m'a tramesū la voi. Și acumă să știți, că "veți muri de sabiă, de fomete și de ciună, în loculū unde vi place a merge ca să petreceți.

43 S I încetândū Ieremia de a spune cătră totū 1 poporulă tóte cuvintele lui Iehova, Dumneșul lorū, pentru cari Iehova, Dumneșul lorū, 'lū tramesese la d'înși, *adecă* 2 tóte cuvintele acestea, "Atunci a vorbitū Azaria, fiulū lui Hoșaiā, și Iohanānū, fiulū lui Kareahū, și toți bărbații cei sumeți, đicendū lui Ieremia: Minciuni spui! Iehova, Dumneșul nostru, nu te-a tramesū să spui: "Nu vă duceți în Egipt, ca să petreceți 3 acolo"; Ci Barucū, fiulū lui Neria te ađiță asupră-ni, ca să ne dai în mânele Chaldeilor, să ne omóră și să ne ducă prinși în 4 Babilonū. Decī n'au ascultatū Iohanānū, fiulū lui Kareahū, și tóte căpiteniele oștirilor, și totū poporulū, de vócea lui Iehova, să locuescă în pământulū lui Iuda.

Ci Iohanānū, fiulū lui Kareahū, și tóte 5 căpiteniele oștiriloră au luatū ^apre tótă rămășița lui Iuda, care se întorsese de prin tóte popórele, unde se imprăsciasse, ca să petrecă în pământulū lui Iuda, Pre bărbați, 6 pre femei, pre copii, ^cpre fetele regelui și ^apre totū însulū, ce Nebuzarū-Adanū, capulū gardei *domnesci*, lăsase cu Ghedalia, fiulū lui Ahikamū, fiulū lui Șafanū, și pre profetulū Ieremia, precumă și pre Barucū, fiulū lui Neria; Și au intratū în pământulū 7 Egiptului; căci n'au ascultatū de vócea lui Iehova; și au venitū până la ^cTahpanesū.

Sciri dumneșesci la Iudei din Egipt.

Și a fostū cuvântulū lui Iehova cătră 8 Ieremia în Tahpanesū, đicendū: Ié în mânele tale petre mari, și ascunde-le inaintea ochilorū bărbaților lui Iuda în lutulū cuptorului de cărămidī, ce *se află* la intrarea casei lui Faraonū din Tahpanesū. Și đī 10 cătră ei: Așa dice Iehova, Dumneșul oștirilor și ală lui Israel: :

Éccē, voiū trāmete, și voiū lua pre Nebucodonosorū, regele Babilonului, ^fservulū meū, și voiū pune tronulū seū de asupra acestorū petre, pre cari le-amū ascunsū; și va întinde cortulū seū de asupra lorū. ^gȘi 11 va veni, și va lovi pământulū Egiptului, ^hși va da ^apre cei *hotăriți* morței la mórte; pre cei *hotăriți* pentru captivitate, captivitatei; și pre cei pentru sabiă, sábiei. Și voiū aprinde 12 focū în casele ⁱđeilorū Egiptului; și casele le va arde, și *pre đei* 'i va duce prinși; și se va imbrăca cu pământulū Egiptului, cumū se imbracă păstorulū cu vestmentulū seū; și va eși de acolo cu pace. Și va sfărāma 13 colónele din Betū-Šemešū (*casa sórelui*), ce *se află* în pământulū Egiptului; și casele đeilorū Egipteni le va arde cu focū.

CUVĖNTULŪ ce a fostū cătră Ieremia a- 44 supra tuturorū Iudeilorū, cari locuiau în pământulū Egiptului, locuindū în ^cMigdolū, în ^bTahpanesū, în ^cNofū și în pământulū Patrosū, đicendū:

Așa dice Iehova, Dumneșul oștirilor 2 și ală lui Israel: Voi ati vëđutū tóte relele, ce amū adusū asupra Ierusalimului și asupra tuturorū cetăților lui Iuda; și éccē, ele astă-đi *sunt* o ^aruinā, și nu *este* cine să locuescă într'insele: Pentru rēutāțile, ce au 3 făcutū, întăritāndu-mē, ducēndu-se ^csă tāmăleze, și ^fsă servescă altorū đei, pre cari nu i-au cunoscutū, nici ei, nici voi, nici pă-

^a Deut. 17. 16.
Cap. 44. 12, 13, 14.
^c Luc. 9. 51.
^f Ezech. 11. 8.
^g Cap. 24. 10.
Vers. 22.

^r Veđi cap. 44. 14. 28.
^s Cap. 7. 30.
^t Cap. 18. 16. & 24. 9. & 26. 6. & 29. 18, 22. & 44. 12.

Zech. 8. 13.
^u Deut. 17. 16.
^v Vers. 2.
^x Vers. 17.
Ezech. 6. 11.

Capulū 43.
^a Cap. 42. 1.
^b Cap. 40. 11, 12.
^c Cap. 41. 10.
^d Cap. 39. 10. &

40. 7.
^e Cap. 2. 16. & 44. 1.
^f Cap. 25. 9. & 27. 6.
Veđi Ezech. 29. 18, 20.

^g Cap. 44. 13. & 46. 13.
^h Cap. 15. 2.
Zech. 11. 9.
ⁱ Cap. 46. 25.

Capulū 44.
^a Esod. 14. 2.
Cap. 46. 14.
^b Cap. 43. 7.
^c Isa. 19. 13.

^d Cap. 9. 11. & 24. 22.
^e Cap. 19. 4.
^f Deut. 15. 6. & 32. 17.

- 4 rinții vostri. Și ^o amă tramesă la voi pre
toți servii mei, pre profeți, sculându-mă de
demănătă și tramețându-i, *ca să vi* dică:
Nu faceți această uriciune, pre care o urăscu.
5 Dară n'au ascultat, nici au plecat urechi
lor, ca să se întorcă de la răutatea lor,
6 în câtă să nu tămăizeze altor deși. De a-
ceea ^hs'a versat aprinderea mea și mânia
mea, și s'a aprins în cetățile lui Iuda și
în ulițele Ierusalimului, de s'au prefăcut ele
în ruină și pustiire, cum *se vede* în ziua
acesta.
- 7 Și acum așa dăce Iehova, Dumneșeul
oștirilor, Dumneșeul lui Israel: De ce
faceți *acest* rău mare ⁱsufletului vostru, ca
să se stăpescă d'între voi, din meșlocul
lui Iuda, bărbat și femeă, copil și prunc,
8 și ca să nu vi se lase nici o rămășiță? ⁱÎn-
tăritându-mă prin făpturile mânelor voste-
re, și tămăind altor deși, în pământul
Egiptului, unde ați venit să petreceți, în
câtă să vă stăpescă, și să ajungeți ^hde blă-
stem și de ocară la toate popoarele pămên-
tului. Aș dă dă uitat ați relele părinților
9 vostri, relele regilor lui Iuda, relele feme-
lor, relele voste, și relele femeelor
vostre, pre cari le-ați făcut în pământul
lui Iuda și în ulițele Ierusalimului? Nu s'au
10 umilit până în ziua de astă-și, nici ⁱs'au
temut, nici n'au amblat în legea mea și
în aședămintele mele, pre care eu vi le-am
dat voi și părinților vostri.
- 11 De aceea așa dăce Iehova, Dumneșeul
oștirilor și al lui Israel: Ecce, ^heu îndrept
fața mea cătră voi spre rău, ca să stăpesc
12 pre tot Iuda. Și voi lua rămășița lui Iuda,
care și-a îndreptat fețele, ca să mērgă în
pământul Egiptului, spre a petrece acolo,
și ^hse vor nimici toți în pământul Egipt-
ului, vor căde de sabiă, și se vor nimici
de fōmete: vor muri, de la mică până la
mare, de sabiă și de fōmete; și ^o vor
ajunge de blăstem, de grōză, de esecrațiune
13 și de ocară. ^hȘi voi pedepsi pre cei ce
locuesc în pământul Egiptului, cum am
pedepsit Ierusalimul, prin sabiă, fōmete
14 și ciumă; Și nimenea din rămășița lui Iuda,
care s'a dus în pământul Egiptului, ca să
petrecă acolo, nu va scăpa, nici nu va ră-
măne, ca să se întorcă în pământul lui
Iuda, unde doresce sufletul lor ca să se
întorcă și să locuescă acolo; căci ^hnu se
vor întorce, decât *pușini* ce vor scăpa.
- 15 Atuncea toți bărbații, cari cunoscă că
femele lor au tămăiat altor deși, și toate

femele ce erau de față, adunare mare, a-
nume, tot poporul, ce locuia în pământul
Egiptului, în Patros, a răspuns lui Iere-
mia, dicend:

^hNu-ți vom asculta cuvântul, ce ni-ai
vorbit în numele lui Iehova; Ci vom face
^htotu ce a eșit din gura noastră, tămăind
ⁱreginei cerului, și vērșându-i libațiuni, cum
făceam noi, părinții nostri, regi nostri și
mai marii nostri, în cetățile lui Iuda și în
ulițele Ierusalimului; căci *atunci* eram
să-
tu de pâne, ne aflam bine, și nu vedu-
răm nici un rău. Dară de când am în-
cetătit să tămăim reginei cerului, și să-
vērșăm libațiuni, ne-am lipsit de toate,
și am fost nimiciți de sabiă și de fōmete.
"Și când noi tămăim reginei cerului, și-
19 vērșăm libațiuni, aș dă fără de bărbații
nostri ⁱfaceam turte, *în cari* o închipuim,
și-
i vērșăm libațiuni?"

Și a răspuns Ieremia cătră tot popo-
rului, cătră bărbați și femei, cătră tot
poporul, care-i dăduse acest răspuns,
dicend: Aș nu de tămăirile ce ați făcut
21 în cetățile lui Iuda și în ulițele Ierusalimului,
voi și părinții vostri, regi vostri, mai marii
vostri, și poporul țerei, și-a adus aminte
Iehova, și aș nu acesta ⁱs'a suit la a-
nimă? De nu mai putu Iehova a vēr
22 gādai, pentru răutatea faptelor voste
și pentru uriciunile ce ați făcut; pentru cari
pământul vostru a ajuns ^hpusti, de grōză,
și de blăstem, fără locuitori, ^hcum *se vede*
astă-și. Pentru că ați tămăiat, și pentru
23 că ați păcătuit împotriva lui Iehova, și
n'ați ascultat de vōcea lui Iehova, și n'ați
amblat în legea lui, în aședămintele lui,
și în mărturiile lui, ^hde aceea vi s'a întem-
plat nenorocirea acesta, ce *se vede* astă-și.

Și a dis Ieremia cătră tot poporul
24 și cătră toate femele: Ascultați cuvântul
lui Iehova, toți Iudei, ^hce *se află* în pămên-
tului Egiptului! Așa vorbesce Iehova, Dum-
25 neșeul oștirilor și al lui Israel, dicend:
"Voi și femele voste ați vorbit cu gura
vōastră, și ați împlinit cu mânele voste
cele
ce ați dis: „Vom ține vōturile noastre, pre
cari le-am făcut, tămăind reginei ceru-
lului, și vērșându-i libațiuni“; împliniți deci
votul vostru, și faceți cele votate. Deci
26 ascultați cuvântul lui Iehova, toți Iudei,
câți locuiți în pământul Egiptului: Ecce,
^heu m'm jurat pe numele meu cel mare,
dăce Iehova, că ^hnumele meu nu se va mai
chiăma de gura a nici unui om din Iuda

g 2 Cron. 36. 15.
Cap. 7. 25. &
25. 4. & 26. 5.
& 29. 19.
h Cap. 42. 18.

i Num. 16. 38.
Cap. 7. 19.
j Cap. 25. 6, 7.
k Cap. 42. 18.
Vers. 12.

l Prov. 28. 14.
m Lev. 17. 10. &
20. 5, 6.
Cap. 21. 10.
Amos 9. 4.

n Cap. 42. 15,
16, 17, 22.
o Cap. 42. 18.
p Cap. 43. 11.
q Vers. 28.

r Așa cap. 6. 16.
s Num. 30. 12.
Deut. 23. 23.
Judo. 11. 36.

Vești vers. 25.
t Cap. 7. 18.
u Cap. 7. 18.
v Cap. 25. 11, 18.

38.
w Vers. 6.
y Dan. 9. 11, 12.
z Cap. 43. 7.

Vers. 15.
a Vers. 15, etc.
b Fac. 22. 16.
c Esec. 20. 39.

in totu pământul Egiptului, dicendū: Viu
 27 *este* Iehova, Domnul! ^a Ecce, eu voi veghea
 asupra lor spre rău, și nu spre bine; și
 toți bărbații lui Iuda, ce *sunt* în pământul
 Egiptului, ^e se voru nimici de sabiă și de fô-
 28 mete, până ce cu totul voru peri. ^f Eră cei
 ce voru scăpa de sabiă, pușini la număr,
 se voru întorče din pământul Egiptului în
 pământul lui Iuda; și totă rămășița lui
 Iuda ce s'a dus în pământul Egiptului,
 ca să petrecă acolo, voru cunósce alu cui
^g cuvântu se va întări, alu meu séu alu lor.
 29 Și acesta *vi va fi* semnū, dice Iehova,
 că eu vë voi pedepși în locul acesta, ca
 să cunósceți, că cuvintele mele se voru ^h în-
 30 țări asupra voastră spre rău; Așa dice Ie-
 hova: Ecce, ⁱ voi da pre Faraonū-Hofra,
 regele Egiptului, în mânele neamicilor sei,
 și în mânele celor ce caută vieța sa, cum
 am datū pre ^j Zedekia, regele lui Iuda, în
 mânele lui Nebucodonosorū, regele Babilo-
 nului, neamicului séu, celui ce cânta vieța sa.

Mângăiare îndreptată lui Barucū.

45 ^a CUVĖNTULŪ, pre care profetul Ieremia
 l'a vorbitū lui Barucū, fiulū lui Neria,
 cândū *acesta* a scrisū cuvintele acestea în
 carte din gura lui Ieremia, în anulū alū pa-
 trulea alū lui Iehoiakimū, fiulū lui Iosia,
 2 regele lui Iuda, dicendū: Așa dice Iehova,
 Dumneđeulū lui Israelū, despre tine, Baruce:
 3 Dis'ai: Vai mie!
 Că Iehova a adausū întristare preste durerea
 Ostenit'amū în suspinurile mele, [mea;
 Și nu afli repausū.
 4 Decī *đi* cătră elū:
 Așa dice Iehova:
 Ecce, ^b ceea ce amū ziditū voi ruina:
 Și ceea ce amū săditū voi smulge;
 Adecă, totū pământulū acesta.
 5 Și tu ceri ore pentru tine lucruri mari!
 Nu cere!
 Căci ^c ecce, eu voi aduce rele asupră a totă
 carnea, dice Iehova;
 Dară *ție* ^d voi da vieța ta ^e spre prédă,
 Ori-unde vei merge.

*Profeșū despre popóarele Neideice. Năvălirea și
 cuprinderea Egiptului.*

46 CUVĖNTULŪ lui Iehova, care a fostū că-
 tră Ieremia profetulū asupra ^a popórelorū:
 2 Asupra Egiptului, ^b asupra óstei lui Faraonū-
 Neco, regele Egiptului, care era aprópe de
 fluviulū Eufuratū în Charchemișū, pre care

Nebucodonosorū, regele Babilonului, a bă-
 tut'o în anulū alū patrulea alu lui Iehoi-
 kimū, fiulū lui Iosia, regele lui Iuda.

^c Pregătiți scutulū și pavēza, 3
 Și apropiati-vē de luptă!
 Înhamati caii, și încălecati, călăreșilorū! 4
 Înșirați-vē cu coifuri!
 Ascuțiți lăncile, îmbrăcați zalele!
 De ce ^d vēdū înspăimētați, și dāndū dosulū? 5
 Da, viteșii lorū sūnt sfășiați,
 Și fugū, fără să caute îndērēptū;
^e Fricase *respādesce* în tóte părțile, dice Ie-
 Celū Iute nu va putē fugi, [hova. 6
 Și cei viteși nu vorū scăpa;
^f Vorū poticni, și vorū cădē,
 Spre mēdă-nópte lūngă fluviulū Eufuratū.
 Cine *este* acesta, *care* se sue ^g ca unū fluviū, 7
 Ale căruia ape se rostogolescū, ca *apele* flu-
 vielorū?

Egiptulū se sue ca unū fluviū, 8
 Și *apele* lui se rostogolescū, ca *apele* fluvi-
 elorū;
 Și *dice*: „Mē voiū sui, voiū acoperi țera,
 „Voiū nimici cetățile și pre locuitorii lorū!“
 Suiți-vē, cailorū! alergați cu furiă, carșilorū! 9
 Și *esē* viteșii,
 Cei din Etiopia și din Lidia, cari mănuescū
 scutulū,
 Și Nubienii ^h cari mănuescū și întindū arculū!
 Căci *acestā* ⁱ *đi este* pentru Iehova, Dumne- 10
 deulū oștirilorū,
^j *Đi* de resbunare, ca să-și resbune asupra
 neamicilor sei:
 Ca ^k *sabia* să-*i* mănānce,
 Ca să se sature, și să se îmbete de sângele
 lorū;
 Căci Iehova, Dumneđeulū oștirilorū ^l ține unū
 sacrificiū
 În pământulū despre mēdă-nópte, lūngă flu-
 viulū Eufuratū.

^m Sui-te în Galaadū, și iē balsamū, 11
 Fecioră, fică a Egiptului!
 În zădarū întrebunțezi lécuri multe;
 Căci ⁿ vindecare nu *este* pentru tine.
 Popóarele audū rușinea ta, 12
 Și strigătulū teū împle *tótă* țera,
 Căci viteșii se poticescū unulū de altulū,
 Aminduoī cadū împreună.

Cuvēntulū ce a vorbitū Iehova profetului 13
 Ieremia, cândū era să viă Nebucodonosorū,
 regele Babilonului, ca să ^o lovēscă pământulū
 Egiptului.

Spuneți în Egiptū, și dați în scire în 14
 Migdolū,

^d Cap. 1. 10. &
 31. 28.
^e Vers. 12.
^f Vers. 14.
^g Isa. 27. 13
^h Vers. 17, 26.

ⁱ Ps. 33. 11.
^j Cap. 46. 25, 26.
^k Ezec. 29. 3,
 etc. & 30. 21,
 etc.
^l Cap. 29. 5.

Capul 45.
^a Cap. 36. 1, 4,
 32.
^b Isa. 5. 5.
^c Cap. 25. 26.
^d Cap. 21. 9. &
 38. 2. & 39. 13.

Capul 46.
^a Cap. 25. 15,
 etc.
^b 2 Reg. 23. 29.
^c Oron. 35. 20.
^e Așa cap. 51.
 11, 12.

Nah. 2. 1. & 3.
 14.
^d Cap. 6. 25. &
 49. 29.
^e Dan. 11. 19.
^f Veđi Isa. 8. 7,
 8.

Cap. 47. 2.
 Dan. 11. 22.
^g Isa. 66. 19.
^h Isa. 13. 6.
 Ioel 1. 15. &
 2. 1.
ⁱ Deut. 32. 42.

Isa. 34. 6.
^j Isa. 34. 6.
 Zef. 1. 7.
 Veđi Ezec. 39.
 17.
^k Cap. 8. 22. &
 51. 8.

^l Isa. 47. 1.
^m Ezec. 30. 21.
ⁿ Isa. 19. 1.
 Cap. 48. 10,
 11.
 Ezec. 29, & 30,
 & 32.

Și dați în scire în Nof și Tahpanesă;
 Diceți: "Însiră-te, și te pregătește!
 Căci ^osabia va mânca *pre cei* din prejurul
 15 De ce și s'au răpit viteșii tei? [teu:
 Nu s'au împotrivit, pentru că Iehova i-a
 gonit;
 16 A făcut pre mulți să se poticnescă,
 Da, ^osă cadă unul preste altul;
 Acumă dicu ei: Sculați-vă! și să ne înturnăm
 la poporul nostru,
 Și in pământul născerei noastre,
 De d'inaintea săbiei perdetore.
 17 Ei strigă acolo: Faraon, regele Egiptului,
 este perdut,
 "A lăsat să trecă timpul potrivit!"
 18 Viu *sunt*, dice Regele,
 "Alu cărui nume este Iehova, Dumneșul
 oștirilor,
 Cumă este Taborul între munți,
 Și Carmelul lungă mare, așa neamicul vine.
 19 "Locuitoare, fătă a Egiptului!
 Pregătește-ți "unelte captivității;
 Că Noful se va pustii,
 Și va ajunge un deșert, fără locuitori.
 20 "Juncă pre frumósă, Egiptule!
 Junghiatorii tei vin, vin ^ode la mēdă-nópte!
 21 Nălmīții lui in meșlocul lui *sunt* ca viței
 cei ingrășați;
 Căci și acestia întorc *dosul*,
 Fugă cu toții, nu se opresc;
 Căci ^odiuș perderei lor a venit preste ei,
 Timpul pedepsirei lor.
 22 "Vócea lui fășie, ca *vócea* unui șerpe;
 Căci ei se apropiă cu putere de óste,
 Și vin cu topóre asupra lui,
 Ca tăiatori de lemne.
 23 Voră ^otăia, dice Iehova, pădurea lui;
 De și este fără capetă;
 Sunt mai numeroși decât ^olocustele,
 Da, *sunt* fără număr.
 24 Rușina-se-va fica Egiptului;
 Da-se-va in mânele ^opoporului de mēdă-nópte.
 25 Iehova, Dumneșul oștirilor și alu lui Is-
 rael, dice:
 Éccē, voiū pedepsi pre Amon, *șeul* din ^oNo,
 Pre Faraon și Egiptul,
^oPre *șei* lor și pre regi lor,
 Da, pre Faraon și pre cei ce se incredū
 in el;
 26 "Și-i voiū da in mânele celor ce caută viēta
 lor,
 În mânele lui Nebucodonosor, regele Ba-
 ŝi in mânele servilor lui; [bilonul,

Și / apoi va fi locuit,
 Ca și mai 'nainte, dice Iehova.
^oDară tu, servul meu, Iacóbe! nute teme, 27
 Nici nu te înspăimēta, Israele!
 Căci éccē, te voiū mēntui din *șeri* depărtate,
 Și pre seminția ta din pământul captivi-
 tăței ei,
 Și Iacob se va re'ntórce, va avé linisce
 Și repaus, și nu va fi cine să-l înspăimēte.
 Nu te teme, servul meu, Iacóbe! 28
 Căci eū *sunt* cu tine, dice Iehova;
 Căci și de voiū nimici de totū pre tóte po-
 pórele,
 Între cari te-amū imprăsciat,
 Dară pre tine ^onu te voiū nimici, de totū;
 Ci te voiū mustra duple dreptate,
 Și nu te voiū lăsa cu totul nepedepsit.

Supunerea Filistenilor preșisă.

CUVĖNTULŪ lui Iehova, care a fost 47
 către profetul Ieremia ^oasupra Filiste-
 nilor, ^omai 'nainte de ce Faraon a lovit
 Gaza:
 Așa dice Iehova: 2
 Éccē, ^oape se rădică ^ode la mēdă-nópte,
 Și se fac fluviu ce vērșă,
 Și inundă tēra și totul de pe ea,
 Cetatea și locuitorii sei;
 Și ómeni vorū striga,
 Și toți locuitorii țerei vorū urla, 3
 "De tropoitul copitelor puternicilor sei *ca*,
 De uritul carelor sale,
 Și de scărțitul roțelor sale;
 Părinții nu se vorū întórce spre copiii lor,
 În atata *li* se vorū moloși mânele, 4
 Din diu ce vine,
 Să prēde pre toți Filistenii,
 Să stērpescă din / Tir și din Sidon
 Totū ajutorul, ce *li*-a mai rēmas;
 Căci Iehova va nimici pre Filistenii,
^oRēmășita insulei ^oCastor.
 Pre Gaza a și ajuns ^opleșuvia, 5
 Așkelonul cu rēmășita vāiei sale a amu-
 țit in tăcere!
 Până cândū ^oți vei face tăiări?
 O 'sabiă a lui Iehova! 6
 Până cândū nu vei înceta?
 Întră in tēca ta,
 Liniscesce-te, și amūtesce!
 Dară cumă să înceteze? 7
 Cândū Iehova ^oi-a dat ordin
 Asupra Așkelonului și șermului mării?
 Într'acolo ^oa îndreptat.

o Vers. 3, 4.
 p Vers. 10.
 q Lev. 26. 37.
 r Isa. 47. 4.
 s Ps. 48. 15.
 t Veđi cap. 48.
 u Isa. 20. 4.

u Așa Osea. 10.
 v Cap. 1. 14. &
 w Vers. 6, 10.
 x Ps. 37. 13.
 y Veđi. Isa. 29.
 4.

s Isa. 10. 34.
 a Jude. 6. 5.
 b Cap. 1. 15.
 c Ezech. 30. 14.
 d Cap. 43. 13.
 e Ezech. 30. 13.

e Cap. 44. 30.
 f Ezech. 29. 11.
 g Isa. 41. 13. 14.
 h 43. 5. & 44.
 i Cap. 30. 10.
 11.

h Cap. 10. 24. &
 30. 11.
 i Cap. 47.
 j Cap. 25. 20.
 k Ezech. 25. 15.
 l Zef. 2. 4, 5.

b Amos 1. 6, 7.
 c Isa. 8. 7.
 d Cap. 1. 11. &
 e Cap. 8. 16.
 f Cap. 25. 22.

g Ezech. 25. 16.
 h Amos 1. 8. &
 i Fac. 10. 14.
 j Amos 1. 7.
 k Mic. 1. 16.
 l Zef. 2. 4, 7.
 m Zech. 9. 5.
 n Cap. 25. 20.

k Cap. 16. 6. &
 41. 5. & 48. 37.
 l Deut. 32. 41.
 m Ezech. 21. 3, 4.
 n Mic. 6. 9.

Pustiirea Moabului preîmpăd.

- 48 **A** SUPRA ^a Moabului.
 Așa dăce Iehova, Dumneșeul oștirilor și alu lui Israelu:
 Vai de ^b Nebo! căci este pustiit,
 Rușinatu-s'a ^c Kiriataimul, cuprinsu-s'a;
 Misgabul rușinatu-s'a, și s'a sfărâmat!
 2 ^d Sfârșitu-s'a mărirea Moabului;
 În ^e Heșbonu (*gândire*) gânditu-s'a relele asupra lui:
 „Haideți! să-lu stăpim, că să nu mai fie unu popor!”
 Și tu, Madmenule (*ruină*) vei fi ruinat,
 Urmări-te-va șabia.
 3 Unu strigăt se aude din Horonaimu,
 „Dăpănare și nimicire mare.”
 4 Moabul s'a sfărâmat!
 Micu sei scotu strigăte;
 5 ^f Căci la sușul Luhitului,
 Înaltă-se vaetu preste vaetu;
 6 Căci la coborișul Horonaimului,
 Chiar neamicii audu strigătul lor de
^g Fugiți, scăpați-vi vieți! [nimicire.
 Și faceți-vi ca ^h ciritel singuratici ai pustiului!
 7 Pentru că te-ai încredut în întăririle tale
 și în tesaurele tale,
 Vei fi cuprins;
 Și ⁱ Chemoșu va fi dusu în captivitate,
 8 ^j Preuți sei, și mai marii sei cu toți.
 Și va veni ^k prădătorul în tota cetatea;
 Nici o cetate nu va scăpa:
 Și valea va peri,
 Și șesul se va nimici,
 Cumu a ^l disu Iehova.
 9 ^m Dați aripi Moabului,
 Ca să sbore, și să fugă!
 Căci cetățile sale se voru preface într'unu
 deșertu,
 Și nu va fi cine să locuască într'insele.
 10 ⁿ Blăstemat fie cel ce va face cu lenevire
 acestu lucru alu lui Iehova,
 Și blăstemat fie cel ce va împedea șabia
 sa de la ^o văsarea sângelui
 11 Din tănereța sa Moabul rămas'a liniscit,
 Și ^p stat'a nemișcatu pe drojdiele sale,
 N'a fostu turnatu d'intr'unu vasu în altulu,
 Nici n'a fostu dusu în captivitate;
 De aceea gustul seu a rămasu într'insulu,
 Și mirosul seu nu s'a schimbatu.
 12 De aceea, ecce, vinu d'ilele, dăce Iehova.
 Cându voi trâmeste la d'insulu rădicători,
 și-lu voru rădica;

- Și voru vârsa vasele lui, și voru strica fôlurile lui;
 Și Moabul se va rușina pentru ^q Chemoșu, 13
 Cumu ^r s'a rușinatu casa lui Israelu pentru
^s Betu-Elu, încrederea lor.
 Cumu dăceți: ^t „Sântem viteși, 14
 Și bărbați voinici în resbelu?”
 Moabul s'a prădatu, cetățile lui s'a ars, 15
 Și tănereții lui cei aleși ^u s'a plecatu junghierei,
 dăce ^v Regele,
 Alu căru nume este Iehova, Dumneșeul
 oștirilor.
 Perderea Moabului este aprôpe să vină, 16
 Și nenorocirea lui se grăbesce forte.
 Toți cei ce-lu încunjurăți, cănați-lu! 17
 Și toți cei ce cunosceti numele lui, dăceți:
^w „Cumu s'a sfărâmatu sceptorul seu cel pu-
 ternicu,
^x Toegulu seu cel marețu!”
 Pogoră-te din mărirea ta, și ședî în secete, 18
^y Tu locuitoare, fiică a ^z Dibonului!
 Căci ^{aa} nimicitorul Moabului se sue deasupra
 ta,
 Sfărâmându întăririle tale.
^{ab} Stă lungă cale, și uită-te, 19
 Locuitoare a ^{ac} Aroerului!
 Întrebă pre fugari și pre cea scăpată,
^{ad} Di: „Ce s'a făcutu?”
 Rușinatu-s'a Moabul, pustiitu-s'a; 20
^{ae} Văitați-vă și strigați,
 Spuneți o în ^{af} Arnonu, că Moabul s'a pustiit.
 Și judecata a sositu în pământul ^{ag} șesului 21
 Asupra Holonului, asupra Iazei și asupra
 Mefaatului,
 Asupra Dibonului, asupra Neboului, și a- 22
 supra Betu-Diblataimului,
 Și asupra Kiriataimului, asupra Betgamului 23
 și asupra Betu-Meonului,
 Asupra ^{ah} Kiriotului și asupra Bozrei, 24
 Și asupra tuturor cetăților pământului
 Moabului, cele de departe, și cele de a-
 prôpe.
 Frântu-s'a ^{ai} cornul Moabului, 25
 Și sfărâmatu-s'a ^{aj} braçul seu, dăce Iehova.
 Îmbetați-lu! 26
 Căci ^{ak} s'a sumețitu asupra lui Iehova,
 Ca să se tăvălescă Moabul în văsatura sa,
 Și să ajungă și elu de deridere.
^{al} Au Israelu nu ți-a fostu de deridere? 27
^{am} Au fost'a elu prinsu cu furii?
 De clatini din capu, de câte ori vorbesci
 de d'insulu.
 Locuitori ai Moabului! 28

Capit. 48.	Isa. 15. 2.	Jude. 11. 24.	Vers. 28.
a Isa. 15. & 16.	c Num. 32. 37.	Vezi Isa. 46.	n Vezi Jude. 5
Cap. 26. 21. &	d Isa. 16. 14.	1, 2.	23.
27. 3.	e Isa. 15. 4.	Cap. 48. 12.	1 Sam. 15. 3.
Ezec. 26. 9.	f Vers. 5.	k Cap. 49. 3.	9.
Amos 2. 1, 2.	g Isa. 15. 5.	l Cap. 6. 26.	1 Reg. 20. 42.
b Num. 32. 38. &	h Cap. 51. 6.	Vers. 18.	o Zef. 1. 12.
33. 47.	i Cap. 17. 6.	m Ps. 55. 6.	p Jude. 11. 24.
	j Num. 21. 29.		

1 Reg. 11. 7.	x Vezi Isa. 9. 4.	c 1 Sam. 4. 13,	h Ps. 75. 10.
q Osea 10. 6.	& 14. 4, 5.	16.	i Vezi Ezech. 30.
r 1 Reg. 12. 29.	y Isa. 47. 1.	d Isa. 16. 7.	21.
s Isa. 16. 2.	Cap. 46. 19.	e Vezi Num. 21.	j Cap. 25. 15,
t Vers. 8, 9, 18.	z Num. 21. 30.	13.	27.
u Cap. 50. 27.	Isa. 15. 2.	f Vers. 8.	k Zef. 2. 8.
v Cap. 46. 18. &	a Vers. 8.	g Vers. 41.	l Vezi cap. 2.
51. 57.	b Deut. 2. 36.	Amos 2. 2.	26.

- Lăsați cetățile, și locuiți în stânci,
Și faceți-vă ca porumba,
Ce-și face cuibul seü pe la laturile gure
crepăturii stâncelor.
- 29 Auziți-amă mândria Moabului, (este mândru
forte,) *De înălțarea lui și de înmândrirea lui,
De sumetirea și îngâmfaarea ânimei lui.*
- 30 Cunoscuți furia ta, ȳice Iehova:
Minciunose sînt cuvintele lui,
Minciunose faptele lui.
- 31 De aceea eu mē vaită pentru Moabă,
Da, strigă pentru totu Moabulă,
Suspina-se pentru ômenii din Kiru-Heresu.
- 32 O viiă din Sibma!
Plângu pentru tine mai multu de cātă amă
plănsu pentru Iazeru:
Curpenii tei aū trecutū preste mări,
Ajuns'aū până la marea Iazerului;
Predătorulă cădu'ta asupra fruptelorū tale
de veră și asupra culesului teū.
- 33 Bucuria și mulțumirea aū peritū
Din câmpulū celū mânosū și din pămēntulū
Moabului
Și amă făcutū să lipsescă vinulū din tescū.
Și nimenea nu-lū va călca în strigăte de
culesū;
Strigătū de resbelū, nu de culesū!
- 34 De la Heșbonū resună strigătulū până la
Eleade,
Până la Iahazū se rădică vōcea lorū,
De la Zoarū până la Horonaimū, până la
alū treilea Eglatū;
Căci și apele Nimrimului în deșerturi s'aū
prefăcutū.
- 35 Și voiū face să peră din Moabū, ȳice Iehova,
Celū ce se sue pe înălțimi,
Și pre celū ce tāmăiează ȳeilorū sei.
- 36 De aceea ânima mea bocescē pentru Moabū
ca fluerele,
Da, ca fluerele bocescē ânima mea pentru
bărbații din Kiru-Heresu:
Pentru că tōte bunurile cēștigate de d'in-
sulū aū peritū.
- 37 Pe totū capulū fi-va pleșuviă,
Și rasă va fi tōta barba;
Pe tōte mânele fi-vorū tăiări,
Și saci pe cōpse.
- 38 Pe tōte acoperimintele Moabului și pe uli-
țele lui,
Numai unū bocetū;
Căci sfărāmat'amū Moabulū,
Ca pre unū vasū neplăcutū, ȳice Iehova.
- 39 Cātū e de sfărāmatū! urlați!
- Cātū de tare a întorsū Moabulū dosulū, și
s'a rușinatū!
Da, Moabulū s'a făcutū de risū,
Și de înfricoșare pentru toți cei ce-lū în-
cunjură.
- Căci așa ȳice Iehova: 40
Ecce, neamiculū sbōră ca unū vulturū,
Și întinde aripele sale asupra Moabului;
Cetățuile sale s'aū aprinsū, și întăririle sale
s'aū luatū;
Și ânimele viteșilorū Moabului fi-vorū în ȳiua.
Ca ânima femeii în facere. [aceea,
Și Moabulū se va dērima, ca să nu mai fie 42
poporū,
Pentru-că s'a sumetitū impotriva lui Iehova.
- ȳ Frică, grōpă și cursă vinū asupra ta, 43
Locuitorule alū Moabului, ȳice Iehova.
Celū ce va fugi de frică va cădē în grōpă, 44
Și celū ce va eși din grōpă va fi prinsū în
cursă;
Căci eu aducū asupră-i, asupra Moabului,
Anulū pedepsei lui, ȳice Iehova.
- La umbra Heșbonului se vorū opri 45
Fără putere fugarii;
Dară focū va izbucni din Heșbonū,
Și flacără din meșiloculū Sihonului,
Și va mistui unghiurile Moabului,
Și craniulū celorū ce se fălescū.
- Vai de tine, Moabe, 46
Poporulū din Chemosū va fi perdutū;
Căci fii tei vorū fi prinși,
Și ficele tale prinse.
Dară eu voiū re'nturna pre prinșii Moabului 47
În ȳilele cele de pe urmă, ȳice Iehova.
Până aicea merge judecata Moabului.
- Pedēpsa Ammoniților pentru purtarea lorū cătră
Israelū; cu o făgăduință de re'ntōrcere.
- DE a fii lui Ammonū. 49
Așa ȳice Iehova:
Aū Israelū nu are fii?
Nu are moscenitori?
De ce decī Milcamū a moscenitū pre Gadū,
Și poporulū seü locuesce în cetățuile acestuia?
De aceea ecce, vinū ȳilele, ȳice Iehova, 2
Cândū voiū face să se audă strigare de
resbelū
În Rabba a fiilorū lui Ammonū;
În grāmăȳi de ruine se va prefăce,
Și cetățuile ei se vorū arde cu focū;
Atunci Israelū va mosceni pre cei ce aū
moscenitū pre d'insulū, ȳice Iehova.
- Vaită, Heșbone! căci Aiulū se va pustii, 3
Strigați, fice ale Rabbei!

m Ps. 55. 6, 7.	16. 7, 11.	v Isa. 15. 2. &	a Fac. 37. 34.	d Isa. 8. 8.	80.	j Num. 21. 28.	& 25. 2.
Vers. 9.	r Isa. 16. 8, 9.	16. 12.	b Cap. 22. 28.	e Vers. 24.	Mic. 4. 9.	k Num. 24. 17.	Amos 1. 13.
n Cânt. 2. 14.	s Isa. 16. 10.	w Isa. 15. 5. &	c Deut. 28. 49.	f Isa. 13. 8. &	g Ps. 83. 4.	l Num. 21. 29.	Zef. 2. 8, 9.
o Isa. 16. 6, etc.	t Ioel 1. 12.	16. 11.	d Cap. 49. 22.	21. 3.	Isa. 7. 8.	m Cap. 49. 6, 39.	b Amos 1. 13.
p Isa. 16. 6.	u Isa. 15. 4, 5, 6.	y Isa. 15. 7.	Don. 7. 4.	Cap. 30. 6. &	h Isa. 24. 17, 18.	—	c Ezech. 25. 5.
q Cap. 50. 38.	u Isa. 15. 5, 6.	z Isa. 15. 2, 3.	Osea 8. 1.	49. 22, 24. &	i Veȳi cap. 11.	Capitlū 49.	Amos 1. 14.
r Isa. 15. 5. &	Vers. 5.	Cap. 47. 6.	Hab. 1. 8.	50. 43. & 51.	23.	a Ezech. 21. 28.	

- 4^a Încingeți-vă cu saci;
Jăliți, și âmblați în jurul zidiurilor!
Căci Milcamă se va duce prinsă,
Cu ^apreuții și cu mai marii sei.
4 De ce te îngâmfezi cu văile tale?
Valea ta se va scurge, ^afică neascultătoare!
Ce se încrede în tesaurile sale, ^adicându: Cine
va veni asupra-mi?
5 Ecccă, eu voi aduce asupra ta frică,
Dice Iehova, Dumneșeul oștirilor,
De la toți vecinii tei;
Și ve veți împrăscia fie-care drept înaintea sa,
Și nu va fi cine să adune pre fugari.
6 Dară ^adupă aceea voi reîntorțe pre cei
prinși ai fiilor lui Ammon,
Dice Iehova.

Pustiirea Edomului preșisă.

- 7 De Edom.
Așa dice Iehova, Dumneșeul oștirilor:
^aAu nu mai este înțelepciune în Teman?
^aPerit'a sfatul de la cei cu minte?
Răpitu-li-s'a înțelepciunea?
8 Fugiți, locuitori ai ^aDedanului întorceți do-
surile, faceți gropi de locuire!
Căci voi aduce asupra Edomului nenorocire,
Timpul, în care-l voi pedepsi.
9 De fi-ară veni ^aculegători,
Au nu fi-ară lăsa bobitături?
De fi-ară veni noptea furi, strica-voră mai
multă decât până s'ară indestula?
10 Dară voi desgoli pre Esau,
Voi descoperi locurile sale ascunse,
Ca să nu se mai pôtă ascunde;
Seminția lui va fi nimicită, cu frații sei și
vecinii sei,
Și ^anu va mai fi cine să dică:
11 Lasă pre orfanii tei, eu ^avoi ține;
Și veduvele tale să se încredă în mine.
12 Căci așa dice Iehova:
Ecccă ^aaceia, cărora nu li se cădea să bee din
cupă, au băt'o;
Și tu, tu să rămâi nepedepsit!
Nu vei rămâne nepedepsit, ci o vei bă.
13 Căci ^ajuratu-m'amă pe mine însu-mi, dice
Iehova,
Că ^aBozra va fi dată pustiirei,
Și toate cetățile ei se voră preface într'o ru-
ină perpetuă.
14 Audit'amă ^ascire de la Iehova,
Și solă trămesu-s'a la popore, să dică:
„Adunați-vă, și mergeți asupra-i,
„Și sculați-vă la luptă!“

- Căci ecccă, te voi face mică între popore, 15
Și desprețuită între ômenii.
Frica de tine, îmmândirea ânimei tale, 16
Te-au amăgit, tu ceea ce locuesci în crê-
păturile stâncelor,
Celă ce stăpânesci înălțimea munților.
Și ^achiară de-ți vei înălța ^acuibulă teă, ca
vulturulă,
Încă și ^ade acolo te voi coborî, dice Iehova;
Și Edomulă va ajunge pustii, 17
^aTotă celă ce va trece pe lângă elă, se va
îngrozi,
Și va batjocori pentru toate plăgele lui.
^aPrecumă Sodoma și Gomorra și vecinită- 18
țile loră
S'au surpată, dice Iehova,
Așa nu va locui nici ună omă acolo,
Nici fiu de omă nu va petrece acolo.
^aEcccă, neamiculă se rădică, 19
Ca ună leă la ^avărsarea Iordanului,
Cătră locurile tari ale tale;
Dară în curându te voi face să fugi și de
acolo;
Și asupra-i voi pune pre alesulă meă;
Căci ^acine este de o potrivă cu mine?
Și cine mă va chîama la judecată?
Și ^acine este păstorulă, care să pôtă sta în-
aintea mea?
^aDe aceea ascultați hotărîrea lui Iehova, 20
Ce elă a luat'o asupra Edomului,
Și gândurile lui, pre cari le-a gândit a-
supra locuitoriloră Temanului:
Cu adevărată ^avoră răpi, ca pre cei mici
ai turmei;
Cu adevărată staulele loră surpa-se-voră
cu ei împreună.
De sunetulă căderei loră ^ase va clăti pă- 21
mêntulă,
Vôcea bocetului ei se va auzi până la Ma-
rea Roșă.
Ecccă, ^ase va înălța, și va sbura ca ună vultură, 22
Și va întinde aripele sale asupra Bozrei;
Și în diăa aceea ânima viteșiloră Edomului
Va fi ca ânima femeii în facere.

Preșicere despre nimicirea Damascului.

- ^aDe Damasc. 23
Ruginatu-s'a Hamatulă și Arpadulă,
Audit'au scire rea, și s'au topit;
^aLungă mare este turburare,
Nu pôte să se liniscască.
Damasculă a slăbită, 24
S'a întorsă pe fugă,
Și tremură l'a cuprinsă;

d Isa. 32. 11.	g Cap. 21. 13.	11.	Obad. 16.	i Obad. 1. 2, 3.	s Fac. 19. 25.	b Cap. 12. 5.	48. 40. 41.
Cap. 4. 8. & 6.	A Așa vers. 29.	i Vers. 30.	r Fac. 22. 16.	c Obad. 4.	Deut. 29. 23.	c Esod. 15. 11.	A Isa. 17. 1. &
26.	& cap. 48. 47.	m Cap. 25. 23.	Isa. 45. 23.	v Iov 39. 37.	Cap. 50. 40.	d Iov 41. 10.	37. 13.
e Cap. 48. 7.	i Ezech. 25. 12.	n Obad. 5.	Amos 6. 8.	s Amos 9. 2.	Amos 4. 11.	e Cap. 50. 45.	Amos 1. 3.
f Amos 1. 15.	Amos 1. 11.	o Mal. 1. 3.	s Isa. 84. 6. &	y Cap. 18. 16. &	a Cap. 50. 44.	f Cap. 50. 48.	Zech. 2. 1. 2.
Cap. 3. 14. &	j Obad. 8.	p Isa. 17. 14.	63. 1.	50. 13.	etc.	g Cap. 4. 13. &	i Isa. 57. 50.
7. 24.	k Veți Isa. 19.	q Cap. 25. 29.					

- ^j Chinuri și dureri l'au apucat,
Ca pre o femeă în facere.
25 Cumă de n'a fostă cruțată *cetatea cea frumăsă,
Cetatea bucuriei mele!
26 Da, 'tânerii sei voră căde pe ulițele ei,
Și toți bărbații de resbelă voră fi nimiciți în ziua aceea,
Dice Iehova, *Dumneșeulă* oștirilor.
27 Și voiă aprinde *focă în zidiurile Damascului,
Care va arde palaturile lui Benū-Hadadū.

Judecări asupra Kedarului și a Hazorului preșise.

- 28 De *Kedarū și de regatele Hazorului, pre cari le-a bătut Nebucodonosorū, regele Babilonului,
Așa dice Iehova:
Sculați-vă, și vă suiți asupra Kedarului,
Și predați pre °fiii resăritului!
29 *Corturile lorū și turmele lorū se voră lua,
Voră lua pentru d'înșii chioscurile lorū,
Tôte vasele lorū și cămilele lorū;
Și voră striga cătră d'înșii:
^q „Frică din tote părțile.”
30 *Fugiți, duceți-vă departe,
Faceți gropi adânci de locuire, locuitori ai Hazorului, dice Iehova;
Căci Nebucodonosorū, regele Babilonului, sfătuesce planuri asupra-vi,
Și a luat hotărîre asupra voastră.
31 Sculați-vă, și vă suiți la *poporul celū lîniscitū,
Ce locuesce în siguranță, dice Iehova;
Cari n'au nici porți nici zăvóre,
Cari 'locuesc singuri.
32 Și cămilele lorū voră fi spre prădă,
Și mulțimea vitelorū lorū de despoiare,
Și-i voiă *împrăscia în tote vânturile, °pre cei ce au perulă capului tăiatū;
Și li voiă aduce nenorocirea
Din tote părțile lorū, dice Iehova.
33 Și Hazorulū °va ajunge lăcașū șacalilorū,
Unū deșert eternū;
°Omū acolo nu va locui, nici va petrece în-tr'insulū fiiū de omū.

Preșcere despre surparea și împrăscierea Elamului, cu o făgăduință de re'ntorcere viitoare.

- 34 Cuvântulū lui Iehova care o fostă cătră Ieremia, profetulū, asupra *Elamului, la începutulū domniei lui Zedekia, regele lui Iuda, dicendū:
35 Așa dice Iehova, *Dumneșeulă* oștirilorū:
Ecce, eū voiă frânge °arculū Elamului,

Puterea lorū cea mai mare.
Și voiă aduce asupra Elamului cele patru 36
vânturi,
De la cele patru margini ale ceriului,
Și-i °voiă împrăscia la tote aceste vânturi;
Și nu va fi nici unū poporū,
La cari alungații Elamului să nu mērgă.
Și voiă face să tremure Elamulū înaintea 37
neamicilorū sei,
Și înaintea celorū ce caută vieța lui;
Și voiă aduce rele asupra-i,
Aprinderea mâniei mele, dice Iehova;
°Și voiă trāmete sabia pe urma lorū,
Până cândū 'i voiă nimici.
Și voiă °aședa tronulū meū în Elamū, 38
Și voiă stērpi de acolo
Pre rege și pre mai mari, dice Iehova.
°Dară în zilele de pe urmă, 39
Voiă re'ntorce pre prinșii Elamului, dice Iehova.

Profeșă despre nimicirea Babilonului, și despre scăparea și re'ntorcerea lui Israelū.

CUVĖNTULŪ ce Iehova a cuvântat °a- 50
supra Babilonului, asupra pāmēntului Chaldeilorū prin Ieremia, profetulū:

Spuneți între popóre, 2
Dați în scire, și rēdicați stēgulū!
Dați în scire, nu ascundeți!
Diceți: „Babilonulū s'a cuprinsū!”
°Belū este rușinatū,
„Merodaculū este sfărāmatū!”
°Rușinatū-s'au idolii sei,
Și chipurile sale sfārāmatū-s'au!
°Căci de la mēdā-nōpte se sue unū °poporū 3
asupra-i,
Care va preface pāmēntulū seū într'unū deșertū,
Și nu va fi cine să locuescā în elū;
De la omū până la vită,
Strāmuta-se-vorū, fugi-vorū.
În zilele acele și în timpulū acela, dice 4
Iehova,
Veni-vorū fiiū lui Israelū,
°Ei și fiiū lui Iuda împreună,
°Mergēndū și plāngēndū;
Āmbra-vorū, °și vorū căuta pre Iehova, Dumneșeulū lorū.
Întreba-vorū de calea Sionului, 5
Și întorcēndū fețele lorū într'acolo, dice-vorū:
„Veniți, și să ne lipim de Iehova
°Cu °legāmēntū eternū, care nu se va uita.”
Ajuns'a poporulū meū ca °oile perdute; 6
Pāstoriū lorū i-au rātācitū,

^j Isa. 18. 8. ^m 51. 4. ^r Vers. 8. ^z 25. 25.
^k Cap. 4. 31. & ⁿ Amos 1. 4. ^s Exec. 38. 11. ^a Cap. 9. 11. &
^l 6. 24. & 30. 6. ^o Isa. 31. 13. ^t Num. 23. 9. ^u 10. 22.
^o 48. 41. ^p Jude. 6. 3. ^v Deut. 33. 28. ^y Mal. 1. 3.
^q Vers. 22. ^r Iov. 1. 3. ^w Mic. 7. 14. ^z Vers. 18.
^s Cap. 33. 9. & ^t Ps. 130. 5. ^u Vers. 36. ^a Cap. 25. 25.
^u 51. 41. ^v Cap. 6. 25. & ^x Exec. 5. 10. ^b Vođi Isa. 22. 6.
^w Cap. 50. 30. & ^y 46. 5. ^v Cap. 9. 26. &

^b Vers. 32. ^d Cap. 51. 48. ^h Zech. 12. 10.
^c Cap. 9. 16. & ^e Isa. 13. 17, 18, ⁱ Osea 3. 5.
^d 48. 2. ^f 20. ^j Cap. 31. 31.
^e Vođi cap. 43. ^g Vers. 39. 40. ^k etc. & 32. 40.
^f 10. ^h Osea 1. 11. ^l Isa. 53. 6.
^g Cap. 48. 47. ⁱ Cap. 51. 44. ^m Vers. 17.
^h Vers. 6. ^j Vođi cap. 43. ⁿ Ps. 136. 5, 6.
ⁱ — ^k 12, 13. ^o Cap. 31. 9. ^p 1 Pet. 2. 25.

- Și i-au făcut să cutiere * munții;
Trecut-au de pe munte pe colină,
Uitat-au bățetura lor.
- 7 Toți câți i-au gasit, ' sfășciatu-i-au,
Și " neamicii lor au disu:
" Nu sântem vinovați;
" Căci păcătuit-au asupra lui Iehova in o lă-
cașul mântuirii,
" Da, asupra lui Iehova, " speranța părinților
lor.
- 8 " Fugiți din Babilon!
Și eșiți din pământul Chaldeilor!
Și fiți ca șaia înaintea turmelor!
- 9 " Că ecce, voi scula,
Și voi aduce asupra Babilonului,
O adunătură de popore mari din pământul
de la mătă-nópte,
Și " se vor înșira asupră-i;
Și apoi va fi cuprinsu.
Săgețele lor fi-vor ca ale vitésului bi-
ruitor;
- " Nu se vor întorcedeșerte.
- 10 Și Chaldea va ajunge o prădă,
Și " toți prădătorii ei se vor îndestula, ȳice
Iehova.
- 11 " Pentru că v'ați bucurat și v'ați veselit,
Prădători ai moscenirei mele,
Pentru că ați sburdătu, " ca junca în meȳilo-
cul verdeȳei,
Și ați nechezat, ca nisce cai;
12 De aceea muma vóstră rușinat-s'a fórte,
Și născetóreă vóstră a roșit;
Ecce, ea va fi între popore cea mai de pe
urmă,
Pustiă, pământu sterp și deșertu.
- 13 Din mânia lui Iehova fi-va nelocuită,
" Preface-se-va cu totul într-unu deșert;
" Totu cel ce va trece pe lângă Babilon va
rémăné îngrozit,
Și-lu va batjocuri pentru tóte plăgele lui.
- 14 " Înșirați-vă asupra Babilonului de juru im-
prejur,
Toți cei " ce întindeți arcurile!
Săgetați asupră-i, nu cruțați săgețele!
Căci a păcătuit asupra lui Iehova.
- 15 Strigați asupră-i din tóte părțile!
Elu " întinde mânele,
Temeliele lui cadu,
" Zidiurile sale se surpă;
Căci " acesta-i resbunarea lui Iehova;
Resbunați-vă asupră-i;
" Cumu elu a făcut, faceți-i.
- 16 Stérpiți din Babilon pre semănătoru,

- Și pre celu ce ține secere în timpul se-
cerișului!
De d'înaintea săbiei perȳetóre,
" Întorcede-se-va fie-care la poporul se,
- Și va fugi fie-care la pământul se.
- Israelu este ca " oia cea rătăcită; 17
- " Leii au gonit'o;
Mai înteu a sdrobot'o " regele Asiriei,
Și după aceea acestu " Nebucodonosoru, re-
gele Babilonului, i-a sfărămatu ósele.
De aceea așa ȳice Iehova, Dumneȳeul o- 18
știrilor și alu lui Israelu:
Ecce, eu voi pedepsi pre regele Babilonu-
lui și pământul se,
- Cumu amu pedepsit pre regele Asiriei;
" Și voi re'ntorcede pre Israelu la lăcașul se,
- 19 Și va pasce pe Carmelu și pe Basanu,
Și sufletul lui se va îndestula
Pe muntele lui Efraim și pe Galaad.
În ȳilele acele și în timpul acela, ȳice Ie- 20
hova,
" Fără-de-legea lui Israelu se va căuta, și nu
va fi,
Și păcatele lui Iuda, și nu se vor afla;
Căci ierta-voi pre cei " ce voi fi lăsat re-
mășit.
- Asupra pământului înduoitei resculări. 21
Sui-te asupră-i și asupra locuitorilor pă-
mântului " pedepsei!
Pustiesce și nimicesce în urmă-li, ȳice Ie-
hova,
Și fă întocmai " cumu ȳi-amu ordinaru.
- " Vóce de resbelu în țără, 22
Și nimicire mare!
Cumu s'a ruptu și s'a sfărămatu " clocanul 23
a totu pământul,
Cumu a ajunsu Babilonul de gróză tuturor
popórelor!
- Întinsu-ȳi-amu cursu, și te-ai prinsu in ea, 24
Babilonule! " fără să prind de scire,
Aflatu-te-ai, și te-ai prinsu;
Căci te-ai sculat asupra lui Iehova.
- Iehova deschis'a tesaurlu se,
- 25 Și a scos " armele mâniei sale:
Căci Iehova, Dumneȳeul oștirilor, are de
lucru,
Asupra pământului Chaldeilor.
- Veniți asupră-i de la marginile pământului; 26
Deschideți grânarele sale;
Puneți-lu în grămăȳi, și-lu sfărămați,
Și să nu-i rămăne nici o rămășit!
- Jinghiați toți " taurii se; 27
Pogóre-se la junghiare!

k Cap. 2. 20. &
3. 6. 23.
l Ps. 79. 7.
m Zech. 40. 2. 3.
n Zech. 11. 5.
o Ps. 90. 1. &
91. 1.

p Ps. 22. 4.
q Isa. 48. 20.
r Cap. 51. 6. 45.
s Zech. 2. 6. 7.
t Apoc. 18. 4.
u Cap. 25. 14. &
51. 27.
v Vers. 3. 41.
w Vers. 14. 29.

x 2 Sam. 1. 22.
y Apoc. 17. 16.
z Isa. 47. 6.
aa Osea. 10. 11.
ab Cap. 25. 12.
ac Cap. 49. 17.
ad Vers. 9.
ae Cap. 51. 2.
af Cap. 49. 35.

ag Vers. 29.
ah 1 Cron. 29. 24.
ai 2 Cron. 30. 8.
aj Plân. 5. 6.
ak Ezec. 17. 18.
al Cap. 51. 58.
am Cap. 51. 6. 11.
an Ps. 137. 8.
ao Vers. 29.

apoc. 18. 6.
g Isa. 13. 14.
h Cap. 51. 9.
i Vers. 6.
j Cap. 2. 15.
k 2 Reg. 17. 6.
l 2 Reg. 24. 10.
m 14.

n Isa. 65. 10.
o Cap. 33. 12.
p Ezec. 34. 13.
q 14.
r Cap. 31. 34.
s Isa. 1. 9.
t Ezec. 23. 23.
u Ps. 2. 3. 23.

v Ps. 14. 6.
w 16. 11.
x 2 Reg. 18. 15.
y 2 Cron. 36. 23.
z Isa. 10. 6. &
44. 38 & 48. 14.
aa Cap. 34. 22.
ab Cap. 51. 54.
ac Isa. 14. 6.

ad Cap. 51. 20.
ae Cap. 51. 8. 31,
39, 57.
af Dan. 5. 30. 31.
ag Isa. 13. 5.
ah Ps. 22. 12.
ai Isa. 34. 7.
aj Cap. 48. 21.

- Vai de ei! că venitu-li-a ziua,
Timpul * pedepsei lor.
- 28 Văceea fugarilor și a celor scăpați din pământul Babilonului,
* Ca să proclăme în Sionă resbunarea lui Iehova, Dumnezeuul nostru,
Resbunarea templului său!
- 29 Adunați-vă asupra Babilonului, arcașilor!
* Toți cei ce încordați arcu, Tăbărați asupra-i juru împrejur!
Să nu scape nimenea din locuitorii sei;
* Resplătiți-i după faptele sale,
Dupre câte elu a făcut, faceți-i;
* Căci s'a sumețit asupra lui Iehova, Asupra Sântului lui Israel.
- 30 * De aceea tinerii sei cădă-vor pe ulițele sale,
Și toți bărbații sei de resbelu fi-vor nimitiți în ziua aceea, dice Iehova.
- 31 Eccc, eu *sunt* asupra-ți, sumetule!
Dice Iehova, Dumnezeuul oștirilor;
Căci venit'a * ziua ta, timpul în care te voi pedepsi.
- 32 Celu sumețu poticni-se-va, și va cădă,
Și nu va fi cine să-lu rădice;
Și * voi aprinde focu în cetățile lui,
Care va arde toate împrejurimile lui.
- 33 Așa dice Iehova, *D-zeul* oștirilor:
Fiii lui Israel și fiii lui Iuda *fost'au* împreună apesați,
Și toți cei ce i-au luat prinși, ținutu-i-au strinsu,
Și n'au voit a li da drumul.
- 34 Dară * Mântuitorul lor *este* puternic;
Numele lui *este* Iehova, *D-zeul* oștirilor;
Elu va apăra dreptul lor;
Și ca să liniscă pământul,
Elu va turbura pre locuitorii Babilonului.
- 35 Săbiu asupra Chaldeilor! dice Iehova,
Asupra locuitorilor Babilonului!
* Asupra mai marilor sei și asupra * înțelepților sei!
- 36 Săbiu asupra amăgitorilor sei, ca să înnebunescă!
Săbiu asupra viteșilor sei, ca să se spaimente!
- 37 Săbiu asupra cailor sei și asupra cărelor sale,
Și asupra * amestecăturii lui, ce se află în meșlocul lui,
Ca * să ajungă ca femeele!
Săbiu asupra tesaurelor lui, ca să se răpescă!
- 38 * Uscăciune asupra apelor lui, ca să se usuce
- Căci *este* pământul * chipurilor coplete,
Și locuitorii lui *au* neunitu cu idolii lor!
* De aceea ferele sălbatice ale deșertului, 39
Și șacalii voru locui acolo,
Și struții voru locui într'insul;
* În eternu nu va fi locuit,
Nimenea nu va locui într'insul din generațiune în generațiune.
- * Cum a surpatu Dumnezeu Sodoma și Gomora 40
Și vecinătățile lor, dice Iehova,
Așa nici unu omu nu va locui acolo,
Nici unu fiu de omu nu va petrece într'insul.
- * Eccc, unu popor vine de la mază-nopte, 41
și o națiune mare;
Și regi mulți se scôlă de la marginile pământului!
- * Apucă arcu și suliță; 42
* *Sunt* cruți și fără de milă;
* Văceea lor resună ca marea,
Ei încălecă pe cai,
Și *sunt* înșirați, ca bărbați de resbelu,
Asupra-ți, fică a Babilonului!
Regele Babilonului aud' a scirea de d'înșii, 43
Și mânele sale s'au moleșit;
* O agoniă l'a cuprinsu,
Dureri, ca ale femeii în facere.
- * Eccc, *neamicul* se rădică, 44
Ca unu leu la revărsarea Iordanului,
Cătră locurile țării *ale tale*;
Dară în curându te voi face să fugi și de acolo.
Și asupra-i voi pune pre alesul meu.
Căci cine *este* de o potrivă cu mine? și cine mă va chîama la judecată?
Și * cine *este* păstorul, care să potă sta înaintea mea?
- De aceea ascultați * hotărîrea lui Iehova. 45
Ce a luat elu asupra Babilonului,
Și gândurile lui, pre cari le-a gândit asupra pământului Chaldeilor:
Cu adevăratu * voru răpi ca pre cei mici ai turmei,
Cu adevăratu stăulele lor surpa-se-vor cu ei împreună.
- * De strigătul: „Babilonul s'a coprinsu“ se 46
va clăti pământul,
Și bocetul lor aud-se-va între popore.
- 51
Așa dice Iehova:
Eccc, voi scula asupra Babilonului,
Și asupra celor ce locuesc în meșlocul împotrivorilor mei,
* Unu vântu stricătoriu;

v Cap. 48. 44.	a Isa. 47. 10.	h Isa. 47. 13.	Cap. 51. 32, 36.	Apoc. 18. 2.	q Vers. 9.	i Isa. 5. 30.	Cap. 51. 11.
Vers. 51.	b Cap. 49. 28.	i Isa. 47. 25.	Apoc. 16. 19.	o Isa. 13. 20.	u Cap. 49. 24.	u Cap. 49. 24.	s Apoc. 18. 9.
s Cap. 51. 10.	& 51. 4.	Cap. 48. 30.	m Vers. 2.	Cap. 25. 13.	Cap. 51. 44, 47.	v Cap. 49. 19.	—
11.	e Vers. 27.	f Cap. 25. 20, 24.	Cap. 51. 44, 47.	Cap. 19. 25.	52.	etc.	Capul 51.
y Vers. 14.	d Cap. 21. 14.	Ezec. 30. 5.	n Isa. 13. 21, 22.	Isa. 13. 19.	Apoc. 17. 16.	s Iov 41. 10.	a 3 Reg. 19. 7.
z Vers. 15.	e Apoc. 18. 8.	k Cap. 51. 30.	& 34. 14.	Cap. 49. 18.	r Cap. 6. 23.	Cap. 49. 19.	Cap. 4. 11.
Cap. 51. 56.	f Isa. 47. 4.	Nah. 3. 13.	Cap. 51. 37.	51. 26.	s Isa. 13. 18.	y Isa. 14. 24, etc.	
Apoc. 18. 6.	g Dan. 6. 30.	t Isa. 44. 27.					

- 2 Și voiî trâmète asupra Babilonului ^b vîntu-
rători,
Cari-lî vorî vîntura, și vorî deșerta pî-
mîntulî seî;
* Căci în ^cîiîna nenorocirei de jurî împrejurî
vorî sta asuprî-î!
- 3 ^dVîno, arcașule! asupra ^eceluî ce întinde arculî,
Și asupra ^fceluî ce se îngîmfîză în zaîa sa!
Nu cruțaî pre tînerî seî;
* Nimiciî tîtî ôstea sa;
- 4 Ca să cadă rîniî de mîrte în pîmîntulî Chal-
* Și strîpunșî pe ulîțele lorî. [deilorî,
5 Căci Israelî nu ^geste lîsatî,
Nici Iuda, de Dumneșeulî seî, de Iehova,
^hD-șeulî oștirilorî,
De Sîntulî lui Israelî; căci pîmîntulî a-
celora împlutu-s'a de pîcate.
- 6 * Fugiî din Babilonî!
Și mîntuiî-vî fie-care vîeîa;
Ca să nu perîî pentru fîrî-de-legea lui;
Căci ⁱacesta ^jeste timpulî resbunîrei lui Ie-
hova;
^kElî î respîtesce pentru cele ce elî a făcutî.
7 ^lBabilonulî ^mfostî a o cupă de aurî în mînele
lui Iehova,
Care îmbîta totî pîmîntulî;
* Din vinulî lui bîutîaî poporele;
De aceea poporele ⁿ'aî nebunitî.
- 8 De o datî ^ocadîtîa Babilonulî, și s'a sfî-
* Vîitaî-lî! [rîmatî!
* Luaî balsamî pentru durerea lui,
Pîte că se va vindeca.
- 9 Căutatî amî să vindecîmî Babilonulî,
Darî nu s'a vindecîtî;
Pîrîsiî-lî, și ^psă ne ducemî fie-care la pî-
mîntulî seî!
* Căci judecata lui ajunge pînî la cerî,
Se înalî pînî la nîori.
- 10 Iehova a ^q'scosî mîntuirea nîstrî: Haîdeî!
Și să ^r'spunemî în Sionî fapta lui Iehova,
Dumneșeulî nostru.
- 11 * Ascuiî sîgeîele, apucaî pavezele!
* Iehova a descepatî spiritulî regilorî Me-
șilorî;
* Căci gîndulî seî ^seste asupra Babilonulî,
ca să-lî strice;
Căci ^teste ^u'resbunarea lui Iehova,
Resbunarea templulî seî.
- 12 * Rîdicaî stîgî pe zidiurile Babilonulî,
Întîriî pazî, puneî custođî,
Pregîtiî pîndașî!
Căci Iehova a gînditî și a făcutî
Ceea ce a cuvîtatî asupra locuitorilorî
Babilonulî.
- * O tu, celî ce locuescî pe ape multe, ^vcelî 13
ce ^wescî avutî în tesaure,
Venitîa sfîrșitulî teî, mîsura lîcomiei tale.
^xIehova, ^yD-șeulî oștirilorî, juratu-s'a pe 14
sine, đicîndî:
Cu adevîratî, împlî-te-voiî de ômenî, ^zca
de locuste;
Și voiî ^{aa}'rîdica asuprî-î strigîtî de resbelî.
^{ab}Elî a fîcutî pîmîntulî cu puterea sa, 15
Intemeîa lumea cu întelegîiunea sa,
Și ^{ac}'a întînsî cerîurile cu mintea sa.
^{ad}La vuetulî ^{ae}ce se face, cîndî elî pune mul- 16
tîimea apelorî în cerîuri,
Și ^{af}'rîdicî nîori de la marginile pîmîntulî,
Și întîrnî fulgerele cu plîiî,
Și scîte vîntulî din tesaurele sale,
^{ag}Atunci ^{ah}'totî omulî se arîtî cîtî ^{ai}este de prostî 17
cu sciînta sa,
Și totî argintariulî rîmîne rușinatî de chi-
purile ^{aj}sale cîoplite;
^{ak}Căci chipulî seî turnatî ^{al}nu-î decîtî min-
Și nici o suflare nu ^{am}este întîrînsulî. [cîunî,
^{an}Sînt deșertîciunî, lucru de amîgire; 18
La timpulî pedepsei lorî vorî peri.
^{ao}Moscenirea lui Iacobî nu ^{ap}este ca acestia 19
Căci elî este fîcîtorulî a tîte,
Și ^{aq}Israelî ^{ar}este semînîia mosceniei lui;
Numele lui ^{as}este Iehova, ^{at}D-șeulî oștirilorî.
^{au}Tu ^{av}aî fostî cîocanulî meî, armele ^{aw}mele 20
de resbelî;
Prin tine amî sfîrîmatî popore,
Și prin tine amî stricatî regate;
Prin tine amî sfîrîmatî pre calî și cîlîre- 21
tulî seî;
Prin tine amî sfîrîmatî carulî și condu-
cîtorulî lui;
Prin tine amî sfîrîmatî pre bîrbatî și pre 22
femeî;
Prin tine amî sfîrîmatî pre ^{ay}'bîtrînî și pre
tînerî;
Prin tine amî sfîrîmatî pre fecîorî și pre
fecîorî.
Prin tine amî sfîrîmatî pre pîstorî și tur- 23
ma sa;
Prin tine amî sfîrîmatî pre plugariî și pî-
rechîa lui de boî,
Și prin tine amî sfîrîmatî pre guvernîtori
și cîpitenîi.
^{az}'Și voiî respîti Babilonulî, 24
Și tuturorî locuitorilorî Chaldeeî,
Tîtî rîutatea lorî ce aî fîcutî în Sionî,
Înainte ochilorî vostri, đice Iehova.
Êccî, eî ^{ba}sînt asuprî-î, ^{bb}'munte stricîtorî, 25
đice Iehova,

b Cap. 15. 7.	h Cap. 50. 15.	l Ps. 37. 6.	y Nah. 3. 1. &	c Cap. 50. 15.	f Cap. 10. 13.	m Cap. 50. 23.
c Cap. 50. 14.	28.	n Cap. 48. 20.	3. 14.	d Fac. 1. 1. 6.	g Ps. 135. 7.	o Aps. 2. Oron.
d Cap. 50. 14.	i Cap. 25. 14.	o Apoc. 18. 9.	s Apoc. 17. 1.	e Cap. 10. 12.	h Cap. 10. 14.	p Aps. 2. 17.
e Cap. 50. 21.	j Apoc. 17. 4.	11, 19.	t Isa. 13. 17.	f etc.	i Cap. 50. 2.	q Cap. 50. 15.
f Cap. 49. 28. &	k Apoc. 14. 8.	o Cap. 48. 11.	u Isa. 13. 17.	g Iov 9. 8.	j Cap. 10. 15.	r Isa. 13. 2.
50. 30, 37.	l Cap. 25. 16.	p Isa. 25. 14.	v Cap. 50. 46.	h Ps. 104. 2.	k Cap. 10. 16.	s Zech. 4. 7.
g Cap. 50. 8.	m Isa. 31. 9.	q Cap. 50. 16.	w Cap. 50. 28.	i Isa. 40. 22.	l Isa. 10. 5, 15.	
Apoc. 18. 4.	Apoc. 14. 8. &	g Apoc. 18. 5.				

- Care ai stricat^u tot^u pământul^u;
 Voi^u intinde mâna mea asupră-^uti,
 Te voi^u rostogoli de pe stânci,
 * Și te voi^u preface in munte mâncat^u de foc^u.
 26 Din tine p^utră de unghi^u nu se va lua,
 Nic^u p^utră de temeliă;
 * Ci fi-vei prefăcut^u intr'un^u deșert^u etern^u,
 d^uce Iehova.
 27 * R^udicat^u st^ug^u in ț^ueră;
 Sunat^u din trimbiță intre pop^ure!
 * Pregăt^uti^u pop^urele asupră-^ui!
 Chiămat^u asupră-^ui ' regatele Araratului, ale
 Minniului și ale Așchenazului!
 Pune^uti asupră-^ui căpitenii,
 Incălecat^u pe cai, ca locustele sburlite!
 28 Pregăt^uti^u asupră-^ui pre pop^ure, pre " regii
 Mediei,
 Pre guvernăt^uorii sei, pre căpiteniele sale,
 Și pre tot^u pământul^u st^upânirei sale!
 29 Pământul^u să se clăt^uescă, și să tremure!
 Căci tot^u gândul^u lui Iehova se va sevăr^uși
 asupră Babilonului,
 * De a preface pământul^u Babilonului intr'-
 un^u deșert^u,
 Fără de locuitor^u.
 30 Viteșii Babilonului încet^uză de a se mai
 bate;
 Ei sta^u in întăriturele lor^u;
 A perit^u puterea lor^u;
 * Ajuns'a^u ca femeele;
 Ard^u locuințele lui,
 * S'a^u rupt^u zăv^urele portelor^u lui.
 31 * Un^u curier^u întimpină pre altul^u,
 Și un^u vestitor^u întimpină pre altul^u,
 Ca să spună regelui Babilonului,
 Că cetatea lui s'a cuprins^u din t^ute părțile;
 32 Și că " vadurile s^unt luate,
 Și că s'a ars^u cu foc^u trestiișul^u,
 Și că bărbații de resbel^u s'a^u ingrozit^u.
 33 Căci așa d^uce Iehova, Dumneșul^u oști-
 rilor^u și al^u lui Israel^u:
 Fiica Babilonului este " ca o ariă,
 * In timpul^u trierării ei;
 Încă puțin^u, " și va veni timpul^u secerișu-
 lui ei.
 34 Nebucodonosor^u, regele Babilonului, * m'a
 M'a sdrobotit^u, [mâncat^u,
 M'a făcut^u un^u vas^u deșert^u,
 Înghițit^u-m'a ca un^u șacal^u,
 Și a împlut^u pânecel^u se^u din dulcețurile
 M'a alungat^u. [mele,
 35 Silnicia^u făcută asupră mea și asupră cor-
 pului meu să vină asupră Babilonului!
 Vor^u d^uce locuitorii Sionului;
 Și sângele meu să fie asupră locuitorilor^u
 din Chaldea!
 Va d^uce Ierusalimul^u.
 De aceea așa d^uce Iehova: 36
 Ecce, / voi^u ap^uera dreptul^u te^u, și voi^u re-
 sbuna resbunarea ta;
 Dară " voi^u preface marea lui in uscat^u, și
 voi^u usca isv^urele lui.
 " Și Babilonul^u se va face in grămădi, 37
 In locaș^u al^u șacalilor^u,
 In lucr^u de " gr^uză și de batjocură,
 Fără de locuitor^u.
 Mugi-vor^u toți, ca lei^u, 38
 Striga-vor^u, ca pui^u de le^u.
 Când^u vor^u fi inferbentați cu vin^u, pregăt^u- 39
 li-voi^u ospețe,
 Și-i / voi^u îmb^uta, ca să se inveselescă,
 Și să d^urmă un^u somn^u etern^u, și să nu se
 D^uce Iehova. [mai descepte,
 'I voi^u pogor^u, ca pre mnei la junghiare, 40
 Ca pre berbeci și ciapi.
 Cum^u s'a luat^u * Șesacul^u! 41
 Și cum^u s'a prins^u cel^u ce era ' fala a tot^u
 pământul^u!
 Cum^u a ajuns^u Babilonul^u de gr^uză pop^u-
 relor^u!
 " Înălțat^u-s'a marea preste Babilon^u; 42
 Acoperit^u-s'a de mulțimea valurilor^u ei.
 " Cetățile sale ajuns'a^u un^u pustii^u, 43
 Pământ^u sec^u și deșert^u,
 Pământ^u, in care nu locuesce nic^u un^u om^u,
 Nic^u fiu^u de om^u nu trece prin el^u.
 " Și voi^u pedepsi pre Bel^u in Babilon^u, 44
 Și voi^u sc^ute din gura lui câte a înghițit^u;
 Și pop^urele nu se vor^u mai aduna la d'in-
 sul^u;
 Și " zidiul^u Babilonului va căd^u.
 " Poporul^u me^u, eșit^u dintr'insul^u! 45
 Și m^untuiți-vi fie-care vieța
 De aprinderea mâniei lui Iehova!
 Ca nu ânima v^ustră să se m^uie, 46
 Și să v^u temeți " de scirea ce se va a^udi in
 t^ută ț^ueră;
 Că veni-va scirea ac^usta in anul^u acesta,
 Și după aceea altă scire in anul^u următor^u,
 Și fi-va silnicia in ț^ueră, domn^u asupră dom-
 De aceea ecce, vin^u d^uilele, [nului. 47
 Când^u " voi^u face judecată chipurilor^u cio-
 plite ale Babilonului;
 Și tot^u pământul^u se^u va fi rușinat^u,
 Și toți rânii^u sei vor^u căd^u in meșilocul^u lui.
 Atuncea " ceriul^u și pământul^u și cele d'in- 48
 tr'insele vor^u cânta de bucuria asupră Ba-
 bilonului,

p Apoc. 8. 8.
q Cap. 50. 40.
r Isa. 13. 2.
s Cap. 25. 14.
t Cap. 50. 41.
u Vers. 11.
v Cap. 50. 13.

39. 40.
Vers. 43.
z Isa. 19. 16.
Cap. 48. 41. &
50. 37.
y Flân. 2. 9.
Amos 1. 5.

Nah. 3. 13.
z Cap. 50. 24.
a Cap. 50. 38.
b Isa. 21. 10.
Amos 1. 3.
Mio. 4. 13.
c Isa. 41. 15.

Hab. 3. 13.
d Isa. 17. 5. etc.
Osea 6. 11.
Ioel 3. 13.
Apoc. 14. 15.
18.
e Cap. 50. 17.

f Cap. 50. 34.
g Cap. 50. 38.
h Isa. 13. 22.
Cap. 50. 39.
Apoc. 18. 2.
i Cap. 25. 9, 18.
j Vers. 57.

k Cap. 25. 26.
l Isa. 13. 19.
Cap. 49. 25.
Dan. 4. 30.
m Veđ Isa. 8. 7.
n Cap. 50. 39.

40.
Vers. 29.
o Isa. 46. 1.
Cap. 50. 2.
p Vers. 58.
q Vers. 6.
Cap. 50. 8.

Apoc. 18. 4.
r 2 Reg. 19. 7.
s Cap. 50. 2.
Vers. 52.
t Isa. 44. 23. &
49. 13.
Apoc. 18. 20.

- Căci "pustiitorii vor veni asupra-i de la
mădă-nopte, *dice Iehova.*
- 49 Și Babilonul va căde, ucișilor ai lui Is-
raelul!
Și cu Babilonul căde-vor râniți a totu
pământul.
- 50 "Ceii ce ați scăpatu de sabiă, fugiți!
Nu stați!
Aduceți-vi aminte de departe de Iehova,
Și Ierusalimul să se suie în gândul vostru.
- 51 "Ruginatu-ne-amă, căci ocară amă auditu;
Rușinea acoperit'a fața noastră;
Căci au intratu străinii în sanctuarele casei
lui Iehova.
- 52 De aceea, eecce, vinu țilele, *dice Iehova,*
"Cându 'mă voi face judecată chipurilor sael
cioplite,
Și preste totu pământul se vor geme
râniți.
- 53 Că "Babilonul și până la ceri de s'arū
înălța,
Și chiaru de arū întări înălțimile întărilor
sale;
Și acolo vor veni asupra-i de la mine stri-
cători, *dice Iehova.*
- 54 "Voce de strigare din Babilon,
Și o sfărâmare mare din pământul Chal-
deilor!
- 55 Căci Iehova a pustiitu Babilonul,
Și nimicesce din meșilocolu seū sgomotulū
celū mare.
Căci valurile lui mugesă, ca ape puternice;
Aude-se vuetulū vócei lui.
- 56 Căci stricatorii au venitū asupra-i,
Asupra Babilonulū;
Viteșii lui sânt prinși,
Tóte arcurile lorū s'au frântū;
"Căci Iehova, Dumneșeulū resplăteș, 'i res-
plătesce.
- 57 "Voiū îmbăta pre mai marii seī și pre în-
țeleptii seī,
Pre guvernătorii seī, pre căpiteniele sale și
pre viteșii seī;
Și vorū dormi unū somnū eternū, și nu se
vorū mai decepta,
Dice "Regele, alū cărui nume *este Iehova,*
D-șeulū oștirilorū.
- 58 Așa *dice Iehova, D-șeulū oștirilorū:*
"Zidiurile cele late ale Babilonulū se vorū
strica cu totulū,
Și porțele lui cele înalte se vorū arde cu focū,
Așa / că în zădarū s'au ostenitu popórele,
Și națiunile pentru focū s'au obositū.
- 59 Ordinulū, ce profetulū Ieremia a datū
lui Seraia, fiulū lui Neria, fiulū lui Maaseia,
cândū elū a mersū la Babilonū cu Zedekia,

regele lui Iuda, în anulū alū patrulea alū
domnirii sale. Erū Seraia *era* cămărașulū
celū mai mare. Și a scrisū Ieremia intr'o 60
carte tóte relele, ce erau să vină asupra
Babilonulū: tóte aceste cuvinte, cari sânt
scrise asupra Babilonulū. Și a *disū* Iere- 61
mia lui Seraia: Cândū vei veni la Babilonū,
să te uiți, și să cetesci tóte cuvintele ace-
tea. Atuncea să *đici:* Iehova, tu ai vorbitū 62
asupra locului acestuia, că-lū vei strica așa,
incătu *să* "nu *fie* cine să locuască intr'insulū,
de la omū până la vită; ci să fie unū de-
șertū eternū. Și după ce vei sfârși de ce- 63
titū cartea acēsta, *h*să o legi de o pētră, și
să o arunci în meșilocolū Eufratului; Și să 64
đici: Așa să se cufunde Babilonulū, și să
nu se scóle din relele, ce eū voiū aduce
asupra lui; "și *Babilonenii* vorū ajunge ne-
putincioși.

Până aicea *sânt* cuvintele lui Ieremia.

*Impresurarea a doia a Ierusalimulū de cătră Ne-
bucodonosorū; cuprinderea și surparea sa; jăfui-
rea templului, și strămatarea multora din poporū.*

DE "dūoē-đeci și unulū de ani *era Zede-* 52
kia, cândū se făcu rege; și domni unū-
spre-đece ani în Ierusalimū; și numele mu-
mei sale *era* Hamutalū, fēta lui Ieremia din
Libna. Și făcu rele în ochii lui Iehova, în to- 2
tulū cumū făcu Iehoiakimū. Căci din mânia 3
lui Iehova asupra Ierusalimulū și a lui
Iuda, ca să-i alunge de la fața sa, s'a fă-
cutū, că Zedekia se resculă asupra regelū
Babilonulū.

Și în "annlū alū noșlea alū domniei sale, 4
în luna a đecia, în *điua* a đecia a lunei,
veni Nebucodonosorū, regele Babilonulū,
elū și tótă óstea lui asupra Ierusalimulū,
și tăbērāră asupra-i, și a rēdicatū valū a-
suprā-i de jurū împrejurū. Și cetatea fu 5
impresurată până în anulū alū unū-spre-
đecia alū regelū Zedekia.

În a noūa *đi* a lunei a patra fómetea 6
crescu în cetate, așa că nu era pāne pen-
tru poporulū țerei. Și se sparse ceta- 7
tea, și toți bărbații de resbelū fugiră, și
aū eșitū din cetate nóptea pe calea porței,
celeī d'ntre dūoē zidiuri, aprópe de grădina
regelū; și apucară calea câmpulū; (erū 8
Chaldeii *erau* împrejurulū cetăței;) Dară
óstea Chaldeilorū urmări pre rege, și ajunse
pre Zedekia în șesurile Ierichonulū; și
tótă óstea lui se imprāscia de la elū. "Și a 9
prinsū pre rege, și l'a dusū la regele Ba-
bilonulū în Ribla, *ce se află* în pământulū
Hamatulū; și l'a condamnatū. "Și a jun- 10
ghiatū regele Babilonulū pre fiū lui Zede-

u Cap. 50. 3, 41.
v Cap. 44. 28.
z Ps. 44. 15, 16.
& 79. 4.

y Vers. 47.
z Cap. 49. 16.
Amos 9. 2.
Obad. 4.

a Cap. 50. 22.
b Ps. 94. 1.
Cap. 50. 29.
Vers. 24.

c Vers. 39.
d Cap. 46. 18. &
48. 15.
e Vers. 44.

f Hab. 2. 18.
g Cap. 50. 3, 39.
Vers. 29.
h Veđi Apoc. 18.

21.
i Vers. 58.

Capitulū 52.
a 2 Reg. 24. 18.
b 2 Reg. 25. 1—
27.

Cap. 39. 1.
Zech. 8. 19.
c Cap. 32. 4.
d Ezech. 12. 13.

- 11 *lia înaintea ochiloru seî; a junghiatu încă în Ribla şi pre toţi mai marii lui Iuda. Şi regele Babilonului a orbitu ochii lui Zedekia, şi legându-lă, cu lanţuri de aramă, l'a dusu în Babilon şi l'a ținutu în casa închisorei până la ziua morţei sale.*
- 12 *Şi în luna a cincea, la decea lunei, în anul alu nouă-spre-decelea alu lui Nebucodonosor, regele Babilonului, veni asupra Ierusalimului Nebuzar-Adan, capulu gardei domnesci, care servia pre regele Babilonului. Şi arse casa lui Iehova şi casa regelui; şi toate casele din Ierusalim şi toate casele bărbaţilor mari le aprinse cu focu. Şi totă oštea Chaldeilor, cea de desuptu capulu gardei domnesci, a dărimatu toate zidurile Ierusalimului de juru împrejur.*
- 13 *Şi Nebuzar-Adan, capulu gardei domnesci, strămutat-a în Babilon d'ntre cei saraci ai poporului, şi pre rămăşiţa poporului ce rămăsese în cetate, şi pre fugarii, cari treceau la regele Babilonului, şi pre rămăşiţa poporului. Dară din alţi saraci ai ţerei Nebuzar-Adan, capulu gardei domnesci, lăsa, ca să fie lucrători de viţă şi lucrători de pământu. Şi stâlpii de uramă din casa lui Iehova, şi pedestalele, şi marea de aramă din casa lui Iehova, le-au sfărămatu Chal-deii; şi totă arama loră au dus'o în Babilon. Luat'au şi oşele şi lopeţele, şi fôrfecele, şi cupele, şi lingurele şi toate vasele cele de aramă, cu cari se făcea serviciul.*
- 14 *Luat'a încă capulu gardei domnesci şi strachinele, şi tămălătorile, şi cupele, şi oşele, şi policandrele, şi lingurele, şi buţile, şi totu ce era de aur şi de argintu: Cei două stâlpi, o mare, şi cei două-spre-dece viţei de aramă, cari erau suptu pedestalele lor, pre cari-i făcuse regele Solomon pentru casa lui Iehova: arama tuturor vaselor*
- 15 *acestora nu era de cumpănită. Şi câtă pentru stâlpi, înălţimea unui stâlp era de optu-spre-dece coţi, şi unu firu de două-spre-dece coţi; l'arū fi încunjuratū; şi grosimea lui era de patru degete; şi era de şertu. Şi capitelul de pe stâlp era de aramă; înălţimea unui capitel era de cinci coţi; şi reţeaua şi merele-grânate de prin prejurul capitelului erau toate de aramă; toate acelea aveau şi stâlpul alu douăile*
- 16 *şi merele-grânate. Şi erau nouă-deci şi 23 şese de mere-grânate pe toate părţile; şi toate merele-grânate din jurul unei reţele erau o sută.*
- 17 *Şi capulu gardei luă pre Seraia,ântă-lulū preutū, şi pre Zefania, alu douăile preutū, şi pre cei trei uşieri. Şi luă din cetate unu diregătorū, care avea priveghierea asupra bărbaţilor de resbelū; şi şapte bărbaţi din acei ce erau totu-de-una înaintea regelui, cari se află în cetate; şi pre secretarulū mai marelui oştei, care scriea la oşte pre poporulū ţerei, şi şese-deci de bărbaţi din poporulū ţerei, cari se află în cetate. Şi luându-i Nebuzar-Adan, capulu gardei domnesci, i duse la regele Babilonului, în Ribla. Şi i lovi regele Babilonului, şi i omori în Ribla în pământulū Hamatulū. Aşa se strămută Iuda din pământulū seū.*
- 18 *Acesta este poporulū, pre care l'a strămutatū Nebucodonosorū; în anul alu şeptelea elū a strămutatū trei mii şi două-deci şi trei de Iudei; Erū în anul alu optu-spre-decelea alu lui Nebucodonosorū a strămutatū din Ierusalimū optu sute trei-deci şi două de suflete; În anul alu două-deci şi treilea alu lui Nebucodonosorū, Nebuzar-Adan, capulu gardei, a strămutat ate d'ntre Iudei şapte sute patru-deci şi cinci ūde suflete; toate sufletele au fostu preste totu patru mii şi şese sute.*
- 19 *Captivitatea lui Iehoiachin se uşurăsă de Evilū-Merodacū.*
- 20 *Erū în anul alu trei-deci şi şeptelea alu strămutărei lui Iehoiachinū, regele lui Iuda, în a două-spre-decea lună, la două-deci şi cinci a lunei, Evilū-Merodacū, regele Babilonului, în anul ce incepu a domni, înălţă capulu lui Iehoiachinū, regele lui Iuda, şi l'a scosū din casa închisorei. Şi cu bunăvoinţă l'a vorbitū, şi a pusū scaunulū seū desupra scaunului regilorū ce erau cu d'nsulū în Babilon. Şi a schimbatū vestimintele cele de închisore; şi elū mânca pâne înaintea lui totu-de-una în toate zilele vieţei sale. Şi hrana lui, hrană necurmată, se dădu din partea regelui Babilonului pe fie-care şi până la ziua morţei lui, în toate zilele vieţei sale.*

e Zech. 7. 5. &
8. 19.
f Veđi vers. 29.
g Cap. 39. 9.

h Cap. 39. 9.
i Cap. 27. 19.
j Veđi 1 Reg. 7.
15, 23, 27, 50.

k Esod. 27. 3.
l Reg. 25. 14,
15, 16.
m 1 Reg. 7. 47.

n 1 Reg. 7. 15.
o Reg. 25. 17.
p Cron. 3. 15.
q Veđi 1 Reg. 7.

20.
o 2 Reg. 25. 18.
p Cap. 31. 1. &
29. 25.

q 2 Reg. 24. 1.
r Veđi 2 Reg. 24.
13.
s Veđi 2 Reg. 24.

14.
t Veđi vers. 12.
Cap. 39. 9.
u 2 Reg. 25. 27.

28, 29, 30.
v Fac. 40. 13, 20.
w 2 Sam. 9. 13.

PLÂNGERILE LUÎ IEREMIA.

Elegia 1^a. Înjosirea Ierusalimului, și păcatele și suferințele poporului.

1 CUMŪ șede singuratică cetatea cea avută de popóre!

^a Ajuns'a ca o văduvă, cea mare între popóre!

^b Dómna țerelor făcutu-s'a birnică!

2 Chîiar și ^c nópcea ^d plânge, și lacrimile ei cadă pe obraji ei,

Și ^e nu este cine să o mângăie ^f din câți o iubiău;

Toți amicii ei cu necredincioșiș, purtatu-s'a cu ea; făcutu-i-s'a neamici.

3 Din locu in locu ^g strămută-se Iuda, pentru suferință și servire grea;

^h Elu locuesce pr'între popóre, nu află repausu;

Toți câți 'lu urmăriău, ajunsu-l'a în strimtorile lui.

4 Căile Sionului bocescă, căci nu este nime-nea care să vină la serbători;

Tóte pórțele lui sînt pustiite; preuții sei suspină,

Feciórele lui sînt întristate, și elu însu-și este plin de amărăciune.

5 Protivnicii lui ⁱ ajuns'a capii lui, neamicii lui prosperază;

Căci Iehova l'a întristatu ^j pentru mulțimea fără-de-legilor lui;

^k Pruncii sei dusu-s'a prinși inaintea neamicului.

6 Și luat-s'a de la fiica Sionului totă mărirea ei:

Mai marii sei ajuns'a asemenea cerbilorț, cari nu află pasciune,

Și fugu fără de putere inaintea gonașului.

7 Ierusalimul în zilele lui de suferință și de ticăloșiă aduce-și aminte

De tóte cele plăcute, ce erau în zilele cele de mai 'nainte.

Cândă a cădutu poporul seu în mîna neamicului, și nu era cine să-lu ajute,

Vădutu-l'a neamicii, și ris'a de peirea lui.

8 'Pecătuit'a greū Ierusalimul; de aceea ajuns'a de ură;

Desprețuitu-l'au toți câți l'a onoratū, căci ^l au vădutu golicuinea lui;

Elu însu-și suspină, și se întorce îndereptu.

9 Necurațenia lui lăsat-o-a în pólele lui;

^m Nu și-a adus aminte de sfărșitul seu;

De aceea s'a înjositū până in atăta, și ⁿ nu este cine să-lu mângăie.

Veđi, o Iehova, suferința mea; căci neamicul se îngâmfeză.

Întins'a neamicul mîna sa preste ^o tóte cele 10 mai plăcute ale lui:

Da, văđut'a pre ^p popóre intrăndu în sanc-tuarul seu,

De cari tu ai đisū, ^q să nu intre in aduna-rea ta.

Suspină totu poporul seu, ^r căutādu-și pānea, 11

Datu-și-a cele prețioase ale lor pentru hrană, ca să prindă la sufletu.

Caută, Iehova, și veđi cātū de desprețuitū amū ajunsū.

Aū nu vī ^s pesă nimică, voi tuturora câți tre- 12 ceți ^t pe cale?

Căutați și vedeți, ^u de este durere asemenea cu durerea mea, care mi s'a făcutū,

Cu care m'a întristatu Iehova in điuă a-prinderei māniei sale.

Aruncat'a din înălțime focu in ósele mele, 13 care le-a cuprinsū;

^v 'Întins'a mreje piciorilor mele, întorsu-m'a îndereptū;

Făcutu-m'a nemāngăiatū, bolnavū tótă điuă.

^w Jugul fără-de-legilor mele strinsu-s'a cu 14 māna sa; impletitu-s'a;

Și pusu-s'a pe grumazul meu; scăđut'a puterea mea,

Datu-m'a Domnul in māni, ^x din cari nu potū să scapū:

Resturnat'a Domnul pre toți puternicii mei 15 in međilocul meu;

Chiămat'a asupră-mi o adunare, care să sfa-rāme pre tēnērii mei;

^y Călcăt'a, ca in tēscū, Domnul pre fecióra, fiica lui Iuda.

De aceea plāngū; ^z ochii mei, ochii mei is-vorescū lacrimi;

Căci departe de mine este ^{aa} māngăiatorulū, care să recorēscă sufletul meu;

Fiii mei sînt nemāngăiați, căci neamicul a învinsū.

^{ab} Sionul întinde mānele sale, și ^b nu este cine 17 să-lu mângăie;

PLÂNGERILE.

Capul 1.

a Isa. 47. 7, 8.

b Ebra 4. 20.

c Ier. 12. 17.

d Iov 7. 3.

e Pa. 6. 6.

f Ier. 4. 30. &

g Vers. 19.

h Vers. 9, 16, 17,

i Vers. 21.

j Ier. 52. 27.

k Deut. 28. 64.

l Deut. 28. 48.

m Cap. 2. 9.

n Deut. 28. 48.

o Vers. 44.

p Dan. 9. 7, 16.

q Ier. 52. 28.

r Ier. 8. 46.

s Ier. 13. 22, 26.

t Ezech. 16. 37.

u Ezech. 23. 29.

v Osea 2. 10.

w Deut. 32. 29.

x Isa. 47. 7.

y Vers. 2, 17, 21.

z Vers. 7.

aa Ier. 51. 51.

ab Deut. 23. 8.

ac Deut. 32. 29.

ad Ier. 38. 9. &

ae Deut. 32. 6.

af Cap. 2. 12. &

ag Dan. 9. 12.

ah Dan. 9. 12.

ai Ezech. 12. 15.

aj & 17. 20.

ak Deut. 28. 48.

al Isa. 63. 3.

am Apoc. 14. 19.

an & 19. 16.

ao Ier. 13. 17. &

ap 14. 17.

aq Cap. 2. 18.

ar Vers. 3. 9.

as Ier. 4. 31.

at Vers. 2. 9.

- Iehova chiămat'a asupra lui Iacobu pre ne-amicii sei de juru împrejură ;
De ură ajuns'a Ierusalimul între ei.
- 18 ^c Dreptu este Iehova, căci ^d resculatu-m'amă împotriva cuvântului seü.
Ascultați, popórelorú tóte, și vedeți durerea mea !
Feciórele mele și tēnerii mei dusu-s'au prinși.
- 19 Strigat'amă pre iubiții mei, *dară* ^e ei m'au amăgitu ;
Murit'au in cetate preuții mei și bētrānii mei,
^f De și li s'a căutatú hrană, ca să prindă la sufletu.
- 20 Caută, Iehova ! căci sūnt in strimtorare ; ^g ardū mēnuntaiele mele :
Ānima mea se bate in mine, căci amū fostū resculătoriu.
^h Afară *mē* ucide sabia, in casă cūma.
- 21 Aude-se, cumū suspinū, *dară* ⁱ nu este cine să mē mângăie ;
Toți neamicii mei audit'au nenorocirea mea, și s'au bucuratū, că tu ai făcutū *acēsta*.
Fă să viă ^j diūa, *in care* tu ai prochiămatū ca ei să fie asemenea mie.
- 22 ^k Să viă înaintea ta tóta rēutatea lorū ;
Și fă-li cumū ai făcutū și mie pentru tóte fără-de-legile mele ;
Căci multe *sūnt* suspinurile mele, și ^l bolnavă este ānima mea.
- Elegia II-a. Impresurarea și fómetea, cuprinderea și surparea Ierusalimului.*
- 2 **C**UMŪ Domnulū in mânia sa a acoperitū ^m cu nūorū pre fīca Sionului !
ⁿ *Cumū* a aruncatū din ceriū pe pāmēntū ^o mārīrea lui Israelū,
Și nu și-a adusū aminte in diūa māniei sale de ^p așternutulū piciórelorū sale !
- 2 Domnulū a perdutū tóte lócașurile lui Iacobū, și ^q nu le-a crutatū ;
Surpat'a in mânia sa tóte întārīrile fīcei lui Iuda ;
Aruncatu-le-a la pāmēntū, ^r profanat'a regatulū și pre mai mārīi lui.
- 3 Frānt'a in aprinderea māniei sale tótā puterea lui Israelū :
^s Īntors'a îndērēptū drēpta sa de d'inaaintea neamiculū ;
^t Și s'a aprinsū asupra lui Iacobū, ca para foculū, *care* mistue de juru împrejurū.
- 4 ^u Īntins'a arculū seü ca unū neamicū, încordatu-s'a drēpta sa ca unū protivnicū,
- Și a ucisū ^v totū *ce era* plăcutū ochilorū in cortulū fīcei Sionului ;
Vērsat'a mânia sa ca unū focū.
- ^w Făcutu-s'a Domnulū ca unū neamicū, perdut'a pre Israelū,
^x Perdut'a tóte palaturile sale ; stricat'a întārīrile sale,
Și a înmulțitū fīcei lui Iuda suspinulū și gemetulū.
- A ^y resturnatū și ingrādīrea sa, ^z ca pre a unei grādīni, stricat'a loculū întrunirilorū sale ;
^{aa} Făcut'a Iehova să se uite in Sionū serbătórea și sabatulū ;
In urgia māniei sale lepēdat'a și pre rege și pre preutū.
- Lepēdat'a *de la sine* Domnulū altarulū seü, ^{ab} urit'a sanctuarulū seü ;
Dat'a in mānele neamicilorū zidiurile palaturilorū sale ;
^{ac} Scos'au strīgāte in casa lui Iehova, ca in diūa serbătorei :
- Iehova hotārītu-s'a să strice zidiulū fīcei Sionului, ^{ad} Īntins'a funiā, māna nu și-a trasū de la perderea ei ;
A făcutū să bocēscā zidiulū de d'inafarā și zidiulū *din* lă-īntru ; amīnduoē s'au nimicitū.
- Cufundatu-s'au porțele lui in pāmēntū ; nimicit'a și a ^{ae} sfārāmatū zāvórele lui ;
^{af} Regele lui și mai mārīi sei *sūnt* între popóre, ^{ag} Legea nu *mai* este, nici ^{ah} 'profeții lui nu *mai* vedū visiuni de la Iehova.
- Bētrānii fīcei Sionului ^{ai} 'ședū la pāmēntū in tēcere ;
^{aj} Presurat'au cenușā pe capulū lorū, ^{ak} 'incinsu-s'au cu saci ;
Feciórele Ierusalimului plecat'au capetele lorū spre pāmēntū.
- ^{al} Ochii mei perū de lăcrimi, ^{am} mēnuntaiele mele ardū, și ^{an} 'maulū meū vērsatu-s'a la pāmēntū, De sfārāmarea fīcei poporului meū ;
Căci ^{ao} 'copiū și sugētorii leșinat'au in ulițele cetāței.
- Dis'au cătrā mumele lorū : ^{ap} 12
„Unde este grāulū și vinulū ?“
Cāndū au leșinatū in ulițele cetāței, ca rāniții, Cāndū vērsaū sufletulū lorū in sinulū mūmelorū lorū.
- Cumū să-ți mărturisescū de bine ? ^{aq} 13
^{ar} Cu ce să te asemēnū, fīcă a Ierusalimului ?
Cu cine să te alăturezū, ca să te mângăiū, feciōrā, fīca Sionului ?

c Neem. 9. 33.	48. 36.	Capulū 2.	e Ps. 89. 39.	Ier. 52. 13.	Isa. 34. 11.	Ezec. 7. 26.	Cap. 3. 48, etc.
d 1 Sam. 12. 14.	Cap. 2. 11.	a Mat. 11. 23.	f Ps. 74. 11.	i Ps. 80. 12. &	q Ier. 51. 30.	u Iov. 2. 13.	z Cap. 1. 20.
15.	Osea 11. 8.	b 2 Sam. 1. 19.	g Ps. 89. 46.	89. 40.	r Deut. 28. 36.	v Isa. 3. 26.	a Iov. 16. 13.
e Vers. 2.	h Deut. 32. 25.	c 1 Cron. 28. 2.	h Isa. 63. 10.	Isa. 5. 5.	s Reg. 24. 15.	w Cap. 3. 28.	Pa. 22. 14.
f Ier. 30. 14.	i Ezech. 7. 15.	d Ps. 99. 5. &	vers. 5.	m Isa. 1. 8.	t 25. 7.	x Iov. 2. 12.	b Vers. 19.
g Vers. 11.	j Vers. 2.	e 1 Cron. 28. 2.	i Ezech. 24. 25.	n Cap. 1. 4.	u Cap. 1. 3. &	y Isa. 15. 3.	c Cap. 4. 4.
h Iov. 30. 27.	k Isa. 13. etc.	f Ps. 132. 7.	j Vers. 4.	o Zef. 3. 18.	v 4. 30.	z Ezech. 7. 18. &	d Cap. 1. 12.
i Isa. 16. 11.	l Ier. 46. etc.	g Vers. 17. 21.	k 2 Reg. 25. 9.	p Ps. 74. 4.	s 2 Cron. 15. 3.	aa 27. 31.	e Dan. 9. 12.
j Ier. 4. 19. &	m Ps. 109. 15.	h Cap. 3. 43.		q 2 Reg. 21. 13.	t Ps. 74. 9.	y Ps. 6. 7.	

- Căci sfărămarea ta *este* mare, ca marea; cine poate să te vindece?
- 14 "Profeții tei vădutău pentru tine *visiuni* deșerte și amăgitoare, și n'au "descoperit'ă fără-de-legea ta, ca să oprască strămutarea ta; Ci vădutău pentru tine *visiuni* deșerte și amăgitoare.
- 15 "Toți trecătorii pe cale "bătutu-și-au în palme, Șuerat'au, și "dat'au din capete fiicei Sionului, *dicându* :
"Acésta-î cetatea, care se numia :
"Desevârșirea frumuseței, bucuria a tot'ă pământul'ă!"
- 16 "Deschisu-și-au asupră-ți gura lor'ă toți neamicii tei, Șuerat'au, și scrâșnit'au din dinți, *dicându* :
"Am'ă înghițit'o :
"Cu adevărat'ă acésta-î di'ăa, pre care am'ă asceptat'o, am'ă aflat'o, "am'ă vădut'o."
- 17 Iehova a făcut'ă ce el'ă a "hotărit'ă; a împlinit'ă cuvântul'ă se'ă, pre care din vechime l'ă ordinar'ă,
"Nimicit'ă și n'a cruțat'ă, și făcut'ă pre neamic'ă "să se bucure de tine;
Rădicat'ă puterea apăsătorilor'ă tei.
- 18 Ânima lor'ă strigat'ă către Domnul'ă :
"O zidiu'ă al'ă fiicei Sionului!
"Să verși lacrimi di'ăa și no'ptea, ca un'ă p'ereu; Repaus'ă să nu afli, lumina ochilor'ă tei să nu înceteze *de a plânge*!
- 19 Scôlă-te, "strigă no'ptea, când'ă străjele încep'ă;
"Vérșă ânima ta, ca o apă, înaintea feței Domnul'ă;
Rădică spre d'insul'ă mânele tale pentru vi'ăța pruncilor'ă tei,
"Cari lăncedesc'ă de fôme "prin ânghîiurile tuturor'ă ulițelor'ă.
- 20 Căută, Iehova! și ve'ăi cui ai făcut'ă ast'ă-feliu;
"Să mânânce femeile fructul'ă *mîrei* lor'ă, pre prunci din fașa lor'ă?
"Să fie uciși în sanctuarul'ă lui Dumne'ădeu preut'ă și profet'ă?
- 21 "Copilul'ă și bătrânul'ă jac'ă la pământ'ă pe uliță; Feciórele mele și t'enerii mei au căd'ut'ă de sabiă;
"Ucisu-î-ai în di'ăa mâniei tale, junghiat'ă-î-ai fără cruțare.
- 22 Chi'ămat'ăi pre "apăsătorii mei din tôte părțile, ca într'o di de serbătore.
Și nimenea n'a fost'ă m'entuit'ă, nici n'a scăpat'ă în di'ăa mâniei lui Iehova;

^b Pre acei ce î-am'ă înfășat'ă și î-am'ă crescut'ă nimicitu-i-a neamicul'ă me'ă.

Elegia III^a. Durerile lui Ieremia pentru suferințele sale și ale poporului se'ă.

SUNT omul'ă, care a văd'ut'ă suferința supt'ă 3
v'erga mâniei sale:
Condusu-m'a, și m'a făcut'ă să âmbli în în- 2
tunere'ă, și nu în lumină;
Cu adevărat'ă, el'ă întorsu-s'a asupră-mi; în- 3
tins'a asupră-mi mâna sa pe tótă di'ăa.
"Învechit'ă carnea mea și pelea mea; "sfă- 4
rămat'ă ôsele mele.
Zidit'ă val'ă în juru-mi, încunjuratu-m'a cu 5
amăriciune și suferință;
"Pusu-m'a în întunere'ă, ca pre cei morți de 6
demult'ă.
"Îngrăditu-m'a, ca să nu mai es'ă; îngreuiat'ă 7
lanțul'ă me'ă.
Chiar'ă "când'ă strig'ă și mă rog'ă, opresce 8
ruga mea.
Astupat'ă cu petre cioplite căile mele, strâm- 9
bat'ă cărărilo mele.
"Făcutu-s'a mie, ca ursul'ă la pândă, și ca 10
leul'ă în ascun'ădătorile sale.
Abătut'ă căile mele, și "m'a sfâșiat'ă, fă- 11
cutu-m'a nemângăiat'ă.
Întins'ă arcul'ă se'ă, și "pusu-m'a de țintă să- 12
geței.
Înfipt'ă în rărunchii mei "săgețele tolbei sale. 13
Ajuns'am'ă "de ris'ă la tot'ă poporul'ă me'ă, 14
și "de cântecul'ă lor'ă tótă di'ăa.
"Săturatu-m'a de amăriciune, îmbetatu-m'a 15
cu pelin'ă;
Și sdrobotu-mi-a dinți'ă "cu petre; acoperitu- 16
m'a cu cenușă.
Și sufletul'ă me'ă este departe de pace, ui- 17
tat'am'ă fericirea.
"Și di'su-mi-am'ă: Perdutu-s'a încrederea mea 18
și speranța mea în Iehova.
Aducerea-aminte de strimtorarea mea și de 19
mișelia mea *este* ca "pelinul'ă și fiera!
Aduce-și aminte sufletul'ă me'ă *de ele*, și el'ă 20
este sdrobot'ă în lă-întrul'ă me'ă.
Atâta mai am'ă la ânimă, de aceea și sper'ă. 21
"Îndurarea lui Iehova *este*, că m'am'ă fost'ă 22
stins'ă de tot'ă, că mila sa încă nu s'a scurs'ă.
Ea se înno'uesce "pe tótă demânăța; mare 23
este credincioșia ta.
Iehova *este* "moscenirea mea, di'su-și-a sufle- 24
tul'ă me'ă; de aceea voi'ă spera într'insul'ă.

d Ier. 2. 8. & 5.	Ps. 44. 14.	ect.	Cap. 4. 1.
31. & 14. 14.	i Ps. 43. 2. & 50.	n Vers. 2.	Nah. 3. 10.
& 23. 16. & 27.	2.	o Ps. 38. 16. &	v Lev. 26. 29.
14. & 29. 8. 9.	j Iov 16. 9. 10.	89. 42.	Deut. 28. 53.
Ezec. 13. 2.	Ps. 22. 13.	p Vers. 8.	Ier. 19. 9.
e Isa. 58. 1.	Cap. 3. 46.	v Ier. 14. 17.	Cap. 4. 10.
f 1 Reg. 9. 8.	k Ps. 58. 2.	Cap. 1. 16.	Ezec. 5. 10.
Ier. 18. 16.	l Ps. 35. 21.	r Ps. 119. 147.	x Cap. 3. 13. 16.
Nah. 3. 19.	m Lev. 26. 16.	s Ps. 62. 8.	y 2 Cron. 36. 17.
g Ezech. 25. 6.	etc.	t Vers. 11.	z Cap. 3. 43.
h 2 Reg. 19. 21.	Deut. 28. 15.	u Isa. 51. 20.	a Ps. 31. 13.

Ier. 6. 25. &	c Ps. 38. 5, 6. &	13. 7. 8.	i Ier. 9. 15.
46. 5.	143. 3.	g Osea 6. 1.	m Prov. 20. 17.
b Osea 9. 12, 13.	d Iov 3. 23. &	h Iov 7. 20. &	n Ps. 31. 22.
—	19. 8.	16. 12.	o Ier. 9. 15.
Capitul'ă 8.	e Osea 2. 6.	Ps. 38. 2.	p Mal. 3. 6.
a Iov 16. 8.	f Iov 30. 20.	i Iov 6. 4.	q Isa. 33. 2.
b Ps. 51. 8.	Ps. 22. 2.	j Iov 20. 7.	r Ps. 16. 5. &
Isa. 38. 13.	f Iov 10. 16.	k Iov 30. 9.	73. 26. & 119.
Ier. 50. 17.	Isa. 38. 13.	Ps. 69. 12.	57.
	Osea 5. 14. &	Vers. 63.	Ier. 10. 16.

- 25 Bună *eset* Iehova pentru cei "ce-lă ascéptă, pentru sufletulă *ce-lă* caută.
- 26 Bine *este* a spera "și a ascepta in linisce mēntuirea lui Iehova.
- 27 "Bine *este* pentru omă, să pórte jugulă in tēnerețā sa;
- 28 "Să ședă și să tacă, căci i l'a pusă *D-șe*;
- 29 "Să pună gura sa in țerānă, de este vr'o speranță;
- 30 "Să-și dee obrazulă la celă ce-lă lovesce; să se îndestuleze de ocară.
- 31 "Căci Iehova nu lepădă pentru totă-dé-una;
- 32 Ci de întristeză, apoi și miluesce duple mulțimea îndurării sale.
- 33 Căci "nici strimtoréză nici întristeză bucurosă pre fiilă ómeniloră.
- 34 Cândă se calcă in picioră toți cei încătușați ai pământulă;
- 35 Cândă se strâmbătașce dreptulă omulă inaintea feței celă Pré-înaltă;
- 36 Cândă se nedreptătesce ună omă in judecată; ^b Iehova aă nu vede *acestea*?
- 37 Cine ^a dice: "Să se facă", fără ca Iehova să nu ordineză?
- 38 Aă ^a răulă și binele nu esă din gura celă Pré-înaltă?
- 39 "De ce *decă* ară murmura omulă ce trăesce, / omulă pentru pedépsa păcateloră sale?
- 40 Să căutămă căile năstre, să le cercetămă, și să ne întorcemă la Iehova.
- 41 "Să înălțămă ânimele cu mânele *năstre* spre Dumneșe in ceriă, *dicēndū*:
- 42 ^a Păcătuită-mă, resculatu-ne-amă; și nu ne-ai iertatū.
- 43 Învelitu-te-ai cu mânia și ne-ai urmărită; "omoritu-ne-ai fără cruțare.
- 44 Învelitu-te-ai cu năori, / ca să nu străbată la tine rugăciunea *năstră*.
- 45 Făcutu-ne-ai ca ^a gunoiă și lepădatură între popóre.
- 46 "Toți neamicilă nostri deschisău gura loră asupră-ni.
- 47 "Frica și cursa, "pustiirea și nimicirea venitău asupră-ni.
- 48 "Răuri de apă vérsă ochiulă meă pentru nimicirea fiiceilă poporului meă.
- 49 "Ochiulă meă lăcriméză, și nu se opresce, și nu află repausă,
- 50 Până cândă Iehova din ceriă "se va uita și va privi.
- 51 Ochiu-mă meă întristeză pentru tôte fiicele cetăței mele.

- Urmărescu-mă neamicilă meă "fără cuvēntă, 52 ca pre o pasere.
- Nimicitău viéta mea "in grópă, "aruncândă 53 cu petre asupră-mi.
- "Revērsatu-său apele preste capulă meă; 54 "dis'amă: "Sunt perdută!"
- "Eă chiāmă numele teă, Iehova, din grópa 55 cea mai adâncă.
- "Audi vócea mea, nu ascunde urechiă ta de 56 la chiāmarea mea, de la strigarea mea.
- In diăa, in care te chiāmă, "apropiă-te; di: 57 "Nu te teme."
- "Apără, Iehova, dreptatea mea; ^b mēntue 58 viéta mea.
- Veđi, Iehova, nedreptatea, ce mi se face; "ju- 59 decă judecata mea.
- Veđi tôte resbunările loră, tôte ^a uneltirile 60 loră asupră-mi.
- Audi, Iehova, ocărele loră, tôte uneltirile 61 loră asupră-mi:
- Cuvintele celoră ce s'aă sculată asupră-mi, 62 și planurile loră asupră-mi in tótă diăa.
- Caută, cândă ei "ședă și cândă se scólă, / eă 63 sânt de cânteculă loră.
- "Resplatesce-li, Iehova, duple lucrulă mâne- 64 loră loră.
- Dă-li învērtoșare de ânimă, blăstemulă teă 65 asupră-li!
- Urmăresce-i cu mâniă, și stērpesce-i ^a de supț 66 "ceriurile lui Iehova.

Elegia IV^a. Miseria feliuriteloră clase ale poporului.

- CUMĂ s'a întunecată aurulă! cumă s'a 4 schimbată aurulă celă fină!
- Cumă petrele sanctuarului s'aă imprăsciată "prin colțurile uliteloră!
- Cumă fiilă cei scumpi ai Sionului, cari ca aurulă celă mai curată oraă prețuiți,
- S'aă socotitū ^b ca vasele de lută, lucru ală mâneloră olarului!
- Chiără și balauri aplécă țitele, și alăptéză 3 puilă loră;
- Dară fiica poporului meă *făcutu-s'a* crudă "ca struțiă deșertului.
- "Limba sugătorului de sete lipitu-s'a de ce- 4 riulă gurei sale!
- "Cerutău pâne prunciă, *dară* nu era nici cine să li o rupă.
- Cei ce mâncaă bucate alese, peritău pe ulițe; 5 Cei crescuți in purpură / îmbrăciășatău grămădele de gunoiă.

^a Ps. 130. 6.
Isa. 30. 18.
Mic. 7. 7.
^t Ps. 37. 7.
^u Ps. 94. 12. &
119. 71.
^v Ier. 15. 17.
Cap. 2. 10.
^y Iov. 42. 6.
Isa. 50. 6.
Mat. 5. 39.

^s Ps. 94. 14.
^a Ezech. 33. 11.
Ebr. 13. 10.
^b Hab. 1. 13.
^c Ps. 33. 9.
^d Iov. 3. 10.
Isa. 45. 7.
Amos. 3. 6.
^e Prov. 19. 3.
^f Mic. 7. 9.
^g Ps. 86. 4.

^h Dan. 9. 5.
ⁱ Cap. 2. 2, 17, 21.
^j Vers. 8.
^k 1 Cor. 4. 13.
^l Cap. 2. 16.
^m Isa. 24. 17.
Ier. 48. 43.
ⁿ Isa. 51. 19.
^o Ier. 4. 19. &

9. 1. & 14. 17.
Cap. 3. 11.
^p Ps. 77. 3.
Cap. 1. 16.
^q Isa. 63. 15.
^r Ps. 35. 7, 19.
& 69. 4. & 109.
3. & 119. 161.
^s Ier. 37. 16. &
38. 6, 9, 10.

^t Dan. 6. 17.
^u Ps. 69. 2. &
124. 4, 5.
^v Ps. 31. 22.
Isa. 38. 10, 11.
Vers. 18.
^w Ps. 130. 1.
Iona. 2. 2.
^y Ps. 3. 4. & 6.
8. & 18. 6. &

66. 19. & 116.
1.
^z Iac. 4. 8.
^a Ps. 35. 1.
Ier. 51. 36.
^b Ps. 71. 23.
^c Ps. 9. 4. & 35.
23.
^d Ier. 11. 19.
^e Ps. 139. 2.

^f Vers. 14.
^g Ps. 38. 4.
Veđi Ier. 11.
30.
^h Tim. 4. 14.
ⁱ Deut. 25. 19.
Ier. 10. 11.
^j Ps. 8. 3.

^k Cap. 2. 19.
^l Isa. 30. 14.
Ier. 19. 11.
^m 2 Cor. 4. 7.
ⁿ Iov. 39. 14, 16.
^o Ps. 22. 15.
^p Veđi cap. 2.
11, 12.
^q Iov. 24. 8.

- 6 Și pedépsa fără-de-legei fiicei poporului meu
mai mare este de câtă pedépsa păcatului
Sodomei,
Care ^asurpatu-s'a într'o clipă, fără ca mână
de om să se fi ostenit pentru acesta.
- 7 Mai marii sei mai curați erau de câtă o-
mătulă, mai albi de câtă laptele,
Mai strălucitori cu chipul decâtă mǎrgé-
nulă, și fața loră decâtă safirulă;
8 Dară ^aacumă ^bintunecatu-s'a fața loră mai
multă decâtă negrăla; pe uliță nu se mai
cunoscă;
^cLipitu-s'a pelea loră de ósele loră; usca-
tu-s'a, ajuns'a ca lemnulă.
- 9 Cei uciși de sabiă mai norociți sânt decâtă
cei uciși de fómé;
Căci acestia perit'au încetul cu încetul,
străpunși de lipsa ródeloră câmpului.
- 10 ^dMănele femeeloră ^eceloră doióse fert'au pre
copiul loră;
Fostu-li-au ^fspre mǎncare in *timpulă* sfără-
mărei fiicei poporului meu!
- 11 Iehova îndestulatu-și-a mânia, ^gversat'a a-
prinderea mǎniei sale,
Și in Sionă ^haprins'a focă, ce a mistuită te-
meliele lui.
- 12 Nu au cređută regilă pământului, și toți lo-
cutorilă lumei,
Că va intra apăsătorulă și neamiculă in por-
țele Ierusalimului.
- 13 *Întemplatu-s'a acesta* ⁱpentru păcatele profe-
ților sei, și pentru fără-de-legile preuți-
loră sei,
^jCari vǎrsaă sângele celoră drepti in međi-
loculă lui.
- 14 Rătăcitu-s'au ^kca orbii in ulițe, ^lmânjitu-s'au
cu sânge,
^mÎncătu nimenea nu mai putu să se atingă
de vestimintele loră.
- 15 „Dați-vé îndereptă, ⁿnecurațiloră!“ strigău
cătră d'înșii: dați-vé îndereptă, dați-vé în-
dereptă! nu vé atingeți ^ode noi!
Și cândă fugiaă și rătăciaă, ^pdisu-s'a între
popóre:
„Să nu mai locuască ^qcu noi“.
- 16 Mânia lui Iehova i-a împrăsciată, și elă nu
mai caută spre d'înșii;
^rNu caută la fața preuțiloră, nu miluesc
pre cei bătrâni.
- 17 Și pre cândă încă eramă, ^sochii nostri lân-
cedit'au duple zădarniculă nostru aju-
tătoră;

- Pre cândă încă speranță aveamă, speramă
într'ună poporă, ^tce nu putea să ne mântuie.
^uEi pândescă pașilă nostri, ca să nu ămblămă 18
pe ulițele nóstre;
Apropiatu-s'a sfârșitulă nostru, ^vđilele nóstre
s'au împlinită, da, ^wvenit'a sfârșitulă nostru.
Următorilă nostri sânt ^xmai ușoră decâtă vul- 19
turiilă ceriului;
Urmăritu-ne-au prin munți, pânditu-ne-au
in pustii.
^ySufierea năriloră nóstre, unsulă lui Iehova, 20
^zprinsu-s'a in grópele loră,
Acela de care diceamă:
„Suptă umbra lui vomă trăi între popóre.“
^{aa}Bucură-te și desfăteză-te, fiica Edomului, 21
cea ce locuesc in pământulă Uză!
Trece-va și la tine ^{ab}cupa; îmbăta-te-vei, și
te vei desgoli.
Fiică a Sionului! ^{ac}pedépsa fără-de-legei tale 22
împlinitu-s'a, elă nu te va mai strămuta;
Dară ^{ad}va pedepsi fără-de-legea ta, fiică a
Edomului, descoperi-va păcatele tale.

*Elegia Va. Poporulă plânge păcatele și suferin-
țele sale, și se rogă pentru îndurare.*

- ^{ae}**A**DĂ-ți aminte, Iehova, de cele ce s'au 5
făcută cu noi;
Caută, și veđi ^{af}ocara nóstă.
^{ag}Moscenirea nóstă întorsu-s'a la alții, 2
Casele nóstre la străini.
Ajuns'amă orfană, fără de părinți, 3
Mumele nóstre, véduve.
Pe bani bǎut'amă apa nóstă; 4
Cumpǎratu-ni-amă lemnele nóstre.
^{ah}Până la grumază ne urmăresc; 5
Ne ostenimă, și nu avemă repaus.
^{ai}Întins'amă mâna nóstă ^{aj}la Egipteni, 6
La Asirieni, ca să ne îndestulămă de pâne.
^{ak}Pecătuat'au părinții nostri, și ^{al}nu mai sânt, 7
Și noi purtămă fără-de-legile loră.
^{am}Servii stǎpǎnescă asupra-ni; 8
Nu este cine să ne răpescă din mâna loră.
Ni aducemă pânea ^{an}cu prețulă vieței nóstre, 9
De téma sǎbiei pustiiului.
Ca ună cuptoră arde ^{ao}pelea pe noi, 10
De aprinderea fóméi,
^{ap}Silit'au femeele nóstre in Sionă, 11
Și feciórele in cetățile lui Iuda.
Mai marii nostri ^{aq}spǎnduratu-s'au de ei, 12
^{ar}Fețele bătrăniloră n'au onorată.
Tēnerii fost'au puși ^{as}să răpǎnescă, 13
Și copii au căđută supă ^{at}popóra lemneloră.

g Fac. 19. 25.	n Deut. 32. 22.	q Jer. 2. 34.	r Num. 19. 16.	s Ezec. 29. 16.	t Cap. 2. 9.	u Isa. 40. 2.	v Neh. 5. 15.
h Cap. 5. 10.	o Jer. 5. 31. &	r Num. 19. 16.	s Ezec. 29. 16.	v 2 Reg. 25. 4.	a Ier. 52. 6.	e Ps. 137. 7.	j Iov. 30. 30.
i Ps. 102. 5.	p 6. 13. & 14. 14.	t Lev. 13. 45.	u 2 Reg. 24. 7.	x Ezec. 7. 2, 3,	b Aseme. Eccl.	f Isa. 50. 15.	k Isa. 13. 16.
j Cap. 2. 20.	q 23. 11, 21.	u 2 Reg. 24. 7.	y Deut. 28. 49.	z Amos 8. 2.	c Ier. 25. 15, 16,	g Ier. 31. 29.	l Isa. 47. 6.
k Isa. 49. 15.	r Ezec. 23. 26,	z Amos 8. 2.	z Amos 8. 2.	aa Ps. 89. 50, 51.	d Ps. 79. 4.	h Fac. 42. 13.	m Iudc. 16. 21.
l Deut. 28. 57.	s Zef. 3. 4.	aa Ps. 89. 50, 51.	aa Ps. 89. 50, 51.	e Cap. 2. 15.	e Ps. 79. 1.	i Zech. 1. 5.	
m Ier. 7. 20.	p Mat. 23. 31,	ab Ier. 37. 7.	ab Ier. 37. 7.	f Obad. 10.			

- 14 Bétrâniî încetat'a'au *de a şedé* in judecată,
Şi tēneriî de a mai cânta.
- 15 Încetat'a bucuria ânimelorū nōstre;
Danşurile nōstre prefăcutu-s'au in bocetū.
- 16 Cădūt'a * cununa *de pe* capulū nostru;
Vai de noi! căci amū pēcătuitū.
- 17 De aceea ° bolnavă este ânima nōstră,
° De aceea ochiî nostri s'au întunecatū,
- 18 Pentru muntele Sionului, ce este pustiiū;
Preâmbălă-se vulpie in elū.
- Iehova, tu ° tronezi in eternū : 19
° Tronulū teū *este* din generaţiune in gene-
raţiune.
° De ce să ne uiţi pentru totū-dé-una ? 20
Să ne părăsesci atâta timpū?
° Întorce-ne, Iehova, la tine, 21
Şi ne vomū întorce; innoūesce şilele nōstre,
ca mai 'nainte.
Lepēdatu-ne-ai cu totulū : 22
Mâniātu-te-ai asupra-ni fōrte.

CARTEA LUÎ EZEKIELŪ.

Visiunea dumnezească de Ezekielū; şi misiunea sa şi dētoriele sale de profetū; şi îmbărbăfări.

- 1 **I**N anulū alū trei-decelea, in luna a patra,
la cinci a lunei, pre-cândū eramū cu
cei prinşi ° lūngă riulū Chebarū, ° deschisu-s'a
ceriulū, şi amū vēdūtū ° visiuni dumnezeesci.
- 2 In ştiua a cincea a lunei, care *era* anulū
alū cincelea alū ° captivităţei regelui Iehoia-
chinū, A fostū cuvēntulū lui Iehova către
Ezekielū, preutulū, fiulū lui Buzi, in pā-
mēntulū Chaldeilorū, lūngă riulū Chebarū,
şi acolo ° mâna lui Iehova a fostū asupra-î.
- 4 Amū vēdūtū, şi ecce, ° unū vērtejū venia
° de la mēdă-nōpte, unū nōorū mare, şi fo-
culū inlāntuindu-se; şi in jurulū nōorului *era*
strălucire, şi in mēdilocolū foculū ca colō-
rea aramei de aurū.
- 5 ° Şi in mēdilocolū lui *se vedea* chipulū a
patru animale. Şi ° acesta *era* privirea lorū:
6 aveaū ° chipū de omū. Şi fie-care avea pa-
7 tru feçe, şi fie-care avea patru aripī. Şi
piciorēle lorū *eraū* piciorē drepte; şi talpa
piciorēlorū lorū *semēna* cu talpa copitei
vişelului; şi scānteiaū ° ca colōrea aramei
8 strălucitōre. ° Şi *aveaū* mână de omū suptū
aripele lorū la *tōte* patru părţile lorū; şi
9 *tōte* patru aveaū feçe şi aripī. ° Aripele
lorū se prindeaū una de alta; şi ° mergēndū
nu se înturnaū, ci fie-care mergea dreptū
10 înainte. Cātū pentru ° chipulū feçelorū lorū,
tōte patru ° aveaū *câte* o faţă de omū; ° şi *a-*
veaū *câte* o faţă de leū la drēpta; ° şi *tōte*
11 patru aveaū *câte* o faţă de vulturū. Aşa
eraū feçe-le lorū; şi aripele lorū *eraū* întinse
- in susū; *câte* dūoē la fie-care se prindeaū
una de alta, şi ° *câte* dūoē acoperiaū corpu-
rile lorū. Şi ° mergeaū fie-care dreptū îna- 12
inte; ° in cotro *li* *era* datū să mērgă, mer-
geaū; şi ° mergēndū nu se înturnaū. Cātū 13
pentru chipulū animalelorū, privirea lorū
era asemenea cārbunilorū de focū aprinşi,
° ca privirea făclielorū; foculū se purta pr'in-
tre animale; şi strălucia, şi fulgerū eşiă
din focū. Şi animalele, ° alergāndū şi întor- 14
cēndu-se, ° *eraū* la privire ca fulgerulū.
- Amū mai vēdūtū animalele, şi ecce, *era* 15
şi ° o rōtă pe pāmēntū aprōpe de animale
la *tōte* patru feçe-le lorū. ° Privirea rōtelorū 16
şi lucrulū lorū *era* ° ca colōrea de crisolitū;
tōte patru unū chipū aveaū; şi privirea lorū
şi lucrulū lorū *eraū* ca şi cumū arū fi rōtă
in rōtă. Cāndū voiaū să mērgă, putură să 17
mērgă in *tōte* patru laturile lorū; ° şi mer-
gēndū nu se învērtaū. Erū obezele lorū 18
eraū aşa de înalte, că făceaū spaimă; şi
obezele a *tōte* patru rotele *eraū* de jurū îm-
prejurū ° pline de ochi.
- Şi ° cāndū animalele mergeaū, mergeaū şi 19
rōtele lūngă d'insele: şi cāndū animalele se
înăltaū de la pāmēntū, se înăltaū şi rōtele.
° Unde li *era* datū să mērgă, ele *acolo* mer- 20
geaū; *că* într' *acolo* li *era* datū să mērgă;
şi rōtele se înăltaū împreună cu ele; ° căci
spiritulū animalelorū *era* in rōţi. ° Cāndū mer- 21
geaū acele, mergeaū şi *acestea*; şi cāndū a-
celea stăteaū, stăteaū şi *acestea*; şi cāndū
acelea se înăltaū de la pāmēntū, şi rōtele

° Iov 19. 9.
Ps. 89. 39.
° Cap. 1. 23.
° Ps. 6. 7.
Cap. 3. 11.
° Ps. 9. 7. & 10.
16. & 29. 10.
& 90. 3. & 102.
13. 26. 27. &
145. 13.

Hab. 1. 12.
° Ps. 45. 6.
° Ps. 13. 1.
° Ps. 30. 3, 7, 19.
Ier. 31. 13.
—
EZEKIEL.
—
Capitulū 1.
° Vers. 3.

Cap. 3. 15, 23.
& 10. 15, 20.
22. & 43. 3.
° Aşa. Mat. 3.
16.
Eapt. 7. 56. &
10. 11.
Apoc. 19. 11.
° Cap. 8. 3.
° 2 Reg. 24. 12,

15.
° 1 Reg. 18. 46.
2 Reg. 3. 15.
Cap. 3. 14, 22.
& 8. 1. & 40.
1.
° Ier. 23. 19. &
25. 32.
° Ier. 1. 14. &

4. 6. & 6. 1.
° Apoc. 4. 6, etc.
° Cap. 10. 8, etc.
° Vers. 10.
Cap. 10. 14, 21.
° Dan. 10. 6.
Apoc. 1. 15.
° Cap. 10. 8, 21.
° Vers. 11.

° Vers. 12.
Cap. 10. 11.
° Vedī Apoc. 4.
7.
° Num. 2. 10.
° Num. 2. 3.
° Num. 2. 18.
° Num. 2. 25.
° Isa. 6. 2.

° Vers. 9.
Cap. 10. 22.
° Vers. 20.
° Vers. 9, 17.
° Apoc. 4. 5.
° Zech. 4. 10.
° Mat. 24. 27.
° Cap. 10. 9.
° Cap. 10. 9, 10.

° Dan. 10. 6.
° Vers. 12.
° Cap. 10. 12.
Zech. 4. 10.
° Cap. 10. 16, 17.
° Vers. 12.
° Cap. 10. 17.
° Vers. 19, 20.
Cap. 10. 17.

se înălțau împreună cu ele; căci spiritul animalelor *era* în roți.

22 * Și chipul de boltă *era* de asupra capetelor animalelor, ca colorea cristalului strălucitor, întinsă pe desupra capetelor lor.

23 Și de desuptul bolței aripele *erau*, îndreptate una către cea-l-altă; fie-care avea câte

24 două aripi, cari li acoperiau corpurile. * Și cându âmbiau, auđiamu bătaia aripelor lor, "ca sunetul de ape puternice, ca "tunetul celui A-tot-puternic; și vócea vorbeii lor *era* ca sgomotulú óstei; și cându stăteau, lăsaú în josú aripele lor.

25 Și o vóce resuna de deasupra bolței, ce *era* preste capulú lor; cându ele stăteau, lăsaú în josú aripele lor.

26 ° Și desupra bolței, ce *era* preste capulú lor, se vedea chipul de tron, * asemenea petrei de safir, și pe chipul de tron se vedea altú chip, asemenea unui om ce ședea pe tron.

27 * Și am vedutú ca colórea de a-ramă de aur, asemenea unui foc, în lă-intru și împrejur; de la chipul cópselor omului în sus, și de la chipul cópselor lui în josú vedut'amu chipul de foc, ce strălucia de jurú împrejur. Și *era* privirea acestei străluciri de jurú împrejur * asemenea curcubeului, care se face în nórú intr'o ți de plóia.

* Privirea chipului mării lui Iehova *era* acésta. Și vedend'o, ' căđut'amu pe fața mea. Și amú ai ăitú vócea vorbindú:

2 SI ăis'a către mine: Fiulú omului, " stă pe piclórele tale, și voiú vorbi cu tine.

2 Și cumú a vorbitú cu mine, * intrat'a în mine spiritulú, și pusu-m'a pe piclórele mele; și amú audítú pre celú ce vorbía cu mine.

3 Și ăis'a către mine: Fiulú omului, eú te trămetú la fiú lui Israelú, către poporulú resculătoriú, care s'a resculatú asupră-mi; * ei și părinții lorú ruptu-s'au de mine până în ăiua de astă-đi; * Sút fi obraznici și cu ánimă îndereptnică. Eú te trămetú la d'insii, și vei ăice către ei: Așa

5 ăice Iehova, Domnulú; * Și ei, seú de te vorú asculta, seú de se vorú lăsa, (căci sút o casă resculătoare), ' vorú sci, că unú profetú a fostú între ei.

6 Și tu, fiulú omului, * nu te teme de d'insii, și nu te spăiménda de cuvintele lor, de și fi-vorú pentru tine * pălămiđi și spini, și vei sta între ei ca scorpiele; * nu te teme de cuvintele lor, nici de fața lorú să nu te

inspăiménti, ' de și ei sút o casă neascultătoare. * Și spune-li cuvintele mele, 'seú de te vorú asculta, seú de se vorú lăsa; căci sút neascultători.

8 Eru tu, fiulú omului, ascultă aceea ce eú 'ți ăicú: Nu fi neascultătorú ca acésta casă neascultătoare; deschide gura ta, "și mănâncă aceea ce-ți daú. Și amú vedutú, și 9 éccé, "o mână întinsă spre mine, care ținea " unú tuiú de carte. Și l'a desfășuratú înaintea mea, și *era* scrisú și în lă-intru și în afară; și în elú *erau* scrise bociri, plângerí și văitări.

SI ăis'a către mine: Fiulú omului, mănâncă aceea ce afi; * mănâncă acéstú tuiú; și mergi, și vorbește casei lui Israelú. Deci amú deschisú gura mea, și-mi dádu să mănâncú acelú tuiú. Și ăis'a către mine: Fiulú omului, fă să mănânce pântecetele teú, și împle mênuntaiele tale cu acéstú tuiú, ce-ți daú. Și l'amú mánăcatú, și *era* în gura mea dulce " ca mierea.

Si ăis'a către mine: Fiulú omului, mergi de te du la casa lui Israelú, și vorbește cuvintele mele către d'insii. Căci nu escú trămesú către unú poporú adâncú la cuvântú și greú la limbă, ci către casa lui Israelú; Nu către popóre multe, adânci la cuvântú și grele la limbă, a căroră cuvinte nu le înțelegi. Cu adevératú, ' de te așú trămete către acestea, ele te-arú asculta. Dară casa lui Israelú nu va voi să te asculte, * căci pre mine nu voiescú să mă asculte; ' căci tótá casa lui Israelú este sfruntată și cu ánimă îndereptnică. Éccé, imputerit'amu obraznicia ta asupra obrásniciei lorú, și sfruntarea ta asupra sfruntărei lorú; Și făcut'amu fruntea ta " ca unú diamantú, mai tare decâtú cremenea; " nu te teme de d'insii, și nu te spăiménda de fața lorú, de și sút o casă neascultătoare.

Si ăis'a către mine: Fiulú omului, íe în ánima ta, și ascultă cu urechile tale tóte cuvintele mele, pre cari 'ți le voiú ăice. Mergi și te du la cei din captivitate, la fiú poporului teú, și li vorbește, și li spune: Așa ăice Iehova, Domnulú; seú de te vorú asculta, seú de se vorú lăsa.

Si 'm'a rădicatú spiritulú, și amú audítú d'inapoia mea vuetú de cutremurú mare, care ăicea: "Bine-cuvéntată fie mărirea lui Iehova din loculú seú." Si amú audítú bătaia aripelorú, animalelorú cari se lovía una

k Cap. 10. 1.	p Esod. 24. 10.	Apoc. 1. 17.	e Cap. 8. 11, 26,	1 Pet. 3. 14.	Capulú 3.	23.	i Cap. 2. 5, 7.
l Cap. 10. 5.	q Cap. 8. 2.	Capulú 2.	27.	j Cap. 3. 9, 26,	a Cap. 2. 8, 9.	e Ioan 15. 20.	j Vers. 27.
m Cap. 43. 2.	r Apoc. 4. 3. &	a Dan. 10. 11.	f Cap. 33. 33.	k Ier. 1. 7, 17.	b Apoc. 10. 9.	f Cap. 2. 4.	j Vers. 14.
n Dan. 10. 6.	10. 1.	b Cap. 3. 24.	g Ier. 1. 8, 17.	l Vers. 5.	c Apoc. 10. 9.	g Isa. 50. 7.	Cap. 8. 3.
o Apoc. 1. 15.	s Cap. 3. 23. &	c Ier. 3. 25.	h Isa. 9. 15.	m Apoc. 10. 9.	d Mat. 11. 21,	h Ier. 1. 18. &	Veđi Reg. 18.
p Iov 37. 4, 5.	8. 4.	Cap. 20. 18,	i Ier. 6. 28.	n Cap. 8. 3.	e Ps. 19. 10. &	15. 20.	12.
q Ps. 29. 3, 4, 6.	s Cap. 3. 23.	21, 30.	j Mic. 7. 4.	o Cap. 8. 1.	f Ps. 119. 105.	Mic. 8. 8.	2 Reg. 2. 16.
r Ps. 68. 33.	Dan. 8. 17.	d Cap. 3. 7.	k Cap. 3. 9.		g Ier. 1. 8, 17.	Cap. 2. 6.	Fapt. 8. 39.
s Cap. 10. 1.	Fapt. 9. 4.						

de alta și duruitul rôtelor în același timp,
14 și vuetă de cutremur mare. Și *m'a rădicat
spiritul, și m'a luat; și am mers cu amări-
ciune, în aprinderea spiritului meu; și 'mâna
lui Iehova era tare preste mine.

*Mai multe învățături date profetului, ca să-lu pre-
gătescă a vorbi către popor, și predici de necă-
surile, cari au să vină asupra Iudeilor.*

15 Atunci am venit la cei din captivitate
la Telū-Abibū, cari locuiau lângă riulū Che-
barū, și am ședut și eu acolo, unde șe-
deau ei, și am rămas acolo între d'inșii
îngrozit șapte zile.

16 Și la sfârșitul celor șapte zile, cuvên-
tulū lui Iehova a fost către mine, dicendū;
17 "Fiulū omulū, pusu-te-am păzitorū preste
casa lui Israel; ascultă deci cuvântū din

18 gura mea, și descéptă-i de la mine. Cândū
dicū celui nelegiuit: „Veī muri,“ și tu nu-lū
vei descepta, și nu vei vorbi desceptându-
lū, ca celū nelegiuit să se întorcă de la ca-
lea sa cea nelegiuită, ca să-și mēntuie viēța,
acelū nelegiuit *muri-va în fără-de-legea sa;
dară din mâna ta voiū cere sângele seū.

19 Erū de vei descepta pre celū nelegiuit, și
elū nu se va întorcede de la nelegiuirea sa
și de la calea sa nelegiuită, elū muri-va în
fără-de-legea sa; dară tu 'ți vei scăpa su-
fletulū.

20 Așa și dacă celū dreptū se va abate de
la dreptatea sa și va face fără-de-lege, pu-
ne-voiū *pētrā* de poticnire înaintea lui, și
elū va muri; pentru că nu l'ai desceptatū,
elū va muri în păcatulū seū; nu se vorū a-
minti dreptățile, pre cari le-a făcutū; dară

21 din mâna ta voiū cere sângele seū. Dară
dacă tu vei descepta pre celū dreptū, ca
celū dreptū să nu păcātuēscă, și elū nu va
păcātu; elū va trăi, pentru-că a fostū de-
sceptatū; și tu 'ți vei scăpa sufletulū.

22 "Și a fostū acolo mâna lui Iehova asu-
pră-mi, și dis'a către mine: Scólă-te, 'eși la
vare, și acolo voiū vorbi cu tine. Deci m'am
sculatū și am eșitū la vare; și éccē "mărirea
lui Iehova sta acolo, ca mărirea, pre care
"amū vēdūt' o lângă riulū Chebarū; și amū

24 cădūtū pe fața mea. Și 'a intratū Spiritulū
în mine, m'a pusū pe piclórele mele, și a
vorbitū către mine, și a disū către mine:
Mergi de te închide în lă-intrulū casei tale.

25 Și tu, fiulū omulū, éccē "pune-te-vorū în fu-
niū, și te vorū lega cu d'insele, ca să nu eși
26 între ei. "Și voiū lipi limba ta de ceriulū
gurei tale, vei fi mutū, și nu vei fi pentru

d'inșii omū muștrătorū; *căci sūnt o casă
neascultătoare. "Dară cândū voiū vorbi către 27
tine, deschide-voiū gura ta, și li vei dice:
"Așa dice Iehova, Domnulū: Celū ce aude,
să audă: și celū ce se lasă, să se lase; *căci
sūnt o casă neascultătoare.

SI tu, fiulū omulū, iē-ți o cărămidă, și 4
pune-o înaintea ta, și sēpă pe d'insa o
cetate, Ierusalimulū. Și pune impresurare în 2
în juru-i, zidesce întărituri împotriva ei, și
rēdică valū în jurulū ei; atuncea pune ta-
beră împotriva ei, și rēdică berbeci asupră-i
3 de jurū împrejurū. Și iē-ți o placă de ferū,
și o pune ca zidiū de ferū între tine și ce-
tate, și îndrēptă fața ta spre ea, ca ea să
fie impresurată, și așa o vei impresura.
"Semnū va fi acesta pentru casa lui Israelū.

Și tu culcă-te pe cōsta stângă, și pune 4
fără-de-legea casei lui Israelū preste ea;
dupre numărulū dīlelorū, ce vei sta culcatū
pe ea, vei purta fără-de-legea lorū. Căci pune-
5 voiū preste tine anī fără-de-legei lorū, du-
pre numărulū dīlelorū, trei sute nouē-deci
de dīle; și *așa vei purta fără-de-legea ca-
sei lui Israelū. Și după ce vei fi implinitū 6
aceste dīle, culcă-te apoi pe cōsta drēptă;
și vei purta fără-de-legea casei lui Iuda pa-
tru-deci de dīle; eū pusu-ți-amū pentru unū
anū dīua.

Și-ți vei întorcede fața spre impresurarea 7
Ierusalimulū, și bračilū teū va fi golū, și
vei profēti asupră-i. "Și éccē pune-te-voiū în 8
funiū, și nu te vei întorcede de pe o cōstă pe
alta, până nu vei sfârși dīlele impresurarei.

Și iē-ți grăū, orzū, bobī, linte, meiū și alacū, 9
și le pune într'unū vasū, și fă-ți din acestea
pāni; dupre numărulū dīlelorū, ce vei sta
culcatū pe cōstă-ți, trei sute nouē-deci de
dīle, vei mânca din ele. Și măncarea, ce 10
vei mânca, va fi cu măsură, două-deci de
sicli pe dī: din cândū în cândū vei mânca

din ele. Și apă vei bé cu măsură, o șesi- 11
me de hinū; și vei bé din cândū în cândū.
Și o vei mânca, ca pre turte de orzū, pre 12
cari le vei cōce în balega lepēdaturei omu-
lū înaintea ochilorū lorū.

Și a disū Iehova: Așa "vorū mânca fii 13
lui Israelū pânea lorū, spurcată, între popórele
pr'între cari 'i voiū imprăscia.

Și amū disū: "Ah! Iehova, Dōmne, éccē 14
sufletulū meū nu s'a spurcatū încă; căci
din tēnereța mea până acumū n'amū mân-
catū nici mortăciune seū sfāsciată; și nici a
intratū în gura mea carne de uriciune.

Și dis'a către mine: Éccē, 'ți dāū bale- 15

k Vers. 13.
Cap. 8. 3.
1 2 Reg. 3. 15.
Cap. 1. 3. &
8. 1. & 37. 1.
m Iov 2. 13.

Ps. 137. 1.
n Cap. 33. 7, 8,
9.
o Isa. 52. 8. &
58. 10. & 69. 6.
Ier. 6. 17.

p Cap. 33. 6.
Ioan 8. 31. 24.
q Isa. 49. 4. 5.
Fapt. 20. 26.
r Cap. 18. 24. &
33. 12, 13.

s Vers. 14.
Cap. 1. 3.
t Cap. 8. 4.
u Cap. 1. 28.
v Cap. 1. 1.
w Cap. 1. 28.

y Cap. 2. 2.
z Cap. 4. 8.
a Cap. 24. 27.
Luc. 1. 20, 22.
b Cap. 2. 5, 6,
7.

c Cap. 24. 27. &
33. 27.
d Vers. 11.
e Vers. 9. 26.
Cap. 12. 2, 3.
—

Capitul 4.
a Cap. 12. 6, 11.
& 24. 24, 27.
b Num. 14. 34.
c Cap. 3. 25.
d Osea 9. 3.

e Fapt. 10. 14.
f Ezech. 22. 31.
Lev. 11. 40. &
17. 15.
g Deut. 14. 3.
Isa. 65. 4.

- gă de boi în loc de lepădătura omului, și cu acesta vei coci pâinea ta.
- 16 Și ^{dis}a către mine: Fiul omului, ^{eccē}, eu voi sfărâma în Ierusalim ^{toégul}pânei; și vor ^{mânca} pâne cu cumpenă și cu grijă; și vor ^{bé} apă cu măsură și cu încremenire. Căci vor duce lipsă de pâne și de apă; și vor căuta unul la altul cu încremenire, și vor ^{peri} prin fără-de-legea lor.
- 5 **S**I tu, fiul omului, ie-ți un ^{cuțit} as-cuțit, brieu de bărbier să-ți iei, ^ași trece-ți-lu pe cap și pe barbă; și ie-ți o ²cumpenă cu talgere, și imparte ^{pêrul}; ^otreime să o arzi în foc în meșlocul ^{ce}tăței, când se vor împlini ^așilele impresurării, și o treime să o iei, și să o tai cu cuțitul împrejur; și o treime să o imprășci în vânt; și eu voi scote după ea sabie. ^oȘi să iei pușcă ^{peri}, și-i lăga la pôlele tale. Atuncea din acestia să mai iei, să-i ^{arunci} în meșlocul focului, și să-i arzi cu foc; va eși din ei foc în totă casa lui Israel.
- 5 Așa ^{dice} Iehova, Domnul: Acesta este Ierusalimul; ^{Eccē} l'am pus în meșlocul popórelor și țerelor din jurul lui.
- 6 Dară el ^{rescultau}-s'a ^{impotriva} judecătelor mele, cu mai rea înrutățire de cât a popórelor, și ^{impotriva} aședămintelor mele mai mult de cât țerele din jurul se. Căci au lepădat judecățele mele și aședămintele mele; N'au ^{amblat} într'insele.
- 7 De aceea așa ^{dice} Iehova, Domnul: Pentru că v'ați ^{infuriat} mai mult de cât popórele din jurul vostru, Neamblând în aședămintele mele, și n'ați ^{făcut} judecățele mele; și ^{nici} ^{măcar} duple datinele popórelor din jurul vostru n'ați ^{făcut}:
- 8 De aceea așa ^{dice} Iehova, Domnul: ^{Eccē} și eu ^{sunt} ^{impotriva} ta, și voi ^{face} judecăți în meșlocul te, înaintea popórelor.
- 9 ^{ti} voi ^{face} aceea ce n'am mai ^{făcut}, și asemenea căruia nu voi ^{mai} face, Pentru toate uriciunile tale.
- 10 Căci în tine ^{părinți} vor ^{mânca} pre fii ^{lor}; și fii vor ^{mânca} pre ^{părinți} lor;

Așa ^{ti} voi ^{face} judecăți:

și pre ^{reșăși} ta o voi ^{imprășci} în toate vânturile.

De aceea, vi ^{sunt}, ^{dice} Iehova, Domnul; 11 Cu adevărat, fiindcă tu ai ^{pângărit} sanc-tuarul meu cu toți idoli tei,

și cu toate ^{uriciunile} tale;

Deci și eu ^{te} voi ^{impușca},

^oși ochiul meu nu ^{te} va ^{cruța},

Nici nu ^{mé} voi ^{mai} îndura ^{de tine}:

^oO treime din tine va muri de ciumă, 12

și va ^{peri} de ^{fome} în meșlocul te;

O treime va ^{căde} de ^{sabiă} în jurul te;

și o treime ^o voi ^{imprășci} în toate ^{vên}-

și ^o voi ^{scote} ^{sabiă} după ea. [turile, 13

Așa ^{se} va ^{împlini} ^{mânia} mea,

și voi ^{odihni} ^{furia} mea pe ei,

și ^{mé} voi ^{resbuna}:

^oși vor ^{cunósce}, că eu Iehova am ^{dis} ^{acesta} în ^{rêvna} mea.

Când voi ^{împlini} ^{mânia} mea asupra lor,

^{te} voi ^{preface} într'un ^{deșert}, 14

și de ocară între popórele din jurul te,

în ochi a tot ^{trecătorul}.

și ^{pământul} tei va ^{ajunge} ^o de ocară și de 15

De ^{învătătură} și de ^{gróză} [batjocură,

Popórelor din jurul te,

Când ^{ti} voi ^{face} judecăți

în ^{mânia} și ^{aprinde} și în ^{mustre} ^{furie};

E eu Iehova am ^{dis}.

Când ^o voi ^{trămete} asupra-li ^{săgețe} cele 16

rele ale ^{fometei},

Cele ^{stricătore},

Pre cari le voi ^{trămete}, ca să ^{vé} ^{nimicéscă},

Atuncea voi ^{grămădi} ^{fometea} asupra-vi,

și vi voi ^{sfărâma} ^{toégul} pânei.

Voi ^{trămete} asupra-vi ^{fomete} și ^o ^{fere} rele, 17

Cari te vor ^{lipsi} de copii;

și ^o ciumă și omorul voi ^{trece} prin tine;

și voi ^{aduce} ^{sabiă} asupra-ți;

E eu Iehova am ^{dis}.

Aceleași amenințări reiterate.

SI a fost ^{cuvântul} lui Iehova către mi- 6

ne, ^{dicând}: Fiul omului, ^o ^{îndreptă} ^{fața} 2

ta spre ^o ^{munți} lui Israel, și ^{profetește} a-

supra-li, și ^{di}: 3

Munți ai lui Israel, ^{ascultați} ^{cuvântul} lui

Iehova, Domnul;

Așa ^{dice} Iehova, Domnul, către ^{munți} și că-

Cătră ^{pêre} și către ^{văi}: [tră ^{déluri},

h Lev. 26. 26. Ps. 105. 16. Isa. 3. 1. Cap. 5. 16. & 14. 13. i Vers. 10. Cap. 12. 19. j Vers. 11. k Lev. 26. 29. Cap. 24. 28.	Capul 5. a Veți Lev. 21. 5. Isa. 7. 30. Cap. 44. 20. b Vers. 12. c Cap. 4. 1. d Cap. 4. 3, 9. e Ier. 40. 6. & 52. 16. f Ier. 41. 1, 2,	etc. & 44. 14. g Ier. 2. 10, 11. Cap. 16. 47. h Plân. 4. 6. Dan. 9. 12. Amos 3. 2. i Lev. 26. 29. Deut. 28. 53. j Reg. 6. 29. Ier. 19. 2. Plân. 2. 20. & 4. 10.	j Lev. 26. 33. Deut. 28. 64. Vers. 12. Cap. 12. 14. Zech. 2. 6. k 2 Cron. 36. 14. Cap. 7. 20. & 8. 5, etc. & 28. 38. l Cap. 11. 21. m Cap. 7. 4, 9. & 8. 18. & 9. 10.
--	--	--	--

n Ved. vers. 2. Ier. 15. 2. & 21. 9. o Cap. 6. 12. Ier. 9. 16. Vers. 2, 10. Cap. 6. 8. p Lev. 26. 33. Vers. 2. Cap. 12. 14. q Plân. 4. 11.	Cap. 6. 12. & 7. 8. r Cap. 21. 17. s Deut. 32. 36. Isa. 1. 24. t Cap. 36. 6. & 38. 19. u Lev. 26. 31. 38. Neem. 2. 17. v Deut. 28. 37.	1 Reg. 9. 7. Ps. 79. 4. Ier. 24. 9. Plân. 2. 15. z Cap. 25. 17. y Deut. 32. 23. 24. z Lev. 26. 26. Cap. 4. 16. & 14. 18. a Lev. 26. 22.	Deut. 32. 24. Cap. 14. 21. & 32. 27. & 34. 25. b Cap. 38. 22. — Capul 6. c Cap. 20. 46. & 21. 2. & 25. 2. d Cap. 36. 1.
--	--	---	--

- Ecce, voiŭ aduce asupra-vi sabia,
 Si voiŭ ^c nimici înălțimile vóstre.
 4 Si altarele vóstre se vorŭ pustii,
 Si chipurile sórelui vostru se vorŭ sfărâma;
 Si ^a voiŭ face să cadă ucișii vostri înaintea
 idolilor vóstri;
 5 Si voiŭ așterne cadavrele fiilorŭ lui Israelŭ
 înaintea idolilorŭ lorŭ;
 Si voiŭ împrăscia ósele vóstre
 În jurulŭ altarelorŭ vóstre.
 6 În tóte locuințele vóstre, cetățile vorŭ a-
 junge deșerturi,
 Si înălțimile se vorŭ pustii,
 Așa că altarele vóstre se vorŭ pustii, și se
 vorŭ nimici,
 Si idoliŭ vóstri se vorŭ sfărâma, și vorŭ în-
 ceta,
 Si chipurile sórelui vostru se vorŭ tăia,
 Si făpturile *mânelorŭ* vóstre vorŭ peri.
 7 Si vorŭ căde în meșloculŭ vostru ucișii;
 Si ^e veți cunoște, că eŭ *sunt* Iehova.
 8 Dară voiŭ lăsa o rămășiță,
 Ca să scape *uniia* d'între voi de sabiă între
 popóre,
 Cândŭ vë veți împrăscia prin țeri.
 9 Si acești scăpați ai vóstri ^{și} vorŭ aduce a-
 minte de mine
 Între popórele, unde vorŭ fi duși prinși.
 Căci ^f frânge-voiŭ ânima lorŭ cea desfrénată,
 Care se abătea de la mine,
 Si pre ^a ochii lorŭ, cari desfrénaŭ după idoliŭ
 lorŭ;
 Si ⁱ se vorŭ desgusta de relele, câte aŭ fă-
 în tóte uriciunile lorŭ. [cutŭ
 10 Si vorŭ cunoște, că eŭ *sunt* Iehova,
 Si că nu în zadarŭ amŭ ădusŭ, că voiŭ a-
 duce asupra-li aceste rele.
 11 Așa dice Iehova, Domnulŭ :
 Bate ^j cu mânele în *cópsse*,
 Si lovesce cu piciorulŭ teŭ, și ăi :
 Vai! pentru tóte uriciunile cele cumplite ale
 casei lui Israelŭ !
^a Căci va căde de sabiă, de fómete și de ciumă.
 12 Celŭ ce va fi departe va muri de ciumă,
 Si celŭ ce va fi aprópe va căde de sabiă;
 Si celŭ ce va fi cruțatŭ și va fi împresuratŭ
 va muri de fómete :
ⁱ Așa voiŭ împlini asupra-li furia mea.
 13 Si ^m veți cunoște, că eŭ *sunt* Iehova,
 Cândŭ cei uciși d'între d'înșii vorŭ jăce
 p'între idoliŭ lorŭ în jurulŭ altarelorŭ a-
 cestora,
ⁿ Pe totŭ délulŭ înaltŭ ^o și pe tóte vërfurile
 munțilorŭ,
- ^r Suptŭ totŭ arborele verde și suptŭ totŭ ste-
 jarulŭ tufosŭ,
 Locuri, unde aduceaŭ mirosuri plăcute tu-
 turorŭ idolilorŭ lorŭ.
 Si voiŭ *mai* ^a întinde mâna mea asupra-li, 14
 Si voiŭ preface pământulŭ *lorŭ* într'unŭ de-
 șertŭ,
 Mai deșertŭ decâtŭ deșertulŭ ^r Diblatei,
 În tóte locuințele lorŭ;
 Si vorŭ cunoște, că eŭ *sunt* Iehova.
 SI a fostŭ cătră mine cuvântulŭ lui Iehova, 7
 dicëndŭ : Si tu, fiulŭ omului, *ascultă* ; 2
 așa dice Iehova, Domnulŭ, de pământulŭ lui
 Israelŭ :
^a Sfârșitŭ ! venit'a sfârșitulŭ
 Preste cele patru colțuri ale țerei.
 Acuma *va veni* sfârșitulŭ asupra-ți : 3
 Voiŭ trămete asupra-ți mânia mea,
 Si ^b te voiŭ judeca duple urmările tale,
 Si-ți voiŭ resplăti pentru tóte uriciunile tale. 4
^c Ochiulŭ meŭ nu te va cruța,
 Si nu mă voiŭ îndura :
 Ci-ți voiŭ resplăti pentru urmările tale,
 Si uriciunile tale se vorŭ vëdi în meșlo-
 culŭ teŭ ;
^d Si veți cunoște, că eŭ *sunt* Iehova. 5
 Așa dice Iehova, Domnulŭ :
 Ecce reulŭ ! vine reulŭ !
 Vine sfârșitulŭ, vine sfârșitulŭ ! 6
 Sculatu-s'a asupra-ți ! ecce, vine !
^e Nenorocirea vine asupra-ți, locuitorŭ alŭ 7
 țerei !
^f Vine timpulŭ, s'apropiă ăiua învêlmășagului,
 Êrŭ nu a strigăriei de bucuriă pe munți !
 Acumŭ pe dată voiŭ ^g vërsa furia mea asu- 8
 pră-ți,
 Voiŭ împlini mânia mea asupra ta ;
^h Si te voiŭ judeca duple urmările tale,
 Si-ți voiŭ resplăti pentru tóte uriciunile tale. 9
ⁱ Ochiulŭ meŭ nu te va cruța,
 Si nici nu mă voiŭ îndura :
 Duple urmările tale ^j și voiŭ resplăti,
 Si uriciunile tale se vorŭ vëdi în meșlo-
 culŭ teŭ ;
^k Si veți cunoște, că eŭ *sunt* Iehova, care vë
 lovescŭ.
 Ecce ăiua, ecce vine ! 10
^l Nenorocirea ivesce-se !
 Toégulŭ înflorește, sumeția odrăslesce !
^m Silnicia a crescutŭ în toégŭ alŭ fără-de-legei ! 11
Nu va rămâne nimicuŭ, nici din ei, nici din
 mulțimea lorŭ, nici din sgomotulŭ lorŭ,
ⁿ Si nici nu se va face plângere pentru ei.
^o Vine timpulŭ, apropiă-se ăiua ! 12

c Lev. 26. 30.	Cap. 5. 2, 12.	A Num. 15. 39.	k Cap. 5. 12.	r Num. 33. 46.	Mat. 24. 6, 13.	Cap. 6. 7. &	i Vers. 4.
d Lev. 26. 30.	& 12. 16. & 14.	Cap. 20. 7, 24.	l Cap. 5. 13.	Ier. 48. 32.	14.	12. 20.	j Vers. 4.
e Vers. 13.	22.	i ev 26. 39.	m Vers. 7.	—	b Vers. 8, 9.	c Vers. 10.	k Vers. 7.
Cap. 7. 4, 9.	g Ps. 78. 40.	Iov 42. 6.	n Ier. 2. 30.	Capul 7.	c Vers. 9.	f Vers. 12.	l Ier. 6. 7.
& 11. 10, 12.	Isa. 7. 13. &	Cap. 20. 43. &	o Osea. 4. 13.	Cap. 5. 11. &	d Vers. 27.	g Cap. 20. 8, 21.	m Ier. 16. 5, 6.
& 12. 15.	43. 24. & 63.	36. 31.	p Isa. 57. 5.	a Vers. 3, 6.	8. 18. & 9. 10.	h Vers. 3.	n Vers. 7.
f Ier. 44. 28.	10.	j Cap. 21. 14.	q Isa. 5. 25.	Amos 8. 2.			

- Să nu se bucure celū ce cumpără *țerâna*,
și să nu plângă celū ce o vinde!
Căci *mânia vine* preste *tótă mulțimea lorū*.
13 Căci celū ce vinde nu se va mai întorče la
țerâna vëndută,
Chiarū de va fi între cei vii;
Căci *visiunea este* pentru *tótă mulțimea lorū*;
Nimeneu nu se va mai întorče,
Și *nimenea*, care trăesce în *fără-de-legea sa*,
Nu se va întări.
14 Ei sună din *trîmbiță*, și *tóte se gătescū*;
Dară *nimenea* nu se va duce la luptă;
Căci *mânia mea vine* preste *tótă mulțimea*
lorū.
15 ° Afară va fi *sabiă*, și în lă-întro *cîumă* și *fó-*
mete;
Celū ce va fi la *câmpū* va muri de *sabiă*:
Erū pre celū din *cetate* 'lū vorū *mânca fó-*
metea și *cîuma*.
16 Și ° fugariī lorū de și vorū *scăpa*,
Dară vorū fi pe *munți*, ca *porumbii vailorū*,
Toți vaitându-se, *fie-care* pentru *fără-de-le-*
17 *Tóte* ° *mânele* vorū *slăbi*, [gea sa.
Și *tóte genunchiele* ca *apa* vorū *ajunge*.
18 Cu *saci* ° se vorū *încinge*,
Și ° *gróză* 'i va *acoperi*;
Ruşine va fi pe *tótă fața*,
Și pe *tóte capetele* lorū *preșuviă*.
19 Lepēda-vorū pe *uliți* *argintulū* lorū,
Și *aurulū* lorū *ajunge-va* ca *necurătenia*;
° *Argintulū* și *aurulū* lorū nu va *puté să-î*
în diūa mâniai lui *Iehova*; [scape
Nu vorū *puté* să *sature* *sufletele* lorū, și nu
vorū *puté* să *imple* *corpulū* lorū;
Căci ele au *fostū* ° *causa* *fără-de-legei* lorū.
20 Și *acéstă* *podóbă* *frumósă* a *lorū* *prefacut*'
o-au în *sumețiă*,
Și ° *făcut*'au din ea *chipurile uriciunilorū* lorū
și a *idolilorū* lorū;
De aceea și eū o *voiū* face să *ajungă* în
necurătenia pentru ei.
21 Și o *voiū* da în *mâna străinilorū* spre *răpire*,
Și spre *predă* *nelegiuitilorū* *pământulū*;
Și o *voiū* *profana*.
22 Și *voiū* întorče *fața* mea de la *d'înșii*;
Și *predătorii* vorū *profana* *sanctuarulū* meū;
Vorū *întra într'însulū*, și-lū vorū *profana*.
23 Fă *lanțū*;
Căci ° *pământulū* este *plinū* de *vină* de *sânge*,
Și *cetatea* este *plină* de *silnicia*.
24 De aceea *voiū* aduce *popórele* cele mai *rele*,
Și *voiū* *stépâni* *casele* lorū;
Și *voiū* face să *înceteze* *sumețiă* celorū *pu-*
ternici,
Si *sânțele* lorū *locuri* vorū fi *profanate*.

Nimicirea vine! 25
Vorū căuta pace, dară nu va fi.
° Nenorocire preste nenorocire va veni, și sci- 26
re preste scire va fi:
° Atuncea vorū cere *visiune* de la *profetū*;
Dară *perită* va fi *legea* de la *preutū*,
Și *sfatulū* de la cei *bétrâni*.
Regele va jăli, 27
Și mai *marele* se va *îmbrăca* cu *plângerea*,
Și *mânele* *poporului* *țerei* se vorū *înțepeni*.
Dupre *urmărilor* lorū li *voiū* face,
Și dupre *judecățele* lorū 'i *voiū* *judeca*;
° Și vorū *cunósce*, că eū *sînt* *Iehova*.

O *visiune arătându* *păcatele* cele *cumplete* *făcute*
în Ierusalimū, și *judecățele* *dumnezeesce* *hotărîte*
poporului.

SI in anulū alū șeselea, in a cincea di a 8
lunei a șesea, *precându* *ședeamū* in
casa mea, și ° *bétrâniī* lui *Iuda* *ședeau* *îna-*
întea mea, ° *mâna* lui *Iehova*, *Domnulū*, *cădūt*'a
acolo preste mine. ° Și *amū* *vēdūtū*, și *éccē* 2
unū *chipū*, ca *asemēnarea* *focului*! De la *a-*
seînēnarea *cópselorū* lui in *josū* *spre* *focū*;
și de la *cópsale* lui in *susū* *era* ca *privirea*
luminei, ° ca *colórea* *arămei* *aurului*. Și a 3
° *întinsū* *chipulū* unei *mâni*, și m'a *apucatū* de
zuluī *capulū* meū, și ° *rēdicându-mē* *Spiri-*
tulū *între* *pământū* și *ceriū*, ° *adusu-m'a* in
visiunile lui *Dumneđeū* la *Ierusalimū*, la *ușa*
porței de din lă-întro, ce *caută* *spre* *mēđă-*
nópte, ° unde *era* *scaunulū* *idolului* *gelosiei*,
° care *întărită* la *gelosia*. Și *éccē*, *mărirea* 4
Dumneđeului lui *Israelū* *era* *acolo*, ca in *vi-*
siunea ce ° *amū* *vēdūt*'o in *vale*.
Și *dis'a* *cătră* mine: *Fiiulū* *omului*, *rē-*
dică *ochiī* *tei spre* *calea* *despre* *mēđă-nópte*. 5
Și *amū* *rēdicatū* *ochiī* mei *spre* *calea* *des-*
pre *mēđă-nópte*, și la *mēđă-nópte* in *pórta*
altarului *era* *idolulū* *acesta* *alū* *gelosiei* la
întrearea *altarului*.
Atuncea *dis'a* *cătră* mine: *Fiiulū* *omului*, 6
veđi tu ce *facū* *acestia*? *uriciunile* cele *marī*,
ce casa lui *Israelū* *face* *acolo*, ca să *mē* *de-*
părteze de *sanctuarulū* meū? Dară *uriciunī*
și mai *marī* *vei* *vedé*.
Și m'a *adusū* in *pórta* *curței*, și *amū* *vē-*
đutū, și *éccē*, o *bortă* in *părete*! Și *dis'a* 8
cătră mine: *Fiiulū* *omului*, *sépă* in *părete*:
și *amū* *sépātū* in *părete*, și *éccē* o *ușă*. Și 9
dis'a *cătră* mine: *Intră*, și *veđi* *uriciunile*
cele *cumplete* ce *acestia* *facū* *aceia*. Și *amū* 10
întatū și *amū* *vēđutū*: și *éccē*, *tóte* *chi-*
purile de *tărétóre* și de *animale* *uricióse*,
și *toți* *idoliī* *casei* lui *Israelū* *eraū* *sépăți* pe

o Deut. 32. 25.
Plân. 1. 20.
Cap. 5. 12.
p Cap. 6. 8.
q Isa. 13. 7.
Ier. 6. 24.

Cap. 21. 7.
r Isa. 5. 24. &
15. 2. 3.
Ier. 48. 37.
Amos 8. 10.
s Ps. 55. 5.

t Prov. 11. 4.
Zef. 1. 18.
u Cap. 14. 3, 4.
& 44. 12.
v Ier. 7. 30.
z Reg. 21. 16.

Cap. 9. 9. &
11. 6.
y Deut. 32. 23.
Ier. 4. 20.
z Ps. 74. 9.
Plân. 2. 9.

Cap. 20. 1, 3.
a Vers. 4.
—
Capitul 8.
a Cap. 14. 1. &

20. 1. & 33. 31.
b Cap. 1. 3. &
3. 22.
c Cap. 1. 26, 27.
d Cap. 1. 4.
e Dan. 5. 5.

f Cap. 8. 14.
g Cap. 11. 1, 24.
& 40. 2.
h Ier. 7. 30. &
32. 34.

Cap. 5. 11.
i Deut. 32. 16,
21.
j Cap. 1. 28. &
3. 22, 23.

- 11 pǎreți de jurǔ imprejurǔ. Și stǎteau înaintea lorǔ șapte-deci bărbați din bătrânii casei lui Israelǔ, éru în meșloculǔ lorǔ sta Jaazania, fiulǔ lui Șafanǔ; și ȕinea fie-care în mâna sa tǎmǎiǎtoarea sa; și se sui în susǔ unǔ nǔorǔ desǔ de tǎmǎiǎ.
- 12 Și ȕis'a cǎtrǎ mine: Fiulǔ omulǔ, vȕđut'ai ce facǔ la întunerecǔ bătrânii casei lui Israelǔ, fie-care în cǎmǎrele chipurilorǔ sale? Cǎci ȕicǔ: ^k „Iehova nu ne vede; Iehova a pǎrǎsitǔ țera.” Și ȕis'a cǎtrǎ mine: Darǎ uriciunǔ și mai mari vei vedȕ cǎ facǔ.
- 13 Și m'a dusǔ la intrarea porȕei casei lui Iehova, ce cautǎ spre mȕďǎ-nȕpte, și éccȕ, acolo ședeau femeii, ce plȕngeau pentru Tamuzǔ.
- 14 Și ȕis'a cǎtrǎ mine: Vȕđut'ai, fiulǔ omulǔ? darǎ uriciunǔ și mai mari decǎtǔ aceste vei vedȕ.
- 15 Și m'a dusǔ în curtea cea din lǎ-întǔ a casei lui Iehova: și éccȕ, în ușa templulǔ lui Iehova, ^l între porticǔ și altarǔ, ^m ca la dȕoȕ-deci și cinci de bărbați, ⁿ cu dosurile lorǔ spre templulǔ lui Iehova, și cu feȕele lorǔ spre resǎritǔ; se închinǎu ^o sȕrelui spre resǎritǔ.
- 16 Și ȕis'a cǎtrǎ mine: Vȕđut'ai, fiulǔ omulǔ? Aǔ micǔ este *acȕsta* pentru casa lui Iuda, ca sǎ facǎ uriciunile, ce acestia facǔ aicea? ^p Împlȕndǔ de silniciǎ tȕtǎ țera, și totǔ mai multǔ mȕniȕndu-mȕ; și éccȕ ei punǔ în nǎrile lorǔ ramurǎ *sǎntǎ*! ^q De aceea și eu voiǔ lucra cu furiǎ; ^r ochiulǔ meǔ nu-ȕ va cruȕa, nici mȕ voiǔ îndura; și cȕndǔ vorǔ ^s striga în aȕđulǔ meǔ cu vȕce tare, nu-ȕ voiǔ asculta.
- 9 SI a strigatǔ în aȕđulǔ meǔ cu vȕce tare, ȕicȕndǔ: Sǎ se apropie supraveȕhiȕtorii cetȕtei, fie-care cu arma sa de stricȕciune
- 2 în mâna sa. Și éccȕ, șese bărbați veniau de pe calea porȕei celei de susǔ, ce cautǎ spre mȕďǎ-nȕpte, *avȕndǔ* fie-care în mâna sa arma sa de nimicire; și ^t unulǔ din ei, omǔ îmbrȕcatǔ în inǔ, *avea* la cȕpsele sale o cǎlǎmare de scriitorǔ; și intrȕndǔ, a stȕtutǔ
- 3 aprȕpe de altarulǔ de aramǎ. Atuncea ^u mǎrirea Dumneȕeului lui Israelǔ se înȕlȕďǎ deșupra cherubimulǔ, deșupra cǎrufa ea era, cǎtrǎ pragulǔ casei.
- Și a strigatǔ cǎtrǎ bărbatulǔ îmbrȕcatǔ în inǔ, care *avea* la cȕpsele sale cǎlǎmarea de
- 4 scriitorǔ; Și a ȕisǔ Iehova cǎtrǎ d'insulǔ: Treci prin cetate, prin Ierusalimǔ, și fǎ ^v semnǔ pe frunȕile bărbatilorǔ, cari ^w gemǔ și sus-

pinǎ pentru tȕte uriciunile, ce se facǔ în meșloculǔ lui. Érǔ cǎtrǎ cei-l-alti a ȕisǔ în aȕđulǔ meǔ: Treceti în urma acestuia prin cetate, și loviȕi; ^x sǎ nu cruȕe ochiulǔ vostru, și nici sǎ nu vȕ înduraȕi; ^y Uciȕeȕi, pȕnǎ veȕi nimici pre bătrȕni, tȕneri, feciȕre, prunci și femei; darǎ ^z nu vȕ apropiaȕi de totǔ omulǔ, pe care *este* semnulǔ; ^a și începeȕi de la sanctuarulǔ meǔ.

^b Deci ei aǔ începutǔ de la bărbaȕii cei bătrȕni, cari *se aflaǔ* înaintea casei. Și li-a ȕisǔ: Necurȕȕiȕi casa, și împleȕi curȕile de *ȕmenȕ* uciȕi: eșȕiȕ! Și aǔ eșȕitǔ, și aǔ uciȕǔ prin cetate.

Și cȕndǔ acestia ^c i uciȕeau, rȕmȕnȕndǔ eu singurǔ *acolo*, ^d cȕđut'amǔ pe faȕa mea, strigat'amǔ, și amǔ ȕisǔ: ^e Ah! Iehova, Dȕmnel! Vei stȕrpi ȕre pre tȕtǎ rȕmȕșȕta lui Israelǔ, vȕrsȕndǔ mȕnia ta asupra Ierusalimulǔ?

Și ȕis'a cǎtrǎ mine: Fǎrǎ-de-legea casei lui Israelǔ și a lui Iuda *este* mare fȕrte, și ^f țera este plinǎ de sȕnge, și cetatea plinǎ de nedreptate; cȕci ei ȕicǔ: ^g „Iehova a pǎrǎsitǔ țera, și ^h Iehova nu vede *nimicǔ*.” De aceea ⁱ ochiulǔ meǔ nu-ȕ va cruȕa, și nici nu mȕ voiǔ îndura; ^j ci voiǔ resplȕti preste capulǔ lorǔ urmǎrile lorǔ.

Și éccȕ, bărbatulǔ îmbrȕcatǔ în inǔ, care ^k purta cǎlǎmarea la cȕpsele sale, adus'a responsǔ, ȕicȕndǔ: Fȕcut'amǔ, precumǔ mȕ-ȕi ordinarǔ.

A TUNCI amǔ vȕđutǔ, și éccȕ, pe ^l „bolta cea de pe capulǔ cherubimilorǔ se vedea deșupra lorǔ ca o pȕtrǎ de safirǔ, și la privire asemenea unui tronǔ.” ^m Și a vorbitǔ bărbatulǔ îmbrȕcatǔ în inǔ, și ⁿ i-a ȕisǔ: Întrǎ între rȕtele de suȕtǔ cherubimi, și împle-ȕi mâna cu ^o cǎrbunǔ de focǔ din meșloculǔ cherubimilorǔ, și ^p i-ȕ îmbrȕscȕǎ preste cetate. Și a intratǔ înaintea ochilorǔ mei.

Și cherubimii stȕteau la drȕpta casei, cȕndǔ omulǔ intrǎ; și nȕorulǔ a împlutǔ curtea cea din lǎ-întǔ. ^q Și mǎrirea lui Iehova s'a înȕlȕtatǔ deșupra cherubimulǔ spre pragulǔ casei: și ^r s'a împlutǔ ca de nȕorǔ, și curtea s'a împlutǔ de strȕlucirea mǎrirei lui Iehova. ^s Și bȕtaia aripelorǔ cherubimilorǔ se aȕđia pȕnǎ în curtea de dinafarǎ, ca ^t vȕcea lui Dumneȕeu celui A-totǔ-putericǔ, cȕndǔ vorbeșce.

Și cȕndǔ a ordinarǔ bărbatulǔ îmbrȕcatǔ în inǔ, ȕicȕndǔ: „Iȕ focǔ d'între rȕtele,

k Cap. 9. 9.	p Cap. 9. 9.	14. 19.	b Veȕi cap. 3.	Ier. 13. 17.	16.	o Cap. 5. 11. &	5.
l Ier. 2. 17.	q Cap. 5. 13. &	Mic. 3. 4.	23. & 8. 4. &	2 Cor. 12. 21.	j Num. 14. 5. &	7. 4. & 8. 18.	e Veȕi vers. 18.
m Cap. 11. 1.	16. 42. & 24.	Zech. 7. 13.	10. 4. 18. & 11.	2. Pet. 2. 8.	16. 4. 24. 45.	p Cap. 11. 21.	Cap. 1. 28. &
n Ier. 2. 27. &	13.	—	22. 23.	e Vers. 10.	Ios. 7. 6.	—	9. 3.
32. 33.	r Cap. 5. 11. &	Capitulǔ 9.	o Esod. 12. 7.	Cap. 5. 11.	k Cap. 11. 13.	Capitulǔ 10.	f 1 Reg. 8. 10.
o Dent. 4. 19.	7. 4. 9. & 9. 5.	a Lev. 16. 4.	Apoc. 7. 3. &	2 Cron. 36. 17.	l 2 Reg. 21. 16.	a Cap. 1. 22. 26.	Cap. 43. 5.
2 Reg. 23. 5.	10.	Cap. 10. 2. 6.	9. 4. & 13. 16.	g Apoc. 9. 4.	Cap. 8. 17.	b Cap. 9. 2. 3.	Cap. 1. 24.
11.	s Prov. 1. 28.	7.	17. & 20. 4.	h Ier. 25. 29.	m Cap. 8. 12.	c Cap. 1. 13.	g Ps. 29. 3, etc.
Iov 31. 26.	Ios. 1. 15.	Apoc. 15. 6.	d Ps. 119. 53.	i 1 Pet. 4. 17.	n Ps. 10. 11.	d Veȕi Apoc. 8.	
Ier. 44. 17.	Ier. 11. 11. &		136.	i Cap. 8. 11, 13.	Ios. 29. 15.		

- d'între cherubimî, " atuncî elu intră, și stătu
7 lîngă roți. Și unu cherubimū a întinsu
mâna sa d'între cherubimî cătră foculū, ce
era între cherubimî, și luându din elū, l'a
pusu în mânele bărbatului îmbrăcatu în inu:
8 și elū luându-lū a eșitū. "Și se vĕdu ase-
mĕnare de mână de omū la cherubimî suptū
aripele lorū.
9 "Și amū vĕdūtū, și éccé, patru roți lîngă
cherubimî: câte o rotă lîngă fie-care che-
rubimū: și asemĕnarea rōtelorū era ca co-
10 lōrea petrei de *crisolitū. Și cātū pentru pri-
virea lorū, tōte patru aveau același chipū,
11 ca și cāndū era o rotă în rotă. Și cāndū
mergeau, mergeau pe tōte patru laturile lorū;
și cāndū mergeau, nu se învĕrtiau: ci în-
12 cōtro mergea capulū, intr'acolo lū urmau;
nu se învĕrtiau, cāndū mergeau. Și totū
corpulū cherubimilorū, spetele lorū, mânele
lorū, și aripele lorū, și "rōtele, tōte patru
rōtele lorū, erau pline de ochi de jurū îm-
13 prejurū. Și s'a strigatū rōtelorū în au-
14 dūlū meū: „Galgalū“ (rōtă ușorā). "Și totū
animalulū avea patru fețe; fața unuā era
față de cherubū, și a celui alū dūoilea, față
de omū: a celui alū treilea față de leū, și
15 a celui alū patrulea față de vulturū. At-
tuncea cherubimii s'au înălțatū; acesta este
* animalulū, ce l'amū vĕdūtū lîngă riulū
Chebarū.
16 "Și cāndū āmbiau cherubimii, āmbiau și
rōtele lîngă ei; și cāndū cherubimii rēdicaū
aripele lorū, ca să se înalțe de la pāmĕntū,
17 rōtele nu se depărtaū de ei. Și cāndū ei
stăteaū, stăteaū și ele; și cāndū se înălțau
ei, se înălțau și rōtele cu d'inșii; căci spi-
ritulū animalelorū era în roți.
18 Atuncea *mārirea lui Iehova a *eșitū de
dēsupra pragului casei, și a statū dēsupra
19 cherubimilorū. Și cherubimii au rēdicatū
aripele lorū, și s'au înălțatū de la pāmĕntū
înaîntea mea; cāndū eșiau ei, eșiau și rō-
tele lîngă ei; și fie-care din ei a statū în
ușa porței despre resăritū a casei lui Ie-
hova; și mārirea Dumneđeului lui Israelū
20 era dēsupra lorū. "Acesta este animalulū, ce
l'amū vĕdūtū suptū Dumneđeulū lui Israelū
" lîngă riulū Chebarū: și amū cunoscutū, că
21 erau cherubimî. "Fie-care avea câte patru
fețe, și fie-care câte patru aripi; "și erau ase-
mĕnări de mîni de omū suptū aripele lorū.
22 Și cātū pentru *chipulū fețelor lorū, erau
fețele ce le-amū vĕdūtū lîngă riulū Che-

barū, chipulū lorū și ele înse-și totū aceleași
erau; și "fie-care mergea dreptū înaîntea.

SI éră-și "m'a rēdicatū spiritulū, și m'a a- 11
dusū în pōrta "despre resăritū a casei
lui Iehova, ce caută spre resăritū; și éccé,
"în ușa porței dūoē-deci și cinci de băbati,
și între acestia amū vĕdūtū pre Iazania,
fiulū lui Azurū, și pre Pelatia, fiulū lui
Benaia, mai mari ai poporului. Și đis'a cătră 2
mine: Fiulū omului, acestia sūnt ómenii,
ce uneltescū nedreptatea, și cei ce dau sfa-
turile cele rele în cetatea acēsta: Cei ce 3
dicū: „Timpulū încă nu "s'a apropiatū, ca
să zidimū case nouē; "cetatea acēsta este ca
óla, și noi carnea.“ De aceea profetēsece 4
asuprā-li, profetēsece, fiulū omului! "Și Spi-
ritulū lui Iehova a cădūtū asuprā-mi, și 5
mi-a đisū: Vorbesce:

Așa đice Iehova:

Așa ați đisū, casă a lui Israelū!

Căci eu știu ce vi vine în minte.

"Ați omoritū pre mulți în cetatea acēsta, 6
Și ați împlutū ulițele ei de uciși.

De aceea așa đice Iehova, Domnulū:

"Ucișiī vostri, pre cari i-ați pusū în međi-
loculū cetăței,

Acestia sūnt earnea, și ea óla:

"Dară pre voi vĕ voiū scōte din međiloculū ei.

Vĕ temeți de sabiā,

Și sabia voiū aduce asuprā-vi, đice Iehova,
Domnulū;

Și vĕ voiū scōte din međiloculū cetăței,

Și vĕ voiū da în manele străinilorū;

Și "voiū împlini asuprā-vi judecățele mele:

"Căde-veți de sabiā;

Și vĕ voiū judeca la "hotarele lui Israelū;

"Și veți cunósce, ca eu sūnt Iehova.

"Cetatea acēsta nu va mai fi pentru voi ólā; 11
Nici voi nu veți fi carnea din ea;

La hotarele lui Israelū vĕ voiū judeca;

Și "veți cunósce, că eu sūnt Iehova;

Pentru-că n'ați āmbiatū în așēđamintele mele, 12
Nici n'ați făcutū judecățele mele;

Ci "ați făcutū duple datinele popōrelorū, ce
sūnt în jurulū vostru.

Și pre-cāndū profetiamū, murit'a "Pela- 13
tia, fiulū lui Benaia. Atuncea "cāđut'amū
pe fața mea, și strigat'amū cu vōce tare,
și amū đisū: Vai, Iehova, Dómne, au nimici-
vei cu totulū rēmășița lui Israelū? Și a 14
mai fostū cătră mine cuvĕntulū lui Iehova,
dicĕndū: Fiulū omului, frațiī tei, frațiī tei, 15
bărbatiī rudeniei tale, și tōtā casa lui Is-

i Cap. 1. 8.	q Cap. 1. 12, 20.	Vers. 14.	& 8. 3.
Vers. 21.	21.	y Cap. 1. 8.	Vers. 24.
j Cap. 1. 15.	r Vers. 4.	Vers. 8.	b Cap. 10. 19.
k Cap. 1. 16.	s Osea 9. 12.	s Cap. 1. 10.	c Vedei cap. 8.
l Cap. 1. 17.	t Cap. 11. 22.	a Cap. 1. 12.	16.
m Cap. 1. 18.	u Cap. 1. 22.	—	d Cap. 12. 22.
n Cap. 1. 6, 10.	v Vers. 15.	Capulū 11.	27.
o Cap. 1. 5.	w Cap. 1. 1.	Capulū 11.	3 Pet. 3. 4.
p Cap. 1. 19.	x Cap. 1. 6.	a Cap. 8. 12, 14.	

e Vedei Ier. 1. 13.	Mic. 3. 3.	2 Reg. 14. 25.	etc.
Cap. 24. 3, etc.	i Vers. 9.	m Ps. 9. 16.	Deut. 12. 30,
f Cap. 2. 2. &	j Cap. 5. 8.	Cap. 6. 7. &	31.
3. 34.	k 2 Reg. 25. 19,	13. 9, 14, 21,	Cap. 8. 10, 14
g Cap. 7. 23. &	20, 21.	23.	16.
22. 3, 4.	Ier. 39. 6. &	n Vedei vers. 8.	q Vers. 1.
h Cap. 24. 3, 6,	52. 10.	o Vers. 10.	Fapt. 5. 5.
10, 11.	i 1 Reg. 8. 66.	p Lev. 18. 3, 24,	r Cap. 9. 3.

- raelū, ei *sunt* acei cătră cari dis'au locuitorii Ierusalimului: „Depărtați-vă de la Iehova, datu-ni-s'a pământulū acesta de moscenire.
- 16 De aceea ȳi:
Așa ȳice Iehova, Domnulū:
De și depărtatu-i-amū între popōre,
De și împrăsciātu-i-amū prin țeri,
* Dară fi-voiū pentru ei unū sanctuariū micū
În țerele, unde au venitū.
- 17 De aceea ȳi:
Așa ȳice Iehova, Domnulū:
* Vē voiū aduna d'între popōre,
Și vē voiū stringe din țerele, în cari sūn-
teți împrăsciați,
Și vī voiū da pământulū lui Israelū.
- 18 Și venindū acolo,
* Vorū depărta din elū toți idoliū lui și tōte uriciunile lui.
- 19 Și * li voiū da animă neîmpărțită;
Și voiū pune în voi * unū spiritū nou;
Și voiū lua din corpulū lorū * anima cea de pētră,
Și li voiū da animă de carne;
- 20 * Ca să âmble în aședămintele mele,
Ca să păzescă judecățele mele, și să le facă;
* Și-mi vorū fi poporū, și eū li voiū fi Dum-
neđeū.
- 21 Eū *pentru aceia*, a cărora anima âmblă
După anima idolilorū lorū și după uriciu-
nile lorū,
* Eū voiū resplăti asupra capulū lorū ur-
mările lorū,
ȳice Iehova, Domnulū.
- 22 Atuncea cherubimii * și * rēdicară aripele,
și rōtele împreună cu ei; și mărirea Dum-
neđeului lui Israelū *era* susū dēsupra lorū.
- 23 Și * mărirea lui Iehova s'a suitū din međi-
loculū cetăței, și a statū * pe muntele / celū
de cătră resăritulū cetăței.
- 24 Și *eră* și * m'a rēdicatū spiritulū, și m'a
dusū în visiune prin Spiritulū lui Dumneđeū
în Chaldea, la cei din captivitate. Atuncea
visiunea ce amū vēđut'o, s'a suitū de la
- 25 mine. Și amū spusū celorū din captivitate
tōte lucrurile, căte mī-a arētatū Iehova.
- Apropiarea suferințelorū și a captivității poporului.*
- 12 **S**I a fostū cătră mine cuvēntulū lui Ie-
hova, ȳicēndū: Fiulū omulū, tu lo-
cuesci în međiloculū * unei caseneascultătōre,
care are *b* ochi să vēdă, și nu vede; are urechi
să audă, și nu aude; * căci *este* casă neascu-
- tătōre. De aceea tu, fiulū omulū, pregă-
tesce-ți uneltele de fugă, și fugi ȳiua înain-
tea ochilorū lorū; fugi înaintea ochilorū
lorū d'intr'unū locū într'altū locū; pōte,
că vorū cunōsce, că sūnt casă neasculta-
tōre. Și scōte uneltele tale ȳiua înaintea
ochilorū lorū, ca unelte de fugă; și eși sēra
înaintea ochilorū lorū, ca cei ce esū cāndū
fugū. Înaintea ochilorū lorū sēpă-ți *bortă*
în zidiū, și scōte-le prin ea. Înaintea ochi-
lorū lorū du-le pe umeri, și scōte-le în in-
tunerecū; acopere fața ta, ca să nu vēđi
pământulū; * căci pusu-te-amū *dreptū* semnū
casei lui Israelū.
- Și amū făcutū așa, cumū mi s'a ordi-
natū; scos'amū afară uneltele mele ȳiua,
ca pre unelte de fugă, și sēra sēpat'amū
în zidiū *bortă* cu mâna; și le-amū scosū în
întunerecū, ducēndu-le înaintea ochilorū lorū
pe umeri.
- Și demănēta fost'a cătră mine cuvēntulū
lui Iehova, ȳicēndū: Fiulū omulū, casa
lui Israelū, * casa cea neascultătōre, *de te va*
întreba: / Ce faci? Rēspunde-li: Așa ȳice
Iehova, Domnulū: * Sarcina acēsta *privesce*
și pre domnū în Ierusalimū, și pre tōtă casa
lui Israelū, în care *sūnt* elū și *mai mari* lui.
- ȳi: * Eū *sūnt* semnulū vostru;
Cumū amū făcutū eū, așa și cu ei se va face;
* Merge-vorū prinși în captivitate.
Și / domnulū, ce *este* în međiloculū lorū, va
duce *uneltele sale* pe umeri
În întunerecū, și se va duce;
Sēpa-vorū zidulū, ca să scōtă prin elū *unel-
tele sale*;
Acoperi-va fața sa, ca să nu vēdă pre pā-
mēntū cu ochii *sei*.
Dară voiū întinde * mreja mea preste d'in-
sulū, și se va prinde în firele maele;
Și-lū / voiū duce în Babilonū, în pământulū
Chaldeilorū,
Dară nu-lū va vedē, de și va muri acolo.
Și * voiū împrăscia în tōte vēnturile
Pre toți cei ce-lū încunjură, ca să-lū ajute,
și tōte ostile lui;
Și * voiū scōte sabia în urmă-li.
* Și vorū cunōsce, că eū *sūnt* Iehova,
Cāndū / voiū împrăscia pr'între popōre,
Si-i voiū presera prin țeri.
* Dară lăsa-voiū pučini din ei,
Cari să *scape* de sabiă, de fōmete și de ciumā,
Ca să arete tōte uriciunile lorū

* Ps. 90. 1. & 27.
91. 9. Veđi Zef. 3. 9.
Isa. 8. 14. & Ps. 51. 10.
† Ier. 34. 5. Ier. 31. 38. &
Cap. 28. 25. 32. 39.
& 34. 13. & 36. 24.
y Zech. 7. 12.
u Cap. 37. 23. & Ps. 105. 45.
v Ier. 32. 39. & Ier. 24. 7.
Cap. 36. 26. Cap. 14. 11. &

36. 28. & 37. 27.
b Cap. 9. 10. & 32. 31.
c Cap. 1. 19. & 10. 19.
d Cap. 8. 4. & 9. 3. & 10. 4.
18. & 43. 4.

e Veđi Zech. 14. 4.
f Cap. 43. 2.
g Cap. 8. 3.
—
Capitulū 13.
a Cap. 2. 3, 6, 7, 8. & 3. 26.

27.
b Isa. 6. 9. & 42. 20.
Ier. 5. 21.
Mat. 13. 13, 14.
c Cap. 2. 5.
d Isa. 8. 18.
Cap. 4. 3. &

24. 24.
Vers. 11.
e Cap. 2. 5.
f Cap. 17. 12. & 24. 19.
g Mal. 1. 1.
h Vers. 6.
i 2. Reg. 25. 4.
5, 7.

j Ier. 39. 4.
k Iov 19. 6.
Ier. 52. 9.
Plān. 1. 13.
Cap. 17. 20.
l 2. Reg. 25. 7.
Ier. 52. 11.
Cap. 17. 16.
m 2. Reg. 25. 4.

5.
Cap. 5. 10.
n Cap. 5. 2, 12.
o Ps. 9. 16.
Cap. 6. 7, 14.
& 11. 10.
Vers. 16, 20.
p Cap. 6. 8, 9, 10.

- Popórelorǔ, unde se ducǔ,
 Și să cunóscǎ, că eǔ *súnt* Iehova.
 17 Și a *mai* fostǔ cǎtrǎ mine cuvéntulǔ lǔi
 Iehova đicéndǔ :
 18 Fiǔlǔ omulǔ, ^a mǎnǎncǎ pǎnea ta cu cu-
 tremurǔ,
 Și bé apa ta cu fricǎ și cu întristare ;
 19 Și vorbesce poporulǔ țerei :
 Așa đice Iehova, Domnulǔ, de locuitorǔ Ie-
 rusalimulǔ și de pǎméntulǔ lǔi Israelǔ :
 Mǎnca-vorǔ pǎnea lorǔ cu întristare,
 Și bé-vorǔ apa lorǔ cu grózǎ,
 Cǎci pǎméntulǔ lorǔ se ^a va pustii, *lipsin-*
du-se de plinitatea sa,
 • Pentru silnicia tuturorǔ celorǔ ce locuescǔ
 in elǔ.
 20 Cetǎțile cele locuite se vorǔ pustii,
 Și pǎméntulǔ in deșertǔ se va pface ;
 Și veți cunósce, că eǔ *súnt* Iehova.
 21 Și a fostǔ cuvéntulǔ lǔi Iehova cǎtrǎ
 22 mine, đicéndǔ : Fiǔlǔ omulǔ, ce *este* pro-
 verbulǔ, ce aveți in pǎméntulǔ lǔi Israelǔ,
 đicéndǔ : ^a Dilele se îndelungescǔ, și visiunea
 23 *totǔ* nu se ímplinesce. De aceea đicǎ cǎtrǎ ei :
 Așa đice Iehova, Domnulǔ :
 Face-voiǔ să înceteze proverbulǔ acesta,
 Și nu-lǔ vorǔ mai întrebuița in Israelǔ ;
 Ci đicǎ : ^a Apropǎ-se đilele
 Și ímplinirea tuturorǔ visiunilorǔ.
 24 Cǎci ^a nu va mai fi nici o ^a visiune minciúnósǎ,
 Nici giciturǎ lingușitoare in casa lǔi Israelǔ.
 25 Cǎci eǔ, Iehova, o đicǔ,
 Și ^a cuvéntulǔ, ce eǔ đicǔ, se va face,
 Și nu va mai întârđia ;
 Ci in đilele vóstre,
 O casǎ neascultátóre, voiǔ spune cuvéntulǔ,
 Și-lǔ voiǔ ímplini, đice Iehova, Domnulǔ.
 26 Și a *mai* fostǔ cǎtrǎ mine cuvéntulǔ lǔi
 Iehova, đicéndǔ :
 27 ^a Fiǔlǔ omulǔ, éccǎ, casa lǔi Israelǔ đice :
 Visiunea, ce acesta vede, *este* ^a pentru đile
 multe,
 Și elǔ profetesce pentru timpurǔ depǎrtate.
 28 ^b De aceea đicǎ cǎtrǎ ei :
 Așa đice Iehova, Domnulǔ :
 Nici unǔ cuvéntǔ alǔ meǔ nu se va îndelungi,
 Ci cuvéntulǔ ce amǔ đisǔ, ímplini-se-va,
 Đice Iehova, Domnulǔ.

Sorta hotǎritǎ profetilorǔ minciúnóși.

- 13 **S** ^a a fostǔ cǎtrǎ mine cuvéntulǔ lǔi Iehova,
 2 đicéndǔ : Fiǔlǔ omulǔ, profetesce a-
 supra profetilorǔ lǔi Israelǔ, cari profetesccǔ,
 și đicǎ ^a celorǔ ce profetesccǔ *numai* din ^b ánimǎ
 lorǔ :

g Cap. 4. 16.
 r Zech. 7. 14.
 e Ps. 107. 34.
 f Vers. 27.
 Cap. 11. 3.
 Amos 6. 8.

u Ioel 2. 1.
 Zef. 1. 14.
 v Cap. 13. 23.
 a Plán. 2. 14.

y Isa. 55. 11.
 Vers. 28.
 Dan. 9. 12.
 Luc. 21. 33.
 s Vers. 22.

a 2 Pet. 3. 4.
 b Vers. 23, 25.
 —
 Capulǔ 13.
 a Vers. 17.

Ascultați cuvéntulǔ lǔi Iehova !

- Așa đice Iehova, Domnulǔ : 3
 Vai de profetǔi nebunǔi,
 Cari ámbǎla duple spiritulǔ lorǔ, și n'aǔ vǔ-
 đutǔ nimicǔ !
 Israele, profetǔi teǔ sǔnt ^a ca vulpile in deșertǔ. 4
 Nu ^a v'ați suitǔ pe spǎrturile *zidiurǔlorǔ*, 5
 Nici n'ați rǎdicatǔ zidiurǔ in jurul caseǔ lǔi
 Israelǔ,
 Ca să pótǎ sta la luptǎ in điuǎ lǔi Iehova.
 • Vǔđut'aǔ *visiunǔ* deșerte și giciturǔ min- 6
 ciúnóse ; și đicǔ :
 „Iehova đice“ ; și Iehova nu í-a trǎmesǔ ;
 Și *singurǔ* aǔ ajunsǔ să crǎdǎ,
 Cǎ cuvéntulǔ *lorǔ* se va ímplini.
 Aǔ dórǎ nu visiunǔ deșerte ați vǔđutǔ ? 7
 Și nu giciturǔ minciúnóse ați vorbitǔ ?
 Totu-și điceți : „Iehova a đisǔ“,
 Érǔ eǔ nici de cumǔ n'amǔ vorbitǔ.
 De aceea așa đice Iehova, Domnulǔ : 8
 Pentru cǎ vorbiți deșertǎciunǔ, și vedeți
 minciunǔ,
 De aceea éccǎ, sǔnt ímpotriva vóstrǎ,
 Dice Iehova, Domnulǔ.
 Și mǎna mea va fi asupra profetilorǔ, 9
 Cari vǔđǔ deșertǎciunǔ, și gicescǔ minciunǔ :
 Ei in adunarea poporulǔ meǔ nu vorǔ *mai* fi,
^a Și in cartea caseǔ lǔi Israelǔ nu se vorǔ
mai ínscri,
^a Și nici vorǔ íntǎ in pǎméntulǔ lǔi Israelǔ ;
^a Și veți cunósce, că eǔ *súnt* Iehova, Domnulǔ.
 Pentru cǎ, da, pentru cǎ aǔ amǎgitǔ pre 10
 poporulǔ meǔ,
 Đicéndǔ : ^a Pace ; și pacea nu *era* ;
 Și unulǔ a ziditǔ unǔ zidiǔ ;
 Și éccǎ, alții l'aǔ ^a tencuitǔ cu albélǎ.
 Spune celorǔ ce l'aǔ tencuitǔ cu albélǎ, cǎ 11
 va cǎdǎ ;
^a Fi-va o plóǎ revǎrsátóre,
 Și voiǔ, petrelorǔ de grǎndinǎ, veți cǎdǎ,
 Și unǔ vǔntǔ cu viforǔ va nǎvǎli.
 Éccǎ, dupǎ ce zidiulǔ va fi cǎđutǔ, aǔ nu 12
 vi se va đice :
 Unde *este* albélǎ, cu care l'ați tencuitǔ ?
 De aceea așa đice Iehova, Domnulǔ : 13
 Rǎpedǔ-voiǔ in mǎnia mea unǔ vǔntǔ cu
 viforǔ :
 Și in furia mea va fi o plóǎ revǎrsátóre,
 Și in aprinderea mea *cǎdǎ-vorǔ* petre de
 grǎndinǎ, ca să-lǔ nimicǎscǎ.
 Și voiǔ surpa zidiulǔ, 14
 Pre care cu albélǎ l'ați tencuitǔ ;
 Lǔ voiǔ arunca la pǎméntǔ,
 Și se vorǔ descoperi temeliele lǔi ;
 Va cǎdǎ, și voi veți fi nimicitiǔ suptǔ d'insulǔ ;

b Ier. 14. 14. &
 23. 16, 26.
 c Cánt. 2. 15.
 d Ps. 106. 23.
 30.

Cap. 22. 30.
 e Vers. 23.
 Cap. 12. 24.
 & 22. 28.
 f Ezra 2. 59, 62.

Neem. 7. 5.
 Ps. 69. 28.
 g Cap. 20. 38.
 h Cap. 11. 10,
 12.

i Ier. 6. 14. &
 8. 11.
 j Cap. 22. 28.
 k Cap. 33. 22.

- ¹ Și veți cunoște, că eu *sunt* Iehova.
- 15 Așa voiți împlini mânia mea asupra zidului,
Și asupra celor ce cu albăla l'au tencuit;
Și vi voiți dice: Zidul nu mai este, nici
cei ce l'au tencuit!
- 16 Adecă, profetii lui Israel, cari profetesc
pentru Ierusalim,
Și cei ce vedu visiuni de pace pentru d'insul,
Și pacea nu este, dice Iehova, Domnul.
- 17 Și tu, fiul omului,
" Îndrăpă-ți fața spre fiicele poporului tei,
" Cari profetesc din anima lor;
18 Profetesc împotriva lor, și di:
Așa dice Iehova, Domnul:
Vai de acele ce cósă perine pentru cotele
mânelor,
Și facu legături pentru capetele de totă mă-
rimea, ca să veneze suflete!
Au dóră sufletele poporului meu ² veți vena,
Și sufletele voștre veți păstra în viață?
- 19 Căci mă profanați cătră poporul meu
³ Pentru mâni pline de orđu și bucate de
pâne,
Dicendū, că voru muri acela, cari nu voru muri,
Și că voru trăi suflete, cari nu voru trăi,
Spunendū minciuni poporului meu, ce as-
cultă minciunile voștre.
- 20 De aceea așa dice Iehova, Domnul;
Eccē, eu *sunt* asupra perinelor voștre,
Cu cari venați sufletele, ca pre păseri;
Și le voi rumpe din brațele voștre,
Și voi lăsa sufletele să fugă,
Sufletele pre cari voi le venați, că pre pă-
- 21 Voi rumpe legăturile voștre. [seri.
Și voi scăpa poporul meu din mânele
voștre,
Și nu voru mai fi în mânele voștre spre vênare;
⁴ Și veți cunoște, că eu *sunt* Iehova.
- 22 Pentru că cu minciuni ați intristat sufle-
tul celui drept,
Pre care eu nici odată nu l'am intristat;
Și ⁵ ați întărit mânele celui nelegiuit,
Așa că nu s'a mai întors de la calea sa
Făgăduindu-i viața: [cea rea,
- 23 De aceea ⁶ nu veți mai vedé deșertăciune,
și nu veți mai gici gicituri;
Căci voi scăpa pre poporul meu din mâ-
nele voștre;
⁷ Și veți cunoște, că eu *sunt* Iehova.

Poporul se mustră pentru făcarnicia sa, și se a-
menință cu judecăți, de cari nu este nici o scăpare.

- 14 **A** TUNCEA ⁸ venit'au la mine uniia din bē-
trâni lui Israel, și au ședut înaintea

mea. Și a fostă cătră mine cuvântul lui
Iehova, dicendū: Fiul omului, bărbați a-
cestia rădicatu-și-au idoli în âmele lor,
și pusu-și-au înaintea lor ⁹ pētra de potec-
nire a nedreptăței lor; și ¹⁰ lăsa-mē-voiu să
fiu întreat de d'insii? De aceea vorbesce
cătră ei, și di-li: Așa dice Iehova, Dom-
nul: Totu omul din casa lui Israel, care
¹¹ și va rădica idoli în âma sa, și-și va pu-
ne pētra de potecnire a nedreptăței sale
înaintea feței sale, și va veni la profetul,
eu Iehova respunde-voiu aceluia duple fā-
ră-de-legea sa și duple mulțimea idolilor sei;
Ca să prindă casa lui Israel prin însă-și
âma lor; căci toți s'au înstrăinat de la
mine prin idoli lor.

De aceea di casei lui Israel: Așa dice
Iehova, Domnul: Căiți-vē, și întorceți-vē de
la idoli voștri, și întorceți-vi fețele voștre
de la tôte uriciunile voștre. Căci la totu
omul din casa lui Israel, și d'între străi-
ni, ce locuesc în Israel, care se va de-
părta de la mine, și-și va rădica idoli în
âma sa, și-și va pune pētra de potecnire
a nedreptăței sale înaintea feței sale, și va
veni la profet, ca să-l întrebe de mine;
eu, Iehova, singur ¹² i voi respunde pen-
tru mine. Și ¹³ voi îndrepta fața mea îm-
potriva omului aceluia, și-l voi face spre
¹⁴ semn și spre, proverb și-l voi stēpi
din poporul meu; ¹⁵ și veți cunoște, că eu
sunt Iehova.

Și de se va amăgi profetul, vorbind
vr'unu cuvânt, eu Iehova ¹⁶ amăgit'am
pre profetul acela: și voi întinde mâna mea
asupra-i, și-l voi nimici din poporul meu
Israel. Și vor primi pedēpsa fără-de-le-
gei lor; pedēpsa profetului va fi ca și pe-
dēpsa celui ce-l întreabă; Pentru ca casa
lui Israel să nu se mai ¹⁷ abată de la mine,
și să nu se mai pângărescă în tôte fără-de-
legile lor; ¹⁸ ci să-mi fie popor, și eu să
li fiu Dumneđu, dice Iehova, Domnul.

Și a mai fostă cătră mine cuvântul lui
Iehova, dicendū: Fiul omului, când o
tēră ¹⁹ mi va pēcătui, făptuind fără-de-lege,
și-mi voi întinde mâna asupra-i, și voi
sărâma ²⁰ toēgul pânei ei, trāmetendū asu-
pră-i fōmetea, și stēpind și om și ani-
mal din ea: Atuncea ²¹ de arū fi acesti trei
bărbați, Noe, Daniel și Iov în ea, acestia
și-arū mēntui numai sufletele lor ²² prin drep-
tatea lor, dice Iehova, Domnul.

De voi face să trecă prin tēră ²³ fēre rele, 15

¹ Vers. 9, 21,

23.

Cap. 14. 8.

^m Ier. 6. 14. &

28. 9.

ⁿ Cap. 20. 46.

& 21. 2.

^o Vers. 2.

^p 2 Pet. 2. 14.

^q Veđi Prov. 23.

21.

^r Mic. 3. 5.

^s Vers. 9.

^t Ier. 28. 14.

ⁱ Vers. 6, etc.

Cap. 12. 24.

^u Mic. 3. 6.

^v Vers. 9.

Cap. 14. 8. &

15. 7.

—

Capitū 14.

^a Cap. 8. 1. &

20. 1. & 33.

31.

^b Cap. 7. 19.

Vers. 4. 7.

^c 2 Reg. 3. 13.

^d Lev. 17. 10.

& 20. 3, 5, 6.

Ier. 44. 11.

Cap. 15. 7.

^e Num. 26. 10.

Deut. 28. 37.

Cap. 5. 15.

^f Cap. 6. 7.

^g 1 Reg. 22. 23.

Iov 12. 16.

Ier. 4. 10.

² Thea. 3. 11.

^h 2 Pet. 2. 15.

ⁱ Cap. 11. 20. &

37. 27.

^j Lev. 26. 26.

Isa. 3. 1.

Cap. 4. 16. &

5. 16.

^k Ier. 15. 1.

Vers. 16, 18,

20.

Veđi Ier. 7. 16.

& 11. 14. & 14.

11

^l Prov. 11. 4.

^m Lev. 26. 22.

ca să o despăie de popor, și să ajungă pustii, încât nimenea să nu potă trece prin ea de fere; *De ar fi* acești trei bărbați în ea, viu sunt, *dice* Iehova, Domnul, ei nici pre fi nici pre fete n'arū mēntui; ci numai pre d'înșii s'arū mēntui, dară țēră se va pustii.

17 Sēu de *o* voiū aduce sabia asupra țerei aceleia, și voiū *dice* să trecă sabia prin țēră, și voiū *sterpi* din ea omū și vită; *De arū fi* acești trei bărbați în ea, viu sunt, *dice* Iehova, Domnul, ei nici pre fi nici pre fete n'arū mēntui; ci numai pre d'înșii s'arū mēntui.

19 Sēu de voiū trāmete *cūmă* asupra țerei aceleia, și voiū *vērsa* asupra-ī mânia mea cu sânge, ca să stērpescū din ea omū și vite;

20 *De arū fi* în ea Noe, Danielū și Iovū, viu sunt, *dice* Iehova, Domnul, ei nici pre fi nici pre fete n'arū mēntui; ci numai pre d'înșii singuri s'arū mēntui prin dreptatea lorū.

21 Căci așa *dice* Iehova, Domnul: Cu atātă mai multū, cândū *o* voiū trāmete asupra Ierusalimului cele patru judecāți cūplite ale mele: sabia, fōmetea, fērele rele, și cūma, ca să stērpescū din elū omū și vită!

22 *Dară* éccē, va rēmāné în elū o rēmāșiță, care se va scōte: fi și fete; éccē, acestia vorū eși la voi, și *veți* vedē urmările lorū și faptele lorū; și *vē* veți mângăia pentru *tōte* relele, ce le-amū adusū asupra Ierusalimului, pentru *tōte* căte amū adusū asupra-ī.

23 Și acestia *vē* vorū mângăia, cândū *veți* vedē urmările lorū și faptele lorū; și *veți* cunōsce, că eū n'amū făcutū *o* fără cuvēntū *tōte* căte i-amū făcutū, *dice* Iehova, Domnul.

Judecāțele lui Dumnezeu arētate, că sūnt drepte.

15 FOST'A cătră mine cuvēntulū lui Iehova, dicēndū:

2 Fiulū omulū, ce *prețū* are lemnulū de viiā mai multū decâtū altū lemnū?

Vițele de viiā *mai multū decâtū* acele ce sūnt între lemnele pădurei?

3 Aū lua-se-va din elū lemnū, bunū de lucru? Aū lua-se-va din elū unū cārligū, ca să fie de aninatū în elū vr'o uneltă?

4 Eccē, *elū* se dă foculū, *să-i fie* de māncare: Foculū mānāncă amindūoē capetele lui, și meșloculū lui se pāresce; Aū este acesta de *vr'unū* folosū?

5 Eccē, cândū era întregū, nu era bunū de lucru,

Cu câtū mai puçinū va mai fi bunū de lucru,

Cândū foculū l'a māncatū, și s'a pārlitū!

De aceea așa *dice* Iehova, Domnul: 6

Cumū *este* lemnulū viiei între lemnele pădurei, Pre care l'amū datū de māncare foculū, Așa face-voiū locuitorilorū Ierusalimului:

o Voiū îndrepta faça mea asupra-ī: 7

De *o* vorū scāpa dintr'unū focū,

Unū altū focū *ī* va māncă;

Și, cândū voiū îndrepta faça mea asupra-ī,

Veți cunōsce, că eū *sūnt* Iehova.

Și voiū prefăce țēră într'unū deșertū; 8

Căci aū făptuitū fără-de-lege, *dice* Iehova, Domnul.

Nemulțumirea și necredințioșia lui Israelū cătră Dumnezeu, pedēpsa și rușinea sa în urmarea acestorū pēcate; cu făgăduinși de restatornicire.

FOST'A cătră mine cuvēntulū lui Iehova, dicēndū: Fiulū omulū, *o* fă pre Ierusalimū să cunōscă uriciunile sale, și *di*: 2

Așa *dice* Iehova, Domnul, cătră Ierusalimū: 3

Oberșia ta și *o* nascerea ta *tragu-se* din pământulū Chanaanulū;

o Părintele teū *foș'a* Amoreū, și mumă-ta He-Și la nascerea ta, [teia. 4

o În diūa, în care te-ai nāscutū, buriculū teū nu s'a tăiatū,

Și în apă nu te-ai scāldatū spre curățire;

Cu sare nu te-ai sārātū; și în pelincī nu te-ai înfășatū.

Nici unū ochiū nu s'a înduratū de tine, să-ți 5

facă ce-va din acestea,

Din milă cătră tine;

Ci aruncatā ai fōstū pe câmpū, din scārbăciune cătră tine,

În diūa în care te-ai nāscutū.

Atuncea trecut'amū pe lūngă tine, și *vē* 6

du-tu-te-amū tăvălitā în sângele teū, Și *disu-ți-amū, fiindū tu încă* în sângele teū:

Trāesce!

Da, *disu-ți-amū, fiindū tu încă* în sângele teū: Trāesce!

o Făcutu-te-amū spre miī de miī, ca pre érba 7

Și ai crescutū, te-ai mārītū, [câmpulū; Și ai ajunsū la culmea frumuseței;

Rēdicatu-ți-s'au țitele, și perii-ți-au crescutū; Dară erai gōlă și fără vestminte.

Atuncea trecut'amū pe lūngă tine, și te-amū vēdu-tū,

Eccē, vrēsta ta *era* vrēsta iubirei;

o Și întindēndu-mī pōlele asupra-ți, acoperi-t'amū golicuinea ta,

Și juratu-m'amū ție, și amū intratū în legământū cu tine,

^a Vers. 14, 18, 20.
^c Lev. 26. 25.
Cap. 5. 12. & 21. 3, 4. & 29.

⁸ & 38. 21.
^p Cap. 25. 13.
Zef. 1. 3.
^q Vers. 14.
^r 2 Sam. 24. 15.

Cap. 38. 22.
^s Cap. 7. 8.
^t Vers. 14.
^u Cap. 5. 17. & 35. 27.

^v Cap. 6. 8.
^w Cap. 20. 43.
^y Ier. 22. 8, 9.

Capitul 15.
^a Ioan 15. 6.
^b Lev. 17. 10.
Cap. 14. 8.

^c Isa. 24. 18.
^d Cap. 6. 7. & 7. 4. & 11. 10.
^e 20. 38, 42, & 44.

Capitul 16.
^a Cap. 20. 4. & 22. 2. & 33. 7, 8, 9.

^b Cap. 21. 20.
^c Vers. 45.
^d Osea 2. 3.
^e Ecod. 1. 7.
^f Rut 3. 9.

- Dice Iehova, Domnulū; și 'ajuns'ai a mea.
- 9 Și te-amū scăldatū in apă,
Amū spălatū sângele teū de pe tine,
Și te-amū unsū cu oleiū;
- 10 Și te-amū îmbrăcatū cu vestminte înpestrițite,
Te-amū încălțatū cu sandali de pele de vi-
țelū de mare,
Te-amū încinsū cu inū subțire,
Te-amū îmbrăcatū cu mătăasă;
- 11 Și te-amū împodobitū cu scule,
'Pus'amū brațele pe mânele tale,
Și 'salbă pe grumazulū teū;
- 12 Pus'amū ânelū in narea ta,
Și cercei in urechiile tale,
Și cunună frumôsă pe capulū teū.
- 13 Așa ai fostū împodobitā cu aurū și argintū;
Și vestmintele tale *eraū* de inū subțire, de
mătăasă, și vestminte înpestrițite;
'Mâncat'ai flórea făinei, miere și oleiū;
Și făcutu-te-ai * frumôsū fôrte, fôrte,
Și ai ajunsū a fi dómnă.
- 14 Și 'numele teū străbătut'a intre popóre pen-
tru frumuseța ta;
Căci *era* desevarșită in podóbele,
Ce le-amū pusū pe tine, dice Iehova, Dom-
nulū.
- 15 * Dară tu încređutu-te-ai in frumuseța ta,
'Și desfrénat'ai din cauza renumelūi teū,
Și reversat'ai desfrénările tale la totū tre-
cătorulū, făcându-te a lui.
- 16 ° Și ai luatū din vestmintele tale,
Și ți-ai făcutū înălțimi înpestrițite,
Și ai desfrénatū pe d'insele,
Așa cumū nici o dată nu s'a vedutū, nici se
va mai vedó.
- 17 Și ai luatū sculele tale cele mărețe,
Făcute din aurulū și argintulū meū, ce eū
ți-amū datū,
Și ai făcutū chipuri de bărbatū,
Și ai desfrénatū cu d'insele;
- 18 Și ai luatū vestmintele tale cele pestrițe, și
acoperitu-le-ai *cu ele*;
Și pusu-li-ai înainte oleiulū meū, tāmăia mea,
- 19 ° Și pânea mea, ce eū ți-amū dat'o,
Flórea făinei, oleiulū și miera, *cu care* te-
amū hrănitū.
Pre acestea pusu-le-ai înaintea lorū spre
mirosū plăcutū;
- Așa s'a întâmplatū, dice Iehova, Domnulū.*
- 20 ° Și luat'ai pre fii tei și pre fiicele tale,
Pre cari mi i-ai născutū,
Și i-ai sacrificatū lorū spre mâncare.
Aū dóră pré pučînū lucru *era* desfrénarea ta,
- 21 De ai junghiatū și pre fii mei, și i-ai datū,
- Ca să-i treci *prin focū* pentru d'insele?
Și in tóte uricūnile tale și desfrénările tale 22
Nu ți-ai adusū aminte de ڭilele * ténerețe-
lorū tale,
'Cândū eraī góla și fără vestminte, tăvălin-
du-te in sângele teū. .
- Și după tótă rēutatea ta, 23
(Vaī, vaī de tine! dice Iehova, Domnulū),
'Ziditu-ți-ai movili, 24
Și * făcutu-ți-ai înălțimi in tóte ulițele;
'In capetulū a totū drumulū ziditu-ți-ai înăl- 25
țimi,
Și făcut'ai scārbósă frumuseța ta,
Și crăcitu-ți-ai piciórele la totū treceto-
rulū,
Immulțindū desfrénările tale.
Și ai desfrénatū cu * Egipteniī, veciniī tei, 26
Ceī mari la corpū;
Multū desfrénat'ai, ca să mă mânii.
De aceea éccé, întins'amū mâna mea spre 27
tine,
Și împučinatu-ți-amū *hránele* cele hotărîte,
Și te-amū lăsatū in voia celorū ce te uriaū,
'Fiicelorū Filistenilorū, cari se rușinaū de
calea ta cea desfrénată.
- * Ai desfrénatū și cu Asirieniī; 28
Căci esci nesățiosā;
Da, desfrénat'ai cu ei,
Și totū nu te-ai săturatū.
Și ai immulțitū desfrénarea ta 29
In pământulū Canaanulū * până la Chaldea;
Și nici cu acēsta nu te-ai săturatū.
Cātū este de desfrénată ânima ta, ڭice 30
Iehova, Domnulū,
De faci tóte acestea!
Lucruri, ca ale celei mai nerușinate mere-
tricī!
- Căci * ziditu-ți-ai movili la capetulū a totū 31
drumulū,
Și făcutu-ți-ai înălțimi in tótă ulița;
Dară nici ca o meretrice n'ai fostū; căci ai
desprețuitu plata;
- Ci ai fostū ca o femeă adulteră, 32
Ce primesce pre străini in loculū bărbatu-
lui ei.
Tuturorū meretricilorū se dă plată, 33
Dară ° tu dat'ai plată tuturorū iubiților tei,
Și dăruitu-i-ai, ca să intre la tine din tóte
părțile,
Să desfreneze cu tine.
Așa desfrénarea ta a fostū altū-feliū *decātū* 34
la *alte* femeī:
Căci după tine nimenea nu s'a luatū să
desfréneze;

g Beod. 19. 5.
Ier. 2. 2.
h Fac. 24. 22,
47.
i Prov. 1. 9.
j Deut. 22. 13,
14.
k Ps. 48. 2.

i Plān. 2. 15.
m Veđi Deut. 32.
15.
Ier. 7. 4.
Mia. 3. 11.
n Isa. 1. 21. &
57. 8.

Ier. 2. 20. &
3. 3, 6, 20.
Cap. 23. 3, 8,
11, 12.
Osea 1. 2.
° 2 Reg. 23. 7.
Cap. 7. 20.

Osea 2. 8.
p Osea 2. 8.
q 2 Reg. 16. 3.
Ps. 106. 37, 38.
Isa. 57. 5.
Ier. 7. 31. &
32. 35.

Cap. 20. 26. &
23. 37.
r Ier. 2. 2.
Vers. 43, 60.
Osea 11. 1.
s Vers. 4, 5, 6.
t Vers. 31.

u Isa. 57. 5, 7.
Ier. 2. 20. &
3. 2.
v Prov. 9. 14.
° Cap. 8. 10, 14.
& 30. 7, 8. &
23. 19, 20, 21.

y 2 Cron. 28. 18,
19.
Vers. 57.
z 2 Reg. 16. 7,
10.
2 Cron. 28. 23.
Ier. 2. 18, 26.

Cap. 23. 12,
etc.
a Cap. 23. 14,
etc.
b Vers. 24, 39.
c Isa. 30. 6.
Osea 8. 9.

- Ci tu datu-li-ai plată, și ei plată nu ți-au dat; 45
Deci fost'a cu tine cu totul altă-feliu.
- 35 De aceea ascultă, meretrice, cuvântul lui Iehova;
- 36 Așa dice Iehova, Domnul: 46
Fiindă-că cazanul tău s'a revărsat,
Și goliciunea ta s'a descoperit în desfrânările tale cu iubiții tăi,
Și cu toți idolii tăi cei scârboși,
Și în sângerile fiilor tăi, ce datu-i-ai lor;
37 De aceea, eecce, voi aduna pre toți iubiții tăi,
Cu cari te-ai desmerdat,
Și pre toți, câți i-ai iubit,
Împreună cu toți aceia, pre cari i-ai urit;
Voi aduna împotriva-ți din toate părțile,
Voi descoperi goliciunea ta înaintea lor,
Și vor vedea totă goliciunea ta.
- 38 Și te voi judeca 48
Dupre judecățele adulterelor și a aceloră ce vârsă sânge;
Și voi aduce asupra-ți sângele mâniei și alui gelosiei!
- 39 Și te voi da în mânele lor:
Vor dărma movilele tale,
Și vor nimici înălțimile tale;
De vestmintele tale te vor desbrăca, și-ți vor lua sculele tale cele mărețe.
- 40 Și vor aduce asupra-ți mulțimea,
Care cu petre te va ucide,
Și te vor străpunge cu săbiile lor.
- 41 Cu foc vor arde casele tale,
Și vor îndeplini asupra-ți aceste judecăți înaintea multor femei;
Așa te voi face să încetezi de a fi meretrice,
Și plată nu vei mai da.
- 42 Și așa voi pune capăt mâniei mele asupra-ți,
Și gelosia mea se va depărta de la tine;
Și mă voi liniși, și nu mă voi mai mânia.
- 43 Pentru că nu ți-ai adus aminte de zilele tănărețelor tale,
Ci te-ai infuriat asupra-mi în toate aceste lucruri,
De aceea eecce, și eu voi resplăti urmările tale asupra capului tău,
Dice Iehova, Domnul;
Și nu vei mai face desfrânarea aceasta în toate uriciunile tale.
- 44 Eecce, totu omul, care se servește de proverbe, face-va acestu proverb asupra-ți,
Dicându: „Cum este muma, așa și feta ei.”
- Tu ești feta mumei tale,
Care s'a desgustat de bărbatul ei și de copiii săi;
Și ești sora surorilor tale,
Cari s'au desgustat de bărbații lor și de copiii lor;
Muma ta a fost Heteia, și părintele tău Amoreu.
Soră-ta cea mai mare este Samaria,
Ea și fetele ei ce locuesc la stânga ta;
Și soră-ta cea mai tânăra, ce locuesce la dreapta ta,
Este Sodoma și fetele ei.
Dară tu n'ai amblat numai în căile lor,
Și n'ai făcut după uriciunile lor;
Ci, ca și cum ar fi fost acestea lucruri pre mică,
Făcutu-te-ai mai stricată de cât d'insele în toate căile tale.
Vi sunt, dice Iehova, Domnul:
Soră-ta, Sodoma, n'a făcut, nici ea și nici fetele ei,
Cum ai făcut tu și fetele tale.
Eecce, acesta a fost fără de legea surorii tale, Sodoma:
Îngâmfarea, indestularea de pâine și lipsă de grijă
Aveau ea și fetele ei;
Dară pre cel sarac și pre cel neavut nu-l ajuta:
Ci se îngâmfau, și făceau uriciuni înaintea mea;
Și acestea vedându-le eu, le-am depărtat.
Așa și Samaria n'a păcătuit nici cu jumătate din păcatele tale;
Ci tu făcut-ai mai multe uriciuni decât aceea;
Și așa ai îndreptățit pre surorile tale prin toate uriciunile câte le-ai făcut.
Deci poartă rușinea, pre care ai imputat o surorilor tale,
Pentru păcatele tale, cu cari te-ai făcut mai urită decât d'insele:
Decât tine ele mai drepte sunt.
Deci rușinează-te și tu, și poartă rușinea ta;
Căci ai îndreptățit pre surorile tale.
Și voi întorce pre prinșii lor,
Pre prinșii Sodomei și ai fetelor sale,
Și pre prinșii Samariei și ai fetelor ei;
Și cu ei întorce-voi și pre prinșii captivității tale,
Ca să poartă rușinea ta.
Ca să te rușinezi pentru toate câte ai făcut, și să li fii de mângâiere.

d Vers. 20.	8. 10.	Vezi vers. 20.	k Ioan 8. 5, 7.	n Cap. 23. 27.	r Vers. 8.	11. 24.	Mat. 12. 41, 42.
e Ier. 13. 23, 26.	f Lev. 20. 10.	36.	l Deut. 13. 16.	o Cap. 5. 13.	s Deut. 32. 32.	v Fac. 13. 10.	a Vezi Isa. 1. 9.
Plân. 1. 8.	g Deut. 22. 22.	37.	m Reg. 25. 9.	p Ps. 78. 42.	t Isa. 1. 10.	w Fac. 13. 13. & 18. 20. & 19. 5.	b Ier. 20. 16.
Cap. 23. 9, 10, 22, 29.	h Cap. 23. 45.	38.	n Ier. 39. 8. & 52. 13.	q Cap. 9. 10. & 11. 21. & 22. 31.	u Reg. 21. 9.	x Cap. 5. 6, 7.	c Cap. 14. 22, 23.
Osea 2. 10. &	i Fac. 9. 6.	39.	o Cap. 5. 8. & 23. 10, 48.		y Vers. 48, 51.	z Ier. 3. 11.	
	j Ezech. 21. 12.	40.			aa Mat. 10. 15. &		

- 55 Cându soră-ta Sodoma și fetele ei se voru întorce in starea lorū de mai 'nainte, Și Samaria și fetele ei se voru întorce in starea lorū de mai 'nainte; Atuncea tu și fetele tale vē veți întorce in starea vōstră de mai 'nainte.
- 56 De și in gura ta nu s'a auditū de soră-ta Sodoma În dīlele îngâmfarei tale,
- 57 Mai 'nainte de ce s'a vēdūtū rēutatea ta: Cumū *se vēdise*, cândū ^a te-au ocăritū fetele Siriei, Și tōte cele ce o încunjurā, 'fetele Filistelorū,
- Cari te urēscū din tōte părțile.
- 58 Așa 'ai purtatū *pedēpsa* desfrēnarei tale Și a uricūnitorū tale, dīce Iehova.
- 59 Căci așa dīce Iehova, Domnulū: După ce 'ți voiū fi făcutū, cumū ai făcutū tu, Care ai ^a desprețuitū ^a jurāmētulū, călcândū legāmētulū,
- 60 'Mi 'voiū aduce aminte de legāmētulū meū cu tine, *Ce l'amū încheiatū* in dīlele tēnerețelorū tale; Și voiū întări cu tine unū ' legāmētū eternū.
- 61 Și atuncī 'ți ^a vei aduce aminte de urmările tale, și te vei rușina, Cândū vei primi *la tine* pre surorile tale, pre cele mai mari și pre cele mai mici; Și 'ți le voiū da ' de fice, ^a Darā nu duple legāmētulū, ce făcuși *o-datā* cu ele.
- 62 'Și voiū întări legāmētulū meū cu tine, Și vei cunōsce, că eū *sūnt* Iehova;
- 63 Ca să-ți ^a aducī aminte, și să te rușinezi, ^a Și să nu-ți mai deschiđi gura de rușine, Cândū 'ți voiū ierta tōte căte ai făcutū, Dīce Iehova, Domnulū.

Judecăți asupra casei domnesci a lui Iuda, cu o făgăduință despre Mesia.

- 17 **F**OST'A cătră mine cuvēntulū lui Iehova, dīcēndū: Fiulū omulū, pune o cimiliturā, și spune parabola *acēsta* casei lui
- 3 Israelū, Și dī: Așa dīce Iehova:
- ^a Unū vulturū mare cu aripī mari, Cu aripī lungi, plinū de pene pestrițe, Venit'a in Libanū, și ^a a răpitū din cedru ramura cea mai de susū:
- Rupt'a vērfurile vlăstărilor lui,
- 4 Și dusu-le-a într'o țēră de negoțū; Pusu-le-a într'o țēră de negoțiātorī.
- 5 Atuncī a luatū din semēnța țerei, Și a pus'o 'in țērānā de semēnăturā:

- A dus'o lūngā ape multe, sādīt'o-a ^a ca pre o salce.
- 6 Și ea a crescutū, și s'a făcutū butucū de viā, puternicū, darā 'micū;
- Vițele sale se îndreptāu spre d'insulū, și rădēcinele sale suptū d'insulū;
- Așa a ajunsū butucū de viā, A făcutū vițe, și a datū botāși.
- 7 Și mai era unū vulturū mare, cu aripī mari și cu pene multe;
- 8 Și ēccē, 'butuculū de viā și-a plecatū rădēcinele sale spre d'insulū, Și și-a întinsū vițele sale spre elū.
- Pentru ca să o adāpe in straturile sādirei sale;
- De și era sādītā in pāmētū bunū, lūngā ape multe,
- Ca să facā vițe, Și să dee fructū,
- 9 Și așa să ajungā o viā alēsā.
- Dī: Așa dīce Iehova, Domnulū; isbuti-va? *Vulturulū celū d'ântēiū* ^a aū nu va rumpe rădēcinele ei,
- 10 Și nu va tăia fructulū ei, ca ele să se usuce, Și să sece tōte frunđele odraslelorū sale, Fără *sā fie nevoiā* de o putere mare seū de unū poporū multū, ca să o scōțā din rădēcinele ei?
- 11 *Éccē este sādītā!* darā ore isbuti-va? ^a Aū nu se va usca, *ca și* cumū unū vēntū de resăritū s'arū atinge de ea?
- Usca-se-va in straturile, unde cresce.
- 12 Și a mai fostū cătră mine cuvēntulū lui Iehova, dīcēndū:
- Dī acumū 'casei celei neascultātore: Aū nu sciți ce *însēmănā* acestea?
- 13 Dī-lī: Éccē, 'regele Babilonulū a venitū in Ierusalimū,
- A luatū pre regele lui și pre mai marii lui, Și i-a adusū la sine in Babilonū:
- 14 ^a Și a luatū *pre unulū* din nēmulū regelū, a încheiatū legāmētū cu elū,
- 15 'Și l'a pusū să jure, Luāndū cu sine și pre cei fruntași ai țerei; Ca regatulū ^a să se umilēsca, Și să nu se mai rēdice;
- 16 *Ci numai* pāzindū legāmētulū seū să pōtā sta. Darā 'elū resculatu-s'a, trāmețēndū soliī seī in Egiptū,
- 17 ^a Ca să-i dee cai și poporū multū. ^a Isbuti-va ore? Scāpa-va celū ce face aceste?
- 18 Ore călcāndū legāmētulū, mēntui-se-va? Viū sūnt, dīce Iehova, Domnulū;

d 2 Reg. 16. 5.
2 Cron. 28. 18.
Isa. 7. 1. & 14.
28.
e Vers. 27.
f Cap. 28. 49.
g Cap. 17. 13.

16.
h Deut. 29. 12.
14.
i Ps. 106. 45.
j Ier. 32. 40. &
50. 5.
k Cap. 20. 43.

l 26. 31.
m Isa. 64. 1. &
60. 4.
n Gal. 4. 26. etc.
o Ier. 31. 31. etc.
p Osea 2. 19, 20.
q Vers. 61.

r Rom. 3. 19.
—
Capulū 17.
a Veđi vers. 12.
eto.

b 2 Reg. 24. 12.
c Deut. 8. 7, 8,
9.
d Isa. 44. 4.
e Vers. 14.
f Vers. 15.

g 2 Reg. 25. 7.
h Cap. 19. 12.
i Osea 12. 15.
j Cap. 2. 5. &
12. 9.
k Vers. 3.

l 2 Reg. 24. 11—
16.
m 2 Reg. 24. 17.
n 2 Cron. 36. 13.
o Vers. 6.
p Cap. 29. 14.

q 2 Reg. 24. 20.
r Cron. 36. 13.
s Deut. 17. 16.
t Isa. 31. 1, 2.
u 36. 6, 9.
v Vers. 9.

- * Unde *locuesce* regele, care l'a pusă pre d'insulă rege,
Ală cărui jurământul l'a desprețuit, și a cărui legământul l'a călcat,
Acolo cu d'insulă va muri, în Babilon.
- 17 * Și Faraon, cu *totă* oștea lui cea puternică și cu mulțimea lui cea mare, nu va face pentru d'insulă *nimic* în resbelu,
Cândă *neamicul* * va înălța valuri și va zidi întăriri, ca să stêrpescă suflete multe.
- 18 Căci a desprețuit jurământul, călcând legământul;
Și *éccé*, după ce 'a dată mâna sa, A făcută toate acestea; elu nu va scăpa.
- 19 De aceea așa *dice* Iehova, Domnul: Viu sânt, pre jurământul meu, ce l'a desprețuit,
Și pre legământul meu, pre care l'a călcat,
Le voi respăli pe capul lui.
- 20 Voi *întinde mreja mea asupra-î, Și se va prinde în firele aspre;
'Lă voi aduce în Babilon, Și acolo *mă voi judeca cu d'insulă pentru abaterea lui,
Cu care s'a abătut de la mine.
- 21 Și *toți fugarii lui și toate cetelile lui vor căde de sabie,
Și cei rămași vor fi împrăsciați în toate vânturile;
Și veți cunósce, că eu Iehova am vorbit.
- 22 Așa *dice* Iehova, Domnul: Voi lua din *ramura cea mai de sus a cedrului celui înalt, și o voi sădi;
Voi tăia din mlădițele lui cele ténere *o mlădiță fragedă,
Și *o voi sădi pe un munte înalt și rădicat;
- 23 * Pe muntele celui înalt alui Israel o voi sădi;
Și va face mlădițe, va da fruct, și se va face un cedru mare;
* Supt d'insulă va locui tot felul de sburătoare și totă paserea;
La umbra ramurelor sale vor locui.
- 24 Și toți arborii câmpului vor cunósce, Că eu Iehova *am umilit pre arborele celui înalt, și am înălțat pre arborele celui mic,
Uscat am pre arborele celui verde, și făcut am să înverdesc arborele celui uscat;
* Eu, Iehova, am vorbit, și am făcut.

Purtarea cea dréptă a lui Dumnezeu către fie-care om; pe acesta se întemeiază o *chiámare la căință*.

SI a mai fostă către mine cuvântul lui Iehova, *dicendú*: Ce *este* voui, că *diceți* de pământul lui Israel *proverbul* acesta: * Părinții au mâncat aguride, și dinții filor s'au strepețit?

Viu sânt, *dice* Iehova, Domnul: Nu vi va mai fi loc a vă servi de *proverbul* acesta în Israel.

Éccé toate sufletele sânt ale mele; Precum sufletul părintelui, așa și sufletul fiului alui meu este;

* Omul ce *pecătuesce*, acela va muri. Dară de este un om drept, Care face drept și dreptate:

* Nu mânâncă pe munți, Nu-și rădică ochii către idolii casei lui Israel, Nu *pângăresce pre femea aprópelui seú, Și nu se apropiă de femea, *ce *este* în ne-curățenia ei;

Nu *încălă pre nimenea, Ci întorțe dëtornicului *amanetului seú; Nu face nici o răpire,

Ci *dă pâne celui flămând, Și îmbracă cu vestminte pre cel gol; Nu dă cu *dobândi,

Și nu ié mai mult decât a dat; Și întorțe mâna de la nedreptate, Și *face judecată dréptă între om și om;

Amblă în aședămintele mele, Și păzesce judecățele mele, în adevăr făcându-le:

Acela *este* drept; va *trăi, *dice* Iehova, Domnul.

Dară de nasce un fiu nelegiuit, *vêrsă-tor de sânge,

Și care face vre-unul din aceste *peccate*, Și nu face nici una din acele *détorii*;

Ci și pe munți mânâncă, Și pre femea aprópelui seú pângăresce, Pre cel sarac și lipsit *lă încălă,

Și face răpiri, Amanetului nu-l întorțe,

Și-și rădică ochii către idolii, *Făcendú uriciuni;

Dă cu dobândi, Și ié mai mult decât a dat:

Trăi-va unul ca acesta? Nu va trăi;

Făcut'a toate uriciunile acestea; va muri; *Sângele seú va fi asupra lui.

Éccé, de nasce acesta un fiu,

q Ier. 32. 5. & 34. 3. & 52. 11. Cap. 12. 13. r Ier. 37. 7. s Ier. 52. 4. t 1 Cron. 29. 24. Plan. 5. 6. u Cap. 12. 13. &

32. 3. v Cap. 20. 36. x Cap. 12. 14. y Isa. 11. 1. z Ier. 23. 5. 3. Zech. 3. 8. 2. Isa. 53. 2. a Ps. 2. 6.

b Isa. 2. 2, 3. Cap. 20. 40. Mic. 4. 1. c Veđi cap. 31. 6 Dan. 4. 12. d Luc. 1. 52. e Cap. 22. 14. &

24. 14. — Capul 18. a Ier. 31. 29. Plân. 5. 7. b Vers. 20. Rom. 6. 23.

c Cap. 22. 9. d Lev. 18. 20. & 20. 10. e Lev. 18. 19. & 20. 18. f Esod. 22. 21. Lev. 19. 15. & 25. 14.

g Esod. 22. 26. Deut. 24. 12. 13. h Deut. 15. 7, 8. Isa. 58. 7. Mat. 25. 35, 36. Esod. 22. 25. Lev. 25. 36, 37.

Deut. 23. 19. Neam. 5. 7. Pa. 15. 5. j Deut. 1. 16. Zech. 8. 16. k Cap. 20. 11. Amos 5. 4. l Fac. 9. 6.

Esod. 21. 12. Num. 35. 34. m Cap. 8. 6, 17. n Lev. 20. 9, 11, 12, 13, 16, 27. Oap. 3. 18. & 33. 4. Fapt. 18. 6.

- Care, vedëndü tóte păcatele, ce le-a făcutü părintele seü,
Ié sémă, și nu face unele ca acestea:
- 15 ° Pe munți nu mânâncă,
Și nu-și rădică ochii cătră idoli casei lui Israelü,
Nu pângăresce pre femea aprópelui seü,
- 16 Nu încelă pre nimenea,
Amanetulü nu-lü opresce,
Și nu face răpire;
Ci dă pâne celui flămândü,
Cu vestimentü acopere pre celü golü,
- 17 Și întorče mâna de la nedreptățirea celui saracü,
Și dobândi seü mai multü decâtü a datü nu ié;
Ci face judecățele mele, și âmbă in aședă-mintele mele:
Acesta nu va muri pre fără-de-legea părintelui seü: ci va trăi.
- 18 Părintele seü, fiindü-că apesa förte,
Făcea răpiri de la frate-seü,
Și făcea in meșilocolü poporului seü ceea ce nu era bine:
Eccă, ° acesta va muri in fără-de-legea sa.
- 19 Dară voi diceți: Ce? ° Aü döră fiulü nu pórtă fără-de-legea părintelui seü?
Cândü fiulü face dreptü și dreptate,
Și păzese tóte aședămintele mele, și le face,
Elü va trăi.
- 20 ° Omulü ce păcătuesce, acela va muri.
° Fiulü nu va purta fără-de-legea părintelui,
Nici părintele nu va purta fără-de-legea fiului;
° Dreptatea celui dreptü va fi asupra lui,
° Și fără-de-legea celui nelegiuitü va fi asupra lui.
- 21 Dară ° de se va întorče celü nelegiuitü de la tóte păcatele ce le-a făcutü,
Și va păzi tóte aședămintele mele, și va face dreptü și dreptatea,
Atuncea va trăi, nu va muri.
- 22 ° Tóte fără-de-legile, câte le-a făcutü,
Nu i se vorü aminti;
Elü va trăi in dreptatea, ce a făcutü.
- 23 ° Aü döră placu-mě in mórtea celui nelegiuitü?
Dice Iehova, Domnulü, [giuitü?
Și nu in întórcerea lui de la căile sale, ca să trăescă.
- 24 Dară ° cândü celü dreptü se va întorče de la dreptatea lui,
Și va făptui nedreptatea,
Și va face după tóte uriciunile câte le face celü nelegiuitü,
- Elü trăi-va óre?
° Tótă nedreptatea ce a făcut'o, nu i se va aminti;
In fără-de-legea, in care a nelegiuitü,
Și in păcatulü, in care a păcătuitü,
In ele va muri.
- 25 Dară voi diceți:
° Urmarea Domnului nu este dréptă.
° Și acumü ascultă, casă a lui Israelü!
Urmarea mea aü nu este dréptă?
Aü nu urmările vóstre sânt nedrepte?
° Cândü celü dreptü se abate de la drepta-
tea lui,
Și face nedreptate, și móre intr'insa,
Elü móre prentu nedreptatea, pre care a făcutü;
° Și cândü celü fără-de-lege se întorče
De la fără-de-legea, ce a făcutü,
Și face dreptü și dreptate,
Elü se ține in viétă;
Fiindü-că ° a luatü sémă,
° Și s'a întorsü de la tóte fără-de-legile, câte le-a făcutü,
Va trăi, nu va muri.
- 29 Dară casa lui Israelü dice:
° Urmarea Domnului nu este dréptă!
Casă a lui Israelü, urmarea mea aü nu este dréptă?
Aü nu urmările vóstre sânt nedrepte?
° De aceea, casă a lui Israelü, vë voiü judeca, 30
Pre fie-care duple urmările sale, dice Iehova, Domnulü:
° Căiți-vë, și întórceți-vë de la tóte fără-de-legile vóstre;
° Și atuncea nedreptatea vóstră nu va fi spre ruina vóstră.
° Lepedați de la voi tóte fără-de-legile, câte 31
le-ați făcutü,
Și faceți-vi o ° animă nouă și unü spiritü nou;
De ce să muriți, casă a lui Israelü?
Căci ° eü nu mă placü in mórtea celui ce 32
móre,
Dice Iehova, Domnulü; de aceea întórceți-vë, și trăiți.
- Plângeri asupra sórtei casei domnesci a lui Iuda.
- EARÜ tu ° rădică plângere prentu mai ma- 19
rii lui Israelü, și di:
° Ce a fostü mumă-ta? ° leoiă;
Ea ședea cu leiü,
Și a crescutü pre puii seü intre puii de leü.
Și a rădicatü pre unulü din puii seü, 3
Până ° s'a făcutü leuțü,
Și s'a deprinsü a răpi prěđi, și a mânca ómeni.

o Vers. 6, etc.
p Cap. 3. 18.
q Esod. 30. 5.
Deut. 5. 9.
r Reg. 23. 26.
& 24. 3. 4.
r Vers. 4.

s Deut. 24. 16.
2 Reg. 14. 6.
3 Cron. 25. 4.
Ier. 31. 29, 30.
t Isa. 5. 10, 11.
u Rom. 2. 9.
v Vers. 27.

Cap. 33. 12,
19.
w Cap. 33. 16.
y Vers. 32.
Cap. 33. 11.
1 Tim. 2. 4.
2 Pet. 2. 9.

z Cap. 3. 20. &
33. 12, 13, 18.
a 2 Pet. 2. 20.
b Vers. 29.
Cap. 33. 17,
20.

c Vers. 24.
d Vers. 21.
e Vers. 14.
f Vers. 25.
g Cap. 7. 3. &
33. 20.

h Mat. 2. 2.
Apoc. 2. 6.
i Efes. 4. 22, 23.
j Ier. 32. 39.
Cap. 11. 19.
& 36. 26.

k Plân. 3. 33.
Vers. 23.
Cap. 33. 11.
2 Pet. 2. 9.
—

l Cap. 26. 17. &
27. 2.
m Vers. 6.
2 Reg. 23. 31,
32.

- 4 Și auzind popóarele de d'insulă,
L'au prinsă în grópa loră,
Și l'au adus în lanțuri în pământul 'Egip-
5 Și leóia asceptându-lă, [tului.
Vedëndu, că deșertă era asceptarea ei,
Luatu-și-a 'altă puiă,
Și l'a făcută leuțu;
6 'Căci âmblându cu leiă,
'Făcutu-s'a leuțu,
Și s'a deprinsă a răpi prēdi, și a mânca
7 A năvălită în palaturile loră, [ómeni;
Și a pustitit cetățile loră;
Așa că s'a spaímēntatú acelu pământu și tóte
De mugetul răcnitului lui. [din elú
8 'Atuncea popóarele din țerele din jurul lui
pusu-s'au asupră-í,
Íntinsu-i-au mrejele loră,
Și 'prinsu-l'au în grópa loră.
9 Și l'au pus în pușcă cu lanțuri,
'Și l'au dus înaintea regelui Babilonului;
Punēdu-lă în întăriri,
Ca să nu se mai audă vócea lui
Pe 'munții lui Israelu.
10 Mumă-ta era, — 'đi în parabola ta, — ca
o viiă sădită lūngă ape;
Ajungea 'roditóre și plină de mlădițe, de
mulțimea apeloră;
11 Și se făcea din ea toege tarí, ce servia
de scepte domniloră;
Și 'tulpina ei se înălța în međilocul mlă-
dițeloră tufóse,
Așa că se însemna prin înălțimea ei și prin
mulțimea ramureloră ei.
12 Dară fost'a cu furiă smulsă,
Și aruncată la pământu;
Unú 'vēntu de resăritu a uscatu fruptele ei,
Și toegele cele tarí ruptu-s'au, s'au uscatu,
Și focul le-a mistuit.
13 Și acum ea este sădită în pustii,
Ínt'unú pământu secú și uscatu.
14 'Si isbucnindú foculú din o mlădiță a ramu-
Mistuit'a fruptulú ei, [relorú sale,
Și în ea nu mai este nici unú toégú tare,
ce arú servi de sceptu domniloră.
'Acésta-í plângere, și plângere va fi.

Reiterarea păcatelor lui Israelu în istoria lui cea trecută; și făgăduinși de îndurare în viitoru. Nimicirea cea de vorópe a Ierusalimului.

20 **I**N anulú alú șeptelea, în luna a cincea,
la dece a lunéi venit'au 'bētrānií lui Is-
raelu, ca să întrebe pre Iehova, și au șe-

đutú înaintea mea. Și a fostú cătră mine 2
cuvēntulú lui Iehova, đicēndú: Fiulú omu- 3
lui, vorbesce bētrānilorú lui Israelu, și đili:
Așa đice Iehova, Domnulú: Aú dóră ve-
nit'ați să mă întrebați? Viú sūnt, đice Ie- 4
hova, Domnulú, 'nu voiú fi întrebatú de voi.
Să nu te 'judeci cu ei? fiulú omului, să nu
te judeci? 'Fă-í să sciă uriciunile părinților 5
lorú; Și đili: Așa đice Iehova, Domnulú:
Ín điuă, în care 'amú alesú pre Israelu,
Și amú rēdicatú mână mea spre seminția
casei lui Iacobú,
Și m'amú făcutú lorú 'cunoscutú în pāmēn-
tulú Egiptului,
Cândú amú rēdicatú mână mea spre d'inșii,
đicēndú:
'Eú sūnt Iehova, Dumneđeulú vostru;
Ín điuă aceea înălțat'amú mână mea spre 6
d'inșii,
'Că-í voiú scóte din pāmēntulú Egiptului
La unú pāmēntú, pre care l'amú descoperi-
ritú pentru ei,
Unú pāmēntú, în care curge mīere și lapte,
'Celú mai frumosú din tóte pāmēnturile: 7
Atuncea đis'amú cătră ei:
'Să lepēdați fie-care 'uriciunile ochilorú sei,
Și să nu vē spurcați cu 'idolií Egiptului;
Eú sūnt Iehova, Dumneđeulú vostru.
Dară ei s'au resculatú asupră-mi, 8
Și n'au voitú să mă asculte;
Nici unulú n'a lepēdatú uriciunile ochilorú
Și n'a părăsitú idolií Egiptului. [sei,
Atuncea đisu-mi-amú: 'Vērsa-voiú furia mea
asupră-í,
Să ímplinescú mânia mea asupră-í
Ín pāmēntulú Egiptului.
'Decātu pentru numele meú, 9
Ca să nu se profaneze înaintea popórelorú,
Íntre cari ei se aflaú,
'Și înaintea căroră m'amú făcutú lorú cu-
noscutú,
Lucrat'amú, scoțēdu-í din pāmēntulú E-
giptului.
Í-amú 'scosú din pāmēntulú Egiptului, 10
Și í-amú adusú în pustii;
'Datu-li-amú așēđāmintele mele, 11
Și făcutu-li-amú cunoscute judecățele mele,
'Pre cari, de le va face omulú, va trăi prin ele;
Și datu-li-amú încă și 'sabatele mele, 12
Ca să fie spre semnú íntre mine și d'inșii;
Și să cunóscă, că eú sūnt Iehova, celú ce-í
sāntesce.

e 2 Reg. 23. 33.
2 Cron. 36. 4.
Ier. 22. 11, 12.
2 Reg. 23. 34.
e Ier. 22. 13—
17.
f Vers. 3.
g 2 Reg. 24. 2.
h Vers. 4.
i 2 Cron. 36. 6.

Ier. 22. 18.
j Cap. 6. 2.
k Cap. 17. 6.
l Deut. 8. 7, 8.
m Așa cap. 31.
n Dan. 4. 11.
o Cap. 17. 10.
p Ose. 13. 15.

o Jude. 9. 15.
2 Reg. 24. 20.
Cap. 17. 18.
p Plān. 4. 20.
—
Cap. 20.
a Cap. 8. 1. &
14. 1.
b Vers. 31.

Cap. 14. 3.
c Cap. 22. 2. &
23. 36.
d Cap. 16. 2.
e Esod. 6. 7.
f Deut. 7. 6.
g Esod. 3. 8. &
4. 31.
Deut. 4. 34.
h Esod. 20. 2.

h Esod. 3. 8, 17.
Deut. 8. 7, 8.
9.
Ier. 22. 22.
i Ps. 48. 2.
Vers. 15.
Dan. 8. 9. &
11. 16, 41.
Zech. 7. 14.
j Cap. 18. 31.

k 2 Cron. 15. 8.
l Lev. 17. 7. &
18. 3.
Deut. 29. 16.
17, 18.
Ios. 24. 14.
m Cap. 7. 8.
Vers. 13, 21.
n Vēđi Esod. 32.
12.

Num. 14. 13,
etc.
Deut. 9. 28.
Vers. 14, 22.
Cap. 36. 21.
22.
o Esod. 13. 18.
p Deut. 4. 8.
Neem. 9. 13,
14.

Ps. 147. 19, 20.
q Lev. 18. 5.
Vers. 13, 21.
Rom. 10. 5.
Gal. 3. 12.
r Esod. 20. 8. &
31. 13, etc. &
35. 2.
Deut. 5. 12.
Neem. 9. 14.

- 13 Dară casa lui Israelū * sculatu-s'a in pustiiū
asupră-mi:
În aședămintele mele n'a âmblatū,
Ci a 'desprețuitū judecățele mele,
Pre cari, *de le va face omulū, va trăi prin ele;*
Și sabatele mele le-a " profanatū fôrte;
Atuncea *disu-mi-amū:* Vêrsa-voiū mânia mea
asupră-li in " pustiiū,
Ca să-i nimicescū.
- 14 " Decătū, lucrat'amū pentru numele meū,
Ca să nu se profaneze înaintea popórelorū,
Înaintea cărora i-amū scosū.
- 15 Și érá-și " rēdicat'amū mâna mea asupră-li
in pustiiū,
Jurându-mē, că nu-i voiū aduce in pămēn-
tulū, pre cari *li-amū* fostū datū,
In care curge mîere și lapte,
" Celū mai frumosū din tóte pămēnturile;
- 16 " Pentru-că aū desprețuitū judecățele mele,
Și n'aū âmblatū in aședămintele mele, și aū
profanatū sabatele mele;
Căci " ânimele lorū âmblaū după idolii lorū.
- 17 " Totu-și ochiulū meū cruțatu-i-a, ca să nu-i
stricū,
Și nu i-amū nimicitū in pustiiū;
- 18 Ci *dis'amū* filorū lorū in pustiiū:
Nu âmblați in aședămintele părinților vostri,
Și nu păziți judecățele lorū,
Și nu vē spurcați cu idolii lorū;
- 19 Eū *sūnt* Iehova, Domnulū vostru;
" In aședămintele mele să âmblați, și jude-
cățele mele să păziți,
Și se le faceți;
- 20 " Și sântiți sabatele mele,
Și ele să fie între mine și voi spre semnū,
Și să cunósceți, ca eū *sūnt* Iehova, Dum-
neđeulū vostru.
- 21 Dară și / fiii s'aū sculatū asupră-mi;
N'aū âmblatū in aședămintele mele,
Și n'aū căutatū să facă judecățele mele,
" Pre cari, *de le va face omulū, va trăi prin*
ele;
Ci aū profanatū sabatele mele;
Atuncea *disu-mi-amū:* " Vêrsa-voiū furia mea
asupră-li,
Să împlinescū mânia mea asupra-li in pustiiū.
- 22 " Totu-și oprit'amū mâna mea,
Și " lucrat'amū pentru numele meū,
Ca să nu se profaneze înaintea popórelorū,
Înaintea cărora i-amū scosū.
- 23 Rēdicat'amū asupră-li érá-și mâna mea in
pustiiū,
Ca " să-i împrăsciū pr'între popóre,
Și să-i rēsipescū prin țeri;
- " Pentru-că judecățele mele n'aū făcutū, 24
Ci aū desprețuitū aședămintele mele,
Aū profanatū sabatele mele,
Și " ochii lorū aū fostū după idolii părinți-
lorū lorū.
De aceea " datu-li-amū și eū aședămintele, *ce* 25
nu *eraū* bune,
Și judecați, prin cari nu putură trăi.
Și i-amū lăsatū să se spurce cu inse-și da- 26
rurile lorū,
Trecēndū ei " prin focū pre toți antăiū-năs-
Ca eū să-i pustiescū; [cuții lorū;
Ca " să cunósacă, că eū *sūnt* Iehova.
De aceea, fiulū omulū, vorbesce casei 27
lui Israelū, și ȕi-li:
Așa ȕice Iehova, Domnulū:
Și părinții vostri in acēsta " m'aū batjocoritū:
Făcēndū și *acēsta* fără-de-lege împotriva mea,
Că, după ce dusu-i-amū in pămēntulū, 28
Pentru care rēdicat'amū mâna, *jurāndū* că-lū
voiū da lorū,
" Ei aū căutatū la tótă înălțimea și la totū
arborele tufosū;
Acolo aū sacrificatū sacrificiele lorū,
Acolo aū pusū darurile lorū aducētóre de
mânia,
Acolo aū pusū " mirosurile lorū cele plăcute,
Și acolo aū vērșatū libațiunile lorū.
Deci ȕis'amū cătră ei: 29
Ce " *nsēmna* înălțimea la care mergeți?
Și numele ei a rēmasū Bama (*înălțime*) până
astă-ȕi.
De aceea ȕi casei lui Israelū: 30
Așa ȕice Iehova, Domnulū:
Cumū! vē spurcați in căile părinților vostri,
Și desfrēnați duple uricūnele lorū,
Și vē spurcați cu toți idolii vostri până 31
astă-ȕi,
Aducēndū " darurile vóstre,
Și trecēndū pre fiii vostri prin focū:
Și " eū să *mai* fiū întreatū de voi, casă a
lui Israelū!
Viū sūnt, ȕice Iehova, Domnulū, nu voiū
mai fi întreatū de voi.
Și " ce vi vine in gāndū, 32
Că ȕiceți: Voimū a fi ca popórele,
Ca nēmurile țerelorū, servindū lemnelorū și
Nu se va face. [petrelorū;
Viū sūnt, ȕice Iehova, Domnulū, 33
Cu mână puternică, și " cu brațiū intinsū,
Și cu mânia revērsată, voiū domni preste
Vē voiū scóte d'între popórele, [voi: 34
Și vē voiū aduna din țerele, unde sūnteți
împrăsciați,

Num. 14. 22. Ps. 78. 40. & 95. 8, 9, 10. Prov. 1. 25. Vers. 16, 24. Esod. 16. 27. Num. 14. 29. & 26. 65.	Ps. 106. 23. Vers. 9, 22. Num. 14. 28. Ps. 95. 11. & 106. 26. Vers. 6. Vers. 13. 24. Num. 15. 39.	Ps. 78. 37. Amos 5. 25, 26. Ezpt. 7. 42, 43. Ps. 78. 38. Dent. 5. 32. 35. & 6, & 7, & 8, & 10, & 11, & 12.	Ier. 17. 22. Vers. 12. Num. 25. 1, 2. Dent. 9. 23. 24. & 31. 27. Vers. 11. 19. Vers. 8, 18. Ps. 78. 38.	Vers. 17. Vers. 9, 14. Lev. 26. 33. Dent. 28. 64. Ps. 106. 27. Ier. 15. 4. Vers. 15. 16. Ved. cap. 6. 9.	Ved. Ps. 81. 12. Vers. 89. Rom. 1. 24. 2 Thes. 2. 11. 2 Reg. 17. 17. & 21. 6.	2 Cron. 28. 3. & 33. 6. Ier. 32. 35. Cap. 16. 20. 21. Cap. 6. 7. Rom. 2. 24.	Isa. 57. 5, etc. Cap. 6. 13. Cap. 16. 19. Vers. 26. Vers. 3. Cap. 11. 5. Ier. 21. 5.
---	--	---	--	---	---	--	--

- Cu mână puternică, cu brațiu întinsu,
 Și cu mânia revărsată.
- 35 Și vă voi duce în pustiiul popórelor,
 Și acolo ^o judeca-mă-voiu cu voi față în față.
- 36 Cum ^o m'am judecatu cu părinții vostri în
 pustiiul pământului Egiptului,
 Așa mă voi judeca cu voi, ^o dice Iehova,
 Domnul:
- 37 Vă voi ^o trece pe suptu toégă,
 Și vă voi aduce în legăturile legământului.
- 38 Voi deosebi d'între voi pre cei rescălători,
 Și pre cei ce se abată de la mine;
 Pre acestia ^o voi scóte din pământul, în
 care locuesc,
 Și ^o nu voru re'nta în pământul lui Israel;
 Și ^o veți cunósce, că eu ^{sunt} Iehova.
- 39 Și voi, casă a lui Israel, așa ^o dice Ie-
 hova, Domnul:
 Mergeți de serviți fie-care pre idolií sei,
 Și de acum înainte, de nu voiți să mă
 ascultați!
 Dară nu mai profanați numele meu cel
 sântu
 Cu darurile vóstre și cu idolií vostri.
- 40 Căci ^o pe muntele meu cel sântu,
 Pe muntele înălțimeí lui Israel, ^o dice Iehova,
 Domnul,
 Acolo mă va servi tótă casa lui Israel în
 Acolo ^o mă voi plăce întru ei, [téră,
 Și acolo voi cere darurile vóstre,
 Și prinósele darurilor vóstre cu tóte lu-
 crurile cele sante ale vóstre.
- 41 Plăce-mă-voiu întru voi, ^o ca întru ^o mirósele
 cele plăcute ale vóstre,
 Cândă vă voi scóte d'între popórele,
 Și vă voi aduna din țerele, în cari sún-
 teți împrașciați;
 Și mă voi sânti în voi înainte popórelor.
- 42 Și veți cunósce că eu ^{sunt} Iehova,
 Cândă vă voi aduce în pământul lui Is-
 rael,
 În pământul, ^o pentru care am rădicat
 mâna mea,
 Jurându-mă, că-l voi da părinților vostri.
- 43 Și ^o acolo vi veți aduce aminte de urmările
 vóstre,
 Și de tóte faptele cu cari v'ați spurcat;
 Și ^o veți desgusta de voi înși-vă
 Pentru tóte relele, câte le-ați făcut.
- 44 Și veți cunósce, că eu ^{sunt} Iehova,
 Cândă vi voi face ^o acesta ^o pentru numele meu,
 Nu duple urmările vóstre cele rele, nici
 duple faptele vóstre cele stricate,
 Casă a lui Israel, ^o dice Iehova, Domnul.

Nimicirea cea d'aprópe a Ierusalimului.

- Și a fostă cătră mine cuvântul lui Ie- 45
 hova, ^o dicendú:
 Fiul omului, îndreptă-ți fața spre mēdă-đi, 46
 Și picură-ți ^o cuvântul spre mēdă-đi,
 Și profetesce asupra pădurei din câmpul
 de mēdă-đi:
 Și ^o pădurei de cătră mēdă-đi: 47
 Ascultă cuvântul lui Iehova!
 Așa ^o dice Iehova, Domnul:
 Éccă, ^o voi aprinde foc în tine,
 Care va mistui în tine ^o totu arborele verde,
 Și totu arborele uscat;
 Flacărea arđetóre nu se va stinge;
 Ci tótă fața ^o pământului ^o de la mēdă-đi și
 până la mēdă-nópte se va arde de ea.
 Și tótă carnea va vedé, că eu Iehova am 48
 Nu se va stinge. [aprius'o;
 Atuncea ^o dis'amú: Vai, Iehova, Dóme! 49
 Ei ^o mi ^o dicú: Omul acesta a nu vorbesce
 în parabole?
- FOST'A cătră mine cuvântul lui Ieho- 21
 va, ^o dicendú:
 Fiul omului, îndreptă-ți fața spre Ie- 2
 rusalim,
 Și ^o picură-ți ^o cuvântul spre locurile cele sante,
 Și profetesce asupra pământului lui Israel.
 Di pământului lui Israel: Așa ^o dice Iehova; 3
 Éccă, eu ^{sunt} împotriva-ți,
 Și voi scóte sabia mea din téca ei,
 Și voi stérpi din tine și ^o pre cel drept și
 pre cel nelegiuit.
 Fiindă-că voiesc să stérpesc din tine și 4
 pre cel drept și pre cel nelegiuit,
 De aceea sabia mea va fi scósă din téca ei
 Împotriva a tótă carnea ^o de la mēdă-đi și
 până la mēdă-nópte.
 Și va cunósce tótă carnea, 5
 Că eu, Iehova, am scos sabia mea din
 téca ei;
 Ea ^o nu se va mai întórce într'insa.
 De aceea tu, fiul omului, 6
 Suspina, până se vor sparge rēnunchii in
 Suspina cu amar înainte lor. [tine;
 Și cândă ^o ti vor ^o dice: „De ce tu suspini?” 7
 Veți responde: „Pentru scirea; căci vine,
 „Și tótă anima se va topi, ^o tóte mânele se
 vor muia,
 „Tóte spiritele se vor întuneca, și tóte ge-
 nunchiele vor ajunge ca apă;
 „Éccă, vine, și se face! ^o dice Iehova, Dom-
 nul.”
- Și a fostă cătră mine cuvântul lui Ie- 8
 hova, ^o dicendú:

y Ier. 2. 9, 35.
 Cap. 17. 20.
 z Ved. Num. 14.
 21, 22, 23, 28,
 30.
 a Lev. 27. 32.
 Ier. 33. 13.
 b Cap. 34. 17, 20.

Mat. 25. 52, 53.
 c Ier. 44. 14.
 d Cap. 6. 7. &
 15. 7. & 23. 49.
 e Iudc. 10. 14.
 Ps. 81. 13.
 Amos 4. 4.
 f Isa. 1. 13.

Cap. 23. 38, 39.
 g Isa. 2. 2, 3.
 Cap. 17. 23.
 Mic. 4. 1.
 h Isa. 56. 7. &
 60. 7.
 Zech. 8. 20,
 etc.

Mal. 3. 4.
 Rom. 19. 1.
 i Efes. 5. 2.
 Filip. 4. 18.
 j Vers. 38. 44.
 Cap. 36. 23. &
 38. 23.

k Cap. 11. 17. &
 34. 13. & 36.
 34.
 l Cap. 16. 61.
 m Lev. 26. 39.
 Cap. 6. 9.
 Osea 5. 15.

n Vers. 38.
 Cap. 24. 24.
 o Cap. 36. 22.
 p Cap. 6. 2. &
 21. 2.
 q Ier. 21. 14.
 r Luc. 23. 31.

s Cap. 21. 4.
 —
 Cap. 21.
 a Cap. 20. 46.
 b Dent. 32. 2.
 Amos 7. 16.

Mic. 2. 6, 11.
 c Iov 9. 22.
 d Cap. 30. 47.
 e Aps. Isa. 45.
 23. & 55. 11.
 f Isa. 22. 4.
 g Cap. 7. 17.

- 9 Fiulul omului, profetește, și ȳi: Așa ȳice Iehova:
ȳi: ^a Sabia, sabia ascute-se, și se oȳește; ȳi
10 Ascute-se spre junghiere,
Oȳește-se, ca să lucescă;
Unŭ gemetŭ ce scanteieȳă,
Unŭ biciŭ cu vaitare, ce despreȳuesce totŭ lemnulŭ!
- 11 Și Iehova a dat'o să se oȳelescă, ca să se ȳee în mână;
Ascuȳitu-s'a și oȳelitu-s'a sabia acesta,
Pentru a o pune în mână 'celui ce va ucide.
- 12 Strigă, și vaită-te, fiulul omului!
Căci asupra poporului meu este ea,
Asupra tuturorŭ mai marilorŭ lui Israelŭ;
Grózele sábiei *acesteia* cuprinde-vorŭ pre poporulŭ meu,
De aceea 'bate-te preste șolduri.
- 13 Căci spre ^a cercare se trámete;
Și ce, dacă scepȳrulŭ, celŭ a-totŭ-despre-tuitorŭ,
'Va peri, ȳice Iehova, Domnulŭ?
- 14 De aceea tu, fiulul omului, profetește,
Și 'lovesce cu o mână în cea-l-altă,
Și înduoesc sabia, și întreiesce sabia celorŭ uciȳi;
Acesta-ȳi sabia ucisului celui mare,
Care va străbate până în 'mênunȳele lorŭ.
- 15 Pus'amŭ sfásciare de sábiá în tóte porȳele lorŭ,
Ca să se secátuescă *tótă* ánima, și să se îm-mulȳescă ruinele;
Vai, 'fácutu-s'a să fulgere,
Ascuȳitu-s'a pentru ucidere.
- 16 'Întáresce-te, *sabiá*!
Lovesce în drépta, în stânga,
Orí-unde se va îndrepta ascuȳitulŭ teŭ.
- 17 Și eŭ voiŭ 'lovi cu o mână în cea-l-altă,
Și-mí 'voiŭ sevârȳi mânia mea;
Eŭ, Iehova, amŭ vorbitŭ.
- 18 Și a fostŭ cátră mine cuvântulŭ lui Iehova, ȳicendŭ:
- 19 Și tu, fiulul omului, fá-ȳi dŭoe căi,
Prin cari să străbată sabia regelui Babilonului;
Amindŭoé *cáile* să plece din o ȳeră.
Și fá-ȳi unŭ semnŭ;
Fá-lŭ la intrarea căiei cátră cetate.
- 20 Fá-ȳi o cale, prin care să vină sabia la 'Rabba a fiilorŭ lui Ammonŭ,
Și *alta* în Iuda asupra Ierusalimului celui întáritŭ.
- 21 Căci regele Babilonului stă la respântia cáilorŭ,
- La capetulŭ amindurorŭ cáilorŭ, făcendŭ gá-Elŭ scuteră ságeȳele, [citorŭ;
Întrebă pre terafimŭ,
Și caută maiulŭ.
La drépta-ȳi stă sorȳulŭ pentru Ierusalimŭ, 22
Ca să îndrepteze *asupra-ȳi* berbeciŭ,
Să îmbárbáteze la ucidere,
Să 'rédice strigátulŭ de alarmă,
Să 'îndrepteze berbeciŭ asupra porȳelorŭ,
Să rédice valuri, și să zidescă întáriri.
Dară acesta fi-va o gácitoriá desértă în 23 ochiŭ
Acelora, cari aŭ 'juratŭ juráminte *minciunóse*;
Dară elŭ *li* va aduce aminte de necredincioșia lorŭ,
Ca să fie prinȳi.
De aceea așa ȳice Iehova, Domnulŭ: 24
Pentru-că v'a amintitŭ necredincioșia vóstră,
Descoperindŭ fără-de-legile vóstre,
De s'aŭ veditŭ pécatele vóstre în tóte fapȳele vóstre;
Pentru-că v'a adusŭ a minȳe, *ȳicŭ*,
Fi-veȳi prinȳi cu mână.
Și tu, 'domnŭ fără-de-lege și nelegiuitŭ 25 alŭ lui Israelŭ, 'a căruia ȳi a sositŭ,
Fiindŭ-că fără-de-legea *ta ajuns'a la culmea ei*,
Așa ȳice Iehova, Domnulŭ: 26
Să 'se scótă diadema, și să 'se ȳee corónă!
Acesta nu va mai fi, cumŭ a fostŭ;
'Înáltă pre celŭ umilitŭ, și umilesc pre celŭ înáltatŭ;
O voiŭ resturna, o voiŭ resturna, o voiŭ res- 27 turna,
Și 'nu va mai sta, până ce nu va veni *acela* a căruia este dreptulŭ;
Și *acestŭia* o voiŭ da.
Și tu, fiulul omului, profetește, și ȳi: 28
Așa ȳice Iehova, Domnulŭ, 'de fiulŭ lui Am-
Și de batjocura lorŭ; da, ȳi: [monŭ
'Sabia, sabia este scósă,
'Oȳelită pentru sfásciare,
Ca să nimicescă, fulgerándŭ.
Pre-cândŭ ei 'vêdŭ pentru tine gácitoriŭ de- 29 șerte,
Pre-cândŭ ei daŭ în scire pentru tine gácitoriŭ minciunóse,
Eȳi, *sabiá*, de te pune pe grumazulŭ celorŭ uciȳi,
Acelorŭ fără-de-lege, 'cărora lŭ-a venitŭ ȳiua;
Căci fără-de-legea lorŭ a ajunsŭ la culme.
'Ore voiŭ întórce-o în téca ei? 30
'Te voiŭ judeca în loculŭ, unde ai fostŭ fá-
'În pámentulŭ obérșiei tale; [cutŭ,

^a Deut. 32. 41.
Vers. 15, 28.
ⁱ Vers. 19.
^j Ier. 31. 19.
^k Iov. 9. 25.
^l Cor. 8. 2.
^m Vers. 27.

ⁿ Num. 24. 10.
Vers. 17.
Cap. 6. 11.
^o 1 Reg. 20. 30.
& 22. 25.
^p Oers. 10. 28.
^q Cap. 14. 17.

^r Vers. 14.
Cap. 22. 13.
^s Cap. 5. 13.
^t Ier. 49. 2.
Cap. 25. 5.
Amos 1. 14.

^u Ier. 51. 14.
^v Cap. 4. 2.
^w Cap. 17. 13,
15, 16, 18.
^x Cron. 36. 13.
Ier. 52. 2.

Cap. 17. 19.
^y Vers. 29.
Cap. 35. 5.
^z Cap. 17. 24.
Luc. 1. 52.
^{aa} Fac. 49. 10.

Vers. 13.
Luc. 1. 32, 33.
Ioan. 1. 49.
^{bb} Ier. 49. 1.
Cap. 25. 2, 8,
6.

Zef. 2. 8, 9,
10.
^{cc} Vers. 9, 10.
^{dd} Cap. 12. 24.
& 22. 28.
^{ee} Vers. 25.

Iov. 18. 20.
Ps. 37. 13.
^{ff} Ier. 47. 6, 7.
^{gg} Fac. 15. 14.
Cap. 16. 28.
^{hh} Cap. 16. 2.

- 31 Și voiî 'vêrsa asupra-ți mânia mea;
Voiî 'sufila asupra-ți focul aprinderii mele,
Și te voiî da în mâni de ômeni infuriați,
maîstri în stricăciune.
- 32 Vei ajunge de hrană focului;
Sângele teü se va *vêrsa* pe pământü,
Și *nu-și vorü *mai* aduce aminte de tine;
Căci eü, Iehova, amü vorbitü.

Pecatele și pedêpsa Ierusalimului și a lui Iuda.

- 22 FOST'a cãtră mine cuvântulü lui Iehova,
dicëndü:

- 2 Și tu, fiulü omului, "aü döră *nu* te vei
judeca?

Aü *nu* te vei judeca cu ^b cetatea sângiurilorü?
Deci fă-o să sciă tôte uriciunile ei;

- 3 Și di: Așa dîce Iehova, Domnulü:
Cetate, *ce* verși sânge în meșilocolü teü,
grăbindu-ți timpulü,

Și care faci idoli, spurcându-te;

- 4 Făcutu-te-ai vinovată prin sângele, *ce* ai
vêrsatü;

Spurcatu-te-ai cu idoli tei, *ce* i-ai făcutü;

Apropiat'ai sfârșitulü șilelorü tale,

Și ai ajunsü până la *capetulü* anilorü tei;

^d De aceea făcutu-te-amü de ocară popórelorü,
Și de batjocură tuturorü țerelorü.

- 5 Și *cele* aprópe și *cele* departe de tine 'și
vorü bate jocü de tine,

Cea spurcată cu numele și plină de turburare.

- 6 Eccë, 'mai marii lui Israelü
Fost'aü în tine, *ca* să verse sânge, fie-care
dupre puterea sa;

- 7 În tine 'desprețuescu-se și părintele și muma;
În meșilocolü teü 'se facü asupriri străinului;
În tine încelă-se și orfanulü și vèduva.

- 8 Tu 'desprețuesci lucrurile mele cele sante,
Și 'profanezi sabbatele mele;

- 9 În tine sânt 'bărbați vorbitori de rău, spre
vêrsare de sânge;

* În tine se mânâncă în munți;

În meșilocolü teü se facü desfrênări;

- 10 În tine 'se desvêlesce goliciunea părintelui;
În tine umilescü pre cea "necurată prin fi-
rea ei;

- 11 Unulü face uriciuni "cu femea aprópelü seü,
Și celü-l-altü "spurcă cu desfrênare pre
nora sa;

Unü altulü umilește în tine pre ^p söră-sa, pre
flica părintelui seü;

- 12 În tine 'se ié daruri pentru vêrsare de sânge;
"Se ié dobândă și mai multü decâtü s'a datü,

Și tu cauți cêștigü de la aprópele teü, a-
pêsându-lü,

Și 'uiți pre mine, dîce Iehova, Domnulü.

Eccë, de aceea 'bătut'amü din mâni 13

Pentru cêștigulü teü celü nedreptü, *ce* ți-ai
făcutü,

Și pentru sângiurile *ce* sânt în meșilo-
culü teü.

"Ânima ta puté-va să se țină? fi-vorü tari 14
mânele tale,

În șilele, în cari voiü lucra împotriva-ți?

"Eü, Iehova, amü vorbitü, și voiü face.

"Te voiü împrăscia pr'între popóre, 15

Și te voiü rêsipi prin țeri,

Și 'voiü mistui din tine necurățenia ta.

Și te vei profana pre tine însu-ți înaintea 16
popórelorü;

Și 'vei cunósce, că eü *sânt* Iehova.

Și a fostü cãtră mine cuvântulü lui Ie- 17
hova, dicëndü:

Fiulü omului, "ajuns'a pentru mine casa 18
lui Israelü *ca* sgură;

Toți *sânt* aramă și cositorü, ferü și plumbü

Sânt sgură de argintü. [în topitóre;

De aceea așa dîce Iehova, Domnulü: 19

Pentru-că voi toți ați ajunsü sgură,
Eccë, de aceea vè voiü aduna în meșilo-
culü Ierusalimului.

Precumü se adună în topitóre argintulü, a- 20
rama, ferulü, plumbulü și cositorulü,

Ca să sufle foculü asupra-i, să *le* topescă;

Așa în mânia mea și în aprinderea mea *vè*
voiü aduna,

Vè voiü pune *acolo*, și vè voiü topi;

Da, vè voiü aduna, și voiü ^b sufila asupra vós- 21
tră cu foculü mâniei mele,

Și vè veți topi într'însulü.

Precumü argintulü se topește în topitóre, 22

Așa vè veți topi într'însulü;

Și veți cunósce, *ca* eü Iehova amü 'vêrsatü
mânia mea asupra vóstră.

Și a *mai* fostü cãtră mine cuvântulü lui 23
Iehova, dicëndü:

Fiulü omului, di-i: 24

Tu *esci* unü pământü, *ce* nu s'a curățitü,

Și preste care n'a plóuatü în diua mâniei.

În elü ^d este o conjurare de profeți; 25

Ei *sânt* *ca* unü leü, *ce* mugesce și sfâșciă

Ei 'aü înghițitü suflete, [predă;

'Aü luatü avuți și lucruri prețioase,

Și aü immulțitü vèduvele lui în meșilo-
culü lui.

i Cap. 7. 8. & 14. 19. & 22. 22.	23. 36. b Cap. 24. 6. 9. Nah. 3. 1. c 2 Reg. 21. 16. d Deut. 28. 37. 1 Reg. 9. 7. Cap. 5. 14. Dan. 9. 16. e Isa. 1. 23. Mic. 3. 1, 2.	3. Zef. 3. 3. f Deut. 27. 16. g Esod. 22. 21, 22. h Vers. 26. i Lev. 19. 80. Cap. 23. 28. j Esod. 23. 1. Lev. 19. 16.	k Cap. 18. 6. 11. l Lev. 18. 7, 8. & 20. 11. 1 Cor. 5. 1. m Lev. 18. 19. & 20. 18. Cap. 18. 6. n Lev. 18. 20. & 20. 10. Deut. 22. 22.	l Lev. 5. 8. Cap. 18. 11. o Lev. 18. 15. & 20. 12. p Lev. 18. 9. & 20. 17. q Esod. 23. 8. Deut. 18. 19. & 27. 25. r Esod. 22. 25.	Lev. 25. 36. Deut. 23. 19. Cap. 18. 13. & 28. 25. 64. s Deut. 32. 18. Ier. 3. 21. Cap. 23. 35. t Cap. 21. 17. u Veđi cap. 21. 7.	v Cap. 17. 24. z Deut. 4. 27. & 28. 25. 64. e Cap. 20. 8, 33. y Cap. 23. 27. 48. s Pa. 9. 16. Cap. 6. 7. a Isa. 1. 22. Ier. 6. 28, etc.	Veđi Ps. 119. 119. b Cap. 21. 31. c Cap. 20. 8, 33. Vers. 31. d Osea 6. 9. e Mat. 23. 14. f Mic. 3. 11. Zef. 3. 3, 4.
----------------------------------	---	---	---	---	--	---	---

- 26 ^a Preuții lui au silnicitu legea mea,
 Și au ^a profanatu lucrurile mele cele sante;
 N'au facutu ^a deosebire intre santu și profanu,
 Și intre curatu și necuratu ei deosebire
 n'au facutu;
 Și și-au ascunsu ochii lor de la saba-
 tele mele;
 Așa m'au profanatu in medfloculu lor.
- 27 ^a Mai marii lui sunt in medfloculu lui ca nisce
 lupi, ce sfascia preda,
 Ca sa verse sange, și sa perdă suflete,
 Ca sa cęstige cęstiguri nedrepte.
- 28 Și ^a profeti ei tencuitu-i-au cu albelă,
^a Vedendū visiuni deșerte, și gacindu-li min-
 ciuni, dicendū:
 Așa dice Iehova, Domnul; și Iehova n'a
 vorbitu.
- 29 ^a Poporulū țerei face apăsări și sevârșesce
 răpiri,
 Incelă pre celū saracū și pre celū lipsitu,
 Și pre celū străinū ^a lū asuprescū fără dreptu.
- 30 ^a Și amū căutatū intre ei pre unū bărbatū,
 Care sa ^a drégă zidūurile,
 Și sa ^a stee in spărturele lorū inaintea mea
 Pentru țeră, ca sa nu o stricū;
 Dară n'amū aflatū.
- 31 De aceea amū ^a vęrsatū mânia mea asupră-li;
 Eū i-amū mistuitū in foculū mâniai mele;
 Și amū resplătitū ^a urmărilor lorū asupra ca-
 petelor lorū,
 Dice Iehova, Domnul.

*Fără-de-legile lui Israelū și ale lui Iuda, și ni-
 micirea lorū in urmare a acestora.*

- 23 **F**OSTA cătră mine cuvântulū lui Iehova,
 dicendū:
 2 Fiulū omulū, erau ^a dūoē femei,
 Fete ale aceleiași mume:
 3 Si ^a au desfrēnatū in Egiptū;
 Au desfrēnatū in ^a tēnereța lorū:
 Acolo au fostū strinse țitele lorū,
 Și acolo a fostū atinsū sinulū lorū feciorescū.
- 4 Numile lorū erau: a celei mai mari, Ahola,
 și a surorii ei, Aholiba;
^a Fost'au ale mele, și au născutū fiū și fiice.
 Și numile lorū: Ahola este Samaria, și Aho-
 liba, Ierusalimulū.
- 5 Și Ahola a desfrēnatū, fiindū a mea,
 Și nebunia după iubiții ei, după ^a Asirieni,
 vecinii sei,
- 6 Cari erau imbrăcați in vęnatū, și erau gu-
 vernători și diregători,
 Toți tēneri plăcuți, cālereți, cālęrindū pe cai.
 7 Și a facutu desfrēnările sale cu d'inșii,

- Cari erau toți cei mai aleși ai Asirienilor;
 Și cu toți aceia, după cari nebunia,
 Se spurca cu toți idoli lorū.
 Nici n'a părăsitū desfrēnările sale ^a din Egiptū; 8
 Căci cu ea s'au culcatū ei din tēnereța ei,
 Și i atinseră sinulū seū celū feciorescū,
 Și vęrsaū desfrēnarea lorū preste d'insa.
 De aceea amū dat'ō in mânia iubiților sei, 9
 In mânia ^a Asirienilor, după cari nebunia.
 Acestia ^a desvilit'au golicijunea ei, 10
 Luat'au pre fiū sei și pre fetele sale, și pre
 d'insa o-au ucisū cu sabiā;
 Așa rēmas'a cu nume intre femeī;
 Căci facut'au judecāți asupră-i.
 Și cāndū soră-sa Aholiba a vędutū acēsta, 11
 Stricatu-s'a in nebunia ei și mai multū de-
 catū ea,
 Și in desfrēnările ei mai multū decâtū so-
 ră-sa in desfrēnările ei:
 Nebunit'a după ^a Asirieni, vecinii sei, 12
 Guvernători și diregători, frumosū imbrăcați,
 Cālereți, cālęrindū pre cai,
 Toți tēneri plăcuți.
 Și vędut'ō-amū spurcāndu-se, 13
 Amindūoē unū drumū avēndū.
 Dară ea immulția din ce in ce desfrēnā- 14
 rile ei;
 Căci, cumū vedea bărbați zugrăviți pe pāreți,
 Chipuri de ale Chaldeilor, zugrăviți cu roșū,
 Incinși cu brāie preste cōpsele lorū, 15
 Purtāndū pe capetele lorū cununī de felu-
 rite colorī,
 Și cā toți semēnaū a fi fruntași,
 Dupre chipulū Babilonenilorū din Chaldea,
 pāmēntulū nascerei lorū;
 Indatā ce-i zōria cu ochii sei, ea se inne- 16
 bunfa după d'inșii,
 Și indruma după ei trāmeși in Chaldea.
 Și Babiloneniū au venitū la d'insa in patulū 17
 de iubire,
 Și au spurcat'ō cu desfrēnările lorū,
 Și ea se spurca cu ei; și după aceea ^a sufle-
 tulū ei se instrāina de d'inșii.
 Cāndū a veditū desfrēnările ei, și a des- 18
 vilitū golicijunea ei,
 Atuncea ^a sufletulū meū s'a instrāinatū de ea,
 Cumū se instrāinase sufletulū meū de so-
 ră-sa.
 Totu-și ea a immulțitū desfrēnările ei, 19
 Amintindu-și de țilele tēnereței ei,
 Cāndū făcea desfrēnare in pāmēntulū E-
 giptulū.
 Căci ea totū se innebunia după iubiții ei, 20
 După cei cu vęnā, ca vęna de mągari,

Mal. 2. 8.	Mic. 3. 2, 3,	Cap. 18. 12.	r Vers. 22.	10.	& 16. 7. & 17.	i Ier. 3. 8.	Cap. 16. 28.
Lev. 22. 2, etc.	9, 10, 11.	n Esod. 22. 21.	a Cap. 9. 10. &	Cap. 16. 46.	3.	i Ier. 3. 11.	i Vers. 6, 23.
1 Sam. 2. 29.	Zef. 3. 3.	& 23. 9.	11. 21. & 16.	b Lev. 17. 7.	Osea 8. 9.	Cap. 16. 47.	m 2 Reg. 24. 1.
Lev. 10. 10.	& Cap. 13. 10.	Lev. 19. 35.	43.	Ios. 24. 14.	f Vers. 3.	51.	Cap. 16. 29.
Ier. 15. 19.	i Cap. 13. 6, 7.	Cap. 22. 7.	—	Cap. 20. 8.	g 2 Reg. 17. 3.	& 2 Reg. 16. 7.	n Vers. 23, 28.
Cap. 44. 23.	& 31. 29.	o Ier. 5. 1.	Capulū 23.	c Cap. 16. 22.	4, 5, 6, 23. &	10.	o Ier. 6. 8.
Iua. 1. 23.	m Ier. 5. 26, 27,	p Cap. 15. 5.	a Ier. 3. 7, 8,	d Cap. 16. 8, 20.	18. 9, 10, 11.	3 Cron. 28.	p Vers. 3.
Cap. 22. 6.	28.	q Pa. 106. 23.		e 2 Reg. 15. 19.	& Cap. 16. 37, 41.	16—23.	q Cap. 16. 26.

- Și cu curgerea, ca curgerea de harnasari.
 21 Așa adusu-ți-ai aminte *fără încetare* de desfrânările tănereței tale, Când se atingeau Egiptenii de sinul tău, Pentru țitele tale fecioresci.
 22 De aceea, Aholibo, așa dice Iehova, Domnul: "Eccé, voi scula asupra-ți pre iubiții tei, De cari s'a înstrăinat sufletul tău, Și-î voi aduce asupra-ți din toate părțile:
 23 Pre Babilonenii, și pre toți Chaldeenii, "Pekodulă, Șoa și Koa, și pre toți Asirienii cu d'îșii, "Toți tănerei plăcuți, Guvernători și diregători, fruntași și mai Toți călărești pe cal. [mari,
 24 Și vor veni asupra-ți cu cară, căruțe și Și cu mulțime de popor; [roți, Cari vor rîndui asupra-ți scuturi, paveze și coifuri; Și da-li-voi judecata, Și te vor judeca duple legile lor.
 25 Și voi întorcel gelosia mea împotriva-ți, Și se vor purta cu tine în furiă; "Î vor tăia nasul și urechile; Și ce va rămâne din tine va căde de sabie; Ei vor lua pre fiul tei și pre fiicele tale; Și ce va rămâne din tine se va mistui în foc.
 26 "Te vor desbrăca și de vestmintele tale, Și-ți vor lua sculele tale cele de preț.
 27 Așa "voi face să înceteze din tine desfrânarea ta, Și "desfrîlul tău adus din pământul Egiptului; Și nu-ți vei mai aduce aminte de Egipt.
 28 Căci așa dice Iehova, Domnul; Eccé, te voi da în mânele *acelora*, "pre cari tu "î urăști, În mâna *acelora*, "de cari s'a înstrăinat sufletul tău;
 29 Și se vor purta cu tine cu ură: Vor lua totu cîștigul tău, "Te vor lăsa golă și fără vestminte, Și se va desveli goliciunea rușinei tale, Desfrânarea ta și desfrîlul tău.
 30 Aceste "îl voi face, Pentru că ai "desfrînat după popore, Cu ai căroră idolă te-ai spurcat.
 31 Fiindă-că ai amblat în urmele surorii tale, De aceea voi pune în mâna ta "cupa ei.
 32 Așa dice Iehova, Domnul: Cupa surorii tale vei be, *cupă* adîncă și Ca să cuprindă multe; [largă, Și "vei fi de rîs și de batjocură;
 33 Împlé-te-vei de îmbetare și de întristare, Bîndu din *această* cupă de grîză și uimire, Din cupa surorii tale, Samaria. 34 Da, vei "be din ea, o vei suge, Vei rîde hirburile ei, Și-ți vei rupe țitele; Căci eu am vorbit, dice Iehova, Domnul. De aceea așa dice Iehova, Domnul: 35 Pentru că "m'ai uitat, și "m'ai aruncat la dosu-ți, De aceea pîrtă și tu *pedepsa* desfrînării tale și a desfrîurilor tale. Și dîsu-mi-a Iehova: 36 Fiul omului, au nu "te vei judeca cu Ahola și Aholiba? Deci "fă-le să sciă uriciunile lor: Căci au făcut adulteriu, și *este* "sînge pe 37 mânele lor, Au făcut adulteriu cu idolă lor, Și pre fiul lor, "pre cari ele mi i-au născut, Trecutu-i-au lor *prin foc*, spre mîncare. Făcutu-mi-au încă și *acesta*: 38 În aceeași dî spurcată au și sanctuarul meu, Și "au profanat sabbatele mele. Căci, cîndu au junghiat pre fiul lor ido- 39 lilor lor, Atuncea în aceeași dî intrară în sanctuarul meu, ca să-l profaneze; Eccé, "așa făceau în casa mea. Da, trames-au chiară bărbați, cari veniră 40 de departe, Cătră cei, "după cari îndrumară trameși, și *eccé*, au venit; Pentru acestia "scăldatu-te-ai, "Văpsitu-ți-ai ochii, și înfrumusețatu-te-ai cu podobe. Și ședut-ai pe unu "pată măreț, și înaintea 41 lui *sta* mîsa gata, "Pe care ai pusă tămăia mea și oleul meu. Și vîcea de multe veselă *era* în juru-i, 42 Și cu omenii de rîndu întrau Șabeenii din deșert; Și pusu-și-au *amîndu* brație pe mânele lor, Și cunună frumose pe capetele lor. Atuncea dîs-amu de cea îmbetrînită în a- 43 dulterii: "Au vor mai face desfrînări cu ea, fiind ea Totu-și ei întrau la d'însa; [astu-feliu" 44 Precum întra *cine-va* la o femeă meretrice, Așa întrau la Ahola și la Aholiba, femeele cele desfrîmate. De aceea bărbații drepti o vor "judeca du- 45 pre legile adulterelor, Și duple legea femeelor, ce vîrsă sîngele; Căci *sînt* adultere, și "sînge *este* pe mânele Căci așa dice Iehova, Domnul: [loru. 46

r Cap. 16. 37.
 Vers. 28.
 s Ier. 50. 21.
 t Vers. 12.
 u Cap. 16. 39.
 v Cap. 16. 41. &

22. 15.
 w Vers. 3. 19.
 y Cap. 16. 37.
 z Vers. 17.
 a Cap. 16. 39.
 Vers. 26.

b Cap. 6. 9.
 c Ier. 25. 15. etc.
 d Cap. 22. 4. 5.
 e Pa. 75. 8.
 f Isa. 51. 17.
 g Ier. 2. 32. &

3. 21. & 13. 25.
 Cap. 22. 13.
 h 1 Reg. 14. 9.
 i Neem. 9. 26.
 j Cap. 20. 4. &
 22. 2.

k Isa. 58. 1.
 l Cap. 16. 38.
 m Vers. 45.
 n Cap. 16. 30.
 o 21. 36. 45. &
 p 20. 26. 31.

q Cap. 22. 8.
 r 2 Reg. 21. 4.
 s Isa. 57. 9.
 t Rut 3. 3.
 u 2 Reg. 9. 30.
 v Ier. 4. 30.

w Est. 1. 6.
 x Isa. 57. 7.
 y Amos 2. 8. &
 z 6. 4.
 a Prov. 7. 17.

Cap. 16. 18.
 19.
 b Osea 2. 8.
 c Cap. 16. 38.
 d Vers. 37.

- * Voiū aduce asupra-li o mulțime de omeni,
Și le voiū da apăsărei și răpirei.
47 * Și mulțimea le va ucide cu petre,
Și le va tăia cu săbiele;
* Va ucide pre fiii și pre ficele lorū,
Și casele lorū le va arde cu focū.
48 Așa * voiū face să înceteze desfrânarea din
țeră:
* Ca să se învețe toate femeele, să nu facă
dupre desfrânările vōstre.
49 Vi se vorū respălăți desfrânările vōstre,
Și veți * purta pēcatele idolilorū vostri;
* Și veți cunōsce, că eū sūnt Iehova, Domnulū.

Căderea cea de aproape a Ierusalimulū.

- 24 **I**N anulū alū noūlelea, în luna a decea, la
dece a lunei, a fostū cătră mine cuvēn-
2 tulū Iehova, dicēndū: Fiulū omulū,
scrie-ți numele dīlei, a dīlei acesteia; *căci*
* în acēstă dī regele Babilonulū s'a îndrep-
3 tatū asupra Ierusalimulū. * Și pune înainte
casei neascultătore o parabolă, și dī-i:
Așa dīce Iehova, Domnulū: * Pune ola,
Pune-o, și tōrnă apă în ea;
4 Stringe în ea bucățele ei,
Toate bucățele cele bune, șoldulū si umerulū;
Și imple-o cu ciolanele cele mai alese.
5 Iē și din cele mai alese ale turmei, și suptū
ola fă o grămadă din ciolanele cele prōste,
Ferbe bine, ca să fērbă în ea și ciolanele
din ea.
6 Căci așa dīce Iehova, Domnulū:
Vaī de * cetatea sângiurilorū,
De ola, a cărei rugină este în ea, și a cărei
rugină n'a eșitū din ea!
Scōte bucățele ei una după alta, să nu se
arunce * sorții preste d'insele.
7 Căci sângele ei este în meșiloculū ei,
Pusu-l'a pe pētră uscată;
8 * Nu l'a vērșatū pe pământū, ca să-lū aco-
pere cu țerănă;
* Pus'amū și eū sângele ei pe pētră uscată,
Ca să rămână descoperitū,
Pentru ca să ațite mânia spre lucru de
resbunare.
9 De aceea așa dīce Iehova, Domnulū:
* Vaī de cetatea sângiurilorū! mări-voiū ru-
gulū ei.
10 Îngrămădesce lemne, aprinde foculū,
Mistue carnea, și amestecă bine, ca să se
ardă și ciolanele.
11 Și apoi pune-o deșertă pe cărbuni, să se
inferbēnte arama ei, și să ardă,
Ca * să se topēscă în ea necurătenia ei,

- Și să se ducă rugina ei.
Zădarnică este ostēnela;
Căci rugina ei, cea mare n'a eșitū dintr'nsa;
Rugina *nici* cu foculū n'a scōrū.
Este cumplită necurătenia ta;
13 Căci amū voitū să te curățū de necurățe-
nia ta, totū nu te-ai curățitū,
Nici nu te vei mai curățū,
* Până ce voiū face se repauseze mânia mea
asupra-ți.
* Eū, Iehova, amū dīsū:
14 *Pedēpsa* vine, și eū o facū;
Nu mă voiū întorce, * nu vē voiū cruța, nici
nu mă voiū căi;
Te voiū judeca după urmările tale și du-
pre faptele tale,
Dīce Iehova, Domnulū.
* Și a mai fostū cătră mine cuvēntulū lui 15
Iehova, dicēndū:
Fiulū omulū, eccc eū voiū lua de la tine 16
plăcerea ochilorū tei dintr'o lovire;
Totu-și să nu jălesc, să nu plângi,
Și să nu curgă lăcrimele tale.
Opresce-te de la suspinū, și * nu plānge ca 17
la morți,
* Incinge cu turbanū capulū teū, și * pune
în piciorēle tale încălțămintele tale,
Nu * acoperi buzele tale, și pānea omenilorū
in jale n'o mânca.
Deci amū vorbitū poporulū demānēta, și 18
sēra a muritū femea mea; și a dūoa dī de-
mānēta amū făcutū, cumū mi s'a ordinarū.
Și dīsū-mi-a poporulū: * Aū nu ni vei spune 19
ce *însēmna* pentru noi ceea ce faci? Și li- 20
amū respunsū: Cuvēntulū lui Iehova a fostū
cătră mine, dicēndū: Spune casei lui Israelū: 21
Așa dīce Iehova, Domnulū:
Eccc, * eū voiū profana sanctuarulū meū,
fala puterei vōstre,
* Atātū de plăcutū ochilorū vostri,
Atātū de doritū de sufletele vōstre!
* Și fiii vostri și ficele vōstre, ce i-ați lāsātū,
vorū căde de sabiā.
Și veți face voi, cumū amū făcutū eū: 22
* Nu veți acoperi buzele vōstre, și nu veți
mānca pānea omenilorū in jale.
Și turbanele vōstre vorū fi pe capetele 23
vōstre,
Și încălțămintele vōstre în piciorēle vōstre;
* Nu veți jali, nici veți plānge;
Ci * veți lānceđi pentru fără-de legile vōstre,
Și veți suspina unulū cătră altulū;
Și * Ezekielū vī este semnū: 24
Toate câte a făcutū elū, veți face și voi;

u Cap. 16. 40.
v Cap. 16. 40.
z 2 Cron. 36. 17.
19.
Cap. 24. 21.
y Cap. 22. 15.
Vers. 27.
s Deut. 13. 11.

2 Pet. 2. 6.
a Vers. 35.
b Cap. 30. 38.
43, 44. & 25. 5.
—
Capulū 24.
2 Reg. 25. 1.

Ier. 39. 1. &
52. 4.
b Cap. 17. 12.
c Veđi Ier. 1. 13.
Cap. 11. 3.
d Cap. 22. 8. &
25. 37.
Vers. 9.

e Veđi 2 Sam. 8.
2.
Joel 3. 3.
Obad. 11.
Nah. 3. 10.
f Lev. 17. 13.
Deut. 12. 16,
24.

g Mat. 7. 2.
h Vers. 6.
Nah. 3. 1.
Hab. 2. 12.
i Cap. 22. 15.
j Cap. 5. 12. &
8. 18. & 16. 42.
k 1 Sam. 15. 29.

l Cap. 5. 11.
m Ier. 16. 5, 6,
7.
n Veđi Lev. 10.
6. & 21. 10.
o 2 Sam. 15. 30.
p Mic. 3. 7.
q Cap. 12. 9. &

37. 18.
r Ier. 7. 14.
Cap. 7. 20, 21,
22.
s Pa. 27. 4.
t Cap. 23. 47.
u Ier. 16. 6, 7.
Vers. 17.

v Iov 27. 15.
Pa. 78. 64.
z Lev. 26. 39.
Cap. 33. 10.
y Isa. 20. 3.
Cap. 4. 3. &
12. 6, 11.

- * Și cându acesta se vă întempla,
 * Veți cunósce, că eu *sunt* Iehova, Domnul.
 25 Cătü pentru tine, fiulü omulü,
 In diüa aceea, cândü voiü lua de la d'înșii
^b puterea lorü,
 Bucuria mărireî lorü, plăcerea ochilorü lorü,
 Și dorința sufletelorü lorü:
 Pre fiü lorü și pre ficele lorü;
 26 In diüa aceea va veni la tine ^c unü scăpatü,
 Ca să facă să audă urechiële tale.
 27 ^d In diüa aceea gura ta se va deschide că-
 tră celü scăpatü,
 Și vei vorbi, și nu vei mai fi mutü:
 Și ^e vei fi pentru d'înșii semnü;
 Și vorü cunósce, că eu *sunt* Iehova.

*Judecăți pređise asupra Ammonișilorü, Moabișilorü,
 Edomișilorü și Filistenilorü.*

- 25 FOST'a cătră mine cuvëntulü lui Ieho-
 2 va, dicëndü: Fiulü omulü, ^a îndręptă-ți
 fața ^b cătră fiü lui Ammonü, și profeteșce a-
 3 suprá-li; Și spune fiilorü lui Ammonü;
 Ascultați cuvëntulü lui Iehova, Domnulü;
 Așa dice Iehova, Domnulü:
^c Pentru că ai đisü:
 Ha! ha! sanctuarulü meü, că s'a profanatü,
 Și pământulü lui Israelü, că s'a pustiitü,
 Și casei lui Iuda, că s'a dusü in captivitate;
 4 De aceea éccé, eu te voiü da de moscenire
 popórelorü resăritulü,
 Și ei vorü aședa staulële lorü in tine,
 Și vorü face locuințele lorü in tine;
 Vorü mânca fruptele tale, și vorü bé lap-
 te teü;
 5 Și voiü face din ^d Rabba ^e staulü de cămile,
 Și din pământulü fiilorü lui Ammonü stină de oi:
 Și veți cunósce, că eu *sunt* Iehova.
 6 Căci așa dice Iehova, Domnulü:
 Pentru-că ^f ai bătutü in mâni, și ai lovitü cu
 piciorulü,
 Și ^g te-ai bucuratü cu totü desprețulü sufle-
 tulü teü de pământulü lui Israelü:
 7 De aceea éccé, voiü ^h întinde mâna mea asu-
 pră-ți,
 Și te voiü da de răpire popórelorü,
 Te voiü stérpi d'intro popóre,
 Și te voiü perde d'entre țeri;
 Te voiü nimici; și vei cunósce, că eu *sunt*
 8 Așa dice Iehova, Domnulü: [Iehova.
 Pentru-că ⁱ Moabulü și ^j Seirulü đicü:
 Éccé, casa lui Iuda *este* ca și tóte popórele;
 9 De aceea éccé, eu voiü deschide lătura
 Moabulü dinspre cetățile,

- Dinspre cetățile lui de pe hotarele lui, fala
 țerei,
 Dinspre Betü-Ieșimotü, Baalü-Meonü, și Ki-
 riátü-Aimü:
^k Popórelorü resăritulü, *ce vinü asupra fiilorü* 10
 lui Ammonü;
 Și le voiü da lorü de moscenire,
 Ca ^l să nu se mai amintescă fiü lui Ammonü
 între popóre.
 Voiü face judecăți asupra Moabulü; 11
 Și vorü cunósce, că eu *sunt* Iehova.
 Așa dice Iehova, Domnulü: 12
^m Pentru că Edomulü s'a purtatü cu resbu-
 nare cătră casa lui Iuda,
 Și s'a făcutü vinovatü, și s'a resbunatü a-
 suprá-i;
 De aceea așa dice Iehova, Domnulü: 13
 Voiü intinde mâna mea asupra Edomulü,
 Și voiü stérpi de pe elü omü și vită,
 Și-lü voiü preface intr'unü deșertü, de la
 Temanü până la Dedanü;
 Vorü căde de sabiă.
 Și ⁿ voiü implini resbunarea mea asupra E- 14
 domulü prin mâna poporului meü Israelü,
 Și vorü face Edomulü duple mânia mea și
 duple furia mea,
 Și vorü cunósce resbunarea mea,
 Dice Iehova, Domnulü.
 Așa dice Iehova, Domnulü: 15
^o Pentru-că ^p Filistenii s'aü purtatü cu res-
 bunare,
 Și s'aü resbunatü cu desprețü in sufletü,
 Ca să-lü nimicescă, din neamicia lorü cea
 vechiă;
 De aceea așa dice Iehova, Domnulü: 16
 Éccé ^q eu voiü intinde mâna mea asupra Fi-
 și voiü stérpi pre ^r Cretü, [listenilorü,
^s Și voiü perde rămășița malurilorü mărei;
 Și voiü ^t implini asuprá-li prin muștrări fu- 17
 riöse o resbunare mare;
^u Și vorü cunósce, că eu *sunt* Iehova,
 Cândü voiü implini asuprá-li resbunarea mea.

*Profeți asupra Tirulü și a Sidonulü; cu o fă-
 găduință de restatornicire pentru Israelü.*

- IN anulü alü unü-spre-đecelea, in diüa ân- 26
 tēja a lunei, a fostü cătră mine cuvën-
 tulü lui Iehova, dicëndü-mi:
 Fiulü omulü, ^v pentru-că Tirulü a đisü 2
 asupra Ierusalimulü:
^w Ha, ha! *cea care era pórtă* popórelorü s'a
 sfărămatü,
^x Acesta a trecutü la mine;

a Ier. 17. 15. Ioan 13. 19. & 14. 29.	& 29. 21. & 23. 22. e Vers. 24.	Cap. 21. 28. Amos 1. 13. Zef. 2. 9.	f Cap. 24. 24. & 26. 6. & 35. 9.	Ier. 48. 1, etc. Amos 2. 1.	etc. Cap. 35. 2, etc.	Isa. 3. 4, etc. Amos 1. 6.	Capul 26.
a Cap. 6. 7. & 25. 5.	—	e Prov. 17. 5. Cap. 26. 2.	g Iov 27. 28. Plân. 2. 15.	k Cap. 35. 2, 5. 12.	Obad. 10, etc.	g 2 Cron. 28. 18.	a Isa. 23.
b Vers. 21.	Capul 25.	d Cap. 21. 20. e Isa. 17. 2. & 32. 14.	h Cap. 36. 5. Zef. 2. 8, 10.	l Vers. 4. m Cap. 21. 32.	o Veđi Isa. 11. 14.	r Zef. 2. 4, etc. s 1 Sam. 30. 14.	Ier. 25. 22. & 47. 4.
c Cap. 33. 21, 22.	a Cap. 6. 2. & 35. 2.	f Isa. 17. 2. & 32. 14.	i Cap. 35. 3.	n 2 Cron. 28. 17. Ps. 137. 7.	p Ier. 49. 2. Ier. 25. 30. & 47. 1, etc.	t Ier. 47. 4. u Cap. 5. 15. v Ps. 9. 16.	Amos 1. 9. Zech. 9. 2. b Cap. 25. 3. & 36. 2.
d Cap. 3. 26, 27.	b Ier. 49. 1, etc.	Zef. 2. 14, 15.	j Isa. 15. & 16.	Ier. 49. 7, 8,			

- „Eū mē voiū implē, *căci* ea a ajunsū unū deșertū;“
- 3 De aceea așa *dice* Iehova, Domnulū:
Éccē eū *sunt* asupră-ți, Tirule!
Și voiū rēdica asupră-ți popóre multe,
Precumū marea rēdică valurile sale.
- 4 Acestea vorū strica zidiurile Tirului,
Și vorū surpa turnurile lui;
Eū voiū rade pulberea lui de pe d'insulū,
Și-lū *voiū* preface în stâncă sēcă;
- 5 Și va fi loculū de unde să se întindă mrejele *in* meșiloculū mării;
Căci eū amū vorbitū, *dice* Iehova, Domnulū:
Și va ajunge de prēdă popórelorū.
- 6 Și cetățile lui cele din câmpū se vorū nimici de sabiă;
• Și vorū cunósce, că eū *sunt* Iehova.
- 7 Căci așa *dice* Iehova, Domnulū:
Éccē, eū voiū aduce asupra Tirului
Pre Nebucodonosorū, regele Babilonului,
Regele regilorū, de la mēdă-nópte,
Cu cai și cu carē,
Cu călăreți și cu adunătură de multe popóre:
- 8 Elū va nimici cu sabia cetățile tale cele din câmpū;
Va *clădi* intariri asupră-ți,
Va rēdica valuri asupră-ți,
Și va înălța paveze împotrīvă-ți.
- 9 Va da bătaī de berbeci zidiurilorū tale,
Și cu securile sale va dērima turnurile tale.
- 10 Pulberea de la mulțimea cailorū sei te va acoperi;
Zidiurile tale vorū tremura de vuetulū călărețilorū,
A rōtelorū și a carēlorū,
Cândū va intra în porțele tale,
Cumū intră ómenii într'o cetate stricată.
- 11 Cu copitele cailorū lui va călca tóte ulițele tale;
Pre poporulū teū *lū* va omori cu sabiă,
- 12 Și stălpīi tei cei tari vorū fi trântiți la pământū.
Apoi vorū prēda ele avuți tale,
Vorū răpi mărfurile tale,
Vorū dērima zidiurile tale,
Vorū ruina casele tale cele frumoșe,
Și vorū arunca petrele tale, lemnele tale și pulberea ta,
În meșiloculū apeī.
- 13 *•* Voiū face să inceteze vuetulū *•* cântărilorū tale,
Și nu se va mai aūdi sunetulū citarelorū
- 14 *•* Te voiū preface în stâncă sēcă; [tale;
Veī ajunge unū locū de unde să se întindă mrejele;

Și nu te vei mai rezidi;
Căci eū Iehova amū vorbitū, *dice* Iehova, Domnulū.

Așa *dice* Iehova, Domnulū, către Tirū: 15
Aū nu vorū *•* tremura țermurile la vuetulū căderei tale,
Cândū rāniții tei vorū geme,
Cândū uciderea va fi în meșiloculū teū?
Atuncea toți *•* mai marii mării *•* se vorū pogori de pe tronurile lorū,
Se vorū desbrăca de mantiele lorū, și se vorū desbrăca de vestmintele lorū cele brodate,
Și se vorū imbrăca cu spaīma;
• Vorū ședē la pământū,
Vorū *•* tremura în tótă clipa;
Și *•* se vorū ingrozi de tine;
Și vorū rēdica *•* plângere asupră-ți, și-ți vorū 17 *dice*:
„Cumū ai peritū tu, *celū ce* erai locuitū de cei ce se ducū pe mări,
Cetate renumită, care erai *•* tare pe mare,
Tu și locuitorii tei,
Cari insuflau spaīmă la toți, câți locuiau lūngă d'insulū:
Acumū *•* țermurile tremură în ziua căderei 18 tale,
Da, țermurile din marea sūnt incremenite de peirea ta.“

Căci așa *dice* Iehova, Domnulū: 19
Cândū te voiū preface în cetate deșertă,
Ca pre cetățile nelocuite:
Cândū voiū aduce asupră-ți adūnculū,
Și ape multe te vorū acoperi;
Cândū te voiū pogori 20
Cu cei ce se pogorā în grópă, la poporulū străvechiū,
Și te voiū pune în cele de desuptū ale pământului, în locurile deșerte din vechime,
Cu cei ce se pogorā în grópă, ca să nu mai fii locuitū;
Și cândū voiū pune mărirea mea *•* în pământulū celorū vii:
• Intr'o clipă te voiū perde, ca să nu mai fii; 21
• Vei fi căutatū, și nu vei mai fi aflatū în eternū,
Dice Iehova, Domnulū.

SI a fostū către mine cuvēntulū lui Iehova, 27
dicēdū: Și tu, fiulū omului, *•* rēdică 2
plângere asupra Tirului; Și *•* di Tirului: 3
• Tu celū ce ședī la intrările mării,
Celū *•* ce faci negoțiū cu popórele multorū țermuri,
Așa *dice* Iehova, Domnulū:
Tirule, tu ai *•* dișū:

c Vers. 14.
d Cap. 27. 32.
e Cap. 25. 5.
f Esra 7. 12.
g Cap. 21. 22.

h Isa. 14. 11. &
24. 8.
Ier. 7. 34. &
16. 9. & 25. 10.
i Isa. 28. 16.
Cap. 28. 13.

j Vers. 4, 5.
k Ier. 49. 21.
Vers. 18.
Cap. 27. 28. &

l Isa. 23. 8.
m Iona 3. 6.
n Iov 2. 13.
o Cap. 32. 10.

p Cap. 27. 35.
q Cap. 27. 32.
r Isa. 23. 4.
s Vers. 15.

t Cap. 32. 18.
24.
u Cap. 32. 23.
26. 27. 32.
v Cap. 27. 36. &

w Ps. 37. 36.
—
Capitul 27.
x Cap. 19. 1. &

y Isa. 17. & 28.
12. & 32. 2.
b Cap. 28. 2.
c Isa. 23. 3.

- ^a „Ei sînt desevarșitî in frumuseță.”
 4 Hotarele tale sînt in meșlocul mărilor,
 Ziditorii tei aŭ desevarșitî frumuseța ta :
 5 Aŭ ziditî tôte laturile corăbiilor tale de
 ciparosu din * Senirî;
 Aŭ luatî cedri din Libanî, ca să facă ca-
 targurile tale;
 6 Din stejarii Basanului aŭ făcutî veselele
 tale,
 Și lăițele tale le-aŭ făcutî din fildeșu,
 Incadrate in tisă, adusă din * insulele Chitti-
 milorî.
 7 Pânzele tale erau din ină subțire cu bro-
 derii de Egiptî, și-ți erau spre stegî;
 Vănetî și purpură din insulele Elișei
 Era cortulî tei.
 8 Locuitorii Sidonului și ai Arvadului erau
 vėslaşii tei,
 Cei mai iscusiți din tine, Tirule, aceștia e-
 rau cărmaciî tei.
 9 Bătrânii * Ghebalului și cei mai iscusiți ai
 lui erau cei ce dregeau spărturile tale;
 Tôte corăbiile mării și marinarii lorî erau
 in tine, spre a face negoțîlî tei.
 10 Persii și Lidii și * Putii erau in ôstea ta,
 bărbații tei de resbelî;
 Ei spînduraŭ in tine pavezele și coifurile;
 Acestia făceau mareșia ta !
 11 Bărbații Arvadului erau cu ôstea ta pe zi-
 diurile tale de jurî imprejurî,
 Și bărbații viteși in turnurile tale;
 Ei spînduraŭ pe zidurile tale de jurî im-
 prejurî pavezele lorî;
 Acestia desevarșiau * frumuseța ta.
 12 * Tarșisulî făcea negoțî cu tine cu totî fe-
 liulî de avuțiî;
 Veniau la târgulî tei cu argintî, cu ferî,
 cu cositorî și cu plumbî.
 13 * Iavanulî, Tubanulî și Meșeculî erau negu-
 țiatorii tei;
 Făceau cu tine negoțî cu * ômenî și vase de
 aramă.
 14 Cei din casa * Togarmei aduceau
 La târgulî tei cai, călăreți și cătări.
 15 Bărbații din * Dedanî erau negoțiatorii tei;
 Termuri multe luaŭ mărfurile tale;
 Aduceau la tine bucăți de fildeșu și abs-
 nosî in schimbî.
 16 Siria făcea negoțî cu tine cu mulțimea lu-
 crurilor făcute de tine :
 Cu smaragdî, purpurî și broderii;
 Cu ină subțire, mîrgenî și agatî veniau al
 târgulî tei.
 17 Iuda și pămîntulî lui Israelî erau negoția-
 torii tei;

Cu * grău de * Minitî și cu turte,
 Cu miere, cu oleiî și cu * balsamî, veniau la
 târgulî tei.
 Damasculî era negoțiatorulî tei cu mulți- 18
 mea lucrurilor făcute de tine,
 Cu totî felulî de avuțiî,
 Pentru vinulî de Elbonî și lăna albă.
 Danulî, Iavanulî și Moselulî veniau la târ- 19
 gulî tei
 Cu ferî lucratî, casia și trestia;
 Cu acestea negoțiau cu tine.
 * Dedanulî negoția cu tine cu pânzături- 20
 le de prețî pentru carî.
 Arabia și toți mai marii * Kedarului erau ne- 21
 guțiatorii tei,
 Cari negoțiau cu tine
 Cu mnei, berbeci și çiapî.
 Negoțiatorii din * Șeba și din Raama negu- 22
 țiau cu tine
 Cu miruri alese;
 Cu totî felulî de petre scumpe și cu aurî
 veniau la târgulî tei.
 * Haranulî, Cannehlî și Edenulî, 23
 Negoțiatorii * Șebelî, ai Assurului și ai Chil-
 madulî negoțiau cu tine;
 Negoțiau cu tine in totî felulî de lucruri : 24
 Cu vestimente in vînetî și brodate,
 Și cu lădi cu adamescî, legate cu funii, și
 făcute din cedru,
 La târgulî tei.
 * Corăbiile Tarșisului erau caravanele negu- 25
 țului tei;
 Așa erai implutî,
 Și ajunseseși mîrețî forte * in meșlocul
 mărilor.
 Vėslaşii tei te duceau pe ape mari; 26
 Dară * vîntulî de resăritî te-a sfărîmatî
 in meșlocul mărilor.
 * Avuțiile tale și targurile tale, 27
 Negoțîlî tei, marinarii tei și cărmaciî tei,
 Cei ce dregeau spărturile tale, și cei ce fă-
 ceau negoțîlî tei,
 Și toți bărbații tei de resbelî, ce erau in
 tine,
 Și tôte mulțimea din tine,
 Căduťau in meșlocul mării, in dița că-
 derei tale.
 Ținuturile tale * s'aŭ cutremuratî 28
 La vuetulî strigătului cărmacilorî tei;
 Și * toți vėslaşii, 29
 Marinarii și toți cărmaciî mării,
 Pogorîndu-se din corăbiile lorî,
 Se punî pe pămîntî;
 Strigă cu vócea lorî asupra-ți, 30
 Și se plîngî cu amarî,

d Cap. 28. 12.
 e Deut. 2. 9.
 f Ier. 2. 10.
 g 1 Reg. 6. 18.
 h Ps. 53. 7.
 i Ier. 46. 9.

Cap. 20. 5. &
 28. 5.
 i Vers. 3.
 j Fac. 10. 4.
 k 2 Cron. 20. 26.
 l Fac. 10. 2.

1 Apoc. 18. 12.
 m Fac. 10. 3.
 n Cap. 28. 6.
 o Fac. 10. 7.
 p 1 Reg. 5. 9. 11.
 q Eze. 8. 7.

Rapt. 12. 20.
 p Jude. 11. 23.
 q Ier. 8. 21.
 r Fac. 25. 3.
 s Fac. 25. 13.
 t Isa. 60. 7.

1 Fac. 10. 7.
 1 Reg. 10. 1.
 2.
 Ps. 72. 10. 15.
 Isa. 60. 6.
 u Fac. 11. 31.

2 Reg. 19. 12.
 v Fac. 25. 2.
 z Ps. 43. 7.
 Isa. 2. 16. &
 28. 14.

y Vers. 4.
 z Ps. 43. 7.
 a Prov. 11. 4.
 Vers. 24.
 Apoc. 18. 2.

etc.
 b Cap. 26. 15.
 18.
 c Apoc. 18. 17.
 etc.

- „Preseră pulbere pe capetele lorū,
 Și * se tăvălescū în cenușă;
 31 / Se radū *până* la pleșuviă pentru tine,
 Se îmbracă în saci,
 Și te plângū cu amărăciunea sufletului, cu
 plângere amară.
 32 În vaetulū lorū / rădică plângere pentru tine,
 Și te plângū, *dicēdū* :
 „Cine *mai este* ca Tirulū,
 „Celū amuțitū în marea?“
 33 / Cândū nărfurile tale treceau mările,
 Tu săturai popóre multe;
 Cu mulțimea averilorū tale și a negoțuluiū teū
 Ai înavuțitū pre regil pământului.
 34 Și acumū *cândū* / ești sfărămatū de mări, în
 adâncurile apelorū,
 * Negoțulū teū și tōtă mulțimea ta a cădūtū
 cu tine!
 35 / Toți locuitorii țermurilorū se îngrozescū de
 Și regii lorū se înfioră, [tine,
 Fețele lorū se turbură.
 36 Neguțiatorii popórelorū * fluera asupra-ți;
 „Intr'o clipă te-ai perdutū, și în eternū nu
 vei mai fi.
 28 / **A** mai fostū cătră mine cuvēntulū lui
 Iehova, *dicēdū* :
 2 Fiiulū omului, vorbesce cătră Domnulū
 Tirulū:
 Așa *dice* Iehova, Domnulū:
 Pentru-că ânima ta s'a înălțatū, și „ai *disū* :
 „Eū *sūnt* Dumneđeū,
 „Și *ședū* pe scaunulū lui Dumneđeū / în
 međiloculū mărilorū;“
 * De și ești omū și nu Dumneđeū;
 Și-ți înalți ânima, ca și *cumū* arū fi ânima
 de Dumneđeū;
 3 Éccē-te / mai înțeleptū decâtū Danielū!
 Nici o taină nu te dobóră;
 4 Cu înțelepciunea ta și cu mintea ta făcu-
 tu-ți-ai avere,
 Și ai adunatū în tesaurele tale aurū și ar-
 gintū:
 5 * Cu desevarșirea înțelepciunei tale immulți-
 tu-ți-ai avuțiele tale cu negoțulū teū;
 Deci de avuție înălțatu-ți-ai ânima:
 6 De aceea așa *dice* Iehova, Domnulū:
 Pentru-că ți-ai înălțatū ânima, ca și *cumū*
 arū fi ânima de Dumneđeū,
 7 Éccē, de aceea voiū aduce asupra-ți pre
 străinī,
 Pre / cele mai grozave d'intre popóre,
 Și vorū scóte săbiele lorū asupra frumuse-
 ței înțelepciunei tale,
 Și vorū pângări strălucirea ta.
 8 În grópă te vei pogorī.

Și vei muri cu mórtea celorū uciși în međi-
 loculū mărilorū.
 Aū mai / *dice*-vei: „Sūnt Dumneđeū“ celui 9
 ce te va ucide?
 Căci omū și nu Dumneđeū *vei fi*
 În mânele celui ce te va rāni de mórte.
 Muri-vei de mâna străinilorū, cu mórtea 10
 celorū / necircumciși;
 Căci eū amū vorbitū, *dice* Iehova, Domnulū.
 Și a *mai* fostū cătră mine cuvēntulū lui 11
 Iehova, *dicēdū* :
 Fiiulū omului, / înalță plângere asupra 12
 regelui Tirulū,
 Și-i *đi*: Așa *dice* Iehova, Domnulū:
 Ajuns'ai până la desevarșirea cea mai înaltă,
 Ești / plinū de înțelepciune, și desevarșitū în
 frumuseță.
 Fost'ai în / Edenū, grădina lui Dumneđeū; 13
 Totū *feliulū* de petre preciose te-aū aco-
 peritū :
 Sardoniculū, topasulū și adamantulū,
 Crisolitulū, oniculū și berilulū,
 Safirulū, smaragdulū, carbuncululū și aurulū.
 Acordulū / tamburelorū tale și a flautelorū
 tale era pregătitū pentru tine,
 Pentru *điūa* născerei tale.
 Erai unū / cherubimū cu *aripi* întinse și a- 14
 coperitóre,
 Și pusu-te-amū pe / muntele celū sântū alū
 lui Dumneđeū;
 Âmblat'ai în međiloculū petrelorū infocate.
 Fost'ai desevarșitū în căile tale din *điūa* 15
 născerei tale,
 Până cândū s'a aflatū nedreptate în tine.
 De mărimea negoțuluiū teū, 16
 Împlutu-s'a lă-intrulū teū de silniciă, și ai
 păcătuitū;
 De aceea te voiū arunca de pe muntele lui
 Dumneđeū, ca pre unū *lucru* spurcatū;
 Și te voiū nimici, / cherubimule acoperitorū,
 din međiloculū petrelorū infocate.
 De frumseță-ți / înălțatu-ți-s'a ânima; 17
 Stricatu-ți-ai înțelepciunea prin strălucirea
 Dară te voiū arunca la pământū; [ta;
 Și te voiū da înaintea regilorū, ca să fii
 de privesce.
 Prin mulțimea fără-de-legilorū tale, prin ne- 18
 dreptatea negoțuluiū teū,
 Pângărit'ai sanctuarele tale;
 De aceea voiū scóte focū din tine,
 Care te va mistui, și în cenușă te voiū pre-
 face pe pământū
 Înaintea tuturorū celorū ce te privescū.
 Toți căți te cunoscū între popóre se vorū 19
 îngrozi de tine;

d Iov 2. 12. Mic. 1. 16. k Vers. 27.
 Apoc. 18. 19. g Cap. 26. 17. l Cap. 26. 15,
 e Est. 4. 1. 3. Vers. 2. 16.
 Ier. 6. 26. h Apoc. 18. 18. m Ier. 18. 16.
 f Ier. 16. 6. & i Apoc. 18. 19. n Cap. 26. 21.
 47. 5. j Cap. 26. 19. —

Capitul 28.
 a Vers. 9.
 b Cap. 27. 3, 4.
 c Isa. 31. 3.
 d Zech. 9. 2.

e Ps. 62. 10. g Vers. 2. f Cap. 27. 3. 20.
 Zech. 9. 3. h Cap. 31. 18 & Vers. 3. Vers. 16.
 j Cap. 30. 11. & 32. 19, 21, 25, k Cap. 31. 8, 9. n Cap. 20. 40.
 31. 12. & 32. 27. l Cap. 26. 13. o Vers. 14.
 12. i Cap. 27. 2. m Veđi Esod. 25. p Vers. 2, 5.

* *Intr'o clipă vei fi perdată, și în eternă nu vei mai fi.*

20 Și a mai fostă cătră mine cuvântul lui Iehova, dicendū: Fiulū omului, * îndrăptă-ți fața * cătră Sidonū, și profetește asupra-i,

22 Și di:

Așa dice Iehova, Domnulū:

* *Éccē eū sūnt împotrivă-ți, Sidonule,*

Și mă voiū mări în meșiloculū teū;

Și * vorū cunósce, că eū *sūnt* Iehova,

Cândū voiū face judecățele mele într'insulū,

Și mă voiū * sânti în elū.

23 * Căci voiū trāmete asupra-i cūmă, și sānge pe ulițele lui,

Și cei de mórte rāniți vorū cādē în meșiloculū seū

De sabia, *ce va veni* asupra-i din tóte părțile;

Și vorū cunósce, că eū *sūnt* Iehova.

24 Și nu va mai fi pentru casa lui Israelū

Nici unū * spinū împungătorū, și nici unū scaiū aducătorū de dureri

Din partea celorū ce-lū incunjură, și-lū desprețuescū;

Și vorū cunósce, că eū *sūnt* Iehova, Dom-

25 Așa dice Iehova, Domnulū: [nulū.

Cândū voiū * aduna casa lui Israelū d'ntre Intre cari sūnt imprāsciați, [popórele,

Și mă voiū * sânti între ei înaintea popórelorū;

Atuncea vorū locui în pāmēntulū lorū, pre care l'amū datū servulū meū Iacobū.

26 Vorū * locui într'insulū în siguranță,

Vorū * zidi case, și vorū * sādī vii;

Da, vorū locui în siguranță,

Cândū voiū sevârși judecățele mele asupra tuturorū celorū de prin prejūrū, cari-i desprețuescū;

Și vorū cunósce, că eū *sūnt* Iehova, Dum-

neșeulū lorū.

Profeți asupra Egiptulū; cu făgăduinți de restatornicire pentru Israelū.

29 **I**N anulū alū deceler, în luna a decea, la dūoē-spre-dece a lunēi, a fostă cătră mine

2 cuvântul lui Iehova, dicendū: Fiulū omului, * îndrăptă-ți fața împotriva lui Faraonū,

regele Egiptulū, și profetește asupra-i și 3 * asupra a totū Egiptulū; Vorbesce, și di:

Așa dice Iehova, Domnulū:

* *Éccē, eū sūnt împotrivă-ți, Faraóne, rege alū Egiptulū!*

* Crocodilulū celū mare, ce șede culcatū în meșiloculū fluviei lorū sale;

* Care a dișū: „Fluviulū acesta *este* alū meū, și eū pentru mine l'amū făcutū.”

Darā / voiū pune cārligulū în fālcele tale, 4

Și voiū lipi de solđii tei pre pescii fluviei lorū teū,

Și te voiū scóte din meșiloculū fluviei lorū tale

Cu toți pescii fluviei lorū tale ce sūnt lipiți de solđii tei.

Și te voiū arunca în pustiiū, 5

Pre tine și pre toți pescii fluviei lorū tale;

Vei cādē pe fața cāmpulū;

* Nu te vei aduna, nici vei fi strinsū;

* Te voiū da spre māncare

Férelorū pāmēntulū și páserilorū ceriulū;

Și toți locuitorii Egiptulū 6

Vorū cunósce, că eū *sūnt* Iehova;

Pentru-că ei aū fostū *ca* unū * toégū de trestia pentru casa lui Israelū.

* Cândū ei s'aū acātatū cu māna de tine, 7

Tu te-ai ruptū, și li-ai strāpunsū totū umerulū lorū;

Și cândū ei s'aū răđamatū de tine,

Te-ai ruptū, și ai sclāntitū șoldurile lorū.

De aceea, așa dice Iehova, Domnulū: 8

Eccē, eū voiū aduce asupra-ți * sabiā,

Și voiū stārpi din tine omū și vitā;

Și pāmēntulū Egiptulū va ajunge pustiiū 9

și deșertū;

Și vorū cunósce, că eū *sūnt* Iehova;

Pentru-că elū a dișū:

„Fluviulū *este* alū meū, și eū l'amū făcutū.”

De aceea, eccē, eū *sūnt* împotriva ta și im-

potriva fluviei lorū tale;

* Și voiū face pāmēntulū Egiptulū cu totulū

deșertū și pustiiū,

* De la Migdolū până la Siene și până la

hotarulū Etiopiei.

* Piciorū de omū nu va trece printr'insulū, 11

Nici piciorū de vitā nu va trece printr'insulū,

Și nici va fi locuitū patru-deci de ani.

* Căci voiū prefăce pāmēntulū Egiptulū în- 12

tr'unū pustiiū

În meșiloculū țerelorū deșerte,

Și cetāțile lui vorū fi prefăcute într'unū deșertū în meșiloculū cetāțilorū pustiite, patru-deci de ani:

Și voiū imprāscia pre Egipteni între popóre,

Și-i voiū resipi prin țeri.

Totu-și așa dice Iehova, Domnulū: 13

La * sfārșitulū celorū patru-deci de ani voiū

aduna pre Egipteni

D'ntre popórele, între cari aū fostū imprāsciați;

Voiū întórce pre prinși Egiptulū, 14

q Cap. 26. 21. & 27. 36. r Cap. 6. 2. & 25. 2. & 29. 2. s Isa. 23. 4. 12. Ier. 25. 22. & 27. 3. Cap. 32. 30. t Eod. 14. 4. 17. Cap. 39. 13. u Ps. 9. 16. v Cap. 20. 41. & 36. 23. Vers. 25. w Cap. 38. 22. y Num. 33. 55. Ios. 23. 13. s Isa. 11. 12. Cap. 11. 17. & 20. 41. & 34. 13. & 37. 21. a Vers. 22. b Ier. 23. 6. c Isa. 65. 21. Amos. 9. 14. d Ier. 31. 5. — Capitulū 29. a Cap. 28. 21.

b Isa. 19. 1. Ier. 25. 19. & 46. 2. 25. c Ier. 44. 30. Cap. 28. 22. Vers. 10. d Ps. 74. 13. 14. Isa. 27. 1. & 51. 9. Cap. 32. 2. e Veđi cap. 28. 2. f Isa. 37. 29. Cap. 38. 4. g Ier. 8. 2. & 16. 4. & 25. 33. h Ier. 7. 33. & 34. 20. i 2 Reg. 18. 21. Isa. 36. 6. j Ier. 37. 5. 7. 11. k Cap. 17. 17. l Cap. 14. 17. & 32. 11, 12. 18. m Cap. 30. 12. n Cap. 30. 6. o Cap. 32. 13. p Cap. 30. 7. 26. q Isa. 19. 23. Ier. 46. 26.

- Si-i voiū aduce érá-și în pământulū Patrosū,
 În pământulū obêrșiei lorū;
 Și acolo vorū ajunge unū *regatū umilitū.
 15 Va fi mai umilitū decâtū *tote* regatele,
 Și nu se va mai înălța preste popóre;
 Căci eū *i voiū micșura, ca să nu mai dom-
 nescă preste popóre.
 16 Și elū nu va mai fi casei lui Israelū *spre
 încredere,
 Amintindu-i fără-de-legea ei, *ce a făcut'o*,
 Pre-cândū căutaū la elū;
 Și vorū cunósce, că eū *sunt* Iehova, Domnulū.
 17 Și în anulū alū dūoș-deci și șeptelea,
 în luna ántěia, în *diūa* ántěia a lunei, a
 fostū cătră mine cuvěntulū lui Iehova, *di-*
cěndū:
 18 Fiulū omulū, *Nebucodonosorū, regele
 Babilonulū, a făcutū pre óstea sa
 Să servescă serviciū mare asupra Tirulū;
 Totū capulū a pleșuvitū, și totū umerulū
 s'a jupitū,
 Dară n'a luatū de la Tirū, nici elū nici ós-
 tea lui, platā,
 Pentru serviciulū ce a făcutū asuprā-i.
 19 De aceea așa *dice* Iehova, Domnulū;
 Éccě eū daū pământulū Egiptulū lui Ne-
 bucodonosorū, regele Babilonulū,
 Care va lua mulțimea lui,
 Va răpi prěda lui, și-lū va jăfui;
 Și acěsta va fi plata óstei lui.
 20 Ca o platā a sa, pentru care a *servitū, da-
 tu-i-amū pământulū Egiptulū,
 Pentru-cā a lucratū pentru mine, *dice* Ie-
 hova, Domnulū.
 21 În *diūa* aceea *voiū face se înflorěscă cor-
 nulū casei lui Israelū,
 Și-ti voiū da *deschiderea gurei in međiloculū
 lorū;
 Și vorū cunósce, că eū *sunt* Iehova.
 30 **S**I a mai fostū cătră mine cuvěntulū lui
 Iehova, *dicěndū*:
 2 Fiulū omulū, profetěsce, și *di*:
 Așa *dice* Iehova, Domnulū:
 *Văitați-vě: „Vai de *diūa*“!
 3 Căci *aprópe *este* *diūa*,
 Da, *diūa* lui Iehova *este* aprópe;
Di *plinā* de nūori va fi timpulū *sfărșitulū*
 popórelorū.
 4 Căci va veni asupra Egiptulū sabia,
 Și va fi cutremurū mare in Etiopia,
 Cândū cei de mórte rāniți vorū cādě in
 Egiptū,
 Și *se va lua mulțimea lui,
 Și se vorū surpa *temeliele lui:
 5 Etiopia și Libia și Lidia,
- Și *totū poporulū celū amestecatū, și Chubulū,
 Și fiū țerei aliate,
 Vorū cādě cu d'înșii de sabiā.
 Așa *dice* Iehova:
 6 Vorū cādě și cei ce sprijinescū pre Egiptū;
 Și îngâmfarea in puterea sa se va înjosi;
 De la Migdolū până la Siene vorū cādě in-
 tr'insulū de sabiā,
Dice Iehova, Domnulū.
 7 *Și se vorū pustii in međilocolū țerelorū
 pustiiite,
 Și cetățile lui vorū fi in međilocolū cetății-
 lorū pustiiite.
 8 Și vorū cunósce, că eū *sunt* Iehova,
 Cândū voiū pune focū in Egiptū,
 Și *cândū* se vorū sfărāma toți cei ce-lū ajutaū.
 În *diūa* aceea *vorū eși de la mine solī in
 9 corābiū,
 Ca să spāiměnte pe Etiopenii cei fără te-
 mere;
 Și va veni asuprā-li cutremurū mare, ca in
diūa Egiptulū;
 Căci éccě, vine!
 Așa *dice* Iehova, Domnulū:
 10 *Voiū face să inceteze mulțimea Egiptulū
 Prin māna lui Nebucodonosorū, regele Ba-
 bilonulū.
 Elū și poporulū seū cu d'insulū, *cei mai
 11 groznicī d'intre popóre
 Vorū fi aduși să strice țera,
 Și vorū scóte sābiele lorū asupra Egiptulū,
 Și vorū implé țera de uciși;
 12 Și *eū voiū seca rīurile,
 Și voiū *da țera in mānele reilorū;
 Și voiū pustii țera și totū ce este intr'insa
 Prin mānele străinilorū;
 Eū Iehova amū vorbitū.
 Așa *dice* Iehova, Domnulū:
 13 Voiū *nimici și idolī,
 Și voiū face să inceteze chipurile din Nofū;
 *Și nu va mai fi domnū din pământulū E-
 giptulū;
 *Și voiū respāndi temere in pământulū E-
 giptulū, [giptulū],
 14 Și voiū pune focū *in Zoanū, *și voiū se-
 vārși judecāți in No;
 Și voiū věrsa mānia mea asupra Sinulū,
 15 (Pelusiū), cetățuea Egiptulū,
 Și *voiū stěrpi mulțimea din No.
 16 Și voiū *pune focū in Egiptū;
 Chinurile vorū cuprinde Sinulū,
 Noulū se va despica,
 Și Nofulū de neamicī, *diūa* mare.
 Těnerii Avenulū și ai Pibesetulū vorū că-
 17 dě de sabiā,

q Cap. 17. 6, 14.
 r Isa. 30. 2, 3.
 s 36. 4, 6.
 t Ier. 27. 6.
 u Cap. 26. 7, 8.

i Ier. 25. 9.
 u Pa. 132. 17.
 v Cap. 24. 27.

Capitulū 30.
 a Isa. 13. 6.
 b Cap. 7. 7, 13.
 c Ier. 2. 1.

Zef. 1. 7.
 c Cap. 29. 19.
 d Ier. 50. 15.
 e Ier. 51. 30, 34.
 f Cap. 29. 10.

g Cap. 29. 13.
 h Isa. 18. 1, 2.
 i Cap. 29. 19.
 j Cap. 28. 7.
 k Isa. 19. 5, 6.

l Isa. 19. 4.
 m Isa. 19. 1.
 n Ier. 43. 12, 2.
 o 46. 25.
 p Zech. 13. 2.

q Zech. 10. 11.
 o Isa. 19. 16.
 p Cap. 29. 14.
 q Ps. 78. 12, 43.

r Nab. 3. 8, 9.
 s Ier. 46. 25.
 t Vers. 8.

- Și se voru duce prinși.
 18 În * Tafnesu se va întunece ziua,
 Când voi sfărâma acolo zăvórele Egiptului;
 Și îngâmfarea în puterea sa va înceta într'-
 insul;
 Năoră 'lă va acoperi,
 Și fiicele sale se voru duce prinse.
 19 Așa voi severși judecățele mele asupra E-
 giptului;
 Și voru cunósce, că eu *sunt* Iehova.
 20 Și în anulă ală unū-spre-decelea, în luna
 întâia, la șapte a lunei, a fostă cătră mi-
 ne cuvântul lui Iehova, dicēndū :
 21 Fiulul omului, eu amū * sfărâmatū bra-
 ȋulul lui Faraonū, regele Egiptului;
 Și ecce, * nu i se voru face legături, ca să
 se tēmăduescă,
 Ca nu înfășurându-se cu legături să capete
 putere, spre a ținé *sabia*.
 22 De aceea așa dice Iehova, Domnul;
 Ecce, eu *sunt* împotriva lui Faraonū, regelo
 Egiptului,
 Și-i voi * frānge *amindūoē* braȋele sale, pre
 celū tare și pre celū frāntū;
 Și voi face ca să cadă *sabia* din mână lui.
 23 * Și voi imprāscia pre Egipteni între popóre,
 Și-i voi rēsipi prin țeri.
 24 Și voi întări braȋele regelui Babilonului,
 Și voi pune în mână sa *sabia* mea;
 Dară braȋele lui Faraonū le voi sfărâma,
 Și va suspina înaintea lui cu suspinele ce-
 lui rānitū de mórte.
 25 Dară braȋele regelui Babilonului le voi
 întări;
 Și braȋele lui Faraonū voru cădé;
 Și * voru cunósce, că eu *sunt* Iehova,
 Când voi pune *sabia* mea în mână rege-
 lui Babilonului,
 Și o va întinde asupra pământului Egiptului,
 26 * Și când voi imprāscia pre Egipteni între
 popóre,
 Și-i voi rēsipi prin țeri;
 Și voru cunósce, că eu *sunt* Iehova.
 31 **I**N anulă ală unū-spre-decelea, în luna
 a treia, la *ziua* întâia a lunei, a fostū
 cătră mine cuvântul lui Iehova, dicēndū :
 2 Fiulul omului, ȋi lui Faraonū, regele Egipt-
 ului, și mulțimeī sale:
 * Cu cine te asemeni în mārirea ta?
 3 * Ecce, Asiriēnulū *era* ca cedrulū Libanului
 celū cu crengi frumóse,
 Cu pālcuri adumbritóre și înalte;
 Până la vērfulū seū *era* tufosū.
 4 * Apele 'lū hrāniāū, adūnculū 'lū crescea
 Cu riurile sale curgēndū în jurulū rădēci-
 nelorū lui,

Și trāmetēndū pērēile sale la toȋi *cei-l-alȋ*
 arbori ală câmpului.
 De aceea * înălțimea lui s'a rēdicatū mai pe 5
 susū de toȋi arbori câmpului,
 Crengelē lui s'aū immulțitū, și ramurele lui
 s'aū lungitū,
 Înținēndu-se de mulțimea apelor.
 Tóte * pāsērele ceriulū în ramurele lui 'și 6
 făceāu cuiburile lorū;
 Tóte fērele câmpului fētaū suptū craciī seī,
 Și la umbra lui ședeāu tóte popórele cele mari.
 Era decī frumosū prin mārimea sa, 7
 Prin lungimea craciilor seī;
 Căci rădēcinele lui *erau* lūngă ape mari.
 Nici unū cedru din 'grādina lui Dumneđeū 8
 nu-lū întrecea :
 Ciparoșii nu se asemenaū nici cu craciī seī,
 Și castanii nu *erau* nici ca ramurele lui;
 Nici unū arbore în grādina lui Dumneđeū
 nu-i semēna în frumusefā.
 Fācutu-l'amū frumosū prin mulțimea ramu- 9
 relorū sale,
 Încatū toȋi arbori Edenului, *ce se aflaū* în
 grādina lui Dumneđeū 'lū pismuiāū.
 De aceea așa dice Iehova, Domnul : 10
 Pentru-că te-ai înălțatū cu statura,
 Și ai fācutū ca și acela alū căruia și vērfulū
era între tufișii,
 Și * și-a înălțatū ānima sa pe înălțarea sa :
 De aceea l'amū datū în mānele celui mai 11
 tare d'ntre popóre,
 Care s'a purtatū cu d'insulū duple rēuta-
 tea sa :
 L'amū alungatū.
 Și străinii, popórele * cele mai cumplite, l'aū 12
 tălatū,
 Și l'aū părăsitū;
 Căđut'aū craciī seī 'pe munȋ și în tóte vāile,
 Și ramurele lui ruptu-s'aū de tóte pērēile
 pământului;
 Și tóte popórele pământului s'aū trasū de
 la umbra lui,
 Și l'aū părăsitū.
 Pe d'insulū, *acuma* căđutū, ședū tóte pāse- 13
 rile ceriulū,
 Și tóte fērele câmpului sūnt pe ramurele lui;
 Ca nici unū arbore *adāpatū* de apă să nu 14
 se înalțe pentru statura sa,
 Și să nu-și facā vērfulū între tufișii;
 Și pentru ca nici unulū din toȋi arbori a-
 dāpaȋi de apă,
 Să nu se încumāteze întru înălțimea sa;
 Căci * toȋi sūnt datī morȋei, 'celorū mai de
 desuptū ale pământului,
 Între fiīi ómenilorū,
 Cu cei ce se pogórā în grópā.

u Ier. 2. 16.
v Ier. 48. 25.
x Ier. 46. 11.
y Ps. 37. 17.

z Vers. 26.
Cap. 29. 12.
a Ps. 9. 16.
b Vers. 23.

Cap. 29. 12.
—
Caputū 31.
a Vers. 18.

b Dan. 4. 10.
c Ier. 51. 36.
d Dan. 4. 11.
e Cap. 17. 23.

Dan. 4. 12.
f Fac. 2. 8. &
13. 10.

Cap. 28. 13.
g Dan. 5. 20.
h Cap. 28. 7.

i Cap. 39. 5. &
35. 8.
j Isa. 18. 6.

Cap. 39. 4.
k Ps. 82. 7.
l Cap. 32. 18.

- 15 Așa ȃice Iehova, Domnulŭ :
 În ȃiŭa, în care s'a pogoritŭ în infernŭ, fă-
 cut'amŭ să plângă *pentru d'insulŭ* ;
 Amŭ acoperitŭ adŭnculŭ pentru elŭ ;
 Amŭ opritŭ fluviile lui, și opritu-s'aŭ apele
 cele mari *ale lui* ;
 Și amŭ făcutŭ ca Libanulŭ să pŕte jale
 pentru d'insulŭ,
 Și toȃi arborii câmpului lăncedit'aŭ pen-
 tru elŭ.
- 16 Făcut'amŭ să se "înpăimēte popŕele de
 vuetulŭ căderei sale,
 Cândŭ "lamŭ pogoritŭ în infernŭ cu cei ce
 se pogŕă în grŕpă ;
 Și "toȃi arborii Edenului, cei aleși și frumoși
 ai Libanului, toȃi cȃȃi sŭnt adăpaȃi de apă,
 "S'aŭ mângăiatŭ în cele de desuptŭ ale pȃ-
 mēntului!
- 17 Și acestia s'aŭ pogoritŭ cu d'insulŭ în în-
 la cei uciși de sabiă ; [fernŭ
 Și ajutătorii lui, *cari* "locuiaŭ suptŭ umbra
 în meȃilocolŭ popŕelorŭ. [lui
- 18 "Cu cine te asemeni decŭ tu în mȃrire
 Și în mȃrime întene arborii Edenului ?
 Totu-și te vei pogori cu arborii Edenului
 În cele mai de desuptŭ ale pȃmēntului ;
 "Culca-te-vei între cei necircumciși,
 Cu cei uciși de sabiă ;
 Da, elŭ, Faraonŭ, și tŕtȃ mulȃimea lui,
 ȃice Iehova, Domnulŭ.
- 32 **S**I în anulŭ alŭ dŭoi-spre-decelea, în luna
 a dŭoi-spre-decea, în *ȃiŭa* antȃia a lu-
 nei, a fostŭ cȃtrȃ mine cuvēntulŭ lui Iehova,
 2 ȃicēndŭ: Fiulŭ omului, "rȃdicȃ plângere
 pentru Faraonŭ, regele Egiptului, și-i ȃi :
 "Tu sēmeni între popŕe cu leulŭ tȃnērŭ,
 "Și escŭ ca crocodilulŭ în mȃri ;
 Ai plecatŭ cȃtrȃ fluviile tale,
 Ai turburatŭ apele cu piciŕele tale, și ai
 "cȃlcatŭ fluviile lorŭ.
- 3 Așa ȃice Iehova, Domnulŭ :
 De aceea eŭ, cu adunȃturȃ de multe po-
 pŕe, voiŭ "întinde mrejele mele preste tine,
 Și te vorŭ trage în laȃulŭ meŭ ;
- 4 "Te voiŭ arunca pe pȃmēntŭ,
 Te voiŭ asvērli pe faȃa câmpului ;
 "Voiŭ face să stee pe tine tŕte pȃserile ce-
 riului ;
 Voiŭ sȃtura din tine fērele a totŭ pȃmēn-
 5 Voiŭ pune carnea ta "pe munȃi, [tulŭ ;
 Și voiŭ implē vȃile cu stērvulŭ teŭ ;
- 6 Voiŭ adȃpa cu sȃngele teŭ pȃmēntulŭ, unde
 Pȃnȃ la munȃi ; [tu plutesci,
 Și pȃrēile se vorŭ implē de tine.
- Și cȃndŭ te vei stinge,
 "Voiŭ acoperi ceriulŭ, și voiŭ întuneca ste-
 lele lui ;
 Voiŭ învȃli cu nŭori sŕele, și luna nu va
 luci cu lumina sa.
- Pentru tine voiŭ face să se întunece toȃi 8
 luminătorii cei strȃluciȃi ai ceriului,
 Și voiŭ pune întunecŭ preste pȃmēntulŭ
 teŭ, ȃice Iehova, Domnulŭ.
- Și voiŭ face ca să se înpȃimēte ȃnima 9
 multorŭ popŕe,
 Cândŭ voiŭ aduce *scirea* sfȃrȃmȃrei tale în-
 tre popŕele
 Din țerele, ce tu nu le-ȃi cunoscutŭ.
- Și voiŭ face ca multe popŕe "sȃ se îngro- 10
 zȃscȃ de tine,
 Și regilorŭ lorŭ li se va sburli pȃrulŭ asu-
 prȃ-ȃi,
 Cândŭ mi voiŭ mișca sabia pe d'inaintea lorŭ :
 Și pe *totȃ* clipa "vorŭ tremura
 Fie-care pentru sine, în ȃiŭa cȃderei tale.
- "Cȃci așa ȃice Iehova, Domnulŭ : 11
 Sabia regelui Babilonului va veni asupra-ȃi ;
 Voiŭ face să cadȃ mulȃimea ta prin sȃbiele 12
 celorŭ viteși,
 Cari toȃi sŭnt "cei mai cumpliȃi ai popŕe-
 lorŭ ;
- "Vorŭ resturna mȃndria Egiptului,
 Și tŕtȃ mulȃimea lui se va nimici.
- Și voiŭ face să pȃrȃ tŕte vitele lui de lȃngȃ 13
 apele cele mari,
 Și "piciŕŭ de omŭ nu va mai turbura a-
 ceste *ape*,
 Și nici copite de vitȃ nu le vorŭ mai turbura.
- Atuncea voiŭ face să se liniscȃscȃ apele lorŭ, 14
 ȃice Iehova, Domnulŭ.
- Cȃndŭ voiŭ face pȃmēntulŭ Egiptului pustiiŭ, 15
 Și țȃra o voiŭ deșerta de *totŭ* ce *este* în-
 trȃnsȃ,
 Cândŭ voiŭ lovi pre toȃi cei ce locuescŭ în ea,
 "Atuncea vorŭ cunŕsce, cȃ eŭ *sŭnt* Iehova.
- Și ȃcȃsta *este* "plângerea, ce vorŭ cȃntȃ ; 16
 Fiicele popŕelorŭ o vorŭ cȃntȃ ;
 O vorŭ cȃntȃ pentru Egiptŭ
 Și pentru tŕtȃ mulȃimea lui, ȃice Iehova,
 Domnulŭ.
- Și în anulŭ alŭ dŭoi-spre-decelea, în a ciuci- 17
 spre-decea *ȃi* a lunei, a fostŭ cȃtrȃ mine
 cuvēntulŭ lui Iehova, ȃicēndŭ :
 Fiulŭ omului, suspinȃ pentru mulȃimea 18
 Egiptului, și spune cumŭ "se va pogori
 Și elŭ și fetele popŕelorŭ celorŭ mȃreȃe,
 În cele mai de desuptŭ ale pȃmēntului cu
 cei pogoriȃi în grŕpȃ.

m Cap. 26. 15.
 n Isa. 14. 15.
 o Isa. 14. 6.
 p Cap. 22. 31.
 q Plȃn. 4. 20.
 r Vers. 2.
 Cap. 22. 19.

s Cap. 28. 10. &
 22. 19, 21, 24,
 etc.
 —
 Capitulŭ 22.
 a Cap. 27. 2.

Vers. 16.
 b Cap. 19. 3, 6.
 & 28. 13.
 c Cap. 29. 3.
 d Cap. 34. 18
 e Cap. 12. 13. &

17. 20.
 Osea. 7. 12.
 f Cap. 29. 5.
 g Cap. 31. 13.
 h Cap. 31. 13.
 i Isa. 13. 10.

Ioel 2. 31. &
 3. 15.
 Amos 8. 9.
 Mat. 24. 29.
 Apoc. 6. 12,
 13.

j Cap. 27. 35.
 k Cap. 26. 16.
 l Ier. 46. 26.
 .Cap. 30. 4.
 m Cap. 28. 7.
 n Cap. 29. 19.

o Cap. 29. 11.
 p Esod. 7. 5. &
 14. 4, 18.
 Ps. 9. 16.
 Cap. 6. 7.
 q 2 Sam. 1. 17.

2 Cron. 25. 25.
 Cap. 26. 17.
 Vers. 2.
 r Cap. 26. 20. &
 31. 14.

- 19 * De câtă cine esci tu mai frumosă ?
 * Pogorâ-te, și culcă-te între cei necircumciși !
- 20 Căde-vorū în meșiloculū celorū uciși de sabiă;
 Sabia s'a și datū *neamiculū* !
 Trageți-lū în *mormētū*, *pre elū* și *pre tōtā* mulțimea lui.
- 21 * Cei mai puternici d'între viteși de d'însulū vorū vorbi,
 Din meșiloculū infernului, și de cei ce l'au ajutatū ;
 * Pogoritu-s'au și culcatu-s'au necircumciși uciși de sabiă.
- 22 Acolo *este* * Asiriēnulū și tōtă cēta lui ; mormintele ei *staū* în juru-i ;
 Toți *sunt* uciși, căduți de sabiă ;
- 23 * Mormintele lorū pusu-s'au în loculū celū mai adūncū alū gropei,
 Și mormintele cetei lui *staū* în juru-i ;
 Toți *sunt* uciși, căduți de sabiă ;
 Cei ce *respândiaū tēma în pāmēntulū celorū vii.
- 24 Acolo *este* * Elamulū și tōtă mulțimea lui în jurulū mormēntulū seū ;
 Toți *sunt* uciși, căduți de sabiă,
 * Pogoriți necircumciși în cele de desuptū ale pāmēntulū,
 * Cei ce respândiaū tēma de ei în pāmēntulū celorū vii ;
 Și ducū rușinea lorū cu cei pogoriți în grōpă.
- 25 Pusu-i-s'a patulū, lui și mulțimei sale,
 În meșiloculū celorū morți ; și mormintele lorū *staū* în juru-i,
 Acesti toți necircumciși, uciși de sabiă ;
 De și frica de ei era respândită în pāmēntulū celorū vii,
 Totu-și ducū rușinea lorū la cei pogoriți în grōpă,
 Și se punū la unū locū cu cei uciși.
- 26 Acolo *este* * Meșechiēnulū, Tubaliēnulū și tōtă mulțimea lui ; și mormintele lorū *staū* în juru-li ;
 Acestia toți *sunt* * necircumciși, uciși de sabiă,
 De și frica de ei era respândită în pāmēntulū celorū vii.
- 27 / Să nu se culce cu cei mai viteși d'între necircumciși cari *au* căduți ?
 Cari s'au pogoritu în infernū cu armele lorū de resbelū,
 Și cari *au* pusū săbiele lorū suptū capetele lorū,
 Și *unelte*le fără-de-legilorū lorū pe ôsele lorū ;
 De și *eraū* frica celorū puternici în pāmēntulū celorū vii.
- 28 Da, sfărâma-te-vei și tu și cei necircumciși,
 Și te vei culca cu cei uciși de sabiă.

Acolo *este* * Edomulū, regiū seī și toți mai 29 marii seī,
 Cari cu *tōtă* puterea lorū ședū *acuma* între cei uciși de sabiă ;
 Culcatu-s'au cu cei necircumciși
 Și cu cei pogoriți în grōpă.
 * Acolo *sunt* domniū de la mēdă-nôpte ; toți 30 acestia
 Și toți * Sidonienii s'au pogoritu cu cei uciși,
 Cu *tōtă* tēma, ce respândiaū prin puterea lorū, *sunt* rușinați,
 Și s'au culcatū necircumciși cu cei uciși de sabiă,
 Și ducū rușinea lorū cu cei pogoriți în Pre acestia 'i va vedē Faraonū, [grōpă. 31
 Și 'se va mângâia pentru tōtă mulțimea lui, Faraonū și tōtă ostea lui, cei uciși de sabiă, *dice* Iehova, Domnulū.
 De și amū și respânditū tēma de d'însulū în 32 pāmēntulū celorū vii ;
 Totu-și elū se va culca cu cei necircumciși, Cu cei uciși de sabiă,
 Faraonū și tōtă mulțimea lui, *dice* Iehova, Domnulū.

O misiune nouă și ordinū nouē date profetului pentru Israelū cu desceptări pentru poporū.

FOSTA cătră mine cuvēntulū lui Iehova, 33 dicēndū :

Fiulū omulū, vorbesce * fiilorū poporū 2 ruluī teū, și *di*-li :

* Cândū voiū aduce sabia asupra *vre*-unei țeri,

Și poporulū acesteī țeri va lua unū omū ôre-care din meșiloculū seū,

Și și-lū va pune * pāzitorū ;

Și acesta vēdēndū sabia venindū asupra țerei, 3 Va sufla din trîmbiță, și va descepta pre poporū ;

Atuncea celū ce a auditū vōcea trîmbiței, 4 și nu se va feri,

Și sabia venindū, 'lū va răpi,

* Sângele aceluia fi-va pe capulū seū.

A auditū vōcea trîmbiței, și nu s'a feritū ; 5 Sângele lui va fi asupra lui ;

Dară cine se va feri, 'și va mēntui viēșă.

Ėrū dacā pāzitorulū, vēdēndū că sabia vine, 6 Nu va sufla din trîmbiță, și poporulū nu se va feri,

Și sabia venindū, va răpi pre *vre*-unulū din ei ;

* Pentru fără-de-legea sa răpi-se-va acesta,

Dară sângele seū 'lū voiū cere din mâna pā-

Și tu, fiulū omulū ! [zitorulū. 7

Eū te-amū pusū pāzitorū preste casa lui Israelū ;

* Cap. 31. 2, 18.
 t Vers. 21, 24.
 etc.
 Cap. 28. 10.
 u Isa. 1. 31. &
 14. 9, 10.

Vers. 27.
 v Vers. 19, 25.
 etc.
 x Vers. 24, 26,
 29, 30.
 y Isa. 14. 15.

x Cap. 26. 17.
 Vers. 24, 25,
 26, 27, 32.
 a Ier. 49. 34,
 etc.
 b Vers. 21.

c Vers. 23.
 d Fac. 10. 2.
 Cap. 27. 13. &
 38. 2.
 e Vers. 19, 20,
 etc.

f Vers. 21.
 Isa. 14. 18, 19.
 g Cap. 25. 12,
 etc.
 4 Cap. 28. 6, 15,
 & 39. 2.

i Cap. 28. 21.
 j Cap. 31. 16.
 —
 Capitulū 33.
 a Cap. 3. 11.

b Cap. 14. 17.
 c 2 Sam. 18. 24,
 25.
 2 Reg. 9. 17.
 Vers. 7.

Osea 9. 8.
 d Cap. 18. 13.
 e Vers. 8.
 f Cap. 3. 17,
 etc.

- Ascultă deci cuvântul din gura mea, și-i descéptă din partea mea.
- 8 Cândū dicitū celui nelegiuitū:
Nelegiuitule, vei muri;
Și tu nu vei vorbi, ca să descepti pre celū nelegiuitū de la calea sa,
Acestū nelegiuitū muri-va pentru fără-de-legea sa,
Dară din mâna ta voiū cere sângele seū.
- 9 Êrū dacă tu vei descepta pre celū nelegiuitū, ca să se întorcă de la calea sa,
Și elū nu se va întorce de la calea sa,
Elū va muri pentru fără-de-legea sa,
Dară tu 'ți vei mēntui viēta.
- 10 De aceea tu, fiulū omulū, și casei lui
Voi așa vorbiți și dicitēi: [Israelū:
„Dacă fără-de-legile nōstre și pēcatele nōstre sūnt asupra nōstră, și noi pentru d'insele 'perimū,
„Atuncea 'cumū de mai trăimū“?
- 11 Ți-li: Viū sūnt, dīce Iehova, Domnulū,
'Nu mē placū in mōrtea celui nelegiuitū,
Ci să se întorcă celū nelegiuitū de la calea sa, și să trăescă;
Intōrceți-vē intōrceți-vē de la căile vōstre cele rele!
Căci 'de ce să muriți, casă a lui Israelū?
- 12 De aceea tu, fiulū omulū, și fiilorū poporului teū:
'Dreptatea celui dreptū nu-lū va mēntui
In ȝiūa nelegiuitēi lui;
Nici celū nelegiuitū 'nu va muri pentru nelegiuitēia sa
In ȝiūa, in care se va întorce de la ea;
Nici celū dreptū nu va trăi pentru dreptatea sa
In ȝiūa, in care va pēcătui.
- 13 Cândū voiū dīce celui dreptū,
Că va trăi,
Și elū, 'incredēndu-se in dreptatea sa, va face nedreptate;
Tótă dreptatea lui nu se va mai aminti,
Ci va muri in nedreptatea, ce a făcut'o.
- 14 Și 'cândū voiū dīce celui nelegiuitū: Vei muri;
Dară elū, intorcēndu-se de la pēcatul seū, va face dreptū și dreptate:
Dacă celū nelegiuitū va 'inapoi amanetulū;
Va 'intorce lucrulū răpitū;
Va āmbra in 'aședāmintele viēței, nefăcēndū nedreptatea:
Elū va trăi, nu va muri;
- 16 'Tōte pēcatele lui ce a făcutū, nu i se vorū mai aminti;
A făcutū dreptū și dreptate; va trăi.
- 'Dară fiil poporului teū dīcū: 17
„Calea Domnului nu este dréptă;“
Dară calea lorū nu este dréptă.
'Cândū celū dreptū se va întorce de la drep- 18
Și va face nedreptate, [tatea lui,
In ea va muri.
Și cândū celū nelegiuitū se va întorce de 19
la nelegiuitēia sa,
Și va face dreptū și dreptate,
In ele va trăi.
Dară voi dicitēi: „Calea Domnului nu este 20
dréptă;“
Casă a lui Israelū, judeca-vē-voiū pre fiecare duple căile sale.
- Scire despre rēmāșita și despre cei prinși ai lui Iuda.
- Și in anulū alū dūoi-spre-ȝecelea 'alū 21
strāmūtārei nōstre, in luna a ȝecelea, la cincī a lunei, a venitū la mine 'unū scāpatū din Ierusalimū, dīcēndū: 'Cetatea este bātută.
Și 'māna lui Iehova a fostū asupra mea 22
sēra, mai 'nainte de a veni scāpatulū acela, și mi-a deschisū gura, înainte de a veni acela la mine demānēta; și 'amū deschisū gura mea, și n'amū mai tăcutū. Și a fostū 23
cātră mine cuvēntulū lui Iehova, dīcēndū:
Fiulū omulū, 'cei ce locuescū 'ruinele a- 24
cele in pāmēntulū lui Israelū vorbescū și dīcū: 'Abraamū numai unulū a fostū, și a moscenitū acelu pāmēntū, 'dară noi sūntemū mulți, cu atātū mai multū datu-ni-s'a pāmēntulū spre moscenire: De aceea ȝi-li: 25
Așa dīce Iehova, Domnulū:
'Voi māncati carne cu sânge,
Și 'rēdicati ochiil vōstri spre idoliil vōstri, și 'vērșati sânge:
Și să mosceniți pāmēntulū acela!
Vē incredeți in sabia vōstră, 26
Faceți uriciunī, și 'pāngăriți fie-care pre femea aprōpelui seū;
Și să mosceniți pāmēntulū acela!
Vorbesce astū-feliū către ei: 27
Așa dīce Iehova, Domnulū:
Viū sūnt! 'cei ce ȝedū in ruini de sabiā vorū cādē;
Și pre celū ce ȝede in cāmpū, 'lū 'voiū da fērelorū spre māncare;
Și cei ce ȝedū in întărituri și 'in pesceri vorū muri de ciumā.
'Căci voiū face pāmēntulū vōstru pustiiū și 28
deșertū,
Și 'māndria puterei lui va înceta;

g Cap. 24. 23.	k Cap. 3. 20. &	Lev. 6. 2, 4,	Cap. 18. 25,	y 3 Rog. 25. 4.	e Vești Mic. 3.	Dent. 12. 16.	1 Sam. 12. 6.
h Așa Isa. 49.	18. 24, 26, 27.	5.	29.	z Cap. 1. 3.	g Cap. 18. 6.	m Ier. 44. 2, 6,	22.
Cap. 37. 11.	m Cap. 3. 20. &	Num. 5. 6, 7.	t Cap. 18. 26,	a Cap. 24. 27.	h Cap. 22. 6, 9.	Cap. 36. 34,	35.
i 2 Sam. 14. 14.	18. 24.	Luc. 19. 8.	27.	b Cap. 34. 2.	i Cap. 18. 6. &	Cap. 7. 24. &	24. 21. & 30.
Cap. 18. 23,	n Cap. 3. 18, 19.	q Lev. 18. 5.	u Vers. 17.	c Vers. 27.	j Vers. 21.	Cap. 7. 24. &	6, 7.
32.	& 18. 27.	Cap. 20. 11,	Cap. 18. 25,	d Cap. 36. 4.	k Cap. 29. 4.		
3 Pet. 3. 9.	o Cap. 18. 7.	13, 21.	29.	e Isa. 51. 2.	l Jude. 6. 2.		
j Cap. 18. 31.	p Ecol. 22. 2, 4.	r Cap. 18. 22.	v Cap. 1. 2.	f Apt. 7. 5.			
		s Vers. 20.	z Cap. 21. 26.				

Și °munții lui Israelu voru rămâne deșert, fără să fie cine să treacă prin ei.

29 Și voru cunósce, că eu *sunt* Iehova, Cându voiú face pământulú lorú pustiiú și deșertú,

Pentru tóte uriciunile, câte le-aú făcutú.

30 Și tu, fiulú omului!

Éccé, fiií poporului teú vorbescú de tine Pe la zidiuri și din pragurile caselorú, Și *vorbescú* unulú cátrá altulú, Și fie-care cátrá fratele seú, dicéndú: Veniți, și audiți cuvéntulú, Ce a eșitú de la Iehova;

31 Și *viuú* cátrá tine, cumú vine poporulú, Și poporulú meú *stá* înaintea ta, Și ascultá cívintele tale, dará nu le facú; *Cáci* ei facú *dintr'insele* o cântare plăcutá gurei lorú,

Dará *ánima* lorú ámblá după cêștigú ne-dreptú.

32 Și éccé, tu *esci* pentru d'inșii ca o cântare A unú omú cu vóce frumósá, [plăcutá Séu care cântá frumosú de instrumente; Cáci ei ascultá cuvintele tale, dará nu le facú.

33 *Dará* cândú va veni *scirea*, (și *éccé*, se a-propiá,)

Atuncea *vorú* cunósce, că a fostú unú profetú în meșilocolú lorú.

Judecáři asupra domnilorú rei; fágáduinři de îndurare pentru poporú suptú Mesia, păstorulú lorú.

34 **P**OSTA cátrá mine cuvéntulú lui Iehova, *dicéndú*: Fiulú omului, profetésece împotriva *°păstorilorú* lui Israelú, profetésece, și di-li:

Așa *dice* Iehova, Domnulú, păstorilorú:

°Vai de *păstorii* lui Israelú, ce se *păstorescú* pre sine inși-șii!

Aú *păstorii* nu trebue să *păstorească* turmele?

3 *°Voi* máncați grásimea, și vó imbrácați cu lâna,

°Junghiați oile cele îngráșate, dará pre turmá n'ó *păstoriți*:

4 *°Pre* cele slabe nu le *intăriți*,

Și pre cele bolnave nu le *vindecați*,

Pre cele *cu picíorele* fránte nu le *legați*,

Pre cele fugárite nu le *intórceți*,

Și nici nu *°cáutați* pre cele *rátácite*;

Ci le *stépániți* cu *°silá* și cu asprime.

5 *°Și* ele se *°impráscú*, *cáci* n'aú *păstorú*;

°Și *ajungú* de máncaare tuturorú férelorú câmpului, și se *impráscú*.

6 Oile mele *rátácescú* pe toți munții și pe totú delulú înaltú;

Da, pe tótá fața pământului s'aú *imprásciatú* oile mele,

Și nu *este* cine să întrebe de d'insele, și să le caute.

De aceea ascultați, păstorilorú, cuvéntulú lui Iehova;

Viú *sunt*, *dice* Iehova, Domnulú:

Cu adevératú, fiindú-cá oile mele aú ajunsú de *prédá*,

Și turma mea *°a* ajunsú de máncaare tuturorú férelorú câmpului,

Fiindú-cá n'aú *păstorú*, și *păstorii* mei nu *cáutá* oile mele;

°Ci *păstorii* *numai* pre sine se *păstorescú*, dará oile mele nu le *păstorescú*;

De aceea ascultați, păstorilorú, cuvéntulú lui Iehova;

Așa *dice* Iehova, Domnulú:

Éccé, eu *sunt* împotriva *păstorilorú*!

Și *°voiú* cere oile mele din mânele lorú, Și-í *voiú* face să înceteze de a *mai* *păstori* oile mele;

Și nu se vorú *mai* *°păstori* *păstorii* pre sine inși-șii;

Cáci *cú* *voiú* *mêntui* din gura lorú oile mele, Și nu li vorú *mai* fi de máncaare.

Cáci așa *dice* Iehova, Domnulú:

Éccé, eu *voiú* *cerceta* de oile mele, și le *voiú* *cáuta*;

Ca *păstorulú*, care, fiindú în meșilocolá tur-meí sale,

Cáutá oile sale cele *imprásciate*;

Așa *voiú* *cáuta* oile mele,

Și le *voiú* *mêntui* din tóte locurile,

În cari s'aú *imprásciatú* în *°plíná* de *núori* și *intunecósá*.

°Le *voiú* *scóte* d'între *popóre*,

Le *voiú* *aduna* d'între *feri*,

Și le *voiú* *aduce* în pământulú lorú;

Și le *voiú* *păstori* pe munții lui Israelú, în *vái* și în tóte locurile locuite ale pământulú lorú.

°Le *voiú* *păstori* în *páscúne* bună,

Și *stána* lorú va fi pe munții înálțimeí lui Israelú;

°Acolo se vorú *repausa* în staulú bunú, Și vorú fi *păstorige* în *páscúni* grase în munții lui Israelú.

Eú *voiú* *păstori* oile mele, și le *voiú* face să se *repauseze*,

Dice Iehova, Domnulú.

°Voiú *cáuta* cele *rátácite*,

Voiú *intórce* pre cele fugárite,

Voiú *lega* pre cele *cu picíorele* fránte,

o Cap. 6. 1, 3,

Isa. 29. 13.

o Ier. 23. 1.

3.

28.

o I. Rog. 22. 17.

o I. Vers. 2, 10.

o Ier. 23. 3.

p Isa. 29. 13.

u I. Sam. 8. 20.

c Isa. 56. 11.

e Vers. 16.

Mat. 9. 36.

o Cap. 3. 18.

o Cap. 28. 25. &

q Cap. 14. 1. &

o Cap. 2. 5.

d Cap. 33. 25.

f Luc. 11. 16.

j Isa. 58. 9.

o Vers. 2, 8.

o Cap. 30. 3.

r Cap. 8. 1.

Caputú 84.

29.

g I. Pot. 5. 3.

o Ier. 12. 9.

o Cap. 50. 3.

q Pa. 23. 2.

s Pa. 78. 36, 37.

a Cap. 33. 24.

Mic. 3. 1, 2,

h Cap. 33. 21,

k Vers. 5, 6.

l Isa. 65. 9, 10.

r Ier. 33. 12.

o Cap. 6. 1, 3,

u I. Sam. 8. 20.

c Isa. 56. 11.

e Vers. 16.

Mat. 9. 36.

o Vers. 2, 8.

o Cap. 30. 3.

q Cap. 14. 1. &

o Cap. 2. 5.

d Cap. 33. 25.

f Luc. 11. 16.

j Isa. 58. 9.

o Vers. 2, 8.

o Cap. 30. 3.

r Cap. 8. 1.

Caputú 84.

29.

g I. Pot. 5. 3.

o Ier. 12. 9.

o Cap. 50. 3.

q Pa. 23. 2.

s Pa. 78. 36, 37.

a Cap. 33. 24.

Mic. 3. 1, 2,

h Cap. 33. 21,

k Vers. 5, 6.

l Isa. 65. 9, 10.

r Ier. 33. 12.

- Și voiți întări pre cele slabe;
Voiți nimici pre 'cele grase și tari;
Dură pre cele-l-alte le voiți "păstori cu drep-
tate.
- 17 Și voi, turma mea, așa ȃice Iehova, Dom-
nulŭ:
"Eccă, eŭ voiŭ judeca între oia și oia, între
berbeci și ȃiapŭ.
- 18 Aŭ pentru voi puȃinŭ lucru este, că păs-ci-
nați păs-ciunea cea bună,
Erŭ rēmășiȃ păs-ciunei vōstre o cālcați în
și că beți apă curată, [piciōre?
Erŭ pre cea-l-altă o turburați cu piciōrele
vōstre;
- 19 Așa că oile mele păs-ciunēză cele cālcate de
piciōrele vōstre,
Și beŭ cele turburate de piciōrele vōstre!
- 20 De aceea așa ȃice Iehova, Domnulŭ, de
d'insele:
"Eccă, eŭ, eŭ voiŭ judeca între oia cea
grasă și oia cea slabă.
- 21 Pentru-că împingeți din cōste și din umeri,
Și împingeți cu cōrnele vōstre pre tōte oile
Până ce le goniți afară; [cele slabe,
- 22 De aceea eŭ voiŭ mēntui oile mele, și nu
vorŭ mai fi de prēdă;
Și "voiŭ judeca între oia și oia.
- 23 Și li voiŭ rēdica "păstorŭ, care le va pasce,
"Pre sērvulŭ meŭ Davidŭ;
Elŭ le va pasce, și li va fi păstorŭ.
- 24 "Eŭ, Iehova, li voiŭ fi Dumneȃeŭ,
Și sērvulŭ meŭ Davidŭ va fi "domnŭ în me-
ȃiloculŭ lorŭ;
Eŭ, Iehova, amŭ vorbitŭ.
- 25 "Voiŭ încheia cu d'insele legămēntŭ de pace;
Și "voiŭ face să înceteze de pe pământŭ
fērele cele rele;
"În siguranȃ vorŭ locui ȃhīarŭ și în pustiiŭ,
și vorŭ dormi în pāduri.
- 26 Voiŭ face pre acesteșă împrejurimile "co-
linei mele "bine-cuvēntare,
Și voiŭ "face să cadă plōia la timpŭ;
"Plōia bine-cuvēntarei va fi.
- 27 "Arborele cāmpului 'și va da fructulŭ seŭ,
Și pământulŭ 'și va da venitulŭ seŭ,
Și vorŭ fi siguri în pământulŭ lorŭ;
Și vorŭ cunōsce, că eŭ sŭnt Iehova,
Cāndŭ voiŭ 'sfărāma legătūrele jugului lorŭ,
Și-i voiŭ scāpa din mānele celorŭ ce "s'au
servitŭ de d'inșii.
- 28 Nu vorŭ mai "fi de prēdă popōrelorŭ,
- Și fērele pământului nu-i vorŭ mai mānca;
Ci "vorŭ locui în siguranȃ, și nu va fi cine
să-i spāimēnte.
- Și li voiŭ rēdica o "odreslă cu renume, 29
Și nu vorŭ mai fi răpiți de fōme în țēră,
Și "nu vorŭ mai purta rușinea popōrelorŭ;
Și vorŭ cunōsce, că "eŭ Iehova, Dumneȃeulŭ 30
lorŭ, sŭnt cu d'inșii,
Și că ei, casa lui Israelŭ, sŭnt poporulŭ meŭ,
ȃice Iehova, Domnulŭ.
- Și voi, "oile mele, oile păs-ciunei mele, voi 31
ōmeni sŭnteți,
Și eŭ sŭnt Dumneȃeulŭ vostru, ȃice Iehova,
Domnulŭ.
- Nimicirea Edomului, neamiculŭ lui Israelŭ; și re-
statornicirea lui Israelŭ.
- POST'A cātră mine cuvēntulŭ lui Iehova, 35
ȃicēndŭ: Fiulŭ omului, "îndrēptă-ți fa- 2
ȃa cātră "muntele Seirŭ, și "profeșce îm-
potrivă-i, și-i ȃi: 3
- Așa ȃice Iehova, Domnulŭ:
Eccă, munte alŭ Seirului, eŭ sŭnt împotrivă-ți,
Și "voiŭ întinde māna mea asupră-ți,
Și te voiŭ face pustiiŭ și deșertŭ.
"Cetățile tale în ruine le voiŭ preface, și vei 4
fi pustiiŭ,
Și vei cunōsce, că eŭ sŭnt Iehova!
"Pentru-că din vechiŭ ai purtatŭ ură, 5
Și ai datŭ sābiei pre fiitŭ lui Israelŭ în tim-
pulŭ nenorocirei lui,
"Cāndŭ fāră-de-legea lui a ajunsŭ la culme:
De aceea viŭ sŭnt, ȃice Iehova, Domnulŭ, 6
Te voiŭ preface într'unŭ lacŭ de sānge, și
sāngele te va urmări;
"Fiindŭ-că n'ai uritŭ vērșarea de sānge, de
aceea sāngele te va goni.
Și voiŭ preface muntele Seirŭ în pustiiŭ și 7
deșertŭ;
Voiŭ stēpi dintr'insulŭ și "pre celŭ ce se
duce și pre celŭ ce se întōrce.
"Și voiŭ împlē munții lui de uȃșiŭ lui; 8
Și vorŭ cādē cei uȃșiŭ de sābiā
În munții tei, în vāile tale și în tōte riurile
tale.
"Te voiŭ preface într'unŭ deșertŭ eternŭ, și 9
cetățile tale nu se vorŭ mai locui;
"Și veți cunōsce, că eŭ sŭnt Iehova.
Pentru-că ai ȃisŭ: 10
Ale mele vorŭ fi cele dŭoē popōre și cele
Și noi le vomŭ "mosceni, [dŭoē țeri,

i Isa. 10. 16.	Ioan 10. 11.	Luc. 1. 32, 33.	Zech. 8. 13.	o Ier. 30. 10. &	Ospulŭ 25.	Obad. 10.	k Ier. 48. 17, 18.
Amos 4. 1.	Ebr. 13. 20.	d Cap. 37. 26.	i Lev. 26. 4.	46. 27.	Vers. 25.	g Ps. 137. 7.	Vers. 4.
u Ier. 10. 24.	1 Pet. 2. 25. &	e Lev. 26. 6.	j Ps. 68. 9.	Vers. 25.	a Cap. 6. 2.	Cap. 21. 25,	Cap. 25. 13.
v Cap. 20. 37,	5. 4.	Isa. 11. 6—9.	Mal. 3. 10.	p Isa. 11. 1.	b Deut. 2. 5.	29.	Mal. 1. 3. 4.
38.	a Ier. 30. 9.	& 35. 9.	k Lev. 26. 4.	Ier. 23. 5.	c Ier. 49. 7. 8.	Dan. 9. 24.	i Cap. 6. 7. &
Vers. 20. 22.	Cap. 37. 24,	Osca. 2. 18.	Pa. 85. 12.	q Cap. 36. 3, 6,	Cap. 25. 12.	Obad. 11.	7. 4. 9. & 36.
Zech. 10. 3.	25.	f Ier. 23. 6.	Isa. 4. 2.	15.	Amos 1. 11.	h Pa. 109. 17.	11.
Mat. 25. 32, 33.	Osca. 3. 5.	Vers. 28.	l Lev. 26. 13.	r Vers. 24.	Obad. 10. etc.	i Jude. 5. 6.	m Ps. 83. 4. 12.
x Vers. 17.	b Esod. 29. 45.	g Isa. 56. 7.	Ier. 2. 20.	Cap. 37. 27.	d Cap. 6. 14.	Cap. 29. 11.	Cap. 36. 5.
y Vers. 17.	Vers. 30.	Cap. 20. 40.	m Ier. 25. 14.	s Pa. 100. 3.	e Vers. 9.	j Cap. 31. 12. &	Obad. 13.
z Isa. 40. 11.	Cap. 37. 27.	h Fac. 12. 2.	n Veȃi vers. 8.	Ioan 10. 11.	f Cap. 25. 12.	32. 5.	
Ier. 23. 4, 5.	c Cap. 37. 22.	Isa. 19. 24.	Cap. 36. 4.				

- De și ^a Iehova era acolo:
- 11 De aceea vii sunt, ^a dice Iehova, Domnul, Mă voi purta ^a cu tine ^a după mânia ta și după gelosia ta, Cu care te-ai purtat din ură către ei; Și mă voi face lor cunoscut, cându te voi judeca;
- 12 ^a Și vei cunoște, că eu Iehova am auditu toate blăstemele, Ce le-ai spusă asupra munților lui Israel, Dîcîndu: „Ajuns'au pusti, datu-mi-s'au spre mîncare“.
- 13 Și ^a cu gurele vîstre v'atî fîlită asupră-mi, Și atî îmulțitu cuvintele vîstre asupra mea; eu le-am auditu.
- 14 Așa ^a dice Iehova, Domnul: Cîndu totu pămîntul se va bucura, atuncea pre tine te voi pface în pustiie.
- 15 ^a Cumu te-ai bucurat de moscenirea casei lui Israel, Fiind-că ea se pustiise; Așa ^a ti voi face tie: Veî ajunge pustiie, munte alu Seirului, și totu Edomul, da, totu; Și voru cunoște, că eu ^a sunt Iehova.
- 36 ^a I tu fiul omului, profetește ^a munților lui Israel: Munți ai lui Israel, ascultați cuvîntul lui Iehova!
- 2 Așa ^a dice Iehova, Domnul: Pentru-că ^a neamicul a dîsu de voi: Ha, ha! ^a până și înălțimile cele eterne au ajuns ^a moscenire noui; De aceea profetește, și ^a ^a:
- 3 Așa ^a dice Iehova, Domnul: Fiind-că, da, fiind-că v'au prefăcut în deșertu, și v'au înghițitu cei din jurul vostru, Ca să ajungeți moscenirea celor-l-alte popore, ^a Și v'atî făcutu de batjocură limbei, Și de ocară popórelor;
- 4 De aceea munți ai lui Israel, ascultați cuvîntul lui Iehova, Domnul; Așa ^a dice Iehova, Domnul, munților și delurilor, Riurilor și văilor, Ruinelor pustiite și cetăților părăsite, Cari ^a au ajuns de prédă și ^a de batjocură Celor-l-alte popore de prin prejuri;
- 5 Da, de aceea așa ^a dice Iehova, Domnul: ^a Cu adeverat în focul gelosiei mele am vorbit De cele-l-alte popore și de totu Edomul,

- ^a Cari și-au însușitu pămîntul meu Cu totă bucuria âniei lor; Și cu desprețul sufletului, ca să-lu de prèdei; De aceea profetește de pămîntul lui Israel, Și spune munților și delurilor, Riurilor și văilor: Așa ^a dice Iehova, Domnul: Eccé, în gelosia mea și în mânia mea am vorbit: Pentru-că atî ^a purtată ocară popórelor, De aceea așa ^a dice Iehova, Domnul: Eu am ^a redicat mîna mea, Jurîndu-mă, ca popórele din jurul vostru voru purta rușinea lor.
- Dar voi, munți ai lui Israel, veți da crengi, Și veți purta fructe pentru poporul meu Căci voru veni curîndu. [Israel; Căci ecce, eu sunt pentru voi, și mă voi întorcede spre voi, Și veți fi lucrați și semenați. Și voi îmulți ômenii în voi, Pre totă casa lui Israel, da, pre totă; Și cetățile se vor locui, și ^a ruinele se vor rezidi.
- ^a Voi îmulți în voi ômenii și vitele, Și se vor îmulți, și vor aduce fructu; Vă voi face să fiți locuiți ca mai ^a nainte, Și ^a voi face bine mai mult decătu la începutul vostru; ^a Și veți cunoște, că eu sunt Iehova. Da, voi face ca să âmble în voi ômenii, anume poporul meu Israel; ^a Și vă voru stăpâni, și li veți fi de moscenire, Și de acum nu-î veți mai ^a lipsi de popor.
- Așa ^a dice Iehova, Domnul: Pentru-că v'au dîsu: ^a Tu esci unu pămîntu, care mînâncă pre ômenii, și stărpescă popórele tale; De aceea nu vei mai mîncă ômenii, Nici vei mai stărpi popórele tale, ^a dice Iehova, Domnul: Și ^a nu voi mai face să se audă în tine de faima popórelor, Și nu vei mai purta ocară popórelor, Și nu vei mai face sterpe pre popórele tale, ^a dice Iehova, Domnul.
- Îndurările cele nemeritate ale lui Dumneđu, arătate în bine-cuvîntările sale către Israel.
- Și a fostă către mine cuvîntul lui Iehova, dîcîndu: Fiiul omului, cîndu casa lui Israel a locuit în pămîntul lor ^a ei

^a Ps. 48. 1, 3. & 132. 13, 14. ^c Cap. 48. 35. ^e Mat. 7. 2. ^g Iac. 2. 13. ⁱ Ps. 9. 16. ^k Cap. 6. 7.

^q 1 Sam. 2. 3. ^r Apoc. 18. 6. ^s Ioa. 6. 13, 14. ^t Obad. 12, 15. ^u Vers. 3, 4.

Capul 36. ^a Cap. 6. 2, 3. ^b Cap. 25. 3. & 26. 2. ^c Deut. 32. 13. ^d Cap. 35. 10.

^e Deut. 28. 37. ^f Reg. 9. 7. ^g Plân. 2. 15. ^h Dan. 9. 16. ⁱ Cap. 34. 28. ^j Ps. 79. 4.

^k Deut. 4. 24. ^l Cap. 38. 19. ^m Cap. 35. 10, 12. ⁿ Ps. 133. 3, 4. ^o Cap. 34. 29.

^p Vers. 15. ^q Cap. 30. 5. ^r Isa. 58. 12. & 61. 4. ^s Vers. 53. ^t Amos 9. 14.

^u Ier. 31. 27. & 33. 12. ^v Cap. 35. 9. & 37. 6, 13. ^w Obad. 17, etc. ^x Vođi Ier. 15.

^y Num. 13. 32. ^z Cap. 34. 29. ^{aa} Lev. 18. 25, 27, 28. ^{ab} Ier. 2. 7.

- aū pângărit'o prin urmările lorū și prin faptele lorū;
Urmarea lorū era înaintea mea ca 'necurătenia unei femei în fire;
- 18 De aceea amū vĕrsatū asupră-li mânia mea
"Pentru sângele ce aū vĕrsatū pe pământū,
Și pentru idoliū lorū, *cu cari* l'aū pângăritū;
- 19 I-amū 'rĕsipitū între popóre,
Și aū fostū imprăsciați prin țeri:
I-amū judecatū "dupre urmările lorū și dupre faptele lorū.
- 20 Și ajungēndū la popórele, în međiloculū cārora aū venitū,
Aū 'profanatū numele meū celū sântū;
Căci se dicea de d'înșii,
„Acestia *sunt* poporulū lui Iehova, cari aū eșitū din pământulū seū.”
- 21 Dară m'amū înduratū "de numele meū celū sântū, pre care l'a profanatū casa lui Israelū
Între popórele, în međiloculū cārora aū venitū.
- 22 De aceea ȑi casei lui Israelū:
Așa dice Iehova, Domnulū:
Nu pentru voi, casă a lui Israelū, facū *acēsta*,
"Ci pentru numele meū celū sântū, pre care l'ați profanatū
Între popórele, în međiloculū cārora ați venitū.
- 23 Căci voiū sânti numele meū celū mare, care s'a profanatū între popóre,
Pre care l'ați profanatū în međiloculū lorū;
Și vorū cunósce popórele, că eū *sunt* Iehova,
Dice Iehova, Domnulū,
Cândū mē voiū "sânti între voi înaintea ochilorū lorū.
- 24 Căci "vē voiū lua d'între popóre,
Și vē voiū aduna din tóte țerele,
Și vē voiū aduce în pământulū vostru;
- 25 "Și voiū stropi preste voi apa curată, și veți fi curați;
"Vē voiū curăți de tóte necurățeniile vóstre
Și de toți idoliū vostri;
- 26 "Vi voiū da o animă nouă,
Și voiū pune în voi unū spiritū nou;
Voiū depărta din corpulū vostru ânima cea de pētră,
Și vi voiū da animă de carne:
- 27 Voiū pune în voi "spiritulū meū,
Și voiū face să âmbლაți în aședămintele mele,
Șă păziți judecățele mele, și să le faceți.
- 28 "Și veți locui în pământulū, pre care l'amū datū părinților vostri,
"Și-mi veți fi poporū, și eū vī voiū fi Dumneđeū.

Și 'vē voiū mēntui de tóte necurățeniile 29
vóstre;

"Voiū chĭâma grăulū, și-lū voiū immulți,
Și 'nu voiū mai aduce asupră-vi fómete.

"Și voiū immulți fructulū arborilorū și venitulū câmpulū,

Ca să nu mai purtați între popóre ocară fómetei.

Atuncea "vi voiū aduce aminte de urmările 31
vóstre cele rele

Și de faptele vóstre cele rele,

Și "veți fi desgustați de voi înși-vē

Pentru fără-de-legile vóstre și pentru uriciunile vóstre.

"Nu pentru voi voiū face *acēsta*, ȑice Iehova, 32
Sciutū să vi fie; [Domnulū,

Rușinați-vē și roșiți pentru urmările vóstre,
casă a lui Israelū!

Așa dice Iehova, Domnulū: 33

În ȑiūa, în care vē voiū curăți de tóte fără-de-legile vóstre,

Atuncea voiū face și cetățile să fie locuite,
"Și ruinele să se rezidēscă.

Și pământulū celū deșertū se va lucra, 34

De unde era pustiiū în ochii a totū trecē-

Și vorū dice: [torulū. 35

Pământulū acesta, care a fostū pustiiū, ajuns'a ca grădina 'Edenului,

Și cetățile cele ruinate, pustiiite și surpate,
S'aū întăritū, și s'aū locuitū.

Și popórele, cari vorū rămânē în juru-vī, 36
vorū cunósce,

Că eū Iehova amū ziditū cele surpate și amū săditū cele pustiiite;

"Eū Iehova amū vorbitū, și voiū face.

Așa dice Iehova, Domnulū: 37

"Și încă *va trebui* să fiū căutatū de casa lui Israelū, spre a li face *acēsta*:

"I voiū "immulți în ómenī, ca pre turma:

Ca turma cea sântă, ca turma Ierusalimu- 38
lui în serbătorile lui,

Așa cetățile cele pustiiite vorū ajunge pline de turme de ómenī;

Și vorū cunósce, că eū *sunt* Iehova.

Re'ntórcerea lui Israelū cătră Dumneđeū și reștatornicirea sa suptū Mesia.

FOST'A asupră-mī "māna lui Iehova, și m'a 37
scosū Iehova "în spiritū, și m'a pusū în međiloculū unei vāi, plină de óse, Și m'a 2
făcutū să trecū pe lūngă d'insele de jurū împrejurū; și éccē, ele multe fórtē *eraū* pe fața vāiei, și éccē, *eraū* uscate fórtē.

Și ȑisu-mī-a: Fiilū omulū, aū putē-vorū 3

i Lev. 15. 19. etc.	g Isa. 52. 5. Rom. 2. 21.	d Isa. 52. 15. Ebr. 10. 22.	A Cap. 23. 25. & 37. 25.	k Veđi Ps. 105. 16.	Cap. 6. 9. & 20. 43.	Iool 2. 3. Cap. 17. 24. & 22. 14. & 37.	Capul 37.
n Cap. 16. 36. 38. & 37.	s Cap. 20. 9. 11. a Ps. 106. 8.	e Ier. 33. 8. f Ier. 33. 39.	i Ier. 30. 22. Cap. 11. 20. & 37. 27.	l Cap. 34. 29. m Cap. 34. 27.	p Dout. 9. 5. Vers. 22.	q Vers. 10.	a Cap. 1. 3. b Cap. 3. 14. & 8. 5. & 11. 24. Luc. 4. 1.
o Cap. 22. 15.	b Cap. 20. 41. t 28. 22.	g Cap. 11. 19. & 37. 14.	j Mat. 1. 21. Rom. 11. 26.	n Cap. 16. 61. 63.	r Isa. 51. 3. Cap. 23. 13.	t Veđi cap. 14. 3. & 20. 3, 31.	
u Cap. 7. 3. & 18. 30. & 39. 24.	c Cap. 34. 13. & 37. 21.			o Lev. 26. 39.		u Vers. 10.	

- invia oșele acestea? și amău răspunsu: Iehova, Dómnne, 'tu scii.
- 4 Și disu-mi-a: Profetesce óselorú acestora, și li dî: Óse uscate, ascultați cuvéntulú lui Iehova! Așa dîce Iehova, Domnulú, óselorú acestora: Éccé, eú voiú ^a face să intre în voi
- 6 suflare, și veți invia; Și înșira-voiú vinele pe voi, și voiú face să créscă carne pe voi, și vè voiú acoperi cu pele, și voiú pune în voi suflare, și veți invia; 'și veți cunósce, că eú *súnt* Iehova.
- 7 Și amău profetiú, cumú mi s'a ordinatú: și cândú amău profetiú, s'a făcutú unú vuetú, și éccé unú foșnetú, și ósele s'aú împreunatú la locú, osú la osú. Și amău vedútú, și éccé, vine și carne á crescutú pe d'insele, și pelea le-a acoperitú de asupra; dará suflarea nu *era* într'insele.
- 9 Și disu-mi-a: Profetesce suflárei, profetesce, fiulú omulú, și dî suflárei: Așa dîce Iehova, Domnulú: Sufiare, 'vino din cele patru vénturi, și suflá asupra acestorú mortí, ca să invie.
- 10 Decí amău profetiú, cumú mi s'a ordinatú, 'și suflarea a intratú într'inșii; și aú inviatú, și aú státutú pe picíóarele lorú, o óste mare fórte, fórte.
- 11 Și disu-mi-a: Fiulú omulú, aceste óse sînt tótá casa lui Israelú; éccé, ei dîcú: ^a Ósele nóstre s'aú uscatú, și speranța nóstrá s'a nímicitú; noi sîntemú perduți. De aceea profetesce, și li dî:
- Așa dîce Iehova, Domnulú: Éccé, 'poporule alú meú, eú voiú deschide mormintele vóstre, și vè voiú scóte din mormintele vóstre, și vè voiú 'aduce în páméntulú lui Israelú.
- 13 Și veți cunósce, că eú *súnt* Iehova, Cândú, poporule alú meú, voiú deschide mormintele vóstre, și vè voiú scóte din mormintele vóstre;
- 14 Cândú ^a voiú pune suflarea mea în voi, ca să inviatú, și vè voiú aședá în páméntulú vostru; Átuncea veți cunósce, că eú Iehova amú vorbitú și amú făcutú, Dîce Iehova.
- 15 Și a *mai* fostú cátrá mine cuvéntulú lui Iehova, dîcéndú: Și tu, fiulú omulú, 'ié-ți unú toégú, și scrie pe d'insulú: „Pentru Iuda și pentru 'fiií lui Israelú, sočíí seí;” apoi ié-ți unú altú toégú, și scrie pe d'insulú:
- „Pentru Iosefú (toégulú lui Efraimú) și *pentru* tótá casa lui Israelú, sočíí seí.” Și ^a im- 17 preunéză-le unulú cu altulú într'unú toégú, ca să fie *numai* unulú în mâna ta.
- Și cândú fiií poporului teú te vorú întreba, dîcéndú: ^a Áú nu ni vei spune ce *însemnă* acestea? ^a Rápunde-li: Așa dîce Iehova, Domnulú: Éccé, eú voiú lua ^a toégulú lui Iosefú, ce *se aflá* în mâna lui Efraimú, și a semințielorú lui Israelú, sočíí seí; și-lú voiú pune preste d'insulú, *adecá*, preste toégulú lui Iuda; și voiú face d'intr'insele unú toégú, și vorú fi unulú în mâna mea. Și to- 20 egele, pe cari tu ai scrisú, vorú fi 'înaintea ochilorú lorú în mâna ta. Și li dî: 21
- Așa dîce Iehova, Domnulú: Éccé, 'eú voiú lua pre fiií lui Israelú D'intre popóarele, unde s'aú dusú; I voiú aduna din tóte părțile, Și-i voiú aduce în páméntulú lorú; Și 'voiú face din ei unú singurú poporú în 22 tэрá, în munții lui Israelú; Și 'urú singurú rege va domni preste d'inșii Nu vorú mai fi dñoó popóre, [toți: Nicí nu vorú mai fi despărțiți în dñoó regate; ^a Și nu se vorú mai spurca cu idolii lorú, 23 Nicí cu uriciunile lorú, Nicí cu tóte fără-de-legile lorú; Ci-i ^a voiú scóte din tóte locuințele lorú, în cari Și-i voiú curáti; [aú pécátuitú, Ei 'mí vorú fi poporú, și eú li voiú fi Dumne- 24 neđeú; Și 'Davidú, servulú meú, *va fi* rege preste d'inșii; Și 'va fi pentru d'inșii toți unú păstorú; ^a Vorú ámbra în judecáțele mele, Vorú pázi aședámintele mele, și le vorú face; ^a Și vorú locui în páméntulú, pre care l'amú 25 datú servulú meú Iacobú, Unde aú locuitú părinții vostri; Vorú locui într'insulú, Ei, fiií lorú și fiií fiilorú lorú, 'in eternú; Și Davidú, ^a servulú meú, li *va fi* domnú în eternú.
- Și voiú incheia cu d'inșii ^a legáméntú de pace, 26 Legáméntú eternú va fi cu ei; Și-i voiú aședá, și-i voiú 'ímmulți; Și voiú pune ^a sanctuarulú meú în međilóculú lorú în eternú.
- Și ^a lócașulú meú va fi în međilóculú lorú; 27 Și eú 'li voiú fi Dumneđeú, și ei 'mí vorú fi poporú.

d Dent. 32. 29.	2. 17.	z Cap. 36. 27.	p Zech. 10. 6.	24.	Cap. 34. 23,	Ioel 3. 20.	37.
1 Sam. 2. 6.	f Pa. 104. 30.	1 Veđi Num. 17.	q Vers. 16. 17.	Ioan 10. 16.	24.	Amos 9. 15.	2 Cor. 6. 16.
Ioan 5. 31.	Vers. 5.	2.	r Cap. 12. 3.	a Cap. 36. 25.	Osea 3. 5.	d Vers. 24.	g Lev. 26. 11,
Rom. 4. 17.	g Apoc. 11. 11.	a Cron. 11. 12.	s Cap. 36. 24.	a Cap. 36. 25.	Luc. 1. 52.	Ioan 12. 34.	13.
2 Cor. 1. 9.	h Pa. 141. 7.	13. 16. & 15. 9.	t Isa. 11. 13.	y Cap. 36. 25,	s Vers. 23.	e Pa. 59. 3.	Cap. 43. 7.
d Pa. 104. 30.	h Isa. 49. 14.	4 30. 11. 18.	t Ier. 3. 18. &	29.	Ioan 10. 16.	Isa. 55. 2.	Ioan 1. 14.
Vers. 9.	i Isa. 26. 19.	a Veđi vers. 23.	50. 4.	Isa. 40. 11.	a Cap. 36. 27.	Ier. 32. 40.	i Cap. 11. 30. &
a Cap. 6. 7. &	j Osea 13. 14.	24.	Osea 1. 11.	Ier. 23. 5. &	b Cap. 36. 28.	Cap. 34. 25.	14. 11. & 36.
35. 12.	j Cap. 36. 24.	o Cap. 12. 9. &	s Cap. 34. 23,	30. 2.	c Isa. 60. 21.	f Cap. 36. 10,	28.
Ioel 2. 27. &	Vers. 25.	24. 19.					

28 ^j Și vor^u cunósce popórele, că eú Iehova *súnt* celú ce ^k sântescú pre Israelú,
Cândú sanctuarulú meú va fi în međilocolú lorú în eternú.

Biruínța lui Israelú acumú rescumpăratú asupra tuturorú neamicilorú sei.

38 **F**OST'a cătră mine cuvêntulú lui Iehova,
2 ^l dicêndú : " Fiulú omulú, ^b îndrêptă-ți fața cătră " Gogú, *din* pământulú Magogulú, ^c și domnú preste Roșú, ^d Meșecú și Tubalú;
3 ^e profetescce împotrívă-i; Și ^f *đi* : Așa ^g *đice* Iehova, Domnulú :

Éccé, eú *súnt* împotriva ta, o Goge, Domnulú Roșulú, alú Meșeculú și alú Tubalú.

4 ^h " Te voiú ademeni, [lulú!]
Și voiú pune cârlige în fálcele tale, și te voiú scóte, pre tine

Și pre tótă óstea ta, cai și călêreți,

ⁱ Toți frumosú îmbrăcați,

Adunătură mare, *înărmată cu* scuturú și cu Cari toți mânuescú sabia; [paveze,

5 Cu d'înși pre Persia, Etiopia și Libia,

Toți *înărmați* cu scuturú și cu coifurú :

6 ^j " Gomerulú și tóte cetele lui,
Pre casa ^k Togarmei din fundulú méđă-nopței, și tóte cetele sale,

Și pre *alte* multe popóre cu tine:

7 ^l " Fii gata, și pregătesc-te,

Tu și tótă mulțimea adunată la tine,

Și li fi conducetóru!

8 ^m După multe *đile* ⁿ vei fi aședatú conducetóru;

În snii cei de pe urmă vei năvăli în pământulú celorú scăpați de sabiă,

^o Și adunați d'între multe popóre,

In ^p munții lui Israelú, cari aú fostú deșerti îndelungú;

Dară cari *acumú* sânt scoși d'între popóre, Și ^q " locuescú toți in siguranță.

9 Te vei sui și vei năvăli, ^r " ca o furtună;

Vei seména ^s cu unú nûorú *ce* acopere pământulú,

Tu, tóte cetele tale, și *alte* popóre multe

10 Așa ^t *đice* Iehova, Domnulú: [cu tine.

In ^u *điú*a aceea *multe* lucrurú 'ți vorú veni in mînte,

Și planurú rele vei unelti;

11 Și vei ^v *đice*: Sui-mé-voiú in pământulú cetățilorú deschise;

^w Năvăli-voiú asupra celorú linisciti, *asupra* celorú *ce* locuescú in siguranță,

Asupra tuturorú celorú *ce* locuescú in cetăți deschise, și care n'aú nici zăvóre nici porți;

Ca să ^x *iei* jafurú și să faci prêdăcînni, 12
Ca să ^y *pui* mîna ta pe ^z " deșerturile *astă-đi* locuite,

^{aa} Și pe poporulú *acumú* adunatú d'între popóre,

Cêstigându-și vite și bunurú, locuindú pe locurile înalte din *țêră*.

^{ab} " Șeba, " Dedanulú și neguțiatorii " Tarșișulú, 13

Și toți ^{ac} " *leii* lorú cei têneri 'ți vorú *đice*:

Aú dóră venit'ai să faci jafuri?

Adunat'ai mulțimea ta ca să prêđi?

Ca să răpesci argintú și aurú,

Ca să ^{ad} *iei* vite și bunurú, ca să faci prêdă mare?

De aceea fiulú omulú, profetescce, și ^{ae} *đi* 14
lui Gogú:

Așa ^{af} *đice* Iehova, Domnulú:

^{ag} " In *điú*a aceea, cândú poporulú meú Israelú

^{ah} " va locui in siguranță,

Tu vei afla *acêsta*,

^{ai} Și vei veni din loculú teú din fundulú mé-^{aj} 15
đă-nopței,

Tu ^{ak} " și popóre multe cu tine, toți călărindú pe cai,

Adunătură mare și óste puternică;

^{al} " Te vei sui asupra poporului meú Israelú, 16
ca unú nûorú,

Acoperindú pământulú;

^{am} " In *đilele* cele din urmă se va întêmpla *acêsta*;

^{an} " Ca te voiú aduce asupra pământului meú,

^{ao} " Ca să mă cunósca popórele, cândú mă voiú sânti prin tine,

O Goge, înaiutea lorú.

Așa ^{ap} *đice* Iehova, Domnulú: 17

Aú nu *esci* tu acela, de care amú vorbitú in *đilele* de mai 'nainte

Prin servii mei, profetiți lui Israelú,

Cari aú profetițú in *đilele* acelea aní *mulți*,

Că te voiú aduce *asupra*-li?

Și in *điú*a aceea, in *điú*a, 18

În care Gogú va năvăli asupra pământului

lui Israelú, ^{aq} *đice* Iehova, Domnulú,

Mânia mea se va sui in nările mele.

Căci ^{ar} " in gelosia mea, ^{as} " in mânia mea cea 19
înfocată, amú vorbitú:

^{at} " Cu adevêratú in *điú*a aceea va fi unú cutremurú mare in pământulú lui Israelú.

^{au} Pescii mării și păsêrile ceriului, 20

Și fêrele câmpului, și tóte tărêtorile, ce se tărêscú pe pământú,

Și toți ómenii de pe fața pământului,

Se vorú cutremura înaintea mea;

Și ^{av} " munții se vorú prăbuși,

Stâncele se vorú surpa,

^j Cap. 36. 23.

^k Cap. 20. 12.

^l Cap. 20. 12.

^m Cap. 20. 12.

ⁿ Cap. 20. 12.

^o Cap. 20. 12.

^p Cap. 20. 12.

^q Cap. 20. 12.

^r Cap. 20. 12.

^s Cap. 20. 12.

^t Cap. 20. 12.

^u Cap. 20. 12.

^v Cap. 20. 12.

^w Cap. 20. 12.

^d Cap. 32. 26.

^e 2 Reg. 19. 28.

^f Cap. 29. 4. &

^g 39. 2.

^h Cap. 23. 12.

ⁱ Fac. 10. 2.

^j Cap. 27. 14.

^k Asemene Isa.

^l Asemene Isa.

^m Asemene Isa.

ⁿ Asemene Isa.

^o Asemene Isa.

^p Asemene Isa.

^q Asemene Isa.

8. 9. 10.

Ier. 46. 3. 4.

14. & 51. 12.

^j Fac. 49. 1.

^k Deut. 4. 30.

^l Vers. 16.

^m Isa. 29. 8.

ⁿ Vers. 12.

^o Isa. 28. 2.

^p Isa. 28. 2.

^q Isa. 28. 2.

^r Isa. 28. 2.

^s Isa. 28. 2.

^t Isa. 28. 2.

Cap. 34. 13.

^m Cap. 36. 1. 4.

ⁿ 8.

^o Ier. 23. 6.

^p Cap. 28. 26. &

^q 34. 25. 28.

^r Vers. 11.

^s Isa. 28. 2.

^t Isa. 28. 2.

^u Isa. 28. 2.

^v Isa. 28. 2.

^w Isa. 28. 2.

^x Isa. 28. 2.

^y Isa. 28. 2.

^p Ier. 4. 13.

^q Vers. 16.

^r Ier. 49. 31.

^s Vers. 8.

^t Cap. 36. 34.

^u 35.

^v Vers. 8.

^w Cap. 27. 22.

^x 23.

^y Cap. 27. 15.

^z 20.

^{aa} Cap. 27. 12.

^{ab} Veđi cap. 19.

^{ac} 36. 34.

^b Cap. 39. 2.

^c Vers. 6.

^d Vers. 9.

^e Vers. 8.

^f Esod. 14. 4.

^g Cap. 36. 23. &

^h 39. 21.

ⁱ Cap. 36. 5. 6.

^j 39. 25.

^k A. Pa. 89. 46.

^l Hag. 2. 6. 7.

^m Apoc. 16. 18.

ⁿ Osea 4. 3.

^o Jer. 4. 24.

^p Nah. 1. 5. 6.

- Și totu zidiulă va cădă la pământu.
- 21 Și voiū 'chiāma asupra-ī "sabiā
In toți munții mei, dīce Iehova, Domnulū;
"Sabiā a totū omulū va fi *īndreptatā* asupra
fratelui seū.
- 22 Și o me voiū judeca cu d'insulū prin p cūmā
și sange;
Și o voiū ploūa asupra-ī, asupra cetelorū sale,
Și asupra popórelorū celorū multe ce *sunt*
cu d'insulū,
O plōiā inundātore cu r grādinā de pētrā,
cu focū și cu puciōsā.
- 23 Așa mē voiū mări, și o mē voiū sânti,
Și o mē voiū face cunoscutū de popóre multe;
Și vorū cunōsce, cā eū *sunt* Iehova.
- 39 **S** I "tu, fiulū omului, profetēse împotriva
lui Gogū, și dī:
Așa dīce Iehova, Domnulū:
Ėccē, eū *sunt* împotrivā-ți, Goge,
Domnū alū Roșului, alū Meșecului și alū
Tubalului!
- 2 Te voiū ademeni, și te voiū trage,
b Te voiū sui din fundulū mēdā-nopteī,
Și te voiū aduce in munții lui Israelū;
3 Voiū lovi arculū teū din stānga ta,
Și voiū face sā cadā sāgețele tale - din
drēpta ta.
- 4 Vei cădē in munții lui Israelū,
c Tu, tōte cetele tale, și popórele cari *vorū fi*
cu tine;
d Te voiū da pāserilorū rāpitōre de totū fe-
liulū
Și fērelorū câmpului, spre māncare;
5 Cādē-vei in câmpū;
Cāci eū amū vorbitū, dīce Iehova, Domnulū.
- 6 o Și voiū trāmete focū asupra Magogului,
Și asupra celorū ce locuescū in siguranță
lūngā r termuri;
Și vorū cunōsce, cā eū *sunt* Iehova.
- 7 o Și voiū face cunoscutū numele meū celū
sāntū in meșiloculū poporului meū Israelū;
Și nu-ī voiū mai lāsa sā a profaneze numele
meū celū sāntū;
i Și vorū cunōsce popórele, cā eū *sunt* Iehova,
Sāntulū lui Israelū.
- 8 j Ėccē, acēsta va fi, și se va face, dīce Iehova,
Domnulū;
Fi-va acēsta in diūa, k de care amū vorbitu.
- 9 Și cei ce locuescū cetățile lui Israelū
vorū eși,
Vorū pune in focū și vorū arde armele,
Pavezele și scuturile,
Arcurile și sāgețele, dardele și lāncile;
Șapte ani vorū hrāni foculū cu d'insele.

- Nu vorū lua lemne din câmpū,
Și nici le vorū tăia din păduri;
Cāci vorū hrāni foculū cu armele *aceste*,
i Și vorū prēda pre cei ce i-au prēdatū,
Și vorū despoia pre cei ce i-au despoiatū,
Dīce Iehova, Domnulū.
- Și in diūa aceea voiū da lui Gogū locū 11
de immormēntare acolo in Israelū, in valea
prin care se trece spre resăritulū mării, și
va impedece pre trecētōri; și acolo vorū
immormēnta pre Gogū și pre tōtā mulțimea
lui, și o vorū numi: Valea Amonū-Gogului
(mulțimei lui Gogū). Și casa lui Israelū 12
șapte lunī i va immormēnta, "ca sā curățā
pământulū. Da, toți locuitorii țerei i vorū 13
immormēnta: și va fi pentru d'inșii renume
in diūa, in care o mē voiū mări, dīce Iehova,
Domnulū. Și vorū rōndui ōmenī, cari sā nu 14
facā altā ce-va decātū sā cutriere țēra, și
cari, împreună cu trecētōrii, sā immormēn-
teze pre cei rēmași in țēra, "ca sā-o curățā:
dupā sfārșitulū celorū șapte lunī vorū înce-
pe acestia sā caute. Și trecētōrii ce trecū 15
prin țēra, vēdēndū unū osū de omū, vorū
pune unū semnū lūngā d'insulū, până ce
cioclii lū vorū immormēnta in Valea Amonū-
Gogului. Și chiarū numele cetăței cele de 16
aprobe va fi Amona (mulțimea). Așa vorū
p curățā țēra.
- Și tu, fiulū omului, așa dīce Iehova, 17
Domnulū: o Di pāserilorū de totū felulū și
tuturorū fērelorū câmpului:
r Adunați-vē, și veniți,
Stringeți-vē din tōte părțile la ospēțulū meū,
pre care l'amū pregătītū pentru voi,
La ospēțulū mare o din munții lui Israelū,
Ca sā māncāți carne, și sā beți sange!
i Māncāți carnea celorū viteși, 18
Și beți sāngele domnilorū pământului,
Carnea și sāngele berbecilorū, a mneilorū,
a ciapilorū și a taurilorū,
Cari toți *sunt* vite u ingrășate de ale Basa-
nului;
Și māncāți grāsime, până ce vē vēți sātura, 19
Și beți sānge, până ce vē vēți imbēta,
Din ospēțulū meū, pre care l'amū pregătītū
pentru voi.
v Și sāturați-vē la mēsa mea de caī și cālā- 20
reți,
z De viteși și de ōmenī de resbelū,
Dīce Iehova, Domnulū.
u Și voiū pune mārīrea mea intre popóre, 21
Și tōte popórele vorū vedē judecata, pre
care voiū face-o,

i Ps. 105. 16.
m Cap. 14. 17.
n Jude. 7. 22.
o 1 Sam. 14. 20.
p Cron. 20. 23.
q Isa. 65. 16.
r Jer. 25. 31.
s Cap. 5. 17.

q Ps. 11. 6.
Isa. 39. 6. &
30. 30.
r Cap. 13. 11.
s Apoc. 16. 21.
t Cap. 36. 23.
u Ps. 9. 16.

Cap. 37. 28. &
39. 7.
Vers. 16.
—
Capitulū 39.
a Cap. 38. 2, 3.

b Cap. 38. 15.
c Cap. 38. 21.
Vers. 17.
d Cap. 35. 27.
e Cap. 38. 22.
f Amos 1. 4.
g Ps. 72. 10.

g Vers. 22.
h Lev. 18. 21.
i Cap. 20. 39.
j Cap. 38. 16.
k Apoc. 16. 17.
& 21. 6.

k Cap. 38. 17.
l Isa. 14. 2.
m Dent. 21. 23.
Vers. 14, 16.
n Cap. 28. 22.
o Vers. 12.
p Vers. 12.

q Apoc. 19. 17.
r Isa. 18. 6. &
34. 6.
Jer. 19. 9.
Zef. 1. 7.
s Vers. 4.
t Apoc. 19. 18.

u Dent. 28. 14.
Pa. 22. 12.
v Ps. 76. 6.
Cap. 38. 4.
z Apoc. 19. 18.
y Cap. 38. 16
23.

- Și * mâna mea, pre care o voiŭ pune preste ele.
- 22 ^a Și va cunósce casa lui Israelŭ, că eŭ *súnt* Iehova, Dumneđeulŭ lorŭ, Din diŭa aceea și de atunci înaintea.
- 23 ^b Și popórele vorŭ cunósce, că casa lui Israelŭ a fostŭ dusă prinsă pentru fără-de-lega sa :
- Pentru-că aŭ nelegiuitŭ, de aceea amŭ * ascunsŭ fața mea de la d'inșii,
- Și i-amŭ ^d datŭ în mâna neamicilorŭ lorŭ ;
- Și aŭ cădatŭ cu toți de sabiă.
- 24 Că eŭ li-amŭ făcutŭ * după necurațeniele lorŭ și după fără-de-legile lorŭ, Ascundendŭ de la d'inșii fața mea.
- 25 De aceea așa đice Iehova, Domnulŭ ;
- ^f Acumŭ voiŭ întórce pre cei prinși ai lui Iacobŭ,
- Și mă voiŭ îndura de * totă casa lui Israelŭ, Și voiŭ rivi pentru numele meŭ celŭ sântŭ.
- 26 ^h Și vorŭ purta rușinea lorŭ, Și tóte fără-de-legile, cu cari aŭ nelegiuitŭ asupră-mi,
- Cândŭ ⁱ locuiă în siguranță în pământulŭ lorŭ, și nu *era* cine să-i înspăimēnte.
- 27 ^j Cândŭ ⁱ voiŭ întórce d'între popóre, Și-i voiŭ aduna din țerele neamicilorŭ lorŭ, Și * mă voiŭ sânti printr'inșii înaintea ochilorŭ multorŭ popóre ;
- 28 ^k Atuncea vorŭ cunósce că eŭ *súnt* Iehova, Dumneđeulŭ lorŭ ;
- După ce ^l voiŭ fi dusŭ prinși între popóre, Și-i voiŭ fi adunatŭ în pământulŭ lorŭ, Și nu voiŭ mai lăsa acolo pre nici unulŭ dintr'inșii.
- 29 ^m Și nu voiŭ mai ascunde fața mea de d'inaintea lorŭ ;
- Căci amŭ ⁿ revērsatŭ spiritulŭ meŭ asupra casei lui Israelŭ,
- Đice Iehova, Domnulŭ.

Visiunea templului și a altarului. Urmarea visiunei ; legile sanctuarului nou și ale preuției noue.

- 40 **I**N anulŭ alŭ dŭoē-đeci și cincelea alŭ strămutărei nóstre, la începutulŭ anului, la đece a lunei, în anulŭ alŭ patru-spre-đecela după ^a luarea cetăței, tocmai în acea đii
- ^b mâna lu ⁱ Iehova a fostŭ asupră-mi, și dusu-m'a acolo. Adusu-m'a ^c în visiunea lui Dumneđeŭ în pământulŭ lui Israelŭ, ^d și m'a pusŭ pe munte înaltŭ fórte, în care *era*, în partea despre mēđă-đi, ca o clădire de cetate.
- 3 Dusu-m'a acolo, și éccē, unŭ omŭ, care la privire ^e semēna cu aramă, și *avea* în mâna

lui o ^f sfóră de inŭ ^g și o măsură de trestia ; și elŭ sta în pórtă. Și đisu-mi-a omulŭ *acela* : 4

^h Fiulŭ omului, privesce cu ochiŭ, Și ascultă cu urechiile, Și îndreptă-ți ânima spre tóte, câte ⁱ *ți* voiŭ arēta ;

Căci ca să-ți arētŭ *acestea*, *fost* ai adusŭ aicea :

Deci ^j spune casei lui Israelŭ Totŭ ce veŭ vedē.

Și éccē, ^k unŭ zidiŭ *era* pe din afară casei de jurŭ împrejurŭ, și în mâna omului *era* o măsură de trestia de șese coți, *dară* cotulŭ de o palmă mai lungŭ *de câtŭ celŭ comunŭ* ; și măsurândŭ lărgimea clădirei, *era* de o trestia, și înălțimea ei *era érá-și* de o trestia.

Apoi a venitŭ la pórtă ce caută spre resăritŭ, s'a suitŭ pe treptele ei, și a măsuratŭ pragulŭ porței ; și lățimea *lui* *era* de o trestia ; și pragulŭ celŭ-l-altŭ, lățime *totŭ* o trestia *avea*. Și *fie-care* câmară *ere* lungă de o trestia, și lată de o trestia, și *șala* între câmări *era* de cinci coți ; și pragulŭ porței de lărgă porticulŭ porței din lă-intru *era* de o trestia. Apoi a măsuratŭ porticulŭ porței din lă-intru, și *era* de o trestia. Și a măsuratŭ porticulŭ porței, și *era* de opt coți, și stâlpii ei *erau* de câte dŭoi coți, și porticulŭ porței *era* pe din lă-intru. Și câmărele porței despre resăritŭ *erau* trei d'incóce și trei d'incolo ; și tóte trei *erau* de aceeași măsură : și stâlpii *aveau* aceeași măsură și de o parte și de alta. Și a măsuratŭ lărgimea deschidēturēi porței, și *era* de dŭoi coți, și lungimea porței *era* de trei-spre-đece coți. Și *era* înaintea câmăreilor *de o parte* o deschidētură de unŭ cotŭ, și de cea-l-altă parte o deschidētură de unŭ cotŭ ; și câmărele *erau* *fie-care* de șese coți de o parte, și de șese coți de cea-l-altă parte. Apoi a măsuratŭ pórtă de la acoperimēntulŭ *unei* câmări până la acoperimēntulŭ celei-l-alte ; și lățimea ei *era* de dŭoē-đeci și cinci de coți, și *era* o ușă în fața *altei* uși. Și a făcutŭ stâlpii de șese-đeci de coți, și în jurulŭ stâlpilorŭ *era* curte cu porți de jurŭ împrejurŭ. Și de la fața porței întrărei până la fața porticului porței de din lă-intru *erau* cinci-đeci de coți. Și *erau* ^h ferestre îngrădite la câmări și la stâlpii lorŭ pe din lă-intrulŭ porței de jurŭ împrejurŭ ; așa *era* și la brēiele stâlpilorŭ : ferestre *erau* și pe din lă-intru de jurŭ împrejurŭ ; și pe *fie-care* stâlpŭ *erau* palmieri.

^z Ezech. 7. 4.
^a Vers. 7. 28.
^b Cap. 36. 18, 19, 20, 23.
^c Deut. 31. 17.
Isa. 59. 2.

^d Lev. 26. 25.
^e Cap. 36. 19.
^f Ier. 30. 3, 18
Cap. 34. 13. &
36. 24.

^g Cap. 20. 40.
Osea 1. 11.
^h Dan. 9. 16.
ⁱ Lev. 26. 6, 6.
^j Cap. 28. 25,

26.
^k Cap. 36. 23, 24. & 38. 16.
^l Cap. 34. 30.
Vers. 22.

^m Isa. 54. 8.
ⁿ Ioel 2. 28.
Zech. 13. 10.
Fapt. 2. 17
—

Capitŭl 40.
^a Cap. 33. 21.
^b Cap. 1. 3.
^c Cap. 8. 3.

^d Apoc. 21. 10.
^e Cap. 1. 7.
Dan. 10. 6.
^f Cap. 47. 3.
^g Apoc. 11. 1. &

21. 15.
^h Cap. 44. 5.
ⁱ Cap. 43. 10.
^j Cap. 43. 20.
^k 1 Reg. 6. 4.

17 Atuncea m'a dusu în ' curtea de din a-
fară, și éccé "cămări și pavé așternută în
18 de cămări la pavé. Și pavéua de pe laturile
portelor de a lungul portelor, *era pavéua*
19 de josu. Și a măsurat lățimea de d'inain-
tea porței de josu până în fața curței de
din lă-intru, și *avea* pe din afară o sută de
coți spre resăritu și spre mēdă-nópte.

20 Și a măsurat pórta curței de din afară,
ce caută spre mēdă-nópte, lungimea ei și
21 lățimea ei. Și cămărele ei *erau* trei d'in-
côce și trei d'incolo; și stâlpii ei *cum* și
brêiele lor *erau* după mēsură porței ân-
tâte; *adecă* lungimea ei *era* de cinci-
22 coți, și lățimea ei de două-deci și cinci de
coți. Și ferestrele lor și brêiele lor și
palmieri lor *erau* după mēsură porței ce
caută spre resăritu; și se suiau la d'insa pe
23 șapte trepte; și brêiele lor *erau* înaintea
lor. Și pórta curței de din lă-intru *era*
în fața porței despre mēdă-nópte și despre
resăritu; și a măsurat de la o pórta până
la altă pórta, și *erau* o sută de coți.

24 Și m'a dusu spre mēdă-đi, și éccé o pór-
tă *ce caută* spre mēdă-đi, și a măsurat stâl-
pii ei și brêiele ei, și *erau* după aceluși mē-
25 suri. Și *erau* ferestre la d'insa și la brêiele
ei de juru împrejur, cum *erau* și ferestre-
le cele-l-alte; și pórta *era* lungă de cinci-
26 deci de coți, și lată de două-deci și cinci
de coți. Și *erau* șapte trepte spre suire
pe d'insele, și brêiele ei *erau* înaintea lor;
și *erau* palmieri pe stâlpii ei, unul de o
27 parte și altul de altă parte. Și *era* pórta
în curtea de din lă-intru spre mēdă-đi; și
a măsurat de la o pórta la alta spre mē-
dă-đi o sută de coți.

28 Atuncea m'a dusu în curtea de din lă-
intru prin pórta despre mēdă-đi; și a mē-
surat pórta despre mēdă-đi după aceluși
29 mēsur, Și cămărele ei și stâlpii ei și brê-
iele ei *erau* după aceluși mēsur; și *erau*
ferestre la d'insa și la brêiele ei de juru im-
prejur, *cari erau* lungi de cinci-deci de
coți, și late de două-deci și cinci de coți.
30 Și brêiele de juru împrejur *erau* lungi de
o două-deci și cinci de coți, și late de cinci
31 coți. Și brêiele ei *erau* spre curtea de din
afară; și palmieri *erau* pe stâlpii ei; și ca
să te sui *erau* optu trepte.

32 Și m'a dusu la pórta de din lă-intru,
cea despre resăritu, și a măsurat-o după
33 aceluși mēsur; Și cămărele ei, stâlpii ei și
brêiele ei *erau* după aceluși mēsur; și *e-
rau* la d'insa ferestre și la brêiele ei de
juru împrejur, *cari erau* lungi de cinci-

34 deci de coți, și late de două-deci și cinci
de coți. Și brêiele ei *erau* spre curtea de din
afară, și palmieri pe stâlpii ei, de o parte și
de cea-l-altă; și ca să te sui *erau* optu trepte.

35 Și m'a dusu la pórta despre mēdă-nópte,
și a măsurat-o după aceluși mēsur; Cămă-
36 rele ei, stâlpii ei, brêiele ei, și ferestrele
ei de juru împrejur; și *era* lungă de cinci-
deci de coți, și lată de două-deci și cinci
de coți. Și stâlpii ei *erau* spre curtea de
37 din afară; și pe stâlpii ei *erau* palmieri de
o parte și de cea-l-altă; și ca să te sui *erau*
optu trepte.

38 Și *erau* acolo cămări, ale căroru intrări
erau între stâlpii portelor, unde se spălau
39 olocaustele. Și în porticul porței *erau* două
mese de o parte, și două mese de altă par-
te, pentru junghierea pe d'insele a olocaus-
telor, " a sacrificiului pentru păcatu și " a
crificiului pentru vină. Și la laturea din
40 afară, cum te sui la intrarea porței de-
spre mēdă-nópte, *erau* două mese; și la la-
turea cea-l-altă, care *era* spre porticul por-
ței, *erau* alte două mese. Patru mese *erau*
41 de o parte, și patru mese de cea-l-altă par-
te la laturile porței; optu mese *erau*, dé-
supra cărora se junghia. Și patru mese
42 pentru olocauste de pētră cioplită, lungi de
un cotu și jumătate, și late de un cotu
și jumătate, și înalte de un cotu: Și pe a-
cestea puneau uneltele, cu cari junghiau o-
locaustele și cele-l-alte sacrificii. Și pe din
43 lă-intru *erau* privazuri, late de o palmă,
puse de juru împrejur; și pe mese se pu-
nea carnea sacrificiului.

44 Și în partea de din afară a porței de
din lă-intru *erau* cămărele " cântăreților,
în curtea de din lă-intru, ce *era* pe laturile
porței despre mēdă-nópte; și fața lor *era*
spre mēdă-đi; și una *era* la laturea porței
despre resăritu, *care caută* spre mēdă-nópte.
45 Și disu-mi-a: Cămara acēsta ce caută spre
mēdă-đi, *este* pentru preuții " ce păzesc cele
de păzitu ale casei; Și cămara, ce caută
46 spre mēdă-nópte, *este* pentru preuții " ce pă-
zesc cele de păzitu ale altarului; acestia
sunt fiii lui " Zadok între fiii lui Levi, cari
se apropiă de Iehova, ca să-lu servescă.

47 Atunci a măsurat curtea, și *era* lungă
de o sută de coți, și lată de o sută de coți;
era pătrată; a măsurat și altarul cel de
d'inaintea casei.

48 Atuncea m'a dusu în porticul casei, și
a măsurat fie-care stâlp alu porticului,
cinci coți de o parte, și cinci coți de cea-
l-altă parte; și lățimea porței *era* de trei
coți pe o parte și de trei coți pe cea-l-altă

1 Apoc. 11. 2. o Vedei vers. 21. p Lev. 4. 2, 3. r 1 Cron. 6. 31.
m 1 Reg. 6. 5. 25, 26, 27, 28. q Lev. 5. 6. 26. s Lev. 8. 35.
n Cap. 45. 5. 36. 6. 7. 1. Num. 3. 27, 28.

32, 33, 34, 35. Ps. 134. 1. Cap. 44. 15. Cap. 43. 19. 44.
1 Cron. 9. 23. t Num. 18. 5. u 1 Reg. 2. 35. 15, 16.
2 Cron. 13. 11.

49 parte. *Lungimea porticului era de douăspre-dece coți, și lățimea lui de unu-spre-dece coți; și se suiau pe d'insulă pe trepte: și erau pe lungă stâlpii acestia alți * stâlpi, unul de o parte, și altul de cea-l-altă parte.

41 **A**TUNCEA m'a dus în templu, și a măsurat stâlpii, și era lățimea lor de șese coți pe o parte, și de șese coți pe cea-l-altă parte, ca și lățimea cortului. Și lățimea intrării era de deuce coți, și canaturile intrării erau de cinci coți de o parte, și de cinci coți de cea-l-altă parte; și a măsurat lungimea templului, patru-deci de coți, și lățimea lui de două-deci de coți.

3 Atunci a intrat mai în fund, și a măsurat ușorii ușei, două coți, și ușa, șese coți, și lățimea ușei, șapte coți; Și stând înaintea templului, a măsurat lungimea lui de două-deci de coți, și lățimea lui totu de două-deci de coți; și ȋsu-mi-a: Acésta-ȋ Sânta Sântelor.

5 Și a măsurat zidul casei, șese coți: și lărgimea fie-cărei cămări despre latură din jurul casei din toate părțile, patru coți.

6 Și a cămărele de pe latură erau câte trei, cămară preste cămară, de trei-deci de ori; și ele erau aședate în zidul ce avea casa de juru împrejură pentru cămărele de pe latură, pentru ca ele să se redăme pe d'insulă, fără însă ca cămărele să se redăme

7 pe zidul casei. Și de ce te suiai în sus, cămărele de pe latură totu mai largi erau; căci lărgimea casei în sus din ce în ce creșcea de juru împrejurul casei; de aceea casa totu mai largă era în sus de la rōndul de jos la celu desupra prin mediocul; Și amu vedutu înălțimea casei de juru împrejură; și temeliele cămărelor de pe latură erau de o trestia întrégă, de șese coți mari.

9 Lărgimea zidului cămărelor de pe laturile de din afară era de cinci coți; și locul rēmasu deșertu era locul cămărelor de pe laturile de din lă-intru. Și locul d'între cămări era de două-deci de coți de juru împrejurul casei. Și ușele cămărelor de pe latură priviau cătră locul deșertu, o ușă spre mēdă-nōpte, și o ușă spre mēdă-ȋ; și lărgimea locului rēmasu deșertu era de cinci coți de juru împrejură.

12 Erū clădirea din fața locului despărțit spre apus era largă de șapte-deci de coți; și zidul clădirei era largu de cinci coți de juru împrejură, și lungu de nou-deci coți.

13 Și a măsurat casa, o sută de coți lungime;

și locul despărțit și clădirea cu zidurile sale erau lungi de o sută de coți; Și lățimea feței casei și a locului despărțit spre resăritu era o sută de coți.

15 Și a măsurat lărgimea clădirei din fața locului despărțit de d'napoia casei și a coridōrelor lui de pe o parte și de pe alta, o sută de coți; și într'insul era templul din lă-intru și porticele curtei. Și a măsurat stâlpii porței, și ferestrele cele îngrădite și coridōrele de prin prejur din toate trei rōndurile lor din fața unei uși, cari toate erau de lemn de juru împrejură, și de la pământ până la ferestre; și ferestrele erau acoperite; Până desupra ușei și până la casa de mai din lă-intru și din afară, și totu zidul de juru împrejură, pe din lă-intru și pe din afară dupre acele mēsură.

18 Și era lucratu în cherubim și în palmieri, așa că un palmieru era făcutu între două cherubim; și fie-care cherubim avea două fețe: O față de om spre palmierul dintr'o parte, și o față de leu spre palmierul din cea-l-altă parte; și așa era făcută totă casa de juru împrejură. De la pământ până desupra ușei erau sēpați cherubim și palmieri în zidul templului. Ușorii templului erau pătrați ca și fața sanctuarului; și privirea lor era ca și privirea celor de mai înainte.

22 Altarul era de lemn, de trei coți înalt, și lungu de două coți; și cornele lui și mēsa lui cum și laturile lui erau de lemn; și ȋsu-mi-a: Acésta-ȋ mēsa de punere-înainte a lui Iehova.

23 Și templul cum și sanctuarul aveau câte două uși. Și canaturile aveau câte două pături, cari se întorceau una preste cea-l-altă; două pături la un canat și două pături la cel-l-altu. Și erau sēpați pe d'însele, pe ușele templului, cherubim și palmieri, cum erau sēpați și pe ziduri; și în fața porticului de din afară erau grind mari. Și erau ferestre îngrădite, și palmieri de o parte și de cea-l-altă, pe de laturile porticului, și la cămărele pe de laturile casei, și la grindele cele mari.

42 **A**TUNCEA m'a dus în curtea de din afară, pe drumul de cătră mēdă-nōpte; și m'a dus în cămărele din fața locului despărțit și din fața clădirei despre mēdă-nōpte. Cu fața de o lungime de o sută de coți, și la intrarea despre mēdă-nōpte; dară lățimea era de cinci-deci de coți. În dreptul celor două-deci de coți ai curței de

* 1 Reg. 6. 3.
* 1 Reg. 7. 21.

Capitulu 41.

a 1 Reg. 6. 20.
2 Cron. 3. 8.

b 1 Reg. 6. 5. 6.
c 1 Reg. 6. 8.
d Cap. 40. 5.
e Cap. 40. 16.

Vers. 26.
f 1 Reg. 6. 29.
g Veȋ cap. 1.
10.

h Esod. 30. 1.
i Cap. 44. 16.
Mal. 1. 7. 12.
j Esod. 30. 8.

k 1 Reg. 6. 31—
35.
l Cap. 40. 16.

Vers. 16.

Capitulu 42.

a Cap. 41. 12,
15.

- din lă-întu, în dreptul pavelei curței de din afară *era* ^b coridore lungă coridore în trei
4 *rînduri*. Și în fața cămărelor *era* o trecătoare lungă de de ce coți în lă-întu, cu un drum de un cot; și ușele lor *erau*
5 spre mēdă-nōpte. Și cămărele din rîndul de sus *erau* mai strimte de cātū cămărele de jos și cele din meșlocū ale clădirei, fiindū-că coridorele imbucaū în ele.
6 Căci cămărele *erau* în trei rînduri, și n'aveaū stâlpi, ca stâlpii curților; de aceea se imbucaū la rîndul de jos și la celū din meșlocū.
7 Și zidiul de pe din afară din fața cămărelor, *ce ducea* la curtea de din afară în fața cămărelor, *era* lungă de cinci-deci coți.
8 Căci lungimea cămărelor curței de din afară *era* de cinci-deci coți; și ecce, în fața templului *erau* o sută de coți.
9 Și de desuptū intrarea la cămărele acestea *era* despre resăritū, cumū mergi spre d'însele de la curtea de din afară. Și cămărele *erau* de grosimea zidiul curței din spre resăritū, din fața locului despărțitū, și din fața clădirei. Și *ducea* ^c un drum înaintea lor, ca și înaintea cămărelor despre mēdă-nōpte, de aceeași lărgime și de aceeași lățime; și tōte eșirile lor și tōte întocmirile lor și ușele lor totū astū-feliū
12 *erau*. Si totū așa *erau* ușele cămărelor despre mēdă-qi, o ușă la începutul drumului, a drumului pe unde se intră la drēpta în fața zidiurilor despre resăritū.
13 Și ȑisu-mi-a: Cămărele despre mēdă-nōpte, și cămărele despre mēdă-qi, *ce sūnt* în fața locului despărțitū, *sūnt* cămări sante, unde preuții, ce se apropiā de Iehova, ^d vorū mânca cele prē sante: acolo vorū pune cele prē sante și ^e darurile de pāne, sacrificiele pentru pēcatū și sacrificiele pentru vină;
14 căci sântū *este* loculū *acesta*. ^f Cāndū preuții vorū intra acolo, nu vorū eși din loculū sântū în curtea de din afară; ei vorū pune acolo vestmintele lor, în cari servescū; căci sante sūnt; și se vorū îmbrāca cu alte vestminte, și vorū intra în curtea pentru poporū.
15 Și sfārșindū mēsurile casei pe din lă-întu, scosu-m'a spre pōrta ce caută spre resăritū, și a mēsurat'o de jurū împrejurū.
16 A mēsuratū laturea despre resăritū cu mēsurā de trestii de jurū împrejurū, cinci
17 sute de trestii. Și a mēsuratū cu mēsurā de trestii de jurū împrejurū laturea despre

mēdă-nōpte cinci sute de trestii. Mēsurat'a 18 și laturea despre mēdă-qi cu mēsurā de trestii, cinci sute de trestii. Atuncea s'a 19 întorsū și spre laturea despre apusū, și a mēsuratū cu mēsurā de trestii cinci sute de trestii. Și a mēsuratū în tōte patru la- 20 turile ^g zidiurile acestea de jurū împrejurū lungimea de ^h cinci sute de trestii, și lărgimea, cinci sute, ca să facă despărțire între loculū celū sântū și celū nesântū.

A TUNCEA m'a dusū la pōrta, la pōrta 43
^a ce caută spre resăritū: ^b Și ecce, mărirea 2
Dumneșului lui Israelū venia pe drumulū despre resăritū, și ^c vōcea sa *era* ca vuetulū de ape multe; și ^d strălucia pāmēntulū de mărirea lui. Și visiunea ce amū 3
vēdūt'o ^e semēna cu visiunea ce amū vēdūt'o, cāndū amū venitū ^f să sfārām cetatea; și aceste visiuni semēnaū cu visiunea ce amū vēdūt'o la ^g riulū Chebarū; și amū cădūtū preste fața mea.

^h Și mărirea lui Iehova a intratū în casă 4
pe drumulū porței ce caută spre resăritū. ⁱ Și m'a sculatū spiritulū, și m'a dusū în curtea din lă-întu; și ecce, ^j casa era plină de mărirea lui Iehova.

Și ^k amū auȑitū vorbindu-mi din casă, 6
și ^l unū omū sta lūngă mine. Și Iehova ȑis'a 7
cātră mine:

Fiulū omulū,
Acesta este ^m loculū tronulū meū.
Și ⁿ loculū talpelorū picidōrelorū mele,
^o Unde voiū locui în meșloculū filorū lui Israelū în eternū;
Și pre numele meū celū sântū ^p nu-lū va mai pāngări casa lui Israelū,
Nici ei, nici regiū lorū cu desfrēnările lorū,
Nici prin ^q idolū cei morȑi ai regilorū de pe înălțimile lorū,
^r Punēndū pragurile acestora lūngă pragurile mele,
Și ușorilū lorū lūngă ușorilū mei,
Așa că *nu era decātū* unū zidiū între mine și ei;
Fiindū-că aū pāngăritū numele meū cel-sântū
Cu uricūnile, pre cari le-aū făcutū:
De aceea și eū i-amū mistuitū în mânia mea.
Darā acumū ei vorū depārta de la mine des- 9
frēnările lorū,
Și pre ^s idolū cei morȑi ai regilorū lorū,
^t Și eū voiū locui în meșloculū lorū în eternū.
Tu, fiulū omulū, ^u arētā templulū *acesta* casei 10
lui Israelū,

b Cap. 41. 16.
c Vers. 4.
d Lev. 6. 16, 26.
e ȑ4. 9.
f Lev. 2. 3, 10.
g 6. 14, 17.
h 29. & 7. 1.

i 10. 13, 14.
Num. 18. 9, 10.
j Cap. 44. 19.
k Cap. 40. 5.
l Cap. 45. 2.

Capitul 48.
a Cap. 10. 19. &
44. 1. & 46. 1.
b Cap. 11. 23.
c Cap. 1. 24.
d Apoc. 1. 15. &
14. 2. & 19. 1.

6.
d Cap. 10. 4.
Apoc. 18. 1.
e Cap. 1. 4, 28.
f 8. 4.
g Apoc. 1. 10.
h Cap. 1. 3. & 1.

8. 23.
i Veȑi cap. 10.
19. & 44. 2.
j Cap. 3. 12, 14.
k 8. 3.
l 1 Reg. 8. 10, 11.
m Cap. 44. 4.

n Cap. 40. 3.
o Pa. 99. 1.
p 1 Cron. 28. 2.
q Pa. 99. 5.
r Esod. 29. 45.
s Pa. 68. 16. &
132. 14.

Ioel 3. 17.
Ioan 1. 14.
3 Cor. 6. 16.
o Cap. 39. 7.
p Lev. 26. 30.
q Ier. 16. 18.
r Vers. 7.
s Cap. 40. 4.

16. 14. & 21.
4, 5, 7.
Cap. 8. 3. &
23. 29. & 44. 7.
r Vers. 7.
s Cap. 40. 4.

- Ca să se rușineze de fără-de-legile lorū,
 Și să măsore *apa* planulū *clădirei* acesteia.
- 11 Și de se vorū rușina de tôte câte le-au
 făcutū,
 Arătă-li forma casei și întocmirea ei,
 Eșirile ei și intrările ei,
 Tôte formele ei și tôte aședămintele ei,
 Tôtă forma ei și tôte legile ei;
 Și scrie-o înaintea lorū,
 Ca să păzescă tôtă forma ei
 Și tôte aședămintele ei, și să le facă.
- 12 Acesta *este* legea casei: Totū cuprinsulū
templului acestuia, *care va fi* pe "vêrfulū mun-
 telui, *va fi* celū pré sântū. Éccē acesta *este*
 legea casei.
- 13 Și acestea *sunt* măsurerile altarului în coți;
 "cotulū de unū cotū și o palmă; érū gava-
 nulū *altarului* *va fi înaltū* de unū cotū, și
 largū de unū cotū; și gardina de pe mar-
 ginile lui de jurū împrejurū de o palmă;
 14 acesta-î umerulū altarului. Și de la gava-
 nulū dinspre pământū până la privasulū celū
 mai de josū *vorū fi* două coți, și lățimea,
 de unū cotū; și de la privasulū celū mai
 micū până la privasulū celū mai mare, patru
 15 coți, și lățimea, de unū cotū. Și altarulū
va fi patru coți *de înaltū*; érū de la altarū
 16 în susū *vorū fi* patru córne. Și altarulū *va*
fi de două-spre-dece coți de lungū, și de
 două-spre-dece coți de latū; pătratū *va fi*
 17 în tôte patru laturile lui. Și privasulū *va*
fi de patru-spre-dece coți în lungū, și de
 patru-spre-dece în latū din tôte patru laturile
 lui; și cingătorea lui de jurū împrejurū
 de o jumătate de cotū; și gavanulū lui de
 jurū împrejurū de unū cotū; și "treptele lui
 vorū căuta spre resăritū.
- 18 Și disu-mi-a: Fiulū omului, așa dīce Ie-
 hova, Domnulū: Acestea *sunt* aședămintele
 pentru altarū în ȋiua în care-lū vorū face,
 ca să aducă pe d'insulū olocauste, și să-lū
 19 "stropescă cu sânge. Și vei da "preuȋilorū,
 Leviȋilorū, ce sūnt din seminȋia lui Zadokū,
 cei ce se apropiā de mine ca să mă ser-
 vescă, dīce Iehova, Domnulū, unū "viȋelū,
 20 dreptū sacrificiū pentru pēcatū. Și vei lua
 din sângele lui, și-lū vei pune pe cele patru
 córne ale lui, și pe cele patru ānghīuri ale
 privasulū, și pe margine de jurū împrejurū;
 așa vei curăȋi altarulū, și vei face espiare
 21 pentru d'insulū. Și vei lua viȋelulū sacri-
 ficiulū pentru pēcatū, și-lū "vorū arde în-
 tr'unū locū hotăritū alū casei, "afară de sanc-
 22 tuarū. Și în ȋiua a două vei aduce dreptū

sacrificiū pentru pēcatū unū ȋlapū din ca-
 pre fără defectū, și vorū curăȋi altarulū,
 cumū l'a curăȋitū cu viȋelulū. Și sfârșindū 23
 curăȋirea, vei aduce unū viȋelū fără defectū,
 și unū berbecē din turmā fără defectū. Le 24
 vei aduce înaintea lui Iehova; "și preuȋii
 vorū arunca sare pe d'insele, și le vorū a-
 duce *dreptū* olocauste lui Iehova. "Șapte 25
 ȋile vei pregăti pe tôtă ȋiua câte unū ȋlapū,
dreptū sacrificiū pentru pēcatū; și vorū pre-
 găti câte unū viȋelū și unū berbecē din turmā
 fără defectū. Șapte ȋile vorū face espiare 26
 pentru altarū, lū vorū curăȋi, și-lū vorū
 consacra. "Și după ce vorū trece ȋilele a- 27
 ceste, de la ȋiua a opta și mai departe,
 preuȋii vorū aduce pe altarū olocaustele
 vōstre și sacrificiile vōstre de bucuriā; și
 eū vē voiū "primi, dīce Iehova, Domnulū.

A TUNCEA m'a dusū în drumulū cātrā 44
 pōrta de din afarā a sanctuarului, "ce
 cautā spre resăritū, și ea *era* închisā. Și 2
 ȋisu-mi-a Iehova: Pōrta acēta *va* sta în-
 chisā, și nu se *va* deschide, și nimenea nu
va intra printr'insa; "cāci Iehova, Dumne-
 ȋeulū lui Israelū a intratū printr'insa; de
 aceea *va* sta închisā. *Ea va fi* pentru dom- 3
 nitoriū; domnitorulū *va* ședē într'insa, "ca
 să mânānce pāne înaintea lui Iehova; "elū
va intra pe drumulū porticului portēi *aces-*
teia, și totū pe acestū drumū *va* eși.

Atuncea m'a dusū în drumulū portēi de 4
 cātrā mēdā-nōpte în faȋa casei: și amū vē-
 ȋutū, și "éccē, mărirea lui Iehova împlea casa
 lui Iehova: "și amū cădūtū preste faȋa mea.
 Și ȋisu-mi-a Iehova: "Fiulū omului, iē sēmā, 5
 și uȋtā-te cu ochiī, și ascultā cu urechile
 tôte câte "ȋi voiū vorbi de tôte aședāmin-
 tele casei lui Iehova și de tôte legile ei; și
 iē sēmā la intrarea casei și la tôte eșirile
 sanctuarului. Și vei dīce celorū "neascultā- 6
 ȋitori, casei lui Israelū: Așa dīce Iehova,
 Domnulū: Casā a lui Israelū, "ajungā-vi *atā-*
tea uriciunī: "Cā aȋi adusū "strāini, "necir- 7
 cumȋiși la ānimā și necircumȋiși la corpū,
 ca să stee în sanctuarulū meū, și să-lū pān-
 gārēscā pre elū, casa mea, cândū "mī adu-
 ceȋi "pānea mea, "grāsimea și sângele; așa
 aū călcātū legāmētulū meū prin tôte urici-
 8 unile vōstre. Și n'aȋi "pāzitū cele de pā-
 zītū ale sântelorū mele; ci i-aȋi pusū pre
 aceia în loculū vostru ca să păzescă cele
 de pāzitū în sanctuarulū meū.

Așa dīce Iehova, Domnulū: "Nici unū 9
 strāinū, necircumȋisū la ānimā și necircum-

a Cap. 40. 2.
 v Cap. 40. 5. &
 41. 8.
 w Veȋi Esod. 20.
 26.
 y Lev. 1. 5.
 z Cap. 44. 15.

a Esod. 29. 10,
 12.
 Lev. 8. 14, 15.
 Cap. 45. 18,
 19.
 b Esod. 29. 14.
 c Ebr. 13. 11.

d Lev. 2. 13.
 e Esod. 29. 35,
 36.
 Lev. 8. 33.
 f Lev. 9. 1.
 g Iov 42. 8.
 Cap. 20. 40.

41.
 Rom. 12. 1.
 i Pet. 2. 5.
 —
 Capulū 44.
 a Cap. 43. 1.

b Cap. 43. 4.
 c Fac 31. 54.
 i Cor. 10. 18.
 d Cap. 46. 2. 8.
 e Cap. 3. 23. &
 43. 5.

f Cap. 1. 28.
 g Cap. 40. 4.
 h Cap. 2. 5.
 i Cap. 45. 9.
 j Pet. 4. 3.
 j Cap. 43. 8.

Vers. 9.
 k Fapt. 21. 23.
 l Lev. 22. 25.
 i Lev. 26. 41.
 Deut. 10. 16.
 Fapt. 7. 51.

m Lev. 21. 6, 8
 17. 21.
 n Lev. 3. 16. &
 17. 11.
 o Lev. 22. 2, etc.
 p Vers. 7.

cisă la corpă, nu va intra în sanctuarul meu, din toți străinii căți *se voră afla* între 10
 fiii lui Israel; "Ci Leviții, cari s'au depăr-
 tată de la mine, cându Israelă rătăcia, ră-
 tăcindu de la mine în urma idolilor lor, 11
 voră purta pedepă fără-de-legei lor; Și
 voră fi servi în sanctuarul meu, "custoși la
 porțile casei, și voră servi în casă; "ei voră
 junghia pentru popor olocaustele și alte 12
 sacrificii, și "voră sta înaintea *poporului*, ca
 să-l servescă. Căci ei "i serviau înaintea
 idolilor lui, și "erau cauza de cădere în
 păcat pentru casa lui Israel; de aceea
 "rădicatu-mi-am mână împotriva lor, dice 13
 Iehova, Domnul, *jurându-mă*, că voră purta
 pedepă fără-de-legei lor. "Nu se voră a-
 propia de mine, ca să-mi preuțescă, și nu
 se voră apropia de nimic din cele sante
 ale mele, din cele pră sante; ci voră "purta
 rușinea lor și *pedepă* pentru uriciunile, 14
 ce le-au făcut. Și-i voi pune "să păzescă
 cele de păzit ale casei pentru totu servi-
 ciul ei, și pentru totu ce se va face în ea.
 15 "Dară preuții, Leviți, "fiii lui Zadok, cei
 ce păziau cele de păzit ale sanctuarului
 meu, "cându fiii lui Israel se rătăciau de
 la mine, acestia se voră apropia de mine,
 ca să mă servescă, și "voră sta înaintea mea,
 ca să-mi aducă "grăsimea și sângele, dice 16
 Iehova, Domnul; Acestia voră intra în sanc-
 tuarul meu, și se voră apropia de "măsa
 mea, ca să mă servescă; și voră păzi cele
 17 de păzit ale mele. Și cându voră intra în
 porțile curței de din lă-întu, "se voră îm-
 brăca cu vestminte de in; și lână pe ei
 nu va fi, cându voră servi în porțile curței
 18 de din lă-întu și în templu. Și "voră avé
 pe capetele lor tiare de in, și pe cóspele
 lor pulpane de in; și nu se voră încinge
 19 cu lucruri aducătoare de sudóre. Și cându
 voră eși în curtea de din afară, în curtea
 de din afară la popor, "se voră desbrăca
 de vestmintele lor, cu cari au servit, le
 voră pune în cămărele sante, și se voră îm-
 brăca cu alte vestminte: ca să "nu sântescă
 20 poporul cu vestmintele lor. "Și nu-și voră
 rade capetele, și nici voră lăsa părul să
 crească lung; ci numai *cătu* "și voră tunde
 21 capetele. "Și nici un preut nu va bé vin, 22
 cându va intra în curtea de din lă-întu.
 Și nici nu-și voră lua de femeă "veduvă, seú
femeă despărțită; ci voră lua *de femeă fe-*

cioră diu seminția casei lui Israel, seú vė-
 duvă, rămasă veduvă unu preut. "Și voră 23
 invěta pre poporul meu *să deosebescă* între
 sântu și nesântu, și-i voră invěta *să deosebescă*
 între curat și necurat. Și "la cěrtă ei 24
 voră ședé să judece; și-i voră judeca du-
 pre judecățele mele; și voră păzi legile mele
 și aședămintele mele în tóte serbătorile
 mele; și "voră sânti sabbatele mele. Și nu 25
 voră intra la "omú mortu, ca să se spurce;
 afară numai pentru părinte seú mumă, pen-
 tru fiu seú fiică, pentru frate seú soră ne-
 măritată; numai *pentru acestia* se voră spur-
 ca. Și "după ce *celu spurcatu* se va cu- 26
 răți, "i se voră numera șapte zile.

Și în ziua ce va intra în sanctuar, "in 27
 curtea cea mai de din lă-întu, ca să ser-
 vescă în sanctuar, "va aduce sacrificiul seú
 pentru păcat, dice Iehova, Domnul. Și 28
ecce ce li va servi de moscenire: eú "sunt
 moscenirea lor; deci nici o stěpănire nu
 li veți da în Israel; eú sunt stěpănirea
 lor. "Voră mânca darul de pâne și sa- 29
 crificiul pentru păcat și sacrificiul pen-
 tru vină; și "tóte cele consacrate prin ana-
 temă din Israel ale lor voră fi. Și "tóte 30
 prinósele tuturor fructelor antěi din tóte
 darurile rădicate, din tóte darurile rădicate
 ale vóstre, voră fi ale preuților; și "prino-
 sul aluatului vostru "lu veți da preutului,
 "ca să aducă bine-cuvěntare în casele vóstre.
 Preuți nu voră mânca din "mortăciuni seú 31
 din sfăsciate, nici păseri nici vite.

*Urmarea visiunei; darul celu sântu, partea dom-
 nului; sacrificiile și darurile.*

Și cându veți "impărți prin sorti pămēn- 45
 tul spre moscenire, veți "despărți o
 parte pentru Iehova, partea sântă a pā-
 mēntului; lungimea ei va fi lungime de două-
 decă și cinci de mii *de trestii*, și lățimea ei
 de dece mii; această parte va fi sântă în totu
 cuprinsul seú de jurú împrejur. Din a- 2
 cěsta voră fi pentru sanctuar "cinci sute
de trestii în lungu și cinci sute *în latu*, un
 pătrat: și cinci-deci de coți împrejur pen-
 tru împrejurimile lui. Deci după această 3
 măsură să măsuri o lungime de două-deci
 și cinci de mii, și o lățime de dece mii: "și
 în acestu locu va fi sanctuarul, *locul celu*
 pră sântu. "Acestă parte sântă din pāmēntu 4
 va fi pentru preuți, cari servesc în sanc-

q Veđi 2 Reg. 23. 8. etc.
 2 Cron. 29. 4. 5.
 Cap. 48. 11.
 r 1 Cron. 26. 1.
 2 Cron. 29. 34.
 t Num. 16. 9.
 u Isa. 9. 16.
 v Mal. 2. 8.
 e Ps. 106. 26.

z Num. 18. 3.
 2 Reg. 23. 9.
 y Cap. 32. 30. & 36. 7.
 z Num. 18. 4.
 1 Cron. 23. 28, 32.
 a Cap. 40. 46. & 43. 19.
 b 1 Sam. 2. 35.
 c Vers. 10.

d Deut. 10. 8.
 e Vers. 7.
 f Cap. 41. 22.
 g Esod. 28. 39, 40, 43. & 39.
 h Esod. 28. 40, 42. & 39. 28.
 i Cap. 42. 14.
 j Cap. 45. 20.
 Veđi Esod. 29.

37. & 30. 29.
 Lev. 6. 27.
 Mat. 23. 17, 19.
 k Lev. 21. 5.
 l Lev. 10. 9.
 m Lev. 21. 7, 13, 14.
 n Lev. 10. 10, 11.
 Cap. 22. 26.

Mal. 2. 7.
 o Deut. 17. 8, etc.
 2 Cron. 19. 8, 10.
 p Veđi Cap. 22. 26.
 q Lev. 21. 1, etc.
 r Num. 6. 10. & 19. 11, etc.
 s Vers. 17.

t Lev. 4. 3.
 u Num. 18. 30.
 Deut. 10. 9. & 18. 1, 2.
 Isa. 13. 14, 33.
 v Lev. 6. 18, 29. & 7. 6.
 z Lev. 27. 21, 28, comparat cu Num. 18. 14.

y Esod. 13. 2. & 22. 29, 30. & 23. 19.
 Num. 3. 13. & 18. 12, 13.
 z Num. 15. 20.
 Neom. 10. 37.
 a Prov. 9. 9, 10.
 b Esod. 22. 31.
 Lev. 22. 8.

Capul 45.
 a Cap. 47. 22.
 b Cap. 48. 8.
 c Cap. 49. 30.
 d Cap. 48. 10.
 e Vers. 1.
 Cap. 48. 10, etc.

tuară, și se apropie, ca să servescă pre Iehova; va fi locu pentru case, și locu sântu pentru sanctuaru.

5 ¹ Și două-deci și cinci de mi de trestii în lungu și de ce mi în latu voru fi pentru Leviți, servii casei, ca stăpânire a lor: ² două-deci de cămări.

6 ³ Și veți da dreptu stăpânire cetăței cinci mi de trestii în latu, și două-deci și cinci de mi în lungu, lângă partea cea sântă: aceea va fi pentru totă casa lui Israelu.

7 ⁴ Și veți da părți și domnului lângă cele două părți, lângă partea sântă și lângă stăpânirea cetăței, în fața părței sante și în fața stăpânirii cetăței, de la apus spre apus și de la răsărit spre răsărit: și lungul lor va fi în fața fie-cărei din părți, de la marginea despre apus până la marginea despre răsărit. ⁵ Acesta-i va fi stăpânirea din pământul în Israelu: și ⁶ domni mei să nu mai asuprescă pre poporul meu: dară ⁷ rămășița pământului o voru da casei lui Israelu duple semințele lor.

8 ⁸ Așa dice Iehova, Domnul: ⁹ Ajungă-vi, domni ai lui Israelu, ¹⁰ depărtați silnicia și răpirea, și faceți dreptu și dreptate: rădicați răpirile vostre desupra poporului meu, ¹¹ dice Iehova, Domnul. Să aveți ¹² cumpenă dréptă, și efă dréptă, și batū dreptu. Efa și batulū să fie de o măsură, încâtū batulū să cuprindă o decime d'intr'unu omeru, și efa o decime dintr'unu omeru; ¹³ măsură și mindurora să fie duple omeru. Și ¹⁴ siclulū de două-deci de ghere; și manechulū să-lū aveți ¹⁵ în bucăți de două-deci de sicli, de două-deci și cinci de sicli, și de cinci-spre-dece sicli.

12 ¹⁶ Darulū rădicatū, ce-lū veți aduce, ¹⁷ să fie acesta: o șesime de efă dintr'unu omeru de grâu; și să dați o șesime de efă dintr'unu omeru de orđu. ¹⁸ Erū câtū pentru cele hotărîte din oleiū, ¹⁹ duple măsura batulū de oleiū, o decime de batū pentru corū, de ce baturī d'intr'unu omeru; ²⁰ căci de ce baturī ²¹ facū unū omeru; ²² Și din turmă o oiă din două sute, din cele mai adăpate pasciuni ale lui Israelu, dreptū darū de pâne, dreptū olocaustū și dreptū sacrificii de bucuriă, ²³ spre a face espiare cu d'insele, ²⁴ dice Iehova, Domnul. Totū poporulū țerei va da acestū darū rădicatū celui ²⁵ ce va fi domnū în Israelu.

13 ²⁶ Sarcina domnului va fi ²⁷ să aducă olocaustele, darurile de pâne, și libațiunile la serbători, la luni nouă, la sabbate și în toate cele-l-alte serbători ale casei lui Israelu; elū

să pregătescă sacrificiulū pentru păcatū, darurile de pâne, olocaustele, și sacrificiele de bucuriă, ca să facă espiare pentru casa lui Israelu.

Așa dice Iehova, Domnul; ¹ În luna întâia, la întâia a lunei, veți lua tu, ² Domnule, unū vițelū fără defectū, și veți ³ curăți sanctuarulū; ⁴ Și preutulū va lua din sângele sacrificiulū pentru păcatū, și-lū va pune pe ușorii casei, și pe cele patru anghiuři ale privazului altarului, și pe ușorii porței curței de din lă-între. Așa veți face în ⁵ ziua a șep-tea a lunei ⁶ pentru totū celū ce a păcătuitū din nesciință, și pentru ⁷ totū omulū fără pri-cepere; așa veți face espiare pentru casă.

⁸ În luna întâia, la a patru-spre-dece a lunei, va fi pasca voastră, serbătoare de șapte zile; ⁹ azimă să se mănânce. Și în ¹⁰ ziua aceea domnulū să pregătescă pentru sine și pentru totū poporulū țerei ¹¹ unū vițelū dreptū sacrificiū pentru păcatū. Și în ¹² cele șapte zile ale serbătorei să pregătescă olocauste lui Iehova: ¹³ șapte tauri și șapte berbeci fără defectū, ¹⁴ câte unulū în fie-care di din cele șapte zile, ¹⁵ și în fie-care di câte unū ciapū dreptū sacrificiū pentru păcatū. ¹⁶ Și să pregătescă dreptū darū de pâne o efă pen-tru taurū, o efă pentru berbece, și unū hinū de oleiū de efă. În luna a șep-tea, în ¹⁷ ziua a cinci-spre-dece a lunei, la ¹⁸ serbătore, să pregătescă șapte zile aceleași lucruri, aceleași sacrificiū pentru păcatū, aceleași olocaustū, aceleași darū de pâne și aceleași oleiū.

Așa dice Iehova, Domnul: ¹ Pôrta curței de din lă-între, ce caută spre răsăritū, închisă să stee în cele șese zile de lucru; ² erū în ³ ziua sabbatului deschisă să stee, și în ⁴ ziua de lună nouă deschisă să stee. ⁵ Și domnulū să între prin drumulū porticului porței de din afară, și să stea lângă ușiorulū porței, și preuți să pregătescă olocaustulū seū și sacrificiele sale de bucuriă, și elū să se închine pe pragulū porței: și apoi să ⁶ ăasă: dară ⁷ pôrtă să nu se închidă până în ⁸ sēră. Să se închine și poporulū țerei în ⁹ intrarea porței acesteia înaintea lui Iehova la sabbate și la luni nouă.

Erū olocaustulū, pre care ¹ domnulū ² lū va aduce lui Iehova în ³ ziua sabbatului, ⁴ să fie: șese mnei fără defectū și unū berbece fără defectū. ⁵ Și darulū de pâne ⁶ să fie o efă pentru berbece; și darulū de pâne pentru mnei ⁷ să fie câtū ⁸ i va da mâna; și unū hinū de oleiū pentru o efă. Și în ⁹ ziua de lună nouă să ¹⁰ fie: unū vițelū fără defectū, șese mnei și

f Cap. 48. 13.	17.	36.	p Lev. 16. 16.	28. 16. 17.	15. 22. 30. &	Num. 29. 12.	Vers. 8.
g Veți cap. 40.	Cap. 22. 27. &	Prov. 11. 1.	q Cap. 43. 30.	Dent. 16. 1,	29. 5, 11, 16,	Dent. 16. 13.	b Cap. 45. 17.
17.	46. 18.	m Ecod. 30. 13.	r Lev. 4. 27.	etc.	19. etc.	—	c Cap. 45. 24.
h Cap. 48. 15.	k Cap. 44. 6.	Lev. 27. 25.	s Ecod. 12. 18.	t Lev. 4. 14.	u Cap. 46. 5. 7.	Capulū 46.	Vers. 7, 11.
i Cap. 48. 21.	l Ier. 22. 3.	Num. 3. 47.	u Lev. 23. 5. 6.	v Lev. 23. 8.	y Lev. 23. 34.	Capulū 46.	
j Veți Ier. 22.	m Lev. 19. 35.	o Lev. 1. 4.	Num. 9. 2, 3.	v Veți Num. 28.		a Cap. 44. 8.	

- 7 ună herbece; *tote* să fie fără defectă. Și să pregătescă daruri de pâne, o efă pentru tauru, și o efă pentru herbece; și pentru mnei câtă 'i va ajunge mâna; și ună hină de olei pentru o efă.
- 8 ^a Și domnul intrându, să intre prin drumul porticului porței, și să eșă pe același drum. Și cându poporul țerei va intra înaintea lui Iehova la serbători, celă ce va intra pe drumul porței de către mēdă-nopțe, ca să se închine, să eșă pe drumul porței de către mēdă-đi; și celă ce va intra pe drumul porței de către mēdă-đi, să eșă pe drumul porței de către mēdă-nopțe; să nu se întorcă totu pe drumul prin care a intrat, ci să eșă drept înaintea. Și domnul, cându va intra poporul, să intre în meșilocolul lor; și cându voru eși ei, să eșă și elu.
- 11 Și la serbări și la serbători darul de pâne să fie o efă pentru tauru, și o efă pentru herbece; eru pentru mnei câtă 'i va da mâna; și ună hină de olei pentru o efă.
- 12 Dară cându domnul va aduce sacrifici de bună-voiă, seu sacrifici de bucuri de bună-voiă, lui Iehova, atunci să-i se deschidă pōrta ce caută spre resăritu, și să aducă olocaustul seu și sacrificiile sale de bucuri, cumă face în ziua sabbatului: și apoi să eșă; și după eșirea lui să se închidă pōrta.
- 13 Dară ^a să pregătesci pe totă ziua dreptu olocaustu lui Iehova ună mnelu de ună ană fără defectă; în tōte ȳilele demănēta să-lu aduci. Și să aduci pentru d'insul dreptu daru de pâne în tōte ȳilele demănēta o șesime dintr'o efă, și olei o treime dintr'ună hină, ca să moī făina; daru de pâne lui Iehova este acesta, aședământu perpetu în eternu. Așa să aducă mnelul, și darul de pâne, și oleiul, pe tōte ȳilele demănēta, dreptu olocaustu perpetu.
- 16 Așa ȳice Iehova, Domnul; Dacă domnul va ȳăru unuia din fii sei din moscenirea sa, acestu daru va rămāne la fii sei; căci ei au dreptu de stēpānire prin moscenirea sa cuī-va d'ntre servii sei, darul va rămāne acestuia până în anul liberărei; după aceea ȳă-și se va întorce la domn; dară stēpānirea sa, ȳăruia fiilor sei, lor li va rămāne. Dară domnul să nu ȳee din stēpānirea poporului, lipsindu-i prin apēsare de stēpānirea lor; ci să ȳee moscenirea fiilor sei din stēpānirea sa, ca să nu se alunge poporul meu din stēpānirea sa.

După aceea m'a dusu prin intrarea, ce era alături cu pōrta, în cāmārele sante ale preuȳilor, ce caută spre mēdă-nopțe: și ȳecce, acolo unu locu în partea spre apusu. Și ȳisu-mi-a: Acesta este locul, unde preuȳii voru ^a ferbe sacrificiul pentru vină și sacrificiul pentru pēcatu, unde voru prāji darul de pâne, ca nu scoțendu-le în curtea de din afară, să sântēscă pre popor.

Atuncea m'a scosu în curtea de din afară, și m'a făcutu să încunjur cele patru ānghiri ale curȳei; și ȳecce, era o curte în fie-care ānghiu alu curȳei. În cele patru ānghiri ale curȳei erau curȳi unite, lungi de patru-ȳeci de coȳi, și largi de trei-ȳeci; cele patru ānghiri aceēși mēsură aveau. Și era cāte unu rōndu de clādiri în jurul lor, în jurul celor patru ānghiri: și erau clādite bucātāri de desuptul rōndurilor de juru ĳmprejur. Și ȳisu-mi-a: Acestea sūnt cāmārele bucātārielor, unde servii casei voru ^a ferbe sacrificiile poporului.

Sfārșitul visiunei; pāmēntul celu sântu și cetatea cea sântă.

ATUNCEA m'a dusu ȳă-și la ușa casei: și ȳecce, apă eșia de suptu pragul casei despre resăritu: căci fața casei era spre resăritu; și apa curgea pe de desuptu, de la laturea drēptă a casei spre partea de către mēdă-đi a altarului. Și m'a scosu pe drumul porței despre mēdă-nopțe, și m'a dusu ĳmprejur pe drumul de din afară până la pōrta de din afară, pe drumul ce caută spre resăritu; și ȳecce, apa curgea de la laturea drēptă.

Și omul, ce avea mēsură în mână, eșindu spre resăritu, a mēsurat o mie de coȳi, și m'a trecut prestu apă; apele ^a mē veniau până la glesne. Și a mēsurat încă o mie, și m'a trecut prestu apă; apele ^a mē veniau până la genunchi. ȳă-și a mēsurat o mie, și m'a trecut; apele ^a mē veniau până la cōpse. Apoi a mēsurat încă o mie; și era unu pēreu, pre care nu puteam să-lu trecu; căci apa era adūncă, apă de innotat, pēreu ce nu se putea trece.

Și ȳisu-mi-a: Vēȳut'al, fiulul omul? Atuncea m'a adus, și m'a ĳntorsu la malul pēreului. Și cându m'am ĳntorsu, ȳecce la malul pēreului erau ^a arbori mulȳi fōrte pe aminduoē părȳile. Și ȳisu-mi-a: Apele acestea mergu spre ȳinutul de către resăritu, se pogorū în șes, și se vērsă în marea mōrtă; și vērsādu-se în marea, apele ei se voru vindeca. Și tōtă vieȳuitoarea ce

^d Vers. 2.
^e Esod. 25. 14—17.
Deut. 16. 16.

^f Vers. 5.
^g Cap. 44. 3.
Vers. 2.

^h Esod. 29. 38.
Num. 28. 3.
Lev. 25. 10.

ⁱ Cap. 45. 8.
^k 2 Cron. 35. 13.
Lev. 2. 4, 5, 7.

^m Cap. 44. 19.
ⁿ Vēȳi vers. 20.
—

Capitlu 47.
^a Ioel 3. 18.

Zech. 13. 1. &
14. 8.
Apoc. 22. 1.

^b Cap. 40. 3.
^c Vers. 12.
Apoc. 22. 3.

- foiesce, orî pe unde va curge acestă pârău, va trăi; și va fi o mulțime mare de pesci, curgându pe acolo apele acestea; *apele mării* se vor vindeca; și vor trăi toate *viștorile* pe unde va curge pârăul. Și pescarii vor sta pe d'însa; de la Enû-gledi până la Enû-Eglaimu vor fi locuri de întinsu mrejele; și o mulțime mare forte de pesci de totu felulă vor fi acolo, ca pescii
- 11 *marei celei mari*. Dară locurile mlăscinoșe și bortose ale ei nu se vor vindeca; vor fi pentru sare. Și *lungă pârău*, pe malulă seă de amînduoe părțile, vor crește arbori de totu felulă pentru hrană; *frunzele lor* nu vor veșteji, și fructulă lor nu va lipsi; în totă luna va cōce frupte din nou; căci apele *ce-lă hrănescu* esu de suptu sanctuaru; fructulă lor va servi pentru hrană, și frunza lor pentru *vindecare*.
- 13 Așa dîce Iehova, Domnulă: Acestea vor fi hotarele, între cari veți împărți pământulă celorlă dūoe-spre-dece seminții ale lui
- 14 Israelu: *Iosefu va ave dūoe părți*. Dară veți stăpăni, unulă ca și altulă, *pământulă acesta*, pentru care *redicatu-mi-amu mîna, jurându-mă*, că-lă voi dă părinților vostri; pământulă acesta vî va *căde* în moscenire prin sortiu. Și acesta va fi hotarulă pământulă în laturea despre mēdă-nōpte, de la marea cea mare, *drumulă hotarulă* la Hetlonu, cumu mergi la *Zedadu*; *Hamatulă*, *Berota*, *Sibraimulă*, ce este între hotarulă Damascului și hotarulă Hamatulă; *Hazaru-Hatticonulă*, ce este lîngă hotarele Hauranulă. Decî hotarulă va fi: de la marea *până la* *Hazaru-Enanu*, hotarulă despre mēdă-nōpte a Damascului și a Zefanulă, și hotarulă Hamatulă; *acesta este* hotarulă despre mēdă-nōpte. Și laturea despre resăritu o veți mēsură de la Hauranu și de la Damascu și de la Galaadū, și de la pământulă lui Israelu din d'incolo de Iordanu, de la hotarulă de cătră marea de la resăritu;
- 19 *acesta va fi* hotarulă spre resăritu. Erū laturea despre mēdă-đi, despre mēdă-đi de la Tamaru până la *apele certeî Kadeșulă*, *până la riulă*, ce se *verseă* în marea cea mare.
- 20 *Acesta va fi* hotarulă despre mēdă-đi. Și laturea de cătră apusū va fi marea cea mare, de la hotarulă *laturei de cătră mēdă-đi* până în dreptulă Hamatulă. Acesta va fi hotarulă de cătră apusū.
- 21 Așa veți împărți pământulă acesta între
- 22 voi, între semințiile lui Israelu. Și va fi, *cîndu* lă veți împărți spre moscenire voii și

străiniloră ce locuescū între voi, acei *străini* cari voru nasce fi, *vî voru* fi ca și pămētenî între fiilă lui Israelu; ei să *aiă* moscenire cu voi între semințiile lui Israelu. În seminția, în care străinulă va locui, în 23 ea să-i dăți moscenirea, dîce Iehova, Domnulă.

ACESTE sînt numile semințeloră: *de la* 48
hotarulă de cătră mēdă-nōpte în lungulă drumulă cătră Hetlonu, cumu mergi cătră Hamatū *până la* Hazaru-Enanu, hotarulă Damascului spre mēdă-nōpte, lîngă Hamatū; căci acestea sînt hotarele de la resăritu *până la* apusū; *partea* lui Danu. Și alătura 2
rea cu hotarele lui Danu, de la laturea de cătră resăritu până la laturea de cătră apusū, *partea* lui Asserū. Și alătura 3
cu hotarele lui Asserū, de la laturea de cătră resăritu până la laturea de cătră apusū, *partea* lui Neftali. Și alătura 4
cu hotarele lui Neftali, de la laturea de cătră resăritu până la laturea cătră apusū, *partea* lui Manase. Și alătura 5
cu hotarele lui Manase, de la laturea de cătră resăritu până la laturea de cătră apusū, *partea* lui Efraimū. Și alătura 6
cu hotarele lui Efraimū, de la laturea de cătră resăritu până la laturea de cătră apusū, *partea* lui Rubenū. Și alătura 7
cu hotarele lui Rubenū, de la laturea de cătră resăritu până la laturea de cătră apusū, *partea* lui Iuda.

Și alătura cu hotarele lui Iuda, de la laturea de cătră apusū până la laturea de cătră resăritu, va fi *partea* cea sântă, ce veți despărți, lată de dūoe-deci și cinci de mi de *trestii*, și lîngă ca ori-care din părțile *semințeloră*, *adeacă* de la laturea de cătră resăritu până la laturea de cătră apusū; și sanctuarulă va fi în mēdilocolū seă. Partea ce o veți despărți lui Iehova va fi 9
de dūoe-deci și cinci de mi de *trestii* în lungū, și de dece mi în latū. Și *acestă* parte 10
sântă va fi pentru acestia: pentru preuți, spre mēdă-nōpte dūoe-deci și cinci de mi de *trestii* în lungū, spre apusū dece mi în latū, spre resăritu dece mi în latū, și spre mēdă-đi dūoe-deci și cinci de mi în lungū; și sanctuarulă lui Iehova va fi în mēdilocolū seă. *Acesta va fi* pentru preuți cei con- 11
sacrați din fiilă lui Zadokū, cei ce păzescū cele de păzitū ale mele, cei ce nu s'au rătăcitū în rătăcirea fiiloră lui Israelu, *precumū* s'au rătăcitū Leviți. Și *acestă* parte din partea 12
cea sântă a pământulă va fi a lorū, *pre* sântă, lîngă hotarele Leviților.

d Num. 34. 6.
Ios. 23. 4.
Cap. 48. 28.
e Vers. 7.
f Iov 8. 16.
Ps. 1. 3.

Ier. 17. 8.
g Apoc. 22. 2.
h Fac. 48. 5.
i Cron. 5. 1.
Cap. 48. 4, 5.
j Fac. 12. 7. &

13. 15. & 15.
7. & 17. 8. &
28. 3. & 28. 13.
Cap. 20. 5, 6;
28, 42.

j Cap. 48. 29.
k Cap. 48. 1.
l Num. 34. 8.
m Num. 34. 8.
n 2 Sam. 8. 8.

o Num. 34. 9.
Cap. 48. 1.
p Num. 20. 13.
Deut. 22. 51.
Ps. 51. 7.

Cap. 48. 28.
q Veți Efes. 3.
6.
Apoc. 7. 9, 10.
r Rom. 10. 12.

Gal. 2. 28.
Col. 3. 11.
—
Opusul 48.
a Cap. 47. 15.

etc.
b Cap. 45. 1—6.
c Cap. 44. 15.
d Cap. 44. 10.

- 13 Și alătura cu hotarele preuților vor^u *avé* Leviții două-deci și cinci de miⁱ de trestii in lung^u, și de ce miⁱ in lat^u; totă lungimea va fi de două-deci și cinci de miⁱ, și
- 14 lățimea de de ce miⁱ. * Nu vor^u vinde dintr'în^{sa}, nici o vor^u schimba, nici vor^u înstrăina prinosele pământului; căci este sântă lui Iehova.
- 15 † Și cinci miⁱ de trestii, ce rămân^u in lat^u înaintea celor două-deci și cinci de miⁱ de trestii, vor^u fi o un^u loc^u nesânt^u pentru cetate, pentru locuință și pentru împrejurimⁱ; și cetatea va fi in meșilocul^u acestuia. Și acestea vor^u fi măsurile lor^u: laturea de cătră mēdă-nop^{te}, patru miⁱ și cinci sute; laturea de cătră mēdă-đi, patru miⁱ și cinci sute; laturea de cătră resărit^u, patru miⁱ și cinci sute; și laturea de cătră apus^u, patru miⁱ și cinci sute. Și împrejurimile cetăței vor^u fi cătră mēdă-nop^{te}, două sute cinci-deci; cătră mēdă-đi, două sute cinci-deci; cătră resărit^u, două sute cinci-deci; și cătră apus^u, două sute cinci-deci.
- 18 Și rămășița din lungimea părței de lūngă partea cea sântă: de ce miⁱ de trestii cătră resărit^u, și de ce miⁱ cătră apus^u, ce vine lūngă partea cea sântă; venitul^u lui va servi spre pâne lucrătorilor cetăței. † Și cei ce vor^u avē vre-un^u post^u in cetate din tōte semințiele lui Israel^u 'l^u vor^u lucra.
- 20 Tōtă partea sântă va fi de două-deci și cinci de miⁱ de trestii in lung^u, cu două-deci și cinci de miⁱ in lat^u; partea sântă, c^u o veți consacra cu stēpânirea cetăței împreună,
- 21 va fi un^u pătrat^u. † Și rămășița va fi pentru domn^u, de aminduo^e laturile părței sante și a stēpânirei cetăței in fața celor două-deci și cinci de miⁱ de trestii ale părței celei sante lūngă hotarele de cătră resărit^u, și la apus^u in fața celor două-deci și cinci de miⁱ de trestii lūngă hotarele de cătră apus^u in dreptul^u părților semințielor^u, a domnului va fi acēsta. Așa va fi partea cea sântă, † și sanctuarul^u casei va fi
- 22 in meșilocul^u ei. Și stēpânirea Leviților, cum^u și stēpânirea cetăței, vor^u fi in meșil-

locul^u părților stēpânirei domnului; intre hotarele lui Iuda și hotarele lui Beniamin vor^u fi părțile aceste ale domnului.

Și pentru cele-l-alte seminții, de la laturea de cătră resărit^u până la laturea de cătră apus^u va fi partea lui Beniamin^u. Și alătura cu hotarele lui Beniamin^u, de la laturea de cătră resărit^u până la laturea de cătră apus^u, partea lui Simeon^u. Și alătura cu hotarele lui Simeon^u, de la laturea de cătră resărit^u până la laturea de cătră apus^u, partea lui Isachar^u. Și alătura cu hotarele lui Isachar^u, de la laturea de cătră resărit^u până la laturea de cătră apus^u, partea lui Zabulon^u. Și alătura cu hotarele lui Zabulon^u, de la laturea de cătră resărit^u până la laturea de cătră apus^u, partea lui Gad^u. Și alătura cu hotarele lui Gad^u până la laturea de cătră amēdă-đi hotarele vor^u fi de la Tamar^u până la apele certeⁱ Kadeșului, până la riul^u ce se vērșă in marea cea mare.

† Acesta este pământul^u, pre care-l^u veți împărți semințielor^u lui Israel^u spre moșcenire, și acestea sūnt părțile lor^u, ȳice Iehova, Domnul^u.

Și acēsta este întinderea cetăței despre mēdă-nop^{te}, patru miⁱ și cinci sute măsurⁱ de trestii. † Și porțele cetăței vor^u fi dupre numile semințielor^u lui Israel^u: trei porți spre mēdă-nop^{te}: o portă a lui Iuda, și o portă a lui Levi; Și la laturea de cătră resărit^u, patru miⁱ și cinci sute de trestii, și trei porți: o portă a lui Iosef^u, o portă a lui Beniamin^u și o portă a lui Dan^u. Și la laturea de cătră mēdă-đi, patru miⁱ cinci sute de măsurⁱ, și trei porți: o portă a lui Simeon^u, o portă a lui Isachar^u, și o portă a lui Zabulon^u. Și la laturea de cătră apus^u, patru miⁱ și cinci sute de măsurⁱ; și porțele lor^u trei: o portă a lui Gad^u, o portă a lui Asser^u, și o portă a lui Neftali. Și jur^u-împrejurul^u cetăței va fi de opt^u-spre-de ce miⁱ de măsurⁱ.

* Și numele cetăței din ȳiua aceea va fi: O IEHOVA ESTE ACOLO.

o Esod. 22. 29. / Cap. 45. 6. i Cap. 45. 7. i Cap. 47. 14, etc.
 Lev. 27. 10, g Cap. 42. 20. j Vers. 8, 10. 21, 22. n Ier. 33. 16.
 28, 33. h Cap. 45. 6. k Cap. 47. 19. m Apoc. 21. 12,

o Ier. 3. 17. Zech. 2. 10. 22. 3.
 Ioel 3. 21. Apoc. 21. 3. &

CARTEA LUÎ DANIELŪ.

Crescerea lui Danielŭ și a trei din soții sei în captivitate la curtea Babilonului.

- 1** **I**N alŭ treilea anŭ alŭ domniei lui Iehoiakimŭ, regele lui Iuda, ^a a venitŭ Nebucodonosorŭ, regele Babilonului, la Ierusalimŭ, **2** și l'a impresuratŭ. Și a datŭ Domnulŭ în mâna sa pre Iehoiakimŭ, regele lui Iuda și ^b parte din vasele casei lui Dumneșeu, pre cari elŭ le-a dusŭ ^c în pământulŭ Sinarŭ, în casa șeului sei; ^d și a dusŭ vasele în casa tesaurului șeului sei.
- 3** Și a șisŭ regele cătră Așpenazŭ, capulŭ eunuchilorŭ sei, să aducă din fiii lui Israelŭ și din seminția regelui și d'între fruntași, **4** Têneri, ^e în cari să nu fie defectŭ, frumoși la față, și învățați în totă înțelepciunea, și cunosători de sciinți, și plini de pricepere, și cari să fie în stare de a sta în palatulŭ regelui, și ^f să-i învețe pre ei cartea și limba **5** Chaldeilorŭ. Și li-a rînduitŭ regele o parte șilnică din mâncările regelui, și din vinulŭ ce însu-și bea; ^g ca astŭ-feliŭ hrânindu-i trei ani, să potă ^h sta la sfârșitulŭ lorŭ înaintea regelui.
- 6** Și între acestia erau din fiii lui Iuda: **7** Danielŭ, Anania, Mișaelŭ și Azaria; ⁱ Căroră capulŭ eunuchilorŭ li-a pusŭ numi; ^j pre Danielŭ l'a numitŭ, Belteșazzarŭ; pre Anania, Șadracŭ; pre Mișaelŭ, Meșacŭ; și pre Azaria, Abedŭ-Nego.
- 8** Dară Danielŭ și-a pusŭ în inimă, să nu se spurce ^k prin bucatele regelui, și prin vinulŭ ce bea elŭ; de aceea a rugatŭ pre capulŭ eunuchilorŭ să nu-lŭ silască să se spurce.
- 9** Și ^l a făcutŭ Dumneșeu, ca Danielŭ să afle charŭ și milă înaintea capului eunuchilorŭ.
- 10** Și a șisŭ capulŭ eunuchilorŭ cătră Danielŭ: Eŭ mă temŭ de domnulŭ meu regele, care a rînduitŭ mâncarea vōstră și bēutura vōstră, ca nu cumŭ-va să vedă fețele vōstre mai triste decâtŭ ale tēnerilorŭ de vrēsta vōstră, și să faceți vinovatŭ capulŭ meu înaintea regelui.
- 11** Și a șisŭ Danielŭ cătră îngrijitorulŭ, pre care capulŭ eunuchilorŭ l'ŭ rînduise preste **12** Danielŭ, Anania, Mișaelŭ și Azaria: Cērcă, rogu-dee, pre servii tei dece șile; și să ni se dee legume să mîncămŭ și apă să bemŭ;

Și apoi să fie vedute fețele nōstre de că- **13** tră tine, și fața tēnerilorŭ, cari mîncă din bucatele regelui; și cumŭ și se va părē, fă cu servii tei. Și li-a învoitŭ lucrulŭ a- **14** cesta, și-i a cercatŭ dece șile. Și după **15** sfârșitulŭ celorŭ dece șile, fețele lorŭ s'au vedutŭ mai frumoșe și mai grase la carne decâtŭ ale tuturorŭ tēnerilorŭ, cari mîncău bucatele regelui. Deci luatŭ-li-a îngri- **16** jitorulŭ mâncarea lorŭ, și vinulŭ ce trebuia să-lŭ bee, și li-a datŭ legume.

Și ^m dat'a Dumneșeu acestorŭ patru tē- **17** neri ⁿ pricepere și înțelegere în totă cartea și înțelegciunea; și a avutŭ Danielŭ ^o pricepere în tōte vederile și visurile.

Și la sfârșitulŭ șilelorŭ, pre cari le hotărise **18** pentru aducerea lorŭ, capulŭ eunuchilorŭ i-a dusŭ înaintea lui Nebucodonosorŭ. Și a **19** vorbitŭ cu ei regele; și pr'între toți nu se afla nici unulŭ asemenea lui Danielŭ, lui Anania, lui Mișaelŭ și lui Azaria; de aceea ^p aŭ statŭ ei înaintea regelui. ^q Și în totŭ **20** lucrulŭ de înțelepciune și de pricepere, de care ^r i întrebă regele, ^s i află îndecitŭ mai bunŭ decâtŭ pre toți magii și descântătorii, ce erau în totŭ regatulŭ sei.

^t Și a petrecutŭ Danielŭ acolo până la **21** anulŭ ântēiŭ alŭ regelui Cirŭ.

Visulŭ lui Nebucodonosorŭ despre chipulŭ de aurŭ, și tălcuirea lui; înălțarea lui Danielŭ si a celorŭ trei amici ai sei.

IN anulŭ alŭ dŭoilea alŭ domniei lui Ne- **2** bucodonosorŭ a visatŭ Nebucodonosorŭ visuri, și ^u i s'a turburatŭ spiritulŭ, și ^v somnulŭ fugi de la d'însulŭ. ^w Atunci a ordonatŭ **2** regele să i se chiāme magii, descântătorii, fermecătorii și Chaldeii, ca să deslege re- **3** gelulŭ visurile sale. Deci ei aŭ venitŭ, și aŭ statŭ înaintea regelui. Și li-a șisŭ re- **4** gele: Visat'amŭ visŭ, și spiritulŭ meu este **5** în neodihna de a cunoșce visulŭ.

Și aŭ vorbitŭ Chaldeii cătră regele si- **6** rienesce, ^x dicēndŭ: ^y Rege, în eternŭ să tră- ^z esci! spune servilorŭ tei visulŭ, și noi vomŭ arēta deslegarea lui.

DANIELŪ.	o Fac. 10. 10. & 11. 2.	f Fapt. 7. 22.	5. 12.	Prov. 16. 7.	14. & 10. 1.	Capitulŭ 2.	Esod. 7. 11.
—	Isa. 11. 11.	g Fac. 41. 46.	j Deut. 32. 38.	1 Reg. 3. 12.	o Fac. 41. 46.	Cap. 5. 7.	Cap. 5. 7.
Capitulŭ 1.	Zech. 5. 11.	1 Reg. 10. 8.	Esod. 4. 18.	Iac. 1. 5, 17.	Vers. 5.	a Fac. 41. 8.	d 1 Reg. 1. 31.
a 2 Reg. 24. 1.	d 2 Cron. 36. 7.	Vers. 19.	Osea 9. 3.	m Fapt. 7. 22.	p 1 Reg. 10. 1.	Cap. 4. 5.	Cap. 3. 9. &
2 Cron. 36. 6.	e Vești Lev. 24. 19, 20.	h Fac. 41. 45.	k Vești Fac. 39. 21.	n Num. 12. 6.	q Cap. 6. 28. & 10. 1.	b Est. 6. 1.	5. 10. & 6. 6.
b Isr. 27. 19, 20.		i Cap. 4. 8. &	Ps. 106. 46.	2 Cron. 26. 5.	—	Cap. 6. 18.	21.
				Cap. 5. 11, 12.		c Fac. 41. 8.	

- 5 Respons'a regele, și a ȃisū Chaldeilorū: Scăpatu-mi-a din minte lucrulū; dară de nu-mi veți face cunoscutū visulū și deslegarea lui, veți fi * făcuți bucăți, și casele vōstre vorū ajunge bălegariū; ' Erū de-mi veți arēta visulū și deslegarea lui, veți lua de la mine daruri, respătiri și onōre mare; decī arētați-mi visulū și deslegarea lui.
- 7 Erū ei respons'aū de a dūoa ōră, și aū ȃisū: Să spună regele visulū cătră servii sei, și noi 'i vomū arēta deslegarea lui.
- 8 Respons'a regele, și a ȃisū: Cu adevēratū vēdū, că voi căutați numai a cēstiga timpū, fiindū-că vedeți, că lucrulū mi-a scăpatū. Dară de nu-mi veți face cunoscutū visulū, ' o singurā hotărīre este asupră-vi; căci v'ați înțelesū să spuneți înaintea mea cuvinte minciunose și încelătore, până ce se va schimba timpulū; spuneți-mi decī visulū, și atuncea voiū cunōsce, că puteți a-mi arēta și deslegarea lui.
- 10 Respons'aū Chaldeiū regelui, și aū ȃisū: Nu este nici unū omū pe pământū, care să pōtă arēta lucrulū acesta regelui; precumū nu este nici unū rege, domnū sēu guvernatorū, care să cēră așa lucruri de la vre-unū magū, sēu descântătorū, sēu Chaldeū. Și lucrulū ce-lū cere regele este greū, și nu este nimenea în stare a-lū arēta regelui, * decâtū ȃei, a cărorū locuință nu este între muritorī.
- 12 Decī māniatu-s'a regele, și s'a infuriatū fōrte, și a ordinatū să se pērdă toți înțeleptī Babilonulū. Decī a eșitū o hotărīre, ca să se omōre înțeleptī; și aū căutatū și pre Danielū și pre soții sei, ca să-i omōre.
- 14 Atunci a responsū Danielū cu minte și cu înțelepciune cătră Ariocū, capulū gardei domnesci, care eșise ca să omōre pre înțeleptī Babilonulū; Respons'a și a ȃisū cătră Ariocū, capulū gardei domnesci: Pentru ce acēstā hotărīre grăbitā din partea regelui? Atunci Ariocū a arētatū lui Danielū lucrulū. Decī a intratū Danielū, și a rugatū pre rege, ca să-i lase timpū, și elū va da regelui deslegarea visului.
- 17 Apoi s'a dusū Danielū în casa sa, și a înaciințatū de acēstū lucru pre Anania, Mișaelū și Azaria, soții sei; ' Ca să cēră îndurarea de la Dumneȃulū ceriulū pentru taīna acēsta, ca să nu fie perduți Danielū și soții sei d'impreună cu cei-l-alti înțelepti ai Babilonului.
- 19 Atuncea descoperitu-s'a lui Danielū taīna prin o vedere de nōpte. Și a bine-cuvē-

tatū Danielū pre Dumneȃulū ceriulū. Danielū decī luāndū cuvēntulū, a ȃisū:

* Fie bine-cuvēntatū numele lui Dumneȃu din eternū și în eternū; 20

' Căci a lui este înțelepciunea și puterea; Și elū schimbă * timpurile și anotimpurile; 21

* Elū dă josū pre regi, și rēdică pre regi.

* Dă înțeleptilorū înțelepciune, Și celorū cu pricepere sciință:

* Elū descopere cele adūnci și ascunse; 22

* Cunōsce cele din întunecū, Și * lumina cu d'insulū locuesce.

Tie, Dumneȃeule alū pārinților mei, 'ți mul- 23

tumescū, și te laudū,

Pre tine, care mi-ai datū înțelepciune și pu-

tere, Și mi-ai făcutū cunoscutū ce noi amū * cerutū de la tine;

Căci tu ni-ai făcutū cunoscutū lucrulū regelui.

Decī Danielū a intratū cătră Ariocū, pre 24

care regele 'lū rōnduise să pērdă pre în-

țeleptī Babilonului: intrat'a, și ȃisu-i-a: Să

nu perđi pre înțeleptī Babilonului; du-mē

înaintea regelui, și eū voiū arēta regelui des-

legarea. Atunci a dusū Ariocū cu grabă 25

pre Danielū înaintea regelui, și a vorbitū

cătră d'insulū așa: Amū aflatū unū bărbatū

din prinșiū lui Iuda, care va arēta regelui

deslegarea visului.

Și regele a responsū, și a ȃisū cătră Da- 26

nielū, alū cărui nume era Belșazzarū: Aū

esci în stare să-mi areți visulū, ce amū vē-

ȃutū, și deslegarea lui.

Și Danielū respondēndū regelui, a ȃisū: 27

Taīna, de care întrēbă regele, înțeleptī, des-

cântătorī, magi, și gicitorī n'o potū să o

arete regelui; ' Dară este unū Dumneȃu în

ceriū, care descopere taīnele, și face cuno-

scutū regelui Nebucodonosorū, " ce are să fie

în ȃilele cele din urmă. Visulū teū și ve-

derile capului teū pe patulū teū acestea sūnt: 28

Rege, suitu-s'a în mintea ta pe patulū teū

gāndirea despre ceea ce are să fie după a-

cestea; " și descoperitorulū taīnelorū 'ți face

cunoscutū ce are să se întēple. " Dară mie 30

taīna acēsta nu mi s'a descoperitū prin vre-o

înțelepciune ce eū așū avē mai multū de

cātū toți viețuitorī, ci ca să se arēte re-

gelui deslegarea, și " ca să cunōsci cugetările

ānimei tale.

Tu, rege, priviāi, și ēccē, unū chipū mare; 31

mare fōrte era acēlū chipū, și strălucirea

lui mārētā; elū sta înaintea ta, și forma

lui era înspāimēntātore. " De aurū curatū 32

era capulū acēlui chipū, peptulū și braȃele

• 2 Reg. 10. 27.
Ezra 6. 11.
Cap. 3. 29.
f Cap. 5. 16.
g Est. 4. 11.
h Vers. 28.

Cap. 5. 11.
i Mat. 18. 19.
j Num. 13. 6.
k Iov 35. 15. 16.
l Ps. 113. 2. &
115. 18.

i Ier. 39. 19.
m 1 Cron. 29. 30.
Est. 1. 13.
Cap. 7. 25. &
11. 6.

n Iov 12. 18.
Ps. 75. 6. 7.
Ier. 27. 5.
Cap. 4. 17.
o Iac. 1. 5.

p Iov 12. 22.
Ps. 25. 14.
Vers. 28. 29.
q Ps. 139. 11. 12.
Ebr. 4. 15.

r Cap. 5. 11. 14.
Iac. 1. 17.
s Vers. 18.
t Fac. 40. 8. &
41. 16.

Vers. 18. 47.
Amos 4. 13.
u Fac. 43. 1.
v Vers. 22. & 28.
z Așa. Fac. 41.

16.
Fapt. 3. 12.
y Vers. 47.
z Veți vers. 38,
etc.

lui de argintū, *erū* pântecelē și cōpsele sale
 33 de aramă: Fluerele lui de ferū, piciorēle lui
 34 parte de ferū și parte de lutū. Tu 'lū pri-
 viai, până ce ruptu-s'a *de sine*, *erū* " nu de
 mână *de omū*, o pētră, care a lovitū chipulū
 preste piciorēle sale cele de ferū și de lutū,
 35 și le-a sfărāmatū. Atuncea ferulū, lutulū,
 arama, argintulū și aurulū s'aū sdrumicatū
 la unū locū, și s'aū făcutū *ca plēva* din ariā
 în timpulū verei; și vēntulū le-a spulberatū,
 așa că nu s'a aflatū *urma* lorū; *erū* pētră,
 ce a lovitū chipulū, *se făcu* munte mare, *și*
 36 implu totū pāmēntulū. Acesta *este* visulū;
 și spune-vomū regelūi deslegarea.
 37 Tu, rege, *esci* regele regilorū; *și* căci
 Dumneḡeulū ceriulū datu-ți-a regatū, putere,
 38 tăriā și mārīre. *Și din* totū loculū, unde
 locuescū fiī omenilorū, fērele cāmpulū și
 pāsērele ceriulū, datu-le-a în mână ta, și
 te-a aședatū domnū preste tōte acestea.
 39 Tu *esci* capulū celū de aurū. Și după tine
 se va rēdica *unū* altū regatū *mai* pe josū
 decâtū alū teū, și unū altū, alū treilea reg-
 40 atū, de aramă, care va domni preste totū
 pāmēntulū. Și *alū* patrūlea regatū va fi
 tare ca ferulū; ca ferulū care sfārāmā și
 mārūntesce tōte; adecā ca ferulū ce sdru-
 micā tōte, *asa* va sfārāma elū pre tōte a-
 41 cesteā, și *le* va sdrumica. *Erū* că ai vē-
 ḡutū " piciorēle și degetele parte de lutū de
 olariū și parte de ferū, *acēsta însemnā*, că
 regatulū va fi împārțitū; darā va rēmānē
ce-va într'insulū din puterea ferulū; cumū
 ai vēḡutū ferulū amestecatū cu lutū de ola-
 42 riū. Și cumū degetele piciorēlorū *eraū* parte
 de ferū și parte de lutū, *asa* și regatulū va
 43 fi în parte tare și în parte fragedū. Și cumū
 ai vēḡutū ferulū amestecatū cu lutū de ola-
 riū, *asa* se vorū amesteca cu seminția ome-
 nilorū; darā nu se vorū lipi unulū de altulū,
 cumū ferulū nu se amestecā cu lutulū. Și în
 44 dīlele regilorū acestora va rēdica " Dum-
 neḡeulū ceriulū unū regatū, *care* în eternū
 nu se va nimici; și domnia *de la acesta* nu
 va trece la altū poporū; *elū* va sfārāma și
 va nimici tōte acele regate, darā elū va rē-
 45 mānē în eternū. *Erū* că ai vēḡutū, că din
 munte s'a ruptū o pētră *de sine*, fără mână
de omū, și a sfārāmatū ferulū, arama, lu-
 tulū, argintulū și aurulū;

Prin *acēsta* Dumneḡeulū celū mare face
 cunoscutū regelūi ceea ce are să fie după
 acestea; și adevērū *este* visulū, și sigurā des-
 legarea lui.

Atuncea regele Nebucodonosorū a că- 46
 ḡutū pe fața sa, și s'a închinatū lui Da-
 nielū, și a ordinarū, să i se aducā sacri-
 47 ficii și *tāmāiārī* bine-mirositōre. Și regele
 luāndū cuvēntulū, *dis'a* cătrā Danielū: Cu
 adevēratū, Dumneḡeulū vostru *este* Dum-
 neḡeū alū ḡeilorū, și Domnulū regilorū, care
 'descopere taīnele; fiindū-cā ai pututū să
 descoperi taīna acēsta.

Atuncea regele a mārītū pre Danielū, 48
 " i-a datū mari *și* multe daruri, și l'a pusū gu-
 vernatorū preste tōtā provincia Babilonulū,
 și *capulū* președințilorū celorū preste toți
 49 înțelepții Babilonulū. Și a cerutū Danielū
 de la rege, *și* a pusū pre Ṣadracū, Meșacū,
 și Abedū-Nego preste trebele provinciei Ba-
 bilonulū; *erū* Danielū *ședea* în pōrta regelūi.

*Ṣadracū, Meșacū și Abedū-Nego nevoindū a se în-
 china chipulū de aurū, sūnt aruncați în cupto-
 rulū de focū, unde sūnt păstrați în viețā într'unū
 chipū minunatū.*

REGELE Nebucodonosorū făcut'a unū 3
 chipū de aurū; înālțimea lui *era* de
 șese-deci de coți, și lățimea lui de șese coți;
 l'a înālțatū în cāmpia Dura, în provincia
 Babilonulū.

Și a trāmesū regele Nebucodonosorū să 2
 adune pre satrapī, direḡetōrī, guvernatorī,
 judecatorī, tāsaurarī, consiliari, legiuitōrī,
 și pre toți mai marii provinciilorū, să viā
 la sântirea chipulū, pre care-lū înālțase re-
 gele Nebucodonosorū. Deci satrapīi, dire- 3
 ḡetōrīi, guvernatorīi, judecatorīi, tēsaurari,
 consiliariū, legiuitōrīi și toți mai marii pro-
 vinciilorū s'aū adunatū la sântirea chipulū,
 pre care-lū înālțase regele Nebucodonosorū;
 și aū statū înaintea chipulū, pre care-lū
 înālțase Nebucodonosorū.

Și crāiniculū striga cu tāriā: "Popōrelorū, 4
 națiunilorū, și limbelorū! vi se ordinēzā:
 Cândū veți aūdi sunetulū trimbiței, alū naiū- 5
 lui, alū citarei, alū alautei și alū psalterei,
 alū simfoniei și a ori-ce feliū de musicā,
 să cădeți, și să vē închinați chipulū de
 aurū, pre care l'a înālțatū regele Nebuco-
 donosorū; Și celū ce nu va cădē, și nu i 6
 se va închina, va fi în aceeași orā *arun-*
 catū în cuptorulū ce arde cu focū. De a- 7
 ceeā, cumū aūḡirā tōte popōrele sunetulū
 trimbiței, alū naiulū, alū citarei, alū alautei,
 alū psalterei și a totū feliulū de mu-
 sicā, căḡēndū tōte popōrele, națiunile și lim-
 bele, se închinārā chipulū de aurū, pre
 care-lū înālțase regele Nebucodonosorū.

a Cap. 8. 25.
 Zech. 4. 6.
 2 Cor. 5. 1.
 Ebr. 9. 24.
 b Ps. 1. 4.
 Osea 13. 3.
 c Ps. 37. 10, 36.

d Isa. 2. 2, 3.
 e Ps. 80. 9.
 f Ezra 7. 12.
 Isa. 47. 5.
 Ier. 27. 6, 7.
 Ezech. 26. 7.
 Osea 8. 10.

g Ezra 1. 2.
 h Cap. 4. 21, 22.
 Ier. 27. 6.
 i Vers. 23.
 j Cap. 5. 28, 31.
 k Vers. 32.
 l Cap. 7. 7, 23.

m Vers. 33.
 n Vers. 28.
 o Cap. 4. 3, 34.
 p 6. 26. & 7.
 14, 27.
 Mio. 4. 7.

Luc. 1. 32, 33.
 p Ps. 2. 9.
 Isa. 60. 12.
 1 Cor. 15. 24.
 q Isa. 23. 16.
 Vers. 35.

r Veḡi Fapt. 10.
 25. & 14. 12.
 s 23. 6.
 t Ezra 6. 10.
 u Vers. 28.
 v Vers. 6.

w Cap. 4. 9. &
 5. 11.
 x Cap. 3. 12.
 y Est. 2. 19, 21.
 z 3. 2.
 —

Capitul 3.
 a Cap. 4. 1. & 6.
 25.
 b Ier. 29. 22.
 Apoc. 13. 15.

- 8 Intre acestea ^a apropiatu-s'au ore-cari
9 Chaldei, și au përitu pre Iudei; Spunëndu
și dicëndu regelui Nebucodonosorü: ^a Rege,
10 în eternü sä trãesci! Tu, rege, dat'ai ordi-
nũ, ca totu omulũ ce va aũdi sunetulũ
trĩmbitei, alũ naiului, alũ citarei, alũ alau-
tei, alũ psalterei și alũ simfoniei, și a totũ
felulũ de musicã, sä cadã, și sä se închine
11 chipului de aurũ; Și cã pre celũ ce nu
va cadẽ și nu i se va închina, sä se arunce
12 în cuptorulũ ce arde cu focũ. ^a Sũnt cãți-va
bãrbați Iudei, pre cari tu i-ai pusũ preste
trebele provinciei Babilonului: Šadracũ, Me-
șacũ și Abedũ-Nego; acesti ómenĩ, rege, n'au
fĩnutũ sãmã de tine; pre ñeii tei nu ser-
vescũ, și chipului de aurũ, pre care l'ai
ĩnãlțatũ, nu se închinã.
- 13 Atuncea Nebucodonosorũ cu mãniã și
urgĩã a ordinatũ sä aducã pre Šadracũ, Me-
șacũ și Abedũ-Nego. Și au adusũ pre óme-
nii acestia înainte regelui. Și Nebucodo-
nosorũ luãndũ cuvẽntulũ a ñisũ cãtrã d'ĩn-
14 șii: Aũ dorã cu adevãratũ, Šadrace, Meșace
și Abedũ-Nego, pre ñeii mei nu serviți, și
chipului de aurũ, pre care l'amũ inãlțatũ,
15 nu vẽ închinați? Acumũ deci de sũnteți
gata, cândũ veți aũdi sunetulũ trĩmbitei, alũ
naiului, alũ citarei, alũ alautei, alũ psalte-
rei, alũ simfoniei și a totũ felulũ de mu-
sicã, a cadẽ, și a vẽ închina chipului, pre
care l'amũ fãcutũ, ^b bine; ẽrũ de nu vẽ
veți închina, veți fi aruncați în aceeași
orã în cuptorulũ ce arde cu focũ; ^c și cine este
ñeulũ, care vẽ va scãpa din mãnele mele?
- 16 Šadracũ, Meșacũ și Abedũ-Nego respun-
dẽndũ, ñis'au regelui: Nebucodonosore, ^a noi
nu avemũ nevoiã sä-ți respondemũ asupra
17 acestui lucru. De este așa, Dumneñeulũ
nostru, pre care noi 'lũ servimũ, pôte sä ne
scape din cuptorulũ ce arde cu focũ; și
18 din mãna ta, rege, ne va scãpa. Și chiarũ
de nu, sciutũ sä-ți fie, rege, cã pre ñeii tei
nu-i vomũ servi, și chipului de aurũ, pre
care l'ai rãdicatũ, nu ne vomũ închina.
- 19 Atuncea Nebucodonosorũ s'a ĩmplutũ de
mãniã, și privirea feței lui s'a schimbatũ
asupra lui Šadracũ, Meșacũ și Abedũ-Nego;
și vorbindũ a ordinatũ sä ĩnferbinte cupto-
rulũ ĩnșeptitũ mai multũ decãtũ se obici-
20 nuia a se ĩnferbinta. Și a ordinatũ celorũ
mai puternici ai óstei sale, sä lege pre Ša-
dracũ, Meșacũ și Abedũ-Nego, și sä-i arunce
21 în cuptorulũ ce ardea cu focũ. Atuncea
bãrbații aceia furã legați cu mantiele lorũ,
pulpanele lorũ, legãturele lorũ de capũ și
cu cele-l-alte vestminte ale lorũ, și furã a-

runcați în cuptorulũ ce ardea cu focũ. Și 22
fĩndũ-cã ordinulũ regelui fusese aspru, și
cuptorulũ se ĩnferbintase fõrte, para focu-
lũ a omoritũ bãrbații aceia, cari rãdica-
serã pre Šadracũ, Meșacũ și Abedũ-Nego.
Èrũ acesti trei bãrbați, Šadracũ, Meșacũ și 23
Abedũ-Nego, aũ cãdutũ legați în meñilo-
culũ cuptorului ce ardea cu focũ.

Atuncea regele Nebucodonosorũ s'a mi- 24
nuntũ; și sculãndu-se cu grabã, a vorbitũ,
și a ñisũ cãtrã consiliarii sei: Aũ n'amũ
aruncatũ în focũ numai trei bãrbați legați?
Èrũ ei aũ respunsũ, și aũ ñisũ regelui: A-
devãratũ, rege! Și elũ respondẽndũ, a ñisũ: 25
Èccẽ, eũ vẽdũ patru bãrbați deslegați, ^a pre-
ãmbãlãndu-se în meñiloculũ focului, și nu aũ
nici o vãtãmare; și privirea celui de alũ
patrulea este ca a ^b unui fiũ de Dumneñeũ.

Atuncea apropiãndu-se Nebucodonosorũ 26
de gura cuptorului ce ardea cu focũ, a vor-
bitũ, și a ñisũ: Šadrace, Meșace și Abedũ-
Nego, servii Dumneñeului celui Prẽ-ĩnaltũ,
eșii și veniți.

Atuncea Šadracũ, Meșacũ și Abedũ-Nego
aũ eșitũ din meñiloculũ focului. Și adu- 27
nãndu-se satrapii, diregëtorii, guvernãtorii, și
consiliarii regelui, aũ vẽdutũ pre bãrbații
acestia, ^a preste corpurile cãrora foculũ n'a-
vusesese nici o putere, și nici unũ pẽrũ din
capulũ lorũ nu se pãrlise, și mantiele lorũ
nu se schimbaserã, nici mirosũ de focũ nu
se prinsese de ei.

Atunci a vorbitũ Nebucodonosorũ, și a 28
ñisũ: Bine-cuvẽntatũ ^a ñe Dumneñeulũ lui Ša-
dracũ, alũ lui Meșacũ și alũ lui Abedũ-Nego,
care a trãmesũ pre ãngerulũ seũ, și a scãpatũ
pre servii sei, cari ^b sperãu în elũ, și n'au as-
cultatũ de cuvẽntulũ regelui, și și-au datũ
corpurile lorũ, spre a nu se servi nici a se
închina altui ñeũ, fãrã numai Dumneñeului
lorũ. ^c De aceea dau ordinũ, cã ori-ce po- 29
porũ, națiune și limbã, care va vorbi de
rẽũ de Dumneñeulũ lui Šadracũ, alũ lui Me-
șacũ și alũ lui Abedũ-Nego, sä se ^a facã bu-
cãți, și casele lorũ sä ajungã bãlegariũ; ^b cãci
altũ ñeũ nu este, care sä pótã scãpa astũ-
feliũ. Atuncea regele a inãlțatũ pre Ša- 30
dracũ, Meșacũ și Abedũ-Nego în provincia
Babilonului.

Visulũ lui Nebucodonosorũ desprẽ arborele celũ ma-
re, cu tãlcuirea și ĩndeplinirea sa.

NEBUCODONOSORũ, regele, ^a tuturorũ 4
popórelorũ, națiunilorũ și limbelorũ, cãte
locuescũ în totũ pãmẽntulũ: pacea sä se ĩm-
mulțescã voui. Plãcutu-mi-a a vẽ da în sci- 2

c Cap. 6. 12.
d Cap. 2. 4. &
5. 10. & 6. 6.
21.

e Cap. 2. 49.
f Pecum Esod.
52. 32.
Luc. 13. 9.

g Esod. 5. 2.
h Reg. 18. 35.
i Mat. 10. 15.
j Is. 43. 2.

j Iov 1. 6. & 38.
7.
Ps. 34. 7.

Vers. 28.
k Ebr. 11. 34.
l Ps. 34. 7. &

Ier. 17. 7.
Cap. 6. 22, 23.
m Cap. 6. 26.

n Cap. 2. 5.
o Cap. 6. 27.

Opulũ 4.
a Cap. 3. 4. &
6. 25.

re semnele și minunile ^b ce mi le-a făcut
3 Dumnezeul celū Pré-înalț. ^c Câtū *sunt* de
marī semnele lui! și câtū de puternice mi-
nunile lui! regatulū lui *este* ^d unū regatū e-
ternū, și domnia lui din generațiune în ge-
nerațiune.

4 Eū, Nebucodonosorū, fiindū liniscitū in
5 casa mea, și înflorindū in palatulū meū, Vē-
dūt-amū unū visū, care m'a infricoșatū, și
gândurile, *ce mi-au venitū* in patulū meū,
și visiunile capulū meū, ^f m'au turburatū.

6 De aceea dat'amū ordinū, să se aducă in-
aintea mea toți înțelepții Babilonului, ca
7 să-mi arete deslegarea visulū. ^g Atunci aū
întreatū magii, descântătorii, Chaldei și fer-
mecătorii; și li-amū spusū visulū, dară nu
8 mi-aū arătatū deslegarea lui. Dară in urmă
a intratū înaintea mea Danielū, ^h alū cărui
nume *este* Belteșazzarū, duple numele deū-
lui meū, ⁱ și in care *se află* spiritulū deilor
celorū sânti; și pus'amū înaintea lui visulū,
dicendū:

9 Belteșazzare, ^j mai marele magilorū, fi-
indū-că cunoscū, că spiritulū deilorū sânti
este in tine, și nici o taină ^k 'ți este pré grea,
spune-mi visiunile visulū meū, ce amū vē-
10 dūtū, și deslegarea lui. *Deci* visiunile ca-
pulū meū pe patulū meū așa *eraū*: priviamū,
și éccē, ^l unū arbore in međiloculū pămēn-
tului, și înălțimea lui *era* mare. Arborele
a crescutū, și s'a întăritū, și înălțimea lui
ajungea până la ceriū, și se vedea până la
12 marginile a totū pământulū. Frunțele sale
eraū frumoșe, și fructele sale mari, și într-
insulū *era de unde* să mânânce toți; ^m fērele
câmpulū se puneau la umbră supțū d'insulū,
și in ramurile sale locuia păsările ceriū-
lui, și din ele se hrănia totă carnea. Vē-
13 dūt'amū in visiunile capulū meū pe patulū
meū, și éccē, ⁿ unū veghiătorū și ^o unū sântū
14 se pogoria din ceriū; Și a strigatū cu tă-
riă, și astū-feliū vorbi: ^p Tăiați arborele, și
smulgeți ramurile sale; scuturați frunțele
lui, și rēsipiți fructele lui; ^q să fugă fērele
de supțū d'insulū și păsările de pe ramurile
15 lui; Dară tulpina cu rădēcinele ei să o lă-
sați in pământū, și să se lege cu lanțuri de
ferū și de aramă in érba cea verde a câm-
pulū; și să se adape din roūa ceriulū, și
partea lui să fie cu fērele in érba pămēn-
16 tulū; Ca ânima sa să se schimbe din ânimă
de omū, și să i se dee ânimă de fēră; și
17 șapte ^r timpuri să trecă preste d'insulū. A-
cēsta s'a rōnduit d'ordinulū deilorū ve-

ghiătorū, și hotărîrea *este* prin cuvēntulū sân-
tilorū; ^s ca să cunoscă viețuitorii, ^t că celū
Pré-înalț domnesce asupra regatelorū ôme-
nilorū, și că elū le dă aceluia, căruiā 'i place,
și pune preste d'insele pre celū mai josū
din ômenī. Acestū visū l'amū vēdūtū eū 18
Nebucodonosorū, regele; și tu, Belteșazzare,
spune deslegarea lui; ^u căci toți înțelepții
regatulū meū nu sūnt in stare să-mi arete
deslegarea; dară tu *esci* in stare; ^v căci spi-
ritulū deilorū sânti *este* in tine.

Atuncea Danielū, ^w a cărui nume *era* 19
Belteșazzarū, s'a îngrozitū camū o ôră, și
gândurile sale l'au turburatū. Regele luândū
cuvēntulū, ^x 'i dișe: Belteșazzare, să nu te
turbure visulū și deslegarea lui. Belteșazzarū
a răspunsū, și a dișū: Domnulū meū, ^y visulū
să fie asupra celorū ce te urēscū, și desle-
garea lui asupra neamicilorū tei! ^z Arborele 20
ce l'ai vēdūtū crescendū și întărindu-se, a
cărui înălțime ajungea până la ceriū, și se
vedea preste totū pământulū; Ale cărui 21
frunțe *eraū* frumoșe, ale cărui fructe *eraū*
mari, și in care *era de unde* să mânânce toți,
suptū care locuia fērele câmpulū, și pe
ramurile căruiā locuia păsările ceriulū:
^{aa} Tu, rege, *esci* arborele acesta, care ai cres- 22
cutū și te-ai întăritū; căci înălțimea ta s'a
înalțatū, și a ajunsū până la ceriū, ^{ab} și dom-
nia ta până la marginile pământului. ^{ac} Érū 23
că regele vēdū unū veghiătorū și unū sântū
pogorindū-se din ceriū, și dicendū: Tăiați
arborele, și-lū dērimați, și numai tulpina
cu rădēcinele sale să o lăsați in pământū,
dară să se lege cu lanțuri de ferū și de a-
ramă in érba cea verde a câmpulū; să se
adape din roūa ceriulū, ^{ad} și cu fērele câm-
pulū *se fie* partea sa, până ce vorū trece
preste d'insulū șapte timpuri; Acēsta *este* 24
deslegarea, o rege, și acēsta *este* hotărîrea
celui Pré-înalț, de ceea ce se va întâmpla
domnulū meū rege: Te vorū ^{ae} alunga d'între 25
ômenī, și cu fērele câmpulū va fi locuința
ta, și te vorū ^{af} hrăni cu érbă ca boii, și cu
roūa ceriulū te vorū adăpa; și șapte tim-
puri vorū trece preste tine, ^{ag} până ce vei cu-
nósce, că celū Pré-înalț domnesce preste
regatele ômenilorū, și că elū le ^{ah} dă aceluia
căruiā 'i place. Și că s'a ordonatū să se 26
lase tulpina cu rădēcinele arborelui: rega-
tulū teū érá-și 'ți se vada, după ce vei cu-
nósce, că ^{ai} ceriurile domnescū. De aceea, 27
rege, plēcă-ți sfatulū meū, și ^{aj} înlăturéză pē-
catele tale prin dreptate, și fără-de-legile

b Cap. 3. 26.
c Cap. 6. 27.
d Vers. 34.
e Cap. 2. 44. &
6. 26.
f Cap. 2. 28. 29.
g Cap. 2. 1.
h Cap. 2. 2.

i Isa. 63. 11.
j Vers. 18.
k Cap. 2. 11. &
5. 11, 14.
l Cap. 2. 48. &
5. 11.
m Exec. 31. 3,

n Vers. 20.
o Exec. 17. 23.
p 31. 6.
q Veđi Plān. 4.
r 20.
s Ps. 103. 20.
t Vers. 17, 23.

u Deut. 33. 2.
v Cap. 8. 13.
w Zach. 14. 5.
x Iuda 14.
y Mat. 8. 10.
z P. Exec. 31. 12.
aa Cap. 11. 13. &

ab 12. 7.
ac Ps. 9. 16.
ad Cap. 2. 21. &
5. 21.
ae Vers. 25, 32.
af Fac. 41. 8, 15.
ag Cap. 5. 8, 15.

ah Vers. 8.
ai Vers. 8.
aj Veđi 2 Sam. 18. 32.
ak Vers. 25, 32.
al Ier. 29. 7.
am Vers. 10, 11, 12.

an Cap. 2. 38.
ao Ier. 27. 6, 7, 8.
ap Vers. 13.
aq Cap. 5. 21.
ar Vers. 32.
as Cap. 5. 21, etc.

at Ps. 106. 20.
au Ps. 82. 15.
av Vers. 17, 32.
aw Ier. 27. 5.
ax Mat. 21. 25.
ay Luc. 16. 18, 21.
az 1 Pet. 4. 8.

- tale prin îndurare către cei saraci; ¹ p^ote
că acesta ²îi va ³prelungi prosperitatea.
- 28 T^ote acestea au venit asupra lui Ne-
29 bucodonosor^u, regele. La sfârșitul a două-
spre-zece luni, când^u se preâmb^la pe pala-
30 tul^u domnesc^u al^u Babilonului, ¹Regele vor-
bia și ²dicea: A^u nu este acesta Babilonul^u
cel^u mare, pre care eu l'am^u zidit^u, ca să
fie scaunul^u regatului^u, prin puterea mea cea
31 mare, și spre on^orea mărireⁱ mele? "Cuv^{en}-
tul^u era încă în gura regelui, și căd^u "o v^oce
din ceri^u, ¹dic^{en}d^u: Ți se dă în scire, rege
Nebucodonosor^u, că regatul^u s'a depărtat^u de
32 la tine; ²Te vor^u alunga d'între om^{en}i, și
cu f^{er}eale câmpului va fi locuința ta; cu
erbă ca boii te vor^u hrăni, și șapte timpuri
vor^u trece preste tine; până ce vei cun^oște că
cel^u Pré-înalt^u domnesce preste regatele om^{en}-
ilor^u, și că el^u le dă aceluia, căruia ¹i place.
- 33 Și chiar^u în aceeași oră s'a împlinit^u cu-
v^{en}tul^u asupra lui Nebucodonosor^u: fu a-
lungat^u d'între om^{en}i, mănă erbă ca boii,
și din roa ceriului se adăpă corpul^u se^u,
până ce peri^u i-au crescut^u, ca ¹pen^{er}e de vul-
tur^u, și ²âng^hiele lui, ca ³ghia^{re}le păs^{er}ilor^u.
- 34 Și ¹la sfârșitul^u zilelor^u eu Nebucodono-
sor^u am^u rădicat^u ochii^u mei către ceri^u, și
mintea mea s'a întors^u în mine; am^u bine-
cuv^{en}tat^u pre cel^u Pré-înalt^u, am^u lădat^u
și am^u mărit^u pre cel^u ²ce în etern^u trăs^{er}-
ce, a căruⁱ domniă este ³o domniă eternă, și
al^u căruⁱ regat^u este din generațiune în ge-
35 nerațiune; Și ¹toți locuitorii pământului în-
tru nimica se socotesc^u; și ²dupre voința sa
face t^ote, atătu^u în oștirile ceriului cât^u și cu
locuitorii pământului; și ³nu este cine să o-
36 pr^{er}escă mâna sa, se^u să-i ¹dică: "Ce faci? În
acel^u timp^u mintea mea s'a re'ntors^u în mi-
ne; și ²spre mărirea regatului^u me^u mi s'a
dat^u ³eră-și strălucirea mea și măreția mea;
consiliarii^u mei și cei mai mari ai mei ¹din
nou^u m'au căutat^u, m'au pus^u în regatul^u
me^u, și ²mi s'a adaos^u o mărire și mai mare.
- 37 Și acum^u eu, Nebucodonosor^u, laud^u
și pré-înalt^u și măresc^u pre Regele ceri-
lui; ¹ale căruⁱ fapte t^ote s^{un}t adev^{er}u, și a-
le căruⁱ căi s^{un}t cele adev^{er}ate; ²și care
pre cei ce âmb^lă în mândriă ³î umilesce.

Osp^{er}ul^u lui Belșazzar^u; scrierea pe p^{ar}ete, și tân-
guirea sa prin Daniel^u.

5 REGELE Belșazzar^u ¹a făcut^u un^u osp^{er}u
mare mai marilor^u se^u, o mie, și bea
2 vin^u cu acest^u o mie. Și în cheful^u vinului

a ordinar^u Belșazzar^u să se aducă vasele
cele de aur^u și de argint^u, pre ²cari Nebu-
codonosor^u, părintele se^u, le aduses^u din
templul^u din Ierusalim^u, ca să be^u cu d'in-
sele regele și mai marii se^u, femeele sale și
concubinele sale. Decⁱ s'au adus^u vasele 3
de aur^u, cari se aduses^u din templul^u ca-
seⁱ Dumne^udeului^u din Ierusalim^u; și be^u cu
d'insele regele și mai marii se^u, femeele sale
și concubinele sale. Be^u vin^u, și ¹lădară 4
pre ²dei lor^u de aur^u și de argint^u, de
aramă, de fer^u, de lemn^u și de p^{er}ă.

¹În aceeași oră au eșit^u degete de mână 5
de om^u, și au scris^u în fața policandru^u
pe tencu^{er}la zidului palatului regelui; și re-
gele vedea partea a^{er}ea a mânei care scrie-
a. Atuncea fața regelui s'a schimbat^u, și 6
gândurile ¹întru atăta i s'au turburat^u, în
cât^u închieturele c^opselor^u sale se desfă-
cea^u, și ²genunchiele sale se lovia^u unul^u de
altul^u. Și ¹a strigat^u regele cu tăria, ca să 7
aducă pre ²magi, pre Chaldei și pre descân-
tători. Și regele luând^u cuv^{en}tul^u, a ³dis^u
cătră înțelepții Babilonului: Cine va ceti scri-
s^orea ac^{er}sta, și-mi va ar^{er}ta deslegarea ei,
acela va fi îmbrăcat^u cu purpură, și lanț^u
de aur^u se va pune pe grumazul^u se^u, ¹și ca 8
al^u treilea va domni în regat^u. Atunci au
înatră toți înțelepții regelui; ²dară nu pu-
tură să cetescă scriș^orea, nici să arete re-
gelui deslegarea ei. Și regele Belșazzar^u 9
s'a ¹turburat^u f^orte, și fața i s'a schimbat^u,
și mai marii se^u au încremenit^u.

Și la răcnitele regelui și a mai marilor^u 10
se^u a întrat^u regina în casa osp^{er}ului; și lu-
ând^u cuv^{en}tul^u regina, a ³dis^u: ¹Rege, să trăs-
esci în etern^u! să nu se turbure gândurile
tale, și fața ta să nu se schimbe. ²Este un^u 11
om^u în regatul^u te^u, în care este spiritul^u
deiilor^u sânti; și în zilele părintelui te^u gă-
sit^u-s'a în el^u lumină, pricepere și înțep-
ciune, ca înțelepciunea deiilor^u; acela pre
care regele Nebucodonosor^u, părintele te^u,
regele, ¹dic^u, părintele te^u, l'a pus^u ²mai
mare preste magi, descântători, Chaldei și făr-
măcători. ³Căci un^u spirit^u ales^u, cunoscⁱⁿță 12
și pricepere în tâlcuirea visurilor^u, în spu-
nerea celor^u ascunse și în deslegarea noduri-
lor^u, este în acel^u Daniel^u, pre ¹care regele
l'a numit^u Belșazzar^u: acum^u decⁱ să se
chiăme Daniel^u, și-ți va ar^{er}ta deslegarea.

Atuncea Daniel^u fu dus^u înaintea re- 13
gelui. Și regele luând^u cuv^{en}tul^u, a ³dis^u
cătră Daniel^u: A^u tu ești acel^u Daniel^u, d'in-

f Ps. 41. 1. etc.
k 1 Reg. 31. 29.
l Prov. 16. 18.
m Cap. 5. 20.
n Cap. 5. 5.
o Luc. 19. 20.
p Vers. 24.

o Vers. 25.
p Vers. 26.
q Cap. 12. 7.
r Apoc. 4. 10.
s Ps. 10. 16.
t Cap. 2. 44. &
7. 14.

Mic. 4. 7.
Luc. 1. 33.
u Isa. 40. 15. 17.
v Ps. 115. 3. &
135. 6.
w Iov 34. 29.
x Iov 9. 13.

Isa. 45. 9.
Rom. 9. 20.
y Vers. 26.
z Iov 42. 12.
a Prov. 22. 4.
b Mat. 6. 33.
c Ps. 33. 4.

Apoc. 15. 3. &
16. 7.
d Esod. 18. 11.
e Cap. 5. 20.
f Caput 5.
g Est. 1. 5.

b Cap. 1. 2.
c Ier. 52. 19.
d Apoc. 9. 20.
e Cap. 4. 31.
f Cap. 2. 10.
g Cap. 2. 3. &
4. 6.

g Isa. 47. 13.
h Cap. 6. 2.
i Cap. 2. 27. &
4. 7.
j Cap. 2. 1.
k Cap. 2. 4. &

l 3. 9.
m Cap. 2. 48. &
4. 8, 9, 18.
n Cap. 4. 9.
o Cap. 6. 3.
p Cap. 1. 7.

- tre fiii celoră aduși prinși din Iuda, pre cari i-a adusă din Iudea regele, părintele meu?
- 14 Audī'tamă de tine, că ^pspiritulū deilorū *este* în tine, și că s'a găsitū în tine lumină, pri-
cepere și înțelepciune alēsă. Și acumū fost-
aū duși înaintea mea ^aînțelepții și descân-
tătorii, ca să cetescă scrisórea ácēsta, și
să-mi arete deslegarea ei; dară n'aū pututū
16 să arete deslegarea lucrului. Și eū amū
auditū de tine, că poți să tălcuesci și să
deslegi nodurile; ^rși acumū, de poți să ce-
tesci scrisórea, și să-mi areți deslegarea ei,
cu purpură vei fi îmbrăcatū, și lanțū de aurū
se va pune pe grumazulū teū, și ca alū treile-
lea vei domni în regatū.
- 17 Atunci a respunsū Danielū, și a dīsū în-
aintea regelū: Darurile tale rămānă-ți, și
dă altuia resplătirile tale; dară eū voiū ceti
regelū scrisórea, și-i voiū arēta deslegarea.
- 18 Tu, rege! ^aDumneđeulū celū Pré-înaltū a datū
lui Nebucodonosorū, părintele teū, regatū,
19 mărime, mărire și onóre; ^{și} de mărimea,
ce i-a datū, ^ttóte popóarele, națiunile și lim-
bele tremuraū și se înfricoșau înaintea lui;
pre cine voia, omoria; și pre cine voia, lăsa
să trăescă; și pre cine voia, înălța; și pre
20 cine voia, umilia. ^aDară cândū ānima lui s'a
înălțatū, și spiritulū seū s'a împetritū în
māndriā, și aruncatū din tronulū seū de
rege, și mārirea sa se depărtā de la d'ins-
21 sulū. Și fu ^aalungatū d'între fiii ómenilorū,
și ānima lui se făcu ca a férelorū, și lo-
cuinta lui *era* cu asinii sēlbatici; cu érbă
se hrānia, ca boii, și corpulū seū se adāpā
din roāa ceriului, ^apānā ce a cunoscutū, că
Dumneđeulū celū Pré-înaltū domnesce preste
regatele ómenilorū, și pune preste d'insele
22 pre cine voiesce. Érū tu, fiulū seū, Belșaz-
zarū, ^anu ți-ai umilitū ānima ta, de și cu-
nósceai tóte acestea; ^aDară te-ai rēdicatū a-
supra Domnului ceriului; și vasele casei sale
s'aū adusū înaintea ta, și ați bēutū vinū cu
d'insele, tu și mai marii tei, femeele tale și
concubinele tale, și ai lādatū pre deii cei
de argintū și de aurū, de aramā, de ferū,
de lemnū și de pétrā, ^acari nici nu vėdū,
nici nu audū, nici nu înțelegū; érū pre Dum-
neđeū, în māna căruiā *este* suflarea ta, ^bși în
puterea lui tóte căile tale, nu l'ai mārītū.
- 24 De aceea s'a trāmesū de d'insulū *acēstā* parte
de mână, și s'a scrisū scrisórea ácēsta.
- 25 Și *acēsta este* scrisórea, care s'a scrisū:
Mene, (*numeratū*), Mene, Tekelū (*cumpēnitū*),
26 Ufarsinī (*pārți*). Acēsta *este* deslegarea lu-
crului: Mene: a numeratū Dumneđeū re-

gatulū teū, și i-a pusū sfārșitū; Tekelū: 27
^aesci cumpēnitū în cumpēnā, și aflatū pré u-
sorū; Peresū: s'a despărțitū regatulū teū, și 28
s'a datū ^aMeđilorū și ^aPerșilorū.

Atuncea a ordinatū Balșazzarū, și aū 29
îmbrăcatū pre Danielū cu purpură, și aū
pusū lanțū de aurū pe grumazulū seū, și
prochiāmatu-s'a, ^acă elū va domni alū treilea
în regatū.

^aÎn aceeași nópte fu ucisū Belșazzarū, 30
regele Chaldeilorū.

^aȘi Dariū, Medulū, a luatū regatulū, *fi-* 31
indū ca de șese-đeci și dūoi de ani.

*Conjurarea președinșilor și a mai marilorū asu-
pra lui Danielū, care este aruncatū într'o pesceră
de lei, și păstratū în viēșă într'unū chipū minunatū.*

PLĂCUT'A lui Dariū să pună ^apreste re- 6
gatū o sută dūoē-đeci de satrapī, ca să
fie preste totū regatulū. Și preste ei trei 2
guvernători (d'între cari unulū *era* Danielū),
ca să se dee sēmā acestorū satrapī, ca să
nu se facā nici o pagubā regelū. Atuncea 3
Danielū întrecu pre guvernători și pre sa-
trapī; ^bcăci într'insulū *era* unū spiritū alesū;
și regele cugetā să-lū punā preste totū re-
gatulū.

^aAtuncea guvernătorii și satrapīi căutarā 4
să afle ce-va asupra lui Danielū privitorū la
lucrurile regatulū; dară nu puturā afla ni-
micū, nici unū greșū; căci *era* credinciosū,
și nu se afla în elū nici vinā, nici greșū.
Atunci aū dīsū ómenii acestia: Nu vomū a- 5
fla nimicū asupra acestui Danielū, afarā dórā
de nu vomū afla *ce-va* asuprā-i fața cu le-
gea Dumneđeului seū.

Atuncea guvernătorii și satrapīi acestia 6
se adunarā la rege, și vorbirā așa cătrā elū:
^aRege Dariū, în eternū să trăesci! Toți gu- 7
vernătorii regatulū, diregătorii și satrapīi,
consiliarii și mai marii s'aū sfātuitū, să a-
șeđe o lege domnescā, și să dee o asprā o-
prire, că ori-cine va face rugăciune vre-u-
nui đeu seū unui omū pānā în trei-đeci de
zile, fără decâtū numai ție, rege, acela să
se arunce în grópa leilorū. Și acumū, rege, 8
pune oprire, și iscālesce scrisórea *acēsta*, ca
să nu se schimbe, duple ^alegea Međilorū și
a Perșilorū, care nu se póte desființa. Decī 9
regele Dariū a iscālītū scrisórea și oprirea.

Și Danielū, cumū a cunoscutū că s'a is- 10
cālītū scrisórea, a intratū în casa sa; și fe-
restrele cămārei sale din partea ^acātrā Ie-
rusalimū deschise fiindū, ingenunchiā pe
genunchiele sale ^ade trei ori pe đī, rugān-

p Vers. 11, 12.
q Vers. 7, 8.
r Vers. 7.
s Cap. 2, 37, 38.
t 4. 17, 22, 25.
u Ier. 37, 7.

Cap. 3. 4.
u Cap. 4. 30, 37.
v Cap. 4. 32, etc.
w Cap. 4. 17, 25.
y 2 Cron. 33. 21.
z 36. 12.

z Vers. 3, 4.
a Ps. 115. 5, 6.
b Ier. 10. 23.
c Iov. 31. 6.
Pa. 62. 2.
Ier. 6. 30.

d Isa. 21. 2.
Vers. 31.
Cap. 9. 1.
e Cap. 6. 28.
f Vers. 7.
g Ier. 51. 31, 39,

57.
h Cap. 9. 1.
—
Capitulū 6.
a Est. 1. 1.

b Cap. 5. 12.
c Eccl. 4. 4.
d Neem. 2. 3.
Vers. 21.
Cap. 2. 4.
e Est. 1. 19. & 8.

8.
Vers. 12, 15.
f 1 Reg. 8. 44,
48,
Ps. 5. 7.

Iona 2. 4.
g Ps. 55. 17.
Fapt. 2. 1, 2,
15. & 3. 1. &
10. 9.

du-se și mulțumindu Dumneșului său, cum făcea mai 'nainte.

- 11 Atunci ômenii aceia se adunară, aflară pre Danielū făcându rugăciune și cereri
 12 Dumneșului său. ^a Atuncea se apropiară, și vorbiră înaintea regelui de oprirea lui, *dicându*: Aū n'ai iscălitū o oprire, ca totū omulū, care arū face *rugăciune* vre-unui deū său unui omū până în trei-deci de zile, fără decâtū numai ție, rege, să se arunce în grôpa leilorū! Regele răspundēdu, *disē*: Adevēratū *este* cuvēntulū, ⁱ duple legea Meșilorū și a
 13 Perșilorū, care nu se pôte desființa Atunci aū răspunsū, și aū *disū* regelui: Danielū, ^j celū din fiil celorū aduși prinși din Iuda, ^k n'a ținutū nici o sēmă de tine, rege, nici de oprirea ce tu ai iscălitū, ci-și face rugăciunea sa de trei ori pe zi.
 14 Atuncea regele, cumū auđi *aceste* cuvinte, ^l s'a supēratū fôrte pre sine însu-și, și-și îndrepta gândulū la Danielū, ca să-lū scape; și până la apusul sôrelui stărui să-lū scape.
 15 Atunci ômenii acestia se adunară la rege, și vorbiră regelui: Scii, rege, că ^m legea Meșilorū și a Perșilorū *este*, că nici o oprire său lege, ce o face regele, nu se pôte desființa?
 16 Atuncea regele a ordinarū, și aū dusū pre Danielū, și l'aū aruncatū în grôpa leilorū. *Erū* regele a vorbitū, și a *disū* lui Danielū: Dumneșulū teū, pre care tu necurmatū 'lū
 17 servesci, acela te va scăpa. ⁿ Și s'a adusū o pētră, și s'a pusū pe gura gropēi; ^o și regele a sigilat'o cu însu-și sigilulū său și cu sigilulū fruntașilorū sei, ca să nu se schimbe
 18 nimicū în privința lui Danielū. Atuncea regele s'a dusū la palatulū său, și a petrecutū nôptea în ajunū, și nu i s'a adusū nici o concubină: ^p și somnulū său a fugitū de la d'insulū.
 19 *Erū* regele s'a sculatū în diarea demănețēi, și s'a dusū în grabă la grôpa leilorū.
 20 Și cândū a sositū la grôpă, a strigatū cu vóce plângētóre pre Danielū; ^q și regele luândū cuvēntulū, a *disū* lui Danielū: Daniele, servulū Dumneșului celui viū! ^r Dumneșulū teū, pre care tu necurmatū 'lū servesci, put'a ôre să te scape de lei? Atunci a vorbitū Danielū cătră rege: ^s Rege, în eternū să trăsesci! ^t Dumneșulū meū a trăsēsū pre ângerulū său, și a ^u astupatū gura leilorū, încâtū nu m'aū vêtămatū; căci în mine s'a aflatū înaintea lui revinovățiă; și chiarū înaintea ta, o rege, n'amū făcutū nici unū
 23 greșū. Atuncea regele s'a bucuratū fôrte de elū, și a ordinarū să scôtă pre Danielū

din grôpă. Decī Danielū fu scosū din grôpă, și nici o vêtămăre nu s'a aflatū în elū, ^v pentru că avea credința în Dumneșulū său.

Atuncea regele a ordinarū, ^w și aū adusū 24 pre ômenii aceia, cari pēriseră pre Danielū, și i-aū aruncatū în grôpa leilorū, pre d'insii, pre ^x copiii lorū și pre femeele lorū; și mai 'nainte de a ajunge ei la fundulū gropēi, leiū i-aū apucatū, și li-aū mēnunțitū tôte ôsele lorū.

^y Atunci a scrisū regele Dariū cătră tôte 25 popôrele, națiunile și limbele, ce locuiaū preste totū pământulū: Pacea să se immulțescă voui: ^z Se dă ordinū de la mine, ca în 26 tótă întinderea regatului meū ^{aa} să tremure ômenii și să se tēmă de Dumneșulū lui Danielū; ^{ab} căci elū este Dumneșulū celui viū, și ^{ac} numai elū trăscesc în eternū; regatulū său nu se va ^{ad} sfărâma, și domnia lui ^{ae} va fi până la sfârșitū. Elū scapă și mēntue, 27 ^{af} și face semne și minuni în ceriū și pe pământū, elū care a scăpatū pre Danielū din puterea leilorū.

Așa a prosperatū Danielū în domnia lui 28 Dariū ^{ag} și în domnia lui ^{ah} Cirū, Persulū.

Visiune simbolică de cele patru fēre și de judecata lorū.

IN anulū ântēiū alū lui Belșazzarū, regele 7 Babilonului, ^{ai} avut'a Danielū unū visū și ^{aj} visiuni ale capului său pe patulū său; și a scrisū visulū, și a istorisitū lucrurile cele mai însemnate.

Danielū a vorbitū, și a *disū*: Priviamū 2 în visiunea mea de nôpte, și ^{ak} ecce, cele patru vânturi ale ceriului aū năvălitū ^{al} asupra mărei celei mari; ^{am} Și patru fēre mari, deosebite una de alta, ^{an} s'aū suitū din mare. Cea d'ântēia ^{ao} era ^{ap} ca unū leū, și avea aripī de vulturū; ^{aq} o priviamū, până ce i s'aū smalsū aripele; și sculându-se de la pământū, a statū pe piciorē, ca unū omū, și i s'a datū ^{ar} ânimă de omū. ^{as} Și ^{at} ecce, ^{au} apoi a dūoa fēră, asemenea unū ursū, care s'a sculatū pe o ^{av} cōstă, și ^{aw} avea trei cōste în gura sa între dinții sei; și așa i se ^{ax} dicea: Scōlă-te, māmăncă cārnuri multe. După acēsta ^{ay} priviamū, și ^{az} ecce alta, ca unū pardosū, avēndū pe ^{ba} spetele sale patru aripī de pasere; și fēra ^{bb} avea și ^{bc} patru capete; și i se dădu domnia. După aceea ^{bd} priviamū în visiunile de nôpte, 7 și ^{be} ecce, ^{bf} o a patra fēră înspăimēntătóre, groznică și tare fôrte; și avea dinți mari de ferū; ^{bg} mânca și sdrumica, și ^{bh} rămășița o călca

^a Cap. 3. 8.
ⁱ Vers. 8.
^j Cap. 1. 6. &
 5. 13.
^k Cap. 3. 12.
^l Așa Marc. 6.
 26.

^m Vers. 8.
ⁿ Plân. 3. 53.
^o Așa Mat. 27.
 66.
^p Cap. 2. 1.
^q Cap. 3. 15.
^r Cap. 2. 4.

^s Cap. 3. 28.
^t Ebr. 11. 33.
^u Ebr. 11. 33.
^v Deut. 19. 19.
^w Est. 9. 10.
^x Veđi Deut. 24.

16.
^y Reg. 14. 6.
^z Cap. 4. 1.
^{aa} Cap. 3. 29.
^{ab} Ps 89. 1.
^{ac} Cap 4. 34.

^{ad} Cap. 2. 44. &
 4. 3. 34. & 7.
 14, 27.
^{ae} Luc. 1. 83.
^{af} Cap. 4. 3.
^{ag} Cap. 1. 21.

^{ah} Ezra 1. 1, 2.
 —
^{ai} Capulū 7.
^{aj} Num 12. 6.
^{ak} Amos 3. 7.

^{al} Cap. 2. 28.
^{am} Apoc. 18. 1.
^{an} Deut 28. 49.
^{ao} Sam. 1. 23.
^{ap} Ier 4. 7, 13.
^{aq} & 48 40.

^{ar} Esac. 17. 8.
^{as} Hab. 1. 8.
^{at} Cap. 2. 39.
^{au} Cap. 8. 8, 22.
^{av} Cap. 2. 40.
^{aw} Vers. 19. 23.

în picioréle sale; și acésta *era* deosebită de
tôte férele cele de d'inaintea ei; și avea
8 *dece* córne. Priviamú córnelé, și éccé, 'unú
altú cornú micú a éșitú dintr'insele, de d'in-
aintea căruia trei din córnelé cele d'ântéi
se smulseră; și éccé, în cornulú acestu *erau*
ochi ca ochii 'de omú, și gură, care vorbia
lucruri sumețe.

9 'Priviamú până ce s'au aședatú tronurile,
și a ședutú "celú vechiú de d'ile, "alú căruia
vestméntú *era* albú ca ométulú, și periú ca-
pulú seú ca lăna cea curată; tronulú seú
era ca para foculú, și rótele sale ca foculú
10 celú ardétorú. "Fluvii de focú treceau și se
reversau pe d'inaintea lui; "mii de mii 'lú
serviaú, și miriade de miriade stăteaú in-
aintea lui; "judcata s'a ținutú, și cărțile s'au
11 deschisú. Priviamú atuncea, pentru vuetulú
cuvintelorú sumețe, ce vorbia cornulú; "pri-
viamú până ce s'a ucisú féra, și corpulú ei
s'a perdutú, și s'a datú foculú spre ardere.
12 Cătú pentru cele-l-alte fére, li s'a rēdicatú
domnia; dară vieța li s'a îndelungitú până
la unú timpú și anotimpú.

13 Vēdút'amú în visiunile de nópte, și éccé
'unulú ca fiulú de omú venia pe nūorii
ceriulú, și a ajunsú la "celú vechiú de d'ile,
14 și l'a dusú inaintea lui. "Și i s'a datú dom-
nia, mărirea și regatulú, ca să-lú servescă
tôte "popórele, națiunile și limbele; domnia
lui *va fi* "domniă eternă, care nu va trece,
și regatulú lui nu se va sfărâma.

15 Eú Danielú "intristatú-m'amú în sufletulú
meú în lă-intru corpulú meú, și visiunile ca-
pulú meú m'au turburatú. Apropiatú-m'amú
16 de unulú din aceia, cari erau de față, și
căutamú de la elú deslegarea tuturorú aces-
tora. Și mi-a spus'ó, și mi-a făcutú sciutá
17 deslegarea lucrurilorú: "Aceste fére mari, cari
sunt patru, *sunt* patru regi, cari se vorú rē-
18 dica din pāmētú. "Dară sântii celui Pré-
inaltú vorú lua regatulú, și vorú stēpāni re-
gatulú în eternú, da, în eternú și perpetuú.

19 Atuncea voit'amú să cunoscú însemna-
rea "férei a patra, care era deosebită de toate
cele-l-alte și preste măsură groznică, ai că-
rei dinți *erau* de ferú, și unghiéle ei de a-
ramă; mânca, sdrumica, și rămășițele le căl-
20 ca în picioréle sale; Și despre cele *dece*
córne ce *erau* în capulú ei, și despre celú-
l-altú, ce a éșitú, și d'inaintea căruia aú că-

đutú trei; de cornulú acela, *dică*, ce avea
ochi, și gură care vorbia lucruri sumețe, a
cărui privire *era* mai gróznică decâtú a so-
cilorú sei. Priviamú, "și cornulú acela făcea 21
rebelú cu sântii, și-i învingea; "Până cea ven- 22
nitú celú vechiú de d'ile, și 's'a datú judecata
la sântii celui Pré-inaltú; și timpulú a sositú,
că sântii aú luatú în stēpānire regatulú.

Și a đisú: Féra a patra va fi "alú pa- 23
trulea regatú pe pāmētú, care va fi deo-
sebitú de toate regatele, și va sfāscia totú
pāmētulú, lú va călca, și-lú va sdrumica.
"Și cele *dece* córne *sunt* *dece* regi, cari se 24
vorú rēdica din regatulú acesta, și în urma
lorú altulú se va rēdica; și acesta se va
deosebi din cele d'ântéiú, și va supune trei
regi. "Și va vorbi cuvinte asupra celui Pré- 25
inaltú, va 'urmări pre sântii celui Pré-inaltú,
și va "cugeta să schimbe timpurile și legile;
și "sântii se vorú da în mână lui "până la
unú timpú, la timpuri și jumătate de timpú.
"Dară judecata se va ținé, și se va depărta 26
domnia lui, spre a se sfārâma și nimici, până
la sfārșitú. Și "domnia, și puterea, și märe- 27
ția regatelorú de suptú totú ceriulú, se vorú
da poporului sântilorú celui Pré-inaltú, "a
cărui domniă *va fi* domniă eternă, "și toate
puterile 'lú vorú servi, și-lú vorú asculta.

Până aici *este* sfārșitulú lucrului. Incătú 28
despre mine, Danielú, "gândurile mele multú
m'au turburatú, și făca mi s'a schimbatú;
dară "păzit'amú lucrulú în ânima mea.

*Visiunea simbolică cu berbecele și ciapulú, și es-
plicarea ei.*

ÎN alú treilea anú alú domniei regelui Bel- 8
șazzarú o viziune mi s'a arētatú, mie, lui
Danielú, după aceea care mi s'a arētatú
"mai 'nainte.

Amú vēdutú în viziune, și cândú amú 2
vēdutú, eramú în "Șusanú, celateu palatului,
din provincia Elamú; vēdút'amú în viziune,
și eramú lângă riulú Ulaí. Și rēdicândú 3
ochii mei, amú vēdutú, și éccé, sta inaintea
riului unú berbece cu *duoé* córne: și cór-
nele *erau* înalte, dară unulú mai înaltú de-
cătú celú-l-altú: și celú mai înaltú crescuse
mai pe urmă. Vēdút'amú berbecele im- 4
pungēndú cu *córnelé* cătră apusú și mēdă-
nópte și mēdă-di; și nici o féră nu putea
să-i stee înainte, și nu *era* cine să scape

a Cap. 9. 41.	Apoc. 1. 14.	Mat. 24. 30. &	a Cap. 8. 4.	Vers. 22. 27.	e Vers. 9.	Apoc. 13. 5, 6.	Ioan. 12. 34.
Apoc. 15. 1.	o Ezech. 1. 15, 16.	26. 64.	y Ps. 145. 13.	2 Tim. 2. 11,	f Vers. 18.	j Apoc. 17. 6. &	Apoc. 11. 15.
i Vers. 20, 21,	p Ps. 50. 3. &	Apoc. 1. 7, 13.	Cap. 2. 44.	13.	1 Cor. 6. 2.	k Apoc. 15. 24.	q Isa. 60. 12.
24.	97. 5.	& 14. 14.	Vers. 27.	Apoc. 2. 26, 27.	Apoc. 1. 6. &	l Cap. 2. 21.	r Vers. 15.
Cap. 8. 9.	Isa. 30. 33. &	u Vers. 9.	Bic. 4. 7.	& 3. 21. & 20.	5. 10. & 30. 4.	l Apoc. 13. 7.	s Cap. 8. 27. &
j Apoc. 9. 7.	66. 15.	v Ps. 9. 6, 7, 8.	Luc. 1. 33.	4.	g Cap. 2. 40.	m Cap. 12. 7.	10. 8, 16.
k Ps. 12. 8.	q 1 Reg. 22. 19.	w & 8. 6. & 110.	Ioan. 12. 34.	c Vers. 7.	h Vers. 7, 8, 20.	n Vers. 12. 14.	s Luc. 2. 19, 51.
Vers. 25.	Ps. 68. 17.	1, 2.	Ebr. 12. 28.	d Cap. 8. 12, 24.	Apoc. 17. 12.	o Vers. 10, 22.	—
Apoc. 13. 5.	Ebr. 12. 22.	Mat. 11. 27. &	s Vers. 28.	& 11. 31.	i Vers. 7, 28.	p Vers. 14, 18,	Capulú 8.
Apoc. 20. 4.	Apoc. 5. 11.	28. 12.	a Vers. 5.	Apoc. 11. 7. &	Cap. 8. 24, 25.	q Cap. 2. 44.	s Cap. 7. 1.
m Ps. 90. 2.	r Apoc. 20. 4, 12.	Ioan. 3. 35.	b Isa. 60. 12, 13,	13. 7. & 17. 14.	& 11. 28, 30,	Luc. 1. 33.	t Est. 1. 2.
Vers. 13, 22.	s Apoc. 19. 20.	1 Cor. 15. 27.	14.	& 19. 19.	31, 36.		
n Ps. 104. 2.	t Ezech. 1. 26.	Ezech. 1. 22.					

din mâna sa; * ci făcea după voința sa, și s'a măritu.

- 5 *Éră cumă luamă sémă, éccé, unū ȋiapū* venia de la apusū preste fața a totū pământulū, și nu atingea pământulū; și ȋiapulū *avea* ^a unū cornū însemnatū între ochiū
6 sei. Și a venitū până la berbecele celū cu *dūoē* córne, pre care-lū vėdusemū stāndū lūngă riū, și s'a răpeditū asupra lui în furia
7 puterei sale. Și l'amū vėdūtū, *că s'a apropiatū* de berbece, s'a încruntatū asupră-i, a lovitū pre berbece, și i-a frāntū amindūoē
8 córnelē: și nu era putere în berbece, ca să stee înaintea lui; ci *acesta* ^lu aruncă la pământū, și-lū cālcă *în piciorē*; și nu era
9 cine să scape pre berbece din mâna lui. Și ȋiapulū s'a măritū fōrte; și cumū s'a imputernicitū, i s'a frāntū cornulū celū mare; și în loculū lui aū crescutū *alte* ^a patru însemnate cătră cele patru vėnturi ale ceriulū.
10 ¹Și dintr'unulū din ele a eșitū unū cornū micū, ce s'a măritū fōrte ^a cătră mēdă-ȋi, cătră resăritū, și cătră ^a pământulū celū mărețū.
11 ¹Și s'a măritū până la ¹oștirea ceriulū; și ¹a aruncatū la pământū *o parte* din oștire și din stele, și le-a cālcātū. ¹S'a măritū chiarū până la ¹mai marele oștirei; și ¹s'a desființatū *sacrificiulū* celū perpetuū ^oalū seū, și loculū sanctuarulū seū s'a aruncatū *la pământū*.
12 Și ^ooște împreună cu *sacrificiulū* celū perpetuū s'a datū celui nelegiuitū, care a aruncatū *la* ^a pământū adevėrulū; ^a a încercatū *multe*, și a isbutitū.
13 Atunci amū aūdītū ^a unū sântū vorbindū, și unū altū sântū, *care* vorbia cătră celū nenumitū, ce vorbia: *Până cândū va ținē* *visiunea despre sacrificiulū* perpetuū, și *despre* nelegiuirea pustiitōre, și darea spre cālcare
14 a sanctuarulū și a oștirei? Și a ȋisū cătră mine: *Până la dūoē miū și trei sute ȋile-noptimi; atuncea* sanctuarulū va birui.
15 Și cândū eū Danielū vedeamū visiunea, și ¹cercetamū înțelesulū, atunci éccé, a statū
16 înaintea mea ^a unū chipū de omū; Și amū aūdītū vōce de omū ¹în meȋiloculū *riulū* Ulaī, care striga și dicea: ^a Gabriele, fă pre *omulū*
17 acesta să înțelēgă visiunea. Și a venitū *aprobe de loculū* unde stamū; și cândū a venitū, m'amū înfricoșatū, ^a și amū cădūtū pe fața mea; *éră elū ȋis'a* cătră mine: *Ié aminte, fiulū omulū; căci visiunea este* pentru

timpulū sfărșitulū. ^a Și pre-cāndū vorbia cătră mine, cădūt'amū amețitū cu fața mea la pământū; ^a dară atinsu-m'a, și m'a făcutū să stau *dreptū*. Și a ȋisū: *Éccé, eū te voiū* 19 face să cunoscī ceea ce se va întâmpla în mânia cea mai din urmă; ^a căci *ȋintesse* la timpulū hotăritū alū sfărșitulū.

^a Berbecele ce l'ai vėdūtū, care avea *dūoē* 20 córnelē, *sunt* regiū Mediei și ai Persiei. ^a Și ȋiapulū celū pėrosū *este* regele Greciei; și cornulū celū mare d'între ochiū sei ^a este celū *ântēiū* rege. ¹Éră despre aceea, că s'a frāntū, 22 și aū crescutū patru în loculū seū, *arētă* ^a că patru regate se vorū rēdica din *acēstă* naȋiune, dară nu după puterea lui. Și în 23 timpurile cele din urmă ale domniei lorū, cândū nelegiuirile vorū fi pline, ^a se va scula unū rege ^a cumplitū la fața și priceputū în uneltiri. Și puterea lui va fi tare, ^a dară nu 24 prin chiarū puterea sa; și în chipū minunatū va strica, ^a va încerca *multe*, va isbuti, ^a și va nimici pre cei puternici și pre poporulū sântilorū. Și ¹prin măestriele sale va 25 face să isbutescă încelăȋiunea în mâna sa; ^a se va sumeȋi în ânima sa, și în pace va nimici pre mulȋ; ^a și se va rēdica chiarū asupra Mai-marelū marilorū; dară se va ^a frānge fără mână. ^a Și visiunea despre ȋile-noptimi, 26 ce ȋi s'a ȋisū, *este* adevėrată; ^a tu deci sigileză visiunea; *că se va împlini* după multe ȋile.

^a Și eū Danielū amū leșinatū, și amū fostū 27 bolnavū *câte-va ȋile*; după aceea m'amū sculatū, ^a și făceamū lucrurile regelū; dară eramū uimitū de visiune, ^a și nu *era* cine să o pricēpă.

Rugămintea lui Danielū pentru re'ntōrcerea poporului seū, și descoperiri dumnezeesci, date lui dreptū respunsū.

ÎN anulū *ântēiū* ^a alū lui Dariū, fiulū lui 9 Ahasverū, din semintia Meȋilorū, *cire* și domni preste regatulū Chaldeilorū: În anulū d'ântēiū alū domniei sale, eū Danielū amū înțelesū din cărȋ numărulū anilorū, pentru cari cuvēntulū lui Iehova a fostū cătră ^a Ieremia, profetulū, că elū arū împlini șeptedeci de ani de pustiire a Ierusalimulū. ^a Și 3 amū îndreptatū fața mea cătră Domnulū, Dumneȋe, *ca* să cautū prin rugăȋiune și cereri, prin *ajunare, prin îmbrăcare* în sacū și în cenușă; M'amū rugatū lui Iehova, Dumneȋulū meū, m'amū mărturisitū, și amū ȋisū: 4 *O* ^a Dōmne, Dumneȋulū celū mare și în-

c Cap. 5. 19. & 11. 3, 16.	i Cap. 11. 28. & Apoc. 12. 4.	p Cap. 11. 31. & Ps. 119. 43.	u Exec. 1. 26. & Cap. 12. 6, 7.	Hab. 2. 3. & Vers. 3.	k Vers. 10. & Cap. 7. 25.	q Exec. 12. 27. & Cap. 10. 14. & 12. 4, 9.	s 31. & 6. 28. & 2 Cron. 36. 21.
d Vers. 21.	l Apoc. 12. 4. & 1. 10. & 12. 4.	q Ps. 119. 43. & 142.	v Cap. 9. 21. & Luc. 1. 19, 26.	c Vers. 5. & Cap. 11. 3.	l Cap. 11. 21. & 23, 24.	r Apoc. 22. 10. & 1. 10. & 12. 16.	t Ier. 25. 11, 12. & 29. 10.
e Cap. 7. 6. & 11. 4.	m Cap. 11. 36. & 1. 10. & 12. 16.	r Vers. 4. & Cap. 11. 28. & 36.	y Exec. 1. 28. & Apoc. 1. 17.	f Vers. 8. & Cap. 11. 4.	m Vers. 11. & Cap. 11. 36.	s Cap. 7. 28. & 10. 8, 16.	c Neem. 1. 4. & 1. 29. 12, 13.
f Vers. 22. & Cap. 7. 8. & 11. 31.	n Cap. 11. 36. & 1. 10. & 12. 16.	s Cap. 4. 18. & 12. 6.	z Cap. 10. 9, 10. & Luc. 9. 32.	g Vers. 6. & Deut. 28. 50.	n Vers. 11. & Cap. 11. 36.	t Cap. 6. 2, 3. & 1. 10. & 12. 16.	d Esod. 20. 6. & Deut. 7. 9.
g Cap. 11. 25. & 1. 10. & 12. 16.	o Esod. 29. 38. & 1. 10. & 12. 16.	1 Pet. 1. 12. & 1. 10.	a Exec. 2. 2. & Cap. 9. 27. & 11. 27, 35, 36. & 12. 7.	i Apoc. 17. 13. & 17.	o Iov. 34. 20. & 1. 10. & 12. 16.	e Deut. 1. 5. & 9. 32.	
h Cap. 48. 2. & Esod. 20. 6, 15. & 1. 10. & 12. 16.	p Esod. 29. 38. & 1. 10. & 12. 16.	1 Pet. 1. 10.		j Vers. 12. & Cap. 11. 36.	p Cap. 10. 1. & 1. 10. & 12. 16.		

fricoșatū, celū ce păstrează legământulū și îndurarea cătrū cei ce-lū iubescū și păzescū
 5 ordinele sale: "Noi amū păcătuitū și amū făcutū fără-de-legi, amū nelegiuitū, ne-amū resculatū, și ne-amū depărtatū de la ordinele
 6 tale și de la judecățele tale; "Și n'amū ascultatū de servii tei, profeții, cari aū vorbitū în numele teū cătră regiū nostri, mai marii nostri și părinții nostri, și cătră totū poporulū țerei. A ta, Dómnne, "este dreptatea, éru noi
 7 rușinea feței, ca în diūa acésta, bărbaților lūi Iuda și locuitorilorū Ierusalimulū și a totū Israelulū, celorū de aproape și celorū de departe, în tóte țerele unde i-ai alungatū pentru abaterile lorū, cu cari s'au abătutū
 8 de la tine. Dómnne, noiū ni este "rușinea feței, regilorū nostri, mai marilorū nostri și părințilorū nostri, fiindū-că ție ți-amū păcătuitū. "La Domnulū, Dumneđeulū nostru, sūnt îndurările și iertăciunile: căci ne-amū
 9 resculatū asupră-i; "Și n'amū ascultatū de vócea lūi Iehova, Dumneđeulū nostru, ca să amblāmū în legile lūi, pre cari ni le-a pusū
 10 înainte prin servii sei, profeții. Ci "totū Israelulū a călcatū legea ta, și s'a abătutū, neascultāndū de vócea ta; de aceea s'a vórsatū
 11 asupră noastră blāstemulū și jurământulū celū scrisū în "legea lūi Moisi, servulū lūi Dumneđeū: căci amū păcătuitū asupră-i. Și a
 12 "împlinitū cuvintele sale, pre cari le-a vorbitū asupră noastră și asupră judecătorilorū nostri, cari ne-aū judecatū, aducēndū asupră
 13 noastră nenorocire mare, "incātū nu s'a întēplatū suptū totū ceriulū ce s'a întēplatū în Ierusalimū. "Cumū este scrisū în
 14 legea lūi Moisi, tótā nenorocirea acésta a venitū asupră noastră; "cu tóte acestea nu ne-amū rugatū lūi Iehova, Dumneđeulū nostru, *nici* nu ne-amū întorsū de la fără-de-
 15 legile noastre, și *nici* nu amū luatū aminte 14 la adevērulū teū. Decī Iehova a "veghiatū asupră nenorocirei, și a adus'o preste noi; căci "Iehova, Dumneđeulū nostru, *este* dreptū
 15 în tóte faptele sale, câte le face; "căci noi n'amū ascultatū de vócea sa. Și acumū, Dómnne, Dumneđeulū nostru, "celū ce ai scosū
 16 poporulū teū din pāmēntulū Egiptulū cu mână tare, și ți-ai făcutū "nume, ca în diūa acésta, "păcătuit'amū și amū nelegiuitū. Dóm-

ne, "dupre tóte dreptățile tale să se întórcă, rogu-te, mânia ta și furia ta de la cetatea ta, Ierusalimulū, "muntele teū celū sântū; căci pentru păcatele nóstre "și pentru fără-de-legile părințilorū nostri "Ierusalimulū și poporulū teū "aū ajunsū de ocară tuturorū celorū d'imprejurulū nostru. Și acumū, ascultă, 17 Dumneđeulū nostru, rugăciunea servulū teū, și cererile sale, și "pentru tine, Dómnne, "fă să lucēscă fața ta asupra sanctuarulū teū "celū pustiitū. "Plēcă, Dumneđeulū meū, urechīa ta, și ascultă; deschide ochii tei, "și veđi pustiirile nóstre, și cetatea "care s'a numitū dupre numele teū; căci noi nu aducemū rugăciunile nóstre înaintea ta pentru dreptățile nóstre, ci pentru multele tale îndurări. Dómnne, ascultă, Dómnne, iértă; Dómnne, aūđi, 18 și fă; nu întârđia, "pentru tine, Dumneđeulū meū; căci dupre numele teū se numesce cetatea ta și poporulū teū.

"Și pre-cāndū încă vorblāmū, și mă rugamū, și mărturisāmū păcatulū meū și păcatulū poporului meū Israelū, și aduceāmū cererea mea înaintea lūi Iehova, Dumneđeulū meū, pentru muntele celū sântū alū Dumneđeulū meū; Da, pre-cāndū încă vorblāmū 21 în rugăciune, bărbatulū "Gabrielū, pre care-lū vedusemū în visiune mai 'nainte, lucindū în strălucire, 's'a atinsū de mine "camū pe la óra sacrificiulū de séră. Și m'a învățatū, 22 a vorbitū cu mine, și a dișū: Daniele, eșit'amū, ca să-ți daū pricepere. La începutulū 23 rugăciunilorū tale a eșitū cuvēntulū, și "eū amū venitū să "i-lū arētū; ("căci tu ești iubitū fórte); de aceea "înțelege cuvēntulū, și pricepe visiunea. Șepte-deci de septēmāni s'au 24 hotărītū asupră poporului teū, și asupră cetăței tale celei sante; pentru oprirea fără-de-legei, pentru nimicirea păcatelorū, "pentru espiarea nedreptăței "și introducerea dreptăței celei eterne; pentru sigilarea visiunei și a profetiei "și ungera Santei Sântelorū. "Cunósce deci și înțelege, că "de la 25 eșirea cuvēntulū pentru rezidirea Ierusalimulū până la "celū Unsū, "domnū, șepte septēmāni vorū fi; și șese-deci și dūoē de septēmāni vorū fi; rezidi-se-vorū și zidiurile, "și chiarū în timpuri de strimtorare. Și după 26 șese-deci și dūoē de septēmāni "celū Unsū

1 Reg. 8. 47, 48.
 Neem. 1. 6, 7.
 & 9. 33, 34.
 Ps. 106. 6.
 Isa. 64. 5, 6, 7.
 Ier. 14. 7.
 Vers. 15.
 2 Cron. 36. 15, 16.
 Vers. 10.
 Neem. 9. 33.
 Vers. 7.
 Neem. 9. 17.

Ps. 130. 4, 7.
 Vers. 6.
 Isa. 1. 4, 5, 6.
 Ier. 8. 5, 10.
 Lev. 26. 14, etc.
 Deut. 27. 15.
 etc. & 28. 15, etc. & 29. 30, etc. & 30. 17, 18. & 31. 17, etc. & 32. 19, etc.
 Plān. 9. 17.

Neem. 1. 12. & 2. 13.
 Ezec. 5. 9.
 Amos. 3. 2.
 o Lev. 26. 14, etc.
 Deut. 28. 15.
 Plān. 2. 17.
 Isa. 9. 13.
 Ier. 2. 30. & 5. 3.
 Osea. 7. 7, 10.
 Ier. 31. 23. &

44. 27.
 Neem. 9. 33.
 Vers. 7.
 Vers. 10.
 Ezec. 6. 1, 6. & 32. 11.
 1 Reg. 8. 51.
 Neem. 1. 10.
 Ier. 32. 31.
 Ezec. 14. 18.
 Neem. 9. 10.
 Ier. 32. 20.
 Vers. 5.
 1 Sam. 12. 7.

Ps. 31. 1. & 71. 2.
 Mic. 6. 4, 5.
 Vers. 20.
 Zech. 8. 3.
 Ezec. 20. 5.
 Plān. 2. 15, 16.
 Ps. 44. 13, 14. & 79. 4.
 Plān. 5. 18.
 Vers. 19.
 Num. 6. 25.
 Ps. 67. 1. & 80. 3, 7, 19.

Ioan. 16. 24.
 Isa. 37. 17.
 Ezec. 8. 7.
 Ps. 80. 14, etc.
 Ier. 25. 29.
 Ps. 79. 9, 10. & 104. 15, 16.
 Ps. 32. 5.
 Isa. 65. 24.
 Ioan. 1. 16.
 Cap. 8. 18. & 10, 16.
 1 Reg. 18. 35.
 Cap. 10. 12.

Cap. 10. 11, 19.
 Mat. 24. 15.
 Isa. 53. 10.
 Isa. 53. 11.
 Ier. 23. 5, 6.
 Ebr. 9. 12.
 Apoc. 14. 6.
 Ps. 45. 7.
 Luc. 1. 35.
 Ioan. 1. 41.
 Ebr. 9. 11.
 Vers. 23.
 Mat. 24. 15.
 Ezra 4. 24. &

6. 1, 15. & 7. 1. etc.
 Neem. 2. 1, 3, 5, 6, 8.
 Ioan. 1. 41. & 4. 25.
 Isa. 55. 4.
 Neem. 4. 3, 16, 17, 18. & 6. 15.
 Isa. 53. 8.
 Marc. 9. 12.
 Luc. 24. 26, 46.

va fi stérpitu; ^ași nici unu urmașu nu va avé;
^bși poporul domnului care va veni, ^cva ni-
 mici cetatea ^dși sanctuarul; ^eși sfârșitul ei
 va fi ca ^fcu potopul; și pustiirile sânt ho-
 27 tărâte până la sfârșitul rebelului. Și va
 face ^glegământu tare cu ^hmulți într'o septē-
 mână; și la meșlocul septemănei va face
 să înceteze sacrificiul și darul de pâne;
 și pe aripa templului va fi ⁱuriciunea pusti-
 tore; ^jși până ce nimicirea hotărâtă se va
 revêrsa asupra celui pustiitor.

*Visiunea lui Danielu cu ângerul și descoperiri
 date de d'însul.*

10 **I**N anul alu treilea alu lui Ciru, regele
 Persiei, unu cuvântu fu descoperit lui
 Danielu, ^aalû cărui nume era Belteșazzaru;
^bcuvântul ^cfu adevărat, ^dși a lupta ^efu mare;
 și a priceputu cuvântul, ^fși a înțelesu vi-
 2 siunea. În zilele acelea eă Danielu amă
 3 fostu în jale trei septemăni de zile: Pâne
 plăcută n'amă mâncat, și carne și vinu n'au
 intrat în gura mea, ^gnicî m'amă unsu de
 locu, până la împlinirea celoru trei septē-
 mănî de zile.
 4 Și în a două-deci și patra zi a lunei ân-
 tei, cându mă aflamă la malul fluviului
 5 celui maro, aume ^fTigrul, ^gRedicat'amă o-
 chil mei, și amă vădutu, și ^héccé, unu omă
 îmbrăcatu într'unu ⁱvestmētū de inu, și cōp-
 sele lui ^jincinse cu ^kauru curatū de Ufazū;
 6 Corpul seă ^lca crisolitul, fața sa ^mca pri-
 virea fulgerului, ⁿochi seă ca făclii de focu,
 brațele sale ^oși picidorele sale ca privirea a-
 ramei lustruite, ^pși sunetul cuvintelor sale
 ca vuetul unei mulțimi.
 7 Și ^qnumai eă singuru Danielu amă vë-
 dutu visiunea; căci bărbații ce erau cu mine
 n'au vădutu visiunea, ci frică mare a cădutu
 8 preste d'însii, și au fugitu, ca să se ascundă.
 Deci rămas'amă singuru, și amă vădutu a-
 cestă mare visiune; ^rși n'a rămasu putere în
 mine; și ^sfrumoseța puterei mele se schimbă
 în sluteniă, și nu mi-au mai rămasu puteri.
 9 Căci aușisemă vōcea cuvintelor sale; ^tși
 cându aușiiu vōcea cuvintelor sale, cădui
 ametit pe fața mea, atingēdu-se fața mea
 10 de pământ. ^uȘi éccé, o mână s'a atinsu de
 mine, care m'a pusu pe genunchiele mele
 11 și pe palmele mânelor mele; Și a dîsu că-
 tră mine: Daniele, "bărbatū iubitū forte, ié

aminte la cuvintele, ce-ți voiî vorbi, și stăi
 drept; căci sânt tramesu acumă cătră tine.
 Și cându a vorbitu cu mine cuvântul a-
 cesta, amă statu tremurându. Și mi-a dîsu: 12
 "Nu te teme, Daniele, căci din ziua ânteia,
 de cându ți-ai îndreptatū ânima ta spre în-
 țelegerea acestorū lucruri, și a te umili în-
 a-tea Dumneșului teă, ^vaușitu-s'au cūvin-
 tele tale, și eă amă venitū pentru cuvintele
 tale. ^wDară patronul regatului Persiei mi 13
 s'a împotrivitū două-deci și una de zile;
 dară éccé, ^xMihaelū, unulū din cei mai mari
 ângeri, a venitū să mă ajute; și eă amă ră-
 masu acolo lūngă regil Persiei; Și amă ve- 14
 nitū să te facu să înțelegi ceea ce se va
 întâmpla poporului teă ^yîn zilele de apoi:
^zcăci visiunea este încă pentru multe zile.

Și pre-cându vorbîa aceste cuvinte că- 15
 tră mine, ^apus'amă fața mea la pământ, și
 amă amutitū. Și éccé, ^bunulū în chipul fi- 16
 ilorū omului ^cs'a atinsu de buzele mele: a-
 tuncea deschis'amă gura mea, și amă vorbitū;
 și amă dîsu cătră celu ce sta înaintea mea:
 Domnul meu, din cauza visiunei ^ddureri ven-
 it'au asupră-mi, și nu mi-au mai rămasu
 puteri. Și cumū pōte servul domnului meu 17
 să vorbescă cu unu astū-feliū de domn?
 Și câtū pentru mine, de acumū n'a mai ră-
 masu în mine nici o putere; ba nici sufla-
 re n'a mai rămasu în mine.

Și érá-și s'a atinsu de mine celu ase- 18
 menea omului, și m'a imputernicitū; ^eȘi a 19
 dîsu: ^fNu te teme, bărbatū iubitū forte;
 pace ție; îmbărbătează-te, da, îmbărbătează-
 te! Și pre-cându vorbîa cătră mine, m'amă
 întăritū, și amă dîsu: Să vorbescă domnul
 meu, căci m'ai întăritū.

Și a dîsu: Scii ore de ce amă venitū la 20
 tine? și acumū mă voiî întorce să mă batū
 'cu patronul Persiei; și cându voiî eși, éccé,
 patronul Greciei va veni. Dară ^gți voiî da 21
 în scire ce este scrisu în Scriptura adevē-
 rului, și nu este nimenea care să mă ajute
 întru acestea ^hfără numai Mihaelū, patronul
 vostru.

SI ⁱîn anulū ântēiū alu lui ^jDariū, Medulū, 11
 stăteamă, ca să-lū întărescū, și să-lū îm-
 puternicescū.

Și acumū ^kți voiî spune adevērulū: éccé, 2
 încă trei regi se vorū rēdica în Persia; și
 alū patruea va fi multū mai avutū decâtū

a 1 Pet. 2. 21. &
 3. 18.
 b Mat. 23. 7.
 c Luc. 19. 44.
 d 1. 24. 2.
 e Mat. 24. 6, 14.
 f Isa. 8. 7, 8.
 g Cap. 11. 10.
 h 22.
 i Mat. 1. 8.
 j Isa. 43. 6. &
 55. 8.

Ier. 31. 31.
 Esec. 16. 60,
 61, 62.
 k Isa. 53. 11.
 l Mat. 26. 28.
 m Rom. 5. 15, 19.
 n Ebr. 9. 28.
 o Mat. 24. 15.
 p Marc. 13. 14.
 q Luc. 21. 20.
 r Veșt Isa. 10.
 s 23, 23, & 28.

22.
 Cap. 11. 36.
 Luc. 21. 24.
 Rom. 11. 26.
 —
 Capitul 10.
 a Cap. 1. 7.
 b Cap. 8. 26.
 c Apoc. 19. 9.
 d Vers. 14.
 e Cap. 1. 17. &

8. 16.
 f Mat. 6. 17.
 g Fac. 2. 14.
 h Ios. 5. 18.
 i Cap. 12. 6, 7.
 j Apoc. 1. 13,
 14, 15, & 15. 6.
 k Ier. 10. 9.
 l Esec. 1. 16.
 m Esec. 1. 14.
 n Apoc. 1. 14. &
 19. 13.

a Esec. 1. 7.
 Apoc. 1. 15.
 b Esec. 1. 24.
 c Apoc. 1. 15.
 d 3 Reg. 6. 17.
 e Fapt. 9. 7.
 f Cap. 8. 27.
 g Cap. 7. 28.
 h Cap. 8. 18.
 i Ier. 1. 9.
 j Cap. 9. 21.

Apoc. 1. 17.
 u Cap. 9. 23.
 v Apoc. 1. 17.
 w Cap. 9. 3, 4,
 23, 23.
 x Fapt. 10. 4.
 y Vers. 20.
 z Vers. 21.
 a Cap. 12. 1.
 b Iuda 9.
 c Apoc. 12. 7.

a Fac. 49. 1.
 b Cap. 2. 26.
 c Cap. 8. 26.
 d Vers. 1.
 e Hab. 2. 3.
 f Vers. 9.
 g Cap. 8. 18.
 h Cap. 8. 15.
 i Vers. 10.
 j Ier. 1. 9.
 k Vers. 8.

g Vers. 11.
 h Jude. 6. 23.
 i Vers. 13.
 j Vers. 13.
 k Iuda 9.
 l Apoc. 12. 7.
 —
 Capitul 11.
 a Cap. 9. 1.
 b Cap. 5. 31.

- toți; și după ce se va întări prin averea sa, va rădica pre toți asupra regatului Greciei.
- 3 Și se va rădica unu rege vitésu, și va domni cu putere mare, și ^a va face duple voia sa. Și cum se va întări, ^a regatul se va împărți în cele patru vânturi ale cerului; dară nu pentru urmașii se, nici după domnia ce el a domnit; căci regatul se va sterpi, și se va da altora afară de acestia.
- 5 Și regele de la mēdā-đi se va întări, și încă unul din mai marii se; și acesta va învinge pre acela, și va domni: și domnia sa va fi o domniă mare. Și după căți-va ani voru face legământu între ei; căci fiica regelui de la mēdā-đi va veni către regele de la mēdā-nópte, ca să facă învoire; dară ea nu va păstra puterea brațului, și nici elu nici puterea sa nu va sta; ci va fi dată ea și cei ce au adus-o, și cel născut din ea, și cel ce o sprijinia, în acele timpuri.
- 7 Dară se va rădica în locul aceluia o vlastare din rădăcinile ei, care venind cu putere, va năvăli în întăririle regelui de la mēdā-nópte, le va bate, și va birui; și va duce în Egiptu prinși chiar și pre ȋei lor cu chipurile cele vārsate ale lor, cu vasele lor cele prețioase de argint și de aur; atunci elu va lăsa în pace căți-va ani pre regele de la mēdā-nópte. Erū acesta va intra în regatul regelui de la mēdā-đi; dară se va înturna în țera sa.
- 10 Erū fiii aceluia se voru scula la resbelu, și voru aduna mulțime de oști mari; și unul din ei va veni, ^a va potopi, și se va revērsa: dară ȋrā-și va veni, și se va scula la resbelu până la întăririle lui. Atunce regele de la mēdā-đi se va înfuria, va eși, și se va bate cu elu, cu regele de la mēdā-nópte; acesta va rădica la bātaiă o mulțime mare; dară mulțimea va fi dată în mâna acestui de la mēdā-đi. Și după ce va lua mulțimea, ȋnima sa se va sumeți; și va sterpi ȋeci de mi; dară nu se va împuternici prin acesta; Căci regele de la mēdā-nópte ȋrā-și se va întorce, și va rădica o mulțime mai mare decât cea d'ȋntȋiu, și va veni cu furiă după căți-va ani cu oște mare și cu avuȋia mare. Și în acele timpuri se voru scula mulți asupra regelui de la mēdā-đi; și din poporul teu se voru rădica cei aprigi, ca să împlinescă visiunea: dară voru căde. Așa regele de la mēdā-nópte va veni, va rădica valuri, și va cuprinde cetăți întărite; și puterile celui de mēdā-đi nu se voru mai împotrivi, nici mulțimea aleșilor se, și nu va fi putere de împotrivre. Dară cel ce va veni asupra-i va face duple voia sa, și nu va fi cine să stee înaintea lui: și va sta în pământul cel marețu, care va fi cu totul în mânele sale. Și va îndrepta fața sa, ca să între cu puterea întregului se regat, și va face cu d'insul învoire; și-i va da fēta uneia din femeele sale, ca să strice țera; dară ea nu va sta în partea lui, nici va fi pentru elu. Apoi va întorce fața sa către ȋnsule, și va cuprinde multe; dară o căpiteniă va face să înceteze ocara făcută lui; și afară de acesta i va resplăti ocara lui. Atunce va întorce fața sa către întăririle țerei sale; dară se va potecni, va căde, și nu se va mai afla.
- 5 Și în locul se se va rădica unul, care va face să trecă unu stringătoru de daru prin podoba regatului; dară în puține ȋile se va nimici, dară nu în urgiă, nici în resbelu. Și în locul se se va rădica unu omu de desprețu, căruia nu s'a hotăritu onorea de rege; dară va veni cându totul va fi în pace, și va cuprinde regatul prin măguliri. Și oștile cutropitoare se voru cutropi de d'inaintea sa, și se voru frânge; și chiar și domnul în legământu cu d'insul. Și după legământul făcutu cu d'insul, elu va întrebuința vicieniă; căci se va sui, și cu puțin popor va învinge. Va năvăli chiar asupra locurilor celor pacinice și grase ale provinciei; și va face ceea ce n'au făcutu părinții se, nici părinții părinților se: va împărți între d'ȋnșii prēdele și răpirile și averile; și va unelti uneltirile sale asupra întăririlor; și acesta pentru unu timp. Și va scula oștea sa și curagiu se asupra regelui de la mēdā-đi cu putere mare; și regele de la mēdā-đi se va rădica la resbelu cu oște mare și tare forte; dară nu va pute să stee, căci voru unelti uneltiri asupra-i. Și cei ce măncau mȋncările lui lă voru strica: și oștea sa va fi cotropită; și mulți voru căde uciși. Erū ȋnimele acestor dūoi regi nu voru căuta decât a-și face rău unul altuia, și la aceeași mēșă stȋndu voru vorbi minciuni; dară acesta nu va isbuti; căci sfârșitul va fi pentru unu timp hotăritu. Atunce se va întorce în pământul se cu mare avuȋia; și ȋnima sa va fi îndreptată împotriva sȋntului legământu; și-și va împlini voia, și se va întorce ȋrā-și în pământul se. La unu timp hotăritu ȋrā-și va năvăli spre mēdā-đi; dară acēstă din urmă dată nu va fi ca cea d'ȋntȋia.

e Cap. 7. 6. & 8.
5.
d Cap. 8. 4.
Vers. 16, 26.

e Cap. 8. 8.
f Cap. 8. 22.
g Isa. 8. 8.
Cap. 9. 26.

h Vers. 7.
i Cap. 8. 4, 7.
Vers. 8, 26.
j Loc. 1. 5.

k 2 Cron 20. 5.
l Cap. 9. 26.
m Iov 20. 8.
Pa. 27. 26.

Exec. 26. 21.
n Cap. 7. 8. &
8. 9, 23, 25.
o Vers. 10.

p Cap. 8. 10, 11,
25.
q Cap. 8. 25.
r Vers. 10, 22.

s Vers. 29, 35,
40.
Cap. 8. 19.

t Vers. 22.
u Vers. 25.
v Vers. 23.

30 * Căci corăbiile Chitteilor vor veni asupra-î; și se va înspăimânta, și întorcându-se, se va infuria în contra sântului legământ; și-și va împlini voia; și întorcându-se, se va înțelege cu cei ce au părăsit legământul cel sânt.

31 Și oști trămesse de el vor sta, * și vor profana sanctuarul, întărirea, și vor desființa sacrificiul cel perpetuu, și vor rădica uriciunea pustiirii. Și pre cei ce nelegiuesc asupra legământului * i va strica cu măguliri; dară poporul, care cunoște pre Dumneșeul se, va fi tare, și va face lucruri mari.

32 * Și înțelepții poporului vor învêța pre mulți; * dară vor căde de sabiă și de flacăra, de captivitate și de răpire, pentru un timp.

33 Și când vor căde, vor fi ajutați cu puțin ajutor; și mulți se vor uni cu d'înși cu făcarnicia. Și d'între înțelepți câți-va vor căde, * pentru ca să fie încercați și curățiți și înălbiți * până la timpul sfârșitului; * căci acesta va fi numai pentru un timp hotărît.

34 Și regele * va face duple voia sa, și * se va înălța și sumeți preste ori-ce deș, și va vorbi lucruri de necredut * împotriva Dumneșeului deilor, și va isbuti, * până se va împlini urgia; căci cele hotărâte se vor face.

35 Și nu va ține sémă nici de deșii părinților se, * nici de dorința femeelor, * nici nu va ține sémă de vre-un deș ore-care; ci se va sumeți preste toți. Dară va onora în pământul se pre deșul Mauzim (întăririlor), deș, pre care părinții se nu l'au cunoscut; * l'ă va onora cu aur și argint.

36 cu petre prețioase și cu lucruri pe preț. Și va face voia sa întăririlor cele tari d'impreună cu deșul cel străin; cine * l'ă va recunoște, * aceluia * i va da multă onoare, * i va face să domnescă preste mulți, și țera l'ă va împărți-o drept respăt.

37 * Astă-feliu în timpul din urmă regele de la mēdă-di se va împunge cu d'insul; și regele de la mēdă-nopțe va năvăli asupra-î * ca un vêtej, cu cară * și cu călăreși, și cu corăbii multe; va năvăli și asupra altor țeri, le * va potopi, și se va revêrsa; Va năvăli și în pământul cel mareș, și multe țeri vor căde; dară acestea vor scăpa din mâna sa: * Edomul, Moabul, și fruntașii filor lui Ammon. Așa * și va întinde mâna

38 preste țeri; și pământul Egiptului nu va scăpa. Va domni preste tesasurele de aur și de argint și de toate cele plăcute ale Egiptului: și Libienii și Etiopienii vor urma pașii se. Dară sciri de la resărit și de la mēdă-nopțe turburându-l, va eși cu mânia mare, ca să nimicescă și să pērdă pre mulți. Și întindend corturile pavilionului se între mări cătră * muntele cel mareș și sânt, * va ajunge la sfârșitul se, și nu va fi cine să-l ajute.

39 CĂCI în timpul acela se va scula * Michael, patronul cel mare, care stă pentru filii poporului te; * și de * i va fi timp de strimtorare, cumă nici o dată n'a fost, de când a stat popor până în timpul acela, totu-și în timpul acela * va scăpa poporul te, totu ce se va afla * scris în carte. Da, mulți din cei ce dormia, ca în țerana pământului, se vor scula: * uni spre nemurire, eră alții spre ocară * și rușine eternă. * Și înțelepții vor străluci ca strălucirea bolței ceresci, * și cei ce au întors pre mulți la dreptate * ca stelele în etern și perpetuu.

40 * Și tu, Daniele, * tănușce cuvintele, și sigilează cartea, până în * timpul sfârșitului: atuncea mulți vor cutriera, și cunoștința se va îmulți.

41 Și eu Daniel am privit, și éccă, sta două alții, unul d'incôce pe malul riului, și unul d'incolo pe malul * riului. Și așis unu cătră * bărbatul cel îmbrăcat cu vestmēt de in, care era d'asupra apelor riului: * Când va fi acest sfârșit al minunilor acestora? Și am audit pre bărbatul cel îmbrăcat în in, care era d'asupra apelor riului, când * și-a înălțat drepta și stânga spre ceri, și a jurat pe * cel viu în etern, * că acesta va fi la un timp, în timpuri și jumătate de timp; * și când se va împlini sfărămarea puterii * poporului sânt, toate acestea se vor împlini.

42 Și eu am audit, dară n'am înțeles; atuncea am așis: Domnul meu, care este sfârșitul acestora? Și așis-mi-a: Du-te, Daniele, căci cuvintele sunt ascunse și sigilate * până la timpul sfârșitului. * Mulți se vor curăți, se vor albi și se vor lămurii; * dară nelegiuiții vor nelegiui, și nimenia din nelegiuiți nu va înțelege: ci * înțelepții

preste țeri; și pământul Egiptului nu va scăpa. Va domni preste tesasurele de aur și de argint și de toate cele plăcute ale Egiptului: și Libienii și Etiopienii vor urma pașii se. Dară sciri de la resărit și de la mēdă-nopțe turburându-l, va eși cu mânia mare, ca să nimicescă și să pērdă pre mulți. Și întindend corturile pavilionului se între mări cătră * muntele cel mareș și sânt, * va ajunge la sfârșitul se, și nu va fi cine să-l ajute.

CĂCI în timpul acela se va scula * Michael, patronul cel mare, care stă pentru filii poporului te; * și de * i va fi timp de strimtorare, cumă nici o dată n'a fost, de când a stat popor până în timpul acela, totu-și în timpul acela * va scăpa poporul te, totu ce se va afla * scris în carte. Da, mulți din cei ce dormia, ca în țerana pământului, se vor scula: * uni spre nemurire, eră alții spre ocară * și rușine eternă. * Și înțelepții vor străluci ca strălucirea bolței ceresci, * și cei ce au întors pre mulți la dreptate * ca stelele în etern și perpetuu.

* Și tu, Daniele, * tănușce cuvintele, și sigilează cartea, până în * timpul sfârșitului: atuncea mulți vor cutriera, și cunoștința se va îmulți.

Și eu Daniel am privit, și éccă, sta două alții, unul d'incôce pe malul riului, și unul d'incolo pe malul * riului. Și așis unu cătră * bărbatul cel îmbrăcat cu vestmēt de in, care era d'asupra apelor riului: * Când va fi acest sfârșit al minunilor acestora? Și am audit pre bărbatul cel îmbrăcat în in, care era d'asupra apelor riului, când * și-a înălțat drepta și stânga spre ceri, și a jurat pe * cel viu în etern, * că acesta va fi la un timp, în timpuri și jumătate de timp; * și când se va împlini sfărămarea puterii * poporului sânt, toate acestea se vor împlini.

Și eu am audit, dară n'am înțeles; atuncea am așis: Domnul meu, care este sfârșitul acestora? Și așis-mi-a: Du-te, Daniele, căci cuvintele sunt ascunse și sigilate * până la timpul sfârșitului. * Mulți se vor curăți, se vor albi și se vor lămurii; * dară nelegiuiții vor nelegiui, și nimenia din nelegiuiți nu va înțelege: ci * înțelepții

z Num. 24. 24.
Ier. 2. 10.
y Vers. 28.
z Cap. 8. 11. &
12. 11.
a Mal. 2. 7.
b Ebr. 11. 35.
etc
c Cap. 12. 10.
1 Pet. 1. 7.
d Cap. 8. 17, 19.
Vers. 40.

e Vers. 29.
f Vers. 16.
g Cap. 7. 8, 25.
& 8. 25.
h Cap. 13. 5, 6.
i Cap. 8. 11, 24.
25.
j Cap. 9. 27.
k 1 Tim. 14. 3.
l Isa. 14. 13.
m Thes. 2. 4.

n Vers. 35.
o Isa. 21. 1.
p Zech. 9. 14.
q Ezech. 38. 4, 15.
r Apoc. 9. 16.
s Vers. 10, 22.
t Isa. 11. 14.
u Ezech. 11. 8.
v Judc. 4. 10.
w Pa. 48. 2.
x Vers. 16. 41.
y Thes. 2. 4.

z 2 Thes. 2. 8.
Apoc. 19. 20.
—
Capit. 13.
a Cap. 10. 13.
21.
b Isa. 26. 20, 21.
Ier. 30. 7.
Mat. 24. 21.
Apoc. 16. 18.
c Rom. 11. 26.

d Ezech. 32. 32.
Ps. 56. 8. &
69. 28.
Ezech. 13. 9.
Luc. 10. 20.
Filp. 4. 8.
Apoc. 3. 5. &
13. 8.
e Mat. 25. 46.
Ioan. 5. 28, 29.
Fapt. 24. 15.
f Isa. 66. 24.

g Rom. 9. 21.
h Cap. 11. 33.
35.
i Prov. 4. 18.
j 1 Cor. 15. 41.
43.
k Cap. 8. 26.
Vers. 9.
l Apoc. 10. 4. &
22. 10.

m Cap. 10. 1.
Vers. 9.
n Cap. 10. 4.
o Cap. 10. 5.
p Cap. 8. 13.
q Deut. 32. 40.
r Apoc. 10. 5, 6.
s Cap. 4. 34.
t Cap. 7. 25. &
11. 13.
u Apoc. 12. 14.
v Luc. 21. 24.

w Apoc. 10. 7.
x Cap. 8. 24.
y Vers. 4.
z Cap. 11. 35.
Apo. 13. 9.
y Osea. 14. 9.
Apo. 9. 20. &
22. 11.
z Cap. 11. 33.
35.
Apo. 7. 17. &
8. 47. & 18. 37.

11 voră înțelege. Și din timpul ^a în care sacrificiul celă perpetuu se va desființa, și uriciunea pustuirii se va rădica, ^{va fi} o mie
12 două sute și nouă-zeci de zile. Fericit celă ce va accepta și va ajunge la o mie

trei sute trei-zeci și cinci de zile. Dară 13 tu, ^b du-te până la sfârșitul ^{teu}; ^c și te vei repausa, ^d și vei rămâne în sorta ta până la sfârșitul zilelor.

O S E A.

Dumnezeu mustră idololatria cea rușinosă a Israelitilor: dară li dă speranță de îndurare.

1 **C**UVENTULU lui Iehova ce a fostă cătră Osea, fiulul lui Beer, în zilele lui Uzia, ale lui Iotam, ale lui Ahaz, și ale lui Hezekia, regii ai lui Iuda, și în zilele lui Ieroboam, fiulul lui Ioas, regele lui Israel.
2 Inceputulă vorbirei lui Iehova prin Osea. Iehova dîse lui Osea: ^a Mergi, ié-ți o femeă desfrînată, și fă în desfrînarea cu ea fi; căci ^b țera a desfrînată, ^{abătîndu-se} din urma lui Iehova.
3 Decî a mersu, și a luat pre Gomera, fiica lui Diblaim; și ea concepu, și-i născu
4 un fiu. Și Iehova a dîsu cătră d'insul: Chîmă numele lui: Ezreel; căci încă pucînu, ^c și voi resbuna sîngere Ezreelului asupra casei lui Iehu, ^d și voi face să încezeze regatul casei lui Israel. ^e Și în ziua aceea voi frînge arcul lui Israel în valea Ezreelului.
6 Și ea concepu încă, și născu o fiică. Și Iehova a dîsu cătră d'insul: Chîmă numele ei: Lo-Ruhama (cea fără îndurare); ^f căci nu voi mai avé îndurare de casa lui
7 Israel, ci cu totulă ^g voi răpi. ^h Eru de casa lui Iuda mă voi îndura, și-i voi mîntui prin mine însu-mi, care sînt Iehova, Dumnezeuul lor; ⁱ nu-i voi mîntui prin arc, nici prin sabie, nici prin resbel, nici prin cai, nici prin călăreți.
8 Și după ce a întercat pre Lo-Ruhama,
9 ea concepu și născu alt fiu. Și a dîsu Iehova: Chîmă numele lui: Lo-Ammi (nu-i poporul meu); căci voi nu-mi sînteți popor,
10 și eu nu vî voi fi Dumnezeu. Totu-și ^j numerulă fiilor lui Israel va fi ca născutul mării, care nu se pôte măsura, nici numera; ^k și în locul, unde li s'a dîsu: ^l Nu sînteți poporul meu, acolo li se va dice: Voi sînteți
11 ^m fii Dumnezeului celui viu. ⁿ Atuncea se vor aduna la un loc fii lui Iuda și fii lui Is-

rael, și vor pune un cap, și se vor sui din țera; căci mare ^o va fi ziua Ezreelului.
D **I**CETI fraților vostri: Ammi (poporul meu), și surorilor vîstre: Ruhama (cea îndurată).

Dumnezeu se judecă cu poporul său și-lî amenință; dară sîgăduesce a-i ierta.

Certați-vă cu muma vîstră, certați-vă! 2
Căci ^a ea nu este femea mea, și eu nu sînt bărbatul ei;
Ca să depărteze ^b desfrînarile ei de d'înaintea
Și adulteriele sale din țitele sale; [ei,
Ca să nu o ^c desbracă până la golicune, 3
Și să nu o pună ca în ^d ziua născerei sale,
Și să nu o facă ^e ca un deșert,
Și să nu o pună ca un pămînt sec,
Și să nu o facă să móră de ^f sete.
Nu voi avé îndurare nici de fii ei, 4
Fiindcă sînt ^g fii desfrînării.
^h Căci muma loră a desfrînată, 5
Născătorea loră a făcut rușine;
Căci a dîsu: Voi merge după iubiții mei,
ⁱ Cari-mi dau pâinea mea și apa mea,
Lîna mea și inul meu, oleul meu și bî-
uturile mele.

De aceea éccă, ^j eu voi îngrădi calea ei 6
Și voi zidi un zidiu, [cu spin,
Ca să nu-și afle căile sale.
Și de va aleră după iubiții ei, nu-i va a- 7
Și de-i va căuta, nu-i va afla; [junge;
Atuncea va dice: ^k Voi merge, și mă voi întor-
ce cătră ^l bărbatul meu cel d'întîi;
Căci mai bine ^m mi era atuncea decît acum.
Și ea nu ⁿ cunoscă, că ^o eu ^p i dădeam grăul, 8
mustul și oleul,
Și că-i înmulțeam argintul și aurul,
Pre care-lî întrebuița pentru Baal.
De aceea și voi ^q lua înapoi grăul meu în 9
timpul său,

^a Cap. 8. 11. & 11. 31.
^b Vers. 9.
^c Isa. 57. 2.
^d Apoc. 14. 18.
^e Ps. 1. 5.

OSEA.

—

Capit. 1.

^a Așa cap. 3. 1.
^b Deut. 31. 16.
^c Ps. 78. 27.
^d Ier. 2. 18.
^e Eze. 23. 3.

etc.

^e 2 Reg. 10. 11.
^f 2 Reg. 15. 10, 12.
^g 2 Reg. 15. 29.
^h 2 Reg. 17. 6, 23.
ⁱ 2 Reg. 19. 25.
^j Zech. 4. 6. &

9. 10.

ⁱ Fac. 32. 12.
^j Rom. 9. 27. 28.
^k 1. Pet. 2. 10.
^l Cap. 2. 23.
^m Ioan. 1. 12.
ⁿ 1 Ioan. 3. 1.
^o Isa. 11. 12, 13.

Ier. 3. 18.

Eze. 34. 23.
& 37. 16—24.

—

Capit. 2.

^a Isa. 50. 1.
^b Eze. 16. 25.
^c Ier. 13. 23, 26.

Eze. 16. 37.

59.
^d Eze. 16. 4.
^e Eze. 19. 13.

^f Amos. 8. 11.

^g Ioan. 8. 41.

^h Isa. 1. 21.

Ier. 3. 1, 6, 8,

9.
Eze. 16. 15,
16, etc.

ⁱ Ier. 44. 17.

^j Iov. 3. 23. &

19. 8.

Plîn. 3. 7, 9.

^k Cap. 5. 15.
Luc. 15. 18.

^l Eze. 16. 8.

^m Isa. 1. 8.

ⁿ Eze. 16. 17,
18, 19.
^o Vers. 8.

- Și mustul meu în timpul se; și voi trage de la d'însa lăna mea și inul meu,
Pre cari i le dădusem, ca să-și acopere goliciunea ei.
- 10 Și acum voi descoperi rușinea ei înaintea iubiților ei,
Și nimenea nu o va scăpa din mâna mea;
- 11 Și voi face să înceteze totă desfătarea ei,
Și serbătorile ei, lunele cele noie ale ei, și sabatele ei,
Și toate serbările ei.
- 12 Voi nimici vițele ei și smochinii ei,
De cari a ținut: Acésta-î plata mea de meretrice,
Pre care mi-au dat-o iubiții mei;
Le voi preface într-o pădure,
Și ferele câmpului le vor mânca.
- 13 Și voi pedepsi asupra ei ȕilele Baalilor, în cari li tămăia,
Și se împodobia cu cerceii se și cu salbe. Și mergea după iubiții se; [le sale, Eră pre mine m'a uitată, ȕice Iehova.
- 14 De aceea éccé, eu o voi ademeni, Și o voi duce într'unu deșertu,
Și-î voi vorbi la inimă.
- 15 Și dintr'insulă î voi face vilă,
Și valea strimtorărei pentru pórta speranței:
Și va cânta acolo ca în ȕilele tănereței sale,
Și ca în ȕiua suirei sale din pământul Egiptului.
- 16 Și în ȕiua aceea, ȕice Iehova, Mă vei chiăma: Iși (bărbatul meu);
Și nu mă vei mai chiăma: Baali (domnul meu).
- 17 Căci voi depărta numele Baalilor din gura ei,
Și nu-și va mai aminti numele lor.
- 18 Și în ȕiua aceea voi încheia legământu pentru d'înși
Cu ferele câmpului,
Cu păsările ceriului,
Și cu tărîtorile pământului;
Și arcu, și sabia, și resbelul le voi stărpi din țără,
Și voi face ca ei să locuască în siguranță.
- 19 Și mi te voi logodi în eternu;
Da, mi te voi logodi în dreptu și dreptate, în iubire și îndurări:
- 20 Da, mi te voi logodi în credință;
Și ve cunósce pre Iehova.
- 21 Și în ȕiua aceea voi răspunde, ȕice Iehova,

Voi răspunde cererei ceriurilor,
Și acestea vor răspunde cererei pământului,
Și pământul va răspunde cererei grăului, a 22 mustului și a oleiului;
Și acestea vor răspunde cererei Ezreelului.
Și o voi semăna pentru mine în țără, 23
Și me voi îndura de cea fără îndurare;
Și voi ȕice către nepoporul meu: Poporul meu esci,
Și el va ȕice: Dumnezeuul meu esci.

Pecatului lui Israel, și îndreptarea și ȕertarea lui de către Dumnezeu.

DIS'a Iehova către mine: "Mergi érá-și, 3
și iubesce o femeă, iubită de bărbatul se, dară adulteră; iubesce-o, cum iubesce Iehova pre fii lui Israel, dară cari caută la ȕei străini, și iubesce colacii de strafide ai idolilor. Deci mi-am nămit-o 2
cu cinci-spre-dece sicli de argintu, cu unu omeru de orȕu, și cu jumătate omeru de orȕu. Și i-am ȕis: Să locuiesc cu mine 3
ȕile multe; să nu desfrânezi, și să nu ai cu altul; și eu totu așa voi fi cu tine.
Căci fii lui Israel vor rămâne multe 4
ȕile fără rege, și fără domnu, și fără sacrificiu, și fără idol, și fără efodu și fără terafimi. După aceea fii lui Israel se vor 5
întorce, și vor căuta pre Iehova, Dumnezeuul lor, și pre Davidu, regele lor, și vor alerga la Iehova și la bunătatea lui în ȕilele de apoi.

Nescința și nelegăuirea cumplită a poporului.

ASCULTAȚI cuvântul lui Iehova, fii ai 4
lui Israel!
Căci Iehova are cértă cu locuitorii acestui pământ,
Căci nu este adevér, nici iubire, nici cunoscință de Dumnezeu în acest pământ. 2
Jurarea strimbă, minciuna, și uciderea, Furtul și adulterul s'au răspândit,
Și omorurile după omoruri într'una se fac. 3
De aceea este în plângere țera, Și totu locuitorul din ea lănceșce,
Și cu d'înși ferele câmpului și păsările ce- 4
da, chiaru pescii mării per. [riului;
Dară nimenea să nu certe, nici să mustre pre altu;
Căci totu ce este de mustrat în poporul 5
teu, este și în preutul te. De aceea, tu preutul, aluneci ȕiua,

p Ezech. 16. 37.	e Ezech. 20. 35.	z Ezech. 18. 2.	e Ier. 31. 33, 34.
& 23. 29.	e Ios. 7. 26.	b Iov 5. 23.	Ioan 17. 3.
q Amos 8. 10.	Isa. 65. 10.	Isa. 11. 6—9.	f Zech. 8. 12.
r 1 Reg. 12. 32.	y Ier. 2. 2.	Ezech. 34. 25.	g Cap. 1. 4.
Amos 8. 5.	y Ezech. 16. 8, 22, 60.	c Pa. 46. 9.	h Ier. 31. 27.
s Vers. 5.	s Ezech. 15. 1.	Isa. 2. 4.	i Zech. 10. 9.
t Pa. 90. 12, 13.	s Ezech. 23. 13.	Ezech. 39. 9, 10.	j Cap. 1. 6.
Isa. 5. 5.	Isa. 23. 7.	Zech. 9. 10.	k Cap. 1. 10.
u Ezech. 28. 40, 42.	Pa. 16. 4.	d Lev. 26. 5.	l Zech. 13. 9.
		Isa. 23. 6.	Rom. 9. 26.

1 Pet. 2. 10.	g Ier. 50. 4, 5.	Mic. 4. 1.	5. 4.
—	Cap. 5. 6.	—	e Ier. 4. 28. &
Capit. 3.	h Ier. 30. 9.	Capit. 4.	Isa. 4. 28.
a Cap. 1. 2.	Ezech. 34. 23, 24. & 37. 22, 24.	a Isa. 1. 18. &	Amos 5. 16. &
b Ier. 3. 20.	i Isa. 2. 2.	Isa. 13. 14.	8. 8.
c Deut. 31. 13.	Ier. 26. 31.	Ezech. 38. 8, 16.	d Zef. 1. 5.
d Cap. 10. 3.	Cap. 12. 2.	Mic. 6. 2.	e Deut. 17. 12.
e Ezech. 28. 5.	b Ier. 4. 22. &	Dan. 2. 28.	f Vezi Ier. 6. 4, 5. & 15. 8.
f Judc. 17. 5.			

- Și cu tine alunecă profetul năpoca;
Deci pre muma ta, națiunea întregă, o voi
nimici.
- 6 * Poporul meu se nimicesce din lipsa de
sciință;
Pentru că tu ai lepădat sciința,
Și eu te voi lepăda pre tine de a-mi mai
preuți;
Pentru că ai uitat legea Dumneșului tău,
Voi uita și eu pre fiii tăi.
- 7 * Pe cât s'au înmulțit, pe atâta au păc-
tuit asupra-mi;
Deci onora lor o voi schimba în rușine.
- 8 Ei se hrănesc din păcatele poporului meu,
Și doresc fără-de-legile lor.
- 9 De aceea fi-va ' de preut ca și de popor:
'I voi pedepsi pentru urmările lor,
Și li voi răsplăti după faptele lor.
- 10 Căci * vor mânca, dară nu se vor sătura;
Vor desfrâna, dară nu se vor înmulți;
Pentru că s'au lăsat de a ține sémă de
Iehova.
- 11 Desfrânarea și vinul și mustul li-au ' ră-
pită anima.
- 12 Poporul meu întreabă "lemnele sale,
Și toégul lui, ca să-i predică;
Căci "spiritul desfrânării i-a rătăcit,
Și el desfrânază, abătându-se de la Dum-
neșul său.
- 13 * Sacrifică pe vârfurile munților,
Și tămăiează pe coline,
Supt stejari, *supt* plop și *supt* terebinț,
Pentru că umbra lor este frumoasă:
De aceea și ficele vóstre desfrânază,
Și miresele vóstre sevârșesc adulterie.
- 14 Eu nu pedepsesc pre ficele vóstre, când
desfrânază,
Nici pre miresele vóstre, când sevârșesc
adulterie;
Căci ei inși-și se trag la o parte cu me-
și sacrifică cu sodomii; [retricile,
De aceea va căde acest popor 'cel fără
de minte.
- 15 Dacă tu, Israele, desfrânezi,
Măcar Iuda să nu nelegiuască!
Deci nu mergeți la Ghilgal,
Nici vă suiți la 'Betū-Avenū,
'Nici vă jurați: "Viū este Iehova."
- 16 Căci Israel s'au îndărătnicit, ca o juncă
indărătnică;
Și apoi Iehova să-i mai pască acum, ca
pre un miel în locu lui!
- Efraim s'au lipit de idoli;
Lăsați-l.
- Bătura lor este desfrânată,
Cu totul s'au dat desfrânării,
Ma mari lor iubesc ocara.
- 19 Vântul 'i va strînge în aripele sale,
Și se vor rușina de sacrificiile lor.
- Ma mari și preuți lui Israel și ai lui Iuda
mustrăți și chiamați la cînă.
- ASCUȚĂȚI, preuților, acesta, 5
Și luați aminte, casă a lui Israel!
Și ie în urechiă, casă a regelui!
Căci asupra vóstră vine judecata;
Pentru că "erați un latu la Mizpa,
Și o cursă întinsă la Tabor.
Și ca să ucidă, * ascunsu-s'au cei abătuți în 2
înfundături;
Dară eu pre toți 'i voi pedepsi.
- 3 Cunoscu pre Efraim,
Și Israel nu este ascuns de mine;
Și acum, Efraime, "tu desfrânezi,
Israel s'au pângărit.
- 4 Faptele lor nu-i lasă să se întorcă la Dum-
neșul lor;
Căci între ei este "spiritul desfrânării,
Și n'au cunoscut pre Iehova.
- 5 Și 'mândria lui Israel se pléacă înaintea fe-
cei lui,
Deci Israel și Efraim vor căde în ne-
legiurea lor:
Ba chiar și Iuda va căde cu d'înșii.
- 6 Cu turmele lor și cu cireșele lor vor
merge să caute pre Iehova;
Dară nu-l vor afla;
S'au tras de la d'înșii.
- 7 Necredincios purtat s'au către Iehova:
Căci au născut copii străini!
Dară acum 'o lună va fi de ajuns, ca să-i
înghiță pre ei și moscenirile lor.
- 8 Suflați din trîmbiță în Ghibea,
Din trîmbiță în Rama!
Sunăți tare în 'Betū-Avenū;
"Ecce-i "în dărăptul tău, Beniamine!"
- 9 Efraim va fi în pustiire în ziua mustrării;
Între semințiile lui Israel făcut'am cu-
noscute cele sigure.
- 10 Ma mari lui Iuda sînt totu atăția "stră-
mutători de hotare;
Vărsa-voiu, ca apa, asupra lor urgia mea.
- 11 Efraim este "asuprit și sfărâmat prin ju-
decată;

g Isa. 5. 13.
h Cap. 13. 6.
i 1 Sam. 2. 30.
Mal. 2. 9.
Filip. 3. 19.
f Isa. 24. 2.
Ier. 5. 31.
k Lev. 26. 36.
Mic. 6. 14.
Hag. 1. 6.

l Isa. 23. 7.
Vezi Eccl. 7.
m Ier. 2. 27.
Hab. 2. 19.
n Isa. 44. 30.
Cap. 4. 5.
o Isa. 1. 29. &
57. 5. 7.
Ezec. 6. 12. &

20. 28.
p Amos 7. 17.
Rom. 1. 28.
q Vers. 1. 6.
r Cap. 9. 15. &
12. 11.
Amos. 4. 4. &
5. 5.
s 1 Reg. 12. 29.

Cap. 10. 5.
t Amos 8. 14.
Zef. 1. 5.
u Ier. 3. 6. & 7.
24. & 8. 5.
Zech. 7. 11.
v Mat. 15. 14.
w Mic. 2. 11. &
7. 8.

y Ier. 4. 11, 12.
& 51. 1.
z Isa. 1. 29.
Ier. 2. 36.
—
Cap. 5.
a Cap. 6. 9.
b Isa. 29. 15.

c Amos 3. 2.
d Ezech. 23. 5,
etc.
e Cap. 4. 17.
f Cap. 4. 12.
g Prov. 1. 23.
Mal. 1. 15.
Ier. 11. 11.

Ezech. 8. 18.
Mic. 3. 4.
Ioan. 7. 34.
h Isa. 48. 8.
Ier. 3. 30. &
5. 11.
Cap. 6. 7.
Mal. 2. 11.
i Zech. 11. 8.

j Cap. 8. 1.
Ioel 3. 1.
k Isa. 10. 30.
l Ios. 7. 2.
Cap. 4. 15.
m Jude. 5. 14.
n Daut. 19. 14.
o Daut. 28. 23.

- Căci de voia a mersu în ² calea uriciunei.
- 12 De aceea *foşt'amă* lui Efraimă ca moliă,
Şi casei lui Iuda ³ ca putrediciune.
- 13 A vedutu Efraimă bóla sa,
Şi Iuda ⁴ rana sa:
Atunci a mersu Efraimă ⁵ în Asiria,
⁶ Şi a trămesu cătră regele celū resboinicū;
Dară acesta n'a pututu să vē însănătoşeze,
Nici să vē vindece de rana voastră.
- 14 Căci ⁷ eu *sunt* ca unū leū lui Efraimă,
Şi ca unū puiū de leū casei lui Iuda;
⁸ Eu, eu voiū sfăscia, şi mă voiū depărta,
Voiū răpi, şi nu va fi cine să scape.
- 15 Merge-voiū, şi mă voiū întorče la lo-
culū meū,
Până ce ⁹ vorū cunósce că sūnt vinovaţi, şi
vorū căuta faţa mea;
¹⁰ În strimtorarea lorū mă vorū căuta.
- 6 **VENIŢI**, să ne întorcemū cătră Iehova,
Căci ¹¹ elū a sfăsciatū, şi *totū* ¹² elū ne va
vindeca;
Elū a lovitū, şi elū ni va lega rana;
2 ¹³ Elū într'o *zi*, dūoe, ne va vindeca;
A treia *zi* ne va scula,
Şi vomū vieţui înaintea lui.
- 3 ¹⁴ Atuncea vomū cunósce, şi vomū urma a cu-
nósce pre Iehova;
Luminosū ¹⁵ ca aurora va resări elū,
Şi ¹⁶ va veni la noi ¹⁷ ca o plóia,
Ca o plóia târdiă, care adapă pământulū.
- Nestatornicia, făcarnicia şi necuvioşia lui Israelū.*
- 4 ¹⁸ Ce să-ţi facū, Efraime!
Ce să-ţi facū, Iuda!
Căci bunătatea ta *este* ¹⁹ ca nūorulū de de-
mânéţă,
Şi ca roūa de demânéţă, care trece.
- 5 De aceea toporitu-i-amū ²⁰ prin profeţi,
Ucisu-i-amū prin ²¹ cuvintele gurei mele;
Şi judecăţele *versate* asupră-ţi eşiră, ca lu-
mina.
- 6 Căci ²² îndurare voiescū, şi ²³ nu sacrificiū;
Şi ²⁴ cunoscinţā de Dumneđeū maī multū de-
cătū olocauste.
- 7 Dară ei ²⁵ călcat'au legământulū, ca orī-care
altū omū;
În elū ²⁶ purtatu-s'au necredinciosū cătră mine,
- 8 In ²⁷ Galaadū, cetatea fucătorilorū de rele,
Plină de urme de sânge.
- 9 Şi ca o órdă de hoţi *ce* pândescū pre cine-va,
Aşa ²⁸ órda preuţilorū ucide pe drumulū la
Şechemū;

Făptuescū rele.

Veđut'amū ²⁹ lucruri de gróză în casa lui Is- 10
raelū:Acolo *este* ³⁰ desfrênarea lui Efraimă;
Israelū s'a pângăritū.Şi pentru tine, Iuda, ³¹ hotăritu-s'a unū se- 11
cerişū.*Moravurile cele stricate ale curţei şi ale poporu-
lui mustrate şi ameninţate.*³² Cândū voiamū să întorcū prinşii poporu-
lui meū,**CÂNDŪ** voiamū să vindecū pre Israelū, ³³ 7
Atuncea se descoperi fără-de-legea lui
Efraimă,

Şi reütăţile Samariei;

Căci ³⁴ ei facū încelăciunī;

În lă-intru furulū întră,

Şi hoţii se lătescū pe afară.

Şi ei nu cugetă în ânima lorū, ³⁵ 2Că eū ³⁶ ţinū minte tótă neleguiriarea lorū.Acumū ³⁷ faptele lorū 'i impresură:Ele sūnt ³⁸ înaintea feţei mele.Desfétă pre rege cu reütatea lorū, ³⁹ 3Şi pre cei mari ⁴⁰ cu minciunile lorū;⁴¹ Toţi *sunt* adulteri, ⁴² 4

Sūnt ca cuptorulū celū aprinsū alū pitarului;

Celū *ce* aţită foculū se odihnesce *numai* de
la frământarea aluatului

Până la dospirea lui.

Diūa regelui nostru *a venitū!* ⁴³ 5Mai marii aū slăbitū de aprinderea vinului,
Şi elū insu-şi a întinsū mâna sa batjocuri-
torilorū.Gătescū ânima lorū, ca pre unū cuptorū, ⁴⁴ 6

Stândū la pândă:

Pitarulu lorū dórme tótă nóptea;

Eri demânéţa elū arde ca unū focū inflă-
cărātū.Toţi acestia sūnt aprinşi ca unū cuptorū, ⁴⁵ 7

Şi sfăscia pre judecătorii lorū;

⁴⁶ Toţi regii lorū ⁴⁷ aū căđutū:⁴⁸ Nu se află între d'inşii cine să strige cătră
mine.Efraimū ⁴⁹ s'a amestecatū cu popórele, ⁵⁰ 8Efraimū *este* ca o turtă neintórsă.⁵¹ Străinii aū măncatū puterea lui, şi elū *nici* ⁵² 9
n'a prinsū de scire;Da, perī albi s'au ivitū ici-cole pe elū, şi
elū n'a prinsū de scire.Şi ⁵³ mândria lui Israelū se plécă înaintea fe- 10
cei sale;

p 1 Reg. 12. 23.
Mic. 6. 16.
q Prov. 12. 4.
r Ier. 30. 12.
s 2 Reg. 15. 19.
Cap. 7. 11. &
12. 1.
t Cap. 10. 6.
u Plân. 3. 10.
Cap. 13. 7, 8.

v Ps. 50. 22.
w Lev. 26. 40,
41.
x Ier. 29. 12, 13.
Ezec. 6. 9. &
20. 43. & 36.
31.
y Ps. 78. 34.
—

Capitlū 6.
a Deut. 32. 39.
1. Sam. 2. 6.
b Iov. 5. 18.
Cap. 5. 14.
c Ier. 30. 17.
d 1 Cor. 15. 4.
e Isa. 54. 13.
f 2 Sam. 23. 4.

g Ps. 72. 6.
h Iov. 29. 23.
i Cap. 11. 8.
j Cap. 13. 3.
k Ier. 1. 19. &
5. 14.
l Ier. 23. 29.
m Ebr. 4. 12.
n 1 Sam. 15. 22.
o Ecl. 5. 1.

Mic. 6. 8.
Mat. 9. 13. &
12. 7.
p Ps. 50. 8, 9.
Prov. 21. 8.
Isa. 1. 11.
q Ier. 22. 16.
Ioan. 17. 3.
o Cap. 8. 1.
p Cap. 5. 7.

q Cap. 12. 11.
r Ier. 11. 9.
Ezec. 22. 25.
Cap. 5. 1, 2.
s Ier. 5. 30.
t Cap. 4. 12, 13,
17.
u Ier. 51. 33.
Ioel. 3. 13.
Apoc. 14. 15.

v Ps. 126. 1.
—
Capitlū 7.
w Cap. 5. 1. &
6. 10.
x Ier. 17. 1.
y Ps. 9. 16.
z Prov. 5. 22.
d Ps. 90. 8.

e Rom. 1. 23.
f Ier. 9. 2.
g Cap. 8. 4.
h 2 Reg. 15. 10,
14, 25, 30.
i Isa. 64. 7.
j Ps. 106. 35.
k Cap. 8. 7.
l Cap. 5. 5.

- Dară cu toate acestea "nu se întorcă către Iehova, Dumnezeuul lor, Nici 'lă caută.
- 11 "Efraimū este ca o columbă proastă, fără de minte,
• Ei chiamă Egiptulū, mergū în Asiria;
- 12 Cândū vorū merge, "voiū întinde asupra lorū lațulū meū,
"I voiū doborî, ca pre păserele cerului;
"I voiū pedepsi, "după cumū datu-s'a în sci-re adunării lorū.
- 13 Va! de d'înșii! căci aū fugitū de la mine: Perdere lorū! căci aū nelegiuitū asupră-mi:
"Eū voiamū să-l rescumperū,
Dară ei vorbiră minciunī asupra mea.
- 14 "Și nu aū strigatū cătră mine în ânima lorū, Ci urlaū pe paturile lorū:
Turbaū după grăū și mustū,
Și se depărtaū de la mine.
- 15 I-amū deprinsū, și amū întăritū brațele lorū,
Dara ei mi-aū socotit' o de rău.
- 16 "Se întorcū, dară nu cătră celū Pré-înaltū;
"Ajuns'aū ca unū arcū amăgitorū;
Mai marii lorū cadū de sabiă pentru "tur-barea limbei lorū:
Acēsta fi-va lorū spre batjocură "in pămên-tulū Egiptulū.
- 8 **L**A gura-ți "trimbița!
Neamiculū vine, "ca unū vulturū asupra casei lui Iehova,
Pentru-că "aū călcatū legământulū meū,
Și aū nelegiuitū asupra legei mele.
- 2 "Israelū striga-va cătră mine:
"Dumnezeulū meū, "te cunoscemū."
- 3 Israelū lepēdatu-s'a de bine;
Deci să-lū urmărescā neamiculū.
- 4 "Ei și-aū pusū regi, dară nu prin mine;
Aū aședatū mai mari, dară fără scirea mea:
"Din argintulū lorū și din aurulū lorū făcu-tu-și-aū idoli,
Ca să fie stērpiți.
- 5 Samario, vițelulū teū te-a alungatū,
Aprinsu-s'a asupră-li mânia mea;
"Până cândū nu vorū putē să se curățā!
- 6 Căci unulū din Israelū,
Unū maistru l'a făcutū;
De aceea nici este Dumnezeu;
Deci vițelulū Samariei fărîmī se va face.
- 7 Căci "aū semēnatū vântū,
Și vorū secera vērtejū:
- Holdē nu vorū fi;
Și grânele nu vorū da făină;
Și de vorū da, "străinī o vorū înghiți.
- "Israelū înghiți-se-va;
Ajuns'a acumū între națiuni
"Ca unū vasū netrebnicū.
- Căci "s'aū suitū la Asiria,
Ei cari trebuiaū să trăsescā ca "asinulū sēlba-ticū, singurū;
Efraimū "impărțit'a daruri de iubire;
Și de și a impărțitū între popóre, pre ace- 10
tea totū "le voiū aduna;
Și in curēndū vorū tremura pentru tribu-tulū ce aū să dee "regelui domnilorū.
- Căci Efraimū a "immulțitū altarele spre 11
a păcătui,
Avut'a altare de păcătuire.
- Scrisu-i-amū "mărețiile legei mele, 12
Dară socotitu-s'aū ca lucru străinū.
- "Junghiat'aū olocaustele mele, ca să mânān- 13
ce carnea lorū,
"De aceea Iehova nu le-a primitū;
"Acumū "și va aminti de fără-de-legile lorū,
și va pedepsi păcatele lorū;
"Ei se vorū întorce in Egiptū.
- "Căci Israelū a uitatū pre "Creatorulū seū, 14
și "zidesce palaturi;
Și Iuda a immulțitū cetățile întărite;
Dară "voiū trāmete focū in cetățile lui,
Care va mistui palaturile lui.
- Păcatele cele grele ale lui Israelū, și urmările lorū cele perqētore.*
- N**U te bucura, Israele, cu veselīă, ca ce- 9
le-l-ai popóre;
Căci "ai desfrēnatū, abătēndu-te de la Dum-nezeulū teū;
Iubit'ai "plata de meretrice in toate ariele de grăū.
- "Aria și linulū nu-l va nutri; 2
Și mustulū li va lipsi:
Nu vorū rămānē in "pămēntulū lui Iehova; 3
"Ci Efraimū se va întorce in Egiptū;
Și "vorū mânca necurate "in Asiria.
- "Nu vorū aduce libapiuni de vinū lui Iehova, 4
"Nici "i vorū fi plăcute sacrificiele lorū;
"Li vorū fi ca pânea celorū ce jālescū;
Toți cei ce vorū mânca se vorū pāngări;
Căci sūnt bucate "pentru fōmea lorū;
Nu vorū intra in casa lui Iehova.
- Ce veți face in "diūa de serbătorire? 5

1. Ier. 9. 13.	18.	Capul 8.	13. 2.	Cap. 10. 10.	4.	Amos 2. 5.	Cap. 8. 13. &
2. Cap. 11. 11.	r Mic. 6. 4.	a Cap. 5. 8.	h Ier. 13. 37.	g Ier. 10. 8.	mos. 5. 22.	—	11. 5.
o Veți 2 Reg.	o Ier. 35. 9, 10.	o Deut. 28. 49.	i Prov. 27. 8.	h Esec. 26. 7.	o Cap. 9. 9.	Capul 9.	f Esec. 4. 13.
15. 19. & 17.	Pa. 78. 26.	o Ier. 4. 13.	Cap. 10. 13.	Dan. 2. 37.	Amos 8. 7.	o Cap. 4. 12. &	Dan. 1. 8.
4.	Ier. 8. 10.	h Ab. 1. 8.	13.	r Cap. 12. 11.	o Deut. 28. 68.	a Cap. 5. 4. 7.	g 2 Reg. 17. 6.
Cap. 5. 13. &	Zech. 7. 6.	o Cap. 6. 7.	f Cap. 7. 9.	o Deut. 4. 6. 8.	Cap. 9. 2. 6. &	b Ier. 44. 17.	o Cap. 11. 11.
9. 8. & 12. 1.	o Cap. 11. 7.	d Pa. 78. 24.	h 2 Reg. 17. 6.	Pa. 119. 18. &	11. 5.	c Cap. 2. 13.	h Cap. 8. 4.
p Esec. 12. 13.	u Pa. 78. 57.	e Tit. 1. 16.	i Ier. 22. 28. &	147. 19. 20.	g Deut. 32. 18.	d Cap. 2. 9, 12.	i Ier. 6. 20.
q Lev. 26. 14.	v Pa. 78. 9.	f 2 Reg. 16. 13.	48. 38.	i Ier. 7. 21.	s Ier. 29. 23.	e Lev. 25. 23.	o Cap. 6. 13.
etc.	o Cap. 9. 2, 6.	g Cap. 2. 8. &	o Ier. 2. 24.	u Ier. 14. 10, 13.	o 1 Reg. 13. 31.	f Ier. 2. 7. & 16.	j Deut. 26. 14.
2 Reg. 17. 13.	—		o Ier. 20. 6.	Cap. 5. 6. & 9.	b Ier. 17. 27.	18.	k Lev. 17. 11.
			p Esec. 16. 37.				l Cap. 2. 11.

- Și în ziua serbării lui Iehova ?
 6 Căci ecce, fugit'au de *multă* desfrânare ;
 * Egiptul 'i va aduna, și Memfisul 'i va im-
 mormenta ;
 Tesaurile lor de argint 'le va mosceni ur-
 zica ;
 Spinii vor *cresce* în corturile lor.
 7 Venit'au țilele pedepsirei,
 Venit'au țilele respălțirei ;
 Israel 'o va cunósce ;
 Profetii *sunt* nebuni,
 * Cei inspirați *sunt* smintiți,
 Pentru mulțimea fără-de-legei tale și a urei
 celei mari.
 8 * Custodia lui Efraim pe lângă Dumneșeul
 meu,
 Profetul, *era* lațu de păserar pe toate că-
 ile sale,
 Și de ură în casa Dumneșeului său.
 9 * Stricatu-s'au forte, ca în țilele * Ghibeei ;
 * De aceea 'și va aminti fără-de-legea lor,
 Va pedepsi păcatele lor.
 10 Aflat'amă pre Israel *plăcut* ca un stru-
 gure în pustiie ;
 Vedut'amă pre părinții vostri, ca 'ântățele
 fructe ale smochinului * în primăveră ;
 Dară elu a mersă cătră * Baal-Peor,
 * S'a consacrat * rușinei,
 * Și a ajuns de uriciune, ca și *lucrulu* iubi-
 rei lor.
 11 Efraim — ca o pasere va sbura mărirea
 lui —
 Nicăi nascere, nicăi îngrecare, nicăi concepere
 mai multă nu *va* avé.
 12 Căci * chiar și de copiii, *ce* li se voră ră-
 dica,
 * 'I voi lipsi, ca nicăi unul să nu *ajungă*
 bărbat ;
 Și * vai de ei, cându * mă voi trage de la
 d'înșii !
 13 Vedut'amă pre Efraim * ca Tirul, sădit în
 locu plăcut ;
 * Dară *acest* Efraim scóte-va pre copiii sei
 înaintea uciđătorului.
 14 Dă-li, Iehova !
 Dară ce li vei da ?
 Dă-li * mitră stérpă și țite seci.
 15 Tótă reutatea loră * *este* în Ghilgal ;
 Căci acolo învățatu-m'amă a-i urí ;
 * Pentru reutatea faptelor lor 'i voi goni
 din casa mea ;

- Nu-i voi mai iubi ;
 * Toți mai marii lor *sunt* neascultători.
 Efraim este bătut, 16
 Rădăcina lor s'a uscată ;
 Fructu nu se va mai face ;
 Și * chiar de ară nasce,
 Voi omorí *fructele* cele dorite ale mitrei
 Dumneșeului meu 'i va lepăda, 17
 Căci nu l'au ascultat ;
 Și se voră * rătăci între popóre.
 10 ISRAEL *este* ca * o viă buécă, 10
 Dat'a fructe ;
 Dară cu câtu fructele sale erau mai multe,
 cu *atâta* * a înmulțit altarele sale ;
 Cu câtu *era* mai bun pământul său, cu
atâta * a făcut stâlpi mai frumoși.
 2 Anima lor este * lingușitoare, 2
 Decă se voră pedepsi ;
 Elu va resturna altarele lor,
 Va sfărâma stâlpii lor.
 3 * Căci acumă dică : 3
 Noi nu vomă avé rege, fiindu-că nu ne te-
 memă de Iehova ;
 Și la ce póte folosi un rege ?
 4 Vorblaă vorbe, 4
 Juraă minciunosă, cându încheaă legămên-
 tulă ;
 De aceea și judecata va resări / ca cucuta în
 brazdele țerânei.
 Locuitorii Samariei vor tremura pentru * vi-
 țelul din * Betu-Aven ;
 5 Da, poporul va jăli pentru el ;
 Și preuții lui vor tremura,
 Ca nu * mărirea lui să se strămute din el.
 6 Elu va fi dus în Asiria, 6
 Ca un dară / regelui resboinic ;
 Rușinea va cuprinde pre Efraim,
 Și Israel se va rușina * de sfatul său.
 7 * Peri-va regele Samariei, 7
 Ca spuma de pe fața apéi.
 8 * Și înălțimile din Aven, * păcatul lui Is-
 rael, se vor sfărâma,
 * Spini și ciulin vor resări pe altarele lor ;
 * Și vor dice munților : „Acoperiți-ne ;“
 Și colinelor : „Cădeți preste noi.“
 9 * Israele, păcătuit'ai mai multă decât în țile
 din Ghibea ;
 Acolo rădicatu-s'au asupra celor neleguiți ;
 Dară un * resbelu ca cel din Ghibea n'ar
 puté ajunge pre acestia.
 10 * Dupre voia mea 'i voi muștra ; 10

* Cap. 7. 16.
 Vers. 3.
 * Isa. 5. 6. & 32.
 13. & 34. 13.
 Cap. 10. 8.
 * Ezech. 13. 3,
 etc.
 Mic. 2. 11.
 Zef. 3. 4.
 * Ier. 6. 17. &
 31. 6.
 Ezech. 3. 17. &

33. 7.
 * Isa. 31. 6.
 Cap. 10. 9.
 * Jude. 19. 22.
 * Cap. 8. 13.
 * Isa. 28. 4.
 Mic. 7. 1.
 * Veđi cap. 2.
 15.
 * Num. 25. 3.
 Ps. 106. 29.
 * Cap. 4. 14.

* Ier. 11. 13.
 Veđi Jude. 6.
 33.
 * Ps. 81. 13.
 Ezech. 20. 8.
 Amos 4. 5.
 * Iov 27. 14.
 * Deut. 28. 41,
 62.
 * Deut. 31. 17.
 * Reg. 17. 18.

Cap. 5. 6.
 d Veđi 1 Sam.
 28. 15, 16.
 * Veđi Ezech. 26,
 & 27, & 28.
 * Vers. 16.
 Cap. 13. 16.
 * Luc. 23. 29.
 * Cap. 4. 15. &
 12. 11.
 * Cap. 1. 6.

* Isa. 1. 23.
 * Vers. 13.
 * Deut. 28. 64,
 65.
 —
 Cap. 10.
 * Nah. 2. 2.
 * Cap. 8. 11. &
 12. 11.
 * Cap. 8. 4.

d 1 Reg. 18. 21.
 Mat. 6. 24.
 * Cap. 3. 4. &
 11. 5.
 Mic. 4. 9.
 Vers. 7.
 * Veđi Deut. 29.
 18.
 Amos 5. 7. &
 6. 12.
 Fapt. 3. 23.

Ebr. 12. 15.
 * 1 Reg. 12. 28,
 29.
 Cap. 8. 5. 6.
 * Cap. 4. 15.
 * 1 Sam. 4. 21,
 22.
 Cap. 9. 11.
 * Cap. 5. 12.
 * Cap. 11. 6.
 * Vers. 3. 15.

* Cap. 4. 15.
 * Deut. 9. 21.
 1 Reg. 12. 30.
 * Cap. 9. 6.
 * Isa. 2. 19.
 Luc. 23. 30.
 Apoc. 6. 16.
 & 9. 6.
 * Cap. 9. 9.
 * Veđi Jude. 20.
 * Deut. 28. 63.

- ‘Si popóarele se voru aduna asupra lorú,
Cândú ‘i voiă lega pentru cele doté uriciuni
ale lorú.
- 11 Efraimú este ‘juncă învătăţă,
Ce iubesce a triera;
Deci voiú pune jugú pe grumazulú ei celú
frumosú;
Voiú înjuga pre Efraimú; Iuda va ara;
Iacobú va grăpa brazdele sale.
- 12 ‘Seménaţi pentru sine-vé pentru mântuire,
Seceraţi in îndurare,
‘Araţi pământulú vostru celú înţelenitú;
Căci este timpulú de a căuta pre Iehova,
Până ce va veni, şi va plóua mântuire pres-
te voi.
- 13 Dară ‘voi aţi aratú nelegiuire, aţi seceratú
răutate:
Aţi mâncatú fructulú minciunei;
Căci te-ai încređutú in calea ta,
In mulţimea viteşilorú tei.
- 14 ‘De aceea perđare se va rēdica între semin-
ţiile tale,
Şi tóte întăririle tale se vorú secătui.
Cumú Şalmanú a secătuitú ‘Betú-Arbelulú
in điaa luptei,
Încare ‘muma fu sdrobită d’asupra copiilorú ei;
- 15 Aşa vi va face voiú Betú-Elulú,
Pentru nelegiuirea vóastră cea fără de margini;
Intr’o demănétă ‘peri-va cu desevarşire re-
gele lui Israelú.

*Nerecunoscínţa lui Israelú pentru îndurarea cea fă-
ră încetare a lui Dumnezeu; ameninţări şi fágă-
duinfi.*

- 11 **P**RE-cândú ‘Israelú era pruncú, eú l’amú
iubitú,
Şi din Egiptú amú ‘chîamatú pre ‘fiulú meú.
- 2 Dară cu câtú profeti ‘i chîmau, cu atáta se
depărtaú de la ‘inşil;
‘Sacrificau Baalilorú,
Şi tāmăiaú chipurilorú cioplite.
- 3 ‘Eú amú datú lui Efraimú unú conducătorú,
care ‘i lua in braţele sale;
Dară n’au cunoscutú, că eú ‘voiámú să-í in-
dreptú.
- 4 Trasu-i-amú cu funii de ómenia
Şi cu legături de iubire;
Şi ‘fostu-li-amú ca cei ce rēdică jugulú de pe
grumazú;
Şi ‘pus’amú nutreţulú inaintea lorú.
- 5 ‘In pământulú Egiptului nu se va mai
întórce;

- Căci Asirianulú este regele lui:
‘Căci n’a voitú să se întórca cătră mine.
Sabia căde-va preste cetăţile lui,
Şi va strica zăvóarele lui, şi le va mistui,
‘Pentru sfaturile lorú.
- Poporulú meú este pe povérnişulú ‘resculărei
împotriva mea;
Şi ‘de şi au fostú chîamaţi cătră celú Pré-
Nimenea nu l’a înălţatú. [înaltú,
- ‘Cumú să te datú, Efraime?
Cumú să te părăsescú, Israele?
Cumú să te facú ca ‘Adma?
Cumú să te punú ca Zeboimulú?
‘Anima mea s’a întorsú întru mine,
Compătimirea mea s’a aprinsú.
- Nu voiú îndeplini aprinderea mániei mele,
Nu voiú mai strica Efraimulú;
‘Căci eú Dumnezeuú sînt, şi nu omú,
Celú sântú in meşilocolulú teú;
Şi nu voiú veni in mânia.
- Vorú urma lui Iehova,
Cândú ‘va mugi ca leulú;
Da, elú va mugi;
Atuncea vorú alerga fii ‘de la apusú:
Vorú alerga din Egiptú, ca paserea,
‘Şi ca columba din pământulú Asiriei;
‘Şi-í voiú reaşeda in casele lorú,
Đice Iehova.

Cérta lui Dumnezeuú cu Israelú şi cu Iuda.

- ‘Efraimú încunjuratu-m’a cu minciuni,
Şi casa lui Israelú cu încelăciuni;
Şi Iuda se rătăcesce încă de la Dumnezeuú,
De la celú Sântú şi Credinciosú.
- E**FFRAIMÚ ‘pasce vântú,
Şi urmăză după vântulú de la resăritú;
Pe tótá điaa immulţesce minciunile şi per-
darea,
‘Da, încheiă legături cu Asirienii,
Şi se trâmète ‘oleiú in Egiptú.
‘Iehova are cértă şi cu Iuda,
Şi va pedepsi pre Iacobú dupre căile lui,
Dupre faptele lui ‘i va respłati.
- Încă in mitra mumei ‘fîndú, a apucatú ‘căl-
căiulú fratelui seú,
Şi in vrēsta sa bărbătēscă ‘s’a luptatú cu
Dumnezeú;
Da, s’a luptatú cu ángerulú, şi l’a învinsú,
Ángerulú plánsu-s’a şi s’a rugatú de elú;
In ‘Betú-Elú l’a aflatú, şi acolo a vorbitú cu noi.
Da, Iehova este Dumnezeuulú oştirilorú;
Iehova este ‘numele lui.

1 Ier. 16. 16.
Eze. 23. 46,
47.
Cap. 8. 10.
u Ier. 50. 11.
Mic. 4. 13.
v Prov. 11. 18.
w Ier. 4. 2.
x Iov. 4. 8.
y Prov. 22. 8.
Cap. 8. 7.

Gal. 6. 7, 8.
z Cap. 13. 16.
a 2 Reg. 18. 34.
b 19. 13.
c Vcrs. 7.
—
Capitul 11.
a Cap. 2. 15.
b Mal. 2. 15.

c Esod. 4. 22.
23.
d 2 Reg. 17. 16.
(Cap. 2. 13. &
13. 2.
e Deut. 1. 31. &
32. 10, 11, 12.
f Esod. 15. 26.
g Lev. 16. 13.
h Pa. 78. 25.

Cap. 2. 8.
i Veđi cap. 8.
13. & 9. 3.
j 2 Reg. 17. 13,
14.
k Cap. 10. 6.
l Ier. 9. 6. etc.
m & 8. 5.
Cap. 4. 16.
n Cap. 7. 16.

n Ier. 9. 7.
Cap. 6. 4.
o Fac. 14. 8. &
19. 24, 25.
Deut. 29. 23.
Amos 4. 11.
p Deut. 32. 36.
Isa. 63. 15.
Ier. 31. 20.
q Num. 23. 19.

Isa. 55. 8, 9.
Mal. 3. 6.
r Isa. 31. 4.
Isa. 31. 16.
Amos 1. 2.
s Zech. 8. 7.
t Isa. 60. 8.
Cap. 7. 11.
u Eze. 28. 25,
26. & 37. 21,

25.
v Cap. 12. 1.
—
Capitul 12.
a Cap. 8. 7.
b 2 Reg. 17. 4.
c Cap. 5. 13. &
7. 11.
c Isa. 30. 6. &

57. 9.
d Cap. 4. 1.
Mic. 6. 2.
e Fac. 25. 26.
f Fac. 32. 24,
etc.
g Fac. 28. 12,
19. & 35. 9, 10,
15.
h Esod. 3. 15.

- 6 De aceea întorcede-te către Dumnezeuul tău;
Păzește îndurarea și judecata,
Și sperăză în Dumnezeuul tău pururea.
- 7 Ca un neguțătoru,
În ale cărui mâni sunt *cumpene de înce-
și care iubește a încela, [lăciune,
- 8 Dice Efraimū: 'Cu adevărat în avușitu-m'amū,
Căstigatu-mi-amū avușii;
Dară în toate căstigurile mele nu se va găsi
în mine nici o nedreptate, nici un păcatu.
- 9 Dară, *eu Iehova, Dumnezeuul tău din pământul Egiptului,
"Te voi face eră-și să locuiești în corturi,
Ca în zilele de serbător.
- 10 "Cuvântat'amū și prin profeți,
Și amū immulțitū visiunile,
Și parable 'amū vorbitū prin profeți.—
- 11 Dară *în Galaadū se aflau deșertăciuni și
idoli minciunoși,
În *Ghilgalū sacrificaū tauri,
Și *altarele lorū erau ca bulgări pe braz-
dele țerânei.—
- 12 Și Iacobū a *fugitū în pământul Siriei,
Și Israelū a *servitū pentru o femeă,
Și pentru o femeă a păzitū vite.
- 13 "Și prin profetū a suitū Iehova pre Israelū
din Egiptū,
Și prin profetū a fostū păstratū poporulū
acesta.
- 14 Dară *Efraimū întăritat'a pre Dumne-deu a-
marū fôrte:
De aceea va vërșă sângele lui asupra lui,
"Și *ocara lui o va întorcede Domnulū seū a-
supra lui.

*Pecatulū și pedepsa lui Israelū; chiāmări la că-
inșă, și făgăduinșă.*

- 13 CÂNDŪ Efraimū vorbîa, era spaimă; era
înalțū fôrte în Israelū;
Dară *de cumū a păcătuitū prin Baalū, a
muritū.
- 2 Și acumū păcătuescū din ce în ce mai multū,
Și *și-aū făcutū lorū-și din argintulū lorū chi-
purī vërșate,
Idoli duple măestria lorū;
Tôte acestea sînt lucruri de măistru;
Dicū ei de d'insele,
„Ōmenii ce voiescū să sacrifice, *să sărute
vișeii.“
- 3 De aceea vorū fi *ca unū nūrū de demănēțā,
Și ca roūa de demănēțā, ce trece,

- *Ca pléva, ce se spulberă de pe ariă,
Și ca fumulū în căminū.
- 4 Dară *eu Iehova sînt Dumnezeuul tău din
pământul Egiptului;
Și *altū deū afară de mine să nu cunoscī;
Căci nu este altū mēntuitorū afară de mine.
- 5 *Eū te-amū cunoscutū în pustiū,
'Intr'unū pământū secū.
- 6 Dară *păscēndū s'aū sāturatū,
S'aū sāturatū, și s'a înălțatū anima lorū,
De aceea *m'aū uitatū.
- 7 Dreptū care 'li voiū fi ca unū leū,
Și ca *unū leopardū voiū pāndi la drumū;
'I voiū întimpina *ca o ursōică lipsită de pui,
- 8 Și voiū sfāscia îmbrăcăminteā ānimei lorū,
Și acolo 'i voiū înghiți ca unū leū;
Fērele cāmpului 'i vorū sfāscia.
- 9 *Perdutu-te-ai, Israele,
"Dară în mine este ajutorulū tău.
- 10 Unde este deci regele tău?
"Să te mēntuie acumū în tôte cetățile tale!
Și unde sînt judecātorii tăi, de cari *ai dīsū:
Dă-mi rege și mai mari?
- 11 *Datu-ți-amū rege întrū mânia mea,
Dară *lū voiū și lua în urgia mea.
- 12 *Fără-de-legea lui Efraimū este strinsă,
Pecatulū seū s'a păstratū:
"Dureri de femeă în facere vorū veni asupra-ī, 13
Este *fiiū neînțeleptū;
Căci nu se *aține la timpū la spargerea nas-
cerei.
- 14 "Din mână infernului i-ași rescumpēra;
De mōrte i-ași mēntui;
Dară *haide, mōrte, cu ciuma ta!
Haide, infernule, cu mortăciunea ta!
- 15 "Compățimirea fie ascunsă de ochii mei!
Căci de și *este roditorū în cāmpū,
"Vēntulū de resăritū va veni;
Vēntulū lui Iehova se va rēdica din deșertū,
Și isvorulū lui va usca,
Și fōntāna lui se va seca;
Acesta va răpi tesaurulū tuturorū vaselorū
sale cele prețioase.
- 16 Samaria se va nimici;
"Căci s'a resculatū asupra Dumne-deului seū;
"Vorū căde de sabiā;
Prunciū lorū cei sugētorī sdrobi-se-vorū,
Și ingrecatele lorū se vorū spinteca.
- 14 ISRAELE, *întorcede-te către Iehova, Dum-
ne-deulū tău;
"Căci ai cădūtū prin fără-de-legea ta.

Cap. 14. 1.	p Cap. 5. 1. & 6.	51. & 13. 3.	Cap. 11. 2.
Mic. 6. 8.	8.	Ps. 77. 50.	b Cap. 2. 8. &
j Ps. 37. 7.	q Cap. 4. 15. &	Isa. 63. 11.	8. 4.
k Prov. 11. 1.	9. 15.	Mic. 6. 4.	c 1 Reg. 19. 18.
Amos 8. 5.	Amos 4. 4. &	v 2 Reg. 17. 11—	d Cap. 6. 4.
1 Zech. 11. 5.	5. 5.	18.	e Dan. 2. 35.
Apoc. 3. 17.	r Cap. 8. 11. &	x 1 an. 11. 18.	f Isa. 43. 11.
m Cap. 13. 4.	10. 1.	y Deut. 28. 37.	g Isa. 43. 11. &
n Lev. 23. 42,	s Fac. 28. 5.	—	45. 31.
43.	Deut. 26. 5.	Copulū 18.	h Deut. 2. 7. &
Neem. 8. 17.	t Fac. 29. 20,	a 2 Reg. 17. 16,	32. 10.
Zech. 14. 16.	28.	18.	i Deut. 8. 15. &
o 2 Reg. 17. 18.	u Exod. 12. 50,		

32. 10.	q Deut. 32. 38.	v Prov. 22. 3.	Cap. 4. 19.
j Deut. 8. 12,	Cap. 10. 3.	x 2 Reg. 19. 3.	d 2 Reg. 18. 12.
14. & 32. 15.	Vers. 4.	y Isa. 25. 8.	e 2 Reg. 8. 12.
k Cap. 8. 14.	r 1 Sam. 8. 5,	z Esec. 37. 12.	& 15. 16.
l Plān. 3. 10.	19.	s 1 Cor. 15. 54,	Isa. 13. 18.
Cap. 5. 14.	e 1 Sam. 8. 7. &	55.	Cap. 10. 14, 15.
m Ier. 5. 6.	10. 19. & 15.	a Ier. 15. 6.	Amos 1. 13.
n 2 Sam. 17. 8.	22, 23. & 16. 1.	Rom. 11. 29.	Nah. 3. 10.
o Prov. 17. 12.	Cap. 10. 3.	b Veți Fac. 41.	—
p Prov. 6. 52.	t Deut. 32. 34.	52. & 48. 19.	Capulū 14.
Cap. 14. 1.	lov 14. 17.	c Ier. 4. 11.	a Cap. 12. 6.
Mal. 1. 9.	u Isa. 13. 8.	Esec. 17. 10.	Isa. 2. 18.
p Vers. 4.	Ier. 30. 6.	& 19. 12.	b Cap. 13. 2.

- 2 Luați cu voi cuvinte, și întorceți-vă către
Diceți-I: [Iehova:
Rădica-ți totă fără-de-legea noastră, și pri-
mesce-ne bine;
Așa vom plăti *vițeii buzelor noastre.
3 *Asiria nu ne va mântui;
*Nu vom călări pe cai;
*Și nu vom mai dice către lucrul mâne-
lor noastre: Sânteți! deii nostri;
*Căci întru tine va afla îndurare cel orfan.
4 Voi vindeca *neascultarea lor,
*Î voi iubi *cu bună-voia;
Căci mânia mea s'a întorsu de la d'insul.
5 Voi fi lui Israel ca *roa:
Ca crinul el va înflori,
Și va prinde rădăcinele sale, ca arborele Li-
banului:
6 Ramurile lui se vor întinde,
*Mărirea lui va fi ca a olivului,

- Și *mirosul lui ca al Libanului.
Se vor întorce *cei ce ședeau supt umbra 7
lui,
Vor inspică ca grăul, și vor înflori ca
vița,
Mirosul lui va fi ca al vinului din Li-
ban.
Efraim va dice: *Ce mai am a face cu i- 8
doli?
*Auditu-l'am, și voi privi spre d'insul:
Fi-i-voi ca un brad verde:
*Fruptul tei va purcede de la mine.
*Cine este înțelept, 9
Ca să pricepă acestea?
Cu minte,
Ca să cunoscă acestea?
Căci *drepte sunt căile lui Iehova,
Și cei drepti pe ele âmbă;
Eru cei fără-de-lege cadu pe ele.

IOELŪ.

Predicări despre judecări, ce au să vină, și indemnări la căință și rugăciune.

- 1 CUVENTULŪ lui Iehova ce a fostu către
Ioel, fiul lui Petuel.
2 Ascultați acesta, bătrânlor!
Și luați în urechi, voi toți locuitorii țerei!
*Una ca acesta întemplat-s'a ore în zilele
Ori în zilele părinților vostri? [vostre,
3 *Spuneți de acesta fiilor vostri,
Și fiil vostri fiilor lor,
Și fiil acestora să spună urmașilor lor.
4 *Mâncat'a locusta
Cele ce au rămasu de la omidă;
Și forfăcarul mâncat'a
Cele rămase de la locustă;
Eru pre cele rămase de la forfăcar
Mâncatu-le-a mușta.
5 Desceptați-vă, bețivilor, și plângeți,
Și căinați-vă, toți bețitorii de vin,
Pentru must:
*Căci s'a răpitu de la gura voastră.
6 Căci *un popor s'a suitu asupra pămên-
tului meu,
Puternic și fără număr:
*Dinții lui sunt ca dinții de leu,
Și mâselele le are, ca leul bătrân.
7 *Prefăcut'a viaa mea într'unu deșertu,

- Și a roditu smochinul meu:
L'a desgolitu cu totul, și l'a lepădatu:
Remas'au albe rămurele lui.
*Căinează-te, ca o logodnică, încinsă în sac 8
Pentru *bărbatul tănăreței sale!
Răpitu-s'a *darul de pâne și libațiunea 9
Din casa lui Iehova;
Bocescu-se preuții, servii lui Iehova.
Câmpul s'a pustiit,
*Țărâna bocescu;
Căci grăul s'a pustiit,
*Mustul s'a storsu,
Oleul lipăsece.
*Rușinați-vă, plugarilor, 11
Căinați-vă, vierilor,
Pentru grâu și pentru orđ:
Că secerisul câmpului a peritu;
*Vița s'a secătuit, și smochinul a peritu, 12
Mărul-granat, palmierul și mărul,
Toți arborii câmpului s'au uscatu:
De aceea *a încetat veselia între fii ome-
nilor.
*Încingeți-vă, și plângeți, preuților, 13
Căinați-vă, servi ai altarului!
Veniți, petreceți nóptea în saci,

e Ebr. 13. 15.	Vers. 8.	k Ps. 52. 8. &	Ier. 9. 12.	IOELŪ.	d Isa. 32. 10.	i Prov. 2. 17.	m Ier. 14. 3. &
d Ier. 31. 18. etc.	g Ps. 10. 14. &	128. 3.	Dan. 12. 10.	—	e Așa Prov. 30.	ier. 8. 4.	n Vers. 10.
Cap. 5. 13. &	68. 5.	l Fac. 37. 27.	Ioan. 8. 47. &	Capul 1.	25, 26, 27.	f Vers. 13.	o Isa. 24. 11.
12. 1.	h Ier. 5. 6. & 14.	Cânt. 4. 11.	18. 37.	a Cap. 2. 2.	Cap. 2. 2, 11.	g Ier. 48. 33.	p Ier. 48. 33.
e Deut. 17. 16.	7.	m Ps. 91. 1.	r Ier. 10. 29.	b Ps. 78. 4.	25.	h Ier. 12. 11. &	q Ier. 4. 8.
Ps. 33. 17.	Cap. 11. 7.	n Vers. 3.	Luc. 2. 34.	c Deut. 28. 38.	f Apoc. 9. 8.	i Isa. 24. 7.	Vers. 8.
Isa. 30. 2. 16.	i Efes. 1. 6.	o Ier. 31. 18.	2 Cor. 2. 16.	Cap. 2. 25.	g Isa. 5. 6.	l Isa. 24. 7.	
& 31. 1.	j Iov. 29. 19.	p Iac. 1. 17.	1 Pet. 2. 7. 8.		h Isa. 22. 12.	Vers. 12.	
f Cap. 2. 17.	Prov. 19. 12.	q Ps. 107. 43.					

- Servi ai Dumnezeului meu!
Căci darul de pâine și libațiunea au con-
tenit
Din casa Dumnezeului vostru.
- 14 Sântiți ajunare, prochiâmați și sântă,
Adunați pre bătrâni și pre toți locuitorii țerei
În casa lui Iehova, Dumnezeul vostru;
Și strigați către Iehova.
- 15 "Vai de ziua aceea!
Căci ziua lui Iehova este aproape,
Și va veni ca o perđare de la A-tot-pu-
ternicul.
- 16 Aș nu s'au răpitu mîncările de d'înaintea o-
chilor nostri,
"Desfătarea și bucuria din casa Dumneđu-
lui nostru?
- 17 Semintele putredescă suptă brazdele loră,
Grânarele s'au deșertat, hambarele s'au
Căci grăulă lipsește. [stricat;]
- 18 Cumă sbieră animalele!
Rătăcescu-se ciređele de boi;
Căci nu au păsciune,
Da, turmele de oi au perit.
- 19 Iehova, "cătră tine voi striga:
Căci foculă a mistuită păsciunile pustiului,
Și flacăra a arsă toți arborii câmpului.
- 20 Chiară animalele câmpului doresc de tine;
Căci au secat curgerile apeloră,
Și foculă a mistuită păsciunile pustiului.
- 2 SUFLAȚI din trîmbiță în Sionă,
Și dați larmă în muntele celă sântă ală
meu;
Să se cutremure toți locuitorii țerei;
Că vine e ziua lui Iehova, căci se apropiă:
- 2 "Di de întunerec și de întunecime,
Di de năori și de negură dêsă,
Ca diorele lătite pe munți;
"Ună popor numeros și puternic,
"Asemenea căruia n'a fost de la începută,
Și nici va mai fi după elă,
Până în anii multor generațiuni.
- 3 "Foculă mistue înaintea lui,
Și flacăra arde înapoia lui;
Pământulă înaintea lui este ca grădina Ede-
nului,
"Și înapoia lui este ca ună pustii deșertă;
Nimic nu scapă de elă.
- 4 "Chipulă loră este ca chipulă cailoră;
Și ca călăreții, așa alergă.
- 5 "Ca vuetulă de cară, sară pe vîrfurile mun-
țiloră,

- Ca sunetulă flăcării de focă, care mistue
mirescea,
"Ca ună popor puternic înșirată de bătaia.
La vederea lui poporele tremură, 6
"Tote fețele pălescă.
- Alergă ca viteșă; 7
Ca bărbatii de resbelă se suiă pe zidiă,
Și mergă fie-care în calea sa:
Nu strică șirurile loră,
Și unulă pre altulă nu se împingă; 8
Fie-care merge în calea sa:
Prin săbiă se aruncă, și nu se rînescă;
Grăbescă în cetate, 9
Alergă pe zidiuri, se suiă pe case,
"Intră prin ferestre, "ca furulă.
- "Pământulă se cutremură înaintea loră; 10
Ceriurile tremură;
"Sorele și luna se întunecă,
Și stelele și tragă lumina loră.
- "Și Iehova trămete vócea sa înaintea "óstei 11
sale:
Căci acéstă tabără a sa este mare fórtă:
"Puternică este împlinitorulă cuvîntului seú;
Căci "ziua lui Iehova este mare și înfricoșă-
tă fórtă;
Și "cine o va puté suferi?
Și acumă, díce Iehova: 12
"Întorčeți-vă cătră mine din totă ânima vóstră
În ajunare, în plângere și în jale:
"Rumpeți-vă ânima, și nu "vestmintele, 13
Și întorčeți-vă cătră Iehova, Dumneđu
vostu;
Că "milosă și îndurătoră este elă,
Târđiă la mânia, plină de îndurare,
Și se căesce de relele, pre cari le trămete.
- "Cine scie, de nu se va întorče, și nu se va 14
căi,
Și nu va lăsa "bine-cuvîntare pe urmă-i,
"Dară de pâine și libațiune lui Iehova, Dum-
neđuă vostră?
- "Suflați din trîmbiță în Sionă, 15
"Sântiți ajunare,
Prochiâmați și sântă;
Adunați poporulă, "sântiți adunarea, 16
"Stringeți pre bătrâni;
"Adunați pre copii și pre cei ce sugă țite;
"Să éșă mirele din cămara sa,
Și mirésă din așternutulă ei!
Plângă preuți, servii lui Iehova, 17
"Între portică și altară,
Și dícă: "Cruță, Iehova, poporulă teú,

g Vers. 9.	s Ps. 50. 15.	b Num. 10. 5, 9.	i Zech. 7. 14.	Vers. 31.	v Num. 24. 23.	l Iona 4. 2.	f Cap. 1. 14.
r 2 Cron. 20. 3.	a Ier. 9. 10.	c Cap. 1. 15.	j Apoc. 9. 7.	Cap. 3. 15.	b Ios. 14. 12.	g Esod. 19. 10,	g Esod. 19. 10,
4.	Cap. 2. 3.	Obad. 15.	k Apoc. 9. 9.	Mat. 24. 29.	2 Sam. 12. 22.	22.	22.
Cap. 2. 15, 16.	b Iov 38. 41.	Zef. 1. 14, 15.	l Vers. 2.	r Ier. 25. 30.	2 Rug. 19. 4.	h Cap. 1. 14.	h Cap. 1. 14.
e Lev. 23. 36.	Ps. 104. 21. &	d Amos 5. 18,	m Ier. 8. 21.	Cap. 3. 16.	Amos 5. 15.	i 2 Cron. 20. 13.	i 2 Cron. 20. 13.
e 2 Cron. 20. 13.	145. 15.	20.	n Ier. 9. 21.	Amos 1. 2.	Iona 3. 9.	j 1 Cor. 7. 5.	j 1 Cor. 7. 5.
u Ier. 30. 7.	c 1 Reg. 17. 7.	e Cap. 1. 6.	o Ioan 10. 1.	e Vers. 25.	Zef. 2. 3.	k Esod. 8. 16.	k Esod. 8. 16.
v Isa. 13. 6, 9.	& 18. 5.	f Vers. 5, 11, 25.	p Ps. 18. 7.	t Ier. 50. 34.	c Isa. 65. 8.	l Esod. 23. 35.	l Esod. 23. 35.
Cap. 2. 1.	—	g Esod. 10. 14.	q Isa. 13. 10.	t Ier. 50. 34.	Hag. 2. 19.	12.	12.
m Veđi Deut. 19.	Capulă 2.	f Cap. 1. 19, 30.	Exec. 32. 7.	Apoc. 18. 8.	d Cap. 1. 9, 13.	Deut. 9. 26—	Deut. 9. 26—
6, 7. & 16. 11,	a Ier. 4. 5.	h Fac. 2. 8. &		u Ier. 30. 7.	e Num. 10. 3.	29.	29.
14, 15.	Vers. 15.	13. 10		Amos 5. 18.			
y Osea 4. 3.		Isa. 51. 3.		Zef. 1. 15.	Ps. 88. 5, 15.		

Și nu da ocărei moscenirea ta,
Ca să-i stăpânescă popórele;
"De ce să se ȋdică între popóre:
Unde este Dumneȋeulú lorú?

- 18 *Făcându-se acesta*, Iehova "a fostú gelosú de pământulú seú,
"Și se îndurá de poporulú seú.
19 Și Iehova respunse, și ȋlise poporului seú:
Eccé, eú vi voiú trâmets "grău, mustú și o-
Și vė veȋi satura de ele, [leiú,
Și nu vė voiú mai face de ocară între
popóre.
20 "Voiú depărta de la voi *optirea* "de la mēdă-
nópte,
Și o voiú împinge în pământulú celú secú
și deșertú,
Cu fața sa "spre marea de cătră resăritú,
Erú cu dosulú seú "spre marea de la apusú;
Și putórea sa se va sui,
Și se va rēdica mirosulú seú celú reú;
Căci a făcutú lucruri mari!
21 Nu te teme, tēră! bucură-te, și te desfētēză!
Căci Iehova a făcutú lucruri mari.
22 Nu vė temeȋi, "vite ale câmpului;
Căci "păsciunile deșertului vorú incolȋi,
Căci arborele va purta fructulú seú,
Smochinulú și vîla vorú da puterea lorú.
23 Și voi, fiiú Sionului, bucuraȋi-vė,
Și vė "desfētaȋi întru Iehova, Dumneȋeulú
vostru;
Căci vi "va da "plóia timpuriá cu îmbelșugare,
Și va face să cada plóia,
Cea timpuriá și cea tārȋia, ca mai 'nainte.
24 Și ariele se vorú implē de grău,
Și tēscurile vorú revērsa de mustú și de
oleiú.
25 Și vi voiú resplăti anii, pre "cari i-aú māncatú
locusta,
Forfăcarulú, mușȋta și omida,
"Óstea mea cea mare, care amú trāmes'o a-
supră-vi.
26 Și veȋi "mānca îndestulú, și vė veȋi satura,
Și veȋi lāuda numele lui Iehova, Dumneȋeulú
vostru,
Care a făcutú minunú cu voi;
Și poporulú meú nu se va rușina în eternú.
27 "Și veȋi cunósce că eú *sunt* "în mēȋiloculú
lui Israelú,
Și că 'eú Iehova *sunt* Dumneȋeulú vostru, și
nu unú altulú;
Și poporulú meú nu se va rușina în eternú.

*Făgăduinȋ de mari bine-cuvēntări Sionului; și
ameninȋări asupra neamicilorú lui.*

- "Și dupá aceea 28
Voiú "revērsa spiritulú meú preste tótă carnea,
Și vorú profēȋi "fiiú vostri și "ficele vóstre;
Bētrāniú vostri vorú visa visuri,
Tēneriú vostri vorú vedē visiuni;
Și chiarú și preste "servi și serve 29
În ȋdilele acelea voiú revērsa spiritulú meú;
Și "voiú arēta semne în ceriuri și pe pământú, 30
Sānge și focú și stālpí de fumú;
"Sórele se va schimba în intunerecú, 31
Și luna în sānge,
"Mai 'nainte de a veni ȋiúa lui Iehova cea
mare și înfricoșată.
Și va fi, 32
Că "ori-cine va chīama numele lui Iehova va
fi scăpatú;
Căci "în muntele Sionului și în Ierusalimú va
Dupre cumú a ȋisú Iehova, [fi mēntuire,
Și la "rēmāșȋta, pre care o va chīama Iehova.
CĂCI eccé, "în ȋdilele acelea și în timpulú 3
acela,
Cāndú voiú întorcs pre prinșii lui Iuda și
ai Ierusalimului,
"Voiú aduna pre tóte popórele, 2
Și le voiú pogori în "valea lui Iosofatú;
Și "mē voiú judeca cu d'insele acolo
Pentru poporulú meú și moscenirea mea,
Israelú,
Pre care l'aú împrāsciatú între popóre,
Și *pentru că* și-aú împarȋitú *între ele* pāmēn-
tulú meú;
Și aú "aruncatú sortí pentru poporulú meú, 3
Și aú datú unú bāetú pentru o meretrice,
Și aú vēndutú fetele pentru vinú,
Ca să bee.
Și voi, ce aveȋi voi cu mine, tu 'Tirule, și 4
tu Sidonule?
Și voi, tóte hotarele Filistenilorú?
Aú dóră "voiȋi să vė resbunaȋi *asupră-mí*?
Și de voiȋi să vė resbunaȋi *asupră-mí*,
Atuncea fără întârȋiare, curēndú voiú întorcs
asupra capului vostru fapta vóstră.
Căci aȋi luatú argintulú meú și aurulú meú, 5
Și sculele mele cele mai frumoșe le-aȋi dusú
în templele vóstre.
Erú pre fiiú lui Iuda și pre fiiú Ierusalimului, 6
I-aȋi vēndutú la fiiú Greciei,
Trāmetēndú-i departe de hotarele lorú.
Eccé, "eú 'i voiú rēdica din loculú, 7

m Ps. 42. 10. & 79. 10. & 115. 2. Mic. 7. 10. n Zech. 1. 14. & 8. 2. o Deut. 32. 26. Isa. 60. 10. p Veȋi cap. 1. 10. Mal. 3. 10, 11, 12. q Veȋi Esod. 10.	r Ier. 1. 14. s Esoc. 47. 18. Zech. 14. 8. t Deut. 11. 24. u Cap. 1. 18, 20. v Zech. 8. 12. Veȋi cap. 1. 19. s Isa. 41. 16. & 61. 10. Hab. 3. 18.	y Lev. 26. 4. Deut. 11. 14. & 28. 12. s Iac. 5. 7. s Cap. 1. 4. t Vers. 11. c Lev. 26. 5. Pa. 22. 26. Veȋi Lev. 26. 26. Mic. 6. 14.	d Cap. 3. 17. e Lev. 26. 11. 12. Esoc. 37. 26, 27, 28. f Isa. 45. 5, 21, 22. Esoc. 39. 22, 28. g Isa. 44. 3. Esoc. 39. 29. Fapt. 2. 17. h Zech. 12. 10.	Isa. 7. 39. i Isa. 54. 13. j Fapt. 21. 9. k 1 Cor. 12. 13. Gal. 3. 28. Col. 3. 11. l Mat. 24. 29. Marc. 13. 24. Luc. 21. 11, 25. m Isa. 13. 9, 10. Cap. 3. 1, 15.	Vers. 10. Mat. 24. 29. Marc. 12. 24. Luc. 21. 25. Apoc. 6. 12. n Mal. 4. 5. o Rom. 10. 13. p Isa. 46. 13. & 59. 20. Obad. 17. Rom. 11. 26. q Isa. 11. 11, 16.	Ier. 31. 7. & Mic. 4. 7. & 5. 3, 7, 8. Rom. 9. 27. & 11. 5, 7. — Capulú 8. r Ier. 30. 8. Esoc. 38. 14. s Zech. 14. 2, 3, 4.	c 2 Cron. 20. 26. Vers. 12. d Isa. 66. 16. Esoc. 38. 22. e Obad. 11. f Amos 1. 6, 9. g Esoc. 25. 15, 16, 17. h Isa. 48. 5, 6. i 49. 12. Ier. 23. 8.
---	---	---	--	--	--	---	---

- Unde i-ați vândutū,
Și voiū întorče asupra capului vostru fapta
voastră:
- 8 Voiū vinde pre fiil voștri și pre ficele vóstre
În mânele fiilorū lui Iuda;
Și-i vorū vinde la 'Sabeenī, la unū poporū
depărtatū:
Căci Iehova a ȡis'o.
- 9 *Prochiamați acésta între popóre!
Pregătiți resbelū, desceptați pre viteși!
Să se apropie și să se rēdice toți bărbații
de resbelū;
- 10 'Ferele vóstre de plugū bateți-le în săbiū,
Și cósele vóstre în lānci;
*Celū neputinciosū să ȡică: Sânt vitésū!
- 11 *Grăbiți, și veniți voi, tóte popórele de jurū
Și vē adunați! [împrejurū.
Ăcolo va repune Iehova *puterniciū tei.
- 12 Să se scóle popórele,
Și *să se-suli în valea lui Iosafatū;
Căci acolo voiū ședé, ca să *judecū tóte po-
pórele.
- 13 *Puneți la secere, căci *secerișulū este coptū;
Veniți, pogoriți-vē, căci 'linulū este plinū, și
cādele se vērșă;
Căci rēutatea lorū este mare.
- 14 Mulțimi, mulțimi
*In valea hotărīrei!
Căci aprópe este *ȡiūa lui Iehova in valea
hotărīrei.

- *Sórele și luna se vorū întuneca, 15
Și stelele 'și vorū trage lumina lorū.
Erū Iehova va 'mugi din Sionū, 16
Și va resuna vócea sa din Ierusalimū;
Și *ceriurile și pāmēntulū se vorū cutremura;
*Darā Iehova va fi scāparea poporului seū,
Și adāpostulū filorū lui Israelū.
Așa 'veți cunósce, că eū Iehova sūnt Dum- 17
neȡulū vostru,
Celū ce locuescū în Sionū, *muntele celū
sāntū alū meū.
Atuncea Ierusalimulū va fi sāntū;
Și 'strāini nu vorū mai trece prin elū.
Și în acea ȡi 18
Munți vorū *picura mustū,
Și colinele vorū curge lapte;
Și apele vorū curge din tóte pērēiele Indeei,
Și *unū isvorū va eși din casa lui Iehova,
Și va adāpa *valea Šittimulū.
'Egiptulū va fi unū deșertū, 19
Și 'Edomulū va ajunge unū pustiiū deșertū,
Pentru silnicia făcutā filorū lui Inda;
Căci au vērșatū sānge nevinovatū în pā-
mēntulū lorū.
Erū pāmēntulū lui Iuda va fi locuitū *in e- 20
ternū,
Și Ierusalimulū din generațiune în gene-
Și voiū 'curāți sāngele lorū, [rațiune. 21
Care nu l'amū curāțitū încă;
*Căci Iehova șede în Sionū.

A M O S Ū.

*Judecăfele lui Dumnezeu asupra popórelorū păgāne de jurū împrejurū, și asupra lui Iuda și
lui Israelū.*

- 1 CUVINTELE lui Amosū, *care era d'între
păstorī din 'Tekoa, pre cari le-a vēdūtū
despre Israelū *in ȡilele lui Uzia, regele lui
Iuda și in ȡilele lui 'Ieroboamū, fiulū lui
Ioășū, regele lui Israelū, dūoi ani mai 'na-
inte de *cutremurū.
- 2 Și a ȡisū: Iehova va 'mugi din Sionū,
Și va resuna vócea sa din Ierusalimū:
Și lócașurile păstorilorū vorū boci,
Și vērfulū 'Carmelulū se va usca.
- 3 Așa ȡice Iehova:
Pentru trei fără-de-legi ale 'Damasculū, ba
incā pentru patru,

- Nu voiū întorče de la elū pedēpsa lui:
'Fiindū-cā a trieratū Galaadulū cu trierā-
tóre de ferū;
'De aceea trāmete-voiū focū în casa lui Ha- 4
zaelū,
Care va mistui palaturile lui Benū-Adadū.
Și voiū frānge *zāvórele Damasculū, 5
Și voiū stērpi locuitorulū din valea idolulū,
Și pre celū ce ține sceprulū din casa E-
denulū;
Și 'poporulū Širiei va fi dusū prinsū la *Kirū,
ȡice Iehova.
- Așa ȡice Iehova: 6

<p>Exec. 23. 42. Ier. 6. 30. Veđi Isa. 8. 9, 10. Ier. 46. 3, 4. Exec. 38. 7. Veđi Isa. 2. 4. Mic. 4. 3. Zech. 12. 8. Vers. 2. Pa. 108. 20. Isa. 13. 3.</p>	<p>Vers. 2. Pa. 96. 13. & 98. 9. & 110. 6. Isa. 2. 4. & 3. 13. Mic. 4. 3. Mat. 13. 39. Apoc. 14. 15. Ier. 51. 33. Osea 6. 11.</p>	<p>Isa. 63. 3. Plān. 1. 15. Apoc. 14. 19, 20. Vers. 2. Cap. 2. 1. Cap. 2. 10, 31. Ier. 25. 30. Cap. 3. 11. Amos 1. 2. Hag. 2. 6. Isa. 51. 5, 6.</p>	<p>Cap. 2. 27. Dan. 11. 45. Obad. 16. Zech. 8. 3. Isa. 35. 8. & 52. 1. Nah. 1. 15. Zech. 14. 21. Apoc. 21. 27. Amos 9. 13. Isa. 30. 25. Pa. 46. 4.</p>	<p>Exec. 47. 1. Zech. 14. 8. Apoc. 22. 1. Num. 25. 1. Isa. 19. 1, etc. Ier. 49. 17. Exec. 25. 13, 15. Amos 1. 11. Obad. 10. Amos 9. 15. Isa. 4. 4.</p>	<p>Exec. 48. 35. Vers. 17. Apoc. 21. 3. — AMOSŪ. — Capulū 1. Cap. 7. 14. 2 Sam. 14. 2.</p>	<p>2 Cron. 30. 20. Osea 1. 1. Cap. 7. 10. Zech. 14. 5. Ier. 25. 30. Ier. 3. 16. 1 Sam. 25. 2. Isa. 38. 9. Isa. 8. 4. & 17. 1. Ier. 49. 23.</p>	<p>Zech. 9. 1. Reg. 10. 32. & 13. 7. Ier. 17. 27. & 49. 27. Vers. 7, 10, 19. Cap. 2. 2, 5. Plān. 2. 9. 2 Reg. 16. 9. Cap. 9. 7.</p>
--	---	---	--	--	--	--	---

- Pentru trei fără-de-legi ale *Gazei, ba încă pentru patru,
Nu voiî întorçe de la ea *pedépsa* ei:
Fiindă-că a adusă prinsă pre *poporulū meū* în o captivitate deplină,
° Dându-*lū* Edomului:
7 ° De aceea trāmete-voiū focū preste zidiūlū Gazei,
Care va mistui palaturile ei.
8 Şi voiî stēpi pre locuitorulū ° din Aşdodū, Şi pre celū ce ţine sceptrulū din Aşkelonū, Şi voiî ° întorçe māna mea asupra Ekronului, Şi ° rēmāşiŭa Filistenilorū va peri,
Dice Iehova, Domnulū.
9 Aşa dice Iehova:
Pentru trei fără-de-legi ale °Tirului, ba încă pentru patru,
Nu voiî întorçe de la elū *pedépsa* lui;
° Fiindă-că a trādatū Edomului pre *poporulū meū* în o deplină captivitate,
Şi nu şi-a amintitū de legāmēntulū frātescū;
10 ° De aceea trāmete-voiū focū preste zidiūlū Tirului,
Care va mistui palaturile lui.
11 Aşa dice Iehova:
Pentru trei fără-de-legi ale °Edomului, ba încă pentru patru,
Nu voiî întorçe de la elū *pedépsa* lui;
Fiindă-că a urmăritū pre °fratele seū °cu sabiā, Şi a lepēdatū tōtā compātīmirea,
° Şi mānia lui °lū sfasciā necontenitū, Şi urgia sa se ţinea pururea;
12 De aceea ° trāmete-voiū focū în Temanū, Care va mistui palaturile Bozrei.
13 Aşa dice Iehova:
Pentru trei fără-de-legi ale °fiilorū lui Ammonū, ba încă pentru patru,
Nu voiî întorçe de la ei *pedépsa* lorū;
Fiindă-că aū °spintecatū ingrecatele din Galaadū,
° Ca să-şi lātēscā hotarulū lorū;
14 De aceea aprinde-voiū focū în zidiūlū °Rabbei, Care va mistui palaturile ei,
° Cu alarmă în ŭi de bataiā, Cu vērtejū în ŭi de furtună.
15 Şi ° regele lorū va merge în captivitate, Elū şi mai marii lui împreună,
Dice Iehova.
2 AŞA dice Iehova:
Pentru trei fără-de-legi ale °Moabului, ba încă pentru patru,
- Nu voiî întorçe de la elū *pedépsa* lui;
Fiindă-că a °arsū ōsele regelui Edomului până la varū;
De aceea trāmete-voiū focū în Moabū, 2
Care va mistui palaturile °Kiriitolui;
Şi Moabulū va muri cu vuetū,
° Cu alarmă în sunetulū trîmbiŭei.
Şi voiî stēpi °judecătorū dintr'insulū, 3
Şi voiî ucide pre toŭi mai marii lui cu d'in-Dice Iehova. [sulū împreună, 4
Aşa dice Iehova:
Pentru trei fără-de-legi ale lui Iuda, ba încă pentru patru,
Nu voiî întorçe de la elū *pedépsa* lui:
° Fiindă-că a despreŭitū legea lui Iehova, Şi n'a păzitū aşedāmintele lui;
Şi °idoliū lorū minciūnoşi i-aū încelatū, ° După cari aū āmblatū părinŭii lorū;
° De aceea trāmete-voiū focū în Iuda, 5
Care va mistui palaturile Ierusalimului.
Aşa dice Iehova: 6
Pentru trei fără-de-legi ale lui Israelū, ba încă pentru patru,
Nu voiî întorçe de la elū *pedépsa* lui;
Fiindă-că °a vëndutū pre celū dreptū pentru argintū,
Şi pre celū lipsitū pentru o părechia de încălciāminte;
Şi postesce până şi ŭerāna pāmēntului de 7
pe capulū saracilorū,
Şi °strāmbētāŭesce calea celorū sermanī;
Şi °fiulū şi părintele lui intrā la aceeaşi fētā, ° Profanāndū numele celū sântū alū meū;
Şi se culcă pe vestimente ° luate amanetū, 8
° Lūngā ori-ce altarū;
Şi beū vinulū celorū condamnaŭi
In casa ŭeilorū lorū.
Darā eū amū stērpitū pre ° Amoreū de d'in- 9
aintea lorū,
° A cārui înālŭime *era* ca înālŭimea cedrilorū, Şi *care era* tare, ca stejarii;
Totu-şi amū ° nimicitū fructulū lui de d'asupra, Şi rădēcinele lui de desuptū.
Şi °v'amū scosū din pāmēntulū Egiptului, Şi °v'amū condusū patru-ŭeci de ani în pustiiū, 10
Ca să luaŭi în stēpānire pāmēntulū Amoreilorū.
Şi amū rēdicatū din fiūi vostri profeŭi, 11
Şi d'intre tēnerii vostri ° nazarei;
Aū nu *este* aşa, fiilorū lui Israelū?
Dice Iehova.

° 2 Cron. 28. 18.
Isa. 14. 29.
Ier. 47. 4, 5.
Ezec. 25. 15.
Zef. 3. 4.
° Vers. 9.
p Ier. 47. 1.
q Zef. 3. 4.
Zech. 9. 4, 5, 6.
r Ps. 81. 14.
s Ier. 47. 4.
Ezec. 25. 16.

i Isa. 23. 1.
Ier. 47. 4.
Ezec. 25. 27, & 28.
Ioel 3. 4, 5.
u Vers. 6.
v Vers. 4, 7, etc.
° Isa. 21. 11, & 24. 5.
Ier. 49. 8, etc.
Ezec. 25. 13, 13, 14, & 35.

2, etc.
Ioel 3. 19.
Obad. 1, etc.
Mal. 1. 4.
y Fac. 27. 41.
Deut. 23. 7.
Mal. 1. 2.
s 2 Cron. 28. 17.
a Ezech. 35. 5.
b Obad. 9, 10.
c Ier. 49. 1, 3.
Ezec. 25. 2.

Zef. 2. 9.
d Osea 13. 16.
e Ier. 49. 1.
f Deut. 3. 11.
g Sam. 12. 26.
Ier. 49. 3.
Ezec. 35. 5.
q Cap. 2. 2.
h Ier. 49. 3.

Capulū 2.
a Isa. 15, & 16.
Ier. 48.
Ezec. 25. 8.
Zef. 2. 8.
b 2 Reg. 3. 27.
c Ier. 48. 41.
d Cap. 1. 14.
e Num. 24. 17.
Ier. 48. 7.
f Lev. 26. 14,

15.
Neem. 1. 7.
Dan. 9. 11.
g Isa. 23. 15.
Ier. 16. 19, 20.
Rom. 1. 25.
h Ezech. 20. 13, 16, 18, 24, 30.
i Ier. 17. 27.
Osea 8. 14.
j Isa. 29. 21.
Cap. 8. 6.

k Isa. 10. 2.
Cap. 5. 12.
l Ezech. 32. 11.
m Lev. 20. 3.
Ezech. 36. 20.
Rom. 2. 24.
n Ezech. 23. 26.
o Ezech. 23. 41.
1 Cor. 8. 10.
& 10. 21.
p Num. 21. 24.
Deut. 2. 31.

Isa. 24. 8.
q Num. 13. 28, 32, 33.
r Isa. 5. 24.
Mal. 4. 1.
s Ezech. 13. 51.
Mic. 6. 4.
t Deut. 2. 7, & 8. 2.
u Num. 6. 2.
Jude. 13. 5.

- 12 **Erū voi ați adăpată pre nazarei cu vinū;**
Și ați ordinați profeților,
*** Dicendū: Nu profețiți.**
- 13 *** Eccē, și eū vē voiū apesa în loculū vostru,**
Cumū apesa o căruță plină de snopi pre
pământū;
- 14 *** Va lipsi celui între scăparea,**
Și celū tare nu se va folosi de puterea sa,
*** Și celū vitésu nu-și va putē mēntui viēța.**
- 15 **Pre celū ce mănuesce arculū nu-lū va ținē**
loculū,
Și celū între la piciorū nu va putē scăpa,
*** Și călărețul nu-și va mēntui viēța;**
- 16 **Și celū mai cu curagiū între viteși**
Va fugi golū în acea ȃi,
ȃice Iehova.

Privilegiile și responsabilitatea lui Israelū; amenințări de pedepsă.

- 3 **A** **SCULTAȚI** cuvēntulū acesta, pre care
 l'a ȃisū Iehova asupra vōstră, filorū
 lui Israelū,
 Asupra a totū nēmulū, pre care l'amū scosū
 2 din pământulū Egiptulū, ȃicendū:
 * Numai pre voi v'amū cunoscutū din tōte
 nēmurile pământulū;
 * De aceea vē voiū pedepsi pentru tōte
 fără-de-legile vōstre.
- 3 Potū ore să âmble dūoi împreună,
 De nu se înțelegū?
- 4 Aū dōră arū mugi leulū în pădure,
 De nu arū avē prēdă?
 Sēu arū resuna ore vōcea puilulū de leū în
 pescera sa,
 De nu arū fi prinsū nimicitū?
- 5 Sēu ore arū cădē paserea în lațū pe pă-
 De nu i s'arū fi întinsū cursă? [mēntū,
 Ore rēdică-se lațulū de pe pământū,
 Fără să se fi prinsū ce-va?
- 6 Aū dōră pōte-se, ca trimbița să sune în cetate,
 Fără ca poporulū să nu se înspăimēnte?
 Sēu * să se întēple vre-o nenorocire în ce-
 Și să nu o fi făcutū Iehova? [tate,
- 7 Da, Iehova, Domnulū, nimică nu face,
 Fără * să descopere taīna sa servilorū sei,
 profețilorū.
- 8 * Leulū mugescē, cine nu se va teme?
 Iehova, Domnulū, a ȃisū; / cine nu va profeți?
- 9 Prochiāmați-lū de pe palaturile din Aȃ-
 dodū,
 Și de pe palaturile din pământulū Egiptulū;
 Și ȃiceți: Adunați-vē pe munți Samariei,
 Și priviți turburările cele mari din meȃflo-
 Și asupririle din lă-intrulū ei. [culū ei,

- Că / nu se pricepū să lucreze dreptū, 10
 ȃice Iehova,
 Cei ce adună silnicia și răpirea în palatu-
 rile lorū.
- De aceea așa ȃice Iehova, Domnulū: 11
Eccē * neamiculū împrejurulū pământulū teū!
 Elū va pleca puterea ta,
 Și palaturile tale se vorū prēda.
 Așa ȃice Iehova: 12
 Cumū păstorulū scapā din gura leulū
 Numai vr'o dūoē bucāți de piciorū sēu unū
 vērū de urechiā,
 Așa vorū scăpa filii lui Israelū,
 Cei ce ședū în Samaria în colțulū patulū,
 Și pe așternutū de mătasa.
- Ascultați, și mărturisiți asupra casei lui 13
 Iacobū,
 ȃice Iehova, Domnulū, Dumneȃeulū oști-
 rilorū,
 Că în ce ȃi voiū pedepsi fără-de-legile lui 14
 Israelū asupra lui,
 Voiū pedepsi și altarele din Betū-Elū:
 Și cōrnele altarulū se vorū tăia,
 Și vorū cădē la pământū;
 Voiū lovi / casa de ernā cu / casa de vērā, 15
 Și * casele cele de fildisū vorū peri,
 Da, casele cele mari se vorū nimici,
 ȃice Iehova.

Mustarea mai marilor și a poporului pentru asuprire, idololatriā și necăință.

- A** **SCULTAȚI** cuvēntulū acesta, voi * vaci 4
 din Basanū,
 Cele din muntele Samariei,
 Cari apesați pre cei sermanī, și sfărămați
 pre cei lipsiți,
 Și cari ȃiceți cătrā domniī lorū:
 „ȃați-ne să bemū“
- * Iehova, Domnulū, a juratū pe sântēnia sa, 2
 Că eccē, vorū veni ȃile asupra vōstră,
 În cari / cu cărligele vē vorū prinde,
 Și pre urmașiī vostri cu undiți de pescari.
- * Și veți eși prin spărturele zidiurilorū, 3
 Fie-care dreptū înaintea sa:
 Și vē veți arunca de la întărire, ȃice Iehova.
- * Duceți-vē la Betū-Elū, și faceți fără- 4
 de-legi;
 Îmmulțiți neleguirile vōstre / în Ghilgalū,
 * Aduceți sacrificiele vōstre în tōtā demānēta,
 * Și ȃecimile vōstre la fie-care trei ani de ȃile;
 * Și aduceți sacrificiulū de mulțumire din pāne 5
 dospitā,
 Și prochiāmați / darurile vōstre de bună-voiā;
 Prochiāmați-le,

v Isa. 30. 10.
 Ier. 11. 21.
 Cap. 7. 12, 13.
 Mic. 2. 6.
 Isa. 1. 14.
 Ier. 9. 23.
 Cap. 9. 1, etc.
 Ps. 23. 16.

a Ps. 33. 17.
 —
 Capulū 3.
 Deut. 7. 6. &
 10. 16.
 Ps. 147. 19.
 20.

b Veȃi Dan. 9.
 12.
 Mat. 11. 22.
 Luc. 12. 47.
 Rom. 3. 9.
 1 Pet. 4. 17.
 Isa. 45. 7.
 Fac. 6. 13. &

18. 17.
 Ps. 33. 14.
 Ioan. 15. 15.
 Cap. 1. 2.
 Fapt. 4. 20.
 5. 20, 29.
 1 Cor. 9. 16.

g Ier. 4. 22.
 2 Reg. 17. 3,
 6. & 18. 9, 10,
 11.
 Ier. 36. 32.
 Judo. 3. 20.
 1 Reg. 22. 39.

Capulū 4.
 a Ps. 22. 12.
 Ezech. 39. 18.
 b Ps. 39. 35.
 c Ier. 16. 16.
 Hab. 1. 15.

d Ezech. 12. 5,
 12.
 e Ezech. 30. 39.
 f Osea 4. 15. &
 12. 11.
 Cap. 5. 5.
 g Num. 23. 3, 4.

h Deut. 14. 26.
 i Lev. 7. 13. &
 23. 17.
 j Lev. 22. 18,
 21.
 Dent. 12. 6.

- * Că așa vi place, fiiloră lui Israelu,
Dice Iehova, Domnulă.
- 6 De aceea v'amă dată curățenia dinților
în toate cetățile voștre,
Și lipsă de pâine în toate locurile voștre;
Dară nu v'ați întorsă cătră mine, dice Iehova.
- 7 Și amă oprită și plôia de la voi
Cu trei luni înainte de secerișă;
Și amă ploătată preste o cetate,
Și preste alta n'amă ploătată;
Într'ună ogoră a ploătată,
Și ogorulă, în care n'a ploătată, s'a uscată:
- 8 Încătu două, trei cetăți se duceau la altă
cetate, ca să bea apă,
Și nu se sătura;
Dară nu v'ați întorsă cătră mine,
Dice Iehova.
- 9 Bătutu-v'amă cu arsură în grâu și cu gălbina;
Mulțimea grădinelor voștre, a vișelor voștre,
A smochinilor voștri și a olivilor voștri,
Mâncat'o-a omida;
Dară nu v'ați întorsă cătră mine,
Dice Iehova.
- 10 Trămes'amă asupra voastră ciumă, după felul
din Egiptă;
Pre tinerii voștri ucisu-i-amă de sabiă,
Și luatu-v'amă caii voștri;
Și amă rădicată putorea taberelor voștre
până la nările voștre:
Dară nu v'ați întorsă cătră mine,
Dice Iehova.
- 11 Resturnatu-v'amă,
Cumă a resturnată Dumneșeu Sodoma și
Gomorra,
Și ați ajunsă ca ună tăciune scosă din focă:
Dară nu v'ați întorsă cătră mine,
Dice Iehova.
- 12 De aceea, așa 'ți voi face, Israele,
Și fiindă-că 'ți voi face așa,
Gătesce-te să întimpină pre Dumneșeu
teu, Israele.
- 13 Căci ecccă, celă ce a făcută munții
Și a creată vântulă,
Celă ce spune omului până și gândurile lui,
Celă ce face diorele și întunereculă,
Și ambă pe înălțimile pământului,
Iehova, Dumneșeu oștirilor, este numele lui.
- Plângeri asupra lui Israelă; desceptări și îndemnări.*
- 5 **A** SCULTAȚI cuvântulă acesta, ce eă în-
nalță asupra voastră,
- Acestă plângere, casă a lui Israelă!*
Cădu't'a, și nu se va mai scula,
Feciōra lui Israelă:
Jace aruncată la pământă,
Și nu este cine să o scōle.
Căci așa dice Iehova, Domnulă:
Cetatea, din care eșiau o mie,
Va rămănă cu o sută:
Și din care eșiau o sută,
Va rămănă cu dece,
În casa lui Israelă.
Căci așa dice Iehova cătră casa lui Israelă:
Căutați-mă, și veți trăi.
Și nu căutați Betū-Elulă,
Și nu intrați în Ghilgală,
Și nu treceți la Beerū-Șeba;
Căci Ghilgalulă va fi dusă în captivitate,
Și Betū-Elulă se va nimici.
Căutați pre Iehova, și veți trăi;
Ca să nu isbucnescă ca foculă în casa lui
Iosefă,
Și să-o mistulă, și să nu fie nimenea în Betū-
Elă, care să-lă stingă.
Voi cari ați prefăceți judecata în pelină,
Și aruncați la pământă dreptatea,
Căutați pre celă ce a făcută pleiadele și
Orionulă,
Pre celă ce prefăce umbra morței în de-
Și întunecă ziua ca noptea; [mănășă,
Pre celă ce chiamă apele mării,
Și le vērșă preste pământă;
Iehova este numele lui!
Pre celă ce rădică sfărămarea asupra celui
puternică,
Ca să între sfărămarea în întărituri.
Ei urescă pre celă ce muștră în pōrtă,
Și se îngreșeză de celă ce vorbește fără
prihană;
De aceea, fiindă-că călcați pre saracă,
Și luați de la elă daruri de grău:
De ați zidit case de pētră cioplită,
Totu-și nu veți locui în ele;
De ați sădită vii plăcute,
Totu-și nu veți bé vinulă loră.
Căci cunoscă fără-de-legile voștre cele multe,
Și păcatele voștre cele mari,
Ale voștre, celoră ce apesați pre celă dreptă,
Și luați mită,
Și strimbați dreptulă celoră saraci în pōrtă.
De aceea celă cu minte tace în timpulă
Căci este timpulă rău. [acesta;
Căutați binele și nu răulă, pentru ca
să trăiți;

Ps. 81. 12.	o Ioc. 1. 4	Isa. 12. 19.	o Ps. 129. 2.	Cap. 5. 8. &	Ier. 29. 13.	i Iov 9. 9. &	38. 39.
I. Isa. 26. 11.	2. 25.	Ier. 49. 18.	Dan. 2. 28.	9. 6.	Vers. 6.	38. 31.	Mic. 6. 15.
Vers. 5. 8.	p Esod. 9. 3, 6.	Zech. 3. 2.	Cap. 5. 8. &	—	o Isa. 55. 3.	j Ps. 104. 20.	Zef. 1. 13.
Hag. 2. 9.	& 12. 29.	Iuda 23.	8. 9.	Capul 5.	d Iov 33. 31.	Hag. 1. 6.	Hag. 1. 6.
Hag. 2. 17.	Deut. 28. 27.	o Vers. 6.	y Deut. 32. 13.	o Cap. 8. 14.	e Cap. 9. 6.	Cap. 2. 6.	p Cap. 2. 6.
m Vers. 6. 10.	60.	o Veți Esod. 13.	& 33. 29.	f Osea 4. 15. &	i Cap. 4. 13.	o Isa. 29. 21.	q Isa. 29. 21.
11.	Ps. 78. 50.	5. & 27. 20.	Mic. 1. 3.	g Vers. 4.	m Isa. 29. 21.	n 1 Reg. 22. 8.	r Cap. 2. 7.
n Deut. 28. 22.	q Vers. 6.	Luc. 14. 31.	s Isa. 47. 4.	h Cap. 6. 12.	o Deut. 28. 30.		r Cap. 2. 7.
Hag. 2. 17.	r Fac. 19. 24, 25.	32.	Ier. 10. 16.				

- Și așa Iehova, Dumneșul oștirilor, va
 Cumă dicesi. [fi cu voi,
 15 'Uriți reul, și iubiți binele,
 Și așezați dreptatea în poartă:
 *Pôte, Iehova, Dumneșul oștirilor, se va
 De rămășița lui Iosef. [indura
 16 De aceea Iehova, Dumneșul oștirilor,
 Domnului, așa dicesi:
 Plângere va fi în toate părțile;
 Și în toate ulițele voru dicesi: „Vai, vai!”
 Și voru striga pre plugari la plângere,
 Și *pre cei cu meșteșugul bocirei la bocire.
 17 Și în toate vilele o bocire va fi;
 Căci *voiți trece prin meșlocul tei,
 Dice Iehova.

Siguranța neadeverată spusă și muștrată.

- 18 *Vai celor ce dorescu diia lui Iehova!
 De ce folosă vi va fi diia lui Iehova?
 *Va fi de întunecă, și nu de lumină.
 19 Este *ca cumă ară fugi omul de d'inainte
 tea leului,
 Si l'ară întâmpina unu ursu;
 Său ară intra în casă, și sprijinindu mână
 sa de părete,
 Unu șerpe l'ară mușca.
 20 Aă nu va fi de întunecă diia lui Iehova,
 și nu de lumină?
 Ba chiară întunecime și fără lucră?
 21 *Urăscu și mă lepădu de serbătorile vós-
 tre,
 Și *nu-mi voru fi plăcute serbările vós-
 tre.
 22 *De-mi veți aduce olocauste și darurile vós-
 tre de pâne,
 Nu le voiți primi,
 Și nu voiți privi sacrificiul vostru de bu-
 curiă din cele îngrășate.
 23 Depărtăză de la mine vuetulă cântărilor
 tale,
 Și cântarea harpelor tale nu o voiți asculta.
 24 *Ci judecata să curgă ca apa,
 Și dreptatea ca unu pără puternic.
 25 /Aă dără m-ai adusă sacrificii și daruri de
 pâne,
 Casă a lui Israelu, patru-deci de ani în
 pustii?
 26 Dară ați purtată pre Sicutu, *Molocul vos-
 tru;
 Și pre Chiună, idolii vostri,
 Și pre Cocabă, deul vostru,
 Pre care voi vi l'ati făcută.
 27 De aceea vă voiți duce prinși a d'incolo de
 Damască,

Dice Iehova, 'ală cărui nume este Dumneș-
 ul oștirilor.

- Vai *voui, celor fără grijă în Sion, 6
 Și celor ce se încredă în muntele Sa-
 mariei,
 Locuri *renumite între cele mai de căpiteniă
 ale popórelor,
 Cătră cari se îndreptă casa lui Israelu!
 *Treceți la Calne, și vedeți; 2
 Și de acolo duceți-vă la Hamatulă celă
 mare:
 Și pogoriți-vă la Gatulă Filistenilor;
 *Aă mai bune sânt acestea decâtă regatele
 vósre?
 Ori cuprinsul loră este mai mare decâtă
 cuprinsul vostru?
 Voi cari *credeți departe 'diia nenorocirei, 3
 Și /faceți să se apropie *intronarea silniciei;
 Voi, cei ce vă culcați pe paturi de fildisă, 4
 Și vă resfăciați în așternutele vósre,
 Și mâncați mnei din meșlocul turmei,
 Și vitei din locul loră de îngrășare;
 *Cari uniți vócea vósra cu a harpei, 5
 Și vi născociți instrumente de musică, *ca
 David;
 Voi ce beți vinulă în cupe, 6
 Și vă ungeți cu mirurile cele mai alese;
 *Dară de rânele lui Iosef nu vă întristați
 De aceea, acumă fi-veți duși prinși în 7
 fruntea celor ce voru fi duși prinși,
 Și inceta-voră ospețele celor resfăciați.
 *Iehova, Domnulu, juratu-s'a pe sine; 8
 Iehova, Dumneșul oștirilor, dicesi:
 Luat'amă în ură *mândria lui Iacobu, și u-
 răscă palaturile lui;
 Decă da-voiți în mână neamicului cetatea și
 totu ce este într'insa.
 Și va fi, chiară de voru rămăne de ce ómeni 9
 în vre-o casă,
 Ei voru muri.
 Și dacă pre unulă din ei 'lă va rădica un- 10
 chifulă seă, seă celă ce arde morșă,
 Ca să-i scótă ósele din casă,
 Și va dicesi celui ce se va afla în lă-intrulă
 casei:
 „Mai este cine-va cu tine“?
 Și acesta va răspunde: Nu.
 Atuncea va dicesi: „Tac!“
 *Căci nu mai este timpă de a aminti numele
 lui Iehova.
 Căci éccă, *Iehova ordinăză, 11
 Și va lovi casele cele mari cu ruinare,
 Și casele cele mici cu surpare.

* Mic. 3. 11.
 i Ps. 34. 14. &
 97. 10.
 Rom. 12. 9.
 u Esod. 32. 30.
 2 Reg. 19. 4.
 Ioel 2. 14.
 i Jer. 9. 17.
 e Esod. 12. 12.

Nah. 1. 12.
 y Isa. 5. 19.
 i Jer. 17. 16.
 Ezech. 12. 22,
 27.
 2 Pet. 3. 4.
 i Jer. 30. 7.
 Ioel 2. 2.
 Zef. 1. 15.

a Ier. 48. 44.
 b Prov. 31. 27.
 Isa. 1. 11-16.
 i Jer. 6. 30.
 Osea 8. 13.
 c Lev. 26. 31.
 d Isa. 66. 3.
 Mic. 6. 6, 7.
 e Osea 6. 6.

Mic. 6. 8.
 f Deut. 32. 17.
 i Jer. 24. 14.
 Ezech. 20. 8,
 16, 24.
 Fapt. 7. 42,
 43.
 Vești Isa. 48.

23.
 g 1 Reg. 11. 33.
 h 2 Reg. 17. 6.
 i Cap. 4. 12.
 —
 Capitulă 6.
 a Luc. 6. 24.

b Esod. 19. 4.
 c Ier. 2. 10.
 d Isa. 10. 9.
 e 2 Reg. 18. 34.
 f 2 Cron. 26. 6.
 g Nah. 3. 8.
 h Ezech. 12. 27.
 i Cap. 5. 18. &

9. 10.
 j Cap. 5. 12.
 Vers. 13.
 k Ps. 94. 20.
 l Isa. 6. 12.
 m 1 Cron. 23. 5.
 n Fac. 27. 25.
 o Ier. 51. 14.

Ebr. 6. 13, 17.
 p Ps. 47. 4.
 Ezech. 24. 12.
 Cap. 8. 7.
 q Cap. 5. 13.
 r Cap. 8. 3.
 s Isa. 55. 11.
 t Cap. 3. 15.

- 12 Alérgă cai pe stâncă?
Ară cine-va acolo cu boi?
Voi însă "prefaceți judecata în fiere,
Și fructul dreptății în pelin;
13 Voi, cari vă desfățați în lucruri de nimic,
Cari diceți: Aă nu ni-am câștigat cörne
numai prin puterea noastră.
14 Dară éccé, "eu voi scula unū poporū asu-
pra ta, casă a lui Israelū!
Dice Iehova, Dumneđeulū oștirilorū;
Și vă vorū apesa
De la "intrarea Hamatulū,
Până la përeulū deșertulū.

*Visiuni simbolice, arătându apropierea judecătelorū
dumneđeesci pentru păcatele poporului.*

- 7 A ȘA mi-a arătatū Iehova, Domnulū: și
éccé, a formatū locuste la începutulū
esirei otavei; și éccé, era otava după cosi-
2 rea regelū. Și după ce ele au sfârșitū de
măncatū érba pământulū, atunci amū ăisū:
Iehova, Dómne, iértă, rogu-te;
"Cumū se va puté ținé Iacobū?
Căci este micū.
3 Iehova s'a căitū de acésta;
Nu va fi, ăise Iehova.
4 Așa mi-a arătatū Iehova, Domnulū: și
éccé, Iehova, Domnulū, chiamă la judecată
prin focū, și foculū a mistuitū adūnculū celū
mare, și a mistuitū o parte a pământulū.
5 Atunci amū ăisū:
Iehova, Dómne, continesce, rogu-te:
"Cumū se va puté ținé Iacobū?
Căci este micū.
6 Iehova s'a căitū de acésta:
Nici acésta nu va fi, ăise Iehova, Domnulū.
7 Așa mi-a arătatū: și éccé, Domnulū sta
pe unū zidiū făcutū la cumpenă, și avea în
8 mâna sa o cumpenă; Și ăisu-mi-a Iehova:
Ce veđi tu, Amóse? Și amū ăisū: Cumpē-
nă. Atunci a ăisū Domnulū:
Éccé, "eu voiū pune cumpenă în međilo-
culū poporului meu Israelū;
Și "nu-i voiū mai ierta.
9 /Inălțimile lui Isaacū se vorū ruina,
Și sanctuarele lui Israelū se vorū dërima,
Și "mă voiū rēdica cu sabia asupra casei
lui Ieroboamū.
10 Atunci Amazia, "preutulū din Betū-Elū, a
trămesū cătră "Ieroboamū, regele lui Israelū,
dicēndū: Amosū a conjuratū asupra ta in
međiloculū casei lui Israelū; țera nu póte
11 suferi tóte cuvintele lui; Căci așa a ăisū
Amosū: Ieroboamū de sabiă va muri, și Is-
raelū va fi dusū prinsū din pământulū seū.

Atunci a ăisū Amazia cătră Amosū: Tu, 12
vėdătorule, mergi, fugi în pământulū lui
Iuda; acolo să mănānci pânea, și acolo să
profetesci; Érū 'in Betū-Elū să nu mai pro- 13
fetesci; "căci este sanctuarulū regelū, și este
casa regelū.

Și a respunsū Amosū, și a ăisū cătră A- 14
mazia: Eū nu eramū profetū, nici 'fiū de
profetū, "ci eramū păstorū, și stringeamū
sicomore; Și Iehova m'a luatū din urma 15
turmei, și a ăisū Iehova cătră mine: Du-te,
profetesece poporului meu Israelū. Și acumū 16
ascultă cuvēntulū lui Iehova; tu ăici: Nu
profeti asupra lui Israelū, și "nu picura cu-
vēntulū asupra casei lui Isaacū. "Deci așa 17
ăice Iehova:

"Femea ta va fi meretrice in cetate,
Și fiūi tei și fiicele tale de sabiă vorū căde,
Și pământulū teū cu funia va fi împărțitū.
Și tu vei muri in pământū necuratū;
Și Israelū va fi dusū din pământulū seū.

A ȘA mi-a arătatū Iehova, Domnulū: și 8
éccé, unū panierū cu fructe de véră.
Și a ăisū: Ce veđi tu, Amóse? și amū re- 2
spunsū: Unū panierū cu fructe de véră. A-
tunci a ăisū Iehova cătră mine:

"Venit'a sfârșitulū asupra poporului meu
"Nu-i voiū mai ierta. [Israelū,

Și "cântările palatului se vorū prefaca în
bocete 3

În ăiua aceea, ăice Iehova, Domnulū:
Vorū fi multe cadavre,

"Ce se vorū arunca in tăcere in totū loculū.
Ascultați acésta, voi, cei ce "inghițiți pre cei 4

lipsiți,
Și stérpiți pre cei saraci ai țerei,

Dicēndū: „De arū trece mai curēndū acestă 5
"Ca să vindemū grăulū! [lună nouă,

"Și /sabatulū,
"Ca să deschidemū să vindemū bucatele!“

"Micșurāndū efa, și măbindū siclulū,
Și strāmbētāindū balanțele cu încelāciune:

Ca să cumpērāmū cu "argintū pre cei lipsiți, 6
Și pre cei saraci pentru o părechia de în-
cālciāminte,

Și să vindemū codina de grāū.

Iehova juratu-s'a pe "māndria lui Iacobū, 7
Dicēndū: 'In eternū nu voiū uita nici una
din faptele lorū.

"Aū dóră pământulū să nu se cutremure de 8
acésta?

Și să nu plāngă celū ce locuesce pe elū?
Să nu se reverse totulū ca unū fluviū?

Și să nu fie purtatū și înecatū,

u Osea 10. 4. Cap. 5. 7.	Vers. 5. Dent. 32. 36.	Isa. 28. 17. & 34. 11.	8. 14. g 2 Reg. 15. 10.	2 Reg. 2. 5. & 4. 38. & 6. 1.	12. & 29. 21. 25. 31. 32.	Capulū 8.	f Neem. 13. 15. 16.
v Ier. 5. 15.	Vers. 6. Iona 3. 10.	Plān. 2. 8.	h 1 Reg. 12. 32.	m Cap. 1. 1.	p Isa. 13. 16.	a Ezech. 7. 2.	g Mic. 6. 10. 11.
z Num. 34. 8.	Iac. 5. 16.	e Cap. 8. 2.	i 2 Reg. 14. 23.	n Ezech. 13. 5.	q Osea 4. 13.	b Cap. 7. 2.	h Cap. 2. 6.
1 Reg. 8. 65.	e Vers. 2. 3.	f Fac. 26. 23.	j Cap. 2. 12.	o Ezech. 21. 2.	r Zech. 14. 2.	c Cap. 5. 23.	i Cap. 6. 8.
Capulū 7.	d Veđi 2. Reg. 21. 13.	& 46. 1.	k 1 Reg. 12. 32. & 13. 1.	p Veđi Ier. 28.	—	d Cap. 6. 9. 10.	j Osea 8. 12. & 9. 9.
a Isa. 51. 19.		Cap. 5. 5. &	l 1 Reg. 20. 35.			e Ps. 14. 4.	k Osea 4. 2.
						f Prov. 30. 14.	

- ¹ Ca *de* fluviulul Egiptului?
- 9 În *ziua* aceea, *dice* Iehova, Domnulul,
^a Voiu face ca *sorele* să apună la amedi,
 Și voiu întuneca pământul în *ziua* mare.
- 10 Voiu prefăce serbătorile vostre în plângere,
 Și toate cântările vostre în bocire;
^a Voiu pune sacul pe totă cîpsa,
 Și pleșuviă pe totu capul;
^o Voiu face ca *țera* să plîngă, cumă se plân-
 ge după unu *fiu* unicu,
 Și sfârșitul se *va fi* ca o *di* de amăriciune.
- 11 Ecce, vinu *șilele*, *dice* Iehova, Domnulul,
 Cândū voiū trāmete fōmete asupra *acestei* țeri;
 Nu fōmete de pāne, nici sete de apă,
 Ci ^a de aūdirea cuvintelorū lui Iehova.
- 12 Și vorū merge de la mare pānă la mare,
 Și se vorū duce de la mēdă-nōpte pānă la re-
 Căutāndū cuvēntulū lui Iehova, [săritū,
 Dară nu-lū vorū afla.
- 13 În *ziua* aceea feciōrele cele frumōse și tē-
 neril se vorū topi de sete.
- 14 Ceil ce ^a jurā pe ^a pēcatulū Samariei,
 Și *cari* *dicū*: Dane, viū *este* Dumneḡu,
 Și viū *este* drumulū *teu*, ^a Beerū-Șeba!
 Vorū cădē, și nu se vorū mai scula.
- 9 **V**EDUTAMU pre Domnulū stāndū pe al-
 tarū; și a *disū*:
 Lovesce pragulū de susū alū porței, ca să
 se cutremure ușoriū:
 Și-i ^a dērimā preste capulū tuturorū acestora:
 Erū rēmāșița lorū cu sabiā o voiū ucide;
^a Nimenea din ei scāpāndū, nu se va mēntui.
- 2 ^a De vorū sēpa pānă în infernū,
 Și de acolo māna mea ⁱ va lua:
^a Și pānă în ceriū de se vorū sui,
 Și de acolo ⁱ voiū pogori:
- 3 Și pānă în vērfulū Carmelului de se vorū
 ascunde,
Chiarū și acolo ⁱ voiū cāuta, și-i voiū lua;
 Și în fundulū mării de se vorū ascunde
 de ochiū mei,
^a Acolo voiū ordina șerpelui, și-i va musca.
- 4 Și de se vorū duce prinși de neamicil lorū,
 Acolo voiū ordina sābiei, și-i va omori;
 Și ⁱ voiū pune ochiū mei preste ei spre rēu,
 Nu spre bine,
- 5 Căci Iehova, Domnulū oștirilorū, *este* acela,
 Ce atinge pământulū, și *acesta* ^a se topesce;
 Și ^a plāngū toți cei ce-lū locuescū,
 Și se revērsā totulū ca unū fluviū,
 Și se înecā, ca *de* fluviulū Egiptului.
- 6 *Elū este* celū ce zidesce ^a cāmārele sale cele
 de susū, în ceriū,

- Și întemează bolta sa pe pământū;
 Celū ce ⁱ chīamā apele mării,
 Și le vērșā pe fața pământului;
^a Iehova *este* numele lui.
- Aū nu-mi sūnteți ca fiil Etiopienilorū, 7
 Voi fiil lui Israelū, *dice* Iehova?
 Aū n'amū scosū pre Israelū din pământulū
 Egiptului,
 Și pre ^a Filistenil de la ^a Caștorū, și pre Sirienil
 de la ^a Kirū?
- Ecce, ^a ochiū lui Iehova, Domnulū, *sūnt* asu- 8
 pra regatulū pēcatosū,
 Și-lū ^a voiū nimici de pe fața pământului;
 Dară pre casa lui Iacobū nu voiū nimici-o
Dice Iehova. [de totū,
- Căci ecce, eū voiū ordina, 9
 Și voiū vēntura casa lui Israelū între toate
 popōrele,
 Cumū se vēnturā *grāulū* în ciurū,
 Și nu va cădē grāunte pe pământū.
 De sabiā vorū muri toți pēcatoșil poporu- 10
 lui meū,
^a Cari *dicū*: Nu *ne* va atinge, nici *ne* va a-
 junge rēutatea.
- Făgăduinți de restatornicire și de fericire.*
^a În *ziua* aceea voiū rēdica cortulū celū 11
 cădūtū alū lui Davidū,
 Și voiū direge spārturele lui;
 Voiū rēdica ruinele lui,
 Și-lū voiū rezidi, ca în *șilele* din vechime;
^a Ca să moscenescā acela rēmāșița ^a Edo- 12
 mului
 Și a tuturorū popōrelorū, cari se vorū numi
 dupre numele meū,
Dice Iehova, celū ce face acestea.
- Ecce ^a vinu *șilele*, *dice* Iehova, 13
 Cândū plugarulū va ajunge pre secerătorū;
 Și cālcătorulū de pōmā pre semēnătorulū
 de grāne;
 Cândū ^a munți vorū picura mustū,
 Și toate colinele se vorū revērsa *de* mustū.
 Și ^a voiū întorce pre prinșil poporului meū 14
 Israelū,
 Și ^a vorū rezidi cetățile cele ruinate, și vorū
 locui *în ele*;
 Vorū sădi vii, și vorū bé vinulū lorū;
 Și vorū face grādinil, și vorū mânca frup-
 tulū lorū.
- Și-i voiū sădi pe pământulū lorū, 15
 Și ^a nu vorū mai fi smulși de pe pământulū,
 pre care l'amū datū lorū,
Dice Iehova, Dumneḡulū *teu*.

¹ Cap. 9. 5.	Exec. 7. 18. &	^a Deut. 9. 21.	^a Iov. 30. 6.	^a Mic. 1. 4.	^a Cap. 1. 5.	^a Obad. 19.	Exec. 36. 33-
^m Iov. 5. 14.	27. 31.	^a Cap. 5. 5.	Ier. 51. 53.	^a Cap. 8. 8.	^a Vers. 4.	^a Num. 24. 18.	36.
Ioa. 13. 10. &	^o Ier. 6. 26.	^a Cap. 9.	Obad. 4.	^a Ps. 104. 3, 13.	^a Ier. 20. 11. &	^a Lev. 26. 5.	^a Isa. 60. 21.
59. 9, 10.	Zech. 12. 10.	^a Ps. 68. 21.	^a Lev. 26. 33.	^a Cap. 6. 8.	31. 35, 38.	^a Ier. 30. 3.	Ier. 32. 41.
Ier. 15. 9.	^p 1 Sam. 2. 1.	^a Deut. 28. 65.	Deut. 28. 65.	^a Cap. 4. 13.	Obad. 16, 17.	^a Ier. 30. 3.	Exec. 34. 28.
Mic. 3. 6.	Ps. 74. 9.	^a Hab. 2. 13.	Exec. 5. 12.	^a Ier. 47. 4.	^a Cap. 6. 3.	^a Isa. 61. 4. &	Ier. 3. 20.
^a Isa. 15. 2, 3.	Exec. 7. 26.	^a Cap. 2. 14.	^a Lev. 17. 10.	^a Deut. 2. 23.	^a Fapt. 15. 16,	65. 21.	—
Ier. 48. 37.	^a Osea 4. 15.	^a Ps. 139. 8, etc.	Ier. 44. 11.	Ier. 47. 4.	17.		

O B A D I A.

Păcatele și pedepșirea Edomului; și restatornicirea și fericirea viitoare a lui Israel.

- 1 **V**ISIUNEA lui Obadia.
Așa dice Iehova, Domnul, "despre Edom:
"Audit'amă scire de la Iehova,
Și solă trămesu-s'a între popóre:
Haideți, și să ne sculăm cu resbelu asupra lui!
- 2 Ecce, te-amă făcut mic între popóre;
Esci desprețuit foarte;
- 3 Sumeția animei tale te-a amăgit,
Tu cel ce locuiești în spărturile "stâncelor;
Fiind-că locuința ta este sus,
"Tu dici în anima ta: Cine mă va pleca la pământ?
- 4 "De te vei înălța, ca și vulturul,
Și de vei pune cuibul tău între stele,
Și de acolo te voi pleca, dice Iehova.
- 5 De "ar fi intrat la tine fur
Său hoți de nopțe,
(Cât esci de pustiu!)
- Ore n'ar fi furat numai cele de ajuns pentru ei?
Său de ar fi intrat la tine culegător de vițe,
Ore "ei n'ar fi lăsat ce-va struguri?
- 6 Cât de cu amănuntul s'a cercetat Esa!
Și s'a descoperit tasurele lui!
- 7 Până la hotare te-au petrecut toți cei în legături cu tine;
"Cei ce erau în pace cu tine, te-au amăgit,
Și te-au întrecut:
Cei ce mâncau pâinea ta întins-au cursă supt
"Nu este într'insul înțelegere. [tine;
- 8 În ziua aceea, dice Iehova,
"A nu voi pierde din Edom chiar și pre înțelepți,
Și priceperea de pe muntele lui Esa?
- 9 Și "viteșii tei, "Temane! se vor spăimănta,
Ca așa să se stêrpescă prin junghiare tot omul din muntele lui Esa.
- 10 Pentru "silnicia ta către fratele tău Iacob
Te va acoperi rușinea, și "vei fi stêrpit pentru totu-dé-una.
- 11 În ziua, în care ai stătit făcă,
În ziua în care străinii au dus prinsă oștea sa,
- Și cei de altă nămă au intrat în porțile lui;
Cândă au "apucat sorți asupra Ierusalimului,
Fost'ai și tu ca unul din ei.
Dară tu nu trebuia să te "veselesc în "ziua 12 necasului fratelui tău,
În ziua perderei lui;
Nici trebuia să te "bucuri asupra fiilor lui Iuda
În ziua peirei lor;
Nici trebuia să vorbești mândru în ziua strimtorării lor.
- Nu trebuia să intri în porța poporului meu 13
În ziua dărăpănării lor;
Nici trebuia să te bucuri de nenorocirea lor
În ziua dărăpănării lor;
Nici trebuia să pui mâna și tu pe averea lor
În ziua dărăpănării lor;
Nici nu trebuia să te ații la respântii, 14
Ca să stêrpești pre cei din ei, cari scăpaș,
Nici să trădași pre rămașii lor
În ziua strimtorării lor.
- "Căci aproape este ziua lui Iehova asupra tuturor popórelor;
"Cumă ai făcut, așa și se va face;
Faptele tale întorce-se-vor asupra capului tău.
"Căci precumă ai bătut cupa mănii, 16
Vo, cei de pe muntele cel sânt al meu,
Așa vor bé pururea toate popóarele;
Da, vor bé, și vor sorbi totu,
Și vor fi, ca cumă nici n'ar fi fost.
- "Dară pe muntele Sionului "va fi scăpare, 17
Și elu va fi sânt;
Și casa lui Iacob va stêpăni moscenirea lor.
Și casa lui Iacob "va fi focul, 18
Și casa lui Iosef flacăra,
Eră casa lui Esa mirescea;
Și se vor aprinde între ei, și-i vor mistui,
Și nu va rămâne nici o rămășiță "casei lui
Căci Iehova a vorbit. [Esa:
Și cei de la amădă-și "vor stêpăni muntele 19
lui Esa,

OBADIA.	Ioel 3. 19.	Ier. 49. 16. &	i Ier. 33. 22.	n Fac. 27. 41.	Nah. 3. 10.	Prov. 17. 5.	& 49. 12.
—	Mal. 1. 3.	51. 53.	f Isa. 19. 11, 12.	Pa. 137. 7.	q Pa. 22. 17. &	& 24. 17, 18.	Ioel 3. 17.
Opui 1.	b Ier. 49. 14, etc.	Amos 9. 2.	& Iov 5. 12, 13.	Ezec. 26. 12.	51. 7. & 59. 10.	Mic. 7. 8.	1 Pet. 4. 17.
a Isa. 31. 11. &	c 2 Reg. 14. 7.	f Hab. 2. 9.	Isa. 39. 14.	& 35. 5.	Mic. 4. 11. &	t Ezech. 30. 8.	x Ioel 2. 32.
34. 5.	d Isa. 14. 13.	g Ier. 49. 9.	Ier. 49. 7.	Amos 1. 11.	7. 10.	Ioel 3. 14.	y Amos 9. 8.
Ezech. 25. 12,	14, 15.	h Deut. 24. 21.	i Ps. 76. 5.	o Ezech. 35. 9.	r Pa. 37. 13. &	u Ezech. 35. 15.	z Isa. 10. 17.
19, 14.	Apoc. 18. 7.	Isa. 17. 8. &	Amos 2. 16.	Mal. 1. 4.	137. 7.	Hab. 2. 8.	z Zech. 12. 6.
	e Iov 20. 6.	24. 13.	m Ier. 49. 7.	p Ioel 3. 3.	s Iov 31. 29.	v Ier. 25. 28, 29.	a Amos 9. 12.

Și ^bcei din șesul pământului Filistenilor;
 Voru stăpâni câmpia lui Efraim și câmpia Samariei;
 Și Benjaminu va stăpâni Galaadul;
 20 Și cei prinși din oștea fiilor lui Israelu
 Voru stăpâni pământul Cananeilor până la Zarepta;

Și cei prinși ai Ierusalimului ce sînt în Sefaradū
^aVoru stăpâni cetățile de la amedā-qi.
 Și se voru sui ^cmentuitorii în muntele Sio- 21
 nului
 Ca să judece muntele lui Esaū;
 Și ^dîmpărăția va fi a lui Iehova.

I O N A.

Iona, ordinară de a se duce la Niniva, se încercă a fugi la Tarșiş; este aruncată în mare, dară păstrată în viață într-unu chipu minunat.

1 Fost'a cuvîntul lui Iehova către ^aIona, fi-
 2 ulu lui Amittai, dicîndu: Scolă-te, mergi
 la Niniva, ^bcetatea cea mare, și strigă asu-
 pra ei; căci ^creîntatea locuitorilor s'a suită
 3 înaintea mea. Dară ^ds'a sculat Iona, ca să
 fugă în Tarșiş de d'inaintea lui Iehova,
 și s'a pogorît în ^eIafo; și aflîndu o cora-
 biă mergîndu la Tarșiş, și-a plătit chiria
 sa, și a intrat în ea, ca să mîergă cu d'in-
 4 șul în Tarșiş de d'inaintea lui Iehova.
 Dară ^fIehova a rădicat unu vîntu pu-
 ternic pe mare, și se făcu furtună tare în
 5 mare, și corabia amenința sfărămare. Și
 s'a înspăimîntat corăbierii, și au strigat
 fie-care către deul se; și au ^garuncat
 uneltele din corabiă în mare, ca s'o ușu-
 reză de ele; eră Iona se pogorise în lă-
 6 intrul corăbiei, și se culcase; și dormia
 greu. Deci s'a apropiat de elu cărmaciul,
 și i-a ^hdis: Ce dormi? scolă-te, ⁱroga pre
 Dumne-deul tu: ^jpote, Dumne-deu și va a-
 minti de noi, și nu vomu peri.
 7 Și a ^kdis unul către altul: Veniți, și
 să ^laruncăm sorți, ca să cunoșcem din
 vina cui ^ma venit asupra-ni această nenoro-
 cire. Deci au aruncat sorți, și a cădutu
 8 sôrtea pe Iona. Atunci au ⁿdis către elu:
 "Spune-ni, din vina cui ^oa venit asupra-ni ne-
 norocirea această? Care este meseria ta? și
 de unde vii? Care este pământul tu? și din
 9 ce popor ești? Și elu li-a răspuns: Eu sînt
 Ebreu; și mă temu de Iehova, Dumne-deul
 ceriului, ^pcare a făcut marea și uscatul.
 10 Atuncea s'a înfricoșat omenii cu frică
 mare, și i-au ^qdis: Ce ai făcut? Căci cu-
 noșeau omenii, că fugia de d'inaintea lui
 11 Iehova, fiindcă li-o spusese. Deci i-au

dis: Ce să-ți facem, ca marea să ni se
 linișcescă? Căci marea totu mai multu se
 infuria. Și a ^rdis către d'inșii: Rădicați- 12
 mă, și mă aruncați în mare, și marea se va
 liniși; căci cunosc, că din vina mea veni
 asupra-vi această mare furtună.

Dară omenii văsliău puternicu, ca să în- 13
 tîrcă corabia la uscat; ^sdară nu puteau:
 căci marea totu mai multu se infuria asu-
 pra lor. Dreptu care au strigat către 14
 Iehova, și au ^tdis: Rugămu-te, Iehova, ru-
 gămu-te, să nu perim pentru viața omului
 acestuia, și ^usă nu pui asupra noastră sânge
 nevinovat; căci tu, Iehova, ^vai făcut cumu
 ai voit. Atunci au rădicat pre Iona, și 15
 l-au aruncat în mare; și ^wmarea s'a alinat
 din furia sa. Atunci omenii ^xs'au temut de 16
 Iehova cu temere mare, și au adus sacri-
 ficiu lui Iehova, și au făcut voturi.

Și gătise Iehova unu pește mare, care 17
 să înghită pre Iona; și ^ya fost Iona în pân-
 tecele pescelui trei zile și trei nopți.

Rugăciunea, mulțumirea și scăparea lui Iona.

SI s'a rugat Iona lui Iehova, Dumne-deul 2
 se, din pantecele pescelui, și a ^zdis:
 "Strigat'am în strimtorarea mea către 2
^aȘi elu m'a auditu; [Iehova,
 Din pantecele infernului am strigatu,
 Și tu ai auditu vîcea mea.
^bCăci m'ai aruncat în adîncuri, 3
 În ânima mării,
 Și șivîele m'ai încunjurat:
^cTote undele tale și valurile tale au trecut
 d'asupra mea.
^dȘi eu am ^edis: Lepădatu sînt de d'inain- 4
 tea ochiloru tei;

b Eef. 2. 7.
c 1 Reg. 17. 9, 10.
d Ier. 33. 44.
e 1 Tim. 4. 16.
f Iac. 5. 20.
g Ps. 32. 23.
h Dan. 2. 44. &
7. 14, 27.
i Zech. 14. 9.

Luc. 1. 33.
Apoc. 11. 15.
& 19. 6.
—
IONA
—
Capul 1.
a 2 Reg. 14. 25.

b Fac. 10. 11,
12.
c Cap. 2. 8, 9,
& 4. 11.
d Fac. 18. 20,
21.
e Ebra 9. 6.
f Iac. 5. 4.
g Apoc. 18. 5.

d Cap. 4. 2.
e Ios. 19. 46.
f 3 Cron. 2. 16.
g Fapt. 9. 36.
h Fac. 4. 16.
i Iov. 1. 12. &
2. 7.
j Ps. 107. 26.
k Aps Fapt. 27.

18, 19, 33.
l 1 Sam. 24. 3.
m Ps. 107. 28.
n Ier. 9. 14.
o Ios. 7. 14, 16.
p 1 Sam. 10. 30,
21. & 14. 41,
42.
q Prov. 16. 33.

Fapt. 1. 36.
r Ios. 7. 19.
s 1 Sam. 14. 48.
t Marc. 4. 41.
u Ps. 148. 6.
v Fapt. 17. 24.
w Ioan. 11. 50.
x Prov. 21. 30.
y Deut. 21. 8.
z Ps. 115. 3.

z Ps. 89. 9.
aa Luc. 8. 24.
ab Marc. 4. 41.
ac Fapt. 5. 11.
ad Mat. 12. 40.
ae & 16. 4.
af Luc. 11. 30.

Capul 2.
a Ps. 120. 1. &
130. 1. & 143.
1.
b Flân. 3. 55, 56.
c Ps. 65. 2.
d Ps. 88. 6.
e Ps. 43. 7.
f Ps. 31. 23.

Totu-și érá-și voiú privi / la templul celú
sântú alú teú.

5 ^a Apele m'aú impresuratú până la sufletú;
Adúnculú m'a împrejuratú;
Papura s'a impletitú împrejurulú capulú
meú;

6 Pogoritu-m'amú până la temeliele munților;
Závórele páméntulú *se trăseseră* după mine
pentru totú-dé-una;

Darú tu ai rădicatú víeța mea ^a din strică-
Iehova, Dumneđeulú meú! [cîune,

7 Pre-cándú lánceđia sufletulú meú în mine,
Adusu-mi-amú aminte de Iehova;
^a Și rugăciunea mea a intratú cătră tine,
La templul celú sântú alú teú.

8 Cel ce se daú la / deșertăciunile minciúnose,
^a Și părăsescú mila lorú.

9 Darú eú / și voiú ^a sacrifica cu vóce de laudă;
Voiú împlini câte amú făgăduitú;
Căci / mēntuirea este de la Iehova.

10 Și a ordonatú Iehova pescelú, și a vēr-
satú pre Iona pe uscatú.

*Trămeterea a dūoa a lui Iona în Niniva; și
câința poporului.*

3 **F**OSTA cuvēntulú lui Iehova cătră Iona
2 a dūoa órá, dicēndú: Scólă-te, mergi în
Niniva, cetatea cea mare, și strigă asupră-
3 strigarea, ce-ți voiú spune. Decí s'a scu-
latú Iona, și a mersú la Niniva după cu-
vēntulú lui Iehova.

Erú Niniva era cetate mare fórte, cale de
4 trei dīle. Și a începutú Iona să între în ce-
tate cale de o dī, ^a a strigatú, și a đisú: Încă
patru-deci de dīle, și Niniva se va resturna.

5 Și bărbații din Niniva aú ^a cređutú lui
Dumneđeú, aú prochiămatú ajunare, și s'aú
îmbrăcatú în saci, de la celú mai mare alú

6 lorú până la celú mai micú alú lorú. Căci
cuvēntulú a fostú ajunsú cătră regele Nini-
vei, și s'a sculatú de pe tronulú seú, s'a
desbrăcatú de mantia sa, s'a acoperitú cu

7 sacú, și a ^a șeđutú pe cenușă. ^a Și s'a pro-
chiămatú și s'a făcutú sciutú în Niniva prin
decretulú regelú și alú mai marilorú seí, di-
cēndú: Ómenii și animalele, boii și oile, să

8 bee; Ci și omulú și animalulú să se aco-
pere cu saci, și să strige tare cătră Dum-
neđeú: și ^a să se întórcă fie-care din calea
sa cea rea, și de la / silnicia ce *este* în mă-

9 nele lorú. ^a Cine scie *de nu* se va întórcē,

și nu se va căi Dumneđeú, și nu se va în-
tórce de la aprinderea mániei sale, ca să
nu perimú?

^a Și a vėđutú Dumneđeú faptele lorú, că 10
s'aú întorsú de la calea lorú cea rea: și s'a
căitú Dumneđeú de rēlú, ce đisese că li va
face; și nu l'a făcutú.

*Nemulțumirea lui Iona și muștrările lui Dum-
neđeú.*

SI s'a întristatú Iona cu întristare mare, 4
și s'a aprinsú de mánia; Și s'a ru- 2
gatú lui Iehova, și a đisú: O Iehova, aú nu
acēsta *era* đicerea mea, cândú încă eramú
în páméntulú meú? de aceea amú căutatú
^a să fugú în Tarșișú; căci sciamú, că tu *esci*
Dumneđeú ^a milosú și îndurătorú, tărđiú la
mánia, plinú de îndurare, și te căesci de
rēú. ^a Și acumú, Iehova, ié, rogu-te, víeța 3
mea de la mine; căci ^a / *mí este* mai bine să
morú decátú să trăescú.

Și a đisú Iehova: Óre se cade să te 4
mánii?

Și a eșitú Iona din cetate, a șeđutú spre 5
resăritulú cetăței, și acolo și-a făcutú o co-
libă, și ședea supțú d'insa la umbră, până
să vėđă ce are să se întēple în cetate. 6
Și găti Iehova Dumneđeú unú kikaionú, și
l'a făcutú să crească preste Iona, ca să fie
de umbrarú capulú seú, ca să-lú scape de
întristarea sa. Și s'a bucuratú Iona cu bu-
curiă mare de kikaionú.

Și a gătítú Dumneđeú unú verme, cumú 7
s'aú ivitú điorele demăneței următóre, care
a lovitú kikaionulú, și s'a uscatú. Și în- 8
dată ce a resăritú sórele, a rōnduitú Dum-
neđeú unú vēntú de resăritú ardētorú; și
lovía sórele capulú lui Iona; și lánceđi,
și poftia în sine să móră; și a đisú: ^a Mai
bine / *mí este* să morú decátú să trăescú.

Și a đisú Dumneđeú cătră Iona: Óre 9
te superi fórte pentru kikaionú? Și a đisú:
Fórte mă supērú, până la mórte.

Și a đisú Iehova: Te-ai înduratú de ki- 10
kaionú, pentru care nu te-ai ostenitú, da,
nici l'a făcutú să crească, ce într'o nópte a
crescutú și într'o nópte a peritú: Și eú óre 11
nu trebuia să mă îndurú de Niniva, / cetatea
cea mare, în care sūnt mai mulți decátú o
sută dūoș-deci mii de ómeni, ^a cari nu *scias*
a deosebi drēpta lorú de stānga lorú, afară
de ^a vite multe?

f 1 Reg. 8. 38.
g Ps. 69. 1.
Plan. 8. 54.
h Ps. 16. 10.
i Ps. 18. 6.
j 2 Reg. 17. 15.

Pa. 31. 6.
Ier. 10. 8. &
16. 19.
k Ps. 60. 14, 23.
& 116. 17, 18.
Osea 14. 3.

Ebr. 13. 15.
l Ps. 3. 8.
—
Capitlú 8.
a Veđi Deut. 18.

22.
b Mat. 19. 41.
Luc. 11. 32.
c Iov 2. 8.
d 2 Cron. 20. 3.
Ioel 2. 15.

e Isa. 58. 6.
f Isa. 59. 6.
g 2 Sam. 12. 22.
Ioel 2. 14.
h Ier. 18. 8.
Amos 7. 5, 6.

—
Capitlú 4.
a Cap. 1. 3.
b Exod. 34. 6.
Ps. 86. 6.

Ioel 2. 13.
c 1 Reg. 19. 4.
d Vers. 8.
e Vers. 3.
f Cap. 1. 2. &

3. 2, 3.
g Deut. 1. 33.
h Ps. 36. 6. &
145. 9.
—

M I C A.

Judecățile amenințându-l Samaria și Ierusalimul.

1 **C**UVÎNTULŪ lūi Iehova care a fostū cātrā
 a Mica, Morastitulū, în ȃilele lūi Iotamā,
 ale lūi Ahazū și ale lūi Hezekia, regi ai lūi
 Iuda, pre ^b care l'a vȃdūtū despre Samaria și
 Ierusalimū.

2 Ascultați, popórelorū tóte!
 a Aūdī, pāmēntule, și tóte de pe d'insulū!
 Și ^asă fie Iehova, Domnulū, marturū asupra
 vóstrā,

Domnulū din a templulū celū sântū alū seū.
 3 Cāci éccē, Iehova va eși din a loculū seū,
 Se va pogorī, și va cālca preste a înălțimile
 pāmēntulū:

4 Și a munții se vorū topi suptū d'insulū,
 Și vāile vorū crēpa;
 Fi-vorū ca cēra înainte foculū,
 Ca apele ce curgū prin ripi.

5 Pentru fără-de-legea lūi Iacobū se vorū
 face tóte acestea,

Și pentru păcatele casei lūi Israelū.

Ce este fără-de-legea lūi Iacobū?

Aū nu Samaria?

Și ce sūnt înălțimile lūi Iuda?

Aū nu Ierusalimulū?

6 De aceea preface-voiū Samaria a în grāmăȃȃ
 de petre pe cāmpū,

În sādire de viē:

Voiū rostogoli petrele ei în vale,

Și voiū a descoperi temeliele ei.

7 Tóte chipurile ei cele cōplite se vorū sfā-
 rāma,

Și tóte a plățele ei de meretrice cu focū se
 vorū arde,

Și toți idolii ei a voiū stērpi;

Cāci din plățele de meretrice a adunatū,

Și în plăți de meretrice se vorū înturna.

8 Pentru acēsta a voiū plānge, și mē voi cāina;

a Voiū āmbra desbrācatū și golū;

a Voiū face plāngere ca de balaurū,

Și bocire ca de struțiū.

9 Cāci rana sa este fără vindecare;

Cāci a s' a întinsū până la Iuda;

Neamiculū a ajunsū până la pórtā poporu-
 lūi meū, până la Ierusalimū.

a Nu spuneți acēsta în Gatū,

10

Nu plāngeți;

La Betū-Afra a rostogolesce-te în țerānā.

Treci, locuitóre din Safirū, a cu rușinea ta a
 descoperitā:

Locuitóreā din Zanaanū nu ese;

Bocirea Betū-Ezelulū a lū opresce de a sta
 lūngā ține.

Cāci locuitóreā din Marotū este în chinurī
 pentru bunurile sale;

Fiindū-cā a se pogorī nenorocirea de la Ie-
 hova în pórtā Ierusalimulū.

Locuitóre din a Lachisū, inhamā-ți cāi cei iuți
 la carū,

Tu, începutulū păcatulū fiicei Sionulū;

Cāci fără-de-legile lūi Israelū în tine s'aū
 aflatū.

De aceea vei a da hartiā de despārțeniā Mo-
 reșetū-Gatulū,

Casele din a Aczibū (incelāciune) încelāciune
 vorū fi pentru regū lūi Israelū.

a Ti voiū aduce și stēpānū, locuitóre din a Mo-
 reșā;

Până la a Adullamū va ajunge mārirea lūi
 Israelū.

Fā-te a pleșuvū, și tunde-te pentru a fiil tei cei
 gingași;

Lātesce-ți pleșuvirea ta, ca vulturulū;

Cāci ei se ducū prinși de la tine.

*Păcatele cari aū cāșunatū pustiirea Ierusalimulū;
 fāgāduinți de restatornicire viitoare.*

VAȃ celorū ce a cugetā fără-de-lege,

2

Și a facū rele în paturile lorū!

Diorele abie lucescū, și o fāptuescū,

De li a este la în-de-mānā.

De poftescū a țerāne, le și rāpescū;

2

Și de poftescū case, le și iēū;

Așa asuprescū pre omū și casa sa,

Pre stēpānū și stēpānirea lūi.

De aceea așa ȃice Iehova:

3

Éccē, gāndescū asupra a némulū acestuia
 unū reū,

Din care nu veți scóte grumazii vostri,

MICA.	d Ps. 50. 7.	Amos 4. 13.	k Ezech. 13. 14.	p 2 Reg. 18. 13.	t Amos 3. 6.	z 2 Cron. 11. 7.	—
—	Mal. 3. 5.	i Iudc. 5. 5.	l Osea 2. 5, 12.	Isa. 8. 7, 8.	u 2 Reg. 18. 14.	a Iov 1. 20.	Capitū 2.
Capitū 1.	e Ps. 11. 4.	Pa. 97. 5.	m Isa. 31. 3. &	q 2 Sam. 1. 20.	v 2 Sam. 8. 2.	b Pa. 38. 4.	a Osea 7. 6.
a Ier. 38. 18.	f Iona 2. 7.	Isa. 61. 1, 2,	Isa. 22. 4.	r Ier. 6. 26.	2 Reg. 18. 14.	c Fac. 31. 29.	b Pa. 38. 4.
b Amos 1. 1.	Hab. 2. 30.	3.	Ier. 4. 19.	s Isa. 20. 4. &	15. 16.	d Isa. 5. 8.	c Ier. 8. 3.
c Deut. 32. 3.	f Isa. 38. 21.	Amos 9. 5.	n Isa. 20. 2, 3,	47. 2, 3.	x Ios. 15. 44.	e Ier. 8. 3.	
Isa. 1. 2. 1.	g Ps. 115. 3.	Hab. 3. 6, 10.	o Iov 30. 29.	Ier. 13. 22.	y Ios. 15. 44.		
	h Deut. 32. 13.	j 2 Reg. 19. 25.	Cap. 3. 12.	Nah. 3. 5.			
	& 33. 29.						

- Si nu veți mai merge cu capul sus;
Căci timpul acela va fi rău.
- 4 In ziua aceea s' rădica-se-va asupra voastră
proverbă,
Si s' se va plânge cu plângere bocitoare,
Dicându-se: „Săntem predați;
„Dat'a in schimb moscenirea poporului meu;
„Cum mi s'a luat!
„Impărțesc țăranele noastre între păgânii“.
- 5 De aceea pentru tine nu va fi cine s' să a-
runce funia pentru sortul tău
În adunarea lui Iehova.
- 6 „Nu profețiți“,
Dicu celor ce profetesc;
Voră profeți;
Că de nu voră profeți așa,
Nu se va depărta rușinea.
- 7 O tu cel ce te chiami casă a lui Iacob!
Ore scurtatu-s'a spiritul lui Iehova?
Ore acestea sânt faptele sale!
Ore cuvintele mele nu priesc celui ce âmb-
blă drept?
- 8 Dară de multă resculatu-s'a poporul meu
ca un neamic asupra mea;
Ați răpit și vestmânt și manta,
Pre cei ce se duc în siguranță și faceți fu-
gari din resbel.
- 9 Alungați femeile poporului meu din ca-
sele cele plăcute ale lor;
Ați smuls de la copiii lor mărirea mea
pentru totu-dé-una.
- 10 Sculați-vă, și plecați;
Căci nu este loc de repaos pentru voi
aicea;
Fiindcă s'a pângărit, se va stărpi,
Și încă cu stăpînire crudă.
- 11 De va alerga cine-va după vînt, și va vor-
bi minciuni,
Dicîndu: „Ți voi profeți de vin și de beu-
tură îmbetătoare.“
Cu adevărat acesta va fi profetul popo-
rului acestuia.
- 12 Aduna-te-voi cu totul, Iacobe,
Stringe-voi rămășița lui Israel;
Și-i voi pune la un loc ca pre oile din
Bozra,
Ca turmă în staulul lor;
Voră foi de omeni.
- 13 Cel ce sfărâma pedecel se va sui înaintea
lor;
Voră sfărâma toate, și voră trece prin portă,
Și voră eși printr'însa;
Și regele lor va trece înaintea lor,
Iehova în fruntea lor.

*Crușimea și sgărzenia mai marilor și a dirigători-
lor, și stricăciunea profeților celor minciunoși:
nimicirea Ierusalimului și restatornicirea
sa după aceea.*

- A MŪ mai disu: Ascultați acum, capi ai
lui Iacob,
Și mai mari ai casei lui Israel!
„A nu vi se cade să cunoșteți judecata?
Cei ce urîți binele, și iubiți răul,
Cei ce smulgeți pelea de pe omeni,
Și carnea lor de pe oșele lor;
Și mâncați chiar carnea poporului meu,
Și jupiți pelea lor de pe ei,
Și sfărâmați oșele lor,
Și le bucați ca pentru olă,
Și ca carnea în căldare.
Voră striga o dată către Iehova,
Dară nu-i va asculta;
Ba chiar va ascunde fața sa de la d'înșii
în timpul acela,
După cumă au făcut rău în toate faptele
lor.
- Așa dice Iehova
De profeți ce rățesc poporul meu,
Cari, de au de mușcat cu dinții lor, strigă:
Pace;
Eru, de nu aruncă cine-va ce-va în gura lor,
Gătesc resbel asupra-i.
- De aceea noptea vi va fi loc de visiune,
Și întunecul loc de profeție.
Sorele va apune asupra profeților acestora,
Și ziua se va întineca preste d'înșii.
Atuncea se voră rușina vedătorii,
Și voră roși predicatorii;
Și toți acestia și voră acoperi buzele lor;
Căci nu va fi răspuns de la Dumneșu.
- Dară eu prin spiritul lui Iehova sânt plin
De judecată și de tărie, [de putere,
Ca să spun lui Iacob fără-de-legea sa,
Și lui Israel păcatul său.
- Deci ascultați acesta, capi ai casei lui
Iacob,
Și mai mari ai casei lui Israel!
Cari urîți judecata și resuciți totă dreptatea;
Cari zidiți Sionul în sânge,
Și Ierusalimul în fără-de-lege,
Capii se judecă pentru daruri,
Preuții se învătă pentru plată,
Și profeții se predică pentru argint;
Și tot se redă în Iehova, dicîndu:
„A nu este Iehova în meșlocul nostru?
Deci nenorocirea nu va veni asupra noastră“.
- De aceea Sionul pentru vina voastră se va
ara, ca un câmp,

f Amos 5. 13.	7. 16.	g Ezech. 36. 37.	b Ps. 14. 4.	e Isa. 56. 10, 11.	A Isa. 8. 20, 21.	i Ier. 22. 13.	Cap. 7. 3.
Efes. 5. 16.	i Deut. 12. 9.	r Osea 3. 5.	c Ezech. 11. 3, 7.	Ezech. 13. 10.	Ezech. 13. 23.	m Ezech. 22. 27.	o Ier. 6. 18.
g Hab. 2. 6.	m Lev. 18. 25,	s Isa. 52. 12.	d Ps. 18. 41.	& 22. 25.	Zech. 13. 4.	p Isa. 48. 2.	p Isa. 48. 2.
h 2 Sam. 1. 17.	38.	—	Prov. 1. 28.	f Cap. 2. 11.	Amos 8. 9.	Zef. 3. 3.	Ier. 7. 4.
i Cap. 1. 15.	Ier. 3. 2.	Capitul 8.	Isa. 1. 15.	Mat. 7. 15.	f Ps. 74. 8.	n Isa. 1. 23.	Rom. 2. 17.
j Deut. 32. 8, 9.	n Ezech. 13. 3.	a Ier. 5. 4, 5.	Ezech. 8. 18.	g Ezech. 13. 18,	Amos 8. 11.	Ezech. 22. 12.	q Ier. 26. 18.
k Isa. 30. 10.	o Cap. 4. 6, 7.		Zech. 7. 13.	19.	k Isa. 58. 1.	Osea 4. 18.	Cap. 1. 6.
Amos 2. 12. &	p Ier. 31. 10.						

- ^r Ierusalimul va ajunge grămădi de petre,
 Și muntele casei, ca înălțimile pădurei.
- 4 **D**ARĂ fi-va " în zilele din urmă,
 Că muntele casei lui Iehova
 Se va întemeia pe vârful munților,
 Și se va înălța preste colini;
 Și popoarele voru curge la d'insulă.
- 2 Și multe națiuni se voru duce, și voru dice:
 Veniți, să ne suimă pe muntele lui Iehova,
 La casa Dumneșului lui Iacob;
 Și ne va învăța căile lui,
 Și vomă âmbra în cărările lui;
 Căci din Sionă va eși legea,
 Și cuvântul lui Iehova din Ierusalim.
- 3 Și elă va judeca între multe popore,
 Și va hotări între națiuni puternice, până
 și între cele mai depărtate;
 Și-și voru fauri săbiele loră în fere de plugă,
 Și lăncile loră în cosore;
 Poporă asupra altui poporă nu-și va mai
 rădica sabia,
 " Nică nu se voru mai deda resbelului.
- 4 " Ci va ședă fie-care suptă viă sa și suptă
 smochinulă seă;
 Și nu va fi cine să-î spăimēnte;
 Căci gura lui Iehova, Dumneșulă oștiriloră
 a vorbită.
- 5 Căci " tōte poporele âmbă fie-care în nu-
 mele șeului seă;
 Eră / noi vomă âmbra în numele lui Iehova,
 Dumneșului nostru, în eternă și perpetuă.
- 6 În ziua aceea, dice Iehova,
 " Voiă stringe pre cea ce schiopăteză,
 " Și voiă aduna pre cea alungată,
 Pre cea pre care amă întristat'o;
 7 Și voiă face pre cea schiopă să ajungă o
 rămășiță,
 Și pre cea alungată o națiune tare:
 Și Iehova ' va domni preste d'insă în muntele
 De acumă și până în eternă. [Sionă]
- 8 Și tu, turnule ală turmei,
 Întărirea fiicei Sionului,
 Va veni până la tine și domnia cea de mai
 ' nainte,
 Da, regatulă va veni la fiica Ierusalimului.
- Predicări de suferință și de scăpări. Nascerea lui
 Mesia, și fericirea domniei sale.*
- 9 De ce strigă atâtă de tare acuma?
 " Nu este rege în tine?
 Perit'a ore sfătuitorului teă,
 De ' te cuprindă dureră,

- Ca de o femeă în facere?
 Fii în durere, și te sbuciumă, fiică a Sionului, 10
 Ca o femeă în facere!
 Căci acumă vei eși din cetate,
 Vei locui în câmpă,
 Și vei merge până la Babilonă;
 Acolo vei fi mēntuită;
 Acolo te va rescumpăra Iehova din mână
 neamiciloră tei.
- " Dară acumă adunatu-s'ău asupra ta po- 11
 Cari dică: S'a pângărită, [pore multe,
 Și ochiulă nostru " vede împlinită dorința sa
 asupra Sionului.
- Dară ei nu cunoscă " cugetele lui Iehova, 12
 Nică înțelegă sfatulă seă;
 Că ' i va aduna, " ca pre snopi în ariă.
- " Scōlă-te, și trieră, fiică a Sionului! 13
 Căci voiă face cornulă teă de feră,
 Și copitele tale le voiă face de aramă;
 Și vei " sfărâma popore multe;
 " Și voiă consacra prădele loră lui Iehova,
 Și averea loră " Domnului a totă pământulă.
- A**CUMĂ stringe-te în cete, Sionă, fiică a 5
 ceteloră!
- Pus'a neamiculă asupra-ni impresurarea;
 " Lovescă pre judecătoria lui Israelă cu vergi
 preste falcă.
- Dară tu, " Betlehemă-Efrata, 2
 De și mică escă " între " mile lui Iuda,
 Totu-și din tine va eși celă ce va fi " domnă
 în Israelă,
- " Eșirile căruia sūnt din vechime, din zile
 Pentru acēsta ' i va lăsa, [vechi. 3
 Până în timpulă în care " născătōrea va nasce;
 Atuncea " rămășița fraților seă se va întorče
 cu fiilă lui Israelă.
- Și va sta, și " va pasce cu puterea lui Iehova, 4
 Cu măreția numelui lui Iehova, Dumneșulă
 seă;
 Și voră rămănă siguri;
 Căci acumă ' se va mări până la marginile
 pământului.
- Și acesta " va fi pacea. 5
 După ce va veni Asiriēnulă în pământulă
 nostru,
 Și va călca în palaturile nōstre,
 Atuncea vomă rădica asupra-l șapte păstori
 Și optă bărbați unși.
- Acēstia voră pustii pământulă Asiriēi cu 6
 sabiă,
 Și pământulă lui " Nimrodă la intrările lui,
 Și " ne va mēntui de Asiriēnă,

^r Ps. 79. 1.	^c Ps. 72. 7.	ⁱ Cap. 2. 12. &	^{21.} 3.	^r Ier. 51. 31.	^{Mat.} 5. 29. &	^{Ioan} 1. 1.	^{Luc.} 1. 32.
^s Cap. 4. 2.	^d 1 Reg. 4. 25.	^{5.} 3, 7, 8. &	^{ier.} 30. 6. &	^r Dan. 2. 41.	^{27.} 30.	^g Cap. 4. 10.	^s Cap. 4. 2.
—	^{Zech.} 3. 10.	^{7.} 18.	^{50.} 43.	^s Isa. 18. 7. &	^b Mat. 2. 6.	^h Cap. 4. 7.	^s Ps. 72. 7.
^{Caput} 4.	^e Ier. 2. 11.	^j Isa. 9. 6. &	^m Plān. 2. 16.	^{23.} 18. & 60.	^{Ioan} 7. 43.	ⁱ Isa. 40. 11. &	^{Zech.} 9. 10.
^a Isa. 2. 2. etc.	^f Zech. 10. 12.	^{24.} 23.	ⁿ Obad. 12.	^{6.} 9.	^c 1 Sam. 23. 23.	^{49.} 10.	^{Luc.} 2. 14.
^{Exec.} 17. 23,	^g Exec. 34. 16.	^{Dan.} 7. 14, 27.	^{Cap.} 7. 10.	^t Zech. 4. 14. &	^d Exod. 18. 25.	^{Exec.} 34. 23.	^{Efec.} 2. 14.
^{73.}	^{Zef.} 3. 19.	^{Luc.} 1. 33.	^o Isa. 55. 8.	^{6.} 5.	^e Fac. 49. 10.	^{Cap.} 7. 14.	^t Fac. 10. 8, 10,
^b Isa. 2. 4.	^h Ps. 147. 2.	^{Apoc.} 11. 15.	^{Rom.} 11. 33.	—	^{Isa.} 9. 6.	^j Ps. 72. 8.	^{11.}
^{Ioel} 2. 10.	^{Exec.} 34. 18.	^h Ier. 8. 19.	^p Isa. 21. 10.	^{Caput} 5.	^f Ps. 90. 2.	^{Isa.} 52. 13.	^m Luc. 1. 71.
	^{&} 37. 21.	^t Isa. 13. 8. &	^q Isa. 41. 15, 16.	^a Plān. 3. 30.	^{Prov.} 8. 22, 23.	^{Zech.} 9. 10.	

- Dacă va veni în pământul nostru,
 Și dacă va călca hotarele noastre.
- 7 Și *rămășița lui Iacob va fi în meșilocul
 multor popore,
 °Ca roția de la Iehova,
 Ca plôia mênuntă pe érbă,
 Ce nu ascéptă pre omă,
 Nici întârziă pentru fiil ômenilor.
- 8 Și rămășița lui Iacob va fi între popore,
 În meșilocul multor popore,
 Ca leul în meșilocul fêrelor sêlbaticе,
 Și ca puilul de leu în meșilocul turmelor
 de oi,
 Care, cândă trece, calcă și sfâscă,
 Și nu este cine să mênuiă.
- 9 Măna ta se va înălța asupra apăsătorilor
 tei,
 Și toți neamicii tei se vor stérpi.
- 10 °Și în ziua aceea, ȃce Iehova,
 Voi stérpi caii tei din meșilocul teă,
 Și voi perde carêile tale.
- 11 Și voi stérpi cetățile întărite ale pământu-
 lui teă,
 Și voi surpa tôte întăririle tale.
- 12 Voi stérpi fermecătoriale din mâna ta,
 Și nu vei avé °predicetori de timp.
- 13 °Voi stérpi chipurile tale cele cioplite,
 Și stâlpii tei din meșilocul teă;
 °Și nu te vei mai închina făpturei mânelor
 tale;
- 14 Voi smulge Astarteele tale din meșilocul
 teă;
 Și voi surpa cetățile tale;
- 15 Și voi °face resbunare cu mânia și cu ur-
 giă asupra popórelor,
 Cari nu m'au ascultat.

*Cérta lui Dumneșeu cu Israelă; cererile sale întem-
 méiate pe rațiune.*

- 6 **A** SCULTAȚI acumă ce ȃce Iehova!
 Scólă-te, și te judecă înaintea munților,
 Și să audă colinele vócea ta.
- 2 °Ascultați, munților, °cérta lui Iehova,
 Și voi, temeliele cele tari ale pământului!
 Căci °Iehova are cértă cu poporul seă,
 Și volesce să se judece cu Israelă.
- 3 Poporul meă, °ce ț-amă făcută?
 Și cu ce te-amă ostenit?
 Răspunde-mă!
- 4 °Căci te-amă scosă din pământul Egiptului,
 Și te-amă rescumpérat din casa șerbiei,

- Și amă tramesă înaintea ta pre Moisi, pre
 Aaronă și pre Miriamă.
- Poporul meă, amintese-ți ce a plănuită 5
 °Balak, regele Moabului,
 Și ce i-a respuns Balaam, fiul lui Beor,
 De la °Sittim până la Ghilgal,
 Ca să cunoscă °indurarea lui Iehova.
- Cu ce voi întâmpina pre Iehova, 6
 Și cu ce mă voi pleca înaintea Pré-înaltu-
 lui Dumneșeu?
 Ore 'lă voi întâmpina cu olocauste,
 Cu viței de ună ană?
- Dară °avé-va plăcere Iehova în miile de ber- 7
 becă,
 Să în ȃceile de mi de °riuri de olei?
 Să °voi da pre întâi-născutul meă
 pentru fără-de-legea mea,
 Fruptul corpului meă pentru păcatul su-
 fletului meă?
- Elă °ț-a arêtată, omule, ce este bine; 8
 Și ce cere Iehova de la tine,
 Fără numai °de a face dreptatea, a iubi
 îndurarea,
 Și a âmbra umilită cu Dumneșeu teă.
- Vócea lui Iehova strigă către cetate, 9
 Și celă înțeleptă privesce numele teă;
 Ascultați vérga, si pre celă ce a rônduit'o.
 Aă dóră mai află-se tesaurele nelegiurii în 10
 casa nelegiuitului,
 Și efă slabă, °urită?
 Aă dóră socoti-voi curat pre celă cu °cum- 11
 pene nedrepte,
 Și cu saculă cu petre încelătore?
- Căci avuții țerei sânt plini de nedreptate, 12
 Și locuitorii ei aă vorbită minciună,
 Și °limba loră este încelătore în gura loră.
- De aceea °lovitu-te-amă până la rană, 13
 Pustiitu-te-amă pentru păcatele tale.
 °Tu vei mânca, dară nu te vei sătura; 14
 Și fómea va fi în meșilocul teă,
 Vei scóte de d'înaintea neamicului;
 Dară nu vei scăpa nimică;
 Și ce vei scăpa voi da săbiei.
- Vei °semăna, dară nu vei secera; 15
 Vei călca olive, dară nu te vei unge cu olei,
 Și struguri, dară nu vei bé vin.
- Căci °s'au păzită aşedămintele lui °Omri, 16
 Și tôte lucrurile casei lui °Ahabă,
 Și ați mersă în sfaturile loră;
 Ca eă să te daă °pustiirei,
 Și pre locuitorii ței batjocurei,
 Și să purtați °ocara poporului meă.

a Vers. 3.		d Ier. 2. 5. 31.	Apoc. 2. 14.	° 31. 6. & 23.	Isa. 1. 17.	r Lev. 26. 36.	v 1 Reg. 16. 30.
o Deut. 32. 2.		e Eiod. 12. 51.	g Num. 25. 1. &	10.	n Deut. 25. 13—	Osea 4. 10.	etc. & 21. 25.
Pa. 72. 6. &	Capulă 6.	& 14. 30. &	33. 49.	Ier. 7. 31. &	16.	o Deut. 28. 38.	26.
110. 3.	a Deut. 32. 1.	20. 2.	Ios. 4. 19. &	19. 5.	Prov. 11. 1. &	39. 40.	3 Reg. 21. 3.
p Zech. 9. 10.	Pa. 50. 1. 4.	Deut. 4. 20.	5. 10.	Ezec. 23. 37.	20. 10. 23.	Amos 5. 11.	o 1 Reg. 9. 8.
r Isa. 2. 6.	Isa. 1. 2.	Amos 2. 10.	h Jude. 5. 11.	1 Deut. 10. 12.	o Osea 12. 7.	Zef. 1. 13.	Ier. 19. 8.
r Zech. 13. 2.	b Osea 12. 9.	f Num. 22. 5. &	i Pa. 50. 9. &	1 Sam. 15. 22.	p Ier. 9. 3. 5.	Hag. 1. 6.	y Isa. 25. 8.
s Isa. 2. 8.	c Isa. 1. 18. &	23. 7. & 24. 10.	51. 16.	Osea 6. 6. &	q Lev. 26. 16.	1 Reg. 16. 25.	y Isa. 51. 51.
t Pa. 149. 7.	5. 3. 4. & 43.	11.	Isa. 1. 11.	12. 6.	r Lev. 26. 18.	26.	Plan. 5. 1.
Vers. 8.	96.	Deut. 23. 4. 5.	j Iov 29. 6.	m Fac. 18. 19.	s Ps. 107. 17. 18.	u Osea 5. 11.	—
2 Thea. 1. 8.	Osea 4. 1.	Ios. 21. 9. 10.	k 2 Reg. 16. 8.				

Iuda este cu totul stricată; dară Dumnezeu este scăparea și mântuitorul poporului său, și descăp-tă lauda lor.

- 7 **V**AI mie! căci sunt ca după adunatul fructelor de veră,
Ca "bobițatura după culesu;
Nu este strugur de mâncare,
Nici "fructele d'ântei, după cari doresce su-fletul meu.
- 2 "Cuviosii au perit din țără,
Și neprihăniți nu sunt între omeni;
Toți pâdesc sânge;
"Unul altuia 'și întind cursă.
- 3 Ca să țină de bună lucrul cel rău al mă-nelor lor,
"Principele cere dară, 'și judecătorul ju-decă pentru plată;
Și cel mare nu vorbește decât de pofta cea rea a sufletului său:
Așa o sulesc.
- 4 Cel mai bun d'ntre d'inși "este ca spinul,
Cel fără prihană mai ghimpos decât gar-dul de spini;
Diina vedătorilor tăi, pedepsa ta, a sosit;
Acum va fi tulburarea lor.
- 5 "Nu ve încredeți în amic,
În soții credință să nu aveți;
Păzesc usele gurei tale de ceea ce dörme la sinul te.
- 6 Căci "fiul ține de nebun pre părintele său,
Fiica se scollă asupra mamei sale,
Nora asupra sócrei sale;
Neamicii omului sunt chiară omenii casei sale.
- 7 "Eru 'eu voi căuta în sus cătră Iehova;
Voi ascepta pre Dumnezeul mântuirii
Dumnezeul meu mă va auzi. [mele;
- 8 "Nu te bucura de mine, neamica mea;
'De și am cădută, mă voi scula,
De și am ședut la întunecă, "Iehova va fi lumina mea.
- 9 "Voi suferi mânia lui Iehova,
Căci am păcătuită asupra-i,
Până ce-mi va apăra dreptatea, și va face judecata pentru mine,
Și "mă va scote la lumină;
Voi vedă îndurarea lui.
- 10 Va vedă acesta neamica mea,

Și "rușinea o va acoperi pre ea, care mi-a disu:

"Unde este Iehova, Dumnezeul te?"

"Ochii mei vor vedă împlinirea dorinței lor;
Căci ea va fi călcată "ca tina din uliți.

În ce și "zidiurile tale se vor rezidi, 11

În cea și—(de și departe sunt cele hotă-rite), —

În cea și "vor veni până la tine de la 12

Și de la cetățile Egiptului, [Asiria,

De la Egipt până la Eufrați,

De la mare până la mare, și de la munte

până la munte;

După ce țera va ajunge în pustiire, 13

Din vina locuitorilor ei,

"Pentru fructul faptelor lor.

Pasce cu toégul te poporul te, 14

Turma moscenirei tale,

Care locuesce singuratică în "pădure pe Car-mel;

Ca să pască în Basan și Galaad, ca în di-
lele din vechime.

"Ca în țilele eșirei tale din pământul 15

Egiptului,

"I voi arăta lucruri minunate.

Poporele "vor vedă acesta, și se vor ruși- 16

na cu totă puterea lor;

"Pune-vor mâna pe gură,

Și urechile lor vor asurdi.

Linge-vor "șerâna, ca șerpui, 17

Ca țerătorile pământului "se vor înspăimên-
ta din închisările lor;

"Alerga-vor la Iehova, Dumnezeul nostru,

Și se vor teme de tine.

"Cine este Dumnezeu asemenea ție, 18

Care "să ierte fără-de-legea,

Și să trecă cu vederea fără-de-legea "rămă-
șiței moscenirei sale?

"Nu ține mânia sa de-apurarea, căci "i place

îndurare.

Elă eră-și se va îndura de noi, 19

Va învinge fără-de-legile noastre:

Și vei arunca toate păcatele lor în adâncu-
rile mării:

"Ve împlini lui Iacob adevărul, 20

Lui Abraam îndurarea,

"Precum ai jurat părinților nostri din di-
lele din vechime.

Cap. 7.	d Hab. 1. 15.	h Ier. 9. 4.	Plân. 4. 21.	115. 2.	27. 13.	29. 9.	g Cap. 4. 7. &
a Isa. 17. 6. &	e Ose. 4. 18.	i Eze. 22. 7.	i Ps. 37. 24.	Joel 2. 17.	Ose. 11. 11.	b Ps. 72. 9.	5. 3, 7, 8.
t94. 13.	f Isa. 1. 23.	Mat. 10. 21.	Prov. 24. 16.	r Cap. 4. 11.	v Ier. 21. 14.	Isa. 49. 23.	h Ps. 103. 9.
b Isa. 28. 4.	Cap. 2. 11.	35. 26.	m Ps. 97. 1.	e 2 Sam. 22. 43.	Cap. 3. 12.	c Ps. 13. 45.	Isa. 57. 16.
Ose. 9. 10.	g 2 Sam. 23. 6.	Luc. 12. 53. &	n Plân. 3. 39.	Zech. 10. 5.	s Isa. 37. 24.	d Ier. 33. 9.	Isa. 5. 5.
c Ps. 12. 1. &	7.	21. 16.	o Ps. 37. 6.	t Amos 9. 11.	y Ps. 68. 21. &	e Eze. 15. 11.	i Luc. 1. 72, 73.
Isa. 57. 1.	Eze. 2. 6.	2 Tim. 3. 2, 3.	p Ps. 35. 26.	etc.	78. 12.	f Eze. 34. 6, 7.	j Ps. 105. 9, 10.
	Ved. Isa. 55.	f Isa. 8. 17.	q Ps. 47. 3, 10.	u Isa. 11. 16. &	s Isa. 26. 11.	Ier. 50. 20.	
	13.	k Prov. 24. 17.	& 79. 10. &	19. 23, etc. &	a Iov. 21. 5. &		

N A U M Ū.

Dreptatea și îndurarea lui Dumnezeu arătată în nimicirea neamicilor săi și în mântuirea poporului său.

- 1 **P**ROFEȚIA *asupra Ninivei. Cartea visiu-
nei lui Naumū, Elkoșitulū.
- 2 ^b Gelosū este Dumnezeu, și *resbunătorū
Iehova,
Resbunătorū este Dumnezeu, și stēpānū alū
furiei;
Iehova 'și resbună asupra împotrivorilorū
seī,
Și ține mânia pentru neamicii seī.
- 3 Iehova este ^a tārđiū la mânia, dară *mare în
putere,
Și pre nelegiuitū nu-lū lasă nepedepsitū.
Calea lui Iehova este în furtună și vērtejurī,
Și nūorii sūnt pulberea piciorōlorū sale.
- 4 ^a Elū amenință marea, și o usucă,
Și face să sece toate fluviile;
^a Basanulū și Carmelulū se veștejescū,
Și flōrea Libanulū se veștejesce.
- 5 ^a Munții se cutremurā înainte-ī, și ^j colinele
se todescū,
^a Pāmēntulū se urcă înaintea lui,
Lumea și toți locuitorii seī.
- 6 Cine pōte sta înaintea mâniai sale,
Și 'cine să se ținā înaintea aprinderii mā-
niei sale?
^a Furia sa se revērsā ca foculū,
Și stāncele crēpā înaintea lui.
- 7 ^a Bunū este Iehova, tăriā în ȕi de nevoiā,
^a Elū cunōsce pre cei ce se încredū în elū.
- 8 ^a Dară ca unū potopū ce trece elū va nimici
loculū Ninivei,
Și întunereculū va urmări pre neamicii seī.
- 9 ^a Ce mai plānuīți asupra lui Iehova?
^a Elū o va nimici cu totulū;
Nenorocirea nu va veni de dūoē ori.
- 10 Pre-cāndū vorū fi împleticiți *ca spinii,
'Și beți de bețiā,
Atuncea *se vorū mistui, ca o mirese cu to-
tulū uscatā.
- 11 Din tine, Siōne, s'a depārtatū deja acela,
^a Care a plānuitū rele asupra lui Iehova,
Și care a sfātuitū nelegiuirea.
- 12 Așa ȕice Iehova:

Ori-cātū de puternici și numeroși vorū fi,
Totu-și *vorū peri, și vorū *trece.
Siōne, de te-amū făcutū să suferi,
Nu vei mai suferi.
Și acumū voiū *sfārāma jugulū seū de pe tine, 13
Și voiū rumpe legăturile tale;
Dară despre tine, Asiriēnule, hotārīt'a Ie- 14
hova,
Că nu va mai fi moscenitoriū alū numelū
teū;
Din casa ȕeilorū tei,
Stērpi-voiū totū chipulū ȕioplitū și totū chi-
pulū vērsatū;
*Ți voiū gāti mormēntulū; căci 'mī esci uritū.

Impresurarea și luarea Ninivei preȕisā.

Ȑccē ^b pe munți 15
Piciorōle celui ce aduce scire bună, prochiā-
mătorū alū păcei!
Serbēzā, Iuda, serbătorile tale, împlinesce
voturile tale;
Căci prin tine *stricătorulū nu va mai trece;
^a Elū cu totulū este stērpitū.

SUITU-s'a asupra-ȕi, Ninivo, *celū ce sfa- 2
rāmā;
^a Pāzesce-ȕi întāririile, iē sēmā la drumū,
Încinge-ȕi cōpselle, adunā-ȕi tōte puterile;
^a Căci Iehova va reāșeȕa mārirea lui Iacobū, 2
Ca și mārirea lui Israelū;
Căci ^a pustiitu-i-a pustiitorulū,
Și a stricatū viȕele lorū.
Ȑcutulū viteșilorū seī este *roșū; 3
In purpurā sūnt îmbrāȕaȕi bārbaȕii de res-
belū;
De foculū oȕelului fulgerā carēle
In ȕiūa gātirei sale,
Și lāncile se mișcā.

Carēle duruescū în uliȕi, 4
Și se lovescū în pieȕi:
Privirea lorū este ca a făȕielorū;
Alērgā ca fulgerele.
Elū chiamā pre viteșii seī, 5
Dară ei se poticnescū în calea lorū,

NAUMŪ.	Ios. 24. 19.	f Ps. 18. 7, etc.	f Iuda. 5. 5.	Plān. 3. 25.	t Cap. 3. 11.	30. 8.	Capitulū 2.
—	c Dent. 32. 35.	& 97. 2.	Ps. 97. 5.	a Ps. 1. 6.	a 2 Reg. 19. 37.	a 2 Reg. 19. 37.	a Ier. 50. 23.
Capitulū 1.	Ps. 94. 1.	Hab. 3. 5, 11,	Mic. 1. 4.	2 Tim. 3. 19.	v 2 Reg. 19. 23,	b Isa. 52. 7.	b Ier. 51. 11, 12.
a Zef. 2. 13.	Isa. 59. 18.	12.	k 2 Pet. 3. 10.	p Dan. 9. 26. &	25.	Rom. 10. 15.	Cap. 2. 14.
b Esod. 20. 5. &	d Esod. 34. 6, 7.	g Ps. 106. 9.	l Mal. 3. 2.	11. 10, 22, 40.	x 2 Reg. 19. 25,	c Vers. 11, 12.	c Isa. 10. 12.
24. 14.	Neem. 9. 17.	Isa. 50. 2.	m Apoc. 16. 1.	q Ps. 2. 1.	y Isa. 8. 8.	d Vers. 14.	Ier. 25. 29.
Deut. 4. 24.	Ps. 103. 8.	Mat. 8. 26.	n 1 Cron. 16. 34.	r 1 Sam. 3. 12.	Dan. 11. 10.	—	d Ps. 80. 12.
	Iona 4. 2.	h Isa. 33. 9.	Ps. 100. 5.	s 2 Sam. 23. 6,	s Ier. 2. 20. &		Osea 10. 1.
	e Iov 9. 4.	i Ps. 63. 8.	Ier. 33. 11.	7.			e Isa. 63. 2, 3.

- Ei se grăbesc spre zidiu;
 Si acoperişul de apărare se gătesce.
 6 Porţele fluviilor sunt deschise,
 Si palatul se răsipesc.
 7 Pre Uzzaba o ducă prinsă,
 O scotă;
 Si servele ei oftază cu voce de porumbi,
 Si se bată în pepturile lor.
 8 Din timpurile vechi Niniva era ca un lac
 de apă;
 Dară acum locuitorii ei fugă:
 „Staţi, staţi;” dară nimenea nu se întorce.
 9 Prădaţi argintă, prădaţi aură,
 Tesaurile sunt fără fundă,
 O mulţime de totă felulă de lucruri pre-
 tiöse.
 10 Ea este deşertă, şi pustiită, storsă cu totulă;
 Si anima se topeşte, genunchiele tremură;
 Durerea este în cõpsle tuturoră,
 Si tôte feşele loră pălescă.
 11 Unde este culcuşulă leiloră,
 Si pasciunea puiloră de lei?
 Incotro mergea leulă, leõica,
 Pufulă de leu, şi nu era cine să-i înspăi-
 mēte?
 12 Leulă răpia în de ajunsă pentru puilă sei,
 Si zugruma pentru leõicele sale,
 Si implea cu prădă vizuniile sale,
 Si cu prăda culcuşurile sale.
 13 Ecce, eu vină asupra-ţi, õice Iehova, Dum-
 nedeşulă oştiriloră;
 Voiă aprinde carēle tale, şi se voră preface
 în fumă;
 Si pre puilă tei de leu sabia 7 va mistui;
 Prăda ta o voiă stēpi de pe pământă,
 Si nu se va mai aude vocea soliloră tei.
- Fără-de-legile Ninivē, şi pedēpsa cea sigură a ei.*
- 3 **V**AI de cetatea sângiurilor!
 Cea plină de minciună şi silniciă;
 Răpirea nu încetăza în ea.
 2 Pocnitulă biceloră, vuetulă rôteloră tunătore,
 A cailoră tropăitoră şi a carēloră hurduitore;
 3 Călăreţi făcendū să trepede caū loră,
 Săbiū lucitore, şi lānci fulgerătore,
 O mulţime de ucii,
 Grămădi de cadavre,
 Morţi fără numeră,
 Cei vii impedicāndu-se de morţi loră,
 4 Din vina mulţimei desfrēnăriloră acestei me-
 retrică,
 Ale acestei pline de nură şi iscusite,
 Care a vëndută popórele prin desfrēnările ei,
 Si nēmurile prin farmecele ei.
- Ecce, eu vină asupra-ţi, õice Iehova, Dum-
 nedeşulă oştiriloră!
 Voiă descoperi pólele tale preste faşa ta,
 Si voiă arēta popóreloră goliciunea ta,
 Si regateloră ruşinea ta.
 Voiă arunca cu tină asupra ta,
 Te voiă pângări,
 Si te voiă face de privelisce.
 Ori-cine te va vedē va fugi de tine,
 Si va õice: „Nimicitu-s'a Niniva!”
 Cine o va boci?
 Unde să-ţi caută mângăiatori.
 Aū esci mai bună decâtă No-Amonulă,
 Care era pusă între fluviū,
 Incunjuratū de apă,
 Alū cărui valū era unū fluviū,
 Si zidīrile cărui se redicau din fluviū?
 Etiopia cea tare şi Egiptulă celū fără nu-
 meră,
 Putulă şi Libiū te ajută.
 Totu-şi şi ei aū fostū duşi
 În mişeliă şi în captivitate;
 Si fii sei fură sdrumicaţi
 În tôte respēntiele uliřeloră;
 Sorţi s'aū aruncatū preste fruntaşii sei,
 Si toţi cei mari ai sei fură puşi în lanţuri.
 Tu te vei îmbēta;
 Vei despărē,
 Si scāpare vei căuta de d'inaintea neami-
 cului.
 Tôte întāririle tale fi-voră ca smochiniū cu
 fructele cele āntēi;
 Cāndū 7 scutură, smochinele cadū în gură
 aceluia, ce caută să le mănānce.
 Ecce, popórele tale în meşloculă tei sūnt
 ca femeele;
 Porţele pământulă tei deschide-se-voră ina-
 intea neamiciloră tei;
 Si foculă va mistui zāvórele tale.
 Scóte-ţi apă pentru impresurare,
 Intāresce întāririle tale,
 Calcă pământă, şi frământă lută,
 Gātesce cuptorulă de cărāmidă!
 Acolo foculă te va mistui,
 Sabia te va stēpi;
 Te va mistui ca forfăcarulă;
 Immulţesce-te, ca forfăcarulă,
 Immulţesce-te, ca locustele.
 Neguţiatori tei fost'aū mai mulţi decâtă ste-
 lele ceriulă;
 Forfăcarulă 7 întinde aripele, şi fuge
 Coronaţi tei erau ca locustele,
 Si mai mari tei ca o cetă de omidă,
 Cari în recórea dīlei se tăbērēscū;

f Isa. 38. 14. & 69. 11.	Exec. 19. 2-7. Isa. 29. 3. & 88. 3. & 39. 1.	Capulă 2. a Exec. 22. 2, 3. & 24. 6, 9.	Apoc. 18. 2, 3. d Cap. 2. 13.	f Hab. 2. 16. g Mal. 2. 9.	Exec. 30. 14- 16.	o Ioel 3. 3.	51. 30.
g Isa. 13. 7, 8.	Cap. 3. 5.	Isa. 47. 2, 3.	e Isa. 47. 2, 3.	A Ebr. 10. 39.	m Pa. 137. 9.	p Ier. 25. 17, 27.	a Pa. 147. 13.
h Dan. 5. 6.	m 2 Reg. 18. 17.	Hab. 2. 12.	f Isa. 13. 22, 26.	i Apoc. 18. 10.	Isa. 13. 16.	q Cap. 1. 10.	t Ier. 51. 30.
i Ier. 30. 6.	19. & 19. 9, 23.	Isa. 47. 3.	Exec. 16. 37.	j Ier. 15. 5.	Osea 13. 16.	r poc. 6. 13.	u Ioel 1. 4.
j Ioel 2. 6.	—	e Isa. 47. 9, 12.	Mic. 1. 11.	k Amos 6. 2.	a Plān. 2. 19.	r Ier. 60. 37. &	v Apoc. 9. 7.
k Iov 4. 10, 11.				l Ier. 46. 25, 26.			

De resare sórele, fugă,
 Și locul unde a fost nu se mai cunoște.
 19 *Păstorii tei dormă, *rege al Asiriei;
 Puternicii tei se repausăză;
 Poporul tei este *imprăsciat pe munți,
 Și nu este cine să-l strângă.

Nu este nici o vindecare pentru rana ta, 19
 *Lovitura ta e fără lécă;
 *Toți câți vorău auzi de tine vorău bate în
 palme;
 Căci preste cine n'a trecut pururea rău-
 tatea ta?

HABAKUKŪ.

Pedepsirea Iudeilor prin Chaldei; resturnarea învingătorilor.

1 **P**ROFETIA pre care a vădūt'o profetul
 Habakukū.
 2 Până când, Iehova, voi striga, "și tu nu
 vei auzi?
*De silnicia tângui-mă-voi, și tu nu mă vei
 mântui?*
 3 De ce mă faci se vedă nefericirea, și-mă a-
 reți truda?
De ce stau înaintea mea pustiirea și silnicia?
De ce este certă, și se rădă gălcăv?
 4 De aceea legea a slăbită,
 Și dreptatea nu e biruitoare:
 Căci *cel nelegiuit împleticesce pre cel
 drept:
De aceea dreptatea e strâmbă.
 5 *Căutați între popore, și vedeți!
 Minunați-vă, uimiți-vă!
Căci în zilele voastre voi sevăși unu lucru,
Pre care nu l'ați crede, de s'ar spune.
 6 Căci éccé, *eu voi scula pre Chaldei, un
 popor crud și iute,
 Care âmbă în latul pământului,
 Ca să îee în stăpânire locuinți, ce nu sînt
 ale lui.
 7 El este înspăimântător și groznic;
 Dintr'insul e dreptul lui și mărirea lui.
 8 Caii lui sînt mai iuți decât lupii de séră,
 Și mai răpedi decât *lupii de séră,
 Și călăreții se lătesc,
 Și călăreții se vin de departe;
 *Ei sboră ca vulturul, când se răpede a-
 supra mîncărei.
 9 Ei cu toți vin la răpire,
 Fețele lor caută tot înaintea,
 Și ca năsipul adună pre prinși.
 10 Pre regi în sémă nu-l bagă;
 Mai mari li sînt de batjocură;
 *Și ridă de ori-ce întărire;
 Căci grămădesc pământ, și o supună.

Și apoi spiritul se sumeșce, 11
 El nelegiuesce, și se face vinovat,
 *Însușindu-și puterea dreptă Dumneșeu al
 se.
 *A nu esci tu, Iehova, din început 12
 Dumneșeuul meu, Sântul meu?
 Noi nu vom muri.
 Tu, Iehova, *hotăritu-l'ăi la judecată,
 Și tu, stâncă mea, hotăritu-l'ăi la muștrare.
 *Ochii tei sînt pré curați, ca să vedă réul, 13
 Si la răutate tu nu poți căuta;
 *Cum ai puté tu să veđi pre cei necredin-
 cioși,
 Și să tacă, când cel nelegiuit înghite
 Pre cel mai drept decât d'insul?
 A dora voi-ve să faci pre ómeni ca pesci 14
 mărei,
 Ca tărătorul, ce nu are nici un domn
 preste d'insul?
 Pre toți 'i scote cu undița, 15
 *I trage cu mreja sa,
 Și-i adună în năvodul se;
 De aceea se bucură, și se'nveseșce.
 De aceea *săcrifică mrejei sale, 16
 Și tāmăieză năvodul se;
 Căci prin ele partea sa este îngrășată,
 Și bucatele *sînt grase.
 Dară óre mreja se va tot deșerta? 17
 Și va zugruma poporele fără cruțare?
 *PUSU-m'amă la veghia mea, 2
 Stam pe turn,
 *Și căutam, să vedă ce mi se va dice,
 Și ce să răspund eu la acel îndemn al
 meu.
 Și Iehova *mă răspunde, și dise: 2
 *Scrie visiunea lămurită pe table,
 Așa că ori-cine, chiar fugind, să o pótă
 ceti.
 Căci *visiunea este pentru un timp hotărit; 3

z Esod. 15. 16.
 Ps. 76. 6.
 y Ier. 50. 19.
 Ezec. 31. 3,
 etc.
 z 1 Reg. 22. 17.
 a Mic. 1. 9.

b Plân. 2. 15.
 Zef. 2. 15.
 Veđi Isa. 11.
 8, etc.

HABAKUKŪ
 —
 Capul 1.
 a Plân. 3. 8.
 b Iov 21. 7.

Ps. 94. 3, etc.
 Ier. 12. 1.
 c Isa. 29. 14.
 Fapt. 13. 41.
 d Deut. 28. 49,
 50.
 Ier. 5. 15.

e Ier. 5. 6.
 Zef. 3. 3.
 f Ier. 4. 18.
 g Dan. 5. 4.
 h Ps. 90. 2. &
 93. 2.
 Plân. 5. 19.

i 2 Reg. 19. 25.
 Ps. 17. 13.
 Isa. 10. 5, 6,
 7.
 J Ezech. 30. 25.
 f Ps. 5. 5.
 k Ier. 12. 1.

l Ier. 16. 16.
 Amos 4. 2.
 m Deut. 8. 17.
 Isa. 10. 13. &
 37. 24, 25.

Capul 2.
 a Isa. 21. 8, 11.
 b Ps. 85. 8.
 c Isa. 8. 1. &
 80. 8.
 d Dan. 10. 14.
 & 11. 27, 35.

- Ea se apropie de sevârşire, şi nu încelă; Şi chiar de va întârzi, ascéptă-o; Căci de sigur va veni, nu va lipsi.
- 4 Ecce, ânima sa se măreşte, ea nu este dréptă într'însul; Dară / celū dreptū prin credinţa sa va trăi.
- 5 Şi dacă hoţulū celū îmbetătū de vinū, Bărbatulū celū mândru, ce nu se pôte ţine liniscitū, Ce-şi întinde lăcomia sa / ca înfernulū, Şi este nesăţiosū ca şi mórtea; Dacă 'şi adună tóte popóarele la d'însulū, Şi strînge tóte naţiunile la sine;
- 6 Aū nu vorū / rēdica toţi acestia unū pro-verbū asupra lui, Şi vorū spune cuvēntū batjocuritorū asupră-i, Şi vorū dice:
- „Vai celui ce a adunatū ce nu era a lui, „Până cândū va ingrămădi asupră-şi vina“?
- 7 Aū nu se vorū rēdica de o dată chinuitorii tei, Şi se vorū descepta strimtorătorii tei, Ca să li ajungī de prēdă?
- 8 / Fiindū-că tu ai prēdatū popóre multe, De aceea şi pre tine te va prēda tótă rē-măşiţa popórelorū, / Pentru sângele ómenilorū şi pentru silnicia ta Asupra ţerei, asupra cetăţei acesteia şi asu-
pra tuturorū celorū ce locuescū in ea.
- 9 Vai celui, ce / a cēştigatū cēştigū reū pen-
tru casa sa,
Ca să-şi / pună susū cuibulū seū,
Ca să scape de mâna reului!
- 10 Prin stērpire de popóre multe ai croitū ru-
şinea casei tale,
Şi ai pēcătuitū asupra sufletului teū!
- 11 Căci din pārete strigă pētră; Şi ciotulū din grindă 'i respunde.
- 12 Vai celui ce / a ziditū cetatea cu / sânge, Şi care / a întemeiatū oraşulū cu nedreptate!
- 13 Ecce, aū nu vine de la Iehova, Dumneşulū ostriliorū, / Că s'aū ostenitū popóarele pentru focū, Şi naţiunile pentru nimicū aū obositū.
- 14 Căci plinū va fi pāmēntulū de / cunóscerea māririī lui Iehova, Precumū apele acoperū fundulū mării.
- 15 Vai celui ce a datū de bēutū amicului seū, Şi i-a turnatū / bēutură spumegândă, şi l'a ameţitū, Spre / a-i vedē golicíunea!
- 16 Satură-te de ruşine in locū de mārire, / Bé şi tu, şi-ţi arētă golicíunea ta! Va ajunge şi la tine cupa dreptei lui Iehova, Şi scūpirea ocārei asupra māririī tale.

Căci silnicia ta asupra Libanului te va a-
coperi,
Şi stērpirea férelorū lui, pre cari tu le spāi-
mēntai,
/ Pentru sângele ómenilorū şi pentru apēsa-
rea ta
Asupra ţerei, asupra cetăţei acesteia, şi asu-
pra tuturorū celorū ce locuescū in ea.
/ Ce folosesce chipulū cioplitū, că l'a cio-
plitū făcētorulū lui,
Chipulū vērşatū, / ce invēţā minciunī,
Pentru ca celū ce l'a făcutū să se încrēdā
in chipulū seū,
Şi să facā / idoli muţi?
Vai celui ce dice cătrā lemaū: „Descéptă-te“!
Cătrā pētra cea mută: „Scólă-te“:
Aū dóră ele / lū vorū invēţā?
Ecce elū este suflatū cu aurū şi argintū,
Şi / într'însulū nu este nici o suflare de viētā.
Dară / Iehova este in templulū seū celū sântū; 20
/ Tacă totū pāmēntulū înaintea lui!

Psalmulū lui Habakukū de rugăciune şi laudă.

RUGA lui Habakukū, profetulū, / pe Şighi-
onotū. 3
Iehova, aūdit'amū chiāmarea ta, şi m'amū
temutū; 2
Iehova, / înnoşesce lucrulū teū in meşilocolū
anilorū!
In meşilocolū anilorū fă-lū cunoscutū!
In mânia ta amintesce-ţi de îndurare!
Dumneşulū vine de pe Temanū, 3
/ Şi Sântulū de pe muntele Paranū, Sela:
Māreţia lui acopere ceriurile,
Şi plinū este pāmēntulū de lauda sa.
Strălucirea lui este ca a sórelui, 4
Raşulū din mâna sa:
Şi acolo este cortulū puterei lui.
/ Ciuma pāşesce înaintea feţei sale, 5
Şi pe urmele lui āmblā / mórtea.
Elū se opresce, şi face pāmēntulū să se
clatine, 6
Elū caută împrejurū, şi face ca popóarele să
se cutremure;
/ Munţii / eterni se rēsipesēū,
Şi colinele străvechi s'afundā:
Elū āmblā in căile eterne.
Eū vēdū corturile Cuşanului cuprinse de 7
gróză,
Şi colibele pāmēntului Madianului se sguduiū.
Aū asupra pērēielorū s'a māniatū Iehova? 8
Aprinsu-s'a mânia ta asupra fluviilorū,
Aprinderea ta asupra mării:
/ De călăresci pe caii tei,

* Ebr. 10. 37.	h Mic. 2. 4.	Esec. 24. 9.	r Ier. 25. 36, 27.	Zech. 10. 2.	Zech. 2. 13.	c Dent. 33. 2.	g Fac. 49. 26.
/ Ioan. 3. 36.	i Isa. 33. 1.	Mic. 3. 10.	h 51. 57.	v Ps. 115. 5.	—	Judo. 5. 4.	h Dent. 33. 26,
Rom. 1. 17.	j Vers. 17.	Nah. 3. 1.	s Vers. 8.	1 Cor. 12. 2.	Capitūl 3.	Ps. 68. 7.	27.
Gal. 3. 11.	k Ier. 29. 12.	n Ier. 51. 58.	t Isa. 44. 9, 10.	s Ps. 135. 17.	a Ps. 7. titulu.	d Nah. 1. 3.	Ps. 68. 4. &
Ebr. 10. 38.	l Ier. 49. 16.	o Isa. 11. 9.	u 46. 2.	y Ps. 11. 4.	b Ps. 35. 6.	e Ps. 18. 8.	104. 3.
g Prov. 27. 20.	Obad. 4.	p Osea. 7. 5.	u Ier. 10. 8, 14.	s Zef. 1. 7.		f Nah. 1. 5.	Vers. 15.
h 30. 16.	m Ier. 22. 13.	q Fac. 9. 22.					

- In cară de biruință ?
- 9 Desvélitu-s'a arculu tei;
Ca șapte vergi pedepsitoare *făcutu-s'a* ordi-
nulu tei, Sela :
- 10 'Munții te vëdă, și se sguduie :
Vërsarea de apă cură :
Adânculu face să resune vócea sa,
Și *rëdică în susu mânele sale.
- 11 'Sórele și luna se oprescú în lócașul lorú,
Trasu-s'aú la lumina *săgețelorú tale,
Și la scripirea, lăncilorú tale strălucitoare.
- 12 Cu furiă pășesci preste pământu,
*Cu mâniă calci preste popóre.
- 13 Eșit'ai pentru mēntuirea poporulu tei,
Pentru mēntuirea unsulu tei;
*Sfărămat'ai acoperișulú din casa nelegiui-
tuluí,
Și ai desvélitú temelía sa până la grumazú,
Sela ;
- 14 Străpuns'ai capulú căpiteniei lorú cu înse-și
săgețele sale,
Cândú se răpeșiră, ca să mă rësipescă,
- Și tresaltară, ca și cumú arú voi să înghită
pre unú sermanú în loculú ascunderii sale;
*Mers'ai cu caii tei pe mare 15
Pe ape puternice în turbare.
Audi'amú, și *cele din lá-întrulu meu 16
s'aú cutremuratú;
Buzele mele tremuraú la *auđulú* vocei ;
Fierulú străbātu în ósele mele, și în loculú
meu mă cutremuráiú.
Fire-ași în repausú până în diúta strímtoareí,
Până se va sui celú ce va apesa pre poporú !
Căci smochinulú nu *mai* înfioresce, 17
Și fruptú nu *mai este* pe viță;
Lipsesce fruptulú olivuluí,
Și ogorulú nu *mai* dá bucate;
Óile lipsescú din tirlă,
Și nici unú boú nu *mai este* în grajdíuri.
*Dară eú mă *bucurú în Iehova, 18
Tresaltú în Dumneđeulú mēntuirei mele.
*Tária mea *este* Iehova, Domnulú, 19
Elú face picíórele mele ca *ale cerbului,
Și mă face să *mergú pe înălțimile mele.
Maestruluí de cântare pe neghinotú.

Z E F A N I A.

Judecări asupra Iudeilorú pentru idololatria și cele-l-alte pécate ale lorú.

- 1 CUVÉNTULU lui Iehova, care a fostú
cătră Zefania, fiulú lui Cuși, fiulú lui
Ghedalia, fiulú lui Amaria, fiulú lui Hizkia,
în dílele lui Iosia, fiulú lui Amonú, regele
lui Iuda :
- 2 Voiú face să péră totulú de pe pāmēn-
Dice Iehova: [tulú *acesta*,
3 *Voiú face să péră ómení și vite,
Voiú face să péră páserile ceríului și pescii
márei,
Și *petrele de potecnire o dată cu cei ne-
legiuiți;
Da, voiú stērpi de pe fața pāmēntuluí *aces-
túia* pre ómení, díce Iehova.
- 4 Íntinde-voiú mâna mea chiarú și asupra
lui Iuda,
Și asupra tuturorú locuitorilorú Ierusalí-
mului;
Și *voiú stērpi din loculú *acesta* rēmășița
lui Baalú,
Numile *preuțilorú idololatri ca și ale pre-
uțilorú *adevărati*,
- Și pre cei *ce se închină óștirei ceríului de 5
pe acoperișurile lorú,
*Și ce se închină, *jurându-se pe Iehova,
Și jurându-se pe *Malcamú;
Pre *cei ce s'aú abátutú de la Iehova, 6
Și *cari* 'nu cautú pre Iehova, și nu întrébă
de d'insulú.
*Tăcere înaintea lui Iehova, Domnulú! 7
*Căci aprópe *este* diúta lui Iehova;
Căci *Iehova a gătítú sacrificiú,
A sântítú pre cei chiámăți ai sel.
Și în diúta sacrificiuluí lui Iehova 8
Voiú pedepsi pre *mai mari și pre fiií regelui,
Și pre toți câți se îmbracú în vestminte
străine;
Și voiú pedepsi în acea di pre toți câți 9
sarú pragulú,
Și cari implu casa domnuluí lorú cu silni-
ciá și încelăciune.
Și în diúta aceea, díce Iehova, 10
*Va resuna o strigare de tânguire de la *pór-
ta pescilorú,

i Ps. 78. 18. 16. & 106. 41.	Ios. 3. 16.	11. 8. 12.	i Ps. 27. 1.	ZEFANIA.	e 2 Reg. 23. 4.	Osea 4. 15.	Zech. 2. 13.
j Ezech. 19. 16.	i Ios. 10. 12. 13.	Pa. 68. 21.	u 2 Sam. 23. 24.	—	d Osea 10. 5.	i Ios. 23. 7.	i Isa. 13. 6.
16.	m Ios. 10. 11.	p Pa. 77. 19.	Pa. 18. 23.	Capitlu 1.	e 2 Reg. 23. 12.	i Reg. 11. 33.	m Isa. 34. 6.
Jude. 5. 4. 5.	Pa. 18. 14. &	Vera. 8.	v Deut. 22. 13.		i Jer. 19. 13.	i Isa. 1. 4.	Jer. 46. 10.
Pa. 68. 8. &	77. 17. 13.	q Pa. 119. 120.	& 23. 29.	a Osea 4. 3.	f 1 Reg. 13. 21.	i Jer. 2. 12. 17.	Ezech. 39. 17.
77. 18. & 114.	n Jer. 51. 33.	Jer. 23. 9.		b Ezech. 7. 19. &	2 Reg. 17. 33.	& 15. 6.	Apoc. 19. 17.
4.	Amos 1. 3.	r Iov 13. 15.		14. 3. 4. 7.	f Osea 7. 7.	i Jer. 29. 6.	n Jer. 29. 6.
k Ezech. 14. 22.	Mic. 4. 13.	e Isa. 41. 16. &		Mat. 13. 41.	i Hab. 2. 20.	e 2 Cron. 23. 14.	e 2 Cron. 23. 14.
	o Ios. 10. 24. &	61. 10.			g Isa. 48. 1.		

- Și urlăte din despărțirea Mișne,
Și o plângere mare d'inspre coline.
- 11 ^aLocuitori din Makteșu, căinați-vă!
Căci totu poporul Canaanului va fi stêrpitu;
Stêrpi-se-vorū toți, căți sânt încărcați cu
- 12 Și totu în acelū timpū, [argintū.
Voiū căuta în Ierusalimū cu fânarulū;
Și voiū pedepsi pre ómenī ce ^aședū în droj-
Și ^acari dicū în ânima lorū: [diele lorū,
„Iehova nu face nicī bine, nicī nu face reū.“
- 13 De aceea averea lorū va ajunge de prédă,
Și casele lorū de pustiire;
Vorū zidi case, dară ^anu le vorū locui;
Și vorū sădi vii, dară ^avinulū lorū nu-lū vorū bé.
- 14 ^aAprópe este diūa cea mare a lui Iehova;
Aprópe este ea, și fórtē se grăbesce;
O strigare va resuna în diūa lui Iehova;
Cu amarū va striga atuncea vitésulū.
- 15 ^aDiūa aceea este di de furiā,
Di de strimtorare și de nevoiā,
Di de dērāpēnare și de pustiire,
Di de întunecū și de întunecime,
Di de nūrū și de negurā désā;
- 16 Di de ^atrîmbiță și de alarmā,
Pentru cetățile cele întărite și pentru tur-
nurile cele înalte.
- 17 Strimtora-voiū pre ómenī;
Și ca ^aorbū vorū âmbła;
Căci aū pécătuitū asupra lui Iehova;
Deci ^asângele lorū se va vērșa ca pulberea,
Și corpurile lorū ^aca tina.
- 18 ^aNici argintulū lorū și nici aurulū lorū nu-ī
va putē mēntui
În diūa furiei lui Iehova;
De flacāra gelosiei sale va fi ^amistuitū totū
pāmēntulū acesta;
Căci ^atuturorū celorū ce locuescū acestū pā-
mēntū li va gāti unū sfârșitū grabnicū.
- 2 ^aVENIȚI-VĒ în sine;
Da, veniți-vē în sine, poporule nedoritū!
- 2 Înainte de a se nasce hotărirea, —
^aCa plēva trece timpulū, —
Înainte de a veni preste voi ^aaprinđerea mā-
niei lui Iehova,
Înainte de a veni preste voi diūa māniei
lui Iehova.
- 3 ^aCăutați pre Iehova, ^atoți saraciī pāmēntului,
Voi căți impliniți legea sa!
Căutați dreptatea, căutați umilința!
^aPóte, veți rămāné ascunși in diūa māniei
lui Iehova.

Judecāți asupra popórelorū păgāne din vecinitate:
asupra Filistenilorū, Moabițilorū, Ammonitilorū,
Cușitilorū și Asirienilorū.

- Căci ^aGaza va fi părăsitā, 4
Și Așkelonulū pustiū,
Așdodulū isgoni-lu-vorū ^aîn amēdā-di,
Și Ekronulū va fi desrădēcinatū.
- Vai voiū, cei ce locuiți ^amalulū mării, 5
Tu poporū alū Cretilorū!
Cuvēntulū lui Iehova preste voi,
Tu ^aCanaanule, pāmēntulū Filistenilorū!
Perde-te-voiū, până ce nicī unū locuitorū nu
va mai fi.
- Și malulū mării va ajunge locū de pāsciune, 6
Cisterne pentru păstorī,
Și ^atirle de oi.
- Și loculū acesta va fi alū ^arēmāșiței casei lui 7
Iuda,
Cari-lū vorū pasce,
Și sēra vorū repausa în casele Așkelonului!
Căci Iehova, Dumneđeulū lorū, ^ași va ^aamin-
ti de d'înșii,
Și va ^aîntórce pre prinșii lorū.
- ^aAudit'amū ocara Moabului, 8
Și ^abatjocurile fiilorū lui Ammonū,
Cu cari aū defăimatū pre poporulū meū,
Și ^as'aū întinsū preste hotarele lorū.
- De aceea viū sânt, dice Iehova, 9
Dumneđeulū oștirilorū și alū lui Israelū:
^aMoabulū va ajunge ca Sodoma,
Și ^afiii lui Ammonū ca Gomorra,
Locū acoperitū cu urđici, grópă de sare,
Și pustiū eternū;
^aRēmāșița poporului meū ^ai va prēda,
Și cei rēmași ai poporului meū ^ai vorū stē-
pāni.
- Acēsta li se va face pentru ^asumēțirea lorū, 10
Pentru că defăimaū și se mārīaū
Asupra poporului lui Iehova, Dumneđeulū
oștirilorū.
- Înfricoșatū va fi Iehova asuprā-li: 11
Căci pre toți đeiī pāmēntului acestuīa ^ai va
face să pérā;
Dară ^alui i se va închina
Fie-care din loculū seū:
Tóte ^atermurile popórelorū.
- Și voi, ^aEtiopienilorū, 12
Veți cădē de ^asabia mea.
- Și elū va tinde māna sa cătrā mēdā- 13
nópte,
Și va ^aperde pre Asirienī,

p Iac. 5. 1.	Amos 5. 18.	d Vers. 2. 3.	f Ioel 2. 14.	k Veđi Isa. 17.	Ier. 29. 14.	i Fac. 19. 25.	y Fac. 10. 5.
q Ier. 48. 11.	Vers 18.	—	Amos. 5. 15.	2.	Cap. 3. 20.	Deut. 29. 23.	z Isa. 18. 1. &
r Amos 6. 1.	z Ier. 4. 19.	Capitū 2.	Ion. 3. 9.	Vers. 14	o Ier. 48. 27.	Isa. 13. 19. &	20. 4.
s Ps. 94. 7.	y Deut. 28. 29.	a Ioel 2. 16.	g Ier. 47. 4. 5.	i Isa. 11. 11.	Exec. 25. 8.	34. 12.	Ier. 48. 9.
t Deut. 28. 30.	z Isa. 59. 10.	b Iov 2. 18.	Exec. 25. 15.	l Mic. 4. 7. &	p Exec. 25. 3. 6.	Ier. 49. 18. &	Exec. 30. 9.
u Deut. 28. 30.	s Ps. 79. 3.	Ps. 1. 4.	Amos 1. 6. 7.	5. 7. 8.	q Ier. 49. 1.	50. 40.	a Ps. 17. 13.
v Amos 5. 11.	a Ps. 83. 10.	Isa. 17. 13.	8.	Hag. 1. 12. &	r Isa. 15.	u Vers. 7.	b Isa. 10. 12.
w Mic. 6. 15.	Ier. 9. 22. &	Osea 13. 3.	Zech. 9. 5. 6.	2. 2.	Ier. 48.	v Isa. 16. 6.	Exec. 31. 3.
x Ioel 2. 1. 11.	18. 4.	c 2 Reg. 23. 26.	h Ier. 6. 4. &	Vers. 9.	Exec. 25. 9.	w Ier. 48. 29.	b Isa. 10. 12.
y Isa. 22. 5.	b Prov. 11. 4.	d Ps. 105. 4.	15. 8.	m Esod. 4. 31.	Amos 2. 1.	z Mal. 1. 11.	2. 10. & 3. 15.
z Ier. 30. 7.	Exec. 7. 19.	e Amos 5. 6.	i Exec. 25. 16.	Luc. 1. 68.	a Amos. 1. 13.	Ioan 4. 21.	18.
Ioel 2. 2. 11.	c Cap. 5. 8.	s Ps. 76. 9.	j Isa. 13. 8.	n Ps. 126. 1.			

- Și va prefăce Niniva într'o pustietate,
Săcă ca un deșert.
- 14 Și 'voru repausa în meșilocolu ei turme
De 'animale de totu felul;
- Chiaru și 'pelicanul și ariciul voru locui
pe capetele stălpilor sei:
În ferestre va resuna urlutul lor,
- Pe praguri voru fi ruini;
Căci 'tablele de cedru voru fi desgolite.
- 15 Aă acēsta este cetatea cea voiōsă, 'care se
ținea sigură,
'Care și dīcea în ânima ei: „Eă sūnt, și a-
fară de mine nici una”!
- Cum s'a prefăcutu în pustii,
- În culcușu fērelor!
- Ori-cine trece pe lūngă ea, 'fluēră,
Și 'scuturā mînele.

*Mustarea pēcatelorū Iudeilorū, și fāgăduinși de
întōrcere cătră Dumneșeu și de restatornicire în-
tr'unu timpū viitorū.*

- 3 **V**AI cetăței acesteia îndereptnice și pē-
Celei apēsătore! [tate,
- 2 'N'a ascultatū vōcea,
'N'a primitū învățatura,
Nu s'a încređutū în Iehova;
De Dumneșeu ei nu s'a apropiatū.
- 3 'Mai mari ei în meșilocolu ei sūnt lei ce
mugescū;
Judecătōrii ei sūnt 'lupī de sēră,
Cari nu lasă nici unū ciolanū pe demănēțā;
- 4 'Suneți și necredincioși sūnt profeti ei,
Preuți ei profanēzā sanctuarulū,
'Silnicescū legea.
- 5 Dară 'Iehova celū dreptū 'este în meșilo-
culu ei,
Nu va face nici o nedreptate:
Pe tōtā demănēțā scōte la lumină drepta-
tea sa;
Ea nici o-datā nu lipsesce;
Dară 'celū nedreptū nu scie de rușine.
- 6 Stērpit'amū națiuni,
Sfārāmatu-s'au turnurile lorū:
Pustiit'amū ulițele lorū, de nu este nici unū
trecētōrū prin ele;
Nimicitu-s'au cetățile lorū, de nu a rămasū
nici unū omū,
Nici unū locuitorū.
- 7 'Dis'amū: Teme-te deci de mine,
Primesce învățatura,
Ca să nu fie stērpitā locuința ei,
Ca nimicu să nu se întēple

- Din cele ce amū hotărītū asuprā-ī;
Dară s'au sculatū de demănēțā, 'ca să facă
tōte relele.
- De aceea 'asceptați-mē, dīce Iehova, 8
Până în diūa, în care mē voiū scula la prēdā;
Căci hotărīrea mea este de a 'aduna popō-
De a strīnge regatele, [rele,
Ca ele să verse asuprā-li furia mea,
Tōtā aprinderea māniei mele;
Căci de foculū gelosiei mele totū pāmēn-
tulū acesta 'va fi mistuitū.
- Și atunci voiū prefăce buzele popōrelorū în 9
'buzes curate,
Ca ele tōte să chīame numele lui Iehova,
Și să-ī servescā într'unū gāndū.
- 'De ceea parte a fluvielorū Etiopiei 10
'Mī vorū aduce pre închinătōrii mei,
Pre fīca imprāsciaților mei,
Ca darū.
- În diūa aceea nu te vei mai rușina 11
De tōte faptele tale,
Cu cari ai nelegiuitū împotriva mea;
Căci atuncea depārta-voiū din meșilocolu
teu pre 'māndrii tēi batjocuritori;
Și nu te vei mai sumeți pe sântulū meū
munte.
- Și voiū lāsa în meșilocolu teū unū 'poporū 12
saracū și lipsitū,
Care se va încrede în numele lui Iehova.
- 'Rēmāșita lui Israelū 'nu va mai face ne- 13
dreptāți,
'Și nici va mai spune minciunī,
Și în gura lorū nu se va mai afla limbā în-
celātōre;
- Căci 'ei vorū pasce, și se vorū culca; și nu
va fi cine să-ī înspāimēnte.
- 'Cāntā, fīcā a Sionulū! 14
Strigā de bucuriā, Israele!
Bucurā-te, și tresaltā din tōtā ânima,
Fīcā a Ierusalimulū!
- Depārta'ta Iehova judecāțele tale, 15
Dat'a afarā pre neamiculū teū;
'Regele lui Israelū, Iehova, 'este în meșilo-
culu teū;
Nu vei mai vedē nici unū reū!
- În diūa aceea 'dīce-se-va Ierusalimulū: „Nu 16
te teme;”
Și Sionulū: '„Să nu-ți slābescā mînele”!
Iehova, Dumneșeu teū 'celū din meșilo- 17
culu teū este vitēsū,
Și te va apēra;
'Bucura-se-va cu bucuriā preste tine,

c Vers. 6.
d Isa. 18. 21, 22.
e Isa. 34. 11, 14.
f Ier. 22. 14.
g Isa. 47. 8.
h Apoc. 18. 7.
i Iov 27. 23.
j Plān. 2. 15.
k Eze. 27. 26.
l Nah. 3. 19.

Capitlū 3.
a Ier. 22. 31.
b Ier. 5. 3.
c Eze. 22. 27.
d Mic. 3. 9, 10.
e Hab. 1. 8.
f Ier. 23. 11, 32.
g Plān. 2. 14.

Osea 9. 7.
f Eze. 22. 26.
g Deut. 32. 4.
h Vers. 15, 17.
i Veđi Mic. 3.
j Ier. 3. 3. & 6.
k Hab. 1. 8.
l Aps Ier. 8. 6.

k Fac. 6. 12.
l Ps. 27. 14. &
m Prov. 20. 22.
n Ios. 3. 2.
o Cap. 1. 18.
p Isa. 19. 18.
q Ps. 68. 31.
r Isa. 18. 1, 7.

s 60. 4. etc.
t Mal. 1. 11.
u Fapt. 8. 27.
v Ier. 7. 4.
w Mic. 3. 11.
x Mat. 3. 9.
y Isa. 14. 32.
z Zech. 11. 11.
aa Mat. 5. 3.

1 Cor. 1. 27,
28.
2. 5.
3. 5.
4. 7.
5. 1.
6. 1.
7. 1.
8. 1.
9. 1.
10. 1.
11. 1.
12. 1.
13. 1.
14. 1.
15. 1.
16. 1.
17. 1.
18. 1.
19. 1.
20. 1.
21. 1.
22. 1.
23. 1.
24. 1.
25. 1.
26. 1.
27. 1.
28. 1.
29. 1.
30. 1.
31. 1.
32. 1.
33. 1.
34. 1.
35. 1.
36. 1.
37. 1.
38. 1.
39. 1.
40. 1.
41. 1.
42. 1.
43. 1.
44. 1.
45. 1.
46. 1.
47. 1.
48. 1.
49. 1.
50. 1.
51. 1.
52. 1.
53. 1.
54. 1.
55. 1.
56. 1.
57. 1.
58. 1.
59. 1.
60. 1.
61. 1.
62. 1.
63. 1.
64. 1.
65. 1.
66. 1.
67. 1.
68. 1.
69. 1.
70. 1.
71. 1.
72. 1.
73. 1.
74. 1.
75. 1.
76. 1.
77. 1.
78. 1.
79. 1.
80. 1.
81. 1.
82. 1.
83. 1.
84. 1.
85. 1.
86. 1.
87. 1.
88. 1.
89. 1.
90. 1.
91. 1.
92. 1.
93. 1.
94. 1.
95. 1.
96. 1.
97. 1.
98. 1.
99. 1.
100. 1.

Mic. 4. 4. &
7. 14.
Isa. 12. 6. &
54. 1.
Zech. 2. 10. &
9. 9.
Ioan. 1. 49.
Eze. 48. 35.
Vers. 5, 17.

Apoc. 7. 15. &
21. 3, 4.
Isa. 35. 3, 4.
Ebr. 12. 12.
c Vers. 15.
d Deut. 30. 9.
Isa. 62. 5. &
65. 19.
Ier. 32. 41.

- Tăcé-va în iubirea sa,
 Și se va veseli cu bucuria preste tine.
 18 Strînge-voiî dintr'al tei pre cei 'ce jălescă,
 Departe *fiind* de loculă întrunirei,
Lua-voiî povôra ce este asupră-ți, ocară.
 19 Ecce, perde-voiî în timpulă acela pre toți,
 cari te apesă,
 Și voiî mēntui pre 'cea olôgă,
 Voiî aduna pre cea respinsă,

Și-l voiî face de laudă și de mărire
 În tôte țerele, unde aū fostă de rușine.
 Și totă în acelă timpă 'vê voiî aduce, 20
 În timpulă cândă vê voiî strînge;
 Căci vê voiî face de renume și de laudă
 Intre tôte popôrele pământului,
 Cândă voiî aduce pre prinșii vostri înapoi
 înaintea ochiloră vostri,
 Dice Iehova.

H A G G A I.

Mustrearea poporului pentru lenevirea sa în zidirea templului; cu indemnări și îmbărbătări la harnicie.

- 1 **I**N 'anulă ală dūoilea ală regelui Dariu, în
 luna a șesea, la ântēia di a lunei, a fostă
 cuvēntulū lui Iehova prin Haggai, profetulū,
 cătră 'Zerubabelū, fiulū lui Șealtielū, gu-
 vernătorulū lui Iuda; și cătră 'Iosua, fiulū
 lui 'Iosadacū, archiereulū, dicēndū:
 2 Așa vorbesce Iehova, *Dumneḡeulū* oști-
 rilorū, dicēndū;
 Poporulū acesta ḡice: Timpulū încă nu a
 sositū,
 Timpulū pentru rezidirea casei lui Iehova.
 3 Atunci a fostă cuvēntulū lui Iehova 'prin
 Haggai, profetulū, dicēndū:
 4 Dară 'pentru voi este timpū, să locuiți
 în case îmbrăcate cu sēpături,
 Cândă casa acēsta este pustiiā?
 5 Și acumă așa ḡice Iehova, *Dumneḡeulū* oști-
 rilorū:
 'Luați aminte la urmările vōstre!
 6 Ați 'semēnatū multe, dară ați adunatū pu-
 mâncați, dară nu până la sațiū; cîne;
 Beți, dară nu până la bețiā;
 Vē îmbrăcați, dară nu până la încăldire;
 Și 'cine cēștigă simbrîā, o cēștigă pentru o
 pungă spartă.
 7 Așa ḡice Iehova, *Dumneḡeulū* oștirilorū:
 Luați aminte la urmările vōstre!
 8 Suiți-vē pe munte, și aduceți lemne,
 Și zidiți casa mea;
 Și acēsta o voiî bine-primi,
 Și mē voiî mări, ḡice Iehova.
 9 'Căutat'ăți la multe, și ecce în puține s'au
 prefăcuti;
 Adus'ăți a casă, dară 'eū le suflamū.
 Pentru ce? ḡice Iehova, *Dumneḡeulū* oști-
 rilorū.

Pentru-că casa mea este pustiiā,
 Și fie-care din voi alērgă numai pentru casa
 De aceea 'ceriulū vî opresce roāa, [sa. 10
 Și pământulū opresce venitulū seū;
 'Amū chiāmatū seceta 11
 Preste pământū și preste munți,
 Preste grāū, preste mustū
 Și preste oleiū, și preste totū ce duce pă-
 Preste ômeni și preste vite, [mēntulū,
 Și 'preste totū lucrulū cu mânele.
 'Atuncea Zerubabelū, fiulū lui Șealtielū, 12
 și Iosua, fiulū lui Iosadacū, archiereulū,
 și tōtă rēmășița poporului, ascultău de vō-
 cea lui Iehova, *Dumneḡeulū* lorū, și de cu-
 vintele lui Haggai, profetulū, după cumū
 l'a trāmesū Iehova, *Dumneḡeulū* lorū; și po-
 porulū se temea de Iehova.
 Atuncea Haggai, solulū lui Iehova, vor- 13
 bia în solia lui Iehova cătră poporū, dicēndū:
 'Eū sînt cu voi, ḡice Iehova.
 Și 'Iehova descepta spiritulū lui Zeruba- 14
 belū, fiulū lui Șealtielū, 'guvernătorulū lui
 Iuda; și spiritulū lui Iosua, fiulū lui Io-
 sadacū, archiereulū; și spiritulū celui-l-altū
 poporū, 'ca să mērga, și să lucreze la casa
 lui Iehova, *Dumneḡeulū* lorū. În ḡiūa a 15
 dūoē-ḡeci și patru a lunei a șesea, în ală
 dūoilea anū ală regelui Dariu.

*Mărirea cea mai mare a templului ală dūoilea
 preḡisă.*

1 **I**N ḡiūa a dūoē-ḡeci și una a lunei a șep- 2
 tea a fostă cuvēntulū lui Iehova prin
 Haggai, profetulū, dicēndū: Vorbesce acumă 2
 lui Zerubabelū, fiulū lui Șealtielū, guver-
 nătorulū lui Iuda; și lui Iosua, fiulū lui Io-

e Plān. 2. 6.
f Hec. 34. 16.
Mic. 4. 6, 7.
g Isa. 11. 12. &
27. 12. & 56. 8.

Hec. 28. 25.
& 34. 13. &
37. 31.
Amos 9. 14.

HAGGAI.

Capitlū 1.

a Ezra 4. 21. &
5. 1.

Zech. 1. 1.
b 1 Cron. 3. 17.
19.
Ezra 3. 2.
Mat. 1. 12.
Luc. 3. 27.
c Ezra 3. 2. &

5. 2,
d 1 Cron. 6. 15.
e Ezra 5. 1.
f 3 Sam. 7. 2.
Ps. 132. 3, etc.
g Plān. 3. 40.
Vers. 7.

h Deut. 28. 38.
Osea 4. 10.
Mic. 6. 14, 15.
Cap. 2. 16.
i Zech. 8. 10.
j Cap. 2. 16.
k Cap. 2. 17.

l Lev. 26. 19.
Deut. 28. 23.
m 1 Reg. 8. 35.
n 1 Reg. 17. 1.
o 2 Reg. 8. 1.
p Cap. 2. 17.
q Ezra 5. 2.

r Mat. 23. 30.
Rom. 8. 31.
s 2 Cron. 36. 22.
Ezra 1. 1.
t Cap. 2. 21.
u Ezra 5. 2, 8.

sadacū, archiereulū; și celui-l-altū poporū; și ȋi:

- 3 "Cine a mai rămasū între voi,
Din cei ce au vȃduț casa acēsta în mȃrirea sa cea d'ântēiū?

Și cumū o vedeți acumū?

"Aū nu este acēsta ca o nimică în ochii voștri?

- 4 Dară "fii tare, Zerubabele! ȋice Iehova;
Și fii tare, Iosua, fiulū lui Iosadacū, archiereulū;

Și fii tare, întregule poporū alū țerei,

ȋice Iehova; și lucrați!

Căci eū sūnt cu voi, ȋice Iehova, Dumne-deulū oștirilorū;

- 5 "Dupre cuvēntulū legāmēntulū ce amū încheiatū cu voi,

Cândū ați eșitū din Egiptū;

Și "spiritulū meū totū stă în meȃiloculū vostru; Nu vȃ temeți.

- 6 Căci așa ȋice Iehova, Dumne-deulū oștirilorū:

"Încă o-dată, și în puȃinū timpū,

"Voiū clăti cerilū și pāmēntulū,

Marea și uscatulū;

- 7 Și voiū clăti pre tȃte popȃrele,

"Și cele alese ale tuturorū popȃrelorū se vorū duce;

Și voiū împlȃ casa acēsta cu mȃrire,

ȋice Iehova, Dumne-deulū oștirilorū;

- 8 Alū meū este argintulū, și alū meū aurulū,
ȋice Iehova, Dumne-deulū oștirilorū.

- 9 "Mai mare va fi mȃrirea casei acesteia din urmă decâtū a acelei d'ântēiū,

ȋice Iehova, Dumne-deulū oștirilorū;

Și pune-voiū "pacea în acestū locū,

ȋice Iehova, Dumne-deulū oștirilorū.

Profetulū mustră pre poporū, și făgăduesce prosperitate dreptū respȃlire de ascultare, cu o scire particulară lui Zerubabelū, asigurāndu-i protecȃiunea și îndurarea lui Dumne-deu.

- 10 În ȋiūa a dūoē-deci și patru a lunei a noia, în anulū alū dūoilea alū lui Dariū, a fostū cuvēntulū lui Iehova prin Haggaï, profetulū,

- 11 ȋicēndū: Așa ȋice Iehova, Dumne-deulū oștirilorū: "Întrebă acumū pre preuȃi de lege,

- 12 ȋicēndū: De pȃrtă cine-va în pȃla vestmēntulū seū carne sântitā, și se va atinge cu pȃla sa de pāne seū legume, seū vinū, seū oleiū, seū ori-ce feliū de bucate; atuncea sânti-se-va?

- 13 Și preuȃi respunseră, și ȋiseră: Nu. Și Haggaï ȋise: Dacă unū omū "necuratū pentru unū mortū se va atinge de vre-una din aceste, fi-va necuratū? Și preuȃi respunseră,

și ȋiseră: Va fi necuratū. Și Haggaï respunse, și ȋise:

"Așa este acestū poporū, și așa naȃiunea acēsta, înaintea mea, ȋice Iehova;

Și așa este totū lucrulū mȃnelorū lorū;

Ceea ce ei aducū dreptū darū este necuratū!

Și acumū "luați aminte

Din ȋiūa acēsta și mai 'nainte:

Înainte de a se pune pȃtră pe pȃtră la templulū lui Iehova;

Înainte de a se face acēsta,

"Venindū la o grāmādă de grāū de dūoē-deci de core,

Numai ȋece s'aū gȃsitū;

Venindū la unū tȃscū, ca să scȃtă circi-deci de baturi din cadă,

Numai dūoē-deci s'aū gȃsitū.

"Lovitu-v'amū cu arsură în grāū, și cu pȃliturā, și cu grāndina,

"În totū lucrulū mȃnelorū vȃstre;

"Și cu tȃte acestea nu o'ați îndreptatū că-ȋice Iehova. [tră mine,

Luați aminte, din ȋiūa acēsta și mai de pȃrtē;

Da la dūoē-deci și patru a lunei a noia,

Din ȋiūa acēsta, cândū s'aū pusū temeliele templulū lui Iehova,

Luați aminte!

"Aū mai fost'a seminȃ în ariā?

Da, fruptele nu le-a datū nici viā, nici smochinulū,

Nici mȃrulū-grānatū, nici olivulū;

Dară din ȋiūa acēsta voiū da bine-cuvēntarea mea.

Și a fostū cuvēntulū lui Iehova a dūoa 20

ȃră cȃtră Haggaï în ȋiūa a dūoē-deci și patru a lunei, ȋicēndū: Vorbesce lui Zeru-

babelū, "guvernȃtorulū lui Iuda, ȋicēndū:

"Clăti-voiū cerilū și pāmēntulū,

Și "voiū resturna tronurile regatelorū,

Voiū sfȃrȃma puterea împȃrȃtiilorū popȃrelorū;

"Voiū resturna carēle și cȃlȃreȃii lorū,

Și se vorū prȃbuși cȃii și cȃlȃreȃii lorū,

Fie-care de sabia fratelū seū.

În ȋiūa aceea, ȋice Iehova, Dumne-deulū oștirilorū,

Te voiū lua, Zerubabele, servulū meū, fiulū ȋice Iehova, [lui Șealtielū,

"Și te voiū face ca unū ānelū de sigilare;

Căci "eū pre tine te-amū alesū,

ȋice Iehova, Dumne-deulū oștirilorū.

Capitūl 2.	46.	Mal. 3. 1.	Deut. 33. 10.	Zech. 8. 10.	r Ier. 5. 2.	v Vers. 6. 7.	9. 10.
a Ezra 5. 12.	e Neem. 9. 20.	i Ioan 1. 14.	Mal. 2. 7.	p Deut. 33. 22.	Amos 4. 6, 8,	Ebr. 12. 26.	s Cȃnt. 3. 6.
b Zech. 4. 10.	Isa. 63. 11.	j Ps. 35. 8, 9.	i Num. 19. 11.	1 Reg. 8. 37.	9. 10, 11.	a Daā. 2. 44.	1er. 22. 24.
c Zech. 8. 9.	f Vers. 31.	Luc. 2. 14.	m Tit. 1. 15.	Amos 4. 9.	Zech. 8. 9.	Mat. 24. 7.	a Isa. 43. 1. &
d Esod. 29. 45.	g Ebr. 12. 26.	Efes. 2. 14.	n Cap. 1. 5.	Cap. 1. 9.	i Zech. 8. 12.	y Mic. 5. 10.	43. 10.
	h Isrl. 3. 16.	a Lev. 10. 10, 11.	o Cap. 1. 6, 9.	q Cap. 1. 11.	u Cap. 1. 14.	Zech. 4. 6. &	—
	i Fac. 49. 10.						

ZECHARIA.

Chiămare la căință dreptă introducere.

1 **I**N luna a opta, ^a în anul ală dăoilea ală lui Dariu, a fostă cuvântul lui Iehova ^b cătră profetul Zecharia, fiulul lui Berechia, fiulul lui Iddo, dicendū;

2 Măniatu-s'a Iehova pre părinții vostri cu

3 De aceea vei dice cătră ei: [măniă mare; Așa dice Iehova, *Dumneșeul* oștirilor:

^a Întorceți-vă la mine, dice Iehova, *Dumneșeul* oștirilor,

Și mă voi întorče și eu la voi, dice Iehova, *Dumneșeul* oștirilor.

4 Nu fiți ca părinții vostri,

^a Pre cari i-au strigat profetii de mai 'nainte, dicendū:

Așa dice Iehova, *Dumneșeul* oștirilor:

^a Întorceți-vă de la căile vōstre cele rele,

Și de la faptele vōstre cele viclene;

Dară n'au auditū,

Nici n'au ascultatū de mine, dice Iehova.

5 Părinții vostri, unde sūnt?

Și profetii, aū în eternū trăescū ei?

6 Dară ore ^a cuvintele mele și hotăririle mele, Pre cari le-amū rōnduitū servilorū mei, profetilorū,

N'au apucatū ore pre părinții vostri?

Și atunci s'au întorsū, și aū disū:

^a După cumū Iehova, *Dumneșeul* oștirilor, a gânditū să ni facă,

Dupre căile nōstre și dupre faptele nōstre,

Așa ni-a și făcutū.

Antăia viziune a lui Zecharia: ângerulū stândū în dăbrava de mirți, și cei patru căi; făgăduinți de restatornicire a Ierusalimulū.

7 În diua a două-deci și patra a lunei a unū-spre-decea, care este luna Sebatū, în anul ală dăoilea ală lui Dariu, a fostă cuvântul lui Iehova cătră profetul Zecharia, fiulul lui Berechia, fiulul lui Iddo, dicendū:

8 Vădūt'amū nōptea, și éccē, ^a unū bărbatū călăria pe unū calū roșū, și stătu între mirții, ce eraū într'unū locū aduncū; și în

9 dosulū lui eraū 'caī roși, pagī și albi. Și amū disū: Ce sūnt acestia, dōmne? Și ângerulū, care vorbīa cu mine, 'mī dise: 'Ți

voiū arēta ce sūnt acestia. Și bărbatulū, 10 care stătea între mirți, luă cuvântulū, și dise: 'Acestia sūnt aceia, pre cari i-a trāmesū Iehova, ca să cutriere pāmēntulū. ^a Și 11 ei aū respunsū ângerulū lui Iehova, care sta între mirți, și aū disū: Cutrierat'amū pāmēntulū, și éccē, totū pāmēntulū este în pace și linisce.

Atuncea respunse ângerulū lui Iehova, 12 și dise: 'Iehovo, *Dumneșeule* alū oștirilor, până cândū nu te vei îndura de Ierusalimū și de cetățile lui Iuda, pre cari te-ai măniatū

acumū ^a șapte-deci de ani? Și Iehova re- 13 spunse ângerulū, care vorbīa cu mine, cu

^a cuvinte bune și cuvinte mângăiatōre. Atun- 14 cea dise ângerulū, care vorbīa cu mine, cătră mine: Chiamă, și di:

Așa dice Iehova, *Dumneșeul* oștirilor:

^a Rēvnescū cu rēvnă mare pentru Ierusalimū

Și pentru Sionū;

Și măniatu-m'amū cu mânia mare pre aceste 15 popōre liniscite;

Căci ^a eu m'amū măniatū pučinū,

Dară ei aū ajutatū rēulū.

De aceea așa dice Iehova: 16

^a Mă voiū întorče cu îndurarea cătră Ierusalimū;

Casa mea se va rezidi într'insulū, dice Iehova, *Dumneșeul* oștirilor;

Și 'funia de mēsorisce se va întinde preste Ierusalimū.

Și érá-și strigă, și di: 17

Așa dice Iehova, *Dumneșeul* oștirilor: Cetățile mele érá-și se vorū revērsa întrū

bunētăți;

^a Și Iehova érá-și va mângăia Sionulū,

Și 'érá-și va alege Ierusalimulū.

Viziunea a dăoa: cele patru cōrne și cei patru fāurarī. Predicere despre scăparea Iudeilorū.

Atuncea rēdicat'amū ochiī mei, și amū 18

vădūtū, și éccē patru cōrne. Și amū disū 19

cătră ângerulū, care vorbīa cu mine: Ce sūnt acestea? Și mī-a respunsū: 'Acestea sūnt cōrnele, cari aū rēsipitū pre Iuda, pre

Israelū și pre Ierusalimū.

ZECHARIA.	Mat. 23. 35.	d 2 Cron. 36. 15.	f Isa. 55. 1.	j Ebr. 1. 14.	19.	p Isa. 47. 6.	s Isa. 51. 3.
—	c Ier. 25. 6. &	16.	g Plān. 1. 18. &	k Pa. 108. 30.	Dan. 9. 2.	q Isa. 12. 1. &	t Isa. 14. 1.
Capulū 1.	35. 15.	e Isa. 31. 6.	2. 17.	31.	Cap. 7. 5.	54. 8.	Cap. 2. 12. &
a Ezra 4. 24.	Mic. 7. 19.	Ier. 3. 12. &	k Ios. 5. 12.	l Pa. 102. 13.	n Ier. 29. 10.	Cap. 2. 10. &	3. 2.
Hag. 1. 1.	Mal. 3. 7.	18. 11.	l Apoc. 6. 4.	Apoc. 6. 10.	o Ier. 2. 18.	8. 8.	m Ezra 4. 1. 4.
b Ezra 6. 1.	Luc. 15. 30.	Esec. 18. 30.	i Cap. 6. 2-7.	m Ier. 25. 11.	Cap. 8. 2.	r Cap. 2. 1. 2.	7. & 5. 3.
	Iac. 4. 8.	Osea 14. 1.					

20 Și mi-a arătată Iehova patru făurari?
 21 Și eu amă ădisu: Ce vină acestia să facă?
 și elă a respunsă, dicendū: Acelea sūnt
 córnele, cari aū rēsipitū pre Iuda, încatū
 nimenia nu a pututū rēdica capulū seū; și
 acestia aū venitū să înspăimēnte pre ace-
 lea, și să dee josū córnele acelorū popóre,
 cari aū rēdicatū cornulū împotriva pāmēn-
 tului lui Iuda, ca să-lū rēsipescă.

*Viziunea a treia: ângerulū cu funia de mēsorisce;
 făgăduință de protecțiune și de prosperitate pen-
 tru Ierusalimū.*

2 ERĂ-ȘI amă rēdicatū ochiū mei, și amă
 vėdūtū, și ăccē unū bărbatū, și în mână
 2 lui o funiă de mēsorisce. Atuncea amă
 ădisu: Unde mergi? Și elū a ădisu cătră mine:
 „Să mēsurū Ierusalimulū, ca să vėdū, câtă
 este lățimea sa și câtă este lungimea sa.”
 3 Și ăccē, ângerulū, care vorbiă cu mine,
 eși, și unū altū ângerū i eși înainte, și-i
 4 ădise; Alėrgă, și vorbește tēnerulū aceluia,
 dicendū:
 „Locui-se-va Ierusalimulū fără ziduri
 „Pentru mulțimea ómenilorū și a vitelorū
 dintr'insulū.”
 5 „Și eū, ădise Iehova,
 „Voiū fi ăzidiū de focū în jurulū seū,
 „Și de mărire în međilocolū lui.”
 6 „O, o! fugiți din pāmēntulū de la međa-
 nópțe, ădise Iehova;
 Căci eū v'amă rēsipitū
 În cele patru vėnturi ale ceriulū, ădise Ie-
 7 o Sionule, mēntui-te, [hova.
 Tu celū ce locuesci cu fica Babilonulū!
 8 Căci așa ădise Iehova, Dumneđeulū oștirilorū:
 După mărire m'a trāmesū la popórele, cari
 v'aū prėdatū;
 Căci cine se atinge de voi, de lumina o-
 chilorū seī se atinge.
 9 Căci ăccē, voiū scutura mână mea preste
 d'înșii,
 Și vorū ajunge de prėdă servilorū lorū;
 Și voi veți cunósce, că Iehova, Dumneđeulū
 oștirilorū, m'a trāmesū.
 10 Căntă, și bucură-te, fică a Sionulū,
 Căci ăccē, vinū,
 Și voiū locui în međilocolū teū, ădise Iehova.
 11 „In timpulū acela multe popóre se vorū lipi
 Și-mi vorū fi poporū; [de Iehova,
 Și eū voiū locui în međilocolū teū;

Și tu vei cunósce, că Iehova, Dumneđeulū
 oștirilorū, m'a trāmesū la tine.
 Și va lua Iehova în stėpânire pre Iuda ca 12
 moscenirea sa
 În pāmēntulū celū sântū,
 Și-și va alege ăra-și Ierusalimulū.
 Tótă carnea tacă înaintea lui Iehova, 13
 Căci elū s'a și sculatū din lăcașulū seū
 celū sântū.

*Viziunea a patra: Archiereulū stândū înaintea
 ângerulū, și Satana la drėpta sa; profesiă despre
 Mesia.*

SI elū-mi-a arătatū pre Iosua, archiereulū, 3
 care sta înaintea ângerulū lui Iehova,
 și Satana sta la drėpta sa, ca să-lū pėrėscă.
 Și ădise Iehova cătră Satana: 2
 „Certe-te Iehova, Satano!
 „Da, certe-te Iehova, care ăși-a alesū Ieru-
 salimulū;
 „Aū elū nu este unū tăciune scăpatū din
 focū?
 Și Iosua era îmbrăcatū cu vestminte 3
 scārnave, și sta înaintea ângerulū. Și a- 4
 cesta luă cuvėntulū, și vorbi cătră cei ce
 stătea înaintea sa, dicendū: Depărtați de
 pe d'insulū aceste vestminte scārnave! și ădise
 cătră Iosua: ăccē, facū să se ducă de pe
 tine nedreptatea ta, și te îmbracă cu vest- 5
 minte serbătorești. Și a adaosū: Puneți
 ă mitră curată pe capulū seū; și-i puseră
 mitră curată pe capū, și-lū îmbrăcară în
 vestminte; și ângerulū lui Iehova era de 6
 față, Și ângerulū lui Iehova mărturisī pre
 Iosua, dicendū: Așa ădise Iehova, Dumne- 7
 ădeulū oștirilorū:
 De vei âmbra pe căile mele,
 Și de vei păzi cele de păzitū ale mele;
 Atuncea tu vei judeca casa mea,
 Și vei păzi curțile mele;
 Și-ți voiū da conducători dintr'aceștia ce
 stău aicea.
 Decī ascultă, Iosua, archiereulū, 8
 Tu și soții tei cari ședū înaintea ta!
 Căci ei sūnt ómenī de semne;
 Căci ăccē, aducū pre servulū meū, Odrasla!
 Căci ăccē pėtra, pre care amă pus'o în- 9
 aintea lui Iosua,
 Pe acēstă singurā pėtră sūnt îndreptați șep-
 te ochi;
 ăccē, eū singurū amă sėpatū sėpătura ei,

v Ps. 75. 4, 5.	e Isa. 60. 19.	2 Thea. 1. 6.	n Isa. 2. 2, 3.
—	Apoc. 21. 23.	f Isa. 11. 15. &	49. 22.
Capulū 2.	f Isa. 43. 20. &	19. 16.	60. 3, etc
a Eze. 40. 8.	52. 11.	k Cap. 4. 9.	Cap. 8. 22,
b Apoc. 11. 1.	Ier. I. 14. &	l Isa. 12. 6. &	23.
& 21. 15, 16.	50. 8.	54. 1.	o Cap. 3. 10.
c Ier. 31. 27.	& 51. 6, 45.	Zef. 3. 14.	p Eze. 12. 49.
Eze. 36. 10,	g Deut. 28. 64.	m Lev. 26. 12.	q Eze. 33. 33.
11.	Eze. 17. 21.	Eze. 37. 27.	Vers. 9.
d Isa. 26. 1.	h Apoc. 18. 4.	Cap. 8. 3.	r Deut. 32. 9.
Cap. 9. 8.	i Deut. 32. 10.	Ioan I. 14.	s Cap. 1. 17.
	Pa. 17. 8.	2 Cor. 6. 16.	t Hab. 3. 20.

Zef. 1. 7.	e Amos 4. 11.	j Deut. 17. 9.	24.
a Ps. 68. 5.	Rom. 11. 5.	Mal. 2. 7.	n Isa. 4. 2. &
Isa. 57. 15.	Iuda 23.	k Cap. 4. 14. &	11. 1.
—	f Isa. 64. 6.	6. 5.	Ier. 23. 5. &
Capulū 3.	g Isa. 61. 10.	l Ps. 71. 7.	33. 15.
a Hag. 1. 1.	Luc. 15. 22.	Isa. 8. 13. &	Cap. 6. 12.
b Ps. 109. 6.	Apoc. 19. 8.	20. 3.	Luc. 1. 78.
Apoc. 12. 10.	h Eze. 29. 6.	m Isa. 42. 1. &	o Ps. 118. 22.
c Iuda 9.	Cap. 6. 11.	49. 3, 5.	Isa. 28. 16.
d Cap. 1. 17.	i Lev. 8. 35.	& 52. 13. &	p Cap. 4. 10.
Rom. 8. 33.	1 Reg. 2. 3.	53. 11.	Apoc. 6. 6.
	Eze. 44. 16.	Eze. 34. 23,	

Dice Iehova, *Dumnezeul* oştirilor;

Și 'intr'o singură și voiți depărta fără-de-
legea acestei țeri.

10 'În ziua aceea, dice Iehova, *Dumnezeul* oştirilor,

Veți chema fie-care pre amicului se

'Suptă butucul de viță, și suptă smochin.

Viziunea a cincea: policandru cel de aur și proviziunea sa cu oleu; asigurare de isbucire dată lui Zerubabel.

4 **S**I s'a întorsă 'ângerul, care vorbea cu
2 mine, și m'a desceptat, 'ca pre omul
ce se desceptă din somnul se. Și a dis
cătră mine: Ce veți tu? Și am dis: Eu
vedu, și ecce, 'un policandru cu totu de
aur, și d'asupra lui o cupă de oleu, și pe
3 ea 'șapte candelă, și șapte țevi la cele șapte
candelă, ce sînt la vîrfu policandru; 'Și
d'oi olivă lîngă el, unul la dreapta cupei,
și altu la stînga ei.

4 Și am luat cuvîntul, și am întrebat
5 ângerul care vorbea cu mine, dicend:
Domnul meu, ce sînt acestea? Și ângerul,
care vorbea cu mine, răspunde, și-mi
6 dise: Nu ști tu, ce sînt acestea? Și am
dis, Nu, domnul meu! Atunci a răspuns,
și m'a vorbit, dicend: Acesta este cuvîntul
lui Iehova cătră Zerubabel, dicend:

'Nu prin putere, și nu prin tărie,
'Ci prin spiritul meu, dice Iehova, *Dumnezeul* oştirilor, se va face acesta:

7 'Cine ești tu, 'munte mare?
'Înainte lui Zerubabel într'unu șes te vei
preface;
'Căci elu va scote până și 'pătra cea mai
înalță,
'Cu tote strigările: Îndurare, îndurare pen-
tru ea.

8 Și a fost cuvîntul lui Iehova cătră mine,
9 dicend: Mănele lui Zerubabel 'au în-
temeiat casa acesta, și mănele lui 'a vor
sfârși; și 'tu vei cunósce, ca 'Iehova, *Dumnezeul* oştirilor, m'a tramesă la voi. Căci
10 cine va desprețui ziua acestor 'mic începuri?
bucura-se-vor, cându vor vedă cum-pena
în mîna lui Zerubabel 'acești șapte ochi
ai lui Iehova, cari cutrieră totu pămîntul.

11 Și am răspuns, și am dis cătră d'-
însul: Ce sînt cei 'd'oi olivă din dreapta și
12 din stînga policandru? Și era-și am întrebat
a d'oa oră, și am dis cătră d'in-

sul: Ce sînt cele d'oa ramuri de olivă, cari
stau lîngă cele d'oa țevi de aur, prin
cari curge oleul din elu? Și elu m'a re-
13 spuns, dicend: Nu ști tu, ce sînt ace-
tea? și am dis: Nu, domnul meu. Atun-
14 cea a dis: 'Acestea sînt cei d'oi unși, 'cari
stau înainte 'Domnului a totu pămîntul.

Viziunea a șasea și a șaptea: tuiul ce sbora, și efa ce sbora; pedepsirea reilor și înlăturarea păcatelor.

SI era-și am rădicat ochi mei, și am
vedut; și ecce, unu 'tui ce sbura. Și
a dis cătră mine: Ce veți tu? Și am
răspuns: Vedu sburand unu tui; d'oa-
decide coți lungimea lui, și dece coți lă-
țimea lui.

Și a dis cătră mine: Acesta este 'blăstemul,
care ese preste totă țera; Căci totu
celu ce fură pedepsi-se-va, cumu stă scris
pe fața acesta; și totu celu ce jură min-
ciunos, pedepsi-se-va, cumu stă scris pe
fața aceea. 'Lă voi scote, dice Iehova,
4 *Dumnezeul* oştirilor, și va veni în casa fu-
rului, și în casa 'celui ce jură minciunos
în numele meu; și va rămâne în casa sa,
și 'a va mistui culemnale ei și cu petrele ei.

Și ângerul, care vorbea cu mine, eși, și-
mi dise: Rădică-ți acum ochi, și veți
ce este acesta ce ese? Și am dis: Ce este
6 acesta? Și elu a dis: Ce ese, este o efa.
Și a dis: Acesta este asemănarea celor din
totă țera. Și ecce, unu talentu de plumb
7 se rădica, și o femeă ședea în efa. Și elu
8 dise: Acesta este nedreptatea; și o aruncă
în efa; și aruncă bucata cea de plumb
preste gura efei.

Atuncea am rădicat ochi mei, și am
vedut; și ecce, eșiau d'oa femei; și ventu-
era suptă ariple lor; și acestea aveau a-
ripi ca ariple cocostărcului; și au rădicat
efa între pămînt și ceru. Și am dis
10 cătră ângerul, care vorbea cu mine: Unde
ducă acestia efa? Și elu dise cătră mine:
11 Ca 'să-i zidescă casă 'în pămîntul Șinaru-
lui, ca acolo să fie aședată și pusă pe temeliele sale.

Viziunea a opta; patru cară, cari esu în felurite țeri.

ERA-și am rădicat ochi mei, și am
vedut, și ecce, patru cară eșiau d'in-
tre d'oi munți, și munți erau munți de a-
ramă. La carul întâiu erau 'cai roși, la 2

g Ier. 31. 84. & 50. 30.	Capul 4.	Apoc. 4. 5.	i Ezra 3. 11, 13.	n Hag. 2. 3.	Luc. 1. 19.	Capul 5.	45.
Mic. 7. 18, 19.	a Cap. 2. 3.	c Vers. 11, 12.	j Ezra 3. 10.	o 2 Cron. 16. 9.	a Veți Ios. 3.	a Ezech. 2. 9.	c Ier. 39. 5, 28.
Cap. 13. 1.	b Dan. 8. 18.	Apoc. 11. 4.	k Ezra 6. 15.	Prov. 15. 3.	11, 12.	b Mal. 4. 6.	f Fac. 10. 10.
r Cap. 2. 11.	c Ezech. 25. 31.	f Osea 1. 7.	l Cap. 2. 9, 11, & 6. 15.	Cap. 3. 9.	Cap. 6. 5.	c Lev. 19. 12.	—
s 1 Reg. 4. 25.	Apoc. 1. 12.	g Ier. 51. 25.	m Isa. 48. 16.	p Vers. 3.	—	Cap. 8. 17.	Capul 6.
Isa. 36. 16.	d Ezech. 25. 37.	h Ps. 118. 22.	Cap. 2. 8.	q Apoc. 11. 4.	—	Mal. 3. 5.	a Cap. 1. 8.
Mic. 4. 4.	—	—	—	r Cap. 3. 7.	—	d Veți Lev. 14.	Apoc. 6. 4.

3 ală dăoileă cară ^bcaî negri; La ală treilea cară ^ccaî albi, și la ală patrulea cară caî
4 pagî și surî. Atuncealuândă cuvântul, ^damă
disă cătră ângerul, care vorbia cu mine:
Ce *sînt* acestia, domnul meu?

5 Și ângerul răspuse și dîse cătră mine:
"Acestia *sînt* cele patru vînturi ale ceriului,
cari esă, după ce ^eau stătut înaintea
6 Domnului a totă pămîntul. La cari *sînt*
caî cei negri, *aceia* mergă spre ^fpămîntul
de la mîedă-nôpte, și cei albi esă după ei;
eră cei pagî mergă spre pămîntul de la
7 mîedă-*di*. După aceea eșiră și cei surî, și
căutară să mergă și ^gsă cutriere pămîntul;
și elă dîse: Mergeți, cutrierăți pămîntul;
decî ei ^hau cutrierăți pămîntul.

8 Și a strigat la mine, și a vorbită cătră mine,
dicînd: Ecce, cei ce mergă spre pămîntul
de la mîedă-nôpte, ⁱau făcută să se potole
"mânia mea în pămîntul de la mîedă-nôpte.

*Cununi simbolice să se facă și să se pună pe capul
arhiereului; profetia despre Mesia și biserică
cea viitoare.*

9 Și a fostă cuvîntul lui Iehova cătră mine,
dicînd: Ié de la cei din captivitate, de
10 la Helda, de la Tobia și de la Iedaia, cari
au venit din Babilon; vino în aceeași
^jdi, și întră în casa lui Iosua, fiul lui Ze-
11 fania; Da, ié de la *d'îngi* argint și aur;
și fă ^kcununi, și pune-le pe capul lui Iosua,
12 fiul lui Iosadac, arhiereul. Și vorbesce-
le, dicînd: Așa dîce Iehova, Dumne-
deul oștirilor, dicînd:

"Ecce ^lbărbatul, ală cărui nume este
"Odrasla!

"Căci elă va odrăsli de suptă d'însulă,

"Și va zidi templul lui Iehova;

13 "Da, elă va zidi templul lui Iehova,

"Și va ^mpurta mărirea;

"Va ședé și va domni pe tronul seă,

"Și ⁿva fi preut pe tronul seă;

"Și între ei amînduoi va fi sfat de pace."

14 "Și cununele voră sta la Helem, la Tobia,
la Iedaia și la Hen, fiul lui Zefania,

15 ^pspre amintire în templul lui Iehova. Căci
"voră veni cei ce *sînt* departe, și voră zidi
templul lui Iehova; și ^qveți cunosce, că Iehova,
Dumne-deul oștirilor, m'a tramesă la voi.
Și *acesta* se va întempla, de veți asculta
de vîcea lui Iehova, Dumne-deul vostru.

*Întrebare despre dîoe posturi naționale, și răspunsul
lui Dumne-deu prin profetă, cu mustrări și
făgăduinți de îndurare.*

ÎN anulă ală patrulea ală lui Dariu, re-
gele, a fostă cuvîntul lui Iehova cătră
Zecharia în a patra ^rdi a lună a nouă, a lui
Chisleu. Și *cei din Babilon* au tramesă la
casa lui Dumne-deu pre Șarezer, și pre Re-
gem-Melecu și pre omenii lor, să se rîge
lui Iehova; Și să ^svorbescă cu preuți, cari
erau în casa lui Iehova, Dumne-deul oști-
rilor, și cu profetii; și să-î întrebe: Tre-
bus ore să plîngem în ^tluna a cincea, și să
ne înfrînam, după cumă amă urmată a
face de atăția ani?

Și a fostă cuvîntul lui Iehova, Dum-
ne-deul oștirilor, cătră mine, dicînd: Vor-
besce cătră totă poporulă țerei și cătră pre-
uți, dicînd: De ^uați postit și ați plîns
în luna a cincea și ^va șeptea, "acești șeptede-
cei de ani, ^wpentru mine ore ați postit?
Și de ați mîncat și ați bînt, nu *sînteți*
voi cei ce mîncă și bea? Au nu aceste
sînt cuvintele, pre cari Iehova le-a prochiă-
mat prin profetii de mai 'nainte, pre-cîndă
Ierusalimul era încă locuit și în pace, și
cetățile din jurul seă; și *tota* ^xpartea de
cătră amedă-*di* și *tota* câmpia erau locuite?

Și a fostă cuvîntul lui Iehova cătră
Zecharia, dicînd:

Așa dîce Iehova, Dumne-deul oștirilor,
dicînd:

^yJudecați judecată adevărată,

Și arătați îndurare și compătimire unul
și ^zpre veduvă și pre orfan, [altuia; 10

Pre străin și pre sarac nu asupriți!

^{aa}Și în âmele vîstre unulă altuia rele nu
plănuți.

Dară ei n'au voită să asculte,

Și ^{ab}dosul și l'au întorsă,

Și ^{ac}urechele le-au astupat, ca să nu audă.

Și ^{ad}âmina și-au făcută ca diamantul,

^{ae}Ca să nu asculte legea,

Nici cuvintele, pre cari le-a tramesă lor Ie-
hova, Dumne-deul oștirilor,

Prin spiritul seă, prin profetii de mai 'na-
inte:

^{af}Și așa se făcu mânia mare de la Iehova,
Dumne-deul oștirilor.

Și a fostă, că precumă, cîndă elă striga,
Și ei nu asculta:

Așa ^{ag}eu nu i-amă ascultată,

b Apoc. 6. 5.
c Apoc. 6. 2.
d Cap. 5. 10.
e Ps. 104. 4.
f Ebr. 1. 7. 14.
g 1 Reg. 22. 19.
h Dan. 7. 10.
i Cap. 4. 14.
j Luc. 1. 19.
k Ier. 1. 14.

l Fac. 13. 17.
m Cap. 1. 10.
n Jude. 8. 3.
o Eccl. 10. 4.
p Esod. 28. 36.
q 29. 6.
r Lev. 8. 9.
s Cap. 3. 5.
t Veți Luc. 1.
u 78.

v Ioan. 1. 45.
w Cap. 3. 8.
x Cap. 4. 9.
y M. 1. 16. 18.
z Efes. 2. 20, 21.
aa 24.
ab Ebr. 3. 8.
ac Isa. 92. 24.
ad Ps. 110. 4.
ae Ebr. 3. 1.

af Esod. 12. 14.
ag Marc. 14. 9.
ah Isa. 57. 19. &
ai 60. 10.
aj Efes. 2. 13, 19.
ak Cap. 2. 9. &
al 4. 9.
am —
an Cap. 7.
ao Deut. 17. 9.

ap 10. 11. & 33.
aq 10.
ar Mal. 2. 7.
as Ier. 52. 12.
at Cap. 8. 19.
au Isa. 58. 5.
av Ier. 41. 1.
aw Cap. 8. 19.
ax Cap. 1. 12.
ay Veți Rom. 14.

ba Ier. 17. 26.
bb Isa. 58. 6, 7.
bc Ier. 7. 23.
bd Mic. 6. 8.
be Cap. 8. 16.
bf Mat. 23. 23.
bg Esod. 22. 21.
bh 22.
bi Veți Rom. 14.

ca Isa. 1. 17.
cb Ier. 5. 23.
cc Pa. 26. 4.
cd Mic. 2. 1.
ce Cap. 8. 17.
cf Neom. 9. 29.
cg Ier. 7. 24.
ch Osea 4. 16.
ci Fapt. 7. 57.
cj Esod. 11. 19.

ck 26. 26.
cl Neom. 9. 23.
cm 30.
cn 3 Cron. 26. 16.
co Dan. 9. 11.
cp Prov. 1. 24-28.
cq Isa. 1. 15.
cr Ier. 11. 11. &
cs 14. 12.
ct Mic. 3. 4.

- Dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor,
Cândă au strigat ei;
14 Ci i-amă 'spulberată între toate popoarele, pre
' cari ei nu le cunoscău;
Și 'pământul lor' a rămas în urma lor
pustii,
Așa că nimenea nu mai trecea, nici se în-
torcea din el;
Și așa făcutu-s'a pustii 'pământul cel
dorit.
- 8 FOST'a érá-și cuvântul lui Iehova, *Dum-
nezeul* oștirilor, dicendú:
2 Așa dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor,
' Rêvnescú cu rêvnă mare pentru Sionú,
Da, cu mâniă mare rêvnescú pentru elú.
3 Așa dice Iehova:
' Mă voiú întorče în Sionú, și ' voiú locui
în Ierusalimú;
Și Ierusalimulú 'se va chiăma: Cetatea A-
devărului,
Și, ' Muntele lui Iehova, *Dumnezeul* oștiri-
lorú, ' Muntele celú Sântú.
- 4 Așa dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor:
' Bărbați bêtrâni, și femei bêtrâne vorú sedé
éră-și în ulițele Ierusalimulú,
Fie-care cu toégulú seú în mâna sa pentru
mulțimea ăilelorú;
5 Și pline vorú fi ulițele cetăței de băeți și
de fete, jucându-se în ulițele ei.
6 Așa dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor:
De este acesta de mirare în ochii rămăși-
ței poporului acestuia din ăilele acestea,
Ore 'fi-va de mirare și în ochii mei?
Dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor.
- 7 Așa dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor:
Eccé, 'voiú mântui poporulú meú din pă-
mântulú de la resăritú,
Și din pământulú de la apusú;
8 Și-i voiú aduce, și vorú locui în Ierusalimú;
Și 'ei 'mi vorú fi poporú, și eu li voiú fi
Dumneđeú,
În 'adevărú și dreptate.
- 9 Așa dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor:
' Mănele vóstre fie tari,
Voi cari auđiți în ăilele acestea
Aste cuvinte din gura 'profeților,
Cari au vorbitú 'în ăiua,
Cândú s'a pusú temelia casei lui Iehova,
Cândú s'a începutú a se zidi templulú.
- 10 Căci înaintea acelorú ăile
Nu era 'resplată nici pentru ómeni, și nu era
resplată nici pentru vite.

- Și 'nici celú ce eșia, nici celú ce intra, nu
avea pace de neamicú;
Ci amú rînduitú pre toți ómenii uniă a-
supra altora.
Dară acumú eu nu mai sînt ca în ăilele de 11
mai 'nainte
Cătră rămășița poporului acestuia,
Dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor.
' Că semința va prospera; 12
Butuculú de viiă 'și va da fructulú seú;
Și 'pământulú 'și va da venitulú seú;
Și 'ceriulú 'și va da roúsa sa;
Și toate aceste le voiú da în stêpânirea
poporului acestuia.
Și precumú voi, casă a lui Iuda și casă a 13
lui Israelú,
Ați fostú 'de blăstemú între popóre;
Așa vè voiú mântui,
Și 'veți fi bine-cuvéntare!
Nu vè temeți, 'mănele vóstre fie tari!
Căci așa dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor: 14
' Precumú amú căutatú a vi face rêu,
Pre-cândú părinții vostri mă mâniau,
Dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor,
' Și nu m'amú căitú;
Totú așa amú căutatú în ăilele acestea 15
A face bine Ierusalimulú și casei lui Iuda;
Nu vè temeți!
Acestea sînt lucrurile ce voi trebuie sa le 16
' Vorbiți adevărú unulú altuia; [faceți]:
Faceți judecata adevărului și a păcei în por-
țele vóstre;
' Și nu plănuiți rele în ânimele vóstre u- 17
nulú altuia,
Și 'nu iubiți jurământulú minciunosú;
Căci toate acestea sînt cele ce urêscú, dice
Iehova.
- Și a fostú cătră mine cuvântulú lui Iehova, 18
Dumneđeul oștirilor, dicendú: Așa dice 19
Iehova, *Dumnezeul* oștirilor: 'Postulu lunei
a patra, 'și postulú lunei a cincea, 'și pos-
tulú lunei a șeptea, 'și postulú lunei a ăceea,
vorú fi casei lui Iuda spre 'bucuriă și spre
veseliă, și de serbări voióse; 'decí iubiți
adevărulú și pacea.
- Așa dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor: 20
Vorú veni încă și popóre și locuitori ai mul-
torú cetăți; Și locuitorii unei cetăți vorú 21
merge la altă cetate, și vorú dice: 'Să mer-
gemú să ne rugămú lui Iehova, și să cău-
tămú pre Iehova, *Dumnezeul* oștirilor:
și eu voiú merge. Da, 'popóre multe și 22

g Dent. 4. 27.

e 28. 64.

Exec. 36. 19.

Cap. 2. 6.

r Dent. 28. 33.

s Lev. 26. 22.

t Dan. 8. 9.

Cap. 8.

a Nah. 1. 2.

b Cap. 1. 14.

c Cap. 2. 10.

d Isa. 1. 21, 26.

e Isa. 2. 2, 3.

f Ier. 31. 23.

g Vođi 1 Sam.

2. 31.

Isa. 65. 20, 22.

Plân. 2. 20,

etc. & 5. 11-

14.

h Fac. 18. 14.

Luc 1. 37. &

18. 27.

i Rom. 4. 21.

t Isa 11. 11. 12.

& 43. 5, 6.

Exec. 27. 21.

Amos 9. 14,

15.

j Ier. 30. 22. &

31. 1, 33.

Cap. 13. 9.

k Ier. 4. 2.

l Hag. 2. 4.

Vers. 18.

m Ebra 5. 1, 2.

n Hag. 2. 18.

o Hag. 1. 6, 9.

10. & 2. 16.

p 2 Cron. 15. 5.

q Osem 2. 21, 22.

Iool 2. 22.

Hag. 2. 19.

r Ps 67. 6.

s Vođi Hag. 1.

10.

t Ier. 42. 18.

u Fac. 13. 2.

Rut. 4. 11, 12.

Isa. 19. 24, 25.

Zef. 3. 20.

Hag. 2. 19.

v Vers. 9.

w Ier. 31. 28.

x 2 Cron. 36. 16.

Cap. 1. 6.

z Cap. 7. 9.

Vers. 19.

Efes. 4. 25.

a Prov. 3. 29.

Cap. 7. 10.

b Cap. 5. 3, 4.

c Ier. 52. 6, 7.

d Ier. 52. 12,

13.

Cap. 7. 3, 5.

e 2 Reg. 25. 25.

Ier. 41. 1, 2.

f Ier. 52. 4.

g Est 8. 17.

Isa. 35. 10.

h Vers. 16.

i Isa. 2. 3.

j Mica. 4. 1, 2.

k Isa. 60. 3, etc.

& 66. 23.

națiunii puternice voru veni să caute în Ierusalim pre Iehova, *Dumnezeul* oștirilor, și să se rîde lui Iehova.

- 23 Așa dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor: În zilele acelea * voru apuca de ce bărbați din toate limbele popórelor, da, voru apuca colțul *vestmîntului* unui Iudeu, dicîndu: Să mergem împreună cu voi; căci noi am auzit, *că* cu voi *este* Dumnezeu.

Predicori despre națiunile vecine păgâne; profetia despre Regele Sionului și despre biruințele și mărirea lui.

- 9 **P**ROFETIA. Cuvîntul lui Iehova asupra pămîntului Hadracului, Care se va așeza preste ^b Damasc; Căci Iehova are ^c ochi *asupra* omului Și *asupra* tuturor semînțielor lui Israel; 2 Și *asupra* ^d Hematului, care se hotărește cu d'insul, *Asupra* ^e Tirului și a ^f Sidonului, de și este atîtu de ^g înțelept. 3 Cu toate că Tirul și-a zidit întări, Și ^h și-a adunat argint ca pulberea, Și aur ca noroiul ulițelor; 4 Eccé, Domnul va face să se ție de la d'insul ⁱ puterea sa, Și o va prebuși *în* mare; Și elu însu-și va fi mistuit de foc. 5 ^j Așkelonul va vedé *acésta*, și se va teme; Și Gaza o va vedé, și se va cutremura forte; Ca și Ekronul; căci speranța sa a rămas de rușine; Peri-va regele din Gaza, Si Așkelonul va fi nelocuit; 6 Si ^k în Așdod voru locui străinii; Și voi nimici mândria Filistenilor. 7 Și voi depărta sîngele lui din gura lui, Și uriciunile lui d'între dinții sei; Și așa elu va rămâne pentru Dumnezeu nostru; *Va fi* ca un ținut alu lui Iuda, Și Ekronul ca Iebusei. 8 Și ^l voi tăbéri în jurul casei mele împotriva oștei, Împotriva celor ce se duc, Și împotriva celor ce se întorc; Și ^m nu va mai trece asupritorul preste d'înși; Căci acum ⁿ privesc *la tine* cu ochii mei. 9 ^o Bucură-te forte, fiică a Sionului! Tresaltă, fiică a Ierusalimului! Eccé, ^p Regele tei vine *la tine*;

Dreptu *este* elu și mîntuitoru, Blîndu și călare pe asin, Pe un mînz, fiu de asin. 10 Și ^q voi stérpi din Efraim caréle, Și caii din Ierusalim; Și arcul resbelului va fi stérpitu; Și va vorbi ^r popórelor pace; Și domnia lui *va fi* ^s de la o mare până la altă mare, Și de la Eufrat până la marginile pămîntului. Cătu pentru tine, *Síone*, pentru sîngele le- 11 gămîntului *încheiatu* cu tine Voiu da drumul ^t încătușăților tei din grópa, în care nu *este* apă. Întorčeți-vé în întărire, ^u voi încătușați cu 12 speranță! Da, astă-đi o spun, ^v înduioite ^w și voi resplăti. Căci pre Iuda ^x lui voi întrebuința, ca arc 13 alu meu, Și pre Efraim, ca săgétă *a mea*; Și voi descepta pre fii tei, *Síone*, *Asupra* fiilor tei, Grecio; Și te voi face ca sabiă de vitésu. 14 Și aréta-se-vă Iehova ^y d'asupra lor; Și ^z voi eși săgețele sale, ca fulgerele; Și Iehova Domnul va sufla din trîmbiță, Și va âmbla ^{aa} în vîrtejurile de mēđă-đi. Iehova, *Dumnezeul* oștirilor, ^{ab} și va apăra; 15 Și vor înghiți, și vor învinge cu petrele de prasciă; Voru bé, ^{ac} și vor vui ca de vin, Și vor fi plini, ca cupele de sacrificiu, Ca ^{ad} colțurile altarului. Și Iehova, *Dumnezeul* lor, va mîntui în 16 acea ^{ae} *đi* Pre poporul se, ca pre o turmă; Căci ^{af} ei sînt petrele diademei, ^{ag} Rēdicatē în pămîntul se. O ^{ah} cătu de mare *va fi* norocirea sa, cătu de 17 mare frumuseța sa! ^{ai} Grăul va veseli pre tēnēri, și mustul pre fecióre.

Făgăduinși de putere, prosperitate și mărire pentru Israelu.

CERETI ^a de la Iehova ^b plóia ^c în timpul 10 ploiei tîrdie, *De la Iehova*, urđitorul fulgerelor; Și elu ^d va da plóia îmbelsugată Pentru totă verdēța cîmpului. Căci ^e terafimii vorbesc nimicur, 2 Și ^f predicatorii vėdū minciuni,

k Isa. 3. 6. & 4. 1.	Ps. 145. 15. d Ier. 49. 23.	g Exec. 28. 3, etc.	m Ps. 34. 7. Cap 2 5.	q Ier. 23. 5. & 30. 9.	s Ps. 72. 8. u Isa. 42. 7. & 51. 14. & 61. 1.	a Lev. 4. 18. 25. Deut. 12. 27.	Capul 10.
l 1 Cor. 14. 25.	e Isa. 25. Exec. 26. & 27. & 28.	h Iov 27. 16. Exec. 28. 4, 5.	n Isa. 60. 18. Exec. 28. 24.	Luc. 19. 88. Ioan 1. 49.	v Isa. 49. 9. a Isa. 61. 7.	b Isa. 62. 3. Mal. 3. 17.	a Ier. 14. 22.
Capul 9.	f Amos 1. 9. f 1 Reg. 17. 9.	i Isa. 23. 1. j Exec. 26. 17.	o Esod. 3. 7. p Isa. 62. 11. Cap. 2. 10.	r Osea 1. 7. & 2. 18. Mic. 5. 10.	y Ps. 18. 14. & 77. 17. & 141. 6.	c Isa. 11. 12. d Ps. 31. 19.	b Deut. 11. 14.
a Ier. 23. 33. b Amos 1. 3. c 2 Cron. 20. 12.	g Exec. 28. 21. Obad. 20.	k Ier. 47. 1, 5. Zof. 2. 4.	Mat. 21. 5. Ioan 12 15.	h Hag. 2. 22. i Efea. 2. 14, 17.	z Isa. 31. 1.	e Ier. 3. 18. f Amos 9. 14.	c Iov 29. 23. d Ier. 10. 8. Hab. 2. 18.

- Și spună visuri deșerte; și * mângăia cu deșertăciune;
De aceea se rătăcesc, ca oile,
Și suferă nevoi, / căci nu au păstor.
- 3 Mânia mea aprinsu-s'a asupra păstorilor,
* Și amă pedepsit pre clipi;
Căci Iehova, Dumnezeul oștirilor, 'și * aduce aminte de casa lui Iuda, turma sa,
Și 'o va face ca calul său cel frumos de rebelu.
- 4 Dintr'insulă va eși / *petra* anghilară,
Dintr'insulă * țeruşii,
Dintr'insulă arcurile de luptă,
Dintr'insulă toți conducătorii.
- 5 Și voru fi ca viteșii, ce ' calcă in luptă preste
Ca pe noroii ulițelor; [neamicu,
Și se voru lupta;
Căci Iehova este cu d'inșii,
Și voru rușina pre călăreți pe caii lor.
- 6 Voiu întări casa lui Iuda,
Și voiu mântui casa lui Iosef, /
'I * voiu aduce înapoi, și-i voiu face să locu-
escă in *repaus*;
Căci * mi-i milă de d'inșii;
Și voru fi ca și cum nu i-ași fi lepădat;
Căci eu sunt Iehova, Dumnezeul lor, * și-i voiu auzi.
- 7 Efraim va fi ca un vitesu;
Și * anima lor se va bucura, ca de vin;
Fiii lor voru vedea *acesta*, și se voru bucura;
Anima lor va tresalta in Iehova.
- 8 Li voiu * fluera, și-i voiu aduna;
Căci eu 'i voiu rescumpea;
* Și se voru îmulți, ca și mai înainte.
- 9 'I * voiu semăna între popore,
Și-și voru 'aminti de mine in țeri depărtate;
Vor trāi cu fiii lor, și se voru întorce.
- 10 * 'I voiu duce era-și din pământul Egiptului,
Și-i voiu aduna din Asiria,
Și-i voiu duce in pământul Galaadului și in Liban;
Și * nu se voru mai găsi locuri pentru d'inșii.
- 11 * Și *Israel* va trece prin strîmtorile mării,
Și va lovi valurile ei,
Și toate adâncurile Nilului se voru usca;
* Fala Asiriei se va umili;
Și * sceptrul Egiptului se va lua de la ei.
- 12 Eru pre ei 'i voiu face tari prin Iehova,
Și * in numele lui voru âmbra,
Dice Iehova.
- Pedepsa celor necăși.*
- 11 **L**IBANULE, deschide * porțile tale,
Ca focul să mistuie cedrii tei.
- Vaită-te, ciparosule! căci cedru a cădutu, 2
Cei măreți sunt despoiați;
Văitați-vă, stejari ai Basanului!
* Căci s'a dat jos pădurea cea nestrăbătută.
Resună vaetul păstorilor; 3
Căci li s'a răpitu măreția lor;
Resună mugetul puilor de lei;
Căci Iordanului i s'a răpitu mândria sa.
Așa dice Iehova, Dumnezeul meu: 4
* Pasce oile de junghiare,
Pre cari cumpărătorii lor le junghia, 5
* Fără să se credă vinovați;
Și vîndătorii căroră * dicu:
„Bine-cuvîntat fie Iehova, că m'am înavu-
Și ai căror păstori nu le cruță. [titu“, 6
Căci nu voi mai cruța pre locuitorii pământului *acestui*, dice Iehova;
Ci ecce, da-voiu pre omeni, unul
In mîna altuia, și in mîna regelui său;
Și ei voru sdrumica țera,
Și eu nu voi mîntui-o din mîna lor.
Si amă / pascutu oile de junghiare; 7
In adevăr * o turmă mișelă!
Și mi-amă luat dîoș toege; pre unul
I'amă numit Frumuseță, și pre celălalt,
Legături; și pasceamă turma. Și numai * in- 8
tr'o lună amă stîrpită trei păstori; căci
ânama mea nu-i răbda, și sufletul lor se
desgusta de mine. Și amă disu: 9
„Pre voi nu vă voi pasce!
* „Ce mîre, să mîră;
* „Ce pere, să pîră;
* „Și cele ce voru rămăne, să-și mănânce carnea una altea.“
Și lătu-mi-amă toșgul Frumuseță, și 10
I'amă frântu, ca să rumpă legămintul ce
amă încheiat cu toate semințiile. Și s'a și 11
rumpu din aceeași di; și așa cunoscură,—
in adevăr * o turmă mișelă,— cei ce luă
semă la mine, că acesta a fost cuvîntul
lui Iehova. Și amă disu cătră d'inșii: De 12
este plăcut in ochii vostri, dați-mi plată;
eră de nu, lăsați-o. Și-mi * cumpeniră plata,
trei-deci de arginți. Și a disu Iehova că- 13
tră mine: Aruncă-i 'olarului, acestu preț
frumos, cu care amă fost prețuit de d'in-
șii! Și amă lătu cei trei-deci de arginți,
și i-amă aruncat in casa lui Iehova pen-
tru olaru.
- Atuncea frantu-mi-amă toșgul alu dîo- 14
ilea, Legături; ca să rumpă înfrățirea in-
tre Iuda și între Israelu.
- Și a disu Iehova cătră mine: „Ie-ți încă 15
și uneltele de păstoru nebunu;

e Iov 13. 4. Isa. 19. 12. p Ps 104. 15. u Isa. 11. 11, 16.
f Eze. 34. 5. k Isa. 22. 23. Cap. 9. 15. Osea 11. 11.
g Eze. 34. 17. l Ps. 18. 43. q Isa. 5. 26. v Isa. 49. 20.
h Luc. 1. 68. m Ier. 3. 18. r Isa. 49. 19. w Isa. 11. 15, 16.
i Oant. 1. 9. Nee. 37. 21. s Eze. 36. 27. y Isa. 14. 25.
j Num 24. 17. n Osea 1. 7. t Osea 2. 22. z Eze. 20. 13.
l Sam. 14. 38 o Cap. 18. 9. t Deut. 20. 1.

a Mic. 4. 5. e Vers. 7. g Zef. 3. 12. Vers. 7.
— d Ier. 2. 2. & h Mat. 11. 5. k Mat. 26. 15.
Opuz 11. 50. 7. i Osea 5. 7. Vezi Eze. 21,
e Deut. 29. 19. j Ier. 15. 2. & 32.
a Cap. 10. 10. k Osea 12. 8. l Mat. 27. 9, 10.
b Isa. 22. 19. f Vers. 4. m Eze. 24. 2-4.

- 16 Căci ecce, eu voi rădica un păstor în țără,
Care nu va socoti pre cei peritori,
Nici pre tineri nu va căuta;
Pre cei răniți nu va tămădui,
Și de cei ce vor rămâne nu se va îngriji;
Dară va mânca carnea celor îngrășate,
Și li va rumpe copitele lor.
- 17 *Vai de păstorul prost, care părăsesce turma!
Sabia va fi preste brațul său și preste ochiul său cel drept;
Brațul său va seca, și ochiul său cel drept va orbi.

Nimicirea neamicilor poporului lui Dumnezeu; căința, mântuirea și curățirea lui Israel.

- 12 PROFETIA. Cuvântul lui Iehova asupra lui Israel.
- Iehova dice, "celu ce a întins cerul,
Și a întemeiat pământul;
Celu ce a făcut spiritul omului din lăuntrul său:
- 2 Ecce, Ierusalimul 'lă voi face a cupă de abuciumare
Pentru toate popoarele de jur împrejur;
Și chiar și pentru Iuda va fi,
La impresurarea Ierusalimului.
- 3 *Și în aceeași di voi face Ierusalimul
a Pătră împovătoare pentru toate popoarele;
Toți câți se vor încărca cu ea se vor vătăma;
Totuși toate popoarele pământului se vor aduna asupra-i.
- 4 În acea di, dice Iehova,
Voiu lovi fie-ce calu cu turbare,
Și pre călărețul său cu nebuniă;
Și voi deschide ochii mei preste casa lui Iuda:
Dară voi lovi cu orbire toți caii popoarelor.
- 5 Și vor vorbi întru ânima lor capii lui Iuda:
"Locuitorii Ierusalimului sînt pentru mine un sprijin
"Prin Iehova, Dumnezeul oștirilor și al lor."
- 6 În aceeași di voi face pre capii lui Iuda
a Ca vatră de foc supt lemn,
Și ca o făclie de foc supt snop;
Și ei vor mistui pre toate popoarele
La dreapta și la stînga de jur împrejur;
Și Ierusalimul va fi locuit pe locul său,
În Ierusalim.
- 7 Și va mîntui Iehova corturile lui Iuda, așezându-le în starea lor de mai nainte,

- Ca să nu se rădice mărirea casei lui David,
Și mărirea locuitorilor Ierusalimului
Preste Iuda.
- În aceeași di Iehova va apăra pre locuitorii Ierusalimului;
Și a celu slab din ei va fi în acea di asemenea lui David,
Și casa lui David va fi ca Dumnezeu,
Ca ângerul lui Iehova înaintea lor.
- Și în acea di
Voiu căuta a stărpesc toate popoarele,
Câte vor veni asupra Ierusalimului;
Dară preste casa lui David,
Și preste locuitorii Ierusalimului,
Voiu revărsa spiritul charului și alu rugei;
Și vor căuta spre mine, pre care l'au stră-
Și vor plînge după el, [punsu,
Dure cum plînge cine-va după fiul unic alu său;
Și vor boci cu amar pentru d'insul,
Dure cum se bocesc cine-va cu amar după ânteiu-născutul său.
- În acea di va fi a plângere mare în Ierusalim,
a Ca și plângerea din Adadrimmon în valea Meghiddoului.
- a Și va plînge țera, fie care nem în deoseb: Némul casei lui David în deoseb, și femeele lor în deoseb;
Némul casei lui Natan în deoseb, și femeele lor în deoseb;
Némul casei lui Levi în deoseb, și femeele lor în deoseb;
Némul lui Șimeu în deoseb, și femeele lor în deoseb;
- Și toate cele-l-alte némuri,
Fie-care nem în deoseb, și femeele lor în deoseb.
- ÎN a acea di se va deschide a unu isvor
Pentru casa lui David și pentru locuitorii Ierusalimului,
Pentru păcat și pentru neurătenia.
- Și în acea di, dice Iehova, Dumnezeul oștirilor,
Voiu a stărpi din țără numile idolilor,
Așa că nu se va mai sminti de ei;
Și voi scote din țără
Pre a profetii cei minciunoși și spiritul ne-
curat.
- Și de va mai profeti cine-va,
Părintele său și numă-sa, cari l'au născut,
I vor dice: "Să nu mai trăesci;
"Căci ai vorbit minciună în numele lui Iehova."

* Ier. 23. 1.
Ezec. 34. 2.
Ioan 10. 12,
13.

Capit. 13.
a Isa. 43. 5. & 45.
12, 13. & 43. 13.
b Num. 16. 22.
Ezec. 12. 7.
Isa. 57. 16.

Ebr. 12. 9.
c Isa. 51. 17, 23,
24.
d Vers. 4, 6, 8,
9, 11. & cap.
12. 1. & 14.
4, 6, 8, 9, 12.

e Mat. 21. 44.
f Ps. 76. 6.
Ezec. 38. 4.
g Obad. 18.
h Ier. 2. 10.
i Hag. 2. 22.
Vers. 3.

j Ier. 31. 9. &
50. 4.
Ezec. 39. 29.
Ioel 2. 28.
k Ioan 19. 34, 37.
Apoc. 1. 7.
l Ier. 6. 26.

Amos 8. 10.
m Fapt. 9. 37.
n 2 Reg. 23. 29.
2 Cron. 35. 24.
o Mat. 24. 30.
Apoc. 1. 7.
p 2 Sam. 5. 14.

Luc. 3. 31.
Capit. 13.
a Cap. 12. 2.
b Ebr. 9. 14.
1 Pet. 1. 19.

Apoc. 1. 5.
e Ezech. 23. 13.
Isa. 23. 7.
Ps. 16. 4.
Ezec. 30. 15.
Osea 2. 17.
Mic. 5. 12, 13.

Și-lu *voru străpunge părintele seŭ și mumă-
sa, ei cari l'au născutŭ,
Cândŭ va profeti.
4 Și în acea ȃi
Se voru rușina profetiŭ,
Fie-care de visiunea lui, cândŭ va profeti;
Și nu se voru mai îmbrăca în *mantiă de
pêrŭ, ca să înceale;
5 ^a Ci fie-care va dice: Nu sŭnt profetŭ; ci sŭnt
lucrătorŭ de pământŭ;
Căci unŭ omŭ m'a cumpăratŭ din tēnereȃa
6 Atunci i se va dice: [mea.
Ce rāni sŭntŭ acestea de pe mânele tale?
Și elŭ va responde:
Acestea sŭnt acelea cu cari amŭ fostŭ rānitŭ
în casa amicilorŭ mei.

*Suferinȃele păstorului lui Iehova: pedepsa neami-
cilorŭ seŭ și mărirea Sionului.*

7 Săbiă, scōlă-te asupra 'păstorului meu,
Și asupra bărbatului ⁱcare este soȃulŭ meu,
Dice Iehova, Dumneȃulŭ oștirilorŭ;
^a Lovesce păstorulŭ, ȃi oile se voru împrăscia;
Și mâna mea o voiŭ întorȃe cătră 'cei mici.
8 Și se va înembla,
Că din totă țera, dice Iehova,
Dŭoē părȃi din ea se voru stērpi, voru muri,
^a Și a treia parte va rămānē într'insa.
9 Și acēstă a treia parte o voiŭ duce prin *focŭ,
Și o voiŭ lāmuri, cumŭ se lāmuresce ar-
gintulŭ,
Și o voiŭ cerca, cumŭ se cērcă aurulŭ;
^a Ea va chīama numele meŭ, și eŭ o voiŭ
asculta;
^a Eŭ voiŭ dice: Ei sŭnt poporulŭ meu;
Și ei voru dice: Iehova este Dumneȃulŭ meu.
14 **E**ACCE, vine *ȃiŭa lui Iehova,
Și împărtiȃ va fi prēda ta în tine.
2 Căci ^a voiŭ aduna la luptă asupra Ierusalimulŭ
pre tōte popōrele;
Și cetatea se va lua,
^a Cesele se voru jăfui, și femeele voru fi si-
luite,
Și jumătate din cetate va merge în cap-
tivitate;
Dară rămășiȃa poporului din cetate nu va
fi stērpiȃ.
3 Atuncea va eși Iehova,
Și va lupta cu popōrele acele,
Precumŭ s'a luptatŭ în ȃi de bătaia.
4 Și voru sta piciorēle sale în acea ȃi
^a Pe Muntele Olivilorŭ, ce este înaintea Ieru-
salimului spre resăritŭ;

Și Muntele Olivilorŭ se va despica de la
jumătatea sa,
Spre resăritŭ și spre apusŭ,
^a Și se va face o vale mare fōrȃe:
O parte a muntelui se va strămuta spre
mēdă-nōpte,
Și cea-l-altă jumătate a sa spre mēdă-ȃi;
Și voi veȃi fugi prin valea d'între munȃi mei; 5
Căci valea dintr'acestŭ munȃi se va întinde
până la Azalŭ;
Da, veȃi fugi, cumŭ aȃi fugitŭ de cutremurŭ
în ȃilele lui Uzia, regele lui Iuda;
^a Și vei veni tu, Iehova, Dumneȃulŭ meu,
Și ^a toȃi sântiȃi cu tine.
Și în acea ȃi, 6
Luminătorŭ cei strălucitori se voru ascunde;
Și ea va fi 'ȃi deosebită, 7
^a Cunoscută numai lui Iehova;
Ea nu va fi și ȃi și nōpte;
Căci și la ^a timpŭ de sēră va fi lumină.
Și în acea ȃi 8
Va curge 'apă viă din Ierusalimŭ,
O jumătate din ea spre marea resăritului,
Și cea-l-altă jumătate din ea spre marea a-
pusului;
Va curge și vēră și ȃrna.
Și Iehova va fi ^a Rege preste totŭ pământulŭ; 9
În acea ȃi numai ^a unŭ Iehova va fi, și nu-
mai numele lui.
Tōtă țera ^a în câmpŭ se va preface, 10
De la Gheba până la Rimmonŭ spre mēdă-ȃi
de la Ierusalimŭ;
Și se va rēdica, și va fi ^a locuitŭ pe loculŭ seŭ,
De la pōrta lui Beniaminŭ până la loculŭ
porȃei āntēi, până la pōrta ānghīurilorŭ,
^a Și de la turnulŭ Hananeelŭ până la tēscu-
rile regelui.
Vorŭ locui acolo, 11
Și ^a nu va mai fi blăstemŭ;
^a Ci în siguranȃă va fi locuitŭ Ierusalimulŭ.
Dară acēsta va fi plaga, 12
Cu care Iehova va lovi pre tōte popōrele,
Cari se voru lupta asupra Ierusalimului:
Carnea lorŭ va peri, stāndŭ ei încă pe pi-
ciōrele lorŭ;
Ochiȃi lorŭ vorŭ peri din gāurele lorŭ;
Și limba lorŭ va peri în gura lorŭ.
Și în acea ȃi 13
Se va trāmēte 'turburare mare de la Iehova
între d'îngiȃ;
Și unulŭ va apuca mâna altuiŭ,
Și ^a mâna lui se va rēdica asupra mânăi ce-
lui-l-altŭ.

d 2 Pet. 2. 1.	Ezec. 34. 23.	m Rom. 11. 5.	Osea 2. 23.	c Isa. 13. 16.	h Ioel 3. 11.	Apoc. 22. 1.	Ier. 31. 38.
e Deut. 13. 6, 8.	j Ioan 10. 30. &	n Isa. 48. 10.	Cap. 8. 8.	d Veȃi Ezech. 11.	i Apoc. 22. 5.	m Dan. 2. 44.	r Ier. 31. 40.
& 13. 20.	14. 10, 11.	o 1 Pet. 1. 6, 7.	—	23.	j Mat. 24. 36.	Apoc. 11. 15.	e Ier. 23. 6.
f Mic. 3. 6, 7.	Flp. 2. 6.	p Pa. 50. 15. &	Capitul 14.	e Ioel 3. 12, 14.	k Isa. 30. 26. &	n Efec. 4. 5, 6.	t 1 Sam 14 15,
g 2 Reg. 1. 8.	k Mat. 26. 31.	91. 15.	Capitul 14.	f Amos 1. 1.	60. 19, 20.	o Isa. 40. 4.	20.
Isa. 20. 2.	l Marc. 14. 27.	Cap. 10. 6.	a Isa. 13. 9.	g Mat. 16. 27. &	Apoc. 21. 23.	p Cap. 12. 6.	u Jude. 7. 22.
Mat. 3. 4.	m Mat. 18. 10,	q Pa. 144. 15.	Ioel 2. 31.	24. 30, 31. &	l Ezech. 47. 1.	r Neom. 3. 1. &	2 Cron. 20. 23.
h Amos 7. 14.	14.	Ier. 30. 22.	Fapt. 2. 20.	25. 31.	Ioel 3. 18.	12. 39.	Ezech. 33. 21.
i Isa. 40. 11.	Lua. 12. 32.	Ezech. 11. 30.	b Ioel 3. 2.	Iuda 14.			

- 14 Si *chiar* Iuda se va lupta asupra Ierusalimului;
 *Si aduna-se voru tesaurile tuturor poporelor de prin prejuri,
 Auru și argintu și vestimente în mare multime.
- 15 *Si totu *acea plagă* va fi *plaga* pentru calu,
 Catări, cămile și asini,
 Și pentru *tote vitele*, câte voru fi în tabăra
 Ca și *plaga* aceea. [loru,
- 16 Și toți câți voru rămâne din *tote poporele*,
 Cari au venit asupra Ierusalimului,
 Se voru sui din anu în anu,
 Ca să se închine regelui, lui Iehova, *Dumnezeul* oștirilor,
 Și să serbeze *serbarea* corturilor.
- 17 *Si cine nu se va sui la Ierusalim din *nemurile pământului*,
 Ca să se închine regelui, lui Iehova, *Dumnezeul* oștirilor,
 Asupra acelor nu va fi *plăia*.
- Si dacă *nemul* Egiptului nu se va sui, și 18
 nu va veni,
 *Preste care *plăia* nu *cade*; atunci *asupra-i*
acea plagă va fi,
 Cu care Iehova va lovi poporele,
 Ce nu se voru sui să serbeze *serbarea* corturilor.
- Așa va fi *pedepsa* Egiptului, 19
 Și *pedepsa* tuturor poporelor,
 Cari nu se voru sui, să serbeze *serbarea* corturilor.
- În *acea* și voru fi *tote lucrurile*, până și *zurgă* 20
 „Sante lui Iehova” [lăii cailor:
 Și *chiar* *olele* în casa lui Iehova;
 Voru fi ca și *cupele* înaintea altarului.
- Și *tote olele* în Ierusalim și în Iuda 21
 Voru fi sante lui Iehova, *D-zeul* oștirilor.
 Și toți *sacrificătorii* voru veni,
 Voru lua din ele, și voru *ferbe* în ele.
 Și nu va mai fi în *ziua* *aceea* nici unu *Canaanu
- În *casa* lui Iehova, *Dumnezeul* oștirilor.

M A L A C H I.

Nerecunoștința lui Israelu pentru îndurările cele mai alese ale lui Dumnezeu; mustrarea preuților.

- 1 PROFETIA, Cuvântul lui Iehova către Israelu prin Malachi:
- 2 *Iubitu-v-amu, *dice* Iehova;
 Și voi *diceți*: În ce ne-ai iubit?
 Aă nu *era* Esau fratele lui Iacobu? *dice* Iehova;
 Totu-și *am* iubit pre Iacobu, [hova;
- 3 Și pre Esau l-amu uritu,
 *Munții se l-amu făcutu pustii,
 Și *moscenirea* sa *dat'am* șacaliloru pustiului.
- 4 Cându va *dice* Edomulu: „Sântemu *nimiciți*;
 „Dară vomu rezidi ruinele”;
 Așa *dice* Iehova, *Dumnezeul* oștirilor:
 Zidescă ei; dară eu voiu surpa;
 Și ei se voru numi: Cuprinsulu nelegiuirei,
 Și: Poporul, *preste* care Iehova în eternu s'a *mâniat*.
- 5 Ochii vostri voru vedé *acesta*, și veți *dice*:
 *Măritu-s'a Iehova *preste* hotarele lui Israelu!
- 6 Fiulul *onora pre părintele seă,
 Și servulu pre domnul seă;
 Dară, *de* sunt părinte, unde *este* onora mea?
 Și, de sunt domnu, unde *este* frica de mine?
- Și *dice* Iehova, *D-zeul* oștirilor, către voi
 preuților, cari desprețuiți numele meă.
 *Și mai *diceți*: În ce am desprețuit numele teă?
- Aduceți *bucate* spurcate pe altarul meă; 7
 Și *incă* mai *diceți*: Prin ce te-am spurcatu?
- Prin *aceea*, că ați *disu*: *Fie desprețuită mé-sa lui Iehova!
- Și *dacă* aduceți *orbe* spre *sacrificare*, aă *acesta* 8
 nu *este* reu?
- Și *dacă* aduceți *ologe* și *bolnave*, aă *acesta* nu *este* reu?
- Adă-le guvernatorulu teă;
 Ore va avé *plăcere* de tine?
 Séu *'ți va *ține* *acesta* în *séma*?
- Și *dice* Iehova, *Dumnezeul* oștirilor.
 Și acum, rogu-mé, rugați pre *Dumnezeu*, 9
 ca să se *indure* de noi;
- *S'au făcutu *acestea* de voi,
 Și eu să nu *țin* *séma* de voi! *dice* Iehova,
Dumnezeul oștirilor.
- O de *ar* fi cine-va între voi, care să în- 10
 chidă ușa casei mele,

* Ezech. 39. 10, 17,
 * Vers. 12.
 y Isa. 60. 6, 7,
 9. & 66. 23.
 * Lev. 23. 34, 43.
 * Neom. 8. 14.

Osea 12. 9.
 Ioan 7. 2.
 a Isa. 60. 12.
 b Deut. 11. 10.
 c Isa. 23. 18.
 d Isa. 35. 8.

Ioel 3. 17.
 Apoc. 21. 27.
 & 22. 15.
 e Mef. 2. 19.
 20, 21, 22.

MALACHI.
 —
 Capulă 1.
 a Deut. 7. 8. &

10. 15.
 b Rom. 9. 13.
 c Ier. 49. 18.
 Ezech. 35. 3, 4,
 7, 9, 14, 15.

Obad. 10, etc.
 d Ps. 35. 27.
 e Ezech. 30. 12.
 f Luc. 6. 46.
 g Cap. 2. 14, 17.

& 3. 7, 8, 13.
 h Deut. 15. 21.
 i Ezech. 41. 22.
 Vers. 12.
 j Lev. 22. 22.

Deut. 15. 21.
 Vers. 14.
 k Ier. 42. 8.
 l Osea 12. 9.

- "Ca să nu mai aprindeți focul în zadar pe altarul meu!
Nu am plăcere de voi, dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor,
"Și nici voiți primi daruri din mâna voastră.
11 Căci de la resăritul sôrelui și până la apusul său
Mare este numele meu între popore,
"Și în toate locurile se aduce tămăia nume-
Și daruri curate; [lui meu,
"Căci mare este numele meu între popore,
dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor.
12 Dară voi l'ați profanat, dicend: *Fie spurcată mēsa lui Iehova,*
Și fructul său *fie* o mâncare desprețuită!
13 Și mai diceți: Ecce, ce mai de ostentă!
Așa 'lă desprețuiți, dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor;
Și aduceți furate, olôge și bolnave;
Ecce ce daruri aduceți!
Și "eū să le primesc din mânele vōstre, di-
ce Iehova!
14 Blăstemată *fie* "celū ce încelă, celū ce are
vite de parte bărbătescă în turma sa,
Și de a făcut vot, sacrifică Domnului pre
cele betege!
Căci "eū *sunt* Rege mare, dice Iehova, *Dum-
nezeul* oștirilor,
Și numele meu este înfricoșat între popore.
2 S l acum cătră voi, preușilor, se îndrep-
tă indemnul acesta;
2 "De nu veți asculta, și de nu veți lua la â-
nimă,
De a da onôre numelui meu, dice Iehova,
Dumnezeul oștirilor,
Voiți trâmeste blăstemă preste voi, și blăste-
ma-voiu bine-cuvântarea voastră;
Da, cu adevărat o voi blăstema,
Fiind-că nu luați indemnul meu la ânimă.
3 Ecce voi afurisi semința voastră,
Și vī voi presăra noroiu în față,
Ca noroiul sacrificielor vōstre la serbă-
"Acesta va fi onôrea voastră! [tori;
4 Și veți cunoște, că eū v'am trāmesu acestū
indemnū,
Ca să rămānă legământul meu încheiat cu
Levi,
Dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor.
5 "Legământul meu de viēșă și de pace era
cu d'insulă;
Și i-l dădusemū,
"Pentru temerea, cu care se temea de mine,
Și pentru plecarea, cu care se pleca înaintea
numelui meu.
- "Legea adevărului era în gura lui,
6 Și fără-de-lege nu se afla pe buzele lui;
În pace și neprihănire a âmblat cu mine,
Și pre mulți i-a întors de la fără-de-lege.
"Căci buzele preutului trebuie să păzescă
7 cunoscința,
Și din gura lui să se caute învățătura;
"Căci elū este trāmesul lui Iehova, *Dumne-
zeul* oștirilor.
Dară voi v'ați abătut din cale,
8 Și pre mulți ați făcut să se împedice în
lege;
"Ați stricat legământul încheiat cu Levi,
Dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor.
De aceea "vō voi face să *fiți* desprețuiți
9 Și înjosiți, înaintea poporului totă;
După cum nu ați păzit căile mele,
Ci în lege căutați la față.
*Incuscriile cu idololatri și desparțeniele cale im-
potriva legei se mustră.*
"Aū nu toți unū părinte avemū?
10 "Aū nu ne-a făcut acela-și *Dumnezeu*?
De ce dară sūntemū necredincioși unul al-
tuia,
Profānând legământul părinților nostri?
Iuda este necredincios;
11 În Israelū și în Ierusalimū se facū uriciuni;
Căci Iuda profană sanctuarul lui Iehova,
Pre care-l iubesce,
"Și iea în căsătorii pre fica unui deū stră-
inū.
Iehova va stēpi hārbatulū, care face aces-
12 tea,
Pre celū ce chiamă și pre celū ce-i re-
din cortulū lui Iacobū, [spunde,
"Și pre celū ce aduce daruri lui Iehova, *Dum-
nezeul* oștirilor.
Și altū dūoilea mai faceți acesta:
13 Voi faceți ca altarul lui Iehova să fie a-
coperit cu lacrimi,
Cu plāngerī și oftări,
Așa că Iehova nu mai caută la darū,
Și nu-lū mai primesce cu plăcere din mâ-
nele vōstre.
Și totū voi diceți: De ce?
14 Pentru-că Iehova este marturū între tine și
între "femea tēnereței tale,
Cătră care esci necredinciosū,
"De și este soția ta, și femea cu care ai în-
cheiat legământū.
"Nici unul nu arū face acesta,
15 De arū mai fi rămasū în elū macarū unū
picū de plecare;

m 1 Cor. 9. 12.
n Isa. 1. 11.
Ier. 6. 20.
Amos 5. 21.
o Ps. 112. 3.
Isa. 59. 19.
p Isa. 60. 2, 5.

q Ioan 4. 21, 23.
1 Tim. 2. 8.
r Apoc. 8. 3.
s Isa. 66. 19, 20.
t Vers. 7.
u Lev. 22. 20,
etc.

v Vers. 8.
w Ps. 47. 2.
x 1 Tim. 6. 15.
—
y Capitul 2.
z Lev. 26. 14,
etc.

Dent. 28. 15.
b 1 Reg. 14. 10.
c Num. 25. 12.
Esac. 34. 25.
d Deut. 32. 8, 9.
e Dent. 32. 10.

f Ier. 23. 22.
Iac. 5. 20.
g Lev. 10. 11.
Deut. 17. 9,
10. & 24. 8.
h Ebra 7. 10.

Ier. 18. 8.
Hag. 2. 11, 12.
i Gal. 4. 14.
j 1 Sam. 2. 17.
Ier. 18. 15.
k Neem. 13. 29.

l 1 Cor. 8. 6.
m Ehes. 4. 6.
n Iov. 31. 15.
o Esra 9. 1. &
10. 2.

Neem. 13. 23.
p Neem. 13. 28.
q Prov. 5. 18.
r Prov. 2. 17.
s Mat. 19. 4, 5.

- Căci *ce voiesce* unul ca acesta?
Elu cere o "semintă dumnezească;
Pentru aceea păziți spiritulă vostru,
Ca să nu fiți necredincioși femeii tănăreței
vostre!
- 16 Căci "eu urăscu despărțenia, *dice Iehova,*
Dumnezeulă lui Israelă,
Și *pre celă ce acopere silnicia cu vestmên-*
tulă seă,
Dice Iehova, *Dumnezeulă oștiriloră;*
Deci păziți spiritulă vostru,
Și nu fiți necredincioși!
- Mustări împotriva celoră ce murmură și celoră*
neascultători; îndemnări la îndreptare, și făg-
duinși de îndurare celoră umiliți și cuvioși, și pro-
feșiă despre venirea de grabă a lui Mesia, ca Cu-
răpitorulă și Mântuitorulă poporului seă.
- 17 "Voi osteniți pre Iehova cu vorbele vōstre;
Și mai dicită: Cu ce l'amă osteniți?
In aceea, că dicită: Fie-care ce face reu
Este plăcută în ochii lui Iehova,
Și *că elă de d'insă are plăcere;*
Său: „Unde *este Dumnezeulă judecătăi?*”
- 3 **E**ACCE, "eu trāmetă pre solulă meă,
Și de odată va intra în templulă seă Dom-
nulă, pre care-lă căutați,
"Solulă legământulă, pre care-lă doriți;
Eccă *vine!* *dice Iehova, Dumnezeulă oștiri-*
loră.
- 2 Dară cine va putē suferi "diăa venirei lui,
Și "cine va putē sta, cândă se va arēta?
Căci "elă *este* ca foculă topitorulă, și ca le-
șia albitorulă;
- 3 Cumă "șede acela, și topesceși lāmuresce ar-
gintulă,
Așa va lāmuri elă pre fiilă lui Levi,
Și ca aurulă și argintulă "i va curăți,
Așa că voră "aduce lui Iehova daruri în
dreptate.
- 4 Și *eră-și* "va fi plăcută lui Iehova
Darulă lui Iuda și ală Ierusalimulă,
Ca în dīlele din vechiă,
Ca în anii de mai "nainte.
- 5 Mē voiă apropia de voi la judecată,
Și voiă fi martoră iute pentru fermecători,
Pentru adulteri, "și pentru acei ce jură min-
cinosă,
Și pentru cei ce oprescū plata năimițiloră,
A veduveloră și a orfaniloră,
Și cari sulescū *dreptulă* străinulă;
Dară nu se temă de mine, *dice Iehova, Dum-*
nezeulă oștiriloră.
- Căci eu Iehova "nu mē schimbă,
"De aceea voi, fi ai lui Iacobă, nu ați fostă
Din dīlele "părințiloră vostri perduți.
Vați abătută de la aședămintele mele, și
nu le-ați păzită.
"Intorčeți-vē cătră mine, și eu mē voiă in-
torče cătră voi,
Dice Iehova, *Dumnezeulă oștiriloră.*
"Dară dicită: In ce să ne întorcemă?
Aă încela-va omulă pre Dumneșă?
De *căutați* să mē încelați.
Dară dicită: In ce te încelămă?
"In decimi și daruri.
Sunteți blāstemați cu blāstemă;
Căci *căutați* să mē încelați, ună poporă in-
tregă!
"Aduceți totă decimea în "casa tesaurulă, 10
Ca să fie bucate în casa mea,
Și cercați-mē cu acēta, *dice Iehova, Dum-*
nezeulă oștiriloră,
Dacă nu vī voiă deschide "ferestrele ceriulă,
Și *de nu* "voiă vērșa preste voi bine-cuvēn-
tarea preste îndestulă;
Și *de nu* voiă înfrēna pre "celă māncăă pen- 11
tru voi,
Ca să nu vī strice fructulă pāmēntulă vostru,
Ca să nu mai fie neroditōre vița vōstră în
cāmpă,
Dice Iehova, *Dumnezeulă oștiriloră.*
Și vē voră ferici totă popōrele; 12
Căci voi veți fi "pāmēntă dorită, *dice Iehova,*
Dumnezeulă oștiriloră.
"Cuvintele vōstre s'au înaspritū asupră-mī, 13
dice Iehova;
Și totă dicită: Ce amă vorbită asupră ta?
"Dicită: „Deșertă *este* a servi pre Dumneșă, 14
„Și ce cēștigă *este,* că păzimă cele de pă-
zită ale lui,
„Și că āmblāmă cu umilință înaintea lui Ie-
hova, *Dumnezeulă oștiriloră?*”
Și acumă "fericimă pre cei mândri, 15
Și făcētōrii de rele se înavușcū,
Și, *deși* "blāstemă pre Dumneșă, scapă.
Totă-și, cândă cel "ce se temă de Iehova 16
vorbescū unulă altuia,
Iehova "ascultă, și-ă aude,
Și se scrie "carte de amintire înaintea lui
Pentru cei ce se temă de Iehova,
Și gāndescū la numele lui.
Și "voră fi acestia, *dice Iehova, Dumnezeulă 17*
oștiriloră,
"Tesaurulă meă în diăa, pre care o pre-
"Și-i voiă cruța, [gātescū;

• Ezra 9. 2.	15. —	• Isa. 63. 9.	• 1 Pet. 2. 5.	• Zech. 1. 8.	• Fac. 7. 11.	Pa. 73. 13.	Isa. 65. 6.
1 Cor. 7. 14.		• Hag. 2. 7.	• Cap. 1. 11.	• Cap. 1. 6.	• Reg. 7. 2.	• Eef. 1. 12.	Apoc. 20. 12.
• Deut. 24. 1.	Capitulă 3.	• Cap. 4. 1.	• Zech. 5. 4.	• Num. 18. 10,	• 2 Cron. 31.	• Pa. 73. 12.	• Eod. 19. 5.
Mat. 5. 32. &		• Apoc. 6. 17.	• Iac. 5. 4, 12.	12.	• Cap. 2. 17.	• Cap. 2. 17.	• Dent. 7. 6.
19. 8.	• Mat. 11. 10.	• Veđi Isa. 4. 4.	• Num. 23. 12.	• Prov. 3. 9, 10.	• Amos 4. 9.	• Pa. 95. 9.	• Pa. 135. 4.
Isa. 43. 24.	• Marc. 1. 2.	• Mat. 8. 10, 11,	• Rom. 11. 29.	• 1 Cron. 26. 20.	• Dan. 8. 9.	• Pa. 66. 16.	• Tit. 2. 14.
Amos 9. 13.	• Luc. 1. 76. &	12.	• Iac. 1. 17.	• 2 Cron. 31. 11.	• Cap. 2. 17.	• Cap. 4. 2.	1 Pet. 2. 9.
Cap. 8. 13, 14,	7. 27.	• Isa. 1. 25.	• Flān. 3. 23.	• Neem. 10. 28.	• Iov 21. 14, 15.	• Ebr. 8. 13.	• Isa. 63. 2.
	• Isa. 40. 3.	• Zech. 13. 9.	• Eapt. 7. 51.	• 13. 13.	• & 22. 17.	• Pa. 56. 8.	• Pa. 106. 13.

- Precumă cruță bărbatulă pre fiulă seă, ca-
re-î servesce.
- 18 'Și vë veți întorce, și veți vedé *ce deosebire este* între celă dreptă și celă nelegiuită,
Între celă ce servesce lui Dumnezeu, și celă
ce nu-î servesce.
- 4 CĂCI éccé, "vine diăa, care va arde ca ună
cuptoră,
Și toți ^a cei mândri și toți făcătorii de rele
voră fi ca ^a mirescea;
Diăa ce vine ^î va aprinde,
Dice Iehova, *Dumne-deulă* oștiriloră,
Și nu li va ^a lăsa nici rădăcină nici ramură.
- 2 Dară pentru voi, cari ^a vë temeți de nu-
mele meă,
Va resări ^a sórele dreptăței, și vindecarea va
fi suptă aripele sale,
- ^a Și veți eși, și vë veți îngrășa ca vițeiă cei în-
Și veți călca pre cei nelegiuiți; grăsați; 3
Căci ei voră fi ca cenușă suptă picioréle
vóstre în diăa,
Pre care o pregătescū, dice Iehova, *Dumne-
deulă* oștiriloră.
Aduceți-vi aminte de ^a legea lui Moisi, ser- 4
vulă meă,
Pre care amă dat'o 'în Horebă pentru totă
De ^a aședăminté și judecăți. [Israelulă,
Éccé, eă vi trămetă pre profetulă ^a Ilie, 5
^a Înainte de ce va veni diăa lui Iehova cea
mare și înfricoșată;
Și elă va întorce ánimele părințiloră cătră fi, 6
Și ánimele filoră catră parinți,
Ca să nu vină să ^a lovescū pământulă cu
^a blăstemă.

i Ps. 58. 11.	Cap. 3. 2.	d Amos 2. 9.	2 Pet. 1. 19.	Zech. 10. 5.	j Ps. 174. 19.	Marc. 9. 11.	n Zech. 14. 12.
—	2 Pet. 3. 7.	e Cap. 3. 16.	Apoc. 2. 28.	k Esod. 20. 3.	2 Mat. 11. 14.	Luc. 1. 17.	n Zech. 5. 3.
Capulă 4.	b Cap. 3. 18.	f Luc. 1. 78.	g 2 Sam. 22. 43.	etc.	2 17. 11.	l Ioel 2. 31.	—
a Ioel 2. 31.	c Obad. 18.	Efes. 5. 14.	Mic. 7. 10.	i Dent. 4. 10.	—	—	—

SĂNTA
SCRIPTURĂ

A

VECHIULUI ȘI A NOULUI TESTAMENTŪ.

EDIȚIUNE NOUĂ, REVĂDUTĂ DUPĂ TECSTURILE ORIGINALE, ȘI PUBLI-
CATĂ DE SOCIETATEA BIBLICĂ PENTRU BRITANIA
ȘI STRĂINĂTATE.

NOULŪ TESTAMENTŪ.

I A Ș I I
TIPO-LITOGRAFIA H. GOLDNER.
1874.

CUPRINDEREA NOULUI TESTAMENTŪ.

Sânta evangeliă dupre Matteiŭ	are 28 cap.	Epistola apostolului Pavelŭ a dŭoa cătră Tessaloniceni	are 3. cap.
Sânta evangeliă dupre Marcu	" 16. "	Epistola apostolului Pavelŭ ântăia cătră Timoteiŭ	" 6. "
Sânta evangeliă dupre Luca	" 24. "	Epistola apostolului Pavelŭ a dŭoa cătră Timoteiŭ	" 4. "
Sânta evangeliă dupre Ioanŭ	" 21. "	Epistola apostolului Pavelŭ cătră Titŭ	" 3. "
Faptele apostolilorŭ	" 28. "	Epistola apostolului Pavelŭ cătră Filemonŭ	" 1. "
Epistola apostolului Pavelŭ cătră Romani	" 16. "	Epistola apostolului Pavelŭ cătră Ebrei	" 13. "
Epistola apostolului Pavelŭ ântăia cătră Corinteni	" 16. "	Epistola generală a lui Iacobŭ	" 5. "
Epistola apostolului Pavelŭ a dŭoa cătră Corinteni	" 13. "	Epistola generală ântăia a lui Petru	" 5. "
Epistola apostolului Pavelŭ cătră Galateni	" 6. "	Epistola generală a dŭoa a lui Petru	" 3. "
Epistola apostolului Pavelŭ cătră Efeseni	" 6. "	Epistola generală ântăia a lui Ioanŭ	" 5. "
Epistola apostolului Pavelŭ cătră Filipeni	" 4. "	Epistola generală a dŭoa a lui Ioanŭ	" 1. "
Epistola apostolului Pavelŭ cătră Colosseni	" 4. "	Epistola generală a treia a lui Ioanŭ	" 1. "
Epistola apostolului Pavelŭ ântăia cătră Tessaloniceni	" 5 "	Epistola generală a lui Iuda	" 1. "
		Apocalipsulŭ sântului Ioanŭ, Teologulŭ	" 22. "

SÂNTA EVANGELIĂ DUPRE MATTEIŪ.

Generațiunea lui Iisus Christosŭ.

- 1 **C**ARTEA "generațiunei lui Iisus Christosŭ, ^a fiulŭ lui Davidŭ, ^b fiulŭ lui Abraamŭ.
- 2 "Abraamŭ a născutŭ pre Isaacŭ; ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{jy} ^{jz} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{fg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz}

Deci toate generațiunile de la Abraamŭ până la Davidŭ *sunt* patru-spre-dece generațiuni; și de la Davidŭ până la strămutarea în Babilonŭ *sunt* patru-spre-dece generațiuni; și de la strămutarea în Babilonŭ până la Christosŭ *sunt* patru-spre-dece generațiuni.

Nascerea lui Iisusŭ.

Erŭ "nascerea lui Iisusŭ Christosŭ așa a fostŭ: că fiindŭ logodită muma lui, Maria, cu Iosefŭ, mai 'nainte de a fi ei împreună, s'a aflatŭ avându în pânțecă "din Spiritulŭ Sântŭ. Dară Iosefŭ, bărbatul ei, fiindŭ dreptŭ, și nevrându "să o vâdescă, a vrutŭ să o lase pe ascunsŭ. Și cugetându elŭ la acēsta, ecce, ângerulŭ Domnului i s'a arătatŭ în visŭ, dicēndŭ: Iosefe! fiulŭ lui Davidŭ, nu te teme de a-ți lua pre Maria, femea ta; "că ce s'a conceputŭ într'insa este din Spiritulŭ Sântŭ. "Și ea va nasce fiuŭ, și vei chiâma numele lui: Iisusŭ; căci "elŭ va mēntui pre poporulŭ seŭ de păcatele lorŭ.

Erŭ aceste toate s'au făcutŭ, ca să se împlinescă ceea ce s'a disŭ de Domnulŭ prin profetulŭ, ce dice: "Ecce, feciōra va con-cepe, și va nasce fiuŭ, și vorŭ chiâma numele lui, Emanuelŭ, ce însemnă: Cu noi Dumneșeu.

Și sculându-se Iosefŭ din somnŭ, a făcutŭ precumŭ i-a ordonatŭ ângerulŭ Domnului, și și-a luatŭ pre femea sa. Și elŭ nu o cunoscŭ, până ce a născutŭ pre "fiulŭ seŭ celŭ ântēiŭ-născutŭ; și a chiămatŭ numele lui: Iisusŭ.

Venirea Magilorŭ la Ierusalimŭ. Erodiŭ. Iisusŭ Christosŭ în Egiptŭ.

EARŪ dacă "s'a născutŭ Iisusŭ în Betlehe-mulŭ Iudeei, în zilele regelui Erodiŭ, ecce, magii "de la resăritŭ au venitŭ la Ierusalimŭ, dicēndŭ: "Unde este născutulŭ rege alŭ Iudeilorŭ? că noi amŭ vădutŭ "stēia lui la resăritŭ, și amŭ venitŭ să ne închinămŭ lui.

NOUL TESTAMENT	Ps. 132. 11. Isa. 11. 1. Ier. 23. 5. Cap. 22. 42. Ioan. 7. 42. Fapt. 2. 30. & 13. 23. Rom. 1. 3. 1. Fac. 12. 3. &	22. 18. Gal. 3. 16. d. Fac. 21. 2, 3. e. Fac. 25. 26. f. Fac. 29. 25. g. Fac. 28. 27. etc. h. Rut. 4. 18, etc. i. 1 Cron. 2. 5,	9, etc. j. 1 Sam. 16. 1. & 17. 12. k. 2 Sam. 12. 24. l. 1 Cron. 2. 3, 10. etc. m. 2 Reg. 20. 21. n. 1 Cron. 13. o. 1 Cron. 2. 15,	16. p. 2 Reg. 24. 14, 15, 16, & 25. q. 11. 2 Cron. 26. 10, 30. r. Ier. 27. 20, & 39. 9. & 52. 11, 15, 23, 29, 30.	Dan. 1. 2. s. 1 Cron. 3. 17, 19. t. Ezra. 3. 2. & 5. 2. u. Neem. 12. 1. v. Hag. 1. 1. w. Luc. 1. 27. x. Luc. 1. 25.	y. Deut. 24. 1. z. Luc. 1. 25. aa. Luc. 1. 31. ab. Fapt. 4. 13. & 5. 31, & 13. 23, 28. ac. Isa. 7. 14. ad. y. Eod. 12. 2. ae. Luc. 2. 7, 21.	Apoc. 2. af. Luc. 2. 4, 6, 7. ag. Fac. 10. 20. & 25. 6. ah. 1 Reg. 4. 20. ai. Luc. 2. 11. aj. Num. 24. 17. ak. Isa. 60. 2.
-------------------	---	---	---	---	---	--	--

3 Aceste auzind regele Erodü, s'a tur-
4 buratü, și totü Ierusalimulü cu d'insulü. Și
adunându pre toți 'archierei și / cărturarii
poporului, 'a întrebatü pre ei, unde este să
5 se nască Christosü. Eru ei dis'aü lui: În
Betlehemulü Iudeei; că așa s'a scrisü prin
6 profetulü: 'Și tu, Betleheme, în pământulü
Iudeei, nici de cumü nu ești mai micü între
domniü lui Iuda; că din tine va eși conducë-
torü, 'care va pasce pre poporulü meu Israelü.
7 Atuncea Erodü, chiämându pre magi in-
tr'ascunsü, a cercetatü cu de a mënuntulü
de la d'înși despre timpulü, în care s'a a-
8 retatü stéua. Și trâmefându-i la Betlehemü,
a disü: Mergeți, și cercetați cu de a mën-
nuntulü despre pruncü; și dacă 'lă veți afla,
spuneți-mi, ca și eu să mergü să mă în-
9 chinü lui. Eru ei ascultându pre rege,
s'aü dusü: și éccé, stéua, pre care o vëdu-
serä la resäritü, mergea înaintea lorü, până
ce a venitü și s'a opritü asupra locului unde
10 era prunculü. Și vëdëndü stéua, s'aü bucu-
ratü cu bucuriä mare förte.
11 Și inträndü în casä, aü vëdütü prunculü
cu Maria, muma lui; și prosternëndu-se s'aü
închinatü lui; și deschidëndü-și tesaurele
lorü, 'aü adusü lui daruri: aurü și tämăiä
12 și smirnă. Și luändü scire 'prin visü, ca să
nu se întörcă la Erodü, prin altä cale s'aü
dusü în țera lorü.
13 Eru după ce s'aü dusü, éccé, ângerulü
Domnului s'a arëtatü lui Iosefö în visü, di-
cëndü: Scölă-te, și ié prunculü și pre muma
lui, și fugi în Egiptü, și rămăi acolo până
'ți voiü dice; căci Erodü va să caute prun-
14 culü, ca să-lü pérdä. Deci Iosefö sculân-
du-se, a luatü prunculü și pre muma lui
15 nóptea, și s'a dusü în Egiptü; Și a ră-
masü acolo până la mörtea lui Erodü; ca
să se împlinescä ceea ce s'a disü de Dom-
nulü prin profetulü, ce dice: 'Din Egiptü
amü chiämätü pre fiulü meu.
16 Atuncea Erodü, vëdëndü că s'a batjo-
coritü de cătră magi, s'a mănätü förte, și
a tramesü să se omöre toți pruncii, cari erau
în Betlehemü și în tôte hotarele lui, de dñoi
anü și mai josü, duple timpulü, pre care l'a
17 întrebatü de la magi. Atuncea s'a impli-
nitü ceea ce s'a disü prin 'profetulü Iere-
mia, ce dice: Vöce în Rama s'a auzitü,
18 plângere și tânguire și bocetü multü, Ra-
hela plângëndü pre copiii sei; și ea nu vrea
să se mângăiä, pentru că nu sânt.

Eru după ce a muritü Erodü, éccé, ân- 19
gerulü Domnului s'a arëtatü în visü lui Io-
sefö în Egiptü, Și i-a disü: Scölă-te, și ié 20
prunculü și pre muma lui, și du-te în pä-
mëntulü lui Israelü, că aü muritü cei ce
cântău viëta prunculü. Atuncea s'a sculatü, 21
și a luatü prunculü și pre muma lui, și a
venitü în pământulü lui Israelü. Darä au- 22
dindü, că Arhelaü domnesce în Iudea în lo-
culü lui Erodü, părintele seü, s'a temutü să
mërgä acolo; érü luändü scire în visü, s'a
dusü 'în părțile Galileei. Și venindü a lo- 23
cuitü în cetatea ce se numesce 'Nazaretü;
ca să se împlinescä 'ceea ce s'a disü prin
profeți: Nazarinëntü se va chiäma.

Ioanü Botezătorulü predică în pustii.

ÎN dñilele acele a venitü 'Ioanü Botezătorulü, 3
și a predicatü 'în pustiiulü Iudeei, Di- 2
cëndü: Pocăiți-vë; că s'a apropiatü 'impë-
răția ceriurilor. Căci acesta este celü pre- 3
disü de profetulü Isaia, ce dice: 'Vöcea ce-
lui ce strigă în pustiiü, dicëndü: 'Gătiți ca-
lea Domnului, drepte faceți cărările lui. 4
Eru 'acestü Ioanü 'avea îmbrăcăminteä lui
de perü de cămilă, și cingëtore de curé
împrejurulü cöpselorü lui; érü hrana lui era
'locuste și 'miere sëlbatică.

'Atuncea eșia la d'insulü Ierusalimulü și 5
tötä Iudea și tôte împrejurimile Iordanului;
'Și se botezaü de d'insulü în Iordanü, mărtu- 6
risindü-și păcatele lorü.

Eru vëdëndü pre mulți din Farisei și din 7
Sadukei venindü la botezulü lui, dișe lorü:
'Pui de viperä! cine v'a prevenitü, ca să fu-
giți de 'mânia ce va să fie? Deci faceți 8
fructe vrednice de pocăință; Și nu gân- 9
diți, nici diceți în voi înși-vë: 'Părinte a-
vemü pre Abraamü; că dicü voiü, că Dum-
neșeu pöte și din petrele aceste să rëdice
fii lui Abraamü. Securea și este pusă la 10
rădëcina pomilorü; 'decü totü pomulü, care
nu face fructü bunü, se taiä, și se aruncä
în focü. 'Eü vë botezä 'numai cu apă spre 11
pocăință; darä celü ce vine după mine este
mai puternicü de câtü mine, ale căruü în-
călțăminte eü nu sânt vrednicü a le purta;
'acesta vë va boteza cu Spiritü Sântü și cu 12
focü. 'Elü are vënturătoreä sa în mânele
lui, și va curăți aria sa, și va aduna gră-
ulü în grănarulü seü; darä plevetele 'le va
arde cu focü nestinsü.

• 2 Cron. 36. 14.
• 2 Cron. 34. 13.
• Mal. 2. 7.
• Mic. 5. 2.
• Ioan. 7. 42.
• Apoc. 2. 27.
• Ps. 72. 10.
• Isa. 60. 6.

• Cap. 1. 30.
• 1 Osea 11. 1.
• Ier. 31. 15.
• Cap. 3. 13.
• Luc. 9. 39.
• Ioan. 1. 45.
• Iud. 13. 5.
• 1 Sam. 1. 11.

Opulü 3.
• Marc. 1. 4, 15.
• Luc. 3. 2, 3.
• Ioan. 1. 28.
• Ioan. 14. 10.
• Dan. 3. 44.
• Cap. 4. 17. &

10. 7.
• Isa. 40. 3.
• Marc. 1. 3.
• Luc. 3. 4.
• Ioan. 1. 23.
• Luc. 1. 76.
• Marc. 1. 6.
• 2 Reg. 1. 8.

Zech. 13. 4.
• Lev. 11. 22.
• 1 Sam. 14. 25.
• 26.
• Marc. 1. 5.
• Luc. 3. 7.
• Fapt. 19. 4, 18.
• Cap. 12. 34. &

23. 32.
• Luc. 3. 7, 8, 9.
• Rom. 5. 9.
• 1 Tes. 1. 10.
• Ioan. 8. 33, 39.
• Fapt. 13. 26.
• Rom. 4. 1, 11.
• 16.

• Cap. 7. 19.
• Luc. 13. 7, 9.
• Ioan. 15. 6.
• Marc. 1. 8.
• Luc. 3. 16.
• Ioan. 1. 15, 26.
• 27.
• Fapt. 1. 5. &

11. 16. & 19. 4.
• Isa. 4. 4. &
• 44. 3.
• Mal. 3. 2.
• Fapt. 2. 3, 4.
• 1 Cor. 12. 13.
• Mal. 3. 2.
• Mal. 4. 1.

Botezului și ispitirea lui Iisus.

13 'Atunci a venit Iisus "din Galilea la Iordană către Ioan, ca să se boteze de d'insul; Eră Ioan 'lă opria, dicendū: Eu amă trebuință a mă boteza de tine, și tu vii la mine! Și respundendū Iisus, i-a disū: Lasă acum; că așa se cade noui să împlinimă totă dreptatea. Atuncea l'a lăsat.

16 "Și botezându-se Iisus, îndată a eșit din apă, și éccă, i s'au deschis ceriurile, și a vedut pre "Spiritul lui Dumnezeu pogorindu-se ca un pomb, și venind preste d'insul. "Și éccă o voce din ceruri, dicendū: "Acesta este fiul meu cel iubit, în carele amă bine-voit.

4 **A**TUNCEA "Iisus a fost d'us de "spiritu în pustiu, ca să se ispitescă de diabolul. Și după ce a postit patru-deci de zile și patru-deci de nopți, a flămândit. Și s'a apropiat de d'insul ispititorul, și a disū: De ești tu fiul lui Dumnezeu, di ca petrele aceste să se facă pâni. Eră respundendū Iisus, a disū: Scrisū este: "Nu numai cu pâne va trăi omul, ci cu totă cuvântul ce ese din gura lui Dumnezeu.

5 Atuncea l'a d'us diabolul "în sântate, și l'a pus pe aripa templului; Și disu-i-a: De ești tu fiul lui Dumnezeu, aruncă-te jos; că scrisū este: "Angerilor sei va ordina despre tine, și te vor purta pe mână, ca nu cumă-va să lovesci de pētră piciorul te. Disu-i-a Iisus: Scrisū este éra-și: "Să nu ispitesci pre Domnul, Dumnezeuul te.

8 Apoi l'a d'us diabolul într'un munte înalt forte, și i-a arătat tōte împărățiile lomei și gloria lor; Și i-a disū: Aceste toate îți le voi da, de te vei prostorne și te vei închina mie. Atunci i-a disū Iisus: Lipsesce, Satano! că scrisū este: Domnului, "Dumnezeului te, să te închini, și lui singur să servesci.

11 Atuncea l'a lăsat diabolul; și éccă, "angeri s'au apropiat, și i serviau.

Chiamarea lui Petru, a lui Andrei, a lui Iacob și a lui Ioan.

12 "Și auzind Iisus, că Ioan s'a pus în închisore, s'a retras în Galilea. Și lăsând Nazaretul, s'a d'us să locuescă în Capernaum, o cetate lângă mare, în hotarele

lui Zabulon și ale lui Neftali: Ca să se împlinescă ceea ce s'a disū prin profetul Isaia, ce dice: "Pământul lui Zabulon și pământul lui Neftali, pe calea mării de dincolo de Iordan, Galilea Gintilor; "Poporul cel ce ședea în întunecă a vedut lumină mare; și celor ce ședea în locul și în umbra morței li-a resărit lumină. "De atunci a început Iisus a predica și a dice: "Pocăiți-vă; că s'a apropiat împărăția ceriurilor.

"Și Iisus âmbland pe lângă marea Galileei, a vedut pre doi frați: pre Simon, ce se numesce Petru, și pre Andrei, fratele lui, aruncându-și mreja în mare; că erau pescari. Și li-a disū: Urmați-mi, și "v voi face pescari de omeni. "Și ei îndată au lăsat mrejele lor, și i-au urmat. "Și mergendū de acolo mai nainte, a vedut pre alți doi frați, pre Iacob al lui Zebedei, și pre Ioan, fratele lui, în corabie cu Zebedei, părintele lor, întocmind mrejele lor; și i-a chiamat. Și ei îndată lăsând corabia și pre părintele lor, i-au urmat.

Și a străbătut Iisus totă Galilea, "în vētând în sinagoge lor, și predicând "evangelia împărăției, "și vindecând orice bolă și orice neputință în popor. Și a eșit scirea despre d'insul în totă Siria; și i aduceau pre toți cei ce se află în suferință, cuprinși de diferite bole și chinuri, și pre cei demonisați, și pre cei lunatici, și pre cei paralitici; și el i vindeca. "Și a urmat lui mulțime mare de popor din Galilea și din Decapole, din Ierusalimă și din Iudea, și de dincolo de Iordan.

Predica de pe munte—sântenia este fericire.

EARŪ Iisus vedendū mulțimea, "s'a suit pe un munte, și ședendū acolo, au venit la d'insul discipulii sei. Și dischidendū-și gura, i înveta, dicendū:

"Fericiti sânt cei saraci cu spiritul; că a lor este împărăția ceriurilor.

"Fericiti sânt cei ce plâng; că aceia se vor mângăia.

"Fericiti sânt cei blândi; că aceia vor mosceni pământul.

Fericiti sânt cei ce flămâdesc și însetă de dreptate; că aceia se vor sătura.

Mal. 4. 1.	Isa. 42. 1.	etc.	52. 1.	14. 21.	Luc. 5. 10. 11.	Marc. 1. 14.	Isa. 57. 15. &
Cap. 13. 30.	Cap. 12. 18.	Luc. 4. 1. etc.	Cap. 27. 53.	Ioan 4. 43.	Marc. 10. 28.	Marc. 1. 34.	66. 2.
Marc. 1. 2.	& 17. 5.	b Veji 1 Reg.	Apoc. 11. 2.	j Isa. 9. 1, 2.	Luc. 18. 28.	Marc. 3. 7.	c Isa. 61. 2, 3.
Luc. 3. 21.	Marc. 1. 11.	18. 12.	e Pa. 91. 11, 12.	k Isa. 42. 7.	Marc. 1. 19.	—	Luc. 6. 21.
Cap. 2. 23.	Luc. 9. 35.	Exec. 3. 14. &	f Deut. 6. 13. &	Luc. 2. 32.	20.	Capit. 5.	Ioan 16. 20.
Marc. 1. 10.	Efes. 1. 6.	8. 3. & 11. 1.	g Deut. 6. 13. &	Marc. 1. 14.	Luc. 5. 10.	Marc. 3. 13.	2 Cor. 1. 7.
y Isa. 11. 2. &	Col. 1. 13.	24. & 40. 2. &	10. 20.	15.	Cap. 9. 35.	Luc. 6. 30.	Apoc. 21. 4.
42. 1.	2 Pet. 1. 17.	43. 5.	los. 24. 14.	m Cap. 3. 2. &	Marc. 1. 21.	Veji Pa. 51.	d Pa. 87. 11.
Luc. 8. 22.	—	Fapt. 8. 39.	1 Sam. 7. 3.	10. 7.	39.	17.	e Veji Rom. 4. 18.
Ioan 1. 32, 33.	Capit. 4.	c Deut. 8. 3.	h Ebr. 1. 14.	n Marc. 1. 16-18.	Luc. 4. 15, 44.	Prov. 16. 19.	f Isa. 55. 1. &
s Ioan 12. 28.	Marc. 1. 12.	d Neem. 11. 1, 18.	i Marc. 1. 14.	Luc. 5. 2.	Cap. 24. 14.	& 29. 23.	65. 18.
e Pa. 2. 7.	—	Isa. 42. 2. &	Luc. 3. 20. & 4.	o Ioan 1. 43.	—	—	—

- 7 Fericiți *sunt* cei milostivi; * că aceia se voru milui.
- 8 * Fericiți *sunt* cei curați cu ânima; că * aceia voru vedé pre Dumnezeu.
- 9 Fericiți *sunt* făcătorii de pace; că aceia fiii lui Dumnezeu se voru chiâma.
- 10 * Fericiți *sunt* cei persecutați pentru dreptate, că a loré este împărăția cerurilor.
- 11 * Fericiți veți fi, cându pentru mine vé voru înjura, și vé voru persecuta, și voru dice ori-ce * cuvântu rău, mințindú, în contra voastră. * Bucurați-vé și vé veseliți! că mare este plata voastră în ceruri; căci * așa au persecutatú ei pre profeții cei mai înainte de voi.

Predica de pe munte,—escelența sânteniei christine.

- 13 Voi sânteti sarea pământului; * éru sarea, dacă se va strica, cu ce se va sara? la nimicú nu mai este bună, fără numai să se arunce afară, și să se calce de ómení. * Voi sânteti lumina lumé; cetatea stândú pe munte nu póte a se ascunde. Nici nu * se aprinde lumina, și se pune suprá obrocú, ci în sfecinicú; și luminezá tuturoró celorú ce sânt în casă. Așa să lumineze lumina voastră înaintea ómenilorú, * ca ei să védă faptele voastre cele bune, și * să mărescă pre Părintele vostru celú din ceruri.
- 17 * Să nu gândiți că amú venitú să desființé legea séu profeții; nu amú venitú să desființé, ci să îndeplinescú. Că adevérú dicú voii: * Până ce nu va trece ceriulú și pământulú, nici o iotá séu nici o cirtă nu se va perde din lege, până ce nu se voru întâmpla tóte. * Decí celú ce va desființa una din aceste ordini mai mici, și va învêta astú-feliú pre ómení, se va chiâma mai micú în împărăția cerurilorú; dară celú ce va învăța și va face, acela mare se va chiâma în împărăția cerurilorú. Că dicú voii: De nu va întrece dreptatea voastră cu multă * pre acea a cărturarilorú și a Fariseilorú, nu veți intra în împărăția cerurilorú.
- 21 Ați auditú că s'a disú celorú de demultú: * Să nu uciú; și cine va uciú, vinovatú va fi judecâtei. Éru éú dicú voii, că * totú celú ce se mânia asupra fratelui séu fără causă, vinovatú va fi judecâtei; și cine va dice fratelui séu: * Raca, vinovatú va fi sinedru-

lui; dară cine va dice: Nebunule, vinovatú va fi focului gheennei. Decí * de-ți veí aduce darulú teú la altarú, și acolo *ți veí aduce aminte, că fratele teú are ce-va contra ta; * Lasă acolo darulú teú înaintea altarului, și du-te mai întâiú de te împacă cu fratele teú, și atuncea vino, și adă darulú teú.

* Invoesce-te cu pèresulú teú curândú, * până esci pe cale cu d'insulú; ca nu cumú-va pèresulú să te dee judecătorului, și judecătorulú să te dee servitorului, și să te aruncí în închisóre. Adevérú dicú ție, că nu veí egi de acolo, până nu veí plăti banulú celú mai de pe urmă.

Ați auditú, că s'a disú celorú de demultú: * Să nu sevârșesci adulteriú. Éru éú dicú voii, că totú celú ce * caută la femeá, poftind'o, a sevârșitú deja adulteriú cu d'insa întru ânima sa. * Dacă ochiulú teú celú dreptú *ți va fi de pedică, *acóte-lú, și-lú lépédă de la tine; că mai de folosú *ți este, ca să pérá unulú din membrii tei, de câtú totú corpulú teú să se arunce în gheennă. Și dacă mâna ta cea dréptă *ți va fi de pedică, taiă-o, și o lépédă de la tine; că mai de folosú *ți este, ca să pérá unulú din membrii tei, de câtú totú corpulú teú să se arunce în gheennă.

S'a mai disú: * Celú ce va lăsa pre femea sa, să-i dee carte de despărțire. Éru éú dicú voii, că * totú celú ce va lăsa pre femea sa, afară de cuvântulú de desfrânare, o face să sevârșescă adulteriú; și celú ce va lua pre cea lăsată, sevârșesce adulteriú.

Érá-și ați auditú, că s'a disú celorú de demultú: * Să nu juri strimbú, ci * să implinesci Domnului jurămintele tale. Éru éú dicú voii: * Nu te jura nici de cumú; nici pe ceriú, că este * tronulú lui Dumnezeu; Nici pe pământú, că este așternutulú picioró relorú lui; nici pe Ierusalimú, că este * cetatea marelui rege; Nici pe capulú teú nu jura, că nu poți să faci unú pérú albú séu negru. * Ci fie cuvântulú vostru: Da, da; nu, nu; că ceea ce este mai multú de câtú aceste este de la celú rău.

Ați auditú, că s'a disú: * Ochiú pentru ochiú, și dinte pentru dinte. Érá éú dicú voii: * Nu vé opuneți celui rău; * ci de te va

g Ps. 41. 1.	2 Luc. 6. 13.	p Prov. 4. 18.	59.	18.	11.	12.
Cap. 6. 14.	1 Pet. 4. 14.	Flip. 2. 15.	59.	Rom. 8. 18.	Cap. 23. 16.	12.
Marc. 11. 25.	Luc. 6. 23.	g Marc. 4. 21.	Isa. 55. 6.	1 Cor. 9. 27.	12.	12.
2 Tim. 1. 16.	Fapt. 5. 41.	Luc. 8. 16. & 11. 33.	Isa. 55. 6.	Col. 3. 5.	Lev. 19. 12.	12.
Ebr. 6. 10.	Rom. 5. 2.	1 Pet. 2. 18.	Isa. 55. 6.	Deut. 24. 11.	Num. 30. 2.	12.
Iac. 2. 12.	Iac. 1. 2.	1 Cor. 15. 8.	Isa. 55. 6.	Ier. 3. 1.	Deut. 5. 11.	12.
1 Ps. 15. 2. & 24. 4.	1 Pet. 4. 12.	1 Cor. 14. 25.	Isa. 55. 6.	Vedí Cap. 19.	Deut. 23. 23.	12.
Ebr. 12. 14.	2 Cron. 36. 16.	Rom. 8. 31. & 10. 4.	Isa. 55. 6.	3, etc.	Cap. 23. 16.	12.
1 Cor. 12. 12.	Neom. 9. 26.	Gal. 3. 24.	Isa. 55. 6.	Marc. 10. 2.	18, 21.	12.
1 Ioan. 3. 2.	Cap. 23. 24, 27.	Luc. 16. 17.	Isa. 55. 6.	etc.	Iac. 5. 12.	12.
2.	Fapt. 7. 52.	1 Tes. 2. 15.	Isa. 55. 6.	1 Cor. 18. 8, 9.	1 Tes. 5. 15.	12.
2 Cor. 4. 17.	1 Tes. 2. 15.	1 Cor. 9. 2.	Isa. 55. 6.	Luc. 16. 18.	1 Pet. 3. 9.	12.
2 Tim. 2. 12.	Marc. 9. 50.	1 Cor. 9. 2.	Isa. 55. 6.	Rom. 7. 8.	1 Tes. 5. 15.	12.
1 Pet. 2. 14.	Luc. 14. 34.	Rom. 9. 31.	Isa. 55. 6.	1 Cor. 7. 10.	1 Tes. 5. 15.	12.

lovi cine-va preste falca cea dréptă, întor-
40 ce-î și pre cea-l-altă. Și celui ce voiesce
să se judece cu tine, și să-ți iee mantia ta,
41 lasă-î și vestmântul. Și celă ce te va sili
să mergi o milă, mergi cu d'insulă două.
42 Celui ce cere de la tine, dă-î; și nu re-
spinge pre celă ce voiesce să se împrumute
de la tine.

43 Ați auditu, că s'a dîsu: "Să iubesci pre
apropole teă, și să urêsci pre neamicul teă.
44 Êră eu dîcu voui: "Iubiți pre neamicii vostri,
bine-cuvêntați pre cei ce vă blastemă; fa-
ceți bine celoră ce vă urêscu; și vă rugați
45 pentru cei ce vă vêtămă și vă persecută;
Ca să fiți fii ai Părintelui vostru celui din
ceriuri; că elă resare sôrele seă preste cei
rei și preste cei bunî, și plouă preste cei
46 drepți și preste cei nedrepți. "Că de iubiți
pre cei ce vă iubescă, ce plată veți avé?
47 Aă nu facă și vameșii aceeași? Și de sa-
lutați numai pre frații vostri, ce faceți mai
48 multă? Aă nu facă și vameșii așa? "Fiți
decî desevarșiti, precumă Părintele vostru
celu din ceriuri este desevarșitu.

6 **L**UAȚI-amine să nu faceți milostenia vós-
tră înaintea ômeniloră, ca să fiți vêduți
de d'înșii; altmîntrelea nu veți avé plată de
2 la Părintele vostru celu din ceriuri. Decî
"cândă faci milosteniă, să nu trimbițezi în-
aintea ta, precumă facă făcarnicii în sina-
gogi și în uliți, spre a fi lăudați de ômeni.
Adevêră dîcu voui, că și iêu plata loră.
3 Êră tu, cândă faci milosteniă, să nu sciă
4 stînga ta ce face drépta ta; Ca să fie mi-
lostenia ta într'ascunsă: și Părintele teă celu
ce vede într'ascunsă ți va resplăti la arêtare.

5 Și cândă te rogî, nu fii ca făcarnicii;
căci li place să se rôge stîndu în sinagogi
și în unghiurile uliteloră, ca să fie vêduți
de ômeni. Adevêră dîcu voui, că și iêu
6 plata loră. Êră tu, cândă te rogî, "întră în
cămara ta, și închidêndu ușa ta, rôgă-te
Părintelui teă celui într'ascunsă; și Părin-
tele teă, celu ce vede într'ascunsă, ți va
resplăti la arêtare.

7 Dară cândă vă rugați, "nu bolborosiți, ca
păgânii; "că ei gîndescă, că voră fi auđiți
8 pentru multa loră vorbire. Decî nu vă a-
semênați loră, că scie Părintele vostru de
ce aveți trebuință, mai 'nainte de a cere
voi de la d'insulă.

Decî astă-feliu să vă rugați voi: "Părintele 9
nostru, carele esci în ceriuri, sântêscă-se
numele teă; Viă împêrăția ta; "Fie voia ta, 10
precumă în ceriă, și pe pămêntă; "Pănea 11
noastră cea de tôte dîlele dă-ni-o astă-dî. Și 12
ni iertă dêtoriale nôtre, precumă și noi
iertăm dêtorniciloră nostri; "Și nu ne duce 13
în ispită; ci ne scapă de celă rêu; "Că a
ta este împêrăția și puterea și mărirea în
eternă. Amină. Că "de veți ierta ômeni- 14
loră greșelele loră, va ierta și voui Pă-
rintele vostru celu cerescă; Dară "de nu 15
veți ierta ômeniloră greșelele loră, nici Pă-
rintele vostru nu va ierta voui greșelele
vôstre.

Și "cândă postiți, nu fiți ca făcarnicii, 16
posomorîți; că ei desfigurăză fețele loră,
ca să se arete ômeniloră că postescă. A-
devêră dîcu voui, că și iêu plata loră. Dară 17
tu, cândă postesci, "unge-ți capulă teă, și
spală fața ta; Ca să nu te areți ômeni- 18
loră că postesci, ci Părintelui teă celui în-
tr'ascunsă; și Părintele teă, celu ce vede
intr'ascunsă, ți va resplăti la arêtare.

"Nu vi adunați tesauere pe pămêntă, unde 19
molia și rugina le strică, și unde furii le
sépă și le fură. "Ci vi adunați tesauere în 20
ceriă, unde nici molia nici rugina nu le
strică, și unde furii nu le sépă nici le fură.
Că unde este tesaurulă vostru, acolo va fi 21
și ânima vóstră. "Luminătorulă corpului este 22
ochiulă; decî de va fi ochiulă teă curată,
totă corpulă teă va fi luminată. Dară de 23
va fi ochiulă teă rêu, totă corpulă teă va
fi întunecată. Decî dacă lumina, care este
în tine, este întunecă, întuneculă ôre
câtă de mare va fi!

"Nimene nu pôte servi la dîoi domni; că 24
seu pre unulă va urî, și pre altulă va iubi;
seu de unulă se va alipi, și pre altulă va
desprețui: "nu puteți servi lui Dumneđu și
lui Mammonă.

Dreptă aceea eu dîcu voui: "Nu vă în- 25
grijiți de viêța vóstră, ce veți mânca și
ce veți bé; nici de corpulă vostru, cu ce
veți îmbrăca. Aă nu viêța este mai mare
de câtă hrana, și corpulă de câtă haîna?
"Căutați la păsêrile ceriului! că nici sémênă, 26
nici seceră, nici adună în grânarie; și Pă-
rintele vostru celu cerescă le nutresce. Aă
nu sînteți voi mai multă de câtă acestea?

Cap. 27. 32.
Marc. 15. 21.
Deut. 15. 8,
10.
Luc. 6. 30, 35.
Lev. 19. 18.
Deut. 22. 6.
Ps. 41. 10.
Luc. 6. 27, 35.
Rom. 12. 14,
20.
Luc. 22. 34.

Fapt. 7. 60.
1 Cor. 4. 12,
13.
1 Pet. 2. 23,
3. 9.
c. 10v. 25. 3.
d. Luc. 6. 32.
c. Fac. 17. 1.
Lev. 11. 44.
19. 2.
Luc. 6. 36.
Col. 1. 23. &

4. 12.
Iac. 1. 4.
1 Pet. 1. 15,
16.
Efes. 5. 1.
—
Opusul 6.
a. Rom. 12. 8.
b. Luc. 14. 14.
c. 2 Reg. 4. 33.

d. Eocl. 5. 2.
e. 1 Reg. 18. 36,
39.
f. Luc. 11. 2, etc.
g. Cap. 26. 39,
42.
Fapt. 21. 14.
h. Ps. 103. 20, 21.
i. Veți Iov. 23.
12.
Prov. 30. 8.

j. Cap. 18. 21,
etc.
k. Cap. 26. 41.
Luc. 22. 40,
46.
1 Cor. 10. 15.
2 Pet. 2. 9.
Apoc. 3. 10.
1 Ioan. 17. 15.
1 Cron. 29. 11.
Marc. 11. 25,

26.
Efes. 4. 22.
Col. 3. 12.
Luc. 12. 33.
Cap. 18. 25.
Iac. 2. 13.
Isa. 58. 5.
Rut. 3. 8.
Dan. 10. 3.
Prov. 23. 4.
1 Tim. 6. 17.
Ebr. 13. 5.

Iac. 5. 1, etc.
Cap. 19. 21.
Luc. 12. 33,
34. & 18. 22.
1 Tim. 6. 19.
1 Pet. 1. 4.
Luc. 11. 34,
36.
Luc. 16. 13.
Gal. 1. 10.
1 Tim. 6. 17.

Iac. 4. 4.
1 Ioan. 2. 15.
Ps. 55. 22.
Iuc. 12. 22,
23.
Filp. 4. 6.
1 Pet. 5. 7.
Iov. 38. 41.
Ps. 147. 9.
Luc. 12. 34
etc.

27 Și cine din voi prin grija sa p^ote să-și a-
28 daugă un^u cot^u la statura sa. Și de haină
ce v^e îngrijiți? Priviți crinii câmpului, cum^u
29 cresc^u: ei nu se ostenesc^u, nici torc^u; E^ru
dic^u voui, că nici Solomon^u în totă mărirea
sa nu s'a îmbrăcat^u ca unul^u dintr'acestia.
30 Deci dacă Dumnezeu^u așa îmbracă erba câmpu-
lui, care este astă-^di, și mâne se aruncă
în cuptor^u, a^u nu cu multă mai virtos^u pre
31 voi, pu^cin^u-credincioșilor^u! Deci nu v^e
îngrijiți, dic^und^u: Ce vom^u mânca? s^eu
ce vom^u bé? s^eu cu ce ne vom^u îm-
32 brăca? Căci aceste t^ote le caută păgânii;
și scie Părintele vostru cel^u ceresc^u, că
33 aveți trebuință de t^ote acestea. Ci "cău-
tați mai întâi împ^erația lui Dumnezeu^u
și dreptatea lui; și t^ote acestea se vor^u
34 adăugi voui. Drept^u aceea nu v^e îngri-
jiți de di^ua de mâne; că di^ua de mâne se
va îngriji de sine. Ajunge di^ulei răuta-
tea ei.

7 "NU judecați, ca să nu fiți judecați. Că
cu judecata cu care veți judeca, veți
fi judecați; "și cu m^esura cu care veți m^e-
3 sura, se va m^esura și voui. "Și pentru ce
veți pa^ul^u ce este în ochiul^u fratelui te^u,
er^u birna, care este în ochiul^u te^u, nu o
4 bag^u în s^emă? S^eu cum^u dici fratelui te^u:
Lasă să scot^u pa^ul^u din ochiul^u te^u, și
5 écc^e, birnă este în ochiul^u te^u. Făcarnice!
sc^ote întâi^u birna din ochiul^u te^u, și atun-
cea vei ved^e lămurit^u să scoți pa^ul^u din
ochiul^u fratelui te^u.

6 "Nu dați cele s^ante cânilor^u, nici arun-
cați mărgăritarii^u vostri înainte porcilor^u;
ca nu cum^u-va să-i calce cu picl^orele lor^u,
și întorc^endu-se să v^e sfășcie.

7 "Cereți, și vi se va da; căutați, și veți
8 afla; bateți, și vi se va deschide. Că "tot^u
cel^u ce cere, lea; și cel^u ce caută, află;
9 cel^u ce bate, i se va deschide. "S^eu care
este omul^u d'intre voi, de la care va cere
10 fiul^u lui pâne, și-i va da p^etră? S^eu de va
11 cere pesce, "i va da ș^erpe? Deci, dacă voi,
"fiind^u rei, sciți să dați daruri bune copii-
lor^u vostri, cu cât^u mai mult^u Părintele
vost^u cel^u din ceruri va da cele bune ce-
lor^u ce cer^u de la d'insul^u?

12 Deci t^ote "câte voiți să vⁱ facă ómenii,
faceți și voi lor^u asemenea; că "ac^esta este
legea și profeti^u.

*Predica de pe munte — îndemnările și desceptările
cele din urmă.*

"Întrați prin p^orta cea strimă; că largă 13
este p^orta, și lată este calea, ce duce spre
perdare; și mulți s^unt cei ce întră printr'însa;
Că strimă este p^orta, și îngustă calea, care 14
aduce la vi^etă; și pu^cini s^unt cei ce o află.
"Păziți-v^e de profeti^u cei minciunoși, 15
"cari vin^u la voi în vestminte de oi, dară pe
din lă-întru s^unt "lupi răpitori. "Din frupte- 16
le lor^u "i veți cunósce. "Se culeg^u óre stru-
guri din spin^u, s^eu smochine din ciulin^u?
Așa "tot^u pomul^u bun^u p^ome bune face, er^u 17
pomul^u putred^u p^ome rele face. Nu p^ote 18
pomul^u bun^u să facă p^ome rele, nici po-
mul^u putred^u să facă p^ome bune. "Tot^u po- 19
mul^u, care nu face p^ome bune, se taiă, și
se aruncă în foc^u. Drept^u aceea din 20
fructul^u lor^u "i veți cunósce.

Nu tot^u cel^u ce-mi dice: "Dóme! Dóm- 21
ne! va intra în împ^erația cerurilor^u; ci a-
cela ce face voia Părintelui me^u, care este
în ceruri. Mulți "mⁱ vor^u dice în di^ua a- 22
ceea! Dóme! Dóme! A^u "nu am^u profeti-
fit^u în numele te^u? și nu am^u scos^u dem-
on^u în numele te^u? și nu am^u făcut^u mul- 23
te lucruri minunate în numele te^u? Și "a-
tunc^u li voi^u mărturisi: Nici odată nu v'am^u
cunoscut^u; "depărtați-v^e de la mine, voi cei
ce lucrați fără-de-legea!

Deci "tot^u cel^u ce aude aceste cuvinte 24
ale mele, și le face, "l^u voi^u asem^ena b^a-
rbatul^u înțelept^u, care și-a zidit^u casa sa
pe p^etră; "Și a plo^uat^u, și a^u venit^u riu- 25
rile, și a^u suflat^u v^enturile, și a^u lovit^u în
casa aceea; și nu a căd^ut^u: că era inte-
meiată pe p^etră. Și tot^u cel^u ce aude a- 26
ceste cuvinte ale mele, și nu le face, se va ase-
m^ena b^arbatului nebuⁿ, care și-a zidit^u casa
sa pe n^esip^u; "Și a plo^uat^u, și a^u venit^u riu- 27
rile, și a^u suflat^u v^enturile, și a^u lovit^u în casa
aceea; și a căd^ut^u, și mare era căderea ei.

Și a fost^u, dacă a sfârșit^u Iisus^u ace- 28
ste cuvinte, "că se mira mulțimea de inv^etă-
tura lui; "Că el^u "i inv^eta ca cel^u ce are 29
autoritate, er^u nu ca cărturarii.

*Iisus^u vindecă pre un^u leproș^u, pre servul^u un^u
sutaș^u, pre sócra lui Petru, și pre mulți alfi.*

SI pogorîndu-se Iisus^u din munte, a ur- 8
mat^u lui popor^u mult^u.

* 1 Reg. 3. 13.
Ps. 37. 25.
Marc. 10. 30.
Luc. 12. 31.
1 Tim. 4. 8.
—
Coptul 7.
a Luc. 6. 27.
Rom. 2. 1. &
14. 3, 4, 10, 13.
1 Cor. 4. 3, 5

1. 4. 11, 12.
b Marc. 4. 24.
Luc. 6. 38.
c Luc. 6. 41, 42.
d Prov. 9. 7, 8.
e 23. 9.
fapt. 13. 45.
46.
g Cap. 31. 22.
Marc. 11. 24.
Luc. 11. 9, 10.
h 14. 1.

Ioan 14. 13;
e 15. 7. & 16.
23, 24.
Iac. 1. 5, 6.
1 Ioan 3. 22.
e 5. 14, 15.
f Prov. 8. 17.
Ier. 29. 12, 13.
g Luc. 11. 11, 12.
h Luc. 11. 12.
i Deut. 18. 3.
Ier. 22. 16.
Cap. 24. 4, 5.
21.

i Luc. 6. 31.
j Lev. 19. 18.
Cap. 22. 40.
Rom. 13. 8—
10.
Gal. 5. 14.
1 Tim. 1. 5.
k Luc. 13. 24.
l Deut. 18. 3.
Ier. 22. 16.
Cap. 24. 4, 5.
11, 24.

Marc. 13. 22.
Rom. 16. 17,
18.
Efes. 5. 6.
Col. 2. 8.
3 Pet. 2. 1—3.
1 Ioan 4. 1.
m Mic. 3. 5.
2 Tim. 3. 5.
n Fapt. 20. 29,
30.
o Vers 20.

Cap. 12. 33.
p Luc. 6. 43, 44.
q Ier. 11. 19.
Cap. 12. 33.
r Cap. 3. 10.
Luc. 3. 9.
Ioan 15. 2, 6.
s Osee 8. 3.
Cap. 25. 11,
12.
Luc. 6. 46. &
2 Tim. 2. 19.

13. 25.
Fapt. 19. 13.
Rom. 2. 13.
Iac. 1. 22.
t Num. 24. 4.
Ioan 11. 51.
1 Cor. 13. 2.
u Cap. 25. 12.
Luc. 13. 25,
27.
v 2 Tim. 2. 19.

w Ps. 5. 5. & 6.
8.
Cap. 25. 41.
x Luc. 6. 47,
etc.
y Cap. 13. 54.
Marc. 1. 22;
e 6. 2.
Luc. 4. 22.
s Ioan 7. 46.

2 "Și éccé, unū leproșu a venitū, și se în-
china lui, dîcîndū: Dómnē! de vei voi, poți
3 să mă curățesci. Și tîndîndū Iisusū mîna,
s'a atinsū de d'insulū, dîcîndū: Voiescū, fii
curățitū. Și îndată s'a curățitū lepra sa.
4 Și a dîsū Iisusū lui: "Veđi să nu spuī ni-
mēnuī; ci mergi de te arétă prentului, și
adă darulū, 'care l'a ordinatū Moisi, intru
mărturiă lorū.

5 "Eřū intrîndū Iisusū în Capernaumū, s'a
apropiatū de d'insulū unū sutașū, rugân-
du-lū, Și dîcîndū: Dómnē! servulū meu jace
6 în casă paralicū, cumplitū chinuindu-
7 se. Și a dîsū Iisusū lui: Eū voiū veni, și-lū
8 voiū vindeca. Și respundîndū sutașulū, a
dîsū: Dómnē! 'eū nu sînt vrednicū ca să
intrī suptū acoperimēntulū meu, ci 'đi nu-
mai unū cuvēntū, și se va vindeca servulū
9 meu. Că și eū sînt omū suptū autoritate,
avēndū suptū mine ostași; și dîcū acestuia:
Du-te, și se duce; și altuia: Vino, și vine;
10 și servulū meu: Fă acēsta, și face. Eřū
Iisusū auzîndū *acestea*, s'a minunatū, și a
dîsū celorū ce-i urmaū: Adevērū, dîcū voiī,
nici în Israelū nu amū aflatū atăta credin-
11 ță. Și dîcū voiī, că "mulți vorū veni de la
resăritū și de la apusū, și vorū ședē cu A-
braamū și cu Isaacū și cu Iacobū în împē-
12 răția ceriurilor. Dară "fii împērăției 'vorū
fi aruncați în întunereculū celū mai din a-
fară; acolo va fi plîngere și scrășnirea din-
13 țilorū. Și a dîsū Iisusū sutașulū: Du-te;
și precumū ai credutū, facă-se ție. Și s'a
vindecatū servulū lui intrăcea oră.

14 "Apoi venindū Iisusū în casa lui Petru, a
vêdutū pre "sócra lui jăcēndū și bolnavă de
15 friguri. Și s'a atinsū de mîna ei, și aū
lăsat'o frigurile; și s'a sculatū, și servia
lorū.

16 "Eřū făcēndu-se séră, aū adusū la d'in-
sulū pre mulți demonisați; și a scosū spi-
ritele cu unū cuvēntū, și a vindecatū pre
17 toți bolnavi; Ca să se împlinēscă ceea ce
s'a dîsū prin profetul Isaia, carele dîce:
"Acesta a luatū neputințele nōstre, și a pur-
tatū bólele nōstre.

↳ Iisusū răspunde la dîoē întrebări; potolește o
furtună pe mare; vindecă dîoī Gherghesenū demo-
nisați; și se rei-tórcē la Capernaumū, unde vindecă
pre unū paralicū.

18 Și vîdēndū Iisusū multū poporū îm-
prejurulū seū, a ordinatū să trecă de ceea
parte.

"Atuncea s'a apropiatū unū cărturariū, 19
și a dîsū lui: Învătătorule! voiū urma ție
ori-unde vei merge. Dară Iisusū a dîsū lui: 20
Vulpile aū vizuniī, și păsările ceriului cui-
buri; dară fiulū omulū nu are unde să-și
plece capulū.

"Eřū altulū din discipuliī seī a dîsū lui: 21
Dómnē! "dă-mī voiă mai întēiū să mă ducū
să îmmormēntezū pre părintele meu. Dară 22
Iisusū a dîsū lui: Urmēză mie, și lasă mor-
ții să-și îmmormēnteze pre morții lorū.

Si intrîndū în corabiă, aū urmatū lui 23
discipuliī seī; "Și éccé, s'a rădicatū o fortu- 24
nă mare pe mare, de se acoperia cora-
bia de valuri; éřū elū dormia. Și venindū 25
discipuliī lui, l'aū desceptatū, dîcēndu-i:
Dómnē! mēntui-ne, că perimū. Și li-a dîsū: 26
Pentru ce sînteți fricoși, pučinū-credin-
cioșilorū! Atuncea, "sculāndu-se, a certatū
vînturile și marea, și s'a făcutū linisce
mare. Eřū ómenii se miraū, dîcēndū: Ce 27
omū este acesta! că și vînturile și marea 'lū
ascultă.

"Cāndū a ajunsū de ceea parte, în latu- 28
rea Gherghesenilorū, l'aū întimpinatū dîoī
demonisați, eșindū din morminte, fórtē cum-
pliți; în cātū nimenea nu putea să trecă pe
calea aceea. Și éccé, aū strigatū, dîcēndū: 29
Ce este nouī cu tine, Iisuse, fiulū lui Dum-
neđeū? venit'ai aceea să ne chinuesci mai
'nainte de timpū? Și era departe de d'in- 30
șii o turmă de porci mulți, pascēndū. Eřū 31
demoniī 'lū rugaū, dîcēndū: De ne scoți,
dă-ni voiă să ne ducem în turma de porci.
Si a dîsū lorū: Duceți-vē. Eřū ei eșindū, 32
s'aū dusū în turma de porci; și éccé, tótă
turma de porci s'a aruncatū din înălțime în
mare, și a muritū în ape. Eřū păstorii aū 33
fugitū, și venindū în cetate, aū spusū tóte,
și cele despre demonisați. Și éccé, tótă ce- 34
tatea a eșitū intru întimpinarea lui Iisusū;
și vîdēndu-lū, 'l'aū rugatū, ca să trecă din
laturea lorū.

EARŪ Iisusū intrîndū în corabiă, a trecutū, 9
"și a venitū în cetatea sa.

"Și éccé, aū adusū la d'insulū pre unū pa- 2
raliticū, care jăcea în patū; "și vîdēndū Iisusū
credința lorū, a dîsū paraliculū: Îndrăznes-
ce, fiule! Iértă-ți-se păcatele tale! Și éccé, 3
uniū din cărturari aū dîsū în sine: Acesta
blastemă! Dară Iisusū "cunoscēndū gāndu- 4
rile lorū, a dîsū: Pentru ce gāndiți rele în
ánimele vōstre? Că ce este mai lesne — a 5

Capit. 8.	Luc. 5. 14.	Luc. 18. 29.	50; 22. 13.	1 Cor. 9. 5.	19. 20.	25.	Luc. 5. 18.
a Marc. 1. 40,	d Luc. 7. 1, etc.	Fapt. 10. 45.	24. 51. 25. 30.	1 Marc. 1. 39, etc.	g Marc. 4. 37, etc.	1 Reg. 17. 18.	c Cap. 8. 10.
etc.	e Luc. 15. 19, 21.	11. 13. 14. 27.	Luc. 15. 28.	Luc. 4. 40, 41.	Luc. 8. 23, etc.	Luc. 5. 8.	d Ps. 139. 2.
Luc. 5. 12, etc.	f Ps. 107. 20.	Rom. 15. 9, etc.	2 Pet. 2. 17.	m Isa. 63. 4.	r Ps. 65. 7. & 89. 9. & 107. 29.	Fapt. 16. 29.	Cap. 12. 25.
b Cap. 9. 30.	g Fac. 12. 3.	Efes. 3. 6.	Iuda 13.	1 Pet. 2. 24.	s Marc. 5. 1, etc.	—	Marc. 12. 15.
Marc. 5. 43.	Isa. 2. 2, 3. & 11. 10.	A Cap. 21. 43.	j Marc. 1. 29—31.	n Luc. 9. 57, 58.	t Luc. 8. 26, etc.	Capit. 9.	Luc. 5. 22. & 6. 8. & 9. 47.
c Lev. 14. 3, 4, 10.	Mal. 1. 11.	i Cap. 13. 43.	Luc. 4. 28, 39.	o Luc. 9. 59, 60.	u Veđi 1 Reg. 19. 20.	a Cap. 4. 12.	& 11. 17.
				p Veđi 1 Reg. 19. 20.	v Veđi Deut. 5. 6.	b Marc. 2. 3.	

dice: Iertă-ți-se păcatele tale, se'u a dice :
6 Scôlă-te și âmbă? Ci ca să sciți, că Fiul
omului are putere pe pământ a ierta pă-
7 catele, (atunci a dîsu paraliticului); Scôlă-
te, rădică-ți patul tău, și du-te la casa ta.
8 Și sculându-se s'a dus la casa sa. Eră
mulțimea, vedîndu *acésta*, se mira, și mări-
a pre Dumnezeu, care a dat o putere ca a-
césta ómenilor.

*Chiámarea lui Matteiu, și ospéțul la casa sa;
vorba despre post.*

- 9 "Și trecîndu Iisus de acolo, a vedutu
pre un om, ce se numia Matteiu, ședîndu
la vamă, și a dîsu lui: Urmézá-mi. Și scu-
lându-se, i-a urmatu.
- 10 "Și a fostu, cându elu ședea la mésză în
casă, éccé, mulți vameși și păcătoși au ve-
nit, și au ședut cu elu și cu discipulii sei.
11 Dară Fariseii, vedîndu *acésta*, au dîsu dis-
cipulilor lui: Pentru ce învățatorulu vo-
stru mănâncă cu vameși și cu păcătoși?
12 Eră Iisus auidînd *acésta*, li-a dîsu: Nu au
trebuință de medicu cei sănătoși, ci cei bol-
navi. Mergeți dară de învățați ce însem-
nézá *acésta*: "Milă voiesc, éru nu sacrificiu;
că nu am venit să chîmă la pocăință
pre cei drepti, ci pre cei păcătoși.
- 14 Atunci au venit la d'insul discipulii
lui Ioan, dîcîndu: "Pentru ce noi și Fari-
seii postim multu, dară discipulii tei nu
15 postesc? Și Iisus li-a dîsu: Au dóră pot
nuntași să bocéscă, pe câtu timp mirele
este cu d'inși? inse voru veni zile, cându
se va lua mirele de la d'inși, și "atuncea
16 voru posti. Nimene nu pune petecă de pân-
să nouă la un vestmînt vechiu; că pete-
cul trage din vestmînt, și ruptura se fa-
ce mai rea. Nici nu punu vin nou în foi
17 vechi; éru de nu, se spargă foi, și vinul
se vérsă, și foi se perd; ci punu vin nou
în foi noi, și amînduoe se conservă.

*Inviarea ficei lui Iairu; vindecarea unei femei cu
curgerea sîngelui, a dîsu orbii și a unui demoni-
sat mut.*

- 18 "Acele elu vorbindu-li, éccé, unu dire-
gétor a venit, și i s'a închinat, dîcîndu:
Fica mea a murit de curîndu; vino dară,
și pune mâna ta preste d'insa, și va invia.
19 Și sculându-se Iisus, i-a urmatu cu disci-
puli sei.
- 20 "Și éccé o femeă, avîndu curgerea sân-
gelui de dîsu spre-dece ani, venindu din a-

poi, s'a atinsu de póla vestmîntului se; Că
dicea în sine: Numai de mă voi atinge 21
de vestmîntul lui, mă voi mîntui. Dară 22
Iisus întorcîndu-se, și vedînd-o, i-a dîsu:
Îndrăznesce, fică! "credînța ta te-a mîn-
tuit; și s'a vindecatu femea din acea órá.

"Și venindu Iisus în casa dirigétorului, 23
și vedîndu fluerătorii și mulțimea gâlce-
vindu, Li-a dîsu: "Plecați: copila nu a mu- 24
ritu, ci dorme. Și-și rîdea de d'insul.
Eră cându s'a scos afară mulțimea, a în- 25
trat, și a apucat-o de mână, și s'a rădicatu
copila. Și s'a răspîditu scirea despre a- 26
césta preste totu pământul acela.

Și trecîndu Iisus de acolo, au urmatu 27
lui dîsu orbii, strigîndu și dîcîndu: "Fiul
lui David! miluesce-ne. Eră după ce a 28
venit în casă, s'a apropiat cătră d'insul
orbii; și li-a dîsu Iisus: Credeți, că pot
să facu eu *acésta*? Ei i-au dîsu: Da, Dóme- 29
ne! Atuncea s'a atinsu de ochii lor, dî-
cîndu: Duple credînța voastră facă-se voui.
Și s'au deschis ochii lor; și a ordinat 30
lor, dîcîndu: "Vedeți, nimene se nu sciă.
"Eră ei eșîndu, au răspîditu faima lui în 31
totu pământul acela.

"Și eșîndu ei, éccé, au adus la d'insul 32
pre un om surdo-mutu, demonisat. Și 33
după ce demonul s'a scos, mutul a vor-
bitu; și s'a mirat mulțimea, dîcîndu: Nici
odată nu s'a vedutu asemenea în Israel.
Eră Fariseii diceau: "Elu scóte pre demoni 34
prin domnul demonilor.

*Călătoria a treia a lui Iisus prin Galilea; mila
sa cătră popor; trîmeterea celor dîsu spre-
dece apostoli.*

"Și străbătea Iisus tóte cetățile și sa- 35
tele, "învîndu în sinagoge lor, și pre-
dicîndu evangelia împărăției, și vindecîndu
ori-ce bolă și ori-ce neputință în popor.
"Eră vedîndu elu mulțimea, i s'a făcut milă 36
de d'inși; că erau lîngediți și împrăsciați,
"ca oile ce nu au păstoru. Atunci a dîsu 37
discipulilor lui: "Secerișul este multu, dară
lucrătorii sînt pușini; "Deci rugați pre Dom- 38
nul secerișului, ca să scóță lucrători la se-
cerișul se.

SI "chiámîndu Iisus pre cei dîsu spre- 10
dece discipuli ai sei, li-a dat putere
asupra spiritelor necurate, ca să le scóță,
și să vindece ori-ce bolă și ori-ce nepu-
tință.

e Marc. 2. 14. Luc. 5. 27.	i Osea. 6. 6. Mic. 6. 6-8. Cap. 12. 7.	m Fapt. 13. 2, 3. 14. 23. 1 Cor. 7. 5.	8. 48. & 17. 19. & 18. 43.	Marc. 10. 47. 48.	n Vedî Cap. 12. 22.	a Cap. 4. 22. b Marc. 6. 54.	e 2 Tes. 3. 1.
f Marc. 2. 15. etc.	j 1 Tim. 1. 15. k Marc. 2. 18. etc.	n Marc. 5. 22. etc.	q Marc. 5. 38. Luc. 8. 51.	Luc. 18. 33. 39.	o Cap. 12. 14. y Cap. 12. 24.	c Num. 27. 17. 1 Reg. 22. 17.	Capitulu 10.
g Cap. 11. 19. Luc. 5. 30. & 15. 2.	l Luc. 5. 33, etc. & 18. 12. i Ioan 8. 29.	o Marc. 5. 25. Luc. 8. 48.	r Veji 2 Oron. 35. 25.	u Cap. 8. 4. & 12. 16. & 17. 9.	p Marc. 6. 6. Luc. 13. 22.	d Luc. 10. 2. Zech. 10. 7. Ioan 4. 25.	a Marc. 8. 13, 14; & 6. 7. Luc. 6. 13; & 9. 1.
Gal. 2. 15.		p Luc. 7. 50. &	t Cap. 15. 22. & 30. 30, 31.	v Marc. 7. 36.			

2 **Eră** numile celoră dūoi-spre-dece apostoli sūnt acestea: Celū d'antēiū, Simonū, ^b ce se dice Petru, și Andreiū, fratele lui; Iacobū alū lui Zebedeiū, și Ioanū, fratele lui; 3 Filipū și Bartolomeiū; Toma și Matteiū, vameșulū; Iacobū alū lui Alfeiū, și Lebbi ce 4 s'a supranumitū Taddeiū; ^c Simonū, Cananeulū, și Iuda, ^d Iscariotulū, carele l'a și vëndutū. 5 Pre acesti dūoi-spre-dece i-a trāmesū Iisusū, și li-a ordinatū, dicēndū: ^e Să nu mergeți pe calea Ginților, și să nu intrați în 6 vre-o cetate a Samaritenilor; ^f Ci mai bine mergeți la ^g oile cele pierdute ale casei lui 7 Israelū. ^h Și mergēndū predicati, dicēndū: 8 S'a apropiatū ⁱ împērătia ceriurilor. Vindecați pre bolnavi, curățiți pre leproși, înviați pre morți, scōteți pre demoni; ^j în darū 9 ați luatū, în darū dați. ^k Nu cēștițați aurū, nici argintū, nici ^l aramă pentru cingētorile 10 vōstre; Nici trāistă în cale, nici dūoē vestiminte, nici încălțăminte, nici toegi; ^m că vrednicū este lucrătorul de hrana sa. 11 ⁿ Și ori în care cetate sēu satū veți intra, cercetați cine într'insulū este vrednicū; 12 și acolo să petreceți, până ce veți eși. Și cāndū veți intra în casă, salutați-o. ^o Și de 13 va fi casa aceea vrednică, pacea vōstră să vină preste d'iusa; ^p dară de nu va fi vrednică, 14 pacea vōstră să se întorcă la voi. ^q Și ori-cine nu vē va primi, nici vī va asculta cuvintele vōstre, eșindū din casa sēu din cetatea aceea, ^r scuturați pulberea de pe picioarele vōstre. Adevērū dicū vōi, ^s că mai ușorū va fi pāmēntulū Sodomei și alū Gomorreii în ziua judecāței de cātū cetăței a-celeia. 16 ^t Ecce, eū vē trāmetū ca oi în medilocolū lupilorū; ^u deci fiți înțelepți ca serpi, și ^v nevinovați ca porumbii. Dară feriți-vē de 17 6menī; ^w că vē vorū da la tribunale, și ^x vē vorū bicui în sinagoge le lorū; ^y Și ^z veți fi duși înaintea guvernătorilorū și regilorū pentru 18 mine, întrū mărturiā lorū și Ginților. ^{aa} Dară cāndū vē vorū da, nu vē îngrijiți cumā sēu ce să vorbiți; ^{ab} că ^{ac} vi se va da într'acea oră ce să vorbiți; ^{ad} Că nu voi sūnteți cei ce vorbiți, ci Spiritulū Părintelū vōstru, care vorbesce 20 în voi. ^{ae} Și va da frate pre frate la mōrte, și părinte pre fiū: și se vorū scula copii

în contra părinților, și-i vorū omori; ^{af} Și 22 ^{ag} veți fi urțiți de toți pentru numele meū; ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kw} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz}

b Ioan 1. 42. c Luc. 6. 15. d Ioan 13. 26. e Cap. 4. 15. f Veți 2 Reg. 17. 24. g Ioan 4. 9. 20. h Cap. 15. 24. i Isa. 53. 6. j Luc. 9. 2. & 4. 17. k Luc. 10. 9. l 1 Sam. 9. 7. m Marc. 6. 8. n Luc. 9. 3. & 10. 4. & 22. 35. o Veți Marc. 6. 8. p Luc. 10. 7. q 1 Cor. 9. 7. etc.

1 Tim. 5. 18. o Luc. 10. 8. p Luc. 10. 5. q Ps. 35. 18. r Marc. 6. 11. Luc. 9. 5; & 10. 10, 11. s Neom. 5. 13. t Fapt. 13. 51. & 18. 6. u Cap. 11. 22. v Luc. 10. 8. w Rom. 16. 19. x Efes. 5. 15. z 1 Cor. 14. 20. Filip. 2. 15. y Cap. 24. 9. Marc. 13. 9. Luc. 12. 11. & 31. 12. z Fapt. 5. 40. a Fapt. 12. 1. & 24. 10. & 25. 7, 28. b Tim. 4. 16. c Marc. 13. 11-13. d Luc. 12. 11. & 31. 14, 15. e Eod. 4. 12. f Ier. 1. 7. g 2 Sam. 23. 2. h Fapt. 4. 8. & 6. 10. i Tim. 4. 17. j Mic. 7. 6. k Vers. 35. 36. l Luc. 21. 16. m Luc. 21. 17. n Dan. 12. 12, 13. o Cap. 24. 13. p Marc. 13. 15. q Cap. 2. 18. & 4. 12. & 12. 15. r Ier. 8. 12, 13. s Fapt. 8. 1. & 9. 25. & 14. 6. t Cap. 16. 28. u Luc. 6. 40. v Ioan 13. 16. & 15. 30. w Cap. 12. 24. x Marc. 3. 22. y Luc. 11. 15. z Ioan 8. 48, 59. a Marc. 4. 23. b Luc. 8. 17. & 12. 2. 3. c Luc. 12. 4. d 1 Pet. 3. 14. e 1 Sam. 14. 45. f 2 Sam. 14. 11. g Luc. 21. 18. h Fapt. 27. 34. i Luc. 12. 8. j Rom. 10. 9, 10. k Apoc. 8. 5. l Marc. 8. 38. m Luc. 9. 26. n 2 Tim. 2. 12. o Luc. 12. 49, 51-53. p Mic. 7. 6. q Ps. 41. 9. & 55. 18. r Mic. 7. 6. s Ioan 13. 18. t Luc. 14. 26. u Cap. 16. 24. v Marc. 8. 34. w Luc. 9. 23. & 14. 27. x Marc. 16. 25. y Luc. 17. 33. z Ioan 12. 25.

40 "Celui ce vă primesce, mă primesce pre
mine; și celui ce mă primesce, primesce pre
41 celui ce m'a trimesu pre mine. "Celui ce pri-
mesce profetii în nume de profet va primi
plata profetului; și celui ce primesce pre
dreptu în nume de dreptu va primi plata
42 dreptului. "Și celui ce va adăpa pre unul
dintr'acești mici numai cu unu paharu de
apă rece, în nume de discipulu, adevăru, dicu
voii, nu-și va perde plata sa.

11 SI după ce a sfârșitu Iisus de ordinatu
celorū dūoi-spre-dece discipuli ai sei,
a trecutū de acolo, ca să învețe și să pre-
dice în cetățile lorū.

*Ioanū Botezătorulū intrăbă prin soli despre per-
sona lui Iisusū; răspunsul domnului nostru.*

2 "Erū Ioanū audindū în închisore de fap-
tele lui Christosū, a trimesu pre dūoi din dis-
cipuli sei; Și i-a disū: Tu ești celū ce vine,
3 seū să acceptămū pre altulū? Răspundendū
Iisusū, li-a disū: Duceți-vă, și spuneți lui
4 Ioanū cele ce audiți și vedeți: "Orbi vedū,
și schiopī āmbli, leproși se curățescū, surdī
5 audū, morți înviezā, și saracilorū se pre-
dicā evangelia; Și fericitū este celū ce nu
6 se va scandalisa de mine.

7 "Și ducendū-se aceia, a începutū Iisusū
a vorbi cătrā mulțime de Ioanū: Ce ați e-
șitū în pustiiu să vedeți? Aū trestia clătita
8 de vântū? Dară ce ați eșitū să vedeți? Omū
imbrăcatū în vestimente moi? Ecce, cei ce
portū vestimente moi sūnt în casele regilorū.
9 Dară ce ați eșitū să vedeți? Profetū? Da,
dicu voii, și mai multū de cătū profetū.
10 Că acesta este celū despre care este scrisū:
"Ecce eu trāmetū pre āngerulū meū înaintea
feței tale, care va pregāti calea ta înaintea
11 ta. Adevărū, dicu voii, între cei nā-
cuți din femeii nu s'a rēdicatū mai mare,
de cătū Ioanū Botezătorulū; dară celū mai
micū în împărăția ceriurilorū este mai mare,
12 de cătū d'insulū. "Și din țilele lui Ioanū
Botezătorulū până acumū împărăția ceri-
13 rilorū se silesce, și silitorii o răpescū. "Că
toți profeti și legea aū profetitu până la
14 Ioanū. Și de voii să primiți, acesta este
15 "Ilie celū ce are să viā. "Celū ce are urechi
de auditū, audā!

16 "Dară cui voii asemēna acēstā genera-
țiune? Asemenea este copiilorū celorū ce

sedū în plēță, și strigā cătrā soții lorū,
Și dicū: V'amū flueratū, și nu ați dāntatū; 17
v'amū cāntatū de jale, și nu ați plānsū. Că 18
Ioanū a venitū nici māncāndū nici bēndū,
și ei dicū: Are demonū. A venitū Fiulū 19
omulū māncāndū și bēndū, și ei dicū: Ecce
omū māncătorū și bēutorū de vinū, "amicū
altū vameșilorū, și alū pēcătoșilorū. "Erū
înțelepciunea s'a îndreptatū de la fiul sei.

Mustărī, mulțumiri și chīdmări.

"Atunci a începutū Iisusū a mostra ce- 20
tățile, în cari se făcuseră cele mai multe
minuni ale sale, pentru că nu s'aū pocăitū:
Vai ție, Chorazine! vai ție, Bethsaido! că 21
de s'arū fi făcutū în Tirū și în Sidonū mi-
nunile, cari s'aū făcutū între voi, de de-
multū s'arū fi pocăitū în sacū și în cenușă.
Înse dicu voii, că "va fi Tirulū și Sidonu- 22
lū mai ușorū în diia judecāței de cătū voii.
Și tu, Capernaume! "carele te-ai înălțatū 23
până la ceriū, te vei pogori până la iadū;
că de s'arū fi făcutū în Sodoma minunile,
ce s'aū făcutū intru tine, arū fi rēmasū până
în diia de astă-zi. Înse dicu voii, "că pā- 24
mētulū Sodomei va fi mai ușorū în diia
judecāței de cătū ție.

"In acelu timpū Iisusū luāndū cuvēntulū, 25
a disū: Mulțumescū ție, Părinte! Dōmne
alū ceriului și alū pāmētulū, că "ai as-
cunsū acestea de cei înțelepti și pricepuți,
"și le-ai descoperitū pruncilorū. Da, Părinte! 26
așa a fostū bună-voința înaintea ta. "Tōte 27
'mī sūnt date de la Părintele meū; și ni-
menea nu cunōsce pre Fiū, de cătū nu-
mai Părintele; "și nimenea nu cunōsce pre
Părinte, de cătū numai Fiulū, și acela
cārua voiesce Fiulū să-lū descopere. Veniți 28
cătrā mine, toți voi cei osteniți și însărci-
nați, și eu vi voi da repausū. Luați ju- 29
gulū meū preste voi, "și vē învățați de la
mine, că sūnt blāndū și "umilū cu ānima; "și
veți afla repausū pentru sufletele vōstre.
'Că jugulū meū este bunū, și sarcina mea este 30
ușorā.

Despre sāmăbătā.

IN timpulū acela "s'a dusū Iisusū sāmăbāta 12
prin ogore; erū discipuli lui aū flāmān-
ditū, și aū începutū a smulge spice, și a le
mānca. Dară Farisei, vedendū acēstā, i-aū 2

Cap. 18. 5. Luc. 9. 48. & 10. 16. Ioan 12. 44. & 13. 30. Gal. 4. 14. 1 Reg. 17. 10. & 18. 4. 2 Reg. 4. 8. Cap. 18. 5, 6. & 25. 40. Marc. 9. 41. Ebr. 6. 10.	Capitlū 11. a Luc. 7. 18, 19. etc. b Cap. 14. 8. c Fac. 49. 10. Num. 24. 17. Dan. 9. 24. Ioan 6. 14. d Isa. 29. 18. & 35. 4-6. & 43. 7. Ioan 2. 23. & 3. 2. & 5. 26.	& 10. 25, 38. & 14. 11. e Pa. 22. 26. f Isa. 61. 1. Luc. 4. 18. Iac. 2. 5. Isa. 8. 14, 15. Cap. 13. 57. & 24. 10. & 26. 31. Rom 9. 33, 35. 1 Cor. 1. 32. & 2. 14. Gal. 5. 11.	1 Pet. 2. 8. g Luc. 7. 24. h Efec. 4. 14. i Cap. 14. 5. & 21. 26. Luc. 1. 76. & 7. 26. j Mal. 3. 1. Marc. 1. 2. Luc. 1. 76. & 7. 27. k Luc. 16. 16. l Mal. 4. 6.	m Mal. 4. 5. Cap. 17. 12. Luc. 1. 17. n Cap. 18. 9. Luc. 8. 8. Apoc. 2. 7. 11, 17, 29. & 3. 6, 18, 22. o Luc. 7. 31. p Cap. 9. 10. q Luc. 7. 35. r Luc. 10. 18.	etc. s Ioan 3. 7, 8. t Cap. 10. 15. Vers 24. u Vedī Isa. 14. 18. Plān. 2. 1. v Cap. 10. 15. w Luc. 10. 31. y Vedī Ps. 8. 2. 1 Cor. 1. 19. 37. & 2. 8.	z Cor. 3. 14. s Cap. 16. 17. a Cap. 28. 18. Luc. 10. 22. Ioan 2. 25. & 13. 2. & 17. 2. 1 Cor. 15. 37. b Ioan 1. 18; & 6. 46; & 10. c Ioan 13. 15. Filip. 2. 5.	1 Pet. 2. 21. 1 Ioan 3. 6. d Zech. 9. 9. Filip. 2. 7, 8. e Ier. 6. 16. f 1 Ioan 5. 8. Capitlū 12. g Deut. 23. 25. Marc. 2. 23. Luc. 6. 1.
---	---	---	--	--	--	--	--

3 ³ disu: Ecce discipulii tei facu aceea ce nu se cade a face sâmbăta. Dară elu li-a disu: Aū nu ați cetitū ³ ce a făcutu Davidu, cându a flământitū elu și cei ce erau cu d'insulū?
 4 Cumu a intratū în casa lui Dumneḃeu, și a mîncatū ⁴ pânile punerei-înainte, cari nu i se cuvinea să le mînânce, nici celorū ce
 5 erau cu d'insulū, ⁵ ci numai preuților? Sēu nu ați cetitū în ⁶ lege, cumu că sâmbăta preuților în templu calcă sâmbăta, și sūnt nevinovați? Dară eū ḃicu voūi, că aici este ⁷ ce-va
 7 mai mare de cātū templulū. Eru de ați fi sciutū ce însemnăză ⁸ acēsta: ⁸ Milă volescū și nu sacrificiū, nu ați fi osēnditū pre cei nevinovați. Că fiulū omulū este domnū și alū sâmbătei.
 9 ⁹ Și trecēndū de acolo, a venitū în sinagoga lorū. Și ecce, unū omū era ¹⁰ acolo, care avea mîna uscată. Și ei l'aū intrebātū, ḃicēndū: ¹¹ 'Se cuvine ore a vindeca sâmbăta? ca să-lū pōtā acusa. Dară elu li-a disu: Ce omū va fi între voi, care arū avē o oīe, și ¹² dacă arū cādē acēsta sâmbăta în grōpā, nu arū apuca-o și scōte-o? Dară cu cātū mai multū este unū omū de cātū o oīe?
 13 Decī se cuvine a face bine sâmbăta. Atunci a ḃisū omulū: Intinde mîna ta: și elū a intins'o; și s'a făcutū sânetōsā ca și cealaltā.
 14 Apoi ¹⁵ Farisei eșindū afarā, aū ținutū sfatū asupra lui, ca să-lū pérḃā. Eru Iisusū cunoscēndū ¹⁶ acēsta, ¹⁶ s'a dusū de acolo; ¹⁷ și i-a urmatū mulțime mare, și elū i-a vindecatū pretoți. Și ¹⁸ a ordinatū lorū, ca să nu-lū facā cunoscutū; Ca să se împlinescā ceea ce s'a ḃisū prin profetulū Isaia, ce dice:
 18 ¹⁸ Ecce servulū meū, pre care amū alesū, iubitulū meū, ¹⁹ în care sufletulū meū a binevoitū; eū voūi pune spiritulū meū preste d'insulū, și elū va anunța judecatā națiunilor. Elū nu va certa, nici va striga, nici
 20 va aūḃi cine-va vōcea lui în uliți; Trestia sdrobotā nu va frînge, și mucū fumegândū nu va stinge, până ce ²¹ nu va scōte judecatā spre biruintā; Și în numele lui vorū spera națiunile.

Vindecarea unū demonisatū. Pēcatulū contra Sântulū Spiritū.

22 ²² Atunci aū adusū la d'insulū pre unū demonisatū, orbū și mutū; și elū l'a vindecatū, în cātū orbulū și mutulū vorbīa și ve-

dea. Și se mira tōtā mulțimea, și ḃicea: 23 Nu cumū-va acesta este Fiulū lui Davidū? ²⁴ Eru Farisei aūḃindū, diceaū: Acesta nu scōte demoni de cātū numai prin Beelzebulū, domnulū demonilorū.

Eru Iisusū, ²⁵ cunoscēndū gîndurile lorū, li-a ḃisū: Tōtā împērăția ce se desbinā între sine, se pustiesce, și tōtā cetatea sēu casa ce se desbinā între sine, nu va sta. Și ²⁶ dacă Satana scōte pre Satana, s'a desbinatū între sine; decī cumū va sta împērăția lui. Și dacă eū scotū demoni prin Beelzebulū, prin cine ²⁷ i scotū fiii vostri? pentru acēsta ei vi vorū fi judecātorī. Eru dacă ²⁸ eū scotū demoni prin Spiritulū lui Dumneḃeu, ecce, a ajunsū la voi ²⁹ împērăția lui Dumneḃeu. ³⁰ Sēu cumū pōte cine-va să între în casa celui tare, și să prade vasele lui, de nu va lega d'ântēiū pre celū tare? și atuncia va prāda casa lui. Celū ce nu este cu mine, este contra mea; și celū ce nu adunā cu mine, rēsipesce.

Dreptū aceea vi ḃicū: ³¹ Totū pēcatulū și blāstemulū se va ierta omenilorū; ³² darā blāstemulū contra Spiritulū Sântū nu se va ierta omenilorū. Și ori-care ³³ va ḃice unū cuvētū contra Fiulū omulū, ³⁴ se va ierta lui; erū celū ce vorbesce în contra Spiritulū Sântū, nu i se va ierta, nici în secululū de acumū, ³⁵ nici în celū ce va să fie.

Ori faceți pomulū bunū, și ³⁶ fructulū lui va fi bunū; ori faceți pomulū putredū, și fructulū lui va fi putredū; că după fructū se cunōsce pomulū. ³⁷ Puī de viperā! cumū puteți vorbi cele bune, fiindū înși-vē rēi? ³⁸ Că din abundența ānimei vorbesce gura. Omulū celū bunū scōte cele bune din tesaurulū celū bunū alū ānimei; erū omulū celū rēū din tesaurulū celū rēū scōte cele rele. Dară ḃicū voūi, că pentru totū cuvētulū de ³⁹ șertū, care vorū vorbi omeniū, vorū da sēmā de d'insulū în ḃiūsa judecāței. Că din cuvintele tale te vei îndrepta, și din cuvintele tale te vei osēndi.

Atunci i-aū respunsū uniū din cārturari ⁴⁰ și din Farisei, ḃicēndū: Invēțātorule, voimū să vedemū semnū de la tine. Eru elū respunḃēndū, li-a ḃisū: Nēmū rēū și ⁴¹ adulteriū cautā semnū, darā altū semnū nu i se va da, de cātū numai semnulū profetulū Iōna. ⁴² Că precumū Iōna a fostū trei ḃile și trei noḃți în pāntecele chitului, așa va fi Fiulū

b 1 Sam. 21. 6. Mal. 3. 1. 4. 5. m Cap. 19. 2.
 c Eod. 25. 30. g Osea 6. 6. Deut. 22. 4. n Cap. 9. 30.
 Lev. 24. 5. Mic. 6. 6-8. k Cap. 27. 1. o Isa. 42. 1.
 d Eod. 29. 32. Cap. 9. 18. Marc. 3. 6. p Cap. 3. 17. &
 23. h Marc. 3. 1. Luc. 6. 11. 17. 5.
 Lev. 8. 31; & Luc. 6. 6. Ioan 5. 18. & g Veḃi Cap. 9. 32.
 24. 9. i Luc. 12. 14; & Luc. 13. 14; 10. 39. & 11. 53.
 e Num. 23. 9. i Ioan 9. 16. i Veḃi Cap. 10. 22.
 Ioan 7. 22. j Veḃi, Eod. 23. Marc. 3. 7. r Cap. 9. 34.
 f 2 Cron. 6. 18. j Veḃi, Eod. 23. Marc. 3. 7. r Cap. 9. 34.

Marc. 2. 22. Luc. 11. 15. u Isa. 49. 24. 13. 55. Marc. 8. 11.
 Luc. 11. 15. Luc. 11. 21-23. Ioan. 7. 12, 29. Luc. 11. 16.
 o Cap. 9. 4. 23. 52. 29.
 p Cap. 2. 25. v Marc. 3. 28. s 1 Tim. 1. 13. Ioan 2. 18.
 Apoc. 2. 23. Luc. 12. 10. a Cap. 7. 17. 1 Cor. 1. 22.
 d Dan. 2. 44. & Luc. 6. 4, etc. Luc. 6. 49, 44. e Isa. 57. 3. Cap. 16. 4.
 7. 14. & 10. 26, 29. b Cap. 3. 7. & Marc. 8. 38.
 Luc. 1. 23. & 1 Ioan 5. 16. c Luc. 6. 45. Ioan 4. 48.
 11. 20. & 17. s Eap. 7. 51. d Cap. 16. 1. f Iona 1. 17.
 20, 21. y Cap. 11. 19. & d Cap. 16. 1. f Iona 1. 17.

omului trei zile și trei nopți în sinul pământului. ⁴¹ Bărbați din Niniva se vor uita la judecată cu nemulțumirea aceasta, și-l vor condamna; că ei s'au pocăit la predicarea lui Iona; și eecce aici mai mult de cât Iona! ⁴² Regina de la mēdā-di se va uita la judecată cu nemulțumirea aceasta, și-l va condamna; că ea a venit de la marginile pământului, să audă înțelepciunea lui Solomon; și eecce aici mai mult de cât Solomon! ⁴³ Cândă spiritul celă necurată a eșit din om, și ambli prin locuri seci, căutându repaus, și nu află; Atuncea dīce: Mă voi întorice în casa mea, de unde am eșit; și venind, o află deșertă, măturată și înfrumusețată. Atuncea se duce, și ia cu sine alte șapte spirite mai rele de cât sine, și intrându, locuesc acolo; și se fac cele de pe urmă ale omului aceluia mai rele de cât cele d'ântăi. Așa va fi și cu acestă nemă rău.

Muma și frații lui Iisus caută a vorbi cu el.

⁴⁶ Și încă vorbind elă poporului, eecce, muma lui și frații lui stau afară, căutându să vorbescă cu d'insul. Și i-a dīsū orecare: Eecce, muma ta și frații tei stau afară, căutându să vorbescă cu tine. ⁴⁷ Eră elă răspundendu, a dīsū celui ce i-a spus: Cine este muma mea? și cari sūnt frații mei? ⁴⁸ Și tinđendu-și mână sa spre discipulii sei, a dīsū: Eecce muma mea și frații mei! Că ori-cine va face voia Părintelui meu celui din ceruri, acela 'mă este frate și soră și muma.

Șapte parabole arătându natura împărăției lui Dumnezeu.

¹³ **I**N acea zi Iisus eșind din casă, ședea lângă mare. ¹⁴ Și s'a adunat la d'insul o mulțime mare; dreptă aceea se sui în corabie, și a ședut, și totă mulțimea sta pe term.

¹⁵ Și li-a vorbit multe în parabole, dīcendu:

Eecce, a eșit semănătorul să sēmene; ¹⁶ Și pre-cândă sēmene, unele au cădutu lângă cale, și au venit păsările, și le-au mănăcat. ¹⁷ Eră altele au cădutu pe locuri petroase, unde nu aveau pământ mult; și îndată au resărit, că nu aveau pământ a dīncu; Decī resărind sōrele, se pāliră; și

pentru că nu aveau rădăcină, s'au uscat. ¹⁸ Eră altele au cădutu în spină; și au crescut spină, și le-au innecat. ¹⁹ Eră altele au cădutu pe pământ bun, și au făcut fruct: unele o sută, altele șese-deci, eră altele trei-deci. ²⁰ Celă ce are urechi de auditu, să audă.

Și apropiându-se discipulii, i-au dīsū: ²¹ Pentru ce li vorbesci în parabole? Elă răspundendu, li-a dīsū: Pentru că voiu s'a dată a sci misteriele împărăției cerurilor, eră aceloră nu s'a dată. ²² Că celă ce are, i se va da, și-i va prisosi; eră celă ce nu are, și ceea ce are se va lua de la d'insul. ²³ Dreptă aceea li vorbesci în parabole; pentru că veldendu nu vedu, și audindu nu audu, nici nu înțelegu. Așa se împlinește cu d'insul profeția lui Isaia, ce dīce: ²⁴ Cu auzul tău vei auzi, dară nu vei înțelege; și veldendu vei vedea, dară nu vei pricepe. Că ²⁵ anima poporului acestuia s'a îngroșat, și urechile lor s'au grele la audu, și ochii s'au închis; ca nu cumă va să vedă cu ochii, și să audă cu urechile, și să înțelegă cu anima, și să se întorcă, și eu să-i vindecu. ²⁶ Dară fericiti sūnt ochii voștri, că vedu; și urechile voștre, că audu; Că adevăr, dīcu voiu, mulți profeți și drepti au dorit să vedă cele ce vedeți voi, și n'au vedutu; și să audă cele ce auziți voi, și n'au auditu.

Decī ascultați parabola semănătorului: ²⁷ De aude cine va cuvântul împărăției și nu-l înțelege, atuncea vine cel rău, și răpescă ceea ce este semănată în anima lui. ²⁸ Acesta este cea semănată lângă cale. ²⁹ Eră cea semănată pe locuri petroase, acesta este celă ce aude cuvântul, și îndată 'lă primesce cu bucurie; ³⁰ Dară nu are rădăcină în sine, ci este numai până la un timp; eră cândă se face strimțorare sēu persecuțiune pentru cuvânt, îndată se scandalizează. ³¹ Eră cea semănată între spină, acesta este celă ce aude cuvântul; dară grija lumii acestă și amăgirea bogăției innecă cuvântul, și se face neroditor. ³² Eră cea semănată în pământ bun, acesta este celă ce aude cuvântul și-l înțelege; care și face fruct, și produce unul o sută, altul șese-deci, eră altul trei-deci.

Pus a loră înainte și altă parabolă, dīcendu: ³³ Împărăția cerurilor este asemenea

Luc. 11. 28.
11. Ier. 2.
Ezec. 16. 51.
52.
Rom. 9. 27.
Iona 3. 5.
1 Reg. 10. 1.
1 Cron. 9. 1.
Luc. 11. 31.
Luc. 11. 34.

1 Iov 1. 7.
1 Pet. 5. 8.
Ebr. 6. 4. &
10. 26.
2 Pet. 2. 20-22.
Marc. 3. 31.
Luc. 8. 19-31.
o Cap. 13. 55.
Marc. 6. 8.

Ioan 2. 12. &
7. 3. 5.
Fapt. 1. 14.
1 Cor. 9. 5.
Gal. 1. 19.
Ved. Ioan 15. 14.
Gal. 5. 6. &
6. 15.
Col. 8. 11.
Ebr. 2. 11.

Capit. 12.
a Marc. 4. 1.
b Luc. 8. 4.
c Luc. 5. 3.
d Luc. 8. 5.
e Fac. 26. 12.
f Cap. 11. 15.
Marc. 4. 8.
g Cap. 11. 25. &
16. 17.

Marc. 4. 11.
1 Cor. 2. 10.
1 Ioan 2. 27.
a Cap. 25. 29.
Marc. 4. 25.
Luc. 8. 18. &
19. 26.
1 Isa. 6. 9.
Ezec. 12. 2.
Marc. 4. 12.

Luc. 8. 10.
Ioan 12. 40.
Fapt. 28. 26.
27.
Rom. 11. 8.
2 Cor. 3. 14.
15.
Ebr. 5. 11.
a Cap. 16. 17.
Luc. 10. 23.

24.
Ioan 20. 29.
Ebr. 11. 18.
1 Pet. 1. 10.
11.
Marc. 4. 14.
Luc. 8. 11.
a Cap. 4. 28.
o Isa. 58. 2.
Ezec. 33. 31.

25.
Ioan 5. 35.
o Cap. 11. 6.
2 Tim. 1. 15.
a Cap. 19. 23.
Marc. 10. 28.
Luc. 18. 24.
1 Tim. 6. 9.
2 Tim. 4. 10.
1 Ier. 4. 3.

omului, care a semănată semință bună în
 25 țărâna sa; Eră pre-cândă dormiașă omenii,
 a venită neamiculă, și a semănată neghine
 26 prin grâu, și s'a dusă. Eră cândă a cres-
 cută erba și a făcută fructă, atunci s'a
 27 arătată și neghinele. Atunci a venită ser-
 vii la stăpânul casei, și i-au dîsă: Dómnē,
 28 aș nu ai semănată semință bună în țărâna
 ta? deci de unde are neghine? Și elă a
 dîsă loră: Ună neamică a făcută acēsta.
 29 Servii i-au dîsă: Voiescî dară să mergem
 și să le plivim? Eră elă a dîsă: Nu; ca
 30 nu cumă-va plivindă neghinele, să smulgeți
 și grăulă împreună cu d'inesele. Lăsați pre
 31 amindioș să crească împreună până la se-
 cerișă; și la timpul secerișului voiă dice
 secerătoriloră: Pliviți întăi neghinele, și
 le legați snopi, spre a le arde; eră grăulă
 adunați-lă în grănarulă meă.
 31 Pus'a loră înainte și altă parabolă, dî-
 cendă: "Împărăția ceriurilor este asemenea
 32 grăntelulă de muștară, pre care l'a luat
 ună omă, și a semănată în țărâna sa. Aces-
 33 ta este mai mică de câtă tôte semințele;
 eră cândă cresce, este mai mare de câtă
 tôte legumele, și se face arbore, că vină
 34 păsările ceriului, și locuescū în ramurele lui.
 "Dis'a loră și altă parabolă: Împărăția
 35 ceriurilor este asemenea aluatului, pre ca-
 re l'a luată o femeă, și l'a ascunsă în trei
 36 măsuri de făină, până ce s'a dospită tótă.
 "Acestea tôte a vorbită Iisusă mulțimei
 37 în parabole; și fără de parabolă nu li vor-
 38 bia; Ca să se implinască ceea ce s'a dîsă
 prin profetulă, ce dice: "Eă voiă deschide
 39 gura mea în parabole, y voiă spune cele as-
 cunse din începutulă lumei.
 36 Atunci Iisusă lăsândă mulțimea, s'a
 dusă în casă; și s'a apropiată de d'insulă
 37 discipulă lui, dicendă: Spune-ni parabo-
 38 la neghineloră țărânei. Elă respundendă,
 39 li-a dîsă: Celă ce a semănată semință cea
 bună este Fiulă omului. "Țărâna este lumea;
 40 semința cea bună sînt fiilă împărăției; eră
 neghinele sînt "fiilă celui reu; Neamiculă
 41 care le-a semănată este diabolulă; "secerișulă
 este sfărșitulă lumei; eră secerătorii sînt
 42 ângerii. Decî precumă se adună neghinele,
 și se ardă cu focă, așa va fi la sfărșitulă
 41 lumei acestela. Fiulă omului va trămete
 pre ângerii sei, "și acestia voră aduna din
 42 împărăția lui tôte scandalele și pre cei ce
 făcū nelegiuiri; "Și-i voră arunca în cupto-

rulă de focă; "acolo va fi plângere și scriș-
 nirea dinților. / Atunci dreptii voră strălu- 43
 ci ca sôrele în împărăția Părintelă loră.
 "Celă ce are urechi de audită, să audă.

Eră-și, împărăția ceriurilor este aseme- 44
 nea cu ună tesaură ascunsă în țărână, pre
 care aflându-lă omulă, l'a ascunsă; și de
 bucuriă merge, și "vinde tôte câte are, și
 "cumpără țărâna aceea.

Și eră-și, împărăția ceriurilor este ase- 45
 menea neguțătorului, ce cantă mărgăritari
 buni: Care, aflându "ună mărgăritară de 46
 preț mare, a mersă, și a vîndută tôte că-
 te avea, și l'a cumpărată.

Și eră-și, împărăția ceriurilor este ase- 47
 menea năvodului, aruncată în mare, care a
 "adunată totă felulă de pesci; Care, după 48
 ce s'a implută, lă scotă la țermă; și se-
 dîndă, aducă pre cei buni în vase, eră pre
 49 cei rei "i aruncă afară. Așa va fi la sfăr-
 șitulă lumei; voră eși ângerii, și voră "des-
 pârți pre cei rei din meșloculă celorlă
 50 drepti; "Și-i voră arunca în cuptorulă de
 focă; acolo va fi plângere și scrișnirea din-
 țiloră.

Dis'a loră Iisusă: Înțelegeți tôte aces- 51
 tea? Dis'au lui: Da, Dómnē. Eră elă li-a 52
 dîsă: Pentru acēsta totă cărturarulă, sci-
 toră în împărăția ceriurilor, este asemenea
 omului, stăpână ală casei, care scôte din
 tesaurulă seă "noie și vechi.

Iisusă învătă, și este lepădată la Nazaretă.

Și sfărșindă Iisusă aceste parabole, a 53
 plecată de acolo. "Și venindă în patria sa, 54
 învătă pre d'insii în sinagoga loră, de se
 miraș, și diceaș: De unde are acestă omă
 55 acēstă înțelepciune și aceste fapte minuna-
 te? "Aș nu este acesta fiulă teslarului? aș 56
 nu se numesce muma lui, Maria? și "frații
 lui, "Iacobă și Iose și Simontă și Iuda? Și 57
 surorile lui aș nu sînt tôte la noi? dară
 de unde are acesta tôte acestea. Și "se
 scandalisată de d'insulă. Eră Iisusă li-a
 58 dîsă: "Nu este profetulă neonorată, de câtă
 numai în patria sa și în casa sa. Și "nu a
 făcută acolo minuni multe pentru necredin-
 ță loră.

Istoria morței lui Ioană Botezătorulă.

ÎN acellă timpă audit'a "Erodă, Tetrarculă, 14
 faima lui Iisusă: Și a dîsă serviloră sei: 2
 Acesta este Ioană Botezătorulă; elă s'a scu-

• Cap. 3. 12.
 † Isa. 2. 2, 3.
 ‡ Măc. 4. 1.
 § Măc. 4. 30,
 etc.
 ¶ Luc. 12. 18,
 19.
 ** Luc. 12. 30,
 etc.

• Măc. 4. 33,
 34.
 † Ps. 78. 2.
 ‡ Rom. 16. 25,
 26.
 § 1 Cor. 2. 7.
 ¶ Măc. 3. 2.
 ** Col. 1. 26.
 *** Cap. 24. 14. &

28. 19.
 † Măc. 16. 15,
 20.
 ‡ Luc. 24. 47.
 § Rom. 10. 18.
 ¶ Col. 1. 6.
 ** 1 Tim. 3. 15.
 *** Ioan. 8. 44.
 **** Fapt. 18. 10.

1 Ioan. 3. 8.
 † Ioan. 3. 13.
 ‡ Apoc. 14. 15.
 § Cap. 18. 7.
 ¶ 2 Pet. 2. 12.
 ** Cap. 2. 12.
 *** Apoc. 19. 30.
 **** 2 Ioan. 10.
 ***** Cap. 8. 12.

Vers. 50.
 † Dan. 12. 2.
 ‡ 1 Cor. 15. 42,
 43, 50.
 § Vers. 9.
 ¶ Filip. 3. 7, 8.
 ** Isa. 55. 1.
 *** Apoc. 3. 18.
 **** Prov. 2. 4. &

§ 14, 15. & 8.
 10, 19.
 † Cap. 22. 10.
 ‡ Cap. 25. 32.
 § Vers. 42.
 ¶ Cant. 7. 13.
 ** Cap. 2. 33.
 *** Marc. 6. 3.
 **** Luc. 4. 16, 28

† Isa. 49. 7.
 ‡ Marc. 6. 3.
 § Luc. 2. 23.
 ¶ Ioan. 6. 42.
 ** Cap. 12. 46.
 *** Marc. 15. 40.
 **** Cap. 11. 6.
 ***** Marc. 6. 3, 4.

† Luc. 4. 34.
 ‡ Ioan. 4. 44.
 § Măc. 6. 5, 6.
 ¶ —
 ** Capitulă 14.
 *** Marc. 6. 14.
 **** Luc. 9. 7.

lată din morți, și d'aceea se facă minuni
printr'insulă.

- 3 ^b Că Erodă prindându pre Ioană, l'a le-
gatu, și l'a pusă în închisore, pentru Ero-
4 diada, femea lui Filipu. Că Io-
ană i dicea: ^c Nu ți se cade să aibi pre
5 ea. Și voindă să-lă omóre, s'a temută de
mulțime, ^d pentru că ei lă aveau ca pre ună
6 profetă. Eru cândă se serbă ziua născerei
lui Erodă, a jucată fiica Erodidei înaintea
7 loră, și a plăcută lui Erodă. Dreptu aceea
cu jurământă a promisă, că-i va da ori-ce
8 va cere. Eru ea, d'inainte fiindă îndem-
nată de muma sa, a disă: Dă-mi aici în
9 tipsă capulă lui Ioană Botezătorulă. Și re-
gele s'a întristatu; dară pentru jurământă,
și pentru cei ce ședeau la măsă cu elă, a
10 ordnată să se dea. Și tramețându, a tă-
11 iatu capulă lui Ioană în închisore. Și s'a
adusă capulă lui în tipsă, și s'a dată fetei,
12 și ea l'a dusă la muma sa. Atunci au ve-
nită discipulă lui, și au luată trupulă, și l'au
immormentatu; și mergendu, au spusă lui
Iisusă.

*Iisusă dă de mâncare unei mulțimi; dă drumulă
discipuloră sei, și vine la d'inșii amblându
pe mare.*

- 13 ^e Și auzindă Iisusă acēsta, s'a dusă de a-
colo cu corabia în locă deșertă deosebi.
Și aflându acēsta mulțimea, urmatu-l'a pe
josă din cetăți.
14 Și eșindă Iisusă, a vedută mulțime mare
și i s'a făcută milă de ei, și a vindecatu
pre bolnavi loră.
15 ^f Și făcându-se seră, s'au apropiată cătră
d'insulă discipulă lui, dicendă: Loculă este
pustiū, și ora a trecută; demite mulțimea,
ca să se ducă în sate să-și cumpere bucate.
16 Eru Iisusă li-a disă: Ei nu trebue să mergă;
17 dați-li voi să mănānce. Eru ei i-au disă:
Nu avemă aicea de câtă cinci pāni și dūoi
18 19 pesci. Elă a disă: Aduceți-mi-le aici. Și
după ce a ordnată mulțimei să ședă pe
erba, luandă cele cinci pāni și cei dūoi
pesci, și căutandă la ceriū, ^g le-a bine-cuvēn-
tată; și frāngēndu-le, a dată discipuloră
20 pānile, eru discipulă mulțimei. Și au măn-
cată toți, și s'au saturată; și au rēdicatū rēmă-
șițele de fărāmături dūoe-spre-dece paniere
21 pline. Eru cei ce māncaseră erau ca la
cinci mi de bărbați, afară de femeī și de
copii.
22 Și indată a îndemnată Iisusă pre dis-
cipulă sei să între în corabiă, și să mergă

mai 'nainte de elă dincolo, până ce va de-
mite mulțimea. ^h Și după ce demise mulți-
23 mea, s'a suită pe munte deosebi să se rōge,
și făcēndu-se seră, era singură acolo. Eru
24 corabia era deja în meșloculă mării, în-
vāluindu-se de valuri, că vēntulă era împo-
trivă.

Eru intră patra strējă a nopței Ii-
25 susă a mersă la d'inșii, amblându pe mare.
Și vedēndu-lă discipulă ⁱ amblându pe mare,
26 s'au turburată, dicendă: Este nālucă; și au
strigatū de frică. Dară indată Iisusă li-a
27 vorbită, dicendă: Indrāzniți, eu sūnt! nu vē
temeți! Atuncea Petru luandă cuvēntulă,
28 a disă: Dōmne de esci tu, di-mi să viū
la tine pe paš. Dis'a elă: Vīno. Și po-
29 gorindu-se Petru din corabiă, a mersă pe
apă, spre a veni la Iisusă. Eru vedēndū
30 vēntulū tare, s'a temută; și începēndă a se
afunda, a strigatū, dicendă: Dōmne, mēn-
tui-mē. Și Iisusă indată întinđēndū mână,
31 l'a apucată, și i-a disă: Pučinū-credincio-
sule! pentru ce te-ai îndōitū? Și intrandă
32 ei în corabiă, a încetată vēntulă. Eru
33 cei ce erau în corabiă au venită, și i s'au
închinatū, dicendū: Adevērū, ^j Fiulă lui Dum-
neđēu esci.

^k Eru după ce au trecută laculă, au ve-
34 nită în pământulă Ghenezaretulă. Și cu-
noscēndu-lă ómenii loculă acestuia, au trā-
35 mesă în tōte împrejurimile acele, și au a-
dusă la d'insulă pre toți bolnavi; ^l Și-lă ru-
36 gaū, ca numai să se atingă de pōlele vest-
mēntulă lui; și ^m căți s'au atinsū de d'insulă
s'au vindecatū.

Iisusă condēmnă tradițiunea.

A TUNCİ ⁿ a venită la Iisusă cărturari și 15
Farisei de la Ierusalimă, și au disă:
^o Pentru ce discipulă tei calcă ^p tradițiunea
2 bētrāniloră? că nu-și spală mānile, cândă
mānāncă pāne. Eru elă respundēndū, li-a
3 disă: Pentru ce și voi călcați ordinulă lui
Dumneđēu prin tradițiunea vōstră? Că Dum-
4 neđēu a ordnată, dicendū: ^q Onoră pre pă-
rintele teū și pre muma ta; și: ^r Celū ce va
vorbi de rēu pre părinte seū pre muma, să
se omóre. Dară voi diceți: Celū ce arū dice
5 părintelū seū mumei: ^s Darū este aceea cu
care te-ai putē ajuta de la mine, nu este
dētorū; ^t Și așa nu va onora pre părintele
6 seū seū pre muma sa. Și așa ați desfin-
țatū ordinulă lui Dumneđēu prin tradițiunea
vōstră. ^u Făcārniciiloră! bine a profēșitū I- 7

^b Marc. 6. 17.
Luc. 2. 19, 20.
^c Lev. 18. 16. &
20. 21.
^d Cap. 21. 28.
Luc. 20. 6.
^e Cap. 10. 22. &

12. 15.
Marc. 6. 22.
Luc. 9. 10.
Ioan 6. 1, 2.
^f Cap. 9. 36.
Marc. 6. 34.
^g Marc. 6. 35.

Luc. 9. 12.
Ioan 6. 5.
^h Cap. 15. 28.
Marc. 6. 46.
ⁱ Ioan 6. 16.
^j Iov 9. 8.
^k Pa. 2. 7.

Cap. 16. 16. &
26. 63.
Marc. 1. 1.
Luc. 4. 41.
Ioan 1. 49. &
6. 69. & 11.
27.

Fapt. 8. 37.
Rom. 1. 4.
^m Marc. 6. 53.
ⁿ Cap. 9. 20.
Marc. 3. 10.
Luc. 6. 19.
Fapt. 19. 12.

Capitul 15.
^a Marc. 7. 1.
^b Marc. 7. 5.
^c Col. 2. 8.
^d Eod. 20. 12.

Lev. 19. 3.
Deut. 5. 16.
Prov. 23. 22.
Efec. 6. 2.
^e Eod. 21. 17.
Lev. 20. 9.

Deut. 27. 16.
Prov. 20. 20.
& 30. 17.
^f Marc. 7. 11,
12.
^g Marc. 7. 6.

- 8 saia despre voi, dicându: ^a Acestu popor se apropiă de mine cu gura lor, și mă onoră cu buzele; ^b *eră* ^c *ânima* lor este departe de mine. Dară în zădăru mă adoră, ^d *învețându* ^e *învețături*, *ce sânt* ordine omenesci.
- 10 ^f Și *chiâmându* la sine mulțimea, li-a *disu*:
 11 Ascultați și înțelegeți: ^g Nu ceea ce *întră* în gură spurcă pre om, ci ceea ce *ese* din gură, aceea spurcă pre om.
- 12 Atunci apropiându-se discipulii lui, i-a *disu*:
 13 Scii, că Fariseii s'a scandalisat, cându *a* *audit* acestu cuvântu? *Eră* elu *respundendu*, a *disu*: ^h Ori-ce plântă, pre care nu a plântat Părintele meu cel *ceresc*, se va *desrădăcina*. Lăsați pre d'insii; ⁱ ei sânt conducători orbi ai orbilor. Și de va conduce orbu pre orb, aminduo voru căde în *gropă*.
- 15 Atuncea Petru *respundendu*, i-a *disu*:
 16 Spune noui acestă parabolă. *Eră* Iisus a *disu*: ^j Încă și voi sunteți nepricepuți?
 17 Ôre încă nu înțelegeți, că ^k totu ce *întră* în gură merge în pânțec, și se aruncă în *urinaru*; *Eră* cele ce *esă* din gură, *esă* din *ânimă*, și acelea spurcă pre om. ^l Că din *ânimă* *esă* cugetări rele, *ucideri*, *adulterie*, *desfrânări*, *furturi*, *mărturii mincinoase*, *blăsteme*. Acelea sânt cele ce spurcă pre om; dară a mănca cu mâni nespălate nu spurcă pre om.

O femeie cananeă cęstigă vindecarea fiicei ei.

- 21 Atunci Iisus *eșind* de acolo, s'a *dus* în părțile Tirului și ale Sidonului. Și *ecce*, o femeie Cananeă, *eșind* din acele hotare, a strigat către d'insul, dicendu: Miluesce-mă, Dómnne, Fiulul lui David! *fiica* mea se chinuesce rău de demonu. *Eră* elu nu i-a *respunsu* nici unu cuvântu. Atunci apropiându-se discipulii lui, ^m *l*u rugău, dicendu: Demite-o pre ea, că strigă în urma noastră.
- 24 *Eră* elu *respundendu*, a *disu*: ⁿ Eu nu sânt *trămesu* de câtă numai către oile cele *perdute* ale casei lui Israelu. *Eră* ea *venind*, i-a *s'a* *închinat*, dicendu: Dómnne, *ajută-mă*. Și elu *respundendu*, a *disu*: Nu este bine a lua pânea copiilor, și a o arunca ^o *cânilor*. Dis'a ea: Adevăratu, Dómnne; cu tóte acestea câni mănăncă din *fărmătorele*, a cadu din *mésa stăpânilor* lor.
- 28 Atuncea *respundendu* Iisus, i-a *disu*: O femeie! mare *este* credința ta; *facă-ți-se* *precum* *voiesci*. Și *fiica* ei s'a *vindecatu* din *acea* *óră*.

Iisus vindecă pre mulți, și *eră-și* *dă* de *măncare* unei mulțimi.

29 Și trecendu de acolo, venit'a Iisus ^p *lân-* ^q *gă* marea Galileei; Și *suindu-se* pe munte, a *ședut* acolo. ^r Și a venit' la d'insul ^s *mare*, avendu cu sine schiop, orbi, muți, ciungi și mulți alți, și i-a *aruncat* la picioru lui Iisus; și elu i-a *vindecatu*: De se mira mulțimea, *védendu* pre muți ^t *vorbindu*, pre ciungi *sânătoși*, pre schiop *âmblandu*, și pre orbi *védendu*; și *mărlău* pre Dumneuleu lui Israelu.

^u *Eră* Iisus *chiâmându* la sine discipulii ^v *sei*, a *disu*: Milă-mi este de mulțime, că *ecce*, ^w *acuma* sânt deja trei zile de cându *stau* *lângă* mine, și nu *a* *ce* *mănca*; și nu *voiescu* a-i *demite* *flămânți*, ca nu *cumă-va* să *slăbescă* pe cale. ^x Și discipulii *sei* i-a *disu*: De unde să avem în pustii atâtea *pâni*, în câtă să se *sature* atâtea mulțime! ^y Dis-i-a Iisus: Câte *pâni* aveți? Dis'a ei: ^z Șapte, și puțin pesciori. Atunci elu a *ordinat* mulțimei să *ședă* pe pământu. A- ^{aa} *poi* ^b *luându* pre cele șapte *pâni* și pescii, și ^c *mulțumindu*, *le-a* *frântu*, și *le-a* *datu* discipulilor lui, *eră* discipulii mulțimei. Și *a* *vindecatu* *toți*, și s'a *saturat*; și *a* *redicat* *remaișitele* de *fărmături* șapte *paniere* pline. *Eră* cei ce *măncaseră* *erău* patru ^{dd} *mii* de bărbați, *afară* de femeii și copii.

^{ee} Și *demitendu* mulțimea, a *întrat* în *corabiă*, și a *trecut* în părțile Magdalului.

Farisei și Sadukei *eră-și* *ceru* unu *semn*; Iisus *descęptă* pre discipulii *sei* să se *ferescă* de *învețatura* lor.

ATUNCEA s'a apropiat' Fariseii și Sadukeii, *ispitindu-lă*, și *cerendu* de la d'insul să li *arete* unu *semn* din *ceriu*. *Eră* elu *respundendu*, li-a *disu*: Cându se face *séră*, *diceți*: *Va fi* *seninu*, că *ceriul* se *roșesce*; Și *demăneta*: *Astă-ți va fi* *furtună*, că *ceriul* este *roșu* și *posomorit*. *Făcarniciloru!* *sciți* să *deosebiți* *fața* *ceriului*; *eră* *semnele* *timpuriloru* nu *puteți* *deosebi*? ^{ff} *Némă* *rău* și *adulteriu* *semn* *caută*; dară nu i se va da *semn* de câtă numai *semnul* *profetului* *Iona*. Și *lăsându-i*, s'a *dus*.

Și ^{gg} *cându* *a* *trecut* discipulii lui de ceea ^{hh} *parte*, *uitaseră* să *iee* *pâne*. *Eră* Iisus li-a *disu*: ⁱⁱ *Vedeți*, *păziți-vă* de *aluatul* *Fariseiloru* și alu *Sadukeiloru*! *Eră* ei se *gândiau* în sine-și, dicendu: Nu *amă* *luat* *pâni*. *Eră* 8

A Isa. 29. 18.
Eze. 23. 31.
I. Isa. 29. 18.
Col. 2. 18, 22.
Tit. 1. 14.
j Marc. 7. 14.
k Fapt. 10. 15.

Rom. 14. 14, 17, 20.
1 Tim. 4. 4.
Tit. 1. 15.
l Ioan. 15. 2.
1 Cor. 8. 12, etc.

m Isa. 9. 16.
Mal. 2. 8.
Cap. 23. 18.
Luc. 6. 39.
n Marc. 7. 17.
o Cap. 16. 9.
Marc. 7. 18.

p 1 Cor. 6. 18.
q Iac. 3. 6.
r Fac. 6. 5. & 8. 21.
Prov. 6. 14.
Ier. 17. 9.
Marc. 7. 21.

s Marc. 7. 24.
t Cap. 10. 5, 6.
Fapt. 3. 25.
26. & 13. 46.
Rom. 15. 8.
u Cap. 7. 6.
Filp. 3. 2.

v Marc. 7. 31.
w Cap. 4. 18.
x Isa. 35. 5, 6.
Cap. 11. 5.
Luc. 7. 22.
y Marc. 8. 1.
z 2 Reg. 4. 43.

aa Cap. 14. 19.
ab 1 Sam. 9. 13.
ac Luc. 22. 19.
ad Marc. 8. 10.
ae —
af Cap. 12. 39.
ag Cap. 12. 38.

ah Marc. 8. 11.
ai Luc. 11. 16.
aj 2. 54-56.
ak 1 Cor. 1. 22.
al Cap. 12. 39.
am Marc. 8. 14.
an d. Luc. 12. 1.

Iisus cunoscându *acésta*, li-a *disu* : Puțin-credincioșilor ! pentru ce vă gândiți în sine-vă, că nu ați luat pâne ? *Încă* nu înțelegeți, nici vi aduceți aminte de cele cinci pâne ale celor cinci mii, și câte paniere 10 ați rădicat ? *Nici* de cele șapte pâne ale celor patru mii, și câte paniere ați rădicat ? Cum nu înțelegeți, că nu v'am vă vorbit despre pâne, ci ca se vă păziți de alu- 12 lutul Fariseilor și alu Sadukeilor ! Atunci au înțeles, cum că nu li-a *disu* să se păzescă de aluutul pânei, ci de învătătura Fariseilor și a Sadukeilor.

Mărturisirea lui Petru; Iisus predice mărtea și înviarea sa.

- 13 *Eră* Iisus venind în părțile Cesareei lui Filipi, a întrebat pre discipulii sei, dicându : *Cine* mi dicu *omenii*, că sânt ei, 14 Fiul omului ? *Dis* au ei : *Uniă* *dicu*, că *esci* Ioan Botezătorul ; alții, *Ilie* ; *eră* alții, *Ieremia*, *seu* unul din *profeți*. *Disu*-li-a elu : 15 *Eră* voi, cine-mi *diceți* că sânt ? *Simon* Petru răspundându, a *disu* : *Tu* *esci* Christosul, Fiul lui Dumne-deu celui viu. Iisus 16 răspundându, i-a *disu* : *Fericit* *esci*, *Simone*, fiul lui Iona ! *Că* trup și sânge nu a descoperit *ție*, ci *Părintele* meu celu 17 dir ceriuri. *Și* eu *ți* *dicu*, că *tu* *esci* Petru, și *pe* *acésta* *pétra* voi *zidi* *biserica* mea ; *și* porțile *iadului* nu o voru birui. *Și* *ți* voi da cheile *împărăției* *ceriurilor* ; și ori-ce veți lega pe pământu va fi 18 legat în ceriuri ; și ori-ce veți deslega pe pământu va fi deslegat în ceriuri. *Atunci* a ordina discipulilor sei, ca să nu spuă 19 nimănui, că elu este Iisus, Christosul. 20 De atunci a început Iisus a arăta discipulilor sei, cum că trebuie elu a merge în Ierusalim, și a pătimi multe de la bértrân și de la archierei și de la cărturari, 21 și a fi omorît, și a învia a treia zi. Atunci Petru, luându-l, a început a-l certa, dicându : *Indură-te* de tine, *Dómne* ! să nu 22 *ți* se întâmple *acésta*. *Eră* elu întorcându-se, a *disu* lui Petru : *Lipsesce*, *Satano* ! *tu-mi* *esci* *pedică* ! că nu cugeți cele ce sânt ale lui Dumne-deu, ci cele ce sânt ale *ómenilor*. 23 *Atunci* Iisus a *disu* discipulilor sei : *De* voiesce cine-va să viă după mine, să

se lepede de sine, și să-și *lee* crucea sa, și să-mi urmeze. Că *cine* voiesce să-și *mên-* 25 *tuiă* *viéta* sa, o va perde ; *Eră* cine *și* va perde *viéta* sa pentru mine, o va afla. Că ce folosesc omului, de aru dobândi *tó-* 26 *tă* lumea, și aru perde sufletul *seu* ? *seu* *ce* va da omul schimbă pentru sufletul *seu* ? Că *Filul* omului va să viă în *mă-* 27 *rirea* *Părintelui* *seu* *cu* *ângerii* *sei* ; *și* *atuncea* va resplăti fie-căruiă după faptele lui. *Adevăr*, *dicu* *voii*, *sânt* *uniă* *din* 28 *cei* ce stău *aicea*, cari nu voru gusta *mărte*, până ce voru vedé pre *Filul* omului venind în *împărăția* sa.

Schimbară la față.

DUPĂ șese zile a luat Iisus pre Pe- 17 *tru*, pre *Iacob* și pre *Ioan*, fratele lui, și i-a suit pe un munte înalt deosebi. Și s'a schimbat la față înaintea lor, și 2 *fața* lui a strălucit ca *sórele*, și *vestmin-* 3 *tele* lui s'a făcut albe ca lumina. Și *ecce*, li s'a arătat *Moisi* și *Ilie* vorbind cu d'insul. Atuncea Petru luându cuvântul, 4 a *disu* lui Iisus : *Dómne*, bine este să fim noi *aicea* ; de voiesc, să facem *aicea* *trei* *colibi*, *ție* una, lui *Moisi* una, și lui *Ilie* una. *Încă* vorbind elu, *ecce*, *nóru* luminos i-a 5 umbrît ; și *ecce*, *vóce* din *nóru*, dicendu : *Acesta* este *Filul* meu celu iubit, *întru* care am bine-voit ; *pre* *acesta* să ascultați. *Și* auzind discipulii, au cădutu cu 6 fețele la pământ, și s'a spălmântat forte. *Eră* Iisus apropiându-se, s'a atins de d'inșii, și a *disu* : *Sculați-vă*, și nu vă temeți. Atuncea rădicându-și ochii, nu au vedutu 7 pre nimene de câtă numai pre Iisus. 8

Și când el se pogoria din munte, *Iisus* li-a ordina, dicendu : Nu spuneți nimănui ce ați vedutu, până când *Filul* omului se va scula din morți. Și discipulii 10 lui l'au întrebat, dicendu : *Dar* de ce dicu *cărturarii*, că *Ilie* trebuie să viă mai *nainte* ! Iisus răspundendu, li-a *disu* : *Ilie* cu ade- 11 *verat* mai *nainte* va veni, și *va* *restator-* *nici* *tóte*. *Eră* elu *dicu* *voii*, că *Ilie* a și 12 *venit*, și el nu l'au cunoscut, ci l'au făcut lui totu ce el au voit. *Așa* *și* *Filul* omului au suferi de la d'inșii. *Atunci* au 13 înțeles discipulii, că elu li-a vorbit despre *Ioan* Botezătorul.

o Cap. 14. 17.	9. 20.	Isa. 38. 10.	19. 22.	Marc. 8. 28.	2 Cor. 5. 10.	Marc. 1. 11.	9. 2.
Ioan 6. 9.	Ebr. 1. 2, 5.	o Cap. 18. 13.	o Rom. 8. 7.	Luc. 9. 26.	1 Pet. 1. 17.	Luc. 8. 22.	o Mal. 4. 5.
f Cap. 15. 24.	1 Ioan 4. 15.	Ioan 20. 33.	f Cap. 10. 38.	y Dan. 7. 10.	Apoc. 2. 23. 1.	d Isa. 42. 1.	o Cap. 11. 14.
g Marc. 8. 27.	o Ebr. 5. 5.	p Cap. 17. 9.	Marc. 8. 34.	Zech. 14. 5.	22. 12.	e Dent. 18. 15,	Marc. 9. 11.
Luc. 9. 18.	f Ebr. 2. 8.	Marc. 8. 30.	Luc. 9. 23. &	Cap. 25. 31.	o Marc. 9. 1.	19.	f Mal. 4. 6.
k Cap. 14. 2.	k 1 Cor. 2. 10.	Luc. 9. 21.	14. 27.	Iuda 14.	Luc. 9. 27.	fapt. 3. 22,	Luc. 1. 16, 17.
Luc. 9. 7-9.	Gal. 1. 16.	g Cap. 20. 17.	fapt. 14. 22.	s Iud. 24. 11.	—	23.	fapt. 3. 21.
i Cap. 14. 32.	l Ioan 1. 42.	Marc. 8. 31. &	1 Tes. 3. 3.	Ps. 62. 12.	Capul 17.	f 2 Pet. 1. 18.	k Cap. 11. 14.
Marc. 8. 29.	m Ebr. 2. 20.	9. 31. & 10. 32.	2 Tim. 3. 12.	Prov. 24. 12.	o Marc. 9. 2.	g Dan. 8. 18. &	Marc. 9. 12.
Luc. 9. 20.	Apoc. 21. 14.	Luc. 9. 22. &	u Luc. 17. 33.	Ier. 17. 10. &	Luc. 9. 28.	9. 21. & 10.	l Cap. 14. 5, 10.
Ioan 6. 69. &	n Iov 38. 17.	18. 31. & 24.	Ioan 12. 25.	32. 19.	b 2 Pet. 1. 17.	10, 18.	m Cap. 16. 21.
11. 27.	Pa. 9. 18. &	6, 7.	o Ps. 49. 7, 8.	Rom. 2. 6.	c Cap. 8. 17.	h Cap. 16. 20.	n Cap. 11. 14.
fapt. 8. 27. &	107. 18.	r Vezi 2 Sam.	o Cap. 26. 64.	1 Cor. 3. 8.		Marc. 8. 30. &	

Vindecarea unui demonisat.

- 14 °Și venind ei la mulțime, s'a apropiat
cătră d'insul un om, ingenunchiându în
15 ainta lui, și dicându: Dómnne! miluesce pre
fiul meu; că este lunaticu, și suferă rău;
că de multe ori cade în focu, și de multe
16 ori în apă; Și l'amă adus la discipulii tei,
17 éru ei nu au putut să-l vindece. Iisus
respundendu, a disu: O némă necredincios
și înroutătit! până când voi fi cu voi?
până când voi suferi pre voi? aduceți-
18 mi-lu aicea. Și l'a certat Iisus, și a e-
șit demonul dintr'insul, și s'a vindecat
copilul dintr'acea órá.
- 19 Atunci apropiându-se discipulii cătră Ii-
sus deosebi, au disu: Pentru ce noi nu am
20 putut să-lu scótem? Disu-li-a Iisus:
Pentru necredința voastră; că adevér, dicu
vói, ^p de veți avé credință ca un grăunte
de muștar, veți dice muntelui acestuia: Mu-
tă-te de aici colo, și se va muta; și ni-
21 micu nu vi va fi cu neputință. Dară acest
soi de demoni nu ese, fără numai prin ru-
găciune și postu.

Iisus érá-și predice mórtea și înviarea sa.

- 22 °Și petrecendu ei în Galilea, disu-li-a Ii-
sus: Fiul omului va fi dat în mânele
23 ómenilor; Și-lu voru omori; éru a treia
zi va învia. Și s'au întristat fôrte.

*Bani pentru biru căpetați într'unu chipu mi-
nunat.*

- 24 Și ^rajungendu ei la Capernaum, au veni-
tut la Petru cel ce strîngea darea, și au
disu: Invetătorul vostru nu plătesce dare?
25 Dis'a elu: Da. Și când a intrat în casă,
mai 'nainte 'lu apucă Iisus, dicendu: Ce
ți se pare, Simóne? regii pământului, de la cine
iéu dare séu biru? de la fii lor, séu de la cei
26 străini? Dis'a Petru lui: De la străini. Dis'a
Iisus lui: Decí fii scutiți sânt.
- 27 Dară ca să nu-i scandalisăm, mergi
la mare, și aruncă undița; și pescele, care
vei prinde ántéu, ié-lu, și deschidendu gura
lui, vei afla unu statir; ié acela, și dá-lu
loru pentru mine și pentru tine.

*Invetătura Domnului despre umilință și scandal.
Parabola óiei rătăcite. Iertarea injuriilor. Pa-
rabola despre unu servu nemilostiv.*

- 18 **I**NTR'acea órá apropiatu-s'au discipulii că-
tră Iisus, și i-au disu: Óre cine este

mai mare în împărăția cerurilor? Și chi-
mându Iisus unu pruncu, l'a pus în me-
dilocul lor, Și a disu: Adevér dicu vói:
°De nu veți întórce, și nu veți face ca
pruncii, nu veți intra în împărăția ceruri-
lor. °Decí cine se va umili ca acestu pruncu,
acela este cel mai mare în împărăția ce-
rurilor. Și °cine va primi pre unu pruncu
ca acesta în numele meu, pre mine mă prime-
sce. °Éru cine va scandalisa pre unul dintr'a-
cesti mici, cari cred în mine, mai de
folosu 'i este, ca să-și spândure o pétă de
móră la grumazul lui, și să se innee în
aduncul mării.

Vai lumei pentru scandal; că ^rtrebuie să
viă scandal; éru ^rvai de omul acela prin
care vine scandalul. °Decí de te va scanda-
lisa mâna ta séu piciorul te, taiă-le, și
aruncă-le de la tine; 'ți este mai bine să
intri în viétă schiopu séu ciungu, de cât,
avendu aminduoé mânele séu aminduoé pi-
ciorele, să fii aruncat în focul cel eternu.
Și de te va scandalisa ochiul te, scóte-lu,
și aruncă-lu de la tine; 'ți este mai bine
să intri în viétă cu unu ochi, de cât, a-
vendu aminduoé ochii, să fii aruncat în fo-
cul gheennei.

Feriți-vé să nu desprețuiți pre vre-unul
dintr'acesti mici; că dicu vói, că °ângerii
lor în ceruri ^vvedu pururea fața Părinte-
lui meu, care este în ceru. °Că Fiul o-
mului a venit să mēntuiă ceea ce este
perdut. °Ce vi se pare? când un om
are o sută de oi, și s'ar rătăci una din-
tr'insele, au nu lăsându pre cele nouă-deci
și nouă, merge în munți și caută pre cea
rătăcită? Și de i se va întâmpla să o gă-
sescă, adevér dicu vói, că se bucură de
d'insa mai mult de cât de cele nouă-deci
și nouă, ce nu s'au rătăcit. Așa nu este
14 voia Părintelui vostru celui din ceruri, ca
să se pérda unul dintr'acesti mici.

°Și de va păcătui contra ta fratele te, 15
mergi, muștră pre d'insul între tine și el
singur; de te va asculta, °ai dobēditu pre
fratele te. Éru de nu te va asculta, a-
16 tunc mai ié împreună cu tine pre unul
séu dui, ca prin °gura a dui séu a trei
martori să se întărescă totu cuvēntul. Éru 17
de nu va asculta de d'inși, spune-lu bese-
ricei; și de nu va asculta nici de beserică,
să-ți fie ca unu ^ppăgānu și vameșu.

Adevér dicu vói: °Orí-ce veți lega pe 18

o Marc. 9. 14.
Luc. 9. 37.
p Cap. 21. 31.
Marc. 11. 23.
Luc. 17. 6.
1 Cor. 12. 9.
& 13. 2.
q Cap. 16. 21. &
20. 17.

Marc. 8. 31.
& 9. 30, 31. &
10. 33.
Luc. 9. 22, 44.
& 18. 31. & 24.
6. 7.
r Marc. 9. 35.

Capitul 18.
o Marc. 9. 33.
Luc. 9. 46. &
22. 24.
p Ps. 131. 2.
Cap. 19. 14.
Marc. 10. 14.
Luc. 18. 16.

1 Cor. 14. 30.
1 Pet. 2. 2.
o Cap. 20. 27.
& 23. 11.
d Cap. 10. 42.
Luc. 9. 48.
e Marc. 9. 42.
Luc. 17. 1, 2.
f Luc. 17. 1.

1 Cor. 11. 19.
g Cap. 26. 24.
h Cap. 5. 29, 30.
Marc. 9. 43.
45.
i Ps. 34. 7.
Zech. 13. 7.
Ebr. 1. 14.

j Est. 1. 14.
Luc. 1. 19.
k Luc. 9. 56. &
19. 10.
Ioan 3. 17. &
12. 47.
l Luc. 15. 4.
m Lev. 19. 17.

Luc. 17. 3.
n Iac. 5. 20.
1 Pet. 3. 1.
o Deut. 17. 6. &
14.
Ioan. 8. 17.
2 Cor. 13. 1.
Ebr. 1. 28.

p Rom. 16. 17.
1 Cor. 5. 9.
1 Tes. 3. 6.
2 Ioan 10.
q Cap. 16. 19.
Ioan 20. 23.
1 Cor. 5. 4.

pământu, voru fi legate și în ceri; și ori-ce veți deslega pe pământu, voru fi deslegate și în ceri.

19 * Era-și dicu voui, că dacă dūoi din voi se voru uni pe pământu pentru ori-ce lucru ce voru cere, * se va da lorū de la Părintele meu care este în ceriuri. Că unde sūnt dūoi seū trei adunați intru numele meu, acolo sūnt eū în mediloculū lorū.

21 Atunci apropiându-se cătră d'insulū Petru, a ȑisū: Dōmne, de câte ori 'mī va greși fratele meu, și-l voiū ierta? aū dōră

22 'până de șapte ori? ȑisu-i-a Iisusū: Eū nu-ȑi dicu până de șapte ori, * ci până de

23 șapte-deci de ori câte șapte. Dreptū aceea împărăția ceriurilor este asemenea unū rege, care a voitū să cēră socotēlā de la ser-

24 vii sei. Și începēdū să cēră socotēlā, aū adusū la d'insulū pre unulū, ce dētorīa

25 dece miī de talenți. Și neavēndū elū cu ce plăti, domnulū seū a ordinatū * să vēndā pre elū și pre femea lui, și pre copii, și

26 tōte câte avea; și așa să se plătescā. Decī prosternēndū-se servulū acela, i s'a închinatū, dicēndū: Dōmne, mai îngādū-mē, și-ȑi

27 voiū plăti totū. Atuncea domnulū servulū aceluia îndurāndū-se, l'a eliberatū, și

28 i-a iertatū și dētorīa. Eū eșindū servulū acela, a aflatū pre unulū din soȑii lui, care 'i

era dētorū o sutā de denari; și apucāndū-lū, 'lū strāngea de gūtū, dicēndū: Plātesce-mī

29 ce-mī esci dētorū. Decī cădēndū soȑiulū acela la picīorele lui, 'lū ruga, dicēndū: Mai

30 îngādū-mē, și-ȑi voiū plăti totū. Eū elū nu a voitū; ci mergēndū l'a pusū în închi-

31 sōre, până cândū va plăti dētorīa. Soȑii lui vēdēndū cele ce s'aū făcutū, s'aū întristatū fōrte, și venindū aū spusū domnulū

32 lorū tōte cele petrecute. Atunci chiāmāndū-lū domnulū lui, i-a ȑisū: Servule nelegiuitū! eū ȑi-amū iertatū tōtā dētorīa a

33 ceea, pentru că m'ai rugatū; Nu se cădea și ȑie să aibi milā de soȑiulū teū, cumū și

34 eū amū avutū milā de tine? Și māniāndū-se domnulū lui, l'a datū chinuitōrilorū, pā-

35 nā cândū va plăti tōtā dētorīa lui. * Așa și părintele meu celū cerescū va face voui, de nu veȑi ierta din ānimā fie-care fratelui seū greșelele sale.

Iisusū se duce dincolo de Iordanū. Invēțătura lui Iisusū asupra despārțeniei.

19 **F**OST'A, * după ce sfārși Iisusū cuvintele aceastea, că a trecutū din Galilea, și a venitū în părțile Iudeei, dincolo de Iordanū.

* Cap. 5. 24.
* 1 Ioan. 5. 22. &
5. 14.
† Luc. 17. 14.
* Cap. 6. 14.
* Marc. 11. 25.

Col. 3. 12.
* 2 Reg. 4. 1.
Neom. 5. 8.
* Prov. 21. 13.
Cap. 6. 12.
Marc. 11. 26.

Iac. 2. 13.
—
Capulū 19.
* Marc. 10. 1.
Ioan 10. 40.

* Cap. 12. 15.
* Fac. 1. 27. &
5. 2.
Mal. 2. 15.
* Fac. 2. 24.
Marc. 10. 5-8.

Efes. 5. 31.
* 1 Cor. 6. 16.
& 7. 2.
† Deut. 24. 1.
Cap. 6. 31.
* Cap. 6. 32.

Marc. 10. 11.
Luc. 16. 18.
1 Cor. 7. 10.
11.
* Prov. 21. 19.
† 1 Cor. 7. 2.

7. 9, 17.
† 1 Cor. 7. 32.
34. & 9. 5, 15.
* Marc. 10. 12.
Luc. 18. 15.
† Cap. 13. 8.

* Marc. 10. 17.
Luc. 18. 18.
* Luc. 10. 26.
* Ecod. 30. 13.
Deut. 5. 17.
* Cap. 15. 4.

* Și a urmatū lui mulțime mare; și elū i-a vindecatū acolo.

Și aū venitū la d'insulū Fariseii, ispitindu-lū, și dicēndū-i: Ore se cade omulū să lase femea sa pentru ori-ce causā? Respunđēndū elū, ȑisu-li-a: Aū nu aȑi cititū,

* că celū ce i-a făcutū din începutū, i-a făcutū bărbatū și femeā? Și a ȑisū: * Pen-

tru acēsta va lāsa omulū pre părinte și pre mūmā, și se va lipi de femea sa, și * vorū

fi amindūoi unū corpū; Dreptū aceea nu mai sūnt dūoi, ci unū corpū. Decī ce a împreunatū Dumnedeū să nu despārțā omulū.

ȑisu-i-aū ei: * Pentru ce darā a ordinatū Moisi, să-i dee carte de despārțenīā, și

sā o lase? ȑisu-li-a elū: Moisi duple împetrirea ānimei vōstre v'a in voitū să vē

lāsaȑi femeele vōstre; ērū din începutū nu a fostū așa. * Și eū dicu voui: Celū ce va

lāsa femea sa de cătū pentru causa desfrenārei, și va lua alta, sevārșesce adulteriū, și celū ce va lua pre cea lāsatā sevārșesce

adulteriū.

ȑisu-i-aū discipuliī sei: * Dacă toc mirea omulū cu femea este așa, nu este de folosū

a se însura! Eū elū li-a ȑisū: * Nu toȑi cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai acēia,

cārora li s'a datū. Cā sūnt eunuchi, cari s'aū nāscutū așa din mitrele mūmei lorū;

și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-

si-ȑi eunuchi pentru împărăția ceriurilor. Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Iisusū primesce și bine-cuvēntēsā copii micī.

* Atuncea s'aū adusū la d'insulū copii, ca să punā mānele preste ei, și să se rōge; și discipuliī 'i certāu pre ei. Eū Iisusū a ȑisū: Lāsaȑi pre copii să viā la mine,

și nu-i opriȑi; că * a unora ca acestora este împărăția ceriurilor. Și și-a pusū mānele preste ei, și s'a dusū de acolo.

Respunsū la o întrebare făcutā de unū tēnerū bogatū; parabola de lucrātōrii vitei.

* Și ēccē, unulū venindū la elū, i-a ȑisū; 16 * Invēțātōrile bunū, ce bine să facū, ca să

amū viēța eternā? Elū ȑisu-i-a: Pentru ce mē numesci bunū? nimenea nu este bunū, fāră numai unulū, Dumnedeū; ērū de vo-

iesci să intri în viēța, păzesce ordinele. Elū ȑisu-i-a: Cari? Eū Iisusū a ȑisū: * Sā 18

nu uciȑi; să nu sevārșesci adulteriū; să nu furī; să nu mărturisesci mărturiā minciunosā; * Onōrā pre părintele teū și pre mūmā 19

ta; și 'să iubesci pre aprópele teú ca in-
 20 su-ți pre tine. Țisu-i-a ténérulú: Tóte a-
 cesteá amú păzítú din ténerețele mele;
 21 ce-mí mai lipsește? Țisu-i-a Iisusú: De
 voiesci să fii desevârșítú, ' mergi, și vinde
 averile tale, și le dă saracilorú, și vei avé
 22 tesaurú în ceriú; și vino, urméză-mí. Érú
 ténérulú, auđindú cuvéntulú acesta, s'a dusú
 intristátú; cá avea multe averi.

23 Atunci a Țisú Iisusú discipulilorú seí:
 Adevérú dicú voúí, cá 'cu anevoiá va intra
 24 bogatulú în împărăția ceriurilorú. Și érá-și
 dicú voúí: cá mai lesne este să trecă funia
 prin urechiá acului, de câtú bogatulú să
 25 între în împărăția lui Dumneđeú. Auđindú
 acésta discipulii seí, s'aú ulmitú fórte, și
 aú Țisú: Cine dará póte să se méntulá?
 26 Érú Iisusú cántándú spre d'ínșí, li-a Țisú:
 La ómení este acésta cu neputință, éru 'la
 Dumneđeú sînt tóte cu putință.

27 'Atunci Petru, luándú cuvéntulú, i-a Țisú:
 Éccé, 'noi amú lăsatú tóte, și amú urmatú ție;
 28 Óre ce ni va fi pentru acésta? Țisu-li-a
 Iisusú: Adevérú dicú voúí, cá voi, cari mî-ai
 urmatú, în Țiú renașcerei, cândú Fiulú
 omului va ședé pe tronulú mărirei lui, 'veți
 ședé și voi pe dūoé-spre-Țece tronuri, jude-
 cándú pre cele dūoé-spre-Țece semínții ale
 29 lui Israelú. 'Și totú celú ce a lăsatú case,
 seú frați, seú surori, seú părinte, seú mună,
 seú femeá, seú copii, seú Țeráne, pentru nu-
 mele meú, va primi iusutitú, și va mosceni
 30 vieța eterná. 'Érú mulți din cei d'ántéiú
 vorú fi cei mai din urmă, și cei mai din
 urmă, cei mai d'ántéiú.

20 CĂ împărăția ceriurilorú este asemenea
 unui omú stépánú alú casei, care a e-
 șítú de demănétá să tocmescá lucrători la
 2 via sa. Și învoindu-se cu lucrătorii cáte
 unú denariú pe Ți, i-a trámesú în via sa.
 3 Și eșindú la a treia órá, a vedútú pre alți
 4 stándú în piéță fără de lucru. Și a Țisú
 acelora: Mergeți și voi în via, și eú vi
 voiú da ce va fi cu dreptú. Și ei aú mersú.
 5 Érá-și eșindú la a șesea și la a noúá órá,
 6 a făcutú asemenea. Éru la a unú-spre-Țe-
 cea órá eșindú, a aflatú pre alți stándú
 7 fără de lucru, și li-a Țisú: Pentru ce stați
 aicia tótá Țiú fără de lucru? Țisu-i-aú ei:
 Pentru cá nimenea nu ne-a tocmítú. Țisu-
 li-a elú: Mergeți și voi în via, și veți pri-
 8 mi ce va fi cu dreptú. Éru dacá s'a făcutú

sérá, a Țisú domnulú vifei îngrijitorului seú:
 Chiamá pre lucrători, și dă-li plata, ince-
 péndú de la cei de pe urmă până la cei
 d'ántéiú. Decí cândú aú venitú cei de la 9
 a unú-spre-Țeceá órá, aú primitú cáte unú
 denariú. Éru cândú aú venitú cei d'ántéiú 10
 aú socotítú, cá vorú primi mai multú; dará
 și ei aú primitú cáte unú denariú. Éru 11
 după ce l'aú primitú, murmurá contra sté-
 pánului casei, Țicéndú: Acesti de pe urmă 12
 aú lucratú numai o órá, și ai făcutú pre
 d'ínșí asemenea cu noi, cari amú purtatú
 greutatea și arsura Țilei. Éru elú a re- 13
 spunsú unuia din ei, și a Țisú: Amice, eú
 nu-ți facú nedreptate; aú nu te-ai învoitú
 cu mine cáte unú denariú? Ié-ți alú teú, 14
 și mergi! eú voiú să dau și acestuia de pe
 urmă ca și ție. 'Aú dórá nu-mí este Țertatú 15
 să facú cu ale mele ce voiescú? 'Aú este
 ochiulú teú rēú, pentru cá eú sînt bunú?
 'Așa vorú fi cei de pe urmă ántéiú, și cei 16
 d'ántéiú mai pe urmă; 'cá mulți sînt chiá-
 mați, dará pućini aleși.

*Iisusú preȚice de a treia órá suferințele sale, mór-
 tea și înviarea sa.*

'Și suindu-se Iisusú la Ierusalimú, a luatú 17
 la o parte pe cale pre cei dūoi-spre-Țece
 discipuli, și li-a Țisú: 'Éccé ne suimú la Ie-
 rusalimú, și Fiulú omului se va da archie- 18
 reilorú și cárturarilorú, și-lú vorú oséndi la
 mórte; 'Și-lú vorú da págánilorú să-lú bat- 19
 jocoréscá, și să-lú biciuíéscá, și să-lú cru-
 cifice; și a treia Ți va învia.

*Cererea numel celor dūoi fi ai lui Zebedeiú, și
 respunsulú domnului nostru.*

'Atunci s'a apropiatú cátrá d'insulú mu- 20
 ma 'fiilorú lui Zebedeiú împreună cu fií seí,
 închinándú-se, și ceréndú ce-va de la d'in-
 sulú. Éru elú i-a Țisú: ce voiesci? Ea i-a 21
 Țisú: Promite cá 'vorú ședé acesti dūoi fi
 ai mei, unulú d'a drépta ta, și altulú d'a
 stânga ta în împărăția ta. Éru Iisusú re- 22
 spundéndú, a Țisú: Nu sciți ce cereți. Pu-
 teți să beți 'potirulú care eú voiú să béú,
 și să vé botezați cu 'botezulú cu care eú
 mé botezú? Ei i-aú Țisú: Putemú. Și elú 23
 li-a Țisú: 'Adevérú veți bé potirulú meú, și
 vé veți boteza cu botezulú, cu care eú mé
 botezú; éru a ședé d'a drépta mea și d'a
 stânga mea nu potú eú 'să dau; ci se va da

q Lev. 19. 18.
 Cap. 22. 29.
 Rom. 13. 9.
 Gal. 5. 14.
 Iac. 2. 8.
 r Cap. 6. 20.
 Luc. 12. 23.
 & 16. 9.
 Fapt. 2. 45. &
 4. 34, 35.

1 Tim. 6. 18,
 19.
 s Cap. 13. 22.
 Marc. 10. 24.
 1 Cor. 1. 26.
 1 Tim. 6. 9,
 10.
 t Fac. 13. 14.
 Iov 42. 2.
 Ier. 22. 17.

Zech. 8. 6.
 Luc. 1. 37. &
 18. 27.
 u Marc. 10. 28.
 Luc. 18. 28.
 v Deut. 33. 9.
 Cap. 4. 20.
 Luc. 5. 11.
 s Cap. 30. 31.
 Luc. 22. 28.

30.
 1 Cor. 6. 2, 3.
 Apoc. 2. 26.
 y Marc. 10. 29,
 30.
 Luc. 18. 29,
 30.
 z Cap. 20. 16.
 & 21. 31, 32.

Marc. 10. 31.
 Luc. 12. 30.
 —
 Capitul 20.
 a Rom. 9. 2.
 b Deut. 15. 9.
 Prov. 23. 6.
 Cap. 6. 23.

c Cap. 19. 30.
 d Cap. 22. 14.
 e Marc. 10. 32.
 Luc. 18. 31.
 f Cap. 16. 31.
 g Cap. 27. 2.
 Marc. 15. 1,
 16, etc.

Luc. 23. 1.
 Ioan. 18. 23,
 etc.
 h Fapt. 3. 13.
 i Marc. 10. 35.
 j Cap. 4. 21.
 k Cap. 19. 28.
 l Cap. 26. 29,
 42.

Marc. 14. 36.
 Luc. 22. 42.
 Ioan. 13. 16.
 i Luc. 12. 50.
 m Fapt. 12. 2.
 n Rom. 8. 17.
 o Cor. 1. 7.
 p Apoc. 1. 9.
 q Cap. 26. 34.

celora, pentru cari este pregătit de părintele meu.

- 24 ° Și auzind cei de ce acesta, s'au mâniat
25 asupra acelor două frați. Eră Iisus chîm-
mându-l, a zis: Sciți, că domni păgân-
lor domnescu preste ei, și cei mari îi
26 stăpînescu. Eră între voi să nu fie așa;
ci cel ce între voi va să fie mai mare,
27 să fie voii serv; ° Și cel ce între voi
28 va voi să fie înteu, să fie voii serv; ° Pre-
cum și ° Fiul omului nu a venit să
se servescă, ci să servescă, și să-și dea viața
sa răscumpărare ° pentru mulți.

Vindecarea a două orbi lângă Ierichon.

- 29 ° Și eșind ei din Ierichon, li-a urmat
30 mulțime mare. Și ecce, ° două orbi ce ședeau
lângă cale, auzind că trece Iisus, au
strigat, dicend: Miluesce-ne, Dóme, Fi-
31 lul lui David! Eră mulțimea i-a cer-
tat, ordinându-li să tacă; eră ei strigau
mai tare, dicend: Miluesce-ne, Dóme, Fi-
32 lul lui David! Și stănd Iisus, i-a chî-
33 mat, și a zis: Ce voii să vi fac? Zi-
su-i au ei: Dóme! să se deschidă ochii
34 nostri. Și făcendu-se milă lui Iisus, s'a
atins de ochii lor; și îndată au vedut o-
chii lor, și i-au urmat.

*Intrarea publică a lui Iisus în Ierusalim. A-
lungarea vîndătorilor din templu. Smochinul
celu uscat.*

- 21 SI ° când s'au apropiat de Ierusalim, și
au venit în Betfage, la ° munte Oli-
vilor, atunci a tramesu Iisus doi disci-
2 puli, Dicendu-li: Mergeți în satul, care
este înaintea voastră, și îndată veți afla o
3 asină legată, și un mînz cu d'însa; desle-
gați-le, și aduceți-le la mine. Și de vi va
dice cine-va ce-va, diceți: Domnului trebu-
esc acestea; și îndată el le va trimete.
4 Acestea toate s'au făcut, ca să se împlinescă
cea ce s'a zis prin profetul, ce dice:
5 ° Spuneți fiicei Sionului: Ecce regele teu vine
la tine, blînd și călare pe asină, și pe un
mînz, fiul celei de suptă jug.
6 ° Discipulii s'au dus, și au făcut precum
7 li-a ordonat Iisus: Au adus asina și mîn-
zul, și ° au pus d'asupra lor vestmintele
8 lor, și ° au pus d'asupra acestora. Și mul-
țime mare forte și-au așternut vestmintele
lor pe cale; ° alții tălau ramuri din arbori,

și le așterneau pe cale. Eră mulțimea care
mergea înainte, și care urma, striga, dicend:
° Osanna Fiului lui David; ° bine-cuvîntat
fie cel ce vine în numele Domnului; O-
sanna în înălțimi.

° Și intrîndu el în Ierusalim, s'a cu-
tremurat totă cetatea, dicend: Cine este
acesta? Eră poporul dicea: Acesta este Ii-
sus, ° profetul cel din Nazaretul Galileei.

° Și intrîndu Iisus în templul lui Dum-
neșu, a scos pre toți cei ce vindeau și
cumpărau în templu, și a resturnat me-
sele ° schimbătorilor de bani, și scaunele
celor ce vindeau porumbi; ° Și li-a zis:
Scriș este: ° Casa mea se va chîma casă
de rugăciune; ° eră voi o ați făcut pescară
de tâlhari.

° Și au venit la d'însul orbi și schiop
în templu, și el i-a vindecat.

Eră când archiereii și cărturaril au v-
dută minunile ce a făcut, și pe copii
strigînd în templu, și dicend: Osanna
Fiului lui David, s'au mâniat, ° Și i-a
zis: Auzi ce dică acestia? Iisus li-a
zis: Da; nu ați cetit nici odată: ° Din
gura pruncilor și a celor ce sugă al pre-
gătut laudă? ° Și lăsându-i, a eșit afară din
cetate la ° Betania, și a mas acolo.

° Eră a doua zi, întorcendu-se în cetate, a
flămîndit. ° Și vedend un smochin lung
cale, a venit la d'însul, dară nu a aflat
nimic într'însul de câtă numai frunze, și
i-a zis: De acum să nu se mai facă fruct
din tine în etern. ° Și îndată s'a uscat
smochinul. ° Și vedend acesta discipulii,
s'au minunat, dicend: Cât de curînd
s'a uscat smochinul. ° Și respundend Ii-
sus, li-a zis: Adevără dică voii, ° de veți
ave credință, și ° nu veți îndoi, nu nu-
mai veți face acesta ce s'a făcut smochi-
nului, ° ci chiar de veți dice muntelui ace-
stui: Rădică-te, și te aruncă în mare, se
va face. ° Și ° toate câte veți cere prin rugă-
ciune, credend, veți primi.

*Intrebare despre autoritatea lui Christos; între-
barea sa, drept răspuns, despre autoritatea lui
Ioan Botezătorul; trei parabole arătînd purtarea
omenilor cu solul lui Dumnezeu.*

° Și venind el în templu, s'au apropi-
at de d'însul, când el învăța, archierii
și bătrîni poporului, și ° diceau: Cu ce au-

o Marc. 10. 41.	o Luc. 22. 27	Rom. 5. 15, 19.	b Zech. 14. 4.	h Pa. 118. 26.	Luc. 19. 45.	g Marc. 11. 12.	Luc. 11. 9.
Luc. 22. 24,	Ioan 13. 14.	Ebr. 9. 28.	o Isa. 61. 11.	Cap. 23. 39.	Ioan 2. 15.	o Marc. 11. 13.	Isa. 5. 16.
25	o Isa. 53. 10, 11.	y Marc. 10. 46.	Zech. 9. 9.	i Marc. 11. 15.	i Deut. 14. 25	o Marc. 11. 20.	Ioan 2. 22. &
p 1 Pet. 5. 3.	Dan. 9. 24. 26	Luc. 18. 35	Ioan 19. 15.	Luc. 19. 45.	o Isa. 58. 7.	i Cap. 17. 20.	5. 14.
g Cap. 23. 11.	Ioan 11. 51,	s Cap. 9. 27.	d Marc. 11. 4.	Ioan 2. 13, 15.	o Ier. 7. 11.	Luc. 17. 6	y Marc. 11. 27.
Marc. 9. 35. &	59.	—	o 2 Reg. 9. 13.	j Cap. 2. 23.	o Ier. 11. 17.	o Luc. 1. 6	Luc. 20. 1.
10. 43.	1 Tim. 2. 6.	Capitlu 21.	f Veii Lev 23.	Luc. 7. 16.	Luc. 19. 46.	o 1 Cor. 12. 2.	s Ezech. 2. 14.
r Cap. 18. 4.	Tit. 2. 14.	o Marc. 11. 1.	40.	Ioan 6. 14. &	o Ps. 8. 2.	o Cap. 7. 7.	s Ezech. 2. 14.
o Ioan 13. 4.	1 Pet. 1. 19.	Luc. 19. 29.	Ioan 12. 13.	7. 40. & 9. 17.	p Marc. 11. 11.	o Marc. 11. 24	7. 27.
i Filip. 2. 7.	s Cap. 26. 28.		g Ps. 118. 25.	k Marc. 11. 11.	Ioan 11. 15.		

toritate faci tu acestea, și cine ți-a dat
24 autoritatea acésta? Răspundându Iisus, li-a
zis: Și eu vă voi întreba ce-va, pre care
de-mi veți spune, și eu vi voi spune cu ce
25 autoritate facu acestea: Botezul lui Ioan
de unde a fost? din ceri, se de la ómen?
Eru ei cugetau în sine, dicându: De vom
dice: Din ceri, el ni va dice: Pentru ce
26 dară nu ați crezut lui? Eru de vom dice:
De la ómen, ne temem de popor; "că
27 toți au pre Ioan ca pre un profet. De
aceea răspundându lui Iisus, i-au zis:
Nu scim. Disu-li-a el: Nici eu nu voi
spune voi cu ce autoritate facu acestea.
28 Dară ce vi se pare? Un om avea doi
fi, și venind la cel d'ântei, i-a zis: Fi-
iule, du-te de lucrăză astă-ți în via mea.
29 El răspundându, a zis: Nu voi; eru mai
30 pe urmă, căindu-se, a mers. Atunci a ve-
nit la cel-l-alt, și a zis asemenea. El
răspundându, a zis: Eu voi merge, Dóm-
31 ne; dară nu a mers. Care dintr'acești doi
a făcut voia părintelui său? Disu-i-au ei:
Cel d'ântei. Disu-li-a Iisus: "Adevăr
dicu voi, că vameși și meretricile merg
mai nainte de cât voi în împărăția lui Dum-
32 neșeu. Că "Ioan a venit la voi în ca-
lea dreptății, dară voi nu l-ați crezut: "eru
vameși și meretricile l-au crezut, pre-
când voi vedeți acestea, nu v-ați căit
mai în urmă, ca să-l credeți.
33 Ascultați altă parabolă. Era un om
stăpân al casei, "care a plantat vii, și a
îngrădit-o cu gard, și a sepat tescă in-
tr'însa, și a zidit turn, și a dat-o lucră-
34 torilor; și s'a dus departe. Eru când
s'a apropiat timpul fructelor, a trimes
pre servii săi la lucrători, "ca să iee fru-
35 tulu ei. "Eru lucrătorii prindându pre ser-
vii săi, pre unul au bătut, pre altul au
omorit, eru pre altul l-au ucis cu petre.
36 Eru și a trimes pre alți servi, mai mulți
de cât cei d'ântei, și ei li-au făcut ase-
37 menea. Mai pe urmă a trimes la ei pre
fiul său, dicându: Respectă avé-vor de fi-
38 iul meu. Eru când lucrătorii au vedut
pre fiul, au zis între sine: "Acesta este
moscenitorul; "veniți să-l omorim, și să
39 ni însușim moscenirea lui. "Și prindên-
du-l, l-au scos afară din vii, și l-au omorit.
40 Deci când va veni domnul viilor, ce va
face lucrătorilor acela?

"Disu-i-au ei: Fiind ei rei, "el i va per- 41
de cu reu, "și va da viaa alor lucrători,
cari i vor da fructele la timpul lor.

Dis-a Iisus lor: "Au nici odată nu ați 42
cetit în scripturi: Pétra, pre care au neso-
cotit'o ziditorii, s'a făcut capul unghiu-
lui; Domnul a făcut acestu lucru, și este
minunat în ochii nostri; Dreptu aceea 43
dicu voi, "că se va lua de la voi împărăția
lui Dumneșeu, și se va da unui popor,
care va face fructele sale.

Și cel ce "va căde preste acésta pétră 44
se va sfărâma, eru preste care va cădea, "l
va strivi.

Și auzind archiereii și Fariseii parabo- 45
lele lui, au cunoscut că vorbește despre
d'înșii. Și căuta să-l prindă, dară s'au 46
temut de popor; că "ei l'au avea ca pre
un profet.

ISUSU luând cuvântul, "a urmat a vorbi 22
cu d'înșii în parabole, și li-a zis: Îm-
părăția cerurilor este asemenea unui rege,
care a făcut nuntă pentru fiul său. Și a
3 trimes pre servii săi să chîame pre cei
chîamați la nuntă: eru ei nu voiau să vină.
Eru și a trimes pre alți servi, și a zis: 4
Spuneți celor chîamați: Eccé eu am gătut
prânzul meu; "juncii mei și cele îngrășate
ale mele s'au junghiat, și tote sînt gata: veni-
5 tiți la nuntă. Eru ei neluând sémă de a-
céstă, s'au dus, unul la tărâna sa, altul
la neguțătoria sa; Eru cei-l-alti prindendu
6 pre servii lui, i-au batjocorit, și i-au omo-
rit. Și auzind regele acésta, s'a mâniat, 7
și tramețendu "ostirea lui, a perdut pre
ucigașii aceia, și a ars cetatea lor. At-
8unci a zis servilor săi: Nunta este gata,
eru cei chîamați "vrednici nu au fost. Deci 9
mergeți la răspântie cailor, și câți veți
afla, chîamați-i la nuntă. Și eșind servii a-
10 ceia la căl, "au adunat pre toți câți au aflat,
și rei și buni; și s'a împlut nunta de óspeți.

Și intrându regele să vedă pre óspeți, a 11
vedut acolo un om, "care nu era îmbră-
cat în vestmânt de nuntă: Și i-a zis: A-
12 mice, cum ai intrat aicea, neavendu vest-
mânt de nuntă? Eru el a rămas mut.
Atunci a zis regele servilor: Legați-i mâ- 13
nele și picioarele; luați-l, și-l aruncați în
întunerecul cel mai din afară; acolo va fi
plângere și scrișnire a diților. "Că mulți 14
sînt chîamați, dară pușini aleși.

a Cap. 14. 5. Luc 20. 9. 1 Tes. 2. 15. etc.
b Cap. 6. 30. f Cap. 25. 14, 15. Ebr. 11. 36, 37.
c Luc. 7. 29, 30. g Cant. 8. 11, 12. i Pa. 2. 8. etc.
d Cap. 8. 1, etc. h 2 Cron. 24. 21. & 35. 16. j Pa. 2. 2. etc.
e Cap. 8. 12, 13. i 2 Cron. 24. 21. & 35. 16. k Cap. 26. 3. & 27. 1.
f Cap. 8. 11. Cant. 8. 11. Neem. 9. 26. l Voii Luc. 20. 16.
g Cap. 8. 12. Ier. 2. 21. Cap. 5. 12. & 23. 34, 37. m Luc. 21. 21.
h Cap. 12. 1. Fapt. 7. 52. k Cap. 26. 50.

Ebr. 2. 3. n Fapt. 13. 46. & 15. 7. & 18. 6. & 38. 28. Rom. 9. & 10, & 11. o Pa. 118. 22. Isa. 23. 16. Marc. 12. 10. Luc. 20. 17. Fapt. 4. 11. Efes. 2. 30. 1 Pet. 2. 6, 7. p Cap. 8. 12. q Isa. 8. 14, 15. Zech. 12. 3. Luc. 20. 18. Rom. 9. 33. 1 Pet. 2. 8. r Isa. 60. 12. Dan. 2. 44. s Vers. 11. Luc. 7. 16. Ioan. 7. 40. Cap. 12. 22. a Luc. 14. 16. Apoc. 19. 7, 9. b Prov. 9. c Dan. 9. 26. Luc. 19. 27. d Cap. 10. 11, 12. f 2 Cor. 5. 3. Efes. 4. 24. Col. 3. 10, 12. Apoc. 3. 4. & 16. 15. & 19. 8. g Cap. 8. 12. h Cap. 20. 16.

Respunsurile domnului nostru despre plădire de dare lui Cesar, despre înviarea morților și cele două mai mari ordini; și întrebarea sa despre fiulul lui David.

- 15 'Atuncea mergendū Fariseii, s'a sfătuitū,
16 cumū să-lū prindă în cuvēntū; Și aū trāmesū
la d'insulū pre discipuli lōrū împreună cu
Erodianii, cari i-aū dīsū: 'Învătōrule, noi
scimū, că esci sincerū, și înveți calea lui Dum-
neḡeū în adevērū, și nu-ți pēsă de nimenea:
17 că tu nu cauți în fața omenilorū. Decī spu-
ne-ni, ce ți se pare? Se cade a da dare
18 Cesarului, sēu nu? 'Erū Iisusū, cunoscēndū
rēutatea lorū, a dīsū: Pentru ce mē ispitīți,
19 făcarnicilorū! Arētați-mī banulū dārei. Și
20 ei i-aū adusū unū denariū. 'Disu-li-a elū:
Alū cui este acestū chipū și *acestā* scripturā?
21 'Disu-i-aū ei: Ale Cesarului. Atunci a dīsū
lorū: 'Dați Cesarului cele ce sūnt ale Ce-
sarului, și lui Dumneḡeū cele ce sūnt ale
22 lui Dumneḡeū. Și aūdindū *acestā*, s'aū mi-
ratū; și lāsāndu-lū, s'aū dusū.
23 'Intr'aceea-și dī aū venitū la d'insulū Sa-
dukeiū, 'cari dīcū, că nu este înviare; și l'aū
24 întreatū, 'Dicēndū: 'Învătōrule, "Moisi a
dīsū: De va muri cine-va, neavēndū copii,
fratele lui să iee femea lui, și să rēdice
25 semīnța fratelui sēu; Decī erāū la noi șapte
frați, și celū d'antēiū însurāndu-se, a muritū,
și neavēndū semīnță, a lāsātū pre femea sa
26 fratelui sēu. Asemenea și alū dūoilea și
27 alū treilea, până la alū șeptelea. 'Erū mai
28 pe urmă de toți a muritū și femea. Decī
la înviare a căruia dintr'acești șapte va fi
femea? că toți aū avut'o.
29 Iisusū respundēndū, li-a dīsū: Vē rātā-
ciți, "nesciindū scripturele, nici puterea lui
30 Dumneḡeū. Că la înviare nici se însăără, nici
să mārītā, ci 'sūnt ca āngerii lui Dumneḡeū
31 în ceriū. 'Erū despre înviarea morților, aū
nu ați cetitū ceea ce vi s'a dīsū de Dum-
neḡeū, dīcēndū: "Eū sūnt Dumneḡeulū lui
32 Abraamū, și Dumneḡeulū lui Isaacū, și Dum-
neḡeulū lui Iacobū? Dumneḡeū nu este
Dumneḡeū alū morților, ci alū celorlū vii.
33 Și aūdindū poporulū *acestea*, 's'a uimitū
de invēțătura lui.
34 'Erū Fariseii, aūdindū că a amuțitū pre
35 Sadukei, s'aū adunātū împreună. Și unulū
din ei, 'legiuitorū, l'a întreatū, ispitindu-lū,
36 și dīcēndū: 'Învătōrule, care ordinū *este*
37 celū mai mare în lege? 'Disu-i-a Iisusū: 'Să

iubesci pre Domnulū, Dumneḡeulū teū cu
tōtā ānima ta, și cu totū sufletulū teū, și
cu totū cugetulū teū. Acesta este celū ān- 38
tēiū și mai mare ordinū. 'Erū alū dūoilea 39
și asemenea acestuia *este*: "Să iubesci pre
apropēle teū, ca însu-ți pre tine. "Intr'a- 40
ceste dūoē ordini atārnā tōtā legea și profeții.

"Și fiindū adunați Fariseii, i-a întreatū 41
Iisusū, Și a dīsū: Ce vi se pare de Chris- 42
tosū? alū cui fiū este? 'Disu-i-aū ei: Alū
lui Davidū. 'Disu-li-a elū: Darā cumū 'lū 43
chiamā Davidū cu spiritulū Domnū, dīcēndū:
'Dis-a Domnulū Domnului meū: 'Ședī d'a 44
drēpta mea, până ce voiū pune pre nea-
micii tei āsternutū piciorilorū tale? Decī, 45
dacā Davidū 'lū numesce Domnū, cumū
este elū fiū alū lui?

"Și nimenea nu putea să-i respundā nici 46
unū cuvēntū; "nici a mai îndrāznitū cine-
va dintr'acea dī să-lū mai întrebē.

*Discipulū desceptați să se pāsēse de cārturari și
de Farisei; rēutatea acestora denunțată.*

ATUNC IISUSU A VORBITU POPORULUI ȘI DIS- 23
cipulilorū sei, Și a dīsū: "Cārturarii și 2
Fariseii ședū pe scaunulū lui Moisi; Decī 3
tōte cāte ei vi vorū dīce să pāziți, pāziți
și faceți, 'erū duple faptele lorū nu faceți;
cā 'ei dīcū, darā nu facū. "Cā ei lēgā sar- 4
cini grele și cu anevoiā de purtatū, și le
punū pe umerii omenilorū; 'erū ei nici cu
degetulū lorū nu vorū să le misce. Și 'ei 5
facū tōte lucrurile lorū, ca de omeni să fie
vēduți; 'ei 'și facū filacteriele lorū late, și-și
facū mari pōlele vestmintelorū lorū; 'Și iu- 6
bescū locurile cele mai āntēi la ospeturi,
și scaunele cele mai āntēi în sinagogi, Și 7
închināciunile în tērguri, și a fi chiāmāți de
omeni; Rabbi, Rabbi. "Erū voi să nu vē nu- 8
miți Rabbi; că unulū este invēțātorulū vostru,
adecā, Christosū; 'erū voi toți sūnteți frați.
Și să nu numiți pre nimene pe pāmēntū pă- 9
rinte; 'că unulū este Pārintele vostru, celū
în ceriuri. Nici să vē numiți invēțātori; că 10
unulū este invēțātorulū vostru, *adecā*, Chris-
tosū. 'Erū 'celū ce este mai mare între voi, 11
să fie voii servū. 'Cā celū ce se înalță, 12
se va umili; și celū ce se umilește, se va
inalță.

Darā 'vaī voii, cārturarilorū și Fariseilorū 13
făcarnici! ca voi închideți impērāția ceriu-
rilorū înainte omenilorū; voi nu intrați, și

1. Marc. 12. 13.
Luc. 20. 20.
Rom. 13. 7.
Marc. 12. 18.
Luc. 20. 27.
Fapt. 23. 2.
Deut. 25. 5.
1 Ioan. 20. 9.
1 Ioan. 3. 2.

2. Ezech. 3. 6, 16.
Marc. 12. 26.
Luc. 30. 37.
Fapt. 7. 32.
Ebr. 11. 16.
Cap. 7. 28.
Marc. 12. 28.
Luc. 10. 25.
Deut. 6. 5 &
10. 12. & 30. 6.

3. Luc. 10. 27.
Lev. 19. 18.
Cap. 19. 19.
Marc. 12. 31.
Luc. 10. 27.
Rom. 13. 9.
Gal. 5. 14.
Iac. 2. 8.
Cap. 7. 12.
1 Tim. 1. 6.

4. Marc. 12. 35.
Luc. 20. 41.
Ps. 110. 1.
Fapt. 2. 34.
1 Cor. 15. 25.
Ebr. 1. 13. &
10. 12, 13.
Luc. 14. 6.
Marc. 12. 34.
Luc. 20. 40.

Capit. 28.
Neem. 8. 4, 8.
Mal. 3. 7.
Marc. 12. 38.
Luc. 20. 45.
Rom. 2. 19.
etc.
Luc. 11. 46.
Fapt. 15. 10.

Gal. 6. 13.
Cap. 6. 1, 2.
5, 16.
Num. 15. 38.
Deut. 6. 8. &
22. 12.
Prov. 3. 3.
Marc. 12. 38.
39.

Luc. 11. 43. &
30. 46.
3 Ioan. 9.
Iac. 3. 1.
Vezi 1 Cor. 1.
34.
1 Pet. 5. 3.
Mal. 1. 6.
Cap. 20. 26.

27.
Iov. 22. 29.
Prov. 15. 23.
& 29. 23.
Luc. 14. 11.
& 18. 14.
Iac. 4. 6.
1 Pet. 5. 5.
Luc. 11. 52.

14 pre cei ce voru să intre nu-l lăsați. Vai voui, cârturarilor și Fariseilor făcarnici! 'că voi înghițiți casele veduvelor, și la arătare faceți rugăciuni lungi; dreptu aceea veți primi mai mare osândă. Vai voui, cârturarilor și Fariseilor făcarnici! că încunjuțați marea și uscatul, ca să faceți unu proslitu, și cându s'a făcutu, faceți pre elu fiu alu gheennei înduioitu mai multu de câtu voi.

16 Vai voui, "conducătorilor orbi! cari dicesi: *Dacă* "cine-va se jură pe templu, acesta nu este nimic; éru celu ce jură pe aurulu templului este dător. Nebunilor și orbilor! că ce este mai mare — aurulu, "seu templulu, care sântesce aurulu? Și dacă cine-va se jură pe altar, acesta nu este nimic; éru celu ce se jură pe darulu ce este d'asupra lui, este dător. Nebunilor și orbilor! ce este mai mare — darulu, seu altarulu, care sântesce darulu? Deci celu ce se jură pe altar, se jură pe elu și pe toate câte *sunt* d'asupra lui. Și celu ce se jură pe templu, se jură pe elu și pe celu ce locuesce intr'insulu; Și celu ce se jură pe ceriu, se jură pe tronulu lui Dumnezeu, și pe celu ce șede pe d'insulu.

23 Vai voui, cârturarilor și Fariseilor făcarnici! 'că voi deciuți mînta, și măriulu și chiminulu, și 'ați lăsatu cele mai grele ale legi — dreptatea și mila și credința; acestea se cădea să le faceți, și acelea să nu le lăsați. Conducătorilor orbi! cari strecurăți înțarulu, și înghițiți cămila. Vai voui, cârturarilor și Fariseilor făcarnici! 'că voi curățiți partea cea din afară a paharului și a blidului; éru din intru sînt pline de răpire și de nedreptate. Farisei orbi! curătesce înteu partea cea din intru a paharului și a blidului, ca se fie curată și cea din afară. Vai voui, cârturarilor și Fariseilor făcarnici! 'că voi v'asemănați mormintelor celor vărute, cari se arătă frumoșe pe din afară, éru pe din lă-intru sînt pline de ose de morți și de totă necurătenia. Așa și voi, pe din afară v'arătați drepti ômenilor, éru pe din lă-intru sînteți plini de făcări și de neleguire.

29 "Vai voui, cârturarilor și Fariseilor făcarnici! că voi zidiți mormintele profeților, și împodobiți grăpele dreptilor; Și dicesi: De amu fi fostu în zilele părinților nostri, nu emu fi luat parte cu d'insii la sângele

profeților. Dreptu aceea mărturisiți de 31 voi insi-vă, că 'sînteți fii ai celor ce au omoritu pre profeți. 'Voi deci împliniți măsura părinților vostri. Șerpilor! 'pu de viperă! cumu veți scăpa de judecata gheennei!

34 Dreptu aceea, éccé, trămetu la voi profeți și înțelepți și cârturari; și 'pre umia dintr'insii veți ucide, și-i veți crucifica; și 'pre umia dintr'insii veți biciui în sinagogi, și-i veți urmări din cetate în cetate; 'Ca să via asupra voastră totu sângele nevinovat, care s'a v'ersatu pe pământ: 'de la sângele dreptulu Abelu până la sângele lui Zaccaria, fiulu Barachiei, pre care l-ați omoritu între templu și între altar. Adevêru, dicu 36 voui, voru veni toate acestea preste această generațiune.

37 Ierusalime! Ierusalime! celu ce omori pre profeți, 'și uciđi cu petre pre cei trameși la tine; de câte ori amu voitu 'să adună pre fii tui, precumu adună găina puil sei 'suptu aripi, dară nu ați voit. Éccé, vi se lasă casa voastră pustii. Că dicu voui: De acum nu mă veți mai vedé, până cându veți dice: 'Bine-cuvântatu este celu ce vine în numele Domnului.

Predicarea despre dărîmarea templului și despre urmărirea discipulilor sei, și despre semnele de a duca venire a lui Iisus Christos. Indemnare spre priveghiare.

24 **E**ȘINDU Iisus și depărtându-se din templu, s'a apropiatu cătră d'insulu discipulii sei, ca să-i arete zidirile templului. Éru Iisus li-a disu: Vedeți toate acestea? Adevêru, dicu voui, 'nu va rămân aicea petra pe petra, care nu se va răsipi.

3 Și ședendu elu pe Muntele Olivilor, 'discipulii s'a apropiatu de d'insulu deosebi, și au disu: 'Spune noui, cându voru fi acestea? Și care este semnul venirei tale și alu sfârșitulu lumei? Și răspundendu Iisus, li-a disu: 'Vedeți să nu v'amăgescă care-va. 'Că mulți voru veni în numele meu, dicendu: Eu sînt Christos; 'și voru amăgi pre mulți. Și veți auzi de resbôie și sciri de resbôie; vedeți să nu v'turburați; că toate acestea trebue să fie, dară încă nu este sfârșitul. 'Că se va scula popor contra poporului și regat contra regatului, și voru fi fômete și ciumi și cutremuri pe alocurea. Toate acestea sînt începutulu durerilor. 'Atunci ei voru da pre 9

1 Marc. 12. 40.
Luc. 20. 47.
2 Tim. 3. 6.
Tit. 1. 11.
Cap. 15. 14.
Vers. 24.
Cap. 5. 33, 34.
o Esod. 30. 39.
p Esod. 39. 37.
q 1 Reg. 8. 13.
2 Cron. 6. 2.

Pa. 26. 8. &
123. 14.
r Pa. 11. 4.
Cap. 5. 34.
Fapt. 7. 49.
Luc. 11. 42.
1 Sam. 15. 22.
Osea 6. 6.
Mic. 6. 8.
Cap. 9. 13. &
12. 7.

u Marc. 7. 4.
Luc. 11. 39.
v Luc. 11. 44.
Fapt. 23. 3.
w Luc. 11. 47.
p Fapt. 7. 51, 52.
1 Tes. 2. 16.
s Fac. 15. 16.
1 Tes. 2. 16.
Cap. 3. 7. &
12. 24.

b Cap. 21. 34.
25.
Luc. 11. 49.
c Fapt. 5. 40. &
7. 58, 59. & 22.
19.
d Cap. 10. 17.
2 Cor. 11. 24.
25.
e Apoc. 18. 24.
f Fac. 4. 8.

1 Ioan 3. 12.
g 2 Cron. 24. 20.
21.
h Luc. 18. 34.
i 2 Cron. 24. 21.
j Deut. 32. 11, 12.
k Pa. 17. 8. &
21. 4.
l Pa. 118. 26.
Cap. 21. 9.

Opusul 24.
a Marc. 13. 1.
Luc. 21. 5.
b 1 Reg. 9. 7.
Ier. 26. 18.
Mic. 3. 12.
Luc. 19. 44.
c Marc. 13. 3.
d 1 Tes. 5. 1.
e Efes. 5. 6.

Col. 2. 8, 18.
2 Tes. 2. 3.
1 Ioan 4. 1.
f Ier. 14. 14. &
23. 21, 25.
Vers. 24.
Ioan 5. 43.
g Vers. 11.
h 2 Cron. 15. 6.
Isa. 19. 2.
Hag. 2. 22.

Hech. 14. 12.
i Cap. 10. 17.
Marc. 13. 9.
Luc. 21. 19.
Ioan 15. 20. &
16. 2.
Fapt. 4. 2, 3.
& 7. 59. & 12.
1, etc.
1 Pet. 4. 16.
Apoc. 2. 10, 12.
51*

voi la strimtorare, și vă voru omori; și veți fi urii de toate popoarele pentru numele meu.

10 Și atunci se voru scandalisa mulți, și se voru vinde unul pre altul, și se voru uri unul pre altul. Și se voru rădica mulți profeți minciunoși, și voru amăgi pre mulți.

12 Și pentru că fără-de-legea se va înmulți, va reci iubirea multora. "Eru cel ce va răbda până în sfârșit, acela se va mântui.

14 Și se va predica această evangeliă a împărăției în tota lumea, spre mărturie la toate popoarele; și atunci va fi sfârșitul.

15 "Deci, cându veți vedea uriciunea pustiirii, cea predisă prin profetul "Daniel, stând în locul cel sântu, ("cel ce citește să înțeleagă;) Atunci cei ce sânt în Iudea să fugă în munți, și cel ce este pe casă, să nu se pogore să iee ce-va din casa sa.

18 Și cel ce este în câmp, să nu se întorcă înapoi să-și iee vestimintele sale.

19 "Eru vai celor îngrunate și celor ce alăpteză într'acele zile! Ci rugați-vă, ca să nu fie fuga voastră érna nici sâmbăta. "Că atunci va fi strimtorare mare, care nu a fost de la începutul lumei până acum, nici nu va mai fi. Și de nu s'aru fi scurtată zilele acelea, nu s'aru fi mântuit nici un trup; "éru pentru cei aleși se voru scurta zilele acelea.

23 "Atunci de vi va dice care-va: Éccé aicea este Christos, seú acolo, să nu credeți. Că se voru rădica Christosi minciunoși, și profeți minciunoși, și voru arăta semne mari și minuni; ca să amăgescă, "de va fi cu putință, și pre cei aleși. Éccé, amu predișu voui. Deci de vi voru dice: Éccé, el este în pustiu, să nu eșiți; éccé în cămări, să nu credeți. "Că precum e fulgerul de la resărit, și se arăta până la apus, așa va fi și venirea Fiului omului. "Că oriunde va fi stêrvul, acolo se voru aduna vulturii.

29 "Îndată după strimtorarea acelor zile se va întuneca sórele, și luna nu va da lumina sa, și stelele voru căde din ceriu, și puterile cerurilor se voru clăti. "Și atunci se va arăta semnul Fiului omului în ceriu, și atunci voru plânge toate semințiile pământului; și voru vedea Fiul omului venind pe nouri cerului cu putere și cu

mare mărire. "Și va trâmeste pre ângerii seî cu mare voce de trimbiță; și ei voru aduna pre cei aleși ai seî din cele patru vânturi, de la o margine a cerurilor până la cea-l-altă.

Eru de la smochin învetați "parabolă: 32 Când mlădița lui este môle și înfrun-desce, știți că este aproape vora. Așa și voi, cându veți vedea toate acestea, să știți că este aproape, lungă uși. Adevăr, dicu voui, nu va trece acestu ném, până cându nu se voru face toate acestea. "Ceriul și pământul voru trece, éru cuvintele mele nu voru trece.

"Eru de ziua aceea și de ora aceea nimeni nu scie, nici ângerii din ceriu, "fără numai Părintele meu singur. Eru precum a fost în zilele lui Noe, așa va fi și la venirea Fiului omului. "Că precum erau în zilele cele mai înainte de deluviu: mâncau și beau, se însurau, și se măritau, până în ziua în care a intrat Noe în arcă; și nu au știut, până cându a venit deluviul, și a luat pre toți: așa va fi și venirea Fiului omului. "Atunci dui voru fi în câmp; unul se va lua, și altul se va lăsa; Dui măcenându la móră; una se va lua, și alta se va lăsa.

"Deci priveghiați, că nu știți în care oră va veni Domnul vostru. "Eru acesta să știți, că de aru sci stêpânul casei în care strejă va veni furul, aru priveghia, și nu aru lăsa să-i sepe casa lui. "Pentru acesta și voi fiți gata; că în ora în care nu gândiți va veni Fiul omului. "Deci care este ore servul cel credincios și înțelept, pre care domnul seú l'a pus preste servii seî, ca să li dea hrana la timp? "Fericit este servul acela, pre care, venind domnul seú, l'u va afla făcând așa. Adevăr dicu voui, "că-l va pune preste toate averile sale. Eru de va fi servul reu, care și va dice în ânima sa: Domnul meu întârziă de a veni; Și va începe a bate pre soții seî, și a mânca și a bé cu bețivii: Va veni domnul servului aceluia în ziua în care nu-l ascepta, și în ora în care nu scia; Și-l va tăia în dui, și va pune partea lui cu făcarnicii; "acolo va fi plângere și scrișnirea dinților.

1. Cap. 11. 6. &
13. 57.
2 Tim. 1. 15.
& 4. 10, 16.
2 Cap. 7. 15.
Fapt. 20. 29.
2 Pet. 2. 1.
1 Tim. 4. 1.
Vers. 5, 24.
" Cap. 10. 23.
Marc. 12. 13.
Ebr. 3. 6, 14.
Apoc. 2. 10.
" Cap. 4. 23. &

9. 35.
" Rom. 10. 18.
Col. 1. 6, 23.
" Marc. 12. 14.
Luc. 21. 20.
" Dan. 9. 27. &
12. 11.
" Dan. 9. 23, 25.
" Luc. 23. 29.
" Dan. 9. 26. &
12. 1.
" Is. 65. 3, 9.
Zech. 14. 2, 3.

" Marc. 13. 21.
Luc. 17. 23. &
21. 8.
" Deut. 13. 1.
Vers. 5, 11.
2 Tes. 2. 9-11.
Apoc. 13. 13.
" Ioan. 6. 37. &
10. 28, 29.
Rom. 8. 28-30.
2 Tim. 2. 19.
" Luc. 17. 24.
" 1 Cor. 9. 30.

Luc. 17. 37.
" Dan. 7. 11, 12.
" Is. 13. 10.
Ezec. 32. 7.
" Is. 2. 10, 31.
& 3. 15.
Amos 5. 20.
& 8. 9.
Marc. 13. 24.
Luc. 21. 25.
Fapt. 2. 20.
Apoc. 6. 12.
" Dan. 7. 13.

" Zech. 12. 12.
" Cap. 16. 27.
Marc. 13. 26.
Apoc. 1. 7.
" Cap. 13. 41.
" 1 Cor. 15. 62.
1 Tes. 4. 16.
" Luc. 21. 29.
" Luc. 5. 9.
" Cap. 16. 28.
& 23. 26.
Marc. 13. 30.
Luc. 21. 32.

" Ps. 102. 26.
Isa. 51. 6.
" Jer. 31. 35, 36.
Cap. 5. 18.
Marc. 13. 31.
Luc. 21. 33.
Ebr. 1. 11.
" Marc. 13. 32.
Fapt. 1. 7.
1 Tes. 5. 2.
2 Pet. 3. 10.
Zech. 14. 7.
" Fac. 6. 3-5.

& 7. 5.
Luc. 17. 26.
1 Pet. 3. 20.
" Luc. 17. 34.
etc.
" Cap. 25. 13.
Marc. 13. 33.
etc.
Luc. 21. 36.
" Luc. 12. 29.
1 Tes. 5. 2.
2 Pet. 3. 10.
Apoc. 3. 3. &

16. 15.
" Cap. 25. 13.
1 Tes. 5. 6.
" Luc. 12. 43.
Fapt. 20. 23.
1 Cor. 4. 2.
Ebr. 3. 5.
" Apoc. 16. 15.
" Cap. 25. 31, 33.
Luc. 22. 29.
" Cap. 6. 12. &
25. 30.

Parabole învățându-l priveghiare și sîrguință fără încetare.

25 **A** TUNCEA se va asemăna împărăția candelorilor cu zece feciôre, cari luându-și candelarele lor, au eșit spre împinarea
2 mirelui. ³ Și cinci dintr'însele erau înțelepte,
3 eră cinci erau nebune. Cele nebune luându-și candelarele lor, nu au luat olei cu
4 sine. Eră cele înțelepte au luat olei în
5 vasele lor cu candelarele lor. Și întârziându-se mirele, ⁶ au dormitat tôte, și au adormit.
6 Eră la mezu-noptei ⁷ s'a făcut strigare: Ecce, mirele vine! eșiți spre împinarea lui. Atuncea s'a sculat tôte
7 feciôrele acelea, și ⁸ și-au pregătit candelarele lor. Eră cele nebune au disu celor înțelepte:
8 Dați-ni din oleiul vostru, că candelarele noastre se sting. Eră cele înțelepte
9 au răspuns, ¹⁰ zicându: Nu așa, nu cumu-va să nu ni ajungă și noui și voui; ci mai bine mergeți la cei ce vîndu, și vi cumpărați.
10 Eră pre-cîndu au mersu să cumpere, a venit mirele; și cele ce erau gata au intrat cu el la nuntă; și s'a închis ușa.
11 Eră mai pe urmă au venit și cele-l-alte feciôre, și diceau: ¹² Dîmne! Dîmne! deschide noii. Eră elu răspundendu, a disu: Adevărul dîcî voui, ¹³ nu vî cunosc.
13 Dreptu aceea priveghiați; că nu știți ziua nici ora, în care va veni Fiul omului.
14 Că este ¹⁵ ca un om, care mergendu de parte, a chemat pre servii sei, și li-a dată avuția sa: Și unuia i-a dată cinci talenți, eră altuia două, eră altuia unul; ¹⁶ fie-căruia duple puterea lui; și a plecatu îndată. Deci mergendu cel ce luase cinci talenți, a lucratu cu d'înșii, și a făcutu alți cinci talenți. Asemenea și cel ce luase două;
17 a cîștigat și acesta alți două. Eră cel ce luase unul, ducendu-se, a sapatu în pămîntu, și a ascunsu argintul domnului său.
18 După multu timp a venit domnul servilor acelora, și li-a cerut socotela. Și venind cel ce a luat cinci talenți, a adus alți cinci talenți, ¹⁹ zicendu: Dîmne! cinci talenți mi-ai dat; ecce, alți cinci talenți am cîștigat cu ei. Dis-a lui Domnului său: Bine, servule bun și credincios;
20 intru puține ai fostu credinciosu, ²¹ preste multe te voi pune; intră intru ²² bucuria domnului te. Și venind și cel ce a luat două talenți, a disu: Dîmne! două ta-

lenti mi-ai dat; ecce, alți două talenți am cîștigat cu ei. Dis-a lui domnului său: ²³ Bine, servule bun și credincios! intru puține ai fostu credinciosu, preste multe te voi pune; intră intru bucuria domnului te. Și venind și cel ce a luat un talențu, a disu: Dîmne! te-am știut, că
24 esci om aspru, secerându unde nu ai semănatu, și adunându de unde nu ai imprăsciatu; Și temendu-mă, m'am dus de
25 am ascunsu talentul te în pămîntu; ecce alu te! Răspundendu domnului său, i-a
26 disu: Servule rău și leneș! ai știut, că seceru unde nu am semănatu, și adun de unde nu am imprăsciatu; Se cădea deci,
27 ca tu să fi dat argintul meu schimbătorilor, și venind eu, aș fi luat alu meu cu dobîndă. Luați deci de la elu talentul,
28 și-lu dați celui ce are zece talenți. Că totu celui ce are, i se va da, și-i va prisosi; Eră de la cel ce nu are, și ceea ce elu
29 are i se va lua de la d'insul. Și pre servul cel netrebnic, aruncați-lu ³⁰ intru întunereculu cel mai din afară; acolo va fi plîngere și scrișnire dinților.

Descrierea judecăței celei de pe urmă.

Cîndu va veni Fiul omului în mărirea sa, și toți sînții ângeri cu d'insul, atuncea va sedé pe tronul mării sale; și se vor aduna înaintea lui tôte popóarele; și elu va despărți pre d'înșii unulu de altul, precum desparte păstorul oile din capre. Și va pune oile d'a drépta lui, eră caprele d'a stînga.

Atuncea va dice regele celor d'a drépta lui: Veniți, bine-cuvîntați părintelui meu! ³¹ mosceniți împărăția cea gătita voui de la întemeierea lumei; Că am flămîndu, și mi-ați dat de amî mîncat; amî însetat, și mi-ați dat de amî beut; ³² străinu am fostu, și m'ați primit; Golu, și m'ați îmbrăcat; bolnavu am fostu, și m'ați cercetat; ³³ în închisóre am fostu, și ați venit la mine. Atuncea i voru răspunde dreptii, zicendu: Dîmne! cîndu te-am vădutu flămîndu, și te-am nutrit; ³⁴ sêu însetat, și ți-am dat de ai beut? Cîndu te-am vădutu străinu, și te-am primit; ³⁵ sêu golu, și te-am îmbrăcat? Sêu cîndu te-am vădutu bolnavu, sêu în închisóre, și am venit la tine? Și re- ³⁶

Cap. 25.	1 Tes. 4. 16.	35.	11. 29.	Cap. 13. 12.	Marc. 8. 38.	Exec. 20. 38.	1 Cor. 2. 9.
a Efes. 5. 29.	e Luc. 12. 35.	Luc. 21. 36.	Efes. 4. 11.	Marc. 4. 25.	Fapt. 1. 11.	e 34. 17, 30.	Ebr. 11. 16.
30.	f Luc. 13. 35.	1 Cor. 16. 13.	Cap. 24. 47.	Luc. 8. 18. &	1 Tes. 4. 16.	Cap. 13. 49.	Isa. 58. 7.
Apoc. 19. 7.	g Cap. 7. 31-33.	1 Tes. 5. 6.	Vers. 34. 48.	19. 26.	2 Tes. 1. 7.	u Rom. 8. 17.	Exec. 18. 7.
& 21. 2, 9.	h Ps. 5. 5.	1 Pet. 5. 8.	Luc. 12. 44.	Ioan 16. 2.	Iuda 14.	1 Pet. 1. 4, 9.	Iac. 1. 27.
b Cap. 13. 47.	i Hab. 1. 13.	Apoc. 16. 15.	& 22. 29, 30.	g Cap. 8. 12. &	Apoc. 1. 7.	& 3. 9.	y Ebr. 13. 2.
& 22. 10.	Ioan 9. 31.	Luc. 19. 12.	2 Tim. 2. 12.	24. 51.	2 Rom. 14. 10.	Apoc. 21. 7.	3 Ioan 5.
c 1 Tes. 5. 6.	f Cap. 24. 42.	Cap. 21. 33.	Ebr. 12. 2.	r Zech. 14. 5.	2 Cor. 5. 10.	v Cap. 20. 23.	4 Iac. 2. 15, 16.
d Cap. 24. 31.	44.	1 Rom. 12. 6.	1 Pet. 1. 8.	Cap. 16. 27.	Apoc. 20. 12.	Marc. 10. 40.	a 2 Tim. 1. 16.
	Marc. 13. 33.	1 Cor. 12. 7.	o Vers. 21.	& 19. 28.			

spundându regele, li va dice : Adevărū dicū voii, ^o în câtū ați făcutū *acestea* unuia dintr'acești frați ai mei mai mici, mie ați făcutū.

- 41 Atuncea va dice și celorū d'a stânga lui :
 "Duceți-vē de la mine, blăstemațilorū, ^a în foculū celū eternū, *care este gătītū* ^o diabolulū lui și ângerilorū lui. Că amū flămândītū, și nu mī-ați datū să mănâncū : amū insetatū, și nu mī-ați datū să bēū ; Străinū amū fostū, și nu m'ați primitū ; golū, și nu m'ați îmbrăcatū ; bolnavū și în închisōre, și nu m'ați cercetatū. Atuncea ⁱ vorū respunde și ei : Dōmne, cândū te-amū vēdūtū flămândū, sēū insetatū, sēū străinū, sēū golū, sēū bolnavū, sēū în închisōre, și nu amū servitū ție ? Atuncea va respunde lorū, dicēndū : Adevērū dicū voii : ⁱ În câtū nu ați făcutū *acestea* unuia dintr'acești mai mici, nici mie nu ați făcutū. Și ⁱ vorū merge acestia la chinū eternū ; erū dreptīl în viēța eternă.

Iisusū predice vēndărea și crucifăcarea sa ; mai marū Iudeilorū se conjură asupra lui ; elū este unsū în Betania ; Iuda învotese de a-lū vinde.

- 26 **S**I după ce a sfârșitū Iisusū tōte cuvinte-
 2 le aceste, a disū discipulilorū sei : "Sciți, că după dūoē zile vorū fi pascele, și Fiulū omulū se va da spre a fi crucificatū.
 3 ^o Atuncea s'aū adunatū archierei și cărturarii și bētrāniū poporului în curtea archiereului, ce se numia Caiafa. Și aū ținutū sfatū, ca să prindă pre Iisusū cu vicleșugū, și să-lū omōre ; Dară diceaū : Nu în serbătōre, ca să nu se facă turburare între poporū.
 6 ^o Și fiindū Iisusū în ^o Betania, în casa lui Simonū, leprosulū, Venit'a la d'insulū o femeā, avēndū unū vasū de alabastru cu mirū de prețū mare, și l'a turnatū pe capulū lui, ședēndū elū. ^o Erū discipulī sei vēdēndū *acēsta*, s'aū indignatū, dicēndū :
 9 Pentru ce ^{s'a} făcutū *acēstā* rēsipă ? Că se putea vinde acestū mirū dreptū multū, și să se deē saracilorū. Erū Iisusū cunoscēndū *acēsta*, li-a disū : De ce supērați pre femeā ? că bunū lucru a făcutū cu mine.
 11 ⁱ Că presaraci pururea ⁱ aveți cu voi ; erū ⁱ pre mine nu mē aveți pururea. Că vērșandū ea acestū mirū pe corpulū meū, spre în-
 12 groparea mea a făcutū *acēsta*. Adevērū dicū voii : Ori-unde se va predica *acēstā*

evangeliā în tōtā lumea, dice-se-va și ceea ce a făcutū *acēsta*, spre amintirea ei.

^o Atunci unulū din cei dūoi-spre-dece, 14 *care se numia* ^o Iuda Iscariotulū, a mersū la archierei, și li-a disū : ⁱ Ce-mī veți da, și 15 eū ⁱ lū voii da voii ? Și ei i-aū datū trei-deci de arginți. Și de atuncea căuta ocași- 16 une, ca să-lū deē.

Iisusū ține pascele ; arētū pre vēndētorii ; rōndu-se Cina dommulū ; și predica îmbrăscierea discipulilorū, și tūgăduirea lui Petru.

^o Erū în ⁱ diūa cea d'ântēiū a azimelorū 17 aū venitū discipulī la Iisusū, dicēndū-i : Unde voiesci să gătīmū ție să mănānci pascele ? Erū elū a disū : Mergeți în cetate la 18 cutare, și dīceți-i : Învēșătorulū dīce : Timpulū meū aprōpe este, la tine voii face pascele cu discipulī mei. Și aū făcutū 19 discipulī, precumū li-a ordonatū Iisusū, și aū gătītū pascele.

ⁱ Erū făcēndu-se sēra, a ședūtū la mēsă 20 cu cei dūoi-spre-dece ; Și mănāndū ei, a 21 disū : Adevērū dicū voii, că unulū din voi mē va vinde. Erū ei întristāndu-se fōrte, 22 aū începutū a-i dīce fie-care dintr'înșii : Nu cumū-va eū sūnt, Dōmne ? Erū elū respundēndū, a disū : "Celū ce întinge cu mine mână în blidū, acela mē va vinde. Fiulū 24 omulū se duce, ^o precumū este scrisū despre elū : dară ^o vai de omulū acela, prin care Fiulū omulū se vinde ! mai bine arū fi fostū omulū aceluia, de nu s'arū fi nāscutū. Atuncea Iuda, celū ce-lū vindea, respun- 25 dēndū, a disū : Învēșătorule ! nu cumū-va eū sūnt ? dis'a lui : Tu ai disū.

^o Decī mănāndū ei, ^o a luatū Iisusū pāne, 26 și bine-cuvēntāndū, a frānt'o, și a dat'o discipulilorū, și a disū : Luați, māncati ; ^o acesta este corpulū meū. Și ^o apoi luāndū 27 potirulū, a mulțumitū, și l'a datū lorū, dicēndū : ^o Beți dintr'acesta toți ; Că ^o acesta este sângele meū ^o alū noului testamentū, care se vērșă ^o pentru mulți spre iertarea pēcatelorū. Și ^o dicū voii, ^o că de acumă nu voii 29 mai bē dintr'acestū fruptū alū viței, ^o până în diūa aceea, cândū ⁱ lū voii bē nou cu voi în împērāția Părintelū meū.

^o Și cāntāndū psalmi, aū eșitū în Munte- 30 le Olivilorū. Atuncea li-a disū Iisusū : ^o Voi 31 toți ^o vē veți scandalisa de mine în *acēstā* nōpte ; că scrisū este : ^o Bate-voii păstorulū,

o Prov. 14. 31. & 19. 17. Cap. 10. 42. Marc. 9. 41. Ebr. 6. 10.	o Iuda 6. o Prov. 14. 31. & 17. 5. Zech. 2. 8. Fapt. 9. 5. o Dan. 13. 2. o Ioan 5. 29. Rom. 2. 7. etc.	o Luc. 22. 1. o Ioan 13. 1. o Ps. 2. 2. o Ioan 11. 47. Fapt. 4. 25. etc.	o Deut. 15. 11. o Ioan 12. 8. o Vedī Cap. 18. 20 & 23. 30. o Ioan 13. 33. & 14. 19. & 16. 5. 23. & 17. 11.	o Cap. 10. 4. o Zech. 11. 12. o Cap. 27. 3. o Eod. 12. 6, 18. o Marc. 14. 13. o Luc. 22. 7. o Marc. 14. 17-21. o Luc. 22. 14. o Ioan 13. 31. o Ps. 41. 9.	o Luc. 22. 31. o Ioan 13. 18. o Ps. 22. o Isa. 53. o Dan. 9. 26. o Marc. 9. 12. o Luc. 24. 25. 26. 46. o Fapt. 17. 2. 3. o 26. 23. 31. o 1 Cor. 15. 3.	o Ioan 17. 12. o Marc. 14. 22. o Luc. 22. 19. o 1 Cor. 11. 23-25. o 1 Cor. 10. 16. o Marc. 14. 23. o Vedī Eod. 24. 8. o Lev. 17. 11. o Ier. 31. 31.	o Cap. 20. 23. o Rom. 9. 15. o Ebr. 9. 22. o Marc. 14. 25. o Luc. 22. 19. o Fapt. 10. 41. o Marc. 14. 26. o Marc. 14. 27. o Ioan 16. 32. o Cap. 11. 6. o Zech. 13. 7.
---	---	---	---	--	--	---	---

32 și se vorî imprăscia oile turmei. Eru după ce voiî învia, "voiî merge mai 'nainte de voi în Galilea.

33 Și răspundendū Petru, i-a ȑisū: Chȑarū toȑi de se vorū scandalisa de tine, *dară* eū nicȑ
34 odată nu mē voiū scandalisa. ȑis'a Iisusū lui: "Adevērū ȑicū ȑie, într'acēstă nōpte, mai 'nainte de a cānta cocoșulū, de treȑ ori te
35 veȑ lepēda de mine. ȑis'a Petru lui: De arū trebui chȑarū a muri cu tine, nu mē voiū lepēda de tine. Asemenea aū ȑisū încă și toȑi discipuliȑ.

Durerile sufleteșȑ ale lui Iisusū in Getsemane; vȑndarea și prinderea sa.

36 'Atuncȑ Iisusū a venitū cu d'ȑșȑiȑ în loculū ce se numeșce Getsemane, și a ȑisū discipulilorū: Ședeȑi aicea, pānă voiū merge să mē închinū acolo.

37 Și luāndū cu sine pre Petru și 'pre cei dūoi fiȑ ai lui Zebedeiū, a începutū a se întrista, și a se amāri. Atuncea li-a ȑisū: "Întristatū fōrte este sufletulū meū pānă la mōrte; rēmāneȑi aicea, și priveȑhiaȑi cu mine.

38 Și mergēndū puȑinū mai 'nainte, a cāȑutū cu faȑa la pāmēntū 'rugāndu-se, și ȑicēndū: 'Pārintele meū, de este cu putinȑă, 'trēcā de la mine acestū paharū; dară 'nu precumū eū voiescū, ci precumū tu voiescȑ.
40 Și a venitū cātrā discipuliȑ, și i-a aflatū dormindū, și a ȑisū lui Petru: Așā! nu aȑi pututū o ōrā priveȑhia cu mine? "Priveȑhiaȑi și vȑ rugaȑi, ca sā nu cādeȑi în ispitā; cā spiritulū este vegȑiātorū, ērū corpulū neputinciosū.

42 E-rā-șȑ a dūoa ōrā mergēndū, s'a rugatū, ȑicēndū: Pārintele meū, de nu pōte trece de la mine acestū paharū, ca sā nu-lū bēu, fie voia ta. Șȑ venindū, i-a aflatū ērā-șȑ dormindū, cā ochiȑ lorū erāu îngreuiāȑi.

44 Și lāsāndu-i, a mersū ērā-șȑ, și s'a rugatū a treia ōrā, ȑicēndū aceleașȑ cuvinte.
45 Atuncȑ a venitū la discipuliȑ seȑ, și li-a ȑisū: Dormiȑi de acumū, și vȑ repausaȑi; ēccē s'a apropiatū ōrā, și Fiilū omulū se va da în mānele pēcātoșilorū. Sculaȑi-vȑ, sā mergemū; ēccē, s'a apropiatū celū ce m'a vȑndutū.

47 Și "incā elū vorbindū, ēccē Iuda, unulū din cei dūoi-spre-ȑece, a venitū, și cu elū glōtā multā cu sābiȑ și cu fuscȑ, de la archiereȑi și de la bētrāniȑ poporului. Eru

celū ce-lū vȑnduse, li-a datū semnū, ȑicēndū: Pre care voiū sāruta, acela este; prindeȑi-lū. Și îndatā apropiāndu-se de Iisusū, a ȑisū: 49 Bucurā-te, Învēȑătorule! și 'l'a sārutatū. Eru 50 Iisusū i-a ȑisū: "Amice! pentru ce aȑi venitū? Atuncea apropiāndu-se ei, aū pusū mānele pe Iisusū, și l'aū prinsū.

Șȑ ēccē, "unulū din cei ce erāu cu Iisusū, în- 51 tinȑndu-șȑ māna, a scosū sabia sa; și lovindū pre servulū archiereului, a tālātū ureȑia lui. Atuncȑ i-a ȑisū Iisusū: Întōrce sabia ta în 52 loculū ei; "cā toȑi cei ce apucā sabiā, vorū peri de sabiā. Aū ȑȑ se pare, cā nu potū 53 ruga acuma pre Pārintele meū, și sā-mȑ puȑā înainte "mai multū de cātū dūoē-spre-ȑece legiōne de āngerȑ? Darā cumū se 54 vorū împlini scripturele, *cari ȑicū*, "cā așā trebue sā fie?

În aceeașȑ ōrā a ȑisū Iisusū glōtelorū: 55 Ca la unū furū aȑi eșȑitū cu sābiȑ și cu fuscȑ sā mē prindeȑi? În tōte ȑilele ședeamū la voi, învēȑāndū în templu, și nu m'aȑi prinsū. Eru acestea tōte s'aū fācutū, ca sā 56 se împlinēscā "scripturile profeȑilorū. Atuncea "toȑi discipuliȑ lāsāndu-lū, aū fugitū.

Iisusū se cercetēsū de Caiȑa și de Sinedriu, și se tȑgādușce de treȑ ori de Petru.

"Eru ei prindēndū pre Iisusū, l'aū adusū 57 la Caiȑa, archiereulū, unde cārturariȑ și bētrāniȑ erāu adunaȑi.

Eru Petru 'ȑ urma de departe pānă la 58 curtea archiereului, și întrāndū în intru, ședeā cu serviȑ sā vȑdā sfārșitulū.

Eru archiereȑi și bētrāniȑ, și tōtā aduna- 59 rea cāutaū mārȑuriā minciunōsā asupra lui Iisusū, ca sā-lū omōre. Și nu aū aflatū; de 60 și "mulȑi mārȑori minciunoșȑ venindū de faȑă, nu aū aflatū; ērū mai pe urmā venindū "dūoi mārȑori minciunoșȑ. Aū ȑisū: Acesta 61 a ȑisū: "Potū sā stricū templulū lui Dumneȑeū, și în treȑ ȑile sā-lū rȑdicū.

"Șȑ sculāndu-se archiereulū, i-a ȑisū: Ni- 62 micū nu respunȑi? ce este aceea ce mārȑuriscȑ acestia asupra ta? Eru "Iisusū tȑcea. 63

Șȑ răspundēndū archiereulū, i-a ȑisū: "Te jurū pe Dumneȑeulū celū viū, sā ni spuȑ, de eșȑi tu Christosulū, Fiilū lui Dumneȑeū. ȑisu-i-a Iisusū: Tu aȑi ȑisū: dară 64 ȑicū voiȑ: "De acumū veȑi vȑdē pre Fiilū omulū 'șȑedēndū d'a drȑpta puterei, și venindū pre nȑoriȑ ceriului.

ȑ Cap. 23. 7, 10, 16.	Ioan 18. 1.	ȑ Filip. 2. 8.	o ȑ Sam. 20. 9.	Lua. 24. 25,	13. 24.	ȑ Marc. 14. 60.	ȑ 24. 30. & 25.
Marc. 14. 28.	ȑ Cap. 4. 21.	ȑ Marc. 13. 33.	p Pa. 41. 9. &	44. 46.	y Pa. 27. 13. &	c Isa. 63. 7.	Luc. 21. 27.
& 16. 7.	ȑ Ioan 13. 27.	& 14. 33.	55. 13.	ȑ Plān. 4. 20.	ȑ 35. 11.	Cap. 27. 13,	Ioan 1. 51.
ȑ Marc. 14. 30.	ȑ Marc. 14. 36.	Luc. 22. 40,	ȑ Ioan 18. 10.	ȑ Vers. 64.	Marc. 14. 55.	ȑ 14.	Rom. 14. 10.
Luc. 22. 34.	ȑ Luc. 22. 43.	44.	ȑ Fac. 9. 6.	ȑ Voȑi Ioan 18.	Așā Fapt. 6.	ȑ Lev. 5. 1.	1 Tes. 4. 16.
Ioan 13. 38.	ȑ Ebr. 5. 7.	ȑ Efes. 6. 18.	ȑ Apoc. 13. 10.	15.	ȑ 13.	ȑ 1 Sam. 14. 34,	ȑ Apoc. 1. 7.
ȑ Marc. 14. 32-35.	ȑ Ioan 13. 27.	ȑ Marc. 14. 43.	ȑ ȑ Reg. 6. 17.	ȑ Marc. 14. 58.	ȑ Dent. 19. 15.	ȑ 1 Sam. 14. 34,	ȑ Ps 110. 1.
Luc. 22. 39.	ȑ Cap. 20. 23.	ȑ Luc. 22. 47.	ȑ Dan. 7. 10.	ȑ Luc. 22. 54.	ȑ Cap. 27. 40.	ȑ 1 Sam. 14. 34,	ȑ Fapt. 7. 55.
	ȑ Ioan 5. 30. & 6. 33.	ȑ Ioan 18. 3.	ȑ Isa. 53. 7, etc.	ȑ Ioan 18. 13,	ȑ Ioan 2. 19.	ȑ Cap. 16. 27.	
		ȑ Fapt. 1. 16.	ȑ Vers. 34.				

- 65 * Atunci archiereul și-a rupt vestimintele sale, zicându: Elu a blăstemat; ce ni mai trebuiesc martori? éccă, acum ai auzit blăstemul lui. Ce vi se pare? Ei răspundându, au zis: * Vinovat este morței.
- 66 'Atunci au scuipat în fața lui, și l-au pumnit; éru 'alții l-au palmuit, zicându: * Profetesce-ni, Christóse, cine este celu ce te-a lovit?
- 69 'Éru Petru ședea afară în curte, și a venit la el o servă, zicându: Și tu erai cu Iisus, Galilénul. Éru elu a tăgăduit înaintea tuturor, zicându: Nu știu ce zici.
- 71 Și eșind elu la pórta, l'a vădutu alta, și a zis celor de acolo: Și acesta era cu Iisus, Nazarinénul. Și érá-și a tăgăduit cu jurământ: Nu cunosc pre omul acesta.
- 73 Éru preste pușin, apropiându-se cei ce stău acolo, au zis lui Petru: Adevărat și tu ești dintr'înși; că * graiul te dă.
- 74 Atunci *a început a se blăstema și a se jura: Nu cunosc pre omul acesta. Și îndată a cântat cocoșul. Și și-a adusă-ămintea Petru de cuvintele lui Iisus, ce-i zisese: * Mai 'nainte de a cânta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de mine. Și eșind afară, a plâns cu amar.
- 27 **E**ARU cându s'a făcutu ziua, *toți archiereii și bérânii poporului au ținut sfat asupra lui Iisus, ca să-l omóre. Și legându-l, l'au dus, și * l'au dat guvernatorului, Ponțiu Pilat.

Mărturisirea și mórtea lui Iuda.

- 3 * Atuncia Iuda, care l'a vëndut, vedându că s'a osëndit, cãindu-se, a întors cei trei-đeci de arginți archiereilor și bérânilor, zicându: Pecãtuit'am, vëndendu sânge nevinovat. Éru ei au zis: Ce este noú? tu vei vedé. Și aruncându arginții în templu, *s'a dus de acolo; și mergendu, s'a spëndurat.
- 6 Éru archiereii luându arginții, au zis: Nu se cuvine a pune pre acestia în corvană, că prețu de sânge este. Și ținendu sfat, au cumpérat cu ei țérâna olarului, pentru înmorméntarea străinilor. Dreptu aceea s'a numit țérâna aceea: * Têrâna sângelui, până în ziua de astă-đi. Atunci s'a împlinitu ceea ce s'a zis prin profetul Ieremia, ce dice: * Și au luat cei trei-đeci de arginți, prețul celui prețuit, care s'a prețuit de fii lui Israel: Și au dat pre ei

pentru țérâna olarului, duple cumu mi-a ordnatu Domnul.

Iisus përitu înaintea lui Pilat, care se încercă a-l scăpa, daru în sfârșit l'a dat la mórte.

Éru Iisus sta înaintea guvernatorului; și-l întreba guvernatoru, zicându: Tu ești regele iudeilor? Éru Iisus i-a zis: * Tu zici. Și cându se acusa de archierei și de bérâni, 'nimicu nu răspundea. Atunci i-a zis Pilat: * Nu auzi câte mărturisesc asupra ta? Și nu i-a răspuns la nici unu cuvânt; de se mira fôrte guvernatoru.

* Éru la asemenea serbatóre era îndatinat, ca guvernatoru să elibereze poporului unu vinovat, pre care-l vroia el. Și avea atunci unu vinovat știut, ce se numia Barabba. Deci adunându-se ei, li-a zis Pilat: Pre care voiți să vi-l eliberez, pre Barabba, séu pre Iisus, ce se dice Christos? Că elu scia, că pentru pis-mă au dat pre elu.

Și ședendu elu la judecată, a tramesu la d'insul femea lui, zicându: Să nu faci nimicu dreptului acestuia! că am suferit multe astă-đi în vis pentru d'insul.

'Éru archiereii și bérânii au înduplecat pre glóte, ca să céră pre Barabba, și să përdă pre Iisus. Și luându cuvântul guvernatoru, li-a zis: Care dintr'aminduo voiți să vi eliberez? Dis'au ei: Pre Barabba. Dis'a lor Pilat: Dară ce voiți face lui Iisus, ce se dice Christos? zisui-au toți: Să se crucifice! Éru guvernatoru a zis: Dară ce réu a făcut? Éru ei mai mult strigau: Să se crucifice!

Deci Pilat, vedendu că nimicu nu folosesce, ci mai multă turburare se face, * luându apă, și-a spălat mânele înaintea mulțimei, zicendu: Nevinovat sunt de sângele dreptului acestuia; voi veți vedé. Și răspundendu totu poporulu, a zis: * Sângele lui fie asupra noastră și asupra fiilor nostri. Atuncia li-a eliberat pre Barabba; éru pre Iisus, * biciuindu-l, l'a dat spre crucificare.

Occărele ostașilor; crucificarea, și semnele ce urmă; mărturia celor ce erău de față.

* Atunci ostașii guvernatorului, ducendu pre Iisus în pretoriu, adunat'au la d'insul totă cohorta. Și desbrăcându-l, l'au îmbrăcat cu hlamidă roșă. * Și împlind cununa de spină, au pus-o pe capul lui, și

g 2 Reg. 18. 37.	h Marc. 14. 65.	Marc. 14. 80.	Luc. 22. 66.	e Fapt. 1. 19.	Ioan 19. 9.	Fapt. 3. 14.	Luc. 23. 16.
h 19. 1.	Luc. 22. 64.	Luc. 22. 61.	h 23. 1.	f Zech. 11. 12.	f Cap. 26. 62.	m Deut. 21. 6.	24. 25.
h Lev. 24. 16.	i Marc. 14. 66.	62.	Ioan 18. 28.	18.	Ioan 19. 10.	m Deut. 19. 10.	Ioan. 18. 1.
Ioan 19. 7.	Luc. 22. 55.	Ioan 18. 28.	h Cap. 30. 19.	g Marc. 15. 2.	h Marc. 15. 6.	Ioan. 2. 19.	16.
i Isa. 50. 6. &	Ioan 18. 16.	—	Fapt. 3. 13.	Luc. 22. 3.	Luc. 23. 17.	2 Sam. 1. 16.	p Marc. 15. 16.
53. 8.	17. 25.	Capitul 37.	o Cap. 26. 14.	Ioan 18. 23.	Ioan 18. 29.	1 Reg. 2. 22.	Ioan 19. 2.
Cap. 27. 30.	m Luc. 22. 59.	a Ps. 2. 2.	15.	h Ioan 18. 37.	i Marc. 15. 11.	Fapt. 5. 28.	q Luc. 23. 11.
j Luc. 22. 63.	n Marc. 14. 71.	a Marc. 15. 1.	d 2 Sam. 17. 23.	i Tim. 6. 13.	Luc. 23. 18.	s Isa. 53. 5.	r Ps. 69. 19.
Ioan 19. 8.	o Vers. 34.		Fapt. 1. 18.	i Cap. 26. 63.	Ioan 18. 40.	Marc. 15. 15.	s Isa. 53. 8.

trestia în drépta lui; și ingenunchiându-și in-
 30 teia lui, 'și băteau jocu de elu, dicându:
 31 Bucură-te, rege alu Iudeilor! Și 'scuipându
 asupra lui, au luat trestia, și-lu băteau
 32 preste capu. Și după ce l'au batjocorit,
 l'au desbrăcatu de hlamidă, l'au îmbrăcatu în
 33 vestmintele sale, 'și l'au dusu să se crucifice.
 34 "Și eșindū afară, "au aflatu pre unū omū
 Chirinénu, a nume Simonu: pre acesta l'au
 35 silitu să ducă crucea lui. "Și venindū la
 loculū numitū Golgota, adecă, loculū căpă-
 36 ținei, "l'au datu să bea oțetu amestecatū cu
 fiere; erū gustându, nu voi să bea.
 37 "Erū după ce l'au crucificatū, au împăr-
 țitū vestmintele lui, aruncându sorți; ca să
 se împlinescă ceea ce s'a ăisū de profetulū:
 "Împărțit'au loru-și vestmintele mele, și pen-
 38 tru haina mea sorți au aruncatū. "Și ăe-
 39 ăendu, 'lū păziau acolo. "Și au pusū d'a-
 supra capulu seu acusațiunea lui scrisă:
 ACESTA ESTE IISUSŪ, REGELE IUDEI-
 40 LORŪ.
 41 "Atunci au crucificatū împreună cu d'in-
 sulū dūoi hoți; unulū d'a drépta și altulū
 d'a stânga.
 42 Erū "cei ce treceau 'lū insultau, clătindū
 cu capetele lorū, Și dicendū: "Tu, care surpi
 templulū și în trei ăile 'lū zidesci, mên-
 43 tui-te însu-ți! "De esci Fiulū lui Dumne-
 44 ăe, pogoră-te de pe cruce. Asemenea încă
 și archiereii, batjocorindu-lū împreună cu
 45 cărturari și cu bētrāni, diceau: Pre alți
 a mēntuitū, erū pre sine nu pōte să se mēn-
 46 tuiă. De este regele lui Israelū, pogore-se
 acumū de pe cruce, și vomū crede într'in-
 47 sulū. "A speratū în Dumneă; libereze-lū
 acumū, de-lū voiesce; că a ăisū: Fiiū alū
 48 lui Dumneă sunt. "Asemenea și hoți, ce
 erau crucificați cu elū, 'lū injurau.
 49 "Erū de la ora a șesea s'a făcutū in-
 tunerecū preste tōtă țera până la ora a nouă.
 50 Erū în ora a nouă "a strigatū Iisusū cu vō-
 ce tare, dicendū: "Eli, Eli, lama sabachtani?
 adecă: Dumneăeulū meū, Dumneăeulū meū,
 51 de ce m'ai lăsatū? Erū uniū din cei ce staū
 acolo, aūindū acēsta, diceau: Pre Ilie strigă
 52 acesta. Și îndată alergandū unulū din-
 tr'ingii, și luandū unū burete, "l'a immu-
 53 iatū în oțetu, și puindū-lū într'o trestia,
 54 i-a datū de bēutū. Erū cel-l-ălți diceau:
 55 Lasă să vedemū de va veni Ilie, ca să-lū
 mēntuiă.

"Atunci Iisusū ăra-și strigandū cu vōce 50
 tare, și-a datū spiritulū.

Și ecce, "catapetēzma templulū s'a ruptū 51
 în dūoe, de susū până josū; și pământulū
 s'a cutremuratū, și petrele s'au despicate; și
 52 mormintele s'au deschisū; și multe cor-
 puri ale sântilorū ce adormiseră s'au sculatū;
 53 și eșindū din morminte după învierea lui, au
 venitū în sânta cetate, și s'au arētatū multora.

"Erū sutașulū și cei ce păziau împreună 54
 cu elū pre Iisusū, vedendū cutremurulū și
 cele ce s'au făcutū, s'au înfricoșatū fōrte,
 dicendū: Adevēratū, Fiiū alū lui Dumneă
 a fostū acesta.

Și erau acolo și multe femeī, privindū 55
 de departe, "cari urmaseră lui Iisusū din
 Galilea, servindu-i; "Intre cari era Maria 56
 Magdalena, și Maria, muma lui Iacobū și
 a lui Iosie, și muma filorū lui Zebedeiū.

Ingroparea lui Iisusū, și custodia pusă la mormēntulū.

"Erū făcendū-se sēră, a venitū unū omū 57
 avutū din Arimatia, anume Iosefū, care și elū
 fu discipulū alū lui Iisusū. Acesta venindū 58
 la Pilatū, a cerutū corpulū lui Iisusū. Și
 Pilatū a ordonatū să se dee corpulū. A- 59
 tuncea luandū Iosefū corpulū, l'a înfășuratū
 în giulgiū curatū; Și 'l'a pusū într'unū mor- 60
 mēntū noū alū seu, pre care-lū sēpase în
 pētră; și prăvălindū o pētră mare pe ușa
 mormēntulū, s'a dus. Și era acolo Maria 61
 Magdalena, și cea-l-altă Maria, sēdendū în
 fața mormēntulū.

Erū a dūoa ăi, care este după vineri, 62
 s'au adunatū archiereii și Fariseii la Pilatū,
 Dicendū: Dōmne, ne-amū adusū-amine, că 63
 amăgitorulū acela, încă fiindū viū, a ăisū:
 "După trei ăile mă voiū scula. Decī ordi- 64
 nēză să se întărăscă mormēntulū până a
 treia ăi; ca nu cumū-va, venindū discipuli
 lui nōptea, să-lū fure, și să ăică poporului,
 că s'a sculatū din morți; și va fi rātăcirea
 cea de apoi mai rea de cătū cea d'ântēiū.
 Dis'a lorū Pilatū: Aveți custodia; mergeți 65
 de întăriți, cum sciți. Erū ei mergendū, 66
 aū întăritū mormēntulū, "sigilandū pētra și
 puindū custodia.

*Învierea lui Iisusū; arētarea sa; și misiunea ce
 încredințesū discipulilorū sei în Galilea.*

EARŪ sâmbăta "târđiū, pre-cândū începea 28
 ăiorele celei ăntēi, ăile a septēmānei,

• Isa. 50. 6.	Luc. 23. 33.	Luc. 21. 38.	Luc. 23. 35.	• Ebr. 5. 7.	Marco. 15. 38.	• Isa. 53. 9.	6. 7.
Cap. 26. 67.	Ioan. 19. 17.	Ioan. 19. 19.	Cap. 26. 61.	1 Pa. 22. 1.	Luc. 23. 45.	Cap. 16. 21.	Ioan. 2. 19.
• Isa. 53. 7.	y Pa. 69. 31.	d Isa. 53. 12.	Ioan. 2. 19.	• Pa. 69. 31.	p Vers. 26.	• 17. 23. &	v Dan. 6. 17.
• Num. 15. 35.	y Veđi vers. 48.	Marco. 15. 27.	Cap. 26. 63.	Marco. 15. 36.	Marco. 15. 39.	20. 19. & 26.	—
1 Reg. 21. 13.	s Marco. 15. 24.	Luc. 23. 32.	Pa. 22. 8.	Luc. 23. 36.	Luc. 23. 47.	61.	Capulū 28.
Fapt. 7. 58.	Luc. 23. 34.	83.	• Marco. 15. 22.	Ioan. 19. 39.	q Luc. 8. 3. 8.	Marco. 8. 31. &	a Marco. 16. 1.
• Ebr. 13. 13.	Ioan. 19. 34.	Ioan. 19. 18.	Luc. 23. 39.	• Marco. 15. 37.	r Marco. 16. 40.	10. 34.	Luc. 24. 1.
v Marco. 15. 21.	a Pa. 22. 18.	e Pa. 22. 7. &	j Amos 8. 9.	Luc. 23. 46.	s Marco. 16. 42.	Luc. 9. 22. &	Ioan. 20. 1.
Luc. 23. 36.	b Vers. 54.	109. 25.	Marco. 15. 33.	o Ecod. 26. 31.	Luc. 23. 50.	18. 33. & 24.	—
s Marco. 15. 22.	c Marco. 15. 26.	Marco. 15. 29.	Luc. 23. 44.	2 Oron. 3. 14.	Ioan. 19. 38.	—	—

aū venitū Maria Magdalina ^b și cea-l-altă Maria, să vedă mormântulū. Și éccē, s'a făcutū cutremurū mare; că ^cângerulū Domnului, pogorindu-se din ceriū, a venitū, și a prăvălitū pétra de pe ușa, și ședea d'asupra ei. Și era ^dvedereā lui ca fulgerulū, și ^eimbrăcăminteā lui albă ca zepada. Și de frica lui s'aū cutremuratū păzitorii, și s'aū făcutū că morți.

5 Érū ângerulū luândū cuvântulū, a dîsū femeelorū: Nu vē temeți; că știu că pre Iisusū celū crucificatū căutați. Nu este aicea; că s'a sculatū, ^fprecumū a dîsū. Veniți de vedeți loculū unde a jăcutū Domnulū. Și curândū mergendū, spuneți discipulilorū lui, că s'a sculatū din morți; și éccē, ^gva merge mai'nainte de voi în Galilea; acolo ^hlū veți vedé; éccē, amū spusū voui.

8 Și depărtându-se curendū de la mormântū cu frică și cu mare bucuriā, aū alergatū să spuā discipulilorū lui.

9 Și cândū mergeau ele să spuā discipulilorū lui, éccē, ⁱIisusū li-a întimpinatū, dicendū: Bucurați-vē! Érū ele apropiându-se, aū cuprinsū picîorele lui, și i s'aū închinatū.

10 Atunci li-a dîsū Iisusū: Nu vē temeți; mer-

geți de spuneți ^afrațilorrū mei, ca să mergă în Galilea, și acolo mă vorū vedé.

11 Érū plecândū ele, éccē, uniā din custodiā, venindū în cetate, dădură scire archiereilorrū de tôte ce s'aū făcutū. Și adunându-se împreună cu bătrânii, și ținendū sfatū, aū datū arginți mulți ostașilorū; Dicendū: 13 Spuneți: Discipulii lui venindă nóptea, l'aū furatū, pre-cândū noi dormiamū. Și de se 14 va aūdi acésta la guvernătorū, noi ^blū vomū potoli, și vē vomū face fără de grijă. Érū 15 ei luândū arginții, aū făcutū cumū i-aū învățatū; și s'a răspânditū acestū cuvântū între Iudei până astă-dî.

16 Érū cei unū-spre-dece discipulii aū mersū în Galilea, în muntele ^c'unde li-a ordinarū Iisusū. Și vedendū-lū, i s'aū închinatū; érū 17 uniā s'aū înduoitū. Și apropiându-se Iisusū, li-a vorbitū, dicendū: ^d'Datu-mi-s'a tótă 18 puterea în ceriū și pe pământū. Dreptū aceea ^emergeți și ^f'învățați pre tôte popórele, botezându-le în numele Părintelui și alū Fiului și alū Sântului Spiritū; ^g'Învetându pre 20 d'înșii să păzescă tôte câte ^h'amū ordinarū: și éccē, eu sūnt cu voi în tôte ȕilele până la sfârșitulū lumei. Aminū.

SÂNTA EVANGELIĂ DUPRE MARCU.

Activitatea lui Ioanū Botezătorulū. Botesulū și ispitirea lui Iisusū.

1 **I**NCEPUTULŪ evangheliei lui Iisusū Christosū, ^afiilulū lui Dumnezeu. Precumū s'a scrisū în profeți: ^bÉccē, eu trāmetū pre ângerulū meū înainteā feței tale, care va pregăti calea ta înainteā ta; ^cVócea celui ce strigă în pustiiū: Gătiți calea Domnului, 4 drept faceți cărările lui. ^dIoanū boteza în pustiiū, și predica botezulū pocăinței spre iertarea păcatelorū. ^eȘi mergeau la d'însulū tótă laturea Iudeei și cei din Ierusalimū, și se botezaū toți de d'însulū în riulū Iordanului, mărturisindu-și păcatele lorū.

6 Și era Ioanū ^f'imbrăcatū cu peri de cămilă, și avea cingătoare de curéuă împrejurulū cóspeilorū lui, și mânca ^g'locuste și mie-

re selbatică. Și a predicatū, dicendū: ^aVine 7 după mine celū mai tare de câtū mine, căruia nu sūnt vrednicū, plecându-mē, să deslegū curéuā încălțămintelorū lui. ^b'Eū ^c'amū 8 botezatū cu apă, éru acela vē va boteza ^d'cu Spiritū Sântū.

9 ^eȘi în acele ȕile a venitū Iisusū din Nazaretulū Galileei, și s'a botezatū de Ioanū în Iordanū. ^fȘi îndată eșindū din apă, a vedutū 10 cerlurile deschise, și Spiritulū ca unū porumbū pogorindu-se preste d'însulū; Și vóce 11 a venitū din ceriuri, dicendū: ^a'Tu ești Fiulul meū celū iubitū, întru care amū bine-voitū.

12 ^bȘi îndată l'a scosū Spiritulū în pustiiū. Și a fostū acolo în pustiiū patru-deci de ȕile, ispitindu-se de Satana; și era cu ferele; 13 ^cși ângerii ^d'i serviau.

^b Cap. 27. 56.
^c Veđi Marcu. 16.
5. Luc. 24. 4.
Ioan 20. 12.
^d Dan. 10. 6.
^e Cap. 19. 40. &
16. 21. & 17.
23. & 20. 19.
^f Cap. 26. 52.
Marcu. 16. 7.

^g Veđi Marcu. 16.
9. Ioan 20. 14.
^h Veđi Ioan 20.
17. Rom. 8. 29.
Ebr. 2. 11.
ⁱ Cap. 26. 32.
Vers. 7.
^j Dan. 7. 13. 14.
Cap. 11. 27. &

14. 28.
Luc. 1. 32. &
10. 22.
Ioan 3. 25. &
5. 23. & 13.
3. & 17. 2.
Fapt. 2. 36.
Rom. 14. 9.
1 Cor. 15. 27.
Ebr. 1. 10. 21.
Filip. 2. 9. 10.

Ebr. 1. 2. &
2. 8.
1 Pet. 2. 22.
Apoc. 17. 14.
^k Marcu. 16. 15.
^l Isa. 52. 10.
Luc. 24. 47.
Fapt. 2. 33.
29.
Rom. 10. 18.
Col. 1. 23.

^m Fapt. 2. 42.
—
MARCU.
—
Capitulū 1.
^a Marcu. 14. 35.
Luc. 1. 85.
Ioan 1. 84.
^b Mal. 3. 1.
Mat. 11. 10.

Luc. 7. 27.
^c Isa. 40. 3.
Mat. 3. 3.
Luc. 3. 4.
Ioan 1. 15. 23.
^d Mat. 3. 1.
Luc. 3. 2.
Ioan 3. 28.
^e Mat. 3. 5.
^f Mat. 3. 4.
^g Lev. 11. 23.

^h Mat. 3. 11.
Ioan 1. 27.
Fapt. 13. 25.
ⁱ Fapt. 1. 5. &
11. 16. & 19.
4.
^j Isa. 44. 3.
Ioc. 2. 28.
Fapt. 2. 4. &
10. 45. & 11.
15. 16.

1 Cor. 12. 13.
^k Mat. 3. 12.
Luc. 3. 21.
^l Mat. 3. 16.
Ioan 1. 32.
^m Ps. 2. 7.
Mat. 3. 17.
Cap. 9. 7.
ⁿ Mat. 4. 1.
Luc. 4. 1.
^o Mat. 4. 11.

Inceputul activității publice a lui Iisus în Galilea; chemarea lui Petru, a lui Andrei, a lui Iacob și a lui Ioan.

- 14 ^a Și după ce Ioan s'a pus la închisore, a venit Iisus în Galilea, ^a predicându-l evangelia împărăției lui Dumnezeu, și zicându-l: ^a S'a împlinit timpul, și ^a s'a apropiat împărăția lui Dumnezeu; pocăiți-vă, și credeți în evangheliă.
- 16 ^a Și amblându pe marea Galileei, a veduț pre Simon și pre Andrei, fratele lui, aruncându mreja în mare; că erau pescari.
- 17 Și li-a dișu Iisus: Urmați-mi, și vă voi face să fiți pescari de omeni. Și îndată lăsându-și mrejele, i-au urmat.
- 19 ^a Și de acolo mergându pușin mai înainte, a veduț pre Iacob al lui Zebedei, și pre Ioan, fratele lui, cari erau și ei în corabiă, dregându-și mrejele. Și îndată i-a chematu; și ei lăsându pre părintele lor Zebedei în corabiă cu năimiți, s'au dus după d'insul.

Iisus învătă și vindecă la Capernaum și prin cetățile Galileei.

- 21 ^a Și au intrat în Capernaum; și îndată sâmbăta intrându el în sinagogă, a învățat. ^a Și s'au uimit de învățatura lui; că a învățat pre ei ca cel ce are autoritate, eră nu ca cărturarii.
- 23 ^a Și era în sinagoga lor un om cu spiritu necurat, și a strigat, Zicându: Lasă! ^a ce este între noi și tine, Iisuse Nazarinene? venit'ai să ne perzi? te știu cine ești —
- 25 Sântul lui Dumnezeu. Eră Iisus ^a l'a certat, zicându: Taci, și ești dintr'insul. Și sdruncinându-lă spiritul cel necurat, și strigându cu voce tare, a eșit dintr'insul.
- 27 Și s'au uimit toți, de se întrebau între sine, zicându: Ce este acesta? ce este această învățatură nouă? că cu autoritate elă ordină și spiritelor celor necurate, și-lă ascultă. Și îndată s'a răspândit faima lui în toate împrejurimile Galileei.
- 29 ^a Și îndată eșind din sinagogă au venit în casa lui Simon și a lui Andrei, cu Iacob și cu Ioan. Eră sóra lui Simon jăcea cuprinsă de friguri; și îndată i'au spus de d'insa. Și venind și apucându de mână, a rădicat'o; și îndată au lăsat'o frigurile; și i-a servit.
- 32 ^a Eră făcându-se séra, cândă apunea sórele, aduceau la d'insul pre toți bolnavii și demoniași. Și totă cetatea era aduna-

tă la ușă. Și elă a vindecat pre mulți, cari pătimiau de multe feluri de bóle, și a scos mulți demoni; și nu lăsa pre demoni să vorbescă, pentru că-lă cunoseau.

Și ^a dăoa și de demănătă sculându-se, a eșit, și s'a dus în loc pustiu; și acolo se ruga.

Și l'au urmat Simon și soțul lui. Și găsindu-lă, i-au dișu: Toți te caută. Și elă li-a dișu: ^a Să mergem în cetățile cele mai aproape, ca să predicăm și acolo; că spre acesta am venit. ^a Și predica în sinagoge lor prin totă Galilea, și scotea demoni.

^a Și a venit la d'insul un leproș, rugându-lă, și ingenunchiându înaintea lui, și zicându-i: Dacă voiesci, poți să mă curățesc. Și făcându-i-se milă lui Iisus, și-a întins mână, s'a atins de el, și i-a dișu: Voiesc, fi curățit. Și vorbind elă, îndată a despărut de la d'insul lepra, și s'a curățit. Și oprindu-lă de a vorbi de această, îndată l'a demist. Și i-a dișu: Vezi să nu spui nimic nimenui, ci mergi de te arătă preutului, și du pentru curățirea ta cele ce a ordonat Moisi, spre mărturiă lor.

Eră elă eșind, a început a vorbi multe și a răspândi cuvântul; așa că Iisus nu mai putea să între pe față în cetate, ci era afară în locuri pustii; și veniau la elă de pretutindenea.

Iisus vindecă pre un paralic în Capernaum.

Și eră-și ^a a intrat în Capernaum după câte-va zile; și s'a auditu că este într-o casă. Și îndată s'au adunat mulți, de nu mai puteau încăpe nici pe lângă ușă; și elă li predica cuvântul.

Și au venit la d'insul, aducându pre un paralic, care se purta de patru. Și neputându ei a se apropia de elă pentru mulțime, au descoperit acoperimentul casei, unde se afla elă; și spărgându-lă, au pogorit patul în care jăcea paralicul. Eră Iisus vedându credința lor, a dișu paralicului: Fiule! iertă-ți-se păcatele tale. Și erau acolo unia din cărturari, ședendu și cugetându în ânimele lor; Pentru ce acesta vorbește astu-feliu de blăsteme? cine pôte ierta păcatele, de câtă numai unul Dumnezeu? Și îndată cunoscându Iisus în spiritul său, că aceia așa cugetau în sine-și, li-a dișu: De ce cugetați acestea în

p Mat. 4. 12.
q Mat. 4. 23.
r Dan. 9. 25.
Gal. 4. 4.
Rof. 1. 10.
s Mat. 3. 2. &
4. 17.

t Mat. 4. 18.
u Luc. 5. 4.
v Mat. 19. 27.
w Luc. 5. 11.
x Mat. 4. 21.
y Mat. 4. 18.

z Luc. 4. 31.
aa Mat. 7. 28.
ab Luc. 4. 35.
ac Mat. 8. 29.
ad Vers. 34.
ae Cap. 9. 30.

af Mat. 8. 14.
ag Luc. 4. 38.
ah Mat. 8. 16.
ai Luc. 4. 40.
aj Cap. 3. 19.
ak Luc. 4. 41.

al Ved. Fapt. 16.
am 17. 18.
an Luc. 4. 42.
ao Luc. 4. 43.
ap Isa. 61. 1.
aq Ioan 16. 78.

ar & 17. 4.
as Mat. 4. 23.
at Luc. 4. 44.
au Luc. 8. 2.
av Luc. 5. 12.
aw Lev. 14. 3. 4.

ax 10.
ay Luc. 5. 14.
az Luc. 5. 15.
ba Cap. 2. 12.

bb Cap. 2.
bc Mat. 9. 1.
bd Luc. 5. 18.
be Iov. 14. 4.
bf Isa. 43. 25.
bg Mat. 9. 4.

- 9 ămilele vóstre? ^a Ce este mai lesne—a dice paralicului: Iértă-ți-se păcatele, séu a dice: Scólă-te, rēdică-ți patulū teū, și ămbălă?
- 10 Dară ca să sciți, că Fiulū omulū are putere pe pământū a ierta păcatele, (a ăisū paralicului): Tie ăicū: Scólă-te, și rēdică-ți
- 11 patulū teū, și mergi la casa ta. Și îndată s'a sculatū, și rēdicându-și patulū, a eșitū înaintea tuturorū, de se uimīău toți, și măriați pre Dumneđeū, ăicēndū: Nici o dată nu amū vēđutū așa.

Chiamarea lui Matteiū, și ospēlulū la casa sa; vorba despre postire.

- 13 ^a Și éră-și a eșitū la mare, și tótă mulțimea venīa la d'insulū, și elū 'i invēta.
- 14 ^b Și trecēndū, a vēđutū pre Levi alū lui Alfeiū ședēndū la vamă, și i-a ăisū: Urmēză-mi. Și sculāndu-se, i-a urmatū.
- 15 ^c Și pre-cāndū ședea elū în casa lui, mulți vameși și păcătoși ședeaū împreună cu Iisusū și cu discipulii sei; că erau mulți, și-i urmau. Erū cārturarii și Fariseii vēđēndu-lū, că mănāncă cu vameșii și cu păcătoșii, ăiceaū discipulilorū lui: Pentru ce cu vameșii și cu păcătoșii mănāncă și bea? Și aūđindū Iisusū, li-a ăisū: ^d Nu aū trebuință cei sântoși de medicū, ci cei bolnavi; nu amū venitū să chiamū la pocāință pre cei drepti, ci pre cei păcătoși.
- 18 ^e Erū discipulii lui Ioanū și ai Fariseilorū, cari postiaū, aū venitū, și i-aū ăisū: De ce postescū discipulii lui Ioanū și ai Fariseilorū, erū discipulii tei nu postescū? ăis'a lorū Iisusū: Aū dóră potū nuntașii să postescă, până cāndū este mirele cu d'insii? pe cātū timpū aū pre mirele cu ei, nu potū să postescă. Dară vorū veni ăile, cāndū se va lua mirele de la d'insii; și atuncea vorū posti în acele ăile. Și nimenea nu cósē petecū de pānză nouă la unū vestmēntū vechiū; altmintrelea peteculū celū nou trage din celū vechiū, și ruptura se face mai rea. Și nimenea nu pune vinū nou în foi vechi; altmintrelea vinulū celū nou sparge foi, și vinulū se vērșă, și foi se perdū; ci vinulū nou trebuie să se pună în foi noi.

Sămbăta discipulii smulgu spice, și Iisusū vindecă pre unū omū cu mână uscată.

- 23 ^f Și mergēndū elū sămbăta prin ogóre, aū începutū discipulii lui, pre-cāndū mergeaū, ^g a smulge spice. Erū Fariseii i-aū ăisū: Veđi ce facū ei sămbăta, lucru ce nu se cuvine! Erū elū li-a ăisū: Aū nici odată nu ați cetitū 'ce a făcutū Davidū, cāndū a

avutū lipsă, și a flāmānditū, elū și cei ce erau cu d'insulū? Cumū a intratū în casa 26 lui Dumneđeū în timpulū archiereului Abiatarū, și a māncatū pānile punerei-înainte, ^h care nu se cădea să le mănānce, de cātū numai preușilorū; și a datū și celorū ce erau cu elū. Și li-a ăisū: Sāmbăta pentru 27 omū s'a făcutū, erū nu omulū pentru sām-bătă. Dreptū aceea ⁱ Domnū este Fiulū o- 28 mului și alū sām-bătei.

SI éră-și ^j a intratū în sinagogă; și era a- 3 colo unū omū, care avea mână uscată. Și pāndiaū pre Iisusū, de va vindeca sām-băta, ca să-lū pótă acusa. Și elū a ăisū o- 3 mului, care avea mână uscată: Vino în me- 4 dilocū! Atuncea li-a ăisū: Se cuvine óre sām-băta a face bine séu a face rău? a scăpa 5 viēta, séu a ucide? Erū ei tăceaū. Și cāu- 6 tāndū spre ei cu mânia, și intristāndu-se pentru împetirrea ămei lorū, a ăisū o- mului: Întinde-ți mână ta. Și a întins'o, și s'a făcutū mână lui éră-și sântōsă, ca și cea-l-altă. ^k Și eșindū Fariseii, îndată s'aū sfātuitū cu ^l Erodianii asupra lui, ca să-lū pērdă.

Iisusū la marea Galileei este urmatū de mulțimi.

Erū Iisusū s'a trasū cu discipulii sei cā- 7 tră mare; și i-aū urmatū mulțime mare din Galilea ^m și din Iudea, Și din Ierusalimū, și 8 din Idumea, și de d'incolo de Iordanū, și cei din prejurulū Tirulū și alū Sidonulū: mulțime mare, aūđindū cāte făcea, a venitū la d'insulū. Și a ăisū discipulilorū sei, să-lū 9 ascepte o luntre, pentru mulțime, ca să nu-lū impresóre. Că pre mulți a vindecatū, în 10 cātū se îmbulziaū spre elū, ca să se atingă de d'insulū cāți aveaū chinuri. ⁿ Si spiritele 11 cele necurate, cāndū 'lū vedeau, se prostēr- 12 neau înaintea lui, și strigaū, ăicēndū: ^o Tu ești fiulū lui Dumneđeū. Și ^p i-a certatū 12 multū, să nu-lū facă cunoscutū.

Iisusū alege și rōnduesce pre cei dūoi-spre-đece apostoli.

^q Și s'a suitū în munte, și a chiamatū pre 13 cari a voitū; și aū venitū la d'insulū. Și a 14 orōnduitū dūoi-spre-đece, ca să fie cu elū, și ca să-lū trāmētă să predice, Și să albă 15 putere a vindeca bólele, și a scóte demonii. Și ^r a pusū lui Simonū numele Petru; 16 Și pre Iacobū alū lui Zebedeiū, și pre Ioanū, 17 fratele lui Iacobū; și li-a pusū numele Boanergesū, adecă: Fiilū tunetului; Și pre An- 18 dreisū, și pre Filipū, și pre Bartolomeiū, și pre Matteiū, și pre Toma, și pre Iacobū

^d Mat. 9. 5.
^e Mat. 9. 9.
^f Mat. 9. 9.
^g Luc. 9. 27.
^h Mat. 9. 10.

ⁱ Mat. 9. 12, 13.
^j & 18. 11.
^k Luc. 5. 31, 32.
^l & 19. 10.
^m 1 Tim. 1. 15.

ⁿ Mat. 9. 14.
^o Luc. 5. 33.
^p Mat. 12. 1.
^q Luc. 6. 1.
^r & Deut. 23. 25.

^s 1 Sam. 21. 6.
^t m Esod. 29. 32.
^u 33.
^v Lev. 24. 9.
^w n Mat. 12. 8.

^x Capulū 3.
^y a Mat. 12. 9.
^z Luc. 6. 6.
^{aa} b Mat. 12. 14.

^{ab} c Mat. 22. 16.
^{ac} d Luc. 6. 17.
^{ad} e Cap. 1. 23, 24.
^{ae} f Luc. 4. 41.

^{af} g Mat. 14. 33.
^{ag} h Cap. 1. 1.
^{ah} i Cap. 12. 16.
^{ai} j Cap. 1. 25, 24.

^{aj} k Mat. 10. 1.
^{ak} l Luc. 6. 12. &
^{al} m 9. 1.
^{am} n Ioan. 1. 42.

altă lui Alfeiu, și pre Taddeiu, și pre Simon, Cananeul; Și pre Iuda, Iscariotul, care l'a și vîndut.

Iisus se socotesce de nebulă de cătră rudele sale; cărturari și Farisei spun că elu stă în legătură cu Satana; răspunsurile sale la amîndoi.

20 Și au venit în casă. Și eră-și s'a adunat mulțimea, de nu puteau ei nici pâ-
21 ne să mănânce. Și auzind ai lui de acesta, au eșit, ca să-l apuce; că diceau: Este în uimire.
22 Și cărturarii cei ce se pogoriseră din Ierusalim, diceau: Elu are pre Beelzebul, și prin domnul demonilor scôte demonii.
23 Și chîmându-l, li-a vorbit în parabole; Cum pôte Satana să scôte pre Satana?
24 Și dacă o împărăție se va desbina în sine, nu
25 pôte să stee împărăția aceea. Și dacă o casă se va desbina în sine, nu pôte să stee casa
26 aceea. Și dacă Satana s'a sculat însu-și asupra sa, și s'a desbinat, nu pôte să stee,
27 ci are sfârșit. Nimene nu pôte să intre în casa celui tare să răpescă vasele lui, de nu va lega mai înteu pre cel tare; și atunci-
28 cea va preda casa lui. Adevăr dîc voii: Tote păcatele se vor ierta fiilor omeni-
29 lor, și ori-cari blăsteme, cu cari vor blăstema. Dară cine va blăstema asupra Sântului Spiritu, nu i se va ierta în eternu,
30 ci este vinovată judecâtei eterne. Pentru că diceau: Spiritu necurat are.
31 Deci au venit frații lui și muma lui, și stîndu afară, au tramesu la elu, chîmându-l.
32 Și ședea mulțimea împrejurul se, și i-a dîs: Ecce, muma ta și frații tei afară te caut. Eră elu li-a răspuns, dîcîndu:
34 Cine este muma mea, se frații mei? Și căutîndu la cei ce ședea împrejurul se,
35 a dîs: Ecce muma mea și frații mei! Că ori-cine va face voia lui Dumnezeu, acela mi este frate și soră și mumă.

Parabola semănătorului, a semîncei și a grăunte-lui de muștar.

4 SI eră-și a început a înveța lîngă mare; și s'a adunat la d'insul mulțime mare, în cîtu a intrat în corabiă, și a ședut pe mare; și totă mulțimea sta pe uscat lîngă mare. Și i înveța mult în parabole; și în învețatura sa li-a dîs: Ascultați! Ecce, un semănător a eșit să sîmîne. Și semînîndu, unele au cădut lîngă cale, și au venit păsările cerului, și le-au mîncat.

Eră altele au cădut pe locuri petroase, unde nu avea mult pămînt; și îndată au resărit, pentru că nu avea pămînt adîncu. Eră resărindu sôrele, s'au pîlit; și pentru că nu avea rădăcină, s'au uscat. Eră altele au cădut între spinii, și au crescut spinii, și le-au înecat, și nu au făcut fruct. Eră altele au cădut pe pămînt bun, și au făcut fruct, înlîndu-se și crescîndu; și au produs unele trei-deci, altele șese-deci, eră altele o sută. Și li dîcea: Celu ce are urechi de audît, audă.
Eră cîndu a fost singur, cei ce eră lîngă elu, împreună cu cei doi spre-dece, l'au întreat despre parabolă. Și li-a dîs: Voii s'a datu a sci misterul împărăției lui Dumnezeu, eră celor de afară se facu tote în parabole; Ca privîndu să privescă, dară să nu cunoscă; și auzîndu să audă, dară să nu înleagă; ca nu cumu-va să se întorcă, și să li se ierte păcatele lor.

Si li-a dîs: Au nu înlegeti această parabolă? Cum dară veți înlegete tote parabolele? Semănătorul sîmîne cuvîntul. Și acestia sînt cei de lîngă cale, unde se sîmîne cuvîntul; dară cîndu l'au audu, îndată vine Satana, și iea cuvîntul, care este sîmînat în ânimele lor. Și d'asemenea acestia sînt cei ce se sîmîne pe locuri petroase, cari, cîndu audu cuvîntul, îndată l'au primescu cu bucurie; Dară nu au rădăcină în sine-și, ci sînt numai pînă la un timp; și apoi rîdicîndu-se strîmtoare se persecuțiune pentru cuvînt, îndată se scandalizează. Și acestia sînt cei ce se sîmîne între spinii, cari audu cuvîntul; Dară grijele lumii acesteia, și amăgirea avuției, și poftile celorlalte intrîndu, înecă cuvîntul, și se face neroditor. Și acestia sînt cei sîmînați pe pămînt bun; cari audu cuvîntul, și l'au primescu, și facu fruct, unele trei-deci, alții șese-deci, și alții o sută.

Si li-a dîs: Au dora se aduce lumină, ca să se pună suptu obroc, se suptu pat? au nu ca să se pună în sfecnicu? Că nu este ce-va tînuit, care să nu se vadescă; nici ascunsu, de cîtu ca să vină la arătare. De are cine-va urechi de audît, să audă! Si li-a dîs: Vedeți ce audîți! cu ce măsurați, vi se va măsura; și voii celor ce audu, vi se va mai adăugi. Că celu ce are, i se va da; eră celu ce nu are, chiar cee ce are i se va lua.

Si dîcea: Așa este împărăția lui Dum-

j Cap. 6. 31.
k Ioan 7. 5. &
10. 30.
l Mat. 9. 34. &
10. 25.
Luc. 11. 15.
Ioan 7. 20. &

8. 48, 53. &
10. 20.
m Mat. 12. 25.
n Isa. 49. 24.
Mat. 12. 29.
o Mat. 12. 31.
Luc. 12. 10.

1 Ioan 5. 18
p Mat. 12. 46.
Luc 8. 19.
—
q Psal. 4.
r Mat. 13. 1.

Luc. 8. 4.
s Cap. 12. 38.
t Ioan 15. 5.
Col. 1. 6.
u Mat. 13. 10.
Luc. 8. 9, etc.
v 1. Cor. 5. 12.

Col. 4. 5.
1 Tes. 4. 12.
1 Tim. 3. 7.
f Isa. 6. 9.
Mat. 13. 14.
Luc. 8. 10.
Ioan 12. 40.

Fapt. 28. 36.
Rom. 11. 8.
g Mat. 13. 19.
h 1 Tim. 6. 9,
17.
i Mat. 5. 15.
Luc. 8. 16. &

11. 33.
j Mat. 10. 36.
Luc. 12. 3.
k Mat. 11. 15.
Vers. 9.
l Mat. 7. 2.

Luc. 6. 38.
m Mat. 13. 12.
& 25. 29.
Luc. 8. 18. &
19. 26.
n Mat. 13. 24.

neede, ca și cându aruncă unū omū semîn-
27 ță în pământū. Și dacă dórme sêu dacă
se scóală, nóptea și diúă, semînța resare și
28 cresce, cumū nu scie elū. Că pământulū
produce din sine ântîiū érbă, apoi spicū,
29 după aceea grău deplinū în spicū. Érū cândū
se cóce fructulū, îndată^a punū secerea, pen-
tru că a sositū secerișulū.

30 Și dícea: ^aCuī vomū asemēna împērația
lui Dumneđeū? sêu cu ce parabolă o vomū
31 închipui? *Este* ca grăuntele de muștarū,
care, cândū se sēmēnă în pământū, este mai
micū de câtū tóte semînțele de pe pământū;
32 Érū după ce s'a sēmēnatū, cresce și se face
mai mare de câtū tóte legumele, și pro-
duce ramuri mari, de potū să locuēscă pā-
serile cerilui suptū umbra lui.
33 ^aȘi cu multe parabole ca acestea li vor-
bia cuvēntulū, precumū puteau să audă.
34 Și fără de parabolă nu li vorbea; érū cândū
erau singuri, esplica tóte discipulilorū sei.

*Iisus trecēndū marea, potolesce furtună; la Ga-
dara vindecă pre unū demonisatū, și demonilorū
li permite a perde o turmă de porci.*

35 ^aÎn aceea di, făcēndu-se séră, li-a díșū:
36 Să trecemū de ceea parte. Și lāsāndū mul-
țimea, l'au luatū în corabiă, precumū era.
37 Și erau și alte corabiī cu d'insulū. Și
s'a rēdicatū furtună mare de vēntū, și va-
lurile nāvāliāu în corabiă, în câtū ea se îm-
38 plu. Érū elū era la cārmă, dormindū pe
cāpētēiū; și desceptāndu-lū, i-au díșū: În-
vētătorule, aū nu-ți este grijă, că perimū?
39 Și sculāndu-se, a certatū vēntulū, și a díșū
mārei: Tacī, liniscesce-te! Și a încetatū
40 vēntulū, și s'a făcutū linisce mare. Și li-a
díșū: De ce sūnteți atâtū de fricoși? cumū
41 nu aveți credință? Și s'au infricoșatū cu
frica mare, și díceaū unulū cătră altulū:
Ore cine este acesta? că și vēntulū și ma-
rea 'lū ascultă.

5 **S**I ^aaū venitū d'incolo de mare, în laturea
2 Gadarenilorū. Și eșindū elū din cora-
biă, îndată l'a întimpinatū unū omū din mor-
3 minte cu spiritū necuratū, Care avea lo-
cuița sa în morminte; și nimenea nu pu-
4 tea să-lū lege, nici *chiarū* cu lanțuri; Că
de multe ori fiindū legatū cu cătușe și cu
lanțuri, elū rupea lanțurile, și sfārāma că-
tușele; și nimenea nu putea să-lū înfrēneze.
5 Și pururea, nóptea și diúă, era prin munți
și prin morminte, strigāndū, și lovindu-se cu
petre.

6 Érū vēdēndū pre Iisusū de departe, a
7 alergatū, și i s'a închinatū. Și strigāndū
cu vóce tare, a díșū: Ce este mie cu tine,

Iisuse, fiulū lui Dumneđeū celui Pré-inaltū?
te jurū pe Dumneđeū, să nu mă chinuesci.
Că i-a díșū: Ești, spirite necuratū, din omū! 8
Și l'a întreatū: Care-ți este numele? Și a 9
respunsū, dicēndū: Legiōnă 'mī este numele;
că sūntemū mulți. Și-lū ruga multū, să nu-i 10
trāmētā afarā din acea lature.

Și era acolo lūngă munte o turmă mare 11
de porci, pāscēndū. Și l'au rugatū toți de- 12
moniī, dicēndū: Trāmēte-ne în porci, ca să
ințrāmū într'insii. Și îndată Iisusū li-a datū 13
voiā. Și eșindū spiritele necurate, aū in-
tratū în porci; și s'a aruncatū turma din
înālțime în mare, (erau ca la două mii); și
s'au înecatū în mare. Érū cei ce pāsceaū 14
porcii aū fugitū, și aū datū scire în ȋestate
și prin țerāne; și aū eșitū, ca să vēdā ce
s'a petrecutū. Și aū venitū la Iisusū, și 15
aū vēdūtū pre celū ce fusese demonisatū și
avusese legiōnă, șēdēndū și îmbrăcatū și in-
tregū la minte; și s'au spāimēntatū. Și spu-
neau lorū cei ce vēduserā ce s'a făcutū ce- 16
lū demonisatū, și cele despre porci. Și ^aaū 17
începutū a-lū ruga să eșā din laturea lorū.

Și ințrāndū elū în corabiă, celū ce fu- 18
sese demonisatū 'lū ruga, ca sa fie cu d'in-
sulū. Érū Iisusū nu l'a lāsātū, ci i-a díșū: 19
Mergi în casa ta la ai tei, și li spune ce
ți-a făcutū Domnulū, și *cā'tū* te-a miluitū.
Și s'a dusū, și a începutū a da în scire în 20
Decapole ce i-a făcutū Iisusū; și toți se
minunaū.

*Iisusū înviesă pre fiica lui Iairū; și vindecă pre
o femeā cu curgerea de sänge.*

^aȘi trecēndū Iisusū în corabiă érá-și de 21
ceea parte, s'a adunatū la elū mulțime ma-
re; și elū era lūngă mare.

^aȘi éccē, a venitū unulū din mai marii 22
sinagogei, cu numele Iairū; și vēdēndu-lū,
a cădūtū la piclórele lui; Și-lū ruga multū, 23
dicēndū: Fiica mea este aprópe de mórte;
vino, *rogu-mē*, și pune-ți mānele preste d'in-
sa, ca să se vindece; și va trăi. Și a mersū 24
Iisusū cu d'insulū, și i-a urmatū mulțime
mare, și-lū împesura.

Érū o femeā, ^aavēndū curgerea sāngelui 25
de două-spre-dece ani, Și care multe sufe- 26
rise de la mulți medici, și-și cheltuisē tóte
cele ce avusese, fără a folosi, ci totū mai
rēū i se făcea; Aūdindū despre Iisusū, a 27
venitū între mulțime din apoi, și s'a atinsū
de vestmēntulū lui. Că dícea: Numai de 28
mē voiū atinge de vestmintele sale, mē voiū
vindeca. Și îndată s'a uscatū isvorulū sān- 29
gelui ei, și a simțitū în corpū, că s'a vin-
decatū de chinulū acela. Și îndată Iisusū 30

^a Apoc. 14. 15.
p Mat. 13. 31.
Luc. 13. 18

Fap. 2. 41. &
4. 4. & 5. 14.
& 19. 20.

q Mat. 13. 34.
Ioan 16. 13.
r Mat. 8. 18, 23.

Luc. 8. 22.

—

Opusul 5.
a Mat. 8. 28.
Luc. 8. 26.

b Mat. 8. 34.
Fapt. 16. 39.
c Luc. 8. 33.

d Mat. 9. 1.
Luc. 8. 40.
e Mat. 9. 18.

Luc. 8. 41.
f Lev. 15. 25.
Mat. 9. 20.

eunoscându în sine-și ¹puterea ce a eșit
din el, întorcându-se către mulțime, a ²zis:
31 Cine s'a atinsu de vestimentele mele? ³Erū
discipulii lui i-au ⁴zis: Veđi că mulțimea
te impresoră, și ⁵dică: Cine s'a atinsu de
32 mine? ⁶Și căuta împrejur, ca să vedă pre
33 cea ce a făcutu acesta. ⁷Erū femea, infri-
coșându-se și tremurându, sciindă ce s'a în-
tēplată cu ea, a venit și a căduțu ina-
34 intea lui, și i-a spus totu adevērul. ⁸Erū
elū i-a ⁹zis: Filcă, ¹⁰credința ta te-a însănē-
toșatū; mergi în pace, și fii liberă de chi-
nulū teū.
35 ¹¹Încă vorbindū elū, aū venitū ¹²uniā de la
mai marele sinagoge, ¹³dicendū: Filca ta a
muritū; pentru ce mai superi pre invēțato-
36 rulū? ¹⁴Erū Iisusū îndatā ce a auđitū cu-
vēntulū, ce se vorbea, a ¹⁵zisū mai marelui
37 sinagoge: Nu te teme: crede numai! ¹⁶Și
nu a lāsātū pre nici unulū să-i urmeze, de-
cātū numai pre Petru și pre Iacobū, și pre
38 Ioanū, fratele lui Iacobū. ¹⁷Și a venitū în
casa mai marelui sinagoge, și a privitū ego-
motulū și pre cei ce plāngeau și se vaitau
39 multū. ²⁰Și intrāndū, li-a ²¹zisū: De ce vē tur-
burați și plāngeți? Copila nu a muritū, ci
40 ²²dōrme. ²³Și-și rideau de d'insulū. ²⁴Erū elū
scotēndū afarā pre toți, a luatū pre pārin-
tele și pre muma copilei, și pre cei ce e-
raū cu elū, și a intratū unde jăcea copila.
41 ²⁵Și apucāndū pre copilā de mână, i-a ²⁶zisū:
Talita! cumi; adecā: Copilā, ²⁷ți dicū: Scōlā-te.
42 ²⁸Și îndatā s'a sculatū copila, și āmbła; cā era
de dūoi-spre-dece ani. ²⁹Și s'au uimitū cu
43 uimirē mare. ³⁰Și ³¹li-a ordinarū, nimenē sā
nu sciā acēstā; și a ³²zisū sā-i deē sā mā-
nānce.

Iisusū invēță în Nazaretū, și este nesocotitū acolo.

6 **S**I ¹a eșitū de acolo, și a venitū în patria
sa; și i-aū urmatū discipulii sei. ²Și
fiindū sāmăbātā, a începutū a invēța în si-
nagogā; și mulți auđindu-lū, se miraū, di-
cendū: ³De unde are acestū omū aceste?
Și ce feliū de înțelepciune i s'a datū? în
cātū și minuni ca aceste sā se facā prin
mānele lui? ⁴Aū nu este acesta teslarulū,
fiulū Mariei, și ⁵fratele lui Iacobū, și alū
lui Iose, și alū lui Iuda, și alū lui Simon?
Și aū nu sūnt surorile lui aicea la noi? ⁶Și
se scandalisau de d'insulū.
4 ⁷Erū Iisusū li-a ⁸zisū: ⁹„Nu este profetulū
neonoratū, de cātū în patria sa, și între ru-
5 dele sale, și în casa sa. ¹⁰Și acolo nu pū-

tea să facā nici o minune, fără de cātū pu-
indu-și mānele sale preste pučini bolnavi,
i-a vindecatū. ¹¹Și ¹²se mira de necredința lorū. 6

*Călătoria a treia prin cetățile Galileei; trāmete-
rea celor dūoi-spre-dece.*

¹Și āmbła prin satele cele din prejurū,
invēțāndū.

²Și a chiāmatū pre cei dūoi spre-dece, și 7
a începutū a-i trāmete cāte dūoi, și li-a datū
putere asupra spiritelorū celorū necurate.
Și li-a ordinarū, sā nu iea nimicu pe cale, 8
de cātū numai toēgū; nici traistā, nici pā-
ne, nici bani în cingētōre; Ci numai ⁹sā fie
incālțați cu sandali; și sā nu se imbrace cu
dūoē vestminte. ¹⁰Și li-a ¹¹zisū: Ori-unde veți
intra în casā, acolo petreceți până ce veți
eși de acolo. ¹²Și ori-cāți nu vē vorū primi, 11
nici vē vorū asculta, eșindū de acolo, ¹³scu-
turați pulberē de suptū piciorēle vōstre,
spre mărturiā asupra lorū. Adevērū, dicū 12
vōi, va fi mai ușorū Sodomei și Gomorreii
în diūa judecāței de cātū cetăței aceleia.
Și eșindū, predicaū, ca sā se pocāescā; ¹⁴Și 13
scoteau mulți demoni, ¹⁵și ungeau cu oleiū
pre mulți bolnavi, și-i vindecaū.

*Erodū aude de Iisusū; mōrtea lui Ioanū Botezā-
torulū.*

¹Și a auđitū ²despre d'insulū regele Erodū, 14
(cā numele lui se făcuse cunoscutū); și ³di-
cea: Ioanū Botezătorulū s'a sculatū din
mōrți, și pentru acēstā lucrēzā puterile în-
tr'insulū. ⁴Alții diceau: Este Ilie; ⁵erū alții 15
diceau: Este profetū, seū ca unulū din pro-
feți. ⁶Erū Erodū auđindū, a ⁷zisū: Acesta 16
este Ioanū, căruia amū tăiatū capulū; elū
s'a sculatū din mōrți.

Cā acestū Erodū trāmetēndū, a prinsū 17
pre Ioanū, și l'a legatū în închisōre, pentru
Erodiada, femea lui Filipū, fratele seū; cā
i-o luase de femeā. Cā Ioanū dicea lui 18
Erodū: ¹„Nu ți se cade sā abii pre femea fra-
telui teū. ²Erū Erodiada ³lū pāndia, și vrea 19
sā-lū omōre; darā nu putea. Cā Erodū ⁴re- 20
specta pre Ioanū, sciindū-lū omū dreptū și
sāntū, și-lū ocrotia: și ascultāndū-lū, făcea
multe, și-lū asculta bucurosū.

¹Erū venindū o ²di potrivită, cāndū Erodū 21
făcea ospēțū ³la diūa născerei sale domnilorū
sei, căpitenielorū, și celorū mai mari ai Ga-
lileei; ⁴Și intrāndū fiica Erodiadei, și dan- 22
țāndū, și plācēndū lui Erodū și celorū ce
ședeau la mēsā cu d'insulū, a ⁵zisū regele

g Luc. 6. 19 & 8. 46.	k Fapt. 9. 40. i Mat. 8. 4. & 9. 30 & 12.	o Copulū 6. a Mat. 13. 54. Luc. 4. 16.	d Gal. 1. 19. e Mat. 11. 6. f Mat. 13. 57.	g Cap. 9. 23. h Isa. 59. 16. i Mat. 9. 35.	j Fapt. 13. 8. k Mat. 10. 11.	l 18. 6. m Iac. 5. 14.	n Luc. 2. 19.
h Mat. 9. 32. Cap. 10. 52. Fapt. 14. 9.	l 16. & 17. 9. Cap. 3. 12. Luc. 5. 14.	a Mat. 13. 54. Luc. 4. 16. b Ioan. 6. 43.	d Gal. 1. 19. e Mat. 11. 6. f Mat. 13. 57.	g Cap. 9. 23. h Isa. 59. 16. i Mat. 9. 35.	j Fapt. 13. 8. k Mat. 10. 11.	l 18. 6. m Iac. 5. 14.	n Luc. 2. 19.
i Luc. 8. 49. Ioan 11. 11.	l 16. & 17. 9. Cap. 3. 12. Luc. 5. 14.	a Mat. 13. 54. Luc. 4. 16. b Ioan. 6. 43.	d Gal. 1. 19. e Mat. 11. 6. f Mat. 13. 57.	g Cap. 9. 23. h Isa. 59. 16. i Mat. 9. 35.	j Fapt. 13. 8. k Mat. 10. 11.	l 18. 6. m Iac. 5. 14.	n Luc. 2. 19.
	l 16. & 17. 9. Cap. 3. 12. Luc. 5. 14.	a Mat. 13. 54. Luc. 4. 16. b Ioan. 6. 43.	d Gal. 1. 19. e Mat. 11. 6. f Mat. 13. 57.	g Cap. 9. 23. h Isa. 59. 16. i Mat. 9. 35.	j Fapt. 13. 8. k Mat. 10. 11.	l 18. 6. m Iac. 5. 14.	n Luc. 2. 19.

fetei: Cere de la mine ori-ce voiesci, și-ți
23 voiū da. Și s'a juratū ei: "Ori-ce vei cere
de la mine 'ți voiū da, până la jumătate
24 din împărăția mea. Ea eșindū, a disū mu-
mei sale: Ce să cerū? Erū aceea a disū:
25 Capulū lui Ioanū, Botezătorulū. Și îndată
ințrândū cu grăbire la rege, a cerutū, di-
cēndū: Voiū ca să-mi dai acumū în tpsiā
26 capulū lui Ioanū, Botezătorulū. "Și s'a in-
tristatū regele fōrte; darā, pentru jurāmēn-
tulū și pentru cei ce ședeau împreună cu
d'insulū, nu a voitū să-i 'respingā cererea.
27 Și îndată trāmețēndū regele pre unulū din
guarda sa, 'i ordinā să aducā capulū lui;
erū elū mergēndū, i-a tăiatū capulū în in-
28 chisōre; Și a adusū capulū lui în tpsiā, și
l'a datū fetei, și fēta l'a datū mumei sale.
29 Și auđindū discipuliū lui, au venitū, și au
rēdicatū corpulū lui, și l'au pusū în mormēntū.

*Cei dūoi-spre-dece se re'ntorcū, și Iisusū se re-
trage cu d'insū la unū locū deșertū; poporulū 'i
urmēzā, și elū dā de māncare unei mulțimi.*

30 "Și s'au adunatū apostoliū la Iisusū, și
i-au spusū tōte cāte au făcutū și cāte au
31 învățatū. "Și elū li-a disū: Veniți voi sin-
guri deosebi, în locū pustiiū, și vē repau-
sați pučinū; cā "eraū mulți cari veniaū și
se duceau, și nu aveaū timpū nici să mā-
32 nānce. "Și s'au dusū în locū pustiiū de-
sebi, cu corabiā.
33 Și i-a vēdūtū mulțimea mergēndū, și
mulți l'au cunoscutū, și alergaū acolo pe
josū din tōte cetățile, și au venitū mai 'n-
ainte de cātū ei, și s'au adunatū la d'insulū.
34 "Și eșindū Iisusū, a vēdūtū mulțime mare,
și i s'a făcutū milā de ei; pentru cā eraū
ca oile ce nu au păstorū; și "a începutū a-i
35 învăța multe.
"Și fiindū ōra acuma înaintatā, s'au a-
propiatū de d'insulū discipuliū lui, dicēndū:
36 Loculū este pustiiū, și ōra acuma înaintatā;
Demite-i, ca mergēndū în cetățile cele din
prejurū și in sate, să-și cumpere pāni; cā
37 nu au ce să mānānce. Elū respundēndū,
li-a disū: Dați-li voi să mānānce. Și i-au
disū: "Au dōrā vomū merge și vomū cum-
pēra pāni de dūoē sute de denari, și li
38 vomū da să mānānce? Elū li-a disū: Cāte
pāni aveți? mergeți de vedeți. Și cāndū
au aflatū, au disū: "Cinci, și dūoi pesci.
39 Și li-a disū să așede pre toți, cete, cete,
40 pe erbā verde. Și au ședūtū rōnduri,
41 rōnduri, cāte o sutā și cāte cinci-deci. Și
luāndū cele cinci pāni și cei dūoi pesci,
cāntāndū la ceriū, "a bine-cuvēntatū, și a

frāntū pānile, și le-a datū discipulilorū sei,
sā le punā înaintea lorū; și cei dūoi pesci
i-a împărțitū la toți. Și au māncatū toți, 42
și s'au săturatū. Și au rēdicatū dūoē-spre- 43
dece paniere pline de fărāmături și din pesci.
Și cei ce māncaserā eraū ca la cinci miū 44
de bārbați.

Iisusū āmblā pe apă.

"Și îndată a silitū pre discipuliū sei sā 45
intre în corabiā, și sā mergā mai 'nainte de
elū de ceea parte, la Betsaida, până ce va
demite mulțimea. Și după ce i-a demisū, 46
s'a dusū în munte, ca să se rōge.

"Și făcēndū-se sērā, era corabia în medī- 47
loculū mării, și elū singurū pe uscatū. Și 48
i-a vēdūtū cā se chinuiaū vēslindū; cā vēn-
tulū li era împotrivā; erū într'a patra strē-
jā a nopței a venitū la d'insū, āmblāndū pe
mare, și "voia sā trecā pe lūngā ei. Erū ei 49
vēdēndū-lū āmblāndū pe mare, li s'a părūtū
cā este nālucā, și au strigatū. Cā toți l'au 50
vēdūtū, și s'au turburatū. Și îndată a vor-
bitū cu d'insū, și li-a disū: Indrāsniți, eu
sunt; nu vē temeți. Și s'a suitū la d'insū 51
în corabiā; și a încetatū vēntulū; și ei se
uimira fōrte între sine, și se minunārā. Cā 52
'nu au înțelesū ceea ce se făcuse cu pānile,
pentru cā "ānima lorū era invētoșatā.

"Și trecēndū, au venitū în laturea Ghe- 53
nesaretului, și au stātūtū la țermū. Și e- 54
șindū ei din corabiā, îndată l'au cunoscutū;
Și alergāndū prin tōte împrejurimile acelea, 55
au începutū a aduce pre bolnavi acolo, un-
de auđiaū cā era elū. Și ori-unde intra, in 56
sate, sēu în cetāti, sēu în cātune, puneau
prin țērguri pre cei bolnavi, și-lū rugaū, ca
"măcarū de pōlele vestmintelorū lui sā se a-
tingā: și cāți se atingeau de elū, se însă-
nētoșau.

*Vorbā despre māncarea cu māni nespālato; tradi-
țiuni fariseice.*

ATUNCEA "s'au adunatū la d'insulū Fa- 7
riseiū și uniū din cārturari, cari veni-
serā de la Ierusalimū; Și vēdēndū pre u- 2
niū din discipuliū lui māncāndū pāne cu
mānele spurcate, adecā nespālato, i-au mus-
tratū. Cā Fariseiū și toți Iudeiū, de nu-și 3
spalā mānele de multe ori, nu mānāncā;
țiindū tradițiunea bētrānilorū. Și dacā vinū 4
din țērgū, de nu se spalā, nu mānāncā; și
aște multe sūnt, cari au primitū a le pāzi,
precumū spalarea paharelorū, și a ulciōrelorū,
și a cāldārilorū și a paturilorū. "Atunci l'au 5

Mat. 5. 2, 6.
" 7. 2.
" Mat. 14. 9.
" Luc. 9. 10.
" Mat. 14. 13.
" Cap. 3. 20.

Mat. 14. 13.
" Mat. 9. 36. &
14. 14.
" Luc. 9. 11.
" Mat. 14. 15.

Luc. 9. 12.
" Num. 11. 13,
23.
" Reg. 4. 43.
" Mat. 14. 17.

Luc. 9. 13.
Ioan. 6. 9.
" Veđi Mat. 15.
34.
" Cap. 8. 5.

1. Sam. 9. 13.
" Mat. 26. 26.
" Mat. 14. 23.
" Ioan. 6. 17.
" Mat. 14. 23.

Ioan. 6. 16, 17
" Veđi Luc. 24.
28.
" Cap. 8. 17, 18.
" Cap. 8. 5. &

16. 14.
" Mat. 14. 34.
" Mat. 9. 20.
" Cap. 5. 27, 28
" Fapt. 19. 12.

Capit. 7.
" Mat. 15. 1.
" Mat. 15. 2.

întrebată Fariseii și cărturarii: Pentru ce nu
âmbăla discipulii tăi după tradițiunea bătrâ-
nilor, ci mănâncă pâine cu mânele nespălate?

6 Elu răspundându, li-a zis: Bine a pro-
fețit Isaia despre voi, făcarnicilor, pre-
cum scriș este: *Poporul acesta cu bu-*
zele mă onoră, erū ânima lor departe es-
te de la mine. Și în zădar mă adoră, în-
8 *vățându învățături, cari sînt ordinii omenesci.*
Că lăsându ordinul lui Dumnezeu, țineți
tradițiunea ômenilor: spălarea ulciôrelor
și a paharelor; și alte asemenea ca ace-
tea multe faceți.

9 Și li dicea: Bine lepădați ordinul lui
Dumnezeu, ca să țineți tradițiunea voastră!
10 Că Moisi a zis: *Onoră pre părintele tău*
și pre muma ta; și: *Cel ce va înjura pre*
părintele său, său pre muma sa, cu mörte
11 *să möră. Erū voi diceți: De va dice un*
om părintelui său, său mumei sale: Cor-
ban, adecă daru este ceea cu ce te-ai fi pu-

12 tutu ajuta de la mine: Apoi nu-lu măi lă-
sași să mai facă ce va pentru părintele său
13 său pentru muma sa; Desfințându astă fe-
liu cuvântul lui Dumnezeu prin tradițiunea
voastră, care o ați rînduit: și asemenea ca
acestea multe faceți.

14 *Și chiamându la sine pre totă mulțimea,*
li-a zis: Ascultați-mă toți, și înțelegeți.

15 Nimic nu este din cele ce sînt afară de
om, care, intrîndu într'insul, pöte să-lu
16 spurce; ci cele ce esu dintr'insul, acele
sînt acele ce spurcă pre om. *A De are ci-*
ne va urechi de auditu, să audă.

17 *Și dacă a intrat în casă, trăgându-se de*
d'inaintea mulțimei, lău întrebatu discipulii
18 lui despre parabolă. Și li-a zis: Sînteți
și voi așa de nepricepuți? Aă nu înțelegeți,
că totu ce intră în om de din afară, nu
19 pöte să-lu spurce? Pentru că nu intră în
ânama lui, ci în pânțec, și ese în urinaru,
20 curățîndu töte bucatele. Și dicea: Ceea
21 ce ese din om, aceea spurcă pre om: *Că*
din lă-intru, din ânima ômenilor, esu cu-
getări rele, adulterii, fornicățiuni, ucideri:
22 *Furturi, lăcomii, vicleșugü, încelăciuni, des-*
frênări, pismă, blăstemü, trufiă, nebuniă.
23 Töte aceste rele diu intru esu, și spurcă
pre om.

O femeu neîndecă cęstigă pentru fiica sa scăpare
de unu demonu.

24 *Și sculându-se de acolo, s'a dus în la-*
turea Tirului și a Sidonului; și intrîndu în
casă, voia ca nimenea să sciă de d'insul;

dară nu a pututu fi ascunsu. Că o femeu, 25
a cărei fiică avea spiritü necuratü, au-
dîndu de d'insul, a venitü și a cădutu la
picîorele lui; (Femea era Ellină, de națiu- 26
ne Siro-finicienă:) și-lu ruga, ca să scöfă
demonulü din fiica ei. Erū Iisus i-a zis: 27
Lasă să se sature măi ântëiü copiü; că nu
este bine a lua pânea copiilor, și a o a-
runca cânilor. Erū ea răspundendu, i-a 28
zis: Adeveratü, Döme: totu-și și câniü
suptü mäsă mănăncă din fărîmătorele co-
piilor. Și i-a zis: Pentru acestü cuvëntü 29
mergi; a eşitü demonulü din fiica ta. Și 30
mergendu la casa sa, a aflatü demonulü e-
șitü, și pre fiica jăcendu în patü.

Vindecarea unu omü surdo-mutü.

Și eră-și eşindu din laturea Tirului și a 31
Sidonului, a venitü la marea Galileei, în me-
diloculü laturei Decapolei. Și *a adusü la* 32
d'insul pre unu surdu, ce vorbea cu anevoiă;
și lău rugatü să-și pună mâna preste d'ins-
sul. Și luându-lu din mulțime deosebi, a 33
pusü degetele sale în urechile lui, și *scui-*
pändü, s'a atinsü de limba lui; Și cautändü 34
la cerü, *a suspinatü, și i-a zis: Effata!*
adecă: Deschide-te. *Și îndată i s'a des-* 35
chisü auđulü, și i s'a delegatü legătura
limbei, și vorbea bine.

Și *li-a ordinarü să nu spună nimenui;* 36
ci cu câtü elu li ordina, ei măi multü spu-
neau. Și se uimiau preste mäsura, dicendu: 37
Töte le-a făcutü bine: și pre surdi i-a fă-
cutü să audă, și pre muți să vorbescă.

Iisusü eră-și dă de mănecare unei mulțimi mari.

ÎN acele zile, *a fiindü mulțime mare förte,* 8
și neavëndü ce mănca, a chiamatü Iisusü
pre discipulii sei, și li-a zis: Milă-mi este 2
de mulțime, că sînt trei zile de cândü as-
cëptă lungă mine, și nu aü ce mănca; Și 3
de-i voiü demite flămändi la casele lorü,
vorü slăbi pe cale; că uniia dintr'înșii aü
venitü de departe. Și i-aü respunsü dis- 4
cipulii lui: De unde va putë cine va să sa-
ture cu pâne pre acestia aicea în pustiiü?
5 *Și i-a întrebatü: Câte pâni aveți? Dis'aü ei:*
Septe. Și a ordinarü mulțimei să sedă pe 6
pământü; și luändü cele șapte pâni, și mul-
țumindü, a frântü și a datü discipulilor, ca 7
să le pună înaintea lorü: și le-aü pusü în-
aintea mulțimei. Și aveau și puçini pesci- 7
sori; și *a bine-cuvëntändü, a zisü să pună și*
pre aceia înaintea lorü. Și aü mănecatü, și 8
s'aü saturatü; și aü luatü rëmășițe de fă-

o Isa. 29. 13.
Mat. 15. 8.
d Esod. 20. 12.
Deut. 5. 16.
Mat. 15. 4.

o Esod. 21. 17.
Lev. 20. 9.
Prov. 20. 20.
f Mat. 15. 5. &
23. 18.

g Mat. 15. 10.
h Mat. 11. 15.
i Mat. 15. 15.
j Fac. 6. 5. &
8. 21.

Mat. 15. 19.
k Mat. 15. 21.
l Mat. 15. 29.
m Mat. 9. 32.
Luc. 11. 14.

n Cap. 8. 23.
Ioan. 9. 6.
o Cap. 6. 41.
Ioan. 11. 41.
& 17. 1.

p Ioan. 11. 33.
38.
q Isa. 35. 5. 6.
Mat. 11. 41.
r Cap. 5. 43.

Capitulu 8.
a Mat. 15. 32.
b Mat. 15. 34.

Veđi cap. 6.
38.
o Mat. 14. 19.
Cap. 6. 41.

9 rimături șapte paniere. Și cei ce mânca-
seră erau ca la patru mii; și i-a demisă.

*Farisei și Saducei ceru unu semn; desceptare
asupra învătăturei lor.*

10 Și îndată întrând în corabiă cu discipulii
11 sei, a venit în părțile Dalmanutei. Și a
eșit Fariseii, și au început a se întreba
cu d'insul, cerându de la d'insul semn
12 din ceri, ispitindu-l. Și suspinându în
spiritul său, a dis: Pentru ce generați-
nea acésta cere semn? adevăr d'icui voui;
Nu se va da generațiunei acesteia semn.
13 Și lăsându-i, a intrat ăra-și în corabiă, și
a trecut de ceea parte.
14 Și discipulii uitaseră să ție pâne, și nu
aveau cu d'înși în corabiă mai mult de
15 cât o pâne. Și li sfătui, dicându: Vedeți,
păziți-vă de aluatul Fariseilor și de alu-
16 atul lui Erod! Și vorbeau între sine, di-
17 cându: Pâne nici că avem. Eră Iisus
cunoscându, li-a dis: Pentru ce vorbiți în-
tre sine-vă, că nu aveți pâne? încă nu în-
18 țelegeți, nici pricepeți? încă învetoșată a-
veți ânima vóastră? Ochi avându, nu vedeți?
și urechi avându, nu auziți? și nu vi adu-
19 ceți aminte? Cândă am frânt cele cinci
pâni la cele cinci mii, câte paniere pline de
fărimături ați rădicat? Dis'au lui: Dăo-
20 spre-dece. Și cândă cele șapte la cele pa-
tru mii, câte paniere pline de fărimături
21 ați rădicat? Dis'au ei: Șapte. Și li-a dis:
Cum ore încă nu înțelegeți?

Vindecarea unui omi orb la Betsaida.

22 Și a venit la Betsaida; și i-au adus
un orb, și l-au rugat să se atingă de
23 d'insul. Și apucându pre orb de mână,
l'a scos afară din sat; și scuipându pe
ochii lui, și puindu-și mânele sale preste
24 d'insul, l'a întrebat de vede ce-va. Și
cântându, dicea: Vădă omenii ca arborii âm-
25 blându. După acésta ăra-și și-a pus
mânele pe ochii lui, și l'a făcut de a văd
și s'a îndreptat, și a văd lămurit pre
26 toți. Și l'a trămesu la casa sa, dicându:
Nici în sat să intri, nici să spu cui-va în
sat.

*Mărturisirea lui Petru; Iisus preface suferințele
sale, mórtea și învierea sa.*

27 Și a eșit Iisus și discipulii sei în sa-
tele de lângă Cesarea lui Filip; și pe cale
a întrebat pre discipulii sei, dicându-li:

Cine d'icui omenii, că sânt ei? Eră ei au 28
răspuns: Ioan Botezătorul; alții, Ilie;
eră alții: Unul din profeți. Dis'a elu lor: 29
Dară voi, cine d'iceți că sânt ei? Și re-
spundându Petru, i-a dis: Tu esci Christo-
sul. Și li-a ordinar, ca să nu spuă ni- 30
menii despre d'insul.

Și a început a-i învăța, că Fiul omu- 31
lui trebuie multe să sufere, și să se lepede
de bêtăn și de archierei și de cărturari, și
să se omóre, și după trei zile a învia. Și 32
de față vorbea acestu cuvânt; și apucân-
du-l Petru, începu a-l certa. Eră elu în- 33
torcându-se, și căutându spre discipulii sei,
a certat pre Petru, dicându: Lipsesce, Sa-
tano! că nu cugeți cele ce sânt ale lui Dum-
neđu, ci cele ce sânt ale omenilor.

Și chîmându la sine mulțimea impreu- 34
nă cu discipulii sei, li-a dis: Ori-cine vo-
iesce să vină după mine, să se lepede de
sine, și să-și ție crucea sa, și să-mi urmeze.
Că celu ce va voi să-și măntuie viața sa, 35
o va perde: eră celu ce va perde viața sa
pentru mine și pentru evangeliă, acela o va
mântui. Că ce va folosi omului, de ar 36
câștiga lumea totă, și-și ar perde sufletul
seu? Său ce va da omul schimbă pentru 37
sufletul său? Deci celu ce se va rușina de
mine și de cuvintele mele într'acești ném- 38
desfrénat și păcătoș, de acela și Fiul
omului se va rușina, cândă va veni într
mărirea Părintelui său cu sântii ângeri.

Și elu li dicea: Adevăr d'icui voui, că 9
sânt unia din cei ce staă aicea, cari nu
vor gusta mórte, până cândă nu vor vedă îm-
părăția lui Dumneđu venindă într putere.

Schimbarea la față a lui Iisus.

Și după șese zile a luat Iisus pre Pe- 2
tru și pre Iacob și pre Ioan, și i-a suit
în munte înalt deosebi singur, și s'a schim-
bat la față înaintea lor: Și vestimintele 3
lui se făcură strălucitoare, albe forțe ca ze-
pada, în ce chipu nălbitorul pe pământ
nu pôte să nălbescă. Și li s'a arătat Ilie 4
împreună cu Moisi, și vorbeau cu Iisus.
Și răspundându Petru, a dis lui Iisus: 5
Învătătoarele, bine este nouă a fi aicea! să
facem trei colibi: ție una, lui Moisi una,
și lui Ilie una. Căci nu scia ce să vor- 6
bescă; că era înfricoșat. Și s'a făcut
năor, umbrindu-i; și a venit vóce din 7
năor, dicându: Acesta este fiul meu cel
iubit; pre acesta ascultați. Și pe dată 8

d Mat. 15. 23.
c Mat. 12. 28. &
16. 1.
f Ioan. 6. 30.
g Mat. 16. 6.
h Mat. 16. 6.
i Luc. 12. 1.

A Mat. 16. 7.
i Cap. 6. 52.
j Mat. 14. 20.
k Cap. 6. 45.
l Luc. 9. 17.
m Ioan. 6. 13.
n Mat. 15. 27.

Vers. 8.
i Cap. 6. 52.
Vers. 17.
m Cap. 7. 33.
n Mat. 8. 4.
o Cap. 6. 45.
p Mat. 16. 13.

Luc. 9. 18.
p Mat. 14. 2.
q Mat. 16. 16. &
6. 69. & 11. 27.
r Mat. 16. 20.
s Mat. 16. 21. &
17. 22.

Luc. 9. 22.
t Mat. 10. 38. &
16. 24.
u Luc. 9. 23. &
14. 27.
v Ioan. 12. 25.
w Mat. 10. 33.

Luc. 9. 26. &
12. 9.
x Vedeți Rom. 1.
16.
y 2 Tim. 1. 8.
z 2. 12.

Capit. 9.
a Mat. 16. 28.
b Luc. 9. 27.
c Mat. 24. 20. &
25. 31.

Luc. 22. 18.
c Mat. 17. 1.
d Luc. 9. 28.
e Dan. 7. 9.
f Mat. 23. 3.

căutându ei împrejur, nu mai vedură pre nimenea, de câtă pre Iisus singur cu d'înșii.

9 * Eră pogorîndu se ei din munte, li-a ordinară, să nu spuă nimenui cele ce au vedut, până cându Fiul omului va învia din morți. Și au ținută cuvântul între sine, întrebându unul pre altul, ce este aceea — a învia din morți. Și l'au întreat, dîcîndu: Pentru ce dîcî cărțurarii, că Ilie trebuie să vină mai 'nainte? Eră el re-spundîndu, li-a dîs: Ilie, venind mai 'nainte, va restatornici tôte; și 'cum este scris de Fiul omului, ca să sufere multe și să se defaime. Ci dîcî voui, că 'Ilie a și venit, și i-au făcută câte au voit, cum este scris despre el.

Vîndecarea unui demonisat.

14 * Și venind la discipulii sei, a vedut mulțime mare împrejurul lor, și cărțurarii întrebându-se cu d'înșii. Și îndată totu poporul vedîndu-l, s'a uimit, și alergîndu l'a salutat. Și el a întreat pre cărțurarii: Ce vă întreați cu d'înșii? Și re-spundîndu unul din mulțime, a dîs: Învătătorule, am adus la tine pre fiul meu, care are spirit mut; și ori-unde 'l'a apucă, 'l'a sdrobesce; și spumază, și scrișnesce cu dinții sei, și se usucă; și am rugat pre discipulii tei ca să-l scotă, dară nu au putut. Eră el re-spundîndu, li-a dîs: Generațiune necredincioasă! până cându voi fi cu voi? până cându voi suferi pre voi? aduceți-lă la mine. Și l'au adus la d'însul; și vedîndu-l, îndată l'a sdruncinat demonul, și cădîndu la pământ, se tăvălia spumîndu.

21 * Și a întreat pre părintele lui: Câtă timp este de cându i s'a făcută acesta? Dis'a el: Din copilărie; și de multe ori l'a aruncat în foc și în apă, ca să-l pîră: ci dacă poți ce-va, miluesce-ne, și ajută-ne. Iisus i-a dîs: * Dacă poți crede, tôte sînt cu puțină celui ce crede. Și îndată părintele copilului strigîndu cu lacrimi, a dîs: Cred, Dîmne, ajută necredinței mele. Eră vedîndu Iisus, că năvălesce poporul, a ordinară spiritului celui necurat, dîcîndu-i: Spirit mut și surd, ești 'ți dîcî: ești dintr'însul, și de acum să nu mai întri în el. Și strigîndu, și multu sdruncinîndu-l, a eșit; și el s'a făcut ca un mort; în câtă mulț dîcea, că a 27 murit. Eră Iisus, apucîndu-l de mână, l'a redicat; și s'a sculat.

* Și intrîndu el în casă, l'au întreat 28 discipulii sei deosebi: Pentru ce noi nu am putut să-l scotem? El li-a dîs: Acestu soiu de demoni cu nimic nu pôte eși, de cât prin rugăciune și prin post.

Încă o călătorie prin Galilea; Iisus eră-și pre-dîce mîrtea și învierea sa.

Și de acolo eșîndu, mergeau prin Galileea, și el nu voia să-l scîie cine-va. * Căci 31 înveta pre discipulii sei, și li dîcea: Fiul omului se va da în mânele ômenilor, și-l vor omori; și după ce-l vor omori, va învia a treia di. Eră ei nu înțelegeau cuvîntul acela, și se temeau să-l întreb.

Umilință și iubirea frățescă învățată.

* Și a venit la Capernaum; și fiind în 33 casă, i-a întreat: De ce ați convorbit între sine-vă pe cale? Eră ei au tăcut; că se pricise pe cale, unul cu altul, că cine ar fi mai mare între ei. Și ședîndu, a 35 chîamat pre cei dîoi spre-dece, și li-a dîs: * Celu ce va să fie înainte, acesta să fie mai pe urmă de toți, și servu tuturor. Și luîndu un copil, l'a pus în meșlocul lor; apoi luîndu-l în brațele lui, li-a dîs: Celu ce va primi pre unul dintr'acești copii în numele meu, pre mine primesce; și celu ce mă primesce pre mine, nu pre mine primesce, ci pre celu ce m'a trîmes.

* Atunci Ioan luîndu cuvîntul, i-a dîs: 38 Învătătorule, am vedut pre unul scoțîndu demoni în numele te, și el nu ni urmează; și l'am oprit; căci nu ni urmează. Eră Iisus a dîs: Nu-l opriți; * că 39 nimenea nu este, care făcîndu minuni în numele meu, să pôtă lesne a mî vorbi de reu. Că * celu ce nu este contra noastră este 40 pentru noi. * Și ori-cine vi va da de beut un pahar de apă în numele meu, pentru că sînteți ai lui Christos, adevăr dîcî voui, nu-și va perde plata sa.

* Și ori-cine va scandalisa pre unul dintr'acești mici, cari cred în mine, mai bine ar fi lui, dacă i s'ar lega o pîră de mîră de grumazul se, și s'ar arunca în mare. * Și de-ți va fi de pedică mîna ta, tăia-o; 43 mai bine 'ți este ciungu să întri în viață, de cât dîo mîni avîndu să întri în gheenna, în focul nestîns; * Unde viermele lor nu 44 mîre, și focul nu se sting. Și de-ți va 45 fi de pedică piciorul te, tăia-l; mai bine 'ți este schiop să întri în viață, de cât dîo picior avîndu să fi aruncat în

e Mat. 17. 9.
f Mat. 4. 5.
Mat. 17. 10.
g Ps. 22. 6.
Isa. 53. 2, etc.
Dan. 9. 26.

h Luc. 23. 11.
Filip. 2. 7.
i Mat. 11. 14. &
17. 12.
Luc. 1. 17.
j Mat. 17. 14.

Luc. 9. 87.
k Mat. 17. 14.
Luc. 9. 38.
l Cap. 1. 26.
Luc. 9. 42.
m Mat. 17. 20.

Cap. 11. 28.
Luc. 17. 6.
Ioan 11. 40.
n Mat. 17. 19.
o Mat. 17. 22.
Luc. 9. 44.

p Mat. 18. 1.
Luc. 9. 46. &
22. 24.
q Mat. 20. 26.
27.
Cap. 10. 42.

r Mat. 18. 2.
Cap. 10. 16.
s Mat. 10. 40.
Luc. 9. 48.
t Num. 11. 28.
Luc. 9. 49.

u 1 Cor. 12. 3.
v Vezi Mat. 12.
30.
w Mat. 10. 42.
y Mat. 18. 6.

Luc. 17. 1.
z Deut. 13. 6.
Mat. 5. 29. &
18. 8.
a Isa. 66. 24.

46 gheenna, în foculă nestinsă; Unde viermele
47 loră nu mōre, și foculă nu se stinge. Și
de-ți va fi de pedică ochiulă teă, scōte-lă;
mai bine ți este cu ună ochiă să intri în
impărăția lui Dumneșeu, de câtă dūoi ochi
avēndū, să fii aruncatū în foculă gheen-
48 nei; Unde viermele loră nu mōre, și foculă
49 nu se stinge. Că fie-care cu focū se va
săra; și totū sacrificiulă cu sare se va
săra.
50 * Bună este sarea; dară făcēndu-se sarea
nesărată, cu ce o veți drege? Aveți sare în
voi, și * fiți în pace unulă cu altulă.

*Iisus se duce d'incolo de Iordanū, și este urmatū
de mulți; elū respunde la Farisei despre despărțeniă.*

10 **S**i sculāndu-se de acolo, a venitū în ho-
tarele Iudeei, d'incolo de Iordanū; și
eră-și s'au adunatū glōtele la d'insulă; și
precumū avea datinā, eră-și ȳ invēta.
2 * Și apropiāndu-se Farisei, l'au întreatū:
Ore este iertatū bărbatulă să-și lase femea?
3 ispitindu-lă. Elū respundēndū, li-a ȳisū:
4 Ce v'a ordinarū Moisi? ȳis'au ei: * Moisi a
lăsatū să-i scriă carte de despărțeniă, și să
5 o lase. Și respundēndū Iisus, li-a ȳisū:
Dupre împetrirea ānimei vōstre v'a scrisū
6 acestū ordinū. Erū de la începutulă face-
rei d'i-a făcutū Dumneșeu bărbatū și femeă.
7 * Pentru acēsta va lăsa omulă pre părintele
seū și pre muma sa, și se va lipi de fe-
8 mea sa; Și amindūoi vorū fi unū corpū;
9 dreptū aceea nu mai sūnt dūoi, ci unū corpū.
10 Deci ce a împreunatū Dumneșeu, să nu
despărțā omulă.
10 Și în casă eră-și l'au întreatū disci-
11 puli sei de acēsta. Și li-a ȳisū: / Ori-cine
și va lăsa femea sa, și va lua alta, sevăr-
12 șesce adulteriū asupra ei. Și femea, de-și
va lăsa bărbatulă, și se va mărita după al-
tulă, sevărșesce adulteriū.

Iisus primește și bine-cuvēntesă pre copii.

13 * Și aduceā prunci la d'insulă, ca să se
atingā de ei; erū discipuli sei mustrā pre
14 cei ce-i aduceā. Erū Iisus vēdēndū ac-
cēsta, s'a mânăsatū, și li-a ȳisū: Lăsați prun-
ci să vină la mine, și nu-i opriți; că a u-
nora ca acestora este împărăția lui Dum-
15 neșeu. Adevērū ȳicū vōi: / Ori-cine nu va
primi împărăția lui Dumneșeu ca unū pruncū,
16 nu va intra într'insa. Și luāndu-i în brațe,
și-a pusū mânăle preste ei, și i-a bine-cu-
vēntatū.

*Intrebarea unui omū avutū; responsulă lui Iisus,
și vorba ce urmă.*

* Și eșindū elū în cale, alergāndū ore-ci- 17
ne și ingenunchiāndū inaintea lui, l'ū in-
treba: Invēțatorule bunū, ce să facū, ca să
moscenescū viēța eternă? ȳisui-a Iisus: 18
Pentru ce-mi ȳici bunū? nimenea nu este
bunū, de câtă numai unulū, Dumneșeu. Tu 19
scii ordinele: * Să nu sevărșesci adulteriū;
să nu uciȳi; să nu furi; să nu mărturisesci
mărturiā minciunosă; să nu răpesci; onorā
pre părintele teū și pre muma ta. Elū 20
respundēndū, i-a ȳisū: Invēțatorule, tōte a-
cestea le-amū păzitū din tēneretele mele.
Atunci Iisus, căutāndū spre elū, l'a iubitū, 21
și i-a ȳisū: Incă una ȳi lipsesce; mergi,
vinde-ți câte ai, și le dă saracilorū; și vei
avē tesaurū în ceriū; și vino, iē crucea, și
urmēzā-mi. Erū elū supārāndu-se de acestū 22
cuvēntū, s'a dusū întristatū; că avea avuȳi
multe.

* Și căutāndū Iisusū împrejură, a ȳisū 23
discipulilor sei: Cătă de anevoiā vorū in-
tra în împărăția lui Dumneșeu cei ce au
avuȳi! Și discipuli s'au miratū de cuvīn- 24
tele lui. Erū Iisus eră-și respundēndū, li-a
ȳisū: Fiilorū! cătă de anevoiā este să între
în împărăția lui Dumneșeu cei * ce se in-
credū în avuȳi! Mai lesne este ca funia să 25
trēcā prin urechiā acului, de câtă avutulă să
entre în împărăția lui Dumneșeu. Erū ei 26
mai multū s'au miratū, ȳicēndū unulă cătrā
altulă: Și cine pōte să se mēntuiā? Erū 27
cāutāndū Iisusū la d'insii, li-a ȳisū: La o-
menī este cu neputință, erū nu la Dumneșeu;
că * la Dumneșeu sūnt tōte cu putință.

* Atunci Petru a început a-i ȳice: Ecce 28
noi amū lăsatū tōte, și amū urmatū ȳie. Și 29
respundēndū Iisus, i-a ȳisū: Adevērū ȳicū
vōi, nimenea nu este care și-a lăsatū casă,
seū frați, seū surori, seū părinte, seū muma,
seū femeă, seū copii, seū țērāne, pentru
mine și pentru evangeliā, * Care nu va pri- 30
mi insutite acumū în acestū timp: case, și
frați, și surori, și mume, și copii, și țērāne,
cu persecuȳiuni; și în lumea cea viitōre,
viēța eternă. * Dară mulți d'intre cei āntēiū 31
vorū fi pe urmă, și d'intre cei de pe urmă
āntēiū.

*Iisus pȳdice de a treia oră suferințele sale cele
de aprōpe, mōrtea și înviarea lui.*

* Și eraū pe cale, suindu-se la Ierusalimū, 32
și mergea Iisus inaintea lorū; erū ei se

<p>Lev. 2. 13. Ezec. 43. 24. Mat. 5. 13. Luc. 14. 34. Efes. 4. 29. Col. 4. 6. Rom. 12. 18. & 14. 19.</p>	<p>2 Cor. 13. 11. Ebr. 12. 14. — Capitulū 10. Mat. 19. 1. Ioan 10. 40. & 11. 7.</p>	<p>Mat. 13. 3. Deut. 24. 1. Mat. 5. 31. & 19. 7. d Fac. 1. 27. & 5. 2. e Fac. 2. 24. 1 Cor. 6. 16.</p>	<p>Efes. 5. 31. / Mat. 5. 23. & 19. 9. Luc. 16. 18. Rom. 7. 3. 1 Cor. 7. 10, 11. g Mat. 19. 18.</p>	<p>Luc. 18. 15. A 1 Cor. 14. 20. 1 Pet. 2. 2. f Mat. 18. 3. j Mat. 19. 16. Luc. 18. 18. k Esod. 20. Rom. 13. 9.</p>	<p>1 Mat. 6. 19. 20. & 19. 21. Luc. 12. 23. & 16. 9. m Mat. 19. 28. Luc. 18. 34. n Iov. 31. 24. Ps. 52. 7. &</p>	<p>63. 10. 1 Tim. 6. 17. o Ier. 32. 17. Mat. 19. 24. Luc. 1. 27. p Mat. 19. 27. Luc. 18. 28. q 2 Cron. 9. 25.</p>	<p>9. Luc. 18. 30. r Mat. 19. 30. & 20. 16. Luc. 13. 30. s Mat. 20. 17. Luc. 18. 31.</p>
--	---	--	---	---	--	---	--

spăimântați, și urmându-l, li era frică. 'Și luându-și pre cei douăspre-dece, a început a li vorbi despre cele ce erau să i se întâmple; *Dicându:* Ecce, ne suim la Ierusalim, și Fiul omului se va da archiereilor și cărțurilor, și-l vor condemna la moarte, și-l vor da păgânilor; și-l vor batjocori, și-l vor biciui, și-l vor scuipa, și-l vor omori; și a treia zi va învia.

Cererea lui Iacob și a lui Ioan; și răspunsul domnului nostru.

35 "Atuncea veni la el Iacob și Ioan, fiii lui Zebedei, zicându; Învățătorule, voim ca să ni faci ce vom cere. Eră el li-a 36 zis: Ce voiți ca să vi fac? Disu-i-au ei: Da-ni, ca să ședem, unul d'a dreapta ta, 37 și altul d'a stânga ta, în mărirea ta. Dis-a lor Iisus: Nu știți ce cereți; puteți să beți paharul care eu beu? și să vă botezați cu botezul, cu care eu mă botez? Disu-i-au ei: Putem. Dis-a lor Iisus: Paharul, pre care eu beu, cu adevărat lă veți be; și cu botezul, cu care eu mă botez, vă veți boteza; Dară a ședea d'a dreapta și d'a stânga mea nu pot să dau; ci *se va da* celor pentru cari s'a gătit.

41 "Și auzindă *acesta* cei de ce, au început a se mânla pre Iacob și pre Ioan. Eră Iisus chiamându-i la sine, li-a zis: "Și, că cei ce guvernează asupra popoarelor, le domnesc, și cei mai mari ai lor le stăpânesc. 'Eră între voi să nu fie așa; ci cel ce volesce să fie mare între voi, să fie voil serv, și cel care din voi volesce să fie întâiu, să fie tuturor serv. Că și 'Fiul omului nu a venit să fie servit, ci să servască, și "să-și dea viața sa rescumpărare pentru mulți.

Vindecarea orbului Bartimeu lângă Ierichon.

46 "Și au venit la Ierichon; și eșind el din Ierichon cu discipulii sei și cu popor mult, orbul Bartimeu, fiul lui Timeu, ședea lângă cale cerșind: Și auzind, că este Iisus Nazarinul, a început a striga, și a dice: Iisuse, fiul lui David, miluesce-mă! Și-l certau mulți, ca să tacă; eră el mai virtos striga: Fiul lui David, miluesce-mă! Și stând Iisus, a zis să-l chame. Și au chiamat pre orb, zicându-i: Îndrăznesce! scolă, el te chiamă. Eră el, lepădându-și vestimentul său, s'a sculat, și a venit la Iisus. Și luându

cuvântul Iisus, i-a zis: Ce voiesci să-ți fac? Orbul i-a zis: Învățătorule! ca să ved. Eră Iisus i-a zis: Mergi, "credința ta te-a mântuit; și îndată a vedut, și a urmat lui Iisus în cale.

Intrarea publică a lui Iisus în Ierusalim. Smochinul blăstemat. Vendeții alungați din templu.

ȘI "apropiându-se de Ierusalim, în Betfage și Betania, cătră Muntele Olivilor, a trimesu doi din discipulii sei; Și li-a zis: Mergeți în satul care este înaintea voastră; și îndată intrând într'insul, veți afla un mănă legat, pe care nici un om nu a ședut; deslegându-l, aduceți-l. Și de vi va dice cine-va; Pentru ce faceți *acesta*? diceți, că Domnului trebuie; și îndată lă va trameze aicea.

Și au mers, și au aflat mănă legat lungă usă, afară la răspântie; și lă deslegat. Eră unia din cei ce sta acolo, li-a zis: Ce faceți, de deslegați mănă? Și li-a zis, precum a ordinar lor Iisus; și i-a lăsat. Și au adus mănă la Iisus, și au pus vestimentele lor pe el; și a ședut pe d'insul.

"Și mulți așterneau vestimentele lor pe cale; eră alții tăiau stelari din arbori, și le așterneau pe cale. Și cei ce mergeau înainte, și cei ce urmau, striga, zicându: "Osanna! bine-cuvântat *fi* cel ce vine în numele Domnului: Bine-cuvântat *fi* împărăția părintelui nostru David, carea vine în numele Domnului; "osanna întru înălțimi.

"Și a intrat Iisus în Ierusalim și în templu; și după ce a vedut toate, fiind ora înaintată, a eșit la Betania cu cei doi spre-dece.

"Și a doua zi eșind el din Betania, a flămândit; "Și vedend un smochin de departe avend frunze, a venit, ca dora va afla ce-va într'insul; dară venind la el, nu a aflat nimic de cât numai frunze; că *incă* nu era timpul smochinelor. Și Iisus luându cuvântul, i-a zis: De acum înainte nimenea să nu mai mănânce fruct din tine în etern. Și auția discipulii sei.

"Și au venit la Ierusalim; și intrând Iisus în templu, a început a scote pre cei ce vindeau și cumpărau în templu, și a resturnat mesele schimbătorilor de bani, și scaunele celor ce vindeau porumbi; Și nu lăsa să porțe cine-va vas prin templu; Și i învăța, zicendu: A nu este scris: 17

z Cap. 8. 31. &
9. 31.
Luc. 9. 22. &
18. 31.
u Mat. 20. 20.

v Mat. 20. 24.
z Luc. 22. 25.
y Mat. 20. 26.
28.
Cap. 9. 35.

Luc. 9. 48.
z Ioan 13. 14.
Filip. 2. 7.
a Mat. 20. 28.
1 Tim. 2. 6.

Tit. 2. 14.
b Mat. 20. 22.
Luc. 18. 35.
c Mat. 9. 22.

Cap. 5. 34.
Cepul 11.
a Mat. 21. 1.

Luc. 19. 29.
Ioan 12. 14.
b Mat. 21. 8.
c Ps. 118. 26.

d Ps. 148. 1.
e Mat. 21. 12.
f Mat. 21. 18.
g Mat. 21. 19.

h Mat. 21. 12.
Luc. 19. 45.
Ioan 2. 14.

'Casa mea se va chiâma casă de rugăciune pentru toate popoarele? dară voi ați făcut-o pesceră de tâlhari.

18 Și *a au auzit cărțurarii și archiereii, și căuta cum să-lă pērdă; căci se temeau de d'insulă, pentru că totu poporul se mira de învățătura lui.

19 Și făcându-se sēră, a eșitū afară din cetate.

20 *Și a dăoa și trecendū, a vēdūtū smochinulū uscatū din rădēcina. Și aducendū și aminte Petru, i-a dīsū: Învēțatorule, vēđi, smochinulū, pre care l'ei blāstematū, s'a uscatū.

22 Și respundendū Iisusū, li-a dīsū: Aveți credință în Dumneđeū. Că, *adevērū dīcū voūi: Ori-cine va dīce muntelui acestuia: Rēdică-te, și te aruncă în mare; și nu se va înduoi în ânima sa, ci va crede, că cele ce va dīce vorū fi: 'i va fi ori-ce
24 va dīce. Dreptū aceea dīcū voūi: *tote câte cereți, rugāndu-vē, credeți că veți primi, și se va face voūi.

25 Și cāndū stați de vē rugați, *iērtati orice aveți asupra cui-va; ca și Părintele vostru celū din ceriuri să vī ierte greșelele
26 vōstre. Erū *dacă voi nu veți ierta, nici Părintele vostru celū din ceriuri nu vī va ierta greșelele vōstre.

Intrebare despre autoritatea domnului nostru; intrebarea sa dreptū respunsū despre autoritatea lui Ioanū Boteșătorulū; parabolele de cei dūoi fi și de vița arendatā lucrătorilor.

27 Și a au venitū ēră-și la Ierusalimū; *și âmblandū elū în templu, a au venitū la d'insulū archiereii și cărțurarii și bētrāni; Și i-a dīsū: Cu ce putere faci acestea, și cine ți-a datū acēstā putere, ca să faci acestea?

29 Erū Iisusū respundendū, li-a dīsū: întreba-voiū și eū pre voi unū cuvēntū, și să-mī respondeți; și voiū spune și eū voūi cu ce putere faci acestea: Botezulū lui Ioanū, din ceriū a fostū, sēu de la ômenī? respondeți-mī. Și ei vorbiāu între sine, dīcendū: De vomū dīce: din ceriū, va dīce:
32 Pentru ce nu ați cređutū lui? Erū de vomū dīce: De la ômenī, se temeāu de poporū; că *toți socotiāu pre Ioanū, că în adevērū
33 a fostū profetū. Și respundendū, a au dīsū lui Iisusū: Nu scimū. Și respundendū Iisusū, a dīsū lorū: Nici eū nu voiū spune voūi cu ce putere faci acestea.

12 S I *a începutū a li vorbi în parabole: Unū omū a plāntatū viiā, a ingrādit-o împrejurū cu gardū, a sēpatū tēscu intr'însa,

a ziditū turnū, și a dat-o lucrătorilorū; și s'a dusū departe. Și la timpū a trāmesū unū servū la lucrători, ca să iee de la d'insii din fructulū viiei. Erū ei apucāndu-lă, și l'a bātutū, și l'a trāmesū deșertū. Și ēră-și a trāmesū cătră d'insii pre altū servū; și pre acela, aruncāndū cu petre în elū, i-a rānitū capulū, și l'a trāmesū batjocoritū. Și ēră-și a trāmesū pre altulū; și pre acela l'a omoritū; și mulți alții, pre uniā bātendū-l, și pre alții omorindū-l. Decī, avēndū încă unū fiū, iubitū alū seū, a trāmesū și pre acela mai pe urmă la ei, dīcendū: Vorū respecta pre fiulū meū. Erū lucrătorii aceia a au dīsū între sine: Acesta este moscenitorulū: veniți să-lū ucidemū, și moscenirea va fi a nōstră. Și apucāndu-l, l'a omoritū, și l'a scostū afară din viiā. Decī ce va face stēpānulū viiei? veni-va, și va perde pre acei lucrători, și va da viia altora. Aū nu ați cetitū acēstā scripturā: *Pētra, pre care aū nesocotit-o ziditorii, s'a făcutū capulū unghiului: Domnulū a făcutū acēstū lucru, și este minunatū în ochii nostri?*

*Și căutaū să-lū prinđă; dară se temeāu de poporū; că a au cunoscutū, că a dīsū parabola asupra lorū; și lāsāndu-lū, s'a dusū.

Respunsurile domnului nostru despre plătire de dare lui Cesarū, despre înviarea morților și ordinul celū mai mare; și intrebarea sa despre fiulū lui Davidū.

*Apoi a au trāmesū cătră d'insulū pre uni-
13 ia din Farisei și din Erodiani, ca să-lū prinđă în cuvēntū. Erū ei venindū, i-a dīsū: Învēțatorule, scimū că esci sincerū, și nu-ți pēsă de nimenea; că nu oauți în fața ômenilor, ci înveți calea lui Dumneđeū în adevērū: Se cade a da tributū Cesarului, sēu nu? Să dāmū, sēu să nu dāmū? Erū elū cunosčendū făcāria lorū, li-a dīsū: Pentru ce mă ispititi? aduceți-mī unū denarū, ca să-lū vēdū. Erū ei i-a adusū.
16 Și li-a dīsū: Alū cui este acēstū chipū și scripturā? Ei i-a dīsū: Ale Cesarului. Și
17 respundendū Iisusū, li-a dīsū: Dați Cesarului cele ce sūnt ale Cesarului, și lui Dumneđeū cele ce sūnt ale lui Dumneđeū. Și s'a miratū de d'insulū.

*Și a au venitū la d'insulū Sadukei, cari dīcū că nu este înviare; și l'a întrebātū, dīcendū: Învēțatorule, Moisi ni-a scrisū: De va muri fratele cui-va, și i va rămānē femea sa, și nu va lāsa copii, să iee fratele seū pre femea lui, și să rēdice semința fratelui seū. Decī a au fostū șapte frați: și 20

i Isa. 56. 7.

j Ier. 7. 11.

k Mat. 21. 45.

46.

Luc. 19. 47.

i Mat. 7. 28.

Cap. 1. 22.

Luc. 4. 32.

m Mat. 21. 19.

n Mat. 17. 10. &

21. 21.

Luc. 17. 6.

o Mat. 7. 7.

Luc. 11. 9.

Ioan. 14. 13. &

15. 7. & 16. 24.

Iac. 1. 5, 6.

p Mat. 6. 14.

Col. 3. 18.

q Mat. 18. 35.

r Mat. 21. 23.

Luc. 20. 1.

s Mat. 3. 5. &

14. 5.

Cap. 6. 20.

—

Ospuși 19.

a Mat. 21. 33.

Luc. 20. 9.

b Ps. 118. 23.

c Mat. 21. 45.

46.

Cap. 11. 18.

Ioan. 7. 25, 30,

44.

d Mat. 22. 15.

Luc. 20. 20.

e Mat. 22. 22.

f Mat. 20. 27.

g Fapt. 22. 8.

h Lout. 25. 5.

celu d'ântăiū a luatū femeā, și murindū nu
21 a lăsatū semință. Și alū dūoilea a luat'o,
și a muritū; și nici acela nu a lăsatū se-
22 mință; și alū treilea asemenea. Și aū lua-
t'o *toți* șapte, și nu aū lăsatū semință; mai
23 pe urmă de *toți* a muritū și femea. Deci
la înviare, cândū vorū învia, alū căruia din-
tr'înși va fi femea? că *toți* șapte aū avut'o
de femeā.

24 Și răspundēndū Iisusū, li-a disū: Vē ră-
tăciți, pentru că nu sciți scripturele, nici
25 puterea lui Dumnezeu. Căci cândū vorū
învia din morți, nici se voru însura, nici se
vorū mărita; ci *vorū* fi ca āngerii în ce-
26 riuri. Erū despre morți, că se vorū scula,
aū nu ați cetitū în cartea lui Moisi, cumū
i-a vorbitū Dumnezeu în rugū, dicēndū: 'Eū
sunt Dumnezeu lui Abraamū, și Dumne-
27 deulū lui Isaacū, și Dumnezeulū lui Iacobū.
Elū nu este Dumnezeu alū morților, ci
Dumnezeu alū viilorū; deci, voi multū vē
rătăciți.

28 'Și apropiāndu-se unulū din cārturari,
care aūdisse pre ei întrebāndu-se, pricepēndū
că li-a răspunsū bine, l'a întreatū: Care
29 ordinū este celu mai āntăiū din tōte. Erū
Iisusū i-a răspunsū: Celū mai āntăiū de tō-
te ordinele este: 'Aūdi, Israele! Domnulū,
30 Dumnezeulū nostru, unulū este Domnū. Și
sā iubesci pre Domnulū, Dumnezeulū teū,
din tōtā ānima ta, și din totū sufletulū teū,
și din totū cugetulū teū, și din tōtā pute-
31 rea ta; acesta este celu āntăiū ordinū. Erū
alū dūoilea, asemenea *aceluia*, este acesta:
'Sā iubesci pre aprōpele teū, ca însu-ți pre
tine. Altū mai mare ordinū de cātū aces-
ta nu este.

32 Și i-a disū cārturarulū: Bine, învățato-
rule! adevēratū ai disū: că unulū este
Dumnezeu, și nu este altulū afarā de d'in-
33 sulū: Și a-lū iubi din tōtā ānima, și din
totū cugetulū, și din totū sufletulū, și din
tōtā puterea; și a iubi pre aprōpele ca in-
su-și pre sine, este mai multū de cātū tōte
34 olocaustele și sacrificiele. Erū Iisusū vē-
dēndū că a răspunsū cu înțelepciune, i-a
disū: Nu esci departe de împērāția-lui
Dumnezeu. 'Și nimenea nu mai îndrāznia
sā-lū întrebe mai multū.

35 'Și Iisusū învățāndū în templu, a luatū
cuvēntulū, dicēndū: Cumū dicū cārturari,
36 că Christosū este fiul alū lui Davidū? Cā
insu-și Davidū a disū 'prin Spiritulū Sāntū:
'Dis'a Domnulū Domnului meū: Șeđi d'a
drepta mea, până ce voiū pune pre neami-

cū tei āsternutū piclōrelorū tale. Deci in- 37
su-și Davidū 'lū numesce Domnū; de unde
darā este fiul alū lui?

*Discipulii desceptați să se pătescā de cārturari; și
darulū vėduvei lāudatū.*

Și poporulū 'lū asculta bucurosū.

Și 'li vorbiā în învățatura sa: 'Păziți-vē 38
de cārturari, cărora li place a āmbliā în
vestminte lungi, și 'iubescū închināciuni în
tērguri, Și scaunele cele mai de susū în 39
sinagogi, și locurile cele mai āntăi la os-
pețe; 'Cari inghitū casele vėduvelorū, și 40
la arētare facū rugāciuni lungi: acestia
vorū primi mai mare condemnare.

'Și șeđēndū Iisusū în fața corbanei, pri- 41
via cumū arunca poporulū bani 'în corbanā;
și mulți avuți aruncaū multe. Și venindū o 42
vėduvā saracā, a aruncatū dūoi fileri, ce
facū cinci bani. Și chīāmāndū pre disci- 43
puli seī, li-a disū: Adevērū dicū voiū, că
'acēstā vėduvā saracā a aruncatū mai multū
de cātū *toți* cei ce aū aruncatū în corbanā.
Cā *toți aceia* din prisosulū lorū aū arun- 44
catū; erū acēstā din lipsa sa a aruncatū tō-
te cāte a avutū, totū avutulū seū.

*Predicerea dērimārei templului și a Ierusalimului.
Semnele înaintea acestei întēplări și a venirēi a
dūoa a lui Iisusū Christosū. Indemnare la prive-
ghiare.*

SI 'eșindū elū din templu, i-a disū unulū 13
din discipulii seī: Învēțatorule, veđi ce
feliū de petre și ce feliū de zidiri! Și re- 2
spundēndū Iisusū, i-a disū: Veđi aceste zi-
diri mari? 'nu va rēmānē pētrā pe pētrā,
care nu se va rēsipi.

Și șeđēndū elū pe Muntele Olivilorū în 3
fața templului, l'aū întreatū deosebi Petru
și Iacobū și Ioanū și Andreiū: 'Spune noūi, 4
cândū vorū fi acestea? și prin care semnū
se va cunōsce, că se vorū îndeplini tōte a-
cestea?

Erū Iisusū răspundēndu-li, a începutū 5
a dice: 'Cāutați sā nu vē amāgescā cine-va.
Cā mulți vorū veni în numele meū, dicēndū: 6
Eū sunt Christosū; și vorū amāgi pre mulți.
Erū cândū veți aūdi de resbōie și de sciri 7
de resbōie, sā nu vē spāimēntați; că tre-
bue sā fie *acestea*; darā încă nu va fi sfār-
șitulū. Cā se va scula poporū asupra po- 8
porului, și regatū asupra regatului; și vorū
fi cutremuri pe alocurea, și vorū fi fōmete
și turburări. 'Acestea sunt începutulū dure-
rilorū.

Deci 'păziți-vē: că vē vorū da la dire- 9

1 Cor. 15. 43,
49, 59.
1 Esod. 3. 6.
Mat. 23. 35.
Deut. 6. 4.
Luc. 10. 27.

1 Lev. 19. 18.
Mat. 23. 39.
Rom. 13. 9.
Gal. 5. 14.
Iac. 2. 8.
Deut. 4. 39.

Isa. 45. 6, 14.
& 46. 9.
1 Sam. 15. 23.
Oseas 6. 6.
Mic. 6. 6, 7, 8.
Mat. 23. 46.

Mat. 23. 41.
Luc. 20. 41.
1 Sam. 23. 2.
Ps. 110. 1.
Cap. 4. 2.
Mat. 23. 1, etc.

Luc. 20. 46.
Luc. 11. 43.
Mat. 23. 14.
Luc. 21. 1.
1 Reg. 12. 9.
2 Cor. 8. 12.

Deut. 24. 6.
1 Ioan 3. 17.
—
Ocupulū 13.
Mat. 24. 1.

Luc. 21. 2.
Luc. 19. 44.
Mat. 24. 3.
Luc. 21. 7.
1 Ier. 29. 8.
Efes. 5. 6.

1 Tes. 2. 3.
Mat. 24. 8.
Mat. 10. 17,
18. & 24. 9.
Apoc. 2. 10.

gătorii; și veți fi bătută în sinagogi; și veți fi duși înaintea guvernătorilor și regilor
 10 pentru mine, spre mărturie lor. Și mai
 11 tóte popóarele. Érű cândú vė vorú duce, și
 vė vorú da, să nu vė îngrijiți mai 'nainte
 ce veți vorbi, nici să vė gândiți; ci ori-ce
 se va da într'acea órá, aceea să vorbiți; că
 nu voi sânteti cei ce vorbiți, 'ci Spiritul
 Sântu.
 12 Și 'va da frate pre frate spre mórte, și
 părinte pre fiu; și se vorú scula copil a-
 supra părinților, și-i vorú lăsa să-i omóre.
 13 *Și veți fi uriti de toți pentru numele meu;
 14 érű 'celú ce va rėbda până la sfărșitú, acela
 se va mēntui.
 15 Érű "cândú veți vedé uriciunea pustiirei,
 "cea predisă de profetul Danielú, stándú unde
 nu se ca cade, (celú ce cetește să înțelégă),
 atuncea "cei ce sūnt în Iudea, să fugă la
 16 munți: Și celú ce este pe casă să nu se
 pogóre în casă, nici să între, să iee ce-va
 din casa sa; Și celú ce este în câmpú să
 nu se întórcă înapoi, să-și iee vestmēntulú
 17 seú. *Și vai de cele îngreunate și de cele
 18 ce vorú alăpta în dılele acelea. Și rugați-
 19 vė, ca să nu fie fuga vóstră erna. "Că va
 fi în dılele acelea strimtorare, asemenea că-
 reia nu a fostú, de la începutul facerei ce
 a făcut'o Dumnezeu, până acumú, și nici va
 20 mai fi. Și de nu arú fi scurtatú Domnulú
 dılele acelea, nu arú scăpa ori-ce corpú;
 21 érű pentru aleși lui va scurta dılele acelea.
 22 "Atuncea de vı va dice cine-va: Ecce, aicea
 este Christosú! seú, ecce acolo! nu credeți.
 23 Că se vorú scula Christoși minciunoși, și
 profeți minciunoși, și vorú arėta semne și
 minuni, ca să amăgescă, de arú fi cu pu-
 24 tință, și pre cei aleși. Érű "voi păziți-vė;
 ecce, mai 'nainte v'amú spusú tóte.
 25 "In dılele acelea, după strimtorarea aceea,
 sórele se va întuneca, și luna nu-și va da
 26 lumina sa; Și stelele ceriului vorú căde,
 și puterile cele din ceruri se vorú clăti. *Și
 atuncea vorú vedé pre Fiulú omului venindú
 27 pe nouri cu mare putere și mărire. Și a-
 tuna va trāmete pre āngerii seı, și va a-
 duna pre cei aleși ai seı de la cele patru
 vėnturi, de la marginea pāmēntului până la
 marginea ceriului.
 28 "Érű de la smochinú învėțați-vė parabolă:
 Cândú mlădița lui este móle, și înfrunđesce,
 29 sciți că este aprópe vėra. Așa și voi, cândú

veți vedé acestea făcēdu-se, să sciți că
 este aprópe, lūngă uși. Adevėrú dicú voui, 30
 că nu va trece némulú acesta, până cândú
 nu se vorú întēpla tóte acestea. Ceriulú 31
 și pāmēntulú vorú trece; dară "cuvintele mele
 nu vorú trece.

Érű de diua aceea și de óra aceea ni- 32
 menea nu scie, nici āngerii cari sūnt în ce-
 riú, nici Fiulú, ci numai Părintele.

"Păziți-vė, priveghiați și vė rugați; că nu 33
 sciți cândú va fi acelu timpú. "Că este ca 34
 și cândú unú omú, ducēdu-se departe, și
 lā-āndu-și casa sa, dā putere servilorú seı,
 și fie-cāruia lucrulú seú, și dice portarului
 să priveghieze. "Deci priveghiați; că nu sciți 35
 cândú va veni stēpānulú casei, sėra seú la
 mieđulú nopței, seú la cāntatulú cocoșilorú,
 seú demāneța. Ca nu venindú fără de scire, 36
 să vė afle dormindú. Érű cele ce dicú voui, 37
 dicú tuturorú: Priveghiați.

*Conjurarea măi marilorú de a prinde pe Iisusú.
 O femeă tórna mirú pe capulú lui Iisusú; și toc-
 mirea lui Iuda cu archierei.*

DUPĂ "dúoē dıle erau pascele și azimele; 14
 și archierei și cārturarii căutaú cumú
 să-lú prindă cu vicleșugú, și să-lú omóre.
 Dară diceau: Nu în serbátóre, ca să nu fie 2
 turburare în poporú.

"Și fiindú elú în Betania, în casa lui Si- 3
 monú leprosulú, și sedēndú elú, a venitú o
 femeă avēndú un vasú de alabastru cu mirú
 de nardú adevėratú, de multú prețú; și fă-
 cēndú spārtură în vasú, l'a turnatú pe ca- 4
 pulú lui. Și erau unia, cari s'aú mānatú
 întru sine, și diceau: Pentru ce se făcu a- 5
 cestá rėsipă de mirú? Că se putea vinde
 acesta dreptú mai multú de câtú trei sute
 de denari, și să se dee saracilorú. Și mur- 6
 murau asupra ei.

Érű Iisusú a dișú: Lăsați-o; pentru ce 6
 o supārați? ea a făcutú lucru bunú cătră
 mine. Că "pre saraci pururea 'i aveți cu voi, 7
 și cândú vreți, puteți a li face bine; érű
 pre mine nu mă aveți pururea. Acéstá a 8
 făcutú ceea ce a pututú; a venitú mai 'na-
 inte de a unge corpulú meú spre îngropare.
 Adevėrú dicú voui: Ori-unde se va predica 9
 acéstá evangeliă în tótá lumea, se va spu-
 ne și ceea ce a făcutú ea, spre amintirea ei.

"Și Iuda Iscarietulú, unulú din cei dúoi- 10
 spre-dece, a mersú la archierei, ca să-lú
 vėndă lorú. Érű ei aúndindú acéstá, s'aú 11

g Mat. 24. 14.
h Mat. 10. 19.
Luc. 12. 11. &
21. 14.
i Fapt. 2. 4. &
4. 8, 21.
j Mic. 7. 6.
Mat. 10. 21. &
24. 10.

Luc. 21. 16.
k Mat. 24. 9.
Luc. 21. 17.
l Dan. 12. 12.
Mat. 10. 23. &
24. 13.
Apoc. 2. 10.
m Mat. 24. 15.
n Dan. 9. 27.

o Luc. 21. 21.
p Luc. 21. 23.
& 23. 29.
q Dan. 9. 26. &
13. 1.
Ioel. 2. 2.
Mat. 24. 21.
r Mat. 24. 23.
Luc. 17. 22. &

31. 8.
s 2 Pet. 3. 17.
t Dan. 7. 10.
Zef. 1. 15.
Mat. 24. 29, etc.
Luc. 21. 25.
u Dan. 7. 13, 14.
Mat. 16. 27. &
24. 30.

Cap. 14. 62.
Fapt. 1. 11.
1 Tes. 4. 16.
2 Tes. 1. 7,
10.
Apoc. 1. 7.
v Mat. 24. 32.
Luc. 21. 29, etc.
w Isa. 40. 5.

y Mat. 24. 42. &
25. 13.
Luc. 12. 40. &
21. 34.
Rom. 13. 11.
1 Tes. 5. 6.
z Mat. 24. 45.
& 25. 14.

a Mat. 24. 42.
44.
—
Capitul. 14.
a Mat. 26. 3.
Luc. 22. 1.
Ioan. 11. 65.

b 13. 1.
c Mat. 26. 6.
Ioan. 12. 1, 2.
Ved. Luc. 7.
87.
d Deut. 15. 11.
e Mat. 26. 14.
Luc. 22. 3, 4.

bucurat, și i-au făgăduit să-i dea bani. Și el cânta cum l'ară da lor mai la bun timp.

Iisus ține pasci, artă pre vîndătorii; rînduesce Cîna sa, și predice fuga tuturor discipulilor săi, și tăgăduirea lui Petru.

- 12 **Eră în ziua cea d'antăii a azimelor, când sacrificău pasci, au ăisă cătră d'insul discipulii săi; Unde voiesc să mergem*
 13 *să gătim, ca să mănânci pascele? Și a tramesu dăoi din discipulii săi, și li-a ăisă: Mergeti în cetate, și ve va întimpina un om*
 14 *purcând un vas cu apă; urmați-l. Și orînde va intra, diceți stăpînului casei: Învățătorul dăce: Unde este locul, în care*
 15 *să mănâncu pascele cu discipulii mei? Și el vî va arăta un foisor mare, asternut*
 16 *și gătit; acolo gătiți pentru noi. Și eșind discipulii lui, au venit în cetate, și au aflat precum li ăisese; și au gătit pascele.*
 17 **Și făcendu-se sēră, venia cu cei dăoi-spre-dece. Și ședend ei și mănăcnd, a ăisă Iisus: Adevăr dăcu voi: Unul din voi, ce mănăcă cu mine, mă va vinde. Eră ei au început a se întrista, și a-i dăce unul câte unul: Nu cumă-va eu sînt? și altul: Nu cumă-va eu sînt? Eră el răspundend, li-a ăisă: Este unul din cei dăoi-spre-dece, care întinge cu mine în blid. Fîilul omului în adevăr merge, precum este scris despre d'insul; dară vai de omul acela, prin care Fîilul omului se vinde! mai bine ar fi fostă acelu om, de nu s'ar fi născut.*
 22 **Și mănăcnd ei, a luat Iisus pîne, și bine-cuvēntănd'o, a frântu, și li-a datu, și a ăisă: Luați, măncați: acesta este corpul meu. Și luănd paharul, și mulțumind, li-a datu; și au bēut toți dintr'insul. Și li-a ăisă: Acesta este sîngele meu al noului testamēt, care se vēră pentru mulți. Adevăr dăcu voi: De acum nu voi mai bē din fructul viței, până în ziua aceea, când l'ă voi bē nou în împărăția lui Dumnezeu.*
 26 **Și cāntănd psalmi, au eșit în Muntele Olivilor. Și li-a ăisă Iisus: Toți ve veți lepăda de mine în acēstă nōpte; că este scris: Lovi-voi păstorul, și se vor rēsipi oile. Eră după ce voi învia, voi merge mai nainte de voi în Galilea.*
 29 **Și Petru i-a ăisă: Chiară dacă toți se vor lepăda, eu nu mă voi lepăda. Și i-a ăisă Iisus: Adevăr dăcu ție, că astă-ăi, în nōptea acēstă, mai nainte de a cānta cocoșul de dăoe ori, te ve lepăda de mine*

de trei ori. Eră el cu mult mai virtos 31 asigura: De va trebui se moră cu tine, nu mă voi lepăda de tine. Asemenea asigura și toți.

Durerile sufletesci ale lui Iisus în Getsemane; vîndarea și prinderea sa.

**Și au venit în locul care se numesce 32 Getsemane; și el a ăisă discipulilor săi: Ședeți aicea, până mă voi ruga.*

Și a luat cu sine pre Petru și pre Iacob și pre Ioan, și a început a se uimi și a se amări. Și li-a ăisă: **Intristat până 34 la mōrte este sufletul meu; rămăneți aicea și priveghiați.*

Și mergend pučin mai nainte, a cădută la pămēt, și se ruga, ca, de este cu puțină, să trecă de la d'insul acea oră. Și dăcea: **Abba, Părinte! tōte ți sînt cu 36 puțină: trec de la mine acēst pahar; înse nu după cum voiesc eu, ci după cum voiesc tu. Și a venit, și i-a găsit 37 dormind; și a ăisă lui Petru: Simōne! dormi? nu putuși se priveghiezi o oră? l'riveghiați și ve rugați, ca să nu intrați în 38 ispită. Spiritul este veghiator, dară corpul neputincios.*

Și eră-și mergend, s'a rugat, dăcend 39 aceleași cuvinte. Și întorcend-se, i-a aflat eră-și dormind, (că ochii lor erau îngreuiați), și nu sciau ce să-i răspundă.

Și a venit a treia oră, și li-a ăisă: 41 Dormiți de acum și ve repausați: destul este, a venit ora; ecce, se dă Fîilul omului în mînele păcătoșilor. **Sculați-vē, să 42 mergem; ecce, cel ce m'a vîndut s'a apropiat.*

**Și îndată, înca vorbind el, a venit 43 Iuda, unul din cei dăoi-spre-dece, și cu el glōtă multă, cu săbi și cu fusce, de la archierei și cărturari și bētrâni. Și cel 44 ce l'a vîndut li dăduse semn, dăcend: Pre care-l voi săruta, acela este: prindeți-l, și-l duceți supt pază. Și venind, 45 îndată s'a apropiat de el, și i-a ăisă: Învățătorule! Învățătorule! și l'a sărutat. Eră ei și-au pus mîne pe el, și l'au prins. 46*

Eră unul din cei ce sta lîngă el, scoțend sabia, a lovit pre servul archiereului, și i-a tăiat urechă lui.

**Și răspundend Iisus, li-a ăisă: Ca la 48 un talhar ați eșit cu săbi și cu fusce, să mă prindeți? În tōte țilele am fost la 49 voi în templu învățend, și nu m'ați prins; dară trebuie să se împlinesc scripturele.*

o Mat. 26. 17.
Luc. 22. 7.
f Mat. 26. 20,
eto
g Mat. 26. 24.
Luc. 22. 22.

A Mat. 26. 26.
Luc. 22. 19.
1 Cor. 11. 23.
i Mat. 26. 30.
f Mat. 26. 31.

k Zech. 13. 7.
l Cap. 16. 7.
m Mat. 26. 23,
34.
Luc. 22. 34.

Ioan. 13. 37,
38.
n Mat. 26. 26.
Luc. 22. 39.
Ioan. 13. 1.

o Ioan. 13. 27.
p Rom. 8. 15.
Gal. 4. 6.
q Ebr. 5. 7.
r Ioan. 5. 30. &

6. 38.
s Rom. 7. 23.
Gal. 5. 17.
t Ioan. 13. 1.
u Mat. 26. 46.

Ioan. 13. 1, 2.
v Mat. 26. 47.
Luc. 22. 47.
Ioan. 13. 8.
w Mat. 26. 55.

Luc. 22. 52.
y Ps. 22. 6.
Isa. 53. 7, etc.
Luc. 22. 57. &
24. 44.

50 51 *Și lăsându-lă toți, au fugit. Eră un
têneru urma după el, îmbrăcat cu giulgiu
52 pe corpul gol; și l'au prinsu tēnerii: Eră
el lăsându giulgiul, a fugit de la ei gol.

*Iisus înaintea arhierelui și a sinedrului se o-
sîndesce și se batjocură; Petru l'ă tăgăduiesce.*

53 *Și au adus pre Iisus la arhieru, și
s'au adunat la d'insul toți arhierii și
54 cârturarii. Eră Petru i urma de departe,
până în într în curtea arhierelui; și se-
dea împreună cu servii, și se încăldea la foc.
55 Eră arhierii și totă adunarea căuta măr-
turiă asupra lui Iisus, ca să-l omore; dară
56 nu afla. Că mulți mărturisa măruriă
minciunosă asupra lui; eră mărturiile lor nu
57 era asemenea. Și uniia sculându-se, au
mărturisit măruriă minciunosă asupra lui,
58 dicendū: Noi l'am auditu dicendū: "Eu
voi strica acestu templu făcut de mâni, și
59 în trei zile voi zidi altul nefăcut de
mâni. Și nici așa nu era mărturia lor a-
semenea.

60 *Și sculându-se arhierul în medilocu,
a întrebat pre Iisus, dicendū: Nimic nu
respondu? ce mărturisescu acestia asupra
61 ta? Eră el tăcea, și nimic nu respondea.
Eră-și l'a întrebat arhierul, și i-a
62 disu: Au tu esci Christosul, fiul celui
Bine-cuvântat? Eră Iisus a disu: Eu
sunt; și veți vedé pre Fiul omului ședend
63 d'a drépta puterei, și venind pe nūorii ce-
riului. Eră arhierul rumpendū-și vest-
mintele sale, a disu: Ce ni mai trebuescu
64 mărturi? Ați auditu blăstemul; ce vi se
pare? Eră ei toți l'au condamnat ca vino-
vat mortei.

65 Și au început uni a-l scuipa, și a-i
acoperi fața, a-l pumni, și a-i dice: Pro-
fetesce-ni. Și servii l'ă palmuiau.

66 *Și fiindu Petru jos în curte, a venit
67 una din servele arhierului. Și vedend pre
Petru încălându-se, și căutându la el, a
disu: Și tu erai cu Iisus Nazarinul.
68 Eră el tăgăduit, dicendū: Nu știu, nici
înțelegu ce vorbesci. Și a eșitu afară în
69 sală; și a cântat cocoșul. Eră serva é-
ră-și vedendu-l, a început a dice celor
70 ce sta acolo: Acesta este dintr'înșii. Eră
el é-și a tăgăduit. Și preste pučin
éră-și cei ce sta acolo au disu lui Petru:
Adevérat tu esci dintr'înșii; că esci Gali-
71 leen, și grafulu tei séménă. Eră el a în-
ceput a se blăstema și a se jura, dicendū:

Nu cunosc pre acestu om, de care vorbiți.
*Și a dūoa oră a cântat cocoșul. Și și-a 72
adus aminte Petru de cuvântul, care i-a
disu Iisus: Mai nainte de a cânta cocoșul
de dūoa ori, te vei lepăda de mine de trei
ori. Și gândindu-se la acesta, a început
a plânge.

*Iisus înaintea lui Pilat; el este dat la mōrte,
ocărăt de ostași și crucificat.*

SI *îndată demănăța ținend sfat arhie- 15
reii cu bētrânii și cu cârturarii și cu
totu sinodul, și legand pre Iisus, l'au
dus, și l'au dat lui Pilat.

*Și l'a întrebat Pilat: Tu esci regele 2
Iudeilor? Elu respondend, i-a disu: Tu dici.
Și-lu acusa arhierii de multe, dară elu 3
nu a responsu nimic. Eră Pilat é-și 4
l'a întrebat, dicendū: Nimicu nu respondu?
Vedî câte mărturisescu asupra ta. Eră Ii- 5
sus totu nu a responsu nimic, încatu se
mira Pilat.

Eră la serbătōrea aceea li elibera câte 6
un vinovat, pre care ei l'ă cereau. Și 7
era unul, ce se numia Barabba, prinsu cu
soții sei, și care într'o rescōlă făcuse un
omor. Și strigand mulțimea, a început 8
a cere să-i facă, precumu li făcea pururea.
Eră Pilat li-a responsu, dicendū: Voiți ca 9
să vi eliberez pre regele Iudeilor? Că 10
scia, că l'au dat arhierii din pismă.

Eră arhierii au îndupcat pre po- 11
por, ca mai bine să li elibereze pre Ba-
rabba. Pilat respondend, é-și li-a disu: 12
Dară ce voiți ca să facu acestuia, pre care-lu
diceți rege alu Iudeilor? Eră ei é-și 13
au strigat: Crucifică-l. Eră Pilat li-a 14
disu: Dară ce reu a făcut? Și ei mai mult
striga: Crucifică-l. Deci Pilat vrēdu 15
să mulțumescă glōta, li-a eliberat pre Ba-
rabba; și biciind pre Iisus, l'a trădat
să se crucifice.

*Atunci ostașii l'au adus în întrul curței, 16
ce se dice pretoriu; și au adunat totă co-
horta, și l'au îmbrăcat în purpură; și îm- 17
pletind cununa de spini, i-au pus pe cap.
Și au început a i se închina: "Bucură-te, 18
rege alu Iudeilor"; Și-lu lovia preste
19 capu cu trestii, și-lu scuiau, și plecându-și
genunchiele, i se închinau. Și după ce l'au 20
batjocorit, l'au desbrăcat de purpură, și
l'au îmbrăcat în vestmintele sale.

*Și l'au dus, ca să se crucifice. Și au 21
silit pre un ore-care, Simonu, Chirinēnu,

s Pa 88. 8.

Vers. 27.

a Mat. 26. 57.

Luc. 22. 54.

Ioan 18. 13.

b Mat. 26. 59.

c Cap. 15. 29.

Ioan 2. 19.

d Mat. 26. 62.

e Isa. 53. 7.

f Mat. 26. 63.

g Mat. 24. 30. &

26. 64.

Luc. 22. 69.

a Mat. 26. 58.

69.

Luc. 22. 55.

Ioan 18. 16.

i Mat. 26. 71.

Luc. 22. 58.

Ioan 18. 25.

j Mat. 26. 73.

Luc. 22. 59.

Ioan 18. 26.

k Fapt. 2. 7.

l Mat. 26. 75.

Capit. 15.

a Pa. 2. 2.

Mat. 27. 1.

Luc. 22. 68. &

23. 1.

Ioan 18. 28.

Fapt. 3. 13. &

4. 26.

b Mat. 27. 11.

c Mat. 27. 13.

d Isa. 53. 7.

Ioan 19. 9.

e Mat. 27. 15.

Luc. 23. 17.

Ioan 18. 29.

f Mat. 27. 30.

Fapt. 3. 14.

g Mat. 27. 36.

Ioan 19. 1. 16.

a Mat. 27. 27.

i Mat. 27. 32.

Luc. 23. 26.

părintele lui Alessandro și alți lui Rufi, care venind din țerănă, trecea pe acolo, ca să ducă crucea lui. ¹ Și l'a adus la locul Golgota, ce înseamnă: Locul căpătării. ² Și l'a dat să bee vin amestecat cu smirnă; ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰

Ingroparea.

• Și făcându-se acum s'era, fiindu-că era 42
vineri, care este ziua de dinainte a sâmbă- 43
tei; A venit Iosef din Arimatia, consi-
liar însemnat, care și el / ascepta împă-
răția lui Dumnezeu, și îndrăznind a în-
trat la Pilat, și a cerut corpul lui Ii-
sus. Eră Pilat s'a mirat, că a murit 44
așa curând; și chîmîndu pre sutaș, l'a
întrebat de a murit de mult. Și înțe- 45
legîndu de la sutaș, a dăruit lui Iosef
corpul. • Și cumpărîndu giulgiu, și pogo- 46
rîndu-l, l'a înfășurat cu giulgiu, și l'a
pus în mormînt, care era săpat în pē-
tră; și a prăvălit o pētră pe ușa mormē-
tului. Eră Maria Magdalena și Maria a lui 47
Iose privia unde-l pūn.

Învierarea.

SI a trecîndu sâmbăta, Maria Magdalena, 16
și Maria lui Iosef, și Salome, a cumpă-
rat miresme, ca să mērgă să-l ungă.
• Și forto de demănēta în ațēia a septē- 2
mānei a venit la mormînt, resărînd
sōrele. Și dicea una cātră alta: Cine ni 3
va prăvăli pētră de pe ușa mormîntului?
Și cāutāndu, a vēdutu pētră prăvălită; că 4
era mare forto.
• Și intrāndu în mormînt, a vēdutu pre 5
un tēnēr sedēndu d'a drēpta, îmbrăcat
în vestmēt lung și alb; și s'a spāimēn-
tat. • Eră el l'a dis: Nu vē spāimēntați; 6
cāutați pre Iisus Nazarinēnul cel cruci-
ficat; el s'a sculat, nu este aicea; ecce
locul, unde l'a pus. Ci mergeti de spu- 7
neți discipulilor și lui Petru, că va mer-
ge mai nainte de voi în Galilea; acolo l'a
veți vedē, precum el v'a dis. Și eșind 8
curēndu, a fugit de la mormînt; că era
cuprins de cutremur și de spāimă; și ni-
mēnu nimic n'a spus; că se teme.

Arătările lui Iisus la discipulii săi, și misiunea
ce el l'a încredințat.

Eră după ce a înviat Iisus demănēta 9
în ațēia a septēmānei, s'a arētat mai
ăntēiu Mariei Magdalinei, din care scosese
șapte demoni. • Acea mergēndu, a dat
scire celor ce fuseseră cu el, cari se plān-
geau și se tanguiau. • Și aceia, așind că es- 11
te viu și a fost vēdutu de d'insă, n'a
cređutu.

După aceea s'a arētat într'alt chip 12

j Mat. 27. 33.	Luc. 23. 34.	Ioan 2. 19.	s Pa. 69. 31.	b Mat. 27. 55.	60.	b Luc. 23. 56.	Cap. 14. 28.
Luc. 23. 35.	Ioan 19. 14.	s Mat. 27. 44.	y Mat. 27. 50.	Luc. 23. 49.	Luc. 23. 53.	c Luc. 24. 1.	g Veđi Mat. 28.
Ioan 19. 17.	s Mat. 27. 37.	Luc. 23. 39.	Luc. 23. 46.	c Pa. 68. 11.	Ioan 19. 40.	Ioan 20. 1.	8
k Mat. 27. 34.	Ioan 19. 19.	t Mat. 27. 45.	Ioan 19. 30.	d Luc. 8. 2, 3.	—	d Luc. 24. 3.	Luc. 24. 9.
i Pa. 23. 18.	c Mat. 27. 38.	Luc. 23. 44.	s Mat. 27. 50.	e Mat. 27. 67.	Opus 16.	Ioan 20. 11.	h Ioan 20. 14.
Luc. 23. 34.	p Isa. 53. 12.	u Pa. 22. 1.	Ioan 19. 30.	f Luc. 23. 50.	c Mat. 28. 1.	i Luc. 8. 2.	i Luc. 8. 2.
Ioan 19. 23.	Luc. 23. 37.	Mat. 27. 46.	Luc. 23. 41.	g Luc. 2. 25, 28.	Luc. 24. 1.	c Mat. 28. 5, 6.	j Ioan 24. 10.
m Veđi Mat. 27.	q Pa. 22. 7.	v Mat. 27. 48.	a Mat. 27. 55.	h Mat. 27. 59.	Ioan 20. 1.	f Mat. 26. 32.	k Luc. 24. 11.
45.	r Cap. 14. 58.	Ioan 19. 29.	Luc. 23. 46.				

13 *'la dūoi dintr'înșii pe cale, cându mergeau*
 14 *la țerănă. Și acela mergendū, aū spusū ce-*
lorū-l-alti; și nici pre acela nu aū cređutū.
 15 *"După aceea s'a arētatū celorū unū-spre-*
dece, cându ședeau la mēsă; și i-a mus-
tratū pentru necredința lorū și învērtoșe-
rea ānimei lorū, că n'aū cređutū celorū
 16 *ce l'aū vēđutū, după ce a înviatū.*
 17 *"Și li-a ăisū: Mergeți în tōtā lumea, °și*
 18 *predicați evangelia la tōtā făptura. °Celū ce*
 19 *va crede, și se va boteza, se va mēntui;*
 20 *°ērū celū ce nu va crede, se va condamna.*

17 Și celorū ce vorū crede, vorū urma aceste
 18 semne: ° În numele meū vorū scōte demoni;
 19 ° în limbinoūe vorū vorbi: ° Serpi vorū rēdica;
 20 și de vorū bé ce-va de mōrte, nu-i va vā-
 tēma; ° și-și vorū pune mānele preste bol-
 navī, și li va fi bine.

Deci Domnulū, ° după ce a vorbitū cu 19
 d'înșii, ° s'a înălțatū la ceriū, și ° a șēđutū d'a
 drēpta lui Dumneđeū.

Ērū ei eșindū, aū predicatū pretutindinea, 20
 Domnulū împreună lucrāndū, ° și adevērindū
 cuvēntulū prin semnele ce urmați. Aminū.

SÂNTA EVANGELIAȘ DUPRE LUCA.

Introducere.

1 **D**E ore ce mulți s'aū pusū a face istoria
 2 lucrurilor petrecute între noi, ° Pre-
 cumū ni le-aū trādatū cei ce aū fostū ° de
 3 la începutū marturi oculari și ministri ai
 4 cuvēntulū; ° Mi-amū propusū și eū, urmā-
 5 rindū cu de amēnuntulū tōte de la ince-
 6 putū, a-ți scrie ° pe rōndū, ° prē destinsule
 7 Teofile, ° Ca să fi convinsū despre cele în-
 8 tru cari te-ai învētatū.

*Unū āngerū dā în scire nascerea lui Ioanū
 Boteșătorulū.*

5 Fost'a ° în ăilele lui Erodū, regele Iudeei,
 6 unū preutū, a nume Zacaria, ° din rōnduēla
 7 lui Abia; și femea lui din fetele lui Aaronū;
 8 și numele ei era Elisabeta. Și erau amīn-
 9 dūoi ° drepti înaintea lui Dumneđeū, ām-
 10 blāndū în tōte ordinele și așēđāmintele Dom-
 11 nului fārā prihanā. Și ei nu aveau copii;
 12 cā Elisabeta era stērpā, și amīndūoi înain-
 13 tați în vrēstā.
 14 Și pre-cāndū preuțiā elū înaintea lui
 15 Dumneđeū ° în șirulū rōnduelei sale, Și du-
 16 pre datina servirei preuției, i se sorți ° să
 17 tāmāleze, întrāndū în templulū Domnului;
 18 ° Și pre-cāndū tōtā mulțimea poporului era
 19 afarā, rugāndu-se în timpulū tāmāierei; I
 20 s'a arētatū āngerulū Domnului, stāndū d'a
 21 drēpta ° altarului tāmāierei. Și vēđēndū-lū
 22 Zacaria, ° s'a turburatū, și fricā a cāđutū
 23 preste d'īnsulū. Ērū āngerulū a ăisū cātrā

d'īnsulū: Nu te teme, Zacario! cā s'a au-
 24 ăditū rugāciunea ta, și femea ta Elisabeta
 25 ° și va nasce fiū, și ° vei chīāma numele lui,
 26 Ioanū. Și vei avē bucuriā și veselīā; și 14
 27 ° mulți se vorū bucura de nascerea lui. Cā 15
 28 va fi mare înaintea lui Dumneđeū, și ° nu va
 29 bé nici vinū nici bēturā îmbētātōre; și se
 30 va implē de Spiritū Sāntū ° încă din mitra
 31 mumei sale. ° Și pre mulți din fiūi lui Isra- 16
 32 elū va întōrce la Domnulū, Dumneđeulū
 33 lorū. ° Și elū va merge înaintea lui în spir- 17
 34 itulū și puterea lui Ilie, să întōrcā ānime-
 35 le părinților spre copii, și pre cei neascul-
 36 tātōri spre înțelepciunea dreptilorū; să gā-
 37 tēscā poporū pregătītū Domnului.

Și a ăisū Zacaria cātrā āngerū: ° În ce 18
 19 voiū cunōsce acēsta? cā eū bētrānū sūnt,
 20 și femea mea înaintatā în vrēstā. Și re-
 21 spundēndū āngerulū, i-a ăisū: Eū sūnt ° Ga-
 22 brielū, celū ce stau înaintea lui Dumneđeū,
 23 și sūnt trāmesū a vorbi cātrā tine, și a da
 24 în scire ție acēsta. Și ēccē, ° vei fi mutū, ne- 20
 25 putēndū vorbi, până în ăiūa aceea în care
 26 vorū fi acestea; pentru cā nu ai cređutū
 27 cuvintelorū mele, cari se vorū implini în
 28 timpulū lorū.

Și accepta poporulū pre Zacaria, și se 21
 22 mira, cā întârđia în templu. Și eșindū elū,
 23 nu putea să li vorbēscā; și aū cunoscutū
 24 ei, cā a vēđutū vedere în templu; cā li fă-
 25 cea semnū, și a rēmasū mutū.

Și dacā s'aū īmplinitū ° ăilele serviciulū 23

1 Luc. 24. 13.
 2 Luc. 24. 36.
 3 Ioan. 20. 19.
 4 1 Cor. 15. 5.
 5 Mat. 28. 19.
 6 Ioan. 15. 16.
 7 Col. 1. 23.
 8 Ioan. 3. 18, 36.
 9 Fapt. 2. 38, &
 10 16. 30—32.
 11 Rom. 10. 9.
 12 1 Pet. 3. 21.
 13 Ioan. 12. 48.

1 Luc. 10. 17.
 2 Fapt. 5. 16, &
 3 8. 7. & 16. 18.
 4 & 19. 12.
 5 Fapt. 2. 4. &
 6 10. 46. & 19.
 7 6.
 8 1 Cor. 12. 10,
 9 28.
 10 Luc. 10. 19.
 11 Fapt. 28. 5.
 12 Fapt. 5. 15,
 13 & 9. 17. &

28. 8.
 2 Iac. 5. 14, 15.
 3 v Fapt. 1. 2, 3.
 4 Luc. 24. 51.
 5 y Ps. 110. 1.
 6 Fapt. 7. 55.
 7 Fapt. 5. 12. &
 8 14. 2.
 9 1 Cor. 2. 4. &
 10 Ebr. 2. 4.

LUCA.
 —
 1 Oculul 1.
 2 Ebr. 2. 3.
 3 1 Pet. 5. 1.
 4 2 Pet. 1. 16.
 5 1 Ioan. 1. 1.
 6 b Marc. 1. 1.
 7 Ioan. 15. 27.
 8 o Fapt. 16. 29,
 9 25, 28.
 10 1 Cor. 7. 40.
 11 d Fapt. 11. 4.

o Fapt. 1. 1.
 2 Ioan. 20. 31.
 3 Mat. 2. 1.
 4 1 Cron. 24. 10,
 5 19.
 6 Neem. 12. 4, 17.
 7 Fac. 7. 1: &
 8 17. 1.
 9 1 Reg. 9. 4.
 10 2 Reg. 20. 8.
 11 Iov. 1. 1.
 12 Fapt. 23. 1.
 13 & 24. 16.

1 Filip. 3. 6.
 2 1 Cron. 24. 19.
 3 2 Cron. 8. 14.
 4 & 31. 2.
 5 k Eeod. 30. 7, 8.
 6 1 Sam. 2. 28.
 7 1 Cron. 23. 18.
 8 2 Cron. 29. 11.
 9 Lev. 16. 17.
 10 Apoc. 8. 3, 4.
 11 m Eeod. 30. 1.
 12 n Jude. 6. 22, &
 13 13. 22.

Dan. 10. 8.
 2 Vers. 29.
 3 Cap. 2. 9.
 4 Fapt. 10. 4.
 5 Apoc. 1. 17.
 6 o Vers. 60. 63.
 7 p Vers. 58.
 8 q Num. 6. 2.
 9 Jude. 18. 4.
 10 Cap. 7. 33.
 11 Ier. 1. 5.
 12 Gal. 1. 15.
 13 Mal. 4. 5, 6.

1 Mal. 4. 5.
 2 Mat. 11. 14.
 3 Marc. 9. 12.
 4 n Fac. 17. 17.
 5 v Dan. 8. 16, &
 6 9. 21—23.
 7 Mat. 18. 10.
 8 Ebr. 1. 14.
 9 s Eeoc. 2. 24, &
 10 24. 27.
 11 y Vēđi 2 Reg.
 12 11. 5.
 13 1 Cron. 9. 28.

24 lui, s'a dusu la casa sa. Erū după acele
dile a conceputu Elisabeta, femea lui, și
25 s'a ascunsu cinci luni, dicēdū: Așa mī-a
făcutu Domnulū în dīlele, în cari a căutatū
"să rēdice rușinea mea d'între ômenī.

*Bună-vestirea Mariei; visita ei la Elisabeta, și
cântecul ei de laudă.*

26 Erū în a șesea lună a fostu trāmesū ân-
gerulū Gabrielū de la Dumneḡeū în ceta-
tea Galileei, alū cărei nume *era* Nazaretū,
27 La o feciōră "logoditā cu bărbatū, alū căruī
nume *era* Iosefū, din casa lui Davidū; și
28 numele feciōrei *era* Maria. Și intrāndū ân-
gerulū la d'însa, a ḡisū: "Bucurā-te, cea
plinā de charū; "Domnulū *este* cu tine; bi-
29 ne-cuvēntatā *esci* tu între femei. Erū ea
vēḡēndū-lū, "s'a turburatū de cuvēntulū lui,
și cugeta în sine, ce feliū de închinare să
30 fie acēsta. Și i-a ḡisū ângerulū: Nu te te-
me, Mariā; cā ai aflatū charū la Dumne-
31 ḡeū; "Și ēccē, vei concepe, și vei nasce fiū,
32 și "vei chiāma numele lui, IISUSŪ. Acesta
va fi mare, "și Fiū alū celui Pré-inaltū se
va chiāma, "și-i va da Domnulū Dumneḡeū
33 tronulū lui Davidū, părintele lui; "Și va dom-
ni preste casa lui Iacobū în eternū, și îm-
pērāția lui nu va avē sfārșitū
34 Atunci a ḡisū Maria cătrā ângerū: Cumū
va fi acēsta, de ôre ce nu l-o cunoscu bărbatū?
35 Și respundēndū ângerulū, i-a ḡisū: "Spiri-
tulū Sântū se va pogori preste tine, și pu-
terea celui Pré-inaltū te va umbri; pentru
acēsta și Sântulū ce se va nasce din tine,
36 se va chiāma "Fiū alū lui Dumneḡeū. Și
ēccē, Elisabeta, ruda ta, și aceea a conce-
putū fiū la bētrāneḡele ei; și acēsta, ce se
37 chiāmase stērpā, este în a șesea lună. "Cā
la Dumneḡeū nimicū nu este cu neputinḡā.
38 Și a ḡisū Maria: ēccē serva Domnulū!
fie mie duple cuvēntulū teū. Și s'a dusū
ângerulū de la d'însa.
39 Și sculāndu-se Maria în dīlele acelea, a
mersū degrabā la munte, "în o cetate *nu-*
40 *miā* Iuda; Și a intratū în casa lui Zacaria,
41 și s'a închinatū Elisabetei. Și cāndū a au-
ḡitū Elisabeta închināciunca Mariei, a săl-
tatū prunculū în mitra ei; și Elisabeta s'a
42 implutū de Spiritū Sântū; Și a strigatū cu
vōce tare, și a ḡisū: "Bine-cuvēntatā *esci* tu
între femei, și bine-cuvēntatū *este* fructulū
43 mitrei tale. Și de unde-mī *este* acēsta, ca

să vinā muma Domnulū meū la mine? Cā 44
ēccē, cumū s'a auḡitū vōcea închināciunei
tale în urechile mele, a săltatū prunculū
în mitra mea de bucuriā. Și fericitā *este* 45
ceea ce a creḡutū, că va fi împlinirea ce-
lorū ḡise ei de la Domnulū. Și a ḡisū Maria: 46
"Măresce sufletulū meū pre Domnulū,
Și s'a bucuratū spiritulū meū de Dumneḡeū, 47
Mēntuitorulū meū;
Cā "a căutatū spre starea cea umilitā a 48
servei sale;
Cā ēccē, de acumū "mē vorū ferici tōte né-
murile;
Cā "mī-a făcutū lucruri mari Celū Puternicū, 49
Și "sântū *este* numele lui;
Și "mila lui *este* din nēmū în nēmū spre cei 50
ce se temū de d'însulū;
"Făcut'a tăriā cu braḡulū seū; 51
"Rēsipit'a pre cei mândri în cugetulū ânimei
lorū;
"Pogorit'a pre cei puternici de pe scaune, 52
Și a înālḡatū pre cei umiliḡi;
"Pre cei flāmāḡi i-a implutū de bunētāḡi, 53
Și pre cei avuḡi i-a trāmesū deḡerḡi;
Ajutat'a pre Israelū, servulū seū, 54
"Amintindu-și de îndurarea sa;
"(Precumū a promisū părinḡilorū nostri,) 55
Lui Abraamū și seminḡiei lui, în eternū.
Și a rēmasū Maria cu d'însa ca la trei luni, 56
și s'a întorsū la casa sa.

*Nascerea lui Ioanū Botezătorulū; și imnulū
profeticū alū părintelū seū.*

Erū Elisabetei i s'a împlinitū timpulū să 57
nascā, și a nāscutū fiū. Și aū auḡitū vi- 58
cinii și rudele ei, cā a mārītū Domnulū mila
sa cu d'însa; și "se bucurāu împreună cu ea.
Și "în ḡiūa a opta aū venitū să circum- 59
ciḡā prunculū; și i puneā numele, duple
numele părintelū seū, Zacaria. Erū luāndū 60
cuvēntulū muma lui, a ḡisū: "Nu așa; ci se
va chiāma Ioanū. Și aū ḡisū cătrā d'însa: 61
Nimenea nu este în rudenia ta, care se
chiāmā cu numele acesta. Și aū făcutū 62
semnū părintelū seū, ce nume să-i dee. Și 63
cerēndū elū o tablā, a scrisū, dicēndū:
"Ioanū *este* numele lui. Și s'aū miratū toḡi.
"Și i s'a deschisū gura lui îndatā, și i s'a 64
desleḡatū limba lui, și vorbia, lāudāndū pre
Dumneḡeū.
Și a cuprinsū fricā pre toḡi viciniī lorū, 65
și s'a răspānditū tōte aceste cuvinte în toḡi

Fac. 30. 23.
Isa. 4. 1. & 54.
1. 4.
Mat. 1. 18.
Cap. 2. 4. 5.
Dan. 9. 23. &
10. 19.
Jude. 6. 12.
Vers. 12.
Isa. 7. 14.
Mat. 1. 21.

Cap. 2. 21.
Marco. 5. 7.
2 Sam. 7. 11,
12.
Ps. 132. 11.
Isa. 9. 6. 7. &
16. 5.
Ier. 23. 5.
Apoc. 5. 4.
Dan. 2. 44. &
7. 14. 27.

Obad. 21.
Mie. 4. 7.
Ioan 12. 34.
Ebr. 1. 8.
Mat. 1. 30.
Mat. 14. 33. &
26. 63. 64.
Marco. 1. 1.
Ioan 1. 24. &
20. 31.
Fapt 8. 37.

Rom. 1. 4.
Fac. 18. 14.
Ier. 33. 17.
Zech. 8. 6.
Mat. 19. 26.
Marco. 10. 27.
Cap. 18. 27.
Rom. 4. 21.
Ios. 21. 9. 10,
11.
Jude. 5. 24.

Vers. 23.
1 Sam. 2. 1.
Ps. 34. 2. 3.
& 35. 9.
Hab. 8. 18.
1 Sam. 1. 11.
Ps. 138. 6.
Mal. 3. 12.
Cap. 11. 27.
Ps. 71. 19. &

136. 2. 8.
Ps. 111. 9.
Fac. 17. 7.
Eod. 20. 6.
Ps. 103. 17. 18.
Ps. 98. 1. &
118. 15.
Isa. 40. 10. &
51. 9. & 52.
Ps. 71. 19. &

Ps. 33. 10.
1 Pet. 5. 5.
1 Sam. 2. 6.
eto.
Iov. 5. 11.
Ps. 113. 6.
1 Cam. 2. 5.
Ps. 34. 10.
Ps. 98. 8.
Ier. 31. 3. 20.

Fac. 17. 19.
Ps. 132. 11.
Rom. 11. 28.
Gal. 3. 16.
Vers. 14.
Fac. 17. 12.
Lev. 12. 3.
Vers. 15.
Vers. 13.
Vers. 20.

- 66 pământul Indeei ^a de pe lângă munte. Și toți cei ce au auzit, ^b cugetau în înima lor, dicându: Ce va fi acestu prunc! Și ^c mâna Domnului era cu d'însul.
- 67 Și Zacaria, părintele lui, ^d s'a împlut de
- 68 Spiritu Sântu, și a profetit, dicându: ^e Bine-cuvântat fie Domnul, Dumneșeul lui Israel, Că ^f a cercetat și a rescumpăratu poporul se;
- 69 ^g Și ni-a rădicat cornu de mântuire, În casa lui David, servul se.
- 70 ^h Precum a vorbit prin gura sântilor pro-celor din vechime; [feți ai se],
- 71 Mântuire de neamicii nostri, Și din mâna tuturor celor ce ne urăsc;
- 72 ⁱ Să facă îndurare cu părinții nostri, Și să-și aducă aminte de legământul se celu sântu;
- 73 De ^j jurământul ce a făcut lui Abraam, părintel nostru: Că ni va da,
- 74 Scăpându-ne din mâna neamicilor nostri, Să-i ^k servim fără frică,
- 75 ^l În sântenia și în dreptate înaintea lui, în toate dările vieții nostre.
- 76 Și tu, pruncule! profet al celui Pre-înalț te vei chiama;
- Că ^m vei merge înaintea feței Domnului, să gătești calea lui.
- 77 Ca să dai poporului se cunoștința mên-tuirei ⁿ în iertarea păcatelor lor;
- 78 Prin îndurarea de inimă a Dumneșeului nostru, Prin care ne-a cercetat resăritul cel din înălțimi;
- 79 ^o Să lumineze celor ce ședea în întunec și în umbra morții, Să îndrepteze piciorul nostre în calea păcel.
- 80 ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kw} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw}

Nascerea lui Iisus Christos. Darea în scire a acesteia la păstori de către îngerii.

- 2 **I**N dările acelea a eșit edictu de la Cesarul Augustu, să se înscriă totă lumea.
- 2 ^a (Acastă înscriere s'a făcut mai înteu,
- 3 cându Cirineu era guvernătorul Siriei) Și mergeau toți să se înscriă, fie-care în ce-

tatea sa. Și s'a suit și Iosef din Galilea, din cetatea Nazaretu, la Iudea, în ^b cetatea lui Davidu, care se chiamă Betlehemu; ^c (că elu era din casa și din seminția lui Davidu.) Să se înscriă cu Maria, ^d femea cea logodită lui, fiind ea îngreunată.

Și cându erau ei acolo, s'au împlinit dările, ca să nască ea. Și ^e a născut pre fiul se celu înteu-născut, și l'a înfașat, și l'a culcat în esle, pentru că ei nu aveau loc în ospătăria.

Și erau păstori în acea lature, petrecându pe câmpu, și păzind noptea impjurul turmei lor: Și ecce, îngerul Domnului a stătu înaintea lor, și mărirea Domnului a strălucit împrejurul lor; și s'au înfricoșat cu frică mare. Și li-a disu îngerul: Nu vă temeți; că ecce, vi dau în scire bucuria mare, ^f care va fi la totu poporul. ^g Că astă-ți vi s'a născut ^h Mântuitoru, ⁱ care este Christos Domnul, în cetatea lui Davidu. Și acesta vi va fi semn: Veți afla unu prunc înfașat, culcat în esle.

^j Și îndată împreună cu îngerul mulțime de ôste cerescă lauda pre Dumneșeu, și dicea: ^k Mărire lui Dumneșeu în înălțimi, ^l pace pe pământu, și ^m bună învoire între ômeni.

Și cându s'au dus îngerii de la d'îșii la ceru, au disu păstorii unia către alții: Să mergem dară până la Betlehemu, și să vedem ceea ce s'a întemplat, despre care Domnul ni-a făcut cunoscut. Și au venit de grabă, și au aflat pre Maria și pre Iosef, și pruncul în esle. Și vedându-l, au făcut cunoscutu cuvântul, ce li se vorbea despre acestu prunc. Și toți cei ce au auzit, s'au mirat de cele ce li s'a disu de păstori. ⁿ Eră Maria păzia toate acele cuvinte, cugetându-le în înima sa. Și s'au întors păstori, mărindu și laudându pre Dumneșeu pentru toate cele ce au auzit și au vădu, precum li s'a vorbitu.

Circumcisiunea lui Iisus; ducerea lui în templu; și profețiile lui Simeon și ale Annei.

- ^p Și împlinindu-se optu zile pentru circumciderea pruncului, s'a chiamat numele lui, ^q IISUSU, care s'a numit de îngeru mai înainte de a se concepe în mitră.

g Vers. 39.
h Cap. 9. 19, 51.
i Fac. 39. 2.
j Ps. 80. 17. & 89. 21.
k Fapt. 11. 21.
l Ios. 2. 28.
m 1 Reg. 1. 48.
n Ps. 41. 15. & 72. 18. & 106. 48.
o Ezech. 3. 16.
p & 4. 31.
q Ps. 111. 9.

Cap. 7. 16.
m Ps. 132. 17.
n Ier. 23. 5, 6.
o Dan. 9. 24.
p Fapt. 9. 21.
q Rom. 1. 2.
r Lev. 26. 43.
s Ps. 98. 3. & 105. 8, 9 & 106. 45.
t Ezech. 16. 60.
u Vers. 54.
v Fac. 12. 8. &

17. 4. & 22. 16, 17.
Ebr. 6. 13, 17.
g Rom. 6. 13, 22.
h Ebr. 9. 14.
i Ier. 32. 39, 40.
j Ezech. 4. 24.
k Tes. 2. 13.
l Tim. 1. 9.
m Tit. 2. 12.
n 1 Pet. 1. 15.
o 2 Pet. 1. 4.
p Isa. 40. 8.
q Mal. 3. 1. &

4. 5.
Mat. 11. 10.
Vers. 17.
i Marc. 1. 4.
j Cap. 3. 5.
k Isa. 9. 2.
l & 41. 7. & 49. 9.
m Mat. 4. 16.
n Fapt. 26. 18.
o Cap. 2. 40.
p Mat. 2. 1. & 11. 7.

Capul 2.
a Fapt. 5. 37.
b 1 Sam. 16. 1, 4.
c Ioan. 7. 42.
d Mat. 1. 16.
e Cap. 1. 27.
f Mat. 1. 18.
g Cap. 1. 27.
h Mat. 1. 25.
i Cap. 1. 12.
j Fac. 12. 3.
k Mat. 28. 19.
l Marc. 1. 16.

Vers. 31. 32.
Cap. 24. 47.
Col. 1. 23.
h Isa. 9. 6.
i Mat. 1. 21.
j Mat. 1. 16. & 16. 16.
k Cap. 1. 43.
l Fapt. 2. 36. & 10. 36.
m Filip. 2. 11.
n & Fac. 28. 12. & 32. 1, 3.
o Ps. 103. 20.

21. & 148. 2.
Dan. 7. 10.
Ebr. 1. 14.
Apoc. 5. 11.
i Cap. 19. 38.
j Ezech. 1. 6. & 3. 10, 21.
k Apoc. 5. 13.
l Isa. 57. 19.
m Cap. 1. 79.
n Rom. 5. 1.
o Ezech. 2. 17.
p Col. 1. 20.

o Ioan. 8. 16. 7.
Ezech. 2. 4. 16.
2 Tes. 2. 1.
1 Ioan. 4. 9, 10.
p Fac. 37. 11.
Cap. 1. 66.
Vers. 51.
q Fac. 17. 12.
Lev. 12. 3.
Cap. 1. 59.
r Mat. 1. 21, 25.
Cap. 1. 31.

22 Și implinindu-se ^odilele curățirei ei după
legea lui Moisi, l'a^u adus^u la Ierusalim^u,
23 spre a-l^u pune înaintea Domnului. (Precum^u
scris^u este în legea Domnului: ^oT^otă partea
bărbătescă ce deschide matricea, se va chⁱă-
24 ma sântu^u Domnului); Și să aducă sacrifici^u,
dupre ^oceea ce s'a^u dⁱs^u în legea Domnului:
o păreche de turturele, s^{eu} d^uoi pui de po-
rumb^u.

25 Și e^{cc}ă, era un^u om^u în Ierusalim^u, a
nume Simeon^u; și acel^u om^u era drept^u și
tem^otor^u de Dumne^ude^u, ^oasceptându^u mângă-
i^uarea lui Israel^u; și Spiritul^u Sânt^u era preste
26 d'insul^u. Și el^u era înscințat^u de la Spi-
ritul^u Sânt^u, că nu va ^oved^e m^ortea, până
27 ce va ved^e pre Christosul^u Domnului. Și a
venit^u ^oîn Spirit^u la templu; și când^u pă-
rinții a^u adus^u în lă-intru pre pruncul^u Iisus^u,
28 să facă pentru el^u după datina legei, A-
tunci l'a^u luat^u în bra^uiele sale, și a bine-
cuv^entat^u pre Dumne^ude^u; și a dⁱs^u:

29 Stăpâne, ^oacum^u lasă pre servul^u te^u în
pace,
Dupre cuv^entul^u te^u;
30 Că ochi^u mei ^ov^eg^uură m^entuirea ta,
31 Care ai găt^ut^u înaintea fe^uei tuturor^u po-
p^oloror^u:

32 ^oLumină pentru descoperire na^utiunilor^u,
Și m^arire poporului^u te^u Israel^u.

33 Și Ios^ef^u și muma lui se mira^u de cele
34 ce se dⁱcea^u despre d'insul^u. Și i-a bine-
cuv^entat^u Simeon^u, și a dⁱs^u cătră Maria,
muma lui: E^{cc}ă, acesta este pus^u spre ^ocă-
d^erea și scularea multora în Israel^u, și spre
35 ^osemn^u, contra căruia se va vorbi: (Da, ^oprin-
insu-și sufletul^u te^u va trece sabiă), ca să
se descoperă din cugetă^ure din multe âni^u.

36 Și era Anna, profet^esă, f^eta lui Fanuel^u,
din seminția lui Aser^u; ac^esta trăise cu bă^r-
bat^u șapte ani de la fecⁱoria sa, și era a-
37 cum^u înaintat^u în vr^estă, Și ved^evă, ca la
opt^u-d^ecⁱ și patru de ani, care nu se de-
părta de la templu, ci servia lui Dumne^ude^u
cu posturi și cu rugăciuni ^odⁱă și n^opte^u.
38 Și aceea venind^u într'acea o^ră, lăuda pre
Domnul^u, și vorbⁱa despre d'insul^u tuturor^u
celor^u ce ^oasceptă^u m^entuirea în Ierusalim^u.

*Copilăria și t^ener^eța lui Iisus^u; visita sa la Ie-
rusalim^u în al^u d^uoi-spre-decelea an^u al^u vr^e-
te^u sale.*

39 Și după ce a^u sfârșit^u t^ote după legea
Domnului, s'a^u întors^u în Galilea, în ce-
tatea lor^u Nazaret^u.

^oE^ru pruncul^u crescea, și se întă^ria în 40
spirit^u, impl^endu-se de în^utelep^ucune; și cha-
rul^u lui Dumne^ude^u era preste d'insul^u.

Și se ducea^u părinții sei ^oîn fie-care an^u 41
la Ierusalim^u la serbăt^orea pascalor^u. Și 42
când^u el^u a fost^u de d^uoi-spre-dece ani,
suindu-se ei la Ierusalim^u după datina ser-
băt^orei, Și sfârșindu-se dⁱlele, când^u s'a^u 43
întors^u ei, a r^emas^u pruncul^u Iisus^u în Ie-
rusalim^u, fără ca Ios^ef^u și muma lui să
sciă. Și socotind^u că este el^u cu cei-l-alt^u 44
so^uci, a^u venit^u cale de o dⁱ; și l'a^u cău-
tat^u între rudele și cunoscu^uții lor^u. Și ne- 45
afl^uându-l^u, s'a^u întors^u la Ierusalim^u, cău-
tându-l^u.

Și după trei dⁱle l'a^u aflat^u în templu, 46
ș^ed^end^u în me^udicul^u înv^eșă^uților^u, ascu-
tându-l^u și întrebându-l^u. Și ^ose mira^u to^uți 47
cei ce-l^u au^udia^u de pricep^erea și de re-
spunsurile lui. Și v^ed^endu-l^u, s'a^u uⁱmit^u; 48
și a dⁱs^u cătră el^u muma lui: Fiule, de ce
ni-ai făc^ut^u așa? e^{cc}ă, părintele te^u și eu,
îngriji^uți fiind^u, te căutam^u. Și a dⁱs^u că- 49
tră d'inșii: Pentru ce m^e căuta^uți? a^u nu
a^u sciut^u, că mi se cade să fi^u în ^ocele ce
sunt ale părintelui me^u? Dară ^oei nu a^u 50
în^uteles^u gra^ulul^u, care li-a vorbit^u. Și s'a 51
pogorit^u cu d'inșii, și a venit^u la Nazaret^u,
și se supunea lor^u; și muma lui ^opă^uzia t^ote
acestea cuvinte în ânima sa.

Și Iisus^u ^ocrescea în în^utelep^ucune și în 52
vr^estă și în char^u înaintea lui Dumne^ude^u și
a ômenilor^u.

*Activitatea lui Ioan^u Botezătorul^u, și botezul^u
lui Iisus^u.*

EAR^u în anul^u al^u cinci-spre-decelea al^u 3
împ^eră^uției Cesarului Tiberi^u, (Ponti^u Pi-
lat^u fiind^u guvernătorul^u Iudeei, și Ero^ud^u
fiind^u tetrarch^u în Galilea, și Filip^u, fratele
lui, tetrarch^u în Iturea și în laturea Tra-
choniei; și Lisani^u, tetrarch^u în Abilena);
4 ^oîn dⁱlele archiereilor^u Anna și Caiafa, a
fost^u cuv^entul^u lui Dumne^ude^u cătră Ioan^u,
fiul^u lui Zacaria, în pusti^u.

^oȘi el^u a venit^u în t^ote împ^ejurimile 3
Iordanului, predicându^u botezul^u pocăinței,
^ospre iertarea păcatelor^u. Precum^u este 4
scris^u în cartea cuvintelor^u profetului Isaia,
care dⁱce: ^oV^ocea celui ce strigă în pusti^u:
Găti^uți calea Domnului, drepte face^uți cără-
rile lui; T^otă valea se va impl^e, și tot^u 5
muntele și d^elul^u se va în^ujosi; și cele strim-

r Lev. 13. 2-4, 6.	8.	s Isa. 52. 10.	Osea 14. 9.	Ioan 19. 25.	17. & 34. 23.	18. 34.	51. & 18. 18
e Ezech. 12. 2. & 22. 29. & 34. 19.	u Isa. 40. 1. Marc. 15. 43. Vers. 36.	o Cap. 5. 6. s Isa. 9. 2. & 42. 6 & 49. 6. & 60. 1, 2, 3. Mat. 4. 16.	Mat. 21. 44. Rom. 9. 23, 33. 1 Cor. 1. 23, 24.	e Fapt. 26. 7. 1. Tim. 5. 5.	Deut. 16. 1. 16.	1 Dan. 7. 28. Vers. 19.	b Fapt. 4. 6. Mat. 3. 1.
Num. 3. 13. & 8. 17. & 18. 15.	v Ps. 89. 48. Ebr. 11. 5.	& 60. 1, 2, 3. Fapt. 18. 47. & 28. 28.	2 Cor. 2. 16. 1 Pet. 2. 7, 8. e Fapt. 28. 22.	f Marc. 16. 43. Vers. 25.	i Mat. 7. 28. Marc. 1. 32.	m 1 Sam. 2. 26. Vers. 40.	c Cap. 1. 77. d Isa. 40. 3.
t Lev. 12. 2, 6,	y Fac. 46. 30. Filip. 1. 23.	b Isa. 8. 14.	d Ps. 42. 10.	g Cap. 1. 80. Vers. 52.	o Iocn 7. 15, 46. Ioan 2. 16.	o Capul 3.	e Mat. 8. 5. Marc. 1. 3. Ioan 1. 23.
				h Ezech. 23. 15,	& Cap. 9. 45. &	a Ioan 11. 49,	

be se vorî face drepte, și cele aspre, căi
6 netede. Și 'va vedé totu corpul mântui-
rea lui Dumneșu.

7 Atuncea ȋdicea mulțimei celorlî ce vineau
să se boteze de la elu: 'Puî de viperă! cine
v'a datu scire să fugiți de mânia ce va să
8 fie? Decî faceți fructe vrednice de pocă-
ință: și nu începeți a ȋdice în voi înși-vé:
Părinte avemu pre Abraamū; că ȋdicu vouî,
că pôte Dumneșu și din petrele acestea
9 să rădice fii lui Abraamū. Și acumū jace
secura la rădăcina pomilor! 'decî totu po-
mulu, care nu face fructu bunu, se tăia, și
se aruncă în focu.

10 Și-lu întreba poporulū, ȋdicendū: 'Dară
11 ce să facemū? Elū respundendū, li-a ȋdisū:
'Celū ce are dūoē vestminte, să dee celui ce
nu are 'nici unulū; și celū ce are bucate să
facă asemenea.

12 Atunci 'aū venitū și vameșii să se boteze,
și i-aū ȋdisū: 'Învătătorule, ce să facemū?
13 Elū a ȋdisū cătră d'înșii: 'Nu luați nimicū
mai multū de cātū vî este rōnduitū.

14 Și-lu întreba și ostașii, ȋdicendū: Și noi
ce se facemū? Elū li-a ȋdisū: Nu asuprați pre
nimenea, 'nici nu acușați strimbū pre nime-
nea; și vē mulțumiți cu lefele vōstre.

15 Erū poporulū asceptandū, și cugetandū
toți în âmele lorū de Ioanū, nu cumū-va
16 să fie elū Christosū, A respunsū Ioanū, și
a ȋdisū tuturorū: 'Eu vē botezū cu apă: dară
vine celū mai tare de cātū mine, căruia eu
nu sūnt vrednicū a-i deslega curēua încăl-
țămintelorū lui; acesta vē va boteza cu Spi-
17 ritulū Sântū și cu focū; A căruī vēnturā-
tore este în mâna lui, și va curăți aria, 'și va
aduna grăulū în grănarulū seū; érū plevēle
18 le va arde cu focū nestinsū. Și multe al-
tele predică poporulū, îndemnandū-lū.

19 'Erū Erodū, tetrarchulū, muștratū fiindū
de elū pentru Erodiađa, femea lui Filipū,
fratele seū, și pentru tōte relele cari a fă-
cutū Erodū, A adausū și acēsta preste tōte,
20 de a închisū pre Ioanū în închisōre.

21 Dupa ce s'a botezatū totū poporulū, și
'Iisusū botezandū-se și rugandū-se, s'a des-
22 chisū cerilū; Și s'a pogoritū Spiritulū
Sântū în chipū trupesculū, ca unū porumbū,
preste d'insulū; și s'a auditū vōce din ceriū,
ȋdicendū: Tu ești Fiulū meū celū iubitū;
în tine amū bine-voitū.

Genealogia lui Iisusū Christosū.

23 Și Iisusū începuse a fi 'ca de trei-ȋeci

de ani, fiindū (precumū se socotia) 'fiulū
lui Ios fū, alū lui Eli, Alū lui Mattatū, alū 24
lui Levi, alū lui Melchi, alū lui Ianna, alū lui
Iosefū, Alū lui Mattatia, alū lui Amosū, alū 25
lui Naumū, alū lui Esli, alū lui Nagge, Alū 26
lui Maatū, alū lui Mattatia, alū lui Semei,
alū lui Iosefū, alū lui Iuda, Alū lui Ioanna, 27
alū lui Resa, alū lui Zorobabelū, alū lui
Saaltielū, alū lui Neri, Alū lui Melchi, alū 28
lui Addi, alū lui Cosamū, alū lui Elmodamū,
alū lui Erū, Alū lui Iose, alū lui Eliezerū, alū 29
lui Iorimū, alū lui Mattatū, alū lui Levi,
Alū lui Simeonū, alū lui Iuda, alū lui Io- 30
sefū, alū lui Ionanū, alū lui Eliakimū, Alū 31
lui Melea, alū lui Menanū, alū lui Mattata,
alū lui 'Natanū, 'alū lui Davidū, 'Alū lui 32
Ișai, alū lui Obedū, alū lui Boozū, alū lui
Salmonū, alū lui Naasonū, Alū lui Aminadabū, 33
alū lui Aramū, alū lui Eronū, alū lui Fa-
resū, alū lui Iuda, Alū lui Iacobū, alū lui 34
Isaacū, alū lui Abraamū, 'alū lui Thara, alū
lui Nahorū, Alū lui Sarucū, alū lui Ragavū, 35
alū lui Falecū, alū lui Eberū, alū lui Sala,
'Alū lui Cainanū, alū lui Arfacsadū, 'alū lui 36
Semū, alū lui Noe, alū lui Lamecū, Alū lui 37
Matusela, alū lui Enccū, alū lui Iaredū, alū
lui Maleleelū, alū lui Cainanū, Alū lui E- 38
nosū, alū lui Setū, alū lui Adamū, 'alū lui
Dumneșu.

Ispitirea lui Iisusū.

EARŪ 'Iisusū, plinū de Spiritū Sântū, s'a 4
întorsū de la Iordanū, și 's'a dusū de
spiritū în pustiiū, Patru-ȋeci de ȋile ispi- 2
tindu-se de diabolulū. Și 'nicicū nu a mân-
catū în acele ȋile; și sfârșindu-se ele, mai 3
pe urmă a flămânditū. Și i-a ȋdisū diabo-
lulū: De esci tu fiū alū lui Dumneșu, ȋi 4
petrei acesteia să se facă pâne. Și i-a re-
spunsū Iisusū, ȋdicendū: 'Scrisū este: Nu nu- 4
mai cu pâne va trăi omulū, ci cu totū cu-
ventulū lui Dumneșu.

Și suindu-lū diabolulū într'unū munte în- 5
altū, i-a arētatū tōte regatele lumei într'
unū momentū. Și i-a ȋdisū diabolulū: Ție 6
voiū da puterea acēsta tōtă, și mărirea lorū;
că 'dată 'mî este, și ori-căruia voiescū o
daū. Decî tu, de te vei închina mie, vorū 7
fi tōte ale tale. Și respundendū Iisusū, i-a 8
ȋdisū: Lipsesce, Satano! că 'scrisū este:
Domnului, Dumneșului teū, să te închini,
și numai pre elū să servesci.

'Și l'a dusū la Ierusalimū, și l'a pusū pe 9
aripa templului, și i-a ȋdisū: De esci tu Fiū

• Ps. 98. 2.
Isa. 53. 10.
Cap. 2. 10.
Mat. 3. 7.
Mat. 7. 19.
Fapt. 2. 27.
Cap. 11. 41.

2 Cor. 8. 14.
Iac. 2. 15, 16.
1 Ioan. 2. 17.
& 4. 20
Mat. 21. 28.
Cap. 7. 29.
Cap. 19. 8.

1 Esod. 23. 1.
Lev. 19. 11.
Mat. 3. 11.
Mic. 4. 13.
Mat. 13. 30.
Mat. 14. 3.
Marc. 6. 17.

Mat. 3. 13.
Ioan. 1. 33.
Veți Num. 4.
3. 35, 39, 43.
47.
Mat. 13. 55.
Ioan. 6. 42.

• Zech. 12. 12.
2 Sam. 5. 14.
1 Cron. 3. 5.
Rut. 4. 18, etc.
1 Cron. 2. 10.
etc.
Fac. 11. 24,

26.
• Veți Fac. 11.
12.
y Fac. 5. 6, etc.
& 11. 10, etc.
s Fac. 5. 1, 2.

Capulū 4.
a Mat. 4. 1.
Marc. 1. 13.
b Cap. 2. 27.
Vers. 14.
c Esod. 24. 28.
1 Reg. 19. 8.

d Deut. 8. 2.
e Ioan. 12. 31.
& 14. 30.
Apoc. 12. 2, 7.
f Deut. 6. 13. &
10. 20.
g Mat. 4. 5.

- alū lui Dumnezeu, aruncă-te jos de aici;
 10 Că ^a scrisu este: Dice-va ângeriloru sei de-
 11 spre tine, să te păzescă, Și pe mâni te voru
 purta, ca să nu lovesci de pētră piciorulū
 12 teū. Și răspundēndū Iisusū, i-a dīsu: ⁱ S'a
 dīsu: Să nu ispitesci pre Domnulū, Dum-
 neđeulū teū.
 13 Și sfârșindū diabolululū tōtă ispita, s'a
 depărtatū de la d'insulū ^j pe unū timpū.

*Iisusū învătă în Galilea; cercetēsă Nazaretulū, și
 este lepădatū acolo.*

- 14 ^a Și s'a întorsū Iisusū ⁱ în puterea Spiritu-
 lui la ^a Galilea, și a eșitū scirea despre d'in-
 15 sulū în tōte împrejurimile. Și elū învătă în
 sinagogele lorū, fiindū lăudatū de toți.
 16 Și a venitū la ^a Nazaretū, unde era cres-
 cutū, ^o și a intratū dupre datina sa în diūa
 sâmbăteī in sinagogă, și s'a sculatū să ce-
 17 tēsă. Și i s'a datū cartea profetului I-
 saia. Și deschidēndū cartea, a aflatū loculū
 18 unde era scrisū: ^p Spiritulū Domnului este
 preste mine, pentru că m'a unsū a pre-
 dica evangelia saracilorū; m'a trāmesū a
 vindeca pre cei frânți cu ânima, a anunța
 scāpare celorū prinși, și vedere orbilorū, și
 19 a pune în libertate pre cei apēsai; A a-
 nunța anulū favorabilū alū Domnului. Și
 20 închidēndū cartea, a dat'o servului, și a
 șeđutū. Și ochiī tuturorū celorū din sina-
 gogă erau ātintīți spre elū.
 21 Și a începutū a dīce cătră d'înșii: As-
 tă-đi s'a împlinitū acēstă scripturā în ure-
 22 chiele vōstre. Și toți 'lū mărturisīau, și ^a se
 miraū de cuvintele charului, cari eșiau din
 gura lui. Și dīceau: ^r Aū nu este acesta fi-
 23 ulū lui Iosefū? Și elū a dīsu cătră ei:
 Cu adevēratū 'mī veți dīce acēstū proverbū:
 Medice, vindecă-te însu-ți; câte amū auđitū
 24 că s'aū făcutū în ^a Capernaumū, fă și aicea
 în ⁱ patria ta. Și a dīsu: adevēratū dīcū
 25 voūi: Nici unū ^a profetū nu este primitū în
 patria sa. Și adevērū dīcū voūi, că ^a multe
 vēduve erau în Israelū în dīlele lui Ilie,
 26 cāndū s'a inchiuatū ceriulū trei ani și șese
 lunī, făcēndu-se fōmete mare preste tōtă țē-
 ra; Dară cătră nici una dintr'acelea nu a
 27 fostū trāmesū Ilie, de cātū numai la o fe-
 meā vēduvā din Sarepta Sidonului. ^a Și mulți
 leproși erau în Israelū în dīlele profetu-
 lui Eliseiū; dară nici unulū dintr'înșii nu
 s'a curățitū, ci numai Naamanū, Sīriēnului.
 28 Și toți cei din sinagogă auđindū ace-
 29 tea, s'aū implitū de mânia; Și sculāndu-se,

l'aū scosū afară din cetate, și l'aū dusū până
 în vērlulū muntelui, pe care era ziditā ce-
 tatea lorū, ca să-lū arunce josū. Erū elū, 30
^j trecēndū prin međilocolū lorū, s'a dusū.

*Iisusū vindecă și învătă în Capernaumū și prin
 Galilea.*

Și ^a s'a pogoritū la Capernaumū, cetate a 31
 Galileei, și-i învătă sâmbătele. Și se uīmlāu 32
 de învățătura lui; ^a că cuvēntulū lui era cu
 putere. ^b Și în sinagogă era unū omū, care 33
 avea spiritū de demonū necuratū, și a stri-
 gatū cu vōce tare, Dīcēndū: Lasă; ce este 34
 noūi cu tine, Iisuse, Nazarinene? venit'āi să
 ne perđi? ^c te sciū cine ești — ^d Sântulū lui
 Dumnezeu. Și l'a certatū Iisusū, dīcēndū: 35
 Tacī, și ești dintr'insulū. Și aruncāndu-lū de-
 monulū în međilocū, a eșitū dintr'insulū, ne-
 vātēmāndu-lū de locū. Și s'a făcutū spaimă 36
 preste toți, și vorbeāu între sine, dīcēndū:
 Ce feliū de cuvēntū este acesta! că cu au-
 toritate și putere dīce spiritelorū celorū ne-
 curate, și esū. Și se respāndia scirea de- 37
 spre d'insulū în totū loculū d'imprejurū.

Și sculāndu-se din sinagogă, a intratū 38
 în casa lui Simonū. Erū sócra lui Simonū
 era tare cuprinsă de friguri, și l'aū rugatū
 pentru d'insa. Și stāndū lūngă ea, a cer- 39
 tatū frigurile, și aū lāsāt'o; și îndatā scu-
 lāndu-se, li servia.

Și apuindū sórele, toți căți aveaū pre 40
 bolnavi de diferite bóle, i aū adusū la d'in-
 sulū; erū elū puindu-și mânele pe fie-care
 din ei, i-a vindecatū. ^e Și eșiau și demoni din 41
 mulți, strigāndū și dīcēndū: Tu ești Chris-
 toșū, fiulū lui Dumnezeu. Erū ^f elū cer-
 tāndu-i, nu-i lāsa să vorbēsă; că-lū sciaū
 că este Christosū.

Erū făcēndu-se diūa, eșindū s'a dusū în 42
 pustii; și poporulū 'lū căuta, și a venitū
 până la d'insulū, și-lū ținea, ca să nu se
 ducă de la d'înșii. Erū elū li-a dīsu: Eū 43
 trebue să predicū împērāția lui Dumnezeu
 și în alte cetāți; că spre acēsta sūnt trā-
 mesū. ^g Și predica în sinagogele Galileei. 44

*Pescuire minunată, și chīāmarea lui Petru, a lui
 Andreiū, a lui Iacobū și a lui Ioanū.*

Și ^a cāndū 'lū impresura poporulū, să au- 5
 dā cuvēntulū lui Dumnezeu, și elū sta
 lūngă laculū Ghenesaretului: A vēđutū dūoē 2
 corābiī stāndū lūngă lacū; erū pescarii e-
 șindū dintr'insele, spālau mrejele. Și în- 3
 trāndū într'una din corābiī, care era a lui

^a Ps. 91. 11.
ⁱ Deut. 6. 16.
^j Ioan 14. 30.
^k Ebr. 4. 15.
^l Mat. 4. 12.
^m Ioan 4. 43.
ⁿ Vers. 1.
^o Ps. 10. 37.

^p Mat. 2. 23. &
 13. 54.
^q Marc. 6. 1.
^r Fapt 13. 14.
^s & 17. 2.
^t Isa. 61. 1.
^u Ps. 45. 2.

Mat. 13. 54.
 Marc. 6. 2.
 Cap. 2. 47.
^v Ioan 6. 43.
^w Mat. 4. 13 &
 11. 23.
^x Mat. 13. 54.

Marc. 6. 1.
^y Mat. 13. 57.
 Marc. 6. 4.
 Ioan 4. 44.
^z 1 Reg. 17. 9.
 & 18. 1.
 Iac. 5. 17.

^a 2 Reg. 5. 14.
^b Ioan 3. 59. &
 10. 39.
^c Mat. 4. 13.
 Marc. 1. 21.
^d Mat. 7. 28, 29.
 Tit. 2. 15.

^e Marc. 1. 23.
^f Vers. 41.
^g Ps. 18. 10.
 Dan. 9. 24.
 Cap. 1. 35.
^h Mat. 8. 14.
 Marc. 1. 29.

ⁱ Mat. 8. 16.
 Marc. 1. 32.
^j Marc. 1. 34.
 & 8. 11.
^k Marc. 1. 25.
 & 8. 24.
 Vers. 34, 35.

^l Marc. 1. 35.
^m Marc. 1. 39.
 —
 Capul 5.
ⁿ Mat. 4. 18.
 Marc. 1. 16.

Simonu, l'a rugat să o depărteze puțin de la pământu. Și ședendū, învăța poporul din corabiă.

- 4 *Erū cându a încetatū a vorbi, a disū*
cătră Simonu: *Depărtéză-o la aduncū, și a-*
5 *runcați mrejele vōstre spre pescuire. Și*
respondendū Simonu, i-a disū: *Învețatorule,*
ne-amū ostenitū tōtā nōptea, și nimicū nu
6 arunca mreja. *Și făcendū acēsta, aū prinsū*
mulțime mare de pesci, de se rupea mreja
7 lorū. *Și aū făcutū semnū soțilorū din cea-*
l-altă corabiă, ca să vină să li ajute. *Și*
aū venitū, și aū împlutū amindūoē corăbiele,
8 de se afundău. *Erū Simonū Petru, vedendū*
acēsta, a cădūtū la genunchiele lui Iisusū,
dicendū: *°Eși de la mine, că omū păcătoșū*
9 *sūnt, Dōmne! Că-lū cuprinsese spaimă, și*
pre toți cei ce erau cu d'insulū, pentru pes-
10 cuirea ce făcuse. Asemenea și pre Iacobū,
și pre Ioanū, fiii lui Zebedeiū, cari erau so-
cīi lui Simonū. *Și a disū Iisusū cătră Si-*
monū; *Nu te teme; °de acumū vei prinde*
11 *ōmenī. Și scoțendū corăbiele lorū la pā-*
mēntū, și °lăsandū tōte, i-aū urmatū.

Vindecarea unū leproșū, și a unū paralicū.

- 12 *°Și cândū era elū în una din cetăți, ecce,*
unū omū plinū de lepră, vedendū pre Ii-
susū, a cădūtū cu fața la pământū, și l'a
13 rugatū, dicendū: *Dōmne, de voiesci, poți să*
mē curățesci. *Și tindendū mâna, s'a atinsū*
de d'insulū, dicendū: *Voiescū, fii curățitū.*
14 *Și îndată l'a părăsitū lepra. °Și elū i-a disū*
să nu spună nimēnui; *ci mergi, și te arētā*
preutulū, și du pentru curățirea ta, °pre-
cumū a ordinarū Moisi, spre mărturiā lorū.
- 15 *Erū scirea despre d'insulū se respāndia din*
ce în ce mai multū; și °se aduna mulțime
mare să audă, și să se vindece de d'insulū
de bōlele lorū.
- 16 *°Erū elū se ducea în pustiiū, și se ruga.*
17 *Și într'una din zile, pre-cāndū învăța,*
ședeau Fariseii și învețatorii de lege, cari
veniseră din tōte cetățile Galileei și ale Iu-
deei și din Ierusalimū; și puterea Domnu-
lui lucra spre vindecarea lorū. °Și ecce,
18 nisce bărbați purtau în patū pre unū omū
care era paralicū; și căutaū să-lū ducă
19 în intrū, și să-lū pună înaintea lui. *Erū*
neafindū pe unde să-lū ducă în intrū, pen-
tru mulțime, suindu-se pe acoperimēntū, l'aū
coborītū pr'între cărāmidī, cu patulū în me-
20 locū, înaintea lui Iisusū. *Și vedendū cre-*
dința lorū, i-a disū: *Omule, iértă-ți-se pē-*

catele tale. *°Și aū începutū cărturarii și 21*
Fariseii a vorbi *între sine-și, dicendū: Cine*
este acesta ce vorbește blăsteme? °Cine pōte
să ierte păcatele, de cătū numai Dumneđeū.
Erū Iisusū cunoscendū gândurile lorū, re- 22
spundendū, li-a disū: *Ce gândiți în ānimele*
vōstre? *Ce este mai lesne — a dice: Iértă-* 23
ți-se păcatele tale, sēu a dice: Scōlā și ām-
blā? *Darā ca să sciți, că Fiulū omulū 24*
are putere pe pāmēntū a ierta păcatele,
(a disū paraliculū), °și dicū: Scōlā, și lu-
andū patulū teū, mergi la casa ta! *Și în-* 25
datā sculāndu-se înaintea lorū, a luatū *pa-*
tulū pe care jăcea, și s'a dusū la casa sa,
mārandū pre Dumneđeū. *Și spaimă a cu-* 26
prinsū pre toți, și māriaū pre Dumneđeū,
și s'aū împlutū de frică, dicendū: *Lucruri*
minunate amū vedutu astā-đi.

Chiamarea lui Levi, și ospetulū la casa sa, vorba
despre postire.

°Și după acestea a eșitū, și a vedutū unū 27
vameșū, anume Levi, ședendū la vamă, și
i-a disū: *Urméză-mi. Și lāsandū tōte, s'a 28*
sculatū, și i-a urmatū.

°Și i-a făcutū Levi ospetū mare în casa 29
sa; și °era mulțime mare de vameși și de
altii, cari ședeau la mesă cu d'inșii. *Și 30*
murmuraū cărturarii lorū și Fariseii cătră
discipulii lui, dicendū: *Pentru ce măncați*
și beți cu vameși și cu păcătoși? *Și re-* 31
spundendū Iisusū, li-a disū: *Nu aū trebu-*
ință de medicū cei sântoși, ci cei bolnavi;
°Nu amū venitū să chiamū la pocāință pre 32
cei drepti, ci pre cei păcătoși.

Erū ei i-aū disū: °Pentru ce discipulii 33
lui Ioanū postescū adese ori, și facū rugă-
ciuni, asemenea și ai Fariseilorū; *erū ai tei*
mānāncă și beū? *Elū li-a disū: Aū dōrā 34*
puteți face să postescā nuntași, pre-cātū
timpū mirele este cu d'inșii? *Darā vorū 35*
veni zile, cândū se va lua mirele de la d'in-
șii, și atuncea vorū posti într'acele zile.

°Și dicea și parabolā cătră d'inșii: Nime- 36
nea nu pune petecū de vestmēntū nou la *vest-*
mēntū vechiū; *altmintrelea și pre celū nou*
rupe, și peteculū celū nou nu se potrivește
cu celū vechiū. *Și nimenea nu pune vinū 37*
nou în foi vechi: *altmintrelea va sparge vi-*
nulū celū nou foi, și elū se va vērșa, și
foi se vorū perde. *Ci vinulū nou trebuie 38*
pusū în foi noi, și amindūoē se vorū pās-
tra. *Și nimenea, carele bea vinū vechiū, 39*
voiesce îndată nou; *că dice: Celū vechiū*
este mai bunū.

b Ioan 21. 6.

c 2 Sam. 6. 9.

1 Reg. 17. 18.

d Mat. 4. 19.

Marco. 1. 17.

e Mat. 4. 20. &

19. 27.

Marco. 1. 18.

Cap. 18. 38.

f Mat. 8. 2.

Marco. 1. 40.

g Mat. 8. 4.

h Lev. 14. 4, 10,

21. 22.

i Mat. 4. 25.

Marco. 3. 7.

Ioan. 6. 2.

j Mat. 14. 23.

Marco. 6. 46.

k Mat. 9. 2.

Marco. 3. 3.

l Mat. 9. 3.

Marco. 3. 6, 7.

m Pa. 32. 5.

Isa. 43. 25.

n Mat. 9. 9.

Marco. 2. 13,

14.

o Mat. 9. 10.

Marco. 2. 15.

p Cap. 15. 1.

q Mat. 9. 13.

1 Tim. 1. 15.

r Mat. 9. 14.

Marco. 2. 18.

s Mat. 9. 16, 17.

Marco. 2. 21,

22.

—

Iisus îl justifică discipulii săi pentru smulgerea de spice în ziua Sămbătei, și pre sine pentru vindecarea unui bolnav.

- 6 **S** ^a în sâmbăta, ce se numesce a dăoa-ân-
tăi, trecea elu prin ogore; și discipu-
lii săi smulgeau spice, și mâncau, frecân-
du-le cu mânele. Erū uniia din Farisei li-
aū ȡisū: Pentru ce faceți ^b ce nu se cade a
3 face sâmbăta? Răspundendū Iisusū, li-a ȡisū:
Aū nu ați cetitū ^c ce a făcutū Davidū, cândū a
flămânditū elū și cei ce erau cu d'insulū:
4 Cum a intratū în casa lui Dumneȡeu, și
a luatū pânele punerei-înainte, și a mân-
catū, și a datū și celorū ce erau cu elū;
^d cari nu se cădea să le mănânce, de câtū
5 numai preuți? Și li ȡicea: Domnū este
Fiulū omulū și alū sâmbătei.
6 ^e Și în altă sâmbăta a intratū în sinago-
gă, și învăța; și era acolo unū omū, a că-
7 rui mâna cea drēptă era uscată. Și-lū pân-
diau cārturarii și Fariseii, de-lū va vindeca
8 sâmbăta, ca să aște pēră asupra lui. Erū
elu scia gāndurile lorū, și a ȡisū omulū,
care avea mâna uscată: Școlă-te, și stăi în
meȡilocū. Erū elū sculāndu-se, a stātutū.
9 Atuncea Iisusū li-a ȡisū: Voiū întreba și pre
voi: Ce se cuvine sâmbăta, a face bine sēu
a face reū? a scăpa viēta sēu a o perde?
10 Și cāutāndū spre toți, a ȡisū omulū: În-
tinde-ți mâna ta; și elū a făcutū așa; și
s'a făcutū mâna lui sântōsă, ca și cea-l-
11 altă. Erū ei s'aū împutū de furiā până la
nebuniā; și vorbeau unulū cātră altulū, ce
arū fi de făcutū lui Iisusū.
- Rōnduirea celorū dūoi-spre-ȡece apostoli; o mul-
țime mare urmēzū lui Iisusū.*
- 12 ^f Și în acele ȡile elū a eșitū la munte,
să se rōge, și a petrecutū tōtă nōptea în
13 rugăciune cātră Dumneȡeu. Și făcēndu-se
ȡiūā, a chiāmatū la sine pre discipulii săi;
^g și a alesū dintr'înșii dūoi-spre-ȡece, pre ca-
14 ri i-a numitū și apostoli: Pre Simonū, (^h pre
care l'a numitū Petru), și pre Andreiū, fra-
tele lui; pre Iacobū, și pre Ioanū; pre Fi-
15 lipū și pre Bartolomeiū; Pre Matteiū și pre
Toma; pre Iacobū alū lui Alfeiū, și pre
16 Simonū, ce se chiamă Zelotū; Pre Iuda
ⁱ alū lui Iacobū și pre Iuda, Iscariotulū, care
s'a făcutū și vēndetoriū.
- 17 Și pogorīndu-se cu d'înșii, a stātutū în
locū șesū, și mulțimea discipulilor săi, ^j și
multū poporū din tōtă Iudea și din Ierusa-
limū și de pe lāngă țermulū Tirului și alū

Sidonului, cari veniseră să-lū asculte, și să
se vindece de bōlele lorū, Și cei ce se 18
chinuiau de spirite necurate; și se vinde-
cau. Și totū poporul ^k cānta să se atingă 19
de elū; că ^l eșia dintr'insulū putere, și vin-
deca pre toți.

Predica de pe Munte.

Și elū rēdicāndu-și ochii săi spre dis- 20
cipulii lui, ȡicea:

^m Fericiți *sūnteți*, saracilorū; că a vōstră
este împērăția lui Dumneȡeu.

ⁿ Fericiți *sūnteți* cari flămānȡiți acumū; 21
că vē veți satura.

^o Fericiți *sūnteți* cari plāngeți acumū; că
veți rīde.

^p Fericiți *sūnteți*, cândū ōmenii vē vorū 22
uri, și cândū ^q vē vorū alunga, și vē vorū bat-
jocuri, și vorū scōte numele vostru ca reū,
pentru Fiulū omulū. ^r Bucurați-vē într'acea 23
ȡi, și sāltați; că ēccē, plata vōstra mare
este în ceriuri; că ^s într'acestū chipū făceau
pārīnții lorū profeȡilorū.

^t Dară vai voiū, ^u bogaȡilorū! că ^v v'ati și 24
luatū māngāiārea vōstră.

^w Vai voiū celorū ce sūnteți sātui! că veți 25
flāmānȡi.

^x Vai voiū celorū ce rīȡeți acumū! că veți
plānge, și vē veți tāngui.

^y Vai voiū, cândū vi vorū ȡice de bine toți 26
ōmenii! că într'acestū chipū făceau pārīn-
ții lorū profeȡilorū celorū minciunoși.

^z Ci voiū celorū ce auȡiți vi ȡicū: Iubiți 27
pre neamicii voștri, faceți bine celorū ce vē
urēscū, Bine-cuvēnȡați pre cei ce vē bla-
stemă, și ^a vē rugați pentru cei ce vē asu-
prescū. ^b Celui ce te bate preste o falcă, în-
28 tōrce-i și cea-l-altă; ^c și celui ce-ți ȡea man-
tia nu-lū opri a-ȡi lua și vestmēntulū. ^d Fie-
30 cāruiā ce cere de la tine, dă-i; și de la celū
ce-ȡi ȡea ale tale nu cere înapoi. ^e Și pre-
cumū voiți ca să vi facă ōmenii, asemenea
li faceți și voi. ^f Dară de iubiți pre cei ce
32 vē iubescū, ce charū aveți? că și pēcătoșii
iubescū pre cei cari-i iubescū. Și de faceți
33 bine celorū ce vi facū bine, ce charū aveți?
că și pēcătoșii facū aceeași. ^g Și de dați
34 împrumutū *celorū*, de la cari sperați a lua,
ce charū aveți? că și pēcătoșii dau împru-
mutū pēcătoșilorū, ca să ȡee întocma. Ci ^h iu-
35 biți pre neamicii voștri, și faceți bine, și ⁱ dați
împrumutū, nimicū sperāndū; și va fi plata
vōstră mare; și ^j veți fi fiii celui Pré-înalț;

Capul 6.	Veți Cap. 13.	k Mat. 14. 36.	o Isa. 61. 3.	Col. 1. 24.	u Isa. 65. 13.	Rom. 12. 20.	Mat. 5. 42.
a Mat. 12. 1.	14. & 14. 5.	l Marc. 5. 30.	Mat. 5. 4.	Isa. 1. 2.	y Prov. 14. 13.	b Cap. 23. 24.	f Mat. 7. 12.
b Marc. 2. 23.	Ioan. 9. 16.	m Cap. 8. 46.	p Mat. 5. 11.	z Fapt. 7. 51.	x Ioan. 15. 19.	c Fapt. 7. 60.	g Mat. 5. 46.
c Esod. 20. 10.	f Mat. 14. 23.	n Mat. 5. 3. &	1, Pet. 2. 19.	t Amos. 6. 1.	1 Ioan. 4. 5.	d Mat. 5. 39.	h Mat. 5. 42.
d Lev. 24. 9.	g Mat. 10. 1.	11. 5.	& 3. 14. & 4.	u Isa. 5. 1.	a Esod. 23. 4.	e 1 Cor. 6. 7.	i Vers. 27.
e Mat. 12. 9.	h Ioan. 1. 42.	Isa. 2. 5.	14.	v Cap. 12. 21.	f Prov. 25. 21.	d Deut. 15. 7, 8,	j Ps. 37. 26.
f Marc. 3. 1.	i Iuda. 1.	n Isa. 55. 1. &	q Ioan. 16. 2.	v Mat. 6. 2, 5,	Mat. 5. 44.	10.	k Vers. 30.
	j Mat. 4. 25.	65. 13.	r Mat. 5. 12.	16.	Vers. 35.	Prov. 21. 26.	k Mat. 5. 45.
	Marc. 3. 7.	Mat. 5. 6.	Fapt. 5. 41.	Cap. 16. 25.			

că elu este bună cătră cei nemulțumitori și
36 rei. ¹Deci fiți milostivi, precum și Părin-
tele vostru este milostiv.

37 ²Nu judecați, și nu veți fi judecați; nu
condemnați, și nu veți fi condamnați; ier-
38 tați; și vi se va ierta; ³Dați, și vi se va da:
măsură bună, îndesată, și scuturată, și vēr-
sându-se, voru da în °sinul vostru. Că ⁴cu
aceeași măsură cu care măsurați, se va mē-
sura și voui.

39 Și li-a disu parabolă; ⁵Au dōrăpōte să
conducă orbū pre orbū? au nu voru cădē
40 amindūoi în grōpă? ⁶Nu este discipulū mai
pe susu de învățatorul seū; ērū tōtū celū
desevārșitū va fi ca învățatorul seū.

41 ⁷Și pentru ce veți paīlū ce este în o-
chiulū fratelū teū, ērū birna care este în
42 ochiulū teū nu o baģi în sēmă? Sēu cumū
poți dice fratelū teū: Frate, lasă să scotū
paiulū, care este în ochiulū teū, insu-ți ne-
vędēndū birna, care este în ochiulū teū?
Făcarnice! ⁸scōte āntsiū birna din ochiulū
teū, și atunci veai vedē să scōți paīlū, care
este în ochiulū fratelū teū.

43 ⁹Că nu este pomū bunū, care să facă fruptū
reū, nici pomū putredū, care să facă fruptū
44 bunū. Că ¹⁰totū pomulū se cunōsce din frup-
tulū seū. Nu se adunū smochine din spini,
45 nici nu se culeģū struguri din rugū. ¹¹Omūlū
celū bunū scōte cele bune din tesaurulū
celū bunū alū ānimei sale; și omūlū celū
reū din tesaurulū celū reū alū ānimei sale
scōte cele rele; că ¹²din prisosința ānimei
vorbesce gura lui.

46 ¹³Și pentru ce mă chīamați Dōmne, Dōm-
47 ne; și nu faceți cele ce dicū? ¹⁴Totū celū
ce vine cătră mine, și aude cuvintele mele,
și le face, vi voiū ārēta cui este asemenea:
48 Asemenea este unū omū ce-și zidesce casă,
care a sēpatū adūncū, și a pusū temelie pe
pētră; și făcēndu-se inundare de apă, a lo-
vitū riulū în acea casă, dară nu o a pututū
49 clāti; că era întemeiată pe pētră. ¹⁵ērū celū
ce a auditū, și nu a făcutū, este asemenea
unū omū, care și-a ziditū casa sa pe pā-
mēntū fără temelie, în care a lovitū riulū,
și îndată a cădūtū; și mare a fostū ruina
casei aceleia.

*Iisusū vindecă pre servulū unū sutaģū; inviēsă
pre fiulū unei vėduve.*

7 **S**i sfārșindū tōte cuvintele sale în audulū
2 poporului, ¹a intratū în Capernaumū. ²ērū
servulū unū sutaģū, care ³i era preģiosū,
3 era bolnavū de mōrte. Și audindū de li-

susū, a trāmesū la d'insulū bētrāniū Iude-
ilorū, rugāndu-lū, ca să vină să vindece
pre servulū lui. ⁴ērū ei venindū cătră Ii-
susū, ⁵lū rugaū cu dinadinsulū, dicēndū, că
vrednicū este acela căruia se va face acē-
sta; Că iubesce poporulū nostru, și nī-a
ziditū sinagogă. Și Iisusū mergea cu d'insii.
6

Și nefindū elū încă departe de casă, a
trāmesū sutaģulū amici la d'insulū, dicēn-
du-i: Dōmne, nu te osteni; că nu sūnt vred-
nicū, ca să intri suptū acoperimēntulū meū.
Dreptū aceea nici pre mine nu m'amū so-
cotitū a fi vrednicū a veni la tine; ci ġi unū
cuvēntū, și se va vindeca servulū meū. Că
și eu sūnt omū suptū putere, avēndū suptū
mine ostași; și dicū acestuia: Mergi, și mer-
ge; și altuia: Vino, și vine; și servulū meū:
Fă acēsta, și face. ⁷ērū Iisusū, audindū a-
cēsta, s'a minunatū de elū; și întorcēndu-se,
a ġisū poporului ce-i urma: ⁸Dicū voui, nici în
Israelū nu amū aflatū atāta credință. Și
10 întorcēndu-se trāmesii a casă, au aflatū pre
servulū celū bolnavū sātētosū.

Și a dōoa ġi mergea într'o cetate ce se
11 chīamă Nainū; și cu d'insulū mergeaū mulți
din discipuli seī și multū poporū. ¹²ērū a-
propiāndu-se cătră pōrta cetăței, ēccē, sco-
teaū pre unū mortū, fiulū unulū-nāscutū alū
mumei sale, și aceea era vėduvā; și multū
poporū din cetate era cu d'insa. ¹³Și vėdēn-
d'o Domnūlū, i s'a făcutū milă de ea, și
i-a ġisū: Nu plānge. Și apropiāndu-se, s'a
14 atinsū de patū: ērū cei ce-lū duceaū, au
stātutū. Și elū a ġisū: Tēnērule, ¹⁵ti dicū:
¹⁶Scōlā-te! Și mortulū a seģutū dreptū, și a
inceputū a vorbi. Și l'a datū mumei sale.

¹⁷Și a cuprinsū frică pre toți: și măriāū
pre Dumneģeū, dicēndū: ¹⁸S'a sculatū profetū
mare între noi, și ¹⁹Dumneģeū a cercetatū pre
poporulū seū. Și s'a respānditū acestū cu-
vēntū despre elū prin tōtā Iudea, și prin tōtā
laturea d'impejurū.

*Intrebarea făcutū de Ioanū Botezătorulū prin soli;
respunsulū lui Iisusū, și vorbirea sa cătră poporū.*

¹Și au datū scire lui Ioanū discipuli seī
18 de tōte acestea. Și chīamāndū Ioanū pre
19 dūoi din discipulū seī, i-a trāmesū cătră
Iisusū, dicēndū: Tu esci celū ce are să vină,
seū să asceptāmū pre altulū? Și venindū
20 cătră elū bărbați aceia, au ġisū: Ioanū Bo-
tezătorulū ne-a trāmesū cătră tine, să in-
trebāmū: Tu esci celū ce vine, seū să a-
sceptāmū pre altulū? Și intr'aceea oră a
21 vindecatū pre mulți de bōle, și de chinuri,

l Mat. 5. 48. Marc. 4. 24. 15. 20. o Mat. 12. 33.
m Mat. 7. 1. Iac. 2. 18. e Mat. 7. 3. a Mat. 12. 35.
n Prov. 19. 17. q Mat. 15. 14. t Veģi Prov. 18. y Mat. 12. 34.
o Ps. 79. 12. r Mat. 10. 24. 17. s Mat. 1. 6.
p Mat. 7. 2. Ioan 13. 16. & u Mat. 7. 16, 17. Mat 7. 21. &

25. 11. Cap. 13. 25. a Mat. 7. 24. Capul 7. a Mat. 8. 5. b Cap. 8. 54. Ioan 11. 49. Fapt 9. 40. Rom. 4. 17. c Cap. 1. 65. d Cap. 24. 19. Ioan 4. 19. &
6. 14. & 9. 17. e Cap. 1. 68. f Mat. 11. 2.

și de spiritele rele, și a dat¹ vedere mul-
tor² orbi. ¹ Și răspund³ându-l⁴ Iisus, li-a⁵ di-
Mergeți de spuneți lui Ioan⁶ cele ce ați⁷ v⁸-
d⁹ut¹⁰ și ați¹¹ aud¹²it¹³; ¹⁴ cum¹⁵ că orbi¹⁶ v¹⁷ed¹⁸u¹⁹, schi-
opi²⁰ ămb²¹lă, leproși²² se cură²³tesc²⁴, surdi²⁵ aud²⁶,
morți²⁷ înv²⁸ie²⁹ză, și ³⁰ 'saracilor³¹ se predi³²că e-
vangelia. Și fericit³³ este cel³⁴ ce nu se va
scandalisa de mine.

³⁵ ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰

Și totu¹ poporul² și vameși³, au⁴zindu-l⁵,
au⁶ îndreptă⁷țit⁸u⁹ pre Dumne¹⁰deu¹¹, ¹² botezându-se
cu botezul¹³ lui Ioan¹⁴. Er¹⁵u Farisei¹⁶ și în-
v¹⁷etă¹⁸ți în legi¹⁹ au lep²⁰edat²¹u de la sine ²² "sfa-
tul²³ lui Dumne²⁴deu²⁵, nebotezându-se de la
d²⁶insul²⁷.

Er¹u Domnul² a di³s: ⁴ "Cu cine dar⁵ voi⁶u
asemenea pre o⁷menii acestu⁸i n⁹em¹⁰? și cu
cine s¹¹unt asemenea? Asemenea s¹²unt cu co-
pii¹³ ce șed¹⁴u în t¹⁵erg¹⁶u și strigă unu¹⁷la cătră
alt¹⁸i, di¹⁹cend²⁰u: V²¹am²²u fluera²³t²⁴u, și nu a²⁵i
dan²⁶șat²⁷u; v²⁸am²⁹u cântat³⁰u de jale, și nu a³¹i
plân³²s³³u. Că ³⁴ "Ioan³⁵u Botezătorul³⁶ a veni³⁷t³⁸u
nici pâne m³⁹âncând⁴⁰u, nici vin⁴¹u b⁴²end⁴³u; și
di⁴⁴ce⁴⁵ți: Are demon⁴⁶u. Fiul⁴⁷u omulu⁴⁸i a ve-
nit⁴⁹u m⁵⁰âncând⁵¹u și b⁵²end⁵³u; și di⁵⁴ce⁵⁵ți: Ecce
om⁵⁶u m⁵⁷âncător⁵⁸u și b⁵⁹ător⁶⁰u de vin⁶¹u, amic⁶²u
al⁶³u vameșilor⁶⁴u și al⁶⁵u p⁶⁶ecătoșilor⁶⁷u!
⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ <

lînga cale, și s'au călcatu, și păserele ce-
6 rurilor le-au mâncat. Și altele au că-
dutu pe pîtră; și cându au resăritu, s'au
7 uscatu, că nu aveau umezela. Și altele au
cădutu între spinii; și crescîndu spinii, le-au
8 inecat. Eră altele au cădutu pe pămîntu
bun, și resăritu, au făcutu fructu insu-
titu. Aceste dîcîndu, a strigatu: Celu ce
are urechi de auditu, să audă.

9 ^aȘi l'au întrebatu discipulii sei, dîcîndu:
10 Ce însemneză acestă parabolă? Dis'a elu:
Voi este datu a sci misterele împărăției
lui Dumneđu; dară celor-l-alți în para-
bole; ^cca vîdîndu să nu vîdă, și audîndu
11 să nu înțelegă. ^fParabola este acesta: Se-
mința este cuvîntulu lui Dumneđu. Cele
12 de lîngă cale sînt cei ce audu; apoi vine
diabolulu, și iea cuvîntulu din ânimele lor,
ca nu cumu-va creîndu, să se mîntuiă.
13 Cele de pe pîtră sînt cei cari, cându audu,
primescû cuvîntulu cu bucuriă; dară a-
cestia nu au rădăcină, ci credu până la unu
14 timp, și în timp de ispită se lepădă. Eră
cele ce au cădutu în spinii, sînt acestia,
cari, după ce au auditu, âmblandu după
griji, după averi, și desfătările vieței, se
15 înecă, și nu facu fructu. Eră cele de pe
pămîntu bun sînt aceia, cari cu ânimă
bună și curată, audîndu cuvîntulu, ^llă ținū,
și facu fructu întră rîbdare.

16 ^oNimenea aprîndu lumină, nu o aco-
pere cu vasu, sîu nu o pune suptu patu;
ci o pune în sfecinicu, ca cei ce intră să
17 vîdă lumină. ^aCă nimicu nu este ascunsu,
care să nu se arete; nici acoperitu, care să
nu se facă cunoscutu, și să nu viă la arătare.
18 Decî vedeți cumu auditi; ^ccă celu ce are, i
se va da; și celu ce nu are, și ceea ce i se
pare că are, i se va lua.

Muma și frații lui Iisus caută a-lu vedē.

19 ^fAtunci au venitū la d'insulū muma și
frații lui, și nu puteau să se întîlnescă cu
20 d'insulū pentru mulțime. Și i-a spusū cine-
va, dîcîndu: Muma ta și frații tei stau afară,
21 vrîndu să te vîdă. Eră elu respundîndu, li-a
disu: Muma mea și frații mei sînt acestia,
cari audu cuvîntulu lui Dumneđu, și-lu facu.

*Iisus trecîndu laculū, potolesce o furtună, și vin-
decă pre unū demonisatū de cea-l-altă parte.*

22 ^aȘi într'una din zile a intratū în corabiă
cu discipulii sei; și li-a disu: Să trecemū
23 dincolo de lacū. Și au plecatū. Eră plu-
tîndu ei, a adormitu; și s'a rîdicatū furtu-
nă de vîntu pe lacū; și corabia se âmplea
24 de apă; și erau în pericolū. Și apropiân-

du-se l'a desceptatū, dîcîndu: Învătătorule,
învătătorule, ne perdemū! Atuncea sculân-
du-se, a certatū vîntulū și furtuna apeī; și
au încetatū, și s'a făcutū linisce. Și a disu 25
lorū: Unde este credința voastră? Eră ei,
spăimîntați, s'au minunatū, dîcîndu unulū
cătră altulū: Cine este acesta? că dîce și
vînturilorū și apeī; și-lu ascultă.

ⁱȘi au venitū în laturea Gadarenilorū, 26
care este dincolo de Galilea. Și eșîndu elū 27
la uscatū, l'a întîmpinatū unū omū din ce-
tate, care avea de mulți ani demoni, și nu
se îmbrăca în vestmîntu, nici nu mînea în
vre-o casă, ci prin morminte. Eră vîdîndu 28
pre Iisusū, și strigîndu, a cădutu înaintea
lui, și a disu cu vîoce tare: Ce este mie cu
tine, Iisuse, fiulū lui Dumneđu celui Prî-
înalțu; rogu-te, nu mă chinui. (Că disese spi- 29
ritulū celui necuratū să eșă din acelu omū.
Că de multe ori ^llă apucase; și de și se
păzia, și se lega cu lanțuri și cu cătuși, elū
sfărâma legăturile, și se gouia de demoni
în pustii.) Și l'a întrebatū Iisusū, dîcîndu: 30
Cumu te chiāmī? Dis'a elu: Legiōnă; că
intraseră demoni mulți într'insulū. Și-lu 31
rugau ca să nu li dîcă să mîrgă în a-
dîncū.

Și era acolo o turmă de porci mulți, 32
ce se păseau în munte, și-lu rugau, ca să
li dee vîoă să între într'înșii. Și li-a datū
vîoă. Atunci au eșitū demonii din omū, și 33
au intratū în porci; și s'a aruncatū turma
din înălțime în lacū, și s'a inecatū.

Eră păstorii, vîdîndu ce se făcuse, au 34
fugitū, și au spusū în cetate și în țîrâne.
Atunci au eșitū să vîdă ce s'a făcutū; și au 35
venitū la Iisusū, și au aflatū pre omulū,
din care eșiseră demonii, ședîndu la pi-
ciorele lui Iisusū, îmbrăcatū și întregū la
minte; și s'au temutū. Și cei ce vîduseră 36
li-au spusū, cumu s'a vindecatū celu demo-
nisatū.

^aAtuncea totū poporulū laturei Gadareni- 37
lorū ^ol'a rugatū, să se ducă de la d'înșii;
că erau cuprinși de frică mare; eră elū în-
trîndu în corabiă, s'a întorsū.

Și ^obărbatulū, din care eșiră demonii, 38
^llū rugă, ca să fie cu d'insulū; dară Iisusū
nu l'a lăsatū, dîcîndu: Întorce-te în casa 39
ta, și spune căte țî-a făcutū Dumneđu.
Și s'a dusū, dîndu în scire prin tîtă ceta-
tea căte i-a făcutū Iisusū.

*Scularea din mîrte a ficeī lui Iairū; și vindeca-
rea unei femeī cu curgerea de sînge.*

Și dacă s'a întorsū Iisusū, l'a primitū 40
poporulū; că toți ^llū asceptau.

d Mat. 13. 10.
Marc. 4. 10.
e Isa. 6. 9.

Marc. 4. 13.
f Mat. 13. 18.
Marc. 4. 14.

g Mat. 5. 15.
Marc. 4. 21.
Cap. 11. 33.

h Mat. 10. 26.
Cap. 13. 2.
i Mat. 13. 12.

k 25. 29.
Cap. 19. 26.
j Mat. 12. 46.

Marc. 3. 31.
l Mat. 8. 23.
Marc. 4. 35.

m Mat. 8. 28.
Marc. 5. 1.
n Apoc. 20. 3.

o Mat. 8. 34.
p Fapt. 16. 9.
q Marc. 5. 18.

41 *Și eecce, a venit un om, al cărui
nume era Iair, și acesta era mai marele
sinagogei; și cădându la picioarele lui Ii-
42 sus, 'lă rugă ca să intre în casa lui. Că
avea o fiică una-născută, ca de două-spre-
dece ani, și aceea era să moră.

Eră mergându el, 'lă impresura mulți-
43 mea. *Și o femeă avându curgerea sângelui
de două-spre-dece ani, care cheltuisese totă
averea sa la medici, și nici de la unul nu
44 a putut să se vindece; Apropiându-se pe
d'înapoi, s'a atinsu de pōla vestmētului lui,
și îndată a stătut curgerea sângelui ei.
45 Și a disu Iisus: Cine s'a atinsu de mine?
Eră toți tăgăduind, a disu Petru și cei
ce erau cu el: Învătătorule, mulțimea te
îmbulzesc, și te impresoră, și dici: Cine
46 s'a atinsu de mine. Eră Iisus a disu: S'a
atinsu de mine care-va; că am simțitu
47 *puterea care a eșitu din mine. Eră femea,
vădendu că nu a rămasu ascunsă, a venit
tremurându; și cădendu înaintea lui, i-a
spusu înaintea a totu poporul, pentru ce
s'a atinsu de el, și cumu s'a vindecatu în-
48 dată. Eră el i-a disu: Îndrăznesce, fiică,
credința ta te-a vindecatu; mergi în pace.
49 'Încă vorbindu el, veni unul de la mai
marele sinagoge, dicendu-i: Fiica ta este
acumu mōrtă, nu supăra pre Învătătorul.
50 Eră Iisus audindu, i-a respusu, dicendu:
Nu te teme; crede numai, și se va mētui.
51 Eră el întrându în casă, pre nimenea
nu a lăsatu să intre de câtu pre Petru și
pre Iacobu și pre Ioan, și pre părintele și
52 muma copilei. Și plângeau toți, și se tân-
guiau de d'însa; eră el a disu: Nu plân-
53 geți; nu a muritu, *ci dōrme. Și-si rideau de
54 d'însul, sciind că a muritu. Eră el sco-
tēndu pre toți afară, și apucānd'o de mână,
55 a strigatu, dicendu: Copilă, *scōlă-te. Și
s'a întorsu sufletul ei, și a înviatu îndată;
56 și el a disu să-i dea să mănānce. Și s'a
uimitu părinți ei; *eră el li-a disu să nu
spună nimēnui ceea ce se făcuse.

Missiunea celor două-spre-dece.

9 **A**TUNCEA *chiamându pre cei două-spre-
dece discipuli, li-a datu putere și au-
toritate preste toți demonii, și a vindeca
2 bōlele. Și i-a trāsesu să predice împēra-
ția lui Dumneđeu, și să vindece pre cei
3 bolnavi. *Și li-a disu: Nimicu să nu luați
pe cale; nici toēgu, nici traistă, nici pāne,
nici argint; nici să aveți câte două vest-
4 minte. *Și în ori-ce casă veți intra, acolo

să petreceți, și de acolo să eșiti. *Și ori- 5
cât nu vō voru primi, eșind din acea ce-
tate, scuturați și pulberea de pe picioarele
vōstre, spre mărturiā asupra lor.

*Și eșind, āmblau prin sate, predicāndu 6
evangelia, și vindecāndu pretutindenea.

*Erodū este în nedumerire, audindu de minunile
lui Iisus.*

*Eră tetrarchul Erodū a auditu tōte 7
cele ce se făceau de el, și nu se pricepea,
pentru că uniā diceau, că Ioan s'a scu-
latu din morți. Eră alții, că Ilie s'a arē- 8
tat; eră alți, că unu profetu din cei de
demult a înviatu. Și a disu Erodū: Lui 9
Ioan eu am tălatu capul; dară acesta
cine este, de care audu unele ca acestea?
*Și cānta să-l vēdă.

*Iisus se retrage într'unu locu deșertu cu disci-
puli sei, unde dă de mănecare unei mulțimi.*

*Și întorcēdu-se apostoli, i-au istorisit 10
tōte câte au făcutu. *Și luādu-i, s'a dusu
deosebī, în locu pustiu, lūngă cetatea ce 11
se chiamă Betsaida. Eră poporul aflādu
acēsta, i-a urmatu; și primindu-i, li vorbea
de împērația lui Dumneđeu, și vindeca pre
cei ce aveau trebuință de vindecare.

*Eră diuā începēdu a se pleca, venind 12
cei două-spre-dece, i-au disu: Trāmete mul-
țimea, ca mergēdu în satele și în cetāțile
d'împrejur, să găzduescă, și să-și afle bu-
cate; că aicea sūntem în locu pustiu. Eră 13
el li-a disu: Dați-le vōi să mănānce. Eră
ei au disu: Nu avem mai multu de câtu
cinci pāni și două pesci; fără numai de nu
ne vomu duce să cumpărām bucate pen-
tru totu poporul acēsta. Că erau ca la 14
cinci mil de bărbați. Și a disu discipuli-
lor sei: Puneți-i cete, câte cinci-deci. Și 15
au făcutu așa, și au aședatu pre toți. A- 16
tunc luādu cele cinci pāni și cei două
pesci, și cāutādu la ceri, le-a bine-cu-
vēntatu, și le-a frāntu, și le-a datu disci-
pulilor să le pună înaintea poporului. Și 17
au māncatu și s'a saturatu toți, și au rēdicatu
ceea ce prisosise lor două-spre-dece pa-
niere de fārimături.

*Mărturisirea lui Petru: Iisus predice suferințele
sale, mōrtea și înviarea sa; și îndemnă pre disci-
puli sei la stăruință.*

*Și fiindu el singur, rugādu-se, și nu- 18
mai discipuli sei cu d'însul, i-a întrebatu,
dicēdu: Cine-mi dici omēni că sūnt? Ei 19

g Mat. 9. 18.
Marc. 5. 23.
r Mat. 9. 20.
e Marc. 5. 30.
Cap. 6. 19.

i Marc. 5. 35.
u Ioan 11. 11, 13.
e Cap. 7. 14.
Ioan 11. 43.
e Mat. 8. 4. &

9. 30.
Marc. 5. 43.
—
Capitulu 9.
e Mat. 10. 1.

Marc. 3. 13. &
6. 7.
b Mat. 10. 7. 8.
Marc. 6. 12.
Cap. 10. 1, 9.

e Mat. 10. 9.
Marc. 6. 8.
Cap. 10. 4. &
22. 35.
d Mat. 10. 11.

Marc. 6. 10.
e Mat. 10. 14.
f Fept. 13. 51.
g Marc. 6. 12.
h Mat. 14. 1.

Marc. 6. 14.
i Cap. 23. 8.
j Marc. 6. 30.
k Mat. 14. 13.
l Mat. 14. 15.

Marc. 6. 35.
Ioan 6. 1, 5.
m Mat. 16. 13.
Marc. 8. 27.

respondându, aș disu: * Ioanū Botezătorulū; 20
 20 eel de demultū a înviatū. Disu-li-a: Darā
 voi, cine-mi dicitēi cā sūnt? * Petru respun-
 dēndū, a dīsu: Christosulū lui Dumneḡeḡ.
 21 * Eru elū oprindu-i, li-a ordīnatū sā nu spunā
 22 acēsta nimēnuī; Dīcēndū: * Fiilū omulū tre-
 bue a suferi multe, și a fi lepēdatū de bē-
 trānī, și de archierei și de cārturari, și a
 fi omorītū, și a învia a treia ḡi.
 23 * Și vorbīa cātrā toṡi: Ori-cine volesce
 sā vinā după mine, sā se lepede de sine,
 și sā-și iee crucea sa în tōte ḡilele, și sā-mī
 24 urmeze. Cā celū ce volesce sā scape viēta
 sa, o va perde; eru celū ce-și va perde
 viēta sa pentru mine, acesta o va scăpa.
 25 * Cā ce folosescē omulū, de va dobēndi tōtā
 lumea, eru insu-și se va perde, seū se va
 26 pāgubi? * Cā celū ce se va rușina de mine
 și de cuvintele mele, de acesta se va ru-
 șina Fiilū omulū, cāndū va veni în mări-
 rea sa, și a Pārintelū, și a sântīlorū āngerī.
 27 * Și adevērū, dicū voūi, sūnt unīa din cei ce
 staū aicea, cari nu vorū gusta mōrte, până
 cāndū vorū vedē împērāṡia lui Dumneḡeḡ.

Schimbarea la faḡă.

28 * Și ca la optū ḡile după aceste cuvinte,
 a luatū pre Petru și pre Ioanū și pre Ia-
 29 cobū, și s'a suitū în munte, sā se rōḡe. Și
 rugāndu-se, s'a schībatū chipulū feḡei lui,
 și imbrācāmītea lui s'a făcutū albā și strā-
 30 lucīndū. Și ēccē, vorbīa cu d'īnsulū dūoi
 31 bărbaṡi, cari erāū Moisi și Ilie; Cari arē-
 tāndu-se în mārire, vorbīa de eșirea lui.
 32 care era sā o īmplīnescā în Ierusalīmū. Eru
 Petru și cei cu d'īnsulū * erāū īngreuīaṡi de
 somnū; și desceptāndu-se, aū vēḡutū mări-
 rea lui, și pre cei dūoi bărbaṡi stāndū īm-
 preună cu d'īnsulū.
 33 Și depārtāndu-se ei de la d'īnsulū, a
 dīsu Petru cātrā Iisusū: Įvētātorule, bine
 ni este a fi aicea, și sā facemū tref colībi:
 34 ție una, lui Moisi una, și lui Ilie una;
 nesciīndū ce vorbīa. Eru acestea vorbīndū
 elū, s'a făcutū nūorū, și i-a umbrītū; și s'aū
 spālmēntatū, cāndū aū īntratū în nūorū.
 35 Și s'a auḡitū vōce din nūorū, dīcēndū: * A-
 cesta este Fiilū meū celū īubitū, * ascu-
 36 taṡi-lū. Și după ce s'a auḡitū vōcea, s'a
 aflatū Iisusū singurū. * Și ei aū făcutū, și ni-
 mēnuī nu aū spusū în acele ḡile nimicū
 din cele ce vēḡuserā.

Vīndecarea unū demonisatū.

37 * Eru a dūoa ḡi, pogorīndu-se ei din

munte, l'a īntīmpīnatū poporū multū. Și 38
 ēccē, unū bārbaṡū din mulṡime a strīgatū,
 dīcēndū: Įvētātorule, roḡu-te, cautā spre
 fiilū meū; cā este uniculū meū. Și ēccē, 39
 spirītu 'lū apucā, și de odatā strīḡā, și-lū
 struncīnā cu spumā, și sfārāmāndu-lū, abiē
 se duce de la d'īnsulū. Și m'amū rugatū 40
 de discipulī tei, sā-lū scōtā; darā n'aū
 pututū. Eru Iisusū respundēndū, a dīsu: 41
 O nēmū necredīncīosū și īnrēutāṡitū, până
 cāndū voiū fi cu voi, și vē voiū suferi?
 Adā pre fiilū teū aicea. Și īncā apro- 42
 piāndu-se elū, l'a trāntītū demonulū, și l'a
 struncīnatū. Eru Iisusū a certatū pre spi-
 ritulū celū necuratū, a vīndecatū copīlulū,
 și l'a datū pārintelū seū. Și se uīmlāu toṡi 43
 de mārirea lui Dumneḡeḡ.

Iisusū preḡice de a dūoa brā mōrtea sa.

Și mirāndu-se toṡi de tōte cari a făcutū
 Iisusū, a dīsu discipulīlorū seī: * Puneṡi a- 44
 ceste cuvinte în ureḡīele vōstre; cā Fiilū
 omulū se va trāda în mānele ōmenīlorū.
 * Eru ei nu īnṡeleḡaū acēstū cuvēntū, și era 45
 ascunsū de d'īnșī, ca sā nu-lū prīcōpā; și
 se temeaū sā-lū īntrebe de acēstū cuvēntū.

*Iisusū mustrā pre discipulū seī pentru ambīṡiā
 și īalusīā.*

* Și s'a nāscutū disputā īntre ei, care 46
 dintr'īnșī arū fi māl mare. Eru Iisusū, sci- 47
 īndū gāndulū ānīmei lorū, a luatū unū
 pruncū, și l'a pusū lūngā sine; Și li-a dīsu: 48
 * Celū ce va prīmi acēstū pruncū în numele
 meū, pre mine mē prīmesce, și celū ce mē
 va prīmi pre mine, prīmesce pre celū ce
 m'a trāmesū; * cā celū ce este māl micū
 īntre voi toṡi, acesta va fi mare.

* Eru Ioanū luāndū cuvēntulū, a dīsu: 49
 Įvētātorule, noi amū vēḡutū pre unū ōre-
 care scōṡēndū demonī în numele teū; și
 l'amū oprītū, pentru cā nu urmēzā cu noi.
 Dīs'a Iisusū lui: Nu-lū oprīṡi; cā * celū ce 50
 nu este īn contra nōstrā, este pentru noi.

*Iisusū lasā Galīlea pentru cea de pe urmā datā,
 și trecēndū Samaria, se sue la Ierusalīmū.*

Și cāndū s'aū īmplīnitū ḡilele 'īnālṡārei 51
 lui, elū s'a otārītū sā mērgā la Ierusalīmū.
 Și a trāmesū vestītorī īnāntea sa; și mer- 52
 gēndū aū īntratū īntr'o cetate de a Sama-
 ritenīlorū, sā-l gātēscā. * Darā nu l'aū prī- 53
 mītū, pentru cā faḡa lui era īndreptatā cā-
 trā Ierusalīmū. Și vēḡēndū discipulī seī, 54
 Iacobū și Ioanū, aū dīsu: Dōmne, volesci

a Mat. 14. 2. Vers. 7. 8. o Mat. 16. 16. Ioan 6. 69. p Mat. 16. 20. q Mat. 16. 21. &	17. 23. r Mat. 10. 28. s 16. 24. t Marc. 8. 34. Cap. 14. 27. u Mat. 16. 26.	Marc. 8. 36. Mat. 20. 28. Marc. 8. 38. 2 Tim. 2. 12. u Mat. 16. 28. Marc. 9. 1.	v Mat. 17. 1. Marc. 9. 2. w Dan. 8. 18. & 10. 9. y Mat. 3. 17. z Fapt. 3. 22.	a Mat. 17. 9. b Mat. 17. 14. Marc. 9. 14, 17. c Mat. 17. 22. d Marc. 9. 22. Cap. 2. 50. &	18. 34. e Mat. 18. 1. f Marc. 9. 34. g Mat. 10. 40. & 18. 5. Marc. 9. 37.	Ioan 19. 44. & 18. 20. h Mat. 23. 11, 12. i Marc. 9. 38. Veḡi Num. 11. 82.	j Veḡi Mat. 12. 30. Cap. 11. 23. k Marc. 16. 19. Fapt. 1. 3. l Ioan 4. 4. 9.
---	--	--	--	--	--	---	---

ca să dicem că se pogore foc din ceriū, și să-l mistuască, precum și 'Ilie a făcut? 11
 55 Erū Iisusū, întorcându-se, i-a certat, și a 12
 56 disū: Nu scii alū cărui spiritū sūteți voi. 13
 56 Că "Fiulū omulū nu a venit să pērdă su-
 fletele ōmenilor, ci să le scape. Și aū mersū
 în altū satū.

Ce se cere de unū discipulū alū lui Iisusū.

57 "Și mergendū ei pe cale, a disū ōre-cine 14
 58 lui: Dōmne, 'ți voiū urma ori-unde vei 15
 58 merge. Dis'a Iisusū lui: Vulpile aū vizu-
 ni, și pāserele ceriulū cui-burī; erū Fiulū
 59 omulū nu are unde să-și plece capulū. 16
 59 "Și a disū cătră altulū: Urmēzā-mī. Erū 17
 60 elū a disū: Dōmne, dā-mī voiā āntēiū să 18
 60 mergū să ingropū pre pārintele meū. Erū 19
 60 Iisusū i-a disū: Lasā morțiū să-și ingrope 20
 60 pre morțiū lorū; erū tu mergi de vestesce 21
 61 impērāția lui Dumneḡeū. 22
 61 Și a disū altulū: Dōmne, 'ți voiū urma; 23
 62 darā āntēiū dā-mī voiā să mē regulezū cu 24
 62 cei din casa mea. Erū Iisusū i-a disū: 25
 Nimenea puindu-și mână pe plugū, și că-
 utāndū inapoi, nu este potrivitū pentru im-
 pērāția lui Dumneḡeū.

*Iisusū trāmete șapte-deci de discipuli, să predice 26
 evangelia. Intōrcerea și bucuria lorū.*

10 **D**UPĂ acestea a rōnduitū Domnulū și pre 27
 alți șapte-deci, și i-a "trāmesū cāte 28
 dōi înaintea sa, în cetatea și loculū, unde 29
 vrea elū să vinā.

2 Și dicea cătră d'īnși: "Secerișulū este 30
 mare, erū lucrătorī sūnt puḡini; "decī ru- 31
 gați pre Domnulū secerișulū, ca să scōtā 32
 3 lucrătorī la secerișulū seū. Mergeți; "ēccē, 33
 eū vē trimetū ca mnei în medioloculū lupi- 34
 4 lorū. "Sā nu purtați pungā, nici trāistā, 35
 nici încălțăminte; și "nimēnui nu vē īnchi- 36
 5 nați pe cale. "Și în ori-ce casā veți intra, 37
 6 āntēiū diceți: Pace casei acesteia. Și de 38
 va fi acolo fiulū păcei, se va repausa preste 39
 d'īnsulū pacea vōstrā; erū de nu, se va in- 40
 7 tōrce la voi. "Și într'aceeași casā rămāneți, 41
 "māncāndū și bēndū cele ce aū; cā "lucrā- 42
 7 torulū este vrednicū de plata sa. Sā nu vē 43
 mutați din casā în casā.

8 Și în ori-ce cetate veți intra, și vē vorū 44
 primi, māncāți cele ce vorū pune înaintea 45
 9 vōstrā. "Și vindecați bolnavī cari sūnt in- 46
 tr'īnsa, și diceți-li: "S'a apropiatū spre voi 47
 10 impērāția lui Dumneḡeū. Și în ori-ce cetate 48

veți intra, și nu vē vorū primi, eșindū la 49
 ulițele sale, diceți: "Și pulberea ce s'a li- 50
 pitū de noi din cetatea vōstrā, o scuturāmū 51
 spre voi; darā acēsta sū scii, cā s'a a- 52
 propriatū spre voi impērāția lui Dumneḡeū. 53
 Erū dicū vōi, cā "mai ușorū va fi Sodomei 12
 în acea ḡi, de cātū acelei cetati.

"Vai ție, Chorazine! vai ție, Betsaido! "cā 13
 de s'arū fi făcutū în Tirū și în Sidonū lu- 14
 crurile minunate, cari s'aū făcutū intru voi, 15
 de multū s'arū fi pocăitū, ședendū în sacū 16
 și în cenușā. Inse mai ușorū va fi Tirulū 17
 și Sidonulū la judecatā, de cātū vōi. "Și 18
 15 tu, Capernaume! care "te-ai înălțatū până 19
 la ceriū, "până la iadū te vei pogori.

"Celū ce vē ascultā, pre mine mē ascultā; 16
 "și celū ce vē nesocotesce, pre mine mē 17
 nesocotesce; "erū celū ce mē nesocotesce, 18
 nesocotesce pre celū ce m'a trāmesū pre 19
 mine.

Și "s'aū intōrsū cei șapte-deci cu bucu- 20
 riā, dicendū: Dōmne, și demoni ni se su- 21
 punū în numele teū. Elū li-a disū: "Amū 22
 vēdūtū pre Satana cādendū din ceriū, ca 23
 unū fulgerū. Eccc, "eū vī dāū putere, să 24
 19 călcați preste șerpī și preste scorpī și preste 25
 tōtā puterea neamiculū; și nimicū nu vē 26
 va vātēma. Inse nu vē bucurați pentru a- 27
 20 cēsta, cā spiritele vi se supunū; ci vē bu- 28
 curați mai virtosū, cā "numile vōstre s'aū 29
 scrisū în ceriū.

"Intr'acea ōrā s'a bucuratū Iisusū în spi- 30
 ritū, și a disū: Mulțumescū ție, Pārinte, 31
 Dōmne alū ceriulū și alū pământulū, cā 32
 ai ascunsū aceste de cei īnțelepti și pri- 33
 cepuți, și le-ai descoperitū pruncilorū; a- 34
 deveratū, Pārinte; cā așa a fostū bunā-vo- 35
 īnța înaintea ta. "Tōte mī sūnt date de la 36
 22 Pārintele meū; "și nimenea nu scie cine 37
 este Fiulū, de cātū numai Pārintele; și 38
 cine este Pārintele, de cātū numai Fiulū, 39
 și căruia voiesce Fiulū să-lū descoperā.

Și întorcendū-se cătră discipulū deosebi, 40
 a disū: "Fericiti sūnt ochi cari vēdū cele 41
 ce vedeți voi; Cā dicū vōi, "cā mulți pro- 42
 24 feți și regi aū voitū să vēdā cele ce vedeți 43
 voi, și nu aū vēdūtū; și să audā cele ce 44
 audiți, și nu aū auditū.

*Respunsū datū la întrebarea unū învățatū în 45
 legi; parabola Samaritēnului celū bunū.*

Și ēccē, unū învățatū în legi s'a sculatū, 46
 ispitindulū, și dicendū: "Īnvēțatorule, ce să 47

1 Reg. 1. 10, 19.	Cap. 9. 8.	1 Mat. 8. 2. & 4. 17. & 10. 7. Vers. 11.	p Ezech. 3. 6.	Marco. 9. 37.	Fapt. 28. 5.	b Mat. 11. 25.
10 Ioan. 3. 17. & 19. 47.	1 Mat. 10. 1. Marco. 6. 7.	2 Reg. 4. 29. 1 Mat. 10. 12. & 10. 11.	q Mat. 11. 23.	Ioan. 13. 20.	e Ezech. 31. 32.	c Mat. 23. 18.
11 Mat. 8. 19.	3 Mat. 9. 37. 38.	1 Mat. 10. 11.	r Veđi Fac. 11. 4.	u 1 Tes. 4. 8.	Ps. 69. 38.	Ioan. 3. 35. & 5. 37. & 17. 2.
12 Mat. 8. 21.	Ioan. 4. 35.	1 Cor. 10. 27.	1 Mat. 10. 14.	v Ioan. 5. 23.	Isa. 4. 5.	d Ioan. 1. 18. & 6. 44. 46.
13 Veđi 1 Reg. 19. 20.	o 2 Tes. 3. 1.	1 Cor. 9. 4.	Cap. 9. 5.	w Vers. 1.	Dan. 12. 1.	e Mat. 13. 16.
	d Mat. 10. 16.	etc.	Fapt. 13. 51.	y Ioan. 12. 31. & 16. 11.	Philp. 4. 3.	f 1 Pet. 1. 10.
	e Mat. 10. 9, 10. Marco. 6. 8.	1 Tim. 5. 18.	1 Mat. 10. 15.	z Apoc. 9. 1. & 19. 8, 9.	Ebr. 12. 23.	g Mat. 19. 16. & 23. 35.
		2 Cap. 9. 2.	Marco. 6. 11.	1 Mat. 10. 40.	Marco. 16.	

26 făcū să moscenescū viēța eternă? Elū i-a
 27 ȑisū: Ce este scrisū în lege? cumū cetesci?
 Domnult, Dumneȑeulū teū, din tōtă ānima
 ta, și din totū sufletulū teū, și din tōtă pu-
 28 terea ta, și din totū cugetulū teū; 'și pre
 ȑisū: Dreptū ai respunsū: acēsta fă, și 'vei
 trăi.
 29 Ērū elū, voindū ^a să se îndrepte, a ȑisū
 30 lui Iisusū: Și care este aprōpele meū? Ērū
 Iisusū respundēndū, a ȑisū: Unū omū se
 ducea din Ierusalimū la Ierichonū, și a că-
 31 ȑutū între tālhari, cari desbrăcāndu-lū și
 rānindu-lū, s'aū dusū, lāsāndu-lū abiē viu.
 32 Și din întâmplare se ducea unū preutū
 pe acea cale; și vȑȑēndu-lū, 'a trecutū pe
 33 alătura. Asemenea și unū Levitū venindū
 la acelu locū, și vȑȑēndu-lū, a trecutū pe
 34 alătura. Ērū unū ^a Samaritēnū, mergēndū
 pe cale, a venitū la elū, și vȑȑēndu-lū, i
 s'a făcutū milă. Și apropiāndu-se, a legatū
 ranele lui, turnāndū oleiū și vinū; și pu-
 35 indu-lū pe animalulū seū, l'a dusū la o
 casă de oșteȑi, și a purtatū grijă de elū.
 36 Și a dūoa ȑi plecāndū, scōȑēndū dūoi de-
 nari, a datū gazdei, și i-a ȑisū: Pōrtă grijă
 de d'insulū; și ori-ce vei mai cheltui, eū,
 cāndū mă voiū întōrce, voiū da ȑie īnapoi.
 37 Decī care dintr'acei trei ȑi se pare a fi a-
 prōpele celui ce căȑuse între tālhari? Elū
 a ȑisū: Celū ce a făcutū milă cu d'insulū.
 Atunci i-a ȑisū Iisusū: Mergi de fă și tu
 asemenea.

Iisusū în casa Martei și a Mariei.

38 Și ducēndu-se ei, elū a intratū într'unū
 satū; ērū o femeă, a nume ^a Marta, l'a pri-
 39 mitū în casa sa. Și aceea avea o soră, ce
 se chiāma Maria, ^a care și ^a șȑȑēndū la pi-
 40 ciōrele lui Iisusū, asculta cuvintele lui. Ērū
 Marta era distrasă de multū serviciū, și
 venindū la d'insulū, a ȑisū: Dōmne, aū nu-ȑi
 pēsă, că sora mea singurā m'a lāsātū să
 41 servescū? decī ȑi ei, ca să-mī ajute. Și
 respundēndū Iisusū, i-a ȑisū: Marto, Marto,
 42 te îngrijesci, și de multe te silesci. Ci ^a unū
 lucru trebuesce; și Maria și-a alesū partea
 cea bună, care nu se va lua de la d'īnsa.

*Iisusū învȑȑă pre discipulū seī cumū trebue să
 se rȑȑe.*

11 **S**I cāndū elū era într'unū locū rugādu-
 se, după ce a īncetatū, a ȑisū unulū
 din discipulū seī cātră d'insulū: Dōmne,

īnvȑȑă-ne să ne rȑȑāmū, precumū și Ioanū
 a īnvȑȑatū pre discipulū seī.

2 Și li-a ȑisū: Cāndū vē rugaȑi, ȑiceȑi:
 "Pārintele nostru, carele ești în ceriuri, sȑn-
 țȑescă-se numele teū; Vie împȑrȑția ta; Fa-
 că-se voia ta, precumū în ceriū, și pe pȑ-
 3 mēntū; Pānea nōstră cea de tōte ȑilele dȑ-
 ni-o astă-ȑi; Și ni iȑrtă pȑcatele nōstre,
 4 precumū și noi iȑrtāmū tuturorū celorū ce
 ni sȑnt dȑtori; Și nu ne duce în ispită, ci
 ne scapă de celū rȑu.

5 Și li-a ȑisū: Dacă cine-va d'īntre voi arū
 avē unū amicū, și arū veni la d'insulū la
 mieȑulū nopȑei, și i-arū ȑice: Amice, dȑ-mī
 6 īmprumutū trei pȑni; Că a venitū din cale
 unū amicū la mine, și nu amū ce pune īna-
 īntea lui; Și acela din īntru respundēndū,
 7 arū ȑice: Nu mē supȑa; acumū s'a īncu-
 iatū ușa, și copiīi mei sȑnt în așternutū cu
 mine; nu potū să mē scolū să-ȑi dȑ. ȑicū
 8 voiū: ^a Măcarū de nu se va scula să-i deē,
 pentru că este amiculū seū, dară pentru
 stȑruinȑa lui se va scula să-i deē cȑte 'i
 9 trebue. ^a Și ȑicū voiū: Cereȑi, și vi se va da;
 cȑutaȑi, și veȑi afla; bateȑi, și vi se va des-
 chide. Că totū celū ce cere, īea; și celū ce
 10 caută, află; și celui ce bate, i se va deschide.

11 ^a De va cere fiulū pȑne de la unulū d'īn-
 tre voi, care este pȑrinte, aū dȑră 'i va da
 pȑtră? sȑu de va cere pesce, aū dȑră 'i va
 da șȑrpe în locū de pesce? Sȑu de va
 12 cere oū, aū 'i va da scōrpiă? Decī dacă
 13 voi, fiindū rei, sciȑi să dȑȑi daruri bune co-
 piilorū vostri, cu cȑtū mai multū Pārintele
 vostru celū din ceriū va da Spiritū Sȑntū
 celorū ce cerū de la d'insulū.

*Iisusū scōȑe pre unū demonū; este pȑȑitū de a fi
 în legȑtură cu Satana; elū respunde la acēsta, și
 adauge desȑȑȑiri la poporū.*

14 ^a Și scotea unū demonū, și acela era mutū.
 Și după ce a eșitū demonulū, a vorbitū mu-
 tulū; și s'a miratū multīmea. Ērū unīa
 15 dintr'īnșīȑ ȑiceaū: 'Elū scōȑe demoniȑ prin
 Beelzebulū, domnulū demonilorū. Alȑiȑ, is-
 16 pitindu-lū, ^a cereaū de la d'insulū semnū din
 ceriū. ^a Ērū ^a elū sciindū gȑndurile lorū, li-a
 17 ȑisū: Tōtă împȑrȑția ce se desbină īntre sine,
 se pustiesce; și casă, care se desbină asu-
 pră-șī, cade. Dacă chiarū Satana s'a des-
 18 binatū de sine, cumū va sta împȑrȑția lui?
 pentru că ȑiceȑi, că eū scotū demoniȑ prin
 Beelzebulū. Ērū dacă eū scotū demoniȑ
 19 prin Beelzebulū, prin cine-i scotū fiīi vostri?
 Pentru acēsta ei vī vorū fi judecȑtori. Ērū 20

^a Deut. 6. 5.
ⁱ Lev. 19. 18.
^j Lev. 19. 5.
^k Neem. 9. 29.
^l Exec. 20. 11.

13. 31.
 Rom. 10. 5.
 Cap. 16. 15.
 Ps. 38. 11.
 Ioan 4. 9.

Ioan 11. 1. &
 13. 2. &
 1 Oor. 7. 32.
 etc.
 Cap. 8. 35.

Epist. 22. 3.
 Ps. 37. 4.
 Capulū 11.
 Mat. 6. 9

Cap. 18. 1.
 etc.
 Mat. 7. 7. &
 21. 29.
 Marc. 11. 24.

Ioan 15. 7.
 Iac. 1. 6.
 1 Ioan 3. 23.
 Mat. 7. 9.
 Mat. 9. 33. &

18. 23.
 Mat. 9. 34. &
 12. 24.
 Mat. 19. 28.

16. 1.
 Mat. 12. 25.
 Marc. 3. 24.
 Ioan 2. 25.

dacă eu scot demonii prin degetul lui Dumnezeu, eecce, a ajuns la voi împărăția lui Dumnezeu.

21 * Cândă cel tare înarmat păzesc curtea
22 sa, este în pace averea lui. Eră cândă
vine unul mai tare de câtă el, și-lu biru-
23 credea, și împarte prădele lui. * Celu ce nu
este cu mine este în contra mea, și celu ce
nu adună cu mine, resipesc.

24 * Cândă spiritul celu necurat e din
om, amblă acesta prin locuri seci, căutân-
du-și repaus; dară neafându, dice: Mă
25 voi întorče în casa mea, de unde am e-
șit. Și venind, o află măturată și în-
26 frumșetată. Atuncea merge și mai lea alte
șapte spirite mai rele de câtă sine; și ei
intrându locuesc acolo; și se fac cele de
pe urmă ale omului aceluia mai rele de câtă
cele d'ântăi.

27 Vorbind elă acestea, o femeă rădicân-
du-și vóce din popor, i-a disu: * Fericită
este mitra care te-a purtat, și țitele cari tu ai
28 supt. Eră elă a disu: * Da, fericiți sunt cei ce
ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-lu păzesc.

29 * Eră adunându-se glótele, a începută a
dice: Acestă generațiune este rea; cere
semn; și semn nu i se va da, de câtă nu
30 mai semnul profetului Ióna. Că precum
Ióna a fostă semn pentru Niniviți, așa va
fi și Fiul omului pentru generațiunea a-
31 céstă. * Regina de la medă-și se va scula la
judecată cu bărbații acestei generațiuni, și-i
va condamna; că a venit de la marginile pă-
mântului să audă înțelepciunea lui Solomon;
și eecce mai mult de câtă Solomon aicea.
32 Bărbații de la Ninve se vor scula la jude-
cată cu acestă generațiune, și o vor condam-
na; că ei s'au pocăit la predicarea lui Ióna;
și eecce mai mult de câtă Ióna aicea.

33 * Nimenea aprindend lumină, o pune în
locu ascuns, nici supt obroc, ci în sfeci-
nicu, ca cei ce intră să vedă lumina. * Lu-
34 minătorul corpului este ochiul: deci de
este ochiul te curat, totu corpul te
este luminat; eră de este rău, și totu cor-
35 pulu te va fi întunecat. Dreptă aceea
caută, ca lumina care este în tine să nu
36 fie întunecă. Deci, dacă corpul te este
totu luminat, neavend vre-o parte întu-
necósă, totul va fi luminat, ca și cândă
luminătorul te-ar lumina cu strălucirea lui.

Pecatele Fariseilor espuse și mustrate.

37 Eră vorbind elă, lu ruga un Fariseu

să prândescă la el; și intrand, a ședut
la mesă. Eră Fariseul vedend, că nu
38 s'a spălată antăi, mai înainte de prand, s'a
mirat. * Dară Domnul i-a disu: A-
39 cum voi Farisei curăți partea cea din a-
fară a paharului și a blidului: dară * cea din
intrul vostru este plină de răpire și de
rătate. Nebuniloră nu celu ce a fă-
40 cută cea din afară, a făcut și cea din in-
tru? * Inse dați milosteniă din cele ce aveți;
41 și eecce toate vi sunt curate. * Dară vai voi,
42 Fariseiloră! că deciu izma și ruta și toate
legumele, și dați uitărei dreptatea și iubirea
lui Dumnezeu; aceste se cădea să le faceți,
și acelea să nu le lăsați. * Vai voi, Fari-
43 seiloră! că iubiți scaunele cele mai de sus
în sinagogi, și închinăciunile în tērguri. * Vai
44 voi, cărturarilor și Fariseilor făcarnici!
* că sunteți ca mormintele ce nu se ved, și
omenii, ce amblă d'asupra lor, nu le ști.

Atuncea respundend unul din învățați
45 în legi, i-a disu: Învățătorule, acestes di-
cend, și pre noi batjocuresc. Dis'a elă:
46 Vai și voi învățaților în legi! * că însărcinați
pre omeni cu sarcini cu anevoiă de purtat,
eră voi nici cu un deget al vostru nu
47 vă atingeți de sarcini. * Vai voi! că zidiți
mormintele profetilor, pre cari părinți vos-
48 tri i-au ucis. Deci mărturisiți, că păr-
tați sunteți la faptele părinților vostri; că
acea i-au ucis, eră voi zidiți mormintele
lor. Pentru acesta și înțelepciunea lui
49 Dumnezeu a disu: * Trămete-voi cătră ei
profeți și apostoli; și pre unia dintr'înși
vor uide, și-i vor persecuta. Ca să se
50 ceră de la acestu nēm sângele tuturor
profetilor, ce s'a versat de la întemeierea
lumei: * De la sângele lui Abel până la
51 sângele lui Zacharia, care s'a omorât între
altar și între templu; adevăr dicu voi:
Se va cere de la acestu nēm. * Vai voi,
52 învățaților în legi! pentru că ați luat
chea cunoscinței; voi nu ați intrat, și pre
cei ce voia să între i-ați oprit.

Și dicendu-li elă acestea, a început
53 cărturarii și Fariseii a se mânia tare, și
a-lu ademeni să li vorbescă despre mai
multe; Pădindu-l, și * căutand să scotă
54 ce-va din gura lui, ca să-lu potă pēri.

*Iisus invetă pre discipulii săi a se păsi de fă-
cări; îndemnă la mărturisire a lui Christos.*

SI * fiind adunate mai multe mii de po-
12 por, de se călcau unia pre alți, a în-
cepută a dice discipulilor săi: Mai antăi

f Eod. 8. 19.
k Mat. 18. 29.
Marco. 8. 27.
i Isa. 58. 19.
Col. 2. 15.
m Mat. 18. 30.

n Mat. 19. 43.
o Ioan. 5. 14.
Ebr. 6. 4. &
10. 24.
2 Pet. 2. 30.
p Cap. 1. 28, 46.

q Mat. 7. 21.
Cap. 8. 31.
Iac. 1. 25.
r Mat. 18. 38, 39.
s Ióna 1. 17. &
2. 10.

t 1 Reg. 10. 1.
u Ióna 3. 5.
v Mat. 5. 15.
w Marc. 4. 21.
Cap. 8. 16.
x Mat. 6. 22.

y Marc. 7. 3.
z Mat. 23. 25.
a Tit. 1. 15.
b Isa. 58. 7.
Dan. 4. 27.
Cap. 12. 33.

c Mat. 23. 23.
d Mat. 23. 6.
e Marc. 12. 38,
39.
f Mat. 23. 27.
g Pa. 5. 9.

h Mat. 23. 4.
i Mat. 23. 29.
j Mat. 23. 34.
k Fac. 4. 8.
l 2 Cron. 24. 20,
21.

m Mat. 23. 12.
n Marc. 12. 12.
o —
p Capul 19.
q Mat. 16. 6.
r Marc. 8. 15.

- ^b păziți-vă de aluatul Fariseilor, care este
2 făcătura. ^c Că nimică nu este acoperită, care
nu se va descoperi; nici ascuns, care nu
3 se va cunoaște. Deci ori-ce veți dice la in-
tunecă, se va auzi la lumină; și ceea ce
veți vorbi la urechi în camere, se va da în
scire de d'asupra caselor.
- 4 ^d Și dicu voui, ^e amicilor mei: Nu vă temeți
de cei ce ucid corpul, și după aceea nu
5 mai au nimică de făcut. Ci vi voi a-
răta de cine să vă temeți: Temeți-vă de celui
ce are putere, după ce a ucis, să arunce
în gheenna; adevărul dicu voui: Temeți-vă
6 de acela. Aș nu se vîndu cinci vrăbii
dreptu două bani? și nici una dintr'insele
7 nu este uitată înaintea lui Dumnezeu. Înse-
și perii capului vostru toți sînt numerați.
Deci nu vă temeți: că voi sînteți de mai
multă preț de cît multe vrăbii.
- 8 ^f Și dicu voui: Totu celui ce mă va mă-
rturisi înaintea oamenilor, și Fiul omului
va mărturisi pentru d'însul înaintea an-
9 gerilor lui Dumnezeu. Eru celui ce se va
lepăda de mine înaintea oamenilor, va fi
lepădat înaintea angierilor lui Dumnezeu.
- 10 ^g Și totu celui ce va dice cuvîntu împotriva
Fiului omului, i se va ierta; eru celui ce va blă-
săma împotriva Sântului Spiritu, nu i se va ierta.
- 11 ^h Eru cîndu vă voru aduce la sinagogi și
la tribunale și diregători, nu vă îngrijiți
cumu și ce veți răspunde, seu ce veți dice;
12 Că Spiritul Sântu vă va învăța într'acea
oră, ce vi se cuvine a dice.

*Sfătuirii asupra lăcomiei; și îndemnări la încre-
dere în Dumnezeu și la priveghiere.*

- 13 Și i-a dîsu unul din mulțime: Învăță-
torule, și fratelui meu ca să împartă cu
14 mine moscenirea. Eru elu i-a dîsu: ⁱ Omule,
cine m'a pus judecătoru seu împărțitoru
15 preste voi? Și li-a dîsu: ^j Vedeți să vă fe-
riți de lăcomie; că viața cui-va nu stă în
prisosința averei sale.
- 16 Și a spusu lor parabolă, dicîndu: U-
17 nu omu bogatu i-a roditu țerana. Și a-
cesta cugeta în sine, dicîndu: Ce voi face?
18 că nu am unde aduna fructele mele. Și
a dîsu: Acesta voi face: Voi strica gră-
narele mele, și le voi zidi mai mari; și a-
colo voi strînge toate fructele mele și bu-
19 nurile mele; Și voi dice sufletului meu:
^k Suflete, ai multe bunuri strînse spre mulți
ani; repausază-te, mănîncă, bea, și vesele-

sce-te. Eru Dumnezeu i-a dîsu: Nebunule, 20
într'acastă noapte ^l va fi cerutu de la tine su-
fletul tu: ^m atunci cele ce ai gătitu, ale cui
voru fi? Așa este celui ce strînge lui-și te-
21 saure, ⁿ dară nu este bogatu în Dumnezeu.

Și a dîsu discipulilor sei: Pentru acesta 22
vi dicu: ^o Nu vă îngrijiți de viața voastră, ce
veți mânca; nici de corp, cu ce vă veți
îmbrăca. Viața mai multu este de cît 23
hrana, și corpul de cît vestmîntul. Cău-
tați la corbi; că nu semănă, nici secără; nu
au camere, nici grănarie; și ^p Dumnezeu ^q i
nutresce; cu cît mai bunu sînteți voi de
cît păsările? Și cine d'intre voi prîngria 25
sa pôte să adaugă staturii salo unu cotu?
Deci, dacă nu puteți face nici ce este mai 26
micu, de ce mai îngrijiți de cele-l-alte?
Priviți crini, cum cresc; nu se ostenescu,
27 nici torcu; eru dicu voui, ca nici Solomonu
în totă mărirea sa nu s'a îmbrăcatu ca u-
nulu dintr'acestia. Deci, dacă Dumnezeu 28
așa îmbracă erba, care este astă-și în câmpu,
și mâne se aruncă în cuptoru, cu cît mai
multu pre voi, pușin-credincioșiloru?

Deci să nu întrebați ce veți mânca, seu 29
ce veți be, nici nu vă luptați cu gîndulu.
Că toate acestea le caută poporele lumii a- 30
cestea; și Părintele vostru scie, că vi tre-
buescu acestea. ^r Dară căutați împărăția lui 31
Dumnezeu, și acestea toate vi se voru adăugi.
Nu te teme, turmă mică; că ^s a bine-voitu 32
Părintele vostru să vi dea împărăția. ^t Vin-
deți averea voastră, și dați milostenia; ^u fa-
ceți-vi pungi, care nu se învechiescu, tesauru
în ceru, care nu se împușineză, unde furulu nu
se apropia, nici molia nu strică. Că unde este 34
tesaurulu vostru, acolo va fi și anima voastră.

^v Și fie cîmpsele vîstre încinse, și ^w făciile 35
aprinse; Și voi înși-vă asemenea cu ome-
ni, cari asceptă pre domnul lor, cîndu se
va întorče de la nuntă; ca venind și bā-
tîndu, îndată să-i deschidă. ^x Fericiți sînt 37
servii aceia, pre cari, venind domnul, ^y i
va afla priveghîndu; adevărul dicu voui, că
se va încinge, și-i va pune să ședă la mesă,
și venind, li va servi. Și de va veni la a 38
dîoa strajă, seu de va veni la a treia strajă,
și-i va afla așa, fericiți sînt servii aceia.
^z Dară acesta să sciți, că de aru sci stăpā- 39
nulu casei în care oră vine furulu, aru pri-
veghia, și nu aru lăsa să-i sepe casa lui.
^{aa} Deci și voi fiți gata; că în oră în care nu 40
gîndiți, Fiul omului va veni.

^b Mat. 16. 12.
^c Mat. 10. 26.
Marc. 4. 22.
Cap. 8. 17.
^d Luc. 51. 7, 8,
12, 13.
Ier. 1. 8
Mat. 10. 28.
^e Ioan 15. 14,

15.
^f Mat. 10. 32.
Marc. 8. 38.
^g Tim. 2. 12.
1 Ioan 2. 28.
^h Mat. 12. 31,
32.
Marc. 9. 38.
1 Ioan 5. 16.

ⁱ Mat. 10. 19.
Marc. 13. 11.
Cap. 21. 14.
^j Ioan 18. 36.
^k 1 Tim. 6. 7,
etc.
^l Eccl. 11. 9.
1 Cor. 15. 52.

Luc. 5. 5.
^m Iov 20. 22. &
27. 8.
Pa. 52. 7.
Luc. 4. 14.
ⁿ Pa. 39. 6.
Ier. 17. 11.
^o Mat. 6. 20.

Vers. 33.
^p 1 Tim. 6. 18,
19.
Luc. 2. 5.
^q Mat. 6. 25.
^r Iov 38. 41.
Pa. 147. 9.
^s Mat. 6. 23.

^t Mat. 11. 25,
26.
^u Mat. 19. 21.
Fapt. 2. 45. &
4. 34.
^v Mat. 6. 20.
Cap. 18. 9.
1 Tim. 6. 19.

^w Efes. 6. 14.
1 Pet. 1. 13.
^x Mat. 25. 1. etc.
^y Mat. 24. 46.
^z Mat. 24. 43.
1 Tes. 5. 2.
2 Pet. 3. 10.
Apoc. 5. 3. &

16. 15.
^{aa} Mat. 24. 44. &
25. 13.
Marc. 13. 32.
Cap. 31. 34,
36.
1 Tes. 5. 6.
2 Pet. 3. 12.

41 **Érű Petru i-a disű: Dómne, cătră noi**
 42 **dicű acěstă parabolă, seű și cătră toți? Și**
 Domnulű a disű: "Cine este óre ingrijitorulű
 celű credinciosű și ínteptű, pre care-lű va
 pune Domnulű *seű* preste servii seű, să li
 43 **dee la timpű partea lorű? Fericitű este a-**
 celű servű, pre care, venindű domnulű seű,
 44 **lű va afla așa făcendű. ^b Adevěrű dicű voiű,**
 45 **că-lű va pune preste tóte averile sale. ^c Dară,**
 de va dice acelu servű în ânima sa: Dom-
 nulű meű întârđiă a veni, și va începe a bate
 pre servi și pre serve, și a mânca și a bé și
 46 **a se îmběta: Va veni domnulű servului a-**
 celuia în ăiűa în care nu ascěptă, și în óra
 în care nu scie, lű va despica, și i-lű va pune
 47 **partea lui cu necredinciosii. Și ^dservulű, celű**
 ce a sciutű voia domnulű seű, și nu a gă-
 titű, nicű a făcutű duple voia lui, se va bate
 48 **multű: ^e Érű celű ce nu a sciutű, și a făcutű**
 cele vrednice de bătăi, se va bate puăinű.
 Că ori-căruia s'a datű multű, multű se va
 cere de la d'insulű; și căruia i s'a încredințatű
 multű, mai mult vorű cere de la d'insulű.
 49 **^f Focű amű venitű se aruncű pe pământű,**
 50 **și ce volescű, dacă s'a și aprinsű! Érű ^g cu**
 botezű amű să mẽ botezű; și cumű mẽ
 51 **strimtozezű până ce se va îndeplini! ^h Aű vi**
 se pare, că amű venitű să daű pace pe pă-
 52 **měntű? Nu, dicű voiű; ⁱ ci desbinare. ^j Că de**
 acumű înainte cincű într'o casă vorű fi des-
 binați, trei asupra a două, și două asupra
 53 **a trei. Se va desbina părintele asupra fiu-**
 lui, și fiulű asupra părintelului; numa asu-
 pra ficeii, și ficea asupra mumei; sócra asu-
 pra noră-sa, și nora asupra sócră-sa.
 54 **Și dicea și poporulű: ^k Cândű vedeți nűo-**
 rulű rědicându-se de la apusű, îndatű diceți:
 55 **vine plóia mare; și este așa. Și cândű vedeți**
 austrulű suflândű, diceți: Va să fie arșiű, și se
 56 **face. Făcarnicorulű fața cerulului și a**
 pământului sciți a cerca, dară acestű timpű,
 57 **cumű nu-lű cercați? Da, pentru ce nu ju-**
 decați și de la sine ceea ce este dreptű?
 58 **^l Cândű mergű cu pěrșulű teű la jude-**
 cătorű, silesce-te pe ^m cale a te desface de
 elű; ca nu cumű-va să te tragă la judecă-
 torű, și judecătorulű să te dee servitorulű;
 și servitorulű să te arunce în închisóre.
 59 **Dicű ție: nu vei eși de acolo, până ce nu**
 vei plăti și banulű celű mai de pe urmă.

Iisusű cu ocasiunea Galileenilorű uciți chiamă la pocăință. Parabola smochinului uscatű.

13 **I**n acelu timpű erau de față uniűa, cari
 i-au spusű despre Galileenii, alű cărorű

sânge l'a amestecatű Pilatű cu sacrificiele
 lorű. Și răspundendű Iisusű, li-a disű: Aű 2
 vi se pare, că Galileenii acestia aű fostű
 mai pécatoși de câtű toți Galileenii, pen- 3
 tru că aű suferitű acestea? Nu, dicű voiű;
 ci de nu vė veți pocăi, toți vė veți perde 4
 așa. Sėu acei optű-spre-đece, preste cari
 a căđutű turnulű în Siloamű, și i-a omo- 5
 ritű, aű vi se pare, că acestia aű fostű mai
 pécatoși de câtű toți ómenii, cari locuiau 6
 în Ierusalimű? Nu, dicű voiű; ci de nu
 vė veți pocăi, toți vė veți perde așa.

Și vorbía acěstă parabolă: "Óre-cine a 6
 vea unű smochinű plântatű în viaa lui, și a
 venitű căutândű fruptű într'insulű, și nu a 7
 aflatű. Atunci a disű cătră vieriű: Éccě, 7
 trei ani sűnt de cândű vinű căutândű fruptű
 în acestű smochinű, și nu aflű; taiă-lű; de 8
 ce zăđárnicesce pământulű? Elű respun- 8
 đendű, i-a disű: Dómne, lasă-lű și într'a-
 cestű anű, până ce-lű voiű sěpa împrejurű,
 și voiű pune gunoiű. Și de va face fruptű, 9
 bine; érű de nu, după aceea lű vei tăia.

Iisusű vindecă o femeă bolnavă în ăiűa sâmbătei. Parabolele grăuntelui de muștarű și a aluatului.

Și învăța în una din sinagogi sâmbăta 10
 Și éccě, era o femeă, care avea spiritulű 11
 neputinței de optű-spre-đece ani, și era gir-
 bovă, și nu putea să se rědice în susű nicű
 de cumű; Érű Iisusű vėđend'o, a chiăma- 12
 t'o, și i-a disű: Femeă, esci scăpată de bóla
 ta. ⁿ Și și-a pusű mânelű pe d'ina, și 13
 îndatű s'a îndreptatű, și măria pre Dum-
 neđeű.

Érű mai marele sinagogei mâniaнду-se, 14
 pentru că o vindecase Iisusű sâmbăta, a
 respunsű, și a disű poporulű: ^o Sese ăile sűnt
 în cari se cade a lucra; decű într'acestea
 venindű vė vindecați, dară ^p nu în ăiűa sâmbă-
 15 **tei. Atuncea domnulű i-a respunsű, si a**
 disű: Făcarnice! ^q fie-care din voi sâmbăta
 aű nu-și deslégă boulű seű asinulű de la
 esle, și-lű duce de-lű adapă? Dară acěsta, 16
^r care este fiică a lui Abraamű, și pre care
 a legat'o Satana de optű-spre-đece ani, aű
 nu se cădea a se deslega de acěstă legă-
 tură în ăiűa sâmbătei?

Și acestea dicendű elű, se rușinaű toți 17
 improtivitorii lui; și totű poporulű se bucura
 de tóte cele minunate, ce se făceau de d'in-
 sulű.

^s Atuncea dicea: Cui este asemenea împě- 18
 răția lui Dumneđeű? și cu ce o voiű ase-
 mēna? Asemenea este grăuntelui de mu- 19

^a Mat. 24. 45.
^b 25. 31.
^c 1 Cor. 4. 3.
^d Mat. 24. 47.
^e Mat. 24. 48.
^f Num. 15. 30.

Deut. 25. 2.
 Ioan 9. 41. &
 15. 22.
 Fapt. 17. 30.
 Iac. 4. 17.
 Lev. 5. 17.

1 Tim. 1. 13.
 f Vers. 51.
 g Mat. 20. 22.
 Marc. 10. 38.
 h Mat. 10. 34.
 Vers. 49.

i Mic. 7. 6.
 Ioan 7. 43. &
 9. 16. & 10.
 19.
 j Mat. 10. 35.
 k Mat. 16. 2.

l Prov. 25. 8.
 Mat. 5. 25.
 m Veđi Ps. 32.
 6.
 Isa. 55. 6.

Capulű 13.
ⁿ Isa. 5. 2.
^o Mat. 21. 19.
^p Marc. 16. 18.

Fapt. 9. 17.
^q Eod. 20. 9.
^r Mat. 12. 10.
^s Marc. 3. 2.
 Cap. 6. 7. &

14. 8.
^t Cap. 14. 5.
^u Fapt. 19. 2.
^v Mat. 13. 31.
 Marc. 4. 30.

ștaru, pre care luându-lu unu omu, l'a aruncatū în grădina sa; și a crescutū, și s'a făcutu arbore mare, și păsările cerinlul au locuitū în ramurele lui.

- 20 Eră-și a ȑisū: Cu ce voiū asemēna im-
21 pērăția lui Dumneȑeū? Asemenea este aluatului, care luându-lu o femeă, l'a ascunsū în trei mēsurī de făină, până ce s'a dospitū tōtă.

Călătoria către Ierusalimū; răspunsul la o întrebare despre numărul mēntuișilor.

- 22 ^aȘi âmbლა prin cetăți și prin sate, invē-
tândū și călătorindū la Ierusalimū.
23 Erū unulū i-a ȑisū: Dōmne, au puȑini sūnt cei ce se mēntue? Erū elū li-a ȑisū:
24 'Stăruiti a intra prin pōrta cea strimtă; că
mulți, ȑicū voūi, vorū căuta să între, și nu
25 vorū putē. ^aCândū se va fi sculatū stēpā-
nulu casei, și 'va fi închisū ușa, și voi veți
începe a sta afară și a bate în ușa, ȑi-
cēndū: "Dōmne, Dōmne, deschide-ni; și re-
spondēndu-vi, elū va ȑice: "Nu vē cunoscū de
26 unde sūnteți; Atuncea veți începe a ȑice:
Amū māncatū și amū bēutū înaintea ta, și
27 tu ai invētatū în târgurile nōstre. "Dar
elū va ȑice: ȑicū voūi: Nu vē cunoscū de
unde sūnteți; ^adepărtați-vē de la mine toți
28 lucrătorii nedreptăței. "Acolo va fi plān-
gere și scrāșnirea dinților, ^acândū veți vedē
pre Abrahamū, și pre Isaacū, și pre Iacobū,
și pre toți profeții, în împērăția lui Dum-
29 neȑeū, erū pre voi înși-vē scoși afară. Da,
vorū veni de la resăritū, și de la apusū, și
de la mēdă-nōpte, și de la mēdă-ȑi, și vorū
ședē la mēsă în împērăția lui Dumneȑeū.
30 'Și ecce, sūnt cei mai din urmă, cari vorū
fi ântēi; și sūnt ântēi, cari vorū fi cei mai
din urmă.

*Sfātuirea Fariseilor în privința lui Eroȑū; re-
sponsul domnului nostru.*

- 31 Într'acea ȑi s'au apropiatū unii Farisei,
ȑicēndu-i: Eși și te du de aicea; că Eroȑū
32 va să te omōre. Erū elū li-a ȑisū: Mer-
geți de spuneți vulpei aceleia: Ecce, eu
scotū demoni și facū vindecări astă-ȑi și
33 mâne, și a treia ȑi voiū sfârși. Dară mi
se cade a merge astă-ȑi și mâne și poi-
mâne; că nu este cu puțință să se pērȑă
34 profetū afară din Ierusalimū. "Ierusalime,
Ierusalime! celū ce omōri profeții, și uȑiȑi
cu petre pre cei trāmeși la tine; de cāte
ori amū vrutū să adunū pre fiūi tei, cumū

adună găina puī seī suptū aripī, dară nu
aȑi voitū. Ecce, ^avi se lasă casa vōstră pus- 35
tilă; că în adevērū ȑicū voūi: Nu mē veți
vedē, până va veni timpulū cândū veți ȑice:
"Bine-cuvētatū este celū ce vine întru nu-
mele Domnului.

*Iisusū vindecă pre unū idropicū în ȑiua sâmbătei
în casa unui Fariseū; elū recomandă umilința și
facerea de bine. Parabola despre cina cea mare.*

INTRÂNDŪ Iisusū în casa unuia din mai 14
marii Fariseilorū, ca să mănânce pâne
sâmbăta, acestia 'lū pândiau. Și ecce, unū 2
omu bolnavū de idropicā era înaintea lui.
Și Iisusū luândū cuvēntulū, a vorbitū către 3
invēțații în legi și către Farisei, ȑicēndū:
"Ore se cade sâmbăta a vindeca? Erū ei 4
au tăcutū. Și apucându-lū, l'a vindecatū, și
i-a datū drumulū. Și respondēndu-li, a ȑisū: 5
^aAlū căruia d'între voi asinū seū boū, de va
cadē în puțū, au nu îndatā 'lū va scōte în
ȑiua sâmbătei? Și nu au pututū să-i re- 6
spondă la acestea.

Și spunea parabolă către cei chiāmați, 7
vedēndū elū cumū 'și alegeau șederile mai
susū, ȑicēndu-li: Cândū vei fi chiāmatū 8
de cine-va la nuntă, nu ședē la loculū celū
mai de susū; ca nu cumū-va să fie chiā-
matū de d'insulū altulū mai onoratū de cātū 9
tine; Și venindū celū ce te-a chiāmatū
pre tine și pre acela, 'ți va ȑice: Dă a-
cestuia loculū; și atuncea vei începe cu ru-
șine a lua pe rōndū loculū celū mai de josū.
"Ci cândū vei fi chiāmatū, mergi de ședī la 10
loculū celū mai de josū; pentru ca, de va
veni celū ce te-a chiāmatū, să-ȑi ȑică: A-
mice, sui-te mai susū; atuncea vei avē onōre
înaintea celorū ce vorū ședē împreună cu
tine. "Că totū celū ce se înaltă pre sine, 11
se va umili; și celū ce se umilește, se va
înaltă.

Și ȑicea și celū ce-lū chiāmase: Cândū 12
faci prāndū seū cina, nu chiāma pre amicii
tei, nici frații tei, nici rudele tale, nici ve-
cini bogați, ca nu cumū-va și ei să te chiā-
me pre tine, și să ȑi se facă respălăire. Ci 13
cândū faci ospēțū, chiāmă 'saraci, nevoiași,
schiopi, și orbi. Și fericitū vei fi: că ei 14
nu potū să-ȑi întōrcă; ci ȑi se va întōrce
la înviarea dreptilorū.

Și auȑindū acestea unulū din cei ce se- 15
deau la mēsă cu elū, i-a ȑisū: 'Fericitū este
celū ce va prāndi în împērăția lui Dum-
neȑeū.

A Mat. 9. 35.
Marc. 6. 6.
f Mat. 7. 13.
j Veȑi Ioan 7.
24. & 8. 21. &
13. 28.
Rom. 9. 31.

k Ps. 32. 6.
Isa. 55. 6.
l Mat. 25. 10.
m Cap. 6. 46.
n Mat. 7. 23. &
25. 12.
o Mat. 7. 23. &

25. 41.
Vers. 25.
p Ps. 6. 8.
Mat. 26. 41.
q Mat. 8. 12. &
13. 42. & 24. 51.
r Mat. 8. 11.

s Mat. 19. 30. &
20. 16.
Marc. 10. 31.
t Ebr. 2. 10.
u Mat. 23. 37.
v Lev. 26. 31.
29.

Ps. 69. 25.
Isa. 1. 7.
Dan. 9. 27.
Mic. 3. 12.
s Ps. 118. 26.
Mat. 21. 9.
Marc. 11. 10

Cap. 19. 38.
Ioan 12. 13.
—
Capulū 14.
a Mat. 12. 10.
b Esod. 23. 5.

Deut. 22. 4.
Cap. 13. 16.
c Prov. 25. 6, 7.
d Iov 23. 29.
e Ps. 18. 27.
Prov. 29. 23.
Mat. 23. 12.

Cap. 18. 14.
Isa. 4. 6.
1 Pet. 5. 5.
e Neem. 8. 10.
12.
f Apoc. 19. 9.

16 *Elă i-a ȕisū: Unū omū a făcutū cină
17 mare, și a chiămatū pre mulți; Și *a trā-
mesū pre servulū seū în ȕra cinei, să ȕi-
că celorlū chiămași: Veniți, că tȕte sūnt
18 acumū gata. Și aū începutū toți de o dată
a se scusa. Celū d'ântēiū i-a ȕisū: Amū
cumpēratū țērānă, și amū nevoiă să esū, și
19 să o vȕdū; rogu-te să mă ierți. Altulū a
ȕisū: Amū cumpēratū cinci pārechī de boi,
și mergū să-i cercū; rogu-te să mă ierți.
20 Și altulū a ȕisū: Mī-amū luatū femea, și
21 pentru acēsta nu potū veni. Decī întorcēn-
du-se acelū servū, a spusū domnului seū ace-
tea. Atuncea māniāndu-se stēpānulū casei,
a ȕisū servulū seū: Eși curēndū în tārĕ-
rile și ulițele cetātei, și adă aicea saracii,
22 și nevoiași, și schiopii, și orbii. Și a ȕisū
servulū: Dōmne, s'a făcutū cumū ai ȕisū,
23 și încă mai este locū. Și a ȕisū domnulū
cātră servū: Eși la drumuri și la garduri,
și-i silesce să între, ca să se implă casa
24 mea. Că ȕicū voii: 'Nici unulū din acei
bārbați, ce erāu chiămați, nu va gusta din
cina mea.

*Mulțimea urmēsă lui Iisusū; elū li spună condi-
ȕiunile supțu cari potū a fi discipulū.*

25 Și mergea cu d'insulū poporū multū; și
26 elū întorcēndu-se, li-a ȕisū: 'Cāndū cine-va
vine cātră mine, *și nu urēsce pre pārintele
seū și pre mumă, pre femeă și pre copii,
pre frați și pre surori, 'și chiarū viēta sa,
27 nu-mī pȕte fi discipulū. Și *celū ce nu-și
pȕrtă crucea sa, și nu vine dupā mine,
nu-mī pȕte fi discipulū.
28 Că *cine d'intre voi vrēndū să zidēscă
unū turnū, aū nu āntēiū se pune să-și so-
cotēscă chieltuēla, de are cu ce să sfārșēscă.
29 Ca nu cumū-va punēndū temelīa, și ne-
pu-tēndū sfārși, toți cei ce-lū vorū vedē să in-
cēpā a-lū lua în risū. ȕicēndū: Acēstū omū
30 a începutū a zidi, darā nu a pututū sfārși.
31 Sēu care rege, mergēndū spre a purta
resboiū asupra altui rege, aū nu se pune
mai āntēiū să se sfātuēscă, de va putē cu
ȕece miī să întimpine pre celū ce vine a-
supra lui cu dūoē-deci de miī? Ėrū de nu,
32 încă fiindū acesta departe, trāmețēndū soliā,
33 rȕgā de pace. Așa darā fie-care d'intre
voi, care nu se lēpēdā de tȕte averile sale,
nu-mī pȕte fi discipulū.
34 *Bună este sarea; ērū dacā sarea se va
35 strica, cu ce se va drege? Nici în pā-
mēntū nici în gunoiū nu este trebnicā; ci
se aruncā afarā. Celū ce are urechi de
auȕitu, să auȕă.

*Parabole arētāndū bucuria lui Dumneȕeū și mēn-
tuirea pȕcātoșilorū.*

A TUNCEA *s'aū apropiatū de d'insulū toți 15
vameși și pȕcātoși, ca să-lū asculte.
Și murmurā Fariseii și cārturarii, ȕicēndū: 2
Acēsta primesce pre pȕcātoși, *și mănāncă
cu d'inșiil.

Și li-a vorbitū acēstā parabolā, ȕicēndū: 3
*Care omū d'intre voi avēndū o sutā de oi, 4
și perdēndū una dintr'insele, aū nu lasă
pre cele nouē-deci și nouē în pustiiū, și
merge dupā cea perdutā, până cāndū o află?
Și aflānd'o, o pune pe umerii seī, bucurān- 5
du-se. Și venindū a casā, chiamă amicii 6
și vecinii, ȕicēndu-li: Bucurați-vē cu mine,
că amū gāsītū ōea *cea rātācitā. ȕicū voii, 7
că așa va fi bucuriā în ceriū de unū pȕcā-
toșū ce se pocāesce, *mai multū de cātū de
nouē-deci și nouē de drepti, cārora nu li
trebuie pocāință.

Sēu care femeă, avēndū ȕece drahme, 8
de perde o drahmā, aū nu aprinde luminā,
și mātūră casa, și caută din adinsulū, până 9
o află. Și aflānd'o, chiamă amicele și ve-
cinele, ȕicēndū: Bucurați-vē cu mine, că
amū gāsītū drahma, care amū perdut'o.
Așa, ȕicū voii, se face bucuriā înaintea ān- 10
gerilorū lui Dumneȕeū de unū pȕcātoșū ce
se pocāesce.

Și a ȕisū: Unū omū avea dūoi fi; Și 11 12
a ȕisū celū mai tēnērū din ei pārintelui
seū: Pārinte, dā-mī partea de avere ce mi
se cade. Și li-a împārțitū 'averea. Și dupā 13
puține ȕile, adunāndū tȕte fiinlū celū mai
tēnērū, s'a dusū într'o țērā departe, și a-
colo a rēsipitū averea sa, viētuindū în des-
frēnări. Și chieltuindū elū tȕte, s'a făcutū 14
fȕmete mare într'acea țērā; și elū a începutū
a suferi de lipsă. Și mergēndū s'a lipitū de 15
unulū din cetātenii acelei țēri; și l'a trā-
mesū la țērānele sale, să pascā porcii. Și 16
dȕrīa să-și sature pāntecele seū de roșco-
vele ce māncāu porcii; inse niminea nu-i da.

Și venindu-și în sine, a ȕisū: Cāți ar- 17
gați ai pārintelui meū aū prisosință de pā-
ne, ērū eū perū de fȕme! Mē voii scula, 18
și mē voii duce la pārintele meū, și-i voii
ȕice: Pārinte, pȕcātui-amū la ceriū și ina-
intea ta; Și nu mai sūnt vrednicū a mē 19
chiāma fiinlū teū; fă-mē ca pre unulū din
argații tei. Și sculāndu-se a venitū la pārin- 20
tele seū. Ėrū *incā fiindū departe, l'a vȕȕutū
pārintele seū, și i s'a făcutū milā; și aler-
gāndū a cāȕutū pe grumazulū lui, și l'a
sărutatū. Si i-a ȕisū fiinlū: Pārinte, pȕcātui- 21
t'amū la ceriū *și înaintea ta, și nu mai sūnt

g Mat. 23. 2.
h Prov. 9. 2, 5.
i Mat. 21. 43, 44.
22. 8.

f Papt. 13. 46.
j Deut. 15. 6 &
33. 9.
Mat. 10. 37.

k Rom. 9. 13.
l Apoc. 13. 11.
m Mat. 16. 24.
Marc. 8. 34.

Cap. 9. 23.
n Tim. 3. 13.
o Prov. 24. 27.
p Mat. 5. 13.

Marco. 9. 50.
—
Capitulū 15.
a Mat. 9. 10.

b Papt. 11. 3.
Gal. 2. 12.
c Mat. 13. 12.
d 1 Pet. 2. 10.

e Cap. 5. 22.
f Marco. 13. 44.

g Papt. 2. 39.
h Ios. 2. 15, 17.
i Ps. 51. 4.

22 vrednicu a mă chiâma fiulū teū. Și a dișu
părintele cătră servii sei: Aduceți îmbrăcă-
minteă cea mai bună, și-lū îmbrăcați pre
23 elū, și dați ânelu în mâna, și încălțăminte
în piciorēle lui. Și aduceți vițelulū celū mai
îngrășatū, și-lū junghiați; și să mîncămū și
24 ne veselimū. 'Că acestū fiū alū meū mortū
era, și a înviațū; perdutū era, și s'a aflatū.
25 Și aū începutū a se veseli.
26 Dară fiulū lui celū mai mare era la țé-
rână; și apropiându-se de casă, a auditū
27 musică și jocuri; Și chiâmându pre unulū
din servi, l'a întreatū ce sînt acestea?
28 Elū i-a dișu: Fratele teū a venitū, și pă-
rintele teū a ajunghiatū vitelulū celū in-
grășatū, pentru că l'a primitū sănătosū.
29 Erū elū s'a mîniatū, și nu vrea să între.
De aceea părintele lui eșindū, l'ū ruga: Erū
elū răspundēndū, a dișu părintelui seū: Ecce,
de atâția ani 'ți servescū, și totū nici o dată
nu amū călcatū dișa ta; și nici o dată nu
mi-ai datū măcarū unū iedū, ca să mă ve-
selescū cu amicī mei. Erū cândū veni a-
cestū fiū alū teū, care a mîncatū averea
ta cu meretricile, 'i junghiași vițelulū celū
31 îngrășatū. Și elū i-a dișu: Fiule, tu ești
cu mine în totū timpulū, și tôte ale mele
32 sînt ale tale; Se cădea a ne veseli și a
ne bucura; 'că acestū frate alū teū mortū
era, și a înviațū; perdutū era, și s'a aflatū.

*Parabole și ordinī arătândū drep̃ta întrebuintare
a lucrurilor vieței acesteia.*

16 **S**I dicea și discipulilorū sei: Era unū omū
bogatū, care avea unū îngrijitorū; și
acesta a fostū pēritū la elū că rēsipesce
2 averea lui. Decī chiâmându-lū, i-a dișu:
Ce audū despre tine? dă socotēlă de în-
sărcinarea ta; că nu mai poți fi îngriji-
3 torū. Erū îngrijitorulū a dișu în sine: Ce
voiū face? că domnulū meū ȳea de la mine
însărcinarea; a sēpa nu potū, a cere 'mi
4 este rușine. Sciū ce voiū face, de voiū
fi scosū din însărcinarea mea, să mă pri-
5 mescă în casele lorū. Și chiâmându pre
fie-care din dētorniciī domnului seū, a dișu
celui ântōiū: Cu câtū ești dētōrū dom-
6 nului meū? Elū a dișu: Cu o sută de
mēsuri de oleiū. Și i-a dișu: Ié-ți înscris-
sulū, și seđi curēndū, și scrie cinci-deci.
7 Atunci a dișu altulū: Dară tu cu câtū
ești dētōrū? Elū a dișu: Cu o sută de mē-
surī de grăū. Și i-a dișu: Ié-ți înscrisulū,
8 și scrie optū-deci. Și a lădatū domnulū
pre îngrijitorulū nedreptū, pentru că a fă-

cutū înțelepțesce; că fiīl lūmei acesteia sînt
mai înțelepți de câtū 'fiīl lūminei în gene-
rațiunea lorū.

9 Și dicū voui: 'Faceți-vi amicī din ma-
monulū nedreptăței; ca, dacă veți fi în lipsă,
să vē primescă în corturile cele eterne.
10 'Celū ce este credinciosū în puține, este cre-
dinciosū și în multe; și celū ce este ne-
dreptū în puține, este nedreptū și în multe.
11 Deci dacă nu ați fostū credincioși în ma-
monulū celū nedreptū, cine vī va încredința
12 cele adevărate. Și dacă nu ați fostū cre-
dincioși în celū străinū, cine vī va da ce
este alū vostru? 'Nici unū servū nu pōte
13 servi la dūoi domni; că seū pre unulū va
urī și pre altulū va iubi; seū de unulū se
va alipi și pre altulū va desprețui. Nu pu-
teți servi lui Dumnezeu și lui Mamōnū.

14 Și audiaș tôte acestea și Fariseiī, 'cari
eraū iubitori de argintū, și-și rideau de d'in-
sulū. Și li-a dișu: Voi sînteți cei ce vē
15 'faceți dreptī înaintea ômenilor; dară 'Dum-
nedeū cunōsce ânimele vōstre; și 'ceea ce
este între ômeni prețiosū, uriciune este în-
aintea lui Dumnezeu.

16 'Legea și profetiī erau până la Ioanū;
din acestū timpū se predică împērăția lui
Dumnezeū, și fie-care se silesce spre aceea.
17 'Și mai lesne este să trecă ceriulū și pā-
mētulū, de câtū să cadă o cirtă din lege.

18 'Totū celū ce-și lasă femea sa, și ȳea alta,
sevărșesce adulteriū; și totū celū ce ȳea
pre cea lăsată de bărbatū, sevărșesce a-
dulteriū.

19 Era unū omū bogatū, ce se îmbrăca în
purpură și în mătasă, veselindu-se în stră-
lucire în tôte zilele; Și era unū saracū,
20 anume Lazarū, care era aruncatū înaintea
ușei lui, plinū de bube; Și doria să se sa-
21 ture de fărămătūrele, cari cădeau din mēsa
bogatului; și câniī venindū lingeau bubele
lui. Și a muritū saraculū, și s'a dusū de
22 ângerī în sinulū lui Abraamū; și a muritū
și bogatulū, și s'a îngropatū. Și în iadū
23 rēdicându-și ochiī sei, fiindū în chinuri, vede
pre Abraamū de departe, și pre Lazarū în
sinulū seū. Și elū strigândū, a dișu: Pā-
24 rinte Abraame, miluesce-mē, și trāmete pre
Lazarū, să-și atingă vērfulū degetului seū
în apă, ca să-mi 'recorēscă limba; că 'mē
chinuescū în acestă vāpae. Erū Abraamū a
25 dișu: Fiule! 'adu-ți aminte, că tu ai primitū
cele bune ale tale în viēța ta, și Lazarū ase-
menea cele rele; dară acumū elū se măn-
găia, și tu te chinuesci. Și pe lūngă tôte 26

1 Vers. 23.
Efez. 2. 1. &
5. 14.
Apoc. 2. 1.
j Vers. 24.

Capitulū 16.
a Ioan. 12. 26.
Efez. 5. 8.
1 Tes. 5. 5.
b Dan. 4. 27.

Mat. 6. 19. &
19. 21.
Cap. 11. 41.
1 Tim. 6. 17,
18, 19.
c Mat. 25. 21.

Cap. 19. 17.
d Mat. 6. 24.
e Mat. 23. 14.
f Cap. 10. 29.
g Ps. 7. 9.
h 1 Sam. 16. 7.

i Mat. 4. 17. &
11. 12, 13.
Cap. 7. 29.
j Ps. 103. 26,
27.

Isa. 40. 3. &
51. 6.
Mat. 5. 18.
1 Pet. 1. 25.
k Mat. 5. 32. &

19. 9.
Marco. 10. 11.
1 Cor. 7. 10,
11.
l Zech. 14. 12.

m Isa. 66. 24.
Marco. 9. 44,
etc.
n Iov. 21. 18.
Cap. 6. 24.

acestea, între noi și între voi este un mare adânc; așa că cei ce vor să treacă de aici să treacă voi nu pot; nici cei de acolo nu pot
 27 să treacă la noi. Atunci a zis: Rogu-te dară, părinte, ca să-lu trameți în casa părintelui meu; Că am cinci frați; cărora să li mărturisescă despre acesta, ca nu cumva să vină și ei la acest loc de chin.
 28 I-a zis Abraam: „Aș pre Moisi și pre profeți; să-i asculte. Eră el a zis: Nu, părinte Abraame; ci de va merge la d'înșii
 30 cine-va din morți, se vor pocăi. Și i-a zis: Dacă nu ascultă de Moisi și de profeți, măcar de ară și învia cine-va din morți, nu vor crede.

Indelunga-răbdare, credința și umilința învățate.

17 **A** TUNCI a zis discipulilor săi: „Este cu neputință să nu vină scandale; dară
 2 vai de omul acela, prin carele vin. Mai de folos i-ar fi, ca să i se spîndure o pîtră de mîră de grumazul lui, și să se arunce în mare, de cît să scandalizeze pre
 3 unul dintr'acești mici. Păziți-vă: De-ți va greși fratele te, cîrtă-lu; și de se va pocăi, iertă-l. Și măcar de șapte ori în zi
 4 de-ți va greși, și de șapte ori în zi se va întorci la tine, zicîndu: Mă călesc; să-i ierți.
 5 Și a zis apostolii către domnul: Aduge-ni credință. „Eră domnul a zis: De ați avé credință ca un grăunte de muștar, ați dice dudului acestuia: Desrădăcinează-te, și te plînteză în mare; și v'ară asculta.
 7 Eră cine d'între voi, dacă ară avé servit arîndu, se pascîndu vite, i-ară dice îndată, după ce a venit de la câmp: Du-te
 8 și te pune la mîsă? Aș nu mai virtos i va dice: Gătesce-mi cina, și încingîndu-te
 9 „servește-mi, până voi mîncă și voi bé eu, și după aceea vei mîncă și vei bé și tu? Aș dora va mulțumi servului aceluia, pentru că a făcut cele ce i s'au ordinar?
 10 Nu, mi se pare. Așa și voi, cîndu veți fi făcutu tôte cele ce vi s'au ordinar, diceți: Sîntem servii netrebnici; făcurăm ce am fostu dători a face.

Vîndecarea a zece leproși.

11 Eră mergîndu el la Ierusalim, a trecut prin Samaria și Galilea. Și întrîndu

într'un sat, l'au întîmpinat zece bărbați leproși, cari au stătut de departe: Și a
 13 cea au ridicat vîoce, zicîndu: Iisus, învîțătorule, miluesce-ne. Și vîdîndu-i, li-a
 14 zis: „Mergeți, și vî arîtați preuților. Și s'a întîmplat, pre-cîndu mergeau, s'au curățit. Eră unul dintr'înșii, vîdîndu că
 15 s'a vindecat, s'a întorsu, mîrîndu pre Dumneșu cu vîoce tare; Și a cădu cu fața la
 16 picîorele lui, mulțumindu-i; și acela era Samaritanu. Iisus luîndu cuvîntu, a
 17 zis: Aș nu zece s'au curățit, dară cei nou unde sînt? Nu s'au aflatu să se întorcă, să de mîrire lui Dumneșu, de cîtu
 18 numai acest străin. Și i-a zis: Scîlă-te și mergi; credința ta te-a mîntuit.

Responsu către Farisei despre venirea împărăției lui Dumneșu; rugăciunea cea cu stăruință învățată.

Si fiindu întrebă de Farisei, cîndu va
 20 veni împărăția lui Dumneșu, li-a responsu, și a zis: Împărăția lui Dumneșu nu vine vîdîndu cu ochi. „Nici vor dice: Ecce
 21 aicea! se u ecce acolo! că ecce, împărăția lui Dumneșu este deja între voi.

Si a zis discipulilor: „Vor veni zile, cîndu veți dori să vedeți una din zilele
 22 Fiului omului, și nu veți vedé. „Si vi vor dice: Ecce aicea! se u ecce acolo! nu mergeți, nici nu urmați. „Că precum fulgerul, fulgerîndu din o parte a cerului, luminează
 24 până la alta; așa va fi și Fiul omului în ziua sa. „Dară mai înteu trebuie a suferi multe, și a fi lepădat de această generațiune. „Si precum a fostu în zilele lui Noe,
 26 așa va fi și în zilele Fiului omului: Mîncău, beău, se însurău, se măritau, până la
 27 ziua în care a intrat Noe în arcă, și a venit deluviul, și a perdu pre tîi. „Asemenea și precum a fostu în zilele lui
 28 Lotu: mîncău, beău, cumpărau, vindeau, sădiău, zidiău; Dară în ziua în care a eșit Lotu din Sodoma, a ploătu foc și puciósă din ceru, și a perdu pre tîi: Așa
 29 va fi în ziua, în care Fiul omului se va arăta. Întrăcea și cel ce va fi d'asupra
 30 casei și vasele lui în casă, să nu se pogore să le îee; și cel din câmp, asemenea să nu se întorcă înapoi. „Aduceți-vă aminte de
 32 femea lui Lotu. „Cel ce va căta să scape vieța sa, o va perde; și cel ce va perde vieța
 33 sa, o va păstra. „Dicu voi: Întrăcea noapte

o Isa. 8. 20. & 34. 16.
 Ioan 5. 39, 45.
 & 17. 11.
 p Ioan 12. 10, 11.
 —
 Capitul 17.
 a Mat. 18. 6, 7.

Marc. 9. 42.
 1 Cor. 11. 19.
 b Mat. 18. 15, 21.
 c Lev. 19. 17.
 Prov. 17. 10.
 Isa. 5. 19.
 d Mat. 17. 20.
 & 21. 21.
 Marc. 9. 23.

& 11. 23.
 e Cap. 12. 37.
 f Iov. 22. 3. & 35. 7.
 Ps. 16. 2.
 Mat. 25. 30.
 Rom. 8. 12. & 11. 35.
 1 Cor. 9. 16.

17.
 Film. 11.
 g Luc. 9. 51, 52.
 Ioan 4. 4.
 i Lev. 15. 46.
 i Lev. 15. 2. & 14. 2.
 Mat. 8. 4.
 Cap. 5. 14.

j Mat. 9. 22.
 Marc. 5. 24.
 & 10. 52.
 Cap. 7. 50. & 8. 48. & 18. 42.
 k Vers. 23.
 l Rom. 14. 17.
 m Veți Mat. 9

15.
 Ioan 17. 12.
 n Mat. 24. 23.
 Marc. 13. 21.
 Cap. 21. 8.
 o Mat. 24. 27.
 p Marc. 8. 31. & 9. 31. & 10. 33.

Cap. 9. 22.
 q Fac. 7.
 Mat. 24. 37.
 r Fac. 19.
 s Fac. 19. 16.
 24.
 t 2 Tes. 1. 7.
 u Mat. 24. 17.
 Marc. 13. 15.

v Fac. 19. 26. & Mat. 10. 39 & 16. 25.
 Marc. 8. 25.
 Cap. 9. 24.
 Ioan 12. 25.
 y Mat. 24. 40, 41.
 1 Tes. 4. 17.

voră fi două într'ună pată: unul se va lua, 35 și altul se va lăsa. Dacă voră mătina împreună: una se va lua, și alta se va lăsa. 36 Dacă voră fi în câmp: unul se va lua, și altul se va lăsa. Și răspunzându, i-au zis: 37 "Unde, domne? Elu li-a zis: Unde este trupul, acolo se voră aduna vulturii.

Parabole arătându natura rugăciunii ce isbutesce.

18 **S**I li dicea parabolă cu acestu scopu: că se cade "a se ruga totu-dé-una și a nu se descuragia; Dicându: Intr'o cetate era unu judecătoru, care nu se temea de Dumnezeu, nici nu-i pessa de omu. Și era o văduvă într'acea cetate, și venia la d'insul, dicându: Scapă-mă de neamicul meu. 4 Și nu vroia multu timp; éru după aceea a zis în sine: De și nu mă temu de Dumnezeu, nici nu-mi pessa de omu, ⁵ Dară fiindu-că acéstă văduvă mă supără, o voi scapa, ca să nu mă chinuésca, venindu necontentitu. Și a zis domnulu: Auziti ce 7 dice judecătorulu celu nedreptu. Și Dumnezeu au nu va face scăpare aleșilor sei, cari strigă cătră d'insul diina și noptea, de și îndelungu rébdă pre neamicii lor? 8 Dică voui, ⁹ că-i va scapa curându. Dară, cându va veni Fiulu omulu, ore va afla credință pe pământu? 9 Éru cătră uniia "ce se încredeau în sine, că sânt drepti, și desprețuiau pre cei-l-alti, 10 dicea acéstă parabolă: Două ómenī s'au suitu în templu, ca să se roge, unul Fariseu, și altul vameșu. Fariseulu stându se rugă în sine așa: "Dumnezeule, ¹¹ ți mulțumesc, că nu sânt ca cei-l-alti ómenī: răpitori, nedrepti, adulteri, séu și ca acestu 12 vameșu: Postescu de două ori în septemână; dau deciuélă din tóte câte cęstigu. 13 Éru vameșulu, stându de departe, nu vroia nici ochii să redice spre ceriu, ci-și bătea peptulu séu, dicându: Dumnezeule, fi mi 14 losu mie păcătosulu. Dică voui, acesta s'a dusu la casa sa *mai* îndreptatu de câtu acela; ¹⁵ că totu celu ce se înalță însu-și, se va umili; éru celu ce se umilește, se va înalța.

Iisus primesce și bine-cuvântéză pre prunci.

15 "Și aduceau la elu și prunci, ca să se atingă de ei; dară discipulii vedându, i-au 16 certatu. Éru Iisus chiāmându-i la sine, a zis: Lăsați pre prunci să vină la mine, și nu-i opriți; că ¹⁷ a unora ca acestia este

împărăția lui Dumnezeu. *Adevărū dică 17 voui: Celu ce nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca unu copilū, nu va intra într'insa.

Intrebare a unui diregătoru bogatū; responsulū domnulu nostru, și vorbă despre ea.

"Și l'a întrebatu unu diregătoru, di- 18 cându: Învătătorule bune, ce să facu să mosenescu viața eternă? Iisus i-a zis: Pentru ce mă numesci bunu? nimenea nu este bunu, fără numai unul, Dumnezeu. Ordinele scii: "Să nu sevârșesci adulteriū; 20 să nu uciđi; să nu furi; să nu mărturisesci mărturiā minciunósă; "onóră pe părintele ți și pre muma ta. Acela a zis: Tóte 21 acestea le-amu păzitu din tēnerețele mele. Iisus auzindū acestea, i-a zis: Încă 22 una ²³ ți lipsește: "vinde totu ce ai, și imparte saracilorū; și vei avé tesauru în ceriu: și vino, urméză-mi. Dară elu auzindū acestea, s'a întristatu; că era avutū fórtē.

Și vedendu-lu Iisus, că s'a întristatu, 24 a zis: "Cātu de anevoiă vorū intra în împărăția lui Dumnezeu cei ce au avuți. Că 25 mai lesne este să trecă funia prin urechiā aculu, de câtu bogatulū să între în împărăția lui Dumnezeu. Éru ei auzindū 26 acestea, au zis: Cine dară póte să se mēntuiă? Dis'a elu: "Cele ce sânt cu neputință 27 la ómenī, la Dumnezeu sânt cu putință.

"Atunci a zis Petru: Eccé noi amu lă- 28 satu tóte, și ți-amu urmatu. Elu li-a zis: 29 Adevărū dică voui; "Nimenea nu este, care și-a lăsat casă, séu părinți, séu frați, séu femeă, séu copii pentru împărăția lui Dumnezeu, "Care să nu iee immulțite în acestu 30 timpū, și în lumea cea viitoare vieță eternă.

Iisus pređice a treia óră suferințele, mórtea și inviarea lui.

"Atuncea luându cu sine pre cei două spre- 31 dece, li-a zis: Eccé, ne suimū la Ierusalimū, și se vorū implini tóte "cele scrise prin profeți despre Fiulu omulu. Că "se va da 32 păgânilorū, și va fi batjocoritū, și va fi insultatu, și va fi scuipatu. Și biciuindu-lū, 33 ³⁴ lū vorū omorī; și a treia di va invia. Éru ei nimicū nu au înțelesu din acestea; și era ascunsu cuvēntulu acesta pentru d'insii, fiindu-că nu înțelegeau cele dize.

Vindecarea unui orbū la Ierichonū.

"Și apropiându-se elu de Ierichonū, se- 35

* Iov 39. 30.
Mat. 24. 28.

Capitul 18.

a Cap. 11. 5. &
21. 26.
Rom. 13. 12.
Efes. 6. 18.

Col. 4. 2.
1 Tes. 5. 17.

b Cap. 11. 8.
c Apoc. 6. 10.
d Ebr. 10. 37.
e Cap. 10. 29. &
16. 15.
f Ps. 135. 2.

g Isa. 1. 15. &
58. 9.

h Iov 22. 29.
i Mat. 23. 12.
j Cap. 14. 11.
k Iac. 4. 6.
l 1 Pet. 5. 5. &
Mat. 19. 13.

Marc. 10. 18.
j 1 Cor. 14. 20.

k Marc. 10. 15.
l Mat. 19. 16.
m Marc. 10. 17.
n Esod. 20. 13.
Deut. 5. 16.

20.
Rom. 13. 9.

* Efes. 6. 2.
Col. 3. 20.
o Mat. 6. 19. 20.
1 Tim. 6. 19.
p Prov. 11. 28.
Mat. 19. 23.

Marc. 10. 23.
q Ier. 32. 17.

r Mat. 19. 27.
Zech. 8. 6.
Mat. 19. 26.
Cap. 1. 37.
s Deut. 33. 9.
t Iov 42. 10.
u Mat. 16. 21.

s 17. 22. &
20. 17.

v Ps. 22.
Isa. 53.
w Mat. 27. 2.
Cap. 23. 1.
Ioan. 18. 28.

Fapt. 3. 13.

y Marc. 9. 32.
Cap. 2. 50. &
9. 45.
Ioan. 10. 6. &
12. 16.
s Mat. 20. 29.
Marc. 10. 46.

36 dea unū orbū lângă cale, cerșindū; Și a-
 37 uñdindū mulțimea trecendū, a întrebatū ce
 38 este acésta. Și i-aū ȕisū, că trece Iisusū,
 39 Nazarinénulū. Atunci a strigatū, ȕicendū:
 40 Iisuse, Fiule alū lui Davidū, miluesce-mē. Erū
 cei ce mergeau înainte 'lū certau, ȕicendū-i
 să tacă; dară elū cu multū mai virtosū
 striga; Fiule alū lui Davidū, miluesce-mē.
 41 Și stândū Iisusū, a ȕisū să-lū aducă la
 sine; și apropiāndu-se elū la d'insulū, l'a
 42 întrebatū, ȕicendū: Ce voiesci să-ȕi facū?
 43 Dis'a elū: Dómne, să vedū érá-și. Și Iisusū
 i-a ȕisū: Veȕi; * credinȕa ta te-a mēntuitū.
 44 Și îndată a vedutū, și-i ^burma, mārindū pre
 Dumneȕeū; și totū poporulū vedēndū, a lă-
 udatū pre Dumneȕeū.

Visita domnului nostru la Zaccheu.

19 **S**i intrāndū, trecea Iisusū prin Ierichonū.
 2 Și éccē unū omū, anume Zaccheū, care
 3 era mai marele vameșilorū, și bogatū, Cău-
 4 ta să vedă pre Iisusū cine este; dară nu
 putea pentru mulțime, pentru că era micū
 5 de statură. Și alergāndū înainte, s'a suitū
 într'unū dudū să-lū vedă, că era să trecă
 6 pe acolo. Și venindū Iisusū la acelū locū,
 căuta, și l'a vedutū, și a ȕisū cătră d'in-
 sulū: Zacche, grăbesce de te pogoră; că
 7 astă-ȕi trebuie să petrecū în casa ta. Și
 grābindu-se s'a pogoritū, și l'a primitū bu-
 curosū.
 8 Și toȕi cari vedeau acésta, murmurau, ȕi-
 cendū: "A intratū la unū omū pēcātosū să
 9 gāduescă. Erū Zaccheū stāndū, a ȕisū
 cătră domnulū: Éccē, dómne, jumātate din
 averea mea o dau saracilorū, și de amū
 10 ^bincelatū pre cine-va cu ce-va, ^cintorcū im-
 pāttritū. Disu-i-a Iisusū: Astă-ȕi s'a fă-
 cutū mēntuire casei acesteia; că ^dși acesta
 11 este ^efiiū alū lui Abraamū. / Că Fiiulū omu-
 lui a venitū, să caute și să mēntuiă acea ce
 este perdutū.

*Parabola celorū ȕece servi, căroră s'aū
 încredinȕatū ȕece mnale.*

11 Și ascultāndū ei acestea, elū a adaosū
 și a vorbitū o parabolă, pentru că era a-
 12 prōpe de Ierusalimū, și pentru că ^fli se
 părea, că îndată va să se arete împērāȕia
 lui Dumneȕeū. ^hDeci a ȕisū:
 Unū omū de bunū némū s'a dusū într'o
 13 tēră departe, să-ȕi iee regatū, și să se
 întōrcă. Și chiamāndū ȕece servi ai sei, li-a
 14 datū ȕece mnale de argintū, și li-a ȕisū: Ne-
 guȕătorii pānă voiū veni. / Dară cetāȕenii lui

'lū uriau, și aū trāmesū soliā după elū, ȕi-
 cendū: Nu vroidū pre acesta să domnescă
 preste noi. Dară, luāndū regatulū, s'a in-
 15 torsū, și a ȕisū să se chāme la d'insulū
 pre serviū acela, căroră li dāduse argintulū,
 ca să afle ce fie-care cēștigase. Atunci a 16
 venitū celū d'ântēiū, ȕicendū: Dómne, mnaūa
 ta a adusū ȕece mnale. Disu-i-a: Bine, 17
 servule bunū; pentru că ai fostū ⁱcredin-
 ciosū preste puȕinū, să aibī putere preste
 ȕece cetāȕi. Și a venitū celū alū dūoilea, 18
 ȕicendū: Dómne, mnaūa ta a adusū cincī
 mnale. Și a ȕisū acestuia: Și tu fii preste cincī 19
 cetāȕi. Și altulū a venitū, ȕicendū: Dómne, 20
 éccē mnaūa ta, care o amū ȕinutū legatā în
 maframă; ^kCă m'amū temutū de tine, pen- 21
 tru că esci omū aspru; íei ce nu ai pusū,
 și seceri ce nu ai semēnatū. Și i-a ȕisū: 22
 Din gura ta te voiū judeca, servule reū.
 "Ai sciutū că eu sūnt omū aspru, luāndū ce
 nu amū pusū, și secerāndū ce nu amū se-
 23 mēnatū. Decī, pentru ce nu ai datū ar-
 gintulū meū schimbătorilorū, și eu venindū,
 24 aȕū fi luatū alū meū cu dobēndā. Și ce-
 lorū ce sta înainte a ȕisū: Luaȕi mnaūa, și
 o daȕi celui ce are ȕece mnale; (Ei i-aū 25
 ȕisū: Dómne, acela mai are ȕece mnale;) Că
 ȕicū voiū, ^lcă totū celui ce are, i se va 26
 da; érū de la celū ce nu are, și ceea ce
 are i se va lua. Dară pre neamicii mei a- 27
 cea, cari nu aū voitū, să domnescū preste d'in-
 șii, aduceȕi-i aicea, și-i sfāșȕiaȕi înaintea mea.

*Intrarea publică în Ierusalimū, și plāngere asupra
 cetāȕei; curățirea templului.*

Și acestea ȕicendū, ^mmergea înainte, su- 28
 indu-se la Ierusalimū.

ⁿErū apropiāndu-se de Betfage și Be- 29
 tania, cătră muntele ce se chāmā alū Oli-
 vilorū, a trāmesū pre dūoi din discipuliū
 sei, ȕicendū: Mergeȕi în satulū care este 30
 înaintea voastră, în care intrāndū veȕi afla
 unū mānzū legatū, pe care nici unū omū
 31 nici o datā nu a seȕutū; deslegaȕi-lū, și-lū
 aduceȕi. Și de vē va întreba cine-va; Pen-
 tru că domnului trebuie-se.

Și mergēndū cei trāmeși, aū aflatū pre- 32
 cumū elū li ȕisese. Și deslegāndū ei mān- 33
 zulū, li-aū ȕisū stēpānii lui: Pentru ce des-
 legaȕi mānzulū? Ei aū ȕisū: Domnului tre- 34
 buesce. Și l'aū adusū la Iisusū; ^oși arun- 35
 cāndu-ȕi vestmintele lorū pe mānzū, aū pusū
 pre Iisusū d'asupra. ^pȘi mergēndū elū, aș- 36
 terneau vestmintele lorū pe cale.

^a Cap. 17, 19.
^b Cap. 5, 26.
^c Fapt. 4, 21. &
 11, 18.

^d Cap. 9, 11.
^e Cap. 5, 20.
^f Cap. 3, 14.
^g Esod. 22, 1.

^h Sam. 12, 8.
ⁱ Sam. 12, 6.
^j Rom. 4, 11,
 12, 16.
^k Gal. 3, 7.
^l Cap. 13, 16.

^m Mat. 18, 11.
ⁿ Veȕi Mat. 10,
 6, & 15, 24.
^o Fapt. 1, 6.
^p Mat. 25, 14.
^q Marc. 13, 31.

^r Ioan. 1, 11.
^s Mat. 25, 21.
^t Cap. 16, 10.
^u Mat. 25, 24.
^v 2 Sam. 1, 16.

^w Iov. 15, 6.
^x Mat. 12, 37.
^y Mat. 25, 26.
^z Mat. 13, 12. &
 25, 29.

^{aa} Marc. 4, 25.
^{ab} Cap. 8, 18.
^{ac} Marc. 10, 32.
^{ad} Mat. 21, 1.
^{ae} Marc. 11, 1.

^{af} 2 Reg. 9, 13.
^{ag} Mat. 21, 7.
^{ah} Marc. 11, 7.
^{ai} Ioan. 12, 14.
^{aj} Mat. 21, 8.

9 Atunci a început a dice către popor

Atunci apropiându-se uniia din Sadukei, 27

’ cari dicu, că nu este înviare, l’au întrebatu,
28 Dicendū: Învătătorule, ² Moisi n-ă scrisu:
De va muri fratele cui-va avendū femeă, și
acesta va muri fără copil, să iee fratele seū
pre femea lui, și să rădice semință fratelui
29 seū. Decī aū fostu șapte frați; și celū d’ân-
30 tēiū luandū femeă, a muritū fără copil. Și
a luatū alū dūoilea pre femea aceea; și a-
31 cela a muritū fără copil. Și alū treilea a
luat’o, și asemenea toți șapte; și nu aū
32 lăsatū copil, și aū muritū. Erū mai pe ur-
33 mă de toți a muritū și femea. Decī la în-
viare, alū căruia dintr’înși va fi femea? că
toți șapte aū avut’o de femeă.

34 Și răspundendū Iisusū, li-a dīsū: Fii lū-
35 mei acesteia se însă ră și se maritā; Dară
cei vrednici de lumea aceea și de înviarea
cea din morți nici se însă ră nici se maritā;
36 Nici vorū mai putē muri; că ¹ sūnt asemenea
ângerilorū, și sūnt fii ai lui Dumnezeu, ² fi-
37 indū fii ai înviarei. Dară cumū că vorū în-
via morții, ³ a arētātū și Moisi la rugū, cândū
numesce pre Domnulū, Dumnezeulū lui A-
braamū, și Dumnezeulū lui Isaacū, și Dum-
38 neđeulū lui Iacobū. Dară elū nu este Dum-
neđeū alū morțilorū, ci alū viilorū; că ⁴ oți
39 sūnt vii înaintea lui. Atunci uniā din cărt-
turari răspundendū, aū dīsū: Învătătorule,
40 bine ai vorbitū. Și de atunci a mai în-
drăsniaū să-lū mai întrebe *nimicu*.

41 Și li-a dīsū: ⁵ Cumū dicu, că Christosū
42 este fiulū lui Davidū? Și însu-și Davidū dīce
în Cartea Psalmilorū: ⁶ Dis’a Domnulū dom-
43 nului meu: Șeđi d’a drepta mea, Până voiū
pune pre neamicii tei așternutū piciorilorū
44 tale. Decī dacă Davidū ⁷ lū chiamă domnū,
cumū dară este fiū alū lui?

*Sfătuirea de a se feri de cărturari; darulū vedu-
vei în corbana templului.*

45 ⁸ Atunci a dīsū discipulilorū seī în auđulū
46 a totū poporulū: ⁹ Păziți-vē de cărturari, că-
rora li place a āmbra în vestminte lungi, și
’iubescū închinăciunile în tērguri, și scaunele
cele mai de susū în sinagogi, și șederile ce-
47 le mai āntēi la ospețe; ¹⁰ Cari mănāncă ca-
sele veduvelorū, și la arētare facū rugăciuni
lungi; acestia vorū lua mai mare condamnare.
21 ¹¹ Sī cāutāndū, ¹² a vedutū pre cei bogați a-
2 runcāndū darurile lorū în corbană. Și
a vedutū și pre o veduvă saracā aruncāndū
3 acolo dūoi bani. Și a dīsū: Adevērū dīcū
voūi, ¹³ că acēstā veduvă saracā a aruncatū
4 mai multū de cātū toți. Că toți acestia din

prisosința lorū aū aruncatū la darurile lui
Dumneđeū; ērū acēsta din lipsa sa a arun-
catū tōtā averea sa, care a avutū.

Profeșă despre venirea a dūoa a lui Christosū.

’ Și uniā dicendū despre templu, că este 5
impodobitū cu petre frumoșe și cu daruri
sānte, dīs’a elū: *Cātū pentru acestea, cari* 6
vedeți, vorū veni zile în cari ¹ nu va rămāné
pētră pe pētră, care nu se va rēsipi.

Și l’au întrebatū, dicendū: Învătătorule, 7
dară cândū vorū fi acestea? și ce semnū va
fi, cândū se vorū întēmpla acestea.

Dis’a elū: ² Vedeți să nu vē amăgiți; că 8
mulți vorū veni în numele meu, dicendū: Eū
sūnt *Christosū*; și s’a apropiatū timpulū; dară
să nu mergeți după ei. Și cândū veți aūdi 9
de resbōie și de nerōndueli, să nu vē spāi-
mēntați; că acestea trebue să aibā locū āntēiū;
dară nu va fi pe datā sfārșitulū. ³ Atuncea li 10
dīcea: Se va scula poporū asupra poporului,
și regatū asupra regatului; Și vorū fi cu-
tremure mari pe alocurea, și fōmeți și ciumi
și spāime; și semne mari vorū fi din ceriū.

’ Erū mai ⁴ nainte de tōte acestea vorū pu- 12
ne mānele lorū preste voi, și vē vorū per-
secuta, dāndu-vē la sinagogi și ⁵ în închisori,
’ ducēndu-vē înaintea regilorū și guvernatori-
lorū ⁶ pentru numele meu. Și ⁷ vi se va întēm- 13
pla să mărturisiti. ⁸ Decī puneți în ānimele 14
vōstre, să nu gāndiți ce veți responde. Că 15
eū vi voiū da gurā și înțelepciune, ⁹ contra
cāreia nu vorū putē vorbi nici a se opune
toți neamicii vōstri. ¹⁰ Și veți fi dați și de 16
pārinți, și de frați, și de rude, și de amici;
și ¹¹ pre uniā d’ntre voi vorū omori. Și ¹² veți fi 17
urii de toți pentru numele meu. ¹³ Dară nici 18
unū pērū din capulū vōstru nu va peri. Intru 19
rēbdarea vōstrā cēștigați sufletele vōstre.

’ Erū cândū veți vedē Ierusalimulū in- 0
cunjurāndu-se de oști, atunci să sciți, că
s’a apropiatū pustiirea lui. Atuncea cei ce 2
sūnt în Iudea să fugā la muni; și cei ce sūnt
în međiloculū *Ierusalimului* să ēsa, și cei
ce sūnt în țērāne să nu între intr’insulū.
Că acestea sūnt zilele resbunārei, ca ¹ să se 2
implinēscā tōte cele scrise. ² Și vai de cele 23
ce sūnt îngreunate, și de cele ce alāptēzā
intr’acele zile! că va fi nevoiā mare în
țērā și māniā asupra acestui poporū. Și 24
vorū cādē de ascuțitulū săbiei, și se vorū
duce prinși la tōte popōrele; și Ierusalimulū
va fi cālcātū de Gintī, ³ până se vorū im-
plini timpurile Gintīlorū.

f Fapt. 23. 6, 8.
d Deut. 25. 6.
i 1 Cor. 15. 42,
49, 52.
i Ioan 8. 2.
n Rom. 8. 23
n Eod. 3. 6.
o Rom. 6. 10,

11.
p Mat. 22. 42
Marco. 12. 35.
q Pa. 110. 1.
Fapt. 2. 34.
r Mat. 23. 1.
Marco. 12. 38.
s Mat. 22. 5.

i Cap. 11. 43.
u Mat. 22. 14.
—
Capitul 21.
a Marco. 12. 41.
b 2 Cor. 8. 12.

c Mat. 24. 1.
Marco. 13. 1.
d Cap. 19. 44.
e Mat. 24. 4.
Marco. 13. 5.
f Eod. 5. 6.
g Tes. 2. 2.

f Mat. 24. 7.
g Marco. 13. 9.
Apoc. 2. 10.
h Fapt. 4. 5. &
5. 18. & 12. 4.
i 16. 24.
j Fapt. 25. 23.

j 1 Pet. 2. 18.
k Filip. 1. 28.
l Tes. 1. 5.
m Mat. 10. 19.
Marco. 13. 11.
Cap. 12. 11.
n Fapt. 6. 10.

n Mio. 7. 6.
Marco. 13. 12.
o Fapt. 7. 59. &
12. 2.
p Mat. 10. 23.
q Mat. 10. 20.
r Mat. 24. 15.

Marco. 13. 14.
s Dan. 9. 26, 27.
Zech. 11. 1.
t Mat. 24. 19.
u Dan. 9. 27. &
19. 7
Rom. 11. 25.

25 *Și voru fi semne în sóre și în lună și în stele; și pe pământu strimtorarea popórelor cu nedumerire, mugindú marea de sguduirea
26 valurilor: *Așa că ómenii mai 'și voru da sufletulú, de frică și de acceptarea celorú ce voru să fie pe pământú; *căci puterile ce-*
27 *riurilorú se voru clăti. Și atunci voru vedé pre Fiulú omulú 'venindú pe nóri cu pu-*
28 *tere și cu mările mare. Decí, începéndú acestea a se face, căutați în susú, și redi-*
*cați capetele vóstre; că *se apropiá rescum-*
pérarea vóstrá.

29 *Și li-a đisú parabolá; Vedeți smochi-
30 nulú și toți arborii; Cândú începú a da, vedéndú, voi și cunósceți de la sino, că este
31 aproape véra. Așa și voi, cândú veți vedé a-
32 cestea făcéndu-se, să știți, că este aproape îm-
33 pérăția lui Dumneđeú. Adevérú dicú voii: Nu
34 va trece acestú némú, până cândú nu se vorú
35 face tóte acestea. *Cerulú și pământulú
36 vorú trece, dará cuvintele mele nu vorú trece.
Dará *luați aminte de voi înși-vé, ca să
nu se ingreue ánimelú vóstre cu sațiulú mân-
cării și cu beția, și cu grijele luméi acestelá,
și fără de scire să viná acea đi asupra vóstrá.
Că *ca o cursá va veni preste toți cei ce lo-
cuescú pe fața a totú pământulú. *Decí pri-
veghiați și 'vé rugați în totú timpulú, ca să
fiți vrednici a scăpa de tóte cele ce au să
se întéple, și *a sta înaintea Fiulú omulú.

*Iisusú învătă în tóte ăilele în templu; mai maré
conjurá spre a-lú uide, și se învóiescú cu Iuda.*

37 *Și învătă điuá în templu; éru 'nóptea, e-
sindú, petrecea în muntele ce se chiamá alú
38 Olivilorú. Și totú poporulú venia de demá-
néță la d'insulú în templu, ca să-lú asculte.

22 **S**I *se apropiá serbătórea azimelorú, care
2 se chiamá pascele. *Și căutaú archie-
reii și cărturarii, cumú l'arú omori; că se
temeau de poporú.

3 *Érú Satana a intratú în Iuda, ce se chiá-
ma Iscariotulú, care era dinnumerulú celorú
4 d'oi-spre-dece. Și mergéndú, a vorbitú cu
archiereii și cu căpăteniele, cumú li l'arú
5 da. Și s'au bucuratú, și *s'au învoitú să-i dee
6 bani. Și elú s'a făgăduitú, și căuta timpú
potrivitú să li-lú dee în lipsa poporului.

*Domnulú nostru serbétá pasci; instituesce Cina sa;
dă în scire vëndarea sa prin unulú din cei d'oi-
spre-dece; mustrá ambiția lorú; și descéptá
pre Petru și pre cei-l-alfi.*

7 *Și a venitú điuá azimelorú, în care se că-

dea să se sacrifice pascele. Și a tramesú pre 8
Petru și pre Ioanú, đicéndú: Mergeți de ni
gătiți pascele, ca să máncămu. Ei i-au đisú: 9
Unde voiesci ca să gătimú? Elú li-a đisú: 10
Éccé, intrándú voi în cetate, vé va întim-
pina unú omú ducéndú unú vasú cu apă: 11
urmați-i în casa unde va intra. Și să di-
ceți stépánulú casei: Invétătorulú diceție:
Unde este loculú, unde să mánancú pasce-
le cu discipulii mei? Și elú vi va aréta unú 12
foișorú mare, așternutú; acolo gătiți. Și 13
mergéndú, au aflatú precumú elú li đisese;
și au gătitú pascele.

*Și cândú a venitú óra, a ședutú la mész, 14
și cei d'oi-spre-dece discipulii cu elú. Și 15
li-a đisú: Cu dorință amú doritú să mán-
cancú cu voi aceste pasci mai 'nainte de
patima mea. Că dicú voii: De acumú nu 16
voui mai mânca dintr'acestea, *până cândú
se vorú implini în împérăția lui Dumneđeú.
Și luándú paharulú și mulțumindú, a đisú: 17
Luați acesta, și-lú împărțiți între voi. Că 18
*dicú voii: Nu voui mai bé din fructulú vîlei,
până cândú va veni împérăția lui Dumneđeú.

*Și luándú pânea, și mulțumindú, o a 19
frántú, și a dat'ó lorú, đicéndú: Acesta este
corpulú meu, care se dá pentru voi; *acésta
faceți întru amintirea mea. Asemenea și pa- 20
harulú, după ce au cinatú, đicéndú: *Acestú
paharú este noulú testamentú întru sângele
meu, care se vórsá pentru voi.

*Dará éccé, mâna vëndătorului meu este 21
cu mine pe mész. *Și Fiulú omulú mer- 22
ge, *precumú este hotărítú; dará vai de o-
multú acela, prin care se vindel *Și au înce- 23
putú a se întreba între sine, care dintr'în-
șii arú fi celú ce vre să facá acésta.

*Și s'a nascutú cértá între d'înșii, care 24
d'între ei s'arú páre a fi mai mare. *Și elú 25
li-a đisú: Regii popórelorú le domnescú, și
cei ce le stépănescú se chiamá făcétori de
bine. *Dará voi să nu fiți așa; *ci celú ce 26
este mai mare între voi, să fie ca celú mai
micú; și celú ce este mai ántóiu, ca servulú.
*Că cine este mai mare, celú ce șede la 27
mész, séu celú ce servece? au nu este
celú ce șede le mész? éru *eú sânt în medí-
loculú vostru ca celú ce servece. Voi 28
sunteți acei ce ați rémasú cu mine în *ispi-
tele mele. Și *eú vi rënduescú împérá- 29
ția, precumú mi-a rënduitú Părintele meu;
Că *să máncați și să beți la mész mea în împé- 30

o Mat. 24. 29.
Marc. 13. 24.
2 Pet. 3. 10,
12.
o Mat. 24. 29.
y Mat. 24. 30.
Apoc. 1. 7. &
14. 14.
o Rom. 8. 19, 23.
o Mat. 24. 29.
Marc. 13. 28.

b Mat. 24. 35.
c Rom. 13. 13.
1 Tes. 5. 6.
1 Pet. 4. 7.
d 1 Tes. 5. 2.
2 Pet. 3. 10.
Apoc. 3. 3. &
16. 15.
o Mat. 24. 42. &
25. 13.
Marc. 13. 33.

f Cap. 18. 1.
g Ps. 1. 5.
e Efez. 6. 13.
h Ioan. 8. 1, 2.
i Cap. 22. 39.
—
Opulú 22.
o Mat. 26. 9.
Marc. 14. 1.
b Ps. 2. 2.

Ioan. 11. 47.
Fapt. 4. 27.
o Mat. 26. 14.
Marc. 14. 10.
Ioan. 13. 2, 27.
d Zech. 11. 13.
e Mat. 26. 17.
Marc. 14. 13.
f Mat. 26. 30.
Marc. 14. 17.
g Cap. 14. 15.

Fapt. 10. 41.
Apoc. 19. 9.
h Mat. 26. 29.
Marc. 14. 25.
i Mat. 26. 26.
Marc. 14. 22.
j 1 Cor. 11. 24.
k 1 Cor. 10. 16.
l Pa. 41. 9.
Mat. 26. 21,

23.
Marc. 14. 18.
Ioan. 13. 21,
26.
o Mat. 26. 24.
n Fapt. 2. 23. &
4. 28.
o Mat. 26. 22.
Ioan. 13. 22,
35.

p Marc. 9. 34.
Cap. 9. 46.
q Mat. 20. 25.
Marc. 10. 42.
r Mat. 20. 26.
1 Pet. 5. 3.
s Cap. 9. 48.
t Cap. 12. 27.
u Mat. 20. 28.
Ioan. 13. 13.

14.
Filip. 2. 7.
v Ebr. 4. 15.
o Mat. 24. 47.
Cap. 19. 32.
2 Cor. 1. 7.
s Tim. 2. 12.
y Mat. 8. 11.
Cap. 14. 15.
Apoc. 19. 9.

răția mea, și * să ședeți pe scaune, judecându
cele două spre-dece seminții ale lui Israel.

31 Și a ținut domnul: Simóne, Simóne,
éccé, "Satana v'a cerut, ca să v' cernă ca
32 grăul. Dară *e' m'am rugat pentru tine,
ca să nu pără credința ta; *și tu, când te
33 vei întorci, întărește pre frații tei. Elu i-a
ținut: Dómnne, s'nt gata a merge cu tine și
34 în închisóre și la mórte. *Érú elu a ținut:
Dicu ție, Petre, nu va cânta astă-ți coco-
șul, mai 'nainte până ce de trei ori vei
tăgădui, că nu mă scii.

35 Și li-a ținut: Când v'am tramesu fără
de pungă, și fără de traistă, și fără de în-
călțăminte, au ați avut lipsă de ce-va? Ei
36 au ținut: De nimic. Atuncea li-a ținut: Dară
acum celu ce are pungă, să o ție, ase-
menea și traistă; éru celu ce nu are sa-
biă, să-și vîndă vestmîntul se, și să-și
37 cumpere. Că dicu voui, că încă și acésta
ce este scrisu trebuie să se împlinescă cu
mine, care dice: *Și cu cei fără-de-lege s'a
socotit; că cele despre mine au sfârșit.
38 Țis'au ei: Dómnne, éccé aicea două săbi! Și
elu li-a ținut: Destul este.

*Durerile sufletesce ale lui Iisus pe Muntele Oli-
vilor; vîndarea și prinderea lui.*

39 *Și eșind, 'a mersu, duple datina sa, în
Muntele Olivilor; și i-au urmat și disci-
40 pulii lui. *Și sosind la locu, li-a ținut: Ru-
gați-vă, ca să nu intrați în ispită.

41 *Și elu s'a depărtat de d'înșii ca la o
aruncătură de pîtră; și ingenunchiîndu-se,
42 ruga, Dicîndu: Părinte, de voiesci, să trecă
de la mine acestu pahar; dară 'nu voia
43 mea, ci a ta să se facă. Și i s'a arătat
44 *ângeru din ceru, întărindu-l. *Și fiind
în agoniă, mai cu dinadinsul se ruga; și
s'a făcutu sudorea lui ca picătorele de sân-
45 ge picîndu la pămînt. Și sculîndu-se de
la rugăciune, și venind la discipulii lui,
46 i-au aflatu dormind de întristare. Și li-a
ținut: Ce dormiți? sculați-vă și *v' rugați,
ca să nu intrați în ispită.

47 Éru încă vorbind elu, *éccé venia mul-
țime; și celu ce se chiama Iuda, unul din
cei două spre-dece, mergea înaintea lor,
48 și s'a apropiat de Iisus, să-l sărute. Éru
Iisus i-a ținut: Iudo, cu sărutare vinđi pre
Fiul omului?

49 Éru cei ce erau lîngă elu, vîdîndu ce

era să fie, i-au ținut: Dómnne, să lovim cu
sabia? Și *unul dintr'înșii a lovit pre 50
servul archiereului, și i-a tăiat urechia
cea dreaptă. Éru Iisus luîndu cuvîntul, 51
a ținut: Lăsați pău aicea. Și atingîndu-se
de urechia lui, l'a vindecatu.

*Atunci a ținut Iisus archiereilor și că- 52
pătenielor templului, și bătrînilor, cari
veniseră la d'insul: Ați eșit ca la un tîl-
haru ca săbi și cu fuscei? În tóte zilele 53
fiind elu cu voi în templu, nu ați întinsu
mînele asupra mea; *dară acésta este ora
voastră și stăpînirea întunecului.

*Iisus este dus în casa archiereului; Petru se
lepădă de d'insul de trei ori.*

*Atuncea prindîndu-l, l'a adus, și l'a 54
dus în casa archiereului.

*Éru Petru urma de departe. *Și făcîndu 55
ei focu în meșlocul curței, și ședînd im-
preună, ședa și Petru între ei.

Atuncea vîdîndu-l o servă ședînd la 56
focu, și căutîndu la elu, a ținut: Și acesta
era cu elu. Dară elu s'a lepădat de d'in- 57
sul, dicîndu: Femeă, nu-l cunosc. *Și 58
după puțin altul vîdîndu-l, a ținut: Și
tu esci dintr'înșii. Dară Petru a ținut: O-
mule, nu s'nt. *Și trecîndu ca o oră, altul 59
întăria, dicîndu: În adevăr și acesta a fost
cu d'insul, că este Galileenu. Dară Petru 60
a ținut: Omule, nu scii ce dici. Și îndată,
încă vorbind elu, a cântat cocoșul. Și 61
întorcîndu-se domnul, a căutat spre Pe-
tru; *și Petru și-a adus aminte de cuvîn-
tul domnului, cum 'i ținuse: *Mai 'nainte
de a cânta cocoșul, de trei ori te vei le-
păda de mine. Și eșind Petru, a plînsu 62
cu amar.

*Éru ómenii cei ce ținău pre Iisus, 'lu 63
batjocuriu, bătîndu-l; Și acoperindu-l, 64
'lu loviau preste față, și-l întrebau, di-
cîndu: Profeșce cine este celu ce te-a
lovit. Și multe alte batjocuri diceau asu- 65
pra lui.

Iisus înaintea Sinedrului.

*Și făcîndu-se diuă, *s'au adunat bătrîni 66
poporului, și archiereii și cărturarii, și l'au
dus la adunarea lor, dicîndu: *Óre tu esci 67
Christosul? spune-ni. Țis-li-a elu: De v'
voi spune, nu veți crede; Și de v' voi 68
întreba, nu-mi veți răspunde, nici nu mă
veți libera. Dară 'de acum va ședé Fi- 69

s Ps 49. 14.
Mat. 19. 28.
1 Cor. 6. 3.
Apoc 3. 21.
a 1 Pet. 5. 8.
b Amos 9. 9.
c Ioan 17. 9, 11,
15.
d Ps 51. 13.
Ioan 21. 15—

17.
e Mat. 26. 34.
Marco. 14. 30.
Ioan 13. 38.
f Mat. 10. 9.
Cap. 9. 8. &
10. 4.
g Isa. 53. 12.
Marco. 15. 28.
h Mat. 26. 36.

Marco. 14. 32.
Ioan 18. 1.
i Cap. 21. 37.
j Mat. 6. 13. &
28. 41.
Marco. 14. 38.
Vers. 48.
k Mat. 26. 39.
Marco. 14. 35.
l Ioan 5. 30. &

6. 38.
m Mat. 4. 11.
n Ioan 13. 27.
Ebr. 5. 7.
o Vers. 40.
p Mat. 26. 47.
Marco. 14. 43.
Ioan 18. 3.
q Mat. 26. 51.]

Marco. 14. 47.
Ioan 18. 10.
r Mat. 26. 55.
Marco. 14. 48.
s Ioan 13. 27.
t Mat. 26. 57.
u Mat. 26. 58.
Ioan 18. 15.
v Mat. 26. 69.

Marco. 14. 66.
Ioan 18. 17,
18.
w Mat. 26. 71.
Marco. 14. 69.
Ioan 18. 25.
y Mat. 26. 73.
Marco. 14. 70.
Ioan 18. 26.

s Mat. 26. 75.]
Marco. 14. 72.
a Mat. 26. 34,
75.
Ioan 13. 38.
b Mat. 26. 67,
68.
Marco. 14. 65.
c Mat. 27. 1.

d Fapt. 4. 26. &
Veđi Fapt. 23.
5.
e Mat. 26. 63.
Marco. 14. 61.
f Mat. 26. 64.
Marco. 14. 69.
Ebr. 1. 3. &
8. 1.

îlul omului d'a drépta puterei lui Dumnezeu.
70 Atuncea toți au zis: Dară tu ești Fiulul lui
Dumnezeu? Zisu-li-a el: "Voi diceți, că
71 sînt. "Atuncea diceau: Ce ni mai trebuie măr-
turiă? că noi înși-ne am auzit din gura lui.

*Iisus înaintea lui Pilat și a lui Erodi. Pilat
caută a-l scapa; erii la sfârșit 'lă dă la morțe.*

23 **S**i "sculându-se totă mulțimea lor, l'au
2 dus la Pilat. Și au început a-l
pêri, dicend: Pre acesta l'am aflat "res-
vrătind poporul, și "oprind a da tribut
Cesarului, dicend, "că el este Christosul,
3 rege. "Eri Pilat l'a întrebat, dicend: Tu
ești regele Iudeilor: El răspundend, i-a
zis: Tu dici.
4 Și Pilat a zis către archierei și către
popor: "Nici o vină nu aflu în omul acesta.
5 Eri ei stăruia, dicend: Elu întărită po-
porul, invetend preste totă Iudea, înce-
6 pëndu din Galilea până aicea. Eri Pilat
auzind de Galilea, a întrebat, dacă omul
7 este Galileen? Și înțelegend că este din
"ținutul lui Erodi, l'a tramesu la Erodi,
fiind și elu în Ierusalim într'acele zile.
8 Eri Erodi vedend pre Iisus, s'a bu-
curat forte; că "doria de demultă să-l
vedă, pentru că "auzia multe de el; și spera
să vedă vre-unu semn făcendu-se de el.
9 Și l'a întrebat cu multe cuvinte; dar el
10 nimic nu i-a răspuns. Eri archierei și
11 cârturarii sta, tare pêrindu-l. "Eri Erodi
cu ostașii se desprețindu-l, și batjocurin-
du-l, l'a îmbrăcat într'unu vestmânt stră-
12 lucit, și l'a tramesu éra-și la Pilat. Și într'-
aceeași di "Pilat și Erodi s'au făcut amici;
că mai înainte era neamiciți între d'înși.
13 "Eri Pilat chiamand pre archierei și pre
14 cei mai mari și pre popor, Li-a zis: "Mi-ați
adus pre acestu om, ca unu resvrător de
popor; și éccé, "eu înaintea vōstră întrebân-
du-l, nici o vină nu am aflat în omul
15 acesta de acele de cari 'lă pêriți; Și nici
Erodi; că v'am tramesu la el; și éccé, ni-
micu *din câte l'ară arăta* vrednicu de morțe nu
i s'a făcut. "Deci pedepsindu-l, 'lă voi li-
16 bera. "Că trebuia să libereze pre unu *vinov-*
17 *at* la acea serbătore.) Și "a strigat totă
mulțimea, dicend: Ié pre acesta, și ni li-
18 beréză pre Barabba; (Căre era aruncat în
închisore pentru o rescălă și pentru o uci-
dere ce se făcuse în cetate).

Deci Pilat, voindu să libereze pre li- 20
sus, a vorbit éra-și către d'înși. Dară 21
ei striga, dicend: Crucifică-l, crucifică-l.
Elu a treia éra a zis către ei: Dară ce 22
rău a făcutu acesta? nici o vină de morțe
nu am aflat într'insul; deci pedepsin-
du-l, 'lă voi libera. Dară ei stăruia cu 23
voce tare, cerend să-l crucifice. Și vo-
cile lor și ale archiereilor învigeau. Deci 24
"Pilat a hotărit, ca să se facă cererea lor.
Atuncea li-a liberat pre celu aruncat în 25
închisore pentru rescălă și ucidere, pre ca-
re-lă cereau ei; dară pre Iisus l'a dat
după voia lor.

Crucificarea.

"Și pre-când 'lă ducea, prindend pre 26
un Simon, Chirinén, ce venia din țărână,
au pus pe elu crucea, ca să o ducă după
Iisus.

Și-i urma mulțime mare de popor și 27
de femei, cari se văta și se tânguia pen-
tru d'insul. Dară Iisus întorcend-se că- 28
tră ele, l'a zis: Fiicele Ierusalimului, nu
mă plângeți pre mine, ci vă plângeți pre voi
înși-vă și pre copiii vostri. "Că éccé, vin 29
zilele în cari vor dice: Fericite sînt cele
sterpe, și mitrele cari nu au purtat, și țitele,
cari nu au alăptat. "Atuncea vor începe 30
a dice munților: Cădeți preste noi; și dé-
lurilor: Acoperiți-ne. "Că de facu acesta 31
cu lemnul celu verde, ce se va face cu
celu uscat.

"Și aduceau împreună cu el și pre alți 32
doi făcători de rele, spre a-i crucifica. Și 33
venind la locul ce se chiamă alu căpă-
ținei, acolo l'au crucificat, și pre făcătorii
de rele, unul d'a drépta și altul d'a stînga.

Eri Iisus dicea: Părinte, "iértă-li, că 34
"nu știu ce fac. Și "împărțind vestmintele
lui, au aruncat sorți.

"Și poporul sta privind. "Și cei mai 35
mari împreună cu d'înși 'și făceau risu *de*
d'insul, dicend: Pre alți a mēntuit;
mēntuie-se pre sine, de este Christosul,
alesul lui Dumnezeu. Și-și băteau joc 36
de d'insul și ostașii, apropiandu-se de el,
și aducendu-i oțet; Și dicend: De ești 37
regele Iudeilor, mēntui-te pre tine-ți!

"Și era și scriptură scrisă d'asupra lui, 38
cu litere elline și latine și evreesce: ACES-
TA ESTE REGELE IUDEILOR.

9 Mat. 26. 64.
Marc. 14. 62.
A Mat. 26. 65.
Marc. 14. 63.
—
Capit. 23.
e Mat. 27. 2.
Marc. 15. 1.
Ioan 18. 28.

b Fapt. 17. 7.
c Vezi Mat. 17.
27. 22. 31.
Marc. 19. 17.
d Ioan 19. 12.
e Mat. 27. 11.
f 1 Tim. 6. 18.
g 1 Pet. 2. 22.
h Cap. 8. 1.
i Cap. 9. 9.

i Mat. 14. 1.
Marc. 6. 14.
j Isa. 53. 3.
k Fapt. 4. 27.
l Mat. 27. 33.
m Marc. 15. 14.
n Ioan 18. 38.
o 19. 4.
p Vers. 1. 2.

q Vers. 4.
o Mat. 27. 26.
Ioan 19. 1.
p Mat. 27. 15.
Marc. 15. 6.
Ioan 18. 39.
q Fapt. 8. 14.
r Mat. 27. 26.
Marc. 15. 15.

Ioan 19. 16.
e Mat. 27. 32.
Marc. 15. 21.
Vezi Ioan 19.
17.
f Mat. 24. 19.
Cap. 21. 23.
g Isa. 8. 19.
Osea 10. 8.

Apoc. 6. 16. &
9. 6.
h Prov. 11. 31.
Jer. 25. 29.
Esac. 20. 47. &
21. 8. &
1 Pet. 4. 17.
i Isa. 53. 13.
Mat. 27. 38.

y Mat. 27. 33.
Marc. 15. 22.
Ioan 19. 17.
18.
s Mat. 5. 44.
Fapt. 7. 60.
1 Cor. 4. 12.
a Fapt. 8. 17.
b Mat. 27. 35.

Marc. 15. 24.
Ioan 19. 23.
c Ps. 22. 17.
d Ezech. 12. 10.
e Mat. 27. 30.
Marc. 15. 29.
f Mat. 27. 37.
Marc. 15. 36.
Ioan 19. 19.

39 /Și unul din făcătorii de rele din cei crucificați, 'lă batjocuria, dîcîndu: De esci tu Christosul, mîntui-te pre tine-ți și pre noi.
40 Dară cela-l-altă răspundîndu, 'lă certa, dîcîndu: Ôre nu te temi tu de Dumneșeu,
41 pre-cîndu esci într'aceeași condamnare. Și noi *suferim* duple dreptate; că noi primim cele cuvenite faptelor noastre: erî
42 acesta nici unu reu nu a făcutu. Și dicea lui Iisus: Pomenesce-mă, dîmne, cîndu
43 vei veni în împărăția ta. Dis'a Iisus lui: Adevăr dîcî tu: Astă-ți vei fi cu mine în raiu.
44 /Și era la a șeslea ôră, și s'a făcutu întunerec preste totu pămîntul pînă la a
45 noia ôră. Și s'a întunecat sîmnele.

Și s'a rupt *catapetasma* templului prin meșlocu.

46 Și strigîndu Iisus cu vîoce tare, a dîsu: 'Părinte, în mînele tale încredințezu spiritul meu; /și acesta dîcîndu, și-a datu spiritul.

47 /Și sutașul vîdîndu ce se facuse, mîria pre Dumneșeu, dîcîndu: Cu adevăratu dreptu a fostu acestu om.

48 Și totu poporul, ce se adunase la acea privire, vîdîndu cele ce se făcuseră, bătîndu-și pepturile lor, se întorcea. 'Erî toți cunoscîții lui, și femeile, cari 'i urmau din Galilea, sta de departe, privindă acestea.

Ingroparea.

50 /Și ecce unu bărbatu, anume Iosef din Arimatia, cetate a Iudeilor, consiliaru, bărbatu bunu și dreptu; Care nu s'a învoitu la sfatul și fapta lor, /care și ascepta împărăția lui Dumneșeu; Acesta venind la Pilat, a cerutu corpul lui Iisus. /Și pogorîndu-l, l'a înfășurat în giulgiu, și l'a pus în mormîntu, ce era sîpatu în pîtră, în care nimenea nu fusese încă pus. Și era /dîta vinerei, și sîmbăta se apropia.

55 Dară și femeile, /cari veniseră cu dînsul din Galilea, au urmatu, și /priviau mormîntul și cumu s'a pus corpul lui. Și întorcîndu-se, /au gătîtu mirezme și miruri; și sîmbăta s'au repausatu /dupre lege.

Visita discipulilor la mormîntu; arătarea domnului nostru la dînsi după învierea lui, și înălțarea sa la ceru.

24 **E**ARU /*antăia* /și a septemănei, de demă-nătă forte, au venit la mormîntu, /aducîndu mirezmele cele ce gătiseră, și al-

tele ôre-cari împreună cu ele. /Și au aflatu 2
pîtră rostogolită de pe mormîntu. /Și în- 3
trîndu nu au aflatu corpul domnului Ii- 4
sus. Și mirîndu-se ele de acestea, /ecce, 5
doi bărbați în vestminte strălucite sta înaintea lor. Și înfricoșându-se ele, și ple- 6
cîndu-și fețele la pămîntu, diceau cătră ele: Pentru ce căutați pre celu viu între 7
cei morți? Nu este aicea, ci s'a sculat; /a- 8
duceți-vă aminte, cumu elu v'a vorbitu, încă fiindu în Galilea, dîcîndu: Fiul omului 9
trebuie să se dee în mînele ômenilor pî- 10
cătoși, și să se crucifice, și a treia /și să învieze. 11

Și /și-au adus aminte de cuvintele lui. 8
/Și întorcîndu-se de la mormîntu, au spus 9
acestea tôte celor unu-spre-dece, și tutu- 10
roru celor l-alti. Și erau Maria Magdali- 11
na, și /Ioanna, și Maria lui Iacobu, și cele- 12
l-alte cu dînsule, cari diceau acestea cătră apostoli. /Și li s'au pîrutu cuvintele lor 13
ca cuvinte deșerte, și nu le credeau.

/Erî Petru sculându-se, a alergatu la 12
mormîntu, și plecîndu-se, a vîdutu giul- 13
giurile jăcîndu singure; și s'a dusu de a- 14
colo, mirîndu-se în sine de cele ce făcuseră.

/Și ecce, doi dîntre ei mergeau într'ace- 15
eași /și la unu sat, numitu Emmaus, care era departe de Ierusalimu /ca la șese-deci 16
de stadii. Și ei vorbiau între sine de tôte 17
cele ce se întimplaseră. Și vorbind ei 18
și disputîndu, /insu-și Iisus apropiîndu-se, mergea cu dînsi. Dară /ochii lor se /ți- 19
neau, ca să nu-lă cunoscă.

Și li-a dîsu: Ce felu de vorbe /sînt a- 17
cestea, cu cari vorbiți pe cale, și sînteți 18
trîști? Și răspundîndu unul dintrînsi, /al 19
cărui nume era Kleopa, i-a dîsu: Ôre tu sin- 20
guru esci /așa străin în Ierusalimu, în cătu 21
nu scii cele ce s'au făcutu întrînsul în a- 22
ceste zile?

Și li-a dîsu: Cari? Disu-i-au ei: Cele de- 19
spre Iisus Nazarinenu, /care era profetu 20
puternicu în lucru și în cuvîntu înaintea lui 21
Dumneșeu și a totu poporul; /Și cumu l'au 22
datu archierei și mai marii nostri spre con-
damnare la mîrte, și l'au crucificatu. Dară 21
noi speram, că /acela este celu ce avea să
rescumpere pre Israelu; ci cu tôte acestea
este astă-ți a treia /și de cîndu s'au făcutu
acestea. Da, și /nisce femei dintr'ale nîs- 22
tre ne-au spăimîntatu, cari au fostu de

/ Mat. 27. 44.
Marc. 15. 33.
g Mat. 27. 45.
Marc. 15. 33.
A Mat. 27. 51.
Marc. 15. 33.
i Pa. 31. 5.
1 Pet. 2. 23.
j Mat. 27. 50.
Marc. 15. 37.

Ioan 19. 30.
k Mat. 27. 54.
Marc. 15. 39.
l Pa. 38. 11.
Mat. 27. 55.
Marc. 15. 40.
Vezi Ioan 19.
25.
m Mat. 27. 57.
Marc. 15. 42.

Ioan 19. 38.
n Marc. 15. 43.
Cap. 2. 25, 38.
o Mat. 27. 59.
Marc. 15. 46.
p Mat. 27. 62.
q Cap. 8. 2.
r Marc. 15. 47.
s Marc. 16. 1.
t Marc. 16. 5.
u Marc. 16. 10.

Capit. 24.
a Mat. 28. 1.
Marc. 16. 1.
b Marc. 16. 1.
c Cap. 23. 56.
d Mat. 28. 2.
e Marc. 16. 4.
f Marc. 16. 5.
g Marc. 16. 10.
h Marc. 16. 10.
i Marc. 16. 10.

e Ioan 20. 12.
Fapt. 1. 10.
f Mat. 16. 21. &
17. 23.
Marc. 8. 31. &
9. 31.
Cap. 9. 23.
g Ioan 2. 23.
h Mat. 28. 8.

Marc. 16. 10.
i Cap. 8. 3.
j Marc. 16. 11.
Vers. 25.
k Ioan 20. 3. &
i Marc. 16. 12.
m Mat. 18. 30.
Vers. 26.
n Ioan 20. 14.

& 21. 4.
o Ioan 19. 25.
p Mat. 21. 11.
Cap. 7. 16.
Ioan 5. 2. &
4. 19. & 6. 14.
Fapt. 9. 23.
q Fapt. 7. 23.
r Cap. 23. 1.

Fapt. 13. 27.
28.
s Cap. 1. 68. &
2. 28.
Fapt. 1. 6.
t Mat. 28. 8.
Marc. 16. 10.
Vers. 9. 10.
Ioan 20. 18.

23 demănătă forte la mormânt; Şi nea-
flându corpul lui, au venit, dicându, că
veduseră şi vederea de ângeri, cari diceau
24 că elu este viu. Şi "s'au dusu uniia d'între
noi la mormânt, şi au aflatu așa, precum
au disu şi femeele; dară pre elu nu l'au
vedutu.

25 Atunci elu li-a disu: O nepricepuţilor
şi târşii la ânimă a crede tôte câte au vor-
26 bitu profeşii! "Au nu trebuia Christosu a
suferi acestea, şi a intra în mărirea sa?
27 "Şi începându de la "Moisi, şi urmându prin
"toşi profeşii, li esplica tôte scripturele cele
despre sine.

28 Şi s'au apropiatu de satulu la care mer-
geau; şi "elu se făcea a merge mai depar-
29 te. Dară "ei l'au îndemnatu, dicendu: Ră-
măi cu noi, că este cătră sera, şi s'a plecatu
diuă. Şi a intratu să rămână cu d'înşii.

30 Şi şedendu elu cu ei, "a luat u pâne, şi
a bine-cuvântatu, şi frângendu, li-a datu.

31 Atuncea li s'au deschisu ochii lor, şi l'au
cunoscutu; şi elu s'a făcutu nevedutu de
32 d'înşii. Şi diceau unul cătră altulu: Au nu
era ânima noastră ardendu în noi, cându ni vor-
bîa pe cale, şi cându ni esplica scripturele?

33 Şi sculându-se într'acea ôră, s'au întorsu
la Ierusalim, şi au aflatu adunaţi pre cei un-
34 spre-dece şi pre cei ce erau cu d'înşii; Cari
diceau: S'a sculat u domnul în adevêr, şi
35 "s'a arêtat u lui Simonu. Şi ei spuneau cele
se făcuseră pe cale, şi cum s'a cunoscutu
de d'înşii în frângerea pânei.

36 "Şi vorbindu ei acestea, însu-şi Iisus u a
stătu în meşloculu lor, şi li-a disu: Pace
37 voui. Êr u ei spăimântându-se şi înfricoşân-

du-se, li se părea că vedu unu spirit. Dară 38
elu li-a disu: Pentru ce sînteţi turburaţi?
şi pentru ce se sue gânduri în ânimele vos-
tre? Vedeţi mânele şi piciorerele mele, că în- 39
su-mi eu sînt; "pipăiţi-mă, şi vedeţi; că spi-
ritulu nu are carne şi ôse, precum vedeţi
că eu am. Şi acestea dicendu, li-a arê- 40
tat u mânele şi piciorerele. Şi încă necre- 41
dendu ei "de bucuria, şi mirându-se, li di-
cea: "Aveţi aicea ce-va de mîncare? Êr u ei 42
i-au dat u parte de pesce friptu, şi din-
tr'unu fagur de miere. "Şi luându-le, a mân- 43
cat u înainte lor.

Şi li-a disu: "Acestea sînt cuvintele, cari 44
v'am u vorbitu, încă fiindu cu voi, că trebe
a se împlini tôte cele scrise despre mine
în legea lui Moisi şi în profeşii şi în psalmi.
Atuncea "li-a deschisu mintea lor, ca să 45
întelégă scripturele. Şi li-a disu: "Aşa este 46
scrisu, şi aşa trebuia să suferă Christosu,
şi să învieze din morţi a treia di: Şi ca 47
să se predice în numele lui pocăinţa si "ier-
tarea păcatelor la tôte poporele, încependu
de la Ierusalim. Êr u voi sînteţi marturi 48
acestora. "Şi êccă eu vi trămetu ceea ce 49
Părintele meu v'a promis; Êr u voi şedeţi
în cetatea Ierusalimulu, până ce ve veţi
îmbrăca cu putere de sus.

Şi ducendu-i afară "până la Betania, şi 50
rêdicându-şi mânele sale, i-a bine-cuvên-
tat u. "Şi s'a întemplat u, pre-cându i-a bine- 51
cuvântatu, s'a depărtatu de la d'înşii, şi se
înălta la ceru. "Êr u ei, închinându-se lui, 52
s'au întorsu la Ierusalim cu bucuria mare;
Şi erau totu-dé-una "în templu, lăudându şi 53
bine-cuvântându pre Dumneşu. Aminu.

SÂNTA EVANGELIĂ DUPRE IOANŨ.

*Existența eternă și attributele dumnezeesci ale
cuvântului.*

1 **L**A început "era cuvântulu, şi cuvântulu
era "la Dumneşu, şi "Dumneşu era cu-
2 vântulu. "Acesta era întru începutu la Dum-
3 neşu. "Tôte printr'insul s'au făcutu; şi
fără de d'insul nimic u s'a făcutu, ce s'a
4 făcutu. "Într'insul era vietă, şi "vietă era

lumina ômenilor. "Si lumina luminéază în- 5
tru întunerec, şi întunerecul nu o a cu-
prinsu.

*Arătarea și lucrarea cuvântului dumnezeesc; cu
mărturia lui Ioan Botezătorul.*

"Fost'a unu om trăsésu de la Dumne- 6
şu, alu cărui nume era Ioan. "Acesta 7

u Vers. 12. u Vers. 46. Fapt. 17. 3. 1 Pet. 1. 11. u Vers. 45. u Fac. 3. 15. & 22. 18. & 26. 4. & 49. 10. Num. 21. 9. Deut. 18. 15. u Ps. 16. 9. & 10. 22. & 132. 11. Isa. 7. 14. & 9. 6. & 40. 10,	11. & 50. 6. & 53. Ier. 23. 5. & 23. 14. 15. Ezec. 34. 23. & 37. 25. Dan. 9. 24. Mic. 7. 20. Mal. 3. 1. & 4. 2. Vedila Ioan 1. 45. u Vedil Fac. 32. 26. & 42. 7. Marc. 6. 48.	u Fac. 19. 3. Fapt. 16. 15. u Mat. 14. 19. d 1 Cor. 15. 5. u Marc. 16. 14. Ioan 20. 19. 1 Cor. 15. 6 u Marc. 6. 49. u Ioan 20. 30. 27. u Fac. 45. 26. u Ioan 21. 5. u Fapt. 10. 41. u Mat. 16. 21. & 17. 22. & 20. 13. Marc. 8. 31.	Cap. 9. 28. & 18. 31. Vers. 6. 1 Fapt. 16. 14. u Vers. 26. Ps. 22. Isa. 50. 6. & 53. 2. etc. Fapt. 17. 3. u Dan. 9. 24. Fac. 15. 38. 45. 1 Ioan. 2. 12. o Fapt. 12. 5. Ps. 22. 27.	Isa. 48. 6. 22. Ier. 31. 34. Osea 2. 23. Mic. 4. 2. Mal. 1. 11. p Ioan 15. 27. Fapt. 1. 8. 22. & 2. 32. & 3. u Mat. 28. 9. 17. u Fapt. 2. 46. & 5. 42. u Isa. 44. 3. Ioel 2. 28. Ioan 14. 16. 26. & 15. 26. & 16. 7. Fapt. 1. 4. &	2. 1. etc. u Fapt. 1. 12. u Reg. 2. 11. Marc. 16. 19. Ioan 20. 17. Fapt. 1. 9. Efec. 4. 8. u Mat. 28. 9. 17. u Fapt. 2. 46. & 5. 42. IOAN. Capitul 1. u Prov. 8. 22, 23,	etc. Col. 1. 17. 1 Ioan 1. 1. Apoc. 1. 2. & 19. 13. b Prov. 8. 20. Cap. 17. 6. 1 Ioan 1. 2. c Filip. 2. 6. 1 Ioan 5. 7. d Fac. 1. 1 e Ps. 22. 6. Vers. 10. Efec. 2. 9.	Col. 1. 16. Ebr. 1. 2. Apoc. 4. 11. u Cap. 5. 26. 1 Ioan 5. 11. u Cap. 8. 12. & 9. 5 & 12. 25, 46. u Cap. 3. 19. u Mal. 3. 1 Mat. 3. 1. Luc. 3. 2. Vers. 23. u Fapt. 19. 4
---	---	---	--	--	---	---	---

a venitū spre mărturiă, ca să mărturisescă pentru lumină, ca toți să creâă prin elū.
8 Nu era elū lumina, ci *fost'a elū trămesū*, ca să mărturisescă pentru lumină.

9 *Era lumina cea adevărată, care luminează pre totū omulū, ce vine în lume. În lume era, și 'lumea printr'insulū s'a făcutū, și lumea nu l'a cunoscutū. *Într'ale sale a venitū, și ai seî nu l'au primitū. Erū *câfi l'au primitū, acelora dreptulū li-a datū să se facă fi ai lui Dumneđeū, *adecă*, celorū ce credū în numele lui. °Cari nu din sânge, nici din poftă trupescă, nici din poftă bărbătescă, ci de la Dumneđeū s'au născutū.
14 *Și cuvântulū 'trupū' s'a făcutū, și s'a sălăsluitū între noi, (și 'amū vēdūtū mărirea lui, mărirea ca a unui-născutū de la Părinte), 'plinū de charū și de adevērū.

15 *Ioanū mărturisia despre d'insulū, și striga, dīcendū: Acesta era pentru carele amū dīșū: °Celū ce vine după mine, mai 'nainte de mine a fostū; °că mai mare de câtū mine era. Și din 'plinitatea lui noi toți amū primitū, și charū preste charū. Că 'legea prin Moisi s'a datū; *erū* °charulū și °adevērulū prin Iisusū Christosū a venitū. *Nimenea nici odată nu a vēdūtū pre Dumneđeū; °celū unulū-născutū Fiulū, care este în sinulū Părintelū, acela a spusū.

Mărturia lui Ioanū despre Christosū cătră preuți și cătră discipulū seî; Iisusū cēptigă discipulū.

19 Și acēsta este °mărturia lui Ioanū, cândū aū trămesū Iudeiū preuți și Leviți din Ierusalimū să-lū întrebe: Cine esci? Și 'a mărturisitū, și nu a tăgăduitū, ci a mărturisitū: Nu sūnt eū Christosulū. Și l'au întrebatū: Ce dară? Esci °Ilie? Și a dīșū: Nu sūnt. Esci °profetulū? și a respunsū: Nu.
22 Atunci i-aū dīșū: Cine esci? ca să dămū respunsū celorū ce ne-aū trămesū. Ce dīci despre tine insu-ți? °Dis'a elū: Eū *sūnt* vōcea celui ce strigă în pustiiū: Îndreptați calea Domnului, cumū 'a dīșū profetulū Isaia.
24 25 Și trămeșii erau din Farisei. Și l'au întrebatū, și i-aū dīșū: Pentru ce dară botezi, dacă nu esci Christosulū, nici Ilie, nici profetulū? Respon-su-li-a Ioanū, dīcendū: °Eū botezū cu apă; °erū în međiloculū vo-

stru stă acela, pre care nu-lū cunōseți; °Acela este carele vine după mine, și *carele* a fostū mai 'nainte de mine, căruia nu sūnt vrednicū să-i deslegū curēua încălțăminteî lui. Acestea s'au făcutū în °Betabara, dincolo de Iordanū, unde Ioanū boteza.

A dūoa dī vēdū Ioanū pre Iisusū venindū cătră d'insulū, și dīse: Ecce °Mielulū lui Dumneđeū, °care rēdică păcatulū lumei! °Acesta este pentru care amū dīșū: După mine vine unū bărbatū, care mai 'nainte de mine a fostū; că era mai mare de câtū mine. Și eū nu-lū sciamū; ci ca să fie cunoscutū în Israelū, °pentru acēsta amū venitū botezandū cu apă.

*Și a mărturisitū Ioanū, dīcendū: Amū vēdūtū Spiritulū ca unū porumbū pogorindu-se din ceriū, și a rēmasū preste d'insulū; Și nu-lū sciamū; ci celū ce m'a trămesū să botezū cu apă, acela mī-a dīșū: Preste care veî vedē Spiritulū pogorindu-se, și rēmānendū preste d'insulū, °acela este care botēză cu Spiritū Sāntū. Și amū vēdūtū, și amū mărturisitū, că acesta este Fiulū lui Dumneđeū.

A dūoa dī erā-și sta Ioanū, și dūoi din discipulū seî; Și căutandū la Iisusū, care āmbra, dīse: °Ecce Mielulū lui Dumneđeū! Și l'au aūditū cei dūoi discipulū vorbindū, și aū urmatū lui Iisusū. Erū Iisusū întorcēdu-se, și vēdēdu-i după d'insulū, li-a dīșū: Ce căutați? Dīsu-i-aū ei: Rabbi, *adecă*, Învēțătorule, unde locuesci? Dīsu-li-a: Veniți de vedeți. Aū venitū, și aū vēdūtū unde locuesce, și aū rēmasū la elū în acea dī; că era pe la oră dece.

Unulū din cei dūoi, cari aūdiseră de la Ioanū și-i urmaseră, era °Andreiū, fratele lui Simonū Petru. Acesta a aflatū āntēiū pre Simonū, fratele seū, și i-a dīșū: Noi amū aflatū pre Mesia, *adecă* pre Christosū. Și l'a adusū la Iisusū. Și căutandū la elū Iisusū, a dīșū: Tu esci Simonū, fiulū lui Iōna; °tu te veî chīāma Kefa, *adecă* Petru.

A dūoa dī a vrutū Iisusū să mērgă în Galilea, și a aflatū pre Filipū, și i-a dīșū: Urmēză-mē. Și °Filipū era din Betsaide, cetatea lui Andreiū și a lui Petru.

Filipū a aflatū pre °Natanaelū, și-i dīse: Noi amū aflatū pre acela, de carele a scrisū

2 Vers. 4 Isa. 49. 6. 1 Ioan 3. 8. 1 Vers. 3. Ebr. 1. 2. & 11. 3. Luc 19. 14. Fapt. 3. 26. & 13. 46. Isa. 56. 5. Rom 8. 15. Gal 3. 26. 2 Pet. 1. 4. 1 Ioan 3. 1. Cap. 3. 5.	Iac. 1. 18. 1 Pet. 1. 23. p Mat. 1. 16, 20. Luc. 1. 31, 35. & 2. 7. 1 Tim. 3. 16. Ebr. 3. 11, 14, 16, 17. Rom. 1. 3. Gal. 4. 4. Isa. 40. 5. Mat. 17. 3. Cap. 3. 11. & 11. 40. 2 Pet. 1. 17.	1 Col. 1. 19. & 2. 9, 9. u Vers. 32. Cap. 3. 32. & 5. 33. o Mat. 3. 11. Marc. 1. 7. Luc. 3. 16. Vers. 27. 30. Cap. 3. 31. a Cap. 5. 58. Col. 1. 17. y Cap. 3. 24. Efes. 1. 6-8. Col. 1. 19. &	2. 9, 10 s Esod. 20. 1, etc. Deut. 4. 44. & 5. 1. & 33. 4. a Rom. 8. 24. & 5. 21. & 6. 14. 3 Cap. 8. 32. & 14. 6. o Esod. 23. 20. Deut. 4. 12. Mat. 11. 27. Luc. 10. 29. Cap. 6. 46.	1 Tim. 1. 17. & 6. 16. 1 Ioan 4. 13, 20. d Vers. 14. Cap. 3. 16, 18. 1 Ioan 4. 9. e Cap. 5. 33. f Luc. 3. 15. Cap. 3. 28. Fapt. 13. 25. g Mal. 4. 6. Mat. 17. 10. Deut. 18. 15, 18.	1 Mat. 3. 2. Marc. 1. 3. Luc. 3. 4. Cap. 3. 23. f Isa. 40. 3. 1 Mat. 3. 11. 1 Mal. 3. 1. m Vers. 15. 30. Fapt. 19. 4. n Jude. 7. 24. Cap. 10. 40. o Esod. 12. 3. Isa. 58. 7. Vers. 28. Fapt. 8. 32.	1 Pet. 1. 19. Apoc 5. 6, etc. p Isa. 58. 11. 1 Cor. 15. 3. Gal. 1. 4. Ebr. 1. 3. & 3. 17. & 9. 28. 1 Pet. 2. 24. & 3. 18. 1 Ioan 2. 2. & 2. 5. & 4. 10. Apoc. 1. 5. q Vers. 15. 27. Mal. 3. 1. Mat. 3. 6.	Luc. 1. 17, 76, 77. & 9. 3. 4. s Mat. 3. 16. Marc. 1. 10. Luc. 3. 23. Cap. 5. 32. t Mat. 3. 11. Fapt. 1. 5 & 2. 4. & 10. 44. & 19. 6. u Ver. 29. v Mat. 4. 18. w Mat. 16. 18. y Cap. 13. 21. z Cap. 21. 2.
---	---	---	--	---	---	---	--

“Moisi în lege, și *profeții: pre Iisus *Nazarinul, fiul lui Iosef. Dis’a Natanael lui: “Din Nazaret p’te fi ce-va bun? Dis’a Filip lui: Vino, și veđi.

47 Vēđut’a Iisus pre Natanael venind cātră d’insul, și a ȡisū despre el: Ecce “cu adevēratū unū Israelitū, în care nu este

48 vicleșug! Natanael ȡis’a lui: De unde mē cunosc? respuns’a Iisus, și i-a ȡisū: Mai ‘nainte de a te chiāma Filip, fiind

49 tu suptū smochinū, te-amū vēđutū. Natanael a respunsū, și i-a ȡisū: Rabbi, tu ‘esci Fiul lui Dumnedeū; tu esci ‘regele lui Israel.

50 Iisus a respunsū, și i-a ȡisū: Pentru cā ȡi-amū ȡisū, cā te-amū vēđutū suptū smochinū, cređi? mai mari de cātu acestea

51 vei vedē. Și ēră-ȡi i-a ȡisū: Adevērū, adevērū ȡicū voūi: “De acumū veȡi vedē ceriulū deschidēndu-se și pre āngerii lui Dumnedeū suindu-se și pogorindu-se preste Fiulū omulū.

Iisus p’face apă în vinū la nunta din Cana.

2 A treia ȡi s’a făcutū nuntă în “Cana Galileei; și muma lui Iisus era acolo; 2 Și aū fostū chiāmaȡi la nuntă și Iisus și 3 discipuli lui. Și lipsindū vinulū, ȡise muma lui Iisus cātră d’insul: Nu aū vinū.

4 Erū Iisus i-a ȡisū: “Femeā, “ce este mie și ȡie? “ōra mea încă nu a venitū. Dis’a muma 6 lui servilor: Ori-ce vī va ȡice, faceȡi. Și erāu acolo șese vase de pētră, puse “dupre datina curățirei a Iudeilor, cari cuprindeau

7 cātu dūoē sēu trei mēsurī. Și Iisus a ȡisū lorū: Īmpleȡi vasele cu apă. Și le-aū

8 ĩmputū până susū. Și a ȡisū lorū: Scōteȡi acumū, și duceȡi nunulū. Și aū dusū. Și după ce a gustatū nunulū / apa ce se făcuse

10 vinū, și nu scia de unde este, (darā servii, cari scosēsērā apa, sciaū), a chiāmatū nunulū pre mire, Și-i ȡise: Totū omulū pune

11 āntēiū vinulū celū bunū; și după ce s’aū ĩmbētatū, atuncea pre celū mai prostū: ērā tu aī ȡinutū vinulū celū bunū până acumū.

12 Acestū ĩnceputū alū minunilor l’a făcutū Iisus în Cana Galileei, și “ȡi-a arētatū mārirea lui; și aū cređutū ĩntr’insulū discipuli lui.

12 După acēsta s’a pogoritū la Capernaumū, elū și muma lui, și “fraȡii lui, și discipuli lui; și nu aū rēmasū acolo multe ȡile.

Iisus se sue în Ierusalimū la pasci; curățesce templul; și face minunī; convorbirea lui cu Nicodimū.

“Și erāu aprōpe pascele Iudeilor, și s’a 13 suitū Iisus la Ierusalimū, “Și a aflatū în 14 templu pre cei ce vindeau boi și oi și porumbi, și pre schimbătorii de bani șēđēndū. Și făcēndū biciū de funii, pre toȡi i-a scosū

15 afarā din templu, și oile și boii; și a vēr-satū bani schimbătorilor, resturnāndū mesele; Și a ȡisū celorū ce vindeau porumbi: 16 Luaȡi acestea de aicea; nu faceȡi “casa Părintelū meū casā de negoȡū. Erū disci-

17 pulii și-aū adusū aminte cā este scris: “Rēvna casei tale m’a māncatū pre mine.

Atuncea luāndū cuvēntulū Iudei, i-aū 18 ȡisū: “Ce semnū ni areȡi, cā faci acestea? Respuns’a Iisus și li-a ȡisū: “Stricaȡi a- 19 cestū templu, și în trei ȡile ‘lū voūi rēdica. Atunci aū ȡisū Iudei: În patru-ȡeci și șese 20 de ani s’a rēdicatū acestū templu, și tu ‘lū vei rēdica în trei ȡile? Erū elū vorbīa 21 “despre templulū corpulū sēu. Pentru acēsta, cāndū s’a sculatū din morȡi, “și-aū adusū

22 aminte discipuli lui, cā li ȡicea acēsta; și aū cređutū scripturei și cuvēntulū, care ȡisese Iisus.

Erū fiindū elū în Ierusalimū la serbă- 23 tōrea pascelor, aū cređutū mulȡi în numele lui, vēđēndū semnele lui, ce făcea. Erū Iisus nu se ĩncredea lorū, cā cunoscea 24 pre toȡi; Și nu avea trebuinȡă, ca să mār-turisēsca cine-va despre omū; cā “elū scia

25 ce era în omū.

ERA unū omū d’ĩntre Farisei, anume Nicodimū, diregētorū alū Iudeilor. “A- 3 cēsta a venitū la Iisus nōptea, și i-a ȡisū: 2 Rabbi, scimū cā ai venitū de la Dumnedeū ĩnvēțătorū; cā “nimenea nu p’te face aceste semne, cari tu faci, de nu “va fi Dumnedeū cu d’insulū.

Iisus răspundēndū, i-a ȡisū: Adevērū, 3 adevērū ȡicū ȡie: “De nu se va nasce cine-va de susū, nu va putē să vēđā ĩmpērāȡia lui Dumnedeū.

Nicodimū ȡisu-i-a: Cumū p’te omulū să 4 se nascā, fiindū bētrānū? Aū dōrā p’te a dūoa ōrā să ĩntre în mitra mumei sale, și să se nascā?

Respuns’a Iisus: Adevērū, adevērū ȡicū 5 ȡie: “De nu se va nasce cine-va din apă și

α Fac. 3. 15. & la Luc. 24. 27.
49. 10. c Mat. 2. 23.
Deut. 18. 18. Luc. 2. 4.
Veđi Luc. 24. d Cap. 7. 41,
27. 42, 52.
b Isa. 4. 2. & 7. e Pa. 32. 2. &
14. & 9. 6. & 75. 1.
58. 2. Cap. 8. 39.
Mic. 5. 2. Rom. 2. 28, 29.
Zech. 6. 12. & & 9. 6.
9. 9. f Mat. 14. 33.
Veđi mai mult g Mat. 21. 5. &

27. 11, 42. Cap. 18. 37.
& 19. 5. h Fac. 28. 12.
Mat. 4. 11. Luc. 2. 9, 13.
& 22. 43. & 24. 4.
Fapt. 1. 10. i Esod. 12. 14.
Deut. 16. 1,
16.

38. b Cap. 19. 26.
c Aȡa 2 Sam. 16. 10. & 19. 22.
d Cap. 7. 6.
e Marc. 7. 3.
f Cap. 4. 46.
g Cap. 1. 14.
h Mat. 12. 46.
i Esod. 12. 14.
Deut. 16. 1,
16.

Vers. 22. Cap. 5. 1. &
6. 4. & 11. 55.
j Mat. 21. 12. Marc. 11. 15.
Luc. 19. 45.
k Luc. 2. 49.
l Pa. 69. 9.
m Mat. 12. 38.
Cap. 6. 30.
n Mat. 26. 61.

& 27. 40. Marc. 14. 58.
& 15. 29. o Col. 2. 9.
Ebr. 8. 2. Aȡa 1 Cor. 3.
16. & 6. 19.
2 Cor. 6. 16.
p Luc. 24. 8.
q 1 Sam. 16. 7.
1 Cron. 28. 9.

Mat. 9. 4. Marc. 2. 8.
Cap. 6. 54. & 16. 30.
Fapt. 1. 24. Apoc. 2. 23.
— Cap. 8. 2.
Cap. 7. 50. & 19. 39.

b Cap. 9. 16, 33. Fapt. 2. 22.
c Fapt. 10. 38. d Cap. 1. 12.
Gal. 6. 15. Tit. 2. 5.
Iac. 1. 18. 1 Pet. 1. 22.
1 Ioan. 3. 9. e Marc. 16. 16.
Fapt. 2. 38.

din spiritul, nu va pute să intre în împă-
 6 răția lui Dumnezeu. Ce este născut din
 trup, trup este, și ce este născut din
 7 Spirit, spirit este. Nu te minuna, că
 8 Ți-amu Țis: Vi se cade a v' nasce de sus.
 8 Vântul suflă unde v'oesce, și auȚi sunetul
 lui, dară nu scii de unde vine, și unde merge;
 așa este totu celū născut din Spirit.
 9 Respuns'a Nicodimū, și i-a Țis: "Cum
 potū să fie acestea?
 10 Respuns'a Iisus, și i-a Țis: Tu esci în-
 v'ătorū altū lui Israelū, și nu scii acestea!
 11 "Adev'ertū, adev'ertū Țicū Ție: Noi vorbimū ce
 scimū, și mărturisimū ce amū v'edutū! dară
 12 'voi nu primiȚi mărturia noastră. Dacă v'amū
 spusū cele pământesci, și nu credeȚi, cumū
 veȚi crede, de v' voiū spune cele ceresci?
 13 Și 'nimenea nu s'a suitū în ceriū, de câtū
 numai celū ce s'a pogoritū din ceriū, *adeȚă*,
 14 Fiulū omulū, care este în ceriū. "Și pre-
 cumū Moisi a înălȚatū șerpele în pustiiū,
 15 așa 'trebue a se înălȚa Fiulū omulū: Ca
 totū celū ce crede în elū să nu se p'rqȚă,
 ci să "aibă viȚȚă eternă.
 16 "Că așa a iubitū Dumnezeu lumea, în
 câtū a datū pre Fiulū seū celū unulū-nă-
 17 scutū, ca totū celū ce crede în elū, să nu
 se p'rqȚă, ci să aibă viȚȚă eternă. "Că nu
 a trāmesū Dumnezeu pre Fiulū seū în lume,
 ca să condemne lumea; ci ca să se mēn-
 18 tuȚă lumea prin elū. "Celū ce crede în elū,
 nu se condēmnă; ērū celū ce nu crede, este
 deja condēmnatū, pentru că nu a creȚutū
 19 în numele unū-născutū Fiū alū lui Dum-
 neȚeū. Și acēsta este condēmnarea, "că lu-
 mina a venitū în lume, și ōmenii aū iubitū
 20 întanereculū mai multū de câtū lumina; că
 faptele lorū rele eraū. Că "totū celū ce
 face rele, urēsce lumina, și nu vine la lu-
 21 mină, ca să nu se v'edēscă faptele lui. ērū
 celū ce face adev'ertulū, vine la lumină, ca
 să se arete lucrurile lui, că sūnt lucrute cu
 Dumnezeu.

*Iisus lāsāndū Ierusalimulū, invēȚă și boteȚă în
 Iudea; alte mărturiū ale lui Ioanū BoteȚătorulū.*

22 După acestea a venitū Iisus cu disci-
 puliū lui în laturea Iudeei; și acolo pe-
 23 trecea cu ei, "și boteza. Și boteza și Ioanū
 în Enonū, aprōpe de 'Salemū, pentru că
 eraū acolo ape multe; "și veniāū și se bo-

teza. "Că Ioanū încă nu era pusū în in- 24
 chisōre.

Atuncea s'a născutū cērtă între disci- 25
 puliū lui Ioanū și între Iudei, despre curā-
 Țeniā. Și aū venitū cātră Ioanū, și i-aū 26
 Țis: Rabbi, celū ce era cu tine dincolo de
 Iordanū, "despre care tu ai mărturisitū, ēccē
 elū boteȚă, și totiū mergū la d'insulū.

o/
 Respondēndū Ioanū, a Țis: "Nimicū nu 27
 pōte lua omulū, de nu-i va fi datū din
 ceriū. Voi inși-vē 'mī daȚi mărturiā, că 28
 amū Țis: "Nu sūnt eū Christosulū, ci "sūnt
 trāmesū înainte a acestuia. "Celū ce are 29
 mirēsă, mire este; ērū "amiculū mirelui, care
 stă și-lū ascultă, se bucură forȚe de vōcea
 mirelui; decī acēstă bucuriā a mea s'a im-
 30 plementitū. Acela trebue să creȚcā, ērū eū să
 mē micșoreȚū.

"Celū ce vine de sus, "este d'asupra tu- 31
 turorū; "celū ce este din pământū, este pā-
 mēntescū, și vorbesce cele pământesci; "celū
 ce vine din ceriū este d'asupra tuturorū.
 32 Și "ce a v'edutū și a auȚitū, aceea mărtu-
 risesc; dară nu primesce nimenea mărtu-
 33 ria lui. Celū ce primesce mărturia lui, "a
 adev'ertitū, că Dumnezeu este adev'ertatū. "Că 34
 acela pre care l'a trāmesū Dumnezeu, vor-
 besce cuvintele lui Dumnezeu; că Dumne-
 35 Țeū nu dă Spiritulū "cu mēsūră. "Pārintele
 iubesce pre Fiulū, și a datū tōte în mână
 36 lui. "Celū ce crede în Fiulū, are viȚȚă e-
 ternă; ērū celū ce nu ascultă pre Fiulū,
 nu va vedē viȚȚă, ci mânia lui Dumnezeu
 rămāne preste elū.

*Convorbirea lui Iisus cu o Samaritēnă. Mai mulȚi
 credū într'insulū.*

DECī înȚelegēndū domnulū, că aū auȚitū 4
 Fariseii, că Iisus face și "boteȚă mai 2
 mulȚi discipuli de câtū Ioanū. (Măcarū că
 2 inu-și Iisus nu boteza, ci discipuliū lui),
 A lāsātū Iudea, și s'a dusū ēră-și la Ga- 3
 lileea. ērū elū trebuia să trēcă prin Sa- 4
 maria. Atunci a venitū într'o cetate de 5
 ale Samariei, ce se chiamă Sicarū, aprōpe
 de loculū "pre care l'a datū Iacobū fiulū
 seū Iosefū. ērū acolo era puȚulū lui Iacobū. 6
 Decī Iisus fiindū ostenitū de cale, ședea
 așa la puȚū; și era ca la a sesea ōră.

7
 Și venindū o femeā din Samaria să scōȚă
 apă, Iisus i-a Țis: Dă-mī să beū. (Că 8

/ Ecol. 11. 5.	28.	Cap. 5. 45. &	o Cap. 4. 2.	Marco. 1. 2.	Rom. 9. 5.	/ Cap. 7. 16.	8. 47.
1 Cor. 2. 11.	Fapt. 2. 34.	8. 15. & 12.	1 Sam. 9. 4.	Luc. 1. 17.	/ 1 Cor. 15. 27.	o Cap. 1. 16.	Vers. 15. 16.
o Cap. 6. 52. 60.	1 Cor. 15. 47.	47.	u Mat. 3. 6. 6.	o Mat. 22. 2.	o Cap. 6. 33.	1 Mat. 11. 27. &	Rom. 1. 17.
o Mat. 11. 27.	Efes. 4. 9. 10.	1 Ioan 4. 14.	v Mat. 14. 3.	2 Cor. 11. 2.	1 Cor. 15. 47.	28. 18.	1 Ioan 5. 10.
Cap. 1. 18. &	o Num. 31. 9.	p Cap. 5. 24. & 6.	o Cap. 1. 7. 15,	Efes. 5. 25. 27.	Efes. 1. 21.	Luc. 10. 22.	—
7. 16. & 8. 28.	1 Cap. 8. 28. &	40. 47. & 20.	27. 34.	Apoc. 21. 9.	Philp. 2. 9.	Cap. 5. 20. 22.	Capulū 4.
o 12. 49. &	12. 32.	31.	y 1 Cor. 4. 7.	o Cānt. 5. 1.	A Vers. 11.	& 13. 8. & 17.	o Cap. 3. 22. 26.
14. 34.	m Vers. 36.	o Cap. 1. 4. 9—	Ebr. 5. 4.	d Vers. 13.	Cap. 8. 26. &	2.	o Fac. 32. 19. &
/ Vers. 32.	Cap. 6. 47.	11. & 8. 12.	Iac. 1. 17.	Cap. 8. 23.	15. 15.	Ebr. 2. 8.	48. 22.
f Prov. 30. 4.	o Rom. 5. 8.	r Iov. 24. 12.	s Cap. 1. 20. 27.	o Mat. 28. 18.	o Rom. 3. 4.	m Hab. 2. 4.	Ioc. 24. 22.
Cap. 6. 33. 38.	1 Ioan 4. 9.	17.	o Mal. 3. 1.	Cap. 1. 15. 27.	1 Ioan 5. 10.	Cap. 1. 12. &	
51. 62. & 16.	o Luc. 9. 56.	Efes. 5. 18.					

discipulii seî se duseseră în cetate să cum-
 9 pere hrană.) Atunci i-a ȑisŭ femea Sama-
 riténă: Cumŭ tu, fiindŭ Iudeŭ, ceri de la
 mine să bei, care sŭnt femeă Samariténă?
 Că 'Iudeii nu aŭ a face cu Samaritenii.
 10 Respuns'a Iisusŭ, și i-a ȑisŭ: De ai fi sci-
 utŭ darulŭ lui Dumneȑeŭ, și cine este celŭ
 ce-ȑi ȑice: Dă-mi să beŭ, tu ai fi cerutŭ de la
 11 d'insulŭ, și ȑi-arŭ fi datŭ 'apă viă. Dis'a
 lui femea: Dômne, nici găletă ai, și puȑulŭ
 12 este adŭncŭ; de unde dară ai apă viă? Aŭ
 dôră esci mai mare de câtŭ pârintele no-
 stru Iacobŭ, care ni-a datŭ puȑulŭ, și a
 bŭtŭ dintr'insulŭ insu-ȑi, și copiiŭ lui, și
 vitele lui?
 13 Respuns'a Iisusŭ, și i-a ȑisŭ: Totŭ celŭ
 ce bea din acéstă apă, va înseta érá-ȑi.
 14 Dară 'celŭ ce va bé din apa care eu 'i voiŭ
 da, nu va înseta în eternŭ; oi apa, care
 eu 'i voiŭ da, 'se va face într'insulŭ isvorŭ
 15 de apă sbucnitóre în viétă eternă. 'Dis'a
 lui femea: Dômne, dă-mi acéstă apă, ca să
 nu însetezŭ, nici să nu viŭ aicea să scotŭ.
 16 Dis'a ei Iisusŭ: Mergi, chiamă pre bâr-
 17 batulŭ teŭ, și vino aicea. Respuns'a femea,
 și a ȑisŭ: N'amŭ bărbatŭ.
 Dis'a ei Iisusŭ: Bine ai ȑisŭ: N'amŭ bār-
 18 batŭ; Că cinci bărbaȑi ai avutŭ; și pre care
 ai acumŭ nu-ȑi este bărbatŭ; adevératŭ ai
 19 ȑisŭ acéstă. Dis'a lui femea: Dômne, 'vedŭ
 20 că tu esci profetŭ. Pârînȑii nostri s'aŭ în-
 chinatŭ în 'acéstŭ munte, și voi ȑiceȑi, că
 în 'Ierusalimŭ este loculŭ unde se cuvine a
 se închina.
 21 Dis'a ei Iisusŭ: Femeă, crede mie, va veni
 timpulŭ, 'cândŭ nici în acéstŭ munte nici în
 22 Ierusalimŭ vȑ veȑi închina Pârintelui. Voi
 vȑ închinaȑi 'carula nu sciȑi: noi ne închi-
 nămŭ căruia scimŭ; că 'mêntuirea este din
 23 Iudei. Înse vine timpulŭ și acumŭ este,
 cândŭ închinătorii cei adevérati se vorŭ în-
 china Pârintelui în 'spiritŭ 'și în adevérŭ;
 24 că Pârintele caută pre uniŭa ca acestia să i
 se închine. 'Dumneȑeŭ este spiritŭ; și celŭ
 ce i se închină, trebeu să se închine în spi-
 ritŭ și în adevérŭ.
 25 Dis'a lui femea: Sciŭ că vine Mesia,
 26 care se chiamă Christosŭ; cândŭ va veni
 acela, 'ni va spune tôte. Dis'a ei Iisusŭ:
 'Eŭ sŭnt, ceta ce vorbește cu tine.
 27 Atunci aŭ venitŭ discipulii, și se miraŭ
 că elŭ vorbiŭ cu femea; dară nimenea nu
 i-a ȑisŭ: Ce cauȑi? seŭ ce vorbești cu
 28 d'insa? Eŭ lăsându-ȑi femea vasulŭ seŭ

de apă, a mersŭ în cetate, și a ȑisŭ ôme-
 nilorŭ: Veniȑi de vedeȑi unŭ omŭ, 'care
 29 mi-a spusŭ tôte câte amŭ făcutŭ; nu cumŭ-
 va acesta este Christosulŭ? Atunci aŭ e-
 30 ȑitŭ din cetate, și veniaŭ la d'insulŭ.

Intre acestea 'lŭ rugăŭ discipulii, ȑi-
 31 cândŭ: Rabbi, mânâncă; Eŭ elŭ li-a ȑisŭ:
 32 Eŭ amŭ de a mânca mâncare, de care voi
 nu sciȑi. Decî discipulii vorbeaiŭ între sine:
 33 Nu cumŭ-va i-a adusŭ cine-va să mânânce?

ȑisu-li-a Iisusŭ: 'Mâncarea mea este să
 34 facŭ voia celui ce m'a trămesŭ, și să sfâr-
 șescŭ lucrulŭ lui. Aŭ nu ȑiceȑi, că încă
 35 petru lunŭ sŭnt, și vine secerișulŭ? Eccc
 ȑicŭ voŭi: Rȑdicaȑi ochii voștri, și priviȑi
 ôgorele; 'că sŭnt deja albe și gata de se-
 36 cerișŭ. 'Și celŭ ce seceră iea plată, și a-
 dună fructŭ spre viétă eternă; ca și celŭ
 ce séménă și celŭ ce seceră să se bucure
 împreună. Căci într'acéstă este cuvântulŭ
 37 adevératŭ: Altulŭ este celŭ ce séménă, și
 altulŭ celŭ ce seceră. Eŭ v'amŭ trămesŭ
 38 să seceratiŭ, unde nu v'aȑi ostenitŭ; alȑii
 s'aŭ ostenitŭ, și voi aȑi intratŭ în ostenéla
 lorŭ.

Eŭ mulȑi din Samaritenii acelei cetăȑi
 39 aŭ creȑutŭ într'insulŭ 'pentru cuvântulŭ fe-
 meei, care mărturisia: Elŭ mi-a spusŭ tôte
 câte amŭ făcutŭ. Decî venindŭ la d'insulŭ
 40 Samaritenii, 'lŭ rugăŭ ca să rămână la d'in-
 ȑii; și a rămăsat acolo dŭoȑ d'ile. Și multŭ
 41 mai mulȑi aŭ creȑutŭ pentru cuvântulŭ lui;
 Și ȑiceaiŭ femeii: Nu mai credemŭ numai
 42 pentru vorba ta; că 'inȑi-ne amŭ auȑitŭ, și
 scimŭ că acesta este Christosulŭ, Mêntui-
 torulŭ lumii.

*Iisusŭ în Galilea; elŭ vindecă pre fiulŭ unŭ omŭ
 de bunŭ nēmŭ în Capernaumŭ.*

Eŭ după dŭoȑ d'ile, eșindŭ de acolo,
 43 a mersŭ în Galilea. 'Că înȑu-ȑi Iisusŭ a
 44 mărturisitŭ, că profetulŭ în patria sa ono-
 ratŭ nu este. Atuncea venindŭ elŭ în Ga-
 45 lilea, l'aŭ primitŭ Galileenii, pentru că aŭ
 fostŭ vȑȑutŭ tôte câte a făcutŭ în Ierusa-
 limŭ la serbătóre; 'că și ei fuseseră la ser-
 bătóre. Și a venitŭ Iisusŭ érá-ȑi în Cana
 46 Galileei, 'unde a făcutŭ apa vinŭ.

Și era în Capernaumŭ unŭ omŭ de bunŭ
 nēmŭ, alŭ căruŭ fiuŭ era bolnavŭ; Acesta
 47 auȑindŭ, că a venitŭ Iisusŭ din Iudea în
 Galilea, a mersŭ la elŭ, și-lŭ ruga, ca să
 vină, și să vindecă pre fiulŭ seŭ; că era să
 moră. Eŭ Iisusŭ i-a ȑisŭ: 'De nu veȑi

e 2 Reg. 17. 24. Luc. 9. 53. 55. Fapt. 10. 28. d Isa. 12. 3. & 44. 8. Ier. 2. 13. Zech. 13. 1. & 14. 8.	e Cap. 6. 35. 58. f Cap. 7. 28. g Veȑi cap. 6. 24 & 17. 2. 3. Rom 6. 23. 1 Ioan 5. 20. h Luc 7. 16. & 24. 19.	Cap 6. 14. & 7. 40 i Iuda. 9. 7. j Deut. 12. 5. 11. 1 Reg. 9. 3. 2 Cron 7. 12.	k Mal. 1. 11 1 Tim. 2. 8. l 2 Reg. 17. 29. m Isa. 2. 3. Luc. 24. 47. Rom. 9. 4. 5. n Filip 3. 5.	o Cap. 1. 17. p 2 Cor. 3. 17. q Vers. 29. 39. r Mat. 26. 61. 64. Marc. 14. 61. 62.	Cap. 9. 37. s Vers. 25. t Iov 23. 12. Cap. 6. 38. & 17. 4. & 19. 30. u Mat. 9. 37.	Luc. 10. 2. v Dan. 12. 3. w Vers. 29. y Cap. 17. 8. 1 Ioan 4. 14. z Mat. 13. 57. Marc. 6. 4.	Luc. 4. 24. a Cap. 2. 23. & 3. 2. b Deut. 16. 16. c Cap. 2. 1. 11. d 1 Cor. 1. 22.
--	--	--	--	--	--	--	---

49 vedé semne și minuni, nu veți crede. Omul
celu de bună nămă i-a zis: Dă-mă, mai înainte până a nu muri fiul meu.
50 Dis'a Iisus lui: Du-te, fiul tău trăește. Și a crezut omul cuvântul, care i-a zis
51 Iisus, și s'a dus. Și ecce, ducându-se el, servii lui l'au întâmpinat, și i-au spus,
52 zicându: Fiul tău trăește! Atunci i întreba de ora în care i-a fost mai bine. Și i-a zis: Eri în ora a șaptea l'au lăsat
53 și frigurile. Atunci a cunoscut părintele, că era acea oră, în care i-a zis Iisus: Fiul tău trăește; și a crezut el
54 și totă casa lui. Acesta este era-și alu dă-ilea semn ce a făcut Iisus, după ce a venit din Iudea în Galilea.

Iisus vindecă pre un om paralizat în ziua sâmbătei. Cuvântarea lui Iisus la această ocaziune.

5 **DUPĂ** "acestea era serbătorea Iudeilor, și s'a suit Iisus la Ierusalim. Eru în Ierusalim este scaldătorea oilor, care se chiamă evreesce Betesda, avendu cinci
3 portice. În acelea jăcea multe mare de bolnavi: orbi, schiop, uscați, asceptându
4 mișcare apei. Că ângeru se pogoria la unu timp în scaldătore, și turbura apa; și cel
ce intra mai întâi după turbura-rea apei, se făcea sănătos, ori de ce bolă era ținut.
5 Deci era acolo unu om, ce era bolnav de trei-deci și opt ani. Pre acesta vedându-l Iisus jăcându, și cunoscându că era deja de multu timp în această stare, i-a
7 zis: Voiesci să fi sănătos? Răspuns'a lui bolnavul: Dă-mă, eu nu am pre nimenea să mă bage în scaldătore, cându se turbura apa; deci până cându mergu eu,
8 altul se pogoră înainte mea. Dis'a Iisus lui: "Scolă-te, i-ți patul tău, și ambli. Și îndată omul s'a făcut sănătos, și și a luat patul său, și ambli.
10 Și "era într'acea di sâmbătă. Deci Iudei diceau celui vindecat: Este sâmbătă; "nu ți se cade a-ți purta patul.
11 Elu li-a răspuns: Celu ce m'a făcut sănătos, acela m'a zis: Ie-ți patul tău și ambli. Atuncea l'au întrebat: Cine este acel om, ce ți-a zis: Ie-ți patul tău și ambli?
13 Eru celu vindecatu nu scia cine este; că Iisus se dăduse la o parte, fiindu multe într'acelu loc.

După aceea l'a aflat Iisus în templu, 14 și i-a zis: Ecce, te-ai făcut sănătos; de acum să nu mai păcătuesci, ca să nu ți se întâmple ce-va mai rău. Atunci a mers
15 omul, și a spus Iudeilor, că Iisus este celu ce l'a făcut sănătos. De aceea urmăriu Iudei pre Iisus, și căuta să-l omore, pentru că făcea acestea sâmbăta.

Eru Iisus li-a răspuns: "Părintele meu lucră până acum, și eu lucrez. Pentru acesta mai virtos căuta Iudei să-l omore, pentru că nu numai călca sâmbăta, ci și dicea, că Dumnezeu este Părinte alu său, "făcându-se întocmai cu Dumnezeu.

Atunci a răspuns Iisus, și li-a zis: 19 Adevăr, adevăr zicu voui: "Fiul nu poate să facă de la sine nimic, de nu vede pre Părintele făcându; că cele ce face el, acelea și Fiul face asemenea. "Că Părin-
20 tele iubesc pre Fiul, și i arătă toate cele ce el face; și i va arăta mai mari lucruri decât acestea, ca voi să vă mirați. Că pre-
21 cum Părintele scolă pre morți, și i înviează; "așa și Fiul înviează pre cari voiesc. Că Părintele nu judecă pre nimenea, ci "a
22 dat totă judecata Fiului; Ca toți să o-nore pre Fiul, precum onoră pre părin-
23 tele. "Celu ce nu onoră pre Fiul, nu onoră pre Părintele, care l'a trimes.

Adevăr, adevăr zicu voui: "Celu ce
24 ascultă cuvintele mele, și crede celui ce m'a trimes, are viață eternă, și nu va veni la condamnare; "ci a trecut din morțe la viață. Adevăr, adevăr zicu voui: Vine
25 ora, și acum este, cându "morții voru auzi vocea Fiului lui Dumnezeu, și cari voru auzi, voru trăi. Că precum Părintele are
26 viață în sine, așa a dat și Fiului să aibă viață în sine. Și i-a dat putere să facă
27 și judecată, "pentru că este Fiul omului. Nu vă mirați de acesta; că vine ora, în care
28 toți cei din morminte voru auzi vocea lui; "Și voru eși, "cei ce au făcut cele bune,
29 spre învierea vieții, eru cei ce au făcut cele rele spre învierea condamnării.

"Eu de la mine însu-mi nu pot să fac
30 nimic; precum aud, judec, și judecata mea este dreptă; pentru că "nu caut voia mea, ci voia Părintelui celui ce m'a trimes. "De mărturisesc eu despre mine,
31 mărturia mea nu este adevărată. "Altul este celu ce mărturisește despre mine; și

Cap. 5.	d Cap. 9. 14.	f Mat. 19. 45.	9. 4. & 12. 49.	& 28. 18.	31.	14.	6. 28.
a Lev. 26. 2.	e Esod. 20. 10.	Cap. 8. 11.	& 14. 10.	Vers. 27.	p 1 Ioan 3. 14.	e Isa. 26. 19.	y Veđi Cap. 8.
Deut. 16. 1.	Neom. 18. 19.	Cap. 9. 4. &	k Mat. 3. 17.	Cap. 3. 35. &	q Vers. 28.	1 Cor. 15. 52.	14.
Cap. 3. 13.	Ier. 17. 21.	14. 10.	Cap. 3. 35.	17. 2.	Rof. 2. 1. 5.	1 Tes. 4. 16.	Apoc. 3. 14.
b Neom. 2. 1. &	etc.	k Cap. 7. 19.	2 Pet. 1. 17.	Fapt. 17. 31.	& 5. 14.	u Dan. 12. 2.	s Mat. 3. 17. &
12. 39.	Mat. 12. 2.	i Cap. 10. 30.	l Luc. 7. 14. &	1 Pet. 4. 5.	Col. 2. 13.	Mat. 25. 32.	17. 5.
c Mat. 9. 6.	Marc. 2. 24. &	38.	8. 54.	n 1 Ioan 2. 23.	r Vers. 22.	23. 46.	Cap. 8. 18.
Marc. 2. 11.	3. 4.	Fillip. 2. 6.	Cap. 11. 25.	o Cap. 3. 16, 19.	Fapt. 10. 42.	v Vers. 19.	1 Ioan 5. 6,
Luc. 5. 24.	Luc. 6. 2. &	f Vers. 30.	43.	& 6. 40, 47. &	& 17. 31.	s Mat. 26. 39.	7. 9.
	13. 14.	Cap. 8. 28. &	m Mat. 11. 27.	& 51. & 20.	s Dan. 7. 13.	Cap. 4. 34. &	

sciū, că mărturia ce face despre mine este adevărată.

33 Voi aţi trămesu cătră Ioanū, "şi elū a
34 mărturisu adevărulū. Erū eū nu iēū mār-
turiā de la omū; ci acestea dīcū, ca să vē
35 mēntuiţi. Acela era luminā, care ardea "şi
lumina, şi "voi aţi voitū să vē veseliţi unū
timpū în lumina lui.

36 Erū "eū amū mărturiā mai mare de câtū
a lui Ioanū; că "lucrările, cari mī-a datū
Părintele să le împlinescū, aceste lucrări,
cari eū facū, mărturisescū despre mine, că
37 Părintele m'a trămesu. Şi părintele care
m'a trămesu, "a mărturisu despre mine.

38 Nici vōcea lui nu aţi auditū vre-o-datā,
"nici chipulū lui nu aţi vēdūtū. Şi cuvēn-
tulū lui nu-lū aveţi rēmānēndū intre voi;
că pre care elū a trămesu, acestuia nu cre-
39 deţi. "Cercaţi scripturele; că vi se pare a
avē într'insele viēţā eternā; şi "acelea sūnt
cele ce mărturisescū despre mine.

40 "Şi nu voiti să veniţi la mine, ca să aveţi
41 viēţā. "Eū nu primescū onōre de la ōmenī.

42 Darā vē cunoscū, că nu aveţi dragostea lui
43 Dumneđeu cu voi. Eū amū venitū în nu-
mele Părintelui meū, şi nu mē primiţi; de
va veni altulū în numele seū, pre acela veţi

44 primi. "Cumū puteţi voi să credeţi, cari pri-
miţi onōre unulū de la altulū, şi nu cău-
45 taţi "onōrea cea de la unulū Dumneđeu? Să
nu gāndiţi, că eū vē voiu pēri la Părintele;

"este cine să vē pērescā, Moisi, în care voi
46 vē încredeţi. Că de aţi fi cređutū lui Moisi,
aţi fi cređutū şi mie; "că elū a scrisū de-

47 spre mine. Erū dacă nu credeţi scripturelorū
lui, cumū veţi crede cuvintelorū mele?

*Iisusū saturā cinci mī de ōmenī cu cinci pāni;
elū āmblē pe apā; şi se întōrce la Capernaumū,
unde invēţā pre poporū.*

6 **D**UPĂ "acestea s'a dusū Iisusū dincolo de
marea Galileei, care este a Tiberiadei.

2 Şi-i urma mulţime mare, pentru că vedeau
3 semnele lui, cari făcea la bolnavi. Erū Ii-
susū s'a suitū în munte, şi a şedutū acolo

4 cu discipulii seī. "Şi erau āprope pascele,
5 serbātōre a Iudeilorū. "Deci, rēdicāndū-şi
Iisusū ochiū, şi vēdēndū că multū poporū

vine la d'insulū, dīse lui Filipū: De unde
vomū cumpēra pāni, ca să mānānce aces-
6 tia? Erū acēsta dīcea elū, ispitindu-lū; că

7 elū insu-şi scia ce vrea să facā. Rēspuns'a
Filipū lui: "De dūoē sute de lei pāni nu li

va ajunge, ca fie-care dintr'insii să iee cāte
puçinū. Unulū din discipulii lui, Andreiū, 8
fratele lui Simonū Petru, i-a dīsū: Este 9
unū copilū aicea, care are cinci pāni de
orđū, şi dūoi pesci; "darā ce sūnt acestea
la atātia?

Şi a dīsū Iisusū: Faceţi pre ōmenī să 10
şedā; şi era erbā multā într'acelū locū;

decī aū şedutū bărbaţi cu numărul ca la
cinci mii. Erū Iisusū luāndū pānile, şi mul- 11
tūmindū, a împārţitū discipulilorū, erū dis-
cipulii celorū ce şedeau; asemenea şi din

pesci câtū aū cerutū ei. Erū ei sātūrān- 12
du-se, elū a dīsū discipulilorū seī: Adu-
naţi fārāmātūrele ce aū prisositū, ca să nu

se pērdā ce-va. Decī aū adunatū, şi aū im- 13
plutū dūoē-spre-dece paniere de fārāmāturi
din cinci pāni de orđū, cari aū rēmasū de

la cei ce aū māncatū.

Erū ōmenii vēdēndū semnulū, care a fă- 14
cutū Iisusū, dīceau: Acesta cu adevăratū
este "profetulū celū ce va să vinā în lume.

Decī Iisusū sciindū, că vorū să vinā, şi să-lū 15
apuce să-lū facū rege, s'a dusū ērā-şi în
munte elū singurū.

"Şi făcēndu-se sērā, s'aū pogoritū dis- 16
cipulii lui la mare. Şi întrāndū în cora-
17 biā, mergeau dincolo de mare la Caper-
naumū. Şi ēccē, s'a făcutū întunecū, şi

nu venise la ei Iisusū. Şi marea s'a rēdi- 18
catū, vēntū tare suflāndū. Decī vēslāndū ei
ca la dūoē-deci şi cinci sēu trei-deci de

stadii, vēdūrā pre Iisusū āmblēndū pe ma- 19
re, şi āpropiāndu-se de corabiā; şi s'aū in-
fricoşatū. Erū elū li-a dīsū: Eū sūnt, nu

20 vē temeţi. Decī voiau să-lū iee în corabiā;
21 şi îndatā a sositū corabia la pāmēntulū la
care ei mergeau.

A dūoa di poporulū, care sta dincolo 22
de mare, vēdēndū că nu era acolo altā co-
rabiā, de câtū numai una, în care intrase-

rā discipulii seī, şi că Iisusū nu a intratū
în corabiā împreună cu discipulii seī, ci că

discipulii seī s'aū dusū singuri; (Erū alte 23
corābii aū venitū de la Tiberiada, āprope
de loculū unde aū māncatū pānea, multū-

mindū domnului); Decī vēdēndū, dīcū, po- 24
porulū, că Iisusū nu este acolo, nici dis-
cipulii seī, aū intratū şi ei în corābii, şi aū

venitū la Capernaumū, cāntāndū pre Iisusū.
Şi aflāndu-lū dincolo de mare, i-aū dīsū: 25
Rabbi, cāndū ai venitū aicea?

Rēspuns'a Iisusū, şi a dīsū: Adevērū, a- 26

a Cap. 1. 15, 19, 27, 32.	24. / Mat. 3. 17. & 17. 5.	h Isa. 8. 20. & 34. 16.	j Cap. 1. 11. & 8. 19.
b 2 Pet. 1. 19.	Cap. 6. 27. & 8. 18.	Luc. 16. 29. Vers 46.	k Vers. 34
c Mat. 13. 20. & 21. 26.	g Deut. 4. 12. Cap. 1. 18.	Fapt. 17. 11.	l Cap. 12. 43.
Marc. 6. 30.	1 Tim. 1. 17.	i Deut. 18. 15, 18.	m Rom. 2. 29.
d 1 Ioan 5. 9.	1 Ioan 4. 12.	Luc. 24. 27.	n Rom. 2. 12.
e Cap. 3. 2. & 10. 15. & 15.		o Fac. 2. 15. &	

12. 8. & 18. 18. & 22. 18. & 49. 10.	Capulū 6. a Mat. 14. 13. Marc. 6. 35.	5. 1. c Mat. 14. 14. Marc. 6. 35.	Deut. 18. 15, 18.
Deut. 18. 15, 18.	Luc. 9. 10, 12. b Lev. 23. 5, 7.	d Veđi Num. 11. 21, 22.	Mat. 11. 8.
Cap. 1. 45. Fapt. 26. 22.	Deut. 16. 1. Cap. 2. 13. &	e 2 Reg. 4. 43. / Fac. 49. 10.	Cap. 1. 21. & 4. 19, 25. & 7. 40.
			f Mat. 14. 22. Marc. 6. 47.

deveru' dîcî vouî: Mă căutați, nu pentru
că ați vedu'tu' semne, ci pentru că ați mân-
catu' din pâni, și v'ați săturatu'. Lucrați,
nu pentru mîncarea cea peritoare, ci ^apentru
mîncarea aceea care rămîne spre viața eter-
nă, care vi va da-o Fiulul omului; că 'pre
acesta l'a adevăritu' Dumneđu, Părintele.
Atunci i-au dîsu': Ce vomu' face, ca să
facemu' lucrările lui Dumneđu? Respun-
s'a Iisus, și li-a dîsu': 'Acesta este lucrul
lui Dumneđu, ca să credeți în acela, pre
care elu' a tramesu'.
Dreptu' aceea i-au dîsu': Dară * ce semnu'
faci tu, ca să vedemu', și să credemu' în
tine? ce lucrezi? 'Părinții nostri au mân-
catu' manna în pustiiu, precumu' este scrisu':
"Păne din ceriū li-a datu' să mănânce."
Deci li-a dîsu' Iisus: Adevăru', adevăru'
dîcî vouî: Nu Moisi v'a datu' pânea din
ceriū; ci Părintele meu vi dă pânea cea a-
devărată din ceriū. Că pânea lui Dumne-
đu este ceea ce se pogoră din ceriū și dă
viață lumii. 'Atunci i-au dîsu': Dōmne, dă-ni
acastă pânea totu'-de-una.
Eru' Iisus li-a dîsu': 'Eū sūnt pânea vi-
etei; * celū ce vine cătră mine nu va flă-
mānđi, și celū ce crede în mine nu va în-
seta, nici odată. 'Dară v'amū dîsu', că m'ați
vedu'tu', și nu credeți. 'Totu' ce-mi dă Pă-
rintele va veni la mine, și 'pre celū ce vine
la mine, nu-lū voiū scōte afară. Că m'amū
pogoritū din ceriū, 'nu ca să facū voia mea,
'ci voia celui ce m'a tramesu'. Și această
este voia Părintelui, care m'a tramesu', 'ca
din totu' ce mi-a datu', să nu perdū nimicū,
ci să-lū înviezū în diūa cea de pe urmă.
Și această este voia celui ce m'a tramesu',
'ca totu' cine vede pre Fiulū, și crede în
elū, să albă viață eternă; și eū 'lū voiū în
via în diūa cea de pe urmă.
Deci murmurau Iudeii asupra lui, pen-
tru că a dîsu': Eū sūnt pânea ce s'a po-
goritū din ceriū; Și diceau: 'Aū nu este
acesta Iisus, fiulū lui Iosefū, alū cărui
părinte și mumă cunōsemū? deci cumū
dice elū: M'amū pogoritū din ceriū?
Și a respunsu' Iisus, și li-a dîsu': Nu
murmurați între voi. 'Nimene nu pōte să
vină cătră mine, de nu-lū va trage Părin-
tele ce m'a tramesu': și eū 'lū voiū învia
în diūa cea de pe urmă. 'În profeți scrisū

este: Și vorū fi toți învățați de Dumneđu.
'Deci totu' celū ce aude și se învătă de la
Părintele, vine cătră mine. 'Nu că a vē-
dūtū cine-va pre Părintele, 'de cātū numai
celū ce este de la Dumneđu, acela a vē-
dūtū pre Părintele.

Adevăru', adevăru' dîcî vouî: 'Celū ce
crede în mine, are viață eternă; 'Eū sūnt
pânea vieții. 'Părinții vostri au mîncatu'
manna în pustiiu, și au muritū. 'Acēsta este
pânea care se pogori din ceriū, ca să măn-
nānce cine-va dintr'însa, și să nu mōră. Eū
sūnt pânea cea viă, 'care s'a pogoritū din
ceriū; de va mănca cine-va din acēstă pâ-
ne, va trăi în eternū; și 'pânea care eū voiū
da, corpulū meu este, pre care-lū dau pen-
tru viața lumii.

Deci Iudeii * disputaū între sine, dîcēndū: 52
'Cumū pōte acesta să-și dee noūi corpulū
seu să-lū mănāmū?

Atuncea li-a dîsu' Iisus: Adevăru', ade-
vărū dîcî vouî: De nu * veți mănca corpulū
Fiulū omului, și nu veți bē sângelē lui, nu
veți avē viață în voi. 'Celū ce mănāncă cor-
pulū meu și bea sângelē meu, are viață e-
ternă; și eū 'lū voiū învia în diūa cea de
pe urmă. Că corpulū meu cu adevăratū
māncare este, și sângelē meu cu adevăratū
bētură este. Celū ce mănāncă corpulū meu
și bea sângelē meu, 'rēmāne în mine, și eū
în elū. Precumu' m'a tramesu' Părintele celū
viū, și eū viezū prin Părintele, așā și celū
ce mē mănāncă, va trăi prin mine. 'Acēsta
este pânea care s'a pogoritū din ceriū; nu
precumu' părinții vostri au mîncatu' manna,
și au muritū; celū ce va mănca pânea a-
cēsta va trăi în eternū.

Acestea a dîsu' în sinagogă, învățāndū 59
în Capernaumū.

'Deci mulți din discipuliū lui auzindū a-
cestea, au dîsu': Greū este acēstū cuvēntū;
cine pōte să-lū auză? Eru' Iisus sciindū
în sine, că discipuliū lui murmurau despre
acestea, li-a dîsu': Acēsta vē scandalisēză?
'Dară de veți vedē pre Fiulū omului suin-
du-se unde era mai 'nainte? 'Spiritulū este,
care face viū; corpulū nu folosescē nimicū;
cuvintele cari eū vi vorbescū sūnt spiritū și
viață. Dară 'sūnt uniia din voi, cari nu credū;
că 'Iisusū soia din începutū cari sūnt cei ce
nu credū, și care este celū ce era să-lū

A Vers. 51.
Cap. 4. 14.
i Mat. 5. 17. &
17. 5.
Marc. 1. 11. &
9. 7.
Luc. 3. 22. &
9. 35.
Cap. 1. 23. &
5. 27. & 8. 18.
Fapt. 2. 22.
2 Pet. 1. 17.

i 1 Ioan. 3. 23.
i Mat. 12. 38.
& 16. 1.
Marc. 8. 11.
1 Cor. 1. 22.
i Ecod. 16. 15.
Num. 11. 7.
Neam. 9. 15.
1 Cor. 10. 3.
m Ps. 78. 24, 25.
n Vefi Cap. 4. 5.

o Vers. 48, 58.
p Cap. 4. 14. &
7. 37.
q Vers. 28. 64.
r Vers. 45.
s Mat. 24. 24.
Cap. 10. 28, 29.
2 Tim. 2. 19.
1 Ioan. 2. 19.
i Mat. 26. 39.
Cap. 5. 30.

u Cap. 4. 24.
v Cap. 10. 28.
& 17. 12. &
18. 9.
w Vers. 27. 47.
54.
x Cap. 3. 15, 16.
& 4. 14.
y Mat. 13. 55.
Marc. 6. 3.
Luc. 4. 22.

z Cant. 1. 4.
Vers. 65.
a Isa. 54. 13.
Ier. 31. 34.
Mic. 4. 2.
Ebr. 8. 10 &
10. 16.
b Vers. 37.
c Cap. 1. 18. &
5. 27.
d Mat. 11. 27

Luc. 10. 22.
Cap. 1. 18. &
7. 29. & 8. 19.
e Cap. 3. 16, 18.
36.
f Vers. 40.
g Vers. 33. 35.
h Vers. 31.
i Vers. 51. 58.
j Cap. 3. 13.
k Ebr. 10. 5, 10.

l Cap. 7. 43. &
9. 16. & 10.
19.
m Cap. 3. 9.
n Mat. 26. 26.
28.
o Vers. 27. 40.
63.
p Cap. 4. 14.
q 1 Ioan. 3. 24.
& 4. 15, 16.

r Vers. 49, 50, 51.
q Mat. 11. 6.
Vers. 68.
s Marc. 16. 19.
Cap. 3. 13.
Fapt. 1. 9.
t Efes. 4. 8.
u 2 Cor. 3. 6.
v Vers. 28.
w Cap. 2. 24, 25.
& 12. 11.

65 vîndă. Şi dîcea : Pentru acésta *v'amû dîsû,
câ nimenea nu pôte să vină la mine, de
nu-î va fi datû de la Părintele meû.

66 *Dintr'acelû timpû mulţi din discipulii lui
s'aû întorsû înapoi, şi nu mai âmbiau ou d'in-
sulû. Atunci a dîsû Iisusû celorû dîoi-spre-
dece : Aû dîră şi voi voiţi să vë duceţi ?
68 Atunci i-a respunsû Simonû Petru : Dîmne,
la cine ne vomû duce ? Tu ai *cuvintele vie-
69 ţei eterne. *Şi noi credemû şi cunoscemû,
câ tu esci Christosulû, Fiulû lui Dumne-
70 deû celui viû. Respuns'a Iisusû lorû : *Aû
nu v'amû alesû pre voi dîoi-spre-dece ? Şi
71 *unulû din voi este diabolû. De Iuda Isca-
riotulû alû lui Simonû vorbea, câ acela era
să-lû vîndă, fiindû unulû din cei dîoi-spre-
dece.

*Iisusû se duce într'ascunsû la serbarea corturilorû
în Ierusalimû, şi învîfă în templu; mai marî se
încercă a-lû prinde.*

7 **D**UPĂ acestea âmbia Iisusû în Galilea;
câ nu voia să âmbie în Iudea, *pentru câ
Iudeii căutaû să-lû omóre.

2 *Şi era aprîpe serbătoreea Iudeilorû, în-
3 figerea corturilorû. *Deci i-aû dîsû fraţi
sei : Trece de aicea, şi mergi în Iudea, ca
4 şi discipulii tei să vîdă lucrurile ce faci. Câ
nimenea face ce-va în ascunsû, cândû caută
insu-şi să se facă cunoscutû. De faci ace-
5 stea, arêtă-te lumei. Câ *nici fraţi sei nu
credeaû într'insulû.

6 Atuncea li-a dîsû Iisusû : *Timpulû meû
încă nu a venitû; êrû timpulû vostru este
7 gata totû-dé-una. / Nu pôte lumea să vë u-
rîscă, êrû pre mine mî urîsce, *pentru câ
eû mărturisescû de d'insa, câ lucrările ei
8 sînt rele. Voi să vë suiţi la acéstă serbătore;
eû încă nu mî suiû la acéstă serbătore; *câ
timpulû meû încă nu s'a împlinitû.

9 Şi acestea dîcîndu-li, a rîmasû în Galilea.
10 Êrû suindu-se fraţi lui, atuncea şi elû s'a
suiû la serbătore, nu de faţă, ci ca pe a-
scunsû.

11 Atuncea *Iudeii 'lû căutaû la serbătore,
12 şi dîceaû : Unde este acela ? Şi *murmurû
multû era între poporû despre d'insulû; câ
*unîia dîceaû : Bunû este; alţi dîceaû : Nu,
13 ci amăgesce poporulû. Dară nimenea nu
vorbea de faţă de d'insulû / de frica Iudeilorû.

14 Êrû fiindû la jumătatea serbătorei, s'a

suiû Iisusû în templu, şi învîfă. *Şi se mi- 15
raû Iudeii, dîcîndû : Cumû scie acesta carte,
nefiindû învăţatû.

Respuns'a lorû Iisusû, şi a dîsû : *A mea 16
învîfătură nu este a mea, ci a celui ce m'a
trămesû. *De volesce cine-va să facă voia 17
lui, va cunósce din acéstă învăfătură, ôre
este de la Dumne-deû, seû ôre eû vorbescû
de la mine. *Celû ce vorbesce de la sine, 18
caută onôrea sa; êrû celû ce caută onôrea
celui ce l'a trămesû, acesta este adevêratû,
şi nedreptate nu este într'insulû. *Aû nu 19
Moisi v'a datû legea ? şi nimenea din voi
nu ţine legea. *De ce căutaţi să mî omoriţi ?

Respuns'a poporulû, şi a dîsû : *Demonû 20
ai; cine caută să te omóre ?

Respundîndû Iisusû, li-a dîsû : Unû lucru 21
amû făcutû, şi toţi vî miraţi despre acéstă.
*Deci Moisi v'a datû circumcisiunea; (nu câ 22
este de la Moisi, *ci de la părinti); şi sâmbă-
băta circumcideţi pre omû. Dacă omulû 23
primesce circumcisiune sâmbăta, ca să nu
se strice legea lui Moisi, vî mâniaţi ôre pre
mine, pentru câ *amû făcutû omû întregû
sânêtosû sâmbăta ? *Nu judecaţi duple faţă, 24
ci judecaţi duple dreptă judecată.

Atuncea dîceaû unîia din Ierusalimiteni : 25
Aû nu este acesta, pre care-lû cantă să-lû
omóre ? Dară êocê, elû vorbesce pe faţă, 26
şi nimicû nu-î dîcî; *cunoscut'aû cu adevê-
ratû diregêtorii, câ acesta este în adevêrû
Christosû ? *Dară noi scimû pre acesta de 27
unde este; êrû cândû va veni Christosû, ni-
menea nu scie de unde este.

Atuncea striga Iisusû în templu, învî- 28
făndû si dîcîndû : *Şi pre mine mî sciţi, şi de
unde sînt sciţi; şi *nu amû venitû de la mine
insu-mî, ci celû ce m'a trămesû *este ade-
vêratû, *pre care voi nu-lû cunósceţi; Êrû 29
*eû 'lû cunoscutû; câ de la d'insulû sînt, şi
acela m'a trămesû.

Atuncea /căutaû să-lû prindă; dară *ni- 30
menea nu şi-a pusû mânele pe d'insulû, câ
ôra lui încă nu venise.

Şi *mulţi din poporû aû credutû într'in- 31
sulû, şi dîceaû : Cândû va veni Christosû, aû
dîră va face mai multe semne de câtû acestea,
cari a făcutû acesta ? Audît'aû Fariseii pre 32
poporû murmurîndû acestea despre d'insulû,
şi Fariseii şi archiereii aû trămesû servi să-lû
prindă.

v Vers. 44, 45.

y Fapt 5. 30.

z Mat. 16. 16.

Marco. 8. 39.

Luc. 9. 30.

Cap. 1. 49. &

11. 27.

a Luc. 6. 13.

b Cap. 13. 27.

—

Capitul 7.

a Cap. 5. 16, 18.

b Lev. 23. 34.

c Mat. 12. 46.

Marco. 3. 31.

Fapt. 1. 14.

d Marco. 3. 31.

e Cap. 2. 4. &

8. 30.

Vers. 8. 30.

f Cap. 15. 19.

g Cap. 3. 19.

h Cap. 8. 30.

Vers. 6.

i Cap. 11. 56.

j Cap. 9. 16. &

10. 19.

k Mat. 21. 46.

Luc. 7. 16.

Cap. 6. 14.

Vers. 40.

l Cap. 9. 23. &

12. 42. & 19.

53.

m Mat. 13. 54.

Marco. 6. 2.

Luc. 4. 22.

Fapt. 2. 7.

n Cap. 3. 11. &

8. 23. & 12.

49. & 14. 10.

24.

o Cap. 8. 43.

p Cap. 5. 41. &

8. 50.

q Eod. 24. 2.

Deut. 33. 4.

Cap. 1. 17.

Fapt. 7. 38.

r Mat. 12. 14.

Marco. 3. 6.

Cap. 5. 16, 18.

& 10. 31, 39.

& 11. 53.

s Cap. 8. 43, 52.

t Mat. 12. 55.

u Lev. 12. 2.

v Fac. 17. 10.

w Cap. 5. 8, 9,

16.

x Deut. 1. 16,

17.

y Prov. 24. 23.

Cap. 4. 15.

z Iac. 2. 1.

aa Vers. 48.

ab Mat. 12. 55.

ac Marco. 6. 2.

ad Luc. 4. 22.

ae Veđi cap. 8.

af Cap. 5. 43. &

8. 43.

ag Cap. 5. 32. &

8. 26.

ah Rom. 3. 4.

ai Cap. 1. 18. &

8. 55.

aj Mat. 11. 27.

ak Cap. 10. 15.

al Marco. 11. 18.

am Luc. 19. 47. &

20. 19.

an Vers. 19.

ao Cap. 3. 37.

ap Vers. 41.

aq Cap. 3. 20.

ar Cap. 12. 23.

as Cap. 3. 2. &

8. 30.

at Cap. 13. 33

& 16. 16.

- 33 Atuncea li-a ȕisū Iisusū : 'Încă puĕinū
timpū sūnt cu voi, și *apoī* mergū la celū
34 ce m'a trāmesū. 'Mē veȕi căuta, și nu mē
veȕi afla; și unde sūnt eū, voi nu puteȕi
veni.
- 35 Atuncī aū ȕisū Iudeiī între sine : Unde
va sǎ mērgǎ acesta, cǎ noi nu-lū vomū a-
fļa ? nu cumū-va va sǎ mērgǎ la *cel imprǎ-
sciaȕi pr'între pǎgāni, și sǎ înveȕe pre pǎ-
36 gāni ? Ce este cuvēntulū acesta, care a ȕisū :
Mē veȕi căuta, și nu mē veȕi afla, și unde
sūnt eū, voi nu puteȕi veni ?
- 37 Ērū 'în ȕiūa cea de pe urmă, cea mare a
serbătorei, a stătutū Iisusū, și a strigatū,
ȕicēndū : *De insetēzǎ cine-va, sǎ vinǎ la
38 mine și sǎ bee. *Celtū ce crede în mine, pre-
cumū a ȕisū scriptura, °din pāntecelē lui
39 vorū curge riuri de apă viǎ. *Ērū acēsta
a ȕisū elū despre Spiritulū, pre care eraū
sǎ-lū primēscǎ cei ce credū într'însulū; cǎ
Spiritū Sāntū încă nu era, pentru cǎ Iisusū
încǎ nu *se mǎrise.
- 40 Decī mulȕi din poporū auȕindū acestū
cuvēntū, ȕiceaū : Acesta este în adevērū *pro-
41 fetulū. Alȕii ȕiceaū : *Acesta este Christosulū.
Ērū alȕii ȕiceaū : Aū dōrǎ va sǎ vinǎ Chri-
42 stosū 'din Galilea ? *Aū nu a ȕisū scriptura,
cǎ va veni Christosū din semīnȕa lui Da-
vidū, și din cetatea Betlehemū, °unde a fostū
43 Davidū ? Decī *s'a făcutū desbīnare între
44 poporū despre d'însulū. Ērū *uniūa dintr'în-
șilū voīaū sǎ-lū prinȕǎ; darǎ nimenea nu
șī-a pusū mǎnele pe d'însulū.
- 45 Decī aū venitū serviī cǎtrǎ archierōi
și cǎtrǎ Farisei; și acestia li-aū ȕisū : De
46 ce nu l'aȕi adusū ? Respuns'aū serviī : *Nici
odatǎ nu a vorbitū omū așā, cǎ acestū omū.
47 Atuncea li-aū respunsū Fariseiī : Aū dōrǎ și
48 voi v'aȕi amǎgitū ? *Aū dōrǎ a creȕutū în-
tr'însulū cine-va din direȕtorilū sēu din Fa-
49 riseiī ? Darǎ acestū poporū, care nu scie
legea, este blǎstematū.
- 50 ȕis'a lorū Nicodimū, (*care venise la d'în-
51 sulū nōpȕea, fiindū unulū dintr'înșilū) : *Aū
dōrǎ legea nōstrǎ judecǎ pre omū, de nu va
auȕi de la elū mai'nainte, și va cunōsce
52 ce face ? Respuns'aū, și i-aū ȕisū : Aū dōrǎ
și tu escī din Galilea ? Cērcǎ și veȕi; cǎ
°din Galilea nu s'a sculatū profetū.
- 53 Și a mersū fie-care la casa sa.
- 8 **E**ARŪ Iisusū s'a dusū în Muntele Oli-
vilorū.

Femea cea adulterǎ și pērișilū ei.

- Și fōrȕe de demǎnēȕǎ a venitū ērǎ-șī în 2
templu, și totū poporulū a venitū la d'în-
sulū; și șēȕēndū elū, 'i învēȕa.
- Și aū adusū la d'însulū cǎrturarii și Fa- 3
riseiī pre o femeǎ prinsǎ în adulteriu: și
puind'o în meȕilocū, i-aū ȕisū : Înveȕătorule, 4
pre acēstǎ femeǎ o-amū prinsū asupra fap-
tulū, sevǎrșindū adulteriu. *Decī Moisi în 5
lege nī-a ordīnatū, cǎ sǎ se uciȕǎ cu petre
unele cǎ acestea; darǎ tu ce ȕici ? Acēsta 6
ȕiceaū, ispitīndu-lū; cǎ sǎ aibǎ cu ce sǎ-lū
pērēscǎ. Ērū Iisusū, plecāndu-se josū, scria
cu deȕetulū pe pāmēntū. Și urmāndū ei 7
a-lū întrebā, s'a rēȕicatū, și li-a ȕisū : °Celū
ce este fǎrǎ pēcatū între voi, acela āntiū
sǎ arunce pētra asupra ei. Și ērǎ-șī ple- 8
cāndu-se josū, scria pe pāmēntū. Ērū ei 9
auȕīndū, și *muștraȕi fiindū de consciinȕa lorū,
eșīaū unulū dupǎ altulū, începēndū de la
cei mai bētrāni pānǎ la cei mai de josū;
și a rēmasū Iisusū singurū, și femea stāndū
în meȕilocū. Și rēȕicāndu-se Iisusū, și ne- 10
vēȕēndū pre nimene de cǎtū numai pre fe-
meǎ, i-a ȕisū : Femeǎ, unde-ȕi sūnt pērișilū
tei ? aū nimenea nu te-a condēmnatū ? Ērū 11
ea a ȕisū : Nimenea, Dōmne. ȕis'a Iisusū
ei : *Nici eū nu te condēmnū; du-te, și de a-
cumū *sǎ nu mai pēcătuescī.

*Iisusū urmēzǎ a învēȕa în templu; Iudeiī în mǎ-
niǎ se încērcǎ a-lū omōri.*

- Atuncī ērǎ-șī li-a vorbitū Iisusū, ȕicēndū : 12
'Eū sūnt lumina lumēi; celū ce-mī urmēzǎ,
nu va āmbla în întunereȕū, ci va avē lu-
mina vieȕei.

- Decī i-aū ȕisū Fariseiī : °Tu mărturisescī 13
despre tine însu-ȕi; mărturia ta nu este a-
devērātǎ. Respuns'a Iisusū, și li-a ȕisū : De- 14
și eū mărturisescū despre mine însu-mī, *to-
tu-ȕi* mărturia mea este adevērātǎ; cǎ sciū
de unde amū venitū, și unde mergū; ērū
°voi nu sciȕi de unde vinū și unde mergū.
'Voi judecǎȕi duple corpū, 'eū nu judecū pre 15
nimene. Și de voiȕi și judeca eū, judecata 16
mea este drēptǎ; cǎ *nu sūnt singurū, ci eū,
și Pārintele ce m'a trāmesū. 'Și în legea 17
vōstrǎ este scrisū, cǎ mărturia a dūoi omēni
este adevērātǎ. Eū sūnt unulū ce mărturi- 18
sescū despre mine însu-mī; și *mărturisesce
despre mine și Pārintele ce m'a trāmesū.

Atuncī 'i ȕiceaū : Unde este Pārintele 19

j Osea 5. 6.	o Prov. 18. 4.	r Deut. 18. 15,	Mat. 2. 5.
Cap. 8. 21. &	Isa. 19. 2. &	18.	Luc. 2. 4.
18. 35.	44. 3.	Cap. 1. 21. &	v 1 Sam. 16. 1,
k Isa 11. 13.	Cap. 4. 14.	6. 14.	4.
Isa. 1. 1.	p Isa. 44. 3.	s Cap. 4. 42. &	s Vers. 12
1 Pet. 1. 1.	Isa. 2. 28.	6. 69.	Cap. 9. 16. &
l Lev. 23. 36	Cap. 6. 7.	t Cap. 1. 46.	10. 19.
m Isa. 55. 1	Fapt. 2. 17, 33.	Vers. 52.	y Vers. 30.
Cap. 6. 35.	38.	u Ps. 132. 11.	s Mat. 7. 29.
n Apoc. 22. 17.	q Cap. 12. 16. &	Ier. 23. 5.	s Cap. 11. 42.
Deut. 18. 15.	16. 7.	Mic. 5. 2.	Fapt. 6. 7.

1 Cor. 1. 20,	Capulū 8.	e Cap. 5. 14.	12. 47. & 18.
26. & 2. 8.	a Lev. 20. 10.	f Cap. 1. 4. 5,	26.
b Cap. 3. 2	Deut. 22. 22.	9. & 9. 19 &	k Vers. 29.
c Deut. 1. 17. &	9. 5. & 12. 35.	9. 5. & 12. 35.	Cap. 16. 32.
17. 8. etc. &	26. 46.	26. 46.	l Deut. 17. 6. &
19. 15.	Rom. 2. 1.	q Cap. 5. 31.	19. 5.
d Isa. 9. 1, 2.	c Rom. 2. 2.	h Veȕi Cap. 7.	Mat. 18. 16.
Mat. 4. 15.	d Luc. 9. 56. &	28. & 9. 29.	3 Cor. 12. 1.
Cap. 1. 46.	12. 14.	i Cap. 7. 24.	Ebr. 10. 26
Vers. 41.	Cap. 3. 17.	j Cap. 3. 17. &	m Cap. 5. 27.

teu? Respons'a Iisus: "Voi nu sciți nici pre mine, nici pre Părintele meu; ° de m'ați sci pre mine, ați sci și pre Părintele meu.

20 Aceste cuvinte a vorbitu Iisus în ° visteriă, învățându în templu; dară ° nimenea nu l'a prinsu; că ° încă nu venise ora lui.

21 Atunci érá-și li-a dísu Iisus: Eú mergú, și ° mé veți căuta, și ° veți muri în păcatele vóstre; unde mergú eú, voi nu puteți veni.

22 Atuncea dicesă Iudeil: Aú dórá va sá se omóre însu-și, cá dice? Unde mergú eú,

23 voi nu puteți veni? Și li-a dísu: "Voi sún-teți de josú, eú súnť de susú; ° voi súnťeți din lumea acésta, eú nu súnť din lumea a-

24 césta. ° Decí v'amú dísu, cá veți muri în păcatele vóstre; ° cá de nu veți crede, cá eú súnť, veți muri în păcatele vóstre.

25 Atunci i-aú dísu: Tu cine esci? Dís'a lorú Iisus: Ceea ce amú dísu voú de la

26 începutú. Multe amú a vorbi și a judeca despre voi; dară ° celú ce m'a trámesú este adevératú; și ° eú vorbescú lumei cele ce

27 amú audítu de la d'insulú. Érá eí nu aú înťelesú, cá li vorbía despre Părintele.

28 Atuncea li-a dísu Iisus: Cândú veți ° înálťa pre Fiulú omulú, ° atuncea veți cu-nósce, cá eú súnť, și ° cá nu facú nimicú de la mine însu-mí; ci ° precumú m'a învăťatú

29 Părintele meu, acestea vorbescú. Și ° celú ce m'a trámesú este cu mine; ° Părintele nu m'a lásatú singurú; ° cá eú facú totú-dé-una cele ce-i súnť plăcute.

30 Acestea vorbindú elú, ° mulți aú cređutú

31 într'insulú. Atuncea dicesă Iisus acelorú Iudei, ce cređuseră într'insulú: Dacă rē-

32 máneți în cuvéntulú meu, atuncea discipulú

33 ai méi în adevérú súnťeți; Și veți cunoáscé adevérulú, și ° adevérulú vė va face liberi.

34 Respons'aú lui: ° Noí súnťemú semínťa a lui Abraamú, și nimėnuí nu amú fostú servi

35 nici o datá; cumú dicitu tu dará: Veți fi liberi?

36 Respons'a Iisus lorú: Adevérú, adevérú dicitu voú: ° Totú celú ce face păcatú, ser-

37 vulú păcatulú este. Érá ° servulú nu rē-máne în casá pururea; dará Fiulú rē-máne

38 pururea. Decí, ° dacă vė va face liberi Fi- iulú, veți fi liberi în adevérú. Sciú cá sún-

39 țeți semínťa a lui Abraamú; dară ° cúnťați sá mé omóriți, pentru cá cuvéntulú meu nu

40 încape în voi. ° Eú vorbescú ceea ce amú vėđutú la Părintele meu; și voi faceți ceea ce ați vėđutú la părintele vostru.

Respons'aú, și i-aú dísu: ° Abraamú este pă- 39 rintele nostru. Dís'a lorú Iisus: ° De ați fi fií

40 aí lui Abraamú, ați face faptele lui Abraamú. ° Érá acumú cúnťați sá mé omóriți pre mine,

41 omulú carele v'amú vorbitú adevérulú, ° ce de la Dumneđéú amú audítu; acésta nu a fă- cutú Abraamú. Voi faceți faptele părinte-

42 lui vostru. Atunci i-aú dísu: Noí nu súnťemú nás- cuți din desfrenare, ° unú părinte avemú, pre Dumneđeú.

Dís'a lorú Iisus: ° De era Dumneđeú 42 părintele vostru, m'ați fi íubitú pre mine;

43 ° cá eú amú eșítú și amú venitú de la Dum- neđeú; ° nu amú venitú de la mine însu-mí,

44 ci acela m'a trámesú. ° Pentru ce nu înťe- legeți cuvéntulú meu? pentru cá nu puteți

45 sá audíti cuvéntulú meu. ° Voi súnťeți de la părintele vostru, diabolulú, și postele părin-

46 telú vostru voiți a face. Acela a fostú u- ciđetórú de ómení de la începutú, și ° nu a

47 rēmasú în adevérú, pentru cá nu este ade- vérú într'insulú. Cândú vorbesce minciúná,

48 vorbesce dintr'ale sale; cá minciunosú este și părinte alú minciuneí. Érá mie nu-mí

49 credeți, pentru cá vorbescú adevérulú. Cine d'entre voi mé înťruntá de păcatú? Érá

50 dacă vorbescú adevérulú, de ce nu-mí cre- deți? ° Celú ce este de la Dumneđeú, as-

51 cultá cuvintele lui Dumneđeú; pentru ac- césta voi nu ascultați, pentru cá nu súnťeți de la Dumneđeú.

Atunci aú responsú Iudeil, și i-aú dísu: 48 Óre nu dícemú bine, cá esci Samaritėnú și ° aí demonú?

Respons'a Iisus: Nu amú demonú, ci 49 onorezú pre Părintele meu, și voi mé de-

50 sonorați. Érá ° eú nu cantú onórea mea; este celú ce cautá și judecă. Adevérú, a-

51 devérú dicitu voú: ° De va pázi cine-va cu- véntulú meu, nu va vedé mórtea în eternú.

Atunci i-aú dísu Iudeil: Acumú cunos- 52 curámú cá aí demonú; ° Abraamú a murítú,

53 și profėți; și tu dicitu: De va pázi cine-va cuvéntulú meu, nu va gusta mórtea în e-

54 ternú. Aú dórá tu esci mai mare de cáttú

55 părintele nostru Abraamú, care a murítú? și de cáttú profėți, cari aú murítú? cine te

56 faci tu pre tine?

Respons'a Iisus: ° De mé onorezú în- 54 su-mí, onórea mea nimicú nu este; ° este Pă-

55 rintele meu care mé onórá, despre care voi

° Vers. 55.	& 17. 16.	° Cap. 3. 11.	Isa. 1. 26. &	° Cap. 7. 19.	° Vers. 37.	° Cap. 7. 17.	° Cap. 5. 41. &
Cap. 16. 2.	1 Ioan 4. 5.	° Cap. 14. 10,	2. 19.	Vers. 40.	° Vers. 36.	° Mat. 13. 28.	7. 13.
° Cap. 14. 7.	° Vers. 31.	° Cap. 14. 10,	° Lev. 25. 42.	° Cap. 8. 32. &	° Isa. 63. 16. &	1 Ioan 2. 8.	° Cap. 5. 24. &
° Marc. 13. 41.	° Marc. 16. 16.	° Vers. 16.	Mat. 3. 9.	5. 19, 20. &	64. 8.	° Iuda 6.	11. 24.
° Cap. 7. 30.	° Cap. 7. 28.	° Cap. 4. 24. &	Vers. 39.	14. 10. 24.	Mal. 1. 6.	° Cap. 10. 24.	° Zech. 1. 5.
° Cap. 7. 30.	° Cap. 3. 32. &	5. 30. & 6. 38.	° Rom. 6. 16,	° Mat. 3. 9.	° 1 Ioan 5. 1.	27.	° Ebr. 11. 13.
° Cap. 7. 34. &	15. 15.	° Cap. 7. 31. &	30.	Vers. 33.	° Cap. 16. 27.	1 Ioan 4. 6.	° Cap. 5. 21.
13. 33.	° Cap. 3. 14. &	10. 42. & 11.	° Pet. 2. 19.	° Rom. 2. 28.	& 17. 8. 25.	° Cap. 7. 20. &	° Cap. 5. 41. &
° Vers. 24.	12. 32.	45.	° Gal. 4. 30.	& 9. 7.	° Cap. 5. 43. &	10. 20.	16. 14. & 17. 1.
° Cap. 3. 31.	° Rom. 1. 4.	° Rom. 6. 14,	° Rom. 8. 2.	Gal. 3. 7, 29.	7. 23, 29.	Vers 51.	Fapt. 5. 13.
° Cap. 15. 19	° Cap. 5. 19, 30.	18, 22, & 8. 2.	Gal. 5. 1.				

55 **dicеți, că este Dumneдеулă vostru. Dară 'nu-lă cunoscеți; ăru eă 'lă sciă; și de voiă dicе, că nu-lă sciă, voiă fi asemenea voiă minciunosă;**
 56 **dară 'lă sciă, și păzescă cuvântulă lui. Abraamă, părinte vostru, * a fostă bucurosă să vedă diăa mea; ' a vedută, și s'a bucuratū.**
 57 **Atunci i-aă dișă Iudei: Cinci-deci de ani încă nu ai, și ai vedută pre Abraamă?**
 58 **Dis'a loră Iisusă: Adevărtă, adevărtă dicū voiă: Mai 'nainte de a fi Abraamă, * sūnt eă.**
 59 **Atunci * aă rēdicatū petre să arunce a-supra lui; ăru Iisusă s'a ascunsū, și a eșitū din templu, * mergēndū prin međiloculă loră, și așa a trecutū.**

Iisusă dă vedere sâmbăta la ună orbū, care se cercetēsă aspru de mai marī despre minunea și despre celū ce a făcut' o; elū se scōte din sinagogă pentru mărturisirea cea îndrăsnēță a sa.

9 **SI trecēndū, a vedutū pre ună omă orbū**
 2 **din nascere. Și l'aă întreatū discipulū lui, dicēndū: Rabbi, " cine a pēcătuitū, acesta sēu părințilă lui, de s'a născutū orbū?**
 3 **Respuns'a Iisusă: Nici acesta nu a pēcătuitū, nici părințilă lui; * ci ca să se arete**
 4 **lucrările lui Dumneдеū într'insulū. " Eă tre-**
 5 **bue să lucreză lucrările celui ce m'a trā-**
 6 **mesū, până este diăa; vine nōptea, cāndū**
 7 **nimenea nu pōte lucra. Până cāndū sūnt**
 8 **în lume, * sūnt lumina lumei.**
 9 **Acestea dicēndū, * a scuipatū josū, a fă-**
 10 **cutū tină din scuipatū, și a unsū ochil orbū**
 11 **lui cu tină; Și i-a dișă: Mergī de te**
 12 **spală ' în scāldătōrea Șiloamului, (adecă trā-**
 13 **mesū). " Decī s'a dusū, și s'a spalātū, și a**
 14 **venitū vedēndū.**
 15 **Ăru vecinilă și cei ce-lū veduseră mai**
 16 **'nainte, că era orbū, diceau: Ău nu este**
 17 **acesta celū ce ședea și cersitoria. Unila**
 18 **diceau: Acesta este; ăru alți: Sēmēnă cu**
 19 **elū; ăru acela dicea: Eă sūnt. Decī ' di-**
 20 **ceau: Cumū și s'aă deschisū ochil? Re-**
 21 **spuns'a acela, și a dișă: " Ună omă, cese**
 22 **numesce Iisusă, a făcutū tină, și a unsū**
 23 **ochil meī, și mī-a dișă: Mergī la scāldă-**
 24 **tōrea Șiloamului, și te spală: și mergēndū**
 25 **și spalāndu-mē, amū vedutū. Atunci i-aă**
 26 **dișă: Unde este acela? Dis'a: Nu sciū.**
 27 **Adus'ău la Farisei pre celū ce ôre-cāndū**
 28 **a fostū orbū. Și era sâmbătă, cāndū Ii-**
 29 **susă a făcutū tină, și i-a deschisū ochil.**
 30 **Atunci ăra-și l'aă întreatū și Farisei, cumū**
 31 **a primitū vedere. Dis'a elū: Tină a pusū**
 32 **pe ochil meī, și m'amū spalātū, și vedū.**

Decī diceaă unila din Farisei: Acestū omū 16
nu este de la Dumneдеū; că nu păzescē
sâmbăta. Alți diceau: " Cumū pōte omū
pēcătōsū să facă semne ca aceste? " Și era
desbinare între ei. Dis'aă orbulū ăra-și: 17
Tu, ce dicī despre d'insulū, că a deschisū
ochil tei? Dis'a elū: " Este profetū.

Ăru Iudei nu aă cređutū despre d'in- 18
sulū, că a fostū orbū și a primitū vedere,
până ce aă chiămatū pre părințilă acestuia
ce a primitū vedere. Și i-aă întreatū, di-
cēndū: Acesta este fiulū vostru, care voi
dicеți, că s'a născutū orbū? cumū dară a-
cumū vede? Respuns'aă loră părințilă lui, 20
și aă dișă: Scimū că acesta este fiulū no-
stru, și că s'a născutū orbū; Dară cumū 21
acumū vede, nu scimū; sēu cine i-a des-
chisū ochil, nu scimū; elū este în vrēstă,
întrebați-lū; elū va vorbi pentru sine-și.

Acestea aă dișū părințilă lui, pentru că 22
'se temeau de Iudei; că deja s'aă înțelesū
Iudei, că de-lū va mărturisi cine-va a fi 23
Christosū, * să fie scosū din sinagogă. Pen-
tru aceea aă dișū părințilă lui: Elū este în
vrēstă, întrebați-lū.

Atunci aă chiămatū a dūoa ôră pre o- 24
mulț care fusese orbū, și i-aă dișū: " Dă
mărire lui Dumneдеū; * noi scimū, că acestū
omū este pēcătōsū. Ăru acela a respunsū 25
și a dișū: De este pēcătōsū, nu sciū; una
sciū; că amū fostū orbū, și acumū vedū.

Atunci i-aă dișū ăra-și: Ce și-a făcutū? 26
cumū și-a deschisū ochil? Respuns'a loră: 27
V'amū dișū deja, și nu aă auditū; pentru
ce ăra-și voiți să auditū? aă dōră și voi
voiți să vē faceți discipulū ai lui?

Atuncea l'aă injuratū, și aă dișū: Tu 28
esci discipulū alū acelui; ăru noi sūntemū
discipulū ai lui Moisi. Scimū că cu Moisi 29
a vorbitū Dumneдеū; ăru pre acesta * nu
scimū de unde este. Respuns'a omulū, și 30
li-a dișū: " Într'acēsta este minunea, că voi
nu sciți de unde este, și elū a deschisū o-
chil meī. Ăru scimū, că " Dumneдеū nu as-
cultă pre pēcătōși; ci de se închină cine-
va lui Dumneдеū și face voia lui, pre a-
cesta 'lă ascultă. Din eternū nu s'a auditū, 32
ca să fi deschisū cine-va ochil vre-unul
orbū din nascere. " De nu arū fi acesta de 33
la Dumneдеū, nu arū putē face nimicū.
Respuns'aă, și i-aă dișū: " În pēcate tu te-ai 34
născutū cu totulū, și tu ne înveți pre noi!
Și l'aă scosū afară.

Audit'a Iisusă, că l'aă scosū afară; și 35

j Cap. 7. 28, 29. & Luc. 10. 34. i Ebr. 11. 13. m Esod. 2. 14. lsa. 43. 13. Cap. 17. 5. 24. Col. 1. 17. Apoc. 1. 8. n Cap. 10. 21. & 11. 3. o Luc. 4. 20. Capitul 9. a Vers. 34. b Cap. 11. 4. c Cap. 4. 34. & 5. 19, 20. & 11. 9. & 12. 35. & 17. 4. d Cap. 1. 5, 9. & 3. 12. & 3. 12. 26. 46. e Marc. 7. 23. & 8. 23. f Neom. 3. 15. g Vedī 3 Reg. 5. 14. h Vers. 6, 7. i Vers. 33. Cap. 3. 2.

j Cap. 7. 12, 43. & 10. 19. k Cap. 4. 19. & 6. 14. l Cap. 7. 19. & 12. 43. & 19. 33. Fapt 5. 13. m Vers. 34. Cap. 10. 2. n Ios. 7. 19. 1 Sam. 6. 5. o Vers. 16. p Cap. 8. 14. q Cap. 3. 10. r Iov 27. 9. & 25. 19. Ps. 18. 41. & 34. 15. & 90. 13. Prov. 1. 23. & 15. 29. & 28. 9. lsa. 1. 15. s Ier. 11. 11. & 14. 12. Esec. 8. 13. Mic. 3. 4. Zech. 7. 13. s Vers. 16. & Vers. 2.

aflându-lă, i-a zis: Crezi în "Fiulul lui
36 Dumnezeu? Respons'a acela, și a zis. Cine
37 este, domne, ca să cred într'insul. Dis'a
Iisus lui: L'ai vădută, și "celu ce vorbește
38 cu tine, acela este. Eră elă a zis: Cred, domne; și i s'a închinat.

Vorba domnului nostru despre păstori minciunosi și adevărați, și despre Păstorul cel Bun.

39 Și a zis Iisus: "Spre judecată am venit într'acastă lume, "ca cei ce nu vedă, să vädă, și cei ce vedă, să fie orbi.
40 Și au auditu acestea uni'a din Farisei, cari erau cu d'insul, "și i-au zis: Au döră
41 și noi sântem orbi? Dis'a loră Iisus: "De ați fi orbi, nu ați avé păcat; eră acum dicit: Vedem; pentru acesta rămâne păcatul vostru.

10 **A** DEVERŪ, adevăr dicit voi: Celu ce nu intră prin ușă în staulul oilor, ci sare pe aia, acela este fur și hoț.
2 Eră celu ce intră prin ușă este păstorul oilor. Aceluia 'i deschide portul; și oile ascultă vöcea lui, și oile sale le chiamă
4 pe nume, și le scöte. Și când scöte oile sale, merge înaintea lor; și oile 'i urmază; că cunosc vöcea lui. Eră unui străin nu 'i urmază, ci fugă de la d'insul; că nu cunosc vöcea străinilor.
6 Acastă parabolă li-a zis Iisus; eră ei nu au înțeles ce erau acelea ce li vorbă.
7 Atunci eră-și li-a zis Iisus: Adevăr, adevăr dicit voi: Eu sânt ușa oilor.
8 Toți câți au venit mai 'nainte de mine, sânt fur și hoț; dară nu i-au ascultat oile. "Eu sânt ușa; prin mine de va intra cine-va, se va mentui, și va intra, și va eși,
10 și va afla păsciune. Furul nu vine de câtă numai să fure, și să junghie, și să pädă; eu am venit, ca să aibă viettä, și să o aibă cu prisosintă. "Eu sânt păstorul celu bun; păstorul celu bun 'și pune viettä sa
12 pentru oi. Dară năimitul și care nu este păstor, căruia nu sânt oile ale lui, vede lupul venind, și "lasă oile, și fuge; și lupul le răpesc, și resipește oile. Năimitul fuge, pentru că este năimit, și nu
14 are grijă de oi. Eu sânt păstorul celu bun, și cunosc "pre ale mele, și sânt cunoscut de ale mele. "Precum Părintele
15 mă cunosc, și eu cunosc pre Părintele; și "mi pui viettä mea pentru oi. Și "alte oi am, cari nu sânt din staulul acesta; și

pre acestea trebuie să le aducă, și voră aud vöcea mea; "și va fi o turmă și un păstor. Pentru acesta mă iubesc Părintele
17 meu, "pentru că eu 'mi pun viettä mea, ca eră-și să o ieu. Nimenea nu o iea de la mine, ci eu o pun însu-mi. Am putere să o pun, "și am putere eră-și să o ieu. "Acest ordin am primit de la Părintele meu.

"Deci eră-și s'a făcută desbinare între Iudei pentru aceste cuvinte. Și diceau mulți dintr'insii: "Are demon, și este nebun: de ce 'lă ascultați? Alții diceau: Aceste cuvinte nu sânt de demonisat; "pöte demon "să deschidă ochii orbilor?

Iisus în Ierusalim la serbătörea Innoirei; este întrebät de Iudei; ei 'lă acuză de blasfemă, și eră-și se încercă a-lă prinde.

Si se serba atunci serbătörea innoirei în Ierusalim, "și era ernă. Și ämblandu Iisus în templu, "în portul lui Solomon, L'au încunjurat Iudei, și i-au zis: Până cândă ne ții în înduöslă? De esci tu Christosul, spune-ni de față.

Respons'a loră Iisus: Eu zisu-v'amă, și nu credeți; "lucrările cari eu fac în numele Părintelui meu, acele mărturisesc pentru mine. Dară voi "nu credeți, pentru că nu sânteti din oile mele, precum v'amă zis. "Oile mele ascultă vöcea mea, și eu le cunosc, și ele 'mi urmază. Și li dau viettä eternă, și "nu se vor perde în etern; și nimenea nu le va răpi din mâna mea. "Părintele meu, "care mi le-a dat, este mai mare de câtă toți; și nimenea nu le pöte răpi din mâna Părintelui meu. "Eu și Părintele una sântem.

Atuncea "Iudei eră-și rădicat petre, ca să le arunce asupra lui.

Respons'a loră Iisus: Multe lucrări bune v'amă arätat de la Părintele meu: pentru care lucru din acestea aruncați cu petre asupra mea? Respons'au lui Iudei: Pentru lucru bun nu aruncăm cu petre asupra ta, ci pentru blăstem, și pentru că tu, fiind om, "te faci însu-ți Dumnezeu.

Respons'a loră Iisus: "Au nu este scris în legea vöstră: Eu am zis, dei sânteti? Dacă pre acela i-a numit dei, "cätă cari a fostă cuvëntul lui Dumnezeu, (și nu se pöte strica scriptura); Pre acela "ce Părintele a sântit, și l'a "trămes în lume, voi

" Mat. 14. 33. & 16. 16.
Marc. 1. 1.
Cap. 10. 36.
1 Ioan 5. 13.
" Cap. 4. 26.
" Cap. 5. 22, 27.
Vedă Cap. 3. 17. & 13. 47.
" Mat. 13. 13.

" Rom. 2. 19.
" Cap. 15. 23, 24.
—
Cap. 10.
" Cap. 14. 6.
" Efec. 3. 18.
" Efec. 40. 11.
Ioa. 24. 12, 23.

& 27. 34.
Ebr. 13. 20.
1 Pet. 2. 25.
& 5. 4.
" Zech. 11. 16, 17.
" 3 Tim. 2. 19.
" Mat. 11. 27.
" Cap. 15. 13.

" Ioa. 56. 8.
" Efec. 37. 22.
" Efec. 2. 14.
1 Pet. 2. 25.
" Ioa. 55. 7, 8, 19.
" Ebr. 2. 9.
" Cap. 2. 19.
" Cap. 6. 38. &

15. 10.
Fapt. 2. 24, 32.
" Cap. 7. 43. & 9. 16.
" Cap. 7. 30. & 8. 43, 52.
" Efec. 4. 11.
Ps. 94. 9. &

146. 8.
" Cap. 9. 6, 7, 32, 33.
" Fapt. 3. 11. & 5. 12.
" Cap. 3. 2. & 5. 34.
Vers. 38.
" Cap. 3. 47.

1 Ioan 4. 6.
" Vers. 4. 14.
" Cap. 6. 37. & 17. 11, 19. & 18. 9.
" Cap. 14. 23.
" Cap. 17. 2, 6, etc.
" Cap. 17. 11.

22.
" Cap. 3. 59.
" Cap. 5. 18.
" Ps. 82. 6.
" Rom. 13. 1.
" Cap. 6. 27.
" Cap. 3. 17. & 5. 36, 37. & 8. 43.

diceți că blastemă, 'pentru că a ȃisă, că este
 37 / Fiiu ală lui Dumneđeu? 'De nu facă lucrările Părintelui meu, să nu-mi credeți.
 38 Dară de facă, dacă nu credeți în mine, 'credeți lucrărilor; ca să înțelegeți și să credeți, 'că Părintele este în mine, și eu în el.
 39 / Decă căutaă ăra-și să-lă prinăă; ăru elă
 40 a scăpată din mână loră; Și a mersă ăra-și dincolo de Iordană, în loculă 'unde
 41 Ioană boteza ăntăiă; și a rămasă acolo. Și mulți veniaă la d'insulă, și ȃiceaă: Ioană năci ună semnă nu a făcută, 'ăru tôte căte a ȃisă Ioană despre acesta ăraă adevărate.
 42 "Și mulți aă cređută acolo într'insulă.

Inviarea lui Lazăr; ceea ce face pre mulți să cređă în Iisus; dară mai mari se hotăresc să-lă omóre; elă se retrage la Efraimă.

11 **S**I era bolnavă ună omă, anume Lazăr, din Betania, satulă 'Mariei și ală Martei, sora ei. ('Era acea Maria, ce a unsă pre domnulă cu miră, și a stersă picăorele lui cu përlă capulă ei, ală cărei frate Lazăr era bolnavă). Decă aă tramesă surorile cătră elă, ȃicendă: Dămne, ăccă, acela pre care iubesă, este bolnavă.
 4 / ăru Iisusă aă ȃicendă, a ȃisă: Acăstă bolă nu este spre mórte, 'ci spre mărirea lui Dumneđeu, ca să se măriescă printr'insa Fiilulă lui Dumneđeu.
 5 Și iubă Iisusă pre Marta, și pre sora ei, și pre Lazăr. Decă aă ȃicendă că este bolnavă, 'a rămasă încă dăoe ȃile în loculă, în care era. Și apoi a ȃisă discipuliloră: Să mergemă ăra-și în Iudea. ȃis'ău lui discipulii: Rabbi, 'acumă te căutaă Iudeii să te uicăă cu petre, și ăra-și mergă acolo?
 9 Responsă Iisusă: Aă nu sânt dăoe-spre-dece ăre în ȃi? / De va ămbla cine-va ȃiua, nu se va potecni, pentru că vede lumina lumăi acesteia. ăru 'de va ămbla cine-va năptea, se va potecni, pentru că nu are lumină.
 11 Acestea vorbindă, apoi li-a ȃisă: Lazăr, amiculă nostru, 'a adormită; dară mergă ca să-lă desceptă. Atuncă aă ȃisă discipulii lui: Dămne, de a adormită, 'i va fi bine.
 13 Dară Iisusă vorbea despre mórtea lui; ăru loră li se părea că vorbește despre dormirea somnului. Atuncea li-a ȃisă Iisusă pe faă: Lazăr a murit; Și mă bucură pentru voi, că nu amă fostă acolo, ca să credeți; dară să mergemă la elă.
 16 Decă a ȃisă Toma, care se numesce gémënë, condiscipuliloră sei: Să mergemă și noi, ca să murimă cu elă.

Atuncea venindă Iisusă, a aflată, că era 17 de patru ȃile acumă în mormentă.

Și era Betania aprăpe de Ierusalimă, 18 ca la cincă-spre-dece stadii. Și mulți din 19 Iudei veniseră la Marta și la Maria, să le mângăie pentru fratele loră. Atuncea Marta, 20 aă ȃicendă că venise Iisusă, a ăsită spre întimpinarea lui; ăru Maria ședea în casă.

Atuncea a ȃisă Marta cătră Iisusă: Dămne, de ai fi fostă aicea, fratele meu nu ară fi murit; Dară și acumă sciă, că 'oră-căte 22 vei cere de la Dumneđeu, 'ți va da Dumneđeu. ȃis'a ei Iisusă: Fratele tău va învia 23 via. ȃis'a Marta lui: / Sciă că va învia la 24 înviare, în ȃiua cea de pe urmă. ȃis'a ei Iisusă: Eă sânt 'inviarea și 'viăta; 'celă ce crede în mine, de va și muri, va trăi; Și totă celă ce trăesce și crede în mine, nu 26 va muri în eternă; cređi acăsta? ȃis'a lui: 27 Da, dămne; 'credă, că tu ăsci Christosulă, Fiilulă lui Dumneđeu, celă ce ai venită în lume.

Si acestea ȃicendă, s'a dusă, și a chămată pre Maria, sora sa, într'ascunsă, ȃicendă: Învețătorulă a venită, și te chămă. Acea, cumă a aă ȃită, s'a sculată iute, și a 29 mersă la d'insulă. Dară Iisusă încă nu 30 venise în sată, ci era în loculă, unde l'a întimpinată Marta. 'ăru Iudeii, cari ăraă cu d'insa în casă și o mângăiaă, vėđendă pre Maria, că s'a sculată iute și a ăsită, i-aă urmată, ȃicendă: Merge la mormentă, ca să plăngă acolo.

Atuncea Maria, venindă unde era Iisusă, 32 și vėđendu-lă, a cădută la picăorele lui, ȃicendă-i: 'Dămne, de ai fi fostă aicea, fratele meu nu ară fi murit. Decă Iisusă, 33 cândă a vėđută plăngendă, și pre Iudeii, cari veniseră cu d'insa, plăngendă, a suspinată în spirită, și s'a turburată; Și a ȃisă: 34 Unde l'ați pusă? ȃis'ău lui: Dămne, vino, și vėđi. Și 'a plănsă Iisusă. Atuncea ȃiceaă Iudeii: ăccă, cumă 'lă iubă! ăru uniă 37 dintr'înșii aă ȃisă: Aă nu putea acesta, 'care a deschisă ochii orbului, să facă și ca acesta să nu móră? Atuncea Iisusă, suspinândă în sine, a mersă la mormentă. Era pescere, și pėtră era preste d'insa. ȃis'a 39 Iisusă: Rėdicăți pėtră. ȃis'a lui Marta, sora mortului: Dămne, pute deja; că este mortă de patru ȃile. ȃis'a ei Iisusă: Aă nu ȃi-amă 40 spusă, că, de vei crede, vei 'vede mărirea lui Dumneđeu? Și aă rėdicată pėtră de unde 41 jăcea mortulă.

a Cap. 5. 17, 18.
 Vers. 30.
 f Luc. 1. 35.
 Cap. 9. 35, 37.
 Cap. 15. 34.
 Cap. 5. 36 &
 14. 10, 11.

i Cap. 14. 10,
 11. & 17. 21.
 j Cap. 7. 30, 44.
 & 8. 59.
 k Cap. 1. 23.
 l Cap. 3. 20.
 m Cap. 8. 31. &

11. 45.
 Capitul 11.
 n Luc. 10. 38,
 39.
 o Mat. 28. 7.
 p Marc. 14. 3.

q Cap. 12. 3.
 o Cap. 9. 3.
 Vers. 40.
 d Cap. 10. 40.
 e Cap. 10. 31.
 f Cap. 9. 4.
 g Cap. 12. 35.

h Aza Deut. 31.
 16.
 Dan. 12. 2.
 Mat. 9. 24.
 Fapt. 7. 60.
 i Cor. 15. 13,
 51.

j Cap. 9. 31.
 k Luc. 14. 14.
 Cap. 5. 29.
 l Cap. 5. 31. &
 6. 39, 40, 44.
 m Cap. 1. 4. &
 6. 35. & 14. 6.

Col. 3. 4.
 1 Ioan. 1. 1,
 2. & 5. 11.
 n Cap. 3. 36.
 o Ioan. 5. 10,
 etc.
 p Mat. 16. 16.

Cap. 4. 42, &
 6. 14, 69.
 o Vers. 19.
 p Vers. 21.
 q Luc. 19. 41.
 r Cap. 9. 6.
 s Vers. 4, 23.

Érū Iisusū și-a rădicatū ochii seî în susū, și a ȃisū: Părinte, ȃi mulțumescū, că m'ai
42 ascultatū. Și sciamū, că totū-dé-una mă
ascultū; inse 'pentru poporūl, care stă im-
prejurū, amū vorbitū; ca să credă, că tu
43 m'ai trāmesū. Și acestea ȃicēndū, a strig-
gatū cu vōce tare: Lazare, vino afarā?
44 Și a eșitū celū mortū, înfășuratū la mână
și la piciorē cu fașe, și *fața lui era legatā
cu māhramā. ȃis'a lorū Iisusū: Deslega-
ȃi-lū, și-lū lāsati să mērgā!

45 Atuncea mulȃi din Iudeii, cari veniserā
la Maria, *și aū vȃdūtū cele ce a făcutū Ii-
46 susū, aū credūtū într'insulū. Érū unila din
ei aū mersū la Farisei, și li-aū spusū cele
ce a făcutū Iisusū.

47 *Atunci archiereii și Fariseii aū adunatū
sfatū, și ȃiceaū: *Ce facemū noi? că omulū
48 acesta face multe semne; De-lū vomū lāsā
așa, toȃi vorū crede într'insulū; și vorū veni
Romanii, și vorū lua și loculū și poporūl
49 nostru. Érū unulū dintr'insii, anume *Caiafa,
fiindū archiereū în anulū acela, li-a ȃisū:
50 Voi nu sciiȃi nimicū; *Nici cugetaȃi, că ni
este de folosū, ca să mōrā unū omū pentru
poporū, și ca să nu să pȃrdā poporūl în-
51 tregū. Érū acēsta nu a ȃis'o de la sine;
ci, fiindū archiereū în anulū acela, a pro-
fȃtitū, că era să mōrā Iisusū pentru poporū.
52 *Și nu numai pentru poporūl acesta, *ci și
ca să adune într'una fiii lui Dumneȃeū cei
imprāsclāȃi.

53 Și dintr'acea ȃi s'aū sfātuitū, ca să-lū
54 omōre. *Deci Iisusū nu mai āmbli de faȃ
intre Iudei, ci s'a dusū de acolo într'unū
locū aprōpe de pustiiū, într'o cetate, ce se
chiamā *Efraimū; și acolo petrecea cu dis-
cipuli seî.

*Iisusū sosește în Betania șese ȃile înainte de pasoi,
și este unsū de Maria; și a dūoa ȃi intrā de
faȃ în Ierusalimā.*

55 /Și eraū aprōpe pascele Iudeilorū; și s'aū
sunitū mulȃi din țērā la Ierusalimū mai na-
56 inte de pasci, să se curātescā. *Atuncea că-
utaū pre Iisusū; și stāndū în templu, vorbiā
intre sine: Ce vi se pare? că nu va veni
57 la serbātōre? Érū archiereii și Fariseii dā-
duserā ordinū, ca, de va sci cine-va unde
este, să spunā, ca să-lū prindā.

12 **E**ARŪ cu șese ȃile mai 'nainte de pasci a
venitū Iisusū la Betania, *unde era La-
zarū celū ce fusese mortū, pre care l'a in-
2 viatū din mortī. Și *i-aū făcutū acolo cinā,

și Marta servia; érū Lazarū era unulū din
cel ce ședeatū la mēsā impreună cu d'insulū.

Atuncea *Maria luāndū o litrā cu mirū 3
de nardū adevēratū, de mare preȃū, a unsū
piciorēle lui Iisusū, și a stersū piciorēle lui
cu pȃrulū seî; érū casa s'a implutū de mi-
rosulū mirulū.

Atuncea ȃicea unulū din discipuli lui, 4
Iuda Iscariotulū alū lui Simonū, care era să-lū
vȃndā: De ce nu s'a vȃndutū acestū mirū 5
dreptū trei sute de denari, și să fie datū
saracilorū? Érū acēsta a ȃisū, nu pentru 6
că se ingrijia de saraci, ci pentru că era
furū, și *avea punga, și purta ce se punea
intr'insa. Atunci a ȃisū Iisusū: Lasā-o; spre 7
ȃiūa ingropārei mele a pāzitū acesta. Că 8
*pre saraci pururea 'i aveȃi cu voi; érū pre
mine nu m'aveȃi pururea.

Deci mulȃime mare din Iudei sciindū că 9
este acolo, a venitū, nu numai pentru Ii-
susū, ci ca să vȃdā și pre Lazarū, /pre care
l'a sculatū din mortī. *Érū archiereii s'aū 10
sfātuitū, ca să omōre și pre Lazarū; *Căci 11
pentru elū mulȃi din Iudei mergeaū, și cre-
deaū în Iisusū.

*Érū a dūoa ȃi mulȃime mare, care ve- 12
nise la serbātōre, aȃdindū că vine Iisusū la
Ierusalimū. A luatū ramuri de finicū, și a 13
eșitū spre întimpinarea lui, și striga; /Osā-
na, bine-cuvētatū /fe regele lui Israelū, care
vine în numele Domnului.

*Și aflāndū Iisusū unū asinū, a ședutū 14
pe elū, precumū este scrisū: 'Nu te teme, 15
fiicā a Sionului: ecȃ, regele teū vine la ti-
ne, ședēndū pe mānzulū asinei. Érū pre 16
acestea *nu le-aū înȃelesū discipuli lui mai
'nainte; *darā dupā ce s'a mārītū Iisusū, *a-
tuncea și-aū adusū aminte, că acestea eraū
scrise despre elū, și cā acestea l-aū făcutū.

Deci mărturisia poporūl, care era cu elū, 17
cāndū a strigatū pre Lazarū din mormēntū,
și l'a sculatū din mortī. /Pentru aceea l'a 18
și întimpinatū poporūl; căci a aȃditū că
elū a făcutū acēstā minune. Deci aū ȃisū 19
Fariseii între sine: *Vedeȃi, că nimicū nu
folosiȃi? ecȃ, lumea merge dupā d'insulū.

*Nisce Ellini dorescū de a vedē pre Iisusū; vorba
lui la acēstā ocaziune.*

Și *eraū ôre-cari Ellini, din cel 'ce se su- 20
iserā să se inchine la serbātōre. Deci a- 21
cestia s'aū apropiatū la Filipū, /care era
din Betsaida Galileei, și l'aū rugatū, ȃi-
cēndū: Domnule, voimū să vedemū pre Ii-

1 Cap. 13. 30.
2 Cap. 30. 7.
3 Cap. 2. 23. &
10. 42. & 12.
11. 13.
4 Ps. 2. 2.
5 Mat. 26. 3.
6 Marc. 14. 1.

7 Luc. 22. 3.
8 Cap. 12. 19.
9 Fapt. 4. 16.
10 Luc. 8. 2.
11 Cap. 13. 14.
12 Fapt. 4. 6.
13 Cap. 13. 14.
14 Is. 49. 6.

15 1 Ioan. 2. 2.
16 Cap. 10. 16.
17 Efez. 2. 14-
17.
18 Cap. 4. 1, 3.
19 & 7. 1.
20 Veȃi 2 Cron.
12. 19.

21 Cap. 2. 13. &
5. 1. & 6. 4.
22 Cap. 7. 11.
23 Vers. 8.
24 —
25 Caputū 12.
26 Cap. 11. 1. 43.

27 Mat. 26. 6.
28 Marc. 14. 3.
29 Luc. 10. 38.
30 Cap. 11. 2.
31 Cap. 14. 29.
32 Mat. 26. 11.
33 Marc. 14. 7.

34 Cap. 11. 43.
35 44.
36 Luc. 16. 31.
37 Cap. 11. 45.
38 Vers. 13.
39 Mat. 21. 8.
40 Marc. 11. 8.
41 Luc. 19. 35.

42 26. etc.
43 f. Ps. 118. 25.
44 26.
45 & Mat. 21. 7.
46 1 Zech. 9. 9.
47 m. Luc. 13. 34.
48 m. Cap. 7. 29.
49 o. Cap. 14. 26.

50 p. Vers. 11.
51 g. Cap. 11. 47.
52 48.
53 r. Fapt. 17. 4.
54 o. 1 Reg. 8. 41.
55 48.
56 Fapt. 8. 27.
57 f. Cap. 1. 44.

22 susu. Venit'a Filipu, și a spusă lui Andrei, și
 23 și ăra-și Andrei și Filipu a spusă lui Iisus.
 24 ăru Iisus li-a respuns, dicendă: "A venit
 25 ăra, ca să se mărescă Fiul omului.
 26 Adeveru, adeveru dicu voii: "Grăuntele de
 27 grău, cădendă pe pământu, de nu va mu-
 28 ri, elu rămâne singur; ăru de va muri, a-
 29 duce multu fruptu. "Celu ce-și iubesce vieța
 30 sa, o va perde; și celu ce-și urêscie vieța
 31 sa în acăstă lume, o va păstra pentru vieța
 32 cea eternă. De-mi servește cine-va, să-mi
 33 urmeze; și unde voi fi eu, acolo va fi și
 34 servul meu; și de-mi va servi cine-va, 'lă
 35 va onora Părintele meu. "Acum suflutulu
 36 meu s'a turburat; și ce voi dice? Părinte,
 37 mēntui-mă de ăra acăsta; "dară pentru a-
 38 căsta am venit la ăra acăsta. Părinte,
 39 măresce numele teu.

"Atunci a venit vōce din ceri, dicendă;
 40 Și 'lamă mărītă, și ăra-și 'lă voi mări.
 41 ăru poporul, care sta și audia, dicea:
 42 Tunet se făcu. Alți dicea: "Ănger vorbi
 43 lui. Respuns'a Iisus, și a disu: "Acăstă vōce
 44 nu s'a făcut pentru mine, ci pentru voi.
 45 Acum este judecata acestei lumi; acum
 46 se va alunga stēpānitorulu acestei lumi. Și
 47 eu de mă voi înălța de la pământu, voi
 48 trage la mine 'pre toți. "ăru acăsta dicea,
 49 însemnandă cu ce mōrte era să mōră.

50 Respuns'a lui poporul: "Noi am audīt
 51 din lege, că Christos rămâne în eternu;
 52 și tu cum dici: Fiul omului trebuie să
 53 se înalțe? cine este acăstă Fiul al omu-
 54 lui? Atuncea Iisus li-a disu: "Încă puțin
 55 timpu 'este lumina cu voi. 'Ămblați, până
 56 când aveți lumina, ca să nu vō cuprindă
 57 întunerecul; că celu ce ămbă în întune-
 58 recă nu scie unde merge. Până când aveți
 59 lumina, credeți în lumină, ca să fiți 'fil
 60 al luminei.

Acestea a vorbit Iisus, și mergendă,
 "s'a ascunsă de d'înși.

Necredința Iudeilor.

61 ăru de și făcea atâtea semne înaintea
 62 lor, totu nu credea într'insul; Ca să se
 63 împlinescă cuvēntulu profetulu Isaia, pre
 64 care l'a disu: "Dōmne, cine a credut cu-
 65 vēntulu nostru? și braçul Dōmnulu, cui
 66 s'a descoperit? Pentru acăsta nu puteau
 67 40 să credă; căci ăra-și a disu Isaia: "Elu a

orbită ochi lor, și a impetrită ânima lor;
 ca să nu vōdă cu ochi lor, nici să înțe-
 41 legă cu ânima, și să se întorcă, ca să-i vin-
 42 decă. "Acestea a disu Isaia, când a vō-
 43 dūt mārirea lui, și a vorbit despre d'în-
 44 sul. Înse și din diregători mulți au cre-
 45 dūt într'insul; dară "pentru Farisei nu-lă
 46 mărturisă, ca să nu fie scoși din sinago-
 47 gă. "Că ei au iubit onōrea omēnilor mai
 48 mult de cât onōrea lui Dōmne.

ăru Iisus a strigat, și a disu: "Celu ce
 49 crede în mine, nu crede în mine, ci în acela
 50 ce m'a tramesă. Și celu ce mă vede pre
 51 mine, vede pre celu ce m'a tramesă. "Eu
 52 am venit lumină în lume, ca totu celu ce
 53 crede în mine să nu rămână în întunerec.
 54 Și de aude cine-va cuvintele mele, și nu
 55 crede, "eu nu-lă judec; că "n'am venit
 56 să judec lumea, ci să mēntui lumea. "Celu
 57 ce se lepēdă de mine, și nu primește cu-
 58 vintele mele, are pre celu ce-lă judec; "cu-
 59 vēntulu care am vorbit, acela 'lă va ju-
 60 decă în diuă cea de pe urmă. Că "eu nu
 61 am vorbit de la mine însu-mi, ci Părin-
 62 tele ce m'a tramesă, acela m'a dat ordi-
 63 nă "ce să dic și ce să vorbesc. Și scii
 64 că ordinulu lui este viētă eternă; deci cele
 65 ce vorbesc eu, precum m'a disu Părin-
 66 tele, așa vorbesc.

*Iisus spală piciorile discipulilor săi, elu pre-
 dice că Iuda 'lă va vindē, care atuncea se și
 depărtăsă.*

67 EARU "mai 'nainte de serbătōrea pasce-
 68 lor, sciind Iisus, că "i-a venit ăra,
 69 ca să trecă dintr'acăstă lume către Părin-
 70 tele, iubind pre ai sei, pre cei din lume,
 71 i-a iubit până în sfârșit; Și sfârșindu-se
 72 cina, (când "diabolulu acum pusese în â-
 73 nima lui Iuda Iscariotulu al lui Simon, ca
 74 să-lă vëndă;) Sciind Iisus, "că Părintele
 75 i-a dat tōte în mână, și "că a eșit de la
 76 Dōmne, și merge la Dōmne; "S'a
 77 sculat de la cină, și și-a pus vestmin-
 78 tele; și luand stergar, s'a încins. După
 79 aceea a turnat apă în spalătōre, și a în-
 80 ceput a spală piciorile discipulilor, și a
 81 le sterge cu stergarul, cu care era încins.

Atunci a venit la Simon Petru; și i-a
 82 disu Petru: Dōmne, "au tu vei să-mi spală
 83 piciorile? Respuns'a Iisus, și i-a disu: 7

u Cap. 12. 32.	Luc. 12. 50.	6. 12.	Mic. 4. 7.	11.	1 Pet. 1. 21.	a Cap. 8. 38. &	28. 18.
u 17. 1.	Cap. 12. 31.	u Cap. 1. 9. &	u Cap. 1. 9. &	u Cap. 8. 59. &	u Cap. 14. 9.	14. 10.	Cap. 3. 35. &
u 1 Cor. 15. 36.	u Luc. 22. 53.	u 8. 28.	u 8. 12. & 9. 5.	u 11. 54.	u Cap. 3. 19. &	u Dēut. 18. 18.	17. 2.
u Mat. 10. 39.	Cap. 18. 37.	f Rom. 5. 18.	Vers. 46.	u Isa. 53. 1.	u 8. 12. & 9. 5.	—	Fapt. 2. 36.
u 16. 25.	b Mat. 4. 17.	Ebr. 2. 9.	f Ier. 13. 16.	u Rom. 10. 16.	u 39.	Caput 12.	1 Cor. 15. 27.
u Marc. 8. 26.	u Cap. 11. 42.	u Cap. 18. 32.	u Efec. 5. 8.	u Isa. 6. 9, 10.	u Vers. 35. 36.	u Mat. 28. 9.	u Ebr. 2. 8.
u Luc. 9. 24. &	d Mat. 12. 29.	u Ps. 89. 126, 37.	u Cap. 11. 10.	u Mat. 13. 14.	u Cap. 5. 45. &	b Cap. 12. 23. &	u Cap. 8. 42. &
u 17. 23.	u Luc. 10. 18.	u 110. 4.	u 1 Ier. 2. 11.	u Isa. 6. 1.	u 8. 15, 26.	u 17. 1, 11.	u 16. 28.
u Cap. 14. 3. &	u Cap. 14. 30.	u Isa. 9. 7. & 35.	u Luc. 16. 8.	u Cap. 7. 18. &	u Cap. 3. 17.	u Luc. 22. 27.	f Luc. 22. 27.
u 17. 24.	u 16. 11.	u 8.	u Efec. 5. 8.	u 9. 22.	u Luc. 10. 16.	u Luc. 22. 28.	u Filip. 2. 7, 8.
u 1 Tes. 4. 17.	u Fapt. 26. 18.	u Efec. 27. 25.	u 1 Tes. 5. 5.	u Cap. 5. 44.	u Dēut. 18. 19.	u Vers. 27.	u Vōi Mat. 3.
u Mat. 26. 38.	u 2 Cor. 4. 4.	u Dan. 2. 44. &	u 1 Ier. 2. 9—	u Marc. 9. 37.	u Marc. 16. 16.	d Mat. 11. 27. &	u 14.
u 39.	u Efec. 2. 2. &	u 7. 14, 27.					

Ceea ce faci eu, tu nu ştii acum; ¹ dară
8 vei cunoaşte după acestea. ² Dis'a Petru lui:
Nu vei spăla picioarele mele nici odată. Re-
spuns'a Iisusului: 'De nu te voi spăla, nu
9 ai parte cu mine. ³ Dis'a Simonu Petru lui:
Dă-mne, nu numai picioarele mele, ci şi mâ-
10 nele şi capul. ⁴ Dis'a Iisusului: Celu spă-
latu nu are trebuinţă a-şi spăla de cât
numai picioarele; fiindu că este curatu totu;
11 şi 'voi sunteţi curaţi, dară nu toţi. Că ⁵ elu
scia pre celu ce era să-lu vîndă; pentru
aceea a disu: Nu toţi sunteţi curaţi.
12 Deci după ce a spălatu picioarele lor,
şi şi-a luat vestimintele sale, şedendû éra-şi,
13 li-a disu: Înţelegeţi ce v'amû făcutu! 'Voi
mă chiămaţi Învătătorulu şi Domnulu; şi
14 bine diceţi, căci sînt. ⁶ Deci dacă eu, Dom-
nulu şi Învătătorulu *vostru*, v'amû spălatu
picioarele, ⁷ sunteţi dători şi voi a spăla u-
15 nulu altuia picioarele. Că ⁸ v'am datu esem-
plu, ca să faceţi precum eu amû făcutu
16 voi. ⁹ Adevêrû, adevêrû dicu voi: Servulu
nu este mai mare de câtu domnulu seû, nici
17 celu tramesu mai mare de câtu celu ce l'a
tramesu. ¹⁰ De ştii aceste, fericiţi sunteţi,
18 de le veţi face. Nu despre voi toţi vor-
besc; ştii pre cari i-amû ales; ci ca să
împlinescă scriptura: ¹¹ 'Celu ce mănâncă cu
mine pâne, a redicatu contra mea călcăiulu
19 seû. ¹² Acumû vi dicu mai înainte de a se face,
ca *atuncea*, cându se va face, să credeţi că eu
20 sînt. ¹³ Adevêrû, adevêrû dicu voi: Celu ce
primesce pre care eu voi trame, pre mine
mă primesce; éru celu ce primesce pre mine,
primesce pre celu ce m'a tramesu pre mine.
21 ¹⁴ 'Acestea dicendû Iisus, ¹⁵ s'a turburatu în
spiritu, şi a vorbitu lămuritu; Adevêrû, a-
devêrû, dicu voi, că ¹⁶ unulu din voi va să
22 mă vîndă. Atuncea discipuli căutaû unulu
la altulu, neînţelegendû despre cine vor-
23 besce. Éru unulu din discipuli seî, pre
care-lu iubia Iisus, ¹⁷ era culcatu pe sinulu
24 seû. Deci Simonu Petru a făcutu semn
acestui să întrebe, cine aru fi de care vor-
25 besce. Şi acela rădămându-se pe peptulu
lui Iisus, i-a disu: Dă-mne, cine este?
26 Răspuns'a Iisus: Acela este căruia eu în-
tingendû bucata, o voi da. Şi întingendû
27 lui Simonu. ¹⁸ Şi după ce a luat bucata, a
întratu într'insulu Satana. Atunci i-a disu

Iisus: Ce ai să faci, fă mai iute. Érû a- 28
césta nimenea din cei ce şedeau la mész
nu a înţelesu pentru ce i-a dis'o. Că unia 29
socioiaû, fiindu-că ¹⁹ Iuda avea punga, că-i
dice Iisus: Cumpără cele ce ni trebuiesc
la serbătore, seû ca să dee ce-va saraciloru.
Atunci elu, după ce a luat bucata, îndată 30
a eşitu; şi era acumû nôpte.

*Vorba cea de pe urmă a domnului nostru. Temeia
pentru depărtarea lui; fâgăduinţa Mângăitorului.*

Deci eşind elu, a disu Iisus: ²⁰ Acumû 31
s'a măritu Fiulu omulu, şi ²¹ Dumneđu s'a
măritu prin elu. ²² Dacă Dumneđu s'a mă- 32
ritu prin elu, 'lă va mări Dumneđu în sine,
şi ²³ îndată 'lă va mări. Copiiloru, încă pu- 33
cinu sînt cu voi; mă veţi căuta; 'şi, pre-
cum amû disu Iudeiloru: Unde eu mergu,
voi nu puteţi veni; așa acumû dicu voi.
²⁴ Ordinû nouu dau voi: Ca să vă iubiţi u- 34
nulu pre altulu; precum eu v'amû iubită,
ca şi voi să vă iubiţi unulu pre altulu. ²⁵ În- 35
tr'acésta voru cunoaşte toţi, că sunteţi dis-
cipuli ai mei, de veţi avé dragoste între voi.

Disu-i-a Simonu Petru: Dă-mne, unde 36
mergi? răspuns'a Iisusului: Unde mergu eu,
nu-mi poţi urma acumû, éru 'mai pe urmă
mă vei urma. Dis'a Petru lui: Dă-mne, de 37
ce nu-ţi potû urma acumû? ²⁶ Viéta mea 'mă
voi pune pentru tine. Răspuns'a Iisusului: 38
Viéta ta o vei pune pentru mine? Adevêrû,
adevêrû 'ţi dicu: Nu va cânta cocoşulu,
până ce de trei ori te vei lepêda de mine.

SÎN Dumneđu, credeţi şi în mine. În 2
casa părintelui meu sînt multe locaşuri; éru
de nu, aş fi disu voi. ²⁷ Eu mergu să vi gătesc
locu. Şi de mergu să vi gătesc locu, ²⁸ éra-şi 3
voi veni, şi vi voi lua la mine, ²⁹ ca unde
sînt eu, acolo să fiţi şi voi. Şi unde mergu 4
eu, ştii, şi calea ştii.

Dis'a Toma lui: Dă-mne, nu şcimû unde 5
mergi; şi cumû putemû să şcimû calea? 6
Dis'a Iisusului: Eu sînt 'calea, ³⁰ adevêrulu
şi ³¹ viéta; ³² nimenea nu vine la Părintelu, de
câtu numai prin mine. ³³ De m'aţi fi cunos- 7
cutu pre mine, aţi fi cunoscutu şi pre Pă-
rintele meu; şi de acumû 'lă cunoaşteţi, şi
l'aţi vădutu.

Dis'a Filipu lui: Dă-mne, arêta-ni pre 8
Părintele, şi ni ajunge. Dis'a Iisusului: A- 9

A Vers. 12.
Cap. 5. 5.
1 Cor. 6. 11.
Efes. 5. 26.
Tit. 2. 5.
Ebr. 10. 22.
Cap. 15. 3.
Cap. 6. 64.
Mat. 23. 3, 10.
Luc. 6. 46.
1 Cor. 8. 6. &
12. 3.

Phil. 3. 11.
Luc. 22. 27.
Rom. 13. 10.
Gal. 6. 1, 2.
1 Pet. 5. 5.
Mat. 11. 29.
Phil. 2. 5.
1 Pet. 3. 21.
1 Ioan. 1. 6.
Mat. 10. 24.
Luc. 6. 40.
Cap. 15. 30.

Iac. 1. 25.
Ps. 41. 9.
Mat. 23. 23.
Vers. 21.
Cap. 14. 22. &
16. 4.
Mat. 10. 40. &
25. 40.
Luc. 10. 16.
Mat. 26. 21.
Marc. 14. 18.
Luc. 22. 21.

Cap. 12. 27.
Fapt. 1. 17.
1 Ioan. 2. 19.
Cap. 19. 26. &
20. 2. & 21. 7.
20. 24.
Luc. 22. 3.
Cap. 6. 70.
Cap. 12. 6.
Cap. 13. 23.
Iac. 2. 8.
1 Pet. 4. 11.

Cap. 17. 1, 4-
6.
Cap. 12. 23.
Cap. 7. 24. &
8. 21.
Lev. 19. 13.
Cap. 15. 12.
17.
Efes. 5. 2.
1 Tes. 4. 9.
Iac. 2. 8.
1 Pet. 1. 22.

1 Ioan. 2. 7, 8.
& 3. 11, 23. &
4. 21.
1 Ioan. 2. 5. &
4. 20.
Cap. 21. 18.
2 Pet. 1. 14.
Mat. 26. 23-
35.
Marc. 14. 29-
31.

Luc. 22. 33.
34.
—
Cap. 14.
Vers. 27.
Cap. 16. 22.
23.
Cap. 13. 23.
26.
Vers. 13. 23.

Fapt. 1. 11.
Cap. 12. 26.
& 17. 24.
1 Tes. 4. 17.
Ebr. 9. 8.
Cap. 1. 11. &
8. 22.
Cap. 1. 4. &
11. 25.
Cap. 10. 3.
Cap. 8. 12.

tăta timpu sînt cu voi, și nu m'ai cunoscută, Filipe? ¹ Celu ce m'a vedută pre mine, a vedută pre Părintele; și cumă dîci: Arătă-ni pre Părintele? Aū nu cređi, că ² eu în Părintele, și Părintele în mine *este*? cuvintele cari eū vî vorbescū, ³ nu *le* vorbescū de la mine; ⁴ erū Părintele, celū ce locuesce în mine; ⁵ acela face lucrările. Credeți mie, că eu în Părintele, și Părintele în mine *este*; ⁶ erū de nu, credeți mie pentru înse-și lucrările.

⁷ "Adevărū, adevărū dîci voūi: Celū ce crede în mine, și acela va face lucrările, cari eū facū; da, va face mai mari de cātū acestea; că eū mergū la Părintele meū.

⁸ "Și ori-ce veți cere în numele meū, aceea voūi face; ca să se mărescă Părintele în

⁹ Fiulū. Ori ce veți cere în numele meū, eū voūi face.

¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶

¹ De mē iubiți, păziți ordinele mele. Și eū voūi ruga pre Părintele, și ² altū Mângăiatorū va da voūi, ca să rămānă cu voi în eternū: ³ "Spiritulū adevărulū, ⁴ pre care lumea nu-lū pōte primi, pentru că nu-lū vede, nici nu-lū cunōsce; ⁵ erū voi ⁶ lū cunōceți; ⁷ că petrece cu voi, ⁸ și va fi în voi. ⁹ "Nu vē voūi lāsa orfanī; ¹⁰ voūi veni la voi. ¹¹ Incă pu-
¹² cinū, și lumea nu mē va mai vedē; ¹³ erū ¹⁴ "voi mē veți vedē; ¹⁵ fiindū-că eū trāescū, și ¹⁶ voi veți trāi. ¹⁷ Intr'acea dî veți cunōsce voi, ¹⁸ că ¹⁹ eū *sunt* în Părintele meū, și voi în mine, ²⁰ și eū în voi. ²¹ "Celū ce are ordinele mele și le pāzesce, acela este care mē iubesce, și celū ce mē iubesce, va fi iubitū de Pārin-
²² tele meū, și eū ²³ lū voūi iubi, și mē voūi face cunoscutū lūi.

²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰

¹ Pace lasū voūi, pacea mea daū voūi; nu ² precumū lumea dā, eū daū voūi; ³ să nu se turbure ānima vōstrā, nici să se infricoseze. Ați auditū că ⁴ 'v'amū dîsū: Eū mergū, și vinū ⁵ erā-și la voi. De m'ati iubi, v'ati fi bucu-
⁶ ratū, că amū dîsū: ⁷ "Mergū la Părintele; că ⁸ 'Părintele meū mai mare de cātū mine este. ⁹ Și ¹⁰ "acumū 'v'amū dîsū mai 'nainte, până a ¹¹ nu se întēpla, ca ¹² *atuncea*, cāndū se va ¹³ întēpla, să credeți. Nu voiū mai vorbi ¹⁴ multe cu voi; ¹⁵ "că vine stēpānitorulū ace-
¹⁶ stei lumī, darā nu are nimicū în mine. Darā să cunōscā lumea, că iubescū pre ¹⁷ Părintele, și că așa facū, ¹⁸ precumū mī-a ¹⁹ ordinatū Părintele. Sculați-vē, să mergemū ²⁰ de aicea.

*Vorba cea de pe urmă a domnului nostru. — Uni-
unea cea nesfârșită între elū și discipulū lūi.*

¹ Eū sînt vița cea adevēratā, și vierulū este ² Părintele meū. ³ "Tōtā vița din mine, ⁴ care nu face fruptū o scōte; și tōtā, care ⁵ face fruptū, o curātesce, ca să facā mai ⁶ multū fruptū. ⁷ "Voi sînteți acumū curați în ⁸ privința cuvēntulū, care v'amū vorbitū. ⁹ Rē-
¹⁰ māneți în mine, și eū în voi. Precumū vița ¹¹ nu pōte să facā fruptū din sine, de nu va ¹² rămānē în viță, așa nici voi, de nu veți rē-
¹³ mānē în mine. Eū sînt vița, voi vițele. ¹⁴ Celū ce rămāne în mine și eū intr'insulū, ¹⁵ acela aduce multū ¹⁶ "fruptū; că fără de mine ¹⁷ nu puteți face nimicū. De nu rămāne cine-
¹⁸ va în mine, ¹⁹ "se scōte afarā ca vița, și se ²⁰ usucā; și o adună, și o aruncā în focū, și ²¹ arde. De rămāneți în mine, ²² și cuvintele ²³ mele rămānū în voi, ²⁴ ori-ce veți vrē, veți ²⁵ cere, și vi se va face. ²⁶ "Intr'acēsta se mă-
²⁷ resce Părintele meū, ca să aduceți multū ²⁸ fruptū, ²⁹ și ca să fiți discipulū ai mei.

Precumū m'a iubitū Părintele pre mine, ² așa eū v'amū iubitū pre voi; rămāneți în ³ dragostea mea. ⁴ "De veți pāzi ordinele mele, ⁵ veți rămānē în dragostea mea, precumū eū ⁶ amū pāzitū ordinele Părintelū meū, și rē-
⁷ māiū în dragostea lūi. Acestea amū vor- ⁸ bitū voūi, ca bucuria mea să rămānā în ⁹ voi, și ¹⁰ "bucuria vōstrā să fie plină.

¹ "Acesta este ordinulū meū, ca să vē iu- ² biți unulū pre altulū, precumū eū v'amū ³ iubitū pre voi. ⁴ "Mai mare dragoste de cātū ⁵ 13

f Cap. 13. 45. 22. 26. 5. 5.
Col. 1. 15. Marc. 11. 24. r Cap. 15. 26. &
Ebr. 1. 3. Luc. 11. 9. 16. 13.
b Cap. 10. 38. & Cap. 15. 7, 16. c Vers. 15.
& 17. 21, 22. & 16. 23, 24. d 1 Ioan 2. 24.
Vers. 20. Lac. 1. 5. e Apoc. 3. 20.
f Cap. 5. 12. & 7. 1 Ioan 3. 22. & 5. 14. g Cap. 5. 19, 33.
16. & 8. 23. & 1 Ioan 3. 22. & 5. 14. h 7. 16. & 8.
19. 49. Vers. 21, 23. i Cap. 16. 16. Vers. 10.
m Cap. 5. 26. & 10. 38. p Cap. 15. 10. f Luc. 21. 49.
n Mat. 21. 21. q Cap. 15. 26. & 16. 7. Vers. 16.
Marc. 16. 17. Luc. 10. 17. & 17. 21, 23, 26. g Cap. 15. 26. &
o Mat. 7. 7. & 21. Rom. 8. 15, 1 Ioan 2. 5.

13. 1 Ioan 2. 20, 27. a Cap. 12. 31. d Osea 14. 8. & 17. 13.
b Filip. 4. 7. c Cap. 10. 18. f Filip. 1. 11. & 1 Ioan 1. 4.
Col. 3. 15. e Mat. 3. 10. & k Cap. 15. 24.
f Vers. 1. h Ebr. 5. 8. g Cap. 14. 12. 1 Tes. 4. 9.
i Vers. 3. 18. j Cap. 14. 12. 1 Pet. 4. 8.
k Vers. 12. l Cap. 14. 12. 1 Ioan 3. 11.
m Cap. 16. 16. & 17. 17. n Mat. 5. 18. o Cap. 15. 10. & 4. 21.
p Vers. 17. q Cap. 15. 10. & 17. 17. r Cap. 10. 11.
s Cap. 16. 16. & 17. 17. t Cap. 15. 10. & 15.
u Vers. 16. v Ebr. 5. 26. w Cap. 8. 31. & Rom. 5. 7, 8.
x Cap. 15. 26. &

acésta nimenea nu are: ca să-și pună cine-
 14 va viața sa pentru amicii sei. "Voi sunteți
 15 amicii mei, de faceți câte eu vi dicu. De
 acum nu vă mai dicu servi; că servul nu
 scie ce face domnul său; ci v'amă dișu
 amici; "că toate câte amă aușit de la Pă-
 16 rintele meu, amă arătat și voui. "Nu voi
 m'ați alesu pre mine; ci eu v'amă alesu pre
 voi; și v'amă rōnduitu, ca să mergeti, și să
 aduceți fructu, și ca să rămână fructul
 17 în numele meu, să vi dee. "Acestea vi dicu,
 ca să vă iubiți unul pre altul.
 18 "De vă urêce lumea, știți că m'a urit
 19 pre mine mai înainte de câtă pre voi. "De
 ați fi din lume, lumea aru iubi pre alu se;
 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 21 și alu vostru. Dară "tote acestea vi voru
 face pentru numele meu, pentru că ei nu
 22 știu pre celu ce m'a tramesu. "De nu ași
 fi venit și nu li-ași fi vorbit, nu aru avé
 23 păcatu; "eră acum nu au cuvântu pentru
 24 păcatul lor. "Celu ce mă urêce, urêce
 și pre Părintele meu. De nu ași fi făcutu
 "lucrări între ei, cari nimenea altul nu a
 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 25 Părintele meu. Dară așa se va împlini cu-
 vântul celu scris în legea lor: "M'a ur-
 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 26 "Eră cândă va veni Mângăiatorul, pre
 care eu voi trāmete de la Părintele, adevă
 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 27 rintele, acela va mărturisi despre mine. Încă
 și "voi veți mărturisi, fiindă-că "sunteți cu
 mine de la începutu.
 16 **A**CESTEIA v'amă vorbitu, ca "să nu vă
 2 scandalisați. "Ei vă voru scōte din si-
 nagogi; și vine timpul, "ca totu celu ce vă
 3 va ucide, să i se pară că face unu serviciu
 4 lui Dumnezeu. Și "acestea vi voru face,
 pentru că nu au cunoscutu pre Părintele,
 4 nici pre mine. Însă "acestea v'amă vorbitu,
 ca, dacă va veni timpul, să vi aduceți a-

mintă de ele, că eu v'amă spus. Și /a-
 cesteia nu v'amă spus de la începutu, pen-
 tru că eramă cu voi.

*Forba cea de pe urmă a domnului nostru — Fă-
 găduință reînnoită de Mângăiatorul și de re-n-
 țercerea lui.*

Dară acumă "mergă la celu ce m'a trā-
 mesu, și nimenea din voi nu mă întreabă:
 Unde mergi? Ci pentru că v'amă vorbitu
 acestea, "întristarea a împlut anima voastră.

Dară eu vi dicu adevărul: Vi este de
 folos, ca să mă ducă; că de nu mă voi
 duce, "Mângăiatorul nu va veni la voi;
 2 eră / de mă voi duce, "lă voi trāmete la
 voi. Și venindă acela, va mustra lumea
 3 de păcatu și de dreptate și de judecată:
 "De păcatu, pentru că nu cred în mine;
 4 "De dreptate, "pentru că mergă la Părintele
 5 meu, și nu mă mai vedeți; "De judecată,
 6 pentru că "stăpânitorul acestei lumi s'a
 judecatu.

Încă multe amă a dice, "dară nu puteți
 7 a le purta acumă. Eră cândă va veni a-
 8 cela, "Spiritul adevărului, "vă va conduce la
 totu adevărul; că el nu va vorbi de la
 sine; ci câte va auzi va vorbi, și vi va vesti
 cele viitoare. Acela mă va mări; că va lua
 9 dintr'ală meu, și vi va da în scire. "Tote
 10 câte are Părintele, sânt ale mele; pentru
 11 acésta amă dișu, că va lua dintr'ală meu,
 și vi va da în scire.

"Puțin, și nu mă veți vedé; și eră-și pu-
 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59

situ ora ei; *era* dacă nasce copilul, nu-și
mai aduce aminte de dureri pentru bucu-
22 ria, că s'a născut omul în lume. "Deci și
voi aveți întristare acum; dară *era*-și vă
voi vedea, și *se* va bucura înima voastră, și
23 bucuria voastră nimenea nu o va lua de la
voi. Și într'acea zi nu mă veți întreba ni-
mic. "Adevăr, adevăr Țic voii: Ori-ce
veți cere de la Părintele în numele meu vi
24 va da. Până acum nă ați cerut nimic
în numele meu; cereți, și veți lua, "ca bu-
curia voastră să fie deplină.
25 Acestea v'am dă în parabole; dară
va veni ora, când nă vi voi mai vorbi în
parabole, ci vi voi da în scire lămurit
26 despre Părintele. "Intr'acea zi veți cere în
numele meu, și nu vi Țic, că eu voi ruga
27 pre Părintele pentru voi: "Că însu-și Pă-
rintele vă iubește, pentru că m'ați iubit,
și "ați creșut, că am eșit de la Dume-
28 de. "Eșit'am de la Părintele, și am ve-
nit în lume; *era*-și lasă lumea, și mergă la
Părintele.
29 Țis'au lui discipuli: Ecccă, acum vor-
besc lămurit, și nu vorbesc în parabole.
30 Acum cunoscem, / că șii tôte, și nu-ți tre-
buie, ca să te întrebe cine-va; prin aceste
"credem, că ai eșit de la Dumeșeu.
31 Respons'a loră Iisus: Acum credeți?
32 "Ecccă, vine ora, și acum a sosit, ca să
vă răsipiți / fie-care la ale sale și să mă lă-
sați singur; / dară nu sunt singur; că Pă-
33 rintele este cu mine. Acestea v'am vor-
bit, ca "în mine să aveți pace. "In lume
strimtorare veți ave; "dară îndrășniți; "eu
am biruit lumea.

Rugăciunea lui Iisus cea meșlocitoare.

17 **A**CESTEA vorbind Iisus, și-a rădicat
ochi la ceri, și a Țis; Părinte, "a
venit ora: măresce pre Fiul tău, ca și
2 Fiul tău să te mărescă; "Precum i-ai dat
putere preste tot corpul, ca să dea viață
3 eternă tuturor celor / ce i-ai dat. Și "a-
cēta este viața cea eternă, ca să te cu-
noscă pre tine, "pre unul adevăratul Dum-
neșeu, și pre Iisus Christos, / pre care ai
4 trimes. "Eu te-am mărit pe pământ; /

"am sfărșit lucrul, "care m-ai dat să-l
fac. Și acum, Părinte, măresce-mă tu
la tine însu-ți cu mărirea, "care am avut
la tine, mai înainte de a fi lumea.

"Eu am arătat numele tău omenilor,
6 "pre cari m-ai dat din lume; ai tei erau,
și mie i-ai dat, și au păzit cuvântul tău.
Acum au cunoscut, că tôte câte m-ai
7 dat sunt de la tine. Că cuvintele, "cari
8 m-ai dat, le-am dat lor; și ei le-au
primit; "și au cunoscut în adevăr, că am
eșit de la tine; și au creșut, că tu m-ai
trimes. Pentru acestia mă rog; "nu pen-
9 tru lume mă rog; ci pentru acestia, pre
cari m-ai dat, că sunt ai tei. Și tôte ale
10 mele sunt ale tale, și "ale tale sunt ale mele;
și m'am mărit într'ins; "Și eu nu mai
11 sunt în lume; *eră* acestia sunt în lume, și
eu vin la tine. Părinte sante, "păzește-i în
numele tău, pre cari m-ai dat, "ca să fie
una, "precum și noi. Când eram cu ei
12 în lume, "eu i păziam în numele tău; pre
cari m-ai dat, i-am păzit, "și nimenea
dintr'ins nu s'a perșut, "de cătu nua
fiul perșare; "ca să se împlinescă scrip-
tura. *Eră* acum vin la tine, și acestea
13 vorbesc în lume, ca să aiba bucuria mea
deplină întru ei.

"Eu li-am dat cuvântul tău; "și lumea
14 i-a urit, pentru că ei nu sunt din lume,
"precum eu nu sunt din lume. Nu mă rog,
15 ca să-i tei din lume, ci "ca să-i păzești de
cel rău. "Ei nu sunt din lume, precum
16 nici eu nu sunt din lume. "Santeșce-i în
17 adevărul tău; / cuvântul tău este adevăr.
"Precum m-ai trimes în lume, așa și eu
18 i-am trimes pre ei în lume. "Și pentru
19 d'ins eu mă santeșc, ca și ei să fie san-
Țiți într'adevăr.

Și nu numai pentru acestia mă rog, ci
20 și pentru cei ce vor crede în mine prin cu-
vântul lor; "Ca toți să fie una, precum
21 / tu Părinte în mine și eu în tine, ca acestia
să fie una în noi; ca să creșă lumea, că
tu m-ai trimes. Încă și mărirea, care m-
22 ai dat, am dat-o lor; "ca să fie una, pre-
cum noi suntem una. Eu întru ei, și tu
23 în mine, "ca ei să fie desevărșiti într'una, și

z Vers. 6.
y Luc. 24. 41, 52.
Cap. 14. 1, 27.
& 30. 30.
Fapt. 2. 46. &
15. 59.
1 Pet. 1. 8.
z Mat. 7. 7.
Cap. 14. 18. &
15. 16.
a Cap. 15. 11.
b Vers. 23.
c Cap. 14. 21.
d Cap. 3. 18. &
17. 8.
Vers. 30.

e Cap. 13. 3.
f Cap. 21. 17.
g Vers. 27.
h Cap. 17. 8.
i Mat. 26. 31.
j Marc. 14. 27.
k Cap. 20. 10.
l Cap. 8. 29. &
11. 10, 11.
m Isa. 9. 6.
n Cap. 14. 27.
o Rom. 5. 1.
p Eșes. 2. 14.
q Col. 1. 20.
r Cap. 15. 19-
21.
s Tim. 2. 12.

u Cap. 14. 1.
v Rom. 8. 37.
w Ioan. 4. 4. &
5. 4.
x —
y Capul 17.
z Cap. 12. 23.
a & 13. 28.
b Dan. 7. 14.
c Mat. 11. 27. &
28. 18.
d Cap. 3. 35. &
5. 27.
e 1 Cor. 15. 25.
f Filip. 2. 10.

g Ebr. 2. 8.
h Cap. 6. 37.
i Vers. 9, 24.
j Isa. 53. 11.
k Ier. 9. 24.
l 1 Cor. 8. 4.
m 1 Tes. 1. 9.
n Cap. 3. 34. &
5. 36. 37. & 6.
o 29. 57. & 7. 29.
p & 10. 36. & 11.
q Cap. 13. 31. &
14. 13.
r Cap. 4. 34. &
5. 36. & 9. 3.
s & 19. 30.

t Cap. 14. 31. &
15. 10.
u Cap. 1. 1, 2.
v & 10. 30. & 14.
w 9.
x Filip. 2. 6.
y Col. 1. 15, 17.
z Ebr. 1. 3. 10.
a Ps. 22. 22.
b Vers. 26.
c I. Vers. 2. 9, 11.
d Cap. 6. 27, 39.
e & 10. 29. & 15.
f 19.
g Cap. 8. 28. &
12. 49. & 14. 10.
h Cap. 16. 37.

i Vers. 25. 30.
j 1 Ioan. 5. 19.
k Cap. 15. 15.
l Cap. 13. 1. &
16. 28.
m 1 Pet. 1. 5.
n Iuda 1.
o Vers. 21, etc.
p Cap. 10. 30.
q Cap. 6. 39. &
10. 28.
r Ebr. 2. 13.
s Cap. 18. 9.
t 1 Ioan. 2. 19.
u 1 Pet. 1. 22.
v & 13. 18.
w Ps. 109. 8.

x Fapt. 1. 20.
y Vers. 8.
z Cap. 15. 18, 19.
a 1 Ioan. 3. 13.
b Cap. 8. 23.
c Vers. 16.
d Mat. 6. 13.
e Gal. 1. 4.
f Tes. 3. 2.
g 1 Ioan. 5. 18.
h Vers. 14.
i Cap. 15. 3.
j Fapt. 15. 9.
k Eșes. 5. 26.
l 1 Pet. 1. 22.
m 2 Sam. 7. 28.
n Ps. 119. 142.

o 151.
p Cap. 3. 40.
q Cap. 20. 21.
r 1 Cor. 1. 3, 50
s 1 Tes. 4. 7.
t Ebr. 10. 10.
u Cap. 10. 16.
v Vers. 11, 22,
23.
w Rom. 12. 5.
x Gal. 2. 8.
y Cap. 10. 28. &
14. 11.
z Cap. 14. 20.
a 1 Ioan. 1. 3. &
3. 24.
b Col. 3. 14.

ca să cunoscă lumea, că tu m'ai trămesu, şi i-ai iubit pre ei, precum m'ai iubit pre mine.

- 24 "Părinte, voiesc ca acei, pre cari mi-ai dat, unde sânt eu, să fie şi ei cu mine, ca să vedă mărirea mea, care tu mi-ai dat; "că tu m'ai iubit mai'nainte de întemeierea lumii. Părinte drepte, "lumea nu te-a cunoscut; éru "eu te-am cunoscut; şi "acestia 25 să cunoscut, că tu m'ai trămesu. "Şi li-am făcut cunoscut numele te, şi-l voi mai face cunoscut; ca dragostea, "cu care m'ai iubit, să fie într'înşii, şi eu întru ei.

Iisus se prinde şi se duce înaintea lui Anna şi lui Caiafa. Petru se lepădă de d'insulă.

- 18 **A**CESTEA vorbindu Iisus, "a eşit cu discipulii sei dincolo de "pêrélul Kedron, unde era o grădină, în care a intrat cu discipulii sei.

- 2 Şi scia şi Iuda, cel ce l'a vândut, locul; "că de multe ori se aduna acolo Iisus cu discipulii sei. "Atuncea Iuda, luându cohorta şi servii de la archierei şi de la Farisei, a venit acolo cu felinare şi cu făclii şi cu arme.

- 4 Éru Iisus sciind tôte cele ce erau să vină asupra lui, eşind, li-a dis: Pre cine căutaţi? Respons'a lui: Pre Iisus Nazarinénul. Dis'a loră Iisus: Eu sânt. Şi era şi Iuda, cel ce-l vîndea, cu d'înşii. Deci după ce li-a dis: Eu sânt, s'au întors înapoi, şi a cădută jos.

- 7 Şi éra-şi l'a întrebat: Pre cine căutaţi? Dis'a ei: Pre Iisus Nazarinénul. Respons'a Iisus: V'am spus, că eu sânt, deci, de mă căutaţi pre mine, lăsaţi pre acestia să se ducă: Ca să se împlinescă cuvântul, ce el a dis: "Pre cari i-ai dat mie, nu am perdut dintr'înşii nici pre unul.

- 10 "Atuncea Simonu Petru, avându sabiă, a scos'o, şi a lovit pre servul archiereului, şi i-a tăiat urechia lui cea dreptă. Numele servului era Malcu. Atunci a dis Iisus lui Petru: Bagă sabiă ta în tégă; "paharul, care mi-a dat Părintele, au nu-l voi bé?

- 12 Atuncea cohorta şi căpitenia şi servii Iudeilor au prinsu pre Iisus, şi l'au legat: 13 Şi l'au dus mai întăiu la "Anna; că era socru lui Caiafa, care era archiereu în anul 14 acela. "Şi era Caiafa cel ce a sfătuit pre Iudei, că este de folos să móră un om pentru popor.

"Éru Simonu Petru urma lui Iisus, şi 15 cela-l-altu discipul; acelu discipul era cunoscut archiereului, şi a intrat împreună cu Iisus în curtea archiereului. "Éru Petru 16 a statut la uşă, afară. Atunci a eşit acela-l-altu discipul, care era cunoscut archiereului, şi a vorbit cu portăresa, şi a dus în intru pre Petru. Atuncea serva portăresă a'dis lui Petru: Nu cumă-va şi tu esci din discipulii acestui om? Elu dicea: Nu sânt.

Şi sta servii şi cei cari făcuseră foc, 18 că era frig, şi se încăldea; şi Petru sta cu d'înşii încălându-se.

Intr'acestea archiereul a întrebat pre 19 Iisus de discipulii lui şi de învăţătura lui. Respons'a Iisus lui: "Eu am vorbit lumii în faţă; eu totu-dé-una am învăţat în sinagogă şi în templu, unde toţi Iudei se adună; şi într'accunsu nu am vorbit nimic. Ce mă întrebi? întreabă pre cei ce 21 au auzit ce li-am vorbit; éccé, acestia sciū cele ce am vorbit eu.

Şi acestea dicend elu, unul din servii 22 ce sta înainte, "a palmuit pre Iisus, dicend: Aşa respondi archiereului? Respons'a Iisus lui; De am vorbit rău, mărturisesce de rău, éru de am vorbit bine, pentru ce mă baţi? "Éru Anna l'a tramesu 24 legat la Caiafa, archiereul.

Éru Simonu Petru sta, şi se încăldea. 25 "Deci disera lui: Nu cumă-va şi tu esci din discipulii lui? *Éru elu a tăgăduit, dicend:* Nu sânt. Dară unul din servii archiereului, fiindu rudă a celui ce i-a tăiat Petru urechia, a dis: Aū nu te-am vedut eu în grădină cu d'insul? Atuncea Petru 27 éra-şi a tăgăduit; şi "îndată a cântat coşul.

Iisus înaintea lui Pilat, care-lu dice nevinovat, şi caută a-l scăpa, dară în sfârşit l'u dă la mörte.

"Atuncea aduseră pre Iisus de la Caiafa 28 în pretoriu, şi era demănătă; dară "ei nu au intrat în pretoriu, ca să nu se spurce, fiindu-că aveau să mănânce pascele.

Dreptă aceea Pilat a eşit la ei, şi a 29 dis: Ce pêră aduceţi asupra omului acestuia? Respons'a, şi i-au dis: De nu 30 aru fi acesta făcător de rele, nu l'am fi dat ţie. Atuncea Pilat li-a dis: Lu- 31 aţi-l voi, şi judecaţi-l duple legea voastră. Deci i-au dis Iudei: Nu ni este iertat să omorim pre nimenea. "Ca să se impli- 32

Cap. 13. 26. & 14. 3. 1 Tes. 4. 17. Vers. 5. Cap. 15. 21. & 16. 8. Cap. 7. 29 & 8. 56. & 10. 15. Cap. 16. 27.

Vers. 8. Cap. 15. 15. Vers. 6. Cap. 15. 9. Capul 18. Mat. 26. 36. Marc. 14. 32.

Luc. 22. 39. & 3 Sam. 15. 23. Luc. 21. 37. & 32. 39. Mat. 26. 47. Marc. 14. 43. Luc. 22. 47. Fapt. 1. 16. Cap. 17. 12.

Mat. 26. 51. Marc. 14. 47. Luc. 22. 49. 50. Mat. 30. 22. & 26. 39. 43. Vezi Mat. 26. 57.

Luc. 3. 2. Cap. 11. 50. Mat. 26. 58. Marc. 14. 54. Luc. 22. 54. Mat. 26. 69. Marc. 14. 66. Luc. 22. 54.

Mat. 26. 55. Luc. 4. 15. Cap. 7. 14. 26. & 8. 2. Ier. 20. 2. Fapt. 23. 3. Mat. 26. 57. Mat. 26. 69.

71. Marc. 14. 69. Luc. 22. 58. Mat. 26. 74. Marc. 14. 72. Luc. 22. 60. Cap. 13. 38. Mat. 27. 2.

Marc. 15. 1. Luc. 23. 1. Fapt. 3. 12. & Fapt. 10. 28. & 11. 8. Mat. 20. 19. Cap. 12. 32. 33.

nescă cuvântul lui Iisus, carele a ȋis, însemnându cu ce mörte era să mörä.

- 33 *Atuncea Pilatü 6rä-și a întratü în pre-
 34 toriü, și a ȋiamatü pre Iisus, și i-a ȋisü:
 Tu esci regele Iudeilorü? Respons'a Iisusü
 lui: De la tine ȋiciö ac6sta, säü ȋi-aü spusü
 35 altü despre mine? Respons'a Pilatü: Äü
 dörä sânt Iudeü? Poporü teü și archie-
 36 reiü te-aü datü mie; ce ai făcutü? * Respons'a
 Iisusü: *Imp6rätia mea nu este dintr'ac6stä
 lume; dacä imp6rätia mea arü fi dintr'ac6stä
 lume, apoi servii mei s'arü lupta, ca sä nu
 fiü datü Iudeilorü; 6r6 acum6 imp6rätia
 37 mea nu este de aicea. Deci i-a ȋisü Pi-
 latü: Äü rege esci tu? Respons'a Iisusü:
 Tu ȋiciö; cä rege sânt eü. Spre ac6sta
 m'am6 n6scutü, și spre ac6sta am6 venitü
 în lume, ca sä märturisescü adev6rulü. Totü
 celü ce *este din adev6r6, ascultä vöcea mea.
 38 Ȋis'a Pilatü lui: Ce este adev6rulü?

- Ȋi ac6sta ȋic6ndü, 6rä-și a eșitü la Iu-
 39 dei, și li-a ȋisü: *Eü nu aflü nicö o vinä
 într'insulü. *Darä aveȋi datinä, ca sä vi
 40 liberezü pre unulü la pasci; decö voiȋi sä
 totü 6rä-și äü strigatü, ȋic6ndü: Nu pre a-
 c6sta, ci pre Barabba. *6r6 Barabba era hotü.

- 19 **A** TUNCEA *luändü Pilatü pre Iisus, l'a
 2 biciauitü. Și ostașii impletindü cununä
 de spinö, äü pus'ö pe capulü lui, și l'aü im-
 3 bräcatü în vestm6ntü de purpurä, și diceäü:
 Bucurä-te, regele Iudeilorü! Și-lü pälmüiaü.

- 4 Atuncea Pilatü 6rä-și a eșitü afarä, și li-a
 ȋisü: Ecöc6, 'l6 aducü voüi afarä, *ca sä cu-
 nösceȋi, cä nu aflü nicö o vinä într'insulü.
 5 Atuncea Iisusü a eșitü afarä, purtändü cu-
 nuna de spinö și vestm6ntulü de purpurä.
 6 *Și Pilatü li-a ȋisü: Ecöc6 omulü! 6r6 archie-
 reiü și servii v6ȋ6ndü-lü, äü strigatü, ȋic6ndü:
 Crucificä-l6, crucificä-l6. Ȋis'a lorü Pilatü:
 Luaȋi-l6 voi, și-l6 crucificaȋi; cä eü nu aflü
 7 nicö o vinä într'insulü. Respons'aü Iudeiü
 lui: *Lege avem6, și duple legea nösträ i
 se cuvine sä mörä, pentru cä *s'a făcutü in-
 su-și Fiiü alü lui Dumneȋ6.

- 8 Decö Pilatü, aüȋindü ac6stü cuv6ntü, mai
 9 multü s'a temutü. Și 6rä-și inträndü în pre-
 toriü, a ȋisü lui Iisusü: De unde esci tu?
 10 *6r6 Iisusü nu i-a responsü. Atuncea Pi-
 latü i-a ȋisü: Mie nu-mi vorbesci? äü nu
 scöi, cä am6 putere sä te crucificü, și am6
 11 putere sä te liberezü? Respons'a Iisusü:
 *Nu ai av6 nicö o putere asupra mea, de nu

ȋi-arü fi fostü datü de susü: de aceea celü
 ce m'a datü ȋie, mai mare p6catü are.

Din ac6l6 *time* cäuta Pilatü sä-lü li-
 bereze; 6r6 Iudeiü strigäü, ȋic6ndü: *De vei
 libera pre ac6sta, nu esci amicü Cesarulü;
 *totü celü ce se face in-su-și rege, se rescölä
 asupra Cesarulü. 6r6 Pilatü aüȋindü ac6stü
 13 cuv6ntü, a scosü afarä pre Iisusü, și a șe-
 ȋutü pe scaunü de judecatä, în loculü ce
 se ȋiamä Litostratonü, 6r6 evreesce, Gab-
 bata. Și *era ȋiüna cea de d'inaintea pasce-
 14 lorü, și öra ca la a șesea; și a ȋisü Iudei-
 lorü: Ecöc6 regele vostru! 6r6 ei äü strigä-
 15 gatü: ie-l6, ie-l6, crucificä-l6! Ȋis'a Pilatü
 lorü: Sä crucificü pre regele vostru? Re-
 spons'aü archiereiü: *Nu avem6 rege de cätü
 numai pre Cesarulü. *Decö l'a datü lorü la
 16 crucificare.

Crucificarea.

Și äü luatü pre Iisus, și l'aü dusü.

*Și duc6ndü-și crucea sa, *a eșitü la lo-
 culü ce se ȋiamä alü Cäpäȋinei, care se
 ȋice evreesce Golgota; Aicea l'aü crucifi-
 18 catü, și impreunä cu elü altü döi, de o
 parte și de alta, și în meȋilöc6 pre Iisus.

*6r6 Pilatü a scrisü titl6, și l'a pus6 pe cru-
 ce. Și era scrisü: IISUSÜ NAZARINENULÜ
 REGELE IUDEILORÜ. Decö mulȋ din Iu-
 20 dei äü cetit6 ac6stü titl6; cä loculü unde s'a
 crucificatü Iisusü era apröpe de cetate, și
 era scrisü evreesce, ellinesce și latinesce.
 Atunci archiereiü Iudeilorü äü ȋisü lui Pi-
 21 latü: Nu scrie: Regele Iudeilorü; ci cä elü
 a ȋisü: Eü sânt Regele Iudeilorü. Respon-
 22 s'a Pilatü: Ceea ce am6 scris6, am6 scrisü.

*6r6 ostașii, cândü äü crucificatü pre
 23 Iisusü, äü luatü vestmintele lui, și le-aü fă-
 cutü patru pärȋi, fie-cäruöi ostașü o parte; äü
 luatü și chitonulü. Și chitonulü era necu-
 sutü, țesutü de susü preste totü. Decö äü
 24 ȋisü intred'inșii: Sä nu-l6 sfäșciäm6, ci sä
 aruncäm6 sorȋi pentru d'insulü, alü cäruia
 va fi; ca sä se implin6scä scriptura, ce ȋi-
 ce: *Impärȋit'äü vestmintele mele lor6-și, și
 pentru chitonulü meü äü aruncatü sorȋi.
 Acestea äü făcutü ostașii.

*6r6 lüngä crucea lui Iisusü sta muma
 25 lui și sora mumei lui, Maria a lui *Cleopa,
 și Maria Magdalena. Și Iisusü v6ȋ6ndü pre
 26 muma sa, și *pre discipululü ständü pre care
 iübä, a ȋisü mumei sale: *Femeä, ecöc6 fi-
 27 iulü teü! Apöi a ȋisü discipululü: Ecöc6

u Mat. 27. 11.	& 4. 6.	Opusl6 19.	d Lev. 24. 16.	Cap. 7. 30.	Luc. 23. 24.	Ebr. 13. 12.	r Mat. 27. 55.
v 1 Tim. 6. 13.	s Mat. 27. 24.	e Mat. 26. 65.	e Mat. 26. 65.	h Luc. 23. 2.	m Mat. 27. 31.	o Mat. 27. 37.	Marc. 15. 40.
w Dan. 2. 44. &	Luc. 23. 4.	Cap. 5. 18. &	Cap. 5. 18. &	i Fapt. 17. 7.	n Marc. 15. 38.	p Marc. 15. 38.	Luc. 23. 49.
7. 14.	Cap. 19. 4. 6.	27. 26.	10. 33.	j Mat. 27. 63.	Marc. 15. 21.	Luc. 23. 38.	s Luc. 24. 18.
Luc. 12. 14.	a Mat. 27. 15.	Marc. 15. 15.	f Isa. 53. 7.	k Fapt. 49. 10.	22.	p Mat. 27. 35.	t Cap. 15. 23.
Cap. 6. 15. &	Marc. 15. 6.	Luc. 18. 33.	Mat. 27. 12.	l Mat. 27. 26.	Luc. 23. 26.	Marc. 15. 24.	u 30. 2. & 31
8. 15.	Luc. 23. 17.	b Cap. 18. 38.	14.	m Mat. 27. 31.	33.	Luc. 23. 24.	v 30. 24.
y Cap. 8. 47.	b Fapt. 3. 14.	Vers. 6.	g Luc. 22. 53.	Marc. 15. 15.	n Num. 15. 36.	q Ps. 22. 18.	w Cap. 2. 4.
1 Ioan. 3. 19.	c Luc. 23. 19.	c Fapt. 3. 13.					

muma ta! Și dintr'aceea oră a luat'o discipululă acela "intr'ale sale.

- 28 După aceea sciindū Iisusū, că tôte s'au sfârșitū, "ca să se împlinescă scriptura, a
29 ȃisū: Mi-i sete. Și era acolo unū vasū plinū de oȃetū; ȃrū "ei împlendū unū burete de oȃetū, și puindu-lū în isopū, l-au adusū la gura lui. Decī Iisusū, cândū a luatū oȃetulū, a ȃisū: "S'a sfârșitū; și plecându-și capulū, și-a datū sufletulū.

Ingroparea.

- 31 ȃrū Iudei, "ca să nu rămānă pe cruce trupurile sāmăbata, "fiindū-că era vineri, (că ȃiua sāmăbatei aceleia era mare,) aū rugatū pre Pilatū să li se sdrobescă fluierile, și să se rȃdice. Decī aū venitū ostașii, și aū sdrobotū fluierile celui d'ântēiū, și celui-l-altū ce s'a crucificatū cu elū. ȃrū venindū la Iisusū, și vȃdȃndū că murise deja, nu i-au sdrobotū fluierile; Ci unulū din ostaș a impunsū cu sulitā cōsta lui; și îndatā "a eșitū sānge și apă.
35 Și celū ce a vȃdȃtū a mărturisitū, și mărturia lui este adevȃratā; și acela scie, că ȃicea adevȃrate, ca și voi să credeȃi.
36 Că acestea s'au făcutū, "ca să se împlinescă scriptura: Osū nuse va sdrobi dintr'in-sulū. Și ȃrā-și altā scripturā ȃice: "Vorū vedē pre care l-au impunsū.
38 "ȃrū după acestea Iosefū din Arimatia, fiindū și elū discipulū alū lui Iisusū, darā intr'ascunsū "pentru frica Iudeilorū, a rugatū pre Pilatū, ca să iee trupulū lui Iisusū; și a datū voitā Pilatū. Decī a venitū, și a luatū trupulū lui Iisusū. A venitū și "Nicodimū, celū ce mai 'nainte venise la Iisusū nōptea, aducȃndū amestecăturā de smirnā și de aloe, ca o sutā de litre. Atuncī aū luatū trupulū lui Iisusū, și 'l-au înfășuratū în giulgiuri cu miresme, precumū este datina Iudeilorū a ingropa.
41 ȃrū în loculū unde s'a crucificatū era grādinā, și în grādinā mormȃntū noū, în care nimenea nicī o datā nu a fostū pusū.
42 "Decī acolo aū pusū pre Iisusū, "pentru că era vinerea Iudeilorū, și aprōpe mormȃntulū.

Arȃtările domnului nostru discipulilorū sei după înviarea lui.

- 20 **I**N "ȃiua d'ântēiū a septēmānei de demānetā, încă fiindū intunecū, a venitū Maria Magdalena la mormȃntū, și a vȃdȃtū

pȃtra luatā de la mormȃntū. Atuncī ea a alergatū, și a venitū la Simonū Petru, și la "celū-l-altū discipulū, pre care-lū iubia Iisusū, și li-a ȃisū: Aū luatū pre Domnulū din mormȃntū, și nu scimū unde l'au pusū.

"Decī a eșitū Petru și celū-l-altū discipulū, și veniaū la mormȃntū. ȃrū amindūoi a-lergaū împreună, și celū-l-altū discipulū a alergatū înainte, mai curȃndū de cȃtū Petru, și a venitū mai āntēiū la mormȃntū. Și plecȃndu-se, a vȃdȃtū "giulgiurile jȃcȃndū; darā nu a intratū. Atuncī a venitū și Simonū Petru urmȃndu-i, și a intratū în mormȃntū, și a vȃdȃtū giulgiurile jȃcȃndū; Și "pānza, care a fostū pe capulū lui, nu jȃcȃndū cu giulgiurile, ci deosebī invȃlȃticitā intr'unū locū. Atuncī a intratū și celū-l-altū discipulū, care venise āntēiū la mormȃntū, și a vȃdȃtū, și a creȃutū. Că încă nu sciaū "scriptura, că elū trebuiā să se scole din morȃi. Atuncea discipulū s'au dusū ȃrā-și la ai sei.

"ȃrū Maria sta afarā la mormȃntū plāngȃndū; și plāngȃndū, s'a plecȃtū, și a cȃutatū în mormȃntū; Și a vȃdȃtū dūoi āngeri în vestminte albe, șȃdȃndū unulū de cȃtrā capū și altulū cȃtrā piciorē, unde jȃcuse corpulū lui Iisusū. Și i-au ȃisū acela: Femeā, de ce plāngi? ȃis'a lorū: Aū luatū pre domnulū meū, și nu sciū unde l'au pusū. "Și acesteā ȃicȃndū, s'a întorsū īnapoi, și a vȃdȃtū pre Iisusū stȃndū; și nu scia, că este Iisusū. ȃis'a ei Iisusū: Femeā, de ce plāngi? pre cine cauȃi? ȃrū ea pȃrȃndu-i-se, că este grādinarulū, i-a ȃisū: Domnule, de l'ai luatū tu, spune-mī unde l'ai pusū, și eū 'lū voitū lȃa. ȃis'a ei Iisusū: Maria! Ea īntorcȃndu-se, i-a ȃisū: Rabbuni! ce se ȃice, īnvȃȃtorule. ȃis'a ei Iisusū: Nu te atinge de mine; că încă nu m'amū suitū la Pȃrintele meū; ci mergi la "frȃȃii mei, și li spune: "Mē suiū la Pȃrintele meū, și Pȃrintele vostru, și la "Dumneȃeulū meū, și Dumneȃeulū vostru.

"A venitū Maria Magdalena, dȃndū în scire discipulilorū, că a vȃdȃtū pre Domnulū, și cȃ a ȃisū ei acesteā.

"Apoi intr'aceā sȃrā, aȃecā în ȃiua āntēiā a septēmānei, cândū uȃele eraū īnchise, fiindū discipulū adunaȃi, pentru frica Iudeilorū, venit'a Iisusū, și a stȃtutū în meȃilocū, și li-a ȃisū: Pace voitū. Și acȃsta ȃicȃndū, li-a arȃtatū mȃnele și cōsta sa; "atuncea s'au bucuratū discipulū, vȃdȃndū

v Cap. 1. 11. &
16. 32.
u Ps. 69. 31.
y Mat. 27. 48.
z Cap. 17. 4.
a Marc. 15. 42.
b Deut. 31. 23.
c Vers. 42.

c 1 Ioan. 5. 6, 8.
d Heod. 12. 46.
e Num. 9. 12.
f Ps. 34. 20.
g Ps. 22. 16, 17.
h Zech. 12. 10.
i Apoc. 1. 7.
j Mat. 27. 57.

Marc. 15. 42.
Luc. 23. 50.
g Cap. 9. 22. &
12. 42.
h Cap. 3. 1, 2.
i & 7. 50.
j Fapt. 5. 6.

i Isa. 62. 9.
k Vers. 31.
—
Opusul 20.
a Mat. 28. 1.
b Marc. 16. 1.

Luc. 24. 1.
b Cap. 13. 23.
c & 19. 26. &
21. 7, 20, 24.
d Luc. 24. 12.
e Cap. 19. 40.
f Cap. 11. 44.

f Ps. 16. 10.
g Fapt. 2. 25—
31. & 13. 34.
h 25.
i Marc. 16. 5.
j Mat. 28. 9.
k Marc. 16. 9.

i Luc. 24. 16.
j 31.
k Cap. 21. 4.
l Ps. 22. 23.
m Mat. 28. 10.
n Rom. 8. 29.
o Ebr. 2. 11.

k Cap. 16. 23.
l Efec. 1. 17.
m Mat. 28. 10.
n Luc. 24. 10.
o Marc. 16. 14.
p Luc. 24. 26.
q 1 Cor. 15. 5.

21 pre Domnul. *Éră Iisus érá-și li-a ăisă:*
 22 *Pace voii: "precumă m'a trămesă Părintele,*
ăsa eă trămetă pre voi. Și ăcêta dicendă,
 23 *ă suflătă asupra loră, și li-a ăisă: Luați*
Șpirită Sântă: "Căroră veți ierta păcatele,
 24 *li se voră ierta; și căroră li veți ține, voră*
 25 *fi ținute,*
 26 *Éră Toma, unulă din cei două spre-dece,*
 27 *care se ăice gémănă, nu era cu d'îșii,*
 28 *cândă a venită Iisus. Decă cei-l-ăli disci-*
 29 *pulă i-ău ăisă: Vădurămă pre domnul.*
 30 *Éră elă li-a ăisă: De nu voii vedă în mâ-*
 31 *nele lui semnulă cueloră, și de nu voii pune*
degetulă meă în semnulă cueloră, și de nu
voii pune mâna meă în cōsta lui, nu voii
crede.
 32 *Și după optă ăile érá-și erău în lă-între*
 33 *discipulă lui, și Toma cu d'îșii; venită*
 34 *Iisus, fiindă ușele încuiete, și a stătută în*
 35 *medilocă, și a ăisă: Pace voii! Atuncă*
 36 *a ăisă lui Toma: Adă-ți încōce degetulă*
 37 *teă, și veți mânele mele; și adă mâna ta,*
 38 *și o pune în cōsta meă; și nu fi necredin-*
 39 *ciosă, ci credinciosă. Și a respunsă Toma,*
 40 *și i-a ăisă: Domnulă meă și Dumneđulă*
 41 *meă! ăisă Iisusă lui: Toma, pentru că*
 42 *m'ăi văđută, ăi cređută; fericiți sânt cei ce*
 43 *nu ău văđută, și totă ău cređută.*
 44 *"Și multe alte semne a făcută Iisusă înă-*
 45 *întea discipuloră seă, cari nu sânt scrise*
 46 *în ăcêta carte. "Éră ăcestea s'ău scrisă,*
 47 *ca să cređeți, că Iisusă este Christosulă,*
 48 *Fiiulă lui Dumneđă; "și cređendă să aveți*
 49 *viță în numele lui.*

Arătările domnului nostru unora din discipulă seă în Galilea. Sfârșitulă.

21 **D**UPĂ ăcestea Iisusă érá-și s'a arătată dis-
 22 cipuloră seă la Marea Tiberiadei; și
 23 ăsa s'a arătată. Erău împreună Simonă
 24 Petru și Toma, ce se ăice gémănă, și "Na-
 25 tanaelă din Cana Galileei, și "fiă lui Zebe-
 26 deiă, și ăli două discipulă ai lui. ăisă loră
 27 Simonă Petru: Mă ducă să prindă pesci.
 28 ăisu-i-ău ei: Mergemă și noi cu tine. Ei
 29 ău eșită, și s'ău suită în corabiă îndată;
 30 și într'ăcea nōpte nu ău prinsă nimic.
 31 ăi făcendă-se demănăță, a stătută Iisusă
 32 la țermă, dară discipulă "nu sciaă că este
 33 Iisusă. Atuncă "Iisusă li-a ăisă: Copiiloră,
 34 nu cumă-va aveți ce-va de mănăcare? Re-
 35 spunsu-i-ău: Nu. Éră elă li-a "ăisă: Aruncați
 36 mreja despre drēpta corăbiei, și veți afla.
 37 Decă ău aruncată, și nu mai puteău să o
 38 tragă de mulțimea pesciloră. Atuncă "dis-

cipululă acela, pre care lă iubiă Iisusă, a
 ăisă lui Petru: Domnulă este. Éră Simonă
 Petru ađindă că este domnulă, s'a încinsă
 cu fôtă, (că era golă,) și s'a aruncată în
 mare. Éră cei-l-ăli discipulă ău venită cu
 luntrea, (că nu erău departe de ămēntă,
 ci ca la două sute de coți,) trăgēndă mreja
 cu pesci.

Decă eșindă la pământă, ău văđută jă-
 ratecă, și pesce pusă d'asupra, și pâne.
 ăisă loră Iisusă: Aduceți din pesci cari
 ăți prinsă acumă. S'a suită Simonă Petru,
 și a trasă mreja la uscată, plină de pesci
 mari, o sută cincă-deci și trei; și deși erău
 atătă, totă nu s'a ruptă mreja.

ăisă loră Iisusă: "Veniți de prândiți. ăi
 nimenea din discipulă nu cuteza să-lă
 întrebă: Cine ești? sciindă că este dom-
 nulă. Și a venită Iisusă, a luată pânea, și
 li-a dată, și pescele asemenea.

Cu ăcêta "a treia órá s'a arătată Iisusă
 discipuloră seă, după ce s'a sculată din morți.

Éră cândă ău prândită, a ăisă Iisusă
 lui Simonă Petru: Simōne, ală lui Iōna, mă
 iubescă mai multă de câtă ăcêtia? ăisă lui:
 Da, dōmne, scii că te iubescă. ăisă lui:
 Pasce miei mei. ăisă lui érá-și, a două órá:
 Simōne, ală lui Iōna, mă iubescă? Răspunsă
 lui: Da, dōmne, scii că te iubescă. ăisă
 lui: Pasce oile mele. ăisă lui a treia órá:
 Simōne, ală lui Iōna, mă iubescă? Și s'a
 întristată Petru, pentru că i-a ăisă a treia
 órá, mă iubescă? și i-a ăisă: Dōmne, "tōte
 scii; scii că eă te iubescă. ăisă Iisusă lui:
 Pasce oile mele. "Adevēră, adevēră dică ție:
 Cândă erăi mai tēnēră, te încingeai însu-ți,
 și ămb lai unde voiai: érá după ce vei im-
 bētrāni, vei întinde mânele tale, și altulă te
 va încinge, și te va duce unde nu voiesci.
 Éră ăcêta a ăisă, însemnandă "cu ce mōrte
 va mări pre Dumneđă. Și ăcêta vorbindă,
 i-a ăisă: Urmēză mī.

Éră Petru întorčendă-se, a văđută pre
 discipululă, "pre care iubiă Iisusă, urmândă;
 care s'a și răđamată la cină pe peptulă lui,
 și a ăisă, Dōmne, cine este celă ce te vinde?
 Văđendă-lă Petru, a ăisă lui Iisusă: Dōmne,
 dară ăcêtuia, ce i se va întēpla? ăisu-
 i-a Iisusă: De voii voi, ca să rămānă ă-
 cêta "până voii veni, ce-ți este? tu urmē-
 ză-mī. Decă s'a răspādită ăcêstă cuvēntă
 între frați, că ăcêstă discipulă nu va muri;
 dară Iisusă nu i-a ăisă, că nu va muri; ci:
 De voii voi ca să rămānă ăcêta până voii
 veni, ce-ți este?

o Cap. 16. 22. q Mat. 16. 19. & u Cap. 21. 25. Cepulă 21.
 p Mat. 28. 18. 18. 18. v Luc. 1. 4. f Cap. 13. 23 & f Cap. 13. 23 &
 Cap. 17. 18. r Cap. 11. 16. w Cap. 8. 15. 16. a Cap. 1. 45. 20 2.
 19. s 1 Ioan. 1. 1. x ă 24. b Mat. 4. 21. 1 Pet. 2. 25. &
 2 Tim. 2. 2. t 2 Cor. 5. 7. c Cap. 20. 14. g Fapt. 10. 41. 1 Pet. 2. 25. &
 Ebr. 3. 1. 1 Pet. 1. 8. d Luc. 24. 41. h Văđi cap. 20. j Cap. 2. 24. 25. 16. 30.

k ap. 18. 36. 28. & 25. 31.
 fapt. 12. 3. 4. 1 Cor. 4. 5. &
 12 Pet. 1. 14. 11. 26.
 m Cap. 13. 23. 25. Apoc. 2. 25. &
 n 0. 2. 2. 11. & 27. 7.
 o Mat. 16. 27. 20.

- 24 Acesta este discipulul care mărturisește
• despre acestea, și a scris acestea, și scimă,
că mărturia lui este adevărată.
- 25 ¹ Și sînt și multe altele, câte a făcut li-

susă, cari, de s'arū fi scrisū câte una, ² mi se
pare, că nici în lumea acēsta nu arū încāpē
cārțile ce s'arū fi scrisū. Aminū.

FAPTELE APOSTOLILORŪ.

*Introducere; ordinele cele din urmă ale domnului
nostru la discipulul lui, și înălțarea sa.*

- 1 **P** RIN espunerea cea d'antăiiu te-amū in-
formatū, o ² Theofilē, de tōte cāte a fă-
cutū și a învățatū Iisusū de la începutū,
2 ³ Până în ziua în care s'a înălțatū, după ce
prin Spiritulū Sântū ⁴ a datū ordine aposto-
3 lilorū, pre cari i-a alesū; ⁵ Cārora viū s'a și
arētātū după patima sa, dāndu-⁶ li *despre a-*
cēsta multe doveți în curgere de patru-deci
4 rāției lui Dumneșē. ⁷ Și adunādu-⁸ i *impre-*
jurulū seū, li-a ordinarū sā nu se depārteze
de la Ierusalimū, ci sā ascepte *acolo* făgādu-
ința Pārintelui, ⁹ care, *disse elū*, ați audīt o de la
5 mine. ¹⁰ Cā Ioanū a botezatū cu apă, ¹¹ ērū voi
vē veți boteza cu Spiritū Sântū după pu-
cine zile.
- 6 Deci fiindū adunați, l'āū întreatū, di-
cēndū: ⁷ Dōmne, aū într'acestū timpū vei ⁸ re-
statornici lui Israelū împērāția? ⁹ Erū elū
li-a dīsū: ¹⁰ Nu vi se cuvine a sci timpuri seū
anotimpuri, cari le-a pāstratū Pārintele în a
8 sa putere. ⁹ Ci veți primi putere, ¹⁰ venindū
Spiritulū Sântū preste voi, și-mi ¹¹ veți fi mar-
turi în Ierusalimū, și în tōtā Iudea și Sa-
maria, și până la marginile pāmēntulū.
- 9 ¹⁰ Și acestea vorbindū, ¹¹ s'a înălțatū la pri-
virea lorū, și nūorū l'a luatū de la ochii lorū.
- 10 Si căutāndū ei cu privire așintitā la
ceriū, pre-cāndū elū se suia, ēccē, dūoi bār-
bați ¹¹ în vestminte albe aū statū înaintea lorū;
- 11 Cari aū și dīsū: ¹² Bārbați Galileenī, de ce
stați cu privire așintitā la ceriū? Acestū
Iisusū, care s'a înălțatū de la voi la ceriū,
¹³ va reveni așa, precumū l'ați vēdūtū mer-
gēndū la ceriū.
- 12 ¹⁴ Atuncea s'aū întorsū apostoliū în Ierusa-
limū de la muntele, co se chiamā alū Oli-

vilorū, care este aprōpe de Ierusalimū o
cale de sāmăbătā. Și intrāndū, s'aū suitū 13
¹⁴ în foisorū, unde locuiā: *adecā*, ¹⁵ Petru și Ia-
cobū și Ioanū și Andreiū, Filipū și Toma,
Bartolomeiū și Matteiū, Iacobū alū lui Al-
feii, și ¹⁶ Simonū Zelotesū, și ¹⁷ Iuda, *fratele* lui
Iacobū. ¹⁸ Acestia toți stāruiaū cu unū cu-
getū în rugāciune și în cerere, cu ¹⁹ femeele
și cu Maria, muma lui Iisusū, și cu ²⁰ frații lui.

Așezarea unui apostolū nou în locū de Iuda.

Și într'acele zile, sculāndu-se Petru în 15
medilocolū discipulilorū, a dīsū: (era mulțime
¹⁶ de numi împreună ca la o sutā și dūo-
zeci:) Bārbați, frați, se cădea a se implini 16
scriptura acēsta, ¹⁷ care a dīs'o mai nainte
Spiritulū Sântū prin gura lui Davidū despre
Iuda, ¹⁸ care a fostū conducētorū celorū ce
aū prinsū pre Iisusū. Cā ¹⁹ elū era numēratū 17
împreună cu noi, și luase parte în ²⁰ serviciulū
acesta. ²¹ Deci acesta și-a cēștigatū țērānā 18
din ²² plata nedreptāței; și cădēndū la pā-
mēntū, a plesnitū prin mediloci. Și s'aū vēr-
satū tōte mănuntāfele lui. ²³ Și s'a făcutū 19
acēsta cunoscutū la toți cei ce locuiā în
Ierusalimū, în cātū s'a chiāmatū acea țērānā
în limba lorū, Acheldama, *adecā*: ²⁴ Tērāna sām-
gelui. Cā scrisū este în Cartea Psalmilorū: 20
²⁵ Făcā-se curtea lui pustiiū, ca sā nufie cine sā
locuēscā într'insa, și ²⁶ diregētoria lui sā o lee
altulū. Deci dintr'acești bārbați, cari se 21
adunaū cu noi în tōtū timpulū, în care
domnulū Iisusū a petrecutū între noi; ²⁷ în- 22
cepēndū de la botezulū lui Ioanū până în
ziua, în care ²⁸ s'a înălțatū de la noi, trebue
sā fie rōnduitū unulū, ²⁹ spre a fi cu noi mar-
turū înviārei lui.

Și aū pusū pre dūoi: pre Iosefū, ce se 23
chiāmā ²⁴ Barsaba, care s'a și numitū Iustū,

o Cap. 19. 35.
3 Ioan. 12.
p Cap. 20. 30.
q Amos 7. 10.

FAPTELE.

Capitulū 1.
a Luc. 1. 3.
b Marc. 16. 19.
Luc. 9. 51. &
24. 51.

Vers. 9.
1 Tim. 3. 16.
o Mat. 23. 19.
Marc. 16. 15.
Ioan. 20. 21.
Cap. 10. 41.
42.
d Marc. 16. 14.
Luc. 24. 36.
Ioan. 20. 19.
26. & 21. 1, 14.
1 Cor. 15. 5.
e Luc. 24. 43.

49.
f Luc. 24. 49.
Ioan. 14. 16.
26. 27. & 15.
26. & 16. 7.
Cap. 2. 33.
g Mat. 3. 11.
Cap. 11. 16. &
19. 4.
h Ioel 5. 18.
Cap. 2. 4. &
11. 16.
i Mat. 24. 5.

j Isa. 1. 26.
Dan. 7. 27.
Amos 9. 11.
k Mat. 24. 36.
Marc. 13. 33.
1 Tes. 5. 1.
l Cap. 2. 1, 4.
m Luc. 24. 48.
n Luc. 24. 45.
Ioan. 15. 27.
Vers. 32.
Cap. 2. 32.
o Luc. 24. 51.

Ioan. 6. 62.
p Vers. 2.
q Mat. 23. 3.
Marc. 16. 5.
Luc. 24. 4.
Ioan. 20. 12.
Cap. 10. 3, 30.
r Cap. 2. 7. &
13. 31.
s Dan. 7. 13.
Mat. 24. 30.
Marc. 13. 26.
Luc. 21. 27.

Ioan. 14. 3.
1 Tes. 1. 10.
& 4. 16.
2 Tes. 1. 10.
Apoc. 1. 7.
t Luc. 24. 52.
u Cap. 9. 37, 39.
& 20. 8.
v Mat. 10. 2-4.
w Luc. 6. 15.
y Iuda 1.
z Cap. 2. 1, 46.
a Luc. 23. 49.

55. & 24. 10.
b Mat. 13. 55.
c Apoc. 3. 4.
d Ps. 41. 9.
e Ioan. 13. 18.
f Luc. 22. 47.
g Ioan. 18. 3.
h Mat. 10. 4.
Luc. 6. 16.
i Vers. 25.
Cap. 12. 25.
& 20. 34. &
21. 19.

k Mat. 27. 5. 7.
l Mat. 26. 15.
m Pot. 2. 15.
n Ps. 69. 25.
o Ps. 109. 3.
p Marc. 1. 1.
q Vers. 9.
r Ioan. 15. 27.
Vers. 8.
Cap. 4. 32.
o ap. 15. 22.

24 și pre Mattia. Și rugându-se, au zis: Tu
Domne, ² care scii âniamele tuturor, arătă
25 pre care dintr'acești doi ai ales, ³ Că să
iee parte în serviciul și apostolia acésta,
din care a cădută Iuda, ca să mergă în lo-
26 culu lui. Și au dat sorți; și a cădută
sortul pe Mattia; și s'a numărat cu ce
un-spre-dece apostoli.

*Pogorirea Spiritului Sântu; predicarea lui Petru,
și venirea la credință a trei mii de suflete.*

2 **E**ARŪ sosind ¹ diăa cinci-²decime, ³ erau
2 toți cu unu cugetu la unu locu. Și
fără de scire s'a făcut sunet din ceru,
ca de unu vântu ce vine cu vifor, și ⁴ a im-
3 plutu totă casa unde ședeau. Și li s'au a-
rătă limbi împărțite, ca de foc; și a se-
4 dă pe fie-care din ei. Și ⁵ s'au împluți toți
de Spiritu Sântu, și au început ⁶ a vorbi într-
alte limbi, precum li da Spiritul a vorbi.
5 Și petreceau în Ierusalimu ludei, bār-
bați cucernici din totu poporul *ce este*
6 suptu ceru. Deci făcându-se sunetul, s'a
adunat mulțimea, și s'a turburat, că-i au-
7 dia fie-care vorbind în limba sa. Eră toți
se uimiau și se minunau, dicându unul că-
tră altul: Au toți acestia ce vorbesc
8 sunt Galileeni? Cum dară audim fie-care
în limba noastră, în care ne-am născut?
9 Parți și Medii și Elamiți, și locuitorii Me-
sopotamiei, ai Iudeei și ai Capadochiei, ai
10 Pontului și ai Asiei; Ai Frigiei, și ai Pam-
filiei, ai Egiptului și ai părților Libiei celei
de lângă Cirina, și străini din Roma, a-
11 tât Iudei cât și proseliți; Criterii și
Arabii, ¹² i audim vorbind în limbele noastre
măririle lui Dumnezeu. Și toți se uimiau
și nu se înțelegeau, dicându unul cătră al-
13 tulu: Ce va să fie acésta? Eră alții bat-
jocurind, diceau: Acești ómeni sunt plini
de musti.

14 Eră Petru, sculându-se cu cei un-spre-
dece, și-a rădicat vócea sa, și li-a zis:
Bărbați din Iudea, și toți cari petreceți în
Ierusalimu, acésta să vi fie sciută, și as-
15 cultați cuvintele mele. Că acestia nu sunt
beți, precum vi se pare, ¹⁶ fiindcă este numai
a treia óră din zi. Ci acésta este ceea ce
17 s'a zis prin profetul Ioel: ¹⁸ Și se va în-
témpla în zilele cele de pe urmă, ¹⁹ dice
Dumnezeu, voi turna din Spiritul meu

preste totu corpul, și fiii vostri și ²⁰ fetele
vóstre voru profeți, și ténerii vostri voru
vede visiuni, și bătrânii vostri voru visa
visuri. Încă și preste servii mei și preste 18
servele mele voi turna într'acele zile din
Spiritul meu, ²¹ și voru profeți. ²² Și voi
a-réta minuni în ceru sus, și semne pe pământ
jos, sânge și foc și fumegare de fum.
23 Sórele se va pface în întunec, 20
și luna în sânge, mai înainte de a veni ziua
Domnului cea mare și însemnată. Și va fi, 21
că ²⁴ totu celu ce va chiâma numele Dom-
nului se va mântui.

Bărbați, Israeliți, ascultați cuvintele a- 22
ceste: Iisus Nazarinul, bărbat adevé-
rit de la Dumnezeu între voi ²³ cu puteri
și cu minuni și semne, pre cari le-a făcut
Dumnezeu print'insul în medilocul vo-
stru, precum și voi sciți; Pre acesta, 23
24 fiind dat duple sfatul hotărît și duple
presciința lui Dumnezeu, ²⁵ luându-l și prin
mânele celor fără-de-lege crucificându-l,
l'a omorât; ²⁶ Pre care Dumnezeu l'a în-
viat, deslegându durerile morței, fiindcă
nu era cu putință, ca să fie elu ținut de
d'insa. Că Davidu ²⁷ dice despre d'insul: 25
26 ²⁸ Vădutăm pre Domnul înaintea mea pu-
rura; că este d'a drépta mea, ca să nu
mă clătesc. Pentru acésta s'a veselit â-
nima mea, și s'a bucurat limba mea, chiar
și corpul meu se va repausa în speranță;
27 Că nu vei lăsa sufletul meu în infern, nici
28 vei lăsa ca celu cucernicu alu teu să vedă
stricăciune. Tu mi-ai făcut cunoscut că-
ile vieței; tu mă vei împlé de veselie cu
fața ta.

Bărbați, frați, să-mi fie iertat a vorbi 29
liber cătră voi ³⁰ despre patriarchul Davidu,
că a și murit și s'a îngropat, și mor-
mentul lui este între noi până într'acéstă
zi. Deci fiindu profet, ³¹ și sciind că i s'a
30 jurat Dumnezeu cu jurământ, că din frup-
tul cóspselor lui duple corp va rădica
pre Christos, să ședă pe tronul lui; Mai 31
32 înainte vedându acésta, a vorbit de învia-
rea lui Christos, ³³ că sufletul seu nu s'a
lăsat în infern, nici corpul lui a vădută
stricăciune. ³⁴ Pre acestu Iisus l'a înviat 32
Dumnezeu, ³⁵ căruia noi toți sântem marturi.
Deci ³⁶ înălțându-se prin drépta lui Dumne- 33
34 zeu, și ³⁷ luând de la Părintele Spiritul

p 1 Sam. 16. 7.
1 Cron. 28. 9.
& 29. 17.
Ier. 11. 20 &
17. 0.
Cap. 15. 8.
Apoc. 2. 23.
q Vers. 17.
—
Opulă 2.
e Lev. 23. 15.

Deut. 16. 9.
Cap. 20. 16.
b Cap. 1. 14.
c Cap. 4. 31.
d Cap. 1. 5.
e Marc. 16. 17.
Cap. 10. 46.
& 19. 6.
1 Cor. 12. 10.
20. 30. & 13.
1. & 14. 2, etc.

f Cap. 1. 11.
g 1 Tes. 5. 7.
h Isa. 44. 3.
Ezec. 11. 19.
& 36. 27.
i Ioel. 2. 28. 29.
Zech. 12. 10.
Ioan 7. 38.
j Cap. 10. 45.
k Cap. 21. 9.
l Cap. 21. 4, 9.

10.
1 Cor. 12. 10.
28. & 14. 1.
etc.
i Ioel 2. 30, 31.
m Mat. 24. 29.
Marc. 3. 24.
Luc. 1. 35.
n Rom. 10. 13.
o Ioan 3. 2. &
14. 10, 11.

Cap. 10. 38.
Ebr. 2. 4.
p Mat. 26. 24.
Luc. 22. 22. &
24. 44.
Cap. 3. 18. &
4. 28.
q Cap. 5. 30.
r Vers. 32.
Cap. 3. 15. &
4. 10. & 10.

40. & 1. 30.
34. & 17. 31.
Rom. 4. 24. &
8. 1.
1 Cor. 6. 14.
& 15. 15.
2 Cor. 4. 14.
Gal. 1. 1.
Efes. 1. 20.
Col. 3. 13.
1 Tes. 1. 10.

Ebr. 13. 30.
1 Pet. 1. 21.
s Pa. 16. 8.
t Reg. 2. 10.
Cap. 3. 36.
u 2 Sam. 7. 12.
13.
Pa. 132. 11.
Luc 1. 32, 69.
Rom. 1. 3.
2 Tim. 2. 8.

v Pa. 16. 10.
Cap. 13. 35.
w Vers. 24.
y Cap. 1. 8.
Cap. 5. 31.
Filip. 2. 9.
Ebr. 10. 12.
z Ioan 4. 26. &
15. 26. & 16.
7. 18.
Cap. 1. 4.

Sântu celū promisū, ^ba turnatū aceea ce voi
34 vedeți și audiți. Că Davidū nu s'a suitū
în ceriū, ci dīce însu-și: ^cDis'a Domnului
35 domnului meu: Șeđi d'a drépta mea, Până
ce voiū pune pre neamicii tei așternutū pi-
36 ciórelorū tale. Decī să sciā cu siguranță
tótă casa lui Israelū, că Dumneđu ^aa făcutū
pre acestū Iisusū, pre care voi l'ați cruci-
ficatū, și Domnū și Christosū.

37 Eru ei audindū *acésta*, ^sa'au pătrunsū la
ânimă, și aū dīșū cătră Petru și cătră cei-
l-ășți apostoli: Bărbați, frați, ce să facemū?

38 Atuncea Petru li-a dīșū: ^fPocăiți-vē, și să
se boteze fie-care d'intre voi în numele lui Ii-
susū Christosū, spre iertarea păcatelorū, și
39 veți primi darulū Sântului Spiritū. Că a
voastră este făgăduința și ^ga filorū vostri, și ^ha
tutororū celorū de departe, orī pe căți va chiā-
40 ma Domnului, Dumneđu nostru. Și cu mul-
te alte cuvinte mărturisīa și îndemna, dīcēndū:
Mēntuiți-vē de acestū nēmū înrēutățitū.

41 Atuncea cei ce bucurosū aū primitū cu-
vēntulū lui, s'au botezatū; și s'au adăugitū
īntr'acea dī ca la trei mii de suflete.

*Stăruința, bună-voința și bucuria discipulilor, și
crescerea biserice.*

42 ⁱȘi stăruiaū în învățătura apostolilor, și
în împărtășire și în frângerea pânilorū și în
43 rugăciuni. Și a cădūtū frică preste totū
sufletulū, și se făceaū ^jmulte minuni și semne
44 prin apostoli. Și toți cei ce aū cređutū e-
raū împreună, și ^kaveaū tóte în comunū;
45 Și-și vindeaū moșiele și averile lorū, și ^lim-
părțīaū tuturorū, duple cumū fie-care avea
46 trebuință. ^mȘi în tóte dīlele stăruindū cu
unu cugetū ⁿîn templu, și ^ofrângēndū pâne
prin case, primīaū măncarea cu bucuriā și
47 simplitatea ânimei; Lăudāndū pre Dum-
neđu, și ^pavēndū charū la totū poporulū.
Eru ^qDomnului adăugia la biserica în tóte
dīlele pre cei ce se mēntuiaū.

*Vindecarea miraculoasă a unui schiop; cuvēntarea
lui Petru cătră poporū. Închiderea lui Petru și a
lui Ioanū; mărturisirea lorū înaintea sinedrului,
și scăparea lorū.*

3 **E**ARŪ Petru și Ioanū împreună s'au suitū
2 ^aîn templu în óra rugăciunei, ^badecā a
noia. Și ^cera unū omū schiopū din mitra
mumei sale, care se purta, și care-lū pu-
neau în tóte dīlele înaintea ușei templului,

care se chiāma Frumósă, ^dsă cérā milos-
tenīā de la cei ce intraū în templu. Acesta 3
vēdēndū pre Petru și pre Ioanū, că voiaū
să intre în templu, ceru milosteniā. Eru 4
Petru și Ioanū uitāndu-se la d'insulū, aū
dīșū: Cautā la noi. Eru elū ațintīa la d'in- 5
șii, asceptāndū a primi ce-va de la ei.

Eru Petru a dīșū: Argintū și aurū nu 6
amū; eru ce amū, aceea ^eți dau: ^fÎn numele
lui Iisusū Christosū, Nazarinēnulū, scólā și 7
âmbllā. Și apucāndu-lū de mâna cea dréptă,
l'a rēdicatū; și îndatā i s'au întăritū talpele 8
și încheiătorele; Și ^gsărindū, a stătutū, și âm-
bla, și a intratū cu d'inșii în templu, âmblandū,
și sărindū, și lăudāndū pre Dumneđu.

^hȘi l'a vēdūtū totū poporulū âmblandū 9
și lăudāndū pre Dumneđu. Și-lū cunos- 10
curā, că acesta era celū ce ⁱședea pentru
milosteniā la ușa cea Frumósă a templului;
și s'au împlutū de mirare și de uimire pen-
tru ceea ce i s'a făcutū. Și ținēndu-se 11
schiopulū celū vindecatū de Petru și de
Ioanū, a alergatū la d'inșii totū poporulū
uimitū în porticulū, ^jce se chiāma alū lui
Solomonū.

Eru Petru vēdēndū *acésta*, a luatū cu 12
vēntulū cătră poporū: Bărbați, Israeliți, de
ce vē minunați de *acésta*? seū de ce vē
uitați la noi, ca cumū cu a noastră putere
seū pietate amū fi făcutū pre acesta să âm-
ble? ^kDumneđu lui Abraamū și alū lui 13
Isaacū și alū lui Iacobū, Dumneđu lui pă-
rinților nostri ^la măritū pre copilulū seū
Iisusū, pre care ^ml'ați datū, și ⁿv'ați lepēdatū
de d'insulū înaintea lui Pilatū, judecāndū
elū să-lū libereze. Eru voi v'ați lepēdatū 14
de ^ocelū Sântū și ^pDreptū, și ați cerutū a vi
se dărui unū bărbatū ucigașū. Eru pre 15
īncepătorulū vieței l'ați omoritū, ^qpre care
Dumneđu l'a sculatū din morți; ^rcăruiā noi
sūntemū marturi. ^sȘi numele lui prin cre- 16
dīnța în numele lui a întăritū pre acesta,
care-lū vedeți și-lū cunosceți; da, credința
ce avemū în elū i-a datū întregimea *acésta*
înaintea voastră a tuturorū.

Și acumū, fraților, sciū că ^tdin nesciintā 17
o-ați făcutū, ca și diregătorii vostri. Ci 18
Dumneđu, ^ucele ce mai înainte a datū în
scire ^vprin gura tuturorū profeților lui, că
le va suferi Christosū, ^wle-a împlinitū așa.
^xDecī pocăiți-vē, și vē întorceți, ca să se 19

b Cap. 10. 45. Efes. 4. 8.	f Luc. 24. 47. Cap. 3. 19.	h Efes. 6. 18. Col. 4. 2.	p Luc. 2. 52. Cap. 4. 33.	d Ioan. 9. 8.	i Mat. 27. 2.	Cap. 2. 27. &	Cap. 13. 27.
c Pat. 110. 1.	g Ioel. 2. 28.	i Ebr. 10. 25.	q Rom. 14. 18.	e Cap. 4. 10.	m Mat. 27. 20.	4. 27.	1 Cor. 2. 8.
d Mat. 22. 44.	h Cap. 3. 25.	j Marc. 16. 17.	r Cap. 5. 14. &	f Is. 55. 6.	n Luc. 15. 11.	o Cap. 7. 52. &	1 Tim. 1. 13.
1 Cor. 15. 25.	i Cap. 10. 45. &	k Cap. 4. 35. &	s —	g Cap. 4. 16, 21.	o Luc. 23. 18.	22. 14.	t Luc. 24. 44.
h Efes. 1. 20.	11. 15. & 18.	l Cap. 5. 12.	Capul 3.	h Assem. Ioan. 9.	p 20; 21.	q Cap. 2. 24.	u Cap. 26. 22.
i Ebr. 1. 13.	14. 27. & 15.	m Cap. 4. 32, 34.	Capul 3.	8.	q Ioan. 18. 40.	r Cap. 2. 32.	v Pa. 27.
d Cap. 5. 31.	3. 8. 14.	n Is. 58. 7.	Capul 3.	i Ioan. 10. 23.	19. 15.	s Mat. 9. 22.	Isa. 50. 6. &
e Zech. 13. 10.	h Efes. 2. 13, 17.	o Cap. 1. 14.	a Cap. 2. 46.	o Cap. 5. 12.	q Cap. 18. 28.	t Cap. 4. 10. &	53. 5. etc.
Luc. 3. 10.	i Cap. 1. 14.	p Luc. 24. 53.	b Ps. 55. 17.	j Cap. 5. 30.	u Pa. 16. 10.	14. 9.	Dan. 9. 26.
Cap. 9. 6. &	16. 30.	q Vers. 46.	c Cap. 14. 8.	k Ioan. 7. 39. &	Luc. 1. 24.	e Luc. 23. 24.	1 Petr. 1. 10, 11.
	Rom. 12. 12.	r Cap. 20. 7.		12. 16. & 17. 1.	Luc. 1. 35.	Ioan. 16. 3.	v Cap. 2. 38.

stérgă păcatele vóstre, și ca să vină timp²⁰ de resuflare de la fața Domnului; Și să retrámétă pre Iisusú Christosú, care vi este²¹ mai 'nainte predisú; * Pre care ceriulú tre-
bue să-lú primescă, până la timpurile 'resta-
tornicirei tuturorú, despre cari * a vorbitú
Dumneđeú prin gura tuturorú sântilorú seí
profeți din vechime.
²² Că Moisi a disú cătră părinți: * Profetú
va rēdica voú Dumneđeulú vos-
tru d'între frații vostri, ca pre mine; pre
elú să-lú ascultați în tóte ori câte vi va
²³ dīce. Și va fi, că totú sufletulú, care nu
va asculta de acelú profetú, se va stēpi
²⁴ din poporú. Da, toți profetii de la Sa-
muelú înainte, și cei ce i-au urmatú, căți
²⁵ au vorbitú, au predisú acele dīle. * Voi sún-
teți fii ai profetilorú, și ai legământului,
care l'a făcutú Dumneđeú cu părinții nostri,
dicēndú lui Abramú: * Și în semința ta se
vorú bine-cuvēnta tóte semințiile pāmēn-
²⁶ tului. * Voúí ántēiú Dumneđeú, înviāndú
pre copilulú seú Iisusú, * l'a trāmesú a vé
bine-cuvēnta, 'ntorcēndu-vē pre fie-care de
la violenirea vóstră.
⁴ **S**I vorbindú ei cătră poporú, au venitú
la d'înșii preniți și căpitenia templului
² și Sadukeii; * Supērāndu-se, că învățāu pre
poporú, și predicaú întru Iisusú înviarea cea
³ din morți. Și i-au prinsú, și i-au pusú supțú
pază până a dūoa dī; că era acuma séră.
⁴ Erú mulți din cei ce au auditú cuvēn-
tulú au credutú; și era numărulú bărbați-
lorú ca la cinci mil.
⁵ Erú a dūoa dī s'au adunatú diregētorii
⁶ și bētrānii și cărturarii în Ierusalimú; * Și
Anna, archiereulú, și Cafafa, și Ioanú, și A-
lessandru, și căți erau din nēmú archie-
⁷ rescú; Și puindu-i în meșlocú, i-au în-
trebatú: * Cu ce putere, seú în ce nume, ați
făcutú voi acēsta?
⁸ * Atunca Petru, implēndu-se de Spiritú
Sāntú, li a disú: Diregētori ai poporului,
⁹ și bētrānii ai lui Israelú, De óre ce noi as-
tă-dī sūntemú cercetați pentru o facere de
bine cătră unú omú bolnavú, prin carea s'a
¹⁰ mēntuitú; Să fie cunoscutú voúí tuturorú
și la totú poporulú lui Israelú, *că în nu-
mele lui Iisusú Christosú, Nazarinēnulú, pre
care voi l'ati crucificatú, 'pre care Dumne-
đeú l'a sculatú din morți, prin acela stă a-
¹¹ cēsta aicea înainte vóstră sānētosú. * Acēsta

este pétra care s'a nesocotitú de cătră voi
ziditorii, care s'a făcutú capulú unghiiulú.
* Nicí nu este mēntuire în nimenea altulú; ¹²
că nicí nu este altú nume supțú ceriú datú
între ómení, în care trebue să ne mēntuimú.

Erú vēdēndú îndrāznēla lui Petru și a ¹³
lui Ioanú, 'și sciindú că sūnt ómení neîn-
vēțați și de rōndú, se miraú; și i cunoscúrá,
că fuseseră cu Iisusú. Și vēdēndú pre o- ¹⁴
mulú celú vindecatú 'stāndú cu ei, nu aveaú
a dīce în contra. Erú ordināndu-li să esă ¹⁵
afarā din sinedriú, s'a sfātuitú între sine,
Dicēndú: * Ce vomú face ómenilorú acestora? ¹⁶
cāci cumú s'a făcutú printr'înșii semnú în-
vederatú, este 'cunoscutú tuturorú celorú ce
locuescú în Ierusalimú, și noi nu putemú
tāgādú. Darā ca să nu se respāndescă ¹⁷
mai multú între poporú, să-i amenințāmú
aspru, ca să nu mai vorbescă într'acēstú
nume nimēnul. * Și chiāmāndu-i, li-au opritú, ¹⁸
ca nicí de cumú să nu mai vorbescă, nicí
să învețe în numele lui Iisusú.

Erú Petru și Ioanú respundēndú, li-au ¹⁹
disú: * De este dreptú înainte lui Dumneđeú
a asculta pre voi mai multú de câtú pre
Dumneđeú, judecați voi. * Că nu putemú ²⁰
să nu vorbimú despre cele ce 'amú vēdutú
și amú auditú. Erú ei, amenințāndu-i, i-au ²¹
lāsātú, nimicú aflāndú cumú i-arú pedepsi,
'pentru poporú; că toți mārīāu pre Dumne-
đeú pentru 'ceea ce s'a făcutú. Că acelú omú ²²
era mai multú de câtú de patru-deci de ani, în
care se făcuse semnulú acela alú vindecārei.

Erú lāsāți fiindú, * au venitú la ai seí, și ²³
li-au spusú câte au disú archiereii și bē-
trānii. Erú ei audindú acēsta, toți împreună ²⁴
au rēdicatú vóce cătră Dumneđeú, și au disú:
Dómne, 'tu Dumneđeule, celú ce ai făcutú
ceriulú și pāmēntulú și marea și tóte cele
dintr'însele; Care ai disú prin gura lui ²⁵
Davidú, servulú teú: * Pentru ce s'au înfu-
riatú națiunile, și popórele au cugetatú cele
deșerte? Sculatú-s'au regii pāmēntului, și ²⁶
diregētorii s'au adunatú împreună, asupra
Domnului și asupra Unsului seú. Că 'in a- ²⁷
devērú asupra * sāntului copilú alú teú Ii-
susú, 'pre care tu l'ai unsú, s'au adunatú
Erodú și Ponțiú Pilatú cu pāgānii și cu po-
porulú lui Israelú. * Ca să facă câte māna ²⁸
ta și sfatulú teú mai 'nainte a hotārītú să
fie. Și acumú, Dómne, caută spre ame- ²⁹
nințările lorú, și dă servilorú tei, * ca să vor-

* Cap. 1. 11.
y Mat. 17. 11.
z Luc. 1. 70.
a Dcut. 18. 15.
b 18. 19.
c Cap. 7. 37.
d Cap. 2. 22.
e Rom. 9. 4. 8.
f 15. 8.
g Gal. 3. 26.

* Fac. 12. 3. &
18. 18. & 22.
18. & 26. 4. &
23. 14.
Gal. 3. 8.
d Mat. 10. 5. &
15. 24.
Luc. 24. 47.
Cap. 13. 32.
33. 46.

* Vers. 22.
f Mat. 1. 21.
—
Capitú 4.
a Mat. 22. 23.
b Fapt. 23. 8.
c Luc. 3. 2.
d Ioan 11. 49.
e 18. 13.

* Eeod. 2. 14.
Mat. 21. 23.
Cap. 7. 27.
d Luc. 13. 11.
19.
e Cap. 3. 6. 16.
f Cap. 2. 4.
g Ps. 118. 22.
Isa. 28. 16.
Mat. 21. 42.

* Mat. 1. 21.
Cap. 10. 43.
1 Tim. 2. 5.
6.
i Mat. 11. 25.
1 Cor. 1. 27.
j Cap. 3. 11.
k Ioan 11. 47.
l Cap. 3. 9. 10.
m Erāși Cap. 5.

40.
n Cap. 5. 29.
o Cap. 1. 8. &
2. 32.
p Cap. 22. 15.
1 Ioan 1. 1.
3.
q Mat. 21. 26.
Luc. 20. 6. 19.
r 22. 2.

* Cap. 5. 26.
r Cap. 9. 7. 8.
s Cap. 12. 12.
t 2 Reg. 19. 15.
u Ps. 2. 1.
v Mat. 26. 3.
Luc. 22. 2. &
23. 1. 8.
w Luc. 1. 85.
y Luc. 4. 18.

* Ioan 10. 36.
z Cap. 2. 23. &
5. 18.
a Vers. 13. 31.
Cap. 9. 27. &
13. 46. & 14.
3. & 19. 8. &
26. 26. & 28.
31.
Efes. 6. 19.

- 30 bescă cuvântul tău cu totă îndrăznală; întin-
dându mâna ta spre vindecare, ^b și ca să
se facă semne și minuni prin numele sân-
tului ^c copil al tău Iisus.
- 31 Și rugându-se ei, ^a s'a clătită locul unde
erau adunați; și s'a implut toți de Spiritu
Sântu, ^f și vorbeau cuvântul lui Dumnezeu
cu îndrăznală.

*Concordia și iubirea mutuală a discipulilor, și
dărnicia celor mai bogăți frați; păcatul lui An-
ania și a Săfiri; minuni lucrute de apostoli.*

- 32 Eră mulțimea celor ce au creștut ^a a-
vea o inimă și un suflet; ^b și nici unul
nu știa de averea lui, că este a sa; ci li
erau toate comune. Și cu ^c mare putere dă-
deau apostoli ^d mărturie de învierea dom-
nului Iisus, și ^e mare har era preste ei
toți. Și nu era nimenea între ei lipsit;
^f că toți cari aveau țărane sau case, vân-
du-le, aduceau prețurile celor vânzate, ^g și
le puneau la picioarele apostolilor; ^h și se împăr-
țiră fie-căruia, după cum el avea trebuință.
- 36 Eră Iose, supranumit de apostoli Bar-
naba, adică, Fiulul mângâierii, Levit, și
de națiune Ciprian, ^a Avându țărână, a
vândut-o, și aducându prețul, l'a pus la
picioarele apostolilor.
- 5 ERĂ un om, anume Anania, împreună
cu Săfira, femea sa, și-a vândut țărâ-
na; ^b Și a oprit-o ^c parte din preț, știind
și femea lui; ^d și aducându o parte, a pus-o
la picioarele apostolilor. ^e Eră Petru a zis:
Anania, de ce ^f a implut Satana înima ta,
să minți Spiritului Sântu, și să oprești ^g parte
din prețul țăranei? Nevândută fiind, au
nu era a ta? și vândută fiind, au nu era
în a ta stăpânire? de ce ai pus acestu lu-
cr în înimă ta? nu ai mințit oamenilor,
ci lui Dumnezeu. Eră Anania, auzind cu-
vintele acestea, ^h cădându, și-a dat sufletul;
și a venit frică mare preste toți cei ce au-
dău acestea. Și sculându-se cei mai tē-
neri, ⁱ l'au înfășurat; și scoțându-l, l'au
îngropat.
- 7 Și trecându ca trei ore, femea lui, ne-
știind ceea ce se întâmplase, a intrat.
- 8 Eră Petru i-a zis: Spune-mi, de ați ven-
dută țărâna dreptă atâta? Ea a zis: Da,
dreptă atâta. Atuncea Petru i-a zis: Cum
de v'ați înțeles între voi ^a a ispiți Spiritul
lui Dumnezeu? ecce, picioarele celor ce au

îngropat pre bărbatul tău ^b sunt lângă ușă,
și te voru scote pre tine. ^c Atunci îndată a
cădută la picioarele lui, și și-a dat sufletul;
și intrându tēnerii, au aflat-o mortă; și sco-
țându-o, au îngropat-o lângă bărbatul ei.
^d Și a venit frică mare preste totă beserica,
și preste toți cei ce audău acestea.

Eră prin mânele apostolilor se făcea
multe semne și minuri între popor; ^e și
erau toți cu un suflet în portul lui So-
lomon. Eră ^f din cei-l-alți nimenea nu cu-
teza să se lipescă de ei; ^g dară poporul
lăuda forte. Și mai mult se adăugău cei
cari credeau în Domnul, mulțime de băr-
bați și de femei; ^h în câtă scoteau pre cei
bolnavi pe uliți, și-i puneau pe paturi și pe
culcători, ⁱ ca venind Petru, măcar umbra
lui să umbreze pre vre unul din ei. Și se
aduna în Ierusalim și mulțimea de cetă-
țile d'imprejur, aducându pre ^j cei bolnavi și
pre cei chinuți de spiritele cele necurate;
și se vindeau toți.

*Punerea în închisore și scăparea minunată a a-
postolilor; mărturisirea îndrăzneță a lor în inai-
tea Sinedrului; și punerea lor în libertate prin
sfatul celui înțelept al lui Gamaliel.*

Atuncea sculându-se arhierul și toți
cei ce erau cu d'insul, (care era secta Sa-
dukeilor,) s'au implut de pismă; ^a și și-a
pus mânele lor pe apostoli, și i-au pus
în închisore comună. Eră ^b ângerul Dom-
nului năptea a deschis ușa închisorei, și
scoțându-i, a zis: Mergeți, și stându în
templu, vorbiți poporului ^c toate cuvintele vie-
ței acesteia. Și auzind ^d acesta, au intrat
de demăneță în templu, și învățau.

Eră venind arhierul și cei ce erau
cu el, au adunat sinedrul și pre toți
bătrânii filor lui Israel, și au tramesu la
închisore, să-i aducă. Eră servii mergendu,
nu i-au aflat în închisore; și întorcându-
se, au spus, Dicendu: Închisorea o-am gă-
sit incuietă cu totă siguranța, și pre pă-
zitori stându înaintea ușelor; ^a eră deschi-
dendu, în intru nu am aflat pre nimenea.
Eră arhierul și ^b căpitenia templului au-
zind aceste cuvinte, nu se dumeriau de
d'inșii ce ar fi acesta. Eră venind ore-
cine, li-a dat în scire, dicendu: Ecce, băr-
bați, pre cari i-ați pus în închisore, sta
în templu, și învăță pre popor.

Atuncea mergendu căpitenia cu servii,
i-a adus, dară nu cu silă; ^c ca se temeau de

^b Cap. 2. 43. &
5. 12.
^c Cap. 2. 6, 16.
^d Vers. 27.
^e Cap. 2. 2, 4.
& 16. 26.
^f Vers. 29.
^g Cap. 5. 12.
Rom. 15. 5, 6.

² Cor. 12. 11.
Filip. 1. 27. &
2. 2.
1 Pet. 2. 8.
^h Cap. 2. 44.
ⁱ Cap. 1. 8.
^j Cap. 1. 22.
^k Cap. 2. 47.
Cap. 2. 45.

^m Vers. 37.
Cap. 5. 2.
ⁿ Cap. 2. 45. &
6. 1.
^o Vers. 34, 35.
Cap. 5. 1, 2.
—
Cap. 5. 1.
Cap. 4. 37.

^p Num. 30. 2.
Deut. 22. 31.
Eccl. 5. 4.
^q Luc. 22. 5.
^r Vers. 10. 11.
^s Ioan. 19. 40.
^t Mat. 4. 7.
Vers. 3.
^u Vers. 5.

^v Vers. 5.
Cap. 2. 43. &
19. 17.
^w Cap. 2. 43. &
14. 8. & 19.
11.
Rom. 15. 19.
^x 2 Cor. 12. 12.
Ebr. 2. 4.

^y Cap. 2. 11. &
4. 32.
^z Ioan. 9. 22. &
12. 42. & 19.
38.
^{aa} Cap. 2. 47. &
4. 21.
^{ab} Mat. 9. 21. &
14. 36.

^{ac} Cap. 19. 12.
^{ad} Marc. 16. 17,
18.
^{ae} Ioan. 14. 19.
^{af} Cap. 4. 1, 2,
6.
^{ag} Luc. 21. 12.
^{ah} Cap. 12. 7, 16.

^{ai} 26.
^{aj} Ioan 6. 68. &
17. 3.
^{ak} 1 Ioan 5. 11.
^{al} Cap. 4. 5, 6.
^{am} Luc. 22. 4.
^{an} Cap. 4. 1.
^{ao} Mat. 21. 26.

27 poporū, ca să nu-i ucidă cu petre. Și adu-
cându-l, i-au pus în sinedriu; și i-a între-
bat archiereul, Dicându: "A nu v'amū o-
pritu aspru, ca să nu învățați într'acestū
nume? și ecce, ați implutū Ierusalimul cu
învățătura vōstră, și v'eți să aduceți asupra
nōstră sângele acestui omū.

29 Atuncea Petru și cei-l-alți apostoli respun-
dendū, au ȑisū: "Trebuie a asculta pre Dum-
neȑeū mai multū de cātū pre ōmeni. "Dum-
neȑeul pārinȑilor nōstri a sculatū pre Ii-
susū, pre care voi l'ați omoritū, spēndurān-
du-lū pe lemnū. "Pre acesta l'a înălțatū
Dumneȑeū cu drēpta sa, să fie domnū și
mēntuitorū, și să deē pocāinȑă lui Israelū și
iertare pēcatelorū. Și noi i sūntemū mar-
turi de lucrurile acestea, precumū și Spiritulū
Sântū, pre care l'a datū Dumneȑeū
celorū ce-lū ascultă.

33 "Erū ei aȑindū acesta, se infuriarā, și
34 se sfātuiau să-i omōre. Atuncea sculāndu-
se unū Fariseū în sinedriu, a nume Gamalielū,
învățatorū de lege, onoratū de totū
poporulū, a ordinarū ca să deē pre apostoli
puȑinū timpū afarā. Și li-a ȑisū: Bārbați,
Israeliti, luați-vē de sēmă în privirea ace-
storū ōmeni ce v'reți să faceți; Că mai na-
inte de aceste ȑile s'a sculatū Teuda, ȑi-
cēndū că arū fi ce-va; lūngă care s'a lipitū
unū numerū de bārbați ca la patru sute;
care s'a omoritū, și toȑi cāȑi lū ascultau
s'au imprāsciatū, și s'au fācutū în nimicū.

37 Dupā acesta s'a sculatū Iuda Galilēnulū în
ȑilele înscrierei, și a trasū poporū multū
dupā d'insulū; și acela a muritū, și toȑi cāȑi
38 lū ascultau s'au imprāsciatū. Și acumū ȑicū
vōȑi Feriȑi-vē de acesti ōmeni, și să-i lā-
sați; că acestū planū sēu acestū lucru, de
39 va fi de la ōmeni, se va nimici; "Darā
de este de la Dumneȑeū, nu-lū v'eți putē
resturna; feriti-vē darā, ca nu cumū-va
sā vē aflaȑi și luptători contra lui Dum-
neȑeū.

40 Și s'au învoitū; și chīamāndū pre apo-
stoli, și bicuindū-i, li-au opritū să nu vor-
bescā în numele lui Iisusū; și i-au lāsātū.

41 Decī ei se duceau de d'înainte sinedrului,
bucurāndu-se, că s'au socotitū vrednici a fi
42 defaȑmaȑi pentru numele lui. Și tōtā ȑiua,
"în templu și prin case, nu încetaū a învăȑa
și a predica pre Christosū.

*Desumire în beserică; aședarea a șapte diaconi pen-
tru despărțirea milosteniilor; beserica totū mai
cresce.*

INTR'acele ȑile, "îmmulȑindu-se numerulū 6
discipulilorū, s'a nāscutū murmurū din
partea Ellinilorū asupra Evreilorū, pentru că
vēduvele lorū se treceau cu vederea "în împār-
ȑirea cea de tōte ȑilele. Atuncea cei dūoi-
spre-dece chīamāndū pre mulȑimea discipuli-
lorū, au ȑisū: "Nu este cu minte, ca, lāsāndū
cuvēntulū lui Dumneȑeū, să servimū meselorū.
Dreptū aceea, frāȑilorū, "cāutaȑi d'între voi
3 șapte bārbați încercaȑi, plini de Spiritū Sântū
și de înȑelepȑiune, pre cari să-i rōnduimū la
acestū serviciū. Erū noi vomū stārui în ru-
gāciune și în serviciulū cuvēntulū.

Și a plăcutū cuvēntulū acesta înaitea a 5
tōtā mulȑimea; și au alesū pre Stefanū, bār-
batū plinū de credinȑă și de Spiritū Sântū;
și pre Filipū, și pre Procorū, și pre Ni-
canorū, și pre Timonū, și pre Parmenā, și
pre Nicolae, proselitulū din Antiochia. Pre 6
acestia i-au pusū înaitea apostolilorū, cari
rugāndu-se, și-au pusū mānele preste d'însiȑi.

Și cuvēntulū lui Dumneȑeū creșcea, și 7
se îmmulȑia fōrte numerulū discipulilorū în
Ierusalimū; și mare mulȑime de preuȑi se
supunea la credinȑă.

*Caracterulū celū destinsū și lucrarea folositoare a
lui Stefanū; prinderea, judecata și mōrtea lui.*

Erū Stefanū, plinū fiindū de credinȑă și 8
de putere, făcea minuni și semne mari în
poporū.

Atuncea s'au sculatū uniȑa din sinagoga 9
ce se ȑicea a Libertinilorū, și a Cirineni-
lorū, și a Alessandrinilorū, și a celorū de la
Cilicia și de la Asia, disputāndū cu Stefanū.
Și nu puteau să stee în potriȑa înȑelepȑi-
unei și spiritului, cu care vorȑia elū. "Atuncī
11 au pusū pre nisce bārbați, cari ȑiceau: L'amū
auȑitū vorbindū cuvinte de blāstemū asupra
lui Moisi și a lui Dumneȑeū. Și au întā-
ritatū pre poporū și pre bōtrāni și pre cār-
turari, și nāvāindū asupra lui, l'au rāpitū,
și l'au adusū la sinedriu. Și au pusū mar-
13 turī minȑunoșī, cari ȑiceau: Acestū omū nu
încetēzā a vorbi cuvinte de blāstemū asupra
acestui locū sântū și a legei. "Că l'amū au-
14 ȑitū dicēndū, că acestū Iisusū Nazarinēnulū
va dērima acestū locū, și va schimba dati-

o Cap. 4. 18.	1 Pet. 2. 24.	g Ioan 15. 26.	m Cap. 7. 51. &	1 Pet. 4. 13.	11. 20.	i Apoc. 2. 6, 15.	m Luc. 21. 15.
o Cap. 2. 23. 36.	o Cap. 2. 33. 36.	27.	9. 5. & 23. 9.	16.	o Cap. 4. 35.	o Cap. 1. 24.	Cap. 5. 39.
& 3. 15. & 7.	Filip. 2. 9.	o Cap. 2. 4. &	o Cap. 4. 18.	q Cap. 2. 46.	o Eod. 18. 17.	o Cap. 8. 17. &	Veȑi Eod. 4.
52.	Ebr. 2. 10. &	10. 44.	o Mat 10. 17. &	r Cap. 4. 20, 29.	o Dout. 1. 13	9. 17. & 13. 8.	12.
y Mat 28. 35. &	12. 2.	i Cap. 3. 37. &	23. 34.	—	Cap. 1. 21. &	1 Tim. 4. 14.	Isa 54. 17.
27. 25.	d Cap. 3. 15.	7. 54.	Marc. 15. 9.	Capul 6.	16. 2.	& 5. 22.	o 1 Reg. 21. 10.
o Cap. 4. 19.	o Mat. 1. 21.	j Cap. 22. 3.	p Mat. 5. 13.	o Cap. 2. 41. &	1 Tim. 3. 7.	2 Tim. 1. 6.	13.
o Cap. 3. 13, 15.	f Luc. 24. 47.	o Prov. 21. 30.	Rom. 5. 3.	4. 4. & 5. 14.	f Cap. 2. 42.	i Cap. 12. 24. &	Mat. 26. 59, 60.
& 22. 14.	Cap. 3. 26. &	Isa. 8. 10.	2 Cor. 12. 10.	g Cap. 11. 24.	g Cap. 11. 24.	19. 20.	p Cap. 25. 8.
o Cap. 10. 29.	13. 28.	Mat. 15. 13.	Filip. 1. 29.	& Vers. 7.	o Cap. 8. 5. 26.	Col. 1. 6.	q Dan. 9. 26.
& 15. 29.	Efez. 1. 7.	i Luc. 21. 15.	Ebr. 10. 24.	o Cap. 9. 29. &	& 21. 8.	m Ioan 12. 42.	—
Gal. 3. 13.	Col. 1. 14.	1 Cor. 1. 25.	Iac. 1. 2.				

15 nele, cari ni-a dată Moisi. Și căutându spre elu toți cei ce se sedea în sinedriu, au vedutu fața lui ca o față de ângeru.

7 **A**TUNCÎ a dișu archiereul: Ôre așa sînt acestea?

2 Erû elu dicea: "Bărbați, frați, și părinți, ascultați: Dumneșeu lă marei s'a arătat părintelui nostru Abraam, cându era în Mesopotamia, mai 'nainte de a locui elu în

3 Harau; și i-a dișu: "Eși din țera ta și din rudenia ta, și vino în țera, care eă 'ți voiă

4 arăta. Atunci eșind din țera Chaldeilor, a locuit în Haran, și de acolo, după ce a murit părintele lui, l'a mutat în țera a-

5 cêsta, în care voi acum locuiți. Dară nu i-a dat stăpânire într'însa, nici un pas de picior; dară a promis că-i va da-o spre stăpânire, lui și seminției lui după d'însul,

6 elu încă neavîndu copil. Erû Dumneșeu vorbi așa: "Că seminția lui va fi străină în țera străină, și o voru supune la servitute,

7 și o voru chinu patru sute de ani. Dară pre poporul, căruia va servi, 'lă voiă judeca eă, a dișu Dumneșeu, și după acestea voru eși, și-mi 'voru servi într'acest loc.

8 "Și i-a dat aședămintul circumcisiunei; și 'așa a născut pre Isaac, și l'a circumcis în ziua a opta; și Isaac a născut pre Iacob, și Iacob pre cei dăoi-spre-dece patriarhi.

9 "Erû patriarhii pismuind pre Iosef, l'au vîndut pentru Egipt; dară Dumneșeu era cu d'însul: Și l'a scos din tôte strimtorările lui, și i-a dat charu și înțelepciune înaintea lui Faraon, regele Egiptului, și l'a pus guvernator preste Egipt și preste tôte casa lui. "Și a venit fomete preste tôte țera Egiptului și a lui Canaan, și strimtorare mare; și nu afla hrană părinți nostri.

12 "Erû Iacob, auzind că este grău în Egipt, a tramesu pre părinții nostri anteiu.

13 "Și într'ală dăoilea rîndu a fostu recunoscutu Iosef de frați sei; și s'a făcutu cunoscutu lui Faraon nămulu lui Iosef. "Atuncea Iosef trameșu, a chămatu la sine pre părintele seu Iacob, și tôte rudenia lu, la șapte-deci și cincî de suflete.

15 "Deci s'a pogorit Iacob în Egipt, și a muritu, elu și părinții nostri. "Și s'au mutat în Sichem, și s'au pus în mormîntul, care a cumpăratu Abraam cu prețu de argintu de la fiii lui Emor alu lui Sichem.

17 Erû apropiandu-se timpul pentru im-

plinirea promisiunei, pentru care s'a jurat Dumneșeu lui Abraam, "a crescutu poporul, și s'a înmulțit în Egipt; Până ce s'a sculat altu rege, care nu scia pre Iosef. Acesta purtandu-se cu viclenia asupra poporului nostru, a chinuit pre părinții nostri, ordinandu-li "să lepede pre pruncii lor, ca să nu vieze.

20 "In acestu timp s'a născut Moisi, care era plăcutu lui Dumneșeu; și s'a nutritu trei luni în casa părintelui seu. Erû fiindu elu lepădatu, l'a luat fîca lui Faraon, și l'a crescutu ca pre fiul seu. Și s'a învățat Moisi în tôte înțelepciunea Egiptenilor; și era puternicu în cuvinte și în fapte.

23 "Erû împlinindu-se patru-deci de ani, s'a suit în ânima lui, ca să cerceteze pre frații sei, fii lui Israel; Și vedendu pre unul d'înșii suferind nedreptate, l'a apărat, și a resbunat pre celu ce era asupritu, ucidendu pre Egiptu.

24 Că gândia, că s'ar pricepe frații lui, cum că Dumneșeu prin mâna lui li va da mîntuire; înse ei nu au înțelesu. "Și a dăoa fi elu s'a arătat lor, cându se certau, și i-a îndemnat spre pace, dicendu: Bărbați, voi sunteți frați: de ce faceți nedreptate unul altuia? Erû celu ce făcea nedreptate aprăpelu, l'a respinsu, dicendu: "Cine te-a pus domnu și judecătoru preste noi? Au voiesci tu să

25 mă omori, precum ai omoritu eri pre Egiptu? "La acestu cuvînt a fugitu Moisi, și a petrecutu ca străinu în țera Madiam, unde a născut dăoi fii.

30 "Erû împlinindu-se patru-deci de ani, i s'a arătat, în pustiu lă muntel Sinai, ângerul Domnului în para focului din rug. Erû Moisi vedendu, s'a minunat de vedere; și apropiandu-se elu să vedă, i-a venit vîcea Domnului, Dicendu: "Eă Dumneșeu lă părinților tei, Dumneșeu lui Abraam, și Dumneșeu lui Isaac, și Dumneșeu lui Iacob. Și tremurandu Moisi, nu cuteza să caute. "Atuncea Domnul i-a dișu: Deslăgă încălțămîntea piciorilor tale; că locul în care stai pămîntu sântu este. "Vedut'amu, vedut'amu asuprirea poporului meu celui din Egipt, și suspinul loră amă auditu; și m'am pogorit să-i scotu. Și acum vino, te voi trame în Egipt.

32 Pre acestu Moisi, de care s'au lepădatu, dicendu: Cine te-a pus domnu și judecătoru? pre acesta li-a tramesu Dum-

Capul 7.	26. 3.	Fac. 39. 31.	23.	Deut. 10. 22.	Y Fac. 15. 13.	10.	2. 4. 30. & 13
a Cap. 22. 1.	e Fac. 15. 13, 16.	etc. & 30. 5.	a Fac. 41. 37. &	i Fac. 46. 5.	Vers. 6.	e Luc. 24. 19.	2. 4.
b Fac. 13. 1.	f Esod. 19. 40.	etc. & 35. 18.	48. 6.	a Fac. 49. 33.	s Esod. 1. 7-9.	f Esod. 2. 11, 12.	j Esod. 3. 2.
c Fac. 11. 31. &	Gal. 3. 17.	22.	o Fac. 41. 54.	Esod. 1. 6.	Pa. 105. 34, 35.	g Esod. 2. 13.	k Mat. 22. 32.
13. 4. 5.	g Esod. 3. 12.	i Fac. 37. 4, 11,	p Fac. 42. 1.	v Esod. 13. 19.	a Esod. 1. 22.	a Veđi Luc. 12.	l Ebr. 11. 16.
d Fac. 12. 7. &	h Fac. 17. 9-	23.	q Fac. 45. 4, 16.	Isa. 34. 32.	b Esod. 2. 2.	14.	i Esod. 3. 5.
13. 15. & 16.	11.	Pa. 105. 17.	r Fac. 45. 9, 27.	s Fac. 23. 16. &	c Ebr. 11. 22.	Cap. 4. 7.	l Esod. 5. 15.
3. 8. & 17. 8.	i Fac. 21. 2-4	m Fac. 39. 2, 21.	s Fac. 46. 27.	33. 19.	d Esod. 2. 3-	i Esod. 2. 15, 22.	m Esod. 3. 7.
	j Fac. 25. 26						

ne³⁶deu a fi domn³⁷ și liberător³⁸ prin mâna
 36 *Acesta i-a scos³⁹, făc⁴⁰ându minuni și semne
 în pământul⁴¹ Egiptului și la Marea Roș⁴²ă,
 37 și în pusti⁴³u, patru-deci de ani. Acesta
 este Moisi cel⁴⁴u ce a d⁴⁵is⁴⁶u fiilor⁴⁷u lui Israel⁴⁸u:
 *Profet⁴⁹u ca mine v⁵⁰i va r⁵¹edica Domn⁵²ul, Dumne⁵³deul⁵⁴u vostru, d⁵⁵intre fra⁵⁶ții vo⁵⁷stri; 'de el⁵⁸u
 38 să asculta⁵⁹ți. *Acesta este cel⁶⁰u ce a fost⁶¹u
 în adunare în pusti⁶²u, cu *ânger⁶³ul⁶⁴u, care-i
 vorb⁶⁵ia în muntele Sina⁶⁶i, și cu părin⁶⁷ții no⁶⁸stri,
 39 *carele a și primit⁶⁹u 'cuvinte vi⁷⁰i, spre a
 ni le da; Pr⁷¹e care nu au vrut⁷²u părin⁷³ții
 nostri să-l⁷⁴u asculte, ci l⁷⁵au respin⁷⁶s⁷⁷u. și cu
 40 â⁷⁸nima lor⁷⁹u s⁸⁰au întors⁸¹u în Egipt⁸²u: *D⁸³ic⁸⁴end⁸⁵u
 lui Aaron⁸⁶u: Fă-ni⁸⁷ dei, cari vor⁸⁸u merge în
 41 a⁸⁹inea n⁹⁰ostră; că acest⁹¹u Moisi, care ne-a
 scos⁹²u pin pământul⁹³u Egiptului, nu scim⁹⁴u,
 42 ce i s⁹⁵a întem⁹⁶plat⁹⁷u. *Da, au făcut⁹⁸u vi⁹⁹țel¹⁰⁰u
 într¹⁰¹acele ȃ¹⁰²ile, și au adus¹⁰³u sacrifici¹⁰⁴u ido¹⁰⁵lului,
 și se veselia¹⁰⁶u de lucrările m¹⁰⁷ânelor¹⁰⁸u
 42 lor¹⁰⁹u. Drept¹¹⁰u aceea s¹¹¹a întors¹¹²u Dumne¹¹³deu,
 și i-a dat¹¹⁴u să servescă *oșt¹¹⁵irei ceriului,
 43 precum¹¹⁶u este scris¹¹⁷u în cartea profetilor¹¹⁸u: *Casă
 a lui Israel¹¹⁹u! au d¹²⁰oră m¹²¹i-a¹²²ți adus¹²³u vite
 44 junghiate și sacrifici¹²⁴u patru-deci de ani în
 45 pusti¹²⁵u? Da, a¹²⁶ți r¹²⁷edicat¹²⁸u cortul¹²⁹u lui Mo¹³⁰locu,
 și st¹³¹eu¹³²a ȃ¹³³eului vostru Remfam¹³⁴u: chi¹³⁵puri,
 46 cari le-a¹³⁶ți făcut¹³⁷u, ca să v¹³⁸e închina¹³⁹ți
 lor¹⁴⁰u; și e¹⁴¹u v¹⁴²e voi¹⁴³u strămuta dincolo de
 Babilon¹⁴⁴u.

44 Părin¹⁴⁵ții nostri aveau cortul¹⁴⁶u mărturie¹⁴⁷i
 în pusti¹⁴⁸u, precum¹⁴⁹u a or¹⁵⁰nduit¹⁵¹u cel¹⁵²u ce
 45 vorb¹⁵³ia lui Moisi, 'ca să-l¹⁵⁴u facă duple
 46 chipul¹⁵⁵u care l¹⁵⁶a v¹⁵⁷edut¹⁵⁸u. 'Pre acesta lu¹⁵⁹ându-l¹⁶⁰u
 părin¹⁶¹ții nostri, l¹⁶²au adus¹⁶³u cu Iosua în p¹⁶⁴ăm¹⁶⁵entul¹⁶⁶u
 păg¹⁶⁷ânilor¹⁶⁸u, 'pre cari i-a alungat¹⁶⁹u
 47 Dumne¹⁷⁰deu de d¹⁷¹inaintea părin¹⁷²ților nostri,
 48 până în ȃ¹⁷³ilele lui David¹⁷⁴u; 'Care a aflat¹⁷⁵u
 char¹⁷⁶u înaintea lui Dumne¹⁷⁷deu, și 'a cerut¹⁷⁸u
 să a¹⁷⁹fle l¹⁸⁰ocaș¹⁸¹u pentru Dumne¹⁸²deul¹⁸³u lui Iacob¹⁸⁴u.

47 48 'Și Solomon¹⁸⁵u i-a zidit¹⁸⁶u casă. Dară *cel¹⁸⁷u
 49 Pr¹⁸⁸e-înalt¹⁸⁹u nu locuesce în temple făcute de
 50 m¹⁹⁰âni, precum¹⁹¹u ȃ¹⁹²ice profetul¹⁹³u: 'Ceriul¹⁹⁴u 'm¹⁹⁵i
 este tronul¹⁹⁶u, și pământul¹⁹⁷u așternutul¹⁹⁸u pi¹⁹⁹ci²⁰⁰orelor²⁰¹u
 mele; ce casă 'm²⁰²i ve²⁰³ți zidi, ȃ²⁰⁴ice
 50 Domn²⁰⁵ul, s²⁰⁶eu care este locul²⁰⁷u me²⁰⁸u de re²⁰⁹pa
 50 paus²¹⁰u? Au nu mâna mea a făcut²¹¹u t²¹²ote
 acestea?

Voi c²¹³ei *tar²¹⁴i la cerbice, și *necircumci²¹⁵și 51
 la â²¹⁶nimă și la urechi, tot²¹⁷u-d²¹⁸e-una v²¹⁹e opu²²⁰ne²²¹ți
 Spiritului S²²²ânt²²³u; precum²²⁴u părin²²⁵ții vo²²⁶stri,
 52 așa și voi. *Pre care din profet²²⁷i nu
 52 au persecutat²²⁸u părin²²⁹ții vo²³⁰stri? și au omi²³¹rit²³²u
 pre cei ce au pre²³³dis²³⁴u venirea *celui
 Drept²³⁵u, căruia acum²³⁶u voi v²³⁷a²³⁸ți făcut²³⁹u v²⁴⁰en²⁴¹ȃ²⁴²tori
 și uci²⁴³ȃ²⁴⁴tori; *Cari a²⁴⁵ți primit²⁴⁶u legea 53
 prin ordi²⁴⁷ni de â²⁴⁸ngeri, și nu a²⁴⁹ți păzit²⁵⁰o.

*Și au²⁵¹zind²⁵²u ei acestea, s²⁵³au înfuriat²⁵⁴u, și 54
 scri²⁵⁵s²⁵⁶ia²⁵⁷u cu din²⁵⁸ți asu²⁵⁹pra lui. E²⁶⁰r²⁶¹u el²⁶²u, 55
 *plin²⁶³u fiind²⁶⁴u de Spirit²⁶⁵u S²⁶⁶ânt²⁶⁷u, uit²⁶⁸ându-se la
 ceri²⁶⁹u, a v²⁷⁰edut²⁷¹u m²⁷²ărire²⁷³a lui Dumne²⁷⁴deu și
 pre Iisus²⁷⁵u st²⁷⁶ând²⁷⁷u d²⁷⁸a dr²⁷⁹ep²⁸⁰ta lui Dumne²⁸¹deu,
 și a d²⁸²is²⁸³u: E²⁸⁴c²⁸⁵că, 'v²⁸⁶ed²⁸⁷u ceri²⁸⁸urile deschise, și 56
 pre *Fiul²⁸⁹u omului st²⁹⁰ând²⁹¹u d²⁹²a dr²⁹³ep²⁹⁴ta lui
 Dumne²⁹⁵deu. Atunci ei strig²⁹⁶ându cu v²⁹⁷oce 57
 tare, și-au astupat²⁹⁸u urechi²⁹⁹e lor³⁰⁰u, și au
 năv³⁰¹ălit³⁰²u asu³⁰³pra lui to³⁰⁴ți cu un³⁰⁵u cuget³⁰⁶u: Și 58
 *sco³⁰⁷ȃ³⁰⁸nd³⁰⁹u-l³¹⁰u afară din cetate, *l³¹¹u uci³¹²dea³¹³u cu
 petre; și *marturii și-au pus³¹⁴u vestminte³¹⁵le
 la pic³¹⁶iorele unui t³¹⁷en³¹⁸er³¹⁹u, ce se chi³²⁰ăma Sa-
 59 ul³²¹u. Așa arunca³²²u cu petre asu³²³pra lui Ste-
 fan³²⁴u, *carele se ruga, și ȃ³²⁵icea: D³²⁶omne Ii-
 60 sus³²⁷u, *primesce spiritul³²⁸u me³²⁹u. Și *ingenun-
 chi³³⁰ând³³¹u, a strigat³³²u cu v³³³oce tare: *D³³⁴omne,
 nu li împuta acest³³⁵u p³³⁶ecat³³⁷u. Și acesta ȃ³³⁸ic³³⁹end³⁴⁰u,
 a adormit³⁴¹u.

E³⁴²AR³⁴³U *Saul³⁴⁴u se învoi la uciderea lui. 8

*Imprăsciarea discipulilor; Filip³⁴⁵u în Samaria;
 el³⁴⁶u este urmat³⁴⁷u de Petru și de Ioan³⁴⁸u.*

Și s³⁴⁹a născut³⁵⁰u într³⁵¹acel³⁵²u timp³⁵³u persecu³⁵⁴țiune
 mare asu³⁵⁵pra beserice³⁵⁶i celei din Ieru³⁵⁷s³⁵⁸alim³⁵⁹u; și *to³⁶⁰ți s³⁶¹au imprăsciat³⁶²u
 prin păr³⁶³țile Iudee³⁶⁴i și ale Samariei, afară de apostoli.

E³⁶⁵r³⁶⁶u bărba³⁶⁷ți pioși au îngropat³⁶⁸u pre Ste- 2
 fan³⁶⁹u, și *au făcut³⁷⁰u plângere mare pentru
 d³⁷¹insul³⁷²u. E³⁷³r³⁷⁴u Saul³⁷⁵u p³⁷⁶ustii beserica, mer- 3
 g³⁷⁷end³⁷⁸u prin case; și, trăg³⁷⁹end³⁸⁰u bărba³⁸¹ți și
 feme³⁸²i, i³⁸³ da la închis³⁸⁴ore.

Deci ei *imprăsci³⁸⁵ându-se, trecu³⁸⁶ă din loc³⁸⁷u 4
 în loc³⁸⁸u, predic³⁸⁹ându cuv³⁹⁰entul³⁹¹u. E³⁹²r³⁹³u 'Filip³⁹⁴u
 5 pogorind³⁹⁵u-se în cetatea Samariei, predica
 lor³⁹⁶u pre Christos³⁹⁷u. Și poporul³⁹⁸u lua aminte 6
 cu un³⁹⁹u cuget⁴⁰⁰u la cele ce se vorb⁴⁰¹iau de Fil-
 7 lip⁴⁰²u, au⁴⁰³zind⁴⁰⁴u și v⁴⁰⁵ed⁴⁰⁶end⁴⁰⁷u semnele cari le
 făcea. Că *spirite necurate strig⁴⁰⁸ându cu 7

n Esod. 14. 19.
 Num. 20. 16.
 o Esod. 12. 41.
 & 33. 1.
 p Esod. 7-11,
 14.
 Ps. 105. 27.
 q Esod. 14. 21,
 27-29.
 r Esod. 16. 1, 35.
 s Deut. 18. 15,
 18.
 Cap. 3. 23.
 t Mat. 17. 5.
 u Esod. 19. 3, 17.
 v Isa. 63. 9.

Gal. 3. 19.
 Ebr. 2. 2.
 a Esod. 21. 1.
 Dent. 5. 27,
 31. & 33. 4.
 Ioan. 1. 17.
 y Rom. 3. 2.
 s Esod. 32. 1.
 a Deut. 9. 16.
 Pa. 106. 19.
 b Pa. 61. 13.
 Esod. 20. 25,
 39.
 Rom. 1. 24.
 2 Tes. 2. 11.
 c Deut. 4. 19. &

17. 3.
 2 Reg. 17. 16
 & 21. 3.
 Ier. 19. 13.
 d Amos. 5. 25,
 26.
 e Esod. 25. 40,
 & 26. 30.
 Ebr. 8. 5.
 f Ios. 3. 14.
 g Neom. 9. 24.
 Pa. 44. 2. &
 78. 55.
 Cap. 13. 19.
 h 1 Sam. 16. 1.
 2 Sam. 7. 1.

Ps. 89. 19
 Cap. 13. 22.
 i 1 Reg. 8. 17.
 1 Cron. 29. 7.
 Pa. 132. 4, 5.
 j 1 Reg. 6. 1 &
 8. 20.
 1 Cron. 17. 13.
 2 Cron. 3. 1.
 k 1 Reg. 8. 27.
 2 Cron. 2. 6.
 & 6. 18.
 Cap. 17. 24.
 l Isa. 66. 1, 2.
 Mat. 5. 34, 35.
 & 23. 23.

n Esod. 32. 9. &
 33. 3.
 Isa. 48. 4.
 n Lev. 26. 41.
 Deut. 10. 16.
 Ier. 4. 4. & 6.
 10. & 9. 26.
 Esod. 44. 9.
 o 2 Cron. 36. 16.
 Mat. 21. 36.
 & 25. 34, 37.
 1 Tes. 2. 15.
 p Cap. 3. 14.
 q Esod. 20. 1.
 Gal. 3. 19.

Ebr. 2. 2.
 r Cap. 5. 33.
 s Cap. 6. 5.
 t Esod. 1. 1.
 Mat. 5. 16.
 Cap. 10. 11.
 u Dan. 7. 13.
 v 1 Reg. 21. 13.
 Luc. 4. 29.
 Ebr. 13. 13.
 s Lev. 24. 16.
 y Deut. 13. 9.
 10. & 17. 7.
 a Cap. 7. 58. &
 22. 20.
 b Cap. 11. 19.

s Cap. 9. 14.
 a Ps. 31. 5.
 Luc. 22. 46.
 b Cap. 9. 40 &
 20. 36 & 31.
 5.
 c Mat. 5. 44.
 Luc. 6. 28. &
 35. 34.
 —
 Capitul 8.

e Fac. 22. 2. &
 50. 10.
 2 Sam. 3. 31.
 d Cap. 7. 58. &
 9. 1, 13, 21.
 & 22. 4. & 26.
 10, 11.
 1 Cor. 15. 9.
 Gal. 1. 13.
 Filip. 3. 6.
 1 Tim. 1. 13.
 c Mat. 10. 23.
 Cap. 11. 19.
 f Cap. 6. 5.
 g Marc. 16. 17.

vóce tare, eșiau din mulți cari le aveau; și mulți paralizici și schiopși s'au vindecatu.

8 Și era bucuria mare într'acea cetate.

9 Dară unu bărbatu, anume Simonu, era mai 'nainte în cetate, *fermecându, și amăgind pre poporul Samariei, 'dicându cumu-
10 că elu aru fi ce-va mare. La acesta luau aminte toți de la micu până la mare, 'dicându: Acesta este puterea lui Dumneđu
11 cea mare. Și luau aminte la elu, pentru că de multu timpü i-a fostu amăgitu cu
12 farmece. Dară cându au cređutu lui Filipu predicându de cele 'ale împărăției lui Dumneđu și de numele lui Iisus Christos, s'au bo-
13 tezat, și bărbați și femei. Incă și acelu Simonu a cređutu, și botezându-se, petrecea cu Filipu; și vedându minunile și semnele cele mari ce se făceau, se mira.

14 Erü apostolii cari erau în Ierusalimu, auđindü că a primitu Samaria cuvântulu lui Dumneđu, li-au tramesu pre Petru și
15 pre Ioan; Cari pogorindu-se, s'au rugatu
16 pentru ei, *să primescă Spiritulu Sântu. [Că 'incă nici preste unulu d'intre ei nu se po-
17 gorise, ci *erau numai botezați în *numele domnului Iisus.] Atuncea *puneau mânele preste ei, și primiau Spiritu Sântu.

18 Și vedându Simonu, că prin punerea mânelor apostoloru se împărția Spiritu Sântu, li-a înfățișatu bani, 'dicându: Dați
19 și mie acéstă putere, ca ori pe care voiü pune mânele să primescă Spiritu Sântu. Erü
20 Petru i-a 'disu: Argintulu teu péră cu tine! că *ai socotitu că 'darulu lui Dumneđu se
21 cęstigă cu bani! Tu nu ai parte, nici sortu într'acestu cuvântu; că ânima ta nu este
22 dreptă înainte lui Dumneđu. Pocăseste dreptă aceea de ręutatea acęsta a ta, și te
23 rogă lui Dumneđu, 'dóră ți se va fęrta cu getulu ânimei tale. Că vedü că esci încă
24 în *amăriciunea fierei și în lanțurile nedreptăței. Erü Simonu răspundendu, a 'disu: 'Rugați-vę voi pentru mine cătră Domnulu, ca nimicu dintr'acestea cari ați 'disu să nu vină asupra mea.

25 Deci ei mărturisindü și vorbindü cuvântulu Domnului, s'au întorsu la Ierusalimu, și au predicatu evangelia în multe sate de ale Samariteniloru.

Insărcinarea lui Filipu de a învăța pre unu Etiopenu curios; și lucrările lui după aceea.

26 Și ângerulu Domnului a vorbitu cătră Filipu, 'dicându: Scólă-te, și mergi spre mé-

dă-di, la calea ce se pogóră din Ierusalimu în Gaza, ce este pustiiă. Și sculându-se a 27
mersu; și éccé *unü bărbatu Etiopenu, eunuchü, cu mare putere suptu Cadacia, regina Etiopieniloru, care avea priveghiare preste tóte tesaurele ei, și *a fostu venitü la Ierusalimu să se închine; întorcându-se, și șe-
28 dëndü în trăsura sa, cetia pre profetulu Isaia.

Erü spiritulu a 'disu lui Filipu; Apro- 29
piă-te, și te lipesc de acéstă trăsura. Și 30
alergându Filipu, l'a auđitu cetindü pre profetulu Isaia; și i-a 'disu: Óre înțelegi cele ce cetesci? Erü elu a 'disu: Cumü 31
voiü putę, de nu mă va conduce cine-va? Și a rugatu pre Filipu de s'a suitu și a șe-
đutu cu elu.

Loculu scripturei, care-lu cetia era acesta: 32
"Elu s'a adusu ca o óie spre junghiare, și ca unü mielü mutü înainte tunđetorului, așa nu-și deschidea gura sa; În înjosirea 33
lui s'a luatü judecata lui; și cine va spune nęmulü lui? că vięta lui se ęea de pe pământü. Și luându cuvântulu eunuchulu, a 34
'disu lui Filipu: Rogu-te, despre cine 'dice profetulu acęsta? despre sine, sęu despre altulu cine-va? Atunci Filipu, deschidendu 35
gura sa, *și încependu de la scriptura acęsta, i-a predicatu pre Iisus.

Și mergendu ei pe cale, au venitü la o 36
apă; și a 'disu eunuchulu: Éccé, aici este apă; *ce mă opresce a mă boteza? Erü Fi- 37
lipu a 'disu: "De cređi din tótă ânima ta, se póte. Elu răspundendu, a 'disu: "Credü, că Iisus Christos este Fiulu lui Dumneđu. Și a 'disu să stee trăsura; și s'au 38
pogoritü amindüoi în apă, și Filipu și eunuchulu; și l'a botezatü. Erü eșindü ei 39
din apă, *Spiritulu Domnului *răpitü pre Filipu, și nu l'a mai vedutu eunuchulu; și mergea în calea sa, bucurându-se.

Erü Filipu s'a aflatü în Azotü, și tre- 40
cëndü prin cetăți, predica acolo, până a venitü la Cesarea.

Venirea la credință a lui Saulu, și predicarea sa cea d'ânteu la Damascü și la Ierusalimu.

EARÜ *Saulu, respirându amenințare și u- 9
cidere asupra discipulilor Domnului, a mersu la archiereu; Și a cerutu de la 2
elu cărți pentru Damascü la sinagogi, ca, de va afla pre vre-unuia, cari să fie din calea acęsta, să-l aducă, și pre bărbați și pre femei, legați la Ierusalimu.

Și *cândü mergea, fiindü aprópe de Da- 3

A Cap. 13. g.
i Cap. 5. 26.
j Cap. 1. 3.
k Cap. 3. 38.
l Cap. 19. 2.
m Mat. 28. 19.
Cap. 2. 38.

n Cap. 10. 48.
& 19. 5.
o Cap. 6. 6. &
19. 6.
p Ebr. 6. 2.
q Mat. 10. 8.
Vedí 2 Reg. 5.

16.
r Cap. 2. 38. &
10. 45. & 11.
17.
s Dan. 4. 27.
t Tim. 2. 25.
u Ebr. 12. 15.

f Fac. 20. 7, 17.
g Ecod. 8. 3.
h Num. 21. 7.
i Reg. 19. 6.
j Iov 42. 8.
k Iac. 5. 16.
l Zef. 3. 10.

v Ioan 12. 20.
w Isa. 53. 7, 8.
x Luc. 24. 27.
y Cap. 18. 38.
z Cap. 10. 47.
a Mat. 28. 19.
Marc. 16. 16.

b Mat. 16. 16.
c Ioan 6. 69. &
9. 35, 38. &
11. 27.
d Cap. 9. 20.
e Ioan 4. 15.
f 5. 5, 12.

g 1 Reg. 18. 12.
h 2 Reg. 2. 16.
i Esec. 3. 12.
j —
k Opuł 9.
l Cap. 8. 3.

Gal. 1. 13.
1 Tim. 1. 12.
m Cap. 22. 6. &
26. 12.
n 1 Cor. 15. 8.

mască, fără de scire a strălucit în impreju-
 4 rul lui lumină din ceri; Şi cădându-i pe
 pământ, a audită voce zicându-i: Saule,
 5 Saule, de ce mă persecuţi? Dis'a el: Cine
 esci, Dómnne? Dis'a Domnul: Eú sânt
 Iisus, pre care tu-lú persecuţi; greú 'ţi
 este a lovi cu piciorulú asupra boldurilor.
 6 Atuncea tremurându şi spăimântat, a zis:
 Dómnne, ce voiesci ca să facú? Şi Domnul
 i-a zis: Scólá-te, şi intrá în cetate, şi 'ţi
 se va spune ce trebuie să faci.
 7 Erú 'bărbaţii, cari mergeau pe cale cu
 elú, stăteau uimiţi, auzindú vócea, dară pre
 8 nimenea vedându. Şi s'a sculatú Saulú de la
 pământ, şi deschidându-şi ochii sei, nu
 vedea pre nimenea; şi ducându-lú de mână,
 9 l'au băgatú în Damascú. Şi trei zile nu a
 vedutú, nici a mâncatú, nici a bėutú.
 10 Erú în Damascú era unú discipulú, a-
 nume Anania; acestuia a zisú Domnulú în
 11 visiune: Anania! Erú elú a zisú: Eccé, a-
 icea sânt, Dómnne. Erú Domnulú i-a zisú:
 Scólá, şi mergi pe uliţa ce se chiamă Drépta,
 şi cautá în casa lui Iuda pre unulú nu-
 12 mitú Saulú, 'Tarsénulú; cá eccé, se rógá;
 Şi a vedutú în visiune pre unú bărbatú nu-
 13 mitú Anania intrându, şi puindu-şi mâna
 pe elú, ca érá-şi să vedá. Atuncea Ana-
 14 nia a respunsú: Dómnne, amú auzitú de la
 mulţi despre acestú bărbatú, 'câte rele a
 15 făcutú sântilorú tei în Ierusalimú. Încá şi
 aici are putere de la archierei, să lege pre
 16 toţi 'cari chiamá numele teú. Erú Domnulú
 i-a zisú: Mergi, cá 'acesta 'mí este vasú a-
 lesú, să pórte numele meú înaintea 'Ginţi-
 17 lorú şi a 'regilorú şi a filorú lui Israelú.
 Cá 'eú 'í voiú aréta câte trebuie elú să su-
 ferá pentru numele meú.
 18 Şi a mersú Anania, şi a intratú în casá;
 şi 'puindu-şi mânele pe elú, a zisú: Frate
 Saulú, domnulú Iisus, care 'ţi s'a arətatú
 pe calea pe care veniai, m'a tramesú, ca
 să-ţi primesci vederea, şi 'să te impli de
 19 Spiritú Sántú. Şi îndatá a cădutú de pe
 ochii lui ca nisce soldí, şi a vedutú îndatá;
 20 şi sculându-se, s'a botezatú. Atuncea lu-
 andú mâncare, s'a întăritú.
 21 Erú Saulú a fostú câte-va zile cu disci-
 puli cari erau în Damascú. Şi îndatá a
 predicatú pre Christosú în sinagogi, 'că a-
 cеста este Fiulú lui Dumneđeú. Erú toţi
 cari 'lú auđiaú se miraú, şi diceau: 'Aú nu

este acesta celú ce a cutropitú în Ierusa-
 limú pre cei ce chlámaú numele acesta, şi
 aicea venise pentru aceea. ca să-i ducá le-
 gaţi la archierei? Erú Saulú se întăria de
 22 ce în ce mai multú; 'şi ruşina pre Iudeii
 ce locuiaú în Damascú, dovedindú că a-
 cеста este Christosú.

Şi implinindu-se multe zile, 's'aú sfătuitú
 23 Iudeii să-lú omóre. 'Erú violenía lorú s'a
 24 făcutú cunoscutá lui Saulú. Şi ei páziaú
 porţele diúa şi nóptea, cá să-lú omóre. A-
 25 tuncea discipulii luându-lú nóptea, 'l'au co-
 boritú preste zidiú într'o coşniţă.

Şi 'mergându Saulú la Ierusalimú, se în-
 26 cerca să se lipescá de discipuli; dară toţi
 se temeau de elú, necredându cá este disci-
 27 pulú. 'Erú Barnaba luându-lú, l'a dusú la
 apostoli, şi li-a spusú, cumú a vedutú pre
 Domnulú pe cale, şi cá i-a vorbitú, 'şi cumú
 cu îndrăznélá a predicatú în Damascú în
 numele lui Iisusú. Aşa 'intra şi egia cu
 28 d'înşii în Ierusalimú; Şi cu îndrăznélá vor-
 29 bia în numele domnului Iisusú; şi vorbia
 şi disputa cu 'Ellinii; 'érú ei căutaú să-lú
 omóre. Dară aflându acésta fraţi, l'au dusú
 30 în Cesarea, şi l'au tramesú în Tarsú.

*Prosperitatea besericei; Petru cercetă Lidda
 şi Ioppe.*

'Atuncea besericele aveau pace prin tótá
 31 Iudea şi Galilea şi Samaria, şi se edificau;
 şi ámblandú în frica Domnului şi în mán-
 gălărea Spiritului Sántú, se imultiaú.

Şi Petru trecendu 'pe la toţi, a venitú şi
 32 la sântii ce locuiaú în Lidda; Şi a aflatú
 33 acolo pre unú omú, anume Enea, de optú
 ani jácendú în patú, care era paralticú;
 Şi i-a zisú Petru: Enea, 'te vindică Iisusú
 34 Christosú; scólá-te, şi-ţi ásterne. Şi ín-
 datá s'a sculatú. Şi l'au vedutú toţi cei
 35 ce locuiaú în Lidda şi în 'Saronú, cari 's'aú
 şi întorsú la Domnulú.

Erú în Ioppe era o discipulá, anume
 36 Tabita, adecá Căpriorá; acésta era plină
 'de fapte bune şi de milá ce făcea. Şi ín-
 37 tr'acele zile bolnăvindú-se ea, a muritú;
 şi scáldánd'o, au pus-o în 'foisorú. Şi
 38 fiindú-cá Lidda era áprope de Ioppe, dis-
 cipulii, auzindú cá Petru este într'insa, au
 tramesú pre dñoi bărbaţi la d'insultú, ru-
 gându-lú să nu pregete a veni la ei.

Atuncea Petru sculându-se, a mersú cu 39

o Mat. 25. 40. etc	A Cap. 21. 29. & 22. 3.	22. 31. & 26. 17.	11. 13. Gal. 2. 7. 8.	13. Cap. 8. 17.	Gal. 1. 13. 23. Cap. 18. 28.	Gal. 1. 17. 18. Cap. 4. 26. & 13. 2.	/ Veđi Cap. 8. 1. Cap. 8. 14.
d Cap. 5. 29.	i Vers. 1.	Rom. 1. 1.	= Cap. 25. 22.	q Cap. 2. 4. & 4. 31. & 8.	v Cap. 23. 12. & 25. 3.	A Cap. 3. 6. 16. & 4. 10.	
e Luc. 8. 10. Cap. 8. 27. & 16. 30.	j Vers. 31. Cap. 7. 59. & 22. 16.	1 Cor. 15. 10. Gal. 1. 15.	23. & 26. 1, etc.	r Cap. 26. 20. 17. & 13. 52.	2 Cor. 11. 26. 2 Cor. 11. 23.	b Vers. 20. 22. Cap. 1. 18.	i 1 Cron. 5. 16. j Cap. 11. 21.
f Dan. 10. 7. Veđi Cap. 22 9. & 26. 13.	1 Cor. 1. 2. 2 Tim. 2. 22.	1 Tim. 2. 7. 2 Tim. 1. 11.	= Cap. 20. 23. & 21. 11.	s Cap. 8. 27. Cap. 8. 8.	y Aca. 10. 2. 15. 1 Sam. 19. 12.	Cap. 6. 1. & 11. 20.	k 1 Tim. 2. 10. Tit. 3. 8.
g Cap. 22. 12.	h Cap. 15. 2. & 22. 3.	i Rom. 1. 5. & 17.	o Cap. 22. 12, 13.	Vers. 1.	z Cap. 22. 17.	2 Cor. 11. 26.	l Cap. 1. 13.

se numesce Petru; acesta găzduiesce în casa lui Simon, curelarul, lângă mare; 33 care, venind, va vorbi cu tine. Deci îndată amă trăsese la tine; și tu bine ai făcut, că ai venit. Acum dară noi toți stăm înaintea lui Dumnezeu, să ascultăm toate câte îți sânt duse de la Dumnezeu.

34 Atuncea Petru, deschidându gura sa, a zis: "Cu adevărat pricep, că Dumnezeu nu este căutător la față; Ci "în tot poporul, cel ce se teme de el și face dreptate, este primit lui. *Acesta este* cuvântul, care l'a trăsese *Dumnezeu* fiilor lui Israel, "predicându pace prin Iisus Christos; ("a-cesta este domn al tuturor.) Voi știți lucrurile ce s'au întâmplat prin totă Iudea, "începând din Galilea, după botezul care 38 l'a predicat Ioan; Cum "Dumnezeu a unsu pre Iisus Nazarinul cu Spiritul Sânt și cu putere; care a âmblat bine făcând, și vindecând pre toți cei asupriți de diabolul; "că Dumnezeu era cu d'insul.

39 Și "noi sântem marturi tuturor lucrurilor ce a făcut și în pământul Iudeilor și în Ierusalim: "pre care l'a omorât, spânzându-l pe lemn. Pre acesta l'a înviat Dumnezeu a treia zi, și l'a făcut să fie 41 arătat; "Nu la tot poporul, ci nouă, marturilor celor mai înainte aleși de la Dumnezeu, "cari amă mâncat și amă bătut împreună cu el, după ce a înviat din morți.

42 Și "ni-a ordinar să predicăm poporului, și să mărturisim, "că el este cel hotărât de la Dumnezeu a fi judecătorul "viilor și al morților. "De acesta mărturisesc toți 43 profeții, că prin numele lui "tot cel ce va crede întru insul va lua iertare păcatelor.

44 Încă vorbind Petru aceste cuvinte, "a cădutu Spiritul Sânt preste toți cei ce 45 auiau cuvântul. "Și s'au uimit credincioșii cei circumciși, căți veniseră cu Petru, "că și preste Gint și s'a versat darul Spiritului Sânt. Că-i auiau vorbind în limbi 46 și mărind pre Dumnezeu.

47 Atunci a luat cuvântul Petru: Aă doră pôte cine-va opri apa, ca să nu se boteze acestia, cari au primit Spiritul Sânt, "ca 48 și noi? Și "li-a ordinar să se boteze "în numele Domnului. Atuncea l'a rugat să petrecă la d'înșii câte-va zile.

Conduita lui Petru opusă la Ierusalim; el se apără cu succes.

EARU apostoli și frați, cari erau în Iudea, 11 auiau că și Gintile au primit cuvântul lui Dumnezeu. Și suindu-se Petru la Ierusalim, "se certa cu el cei circumciși, 2 3 Dicend: "Tu ai intrat la bărbați necircumciși, "și ai mâncat cu ei.

Eră Petru a început a li spune *tote* 4 *ce se întâmplaseră* "pe rînd, dicend: "Eu 5 eram în cetatea loppe rugându-mă, și amă vedut, întru uimirea minții, visiune: Un vas pogorindu-se, ca o pânză mare, în patru colțuri, lăsându-se jos din cer; și a venit până la mine; La care cântând, 6 luamă sémă, și amă vedut patrupelele pământului, și ferele, și tērētorele, și păsările cerului; Și amă audut voce dicend-mi: 7 Scôlă-te, Petre, junghia și mănâncă. Eră 8 eu amă zis: Nici de cum, Dómnne; că totu ce este spurcatu s'eu necurat nici odată nu a intrat în gura mea. Eră vocea 9 mi-a respuns alu d'uoilea rînd din cer: Cele ce Dumnezeu a curățit, tu nu le numi spurcate. Și acesta s'a făcut de trei ori: 10 și eră-și s'au rēdicat toate la cer. Și 11 éccē, îndată trei ómenī veniseră la casa în care eram, trameși de la Cesarea la mine. 12 Și "mi-a zis Spiritul să mergu cu ei, nimic înduindu-mă. Eră "acești șese frați au venit cu mine, și amă intrat în casa bărbatului. "Și mi-a dat în scire, cum a v- 13 dūt pre ânger în casa lui, stând și dicend-i: Trămete bărbați la loppe, și chiamă pre Simon, ce se numesce Petru; Care-ți 14 va vorbi cuvinte, prin cari te vei mēntui, tu și totă casa ta. Și începând eu a vorbi, 15 a cădutu Spiritul Sânt preste ei, "ca și preste noi la început. Atuncea mi-amă 16 adusă aminte de cuvântul domnului, cum a zis: "Ioan a botezat cu apă, éră "voi v- 17 veți boteza cu Spiritu Sânt. "Deci dacă 17 Dumnezeu li-a dat asemenea dar, ca și noi, pentru că au cređut în domnul Iisus Christos, "cine eram eu, ca să pot opri pre Dumnezeu.

Și audind ei acestea, s'au astempărat, 18 și măriau pre Dumnezeu, dicend: "Deci și Gintilor a dat Dumnezeu pocăință spre viață.

Deut. 10. 17.
2 Cron. 19. 7.
Iov 34. 19.
Rom. 3. 11.
Gal. 2. 6.
Efes. 3. 9.
Col. 3. 25.
1 Pet. 1. 17.
Cap. 15. 9.
Rom. 2. 13.
Iov 3. 22.
29. & 10. 13.
13.

1 Cor. 12. 13.
Gal. 3. 28.
Efes. 2. 13.
18. & 3. 6.
y Isa. 57. 19.
Efes 2. 14, 16.
17.
Col. 1. 20.
Mat. 23. 18.
Rom. 10. 12.
1 Cor. 15. 27.
Efes. 1. 20, 22.
1 Pet. 3. 22.

Apoc. 17. 14.
& 19. 16.
a Luc. 4. 14.
b Luc. 4. 18.
c Cap. 2. 22. &
4. 27.
Ebr. 1. 9.
d Ioan 3. 2.
e Cap. 2. 32.
f Cap. 5. 30.
g Ioan 14. 17.
23.

Cap. 13. 31.
a Luc. 24. 30.
43.
Ioan 21. 13.
i Mat. 28. 19.
20.
Cap. 1. 8.
f Ioan 5. 22, 27.
Cap. 17. 31.
k Rom. 14. 9.
10.
2 Cor. 5. 10.
2 Tim. 4. 1

1 Pet. 4. 5.
i Isa. 53. 11.
Ier. 31. 34.
Dan. 9. 24.
Mic. 7. 18.
Zech. 13. 1.
Mal. 4. 2.
Cap. 26. 22.
m Cap. 15. 9. &
26. 18.
Rom. 10. 11.
Gal. 3. 22.
n Cap. 4. 31. &

8. 15-17. &
11. 15.
o Vers. 23.
p Cap. 11. 18.
Gal. 3. 14.
q Cap. 11. 17. &
15. 8, 9.
Rom. 10. 19.
r 1 Cron. 1. 17.
s Cap. 2. 38. &
8. 16.
—

Capitul 11.
a Cap. 10. 45.
Gal. 2. 12.
b Cap. 10. 28.
c Gal. 2. 13.
d Luc. 1. 3.
e Cap. 10. 9. etc.
f Ioan 16. 13.
Cap. 10. 19.
& 15. 7.
g Cap. 10. 23.
h Cap. 10. 30.

i Cap. 9. 4.
j Mat. 3. 11.
Ioan 1. 26, 33.
Cap. 1. 5. &
19. 4.
k Isa. 44. 3.
Ioel 2. 28 &
3. 18.
l Cap. 15. 8, 9.
m Cap. 10. 47.
n Rom. 10. 12.
o & 15. 9.
16.

Succesul mare al evangheliei în Antiochia; activitatea lui Barnaba și a lui Saul în acea cetate.

- 19 Într'acestea cei ce s'au împrăsciatu la persecuțiune, ce s'a născutu pentru Stefanu, au trecut până la Finicia și la Cipru și la Antiochia, nimenui vorbindu cuvântul de câtu numai Iudeilor. Eru uniți dintr'inși erau bărbați din Cipru și din Cirine, cari intrându în Antiochia, vorbeau către
- 21 "Ellini, predicându pre domnul Iisus. Și era "mâna Domnului cu ei; și număr mare creștindu, s'a întorsu la Domnul.
- 22 Atuncea scirea despre acestea a venit în urechile bisericii din Ierusalim; și au trimesu pre "Barnaba, să meargă până la Antiochia; Care mergendu și vedendu charul lui Dumneșu, s'a bucuratu, și îndemna pre toți, ca cu animă hotărâtă să stăruască în
- 24 Domnul. Că era bărbat bun și "plin de Spiritul Sântu și de credință: "și s'a adăugitu multu popor la Domnul.
- 25 Atunci a mersu Barnaba la "Tarșu, să caute pre Saul. Și aflându-l, l'a adus la Antiochia. Și au petrecutu acolo unu an întregu, adunându-se în biserică, și învățându popor multu. Și s'au numitu discipuli Creștini mai înainte în Antiochia.

Nevoia și persecuțiune la Ierusalim; scăparea minunată a lui Petru; morrea lui Erod la Cesarea.

- 27 Eru într'acele zile s'au pogoritu "profeți din Ierusalim la Antiochia. Și sculându-se unul dintr'inșii, anume "Agabu, însemna prin Spiritul, că va fi fomete mare în tota lumea; care s'a și întâmplat în zilele lui
- 29 Claudiu Cesarul. Eru discipuli, fie-care duple averea lui, au hotărîtă a trimete "ajutoru fraților ce locuiau în Iudea: "Ceea ce au și făcutu, trimetendu la cei bătrâni prin mâna lui Barnaba și a lui Saul.
- 12 **I**NTR'acelu timpu regele Erod a întinsu mânele, să chinuască pre uniți din biserică; Și a ucisu pre Iacobu, "fratele lui Ioan, cu sabia.
- 3 Și vedendu, că place Iudeilor, a adaosu a prinde și pre Petru; (și erau "zilele
- 4 azimelor;) Pre care și "prindendu-l, l'a pus în închisore, dându-l la patru străji de câte patru ostași, să-l păzescă; voindu după pasci să-l scotă la popor
- 5 Deci Petru se păzia în închisore, eru rugăciunea se făcea neîncetat de la biserică către Dumneșu pentru d'insul.
- 6 Și voindu să-l scotă Erod, într'acea

nopte Petru dormia între două ostași, legatu cu două lanțuri; și pazitorii înaintea ușei păziau închisore. Și ecce, "ângerul Domnului a statutu acolo, și luminea strălucitu în închisore; și lovindu în costă pre Petru, l'a descepatu, dicendu: Scolă-te curându! Și au cădu lanțurile din mâna lui. Și i-a disu ângerul: Încinge-te, și te încalță cu încălțăminte tale. Și a făcutu așa. Și i-a disu: Imbracă-te în vestmântul tu, și urmează-mă. Și eșindu "i urmă; și "nu scia, că este adevăratu aceea ce se făcea prin ângeru; ci i se părea că "vede viziune. Și trecendu straja cea d'ânteu și cea a două, a venit la porța cea de feru, ce duce în cetate, "care li s'a deschis de sine-și; și eșindu, au trecut o stradă; și îndată s'a dusu ângerul de la elu.

Și Petru venindu-și în sine, a disu: Acum știu cu adevăratu, că "a trimesu Domnul pre ângerul seu, și "m'a scos din mâna lui Erod și din tota acceptarea poporului Iudeilor. Și luându a minte, "a venit la casa Mariei, muma "lui Ioan, ce se chiamă Marcu, unde erau mulți adunați, "rugându-se. Și bătendu Petru în ușa porței, a mersu o servă să asculte, anume Rode. Și cunoscendu vocea lui Petru, de bucuria nu a deschis ușa; ci alergendu în intru, a spusu că Petru stă înaintea porței. Eru ei disu către d'insa: Esci nebuță; eru ea stăruia, că este așa. Eru ei diceau: "Este ângerul lui. Eru Petru urmă bătendu. Și deschidendu-i, l'au vedutu, și s'au uimitu. Eru elu "făcendu-li cu mâna să tacă, li-a spusu în ce chipu Domnul l'a scos din închisore. Și a disu: Spuneți acestea lui Iacobu și fraților. Și eșindu, s'a dusu într'altu locu.

Și făcendu-se diță, nu pușină turburare era între ostași, ore ce să se fi făcutu Petru. Eru Erod căutându-l și neaflându-l, a cercetat pre pazitori, și a ordinatu să-i omore. Și pogorindu-se de la Iudea la Cesarea, petrecea acolo.

Și era Erodu întăritat asupra celor din Tiru și din Sidon; eru toți d'impreună veniseră la elu, și plecându pre Blastu, care era cămărașul regelui, cereau pace, că "țera lor se nutria din țera regelui. Eru într'o zi hotărâtă Erod imbrăcându-se în vestmântu regal, și ședendu pe tron, cuvânta către d'inșii. Eru poporul striga: Voce dumneșcă, și nu omenescă este!

o Cap. 8. 1.	u 14. 22.	1 Cor. 12. 28.	Cap. 12.	d Cap. 5. 19.	6 22.	2 Cor. 1. 10	n Cap. 12. 16.
p Cap. 6. 1. &	u Cap. 6. 5.	Efes 4. 11.	o Mat 4. 21. &	e Pa. 126. 1.	Ebr 1. 14.	3 Pet. 2. 9.	& 12. 22. &
9. 29.	v Vers. 21.	z Cap. 21. 10.	20. 23.	/ Cap. 10. 3, 17.	1 Iov 5. 19.	/ Cap. 4. 22.	21 40.
q Luc. 1. 68.	Cap. 5. 14.	a Rom. 15. 26.	b Esod. 12. 14.	& 11. 5.	Pa. 33. 18, 19.	z Cap. 15. 27.	o 1 Reg 5. 9.
Cap. 2. 47.	u Cap. 9. 30.	1 Cor. 16. 1.	15. & 23. 15	g Cap. 16. 26.	& 34. 22 &	1 Vers 5.	11.
r Cap. 9. 25.	y Cap. 2. 17. &	2 Cor. 9. 1.	e Ioan 21. 18.	h Pa. 34. 7.	41. 2. & 97.	u Fac. 48. 16.	Esod. 27. 17.
s Cap. 9. 27.	13. 1. & 15.	b Cap. 12. 25.		Dan. 3. 28. &	10.	Mat 18. 10.	
t Cap. 13. 43.	32. & 31. 9.	—					

- 23 Și îndată ¹ l'a lovită ângerul Domnului, pentru că ² nu a dat^u lui Dumnezeu mărirea; și mâncat^u fiind^u de viermii, a murit^u.
 24 Și ¹ cuvântul lui Dumnezeu creștea și
 25 se înmulțea. Eră Barnaba și Saul^u împlinind^u serviciul^u, s'a^u întors^u de la Ierusalim^u, ¹ luând^u cu d'însii pre ² Ioan^u, ce se cheamă Marcu.

Barnaba și Pavel^u trăiești să predice evanghelia; lucrarea lor^u în Cipru, Pisidia și Licaonia, și întorcerea lor^u la Antiochia.

- 13 **D**ARĂ ¹ la biserica cea din Antiochia erau ² dore-cari profeți și învățători: ³ Barnaba și Simeon^u, ce se cheamă Niger^u, și ⁴ Luc^u, Cirin^uenul^u, și Manain^u, care era crescut^u împreună cu tetrarchul^u Erodi^u, și Saul^u.
 2 Și împlinind^u ei serviciul^u Domnului, și postind^u, a^u dis^u Spiritul^u Sânt^u: ¹ Osebiți-mi pre Barnaba și pre Saul^u spre lucrul^u, ² la care i-am^u cheamă^u. Atuncea ¹ postind^u și rugându-se, și puindu-și mânele, i-a^u demis^u.
 4 Deci acestia, trăiești fiind^u de Spiritul^u Sânt^u, s'a^u pogorit^u în Selevcia; și de acolo a^u plutit^u la ¹ Cipru. Și venind^u la Salamina, ¹ predică^u cuvântul^u lui Dumnezeu în sinagoge^u ludeilor^u; și avea^u și pre ² Ioan^u ajutător^u. Și străbătend^u insule până la Paf^u, a^u aflat^u pre ¹ un^u farmecător^u, profet^uu minciunos^u, Iude^u, al^u cărui nume era Bar^u-Iisus^u; Care era cu guvernătorul^u țerei Sergi^u Pavel^u, bărbat^u înțelept^u; acesta cheamănd^u pre Barnaba și pre Saul^u, poftia să a^u aud^u cuvântul^u lui Dumnezeu. Dară ¹ Elima, farmecătorul^u, (că așa însemneză numele lui,) li se opunea, căutând^u să întorcă pre guvernătorul^u de la credință. Eră Saul^u, cel^u ce se^u dice și Pavel^u, ¹ împlind^u-se de Spirit^u Sânt^u, și a^u tinând^u la d'însul^u,
 10 A^u dis^u: O plinule de totă violenția și de totă înclăciunea, ¹ fiul^u diabolului, neamic^u a totă dreptatea, nu vei înceta de a resvrăti căile Domnului cele drepte? Și acum^u ecce, ¹ mâna Domnului este preste tine, și vei fi orb^u, nevedend^u sôrele până la un^u timp^u. Și îndată a^u căd^ut^u preste el^u ceta și întunecă^u; și âmbland^u împrejur^u, căuta conducător^u; și âmbland^u proconsulul^u vedend^u ceea ce s'a^u făcut^u, a creșut^u, mirându-se de învățatura Domnului.

Eră Pavel^u și cei ce erau cu d'însul^u 13 pornind^u de la Paf^u, a^u venit^u la Perga Pamfiliei; ¹ eră Ioan^u despărțindu-se de d'însii, s'a^u întors^u la Ierusalim^u.

Pavel^u și Barnaba la Antiochia și Pisidia.

Eră ei trecend^u din Perga, a^u venit^u 14 la Antiochia Pisidiei; și ¹ intrând^u în sinagogă în ziua sâmbătei, a^u ședut^u. Și ¹ după 15 cetirea legii și a profeților^u, a^u trimes^u mai marii sinagogei la ei, dicend^u-li: Bărbați frați, de aveți ¹ cuvânt^u de mângăiere cătră popor^u, vorbiți.

Atuncea Pavel^u sculându-se, și ¹ făcend^u-li cu mâna, a^u dis^u: Bărbați Israeliți, și cei ² ce vă temeți de Dumnezeu, Ascultați! Dumnezeu^u acestui popor^u al^u lui Israel^u 17 ¹ a ales^u pre părinții^u noștri, și a înălțat^u pre popor^u, ² care era străin^u în pământul^u Egiptului, ³ și cu braț^u înalt^u i-a^u scos^u dintr'însul^u. Și ¹ ca la timp^u de patru-șeci de ani a 18 rēbdat^u deprinderile lor^u în pustiu; Și ¹ per- 19 dēnd^u șapte popore în pământul^u Canaan^u, ² li-a^u dat^u pământul^u lor^u spre moscenire.

Și după acestea, în curgere aproape de 20 patru sute cinci-șeci de ani, ¹ li-a^u dat^u judecători, ² până la profetul^u Samuel^u. ¹ Și 21 după aceea a^u cerut^u rege; și li-a^u dat^u Dumnezeu pre Saul^u, fiul^u lui Kis^u, bărbat^u din seminția lui Beniamin^u, ca la patru-șeci de ani. Și ¹ înlăturându-l^u, ² li-a^u rădicat^u 22 pre David^u să li fie rege; despre care a și mărturisit^u, dicend^u: ¹ Am^u aflat^u pre David^u al^u lui Ișai, ² bărbat^u duple ânima mea, care va face toate voiele mele. ¹ Din semința 23 acestuia Dumnezeu^u, ² duple făgăduință, a rădicat^u lui Israel^u ¹ Mântuitor^u, pre Iisus^u: ¹ După ce Ioan^u a predicat^u înaintea venirii 24 lui Iisus^u pocăinței la tot^u poporul^u lui Israel^u. Eră împlinind^u-și Ioan^u misiunea, 25 ¹ dicea: ² Cine mă socotiți că sânt^u? nu sânt^u eu; ci ecce, vine duple mine, căruia nu sânt^u vrednic^u a-i deslega încălțăminte^u picior^uelor^u.

Bărbați, frați, fii nēmului lui Abraam^u, 26 și cei ce între voi vă temeți de Dumnezeu, ¹ voui s'a^u trimes^u cuvântul^u mēntuirii acesteia. Că cei ce locuesc în Ierusalim^u și 27 dirigătorii lor^u, ¹ necunoscându-l^u, nici înțelegend^u vocile profeților^u, ² cari se cetesc^u în totă sâmbăta, ¹ le-a^u împlinit^u, condemnân-

p 1 Sam. 25. 38.	14. 26. &	Efes. 3. 7. 8.	Ioan 8. 44.	Cap. 10. 35.	a Ios. 14. 1. 2.	Cap. 7. 46.	Ioan 1. 20. 27
2 Sam. 24. 17.	15. 35.	1 Tim. 2. 7.	1 Ioan 3. 8.	Deut. 7. 6. 7.	Ps. 78. 55.	Isa. 11. 1.	Mat. 10. 6.
Pa. 115. 1.	Cap. 11. 22—	2 Tim. 1. 11.	Esod. 9. 3.	Esod. 1. 1.	Luc. 1. 32. 69.	Luc. 1. 32. 69.	Luc. 24. 47.
Isa. 65. 11.	26.	Ebr. 5. 4.	1 Sam. 5. 6.	Cap. 105. 23.	1 Sam. 3. 30.	Cap. 2. 30.	Cap. 8. 26.
Cap. 6. 7. &	o Rom. 16. 21.	f Cap. 6. 6.	o Cap. 15. 38.	24.	d 1 Sam. 8. 5.	Rom. 1. 8.	Vers. 46.
19. 30.	d Num. 8. 14.	g Cap. 4. 36.	p Cap. 16. 13.	Cap. 7. 17.	e 10. 1.	f 2 Sam. 7. 12.	o Luc. 23. 34.
Col. 1. 6.	Cap. 9. 15. &	h Vers. 46.	17. 2. & 18. 4.	Esod. 6. 6. &	1 Sam. 15. 23.	Ps. 132. 11.	Cap. 3. 17.
Cap. 13. 5. 13.	22. 21.	i Cap. 12. 25.	4.	13. 14. 16.	26. 28. & 16. 1.	h Mat. 1. 21.	1 Cor. 2. 8.
& 15. 37.	Rom. 1. 1.	j Cap. 15. 37.	g Luc. 4. 16.	Esod. 16. 35.	Osea 13. 11.	i Rom. 11. 26.	p Vers. 14. 15.
i Vers. 12.	Gal. 1. 15. &	k Cap. 8. 9.	h Vers. 27.	Num. 14. 33.	f 1 Sam. 16. 13.	j Mat. 3. 1.	q Luc. 24. 30.
—	2. 9.	l Esod. 7. 11.	r Ebr. 13. 22.	34.	2 Sam. 2. 4.	Luc. 3. 3.	Cap. 15. 21.
Caput ^u 13.	Cap. 9. 38.	2 Tim. 2. 8.	Cap. 12. 17.	Ps. 95. 9. 10.	h 5. 3.	m Mat. 3. 11.	q Luc. 24. 30.
a Cap. 11. 27.	Cap. 14. 26.	i Cap. 4. 8.	i Vers. 26. 42.	Cap. 7. 36.	g Ps. 89. 30.	Maro. 1. 7.	Cap. 26. 22. &
	Rom. 10. 15.	m Mat. 13. 38.	43.	Deut. 7. 1.	h 1 Sam. 13. 14.	Luc. 3. 16.	23. 23.

28 du-lă. ^{*}Și măcară că nici o vină de morțe
nu au aflată într'insulă, ^{*}totu au cerut de la
29 Pilat să-lă omóre. ^{*}Și după ce au împlinită
tote ce erau scrise despre elă, ^{*}pogorindu-lă
30 de pe lemnă, l'au pusă în mormentu. ^{*}Eră
31 Dumneđu l'a sculată din mortă. Și ^{*}elă
s'a arătată în multe ăile celoră ce s'au suită
cu d'insulă ^{*}din Galilea la Ierusalimu, ^{*}cari
32 sânt marturii seă cătră poporă. Și noi ve-
stimă vouă despre ^{*}promisiunea cea făcută
33 părinților: Că Dumneđu a împlinită pre
ea nouă, fiiloră acelora, înviându pre Iisusă;
cumă scrisă este și în psalmulă ală dăoi-
lea: ^{*}Tu esci Fiulă meu, eu astă-ăi te-amă
34 născută. Eră cumă-că l'a sculată din mortă,
fără a se mai întorče spre stricăciune, așa
a ăisă: ^{*}Voiă da vouă promisiunile sante ale
35 lui Davidă cele sigure. Dreptă aceea și
intr'altă locă ăice: ^{*}Nu vei lăsa pre celă
36 Sântă ală teă să vėdă stricăciune. Că Da-
vidă, servindă generațiunei sale după vo-
ință lui Dumneđu, ^{*}a adormită, și s'a ada-
osă la părinții seă, și a vėdută stricăciune.
37 Eră acela, pre care Dumneđu l'a înviată,
nu a vėdută stricăciune.
38 Decă să fie cunoscută vouă, bărbată, frați,
că ^{*}prin acesta vi se anunță iertarea păca-
39 teloră; Și ^{*}prin acesta totă celă ce crede
se îndreptă de la tôte acele, de la cari
nu ați putută a vė îndrepta prin legea lui
40 Moisi. Decă păziți-vă, ca să nu vină asupra
41 vōstră ceea ce s'a ăisă prin ^{*}profeți: Vedeți
voi, desprețitoriloră! și vė mirați și vė per-
deți; că eu lucreză lucru în ăilele vōstre,
lucru, căruia nu veți crede, de-lă vi va
spune cine-va.
42 Eră eșindă Iudeii din sinagoga, l'au ru-
gată Gințile, ca să li vorbescă aceste cu-
43 vinte în sâmbăta următoare. Și imprasci-
ându-se sinagoga, mulți din Iudei și din
proseliți cuvioși au urmată lui Pavelă și
lui Barnabă; cari vorbindu-li, ^{*}i îndemna să
rămână în ^{*}charulă lui Dumneđu.
44 Eră în cea-l-altă sâmbătă mai tōtă ceta-
tea s'a adunată să audă cuvântulă lui Dom-
45 neđu. Și vėdându Iudeii pre mulțime, s'au
implută de pismă, și ^{*}vorbiau asupra celoră
dise de Pavelă, opunându-se și blăstemându.
46 Eră Pavelă și Barnabă îndrăznindă, au ăisă:
^{*}Era de trebuință a se vorbi cuvântulă lui
Dumneđu vouă mai ânteiă; dară ^{*}de ore

ce-lă lepădați, și vė judecați pre voi nevrednici
de viața cea eternă, ecce, ^{*}ne întorcemă la
Ginți. Că așa ni-a ordonată Domnulă, ⁴⁷
cēndă: ^{*}Te-amă pusă spre lumină popore-
loră, ca să fii spre mēntuire până la mar-
ginile pământului.

Eră Gințile audindă acēsta, se bucură, ⁴⁸
și măriaă cuvântulă Domnului; ^{*}și au cre-
dută căți erau hotăriți spre viață eternă.

Și se răspândia cuvântulă Domnului prin ⁴⁹
tōtă țera. Eră Iudeii au întărită pre fe-
50 meele piose și însemnate, și pre cei de frunte
ai cetăței, și ^{*}au rēdicată persecuțiune contra
lui Pavelă și a lui Barnabă, și i-au scosă
din parțile loră. ^{*}Eră ei scuturându pul-
51 berea picioriloră loră asupra loră, au ven-
ită în Iconia. Eră discipulă ^{*}se împlea ⁵²
de bucuriă și de Spirită Sântă.

*Pavelă și Barnabă la Iconia, Listra și Derbe; și
re'ntōrcerea loră la Antiochia.*

SI fiindă în Iconia, au intrată împreună ¹⁴
în sinagoga Iudeiloră, și au vorbită așa
în câtă au credută mulțime mare din Iudei
și din Ellini. Eră Iudeii cei necredincioși ²
au întărită și au amărită sufletele Ginți-
loră asupra fraților. Decă au petrecută ³
multă timpă, și au vorbită cu îndrăznělă,
încrēndu-se în Domnulă, ^{*}care adeveri cu-
vântulă charulă seă, făcendă prin mânele
loră semne și minuni.

Eră mulțimea cetăței s'a desbinată, unia ⁴
fiindă cu Iudeii, eră alții cu ^{*}apostolii. Și ⁵
încercându-se Gințile și Iudeii cu diregē-
torii loră, ca ^{*}să-i maltrateze și să-i ucidă
cu petre; Aflându ei de acēsta, ^{*}au fugită ⁶
la cetățile Licaoniē, Listra și Derbe, și în
împrejurimile loră. Și acolo predicău e-
7 vangelia.

^{*}Și ună bărbată în Listra, nepuncțiosă ⁸
la picioră, ședea, care era schiopă din mi-
tra mumei sale, și nici odată nu âmbalse;
Acesta asculta pre Pavelă vorbindă, carele ⁹
uitându-se la elă, și ^{*}vėdendă că are cre-
dință a se vindeca, A ăisă cu vōce tare: ¹⁰
^{*}Scōlă dreptă pe piciorole tale! Și a sărită,
și âmbla.

Eră poporulă vėdendă ce a ce a făcută ¹¹
Pavelă, a rēdicată vōcea loră, licaonesce
ăicendă: ^{*}Deii, asemănându-se ômeniloră,
s'au pogorită cătră noi. Și numiau pre Bar- ¹²

^{*} Mat. 27. 22.
Marco 15. 13,
14.
Luc. 23. 21,
22.
Ioan 19. 6,
15.
^{*} Cap. 3. 13, 14.
Luc. 18. 31.
24. 44.
Ioan 19. 28,
30, 36, 37.

^{*} Mat. 27. 59.
Marco 15. 46.
Luc. 23. 53.
Ioan 19. 38.
Mat. 28. 6.
Cap. 2. 24. &
3. 13, 15, 28.
& 5. 30.
^{*} Mat. 28. 16.
Cap. 1. 3.
1 Cor. 15. 5-7.
y Cap. 1. 11.

^{*} Cap. 1. 3. &
2. 37. & 3. 15
& 5. 32.
^{*} Fac. 3. 15. &
12. 3 & 23.
18.
Cap. 26. 6.
Rom. 4. 13.
Gal. 3. 16.
b Pa. 2. 7.
Ebr. 1. 5. &
5. 5.

c Isa. 55. 3.
d Pa. 16. 10.
Cap. 2. 31.
e 1 Reg. 2. 10
Cap. 2. 29.
f Ier. 31. 34.
Dan. 9. 24.
Luc. 24. 47.
1 Ioan 2. 12
g Isa. 55. 11.
Ioan. 3. 28. &
8. 2.

Ebr. 7. 19.
h Isa. 29. 14.
Hab. 1. 5.
i Cap. 11. 23.
& 14. 22.
j Tit. 2. 11.
Ebr. 17. 15.
1 Pet. 5. 12.
k Cap. 18. 6.
1 Pet. 4. 4.
Iuda. 10.
l Mat. 10. 6.

Cap. 3. 28.
Vers. 26.
Rom. 1. 16
m Esod. 32. 10.
Deut. 32. 21
Isa. 55. 5.
Mat. 21. 43.
Rom. 10. 19.
n Cap. 18. 6. &
28. 28.
o Isa. 43. 6. &
49. 6.

Luc. 2. 32.
p Cap. 2. 47.
q 2 Tim. 3. 11.
r Mat. 10. 14.
Marco. 6. 11.
Luc. 9. 5.
Cap. 18. 6.
s Mat. 5. 13.
Ioan 16. 32.
Cap. 3. 46.

Opaculă 14.
a Marco. 16. 20.
Ebr. 2. 4.
b ap. 13. 31.
c 2 Tim. 3. 11.
d Mat. 10. 23.
e Cap. 3. 2.
f Mat. 8. 10. &
9. 28, 29.
g Isa. 25. 6.
h Cap. 8. 10. &
28. 6.

- naba Joe, éru pre Pavelu Mercuriú, pentru
 13 că era cuvântătoru mai mare. Atuncea pre-
 utulú lui Joe, care avea templu înaintea ce-
 tăței lorú, aducendú tauri și cununí înai-
 ntea porțelorú, 'voia să li aducă sacrificiú
 14 cu glótele. Éru apostoli, Barnaba și Pa-
 velu, aúndindú *acésta*, 'și-aú ruptú vestmin-
 tele lorú, și aú săritú între mulțime, stri-
 15 gândú, 'Și dicendú: Bărbați, 'de ce faceți
 acestea? 'Súntemú și noi ómeni de aceleași
 patimi ca voi, cari predicámú vouí, ca să vé
 întórceți de la "aceste deșerte" spre Dum-
 neđeulú celú viú, "carele a făcutú ceriulú și
 pământulú, marea și tóte cele ce sânt in-
 16 tr'însele; "Carele în timpurí trecute a lăsatú
 17 tóte popóarele să ámblesc în căile lorú; "Deși
 nu s'a lăsatú pre sine fără mărturiá, bine-
 făcendú, "dându-ni din ceriú plóia și timpurí
 fructiferi, *bine-cuvéntându-ne* cu hrană, și im-
 18 pléndú ánimelile nóstre de veselie. Și a-
 cestea dicendú, abie aú oprítú pre poporú,
 ca să nu sacrifice lorú.
 19 'Și de la Antiochia și Iconia aú venitú
 Iudei, cari înduplecándú pre poporú, 'lovíu
 cu petre pre Pavelu, și 'l'aú trasú afară din
 20 cetate, gândindú că a murítú. Éru incun-
 jurándú-lú discipulii, elú s'a sculatú, și a
 intratú în cetate.
 Și a dúoa di a eșítú împreună cu Barnaba
 21 la Derbe. Și predicándú ei evangelia în acea
 cetate, "și invétándú pre mulți, s'aú întorsú la
 22 Listra, la Iconia și la Antiochia; Íntărindú
 sufletele discipulilorú, și "índemnándú-i să
 rămânú în credință, și *arétându-li* cumú-că prin
 multe strimtorări "trebuie să intrámú în im-
 23 părăția lui Dumneđeú. Și rugándu-se cu
 posturí, "aú rónduitú presbiteri pe la beser-
 ica, și i-aú încredințatú Domnulú, în care
 aú credutú.
 24 Și trecendú prin Pisidia, aú venitú la
 25 Pamfília. Și predicándú cuvéntulú în Perga,
 26 s'aú pogoritú în Attalia. Și de acolo aú
 plutitú la Antiochia, "de unde erau "reco-
 mendatú charulú lui Dumneđeú, spre lucrulú
 care l'aú implinitú.
 27 Și venindú și adunándú beserica, "aú spusú
 câte a făcutú Dumneđeú cu ei, și cumú-
 că a "deschisú Gințilorú ușa credinței.
 28 Și aú petrecutú acolo cu discipulii multú
 timpú.

*Cărtă despre supunerea Gințilorú la ceremoniele
 legeti, și hotărîrea apostolilorú și a bătrânilorú la
 Ierusalimú.*

- INTR'acestea "óre-cari pogorindu-se din 15
 Iudea, invétáu pre frați, dicendú: "De nu
 vé veți circumcide "dupre datina lui Moisi, nu
 vé puteți mântui. Decí făcendú-se impo- 2
 trivire și dispută nu puțină din partea lui
 Pavelu și a lui Barnaba asupra acelora, aú
 hotărítú, "să se ducă Pavelu și Barnaba, și
 ori-cari alții d'între ei, la apostoli și bătrâni
 în Ierusalimú, în privirea acestei întrebări.
 Decí ei "trămeși fiindú de beserică, aú tre- 3
 cutú prin Finicia și Samaria, 'spunendú de
 întórcerea Gințilorú; și făceaú bucuria mare
 tuturorú frațilorú. Și venindú la Ierusalimú, 4
 aú fostú primiți de beserică și de apostoli
 și de bătrâni; și "aú spusú câte a făcutú
 Dumneđeú cu d'înșii; *Adăogindú*, că s'aú 5
 sculatú óre-cari din secta Fariseilorú cari
 cređuseră, dicendú, "că trebuie a-i circum-
 cide, și a li ordina să păzescă legea lui Moisi.
 Decí s'aú adunatú apostoli și bătrâni, 6
 să cerceteze acestú lucru. Și făcendú-se 7
 multă dispută, s'a sculatú Petru, și li-a disú:
 "Bărbați, frați, voi sciți, că de la începutú
 Dumneđeú a alesú între noi, ca prin gura
 mea să aúă Gințile cuvéntulú evangheliei, și
 să cređă. Și 'cunoscótorulú de ánimí, Dum- 8
 neđeú, li-a mărturisítú, "dându-li Spiritulú
 celú Sântú, ca și noú. 'Și nici o osebite 9
 nu a făcutú între noi și între ei, "curățindú
 și ánimelile lorú cu credință. Acumú dară, 10
 de ce ispitiți pre Dumneđeú, "a pune jugú
 preste cerbicea discipulilorú, care nici pá-
 rinții nostri, nici noi nu l'amú pututú purta?
 Ci 'credemú că și noi ne vomú mântui, ca 11
 aceia, *numai* prin charulú Domnulú nostru
 Iisusú Christosú.
 Atuncea tótă adunarea a "tăcutú, și as- 12
 culta pre Barnaba și pre Pavelu, spunendú
 câte semne și minuni a făcutú Dumneđeú
 între Ginți printr'înșii.
 Éru tăcendú ei, "a luatú cuvéntulú la- 13
 cobú, dicendú: Bărbați, frați, ascultați-mé!
 "Simeonú a spusú, cumú Dumneđeú ántéiú 14
 a cercetatú pre Ginți, ca să lee dintr'înșii
 unú poporú, *numitú* dupre numele lui. Și 15
 cu *acésta* se potriveșcú cuvintele profeți-
 lorú, precumú este scrisú: "După acestea 16
 mé voiú întórce, și voiú reáședú cortulú

1. Dan. 2. 46.	Ps. 33. 6. & 146. 6.	Ps. 65. 10. & 68. 9. & 147. 8.	16. 24. Luc. 22. 28, 29.
2. Mat. 26. 65.	Apoc. 14. 7.	Ier. 14. 22.	Rom. 8. 17.
3. Cap. 10. 36.	P. Ps. 81. 19.	Mat. 5. 45.	2 Tim. 2. 11.
4. Iac. 5. 17.	Cap. 17. 30.	Cap. 17. 45.	12 & 2. 12.
5. Apoc. 19. 10.	1 Pet. 4. 3.	2 Cor. 11. 25.	Tit. 1. 5.
6. 1 Sam. 13. 21.	Cap. 17. 27.	2 Tim. 3. 11.	Cap. 17. 1. 3.
7. 1 Reg. 16. 13.	Rom. 1. 20.	Mat. 28. 19.	Cap. 15. 40.
8. Ier. 14. 22.	1 Cor. 2. 4.	Cap. 11. 23.	Cap. 15. 4.
9. Amos 9. 4.	Deut. 11. 14.	1 Cor. 15. 4.	13. & 21. 19.
10. 1 Cor. 8. 4.	1 Cor. 15. 4.	1 Cor. 15. 4.	13. & 21. 19.
11. 1 Tes. 2. 9.	1 Cor. 15. 4.	1 Cor. 15. 4.	13. & 21. 19.
12. Fac. 4. 1.	1 Cor. 15. 4.	1 Cor. 15. 4.	13. & 21. 19.

2 Cor. 2. 12.	16.	1. Vers. 1.	1. Mat. 28. 4.
Col. 4. 3.	Cap. 17. 10.	Cap. 10. 20. & 11. 12.	Gal. 5. 1.
Apoc. 3. 8.	Lev. 12. 3.	Gal. 2. 1.	Rom. 8. 24.
	Gal. 2. 1.	1 Cron. 29. 9.	Efes. 3. 8.
Cap. 15.	Rom. 15. 24.	Cap. 1. 24.	Tit. 2. 11. & 3. 4. 5.
Gal. 2. 12.	1 Cor. 16. 6.	Cap. 10. 44.	Cap. 14. 27.
1 Ioan. 7. 22.	11.	1 Rom. 10. 11.	Cap. 13. 17.
Vers. 5.	Cap. 14. 27.	28. 48.	Vers. 7.
Gal. 5. 2.	1 Cor. 14. 27. & 21. 19.	1 Cor. 1. 3.	Amos 9. 11.
Flip. 2. 2.		1 Pet. 1. 22.	12.
Col. 3. 8, 11.			

lui Davidu celu cădută; și voiți rezidi cele
 17 dărmate ale lui, și-lu voiți redica. Ca să
 caute cei-l-aiți din omeni pre Domnul, și
 toate poporele, cari sunt numite dupre nu-
 mele meu, dice Domnul, celu ce face toate
 18 acestea. Cunoscut din eternu sunt lui
 19 Dumneđu toate lucrările lui. Pentru aceea
 'eu judec, a nu fi superați cei ce din Gintî
 20 'se întorc la Dumneđu; Ci trebuie să li
 se scriă, ca să se ferescă * de pângăriturile
 idolilor, și * de desfrânare, și de animale
 21 zugrumate, și de sânge. Că Moisi are, încă
 din zilele cele de demult, pre cei ce-lu pre-
 dică în toate cetățile, * cetindu-se în sinagogi
 în totă sâmbăta.
 22 Atunci apostoli și bătrâni cu totă a-
 dunarea au hotărît, ca, alegendu bărbați
 d'între ei, să-i trâmētă la Antiochia cu Pa-
 velu și cu Barnaba: pre Iuda, ce se chiamă
 "Barsaba, și pre Sila, bărbați fruntași între
 23 frați. Și au scris, și au trāmesu prin mā-
 nele lorū aceste: Apostoli și bătrâni și
 frați către frații cei din Gintî, ce sunt în
 24 Antiochia și în Siria și în Cilicia: De ore
 ce noi am auditu, că * ore-cari d'între voi
 egindū, v'au turburatu cu cuvintele lorū, și
 au resturnatu sufletele vōstre, dicēdu, că
 25 trebuie să vō circumcideți, și să păziți legea,
 ceea ce noi nu li-am ordinatu; Adunați
 fiindu cu unu cugetu, am hotărît, ca, a-
 legēdu bărbați, să-i trāmetem la voi im-
 preună cu iubiți nostri Barnaba și Pavel:
 26 * Omeni, cari și-au espusu viața pentru nume-
 27 le domnului nostru Iisus Christos. Dreptu
 aceea am trāmesu pre Iuda și pre Sila,
 cari și ei vī voru spune acesteși cu cu-
 28 vintulu. Că Spiritul Sântu și noi am ho-
 tărît, să nu se mai pună preste voi nici
 29 o sarcină, de cătu acestea de trebuință: * Ca
 să vō feriți de cele sacrificate idolilor, și
 * de sânge, și de animale zugrumate, și de
 desfrânare; de cari de vō veți păzi, veți
 face bine. Fiți sănătoși.
 30 Deci acestia demitēdu-se, au venit la
 Antiochia; și adunādu mulțimea credincio-
 31 șilorū, au datu epistola; Și cetind'o, s'au
 32 bucuratu pentru mângăiare; Și Iuda și
 Sila, fiindu și ei profeți, s'au îndemnatu pre
 33 frați cu multe cuvinte, și i-au întăritu. Și
 rămānēdu acolo cătu-va timp, s'au de-
 34 mīsū cu pace de la frați către apostoli.

* Erū Pavelu și Barnaba au rămasu în Anti- 35
 ochia, învățādu și predicādu, împreună
 cu mulți alți, cuvintulu Domnului.

*Calătoria a dūoa a lui Pavelu prin sudu-ostulū
 Asiei Mici.*

Erū după câte-va zile a dīsū Pavelu 36
 către Barnaba: Întorcēdu-nē, să cercetāmū
 pre frații nostri 'prin toate cetățile, în cari
 am predicațu cuvintulu Domnului, să ve-
 demū cumū petrecū. Și Barnaba se hotări 37
 să iee și pre I Ioanū, supranumitū Marcū.
 Erū Pavelu nu a găsitū de cuvință să-lu 38
 iee cu d'insū, * pentru că se despărțise de
 ei din Pamfalia, și nu mersese cu d'insū la
 lucru. Dreptu aceea s'a nāscutū cōrtă între 39
 d'insū, încātu ei s'au despărțitū unulū
 de altulū; și Barnaba luādu pre Marcū, a
 plutitū în Cipru. Erū Pavelu alegēdu pre 40
 Sila, s'a dusū, 'încredințādu-se charului lui
 Dumneđu de către frați.

Și trecea prin Siria și Cilicia, * întărindū 41
 besericele.

ATUNC a venitū elū la "Derbe și la Lis- 16
 tra; și ecce, era acolo unū discipulū
 * anume Timoteiū, * fiu unei femei Iudee cre-
 dincioșe, erū de părinte Ellinū; Care * avea 2
 mărturiā bună de la frații din Listra și I-
 conia. Pre acesta a voitū Pavelu să mērgă 3
 împreună cu elū; deci * luādu-lū, l'a cir-
 cumcisū, pentru Iudei ce erau în acele lo-
 curi; că toți sciau, că părintele lui era
 Ellinū.

Și trecēdu prin cetăți, dādurā credin- 4
 cioșilorū ordinele * cele hotărîte de apostoli
 și de bătrâni cei din Ierusalimū, ca să le 5
 urmeze. Deci * besericele se întăriaū în cre-
 dință, și sporiaū la numărū în toate zilele.

*Pavelu și Sila cercetēsă Frigia și Galatia, și in-
 cepū lucrarea lorū în Europa la Filippi.*

Erū ei trecēdu prin Frigia și prin la- 6
 turea Galatiei, au fostū opriți de Sântulū
 Spiritu a vorbi cuvintulu în Asia; Și ven- 7
 nindū la Misia, se încercară a merge la
 Bitinia; dară nu i-a lāsatu Spiritulū. Deci 8
 trecēdu prin Misia, s'au pogoritū la Troada.
 Și s'a arētatū lui Pavelu nōptea vedere: 9
 Unū * bărbatū Macedonēnu sta rugādu-lū,
 și dicēdu: Trece în Macedonia, și ne ajutā.
 Erū cāndū a vēdūtū vederea, îndatā amū 10
 cercatū să eșimū 'în Macedonia, socotindū,

* Veđi vers. 28.
 * 1 Tes. 1. 9.
 * Fac. 35. 2.
 * Ezech. 20. 3.
 * Ezech. 20. 30.
 1 Cor. 8. 1. &
 10. 20, 28.
 Apoc. 2. 14,
 20.

* 1 Cor. 6. 9,
 18.
 Gal. 5. 19.
 Efes. 5. 3.
 Col. 3. 5.
 1 Tes. 4. 2.
 1 Pet. 4. 3.
 * Fac. 9. 4.
 Lev. 3. 17.
 Dent. 12. 16,

23.
 * Cap. 13. 15,
 27.
 * Cap. 1. 23.
 * Vers. 1.
 Gal. 2. 4. &
 5. 12.
 Tit. 1. 10, 11.
 * Cap. 13. 50.
 * 14. 19.

1 Cor. 15. 20.
 2 Cor. 11. 23,
 26.
 * Vers. 20.
 Cap. 21. 25.
 Apoc. 2. 14,
 20.
 * Lev. 17. 14.
 * Cap. 14. 23. &
 18. 23.

* 1 Cor. 16. 11.
 Ebr. 11. 31.
 * Cap. 13. 1.
 * Cap. 13. 4, 18,
 14, 51. & 14.
 1, 6, 24, 25.
 * Cap. 12. 12,
 25. & 13. 5.
 Col. 4. 10.
 2 Tim. 4. 11.

Flim. 24.
 * Cap. 13. 18,
 * Cap. 14. 26.
 * Cap. 16. 5.
 —
 Capitul 16.
 * Cap. 14. 6.
 * Cap. 19. 22.

Rom. 16. 21.
 1 Cor. 4. 17.
 Filip. 2. 19.
 1 Tes. 3. 2.
 1 Tim. 1. 2.
 2 Tim. 1. 2.
 * 2 Tim. 1. 5.
 * Cap. 6. 8.
 * 1 Cor. 9. 20.

Gal. 2. 2.
 Veđi Gal. 5. 2.
 * Cap. 15. 28,
 29.
 * Cap. 15. 41.
 * 2 Cor. 2. 12.
 2 Tim. 4. 12.
 * Cap. 10. 20.
 * 2 Cor. 2. 12.

că 'ne chiamă Domnul, să li predicăm evangelia.

11 Dreptă aceea pornind de la Troada, amă mersu dreptu la Samotracia, și a dūoa
12 ăi la Neapoli; Și de acolo la *Filippi, care este cetatea cea d'antăiu a părtei acestela a Macedoniei, și coloniă; și într'acea cetate amă petrecutū câte-va zile.

13 Și în ziua sâmbătei amă eșitū afară din cetate, lūngă riu, unde era îndătinatū a se face rugăciune; și ședendū, vorbiamū câtră femeile ce se adunaseră. Și o femeă, anume Lidia, neguțătorăsă de purpură, din cetatea Tiatirii, temetore de Dumneșu, asculta; căreia Domnul 'i-a deschisū âni-ma, ca să iee aminte la cele ce se vorbeau de Pavel. Și botezându-se ea și casa ei, s'a rugatū, dicendū: De mē socotiți a fi credincioșă Domnului, intrați în casa mea, și rămâneți aicea. Și *ne-a înduplecatū.

16 Erū mergendū noi la rugăciune, ne-a împințatū o fētă, *care avea spiritū pitonicū, și care aducea *cēștigū multū stēpānilorū ei, vrăjindū. Acesta urmândū lui Pavelū și noui, striga, dicendū: Acești omeni sūnt servi ai lui Dumneșu celui Pré-înalț, cari ni vestescū calea mēntuirei. Și acesta făcea în multe zile. Erū *supērându-se Pavelū, și întorcendū-se, a dīsū spiritului: Eū 'ți ordinū, în numele lui Iisus Christosū, să eși dintr'însa. *Și a eșitū în acea oră.

19 Și *vēdendū stēpāniū lorū, *prinđendū pre Pavelū și pre Sila, *i-au tārītū în tīrgū la dirigētori. Și ducendū-i la judecatori, au dīsū: Acești omeni, fiindū Iudei, *turburā cetatea noastră. Și invēță datine, cari nu ni este iertatū a le primi, nici a le face, fiindū noi Romani. Și mulțimea s'a rădicatū în tumultū asupra lorū; și magistrați, rupēdu-și vestmintele, *au ordinatū să-i bată. Și dādu-li multe lovituri, i-au pusū în închisore, ordinandū păzitorului închisorei, să-i păzescă cu siguranță. Acesta primindū astū-feliū de ordinū, i-a pusū în închisorea cea din întru, și a băgatū picioarele lorū în butucū.

25 Erū la miezul nopței Pavelū și Sila rugādu-se, au cāntatū cāntece de laudă lui Dumneșu, încātū 'i auđiau cei-l-afți inchiși.
26 *Și fără de scire s'a făcutū cutremurū mare, încātū s'a clătītū temeliele închisorei; și îndatā s'au deschisū tōte uzele, și lanțurile
27 tuturorū *s'au deslegatū. Și desceptādu-se

păzitorulū închisorei, și vēdendū deschise uzele închisorei, scotēndū sabia, voia să se omōre, socotindū că au scăpatū inchiși. Erū Pavelū a strigatū cu voce tare, dicendū: 28 Nimicū rău nu-ți face, că toți sūntemū aicea. Atunci elū cerēndū luminare, a să- 29 ritū în întru, și tremurandū, se prosterna înaintea lui Pavelū și a lui Sila; Și sco- 30 țendū-i afară, a dīsū: *Domnilorū, ce trebuie să facū, ca să mē mēntuiū? Erū ei au dīsū: 31 *Crede în Domnul Iisus Christosū, și te vei mēntui, tu și casa ta. Și i-au vorbitū cu- 32 ventulū Domnului, lui și tuturorū celorū din casa lui. Și luādu-i într'acea oră a nopței, 33 l-a spălatū ranele; și s'a botezatū elū și toți ai lui îndatā. Și ducendū-i în casa 34 sa, *li-a pusū mēsă; și s'a bucuratū cu tōtā casa sa, că a cređutū în Dumneșu.

Și făcēdu-se ziua, au trāmesū judecā- 35 tori pre servi, dicendū: Demite pre acei omeni. Și a spusū păzitorulū închisorei aceste cuvinte lui Pavelū: Judecatori au trā- 36 mesū să fiți liberați; acumū dară eșiți, și mergeți în pace. Erū Pavelū li-a dīsū: 37 Ei ne-au bātutū înaintea tuturorū fără de judecată, măcarū *că sūntemū Romani, și ne-au băgatū în închisore; și acumū ne scotū pe ascunsū? Nu așa; ci să vină ei să ne scotă. Și au spusū servi aceste cu- 38 vinte judecătorilorū; și acestia s'au temutū, auđindū că sūnt Romani. Și venindū li 39 s'au rugatū; și scotēdu-i, *i poftiaū să eșă din cetate. Și eșindū din închisore, *au 40 intratū în casa Lidiei; și vēdendū pre frați, și mângālādu-i, s'au dusū.

Petrecerea lui Pavelū și a lui Sila în Tessalonicū și Berea.

SI trecendū prin Amfipoli și Apollonia, 17 au venitū la Tessalonicū, unde era sinagoga a Iudeilor. Erū Pavelū, dupre data- 2 tina sa, *a intratū la ei, și în trei sâmbăte a disputatū cu ei din scripturi: Dovedindū 3 și arētandū, *că trebuia Christosū să sufere, și să învieze din morți; și că acestū Iisus, pre care eū vī predicū, este Christosū. *Și 4 uniia dintr'înși au cređutū, și s'au însoțitū cu Pavelū și cu *Sila; și mulțime mare din Ellini pioși, și din femei înseminate nu puține.

Erū Iudeii, cari nu credeau, implēndu- 5 se de pismă, și luādu cu sine pre nisce omeni rei din cei proști, și făcēndū glōtă, au întārītātū cotatea; și nāvāindū asupra casei lui *Iasonū, cāntau să-i scotă la po-

* Filip. 1. 1.
† Luc. 24. 45.
* Mac. 19. 3. &
35. 11.
Jude. 19. 31.
Luc. 24. 29.
Ebr. 12. 2.

* 1 Sam. 26. 7.
o Cap. 19. 24.
p Veđi Marc. 1.
25. 34.
q Marc. 16. 17.
r Cap. 19. 25.
26.

* 2 Cor. 6. 5.
† Mat. 10. 18.
* 1 Reg. 18. 17.
Cap. 17. 6.
* 2 Cor. 6. 5.
† 1. 22. 25.
1 Tea. 2. 2.

* Cap. 4. 31.
y Cap. 5. 19. &
17. 7, 10.
s Luc. 3. 10.
Cap. 2. 27. &
9. 6.

* Ioan 3. 16. 36.
† 6. 47.
1 Ioan 5. 10.
s Luc. 5. 29. &
19. 6.
* Cap. 22. 25.

* Mat. 8. 34.
* Vers. 14.
—
Opusul 17.
* Luc. 4. 14.

Cap. 9. 20. &
12. 5, 14. &
14. 1. & 16.
13. & 19. 8.
s Luc. 24. 26.
46.

Cap. 18. 28.
Gal. 3. 1.
* Cap. 28. 24.
d Cap. 15. 22.
27, 32, 40.
* Rom. 16. 21.

- 6 porț. Dară neaflându-l, trăgeau pre Iasonū și pre uniia din frați la mai marii cetăței, strigându: 'Acestia cari au turburatū tōtā lū-
- 7 mea, au venitū și aicea; Iasonū i-a găzduitū; acestia toți făptuescū contra ordinelorū Cesarului, 'dicându, că este altū rege, Iisusū.
- 8 Și au turburatū pre poporū și pre mai
- 9 marii cetăței, cari auđiau acestea. Șiluându siguranță de la Iasonū și de la cei-l-alti, i-au demisū.
- 10 Și 'frații îndată nōptea au trāmesū pre Pavelū și pre Sila la Berea; cari mergēndū,
- 11 au intratū în sinagoga Iudeilorū. Acestia erau de mai bunū nēmū de cātū cei din Tessalonicū, primindū cuvēntulū fōrte bucuroși, și în tōte dīlele 'cercāndū scriptu-
- 12 rele, de sūnt acestea așa. Decī mulți dintr'insii au cređutū, și din Ellinī insemnați, și femei și bărbați, nu pučini.
- 13 Erū aflāndū Iudeiī cei din Tessalonicū, că și în Berea s'a predicatū de Pavelū cuvēntulū lui Dumneđeu, au venitū și acolo,
- 14 ačitāndū pre poporū. 'Și îndată au trāmesū frații pre Pavelū să mergā la mare. Erū
- 15 Sila și Timoteiū asceptaū acolo. Erū cei ce insoțiau pre Pavelū, l'au dusū până la Atena; și 'luāndū ordinī cātrā Sila și Timoteiū, ca să vinā la elū cātū mai curēndū, s'au dusū.

Pavelū în Atena.

- 16 Erū asceptāndū-i Pavelū în Atena, 'se întārīta într'insulū spiritulū lui, vēđēndū
- 17 cetatea plină de idoli. Dreptū acea disputa în sinagogā cu Iudeiī și cu proseliții, și în
- 18 tārģū în tōte dīlele cu cei ce se întâlneau cu elū. Atunci ore-cari filosofi din Epicurei și Stoiici disputaū cu elū; și uniia diceau: Ore ce arū voi acestū birfitorū să dicā? Erū alții: Se pare că este predicātorū de dei străini; pentru că li predica pre Iisusū și înviarea.
- 19 Și prindēndū-lū, l'au dusū la Areopagū, dicēndū: Ore putemū sci ce este acēstā în-
- 20 vēțăturā nouā, despre care tu vorbesci? Cā tu baģi în urechile nōstre nisce lucruri străine; dreptū acea voimū să scimū ce arū
- 21 fi acestea. (Cā toți Atenienii și străinii nou-veniți nu se ocupaū de nimicit alta, de cātū de a vorbi seū a auđi ce-va nou.)
- 22 Atuncea Pavelū, stāndū în meșloculū Areopagului, a disū: Bărbați Atenei, în
- 23 tōte vē vēđū, că tineți multū la dei. Cā trecēndū, și privindū obiectele de adorațiune

ale vōstre, amū aflatū și unū altarū, pe care este scris: NECUNOSCUȚULUI DUMNEDEU. Decī pre care voi 'lū adorați necunoscēndū-lū, pre acesta eū vi-lū predici.

24 "Dumneđeu, care a făcutū lumea și tōte cele ce sūnt într'insa, acesta fiindū "Domnulū ceriului și alū pāmēntului, "nu locuesce în temple făcute de mână; Nicī de mână o-

25 menesci se servesce, "ca cumū avēndū trebuință de ce-va, de ore-ce 'elū dā tuturorū vieță și suflare și tōte; Și a făcutū dintr-

26 unū sange totū nēmulū omenescū, să locuescā pe tōta fața pāmēntului, determināndū timpurile hotărīte și 'marginile locuinței lorū: "Ca să caute pre Domnulū, ca dōrā l'arū simți,

27 și l'arū afla, 'măcarū că nu este departe de fiecare din noi; Cā "intr'insulū viețuimū și ne mișcāmū și sūntemū; "precumū ore-cari din poeții vostri au disū: Cā și nēmū alū lui sūntemū. Decī, de ore-ce sūntemū nēmū

29 alū lui Dumneđeu, "nu ni se cade a socoti, cumū-cā Dumneđeirea este asemenea aurului seū argintului seū petrei, care este ciopliturā a meșugului și a gândului omului. Decī 'timpurile nesciinței acestea trecēndū-

30 le Dumneđeu cu vederea, "acumū ordinā tuturorū omenilorū pretutindenea să se pocăescā; Pentru că elū a hotărītū o dī, în care "va

31 să judece lumea în deptate, prin bărbatulū, pre care l'a rōnduitū, dāndū tuturorū siguranță despre acēsta "prin înviarea lui din morți.

Erū auđindū de înviarea morților, uniia 32 'și băteau joc; erū alții au disū: Să te auđimū erā-și despre acēsta. Așa Pavelū a 33 eșitū din meșloculū lorū. Erū ore-cari băr- 34 bați lipindū-se de elū, au cređutū, între cari era și Dionisie, Areopagitulū, și o femeă, anume Damaris, și alții cu d'insii.

Pavelū în Corintū; și re'ntōrcerea lui prin Efesū, Cesarea, și Ierusalimū la Antiocchia.

DUPĂ acestea eșindū Pavelū din Atena, 18 a venitū la Corintū. Și aflāndū pre 2 ore-care Iudeū, a nume "Akila, de nēmū din Pontū, care de curēndū venise din Italia, și pre Priskilla, femea lui, (pentru că Claudiū ordinase să eșā toți Iudeiī din Roma,) a venitū la ei. Și fiindū elū de aceeași 3 meseriā, a rēmasū la d'insii, 'și a lucratū; că erau de meseriā făcētōri de corturi. 'Și 4 vorbīa în sinagoga în tōte sāmăbele, și convingeau și pre Iudei și pre Ellinī.

Erū 'sosindū de la Macedonia Sila și Ti- 5 moteiū, Pavelū "era cuprinsū de spiritū, mār-

f Cap. 16. 20.
g Luc. 23. 2.
Ioan 13. 12.
1 Pet. 2. 13.
h Cap. 9. 25.
Vers. 14.
i Isa. 34. 16.
Luc. 16. 29.

Joan 5. 39.
j Mat. 10. 23.
k Cap. 13. 5.
l 1 Pet. 2. 8.
m Cap. 14. 15.
n Mat. 11. 25.
o Cap. 7. 48.

p Ps. 50. 8.
q Fac. 2. 7.
Ruth. 1. 23.
Iov 19. 10. &
27. 3. & 33.
r Isa. 42. 5. &

s Zech. 19. 1.
t Deut. 32. 8.
u Rom. 2. 20.
v Cap. 14. 27.
w Col. 1. 17.
x Ebr. 1. 9.

y Tit. 1. 18.
z Isa. 40. 18.
Cap. 14. 16.
Rom. 8. 25.
s Luc. 24. 27.
Tim. 2. 11. 17.
1 Pet. 2. 14.

a 4. 5.
b Cap. 10. 42.
Rom. 2. 15. &
24. 40.
c Cap. 2. 24.

Capit. 15.
d Rom. 16. 8.
1 Cor. 16. 19.
2 Tim. 4. 19.
e Cap. 30. 34.
1 Cor. 4. 13.
1 Tes. 2. 9.

f 1 Tes. 2. 8.
g Cap. 17. 2.
h Cap. 17. 14.
i Iov 32. 18.
j Cap. 17. 3.
Vers. 33.

- turisindă Iudeilor, că Iisus este Christosul.
- 6 *Eră* 'opunându-se ei și hulind, 'scuturându-și vestmintele, li-a zis: 'Sângele vostru fie asupra capului vostru; 'eu *sînt* curat; 'de acum mă voi duce la Ginți. Și mutându-se de acolo, a venit la casa ôrecărui *omă*, anume Iustă, temetori de Dumneșu; a căruia casă era lângă sinagogă.
- 8 *Eră* Crispă, mai marele sinagogeii, a creștut în Domnul cu totă casa lui; și mulți din Corinteni auzind, credeau și se botează.
- 9 Atuncea 'Domnul năptea în viziune a zis lui Pavel: Nu te teme, ci vorbește și nu tace; 'Că eu sînt cu tine, și nimenea nu se va încerca a-ți face rău; că am popor mult în această cetate.
- 11 Și a ședut acolo un an și șase luni, învățându-i între ei cuvântul lui Dumneșu.
- 12 Și Gallion fiind proconsul în Acaia, s'a rădăcat Iudeii cu ună cugetă asupra lui Pavel, și l'a dus la scaunul judecătorescu. Dicându: Acesta înduplecă pre ômeni să se închine lui Dumneșu contra legii. Și voind Pavel să-și deschidă gura, a zis Gallion către Iudei: "De ar fi fost vre-o nedreptate s'eu vre-o faptă rea, o Iudeilor, după cuviință v'asă fi suferit.
- 15 *Eră* fiind că este întrebare despre cuvânt și despre numi și despre legea voastră, veți cânta voi; că eu nu voi fi judecătoră acestora. Și l-a gonit de la scaunul judecătorescu. Atuncea toți Ellinii apucându pre 'Sostenă, mai marele sinagogeii, 'lă băteau înaintea scaunului judecătorescu. Și lui Gallion nu-l păsă de acestea.
- 18 *Eră* Pavel, după ce a mai rămas încă multe zile, despărțindu-se de la frați, a plutit la Siria, și împreună cu el Priskilla și Akila, 'tundându-și capul în 'Chencreas; pentru că făgăduise. Și venind la Efes, l-a lăsat acolo; *eră* el intrând în sinagogă, disputa cu Iudeii. Și rugându-l ei ca să rămână la d'nsii mai mult timp, nu a voit; Ci s'a despărțit de la ei, dîcându: "Eu trebuie neapărat să fac serbătorea viitoare în Ierusalim; dară *eră*-și mă voi întorce la voi, 'de va voi Dumneșu. Și a plutit de la Efes.
- 22 Și desbarcându în Cesarea, s'a suit la Ierusalim; și salutându beserica de acolo, s'a pogorit la Antiochia.

Pavel cercetă Galatia și Frigia; el urmărește lucrul cel început de Apolos la Efes.

Și petrecându acolo câtăva timp, s'a dus, trecându de-a rîndul prin latura 'Galatiei și a Frigiei, 'întărind pre toți discipulii. Într'acestea 'un Iudeu, anume Apolos, Alessandrin de nămă, bărbat elocent și puternic în scripturi, a venit la Efes. Acesta era învățat în calea Domnului; și fiind 'ferbinte la spirit, vorbea și învăța cu dinadinsul cele despre Domnul, deși 'scia numai botezul lui Ioan. Acesta a început a vorbi cu îndrăznă în sinagogă; și auzindu-l Akila și Priskilla, l'a luat la sine, și mai lămurit l-a explicat calea lui Dumneșu. Și voind el să treacă în Acaia, frații au scris, îndemnându pre discipulii să-l primescă; care venind, 'a ajutat mult pre cei ce prin har creuseră. Că el înfruntase și în public pre Iudei, 'arătându-li din scriptură, că Iisus este Christosul.

EARĂ când era 'Apolos în Corint, Pavel trecându prin părțile cele de sus, a venit la Efes; și aflându pre ôrecari discipulii, l'a zis: Primit'ăți Spiritul Sânt, după ce ați creștut? *Eră* ei l-au zis: 'Încă nici nu am auzit de este Spiritul Sânt. Și l-a întrebă: Dară cu ce botez v'ăți botezat? Dis'au ei: 'Cu botezul lui Ioan. *Eră* Pavel a zis: 'Ioan a botezat cu botezul pocăinței, dîcându poporului, ca să credă în cel ce vine după d'insul, adică, în Christos Iisus. Și auzind acesta, s'a botezat în numele domnului Iisus. 'Și puindu-și Pavel mânele preste ei, a venit Spiritul Sânt preste d'nsii; și 'vorbea în limbi și profeția. Și erau toți bărbații ca la douăspre-dece.

'Și el intrând în sinagogă, cu îndrăznă vorbea, trei luni disputându, spre a-i convinge în cele 'de împărăția lui Dumneșu. *Eră* 'de ôre-ce unia se împetria, și nu asculta, vorbind rău 'de această cale înaintea mulțimei, Pavel depărtându-se de la ei, a oșebit pre discipulii; și a vorbit în toate zilele în șola unui Tiran.

Și 'acesta s'a făcut în două ani, încât toți cei ce locuiau în Asia au auzit cuvântul domnului Iisus, atât Iudei cât și Ellinii.

Și 'făcea Dumneșu minuni însemnate

/ Cap. 13. 45.	i Esac. 3. 18, 19.	25. 11, 19.	i Gal. 1. 2. &
1 Pet. 4. 4.	& 33. 9.	o 1 Cor. 1. 1.	4. 14.
g Neom. 5. 18.	Cap. 20. 28.	p Num. 6. 18.	u Cap. 14. 22. &
Mat 10. 14.	i Cap. 13. 46. &	Cap. 21. 24.	15. 29, 41.
Cap. 18. 51.	28. 28.	q Rom. 16. 1.	o 1 Cor. 1. 12.
A Lev. 20. 9, 11,	& 1 Cor. 1. 14.	r Cap. 19. 31. &	& 3. 5, 6. & 4.
12.	i Cap. 23. 11.	30. 16.	6.
2 Sam. 1. 16.	o 1 Cor. 1. 35, 19.	o 1 Cor. 4. 19.	Tit 3. 13.
Esac. 18. 13. &	Mat. 23. 20.	Ebr. 6. 3.	o Rom. 12. 11.
33. 4.	n Cap. 23. 29. &	Iac. 4. 15.	y Cap. 19. 3.

1 Cor. 3. 6.	7.	/ Cap. 6. 6. &	2 Pet. 2. 2.
o Cap. 9. 22. &	Cap. 8. 16.	8. 17.	Iuda 10.
17. 3.	o Cap. 18. 25.	g Cap. 2. 4. &	k Vecl cap. 9. 2.
Vers. 5.	o Mat. 3. 11.	10. 46.	& 23. 4. & 24.
—	Ioan 1. 15, 27,	A Cap. 17. 2. &	14.
Cap. 19.	30.	18. 4.	Vers. 23.
o 1 Cor. 1. 12.	Cap. 1. 5. &	i Cap. 1. 8. &	i Cap. 20. 31.
& 3. 5, 6.	11. 16. & 13.	28. 28.	m Marc. 16. 20.
b Vecl 1 Sam. 8.	24, 25.	j 2 Tim. 1. 15.	Cap. 14. 8.
	o Cap. 8. 16.		

12 prin mânele lui Pavel; *Încât și preste
cei bolnavi se puneau măcrame sevă basmale,
ce se atinseseră de corpul sevă, și se de-
părtau de la ei bōlele, și spiritele cele rele
eșiau dintr'înșii.

13 °Atuncea ore-cari din esorcistii iudeesci,
cari cutierau, s'a u încercat a chiāma preste
cei ce aveau spiritele cele rele numele dom-
nului Iisus, dicēdū: Vē jurāmū cu Iisus,
14 pre care Pavelū predicā. Și erau șapte filii
ai unui Șeva, archiereu iudeu, cari făceau
15 acēsta. Și respundēdū spiritulū celū reu,
a dīsū: Pre Iisus cunoscū, și pre Pavelū
16 cunoscū; darā voi cine sūteți? Și sārindū
asupra lorū omulū, în care era spiritulū celū
reu, și biruindu-l, i-a maltratatu, încatū aū
fugitū dintr'acea casă golī și rāniți.

17 Si acēsta s'a făcut cunoscutū la toți
Iudeii și Ellini, ce locuiau în Efesū; *și a
cādutū frică preste toți aceia, și se mārīa
18 numele domnului Iisus. Și mulți din cei
ce creșuseră veniau, mārțurisindū și spu-
nēdū ce aū făcutū. Mulți și din cei ce
19 făcuseră vrājitorī, aducēdū cărțile, le ar-
deau înaintea tuturor; și socotindū prețu-
rile lorū, aū aflatū cinci-șeci de mil de ar-
20 ginți. *Așa de puternicū creștea și se în-
tārīa cuvēntulū Domnului.

21 'Erū sfārșindu-se acestea, *și-a propusū
Pavelū, ca trecēdū prin Macedonia și A-
caia, să mērgā la Ierusalimū, dicēdū:
După ce voiți fi acolo, *trebuie să vedū
22 Roma. Și trāmetēdū la Macedonia dūoi
*din ajutătorii seī, pre Timoteiū și pre *E-
rastū, elū singurū a rēmasū în Asia câtū-
va timpū.

*Tumultulū așifatu de Demetriū asupra lui Pavelū,
și līniscirea acestuia.*

23 Erū *intr'acelū timpū s'a nāscutū nu pu-
24 cinā turburare despre *calea Domnului. Cā
ore-care argintari, anume Demetriū, făcea
pentru Diana temple de argintū, și da *multū
25 cēștigū meșterilorū. Decī adunāndū-și pre
aceștia și pre lucrătorii lorū, a dīsū: Bār-
bațilorū, sciți cā dintr'acēstū lucru este cē-
26 știgulū nostru; Darā vedeți și audiți, cā
nu numai în Efesū, ci mai în totā Asia, a-
cēstū Pavelū a înduplecatū și a abātutū
multū poporū, dicēdū, cā *nu sūnt dumne-
27 deī cei ce se facū de mārī; Și nu numai
acēstā meseriā a nōstrā este în pericolū a
se nimici; ci și templulū marei deite Diana
se va desprețui, și se va surpa mārēția ei,
pre care totā Asia și lumea o adorēză.

Aușindū acēsta, și implēndu-se de mārī, 28
aū strigatū, dicēdū: Mare este Diana Efe-
senilorū! Și s'a implutū totā cetatea de tur- 29
burare; și s'a u pornitū toți cu unū cugetū
la teatru, rāpindū cu sine pre soții lui Pa-
velū, pre *Gaiū și pre *Aristarcū, Macedo-
neni. Erū Pavelū voindū să între în po- 30
porū, nu l'a u lāsatu discipuli. Incā și u- 31
niia din mai mārī Asiei fiindu-i amici, aū
trāmesū la d'insulū, rugāndu-lū să nu se
ducā la teatru. Intr'acēstea uniia strigaū 32
una, erū alții alta; cā adunarea era în tur-
burare, și cei mai mulți nu sciau pentru
ce se adunaseră. Atunci aū făcutū pre A- 33
lessandru să eșā din poporū, împingēndu-lū
înaintea Iudeii. Erū *Alessandru, *fācēndū cu
māna, voia să vorbēscā cātrā poporū. Erū 34
cunoscēdū cā este Iudeu, toți cu o vōce,
care ținu ca vre-o dūo ore, strigaū: Mare
este Diana Efesenilorū.

Darā cancelarulū a astēpēratū pre po- 35
porū, dicēdū: Bārbați Efeseni, care omū
nu scie, cā cetatea Efesenilorū este închi-
nātore a marei deite Diana și a icōnei că-
36 ște de la Joe? Decī, fiindū acēstea fără
contradicere, vi se cuvine să vē astēpe-
rați, și să nu faceți nimicū cu pripelā. Cā 37
ați adusū pre acēști bārbați, cari nu sūnt
nici furi de cele sante, nici blāstemători de
deite vōstrā. Decī dacā Demetriū, și me- 38
sterii ce sūnt cu elū, aū ce-va împotriva
cui-va, dīle de judecatā se ținu, și procon-
sul sūnt: pērescā-se unulū pre altulū. Erū 39
dacā aveți altū ce-va de cerutū, se va ho-
tārī în adunare legiuitā. Cā sūntemū în
40 pericolū a fi pēriți pentru rescōla de as-
tā-qi, fiindū-cā nici unū cuvēntū nu este,
dupre care amū putē să dāmū sēmā pen-
tru acēstā turburare. Și acēsta dicēdū, 41
a demisū adunarea.

*Pavelū erā-și cercetēsā Grecia de nordū și de sudū,
și se re'ntōrce prin Macedonia la Troada și Mi-
letū pe drumulū Siriei.*

20 FARŪ după ce a încetatū turburarea, Pa-
velū chiāmāndū la sine pre discipuli,
și luāndu-și diia bunā de la d'înșii, *a eșitū
2 să mērgā în Macedonia. Și trecēdū prin
pārțile acelea, și îndemnāndu-i cu cuvinte
multe, a venitū în Grecia; Și a rēmasū 3
acolo trei luni.

*Erū pāndindu-lū Iudeii, cāndū era să se
suia în Siria, și-a propusū să se întōrcā
prin Macedonia. Și mers'a cu elū până în 4
Asia Sopaterū, Bereēnlu; și din Tessalo-

n Veđi 2 Reg. 4.
29.
o Cap. 6. 15.
o Mat. 13. 27.
p Veđi Mār. 9.
28.

Luc. 9. 49.
q Luc. 1. 65. &
7. 16.
Cap. 2. 43. &
5. 3, 11.
r Mat. 3. 6.

s Cap. 6. 7. &
19. 24.
t Rom. 15. 25.
Gal. 2. 1.
u Cap. 20. 22.
v Cap. 13. 21. &

23 11.
Rom. 15. 24—
25.
s Cap. 13. 5.
y Rom. 16. 23.
z Tim. 4. 20.

s 2 Cor. 1. 8.
e Veđi Cap. 9. 2.
b Cap. 16. 16.
19.
c Ps. 115. 4.
Isa. 44. 10—

20.
Ier. 10. 2.
d Rom. 16. 23.
1 Cor. 1. 14.
e Cap. 20. 4. &
27. 2.

Col. 4. 10.
Filim. 24.
f 1 Tim. 1. 20.
2 Tim. 4. 14.
g Cap. 12. 17.

Opusul 20.
a 1 Cor. 16. 5.
1 Tim. 1. 2.
b Cap. 2. 22. &
23. 12. & 25. 2.
2 Cor. 11. 26

nicen¹, * Aristarcu și Secundu, și * Gaiu, Derbenu², și * Timoteiu; ⁵erū din Asia, / Tichicu și * Trofimū. Acestia mergendū înainte, ne-au⁶ asceptatū în Troada. Erū noi, după * dīlele azimelorū, amū plutitū de la Filipi, și în cinci dīle amu venitū la ei⁷ în Troada, unde amū rămasū șapte dīle.

⁷ Erū la / antēia dī a septemānei, fiindū adunați discipulii * sã frangã pãne, Pavelu avendū a purcede a dūoa dī, vorbia cu d'in-șii; și și-a prelungitū cuvēntulū până la mie-⁸dulū nopței. Și erau multe luminări / în⁹ foisorulū, unde erau adunați. Și ședendū unū tēnērū, anume Evticu, la ferēstră, a fostū cuprinsū de somnū greū; și vorbindū Pavelu multū timpū, biruitū de somnū, a cădūtū josū din rōndulū alū treile; și l'aū rēdicatū mortū. Erū Pavelu, pogorindu-se,¹⁰ a cădūtū preste elū, și îmbrăciășandū-lū, a dīsū: "Nu vē turburați; cã sufletulū lui este¹¹ intr'nsulū. Atuncea suindu-se, și frangendū pãne, și mănecandū și vorbindū in de-ajunsū până la diūã, apoi a pornitū. ¹²Erū pre tēnērū l'aū adusū viū, și s'aū măn-găiatū nu pučintū.

¹³ Erū noi mai 'nainte mergendū cu corabia, amū plutitū la Assosū, avendū a lua de acolo pre Pavelū; cã așa era rōnduitū, ¹⁴voindū elū sã mērgã pe josū. Și intēlindu-se elū cu noi la Assosū, l'amū luatū, și ¹⁵amū venitū la Mitilena. Și de acolo plutindū, a dūoa dī amū sositū în fața Chiulul, ¹⁶erū în cea-l-altã dī amū ajunsū la Samosū; și rēmānendū în Trogiliū, a dūoa dī amū venitū la Miletū. Cã Pavelu se hotãrise sã trecã alãture Efesulū, cã sã nu-l se intēmple sã intãrdie în Asia; cã * se grãbia, de arū putē, * sã fie în Ierusalimū în / diūa cinci-șecimeī.

Vorba lui Pavelu cãtrã bētrânii besericeī de Efesū, în care se congedēsã de d'inșii.

¹⁷ Și din Miletū trãmețendū la Efesū, a ¹⁸chiãmatū pre bētrânii besericeī. Și venindū ei la elū, li-a dīsū:

Voi sciți cumū amū fostū cu voi în totū timpulū, * din diūa cea d'antēia în care amū ¹⁹intratū în Asia; Servindū Domnului cu totã umilința, și cu multe lăcrimi și ispite, cari mi s'aū intēmplatū * prin pândirile Iudeilorū; ²⁰Și cã * nu amū ascunsū de la voi nimicu d'in-

tre cele de folosū, predicandū-vi evangelia, și invēțandū-vē în publicū și prin case; * Predicandū și Iudeilorū și Ellinilorū * pocainta ²¹cãtrã Dumneđeū, și credința în domnulū nostru Iisusū Christosū.

Și acumū ecce, * eū, împinsū de spiritū, ²²mergū la Ierusalimū, nesciindū cele ce mi se vorū intēmpla acolo; De câtū numai cã ²³* Spiritulū celū Sântū mărturisesce în tōte cetățile, dicendū cã lanțuri și strimtorări mē asceptã. Inse * nu mē ocupū de acēsta, ²⁴nici viēța mea nu mī-o socotescū mai pre-șiosã, * de câtū a sfãrși mersulū meū cu bucuriã, * și serviciulū * ce amū luatū de la dom-nulū Iisusū, a mărturisi evangelia charului lui Dumneđeū.

Și acumū, ecce, * sciū cã nu veți mai vedē ²⁵fața mea voi toți, pr'ntre cari amū petrecutū, predicandū împērăția lui Dumneđeū. Pentru aceea vi mărturisescū în diūa de a- ²⁶stã-dī, cã * curatū sūnt eū de sângele tutu-rorū. Cã / nu m'amū feritū de a vi anunța ²⁷totū / sfatulū lui Dumneđeū. Dreptū aceea ²⁸luați / aminte de voi și de totã turma, în care Spiritulū Sântū / v'a pusū episcopi, sã păstro-riți beserica lui Dumneđeū, / carea a cēștigat-o / cu sângele seū. Cã sciū acēsta, cã după ²⁹plecarea mea / vorū intra între voi lupi grei, cari nu vorū cruța turma; Și * d'ntre voi ³⁰chiarū se vorū scula bărbați, vorbindū cele înrēutățite, cã sã tragă pre discipulū după d'inșii. Pentru aceea priveghiați, aducēn- ³¹du-vi aminte, cã * trei ani nōptea și diūa nu amū încetatū cu lăcrimi de a sfătui pre fie-care din voi.

Și acumū, fraților, / incredințezū lui ³²Dumneđeū și / cuvēntulū charului seū, care pōte / a vē intări și a vi da / moscenire între toți cei sântiți. / Argintulū, seū aurulū, seū ³³vestmēntulū nici a unuū nu amū poftitū. Voi înși-vē sciți, / cã aceste mănī aū lucratū ³⁴pentru trebuințele mele și ale soților mei. În tōte v'amū arētatū, / cumū-cã lucrândū se ³⁵cade sã ajutați pre cei slabi; aducēndū-vi aminte de cuvēntulū domnului Iisusū, cã elū a dīsū: Mai fericitū este a da de câtū a lua.

Și acestea dicendū, * plecandū-si genun- ³⁶chile sale, s'a rugatū cu ei toți; Și aū ³⁷plãsū toți multū, și * cãdendū pe grumazulū lui Pavelū, / lū sãrută; Amărindū-se cu de- ³⁸

o Cap. 19. 29. & 27. 2. Col. 4. 10.	i Cap. 16. 8. 2 Cor. 2. 13. 2 Tim. 4. 13.	o 19. 21. & 21. 4. 12. p Cap. 24. 17.	o Cap. 19. 21. y Cap. 21. 4. 11.	o Cap. 18. 6. 2 Cor. 7. 2. f Vers. 30.	o Apoc. 5. 9. k Veți Ebr. 9. 14.	o 3. 24. Ebr. 9. 15.	o 1 Cor. 9. 12.
d Cap. 19. 39. o Cap. 16. 1. f Efes. 6. 21.	j 1 Cor. 16. 2. Apoc. 1. 10. k Cap. 2. 42. 46.	q Cap. 2. 1. 1 Cor. 16. 8. r Cap. 18. 19. &	s Cap. 21. 13. 1 Tes. 3. 3. Rom. 8. 35.	g Luc. 7. 30. Ioan 15. 15. Efes. 1. 11.	i Mat. 7. 15. 2 Pet. 2. 1. m 1 Tim. 1. 20.	r 1 Sam. 12. 3. 1 Cor. 9. 12.	2 Cor. 11. 9.
Col. 4. 7. 2 Tim. 4. 13. Tit. 3. 12.	l 1 Cor. 10. 16. o 11. 20, etc. i Cap. 1. 13.	o Vers. 3. o Vers. 27. o Cap. 18. 5.	o 2 Tim. 4. 17. 2 Cor. 4. 1. o Gal. 1. 1.	h 1 Tim. 4. 16. 1 Pet. 5. 2. i 1 Cor. 12. 28.	n Cap. 19. 10. o Ebr. 13. 9. p Cap. 9. 31.	o Cap. 18. 3. 1 Cor. 4. 12.	u Cap. 7. 60. &
g Cap. 21. 79. 2 Tim. 4. 20. h Eeod. 12. 14.	m 1 Reg. 17. 31. 2 Reg. 4. 34. n Mat. 9. 24.	o Marc. 1. 15. Luc. 24. 47. d Vers. 33.	o Tit. 1. 3. d Vers. 33. Rom. 15. 23.	j Efes. 1. 7, 14. Col. 1. 14. Ebr. 9. 13.	q Cap. 26. 18. Efes. 1. 18. 1 Pet. 1. 19.	o 1 Tes. 2. 9. 2 Tes. 2. 8.	v Fac. 45. 14. o 46. 29.
15. & 23. 15.	o Cap. 18. 21.	Cap. 2. 88.			Col. 1. 12. &	t Rom. 15. 1.	

osebire pentru cuvântul „ce li dădese, că nu voru mai vedé fața lui. Și-lu petrecură la corabiă.

Călătoria lui Pavel la Siria; vizita lui la Cesarea, și călătoria de acolo la Ierusalim.

- 21 **E**ARU despărțindu-ne cu greu de d'insu, și imbarcându-ne, amū venitū dreptū la Cosū, și a dūoa *di* la Rodosū, și de acolo 2 la Patara. Și aflându o corabiă trecendū la Finicia, suindu-ne într'insa, amū plutitū. 3 Și ivindu-se Cipru, și lăsându-lū în stānga, plutiamū la Siria, și ne-amū debarcatū în Tirū; cā acolo era sā fie descārcatā corabia 4 de povōrā. Și aflandū discipulū, amū rēmasū acolo șapte zile; „acestia diceau lui Pavelū prin Spiritū, ca sā nu se suia la 5 Ierusalimū. Erū după ce au trecutū aceste zile, amū plecatū sā mergemū, petrecutū fiindū de toți cu femeī și cu copii, până a-fară din cetate; unde ^b plecandū genunchiele 6 pe termū, ne-amū rugatū. Și luādu-ni *di*ia bunā uniā de la alții, ne-amū suitū în corabiā; erū aceia s'au întorsū a casā. 7 Erū sfārsindū noi călătoria pe apā de la Tirū, amū venitū la Ptolomaida; și salutandū pre frați, amū rēmasū o *di* la ei. 8 Erū a dūoa *di* esindū noi, cari eramū cu Pavelū, amū venitū în Cesarea; și intrandū în casa lui Filipū, ^a evangelistulū, „care era 9 din cei șapte, amū rēmasū la elū. Și acesta avea patru fete feciōre, ^f cari profetiaū. 10 Și petrecendū noi *acolo* multe zile, a venitū din Iudea unū profetū, a nume „Agabū. 11 Acesta venindū cătrā noi, și luādu briulū lui Pavelū, și legādu-și mānele și picioarele, a *disū*: Așa vorbesce Spiritulū Sāntū? „Astū-feliū vorū lega Iudeiū în Ierusalimū pre bārbatulū, alū căruia este acestū briū, și-lū vorū dā în mānele Gințilorū. 12 Și audindū acesteā, ^lā rugamū noi și cei de locū de acolo, cā sā nu se sulā elū la Ierusalimū. Darā Pavelū a respunsū: 13 „Ce faceți, de plāngeți, și-mī intristāți ānima? cā eu sūnt gatā nu numai ā fi legatū, ci și a muri în Ierusalimū pentru numele domnului Iisusū. Așa, neputendū noi a-lū înduplecā, amū încetatū, dicendū: „Voia Domnului sā fie. 15 După cāte-vā zile, gātindu-ne, ne su- 16 lamū la Ierusalimū. Și împreună cu noi au venitū și unū discipulū de la Cesarea, ducendū-ne la ore-care Mnasonū, Ciprienū, discipulū vechiū, la care și găzduiamū.

Primirea lui Pavelū de către bătrāni la Ierusalimū; elū se îndercū ā împāca Chreștinii Iudei; prinderea lui prin poporū, și scăparea lui prin a căpitēniā Romanā.

- „Și sosindū noi în Ierusalimū, frați ne-au 17 primitū bucurosū. Erū a dūoa *di* a intratū Pavelū împre- 18 unā cu noi la ^lIacobū; și toți bătrāni s'au adunatū *acolo*. Și salutandū-^f, „spunea cāte 19 una pe rōndū cele ce a făcutū Dumneđeū între Ginți „prin serviciulū lui. 20 Și ei audindū, măriaū pre Domnulū, și i-au *disū*: Veđi, frate, cāte miriade de ludei sūnt, cari au credutū și toți sūnt ozeleși pentru lege. Și au auditū de tine, cā in- 21 veți pre toți Iudeiū cei d'ntre Ginți, sā se lepede de Moisi, dicendū, cā sā nu-și circumcidā pre copii lorū, nici sā āmble du- 22 pre datine. Ce darā este? Neapēratū se va aduna mulțime, cā vorū audi cā ai venitū. Deci fā acēsta, care-ți dicemū: Sūnt la noi 23 patru bārbați, cari au făgăduintā asuprā-lī. Pre acestia luādu-i, curātesce-te împreună 24 cu ei, și cheltuesce pentru ei, cā sā-și ^rradā capulū; așa vorū cunōsce toți, cā din cele de cari au auditū de tine nimicū nu este *adev-* 25 *ratū*; ci cā tu urmezī a pāzi legea. Erū cātū pentru Ginți cari au credutū, „noi amū scrisū, hotāringdū, cā ei nimicū sā nu pāzescā de a- 26 cestū feliū, de cātū numai, cā sā se ferescā de cele sacrificate idolilorū, și de sānge, și de cele zugrūmate, și de desfēnare. 27 Atuncea Pavelū luādu pre bārbați, și a dūoa *di* curățindu-se cu ei, „a intratū în templu, „și anunța, cā va īmplini zilele curățeniei, până cē se va aduce sacrificiū pentru fie-care dintr'insū. 28 Darā aprōpe de sfārsitulū *celorū* șapte zile, „Iudeiū cei din Asia vedēdu-lū în templu, au intāratatū totū poporulū, și „au pus mānele pe elū, Strigāndū: Bārbați Israeliți, 29 ajutați! Acesta este omulū „care invēță pre toți în totū loculū contra poporului și a legēi și a locului acestulū; încă și Ellinī a vērītū în templu, și a spurcatū acestū sāntū locū. (Cā veduserā pre „Trofimū, Efe- 30 sēnulū, în cetate cū elū, pre care socotiaū, cā l'a vērītū Pavelū în templu). Și „se mișcā tōtā cetatea, și a alergatū împreună poporulū, și prindendū pre Pavelū, ^lā trāgeadū afarā din templu; și îndatā s'au închisū ușelē. 31 Și cāutandū ei sā-lū omōrē, a venitū scire la căpitēnia cohortei, cumā-cā s'a turburatū totū Ierusalimulū; „Care îndatā lu- 32

„ Vers. 25.	o Ioan 1. 11.	Cap. 2. 17.	26. 42.	2. 9.	o Cap. 22. 2.	g Cap. 15. 20.	o Cap. 24. 5. 6.
Capulū 21.	d Efes. 4. 11.	g Cap. 11. 22.	Luc. 11. 2. &	„ Cap. 15. 4. 12.	Rom. 10. 2.	„ Cap. 20. 29.	„ Cap. 20. 4.
o Cap. 20. 23.	o Cap. 6. 5. &	h Cap. 20. 28.	27. 42.	19.	Gal. 1. 14.	r Cap. 24. 18.	g Cap. 26. 21.
Vers. 12.	8. 26. 40.	Vers. 23.	h Cap. 15. 4.	„ Cap. 1. 17. &	p Num. 6. 3. 15.	o Num. 6. 18.	o Cap. 23. 27. &
h Cap. 20. 36.	f Icol 2. 23.	i Cap. 20. 24.	i Cap. 15. 13.	20. 24.	18.	i Cap. 24. 18.	24. 7.
		j Mat. 6. 10. &	Gal. 1. 19. &		Cap. 18. 18.	„ Cap. 26. 21.	

ându ostași și sutuși, a alergat către ei; 8
 eră ei vedându pre căpitenia și pre ostași,
 33 ai încetat de a bate pre Pavel. Atuncea
 căpitenia apropiându-se, l'a apucat, și "a
 ordinară să-l lege cu două lanțuri; și in- 9
 34 treba cine este și ce a făcut. Și unii strigau
 una, alții alta între mulțime; și neputându
 să înțeleagă adevărul pentru gilec, 10
 35 a ordinară să-l ducă în cetățue. Și ajungându
 la trepte, a trebuit să fie purtat 11
 36 de ostași pentru silnicia poporului. Că mulțimea
 poporului mergea după el, strigându: "Ie-lă.

Vorba lui Pavel către popor de pe treptele cetățuei; scăparea lui de a doua oră prin Romani.

37 Și voind să-l bage în cetățue, Pavel a
 38 așut căpiteniei: Este-mi iertat a dice ceva
 către tine? El a așut: Scii ellinesce?
 39 "Ore nu esci tu Egiptenul, cel ce mai
 înainte de dillele acestea te-ai resculat, și
 ai scos în pustiu pre cei patru mii de bri-
 40 gandi? Eră Pavel a așut: "E sunt omii
 Iudei, Tarsenul, din Cilicia, cetățenul al
 unei cetăți, care nu este neînsemnată; și
 rogu-te, dă-mi voia să vorbesc către po-
 40 por. Și dându-i voia, Pavel stăndu pe
 trepte, a făcut cu mâna poporului.

Deci făcându-se mare tăcere, a vorbit
 în limba ebrească, dicându:

22 **B**ĂRBĂȚI, "frați și părinți, ascultați acum
 2 cuvântul meu de apărare către voi, (și
 așut, că li vorbesce în limba ebrească,
 3 așut mai mare tăcere.) Și el a așut: "E
 sunt bărbat Iudeu, născut în Tarsul Ciliciei,
 și crescut în această cetate la picioarele lui
 "Gamaliel, învățat cu amănuntul în legea
 părintescă, fiind zelos către Dumnezeu,
 4 "precum voi toți sunteți astăzi: "Și am
 persecutat această învățătură până la moarte,
 legându și dându la închisore și bărbăți și
 5 femei. Precum și arhierul și "tota be-
 trănimea pote mărturisi de mine, de la ca-
 rele luându și epistole către frați, mergeam
 la Damascul, ca și pre cei ce erau acolo
 să-i aduc legăți în Ierusalim, că să se
 pedepsescă.

6 Și mergându eu și apropiându-mă de
 Damascul, într'amergându fără de scire a stră-
 lucit din cer lumină mare împrejurul
 7 meu. Și am cădutu la pământ, și am
 așut voce, dicându-mi: Saule, Saule, de

ce mă persecuți? Eră eu am răspuns: 8
 Cine esci, Dōmne? Și a așut către mine:
 Eu sunt Iisus, Nazarinul, pre care tu-l
 9 persecuți. Eră "cei ce erau cu mine așut
 10 dūtu lumina, și s'au înfricoșat; dară vocea
 celui ce-mi vorbea nu așut-o. Și am
 11 dūtu: Ce vōi face, Dōmne? Eră Domnul
 a așut către mine: Scōlă-te, și mergi în Da-
 mascu, și acolo ți se va vorbi despre tote
 cele ce ți s'au rōndit să le faci. Și fi-
 12 indū-că nu puteam vedea de strălucirea lu-
 minei aceleia, dusu fiind de mână de că-
 13 tră cei ce erau cu mine, am venit în Da-
 mascu. Eră "ore-care Anania, bărbat pi-
 14 ost dūre lege, "cercat de toți "Iudei ce
 locuiau acolo, Venind la mine, și stănd
 15 înainte, m'a așut: Frate Saul, veți eră-și.
 Și într'acea oră am căutat la el. Eră
 16 el a așut: "Dumnezeul părinților nostri
 "te-a ales, ca să cunoști voia lui, și "să veți
 "pro cel Drept, și "să așut vocea din gura
 lui. "Că veți fi marturul lui către toți o-
 17 menii de "cele ce așut și așut. Și acum
 ce întârzi? scōlă-te, și botăză-te, "și-ți
 spală păcatele, "chiamându numele
 Domnului.

Și "s'a întâmplat, cându m'am întors
 17 la Ierusalim și mă rugam în templu, m'am
 așut în uimire; Și "l'am vedut dicē-
 18 du-mi: "Grăbesce, și ești curēnd din Ieru-
 salim; că nu vor primi mărturia ta de-
 spre mine. Și am dūtu: Dōmne, "ei scii că
 19 eu am pus în închisore, și "am bătut în
 sinagogi pre cei ce credeau în tine. "Și
 20 cându se vōrsa sângele lui Stefanu, mar-
 turul tu, eram și eu de față, și "m'am in-
 voit la omorirea lui, păzind vestmintele
 celor ce-l omorau. Și m'a așut: Mergi;
 21 "că eu te vōi trāmete departe la Ginți.

Și l'au ascultat până la acestu cuvēntu,
 22 dară atunci așut rădicat vocea lor, dicēdu:
 "Ie-lă de pe pământ pre unul ca acesta,
 că nu se cade ca "el să trăescă. Și strig-
 23 gându ei, și rumpēndu vestmintele, și arun-
 cându pulbere în aer; A ordinară căpi-
 24 tenia să-l ducă în cetățue, dicēdu ca el
 să se cerceteze cu băta, spre a se cuno-
 sce, pentru ce strigau așa asupra lui. Eră
 25 pre-cându "lă lega cu curele, a așut Pavel
 către sutașul cel ce sta de față: "Ore vi
 este iertat a bate omii Romani, și fără de
 judecată? Și așut sutașul, a mers de 26

Cap. 20. 22.
 Vers. 11.
 Luc. 23. 16.
 Ioan. 19. 15.
 Cap. 22. 32.
 Veți Cap. 5.
 26.
 Cap. 9. 11. &
 29. 3.
 Cap. 12. 17.

Cap. 22. 22.
 Cap. 7. 2.
 Cap. 21. 32.
 2 Cor. 11. 23.
 Filip. 2. 5.
 Deut. 23. 2.
 2 Reg. 4. 23.
 Luc. 10. 30.
 Cap. 5. 24.
 Cap. 23. 5.

Cap. 21. 20.
 Gal. 1. 14.
 Rom. 10. 2.
 Cap. 8. 3. &
 26. 9-11.
 Filip. 3. 6.
 1 Tim. 1. 13.
 Luc. 23. 66.
 Cap. 4. 5.
 Cap. 9. 1. &
 26. 10, 12.

Cap. 9. 3. &
 26. 12, 18.
 Dan. 10. 7.
 Cap. 9. 7.
 Cap. 9. 17.
 Cap. 10. 22.
 1 Tim. 3. 7.
 Cap. 3. 13. &
 5. 30.
 Cap. 9. 15. &
 26. 16.

1 Cor. 9. 1. &
 16. 8.
 Cap. 3. 14. &
 7. 34.
 1 Cor. 11. 23.
 Gal. 1. 13.
 Cap. 23. 11.
 Cap. 4. 20. &
 26. 16.
 Cap. 3. 23.

Ebr. 10. 22.
 Cap. 9. 14.
 Rom. 10. 13.
 Cap. 9. 26.
 2 Cor. 12. 2.
 Vers. 14.
 Mat. 10. 14.
 Cap. 8. 8.
 Vers. 4.
 Mat. 10. 17.

Cap. 7. 53.
 Luc. 11. 48.
 Cap. 8. 1.
 Rom. 3. 22.
 Cap. 9. 15. &
 18. 2, 46, 47.
 & 18. 6. & 26.
 17.
 Rom. 1. 5. &
 11. 13. & 15.

16.
 Gal. 1. 15, 16.
 & 2. 7, 8.
 Ebr. 5. 7, 8.
 1 Tim. 3. 7.
 2 Tim. 1. 11.
 Cap. 21. 36.
 Cap. 25. 24.
 Cap. 16. 37.

- a spusă căpiteniei, dicându: Caută ce vei
 27 să faci; că acestu omă este Romanu. Atuncea venindă căpitenia, i-a disu: Spune-mi, de esci tu Romanu. Eru elu a disu:
 28 Da. Și a respunsă căpitenia: Cu mulți bani amă dobânditu eă cetățenia acesta. Eru Pavelu a disu: Eu chiaru sunt născutu intru
 29 acesta. Atunci îndată s'au depărtatu de la elu cei ce voiaă să-lu bată; și căpitenia s'a infricșatu, după ce a înțelesu că este Romanu, și pentru că-lu legase.

Pavelu se apără înaintea sinedrului; scăparea a treia a sa prin ostași Romani.

- 30 Și a dăoa di voindă să cunoscă adevărul, pentru ce este përitu de Iudei, l'a liberatū din lanțuri, și a ordinaru să vină archiereu și totu sinedrulu lorū; și aducându pre Pavelu, l'a pusū im meșlocul lorū.
- 23 **E**ARU Pavelu privindū la sinedriu, a disu: Bărbați, frați, "eu cu totă buna conștiința amă viețuitu înaintea lui Dumneđu 2 până intr'acestă di. Eru archiereulu Anania a ordinaru celorū ce-i sta înainte, "să-lu 3 bată preste gură. Atuncea Pavelu i-a disu: Te va bate Dumneđu, părete vărutū; că ședī să mē judeci duple lege, și "ordinezī 4 să mē bată împotriva legēi? Eru cei ce stăteaū însinte aū disu: Dară tu batjocuresci pre archiereulu lui Dumneđu? Eru Pavelu a disu: "Nu amă sciutū, fraților, că este archiereu; că este scrisū: "Pre mai marele poporului teū să nu-lu vorbești de reū. 6 Și cunoscându Pavelu, că o parte sūnt Sadukei, eru alta Farisei, a strigarū in sinedriu: Bărbați, frați, /eu sūnt Fariseu, fiu de Fariseu; "pentru credința in înviarea morților eu sūnt trasū in judecată. 7 Și vorbindū elu acesta, s'a făcutū cērtă între Farisei și între Sadukei, și s'a despărțitū adunarea. "Că Sadukei dicū, că nu este înviare, nici āngerū, nici spiritū; eru Farisei le mărturisescū amindūoē. Și s'a născutū strigare mare; și sculāndu-se carturarī din partea Fariseilor, se certaū, dicēndū: "Nici unū reū nu aflāmu intr'acestu omū; eru /de i-a vorbitū spiritū seū āngerū, 10 "să nu ne opunemū lui Dumneđu. Și nāscēndu-se cērtă mare, /i temēndu-se căpitenia, ca să nu fie sfășciatū Pavelu de d'ingii, a ordinaru ostașilorū să vină, și să-lu răpescă din meșlocul lorū, și să-lu ducă in cetățue. 11 Eru in noptea următoare stāndu-i Dom-

nulū înainte, i-a disu: Îndrăznesce, Pavele! că precumū ai mărturisitū de mine in Ierusalimū, așa și se cade să mē mărturisești și in Roma.

Conjurare pentru uciderea lui Pavelu; elu se trimete la guvernătoru la Cesarea.

Și făcēndu-se diuă, "s'au adunatū unii 12 Iudei, și s'au anatematizatū, dicēndū, că nici vorū mânca, nici vorū be, până nu vorū omori pre Pavelu. Și erau mai mulți de patru-deci cei ce făcuseră acestū juramēntū. Acestia mergēndū la archierei și la bētrāni, 14 aū disu: Cu anatema ne-amū anatematizatū, că nimicū nu vomū gusta, până nu vomū omori pre Pavelu. Acumū dară voi împreună cu sinedrulu faceți cunoscutū căpiteniei, ca māne să-lu pogore la voi, ca cumă ați voi să cercați mai cu amēnuntulū despre elū; eru noi, mai 'nainte de a se apropia elū, sūntemū gata să-lu omorimū.

Și aūdindū fiulū surorei lui Pavelu de 16 acestă urdēlă, mergēndū, a intratū in cetățue, și a spusū lui Pavelu. Atuncea Pavelu 17 chiāmāndū la sine pre unulū din sutași, a disu; Du pre acestū tēnerū la căpiteniā; că are ce-va să-i spună. Deci acela luāndu-lū, 18 l'a dusū la căpiteniā, și i-a disu: Pavelu, închisulū, chiāmāndu-mē la sine, s'a rugatū să aducū pre acestū tēnerū la tine; că are ce-va să-ți spună. Eru căpitenia luāndu-lū 19 de mână, și ducēndu-se la o parte, l'a întrebātū: Ce este ceea ce ai să-mi spui? Dis'a elū: "Iudei s'au sfătuitū să te rōge, 20 ca māne să aduci pre Pavelu la sinedriu, ca cumū arū voi ce-va mai cu amēnuntulū să întrebe despre d'insulū. Deci tu să nu-i 21 ascuți; că-lu pādescū bărbați mai mulți de patru-deci, cari s'au anatematizatū, ca nici să mănānce, nici să be, până nu-lu vorū omori; și acumū sūnt gata, asceptāndū fāgăduința de la tine. Deci căpitenia a demisū pre tēnerū, oprindu-lū să nu spună nimēnu, că i-a arētatū acestea.

Și chiāmāndū pre dūoi din sutași, a 23 disu: Gătiți dūoē sute de ostași, și șeptedeci de călāreți, și dūoē sute de lānceri, să mērgă până la Cesarea, la a treia oră din nopte. Și aduceți dobitoce, ca să pună 24 pre Pavelu, spre a-lu duce in siguranță la Felicū, guvernătorulū.

Și a scrisū o epistolă de cuprinsulū a- 25 cesta: Claudiū Lisie lui Felicū, pré-pu- 26 terniculū guvernatorū, salutare: "Acestu 27 bărbatū era prinsū de Iudei, și era să fie

Capitul 23.
 a Cap. 24. 16.
 1 Cor. 4. 4.
 2 Cor. 1. 12.

a 4. 2.
 2 Tim. 1. 8.
 Ebr. 13. 18.
 1 Reg. 22. 24.
 1er. 20. 3.

Ioan 18. 22.
 o Lev. 19. 36.
 Deut. 25. 1, 2.
 Ioan 7. 51.
 d Cap. 24. 17.

e Esod. 22. 28.
 Eccl. 10. 20.
 2 Pet. 2. 10.
 Iuda 8.
 f Cap. 26. 5.

Filip. 3. 5.
 g Cap. 21. 15.
 21. & 26. 6.
 & 28. 20.
 h Mat. 22. 23.

Marc. 12. 18.
 Luc. 20. 27.
 i Cap. 25. 25.
 & 26. 31.
 j Cap. 22. 7, 17.

18.
 k Cap. 5. 39.
 l Cap. 18. 9. &
 27. 23, 24.
 m Vera. 21, 30.

Cap. 25. 2.
 n Vera. 12.
 o Cap. 21. 22.
 & 24. 7.

omoritu de d'insii; atunci amu venitü eü
cu öste, și l'amü scäpätü, înțelegendü cä
28 este Romanü. " Și voidü sä înțelegü pentru
ce-lü päröscü, l'amü pogoritu la sinedrulu
29 lorü. Și l'amü aflatü päritu " în cestiuni de
legea lorü, " erü neavendü nici o vinä vred-
30 nicä de mörte säu de lanțuri. Și " spunendü-
mi-se, cumü-cä ludeii pändescü pre acestü
bärbätü, de îndatä l'amü tramesü la tine,
'ordinändü și pärışilorü sä spunä cele ce aü
asupra lui inaintea ta. Fii sänetösü.
31 Atuncea ostaiși luändu pre Pavelü, du-
pre cumü li se ordinase, l'aü adusü nöptea
32 la Antipatrida. Erü a düoa di, lăsändü pre
cäläreși sä mörögä cu elü, s'aü întorsü în
33 cetätue. Acestia inträndü în Cesarea, și
dändü guvernătorulu epistola, aü pusü și
34 pre Pavelü inaintea lui. Și cetind'o guver-
nătorulu, a întrebätü pre Pavelü din cari
părți este; și afländü cä este de la " Cilicia,
35 A disü: " Te voiü aüdi, cândü și pärışii toi
vorü veni. Și a ordinatü ca elü sä fie pä-
ditü în " palatulü lui Erodü.

*Ascultarea lui Pavelü inaintea lui Felicsü; și şe-
derea lui în închisöre düoi ani la Cesarea.*

24 **E**ARÜ după " cinci dïle s'a pogoritu " ar-
chiereulu Anania cu bëtränii și cu unü
retorü, anume Tertilü, cari aü informatü
pre guvernătorü asupra lui Pavelü.
2 Și chiämatü fiindü elü, Tertilü a înce-
putü a-lü pärü, dicändü: Cä multä pace amü
cëştigatü prin tine, și cä mai bune aşedä-
minte s'aü făcutü pentru poporulü acesta
3 prin a ta prevedere, Noi, prä-puternice
Felice, o recunöscemü în totü timpulü și
4 în totü loculü, cu totä multumita. Darä cu
sä nu te mai ostenescü, rogu-te sä ne aüdi
5 în scurtü cu a ta indulgenä! " Cä amü a-
flatü pre omulü acesta molepsitorü, și aci-
tändü rescölä între toți ludeii ce sânt
6 în totä lumea, și care este mai marele sectei
Nazarinenilorü: " Care a și încercatü a spuroa
templulü; pre care l'amü și prinsü, și amü
voitü sä-lü " judecämü duple legea nösträ.
7 Darä căpitenia Lisie venindü, cu mare silä
8 l'a luatü din mânele nöstre; " Ordinändü
pärışilorü lui sä vinä la tine: de la cari
insu-și cercetändü, veü putä sä cunosci *adev-
rulu* tuturorü acestora, de cari noi l'ü pärimü.
9 Și s'aü învoitu și ludeii, dicändü cumü-
cä acestea sânt așa.
10 Atuncea Pavelü, după ce guvernătorulu
i-a făcutü semnü sä vorbescä, a respunsü:

Sciindu-te, cä de mulți ani esci judecätörü
acestui poporü, mai cu plăcere respundü
11 pentru sine-mi. Cä tu poți cunösce, cä nu
sünt mai multü de cätü düoö-spre-dece dïle,
de cândü m'amü suitü " sä më închinü în Ie-
rusalimü: " Și nici în templu nu m'aü aflatü
12 disputändü cu cine-va, nici acițändü pre
poporü la rescölä, nici în sinagogi, nici în
cetate; Nici potü dovedi acësta, de care a-
13 cumü më päröscü. Darä acësta mărturi-
sescü ție, cä duple " invëtätura, pre care ei
o dicü eresü, așa servescü " Dumneđeulu
pärintilorü mei, cređendü töte cele scrise
14 în " lege și în profeți; " Avändü acëstä spe-
ranță în Dumneđeü, care și insu-și acestia
aü, " cä va sä fie înviarea morțilorü, și a drep-
țilorü și a nedreptilorü. De aceea " eü më
15 deprindü, sä amü totü-dé-una o consciință
nevinovatä căträ Dumneđeü și căträ ömeni.
Erü după mulți ani " amü venitü sä facü milä
16 la poporulü meu, și sacrificii. " Ocupän-lu-
më cu acësta, unii ludei din Asia m'aü a-
flatü curățindu-më în templu, nici cu glötä,
nici cu gilcévä. " Aceia trebuia sä fie de
17 fačä inaintea ta, și sä më päröscä, de aü
ce-va asupra mea. Säu acestia singuri sä
20 spunä, de aü aflatü ce-va nelegiuitü în mine,
ständu eü inaintea sinedrulu; De cätü nu-
21 mai în privința acesteï unei voci, cu care o
amü strigatü, ständü între ei: " Pentru învi-
area morțilorü eü më judecä astä-dï de voi.
Erü Felicsü, aüdindü acestea, și sciindü
22 mai cu de amënuntulü despre acëstä cale,
i-a mănätü, dicändü: Cândü va veni " căpi-
tenia Lisie, voiü hotäri asupra celorü pri-
vitöre la voi. Și a ordinatü sutașulu sä
23 păzescä pre Pavelü, și sä-lü ținä în öre-
care libertate, și " pre nimenea sä nu oprö-
scä dintr'ai lui de a-i servi, säu a veni la elü.
Erü după câte-va dïle venindü Felicsü
24 cu Drusila, femea lui, care era ludeică, a
chiämatü pre Pavelü, și l'a aüditü despre
credința cea în Cristosü. Și vorbindü elü
25 despre dreptate, înfrênare și judecata ce va
sä fie, cutremurändu-se Felicsü, a disü: Pen-
tru astä datä mergi; și cândü voiü afla
26 timpü, te voiü mai chiäma. Încä și spera,
cä " i se vorü da bani de la Pavelü, ca sä-lü
libereze: pentru aceea și mai adese ori
chiämändu-lü, vorbea cu elü.
Erü împlinindu-se düoi ani, a venitü
27 Porciü Festü în loculü lui Felicsü; erü Fe-
licsü, " voidü sä facä plăcere ludeilorü, a
lăsatü pre Pavelü legatü.

p Cap. 23. 30.	v Cap. 24. 1, 10.	25. & 26. 2.	e Ioan 18. 21.	14.	n Dan. 12. 2.	g Cap. 21. 26.	u Cap. 27. 2. &
q Cap. 18. 15.	& 25. 16.	e Luc. 23. 2.	f Cap. 21. 23.	Cap. 9. 2.	Ioan 5. 28, 29.	27. & 28. 21.	28. 16.
& 25. 19.	u Mat. 27. 27.	Cap. 6. 15. &	g Cap. 23. 30.	& 2 Tim. 1. 2.	o Cap. 23. 1.	r Cap. 27. 30.	v Ecod. 22. 8.
r Cap. 26. 31.	—	16. 30. & 17.	h Cap. 21. 28.	i Cap. 26. 22.	p Cap. 11. 29.	s Cap. 25. 16.	w Ecod. 23. 2.
s Vers. 20.	Capitulü 24.	6. & 21. 28.	Vers. 17.	& 28. 23.	q Cap. 30. 16.	t Cap. 23. 6. &	x Cap. 12. 2. &
t Cap. 24. 2. &	o Cap. 21. 27.	1 Pet. 2. 12,	i Cap. 25. 8. &	u Cap. 23. 6. &	Rom. 15. 25.	28. 20.	25. 9, 14.
25. 6.	b Cap. 22. 2, 30.	15.	28. 17.	26. 6, 7. & 28.	2 Cor. 8. 4.	i Vers. 7.	—
u Cap. 21. 39.	d Cap. 21. 28.	j Veđi Amos 8.		20.	Gal. 2. 10.		

Pavelu se opără inaintea lui Festu, și apelău la Cesaru.

- 25 **D**ECI Festu intrându în provincia, după
trei zile s'a suitu de la Cesarea la
2 Ierusalim. "Atunci arhierul și cei mai
însemnați ai Iudeilor l'au informatu asu-
3 pra lui Pavelu, și-lu rugau; Cerându grația
loru-și contra lui Pavelu, ca să-lu trâmătă
la Ierusalim. (Eru ei plănuseră să-lu u-
4 cidă pe drum.) Dară Festu a răspuns,
că Pavelu este suptu pază în Cesarea, și că
5 elu de grabă va să mērgă acolo. Deci a
disu elu: Cei d'intre voi cari potu, să se
pogore împreună, și să pērască pre acestu
bărbatu, de au ce-va contra lui.
6 Și petrecându la el nu mai multu de
cātu dece zile, s'a pogoritu în Cesarea; și
a dūoa și ședendu pe scaunul de jude-
7 cată, a ordinațu să se aducă Pavelu. Și
venindu elu, au stătuțu împrejurul lui Iu-
dei, cari veniseră din Ierusalim, "multe
și grele pēre aducendu contra lui Pavelu,
8 cari nu le puteau dovedi. Eru Pavelu a-
părându-se, a răspuns: "Nici contra legel
Iudeilor, nici contra templulu, nici contra
Cesarulu, nu amu greșitu ce-va.
9 Eru Festu, voindū să facă plăcere Iu-
deilor, răspundū, a disu lui Pavelu:
"Voiesci să te sui la Ierusalim, și să te ju-
decă acolo pentru acestea inaintea mea?
10 Eru Pavelu a disu: Eu stau inaintea scau-
nulu de judecată a Cesarulu, unde trebue
să mă judecū: Iudeilor nici o nedreptate
nu amu făcutu, precum și tu mai bine cu-
11 nosci. "Că de amu făcutu nedreptate, și de
amu lucratu ce-va vrednicu de mōrte, nu
mē ferescū de mōrte; dară, dacă nimicu nu
este adevēratu din cele cu cari ei mē pē-
răscu, nimenia nu pōte să mă dăruescă
loru. "Eu apelezū la Cesarulū.
12 Atuncea Festu conferindū cu sfatulū,
a răspuns: Ai apelatū la Cesarulū? La Ce-
sarulū vei merge.

*Vorba cea din urmă a lui Pavelu în Palestină,
inaintea regelui Agrippa.*

- 13 Eru după câte-va zile regele Agrippa
și Bernica s'au pogoritu în Cesarea, să sa-
14 lute pre Festu. Și petrecendu zile multe
acolo, Festu a informatu pre rege despre
Pavelu, dicendu: "Este unū bărbatu, lăsatū
15 legatū de Felicū; "Despre care, fiindū eū
în Ierusalim, mi-au spus arhierul și bē-
trānii Iudeilor, cerendu condamnarea lui.
16 Dară "li-amu răspuns: Nu este datinā la

Romani, să dee pre vre-unū omū la per-
dare, până ce celū pēritū nu are de făcā
pre pērișil lui, și să-și lee locū de răspunsū
pentru pēra sa. Deci ei adunându-se aicea, 17
"nu amu făcutu amānare, ci a dūoa și șe-
dendu în scaunul de judecată, amu ordi-
natū să se aducă bărbatulū; Contra căruia 18
sculându-se pērișil, nici o vină aduceau
dintr'acelea cari eū presupuneamū; "Ci nu-
mai nisce întrebări despre a lorū supersti-
țiunī aveau contra lui, și despre unū Iisusū
ōre-care mortū, pre care dīcea Pavelu, că
este viu. Și nedumerindu-mē eū în cestiunea 20
acēsta, l'amū întreatū, de voiesce să mērgă
la Ierusalimū, și acolo să se judece despre
acestea. Eru Pavelu apelāndū să fie pās-
21 tratū pentru judecata împēratulū, amū ordi-
natū să fie păzitu, până ce-lū voiū trāmete
la Cesarulū.

Eru "Agrippa a disu lui Festu: Așū voi 22
și eū să audū pre acelu omū. Eru elū a
disu: Māne 'lū vei aūdi.

Deci a dūoa și venindū Agrippa și Ber- 23
nica cu mare pompă, și intrāndū în audi-
toriu cu căpiteniele cele mai mari și cu cei
mai însemnați ai cetățel, a ordinațu Festu,
și s'a adusū Pavelu.

Și a disu Festu: Rege Agrippu, și toți 24
bărbații cei ce sūnteți cu noi, vedeți pre
acesta, despre care "tōtā mulțimea Iudeilor
mi s'a rugatū și în Ierusalimū și aicea,
strigāndū, că elū nu trebue "să mai trāescă.
Eru eū cunoscēndū, că "elu nimicu vrednicū 25
de mōrte nu a făcutū, "și elū insu-și ape-
lāndū la Cesarulū, amū hotāritū să-lū trā-
mētă. Dară nu amū nimicu siguru a scrie 26
despre elū domnitorulū meū. Pentru a-
ceea l'amū adusū inaintea voastră, și mai cu
sēmă inaintea ta, rege Agrippu, ca, făcādu-
se cercetare, să amū ce scrie. Că mi se 27
pare neînțelesū să trāmetū unū închisū, fără
a însemna pērele aduse asupra lui.

ATUNCI Agrippa a disu lui Pavelu: Voia 28
și se dă ca să vorbesci pentru tine
insu-ți.

Eru Pavelu întinđendū māna, a răspuns:

Mē socotescū fericitū, rege Agrippu, că 2
astă-ți potū responde pentru mine inaintea
ta despre tōte cele, de cari mă pērăscū
Iudeii; Mai cu sēmă fiindū-că te cunoscū, 3
că scii tōte datinele și întrebările Iudeilor:
de aceea rogu-te, ca să mă ascultū cu in-
dulgență.

Viēța mea din tēnērete, care din înce- 4
putū a fostū intre poporulū meū în Ieru-

Cap. 25.	15.	Cap. 24. 5, 13.	g Vers. 20.	i Cap. 28. 32.	j Vers. 4, 5.	o Veđi Cap. 9.	r Cap. 23. 2, 28.
a Cap. 24. 1.	a Cap. 18. 14.	a Cap. 6. 13. &	A Vers. 25.	& 28. 19.	m Vers. 6.	15.	& 24. 31.
Vers. 15.	Vers. 18.	24. 12. & 28.	Cap. 18. 14. &	j Cap. 24. 27.	n Cap. 18. 15.	p Vers. 2, 3, 7.	r Vers. 11, 12.
b Cap. 23. 12.	d Marc. 16. 8.	17.	23. 29. & 28.	k Vers. 2, 3.	& 23. 29.	q Cap. 22. 22.	—
	Luc. 22. 9, 10.	f Cap. 24. 27.	31.				

- 5 salimă, o sciū toți Iudeii; Cari mă cunoscău mai d'înainte, (de voru voi să mărturisescă,) că, după 'secta cea mai esactă a legii noastre,
- 6 amă trăit ca Fariseu. ³Și acum stău judecându-mă, pentru că mă încredă în 'făgăduința, care a dat-o Dumnezeu părinților nostri; La împlinirea căreia 'cele două spre-dece seminții ale noastre, neîncetată, 'diua și năptea, servindă lui Dumnezeu, speră să ajungă. Pentru această speranță, rege Agrippa, sunt pârîtă de Iudei. Ce? lucru de necredință se pare voui, ca Dumnezeu să învieze pre morți?
- 9 'Și eu amă gândit, că trebuia să facă multe contra numelui lui Iisus Nazarinul. ²Ceea ce amă și făcută în Ierusalim; că, luându putere 'de la archierei, amă închisă în închisore pre mulți din sânti; și cândă erau să se omore ei, amă dată votul meu contra lor. ¹Și în toate sinagoge de multe ori muncindu-l, 'și siliamă să hulăscă; și forte înfuriându-mă asupra lor, 'goniamă până și prin cetățile cele din afară.
- 12 ²Cu acestă scopă amă mersă la Damascu cu putere și cu ordină de la archierei; Și la amedă-și, rege, amă vedută pe cale lumină din ceri, mai strălucitoare de câtă soarele, strălucindă împrejurul meu și a celorlă ce mergeau cu mine. Eră noi toți cădendă la pământ, amă audit eu voce dicendă cătră mine, și vorbindă în limba ebrească: Saule, Saule, de ce mă persecuți? greă 'fi este a lovi cu piciorulă asupra bol-
- 15 durilor. Eră eu amă disă: Cine esci, Dōmne? Eră elă a disă: Eu sunt Iisus, pre care tu-lă persecuți; Ci te scōlă, și stăi pe piciorole tale! că spre acēsta m'amă arētată ție, 'ca să te rōnduescă servă și martură a celorlă ce ai vedută, și a celorlă
- 17 pentru cari mă voi arēta ție; Scoțendă-te din acestă popor și de la Gintă, 'la cari
- 18 acumă te trāmetă: "Să deschidă ochii lor, 'ca să se întorcă de la întunecă la lumină, și de la puterea Satanei la Dumnezeu, 'ca ei să lee iertare păcatelor și 'moscenire între 'cei sântiți prin credința cea în mine.
- 19 Pentru aceea, rege Agrippa, nu amă
- 20 fostă neascultătoră vederei ceresci; Ci amă mărturisită întēiă celorlă din Damascu și în Ierusalim, și prin totă țera Iudei, și

atuncea Gintiloră, ca să se pocăiescă, și să se întorcă la Dumnezeu, făcendă 'lucruri vrednice de pocăință.

Pentru acestea 'Iudeii prindendă-mă în 21 templu, se încercară să mă omore. Dară 22 dobēndindă ajutoră de la Dumnezeu, stău până într'acēstă di, mărturisindă la mică și la mare, nimicū vorbindă afară de cele 'ce și profeții și 'Moisi au profețit, că voru să fie: 'Că va suferi Christos, și 'că elă va 23 fi întēiulă, care se va scula din morți, și 'va da lumină poporului acestuia și Gintiloră.

Eră elă acestea dicendă, Festă cu tare 24 voce a disă: Pavele, 'ai nebunită! Cartea ce multă te aduce spre nebuniă.

Dară elă a disă: Nu sūnt nebun, pu- 25 ternice Feste, ci vorbescū cuvinte ale adevărului și ale miștei sănătoșe; Că regele 26 scie de acestea, cătră care și cu îndrăsnelă vorbescū; nu credă, că-i va fi ce-va dintr'acestea nesciută; că acestea nu s'au făcutū în unghiū. Cređi, rege Agrippa, pre 27 profeți? Sciū că cređi.

Eră Agrippa a disă cătră Pavel: Cātū 28 pe ce să mă înduplică a deveni Creștin. Dis'a Pavel: 'Ași dori de la Dumnezeu, 29 ca și în pușină și în multă nu numai tu, ci și toți cei ce mă audă astă-di, să fiți astū-feliū precumă și eu sūnt, afară de lanțurile acestea.

Și acestea dicendă elă, s'a sculată re- 30 gele, și guvernătorulă, și Bernica, și cei ce ședeau cu ei; Și depărtându-se, vorbeau u- 31 nulă cătră altulă, dicendă: 'Acestă omă nu face nimicū vrednicū de mōrte seū de lanțuri. Eră Agrippa a disă lui Festă: Acestă 32 omă se putea libera, 'de nu arū fi apelatū la Cesarulă.

Plutirea lui Pavel de la Cesarea la Italia, și spargerea corăbielă. Petrecerea lui în insula Melita; venirea sa la Roma.

ERĂ 'hotărindă-se ca să mergemă noi 27 în Italia, s'au dată Pavel și ore-cari alți inchiși unui sutaș, anume Iulie din cohorta Augustă. Și intrândă într'o coră- 2 biă de la Adramită, avēndă a pluti pe lūngă 3 termurile Asiei, amă pornită, fiindă cu noi Aristarcū, Macedonēnū din Tesselonicū. Și 3 a două di amă venitū în Sidon; și 'trā- tândă umanū Iuliū pre Pavelă, 'a dată voiă

Cap. 26.	Ps. 139. 11.	Tit. 2. 13.	f Cap. 22. 19.	o 2 Cor. 6. 14.	& 13. 14. 16—	46.	d Cap. 23. 9, 29.
a Cap. 22. 3. &	Ia. 4. 2. & 7.	d Ia. 1. 1.	& Cap. 9. 3. &	Efes. 4. 18. &	21.	s 1 Cor. 15. 20.	& 25. 25.
23. 6. & 24.	14. & 9. 6. &	o Luc. 2. 37.	24. 6.	5. 8.	t Mat. 3. 8.	Col. 1. 18.	e Cap. 25. 11.
15. 21.	40. 10.	1 Tes. 2. 10.	i Cap. 22. 15.	Col. 1. 13.	u Cap. 21. 30.	Apoc. 1. 6.	—
Philp. 3. 5.	Ier. 23. 5. &	1 Tim. 5. 5.	u Cap. 22. 21.	1 Pet. 2. 9,	21.	a Luc. 2. 32.	Cap. 27.
b Cap. 23. 6.	33. 14—16.	/ Philp. 3. 11.	u Isa. 55. 5. &	25	o Luc. 24. 27,	b 2 Reg. 9. 11.	a Cap. 25. 12,
c Fac. 3. 15. &	Esec. 34. 23.	g Ioan 16. 2.	42. 7.	p Luc. 1. 77.	44.	Ioan 10. 20.	a Cap. 25. 12,
22. 18. & 26.	& 27. 24.	1 Tim. 1. 13.	Luc. 1. 79.	q Efes. 1. 11.	Cap. 24. 14.	1 Cor. 1. 23.	25.
4. & 49. 10.	Dan. 9. 24.	A Cap. 8. 3.	Ioan 8. 12.	r Col. 1. 13.	& 26. 23.	& 2. 12. 14.	b Cap. 19. 29.
Deut. 18. 15.	Mfo. 7. 20.	Gal. 1. 13.	2 Cor. 4. 4.	r Cap. 20. 22.	Rom. 2. 21.	& 4. 10.	c Cap. 24. 23.
3 Sam. 7. 12.	Cap. 13. 22.	i Cap. 9. 14. 21.	Efes. 1. 15.	o Cap. 9. 20, 22,	u Ioan 5. 46.	c 1 Cor. 7. 7.	& 23. 16.
	Rom. 15. 8.	& 22. 5.	1 Tes. 5. 5.	20. & 11. 26.	y Luc. 24. 26,		

- 4 să meargă pe la amici, să fie îngrijită. Și de acolo pornind, amă plutit pe lângă Cipru, pentru că vânturile erau în potrivă.
- 5 Și trecând marea Ciliciei și a Pamfiliei, amă venit la Mira, o cetate a Licie.
- 6 Și acolo aflând sutașul o corabie din Alessandria plutind la Italia, ne-a îmbarcat într'insa. Și în multe zile plutind încet, și abie sosind lângă Cnid, nelăsându-ne vântul, amă plutit pe lângă Creta, față de Salmona. Și de abie trecând, amă venit la un loc ce se cheama: Limanuri Bune, de care era aproape cetatea Lasea.
- 9 Eră mult timp trecând, și fiind plătirea periculoasă, pentru că și postul treceuse acum, îndemna Pavel, Dicându-li: Bărbați, vedu că această plutire va să fie cu năcaz și cu multă pagubă, nu numai a povărei și a corăbiei, ci și a vieții noastre.
- 11 Eră sutașul asculta mai mult pre cărmaci și pre căpitanul corăbiei, de cât de cele ce vorbea Pavel. Și nefind limanul bun de ȧertat, cei mai mulți sfătuiau să se ducă de acolo, ca dacă se va pute, să ajungă la Finica, să erneze, care este limanul al Cretelor, jăcând despre sud-vest și despre nord-vest.
- 13 Și suflând vântul de mēdă-ȧi, părăndu-li că voru isbuti în propunerea lor, a rădicat încă, și a plutit pe lângă marginile Cretelor. Eră nu după mult timp s'a rădicat asupra insulei un vânt viforos, ce se cheamă Evroclidon. Așa răpită fiind corabia, și neputând a se împotrivi, ne purtam, lăsându-ne duple vânt. Și trecând pe lângă o insulă, ce se cheamă Claudia, abie amă putut prinde luntrea.
- 17 Și trăgând-o, marinarii întrebuințau toate meșlăcele, încingându corabia cu frâmbi; și temându-se să nu cadă preste un scuntar, a lăsat pânzele, și așa se purtau.
- 18 Și forte învâluindu-ne, a două ȧi a aruncat povora din corabie în mare. Și a treia ȧi noi cu mânele noastre amă lepădat toate lucrurile corăbiei. Dară nearătându-se nici sorele nici stelele mai multe zile, și vifor nu puțin fiind asupra noastră, s'a luat totă speranța de a ne mēntui.
- 21 Eră după ce nu a mēncat mult timp, Pavel stănd în meșlocul lor, a ȧist: Bărbați, se cădea să mē ascultați, și să nu plecați de la Creta, ca să fi fostă scutiți de acest năcaz și pagubă. Și acumă vē îndemn să îndrăzniți; că nu se va perde nici un suflet d'între voi, ci numai cora-

bia; Că mē-a stătit înainte într'acastă noapte ângerul lui Dumnezeu, al cărui sânt eu, și cărui servesc, Dicându: Nu te teme, Pavle, tu trebuie să stai înaintea Cesarului; și ecce, ȧi-a dăruit Dumnezeu pre toți cei ce plutesc cu tine. Dreptă aceea, bărbați, fiți îndrăzneți: că cred lui Dumnezeu, că așa va fi, precumă mi s'a vorbit. Dară într'o insulă ore-care este să cădem noi.

Eră când a sosit noptea a patru-spre-dece, învâluindu-ne în marea Adriatică, pe la meșcul noptei, marinarii li părea, că se apropiă de un pământ; Și pogorind mēsură, a aflat stânjini două-deci; și trecând puțin de acolo, și eră și mēsurând, a aflat stânjini cincispre-dece. Atuncea temându-se, ca nu cumă va să cădem în locuri petroșe, aruncând patru ancōre despre cirma corăbiei, asceptau a veni ȧiua.

Eră marinarii căutând să fugă din corabie, și liberând luntrea în mare, suptă cuvēnt, ca cumă aru voi să arunce ancōre despre partea d'între, ȧis'a Pavel sutașului și ostașilor: De nu voru rămāne acestia în corabie, voi nu vē veți pute mēntui. Atuncea ostașii tăiand funiele luntrei, a lăsat-o să cadă.

Eră când era să se facă ȧiua, Pavel ruga pre toți să mēnāne bucate, dicându: Patru-spre-dece zile sânt astă-ȧi, de când nu ați mēncat, asceptându, și nimic gustându: Pentru aceea vē rogă să mēncati; că acesta este de nevoiă pentru păstrarea voastră; că nici unu din voi pēru din cap nu va căde. Și acestea dicându, și luând pāne, a mulțumit lui Dumnezeu înaintea tuturor, și frângēnd, a început a mēncă. Atunci încurăȧându-se cu toți a luat și ei de a mēncat. Și eram în corabie preste totu două sute și șapte-deci și șese de suflete. Și sāturându-se de bucate, a ușurat corabia, aruncând grāul în mare.

Și făcēdu-se ȧiua, nu cunosceau pământul; eră vedeau de departe un sin ce avea țermuri, la care se sfātuiau, de aru fi cu puțință, să scōț corabia. Și rădicând ancōrele, s'a lăsat pe mare; și în același timp a slăbit funiele cîrmelor; și rădicând pāza cea mică duple vântului care sufla, trăgea spre tremuri. Și cădēnd într'un loc d'între două mări, s'a înfipt corabia; și partea d'între s'a implātat, și sta neclătită; eră partea d'înapoi se rumpea de puterea valurilor.

4 Lev. 23. 27.
29.
1 Iona 1. 5.
1 Cap. 23. 11.

5 Dan. 6. 16.
Rom. 1. 9.
2 Tim. 1. 3.
1 Luc. 1. 45.

Rom. 4. 20.
21.
2 Tim. 1. 12.

1 Cap. 23. 1.
1 Reg. 1. 52.
Mat. 10. 30.

Luc. 12. 7. &
21. 15.
1 Sam. 9. 13.

Mat. 15. 26.
Marc. 6. 6.
Iona 6. 11.

1 Tim. 4. 3. 4.
1 Cap. 2. 41. &
7. 14.

Rom. 13. 1.
1 Pet. 3. 20.
2 Cor. 11. 25.

42 Eră ostașii sfătuiră să omóre pre închiși,
43 ca să nu scape cine-va în notă. Dară su-
tașul voind să scape pre Pavelu, i-a o-
pritu de la cugetul lor; și a ordinațu,
ca cei ce voru puté să înóte, să se arunce
în apă mai întéiu, și să éśă la pământu.
44 Eră cei-l-alti, uniia pe scénduri, alți pe
sfărămături din corabiă.

Astü-feliu "aü scăpatü toți la uscatü.

28 **S**I cândü aü scăpatü, atunci aü cunoscutü,
2 că "insula se chiăma Melita. Eră "bar-
barii aü făcutü nu pučină milă cu noi; că
făcendü focü, ne-aü primitü pre toți, din
causa plóiei și a frigului ce era.

3 Și stringendü Pavelu multe găteje, și
puindu-le pe focü, a éșitu o viperă din căl-

4 dură, și s'a apucatü de mâna lui. Și vë-
dendü barbarii féra spëndurändü de mâna
lui, diceau unulü cătră altulü: De sigurü
acestü omü este ucigașü, pre care scăpändü
din mare, dreptatea nu l'a lăsatü să tră-

5 éscă. Dară elü scuturändü féra în focü,

6 "nici unü rău nu a suferitü. Eră ei ascep-
taü să se umfie elü, séu să cadă de odată
mortü; dară acceptändü ei multü, și vë-
dendü că nu i se făcuse nici unü rău, schim-
bändü gândulü, "diceau că este deü.

7 Și împrejurulü acelui locü erau moșiele
mai marelui insulei, anume Publiü; care
primindu-ne, ne-a ospetatu cu bună-voință

8 trei zile. Și jăcea părintele lui Publiü, su-
ferindü de friguri și de vintre; la acesta
ințrändü Pavelu, și "rugändu-se, și "puindu-și

9 mânele pe elü, l'a vindecatu. Acestea fă-
cendü-se, și cei-l-alti cari aveau bóle în
10 insulă veniaü, și se vindecau. Acestia cu
multă "onóre ne-aü onoratu, și pornindü
noi, ni-aü adusü cele de trebuință.

11 După trei luni ne-amü pornitü cu o co-
rabiă Alessandrină, ce ernase în insulă, alü

12 cărei semnü era Castorü și Pollucșü. Și
sosindü în Siracusa, amü rămasü acolo trei

13 zile. Și de acolo încunjurändü, amü ve-
nitü în Regiü; și preste o ți sufländü vëntü
de méďă-ți, a dűoa ți amü venitü la Pu-
14 tioli: Aici afländü frați, ei ne-aü rugatü

15 să petrecemü la ei șapte zile; apoi amü
venitü la Roma. Eră frații auđindü cele
despre noi, aü éșitu de acolo spre întimpina-
rea noastră, până la Forulü lui Appiü și la Trei

16 Taverne; pre cari vëdendü-i Pavelu, și mul-
țumindü lui Dumneđeu, a luatü îndrăznélă.

Eră venindü noi la Roma, sutașul a
datü pre cei închiși căpiteniei óstei; éru

"lui Pavelu i s'a datü voia să petrecă deo-
sebitü cu sutașulü ce-lü păzia.

*Vorba lui Pavelu cătră mai marii Iudeilorü la
Roma, și urmările ei.*

Eră după trei zile a chiămatü Pavelu 17
pre mai marii Iudeilorü; și adunändu-se ei,
li-a ăisü: Bárbați, frați, "eü nimicu făcendü
contra poporului, séu datinelorü părințesci,
"amü fostü legatü în Ierusalimü, și datü în
mânele Romanilorü; Cari "judecändu-mé, 18
voiaü să mé libereze, fiindü-că nici o vină
de mörte nu era în mine; Eră opunändu- 19
se Iudeii, "amü fostü silitü a apela la
Cesarulü; nu că ași avé în ce-va a përi
pre poporulü meü. Pentru acéstă "amü 20
chiămatü, să vë vëdă, și să vorbescü cu voi;
că "pentru speranța lui Israelü sânt legatü
cu "acestü lanțü:

Eră ei i-aü ăisü: Noi nici cărți amü 21
luatü din Iudea despre tine, nici venindü
cine-va diu frați ni-a spusü, séu a vorbitü
ce-va reü despre tine. Dară ne rugămü să au- 22
ăimü de la tine părerea ce ai; că de secta a-
césta scimü, că în totü loculü "i se ăice derëü.

Și rönduindu-li ăi, aü venitü multü la 23
d'insulü unde găzduia; "căroră mărturisindu-
li, spunea de împărăția lui Dumneđeu, do-
vedindu-li cele despre Iisusü "din legea
lui Moisi și din profeți, de demănéta până
séra. Și "uniia credeau cele ce se ăiceau, 24
éru alți nu credeau.

Și împărechiaündu-se între d'inșii, s'aü 25
dusü, ăicendü Pavelu unü cuvëntü: Bine a
vorbitü Spiritulü Sântü prin profetulü Isaia
cătră părinții nostri, ăicendü: "Mergi la 26
acestü poporü, și ăi: Auđindü veți auđi,
și nu veți înțelegé; și privindü veți privi,
și nu veți vedé; Că ánima acestui poporü s'a 27
ingrosatu, și urechile lorü sânt grele de
auđitü, și ochii lorü și-aü închisü; ca nu
cumü-va să vëďă cu ochii, și să auđă cu
urechile, și să înțelégă cu ánima, și să se
intörcă, și eü să-i vindecü. Dreptü aceea să 28
vi fie cunoscutü, că méntuirea lui Dumneđeu
s'a tramesü "Gințilorü, și ei o vorü asculta.

Și acestea elü ăicendü, aü éșitu Iudeii, 29
avëndü multă dispută între d'inșii.

Eră Pavelu a petrecutü dűoi ani deplinü 30
în casa sa închiriată, și primia pre toți cari
veniaü la d'insulü; "Predicändü împărăția 31
lui Dumneđeu, și invëtändü cele despre
domnulü Iisusü Christosü cu tótă îndrăz-
nóla, și fără oprélă.

" Vers. 22.
Capeșü 28.
a Cap. 27. 26.
b Rom. 1. 14.
1 Cor. 14. 11.
Col. 3. 11.
c Marc. 16. 18.

Luc. 10. 19.
d Cap. 14. 11.
e Luc. 5. 14, 15.
f Marc. 6. 5. &
7. 32. & 16. 18.
Luc. 4. 40.
Cap. 19. 11, 12.
1 Cor. 12. 9, 28.

g Mat. 15. 6.
1 Tim. 5. 17.
h Cap. 24. 25.
& 27. 3.
i Cap. 24. 12.
13. & 25. 3.
j Cap. 21. 33.
k Cap. 22. 24.

l 24. 10. &
25. 3. & 26. 31.
m Cap. 25. 11.
n Cap. 26. 6, 7.
o Cap. 26. 29.
p Efec. 3. 1. &
4. 1. & 6. 30.
2 Tim. 1. 16.

q 2. 9.
Film. 10. 13.
r Luc. 2. 34.
Cap. 24. 5, 14.
1 Pet. 2. 12.
s 4. 14.
p Luc. 24. 27.
Cap. 17. 3. &

19. 8.
g Veđi cap. 26.
6, 32.
r Cap. 14. 4. &
17. 4. & 19. 9.
s Isa. 6. 9.
t Luc. 5. 21.
u Mat. 21. 41.
43.

Mat. 13. 14, 15.
Marc. 4. 12.
Luc. 8. 10.
Ioan. 12. 40.
Rom. 11. 8.
t Mat. 21. 41.
43.

Cap. 13. 46, 47. & 18. 6.
& 23. 21. &
26. 17, 18.
Rom. 11. 11.
u Cap. 4. 31.
Efec. 6. 19.

EPISTOLA LUI PAVELŪ CĂTRĂ ROMANÎ.

Introducere, salutare, și scopul Epistolei.

- 1 **P**AVELŪ servulul lui Iisus Christos, "chiama-
matul a fi apostolul, "consacratul evan-
geliei lui Dumnezeu, " (Pre care el mai 'na-
inte a făgăduit-o " prin profeții seî în santele
scripturi,) Despre Fiulul seî Iisus Chris-
tos, domnul nostru, "care dupre corpul 's'a
născut din semința lui David; "Eru "dure
spiritul santeinei "s'a declarat cu pu-
tere Fiul alu lui Dumnezeu prin învierea
din morți; Prin care "am primitu charul
și apostolia, spre a aduce tote poporele la
"ascultarea credinței, "pentru numele lui; In-
tre cari santeți și voi, chiamați ai lui Iisus
Christos;
- 7 *Voii tuturor, celor din Roma, iubiți
ai lui Dumnezeu, și "chiamați a fi sânti:*
"Charu "se voii și pace de la Dumnezeu,
Părintele nostru, și de la domnul Iisus
Christos.
- 8 Mai anteu "mulțumesc Dumnezeuului
meu prin Iisus Christos despre voi toți,
că "credința voastră se vestesc în tota lu-
mea. Că "Dumnezeu, "cărui servesc cu
spiritul meu în evangelia Fiului seî, "mi
este martur, cum-că "neîncetat facu a-
mintire de voi; "Totu-dé-una în rugăciunile
mele rugându-mă, ca, de m'asî înlesni vre-
o-dată, și "voindu Dumnezeu, să vinu la voi;
- 11 Că dorescu să vă vedu, ca "să vi comunicu
daru spiritualu spre întărirea voastră; A-
decă ca să mă mângăiu împreună cu voi
prin "credința cea mutuală a voastră și a mea.
- 13 Deci voi să sciți, fraților, că "de multe
ori mi-amu propus să vinu la voi, ca să
am "fructu și între voi, precum și între
cele-l-alte Ginți; dară "am fostu opritu
până acum. "Eu sânt dător și Ellinilor
și Neellinilor, și înțelepților și neînțelep-
ților. Așa dară, în câtu atiră de mine,
sunt gata a predica evangelia și voii ce-
lor din Roma.

Că "nu mă rușinez de evangelia lui 16
Christos; că "este puterea lui Dumnezeu
spre mântuirea a totu celui ce crede, "a
Iudeului mai anteu, și a Ellinului. Că "în- 17
tr'insa se descopere dreptatea lui Dumne-
deu din credință spre credință; precum
este scris: "Dreptul va trăi prin credință.

*Necesitatea evangheliei dovedită din starea morală
a Ginților.*

"Că mânia lui Dumnezeu se descopere 18
din ceri asupra a tota nepietatea și ne-
dreptatea ômenilor, cari silinescu adevê-
rulu cu nedreptate. Că "ceea ce se pôte 19
cunosce din ale lui Dumnezeu este visibilu
intr'înșii; că "Dumnezeu li-a arătat. Că 20
"cele nevisibile ale lui, adevă, eterna lui
putere și dumnezeire, se vedu lămurit de
la crearea lumii, înțelegându-se din făp-
turi; în câtu ei sânt fără de răspuns; De 21
ôre-ce cunoscându pre Dumnezeu, nu l'au
măritu ca pre Dumnezeu, nici i-au mulțu-
mitu; ci "s'au făcutu deserti în păreri lor,
și s'a întunecatâ ânima lor cea neînțele-
gătoare. "Dicându-se că sânt înțelepți, s'au 22
făcutu nebuni; Și au schimbatu mărirea 23
nesticăciosului "Dumnezeu în inchipuirea
omului stricăciosu, și a păserilor, și a pa-
trupedelor, și a tărătorelor.

"Pentru aceea i-a dat Dumnezeu în pof- 24
tele ânimelor lor spre necurăția, "ca să
desonoreze corpurile lor "in sine; Acei 25
cari au schimbatu "adeverulu lui Dumnezeu
"în minciună: și au măritu și au servit
făpturei mai mult de câtu Făcătorulu,
care este bine-cuvântat în eternu. Aminu.
Pentru aceea i-a dat Dumnezeu la "pofte 26
injositoare; că și femele lor și-au schim-
batu usulu naturalu în celu ce este impo-
triva naturei. Asemenea și bărbații, pără- 27
sindu usulu naturalu alu femeelor, s'au
aprinș în poftele lor unulu spre altulu;

ROMANÎ.

Cap. 1. 1.
a Fapt. 22. 21.
1 Cor. 1. 1.
Gal. 1. 1.
1 Tim. 1. 11.
2 Tim. 1. 11.
b Fapt. 9. 15. &
13. 2.
Gal. 1. 15.
c Veđi Fapt. 26.
6.
Tit. 1. 3.
d Cap. 8. 21. &

16. 26.
Gal. 3. 8.
e Mat. 1. 6, 16.
Luc. 1. 32.
Fapt. 2. 30.
2 Tim. 2. 8.
f Ioan. 1. 14.
Gal. 4. 4.
g Fapt. 13. 35.
h Ebr. 9. 14.
i Cap. 12. 3. &
15. 15.
1 Cor. 15. 10.
Gal. 1. 15. &
2. 9.
Efes. 3. 8.

j Fapt. 6. 7.
Cap. 16. 26.
k Fapt. 9. 15.
l Cap. 9. 24.
1 Cor. 1. 3.
1 Tes. 4. 7.
m 1 Cor. 1. 3.
2 Cor. 1. 2.
Gal. 1. 8.
n 1 Cor. 1. 4.
Filip. 1. 3.
Col. 1. 3, 4.
1 Tes. 1. 3.
Filim. 4.
o Cap. 16. 19

1 Tes. 1. 8.
p Cap. 9. 1.
2 Cor. 1. 23.
Filip. 1. 8.
1 Tes. 2. 5.
q Fapt. 27. 23.
2 Tim. 1. 3.
r 1 Tes. 3. 10.
s Cap. 15. 23.
32.
1 Tes. 3. 10.
t Iac. 4. 15.
u Cap. 15. 29.
v Tit. 1. 4.
2 Pet. 1. 1.

w Cap. 15. 23.
y Filip. 4. 17.
Veđi Fapt. 16.
7.
z 1 Tes. 2. 18.
a 1 Cor. 9. 16.
b Ps. 40. 9, 10.
Marc. 8. 38.
2 Tim. 1. 8.
c 1 Cor. 1. 18.
d Luc. 2. 30-
32 & 24. 47.
Fapt. 3. 26. &
13. 26, 46.

Cap. 2. 9.
e Cap. 3. 21.
f Hab. 2. 4.
Ioan. 3. 36.
Gal. 3. 11.
Filip. 3. 9.
Ebr. 10. 38.
g Fapt. 17. 30.
Efes. 5. 6.
Col. 3. 6.
h Fapt. 14. 17.
i Ioan. 1. 9.
j Ps. 19. 1, etc.
Fapt. 14. 17.
& 17. 27.

k 2 Reg. 17. 15.
Ier. 2. 5.
Nees. 4. 17, 18.
l Ier. 10. 14.
m Deut. 4. 16.
etc.
Ps. 106. 20.
Isa. 40. 18, 25.
Ier. 2. 11.
Ezec. 8. 10.
Fapt. 17. 29.
n Ps. 31. 19.
Fapt. 7. 12.
Efes. 4. 18, 19.
2 Tes. 2. 11,

13.
o 1 Cor. 6. 13.
1 Tes. 4. 4.
1 Pet. 4. 3.
p Lev. 18. 22.
q 1 Tes. 1. 9.
r Ioan. 5. 20.
Isa. 44. 20.
Ier. 10. 14. &
13. 25.
s Amos 2. 4.
Lev. 18. 22.
23.
Efes. 5. 12.
Iuda 10.

bărbați cu bărbați făptuind rușinea, au primit în sine respălătirea, ce li se cădea, pentru rățacirea lor. Și fiindcă nu au voit a avea pre Dumnezeu în cunoștință, i-a dat Dumnezeu în minte reprobă, spre a face cele ce nu se cad; Plini fiind de totă nedreptatea, de desfrânare, de nelegiuire, de lăcomie, de răutate, plini de pismă, deucidere, de certă, de viclesug, de viș; șoptitori, Calomniatori, uritori de Dumnezeu, vătămatori, îngâmfai, trufași, născocitori de rele, neascultători de părinți; Neînțelegători, călcători de învoiele, fără iubire naturală, neîmpăcați, nemiloși; Cari știind dreptatea lui Dumnezeu, că cei ce fac unele ca acestea sunt vrednici de moarte, nu numai fac acestea, ci încă se bucură de cei ce le fac.

Necesitatea evangheliei dovedită din vina încă mai mare a Iudeilor; îndreptarea nu e cu puțină prin lege.

2 PENTRU aceea ești "fără de răspuns, O omule, veri-cine ai fi carele judeci; ^a că în ce judeci pre altul, însu-ți te condamnă; ^b că tu, carele judeci, faci aceleași. Eru noi scim, că judecata lui Dumnezeu este după adevăr asupra celor ce fac unele ca acestea. Și ore socotesci acesta, O omule, cel ce judeci pre cei ce fac unele ca acestea, și tu însu-ți faci aceleași, că vei scăpa de judecata lui Dumnezeu? Său desprețuiesci tu "bogația bunătății lui, și a "îngăduinței și a "îndelungei lui răbdări, neluând semă, că bunătatea lui Dumnezeu te aduce la pocăință? Ci, după ânima ta cea împetrită și nepocăită, "ți aduni mânia pentru diia mâniei și a descoperirii dreptei judecăți a lui Dumnezeu; ^a Care va resplăti fie-cărui după faptele lui: Celor care prin răbdare în fapte bune caută mărirea și onore și nemurire, — viața eternă; Eru celor prigonitori, cari "nu se supun adevărului, ci se supun nedreptății, — mânia și urgia, Năcază și strimtorare preste totu sufletul omului ce lucră rău, alu Iudeului "mai întâiu, și alu Ellinului; ^a Dară mărirea și onore și pace totu celui ce face binele, Iudeului mai întâiu, și Ellinului. **11** Că la Dumnezeu nu este căutare în față.

Căci câți au păcătuit fără lege, se vor și perde fără lege; și câți au păcătuit supu lege, vor și judecați după lege, (Că "nu auditorii legii sunt drepti înaintea lui Dumnezeu, ci făcătorii legii se vor îndrepta. Căci, cându Gințile, ce nu au lege, facu din fire cele ale legii, aceia neavându lege, ei singuri și sunt lege; Cari arătă că cererile legii sunt scrise în ânimele lor, fiindcă-conștiințele lor li dau mărturie, și gândurile lor seu se părăscu se se apără între sine.) "În diia cându va judeca Dumnezeu cele ascunse ale omenilor prin Iisus Christos după evanghelia mea.

Eccă, "tu te numesci Iudeu, și "te rădămi pe lege, și te laudi în Dumnezeu. Și "cunosci voia lui, și "aprețuiesc cele mai bune, fiind învățat din lege; Și "te încrești a fi conducătoru orbilor, lumină celor în întunec; Îndreptătoru celor fără de minte; învățatoru pruncilor, "avându forma sciinței și a adevărului în lege. Dec tu, carele înveți pre altul, pre tine nu înveți? tu, carele predici: Să nu furi, furi? "Tu, carele dici: Să nu comiți adulteriu, "comiți adulteriu? Tu, carele urăsc idolii, furi cele sante? Tu, carele "te laudi cu legea, prin călcarea legii desonor pre Dumnezeu? Că numele lui Dumnezeu se blastemă între Ginți prin voi, cum ^b dice scriptura.

"Că circumcisiunea folosese, dacă faci legea; eru dacă ești călcătoru de lege, a ta circumcisiune s'a făcutu necircumcisiune. Dreptu aceea "de va păzi necircumcisiunea prescrierea legii, au nu se va socoti necircumcisiunea sa dreptu circumcisiune? Și necircumcisiunea cea naturală, dacă împlinește legea, au nu "te va condamna, care avându scriptura și circumcisiunea, ești călcătoru de lege? Că "nu cel din afară este Iudeu, nici cea din afară, în corp, este circumcisiune; Ci acela este Iudeu "cel din intru, și "circumcisiunea cea a ânimei, "în spirit, eru nu în literă: "a căru laudă nu este de la omeni, ci de la Dumnezeu.

CARE deci este prerogativa Iudeului? seu care este folosul circumcisiunii? Este mare din toate punctele de vedere; mai an-

† Efes. 5. 4.
* Cap. 2. 2.
* Cap. 6. 21.
* Ps. 50. 18.
Osea 7. 3.
—
Capitul 2.
a Cap. 1. 20.
b 2 Sam. 12. 5-7.
Mat. 7. 1. 2.
Ioan 8. 9.
c Cap. 9. 23.
Efes. 1. 7. &

2. 4. 7.
d Cap. 2. 25.
e Eccl. 34. 6.
f Isa. 30. 18.
2 Pet. 3. 9, 15.
g Deut. 32. 24.
h Iac. 5. 3.
i Iov 34. 11.
j Ps. 68. 13.
Prov. 24. 12.
Ier. 17. 10. &
32. 19.
Mat. 16. 27.
Cap. 14. 12.

1 Cor. 3. 8.
2 Cor. 5. 10.
Apoc. 2. 25. &
90. 12. & 22. 12.
i Iov 24. 15.
Cap. 1. 18.
2 Tes. 1. 5.
/ Amos. 3. 2.
Luc. 12. 47.
48.
1 Pet. 4. 17.
1 Pet. 1. 7.
i Deut. 10. 17.
2 Cron. 19. 7.

Iov 34. 19.
Fapt. 10. 24.
Gal. 2. 6.
Efes. 6. 9.
Col. 3. 25.
1 Pet. 1. 17.
* Mat. 7. 21.
Iac. 1. 22, 23, 25.
1 Ioan 3. 7.
* Eccl. 12. 14.
Mat. 25. 31.
Ioan 12. 48.
Cap. 3. 6.
1 Cor. 4. 5.

Apoc. 20. 12
o Ioan 5. 22
Fapt. 10. 42.
* 17. 31.
2 Tim. 4. 1. 8.
1 Pet. 4. 5.
p Cap. 16. 25
1 Tim. 1. 11.
2 Tim. 2. 8.
g Mat. 3. 9.
Ioan 8. 35.
Cap. 9. 6. 7.
2 Cor. 11. 22.
* Mic. 3. 11.
Cap. 9. 4.

* Isa. 45. 25. &
48. 2.
Ioan 8. 41.
i Deut. 4. 8.
Ps. 147. 19, 20.
* Filip. 1. 10.
v Mat. 15. 14. &
23. 16, 17, 19, 24.
Ioan 9. 34, 40, 41.
* Cap. 6. 17.
2 Tim. 1. 13.

* 3. 5.
y Ps. 50. 16, etc.
Mat. 23. 3, etc.
* Mal. 2. 8.
a Vers. 17.
b 2 Sam. 12. 14.
Isa. 52. 5.
Eccl. 36. 20, 23.
c Gal. 5. 3.
d Fapt. 10. 34, 35.
e Mat. 12. 41, 42.

f Mat. 3. 9.
Ioan 8. 39.
Cap. 2. 6, 7.
Gal. 6. 15.
Apoc. 2. 9.
g 1 Pet. 3. 4.
h Filip. 3. 3.
Col. 2. 11.
i Cap. 7. 6.
j 2 Cor. 3. 6.
1 Cor. 4. 15.
2 Cor. 10. 18.
1 Tes. 2. 4.

- tăiū, că "lorū s'au încredințatū cuvintele lui
 3 Dumneșeu. Că ce *este*, dacă "uniū nu au
 creșutū? "nu cumū-va necredința lorū va
 4 nimici credințoșia lui Dumneșeu? "Nici de
 cumū; ci "fie Dumneșeu adevăratū, și "totū
 omulū minciunosū, precumū este scrisū: "Ca
 să te îndreptezi în cuvintele tale, și să bi-
 ruesci, cândū vei judeca.
- 5 Dară dacă nedreptatea noastră pune în ve-
 dere dreptatea lui Dumneșeu, ce vomū dice?
 Aū dōră nedreptū *este* Dumneșeu, care se
 6 mânia? ("Vorbescū omenesce.) Nici de cumū;
 că atuncea "cumū va judeca Dumneșeu lū-
 7 mea? Și *eră-și*, dacă adevărulū lui Dum-
 neșeu prin minciuna mea a prisositū mai
 multū spre mărirea lui: de ce dară și eu
 8 mă mai judecū ca unū păcătoșū? Și *de ce*
 "să nu facemū cele rele, ca să vină cele bune?
 precumū sūntemū huliți, dicēndū uniū că vor-
 bimū *apa*; a cărorū condamnare este drēptā.
- 9 Deci ce? sūntemū noi mai bunī *de cătū*
Gințile? Nu, nici de cumū; că mai "nainte
 amū doveditū, că "toți, și Iudeii și Ellinii
 10 sūnt suptū păcatū; Precumū este scrisū:
 11 "Nu este drēptū nici unulū; Nu este nimene,
 care să înțelēgā; nu este nimene, care să
 12 caute pre Dumneșeu; Toți s'au abătutū,
 s'au făcutū împreună netrebnici; nu este ni-
 mene, care să facā binele, nici unulū măcarū;
 13 "Gūtlejulū lorū *este* grōpā deschisā; cu lim-
 bele lorū violenescū: "veninū de aspidā *este*
 14 suptū buzele lorū; "Gura lorū *este* plinā de
 15 blāstemū și de amāriciune; "Grabnice sūnt
 16 piclōrele lorū a vērșa sānge; Stricāciunea
 17 și miseria *este* în căile lorū; Și calea pă-
 18 ceī nu au cunoscutū. "Nu este frică de Dum-
 neșeu înaintea ochilorū lorū.
- 19 Erū scimū, că cele "ce dice legea, *le* di-
 ce celorū ce sūnt suptū lege; ca "tōtā gura
 să se astupe, și "tōtā lumea să fie vinovată
 20 înaintea lui Dumneșeu. Drēptū aceea "prin
 fapte de ale legei nu se va îndrepta nici
 unū corpū înaintea lui; că "prin lege este
 cunoscința păcatulū.
- Principiulū evangeliēi esplicatū; dreptatea lui*
Dumneșeu datā în darū celui ce crede în Chris-
tosū, cumū a fostū datā și credințoșilorū în tim-
purile de mai 'nainte.
- 21 Erū acuma afarā de lege "dreptatea lui

Dumneșeu s'a arētātū, "fiindū mărturisitā de
 lege "și de profeți; Adecā, dreptatea lui 22
 Dumneșeu, *care vine* "prin credința în Iisusū
 Christosū la toți și preste toți cei ce credū;
 (că "nu este osebite; Că "toți au păcătuitū, 23
 și se lipsescū de mărirea lui Dumneșeu);
 Indreptați fiindū în darū "cu charulū lui "prin 24
 rescumpărarea lui Christosū Iisusū; Pre 25
 care l'a rōnduitū Dumneșeu "a fi sacrificiū
 de împăcare prin credința "in sāngele lui,
 spre arētarea dreptāței sale, "pentru lāsarea
 "păcatelorū de mai 'nainte făcute, duple in-
 gādūirea lui Dumneșeu: Spre arētarea 26
 dreptāței lui în timpulū de acumū, ca elū
 să fie drēptū, și îndreptătorū celui ce crede
 în Iisusū.

Deci "unde *este* fala? S'a scosū afarā. 27
 Prin care lege? a faptelorū? Nu; ci prin
 legea credinței. Socotimū deci, că "prin cre- 28
 dința se îndrēptā omulū, fără fapte de ale
 legei.

Aū dōră Dumneșeu *este* numai alū Iu- 29
 deilorū? aū nu *este* și alū Gințilorū? Da, și
 alū Gințilorū. Că "unulū *este* Dumneșeu, ca- 30
 re va îndrepta pre cel circumciși prin cre-
 dința și pre cel necircumciși *eră-și* prin
 credința.

Deci aū dōră desființamū legea prin cre- 31
 dința? Nici de cumū, că întārimū legea.

C E vomū dice deci, că "Abraamū, pārin- 4
 tele nostru, a gāsītū duple corpū?

Că de s'a "indreptatū Abraamū prin fapte, 2
 are laudā; dară nu la Dumneșeu. Că ce 3
 dice scriptura? "Abraamū a creșutū lui Dum-
 neșeu, și i s'a socotitū spre dreptate. Dară 4
 "celui ce lucrēzā, plata nu i se socotesce ca
 charū, ci ca dētōriā; Erū celui ce nu lu- 5
 crēzā, ci crede în celū ce îndreptēzā pre
 "celū nepiosū, i se socotesce credința lui
 spre dreptate.

Precumū și Davidū vorbește despre fe- 6
 ricirea omulū, căruia Dumneșeu "i soco-
 tesce dreptate fără fapte; *Dicēndū*: "Feri- 7
 ciți sūnt acei, cărorā s'au iertatū fără-de-
 legile, și cărorā s'au acoperitū păcatele;
 Fericitū *este* omulū, căruia Domnulū nu-i 8
 va socoti păcatulū.

Deci acēstā fericire aū *este* numai pentru 9
 circumciși, seū și pentru necircumciși? că

Capit. 3.	116. 11.	n Ps. 140. 3.	u Ps. 143. 2.	1 Pet. 1. 10.	1 Tim. 2. 6.	& 4. 2.	Capit. 4.
a Deut. 4. 7, 8.	g Ps. 51. 4.	o Ps. 10. 7.	Fapt. 13. 39.	a Cap. 4.	Ebr. 9. 13.	1 Cor. 1. 29.	a Isa. 51. 2.
Pa. 147. 19, 20.	h Cap. 6. 19.	p Prov. 1. 16.	Gal. 2. 16. &	b Cap. 10. 12.	1 Pet. 1. 18.	Efes. 2. 9.	Mat. 3. 9.
Cap. 2. 18. &	i Gal. 3. 15.	q Isa. 59. 7, 8.	3. 11.	Gal. 3. 28.	19.	k Fapt. 13. 38.	Ioan. 8. 32, 39.
9. 4.	j Fac. 18. 25.	r Ps. 36. 1.	Efes. 2. 8, 9.	Ool. 3. 11.	f Lev. 16. 15.	39.	2 Cor. 11. 22.
b Cap. 10. 16.	k Iov. 8. 3. &	s Ioan. 10. 24. &	Tit. 3. 5.	c Vers. 9.	1 Ioan. 2. 2.	Vers. 20-22.	b Cap. 3. 20, 27.
Ebr. 4. 2.	l 34. 17.	t 15. 25.	v Cap. 7. 7.	Cap. 11. 32.	& 4. 10.	Cap. 8. 2.	28.
c Num. 23. 19.	m Cap. 5. 30. &	s Iov. 5. 16.	w Fapt. 15. 11.	Gal. 3. 23.	g Col. 1. 20.	Gal. 2. 16.	c Fac. 15. 6.
Cap. 9. 6. &	n 6. 1, 15.	u Ps. 107. 42.	Cap. 1. 17.	d Cap. 4. 12.	h Fapt. 13. 38.	13.	d Gal. 3. 6.
11. 39.	o Vers. 23.	x Escoc. 16. 63.	Phil. 3. 9.	e Efes. 2. 8.	39.	1 Tim. 1. 15.	e Iac. 2. 23.
2 Tim. 2. 13.	p Ps. 14. 1-3.	y Cap. 1. 20. &	Ebr. 11. 4. etc.	f Tit. 3. 5, 7.	1 Tim. 1. 15.	f Fapt. 17. 30.	f Cap. 11. 6.
d Iov. 40. 3.	q & 53. 1.	z Cap. 2. 2.	y Ioan. 5. 46.	g Mat. 20. 28.	h Fapt. 17. 30.	Ebr. 9. 15.	g Iac. 24. 2.
e Ioan. 3. 23.	r Ps. 5. 9.	1 Vers. 9, 23.	Fapt. 26. 22.	h Efes. 1. 7.	Col. 1. 11.	f Cap. 2. 17, 23.	f Ps. 32. 1, 2.
f Ps. 62. 9. &	s Ier. 5. 16.		s Cap. 1. 2.				

dicem, că s'a socotit lui Abraam credința spre dreptate.

- 10 Dară cum i s'a socotit? circumciș fiind, s'eu necircumciș? Nu circumciș fiind, ci necircumciș; Apoi ^a primită semnul circumcisiunii, sigilul dreptății credinței ce avea, fiind necircumciș, ca ^a să fie el părinte tuturor celor ce cred, necircumciș fiind, ca să se socotească și lor dreptate; Și ca să fie și părinte celor circumciși, cari nu numai sunt circumciși, ci și âmbli în urmele credinței, pre care părintele nostru Abraam o avea, necircumciș fiind.

- 13 Că făgăduința, ca el să fie ^a moscitorul lumii, nu era dată lui Abraam s'eu seminției sale prin lege, ci prin dreptatea credinței. Că ^a de sunt cei din lege moscitori, în deșert s'a făcut credința, și s'a desființat făgăduința. Că ^a legea lucrăză mânia; că unde nu este lege, acolo nici nu este călcare de lege. De aceea din credință s'ntem ^a moscitori, ca să fie ^a prin chară, și ^a pentru ca să fie sigură făgăduința la totă seminția; nu numai celor cu legea, ci și celor cu credința lui Abraamă, ^a care este părinte noui tuturor, [Precum este scris: ^a Te-am pus părinte al multor națiuni,] înaintea lui Dumnezeu, căruia a creștut, și ^a care înviează pre morți, și chiamă ^a cele ce nu sunt, ca cum ar fi; Care preste asceptare a creștut în speranță, că va fi părinte al multor popore, duple cum i s'a dis: ^a Așa va fi seminția ta. Și nefiind slab în credință, ^a nu s'a uitat la corpul se cel omorât, mai de o sută de ani fiind, nici la sterpiciunea mitrei Sarei. În făgăduința lui Dumnezeu nu s'a îndoit prin necredință, ci fu tare în credință, dând mărirea lui Dumnezeu; Și incredințat fiind, că ceea ce i-a făgăduit, ^a el pte să și facă. Pentru aceea i s'a socotit spre dreptate.

- 23 Eră ^a nu numai pentru d'insul s'a scris, că i s'a socotit; Ci și pentru noi, cărora ni se va socoti, de credem ^a într'acela ce a sculat din morți pre Iisus, domnul nostru; ^a Care s'a dat pentru păcatele noastre, și ^a s'a sculat pentru îndreptarea noastră.

Fruitele evangheliei. Asemnarea și deosebirea între Iisus Christos și Adamă.

DECÎ ^a îndreptați fiind prin credință, avem ^a pace cu Dumnezeu prin domnul nostru, Iisus Christos; ^a Prin care avem și apropiare prin credință la acest char ^a în care stăm, și ^a ne lăudăm în speranța mării lui Dumnezeu.

Pe lângă acesta ^a ne lăudăm și de năcasuri, ^a sciind că năcasul lucrăză răbdare; ^a Eră răbdarea încercare, eră încercarea speranță; ^a Eră speranța nu rușinează; ^a pentru că iubirea de Dumnezeu s'a vrsat în ânimele nostre prin Spiritul Sânt, care ni s'a dat.

Că încă fiind noi neputințoși, ^a a murit Christos la timp pentru nepioși. Că pentru un drept abie va muri cineva; dară pentru un bun pte să și îndrănescă cineva a muri. Dară ^a Dumnezeu arătă iubirea sa spre noi; căci, noi păcătoși încă fiind, Christos a murit pentru noi. Cu mult mai virtos dară acum, fiind îndreptați ^a prin sângele lui, ne vom mntui printr'insul ^a de mânia. Că ^a dacă, fiind noi neamici, ^a ne-am împăcat cu Dumnezeu prin mórtea Fiului se, cu mult mai virtos, fiind împăcați, ne vom mntui ^a prin viața lui.

Pe lângă acesta ^a ne și lăudăm întru Dumnezeu, prin domnul nostru Iisus Christos, prin care acum am primit împăcarea.

Pentru aceea, precum ^a printr'un om a intrat păcatul în lume, și ^a prin păcat mórtea; și așa mórtea a trecut la toți ômenii, pentru că toți au păcătuit; Că până la lege păcatul era în lume; dară ^a păcatul nu se socotesce, nefiind lege; Cu toate acestea a domnit mórtea de la Adam până la Moisi, și preste cei ce nu au păcătuit duple asemnarea călcării lui Adam, ^a care este tipul celui ce era să vină. Dară nu precum abiterea, așa și darul; că de au murit prin abaterea unuia cei mulți, cu mult mai virtos charul lui Dumnezeu, și darul prin charul unui om, Iisus Christos, a prisosit ^a la mulți. Nici nu este darul ca abaterea, sevârșită prin unul; căci judecata spre condamnare a fost pentru o

g Fac. 17. 10.	i Cap. 3. 24.	12	Ebr. 9. 28.
h Luc. 19. 9.	m Gal. 3. 22.	i Pa. 115. 3.	1 Pet. 2. 24.
Vers. 13. 16.	n Isa. 51. 2.	Luc. 1. 37, 45	& 3. 18.
Gal. 3. 7.	Cap. 9. 8.	Ebr. 11. 19.	y 1 Cor. 15. 17.
i Fac. 17. 4, etc.	o Fac. 17. 5.	u Cap. 15. 4.	1 Pet. 1. 21.
Gal. 3. 29.	p Cap. 8. 11.	1 Cor. 10. 6.	—
j Ga. 3. 18.	q Efas. 2. 1. 5.	11.	Capitul 5.
k Galp. 3. 20. & 5. 13. 20. & 7. 8. 10. 11.	r Cap. 9. 26.	12. 30.	a Isa. 32. 17.
1 Cor. 15. 56.	s 1 Cor. 1. 28.	u Isa. 53. 5. 6.	ioan 16. 33.
2 Cor. 8. 7. 9.	t Fac. 15. 5.	Cap. 3. 25 & 5. 6. & 8. 32.	Cap. 3. 29, 30.
Gal. 3. 10, 19.	v Fac. 17. 17. & 18. 11.	2 Cor. 5. 31.	b Efas. 2. 14
1 Ioan 3. 4.	Ebr. 11. 11.	Gal. 1. 4.	c Col. 1. 20.
			d Ioan 10. 9. &

14. 6.	i Filip. 1. 20.	n Cap. 1. 18.	Gal. 4. 9.
Efas. 2. 18. & 3. 12.	j 2 Cor. 1. 22.	o Tes. 1. 10.	a Fac. 3. 6.
Ebr. 10. 19.	k Gal. 4. 6.	p Cap. 8. 32.	1 Cor. 15. 21.
d 1 Cor. 15. 1.	l Efas. 1. 13, 14	q 2 Cor. 5. 18.	i Fac. 2. 17.
e Ebr. 8. 6.	m Cap. 4. 25.	19.	Cap. 6. 25.
f Mat. 5. 11, 12.	n Vers. 8.	Efas. 2. 16.	1 Cor. 15. 21.
g Fapt. 5. 41.	o Ioan 15. 13.	Col. 1. 20, 21.	u Cap. 4. 15.
h 2 Cor. 12. 10.	p 1 Pet. 2. 18.	q Ioan 5. 26. & 14. 19.	v 1 Ioan 3. 4.
i Filip. 2. 17.	r 1 Ioan 3. 16	2 Cor. 4. 10.	1 Cor. 15. 21.
ioan 1. 2, 12.	s & 4. 9, 10.	11.	23. 45.
1 Pet. 3. 14.	t Cap. 3. 25	r Cap. 2. 17. & 3. 29, 30.	u Isa. 53. 11.
g Iac. 1. 3.	u Efas. 2. 13.		Mat. 20. 28.
h Iac. 1. 12.	v Ebr. 9. 14		& 26. 26.
	1 Ioan 1. 7.		

- abateră, *eră* darul *este* spre îndreptare de multe abateri. Că dacă prin abaterea unuia mortea a domnii prin *acestă* unul; cu multă mai virtosul cel ce a primit prisosința charului și a darului dreptății voru domni în viață prin unul, Iisus Christos.
- Deci, precum prin abaterea unuia, preste toți oamenii a venită condamnarea, așa prin dreptatea unuia, *preste* toți oamenii a venită îndreptarea spre viață. Că, precum prin neascultarea unui om mulți s'au făcut păcătoși, așa și prin ascultarea unuia mulți se voru face drepti.
- Eră legea a intrat, ca să se înmulțescă abaterea; dară unde s'a înmulțit păcatul?
- acolo a *pre*-prisosită charul; Ca, precum a domnii păcatul spre morțe, așa și charul să stăpânescă prin dreptate spre viață eternă, prin Iisus Christos, domnul nostru.

Fruitele evangheliei. — Credinciosul sântit prin unirea cu Christos, care-l scapă din puterea păcatului.

- 6 **C**E vomă dice dară? *"Vomă rămâne în păcat, ca să se înmulțescă charul?"*
- 2 Nici de cumă! Noi, cari *a* amă murit păcatului, cumă încă să mai trăim într'insul? Aă nu cunoscă, că *a* acei ce ne-amă botezat în Iisus Christos, *a* în mortea lui ne-amă botezat? Deci ne-amă îngropat împreună cu el prin botez în morțe; ca, precum s'a sculat Christos din morți prin *a* mărirea Părintelui, *a* așa și noi să amblăm în înnoirea vieții. Că dacă ne-amă plantat împreună cu el în asemănarea morții lui, ne vomă plântă *și în* asemănarea învierii lui; Acesta sciind, că *a* omul nostru cel vechi s'a crucificat împreună cu *d'insul*, ca să se nimicescă *a* corpul păcatului, ca să nu mai servim păcatului. Că *a* cel ce a murit *păcatului* este îndreptat de păcat. Eră *a* de amă murit împreună cu Christos, credemă că vomă și via împreună cu *d'insul*; Sciind, că *a* Christos, sculat fiind din morți, nu mai móre; mortea nu mai are putere asupra lui. Căci, de a murit, *a* a murit păcatului odată; 11 *eră* de viață, *a* viață lui Dumnezeu. Așa și voi socotiți-vă a fi *a* morți păcatului, dară *a* vii lui Dumnezeu în Christos Iisus, domnul nostru.
- 12 *a* Deci să nu domnescă păcatul în cor-

pulă voastră celă muritoră, ca să-lă ascultați în poștele lui; Nici nu oferiți *a* membrele voștre păcatului, *ca* arme de nedreptate; ci *a* înfățișați-vă lui Dumnezeu, *ca* nisce vii din morți; *eră* membrele voștre lui Dumnezeu, *ca* arme de dreptate. Că *a* păcatul nu vă va domni; că nu sânteti supt lege, ci suptă chară.

Ce dară? Ore vomă păcatui, *a* pentru că nu sântem suptă lege, ci suptă chară?

Nici de cumă. Aă nu sciți, că *a* dacă vă faceți cui-va servi, spre a-lă asculta, servi sunteți aceluia, pre care-lă ascultați, se păcatului spre morțe, se ascultării spre dreptate? Dară mulțumită lui Dumnezeu, *a* deși ați fost servi păcatului, v'ați supus din inimă *a* chipului învățătorei, căruia v'ați dată. Acumă *a* liberându-vă de păcat, v'ați făcută servi ai dreptății. Omenescă vorbescă pentru slăbiciunea corpului vostru; precum dară v'ați făcută membrele voștre serve ale necurăției și ale fără-de-legei spre fără-de-lege; așa acumă faceți membrele voștre serve ale dreptății spre sântenie. Căci, cândă erați *a* servi ai păcatului, erați fără dreptate. Dară *a* ce fruptă aveți atunci de la acelea, de cari acumă vă rușinați? căci *a* sfârșitul aceloră *este* mortea. Eră acumă *a* liberați fiind de păcat, și făcând *fiind* servi ai lui Dumnezeu, aveți fructul vostru spre sântenie, *eră* de sfârșit viață eternă. Căci *a* plata păcatului *este* mortea; *eră* *a* darul lui Dumnezeu *este* viața eternă prin Christos Iisus, domnul nostru.

Fruitele evangheliei. — Credinciosul nu mai este suptă legea, care nu-lă pôte mântui, ci suptă chară, care-lă pôte mântui.

AU nu sciți, fraților, [că celor ce ști legea vorbescă], cumă-că legea are putere asupra unui om în câtă timpă trăește; Că *a* femea, care are bărbat, este legată prin lege de bărbat, câtă trăește; *eră* de móre bărbatul, este liberă de la legea, *care o legă* cu bărbatul ei? Dreptă aceea, *a* de va fi cu altă bărbat, trăindă bărbatul ei, se va chiama adulteră; *eră* de va muri bărbatul ei, este liberă de lege; încâtă nu este adulteră, fiindă cu altă bărbat.

Pentru aceea, frații mei, și voi *a* ați murit legii prin corpul lui Christos; ca să

y Ioan 12. 32. Ebr. 2. 9. s Ioan 15. 22. Cap. 8. 20. & 4. 15. & 7. 8. Gal. 3. 19. 23. Luc. 7. 47. 1 Tim. 1. 14. — Capitul 6. a Cap. 8. 8.	Vers. 15. b Vers. 11. Cap. 7. 4. Gal. 2. 19. & 6. 14. Col. 2. 3. 1 Pet. 2. 24. c Gal. 3. 27. d 1 Cor. 15. 29. e Col. 2. 12. f Cap. 8. 11.	1 Cor. 6. 14. 2 Cor. 13. 4. g Ioan 2. 11. & 11. 40. h Gal. 6. 15. Efes. 4. 22— 34. Col. 3. 10. i Filip. 3. 10. 11. j Gal. 2. 20. & 5. 24. & 6. 14.	Efes. 4. 22. Col. 3. 5. 9. k Col. 2. 11. l 1 Pet. 4. 1. m 2 Tim. 2. 11. n Apoc. 1. 18. o Ebr. 9. 27. 38. p Luc. 20. 38. q Vers. 2. r Gal. 2. 19.	s Ps. 19. 13. & 119. 133. t Cap. 7. 5. Col. 3. 5. Iac. 4. 1. u Cap. 12. 1. 1 Pet. 2. 24. & 4. 2. v Cap. 7. 4, 6. & 8. 2.	Gal. 5. 18. a 1 Cor. 9. 21. y Mat. 6. 34. Ioan 8. 34. 2 Pet. 2. 19. z 2 Tim. 1. 13. a Ioan 8. 32. 1 Cor. 7. 22. Gal. 5. 1. 1 Pet. 2. 16.	b Ioan 8. 34. c Cap. 7. 5. d Cap. 1. 32. e Ioan 8. 32. f Fac. 2. 17. Cap. 5. 13. Iac. 1. 15. g Cap. 2. 7. & 5. 17. 21. 1 Pet. 1. 4.	Capitul 7. a 1 Cor. 7. 39. b Mat. 6. 32. c Cap. 8. 2. Gal. 2. 19. & 5. 18. Efes. 2. 15. Col. 2. 14.
---	---	--	---	---	---	--	--

fiți voi ai altuia, ai celui ce a înviat din morți, ca să ^afacem fructul lui Dumnezeu. 5 Căci, când trăiam trupește, patimele păcatelor, cele vedărate de lege, ^aerau lucrătoare în membrele noastre, ^asă producă fructul morții. 6 Eră acum sîntem scutiți de lege, morți fiindu aceleia în care eram ținută; ca să servim lui Dumnezeu ^acu spirit înnoit, eră nu în litera cea veche. 7 Ce vomă dice dară? Aă dora legea este păcat?

Nici de cum. Din contra, nu ^aași fi cunoscut păcatul, de cătă numai prin lege; că nu ași fi știut pofta, de nu ară fi disu legea: ^aSă nu poftesci. Dară ^apăcatul, luând ocaziune prin ordinul legii, a lucrat în mine totu feliul de poftă. Căci ^afără lege păcatul era mort. Și ore-cându fiindu fără lege, trăiam; eră venind ordinul, păcatul a înviat, eră eu am murit. Și ordinul, ^acare era spre viață, mi-a fostu spre marte. Că păcatul, luând ocaziune prin ordin, m'a amăgit, și prin elu m'a omorît. Dreptu aceea ^alegea este sântă, și ordinul sântu și drept și bun. 13 Deci ore ceea ce era bun mi s'a făcutu marte?

Nici de cum. Ci păcatul, ca să se arete păcat, mi-a lucratu marte prin ceea ce era bun; ca păcatul prin ordin să se facă preste măsură păcătoșu. Căci scim, că legea este spirituală; eră eu sînt trupeșu, ^avîndut supu păcatu. Căci ceea ce facu, nu știu; pentru că ^anu facu aceea ce voiescu; ci ceea ce urăscu, aceea facu. 16 Eră de facu ceea ce nu voiescu, recunosc legea, că este bună. Deci nu eu sînt celu ce facu aceea, ci păcatul care locuesce în mine. Că știu, că ^aîn mine, adevă în corpul meu, nu locuesce ce este bun; că a voi se află în mine, eră a face binele nu afu. Că binele, care voiescu, nu facu; ci răul care nu voiescu, acela facu. Eră de facu aceea ce nu voiescu, nu facu eu acăsta, ci păcatul care locuesce în mine. 21 Deci eu afu legea, că voindu eu a face binele, răul se află la mine. Că ^amă veselesc în legea lui Dumnezeu duple omul celu din întru; Dară vedu ^aaltă lege în membrele mele, luptându-se împotriva legii minții mele, și făcându-mă servu legii păcatului, care este în membrele mele. Ti-

călostu omu sînt eu? Cine mă va libera din acestu corp de marte? ^aMulțumescu lui 25 Dumnezeu prin Iisus Christos, domnul nostru. Așa dară cu mintea mea servescu legii lui Dumnezeu, eră cu corpul legii păcatului.

Fruitele evangheliei—Mentuirea celui ce crede în Christos se arată în timpul de acum, și este completă și eternă.

DREPTU aceea nu este acum nici o con- 8 demnare celor ce sînt în Christos Iisus, cari ^anu amblă duple trup, ci duple spirit. Căci ^alegea ^aspiritului vieții în 2 Christos Iisus m'a liberat de ^alegea păcatului și a morții. Căci ^aceea ce era cu 3 neputință în lege, pentru că era slabă prin trup, ^afăcutu ^aDumnezeu, tramețind pre Fiulul se în asemnarea trupului păcătoșu și pentru păcat, condemnând păcatul în 4 trup; Ca dreptatea legii să se împlinescă întru noi, ^acari amblăm nu duple trup, ci duple spirit.

Căci ^acei ce sînt duple trup cugetă 5 cele ale trupului; eră cei ce sînt duple spirit ^acele ale spiritului. Căci ^acugetarea 6 trupescă este marte; eră cugetarea spirituală este viață și pace. Căci ^acugetarea trupească este neamiciă cătră Dumnezeu; căci 7 nu se supune legii lui Dumnezeu, și ^anicu nu pôte. Deci cei ce trăesc trupește, nu 8 pot să placă lui Dumnezeu.

Eră voi nu trăiți trupește, ci spiritual- 9 minte, dacă ^aspiritul lui Dumnezeu locuesce în voi. Eră de nu are cine-va ^aspiritul lui Christos, acela nu este alu lui. Eră de este Christos în voi, trupul este 10 mort în privința păcatului, dară spiritul este viu în privința dreptății. Eră de lo- 11 cuesce în voi spiritul ^acelui ce a sculat pre Iisus din morți, ^aacela ce a sculat pre Christos din morți, va viu-face și corpurile vostre cele muritoare, pentru Spiritul lui ce locuesce în voi. ^aDreptu aceea, fra- 12 țiloru, sîntem dători, nu trupului, ca să trăim trupește; Căci ^ade trăiți trupește, 13 veți muri; eră de veți ^aomor prin Spiritu faptele trupului, veți trăi.

Căci câți sînt ^aconduși de Spiritul lui 14 Dumnezeu, acestia sînt fii ai lui Dumnezeu. Căci ^anu ați primitu eră-și spiritul 15 servitutei ^aspre temere; ci ați primitu ^aspiri-

d Gal. 5. 22.
e Cap. 6. 15.
f Cap. 6. 21.
Gal. 5. 19.
Iac. 1. 15.
g Cap. 2. 29.
h Cap. 3. 6.
i Cap. 3. 20.
j Heod. 20. 17.
k Deut. 5. 21.
l Fapt. 30. 33.

Cap. 13. 9.
f Cap. 4. 15. &
5. 30.
h 1 Cor. 15. 56.
i Lev. 18. 5.
j Eze. 20. 11.
13. 21.
k 2 Cor. 3. 7.
l Pa. 19. 8. &
119. 33. 137.
m 1 Tim. 1. 8.

n 1 Reg. 21. 30.
25.
o 2 Reg. 17. 17.
p Gal. 5. 17.
q Fac. 6. 5. &
8. 21.
r Ps. 1. 2.
s 2 Cor. 4. 16.
t Efes. 3. 16.
u Col. 2. 9. 10.
v Gal. 5. 17.

z Cap. 6. 13. 19.
u 1 Cor. 15. 57.
Capitul 8.
a Vers. 4.
b Gal. 5. 16. 25.
c Ioan. 8. 36.
d Cap. 6. 13. 22.
e Gal. 2. 19. &
5. 1.

f 1 Cor. 15. 45.
g 2 Cor. 3. 6.
h Cap. 7. 24. 25.
i Fapt. 13. 39.
j Cap. 3. 20.
k Ebr. 7. 13. 19.
l 10. 1, 2, 10, 14.
m 2 Cor. 5. 21.
n Gal. 2. 13.
o Vers. 1.

p Ioan. 3. 6.
q 1 Cor. 2. 14.
r Gal. 5. 22. 25.
s Cap. 6. 21.
t Vers. 13.
u Gal. 6. 3.
v Iac. 4. 4.
w 1 Cor. 3. 14.
x 1 Cor. 3. 16.
y 6. 19.
z Ioan. 3. 34.

Gal. 4. 6.
Filip. 1. 19.
1 Pet. 1. 11.
o Fapt. 3. 24.
p Cap. 6. 4. 5.
q 1 Cor. 6. 14.
r 2 Cor. 4. 14.
s Efes. 2. 8.
t Cap. 6. 7. 14.
u Vers. 6.

Gal. 6. 8.
s Efes. 4. 22.
t Col. 3. 5.
u Gal. 5. 18.
v 1 Cor. 2. 13.
w Ebr. 2. 15.
x 2 Tim. 1. 7.
y 1 Ioan. 4. 18.
z Iac. 5. 6.
a Gal. 4. 5. 6.

- tulă înfieri, prin care strigăm: „Abba, părinte. „Însu-și Spiritul mărturisește împreună cu spiritul nostru, că sîntem fii ai lui Dumnezeu. „Erm de sîntem fii, sîntem și moscenitori, *adecă* „moscenitori ai lui Dumnezeu, și împreună-moscenitori ai lui Christos; „dacă suferim împreună, ca să ne și mărim împreună *cu d'insul*.
 18 Căci socotesc, că nu sînt vrednice „suferințele timpului de acum, *de a se asemăna* cu mărirea, care va să se descopere în noi. Căci „făptura ascéptă cu nerêbdare „descoperirea fiilor lui Dumnezeu. Căci „făptura s'a supus deșertăciunii, (nu de voiă, ci pentru cel ce a supus'o,) în speranță; Că și însă-și făptura se va libera din servitutea stricăciunii spre libertatea măreții a fiilor lui Dumnezeu. Căci scim, că totă făptura „suspînă și se chinuesce împreună *cu noi* până acum. Pe lîngă această și noi înși-ne, cari avem „prinosele Spiritului, „suspînăm și noi, „asceptându înfieră, *adecă*, „rescumpărarea corpului nostru.
 24 Căci prin speranță ne mîntuim; dară „speranța, care se vede, nu este speranță; căci ceea ce vede cine-va, pentru ce o și speră?
 25 Dară dacă sperăm ceea ce nu vedem, *atunci* o asceptăm cu rêbdare.
 26 Asemenea și Spiritul *ne* ajută în neputințele noastre; căci „nu scim a ne ruga precum se cade; dară „însu-și Spiritul se pune pentru noi, cu suspinuri ce nu se pot spune. „Erm „cel ce cercă animale scie ce este cugetul Spiritului; că acesta se pune pentru sînți „dupre *voia* lui Dumnezeu.
 28 Și scim, că celor ce iubesc pre Dumnezeu, toate li se lucră spre bine; acelora *adecă*, „cari sînt chîamați dupre rînduirea lui Dumnezeu. Căci pre cari „mai nainte i-a cunoscut, „mai nainte i-a și hotărît „să fie conform chipului Fiului se, „ca să fie elă întîi-născutul între mulți frați. „Erm pre cari mai nainte i-a hotărît, pre acestia i-a și „chîamat; și pre cari i-a chîamat, pre acestia i-a și „îndreptat; „erm pre cari i-a îndreptat, pre acestia i-a și „mărit.
 31 Decî ce vom dice la acestea? „Dacă Dumnezeu pentru noi *este*, cine *va fi* contra

noastră? „Cel ce nu a cruțat pre Fiul se se, ci „l'a dat pentru noi toți, cum nu ni va dăruî împreună cu el și toate? Cine va pîri pre aleși lui Dumnezeu? „Ore „Dumnezeu, cel ce-î îndreptă? „Cine va condemna? „Ore Christos, cel ce a murit, mai mult încă cel ce a înviat, „care și șede d'a drépta lui Dumnezeu, „și medîlocesce pentru noi?

Cine ne va despărți de iubirea lui Christos? „Ore năcasul, se strimtorarea, se persecuțiunea, se fometea, se golătatea, se pericolul, se sabia? Precum este scris: „Pentru tine sîntem omorîți totă ziua; ne-am socotit ca oi de junghiere. „Ba, în toate acestea sîntem mai mult de cîtă biruitori prin cel ce ne-a iubit. Căci sînt încredințat, că nici mörtea, nici viața, nici ângerii, nici „stăpînirile, nici puterile, nici cele de acum, nici cele viitoare, Nici înălțimea, nici adîncul, nici ori-ce faptură altă nu ne va puté despărți de iubirea lui Dumnezeu, care este în Christos Iisus, domnul nostru.

Suveranitatea și dreptatea lui Dumnezeu în lepădarea de față a Iudeilor justificată.

Erm „dică adevărul în Christos, și nu mint, dându-mi conștiința mea mărturie în Spiritul Sânt, „Că am mare întristare și neîncetată durere în anima mea. Căci „ași fi dorit eu însu-mi a fi blăstemat de Christos pentru frații mei, rudele mele dupre corp; „Cari sînt Israeliți; „a căroră este înfiera și „mărirea și „aședămintele, și „legislațiunea, și „cultul, și „promisiunile; „Ai căroră sînt părinții, și „din cari a venit Christos dupre corp, „care este preste toate; Dumnezeu bine-cuvîntat în etern. Amin.

„Nu se pôte, ca cuvîntul lui Dumnezeu să fie desființat. Căci „nu toți sînt Israeliți, cari sînt din Israel; „Nici nu sînt toți fii, pentru că sînt semînța lui Abraham; ci: În „Isaac și se va numi semînța; Adecă, cei ce sînt copii dupre corp, nu acestia sînt fii ai lui Dumnezeu; ci „fii promisiunei se socotesc în semînță. Căci a-

y Marc. 14. 36.	g Ier. 12. 11.	30. 12.	2 Cor. 3. 18.	c Isa. 50. 8, 9.	1 Ioan 4. 4.	d Cap. 10. 1.	Cap. 11. 23.
2 Cor. 1. 22.	2 Cor. 5. 5.	Fapt. 1. 24.	Filip. 3. 21.	Apoc. 12. 10.	2. 4, 5.	e Ecod. 32. 22.	1 Luc. 2. 23.
2. 5.	Efes. 1. 14.	1 Tes. 2. 4.	1 Ioan 3. 2.	11.	Apoc. 12. 11.	d Deut. 7. 6.	Cap. 1. 2.
Efes. 1. 18. &	2 Cor. 5. 2, 4.	Apoc. 2. 28.	„ Col. 1. 15, 18.	d Iov 34. 29.	2. Efes. 1. 21. &	e Ecod. 4. 22.	m Ier. 23. 6.
4. 30.	f Luc. 20. 38.	p 1 Ioan 5. 14.	Ebr. 1. 6.	e Marc. 16. 19.	6. 12.	d Deut. 14. 1.	Ioan 1. 1.
a Fapt. 26. 18.	k Luc. 21. 28.	g Cap. 9. 11, 23.	Apoc. 1. 5.	Col. 3. 1.	Col. 1. 16. &	1 Ier. 31. 9.	Fapt. 20. 28.
Gal. 4. 7.	Efes. 4. 30.	34.	„ Cap. 1. 6. &	Ebr. 1. 3. &	2. 15.	f 1 Sam. 4. 21.	Ebr. 1. 3.
b Fapt. 14. 22.	2 Cor. 5. 7.	2 Tim. 1. 9.	9. 24.	8. 1. & 12. 2.	1 Pet. 3. 22.	1 Reg. 8. 11.	1 Ioan 5. 20.
Filip. 1. 29.	Ebr. 11. 1.	r Veđi Ecod. 23.	Efes. 4. 4.	1 Pet. 3. 22.	—	Pa. 63. 3. &	m Num. 23. 19.
2 Tim. 2. 11.	m Mat. 20. 29.	12. 17.	Ebr. 9. 15.	f Ebr. 7. 25. &	Cap. 9.	78. 61.	Cap. 3. 2.
12.	„ Iac. 4. 3.	Ps. 1. 6.	1 Pet. 2. 9.	9. 24.	g Fapt. 2. 25.	g Fapt. 2. 25.	o Ioan 3. 29.
c 2 Cor. 4. 17.	„ Zech. 13. 10.	Ier. 1. 5.	1 Cor. 6. 11.	1 Ioan 9. 1.	a Cap. 1. 9.	Ebr. 8. 8—10.	Cap. 2. 25. 29.
1 Pet. 1. 6.	Efes. 6. 18.	Mat. 7. 23.	y Ioan 17. 22.	g Pa. 44. 22.	2 Cor. 1. 22.	h Pa. 147. 19.	4. 12, 16.
7. & 4. 13.	o 1 Cron. 22. 9.	Cap. 11. 2.	„ Efes. 2. 6.	1 Cor. 15. 30.	& 11. 31. & 12.	i Ebr. 9. 1.	Gal. 6. 16.
d 2 Pet. 2. 12.	Pa. 7. 9.	2 Tim. 2. 19.	„ Num. 14. 9.	21.	19.	j Fapt. 18. 22.	p Gal. 4. 22.
e 1 Ioan 3. 2.	Prov. 17. 3.	1 Pet. 1. 2.	Pa. 118. 6.	2 Cor. 4. 11.	Gal. 1. 20.	Cap. 3. 2.	q Fac. 21. 12.
Fac. 3. 19.	Ier. 11. 20.	„ Efes. 1. 5. 11.	„ Cap. 5. 6, 10.	h 1 Cor. 15. 57.	Filip. 1. 8.	Efes. 2. 12.	r Ebr. 11. 18.
f Vers. 22.	& 17. 10. &	2 Ioan 17. 22.	b Cap. 4. 25.	2 Cor. 2. 14.	1 Tim. 2. 7.	2 Deut. 10. 15.	r Gal. 4. 23.

ceasta *este* cuvântul promisiunii: 'Într'acești timpuri voiți veni, și Sara va avé fiu.

- 10 Pe lângă acesta, și 'Rebecca, concepându din unul, din Isaac, părintele nostru;
- 11 Căci *copiii* încă nefiind născuți, nici făcându ce-va bine său reu, (ca să rămână rânduirea lui Dumnezeu după alegere; Nu pentru fapte, ci din *voia* "celui ce chiamă,) I s'a *disu*: "Celui mai mare va servi ce-
- 12 lui mai mic; Precum este scris: Pre "Iacobu amu iubit, éru pre Esau amu uritu.
- 14 Ce vomu dice dară? 'Aū dóră *este* ne-
- 15 dreptate la Dumnezeu? Nici de cum. Căci dice lui Moisi: "Voiu milui pre care voiesc a milui, și mă voi îndura de care voiesc a mă îndura. Așa dară nu *este* nici a celui ce voiesce, nici a celui ce alérgă, ci a lui Dumnezeu, celui ce miluesce. Căci "scriptura dice lui Faraon: "Chiaru pentru acesta te-amu rădicat, ca să arétu în tine puterea mea, și ca să se dee în scire numele meu în totu pământul. Deci pre care voiesce, miluesce; și pre care voiesce, împetresce.
- 19 'Mi vei dice dară: Ce *mă* mai înfruntă? Căci "cine se opune voiei lui?
- 20 O omule! cine esci tu, care respunđi lui Dumnezeu? Aū dóră "va dice făptura celui ce o-a făcut: Do ce m'ai făcut așa?
- 21 Aū nu are putere "olarul preste lut, ca dintr'aceeași frământătură să facă 'un vas
- 22 de onóre, éru altul de desonóre? 'Éru dacă Dumnezeu, voinđu să-și arete mânia și să-și descoperă puterea, a suferitu cu multă rébdare 'vasele mâniei "gătite spre
- 23 peire; Și ca să-și arete 'bogăția mării sale spre vasele milei, cari le-a 'gătitu de
- 24 mai 'nainte spre mărire; Adecă pre noi, pre cari ne-a și chiamat, "nu numai din Iudei, ci și din Gint.
- 25 Precum dice și prin Osea: 'Voiu chiama popor al meu pre celu ce nu este poporul meu, și iubită pre ceea ce nu era iubită.
- 26 "Și va fi, *că* în locul unde li s'a *disu*: Voi nu *sinteti* poporul meu, acolo se voru chiama fi ai lui Dumnezeu celui viu.
- 27 Éru Isaia strigă despre Israel: "De va fi numărul fiilor lui Israel ca năsipul mării, "rămășița se va mântui. Căci *Domnul* va sfârși lucrul, și-lu va scurta cu dreptate; da, "lucru scurtu va face domnul

pe pământ. Și precum a *disu* mai 'na- 29
inte Isaia: "De nu ni-ar fi lăsat Domnul Sabaot semința, "ca Sodoma ne-amu fi făcut, și cu Gomorra ne-amu fi asemănat.

Iudei lepădați pentru necredință; credință neapărată de nevoi pentru mântuire.

Ce vomu dice dară? "Că Gintile, cari nu 30
âmbiau după dreptate, aū ajunsu la dreptate, dară dreptatea care este prin credință: Éru Israelu, "âmbiându după legea dreptă- 31
ței, "nu a ajunsu la legea dreptăței. Pentru ce? Pentru că nu o *căutam* prin credință, ci prin faptele legii. Căci "s'aū împedat de pētra de împedecare; Precum 33
este scris: "Éccă, punu în Sionu pētră de împedecare, și stâncă de struncinare; "și totu celu ce va crede în elu, nu se va rușina.

FRAȚILORU, dorința animei mele și ru- 10
găciunea mea cătră Dumnezeu pentru Israelu este, să se mântuiă. Căci mărturisesc lor, "că aū zel pentru Dumnezeu, dară nu după cunoștință. Că nesciundu 2
"dreptatea lui Dumnezeu, și cântându să-și stabilizească "dreptatea lor, nu s'aū supus dreptăței lui Dumnezeu. Căci "Christos *este* 4
sfârșitul legii spre îndreptarea a totu celui ce crede.

Căci Moisi descrie dreptatea care este 5
din lege, "că omul care face acelea va trăi printr'insele. Éru dreptatea cea din credință așa dice: "Să nu *fici* în ânimă ta: Cine se va sui în ceri? (adecă, să pogore pre Christos); Séu: Cine se va pogori 7
în aduncu? (adecă, să rădice pre Christos din morți). Dară ce dice *scriptura*? "Aprópe este de tine cuvântul, în gura ta și în â- 8
nima ta; adecă, cuvântul credinței, care-lu predicăm: Că "de vei mărturisi cu gura 9
ta pre domnul Iisus, și vei crede în ânima ta, că Dumnezeu l'a sculat din morți, te vei mântui. Căci cu ânima se crede 10
spre dreptate, éru cu gura se mărturisește spre mântuire.

Căci dice *scriptura*: "Totu celu ce cre- 11
de într'insul nu se va rușina. 'Nu este 12
deosebire între Iudeu și între Ellinu; căci "același este Domn al tuturor, 'care avut este cătră toți cei ce-lu chiamă. "Căci 13
ori-cine va chiama "numele Domnului, se va mântui.

• Fac. 18. 10.	• Deut. 32. 4.	• d Isa. 29. 16. &	• Osea 2. 25.
14.	• 2 Cron. 19. 7.	45. g. & 64. 8.	1 Pet. 2. 10.
• Fac. 25. 31.	• Iov 8. 8. &	• Prov. 16. 4.	• Osea 1. 10.
• Cap. 4. 17. &	34. 10.	• Ier. 18. 6.	• Isa. 10. 22, 23.
• 3. 28.	• Ps. 92. 15.	• 2 Tim. 2. 20.	• Cap. 11. 5.
• Fac. 25. 23.	• Ezech. 33. 19.	• 1 Tes. 5. 9.	• Isa. 28. 22.
• Veđi Deut. 21.	• Veđi Gal. 3. 8.	• 1 Pet. 2. 8.	• Isa. 1. 9.
15.	22.	• Iuda 4.	• Plân. 3. 22.
• Prov. 18. 24.	• Ezech. 9. 16.	• Cap. 2. 4.	• Isa. 15. 19.
Mal. 1. 2. 3.	• 2 Cron. 20. 6.	• Efec. 1. 7.	• Ier. 50. 40.
Mat. 10. 27.	• Iov 9. 12. &	• Efec. 1. 27.	• Cap. 4. 11. &
Luc. 14. 26.	23. 13.	• Cap. 8. 28-30.	10. 20.
Ioan 12. 25.	Dan. 4. 35.	• Cap. 8. 29.	• Cap. 1. 17.

• Cap. 10. 2. &	• Cap. 10. 2. &	• Neem. 9. 29.	• Cap. 9. 35.
11. 7.	• Fapt. 21. 20.	• Ezech. 30. 11.	• Fapt. 15. 9.
• Gal. 5. 4.	• Gal. 3. 23.	13. 21.	• Cap. 3. 23.
• Luc. 9. 34.	Gal. 1. 14. &	Gal. 3. 12.	Gal. 3. 28.
1 Cor. 1. 28.	4. 17.	• Deut. 30. 12.	• Fapt. 10. 26.
• Ps. 118. 22.	• Veđi Cap. 9.	13.	• Cap. 3. 29.
• Isa. 8. 14. &	31.	• Deut. 30. 14.	1 Tim. 2. 5.
• Isa. 16.	• Cap. 1. 17. &	• Mat. 10. 32.	• Efec. 1. 7. &
• Mat. 21. 42.	9. 30.	• Luc. 12. 8.	2. 4. 7.
1 Pet. 2. 6-	• Filip. 3. 9.	• Fapt. 8. 37.	• Ier. 17. 7.
8.	• Mat. 5. 17.	• Isa. 28. 16. &	• Fapt. 2. 21.
• Cap. 10. 11.	Gal. 3. 24.	49. 23.	• Fapt. 9. 14.
—	• Lev. 18. 5.	—	—

14 Cumu dară voru chiâma pre acela, în care nu s'au crezut? și cumu voru crede în acela, de care nu s'au auditu? și cumu voru audi "fără de predicatoru? Și cumu voru predica, de nu se voru trâmeste? Precum este scris: "Câtă sunt de frumoșe picioarele celor care predică evanghelia păcii, ale celor care bine-vestesc cele bune! Dară "nu toți s'au ascultat evanghelia; căci Isaia dice: "Dă-mne! cine a crezut vestirea noastră? Așa dară vine credința din audu, erau audulu prin cuvântul lui Dumnezeu. 18 Dară eu dicu: Aă dora nu s'au auditu? Da, în adevăr, "în totu pământul a eșitu resunetu lor, "și cuvintele lor la marginile lumii. Era-și întrebă: Aă nu a cunoscutu Israelu? Anteu Moisi dice: "Eu vă voi întări spre pismă prin unu popor care nu este al meu, și prin "popor neînțelegătoru vă voi mânia. Eru Isaia îndrăznesce, și dice: "Sunt aflatu de cei care nu mă caută, m'am făcutu cunoscutu celor care nu întrăbă de mine. Eru cătră Israelu dice: "Tota ziua amu întinsu mânele mele cătră unu popor nesupus și împotrivoru.

Iudei nu sunt lepădați toți, și nici pentru totu de-una; re-năpăcarea loră cea viitoare va fi viață pentru lume.

11 DREPTU aceea întrebă: "Aă dora a lepădatu Dumnezeu pre poporul se? Nici de cumu; căci "și eu sunt Israelitu, din semința lui Abrahă, din semința lui Beniaminu. Nu a lepădatu Dumnezeu pre poporul se, pre care "l'a cunoscutu mai înainte. Aă nu sciți ce dice scriptura despre Iie? cumu a vorbitu lui Dumnezeu asupra lui Israelu, dicendu: "Dă-mne, pre profeții tei i-au omoritu, și altarele tale le-au surpatu, și eu amu rămasu singuru, și cautu sufletulu meu. Dară ce i-a respinsu Dumnezeu? "Mi-amu păstratu șapte mii de bărbați, cari nu s'au plecatu genunchiulu înaintea lui Baalu. "Așa dară și intră acestu timp este rămasă după alegerea charulu. Și "de este după charu, atuncea nu mai este după fapte; altmintealea charulu nu mai este charu. Eru de este după fapte, atuncea nu mai este charu; altmintealea fapta nu mai este faptă.

7 Ce vomu dice dară? "Israelu nu a căști-

gată ceea ce căută; eru cei aleși s'au căști-gat, și cei-l-alți s'au împetritu, (Precum este scris: "Dumnezeu li-a datu spiritul de adormire, "ochi, ca să nu veda, și urechi, ca să nu audă,) până în ziua de astă-zi. Și Davidu dice: "Să se facă mēsa lor spre cursă, și spre lațu, și spre pedecă, și spre respătare lor; "Să se întunece ochii lor, ca să nu veda, și spinarea lor de totu să o girbovesci.

Dreptu aceea întrebă: Aă dora s'au potecnit, încatu să cață?

Nici de cumu; ci mai virtosu "prin potecnirea lor mēntuirea a venit Gințiloru, ca să-i întări spre gelosia. Și dacă potecnirea lor este bogăția lumii, și micșorarea lor bogăția Gințiloru: cu câtă mai multu plinitudinea lor? Căci voui Gințiloru vorbesc; încatu "sunt eu apostolul Gințiloru, laudă dirigētoria mea; Ca dora aș provoca la gelosia pre cei de nēmulu meu, și "să mēntuiu pre vre-unu dintr'insii. Căci de este lepēdarea lor împăcarea lumii, ce alta va fi reprimirea lor, de câtă viața din morți? Căci de sunt "prinosele sante, este și frământătura; și de este rădăcina sântă, sunt și ramurile.

Eru de s'au frântu "unele din ramuri, "tu înse fiindu oliv sēlbaticu, te-ai altuitu în ele, și te-ai făcutu părtașu rădăcinei și suculu olivulu; "Nu te lauda asupra ramurilor. Eru de te laudă, nu porți tu rădăcină, ci rădăcina pre tine. Vei dice: Ramurile s'au frântu, ca să mă altuescu eu. Bine; pentru necredință s'au frântu ele, și tu stai prin credință. "Nu te înalța cu mintea, ci "teme-te. Căci dacă Dumnezeu nu a cruțatu ramurile cele firești, nici pre tine nu te va cruța.

Vedă dară bunătatea și asprimea lui Dumnezeu! spre cei care au cădutu, asprime; eru spre tine, bunătate, "de vei rămānē în bunătate; altmintealea "și tu te vei tăia. Și aceia, "de nu voru rămānē în necredință, erau-și se voru altui; căci pōte Dumnezeu era-și a-i altui. Căci dacă tu te-ai tăiatu din olivul cel naturalminte sēlbaticu, și afară de natură te-ai altuitu în oliv bun; cu câtă mai multu acestia, cari sunt ramure firești, se voru altui intr'ală lor oliv?

Căci eu nu voiescu, fraților, ca voi să

o Tit. 1. 2.	Col. 1. 6, 23.	Capit. 11.	p Cap. 4. 4, 5.	Esec. 12. 2.	24. 28.	2 Tim. 1. 11.	Efea. 2. 12, 13.
p Isa. 53. 7.	Veđi I Reg. 18.		Gal. 5. 4.	Măt. 13. 14.	Cap. 10. 19.	o 1 Cor. 7. 16.	o 1 Cor. 10. 12.
Nah. 1. 15.	10.	a 1 Sam. 12. 22.	Veđi Dent 9.	Ioan 12. 40.	" Fapt. 9. 15.	& 9. 25.	i Cap. 12. 16.
q Cap. 3. 3.	Măt. 4. 8.	b 2 Cor. 11. 23.	4, 5.	Fapt. 28. 26,	& 13. 2. & 27.	1 Tim. 4. 16.	u Prov. 25. 14.
Ebr. 4. 2.	" Dent. 32. 21.	Philip. 3. 5.	a Cap. 9. 31. &	27.	21.	Isa. 5. 20.	Isa. 66. 2.
r Isa. 53. 1.	Cap. 11. 11.	" Cap. 8. 29.	10. 3.	k Pa. 69. 22.	Cap. 15. 16.	p Lev. 23. 10.	Philip. 2. 12.
Ioan 19. 38.	" Tit. 3. 3.	d 1 Reg. 19. 10,	i Isa. 29. 10.	l Pa. 69. 23.	Gal. 1. 16. &	Num. 15. 18—	o 1 Cor. 15. 2.
p Ps. 12. 4.	" Isa. 65. 1.	14.	j Dent. 29. 4.	m Fapt. 13. 46.	2. 2, 7—9.	21.	Ebr. 3. 6, 14.
Măt. 24. 14.	Cap. 9. 30.	o 1 Reg. 19. 18.	Isa. 6. 9.	& 18. 6. & 22.	Mos. 3. 8.	q Ier. 11. 16.	m Ioan 15. 2.
& 28. 19.	p Isa. 65. 2.	/ Cap. 9. 27.	Ier. 5. 21.	15, 21. & 28.	1 Tim. 2. 7.	r Fapt. 2. 39.	p 2 Cor. 3. 16.
Marc. 16. 16.	—						

nu știți acestu misteriu, ca să nu fiți * înțelepți în sine-vă: că * împetriere din parte s'a făcutu lui Israelu, * până ce va intra numărul deplinu alui Ginților. Și așa totu Israelul se va mântui; precum este scris: * Veni-va din Sionu Mântuitorul, și va întor-
 26 ce nepietatea de la Iacobu; * Căci acesta este aședământul meu cu d'înșii, cându voiți lua păcatele lor. Adevăr, sunt în privința evangheliei neamici pentru voi; dară în privința alegerii, * iubiți pentru părinți. Căci darurile și chiamarea lui Dumnezeu sunt
 27 nerevocabili. Că precum și voi * ore-cându nu ați creștut în Dumnezeu, eră acum ați aflatu milă prin neascultarea acestora:
 28 Așa și acestia acum nu au ascultat, că prin mila voastră să se miluescă și ei. Căci
 29 Dumnezeu a închis pre toți în necredință, ca să miluescă pre toți.
 30 O aduncă alu bogăției și alu înțelepciunii și alu științei lui Dumnezeu! * câtu sunt de nepetrunse judecățele lui, și * neurmărite căile lui. * Căci cine a cunoscutu gândul Domnului? Său * cine i s'a făcutu sfătuitor? Său * cine i-a datu mai înainte,
 31 ca să i se redea? Căci * dintr'insul, și printr'insul, și pentru d'insul sunt toate; * acela
 32 lăsa fe mărirea în eternă. Amin.

Despre adorarea lui Dumnezeu cea rațională, și despre regulile vieții Creștine.

12 **V**Ă * rogă dară, fraților, prin îndurările lui Dumnezeu, * ca să * aduceți corpurile vóstre * sacrificiu viu, sântu, bine-plăcutu lui Dumnezeu, ce este serviciul vóstru celu raționalu. Și * să nu vă conformați cu această lume; ci * prefaceți-vă prin înnoirea minții vóstre, ca să * cercăți care este voia lui Dumnezeu cea bună, plăcută și deplină.
 2 Căci eu dicu, * prin charul ce mi s'a datu, fie-căruia din voi, * a nu cugeta în sine mai multu de câtu se cuvine a cugeta; ci să cugetați modestu, precum Dumnezeu a
 3 împărțitu * fie-căruia măsura credinței. Căci

* precum într'unu corpă avem multe membre, și membrele nu au toate o funcțiune; Așa * noi, fiindu mulți, sântem unu corp în
 5 Christosu, eră fie-care unul aluia membre.

Deci * avându daruri de multe feluri * du-
 6 pre charul care ni este datu: ori * profeție, să profeșim după măsura credinței; Ori
 7 diaconiă, să căutăm de diaconiă; ori * celu ce în-
 8 veteșă, de învățatură; Ori * celu ce îndemnă, de îndemnare; * celu ce împarte, să
 9 împartă cu simplitate, * celu ce stă înainte, să fie cu sirguintă; celu ce miluesce, să o facă
 * cu bună-voință. * Iubirea să fie nefăcarnică.

* Urindu reul, lipiți-vă de ce este bun.
 * Cu iubire frățescă iubiți-vă unul pre al-
 10 tul; * cu onore întimpinați-vă unul pre al-
 11 tul; Nu fiți leneși în afaceri, ci ferbiți în
 12 spirit, servind Domnului; * Bucurân-
 13 du-vă în speranță; * răbdându în năcasu;
 * stăruind în rugăciune; * Luându parte în
 14 trebuințele sântilor; * urmându ospitalitatea.

* Bine-cuvântați pre cei ce vă persecută; 14
 bine-cuvântați, și nu blăstemați.

* Bucurați-vă cu cei ce se bucură, și plân-
 15 geți cu cei ce plâng. * Fiți cu același cu-
 16 getu unul cătră altul. * Nu cugetați cele înalte; ci âmbლაți cu cei umiliți. * Nu fiți
 înțelepți în sine-vă.

* Nu resplățiți nimenui rău pentru rău. 17
 * Îngrijiți-vă de cele bune înaintea tuturor
 18 ómenilor. De este cu putință, câtă atárnă
 19 de la voi, * aveți pace cu toți ómenii. Iubi-
 * nu vă resbunați înși-vă, ci mai bine
 dați locu mâniei; căci este scris: * Resbu-
 narea este a mea; eu voi resplăti, dice
 20 Domnul. * Dreptu aceea, de flămândește
 neamicul tu, nutrește-lu; de înseteză, dă-i
 de bėut; că acesta făcendu, vei grămădi
 21 carbuni de focu pe capul lui. Nu te bi-
 rui de rău, ci biruesce reul cu binele.

TOTU sufletul * să se supună autorități-
 13 lor celor mai înalte. Căci * nu este
 autoritate de câtu numai de la Dumnezeu:
 autoritățile cari esistă sânt rânduie de Dum-

z Cap. 12. 16.
a Vers. 7.
b Luc. 3. 14.
c Apoc. 21. 24.
d Luc. 7. 9.
e Isa. 59. 20.
f Veđi Ps. 14. 7.
g Isa. 27. 9.
h Ier. 31. 31, etc.
i Ebr. 8. 8. &
10. 16.
j Deut. 7. 8. &
9. 5. & 10. 15.
k Num. 32. 19.
l Efec. 2. 2.
m Col. 3. 7.
n Cap. 3. 9.
o Gal. 3. 22.
p Ps. 26. 6.
q Iov. 11. 7.
r Ps. 22. 5.
s Iov. 15. 8.
t Isa. 40. 13.
u Ier. 23. 18.

1 Cor. 2. 16.
2 Iov. 22. 22.
3 Iov. 35. 7. &
41. 11.
5 1 Cor. 8. 6.
6 Col. 1. 16.
7 Gal. 1. 5.
8 1 Tim. 1. 17.
9 2 Tim. 4. 18.
10 Ebr. 13. 21.
11 1 Pet. 5. 11.
12 2 Pet. 3. 18.
13 Iuda 25.
14 Apoc. 1. 6.
15 —
16 Oapuli 12.
17 2 Cor. 10. 1.
18 1 Pet. 2. 5.
19 1 Cor. 13. 14.
20 Cap. 6. 13, 16.
21 1 Cor. 6. 13.
22 20.

4 Ebr. 10. 20.
5 1 Pet. 1. 14.
6 1 Ioan. 2. 15.
7 Efec. 1. 18. &
4. 23.
8 Col. 1. 21, 22.
9 3. 10.
10 Efec. 5. 10.
11 1 Tes. 4. 3.
12 Cap. 1. 5. &
13 15. 15.
14 1 Cor. 2. 10.
15 Gal. 2. 9.
16 Efec. 3. 2, 7.
17 8.
18 Prov. 25. 27.
19 Ecol. 7. 16.
20 Cap. 11. 20.
21 1 Cor. 12. 7.
22 11.
23 Efec. 4. 7.
24 1 Cor. 12. 13.

Efec. 4. 16.
1 Cor. 10. 17.
2 12. 20, 27.
3 Efec. 1. 23. &
4. 25.
5 1 Cor. 12. 4.
6 1 Pet. 4. 10.
7 11.
8 Vers. 3.
9 Fapt. 11. 27.
10 1 Cor. 12. 10.
11 28. & 13. 2.
12 14. 1, 6, 29.
13 21.
14 Fapt. 12. 1.
15 Gal. 6. 6.
16 Efec. 4. 11.
17 1 Tim. 5. 17.
18 Fapt. 15. 22.
19 1 Cor. 14. 3.
20 Mat. 6. 1—3.
21 Fapt. 20. 23.
22 1 Tim. 5. 17.
23 Ebr. 13. 7, 24.

1 Pet. 5. 2.
2 2 Cor. 9. 7.
3 1 Tim. 1. 5.
4 1 Pet. 1. 22.
5 Ps. 34. 14. &
36. 4. & 97.
6 10.
7 Amos 5. 15.
8 Ebr. 13. 1.
9 1 Pet. 1. 22.
10 2. 17. & 3.
11 8.
12 2 Pet. 1. 7.
13 Filip. 2. 3.
14 1 Pet. 5. 5.
15 Luc. 10. 20.
16 Cap. 5. 2. &
17 15. 13.
18 Filip. 3. 1. &
4. 4.
19 1 Tes. 5. 16.
20 Ebr. 3. 6.
21 1 Pet. 4. 13.
22 Luc. 21. 19.

1 Tim. 6. 11.
Ebr. 10. 36. &
12. 1.
Iac. 1. 4. &
5. 7.
1 Pet. 2. 19.
20. & 3. 9.
Luc. 18. 1.
Fapt. 2. 42. &
12. 5.
Efec. 6. 18.
Col. 4. 3.
1 Tes. 5. 17.
1 Cor. 16. 1.
2 Cor. 9. 1.
12.
Ebr. 6. 10. &
13. 16.
1 Ioan. 3. 17.
1 Tim. 5. 2.
Tit. 1. 8.
Ebr. 13. 2.
1 Pet. 4. 9.

Mat. 5. 44.
Luc. 6. 28. &
23. 34.
Fapt. 7. 60.
1 Cor. 4. 12.
1 Pet. 2. 23.
2. & 3. 9.
1 Cor. 12. 26.
g Cap. 15. 5.
1 Cor. 1. 10.
Filip. 2. 2. &
3. 16.
1 Pet. 2. 8.
h Ps. 121. 1, 2.
Ier. 45. 5.
i Prov. 3. 7. &
26. 12.
Isa. 5. 21.
Cap. 11. 25.
j Prov. 30. 22.
Mat. 5. 39.
1 Tes. 6. 15.
1 Pet. 2. 9.

z Cap. 14. 16.
2 Cor. 8. 21.
1 Marco. 9. 50.
Cap. 14. 19.
Ebr. 12. 14.
m Lev. 19. 18.
n Prov. 24. 29.
Vers. 17.
o Deut. 32. 35.
Ebr. 10. 30.
p Esod. 23. 4, 5.
Prov. 25. 21.
32.
Mat. 5. 44.
—
Oapuli 13.
q Tit. 3. 1.
1 Pet. 2. 12.
r Prov. 8. 15, 16.
Dan. 2. 21 &
4. 32.
Ioan. 19. 11.

- 2 nedeu. Pentru aceea celă ce se opune a autorității, se opune ordinului lui Dumnezeu; și celă ce se opună și voră atrage condamnare. Căci dirigătorii nu sînt frică faptelor celor bune, ci celor rele. Deci voiesc să nu-ți fie frică de autoritate? Fă binele, și vei ave laudă de la d'însa. Căci ea ți este servă a lui Dumnezeu spre bine. Eră de faci rău, teme-te; căci nu poartă sabă în zădăru; ci este servă ală lui Dumnezeu, resbunătoră spre pedepsă celui ce face răul. Pentru aceea trebuie să ve supuneți, nu numai pentru urgiă, ci și pentru conștiință.
- 6 Căci pentru acesta plătiți și dări; și ei sînt servi ai lui Dumnezeu, stăruind întru acesta totu-dé-una. Dați deci tuturor ceea ce se cuvine: celui cu darea, dare; celui cu impositul, imposit; celui cu frica, frică; celui cu onóra, onóre.
- 8 Niménu cu nimic nu fiți dători, de câtă numai cu a iubi unul pre altul; căci celă ce iubește pre altul a împlinit legea. Căci aceea: Să nu sevârșesci adulteri; Să nu uciți; Să nu fură; Să nu mărturisesci mărturie minciunósă; Să nu poftesci; și ori-care altă ordină, se cuprinde într'acestă cuvânt, adică: Să iubești pre aproapele teă ca însu-ți pre tine. Iubirea nu lucrăză rău apropielui; de aceea iubirea este îndeplinirea legi.
- 11 Și acesta faceți, sciindă timpul, că acum este ora a ne scula din somn; fiindă-că acum este mēntuirea noastră mai aproape de câtă cândă amă creștut. Nópnea a trecut, ziua s'a apropiat; să lepădămă dară lucrurile întunecului, și să ne îmbrăcăm în armele luminei. Să âmbălămă cu cuviință, ca în timp de ziua; nu în ospete și în beții; nu în fornicățiune și în desfrēnări; nu în cērtă și pismă. Ci ve îmbrăcați în domnul nostru Iisus Christos, și nu îngrijii de corp, spre a împlini poftele lui.

Regule și îndemnări despre deosebirile cele conștiințose ale opiniei și ale practicei.

- 14 PRE celă slabă în credință, primiți-lă, dară nu duple deosebirea cugetărilor. Căci unul crede, că pōte mănca tōte, eră celă slabă mănăncă legume. Celă ce mănăncă

- să nu desprețuască pre celă ce nu mănăncă; și celă ce nu mănăncă să nu judece pre celă ce mănăncă; căci Dumnezeu l'a primit. Tu cine ești, care judeci pre servul altuia? Domnului seă seă cade. Și va sta; căci Dumnezeu pōte a-lă face să stee.
- Unul deosebesce o di de alta; altul socotesce tōte dīlele asemenea. Fie-care să se convingă în mintea sa. Celă ce socotesce ziua, Domnului o socotesce; și celă ce nesocotesce ziua, Domnului o nesocotesce. Celă ce mănăncă, Domnului mănăncă; căci mulțumesc lui Dumnezeu; și celă ce nu mănăncă, Domnului nu mănăncă, și mulțumesc lui Dumnezeu. Căci nimenea din noi nu trăește pentru sine, și nimene nu mōre pentru sine. Că de trăim, Domnului trăim; și de murim, Domnului murim; deci seă de trăim seă de murim, ai Domnului sîntem. Căci pentru acesta Christos a și murit, și a înviat, și a trăit, ca să fie domn și preste cei morți și preste cei vii.
- Dară tu de ce judeci pre fratele teă? seă de ce desprețuiești pre fratele teă? Toți vom sta înaintea judecăței lui Christos. Căci este scris: Viu sînt, dīce Domnul, mie mi se va pleca totă genunchiul, și totă limba se va mărturisi lui Dumnezeu. Așa dară fie-care din noi și va da sēmă de sine însuși înaintea lui Dumnezeu.
- Deci să nu mai judecămă unul pre altul; ci acesta mai bine să judecăți, ca să nu puneți pedecă seă scandalu fratelui. Sciți și sînt încredințat în domnul Iisus, că nimic nu este spurcat prin sine; dară celul ce i se pare a fi ce-va spurcat, acela fie spurcat. Eră de te superi pre fratele teă pentru bucate, ecce, nu âmbli după iubire. Nu perde cu bucatele tale pre acela, pentru care Christos a murit. Să nu se vorbescă de rău lucrul vostru celă bun. Căci împărăția lui Dumnezeu nu este mănăcare și bēntură; ci dreptate și pace și bucuriă în Spiritul Sânt. Căci celă ce într'acestea servește lui Christos, este bineplăcut lui Dumnezeu și primit de omeni.
- Deci să urmăimă cele ce sînt ale păcei și cele ce sînt spre întărirea unuia cătră altul. Pentru mănăcare nu strica lucrul lui Dumnezeu. Tōte sînt curate; dară este un

c Tit. 3. 1.
d 1 Pet. 2. 14.
e 3. 13.
f Ecol. 3. 2.
g 1 Pet. 2. 19.
h Mat. 22. 21.
i Marc. 13. 17.
j Luc. 20. 25.
k Vers. 10.
l Gal. 5. 14.
m Col. 3. 14.
n 1 Tim. 1. 5.
o Iac. 2. 8.
p Ecol. 20. 13.

etc.
Deut. 5. 17.
etc.
Mat. 19. 18.
f Lev. 19. 18.
Mat. 22. 29.
Marc. 13. 31.
Gal. 5. 14.
Iac. 2. 8.
k Mat. 22. 40.
Vers. 8.
l 1 Cor. 15. 24.
Efec. 5. 14.

1 Tes. 5. 5, 6.
m Efec. 5. 11.
Col. 3. 8.
n Efec. 6. 13.
1 Tes. 5. 8.
o Filip. 4. 8.
1 Tes. 4. 12.
1 Pet. 2. 12.
p Prov. 23. 20.
Luc. 21. 24.
1 Pet. 4. 8.
q 1 Cor. 6. 9.
Efec. 5. 5.

r Iac. 3. 14.
s Gal. 3. 27.
Efec. 4. 24.
Col. 3. 10.
t Gal. 5. 16.
1 Pet. 2. 11.
—
Capitul 14.
a Cap. 15. 1, 7.
1 Cor. 8. 9, 11.
b 2. 27.
c Vers. 14.

1 Cor. 10. 25.
1 Tim. 4. 4.
Tit. 1. 15.
s Col. 2. 16.
d Iac. 4. 13.
e Gal. 4. 10.
Col. 2. 16.
f Gal. 4. 10.
g 1 Cor. 10. 31.
1 Tim. 4. 3.
h 1 Cor. 6. 19.
30.
Gal. 2. 20.

1 Tes. 5. 10.
1 Pet. 4. 2.
i 2 Cor. 5. 15.
j Fapt. 10. 36.
k Mat. 25. 31, 32.
Fapt. 10. 42.
l 17. 31.
m 2 Cor. 5. 10.
Iuda 14. 15.
n Isa. 45. 23.
Filip. 2. 10.
o Mat. 12. 36.
Gal. 6. 5.

1 Pet. 4. 5.
p 1 Cor. 8. 9, 13.
q 10. 32.
r Fapt. 10. 15.
Vers. 2. 20.
1 Cor. 10. 25.
1 Tim. 4. 4.
Tit. 1. 15.
p 1 Cor. 8. 7.
10.
q 1 Cor. 8. 11.
r Cap. 12. 17.
s 1 Cor. 8. 8.

t 2 Cor. 8. 21.
u Ps. 34. 14.
Cap. 12. 13.
v Cap. 15. 2.
1 Cor. 14. 13.
1 Tes. 5. 11.
w Vers. 15.
y Mat. 15. 11.
Fapt. 10. 15.
Vers. 14.
Tit. 1. 15.
z 1 Cor. 8. 9—
12.

reŭ pentru omulŭ celŭ ce mănâncă spre
 21 scandalŭ. Bine *este* a nu mânca "carne, nici
 a bé vinŭ, nici *aceea* prin care fratele teŭ se
 jignesce, séu se scandaliséză séu suferă.
 22 Ai tu credință? În tine însu-ți să o aibi în-
 teia lui Dumnezeu. "Fericitŭ *este* celŭ ce nu
 23 se condamnă în ceea ce primesce! Érŭ celŭ
 ce se înduoesce, cândŭ mănâncă, se condem-
 nă; pentru că nu *mănâncă* în credință; căci
 "totŭ ce nu *este* din credință este păcatŭ.

15 **D**ECI "noi cei tari sŭntemŭ dători să pur-
 tămŭ "neputințele celorŭ slabi, și să nu
 2 ni plăcemŭ noi înși-ne. "Fie-care din noi
 să facă spre plăcere aprăpelui în bine "spre
 3 întărire. "Căci și Christosŭ nu a făcutŭ spre
 plăcerea sa; ci, precumŭ este scrisŭ: "Bat-
 jocurile celorŭ ce te batjocurescŭ pre tine,
 4 aŭ cădută preste mine. Căci "câte s'aŭ scrisŭ
 mai 'nainte, s'aŭ scrisŭ spre învățătura nō-
 stră, ce prin răbdare și mângăierea scrip-
 turelorŭ să avemŭ speranță.

5 "Érŭ Dumnezeuŭ răbdărei și alŭ mân-
 găierei să vŭ dăruescă să fiți de același
 6 gândŭ între voi duple Iisusŭ Christosŭ; Ca
 toți 'cu unŭ cugetŭ și cu o gură să măriți
 pre Dumnezeuŭ și Părintele domnului no-
 7 stru Iisusŭ Christosŭ. Așa dară 'primiți-vé
 uniă pre alți, "precumŭ și Christosŭ v'a pri-
 mitŭ pre voi, spre mărirea lui Dumnezeuŭ.

8 Dară eŭ dicŭ, că 'Iisusŭ Christosŭ a fostŭ
 servŭ alŭ circumcisiunei pentru adevărulŭ
 9 lui Dumnezeuŭ, "ca să întărescă făgăduințele
 date părinților; Și "ca să mărescă și Gin-
 țile pre Dumnezeuŭ pentru mila sa; precumŭ
 10 este scrisŭ: "Pentru acésta mă voiŭ mărtu-
 risi ție între popóre, și voiŭ cânta nume-
 11 lui teŭ. Și érá-și dice: "Veseliți-vé, popó-
 relorŭ, cu poporulŭ lui! Și érá-și: "Lăudați
 12 pre Domnulŭ, tóte popórele, lăudați-lŭ, tóte
 națiunile! Și érá-și Isaia dice: "Va fi ră-
 dăcina lui Ișai, și celŭ ce se va scula să
 domnască preste popóre, într'acela vorŭ spera
 popórele.

13 Érŭ Dumnezeuŭ speranței să vé imple-
 de tótă "bucuria și pacea în credință, ca să
 prisosiți în speranță prin puterea Spiritu-
 lui Sântŭ.

*Observațiuni personale privitoare apostolului și ac-
 tivității lui.*

14 "Sŭnt încredințatŭ despre voi, frați mei,

că sŭnteți plini de bunătate, "plini de tótă
 sciința, putându și a vé sfátui uniă pre al-
 15 ții; Cu tóte acestea, frațilorŭ, v'amŭ scrisŭ
 mai liberŭ pe unele locuri, ca să vŭ aducŭ
 aminte "de charulŭ care mi s'a datŭ de la
 16 Dumnezeuŭ, Ca "să fiŭ servŭ alŭ lui Iisusŭ
 Christosŭ între Ginți, și preutŭ alŭ evan-
 geliei lui Dumnezeuŭ, ca "prosforéua Ginți-
 17 lorŭ să fie bine-primită, sântită prin Spi-
 ritulŭ Sântŭ. Dreptŭ *aceea* amŭ laudă în
 18 Iisusŭ Christosŭ "în cele ce sŭnt ale lui Dum-
 neđeŭ. Căci mŭ-amŭ învoitŭ a vŭ vorbi nu
 19 mai despre cele "ce a lucratŭ Christosŭ prin
 mine, "spre a aduce pre Ginți la ascultare,
 prin cuvântŭ și prin faptă, "Prin puterea
 20 semnelorŭ și a minunilor, prin puterea Spi-
 ritului lui Dumnezeuŭ, încâtŭ din Ierusalimŭ
 și împrejurŭ până la Iliricŭ amŭ respân-
 ditŭ evangelia lui Christosŭ; Sirguindu-mé
 21 a predica evangelia așa, nu unde se nu-
 mise *deja* Christosŭ, "ca să nu zidescŭ pe
 temeliă străină; Ci precumŭ este scrisŭ: "Că-
 22 rora nu s'a datŭ în scire despre d'insulŭ,
 'lŭ vorŭ vedé, și cei ce nu aŭ auditŭ, vorŭ
 înțelege.

Pentru *aceea* 'amŭ fostŭ împedecatŭ de
 22 multe ori a veni la voi; Érŭ acumŭ ne mai
 23 avându locŭ într'aceste părți, "și de mulți
 ani avându dorință a veni la voi: Cândŭ
 24 voiŭ merge în Ispania, voiŭ veni la voi;
 căci sperŭ, trecându pe acolo, să vé vedŭ,
 "și să fiŭ condusŭ de voi până acolo, după
 ce voiŭ sătura din parte *dorința mea* de a
 vé vedé. Érŭ acumŭ 'mergŭ la Ierusalimŭ,
 25 spre a servi sântilorŭ. Căci 'aŭ bine-voitŭ
 26 Macedonia și Acaia a face o contribuțiune
 pentru saracii sântilorŭ, cari sŭnt în Ieru-
 salimŭ. Ei aŭ bine-voitŭ, și li sŭnt dători;
 27 căci "dacă Gințile s'aŭ împărtășitŭ de cele
 spirituale ale lorŭ, 'sŭnt dători a li servi și
 în cele temporale. Acésta dară sfârșindŭ,
 28 și asigurându lorŭ "acéstŭ fructŭ, voiŭ merge
 pe la voi în Ispania. "Și sciŭ, că venindŭ
 29 la voi, voiŭ veni în plinitatea bine-cuvên-
 țarei evangheliei lui Christosŭ.

Érŭ rogu-vé, frațilorŭ, pentru domnulŭ
 30 nostru Iisusŭ Christosŭ, și "pentru iubirea
 Spiritului, "ca să vé luptăți cu mine în ru-
 găciuni cătră Dumnezeuŭ pentru mine; "Ca
 31 să scapŭ de cei cari nu credŭ în Iudea; și
 ca "serviciulŭ meŭ în Ierusalimŭ să fie bi-

α 1 Cor. 8. 13.
 β 1 Ioan 3. 21.
 γ Tit 1. 15.

—
 Cap. 15.
 α Gal. 6. 1.
 β Cap. 14. 1.
 γ 1 Cor. 9. 19,
 22, & 10. 24,
 28, & 13. 5.
 Filip. 2. 4, 5.

δ Cap. 14. 19.
 ε Mat. 26. 29.
 ζ Ioan 5. 30. &
 6. 38.
 η Ps. 69. 9.
 θ Cap. 4. 23, 24.
 ι 1 Cor. 9. 8,
 10, & 10. 11.
 κ Tim 3. 16,
 17.
 λ Cap. 12. 16.
 μ 1 Cor. 1. 10.

ν Filip. 3. 16.
 ξ Fapt. 4. 24,
 32.
 ζ Cap. 14. 1, 2.
 η Cap. 5. 2.
 θ Mat. 15. 24.
 ι Ioan 1. 11.
 κ Fapt. 3. 25,
 26, & 13. 46.
 λ Cap. 3. 2.
 μ 2 Cor. 1. 20.
 ν Ioan 10. 16.

ο Cap. 9. 23.
 π Ps. 18. 49.
 ρ Deut. 32. 43.
 σ Ps. 117. 1.
 τ Isa. 11. 1, 10.
 υ Apoc. 5. 5. &
 22. 16.
 φ Cap. 12. 12. &
 14. 17.
 χ 2 Pet. 1. 12.
 ψ 1 Ioan 2. 31.
 ω 1 Cor. 8. 1.

7. 10.
 α Cap. 1. 5. &
 12. 2.
 β Gal. 1. 15.
 γ Efez 3. 7, 8.
 δ Cap. 11. 12.
 ε Gal. 2. 7-9.
 ζ 1 Tim. 2. 7.
 η 2 Tim. 1. 11.
 θ Isa. 66. 20.
 ι Filip. 2. 17.
 κ Ebr. 5. 1.

α Fapt. 21. 19.
 β Gal. 2. 8.
 γ Cap. 1. 5. &
 16. 26.
 δ Fapt. 19. 11.
 ε 2 Cor. 12. 12.
 ζ 2 Cor. 10. 15,
 15. 16.
 η Isa. 52. 15.
 θ Cap. 1. 13.
 ι Tes. 2. 17.

18.
 α Fapt. 19. 21.
 β Cap. 1. 11.
 γ Vers. 32.
 δ Fapt. 15. 2.
 ε Fapt. 19. 21.
 ζ 20. 22. &
 24. 17.
 η 1 Cor. 16. 1.
 θ 2 Cor. 8. 1.

κ & 9. 2, 12.
 λ Cap. 11. 17.
 μ 1 Cor. 9. 41.
 ν Gal. 4. 6.
 ξ Filip. 4. 17.
 ζ Cap. 1. 11.
 η Filip. 2. 1.
 θ 2 Cor. 1. 11.
 ι Col. 4. 12.
 κ 2 Tes. 3. 2.
 λ 2 Cor. 8. 4.

32 ne-primită sântiloră; Și ca, 'voindă Dumne-
33 me 'repauează împreună cu voi. Eră 'Dumne-
neșleul păcei fie cu voi toți. Amină.

*Felurite salutări. Se recomandă pază contra celor
loră ce cauzează discordii; laudă la Domnul.*

16 **V**i recomandă pre Fibi, sora noastră, dia-
2 conesă a besericei din 'Chencree; 'Ca
să o primiți în Domnul, cum se cuvine
sântiloră; și să o ajutați în totă lucrul,
oră în ce ară ave trebuință de la voi; căci
ea a fostă ajutătoare multora, și chiară mie.
3 Salutați pre 'Priskilla și Akila, conlucră-
4 torii mei în Christos Iisus; Cari pentru
vieța mea și-au espus pre a loră: căroa
nu numai eu mulțumesc, ci și tôte bese-
5 ricele din Ginți. Salutați și 'beserica din
casa loră.

Salutați pre iubitulă meu Epenetă, 'pri-
6 mițulă Acaiei în Christos. Salutați pre
Mariamă, care multă s'a ostenit pentru noi.
7 Salutați pre Andronică și pre Iunia, rudele
mele și soții mei în închisore, cari sânt în-
semnați între apostoli, și cari mai 'nainte
de mine 'au fostă în Christos.

8 Salutați pre Ampliă, iubitulă meu în
9 Domnul. Salutați pre Urbană, conlucră-
torulă meu în Christos, și pre iubitulă meu
10 Stachiă. Salutați pre Apellasă, celă alesă
în Christos.

Salutați pre cei cu Aristobulă.

11 Salutați pre Erodionă, ruda mea. Salu-
tați pre cei cu Narcisă, cari sânt în Dom-
12 nulă. Salutați pre Trifena, și Trifosa, cari
s'au ostenit în Domnul. Salutați pre
iubita Persida, care multă s'a ostenit în
Domnul.

13 Salutați pre Rufă, 'celă alesă în Dom-
14 nulă, și pre muma lui și a mea. Salutați
pre Asincrită, pre Flegontă, pre Ermană,
pre Patroba, pre Ermină, și pre frații ce sânt
15 cu ei. Salutați pre Filologă, și Iuliă și

Nireu, și pre sora lui, și pre Olimpă, și pre
toți sântii ce sânt cu ei.

'Salutați-vă unulă pre altulă cu sărutare 16
sântă. Vă salută pre voi besericele lui
Christos.

Eră vă îndemnă, fraților, să vă păziți 17
de cei 'ce facă desbinări și scandale, contra
învățătorei care o-ați primit; și 'vă feriți de
d'înșii. Căci uniă ca acestia nu servesc 18
domnului nostru Iisus Christos, ci 'pân-
tecelu loră; și 'prin cuvinte bune și dulci
incélă animele celoră simpli. Căci 'ascultarea 19
vostă s'a făcută cunoscută la toți; dreptă
aceea mă bucură de voi; și voiesc, ca să
fiți 'înțelepti spre bine, și curați în privința
reului. Eră 'Dumneșleul păcei 'să sdro- 20
bescă pre Satana suptă piciorăle vostre în
curândă.

'Charulă domnului nostru Iisus Chris-
stosă fie cu voi. Amină.

Vă salută pre voi 'Timoteiă, conlucrăto- 21
rulă meu, și 'Luciă, și 'Iasonă, și 'Sosipatru,
rudele mele.

Și eu Tertiă, care amă scrisă aceta e- 22
pistolă, vă salută în Domnul.

Vă salută 'Gaiă, gazda mea și a tótă a- 23
dunarea. Vă salută 'Erastă, îngrijitorulă
cetăței, și Cuartă, fratele.

'Charulă domnului nostru Iisus Chris- 24
tosă fie cu voi toți. Amină.

Eră 'celui ce vă pôte întări duple evan- 25
gelia mea, 'dupre predicarea lui Iisus Chris-
tosă, 'dupre descoperirea misterului, 'care
din seculă eternă era tăcută; Eră 'acumă 26
s'a arătată și s'a făcută cunoscută prin scrip-
turele profeților, duple ordinulă eternului
Dumneșleu, spre 'ascultarea credinței între
tôte națiunile: 'Unia înțeleptului Dumneșleu 27
fie mărire prin Iisus Christos în eternă:
Amină.

*S'a scrisă către Romană de la Corintă,
și s'a trăsese prin Fibi, diaconesă besericei
din Chencree.*

Cap. 1. 10.	2 Tes. 3. 16.	Flim. 2.	2 Tes. 3. 6.	n Mat. 10. 16.	Flilp. 2. 19.	1 Tes. 5. 28.	Col. 1. 26.
fapt. 18. 31.	Ebr. 13. 20.	e 1 Cor. 16. 15.	14.	1 Cor. 14. 20.	Col. 1. 1.	s Efes. 3. 20.	d Efes. 1. 9.
1 Cor. 4. 19.	—	f Gal. 1. 22.	2 Tim. 3. 5.	o Cap. 15. 33.	1 Tes. 5. 2.	1 Tes. 3. 13.	2 Tim. 1. 10.
Iac. 4. 15.	Capulă 16.	g 2 Ioan 1.	Tit 3. 10.	p Fac. 3. 15.	1 Tim. 1. 2.	2 Tes. 2. 17.	Tit 1. 2, 3.
u 1 Cor. 16. 18.		h 1 Cor. 16. 20.	2 Ioan 10.	q Vers. 24.	Ebr. 13. 23.	& 3. 3.	1 Pet. 1. 20.
2 Cor. 7. 13.	a Fapt. 18. 18.	2 Cor. 13. 12.	k Filp. 3. 19.	1 Cor. 16. 23.	e Fapt. 13. 1.	Iuda 24.	e Fapt. 6. 7.
2 Tim. 1. 16.	b Filp. 2. 29.	1 Tes. 5. 26.	1 Tim. 6. 5.	2 Cor. 13. 14.	f Fapt. 17. 6.	a Cap. 2. 16.	Cap. 1. 5. &
Flim. 7. 20.	3 Ioan 5. 6.	1 Pet. 5. 14.	l Col. 2. 4.	Flilp. 4. 23.	u Fapt. 20. 4.	b Efes. 1. 9. &	15. 18.
v Cap. 16. 20.	c Fapt. 18. 2.	i Fapt. 15. 1.	2 Tim. 3. 6.	1 Tes. 5. 28.	v 1 Cor. 1. 14.	3. 3—5.	f 1 Tim. 1. 17.
1 Cor. 14. 33.	18. 26.	5. 24.	Tit 1. 10.	2 Tes. 3. 18.	z Fapt. 19. 22.	Col. 1. 27.	& 6. 16.
2 Cor. 13. 11.	2 Tim. 4. 19.	1 Tim. 6. 3.	2 Pet. 2. 3.	Apoc. 22. 21.	a Tim. 4. 20.	1 Cor. 2. 7.	Iuda 25.
Flilp. 4. 9.	d 1 Cor. 16. 19.	j 1 Cor. 5. 9.	m Cap. 1. 8.	r Fapt. 16. 1.	y Vers. 20.	Efes. 3. 5, 9.	—
1 Tes. 5. 23.	Col. 4. 15.	11.					

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELŪ

ĂNTĒIA CĂTRĂ

CORINTENI.

Introducere, salutare, și mulțumire.

- 1 **P**AVELŪ ^achiămatŭ a fi Apostolŭ al lui Iisusŭ Christosŭ ^bprin voia lui Dumne-
2 deŭ, și ^cSostenŭ, fratele: Besericei lui Dumne-
deŭ care este în Corintŭ, ^dcelorŭ ^esânții în Christosŭ Iisusŭ, ^fcelorŭ chiămați a fi sânți, împreună cu toți cei ce în totŭ locul ^gchiămă numele lui Iisusŭ Christosŭ, ^hdomnulŭ nostru, și de la domnulŭ, Iisusŭ Christosŭ.
3 ⁱși alŭ lorŭ și alŭ nostru: ^jCharŭ fie voii și pace de la Dumneŭ, Părintele nostru, și de la domnulŭ, Iisusŭ Christosŭ.
4 ^kMulțumescŭ Dumneŭului meu totŭ-dé-una despre voi, pentru charulŭ lui Dumne-
5 deŭ ce vi s'a datŭ în Iisusŭ Christosŭ; Că în tôte v'ați îmbogățitŭ într'insulŭ ^lîn tótă învătura și în tótă sciința: Fiindŭ-că ^mmărturisirea lui Christosŭ s'a întăritŭ în voi, încâtŭ voi nu aveți lipsă de nici unŭ darŭ; ⁿasceptândŭ arătarea domnului nostru Iisusŭ Christosŭ; ^oCare va și întări pre voi până la sfârșitŭ, ^pca să fiți nevinovați în ȃiua domnului nostru, Iisusŭ Christosŭ. ^qCredinciosŭ este Dumneŭ, prin care v'ați chiămatŭ spre ^rcomuniunea Fiului seŭ Iisusŭ Christosŭ, domnulŭ nostru.

Mustarea spiritului de partidŭ; desunirile la Corinteni descrie și mustate.

- 10 ^sErŭ vă rogŭ, fraților, pentru numele domnului nostru Iisusŭ Christosŭ, ^tca toți să vorbiți aceeași, și ca să nu fie între voi desbinări; ci ca să fiți tare uniți într'unŭ
11 gândŭ și într'o înțelegere. Căci m'amŭ informatŭ despre voi, frații mei, de la cei de pe lângă Chloe, că sŭnt certe între voi. Și
12 acésta ȃicŭ, ^upentru că fie-care din voi ȃice: Eŭ sŭnt alŭ lui Pavelŭ; erŭ eŭ alŭ lui ^vApollosŭ; erŭ eŭ alŭ lui ^wChefa; erŭ eŭ alŭ lui Christosŭ.
13 ^xAŭ dóră s'a împărțitŭ Christosŭ? aŭ Pavelŭ s'a crucificatŭ pentru voi? seŭ v'ați

botezatŭ în numele lui Pavelŭ? Mulțumescŭ 14 lui Dumneŭ, că nici pre unulŭ din voi n'amŭ botezatŭ, de câtŭ numai pre ^yCrispŭ și pre ^zGaiŭ; Ca să nu ȃică cine-va, că 15 amŭ botezatŭ în numele meu; Amu mai botezatŭ și familia lui ^{aa}Stefana; erŭ afară de acestia nu sciŭ să mai fiŭ botezatŭ pre cine-va.

Mustarea spiritului de partidŭ. Predicarea lui Pavelŭ apărâtă.

Căci Christosŭ nu m'a trămesŭ să bo- 17 tezŭ, ci să predicŭ evangelia; ^{ab}nu cu înțelegciunea cuvintelorŭ, ca să nu se zădarnicească crucea lui Christosŭ. Căci cuvântulŭ 18 crucei ^{ac}nebuniă este ^{ad}celorŭ peritori; erŭ noiŭ, ^{ae}celorŭ ce ne mēntuimŭ, este ^{af}puterea lui Dumneŭ;

Căci este scrisŭ: ^{ag}Perde-voii înțelegciunea 19 înțeleptilorŭ, și mimici-voii sciința cumințilorŭ. ^{ah}Unde este înțeleptulŭ? unde este cărturarulŭ? unde este disputătorulŭ lunei acesteia? ^{ai}aŭ nu a înnebunitŭ Dumneŭ înțelegciunea lunei acesteia? ^{aj}Că de ore-ce 21 în înțelegciunea lui Dumneŭ, lumea prin înțelegciune nu a cunoscutŭ pre Dumneŭ, a bine-voitŭ Dumneŭ prin nebunia predicării a mēntui pre cei ce credŭ. Căci 22 ^{ak}Iudeii cerŭ semnŭ, și Ellinii cautŭ înțelegciune; Erŭ noi predicămŭ pre Christosŭ 23 celŭ crucificatŭ, ^{al}Iudeilorŭ smintélă, erŭ Ellinilorŭ ^{am}nebuniă; Erŭ aceloră ce sŭnt chiămați, și Iudeilorŭ și Ellinilorŭ, pre Christosŭ, ^{an}puterea lui Dumneŭ și ^{ao}înțelegciunea lui Dumneŭ. Căci ce este nebunŭ a lui 25 Dumneŭ, este mai înțeleptŭ de câtŭ ómenii; și ce este slabŭ a lui Dumneŭ, este mai tare de câtŭ ómenii.

Căci vedeți chiămarea voastră, fraților, 26 cumŭ-că ^{ap}nu sŭnt mulți înțelepți ȃupre corpŭ, nu mulți puternici, nu mulți nobili; Ci ^{aq}cele 27 nebune ale lunei a alesŭ Dumneŭ, ca să

CORINTENI.

—
Capitŭlŭ 1.
a Rom. 1. 1.
b 2 Cor. 1. 1.
c Efas. 1. 1.
d Col. 1. 1.
e Fapt. 18. 17.
f Iuda 1.
g Ioan 17. 19.
h Fapt. 15. 9.

i Rom. 1. 7.
j Tim. 1. 9.
k Fapt. 9. 14.
l 21. & 22. 16.
m 2 Tim. 2. 29.
n Cap. 8. 6.
o Rom. 8. 22. & 10. 13.
p Rom. 1. 7.
q 2 Cor. 1. 2.
r Efas. 1. 2.
s 1 Pet. 1. 2.
t Rom. 1. 8.

u Cap. 12. 8.
v Cor. 8. 7.
w Cap. 2. 1.
x Tim. 1. 8.
y Apoc. 1. 2.
z Filip. 3. 10.
aa Tit. 2. 13.
ab 2 Tes. 3. 12.
ac 1 Tes. 3. 13.
ad Col. 1. 22.
ae 1 Tes. 5. 23.
af Isa. 49. 7.
ag Cap. 10. 13.

ah Tes. 5. 24.
ai Tes. 3. 3.
aj Ebr. 10. 23.
ak Ioan 15. 4. & 17. 21.
al Ioan 1. 9.
am & 4. 18.
an Rom. 12. 16.
ao & 15. 5.
ap 2 Cor. 13. 11.
aq Filip. 2. 2. & 3. 16.
ar 1 Pet. 3. 8.

as Cap. 3. 4.
at Fapt. 18. 24.
au a 19. 1.
av Cap. 16. 12.
aw Ioan 1. 41.
ax 2 Cor. 11. 4.
ay Efas. 4. 5.
az Fapt. 18. 8.
ba Rom. 16. 23.
bb Cap. 16. 15, 17.
bc Cap. 2. 1, 4, 13.
bd 2 Pet. 1. 16.

be 2 Cor. 2. 15.
bf Fapt. 17. 18.
bg Cap. 2. 14.
bh Cap. 15. 26.
bi Rom. 1. 16.
bj Vers. 24.
bk Iov 5. 12, 13.
bl Isa. 29. 14.
bm Ier. 8. 9.
bn Isa. 33. 18.
bo Iov 12. 17, 20, 24.
bp Isa. 44. 25.

br Rom. 1. 22.
bs Vedŭ Mat. 11. 25.
bt Luc. 10. 21.
bu Rom. 1. 20, 21, 28.
bv Mat. 12. 28. & 16. 1.
bw Marc. 8. 11.
bx Luc. 11. 16.
by Ioan 4. 48.
bz Isa. 8. 14.
ca Mat. 11. 6. &

cc 13. 57.
cd Luc. 2. 34.
ce Ioan 6. 60, 66.
cf Rom. 9. 32.
cg Gal. 5. 11.
ch 1 Pet. 2. 8.
ci Vers. 18.
cj Cap. 2. 14.
ck Rom. 1. 4, 16.
cl Vers. 18.
cm Col. 2. 3.
cn Ioan 7. 48.
co Mat. 11. 25.

rușineze pre cei înțelepți; și cele slabe ale lumii a alesu Dumne-deu, ca să rușineze pre cele tari; Și cele pröste și cele desprețuite ale lumii a alesu Dumne-deu, și cele ce nu sânt, ca să desființeze pre cele ce sânt; Ca să nu se laude nici unu corp înaintea lui. Erü printr' insulü este, că sün-teți în Christosü Iisusü, care ni s'a făcutu de la Dumne-deu "înțelepciune și drepte-te și "sânțire și rescumpărare; Ca precumü este scrisü; "Celü ce se laudă, în Domnulü să se laude.

2 **S**I eü, frațilorr, venindü la voi, "nu amü venitü cu cuvintele alese ale înțelepciune, vestindu-vi "mărturisirea lui Dumne-deu. Căci nu mi-amü propusü a sci ce-va între voi, de câtü numai pre Iisusü Christosü, și pre acesta crucificatü. Și "amü fostü la voi "în slăbicie, și în frică, și în cutremurü mare. Și cuvëntulü meü și predicarea mea / nu era cu cuvintele înduple-cătoare ale înțelepciune omenesci, ci în vö-direa Spiritului și a puterei; Ca credința vöstră să nu fie duple înțelepciunea öme-nilorü, ci "dupre puterea lui Dumne-deu. 6 Dară între "cei desevärșiți vorbimü înțelepciunea; erü nu "înțelepciunea lumii acesteia, nici a domnilorü lumii acesteia, 7 "care se desființază; Ci vorbimü înțelepciunea lui Dumne-deu cea misteriosă, cea ascunsă, "care a hotărit'o Dumne-deu mai 8 "nainte de seculi spre mărirea nöstră: "Pre care nimenea din domni lumii acesteia nu a cunoscut'o; căci "de o-arü fi cunoscutü, nu arü fi crucificatü pre Dom-nulü mării. Ci, precumü este scrisü: 9 "Cele ce ochiulü nu a vödutü, nici urechia nu a audütü, nici la ânima omului nu s'a suitü, acestea a pregătütü Dumne-deu pen-tru cei ce-lü iubescü. Erü "noüi ni-a des-coperitü aceste Dumne-deu prin Spiritulü seü; 10 căci Spiritulü cercă töte, până și adöncu-rile lui Dumne-deu. Căci cine din ömeni scie ale omului, "de câtü numai spiritulü omului, care este într'insulü? "așa și ale lui Dumne-deu nimenea nu le scie, de câtü numai Spiritulü lui Dumne-deu. 12 Erü noi nu amü primütü spiritulü lumii,

ci "Spiritulü celü de la Dumne-deu; ca să scimü cele ce ni sânt dăruite de la Dum-ne-deu. "Cari le și vorbimü, nu cu cuvintele 13 învățate ale înțelepciune omenesci, ci cu cele învățate ale Spiritului Sântü; asem-nândü cele spirituale cu spirituale. "Dară 14 omulü celü firescü nu primesce cele ce sânt ale Spiritului lui Dumne-deu; "căci "i sânt nebuniä, "și nu le pöte înțelege, pentru că se descernü spiritualmente. "Erü celü spi-ritualü descerne töte, și elü de nimene nu se descerne. "Căci cine a cunoscutü mintea 16 Domnului, că să-lü învețe? "Erü noi avemü mintea lui Christosü.

Mustarea spiritului de partidü — Preuția chreș-tinü este cinstită și respundătoare.

SI eü, frațilorr, nu amü pututü a vi vorbi 3 ca celorü "spirituali, ci ca celorü "tru-pesci, ca unorü "prunci în Christosü. V'amü nutritü cu "lapte, erü nu cu bucate; "că încă 2 nu puteați încăpë; chiarü și acumü nu pu-teți. Încă sün-teți trupes-ci; căci "dacă este 3 între voi pismă și cörtă și desbinare, aü nu sün-teți trupes-ci? și aü nu ämbლაți ca ömeni trupes-ci? Căci dacă dice unulü: 4 "Eü sânt alü lui Pavelü; și altulü: Eü sânt alü lui Apolosü; aü nu sün-teți trupes-ci?

Cine dară este Pavelü, și cine este A-pollosü, de câtü numai "scorvii, prin cari ați creütü, "precumü a datü Domnulü fie-că-ruia? "Eü amü plântatü, "Apollosü a udatü, 6 "erü Dumne-deu a făcutü să crească. Încätü 7 "nici celü ce plânteză, nici celü ce udă este ce-va; ci Dumne-deu celü ce face să crească. Erü celü ce plânteză și celü ce udă sünt 8 una; "și fie-care va primi plata sa duple os-tenela sa. Căci "noi sün-temü conlucrători ai lui Dumne-deu, erü voi sün-teți țerănă a lui Dumne-deu, și "zidire a lui Dumne-deu. 9 "Dupre charulü lui Dumne-deu, care este 10 datü mie, ca unü architectü înțeleptü, amü pusü "temeliä, erü altulü zidesce pe ea. Dară "fie-care să iee sémă cumü zidesce pe ea. Căci altä temeliä nimenea nu pöte pune, a- 11 fară de "cea pusă, "adecä Iisusü Christosü. Erü de zidesce cine-va pe acestä temeliä 12 aurü, argintü, petre scumpe, lemne, fönü,

Iac. 2. 5.
Vedü Ps. 8. 2.
r Rom. 4. 17.
s Cap. 2. 6.
t Rom. 3. 27.
Efe. 2. 9.
u Vers. 24.
v Ier. 23. 5, 6.
Rom. 4. 25.
2 Cor. 5. 21.
f Filip. 3. 9.
g Ioan. 17. 19.
h Efe. 1. 7.
i Ier. 9. 23, 24.
2 Cor. 10. 17.
—
Capit. 2.
a Cap. 1. 17.

Vers. 4. 28.
2 Cor. 10. 10.
& 11. 6.
b Cap. 1. 8.
c Gal. 6. 14.
f Filip. 3. 8.
d Fapt. 18. 1, 6, 12.
e 2 Cor. 4. 7. & 10. 1, 10. & 11. 30. & 12. 5, 9.
f Vers. 1.
g Vers. 1.
h Cap. 1. 17.
i 2 Pet. 1. 16.
j Rom. 15. 19.
1 Tes. 1. 5.

k 2 Cor. 4. 7. & 6. 7.
l Cap. 14. 20.
m Efe. 4. 13.
n Filip. 3. 15.
o Ebr. 5. 14.
p Cap. 1. 20. & 3. 19.
q Vers. 1, 13.
r 2 Cor. 1. 13.
s Iac. 3. 15.
t Cap. 1. 28.
u Ier. 16. 25, 26.
v Efe. 3. 5, 9.
w Col. 1. 26.
x Tim. 1. 9.
y Mat. 11. 25.

Ioan. 7. 48.
Fapt. 13. 27.
2 Cor. 3. 14.
n Luc. 23. 31.
o Fapt. 3. 17.
p Vedü Ioan. 16. 3.
q Isa. 61. 4.
r Mat. 13. 11. & 16. 17.
s Ioan. 14. 26. & 16. 13.
t Ioan. 2. 27.
u Prov. 30. 27.
v 27. 19.
w Ier. 17. 9.
x Rom. 11. 33, 34.

2 Rom. 8. 16.
3 2 Pet. 1. 16.
4 Vedü Cap. 1. 17.
5 Vers. 4.
6 Mat. 16. 23.
7 Cap. 1. 18, 23.
8 Rom. 8. 5-7.
9 Iuda 19.
10 Prov. 28. 5.
11 1 Tes. 5. 21.
12 1 Ioan. 4. 1.
13 Ier. 15. 8.
14 Iac. 40. 13.
15 Ier. 23. 18.
16 Rom. 11. 34.
17 a Ioan. 15. 15.

Capit. 3.
a Cap. 2. 15.
b Cap. 2. 11.
c Ebr. 5. 13.
d Ebr. 5. 12, 13.
e 1 Pet. 2. 2.
f Ioan. 16. 12.
g Cap. 1. 11. & 11. 18.
h Gal. 5. 20, 21.
i Iac. 3. 16.
j Cap. 1. 12.
k Cap. 4. 1.
l 2 Cor. 3. 3.
m Rom. 12. 3, 6.
n 1 Pet. 4. 11.
o f Fapt. 18. 4, 8.

11.
Cap. 4. 15. & 9. 1. & 15. 1.
2 Cor. 10. 14.
15.
k Fapt. 18. 24, 27. & 19. 1.
l Cap. 1. 30. & 15. 10.
m 2 Cor. 3. 5.
n 2 Cor. 1. 11.
o Gal. 6. 3.
p Ps. 62. 12.
q Rom. 2. 6.
r Cap. 4. 5.
s Gal. 6. 4. & 5.
t Apoc. 2. 22. & 22. 12.

o Fapt. 15. 4.
2 Cor. 6. 1.
p Efe. 2. 20.
q Col. 2. 7.
r Ebr. 3. 2, 4.
1 Pet. 2. 5.
s Rom. 1. 5. & 12. 3.
t Rom. 15. 20.
u Vers. 6.
v Cap. 4. 15.
w Apoc. 21. 14.
x 1 Pet. 4. 11.
y Iac. 28. 16.
z Mat. 16. 18.
aa 2 Cor. 11. 4.
ab Gal. 1. 7.
ac Efe. 2. 20.

13 trestia; "Alu fie-căru' lucru va fi arătat; căci diuă Domnului "lă va arăta; "prin focu se va descoperi; și focul va dovedi de ce
14 felu lucrul fie-căruia este. Dacă lucrul cui-va, ceea ce a zidit, va rămâné, "va primi plată; Éru dacă lucrul cui-va se va mistui, se va păgubi; éru elu însu-și se va mên-tui; "dară așa ca prin focu.

16 "Aū nu sciți, că sūnteți templul lui Dumne-deu, și că Spiritul lui Dumne-deu locu-
17 esce în voi? De va strica cine-va tem-plul lui Dumne-deu, pre acela 'lă va strica Dumne-deu; că templul lui Dumne-deu, care sūnteți voi, este sântu.

18 "Nimenea să nu se încele. De i se pare cui-va între voi, că este înțelept în lumea acésta, să se facă nebun, ca să fie înțe-lept. Că "înțelepciunea lumii acéstea este nebuniă înaintea lui Dumne-deu. Că este scris: "Elu prinde pre cei înțelepți în vi-clenia lor. Și érá-și: "Domnul cunósce gândurile înțelepților, că sânt deserte.

21 Dreptu aceea "nimenea să nu se laude
22 intru ómeni. Că "tóte sūnt ale vóstre: Óri Pavelu, óri Apolosu, óri Chefa, óri lumea, óri viéta, óri mórtea, óri cele de acum, óri
23 cele viitoare, tóte sūnt ale vóstre; Éru "voi sūnteți ai lui Christos, éru Christos alu lui Dumne-deu.

4 **A**SA să ne socotéscă fie-care, ca pre "nisce
servi ai lui Christos, și "administratori ai misterielor lui Dumne-deu. Pe lângă acésta se cere de la administratori, ca ei să
3 fie credincioși. Éru mie pré pučin 'mī rē-māne, ca să mă judecū de voi séu de jude-cata ómenéscă; da, nici însu-mi nu mă ju-decū. Că pre mine nu mă sciū vinovat de
4 nimic; "dară nu printr-acésta sūnt îndrep-tat, dară celū ce mă judecă este Domnul.

5 "Dreptu aceea mă 'nainte de timpū ni-micū să nu judecați, până ce va veni Dom-nul, "care va aduce la lumină cele ascunse ale întunerecului, și va face cunoscute sfa-turile ánimelor; și "atunca fie-care va avé laudă de la Dumne-deu.

6 Acestea, fraților, "le-amú întorsu asup-ra mea și asupra lui Apolosu pentru voi; "ca în noi să vé învățați, ca să nu gândiți mai multu de câtū ce este scris, ca nimenea

d'între voi "să nu se fáléscă cu unul asupra altuia. Căci cine te deosebesce de alții? și
7 'ce ai ce nu ai primit? éru dacă ai pri-mit, de ce te laudi, ca și cum nu ai fi primit?

Acum sūnteți sātui; "acum sūnteți bo-gați; fără de noi domniți; și măcaru de ați domni, ca și noi împreună cu voi să dom-nim. Că mi se pare, că Dumne-deu pre
9 noi, apostoli, ne-a lăsat să fim arătați ca cei mai de pe urmă, "ca hotăriți spre mórte; căci, "amú ajunsu priveisce lumii și ángerilor și ómenilor. "Noi sūntem "ne-
10 bun pentru Christos, éru voi înțelepți în Christos; "noi slabi, éru voi tari; voi în-semnați, éru noi desprețuiți. "Până în óra
11 de acum și flămândim, și inșetoșăm, și "goli sūntem, și "palmuiți sūntem, și așe-đați nu sūntem; "Și ostenim, lucrându cu
12 mânele nóstre; "batjocuriți fiind, bine-cu-véntăm; persecutați fiind, rébdăm; Hu-
13 liți fiind, sfátuim; "ca nisce gunoiu ne-amú făcutu lumii, și sūntem tuturor lepédá-tură, până acum.

Nu scriu acésta spre a vé infrunta; ci
14 "ca pre nisce fi ai mei iubiți vé îndemn. Că
15 de ați avé dece mii de învățatori "în Chris-tos, totu-și nu aveți mulți părinți; căci, eū v'amú născut în Christos Iisus prin e-vangeliă. Pentru aceea vé rog, "să-mi fiți
16 următori.

Pentru acésta amú tramesu la voi pre
17 "Timotei, "care este fiiu alu meu iubit, și credincios în Domnul, care vi va aduce "aminte căile mele în Christos, precum "în-vétu în totu locul, "în tótă beserica.

"Éru uniă s'aū îngâmfat, ca și cum nu
18 ași veni la voi. "Dară curéndu voi veni
19 la voi, "de va voi Domnul, și voi cunósce nu cuvéntul celor ce s'aū îngâmfat, ci puterea. Căci "impărăția lui Dumne-deu nu
20 este în cuvéntu, ci în putere. Ce voiți? "cu
21 toégū să vinu la voi, séu cu iubire și cu spiritul blândeței?

Mustrare pentru reținerea unui membru cu mo-ravuri rele în beserică, și sfātuiri despre trăta-rea lui.

DIN tóte părțile se aude, că este desfréu
5 între voi, și astū-feliu de desfréu, care

Cap. 4. 5.	Ps. 94. 11.	Cor. 1. 25.	2 Cor. 5. 10.	Ebr. 10. 33.	Fapt. 18. 3. &	Rom. 15. 20.	d Cap. 7. 17.
1 Pet. 1. 7. &	g Cap. 1. 12. &	b Luc. 12. 42.	g Ioan. 1. 12. &	Cap. 3. 5.	20. 24.	Cap. 3. 6.	e Cap. 14. 33.
4. 12.	4. 6.	Tit. 1. 7.	3. 4.	Fapt. 17. 18.	1 Tes. 2. 9.	Gal. 4. 19.	f Cap. 5. 2.
Luc. 2. 25.	Vers. 4-8.	1 Pet. 4. 10.	A Rom. 12. 3.	& 26. 24.	2 Tes. 3. 8.	Film. 10.	g Fapt. 19. 21.
Cap. 4. 5.	A 2 Cor. 4. 5.	c Iov 9. 2.	i Cap. 3. 21. &	Cap. 1. 18.	1 Tim. 4. 10.	Iac. 1. 18.	Cap. 16. 5.
a Iuda 23.	15.	Ps. 130. 3. &	5, 2, 6.	etc. & 2. 14.	a Mat. 5. 44.	s Cap. 11. 1.	2 Cor. 1. 15.
Cap. 6. 19.	i Rom. 11. 8.	143. 2.	j Ioan. 3. 27.	& 3. 18.	Luc. 6. 23. &	Filip. 3. 17.	23.
2 Cor. 6. 16.	Cap. 11. 3.	Prov. 31. 2.	Iac. 1. 17.	Vođi 2 Reg	23. 34.	1 Tes. 1. 6.	A Fapt. 18. 21.
2 Cor. 2. 21, 22.	2 Cor. 10. 7.	Rom. 5. 20. &	1 Pet. 4. 10.	9. 11.	Fapt. 7. 60.	2 Tes. 3. 9.	Rom. 15. 22.
Ebr. 3. 6.	Gal. 3. 29.	4. 2.	k Apoc. 3. 17.	p 2 Cor. 13. 9.	Rom. 12. 14.	a Fapt. 19. 22.	Ebr. 6. 3.
1 Pet. 2. 5.	—	d Mat. 7. 1.	l Ps. 44. 22.	q 2 Cor. 4. 8. &	30.	Cap. 16. 10.	Iac. 4. 15.
o Prov. 8. 7.	Capuș. 4.	Rom. 2. 1, 16.	Rom. 8. 36.	11. 23-27.	1 Pet. 2. 23. &	Filip. 2. 19.	i Cap. 2. 4.
Iac. 5. 21.	a Mat. 24. 45.	& 14. 4, 10, 13.	Cap. 15. 30.	Filip. 4. 12.	3. 9.	1 Tes. 3. 2.	j 1 Tes. 1. 5.
d Cap. 1. 20. &	Cap. 3. 5. &	Apoc. 20. 12.	31.	r Iov 22. 6.	v Plān. 3. 45.	b 1 Tim. 1. 2.	j 2 Cor. 10. 2.
2. 6.	9. 17.	c Cap. 3. 13.	2 Cor. 4. 11.	Rom. 8. 35.	a 1 Tes. 2. 11.	2 Tim. 1. 2.	& 13. 10.
e Iov 5. 13.	2 Col. 6. 4.	f Rom. 2. 29.	& 6. 6.	s Fapt. 23. 2.	y Fapt. 18. 11.	e Cap. 11. 2.	—

nici "între păgâni nu se află, "ca să aibă
2 cine-va pre "femea părintelui său. "Și voi
v'ati îngâmfați; și nu mai bine "ați plânsu,
ca celū ce a făcutu această faptă să se iee
3 din mijlocul vostru. "Erū eū nefindū la
voi cu corpul, dară cu spiritulū fiindū de
față, amū judecatū deja, ca și cumū ași fi
de față, pre celū ce a făcutu o așa faptă.
4 Adunându-vē voi și spiritulū meu în numele
domnului nostru Iisusū Christosū, "și "cu pu-
5 terea domnului nostru Iisusū Christosū, "Să
dați pre unulū ca acela "Satanei, spre per-
derea corpului, ca sufletulū să se mēntuie
în ȋiua domnului Iisusū.
6 "Fala voastră nu este întemeiată. Aū nu
sciți, că "puținū aluatū dospesce tōtă frămēn-
7 tătura? Curățiți dară aluatulū celū vechiū,
ca să fiți frământătură nouă, precumū sūn-
teți fără de aluatū. Căci și "Christosū, "pa-
8 scele nōstre, s'a sacrificat pentru noi; De
aceea "să serbătorimū, "nu în aluatulū celū
vechiū, nici "în aluatulū rēutăței și alū vi-
cleniei, ci în azimele sincerităței și ale ade-
9 vērului. V'amū scrisū în epistolă, "să nu
10 petreceți cu cei desfrēnați. "Dară nu nici
de cumū cu desfrēnați "lumei acesteia, seū
cu lacomii, seū cu răpitorii, seū cu idolo-
latrii; căci atunci arū trebui să eșiți "din
11 lume. Ci v'amū scrisū, să nu petreceți "cu
vre-unū frate, dacă s'arū afla desfrēnatū,
seū lacomū, seū idololatu, seū calomniatorū,
seū bețivū, seū răpitorū; cu unulū ca
12 acesta "nici să mâncați. Căci ce amū eū
să judecū și pre "cei din afară? aū nu pre cei
13 decați voi pre "cei din intru? Erū pre celū
din afară Dumneḃeū "i va judeca. Decī "scō-
teți afară pre celū reū d'între voi.

*Mustrare pentru judecări înaintea păgânilor;
marginile libertăței chreștine.*

6 **A** Ū dōră cutedă cine-va din voi, avēndū
vre-o pēră contra altuia, a se judeca
înaintea celor nedreḃți, și nu înaintea ce-
2 lorū sânti? Aū nu sciți, că "sântii vorū să
judece lumea? și de se va judeca lumea de
voi, sūnteți nevrednici de a face judecări
3 prē micī? Aū nu sciți, că vomū să "jude-
cāmū pre āngeri? cu cātū mai multū cele

temporale? "Decī de aveți judecări timpo- 4
rale, puneți să judece pre cei nebăgați în
sēmă în adunare. Spre rușinarea voastră 5
dicū acesta: Nu este între voi nici unū în-
țeleptū, carele să pōtă judeca între frații
sei? Ci frate cu frate se judecă, și încă 6
înaintea necredincioșilorū. Chiarū acesta 7
este unū neajunsū între voi, că aveți jude-
cări între sine-vē. "De ce mai bine nu su-
feriți nedreptate? de ce mai bine nu suferiți 8
pagube? Dară voi înși-vē faceți nedrep-
tate, și aduceți pagubă, "și încă frațilorū. 9
Aū nu sciți, că nedreḃții nu vorū mosceni
împērăția lui Dumneḃeū?

Nu vē rătăciți; "nici desfrēnați, nici ido-
latrii, nici adulteri, nici efeminații, nici
sodomii; Nici furii, nici lacomii, nici be- 10
vivii, nici calomnatori, nici răpitori, nu
vorū mosceni împērăția lui Dumneḃeū. Și 11
astū-feliū aū fostū "uniia d'între voi; "dară
v'ati spălatū, dară v'ati sântitū, dară v'ati
îndreptatū prin numele domnului Iisusū și
prin Spiritulū Dumneḃeului nostru.

"Tōte "mī sūnt permise, dară nu tōte "mī 12
sūnt de folosū; tōte "mī sūnt permise, dară
eū nu vreū să fiū stēpănitū de ce-va. "Bu- 13
catele pentru pāntece, și pāntecele pentru
bucate; erū Dumneḃeū va desființa și pre
acela și pre acestea. Erū corpulū nu este
pentru desfrēnare, ci "pentru Domnulū; "și
Domnulū pentru corpū. Erū "Dumneḃeū și pre 14
domnulū l'a înviatū, și pre noi ne va învia
"prin puterea sa. Aū nu sciți că "corpurile 15
vōstre sūnt membre ale lui Christosū? decī
voiū lua membrele lui Christosū, și le voiū
face membre ale meretriceī? Nici de cumū.
Seū nu sciți, că celū ce se lipesce de me- 16
retrice, este unū corpū cu d'însa? (Căci "vorū
fi, dice, amindūoi unū corpū.) "Erū celū ce 17
se lipesce de Domnulū, este unū spiritū cu
d'însulū. "Feriți-vē de desfrēnare; totū pē- 18
catulū, care face cine-va, este afară de corpū;
erū celū ce sevrășesce desfrēnare păcătue-
sce "într'alū seū corpū. Aū "nu sciți, că cor- 19
pulū vostru este templulū Spiritului Sântū,
ce locuesce în voi, pre care l'ați primitū de
la Dumneḃeū, "și că nu sūnteți ai voștri?
Căci "sūnteți cumpērați cu prețū; măriți dară 20

Capitlū 5.
a Efes. 5. 3.
b Lev. 15. 8.
Deut. 22. 30.
c 2 Cor. 7. 13.
d Cap. 4. 18.
e 2 Cor. 7. 7, 10.
f Col. 2. 5.
g Mat. 16. 19. &
18. 18.
Ioan 20. 23.
2 Cor. 2. 10.
h 13. 3, 10.
i Iov 2. 6.
Ps. 109. 6.

1 Tim. 1. 20.
f Fapt. 26. 18.
j Vers. 2.
Cap. 21. &
4. 19.
k Iac. 4. 16.
l Cap. 15. 33.
Gal. 5. 9.
3 Tim. 2. 17.
m Isa. 53. 7.
n Ioan 1. 29.
Cap. 15. 3.
1 Pet. 1. 19.
Apoc. 5. 6, 12.
o Ioan 19. 14.
p Esod. 12. 15.
q 13. 6.

o Deut. 16. 3.
p Mat. 16. 6, 19.
q Marc. 8. 15.
Luc. 12. 1.
r Veḃi vers. 2.
7.
s Cor. 6. 14.
Efes. 5. 11.
t Tes. 3. 14.
u Cap. 10. 27.
v Cap. 1. 20.
w Ioan 17. 15.
x Ioan 5. 19.
y Mat. 18. 17.
z Rom. 16. 17.
aa Tes. 3. 6, 14.
ab Ioan 10.

v Gal. 2. 19.
w Mat. 4. 11.
x Col. 4. 5.
y 1 Tes. 4. 12.
z 1 Tim. 5. 7.
aa Cap. 6. 1-4.
ab Deut. 13. 5. &
17. 7. & 21. 21.
ac 22. 21, 22, 24.
—
Capitlū 6.
a Ps. 49. 14.
b Dan. 7. 22.
c Mat. 19. 28.
d Luc. 22. 30.

Apoc. 2. 26. &
3. 21. & 20. 4.
b 2 Pet. 2. 4.
c Iuda 6.
d Prov. 20. 29.
e Mat. 5. 39, 40.
f Luc. 6. 29.
g Rom. 12. 17, 19.
h 1 Tes. 5. 15.
i 1 Tes. 4. 6.
j Cap. 15. 50.
k Gal. 5. 21.
l Efes. 5. 5.
m 1 Tim. 1. 9.
n Ebr. 12. 14. &

13. 4.
Apoc. 22. 15.
g Cap. 12. 2.
h Efes. 2. 2. &
4. 28. & 5. 8.
i Col. 3. 7.
j Tit. 2. 8.
k Cap. 1. 30.
l Ebr. 10. 22.
m Cap. 10. 23.
n Mat. 15. 17.
o Rom. 14. 17.
p Col. 2. 22, 23.
q Vers. 15, 19, 20.
r 1 Tes. 4. 3, 7.

i Efes. 5. 23.
m Rom. 6. 5, 8.
n 8. 11.
o Cor. 4. 14.
p Efes. 1. 19, 20.
q Rom. 12. 5.
r Cap. 12. 27.
s Efes. 4. 17, 15.
t 16. & 5. 30.
u Fac. 2. 24.
v Mat. 19. 5.
w Efes. 5. 31.
x Ioan 17. 21-23.
y Efes. 4. 4. &
5. 30.

r Rom. 6. 12, 13.
s Ebr. 12. 4.
t Rom. 1. 24.
u 1 Tes. 4. 4.
v Cap. 3. 16.
w Cor. 6. 16.
x Rom. 14. 7, 8.
y Fapt. 20. 28.
z Cap. 7. 23.
aa Gal. 3. 12.
ab Ebr. 9. 12.
ac 1 Pet. 1. 18, 19.
ad 2 Pet. 2. 1.
ae Apoc. 5. 9.

pre Dumnezeu în corpul vostru și în spiritul vostru, cari sînt ale lui Dumnezeu.

Regule pentru căsătorie, pentru viață singulară, și pentru văduve.

7 **CĂTŪ** pentru cele ce mi-ați scris, *dicu*, că "bine este omului să nu se atingă de 2 femeă. Dară spre a *preintimpina* desfrînarea, fie-care să-și aibă femea sa, și fie-care femeă să-și aibă bărbatulă seă. 3 Bărbatulă să arete femeii cuvenita bună-voință; 4 asemenea și femea bărbatului. Femea nu este stăpâna corpului seă, ci bărbatulă; asemenea și bărbatulă nu este stăpânulă corpului seă, ci femea. 5 Să nu vă lipsiți unul pre altulă, de cătă numai cu învoire pentru ună timpă, ca să aveți timpă pentru rugăciune și postă, și ăra-și să vă întruniți; ca "să nu vă ispitescă Satana pentru neînfrînarea voastră.

6 Eră acesta *dicu* din sfatū, "nu din ordină. Căci /ași voi, ca toți omenii să fie "ca mine; "dară fie-care are osebită dară de la Dumnezeu, unulă așa, ăru altulă altmintrele. 8 Eră celorlă necăsătoriți și văduveloră *dicu*, că "bine li este, de voră rămăne precumă și eă. Eră /de nu se înfrîneză, să se căsătorească; căci mai bine este a se căsători, de cătă a se aprinde. Eră celorlă căsătoriți li *dicu*, "nu eă, ci Domnulă: "Femea să nu se despartă de bărbat. Eră de se va despărți, să rămăne nemăritată, seă să se împace cu bărbatulă seă; și bărbatulă să nu lase pre femeă.

12 Eră celorlă-l-alti li *dicu* eă, "nu Domnulă: De are vre-ună frate femeă necredincioasă, și ea voiesce să trăască cu elă, să nu o lase. 13 Și femea de are bărbat necredincios, și acela voiesce să trăască cu d'insa, să nu-lă lase. Căci bărbatulă necredincios se sântesc prin femea *credincioasă*, și femea necredincioasă prin bărbatulă *credincios*; altmintrele "ară fi copiii vostri necurați; ăru acumă sînt sânti. Eră de se desparte celă necredincios, despartă-se. Fratele seă sora nu *mă* este îndetărită în asemenea *împrejurări*; "spre pace ne-a chiămată Dumnezeu.

16 Căci ce scii, femeă, poți să mîntui pre bărbat; seă ce scii, bărbate, poți să mîntui pre femeă.

17 Dară fie-carele cumă i-a împărțit Dumnezeu, fie-carele cumă este chiămată de Domnulă, așa să ămble. "Așa rînduesc eă

în tôte besericele. Este cine-va chiămată, 18 circumcisă fiindă? să rămăne circumcisă. Este cine-va chiămată, necircumcisă fiindă? "să nu se circumcidă. "Circumcisiunea este 19 nimicu; și necircumcisiunea este nimicu, ci "paza ordineloră lui Dumnezeu. Să rămăne 20 fie-care într'acea stare, în care s'a chiămată. Esci chiămată, servă *fiindă*? nu te îngriji; 21 înse dacă poți să fii liberă, întrebuinteză mai bine *libertatea*. Căci celă ce este chiămată în Domnulă, servă *fiindă*, este "ună emancipată ală Domnului; asemenea celă ce este chiămată, liberă *fiindă*, este "servă ală lui Christos. "Cu prețu sunteți cumpărați; 23 nu vă faceți servi ai omenilor. "Fie-care, 24 fraților, în ce este chiămată, într'acea să rămăne înaintea lui Dumnezeu.

Eră despre feciōre "nu amă ordină de la 25 Domnulă; dară dați sfatulă meă, ca unulă "ce a aflată milă de la Domnulă "a fi credincios. Socotescă dară, că acesta este 26 bine pentru nevoia de acumă, *adeacă*, "că bine este omului să fie așa: Te-ai legată cu femeă? nu căuta deslegare. Te-ai desfăcută de femeă? nu căuta femeă. Eră de te-ai 28 și căsătorită, nu ai păcătuită; și de s'a măritată feciōra, nu a păcătuită. Dară uniă ca acestia voră avă năcază în corpă; eă dară vă cruță.

Și "acesta *dicu*, fraților, timpulă *este* 29 scurtă de acumă înainte; deci cei ce au femeii, să fie ca și cumă nu ară avă; Și cei 30 ce plângă, ca cumă nu ară plânge, și cei ce se bucură, ca și cumă nu s'ară bucura; Și cei ce cumpără, ca și cumă nu ară stăpâni; Și cei ce se servesc de lumea a- 31 cēsta, ca și cumă nu s'ară servi; căci /chipulă lumei acesteia trece. Dară voiescă 32 să fiți fără de griă. "Celă neînsurată îngrijesce de ale Domnului, cumă să placă Domnului; Eră celă ce s'a însurată îngrijesce 33 de ale lumei, cumă să placă femeii. Este 34 o deosebire între femeii și feciōre: Cea nemăritată "se îngrijesce de ale Domnului, ca să fie sântă și cu corpulă și cu sufletulă; ăru cea măritată se îngrijesce de ale lumei, cumă să placă bărbatului. Și acesta 35 o *dicu* spre folosulă vostru; nu ca să vi pună cursă, ci pentru bună cuviință și apropiare de Domnulă fără destragere.

Eră de gîndesce cine-va, că se poartă ne- 36 cuviinciosă în privința fiicei sale, dacă este

Cap. 7.	d 1 Tes. 3. 5.	k Veđi vers. 12.	o Rom. 12. 18. &	s Gal. 5. 6. & 6.	Efes. 6. 6.	2 Cor. 8. 8. 10.	f Ps. 39. 6.
a Vers. 8. 26.	e Vers. 12. 25.	25. 40.	14. 19.	15.	1 Pet. 2. 16.	a 1 Tim. 1. 16.	Iac. 1. 10. &
b Ecod. 21. 10.	2 Cor. 8. 8. &	1 Mal. 2 14, 16.	Cap. 14. 33	t Ioan 15. 14.	2 Cap. 6. 20	b Cap. 4. 2.	4. 14.
1 Pet. 3. 7.	11. 17.	Mat. 5. 32. &	Ebr. 12. 14.	1 Ioan 2. 3. &	1 Pet. 1. 18.	1 Tim. 1. 12.	1 Pet. 1. 24. &
c Ioel 2. 16.	f Fapt. 26. 29.	19. 6. 9.	p 1 Pet. 2. 1.	5. 24.	19.	c Vers. 1. 8.	1. 7.
Zecl. 7. 8.	g Cap. 2. 5.	Marc. 10. 11,	q Cap. 4. 17.	u Ioan 8. 36.	Veđi Lev. 25.	d Rom. 13. 11	Ioan 2. 17.
Veđi Ecod. 19.	h Mat. 19. 12.	12.	2 Cor. 11. 28.	Rom 6. 18, 32.	42.	1 Pet. 4. 7.	g 1 Tim. 5. 5.
15.	i Cap. 12. 11.	Luc. 16. 18.	r Fapt. 15. 1, 5,	Film. 16.	y Vers. 20.	2 Pet. 3. 8, 9.	h Luc. 10. 40,
1 Sam. 21. 4, 5.	j Vers. 1. 26.	m Vers. 6.	19, 24, 28.	v Cap. 9. 21.	z Vers. 6, 10, 40.	e Cap. 9. 18.	etc.
	j 1 Tim 5. 14	n Mal 2. 15.	Gal. 5. 2.	Gal. 5. 13.			

trecută în vrăstă, și trebuie a se face așa, să facă ce voiesce; nu păcătuiesce; mărite-
 37 se. **Ērū** celū ce rămâne statornicū în â-
 nima sa, neavendū nevoia, ci stăpânū este
 pe voința sa, și hotăresce în ânima sa a
 38 păzi flica sa nemăritată, face bine. 'Așa că
 și celū ce o mărită, bine face; **ērū** celū ce
 nu o mărită, și mai bine face.
 39 'Femea este legată de lege în câtū timpū
 trăesce bărbatulū ei; dară dacă va muri
 bărbatulū ei, este liberă să se mărite după
 40 care voiesce; dară *numai în Domnulū. Dară
 este mai fericită 'dupre socotința mea, de va
 rămâne așa; și *mi se pare, că și eū amū
 Spiritulū lui Dumneḡeū.

*Regule pentru întrebuițarea cărnurilor ce se o-
 ferescū idolilorū. Despre întrebuițarea libertăței
 Creștine.*

8 **CĂTŪ** pentru cele sacrificate idolilorū,
 scimū, (că toți avemū *cunoscință; dară
 *cunoscința îngâmfează, **ērū** iubirea edifică.
 2 **Ērū** de i se pare cui-va, că scie ce-va, încă
 nimicū nu a cunoscutū, precumū se cade a
 3 cunósce; **Ērū** de iubesce cine-va pre Dum-
 neḡeū, *acela este cunoscutū de d'insulū.
 4 Deci câtū pentru mâncare celorū sacrificate
 idolilorū, scimū, că 'idolulū este nimicū în
 lume, *și că nu este altū Dumneḡeū de câtū
 5 numai unulū. Căci deși sūnt cari *se nu-
 mescū ḡei, sēū în ceriū sēū pe pământū;
 (cumū adecă sūnt ḡei mulți, și domni mulți;)
 6 Dară 'noi avemū numai unū Dumneḡeū, Pă-
 rintele, 'din care sūnt tóte, și noi într'insulū;
 și *unū domnū Iisusū Christosū, 'prin care
 7 sūnt tóte, și noi într'insulū. Dară nu toți
 aū acestă sciință; căci uniia *cu consciință
 că este idolū, până acumū o mănâncă ca sa-
 crificatū idolului; și consciința lorū fiindū
 slabă, *se spurcă.
 8 **Ērū** *mâncarea nu ne recomandă lui Dum-
 neḡeū; căci nici de vomū mânca, nu vomū
 fi mai buni; nici de nu vomū mânca, nu ni
 9 va lipsi ce-va. Ci *vedeți, ca nu cumū-va
 libertatea vóstră acesta să fie *scandalū ce-
 10 lorū slabī. Căci, de te va vedé cine-va pre
 tine, care ai sciință, seḡendū în templulū
 idolilorū, aū nu *consciința lui, fiindū slabă,
 se va încurăgia să mănânce cele sacrificate

idolilorū? Și *pentru sciința ta se va perde 11
 fratele teū celū slabū, pentru care Chris-
 tosū a muritū. Dară 'așa păcătuindū im- 12
 potriva frațilorū, și jignindū consciința lorū
 cea slabă, păcătuīți împotriva lui Christosū.
 Pentru aceea *dacă mâncarea este scandalū 13
 fratelui meū, nu voiū mânca carne în eternū,
 ca să nu fiū de scandalū fratelui meū.

*Regule pentru întrebuițarea cărnurilor ce se o-
 ferescū idolilorū. — Exemplulū lui Pavelū în in-
 trebuițarea libertăței sale creștine.*

A Ū nu sūnt apostolū? aū nu sūnt liberū? 9
 *aū nu amū vēdūtū pre Iisusū Christosū,
 domnulū nostru? *aū nu sūnteți voi lucrulū
 meū în Domnulū? De nu sūnt apostolū 2
 altora, dară voiți sūnt; căci *sigilulū apos-
 toliei mele sūnteți voi în Domnulū. Acesta 3
 este responsulū meū la cei ce mă scrutază.
 *Au nu avemū dreptulū a mânca și a bé? 4
 Aū nu avemū dreptulū a duce cu noi pre 5
 o soră femeă din surorile nóstre, ca și cei-
 l-alți apostolū, și 'frații domnului și 'Chefa?
 Sēū numai eū singurū și Barnaba *nu avemū 6
 dreptulū a nu lucra?

Cine 'servece în óste vre-o-dată cu chel- 7
 tuéla sa? sēū cine 'plântéază viia, și nu măn-
 năncă din fructulū ei? sēū cine *pasce tur- 8
 mă, și nu mănâncă din laptele turmei? Aū
 dóră dupre socotința ómenilorū dicū acestea?
 Nu și legea ḡice asemenea. Căci în legea 9
 lui Moisi scrisū este: 'Să nu legi gura bo-
 lului ce treeră. Aū dóră de boi se îngri-
 jesce Dumneḡeū? Sēū ḡice acesta de sigurū 10
 pentru noi? Pentru noi s'a scrisū, ca *celū
 ce ară, să are cu speranță, și celū ce tre-
 eră cu speranță, să aibă parte de speranța
 sa. *Dacă noi amū seménatū voiți cele spi- 11
 rituale, aū este mare lucru, de vomū secera
 noi cele temporale ale vóstre? Dacă alții 12
 se folosescū de acestū dreptū asupra vós-
 tră, aū nu mai bine noi? *Dară n'amū fă-
 cutū întrebuițare de acestū dreptū; ci
 reḡdămū tóte, *ca să nu dămū vre-unū scan-
 dalū evangeliiei lui Christosū.

*Aū nu sciți că cei ce lucréză cele sante 13
 mănâncă din ale templului? și cei ce ser-
 vescū altarului, se împărtășescū din altarū?
 Așa și *Domnulū a rōnduitū, *ca cei ce pre- 14
 dică evangelia să trăescă din evangeliā.

1 Ebr. 13. 4.	12. Gal. 6. 2.	Vers. 6. Efes. 4. 5.	Ebr. 1. 2.	11 Rom. 14. 21.	Cap. 15. 8.	1 Tim. 1. 18.	Vers. 15. 18.
2 Rom. 7. 2.	1 Tim. 6. 4.	1 Tim. 2. 5.	11 Cap. 10. 28.	2 Cor. 11. 29.	1 Cap. 3. 6. &	& 6. 12.	2 Cor. 11. 7.
3 2 Cor. 6. 14.	Esod. 32. 12.	1 Mal. 2. 10.	11 Rom. 14. 14.	—	4. 15.	2 Tim. 2. 3. &	2. & 12. 13.
4 Vers. 25.	Nah. 1. 7.	Efes. 4. 6.	11 Rom. 14. 14.	Capitulū 9.	5 2 Cor. 3. 2. &	4. 7.	1 Tes. 2. 6.
5 1 Tes. 4. 8.	Mat. 7. 23.	1 Fapt. 17. 23.	11 Rom. 14. 17.	6 Fapt. 9. 11. &	12. 12.	7 Deut. 20. 6.	2 2 Cor. 11. 12.
—	Gal. 4. 8.	Rom. 11. 36.	11 Gal. 5. 13.	7 13. 2. & 26. 7.	8 Vers. 14.	8 Prov. 27. 18.	3 Lev. 6. 16. 26.
Capitulū 8.	2 Tim. 2. 19.	1 Ioan. 13. 13.	11 Rom. 14. 13.	8 2 Cor. 12. 12.	9 1 Tes. 2. 6.	9 Cap. 2. 6-8.	4 7. 6. etc.
11 Fapt. 15. 20.	1 Isa. 41. 24.	Fapt. 3. 26.	11 Cap. 10. 28.	9 Gal. 2. 7. 8.	10 2 Tes. 2. 9.	10 2 Ioan 21. 15.	5 Num. 5. 9. 10.
20. 29.	Cap. 10. 19.	Cap. 12. 8.	11 32.	11 1 Tim. 2. 7.	11 1 Tim. 13. 55.	11 1 Pet. 5. 2.	6 15. 8-20.
Cap. 10. 19.	Deut. 4. 29. &	Efes. 4. 6.	11 Rom. 14. 15.	12 2 Tim. 1. 11.	12 Marc. 6. 8.	12 Deut. 25. 4.	7 Deut. 16. 9. &
22.	6. 4.	1 Filip. 3. 11.	11 20.	13 Fapt. 9. 5. 17.	13 Luc. 6. 15.	13 1 Tim. 5. 18.	8 18. 1.
11 Rom. 14. 8. 10.	11 Isa. 44. 8.	1 Ioan. 1. 3.	11 25. 40.	14 18. 9. & 22.	14 Gal. 1. 19.	14 2 Tim. 2. 6.	9 Mat. 10. 10.
11 Cap. 13. 8. 9.	Marc. 12. 29.	Col. 1. 16.	11 45.	15 14. 18. & 23.	15 2 Tes. 3. 3. 9.	15 Rom. 15. 27.	10 Luc. 10. 7.
					16 2 Cor. 10. 4.	16 Gal. 6. 6.	11 Gal. 6. 6.
						17 Fapt. 20. 23.	12 1 Tim. 5. 17.

- 15 **Érű** 'eű nu amű făcutű întrebuințare de nimicű din acestea; nici nu amű scrisű aceste, ca să se facű așa cătrű mine; căci 'mi-arű fi mai bine a muri, de cătű să facű
- 16 **cino-va fala mea deșertű.** Căci dacă predicű evangelia, acěsta nu-mű este pentru falű; căci 'sűnt nevoitű; și val de mine, de
- 17 **nu voiű predica evangelia!** De facű acěsta de voiű, 'amű platű; érű dacă de silű, *to-tu-și* 'mi este încredințată diregėtoria. Deci care este plata mea? *Este*, 'ca predicandű evangelia, să facű evangelia lui Christosű fără cheltuělű; că să 'nu facű rea întrebuințare de dreptulű meu în evangeliű.
- 19 Căci, deși sűnt 'liberű de toți, 'tuturorű m'amű făcutű servű, 'ca să dobėndescű pre mai mulți: 'Iudeilorű m'amű făcutű ca unű Iudeű, ca să dobėndescű pre Iudei; celorű de suptű lege ca unű suptű-lege, ca să dobėndescű pre cei de suptű lege; 'Celorű 'fără lege ca unű fără lege, ca să dobėndescű pre cei fără lege, [*nefinindű fără lege lui*
- 22 **Dumneđeű, ci suptű lege în Christosű];** 'Celorű slabi m'amű făcutű ca unű slabű, ca să dobėndescű pre cei slabi; 'tuturorű tóte m'amű făcutű, 'ca ori-cumű să mēntuiű pre
- 23 **vre-unia.** Și acěsta facű pentru evangeliű, ca să fiű pűrtașű ei.

Regule pentru întrebuințarea cűrnurilorű sacrificate idolilorű. — Pericolulű ce se nasce din neluare-aminte de abnegațiune de sine.

- 24 **Aű nu sciți, că cei ce alėrgű la circű, alėrgű toți, darű unulű iea premiulű.** 'Așa să alėrgați, ca să-lű apucați. Și totű celű ce 'combate, se infrenėză de tóte; și acěsta facű ei, ca să iee cununű stricaciósa; érű noi 'nestricaciósa. Eű dreptű aceea așa alėrgű, 'cu ca nesigurű; așa mē luptű, nu ca
- 27 **unulű ce bate în aerű; 'Ci 'mű ținű aspru corpulű meu, 'și-lű aservescű; mű nu cumű-va altora predicandű, insu-mű să mē facű 'ne-trebnicű.**
- 10 **NU** voiescű, frațilorű, ca să nu sciți voi, că pűrinții nostri toți aű fostű suptű
- 2 'nűorű, 'și toți aű trecutű prin 'mare; Și toți 's'aű botezatű suptű Moisi în nűorű și în

mare; Și toți aű mączatű 'aceeași 'mączare 3
 spiritalė; Și toți aű bėutű 'aceeași 'bėuturű 4
 spiritalė; căci beaű din pėtra cea spiri-
 tualė, care li urma; érű pėtra era Christosű.
 Darű cu cei mai mulți dintr'înșii nu a bine- 5
 voitű Dumneđeű; căci 'aű cűdűtű în pustiiű.
 Și acestea 's'aű făcutű spre esemplu 6
 pentru noi, ca să nu fimű noi poftitorű de
 rele, 'precumű și aceia aű poftitű. 'Nici să 7
 vė faceți idololatri, precumű unia dintr'înși; cumű este scrisű: 'Poporulű a ședűtű de a
 mączatű și a bėutű, și 's'a sculatű să jóce.
 'Nici să facemű desfrenare, precumű unia 8
 din ei aű făcutű, și 'aű cűdűtű într'o đi dűo-
 deci și trel de miű. Nici să nu ispitimű pre 9
 Christosű, precumű și 'unia dintr'înși aű
 ispititű, și 's'aű perdutű de șerpi. Nici nu 10
 murmuratű, precumű 'unia dintr'înși aű mur-
 muratű, și 's'aű perdutű de 'perđetorulű. Și 11
 aceste tóte 's'aű intēplatű acelora spre
 esemplu; și 's'aű scrisű spre a nóstrű invė-
 țaturű, 'cari trățimű în seculi cei de pe urmű.
 Dreptű aceea 'celui ce i se pare că stű, să 12
 iee aminte, ca să nu cűđű.

Nici o ispitű nu 'va ajunsű, de cătű nu- 13
 mai omenėscű; érű 'Dumneđeű este credin-
 ciosű; 'elű nu va lűsa să vė ispițiți mai
 multű de cătű puteți; ci împreunű cu ispi-
 ta va 'face și scűpare, ca 's'o puteți suferi.

Pentru aceea, iubiții mei, 'fugiți de ido- 14
 lolatriű. Ca celorű 'intēlepti vorbescű; ju- 15
 decatű voi ceea ce eű vorbescű. 'Potirulű 16
 bine-cuvēntarei, care bine-cuvēntamű, aű nu
 este împűrtășirea sűngelui lui Christosű?
 'Pănea care frangemű, aű nu este împűrtăș-
 17
 18
 19
 20
 21

† Vers. 12.
 Fapt. 18. 3. &
 20. 34.
 Cap. 4. 12.
 1 Tes. 2. 9.
 2 Tes. 3. 8.
 2 Cor. 11. 10.
 Rom. 1. 14.
 Cap. 3. 8. & 14.
 Gal. 4. 1.
 Gal. 3. 7.
 Filip. 1. 17.
 Col. 1. 25.
 Cap. 10. 33.
 2 Cor. 4. 5.
 & 11. 7.
 Cap. 7. 31.
 † Vers. 1.
 † Gal. 5. 13.

† Mat. 18. 15.
 1 Pet. 3. 1.
 † Fapt. 16. 3. &
 18. 18. & 21.
 23. etc.
 † Gal. 3. 2.
 † Rom. 2. 12. & 14.
 † Cap. 7. 22.
 † Rom. 1. 1.
 2 Cor. 11. 29.
 † Cap. 10. 33.
 † Rom. 15. 14.
 Cap. 7. 16.
 † Gal. 2. 2. &
 5. 7.
 Filip. 2. 16. &
 3. 14.
 2 Tim. 4. 7.
 Ebr. 12. 1.

† Efes. 6. 12.
 1 Tim. 6. 12.
 2 Tim. 2. 5.
 & 4. 7.
 2 Tim. 4. 8.
 Iac. 1. 12.
 1 Pet. 1. 4.
 & 5. 4.
 Apoc. 2. 10.
 & 3. 11.
 2 Tim. 2. 5.
 p Rom. 8. 13.
 Col. 3. 5.
 q Rom. 6. 18. & 19.
 r Ier. 6. 30.
 2 Cor. 13. 5. & 6.

Capitűl 10.
 † Esod. 13. 21.
 & 40. 34.
 Num. 9. 18. &
 14. 14.
 Deut. 1. 33.
 Neem. 9. 12.
 19.
 Ps. 78. 14. &
 105. 39.
 † Esod. 14. 22.
 Num. 33. 8.
 Ios. 4. 23.
 Ps. 78. 13.
 † Esod. 16. 15.
 35.
 Neem. 9. 15.
 30.

Ps. 78. 24.
 † Esod. 17. 6.
 Num. 20. 11.
 Ps. 78. 15.
 † Num. 14. 29.
 33. 35. & 26.
 64. 65.
 Ps. 106. 26.
 Ebr. 3. 17.
 Iuda 5.
 f Num. 11. 4. & 33.
 34.
 Ps. 106. 14.
 † Vers. 14.
 † Esod. 32. 6.
 † Cap. 6. 18.
 Apoc. 3. 14.
 j Num. 25. 1. & 9.
 Ps. 106. 29.

† Esod. 17. 2. & 7.
 Num. 21. 5.
 Deut. 6. 16.
 Ps. 78. 15. & 56.
 & 95. 9. & 106.
 14.
 † Num. 21. 6.
 † Esod. 16. 2. &
 17. 2.
 Num. 14. 2.
 29. & 16. 41.
 † Num. 14. 37.
 & 16. 49.
 † Esod. 12. 23.
 2 Sam. 24. 16.
 1 Cron. 21. 15.
 p Rom. 15. 4.
 Cap. 9. 10.

q Cap. 7. 29.
 Filip. 4. 5.
 Ebr. 10. 25.
 37.
 1 Ioan 2. 18.
 r Rom. 11. 30.
 † Cap. 1. 9.
 † Ps. 135. 3.
 2 Pet. 3. 9.
 s Ier. 29. 11.
 † Vers. 7.
 2 Cor. 6. 17.
 1 Ioan 5. 21.
 † Cap. 8. 1.
 y Mat. 26. 26-
 28.
 z Fapt. 2. 42. & 46.
 Cap. 11. 23.

24.
 † Rom. 12. 5.
 Cap. 12. 27.
 b Rom. 4. 12.
 c Gal. 6. 16.
 c Rom. 4. 1. &
 9. 3. & 5.
 2 Cor. 11. 18.
 d Lev. 3. 8. &
 7. 15.
 e Cap. 8. 4.
 f Lev. 17. 7.
 Deut. 32. 17.
 Ps. 106. 27.
 Apoc. 9. 20.
 g 2 Cor. 6. 15.
 16.
 h Deut. 32. 38.

22 nului și mesei demonilor. Aă vomă mânia pre Domnul? 'Aă sântemă mai tari de câtă elă?

23 *Tóte 'mî sînt permise, dară nu tóte 'mî folosesc; tóte 'mî sînt permise, dară nu 24 tóte edifică. 'Nimenea să nu caute de ale 25 sale, ci fie-care de ale altuia. *Orî-ce se vinde în măcelăria, mâncați, nimicū cerce- 26 tându pentru consciință; Căci *alū Domnu- 27 lui *este* pământul și plinitatea lui. Erū de vē chiamă *la mēsă* cine-va din cei necre- 28 dincoși, și veți merge; *orî-ce se pune în- 29 teea vóstră, mâncați, nimicū cercetându pentru consciință. Erū de vî va dice cine- 30 va: Acésta este sacrificată idolilor, nu mâncați, *pentru acela ce v'a spus, și pen- 31 tru consciință; căci *alū Domnului *este* pământul și plinitatea lui; Consciință, dîcū, 32 nu a ta, ci a celui-l-altū; căci *pentru ce se judecă libertatea mea de altă consciință? 33 Căci dacă eū gustū cu mulțumire, de ce sînt huliți despre aceea *pentru care eū mulțumesc.

31 'Deci orî de mâncați, orî de beți, orî de faceți altū ce-va, să faceți tóte spre mă- 32 rirea lui Dumnezeu. *Nu dați scandalū nici Iudeilor, nici Ellinilor, nici *besericei lui 33 Dumnezeu. Precum și *eū placū tuturor în tóte, *necăutându folosul meu, ci alū celorl mulți, ca să se mēntuie.

11 ***U**RMĂTORI fiți mie, precum și eū lui Christosū.

Muștrări pentru desordini în adunările besericesc. Despre femei, ce se arătă desvilită în adunări.

2 Deci vē laudū, fraților, *că în tóte vî aduceți aminte de mine, și *țineți învățatu- 3 rele, precum vî le-amū datū. Erū voiescū să știți, că *Christosū este capul a totū bărbatulū; érū *capulū femeii *este* bărbatulū, 4 și *capulū lui Christosū *este* Dumnezeu. Totū bărbatulū, rugându-se sēu *profeșindū cu capulū acoperit, desonorăză capulū lui. Erū 5 *tótă femea, rugându-se sēu *profeșindū cu capulū desvilitū, *și desonoră capulū ei; căci una și aceeași este, ca și cumū arū fi 6 *rasă. Căci de nu se învêlesce femea, pôte să se și tundă; érū de este *lucru de rușine femeii a se tunde, sēu a se rade, învêlescă- 7 se. Bărbatulū nu trebuie să-și acoperă ca-

pulū, pentru că *este chipulū și mărirea lui Dumnezeu, érū femea este mărirea bărbatulū. Căci 'nu este bărbatulū din femeă, 8 ci femea din bărbatū. *Nici nu s'a făcutū 9 bărbatulū pentru femeă, ci femea pentru bărbatū. Pentru aceea femea trebuie *să 10 aibă semnū de putere asupra capulū, *pentru ângerî. Dară *nici bărbatulū nu este 11 fără femeă, nici femea fără bărbatū, în Domnul. Căci precumū *este* femea din 12 bărbatū, așa *este* și bărbatulū prin femeă; *și tóte de la Dumnezeu.

Judecați intru voi înși-vē, de este cu- 13 viincios, ca femea să se rōge lui Dumne- 14 deū deavelită? Aă nu și însă-și natura vē 15 învêță, că bărbatulū, de-și lasă părulū să crească lungū, este spre rușine lui? Erū femea, de-și lasă părulū să crească, este spre podóbă ei; căci părulū 'i este datū spre învêltóre.

Erū *de se vede cine-va că este gilcevi- 16 torū, noi nu avemū datinā ca acésta, *nici besericele lui Dumnezeu.

Muștrări și reguli despre serbarea Cinei domnului.

Erū despre aceea ce eū voiū să vî dîcū, 17 nu vē laudū, *adecă*, că vē adunați nu spre mai bine, ci spre mai reū. Căci ântēiū, 18 cândū vē adunați în beserică, *audū că se facū desbinări între voi; și în parte o credū; Căci *trebuie sa fie și secte între voi, *ca 19 cei probați să se facă cunoscuți între voi. Deci adunându-vē voi într'unū locū, a- 20 césta nu este pentru a mânca Cina domnu- 21 lui. Căci la mănecare fie-care cinēză mai 'nainte; și unulū este flămândū, érū *altulū este bêtū. Aă dóră nu aveți case, în cari 22 să mâncați și să beți? sēu desprețuiți *beserica lui Dumnezeu, și *rușinați pre cei ce nu aū? Ce voiū dice voi? vē voiū lăuda? Eū nu vē laudū pentru acésta.

Căci *eū amū primitū de la Domnul a- 23 ceea, care amū și datū voi: *Că domnulū Iisusū în nóptea în care s'a vëndutū, a luatū pâne; și mulțumindū, a frânt'o, și a dîsū: 24 Luați, mâncați; acesta este corpulū meu, care se frânge pentru voi; acésta faceți spre amintirea mea. Asemenea a *lăut* și 25 potirulū dupa cină, dîcendū: Acestū potirū este noulū testamentū în sângele meu; a-

† Deut. 32. 21.
† Esac. 32. 14.
† Cap. 6. 12.
† Rom. 15. 1, 2.
Vers. 33.
Cap. 13. 5.
Filip. 2. 4, 21.
1 Tim. 4. 4.
Eod. 19. 5.
Deut. 10. 14.
Ps. 24. 1. & 50.
12.

Vers. 28.
o Luc. 10. 7.
p Cap. 8. 10, 12.
q Deut. 10. 14.
Ps. 24. 1.
Vers. 26.
Rom. 14. 16.
Rom. 14. 6.
1 Tim. 4. 3, 4.
Col. 3. 17.
1 Pet. 4. 11.
1 Pet. 14. 1.

u Rom. 14. 13.
Cap. 8. 13.
2 Cor. 6. 3.
v Fapt. 20. 28.
Cap. 11. 22.
Tim. 3. 5.
Rom. 15. 2.
Cap. 9. 2, 22.
Vers. 24.

Caputū 11.
a Cap. 4. 16.
Efes. 5. 1.
Filip. 3. 17.
1 Tes. 1. 6.
2 Tes. 3. 9.
b Cap. 4. 17.
c Cap. 7. 17.
d Efes. 5. 23.
e Fac. 3. 16.
1 Tim. 2. 11.

12.
1 Pet. 3. 1, 5.
6.
f Ioan 14. 28, &
3. 23 & 15.
27, 28.
Filip. 2. 7-9.
g Cap. 12. 10.
eod. & 14. 1.
eod.
h Fapt. 21. 9.
i Deut. 21. 12.

j Num. 5. 18.
Deut. 22. 5.
k Fac. 1. 26, 27.
l 5. 1, & 9. 6.
m Fac. 2. 21, 22.
2. 18, 21, 21.
n Fac. 24. 65.
o Eod. 6. 6.
p Gal. 2. 23.
q Rom. 11. 36.
r 1 Tim. 6. 4.

s Cap. 7. 17. &
14. 23.
t Cap. 1. 10-
12. & 3. 2.
u Mat. 18. 7.
Luc. 17. 1.
v Fapt. 20. 20.
1 Tim. 4. 1.
2 Pet. 2. 1, 2.
v Luc. 2. 25.
1 Ioan 2. 19.
Ved. Deut. 13.

z.
a 2 Pet. 2. 13.
Iuda 12.
y Cap. 10. 23.
z Iac. 2. 6.
a Cap. 15. 3.
Gal. 1. 1, 11.
12.
b Mat. 26. 26.
Marco. 14. 22.
Luc. 22. 19.

césta faceți de câte ori 'lă veți bé spre a-
 26 mintirea mea. Căci, de câte ori veți mânca
 această pâne, și veți bé acestu potir, vesti-
 tiți mórtea Domnului, * până cându va veni.
 27 "Dreptu aceea, ori-care va mânca această
 pâne, séu va bé acestu potir alu Domnu-
 lui cu nevredniciă, va fi vinovată corpului
 28 și sângelui Domnului. Decî *fie-care să se
 cerceteze pre sine însu-și, și așa să mă-
 nânce dintr'acéstă pâne și să bea dintr'a-
 29 cestu potir. Căci celú ce mănâncă și bea
 cu nevredniciă, mănâncă și bea pentru con-
 demnarea sa, nedeosebindu corpul dom-
 30 nului. Pentru acésta mulți sînt slabi și
 31 bolnavi între voi, și mulți dormu. Căci 'de
 ne-amú fi cercetatú pre noi înși-ne, nu ne-
 32 amú condemna. Dară judecați fiindu, *ne
 pedepsimú de la Domnul, ca să nu ne
 33 condamnămú cu lumea. De aceea, frații mei,
 cându vè adunați, ca să mîncati, să ascep-
 34 tați unulú pre altulú. Érú de *flămîndesce
 cine-va, să mănânce 'a casă; ca să nu vè
 adunați spre condamnare. Érú cele-l-alte
 'voiú rîndui, cându *voiú veni.

*Monstrări și învățături despre dare spirituale
 și despre officii în beserică.*

12 **E**ARŪ "despre darurile spirituale, fraților,
 2 nu voiescú ca să nu știți voi. Știți *că
 erați Ginți, atrași la *idoli celi muți, ca
 3 și cumú ați fostú duși. Pentru aceea vi
 declarú, *că nimenea vorbindu prin Spi-
 ritulú lui Dumneđeu nu ăice anatema pre
 Iisusú; și *că nimenea nu póte ăice, că Ii-
 susú este domnú, de câtú numai prin Spi-
 ritulú Sântu.
 4 În adevărú 'este deosebire de daruri,
 5 dară *același Spiritu. *Și este deosebire de
 6 serviciu; dară același Domnú. Și este deo-
 sebire de lucrări; dară este același Dum-
 7 neđeu, 'care lucréză tóte în toți. 'Érú adevê-
 rirea Spiritului se dá fie-căruia duple folosú.
 8 Căci unuia se dá prin Spiritu *cuvéntulú
 înțelepciunei; éru altuia, 'cuvéntulú cunos-
 9 cinței, prin același Spiritu; *Altuia credință,
 prin același Spiritu; éru altuia "darurile
 10 vindecărilor, prin același Spiritu; *Altuia
 lucrarea minunilor; altuia "profețiă; *altuia
 descernerea spiritelor; altuia "feliuri de
 11 limbi; altuia esplicarea limbelor. Dară

tóte acestea le face unulú și același Spi-
 ritu, *împărțindú deosebi fie-căruia, 'pre-
 cumú voiesce.

Căci "precumú corpulú este unulú, și are 12
 multe membre; și tóte membrele unui corpú,
 multe fiindu, sînt unú corpú: "asa și Chris-
 tosú. Căci "prin unú Spiritu noi toți ne-amú 13
 botezatú într'unú corpú, "ori Iudei, ori Ellini,
 ori servi, ori liberi; și "toți ne-amú adăpatú
 într'unú Spiritu.

Căci și corpulú nu este unú membru, 14
 ci multe. De arú ăice piciorulú: Pentru 15
 că nu sînt mână, nu sînt din corpú; aú
 dóră pentru aceea nu este din corpú? Și 16
 de arú ăice urechia: Pentru că nu sînt
 ochiú, nu sînt din corpú; aú dóră pentru
 aceea nu este din corpú? De arú fi totú 17
 corpulú ochiú, unde arú fi auzulú? De
 arú fi totú auzú, unde arú fi mirosulú? Éru 18
 acumú a "pusú Dumneđeu membrele, pre fie-
 care dintr'insele în corpú, "precumú a voitú.
 Și de arú fi tóte unú membru, unde arú fi 19
 corpulú? Éru acumú sînt multe membre, 20
 dară unú corpú. Și nu póte ochiulú să ăică 21
 mânei: Nu amú trebuință de tine; séu érá-și
 corpulú piciorelorú: Nu amú trebuință de 22
 voi. Ci cu multú mai virtosú membrele 22
 corpului, cari se parú a fi mai slabe, sînt
 mai de trebuință. Și acele membre ale cor- 23
 pului, cari ni se parú a fi mai puținú con-
 siderate, pre aceste le socotimú mai multú;
 și cele deformate ale nóstre aú mai bună 24
 formă. Căci cele frumóse ale nóstre nu aú
 trebuință de acésta; Ci Dumneđeu a întoc- 25
 mitú corpulú, dândú mai multă onóre păr-
 ței celei mai din urmă; Ca să nu fie des-
 binare în corpú, ci ca să îngrijéscă membrele
 între sine unulú de altulú cu același in- 26
 teresú. Și ori de suferé unú membru, su-
 ferú tóte membrele împreună cu d'insulú:
 ori de se onóră unú membru, împreună se
 bucură tóte membrele.

Érú "voi sînteți corpulú lui Christosú, și 27
 "membrele în parte. Și "Dumneđeu a pusú 28
 în beserică, ântéii pre 'apostoli, alú dăoilea
 pre "profeți, alú treilea pre învățatori, după
 aceea "puteri, apoi 'darurile de vindecări,
 'serviciile, "dirigétoriele, feliuri de limbi.
 Aú dóră toți sînt apostoli? aú dóră toți 29
 sînt profeți? aú dóră toți sînt învățatori?

o Ioan 14. 3. &
 21. 22.
 Fapt. 1. 11.
 Cap. 4. 5. &
 15. 23.
 1 Tes. 4. 16.
 2 Tes. 1. 10.
 Iuda 14.
 Apoc. 1. 7.
 d Num. 9. 10, 13.
 Ioan 6. 51, 53,
 64. & 13. 27.
 Cap. 10. 21.
 e 2 Cor. 12. 5.
 Gal. 6. 4.

/ Ps. 52. 5.
 1 Ioan 1. 9.
 g Ps. 94. 12, 13.
 Ebr. 12. 5—
 11.
 h Vers. 21.
 i Vers. 22.
 j Cap. 7. 17.
 Tit 1. 5.
 k Cap. 4. 19.
 —
 Capu 22.
 l Cap. 14. 1, 57.
 m Cap. 6. 11.

Efes. 2. 11, 12.
 1 Tes. 1. 9.
 Tit 2. 3.
 1 Pet. 4. 2.
 o Ps. 115. 5.
 d Mat. 9. 29.
 1 Ioan 4. 2, 3.
 e Mat. 16. 17.
 e Mat. 15. 26.
 2 Cor. 3. 5.
 f Rom. 12. 4.
 etc.
 Ebr. 2. 4.
 1 Pet. 4. 10.

g Efes. 4. 4.
 h Rom. 12. 6—8.
 Efes. 4. 11.
 i Efes. 1. 23.
 j Rom. 12. 6—8.
 k Cap. 14. 26.
 Efes. 4. 7.
 1 Pet. 4. 10.
 11.
 l Cap. 2. 6, 7.
 i Cap. 1. 5. &
 13. 2.
 2 Cor. 8. 7.

m Mat. 17. 12, 20.
 n Cap. 12. 2.
 o Cor. 4. 13.
 p Marc. 16. 18.
 q Iac. 5. 14.
 o Vers. 26, 29.
 Marc. 16. 17.
 Gal. 3. 5.
 p Rom. 12. 6.
 Cap. 12. 2. &
 14. 1, etc.
 q Cap. 14. 29.
 1 Ioan 4. 1.

r Fapt. 2. 4. &
 10. 46.
 s Cap. 12. 1.
 t Rom. 12. 6.
 u Cap. 7. 7.
 v Cor. 10. 13.
 Efes. 4. 7.
 t Ioan 8. 8.
 Ebr. 2. 4.
 w Rom. 12. 4, 5.
 Efes. 4. 4, 16.
 v Vers. 27.
 Gal. 3. 16.
 s Rom. 6. 5.

y Gal. 3. 28.
 d Efes. 2. 13, 14, 16.
 e Col. 3. 11.
 s Ioan 6. 63. &
 7. 37—39.
 a Vers. 28.
 b Rom. 12. 3.
 Cap. 3. 5.
 Vers. 11.
 c Rom. 12. 5.
 Efes. 1. 23. &
 4. 12. & 5. 23,
 30.

Col. 1. 24.
 d Efes. 5. 30.
 e Efes. 4. 11.
 f Efes. 2. 20. &
 3. 5.
 g Fapt. 12. 1.
 h Rom. 12. 6.
 A Vers. 10.
 i Vers. 9.
 j Num. 11. 17.
 k Rom. 12. 8.
 l Tm. 5. 17.
 Ebr. 13. 17,
 24.

30 **A**u dóră toți *sunt* lucrători de minuni? Au dóră toți au darurile de vindecare? au dóră toți vorbesc în limbi? au dóră toți explică?

31 **I**nsă 'să rîvniți darurile cele mai bune; și încă vi arăt o cale mai alésă.

Iubirea mai pe susu de tóte darurile, și cea mai mare din virtúțile Chreștine.

13 **D**E ași vorbi în limbele ómenilor și ale ángerilor, și iubirea nu ași avé, m'amú făcutú ca o aramă sunătoare, séu cimbalú 2 resunătorú. Și de ași avé *darul* de "profețiá, și ași sci tóte misteriele și tótá cunoscința, și de ași avé tótá credința, " în câtú sá mutú și munți, éru iubirea nu ași 3 avé, nimicú nu sînt. Și "de ași împărți tótá avuția mea *saracilor*, și de ași dá corpulú meu sá-lú ardá, éru iubirea nu ași avé, de nici unú folosú nu-mi este.

4 "Iubirea îndelungú rébdá, și este bine-făc-tóre; iubirea nu pismuesce; iubirea nu se tru- 5 fescé; nu se îngámfézá; Nu se pórtá cu ne- 6 cuviință; "nu cautá ale sale; nu se întáritá; 7 nu gándesce réulú; "Nu se bucurá de ne- 8 dreptú; ci "se bucurá de adevérú: "Tóte le 9 suferé, tóte le crede, tóte le sperá, tóte le 10 rébdá.

8 Iubirea nici odatá nu încetézá; chiarú 11 de se vorú desființa *profețiile*, chiarú de 12 vorú înceta limbele, ori chiarú de va des- 13 pără cunoscința. "Căci nu cunoscemú de 14 câtú în parte, și nu *profețimú* de câtú în 15 parte; Éru cândú va veni *desevârșirea*, a- 16 tuncea nedesevârșirea va despără. Cândú 17 eramú pruncú, vorbiamú ca unú pruncú, 18 cugetamú ca unú pruncú, gándiamú ca unú 19 pruncú; éru cândú m'amú făcutú bárbatú, 20 amú lepédátú cele pruncesci. Căci "vedemú 21 acumú ca prin oglindá în enigmá; dará a- 22 tuncea "față cátrá față; acumú cunoscú în 23 parte, dará atuncea voiú cunósce, precumú 24 și sînt cunoscutú.

13 Și acumú rămânú credința, speranța, iu- 25 birea, aceste trei; éru cea mai mare din- 26 tr'acestea *este* iubirea.

Darulú predicárei mai pe susu de celú alú limbe- 27 lorú; regule pentru conducerea serviciulú devinú 28 celú publicú.

14 **U**RMĂRIȚI iubirea, și "rîvniți *darurile* spi- 29 rituale, "éru mai multá ca sá *profețiti*. 30 Căci celú ce "vorbesce în limbá, nu vorbesce 31 ómenilor, ci lui Dumnezeu; căci nimenia 32 nu-lú înțelege; dará cu *spiritul* vorbesce

33 misteril. Éru celú ce *profețesce* vorbesce 34 ómenilor *spre* edificare și îndemnare și 35 mângălare. Celú ce vorbesce în limbí se 36 edificá insu-și; éru celú ce *profețesce* e- 37 dificá beserica. Ași voi ca voi toți sá vor- 38 biți în limbí, éru mai bine sá *profețiti*; 39 căci mai mare *este* celú ce *profețesce* de 40 câtú celú ce vorbesce în limbí, de câtú nu- 41 mai de va explica, ca beserica sá se edifice.

Éru acumú, fraților, de voiú veni la voi 42 vorbindú în limbí, ce vi voiú folosi, de nu 43 vi voiú comunica séu "descoperire, séu cu- 44 noscință, séu *profețiá*, séu *învățaturá*? Căci, 45 precumú cele neînsuflețite ce dáú sunetú, 46 ori fluierulú, ori chitara, de nu vorú da su- 47 nete deosebite, cumú se va cunósce ce se 48 fluierá, séu ce se cántá cu chitará? Căci 49 o trîmbiță de va dá sunetú nehotáritú, cine 50 se va gáti la resbelú? Așa și voi, de nu 51 veți dá prin limbá cuvénțú cu bună înțele- 52 gere, cumú se vorú cunósce cele vorbite? 53 Veți vorbi ca în aerú. Sînt, póte, multe 54 feluri de voci în lume, și nici una dintr'- 55 inele nu *este* fără însemnare. Decí de nu 56 voiú înțelege însemnarea vocei, voiú fi celú 57 ce vorbesce străinú, și celú ce vorbesce "mi 58 va fi străinú.

Așa și voi, fiindú-cá rîvniți *daruri* spi- 59 rituale, căutați ca sá le aveți în abundență, 60 spre edificarea besericei. Pentru aceea celú 61 ce vorbesce în limbá, sá se róge *asa*, ca sá 62 póta fi explicatú. Căci de mé rogú în 63 limbá, *spiritul* meu se rógá, éru mintea 64 mea *este* fără fruptú. Ce sá se facá dará? 65 Mé voiú ruga cu *spiritul*, și mé voiú ruga 66 și cu mintea; "voiú cánta cu *spiritul*, și 67 voiú cánta și "cu mintea. Altmintrelea, de 68 veți bine-cuvénța cu *spiritul*, celú ce *este* 69 neînvățatú cumú va díce, Aminú, "dupá mul- 70 țumirea ta? cá elú nu înțelege ce *dicí*. 71 Tu, cu adevératú, bine mulțumesci; dará 72 celú-l-altú nu se edificá. Mulțumescú Dum- 73 neadeulú meu, cá vorbescú în limbí mai 74 multú de câtú voi toți: Dará în beserică 75 volescú mai bine a vorbi cinci cuvinte cu 76 mintea mea, ca sá *învěți* și pre alții, de 77 câtú dece mií de cuvinte în limbá.

Fraților, "nu fiți prunci cu mintea; ci 78 cu *rěutatea* "fiți prunci, éru cu mintea fiți 79 bárbati. "În lege *este* "scrisú: Într'alte limbí 80 și cu alte buze voiú vorbi acestú poporú, 81 și nici *asa* nu mé vorú asculta, díce Dom- 82 nulú. Dreptú aceea, limbele sînt spre 83 semnú, nu credincioșilorú, ci celorú necre-

1 Cap. 14. 1. 30.

Capulú 13

Cap. 13. 8-

10, 23. & 14.

1, etc.

Voiú Mat. 7.

Mat. 17. 20.

Maro. 11. 23.

Lao. 17. 6.

Mat. 6. 1, 2.

Prov. 10. 12.

1 Pet. 4. 8.

Cap. 10. 24.

Philp. 2. 4.

Ps. 10. 3.

Rom. 1. 32.

2 Ioan. 4.

Rom. 15. 1.

Gal. 4. 2.

2 Tim. 2. 24.

Cap. 8. 2.

2 Cor. 3. 18. &

5. 7.

Philp. 2. 12.

Mat. 18. 10.

1 Ioan. 3. 2.

Capulú 16.

Cap. 12. 31.

Num. 11. 23,

29.

Cap. 2. 4. &

10. 46.

2 Vera. 26.

2 Mico. 5. 19.

Col. 3. 16.

Ps. 47. 7.

Cap. 11. 24.

Ps. 131. 2.

Mat. 11. 25. &

18. 2. & 19. 14.

Rom. 61. 19.

Cap. 2. 1.

2 Efoa. 4. 14.

Ebr. 5. 12, 13.

Mat. 18. 2.

1 Pet. 2. 2.

Ioan. 19. 34.

1 Ioan. 23. 11, 12.

dincioși; *erū* profetia nu *este* pentru cei necredincioși, ci pentru cei credincioși.

- 23 Deci cându se adună *tótă* beserica la unu locu, și *toți* vorbescū în limbă, și *intră* sēu neinvētași sēu necredincioși, *au* nu voru
- 24 *dice*, ca sūnteți nebuni? *Erū* dacă profesecū *toți*, și *intră* vre-unu necredinciosu sēu neinvētatū, se vėdesce de *toți*, se judecă de *toți*. Și așa cele ascunse ale *ă*nimei lui se facū arētate; și așa cādēndū pe fačă, se va *inchina* lui Dumneđeu, și va *mărturisi*, = că *intru* adevērū Dumneđeu este *intre* voi.
- 26 Ce să se facă dară, fraților? cândū vė adunați, fie-care d'intre voi are psalmu, = are *invēțătură*, are limbă, are *descoperire*, are *esplicare*. = *Tóte* să se facă spre *edifi-*
- 27 *care*. De vorbesce cine-va în limbă, *să vorbescă* câte două, sēu celū multū câte trei, și pe rōndu; *erū* unulū să *esplice*.
- 28 *Erū* de nu va fi cine să *esplice*, să *tacă* în beserică; și să-și *vorbescă* lui-și și lui Dumneđeu, *Erū* *profeti* să *vorbescă*. două sēu
- 29 trei, = și cei-l-*alți* să *judece*. *Erū* de are cine-va *altulū* ce *șede* *descoperire*, = celū d'antēiū să *tacă*. Căci *toți* puteți *profeti* câte unulū, ca *toți* să se *invețe* și *toți* să se
- 32 *mângăie*. Și = *spiritele* *profetilor* se *supună* *profetilor*. Căci Dumneđeu nu este *Dumneđeu* alū *turburarei*, ci alū *păcei*, = *precumū* în *tóte* besericele *sântilor*.
- 34 = *Femeele* *vóstre* să *tacă* în beserică: căci nu li s'a datū *voiă* să *vorbescă*, ci = să fie *supuse*, *precumū* *dice* și = *legea*. *Erū* de voiescū să se *invețe* ce-va, să-și *intrebe* pre bărbații lorū a casă; căci este *rușine*, ca femeele să *vorbescă* în beserică.
- 86 Aū de la voi a *esitū* *cuvēntulū* lui Dumneđeu? sēu a *ajunsū* numai la voi?
- 87 = De i se pare cui-va, că este *profetū*, sēu *spiritualū*, să *intēlēgă*, că cele ce vi scriū, sūnt *ordine* ale Domnului. *Erū* de nu *intēlege* cine-va, să nu *intēlēgă*.
- 89 Deci, fraților, = *rivniți* a *profeti*, și nu
- 40 *opriți* a *vorbii* în limbă. = *Tóte* să se facă *dupre* *cuvință* și *rōnduélă*.

Invēțătura Chreștină despre înviarea morților.

- 15 **E**ARŪ vė *inșciunțēzū*, fraților, despre *e-*
vangelia, = ce v'amū *predicat'o*, pre care
2 ați *primit'o*, = în care vė și *aflați*; = Prin care

vė și *mēntuiți*, dacă o *țineți* *cumū* v'amū *predicat'o*, *afară* numai de = ați *cređutū* în *zădarū*. Căci = v'amū datū mai *antēiū* ceea 3
= ce amū și *primitū*, *cumū*-că *Christosū* a *muritū* pentru *pécatele* *nóstre*, = *dupre* *scrip-*
turii; Și că s'a *ingropatū*, și că a *inviatū* a 4
treia *đi* = *dupre* *scripturii*: = Și că s'a *arē-*
tatū lui *Chefa*, apoi = *celorū* *dúoi*-spre-*dece*. 5
După *aceea* s'a *arētatū* la mai multū de 6
cātu *cinci* sute de *frați* *odată*: din cari cei
mai multū *trăescū* până acumū; *erū* *uniia*
aū și *adormitū*. *După* *aceea* s'a *arētatū* lui 7
Iacobū; apoi = *tuturorū* *apostolilor*. = *Erū* 8
mai pe urmă de *toți* s'a *arētatū* și mie, ca
unui *născutū* *inainte* de timpū. Căci eū 9
sūnt = mai miculū *apostolilor*, care nu sūnt
vrednicū a mă *chiāma* *apostolū*, pentru că
= amū *persecutatū* beserica lui Dumneđeu.
Erū = *prin* *charulū* lui Dumneđeu sūnt *ceea* 10
ce sūnt; și *charulū* lui care *este* în mine,
nu a *fostū* în *zădarū*; ci = m'amū *ostenitū*
mai multū de câtū *toți* *aceia*; = dară nu eū,
ci *charulū* lui Dumneđeu, care *este* cu mine.
Deci orī eū orī *aceia*, așa *predicāmū* noi, 11
și așa ați *cređutū* voi.

Erū dacă *Christosū* se *predică* că s'a 12
sculatū din *morți*, *cumū* *đicū* *uniia* d'intre
voi, că nu este *inviarea* *morților*? *Erū* 13
de nu este *inviarea* *morților*, = *atuncea* *nici*
Christosū nu a *inviatū*. *Erū* dacă nu a *in-*
viatū *Christosū*, *atuncea* *predicarea* *nóstră*
este *deșertă*, și *credința* *vóstră* *este* *deșertă*.
Ne *aflāmū* *incă* și *marturii* *minciunoși* ai 15
lui Dumneđeu; căci = amū *mărturisitū* *asu-*
pra lui Dumneđeu, că a *inviatū* pre *Chris-*
tosū; pre care nu l'a *inviatū*, dacă de *si-*
gurū *morții* nu *inviēză*. Căci de nu *inviēză* 16
morții, *nici* *Christosū* nu a *inviatū*. *Erū* 17
dacă *Christosū* nu a *inviatū*, *deșertă* *este*
credința *vóstră*; = *incă* sūnteți în *pécatele*
vóstre. *Atuncea* și cei ce s'au *adormitū* în 18
Christosū sūnt *perđuți*. = *De* *sperāmū* în 19
Christosū numai în *viēța* *acéstă*, sūntemū
mai *miseri* de câtū *toți* *omenii*.

Erū acumū că = *Christosū* s'a *sculatū* din 20
morți, s'a *făcutū* = *primitulū* *celorū* *adormiți*.
Căci = *precumū* *prin* omū a *venitū* *mórtea*, = *prin* 21
omū a *venitū* și *inviarea* *morților*. Căci 22
precumū *toți* cei *intru* *Adamū* *morū*, așa
toți cei în *Christosū* vorū *invia*. *Erū* = *fie-* 23
care *intr'a* sa *rōnduélă*: *Christosū*, *primi-*

1 Fapt. 2. 13.
m Isa. 45. 14.
Zech. 8. 23.
= Vers. 6.
Cap. 12. 3-
10.
o Cap. 12. 7.
2 Cor. 12. 19.
Efes. 4. 12.
p Cap. 12. 10.
q 1 Tes. 5. 19,
30.
r 1 Ioan. 4. 1.

s Cap. 11. 16.
t 1 Tim. 2. 11,
12.
u Cap. 11. 3.
v Efes. 5. 22.
Col. 3. 18.
Tit. 2. 5.
1 Pet. 2. 1.
2 Cor. 10. 7.
1 Ioan. 4. 6.
y Cap. 12. 31.
1 Tes. 5. 20.

= Vers. 32.
Opusul 15.
a Gal. 1. 11.
b Rom. 5. 2.
c Rom. 1. 18.
d Gal. 1. 21.
e Cap. 11. 2. 23.
f Gal. 1. 12.
g Ps. 22. 15, etc.
Isa. 53. 5, 6,
etc.

Dan. 9. 26.
Zech. 12. 7.
Luc. 24. 26,
46.
Fapt. 3. 18. &
26. 23.
1 Pet. 1. 11.
& 2. 24.
h Ps. 2. 7. &
16. 10.
Isa. 53. 10.
Osea. 6. 2.
Luc. 24. 26,

46.
Fapt. 2. 25-
31. & 13. 33-
35. & 26. 22,
23.
1 Pet. 1. 11.
i Luc. 24. 34.
j Mat. 28. 17.
Marco. 16. 14.
Luc. 24. 36.
Ioan. 20. 19,
26.
Fapt. 10. 41.

k Luc. 24. 50.
l Fapt. 1. 3, 4.
m Fapt. 9. 4, 17.
n 22. 14, 18.
Cap. 9. 1.
o Efes. 3. 6.
p Fapt. 8. 3. &
9. 1.
Gal. 1. 15.
Filip. 3. 6.
1 Tim. 1. 13.
q Efes. 3. 7, 8.
r 2 Cor. 11. 23.

s 12. 11.
t Mat. 10. 30.
u Rom. 15. 18,
19.
v Cor. 3. 5.
Gal. 2. 8.
Efes. 3. 7.
Filip. 2. 13.
r 1 Tes. 4. 14.
s Fapt. 2. 24.
32. & 4. 10.
33. & 13. 30.
t Rom. 4. 25.

u 2 Tim. 3. 12.
v 1 Pet. 1. 3.
w Fapt. 26. 23.
Vers. 23.
Col. 1. 18.
Apoc. 1. 5.
y Rom. 5. 12, 17.
z Ioan. 11. 25.
a Rom. 6. 23.
b Fapt. 20.
1 Tes. 4. 15-
17.

țul; după aceea cei ce sînt ai lui Chris-
 24 toșu la venirea lui. Atuncea sfîrșitul,
 cîndu va da 'împărăția lui Dumnezeu, Pă-
 rintelui; cîndu va desființa totă domnia, și
 25 totă autoritatea și puterea. Căci trebuie elu
 să domnescă, 'până ce va pune pre toți nea-
 26 micii suptu picîorele sale. 'Neamicul celū
 mai de pe urmă ce se va desființa, este
 27 mórtea. Căci *Dumnezeu* 'a supus tóte
 suptu picîorele lui. Eru cîndu dice, că tó-
 28 te 'i sînt supuse, este vederatū că afară de
 celū ce i-a supus tóte. 'Eru cîndu i se
 voru supune tóte, atuncea și 'insu-și Fiulū
 se va supune celui ce i-a supus tóte, ca
 să fie Dumnezeu tóte întru tóte.

29 Altmintrelea ce voru face cei ce se bo-
 tēză pentru cei morți? dacă nu se voru
 scula morții nicl de cumū, de ce se și bo-
 30 tēză pentru cei morți? 'Pentru ce și noi
 31 sîntemū în totă óra în pericolū? Pe 'lauda
 vóstră, care amū în Christosū Iisusū, dom-
 32 nulū nostru, 'eū morū în tóte zilele! De
 'm'amū luptatū duple chipulū ómenilorū cu
 ferele în Efesū, ce folosū 'mī este, dacă
 morții nu se voru scula? 'Să mîncămū și
 33 să bemū, căci mîne vomū muri. Nu vē in-
 celatī; 'vorbele cele rele stricā moravurile
 34 cele bune. 'Desceptatī-vē spre dreptate, și
 nu pēcătuiți; 'căci unīa nu aū cunoșcința
 lui Dumnezeu; 'spre înfruntare vī vorbescū
 acēsta.

35 Darā va dice cine-va: 'Cumū se voru
 scula morții, și cu ce corpū vorū veni?
 36 Nebunule, tu 'ceea ce sēmēni nu învieză,
 37 de nu va muri; Și ce sēmēni, nu este cor-
 pulū care are să se producā, ci grăuntele
 38 golū, fie de grātū, sēu de altū ce-va. Eru
 Dumnezeu 'i dā corpū, precumū volesce,
 39 și fie-cārei semīnțe corpulū ei. Nu totū
 corpulū este același corpū; ci altulū este
 corpulū ómenilorū, și altulū corpulū dobi-
 40 tócelorū, și altulū alū pescilorū, și altulū
 alū pāserilorū. Și sînt corpuri ceresci, și
 corpuri pāmētesci; darā alta este mărirea
 41 celor ceresci, și alta este mărirea celor
 pāmētesci. Alta este strălucirea sórelui,
 și alta strălucirea lunei, și alta strălucirea
 stelelorū; căci stēua de stē se osebesce
 în strălucire.

42 'Așa este și învierea morților. Se sē-
 mēnā în stricāciune; se va scula în nestri-
 43 cāciune; 'Se sēmēnā în necinste; se va

scula în mărire; se sēmēnā în slābicune;
 se va scula în putere; Se sēmēnā corpū 44
 firescū; se va scula corpū spiritualū. Este
 corpū firescū, și este corpū spiritualū. A- 45
 șa și este scris: Omulū celū āntēiū, A-
 damū, 's'a făcutū cu suflētū viū; 'Adamū
 celū de pe urmă s'a făcutū cu 'spiritū viū-
 făcētorū. Darā nu este āntēiū celū spiritu- 46
 alū, ci celū firescū; apoi celū spiritualū.
 'Omulū celū āntēiū, din pāmētū fāindū, este 47
 'pāmētescū; omulū celū alū dūoilea este
 Domnulū 'din ceriū. Precumū a fostū celū 48
 pāmētescū, așa sînt și cei pāmētesci; 'și
 precumū este celū cerescū, așa sînt și cei
 49 ceresci. Și 'precumū amū purtatū chipulū
 celui pāmētescū, 'vomū purta și chipulū
 celui cerescū.

Eru acēsta dicū, fraților, că 'carnea și 50
 sāngele nu potū mosceni împărăția lui Dum-
 nezeu; nicl stricāciunea va mosceni pre ne-
 stricāciune.

Eccē, vī dicū misteriū: 'Nu toți vomū a- 51
 dormi, 'darā toți ne vomū schimba; În 52
 tr'unū momentū, în clipa ochiului, în sune-
 tulū trîmbiței celei de apoi; 'căci va trim-
 bița, și morții se voru scula nestricācioși,
 și noi ne vomū schimba. Căci trebuie ca 53
 stricāciunea să se îmbrace în nestricāciune,
 și 'ceea ce este muritoriū să se îmbrace
 în nemurire.

Eru cîndu se va îmbrāca acēstā stri- 54
 cāciune, și acēstū muritoriū se va îmbrāca
 în nemurire, atuncea se va indeplini cuvēn-
 tulū ce este scris: 'Mórtea s'a înghițitū în
 biruință. 'Mórte, unde este boldulū tōi? 55
 Iadule, unde este biruința ta? Eru boldulū 56
 morții este pēcatulū; și 'puterea pēcatului
 este legea. 'Eru lui Dumnezeu fie mulțu- 57
 mitā, carele nī-a datū 'biruința prin dom-
 nulū nostru, Iisusū Christosū. 'Dreptū ace- 58
 eea, iubiții mei frați, fiți tari, neclătīți, spo-
 rindū în lucrulū Domnului totū-dē-una: sci-
 indū 'că ostenēla vóstrā nu este deșertā în
 Domnulū.

Despre stringere de ajutōre pentru Chreștinii cei
 saraci din Ierusalimū.

EARŪ despre 'mila cea pentru sânti, fa- 16
 ceți și voi așa, precumū amū ordinatū
 besericelorū Galatiei. 'În ziua d'āntēia a 2
 septēmānei fie-care din voi să punā de o
 parte, stringēndū duple cumū arū prospera;

d Dan. 7. 14, 27. c Ps. 110. 1. e Fapt. 2. 34, 35. f Efes. 1. 22. g Ebr. 1. 13. & 10. 13. h 2 Tim. 1. 10. i Apoc. 20. 14. j Ps. 8. 6. k Mat. 28. 18.	Ebr. 2. 8. l 1 Pet. 3. 22. m Filip. 3. 21. n Cap. 3. 23. & 11. 3. o 2 Cor. 11. 26. p Gal. 5. 11. q 1 Tes. 2. 19. r Rom. 8. 26. s Cap. 4. 9. t 2 Cor. 4. 10.	11. & 11. 23. u 2 Cor. 1. 6. v Eccl. 3. 24. w Isa. 23. 13. & 56. 12. x Luc. 12. 19. y Cap. 5. 6. z Rom. 15. 11. aa Efes. 5. 14. ab 1 Tes. 4. 5. ac Cap. 6. 5.	ad Esac. 37. 3. ae Ioan. 12. 24. af Dan. 12. 3. ag Mat. 13. 43. ah Filip. 3. 21. ai Fac. 3. 7. aj Rom. 5. 14. ak Ioan. 5. 21. & 6. 33, 39, 40, 54, 57. al Filip. 3. 21.	am Col. 3. 4. an Ioan. 3. 31. ao Fac. 2. 7. & 3. 19. ap Ioan. 3. 13, 31. aq Filip. 3. 20, 21. ar Fac. 5. 3. as Rom. 8. 39. at 2 Cor. 3. 18. au & 4. 11.	av Filip. 3. 21. aw 1 Ioan. 3. 2. ax Mat. 16. 11. ay Ioan. 3. 3, 5. az 1 Tes. 4. 15-17. ba Filip. 3. 21. bb Zech. 9. 14. bc Mat. 24. 31. bd Ioan. 5. 25. be 1 Tes. 4. 16.	bf 2 Cor. 5. 4. bg Iaa. 25. 8. bh Ebr. 2. 14, 15. bi Apoc. 20. 14. bj Osea. 13. 14. bk Rom. 4. 15. & 5. 13. & 7. 5. bl 15. bm Rom. 7. 25. bn 1 Ioan. 5. 4, 5. bo 2 Pet. 3. 14.	bp Cap. 3. 8. bq Cap. 25. br Fapt. 11. 29. bs & 24. 17. bt Rom. 15. 24. bu 2 Cor. 3. 4. & 5. 1, 12. bv Gal. 2. 10. bw Fapt. 20. 7. bx Apoc. 1. 19.
---	---	---	--	--	--	--	---

ca nu venindă eu să se facă stringerea a-
 3 tuncă. Eră cândă voiă veni, trâmăte-voiă
 cu epistole pre cei, 'pre cari 'i veți aproba, ca
 4 să ducă mila voastră la Ierusalimă. 'Și de
 se va cuveni să mergă și eu, voră merge
 cu mine.
 5 Eră voiă veni la voi, 'cândă voiă trece
 prin Macedonia; că prin Macedonia voiă
 6 trece. Și la voi, pôte, voiă rămăne, seă
 voiă și erna; ca să mă 'petreceți voi ori-
 7 în cetro voiă merge. Că nu voiesc a vē
 vedă astă dată *numai* în trecăt; ci speră
 să rămăne câtă-va timp la voi, 'de va lăsa
 8 Domnulă. Și eu voiă rămăne în Efesă
 9 până la cinci-șecime. Căci 'mi s'a des-
 chisă ușa mare și spre isbândă; dară 'sunt
 împotrivoră mulți.
 10 'De va veni Timoteiă, vedeți ca să fie
 elă fără frică la voi; căci 'lucrulă Domnu-
 11 lui lucră, ca și mine. 'Deci nimenea să
 nu-lă desprețușcă; ci să-lă petreceți 'cu
 pace, ca să vină la mine; că-lă asceptă
 cu frații.
 12 Cătă pentru fratele 'Apolosă, multă l'amă
 rugată să mērgă la voi cu frații, dară nu
 a voită de locă să mērgă acumă; dară va
 merge, cândă va avē înlesnire.

'Priveghiați, 'stați în credință, îmbărbă- 13
 tați-vē, 'intăriți-vē. 'Tôte ale vōstre să fie 14
 cu iubire.

Fraților, sciți 'casa lui Stefana, că este 15
 'primitulă Acaiei, și că spre 'servirea sân-
 țiloră s'a rōnduită pre sine-și. Rogu-vē 16
 decă, 'să ascultați de uniă ca acestia, și de
 totă celă ce lucră și 'se ostenește cu ei.

Mă bucură de venirea lui Stefana și a 17
 lui Fortunatū și a lui Acaiū; 'că acestia
 au împlinită lipsa voastră. 'Căci au rein-
 țărită sufletulă meă și ală vostru; 'să re-
 cunōșteți decă pre uniă ca acestia.

Vē salută pre voi besericele Asiei. Vē 19
 salută multă în Domnulă Akila și Priskilla,
 'împreună cu beserica cea din casa loră. Vē 20
 salută pre voi toți frații. 'Salutați-vē unulă
 pre altulă cu sărutare sântă.

'Salutarea cu mâna mea a lui Pavelă. 21
 Dacă cine-va 'nu iubescă pre domnulă nostru 22
 Iisusă Christosă, 'să fie anatema, 'Maran-ata.

'Charulă domnului nostru, Iisusă Chris- 23
 toșă fie cu voi. Iubirea mea fie cu voi cu 24
 toți în Christosă Iisusă. Amină.

*Antea epistolă cătă Corinteni s'a scrisă
 de la Filipi, și s'a tramesă prin Stefana și
 Fortunatū și Acaiū și Timoteiă.*

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELŪ

A DŪOA CĂTRĂ

CORINTENI.

*Salutarea cea introducătoare; mulțumire pentru
 mângăierea și scăparea cea dumnezească.*

1 **P**AVELŪ, 'apostolă ală lui Iisusă Chris-
 toșă prin voia lui Dumneșă, și Timo-
 teiă fratele, besericei lui Dumneșă care
 este în Corintă, 'și tuturoră sântiloră, cari
 2 sunt în totă Acaia; 'Chară fie voii și pace
 de la Dumneșă, Părintele nostru, și de la
 domnulă Iisusă Christosă.
 3 'Bine-cuvētată fie Dumneșă și Părin-
 tele domnului nostru Iisusă Christosă, Pă-
 rintele îndurăriloră, și Dumneșă a totă
 4 mângăierea; Celă ce ne mângăie în totă
 năcasulă nostru, ca să putemă și noi mân-

găia pre cei ce sunt în ori-care năcasă
 prin mângăierea, cu care ne mângăiamă
 noi de la Dumneșă. Căci precumă pri- 5
 sosescă 'suferințele lui Christosă în noi, așa
 prisosescă și mângăierea noastră prin Chris-
 toșă. Și seă de suferimă năcasă, este pentru 6
 a voastră mângăiere și mēntuire, care se
 lucră în răbdarea acestorași 'suferinți,
 cari și noi suferimă; seă de ne mângăiamă,
 este pentru a voastră mângăiere și mēntuire. 7
 Și speranța noastră în privința voastră este
 tare; sciindă, că 'precumă sūnteți părtași
 suferințeloră, așa veți fi și ai mângăierei.

Căci nu voimă să nu sciți, fraților, 8

c 2 Cor. 8. 19.
 d 2 Cor. 8. 4.
 e Fapt. 19. 21.
 f Fapt. 1. 16.
 g Fapt. 15. 2. &
 17. 15. & 21. 5.
 Rom. 15. 24.
 2 Cor. 1. 16.
 g Fapt. 15. 21.
 Cap. 4. 12.
 Iac. 4. 15.

A Fapt. 14. 27.
 2 Cor. 2. 12.
 Col. 4. 2.
 Apoc. 8. 8.
 f Fapt. 19. 29.
 f Fapt. 19. 22.
 Cap. 4. 17.
 2 Rom. 16. 21.
 Filip. 2. 30.
 22.
 1 Tes. 3. 2.
 1 Tim. 4. 12.

m Fapt. 15. 22.
 n Cap. 1. 12. &
 2. 5.
 o Mat. 24. 42. &
 35. 12.
 1 Tes. 5. 6.
 1 Pet. 5. 8.
 p Cap. 15. 1.
 Filip. 1. 27. &
 4. 1.
 1 Tes. 3. 8.

2 Tes. 2. 15.
 q Efes. 6. 10.
 Col. 1. 11.
 r Cap. 14. 1.
 1 Pet. 4. 8.
 s Cap. 1. 16.
 t Rom. 16. 5.
 u 2 Cor. 8. 4.
 & 9. 1.
 Ebr. 6. 10.
 Ebr. 12. 17.

s Ebr. 6. 10.
 y 2 Cor. 11. 9.
 Filip. 2. 30.
 Filim. 13.
 s Col. 4. 8.
 a Filip. 2. 29.
 1 Tes. 5. 12.
 b Rom. 16. 5, 15.
 Filim. 2.
 c Rom. 16. 16.
 d Col. 4. 18.

2 Tes. 3. 17.
 e Efes. 6. 24.
 f Gal. 1. 8, 9.
 g Iuda 14, 15.
 h Rom. 16. 20.
 —
 2 CORINTENI.
 Capitul 1.
 a 1 Cor. 1. 1.

Efes. 1. 1.
 Col. 1. 1.
 1 Tim. 1. 1.
 2 Tim. 1. 1.
 b Filip. 1. 7.
 Col. 1. 2.
 c Rom. 1. 7.
 1 Cor. 1. 3.
 Gal. 1. 3.
 Filip. 1. 2.
 Col. 1. 2.

1 Tes. 1. 1.
 2 Tes. 1. 2.
 Filim. 2.
 d Efes. 1. 2.
 1 Pet. 1. 3.
 e Fapt. 9. 4.
 Cap. 4. 10.
 Col. 1. 24.
 f Cap. 4. 15.
 g Rom. 8. 17.
 2 Tim. 2. 12.

despre ¹ năcasul ce ni s'a întâmplat în Asia, că amu fostu îngreueți preste măsură și preste puțință, în câtu nu eram siguri nici de viață; Da, aveam în noi hotărîrea morței, ca să 'nu ne încredem în noi, ci în 9 Dumnezeu cel ce învieză morții; ¹ Care din o mörte ca acesta ne-a scăpatu, și ne scăpă; în care ne încredem, că ne va mai și 11 scăpa; Dacă ² veți ajutama și voi cu rugăciunea pentru noi, ca să se facă mulțumită de mulți pentru noi, ¹ pentru darul ce ni se dă prin rugăciunile multora.

Temeie pentru întârzierea lui Pavel cu visita sa.

12 Căci fala noastră este acesta: mărturisirea conștiinței noastre, că amu petrecutu în lume, și mai multu între voi, în simplitate și ² sinceritate plăcută lui Dumnezeu; ² nu întru înțelepciune trupescă, ci întru charul lui Dumnezeu. Căci nu putem să scriem altele, de câtu numai cele ce cetiți și recunoșteți; și credu că le veți recunoște și până la sfârșitu; Precum le-ați și recunoscutu din parte, ² că sântem fala voastră, precum și ² voi veți fi a noastră în diia domnului Iisus.

15 Și cu această încredere ² voiamu mai 'nainte să vinu la voi, ca să aveți ² o nouă mulțumire; Și ² atunci să trecu pe la voi în Macedonia, și ² ăra-și din Macedonia să vinu la voi, și să fiu însoțitu de voi în Iudea.

17 Deci acesta voindu, au dora amu lucratu cu ușurință? seu cele ce-mi propun, ² trucesce le propun, ca să fie la mine da, da, și nu, nu? ² Eră precum Dumnezeu credinciosu este, cuvântul nostru către voi nu a fostu da și nu. Căci ² Fiul lui Dumnezeu, Iisus Christos, celu predicatu între voi prin noi, prin mine și prin Silvanu și prin Timoteiu, nu a fostu da și nu, ² ci a fostu da întru d'insul.

20 Căci toate promisiunile lui Dumnezeu în elu sânt da, și în elu aminu, ca să se mărescă Dumnezeu prin noi. ² Eră cel ce ne asigură împreună cu voi în Christos, și ² ne-a unsu, este Dumnezeu; Care ² ne-a și sigilat, și ² a datu arvuna Spiritului în animele noastre.

23 ² Eră ² eu chiamu pre Dumnezeu martură asupra sufletului meu, că nu amu venit până acum la Corintu, ² spre a vă cruța; 24 Nu ² că dora avemu putere preste credința

voastră, ci sântem conlucrători ai bucuriei voastre; căci ² prin credință stați.

² Și mi-amu propusă acesta, ² ca să nu vinu ² ăra-și cu întristare la voi. Căci de vă întristezu pre voi, cine este cel ce mă veselesce pre mine, de câtu numai cel ce se întristeză prin mine? Și chiaru acesta amu scrisu voui, ca, ² atunci cându voi veni, ² să nu amu întristare de cei pentru cari mi se cădea să mă bucur; că ² amu această încredere în voi toți, că bucuria mea este a voastră a tuturor. Căci din multă strimtorare și durere a animei ² v'am scrișu cu multe lacrimi; ² nu ca să vă întristați, ci ca să cunoșteți iubirea care o-amu mai cu sémă spre voi.

² Eră ² de m'a întristatu cine-va, nu numai pre mine ² m'a întristatu, ci, ca să nu vă îngreuezu pre toți, în parte și pre voi. Destul este unu asemenea această pedepsă, care ² se face ² de către mai mulți. ² Încatu din contra ² trebuie mai virtosu să-lu iertați, și să-lu mângăiați, ca nu cumu-va să se mistui unu ca acesta de pre multă durere. Pentru aceea rogu-vă, ca să întăriți iubirea voastră spre d'insul. Și pentru această amu și scrisu, ca să vă cercu, de sunteți ² ascultători în toate. ² Eră căruia iertați voi ce-va, iertu și eu; căci de amu iertatu ce-va, căruia amu iertatu, pentru voi amu iertatu în fața lui Christos; Ca să nu fim cuprinși de Satana; că nu sântem în nesciință despre planurile lui.

Și ² venind eu la Troada, spre a predica ² evangelia lui Christos, și ² ușa fiindu-mi deschisă prin Domnul, ² Nu amu avutu repausu în spiritul meu, neaflându pre Titu, fratele meu; deci lăsându-l, amu mersu de acolo în Macedonia.

Digresiune despre caracterul și fructele activității apostolului.

² Eră mulțumită fie lui Dumnezeu, celu ce ne face totu-dé-una triumfători în Christos, și arătă ² mirésma cunoștinței sale prin noi în totu locul. Căci sântem lui Dumnezeu bună mirésma a lui Christos ² între cei ce se mântuie, și ² între cei ce se perd: ² Unora sântem mirésma a morței spre mörte; 16 ² ăru altora mirésma a vieței spre viață. Și ² cine pöte fi îndestulătoru la acestea? Căci 17 nu sântem ca cei mulți, cari ² falsifică cu-

1 Cor. 15. 52.	4. 2.	1 Cor. 16. 5, 6.	4. 20.	Cap. 2. 3. &	12. 20, 21. &	1 Cor. 5. 4, 5.	1 Cor. 1. 18.
1 Cor. 15. 52.	1 Cor. 2. 4.	1 Cor. 10. 2.	2 Tim. 2. 19.	12. 20. & 12.	12. 20.	1 Tim. 5. 20.	Cap. 4. 2.
16. 9.	18.	Mar. 1. 1.	Apoc. 2. 17.	2. 10.	Cap. 12. 21.	Gal. 6. 1.	1 Cor. 2. 24.
1 Cor. 17. 5, 7.	Cap. 5. 12.	Luc. 1. 25.	Apoc. 5. 5.	1 Cor. 2. 5.	Cap. 7. 16. &	Cap. 7. 15. &	1 Cor. 2. 24.
1 Pet. 2. 9.	1 Cor. 2. 16. &	Fapt. 9. 20.	Ef. 1. 14.	1 Pet. 5. 2.	8. 22.	10. 6.	1 Pet. 2. 7, 8.
Rom. 15. 20.	4. 1.	Ebr. 13. 8.	Rom. 1. 9.	Rom. 11. 20.	Gal. 5. 10.	1 Cor. 16. 9.	1 Cor. 15. 10.
1 Cor. 1. 19.	1 Tes. 2. 19.	Rom. 15. 8, 9.	Cap. 11. 31.	1 Cor. 15. 1.	Cap. 7. 8, 9.	1 Cor. 16. 9.	Cap. 2. 5, 6.
Filip. 2. 22.	20.	1 Ioan. 2. 30.	Gal. 1. 30.	—	12.	1 Cor. 16. 9.	Cap. 4. 2. &
1 Cor. 4. 15.	1 Cor. 4. 19.	27.	Filip. 1. 8.	Cap. 2.	1 Cor. 5. 1.	1 Cor. 7. 6, 8.	11. 12.
Cap. 2. 17. &	Rom. 1. 11.	Ef. 1. 18. &	1 Cor. 4. 21.	Cap. 1. 23. &	Gal. 4. 12.	1 Cor. 1. 3.	2 Pet. 2. 2.

vântul lui Dumnezeu: ci vorbim într-
Christos, ca din sinceritate, ca de la Dum-
neđu, înaintea lui Dumnezeu.

3 **A** U dora "începem ăra-și a ne recomăda?
său ni trebuiesc, precum unora episto-
le de recomandare către voi, s'eu epistole
2 de recomandare de la voi? "Voi sunteți
epistola noastră, scrisă în ânimele noastre,
3 cunoscută și cetită de toți ômenii; Ară-
tându-vă că sunteți epistolă a lui Christos
"cea lucrată de noi, scrisă nu cu cernălă,
ci cu Spiritul lui Dumnezeu celui viu; nu
"în table de p'etră, ci 'în tablele trupesci ale
âniei.

4 Și încredere ca acesta avem prin Chris-
5 toșu către Dumnezeu. "Nu că suntem de-
stoînici a cugeta ce-va de la sine, ca de la
noi înși-ne, ci "destoînicia noastră este de la
6 Dumnezeu; Care ne-a și făcut destoînici
a fi "servi ai "aședământului noșu, nu "ai li-
tereii, ci ai spiritului; căci "litera omoră,
7 "eră spiritul face viu. Căci dacă "serviciul
morței "celu scris și s'epată în petre a fost
așa de măreț, "în cătă fiul lui Israelu nu
puteau să caute la fața lui Moisi pentru
8 strălucirea feței lui cea trecătoare: Cum
nu va fi mai măreț "serviciul Spiritului?
9 Căci dacă serviciul condamnării era mă-
reț, cu multă mai multă întrece în mări-
10 serviciul "dreptăței. Căci ceea ce era mă-
reț în această parte, nu mai este măreț
pentru mărirea covârșitoare a celei-lalte părți.

11 Căci dacă ceea ce se desființază este mă-
reț, cu atâtă mai multă ceea ce rămâne
este măreț.

12 Dreptă aceea avându asemenea speranță,
13 "întrebuințăm multă îndrăsnelă; Și nu
facem precum Moisi, "care punea v'elă
preste fața sa, ca să nu caute fiul lui Is-
raelu la "sfârșitul celei ce era a se desfi-
14 înța. Eră "simțimintele loră s'au t'empit;
căci până astă-đi rămâne același v'elă ne-
lăut în cetirea aședământului vechi; care
15 v'elă se desființază în Christos. Și chiar
până astă-đi, când se cetesce Moisi, jace
16 v'elă pe ânima loră. Eră "când se vor
întorceră către Domnul, se "va lua v'elul.
17 Eră "Domnul este Spiritul; și unde este

Spiritul Domnului, acolo este libertate.
Eră noi toți privind cu față descoperită, "ca
prin oglindă, "mărirea Domnului, "ne schim-
băm întru aceeași închipuire din mări-
re în mărire, ca de la Spiritul Domnului.

PENTRU aceea avându "acestă serviciu,
"prin mila ce amă aflată, nu suntem
descurajați. Ci ne-amă lepădată de cele
ascunse de rușine, neâmblandă în vicle-
șugă, "nici falsificându cuvântul lui Dum-
neđu, ci "cu arătarea adevărului "ne reco-
măndăm conștiinței tuturor ômenilor
înaintea lui Dumnezeu.

Eră de este și acoperită evangelia noastră,
"în cel peritor este acoperită; Căroră ne-
credincioși "șeulă acestei lumi "li-a orbită
cugetările, ca să nu li lucască "lumina
evangeliei celei mărețe a lui Christos,
"care este închipuirea lui Dumnezeu. "Căci
5 "noi predicăm pre noi înși-ne, ci pre Chris-
tosul Iisus, domnul; eră "pre noi ca ser-
vii vostri pentru Iisus. Căci Dumnezeu,
6 "care a disă, ca lumina să lumineze din
întunecă, "a strălucit în ânimele noastre,
spre "respândirea cunoștinței mării lui
Dumneđu în fața lui Iisus Christos.

*Motivele, responsabilitățile, tentațiunile și spri-
jinele ministerului apostolic.*

Eră avem tesaurul acesta în "vase de
lut, "ca această putere mare să fie atribuită
lui Dumnezeu, eră nu noii. Întru toate sîn-
tem "împresurați, dară nu fără curagiu;
sîntem în nedumerire, dară nu lipsiți de
speranță; Urmăriți, dară nu părăsiți; "re-
puși, dară nu prăpădiți; "În totă timpul
10 purtându în corpă mórtea domnului Iisus,
"ca și viața lui Iisus să se arete în corpul
nostru. Căci până cândă trăim, "totă-de
11 una sîntem espusi la mórte pentru Iisus,
ca și viața lui Iisus să se arete în cor-
pul nostru celă muritoră;

În cătă "mórtea lucră în noi, eră viața
în voi. Eră avându "același spirit al cre-
dinței, precum este scris: "Cređut'amă,
pentru aceea amă și vorbită; și noi cre-
demă, și pentru aceea și vorbim; Încre-
14 dințați fiindă, că "celă ce a sculat pre

Cap. 1. 12. &
4. 2.
Opusul 8.
Cap. 5. 12. &
10. 5, 12. & 12.
11.
Fapt. 18. 27.
1 Cor. 9. 2.
1 Cor. 3. 5.
Eod. 24. 12.
24. 1.
Ps. 40. 8.
Ier. 31. 33.
Eod. 11. 19.
26. 26.

Ebr. 8. 10.
Ioan 15. 5.
Cap. 3. 16.
1 Cor. 15. 10.
Filip. 2. 13.
1 Cor. 3. 5. &
15. 10.
Cap. 5. 18.
Efes. 3. 7.
Col. 1. 25, 29.
1 Tim. 1. 11,
12.
2 Tim. 1. 11.
Ier. 31. 31.
Mat. 26. 26.
Ebr. 8. 6, 8.
Rom. 2. 27, 29.

2. 6.
Rom. 2. 20. &
4. 15. & 7. 9-
11.
Gal. 3. 10.
Ioan 6. 68.
Rom. 8. 2.
Rom. 7. 10.
Eod. 24. 1, 28.
Deut. 10. 1,
etc.
Eod. 24. 29,
30, 35.
Gal. 3. 5.
Rom. 1. 17. &
3. 31.
Cap. 7. 4.

Efes. 6. 19.
Eod. 24. 32,
35.
Rom. 10. 4.
Gal. 3. 23.
Isa. 6. 10.
Mat. 12. 11,
14.
Ioan 12. 40.
Fapt. 26. 26.
Rom. 11. 7, 8,
25.
Cap. 4. 4.
Eod. 24. 34.
Rom. 11. 23,
26.
Isa. 25. 7.

1 Cor. 15. 45.
Vers. 6.
1 Cor. 12. 12.
Cap. 4. 4, 6.
1 Tim. 1. 11.
Rom. 8. 29.
1 Cor. 15. 49.
Col. 3. 10.
Opusul 4.
Cap. 3. 6.
1 Cor. 7. 25.
1 Tim. 1. 13.
Cap. 2. 17.
1 Tes. 2. 2, 5.
Cap. 6. 4, 7.
7. 14.

Cap. 5. 11.
1 Cor. 1. 18.
Cap. 2. 15.
1 Tes. 2. 10.
Ioan 12. 31. &
14. 30. & 16.
11.
Efes. 6. 12.
Isa. 6. 10.
Ioan. 12. 40.
Cap. 3. 14.
Cap. 3. 8, 9,
11, 18.
Vers. 6.
Ioan 1. 18. &
12. 45. & 14. 9.
Filip. 2. 6.

Col. 1. 15.
Ebr. 1. 8.
1 Cor. 1. 18,
22. & 10. 39.
1 Cor. 9. 19.
Cap. 1. 24.
Fap. 1. 8.
2 Pet. 1. 19.
Vers. 4.
1 Pet. 2. 9.
Cap. 5. 1.
1 Cor. 2. 5.
Cap. 12. 9.
Cap. 7. 5.
Ps. 37. 34.
1 Cor. 15. 51.
Cap. 1. 6, 9.

Gal. 6. 17.
Filip. 2. 10.
Rom. 8. 17.
2 Tim. 2. 11,
12.
1 Pet. 4. 18.
Ps. 44. 22.
Rom. 8. 26.
1 Cor. 15. 51,
49.
Cap. 12. 9.
Rom. 1. 12.
2 Pet. 1. 1.
Ps. 116. 10.
Rom. 8. 11.
1 Cor. 6. 14.

- domnulă Iisus, ne va scula și pre noi prin Iisus, și ne va înfățișa împreună cu voi.
- 15 Căci ^a toate *sunt* pentru voi, ca ^a charul priso-
sitor, prin mulțumita mai multora, să priso-
sască spre mărirea lui Dumnezeu.
- 16 Pentru aceea nu ne descurăgiam; ci
de se și strică omul nostru cel din afară,
dară ^a cel din întru se înnoșese din și în
17 di. Căci ^a ușurătatea întristărei noastre de
acum lucră pentru noi greutatea eternă
18 a unei măriri cu totulă desevârșită; ^a Ne-
privind noi la cele ce se vedă, ci la cele
ce nu se vedă; căci cele ce se vedă *sunt* tre-
cătoare; eru cele ce nu se vedă *sunt* eterne.
- 5 CĂCI scim, că de se va desființa ^a acestu
cort pământesc în care locuim, a-
vem zidire de la Dumnezeu, casă nefăcută
2 de mâni, eternă în ceriuri. Căci într'acosta
^a suspinăm, dorind să ne îmbrăcăm în lă-
3 cașul nostru cel din ceri. Numai de ne
4 vom găsi ^a îmbrăcați, eru nu gol. Căci cei
ce sântem întru *acestu* cort suspinăm
supt sarcină; nu pentru că voim a ne
desbrăca, ci ^a a ne îmbrăca; ca ceea ce este
murtor să se înghiță de viață.
- 5 Eru ^a cel ce ne-a făcut *acesta este*
Dumnezeu, care ^a ni-a și dat arvuna Spi-
ritului. Dreptă aceea îndrăsnim în totu
6 timpul, sciind că, petrecend în corp,
7 sântem departe de la Domnul; (Căci
^a âmbălm prin credință, eru nu prin vedere);
8 îndrăsnim, *dicu*, și ^a voim mai bine să fim
desfăcuți de corp, și să fim cu Domnul.
- 9 Pentru aceea ne și silim, ca, ori de față,
10 ori de departe, să-i fim plăcuți. Căci noi
toți trebe să ne arătăm înainte scaunu-
lui de judecată a lui Christos, ^a ca să iee
fie-care duple cum a făcut în corp, seu
bine seu rău.
- 11 Sciind dară ^a frica Domnului, înduple-
căm pre omni; eru ^a Dumnezeu ne cunoște
pre noi; și speru, că și voi ne cunoșteți
12 în consciințele voștre. *Acesta dicu*, ^a nu ca
să ne recomandăm era-și la voi, ci ca să
vi dăm inlesnire ^a de a vă făli pentru noi,
și ca să aveți *cuvântu* pentru cei ce se fă-
13 lesc în față, eru nu în ânimă. Căci ^a de
sântem în uimire, *este* pentru Dumnezeu,
14 și de sântem trezi, *este* pentru voi. Căci

iubirea lui Christos ne constringe, soco-
tind noi acesta, că, ^a de a murit unul
pentru toți, deci toți au murit; Și că a
murit pentru toți, ^a ca cei ce vieză să nu
mai vieze loru-și, ci celui ce a murit și a
inviat pentru ei.

^a Pentru aceea de acum noi nu scim pre
nimene duple corp; eru de am și sciut
pre Christos duple corp, ^a dară de acum
nu-lu mai scim. Deci de ^a este cine-va în
Christos, *este* ^a făptură nouă; ^a cele vechi au
trecut, ecce, toate s-au făcut noue. Și
tote *acestea vinu* de la Dumnezeu, ^a care
ne-a împăcat lui-și prin Iisus Christos,
și ni-a dat serviciul împăcării. Căci
Dumnezeu era în Christos, împăcând lu-
mea lui-și, nesocotindu-li păcatele lor; și
ni-a încredințat cuvântul împăcării.

Dreptă aceea sântem ^a soli în locul lui
Christos; ca ^a cum Dumnezeu s'ar ruga
prin noi, *vă rugăm* în locul lui Christos,
ca să vă împăcați cu Dumnezeu. Căci ^a pre
celu ce nu a cunoscut păcatu, l'a făcut
păcatu pentru noi, ca noi să ne facem
^a dreptatea lui Dumnezeu printr'insul.

NOI dară, ca ^a conlucrători cu elu, ^a vă și
rugăm, ^a ca să nu primiți charul lui
Dumnezeu în zădar. (Căci dice: ^a În timp
potrivit te-am ascultat, și în ziua mên-
tuirii te-am ajutat; ecce, acuma *este* timp
potrivit, ecce, acum *este* ziua mântuirii.)
^a Noi nu dăm întru nimic nici o pedică,
ca direcția noastră să nu se defaime; Ci
în toate arătându-ne ^a servi ai lui Dumnezeu:
prin mare statornicie în năcasuri, în nevoi
și strimtorări; ^a În bătaie, în închisori, în
mediloculă rescóloru, în ostenele, în pri-
veghieri, în posturi; Prin curățenie, prin
cunoscință, prin îndelungă-rébdare, prin
bunătate, prin spirit sântu, prin iubire ne-
făcarnică; ^a Prin cuvântul adevărului, prin
puterea lui Dumnezeu, prin ^a armele dreptă-
ței d'a drepta și d'a stânga. Pr'intre onóre
și desonóre, pr'intre vorbire de rău și vor-
bire de bine; ca nisce încelători, ^a dară a-
devărați; Ca nisce necunoscuți, dară bine
cunoscuți; ^a ca cei ce murim, dară ecce,
sântem vii; ^a ca nisce pedepsiți, dară nu
omorâți; Ca nisce întristați, dară totu-dé- 10

b 1 Cor. 3. 21.	Cap. 5. 7.	f Rom. 8. 23.	Apoc. 22. 13.	r Mat. 12. 50.	s Rom. 5. 10.	1 Pet. 2. 22.	f 1 Cor. 4. 1.
Cap. 1. 6.	Ebr. 11. 1.	Cap. 1. 23.	k Iov 31. 23.	Ioan 15. 14.	Efes. 2. 16.	24.	g Cap. 11. 23.
Col. 1. 24.	—	Efes. 1. 14. &	Ebr. 10. 31.	Gal. 5. 6.	Col. 1. 20.	1 Ioan 3. 5.	etc.
2 Tim. 2. 10.	Cupulă 5.	4. 30.	Inda. 23.	Filip. 3. 7, 8.	1 Ioan 2. 2. &	Rom. 1. 17. &	A Cap. 4. 2. &
e Cap. 1. 11. &	a Iov 4. 19.	g Rom. 8. 24.	l Cap. 4. 2.	Col. 3. 11.	4. 10.	5. 19. & 10. 3.	7. 14.
8. 12. & 9. 11.	Cap. 4. 7.	25.	m Cap. 3. 1.	Ioan 6. 63.	y Rom. 3. 24.	—	i 1 Cor. 2. 4.
12.	2 Pet. 1. 13.	1 Cor. 13. 12.	n Cap. 1. 14.	Ioan 8. 9. &	25.	Cupulă 6.	j Cap. 10. 4.
d Rom. 7. 22.	14.	Cap. 4. 13.	o Cap. 11. 1, 16.	Gal. 6. 15.	s Iov 23. 23.	a 1 Cor. 3. 9.	k Cap. 6. 11, 13.
Efes. 3. 16.	2 Pet. 1. 13.	Ebr. 11. 1.	17. & 12. 6, 11.	Gal. 5. 6, &	Mal. 2. 7.	2 Cap. 5. 20.	2 Tim. 4. 7.
Col. 3. 10.	b Rom. 8. 23.	A Filip. 1. 23.	p Rom. 5. 15.	6. 15.	Cap. 3. 6.	e Ebr. 12. 15.	k Cap. 4. 2. &
1 Pet. 3. 4.	c Apoc. 3. 18. &	l Mat. 25. 31, 32	q Rom. 6. 11, 13.	l Ias. 43. 18, 19.	Efes. 6. 20.	d Ias. 48. 3.	5. 11. & 11. 6.
e Mat. 5. 12.	16. 15.	Rom. 14. 10.	& 14. 7, 8.	a Gal. 17.	Cap. 6. 1.	e Rom. 14. 12.	l 1 Cor. 4. 9.
Rom. 8. 13.	d 1 Cor. 15. 53.	f Rom. 2. 6.	1 Cor. 6. 19.	a Efes. 2. 15.	b Ias. 53. 6, 9,	1 Cor. 9. 12.	Cap. 1. 2. &
1 Pet. 1. 6. &	54.	Gal. 6. 7.	Gal. 2. 20.	Apoc. 21. 5.	13.	& 10. 32.	4. 10, 11
5. 10.	e Ias. 29. 23.	Efes. 6. 8.	1 Tes. 5. 10.				m Ps. 118. 13.
f Rom. 8. 24.	Efes. 2. 10.	Col. 3. 24, 25.	1 Pet. 4. 2.				

una bucurându-ne; ca nisce săraci, dară pre mulți îmbogățind; ca nimicu avându, dară toate stăpânindu-le.

Desceptări contra amblărei cu cei rei; apostolul asigură pre Corinteni de iubirea sa către d'înși și de bucuria sa la primirea reportului lui Titu.

- 11 O Corinteni, gura noastră s'a deschisă
12 către voi; *âșina noastră s'a lărgită. Nu
aflați în noi strimtorire, ci *âșina voastră
13 este strimă. Plătiți-ne cu aceeași măsură,
* (vorbecu ca la nisce fi), lărgind *âșinele
voștre.
- 14 *Nu vă înjugăți cu ce necredincioși; căci
*ce împărtășire are dreptatea cu nedrep-
tatea? Său ce unire are lumina cu întune-
reculă? Său ce potrivire are Christos cu
Belia? Său care parte are credinciosul cu
celu necredincios? Său care însoțire are
templul lui Dumnezeu cu idoli? căci *voi
sunteți templul lui Dumnezeu celui viu;
precum a dăsu Dumnezeu: 'Voiu locui în
ei, și voiu âmbra între ei, și eu voiu fi lor
Dumnezeu, și ei voru fi poporul meu.
- 17 *Pentru aceea eșiți din meșilocolu lor, și
vă osebiți, dăce Domnul, și să nu vă at-
tingeți de cele necurate, și eu vă voiu primi;
- 18 *Și vi voiu fi Părinte, și voi mi veți fi fi
și fiice, dăce Domnul Atotputernicul.
- 7 ***D**ECI avându aceste făgăduinți, iubitoru,
să ne curățim de totă spurcăciunea
corpului și a spiritului, deplinind sănțire
în frica lui Dumnezeu.
- 2 Înțelegeți-ne; pre nimene nu am nedrep-
tătit, nimenu nu am făcut pagubă, *pre
3 nimene nu am încelat. *Acăsta* nu dăcu
spre a vă condamna; căci *am dăsu deja, că
sunteți în âșinele noastre, spre a muri să
4 a trăi cu voi. *Mare este îndrăsnela mea că-
tră voi, *mare este fala mea despre voi;
*m'am implut de mângăiere, am mare
bucuri în totu năcasul nostru.
- 5 Căci *venind în Macedonia, nici un
repaus a avut corpul nostru; din
tote părțile *am fost strimtorăți, *din afară
6 luptă, din intru temeri. Dară *Dumnezeu,
celu ce mângăie pre cei umiliți, ne-a mân-
7 găiat prin *venirea lui Titu; Și nu nu-
mai prin venirea lui, ci și prin mângă-
ierea care avuse la voi, spuindu-ni do-
rița voastră, durerea voastră, și zelul vostru
pentru mine, în cătu eu mai mult m'am
8 bucurat. Pentru aceea, de v'am întristat

prin epistolă, nu mă căiesc, *măcar de mă
și călam; căci vedu, că acea epistolă, mă-
car că v'a întristat, dară numai pentru
un timp. Acum mă bucur, nu că v'ați
9 întristat, ci că v'ați întristat spre pocăință;
căci v'ați întristat dumnezeesce; ca în ni-
mic să nu vă păgubiți de către noi. Căci
10 *întristarea dumnezească lucră pocăință
spre mântuire fără de căință; *eră întristarea
lumei lucră mărte.

Căci ecce, chiară acăsta, că v'ați întris-
tat dumnezeesce, ce felu de silință a fă-
cut între voi, ce apologia, ce indignațiune,
ce frică, ce dor, ce zel, ce revindecare!
În toate v'ați arătat că sunteți curați într'a-
cestu lucru. Deci de am și scris voi, 12
înse nu pentru celu ce a nedreptătit, nici
pentru celu ce s'a nedreptătit, *ci pentru a
se arăta către voi silința noastră, care a-
vem pentru voi înaintea lui Dumnezeu.

Pentru acăsta ne-am mângăiat de mân-
găierea voastră; eră mult mai mult ne-am
bucurat de bucuria lui Titu, pentru că
spiritul lui *s'a reîntărit de către voi toți.
Căci ori în ce m'am fălit înaintea lui
14 despre voi, nu m'am rușinat; ci precum
am vorbit pururea după adevăr, așa și
fala noastră în fața lui Titu s'a arătat a-
devărată. Și când *și aduce aminte de
15 *ascultarea voastră a tuturor, cum cu frică
și cu cutremur l'ați primit, âșina sa este
mai multă la voi. Mă bucură deci, că *în
16 toate mă potu încrede în voi.

*Stringerea pentru ajutorul Chreștinilor sa-
raci din Iudea.*

VĂ înscințăm, fraților, de charul lui
Dumnezeu, ce s'a arătat în besericele
Macedoniei; Cumă-că strimtorarea lor
2 cea mare li-a produs o mare bucurie, și
*adunca lor sărăcie a prisosit spre avuția
dărnicei lor. Căci li mărturisesc, că du-
3 pre putere, și chiară preste putere au con-
tribuită bucuru; Rugându-ne cu multe ru-
găminti, ca să primim darul și *impărta-
șirea serviciului hotărât pentru sânti. Și
5 nu numai precum am acceptat, ci mai
*nainte s'au devotat pre sine Domnului și
noii, după voia lui Dumnezeu; În cătu *am
6 rugat noi pre Titu, ca precum mai *na-
inte a început între voi acăsta bine-facere,
așa să o și sfârșescă.

Deci precum *în toate prisosiți, cu cre-
7 dința, cu cuvântul, cu cunoștința, cu totu

m Cap. 7. 3.	Efez. 5. 7, 11.	32. 28.	Jer. 31. 1, 9.
o Cap. 12. 15.	1 Cor. 3. 16.	Esac. 11. 20.	Apoc. 21. 7.
p 1 Cor. 4. 14.	8. 19.	8. 26. 28. &	—
q Deut. 7. 2, 3.	Efez. 2. 21,	27. 26. etc.	Capitul 7.
1 Cor. 5. 9. &	22.	Zeoh. 8. 8. &	a Cap. 6. 17, 18.
7. 29.	Mbr. 2. 6.	13. 9.	1 Ioan. 2. 8.
r 1 Sam. 5. 2, 3.	1 Esod. 29. 45.	Isa. 52. 11.	b Fapt. 20. 33.
1 Reg. 18. 21.	Lev. 26. 12.	Cap. 7. 1.	Cap. 12. 17.
1 Cor. 10. 21.	Ier. 31. 33. &	Apoc. 18. 4.	c Cap. 6. 11, 12.

d Cap. 3. 12.	f Cap. 1. 4.	g Cap. 2. 9.	Rom. 15. 26,
e 1 Cor. 1. 4.	k Veți Cap. 2.	Filip. 2. 12.	26.
Cap. 1. 14.	18.	r 2 Tes. 3. 4.	1 Cor. 16. 1,
f Cap. 1. 4.	l Cap. 2. 4.	Film. 8. 21.	3. 4.
Filip. 2. 17.	m 2 Sam. 12. 13.	—	Cap. 9. 1.
Col. 1. 24.	Mat. 26. 75.	Capitul 8.	c Vers. 17.
g Cap. 2. 13.	n Prov. 17. 22.	a Marc. 12. 44.	Cap. 12. 18.
h Cap. 4. 8.	o Cap. 2. 4. &	b Fapt. 11. 29.	d 1 Cor. 1. 5. &
i Deut. 32. 25.	p Rom. 15. 32.	& 24. 17.	12. 13.

zelulă, și cu iubirea voastră către noi, așa
 8 *să prisosiți și în această bine-facere. / Nu vorbescă ca cumă ași ordina, ci *vreă*, prin zelulă altora, a încerca sinceritatea iubirei
 9 voștre. Căci sciti charulă domnului nostru, Iisus Christos, *că bogat fiind, pentru voi saracă s'a făcut, ca voi prin sărăcia lui să vă înavuțiți. *Eră* într'această
 10 lucră vi *dați socotința mea; căci 'vi este de folosă voă cari acumă anulă trecută ați începută nu numai a face, ci și 'a face bucură
 11 roșă. Acumă deci sfârșiți de a face; ca precumă *ați avută* plecarea de a vroi, așa
 12 și a sfârși după avere. Căci *de este bunăvoință, *este* bine-primită după ceea ce are
 13 cine-va, *eră* nu după ceea ce nu are. Căci nu *voă* ca, spre a ușura pre alții, voi să fiți însărcinați; Ci *ca să fie* egalitate; ca
 14 în timpulă de acumă prisosința voastră să *deplinescă* lipsa aceloră; și ca prisosința aceloră să *deplinescă* lipsa voastră; ca așa să fie egalitate; Precumă este scris: 'Celă ce
 15 *adunase* multă nu avea prisosă, și celă ce *adunase* puțină nu avea lipsă.
 16 *Eră* mulțumită *fi* lui Dumnezeu, că a inspirat în înima lui Tită același zelă
 17 pentru voi. Căci nu numai a primită elă
 18 *ruga mea*, ci fiindă mai zelosă, de sine a mersă la voi. Și împreună cu elă amă trămesă și *pre fratele, a cărui laudă în evangeliă *este* prin toate besericele; Și pe lângă
 19 această *este* și *alesă de beserici, să fie soțul călătoriei noastre cu această milă, ce se administrează de noi spre mărirea Domnului,
 20 și *spre a arăta* bună-voința voastră: Ferindu-ne de această, ca să nu se defaimă cine-va într'această darnică strinsură, ce se face de
 21 noi; *Îngrijindu-ne de cele bune, nu numai înainte Domnului, ci și înainte omenilor.
 22 Încă amă trămesă împreună cu ei și pre fratele nostru, pre care de multe ori l'amă aflată zelosă în multe, *eră* acumă cu multă
 23 mai zelosă pentru încrederea cea mare ce are pentru voi. *Câtă* pentru Tită, elă *este* soțul și conlucrătorulă meu pentru voi; și în privința celorlă-alți frați ai noștri, ei
 24 *sunt* apostoli beserice, mărirea lui Christos. Dreptă aceea arătați dovăda iubirei voștre și a *falei noastre despre voi către ei și înainte besericeilor.
 9 **D**ESPRE *strinsura cea pentru sânti, 'mi
 2 este de prisosă a vi mai scrie; Căci
 2 sciă *buna-voința voastră, *în privința căreia

mă laudă despre voi către Macedoneni, că
 *Acaia este gata din anulă trecut; și zelulă vostră a escitată la imitațiune pre mulți. *Dară amă trămesă pre frați, ca
 3 fala noastră despre voi să nu fie în zădăru într'această privință; ca să fiți gata, precumă amă *disă că sântăți*. Ca nu cumă-va
 4 de voră veni împreună cu mine Macedonenii, și vă voră afla negătiți, noi (ca să nu *dicemă*, voi) să fimă rușinați în realitatea acestei laude. Dreptă aceea amă *credută*
 5 de trebuință să rugămă pre frați, ca să mērgă mai 'nainte la voi, și să gătēscă bine-facerea voastră cea de mai 'nainte promisă; ca aceea să fie gata ca o bine-facere, *eră* nu ca ce-va storsă.
 'Dară această *dică*: Celă ce sēmēnă cu
 6 scumpătate, va și secera cu scumpătate; *eră* celă ce sēmēnă cu dărniciă, va și secera cu dărniciă. Fie-care să *dee*, precumă
 7 și-a propusă în inimă, *nu cu părere de rău seă de silă; căci *Dumneșă iubește pre dătătorulă voșos. 'Eră puternic *este* Dumneșă să prisosēscă totă charulă spre voi, ca totă-dē-una avēndă îndestulare în toate, să
 8 aveți și prisosință pentru totă lucrulă bună; Precumă *estescrișă*: 'Împrăsciată, dată saracilor; dreptatea lui rămāne în eternă. *Eră* celă ce *dă sēmēnă sēmēnătorulă, și pāne
 9 spre mănăcare va da și va înmulți sēmēnă voastră cea sēmēnată, și va creșce fructele
 10 dreptăței voștre; Ca în toate să fiți înavuțiți, spre a face totă felulă de dărniciă, *care
 11 lucrēză prin *serviciulă* nostru mulțumită lui Dumnezeu. Căci administrarea acestui dară
 12 nu numai *împlinesce lipsele sântiloră, ci și aduce multă fructă prin mulțumita multora către Dumnezeu. Cari *mārescă pre Dumneșă pentru dovēda *ce li se dă* din această
 13 serviciu despre a voastră supunere mărturisită la evangeliă lui Christos, și despre curata voastră *dărniciă către d'înșii și către toți alții; Și prin rugăciunea loră pentru voi, cari vă dorescă pentru *charulă lui
 14 Dumnezeu ce prisosēscă în voi. *Eră* mulțumită *fi* lui Dumnezeu *pentru darulă lui celă nespusă.

Indreptarea autorității și a caracterului lui Pavelă contra pēreloră înșefătoriloră minciunoși.

SI insu-mi *eă Pavelă rogu-vē prin blān-10
 deță și îndurarea lui Christos, *care de
 făcă *sunt* umilită între voi, *eră* lipsindă

Cap. 9. 8.	19.	o 1 Cor. 16. 3. 4.	Capulă 9.	d Cap. 8. 10.	h 25. 5.	i Osea 10. 12.	r Iac. 1. 17.
f 1 Cor. 7. 6.	Ebr. 13. 16.	p Cap. 4. 15.	a Fapt. 11. 29.	e Cap. 8. 6, 17,	Prov. 11. 25.	Mat. 6. 1.	—
g Mat. 8. 20.	j Cap. 9. 2.	q Rom. 12. 17.	a Rom. 15. 26.	18. 22.	Rom. 12. 8.	m Cap. 1. 11. h	Capulă 10.
h Luc. 9. 58.	k Marc. 13. 43.	r Filip. 4. 8.	1 Cor. 16. 1.	f Prov. 11. 24.	Cap. 8. 12.	n Cap. 4. 15.	a Rom. 12. 1.
i Filip. 2. 6, 7.	44.	s 1 Pet. 2. 12.	Cap. 8. 4.	h 19. 17. &	i Prov. 11. 24.	o Cap. 8. 14.	a Rom. 12. 1.
j 1 Cor. 7. 25.	Luc. 21. 3.	t Filip. 2. 25.	Gal. 2. 10.	22. 9.	25. & 28. 27.	p Mat. 5. 16.	o Vers. 10.
k Prov. 19. 17.	l Heod. 16. 18.	u Cap. 7. 14. &	b Cap. 8. 19.	Gal. 6. 7. 9.	Filip. 4. 19.	q Sbr. 12. 16.	q Cap. 12. 5, 7.
l Mat. 10. 42.	m Vers. 6.	9. 2.	c Cap. 8. 24.	g Deut. 15. 7.	f Ps. 112. 9.	r Cap. 8. 1.	9.
1 Tim. 6. 18.	n Cap. 12. 18.	—		h Heod. 25. 2.	i Isa. 55. 10.		

2 sînt îndrăzneți cîtră voi; Rogu-vă, *dicu*,
să nu *fiu silitu*, cîndu voi fi de față, ° să
îndrăznesc cu acea încredere, cu care
mi-am propus să îndrăznesc asupra u-
nora, cari ne socotesc că amblăm duple
3 corp. Căci deși amblăm în corp, nu
4 ne luptăm duple corp; ° Căci armele
° luptei noastre nu sînt trupesci, ci ° puternice
prin Dumneđu spre surparea tărielor;
5 ° Surpăndu privirile și totă înălțimea ce se
rădică asupra cunoștinței lui Dumneđu, și
robîndu totă cugetarea spre ascultarea lui
6 Christos; ° Fiind și gata a pedepsi totă neas-
cultarea, cîndu ° va fi deplină ascultarea voastră.
7 ° La cele de față uitați-vă! ° De se încre-
de cine-va, că este alu lui Christos, acesta
să gîndescă érá-și în sine, ca precum elu
este alu lui Christos, și așa noi sîntem ° ai
8 lui Christos. Că de mă voi și lauda ce-va
mai mult ° de puterea noastră, care ni-a dat
Domnul spre edificarea, éru nu spre deri-
9 pănarea voastră, ° nu mă voi rușina. Dară
ca să nu mă aretu, ca cumu ° ași amenința
10 prin epistole: (Căci epistolele *lui*, *dicu* ei,
sînt grele și tari, éru ° de față fiind, este
11 slabu, și ° cuvîntulu *lui* desprețuibil:) Să
socotescă unul ca acela, că, precum sîn-
temu cu cuvîntulu prin epistole, nefîndu
de față, așa vomu ° fi și în fapte, fiind de față.
12 ° Căci nu îndrăsnim să ne socotim séu
să ne asemănăm cu unia ce se laudă în-
și-și; dară aceia măsărîndu-se pre sine prin
sine, și asemănându-se pre sine între sine,
13 sînt neînțelepți. ° Éru noi nu ne vomu lauda
preste măsură, ci duple măsura dreptulu ce
ni l'a împărțitu Dumneđu, ° măsură a ajunge
14 până la voi. Căci nu ne pré întîndem, ca
cumu n'am fi ajunsu la voi; ° căci și până
la voi am venit cu evangelia lui Chris-
15 tos. Nu ne lăudăm preste măsură, *adecă*
° în osteneli străine; ci avem speranță, că
crescîndu credința voastră între voi, ne vomu
lărgi duple măsura noastră încă mai departe;
16 Să predicăm evangelia și în *părțile* cele
de dincolo de voi, fără a ne lauda cu măsură
17 străină în cele acum gata. ° Éru celu ce
18 se laudă, laude-se în Domnul. Căci ° nu
celu ce se laudă însu-și este aprobatu, ci
° pre care-lu laudă Domnul.

O de ați suferi puțin ° nebulia mea! și 11
totu-și, *rugă-vă*, suferiți-o. Căci ° vă iu- 2
besc cu dumnezească rîvnă, fiind că ° v'am
logoditu unui bărbatu ° fecioră curată, ° ca să
v'punu înaintea lui Christos. Dară mă 3
temu, ca nu cumu-va, precum ° șerpele a amă-
gîtu pre Eva cu viclenia sa, așa ° să se corumpă
mintea voastră de la simplitatea cea întru
Christos. Căci dacă vine cine-va, și pre- 4
dică pre altu Iisus, pre care noi nu am
predicatu, séu de ați primi altu spirit, care
nu l'ați primitu, séu ° altă evangeliă, care nu
o-ați primitu, bine l'ați primi. Dară socotu 5
că ° cu nimicu nu sînt mai puțin de cătu a-
postoli cei mai mari. Că deși ° sînt măr- 6
ginitu în cuvîntu, nu inse și ° în cunoștință;
ci ° cu totul sîntem cunoscuți între voi
în tote.

Au dora păcatu amu făcutu, ° însu-mi u- 7
milindu-mă, ca voi să vă înălțați, și pentru
că v'am predicatu evangelia lui Dumneđu
în daru? Amu jefuitu alte beserici, luând 8
plată de la d'înși, spre a servi voii. Și
cîndu eram de față la voi și în lipsă, ° nu
am îngreuiatu pre nimenia; (căci lipsa mea
a îndestulat ° frați, cari veniseră de la
Macedonia;) și în tote m'am păzitu ° de a
vă îngreui, și mă voi păzi. ° Mărturisesc 10
prin adevêrul lui Christos, care este în
mine, că ° nimenia în ținuturile Acaiei nu-mi
va răpi acéstă laudă. Pentru ce? Pentru 11
că dora nu vă iubesc? Dumneđu scie.
Éru ceea ce facu, aceea voi și face, ° ca să 12
léu cuvîntulu celor ce caută cuvîntu; ca
în ceea ce se laudă ei, să se afle ca și noi.
Căci nisce asemenea ° sînt apostoli min- 13
ciunoși, ° lucrători vicleni, prefăcîndu-se în
apostoli ai lui Christos. Și nu este de 14
mirare; căci însu-și Satana se prefăce în
° ângeru de lumină. Deci nu este lucru mare, 15
de se prefacă și servii lui ca ° servi ai drep-
tăței; ° alu căroru sfârșitu va fi duple fap-
tele lor.

° Érá-și *dicu*: Să nu mă socotu cine-va, 16
că sînt nebulu; altu-feliu măcaru ca pre
un nebulu primiți-mă, ca să mă laud și
eu puțin. Ceea ce *dicu* ° în privirea aceste 17
laude, ° nu duple Domnul *dicu*, ci ca cumu
ați fi nebulu. ° Fiind că mulți se laudă 18

o 1 Cor. 4. 21.
d 1 Cor. 13. 10.
d 1 Cor. 6. 12.
1 Tes. 5. 8.
o 1 Tim. 1. 18.
3 Tim. 2. 3.
Fapt. 7. 22.
1 Cor. 2. 5.
Cap. 6. 7. &
13. 3. 4.
g 1 Cor. 1. 10.
d 1 Cor. 1. 19.
d 3. 19.
d 1 Cor. 13. 10.
f Cap. 2. 9. &

7. 15.
d Ioan 7. 24.
Cap. 5. 12. &
11. 18.
d 1 Cor. 14. 37.
Ioan 4. 6.
m 1 Cor. 8. 28.
d 9. 1.
Cap. 11. 23.
d 1 Cor. 13. 10.
o Cap. 7. 14. &
13. 6.
p 1 Cor. 2. 3. 4.
Vers. 1.
Cap. 13. 5, 7.

9.
Gal. 4. 13.
g 1 Cor. 1. 17.
d 2. 1. 4.
Cap. 11. 6.
r Cap. 3. 1. &
5. 13.
a Vers. 15.
d 1 Cor. 3. 5.
10. & 4. 15. &
9. 1.
u Rom. 15. 30.
v Isa. 65. 16.
1er. 9. 24.
1 Cor. 1. 31.

o Prov. 27. 2.
y Rom. 2. 29.
1 Cor. 4. 5.
—
Capitulu 11.
a Vers. 16.
Cap. 5. 13.
b Gal. 4. 17, 18.
o Oza 2. 19.
20.
1 Cor. 4. 15.
d Col. 1. 23.
e Lev. 21. 18.

f Fac. 3. 4.
Ioan 8. 44.
g Efes. 6. 24.
Col. 2. 4, 8.
18.
1 Tim. 1. 3. &
4. 1.
Ebr. 13. 9.
2 Pet. 2. 17.
h Gal. 1. 7, 8.
i 1 Cor. 15. 10.
Cap. 13. 11.
Gal. 2. 6.
j 1 Cor. 1. 17.

h 2. 1, 13.
Cap. 10. 10.
k Efes. 3. 4.
l Cap. 4. 2. &
5. 11. & 12.
12.
m Fapt. 18. 3.
1 Cor. 9. 6.
12.
Cap. 10. 1.
n Fapt. 20. 33.
Cap. 12. 13.
1 Tes. 2. 9.
2 Tes. 3. 8, 9.

o Filip. 4. 10.
15, 16.
p Cap. 12. 14.
16.
q Rom. 9. 1.
r 1 Cor. 9. 15.
s Cap. 6. 11. &
7. 3. & 12. 15.
t 1 Cor. 9. 12.
u Fapt. 15. 24.
Rom. 18. 18.
Gal. 1. 7. &
6. 12.
Filip. 1. 15.

2 Pet. 2. 1.
1 Ioan 4. 1.
Apoc. 2. 2.
v Cap. 3. 17.
w Filip. 2. 2.
Tit. 1. 10, 11.
x Gal. 1. 8.
y Cap. 3. 9.
z Filip. 3. 19.
a Vers. 1.
Cap. 12. 6, 11.
b 1 Cor. 7. 6, 12.
c Cap. 9. 4.
d Filip. 3. 3, 4.

19 după corp, și eu mă voi lauda. Căci bucuros suferiți pre cei nebuni, * fiind voi înțelepți; Căci suferiți, / de vă aservește cine-va, de vă mistue cine-va, de vi iea cine-va *alui vostru*, de se înalță cine-va, de 21 vă bate cine-va preste față. Cu rușine vorbesc, * ca și când voi ați fi slabi; dară * în ori-ce îndrăsnesc cine-va, (ca un nebun vorbesc), îndrăsnesc și eu. Ebrei 22 sunt? * Și eu. Israeliti sunt? Și eu. Semina a lui Abraam sunt? Și eu. Servi ai lui Christos sunt? (ca un nebun vorbesc): mai mult eu; / în ostenele mai mult, * în bătaie preste măsură, în închisore mai adese, 24 / în morți de multe ori; De la Iudei am luat de cinci ori câte * patru-deci fără una de lovitură; De trei ori am fost * bătut cu toge; / odată am fost bătut cu petre; de trei ori / am suferit naufragiu; / di-noptime am fost în adâncul mării; 26 În călătorii de multe ori, în pericole de riuri, în pericole de hoți, / în pericole despre Iudei, / în pericole despre Gini, în pericole în cetăți, în pericole în pustii, în pericole pe mare, în pericole între frații cei minciunoși; / în ostenele și în trudă, / în priverghii de multe ori, / în fome și în sete; în posturi adese ori, în frig și în golătate; Fără de acestea, năvăliri asupra mea în toate zilele, / grija tuturor besericelelor. / Cine este slab, și eu să nu fiu slab; cine se smintesc, și eu să nu mă aprind?

30 Dacă trebuie a mă lauda, / mă voi lauda de neputințele mele. / Dumneșul și Părintele domnului nostru Iisus Christos, / cel care este bine-cuvântat în etern, scie că nu mint. / În Damascu dirigătorul regelui Areta păzia cetatea Damascului, voind să mă prindă; / Și pe o ferăstră într-o coșniță m'am lăsat preste ziduri, și am scăpat din mâinile lui.

12 **D**ARĂ a mă lauda nu-mi este de folos. Voi veni la vederile și descoperirile 2 Domnului. Cunoșc pre un om / în Christos cu patru-spre-dece ani mai înainte, (seu în corp, nu știu; seu afară de corp, nu știu, Dumneșu scie); unul ca acesta 3 / s'a răpit până la al treilea cer. Și cunoșc că acest om, (seu în corp seu afară de corp, nu știu, Dumneșu scie);

S'a răpit în / rai, și a audiat cuvinte ce 4 nu se pot spune, cari nu este lăsat omului a le vorbi.

Despre unul ca acesta mă voi lauda; 5 / eră despre mine nu mă voi lauda, de cât numai în neputințele mele. Căci / deși voi voi să mă laud, nu voi fi nebun; căci voi vorbi adevărul; dară lasă; ca să nu cugete cine-va de mine mai mult de cât mă vede, seu aude ce-va de la mine.

Și ca să nu mă înalț preste măsură 7 prin mulțimea descoperirilor, mi s'a dat corpului / bold, / ângerul Satanei, să mă pălmuesc, ca să nu mă înalț preste măsură. / Pentru acesta m'am rugat Domnului de 8 trei ori, ca să-l depărtez de la mine. Și 9 mi-a dăruit: Charul meu / și ajunge; căci puterea mea se sevărsce în slăbăciune. Deci pre bucuros / mă voi lauda mai bine în neputințele mele, / ca să locuiesc în mine puterea lui Christos. Pentru a- 10 ceea / am plăcere în neputință, în defaimă, în nevoi, în urmări, în strimtorări pentru Christos; / căci slab când sunt, atunci sunt tare.

M'am făcut / nebun laudându-mă; voi 11 m'ați silit; căci mi se cădea să fiu laudat de către voi; fiind-că / în nimic nu sunt mai puțin de cât apostolii cei mai mari, măcar că / sunt nimic. / Adevăr, doveșele 12 apostolului s'a sevărsit între voi, prin răbdarea tuturor / suferințelor, prin semne și minuni și puteri. / Căci în ce ați fost 13 mai jos de cât celelalte beserici, fără numai că / eu nu v'am îngreuiat? Ierta-mi / această nedreptate.

Cele din urmă îndemnări, desceptări și salutări.

'Eccă, a treia oră sunt gata a veni la voi, 14 și nu vă voi îngreui; căci / nu caut ale voștre, ci pre voi; căci / nu sunt dători copii să agonisesc pentru părinți, ci părinți pentru copii. / Eră / eu pre bucuros voi cheltui, și mă voi cheltui și pre mine / pentru su- 15 fletele voștre; măcar că / mai mult iubindu-vă pre voi, mai puțin sunt iubit de voi.

Dară fie, / eu nu v'am îngreuiat, ci istețu fiind, v'am prinsu cu iscusință. / A 17 dă m'am folosit de la voi prin cine-va din cei care am trimis la voi? / Am ru- 18 gat pre Tit, și împreună cu el am tră-

1 Cor. 4. 10.
Gal. 2. 4. &
4. 9.
Cap. 10. 10.
Filip. 3. 4.
Fapt. 27. 5.
Rom. 1. 11.
Filip. 3. 5.
1 Cor. 15. 10.
Fapt. 9. 16. &
20. 22. & 21.
11.
Cap. 6. 4. 5.

1 Cor. 15. 30-32.
Cap. 1. 9, 10.
4. 11. & 6. 9.
Deut. 25. 3.
Fapt. 16. 22.
Fapt. 14. 19.
Fapt. 27. 41.
Fapt. 9. 22. &
13. 50. & 14.
5. & 17. 5. &
20. 8. & 21.
31. & 23. 10.

11. & 25. 3.
Fapt. 14. 5. &
19. 23.
Fapt. 20. 31.
Cap. 6. 5.
1 Cor. 4. 11.
Ved. Fapt. 20.
18. etc.
Rom. 1. 14.
1 Cor. 8. 13.
4. 9. 22.
Cap. 12. 5, 9,
10.

Rom. 1. 9. &
9. 1.
Cap. 1. 23.
Gal. 1. 20.
1 Tes. 2. 5.
Rom. 9. 5.
Fapt. 9. 21.
25.
—
Cap. 12.
Rom. 16. 7.
Cap. 5. 17.

Gal. 1. 22.
Fapt. 22. 17.
Luc. 23. 43.
Cap. 11. 30.
Cap. 10. 8. &
11. 16.
Ved. Ezech. 28.
24.
Gal. 4. 13, 14.
Iov. 2. 7.
Luc. 15. 16.
Ved. Deut. 8.
23-27.

Mat. 26. 44.
Cap. 11. 30.
1 Pet. 4. 14.
Rom. 5. 3.
Cap. 7. 4.
Cap. 13. 4.
1 Cor. 11. 1, 16,
17.
Cap. 11. 5.
Gal. 2. 6-8.
1 Cor. 8. 7. &
15. 8, 9.
Ezech. 8. 8.

Rom. 15. 18,
19.
1 Cor. 9. 2.
Cap. 4. 2. &
6. 4. & 11. 6.
1 Cor. 1. 7.
1 Cor. 9. 12.
Cap. 11. 9.
Cap. 11. 7.
Cap. 13. 1.
Fapt. 20. 23.
1 Cor. 4. 14,
15.

1 Cor. 4. 14.
Filip. 2. 17.
1 Tes. 2. 3.
Ioan 10. 11.
Cap. 1. 6.
Col. 1. 24.
2 Tim. 2. 10.
Cap. 6. 12, 13.
Cap. 11. 3.
Cap. 7. 2.
Cap. 8. 6, 16,
22.

mesu 'pre unu frate. Aū dōră Titu s'a folositu ce-va de la voi? Aū nu amū āmblatū noi duple același spiritū? aū nu amū āmblatū duple aceleași urme.

- 19 'Aū eră-și vi se pare că ne apărămū inaintea vōstră? 'Inaintea lui Dumneḃeu in Christosū vorbimū noi 'tōte acestea, iubiți mei, spre a vōstră întărire. Căci mă temū, ca nu cumū-va, cāndū voiū veni, să vē aflū precumū nu voiescū, și ca 'eū să mă înfăciășezū la voi, precumū nu voiți; ca nu cumū-va s'ā fie certe, pismă, mână, sfeḃi, calumni, și șoptiri, îngâmfări, nerōndueli; Ca nu cumū-va, cāndū voiū veni eră-și, Dumneḃeu meu 'sā mă umilēscā intre voi, și să plāngū pre mulți, 'cari aū pēcătuitū de mai 'nainte, și nu s'aū pocăitū de necurățirea și 'fornicațiunea și desfrēnarea cari le-aū făcutū.

- 13 **E**ACCE, 'a treia oră cu acēsta vinū la voi. 'In gura a dūoi sēū a trei marturi va sta totū lucrulū. 'V'amū ḃisū deja, și eră-și vi ḃicū a dūoa oră, ca și cumū ași fi de faḃă; erū acumū nefindū de faḃă, scriū celorū 'ce mai 'nainte aū pēcătuitū, și turtorū celorū-l-alti, că, de voiū veni eră-și, 'nu voiū cruța; Fiindū-că căutați dovēdā, că Christosū 'vorbesce in mine, care nu este slabū cātră voi, ci este puternicū 'intre voi. 4 'Căci deși s'a crucificatū din slābiciunea corpulū, darā 'trăesce prin puterea lui Dumneḃeu. Și 'noi sūntemū slabī asemenea lui;

darā vomū trăi prin puterea lui Dumneḃeu împreună cu d'insulū intre voi.

- 'Cercați-vē inși vē, de sūnteți in credință; cercați-vē. Aū nu vē cunōseți pre voi, 'cumū-cā Iisusū Christosū este in voi, de cātū numai de sūnteți dōră 'netrebnicī. Darā sperū, că veți cunōsce, că noi nu sūntemū netrebnicī. Eū mă rogū lui Dumneḃeu, ca să nu faceți nicī unū reū; nu ca noi să ne arētāmū încercați, ci ca voi să faceți binele, deși 'noi amū fi ca nisce netrebnicī. Căci nimicū nu putemū contra adevērulū, ci pentru adevērū. Căci ne bucurāmū, 'cāndū noi sūntemū slabī, erū voi sūnteți tari; și acēsta și dorimū, adevē 'a vōstră desēvārșire. 'De aceea nefindū de faḃă scriū acestea, ca fiindū de faḃă 'sā nu întrebuintezū asprime, 'duple puterea, care mī-a datū Domnulū spre întărire, erū nu spre suppare.

Deci, fraților, bucurați-vē; regulați-vē; mângăiați-vē; 'fiți cu unū cugetū; fiți in pace; și Dumneḃeu lū iubirei 'și alū păcei va fi cu voi. 'Salutați-vē unulū pre altulū cu sārutare sântă. Vē salutā toți sântii.

'Charulū domnului Iisusū Christosū, și iubirea lui Dumneḃeu, și 'impărtășirea Sântului Spiritū fie cu voi toți. Aminū.

A dūoa epistolā cātră Corintenī s'a scrisū de la Filippi, cetate a Macedonie, și s'a trāmesū prin Titū și Luca.

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELŪ

CĂTRĂ

GALATENI.

Introducere.

- 1 **P**AVELŪ, apostolulū, '(nu de ōmenī, nicī prin omū, ci 'prin Iisusū Christosū, și Dumneḃeu, Părintele, 'care l'a iniatū din morți); 'Și toți frații, 'cari sūnt cu mine, 2 'besericelorū Galatiei: 'Charū fie voii și pace de la Dumneḃeu, Părintele, și de la 4 domnulū nostru, Iisusū Christosū; 'Care s'a datū pre sine pentru pēcatele nōstre,

ca să ne scōtā 'dintr'acēstā lume vicienā, duple voia lui Dumneḃeu, Părintele nostru; Căruia fie mārīre in seculi seculorū. Aminū.

Apostolulū mustrā pre Galatenī pentru nestāruintă; îndreptarea puterei sale apostolice.

Mē mirū, că așa de curēndū vē abateți 'de la evangēlia, cu care sūnteți chīamați prin

d Cap. 8. 18.
e Cap. 5. 12.
f Rom. 9. 1.
Cap. 11. 31.
1 Cor. 10. 33.
1 Cor. 4. 21.
Cap. 10. 2.
12. 2. 10.
1 Cor. 2. 1. 4.
1 Cor. 13. 2.
1 Cor. 5. 1.

Capitlū 12.
a Cap. 12. 14.
b Num. 35. 30.
Deut. 17. 6. &
19. 15.
Mat. 18. 16.
Ioan. 8. 17.
Ebr. 10. 28.
c Cap. 10. 2.
d Cap. 12. 21.
e Cap. 1. 23.

f Mat. 10. 30.
1 Cor. 5. 4.
Cap. 2. 10.
g 1 Cor. 9. 2.
h Filip. 2. 7. 8.
1 Pet. 3. 8.
i Rom. 6. 4.
j Veḃi Cap. 10.
3. 4.
k 1 Cor. 11. 28.
l Rom. 8. 10.
Gal. 4. 19.

m 1 Cor. 9. 27.
n Cap. 6. 9.
o 1 Cor. 4. 10.
Cap. 11. 30. &
12. 5. 9. 10.
p 1 Tes. 3. 10.
q 1 Cor. 4. 31.
Cap. 2. 3. &
10. 2. & 12.
20. 21.
r Tit. 1. 13.
s Cap. 10. 8.

t Rom. 12. 16.
18. & 15. 5.
1 Cor. 1. 10.
Filip. 2. 2. &
3. 16.
1 Pet. 3. 8.
u Rom. 15. 33.
v Rom. 16. 18.
1 Cor. 16. 20.
1 Tes. 5. 26.
1 Pet. 5. 14.
z Rom. 16. 24.

y Filip. 2. 1.
GALATENI.
—
Capitlū 1.
a Vers. 11. 12.
b Fapt. 9. 6. &
22. 10. 15. 21.
& 26. 16.
Tit. 1. 3.
c Fapt. 2. 24.

d Filip. 2. 22. &
4. 21.
e 1 Cor. 16. 1.
f Rom. 1. 7.
1 Cor. 1. 3.
2 Cor. 1. 2.
Efes. 1. 2.
Filip. 1. 2.
Col. 1. 2.
1 Tes. 1. 1.
2 Tes. 1. 2.
2 Ioan. 5.

g Mat. 20. 28.
Rom. 4. 25.
Cap. 2. 20.
Tit. 2. 14.
h Veḃi Isa. 65.
17.
Ioan. 15. 19. &
17. 14.
Ebr. 2. 5. &
6. 5.
i Ioan. 5. 19.
1 Cor. 6. 8.

charul lui Christos, la altă evangeliă;
 7 Care nu este altă, ci sunt uniia cari vă tur-
 bură, și voiesc să strice evangelia lui Chris-
 8 toș. Erău chiaru noi, seă angeru din
 ceri, de vi va predica altă evangeliă afară
 de ceea ce noi v'amă predicat, să fie a-
 9 natema! Precumă amă disu deja, așa a-
 cumă eră-și dicu: De vi va predica cine-va
 o altă evangeliă, "afară de ceea ce ați pri-
 10 mită, să fie anatema. Ore "acumă caută
 favorea omenilor, seă a lui Dumneșu?
 seă caută să placă omenilor? căci de ași
 plăcă încă omenilor, nu ași fi servu alu
 lui Christos.
 11 "Erău vi spun, fraților, că evangelia,
 care s'a predicat de mine, nu este dupre
 12 omă; Căci "nici nu amă primit'o, nici
 m'amă învătătu de la omă, ci "prin desco-
 13 perirea lui Iisus Christos. Ați auditu de
 petrecerea mea ore-cândă în Iudaism, cumă-
 14 că "preste măsură persecutamă beserica lui
 Dumneșu, și "o pustiamă; Și înaintamă
 în Iudaismă mai multă de câtă mulți din
 cei de o vrastă cu mine în națiunea mea,
 "rėvnițor forte fiindu pentru "părintescele
 mele tradițiuni.
 15 Dară cândă a bine-voitu Dumneșu, "celu
 ce m'a alesu de la mitra mumei mele, și
 16 m'a chiămatu prin charul seă, "Să desco-
 peră pre Fiul seă în mine, ca "să-lu pre-
 dică între Gintii: îndată nu m'amă luat
 17 dupre "carne și sânge; Nici nu m'amă su-
 ită la Ierusalimă cătră apostoli cei mai
 'nainte de mine; ci m'amă dusu în Arabia,
 și eră-și m'amă întorsu la Damasc.
 18 Apoi după trei ani "m'amă suită la Ie-
 rusalimă să cercetez pre Petru, și amă
 19 rămasu la elu cinci-spre-dece zile. Și "pre
 altul din apostoli nu amă vedutu, de
 câtă numai "pre Iacobu, fratele domnului.
 20 Erău cele ce vi scriu, "eccă, înaintea lui Dum-
 neșu nu mint.
 21 "După aceea amă venit în părțile Siriei
 22 și ale Cilicie; Și eramă necunoscutu la
 23 făcă "de besericele Iudee "cele în Christos;
 Ci numai audiseră, că celu ce ne persecuta
 ore-cândă, acumă predică credința, care
 24 ore-cândă o strica. Și măria pre Dum-
 neșu pentru mine.

A POI după patru-spre-dece ani eră-și 2
 "m'amă suită la Ierusalimă cu Barnaba,
 luându cu mine și pre Titu. M'amă suită 2
 în urma unei descoperiri, "și li-amă spus
 evangelia care o predică între Gintii; eră
 deosebă celor mai însemnați, ca nu cumă-
 va "să alergu, seă să fiu alergat în zădar.
 Dară nici chiaru Titu, care era cu mine, 3
 Ellin fiindu, nu a fostu silitu să se cir-
 cumcidă; Și acesta pentru "frații cei min- 4
 ciunoși ce se furisără, și cari veniseră să
 iscodescă "libertatea noastră, care avem în
 Christos Iisus, "ca să ne robescă; Căroră 5
 nu ne-amă plecatu cu supunere nici un
 minutu; ca "adeverul evangheliei să rămână
 între voi. Eră despre "cei mai însemnați, 6
 [ori-cari erău ei, nu-mi pėsă; "Dumneșu
 nu caută la fața omului,] cei mai însem-
 nați, "dică, "nu mi-au comunicat mai mult;
 Ci din contra, "vedendă ei, că "mi s'a încre- 7
 dințat evangelia la cei necircumciși, pre-
 cumă lui Petru la cei circumciși; (Căci 8
 celu ce a lucrat în Petru spre apostolia
 circumcisiunei, "acesta "a lucrat și în mine
 între Gintii;) Pricepëndu, "dică, Iacobu 9
 și Chefa și Ioan, cari se socotău ca
 "stâlpi, "charul ce mi s'a dat, mi-au dat
 mie și lui Barnaba drēpta împărtășirei,
 ca noi să mergem la Gintii, eră ei la cei
 circumciși. Numai ca să ne aducem a 10
 minte de cei saraci; "aceea ce m'amă și
 silitu a face.

"Eră cândă a venit Petru la Antiochia, 11
 fășu m'amă împotrivită lui, pentru că era
 vrednică de înfruntare. Căci mai 'nainte 12
 de a veni ore-cari de la Iacobu, "elū mânca
 cu Gintile; eră după ce el a venit, se
 retrăgea, și se osebia, temēdu-se de cei
 circumciși. Asemenea s'au făcarnicită im- 13
 preună cu elu și cei-l-alți Iudei; încātu și
 Barnaba s'a ademenit de făcări lor.
 Dară eu vedendă că nu âmbă dreptu du- 14
 pre "adeverul evangheliei, amă disu lui Petru
 "înaintea tuturor: "Dacă tu, Iudeu fiindu,
 trăsă ca Gintile, eră nu ca Iudei, pentru
 ce silești pre Gintii să trăsă ca Iudei?

"Noi, cari sūntem din fire Iudei, eră nu 15
 "pēcătoși din Gintii, "Sciindă că omul nu se 16
 îndreptă prin fapte de ale legi, ci "prin

2 Cor. 11. 4.	1 Tes. 2. 4.	Mat. 15. 2.	1 Cor. 15. 50.	c Filip. 2. 16.	k Fapt. 13. 46.	Efes. 2. 20.	i Vers. 5.
k Fapt. 15. 1.	Iac. 4. 4.	Mar. 7. 5.	Efes. 6. 12.	1 Tes. 3. 5.	Rom. 1. 5. &	Apoc. 21. 14.	u 1 Tim. 5. 20.
24.	q 1 Cor. 15. 1.	y Isa. 49. 1. 5.	c Fapt. 9. 36.	d Fapt. 15. 1, 24.	11 13.	p Rom. 1. 5. &	v Fapt. 10. 28.
2 Cor. 2. 17.	r 1 Cor. 15. 1.	1er. 1. 5.	d 1 Cor. 9. 5.	2 Cor. 11. 26.	1 Tim. 2. 7.	12. 3, 6. & 15. 15.	w 11. 3.
& 11. 13.	3.	Fapt. 9. 15.	e Mat. 13. 55.	e Cap. 3. 25. &	2 Tim. 1. 11.	1 Cor. 15. 10.	x Fapt. 15. 10.
Cap. 5. 10, 12.	Vers. 1.	& 15. 2. & 27.	Mar. 6. 3.	e 5. 1, 13.	1 Tes. 2. 4.	Efes. 3. 8.	11.
1 Cor. 16. 22.	e Efes. 3. 3.	14. 15.	f Rom. 9. 1.	f 2 Cor. 11. 20.	m Fapt. 9. 15. &	q Fapt. 11. 30.	y Mat. 9. 11.
Deut. 4. 2. &	Fapt. 9. 1. &	Rom. 1. 1.	g Fapt. 9. 30.	Cap. 4. 3, 9.	13. 2. & 22.	& 24. 17.	Efes. 2. 3, 12.
12. 24.	22. 4. & 26. 11.	2 Cor. 4. 6.	h 1 Tes. 2. 14.	g Vers. 14.	21. & 25. 17.	Rom. 16. 25.	s Fapt. 13. 28.
Prov. 30. 6.	1 Tim. 1. 13.	a Fapt. 9. 15. &	i Rom. 16. 7.	Cap. 3. 1. &	18.	1 Cor. 16. 1.	39.
Apoc. 22. 18.	u Fapt. 8. 3.	22. 31. & 26.	—	4. 16.	1 Cor. 15. 10.	2 Cor. 8. & 9	a Rom. 1. 17.
1 Tes. 2. 4.	v Fapt. 22. 3. &	17. 18.	Capit. 2.	h Cap. 6. 3.	Cap. 1. 18.	Capite.	& 3. 27. 28. &
1 Sam. 24. 7.	26. 9.	Rom. 11. 13.	a Fapt. 15. 2.	i Fapt. 10. 34.	Col. 1. 29.	r Fapt. 15. 35.	8. 3.
Mat. 28. 14.	Philp. 3. 6.	Efes. 3. 8.	b Fapt. 15. 12.	Rom. 2. 11.	n Cap. 3. 5.	s Fapt. 10. 38.	Cap. 3. 24.
1 Ioan 3. 19.	z Ier. 9. 14.	b Mat. 16. 17.		j 2 Cor. 12. 11.	o Mat. 16. 18.	& 11. 8.	Ebr. 7. 18, 19.

credință în Iisus Christos, și noi am credu-
 17 tute în Iisus Christos, ca să ne îndrep-
 tăm prin credință în Christos, 11
 18 19 20 21

legei nu se va îndrepta nici un corp. 11
 Eră dacă căutându să ne îndreptăm prin Chris-
 toș, ne-am aflat și înși-ne "păcătoși: deci
 Căci dacă 18 era-și zidesc cele ce odată am
 derimat, mă arăt ca abătut de la lege.
 Eu "prin lege "am murit legei, ca să "viez
 lui Dumnezeu. M'am "crucificat cu Chris-
 toș; dară viez; inse nu eu, ci Christos
 viez în mine; și întru câtă viez acum
 în corp, "viez prin credință în Fiul lui
 Dumnezeu, "care m'a iubit, și s'a dat pre
 sine pentru mine. Nu desființez charul
 lui Dumnezeu; căci "dacă dreptatea vine de
 la lege, atunci Christos a murit în zădar.

*Mentuirea este prin credință; libertatea evanghelică
 comparată cu condamnarea și servitutea, ce se na-
 sce din rădămarea în lege.*

3 O Galateni fără minte! "cine v'a fermecat
 pre voi, ca să nu ascultați de "adeveru,
 pre voi în ochii căroră Iisus Christos a
 fost așa de viu inchipuit, ca și cum ar
 2 fi fost crucificat între voi? Acesta voiesc
 numai să știu de la voi: Prin fapte de ale
 3 4 5 6 7 8 9 10

legei ați primit "Spiritul, "său prin auzul
 credinței? Așa de fără de minte sunteți?
 "incepându în Spirit, acum în "corp sfâr-
 4 șiți? "Atâtea ați suferit în zădar? dacă
 5 era și în zădar. Deci cel "ce vî comu-
 nică Spiritul, și lucră minuni între voi,
 ore prin fapte de ale legei său prin auzul
 credinței lucră?
 6 Precum "Abraam a crezut lui Dum-
 7 neș, și i s'a socotit spre dreptate. Să
 8 știți dară, că "cei ce sînt din credință,
 aceia sînt fil ai lui Abraam. Eră "pre-
 vedându scriptura, că prin credință va în-
 drepta Dumnezeu pre Gint, mai 'nainte a
 promis lui Abraam: "Întru tine se vor
 9 bine-cuvânta toate nemurile. Pentru aceea
 cei ce sînt din credință se bine-cuvântă
 împreună cu credinciosul Abraam.
 10 Căți sînt din fapte de ale legei sînt

supt blăstem; căci scris este: "Blăste-
 mat este totu cel ce nu va rămâne întru
 toate cele scrise în cartea legi, ca să le
 facă. Eră "cumă-că nu se îndreptăză nime- 11
 nea înainte lui Dumnezeu prin lege, este
 învederat; căci: "Dreptul prin credință va
 trai. Eră "legea nu este din credință; ci: 12
 "Omul, care va face acestea, va trăi întru
 ele. "Christos ne-a rescumpărat din blăs- 13
 temul legi, făcându-se pentru noi blăs-
 tem; (căci scris este: "Blăstemat este totu
 cel spîndurat pe lemn;) "Ca bine-cuvên- 14
 tarea lui Abraam să vină preste Gint prin
 Iisus Christos, ca să primim prin credin-
 15 ță "Spiritul celu promis.

Fraților, duple omă vorbesc: "Aședă- 15
 mîntul unui om, dacă este întărit, nime-
 nea nu-l desființeză, nici nu adaugă la el.
 Eră "lui Abraam și seminției lui s'a fă- 16
 cută făgăduințele. Nu 17
 18 19 20 21

ține: Seminției tale,
 care este "Christos. Și acesta dicu: Așe-
 dămîntul celu întărit mai 'nainte de la
 Dumnezeu în Christos, nu s'a putut ni-
 mici de legea, "care s'a dat cu patru sute
 și trei-deci de ani mai târziu, "incât să se
 desființeze făgăduința. Căci "moscenirea de 18
 este din lege, "nu mai este din făgăduință;
 eră Dumnezeu a dăruit-o lui Abraam prin
 făgăduință.

Pentru ce dară este legea? "S'a adaos 19
 pentru călcările de lege, până ce era să
 vină "seminția, căreia s'a dat făgăduință;
 și a fost "rînduită prin ângeri în mîna "u-
 nui meșlocitor. Eră meșlocitorul nu 20
 este alu unuia; "eră Dumnezeu este unul.

Deci ore este legea împotriva făgăduin- 21
 țelor lui Dumnezeu? Nici de cum; "căci
 de s'ar fi dat o lege care să pôtă viu-fa-
 ce, într'adeveru prin lege ar fi fost dreptă-
 tea. Dară "a închis scriptura "tote supt 22
 păcat, "ca cea făgăduită să se de prin
 credință întru Iisus Christos celor ce
 cred. Eră mai 'nainte de venirea credin- 23
 ței, eram păziți supt lege, închiși fiind
 spre credință, care era să se descopere;
 încât "legea n'a fost învățător spre Chris- 24
 toș, "ca să ne îndreptăm prin credință.

<p>1 Pa. 143. 2. Rom. 8. 20. Cap. 3. 11. 1 Ioan. 3. 8, 9. Rom. 8. 2. Rom. 6. 14. & 7. 4, 6. Rom. 6. 11. 2 Cor. 5. 15. 1 Tes. 5. 10. Ebr. 9. 14. 1 Pet. 4. 2. Rom. 6. 6. Cap. 5. 21. & 6. 14. 2 Cor. 5. 15.</p>	<p>1 Tes. 5. 10. 1 Pet. 4. 2. Efes. 5. 2. Tit. 2. 14. Cap. 3. 21. Ebr. 7. 11. Veđi Rom. 11. 6. Cap. 5. 4. — Cap. 3. Cap. 5. 7. Cap. 2. 14. & 5. 7. Fapt. 2. 38. &</p>	<p>2. 15. & 10. 47. & 15. 8. Vers. 14. Efes. 1. 13. Ebr. 6. 4. Rom. 10. 16. 17. Cap. 4. 9. Ebr. 7. 16. & 9. 10. Ebr. 10. 35. 36. 2 Ioan. 8. 2 Cor. 3. 3. Fac. 15. 6. Rom. 4. 3, 9, 21, 22.</p>	<p>Lac. 2. 28. Joan. 8. 29. Rom. 4. 11, 19, 16. Veđi Rom. 9. 17. Vers. 23. Fac. 12. 3. & 18. 18. & 22. 18. Fapt. 3. 25. Deut. 27. 26. Ier. 11. 3. Cap. 2. 16. Hab. 2. 4. Rom. 1. 17.</p>	<p>Ebr. 10. 38. Rom. 4. 4, 5. & 10. 5, 6. & 11. 6. Lev. 18. 5. Neem. 9. 29. Ezec. 20. 11. Rom. 10. 5. Rom. 8. 3. 2 Cor. 5. 21. Cap. 4. 5. Deut. 21. 23. Rom. 4. 9, 16. Isa. 32. 15. & 44. 3. Ier. 31. 33. &</p>	<p>32. 40. Ezec. 11. 19. & 36. 27. Joel 2. 28, 29. Zech. 12. 10. Ioan. 7. 39. Fapt. 2. 33. Ebr. 9. 17. & 17. 7. Vers. 8. 1 Cor. 12. 12. Esod. 12. 40, 41. Rom. 4. 13, 14.</p>	<p>Vers. 21. Rom. 8. 17. Rom. 4. 14. Ioan. 15. 22. Rom. 4. 15. & 5. 20. & 7. 8, 13. 1 Tim. 1. 9. Vers. 16. Fapt. 7. 53. Ebr. 2. 2. Esod. 20. 19, 21, 22. Leut. 5. 5, 22, 23, 27, 31. Ioan. 1. 17.</p>	<p>Fapt. 7. 38. 1 Tim. 2. 5. Rom. 3. 29, 30. Cap. 2. 21. Vers. 8. Rom. 3. 9, 19, 23. & 11. 32. Rom. 4. 11, 13, 16. Mat. 5. 17. Rom. 10. 4. Col. 2. 17. Ebr. 9. 9, 10. Fapt. 13. 39. Cap. 2. 16. Mat. 5. 17.</p>
--	---	--	--	---	---	---	---

25 Eră după ce a venit credința, nu mai
26 sântem supțu învățătoru. Căci o toți sânt
27 Christosul Iisus. Căci o ori-căți v'ați bote-
28 zătu întru Christosul, cu Christosul v'ați îm-
29 brăcați. Nu este Iudeu, nici Elîn; nu este
servu, nici liberu; nu este parte bărbătească,
nici femească; căci voi toți sânteti unu în-
tru Christosul Iisus. Eră de sânteti voi ai
lui Christosul, atuncea seminția a lui Abrahă
sânteti, și moscenitori duple făgăduință.

4 **D**ECI dicu, că moscenitorul, în câtu timp
2 este pruncu, în nimic nu se osebesce
2 de servu, deși este domn tuturor; și este
3 supțu epitropi și îngrijitori, până la tim-
3 pulu hotărît de părintele se. Așa și noi
4 cându eram prunci, eram aserviți supțu
4 elementele lumii; Eră cându a venit plini-
5 tatea timpului, a trăsese Dumneșu pre
5 Fiul se, cel născutu din femeă, venit
5 supțu lege; Să rescumpere pre cei de supțu
6 lege, ca să primim înfierea. Dară fiindu-
6 că sânteti fi, a trăsese Dumneșu pre Spi-
7 ritul Fiului se în âmele vōstre, strig-
7 gându: Abba, Părinte. Pentru aceea nu mai
esci servu, ci fiu; eră de esci fiu, esci și mo-
scenitor alu lui Dumneșu prin Christosul.

8 Dară atuncea, necunoscându pre Dum-
neșu, serviati celor ce din fire nu sânt
9 dumneșu; Eră acum, după ce ați cunos-
cutu pre Dumneșu, se mai bine, după ce
v'ați cunoscutu de Dumneșu, cum vō în-
tōrceți eră-și la elementele cele slabe și sa-
race, căroră eră-și din nou voiți a li servi?
10 Dilele păziți, și lunele, și timpurile și ani.
11 Mă temu de voi, ca nu cumu-va în zădar
să mă fiu ostenitu la voi.

12 Fraților, rogu-vă, fiți ca mine; și eu
sunt ca voi; întru nimic nu m'ați nedrep-
13 tățitu. Sciți, că fiindu slabu cu corpul,
14 v'am predicatu evangelia mai ânteu. Dară
pentru ispita mea ce era în corpul meu nu
m'ați defăimat, nici m'ați desprețitu;
ci m'ați primitu ca pre unu ângeru alu lui
15 Dumneșu, ca pre Iisus Christosul. Deci
unde este acum fericirea vōstră? căci vi
dați mărturiă, că de aru fi fostu cu puțință,
ochi vōstri scotându-i, i-ați fi datu mie.

Deci aș neamicu făcutu-m'amă vōi, pentru 16
că vi vorbescu adevărul?

Ei sânt rêvnitori de voi, dară nu spre 17
bine; da, voru să vō scotă de la noi, ca să
fiți voi rêvnitori de ei. Deci bine este în 18
totu timpul a fi rêvnitori în lucrul bun, și
nu numai cându sânt de față la voi. Copii 19
mei, pre cari eră-și cu durere vō nascu,
până ce se va forma Christosul întru voi;
Ași voi să fiu acum la voi, și să-mi achimb 20
vocea mea; căci nu mă pricepu de voi.

Spuneți-mi, cei ce voiți să fiți supțu lege, 21
aș nu auți legea? Căci scrisu este, că A- 22
braam a avut două fi, unu din servă, eră
altu din cea liberă. Celu din servă s'a 23
născutu duple corp; eră cel din cea liberă
duple făgăduință. Cari istorii aș altă în- 24
țelegere; căci aceste femei sânt cele două a-
ședămintele: una din muntele Sinai, ce nasce
spre servitute, care este Agara; Căci Agara 25
semnifică muntele Sinai, care este în Arabia,
este alătura cu Ierusalimul de acum, și
este în servitute cu fii se. Eră Ierusalim 26
celu de susu este liberă, care este
mamă nouă tuturor. Căci scrisu este: Ve- 27
selesce-te, stêrpă, care nu nasci, recnesce
și strigă, ceea ce nu ai dureri de facere;
căci mai mulți sânt fii celei singuratică, de
câtu ai celele ce are bărbatu.

Eră noi, fraților, precum Isaac, sânt 28
temu fi ai făgăduinței. Dară precum a- 29
tuncea celu ce se născuse duple corp per-
secuta pre celu ce se născuse duple Spiritu;
așa este și acum. Dară ce dice scriptura? 30
Isgonesce pre servă și pre fiul se; căci
fiul se servei nu va mosceni cu ființu celei
libere. Dreptu aceea, fraților, nu sântem 31
fi ai servei, ci ai celei libere.

*Libertatea evangelică. Lucrările corpului se opun
fructelor Spiritului.*

STAȚI dară în libertatea, cu care Chris- 5
tos ne-a făcutu liberi, și nu vō încur-
cați eră-și în jugul servitutei.

Ecce, eu Pavelu dicu vōi, că de vō veți 2
circumcide, Christosul nimic nu vi va folosi.
Căci eră-și spunu fie-căruia ce se circum- 3
cide, că este dator să împlinescă totă le-
gea. V'ați desfăcutu de la Christosul, voi 4

o Ioan 1. 12.	Rom. 9. 7.	Rom. 1. 3.	19.	2 Tim. 2. 19.	8.	Ebr. 11. 11.	m Ioan 8. 36.
Rom. 8. 14—	Ebr. 11. 18.	Phil. 3. 7.	g Ioan 1. 12.	m Cap. 3. 3.	Mal. 2. 7.	d Deut. 32. 2.	Cap. 5. 1, 12.
16.	m Rom. 8. 17.	Ebr. 2. 14.	Cap. 3. 26.	Col. 2. 30.	m Mat. 10. 40.	e Isa. 2. 2.	—
Cap. 4. 5.	Cap. 4. 7, 28.	d Fac. 3. 15.	Efes. 1. 5.	m Rom. 8. 3.	Luc. 10. 16.	Ebr. 12. 22.	Ospuș 5.
1 Ioan 3. 1, 2.	Efes. 3. 6.	Isa. 7. 14.	A Rom. 5. 5. &	Ebr. 7. 18.	Ioan 13. 30.	Apoc. 3. 12.	m Ioan 8. 32.
g Rom. 6. 3.	Ospuș 4.	Mic. 5. 3.	8. 15.	o Rom. 14. 5.	1 Tes. 2. 12.	& 21. 2, 10.	o Ioan 8. 32.
g Rom. 12. 14.	e Vers. 9.	Mat. 1. 23.	i Rom. 8. 16, 17.	Col. 2. 16.	e Cap. 2. 5, 14.	f Isa. 54. 1.	Rom. 6. 13.
7 Rom. 10. 12.	Cap. 2. 4. &	Luc. 1. 31. &	Cap. 3. 29.	p Cap. 2. 2. &	m Rom. 10. 2.	g Fapt. 3. 25.	1 Pet. 2. 16.
1 Cor. 12. 13.	5. 1.	2. 7.	f Efes. 2. 12.	5. 2, 4.	2 Cor. 11. 2.	Rom. 9. 8.	2 Fapt. 15. 10.
Cap. 5. 6.	Col. 2. 3, 20.	e Mat. 5. 17.	1 Tes. 4. 5.	1 Tes. 3. 5.	y 1 Cor. 4. 15.	Cap. 3. 29.	Cap. 2. 4. &
Col. 3. 11.	Ebr. 2. 10.	Luc. 2. 27.	k Rom. 1. 25.	g 2 Cor. 2. 5.	Film. 10.	A Fac. 31. 9.	4. 9.
o Ioan 10. 16.	2 Fac. 49. 10.	f Mat. 20. 28.	1 Cor. 12. 3.	r 1 Cor. 2. 3.	Iac. 1. 18.	i Cap. 5. 11. &	e Fapt. 15. 1. &
& 17. 20, 21.	Dan. 9. 24.	Cap. 3. 13.	Efes. 2. 11.	2 Rom. 11. 30.	e Fac. 16. 15.	6. 12.	16. 2.
Efes. 2. 14—	Marc. 1. 16.	Efes. 1. 7.	1 Tes. 1. 9.	& 12. 7, 9.	e Fac. 21. 2.	f Cap. 3. 8, 22.	d Cap. 3. 10.
16. & 4. 4, 15.	Efes. 1. 10.	Tit. 2. 14.	i 1 Cor. 8. 3. &	e Cap. 1. 6.	b Rom. 9. 7, 8.	k Fac. 31. 10.	e Rom. 9. 21,
e Fac. 21. 10,	e Ioan. 1. 14.	Ebr. 9. 12.	13. 12.	i 2 Sam. 19. 27.	e Fac. 18. 10,	12.	22.
12.		1 Pet. 1. 18,		Ved. Ezech. 12.	14. & 21. 1, 2.	i Ioan 8. 36.	Cap. 2. 21.

cari voiți să vă îndreptați prin lege; / din
5 chară ați cădută. Căci noi după Spiritu
asceptăm speranța dreptății, carea vine din
6 credință. Căci în Iisus Christos nici circum-
cisiunea nu poate nimic, nici necircumcisi-
unea; ci credința care se lucră prin iubire.
7 Alergați bine; cine v'a oprită ca să nu
8 ascultați de adevăr? Acestă înduplecare
9 nu este de la cel / ce v'a chemat. Puțin
10 aluată dospește totă frământătură. Eu am
încredere în voi întru Domnul, că altă ni-
mică nu veți cugeta; / eră / cel / ce vă tur-
bură / va purta pedepsa sa, ori-care va fi.
11 Și eu, fraților, de predică încă circumci-
siunea, pentru ce mai sunt persecutat?
12 atunci a încetat scandalul crucei. O de
s'ară esclude de totu cei / ce vă strică.
13 Căci voi, fraților, v'ați chemat la li-
bertate; numai să nu întrebuiți liberta-
tea voastră de pretești pentru corp, ci în
14 iubire să serviți unu altu. Căci totă
legea se împlinește într'unu cuvânt, *adece*
15 într'acesta: Să iubesc pe aproapele tei ca
insu-ți pre tine. / Eră de vă mușcați și vă
mâncăți unu pre altu, căutați să nu vă
nimiciți unu pre altu.
16 Deci dicu: Ambiați după Spiritu, și nu
17 veți împlini pofta corpului. Căci corpul
poftescă împotriva spiritului, și spiritul îm-
potriva corpului; și acestia se împotrivesc
unu altu, încât nu faceți cele ce ați
18 voi. Dară de sântei conduși de Spiritu,
nu sântei supu lege.
19 Eră faptele corpului sânt vederate, și
sânt acestea: Adulterul, fornicățiunea, ne-
20 curăția, desfrânarea, idolatria, fermecă-
toriile, neamicițiile, sfețele, gelosiele, mâ-
21 nile, gâlcevele, desbinările, eresurile, Pis-
mele, uciderile, bețiile, imbuibările, și cele
asemenea acestora; de cari mai înainte vi
spun, precum am și mai spus, că / cei
ce facu unele ca acestea nu voru mōsceni
împărăția lui Dumnezeu.
22 Dară / fructul Spiritului este: iubirea,
bucuria, pacea, îndelunga-răbdare, bunăta-
23 tea, facerea de bine, credința; Blandea,
înfrenarea poftelor: / contra acestora lege

nu este. Și cei ce sânt al lui Christos, 24
și-au crucificat corpul cu patimele și
poftele lui. De trăim după Spiritu, să 25
și ambiam după Spiritu. Să nu cău- 26
tăm mărire deșertă, întăritându unu pre
altu, pismuind unu pre altu.

FRAȚILORU, de se va oblici vre-unu 6
om în vre-o greșelă, voi / cei spirituali
îndreptați pre unu ca acela / cu spiritul
blândeții; păzindu-te pre tine, / ca să nu
fi și tu ispitit.

Purtați sarcinele unu altu, și așa 2
împliniți / legea lui Christos. Căci / de so- 3
cotesce cine-va, că este ce-va, / nimic / fi-
ind, pre sine se încelă. Și / fie-care să-și 4
cerceteze fapta sa, și atunci va avé laudă
în sine insu-și, / eră / nu în altu. Căci 5
/ fie-care / și va purta sarcina sa.

Cel / învățat în cuvânt să comunice 6
celu ce învătă toate cele bune.

Nu vă amăgiți; Dumnezeu nu se bat- 7
jocuresce; căci / ori-ce sēmēnă omul, aceea 8
va și secera. Căci cel / ce sēmēnă pentru
corpul se, din corp / va secera strică-
ciune; / eră cel / ce sēmēnă pentru spirit, 9
din spirit / va secera viță eternă. Și / să 9
nu ne obosim în facere de bine; căci la
timpul se vom secera, / dacă nu ne vom
osteni. Așa dară până când avem în 10
demănare, / să facm bine cătră toti, și mai
cu sēmă cătră / cei al nostri de o credință.

Cele din urmă îndemnări.

Vedeți ce epistolă mare v'am scris 11
cu mâna mea. Căți voru să se fălască de 12
corp, acela / vă silescă să vă circumcideți,
numai ca să nu / suferă persecuțiune pen-
tru crucea lui Christos. Căci inși-și cei 13
ce sânt circumciși nu păzesc legea; ci vo-
iesc să vă circumcideți, ca să se laude în
corpul vostru. Eră mie să nu-mi fie a 14
mă lănda, de câtă numai în crucea dom-
nului nostru Iisus Christos, prin care s'a
crucificat lumea mie, și eu lumei. Căci 15
în Christos Iisus nici circumcisiunea nu
este ce-va, nici necircumcisiunea, ci / fap-
tura cea nouă. / Și căți voru ambia / du- 16

1 Ebr. 12. 15.	2 Cor. 10. 6.	Iac. 2. 8.	1 Cor. 6. 9.		Iac. 2. 8.	Luc. 16. 25.	1 Tes. 5. 15.
2 Rom. 8. 24.	3 Cap. 6. 12.	4 Lev. 19. 15.	5 Ehes. 5. 5.		6 1 Ioan 4. 21.	7 Rom. 2. 6.	8 1 Tim. 6. 18.
9 25.	10 1 Cor. 15. 20.	11 Mat. 22. 29.	12 Col. 3. 6.		13 Rom. 12. 2.	14 2 Cor. 9. 6.	15 Tit. 3. 8.
16 2 Tim. 4. 8.	17 Cap. 4. 29. &	18 Rom. 13. 8. 9.	19 Apoc. 22. 15.		20 1 Cor. 8. 2.	21 1 Cor. 4. 8.	22 Ehes. 2. 19.
23 1 Cor. 7. 19.	24 Cap. 6. 17.	25 1 Cor. 6. 12.	26 1 Ioan 15. 2.		27 Cap. 2. 6.	28 Prov. 11. 18.	29 Ebr. 2. 6.
30 Cap. 3. 28. &	31 1 Cor. 1. 22.	32 1 Cor. 1. 13.	33 1 Cor. 11. 28.		34 2 Cor. 3. 5.	35 2 Cor. 3. 5.	36 Cap. 2. 3. 14.
37 6. 15.	38 1 Cor. 7. 25.	39 1 Cor. 1. 8. 9.	40 2 Cor. 12. 5.		41 2 Cor. 11. 28.	42 2 Cor. 12. 5.	43 Filip. 3. 18.
44 Col. 3. 11.	45 1 Cor. 1. 13.	46 1 Cor. 1. 8. 9.	47 2 Cor. 12. 5.		48 2 Cor. 11. 28.	49 2 Cor. 12. 5.	50 Cap. 5. 11.
51 1 Tes. 1. 2.	52 1 Cor. 1. 8. 9.	53 1 Cor. 1. 8. 9.	54 2 Cor. 12. 5.		55 2 Cor. 12. 5.	56 2 Cor. 12. 5.	57 Filip. 3. 18.
58 Iac. 2. 15. 20.	59 1 Cor. 1. 8. 9.	60 1 Cor. 1. 8. 9.	61 2 Cor. 12. 5.		62 2 Cor. 12. 5.	63 2 Cor. 12. 5.	64 2 Cor. 5. 11.
65 22.	66 1 Cor. 1. 8. 9.	67 1 Cor. 1. 8. 9.	68 2 Cor. 12. 5.		69 2 Cor. 12. 5.	70 2 Cor. 12. 5.	71 2 Cor. 5. 11.
72 1 Cor. 9. 24.	73 1 Cor. 1. 8. 9.	74 1 Cor. 1. 8. 9.	75 2 Cor. 12. 5.		76 2 Cor. 12. 5.	77 2 Cor. 12. 5.	78 2 Cor. 5. 11.
79 Cap. 3. 1.	80 1 Cor. 1. 8. 9.	81 1 Cor. 1. 8. 9.	82 2 Cor. 12. 5.		83 2 Cor. 12. 5.	84 2 Cor. 12. 5.	85 2 Cor. 5. 11.
86 1 Cor. 1. 6.	87 1 Cor. 1. 8. 9.	88 1 Cor. 1. 8. 9.	89 2 Cor. 12. 5.		90 2 Cor. 12. 5.	91 2 Cor. 12. 5.	92 2 Cor. 5. 11.
93 1 Cor. 5. 6. &	94 1 Cor. 1. 8. 9.	95 1 Cor. 1. 8. 9.	96 2 Cor. 12. 5.		97 2 Cor. 12. 5.	98 2 Cor. 12. 5.	99 2 Cor. 5. 11.
100 2 Cor. 2. 2. &	101 1 Cor. 1. 8. 9.	102 1 Cor. 1. 8. 9.	103 2 Cor. 12. 5.		104 2 Cor. 12. 5.	105 2 Cor. 12. 5.	106 2 Cor. 5. 11.
107 2. 22.	108 1 Cor. 1. 8. 9.	109 1 Cor. 1. 8. 9.	110 2 Cor. 12. 5.		111 2 Cor. 12. 5.	112 2 Cor. 12. 5.	113 2 Cor. 5. 11.
114 Cap. 1. 7.	115 1 Cor. 1. 8. 9.	116 1 Cor. 1. 8. 9.	117 2 Cor. 12. 5.		118 2 Cor. 12. 5.	119 2 Cor. 12. 5.	120 2 Cor. 5. 11.

pre această regulă, pace *fie* preste ei și mi-lă, și preste / Israelul lui Dumnezeu.

- 17 *Eră* mai multă nimenea să nu mă supere; căci *eu* portă pe corpul meu semnele domnului Iisus.

Fraților, *charul* domnului nostru Iisus Christos *fie* cu spiritul vostru. Amin.

Cătră Galateni s'a scris de la Roma.

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELŪ

CĂTRĂ

EFESENÎ.

Salutarea apostolică; lăudarea lui Dumnezeu pentru bine-cuvântările mântuirii.

- 1 **P**AVELŪ, apostolul al lui Iisus Christos *prin* voia lui Dumnezeu, *sânților* celorlă ce sânt în Efesă *și* credincioșilor *în* Christos Iisus: *Charul* *fie* vouă *și* pace de la Dumnezeu, Părintele nostru, *și* de la domnul Iisus Christos.
- 3 *Bine-cuvântat* *fie* Dumnezeu și Părintele domnului nostru Iisus Christos, care ne-a bine-cuvântat cu totă bine-cuvântarea *spirituală* în cele ceresci în Christos; *Pre-* cum *ne-a ales* într'insul *mai înainte* de întemeierea lumii, ca să *fim* noi *sânți* *și* neprihăniți înaintea lui în iubire; *Ma* înainte hotărîndu-ne spre *înfiere* cătră sine prin Iisus Christos, *dupre* buna-voință a voiei sale; Spre lauda mărirei *charului* se, *cu* care ne-a miluit în *cel* iubit;
- 7 *În* care avem *rescumpărare* prin sângele lui, *iertarea* păcatelor, *dupre* bogăția *charului* se; Pre care l'a prisosit cătră noi în totă înțelepciunea *și* pricepera; *Făcându-ni* cunoscut *misterul* voiei sale *dupre* bună-voința sa, *care* a hotărît-o în sine-și; Pentru pregătirea *plinătăi* timpurilor, *ca* să intrunescă *tote* în Christos, *și* cele din ceruri *și* cele de pe pământ;
- 11 *Intr'insul*, în care am primit *și* *moscenire*, *mai înainte* hotărîți fiind *dupre* bună-voința celui ce lucrăză *tote* *dupre* sfatul voiei sale; *Ca* să fim noi spre lauda mărirei sale, *cari* mai *ânteu* am crezut în

Christos; În care *și* voi *ați crezut*, auzind *cuvântul* adevărului, *evangelia* mântuirii voștre; în care *și* crezând *vați sigilat* cu Spiritul Sânt cel făgăduit; *Carele* este *arvuna* *moscenirii* noastre *pentru* *rescumpărarea* *stăpânirii*, spre lauda mărirei sale.

Rugămînt, ca Creștinii Efesenii să scidă mai bine bine-cuvântările mântuirii; starea lor de mai înainte comparată cu aceea de acum.

Drept aceea *și* eu, *auzind* credința voastră în domnul Iisus *și* iubirea voastră cătră toți *sânții*, *Nu încetez* de a mulțumi pentru voi, amintîndu-vă în rugăciunile mele: *Ca* *Dumnezeul* domnului nostru Iisus Christos, Părintele mărirei, *să* *vi de* *spiritul* *inspirațiunii* *și* al *descoperirii* spre *cunoștință* *deplină* a lui, *Și* *ochi* *luminați* *minții* voștre, *ca* să *scițiți* *speranța* *chiamării* lui, *și* bogăția mărirei *moscenirii* lui în cei *sânți*, *Și* *pre-înalta* *mărire* a *puterii* sale *cătră* noi *cari* credem, *dupre* lucrarea *puternice* sale *tărilor*; *Cu* care a lucrat în Christos, *sculându-l* din morți, *și* *punându-l* a *ședea* *drepta* *sa* în *ceri*, *Ma* *presus* de *câtă* *totă* *începătoria*, *de* *câtă* *totă* *puterea* *și* *stăpânirea* *și* *domnia*, *și* *de* *câtă* *totu* *numele* *ce* *se* *numesce* *nu* *numai* *în* *secolul* *acesta*, *ci* *și* *în* *cel* *viitor*; *Și* *tote* *le-a* *supus* *suptu* *piciorale* lui, *și* l'a pus *capu* *preste* *tote* *în* *beserică*, *Care* *13*

/ Rom. 2. 29. &
4. 12. & 9. 6-8.
Cap. 3. 7, 9,
29.
Filip. 3. 3.
2 Cor. 1. 5. &
4. 10. & 11.
22.
Cap. 5. 11.
Col. 1. 24.
2 Tim. 4. 22.
Filip. 25.
—
EFESENÎ.
—
Capitul 1.
2 Cor. 1. 1.
3 Rom. 1. 7.

2 Cor. 1. 1.
1 Cor. 4. 17.
Cap. 6. 21.
Col. 1. 2.
Gal. 1. 3.
Tit. 1. 4.
2 Cor. 1. 3.
1 Pet. 1. 3.
Rom. 8. 28.
2 Tes. 2. 13.
2 Tim. 1. 9.
Iac. 2. 5.
1 Pet. 1. 2. &
2. 9.
1 Pet. 1. 2. 20.
Lue. 1. 75.
Cap. 2. 10. &
5. 27.
Col. 1. 22.

1 Tes. 4. 7.
Tit. 2. 12.
Rom. 8. 29, 30.
Vers. 11.
Ioan 1. 12.
Rom. 8. 15.
2 Cor. 6. 18.
Gal. 4. 5.
1 Ioan 2. 1.
Mat. 11. 26.
Luc. 12. 32.
1 Cor. 1. 31.
Vers. 9.
1 Rom. 3. 24.
& Mat. 3. 17. &
17. 5.
Ioan 3. 26. &
10. 17.

2 Fapt. 20. 28.
Rom. 3. 24.
Col. 1. 14.
Ebr. 9. 12.
1 Pet. 1. 18,
19.
Apos. 5. 9.
Rom. 2. 4. &
3. 24. & 9. 23.
Cap. 2. 7. &
3. 16.
Filip. 4. 19.
Rom. 16. 25.
Cap. 3. 4. 9.
Col. 1. 26.
2 Tim. 1. 9.
Gal. 4. 4.
Ebr. 1. 2. &

9. 10.
1 Pet. 1. 20.
1 Cor. 3. 22,
23. & 11. 8.
Cap. 2. 15. &
3. 15.
Filip. 2. 9, 10.
Col. 1. 20.
2 Fapt. 20. 22.
& 26. 18.
Rom. 8. 17.
Col. 1. 12. &
3. 24.
Tit. 3. 7.
Iac. 2. 5.
1 Pet. 1. 4.
Vers. 5.
Iac. 46. 10, 11.
Vers. 6, 14.

2 Tes. 2. 13.
Iac. 1. 18.
Ioan 1. 17.
Col. 1. 9.
2 Cor. 1. 22.
Cap. 4. 30.
2 Cor. 1. 22.
& 5. 5.
Luc. 21. 28.
Rom. 8. 32.
Cap. 4. 30.
Fapt. 20. 28.
Vers. 6, 12.
1 Pet. 3. 9.
Col. 1. 4.
Film. 5.
Rom. 1. 6.
Filip. 1. 3. &
Col. 1. 3.

1 Tes. 1. 2.
2 Tes. 1. 3.
Ioan 20. 17.
Col. 1. 9.
Fapt. 26. 18.
Cap. 2. 12. &
4. 4.
Vers. 11.
Cap. 3. 7.
Col. 1. 29. &
2. 12.
Fapt. 2. 24.
23.
Ps. 110. 1.
Fapt. 7. 55.
56.
Col. 8. 1.
Ebr. 1. 3. &
10. 12.

q Filip. 2. 9, 10.
Col. 2. 10.
Ebr. 1. 4.
Rom. 8. 28.
Col. 1. 16. &
2. 15.
Ps. 2. 6.
Mat. 23. 18.
1 Cor. 15. 27.
Ebr. 2. 8.
Cap. 4. 15, 16.
Col. 1. 18.
Ebr. 2. 7.
Rom. 12. 5.
1 Cor. 12. 12,
27.
Cap. 4. 12. &
5. 23, 30.
Col. 1. 18, 24.

este corpul lui, * plinitatea celui * ce împlinește toate în toți.

- 2 **S**i pre * voi, * cari erați morți prin abateri
2 și prin păcate, * în cari ore-cândă ați
âmblată după cursul lumei acestela, după
pre * domnul puterii aerului, a spiritului
celui ce acumă lucră în * fiil neascultărei;
3 /Intre cari și noi toți amă petrecut ore-
cândă în * poștele corpului nostru, făcându
voiele corpului și ale cugetelor; și * eram
4 din fire fi ai mâniei, ca și cei-l-alți: Eră
Dumneșu, * bogat fiind în milă, pentru
iubirea sa cea mare cu care ne-a iubit; *
5 /Și fiind noi morți prin păcate, * ne-a vi-
făcut împreună cu Christos; [prin chară
6 sânteți mântuiți]; Și împreună cu d'insul
ne-a sculat, și ne-a pusă a sedé împreună
7 /în ceri în Christos Iisus; Ca să arete
în seculi cei viitori bogăția cea mare a
charului seș prin * bunătatea sa spre noi în
8 Christos Iisus. * Căci din chară sânteți
mântuiți * prin credință; și acesta nu de la
9 voi; * darul lui Dumneșu este; * Nu din
10 fapte, ca să nu se laude cine-va. Căci noi
sântem * făptura lui, creați în Christos Ii-
sus spre fapte bune, pre cari * le-a pregă-
tit Dumneșu, ca să ambălmă în ele.

*Îndurarea lui Dumneșu către Creștinii din
Ginți arătată în admisiunea lor în biserică.*

- 11 Pentru aceea * aduceți-vi aminte, că voi
ore-cândă păgâni fiind în corp, cari vă
chiămați necircumcisiune de către cei ce
se chiamă * circumcisiune în corp de mână
12 făcută; * Că într'acel timp erați fără
Christos, * înstrăinați de cetățenia lui Isra-
el, și străini de * aședămintele făgăduinței,
* neavându speranță, * și fără Dumneșu în
13 lume; * Eră acum în Christos Iisus fi-
ind, voi cari ore-cândă erați * depărtați,
v'ăți făcută aproape prin sângele lui Chris-
14 tos. Căci * el este pacea noastră, * care a
făcută aminduoă una, și a dărmată zidul

despărțirii între noi: Neamiciția; /desfin- 15
tându prin * corpul lui legea ordinelor din
precepte, spre a zidi în sine pre amindui
întru un * om nou, așa făcându pace; Și 16
spre a * împăca lui Dumneșu pre amindui
uniți într'un corp prin cruce, /omorind
neamiciția printr'insa. Așa a venit * și a 17
predicată pace voui celor de departe, și * ce-
lor de aproape. Căci * printr'insul avem 18
amindui apropierea într'un Spirit că-
tră Părintele.

Pentru aceea nu mai sânteți străini și 19
nemernici, ci * concetățeni ai sântilor, și
nemernici, ci * casnici ai lui Dumneșu; * Zidiți fiind * pe 20
temelia * apostolor și a profeților, sin-
gură Iisus Christos fiind * petra unghi-
lară; * În care totu edificiul alcătuindu-se, 21
cresce spre * templu sânt în Domnul;
* În care și voi împreună vă zidiți spre lă- 22
caș al lui Dumneșu în Spirit.

*Misteriul chiămărei Ginților, și mărimea ne-
spusă a iubirii lui Christos către biserică.*

PENTRU acesta eu Pavel, * legatul lui 3
Iisus Christos * pentru voi Ginți; De 2
ați auzit de * diregătorul charului lui Dum-
neșu, * care mi s'a dat pentru voi: * Că 3
/prin descoperire * mi-a făcută cunoscut
misteriul; [* precum amă scris de pe 4
scurt; Din care cetind, puteți cunoșe în-
țelegerea mea * în misterul lui Christos]; 5
/Care în seculi trecuți nu s'a făcută. cunos-
cută fiilor omenilor, * precum s'a desco-
perit acum sântilor lui apostoli și profe-
ților prin Spirit; Ca Gințile * să fie im- 6
preună-moscenitoare, și * din același corp,
și * părtași făgăduinței lui în Christos prin
evangelia; * Căreia m'amă făcută serv, * du- 7
pre darul charului lui Dumneșu, care mi
s'a dat după * lucrarea puterii lui; Mie, 8
* celui mai mic din toți sântii, mi s'a dat
acest char, * spre a predica între Ginți
* bogăția lui Christos cea nepetrusă; Și 9

Col. 2. 9.	Rom. 10. 12.	1 Cor. 1. 29—	Vezi Ezech. 13.	8. 3.	1 Pet. 2. 4, 5.	2 Tim. 1. 8.	Cap. 6. 19.
1 Cor. 12. 6.	Usp. 1. 7.	31.	9.	Col. 2. 14.	Mat. 16. 18.	3. 9.	j Fapt. 10. 28.
Cap. 4. 10.	Vers. 7.	2 Tim. 1. 9.	Ioan. 10. 16.	1 Cor. 57. 19.	Gal. 2. 9.	Film. 1. 11.	Rom. 16. 25.
Col. 8. 11.	j Rom. 5. 6, 8,	Tit. 3. 5.	y Rom. 9. 4, 8.	Zech. 9. 10.	Apoc. 21. 14.	b Gal. 5. 9.	Vers. 9.
—	10.	Deut. 32. 6.	s 1 Tes. 4. 13.	Fapt. 2. 39. &	1 Cor. 12. 28	Col. 1. 24.	k Cap. 2. 20.
Capul 2.	Vers. 1.	Ps. 100. 3.	s Gal. 4. 8.	10. 36.	Cap. 4. 11.	s Tim. 3. 10.	i Gal. 3. 28, 29.
a Ioan. 5. 24.	k Rom. 6. 4, 5.	Isa. 19. 25. &	1 Tes. 4. 5.	Rom. 5. 1.	1 Pa. 118. 22.	e Rom. 1. 5. &	m Cap. 2. 15. 16.
Col. 2. 13.	Col. 2. 13, 13.	29. 23. & 44.	b Gal. 3. 28.	Vers. 13. 14.	Isa. 28. 16.	11. 13	n Gal. 3. 14.
b Vers. 5.	& 3. 1, 8.	31.	c Fapt. 2. 39.	1 Pa. 148. 14.	Mat. 21. 42.	1 Cor. 4. 1.	o Rom. 15. 16.
Cap. 4. 18.	m Tit. 3. 4.	Ioan. 3. 3, 5.	d Vers. 17.	m Ioan. 10. 9. &	m Cap. 4. 15, 16.	Cap. 4. 7.	p Rom. 1. 8.
1 Cor. 6. 11.	n Cap. 1. 20.	1 Cor. 3. 9.	d Mic. 5. 5.	14. 6.	v 1 Cor. 3. 17.	Col. 1. 25.	q Rom. 15. 18.
Cap. 4. 23.	o Rom. 3. 24.	2 Cor. 5. 5,	Ioan. 16. 33.	Rom. 5. 2.	& 6. 19.	d Fapt. 9. 15. &	r 1 Cor. 15. 9.
Col. 1. 21. &	n Vers. 5.	17.	Fapt. 10. 36.	Cap. 3. 12.	3 Cor. 6. 16.	13. 2.	1 Tim. 1. 13.
3. 7.	o Rom. 4. 16.	Cap. 4. 24.	Rom. 5. 1.	Ebr. 4. 16. &	s 1 Pet. 2. 5.	Rom. 12. 3.	Cap. 1. 19.
1 Ioan. 5. 19.	2 Tim. 1. 9.	Tit. 2. 14.	Col. 1. 20.	10. 19, 20.	—	Gal. 1. 16.	Col. 1. 29.
d Cap. 6. 13.	p Mat. 16. 17.	s Cap. 1. 4.	s Ioan. 10. 16.	1 Pet. 3. 18.	Capul 3.	Vers. 8.	r 1 Cor. 15. 9.
e Cap. 5. 6.	Ioan. 6. 44, 65.	i 1 Cor. 12. 2.	Gal. 3. 28.	n 1 Cor. 12. 13.	a Fapt. 21. 38.	e Fapt. 22. 17.	1 Tim. 1. 13.
Col. 3. 6.	Rom. 10. 14,	Cap. 5. 8.	j Col. 2. 14, 20.	Cap. 4. 4.	& 28. 17, 20.	21. & 26. 17,	s Gal. 1. 16. &
j Tit. 3. 3.	15, 17.	Col. 2. 21. &	s Col. 1. 22.	o Filip. 3. 20.	18.	18.	7. 8.
1 Pet. 4. 3.	Cap. 1. 19.	2. 13.	h 2 Cor. 5. 17.	Ebr. 12. 72, 23.	Cap. 4. 1. &	/ Gal. 1. 12.	1 Tim. 2. 7.
g Gal. 5. 16.	Filip. 1. 29.	u Rom. 2. 28,	Gal. 6. 15.	p Gal. 6. 10.	6. 20.	Rom. 16. 25.	2 Tim. 1. 11.
h Pa. 51. 5.	q Rom. 3. 20,	29.	Cap. 4. 24.	q 1 Cor. 3. 9,	Filip. 1. 7, 13,	Col. 1. 26, 27.	Cap. 1. 7.
Rom. 5. 12,	27, 28. & 40,	Col. 2. 11.	i Col. 1. 20—	10.	14, 16.	h Cap. 1. 9, 10.	Col. 1. 27.
14.	2. & 9. 11. &	v Cap. 4. 13.	22.	Cap. 4. 12.	Col. 4. 3, 13.	i 1 Cor. 4. 1.	
	11. 6.	Col. 1. 21.	j Rom. 6. 6. &				

a lumina pre toți care *este* împărtășirea
 "misteriului" celui ascuns din eternitate în
 Dumnezeu, " (care a creat tot prin Iisus
 10 Christos;) " Ca acum " începătorilor și
 puterilor în cer " să fie cunoscută prin
 biserica înțelepciunea lui Dumnezeu cea
 11 de multe feluri; " După hotărârea cea e-
 ternă, care a făcut-o în Christos Iisus,
 12 domnul nostru; În care avem îndră-
 nelă și " apropiere " cu încredere prin cre-
 13 dință într'insul. " Pentru aceea rogu-vă, ca
 să nu fiți descurajați în strimtorările mele
 ' pentru voi, " cari sunt mărirea voastră.
 14 Pentru acesta plecui genunchiile mele
 către Părintele domnului nostru Iisus
 15 Christos, De la care " totă familia în cer
 16 și pe pământ se numește; Ca să vi de,
 ' după bogăția mării sale, ' să vă întăriți
 cu putere prin Spiritul său în " omul cel
 17 din întru; " Ca Christos să locuască în
 animele voastre prin credință; ca " fiind în-
 18 rădăcina și întemeiați în iubire, " Să pu-
 teți cuprindă împreună cu toți sântii, " ce
 este lățimea și lungimea și adâncimea și
 19 înălțimea; Și să știți iubirea lui Christos
 ce întrece *totă* cunoștința, ca să vă impli-
 niți " în totă plinitatea lui Dumnezeu.
 20 Eru " celui ce poate face " pre de prisos
 preste toate cele ce cerem său gândim,
 21 " după puterea ce se lucră în noi, " Acela
 fie mărirea în biserică cea în Christos Iisus
 prin toate generațiunile în seculi seculilor.

*Indemnare la unire, la stăruință și creștere
 în har.*

4 **D**REPTU aceea rogu-vă eu " legatul în
 Domnul, ca să " âmbლაți vrednici de
 2 chiamarea în care sântei chiamați; " Cu
 totă umilința și blândeta, cu îndelungă-
 răbdare, îngăduind unuia altuia în iubire;
 3 Silindu-vă a păzi unitatea Spiritului " prin
 4 legătura păcii. " Unu corp și " unu Spirit,
 precum și sântei chiamați într'o " speranță
 5 a chiamării voastre; " Unu Domn, " o cre-
 6 dință, " unu botez; " Unu Dumnezeu și Pă-
 rinte al tuturor, care *este* preste toți și
 ' prin toți, și în voi toți.

Eru " fie-cărui din noi s'a dat har 7
 după măsura darului lui Christos. Pen- 8
 tru aceea dice: " Suindu-se la înălțime, " a 8
 făcut mulți robi, și a dat daruri omeni-
 lor. " Eru aceea *ce se dice* că s'a suit, ce 9
 este de cât numai că s'a și pogorît mai
 întâiu la părțile cele mai de jos ale pământului? Celu ce s'a pogorît, acela este 10
 care " s'a și suit mai pe sus de toate ce-
 riurile, " ca să împle toate.

" Și acela a dat pre unii, apostoli; eru 11
 pre alții, profeți; eru pre alții, " evangeliști;
 eru pre alții, " păstori și " învățători; " Spre 12
 deservășirea sântilor, spre lucrul servi-
 ciului, " spre edificarea " corpului lui Chris-
 toș; Până ce vom ajunge toți la unirea 13
 credinței " și a cunoștinței Fiului lui Dum-
 neșeu, în " bărbat deservășit, la măsura
 staturii depline a lui Christos; Ca să 14
 nu mai fim " prunci, " învăluindu-ne și pur-
 tându-ne de tot " vântul învățăturii, prin
 amăgirea omenilor, prin vicleșug " spre
 mestegugirea înclăciunei; Ci " urmărind 15
 adevărul în iubire, " să creștem în toate
 către d'insul, " care este capul, Christos;
 ' Din care totu corpul alcătuindu-se și în- 16
 tocmindu-se prin legăturile, cari toate una
 pre alta se ajută, după lucrare în mă-
 sura fie-cărui membru, face creșterea cor-
 pului pentru a sa edificare în iubire.

*Indemnări la o purtare fără prihană, mai cu
 seamă în feluritele relațiuni ale vieții.*

Dreptu aceea dicu și vi mărturisesc 17
 în Domnul: " Să nu mai âmbლაți precum
 âmbლა și cele-lalte Gintii " în deșertăciunea
 minții lor; " Întunecați fiind la minte, 18
 " înstrăinați de la viața lui Dumnezeu prin
 necunoștință ce este într'insii pentru " îm-
 petrirea animei lor; " Cari fiind în ne- 19
 simțire, " s'a dat desfrânării, spre a se-
 vărși totu felul de necurățire cu lăcomie.
 Eru voi nu așa v'ați învățat despre Chris- 20
 toș. " Dară precum ați auditu de d'in- 21
 sul, și v'ați învățat într'insul, cum este
 adevărul în Iisus; Trebuie " sa vă des- 22
 brăcați de " omul cel vechi " cu petrece-

<p>• Vers. 5. Cap. 1. 9. • Rom. 16. 25. Vers. 5. 1 Cor. 2. 7. Col. 1. 26. • Ps. 89. 6. Ioan. 1. 2. Col. 1. 16. Ebr. 1. 2. y 1 Pet. 1. 12 y Rom. 8. 28. Cap. 1. 21. Col. 1. 6. 1 Pet. 3. 22. a 1 Cor. 2. 7. 1 Tim. 3. 15 a Cap. 1. 9. c Cap. 2. 12.</p>	<p>d Ebr. 4. 16. c Fapt. 14. 22. Filip. 1. 14 1 Tes. 3. 3. / Vers. 1. y 2 Cor. 1. 6. a Cap. 1. 10. Filip. 2. 9- 11. c Rom. 9. 23. Cap. 1. 7. Filip. 4. 19. Col. 1. 27. j Cap. 6. 10. Col. 1. 11. c Rom. 7. 22. 2 Cor. 4. 16. i Ioan. 14. 23. Cap. 2. 22.</p>	<p>a Col. 1. 23. & 2. 7. a Cap. 1. 18. o Rom. 10. 3. 11. 12. p Ioan. 1. 16. Cap. 1. 23. Col. 2. 9, 10 q Rom. 16. 26 Iuda 24. r 1 Cor. 2. 9. a Vers. 7. Col. 1. 29. i Rom. 11. 36. & 16. 27. Ebr. 12. 21. —</p>	<p>Capitul 4. a Cap. 3. 1. Film. 1. 9. b Filip. 1. 27. Col. 1. 10. 1 Tes. 2. 12. c Fapt. 20. 19. Gal. 5. 22, 23. Col. 3. 12, 13. d Col. 3. 14. e Rom. 12. 5. 1 Cor. 12. 12, 13. f Cap. 2. 16. / 1 Cor. 12. 4, 11. g Cap. 1. 13. h 1 Cor. 1. 13.</p>	<p>a 2. 6. & 12. 5. 2 Cor. 11. 4. i Vers. 13. Jude. 2. j Gal. 2. 27, 28. Ebr. 6. 6. k Mal. 2. 10. l 1 Cor. 8. 6 & 12. 6 m Rom. 11. 26. n Rom. 12. 3, 6. o 1 Cor. 12. 11. p Ps. 68. 13. q Iuda 5. 12. Col. 2. 15. r Ioan. 3. 13 & 36, 63. s Fapt. 1. 9, 11.</p>	<p>1 Tim. 2. 16. Ebr. 4. 14. & 7. 26. & 8. 1. & 9. 24. r Fapt. 2. 23. s 1 Cor. 12. 26. Cap. 2. 20. t Fapt. 21. 8. 2 Tim. 4. 5. u Fapt. 20. 23. v Rom. 13. 7. y 1 Cor. 14. 26. z Cap. 1. 23. a Cap. 1. 24. b Col. 2. 2. c 1 Cor. 14. 20. Col. 1. 28. d Isa. 28. 9.</p>	<p>1 Cor. 14. 20. d Ebr. 13. 9. e Mat. 11. 7. f Rom. 16. 13. g 2 Cor. 2. 17. h Zech. 8. 12. i 2 Cor. 4. 2. Vers. 25. j Ioan. 2. 18. k Cap. 1. 22. & 2. 21. l Col. 1. 18. m Col. 2. 19. n Cap. 2. 1-3. Vers. 22. Col. 3. 7. o 1 Pet. 4. 21. p Rom. 1. 21. q Fapt. 26. 13.</p>	<p>a Cap. 2. 12. Gal. 4. 3. 1 Tes. 4. 5. o Rom. 1. 21. p 1 Tim. 4. 2. q Rom. 1. 24. 26. r 1 Pet. 4. 2. s Cap. 1. 12. t Col. 2. 11. & 3. 9. Ebr. 12. 1. 1 Pet. 2. 1. i Rom. 6. 6. Cap. 2. 2. & Vers. 17. Col. 3. 7. u 1 Pet. 4. 2.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--

rea sa de mai 'nainte, carele se strică prin
13 poftetele încelăcuneii; Și 'să vă înnoiți în
14 spiritul minții vostre; Și 'să vă îmbrăcați în omul celui nou, care 's'a făcut după
Dumneșu în dreptate și în sântire adevărată.

15 Dreptu aceea lepădându minciuna, 'vorbiți adevărul fie-care cu aprăpele lui; căci 'sântem uniți altora membri.

16 'Măniați-vă, și nu păcătuiți; soroale să nu apună întru mânia voastră; 'Nu dați locu diabolului.

18 Celu ce fură, să nu mai fure; ci mai bine 'să se ostenească, lucrându binele cu mânele sale, ca să aibă de datu 'celui în lipsă.

19 'Nici unu cuvântu rău să nu ăasă din gura voastră, ci numai 'cuvântu bun spre edificare după trebuință, 'ca să împărtășescă charu celorl ce aud. Și 'să nu întristați Spiritul celu Sântu alu lui Dumneșu, 'prin care v'ați sigilat spre ziua 'rescumpărării.

21 'Tota amărăciunea, și mânia, și urgia, și strigarea, și 'hula să se rădice de la voi,

22 'împreună cu tota răutatea; Și 'fiți unulu cătră altulu bun, îndurători, 'iertându unul altuia, precumu și Dumneșu 'a iertatu în Christos.

5 'URMĂTORI fiți lui Dumneșu, ca nisce
2 fii iubiți; Și 'âmblați în iubire, 'precumu și Christos ne-a iubit pre noi, și s'a datu pre sine pentru noi daru și sacrificiulu lui Dumneșu 'spre mirosu plăcutu.

3 Dară 'desfrânarea și totă necurățirea sevă sgărzenia, 'nici să se numescă între voi, precumu se cade sântiloru; 'Nici cuvintele urite, nici vorba nebunescă, nici glumirea, 'cari nu sânt cuviincioase; ci mai bine mulțumită.

5 Căci acesta știți, că 'nici celu desfrănatu, sevă necuratu, sevă sgărcitul, 'care este idololatu, 'nu are moscenire în împărăția lui Christos și a lui Dumneșu.

6 'Nimenia să nu vă înțele cu cuvinte deserte; căci pentru acestea 'vine mânia lui Dum-

neșu 'preste fiu neascultării. Decu nu fiți 7 părtași lord.

'Căci erați ore-cândă întunerecu; eru acumu 'sântei lumină în Domnul; âmblați dară ca 'fii ai luminei; [Căci 'fructulu Spiritulu stă în totă bunătatea și dreptatea și adevărul]; 'Cercându ce este bine-plăcutu Domnului. Și 'nu luați parte la 'lucrurile neroditoare ale întunereculu, ci mai bine 'mustrați-le. 'Căci cele ce se facu de cătră d'insu într'ascunsu, este rușine de ale și vorbi. Eru 'tote acestea vedându-se 13 de lumină, se arăta; căci totu ce se arăta este lumină. Pentru aceea dice: 'Descăpăta-te celu ce dormi, și 'te scolă din morți, și te va lumina Christos.

'Vedeți dară, ca să âmblați cu pază, nu 15 ca nisce neînțelepți, ci ca cei înțelepți; 'Rescumpărându timpul, 'pentru că zilele sânt rele. 'Dreptu aceea nu fiți nepricepuți, 17 ci 'înțelegeți 'ce este voia Domnului. Și 'nu 18 vă îmbătați de vinu, în care este desfrânare; ci vă împleți de Spiritu; Vorbindu între 19 voi 'în psalmi și imne și cântări spirituale, cântându și lăudându în âmelele vostre Domnului; 'Mulțumind în totu timpul 20 pentru tote lui Dumneșu și Părintelui, 'în numele domnului nostru, Iisus Christos. 'Supuneți-vă unul altuia în frica lui Dum- 21 neșu.

'Femeelor, supuneți-vă bărbaților vostri, 22 'ca Domnului. Căci 'bărbatul este capu 23 femeii, precumu și 'Christos este capu besericei; și acesta este mântuitorulu 'corpului. Decu precumu beserica se supune 24 lui Christos, așa să se supună și femeele bărbaților lor 'în tote.

'Bărbaților, iubiți-vă femeele vostre, 25 cumu și Christos a iubit beserica, și pre sine 's'a datu pentru d'insa; Ca să o sântescă, curățind-o 'cu spălare de apă 'prin cuvântu; 'Ca să o pună înainte-și beserica măreță, 'neavându pată sevă sgărcitură, sevă altu ce-va de acestu felu; 'ci ca să fie

<p>• Rom. 12. 2. Col. 3. 10. • Rom. 6. 4. 2 Cor. 5. 17. Gal. 6. 15. Oap. 6. 11. Col. 3. 10. y Cap. 2. 10. • Zech. 8. 16. Vers. 15. Col. 3. 9. • Rom. 12. 5. • Ps. 4. 4. & 37. 8. c 3 Cor. 2. 10, 11. Iac. 4. 7. 1 Pet. 5. 9. d Fapt. 20. 35. 1 Tes. 4. 11. 2 Tes. 3. 8. 11, 12. e Luc. 3. 11. f Mat. 12. 36.</p>	<p>Cap. 5. 4. Col. 3. 8. y Col. 4. 6. 1 Tes. 5. 11. h Col. 3. 16. i Iac. 7. 13. & 63. 10. Esec. 16. 43. 1 Tes. 5. 19. y Cap. 1. 12. h Luc. 31. 28. Rom. 3. 23. Cap. 1. 14. i Col. 3. 18, 19. m Tit. 3. 2. Iac. 4. 11. 1 Pet. 2. 1. n Tit. 3. 2. o 3 Cor. 3. 10. p Mat. 6. 14. Marc. 11. 25.</p>	<p>Capul 5. • Mat. 5. 45, 48. Luc. 6. 36. Cap. 4. 23. • Ioan. 13. 34. • 15. 12. 1 Tes. 4. 9. 1 Ioan. 2. 11, 22. & 4. 21. Gal. 1. 4. & 2. 30. Ebr. 7. 27. & 9. 14. 26. & 10. 10, 12. 1 Ioan. 5. 16. d Fac. 8. 21. Lev. 1. 9. 2 Cor. 3. 15. • Rom. 6. 19. 1 Cor. 6. 18. 2 Cor. 12. 21. Cap. 4. 19, 30. Col. 3. 5. 1 Tes. 4. 8.</p>	<p>etc. f 1 Cor. 5. 1. g Mat. 12. 35. Cap. 4. 29. • Rom. 1. 39. i 1 Cor. 6. 9. Gal. 5. 19, 21. y Col. 3. 5. 1 Tim. 6. 17. h Gal. 5. 21. Apoc. 29. 15. i Ier. 29. 8. Mat. 24. 4. Col. 2. 4, 8, 18. 2 Tes. 2. 8. • Rom. 1. 18. • Cap. 2. 2. • Iac. 9. 2. Mat. 4. 16. Fapt. 26. 18. Rom. 1. 31. Cap. 2. 11, 12. • 4. 18.</p>	<p>Tit. 3. 2. 1 Pet. 2. 9. p Ioan. 8. 12. & 12. 46. 2 Cor. 3. 18. • 4. 6. 1 Tes. 5. 5. 1 Ioan. 2. 9. q Luc. 16. 8. Ioan. 12. 36. r Gal. 5. 22. • Rom. 12. 2. Filip. 1. 10. 1 Tes. 5. 21. Tim. 2. 3. i 1 Cor. 5. 9. 11. & 10. 20. 2 Cor. 6. 14. 2 Tes. 3. 6, 14. • Rom. 6. 21. & 12. 12. Gal. 6. 8. i Lev. 19. 17. 1 Tim. 5. 20.</p>	<p>• Rom. 1. 24, 26. Vers. 3. y Ioan. 3. 20, 21. Ebr. 4. 13. • Iac. 60. 1. Rom. 13. 11, 12. 1 Cor. 15. 24. 1 Tes. 5. 6. • Ioan. 5. 25. Rom. 6. 4, 5. Cap. 3. 5. Col. 3. 1. • Col. 4. 5. e Gal. 6. 10. Col. 4. 5. d Ecol. 11. 2. & 12. 1. Ioan. 12. 35. Cap. 6. 18. e Col. 4. 5. f Rom. 12. 2. g 1 Tes. 4. 3.</p>	<p>• 5. 18. h Prov. 20. 1. • 23. 20, 30. Iac. 5. 11, 22. Luc. 21. 34. i Fapt. 16. 25. 1 Cor. 14. 26. Col. 3. 16. Iac. 5. 13. j Ps. 34. 1. Iac. 63. 7. Col. 3. 17. 1 Tes. 5. 18. 2 Tes. 1. 3. k Ebr. 12. 15. 1 Pet. 2. 5. & 4. 11. l Filip. 2. 8. 1 Pet. 5. 5. m Fac. 3. 16. 1 Cor. 14. 34. Col. 3. 18. Tit. 2. 5. 1 Pet. 3. 1.</p>	<p>• Cap. 6. 5. o 1 Cor. 11. 3. p Cap. 1. 22. & 4. 15. q Cap. 1. 18. r Cap. 1. 23. s Cap. 3. 20, 22. Tit. 2. 9. • Col. 3. 19. 1 Pet. 3. 7. t Fapt. 20. 28. Gal. 1. 4. & 2. 20. Vers. 2. u Ioan. 8. 5. Tit. 3. 5. Ebr. 10. 22. v Ioan. 15. 3. & 17. 17. w 2 Cor. 11. 2. x Col. 1. 22. y Cânt. 4. 7. z Cap. 1. 4.</p>
--	---	--	---	---	--	--	---

28 sântă și neprihănită. Așa dătoresc bărbatului să-și iubească femeile lor ca și corpurile lor înseși. Celu ce-și iubește pre
29 femea sa, se iubește pre sine. Căci nimenia nici odată nu și-a urit corpul său; ci-lă nutrește și-lă încăldește, precum și
30 Christosă beserica; Căci "noi suntem membre ale corpului său, din carnea sa și din
31 oșele sale. "Pentru aceea va lăsa omul pre părintele său și pre muma sa, și se va lipi de femea sa, și vor fi "aminduii unu
32 corp. Mare este acestu misteriu; erū eū vorbescū de Christosū și de beserică. Decī dară "și voi în parte fie-care așa să-și iubească pre femea sa ca pre sine; erū femea "să respecte pre bărbatū.

6 **COPILORŪ**, "ascultați pre părinții vostri în Domnul; căci acesta este dreptu.
2 "Onorā pre părintele teū și pre muma ta; acesta este ordinul celū d'antēiū alū făgăduinței; Ca să-ți fie bine, și să trăești îndelung pe pământū.

4 "Și voi, "părinților, nu întăritați pre copiii vostri spre mânia; ci "cresceți-i în învătăura și îndreptarea Domnului.

5 "Servilor, ascultați pre domniī vostri cei duple corpū/cu frică și cu cutremur, "în simplitatea animei vōstre, ca pre Christosū;

6 "Nu numai de fața ochilorō servindu-li, ca cei ce vorū să placă omenilor; ci ca servi ai lui Christosū, făcându voia lui Dumne-

7 deū din animă; Cu buna-voință servindu-li, ca Domnului, erū nu ca omenilor; "Sciindū că ori-ce bine va face fie-care, aceea va primi de la Domnul, "fie elū servū său liberū.

9 "Și voi, "domnilor, aceleași să faceți cătră d'inșii, "lăsându amenințarea; sciindū că și "alū vostru Domnū este în ceriuri, "și căutare în față nu este la d'insulū.

Sfătuirī despre lupta cea spirituală; armele chreștine descrise; sfârșitulū.

10 Pe lūngă acesta, frații mei, fiți tari în

Domnulū și "în puterea tăriei lui; "Îmbrăcați-vē în totă armarea lui Dumne-deū, ca să puteți sta contra mesteșugurilor diabolului. Căci nu ni este luptă în contra "cărnei și sângelui, ci în contra "incepătorielorū și puterilorū și a "domnilorū întunerecului lūmei acestei, în contra spiritelorū rele din înălțimi. "Pentru aceea luați-vi tōte armele lui Dumne-deū, ca să vē puteți împotrivi "în diūa cea rea, și tōte îndeplinindū, să stați. Stați deci, "încingēdu-vi cōpsele vōstre cu adevērulū, și "îmbrăcādu-vē cu platōsa dreptăței; "Și încălțādu-vi picior-rele în gătirea evangheliei păcei. Preste tōte luați "pavaza credinței, cu care vēți stinge tōte săgețele cele ardētoare ale viclōnului; Și "luați coifulū mēntuirei, și "sabia Spiritului, care este cuvēntulū lui Dumne-deū; "Rugādu-vē în totū timpulū cu tōtă rugăciunea și cererea în Spiritū; și spre însă-și acesta "priveghiādu cu tōtă stăruința și "rugăciunea pentru toți sântii; "Și pentru mine, ca să mi se deē cuvēntulū, ca "cu îndrāsnelā să deschidū gura mea a predica misterilū evangheliei; Pentru care "sunt solū "în lanțuri; ca într'insa "cu îndrāsnelā să vorbescū, precumū mi se cade a vorbi.

Erū "ca să sciți și voi cele despre mine, și ce facū, "Tichicū, iubitulū frate și credinciosul servū în Domnulū, vi va face cunoscutū tōte; "Pre care pentru însă-și a cēsta l'amū trāmesū la voi, ca să sciți cele despre noi, și ca să mângāle animele vōstre.

"Pace fie fraților și iubire cu credință de la Dumne-deū, Părintele, și de la domnulū Iisusū Christosū. Charū fie cu toți cari iubescū pre domnulū nostru Iisusū Christosū "în sinceritate. Aminū.

Cătră Efesenī s'a scrisū de la Roma și s'a trāmesū prin Tichicū.

a Fac. 3. 23.
Rom. 12. 5.
1 Cor. 6. 15.
& 12. 27.
b Fac. 3. 24.
Mat. 19. 5.
Marc. 10. 7, 8.
c 1 Cor. 6. 16.
d Vers. 25.
Col. 3. 19.
e 1 Pet. 3. 6.
—
Capulū. 6.
a Prov. 23. 22.

Col. 3. 20.
b Esod. 20. 12.
Deut. 5. 16.
& 27. 16.
Ier. 25. 18.
Ezec. 32. 7.
Mal. 1. 6.
Mat. 15. 4.
Marc. 7. 10.
c Col. 3. 21.
d Fac. 18. 19.
Deut. 4. 9. &
6, 7, 20. & 11.
19.
Ps. 78. 4.

Prov. 19. 18.
& 22. 6. & 29.
17.
c Col. 3. 22.
1 Tim. 6. 1.
Tit. 2. 9.
1 Pet. 2. 18.
f 2 Cor. 7. 15.
Filip. 2. 12.
g 1 Cron. 29. 17.
Col. 3. 24.
h Col. 3. 22, 23.
i Rom. 2. 6.
2 Cor. 5. 10.
Col. 3. 24.

f Gal. 3. 28.
Col. 3. 11.
k Col. 4. 1.
l Lev. 25. 43.
m Ioan. 12. 13.
1 Cor. 7. 22.
n Rom. 2. 11.
Col. 3. 25.
o Cap. 1. 19. &
3. 16.
Col. 1. 11.
p Rom. 13. 12.
2 Cor. 6. 7.
Vers. 12.
1 Tes. 5. 8.

q Mat. 16. 17.
1 Cor. 15. 50.
r Rom. 8. 38.
Cap. 1. 21.
Col. 3. 15.
s Luc. 22. 53.
Ioan. 12. 31. &
14. 30.
Cap. 2. 2.
Col. 1. 13.
t 2 Cor. 10. 4.
Vers. 11.
u Cap. 5. 16.
v Isa. 11. 5.
Luc. 12. 35.

1 Pet. 1. 13.
s Isa. 59. 17.
2 Cor. 6. 7.
1 Tes. 5. 8.
y Isa. 59. 7.
Rom. 10. 15.
z 1 Ioan. 4. 4.
a Isa. 59. 17.
1 Tes. 5. 8.
b Ebr. 4. 12.
Apoc. 1. 16. &
2. 16. & 19. 15.
c Luc. 18. 1.
Rom. 12. 12.
Col. 4. 2.

1 Tes. 5. 17.
d Mat. 26. 41.
Marc. 13. 33.
e Cap. 1. 16.
f Filip. 1. 4.
1 Tim. 3. 1.
g Fapt. 4. 29.
Col. 4. 2.
h 2 Tes. 3. 1.
i 2 Cor. 2. 13.
k 2 Cor. 5. 20.
l Fapt. 26. 29.
m 2 Tes. 20.
Cap. 3. 1.
Filip. 1. 7, 12.

14.
2 Tim. 1. 16.
& 2. 9.
Filim. 10.
j Fapt. 28. 31.
Filip. 1. 20.
1 Tes. 2. 2.
k Col. 4. 7.
l Fapt. 20. 4.
m Col. 4. 8.
n 1 Pet. 5. 14.
o Tit. 2. 7.

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELŪ

CĂTRĂ

FILIPPENI.

Introducere; expresiunea iubirei apostolului pentru Chreștinii Filippeni și a bucuriei sale pentru d'înși.

- 1 **P**AVELŪ și Timoteiŭ, servi ai lui Iisusŭ Christosŭ, tuturorŭ sântilorŭ "în Christosŭ Iisusŭ, celorŭ ce sŭnt în Filippi, împreună cu episcopii și diaconii; ¹ Charŭ *ſie* vouŭ și pace de la Dumnezeuŭ, Părintele nostru, și de la domnulŭ Iisusŭ Christosŭ.
- 3 ² Mulțumescŭ Dumnezeului meu în totă amintirea de voi; În totŭ timpulŭ în totă rugăciunea mea pentru voi toți cu bucuriă făcendŭ rugăciune, ³ Pentru participarea vŝtră în evangeliă, din diŭa d'ânteiŭ până acumŭ; Încredințatŭ fiindŭ de însă-și acēsta, că celŭ ce a începutŭ în voi "lucrul celŭ bunŭ, ⁴ 'lŭ va îndeplini ' până la diŭa lui Iisusŭ Christosŭ; Precumŭ amŭ temeiu a cugeta acēsta despre voi toți, pentru că și în "lanțurile mele și în ⁵ apărarea și adevărarea evangeliiei m'aveți ' în ânima vŝtră, ' voi cari toți sŭnteți pârtași charului meu. Căci ⁶ "Dumnezeuŭ mi este marturŭ, ' că vŝ iubescŭ pre voi toți cu iubirea de ânimă în Iisusŭ Christosŭ.
- 9 Și de acēsta rogu-mă, " ca iubirea vŝtră încă mai multŭ să prisosēscă în cunoscință și în totă priceperea, ca " să cercați ce este dreptŭ și ce este nedreptŭ, ⁷ " ca să fiți curați și neprihăniți " în diŭa lui Iisusŭ Christosŭ; Plini de fructele dreptăței, ⁸ " cari în Iisusŭ Christosŭ servescŭ " spre mărirea și lauda lui Dumnezeuŭ.

Starea de acumŭ a lui Pavelŭ, și rezultatul acesteia; speranțele sale pentru viitorŭ.

- 12 Erŭ voiescŭ să sciti, fraților, că cele ce mi s'au întemplatŭ, au ajutatŭ chiarŭ în înaintirea evangeliiei; Fiindŭ-că " în totŭ pretoriulŭ și la toți cei-l-alti s'au făcutŭ cunoscute lanțurile mele; Și cei mai mulți din frați în Domnulŭ, încurăgiați fiindŭ prin lanțurile mele, cu mai multă îndrăsnelă ⁹ ŭ vorbitŭ cuvântulŭ și fără frică.

Uniŭa de o parte predică pre Christosŭ 15 din rîvnă și "emulațiune; alții de altă parte din bună-voință; Uniŭa predică pre Christosŭ 16 din emulațiune, nu din sinceritate, socotindŭ că vorŭ îngreuia lanțurile mele; Erŭ alții din iubire, sciindŭ că sŭnt rôn- 17 duitŭ pentru "apărarea evangeliiei. Dară cumŭ? Ori în ce chipŭ *va fi*, sēu *numai* la 18 părere, sēu în sinceritate, Christosŭ se predică; și pentru acēsta mă bucurŭ, și mă voiŭ bucura. Căci sciŭ, că acēsta 'mi va fi 19 de mēntuire "prin rugăciunea vŝtră, și prin ajutorulŭ "spiritului lui Iisusŭ Christosŭ; Dupre "tarea mea acceptare și speranță, că 20 "în nimicu nu mă voiŭ rușina, *ci că* "cu totă îndrăsnelă, precumŭ în totŭ timpulŭ, *așa* acumŭ se va mări Christosŭ în corpulŭ meu, sēu prin viēta mea sēu prin mŝrtea mea.

Căci viēta mea *este* Christosŭ, și mŝrtea 21 'mi *este* cēștigŭ. Erŭ dacă trăescŭ în corpŭ, 22 acēsta 'mi *este* fructulŭ lucrului meu; dară ce voiŭ alege nu sciŭ. Căci ¹⁰ "mă strimto- rezŭ în dŭoē priviri: avēndŭ dorință "a mă desface de corpŭ și a fi împreună cu Christosŭ, ceea ce este cu multŭ mai bine; Dară a rămânē în corpŭ *este* mai de tre- 24 buință pentru voi. Deci ¹¹ "avēndŭ acēstă în- 25 credere, sciŭ că voiŭ rămânē și voiŭ petrece cu voi toți, pentru înaintirea vŝtră în credință și pentru bucuria vŝtră; Ca 26 "fala vŝtră să fie mare în Iisusŭ Christosŭ despre mine, prin venirea mea *eră-și* la voi.

Îndemnări la unire, la stăruință, și la iubirea ce se sacrifică pre sine, după esemplulŭ lui Christosŭ.

Numai ¹² "să âmblați vrednicŭ de evangelia 27 lui Christosŭ, ca ori venindŭ eu și vedēndu-vē, ori nefindŭ de față la voi, să audŭ despre voi, "că stați într-unŭ spiritŭ, ¹³ "cu unŭ cugetŭ împreună "luptându-vē pentru credința evangeliiei; Întru nimicu sfiindu-vē 28 este împotrivorŭi vostri; "ceea ce acelora este dovēdă de perdare, ¹⁴ "erŭ voiŭ de mēn-

FILIPPENI.	1 Cor. 1. 4. Efes. 1. 15, 16. Col. 1. 3.	1 Tes. 1. 3. / Vers. 10. / Vers. 17.	2 Tim. 1. 8. / Cap. 4. 14. / Rom. 1. 9. & 9. 1. Gal. 1. 20. 1 Tes. 2. 5. / Cap. 2. 26. & 4. 1. 1 Tes. 2. 12.	Film. 6. " Rom. 2. 18. & 12. 2. Efes. 5. 10. o Fapt. 24. 16. 1 Tes. 3. 13. & 5. 23. p 1 Cor. 1. 8. q Ioan 15. 4, 5.	Efes. 2. 10. Col. 1. 6. r Ioan 15. 8. Efes. 1. 12, 14. o Cap. 4. 22. i Cap. 2. 3. " Vers. 7. " 2 Cor. 1. 11. " Rom. 8. 9.	y Rom. 8. 19. " Rom. 5. 5. " Efes. 6. 19, 20. b 2 Cor. 5. 8. c 2 Tim. 4. 6. d Cap. 2. 24. e 2 Cor. 1. 14. f 5. 12. / Efes. 4. 1.	Col. 1. 10. 1 Tes. 2. 12. " 4. 1. g Cap. 4. 1. h 1 Cor. 1. 10. i Iuda 2. j 2 Tes. 1. 5. k Rom. 8. 17. l 2 Tim. 2. 11.
-------------------	--	--	--	---	---	--	---

29 tuire, și acésta de la Dumneđe; Căci voiți
s'a dăruit în privința lui Christos "nu
numai a crede în el, ci și a suferi pentru
30 d'insul. "Sustinându aceeași luptă, "care
ați vădit în mine, și care ați auzit că am.

2 **D**ECI de *este* vre-o consolățiune în Chris-
tos, de *este* vre-o mângăiere a iubi-
rei, "de *este* vre-o împărtășire a Spiritului,
2 de *este* vre-o "duioșă și îndurare; "Îndepli-
niți bucuria mea, "ca să cugetați aceeași,
avându aceeași iubire, unu sufletu *fiind* și
3 una cugetându: "Nimicu *făcendu* prin emu-
lațiune și mărire deșertă; ci "în umilință
unul pre altul socotind *a fi* mai înalt
4 sie-și. "Să nu caute fie-care de ale sale,
ci fie-care și de ale altuia.
5 "Să fie în voi același cuget, care era și
6 în Christos Iisus; Care, "în chipul lui
Dumneđe fiind, "nu a socotit ca o ră-
7 pire a fi întocmai cu Dumneđe; "Ci s'a
deșertat pre sine, luându chipu "de serv, "făcându-se
8 în asemnarea omenilor; Și aflându-se la chipu ca omul, s'a umilit
pre sine, "făcându-se ascultător până la
9 mörte, și mörte de cruce. Pentru acésta și
Dumneđe "l'a pré-inălțat, și "l'a dăruit
10 nume, care este preste totu numele; "Ca
în numele lui Iisus să se plece totu ge-
nunchilul alu celor ceresci și alu celor
11 pământesci și alu celor de desupt; Și
"ca totă limba să mărturisescă, că Iisus
Christos *este* domn spre mărirea lui Dum-
neđe, Părintele.

12 Deci, iubiții mei, "precum în totu tim-
pul ați ascultat, nu numai când eram
de față, ci cu multă mai multă când sunt
absent, lucrați mântuirea voastră cu "frică
13 și cu cutremur. Căci "Dumneđe este care
lucră în voi și a voi și a face, duple
14 bună-voința sa. Töte faceți-le "fără de mur-
15 mure și fără de "dispute; Ca să fiți ne-
prihăniți și întregi, "fiți al lui Dumneđe ne-
vinovați "în medilocul "unu nemu înder-
16 nicu și înrutățit, între care "străluciți ca
nisce lumini în lume, Ținendu-vă la cu-
ventul vöței spre "fala mea în diua lui
Christos, că "nu am alergat în deșert,
nici nu m'am ostenit în deșert.

Că deși "mă vörsu asupra sacrificiului "și 17
în serviciul credinței vötre, "mă bucur; da, mă bucur cu voi toți. Și voi vö bu- 18
curați; da, vö bucurați cu mine.

Observațiuni despre Timotei și Epafrodit.

Și speru în domnul Iisus să trămetu 19
pre "Timotei în curându la voi, ca și eu
să mă reinsuflețesc, aflându cele despre
voi. Căci pre nimene altul nu am "ase- 20
menea lui, care să se îngrijesc de voi cu
sinceritate. Căci toți "caută ale lor, eru 21
nu ale lui Iisus Christos. Eru voi sciți 22
încercarea lui, "ca precum unu fiu unu
părinte, așa a servit elu împreună cu mine
în evangeliă. Deci pre acesta speru să-lu 23
trămetu îndată, după ce voiți fi regulat
cele de pe lângă mine. Și "am încredere 24
în Domnul, că și eu în curându voi veni
la voi.

Încă am socotit de trebuință a tră- 25
mete la voi pre "Epafrodit, fratele și con-
lucrătorul și "conluptătorul meu, "eru alu
vostru apostol și "ajutător în treburile
mele. "Căci se doria de voi toți, și era 26
föte întristat, pentru că ați auzit că a
fost bolnav. Căci într'adeveru a fost 27
bolnav de mörte; dară Dumneđe l'a mi-
luit; și nu numai pre el, ci și pre mine;
ca să nu amu întristare preste întristare.
Deci câtu mai curându l'am trămesu, ca 28
vădendu-lu éra-și să vö bucurați, și ca eu
să fiu mai puțin întristat. Deci primi- 29
ți-lu în Domnul cu totă bucuria, și "să pre-
țuiți pre unia ca acestia; Căci pentru 30
lucrul lui Christos s'a apropiat până la
mörte, nebăgându în semă viața sa, "ca să
îndeplinescă lipsa serviciului vostru către
mine.

*Deșteptări și sfătuiri, și îndemnări la cultivarea
tuturorö virtutölorö Chreștine.*

PE lângă acestea, frații mei, "bucurați-vö 3
în Domnul. A scrie voiți aceeași mie
nu-mi *este* de îngreuiere, eru voiți vö *este*
de siguranță.

"Păziți-vö de câni; păziți-vö de "lucră- 2
torii cei rei, "păziți-vö de ruptură. Căci noi 3

1 Fapt. 5. 41. Rom. 5. 2. " Efes. 2. 8. " Col. 2. 1. " Fapt. 16. 19, etc. 1 Tes. 3. 2. — Capit. 2. " 2 Cor. 13. 14. " Col. 3. 19. " Ioan. 3. 29. " Rom. 12. 16. " 15. 5. 1 Cor. 1. 10. 2 Cor. 13. 11.	Cap. 1. 27. & 3. 16. & 4. 3. 1 Pet. 5. 8. " Gal. 5. 26. Cap. 1. 15. 16. Iac. 3. 14. " Rom. 12. 10. Efes. 5. 21. 1 Pet. 5. 5. " 1 Cor. 10. 24. 33. & 13. 5. " Mat. 11. 29. Ioan. 13. 15. 1 Pet. 2. 21. 1 Ioan. 2. 6. " Ioan. 1. 1, 2. " 17. 5.	2 Cor. 4. 4. Col. 1. 15. Ebr. 1. 5. " Ioan. 5. 18. & 10. 23. " Ps. 32. 6. Iac. 5. 3. Dan. 9. 26. Marc. 9. 12. Rom. 15. 3. " Isa. 42. 1. & 49. 3. & 52. 15. & 53. 11. " Mac. 24. 23. 21. Zech. 3. 8. Mat. 20. 28.	Luc. 22. 27 " Ioan. 1. 14. Rom. 1. 5. & 8. 5. Gal. 4. 4. Ebr. 2. 14, 17. " Mat. 26. 29, 42 Ioan. 10. 18. Ebr. 5. 8. & 12. 2. " Ioan. 17. 1, 2, 5. Fapt. 2. 23. Ebr. 2. 9. " Efes. 1. 20, 21. Ebr. 1. 4.	" Isa. 45. 23. Mat. 28. 18. Rom. 14. 11. Apoc. 5. 13. " Ioan. 13. 13. Fapt. 3. 26. Rom. 14. 9. 1 Cor. 8. 6. & 12. 2. " Cap. 1. 5. " Efes. 6. 5. " 2 Cor. 3. 5. Ebr. 13. 21. " 1 Cor. 10. 10. 1 Pet. 4. 9. " Rom. 14. 1.	" Mat. 5. 45. Efes. 5. 1. " 1 Pet. 2. 12. " Deut. 32. 5. " Mat. 5. 14, 16. Efes. 5. 8. " 2 Cor. 1. 14. 1 Tes. 2. 19. " Gal. 2. 2. 1 Tes. 3. 5. " 2 Tim. 4. 6. " 2 Cor. 7. 14. Col. 1. 24. " Rom. 16. 21. 1 Tes. 3. 2.	" Ps. 55. 13. " 1 Cor. 10. 24. 33. & 13. 5. 2 Tim. 4. 10. 16 " 1 Cor. 4. 17. 1 Tim. 1. 2. 2 Tim. 1. 2. " Cap. 1. 25. Filim. 22. " Cap. 4. 18. " Filim. 9. " 2 Cor. 8. 23. 2 Cor. 11. 3. " Cap. 4. 18. " Cap. 1. 8.	" 1 Cor. 16. 18. 1 Tes. 5. 12. 1 Tim. 5. 17. " 1 Cor. 16. 17. Cap. 4. 10. — Capit. 2. " 2 Cor. 13. 11. Cap. 4. 4. 1 Tes. 5. 16. " Iac. 5. 10. " Gal. 5. 15. " 2 Cor. 11. 12. " Rom. 2. 28. Gal. 5. 2.
--	---	--	---	--	---	---	---

sîntem * cei circumciși, / cari servim lui Dumnezeu în spirit și * ne lăudăm în Christosul Iisus, dară nu ne încredem în corp.

- 4 Măcară că * eu m'ași pute bisui și în corp. De se pare cui-va altuia, că pôte a se bisui în corp, cu atîta mai mult eu:
- 5 'Circumcisu a opta zi, / din nîmului lui Israel, * din seminția lui Beniamin; / Ebreu din Ebrei; după lege, * Fariseu; * După zel * urmărindă beserica; * după dreptatea cea
- 7 din lege, * fără de prihană. Dară * cele ce-mi erau dobîndă, acestea le-am socotit
- 8 pagubă pentru Christos. Mai mult încă socotesc tôte pagubă * pentru cea mai desvârșită cunoscînță a lui Christosul Iisus, domnul meu; (pentru care m'am păgubit de tôte, și le socotesc a fi gunoiu, ca să cîștig pre Christos; Și să mă aflu într'insul, neavînd * dreptatea mea cea din lege, ci * ceea ce este prin credință în Christos, acea dreptate care vine de la
- 10 Dumnezeu prin credință); Ca să-l cunosc pre el și puterea învierei lui, și * împărțirea suferințelor lui, conformîndu-mă morței lui; Ca dîră cum-va ași * ajunge la învierea morților.
- 12 Nu că ași fi deja * ajuns, seă ași fi deja * desvârșit; ci urmăresc, ca dîră ași ajunge *aceea* pentru care sînt și cuprins
- 13 de Christosul Iisus. Fraților, eu încă nu mă socotesc să fiu ajuns; dară *acesta* una fac: * uitîndu cele din urmă, și * întîndu-mă la cele d'inainte, * Alergă la țintă, cătră resplătirea * chîlămărei celei ceresci a lui Dumnezeu în Christosul Iisus.
- 15 Deci căți sîntem * desvârșiți, / să cugețăm *acesta*; și dacă cugetați ce-va într'alt chip, Dumnezeu vi va descoperi și *acesta*.
- 16 Dară * să amblăm * după aceeași regulă cu care am ajuns; * să cugețăm aceeași. Fraților, / fiți următori mie, și vă uitați la cei ce amblă așa, precum * aveți esemplu pre noi. (Căci mulți amblă, de cari de multe ori v'am disu, éru acum și plîngîndu dicu, că *sînt* * neamicii crucei lui Christos; / Alu cărora sfîrșit *este* perderea, * alu cărora Dumnezeu *este* pîntecele, și * a cărora

mărire *este* în rușinea lor, * cari cugetă cele pămîntesci.) Eră * noi ne purtăm ca 20 cetățeni ai cerului, * de unde și * acceptăm pre mîntuitorul și domnul nostru, Iisus Christos; / Care va schimba corpul 21 nostru cel înjosit, ca să se facă asemenea corpului seă celui măreț, * după lucrarea cu care pôte * a-și supune tôte.

DECİ, frații mei cei iubiți și * doriți, * bucuria și cununa mea, așa * stați în Domnul, iubiților!

Rogă pre Evodia, și rogă pre Sintichia, * ca să cugete aceeași în Domnul. Încă rogu-te și pre tine, soțiile credincioș, ajută-li; căci ele împreună cu mine * s'au luptat pentru evangeliă; împreună cu Clement și cei-l-alți conlucrători ai mei, ale căror numi *sînt scrise* în / cartea vieței.

* Bucurați-vă în Domnul totu-déuna, și éra-și dicu: Bucurați-vă.

Blîndeța voastră să se arete tuturor ómenilor. * Aprópe *este* Domnul.

Întru nimic să nu fiți îngrijiți; ci în tôte prin rugă și rugăciune cu mulțumită să se facă cunoscute cererile voastre lui Dumnezeu. Și / pacea lui Dumnezeu, care întrece tótă înțelegerea, va păzi animele și cugetele voastre în Christosul Iisus.

Pe lîngă acestea, frații mei, câte sînt adevărate, câte *sînt* respectușe, câte *sînt* drepte, câte *sînt* curate, câte *sînt* de iubit, * câte *sînt* demne de laudă, orî-ce virtute, și orî-ce laudă, la acestea să vă gîndiți; / Cari v'ați și învățat, și ați primit, și ați vădutu în mine, *acestea* să le faceți; și * Dumnezeul păcei va fi cu voi.

Sfîrșitul, conținîndu mulțumiri și salutări.

M'am bucurat fôrte în Domnul, că în sfîrșit s'a desceptat éra-și * îngrijirea voastră de mire, la care și gîndiați, dară v'a lipsit timp potrivit. Nu dîră că dicu *acesta* pentru lipsa mea; căci m'am deprins în orî-ce sînt * a fi îndestulat. / Sciți și a suferi lipsă, și a avé de prisos; 12 în totu și în tôte m'am învățat, și a mă satura și a flămîndi; și a avé prisos și a suferi lipsă. * Tôte le pot prin Christos, 13

* Dent. 10. 16.
* 30. 6.
Ier. 4. 4.
Rom. 2. 29. &
4. 11. 13.
Col. 2. 11.
/ Ioan. 4. 23. 24.
Rom. 7. 6.
Gal. 6. 14.
* 2 Cor. 11. 18.
21.
/ Fac. 17. 12.
/ 2 Cor. 11. 22.
Rom. 11. 1.
/ 2 Cor. 11. 22.
* Fapt. 23. 6. &
26. 4. 5.
* Fapt. 23. 3.

Gal. 1. 13. 14.
* Fapt. 8. 3. &
9. 1.
* Rom. 10. 5.
* Luc. 1. 6.
* Mat. 13. 44.
* Isa. 53. 11.
Ier. 9. 23. 24.
Ioan. 17. 3.
1 Cor. 2. 2.
Col. 2. 3.
/ Rom. 10. 3. 5.
* Rom. 1. 17. &
8. 21. 22. & 2.
30. & 10. 3. 6.
Gal. 3. 16.
* Rom. 6. 3. 4.
5. & 8. 17.

2 Cor. 4. 10.
11.
2 Tim. 2. 11.
12.
1 Pet. 4. 13.
* Fapt. 26. 7.
* 1 Tim. 6. 12.
* Ebr. 12. 23.
* Ps. 45. 10.
Luc. 9. 62.
2 Cor. 5. 16.
1 Cor. 9. 24.
26.
Ebr. 6. 1.
* 2 Tim. 4. 7. 8.
Ebr. 12. 1.
* Ebr. 3. 1.
* 1 Cor. 2. 6. &

14. 20.
/ Gal. 5. 10.
* Rom. 12. 16.
* 15. 5.
* Gal. 6. 16.
/ Cap. 3. 2.
/ 1 Cor. 4. 16.
* 11. 1.
Cap. 4. 9.
1 Tes. 1. 6.
* 1 Pet. 5. 7.
/ Gal. 1. 7. &
2. 21. & 6. 12.
Cap. 1. 15. 16.
* 2 Cor. 11. 15.
2 Pet. 2. 1.
* Rom. 16. 18.
1 Tim. 6. 5.

Tit. 1. 11.
* Osea. 4. 7.
2 Cor. 11. 12.
Gal. 6. 13.
* Rom. 8. 5.
* Efes. 2. 6. 19.
Col. 3. 1. 3.
* Fapt. 1. 11.
* 1 Cor. 3. 7.
1 Tes. 1. 10.
Tit. 2. 13.
/ 1 Cor. 15. 43.
48. 49.
Col. 3. 4.
1 Ioan. 3. 2.
* Efes. 1. 19.
* 1 Cor. 15. 26.
27.

Cap. 4.
* Cap. 1. 8.
* 2 Cor. 1. 14.
Cap. 2. 16.
1 Tes. 2. 19.
* Cap. 1. 27.
* Cap. 2. 2. &
3. 16.
* Rom. 16. 3.
Cap. 1. 27.
/ Esod. 32. 32.
Ps. 69. 23.
Dan. 12. 1.
Luc. 10. 20.
Apoc. 2. 5. & 13.
8. & 20. 12. &

21. 27.
* Rom. 12. 13.
Cap. 3. 1.
1 Tes. 5. 16.
1 Pet. 4. 13.
* Ebr. 10. 25.
Iac. 5. 8. 9.
1 Pet. 4. 7.
2 Pet. 3. 8. 9.
Ved. 2 Tes. 2.
2.
/ Ps. 55. 23.
Prov. 16. 3.
Mat. 6. 25.
Luc. 12. 22.
1 Pet. 5. 7.
/ Ioan. 14. 27.
Rom. 5. 1.

Col. 3. 15.
* 1 Tes. 5. 22.
/ Cap. 3. 17.
* Rom. 15. 23.
* 16. 20.
1 Cor. 14. 23.
2 Cor. 12. 11.
1 Tes. 5. 23.
Ebr. 13. 20.
* 2 Cor. 11. 2.
* 1 Tim. 6. 6.
8.
/ 1 Cor. 4. 11.
2 Cor. 6. 10.
* 11. 27.
* Ioan. 15. 5.
2 Cor. 12. 9.

14 care mă întăresce. Dară bine ați făcut, de ați luat parte la strimtorarea mea.

15 Știți și voi, Filippenilor, că la începutul evangheliei, când am eșit din Macedonia, a nici o beserica nu a stat în legătură cu mine în privința de dare și de luare, de câtă numai voi singuri. Căci chiar în Tessalonică și o dată și de două ori ați trimis cele spre trebuința mea.

17 Nu că caută dare, ci caută fructul ce prisosesc pe socotela voastră. Dară am toate, și am de prisos, m'am împlat, luând de la Epafrodită cele trimise de la voi, a miros de bună mirăsmă, a sacrificii

bine-primită, plăcută lui Dumnezeu. Eru Dumneșcul meu a să îndeplinească toate trebuințele voastre, a după bogăția sa în mărire prin Christos Iisus.

a Eru lui Dumnezeu și Părintelui nostru a mărire în seculi seculilor. Amin.

Salutați pre toți sântii în Christos Iisus. Vă salută pre voi frații, a cari sunt cu mine. Vă salută toți sântii, a mai ales cei din casa Cesarului.

a Charul Domnului nostru a cu voi toți. Amin.

Cătră Filippeni s'a scris de la Roma, și s'a trimis prin Epafrodită.

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELU

CĂTRĂ

COLOSSENÎ.

Salutare, și mulțumire pentru charul dat Chreștinilor Colossenî.

1 PAVELU, a apostolul al lui Iisus Christos prin voia lui Dumnezeu, și Timoteu fratele: Sântilor și a credincioșilor frați în Christos ce sunt în Colosse: a Charul a voui și pace de la Dumnezeu, Părintele nostru, și de la domnul Iisus Christos.

3 a Mulțumim lui Dumnezeu și Părintelui domnului nostru Iisus Christos, totu-dăuna rugându-ne pentru voi; a Audind de credința voastră cea în Christos Iisus, și a iubirea voastră cătră toți sântii; Pentru speranța a cea păstrată voui în ceruri, de care ați audiat mai nainte în cuvântul adevărului evangheliei; Care a venit la voi, a precum și în totă lumea, și a produce fruct, precum și în voi, din ziua în care ați audiat și ați cunoscut a charul lui Dumnezeu într'adevăr; Precum v'ați și învățat de la Epafra, iubitul conlucrător cu noi care este pentru voi a servu credincios al lui Christos: Care ni-a și arătat a iubirea voastră în Spirit.

Rugămînt pentru fertilitate și creștere în cunoștința lui Christos, a căru demnitate și lucru este obiectul cel mare al ministerului Apostolului.

9 Dreptu a aceea și noi, din care și am

audiat de acestea, nu încetăm rugându-ne pentru voi, și cerîndu a ca să vă împleți de a cunoștința voiei lui în a totă înțelegerea și înțelegerea spirituală; a Ca să amblați cu vrednicia Domnului, a spre a-i plăc în toate, a fructiferi fiind în totu lucrul bun, și crescînd în cunoștința lui Dumnezeu; a Întărind-vă cu totă puterea după puterea cea mărîtă a sa a în totă îngăduirea și îndelunga-răbdare a cu bucurie; a Mulțumind Părintelui, care ne-a învrednicit a fi părtași ai a sortei sântilor în lumină; Care ne-a scăpat din a puterea întunecului, a și ne-a strămutat în împărăția Fiului său celui iubit; a În care avem răscumpărarea prin sîngele lui, iertarea păcatelor; Care este a chipul lui Dumnezeu celui nevădit, a anteiu-născutul a totă făptura. Căci a printr'insul s'a făcut toate, cele din ceruri și cele de pe pămînt, cele vădute și cele nevădute; său tronurile său a domniele, său începătoriele, său stăpînirile; toate s'a făcut a printr'insul și pentru d'insul; a Și elu este mai nainte de toate, și toate printr'insul subsistă; a Și elu este capul corpului, besericei; carele este și începutul, a anteiu-născutul din morți; ca sa fie elu în toate celu d'anteiu. Căci Părintele a bi-

Cap. 1. 7.	Gal. 1. 2.	Efes. 1. 16.	Ioan 15. 16.	1 Cor. 1. 5.	Efes. 3. 16. &	2 Pet. 1. 11.	Rom. 11. 36.
2 Cor. 11. 8.	Cap. 1. 13.	Philp. 1. 3. &	Philp. 1. 11.	Rom. 12. 3.	6. 10.	3 Efes. 1. 7.	Ebr. 2. 10.
9.	d Rom. 16. 24.	4. 6.	j 2 Cor. 6. 1	Efes. 5. 10,	17.	d 2 Cor. 4. 4.	i Ioan 1. 1, 2.
Rom. 15. 28	—	e Efes. 1. 15.	Efes. 3. 2.	a Eps. 5. 41.	17.	Ebr. 1. 2.	17. 5.
Tit 2. 14.	—	Vers. 9.	Tit 2. 11.	Rom. 5. 3.	17.	e Apoc. 3. 14.	1 Cor. 8. 6.
Cap. 2. 25.	COLOSSENÎ.	Film. 5.	1 Pet. 5. 12.	y Efes. 5. 20.	17.	j Ioan 1. 3.	j 1 Cor. 11. 3.
Ebr. 13. 16.	—	f Ebr. 6. 10.	k Cap. 4. 12.	1 Tes. 2. 12.	17.	1 Cor. 8. 6.	Efes. 1. 10.
1 Cor. 9. 12.	Cap. 1.	g 2 Tim. 4. 8.	l 2 Cor. 11. 23.	1 Tes. 2. 12.	17.	Efes. 3. 9.	21. & 4. 25.
y 23. 1.	—	1 Pet. 1. 4.	1 Tim. 4. 6.	1 Tes. 4. 1.	17.	Ebr. 1. 2.	5. 23.
2 Cor. 9. 8.	a Efes. 1. 1	k Mat 24. 14.	1 Tim. 4. 6.	Ioan 15. 16.	17.	Rom. 8. 38.	k Fapt. 26. 23.
Efes. 1. 7. &	b 1 Cor. 4. 17.	l Marc. 16. 15.	m Rom. 15. 30.	2 Cor. 9. 8.	17.	Efes. 1. 21.	1 Cor. 15. 30.
3. 16.	c Efes. 6. 21.	Rom. 10. 18.	n Efes. 1. 15,	Philp. 1. 11.	17.	Cap. 2. 10, 15.	23.
Rom. 16. 27.	d Gal. 1. 3.	Vers. 21.	16.	Tit 2. 1.	17.	1 Pet. 3. 22.	Apoc. 1. 5.
Gal. 1. 5.	d 1 Cor. 1. 4.	i Marc. 4. 8	Vers. 3. 4.	Ebr. 13. 21.	17.		

ne-voitū, ca 'în elū să locuască tōtă plinitatea; Și 'făcendū pacea prin sângele crucii lui, să împace 'printr'însulū 'tōte pentru sine; printr'însulū, *dicū*, seū cele de pe pământū, seū cele din ceriuri.

21 Și pre voi, 'cari erați ôre-cândū înstrăinați și neamici cu mintea 'prin lucruri rele, dară acum v'a împăcatū, 'În corpulū cārnelui prin mōrte, 'ca să vē pună sânti și fără de prihană și nevinovați înaintea sa; 23 De veți rămâne 'intemeiați și întăriți în credință, și 'nu veți părăsi speranța evangheliei, de care ați auditu, 'careia s'a și predicatū 'la tōte fapturele cele de supțu ceriū; 'cāreia eū Pavelū sūnt servū.

24 'Acumū mă bucur în suferințele mele 'pentru voi, și îndeplinesc 'lipsele suferințelorū lui Christosū în corpulū meu 'pentru corpulū seū, care este beserica; Cāreia eū m'amū făcutū servū, duple 'diregētoria care Dumneđeū mi-a datū pentru voi, ca să predicū cu deplinēta'e cuvēntulū lui 26 Dumneđeū; Adecă 'misteriulū celū ascunsū din toți seculi și din tōte generațiunile, 27 'erū acumū s'a arētatū sântilorū lui; 'Cāroră a voitū Dumneđeū a li face cunoscutū, care este 'bogăția māriri' misteriulū acestuia între Gintī, care este Christosū între 28 voi, 'speranța māriri; Pre care noi 'lū predicāmū, 'îndemnāndū pre totū omulū, și invēfāndū pre totū omulū în tōtă înțelepciunea; 'ca să punemū înainte pre totū omulū desevārșitu în Christosū. 'Spre acēsta mă și ostenescū, 'luptāndu-mē 'prin puterea lui, care lucrēzā puternicū prin mine.

2 CĂ voiescū să sciți cātū de mare 'luptă 'ținū pentru voi și pentru cei din Laodicea, și pentru aceia cari nu aū vēdutu 2 fața mea în corpū; 'Ca să se mângāie ānimele lorū, 'unite fiindū în iubire, și ca să fiți deplinū informați de tōtă înțelepciunea înțelegerei, 'spre cunoscința misteriulū lui Dumneđeū, și a Pārintelū și a lui Christosū; 'În care sūnt ascunse tōte tesaurele 4 înțelepciunei și ale cunoscinței. Și acēsta *dicū*, 'ca nimenea să nu vē amāgescā cu 5 cuvinte de înduplecare. Căci 'deși nu sūnt

de față cu corpulū, dară cu spiritulū sūnt împreună cu voi, bucurāndu-mē, și vēdendū 'rōnduēla vōstră și 'tāria credinței vōstre în Christosū.

Îndemnări la stăruință în credință, și desceptări asupra invēfăturerilor minciunose.

Deci 'precumū ați primitū pre Christosū 6 Iisusū, domnulū, așa să āmblați într'însulū; 'Înrādēcinați și zidiți fiindū într'însulū, și 7 întāringdu-vē în credință, precumū v'ați invēfatū, înaintindū în ea cu mulțumită.

'Căutați ca să nu vī rāpescā cine-va cu 8 filosofii și cu înclāciune deșertă, duple 'tradițiunea ômenilorū, duple 'elementele lumei, și nu duple Christosū. Căci 'într'însulū locuesce tōtă plinitatea dumneđeiri' trupesce. 'Și sūnteți deplinī într'însulū, 'care 10 este capulū a tōtă 'începētoria și puterea. În care sūnteți și 'circumciși cu circumci- 11 siune nefăcută de māni, în 'desbrācarea corpulū pēcatelorū cārneli în circumcisiunea lui Christosū. 'Îngropați fiindū împreună cu 12 elū în botezū, în care 'v'ați și sculatū împreună, prin 'credința faptică a lui Dumneđeū, 'care l'a sculatū din mōrți. 'Și pre 13 voi, cari erați mōrți în pēcate și în necircumcisiunea cārneli vōstre, v'a viū-făcutū împreună cu d'însulū, iertāndu-vī tōte greșelele; 'Stergēndū înscrisulū, celū contra 14 nōstră, *fastū* în ordine, ceea ce ni era contrariū; și l'a luatū din meșlocū, pironindulū pe cruce; 'Desbrācāndū 'începēto- 15 riele și puterile, i-a vēditū de față, triumfāndū asupra lorū prin ea.

Deci nimenea 'să nu vē condemne 'pentru māncare seū bēutură, seū 'în privința serbātorei, seū a lunei noīe, seū a sāmăbătelorū; 'Cari sūnt umbră celorlū viitoare; 17 erū corpulū este alū lui Christosū. 'Să nu 18 vī rāpescā cine-va resplata vōstră, supțu cuvēntulū umilinței și adorārei āngerilorū, āmblāndū în cele 'ce nule-a vēdutu, în deșertū îngāmfāndu-se din mintea sa trupescā: Și neținindū 'capulū, din care totū corpulū 19 prin încheieturi și legături primindū hrană și alcātuindu-se, face crescere duple Dumneđeū.

1 Ioan 1. 16. & 3. 24. Cap. 2. 9. & 3. 11. m Efes. 2. 14- 16. n 2 Cor. 5. 18. o Efes. 1. 10. p Efes. 2. 1, 2, 12, 19, & 4. 18. q Tit 1. 15, 16. r Efes. 2. 15, 16. s Luc. 1. 75. Tfes. 1. 41. & 5. 27. 1 Tes. 4. 7. Tit 2. 14.	Iuda 24. t Efes. 3. 17. u Cap. 2. 7. v Ioan 15. 6. w Rom. 10. 18. x Vers. 6. y Fapt. 1. 17. z 2 Cor. 3. 6. & 4. 1. & 5. 18. Efes. 3. 7. Vers. 25. 1 Tim. 2. 7. s Rom. 5. 3. 2 Cor. 7. 4. a Efes. 3. 1, 18. b 2 Cor. 1. 5, 6. Filip. 3. 10. 2 Tim. 1. 8. & 2. 10.	c Efes. 1. 23. d 1 Cor. 9. 17. Gal. 2. 7. Efes. 3. 2. Vers. 23. e Rom. 16. 25. 1 Cor. 2. 7. Efes. 3. 9. f Mat 14. 11. 2 Tim. 1. 10. g 2 Cor. 2. 14. h Rom. 9. 23. Efes. 1. 7. & 3. 8. i 1 Tim. 1. 1. j Fapt. 20. 20, 27, 31. k 2 Cor. 11. 2. Efes. 5. 27.	Vers. 22. l 1 Cor. 15. 10. m Cap. 2. 1. n Efes. 1. 19. & 3. 7, 20. — Capulū 2. a Filip. 1. 30. Cap. 1. 29. 1 Tes. 2. 2. b 2 Cor. 1. 6. c Cap. 3. 14. d Filip. 3. 8. Cap. 1. 9. e 1 Cor. 1. 24. & 2. 6, 7. Efes. 1. 8. Cap. 1. 9.	f Rom. 16. 18. 2 Cor. 11. 13. Efes. 4. 14. & 5. 6. Vers. 18. g 1 Cor. 5. 3. 1 Tes. 2. 17. h 1 Cor. 14. 40. i 1 Pet. 5. 9. j 1 Tes. 4. 1. Iuda. 3. k Efes. 2. 21. 22. & 3. 17. Cap. 1. 23. l Ier. 29. 8. Rom. 16. 17. Efes. 5. 6. Vers. 18. Ebr. 13. 9.	m Mat. 15. 2. Gal. 1. 14. Vers. 23. n Gal. 4. 3, 9. Vers. 20. o Ioan 1. 14. Cap. 1. 19. p Ioan 1. 16. q Efes. 1. 20, 21. r 1 Pet. 3. 22. s Cap. 1. 16. t Deut. 10. 16. & 30. 6. Ier. 4. 4. Rom. 2. 29. Filip. 3. 8. t Rom. 6. 6.	u Cap. 3. 1. x Efes. 1. 19. & 3. 7. y Fapt. 2. 21. z Efes. 2. 1, 5, 6, 11. a Efes. 2. 15, 16. b Fac. 3. 15. Pa. 68. 18. Isa. 53. 12. Mat. 12. 29. Luc. 10. 18 & 11. 22. Ioan 12. 31.	& 16. 11. Efes. 4. 8. Ebr. 2. 14. c Efes. 6. 12. d Rom. 14. 8, 10, 13. e Rom. 14. 2, 17. f Rom. 14. 5. Gal. 4. 10. g Ebr. 8. 5. & 9. 9. & 10. 1. h Ebr. 4. i Exec. 13. 3. j 1 Tim. 1. 7. k Efes. 4. 15, 16.
--	--	---	---	--	---	--	---

20 Deci de ați *muriți împreună cu Christosul în privința 'elementelor' lumii, *de ce primiți ordinul, ca cumă ați trăi încă în lume? (*Cum sunt*: *Nu te atinge, nici gusta, 21 nici pipăi. Cari sunt toate spre stricăciune prin întrebuintare:) *dupre ordinele și învățăturele omenilor. *Cari într'adeveră au 22 părere de înțelepciune în 'adorarea' după voință și umilință și în negrijirea corpului, nu cu vre-o onoare spre îndestularea corpului.

3 **D**E "v'ati sculat împreună cu Christosul, 2 toșu d'a drépta lui Dumneșeu. Cugetați la cele de sus, *erū* nu la cele de pe pământ. *Căci ați muriți, *a* și viața voastră este 4 ascunsă cu Christosul în Dumneșeu. *Când se va arăta Christosul, *f* viața noastră, atuncea și voi împreună cu d'insulă ve veți arăta *'* în mărire.

Indemnări la sânteniă practică, și mai cu sémă la îndeplinirea dătorielor socială.

5 Dreptu aceea *omoriti 'membrele' voștre cele de pe pământ: *f* desfrânarea, necurăția, patima, *pofta cea rea, și sgârcenia, *'* care este idololatriă; *Pentru cari vine mânia 6 lui Dumneșeu preste *fiii neascultărei; *Intre cari și voi ôre-cândă ați âmblat, cândă 8 ați trăit într'acelea. *Erū acumă lepădați toate acestea: mânia, iuțimea, răutatea, hula, 9 'cuvântul de rușine, din gura voastră. *Nu vorbiți minciună unului către altul, *fiindă-că v'ati desbrăcat de omul cel vechi d'impreună cu faptele lui; Și v'ati îmbrăcat 10 în cel nou, care 'se înnoșese spre cunoscintă, *dupre chipul celui ce 'l'a făcut; Unde nu este nici *Ellin, nici Iudeu, circumcisă nici necircumcisă, barbar, Scit, servu sêu liber, *'* ci Christosul toate și în toate.

12 Deci *îmbrăcați-vă 'ca nisce aleși ai lui Dumneșeu, sânti și iubiți, în 'ânimă de îndurări, în bunătate, în umilință, în blândetă, 13 în îndelungă-răbdare; *Îngăduind unului pre altul, și iertând unului altuia, de are cine-va de a se plânge asupra cui-va; pre-

cumă și Christosul a iertat vouă, așa și voi. 4 Erū preste toate acestea *îmbrăcați-vă în iubire, care este 'legătura' desevășirei. Și 15 'pacea' lui Dumneșeu să domnescă în ânimile voștre, *'* la care sânteti și chiămați *ca* 'membre' ale unui corp; *'* și fiți mulțumitori.

Cuvântul lui Christosul să locuască în 16 voi cu bogăția în totă înțelepciunea; învățându-vă și îndemnându-vă unul pre altul *'* cu psalmi și cu imne și cu cântări spirituale, cântând *'* cu charu în ânimile voștre Domnului. Și *ori-ce faceți, cu cuvântul sêu 17 cu lucrul, *să faceți* toate în numele domnului Iisus, *mulțumind lui Dumneșeu și Părintelui prin el.

*Femeelor, supuneți-vă bărbaților voștri, 18 precum se cade în Domnul.

*Bărbaților, iubiți-vi femeile voștre, și 19 nu ve 'amăriți' asupra lor.

*Copiilor, ascultați pre părinți voștri 20 în toate; căci acesta este bine-plăcut Domnului.

*Părinților, nu întăritați pre copiii voștri 21 spre mâniă, ca să nu se descurageze.

*Servilor, ascultați 'în toate pre domni 22 voștri' cei *'* după corp, nu numai servind la vedere, ca cei ce vor să placă omenilor; ci în simplitatea ânimei, temându-vă de Dumneșeu. *Și totu ce faceți, să faceți 23 din suflet, ca Domnului, *erū* nu *ca* omenilor; *Sciindă că de la Domnul veți primi 24 respătirea moscenirei; *'* căci serviți domnului Christosul. Erū cel ce face nedreptate, 25 va primi aceea nedreptate ce a făcut; și *'* nu este câutare în față.

STEPĂNILOR, 'ce este cu dreptul, și 4 *ce este* tocmelă, dați servilor; sciindă că și voi aveți Domn în ceri.

*Stăruți în rugăciune, și priveghiați în 2 tr'însa 'cu mulțumită; *Rugându-vă totă- 3 dată și pentru noi, ca să ni 'deschidă Dumneșeu ușa pentru cuvânt, ca să predicăm *'* misteritul lui Christosul, pentru care și sunt în lanțuri; Ca să-lă facă cunoscut, 4 precum se cade a vorbi.

*Âmblați cu înțelepciune către cei de 5 afară, 'rescumpărând timpul. Cuvântul 6

k Rom. 6. 2, 5.
k 7. 4, 6.
Gal. 2. 19.
Efez. 2. 15.
1 Vers. 8.
m Gal. 4. 3, 9.
n 1 Tim. 4. 3.
o Isa 20. 13.
Mat. 15. 9.
Tit. 1. 14.
p 1 Tim. 4. 8.
q Vers. 15.
Capitul 3.
a Rom. 6. 5.
Efez. 2. 6.
Cap. 3. 12.
b Rom. 8. 24.

Efez. 1. 30.
c Rom. 6. 2.
Gal. 2. 20.
Cap. 2. 20.
d 2 Cor. 5. 7.
Cap. 1. 5.
e 1 Ioan 3. 2.
f Ioan 11. 25.
g 1 Cor. 15. 43.
Filip. 3. 21.
h Rom. 8. 13.
Gal. 5. 24.
i Rom. 6. 13.
j Efez. 5. 3.
k 1 Tes. 4. 5.
l Efez. 5. 5.
m Rom. 1. 13.
Efez. 5. 6.

Apoc. 22. 15.
n Efez. 2. 2.
o Rom. 6. 19.
20. & 7. 5.
1 Cor. 6. 11.
Efez. 2. 2.
Tit. 3. 3.
p Efez. 4. 22.
Ebr. 12. 1.
Iac. 1. 21.
1 Pet. 2. 1.
q Efez. 4. 29.
& 5. 4.
r Lev. 19. 11.
Efez. 4. 25.
s Efez. 4. 22, 24.
t Rom. 12. 3.
u Efez. 4. 22, 24.
v Efez. 2. 10.

a Rom. 10. 12.
1 Cor. 12. 13.
Gal. 3. 28. &
5. 6.
Efez. 6. 8.
y Efez. 1. 23.
z Efez. 4. 24.
a 1 Tes. 1. 4.
1 Pet. 1. 3.
2 Pet. 1. 10.
b Gal. 5. 22.
Efez. 4. 2, 32.
Filip. 2. 1.
c Marc. 11. 25.
Efez. 4. 2, 32.
d 1 Pet. 4. 8.
e Ioan 13. 34.
Rom. 13. 8.
1 Cor. 13.

Efez. 5. 2.
Cap. 2. 3.
1 Tes. 4. 9.
1 Tim. 1. 5.
1 Ioan 5. 22.
& 4. 21.
f Efez. 4. 3.
g Rom. 14. 17.
Filip. 4. 7.
h 1 Cor. 7. 15.
i Efez. 2. 16.
17. & 4. 4.
j Cap. 2. 7.
Vers. 17.
k 1 Cor. 14. 26.
Efez. 5. 19.
l Cap. 4. 6.
m 1 Cor. 10. 31.
n Rom. 1. 8.

Efez. 5. 20.
Cap. 1. 12. &
2. 7.
1 Tes. 5. 18.
Ebr. 13. 15.
o Efez. 5. 32.
Tit. 2. 5.
1 Pet. 3. 1.
p Efez. 5. 3.
q Efez. 5. 25.
28, 33.
1 Pet. 3. 7.
r Efez. 4. 31.
s Efez. 6. 1.
t Efez. 5. 24.
Tit. 2. 9.
u Efez. 6. 4.
v Efez. 6. 5, etc.
1 Tim. 6. 1.

Tit. 2. 9.
1 Pet. 2. 18.
a Vers. 20.
y Filip. 16.
z Efez. 6. 6, 7.
a Efez. 6. 8.
b 1 Cor. 7. 22.
c Rom. 2. 11.
Efez. 6. 9.
1 Pet. 1. 17.
Vezi Deut. 10.
17.
Capitul 4.
a Efez. 6. 9.
b Luc. 12. 1.
Rom. 12. 12.
Efez. 6. 18.

1 Tes. 5. 17.
18.
o Cap. 2. 7. &
3. 15.
d Efez. 6. 19.
2 Tes. 3. 1.
e 1 Cor. 16. 9.
2 Cor. 2. 12.
f Mat. 12. 11.
1 Cor. 4. 1.
Efez. 6. 19.
Cap. 1. 26. &
2. 3.
g Efez. 6. 20.
Filip. 1. 7.
h Efez. 5. 15.
1 Tes. 4. 12.
i Efez. 5. 16.

vostru totu-dé-una să fie ¹cu charu, ²diressu cu sare; ³ca să sciți cumu vi se cade a răspunde fie-căruia.

Observațiuni personale, și salutări.

- 7 "Tote cele despre mine vi le va spune Tichicu, iubitulu frate, credinciosulu servu, și impreună-servu în Domnul; ⁸Pre care l'amu tramesu la voi inadinsu, ca să afile cele despre voi, și să mângăie ânimel voste; ⁹Impreună cu Onesimū, credinciosulu și iubitulu frate, care este d'intre voi. Aceia vi voru face cunoscutu toate cele de aicea.
- 10 Vă salută pre voi ¹Aristarcu celū impreună cu mine legatū, și ²Marcu, nepotulu lui Barnaba, (despre care ați primitu cereri să-lu primiți, de va veni la voi; ³Și Iisus ce se chiamă Iustū, cari sânt din cei circumciși. Acestia singuri sânt conlucrătorii mei pentru împărăția lui Dumnezeu, cari mi-au fostu de mângălare.

Vă salută ¹Epafră, care este d'intre voi, ²servu alu lui Christosū, care în totu timpul ³se luptă pentru voi în rugăciuni, ca să fiți ⁴desevârșiți și deplinî în tota voia lui Dumnezeu. Căci mărturisescū de d'insulū, că are multă rîvnă pentru voi și pentru cei din Laodicea și din Ierapoli. Vă ¹⁴salută "Luca, mediculu celū iubitū, și ²De-masū.

Salutați pre frații cei din Laodicea, și ¹⁵pre Nimfanū, și ²beserica cea din casa lui. Și cându se va ceti ³acastă epistolă de către voi, faceți ca să se cetască și în beserica Laodicenilorū, și ca și voi să cetiți cea din Laodicea. Și diceți lui ¹⁷Archipū: Caută ¹⁸"serviciulu care l'ai primitu de la Domnulū, ca să-lu împlinesci.

¹Salutarea cu mâna mea a lui Pavelū. ¹⁸Aduceți-vi aminte de lanțurile mele. ²Charu fie cu voi. Aminū.

Cătră Colossenī s'a scrisu de la Roma, și s'a tramesu prin Tichicu și Onesimū.

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELŪ

ÂNTĒIA CĂTRĂ

TESSALONICENÎ.

Iubirea, urările și rugămintele apostolului pentru Tessalonicenī.

- 1 **P**AVELŪ și ²Silvanū și Timoteiū besericei Tessalonicelorū în Dumnezeu Părintele, și în domnulū Iisus Christosū: ³Charu fie voū și pace de la Dumnezeu, Părintele nostru, și de la domnulū Iisus Christosū.
- 2 "Mulțumimū lui Dumnezeu în totu timpul pentru voi toți, făcendū amintire de ³voi în rugăciunile nōstre; ⁴Neincetatū amintindu-ne de ⁵lucrulu credinței vōstre, și ostenela iubirei, și rēbdarea speranței, în domnulū nostru Iisus Christosū, înaintea ⁶lui Dumnezeu și Părintelui nostru; Sciindū, frați iubiți de Dumnezeu, ⁷alegerea vōstră.
- 5 Căci ¹evangelia nōstră nu a fostu la voi numai în cuvēntū, ci și în putere și în ²Spiritulu Sântū, și cu multă siguranță; pre-

cumu și ³sciți în ce chipū ne-amū purtatū între voi și pentru voi. Și ⁴voi ne-ați imitatū pre noi și pre Domnulū, primindū cuvēntulū în multă strimtorare, ⁵cu bucuria Spiritului Sântū: Încatū v'ați făcutū esemplu tuturorū celorū ce credū în Macedonia și Acaia. Căci de la voi ⁶s'a datū în scire cuvēntulū Domnului, nu numai în Macedonia și Acaia, ci și ⁷în totu loculū s'a făcutū cunoscută credința vōstră în Dumnezeu; încatū nu avemū trebuință să mai vorbimū. Căci aceia singuri spunū de noi, ⁸ce felū de intrare amū avutū la voi, și cumū v'ați întorsū la Dumnezeu de la idoli, a servi Dumnezeului celui viu și adeveratū; Și ⁹a accepta pre Fiulū lui ¹⁰din ceriū, pre care l'a sculatū din morți, *adecă* pre Iisusū, care ne mēntue ¹¹de mânia ce va să fie.

¹ Cap. 8. 16.
² Marc. 9. 50.
³ 1 Pet. 3. 15.
⁴ Efes. 6. 21.
⁵ Efes. 6. 22.
⁶ Film. 10.
⁷ Fapt. 19. 39.
⁸ 20. 4. & 27.
⁹ Film. 24.
¹⁰ Fapt. 15. 37.
¹¹ 2 Tim. 4. 11.

¹ Cap. 1. 7.
Film. 23.
² Rom. 15. 30.
³ Mat. 5. 48.
⁴ 1 Cor. 2. 6. & 14. 30.
Film. 3. 15.
Ebr. 5. 14.
⁵ 2 Tim. 4. 11.
⁶ 2 Tim. 4. 10.
Film. 24.

¹ Rom. 16. 5.
1 Cor. 16. 19.
² 1 Tes. 5. 27.
³ Film. 2.
⁴ 1 Tim. 4. 6.
⁵ 1 Cor. 16. 21.
⁶ 2 Tes. 3. 17.
⁷ Ebr. 13. 8.
⁸ Ebr. 13. 25.

1 TESSALONIC.
—
Capitulu 1.
¹ 2 Cor. 1. 19.
² Tes. 1. 1.
³ 1 Pet. 5. 12.
⁴ Efes. 1. 2.
⁵ Rom. 1. 8.
Efes. 1. 16.
Film. 4.
⁶ Cap. 2. 13.

¹ Ioan 6. 29.
Gal. 5. 6.
Cap. 3. 6.
² Tes. 1. 3, 11.
Iac. 3. 17.
³ Rom. 16. 6.
Ebr. 6. 10.
⁴ Col. 3. 12.
⁵ 2 Tes. 2. 13.
⁶ Marc. 16. 20.
⁷ 1 Cor. 2. 4. &

4. 20.
¹ 2 Cor. 6. 6.
² Col. 2. 2.
Ebr. 2. 3.
³ Cap. 2. 1, 5, 10, 11.
⁴ 2 Tes. 3. 7.
⁵ 1 Cor. 4. 16.
⁶ 11. 1.
Film. 3. 17.
Cap. 2. 14.

¹ Tes. 3. 9.
² Fapt. 5. 41.
Ebr. 10. 34.
³ Rom. 10. 18.
⁴ Rom. 1. 8.
⁵ 2 Tes. 1. 4.
⁶ Cap. 2. 1.
⁷ 1 Cor. 12. 2.
Gal. 4. 8.
⁸ Rom. 2. 7.
Film. 3. 20.

Tit. 2. 13.
² Pet. 3. 12.
Apoc. 1. 7.
³ Fapt. 1. 11.
Cap. 4. 16.
⁴ 2 Tes. 1. 7.
⁵ Fapt. 2. 24.
⁶ Mat. 5. 7.
Rom. 5. 9.
Cap. 5. 9.

2 **C**ĂCI * voi singuri sciți, fraților, că în-
trarea noastră la voi nu a fost în de-
șert. Ci, deși mai 'nainte am suferit,
și am fost reu tractați, precum sciți,
în ^b Filipi, * am îndrăsnit în Dumneșeu
nostru ^a a vorbi către voi evangelia lui Dum-
neșeu * cu multă luptă. / Căci predicarea
noastră nu s'a făcut din înclăciune, nici
din *cugete* necurate, nici cu viclesug; Ci
* precum ne-am socotit vrednici de Dum-
neșeu, ^a ca să ni se încredințeze evangelia,
așa vorbim; 'neplăcându omenilor, ci lui
Dumneșeu, / celui ce cercă âmele noastre.
5 Căci nici-o dată ^a nu am întrebuințat cu-
vințe linguștore, precum sciți, nici un
cuvânt pentru sgârceniă; / Dumneșeu este
martur; * Nici nu am căutat laudă de
la omeni, nici de la voi, nici de la alții;
deși * am putut să vă 'ngreulăm ^a ca a-
postoli ai lui Christos; Ci * am fost cu
linisce în meșlocul vostru, precum doica
8 și caută de copiii sei; Așa dorind de
voi, am voit ^a a vi împărtași nu numai e-
vangelia lui Dumneșeu, ci încă și * sufletele
noștre, pentru că ați fost noii iubiți. Căci
vi aduceți aminte, fraților, de ostenela și
truda noastră, că 'diua și nótea lucrând,
* ca să nu îngreulăm pre cine-va din voi,
v'am predicat evangelia lui Dumneșeu.
10 * Voi *sunteți* marturi, și Dumneșeu, * cum
cu pietate și dreptate și fără de prihană ne-am
11 purtat către voi cari ați crezut; Pre-
cum singuri sciți cum am îndemnat și
am mângaiat pre fie-care din voi, ca un
12 părinte pre copiii sei; *jurându-vă*, * Ca să
âmblați vrednici de Dumneșeu, * care v'a
chiamat la împărăția și mărirea lui.
13 Drept aceea și noi mulțumim lui Dum-
neșeu * neîncetat, că primind cuvântul
lui Dumneșeu, care l'ați audiat de la noi,
l'ați primit ^a nu ca cuvântul omenilor, ci
precum este într'adeveru, cuvântul lui
Dumneșeu, care se și lucră în voi cari
14 credeți. Căci voi, fraților, ați imitat * be-
sericele lui Dumneșeu cari sânt în Iudea
în Christos Iisus; căci ^a aceleași ați suferit
și voi de la cei de un nēm cu voi,
15 * precum și acele de la Iudei; / Cari au o-

morit și pre domnul Iisus și * pre pro-
feții lor, și pre noi ne-au persecutat; și
nu placă lui Dumneșeu, ^a și sânt contrari tu-
turor omenilor; / Cari ne opresc să vor-
bim Ginților, ca să se mēntuie, ^a ca să-și
indeplinesc păcatele lor pururea; ^a și a so-
sit asupra lor mânia spre perdere.

Eră noi, fraților, despărțiți fiind de
voi pentru un timp, / cu fața, nu cu âni-
ma, mai mult ne-am silit ^a a vedea fața
voastră cu mare dorință. Pentru aceea am
voit să venim la voi, adevă eș Pavel, și
odată și de două ori; eră * Satana ne-a o-
prît. Căci * care este speranța noastră, se
bucuria, se ^a cununa laudei? Au nu și voi
veți fi înaintea domnului nostru Iisus Chris-
tos ^a la venirea lui? Da, voi sunteți mă-
rirea și bucuria noastră.

DREPTU aceea * neputându mai mult răb-
da, ^a am bine-voit a rămâne în Atena
singuri; Și v'am trimes pre * Timotei,
fratele nostru, și servul lui Dumneșeu și
conclătorul nostru în evangelia lui Chris-
tos, să vă întărescă și să vă sfătuescă în
privirea credinței voștre; / Ca nici unul
să nu se clătescă într'aceste strimtorări;
căci singuri sciți, că * spre acesta sântem
hotărâți. / Căci, când am fost la voi,
v'am dis mai 'nainte, că vom avea strim-
torări; precum s'a și întâmplat, și sciți.
Dreptu aceea * neputându mai mult răbda,
l'am trimes să cerceteze despre credința
voastră, ^a ca nu cum-va să vă fie ispitit
ispititorul, și 'ostenela noastră să fie în
deșert.

Eră sosind Timotei la noi de la voi,
și dându-ni în scire credința și iubirea vo-
astră, și cum-că în tot timpul vă amintiți
de noi, dorind a ne vedea pre noi, ^a pre-
cum și noi pre voi; De aceea, fraților,
ne-am mângaiat de voi în totă strimto-
rarea și nevoia noastră prin credința voastră.
Căci noi acum trăim, fiind-că voi * stați
statornici în Domnul. * Căci ce mulțumim
vom pute întorce lui Dumneșeu în privi-
rea voastră, pentru totă bucuria cu care ne
bucurăm de voi înaintea Dumneșeu nostru
Iisus / * Nótea și diua pré multă ^a rugându-

Cap. 2.	Gal. 1. 10.	Film. 8. 9.	2 Cor. 12. 12.	Gal. 1. 22.	18. 12. & 19.	Apoc. 1. 7. &	Fapt. 20. 34.
a Cap. 1. 5. 9.	f Prov. 17. 27.	o 2 Cor. 11. 9.	14.	d Fapt. 17. 5.	9. & 22. 21.	22. 12.	g Vers. 1.
b Fapt. 16. 22	k Rom. 8. 27.	o 12. 13. 14.	v Cap. 1. 5.	13.	22.	—	h 1 Cor. 7. 5.
c Cap. 1. 5.	k Fapt. 20. 22.	2 Tes. 3. 8.	2 Cor. 7. 2.	e Ebr. 10. 32.	f Fac. 15. 16.	Cap. 2. 11. 2.	i Gal. 2. 2. &
d Fapt. 17. 2	2 Cor. 2. 17.	p 1 Cor. 9. 1, 2.	2 Tes. 3. 7.	34.	Mat. 23. 32.	Cap. 2. 11. 2.	j Gal. 2. 2. &
e Filip. 1. 30.	2. & 12. 17.	q 1 Cor. 2. 3. &	y Efez. 4. 1.	f Fapt. 2. 23. &	k Mat. 24. 6, 14.	a Vers. 5.	4. 11.
Col. 2. 1.	2. & 12. 17.	9 22.	o 1 Cor. 1. 27.	3. 15. & 5. 30.	l 1 Cor. 5. 8.	b Fapt. 17. 15.	g Fapt. 2. 16.
f 2 Cor. 7. 2.	1 Rom. 1. 9.	2 Cor. 13. 4.	Col. 1. 10.	7. 52.	Col. 2. 5.	c Rom. 16. 21.	f Fapt. 18. 1. 5.
Vers. 5.	m Ioan. 5. 41, 44.	3 Tim. 2. 24.	Cap. 4. 1.	g Mat. 5. 12. &	m Cap. 2. 10.	1 Cor. 16. 10.	k Filip. 1. 8.
2 Pet. 1. 16	1 Tim. 5. 17.	r Rom. 1. 11. &	1 Cor. 1. 9.	23. 34, 37.	n Rom. 1. 13. &	2 Cor. 1. 19.	l 2 Cor. 1. 4. &
1 Cor. 7. 26.	1 Cor. 9. 4, 6.	15. 29.	Cap. 5. 24.	Luc. 12. 32, 34.	o 2 Cor. 1. 14.	d Efez. 3. 18.	7. 6, 7, 12.
1 Tim. 1. 11,	2 Cor. 10. 1.	2 Cor. 12. 15.	2 Tim. 1. 9.	Fapt. 7. 52.	o 2 Cor. 1. 14.	e Fapt. 9. 16. &	m Filip. 4. 1.
12.	2 Cor. 10. 1.	2 Cor. 12. 15.	2 Tim. 1. 9.	h Est. 3. 8.	o 2 Cor. 1. 14.	14. 22. & 20.	n Cap. 1. 2.
1 Cor. 9. 17.	2 Cor. 10. 1.	2 Cor. 12. 15.	2 Tim. 1. 9.	i Luc. 11. 52.	o 2 Cor. 1. 14.	23. & 21. 11.	o Fapt. 26. 7.
Gal. 2. 7.	2 Tes. 3. 9.	1 Cor. 4. 12.	2 Tim. 1. 9.	Fapt. 13. 50.	g Prov. 16. 31.	1 Cor. 4. 9.	2 Tim. 1. 3.
Tit. 1. 2.	2 Tes. 3. 9.	2 Cor. 11. 9.	2 Tim. 1. 9.	17. 5, 18. &	2 Tim. 1. 10. 22.	2 Tim. 3. 12.	2 Tim. 1. 10, 12.
		2 Tes. 3. 8.	2 Tim. 1. 9.		Cap. 3. 13.	1 Pet. 2. 21.	& 15. 22.

ne, "ca să vedem fața voastră, "și să îndeplînim acea ce lipsește credinței voastre.

- 11 **Ērū** însu-și Dumne-deu și Părintele nostru, și domnul nostru Iisus Christos, 12 "să îndrepteze calea noastră către voi; Și "să vă facă Domnul să creșteți și să prisosiți în iubire "unul către altul și spre toți, 13 precum și noi spre voi; "Ca să se întărească animele voastre în sântire, fiindu voi fără prihană înaintea lui Dumne-deu și Părintelui nostru, la venirea domnului nostru Iisus Christos "cu toți sântii sei.

Îndemnare la sântire.

- 4 **P**E lungă acestea, fraților, vă rugăm și vă îndemnăm în domnul Iisus, "ca, precum v'afi învățat de la noi, "cum se cade să amblați, "și să plăceți lui Dumne-deu, așa să prisosiți totu mai mult. Căci sciți ce ordin v'am dat prin domnul Iisus. Căci acesta este "voia lui Dumne-deu, "sântirea voastră, și "ca să vă feriți de 4 desfrânare; "Încât să sciți fie-care din voi, cum să-și păzescă vasul în sântire și onoare; "Nu în poftă desfrânată, "precum și 5 Gițiile "cari nu cunosc pre Dumne-deu. "Ca nimenea să nu facă nedreptate și să nu încele pre fratele seu în afaceri; căci Domnul "este resbunător de toate acestea, precum mai 'nainte v'amu distu și v'amu pre- 7 venit. Căci Dumne-deu nu ne-a chemat spre necurăție, "ci spre sântire. "Dreptu aceea celu ce nesocotesce acestea, nu nesocotesce pre omu, ci pre Dumne-deu, "care ni-a și dat Spiritul celu sântu. 8 9 **Ērū** despre iubirea de frați "nu trebuie să vi mai scriu, căci "înși-vă sânteti învățați de la Dumne-deu, "să iubiți unul pre altul. "Și într'adeveru "și faceți aceea spre 10 toți frații, cari sânt în totă Macedonia; **ērū** noi vă rugăm, fraților, "ca să sporii totu 11 mai mult; Și ca să vă siliți a fi linisciți, și "să faceți ale voastre, și "sa lucrați cu mâ- 12 nele voastre, precum v'amu ordinar; "Ca să amblați cu cuviință către cei de afară, și de nimenea să nu aveți trebuință.

Despre venirea a dila a domnului; mângăierea celoru lipsiți de copil și de alte rude; și îndemnări la priveghiare neîncetată.

Și nu voiesc, fraților, să fiți în necu- 13 noscință despre cei ce au adormit; ca să nu vă întristați, "ca și cei-l-alți "cari nu au speranță. Căci "de credem, că Iisus a 14 murit și a înviat, așa și "pre cei adormiți în Iisus "i va aduce Dumne-deu împreună cu elu. Căci acestea vorbim voi 15 "dupre cuvântul Domnului, că noi "cei vii, cari vomu fi rămași până la venirea Domnului, nu vomu întrece pre cei adormiți; Căci însu-și "Domnul se va pogori din ceru 16 intru strigare, în vócea arhangherului și în "trîmbița lui Dumne-deu; și "cei morți în Christos voru învia întâi; "Apoi noi cei 17 vii, cari vomu fi rămași, împreună cu d'înșii ne vomu răpi "în nouri, spre întipinarea Domnului în aeru; și așa "vomu fi cu Domnul totu de-una. "Dreptu aceea măn- 18 gâiați-vă unii pre alții cu cuvintele acestea. **ĒARŪ** de "timpuri și anotimpuri, fraților, 5 "nu aveți trebuință să vi scriu. Căci în- 2 și-vă sciți bine, că "diia Domnului așa va veni ca unu furu nopte. Căci atuncea 3 cându voru dice: Pace și siguranță, atuncea fără de scire va veni preste d'înșii "perdarea, "ca și durerea preste cea îngrecată; și nu voru scăpa.

"Ērū voi, fraților, nu sânteti în întunecă, ca să vă apuce acea di ca unu furu. 4 Voi toți sânteti "fi ai luminei și fil ai dila; nu sântem ai nopte, nici ai întunecului. "Dreptu aceea să nu dormim ca 6 și cei-l-alți, ci "să priveghiam și să fim trezi. Căci "cei ce dormu, nopte dormu; 7 și cei ce se îmbetă, "nopte se îmbetă. **Ērū** noi fiindu ai dila, să fim trezi, "îmbrăcându-ne în platoșa credinței și a iubirei, și cu coifulu, speranța mântuirii. Căci "Dum- 9 ne-deu nu ne-a hotărît spre mânia, "ci spre dobîndirea mântuirii, prin domnul nostru Iisus Christos, "Care a murit pentru 10 noi; ca ori de priveghiam, ori de dormim, împreună cu elu să trăim. "Deci măn- 11 gâ-

q Cap. 2. 17.	Capul 4.	18.	p Cap. 5. 1.	2 Tes. 3. 7,	Fapt. 1. 11.	Luc. 12. 89,	12.
r 2 Cor. 12. 9,	a Filip. 1. 27.	f 1 Cor. 15. 34.	q Ier. 31. 34.	3. 12.	2 Tes. 1. 7.	40.	1 Pet. 5. 8.
11.	Col. 2. 6.	Gal. 4. 8.	Ioan. 6. 45. &	5 Rom. 13. 13.	f 1 Cor. 15. 52.	2 Pet. 3. 10.	f Luc. 21. 34,
Col. 4. 12.	b Cap. 2. 12.	Mtes. 2. 12. &	14. 26.	2 Cor. 8. 21.	g 1 Cor. 15. 23,	Apoc. 3. 3. &	26.
e Marc. 1. 3.	c Col. 1. 10.	4. 18.	Ebr. 8. 11.	Col. 4. 5.	52.	16. 15.	Rom. 12. 12.
f Cap. 4. 10.	d Rom. 12. 2.	2 Tes. 1. 8.	1 Ioan 2. 30,	1 Pet. 2. 12.	h 1 Cor. 15. 51.	d Isa. 13. 6-9.	1 Cor. 15. 34.
u Cap. 4. 9. &	e Efes. 5. 17.	k Lev. 19. 11,	27.	g Veđi Lev. 19,	i Fapt. 1. 9.	Luc. 17. 27-	Efes. 5. 14.
5. 15.	f Efes. 5. 27.	13.	r Mat. 22. 39.	28.	Apoc. 11. 12.	29. & 21. 34,	k Fapt. 2. 15.
2 Pet. 1. 7.	g 1 Cor. 6. 15,	1 Cor. 6. 8.	Ioan 15. 34. &	Deut. 14. 1, 2.	f Ioan 12. 26.	35.	l Isa. 59. 17.
v 1 Cor. 1. 8.	18.	2 Tes. 1. 8.	15. 12.	2 Sam. 12. 20.	h 14. 3. & 17.	2 Tes. 1. 9.	Efes. 6. 14, 16,
1 Filip. 1. 10.	e Efes. 5. 3.	l Lev. 11. 44.	Efes. 5. 2.	s Efes. 2. 12.	24.	e Ier. 13. 21.	17.
Cap. 5. 23.	f Efes. 5. 27.	h 19. 2.	1 Pet. 4. 8.	a 1 Cor. 15. 13.	k Cap. 5. 11.	Osea. 13. 13.	m Rom. 9. 22.
2 Tes. 2. 17.	g Rom. 6. 19.	1 Cor. 1. 2.	1 Ioan 3. 11,	b 1 Cor. 15. 18,	—	f Rom. 13. 12,	Cap. 1. 10.
1 Ioan 3. 20,	1 Cor. 6. 15,	Ebr. 12. 14.	23. & 4. 21.	23.	Capul 5.	13.	1 Pet. 2. 8.
21.	18.	1 Pet. 1. 14,	e Cap. 1. 7.	Cap. 3. 13.	a Mat. 24. 3. 26.	1 Ioan 2. 8.	Iuda 4.
e Zech. 14. 5.	h Rom. 1. 24,	15.	f Cap. 3. 12.	c 1 Reg. 13. 17.	b Fapt. 1. 7.	g Efes. 5. 8.	n 2 Tes. 2. 12,
Iuda 14.	Col. 3. 5.	o Luc. 10. 16.	u 2 Tes. 3. 11.	18. & 20. 25.	c Mat. 25. 5.	h Mat. 25. 5.	14.
—	i Efes. 4. 17,	o 1 Cor. 2. 10.	1 Pet. 4. 15.	d 1 Cor. 15. 51.	b Cap. 4. 9.	i Mat. 24. 42.	o Rom. 14. 8, 9.
		f 7. 40.	e Fapt. 20. 25.	e Mat. 24. 30,	h 25. 13.	h 25. 13.	2 Cor. 5. 15
		1 Ioan 3. 24.	Efes. 4. 28.	31.	44. & 25. 13.	Rom. 13. 11—	p Cap. 4. 18.

iați-vă unul pre altul, și edificați unul pre altul, precum și faceți.

Maș multe instrucțiuni pentru practică; sfârșitul.

- 12 Și vă rugăm, fraților, să recunoșteți pre cei ce se ostensc în vo, și pre mai marii vostri în Domnul, și pre cei ce vă sfătuiesc. Și să-i pre-prețuiți în iubire pentru lucrul lor. Și fiți în pace între voi.
- 14 Dăra vă rugăm, fraților, îndemnați pre cei fără de rânduélă, mângâiați pre cei pușin la suflet, sprijiniți pre cei slabi, fiți îndelungu-răbdători spre toți.
- 15 Căutați ca nimenea să nu resplătescă cui-va rău pentru rău; ci în totu timpul să urmați cele bune, și între voi înși-vă și spre toți.
- 16 17 Bucurați-vă totu-dé-una. Rugați-vă neîncetată. În toate mulțumiți; căci acesta

este voia lui Dumnezeu în Christos Iisus pentru voi.

° Nu stingeiți Spiritul. ° Nu desprețuiți 19 20
profețiile. ° Cercetați toate; țineți ceea ce este bun. ° Feriți-vă de totu lucrul rău. 21

Eră însuși Dumnezeu păcei să vă sântescă deplin; și întregu spiritul vostru și sufletul și corpul să se păzescă fără de prihană la venirea domnului nostru Iisus Christos. ° Credincios este cel 24

ce v'a chemat, care va și face.

Fraților, rugați-vă pentru noi. 25

° Salutați pre toți frații cu sărutare sântă. 26

Vă jur pe Domnul, ca să se cetescă 27
acastă epistolă tuturor fraților sânti.

° Charul domnului nostru Iisus Christos 28
tosu fice cu voi. Amin.

Antea epistolă către Tessaloniceni s'a scris de la Atena.

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELU

A DUA CĂTRĂ

TESSALONICENI.

Mulțumirea apostolului pentru răbdarea, credința și iubirea Creștinilor Tessaloniceni.

- 1 PAVELU și Silvanu și Timoteiu besericei Tessalonicenilor în Dumnezeu, Părintele nostru, și în domnul Iisus Christos; ° Charul fice voii și pace de la Dumnezeu, Părintele nostru, și de la domnul Iisus Christos.
- 3 Sântem dători a mulțumi lui Dumnezeu în totu timpul pentru voi, fraților, precum se cade, pentru că credința voastră crește forțe, și iubirea fie-cărui d'într-voi prisosește de la unul către altul; încât și noi înși-ne ne lăudăm în voi în besericele lui Dumnezeu, pentru răbdarea și credința voastră în toate persecuțiunile și strimtorările, cari suferiți; Căea este o dovadă a dreptei judecări a lui Dumnezeu; că vă veți afla vrednici împărăției lui Dumnezeu, pentru care și suferiți. Fiindcă este cu dreptate la Dumnezeu a face strim-

torare celor ce vă strimtorază; Eră voii celor strimtorați repaus cu noi, când se va descoperi domnul Iisus din ceri cu ângerii puterii sale, ° Cu vâpăia de foc, dându resbunare celor ce nu cunosc pre Dumnezeu, ° nici nu ascultă evangelia domnului nostru Iisus Christos; ° Cari vor fi pedepsiți cu eternă perđare de la fața Domnului și de la mărirea puterii sale; ° Când va veni să se mărescă în sântii sei, și să se facă minunată întru toți cei ce au cređut, (căci și mărturia noastră între voi s'a cređut), într-acea ȳi.

Pentru aceea ne și rugăm în totu timpul pentru voi, ca Dumnezeu nostru să vă facă vrednici chemării sale, și să împlinescă cu putere în voi totă bună-voința sa și lucrul credinței; ° Ca să se mărescă numele domnului nostru Iisus Christos în voi, și voi în el, duple charul Dumnezeu-lui nostru și al domnului Iisus Christos.

q 1 Cor. 16. 18.	Col. 3. 12.	Luc. 18. 1. & 21. 36.	d 1 Cor. 14. 1. & 21. 36.	i Col. 4. 8.	b 1 Tes. 1. 1.	i 1 Tes. 2. 14.	p Filip. 3. 19.
Philp. 2. 29.	2 Tim. 4. 2.	2 Tim. 4. 2.	e 1 Cor. 2. 11.	2 Tes. 3. 1.	c 1 Cor. 1. 8.	f Apoc. 6. 10.	2 Pet. 3. 7.
1 Tim. 5. 17.	Lev. 19. 18.	Lev. 19. 18.	f 1 Cor. 1. 8.	m Rom. 16. 16.	d 1 Tes. 1. 2. 3.	k Apoc. 14. 13.	q Deut. 33. 2.
Ebr. 13. 7. 17.	Prov. 30. 32.	Efes. 6. 18.	g 1 Cor. 1. 9. & 10. 13.	n Col. 4. 16.	h 1 Tes. 2. 14.	l 1 Tes. 4. 16.	r Jsa. 2. 19.
° Marc. 9. 50.	° 24. 29.	Col. 4. 2.	h 1 Cor. 1. 9. & 10. 13.	o Rom. 16. 30.	° 3. 6. 9.	m Iuda 14.	s Cap. 2. 8.
° 2 Tes. 8. 11. 12.	Mat. 5. 39. 44.	1 Pet. 4. 7.	i 1 Cor. 1. 8.	° Rom. 16. 30.	Cap. 2. 15.	n Ebr. 10. 27.	t Pa. 89. 7.
° Ebr. 12. 13.	Rom. 12. 17.	b Efes. 5. 20.	j 1 Cor. 1. 8.	2 Tes. 3. 18.	° 2 Cor. 7. 14.	° 12. 29.	u Pa. 68. 35.
° Rom. 14. 1. & 15. 1.	1 Cor. 6. 7.	Col. 3. 17.	k 1 Cor. 1. 8.	2 Tes. 3. 18.	° 9. 2.	° 1 Pet. 3. 7.	v 1 Tes. 1. 3.
Gal. 6. 1. 2.	1 Pet. 3. 9.	c Efes. 4. 30.	l 1 Cor. 1. 8.	2 Tes. 3. 18.	1 Tes. 2. 19.	Apoc. 21. 8.	° 1 Pet. 1. 7.
° Gal. 5. 27.	° Gal. 6. 10.	1 Tim. 4. 14.	m 1 Cor. 1. 8.	2 Tes. 3. 18.	° 1 Tes. 2. 14.	n Pa. 79. 6.	° 4. 14.
Efes. 4. 2.	° 3 Cor. 6. 10.	2 Tim. 1. 6.	n 1 Cor. 1. 8.	2 Tes. 3. 18.	h Filip. 1. 28.	o Rom. 2. 8.	—
	Philp. 4. 4.	° 14. 30.	2 Tes. 3. 18.	2 Tes. 3. 18.			

*Îndreptarea greșelilor despre venirea Țilei
Domnului.*

2 **I**N privința venirii domnului nostru Ii-
sus Christos¹ și a reunirii noastre cu
2 d'insulă, vă rugăm, fraților, "Ca nu de-
grabă să vă clătiți din minte, nici să nu
vă spălmântați, nici prin spirit, nici prin
cuvânt, nici prin epistolă, ca *cum ar fi*
trămisă de la noi, cumă-că s'ar fi apro-
3 piază Țiia lui Christos². "Să nu vă amă-
gescă cine-va nici într'un chip; căci *acea*
Ți nu va veni, "de nu va veni mai întâiu
apostasia, și de nu se va ivi 'omul păca-
4 tului, 'fiul pierderii; Adversariul, cel
ce "se înalță 'mai pe sus de tot ce se Țice
Dumneșu și se adoră, ședându el în
templul lui Dumneșu ca Dumneșu, a-
rătându-se pre sine, că el este Dumneșu.
5 Aș nu vi aduceți aminte, că încă fi-
6 îndu eu la voi, v'am Țisă acestea? Și a-
cum știți ceea ce opresce, ca să se arete
7 el la timpul se. Căci 'misteriul fără-
de-legei se lucră de ja; fără numai cel
ce opresce *va opri*, până se va lua din me-
8 loc. Și atunci se va areta acel Nele-
giuit, "pre care Domnul 'lă va mistui 'cu
suflarea gurei sale, și-lă va perde cu "stră-
9 lucirea venirii sale; *Pre acela*, a căru
venire este "dupre lucrarea lui Satana cu t-
tă puterea și cu "semne și minuni minciu-
10 năse; Și cu t-ă amăgirea nedreptăței în
"cei peritori; pentru că nu aș primită iu-
11 birea adevărului, ca să se mēntuă. "Pentru
aceea li va trāmete Dumneșu puteri lu-
crătoare de încelăciune, "ca să crēdă min-
12 ciunei; Ca să se condamne toți cei ce nu
aș creșut adevărului, ci "aș avut plăcere
în nedreptate.

Îndemnări, și sfârșitul.

13 **Țr** "noi sūntem dētori în tot timpul
a mulțumi lui Dumneșu despre voi, fra-
lor iubiți de Domnul, că Dumneșu "v'a
ales "de la început spre mēntuire "prin
sânșirea Spiritului și prin credință în ade-
14 vēr; La care v'a Țiămat prin evange-
lia noastră, "spre cēștigarea māriri domnu-
lui nostru Iisus Christos³.
15 Dreptă aceea, fraților, "stați statornici,

și Țineți "invēțătorele, cari v'ați invēțat, ori
cu cuvēnt, ori cu epistola noastră.

Țr "insu-și domnul nostru Iisus Chris- 16
tos, și Dumneșu și Părintele nostru, "care
ne-a iubit, și n-a dat mângăiare e-
ternă și "speranță bună din Țar, Să măn- 17
găie ānimele vōstre, și "să vă întărescă în
totă cuvēntul și lucrul bun.

PE lūngă acēsta, fraților, "ruȚați-vē pen- 3
tru noi, ca cuvēntul Domnului să se
respāndescă și să se mārēscă, precumă a
ajuns la voi; Și "ca să scāpām de ōme- 2
nii cei rei și vicleni; căci "credința nu este
a tuturor. Țr "credincios este Domnul, 3
care vē va întări, și vē "va pāzi de cel reu.
Țr "avem acēstă încredere în Domnul 4
despre voi, că și faceți și veți face cele ce
vi Țicem. Țr "Domnul să îndrepteze ā- 5
nimele vōstre spre iubirea lui Dumneșu
și statornicia pentru Christos⁴.

Țr vi Țicem, fraților, în numele Dom- 6
nului nostru Iisus Christos⁵, "ca să vē fe-
riți "de tot fratele ce āmblă 'fără de rōn-
duelă, și nu duple "invēțătura care a pri-
mit de la noi. Căci inși-vē știți, "cum 7
vi se cade a ne urma; căci "noi nu am
āmblat fără de rōnduelă între voi; Nici 8
nimēnui pânea nu am mancat'o în dar,
ci "cu ostenelă și trudă, nōptea și Țiia, lu-
crām, ca să nu ingreulām pre cine-va
din voi; "Nu că dōră nu avem dreptul, 9
ci ca să vī dām "pre noi inși-ne esemplu,
sre a ne urma. Căci și cāndu eram la 10
voi, acēsta vī ordinām: "Că dacă cine-va
nu voiesce să lucreze, nici să mănānce.
Căci așdim, că uniā d'ntre voi "āmblă 11
fără de rōnduelă, "nimic lucrānd, ci a-
mestecāndu-se în lucrurile altora. Țr u- 12
nora ca acestora ordinām, și-i îndemnām
prin domnul nostru Iisus Christos⁶, "ca
cu linisce lucrāndu șā-și mănānce pânea
lor. Țr voi, fraților, "să nu vē descu- 13
răȚiați în a face bine.

Țr de nu ascultă cine-va de cuvēntul 14
nostru din acēstă epistolă, să-l insemnați
pre acela, și "să nu vē inșoȚiți cu el, ca
să se rușineze. "Dară să nu-l socotiți ca 15
pre un neamic, "ci să-l îndemnați ca pre
un frate.

Capit. 2.
a 1 Tes. 4. 16.
b Mat. 24. 31.
c Marc. 13. 27.
1 Tes. 4. 17.
c Mat. 24. 4.
d Efeș. 5. 6.
1 Ioan 4. 1.
d Mat. 24. 4.
e Efeș. 5. 6.
1 Tim. 4. 1.
f Dan. 7. 25.
1 Ioan 2. 18.
Apoc. 13. 11.
etc.

g Ioan 17. 13.
h Isa. 14. 13.
Esoc. 28. 2.
6. 9.
Dan. 7. 25.
11. 36.
Apoc. 13. 6.
1 Cor. 8. 5.
f 1 Ioan 2. 18.
g Ț. 4. 8.
h Dan. 7. 10, 11.
i Iov 4. 9.
Isa. 11. 4.
Osca 6. 5.
Apoc. 2. 16.
Ț. 19, 20, 21.

21.
m Cap. 1. 8, 9.
Ebr. 10. 27.
n Ioan 8. 41.
Efeș. 2. 2.
o Apoc. 18. 23.
o VeȚi Deut. 13.
1.
Mat. 24. 24.
Apoc. 13. 13.
Ț. 19. 20.
p 2 Cor. 2. 15.
Ț. 4. 3.
g Rom. 1. 24.
etc.
VeȚi 1 Reg.

22. 22.
Ezeo. 14. 9.
r Mat. 24. 5, 11.
1 Tim. 4. 1.
s Rom. 32.
Ț Cap. 1. 3.
u 1 Tes. 1. 4.
v Efeș. 1. 4.
z Luc. 1. 75.
y Ioan 17. 22.
1 Tes. 2. 13.
1 Pet. 5. 10.
s 1 Cor. 16. 13.
Filip. 4. 1.
a 1 Cor. 11. 2.

Cap. 3. 6.
b Cap. 1. 1, 2.
c 1 Ioan 4. 10.
Apoc. 1. 5.
d 1 Pet. 1. 3.
e 1 Cor. 1. 8.
1 Tes. 3. 13.
1 Pet. 5. 10.
—
Capit. 3.
a Efeș. 6. 19.
Col. 4. 3.
1 Tes. 5. 25.
b Rom. 15. 31.
c Fapt. 26. 24.

Rom. 10. 16.
d 1 Cor. 1. 9.
1 Tes. 5. 24.
c Ioan 17. 15.
2 Pet. 2. 9.
f 2 Cor. 7. 16.
Gal. 5. 10.
g 1 Cron. 29. 18.
h Rom. 16. 17.
Vers. 14.
1 Tim. 6. 5.
2 Ioan 10.
i 1 Cor. 5. 11.
13.
f 1 Tes. 4. 11.

Ț 5. 14.
Vers. 11, 12, 14.
Ț Cap. 2. 15.
i 1 Cor. 4. 16.
Ț 11. 1.
1 Tes. 1. 6, 7.
m 1 Tes. 3. 10.
n Fapt. 18. 8.
Ț 20. 31.
2 Cor. 11. 9.
1 Tes. 2. 9.
o 1 Cor. 9. 6.
1 Tes. 2. 6.
p Vers. 7.

q Fac. 3. 19.
1 Tes. 4. 11.
r Vers. 6.
s 1 Tes. 4. 11.
1 Tim. 5. 13.
t 1 Tes. 4. 11.
u Efeș. 4. 25.
v Gal. 6. 9.
w Mat. 18. 17.
1 Cor. 5. 9.
Vers. 6.
y Lev. 19. 17.
1 Tes. 5. 14.
z Tit. 3. 10.

- 16 *Ērū insu-și* "Domnulū păcei să vî dee pace pururea în totū chipulū. Domnulū *ne* cu voi toți.
- 17 *Salutare* cu mîna mea a lui Pavelū, care este semnū în tōtă epistola; așa scriū.

"Charulū domnului nostru Iisusū Chris- 18
tosū *ne* cu voi toți. Aminū.

A dūoa epistolă cātră Tessalonicenī s'a
scrisū de la Atena.

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELŪ

ĂNTĒLA CĂTRĂ

TIMOTEIŪ.

Salutare, instrucțiuni despre învățători minciunoși; mulțumire pentru charulū celū îndelungatū arătatū în întorcerea și apostolia lui Pavelū.

- 1 **P**AVELŪ, apostolū alū lui Iisusū Christosū, "dupre ordinulū ^b lui Dumnezeu, Mântuitorulū nostru, și alū domnului Iisusū Christosū, "speranța noastră; Lui ^d Timoteiū, "adevăraturulū fiū în credință; ^f Charū, milă și pace de la Dumnezeu, Părintele nostru, și de la Iisusū Christosū, domnulū nostru.
- 2 Precum te-amū sfătuitū să rămāi în Efesū, "cândū mergeamū în Macedonia, ca să spuī unora, ^a ca să nu învețe într'altū chipū;
- 3 "Nici să ție amintē la basme și la genealogiī nesfârșite, ⁱ cari nascū dispute mai multū de cātū dumnezeesca edificare cea în credință, *așa să faci.*
- 4 *Ērū* "scopolū ordinului este iubirea ^j din animă curată și din conștiință bună și din credință nefăcarnică; De la care uniia abătēndu-se, s'aū întorsū la "cuvinte deșerte;
- 5 Dāndu-se de învățători de lege; *ērū singuri* "neînțelegēndū cele ce vorbescū, nici despre cele ce dovedescū.
- 6 Dară scimū că "legea *este* bună, de o întrebuințēză cine-va potrivitū legēi. "Sciindū acēsta, că legea nu este dată pentru celū dreptū, ci pentru cei fără de lege și nesupuși, pentru impioși și păcătoși, pentru nesânți și spurcați, pentru ucidători de părinte și ucidători de mumă, pentru uci-
10 gași; Pentru desfrēnați, pentru sodomiți, pentru furī de omēi, pentru minciunoși, pentru cei sperjuri, și pentru ori-ce altū

ce-va contrariū "învățaturei celei sănătoșe; Dupre evangelia mārēță a "fericitului Dum- 11
nedeū, "carea mi s'a încredințatū.

Mulțumescū lui Christosū Iisusū, dom- 12
nulū nostru, "celū ce m'a întăritū, "că m'a socotitū credinciosū, "hotărīndu-mē pentru serviciū; Pre mine, "celū ce eramū mai 13
"nainte hulitorū și persecutorū și vêtămātorū; ci amū fostū miluitū, pentru că "nesciindū amū făcut'ō în necredință. "Dară 14
pre a prisositū charulū Domnului nostru "în credința ^b și iubirea cea în Christosū Iisusū. "Acesta *este* cuvēntū credinciosū, 15
și vrednicū de tōtă primirea: că "Christosū Iisusū a venitū în lume să mēntuiă pre cei păcătoși, din cari celū d'ântēiū sūnt eū.

Dară pentru acēsta "amū fostū miluitū, 16
ca în mine mai ⁱântēiū să arete Iisusū Christosū tōtă îndelunga-rēbdare, ^j ca esemplu celorū ce vorū să crēdā într'insulū spre viēță eternă. *Ērū* "Regelū eternū, ^k celui 17
nemuritorū, "celui nevēdūtū, ^l unula pré-înțeleptului Dumnezeu ^m "ne onóre și mārīre în seculi seculilorū. Aminū.

Acēstā cerere ⁿ "ți îndreptū, fiule Timoteiū, ca "dupre profeție cari s'aū făcutū mai "nainte despre tine, să "te lupti duple d'insele cu luptă bună; "Pāzindū credință 19
și bună conștiință, care uniia lepēdānd'ō "aū suferitū naufragiū în privirea credinței; D'intre cari este "Imenē și "Alessandru; pre 20
cari "i-amū datū Satanei, ca să se învețe să nu "hulēscā.

a Rom. 15. 23.	b Cap. 2. 3. & 4. 10.	c Filip. 2. 24.	d Cap. 6. 4.	e 2 Tim. 1. 11.	f 26. 9.	g 1 Ioan 3. 6.	h Cap. 6. 13, 14, 20.
i 16. 20.	j Tit 1. 3. & 2. 10. & 13. 4.	k Gal. 1. 6, 7.	l Rom. 7. 13.	m Tit 1. 3.	n 2 Cor. 4. 1.	o 2 Cor. 4. 1.	p 2 Tim. 2. 2.
q 1 Cor. 14. 23.	r 1 Cor. 4. 7. & 10. & 13. 4.	s Cap. 6. 3. & 10.	t Gal. 3. 19.	u 2 Cor. 12. 9.	v 1 Cor. 15. 10.	w Ps. 10. 16.	x Cap. 4. 14.
y 2 Cor. 12. 11.	z Iuda 25.	aa Cap. 4. 7. & 10. & 13. 4.	ab 5. 23.	ac 2 Cor. 7. 25.	ad 2 Tim. 1. 13.	ae 145. 13.	af 2 Tim. 6. 12.
ag 1 Tes. 5. 23.	ah Col. 1. 27.	ai 2 Tim. 2. 14.	aj Cap. 6. 2.	ak 2 Cor. 3. 5.	al Luc. 7. 47.	am Dan. 7. 14.	an 2 Tim. 2. 3.
ao 1 Cor. 16. 21.	ap Col. 4. 18.	aq Tit 1. 14. & 16. 23.	ar Tit 1. 9. & 2. 1.	as Col. 1. 25.	at Cap. 3. 1. & 4. 9.	au Cap. 6. 15, 16.	av 4. 7.
aw Rom. 16. 24.	ax 1 Cor. 4. 17.	ay Tit 1. 14. & 2. 9.	az Cap. 6. 15.	ba 2 Tim. 2. 11.	bb Tit 3. 8.	bc Rom. 1. 23.	bd Cap. 3. 9.
1 TIMOTEIŪ.	1 Tes. 3. 2.	1 Cor. 4. 17.	1 Cor. 9. 17.	1 Cor. 9. 19.	1 Cor. 9. 19.	1 Ioan 1. 18.	1 Tim. 2. 17.
Capitul 1.	Tit 1. 4.	Gal. 4. 4.	Gal. 2. 7.	Gal. 3. 6.	Gal. 3. 6.	1 Ioan 4. 12.	2 Tim. 4. 14.
Fapt. 9. 15.	2 Tim. 1. 2.	Gal. 5. 14.	Ool. 1. 25.	Luc. 23. 34.	Luc. 5. 32. & 19. 10.	1 Cor. 5. 5.	1 Cor. 5. 5.
Gal. 1. 1, 11.	1 Pet. 1. 2.	2 Tim. 2. 22.	1 Tes. 2. 4.	Ioan 9. 39, 41.	Rom. 5. 8.	Iuda 25.	1 Pet. 13. 48.
	2 Tim. 30. 1, 2.	Cap. 6. 4, 20.	Cap. 3. 7.	Fapt. 3. 17. & 4. 10.			

Apostolul îndemnă a se ruga pentru toți omenii.

2 **DECİ** ve îndemnu, ca mai întâi de toate să se facă cereri, rugăciuni, rugăminți, medlociri și mulțumite pentru toți omenii: **2** "Pentru regi și "pentru toți cari sunt în putere, ca să petrecem viță lină și cu odihnă în totă pietatea și onestitatea. Căci **3** acesta este "bine și bine-primită înaintea **4** "lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru; "Care voiesce ca toți omenii să se mântuiască, și să vină la cunoștința adevărului. "Căci unul este **5** Dumnezeu, "unul și medlocitor între Dumnezeu și între omeni, omul Iisus **6** Christos; "Care s'a dat pre sine preț de rescumpărare pentru toți, "mărturie "pentru **7** timpurile sale; "Spre care eu sunt rându-ită predicator și apostol, " (dică adevărul în Christos, nu mint), "învățător **8** Ginților în credință și în adevăr. Deci voiesc, ca să se roge omenii "în totu locul, "rădicând mâni sante, fără de mâni și fără de certă.

Hainele cele potrivite și purtarea modestă a femeilor.

9 Asemenea și "femeile rugându-se cu gătelă modestă, cu respect și cu înțelepciune, să se împodobescă, nu cu împletituri, fie de aur, fie cu mărgăritare, fie cu vestimente lucioase; "Ci [precum se cade **10** femeilor celor ce profesă pietate,] cu **11** fapte bune. Femea să se învețe în liniște **12** cu totă supunerea; "Erau "femei nu dau **13** voia să învețe, "nici a-și stăpâni bărbatul, **14** ci să fie în liniște. Căci "Adam s'a făcut **15** întâi, apoi Eva. Și "Adam nu s'a amăgit, "eră femea amăgindu-se, a călcat **16** ordinul. Dară se va mântui prin nașterea de copii, de voru stărui în credință și în iubire și în sântire cu castitate.

Cualitatea presbiterilor, a diaconilor și a diaconeselor.

3 **ACESTA** "este cuvântul adevărat: De **2** a postesce cine-va "episcopie, bun "lucru postesce. Dară "episcopul trebuie să fie fără de prihană, "bărbat al unei femei,

trez, prudent, cuviincios, iubitor de străini, "vrednic de a învăța; "Nebețiv, **3** "nebătăuș, "nedoritor de câștig neonest, "blând, nelubitor de certă, nesgărcit; Bine îngrijindu-se de casa sa, "avându **4** copii sei ascultători cu totă modestia. [Căci **5** dacă nu scie cine-va a-și îngriji casa sa, cum va îngriji de beserica lui Dumnezeu?] Nu noviciu, ca nu, îngânându-se, "să cadă **6** în cursa diabolului. "Erau "trebuie să fie și **7** bine încercat "de la cei din afară; ca să nu cadă în defăimare "și în cursa diabolului.

Asemenea și "diaconii trebuie să fie **8** modesti, nu înduolnici în cuvinte, "nu dedați la vin multă, nedoritor de câștig neonest; "Păzind misterul credinței în **9** conștiință curată. Și acestia întâi să se **10** cerceteze, după aceea să se diaconescă, fiind fără de prihană. "Asemenea și **11** femele lor trebuie să fie modeste, nevorbitoare de rău, treze, credincioase în toate. Diaconii să fie bărbați ai unei femei, bine **12** îngrijindu-se de copii și casele lor. Căci **13** "cei ce diaconesc bine, "și dobândesc treptă bună, și multă îndrăsnă în credința cea în Christos Iisus.

Acăsta și scriu, sperându a veni la tine **14** curând, "Să de mă voi întârzi, să ști **15** cum trebuie să petreci "în casa lui Dumnezeu, carea este beserica lui Dumnezeu celui viu, stălp și întărire a adevărului. Și într'adevăr mare este misterul pietă **16** ței: "Dumnezeu s'a arătat în corp, "s'a îndreptat în spirit; "s'a vădit de angeri, "s'a predicat Ginților; "s'a creștut în lume, "s'a înălțat în mărire.

Predicarea unei mari apostasii în zilele cele din urmă.

4 **EARU** Spiritul "vorbesce rostit, că "în **2** timpuri de apoi se vor abate unia de la credință, luându aminte "la spiritele cele **3** încelătoare "și la învățăturele demonilor; "Ale celor ce cu făcări vorbesc minciuni, **2** "fiind înfărați în a loră conștiință; "O **3** prindă a se însura, și "ordinându a se reține de bucatele, cari Dumnezeu le-a făcut "spre gustare "cu mulțumită de către

Cap. 2.	h Ebr. 8. 6. & 9. 15.	h 15. 16.	Cap. 3.	h Cap. 6. 9.	Rom. 1. 4.	h Col. 1. 6. 23.	d Dan. 11. 35.
a Ebra 6. 10.	i Mat. 20. 28.	Gal. 1. 16.	a Cap. 1. 15.	2 Tim. 2. 36.	1 Pet. 3. 18.	a Luc. 24. 51.	37. 38.
ier. 29. 7.	Mar. 10. 45.	o Mal. 1. 11.	b Fapt. 20. 28.	o Fapt. 6. 3.	1 Ioan 5. 6.	Fapt. 1. 9.	Apoc. 9. 20.
b Rom. 12. 1.	Efes. 1. 7.	Ioan 4. 31.	Phil. 1. 1.	p Lev. 10. 9.	etc.	1 Pet. 3. 22.	c Mat. 7. 15.
c Rom. 12. 2.	Tit 2. 14.	p Ps. 134. 2.	c Efes. 4. 12.	p Eze. 44. 21.	a Mat. 28. 2.	—	Rom. 16. 18.
Cap. 5. 4.	f 1 Cor. 1. 6.	Isa. 1. 15.	d Tit 1. 6. etc.	Vers. 3.	Mar. 16. 5.	Cap. 4.	2 Pet. 2. 3.
d Cap. 1. 1.	2 Tim. 1. 10.	q 1 Pet. 3. 3.	e Cap. 5. 9.	q Cap. 1. 19.	Luc. 2. 13. & 24. 4.	a Ioan 16. 13.	f Efes. 4. 19.
e 2 Tim. 1. 2.	3 Tim. 1. 8.	r 1 Pet. 3. 4.	f 2 Tim. 2. 24.	r Tit 2. 3.	Ioan 20. 12.	2 Tes. 2. 8.	g 1 Cor. 7. 28.
e Eze. 18. 23.	h Rom. 5. 5.	s 1 Cor. 14. 34.	g Vers. 8.	s Vezi Mat. 25. 21.	Efes. 3. 10.	2 Tim. 3. 1.	26. 38.
Ioan 8. 16. 17.	Gal. 4. 4.	t Efes. 5. 24.	h 2 Tim. 1. 7.	t Efes. 2. 21. 22.	1 Pet. 1. 12.	etc.	h Ebr. 12. 4.
Tit 2. 11.	Efes. 1. 9. & 3. 5.	u Fac. 1. 27. & 2. 18. 23.	i 1 Pet. 5. 2.	u Tim. 2. 20.	y Fapt. 10. 24.	2 Pet. 2. 8.	a Rom. 14. 3.
2 Pet. 3. 9.	Tit 1. 3.	1 Cor. 11. 8.	j 2 Tim. 2. 24.	v Ioan 1. 14.	& 13. 48. 48.	2 Tim. 2. 18.	17.
f Ioan 17. 3.	Efes. 3. 7. 8.	2 Cor. 11. 3.	k Tit 1. 6.	v 1 Ioan 1. 2.	Rom. 10. 18.	Inda 4. 18.	1 Cor. 8. 8.
2 Tim. 2. 25.	2 Tim. 1. 11.	—	l Isa. 14. 12.	v Mat. 3. 16.	Gal. 2. 8.	b 1 Pet. 1. 20.	i Fac. 1. 29. & 9. 3.
g Rom. 8. 29.	m Rom. 9. 1.	—	m Fapt. 22. 13.	Ioan 1. 32. 33.	Efes. 3. 5. 6. 8.	c 2 Tim. 3. 13.	j Rom. 14. 6.
30 & 10. 12.	m Rom. 11. 13.	—	1 Cor. 5. 17.	& 15. 26. & 16. 3. 9.	Col. 1. 27. 28.	3 Pet. 3. 1.	1 Cor. 10. 30.
Gal. 3. 20.	—	—	1 Tes. 4. 12.	—	Cap. 2. 7.	Apoc. 16. 14.	—

4 cei ce credă şi cunoscă adevărul. Căci
 *tôtă făptura lui Dumnezeu este bună, şi
 nimic nu este de lepădat, care se ia cu
 5 mulţumită; Căci se sântesce prin cuvên-
 tulu lui Dumnezeu şi prin rugăciune.

Îndemnări la credincioşia şi sirguinţă la preuţi.

6 De vei aduce aminte fraţilor de ace-
 stea, vei fi bun serv al lui Iisus Chris-
 tosu, crescut în cuvintele credinţei şi ale
 7 bune învăţături, căreia ai urmat. Eră
 de "basmelile cele profane şi băbesci feresce-
 te; şi "deprinde-te mai bine în pietate;
 8 Căci "eserciţiul corporal puţin foloseşte;
 "eră pietatea este spre toate de folos, "a-
 vându promisiunea vieţii de acum şi a
 9 acelei viitoare. "Credinciosu este cuvântul
 10 şi demn de totă primirea. Căci spre acesta
 "ne şi ostenim, şi sântem defăimaţi, pentru
 că "ne-am încredinţat în Dumnezeul cel
 viu, "care este Mântuitor tuturor ômenil-
 11 12 "or, mai cu sémă celor credincioşi.

"Acesta spune şi învătă. "Nimenea să
 nu despreţuască ténereţele tale; ci "te fă e-
 semplu credincioşilor în cuvânt, în petre-
 cere, în iubire, în inspiraţiune, în credinţă,
 în curăţire.

13 Până ce voi veni, ia aminte la cetire,
 14 la îndemnare, la învăţătură. "Nu fi neluă-
 tor de sémă la darul ce este în tine, care
 15 "s'a dat "prin profeţiă, "cu punerea mâ-
 nelor presbiterului. "Acesta cugetă; în-
 16 tr'acestea stai, ca înaintirea ta să fie ve-
 derată în toate. "Păzeste-te pre tine şi în-
 vătătura; rămă într'acestea; căci acestea
 făcându, "te vei mântui şi pre tine şi "pre
 cei ce te vor asculta.

*Îndemnare în privirea dătorilor de presbiteri,
 şi de văduve; datoriile servilor.*

5 **S** "nu înfrunzezi pre cel bătrân, ci-lă
 îndemnă ca pre un părinte; şi pre cei
 2 mai ténere ca pre nise fraţi; Pre cele bă-
 trâne ca pre nise mume; pre cele ténere
 ca pre nise surori, cu totă curăţia.

3 Onoră văduve, pre acelea "ce sânt în-
 4 tr'adevăr văduve. Eră dacă vre-o văduvă
 are copii său nepoţi, să se înveţe mai ân-
 tîi a-şi face pietate în casa sa, şi "să res-
 plătască pre strămoşi; "căci acesta este bine

plăcut înaintea lui Dumnezeu. "Eră cea 5
 cu adevărat văduvă şi izolată, se încrede
 în Dumnezeu, şi "stăruiesce în rugăciuni şi
 în cereri "nóptea şi ziua. "Eră ceea ce pe- 6
 trece în desfătări, a murit de via. "Acesta 7
 spune, ca să fie neprihănite. Eră dacă ci- 8
 ne-va nu pórta grijă de al sei, "şi mai cu
 sémă de al casei sale, "şi-a lepădat cre-
 dinţa, "şi este mai rău de cât un necre-
 dinciosu.

O văduvă să se considere nu mai pu- 9
 çin de gese-deci de ani, "care a fost fe-
 mea unui bărbat; Şi este mărturisită de 10
 fapte bune: de a crescut copii; de a "pri-
 mit străini; de a "spălat piciorul sânti-
 lor; de a ajutat celor strimtoraţi; de a
 urmat la tot lucrul bun. Eră de vă- 11
 duve ténere te feresce; căci atunci când
 se înfərbîntă contra lui Christos, vor să
 se remărite; Atrăgându-şi condamnare, 12
 pentru că au lepădat făgăduinţa cea
 d'ântîi. "Pe lângă acesta se deprind a 13
 fi leneşe, âmblandu din casă în casă; şi nu
 numai leneşe, ci şi limbute şi curioşe, vor-
 bindu cele ce nu se cade. Dreptu aceea 14
 "voi ca cele ténere să se remărite, să nască
 copii, să conducă case, "să nu dea adversa-
 rului nici o cauză spre defăimare: Căci 15
 unele s'au întors deja în urma Satanei.
 Eră de are vre-un credinciosu său credin- 16
 ciosă văduve, să le ajute, şi să nu îngreuie
 beserica, ca să pótă ajuta acelora "ce sânt cu
 adevărat văduve.

"Presbiterii, cei ce-şi caută bine de di- 17
 regătorie, "să se învrednicască de înduio-
 tate, mai alesu cei ce ostenesc în cu-
 vânt şi în învăţătură; Căci scriptura 18
 "Boului ce treeră să nu-i legi gura; şi:
 "Vrednicu este lucrătorul de plata sa.

Asupra presbiterului nu primi pără, de 19
 cât numai "prin dui său trei marturi.

"Pre cei ce păcătuesc mustră-i înaintea 20
 tuturor; "ca şi cei-l-ai să se témă.

"Te jură înaintea lui Dumnezeu şi a dom- 21
 nului Iisus Christos, şi a ângerilor lui
 celor aleşi, ca să păzesci acestea fără pre-
 judecată, nimic făcendu cu părtinare.

"Mănele să nu-ţi puni pe nimene curându, 22
 "nici te face partaş în păcate străine; pă-
 zesce-te curat.

1 Rom. 14. 14.	2 Ps. 37. 4. &	3 107. 3. 6. etc.	4 Ezec. 33. 9.	5 1 Cor. 7. 32.	6 1 Fapt. 16. 15.	7 14.	8 Luc. 10. 7.
1 Cor. 10. 25.	84. 11. & 119.	1 Cor. 16. 11.	1 Rom. 11. 14.	7 Luc. 2. 39. &	Ebr. 13. 2.	Gal. 6. 6.	9 Deut. 19. 15.
Tit 1. 15.	2. 8. & 145.	1 Tit 2. 15.	1 Cor. 9. 22.	18. 1.	1 Pet. 4. 9.	1 Filip. 2. 29.	10 Gal. 3. 11. 14.
2 Tim. 3. 14.	19.	1 Tit 2. 7.	Iac. 5. 20.	2 Fapt. 26. 7.	o Fao. 18. 4. &	1 Tes. 5. 12.	11 Tit 1. 13.
15.	Mat. 6. 33. &	1 Pet. 5. 3.	—	1 Iac. 5. 5.	19. 2.	13.	12 1 Cor. 13. 11.
3 Cap. 1. 4. &	19. 29.	2 Tim. 1. 6.	Capul 5.	1 Cap. 1. 3. &	Luc. 7. 38. 43.	Ebr. 13. 7. 17.	13 2 Tim. 2. 14.
6. 20.	Marc. 10. 30.	o Cap. 1. 18.	1 Lev. 19. 22.	4. 11. & 6. 17.	Ioan. 13. 5. 14.	14 Fapt. 28. 10.	14 2 Tim. 2. 14.
2 Tim. 2. 16.	Rom. 8. 28.	2 Fapt. 6. 6. &	2 Vers. 5. 16.	1 Iac. 58. 7.	2 Tes. 3. 11.	15 Deut. 25. 4.	15 2 Tim. 2. 14.
23. & 4. 4.	1 Cap. 1. 15.	8. 17. & 13. 3.	2 Veş. 1. 45.	Gal. 6. 10.	1 Cor. 7. 9.	16 1 Cor. 9. 9.	16 2 Tim. 2. 14.
Tit 1. 14.	12.	10. 11.	10. 11.	2 Tim. 3. 5.	1 Tit 2. 1.	17 Lev. 19. 13.	17 2 Tim. 2. 14.
1 Ebr. 5. 14.	12.	Cap. 6. 22.	Mat. 15. 4.	1 Tit 1. 16.	1 Tit 2. 1.	18 Deut. 24. 14.	18 2 Tim. 2. 14.
1 Cor. 8. 8.	1 Cap. 6. 17.	2 Tim. 1. 6.	1 Efec. 6. 1. 2.	1 Mat. 18. 17.	1 Luc. 2. 36.	19 15.	19 2 Tim. 2. 14.
Col. 2. 23.	1 Ps. 36. 6. &	2 Fapt. 20. 28.	2 Cap. 2. 3.	1 Cor. 3. 2.	1 Cor. 9. 10.	20 Mat. 10. 10.	20 2 Tim. 2. 14.

23 De acumă nu mai bé apă, ci întrebuin-
țeză pucinu vinu *pentru stomaculă teū și
pentru desele tale slăbiciuni.

24 *Pecatele unoră ômeni sânt vederate, con-
ducendū la judecată; érū ale altora vinū
25 în urmă. Asemenea și faptele cele bune
sânt vederate; și cele cesunt într'altū chipū
nu potū a se ascunde.

6 CĂȚI sânt *sclavi suptū jugū să socotă
pre domni lorū vrednici de totă onô-
rea, *ca să nu se defaime numele lui Dum-
neđeū, nici învățatura. Érū cari au domni
credincioși, să nu-î desprețuască, *pentru
că sânt frați; ci mai multă să li servescă,
pentru că sânt credincioși și iubiți cei ce
primescū facerea de bine. *Acestea învăță
și îndemnă.

*Instrucțiuni generale și îndemnări; și vorba cea
din urmă adresată lui Timoteu.*

3 De *învătă cine-va altmintrelea, și /nu se
unesce la cuvintele cele sănătoase ale dom-
nului nostru Iisus Christosū, *și la învăță-
tura cea duple pietate; Acela s'a trufițū,
*nesciindū nimicū, ci este înclinandū la *în-
trebări și la dispute, din cari se nasce pisma,
5 sfada, defaimela, prepusurile viclene, /Dis-
putele deșerte ale *ômenilor stricați la minte
și lipsiți de adevărū, *cari socotescū cê-
știgū pietatea; *de la uniia ca acestia de-
părtéza-te.

6 Dară *pietatea cu îndestulare este cê-
știgū mare; Căci *nimicū nu amū adusū
în lume, *și este vedératū, că nici nu pu-
temū a scôte ce-va dintr'insa. Dară *a-
vëndū hrană și îmbrăcăminte, cu acestea să
9 fimū îndestulați. Érū *cei ce vorū să se im-
bogățescă, cadū în ispită *și în cursă și în
multe poște nebunesci și vêtămătore, *cari
cufundă pre ômeni în peire și perđare.

10 *Căci iubirea de argintū este rădęcina tu-

turorū răutăților; pre care uniia rîvnind'o
aū rătăcitū din credință, și s'au încurcatū
în multe dureri.

*Érū tu, *omule alū lui Dumneđeū, fugi 11
de acestea, și urmăză dreptatea, pietatea,
credința, iubirea, rêbdarea, blândeta. *Lup- 12
tă-te cu lupta cea bună a credinței, *apu-
că-te de viața cea eternă, la care și esci
chiămatū, și despre care *ai făcutū bună mă-
turisire înaintea multorū marturi. *Ti dicū 13
înaintea lui Dumneđeū, *care viu-face tôte,
și înaintea lui Christosū Iisusū, *care ina-
ntea lui Ponțiu Pilatū a făcutū bună mă-
turisire; Ca să păzesci ordinulū fără pată 14
și fără prihană *până la venirea domnului
nostru Iisusū Christosū; Care în timpurile 15
sale o va arêta *celū fericitū și singurū Puter-
nicū, /Regele regilorū, și Domnulū domni-
lorū; *Care singurū are nemurire, și locu- 16
esce în lumină neapropiată: *pre care nime-
nea din ômeni nu l'a vëdūtū, nici nu pôte
a-lū vedé: *căruia fie onôre și domniă e-
ternă. Aminū.

Di celorū bogați în lumea de acumū, ca 17
să nu se înalțe cu gândulū, /nici să nu se în-
credă în *bogăția cea nesigură, ci *în Dumne-
đeulū celū viu, *care ni dă tôte în abundență
spre îndestulare; Ca să facă lucruri bune; 18
ca *sa fie bogați în fapte bune, *dăruitori,
*împărtășitori; *Agonisindu-și temeliă bună 19
pentru viitorū, ca să *capete viața cea eternă.

O Timotee, *păzesci lucrulū bunū celū 20
încredințatū ție, *depărtându-te de vorbirile
profane și de deșerte și de împotrivirile sci-
inței minciunose, Pre care uniia profesând'o 21
*s'au abătutū de la credință. Charū fie cu
tine. Aminū.

*Antêia epistolă către Timoteu s'a scrisū
de la Laodicea, care este Capitala Frigiei
Pacatiene.*

e Ps. 104. 15.
f Gal. 5. 19.
—
Capitū 6.
a Efes. 6. 5.
Col. 3. 23.
Tit 2. 9.
1 Pet. 2. 18.
b Iac. 5. 5.
Rom. 2. 24.
Tit 2. 5. 8.
c Col. 4. 1.
d Cap. 4. 11.
e Cap. 1. 5.

f Cap. 1. 10.
2 Tim. 1. 13.
& 4. 3.
Tit 1. 9.
g Tit 1. 1.
h 1 Cor. 3. 2.
Cap. 1. 7.
i Cap. 1. 4.
2 Tim. 2. 23.
Tit 3. 9.
j 1 Cor. 11. 16.
Cap. 1. 6.
k 2 Tim. 3. 8.
l Tit 1. 11.
2 Pet. 2. 3.

n Rom. 16. 17.
2 Tim. 3. 5.
o Ps. 37. 16.
Prov. 15. 16.
& 16. 8.
p Ebr. 13. 5.
1 Cor. 1. 21.
Ps. 49. 17.
Prov. 27. 24.
Eccl. 5. 15.
q Fac. 23. 20.
Ebr. 18. 5.
r Prov. 15. 27.
& 20. 12. &
28. 20.

Mat. 13. 23.
Iac. 5. 1.
s Cap. 3. 7.
t Cap. 1. 19.
u Esod. 23. 8.
Deut. 16. 19.
v 2 Tim. 2. 23.
z Deut. 33. 1.
2 Tim. 3. 17.
y 1 Cor. 9. 25.
26.
Cap. 1. 18.
2 Tim. 4. 7.
z Filip. 3. 12.
14.

Vers. 19.
a Ebr. 10. 23.
b Cap. 5. 21.
c Deut. 32. 39.
1 Sam. 2. 6.
Ioan 5. 21.
d Mat. 27. 11.
Ioan 18. 27.
Apoc. 1. 5. &
3. 14.
e Filip. 1. 6. 10.
1 Tes. 5. 13.
& 5. 23.
f Cap. 1. 11. 17.
g Apoc. 17. 14.

& 19. 16.
h Cap. 1. 17.
i Esod. 33. 20.
Ioan 6. 46.
f Efes. 3. 21.
Filip. 4. 20.
Iuda 25.
Apoc. 1. 6. &
4. 11. & 7. 12.
h Iov 31. 24.
Pa. 62. 7. &
62. 10.
Marco 10. 24.
Luc. 12. 21.
i Prov. 23. 5.

m 1 Tes. 1. 9.
Cap. 3. 15. &
4. 10.
n Fapt. 14. 17.
& 17. 25.
o Luc. 12. 21.
Cap. 5. 10.
Tit 3. 8.
Iac. 2. 5.
p Rom. 12. 13.
q Gal. 6. 6.
r Ebr. 13. 16.
s Mat. 6. 20. &
19. 21.
Luc. 12. 33. &

16. 9.
s Vers. 12.
t 2 Tim. 1. 14.
Tit 1. 9.
Apoc. 3. 2.
u Cap. 1. 4. 6.
& 4. 7.
2 Tim. 2. 14.
16. 23.
Tit 1. 14. &
3. 9.
v Cap. 1. 6. 19.
2 Tim. 2. 18.

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELŪ

A DŪOA CĂTRĂ

TIMOTEIU.

Iubirea lui Pavel pentru Timoteiu. Indemnare la curaj și stăruință.

- 1 **P**AVELŪ, "apostolul al lui Iisus Christos prin voia lui Dumnezeu, după ^b făgăduința vieții care este în Christos Iisus;
- 2 "Lui Timoteiu, iubitul meu fiu: Charu, milă și pace de la Dumnezeu, Părintele, și de la Iisus Christos, domnul nostru.
- 3 "Mulțumesc lui Dumnezeu, "cărui servesc de la strămoși, în curată conștiință, așa precum facu amintire 'neîncetată de tine în rugăciunile mele noptea și ziua;
- 4 "Amintindu-mi de lăcrimele tale, doresc să te văd, ca să mă implu de bucurie. Aducându-mi aminte de ^a credința cea nefăcarnică care este în tine, care avu loc mai întâiu în bunica ta Loida, și în 'muma ta Evnica, și sunt încredințat că și în tine.
- 6 Pentru care 'ți aduc aminte, 'ca să reîncăldești darul lui Dumnezeu, care este
- 7 întru tine prin punerea mânelor mele. Căci ^a Dumnezeu nu ni-a dat spiritul temerei, 'ci alu puterii și alu iubirii și alu minții sănătoase.
- 8 "Deci nu te rușina de ^a mărturisirea Domnului nostru, nici de mine, ^o legatul lui; ^p ci suferă împreună pentru evangeliă după puterea lui Dumnezeu; ^c Care ne-a mântuit, și ^r ne-a chemat cu chemare sântă, ^o nu după faptele noastre, ci ⁱ după a sa propunere și după charul, care ni s'a dat în Christos ^a mai 'nainte de toți seculi; Eră acum ^a s'a făcut cunoscut prin arătarea mântuitorului nostru Iisus Christos, ^a care a desființat mórtea, și a adus la lumină
- 11 viața și nemurirea prin evangeliă; ^v La care sunt pus eu predicator și apostol și în
- 12 vățător Ginților. Pentru care suferu și acestea; dară nu mă rușinez; ^a căci știu

cui am credut, și sunt încredințat, că elu poate ^b păzi lucrul cel încredințat mie până ^o la ziua aceea.

^a Ține ^c forma ^v cuvintelor celor sănătoase, ¹³ ^c cari ai auditu de la mine, ^a în credință și iubire, care este în Christos Iisus. ¹⁴ ⁱ Lucrul bun cel încredințat ție să-l păzești prin Spiritul cel Sânt, ⁱ care locuiește în noi.

Știi acesta, că ^a toți cei din Asia ⁱ s'au întors de la mine; d'între cari este Figel și Ermogen. ^a De Domnul milă ^a casei lui Onesifor; ^o căci de multe ori m'a reîntărit, și ^p nu s'a rușinat de ^a lanțul meu; Ci fiind în Roma mai cu silință m'a căutat, și m'a aflat. De lui Domnul, ^c ca să afle milă de la Domnul ⁱ în cea zi; și cu câte mi-a ^a servit în Efes tu mai bine știi.

DECI tu, ^a fiul meu, ^b fii tare în charul cel în Christos Iisus; ^c Și cele ce ai auditu de la mine în fața multor marturi, ^a acestea le încredințează la omeni credincioși, cari vor fi ^v vrednici a învăța și pre alții.

ⁱ Tu dară suferă ^c ca un bun ostaș al lui Iisus Christos. ^a Nimenea fiind ostaș, nu se amestecă în lucruri de ale vieții, ca să placă generalului. Și ⁱ de se va și lupta cine-va, nu se încununază, de nu se va lupta după regulă. ⁱ Agricultorul ce se ostenește, trebuie mai întâiu să se împărtășească din fructe. Înțelege cele ce zic; și de-ți Domnul înțelegere în toate.

Adu-ți aminte de domnul Iisus Christos ^a din semința lui David, care ⁱ s'a sculat din morți, ^a după evangelia mea; ^a Pentru care suferu ^o până la lanțuri, ca un făcător de rele: ^p dară cuvântul lui Dumnezeu nu se legă. Pentru acesta ^a toate le răbdă pentru cei aleși, ^c ca și aceia să dobândescă

2 TIMOTEIU.	Gal. 1. 14.	Filip. 1. 7.	v Rom. 16. 26.	o Vers. 18.	m Mat. 5. 7.	b Efes. 6. 10.	i 1 Cor. 15. 1.
Capit. 1.	f 1 Tes. 1. 3. & 3. 10.	p Col. 1. 24.	Efes. 1. 9.	Cap. 4. 8.	n Cap. 4. 19.	o Cap. 1. 13. & 3. 10. 14.	d 4. 20.
a 2 Cor. 1. 1.	g Cap. 4. 9. 21.	q 1 Tim. 1. 1.	Tit 1. 3.	d Cap. 3. 14.	o Filip. 7.	p Vers. 8.	m Rom. 2. 16.
b Efes. 3. 6.	h 1 Tim. 1. 5.	Tit 3. 4.	1 Pet. 1. 20.	Tit 1. 9.	q Fapt. 10. 23.	r Fapt. 28. 20.	n Fapt. 9. 16.
Tit 1. 2.	i Fapt. 16. 1.	r 1 Tes. 4. 7.	55.	Ebr. 10. 23.	o Apoc. 3. 25.	s Mat. 25. 24-40.	o Filip. 3. 1.
Ebr. 9. 16.	j 1 Tim. 4. 14.	Ebr. 3. 1.	Ebr. 2. 14.	o Rom. 2. 20. & 6. 17.	r Mat. 25. 24-40.	f Cap. 1. 8. & 4. 5.	Filip. 1. 7.
o 1 Tim. 1. 2.	k Rom. 8. 15.	q 1 Tim. 5. 19.	y Fapt. 9. 15.	f 1 Tim. 1. 10.	o 2 Tes. 1. 10.	g 1 Tim. 1. 18.	o Col. 4. 3. 18.
d Rom. 1. 8.	l Luc. 24. 49.	h 1 Tim. 5. 19.	Efes. 3. 7. 8.	g 3. 8.	Vers. 12.	h 1 Cor. 9. 25.	p Fapt. 28. 31.
Efes. 1. 16.	m Fapt. 1. 8.	r Rom. 16. 25.	Cap. 4. 17.	h 1 Tim. 1. 14.	i Ebr. 6. 10.	i 1 Cor. 9. 25.	q Efes. 6. 19. 20.
c Fapt. 22. 3.	n Rom. 1. 16.	s Efes. 1. 4. & 3. 11.	s Efes. 3. 1.	i 1 Tim. 6. 20.	o —	j 1 Cor. 9. 10.	r Filip. 1. 13.
& 23. 1. & 24. 14. & 27. 23.	o Apoc. 1. 2.	Tit 1. 2.	Cap. 2. 9.	j Rom. 8. 11.	Capit. 2.	k Fapt. 2. 30. & 13. 25.	q Col. 1. 24. 1.
Rom. 1. 9.	o Efes. 3. 1.	1 Pet. 1. 20.	o 1 Pet. 4. 19.	i Cap. 4. 10. 16.	a 1 Tim. 1. 2.	Rom. 1. 8. 4.	r 2 Cor. 1. 6.

mântuirea, care este în Christosul Iisus, cu
11 mărire eternă. * Credinciosul este cuvântul:
‘De amă murit împreună cu d’însul, vomă
12 și via împreună: * De răbdăm, vomă și
domni împreună cu el; * de ne vomă lepăda
13 de el, și el se va lepăda de noi: * De sîn-
tem necredincioși, el rămâne credincios,
* a se tăgădui el pre sine nu pôte.

*Indemnări la priveghiare și credincioșă la
preușă.*

14 Acestea să li aduci aminte, * jurându-
înaintea Domnului, * ca să nu se certe în cu-
vinte spre nici un folos, decât numai
15 spre surparea celor ce aud. Silește-te
a te înfăcișa lui Dumnezeu vrednică lucră-
tor, care să nu se rușineze, drept
16 părțind cuvântul adevărului. Eră de vor-
birile deșerte cele profane te feresce; căci
17 voră spori spre mai multă impietate. Și
cuvântul loră va mânca ca cangrena; d’in-
18 tre cari sînt Imeneș și Filet, Cari de la
adeveră s’au abătut, * dicendă că înviarea
s’a făcut deja, și astă-feliu restornă cre-
dința unora.
19 Dară /temelia cea tare a lui Dumnezeu
stă, avendă sigilul acesta: * cunoste Dom-
nulă pre cei ce sînt ai lui; și: Să se de-
părteze de la nedreptate totă celă ce nu-
20 mesce numele lui Christos. Eră în casă
mare nu sînt numai vase de aur și de
argint, ci și de lemn și de lut; * și unele
21 spre trebuință de onore, eră altele spre tre-
buiță de neonor. Decă de se va curăți
cine-va de acestea, va fi vas de onore,
sântit și de bună trebă stăpânului, * gătit
22 spre totă lucrulă bună.
Fugi și de poștele tănerețelor; și * ur-
mază dreptate, credință, iubirea și pacea
cu cei ce * chiamă pre Domnul * din inimă
23 curată. Eră de întrebările cele nebune și
inepte te feresce, sciindă că nască certe.
24 Și servulă Domnului nu i se cade să se
certe, ci să fie blândă cătră toți, * învățătoră,
25 tolerantă; * Cu blăndeță muștrăndă pre ad-
versari; * pôte că li va da Dumnezeu po-
26 căință spre cunoscința adevărului; Și că
voră scăpa * din cursa diabolului, ca unia
ce sînt prinși de d’însul spre a lui voiă.

*Predicarea unei mari corupțiuni de moravuri;
indemnări.*

CI acesta să scii, că * în zilele cele de pe
Curmă voră veni timpuri cumplite; Căci
voră fi omenii iubitori de sine, * sgârșiti, fal-
nici, * trufași, defăimători, neascultători de
părinți, nemulțumitori, profani, Fără de
iubire firască, neîmpăcați, vorbitori de rău,
neînfrânați, cruși, neamici binelui; Vende-
tori, furioși, îngâmfăți, iubitori de desfătări
mai multă de câtă iubitori de Dumnezeu;
Avendă forma pietăței, eră puterea ei tă-
găduind-o; * de acestia te feresce. Căci din-
tr’acestia sînt cei ce se viră prin case, și
ducă captive femeiscele cele îngreșate de
păcate, împinse de feliurite poște; Cari pu-
rarea se învătă, și nici odată nu potă veni
la cunoscința adevărului. Precumă și Ian-
nes și Iambres s’au opusă lui Moisi, așa
și acestia se opună adevărului, omenii fiindă
corupți la minte, reprobați în credință.
Dară nu voră înainti mai multă; căci ne-
bunia loră va fi cunoscută tuturoră, pre-
cumă s’a făcut și nebunia aceloră.

Eră tu a urmată învățătura mea, pur-
tarea, aplicarea, credința, îndelunga-răbdare,
iubirea, îngăduința, Persecuțiunile, suferin-
țele, cari m’au întimpinată în Antiochia, în
Iconia, în Listra; ce feliu de persecuțiune
amă răbdată; dară din tôte m’a scăpată
Domnulă. Și toți, cari volescă a trăi cu
pietate în Christosul Iisus, voră fi perse-
cutați. Eră omenii cei vicleni și amăgitori
voră propăși spre mai rău, amăgindu și a-
măgindu-se.

Eră tu rămăi în cele ce te-ai învățată,
și despre cari te-ai încredințată, sciindă de
la cine te-ai învățată; Și că din copilăria
scii santele scripturi, cari potă să te înțe-
leptescă spre mântuire prin credința cea în
Christosul Iisus. Tota scriptura este însu-
flată de Dumnezeu, și de folosă spre învătă-
tură, spre muștrare, spre îndreptare, spre
înțeleptirea cea întru dreptate; Ca omulă
lui Dumnezeu să fie deplină, pregătită spre
totă lucrulă bună.

DREPTU aceea te jură înaintea lui Dum-
neșă și domnului Iisus Christos,
care va să judece pre vii și morți în ară-

1 Tim. 1. 15.	Tit. 3. 9, 11.	Rom. 9. 21. 22.	Tit. 1. 9.	1 Filip. 2. 21.	1 Tim. 5. 8.	1 Fapt. 13. 45.	Cap. 2. 16.
Rom. 6. 5, 8.	1 Tim. 4. 7.	Veđi Isa. 52.	Gal. 6. 1.	2 Pet. 2. 3.	Tit. 1. 16.	Cap. 1. 13. &	3. 2.
2 Cor. 4. 10.	& 6. 20.	11.	1 Tim. 6. 11.	3 Iuda 16.	2 Tes. 3. 4.	Fapt. 14. 2, 5.	
Rom. 8. 17.	Tit. 1. 14.	Cap. 3. 17.	1 Pet. 3. 15.	1 Tim. 6. 4.	1 Tim. 6. 5.	Fapt. 14. 19.	d Ioan. 5. 39.
1 Pet. 4. 13.	1 Tim. 1. 30.	Tit. 3. 1.	Fapt. 8. 22.	1 Tim. 1. 30.	Mat. 22. 14.	etc.	e 2 Pet. 1. 30.
Mat. 10. 38.	1 Tim. 6. 31.	1 Tim. 6. 11.	1 Tim. 2. 4.	2 Pet. 2. 12.	Tit. 1. 11.	Ps. 34. 19.	21.
Marc. 8. 38.	1 Cor. 15. 12.	Fapt. 9. 14.	Cap. 3. 7.	Iuda 10.	1 Tim. 2. 4.	2 Cor. 1. 10.	f Rom. 15. 4.
Luc. 12. 9.	Mat. 24. 24.	1 Cor. 1. 2.	Tit. 1. 1.	Rom. 1. 20.	2 Esod. 7. 11.	Cap. 4. 17.	g 1 Tim. 6. 11.
1 Tim. 3. 3. &	Rom. 8. 35.	1 Tim. 1. 5.	1 Tim. 3. 7.	Rom. 1. 31.	1 Tim. 6. 5.	Ps. 34. 19.	h Cap. 3. 21.
9. 6.	1 Ioan. 2. 19.	& 4. 12.	—	1 Rom. 1. 31.	Rom. 1. 28.	Mat. 16. 24.	—
y Num. 23. 19.	g Naum 1. 7.	o 1 Tim. 1. 4.	Cap. 3. 3.	2 Pet. 2. 3.	2 Cor. 12. 5.	Ioan 17. 14.	Cap. 4. 1.
z 1 Tim. 6. 21.	Ioan 10. 14.	& 4. 7. & 6. 4.	1 Tim. 4. 1.	2 Pet. 2. 10.	Tit. 1. 16.	Fapt. 14. 22.	Cap. 5. 21.
& 6. 13.	37.	Vers 16.	Cap. 4. 3.	1 Filip. 2. 19.	2 Esod. 7. 12. &	1 Cor. 15. 19.	a 1 Tim. 5. 21.
Cap. 4. 1.	Veđi Num. 16.	Tit. 3. 9.	2 Pet. 2. 3.	2 Pet. 2. 12.	2 Tes. 2. 9. 11.	1 Tes. 2. 3.	b 6. 13.
a 1 Tim. 1. 4.	15.	2 Tim. 2. 2.	1 Ioan 2. 18.	etc.	1 Filip. 2. 22.	b 2 Tes. 2. 11.	Cap. 3. 14.
& 6. 4.	h 1 Tim. 3. 15.	g Tim. 3. 2, 3.	Iuda 18.	Iuda 4, 19.	1 Tim. 4. 6.	1 Tim. 4. 1.	b Fapt. 10. 42.

- 2 tarea sa și împărăția sa: Predică cuvântul, stăruiește la timp și fără timp; * mustră, certy, * îndemna cu tota îndelunga-răbdare și cu învățatură. * Căci va veni timp, cându nu voru suferi / învățatura cea sănătoasă; * ci duple poftete lor 'și voru grămădi învățatori, gădilindu-și auzul. Și-și voru întorce auzul de la adevăr, eru * la basme se voru pleca. Eru tu priveghiezi în tote, * sufere strimtorări, fă lucrul * evangelistului, implinesce serviciul te. Căci * mă sacrificu deja, și timpul * despărțirei mele s'a apropiat; * Lupta cea bună amă făcută, amă sfârșit cursul meu, amă păzit credința; De acum * mi este păstrată * cununa dreptății, care mi va da-o Domnul, judecătorul cel drept, * în ziua aceea; și nu numai mie, ci și tuturor celor care au iubit venirea lui.

Observațiuni personale; salutări sfârșind epistola.

- 9 Silesce-te a veni la mine curându; 10 * Căci Demas m'a părăsit, * iubindu lumea de acum, și s'a dus la Tessalonicu, Crescu la Galatia, Titu la Dalmația; * Singur * Luca este cu mine. Pre * Marcu, luându-lă să-l aducă cu tine; căci * mi este de folos pentru serviciu. Eru pre * Tichicu l'amă trimis la Efesu.

Mantia, care amă lăsat-o în Troada la 13 Carp, venindu, să o aducă, și cărțile, mai cu semă pergamentele.

* Alessandru, arămarul, m'a făcut multe 14 rele; * plătescă-i Domnul duple faptele lui; De care și tu te păzește; căci forte s'a o- 15 pusă cuvintelor noastre.

La antea mea apărare nimenea nu m'a 16 asistat, * ci toți m'a părăsit; * să nu li se socotescă. * Eru Domnul a statut lungă 17 mine, și m'a întărit; * ca prin mine predicarea să se implinescă, și ca să o audă tote Gințile; și amă scăpat * din gura leului. * Și 18 mē va scăpa Domnul de totu lucrul rău, și mē va mēntui spre împărăția sa cea cerească; * căruia fie mărire în seculi seculilor. Amin.

Salutați pre * Priskilla și pre Akila, și 19 * casa lui Onesiforu. * Erastu a rămas în Corintu; eru pre * Trofimul l'amă lăsat în Melita, bolnavu. * Silesce-te a veni mai nainte 21 de érnă.

Te salută Evbul și Pud și Lin și Claudia și toți frații.

* Domnul Iisus Christos fie cu spiritul 22 te. Charu fie cu voi. Amin.

A doua epistolă către Timoteiu, cel anteu rându episcopu besericei Efesenilor, s'a scris de la Roma, cându a doua oră a statut Pavelu inaintea Cesarului Neronu.

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELU

CĂTRĂ

TITU.

Vorba întroducătoare și salutare.

- 1 **P**AVELU, servu alu lui Dumnezeu și apostolu alu lui Iisus Christos, duple credința aleșilor lui Dumnezeu, și * duple cunoștința adevărului * celui duple pietate, 2 * În speranța vieții celei eterne, pre care a făgăduit-o Dumnezeu, * cel ce nu pte minți, 3 * mai nainte de seculi eterni; * Eru în timpul se a descoperit cuvântul se prin predicarea, * care mi s'a încredințat, * duple

ordinul lui Dumnezeu, mēntuitorul nostru: Lui Titu, adevăratul meu fiu duple 4 * credința cea comună: * charu, milă și pace de la Dumnezeu, Părintele, și de la domnul Iisus Christos, Mēntuitorul nostru.

Cualități și dētoru ale presbiterilor.

Pentru acesta te-amă lăsat în Creta, ca 5 să * îndreptezi cele ce lipsesc, și să * rânduiesci presbiteri în fie-care cetate, precum

e 1 Tim. 5. 20. Tit 1. 13. & 2. 15. d 1 Tim. 4. 13. f 1 Tim. 1. 10. g Cap. 3. 6. h 1 Tim. 1. 4. & 4. 7. Tit 1. 14. i Cap. 1. 8. & j Fapt. 21. 8. Efes. 4. 11.	k Filip. 2. 17. l Filip. 1. 23. m 1 Cor. 9. 24. n Filip. 3. 14. o 1 Tim. 6. 13. p Ebr. 13. 1. q 1 Cor. 9. 25. r Iac. 1. 12. s 1 Pet. 5. 4. t Apoc. 2. 10. u Cap. 1. 12.	v Col. 4. 14. w Film. 24. x 1 Ioan 2. 15. y Veđi Cap. 1. 15. z Col. 4. 14. aa Film. 24. ab Fapt. 12. 25. ac & 15. 37. ad Col. 4. 10. ae Fapt. 20. 4. af Efes. 6. 21. ag Col. 4. 7. ah Tit 3. 12.	ai Fapt. 19. 33. aj 1 Tim. 1. 20. ak 2 Sam. 3. 39. al Pa. 28. 4. am Apoc. 18. 6. an Cap. 1. 15. ao Fapt. 7. 60. ap Mat. 10. 19. aq Fapt. 21. 11. ar & 27. 23. as Fapt. 9. 15. & at 26. 17. 18. au Efes. 3. 3.	av Ps. 22. 21. aw 2 Pet. 2. 9. ax Ps. 121. 7. ay Rom. 11. 36. az Gal. 1. 6. ba Ebr. 13. 21. bb Fapt. 18. 2. bc Rom. 16. 3. bd 2 Tim. 1. 16. be 1 Tim. 3. 22. bf Rom. 16. 23. bg Fapt. 20. 4. & bh 21. 29.	bi Vers. 9. bj Gal. 6. 18. bk Film. 25. bl TITU. bm — bn Capul 1. bo 2 Tim. 2. 25. bp 1 Tim. 3. 16. bq & 6. 8. br 2 Tim. 1. 1. bs Cap. 3. 7.	bt Num. 23. 19. bu 2 Tim. 2. 13. bv Rom. 16. 25. bw 2 Tim. 1. 9. bx 1 Pet. 1. 20. by 2 Tim. 1. 10. bz 1 Tes. 2. 4. ca 1 Tim. 2. 11. cb 1 Tim. 1. 1. cc & 2. 3. & 4. 10. cd 2 Cor. 2. 13. ce & 7. 12. & 8. cf 6. 16. 23. & 12.	cg 18. ch Gal. 2. 2. ci 1 Tim. 1. 2. cj Rom. 1. 13. ck 2 Cor. 4. 13. cl 2 Pet. 1. 1. cm Efes. 1. 2. cn Col. 1. 2. co 1 Tim. 1. 2. cp 2 Tim. 1. 2. cq 1 Cor. 11. 24. cr Fapt. 14. 23. cs 2 Tim. 2. 2.
--	---	--	---	---	--	---	--

6 și-amu ordinați; ° De este cine-va neprihă-
nită, ° bărbat al unei femei, ° avându copii
credincioși, cari nu sânt calificați de des-
7 frânare, seû de neascultare. Căci episco-
pul trebuie să fie neprihănit, ca ° unu in-
grijitor al lui Dumnezeu; nesumețu, ne-
mănosu, ° nebețiv, nebatăsuș, ° nedoritoriu
8 de cęstig neonestă; ° Ci iubitor de străini,
iubitor de bine, tręz, dreptu, sântu, in-
9 fręnatu; ° Țiindu-se de ° cuvęntul celu cre-
dinciosu duple învățatură, ca să potă ° prin
învățatura cea sântoșă și a sfătui și a în-
frunta pre cei ce se opun.

Caracterul învățătorilor celor minciunoși.

10 Căci ° sânt mulți și neascultători, limbuți
și ° amăgitori, ° mai cu sēmă cei din circum-
11 cisiune; Căroră trebuie a li astupa gura,
° cari restornă întregi case, învățându cele
ce nu se cade, ° pentru cęstig necuviosu.
12 ° Unu profet al lor d'între d'însi a ȃis: Cre-
țenii sânt totu-dę-una minciunoși, fere
13 rele, pânteci leneși. Mărturia acęsta este
adeverată. ° Pentru aceea cętă-i aspru, ca
14 să fie ° sântoși în credință; Pentru ca ° să
nu deę luare aminte la basme Iudeesci, și
la ° ordinele omenilor, cari se întorc de la
adeveru.
15 ° Tote sânt curate celoru curați, ęră ° cel-
loru curăț și necredinciosu nimic nu
este curat; ci li s'a pângăritu și mintea și
16 conștiința. Ei mărturisesc că sciū pre
Dumneđu; ęră ° cu faptele 'lu tăgăduescu,
uriți fiindu și neascultători, și ° spre totu
lucrul bunu netrebnici.

*Detori ale bętrănilor și ale tęnęrilor și ale
servitoru.*

2 **D**ARĂ vorbesce tu cele ce sânt potrivite
2 cu ° învățatura sântoșă: Bętrăni, să
fie trezi, moderați, prudenți, ° sântoși în cre-
3 dință, în iubire, în rębdare. ° Asemenea și
bętrănele să aibă purtare cuvenită sântirei:
nevorbitore de rău, nebețive, învățatore de
4 bine; Ca să învețe pre cele tęnere să-și iu-
bescă bărbați lor, ° să-și iubescă copii,
5 și ° să fie caste, curate, stătătoare în case,

bune, ° supuse barbaților lor, ° ca să nu se
defaime cuvęntul lui Dumnezeu.

Asemenea pre cei tęneri îndemnă-i să 6
fie înfręnați. ° În tote dându-te pre tine e- 7
semplu de fapte bune, arętându în învăț-
tură nesticare, seriositate, ° sinceritate, ° Cu- 8
vęntu sântosu și neprihănit, ° ca adversa-
rul ° să se rușineze, neavęndu nimic a vorbi
ręu de voi.

° Servii să se supună domnilor lor, și 9
să li placă ° în tote, neimpotrivindu-li; Ne- 10
vicienindu-i; ci arętându-li totă bună-cre-
dința, ° ca să împodobescă învățatura lui Dum-
neđu Męntuitorul nostru în tote.

*Indemnări generale, și instrucțiuni și salutări,
sfărșind epistola.*

Că ° charul lui Dumnezeu cel męntu- 11
itor ° s'a arętat tuturor omenilor, în- 12
vęțându-ne, ° ca lăsându-ne de nepietate ° și
poftele cele lumesci, să trăim descepti,
cu dreptate și cu pietate în lumea de a-
cumu; ° Asceptându fericita ° speranță și ° arę- 13
tarea mărăț a marelui Dumnezeu și a
męntuitorului nostru Iisus Christos; ° Care 14
s'a dat pre sine pentru noi, ca să ne
scape de totă nedreptatea, ° și să-și cură-
țescă lui-și ° popor propriu, ° rivnitoru de
fapte bune.

Acestea vorbesce și sfătuesce, și ° mustră 15
cu totă puterea. ° Nimenea să nu te des-
prețuescă.

ADU-li aminte ° să se supună guvernelor 3
și autorităților, să le asculte, ° să fie
gata spre totu lucrul bun; ° Pre nimenea 2
să nu defaime, ° să nu fie sfadnici, ci ° lini,
arętându totă ° blăndeță către toți omenii.
Căci ° eram și noi ore-cându fără de minte, 3
neascultători, rătăcindu, sclavi fiindu felu-
ritelor poftes și desfętări, trăind în rău-
tate și pismă, uriți fiindu, și urindu-ne u-
nul pre altul. ęră după ce s'a arętat 4
° bunetea și iubirea de omeni a lui ° Dum-
neđu, męntuitorul nostru; Ne-a męn- 5
tuit el, ° nu pentru lucrurile cele cu drep-
tate cari amu făcutu noi, ci duple a lui
milă, prin ° spălarea renascerei și a înnoirei

o 1 Tim. 3. 2, etc.	2 Tim. 4. 3. Cap. 9. 1.	41. Rom. 14. 14, 20.	o 1 Tim. 2. 9, 10. & 3. 11.	2 Tes. 3. 14. 1 Efes. 6. 5.	1 Pet. 4. 2. 1 Ioan 2. 16.	y Esod. 15. 16. & 19. 5.	25. o Filip. 4. 5.
p 1 Tim. 3. 12.	s 1 Tim. 1. 6.	1 Pet. 3. 12.	1 Pet. 3. 3, 4.	1 Cor. 1. 7.	1 Cor. 1. 7.	Deut. 7. 6. & 14. 2. & 26. 18.	f Efes. 4. 2.
q 1 Tim. 3. 4, 12.	o Rom. 16. 18.	1 Cor. 6. 12.	d 1 Tim. 5. 14.	1 Tim. 6. 1, 2.	1 Tim. 6. 1, 2.	2 Pet. 2. 9.	g 1 Cor. 6. 11.
r Mat. 24. 45.	o Mat. 15. 1.	o 10. 29, 35.	o 1 Cor. 14. 24.	1 Pet. 2. 18.	1 Pet. 2. 18.	1 Tim. 2. 10.	h Efes. 2. 1.
s 1 Cor. 4. 1, 2.	o Mat. 23. 14.	1 Tim. 4. 3, 4.	o Efes. 5. 22.	o Efes. 5. 24.	o Efes. 5. 24.	Cap. 3. 8.	i 1 Pet. 4. 31.
t Lev. 10. 9.	2 Tim. 3. 6.	o Rom. 14. 23.	Col. 3. 18.	o Mat. 5. 16.	o Mat. 5. 16.	Cap. 1. 2. & 2. 7.	j 1 Pet. 4. 3.
u Efes. 5. 18.	d 1 Tim. 6. 5.	1 Tim. 3. 5.	1 Tim. 2. 11.	o Rom. 2. 15.	o Rom. 2. 15.	o 2 Tim. 4. 2.	k 1 Tim. 2. 8.
v 1 Tim. 3. 3, 8.	o Fapt. 17. 28.	Inda 4.	1 Pet. 3. 1, 5.	o Rom. 5. 15.	o Rom. 5. 15.	d 1 Tim. 4. 12.	l 1 Tim. 2. 3.
w 1 Tim. 3. 3, 8.	f 2 Cor. 13. 10.	o Rom. 1. 28.	f Rom. 2. 24.	Cap. 3. 4, 5.	Cap. 3. 4, 5.	—	m 1 Tim. 2. 8.
x 1 Pet. 5. 3.	2 Tim. 4. 2.	2 Tim. 3. 8.	1 Tim. 6. 1.	1 Pet. 5. 19.	1 Pet. 5. 19.	Capul 3.	n 1 Tim. 2. 3.
y 1 Tim. 3. 2.	o Cap. 2. 2.	—	g 1 Tim. 4. 12.	o Luc. 3. 6.	o Luc. 3. 6.	o Rom. 13. 1.	o Gal. 2. 16.
z 2 Tes. 3. 15.	h 1 Tim. 1. 4. & 4. 7.	Capul 3.	1 Pet. 5. 8.	o Ioan 1. 9.	o Ioan 1. 9.	o Col. 1. 10.	o Gal. 2. 16.
aa 2 Tim. 1. 13.	2 Tim. 4. 4.	o 1 Tim. 1. 10.	h Efes. 6. 24.	1 Tim. 2. 4.	1 Tim. 2. 4.	o 2 Tim. 2. 21.	o 2 Tim. 1. 9.
ab 1 Tim. 1. 15.	o Isa. 29. 13.	o 6. 3.	o 1 Tim. 5. 3.	o Luc. 1. 75.	o Luc. 1. 75.	o Ebr. 13. 21.	o Ioan 3. 5.
ac 2 & 4. 9. & 6. 3.	Mat. 15. 9.	2 Tim. 1. 13.	j Neem. 5. 9.	o Rom. 6. 19.	o Rom. 6. 19.	o Efes. 4. 31.	o Efes. 6. 26.
ad 2 Tim. 2. 2.	o Col. 2. 22.	Cap. 1. 9.	1 Tim. 5. 14.	o Efes. 1. 4.	o Efes. 1. 4.	d 2 Tim. 2. 24.	1 Pet. 3. 21.
ae 1 Tim. 1. 10.	j Luc. 11. 39 —	b Cap. 1. 13.	15. & 3. 16.	1 Tes. 4. 7.	o Ebr. 9. 14.		

- 6 Spiritului Sântu; 'Pre care l'a vërsatü pre-
ste noi în abundență prin Iisusü Christosü,
7 mēntuitorulü nostru; "Ca îndreptându-ne
prin charulü lui, "să fimü moscenitori ai vie-
ței eterne °dupre speranță.
8 "Credinciosü este cuvēntulü, și pentru a-
cestea voiescü să adeverezü, ca cei ce au
cređutü lui Dumneđeu să se îngrijescü "să
facă fapte bune. Acestea sūnt bune și de
9 folosü ómenilorü. Erü "de întrebările cele
nebuna, și de genealogii, și de certe și des-
pute despre lege, feresce-te; "căci sūnt ne-
10 folositoare și deșerte. De omulü ereticü
'după una și a dñoa sfātuire "despărtesce-te.
11 Sciindü că unulü ca acesta este abătutü, și pē-
cătuesce, "condemnatü fiindü de sine însu-și.

Cândü voiü trāmete pre Artemanü la 12
tine, seü pre "Tichicü, silesce-te să vini la
mine în Nicopoli; căci mi-amü propusü să
ernezü acolo. Pre Zina, legistulü, și pre 13
"Apollōstü curēndü să-l trāmeți, ca nimicü
să nu li lipsescă. Și să se învețe și ai 14
noștri "să facă fapte bune spre trebuințele
cele de folosü, ca să "nu fie nefructiferi.

Te salută pre tine toți cei ce sūnt cu 15
mine. Salută pre cei ce ne iubescü în cre-
dință. Charü fie cu voi toți. Aminü.

*Cătră Titü, celü întâiü rōnduitü episcopü
besericeî Cretenilorü, s'a scrisü de la Nicopoli,
cetate a Macedoniēi.*

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELÜ

CĂTRĂ

FILEMONÜ.

*Pavelü rōgü pre Filemonü să ȳerte pre Onesimü,
servulü seü, și cu iubire să-lü primescü trā-și.*

- 1 **P**AVELÜ, "legatü alü lui Iisusü Christosü,
și Timoteiü fratele, lui Filemonü, iubi-
2 tulü, "și conlucrătorulü nostru; Și Apiei
celeî iubite; și lui "Archipü, "conlucrătorulü
3 nostru, și "besericeî celeî din casa ta: "Charü
fie voiü și pace de la Dumneđeu, Părintele
nostru, și de la domnulü Iisusü Christosü.
4 "Mulțumescü Dumneđeului meu, în totü tim-
pulu făcēndü amintire de tine în rugăciu-
5 nile mele; "Auzindü de iubirea și credința
ta cătră domnulü Iisusü și cătră toți sântii;
6 Ca credința ta comună cu a noastră să se
facă lucrătoare în "cunoștința de totü binele
7 ce este între voi în Christosü Iisusü. Căci
mare bucuriă și mângăiare avemü în iubi-
rea ta, fiindü-că ánimale sântilorü 's'au re-
intăritü prin tine, frate.
8 Pentru aceea, "deși în Christosü ași fi
pututü fórte îndrāsni, să-ți ordinü ceea ce se
9 cuvine; Cu tóte acestea mai bine rogu-te
din iubire, fiindü ceea ce sūnt, Pavelü betrā-
nultü, 'și acumü chlarü și legatü pentru Ii-
10 susü Christosü. Rogu-te pentru fiulü meu
"Onesimü, "pre care l'amü născutü în lanțu-
11 rile mele; Care óre-cāndü era ție nefolo-

sitorü, érü acumü și ție și mie pré folo-
sitoriü; Pre care l'amü și trāmesü inapoî; 12
deci primesce-lü pre elü, adevcă pre ánima
mea. Pre acesta voiāmü să-lü ținü la mine, 13
"ca în loculü teü să-mi ajute în lanțurile
evangeliei; Dară fără voia ta nimicü nu 14
amü voitü să facü, "ca fapta ta cea bună să
nu fie ca din silă, ci de voiă. "Căci, 'póte, 15
pentru acesta s'a depărtatü pe unü timpü,
ca în eternü să-lü albi; De acumü dară 16
să nu-lü mai ai ca pre unü servü, ci mai
pre susü de servü, "frate iubitü, ceea ce mai
cu sēmă elü este mie, și cu atāta mai multü
ție, "și dupre corpü și în Domnulü. Căci 17
de mă socotescü "sociü, primesce-lü pre d'in-
sulü ca pre mine. Erü de te-a nedreptă- 18
țitü în ce-va, seü 'fi este dētorü, a ceea mie
să o socotescü; Eü Pavelü amü scrisü cu 19
māna mea, eü voiü plăti; ca să nu-ți dicü,
că și tu însu-ți 'mi esci dētorü. Da, frate, 20
eü să mă bucurü de tine în Domnulü; "li-
niscisce ánima mea în Domnulü.

Acēsta amü scrisü ție, "incredēndu-mē în 21
ascultarea ta, sciindü că vei face și mai
multü decâtü dicü. Totü o dată gātesce-mi 22
și gazdă, căci "sperü că "prin rugăciunile
vóstre voiü fi dāruitü voiü.

1 Esoc. 26. 25.
Ioc. 2. 28.
Ioan. 1. 16.
Fapt. 2. 23. &
10. 45.
Rom. 5. 5.
m Rom. 3. 24.
Gal. 3. 16.
Cap. 2. 11.
m Rom. 8. 23, 24.

o Cap. 1. 2.
p 1 Tim. 1. 15.
Cap. 1. 9.
q Vers. 1. 14.
Cap. 2. 14.
r 1 Tim. 1. 4.
2 Tim. 2. 23.
Cap. 1. 14.
2 Tim. 2. 14.
2 Cor. 13. 2.

u Mat. 18. 17.
Rom. 16. 17.
2 Tes. 3. 6, 14.
2 Tim. 3. 5.
2 Ioan. 10.
v Fapt. 13. 46.
m Fapt. 20. 4.
2 Tim. 4. 12.
p Fapt. 8. 24.
s Vers. 8.

a Rom. 15. 28.
Filip. 1. 11. &
4. 17.
Col. 1. 10.
2 Pet. 1. 8.
FILEMON.
Capitul 1.
a Efes. 2. 1. &

4. 1.
2 Tim. 1. 8.
Vers. 9.
b Filip. 2. 25.
c Col. 4. 17.
d Filip. 2. 25.
e Rom. 16. 5.
1 Cor. 16. 19.
f Efes. 1. 2.
g Efes. 1. 16.

1 Tes. 1. 2.
2 Tes. 1. 3.
h Efes. 1. 15.
Col. 1. 4.
i Filip. 1. 9, 11.
j 2 Cor. 7. 12.
2 Tim. 1. 16.
Vers. 20.
k 1 Tes. 2. 6.

l Vers. 1.
m Col. 4. 9.
n 1 Cor. 4. 15.
Gal. 4. 19.
o 1 Cor. 16. 17.
Filip. 2. 30.
p 2 Cor. 9. 7.
q Așa Fac. 45.
5, 8.

r Mat. 23. 8.
1 Tim. 6. 2.
s Col. 3. 22.
2 Cor. 8. 22.
u Vers. 7.
v 2 Cor. 7. 16.
w Filip. 1. 25. &
2. 24.
y 2 Cor. 1. 11.

23 Te salută pre tine *Epafras celă împreună cu mine legat pentru Christosul Iisus;
24 sus, *Marcu, *Aristarcu, *Demas, *Luca, conlucrătorii mei.

*Charulă domnului nostru Iisus Christosul fie cu spiritulă vostru. Amină.

Cătră Filemonu s'au scrisu de la Roma și s'a trămesu prin servulă Onesimă.

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELŪ

CĂTRĂ

EBREI.

Iisus Christosul, Fiulul lui Dumnezeu, înălțat mai pre susu de ângerî și de tôte făpturile.

1 **I**N multe părți și în felurite chipuri vorbindu Dumnezeu de demultă cătră părinți prin profeți, în zilele acestora mai de pe urmă ni-a vorbit prin Fiulul, pre care l'a pus moscenitoru tuturor, prin care a făcutu și seculi; Care fiindu strălucirea mărirei, și imaginea ființei lui, și purtându tôte cu cuvântulă puterei sale, făcendu prin sine însuși curățirea păcatelor noastre, a sedutu d'a drépta maiestăței în înălțimi:
4 Cu atât mai bun făcendu-se de câtă ângerii, cu câtă a moscenitu nume mai strălucitu de câtă d'inșii.
5 Căci căruia din ângerî a dîsu cându-va: Fiulul meu esci tu, eă astă-ți te-amă născutu? Și érá-și: Eu voi fi lui Părinte, și acela va fi mie Fiiu.
6 Și érá-și, cându duce pre celă înainte-născutu în lume, dice: Și să se închine lui toți ângerii lui Dumnezeu.
7 Și în privirea ângerilor dice: Celu ce face pre ângerii sei spirite, și pre servii sei pară de focu.
8 Éru cătră Fiulul dice: Tronulă teă, Dumnezeu, este în seculi seculilor; sceptrulă dreptăței este sceptrulă împărăției tale. Iubit'ai dreptatea, și ai uritu fără-de-legea; pentru aceea te-a unsu pre tine Dumnezeu, Dumnezeulă teă, cu oleilă bucuriei mai multă de câtă pre soții tei. Și: La începutu tu, Dómnă, ai întemeiatu pământulă, și lucrurile mânelor tale sânt cerurile;
11 Acelea se vor perde, éru tu rămăi, și tôte

ca unu vestmântu se vor învechi; Și ca unu îmbrăcămētū le vei înfășura, și se vor schimba; éru tu același esci, și ani tei nu se vor sfârși.

Éru căruia d'între ângerî a dîsu cându-va: Seđi d'a drépta mea, până cându voi pune pre neamicii tei așternut picidorelor tale? Aă nu toți sânt spirite servitóre, cari se trămetu spre serviciu pentru cel ce vor să moscenescă mēntuirea?

PENTRU aceea ni se cade mai multă să luămă aminte la cele ce s'au auditu, ca nu cându-va să ne alunecăm. Căci de a fostu sigură cuvântulă, ce s'a vorbitu prin ângerî, și tótă abaterea și neascultarea a primitu dréptă respătire, Cumu vomă scăpa noi, negrijindū o astă-feliu de mēntuire? care luândū începere a se predica de Domnulă, ni s'a adevăritu prin cei ce l'au auditu; Împreună mărturisindū Dumnezeu cu semne și cu minuni și cu felurite puteri, și cu împărtășiri de ale Spiritului Sântu, dupre voia sa.

Christosul mai pe susu de ângerî, ca Fiulul omului, ca Mēntuitorulă ce a suferitu, și ca arhieru milositoru.

Căci nu ângerilor a supusu Dumnezeu lumea cea viitoare, despre care vorbim; Ci a mărturisitu ôri-cine unde-va, dicendū: Ce este omulă, că-lu amintesci, seú fiulă omulă că-lu cercetezi? L'ai micșoratū puțin ce-va de câtă ângerii; l'ai incununatū cu mărire și cu onóre, și l'ai pusu preste lucrurile mânelor ale; Tôte le-ai su-

z Col. 1. 7. & 4.
13.
a Fapt. 12. 12.
25.
b Fapt. 19. 29.
& 27. 2.
c Col. 4. 10.
c Col. 4. 14.
d 2 Tim. 4. 11.
e 2 Tim. 4. 22.
EBREI.
Capulă 1.
a Num. 12. 6, 8.
b Deut. 4. 30.

Gal. 4. 4.
Efes. 1. 10.
c Ioan. 1. 17. &
15. 15.
Cap. 2. 8.
d Ps. 2. 8.
Mat. 21. 38. &
28. 18.
Ioan. 8. 35.
Rom. 8. 17.
e Ioan. 1. 3.
1 Cor. 8. 6.
Col. 1. 16.
f Ioan. 1. 14. &
14. 9.
2 Cor. 4. 4.
Col. 1. 15.

g Ioan. 1. 4.
Col. 1. 17.
Apoc. 4. 11.
h Cap. 7. 27. &
9. 13, 14, 26.
i Ps. 110. 1.
Efes. 1. 20.
Cap. 8. 1. &
10. 12. & 13.
2.
1 Pet. 3. 22.
j Efes. 1. 21.
Filip. 2. 9, 10.
k Ps. 2. 7.
Fapt. 13. 33.
Cap. 5. 5.
l 2 Sam. 7. 14.

1 Cron. 22. 10.
& 28. 6.
Pa. 89. 26, 27.
m Rom. 8. 29.
Col. 1. 18.
Apoc. 1. 5.
n Deut. 32. 43.
Pa. 27. 7.
1 Pet. 3. 22.
o Ps. 104. 4.
p Ps. 45. 6, 7.
q Isa. 61. 1.
Fapt. 4. 27. &
10. 28.
r Ps. 102. 25, etc.
Isa. 34. 4. &
51. 6.

Mat. 24. 35.
2 Pet. 3. 7, 10.
Apoc. 21. 1.
s Ps. 110. 1.
Mat. 22. 44.
Marc. 12. 36.
Luc. 20. 42.
Vers. 3.
Cap. 10. 12.
u Fac. 19. 16. &
32. 1, 2, 24.
Pa. 54. 7. &
91. 11. & 103.
20. 21.
Dan. 3. 8, 28.
& 7. 10. & 10.

11.
Mat. 18. 10.
Luc. 1. 19. &
2. 9, 18.
Fapt. 12. 7.
etc. & 27. 25.
v Rom. 8. 17.
Tit. 3. 7.
Iac. 2. 5.
1 Pet. 3. 7.
Capulă 2.
a Deut. 33. 2.
Pa. 68. 17.
Fapt. 7. 58.

Gal. 3. 19.
b Num. 15. 30.
Luc. 1. 19. &
2. 9, 18.
Deut. 4. 8.
17. 2, 5, 12.
& 27. 26.
c Cap. 10. 23.
29. & 12. 35.
d Mat. 4. 17.
Marc. 1. 14.
Cap. 1. 2.
e Luc. 1. 2.
f Marc. 16. 20.
Fapt. 14. 3. &
19. 11.
Rom. 15. 18.

19.
1 Cor. 2. 4.
g Fapt. 2. 22.
43.
h 1 Cor. 12. 4.
7, 11.
i Efes. 1. 5, 9.
j Cap. 6. 5.
k 1 Pet. 3. 13.
l Iov. 7. 17.
Pa. 8. 4. etc.
& 144. 8.
i Mat. 28. 18.
1 Cor. 15. 27.
Efes. 1. 22.
Cap. 1. 13.

pusu suptu piclórele lui. Si dacă i-a supus totu, nimic nu a lăsat lui nesupus. Dară acum încă "nu vedem supuse lui 9 tôte. Eră pre Iisus "celu micșorat pučinu ce-va decâtu ângerî 'lă vedem "incununat cu mărîre și cu onóre, pentru suferirea morței; ca elu prin charul lui Dumneđu să gaste mórte "pentru toți.

10 "Căci se cădea aceluia "pentru care sînt tôte, și prin care sînt tôte, aducendu mulți fil la mărîre, să facă pre "autorul mēntu- rei lor "desevârșit prin suferinți. Căci 11 "celu ce sântesce și cei ce se sântesc "sînt toți dintr'unul; pentru care causă "nu se rușinează a-i numi frați. Dicendu: "Spune- voi numele tei fraților mei, în meșlo- 12 culă adunări te voi lăuda. Și éră-și: "Eă voi pune încrederea mea într'insul. Și éră-și: "Eccé eu și copii, "cari mi-a dat 14 Dumneđu. Decî fiindu-că copii sînt păr- tași cărnei și sângelui, "și elu de asemenea a participat la aceleași, "ca prin mórte să desființeze pre celu ce are stēpânirea mor- 15 ței, adevă pre diabolul; Și să scape pre cei ce "prin frica morței în tótă viēta erau 16 supuși servitutei. Căci de sigur pre ân- geri nu a luat pentru sine; ci semînă 17 lui Abraam a luat. Pentru aceia trebuia în tôte "a se asemēna fraților, ca să fie "milostiv și credinciosu archiereu în cele ce 18 sînt cătră Dumneđu, spre a face împăcare pentru pēcatele poporului. "Căci în ceea ce a suferit, însu-și fiindu ispitit, pōte să ajute și celor ce se ispitesc.

Christos mai pe susu de Moisi; vina și perico- lul necredinței și a neascultărei de d'insul.

3 **P**ENTRU aceea, frați sânti, părtași "chiă- mării celei ceresci, priviți pre "Apos- tolul și Archiereul mărturisirei nōstre, pre 2 Iisus Christos; Care era credinciosu ce- lui ce l'a rōnduit, precum și "Moisi în tótă casa lui.

3 Acesta s'a socotit vrednic de mai multă onóre de cătu Moisi, cu cătu are mai multă onóre "celu ce a zidit casa de cătu 4 casa. Căci tótă casa se zidesce de cine-va; éră "celu ce a zidit tôte este Dumneđu.

5 "Moisi adevăr a fost credinciosu în tótă

6 casa lui Dumneđu ca "servu, "spre mărturiă celor ce erau să se vorbescă. Eră Chris- toșu ca "unul fiu în casa sa, "a căru casă sîntem noi, "dacă vom ține neclătită până la sfârșit îndrăsnela și fala speranței.

7 Dreptu aceea, precum ție "Spiritul 8 Sântu: "Astă-ți de veți auzi vōcea mea, Nu vi învățatî âmele vōstre, ca și în întă- 9 ritare, în diuă ispitei în pustii; Unde m'a ispitit părinți vōstri, m'a cercat, și a vădutu lucrurile mele patru-deci de 10 ani. Pentru aceea m'am mînatu asupră generațiunei acelei, și am țieșu: Pururea se rătăcesc cu ânima, și nu a cunoscutu căile mele; Încătu m'am jurat în mânia 11 mea, că nu voru intra în repausul meu. Socotiți, fraților, ca să nu fie cându-va 12 în vre-unul din voi ânimă viclenă de ne- credință, care să se depărteze de la Dum- neđu cel viu. Ci îndemnați-vē unul 13 pre altul în tôte zilele, până ce se ție astă-ți, ca să nu se împetrēcă cine-va d'intre voi cu înclăciunea păcatului. Căci 14 ne-am făcutu părtași lui Christos, "dacă ținemu începutul încrederei nōstre până în sfârșit neclătit; De ore ce se ție: 15 "Astă-ți de veți auzi vōcea sa, nu vē îm- petriți âmele vōstre, ca și în întăritare.

16 "Căci uniă auzind, l'a amărit; dară în toți cari a eșit din Egiptu cu Moisi. Și asupră căroru s'a mînatu patru-deci de 17 ani? a nu asupră celor ce a pēcătuit, "ale căroru corpuri a cădutu în pustii? Și "căroru s'a jurat, ca să nu între în re- 18 pausul lui, de cătu numai celor ce nu a cređut? "Vedem dară, că nu a pu- 19 tutu să între pentru necredința lor.

4 **D**ECI "a să ne temem cu cumu-va, a vëndu promisiune de a intra în repau- sul lui, să se socotă cine-va lipsit de d'insa. Căci și noi avem promisiune, ca 2 și aceia; dară nu a folosit pre aceia cu- vëntul cel datu în scire, nefind ameste- catu cu credința celor ce a auzit. "Căci 3 numai dacă am cređut, intrăm noi în repaus, precum a țieșu: "M'am jurat în mânia mea, de voru intra în repausul meu; măcaru că de la întemeierea lumei s'a sfârșit lucrurile. Căci a țieșu ori- 4

1 Cor. 15. 25.
1 Filip. 2. 7-9.
1 Fapt. 2. 32.
1 Ioan 2. 16. & 13. 32.
Rom. 5. 18. & 8. 32.
2 Cor. 5. 15.
1 Tim. 2. 8.
1 Ioan 2. 2.
Apoc. 5. 9.
Luc. 24. 46.
Rom. 11. 36.
1 Fapt. 2. 15. & 5. 31.

Cap. 12. 2.
Luc. 13. 32.
Cap. 5. 9.
1 Cor. 10. 10.
14.
1 Fapt. 17. 26.
Mat. 23. 10.
Ioan 20. 17.
Rom. 8. 29.
Pa. 22. 22, 25.
Pa. 18. 2.
Isa. 12. 2.
Isa. 8. 18.
Ioan 10. 39.
& 17. 6, 9, 11.

19.
1 Ioan 1. 14.
Rom. 8. 2.
1 Filip. 2. 7.
1 Cor. 15. 54.
55.
Col. 2. 15.
2 Tim. 1. 10.
Luc. 1. 74.
Rom. 8. 15.
2 Tim. 1. 7.
1 Filip. 2. 7.
Cap. 4. 15. & 5. 1, 2.
Cap. 2. 17. & 4. 14. & 5. 5.

25.
—
Capitlu 3.
1 Cor. 1. 7.
1 Cor. 1. 2.
Efes. 4. 1.
1 Filip. 3. 14.
2 Tes. 1. 11.
2 Tim. 1. 9.
2 Pet. 1. 10.
Rom. 15. 8.
Cap. 2. 17. & 4. 14. & 5. 5.

6. 90. & 8. 1.
& 9. 11. & 10. 21.
1 Num. 12. 7.
Vers. 5.
Zech. 6. 12.
Mat. 16. 18.
Efes. 2. 10. & 3. 9.
Cap. 1. 2.
Vers. 2.
Esod. 14. 31.
Num. 12. 7.
Deut. 5. 24.
Ios. 1. 2. & 8.

31.
Deut. 18. 15, 18, 19.
1 Cor. 1. 2.
1 Cor. 3. 16.
& 6. 19.
2 Cor. 6. 16.
Efes. 2. 21, 22.
1 Tim. 3. 15.
1 Pet. 2. 5.
Mat. 10. 22.
& 24. 13.
Rom. 5. 2.
Col. 1. 23.
Vers. 14.

Cap. 6. 11. & 10. 35.
2 Sam. 22. 2.
Fapt. 1. 16.
Pa. 95. 7.
Vers. 15.
Vers. 6.
Vers. 7.
Num. 14. 2, 4, 11, 24, 30.
Deut. 1. 34.
86, 88.
Num. 14. 22.
29. etc. & 26. 66.

Pa. 106. 24.
1 Cor. 10. 5.
Inda 5.
1 Num. 14. 26.
Deut. 1. 34.
35.
Cap. 4. 6.
—
Capitlu 4.
Cap. 12. 15.
Cap. 3. 14.
Pa. 95. 11.
Cap. 3. 11.

- unde de *diua* a *septea* astă-feliu: *“Și s’a re-*
pausată Dumneșu în diua a septea de tôte
 5 *lucrurile sale. Și într’acestă locă érá-și:*
De voră intra în repausulă meu.
 6 *Deci fiindă-că rămăne, ca ôre-cari să*
intre în elă, și ‘aceia căroră mai nainte li
s’a dată în scire din cauza necredinței nu
 7 *au intratū: — Érá-și după atăta timpū ho-*
tăresce o di, dîcendū în Davidū, (precumū
scrișă este:) ‘Astă-đi de veđi auđi vócea lui,
 8 *nu vė împetriti ānimele vóstre. Căci dacă*
Iosua li-ărū fi datū repausū, nu arū fi vor-
 9 *bită după acestea de altă di. Dreptū aceea*
rămăne repausū pentru poporulū lui Dum-
 10 *neșu. Căci celū ce a intratū în repausulă*
lui, și acela s’a repausatū de lucrurile sale,
 11 *precumū Dumneșu de ale sale. — Deci să*
ne silimū a intra într’acelū repausū, ca să
nu cadă cine-va ‘dupre același esemplu alū
neascultărei.
 12 *Căci cuvēntulū lui Dumneșu este ‘viū*
și puternicū, și ‘mai ascuțitū decâtū ori-ce
‘sabiā cu dūoē tāșuri, și ‘pētrunde până ce
desparte sufletulū și spiritulū, închieturile
și mēduva, și este judecātorū cugetelorū
 13 *gāndurilorū ānimei. ‘Și nu este nici o fāp-*
turā ascunsă înaintea lui, ci tôte sūnt góle
‘și descoperite înaintea ochilorū celui că-
ruia avemū a da sēmā.

Desevārșirea preuției și a sacrificiului lui
Christosū.

- 14 *Dreptū aceea avēndū ‘archiereū mare,*
‘care a străbātutū ceriurile, pre Iisusū, Fi-
lulū lui Dumneșu, ‘să ținemū mărturisirea.
 15 *Căci ‘nu avemū archiereū, care să nu pótă*
compātimi cu neputințele nóstre; ci pre
 16 *‘unulū ispititū în tôte ca și noi, ‘inse fără*
de păcatū. ‘Să ne apropiāmū dară cu în-
drāsnelā la tronulū charulū, ca să luāmū
milā și să aflāmū charū spre ajutorū la
timpū.
 5 **C**ĂCI totū archiereulū luādu-se d’entre
 2 *ómenī, ‘se rōnduesce pentru ómenī ‘in*
cele ce sūnt ale lui Dumneșu, ‘ca să aducā
 2 *daruri și sacrifici pentru pécate: ‘Care să*
pótă compātimi cu cei ignoranți și rātăciți,
 3 *fiindă-că ‘și elū este cuprinsū de neputință.*
 3 *Și ‘pentru acēta trebue, precumū pentru*

poporū, așa și pentru sine, să aducā pen-
 tru pécate.

‘Și nimenea nu-și lea lui-și onórea *acēsta*,
 ci celū chiāmatū de Dumneșu, cumū *‘era*
 Aaronū. ‘Așa și Christosū nu și-a luatū
 sie-și onóre de a fi archiereū, ci a *primiū*
de la celū ce a vorbitū cătrā d’insulū: ‘Fi-
 iulū meu esci tu, eū astă-đi te-amū nās-
 cutū. Precumū și într’altū locū dîce: ‘Tu
 esci preutū în eternū dupre ordinea lui Mel-
 chisedecū.

Care în *đilele*, cândū a fostū în corpū,
 ‘aducēndū rugăciuni și rugăminti ‘cu stri-
 gare tare și cu lăcrimi cătrā celū ‘ce putea
 a-lū mēntui de mórte, și liberatū fiindū
 ‘de temere; ‘Măcarū că era fiū, s’a invē-
 țatū ‘ascultarea din cele ce a suferitū; ‘Și
 așa ‘desevārșindu-se, s’a făcutū tuturorū ce-
 lorū ce-lū ascultā autorū de mēntuire e-
 ternā; Numitū fiindū de Dumneșu ar-
 chiereū ‘dupre ordinea lui Melchisedecū.

Digresiune despre progresele cele puține ale Chre-
știniloră Ebrei, la cari autorulū scrie; cu desep-
tări și îndemnări.

Despre care ‘multū avemū a vorbi și
 greū de esplicatū, fiindū-că sūnteți ‘tārđi
 la auđū. Căci voi, cândū dupre timpū tre-
 bue să fiți invēțători, vī trebuesce inși-vē
 să vē invēțați cari sūnt ‘cele d’āntēi ince-
 puturi ale cuvēntulū lui Dumneșu; și ați
 ajunsū a avē trebuință de ‘lapte, érū nu de
 nutrimentū virtosū. Căci totū celū ce se
 nutresce ‘cu lapte nu înțelege cuvēntulū
 dreptăței; căci este ‘pruncū. Érū pentru
 cei de vrēstā deplinā este unū nutrimentū
 virtosū, cari prin multā deprindere și-au
 esercitatū simțirile, ‘spre a destinge binele
 de reū.

PENTRU aceea ‘lăsāndū începuturile în-
 vēțăturei lui Christosū, ‘să propāșimū
 spre deseavārșire; nu érá-și punēndū teme-
 liā a pocāinței ‘din lucruri mórte, și a cre-
 dinței în Dumneșu, ‘A invēțăturei bote-
 zurilorū ‘și a punerei mānelorū, ‘a inviārei
 morțilorū, ‘și a judecāței celei eterne. ‘Și
 acēsta vomū face, ‘de va învoi Dumneșu.

Căci ‘este cu neputință, ca ‘cei ce odată
 s’au luminatū, și au gustatū ‘darulū celū ce-

d Ps. 2. 2.
 Esod. 20. 1.
 & 31. 17.
 e Cap. 3. 19.
 f Pr. 95. 7.
 g Cap. 2. 7.
 h Cap. 2. 12, 18,
 19.
 i Isa. 49. 2.
 Jer. 23. 29.
 2 Cor. 10. 4.
 6.
 j Pet. 1. 23.
 k Prov. 5. 4.
 l Efec. 6. 17.
 Apoc. 1. 16.

& 2. 16.
 k 1 Cor. 14. 24,
 25.
 l Ps. 33. 12, 14.
 & 90. 8. & 139.
 11, 12.
 m Iov. 26. 6. &
 24. 21.
 n Prov. 15. 11.
 o Cap. 2. 1.
 p Cap. 7. 26. &
 9. 13, 24.
 q Isa. 10. 23.
 r Isa. 52. 3.
 Cap. 2. 18.
 s Luc. 22. 28.

s 2 Cor. 5. 31.
 Cap. 7. 26.
 t 1 Pet. 2. 22.
 u 1 Ioan. 3. 5.
 v Efec. 2. 18. &
 3. 12.
 w Cap. 10. 19, 21,
 22.
 x —
 y Capulū 6.
 z Cap. 8. 3.
 a Cap. 2. 17.
 b Cap. 8. 3. 4.
 & 9. 8. & 10.
 11. & 11. 4.

d Cap. 9. 18. &
 4. 15.
 e Cap. 7. 28.
 f Lev. 4. 3. &
 9. 7. & 16. 6,
 15—17.
 g Cap. 7. 27. &
 9. 7.
 h 2 Cron. 26. 18.
 i Ioan. 8. 27.
 j Esod. 28. 1.
 k Num. 16. 5,
 40.
 l 1 Cron. 23. 18.
 m Ioan. 8. 54.
 n Ps. 2. 7.

Cap. 1. 5.
 k Ps. 110. 4.
 Cap. 7. 17, 21.
 l Mat. 26. 39,
 42, 44.
 m Marc. 14. 36,
 39.
 n Ioan. 17. 1.
 o Ps. 22. 1.
 p Mat. 27. 46,
 50.
 q Marc. 15. 34,
 37.
 r Mat. 26. 53.
 s Marc. 14. 36.
 t Mat. 26. 37.

Marc. 14. 33.
 Luc. 22. 42.
 Ioan. 12. 27.
 p Cap. 3. 6.
 q Filip. 2. 8.
 r Cap. 2. 10. &
 11. 40.
 s Vers. 6.
 t Cap. 6. 30.
 u Ioan. 16. 13.
 v Pet. 3. 16.
 w Mat. 13. 15.
 x Cap. 6. 1.
 y 1 Cor. 2. 1-3.
 z 1 Cor. 12. 11.
 & 14. 20.

Efec. 4. 14.
 1 Pet. 2. 2.
 s Isa. 7. 15.
 t Cor. 2. 14,
 15.
 —
 Capulū 6.
 a Filip. 3. 12—
 14.
 b Cap. 5. 12.
 c Cap. 9. 14.
 d Fapt. 19. 4. 5.
 e Fapt. 3. 14—
 17. & 19. 6.
 f Fapt. 17. 31.

32.
 f Fapt. 24. 25.
 Rom. 2. 16.
 g Fapt. 18. 21.
 h 1 Cor. 4. 19.
 i Mat. 12. 31,
 32.
 j Cap. 10. 26.
 k 2 Pet. 2. 20,
 21.
 l 1 Ioan. 5. 16.
 m Cap. 10. 32.
 n Ioan. 4. 10. &
 6. 32.
 o Efec. 2. 8.

- rescū, și s'a făcut pârtaș Spiritului Sânt, și a gustat cuvântul cel bun al lui Dumnezeu, și puterile 'seculului celui viitor; De voră căde, ca ăra-și să se înouăască spre pocăință; "fiind-că a dăoa 6
5 oră crucifică lor-și pre Fiul lui Dumnezeu, și-lă pună spre batjocurare.
- 6 Căci pământul care se adapă de ploia ce vine de multe ori asupra sa, și produce 7
7 6 erbă de trebuință acelor pentru cari se lucră, "primește bine-cuvântare de la Dumnezeu; "Eru care aduce din sine spină și 8
8 ciulină este netrebnic și aprôpe de blăstem, ală căror sfârșit este arsura.
- 9 Dară sântem încredințați despre voi, iubiților, de cele mai bune și cari se țin 10
10 de mântuire, deși vorbim așa. "Căci "Dumne- deu nu este nedrept, să uite "lucrul vo- 11
11 stru și ostenela dragostei, carea ați arătat pentru numele lui, "servind sântilor și 12
12 mai înainte și acum. Eru dorim ca "fie- care din voi să arete acéstași silință "spre 13
13 deplină credință a speranței până în sfâr- șit; Ca să nu fiți leneși, ci următori ce- 14
14 lor ce prin credință și prin răbdare "mos- scenesc promisiunile.
- 15 Căci Dumnezeu promisiune dând lui 15
15 Abraam, fiind-că nu se putea jura pe ni- menea mai mare, "s'a jurat pe sine-și, Di- 16
16 cînd: Cu adevărat te voi bine-cuven- ta, și te voi înmulți foarte. Și așa acceptând 17
17 cu răbdare, a dobândit promisiunea.
- 18 Omenii în adevăr se jură pe cel mai 18
18 mare, și "jurământul li este sfârșitul a totă cîrta, servind spre adevărire. Pentru care, 19
19 voindu Dumnezeu să arete mai bine "mos- cenitorilor promisiunei "neschimbarea voiei 20
20 sale, a pus la meșloc jurământul; Ca prin două lucruri nemutabile, în cari era cu neputință să mință Dumnezeu, să avem noi tare mângăiere, cari avem adăpost a a- 21
21 puca speranță "cea pusă înaintea noastră: Că o avem ca o ancoră a sufletului, si- 22
22 gură și tare, "și care intră în cele din în- tru după catapetasma; "Unde înainte-mer- 23
23 gătorul pentru noi a intrat, adevărat Iisus, "făcut Archiereu în eternă după ordinea lui Melchisedec.

Preuția regescă și eternă a lui Christos; ilustrată prin a lui Melchisedec, și superioritatea sa la aceea a lui Aaron arătată.

7 CĂCI acest "Melchisedec, regele Salemului, preutul lui Dumnezeu celui Pré-

înalt, care a întimpinat pre Abraam, când s'a întors acesta de la tăierea regilor, și l'a bine-cuvântat; Căruia Abra- 2
2 am i-a și dat deciuélă din toate; ală că- ru nume însemnează mai înainte, regele drep- 3
3 tăței, eru apoi a fost rege Salemului, care este rege ală păcei; Fără părinte, fără 4
4 mumă, fără genealogie, neavînd nici in- ceputul zilelor, nici sfârșitul vieții; eru ase- 5
5 menat fiind Fiul lui Dumnezeu, rămâne preut pururea.

Vedeți dară cât de mare a fost ace- 6
6 sta, "căruia și patriarhul Abraam i-a dat deciuélă din pradă! Adevăr "cel din fiu 7
7 lui Levi, cari primesc preuția, au pentru sine ordin să iee deciuélă de la popor 8
8 duple lege, adevă de la frații lor, măcară că și acela au eșit din cîpsele lui Abra- 9
9 am; Eru cel ce nu se trăgea de la d'înșii a luat deciuélă de la Abraam, "și a bine-cuvântat "pre cel ce avea promisi- 10
10 unile. Și fără de contradicere cel mai mic se bine-cuvîntă de cel mai mare.

Și aici omenii cei muritori Ieu deciuiele, 11
11 eru acolo elă le iea, "de care se mărturi- sesce, că este viu. Și în scurtă, și Levi, 12
12 care iea deciuélă, a dat deciuélă prin A- braam. Căci încă în cîpsele părintelui 13
13 se era, când l'a întimpinat Melchisedec.

"Deci de ar fi fost desevărsire prin 14
14 preuția Levitică, (căci suptă aceea popu- rul a primit legea,) pentru ce mai era 15
15 trebuință să se rădice altă preut duple ordinea lui Melchisedec, și să nu se dică 16
16 duple ordinea lui Aaron? Căci schimbân- du-se preuția, de nevoia se schimbă și le- 17
17 gea. Căci acesta, de care se dică acestea, este de altă semință, din care nimene a 18
18 funcționat la altar. Căci învederat este, că "din Iuda a resărit domnul nostru, de- 19
19 spre care semință Moisi nu a vorbit ni- mic de preuția. Și încă cu mult mai în- 20
20 vederat este; fiind-că duple asemănarea lui Melchisedec se rădice altă preut; Care 21
21 nu s'a făcut duple legea unui ordin tru- pescu, ci duple puterea unei vieți nemăr- 22
22 ginite. Căci mărturisesce scriptura: "Tu esci preut în eternă duple ordinea lui Mel- 23
23 chisedec.

Căci desfințarea unui ordin, care mai 18
18 înainte a fost, se face pentru "slăbăciunea și ne folosul ei. Căci "legea nu a făcut 19
19 nimic desevărsit, ci este introducerea "unei

Gal. 3. 2, 5.
Cap. 2. 4.
Cap. 2. 5.
Cap. 10. 29.
Ps. 85. 10.
Isa. 5. 6.
Prov. 14. 31.
Mat. 10. 42. &
25. 40.

Ioan. 12. 20.
Rom. 3. 4.
Tes. 1. 6, 7.
Tes. 1. 3.
Rom. 15. 25.
Cor. 8. 4. &
9. 1, 12.
Tim. 1. 18.
Cap. 8. 6, 14.

Col. 2. 2.
Cap. 10. 36.
Fac. 22. 16.
17.
Ps. 105. 9.
Luc. 1. 73.
Eod. 22. 11.
Cap. 11. 9.
Rom. 11. 29.

Cap. 12. 1.
Lev. 16. 15.
Cap. 9. 7.
Cap. 4. 14. &
8. 1. & 9. 24.
Cap. 3. 1. &
5. 6, 10. & 7.
17.

Cap. 8.
Fac. 14. 18.
etc.
Fac. 14. 20.
Num. 18. 21.
26.
Fac. 14. 19.

Rom. 4. 13.
Gal. 3. 16.
Rom. 5. 6. &
6. 20.
Gal. 2. 21.
Vers. 18. 19.
Cap. 8. 7.
Isa. 11. 1.

Mat. 1. 3.
Luc. 3. 33.
Rom. 1. 3.
Apoc. 5. 5.
Pa. 110. 4.
Cap. 5. 6, 10.
& 6. 20.
Rom. 8. 3.

Gal. 4. 9.
Fapt. 13. 29.
Rom. 8. 20.
21. 28. & 8. 3.
Gal. 2. 16.
Cap. 9. 9.
Cap. 6. 18. &
8. 6.

mai bune speranțe, prin care "ne apropiăm de Dumnezeu.

20 Și pre câtă nu fără de jurământul s'a
21 făcut preut; (Căci acela fără de jurământ se făcea preu; erau acesta cu jurământ prin cel ce a dat cătră d'insul: "Juratu-s'a Domnul, și nu se va căi, Tu ești preut în eternă după ordinea lui Melchisedec); Cu atâta s'a făcut Iisus garantul unui aședământ mai bun.

23 Acela mai mult era preu, pentru că
24 din cauza morții nu putea rămâne; Eră acesta, pentru că rămâne în eternă, are preu neincălcă. Pentru aceea poate și a mentui cu deplinătate pre cel ce vină prin el la Dumnezeu, pururea trăind "să medilocască pentru d'înșii.

26 Căci un asemenea arhieru ni se cuvine, "care este sântu, nevinovătu, fără de pată, deosebit de cei păcătoși, "și mai înalt de cât cerurile: Care nu are trebuință în toate zilele, ca acei arhieru, a aduce sacrificii "mai întâi pentru păcatele sale, "și apoi pentru ale poporului; căci "acesta o-a făcut odată, aducându-se pre sine.
28 Căci legea rânduiește pre "omeni arhieru cari au neputință; eră cuvântul jurământului, celui ce a fost în urma legii, pune pre Fiul, "care este desevârșit în eternă.

Characterul sublim și eficacitatea desevârșită a serviciilor și a aședămintelor Noului Legământ opuse la aședămintele nedesevârșite, simbolice și trecătoare ale celui Vechiu.

8 ERĂ încheierea celorlalte: Avem un asemenea arhieru, "care s'a aședat d'a dreapta tronului majestății în ceruri;
2 Serv "sântor și "cortului celui adevărat, care l'a înștit Domnul, și nu omul.
3 Căci "totu arhieru s'a rânduie să aducă daruri și sacrificii; pentru aceea "este de nevoie, ca și acesta să aibă ce-va de adus. Căci de ar fi pe pământ, nu ar fi preut, fiindu-că sunt preu ce aduc daruri după lege; Cari servesc chipului și "umbre celorlalte ceresci, precum s'a spus lui Moisi, cându voia să facă cortul; "căci, vezi, dice, ca să faci toate după chipul care ți s'a arătat în munte.
6 Eră acum "a dobândit un serviciu mai înalt, cu câtă este medilocitorul unui

mai bun aședământ, care este aședat cu mai bune promisiuni.

"Căci celă întâi aședământ de ar fi fost fără prihană, nu s'ar fi cerut loc pentru un altă dăoile; Dară muștrându-i, dice: "Ecce, vină zile, dice Domnul, cându voi face aședământ nou cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda; Nu după aședământul, care l'am făcut cu părinții lor în ziua, cându l-am apucat de mână, să-l scoț din pământul Egiptului; pentru că ei nu au rămas în aședământul meu, și eu l-am părăsit, dice Domnul. Căci "acesta este aședământul care-l voi face cu casa lui Israel după acele zile, dice Domnul: Voi pune legile mele în gurgul lor, și le voi scri în inimile lor; "și voi fi lor Dumnezeu, și ei vor fi mie popor; Și "nu va mai învăța fie-care pre aprăpele se, și fie-care pre fratele se, dicându: Cunosc pre Domnul; căci totu mă vor cunoște de la celă mică până la celă mare. Căci voi fi milostiv nedreptăților lor, "și păcatele lor și fără de legile lor nu le voi mai aminti.

"Dicându: Un nou aședământ, a învechit pre celă d'ântei. Eră ce se învechesce și îmbătrânește este aprăpe de peire.

DECĂ și celă întâi aședământ avea regule de serviciu, și "sanctuariu pământesc. "Căci s'a format un cort; și "în partea d'ântei era "sfecinicul și "măsa, și pânile de punere-înainte: care se numesc santele. "Eră după a dăo perdea, cortul celă ce se chiama: Santele sântor; Care avea tămiătorea cea de aur, "și chivotul legii, ferecată pre totu cu aur, în care era "vasul celă de aur, care avea manna, și toégul lui "Aaron ce înflorise, și "tablele aședământului; Eră "pe d'asupra lui cherubimii mării, cari umbria propiătorul; despre care nu trebuie acum a vorbi cu de amăruntul.

Eră acestea fiindu tocmită așa, "preu întra în totu timpul în cortul celă d'ântei, cându făcea serviciul; Eră în celă de ală dăoile intra "odată în an singur arhieru, nu fără de sânge, "pre care-l aducea pentru sine și pentru rățăcirile poporului. "Spiritul celă Sântu dicându acé-

m Rom. 5. 2.
Efez. 3. 18. &
3. 12.
Cap. 4. 16. &
10. 19.
n Ps. 110. 4.
o Cap. 8. 6. &
9. 15. & 12.
24.
p Rom. 8. 24.
1 Tim. 2. 5.
Cap. 9. 24.
1 Ioan 2. 1.
g Cap. 4. 15.

r Efez. 1. 20. &
4. 10.
Cap. 8. 1.
Lev. 9. 7. &
16. 6, 11.
Cap. 5. 3. &
9. 7.
u Lev. 16. 15.
Rom. 6. 10.
Cap. 9. 12, 23.
& 10. 12.
v Cap. 5. 1, 2.
Cap. 2. 10. &

5. 9.
—
Capul 8.
a Efez. 1. 20.
Col. 3. 1.
Cap. 1. 3. &
10. 12. & 12.
2.
b Cap. 9. 8, 12, 24.
c Cap. 9. 11.
d Cap. 5. 1.

e Efez. 5. 2.
Cap. 9. 14.
f Col. 2. 17.
Cap. 9. 23. &
10. 1.
g Efez. 25. 40.
& 26. 30. &
27. 8.
Num. 8. 4.
Fapt. 7. 44.
h 2 Cor. 3. 6, 8, 9.
Cap. 7. 22.

i Cap. 7. 11, 18.
j Ier. 31. 31—34.
k Cap. 10. 16.
l Zech. 8. 8.
m Isa. 54. 13.
Ioan 6. 45.
1 Ioan 2. 27.
n Rom. 11. 27.
Cap. 10. 17.
o 2 Cor. 5. 17.
—

Capul 9.
a Efez. 25. 8.
b Efez. 26. 1.
c Efez. 28. 35.
& 40. 4.
d Efez. 28. 31.
e Efez. 25. 23, 30.
Lev. 24. 5, 6.
f Efez. 28. 31.
33. & 40. 3, 21.
Cap. 6. 19.
g Efez. 25. 10.

h 16. 26. &
40. 3, 21.
i Efez. 16. 23, 24.
j Num. 17. 10.
k Efez. 25. 16, 21. & 24. 29.
& 40. 30.
Lev. 10. 2, 5.
l Reg. 8. 9, 21.
m Cron. 5. 10.
n Efez. 25. 18.

22.
Lev. 16. 2.
1 Reg. 8. 6, 7.
i Num. 23. 3.
Dan. 8. 11.
m Efez. 30. 10.
Lev. 16. 2, 11, 12, 15, 24.
Vers. 25.
n Cap. 5. 3. &
7. 27.
o Cap. 10. 19, 20.

sta: "Că calea ce intră în Săntele Săntelor
nu se arătase, încă stândă cortul cel
9 d'ântăiū; Care simbolu *privesce* timpul de
acum, în care aducă daruri și sacrificii, cari
nu potă face desevărsitū duple conștiință
10 pre celū ce servește lui *Dumneḡeu*; Cu-
prindēdu-se numai în "măncări și băuturi și
în "felurite spălări, "și în regule trupesci,
împuse până la timpul îndreptărei.

11 Erū Christosū venindū "archiereū "bunu-
riolū viitoare, a trecutū "prin unū cortū mai
mare și mai desevărsitū, nefăcutū de mână,
12 adevă nu alū acestei făpturi; Nici "cu
sânge de capre și de viței, "ci cu sângele
seu, a intratū "odată în cele sante, "cēști-
gândū eternă rescumpărare *pentru noi*.

13 Căci dacă "sângele taurilorū și alū capre-
lorū "și cenușa de junice, stropindū pre cei
necurați, "i sântesce spre curățirea corpu-
lui; Cu câtū mai multū "sângele lui Chri-
stosū, "care prin Spiritul celū eternū "s'a
adusū pre sine fără pată lui Dumneḡeu,
"va curăți conștiința vōstră de "faptele cele
morte, spre "a servi Dumneḡeului celui viu!

15 "Și pentru acēsta este "medilicitorulū unui
aședământū noū, "ca supuindu-se morței spre
16 rescumpărare de la abaterile *făptuite* supț
aședământulū celū d'ântăiū, să primescă
"cel chīlāmați promisiunea moscenirei eter-
17 ne. Căci unde *este* testamentū, acolo tre-
bue să fie vorbă despre morțea celui ce
18 face testamentū. Căci "testamentulū are
putere în privirea celorū morți; altū-min-
trelea este fără putere, până cândū trăesce
celū ce face testamentulū.

19 "Pentru aceea nici celū d'ântăiū *aședă-*
20 *mēntū* nu s'a introdusū fără sânge. Căci
după ce a vorbitū Moisi totū ordinulū la
întregul poporū duple lege, "luandū sânge
de viței și de capre "cu apă și lāna roșiă
și cu isopū, a stropitū cartea și totū po-
21 porulū, Dicēndū: "Acesta *este* sângele așe-
dământulū, care Dumneḡeu l'a ordonatū
22 voūi. Încă "și cortulū și tōte vasele de
serviciū asemenea le-a stropitū cu sânge.
23 Și duple lege mai tōte se curățescū cu sânge;
"și fără vōrsare de sânge nu se face iertare.
24 Trebuia dară ca "tipurile celorū ceresci
să se curățescă cu acestea; erū înse-și

cele ceresci cu mai bune sacrificii de
cātū acestea. Căci "nu în sante făcute
de mână a intratū Christosū, *cari sūnt* an-
titipuri "celorū adevărate; ci chīaru în
ceriū, "spre a se arēta acumū înainte lui
Dumneḡeu pentru noi. Nici ca de multe 25
ori să se aducă pre sine, precumū "archie-
reulū intră în cele sante în fie-care anū
cu sânge străinū; Căci atunci arū fi tre- 26
buitū să sufere de multe ori de la înteme-
liarea lumei; ci acumū "odată, "la sfârșitulū
seculilorū, s'a arētatū, spre a desființa pē-
catulū prin sacrificiulū seu. "Și precumū 27
este hotăritū ōmenilorū odată să moră, "erū
după aceea judecată: Așa și "Christosū, o- 28
dată fiindū "adusū să rădice pēcatele "mul-
tora, se va arēta a dūoa ōră fără pēcatū
spre mēntuire "celorū ce-lū ascēptă.

CĂCI legea avēndū "umbra "bunurilor vi- 10
tore, *erū* nu însă-și imaginea lucruri-
lorū, nici odată "nu pōte cu aceleași sacri-
ficii, cari în fie-care anū se aducū necon-
tenitū, să facă "desevărsiți pre cei ce le a-
ducū. Căci atunci aū nu arū fi încetatū 2
ele a se aduce? pentru că, odată fiindū
curățiți cei ce aducū, nu arū mai avē nici
o conștiință de pēcate. "Înse prin acestea 3
se face în fie-care anū amintire de pēcatū.

Căci "nu *este* cu puțință, ca sânge de 4
tauri și de capre să rădice pēcatele. Pen- 5
tru aceea intrandū în lume, dīce: Sacri-
ficiū și prosforă nu ai voitū, erū corpulū
mī-ai pregătītū; "Olocauste și *sacrificiū* pen- 6
tru pēcatū nu-ți placū. Atunci amū dīsū: 7
Ecce vinū, (în începutulū cărței este scrisū
despre mine,) să facū voia ta, o Dumne-
ḡeule. Mai susū dicēndū: Sacrificiū și 8
prosforă și olocauste și *sacrificiū* pentru
pēcatū nu ai voitū, nici nu-ți placū, cari 9
se aducū duple lege; Atunci a dīsū: Ecce,
vinū să facū voia ta, o Dumneḡeule; elū
rēdică pre cea d'ântăiū, pentru ca să în-
temeieze pre cea de a dūoa. "Prin acēsta 10
voia sūntemū sântiți "prin sacrificarea cor-
pului Iisusū Christosū odată.

Și totū preutulū stă "în tōte dīlele fă- 11
cēndū serviciū, și aduce de multe ori ace-
leași sacrificii, "cari nici odată nu potū să
rēdice pēcate. "Erū acesta, după ce a a- 12

p Ioan 14. 6.
q Gal. 3. 21.
r Cap. 7. 18, 19.
s 10. 1, 11.
t Lev. 11. 2.
u Col. 2. 16.
v Num. 19. 7.
etc.
f Efes. 3. 15.
g Col. 2. 20.
h Cap. 7. 16.
i Cap. 3. 1.
j Cap. 10. 1.
k Cap. 8. 2.
l Cap. 10. 4.
m Fapt. 20. 28.

n Efes. 1. 7.
o Col. 1. 14.
p 1 Pet. 1. 19.
q Apoc. 1. 6. &
5. 9.
r Zech. 3. 2.
s Vers. 26. 28.
t Cap. 10. 10.
u Dan. 9. 24.
v Lev. 16. 14.
w 16.
x Num. 19. 2.
y 17. etc.
z 1 Pet. 1. 19.
a 1 Ioan 1. 7.
b Apoc. 1. 6.

c Rom. 1. 4.
d 1 Pet. 3. 18.
e Efes. 5. 2.
f Tit. 2. 14.
g Cap. 7. 27.
h Cap. 1. 8. &
10. 22.
i Cap. 6. 1.
j Luc. 1. 74.
k Rom. 6. 13.
l 22.
m 1 Pet. 4. 2.
n 1 Tim. 2. 5.
o Cap. 7. 22. &
8. 6. & 12. 24.
p Rom. 3. 25. &

q 5. 6.
r 1 Pet. 3. 18.
s Cap. 3. 1.
t Gal. 3. 15.
u Esod. 24. 6.
etc.
v Esod. 24. 5, 6.
w 8.
x Lev. 16. 14.
y 15, 18.
z Lev. 14. 4, 6.
a 7, 49, 51, 52.
b Esod. 24. 8.
c Mat. 26. 28.
d Esod. 29. 13.

e 38.
f Lev. 8. 15, 19.
g 15. 14, 15.
h 16, 18, 19.
i Lev. 17. 11.
j Cap. 8. 5.
k Cap. 6. 20.
l Cap. 8. 2.
m Rom. 8. 34.
n Cap. 7. 25.
o 1 Ioan 3. 1.
p Vers. 7.
q Vers. 12.
r Cap. 7. 27. &
10. 10.

s 1 Pet. 3. 18.
t 1 Cor. 10. 11.
u Gal. 4. 4.
v Efes. 1. 10.
w Fao. 3. 19.
x Eccl. 3. 20.
y 2 Cor. 5. 10.
z Apoc. 20. 12.
a 18.
b Rom. 6. 10.
c 1 Pet. 3. 18.
d 1 Pet. 2. 24.
e 1 Ioan 2. 5.
f Mat. 26. 28.
g Rom. 5. 15.

h Tit. 2. 18.
i 2 Pet. 3. 12.
j —
k Capul 10.
l Col. 2. 17.
m Cap. 3. 5. &
9. 23.
n Cap. 9. 11.
o Cap. 9. 9.
p Lev. 16. 21.
q Cap. 9. 7.
r Mic. 6. 6, 7.
s Cap. 9. 18.

t Ve a. 11.
u Ps. 40. 4, etc.
v 50. 8, etc.
w Im. 1. 11.
x Ier. 6. 20.
y Amos 6. 21,
22.
z 1 Ioan 17. 19.
a Cap. 13. 12.
b Cap. 9. 12.
c Num. 28. 8.
d Cap. 7. 27.
e Vers. 4.
f Col. 3. 1.
g Cap. 1. 8.

dusă unu singur sacrificiu pentru păcate, s'a aședat pentru totu-dé-una d'a drepta
 13 lui Dumnezeu; Aceptându în urmare "până
 se voru pune neamicii lui așternut pîcîo-
 14 relor lui. Căci cu unu sacrificiu a "adusă
 la deseavărire pentru totu-dé-una pre cei
 ce se sântesc.
 15 *Acésta ni mărturisește și Spiritul cel*
Sântu; căci după ce a disu mai 'nainte:
 16 "Acesta este aședământul care-lu voiū face
 cu d'inșii după acele dîle, dîce Domnul:
 Pune-voiū legile mele în ânima lorū, și în
 17 cugetele lorū le voiū scrie, *elū adauge:* Și
 pécatele lorū și fără-de-legile lorū nu le
 18 voiū mai aminti. Erū unde este iertare de
 acelea, acolo nu mai este sacrificiu pentru
 pécate.

*Aplicațiunea; îndemnări la credință statornică și
 la mărturisire îndrăsnită; desceptare solemnă
 contra apostasiei; și amintiri încurajătoare
 ale credinței de mai 'nainte.*

19 Dreptu aceea, fraților, avēndu "indrăs-
 nēlă a intra "în cele sante prin sângele lui
 20 Iisus, Pe "cale nūoă și viă, care nî-a in-
 noit'o, "prin perdeūa, adecă prin corpul
 21 seū; Și avēndu "preutū mare preste "casa
 22 lui Dumnezeu; "Să ne apropiāmū cu ade-
 vērātă ânimă, "asigurați fiindū în credință,
 și stropiți la ânimī pentru curățire "de con-
 sciința cea rea, și "spălați la corpū cu apă
 23 curată; "Să ținēmū mărturisirea speranței
 24 noastre neclătītă; (căci "credinciosu este celū
 ce a promisū); Și să căntāmū să aprin-
 demū unulū pre altulū spre iubire și spre
 25 fapte bune; "Nepărăsindū adunarea noastră,
 precumū aū unia datinā; ci să ne îndem-
 nāmū unulū pre altulū; și "cu atāta mai
 multū, cu câtū vedeți "apropiādu-se dîiua.
 26 Căci "dacă pécătuimū de bună voiă, "du-
 pă ce amū primitū cunoscința adevērului,
 nu mai rămāne sacrificiu pentru pécate;
 27 Ci ôre-care acceptare înfricoșatā a judecā-
 ței, și o "rivnă ardētōre, care va să mistu-
 28 pre cei împotrivorū. "Lepedāndū cine-va
 legea lui Moisi, mōre fāră de milă "prin
 29 dîoi seū trei marturi; "Cātū de mai as-
 pră socotiți că trebue să fie pedēpsa celui
 ce a călcatū pre Fiulū lui Dumnezeu, și "a
 socotitū spurcatū sângele aședământului cu

care s'a sântitū, "și a batjocuritū Spiritulū
 charului? Căci scimū pre celū ce a dîsu: 30
 "A mea este resbunarea, eū voiū resplăti,
 dîce Domnul. Și éră-și: "Domnul va ju-
 deca pre poporulū seū. "Infricoșatū lucră este 31
 a cădē în mânele Dumneđeului celui viū.

Erū "aduceți-vi aminte de dîlele cele 32
 mai d'inainte, în cari, "luminādu-vē, ați
 suferitū "mare luptă de suferinți; De o 33
 parte făcēdu-vē "privēlă prin defăimări și
 strimtorări; érū de altă parte "soți fiindū cel-
 lorū ce aū fostū tractați astū-feliū. Căci 34
 m'ați compătimitū "la lanțurile mele, și "jefui-
 rea de averile vōstre ați primitū cu bucuriă,
 sciindū că "aveți în ceriuri mai bună și mai
 sigură esistentă. Nu lepēdați dară încrede- 35
 rea vōstră, "care are mare resplătire.

"Căci aveți trebuință de răbdare, ca, fă- 36
 cēndū voia lui Dumnezeu, să "primiți pro-
 misiunea. Căci "incă puținū timpū, și "celū 37
 ce este să vină va veni, și nu va întârîia.
 Erū "dreptulū va trăi prin credință; și de 38
 se va sfîi cine-va, sufletulū meū nu va avē
 plăcere într'insulū. Erū noi nu sūntemū 39
 din cei "ce se sfîescū spre perđare; ci din
 cei ce "credū spre dobēndirea sufletului.

*Exemple luate din Vechiul Testament, cari des-
 criu natura, puterea și resplătirea credinței;
 îndemnări la curagiu și răbdare.*

EARŪ credința este adevērulū celorū spe- 11
 rate, învederearea "lucrurilor celorū ne-
 vēdute. Căci "prin acēsta s'aū probatū cei 2
 de demultū.

Prin credință pricepemū că "lumea s'a 3
 făcutū prin cuvēntulū lui Dumnezeu, că
 cele ce se vēdū nu s'aū făcutū din cele
 vēdute.

Prin credință "Abelū a adusū lui Dum- 4
 neđeū sacrificiū mai bunū de câtū Cainū,
 prin care a luatū mărturisirea, că a fostū
 dreptū, mărturisindū Dumneđeū de daru-
 rile lui; și printr'acēsta, deși mortū, "incă
 vorbește.

Prin credință "Enocū s'a strāmutatū, ca 5
 să nu vēdă mōrte; și nu s'a aflatū, pentru
 că Dumneđeū l'a strāmutatū; căci mai 'na-
 inte de strāmutarea lui a luatū mărturia
 acēsta, că a bine-plăcutū lui Dumneđeū.

Pa. 110. 1.	Cap. 9. 3.	Cap. 11. 11.	Cap. 12. 29.	Rom. 12. 19.	Filip. 1. 7.	Cap. 9. 15.	25.
Fapt. 2. 35.	Cap. 4. 14.	Fapt. 2. 44.	Cap. 2. 2.	Deut. 27. 26.	2 Tim. 1. 16.	1 Pet. 1. 9.	2 Cor. 4. 18.
1 Cor. 15. 25.	1 Tim. 3. 15.	Iuda 19.	Deut. 17. 2.	Ps. 50. 4. &	Mat. 5. 12.	Luc. 18. 8.	& 5. 7.
Cap. 1. 13.	Cap. 4. 16.	Rom. 13. 11.	6. & 19. 15.	135. 14.	Fapt. 5. 41.	2 Pet. 3. 9.	b Vers. 39.
Vers. 1.	Efes. 3. 12.	Cap. 4. 5.	Mat. 18. 16.	Luc. 12. 5.	Iac. 1. 2.	Iac. 1. 2.	c Fac. 1. 1.
1 Cor. 31. 33.	Iac. 1. 6.	2 Pet. 3. 9, 11.	Ioan 8. 17.	Gal. 3. 4.	Mat. 6. 20. &	Rom. 1. 17.	Ps. 33. 6.
34.	1 Ioan 3. 21.	14.	2 Cor. 13. 1.	2 Ioan 8.	19. 21.	Gal. 3. 11.	Ioan 1. 3.
Cap. 8. 10, 12.	Y Cap. 9. 14.	f Num. 15. 30.	k Cap. 2. 3. &	Cap. 6. 4.	Luc. 12. 33.	f 2 Pet. 3. 20, 21.	Cap. 1. 2.
Rom. 5. 2.	s Exec. 26. 25.	Cap. 6. 4.	12. 25.	Filip. 1. 29.	1 Tim. 6. 19.	g Fapt. 16. 30.	2 Pet. 3. 5.
Efes. 2. 18. &	2 Cor. 7. 1.	g 2 Pet. 2. 20.	1 Cor. 11. 29.	Col. 2. 1.	s Mat. 5. 12. &	31	d Fac. 4. 4.
3. 12.	a Cap. 4. 14.	21.	Cap. 13. 20.	f 1 Cor. 4. 9.	10. 32.	1 Tes. 5. 9.	1 Ioan. 3. 12.
q Cap. 9. 8, 12.	b 1 Cor. 1. 9. &	A Exec. 36. 5.	m Mat. 13. 31.	u Filip. 1. 7. &	a Luc. 21. 19.	2 Tes. 2. 14.	e Fac. 4. 10.
r Ioan 10. 9. &	10. 12.	Zef. 1. 18. &	32.	4. 14.	Gal. 6. 9.	—	f Mat. 23. 25.
14. 6.	1 Tes. 5. 24.	3. 8.	Efes. 4. 30.	1 Tes. 2. 14.	Cap. 12. 1.	Cap. 11.	Cap. 12. 24.
Cap. 9. 8.	2 Tes. 3. 3.	2 Tes. 1. 8.	m Deut. 32. 35.		b Col. 3. 24.	a Rom. 8. 24.	Fac. 5. 22, 24.

- 6 Dară fără credință nu *este* cu putință a-
bine-plăce; căci celū ce se apropie de
Dumneșu trebuie să credă că elū este, și
că este respălătorū celorū ce-lū cautū.
- 7 Prin credință 'Noe înscințatū fiindū de
Dumneșu despre cele ce încă nu se vedu-
seră, temēdu-se 'a gătitū arcă spre mēn-
tuirea casei sale; și prin acesta a condem-
natū lumea, și s'a făcutū moscenitorū 'drep-
tăței celei din credință.
- 8 Prin credință 'Abraamū, chīamatū fiindū
de a eși la loculū, care era să-lū iee spre
moscenire, a ascultatū; și a eșitū, nesci-
indū unde merge. Prin credință a petre-
cutū în pământulū promisiunei, ca într'unū
pământū străinū, 'în corturī locuindū cu I-
saacū și cu Iacobū, 'moscenitorī aceleiași
promisiuni; Căci ascepta 'cetatea, care are
temeliū, 'alū cărei architectū și creatorū
este Dumneșu.
- 11 Prin credință și însă-și 'Sara a primitū
putere spre conceperea semīței, și preste
timpulū vrēței 'a născutū, pentru că a so-
cotitū 'credinciosū pre celū ce a promisū.
- 12 Pentru aceea s'aū născutū dintr'unulū, și
'acela ca și mortū, 'ca stelele ceriului în
mulțime și ca nēsipulū celū nenumarabilū
de pe malulū mării.
- 13 Acestia toți aū muritū în credință, 'ne-
primindū cele promise, ci 'de departe vē-
dēdu-le, și convingēdu-se de *ele*, și îm-
brăcișandū-le, și 'mărturisindū că erau stră-
ini și peregrini pe pământū. Căci cei ce
dicū unele ca acestea, 'spunū invederatū
că cautū patriā. Și de și-arū fi adusū a-
minte de aceea din care aū eșitū, aū avutū
destulū timpū a se întorče. Erū acumū do-
rescū de *patria* cea bună, adecă de cea
cerescă; pentru aceea nu se rușinează de
d'insii Dumneșu 'a se numi Dumneșeulū
lorū; căci 'li-a gătitū cetate.
- 17 Prin credință 'Abraamū, ispititū fiindū,
a adusū sacrificiū pre Isaacū, și celū ce
primise promisiunile 'aducea pre celū u-
nulū-născutū; Despre care s'a dist: 'În
18 Isaacū și se va numi semīța; Socotindū
19 că 'pôte Dumneșu a-lū scula și din morți;
de unde l'a și primitū într'unū feliū de
asemēnare.
- 20 Prin credință 'Isaacū a bine-cuvētatū
- pre Iacobū și pre Esaū în privința celorū
viitoare.
- Prin credință Iacobū murindū, 'a bine- 21
cuvētatū pre fie-care din fiilū lui Iosefū, și
's'a închinatū, *redāmāndu-se* pe capulū to-
gului seū.
- Prin credință 'Iosefū murindū a făcutū 22
amintire de eșirea fiilorū lui Israelū, și a
datū ordinū despra oșele sale.
- Prin credință 'Moisi, cândū s'a născutū, 23
a fostū ascunsū de părinții seī trei luni,
fiindū-că l'aū vēdūtū pruncū frumosū; și
nu s'aū temutū de 'ordinulū regelū.
- Prin credință 'Moisi făcēdu-se mare, 24
n'a voitū a se numi fiulū ficei lui Faraonū;
'Voindū mai bine a suferi cu poporulū lui 25
Dumneșu, de câtū a gusta plăcerile pă-
catului cele trecētore; Socotindū 'defăima- 26
rea lui Christosū mai mare avuțiā de câtū
tesaurele Egiptului; căci se uita la 'res-
plătire.
- Prin credință 'a lăsatū Egiptulū, nete- 27
mēdu-se de urgia regelū; căci a rēmasū
statornicū, ca cumū 'arū vedē pre colū ne-
vēdūtū.
- Prin credință 'a făcutū pascele și vērsa- 28
rea sângelui, ca celū ce perdea pre cei
ānteii-nāscuți să nu se atingă de d'insii.
- Prin credință 'aū trecutū Marea Roșii 29
ca pe uscatū; ceea ce Egipteniū încercān-
d'o, s'aū înecatū.
- Prin credință 'zidiurile Ierichonului aū 30
cādūtū, după ce aū fostū încunjurate șapte
 zile.
- Prin credință 'Rahaba, meretricea, nu 31
s'a perdutū împreună cu cei necredincioși,
pentru că 'primise iscodele cu pace.
- Și ce voiū mai dice? căci nu-mīajunge 32
timpulū a spune de 'Ghedeonū, și de 'Barakū,
și de 'Samsonū, și de 'Ieftae, și de 'Davidū,
și de 'Samuelū, și de profeți; Cari prin 33
credință aū biruitū regate, aū lucratū drep-
tate, 'aū cēștigatū promisiunile, 'aū astupatū
gurele leilorū; 'Aū stinsū puterea focului, 34
'aū scăpatū de ascuțitulū săbiei, 's'aū făcutū
tari din slăbiciune, aū fostū tari în resbele,
'aū întorsū armatele neamicilorū în fugă;
'Femeele aū primitū prin înviare pre morții 35
lorū *copi*, și unila 's'aū scāngluitū, neas-
ceptāndū scăparea, ca să dobēndescā mai

g Fac. 6. 13. 22.
1 Pet. 3. 20.
Rom. 8. 22. &
4. 13.
Filip. 3. 9.
Fac. 12. 1. 4.
Fapt. 7. 2-4.
Fac. 12. 8. &
12. 3. 18. &
18. 1. 9.
Cap. 6. 17.
Cap. 12. 22.
& 18. 14.
Cap. 3. 4.

Apoc. 21. 2.
10.
Fac. 17. 19.
& 18. 11. 14.
& 21. 2.
Veđi Luc. 1.
36.
Rom. 4. 21.
Cap. 10. 23.
Rom. 4. 19.
Fac. 22. 17.
Rom. 4. 18.
Vers. 39.
Vers. 27.

Ioan 8. 56.
Fac. 23. 4. &
47. 9.
1 Cron. 29. 15.
Ps. 89. 12. &
119. 19.
1 Pet. 1. 17.
& 2. 11.
Cap. 12. 14.
Eod. 3. 6. 15.
Mat. 22. 32.
Rom. 4. 18.
Vers. 39.
Vers. 27.

Cap. 13. 14.
Fac. 22. 1. 9.
Iac. 2. 21.
Fac. 21. 12.
Rom. 9. 7.
Rom. 9. 17.
19. 21.
Fac. 27. 27. 39.
Eod. 10. 38.
& 12. 37.
Fac. 47. 31.
Fac. 50. 24. 25.
Eod. 12. 19.

Eod. 2. 2.
Fapt. 7. 20.
Eod. 1. 16.
22.
Eod. 2. 10. 11.
Ps. 84. 10.
Cap. 13. 13.
Cap. 10. 35.
Eod. 10. 38.
& 12. 37.
& 12. 17. 18.
Vers. 12.
Eod. 12. 21.

etc.
Eod. 14. 22.
Ios. 6. 20.
Ios. 6. 23.
Iac. 2. 25.
Ios. 2. 1.
Jude. 6. 11.
Jude. 4. 6.
Jude. 12. 34.
Jude. 11. 1.
& 12. 7.
1 Sam. 16. 1.

13. & 17. 45.
1 Sam. 1. 20.
& 12. 20.
2 Sam. 7. 11.
etc.
Jude. 14. 5. 6.
1 Sam. 17. 34.
35.
Dan. 6. 22.
Dan. 3. 35.
1 Sam. 20. 1.
1 Reg. 19. 8.
2 Reg. 6. 16.

2 Reg. 20. 7.
etc.
Iov. 42. 10.
Pa. 6. 8.
Jude. 15. 8. 16.
1 Sam. 14. 12.
etc. & 17. 51.
52.
2 Sam. 3. 1.
etc.
1 Reg. 17. 22.
2 Reg. 4. 25.
Fapt. 22. 25.

36 bună înviare; ¹Eră alții au avut ispitire de batjocuri, biciuri și încă și ²de lanțuri și de închisore; ³S'au ucis cu petre, s'au tăiat cu ferestreul; au fost ispițiți, au murit uciși de sabie; ⁴au cutrierat în cojoc și în piei de capre, fiind în lipsă, năcăjiți, 38 reu trătați; [De cari lumea nu era vrednică;] rătăcind în pustii și în munți și în pesceri și în crăpăturile pământului. 39 Acestia toți, deși ¹cercați prin credință, 40 nu au primit cele promise; Dumnezeu prevădându ²ce-va mai bun pentru noi, ca aceia fără de noi ³să nu se deservădesc.

12 **D**IEPTU aceea și noi având împrejurul nostru atata nădăd de marturi, ¹să lepădăm totă sarcina și păcatul cel ce lesne ne încunjură, și ²să facem ³cu răbdare cursul, care stă înaintea noastră, Căutându la Iisus, autorul și împlinitorul credinței; ⁴care, în locul bucuriei ce i se propunea, a răbdată crucea, desprețuind rușinea, și ⁵a ședut d'a drepta tronului lui Dumnezeu.

3 ¹Dară gândiți-vă la cel ce a răbdat astă-feliu de împotrivire din partea păcătoșilor asupra sa, ²ca să nu vă osteniți, 4 descurăgiați fiind în cugetele voastre. Căci ³încă nu v'ați împotrivit până la sânge, luptându-vă asupra păcatului.

5 ¹Și ați uitat mângăierea, care vi vorbește ca unor fi: ²Fiul meu, nu desprețui certarea Domnului, nici nu perde curajul, muștrată fiind de el. Căci ³pre care iubește Domnul ⁴lă certă, și bate pre totu fiul, pre care-lă primesce. ⁵De suferiți certare, Dumnezeu vă trătează ca pre nise fi; căci care fiu este, pre care părintele nu-lă certă? ⁶Eră de sunteți fără certare, ⁷căreia toți sunt părtași, atunci sunteți bastardi, eră nu fi.

9 Pe lângă acesta am avut părinți după corp, cari ne-au certat, și i-am respectat; au nu ne vom supune cu atăta mai mult ¹Părintelui spiritelor, și să trăim? Căci aceia ne-au certat pentru puține zile după părerea lor; ²eră acesta spre folosul nostru, ³ca să participăm la 11 sântirea lui. ⁴Eră totă cercetarea în timpul de față nu se pare a fi de bucurie, ci de

întristare; ⁵eră mai pe urmă aduce ⁶fructe pacifice ale dreptății pentru cei ce s'au deprins prin ea.

Stăruință în totă sântenia întărită prin fericirile și responsabilitățile Aședământului Noș.

Pentru aceea ¹rădicați mânele cele slăbite și genunchiele cele neputincioase; ²Și faceți cărări drepte picioarelor voastre; ca cel ce este schlop să nu se abată, ³ci mai bine să se vindece.

⁴Urmați pace cu toți și sântirea, ⁵fără care nimenea nu va vedea pre Domnul; ⁶Ferindu-vă, ⁷ca nimenea să nu se lipsă de charul lui Dumnezeu; ⁸ca nu rădăcină de amăriciune, odrăslind în sus, să vă turbure, și printr'aceea mulți să se spurce. ⁹Ca să nu fie cine-va desfrănat, se profană, ca Esau, ¹⁰care pentru o mâncare și-a vândut întâiu-nascerea sa. Căci știți cum-că după aceea, ¹¹voind să moscenenă bine-cuvântarea, ¹²n'a fost încuviințat; că n'a aflat loc de căință, măcar că și cu lacrimi o cauta.

Căci nu v'ați apropiat de ¹muntele ce se putea pipăi, nici de focul ce ardea, nici de nădăd, nici de cetă, nici de vișor, Nici de sunetul trîmbiței, și de vîcea cuvintelor; la sunetul căreia cel ce o audia ²s'au rugat, ca să nu li se mai repedă cuvânt. Căci nu puteau suferi ceea ce li se ordina; ³că măcar fără de s'ar atinge de munte, cu petre se va omori, se cu săgetă se va săgeta. ⁴Și așa înfricoșat lucru era ceea ce se arăta, că Moisi a dis: M'am spăimântat și mă cutremur. Ci v'ați apropiat de muntele Sion, și ⁵de cetatea lui Dumnezeu celui viu, de Ierusalimul cel ceresc, și de mi de ângeri; De adunarea generală și beserica ⁶celor întâiu-născuți, ⁷cari sunt scriși în ceri, și de Dumnezeu, Judecătorul tuturor, și de spiritele dreptilor ce au ⁸ajuns la deservărire; Și de Iisus, Medilicatorul aședământului noș, și de sângele stropirei, care vorbește mai bine ⁹de câtă ală lui Abel.

Vedeți, ca să nu vă lepădați de cel ce vorbește! Căci ²de nu aș scăpat aceia

h Fac. 39. 20.
Ier. 20. 2. &
37. 15.
1 Reg. 21. 13.
2 Cron. 24. 21.
Fapt. 7. 58. &
14. 19.
3 Reg. 1. 8.
Mat. 3. 4.
Zech. 13. 4.
o 1 Reg. 18. 4.
& 19. 9.
p Vers. 2. 18.
q Cap. 7. 22. &
8. 6.
r Cap. 5. 9. &
13. 23.

Apoc. 6. 11.
—
Capitul 12.
a Col. 3. 8.
1 Pet. 2. 1.
b 1 Cor. 9. 24.
Filip. 3. 13, 14.
c Rom. 12. 12.
Cap. 10. 36.
d Luc. 24. 28.
Filip. 2. 8, etc.
1 Pet. 1. 11.
e Pa. 110. 1.
Cap. 1. 3, 18.
& 3. 1.
1 Pet. 3. 22.

f Mat. 10. 24.
25.
Ioan 15. 20.
g Gal. 6. 9.
h 1 Cor. 10. 18.
Cap. 10. 32—
34.
i Iov 5. 17.
Prov. 8. 11.
j Pa. 94. 12. &
119. 75.
Prov. 8. 12.
Iac. 1. 12.
Apoc. 8. 19.
k Deut. 8. 5.
l Sam. 7. 14.

Prov. 13. 24.
& 19. 18. &
23. 12.
l Pa. 73. 14.
1 Pet. 5. 9.
m Num. 16. 22.
& 27. 16.
Iov 12. 10.
Ecl. 12. 7.
Iac. 42. 5. &
57. 16.
Zech. 12. 1.
n Lev. 11. 44. &
19. 2.
1 Pet. 1. 15.
16.

o Iac. 3. 18.
p Iov 4. 3. 4.
Iac. 35. 3.
q Prov. 4. 26.
27.
r Gal. 6. 1.
s Pa. 34. 14.
Rom. 12. 18.
& 14. 19.
t Tim. 2. 22.
u Mat. 5. 8.
v Cor. 7. 1.
w Efes. 5. 5.
x 2 Cor. 6. 1.
y Gal. 5. 4.
z Deut. 29. 18.

Cap. 3. 12.
y Efes. 6. 3.
Col. 3. 5.
1 Tes. 4. 3.
z Fac. 25. 33.
a Fac. 27. 34.
28. 88.
b Cap. 6. 6.
c Esod. 19. 12.
18. 19. & 20.
18.
Deut. 4. 11. &
5. 22.
Rom. 6. 14. &
8. 16.
d Tim. 1. 7.

d Esod. 20. 19.
Deut. 5. 5, 25.
& 18. 16.
e Esod. 19. 12.
f Esod. 19. 16.
g Gal. 4. 26.
Apoc. 3. 12. &
21. 2, 10.
h Filip. 2. 20, 1.
i Deut. 33. 2.
Pa. 68. 17.
Iuda 14.
j Esod. 4. 22.
Iac. 1. 18.
Apoc. 14. 4.
k Luc. 10. 20.

l Filip. 4. 3.
Apoc. 13. 8.
m Fac. 8. 25.
Pa. 94. 2.
n Filip. 3. 12.
Cap. 11. 40.
o Esod. 8. 6. &
9. 15.
p Esod. 24. 8.
Cap. 10. 22.
1 Pet. 1. 2.
q Fac. 4. 10.
Cap. 11. 4.
r Cap. 2. 2, 3.
& 3. 17. & 10.
23, 29.

cari s'au lepădatu de celu ce vorbă pe pământu, cu atăta mai multu noi *nu vomu scăpa*, de ne întorcem de la celu ce vor-
 26 besce din ceriū; *A căruī vōce atunci a cutremuratu pământulū; ērū acumū a promisū, dicēndū: *Încă odată voiū clăti nu
 27 numai pământulū, ci și ceriulū. Ērū acea-
 ea *ce dīce*: Încă odată, însemnéză *schim-
 barea celorū ce se clătescū, ca a unorū
 lucruri făcute; ca să rămână cele ce nu se
 28 clătescū. Dreptū aceea primindū o împē-
 rățiā neclătītā, să avemū charū, prin care
 putemū servi lui Dumnezeu cu plăcere, cu
 29 temere și cu sfiālă; Căci *Dumnezeulū
 nostru *este* focū mistuitorū.

Feliturite îndemnări, urări și salutări.

- 13 ***I**UBIREA frătescă să rămână *intre voi*.
 2 Nu uitați iubirea de străini; căci prin
 acēsta *uniā, nesciindū, au ospētatū āngerī.
 3 *Aduceți-vi aminte de cei legați ca im-
 preună legați, și de cei strimtorați, ca cei
 ce și voi sunteți în corpū.
 4 Onorată *fie* căsătoria în tōte, și patulū
 fără pată; *ērū pre desfrēnați și pre adul-
 teri va judeca Dumnezeu.
 5 Fără sgārceņiā *fie* purtarea vōstrā, și
 *să *fiți* îndestulați cu cele ce aveți; căci elū
 a dīsū: *Nu te voiū părăsi, nici te voiū lāsa;
 6 În cătū ne încuragēză de a dīce: *Dom-
 nulū *mī *este* ajutorū, și nu mē voiū teme
 ce-mī va face omulū.
 7 *Aduceți-vi aminte de conducătorii vo-
 stri, cari v'au vorbitū cuvēntulū lui Dumne-
 deū, la alū cărorū sfārșitū alū vieței pri-
 vindū, *să li urmați credința.
 8 Iisusū Christosū *același *este* erī și as-
 9 tă-dī și în eternū. *Să nu vē lāsați a vē
 învālui de învățaturī feliturite și străine;
 căci bine *este*, ca prin charū să se întă-
 rescă ānima, *nu cu māncări, *din* cari nu
 s'au folositū cei ce au petrecutū într'īnsele.
 10 *Avemū altarū, din care nu au dreptū a
 mānca cei ce servescū cortulū.

Căci *ale cărorū dobitoce sāngele de ar- 11
 chiereū se vīră în īntru în cele sante pentru
 pēcate, ale acelorū corpuri se ardū afarā de 12
 taberā. Pentru aceea și Iisusū, ca să sātē-
 șcă pre poporū cu sāngele seū, *a sufe- 13
 ritū afarā de pōrtā. Deci să eșimū la d'īn-
 sulū afarā din taberā, purtāndū *defāima- 14
 rea lui. *Căci aicea nu avemū cetate stā-
 tātōre, ci căutāmū pre cea viitōre. *Prin- 15
 tr'īnsulū darā să aducemū *sacrificiū de la-
 udā pururea lui Dumnezeu, adecā *fructulū
 buzelorū ce se mărturisescū numelui seū.

*Ērū a face bine și a împārți să nu nī- 16
 tați; căci *de sacrificiū ca acestea Dumne-
 deū are plăcere.

*Ascultați de conducătorii vostri, și vē 17
 sūpuneți lorū; căci *ei priveghēză pentru
 sufletele vōstre, ca cei ce au să deē sēmā,
 ca să facā acēsta cu bucuriā, ērū nu sus-
 pināndū; căci acēsta nu vī arū *fi* de folosū.

*Rugați-vē pentru noi; căci ne incre- 18
 demū că avemū *burā consciință, în tōte
 voinđū a vieței cuviinciosū. Ērū *cu atāta 19
 mai multū vē rogū să faceți acēsta, ca să
 fiū redatū voiū mai curēndū.

Ērū *Dumnezeulū păcei, *care a sculatū 20
 din morți pre domnulū nostru Iisusū, pre
 *Păstorulū oilorū celū mare, *prin sāngele
 aședāmēntulū eternū, *Să vē facā gata 21
 spre totū lucrulū bunū, ca să faceți voia
 lui, *lucrāndū în voi ceea ce este plăcutū
 īnaintea lui, prin Iisusū Christosū; *căruia
fie mārīre în seculi seculilorū. Aminū.

Și rogu-vē, fraților, primiți cuvēntulū 22
 îndemnarei; căci *pe scurtū v'amū scrisū.

Sciți că *fratele Timoteiū *este libe- 23
 ratū; de va veni curēndū, vē voiū vedē
 împreună cu elū.

Salutați pre totī *conducătorii vostri și 24
 pre totī sātīi. Vē salutā pre voi cei din
 Italia.

*Charū *fie* cu voi totī. Aminū. 25

*Cătră Ebrei s'a scrisū din Italia și s'a
 trāmesū prin Timoteiū.*

r Esod. 19. 18.
 s Hag. 2. 6.
 t Ps. 102. 26.
 Mat. 24. 25.
 2 Pet. 3. 10.
 Apoc. 21. 1.
 u Esod. 24. 17.
 Dent. 4. 24. &
 9. 3.
 Ps. 50. 3. &
 97. 3.
 Isa. 66. 15.
 2 Tes. 1. 8.
 Cap. 10. 27.
 —
 Capulū 18.
 a Rom. 12. 10

1 Tes. 4. 9.
 1 Pet. 1. 22.
 s 2. 17. & 3.
 2 & 4. 8.
 2 Pet. 1. 7.
 1 Ioan. 3. 11.
 etc. & 4. 7, 20,
 21.
 b Mat. 25. 35.
 Rom. 12. 13.
 1 Tim. 3. 2.
 1 Pet. 4. 9.
 c Fac. 18. 3. &
 19. 3.
 d Mat. 25. 36.
 Rom. 12. 15.
 1 Cor. 12. 26.
 Col. 4. 18.

1 Pet. 3. 8.
 s 1 Cor. 6. 9
 Gal. 5. 19, 21.
 Efes. 5. 5.
 Col. 3. 5, 6.
 Apoc. 22. 15.
 f Mat. 6. 25, 34.
 Filip. 4. 11, 12.
 1 Tim. 6. 8, 9.
 g Fac. 23. 15.
 Dent. 31. 6, 8.
 Ios. 1. 5.
 1 ron. 23. 20.
 Ps. 37. 25.
 h Ps. 37. 1. & 56.
 4. 11, 12. &
 118. 6.
 i Vers. 17.

j Cap. 6. 12.
 k Ioan. 8. 58.
 Col. 1. 12.
 Apoc. 1. 4.
 l Efes. 4. 14. &
 5. 6.
 Col. 2. 4, 8.
 1 Ioan. 4. 1.
 m Rom. 14. 17.
 Col. 2. 16.
 1 Tim. 4. 3.
 n 1 Cor. 9. 13.
 s 10. 18.
 o Esod. 29. 14.
 Lev. 4. 11, 12.
 21. & 6. 30. &
 9. 11. & 16. 27.
 Num. 19. 3.

p Ioan. 19. 17.
 18.
 q Cap. 7. 58.
 r Cap. 11. 26.
 1 Pet. 4. 14.
 s Mic. 3. 10.
 Filip. 3. 20.
 Cap. 11. 10, 16.
 s 12. 22.
 t Efes. 5. 20.
 1 Pet. 2. 5.
 u Lev. 7. 13.
 Ps. 50. 14, 22.
 s 69. 30, 31.
 s 107. 22. &
 116. 17.
 v Osea 14. 2.
 w Rom. 12. 13.

x 2 Cor. 9. 12.
 Filip. 4. 18.
 Cap. 6. 10.
 y Filip. 2. 29.
 1 Tes. 5. 13.
 1 Tim. 5. 17.
 Vers. 7.
 z Esoc. 3. 17. &
 33. 2, 7.
 a Rom. 15. 30.
 Efes. 6. 19.
 Col. 4. 3.
 1 Tes. 5. 25.
 2 Tes. 3. 1.
 b Fapt. 23. 1. &
 24. 16.

c 2 Cor. 1. 12.
 s Filim. 22.
 d Rom. 15. 23.
 1 Tes. 5. 23
 e Fapt. 2. 24.
 37.
 Rom. 4. 24. &
 8. 11.
 1 Cor. 6. 14
 s 15. 15.
 f Cor. 4. 14.
 Gal. 1. 1.
 Col. 2. 12.
 1 Tes. 1. 10.
 1 Pet. 1. 21.
 f Isa. 40. 11.
 Exec. 24. 23.
 s 37. 24.

Ioan. 10. 11, 14.
 1 Pet. 2. 25.
 s 5. 4.
 g Zech. 9. 11.
 Cap. 10. 23.
 h 2 Tes. 2. 17.
 1 Pet. 5. 10.
 i Filip. 2. 13.
 j Gal. 1. 5.
 k 1 Tim. 4. 18.
 Apoc. 1. 6.
 l 1 Pet. 5. 12.
 1 Tim. 3. 2.
 m 1 Tim. 6. 12.
 n Vers. 7. 17.
 o Tit. 2. 15.

EPISTOLA GENERALĂ

A LUI

IACOBŪ

Îndemnare la răbdare și veselie în suferință, și la adevărată primire a cuvântului lui Dumnezeu.

- 1 **I**ACOBŪ, *servu alu lui Dumnezeu și alu domnului Iisus Christos, *celorū dūoēspre-dece seminții *cari sūnt împrăsciate, sa se bucure.
- 2 Frații mei, *să aveți totu-dé-ună bucurie,
- 3 *cândū cădeți în feliurite ispite; *Sciindū că cercarea credinței vōstre lucrēzā răbdare. Erū răbdarea să fie deplină, ca să fiți desevârșiți și întregi, în nimicū avēndū lipsă.
- 5 *Erū de este cine-va d'între voi lipsitū de înțelepciune, *să cerā de la Dumnezeu, care dă tuturorū cu liberalitate, și nu înfruntēzā; și *i se va da. *Darā să cerā în credință, nimicū înduoindu-se; căci celū ce se înduoesce este asemenea cu valulū mărei, care de vēnturi se aruncā și se învăluesce. Acelū omū să nu gândēscā că va primi ce-va de la Domnulū. *Bărbatulū înduoenicū la sufletū este nestatornicū în toate căile sale.
- 9 Laude-se fratele umilitū în înălțimea sa; și celū avutū în umilirea sa; căci *ca fiōrea erbei va trece. Căci sōrele resare cu arșită, și uscā érba, și fiōrea ei cade, și frumuseța ei se perde; așa și avutulū se va vesteji în căile sale.
- 12 *Fericitū este bărbatulū, care răbdā ispitā; căci cercāndu-se va primi *cununa vieței, *care a promis-o Dumnezeu celorū celū iubescū.
- 13 Nimene ispitindu-se să nu dicā: Mē ispitescū de la Dumnezeu; căci Dumnezeu este neispititū de rele, și nu ispitesce pre nimenea; Ci fie-care se ispitesce, fiindū trasū și amăgitū de a sa poftā. Apoi *pofatā concepdū, nasce păcatū; erū păcatulū făptuindu-se, *nasce mōrte.

Nu vē rătăciți, frații mei iubiți. *Totū 16 17 darulū bunū și totū darulū desevârșitū vine de susū, pogorindu-se de la Părintele luminelorū, *la care nu este schimbare, nici umbrā de mutare. *Din a sa voiā ne-a născutū cu cuvēntulū adevērulū, *ca să fimū noi unū feliū de *primițiū alū făpturilorū sale.

Dreptū aceea, frații mei iubiți, *să fie 19 totū omulū grabnicū la auditū, *târdiū la vorbitū, *târdiū la mânia; Căci mânia omulū nu lucrēzā dreptatea lui Dumnezeu.

Pentru aceea *lepēdāndū tōtā necurăția 21 și prisosința rōutāței, primiți cu blāndetā cuvēntulū celū implātatū în voi, *care pōte mēntui sufletele vōstre.

Darā *fiți făcētori ai cuvēntului, erū nu 22 numai ascultători, amāgindū pre voi înșivē. Căci *de este cine-va ascultătorū alū cuvēntului, și nu făcētorū, acela este asemenea cu omulū, care *și cautā fața sa firēscā în oglindā; Și care căutāndu-se pre 24 sine, s'a dusū, și îndatā a și uitatū cine era. Erū *celū ce privesce în *legea cea desevârșită a libertăței, și rămāne într'însa, acela nefindū ascultătorū cu uitare, ci făcētorū alū lucrului, *acesta va fi fericitū în lucrarea sa.

De se pare cui-va între voi a fi reli- 26 giosū, și *nu-și înfrēnzā limba sa, ci-și încēlā ānima sa, religiunea acestuia este deșertā. Religiune curatā și fără patā înaintea lui Dumnezeu și Părintelū este 27 acesta: *A cerceta pre cei orfanī și pre vēduve în strimtorarea lorū, *și a se păzi pre sine nepătatū de cătrā lume.

Credința Creștinului trebuie să fie fără căutare în fața duplei legi iubirei.

FRAȚII mei, să nu aveți credința dom- 2 nului nostru Iisus Christosū *alū mă-

IACOBŪ.	1 Pet. 1. 1.	Ioan 14. 13.	Cap. 4. 14.	g Iov 15. 35.	a Ier. 2. 3.	Efes. 1. 13.	a Ioan 13. 17.
—	e Mat. 5. 13.	& 15. 7. & 16. 23.	1 Pet. 1. 24.	Ps. 7. 14.	Apoc. 14. 4.	Tit. 2. 11.	i Pa. 34. 13. & 39. 1.
Capitul 1.	Fapt. 5. 41.		1 Ioan 2. 17.	r Rom. 6. 21. 23.	y Ecl. 5. 1.	Ebr. 3. 3.	i Pa. 34. 13. & 39. 1.
a Fapt. 12. 17.	Ebr. 10. 24.	f Ier. 29. 19.	a Iov 5. 17.	e Ioan 3. 27.	s Prov. 10. 19.	1 Pet. 1. 9.	1 Pet. 2. 10.
& 15. 13.	1 Pet. 4. 13.	1 Ioan 5. 14.	Prov. 3. 11. 12.	1 Cor. 4. 7.	& 17. 27.	d Mat. 7. 21.	j Isa. 1. 16. 17.
Gal. 1. 19. & 2. 9.	16.	& 15.	Mbr. 12. 5.	i Num. 23. 19.	Ecl. 5. 2.	Luc. 6. 46. & 11. 28.	& 68. 6. 7.
Inda 1.	f 1 Pet. 1. 6.	a Mara. 11. 24.	Apoc. 3. 19.	1 Sam. 15. 29.	a Prov. 14. 17.	Rom. 2. 13.	Mat. 25. 26.
b Tit. 1. 1.	g Rom. 5. 3.	1 Tim. 2. 8.	o 1 Cor. 9. 25.	Mal. 3. 6.	& 16. 22.	1 Ioan 3. 7.	k Rom. 12. 2.
c Fapt. 26. 7.	a 1 Reg. 3. 9.	i Cap. 4. 8.	s Tim. 4. 8.	Rom. 11. 29.	Ecl. 7. 9.	e Luc. 6. 47, etc.	Cap. 4. 4.
d Deut. 32. 26.	11, 12.	o Iov 14. 2.	Cap. 2. 5.	a Ioan 1. 13. & 3. 3.	b Col. 3. 1.	Ved. Cap. 2. 14, etc.	1 Ioan 5. 13.
Ioan 7. 36.	f Prov. 2. 3.	Ps. 87. 2. & 90. 5. & 103. 15.	1 Pet. 5. 4.	1 Cor. 4. 15.	c Fapt. 13. 26.	f 3 Cor. 8. 18.	Capitul 2.
Fapt. 2. 5. & 8. 1.	i Mat. 7. 7. & 21. 22.	Isa. 40. 6.	p Mat. 10. 32.	1 Pet. 1. 23.	Rom. 1. 16.	g Cap. 2. 12.	a 1 Cor. 2. 2.
	Mara. 11. 24.	1 Cor. 7. 31.	Cap. 2. 5.	e Efes. 1. 13.	1 Cor. 13. 2.		

- 2 rirei ^ocu făcăriă; Căci de va intra în adunarea voastră vre-unu om *purtându* anelul de aur, cu vestmântu strălucit; și va intra și vre-unu saracū cu haină proastă; Și veți căuta la celū ce poartă vestmântu strălucit, și-i veți dice: Tu, poftimū, ședī aicea; și saraculū veți dice: Tu stăi acolo, 4 sēu ședī aicea la picioarele mele; Aū nu sūnteți pārtinitori între voi? și aū nu judecați duple macsime rele?
- 5 Ascultați, frați mei iubiți! Aū nu Dumne-deū a alesū pre saracīl lūmei acestela, ^obogați în credință și moscenitori ai împărăției, ^ocare a promis ^ocelorū ce-lū iubescū? 6 Eru ^ovoi ați desprețuitū pre celū saracū. Aū nu bogații vō asuprescū și ^ovō tragū la judecați? Aū nu ei defaimă numele celū 8 bunū, duple care sūnteți chīamați? De împliniți legea cea de căpiteniā duple scriptura: ^oSă iubești pre apōpele teū ca însu-ți pre tine, bine faceți; Eru ^ode vō făcăriți, faceți păcatū, condemnādu-vē de lege ca nisce călcători de lege.
- 10 Căci ori-cine va păzi totā legea, și va greși într'unū punctū, ^os'a făcutū tuturorū 11 vinovatū. Căci celū ce a disū: ^oSă nu sevārsesci adulteriū, a disū și: Să nu uciđi. Deci de nu sevārsesci adulteriū, darā uciđi, te-ai făcutū călcătorū legei.
- 12 Așa să vorbiți, și așa să faceți, ca cei ce vorū să se judece prin ^olegea libertăței. 13 Căci ^ova avē judecatā fără milă celū ce nu face milă; și ^omila se laudă asupra judecăței.

Credința cea fără fapte este fără folos.

- 14 ^oCe folosū este, frați mei, de arū dice cine-va, că are credință, erū fapte nu are? 15 Aū pōte credința să-lū mēntuī? ^oDe va fi vre-unū frātē sēu sorā golū și în lipsă de 16 hrana cea de tōte dīlele, Și ^oli va dice cine-va d'între voi: Mergeți în pace, încăl-diți-vē și sāturați-vē; darā voi nu li-ați da cele de nevoiā pentru corpū, care-i folo- 17 sulū? Așa și credința, dacă nu are fapte, 18 este mōrtā de sine însă-și. Va dice cine-va: Tu ai credință, erū eū amū fapte; arētā-mī credința ta fără faptele tale, și eū ^oți voi arēta credința mea prin faptele 19 mele. Tu cređi, că Dumne-deulū unult este, bine faci; ^oși demoni credū și se cu-

tremurā. Voiesci darā să înțelegi, O omule deșertū, că credința fără fapte este mōrtā?

Abraamū, părintele nostru, aū nu s'a îndreptatū prin fapte, ^ocândū a adusū pre Isaacū, fiulū sēu, pe altarū? Veđi ^ocă credința lucra d'impreună cu faptele lui, și prin fapte s'a desevarșitū credința? Și s'a împlinitū scriptura, care dice: Și ^oa cređutū Abraamū lui Dumne-deū, și i s'a socotitū ca dreptate, și ^oamicū alū lui Dumne-deū s'a chīamatū. Veđeți darā, că prin fapte se îndrepteză omulū, erū nu numai prin credință. Asemenea încă ^oși Rahaba, meretricea, aū nu s'a îndreptatū prin fapte, primindū pre cei trāmeși, și scoțēndu-i pe altā cale? Căci precumū corpulū fără spiritū este mortū, așa și credința fără fapte mōrtā este.

Responsabilitatea învățătorilor; păcatele limbii; condamnate, și stēpânirea de ea ordīnată.

FRATI mei, ^onu fiți mulți învățători, ^osciindū că vomū lua mai mare condamnare. Căci ^oîn multe greșimū toți. De nu greșesce cine-va în cuvēntū, ^oacesta este bărbatū desevarșitū, și pōte a-și înfrēna și totū corpulū. Ecce, ^ocailorū punemū frēnele în gurī, ca să ni se supulā: și *prin-tr'insele* întōrcemū totū corpulū lorū. Ecce și corābiele, deși sūnt atātū de mari, și se împingū de vēnturi luți, totū se întorcū de pre micā cārmā încotro voiesce cārmaciulū. Așa și ^olimba micū membru este, darā multū se laudă. Ecce puținū focū, și cātū de mare materiā arde! Și ^olimba este focū, o lume a nedreptăței: așa se aflā limba între membrele nōstre, încātū ^ospurcă totū corpulū, și aprinde cursulū firei, și este însă-și aprinsā de foculū gheennei. Căci natura tuturorū fērelorū, și a pāserilorū, și a tēretōrelorū, și a pescilorū, se domolesce, și s'a domolitū de omeni. Eru limba nimene din omeni nu o pōte domoli; este o neînfrēnatā rēutate, ^oplinā de otravā aducētōre de mōrte. Cu d'insa bine-cuvēntāmū pre Dumne-deū și Pārintele, și cu d'insa blāstemāmū și pre omeni, ^ocari sūnt făcuți duple imaginea lui Dumne-deū. Din-tr'aceasī gurā ese bine-cuvēntarea și blāstemulū. Frați mei, acestea nu trebue să

^o Lev. 19. 15.
Deut. 1. 17. &
16. 19.
Prov. 24. 23.
& 28. 21.
Mat. 23. 16.
Vers. 9.
Iuda 16.
e Ioan 7. 48.
1 Cor. 1. 26.
28.
d Luc. 12. 21.
1 Tim. 6. 18.

Apoc. 2. 9.
e Esod. 20. 6.
1 Sam. 2. 30.
Prov. 8. 17.
Mat. 5. 3.
Luc. 6. 20. &
12. 32.
1 Cor. 2. 9.
2 Tim. 4. 8.
Cap. 1. 12.
f 1 Cor. 11. 22.
g Fapt. 12. 50.
& 17. 6. & 18.

12.
Cap. 5. 6.
h Lev. 19. 18.
Mat. 22. 39.
Rom. 13. 8. 9.
Gal. 5. 14. &
6. 3.
i Vers. 1.
j Deut. 27. 26.
Mat. 5. 19.
Gal. 3. 10.
k Esod. 20. 13.

14.
i Cap. 1. 25.
m Iov 22. 6, etc.
Prov. 21. 13.
Mat. 6. 15. &
18. 35. & 25.
41. 42.
n Ioan 4. 17. 18.
o Mat. 7. 26.
Cap. 1. 22.
p Veđi Iov 31.
19. 20.

Luc. 8. 11.
q 1 Ioan 3. 18.
r Cap. 3. 13.
s Mat. 8. 29.
Marc. 1. 24.
& 5. 7.
Luc. 4. 34.
Fapt. 16. 17.
& 19. 15.
t Fac. 22. 9. 12.
u Ebr. 11. 12.
v Fac. 15. 6.

Rom. 4. 8.
Gal. 3. 6.
w 2 Cron. 20. 7.
Isa. 41. 8.
y Ios. 2. 1.
Ebr. 11. 31.
—
Capul 3.
z Mat. 23. 8. 10.
Rom. 2. 20.
21.

1 Pet. 5. 3.
b Luc. 6. 37.
c 1 Reg. 8. 46.
2 Cron. 6. 38.
Prov. 20. 9.
Eccl. 7. 20.
1 Ioan 1. 8.
d Ps. 34. 12.
Cap. 1. 26.
1 Pet. 3. 10.
e Mat. 12. 37.
f Ps. 22. 9.

g Prov. 12. 18.
& 15. 2.
h Ps. 12. 3. &
73. 8. 9.
i Prov. 16. 27.
j Mat. 15. 11.
18. 19. 20.
Marc. 7. 15.
20. 23.
k Ps. 140. 2.
l Fac. 1. 26. &
5. 1. & 9. 6.

11 fie așa. Aă dóră isvorul printr'această gură
12 isvorește dulce și amar? Aă dóră póte, frații mei, smochinul să producă masline? sėu vița de viță smochine? așa nici un isvor nu *póte* face apă sărată și dulce.
13 "Cine *este* înțelept și bine-sciitor între voi? să-și arete din vița cea bună "faptele
14 sale "în blândeta înțelepciunei. Dară de aveți "zelu amar și cėrtă în ănimel vőstre, "nu vė lăudați, nici mințiți împotriva adevărului. "Acėsta nu este înțelepciunea, ce se pogori din sus, ci *este* pământescă.
16 simțuală, demonescă. Căci "unde *este* zelu amar și cėrtă, acolo *este* nerőnduělă și
17 totu lucrul rău. Eră "înțelepciunea cea de sus ăntėi este curată, apoi pacifică, blândă, lesne de convinsu, plină de milă și de fructe bune, fără părtinire "și fără
18 făcăriă. "Eră fructul dreptăței se sėmănă în pace de cătră cei ce facu pace.

Passiuni egoistice, vorbire de rău și judecată fără iubire, mustrate.

4 **D**E unde vinu resbele și sfedi între voi? aă nu de aicea, din poftele vőstre,
2 "cari se luptă în membrele vőstre? Voi poftiți, și nu aveți; uicideți și pismuiți, și nu puteți dobândi; vė sfădiți și faceți resbele, și nu aveți, pentru că nu cereți;
3 "Voi cereți, și nu primiți, "pentru că rău cereți, ca să cheltuiți în poftele vőstre.
4 "Adulterilor și adulterelor, aă nu știți, că "amicia lumei neamiciă este cătră Dumnezeu? Deci "or-care va voi să fie amic
5 lumei, se face neamic lui Dumnezeu. Aă vi se pare, că scriptura în deșert vorbește: "Spiritul celu ce locuesce în noi poftesce
6 spre pismă? Dară mai mare charu dă. Pentru aceea dices: "Dumnezeu se opune celor
7 mândri, și dă charu celor umiliți. Supuneți-vė dreptu aceea lui Dumnezeu. "Opuneți-vė diabolului, și va fugi de la voi. "Apropiă
8 și-vė de Dumnezeu, și se va apropia de voi. "Curățiți-vė mânele, păcătoșilor; și "vė purificați ănimel vőstre, voi "cei înduolnici la
9 sufletu. "Fiți suferinți, și lăcrimați, și plângeți; risul vőstru să se întorcă spre jale, și
10 bucuria vőstră în întristare. "Umiliți-vė înaintea lui Dumnezeu, și elu vė va înălța.

"Nu vorbiți de rău unul pre altu, fraților; celu ce vorbește de rău pre fratele sėu, "și judecă pre fratele sėu, vorbește de rău legea, și judecă legea; eră dacă judeci legea, nu ești făcătoru alu legi, ci judecatoru. Unu este legislatorul, "care
12 póte mēntui și perde; eră "tu cine ești, care judeci pre altu?

"Veniți acum cei ce dicesți: Astă-đi sėu
13 mănė vomu merge într'acea cetate, și vomu ședé acolo unu ănu, și vomu neguțatori, și vomu cęstiga; Cari nu știți ce *se va*
14 *intēmpla* mănė; căci ce *este* vița vőstră? "Este abur, care în puçin se arėtă, și după aceea pere. În locu de a dices voi:
15 "De va voi Domnul și vomu trăi, vomu face acėsta sėu aceea. Acum vė lăudați
16 în trufia vőstră; "or-ce asemenea laudă este rea. Dreptu aceea "celu ce scie a face
17 bine, și nu-lu face, "i este păcatu.

Apăsători bogăți condamnați.

VENIȚI "acum, bogăților, plângeți și vė
tânguiți de nenorocirile ce voru să
2 vină asupra vőstră. Avuția vőstră a putredit, și "vestmintele vőstre le-au măn-
catu moliele. Aurul și argintul vőstru
3 aă ruginit; și rugina lor va fi mărturiă asupra vőstră, și va mânca corpurile vőstre ca focul. "Ați strinsu tesauru la dillele
4 cele de pe urmă. Ecce, "plata lucrătorilor celoru ce aă secerat țărănele vőstre, pre care ați oprit-o, strigă; și "strigările secerătorilor aă intrat în urechile Domnului Sabautu. "Ați trăit în desfėtări și des-
5 frēnări pe pământu; "vați nutritu ca în diuă junghierei. "Ați condamnat și ați omoritu
6 pre celu dreptu; și elu nu s'a opus vőu.

Mângăiere pentru Chreștini în suferinți, și feliurite îndemnări.

Dreptu aceea, frații mei, fiți îndelungu
7 răbdători până la venirea Domnului. Ecce agricultorul ăscēptă fructul celu scumpu alu pământului, îndelungu-rēbdându pentru d'insul, până ce va primi "plōiă timpuriă și tărđiă. Deci și voi răbdați îndelungu;
8 întăriți-vė ănimel vőstre; "căci venirea Domnului s'a apropiat.

Gal. 6. 4.	Osea 7. 12.	Zech. 7. 13.	29. 22.	Mat. 18. 12.	1 Iov 7. 7.	Capitlu 6.	Amos. 6. 1, 4.
Cap. 2. 18.	Mat. 5. 9.	Ps. 68. 18.	Mat. 23. 12.	Luc. 14. 11.	Pa. 102. 3.		Luc. 16. 19.
Cap. 1. 21.	Phil. 1. 11.	1 Ioan 3. 22.	Luc. 1. 52. &	& 18. 14.	Cap. 1. 10.	a Prov. 11. 28.	25.
Rom. 13. 13.	Ebr. 12. 11.	& 5. 14.	14. 11. & 18.	1 Pet. 5. 6.	1 Pet. 1. 24.	Luc. 6. 24.	1 Tim. 5. 6.
Rom. 7. 17.		d Ps. 73. 27.	14.	1 Pet. 5. 6.	1 Ioan 2. 17.	1 Tim. 6. 9.	Cap. 2. 6.
23.	Capitlu 4.	e 1 Ioan 2. 15.	1 Pet. 5. 5.	1 Pet. 2. 1.	Fapt. 18. 21.	b Iov 13. 28.	Deut. 11. 14.
Phil. 3. 19.	a Rom. 7. 28.	f Ioan 15. 19. &	i Efes. 4. 27. &	q Mat. 7. 1.	1 Cor. 4. 19.	Mat. 6. 20.	Ier. 5. 34.
Cap. 1. 17.	Gal. 5. 17.	17. 14.	6. 11.	Luc. 6. 27.	& 16. 7.	Cap. 2. 2.	Osea 6. 8.
1 Cor. 8. 3.	1 Pet. 2. 11.	Gal. 1. 10.	1 Pet. 5. 9.	Rom. 2. 1.	Ebr. 6. 3.	a Rom. 2. 5.	Ioel 2. 23.
Gal. 5. 20.	b Iov 27. 9. &	g Ved. Fac. 6.	j 2 Cron. 15. 2.	1 Cor. 4. 5.	a 1 Cor. 5. 6.	d Luc. 19. 13.	Zech. 10. 1.
1 Cor. 2. 6, 7.	35. 13.	5. & 8. 31.	h Ioa. 1. 16.	r Mat. 10. 28.	q Luc. 13. 47.	Iov 24. 10, 11.	1 Filip. 4. 5.
Rom. 12. 6.	Pa. 18. 41.	Num. 11. 29.	i 1 Pet. 1. 22.	a Rom. 14. 4.	Iov 9. 41. &	Ier. 37. 13.	Ebr. 10. 25.
1 Pet. 1. 22.	Prov. 1. 23.	Prov. 21. 10.	1 Ioan. 3. 3.	13.	15. 22.	Mal. 3. 5.	37.
& 3. 1.	Ioa. 1. 15.	h Iov 22. 29.	m Cap. 1. 8.	i Prov. 27. 1.	Rom. 1.20, 21.	d Deut. 24. 15.	1 Pet. 4. 7.
1 Ioan 3. 18.	Ier. 11. 11.	Pa. 138. 6.	n Mat. 5. 4.	Luc. 12. 18.	22. & 2. 17.	f Iov 21. 13.	
q Prov. 11. 18.	Mic. 3. 4.	Prov. 3. 34. &	o Iov 22. 29.	o.	18, 23.		

- 9 Nu oftați unul asupra altuia, fraților, ca să nu vă condamnați; încă judecatorului stă înaintea ușelor. 10 Luați exemplu de suferință și de îndelungă-răbdare pre profetii cari au vorbit în numele Domnului. 11 Ecce, "fericimă pre cei ce au răbdat. De "răbdarea lui Iov ați auzit, și "sfârșitul Domnului ați vădut; căci "Domnul este milostiv și îndurat foarte. 12 Eră mai înainte de toate, frații mei, "să nu vă jurați, nici pe ceri, nici pe pământ, nici cu altă ore-care jurământ; ci fie ală vostru da, da; și nu, nu, ca să nu cădeți în condamnare. 13 De suferă cine-va între voi, să se roge. De este cine-va vesel, "să psalmodieze. 14 De este cine-va bolnav între voi, să chîame presbiterii biserice; și să se roge pentru d'insul, "ungându-l cu olei în nu-

mele Domnului. Și rugăciunea credinței 15 va mîntui pre cel bolnav, și Domnul "lă va rădica; "și de va fi făcută păcate, i se vor ierta.

Mărturisiți-vi unul altuia păcatele, și 16 vă rugați unul pentru altul, ca să vă vindecați. "Multă pôte rugăciunea cea ferbinte a dreptului. Ilie era om "asemenea 17 pătimășu ca noi, "și s'a rugat ferbinte, ca să nu plouă; "și nu a plouat pe pământ trei ani și șese luni. Și "eră-și s'a rugat, 18 și cerul a dat plouă, și pământul a produs fructul său.

Fraților, "de se va rătăci cine-va între 19 voi de la adevăr, și-lă va întorče cine-va; Să scia, că cel ce a întors pre păcătos 20 de la rătăcirea căiei sale, "va mîntui suflet dîn mörte, și "va acoperi mulțime de păcate.

EPISTOLA GENERALĂ

ÎNTEIA A LUI

P E T R U.

Salutare și introducere. Minunile rescumpărării.

- 1 PETRU, apostolul ală lui Iisus Christos, nemernicilor celor "împrăsciați prin Pont, Galatia, Cappadocia, Asia și Bitinia; "Aleși "dupre presciința lui Dumnezeu, Părintele, "în sântirea Spiritului, spre ascultarea și "stropirea sângelui lui Iisus Christos: "Charu fie voui, și pacea să se înmulțescă. 3 "Bine-cuvîntat fie Dumnezeu și Părintele domnului nostru Iisus Christos, care "dupre mare mila sa "ne-a renăscut spre speranță via, "prin învierea lui Iisus Christos din morți, Spre moscenire nestricăciosă și nepătată "și neveștejită, "păstrată 5 în ceruri pentru voi; "Cari sînteți păziți cu puterea lui Dumnezeu prin credință spre mîntuire, gata a se descoperi în timpul 6 de pe urmă; "În care vă bucurați, deși acum "pentru puțin timp, dacă trebuie să fie, "sînteți amăriți prin feliurite ispite;

Ca "cercarea credinței vöstre, cea cu multă 7 mai prețioasă de cătă a aurului celui peritor și care "se căcă prin foc, "să se afle spre laudă și onore și mărire în arătarea lui Iisus Christos; "Pre care nevêdendu-lă, 8 "lă iubiți; "în care înse credend, deși acum nu-lă vedeți, vă bucurați cu bucuria nespă și mărătă; Dobêndind "scopul 9 credinței vöstre, mîntuirea sufletelor vöstre.

"Pentru care mîntuire a căutat și a 10 cercetat profetii, cari au profetit despre charul ce vi era hotărîtu; Cercetând 11 în care și în ce feliu de timp li arăta "Spiritul lui Christos cel dintr'înșii, mai înainte vestind "suferințele lui Christos și mărirea de pe urmă; "Căra s'a descoperit, că "nu lor însuși, ci noui servia în acestea, cari acum se vestesc voui, prin cei ce v'au predicat evangelia prin "Spiritul Sântu tramesu din ceri; "spre care doresc ângerii să privescă.

j Cap. 4. 11.	e Marc. 6. 13. & 16. 18.	& 28. 9.	1 PETRU.	Juda 2.	Rom. 12. 12.	12.	Isa. 55. 3. etc.
k Mat. 24. 23.	i Isa. 23. 24.	Ioan 9. 31.	—	g 2 Cor. 1. 3.	2 Cor. 6. 10.	e 1 Ioan 4. 20.	Dan. 8. 23.
l Cor. 4. 5.	Mat. 9. 2.	1 Ioan 3. 22.	Opuzul 1.	h Efes. 1. 8.	Cap. 4. 13.	u Ioan 20. 29.	Luc. 24. 25.
m Mat. 5. 12.	Mat. 9. 2.	v Fapt. 14. 15.	Opuzul 1.	i Tit 3. 5.	o 2 Cor. 4. 17.	2 Cor. 5. 7.	26. 44. 46.
n Ebr. 11. 35, etc.	u Fac. 20. 17.	w 1 Reg. 17. 1.	a Ioan 7. 35.	j Ioan 3. 2. 5.	Cap. 5. 10.	Ebr. 11. 1, 27.	Ioan 12. 41.
o Ps. 24. 12.	Num. 11. 2.	x Luc. 4. 25.	Fapt. 2. 5, 9, 10.	k Iac. 1. 18.	p Iac. 1. 2.	v Rom 6. 22.	Fapt. 26. 22.
p Mat. 5. 10, 11.	Deut. 9. 18-20.	y 1 Reg. 18. 42.	1 Cor. 2. 5, 9, 10.	j 1 Cor. 15. 20.	q Iac. 1. 3, 12.	c Fac. 49. 10.	23.
q 10. 22.	1 Sam. 12. 18.	z 1 Reg. 18. 42.	1 Cor. 2. 5, 9, 10.	l Tes. 4. 14.	Cap. 4. 12.	Dan. 2. 44.	a Dan. 9. 24 & 19. 9, 12.
r 10v 1. 21, 22.	1 Reg. 13. 6.	a Mat. 18. 15.	b Efes. 1. 4.	m Iac. 3. 21.	Pa. 66. 10.	Hag 2. 7.	e Ebr. 11. 12.
s 2. 10.	2 Reg. 4. 33.	b Rom. 11. 14.	Cap. 2. 8.	n Cap. 5. 4.	Prov. 17. 3.	Zech. 6. 12.	29, 40.
t 10v 42. 10, etc.	& 19. 15, 20.	1 Tim. 4. 16.	c Rom. 8. 29. & 11. 2.	o Col. 1. 5.	Isa. 48. 10.	Luc. 10. 24.	d Fapt. 2. 4.
u Num. 14. 18.	& 20. 9, 4, etc.	c Prov. 10. 12.	d 2 Tes 2. 13.	p 1 Ioan 10. 28.	Zech. 13. 9.	2 Pet. 1. 19—21.	e Esod. 25. 20.
v Pa. 103. 8.	Pa. 10. 17. & 24. 15. & 145. 18.	1 Pet. 4. 8.	e Ebr. 10. 22. & 12. 24.	q 29. & 17. 11, 19, 15.	1 Cor. 3. 13.	2 Pet. 1. 21.	Dan. 8. 13. & 16. 5, 6.
w Efes. 5. 19.	Prov. 15. 29.	—	f Rom. 1. 7.	r Iuda 1.	s Rom. 3. 7, 10.	y Cap. 3. 19.	Efes. 8. 10.
x Col. 2. 16.	—	—	s Pet. 1. 2.	s Mat. 5. 12.	1 Cor. 4. 5.	2 Pet. 1. 21.	—
—	—	—	—	—	2 Tes. 1. 7—	s Ps. 22. 6.	—

Indemnări la o viață corespunzătoare la bine-cuvântările stărei Ohreștine.

13 Pentru aceea *încingându cōpsele cuge-
tului vostru, / fiți trezi, și asceptați cu spe-
ranță deplină charulū, care vi se aduce * în
14 arătarea lui Iisusū Christosū; Ca fiil as-
cultători * nepotrivindu-vē cu poftele cele de
15 mai 'nainte * ale necunoștinței vōstre; / Ci
precumū celū ce v'a chiămatū este sântū,
16 așa și voi fiți sânti în tōtă petrecerea. Căci
scrisū este: * Fiți sânti, că eū sūnt sântū.
17 Și dacă invocați pre Părintele, / care ju-
decă fără părtinire duple lucrulū fie-căruia,
* să petreceți timpulū * înstrăinării vōstre cu
18 frică; Sciindū, * că nu cu cele stricătore,
precumū argintū și aurū, v'ați rescumpăratū
de petrecerea vōastră deșertă * tradițională;
19 Ci * cu scumpulū sânge alū lui Christosū, * ca
alū unui mielū nevinovatū și nepătatū:
20 * Care era hotăritū mai 'nainte de întemele-
rea lumei, dară s'a arătatū 'in anii cei de
21 pe urmă pentru voi; Cari printr'insulū ați
cređutū în Dumneđeū, * care l'a înviatū din
morti, și * i-a datū mărire; ca credința și
speranța vōastră să fie în Dumneđeū.

22 * Deci curățindū sufletele vōstre cu ascul-
tarea adevărului prin Spiritū, spre nefăcar-
nică / iubire de frați, din animă curată iu-
23 biți-vē unulū pre altulū ferbinte; * Fiindū
renăscuți, nu din semință stricăcioasă, ci
din nestricăcioasă, * prin cuvēntulū lui Dum-
neđeū celū viu, care rămāne în eternū.
24 Căci * totū corpulū este ca érba, și tōtă mă-
rirea omulū ca flōrea erbei; Érba se u-
25 sucă, și flōrea ei cade; * Erū cuvēntulū
Domnului rămāne în eternū. * Și acesta este
cuvēntulū celū ce vi s'a predicatū.

2 **D**ECI * lepēdāndū tōtă rēntatea și tōtă vi-
clenia, și făcāria, și pismele, și tōtă vor-
2 birea de reū, / Ca nisce prunci de curēndū
născuți, doriți * laptele celū cuvēntătorū și
fără de vicleșugū, ca să cresceți prin elū;
3 Dacă într'adevērū ați * gustatū, că Domnulū
este bunū.

4 Cătră care apropiāndu-vē, ca cătră o

pētră viă, * nesocotită într'adevērū de ômeni,
dară alēsă la Dumneđeū și prețioasă; / Și 5
voi înși-vē ca nisce petre vii, vē zidiți * casă
spirituală, * preuțiā sântă, ca să aduceți * sa-
crificiū spiritual, / plăcute lui Dumneđeū prin
Iisusū Christosū. Pentru acēsta se și cu- 6
prinde în scripturi: * Ecce, punū în Sionū
pētră anghiu-larā, alēsă, prețioasă; și celū
ce va crede în ea nu se va rușina. A 7
vōastră este onōrea celorū ce credeți; érū
celorū necredincioși, / pētra ce aū nesoco-
tit' o zidariū, acēsta s'a făcutū pētră anghiu-
larā; * Și pētră de potecnire și pētră de 8
struncinare * celorū ce se potecnescū de cu-
vēntū, fiindū neascultători; * spre care sūnt
și hotăriți. Erū voi sūnteți / nēmū alestū, 9
* preuțiā împērătēscă, * națiune sântă, * poporū
cēștigatū, ca să predicați bunēțiile celui ce
v'a chiămatū din / întunecū la minunata sa
lumină; * Cari odiniōrā nu erați poporū, érū 10
acumū sūnteți poporulū lui Dumneđeū; cari
erați nemiluiți, érū acumū sūnteți miluiți.

Dētorū sociali ordinate.

Iubiților, vē indemnū * ca pre nisce în- 11
străinați și nemernici * să vē feriți de poftele
cele trupesci, / cari se luptă contra sufletu-
lui; * Avēndū petrecerea vōastră bună între 12
Ginți; ca fiindū voi vorbiți de reū na nisce
făcētori de rele, * ei, vēdēndū faptele vōstre
cele bune, să mārēscă pre Dumneđeū * în
diūna cercetārei.

Deci * supuneți-vē la tōtă ordinea om- 13
nēscă pentru Domnulū; ori împēraturūi,
ca celui mai pe susū; Ori guvernatori- 14
lorū, ca celorū trāmeși de elū, * spre pe-
depsirea făcētorilorū de rele și * spre lauda
făcētorilorū de bine. Căci așa este voia 15
lui Dumneđeū, ca / cu facerea de bine să
amuțiți necunoștința ômenilorū celorū fără
de minte; / Ca cei liberi, érū nu ca cumū 16
ați avē libertatea ca unū acoperimēntū
rēntāței, ci ca * serviū lui Dumneđeū.

* Respectați pre toți; / iubiți frāția; * teme- 17
ți-vē de Dumneđeū; onorați pre împēraturū.

Luc. 13. 35.	Fapt. 10. 34.	Col. 1. 26.	1 Pet. 1. 7.	Iac. 1. 21. &	Ebr. 13. 16, 16.	1 Cor. 3. 17.	Rom. 13. 17.
Efes. 6. 14.	Rom. 2. 11.	2 Tim. 1. 9, 10.	1 Ioan. 3. 18.	Cap. 4. 2.	J Filip. 4. 13.	2 Tim. 1. 9.	2 Cor. 8. 21.
Luc. 21. 34.	1 Cor. 7. 1.	Tit. 1. 2. 8.	& 4. 7, 21.	Mat. 18. 8.	Cap. 4. 11.	Deut. 4. 30. &	Phil. 2. 15.
Rom. 13. 18.	Filip. 2. 12.	Apoc. 18. 8.	1 Ioan. 1. 12. &	3. 5.	1 Iac. 28. 16.	7. 6. & 14. 2.	Tit. 2. 8.
1 Tes. 5. 6, 8.	Ebr. 12. 28.	Gal. 4. 10.	a Iac. 1. 18.	Mar. 10. 15.	Rom. 9. 32.	& 26. 13, 19.	Cap. 3. 16.
Cap. 4. 7. & 8.	1 Cor. 5. 6.	Efes. 1. 10.	1 Ioan. 3. 9.	Rom. 6. 4.	1 Ps. 118. 22.	Fapt. 30. 28.	a Mat. 5. 16.
g Luc. 17. 30.	Ebr. 11. 13.	Ebr. 1. 2. & 9.	b Pa. 103. 15.	1 Cor. 14. 30.	Mat. 21. 43.	Efes. 1. 14.	b Luc. 19. 44.
1 Cor. 1. 7.	Cap. 2. 11.	28.	Isa. 40. 6. &	Cap. 1. 20.	Fapt. 4. 11.	Tit. 2. 14.	c Mat. 22. 21.
2 Cor. 1. 7.	o 1 Cor. 6. 20.	a Fapt. 2. 34.	51. 12.	o 1 Cor. 3. 2.	m Iac. 8. 14.	f Fapt. 26. 18.	Rom. 13. 1.
A Rom. 12. 2.	g 7. 23.	u Mat. 23. 18.	Iac. 1. 10.	Ebr. 5. 13, 13.	Luc. 2. 34.	Efes. 5. 8.	Tit. 3. 1.
Cap. 4. 2.	p Esod. 30. 18.	Fap. 2. 35. &	c Pa. 103. 12, 26.	d Pa. 34. 8.	Rom. 9. 33.	Jol. 1. 13.	d Rom. 13. 4.
f Fapt. 17. 30.	q Cap. 4. 3.	3. 13.	Iac. 40. 8.	e Ps. 108. 22.	a 1 Cor. 1. 23.	1 Tes. 5. 4, 5.	e Rom. 13. 2.
1 Tes. 4. 5.	q Fapt. 30. 28.	Efes. 1. 20.	Luc. 16. 17.	Mat. 21. 42.	o Esod. 9. 16.	u Osea 1. 9, 10.	f Tit. 2. 8.
j Luc. 1. 74, 75.	Ebr. 1. 7.	Phil. 2. 9.	d Ioan. 1. 1, 14.	Fapt. 4. 11.	Rom. 9. 32.	& 2. 23.	vers 12.
2 Cor. 7. 1.	Apoc. 9. 12, 14.	Ebr. 2. 9.	1 Ioan. 1. 1, 3.	f Efes. 2. 21, 22.	1 Tes. 5. 9.	Rom. 9. 25.	g Gal. 5. 1, 13.
1 Tes. 4. 3, 4, 7.	r Esod. 12. 5.	Cap. 3. 22.	—	g Ebr. 3. 6.	Iuda 4.	o 1 Cron. 29. 15.	a 1 Cor. 7. 22.
Ebr. 12. 14.	Isa. 53. 7.	a Fapt. 15. 9.	Capul 2.	h Iac. 61. 6. &	p Deut. 10. 15.	Pa. 39. 12. &	i Rom. 13. 10.
2 Pet. 3. 11.	Ioan. 1. 29, 36.	y Rom. 12. 9, 10.	Capul 2.	66. 21.	Cap. 1. 2.	119. 19.	j Filip. 2. 28.
z Lev. 11. 44. &	1 Cor. 5. 7.	1 Tim. 4. 9.	a Efes. 4. 22, 25,	Vers. 9.	q Esod. 19. 5,	Ebr. 11. 13.	j Ebr. 13. 4.
19. 2. & 30. 7.	o Rom. 3. 25. &	1 Tim. 1. 5.	31.	o Iac. 14. 2.	6.	Cap. 1. 17.	Cap. 1. 22.
1 Deut. 10. 17.	16. 25, 26.	Ebr. 13. 1.	Col. 3. 8.	Mal. 1. 11.	Apoc. 1. 6. &	a Rom. 13. 14.	k Prov. 24. 21.
	Efes. 3. 9, 11.	3. 8. & 4. 8.	Ebr. 12. 1.	Rom. 12. 11.	5. 10.	Gal. 5. 16.	Mat. 22. 21.
					o Ioan. 17. 19.	y Iac. 4. 1.	Rom. 13. 7.

- 18 ¹ Serviloră, supuneți-vă stăpâniloră *vostri* cu toată frica, nu numai celoră buni și blânzi, ci și celoră aspri. Căci acesta *este* ² chară, de răbdă cine-va tristeță pentru conștiința cătră Dumneșu, suferindă cu nedreptate.
- 20 Căci ³ ce laudă *este*, dacă greșindă și pedep-sindu-vă, veți răbda? înse, dacă bine-fă-cândă și suferindă, veți răbda, acesta *este* bine-primită înaintea lui Dumneșu. ⁴ Spre acesta v'ați chemat; căci și ⁵ Christosă a suferit pentru noi, lăsându-ni esemplu, ca să urmați urmeloră lui; ⁶ Care nu a făcută păcată, nici s'a aflată viclesugă în gura lui; ⁷ Care batjocurită fiindă, nu a batjocurită; suferindă, nu a amenințată; ci ⁸ se supunea celui ce judecă dreptă; ⁹ Care în-su-și a rădicată păcatele noastre cu corpulă seă pe lemnă; ¹⁰ ca noi desfăcându-ne de păcate, să trăimă în dreptate; ¹¹ cu a căruă ra-nă v'ați vindecată. Căci ¹² erați ca nisce oi rătăcite; dară v'ați întorsă acumă ¹³ la Păstorulă și Episcopulă sufleteloră vōstre.
- 3 **A** SEMENEA, ¹ femeeloră, supuneți-vă bărbăților vōstri; ca, dacă uniă nu ascultă cuvântulă, ² fără de cuvântă ³ să se do-bândescă prin petrecerea femeeloră; ⁴ Vē-ghendă petrecerea vōstră cea curată, ⁵ unită cu frică. ⁶ A căroră podobă să fie nu im-pietirea din afară a părulă, și întrebuin-țarea *lucuriloră* de aură, seă îmbrăcarea vestminteloră; Ci ⁷ omulă celă ascunsă ală animei, *care* stă în nestricarea spiritulă blândă și lină; acesta *este* înaintea lui Dumneșu de multă preț. Căci așa odi-niōră și santele femeă, cari speră în Dumneșu, se împodobiată, supinuindu-se bărbăților loră; Precumă Sara asculta pre Abraamă, ⁸ chemându-lă domnă; căreia sūnteți fiice, dacă faceți bine, și nu vē temeți de nimic.
- 7 ¹ Asemenea, bărbăților, locuiți împreună cu *d'insule* cu chibșuință, dândă onōre femeii, ² ca unui vasă mai slabă și commosce-nitōrei a charulă vieței; ³ ca să nu se impe-dece rugăciunile vōstre.
- 8 În sfârșit, ⁴ toți să fiți cu ună cugetă, milostivi, ⁵ iubitori de frați, ⁶ îndurători, umi-9 liți; ⁷ Neresplăndindă reu pentru reu, seă

batjocură pentru batjocură, ci din contra, bine-cuvântândă; sciindă că spre acesta sūnteți chemați, ⁸ ca să mosceniți bine-cuvē-tarea. Căci ⁹ celă ce voiesce să iubească vietă și să vēdă dīle bune, ¹⁰ să-și oprască limba sa de la reu, și buzele sale să nu vorbescă violență; Să se ¹¹ abată de la reu, și să facă bine; ¹² să caute pacea, și să o urmeze. Căci ochii Domnului *sunt* spre cei drepti, ¹³ și ure-chiele lui spre rugăciunea loră; ¹⁴ *eră* fața Domnului *este* împotriva celoră ce facă rele.

Indemnări la răbdare după esemplulă lui Chris-tosă și la o purtare potrivită credinței Chreștine.

¹ Și cine *este* celă ce vī va face reu, de 13 veți fi următori binelui? ² Ci de veți su-14 feri pentru dreptate, fericiți veți fi; și ³ să nu vē temeți de d'insii, nici să nu vē turburați; Ci să sântiți pre Domnulă Dumneșu în a-15 nimele vōstre, și ⁶ să fiți gata pururea a da răspunsă la celă ce vī cere cuvântă despre speranța vōstră, cu blândetă și cu frică; ⁷ Avēndă conștiință bună, ⁸ ca, cândă voră 16 vorbi de voi ca de nisce făcători de rele, să se rușineze celă ce hulescă petrecerea vōstră cea bună în Christosă. Căci mai 17 bine *este*, dacă voiesce Dumneșu, ca să suferiți făcendă bine, ¹⁸ *eră* nu făcendă reu.

Căci și Christosă ¹ odată a suferit pen-18 tru păcate, celă dreptă pentru cel nedrept, ca să ne aducă la Dumneșu, ² omorindu-se ³ cu corpulă, dară ⁴ înviandă cu spiritulă. În 19 care s'a și dusă, și ⁵ a predicată spiriteloră ⁶ din închisōre; Celoră ce fuseseră neas-20 cultători odiniōră, ⁷ acceptandă îndelungă-rēbdarea lui Dumneșu în dīlele lui Noe, pre-cândă se făcea ⁸ arca, ⁹ în care puține, a-decă optă suflete, s'aū mēntuită prin apă; ¹⁰ A cărei antitipă, botezulă, și acumă ne 21 mēntue, (nu lepēdarea ¹ necurățirei corpulă, ² ci răspunsulă unei bune conștiințe cătră Dumneșu,) ³ prin înviarea lui Iisusă Chris-tosă; ⁴ Care ⁵ șede d'a drēpta lui Dumne-22 șu, după ce s'a suită la ceri, ⁶ supinuindu-i-se āngerii și stăpānirile și puterile.

DECI fiindă că ¹ Christosă a suferit pen-4 tru noi în corpă, înarmați-vă și voi cu

1 Efez. 6. 5.	Ioan 8. 46.	Ioan 10. 11.	Rom. 2. 29. &
Col. 3. 22.	2 Cor. 5. 21.	14. 16.	7. 22.
1 Tim. 6. 1.	Ebr. 4. 15.	Ebr. 18. 20.	2 Cor. 4. 16.
Tit 2. 9.	1 Isa. 53. 7.	Cap. 5. 4.	Fac. 18. 12.
Mat. 5. 10.	Mat. 27. 39.	—	1 Cor. 7. 2.
Rom. 13. 5.	Ioan 8. 48, 49.	Capul 8.	Efez. 5. 25.
Cap. 3. 14.	Ebr. 12. 3.	1 Cor. 14. 24.	Col. 3. 19.
Cap. 3. 14. &	1 Luc. 22. 46.	Efez. 5. 22.	1 Cor. 12. 23.
4. 14. 15.	1 Isa. 53. 4, 5,	Col. 3. 18.	1 Tes. 4. 4.
Mat. 18. 24.	6, 11.	Tit 2. 5.	1 Iov 42. 8.
Fapt. 14. 22.	Mat. 8. 17.	1 Cor. 7. 16.	Mat. 5. 23, 24.
1 Tes. 3. 3.	Ebr. 9. 28.	1 Cor. 18. 15.	& 18. 19.
2 Tim. 3. 12.	1 Rom. 6. 2, 11.	1 Cor. 9. 19—	2 Rom. 12. 16.
1 Tim. 3. 12.	& 7. 6.	22.	& 15. 5.
Cap. 3. 18.	1 Isa. 53. 5.	Cap. 2. 12.	Philp. 3. 16.
Ioan 13. 15.	1 Isa. 53. 6.	1 Tim. 2. 9.	1 Rom. 12. 10.
Philp. 3. 5.	1 Eze. 34. 6.	Tit 2. 3, etc.	Ebr. 13. 1.
1 Ioan 2. 6.	1 Eze. 34. 23.	1 Pa. 45. 13.	Cap. 2. 17.
1 Isa. 53. 9.	& 27. 24.	—	Efez. 4. 22.
Luc. 23. 41.	—	—	—

Col. 3. 12.	Ebr. 13. 14.	1 Tit 2. 8.	8. 18.
1 Prov. 17. 13.	1 Ioan 9. 31.	Cap. 2. 12.	2 Pet. 2. 5.
& 20. 22.	1 Isa. 5. 16.	1 Rom. 5. 6.	1 Efez. 5. 26.
Mat. 5. 29.	1 Prov. 16. 7.	Ebr. 9. 26, 28.	1 Tit 3. 5.
Rom. 12. 14.	Rom. 8. 28.	Cap. 2. 21. &	1 Rom. 10. 10.
17.	1 Mat. 5. 10—	4. 1.	1 Cap. 1. 3.
1 Cor. 4. 12.	12.	1 Cor. 13. 4.	1 Pa. 110. 1.
1 Tes. 5. 15.	1 Iac. 1. 12.	1 Rom. 1. 21, 27.	Rom. 8. 34.
1 Mat. 25. 34.	Cap. 3. 19. &	1 Col. 1. 4. &	Efez. 1. 20.
1 Pa. 34. 12, etc.	4. 14.	8. 11.	Col. 2. 1.
1 Iac. 1. 26.	1 Isa. 8. 12, 13.	1 Cap. 1. 12. &	Ebr. 1. 3.
Cap. 2. 1. 22.	1 Ier. 1. 8.	1 Isa. 42. 7. &	1 Rom. 8. 33.
Apoc. 14. 5.	1 Ioan 14. 1, 27.	49. 9. & 61. 1.	1 Cor. 15. 24.
1 Pa. 37. 27.	1 Pa. 119. 46.	1 Fac. 6. 3, 5,	Efez. 1. 21.
1 Isa. 1. 16, 17.	Fapt. 4. 8.	18.	—
1 Ioan 11.	Col. 4. 6.	1 Ebr. 11. 7.	Capul 4.
1 Rom. 12. 18.	1 Tim. 2. 25.	1 Fac. 7. 7. &	1 Cap. 3. 18.
& 14. 19.	1 Ebr. 13. 18.	—	—

- același cugetă; căci ^b celui ce a suferit în
2 corpul a încetat de păcat: ^c Ca să nu mai
^d trăească rămășița timpului ^{seu} în corpul du-
pre poftele omenești, ^e ci după voia lui
3 Dumnezeu. ^f Căci destul ni este, că în
timpul celui trecut al vîetei ^g am împli-
nit voia păgânilor, ^h amblându în desfrînări,
în poftă, în beții, în ospete, în bătăi și
4 cele urite ale idolatriei; Pentru care se
minunează, că nu alergați cu ⁱ dinși la ace-
lași escasă de desfrînare, ^j defăimându-vă.
5 Cari voră da sémă la cel ce este gata ^k să
6 judece pre cei vii și pre cei morți. Căci
și spre acesta ^l s'a predicat evangelia mor-
ților, ca să se judece după om în corp,
dară să vieze după Dumnezeu în spirit.
7 ^m Eru ⁿ sfârșitul tuturor s'a apropiat;
decă ^o fiți trezi, și priveghiați spre rugăciune.
8 ^p Dară mai înainte de toate, aveți iubire
ferbinte între voi; căci ^q iubirea acopere mul-
9 țime de păcate. ^r Fiți iubitori de străini în-
tre voi ^s fără murmur.
10 ^t Fie-care precum a primit darul, să-l
întrebuințați unul pentru altul, ^u ca nise
bunî ingrijitori ai ^v charului cel de multe
11 feluri al lui Dumnezeu. ^w De vorbește cine-
va, ^x să vorbească ca cuvintele lui Dumne-
deu; ^y de servește cine-va, ^z să servească ca din
puterea, care o dă Dumnezeu; ca ^{aa} în toate
să se mărească Dumnezeu prin Iisus Chris-
tos, ^{ab} căruia fie mărirea și domnia în se-
culii seculilor. Amin.

Îmbărbăfiri suptă persecuțiune.

- 12 Iubiților, nu vă mirați de ^a aprinderea
spre ispită ce vi se întemplă, ca de o întem-
13 plare străină; ^b Ci mai bine bucurați-vă, fiind-
că ^c sînteți părtași la suferințele lui Christos;
^d ca și în arătarea mării lui să vă veseliți
14 cu bucurie mare. ^e De sînteți defăimați pen-
tru numele lui Christos, fericiți ^f sînteți; căci
spiritul mării și al lui Dumnezeu repausă
preste voi; ^g din partea lor se hulesce, dară
15 din partea voastră se mărește. ^h Eru ⁱ nimenea
din voi să nu suferă ca ucigaș, ^j se fură,
^k se făcător de rele, ^l se păzitor de cele

străine; ^m Eru de ⁿ suferă ca un Chreștin, ^o 16
să nu se rușineze; ^p ci mai bine să mărească
pre Dumnezeu în această privință. Căci ^q 17
timpul ^r a venit, ^s ca să se începă judecata
de la casa lui Dumnezeu; ^t eru ^u dacă începe
mai întăiu de la noi, ^v care va fi sfârșitul
celor ce nu ascultă de evangelia lui Dum-
ne-deu? ^w Și dacă dreptul abie se mîntue, ^x 18
cel împios și păcătos unde se va arăta?
Pentru aceea și cei ce suferă după voia ^y 19
lui Dumnezeu, ^z să-și încredințeze sufletele
lor lui, ca unui Creator credincios, în
facerea de bine.

*Dătorile presbiterilor biserice și ale tinerilor.
Îndemnare la trezire și la priveghiare. Rugămîn-
tul celui din urmă și salutări.*

PRE presbiterii cei d'între voi ^a i îndemnă, ^b 5
ca cel ce sînt împreună ^c presbiteri,
și ^d martur al suferințelor lui Christos,
și ^e părtaș al mării celei ce va să se des-
coperă; ^f Păstoriți turma lui Dumnezeu cea ^g 2
d'între voi, priveghiindu ^h asupra-și, ⁱ nu cu
silă, ci de voia, ^j nu din interes reu, ci cu
grăbire; Nici așa ca cum ^k ați domina ^l 3
preste ^m parochii, ci ⁿ făcându-vă exemple tur-
mei. Apoi când se va arăta ^o Păstorul ^p 4
cel mare, veți primi ^q cununa mării ^r cea
nevestejită.

Asemenea cei mai tineri, supuneți-vă ce- ^a 5
lor mai bătrani. ^b Toți să vă supuneți u-
nului altuia, și îmbrăcați-vă cu umilință;
căci ^c Dumnezeu se opune celor mândri, și ^d 6
dă char celor umiliți. Drept aceea ^e u-
miliți-vă suptă mîna cea tare a lui Dum-
ne-deu, ca să vă înalțe la timp; ^f Tota grija ^g 7
voastră aruncați spre d'însul; căci el se
îngrijesce pentru voi.

^a Fiți trezi, priveghiați; căci ^b împotrivo- ^c 8
rului vostru, diabolul, ca un leu răcnind
âmbă, căutându pre cine să înghită; ^d Că- ^e 9
ruia opuneți-vă, tari fiind în credință, ^f sci-
ind că aceleași suferinți întimpină și cei-
l-alti frați ai vostri din lume.

Eru Dumnezeu a totu charul, ^a care 10
ne-a chiămat la mărirea sa cea eternă

3 Rom. 6. 2, 7.
Gal. 5. 24.
Col. 3. 5, 6.
Rom. 14. 7.
Cap. 2. 1.
Gal. 2. 20.
Cap. 1. 14.
Ioan. 6. 11.
Rom. 6. 13.
2 Cor. 5. 15.
Iac. 1. 18.
f Esec. 44. 6. &
45. 9.
g Efec. 2. 2. &
4. 17.
1 Tes. 4. 5.
Tit. 3. 3.
Cap. 1. 14.
AFapt. 13. 45.
& 18. 6.

Cap. 3. 16.
f Fapt. 10. 43.
& 17. 31.
Rom. 14. 10.
12.
1 Cor. 15. 51,
52.
2 Tim. 4. 1.
Iac. 5. 9.
j Cap. 3. 19.
k Mat. 24. 13, 14.
Rom. 13. 12.
Filip. 4. 5.
Ebr. 10. 25.
Iac. 5. 3.
2 Pet. 3. 9, 11.
1 Ioan. 2. 18.
l Mat. 26. 41.
Luc. 21. 34.
Col. 4. 2.
Cap. 1. 13. &

5. 8.
m Col. 3. 14.
Ebr. 13. 1.
n Prov. 10. 12.
1 Cor. 13. 7.
Iac. 5. 20.
o Rom. 12. 13.
Ebr. 13. 2.
p 2 Cor. 9. 7.
Filip. 3. 14.
Filim. 14.
q Rom. 12. 6.
1 Cor. 4. 7.
r Mat. 24. 45. &
25. 14, 21.
Luc. 12. 42.
1 Cor. 4. 1, 2.
Tit. 1. 7.
s 1 Cor. 13. 4.
Efec. 4. 11.
Ier. 23. 22.

a Rom. 13. 6-8.
1 Cor. 3. 10.
v Efec. 5. 30.
Cap. 2. 5.
= 1 Tim. 6. 16.
Cap. 5. 11.
Apoc. 1. 6.
y 1 Cor. 3. 13.
Cap. 1. 7.
z Fapt. 5. 41.
Iac. 1. 2.
a Rom. 8. 17.
2 Cor. 1. 7. &
4. 10.
b Filip. 3. 10.
Col. 1. 24.
2 Tim. 2. 12.
Cap. 5. 1, 10.
Apoc. 1. 9.
b Cap. 1. 5, 6.
c Mat. 5. 11.

2 Cor. 12. 10.
Iac. 1. 12.
Cap. 2. 19, 20.
& 3. 14.
d Cap. 2. 12. &
3. 16.
e Cap. 2. 20.
f 1 Tes. 4. 11.
1 Tim. 5. 13.
g Fapt. 5. 41.
h Iac. 10. 12.
Ier. 25. 29. &
49. 12.
Esec. 9. 6.
Mal. 3. 5.
i Luc. 23. 31.
j Luc. 10. 12.
k Prov. 11. 13.
Luc. 23. 31.
l Ps. 31. 5.

Luc. 23. 45.
2 Tim. 1. 12.
—
Capit. 5.
a Film. 9.
b Luc. 24. 48.
Fapt. 1. 8, 22.
& 5. 32. & 10.
29.
c Rom. 8. 17, 18.
Apoc. 1. 9.
d Ioan. 21. 15-
17.
Fapt. 20. 28.
e 1 Cor. 9. 17.
f 1 Tim. 3. 2, 8.
Tit. 1. 7.
g Esec. 34. 4.
Mat. 20. 25.
Luc. 23. 31.
1 Cor. 3. 9.

2 Cor. 1. 24.
h Ps. 33. 12. &
74. 3.
i Filip. 3. 17.
j Tes. 3. 9.
1 Tim. 4. 12.
Tit. 2. 7.
k Ebr. 13. 20.
l 1 Cor. 9. 25.
2 Tim. 4. 8.
Iac. 1. 12.
m Cap. 1. 4.
n Rom. 13. 10.
Efec. 5. 31.
Filip. 2. 3.
o Iac. 4. 6.
p Iac. 5. 15. &
66. 2.
q Iac. 4. 10.
r Ps. 37. 5. &
55. 22.

Mat. 6. 25.
Luc. 12. 11,
22.
Filip. 4. 6.
Ebr. 13. 5.
Luc. 21. 34,
36.
1 Tes. 5. 6.
Cap. 4. 7.
lov. 1. 7. &
2. 2.
Luc. 22. 31.
Apoc. 13. 12.
Efec. 6. 11, 13.
Iac. 4. 7.
u Fapt. 14. 22.
1 Tes. 3. 3.
2 Tim. 8. 12.
Cap. 2. 21.
v 1 Cor. 1. 9.
1 Tim. 6. 12.

- prin Christosul Iisus, acela pre voi, după ce ați suferit "puțin, și să vă îndrepteze, să vă întărească, să vă facă puternici, să vă întemeieze. "Aceluia fie mărirea și domnia în seculii seculilor. Amin.
- 12 Prin Silvan, un frate credincios, precum socotesc, am scris voii puține, îndemnându-vă și adevărându, că acesta este

adevăratul char al lui Dumnezeu în care stați.

Vă salută pre voi *biserica* din Babilon 13 cea împreună aleasă; și Marcu, fiul meu. Salutați-vă unul pre altul cu sărutarea 14 iubirei.

Pace fie voii tuturor celor în Christosul Iisus. Amin.

EPISTOLA GENERALĂ

A DŬOA A LUI

P E T R U.

Adresă și salutare. Îndemnări la cultivarea tuturor virtuților Creștine.

- 1 SIMONUL Petru, servul și apostolul al lui Iisus Christos, celor ce au dobândit "asemenea credință cu a noastră, întru dreptatea Dumnezeului nostru și a Mântuitorului Iisus Christos: "Charul fie voii, și pace să se înmulțească prin cunoștința lui Dumnezeu și a domnului nostru Iisus Christos.
- 3 Precum Dumnezeu știe puterea a lui și a dăruită toate cele ce sunt spre viață și spre pietate, "prin cunoștința celui care ne-a chemat duple mărirea și virtute; "Prin cari ni s-au dăruit mari și scumpe făgăduințe; ca prin acestea să vă faceți părtași dumnezeescei naturi, "fugind de corupțiunea cea din lume prin poartă. Și pentru acesta "întru bucurându-vă toată silința, adăugați la credința voastră virtutea, erul la virtute "cunoștința; Erul la cunoștință, înfrânarea; erul la înfrânare, răbdarea; Erul la răbdare, pietate; erul la pietate, iubirea fraterească; erul la iubirea fraterească, dragostea. Căci acestea fiind în voi și abundând, vă vor face a nu fi nici leneși, "nici nevrutiferi în cunoștința domnului nostru Iisus Christos.
- 9 Căci cel ce nu are acestea, este orb și scurt la vedere, și uită "curățirea păcatelor sale celor de demult. Pentru aceea, fraților, mai mult siliți-vă "să faceți sigură chemarea și alegerea voastră; căci acestea făcându, nu "vă veți putea nici odată;
- 11 Căci astăzi felul se va da voii deplină în-

trare în eterna împărăție a domnului și mântuitorului nostru Iisus Christos.

Pentru aceea "nu voi veni a vi aduce aminte pururea de acestea, "măcar că știți și sunteți întăriți într'acest adevăr. Dară mi se pare a fi cu dreptul, "până când sunt într'acest cort, "a vă descepa cu aducerea-aminte; "Știind că preste puțin voi depune acest cort al meu, precum și "domnul nostru Iisus Christos mi-a arătat. Eră mă voi sili, ca, după trecerea mea din viață, să puteți totu-de-una a vi aduce aminte de acestea.

Căci noi, neurmând "fabulelor maeștrite, v-am făcut cunoscută puterea și venirea domnului nostru Iisus Christos, ci "marturi vedători fiind ai majestății acestuia. Căci a primit de la Dumnezeu Părintele onoare și mărirea, venind către d'insul o asemenea voce de la mărirea cea mărță: "Acesta este Fiulul meu cel iubit, în care am bine-voit. Și această voce noi am auzit-o din cerul pogorându-se, fiind cu d'insul în "muntele cel sfânt.

Și acum mai sigură ni este cuvântul cel profetesc, la care bine faceți luând aminte, ca la "o lumină ce strălucesc în loc întunecos, până ce ziua va lumina, și "luciferul va resări întru inimile voastre; Știind că acesta mai înainte, că "ori-ce profeție a scripturii nu este de deslegare particulară; Căci "nu prin voia oamenilor s-a făcut cându-va profeție; "ci purtați de Spiritul Sfânt, au vorbit oamenii cei sfinți ai lui Dumnezeu.

2 Cor. 4. 17.
Cap. 1. 6.
y Ebr. 13. 21.
Iuda 24.
2 Tes. 2. 17.
2 Tes. 3. 2.
Cap. 4. 11.
Apoc. 1. 6.
2 Cor. 1. 19.
Ebr. 13. 21.
Fapt. 20. 24.
1 Cor. 15. 1.
2 Pet. 1. 12.
Fapt. 13. 15.

25.
f Rom. 16. 16.
1 Cor. 16. 20.
2 Cor. 13. 12.
1 Tes. 5. 23.
g Efes. 6. 23.
—
2 PETRU.
—
Capitul 1.
a Rom. 1. 12.
2 Cor. 4. 13.
Efes. 4. 5.

Tit 1. 4.
Dan. 4. 1. &
6. 25.
1 Pet. 1. 2.
Iuda 2.
c Ioan 17. 3.
d 1 Tes. 2. 12.
& 4. 7.
2 Tes. 2. 14.
3 Tim. 1. 9.
1 Pet. 2. 9 &
3. 9.
2 Cor. 7. 1.
f 2 Cor. 3. 18.

Efes. 4. 24.
Ebr. 12. 10.
1 Ioan 2. 2.
g Cap. 2. 18. 20
h Cap. 3. 18
i 1 Pet. 3. 7.
j Gal. 6. 10.
1 Tes. 3. 13.
& 5. 15.
1 Ioan 4. 21.
2 Ioan 15. 2.
Tit 3. 14.
1 Ioan 2. 9.
11.

2 Efes. 5. 26
Ebr. 9. 14.
1 Ioan 1. 7.
1 Ioan 3. 19.
2 Cor. 17.
p Rom. 15. 14.
15.
Filip. 3. 1.
Cap. 3. 1.
1 Ioan 2. 21.
Iuda 5.
q 1 Pet. 5. 12.
Cap. 5. 17.
r 2 Cor. 5. 1, 4.

2 Cap. 3. 1.
f Veđi Deut. 4.
2, 23. & 31.
1 Tim. 4. 6.
2 Tim. 4. 6.
v 1 Cor. 1. 17.
& 2. 1, 5.
2 Cor. 2. 17.
& 4. 2.
Mat. 17. 1, 2.
Marc. 9. 2.
Ioan 1. 14.

1 Ioan 1. 1. &
4. 16.
y Mat. 3. 17. &
17. 5.
Marc. 1. 11. &
9. 7.
Luc. 3. 22. &
9. 35.
z Veđi Esod. 3.
5.
Ios. 5. 15.
Mat. 17. 6.
a Ps. 119. 105.

Ioan 5. 35
b Veđi 2 Cor. 4.
4. 6.
Apoc. 2. 23.
& 22. 16.
c Rom. 15. 6.
d 2 Tim. 3. 16.
1 Pet. 1. 11.
e 2 Sam. 23. 2.
Luc. 1. 70.
Fapt. 1. 16. &
3. 18.
—

*Predicere despre venirea de învățători mincinoși.
Caracterul și pedepsa lor.*

- 2 **D**ARĂ "aū fostū și profeți mincinoși in
poporū, precumū ^b și între voi vorū fi
învățători mincinoși, cari pe ascunsū vorū
introduce eresuri stricăciose, ^c lepădându-se
de Domnulū ^d ce l-a rescumpăratū, ^e și adu-
cându-și lorū grabnică perđare. Și după
desfrânările lorū vorū urma mulți; din ca-
usa căora se va defăima calea adevărulū.
3 Și ^f din sgărceală cu cuvinte închipuite vē
vorū ^g precupi pre voi; ^h a cărorū judecată,
încă de demultū *hotărâtă*, nu întârđiă, nici
pierderea lorū nu dormitează.
4 Căci dacă Dumneđeū ⁱ pre ângerii, ^j cari
aū păcătuitū, nu i-a cruțatū, ci cu lanțu-
rile întunerecului *legându-i*, ^k și i-a aruncatū în
tartarū; ^l și i-a datū spre a se păzi la jude-
cată; ^m Și lumea cea vechiă nu a cruțat-o,
ci pre ⁿ Noe alū optulea, ^o "predicătorū alū
dreptăței, l'a păzitū, ^p "aducendū deluviū asu-
pra lumii impioșilorū; ^q Și ^r cetățile Sodo-
mei și ale Gomorreii prefăcendu-le în cenușă,
le-a condamnatū spre perđare, ^s "făcendu-le
exemple celorū ce vorū să petrecă în îm-
pietate; ^t Și pre dreptulū Lotū, ^u *ce era chi-
nuitū de petrecerea cea desfrănată a celorū*
vițioși l'a scăpatū; (Căci dreptulū acela
locuindū între d'înșii, ^v și vedendū și auzindū
de faptele lorū cele fără-de-lege, ^w și muncia
sufletulū *seu* celū dreptū din *și* în *și*);
9 "Scie Domnulū a scăpa de ispită pre cei
pietate; ^x ărū pre cei nedrepți a-i păzi la *și*ia
judecăței, spre a se pedepsi:
10 Cu atâta mai multū *nu va cruța* ^y pre cei
ce âmblă truesce în poște necurate, și des-
prețuescū domnia; ^z "îndrăzniți, aroganți *fiindū*,
nu se cutremură a vorbi reū de autorități.
11 Precândū ^{aa} "ângerii, cari aū mai mare putere
și tăriă, nu aducū pâră hulitoare asupra lorū
12 înaintea Domnului. ărū acestia ^{ab} "ca nise
dobitōce fără de minte și sensuale, născute
spre cotropire și stricăciune, vorbescū de
reū de cele ce nu înțelegū; și în strică-
ciunea lorū se vorū perde; ^{ac} "Și vorū primi
plata nedreptăței; plăcerea socotindū ^{ad} "des-
fătarea cea de tōte dīlele; ^{ae} "pătați și vițioși
fiindū, se desfătază cu înclăciunile lorū, ^{af} "o-
14 spătându-se cu voi; Ochii avendū plini de
adulterii, și neputendū înceta de la pē-

catū; ademenindū sufletele cele nestator-
nice, ^{ag} "avendū ânimă deprinsă în sgărceală,
fi ai blăstemului; Cari aū lăsatū calea cea
drēptă, și aū rătăciți, urmândū pe calea
lui ^{ah} "Balaamū alū lui Bosorū, care a iubitū
plata nedreptăței; Dară s'a muștratū pen-
tru fără-de-legea lui; asinulū celū mutū,
vorbindū cu vōce omenescă, a opritū nebu-
nia profetului.

"Acestia sūnt isvōre fără de apă, nūori
cari se pōrtă de viforū, căora se păstrează
negrulū întunerecului în eternū. Căci vor-
bindū ^{ai} *cuvinte* îngâmfate ale desertăciunei,
ademenescū prin poște trupesci și prin multe
desfătări pre cei ce ^{aj} "d'abie aū scăpatū de
cei ce trăescū în rătăcire. Făgăduindu-li
libertatea, ei însu-și sūnt ^{ak} "sclavi ai strică-
ciunei; căci de care este învinsū cine-va,
de acela s'a și aservitū. Că ^{al} "dacă după ce
aū scăpatū de la necurățenia lumii ^{am} "prin
cunoștința domnului și mēntuitorului Ii-
susū Christosū, în acelea ără-și încurcân-
du-se se învingū, li s'aū făcutū cele de pe
urmă mai rele decâtū cele d'ântōiū. Căci
mai bine era lorū a nu fi cunoscutū calea
dreptăței, decâtū, după ce aū cunoscut-o,
a se întōrce înapoi de la sântulū ordinū ce
li s'a datū. Darū li s'a potrivitū adevărulū
dicerei: "Cănele s'a întorsū la vōrsarea sa,
și porculū scăldatū la tăvălitură în tină.

*Batjocuritorū ce vorū veni în dīlele de pe urmă.
Despre a dūoa venire a lui Iisusū Christosū; și
despre reînvierea tuturorū lucrurilor; îndemnă-
rile cele din urmă.*

ACĖSTA a dūoa epistolă, iubiților, vi
scriū acumū; în care ^{an} "desceptū mintea
voastră cea curată cu aducerea aminte; Ca
să vi a.uceți aminte de cuvintele cele mai
nainte vorbite de sântii profeți, ^{ao} "și de or-
dinulū nostru, cari ^{ap} *sūntemū* apostoli ai Dom-
nului și Mēntuitorului; ^{aq} "Acēsta mai înainte
sciindū, că vorū veni în dīlele cele de pe
urmă batjocuritori, ^{ar} "âmblândū duple pōf-
tele lorū, și dicendū: "Unde este promisi-
unea venirei lui? căci de cândū pārinții aū
adormitū, tōte rēmānū așa precumū *aū fostū*
din începutulū facerei.

Căci ei nu voiescū a sci acēsta, că prin
cuvēntulū lui Dumneđeū ceriurile aū fostū
de demultū, și pāmēntulū s'a aședatū din

Ceputū 2.	Efes. 1. 7. Ebr. 10. 29.	1 Iov 4. 18. Iuda 6.	Iuda 7. Num. 36. 10.	g Filip. 3. 19. Vefi Rom. 13.	g Cap. 1. 4. Vers. 20.	m Luc. 12. 47. 48.	d Cap. 2. 10.
a Deut. 13. 1.	1 Pet. 1. 18.	j Ioan 8. 44.	q Fac. 19. 16.	h Gal. 5. 13.	h Gal. 5. 13.	e Ioan 9. 41. & 15. 22	e Isa. 5. 19.
b Mat. 24. 41.	Apoc. 5. 9.	1 Ioan 3. 8.	r Ps. 119. 139, 158.	i Iuda 12.	1 Pet. 2. 16.	15. 22	Jer. 17. 15.
c Fapt. 10. 30.	e Filip. 3. 19.	k Luc. 8. 31.	s Esec. 9. 4.	b 1 Cor. 11. 20, 21.	i Ioan 8. 34.	n Prov. 26. 11.	Ezec. 12. 22, 27.
1 Cor. 11. 19.	f Rom. 16. 18.	l Apoc. 20. 2, 3.	t Ps. 84. 17, 19.	c Iuda 11.	Rom. 6. 16.	—	Mat. 24. 48.
1 Tim. 4. 1.	g Cor. 12. 17, 18.	u Fac. 7. 1, 7, 21.	v Cor. 10. 13.	d Num. 22. 5, 7, 21, 23, 28.	j Mat. 12. 45.	Capul 3.	Luc. 12. 45.
2 Tim. 2. 1- 5.	1 Tim. 6. 5.	1 Ebr. 11. 7.	w Iuda 4, 7, 8, 10, 16.	e Iuda 11.	1 Luc. 7. 29.	a Cap. 1. 13.	f Fac. 1. 6, 9.
1 Ioan 4. 1.	Tit. 1. 11.	1 Pet. 3. 20.	x Iuda 5.	f Iuda 10.	h Iuda 17.	b Iuda 17.	g Ps. 33. 6.
Iuda 18.	g 2 Cor. 2. 17.	m 1 Pet. 3. 19.	y Iuda 9.	g Iuda 13.	k Cap. 1. 4.	c 1 Tim. 4. 1.	h Ps. 24. 2. & 135. 6.
e Iuda 4.	Cap. 1. 16.	n Cap. 3. 6.	v Iuda 9.	f Iuda 16.	Vers. 18.	2 Tim. 3. 1.	Col. 1. 17.
d 1 Cor. 6. 20.	h Deut. 32. 25.	o Fac. 19. 24.	z Ier. 12. 3.	Fapt. 2. 40.	i Cap. 1. 2.	Iuda 18.	
a Cal. 3. 13.	Iuda 4. 15.	Deut. 29. 23.	Iuda 10.				

- 6 apă și prin apă; ^a Prin carea lumea cea de atunci cu apă înecându-se, s'a perdut.
- 7 ^a Erū ceriurile și pământul de acum printr'aceiași cuvânt sunt păstrate, păzindu-se pentru foc în ziua judecăței și a pierderii oamenilor celor împioși.
- 8 Dară, iubiților, despre acesta să nu fiți în necunoscință, că înaintea Domnului o ^{di} este ca o mie de ani, și ^a o mie de ani ca o ^{di}. Nu va întârzia Domnul făgăduința sa, precum uniia socotă că întârzie; ci ^a răbdă îndelung pentru noi, ^a nevrându a se perde cine-va, ci ^a ca toți să vină la pocăință. Și ^a va veni ziua Domnului ca un furt năptea, în care ^a ceriurile vor trece cu sunet mare, și elementele se vor topi ardându, și pământul și lucrurile cele de pe d'insul vor arde.
- 11 Deci ^a dacă toate acestea se vor desființa, ce felu trebuie să fiți voi în sântă petrecere și pietate, ^a Asceptându și grăbindu-vă spre venirea zilei lui Dumnezeu, în care ceriurile ardându ^a se vor desființa, și ele-
- 13 mentele ^a se vor topi ardându? Dară noi,

dupre promisiunea lui, asceptăm ^a ceriuri nouă și pământ nou, în care locuesce dreptatea.

Pentru aceea, iubiților, acestea asceptându, siliți-vă, ^a ca să vă aflați înaintea lui în pace, nepătați și fără de prihană; Și să socotiți că ^a îndelungă-rēbdarea Domnului nostru este mēntuire; precum și iubitul nostru frate Pavel, după înțelepciunea dată lui, v'a scris. Precum și în toate epistolele sale, ^a vorbindu de acestea; în cari sunt unele greu de înțeles, pre cari cei necunoscători și nestatornici le strică, ca și pre cele-lalte scripturi, spre a loră perflare.

Deci voi, iubiților, ^a acestea mai înainte sciind, ^a păziți-vă, ca nu și voi, ademeniți fiind cu rătăcirea celor rei, să cădeți de la statornicia voastră. ^a Ci să creșteți în charul și în cunoscința domnului și mēntuitorului nostru, Iisus Christos. ^a Acestuia fie mărirea și acum și în etern. Amin.

EPISTOLA GENERALĂ

ÎNTEILĂ A LUI

IOANŪ.

Împărtășire cu Dumnezeu—natura și lucrările ei.

- 1 CEEA ^a ce era din început, ce am auditu, ce am vădutu cu ochi nostri, ^a ce am privitu, și ^a mânele noastre au pipăitu, în privirea cuvântului vieței; (Căci ^a viața ^a s'a arătat, și o-am vădutu, și mărturisim, și vestim voui viața cea eternă, ^a care era la Părintele, și s'a arătat noui;)
- 3 Ceea ce am vădutu și am auditu vestim voui, ca și voi să aveți împărtășire cu noi; și ^a împărtășirea noastră este cu Părintele și cu Fiulul său Iisus Christos. Și acestea scriem voui, ^a ca bucuria voastră să fie deplină.
- 5 Și acesta este vestirea care am auditu de la d'insul și spunem voui, că ^a Dum-

nezeu este lumină, și într'insul nu este nici o întunecime. ^a De vom dice, că avem împărtășire cu d'insul, și amblăm în întunecă, mințim, și nu facem adevărul; Erū de vom ambla în lumină, precum elu este în lumină, avem împărtășire uniia cu alții, și ^a sângele lui Iisus Christos, Fiulul său, ne curătesce de totu păcatul.

^a De vom dice, că nu avem păcat, ne încelăm pre noi înșe-ne, și adevărul nu este în noi. ^a De vom mărturisi păcatele noastre, elu este credincios și drept, să ni ierte păcatele, și ^a să ne curățesc de totă nedreptatea. De vom dice, că nu am păcătuit, lă facem mincinos, și cuvântul lui nu este în noi.

h Fac. 7. 11. & 31-33. Cap. 2. 6. i Vers. 10.] j Mat. 25. 41. 2 Tes. 1. 8. k Pa. 90. 4. l Hab. 2. 7. Ebr. 10. 37. m Isa. 30. 18. 1 Pet. 8. 20. Vers. 15. n Eze. 18. 23. 32. & 33. 11. o Rom. 2. 4.	1 Tim. 2. 4. p Mat. 24. 43. Luc. 13. 39. 1 Tes. 5. 9. Apoc. 3. 8. & 16. 15. q Pa. 102. 26. Isa. 51. 6. Mat. 24. 35. Marc. 13. 31. Rom. 8. 12. Ebr. 1. 11. Apoc. 30. 11. & 21. 1. r 1 Pet. 1. 15.	s 1 Cor. 1. 7. Tit. 2. 13. i Pa. 60. 8. Isa. 34. 4. u Mic. 1. 4. Vers. 10. v Isa. 63. 17. & 66. 22. Apoc. 21. 1. 27. = 1 Cor. 1. 8. & 15. 58. Filip. 1. 10. 1 Tes. 8. 13. & 5. 23.	y Rom. 2. 4. 1 Pet. 8. 20. Vers. 9. z Rom. 8. 19. 1 Cor. 15. 24. 1 Tes. 4. 15. = Marc. 13. 23. Cap. 1. 13. b Efes. 4. 14. Cap. 1. 10. 11. & 3. 18. c Efes. 4. 15. 1 Pet. 2. 2. d 2 Tim. 4. 18.	Apoc. 1. 6. — 1 IOANŪ. — Capitlă 1. a Ioan. 1. 1. Cap. 2. 13. b Ioan. 1. 14. 2 Pet. 1. 16. c Luc. 24. 39. Ioan. 20. 27. d Ioan. 1. 4. &	11. 25. & 14. 6. e Rom. 16. 26. 1 Tim. 3. 16. Cap. 3. 5. f Ioan. 21. 24. Fapt. 3. 32. g Cap. 5. 20. h Ioan. 1. 1. 2. i Fapt. 4. 20. j Ioan. 17. 21. 1 Cor. 1. 9. Cap. 3. 24. k Ioan. 15. 11.	l 16. 24. 2 Ioan. 19. i Cap. 3. 11. m Ioan. 1. 9. & 8. 12. & 9. 5. n 12. 35. 36. o 2 Cor. 6. 14. Cap. 2. 4. p 7 Cor. 6. 11. Efes. 1. 7. Ebr. 9. 14. 1 Pet. 1. 19. Cap. 2. 2. Apoc. 1. 5.	q 1 Reg. 8. 46. 2 Cron. 6. 36. Iov. 9. 2. & 15. 14. & 25. 4. Prov. 30. 9. Eccl. 7. 20. Iac. 2. 2. r Cap. 2. 4. s Ps. 32. 5. Prov. 28. 12. t Pa. 5. 2. Vers. 7. —
--	--	--	---	--	---	---	---

2 **F**iii mei, acestea vi scriu, ca să nu păcătuiți. Și de păcătuiesc cine-va, ^aavem meșlocitoră către Părintele, pre Iisus Christos cel drept; și ^bacesta este împăcarea pentru păcatele noastre, și nu numai pentru ale noastre, ci ^cși pentru ale totă lumea.

3 Și pentru acesta scim, că l'am cunoscut, de vom păzi dișele lui. ^dCel ce dice: L'am cunoscut, și dișele lui nu le pazesce, ^eeste minciunos, și adevărul nu este într'insul. ^fEră cel ce păzesce cuvântul lui, într'adeveră ^gîntr'insul este iubirea lui Dumnezeu deplină; ^hprin acesta cunoșcem, că suntem într'insul. ⁱCel ce dice, că rămâne într'insul, ^jdătoresce să ămble așa, precum el a ămblat.

7 Fraților, ^knu vi scriu ordin nou, ci ordin vechi, ^lcare a fost la voi din început. Acest ordin vechi este cuvântul, care ați auzit din început.

8 ^mEră-și, ⁿordin nou scriu voui, care este adevărat într'insul și în voi; ^opentru-că întunerecul trece, și ^plumina cea adevărată acuma resare. ^qCel ce dice, că este în lumină și urșce pre fratele său, este în întunecă până acum. ^rCel ce iubesc pre fratele său rămâne în lumină, și ^sîntr'insul nu este smintire. ^tEră cel ce urșce pre fratele său este în întunecă, și ^uămblă în întunecă, și nu scie încotro merge, pentru că întunerecul a orbită ochii lui.

Indemnări, îmbărbătățiri și deșteptări.

12 Scriu voui, fraților, pentru că se iertă ^vpăcatele vostre pentru numele lui. Scriu voui, părinților, pentru că ați cunoscut pre cel ^wce este din început. Scriu voui, ténérilor, pentru că ați învins pre cel vicién.

14 Scriu voui, copiilor, pentru că ați cunoscut pre Părintele. Am scris voui, Părinților, pentru că ați cunoscut pre cel ce este din început. Am scris voui, ténérilor, pentru că ^xsunteți tari, și cuvântul lui Dumnezeu rămâne în voi, și ați învins pre cel vicién.

15 ^yNu iubiți lumea, nici cele din lume. ^zDe iubesc cine-va lumea, iubirea Părintelui nu

este într'insul. Căci totu ce este în lume, ^{aa}adeacă pofta trupului, ^{ab}și pofta ochilor, și trufia vieții, nu este de la Părintele, ci este din lume. Și ^{ac}lumea trece cu pofta ei; ^{ad}eră cel ce face voia lui Dumnezeu rămâne în etern.

^{ae}Copiilor, ^{af}este ora cea de pe urmă; și ^{ag}precum ați auzit că ^{ah}antichrist vine, ^{ai}și acum mulți s'au făcut antichristi; dintr'acesta cunoșcem, ^{aj}că este ora cea de pe urmă. ^{ak}D'între noi auzișit, dară nu eră ^{al}d'între noi; ^{am}căci ^{an}de ar fi fost d'între noi, ar fi rămas cu noi; dară auzișit, ^{ao}ca să se arete, că nu sunt toți d'între noi. Dară ^{ap}voi aveți ungere ^{aq}de la cel Sânt, și ^{ar}sciți tôte.

Nu am scris voui, ca cum nu ați sci adevărul, ci ca cum l'ați sci, și cum că nici o minciună nu este din adevăr. ^{as}Cine este minciunosul, decât numai cel ce tăgăduiesc că Iisus este Christos? Acesta este antichrist, care tăgăduiesc pre Părintele și pre Fiul. ^{at}Totu cel ce tăgăduiesc pre Fiul nu are nici pre Părintele, ^{au}eră ^{av}cel ce mărturisește pre Fiul are și pre Părintele.

Deci aceea să rămână în voi ^{aw}ce ați auzit de la început. Dacă aceea ce ați auzit de la început va rămâne în voi, ^{ax}veți rămâne și voi în Fiul și în Părintele. ^{ay}Și acesta este promisiunea, care el ni-a făcut, ^{az}vieța eternă.

Acestea am scris voui ^{ba}în privirea celor ce vă încelă. ^{bb}Eră ^{bc}ungerea, care ați luat de la d'insul, rămâne în voi, ^{bd}și nu aveți trebuință, ca să vă învețe cine-va; ci precum aceeași ungere ^{be}vă învătă despre tôte și este adevărată, și nu este minciunosă, și precum v'ați învătă, să rămâneți într'aceea.

Și acum, ^{bf}fiii mei, rămâneți într'insul; ^{bg}ca ^{bh}când se va arăta, să avem încredere, și ^{bi}să nu ne rușinăm înaintea lui la venirea lui.

^{bj}De sciți că este drept, cunoșteți că ^{bk}totu cel ce face dreptate s'a născut de la d'insul.

VEDEȚI ce felu de iubire ni-a arătat Părintele, ^{bl}ca să ne numim fii ai lui Dumnezeu; pentru acesta lumea nu ne cu-

Capul 2.	4. 20.	a Rom. 13. 12.	38.	c Ebr. 1. 2.	10. 28, 29.	m Ioan 15. 23.	n Ier. 31. 33,
a Rom. 8. 31.	e Cap. 1. 8.	b Efas. 5. 8.	u Cap. 1. 7.	d x Tes. 2. 3,	2 Tim. 2. 19.	o Ioan 9. 34.	o Ier. 8. 10, 11.
1 Tim. 2. 5.	f Ioan 14. 21,	1 Tes. 5. 5, 8.	v Cap. 1. 1.	etc.	1 Cor. 11. 19.	p Ioan 14. 7, 9,	v Ioan 14. 26. &
Ebr. 7. 25. &	g Cap. 4. 12.	o Ioan 1. 9. &	w Efas. 6. 10.	2 Pet. 2. 1.	2 Cor. 1. 21	q Cap. 4. 15.	vers. 20.
9. 24.	h Cap. 4. 12.	8. 12. & 12.	x Rom. 12. 2.	Cap. 4. 2.	Ebr. 1. 9.	r Ioan 6.	m Cap. 2. 2.
6 Rom. 2. 25.	i Ioan 15. 4, 5.	35	y Mat. 6. 34.	c Mat. 24. 5, 24.	Vers. 27.	s Ioan 14. 23.	y Cap. 4. 17.
2 Cor. 5. 18	j Mat 11. 29.	p 1 Cor. 13. 2.	z Gal. 1. 10.	2 Ioan 7.	Marc. 1. 24.	t Cap. 1. 3.	z Fapt. 23. 14.
Cap. 1. 7. &	k Ioan 13. 15.	2 Pet. 1. 9.	1ac. 4. 4.	f 1 Tim. 4. 1.	Fapt. 3. 14.	u Ioan 17. 3.	a Cap. 3. 7, 10.
4. 10.	l Pet. 2. 21.	q Cap. 2. 14.	a 1 Cor. 7. 31.	2 Tim. 3. 1.	Ioan 10. 4, 5.	v Cap. 1. 2. &	—
o Ioan 1. 29. &	m 2 Ioan 5.	r 2 Pet. 1. 10.	1ac. 1. 10. &	g Deut 13. 13.	& 14. 26. & 16.	5. 11.	Capul 3.
4. 42. & 11.	n Cap. 3. 11.	s Ioan 12. 35	4. 14.	Ps. 41. 9.	13.	o Cap. 8. 7.	a Ioan 1. 12.
51, 52.	o Ioan 5.	t Luc. 24. 47.	1 Pet. 1. 24.	Fapt. 20. 30.	Vers. 27.	2 Ioan 7.	—
Cap. 4. 14.	p Ioan 13. 24.	u Fapt. 4. 12. &	b Ioan 21. 5.	h Mat. 24. 21.	m Cap. 4. 2.	t Vers. 20.	—
d Cap. 1. 6. &	q 1b 12.	10. 42 & 13.	—	Ioan 6. 37. &	2 Ioan 7.	—	—

- nósce pre noi; * căci nu l'a cunoscută pre
2 d'insulă. Iubiților, * acum sântem fii ai
lui Dumnezeu, și * încă nu s'a arătată ce
vomă fi; dară scimă că, cândă se va arăta,
* vomă fi asemenea lui; căci 'lă vomă vedé
3 precumă este. * Și totă celulă ce are acéstă
speranță într'insulă, se curătesce, precumă
și elă este curatū.
4 Totă celulă ce sevârșesce păcatū, calcă
și legea; căci * păcatulă este călcare de lege.
5 Și sciți, 'că elă s'a arătată / să rădăce păca-
tele năstre; și * într'insulă nu este păcatū.
6 Totă celulă ce rămâne într'insulă, nu păcă-
tuesce; 'totă celulă ce păcătuesce, nu l'a vō-
dūtū, nici nu l'a cunoscutū.
7 Fii mei, * nimenea să nu vē incele; * celulă
ce face dreptate este dreptū, precumă
8 elă este dreptū. * Celă ce sevârșesce pă-
catulă este de la diabolulă; căci diabolulă
păcătuesce din începutū. Spre acéstă s'a
9 arătatū Fiulul lui Dumnezeu, * ca să desfi-
ințeze lucrurile diabolulă. * Totă celulă nă-
scutū de la Dumnezeu nu sevârșesce pă-
catū; căci * semința lui rămâne într'insulă;
și nu pōte păcatū, pentru că s'a născutū
de la Dumnezeu.
10 Într'acéstă sūnt arătați fii lui Dumne-
deu și fii diabolulă: * totă celulă ce nu face
dreptate nu este de la Dumnezeu, precumă
'nici celulă ce nu iubesc pre fratele seū.

*Iubirea frățescă este esențială la caracterul
creștin; doveșele și fruptele ei.*

- 11 Căci * acéstă este vestirea care ați au-
ditū din începutū: * ca să iubimū unulū pre
12 altulū; Nu precumă * Cainū, care era de
la viciulul și a ucisū pre fratele seū. Și
pentru ce l'a ucisū? Pentru că lucrurile
lui erau rele, éru ale fratelū seū drepte.
13 Nu vē mirați, frați mei, de * vō urēse lu-
mea. * Noi scimū, că amū trecutū din mōrte
la viēță, pentru că iubimū pre frați. * Celū
ce nu iubesc pre fratele, rămâne în mōrte.
15 * Totă celulă ce urēse pre fratele seū este
ucidētorū de ómenī, și sciți că * totă ucidēto-
rulū nu are viēța eternă rămāindū într'insulă.
16 * Într'acéstă amū cunoscutū iubirea, că

elū și-a pusū viēța sa pentru noi; și noi
trebuie să ni punemū viēța nōstră pentru
frați. Érū * celulă ce are bogăția lumei a- 17
cesteia, și vede pre fratele seū în lipsă,
și-și închide ânima sa despre d'insulă, * cumū
rămâne iubirea lui Dumnezeu într'insulă?
Fii mei, * să nu iubimū cu cuvēntulū nici 18
cu limba, ci cu fapta și cu adevērulū.

Și prin acéstă cunōscemū, * că sūntemū 19
din adevērū, și ni vomū asigura ânimele
nōstre: * De ne condēmnă ânima nōstră, 20
mai mare este Dumnezeu decâtū ânima
nōstră, și scie tōte. / Iubiții mei, de nu ne 21
condēmnă ânima nōstră, * atunci avemū în-
credere cătră Dumnezeu: Și 'orī-ce vomū 22
cere, vomū lua de la d'insulă, pentru că
păzimū disele lui, * și facemū cele plăcute
înaintea lui. * Și acéstă este dīsa lui, ca 23
să credemū în numele Fiulul seū Iisusū
Christosū, și * să iubimū unulū pre altulū,
* precumū ni-a datū ordinū. Și * celulă ce pă- 24
zesce ordinulū lui * rămâne într'insulă, și a-
cela în elū. * Și într'acéstă cunōscemū că
rămâne în noi, prin Spiritulū care ni l'a datū.

*Trebuie a cerca spiritele, și a iubi pre Dumnezeu
și pre aprōpele.*

IUBIȚILORŪ, * să nu credeți la totă spiri- 4
tulū, ci * să cercați spiritele, de sūnt de
la Dumnezeu; pentru că * mulți profeți min- 2
ciunoși au epitū în lume. Prin acéstă să
cunōscēți Spiritulū lui Dumnezeu: * Totū spi-
ritulū, care mărturisește pre Iisusū Chris-
tosū, că a venitū în corpū, este de la Dum-
nedeu; Și * totū spiritulū, care nu mărtu- 3
risește pre Iisusū Christosū, că a venitū
în corpū, nu este de la Dumnezeu; și a-
cela este *spiritulū* lui antichristū, de care
ați audītū că va veni, / și care acumū este
deja în lume.

* Voi sūnteți de la Dumnezeu, fii mei, 4
și ați învinsū pre acela; pentru că mai
mare este celulă ce este în voi, decâtū * celulă
ce este în lume. * Acela sūnt din lume; 5
pentru aceea vorbescū din lume, și / lumea
'i ascultă. Noi sūntemū de la Dumnezeu; 6
* celulă ce cunōsc pre Dumnezeu ne ascultă;

b Ioan 15. 13. 19. & 16. 3. & 17. 25. c Isa. 56. 6. Rom. 8. 15. Gal. 8. 26. & 4. 6. Cap. 5. 1. d Rom. 8. 18. 2 Cor. 4. 17. e Rom. 8. 29. f Cor. 15. 49. Filip. 8. 21. Col. 3. 4. g 1 Pet. 1. 4. h Iov 19. 26. Ps. 16. 11. Mat. 5. 8. 1 Cor. 13. 12. 2 Cor. 5. 7.	g Cap. 4. 17. h Rom. 4. 16. Cap. 5. 17. i Cap. 1. 9. j Isa. 53. 5, 6, 11. 1 Tim. 1. 15. Ebr. 1. 3. & 9. 26. k 1 Pet. 2. 24. l 2 Cor. 5. 21. m Ebr. 4. 15. & 9. 28. n 1 Pet. 2. 22. o Cap. 2. 4. & 4. 8. p Ioan 11. m Cap. 3. 26. n Exec 18. 5- 9.	Rom. 12. 18. Cap. 2. 29. o Mat. 13. 38. Ioan 8. 44. p Fac. 3. 15. Luc. 10. 18. Ioan 18. 11. Ebr. 2. 14. q Cap. 7. 18. r 1 Pet. 1. 23. s Cap. 2. 29. t Cap. 4. 8. u Cap. 1. 5. & 2. 4. v Ioan 13. 34. & 15. 13. Vers. 23. Cap. 4. 7. 21. 2 Ioan 5. w Fac. 4. 4, 8	Ebr. 11. 4. Iuda 11. y Ioan 15. 18. 19. & 17. 14. z Tim. 3. 12. a Cap. 2. 10. b Cap. 2. 9, 11. c Mat. 5. 21, 22. Cap. 4. 20. d Gal. 5. 21. e Apoc. 21. 8. f Ioan 3. 16. & 5. 113. Rom. 5. 8. Efes. 5. 2, 25. Cap. 4. 9, 11. g Deut 15. 7. Luc. 8. 11. f Cap. 4. 20. g Exec. 33. 31.	Rom. 12. 9. Efes. 14. 5. Iac. 2. 15, 16 1 Pet. 1. 22. h Ioan 18. 37. Cap. 1. 8. i 1 Cor. 4. 4. j Iov 22. 26. k Ebr. 10. 22. Cap. 3. 28. & 4. 17. l Ps. 34. 15. & 145. 18, 19 Prov. 15. 29. Ier. 29. 12. Mat. 7. 8 & 21. 22. Marco. 11. 24. Ioan 14. 18. & 15. 7. & 16	24. 24. Iac. 5. 16. Cap. 5. 14. m Ioan 8. 29. & 9. 31. n Ioan 6. 29. & 17. 3. o Mat. 22. 29. Ioan 31. 34. p 5. 13. Efes. 5. 2. 1 Tes. 4. 9. 1 Pet. 4. 8. Vers. 11. Cap. 4. 21. q Cap. 3. 8, 10. Ioan 14. 23. & 75. 10. Cap. 4. 19.	r Ioan 17. 31. etc. s Rom. 8. 9. Cap. 4. 13. Capul 4. t Ier. 29. 8. Mat. 24. 4. u 1 Cor. 14. 29. 1 Tes. 5. 21. Apoc. 2. 2. v Mat. 24. 5, 24. Fapt. 30. 80. 1 Tim. 4. 1. 2 Pet. 2. 1. Cap. 2. 18. 2 Ioan 7. d 1 Cor. 12. 8.	Cap. 5. 1. e Cap. 2. 22. f Ioan 7. g 2 Tes. 2. 7. Cap. 2. 18, 22. h Cap. 5. 4. i Ioan 12. 31. j 14. 30. & 16. 11. k 1 Cor. 2. 12. Efes. 2. 2. & 6. 12. l Ioan 3. 31. m Ioan 15. 19. n 17. 14. o Ioan 8. 47. & 10. 27. p 1 Cor. 14. 27. 2 Cor. 10. 7.
---	--	---	--	--	--	--	--

celu ce nu este de la Dumnezeu nu ne ascultă; prin această cunoștemu 'spiritul adevărului și spiritul răfăcirei.

- 7 "Iubiților, să ne iubim unul pre altul; căci iubirea este de la Dumnezeu; și totu celu ce iubesc este născut de la
- 8 Dumnezeu și cunoște pre Dumnezeu; Celu ce nu iubesc "nu a cunoscut pre Dumnezeu; căci "Dumnezeu este iubirea.
- 9 "Într'acesta s'a arătat iubirea lui Dumnezeu către noi, că Dumnezeu a trimesu pre Fiulul seü celu unul-născut în lume,
- 10 "ca să trăim printr'insul. Într'acesta este iubirea, "nu că noi am iubit pre Dumnezeu, ci că elu ne-a iubit pre noi, și a trimesu pre Fiulul seü "a fi împăcare pentru păcatele noastre. Iubiților, "dacă Dumnezeu ne-a iubit pre noi, și noi trebuie să iubim unul pre altul. "Nimenia nici odată nu a vëdutu pre Dumnezeu. De iubim unul pre altul, Dumnezeu rămâne în noi, și "iubirea lui este deplină în noi.
- 13 "Prin această cunoștemu că rămânem într'insul și elu în noi: că ni-a dat din Spiritul seü. Și "noi am vëdutu, și mărturisim, că "Părintele a trimesu pre Fiulul a fi Măntuitorul lumii. "Celu ce mărturisește, că Iisus este Fiulul lui Dumnezeu, într'acesta rămâne Dumnezeu, și acela în Dumnezeu.
- 16 "Și noi am cunoscut și am cređutu iubirea, care are Dumnezeu către noi. "Dumnezeu este iubirea; și "celu ce rămâne în iubire rămâne în Dumnezeu, și Dumnezeu într'insul. Într'acesta s'a deplinit iubirea cu noi, "ca să avem îndrăsnelă în ziua judecăi; "pentru că precum elu este, așa și noi suntem într'această lume. Frică nu este în iubire, ci iubirea cea deplină scote afară frica; căci frica are chinuire. Celu ce se teme "nu este deplin în iubire. Noi "lu iubim, pentru că elu întâi ne-a iubit pre noi.
- 20 "De ăce cine-va, că iubesc pre Dumnezeu, erū pre fratele seü urësce, minciunos este; căci celu ce nu iubesc pre fratele seü, pre care l'a vëdutu, cum pôte iubi pre Dumnezeu, "pre care nu l'a vëdutu?
- 21 "Și "acestu ordinu avem de la d'insul, ca celu ce iubesc pre Dumnezeu, să iubească și pre fratele seü.

TOTU celu ce "crede că "Iisus este Christos, este "născut de la Dumnezeu; "și totu celu ce iubesc pre celu ce l'a născut, iubesc și pre celu născut dintr'insul.

Prin această cunoștemu că iubim pre fii lui Dumnezeu, cându iubim pre Dumnezeu, și păzim ăsele lui.

"Căci această este iubirea lui Dumnezeu: ca să păzim ăsele lui; și "ăsele lui nu sunt grele. Căci "totu celu născut de la Dumnezeu învinge lumea; și această biruință ce a învinsu lumea, este credința noastră. Cine este celu ce învinge lumea, de câtu numai "celu ce crede, că Iisus este Fiulul lui Dumnezeu?

Acesta este celu ce a venit "prin apă și prin sânge, Iisus Christos; nu numai prin apă, ci prin apă și sânge. "Și Spiritul este celu ce mărturisește; căci Spiritul este adevărul. Căci trei sunt cari mărturiseșc în ceri: Părintele, "Cuvântul și Sântul Spirit; "și acești trei sunt una. Și trei sunt cari mărturiseșc pe pământ: Spiritul și apa și sângele; și acești trei într'una sunt.

De primim "mărturia ómenilor, mărturia lui Dumnezeu mai mare este; "căci aceasta este mărturia lui Dumnezeu, ce a făcutu despre Fiulul seü. Celu ce crede în Fiulul lui Dumnezeu "are mărturia în sine; celu ce nu crede lui Dumnezeu "l'a făcutu minciunos, pentru că nu a cređutu mărturia, care a făcutu Dumnezeu despre Fiulul seü. "Și această este mărturia: că Dumnezeu ni-a dat viața eternă; "și această viață este în Fiulul seü. "Celu ce are pre Fiulul, are viața; erū celu ce nu are pre Fiulul lui Dumnezeu, nu are viața.

Sfârșitul — redință în rugăciune; deosebire între fii lui Dumnezeu și cei rei.

"Acestea am scrisu voii celor ce cređeți în numele Fiului lui Dumnezeu; "ca să știți că aveți viață eternă, și ca să cređeți în numele Fiului lui Dumnezeu.

Și acesta este încrederea, care avem într'insul: că "de cerem ce-va duple voia lui, ne aude. Și dacă scim că ne aude în ori-ce vomu cere, scim că avem cele ce am cerutu de la d'insul.

I Isa. 8. 20.
Ioan 14. 17.
" Cap. 3. 10, 11, 22.
" Cap. 2. 4. & 3. 6.
" Vers. 16.
" Ioan 3. 16.
" Rom. 5. 8. & 8. 32.
" Cap. 3. 16.
" Cap. 5. 11.

" Ioan 15. 16.
" Rom. 5. 8, 10.
" Tit 2. 4.
" Cap. 2. 2.
" Mat. 13. 23.
" Ioan 15. 12, 15.
" Cap. 3. 16.
" Ioan 1. 18.
" 1 Tim. 6. 16.
" Vers. 20.
" Cap. 2. 5.

" Vers. 18.
" Ioan 14. 20.
" Cap. 3. 24.
" Ioan 1. 14.
" Cap. 1. 1, 2.
" Ioan 8. 17.
" Rom. 10. 9.
" Cap. 6. 1, 5.
" Vers. 8.
" Cap. 3. 24.
" Vers. 12.

" Iac. 2. 13.
" Cap. 2. 26. & 3. 19, 21.
" Cap. 3. 2.
" Vers. 12.
" Cap. 2. 4. & 3. 17.
" Vers. 12.
" Mat. 22. 37.
" 29.
" Ioan 13. 24.

" 15. 12.
" Cap. 3. 23.
" —
" Cap. 5.
" Ioan 1. 12.
" Cap. 2. 22, 23.
" 4. 2, 15.
" Ioan 1. 13.
" Ioan 15. 23.
" Ioan 14. 15,

21, 23. & 15. 10.
" 2 Ioan 6. 8.
" Mic. 6. 8.
" Mat. 11. 30.
" Ioan 16. 23.
" Cap. 3. 9. & 4. 4.
" 1 Cor. 15. 57.
" Mat. 3. 16, 17.
" Cap. 4. 15.
" Ioan 19. 24.

" Ioan 14. 17.
" 15. 26. & 16. 13.
" 1 Tim. 3. 16.
" Ioan 1. 1.
" Apoc. 19. 13.
" Ioan 10. 30.
" Ioan 8. 17, 18.
" Mat. 3. 16, 17.
" 17. 5.
" Rom. 8. 16.

" Gal. 4. 6.
" 15. 26. & 5. 38.
" Cap. 2. 25.
" Cap. 1. 4.
" Cap. 4. 9.
" Ioan 3. 36. & 5. 24.
" Ioan 20. 31.
" Cap. 1. 1, 2.
" Cap. 3. 22.

- 16 De vede cine-va pre fratele seŭ sevăr-
şindŭ păcatŭ, *ce nu este spre mörte, să cëră,*
"şi-i va da viétă pentru cel ce nu păcătuiescŭ
spre mörte. "Este păcatŭ spre mörte; "nu
17 dicŭ, ca să se röge pentru acela. "Tötă ne-
dreptatea este păcatŭ, şi este păcatŭ nu
spre mörte.
18 Scimŭ că "totŭ celŭ născutŭ de la Dum-
nedeşŭ nu păcătuiesce; ci celŭ născutŭ de
la Dumnedeşŭ "se păzesce, şi celŭ reŭ nu se

atinge de elŭ. Scimŭ că sŭntemŭ de la 19
Dumnedeşŭ, şi "tötă lumea jace în răutate.
Şi scimŭ că Fiulŭ lui Dumnedeşŭ a venitŭ, 20
şi "ni-a datŭ pricepere, / ca să cunöscemŭ
pre celŭ adevăratŭ, şi sŭntemŭ în celŭ a-
devăratŭ, în Iisusŭ Christosŭ, Fiulŭ lui.
"Acesta este Dumnedeşulŭ celŭ adevăratŭ "şi
viéta eternă.

Fiiŭ mei, "păziţi-vă de idoli. Aminŭ. 21

EPISTOLA GENERALĂ

A DŬOA A LUI

IOANŪ.

*Iubirea lui Dumnedeşŭ este a finé ordinele lui.
Trebuie să fugimŭ de amăgitori şi de ömenŭ rei.*

- 1 **B**ĖTRANULŪ cătră alésa dómna şi co-
piiŭ ei, "pre cari eŭ iubescŭ într'ade-
vărŭ; şi nu numai eŭ, ci şi toŭŭ cel ce aŭ
2 cunoscutŭ "adevărulŭ; Pentru adevărulŭ,
care rămâne în voi, şi va fi cu noi puru-
3 rea; "Fie cu voi charŭ, milă şi pace de la
Dumnedeşŭ, Părintele, şi de la domnulŭ Ii-
susŭ Christosŭ, Fiulŭ Părintelui, "intr'ade-
vărŭ şi în iubire.
4 M'amŭ bucuratŭ förte, că amŭ aflatŭ
despre fiilŭ tei că "ămbă într'adevărŭ, pre-
cumŭ amŭ primitŭ ordinŭ de la Părintele.
5 Şi acumŭ rogu-te, dómna, / nu ca cumŭ
aşŭ scrie ŭie ordinŭ noŭ, ci care avemŭ din
începutŭ: "ca să ne iubimŭ unulŭ pre altulŭ.
6 Şi "acésta este iubirea, ca să ämbămŭ du-
pre ordinulŭ lui. Acesta este ordinulŭ: Ca,
"precumŭ aşŭ auŭditŭ din începutŭ, să äm-
blaŭ într'insulŭ.
7 Căci / mulŭ amăgitoriŭ äŭ intratŭ în lume,

"cari nu mărturisescŭ că Iisusŭ Christosŭ a
venitŭ în corpŭ. "Acesta este amăgitorŭ şi
antichristŭ.

"Păziţi-vă pre voi înşi-vă, "ca să nu per- 8
demŭ cele ce amŭ lucratŭ, oi ca să pri-
mimŭ plată deplină.

"Totŭ celŭ ce calcă *ordinulŭ*, şi nu ră- 9
mâne în învăŭtura lui Christosŭ, nu are pre
Dumnedeşŭ. Celŭ ce rămâne în învăŭtura
lui Christosŭ, acela are şi pre Părintele şi
pre Fiulŭ.

De vine cine-va la voi, şi nu aduce a- 10
céstă învăŭtură, să nu-lŭ primiŭ în casă,
"nici să-lŭ salutaŭ; Căci celŭ ce-lŭ salută, 11
se face părtaşi faptelorŭ lui celorŭ rele.

"Multe avëndŭ a vi scrie, nu amŭ voitŭ 12
cu härŭtiä şi negrölä; darä sperŭ a veni la
voi, şi a vorbi gurä cätră gurä, "ca bucuria
nöstră să fie deplină.

"Te salută pre tine fiilŭ surorei tale ce- 13
lei alese. Aminŭ.

2 Iov 42. 8.	Ioan 17. 9.	5.	2 IOANŪ.	Ool. 1. 5.	15. 12.	2 I Ioan 4. 2. 3.	2 16. 22.
Iac. 5. 14, 15.	a Cap. 3. 4.	Ioan 20. 28.	—	2 Tes. 2. 13.	Efes. 5. 2.	1 I Ioan 2. 22.	Gal. 1. 8, 9.
y Mat. 12. 31, 32.	b 1 Pet. 1. 23.	Fapt. 20. 28.	Opulŭ 1.	1 Tim. 2. 4.	1 Pet. 4. 8.	2 4. 3.	2 Tim. 2. 5.
Marc. 3. 29.	c Iac. 1. 27.	Rom. 9. 5.	a Vers. 3.	Ebr. 10. 26.	1 Ioan 3. 23.	a Marc. 13. 9.	Tit. 3. 10.
Luc 12. 10.	d Gal. 1. 4.	1 Tim. 3. 16.	1 Ioan 3. 18.	d Vers. 1.	a Ioan 14. 15.	a Gal. 2. 4.	q 3 Ioan 13.
Ebr. 6. 4, 6.	e Luc 24. 45.	Tit. 2. 13.	3 Ioan 1.	e 3 Ioan 1.	21. & 15. 10.	Ebr. 10. 22.	r Ioan 17. 13.
& 10 26.	f Ioan 17. 3.	Ebr. 1. 8.	b Ioan 3. 39.	f 1 Ioan 2. 7.	1 Ioan 2. 5. &	35.	1 Ioan 1. 4.
s Ier. 7. 16. & 14. 11.	g Isa. 9. 6. & 44. 6. & 54.	a Vers. 11-13.	Gal. 2. 5, 14.	8. & 3. 11.	i 1 Ioan 2. 24.	o 1 Ioan 2. 23.	e 1 Pet. 5. 13.
		i 1 Cor. 10. 14.	& 3. 1. & 5. 7.	g Ioan 13. 24. 1.	j 1 Ioan 4. 1.	p Rom. 16. 17.	
						1 Cor. 5. 11.	

EPISTOLA GENERALĂ

A TREIA A LUI

IOANŪ.

*Mila lui Gaiū, mândria lui Diotrefesū și zelulū
lui Dimitriū.*

1 **B**ETRÂNULŪ cătră Gaiū celū iubitū, "pre
care eū iubesclū într'adevărū.
2 Iubitule, doresclū ca să sporesclū și să
fiū sântosū în tōtă privința, precumū spo-
3 resce sufletulū teū. Căci m'amū bucuratū
fōrte, după ce aū venitū frațiū, și aū mār-
turisitū de credința ta, cumū-că "tu āmbli
4 într'adevărū. Mai mare bucuriā nu amū
decātū aceea, cāndū audū că "fiilū mei āmbli
întru adevărū.
5 Iubitule, cu credința faci ori-ce lucrezi
6 cătră frați și cătră cei străini; Cari aū
mārturisitū de iubirea ta înaintea besericeī;
pre cari, de-i vei conduce, și-i vei ajuta în
cālătoriā într'unū chipū vrednicū de Dum-
7 neđeū, bine vei face. Căci pentru numele
lui aū eșitū, "neluāndū nimicū de la Gintī.
8 Noi deci trebue să primimū pre uniia ca
acestia, ca să fimū conlucrători ai ade-
vărulū.

Amū scrisū besericeī; darā Diotrefesū 9
celū ce iubesce să fie lorū căpiteniā, nu
ne primesce. Pentru acēsta de voiū veni, 10
"i voiū aminti faptele cari le face, cleve-
tindu-ne cu cuvinte rele; și neîndestulānde-
se cu acestea, nu primesce pre frați, și pre
cel ce vorū să-i primescā "i opresce, și-i
scōte din besericā. Iubitule, "nu urma reū- 11
lui, ci binelui. 'Celū ce face bine de la 12
Dumneđeū este: celū ce face reū nu a vē-
dūtū pre Dumneđeū.

Dimitriū "este doveditū de toți și de in-
su-și adevărulū; darā și noi mārturisimū 13
de d'insulū; "și sciți cā mārturia nōstrā este
adevērātā.

'Multe aveamū a scrie, darā nu voiesclū
cu negrēlā și condeiū a-ți scrie; Căci 14
sperū, cā curēndū te voiū vedē, și cā vomū
vorbi gurā cătră gurā. Pace *fie* ție. Te sa-
lutā pre tine amicii.

Salutā pre amicii pe nume. Aminū.

EPISTOLA GENERALĂ

A LUI

IUDA.

*Indemnare la statorniciā și la sincritate în cre-
dință contra învățătorilorū minciunoși.*

1 **I**UDA, servū alū lui Iisusū Christosū, și
"fratele lui Iacobū, "celorū chiāmați, cari
sunt sântiți în Dumneđeū Părintele, și "pās-
2 trați de Iisusū Christosū: Milā *fie* voui și
"pace, și iubirea să se îmmultescā.
3 Iubiților, punēndū tōtā silința a vi scrie
de "mēntuirea cea comună, amū gāsītū de
trebuintā a vi scrie, indemnāndū-vē, 'ca să
4 vē luptați pentru credința ceea ce odatā s'a
datū sântilorū. "Căci s'aū furișatū ore-cari
ōmenī, "cari de mai nainte eraū hotāriți spre

acēstā condemnare, împioși, cari "schimbā
'charulū Dumneđeului nōstru în desfrēnare,
și "tāgăduescū pre singurū stēpānulū Dum-
neđeū, și domnulū nōstru, Iisusū Christosū.

Deci voiū să vi aducū aminte de aceea 5
ce odatā ați sciūtū: cumū cā 'Domnulū,
după ce a scăpatū pre poporū din pāmēn-
tulū Egiptului, mai pe urmă "a perdutū pre
cel ce nu aū cređutū. Și "pre āngerii, cari 6
nu și-aū păzitū starea lorū cea d'āntēiū,
ci și-aū lāsātū lōcașulū lorū, "i are păstrați
în eterne lanțuri suptū întunerecū, "spre ju-
decata dīlei celei mari. Precumū "Sodoma 7

8 IOANŪ.

Capitūl 1.
a 2 Ioan 1.
b 2 Ioan 4.
c 1 Cor. 4. 15.
Film. 10.

d 1 Cor. 9. 12.
15.
e Ps. 37. 37.
Isa. 1. 16, 17.
1 Pet. 3. 11.
f 1 Ioan 2. 29.
g 3. 6, 9.
1 Tim. 3. 7.

h Ioan 21. 24.
i 2 Ioan 12.
IUDA.
—
Capitūl 1.
a Luc. 6. 6.

k Fapt. 1. 15.
l Rom. 1. 7.
m Ioan 17. 11.
12, 15.
n 1 Pet. 1. 5.
o 1 Pet. 1. 2.
p 2 Pet. 1. 2.

q Tit 1. 4.
r Filp. 1. 27.
s 1 Tim. 1. 18.
t 2. 12.
u 2 Tim. 1. 13.
v 4. 7.
w Gal. 2. 4.

x 2 Pet. 2. 1.
y Rom 9. 21, 22.
z 1 Pet. 2. 8.
aa 2 Pet. 2. 10.
ab Tit 2. 11.
ac Ebr. 12. 15.
ad Tit 1. 16.

ae 2 Pet. 2. 1.
af 1 Ioan 2. 22.
ag 1 Cor. 10. 9.
ah Num. 14. 29.
ai 37. & 26. 64.
aj Ps. 106. 26.
ak Ebr. 3. 17, 19.

al Ioan 8. 44.
am 2 Pet. 2. 4.
an Apoc. 20. 10.
ao Fac. 19. 24.
ap Deut. 19. 23.
aq 2 Pet. 2. 6.

și Gomorra și cetățile cele d'impregurului lor, cari asemenea acelora au făcută desfrânare, și au âmblată după carne străină, sânt aduse de esemplu, suferindă pedepsa focului celui eternă.

- 8 "Asemenea și acestia visândă, 'și spurcă corpulă, desprețuescū domnia, și 'defaimă demnitățile. Erū 'Mihaelă, archiângerulă, cândă, certându-se cu diabolulă, disputa despre corpulă lui Moisi, 'necutădândă să hulască, a ăisū: "Certe-te Domnulă! "Erū acestia hulescū ceea ce nu înțelegū: și ceea ce sciū duple natură, ca nisce dobitoce fără de minte, într'acelea se stricū. Vai loră! căci au âmblată în calea 'lui Caină, și au 'alergatū voioși în rătăcirea lui Balaamă pentru plată, și s'au perdutū "cu contradicerea lui Core.
- 12 "Acestia sânt pete în 'ospețele vōstre de iubire, mănăcândă cu voi, și pascēndu-se fără de frică; "nūorī sūnt fără de apă, 'purându-se de vēnturī; arbori tomnatici și fără fructū, de două orī morți și 'desrădăcinați; "Valurī furiose de mare, 'spumegându-și rușinea loră; stele rătăcitore, 'cărora se păstrează negura întunerecului în eternă.
- 14 Dară și Enocū, 'celū alū șeptelea de la Adamă, a profețitū de acestia, ăicēndū: Ecce, "vine Domnulă cu decele de mil de sânti ai sei, Să facă judecată asupra tu-

turorū *omeniloră*, și să mustre pre toți impioși între d'înșii de tōte faptele loră cele împiose, cari le-au sevârșitū, și de tōte 'cuvintele loră cele aspre, cari le-au vorbitū asupra lui pēcătoșii cei impioși. Acestia sūnt 16 cărtitori, nemulțumiți, âmblandū duple poftele loră; și "gura loră vorbesce *cuvinte* tru-fase, "mirându-se de persōne pentru folosulă loră.

"Erū voi, iubiților, aduceți-vi aminte de 17 cuvintele, cari s'au ăisū mai 'nainte de apostolū domnului nostru, Iisusū Christosū; Cumū v'au ăisū, că în timpulă de pe urmă 18 "vorū fi batjocuritori, cari vorū âmbla duple poftele loră cele împiose. Acestia sūnt "cari se deosebescū, "simțuali, neavēndū Spiritū.

Erū voi, iubiților, "edificându-vē în cre- 20 dința vōstră cea mai sântă, și 'rugându-vē în Spiritū Sântū, Păziți-vē pre voi în iubirea lui Dumneđeū, "acceptândū mila domnului nostru Iisusū Christosū, spre viața cea eternă. Și cu uniā compătimiți, făcēndū osebite; Erū pre alții 'mēntuiți cu 23 frică, "răpindu-și din focū; urindū și 'vestmēntulū celū întinatū de corpū.

"Erū celui ce pōte să vē păzescă neclă- 24 tiți, și "să vē pună înainte mărirei sale fără prihană cu bucuriā, "Unniā înțeleptu-lui Dumneđeū, Mēntuitorulū nostru, *fie* mărire și majestate, domniā și putere și acumū și în toți seculi. Aminū.

APOCALIPSULŪ

SÂNTULUI

IOANŪ TEOLOGULŪ.

Introducere, salutare și cântecū de lăudare.

- 1 **D**ESCOVERIREA lui Iisusū Christosū, "care Dumneđeū i-a dat'o, ca să areteservilorū sei cele ce 'trebue să se întēple în curēndū, și *pre care* a spus'o și "a trāmesū prin ângerulū seū cătră servulū seū Ioanū;
- 2 "Care a mărturisitū cuvēntulū lui Dumneđeū, și mărturia lui Iisusū Christosū, și "câte a vēdūtū.
- 3 "Fericitū *este* celū ce cetesce, și cei ce

audū cuvintele acestei profeții, și păzescū cele scrise într'însa; căci "timpulū *este* aproape.

Ioanū celorū șapte beserici cari sūnt în 4 Asia: Charū *fie* voūl și pace de la celū "ce este și celū 'ce era și celū ce vine, 'și de la cele șapte spirite cari sūnt înainte tronu-lui seū; Și de la Iisusū Christosū, "martu- 5 rulū celū credinciosū, și 'celū ântēiū-născutū din morți, și "domnulū regilorū pământului:

r 2 Pet. 2. 10.	etc.	Mat. 25. 31	4. 3.	Efes. 6. 13.	5 Rom. 16. 27.	d 1 Cor. 1. 6.	i Ioan 1. 1.
s Esod. 22. 28.	b 2 Pet. 2. 13.	2 Tes. 1. 7.	2 Pet. 2. 1. &	Tit 2. 13.	1 Tim. 1. 17.	Vers. 9.	j Zech. 3. 2. &
t Dan. 10. 13.	c 1 Cor 11. 21.	Apoc. 1. 7.	3. 3.	2 Pet. 3. 12.	& 2. 3.	Cap. 6. 9. &	4. 10.
u 12. 1.	d Prov. 25. 14.	1 Sam 2. 3	q Prov. 18. 1	v Rom. 11. 14.	—	12 17.	Cap. 3. 1. &
x Apoc. 12. 7.	e 2 Pet. 2. 17.	Ps. 31. 18. &	r 1 Tim. 4. 16.	w 1 Tim. 4. 16.	APOCALIPSŪ.	e 1 Ioan 1. 1.	4. 5. & 5. 6
y 2 Pet. 2. 11.	f Mat 15. 13.	94. 4.	s Zech. 14. 7.	z Amos 4. 11.	—	f Luc. 11. 28.	k Ioan 8. 14.
z Zech. 3. 2.	g Esa. 57. 20.	Mal 3. 13.	t Osea 4. 14. &	1 Zech. 3. 2.	Capul 1.	Cap. 22. 7.	1 Tim. 6. 13.
a 2 Pet. 2. 12.	h Filip. 3. 19.	m 2 Pet. 2. 18.	u 9 10.	1 Cor. 3. 15.	Opulă 1.	g Rom. 12. 11	Cap. 3. 14.
y Fac. 4. 5.	i 2 Pet. 2. 17.	n Prov 28. 21.	r 1 Cor. 2. 14.	z Zech. 3. 4. 5.	a Ioan 3. 32. &	1 Pet. 4. 7.	i 1 Cor. 15. 20.
1 Ioan 3. 12.	j Fac. 5. 8. 1	o 2 Pet. 3. 2.	s Iac. 3. 15.	1 Apoc. 3. 4.	8. 26 & 12. 49.	1 Cor. 1. 13.	Col. 1. 13.
c Num. 22. 7.	k Deut. 32. 2.	p 1 Tim. 4. 1.	t Col. 2. 7.	2 Rom 16. 25.	b Vers 3.	Cap. 22. 10.	m Efes. 1. 20.
21.	l Dan. 7. 10.	2 Tim. 2. 1. &	1 Tim. 1. 4.	e Efes. 3. 20.	Cap. 4. 1.	h Esod. 3. 14.	Cap. 17. 14. &
3 Pet. 2. 15.	Zech. 14. 5.		t Rom. 8. 26.	a Col. 1. 22.	c Cap. 22. 16.	Vers. 3.	19. 16.
a Num. 16. 1,							

6 Celuia * ce ne-a iubită, și * ne-a spălată
de păcatele noastre cu sângele său, Și ne-a
* făcută regi și preuți lui Dumnezeu și Pă-
rintelui, * același *fi* mărire și domnie în se-
culii seculilor. Amină.

7 "Eccă, vine cu năorii, și-lă va vedă totă
ochiul, și * cei ce l-au împunsă; și voră
plânge la fața lui tôte semințiile pămên-
tului. Da, Amină.

8 "Eă sânt Alfa și Omega, începutulă și
sfârșitulă, dice Domnulă, celă * ce este și celă
ce era și celă ce vine, Atotă-puterniculă.

Visiune simbolică a lui Christosă.

9 Eă Ioană, celă ce sânt și fratele vostră,
și * părtașă în strimtorarea și * în împărăția
și în statornicia lui Iisusă Christosă, eramă
în insula ce se chiamă Patmosă, * pentru cu-
vântulă lui Dumnezeu și pentru mărturisirea
lui Iisusă Christosă; * Eramă în Spirită în
* dița Duminicăi, și amă audită după mine
11 * vóce tare, ca de trimbiță, Dicendă: "Eă
sânt Alfa și Omega, * celă d'ântăiă și celă de
pe urmă, și: Ce veđi, scrie în carte, și o
trămete celoră șapte beserici din Asia: la
Efesă, la Smirna, la Pergamă, la Tiatira, la
Sardesă, la Filadelfia și la Laodicea.

12 Și m'amă întorsă să vedă de unde vine
vócea care vorbă cu mine. Și întorcendă-
mă, * amă vedută șapte sfecinice de aură;
13 * și în međiloculă celoră șapte sfecinice pre
* unulă asemenea Fiului omului, * îmbrăcată
cu vestmântă lungă, și * încinsă la međilocă
14 cu brău de aură; Capulă și * părulă lui e-
raă albă, ca lăna cea albă, ca zepada; și
15 * ochiulă lui ca para focului; * Și piciorăle lui
asemenea cu aramă fină, arsă în cuptoră,
și * vócea lui ca sunetă de ape multe.

16 * Și avea în mână sa cea dréptă șapte
stele; și * din gura lui eșia sabiă ascuțită
cu două tăisuri; * și fața lui era ca sórele,
cândă lumineză în puterea sa.

17 Și * vedendă-lă, amă cădută la piciorăle
lui, ca ună mortă. Dară * puindu-și mână
sa cea dréptă preste mine, mī-a disă: Nu
te teme; * eă sânt celă d'ântăiă și celă de

18 pe urmă; * Și * celă ce sânt viă, și amă fostă
mortă; și eccă, * trăescă în seculi seculoră;

Amină, și * amă chețele infernului și ale
morței. Scrie * cele ce ai vedută și * cele ce
sunt * și cele ce voră să fie după acestea;
Misteriulă * celoră șapte stele, cari le-ai vė-
dută în drépta mea, * și cele șapte sfecinice
20 de aură. Cele șapte stele sânt * ângerii ce-
loră șapte beserici; și * cele șapte sfecinice,
cari le-ai vedută, sânt cele șapte beserici.

Epistolă la cele șapte beserici ale Asiă.

ANGERULĂ besericei Efesului să-î scri: 2
Acelestea dice * celă ce ține cele șapte
stele în drépta sa, * care âmbă în međilo-
culă celoră șapte sfecinice de aură:

* Sciă faptele tale și ostenăla ta și rēb-
darea ta, și cumă că nu poți suferi pre cel
rei; și * ai cercată pre celă * ce dică că sânt
2 apostoli, și nu sânt; și i-ai aflată minciu-
noși; Și ai suferită, și ai rēbdare, și pen-
3 tru numele meă te-ai ostenită, și * nu te-ai
descurăgiată.

Dară amă asupra ta acēsta, că ai pără-
4 sită iubirea ta cea d'ântăiă. Dreptă aceea
5 adu-ți aminte de unde ai cădută, și pocăe-
suce-te, și fă faptele cele d'ântăiă; * altminte-
lea voi veni la tine curendă, și voi mișca
sfeciniculă teă din loculă seă, de nu te vei
pocăi. Dară acēsta ai, că urēcă faptele * Ni-
6 colaiților, cari și eă le urēcă.

* Celă ce are urechi, audă ce dice bese-
7 riciloră Spiritulă! Celă ce învinge voiă da
lui * să mănânce * din arborulă vieței, care
este în međiloculă rațului lui Dumnezeu.

Și ângerului besericei Smirnei să-î scri: 8
Acelestea dice * celă d'ântăiă și celă de pe
urmă, care a fostă mortă și a înviată:

* Sciă faptele tale și strimtorarea și să-
9 răcia ta, (dară ești * bogată,) și blăstemarea
* celoră ce dică că sânt Iudei, și nu sânt,
* ci sinagogă a Satanei. * Nimică nu te teme
10 de cele ce ai a suferi; eccă, diabolulă va
arunca pre uniă d'intre voi în închisore,
ca să vė cercați; și veți avă strimtorare
dece zile; * fi credinciosă până la mórte,
și-ți voiă da * cununa vieței.

* Celă ce are urechi, audă ce dice bese- 11
riciloră Spiritulă! Celă ce învinge nu se
va vătăma de * a două mórte.

o Ioan 13. 24. & 15. 9. Gal. 2. 20. o Ebr. 9. 14. 1 Ioan 1. 7. 1 Pet. 2. 5, 9. Cap. 5. 10. & 20. 6. 1 Tim. 6. 16. Ebr. 13. 21. 1 Pet. 4. 11. & 5. 11. Dan. 7. 13. Mat. 24. 20. & 26. 64. Fapt. 1. 11. o Zech. 12. 10. Ioan 19. 37.	o Isa. 41. 4. & 44. 6. & 45. 12. Vers. 11. 17. Cap. 2. 8. & 21. 6. & 22. 13. o Vers. 4. Cap. 4. 8. & 11. 17. & 6. 5. o Filip. 1. 7. & 4. 14. 2 Tim. 1. 18. o Rom. 8. 17. 2 Tim. 2. 12. o Vers. 2. Cap. 6. 9. o Fapt. 10. 10. 2 Cor. 12. 2. Cap. 4. 2. &	17. 3. & 21. 10. o Ioan 20. 26. Fapt. 20. 7. 1 Cor. 16. 2. o Cap. 4. 1. & 10. 8. o Vers. 8. d Vers. 17. o Esod. 25. 37. Zech. 4. 2. Vers. 20. o Cap. 2. 1. o Esod. 1. 26. Dan. 7. 13. & 10. 16. Cap. 14. 14. h Dan. 10. 5. i Cap. 15. 6.	o Dan. 7. 9. k Dan. 10. 6. Cap. 2. 18. & 19. 12. i Esod. 1. 7. Dan. 10. 6. Cap. 2. 18. m Esod. 43. 2. Dan. 10. 6. Cap. 14. 2. & 19. 6. n Vers. 20. Cap. 2. 1. & 3. 1. o Isa. 49. 2. Efes. 6. 17. Ebr. 4. 13. Cap. 3. 12, 16.	& 19. 15, 21. p Fapt. 26. 18. Cap. 10. 1. o Esod. 1. 28. r Dan. 8. 18. & 10. 10. o Isa. 41. 4. & 44. 6. & 48. 12. Cap. 2. 8. & 22. 12. Vers. 11. i Rom. 6. 9. u Cap. 4. 9. & 5. 14. v Ps. 68. 20. Ebr. 4. 13. n Vers. 12, etc.	o Cap. 2. 1, etc. s Cap. 4. 1, etc. o Vers. 16. b Vers. 12. c Mal. 2. 7. Cap. 2. 1, etc. d Zech. 4. 2. Mat. 5. 15. Filip. 2. 15. — Capulă 2. o Cap. 1. 16, 20. b Cap. 1. 18. c Ps. 1. 6. Vers. 9, 18, 19. Cap. 3. 1, 8.	15. d 1 Ioan 4. 1. e 2 Cor. 7. 13. f Pet. 2. 1. g Gal. 6. 9. Ebr. 12. 3, 5. g Mat. 21. 41. 43. h Vers. 15. i Mat. 11. 16. & 12. 9, 43. Vers. 11, 17. 39. Cap. 3. 6, 13. 22. & 18. 9. j Cap. 22. 2, 14. k Fac. 2. 9.	i Cap. 1. 8, 17. 18. m Vers. 2. n Luc. 12. 21. 1 Tim. 6. 18. Iac. 2. 5. o Rom. 2. 17, 28. 29. & 9. 6. p Cap. 3. 9. q Mat. 10. 22. r Mat. 24. 13. s Iac. 1. 12. t Vers. 3. 11. u Cap. 13. 9. u Cap. 20. 14. & 21. 8.
---	--	---	---	---	--	---	--

- 12 Și ângerului besericeî celeî din Pergamŭ
să-i scrii: Acestea dice "celŭ ce are sabia
ascuțită cu două tăișuri:
- 13 "Sciŭ faptele tale, și unde locuiești; "unde
este scaunulŭ Satanei: și ții numele meŭ, și nu
ai lepădatŭ credința mea în dillele în cari
era Antipa, marturulŭ meŭ celŭ credinciosŭ,
care s'a ucisŭ la voi, unde locuiesce Satana.
- 14 Dară amŭ asupra ta puține: că ai acolo
pre cei ce ținŭ învățatură lui "Balaamŭ, care
înveța prin Balakŭ să pună scandalŭ în-
aintea filorŭ lui Israelŭ, "să mănânce de cele
sacrificate idolilorŭ "și să facă desfrânare.
- 15 De asemenea ai și pre cei ce ținŭ învăță-
tura "Nicolaiților, care eŭ o urâscŭ. Po-
câesce-te! altmintrelea voiŭ veni la tine
curândŭ, "și voiŭ face resbelŭ asupra lorŭ
cu sabia gurei mele.
- 17 "Celŭ ce are urechi, audă ce dice bese-
ricelorŭ Spiritulŭ! Celŭ ce învinge "i voiŭ
da să mănânce din manna cea ascunsă, și-i
voiŭ da semnulŭ albŭ, și pe semnulŭ "nume
noŭ scrisŭ, care nimine nu-lŭ scie, de câtŭ
numai celŭ ce-lŭ iea.
- 18 Și ângerului besericeî celeî din Tiatira
să-i scrii: Acestea dice Fiulŭ lui Dumne-
deŭ, "care are ochii seî ca para focului, și
picidorele sale asemenea cu aramă fină:
- 19 "Sciŭ faptele tale, și iubirea și serviciulŭ
teŭ, și credința și răbdarea ta, și faptele tale,
și că cele de pe urmă sŭnt mai multe de
câtŭ cele d'âncăiŭ.
- 20 Dară amŭ asupra ta puține: că lași pre
femea "Ezabelŭ, care se dice că este profe-
tesă, de învăță și amăgesce pre servii mei
"să facă desfrânare și să mănânce cele sa-
crificate idolilorŭ. Amŭ datŭ ei timpŭ "sa
se pocăiescă de desfrânarea sa; dară nu s'a
pocăitŭ. Ecce, eŭ o voiŭ pune în patŭ,
și pre cei ce facŭ desfrânare cu ea în
strimțorare mare, de nu se vorŭ pocăi de
faptele lorŭ. Și pre copiii ei "i voiŭ ucide;
și așa vorŭ cunósce tóte besericele, că "eŭ
sŭnt celŭ ce cercŭ rănunchii și ânimele;
și "voiŭ da voiŭ fie-căruia duple faptele
vóstre.
- 24 Erŭ voiŭ și celorŭ-l-altŭ din Tiatira, câți
nu au acestă învățatură, și cari nu au cu-
noscutŭ adâncurile Satanei, precumŭ dicŭ,
- "nu voiŭ pune preste voiŭ altă sarcină. Erŭ 25
"ceea ce aveți țineti, până voiŭ veni.
- Și celŭ ce învinge, și păzesce "faptele 26
mele până în sfârșitulŭ, "aceluia "i voiŭ da
putere preste Ginți; "Și le va păstori cu 27
toégŭ de ferŭ; și se vorŭ sdrobi ca vasele
de lutŭ; precumŭ și eŭ amŭ luatŭ de la
Părintele meŭ. Și-l voiŭ da "stătu cea de 28
demânătă. "Celŭ ce are urechi, audă ce 29
dice besericelorŭ Spiritulŭ!
- SI ângerului besericeî celeî din Sardesŭ 3
să-i scrii: Acestea dice celŭ "ce are
cele șapte spirite ale lui Dumne-deŭ și cele
șapte stele:
- "Sciŭ faptele tale, că ai nume, că tră-
esci, "dară mortŭ esci. Priveghéază, și întâ- 2
resce pre cele-l-alte, cari au să móră; căci
nu amŭ aflatŭ faptele tale depline înaintea 3
lui Dumne-deŭ. Dreptŭ aceea "adu-ți aminte,
cumŭ ai primitŭ și ai auditŭ; și ține, și "po-
câesce-te. "Erŭ de nu vei priveghia, voiŭ
veni asupra ta ca unŭ furŭ, și nu vei cu- 4
nósce în care óră voiŭ veni asupra ta. Ai
"puține numi și în Sardesŭ, cari nu și-au
"întinată vestmintele; aceia vorŭ âmbra îm-
preună cu mine "cu haine albe; căci sŭnt
vrednici.
- Celŭ ce învinge, "acesta se va îmbrăca 5
în vestinte albe; și nu voiŭ "sterge numele
lui din "cartea vieții; ci "voiŭ mărturisii nu-
mele lui înaintea Părintelui meŭ și înaintea
ângerilorŭ seî. "Celŭ ce are urechi, audă ce 6
dice besericelorŭ Spiritulŭ!
- Și ângerului besericeî celeî din Fila- 7
delfia să-i scrii: Acestea dice "celŭ sântŭ,
"celŭ adevăratŭ, celŭ ce are "cheia lui Da-
vidŭ, "celŭ ce deschide, și nimenea nu în-
chide, și "închide, și nimenea nu deschide:
- "Sciŭ faptele tale; ecce, amŭ pusŭ în- 8
aintea ta "ușă deschisă, și care nimenea nu
o póte închide; căci putere mică ai, și ai
păzitŭ cuvântulŭ meŭ, și nu ai tăgăduitŭ
numele meŭ. Ecce, voiŭ face "pre cei din 9
sinagoga Satanei, aceia ce se dicŭ că sŭnt
Iudei, și nu sŭnt, ci mințescŭ: ecce, "i voiŭ
face să vină și să se închine înaintea picí-
relorŭ tale, și să sciă că te amŭ iubitŭ pre
tine. Pentru că ai păzitŭ cuvântulŭ răb- 10
dării mele, "și eŭ te voiŭ păzi pre tine de

o Cap. 1. 16.
" Vers. 2.
y Vers. 9.
" Num. 24. 14.
" 25. 1. & 31.
16.
2 Pet. 2. 15.
Iuda 11.
" Fapt. 15. 29.
1 Cor. 8. 9, 10.
" 10. 19, 20.
Vers. 30.
" 1 Cor. 6. 13.
etc.
c Vpr. 6.
" Isa. 11. 4.

2 Tes. 2. 8.
Cap. 1. 16. &
19. 15, 21.
" Vers. 7. 11.
/ Cap. 3. 12. &
19. 13.
" Cap. 1. 14, 15.
" Vers. 2.
" 1 Reg. 16. 31.
" 21. 25.
2 Reg. 9. 7.
Fapt. 15. 20,
29.
1 Cor. 10. 19,
20.

Vers. 14.
" Rom. 2. 4.
Cap. 9. 30.
" 1 Sam. 16. 7.
1 Cron. 28. 9.
" 29. 17.
2 Cron. 6. 30.
Ps. 7. 9.
Ier. 11. 20. &
17. 10. & 24.
12.
Ioan. 2. 24, 25.
Fapt. 1. 24.
Rom. 8. 27.
" Ps. 62. 12.
Mat. 16. 27.

Rom. 2. 6. &
14. 12.
2 Cor. 5. 10.
Gal. 6. 5.
Cap. 20. 13.
" Fapt. 15. 28.
o Cap. 3. 11.
p Ioan. 6. 29.
1 Ioan. 3. 23.
" Mat. 19. 28.
Luc. 22. 29,
30.
1 Cor. 6. 3.
Cap. 3. 21. &
20. 4.
r Ps. 2. 8, 9. &

49. 14.
Dan. 7. 22.
Cap. 13. 5. &
19. 15.
" 2 Pet. 1. 19.
Cap. 22. 16.
" Vers. 7.
—
Cap. 3.
" Cap. 1. 4, 16.
" 4, 5. & 6.
" Cap. 2. 2.
" Efra. 2. 1, 5.
1 Tim. 5. 6.

d 1 Tim. 6. 30.
2 Tim. 1. 13.
Vers. 11.
" Vers. 19.
" Mat. 24. 42,
43. & 25. 13.
Marc. 13. 33.
Luc. 12. 39,
40.
1 Tes. 5. 2. 6.
2 Pet. 3. 10.
Cap. 16. 15.
" Fapt. 1. 15.
" Iuda 23.
" Cap. 4. 4. &

6. 1. & 7. 9,
13.
" Cap. 19. 8.
" Eod. 32. 32.
Ps. 60. 38.
" Filip. 4. 3.
Cap. 13. 8. &
17. 8. & 20. 12.
" 21. 27.
" Mat. 10. 22.
Luc. 12. 8.
" Cap. 3. 7.
" Fapt. 3. 14.
p 1 Ioan. 5. 20.
Vers. 14.

Cap. 1. 5. &
1. 10. & 12.
61.
" Isa. 27. 22.
Luc. 1. 32.
Cap. 1. 18.
" Mat. 16. 19.
" Iov. 12. 14.
" Vers. 1.
" 1 Cor. 16. 2.
2 Cor. 2. 12.
" Cap. 2. 9.
" Isa. 49. 23. &
60. 14.
y 2 Pet. 2. 2.

- 11 ora ispitei, ce are să vină preste *tótă lumea, ca să cerce pre cei ce locuesc *pe pământ. Éccé, *vină curëndu; *ține ceea ce ai, ca nimenia să nu-ți lee *cununa.
- 12 Celu ce învinge 'lă voiă face *stălp în beserica Dumneului meu, și nu va mai eși afară; și / voiă scri preste elu numele Dumneului meu, și numele cetăței Dumneului meu, *Ierusalimul celu nou, care se pogoră din ceriū de la Dumneuleu meu; *și voiă scri preste elu numele meu celū nou. 'Celu ce are urechi, audă ce dice besericelorū Spiritulū!
- 14 Și āngerulū besericeī celeī din Laodicea să-l scri: 'Acestea dice celū Aminū, *marturulū celū credinciosū și adevēratū, *inceputulū facereī lui Dumneū:
- 15 "Sciū faptele tale, că nici rece esci, nici 16 ferbinte; O de ai fi rece sōt ferbinte! Ērū fiindū-că esci călduț, și nici rece nici ferbinte, te voiă vērșa din gura mea. Pentru 17 că dici: "Bogatū sūnt, și m'amū inavūțitū, și de nimicu nu amū lipsă; și nu scii, câtū esci mișelū și ticălosū, și saracū și orbū și 18 golū. Te sfătuesc *să cumperi de la mine aurū lāmuritū prin focū, ca să te imbogățesci; și *vestminte albe, ca să te imbraci, și să nu se arete rușinea goliciunei tale; și unge ochii tei cu collirionū, ca să veđi.
- 19 Eū *orī pe căți iubescū, 'ī mustru, și-ī certū; să aibi deci zelū, și pocăește-te! 20 Éccē, *staū la ușă, și batū; *de va auđi cine-va vōcea mea, și va deschide ușă, *voiū intra la elū, și voiū cina cu elū, și elū cu mine.
- 21 Celu ce învinge *ī voiū da să ședă cu mine pe tronulū meu, precumū și eū amū invinsū, și m'amū aședatū cu Pārintele meu 22 pe tronulū lui. *Celu ce are urechi, audă ce dice besericelorū Spiritulū!

Tuulū sigilatū — Visiunea introducētorē; închinarea Creatorulū în ceriū.

- 4 DUPĂ acestea amū vēđutū, și éccē o ușă deschisă în ceriū, și *vōcea care o auđisemū mai 'nainte vorbindu-mi, ca o trimbiță, și dicēdu-mi: *Sui-te aicea, *și-ți voiū arēta cele ce trebuie să se întēple dupa acestea.
- 2 Și îndatā *amū fostū în spiritū; și éccē, *tronū era pusū în ceriū, și unulū ședea pe

tronū. Și celū ce ședea era la vedere asemenea cu pétra iaspisū și sardonici; / și curcubeū era împrejurulū tronulū, la vedere ca pétra smaragdū. *Și împrejurulū tronulū erau dūoē-deci și patru alte tronuri; și pe tronuri amū vēđutū pre cei dūoē-deci și patru de bētrāni ședēndū, *imbrăcați cu vestminte albe, / și avēndū pe capetele lorū cunūi de aurū. Și din tronuri eșiau / fulgere și tunete și voci; *și erau șapte candelē de focū arđēndū înaintea tronulū, cari sūnt / cele șapte spirite ale lui Dumneū. Și înaintea tronulū era *o mare de stecă, asemenea cu cristalulū; *și în međilocolū tronulū și împrejurulū tronulū erau patru fēre pline de ochi din 'nainte / și din 'napoi. *Și fēra cea d'āntēiū era asemenea unū leū; și a dūoa fēră asemenea unū vițelū; și a treia fēră avea fecă de omū; și a patra fēră era asemenea unū vulturū sburāndū. Și cele patru fēre 8 aveau fie-care câte *șese aripi de jurū împrejurū, și 'in intru erau pline de ochi; și nu încetēză diūa și nōptea de a dice:

*Sāntū, sāntū, sāntū este 'Domnulū Dumneū Atotū-puterniculū,

*Celu ce era, și celū ce este și celū ce vine.

Și cāndū fērele acestea daū mārīre și onōre și mulțumitā celū ce șede pe tronū, / care trāesce înseculiī seculilorū, *Cei dūoē-deci și patru de bētrāni se prostornū înaintea celū ce șede pe tronū, / și se închinā celū ce trāesce în seculiī seculilorū, *și punū cununele lorū înaintea tronulū, dicēndū:

*Vrednicū esci, Dōmne, A lua mārīrea și onōrea și puterea; / Cāci tu ai făcutū tōte, / Și pentru voia ta sūnt și s'aū făcutū.

Tuulū sigilatū primitū de Mēntuitorū, că să-lā deschidā; cāntārē de laudā āndreptate cātrā elū.

SI amū vēđutū în drēpta celū ce ședea pe tronū *o carte scrisă din intru și din afară, / sigilatā cu șapte sigile.

Și amū vēđutū unū āngerū tare strigāndū cu vōce mare: Cine este vrednicū a deschide cartea, și a deslega sigilele ei? Și nimenia *în ceriū, nici pe pământū, nici 3 suptū pământū, nu putea deschide cartea, nici a o privi. Ērū eū plāngemū multū, 4

Luc. 2. 1.	Ebr. 12. 29.	Mat. 18. 44.	Luc. 22. 30.
a Isa. 24. 17.	Cap. 21. 2. 10.	25. 9.	1 Cor. 6. 2.
b Filip. 4. 5.	a Cap. 22. 4.	2 Cor. 5. 2.	9 Tim. 2. 12.
Cap. 1. 3. & 29. 7, 13, 30.	i Cap. 2. 7.	Cap. 7. 13. & 16. 15. & 19. 8.	Cap. 2. 26, 27.
c Vers. 3.	f Isa. 65. 16.	q Iov. 6. 17.	Cap. 3. 7.
d Cap. 2. 35.	k Cap. 1. 5. & 19. 11. & 22. 6.	r Prov. 3. 11, 12.	Capulū 4.
e Cap. 2. 10.	l Vers. 7.	Ebr. 12. 5, 6.	a Cap. 1. 10.
f 1 Reg. 7. 31.	l pol. 1. 15.	l Iac. 1. 12.	b Cap. 11. 13.
Gal. 9. 7.	m Vers. 1.	r Cānt. 5. 2.	c Cap. 1. 19. & 22. 6.
f Cap. 2. 17. & 14. 1. & 22. 4.	n Osea 12. 8.	s Luc. 12. 37.	d Cap. 1. 10. &
g Gal. 1. 26.	o 1 Cor. 4. 8.	t Ioan. 14. 23.	
	p Isa. 55. 1.	u Mat. 19. 28.	

17. 3. & 21. 10.	f Cap. 8. 5. & 16. 18.	h Esec. 1. 10. & 10. 14.	a Cap. 5. 13.
a Isa. 6. 1.	k Ecod. 37. 23.	i Isa. 6. 2.	b Fac. 1. 1.
Jer. 17. 13.	l Ecod. 1. 26. & 10. 1.	j Vers. 6.	c Efec. 8. 9.
Esec. 1. 26. & 10. 1.	m Ecod. 4. 20.	k Isa. 6. 2.	d Col. 1. 11.
Dan. 7. 9.	n Ecod. 1. 31.	l Cap. 1. 3.	e Cap. 10. 6.
f Esec. 1. 28.	o Zech. 4. 2.	m Cap. 1. 4.	
g Cap. 11. 16.	p Cap. 1. 4. & 2. 1. & 5. 6.	n Cap. 1. 13. & 5. 14. & 15. 7.	Capulū 5.
h Cap. 3. 4. & 5. 6. & 11. 4. & 7. 9, 13, 14. & 19. 14.	q Esec. 38. 3.	o Cap. 5. 8, 14.	a Esec. 2. 9, 10.
i Vers. 10.	r Esec. 1. 5.	p Vers. 9.	b Isa. 29. 11.
	s Vers. 8.	q Num. 2. 2, etc.	c Dan. 2. 4.
	t Num. 2. 2, etc.		d Vers. 13.

că nimenea nu s'a aflat vrednic a deschide și a ceti cartea, nici a o privi.

5 Și unul din bătrâni a disu mie: Nu plânge; eecce, 'Leul cel diu seminția lui Iuda, 'Rădăcina lui David, a isbutit să deschidă cartea, 'și să deslege cele șapte sigile ale ei.

6 Și amū vēdūtū, și eecce, în meḏiloculū tronulū și alū celorū patru fere, și în meḏiloculū bătrânilorū, sta 'unū Mielū, ca junghiatū, avēndū șapte cōrne și 'șapte ochi, cari sūnt 'cele șapte spirite ale lui Dumneḏeu, trāmesē în totū pāmēntulū. Acesta a venitū, și a luatū cartea din drēpta 'celui ce ședea pe tronū.

8 Și luāndū elū cartea, cele patru fere și 'cei dūo-ḏeci și patru de bătrâni s'au proșternutū înaintea Mielulū, avēndū fie-care 'citare și cupe de aurū pline de tāmāiari, 9 'cari sūnt rugăciunile sântilorū; Și 'cântau cātare nouă, ḑicēndū:

'Vrednicū ești tu a lua cartea, și a deschide sigilele ei;

'Căci te-ai junghiatū, și 'ne-ai rescumpăratū lui Dumneḏeu cu sangele teū,

'Din totā seminția și limba și poporulū și națiunea;

10 'Și ne-ai făcutū Dumneḏeului nostru regī și preuți:

Și vomū domni pe pāmēntū.

11 Și uitāndū-mē, amū auditū vōce de āngerī mulți 'împrejurulū tronulū și alū fere-lorū și alū bătrânilorū; și era numărulū 12 lorū 'miriade de miriade, și miī de miī. Acestia aū ḑisū cu vōce tare:

'Vrednicū este Mielulū celū junghiatū, A primi puterea și bogăția și înțelepciunea, Și taria și onōrea și mărirea și bine-cuvēntarea.

13 Și 'totā făptura din ceriū și de pe pāmēntū și de suptū pāmēntū, și cele din mare, și tōte cele ce sūnt într'īnsele, le-amū auditū ḑicēndū:

'Bine-cuvēntarea și onōrea și mărirea și puterea,

Fie celui 'ce șede pe tronū, și Mielulū, În seculi seculilorū.

14 'Și cele patru fere ḑiceau: Aminū. Și cei dūo-ḏeci și patru de bătrâni s'au proșternutū, și s'au închinatū celui 'ce trāesce în seculi seculilorū.

Tutulū sigilatū — Deschiderea celorū āntē șese sigile.

SI amū vēdūtū cāndū a deschisū Mielulū 6 unul din cele șapte sigile, și amū auditū pre 'una din cele patru fere ḑicēndū, ca cu vōce de tunetū: Vino, și veḑi. 2 Și amū vēdūtū, și eecce 'unū calū albū; 'și celū ce ședea pe elū avea arcū; 'și i s'a datū cunună; și a eșitū învingēndū și spre învingere.

3 Și deschidēndu-se alū dūoilea sigilū, 'amū auditū pre cea a dūoa fērā ḑicēndū: 4 Vino, și veḑi. 'Și a eșitū altū calū, ca foculū; și celui ce ședea pe elū i s'a datū putere să īee pacea de pe pāmēntū, și ca se junghie unulū pre altulū: și i s'a datū sabiā mare.

5 Și deschidēndu-se alū treilea sigilū, 'amū auditū pre a treia fērā ḑicēndū: Vino, și veḑi. 6 Și amū vēdūtū, și eecce 'unū calū negru: și celū ce ședea pe elū avea cumpenā în mână sa. Și amū auditū vōce din meḏiloculū celorū patru fere, ḑicēndū: O măsurā de grāū pentru unū dinarū, și trei mēsuri de orḑū pentru unū dinarū; 'oleiulū și vinulū să nu vātēmī.

7 Și deschidēndu-se alū patrulēa sigilū, 8 'amū auditū vōcea a patra fērā, ḑicēndū: Vino, și veḑi. 'Și amū vēdūtū, și eecce unū calū galbēnū; și numele celui ce ședea pe elū era Mōrtea; și Infernulū urmā după ea: și li s'a datū putere preste a patra parte a pāmēntulū, 'sā omōre cu sabiā și cu fōmete și cu pestilență 'și prin ferele pāmēntulū.

9 Și deschidēndu-se alū cincelea sigilū, amū vēdūtū suptū 'altarū 'sufletele celorū uciși 'pentru cuvēntulū lui Dumneḏeu și pentru 'mārturisirea care făceau; 10 Și strigau cu vōce tare, ḑicēndū: 'Până cāndū, Domnulū 'celū sântū și adevēratū, 'nu judeci, și nu resbuni sangele nostru de la cei ce locuescū pe pāmēntū? 11 Și 'vestiminte albe s'au datū fie-cāruia dintr'īnșii; și li s'a ḑisū, 'sā se repauseze încă puținū timpū, până ce se va īmplini și numărulū conservilorū lorū și alū fraților lorū, cari aū sā se omōre ca și ei.

12 Și amū vēdūtū cāndū a deschisū alū șeselea sigilū, 'și eecce, s'a făcutū cutremurū mare, și 'sōrele s'a făcutū negru, ca unū sacū de pērū, și luna s'a făcutū ca

d Fac. 49. 9, 10.
Ebr. 7. 14.
Isa. 11. 1. 10.
Rom. 15. 12.
Cap. 22. 16.
Vors. 1.
Cap. 6. 1.
Isa. 53. 7.
Ioan. 1. 29, 36.
1 Pet. 1. 19.
Cap. 13. 8.
Vers. 9, 19.
Zech. 8. 9. &

4. 10.
Cap. 4. 5.
Cap. 4. 2.
Cap. 4. 8, 10.
Cap. 14. 2. &
15. 2.
Pr. 141. 2.
Cap. 8. 3, 4.
Pr. 40. 8.
Cap. 14. 3.
Cap. 4. 11.
Vors. 6.
Fapt. 20. 28.

Rom. 3. 24.
1 Cor. 6. 20.
Efez. 1. 7.
Col. 1. 14.
Ebr. 9. 12.
1 Pet. 1. 18, 19.
2 Pet. 2. 1.
1 Ioan. 1. 7.
Cap. 14. 4.
Dan. 4. 1. &
6. 26.

Cap. 7. 9. &
11. 9. & 14. 6.
Ezod. 19. 6.
1 Pet. 2. 5, 9.
Cap. 1. 6. &
20. 6. & 22. 5.
Cap. 4. 4, 6.
Pr. 68. 17.
Dan. 7. 10.
Ebr. 12. 22.
Cap. 4. 11.
Filip. 2. 10.

Vers. 3.
Cron. 29. 11.
Rom. 9. 5. &
16. 27.
1 Tim. 6. 16.
2 Pet. 4. 11.
& 5. 11.
Cap. 1. 6.
Cap. 6. 16. &
7. 10.
Cap. 19. 4.
Cap. 4. 9, 10.

Capulū 6.
Cap. 5. 5-7.
Cap. 4. 7.
Zech. 6. 3.
Cap. 19. 11.
Pr. 45. 4, 5.
Zech. 6. 11.
Cap. 14. 14.
Cap. 4. 7.
Zech. 6. 2.
Cap. 4. 7.
Zech. 6. 2.

Cap. 9. 4.
Cap. 4. 7.
Zech. 6. 3.
Ezod. 14. 31.
Lev. 26. 22.
Cap. 8. 3. &
9. 13. & 14. 13.
Cap. 20. 4.
Cap. 1. 9.
2 Tim. 1. 8.
Cap. 12. 17.
& 19. 10.
Veḑi Zech. 1.

12.
Cap. 3. 7.
Cap. 11. 18.
& 9. 2.
Cap. 3. 4. &
& 7. 9, 14.
Ebr. 17. 40.
Cap. 14. 13.
Cap. 16. 13.
Ioan. 2. 10, 31.
& 3. 15.
Fapt. 24. 22.
Fapt. 2. 28.

- 13 sângele. ^aȘi stelele cerului au cădută pe pământ, precum smochinulă lepădă smochinele cele crude ale lui, cândă se clătesce de vântu mare. ^bȘi cerulă a despărută ca o carte învălătucită; și ^ctotu muntele și insulă s'au mișcată din locurile lor. ^dȘi regii pământului, și domni, și bogații și căpitaniile și cei puternici, și totu servulă și celă liberă, ^es'au ascunsă în pesceri și în petrele munților; ^fȘi diceau munților și petrelor: Cădeți preste noi, și ne ascundeți de cătră fața celui ce șede pe tron și de la mânia Mielului; ^gCăci a venită diăa cea mare a mâniei sale; ^hși cine va pută să stee?

Tăiulă sigilată—Scutirea credincioșilor Israelii de la judecățele ce amenință.

7 **S**I după acestea amu vădută patru ângeri stândă în cele patru ânghiri ale pământului, ^aținendă cele patru vânturi ale pământului, ^bca să nu sufle vântulă pe pământ, nici preste vre-ună arboră.

2 Și amă vădută altă ângeră suindu se de la resăritulă sôrelui, avendă sigilulă lui Dumneđu celui viă; și a strigată cu vóce tare la cei patru ângeri, căroră s'a dată să

3 vătămă pământulă și marea, Dicendă: ^cNu vătămăți pământulă, nici marea, nici arborulă, până ce vomă fi ^dsigilați pre servi Dumneđu nostru ^epe frunțile loră.

4 ^fȘi amă audită numărulă celor sigilați: ^gO sută patru-deci și patru de mii, sigilați din totă seminția fiiloră lui Israelă:

5 Din seminția lui Iuda două-spre-dece mii sigilați;
Din seminția lui Rubenă două-spre-dece mii sigilați;
Din seminția lui Gadă două-spre-dece mii sigilați;

6 Din seminția lui Asseră două-spre-dece mii sigilați;
Din seminția lui Neftali două-spre-dece mii sigilați;
Din seminția lui Manase două-spre-dece mii sigilați;

7 Din seminția lui Simeon două-spre-dece mii sigilați;
Din seminția lui Levi două-spre-dece mii sigilați;
Din seminția lui Isacară două-spre-dece mii sigilați;

8 Din seminția lui Zabulonă două-spre-dece mii sigilați;

Din seminția lui Iosefă două-spre-dece mii sigilați.

Din seminția lui Beniamină două-spre-dece mii sigilați.

Tăiulă sigilată—Viziunea celorlă ce au suferită, eră acumă suntă în mărire; sigilulă ală șeptelea deschisă.

După acestea amă vădută, și éccă ^amulțime mare, pre care nimenea nu putea a o numera, ^bdin tóte națiunile și semințiile, popórele și limbele, stândă înaintea tronului și înaintea Mielului, ^cîmbrăcați în vestimente albe, și cu stălpări în mânele loră; ^dȘi strigauă cu vóce tare, dicendă: 10

^eMentuirea Dumneđu nostru, ^fcare șede pe tronă, ^gȘi Mielului.

^hȘi toți ângerii staă împrejurulă tronu-lui și a bôtrâniloră și a celor patru fere, și s'au prosternută înaintea tronului pe fețele loră, și s'au închinată lui Dumneđu, ⁱDicendă: 12

Amină; bine-cuvântarea și mărirea și înțelepciunea, ^aȘi mulțumita și onórea și puterea și tária, ^bFie Dumneđu nostru în seculi seculiloră. Amină.

Atuncea luândă cuvântă unulă d'între 13 bôtrâni, mî-a đisă: Acestia cari suntă îmbrăcați cu ^cvestimentele cele albe, cine sunt, și de unde au venită? Și amă đisă lui: 14

Dómne, tu scii. Și a đisă mie: ^aAcestia suntă cei ce vină din strimtorarea cea mare, cari și-au ^bspălată vestimentele loră, și le-au albită în sângele Mielului. Pentru 15

acéstă suntă înaintea tronului lui Dumneđu, și-i servescă diăa și nóptea în templulă lui; și celă ce șede pe tronă va ^clocui întru d'înșii. ^dNu voră mai flămândi, 16

nici voră mai însătoșă, ^enici va mai căde preste ei sôrele, nici vre-o arșită; ^fCăci Mielulă celă din meșiloculă tronului ^gîva pascé, și-î va conduce la isvóre de ape vii; ^hși va sterge Dumneđu totă lacrimă de la ochii loră.

SI ^adeschidendă-se ală șeptelea sigilă, s'a 8 făcută tăcere în ceri, ca la jumătate de oră.

Cele șapte trîmbiți—Viziunea întroducătoare; su-narea celorlă ântăi patru trîmbiți.

^aȘi amă vădută pre cei șapte ângeri, 2

a Cap. 8. 10. & 9. 1.	d Isa. 2. 19. c Osea 10. 8. Luc. 23. 30. Cap. 9. 6.	Capitulă 7. a Dan. 7. 2. b Cap. 9. 4. c Cap. 6. 6. & 9. 4. d Ezech. 9. 4. Cap. 14. 1. e Cap. 32. 4.	f Cap. 9. 16. g Cap. 114. 1. h Rom. 11. 25. i Cap. 5. 9. j Cap. 8. 5. 18. & 4. 4. & 6. 11. Vers 14.	k Pa. 3. 8. Isa. 43. 21. Ier. 3. 23. Osea 13. 14. Cap. 19. 1. l Cap. 5. 13. m Cap. 4. 6. n Cap. 5. 18, 14.	o Vers. 9. p Cap. 6. 9. & 17. 6. q Isa. 1. 18. Ebr. 9. 14. 1 Ioan 1. 7. Cap. 1. 5. Ved. Zech. 3. 5-5.	r Isa. 4. 5, 6. Cap. 21. 3. s Isa. 49. 10. t Pa. 131. 6. Cap. 21. 4. u Pa. 23. 1. & 36. 8. Ioan 10. 11, 14.	v Isa. 25. 8. Cap. 21. 4. Capitulă 8. a Cap. 6. 1. b Mat. 18. 10. Luc. 1. 19.
-----------------------	---	---	---	--	---	---	---

cari staū înaintea lui Dumnezeu; * și li s'au datū șapte trimbiți.

- 3 Și altū ângerū a venitū, și sta la altarū, avendū tāmăitoare de aurū; și i s'a datū tāmăia multă, ca să o aducă cu * rugăciunile tuturor sântilor pe * altarul celū
- 4 de aurū, care este înaintea tronului. Și / fumul tāmăiei, cu rugăciunile sântilor, s'a suitū înaintea lui Dumnezeu din mâna ângerului. Și a luatū ângerulū tāmăitoarea, și a implut'o din foculū altarului, și a aruncat'o pe pământū; și * s'au făcutū voci și tunete, fulgere * și cutremurū.

- 6 Și cei șapte ângeri, cari aveau cele șapte trimbiți, s'au gătitū să trimbițeze.

- 7 Și ângerulū celū d'ânteiū a trimbițatū, * și s'a făcutū grândinā și focū amestecatū cu sânge, și s'au aruncatū / pe pământū; și a treia parte * din arbori a arsū, și tōtā verdēta a arsū.

- 8 Și alū dūoilea ângerū a trimbițatū, * și ce-va ca unū munte mare ardendū cu focū s'a aruncatū în mare; * și a treia parte din

- 9 mare * s'a făcutū sânge; * Și a treia parte din făpturile mării, cari aveau viēta, a muritū; și a treia parte din corăbiū s'a stricatū.

- 10 Și alū treilea ângerū a trimbițatū, * și a cădūtū din ceriū o stēuā mare, ardendū ca o candelă, * și a cădūtū preste a treia parte din riuri și preste isvōrele apelorū.

- 11 * Și numele stelei se dice Pelinū; * și a treia parte din ape s'a făcutū ca pelinulū: și mulți din ômeni au muritū de ape, pentru că se făcuseră amare.

- 12 * Și alū patrulea ângerū a trimbițatū, și s'a rānitū a treia parte a sōrelui, și a treia parte a lunei și a treia parte a stelelor; așa că s'a întunecatū a treia parte din ele, și diūa nu a luminatū de cātū a treia parte, și nōptea asemenea.

Cele șapte trimbiți—Trimbițarea trimbiței a cincea, sēu a ântēiului vaiū.

- 13 Și uitāndu-me, * amū auditū pre unū ângerū sburāndū prin medioloculū ceriului, și dicendū cu vōce tare: * Vai, vai, vai celorū ce locuescū pe pământū de cele-l-alte voci de trimbiță ale celorū trei ângeri, cari au să trimbițeze!

- 9 SI alū cincelea ângerū a trimbițatū, * și amū vēdūtū o stē din ceriū cādendū

pe pământū; și i s'a datū cheia * fōntānei adâncului. Și a deschisū fōntāna adâncului; * și s'a suitū fumū din fōntānā, ca fumū de unū cuptorū mare; și s'au întunecatū sōrele și aerulū de fumulū fōntānei. Și din fumū au eșitū * locuste pe pământū; și li s'a datū putere, * precumū au putere scorpiele pământului. Și li s'a dīsū, / ca să nu vātēme * ērba pământului, nici vre-o verdēta, nici vre-unū arborū; decâtū numai pre ômeni, cari nu au * sigilulū lui Dumnezeu pe frunțile lorū. Și li s'a datū *ordnū*, ca să nu-i omōre, / ci ca să-i chinuēcā cinci luni; și chinulū korū *era* ca chinulū scorpiei, cāndū lovesce pre omū. Și într'acele diē / vorū căuta ômeni mōrtea, și nu o vorū afla; și vorū pofti să mōrā, și mōrtea va fugi de la ei.

Și * formele locustelorū *erau* asemenea cailorū gătiți spre resbelū; * și pe capetele lorū *erau* cununī ca de aurū, * și fețele lorū asemenea fețelorū omenesci. Și aveau pēru ca pērulū femeelorū, și * dinții lorū ca de leū. Și zale aveau ca zalele de ferū; și sunetulū aripelorū lorū *era* * ca sunetulū de carē cu mulți cai alergāndū la resbelū; Și aveau cōde ca de scorpiū, și *erau* bol-duri în cōdele lorū; * și aveau putere a vātēma pre ômeni cinci luni. * Și rege aveau preste ei, *care este* * ângerulū adâncului, alū cărui nume Ebreesce *esto* Abaddonū, ērū în limba Ellinēscā are nume Apollionū.

Cele șapte trimbiți—Sumarea trimbiței a șesea, sēu a vaiului alū dūoilea.

* Unū vai a trecutū; ēccē mai vinū încă 12 dūoē vaiuri după acestea.

Și alū șesea ângerū a trimbițatū, și amū auditū o vōce din cele patru colțuri ale altarului celui de aurū, care este înaintea lui Dumnezeu, Dicendū ângerului alū șesea, care avea trimbiță: Deslēgā pre cei patru ângeri, legați / la riulū mare Euftratū. Și s'au deslegatū cei patru ângeri, cari *erau* 15 gătiți spre ōra și diūa și luna și anulū, ca să omōre a treia parte din ômeni. Și * nūmērulū oștilorū * cālārimēi *era* dūoē miriade de miriade; * și amū auditū numērulū lorū.

Așa amū vēdūtū caii în visune, și pre 17 cei ce sēdēau pe ei, avendū zale ca de focū și de iacintū și de puciōsā; * și cape-

o 2 Cron. 29. 25.
28.
d Cap. 5. 8.
e Ecod. 30. 1.
Cap. 6. 9.
f Ps. 148. 9.
Luc. 1. 10.
g Cap. 16. 18.
h 2 Sam. 22. 8.
i Reg. 19. 11.

Fapt. 4. 31.
i Ecod. 38. 22.
j Cap. 6. 2.
k Ecod. 2. 18.
Cap. 9. 4.
l Ier. 51. 25.
Amos 7. 4.
m Cap. 16. 8.
n Ecod. 14. 19.
o Cap. 16. 3.

p Isa. 14. 12.
Cap. 9. 1.
q Cap. 16. 4.
r Rnt. 1. 30.
s Ecod. 15. 23.
Ier. 9. 15. &
35. 15.
t Isa. 18. 10.
Amos 8. 9.

u Cap. 14. 6. &
19. 17.
v Cap. 9. 13. &
11. 14.
—
Capitulū 9.
w Luc. 10. 18.
Cap. 8. 10

x Luc. 8. 31.
Vers. 2. 11.
Cap. 17. 8. &
29. 1.
y Joel 2. 2, 10.
d Ecod. 10. 4.
Jude. 7. 12.
e Vers. 10.
f Cap. 6. 6. &

7. 3.
g Cap. 8. 7.
Veđi Ecod. 12.
23.
Ecod. 9. 4.
h Cap. 7. 8.
i Vers. 10.
Cap. 11. 7.
j Iov. 3. 21.
Isa. 12. 9.

Ier. 8. 2.
Cap. 6. 16.
k Joel 2. 4.
l Naum 3. 17.
m Dan. 7. 8.
n Joel 1. 6.
o Joel 2. 5-7.
p Vers. 5.
q Ecod. 2. 2.

r Vers. 1.
s Cap. 8. 12.
t Cap. 16. 12.
u Ps. 68. 17.
v Dan. 7. 10.
w Ecod. 28. 4.
x Cap. 7. 4.
y 1 Cron. 12. 8.
Isa. 8. 20, 22.

tele cailorū *erau* ca de leu; și din gurele lorū *esiau* focū și fumū și pucioasă.

- 18 De acestea trei plăgi s'a omoritu o a treia parte din omeni: de focū și de fumū și de pucioasă ce *esiau* din gurele
- 19 lorū. Căci puterea lorū este în gura lorū și în cōdele lorū; * căci cōdele lorū *erau* asemenea șerpilorū, cu capete, cu cari va-tēmă.
- 20 Și cei-l-alți omeni, cari nu au muritū de plăgele acestea, * nu s'au pocăitū de faptele mănelerū lorū, ca să nu se închine * demonilorū, * și idolilorū celorū de aurū și de argintū, de aramă, de pētră și de lemnū; cari nu potū nici vedē, nici auzi, nici āmba;
- 21 Nici nu s'au pocăitū de uciderile lorū, * nici de fermecăturile lorū nici de desfrānările lorū, nici de furturile lorū.

Cele șapte trîmbiți. — Prochiāmare făcută de unū āngerū; șapte tunete; tuiulū celū micū; templulū mēsuratū; cei dūoi marturi.

- 10 SI amū vēdūtū altū āngerū tare pogorindu-se din ceriū, îmbrăcatū cu nūorū, * și curcubeu *era* pe capulū lui, și * fața lui ca sōrele, și * piciorēle lui ca nisce stālpi de
- 2 focū; Și avea în mână sa cārticicā deschisā; * și a pusū piciorulū lui celū dreptū
- 3 pe mare, ērū celū stāngū pe pāmētū; Și a strigatū cu vōce tare, precumū răcnesce leulū; și cāndū a strigatū, au sunatū cele
- 4 * șapte tunete vocile lorū. Și sunāndū cele șapte tunete, volamū să scriū; *ērū* amū auzitū vōce din ceriū dicēndu-mi: / Sigilēzā ceea ce au vorbitū cele șapte tunete, și nu acrie.
- 5 Și āngerulū, pre care l'amū vēdūtū stāndū pe mare și pe pāmētū, * și-a rēdicatū mână sa spre ceriū, Și s'a juratū pe celū ce trāesce în seculi seculilorū, * care a făcutū ceriulū și cele ce sūnt într'insulū, și pāmētulū și cele ce sūnt într'insulū, și marea și cele ce sūnt într'insā, cā * timpulū nu se va mai intārđia; Ci / în dīlele voci āngerulū alū șeptelea, cāndū va trîmbița, se va sfārși misterilū lui Dumneđeū, precumū a pređisū servilorū sei, profeților.
- 6 Și * vōcea, care amū auzitū o din ceriū, ērā-și a vorbitū cu mine, și a đisū: Mergi de lea cārticica cea deschisā din mână āngerulū, ce stā pe mare și pe pāmētū. Și amū mersū cātrā āngerū, și đisu-i-amū:

Dă-mi cārticica. *Ērū* elū mī-a đisū: 'Iēa-o, și o mănāncā; și va amāri pāntecelē teū, ērū în gura ta va fi dulce ca mīerea. Și 10 amū luatū cārticica din mână āngerulū, și o-amū māncatū; * și era în gura mea dulce ca mīerea; și după ce o-amū māncatū, * s'a amāritū pāntecelē meū.

Și-mi đicea: Trebuie ca tu ēra-și să pro- 11 feșeci la multe popōre și națiuni și limbi și regi.

SI mi s'a datū * trestia asemenea unui to- 11 egū; și sta āngerulū, dicēndū: * Scōlā-te, și mēsurā templulū lui Dumneđeū și altarulū, și pre cei ce se închinā într'insulū. *Ērū* * curtea cea din afarā de templu lasā-o, 2 și nu o mēsurā; * căci s'a datū Giņțilorū; și cetatea cea sântā o vorū * cālca / patru-đeci și dūoș de lunī.

Și voiū da *putere* celorū dūoi * marturi ai 3 mei a * profeți / o mie dūoș sute șese-đeci de dīle, îmbrācați în sacū.

Acestia sūnt cei / dūoi maslini, și cele 4 dūoș sfecnice, cari staū înaintea Dumneđeului pāmētulū.

Și de va voi cine-va să-i vātēme, * focū 5 va eși din gura lorū, și va mistui pre neamicii lorū; / da, de va voi cine-va să-i vātēme, astū-feliū trebuie acela să se omōre. Acestia * au putere a închide ceriulū, ca să 6 nu plōie în dīlele profeției lorū; și * au putere preste ape, a le întōrce în sānge, și a lovi pāmētulū cu tōtā plaga, ori de cāte ori vorū voi.

Și cāndū * vorū sfārși mārțurisirea lorū, 7 * fēra, care se sue / din adūncū, * va face resbelū cu ei, și-i va învinge, și-i va omori. Și trupurile cele mōrte ale lorū vorū jăce 8 în ulița * cetāței celei mari, care spiritual-minte se chiāma Sodoma și Egiptū, / unde și domnulū nostru s'a crucificatū.

* Și cei din popōre și din seminți și din 9 limbi și din națiuni vorū vedē trupurile cele mōrte ale lorū trei dīle și jumātate, * și nu vorū lāsa să punā trupurile cele mōrte ale lorū în morminte. * Și cei ce locuescū pe 10 pāmētū se vorū bucura de ei, și se vorū veseli, * și vorū trāmete daruri unulū altuiā; * pentru cā acesti dūoi profeți au chinuitū pre cei ce locuescū pe pāmētū.

* Și după acele trei dīle și jumātate * Spi- 11 ritū de viēță de la Dumneđeū a intratū în ei, și au stātutū pe piciorēle lorū; și fricā

a Isa. 9. 15.	Cap. 10.	Dan. 12. 7.	m Esec. 3. 2.	d Ps. 79. 1.	k 2 Reg. 1. 10.	o Luc. 13. 22.	Cap. 18. 24.
a Deut. 31. 29.	a Esec. 1. 28.	a Neom. 9. 6.	a Esec. 2. 10.	Luc. 21. 24.	12.	p Cap. 13. 1. 11.	a Cap. 17. 15.
b Lev. 17. 7.	a Mat. 17. 2.	Cap. 4. 11.	—	a Dan. 8. 10.	Ier. 1. 10.	a 17. 8.	a Ps. 79. 2. 2.
Deut. 22. 17.	b Mat. 17. 2.	14. 7.	Capulū 11.	f Cap. 13. 5.	5. 14.	g Cap. 9. 2.	a Cap. 12. 12. & 13. 8.
Ps. 106. 37.	a Cap. 1. 16.	i Dan. 12. 7.	a Esec. 40. 3.	g Cap. 20. 4.	Esec. 48. 3.	h Dan. 7. 21.	g Est. 9. 19. 22.
1 Cor. 10. 20.	a Cap. 1. 15.	Cap. 16. 17.	a Esec. 2. 1.	h Cap. 19. 10.	Osea 6. 5.	i Zech. 14. 2.	a Cap. 16. 10.
a Ps. 115. 4. & 136. 15.	a Mat. 28. 18.	j Cap. 11. 15.	b Num. 23. 13.	i Cap. 12. 6.	i Num. 16. 29.	j Cap. 14. 2. & 17. 1. 5. & 18. 10.	b Esec. 27. 5. 9. 10. 14.
Dan. 5. 28.	a Cap. 8. 5.	k Vera. 4.	a Esec. 40. 17.	j Ps. 52. 8.	m 1 Reg. 17. 1.	—	—
a Cap. 22. 15.	/ Dan. 8. 26. & 12. 4. 9.	i Ier. 15. 16.	—	i Ier. 11. 16.	l Luc. 5. 16. 17. 10.	—	—
—	g Esec. 6. 8.	h Esec. 2. 8. & 3. 1-3.	—	Zech. 4. 2. 11. 14.	n Esec. 7. 19.	—	—

12 mare a cădută preste cei ce-l priviau: Și au auditu voce tare din ceriū dicēdu-li: Sui-ți-vē aicea; *și s'au suitu în ceriū *pe nūorū; *și l-au vēdutu neamicii lorū.

13 Și într'aceu oră s'a făcutu cutremurū mare, și a cădutu *a deces parte din cetate, și intr'acelu cutremurū s'a ucisū numărū de omeni șapte mi; și cei-l-alti s'au înfricoșatū, *și au datū mărire Dumneḡeului ceriulū.

Cele șapte trimbiți—Sunarea trimbiței a șeptea, seū a vātului alu treilea; cāntecū dē laudā la Dumneḡeu.

14 'Alū dūoilea vai a trecutū; ēccē, alū treilea vai vine curēndū.

15 'Și alū șeptelea āngerū a trimbițatū; *și s'au făcutu voci tari în ceriū, dicēdu: 'Impērāțiile lumei s'au făcutu impērāția Domnului nostru și a Christosului seū; *și elū va domni în seculiū seculilorū.

16 Și *cei dūoē-deci și patru de betrāni, cari ședeau pe tronurile lorū înainte la Dumneḡeu, s'au proșternutū pe fecele lorū,

17 și s'au închinatū lui Dumneḡeu, dicēdu: Multumimū ție, Dōmne, Dumneḡeule Atotū-puternice!

*Celū ce esci, și celū ce eraī, și celū ce vii, Cā ai luatū puterea ta cea tare, *și ai domnitū.

18 *Și națiunile s'au māniate, și a venitū mānia ta,

*Și timpulū celorū morți ca să fie judecați, Și să dai platā servilorū tei, profețilorū, Și sântilorū, și celorū ce se temū de numele teū, *celorū micī și celorū mari; *Și să strici pre cei ce strică pāmēntulū.

19 Și *templulū lui Dumneḡeu s'a deschisū în ceriū, și în templulū lui s'a vēdutu chivotulū aședāmēntului seū.

Și *s'au făcutu fulgere și voci, tunete și cutremurū, *și grādinā mare.

Visiunea femeii imbrăcate cu sōrele, și urmāritā de dragonū.

12 **S**I s'a arētatū semnū mare în ceriū, o femeā imbrăcatā cu sōrele, și luna suptū picioarele ei, și pe capulū ei cununā 2 din dūoē-spre-dece stele; Și ingreunată fiindū, striga, *chinuindu-se și sfārimāndu-se să nascā.

3 Și s'a arētatū altū semnū în ceriū, și

ēccē *unū dragonū mare, *la vedere* ca foculū, *avēndū șapte capete și dece cōrne, *și șapte cununī pe capetele lui. Și *cōda lui trāgea 4 a treia parte / din stelele ceriulū, *și le-a aruncatū pe pāmēntū.

Și dragonulū a stātutū *înaintea femeii celei ce avea să nascā, *ca, nāscēndū ea, să mānānce copilulū ei. Și a nāscutū copilū parte bārbātescā, *care are a pascē tōte națiunile cu toḡḡ de ferū; și copilulū ei s'a rāpitū la Dumneḡeu și la tronulū lui.

Și *femea a fugitū în pustiiū, unde are 6 locū gātītū de la Dumneḡeu, ca acolo să se nutrēscā *o mie dūoē sute șese-deci de ḡile.

Și s'a făcutu resbelū în ceriū, *Mihaelū și āngerii lui au datū resbelū *cu dragonulū; și dragonulū cu āngerii lui a datū resbelū, Și nu a isbutitū; nicī s'a mai aflatū loculū lorū în ceriū. Și *s'a aruncatū dracōn- 8 ulū celū mare, *șerpele celū vechiū, care se chīamā Diabolulū și Satana, *celū ce in- 9 cēlā tōtā lumea; *s'a aruncatū pe pāmēntū, și āngerii lui s'au aruncatū cu elū. Și amū 10 auditū voce tare în ceriū, dicēdu:

*Acumū s'a facutū mēntuirea și tāria, și impērāția Dumneḡeului nostru, Și puterea Christosului seū; Cāci s'a aruncatū pēritorulū frațilorū nostri, Celū *ce-l pērá înainte Dumneḡeului no- 11 stru diūa și nōptea,

Și *ei l'au învinsū pentru sāngele Mielulū, 11 Și pentru cuvēntulū martiriului lorū;

Și *nu și-au iubitū viēța lorū până la mōrte. Pentru acēsta *bucurați-vē, ceriurilorū, și 12 cei ce locuiți într'insele!

*Vai celorū ce locuescū pāmēntulū și marea! Cā s'a pogoritū diabolulū la vol, avēndū māniā mare,

*Pentru că scie că are pučinū timpū. Și vēdēndū dragonulū, că s'a aruncatū 13 pe pāmēntū, a persecutatū *pre femea, care a nāscutū copilū parte bārbātescā. *Și s'au 14 datū femeii dūoē aripi ca de vulturū mare, *ca să sbōre *în pustiiū la loculū seū, unde se nutresce *unū timpū și timpuri, și jumā- 15 tate de timpū, derparte de la fața șerpelui.

Și s'a aruncatū șerpele după femeā din gura 15 sa apă, ca unū riū, ca să o facā dusā de riū. Și a ajutatū pāmēntulū femeii, și și-a 16 deschisū pāmēntulū gura sa, și a inghițitū riulū, pre care l'a aruncatū dragonulū din gura sa.

c Isa. 14. 18.
Cap. 12. 5.
d Isa. 60. 8.
Ez. 1. 9.
e 3 Reg. 2. 1, 5, 7.
f Cap. 6. 12.
g Cap. 16. 19.
h Isa. 7. 19.
i Cap. 14. 7. &
15. 4.
Cap. 8. 12. &

9. 12. & 15. 1.
f Cap. 10. 7.
h Isa. 27. 13.
Cap. 16. 17. &
19. 6.
i Cap. 12. 10.
m Dan. 2. 44. &
7. 14, 18, 27.
n Cap. 4. 4. & 5.
8. & 19. 4.
o Cap. 1. 4, 8.

4. 8. & 16. 5.
p Cap. 19. 6.
q Vers. 2, 9.
r Dan. 7. 9, 10.
Cap. 6. 10.
s Cap. 19. 5.
t Cap. 18. 10. &
18. 6.
u Cap. 15. 5, 8.
v Cap. 8. 5. &
16. 18.

Cap. 12. 21.
—
Capulū 12.
a Isa. 64. 7.
b Gal. 4. 19.
c Cap. 17. 3.
d Cap. 17. 9, 10.
e Cap. 13. 1.
f Cap. 9. 10, 19.

f Cap. 17. 18.
g Dan. 8. 10.
h Vers. 2.
i Esod. 1. 18.
j Ps. 2. 9.
k Cap. 2. 27. &
19. 15.
l Vers. 4.
m Cap. 11. 3.
n Dan. 10. 13.

21. & 12. 1.
n Vers. 3.
o Cap. 20. 2.
p Luc. 10. 18.
q Ioan. 12. 31.
r Fac. 3. 1, 4.
s Cap. 20. 3.
t Cap. 20. 3.
u Cap. 9. 1.
v Cap. 11. 15. &

19. 1.
t Iov. 1. 9. &
2. 5.
u Zech. 3. 1.
v Rom. 8. 35, 34.
w 37. & 16. 30.
x Luc. 14. 26.
y Ps. 96. 11.
z Isa. 49. 18.
Cap. 18. 20.

y Cap. 8. 12. &
11. 10.
z Cap. 19. 6.
a Vers. 5.
b Esod. 19. 4.
c Vers. 6.
d Cap. 17. 3.
e Dan. 7. 25. &
12. 7.
f Isa. 60. 29.

17 Și s'a mâniau draconul asupra femeii, și a plecat, să facă rebelu cu cei-l alți din seminția ei, care păzescu ordinul lui Dumnezeu, și jiniu mărturia lui Iisus Christos.

Viziunile celor două fere, agenții draconului.

13 SI amă stătnu pe năsipul mării, și amă vădutu o fere suindu-se din mare, care avea șapte capete și dece corne, și preste cornele ei dece diademe. Și fere, pre care o vedui era asemenea pardosului, și piciorole ei ca de ursu, și gura ei ca o gură de leu; și i-a datu draconul puterea sa și scaunul său și domnia mare. Și amă vedutu unu capu de ale ei, ca rânitu de mörte; și rana morței ei s'a vindecatu;

Și totu pământul s'a miratu de fere;

4 Și s'a închinatu draconul celui ce a datu putere ferei; și s'a închinatu ferei, dicendu: Cine este asemenea ferei? cine pöte să facă rebelu cu ea? Și i s'a datu gură care vorbia multe blăsteme; și i s'a datu putere a face rebelu patru-deci și două de luni. Și și-a deschis gura sa spre blăsteme asupra lui Dumnezeu, să hulască numele lui și cortul lui și pre cei ce locuesc în ceriu. Și i s'a datu a face rebelu cu sântii, și a-i învinge; și i s'a datu putere preste totă seminția și limba și națiunea. Și i se voru închina toți cei ce locuesc pe pământ, ale căroru numi nu sânt scrise în cartea vieței Mielului celui înjunghiat de la întemnețarea lumii.

9 10 De are cine-va urechi, audă; Celu ce aservește se va aservi; celu ce ucide cu sabia, cu sabiă trebue să se ucidă. Aici este răbdarea și credința sântilor.

11 Și amă vedutu altă fere suindu-se de pe pământ; și avea două corne asemenea mielului, și vorbia ca unu dracon; și îndeplinia totă puterea ferei celei d'ânteu în prezența sa, și făcea ca pământul și cei ce locuesc pe d'insul să se închine ferei celei d'ânteu, a cărei rană de mörte se vindecase; Și făcea semne mari, încatu să se pogore și focu din ceriu pe pământ înaintea ömenilor. Și încela pre cei ce locuesc pe pământ prin semnele, cari i s'a datu să le facă înaintea ferei; dicendu

celorü ce locuesc pe pământ, ca să facă imagine ferei, care avea o rană de sabiă, și a trăitu. Și i s'a învoitu a da spiritü 15 imaginii ferei, ca imaginea ferei să vorbescă, și să facă ca cei ce nu se voru închina imaginii ferei să se omöre. Și făcea 16 pre toți, pre cei mici și pre cei mari, pre cei bogați și pre cei saraci, pre cei liberi și pre cei servi, să lee semnă pe mâna lorü cea dreptă, seu pe frunțile lorü; Și 17 ca nimenea să nu pötă cumpăra seu vinde, de catu numai celu ce are semnul, seu numele ferei, seu numărul numelui ei. Aici este înțelepciunea: Celu ce are 18 minte să socotescă numărul ferei; căci este numărü de omü: și numărul ei este: Șese sute șese-deci și șese.

Viziunea Mielului și a următorilor lui.

SI amă vedutu, și ecce unu Mielu ständu 14 pe muntele Sionului, și cu elu o sută patru-deci și patru de mi, cari aveaü numele Părintelui lorü scriu pe frunțile lorü.

Și amă auditu voce din ceriu, ca voce 2 de ape multe, și ca voce de tunete mari; și amă auditu voce de citaristi cântändu cu citarele lorü; Și cântău o cântare nouă 3 înaintea tronului și înaintea celor patru fere și a bătrănilorü: și nimenea nu putea cunosce cântarea, de catu numai cele o sută patru-deci și patru de mi, cei rescumpărați de pe pământ.

Acestia sânt cei ce nu s'a închinatu cu 4 femeii, căci sânt feciori. Acestia sânt cei ce urmază Mielului ori-unde merge. Acestia sânt cei rescumpărați din ömeni, primii lui Dumnezeu și alü Mielului. Și în gura 5 lorü nu s'a aflatu vicleșugü; căci sânt nevinovați înaintea tronului lui Dumnezeu.

Cele șapte vase de plög. — Viziuni introductöri.

Și amă vedutu altă ängerü sburändu 6 în meșiloculü ceriului, avändu evangelia eternă să vestescă celorü ce locuesc pe pământ, și la totă națiunea, și seminția, și limba, și poporulü, Dicendu cu voce 7 tare: Temeți-vă de Dumnezeu, și dați-i märe; căci öra judecätei lui a venitü: și ve închinați celui ce a făcutu ceriul și pământul, marea și isvöarele apelor.

g Fac. 3. 15.
Cap. 11. 7. &
13. 7.
A Cap. 14. 12.
1 Cor. 2. 1.
1 Ioan 5. 10.
Cap. 1. 5, 9.
& 6. 9. & 20. 4.
—
Cap. 13. 13.
a Dan. 7. 2, 7.
b Cap. 13. 2. &
7. 3, 9, 12.

c Dan. 7. 6.
d Dan. 7. 5.
e Dan. 7. 4.
f Cap. 12. 9.
g Cap. 16. 10.
h Cap. 12. 4.
i Vers. 12, 14.
j Cap. 17. 8.
k Cap. 18. 18.
l Dan. 7. 8. &
11. 25. & 11.
m Cap. 11. 2. &
12. 6.

n Ioan 1. 14.
Col. 2. 9.
o Dan. 7. 21.
p Cap. 11. 7. &
12. 17.
q Cap. 11. 18.
r 17. 15.
s Esod. 32. 32.
Dan. 12. 1.
Filip. 4. 2.
Cap. 4. 5. &
30. 12, 15. &
31. 27.
r Cap. 17. 8.

u Cap. 2. 7.
t Isa. 53. 1.
u Fac. 9. 6.
v Mat. 26. 53.
w Cap. 14. 12.
x Cap. 11. 7.
y Vers. 3.
z Deut. 13. 1—
3.
Mat. 24. 24.
2 Tes. 2. 9.
Cap. 16. 14.
a 1 Reg. 13. 38.
2 Reg. 1. 10,

12.
b Cap. 12. 9. &
19. 20.
c 2 Tes. 2. 9, 10.
d 2 Reg. 20. 7.
e Cap. 16. 2. &
19. 20. & 20.
4.
f Cap. 14. 9. &
19. 20. & 20.
4.
g Cap. 14. 12.
h Cap. 15. 2.

i Cap. 17. 9.
j Cap. 15. 2.
k Cap. 21. 17.
—
Cap. 16. 16.
a Cap. 5. 6.
b Cap. 7. 4.
c Cap. 7. 3. &
13. 16.
d Cap. 1. 15. &
19. 6.
e Cap. 5. 8.

f Cap. 5. 9. &
15. 3.
g Vers. 1.
h 2 Cor. 11. 2.
i Cap. 3. 4. &
7. 15, 17. &
17. 14.
j Cap. 5. 9.
k Inc. 1. 13.
l Ps. 33. 2.
m Zef. 3. 13.
n Efec. 5. 27.
Inda 24.

o Cap. 8. 13.
p Efec. 3. 3—
11.
q Tit. 1. 2.
r Cap. 13. 7.
s Cap. 1. 13.
t 15. 4.
u Neam. 9. 6.
v Ps. 33. 6. &
134. 3. & 146.
5. 6.
w Efec. 14. 15.
x 17. 24.

- 8 Și urma altū ângerū, dicendū: "A că-
dută, a cădută Babilonulū, 'cetatea cea mare!
pentru că a adăpatū tôte națiunile din vi-
nulū mâniei desfrenărei sale.
- 9 Și alū treilea ângerū li urmă, dicendū
cu voce tare: "Ori-cine se închină ferei și
imaginei ei, și iea semnulū ei pe fruntea
sa, seū pe mâna sa, Acesta "va bé din vi-
nulū mâniei lui Dumneđeū, "celū turnatū
neamestecatū "in păharulū mâniei lui; și "se
va chinui cu "focū și cu puciosă înaintea
11 sântilorū ângerī și înaintea Mielulū. Și
"fumulū chinulū lorū se sue in seculī
seculilorū; și nu aū repausū diūa și noptea
acei cari se închină ferei și imaginei ei,
și celū ce iea semnulū numelū ei.
- 12 "Aici este rēbdarea sântilorū; "aicea sūnt
cei ce păzescū ordinele lui Dumneđeū și
13 credința lui Iisusū. Și amū auditū voce
din ceriū, dicendū-mī: Scrie: "Fericiți sūnt
cei morți, "cari morū in Domnulū, de a-
cumū, da, dice Spiritulū, "ca să se repau-
seze de ostenelele lorū; érū faptele lorū li
urmēză.
- 14 Și amū vedutū, și éccē nūorū albū, și
unulū ședea pe nūorū "asemenea cu Fiulū
omulū, "avēndū in capulū lui cunună de
aurū, și in mâna lui secere ascuțită.
- 15 Și altū ângerū "a eșitū din templu, strig-
gândū cu tare voce cătră celū ce ședea pe
nūorū: "Tramete secerea ta, și seceră; căci
ți-a venitū ora de a secera: secerișulū "pă-
mēntulū s'a coptū.
- 16 Și celū ce ședea pe nūorū a aruncatū
secerea sa pe pāmēntū; și pāmēntulū s'a
seceratū.
- 17 Și altū ângerū a eșitū din templulū celū
din ceriū, avēndū și elū secere ascuțită.
- 18 Și altū ângerū a eșitū din altarū, "a-
vēndū putere preste focū; și a strigatū cu
strigare tare celū ce avea secerea cea as-
cuțită, dicendū: "Tramete secerea ta cea
ascuțită, și culege strugurī pāmēntulū; căci
strugurī lui s'aū coptū.
- 19 Și ângerulū a aruncatū secerea lui pe
pāmēntū, și a culesū viia pāmēntulū, și a
pus-o in "tēsculū celū mare alū mâniei lui
20 Dumneđeū. Și "tēsculū s'a călcatū "afară de
cetate, și a eșitū sânge din tēscū "până la
frēnele cailorū, de o mie și șese sute de
stadii.

*Cele șapte vase de plāgi.—Laudū cătră Dumneđeū
pentru judecățele lui; pregătirile sfârșite.*

SI "amū vedutū altū semnū in ceriū, mare 15
și minunatū: "șapte ângerī avēndū șapte
plāgi, cele de pe urmă; "căci într'acelea s'a
sfârșitū mânia lui Dumneđeū.

Amū vedutū ca "o mare de stecle "ame- 2
stecatā cu focū; și pre cei ce biruiau a-
supra ferei, "și asupra imaginei, și asupra
semnulū ei, și asupra numărulū numelū
ei, stāndū pe marea cea de stecle, "avēndū
citarele lui Dumneđeū. Și cântau "cântarea 3
lui Moisi, servulū lui Dumneđeū, și cânta-
rea Mielulū, dicendū:

"Mari și minunate sūnt lucrurile tale,
Dómne, Dumneđeule Atotū-puternice!
"Drepte și adevērate căile tale,
Rege alū sântilorū!

"Cine nu se va teme de tine, Dómne, 4
Și nu va mări numele teū?
Căci tu singurū ești sântū;
Căci "tôte națiunile vorū veni și se vorū in-
china înaintea ta;
Căci judecățele tale s'aū arētatū.

Și după aceste amū vedutū, și éccē, 5
"templulū cortulū mărturiei in ceriū s'a
deschis: "Și cei șapte ângerī aū eșitū din 6
templu, avēndū cele șapte plāgi, "imbrăcați
cu inū curatū și strălucitū, și încinși im-
prejurulū peptulū cu brēie de aurū.

"Și una din cele patru fēre a datū ce- 7
lorū șapte ângerī șapte vase de aurū, pline
de mânia lui Dumneđeū "celū viū in seculī
seculilorū. Și "templulū s'a implutū de fumū 8
"din mărirea lui Dumneđeū și din puterea
lui; și nimenea nu putea intra in templu,
până se vorū sfârși cele șapte plāgi ale ce-
lorū șapte ângerī.

Cele șapte vase de plāgi versate.

SI amū auditū voce tare din templu, di- 16
cendū "celorū șapte ângerī: Duceți-vē,
și vērșati vasele "mâniei lui Dumneđeū pe
pāmēntū.

Și s'a dusū celū d'ântēiū, și a vērșatū 2
vasulū seū "pe pāmēntū; și "s'aū iscatū hube
rele și mari in ómenii, "cari aveau sem-
nulū ferei, și in cei "ce s'aū închinatū ima-
ginei ei.

Și alū dūoilea ângerū a vērșatū vasulū 3
seū "in mare; și "s'a făcutū sânge, ca de

Isa. 21. 9. Ier. 51. 8. Cap. 18. 2. Ier. 51. 7. Cap. 11. 8. & 16. 19. & 17. 2. 5. & 18. 3. 10. 18. 12. & 19. 2. Cap. 13. 14— 16. Ps. 75. 8. Isa. 51. 17.	Ier. 25. 15. Cap. 18. 6. Cap. 18. 19. Cap. 30. 10. Cap. 19. 20. Isa. 34. 10. Cap. 19. 3. Cap. 11. 10. Cap. 12. 17. Ecl. 4. 1. 2. Cap. 20. 6. 1 Cor. 15. 18. 1 Tes. 4. 16.	2 Tes. 1. 7. Ebr. 4. 9. 10. Cap. 6. 11. Ezec. 1. 26. Dan. 7. 13. Cap. 1. 13. Cap. 6. 2. Cap. 16. 17. Isa. 3. 13. Ier. 51. 33. Cap. 13. 18. Cap. 16. 8.	Isa. 3. 11. Cap. 19. 15. Isa. 63. 3. Plān. 1. 15. Ebr. 13. 18. Cap. 11. 8. Cap. 19. 14. — Capitul 15. Cap. 12. 1. 3. Cap. 16. 1. & 21. 9.	Cap. 14. 10. Cap. 4. 6. & 21. 18. Mat. 3. 11. Cap. 13. 15— 17. Cap. 5. 8. & 14. 2. Ezec. 15. 1. Deut. 31. 30. Cap. 14. 3. Deut. 32. 4. Ps. 111. 2. &	139. 14. Ps. 145. 17. Isa. 14. 9. Cap. 16. 7. Ezec. 15. 14— 16. Ier. 10. 7. Isa. 66. 23. Ved. Num. 1. 50. Cap. 11. 19. Vers. 1. Ezec. 28. 6, 8.	Ezec. 41. 17. 18. Cap. 1. 13. Cap. 4. 6. 1 Tes. 1. 9. Cap. 4. 9. & 10. 6. Ezec. 40. 24. 1 Reg. 8. 10. 3 Cron. 5. 14. Isa. 6. 4. 2 Tes. 1. 9.	Capitul 16. Cap. 15. 1. Cap. 14. 10. & 15. 7. Cap. 8. 7. Ezec. 9. 2— 11. Cap. 13. 16. 17. Cap. 12. 14. Cap. 8. 5. Ezec. 7. 17, 20.
--	---	---	--	--	---	---	---

- mortu; 'și totu sufletul viū în mare a muritū.
- 4 Și alu treilea āngerū a vĕrsatū vasulū seū 'în riuri și în isvōrele apelorū, 'și s'aū făcutū sāngo.
- 5 Și amū auditū pre āngerulū apelorū dīcēndū: 'Dreptū escl, Dōmne, "celū ce escl. și celū ce eral, și celū ce veī fi, cā ai fācutū aceste judecāfi. Cāci sāngele "sānșilorū și alu profetilorū "aū vĕrsatū, și "sānge li-ai datū sā bee; cāci ei meritā *acēta*.
- 7 Și amū auditū pre altulū din altarū, dīcēndū: Așa 'Dōmne, Dumneḃeule Atotū-puternice! "adevĕrate și drepte *sūnt* judecāțele talo!
- 8 Și alu patrulea āngerū a vĕrsatū vasulū seū 'preste sōre, 'și i s'a datū putere sā ardā pre ōmenī cu focū. Și s'aū arsū ōmenī cu focū mare, și "aū hulitū numele lui Dumneḃeū celui ce are putere preste aceste plāgi, "și nu s'aū pocāitū "sā-i dee mārīre.
- 10 Și alu cincelea āngerū a vĕrsatū vasulū seū 'preste scaunulū fērei, "și impĕrāția sa s'a fācutū ĩntunecōsā; "și-sī mușcāu limbele lorū de durere. Și "aū hulitū pre Dumneḃeulū cerulū pentru durerile lorū și pentru "ranele lorū, "și nu s'aū pocāitū de faptele lorū.
- 12 Și alu șeselea āngerū a vĕrsatū vasulū seū 'preste riulū celū mare, Eufatulū; 'și apa lui a secatū, "ca sā se gātēscā calea regilorū celorū de la resārīturile sōrelui.
- 13 Și amū vĕḃutū trei "spirite necurate a-semenea brōscelorū *venīndū* din gura 'dracōnului, 'și din gura fērei, și din gura 'profetului celui minciunosū. Cāci "sūnt spirite ale demonilorū, 'fācēndū semne, și mergēndū la regiū pāmēntului "și a tōtā lumea, sā-i adune la "resbelulū ḃilei celei mari a lui Dumneḃeū Atotū-puterniculū.
- 15 "Ėccē, viū ca unū furū. Fericitū *este* celū ce priveghīzā, și pāzesce vestmintele sale, "ca sā nu āmble golū, spre a se vedē rușinea lui.
- 16 "Și i-a strīnsū la loculū ce se chīama Ebreesce Armagheddonū.
- 17 Și alu șeptelea āngerū a vĕrsatū vasulū seū in aerū; și a eșitū vōce tare in templulū cerulū de la tronū, dīcēndū: "S'a fācutū.

Și *īndatū* "s'aū āḃitū voci și tunete și 18 fulgere; 'și s'a ĩntēplatū cutremurū mare, "in ce felū nu s'a fācutū de cāndū ōmenī aū fostū pe pāmēntū, ca acestū cutremurū, așa de mare. Și "cetatea cea mare s'a ĩm- 19 pārtitū in trei pārti, și cetāțile Gīnșilorū aū cāḃutū; și Babilonulū celū mare "a venitū in amintire ĩnaintea lui Dumneḃeū; "sā-i dee pāharulū vinulū ĩnșimeī māniei sale.

Și "tōtā ĩnsula a fugitū, și munți nu s'aū 20 aflatū. "Și grāndinā, mare ca talentulū, se 21 pogorī din cerū preste ōmenī; și "ōmenī aū hulitū pre Dumneḃeū de "plaga grāndinei; cāci plaga era mare fōrte.

Nimicirea Babilonului. Viziunea meretricēi seḃēndū pe fērā.

SI a venitū "unulū din cei șapte āngeri, 17 cari aveau cele șapte vase, și a vorbitū cu mine, dīcēndu-mī: Vīno, "sā-ți arētū judecata "meretricēi celei mari, "care seḃe preste ape multe; "Cu care aū sevārșitū 2 desfrēnare regiū pāmēntului, și 's'aū ĩmbētatū de vinulū desfrēnārei ei cei ce locu-escū pe pāmēntū.

Și m'a dusū in spiritū 'in pustiiū, și amū 3 vĕḃutū o femeā seḃēndū "pe o fērā rōșā, plīnā de "numi de blāsteme, "care avea șapte capete și "ḃece cōrne. Și femea 'era ĩmbrācatā cu purpurā și cu rōșū, "și ĩmpodobitā cu aurū și cu pĕtrā scumpā și cu mār-gāritare, "avēndū pāharū de aurū in mână ei, "plīnū de uriciuni și de necurāția desfrēnārei sale; Și in fruntea ei nume scrisū: 5 "Misteriū, Babilona "cea mare, "Muma Meretricilorū și a uriciunilorū pāmēntului.

Și amū vĕḃutū "pre femeā bētā 'de sāngele sānșilorū și de sāngele "martirilorū lui Iisusū; și vĕḃēnd'o, m'amū miratū cu mirare mare.

Și āngerulū mī-a ḃisū: Pentru ce te-ai 7 miratū? eū 'ți voi spune misterulū despre femeā și despre fērā ce o pōrtā, care are cele șapte capete și cele ḃece cōrne.

Fērā, care o vĕḃuși, era și nu este, și 8 "va sā se suiā din adūncū, și "sā mērgā in perḃare; și "se vorū mira cei ce locu-escū pe pāmēntū, "ale cārōrū numi nu sūnt scrise in cartea vieței de la ĩntemeiarea lumei, vĕḃēndū pre fērā cā era, și nu este, deși este.

Cap. 8. 9. f Cap. 8. 10. k Esod. 7. 20. l Cap. 15. 3. m Cap. 1. 4, 8. & 4. 8. & 11. 17. n Mat. 23. 34. 35. o Cap. 13. 15. & 13. 20. p Isa. 49. 26. q Cap. 15. 3.

r Cap. 15. 10. & 14. 10. & 19. 2. s Cap. 8. 12. t Cap. 9. 17, 18. & 14. 18. u Vers. 11. 21. v Dan. 5. 22, 23. w Cap. 9. 20. x Cap. 11. 12. & 14. 7. y Cap. 13. 2. & Cap. 9. 2. & Cap. 11. 10.

b Vers. 9. 21. c Vers. 2. d Vers. 9. e Cap. 9. 14. f Ier. 50. 38. & 51. 26. g Isa. 41. 2, 25. h 1 Ioan. 4. 1-3. i Cap. 12. 9, 9. j Cap. 19. 20. & 20. 10. k 1 Tim. 4. 1. l Iac. 3. 15. m 2 Tes. 2. 9.

Cap. 13. 13. 14. & 19. 20. n Luc. 2. 1. o Cap. 17. 14. & 19. 19. & 20. 8. p Mat. 24. 43. 1 Tes. 5. 2. q Pet. 3. 10. r Cap. 2. 3. s 2 Cor. 5. 8. t Cap. 3. 4, 18. u Cap. 19. 19. v Cap. 21. 6.

Cap. 4. 5. & 8. 5. & 11. 19. u Cap. 11. 13. v Dan. 12. 1. w Cap. 14. 3. & 17. 18. x Cap. 18. 5. y Isa. 51. 17, 23. z Ier. 25. 15, 16. aa Cap. 14. 10. ab Cap. 6. 14. ac Cap. 11. 19. ad Vers. 9. 11. ae Veḃl Esod. 9.

23-25. — Caputū 17. af Cap. 21. 9. ag Cap. 16. 19. & 18. 16, 17, 19. ah Naum. 3. 4. ai Cap. 19. 2. aj Ier. 51. 13. ak Vers. 15. al Cap. 18. 3. am Ier. 51. 7. an Cap. 14. 3. & 18. 3. & 18. 2, 10.

g Cap. 12. 6, 14. h Cap. 12. 3. i Cap. 13. 1. j Vers. 9. k Vers. 12. l Cap. 18. 19, 16. m Dan. 11. 38. n Ier. 51. 7. o Cap. 18. 6. p Cap. 14. 8. q 2 Tes. 2. 7. r Cap. 11. 8. & 14. 3. & 16. 10. & 18. 2, 10.

21. s Cap. 18. 9. & 19. 2. t Cap. 18. 24. u Cap. 13. 15. & 16. 6. v Cap. 6. 9, 10. & 12. 11. w Cap. 11. 7. & 13. 1. x Cap. 18. 10. y Vers. 11. z Cap. 13. 3. aa Cap. 18. 8.

- 9 "Aici *este* mintea ceea ce are înțelepciune:
 10 Cele șapte capete sânt șapte munți, unde
 11 șede femea preste ei; Și sânt șapte regi;
 12 cinci au cădută, și unul *este*, și cela-l-altă
 încă nu a venit; și cându va veni, trebuie
 13 să rămână puțin. Și fēra care era și nu
 este, și acesta este alu optulea, și este din
 cele șapte, și merge în perđare.
 14 Și cele dece cōrne, cari le-ai vędută,
 sânt dece regi, cari încă nu au primită îm-
 pērația; ci primescū putere ca nisce regi
 15 odată cu fēra. Acestia au unū gândū să
 16 deē puterea și tēria lorū fērei. Acestia vorū
 face resbelū cu Mielulū, și Mielulū i va
 învinge; și căci elū este Domnulū domnilorū,
 și regele regilorū, și cei ce sânt cu elū sânt
 17 chiāmați și aleși și credincioși.
 18 Și-mi dicea: "Apele, cari le-ai vędută
 unde șede meretricea, sânt popōre și glōte,
 19 națiuni și limbi. Și cele dece cōrne,
 cari le-ai vędută la fērā, acestea vorū uri
 pre meretrice, și o vorū face nemāngăiată
 și gōlā, și vorū mânca carnea ei, și o vorū
 20 arde cu focū. "Căci Dumneđeū a pusū în
 21 ānimele lorū să facā voia lui, și să fie de
 unū gândū, și să deē împērația lorū fērei,
 "până ce se vorū îndeplini cuvintele lui Dum-
 neđeū.
 22 Și femea, prē care o-ai vędută, este ce-
 tatea cea mare, care domnesce preste re-
 giil pāmēntulū.

Nimicirea Babilonulū. — Plāngerē asupra lui pe pāmēntū.

- 18 SI "după acestea amū vędută altū āngerū
 pogorindu-se din ceriū, care avea pu-
 19 tere mare; și pāmēntulū s'a luminatū de
 20 strālucirea lui. Și a strigatū în tēria cu vōce
 mare, dicēndū: "A cădută, a cădută Babi-
 lonulū celū mare, și a s'a făcutū lōcașū de-
 21 monilorū, și pazā a totū spiritulū necuratū,
 și pazā a tōtā paserea necurată și uricōsā;
 22 Căci tōte națiunile au bēutū din vinulū mā-
 niei desfrēnārei ei, și regil pāmēntulū au
 sevārșitū desfrēnare cu ea, și neguțiātoril
 pāmēntulū s'au îmbogățitū prin abundanța
 desfrētārilor ei.
 23 Si amū auđitū altā vōce din ceriū, di-
 cēndū: "Eșiți dintr'insa, poporulū meū, ca
 nu, luāndū parte în pēcatele ei, să luați
 24 parte la plāgele ei. Căci pēcatele ei au

ajunsū până la ceriū, și Dumneđeū și-a a-
 dusū aminte de nedreptățile ei. Resplāti-
 25 ti-i, precumū și ea v'a resplātitū vōiū, și-i
 întorčeți înduoitū dupre faptele ei; cu pă-
 harulū care l'a turnatū, turnați-i înduoitū.
 26 Pe câtū s'a măritū pre sine, și s'a desfrē-
 tatū, pe atāta dați-i chinū și strimtorare;
 27 căci ea dice în ānima ei: Ședū ca o împē-
 rātesā, și nu sânt vēduvā, și dureri nu vōiū
 vedē. Pentru aceea intr'o di vorū veni
 28 plāgele ei: mōrte și dureri și fōmete; și
 cu focū se va arde; căci tare *este* Domnulū
 Dumneđeū, care o judecă.

Și regil pāmēntulū, cari au sevārșitū
 desfrēnare și s'au desfrētātū cu ea, o vorū
 plānge, și o vorū tangui, cândū vorū vedē
 fumulū arderei ei. Stāndū departe pentru
 29 frica muncēi ei, vorū dice: "Vai, vai ce-
 tatei celei mari, Babilonulū, cetatea cea
 tare! căci într'o orā a venitū judecata ta.

Și neguțiātoril pāmēntulū o vorū plānge,
 și o vorū jālū; căci nimenea nu mai cum-
 30 pērā marfa lorū: Marfa de aurū și de
 argintū, de pētrā scumpā și de mārğāri-
 tare, de inū subțire și de purpurā, de mā-
 tasā și de roșū; și totū lemnulū de teiū, și
 totū vasulū de fildeșū, și totū vasulū de
 lemnū scumpū, și de aramā, și de ferū, și
 31 de marmurā; Și scortșōrā, și parfumu, și
 tāmālere, și mirū, și vinū, și oleiū, și fāinā
 de grāū, și vite, și oi, și cai, și căruțe,
 și servi, și suflēte de omeni. Și fruptele, cari
 32 le poftesce suflētulū teū, s'au dusū de la
 tine, și tōte cele grase și strālucite s'au
 dusū de la tine, și nu le vei mai afla.

Neguțiātoril de acestea, cari s'au imbo-
 33 gătitū de la ea, vorū sta departe pentru
 frica chinulū ei, plāngēndū și tanguin-
 du-se, și dicēndū: Vai, vai de cetatea
 34 cea mare! cea imbracăată cu inū subțire
 și cu purpurā și cu roșū, și împodobită
 cu aurū și cu pētrā scumpā și cu mārğā-
 ritare; Căci într'o orā s'a pustiitū atāta
 35 bogătiā.

Și totū cārmaciulū, și tōtā glōta cea
 din corābil, și corābieril, și ori-cāți lucrēzā
 pe mare, au stātutū de departe; Și stri-
 36 gāū, vēdēndū fumulū arderei ei, dicēndū:
 "Cine *era* asemenea cu cetatea cea mare?
 Și-și puneāū țērānā pe capetele lorū, și
 37 strigāū, plāngēndū și tanguindu-se, dicēndū:

a Cap. 13. 18.	Cap. 14. 4.	p Cap. 12. 4.	Ier. 50. 39. &	2 Cor. 6. 17.	etc.	i Ier. 50. 48.	c Cap. 17. 4.
b Cap. 13. 1.	a Isa. 8. 7.	—	51. 37.	i Fac. 18. 20, 21.	o Isa. 47. 7, 8.	u Vers. 18.	d Vers. 10.
c Vers. 8.	Vers. 1.	—	e Isa. 14. 23. &	Ier. 51. 9.	Zef. 2. 15.	Cap. 19. 2.	e Isa. 23. 14.
d Dan. 7. 20.	i Cap. 13. 7.	Capul 18.	24. 11.	lōna 1. 2.	p Isa. 47. 9.	v Isa. 21. 9.	f Esoc. 27. 29.
Zech. 1. 18,	j Ier. 50. 41, 42	a Cap. 17. 1.	Marc. 5. 2, 3.	j Cap. 16. 19.	Vers. 10.	Cap. 14. 8.	f Esoc. 27. 30,
19, 21.	Cap. 16. 12.	b Esoc. 43. 2.	j Cap. 14. 8. &	k Ps. 137. 8.	q Cap. 17. 18.	v Vers. 17, 19.	21.
Cap. 13. 1.	k Esoc. 16. 37—	c Isa. 18. 19. &	17. 2.	l Ier. 50. 15, 19.	r Ier. 50. 34.	g Esoc. 27. 37—	Vers. 9.
a Cap. 16. 14. &	44.	21. 9.	g Vers. 11. 15.	k 51. 24, 49.	s Cap. 11. 17.	38.	g Cap. 13. 4.
19. 19.	Cap. 18. 16.	Ier. 51. 8.	h Isa. 47. 15.	2 Tim. 4. 14.	o Esoc. 26. 16,	Vers. 3.	h Ios. 7. 6.
j Dant. 10. 17.	i Cap. 18. 8.	Cap. 14. 3.	h Isa. 48. 20. &	Cap. 13. 10.	u Cap. 17. 4.	s Cap. 17. 4.	1 Sam. 4. 12.
1 Tim. 6. 15.	m 2 Tes. 2. 11.	d Isa. 13. 21. &	52. 11.	i Cap. 14. 10.	e Esoc. 27. 13.	e Esoc. 27. 13.	Iov. 2. 12.
Cap. 19. 16.	o Cap. 10. 7.	21. 8. & 24.	Ier. 50. 8. &	m Cap. 16. 19.	b Vers. 3.	b Vers. 3, 11.	Esoc. 27. 30.
g Ier. 50. 44. 45.	a Cap. 16. 19.	14.	51. 6, 45.	n Esoc. 28. 2			

- Vai, vai de cetatea cea mare, în care s'au îmbogățit toți cei ce au corăbii în mare din tesaurile ei! 'cumă într-o oră s'a pustiit!'
- 20 'Ceriule, veselește-te de d'însa, și voi sânti apostoli și profeți; căci 'v'a resbunat pre voi Dumneșeu despre d'însa.
- 21 Și unū ângerū tare a rădicatū o pētră mare ca de mōră, și o aruncă în mare, dicendū: 'Așa de cu furiă se va arunca Babilonulū, cetatea cea mare; 'nu se va mai afla. 'Și vōcea citaristilorū, și a musicilorū, a fluerătorilorū și a trimbițașilorū nu se va mai auzi în tine; și nici unū meșterū de ori-care meșteșugū nu se va mai afla în tine; și sunetū de mōră nu se va mai auzi în tine. 'Și lumină de luminare nu se va mai ivi în tine; 'și vōce de mire și de mirēsă nu se va mai auzi în tine; deși 'neguțiatorii tei erau cei mai însemnați ai pământului; 'căci cu fermecătorii ta s'au încelatū tōte națiunile.
- 24 Și 'intr'însa s'a aflatū sânge de profeți, și de sânti, și de toți 'cei uciși pe pământū.

Nimicirea Babilonului; bucuriă și laudă în ceriū.

- 19 **D**UPĂ acestea 'amū auzitū o vōce tare de glōtă multă în ceriū, dicendū: Alleluia!
- 'Mēntuirea și mārirea și onōrea și puterea fie Domnului, Dumneșeu nostru;
- 2 Că 'adeverate și drepte sūnt judecātele lui; Căci a judecatū pre meretricea cea mare, Care a coruptū pământulū cu desfrēnarea sa, 'Resbunāndū sângele servilorū sei asupra-i.
- 3 Și a dūoa oră au dīsū: Alleluia!
- Și 'fumulū ei se suia în seculi seculilorū.
- 4 Și 'cei dūoș-deci și patru betrāni, și cele patru fēre s'au prosternutū, și s'au închinatū lui Dumneșeu celui ce șede pe tronū, dicendū: 'Aminū, Alleluia!
- 5 Și vōce a eșitū de la tronū, dicendū: 'Lāudați pre Dumneșeu nostru, toți servii lui, și cei ce vē temeți de d'însulū, 'și cei mici și cei mari.
- 6 'Și amū auzitū ca o vōce de glōtă multă, și ca o vōce de ape multe, și ca o vōce de tunete tari, dicendū: Alleluia!
- 7 Căci 'Domnulū, Dumneșeu Atotū-puterniculū s'a făcutū rege.

- Să ne bucurāmū, și să ne veselimū, și să-i dāmū onōre;
- Căci 'a venitū nunta Mielului, Și femea lui s'a gătitū.
- 8 Și 's'a datū ei, ca să se îmbrace cu inū subțire, curatū și strălucitū, 'căci inulū este dreptatea sântilorū.
- 9 Și-mi dīcea, Scrie: 'Fericiți sūnt cei chīamați la cina nunței Mielului. Și-mi dīcea: 'Acestea sūnt cuvinte adevērate ale lui Dumneșeu.
- 10 Și 'm'amū prosternutū înaintea piciorilorū lui, să mă închinū lui. Și-mi dīcea: 'Feresce-te de a face scēta: conservulū teū sūnt, și cu frațiū tei, 'cari au mărturia lui Iisusū; închină-te lui Dumneșeu; căci mărturia lui Iisusū este spiritulū profeției.

Învingerile și domnia lui Christosū — Triumfulū cuvēntulū lui Dumneșeu și a următorilorū lui asupra fērei și a profetului celui minciunosū.

- 'Și amū vēdūtū ceriulū deschisū, și ecēc 11 'unū calū albū; și celū ce șede pe elū se chīama 'Credinciosū și Adevēratū, și 'în dreptate judecă și face resbelū. 'Ochii lui erau 12 ca para focului, 'și pe capulū lui erau diademe multe; 'și avea nume scrisū, care nimenia nu-lū scie, decâtū numai elū singurū.
- 'Și era îmbrăcatū în vestmētū immuiatū în 13 sânge; și se chīamă numele lui: 'Cuvēntulū lui Dumneșeu.
- 'Și oștile ceresci urmaū după elū pe cai 14 albi, 'îmbrăcați în inū subțire, albū și curatū.
- Și 'din gura lui ese sabiā ascuțitā, ca 15 cu d'însa să lovēcā națiunile, și 'elū le va pasce cu toēgu de ferū; și 'elū calcă tēs-culū vinului iuțimei și a māriei lui Dumneșeu Atotū-puterniculū. Și-și 'are preste 16 vestmintele și preste cōpsa sa numele scrisū: 'Regele regilorū, și Domnulū domnilorū.
- Și amū vēdūtū pre unū ângerū stāndū 17 în sōre; și a strigatū cu vōce tare, dicendū 'tuturorū pāsērilorū ce sbōrā în medī-loculū ceriulū: 'Veniti și vē adunați la cina marelui Dumneșeu; 'Ca să mārcați 18 corpuri de regi, și corpuri de căpitenii, și corpurile celorū tari, și corpurile cailorū și ale celorū ce ședū pe ei, corpurile tuturorū celorū liberi, și celorū servi, ale celorū mici și ale celorū mari.

1. Vars. 8.	o Ier. 35. 10.	7. 10. 12. &	& 8. 6.
j Isa. 44. 23. &	p Ier. 7. 24. &	12. 10.	ap. 5. 14.
49. 13.	16. 9. & 25.	c (Jap. 15. 2. &	h Pa. 134. 1. &
Ier. 51. 48.	10. & 33. 11.	16. 7.	135. 1.
k Luc. 11. 49.	q Isa. 23. 8.	d Dcut. 39. 43	i Cap. 11. 18.
50.	r 3 Reg. 9. 22.	e Dcut. 6. 10. &	i 20. 12.
Cap. 19. 2.	s Naum 3. 4.	18. 20.	j Exec. 1. 24.
i Ier. 51. 64.	Cap. 17. 2. 5.	e Isa. 34. 10.	k 42. 2.
m Cap. 12. 8. &	Cap. 17. 6.	Cap. 14. 11.	Cap. 14. 2.
18. 20.	i Ier. 51. 49.	& 8. 9. 18.	k Cap. 11. 15.
n Isa. 24. 8.	—	f (Jap. 4. 4. 6.	17. & 12. 10.
Ier. 7. 34. 16.	Cap. 19.	10. & 5. 14.	& 21. 22.
9. & 25. 10.	a Cap. 11. 15.	g 1 Cron. 16. 36.	i Mat. 22. 2. &
Exec. 26. 13.	b Cap. 4. 11. &	Neem. 5. 13.	

25. 10.	q Cap. 22. 8.	a Cap. 2. 17.	g Ps. 2. 9.
2 Cor. 11. 2.	r Eapt. 10. 28.	Vers. 16.	Cap. 2. 27. &
Efes. 5. 32.	& 14. 14. 15.	b Isa. 63. 2, 3.	12. 5.
Cap. 21. 9. 9.	Cap. 22. 9.	c Ioan. 1. 1.	h Isa. 63. 2.
m Pa. 45. 18. 14.	s 1 Ioan. 5. 10.	d 1 Ioan. 5. 7.	Cap. 14. 19. 20.
Exec. 16. 10.	Cap. 12. 17.	d Cap. 14. 20.	i Vers. 12.
Cap. 3. 18.	i Cap. 15. 5.	e Mat. 28. 3.	j Dan. 2. 47.
n Pa. 139. 9.	Cap. 6. 2.	Cap. 4. 4. &	k 1 Tim. 6. 15.
o Mat. 22. 2. 3.	Cap. 3. 14.	7. 9.	Cap. 17. 14.
Luc. 14. 15.	e Isa. 11. 4.	f Isa. 11. 4.	k Vers. 21.
p Cap. 21. 5. &	y Cap. 1. 14. &	2 Tes. 2. 8.	i Exec. 39. 17.
22. 6.	2. 18.	Cap. 1. 16.	m Exec. 39. 18.
	s Cap. 6. 2.	Vers. 21.	20.

- 19 *Și amă vădută pre fêră, și pre regîl pămîntului, și oștile loră adunate, să facă resbelū cu celū ce șede pe calū și cu oștea lui.
- 20 *Și s'a prinsū fêră, și cu elū profetulū celū minciunosū, care a făcutū semnele înaintea ei, cu cari a amăgitū pre cei ce au luatū semnulū fêrei *și s'a închinatū imaginei ei. *Acestia amindūoi s'au aruncatū vii în laculū de focū, *care arde cu puciōsă;
- 21 Și cei-l-alfi *s'au ucisū cu sabia celū ce șede pe calū, carea eșia din gura lui; *și tōte pāserile *s'au săturatū din trupurile lorū.

Invingerile și domnia lui Christosū — Satana legatū; înviarea cea d'ântēiū și milleniulū.

- 20 **S**I amă vădută āngerū pogorindu-se din ceriū, *avēndū cheia adūncului și lanțū mare în mână lui. Și a prinsū pre *dracōnū, pre șerpele celū vechiū, care este Diabolulū și Satana; și l'a legatū o mie de 3 anī; Și la băgatū în adūncū, și l'a închisū, și *a sigilatū d'asupra lui, *ca să nu mai incele pre națiunī, până se vorū implini o mie de anī; și după acēsta trebuie să se deslege pučinū.

- 4 Și amă vădută *tronuri, și au ședutū pe ele; și *judecatā li s'a datū; și amă vădută *sufletele celorū tăiați pentru marturisirea lui Iisusū și pentru cuvēntulū lui Dumneđeū, și *cari nu s'au închinatū fêrei, *nici imaginei ei, nici nu au luatū semnulū ei pe fruntea lorū și pe mână lorū; și au viețuitū, și *au domnitū cu Christosū o mie de anī. Erū cei-l-alfi morți nu au înviați până nu s'a sfârșitū miea de anī. Acēsta este înviarea cea d'ântēiū.

- 6 Fericitū și sântū este celū ce are parte în înviarea cea d'ântēiū; preste nisce asemenea *mōrtea cea de a dūoa nu mai are putere; și vorū fi *preuți ai lui Dumneđeū și ai lui Christosū, *și vorū domni cu elū o mie de anī.

Invingerile și domnia lui Christosū — Satana legatū; resbelulū seū celū de pe urmă, în care este bătutū; judecata cea de pe urmă.

- 7 Și cāndū se va fi implinitū acea mie de anī, *se va deslega Satana din închisōrea lui; Și va eși *să incele națiunile ce sūnt în cele patru părți ale pāmēntului; pre *Gogū și pre Magogū, *să-i adune la resbelū; alū cūrorū numărū este ca nēsipulū

mārei. *Și s'au suitū pe latulū pāmēntului, 9 și au încunjuratū tabēra sântilorū, și cetațea cea iubitā; și s'a pogoritū focū de la Dumneđeū din ceriū, și i-a mistuitū. *Și 10 diabolulū, celū ce i-a încelatū, s'a aruncatū în laculū celū de focū și de puciōsă, *unde se află fêră și profetulū celū minciunosū; și *se vorū chinui dīta și nōptea în seculi seculilorū.

Și amă vădută unū tronū albū mare, 11 și pre celū ce șede pe elū, de a căruī față *a fugitū pāmēntulū și ceriulū; *și locū nu s'a aflatū pentru d'însele. Și amă vădută pre morți, *pre cei mici și pre cei mari, stāndū înaintea lui Dumneđeū; *și cărți s'au deschisū, și *altā carte s'a deschisū, care este cartea vieței; și cei morți s'au judecatū din cele scrise într'acele cărți, 12 după faptele lorū. Și marea a datū pre morți 13 cei dintr'însa; *și mōrtea și infernulū au datū pre morți cei dintr'însele; *și s'au judecatū fie-care după faptele sale.

Și *mōrtea și infernulū s'au aruncatū în 14 laculū celū de focū. Acēsta este mōrtea cea de a dūoa. Și orī-care nu s'a aflatū 15 scrisū în cartea vieței *s'a aruncatū în laculū celū de focū.

Descrierea deplinei mângăiārī și fericirī a celor mēntuiți în Ierusalimulū cerescū. Adevērulū profesiōlorū în astā privință.

SI amă vădută ceriū nou și pāmēntū nou; 21 *cāci ceriulū celū d'ântēiū și pāmēntulū celū d'ântēiū au trecutū; și marea nu mai este.

Erū eū Ioanū amă *vădută cetatea cea 2 sântă, Ierusalimulū celū nou, pogorindu-se de la Dumneđeū din ceriū, *gătitū ca o mirēsă împodobitā pentru bărbatulū ei. Și 3 amă auditū vōce tare din ceriū, dīcēndū: *Eccē *cortulū lui Dumneđeū cu ōmenī! și va locui cu ei, și ei vorū fi poporū alū lui; și însu-și Dumneđeū va fi cu ei, și va fi Dumneđeū alū lorū. *Și va sterge Dumneđeū 4 tōtā lacrima din ochiī lorū; *și nu va mai fi mōrte, *nici plāngere, nici strigare, nici durere nu va mai fi; căci cele d'ântēiū au trecutū.

Și *celū ce șede pe tronū dīcea: *Eccē, 5 tōte le facū nouē.

* Cap. 16. 16.
* 17. 12, 14.
o Cap. 16. 13.
14.
p Cap. 18. 12, 15.
q Veđi Dan. 7. 11.
Cap. 20. 10.
r Cap. 14. 10.
* 21. 8.
e Vers. 15.
e Vers. 17, 18.
u Cap. 17. 16.

Capulū 20.
a Cap. 1. 18. & 9. 1
b Veđi 2 Pet. 2. 2, 4.
Iuda 6.
Cap. 12. 9.
c Dan. 6. 17.
d Cap. 16. 14, 16.
Vers. 8.
e Dan. 7. 9, 22, 27.
Mat. 19. 28.
Luc. 22. 30.

f 1 Cor. 6. 2, 3.
g Cap. 6. 9.
h Cap. 13. 12.
i Cap. 13. 15, 16.
j Rom. 8. 17.
k Tim. 2. 12.
l Cap. 5. 10.
m Cap. 2. 11. & 21. 8.
n Isa. 61. 6.
o 1 Pet. 2. 9.
p Cap. 1. 6. & 5. 10.
q Vers. 4.

* Vers. 2.
o Vers. 3, 10.
p Exec. 38. 2.
q 39. 1.
r Cap. 16. 14.
s Isa. 8. 8.
t Exec. 38. 9, 16.
u Vers. 8.
v Cap. 19. 20.
w Cap. 14. 10.
x 11.
y 2 Pet. 3. 7, 10, 11.
z Cap. 21. 1.

a Dan. 2. 35.
y Cap. 19. 5.
s Dan. 7. 10.
a Ps. 69. 28.
Dan. 12. 1.
Filip. 4. 3.
Cap. 3. 5. & 13. 8. & 21. 27.
b Ier. 17. 10. & 32. 19.
Mat. 16. 27.
Rom. 2. 6.
Cap. 2. 23. & 22. 13.

Vers. 13.
c Cap. 6. 9. & d Vers. 13.
e 1 Cor. 15. 26, 54, 55.
f Vers. 6.
g Cap. 21. 8.
h Cap. 19. 20.
Capulū 22.
a Isa. 65. 17. & 66. 22.
b Cap. 20. 11.

c Isa. 52. 1.
Gal. 4. 36.
Ebr. 11. 10.
d 12. 22. & 13. 14.
e Cap. 3. 12.
Vers. 10.
f Isa. 54. 5. & 61. 10.
g 2 Cor. 11. 2.
h Lev. 26. 11.
i Esac. 43. 7.
j Cor. 6. 16.

Cap. 7. 15.
f Isa. 25. 8.
Cap. 7. 17.
g 1 Cor. 15. 26, 54.
h Cap. 20. 14.
i Isa. 25. 10. & 61. 3. & 65. 19.
j Cap. 4. 2, 9. & 5. 1. & 20. 11.
k Isa. 43. 19.
l 2 Cor. 5. 17.

Și-mi dicea : Scrie : căci * aceste cuvinte sînt adevărate și credincioase.

- 6 Și mi-a disu : 'S'a făcutu. "Eū sūnt Alfa și Omega, începutul și sfârșitul. "Eū voiū da celui însetat din isvorul apei vieței în darū. Celū ce învinge va mosceni tôte : și
7 "eū 'i voiū fi Dumneḃeū, și elū 'mī va fi fiū.
8 "Erū celorū fricoși și necredincioși și uricioși și ucigași, și desfrânați, și fermecători, și idololatri, și tuturorū celorū minciunoși, partea li va fi în 'laculū ce arde cu focū și cu puciosă; acēsta este mórtea cea de a dūoa!
9 Și a venitū cătră mine unulū din * cei șapte āngerī, cari avuseră cele șapte vase, pline de cele șapte plăgi cele mai de pe urmă; și a vorbitū cu mine, dicēndū; Vīno, să-ti arētū femea, * mirēsa Mielulū.
10 Și m'a dusū 'in spiritū într'unū munte mare și înaltū, și mi-a arētātū "cetatea cea mare, Ierusalimulū celū sântū, pogorīndu-se
11 din ceriū de la Dumneḃeū. "Avēndū mārīrea lūi Dumneḃeū; și luminătorulū ei era asemenea cu o pētră pré scupă, ca pētra
12 iaspisū, limpede ca cristalulū; Și avea zidū mare și înaltū, la care erau "dūoē-spre-dece porți, și la porți, dūoi-spre-dece āngerī, și numī scrise d'asupra, cari sūnt ale
13 celorū dūoē-spre-dece semīnți ale fiilorū lūi Israelū. "Despre resăritū, trei porți; despre mēdă-nōpte, trei porți; despre mēdă-ḃi, trei
14 porți; și despre apusū, trei porți. Și zidiulū cetăței avea dūoē-spre-deci temelii, și 'intr'insele numile celorū dūoi-spre-dece apostoli ai Mielulū.
15 Și celū ce vorbīa cu mine "avea trestia de aurū, să mēsure cetatea și porțele sale
16 și zidiulū seū. Și cetatea era pătrată; lungimea este atāta cātū și lățimea; și a mēsuratū cetatea cu trestia ca la dūoē-spre-dece mii de stadii. Lungimea și lățimea și
17 înălțimea sa sūnt întocma. Și a mēsuratū zidiulū seū de o sută patru-deci și patru de coți, duple mēsurā omulū, adecă
18 "āngerulū.
19 Și zidiulū era ziditū de iaspisū; și cetatea era de aurū curatū, asemenea steclei celei curate. *Și temeliele zidiulū cetăței
20 erau împodobite cu totū felulū de pētră scupă: Temelia cea d'āntēiū, iaspisū; a dūoa, safirū; a treia, halcidonū; a patra, smaragdū; A cincea, sardonīcū; a șesea

sardonīcū; a șeptea, chrisolitū; a opta berilū; a nouă, topazū; a decea chrisoprasū; a unū-spre-decea, iacintū; a două-spre-decea, ametistū. Și cele dūoē-spre-dece porți, 21 dūoē-spre-dece mārḃăritare; fie-care porță era dintr'unū mārḃăritarū, *și ulița cetăței aurū curatū, ca stecla cea străveziā.

*Și templu nu amū vēdūtū intr'īnsa; căci 22 Domnulū Dumneḃeū Atotū-puterniculū și Mielulū sūnt templulū seū. *Și cetatea nu 23 are trebuință de sōre nici de lună, să lumineze în ea; căci mārīrea lūi Dumneḃeū o luminează, și Mielulū este luminătorulū ei.

*Și națiunile celorū ce se mēntuiū vorū 24 āmbra în lumina sa; și regiī pāmēntulū ducū mārīrea și onōrea lorū intr'īnsa. *Și 25 porțele ei nu se vorū închide ḃiūa, *și nōp-tea nu va fi acolo. 'Și vorū aduce mārī- 26 rea și onōrea națiunilorū intr'īnsa. Și 'nu 27 va intra intr'īnsa totū ce este spurcatū și face uriciune și minciună; ci numai cei scriși în *cartea vieței Mielulū.

Sī mi-a arētātū "riū limpede alū apei vie- 22 ței, luminosū ca cristalulū, eșīndū din tronulū lūi Dumneḃeū și alū Mielulū. *În 2 meḃilocolū uliței sale, și de o parte și de alta a riulū, era *arborele vieței, producēndū dūoē-spre-dece feluri de frupte, dāndu-și fruptulū seū în fie-care lună; și frunțele arborelū erau *spre vindecarea națiunilorū.

Și *nu va fi nici unū blāstemū acolo; 3 'ērū tronulū lūi Dumneḃeū și alū Mielulū vorū fi intr'īnsa; și servī lūi 'i vorū servi; Și *vorū vedē fața lūi; *Și numele lūi va fi 4 pe frunțele lorū. 'Și nōpte nu va fi acolo, 5 și nu aū trebuință de făclia nici de lumina sōrelui: căci 'Domnulū Dumneḃeū li luminează; *și vorū domni în seculi seculilorū.

Indemnările, desceptările și fāḃḃuvințele cele din urmă.

Și mi-a disu : 'Aceste cuvinte sūnt cre- 6 dincioase și adevărate; și Domnulū, Dumneḃeulū sântilorū profeți, "a trāmesū pre āngerulū seū, să arete servilorū seī cele ce trebue să se întēple curēndū. *Eccē, viū 7 degrabā; *fericitū este celū ce păzesce cuvintele profeței din acēsta carte.

Și eū Ioanū sūnt celū ce vedeamū și 8 auḃiamū aceste; și auḃīndū și vēdēndū, *m'amū proḃternutū să mē închinū înaintea

z Cap. 19. 9.	10.	i Cap. 1. 10. &	Efes. 2. 20.	11. & 66. 12.	z Filip. 4. 8.	d Cap. 21. 24.	z Dan 7. 27.
i Cap. 16. 17.	Gal. 5. 19 -	17. 3.	a Esoc. 40. 3.	z Isa. 60. 11.	Cap. 8. 5. &	a Zech. 14. 11.	Rom. 5. 17.
m Cap. 1. 8. &	21.	u Esoc. 48.	z Ezech. 2. 1.	A Isa. 60. 30.	13. 8. & 20. 12.	f Esoc. 48. 35.	2 Tim. 2. 12.
27. 13.	Efes. 5. 5.	Vers. 2.	Cap. 11. 1.	Zech. 14. 7.	—	g Mat. 5. 8.	Cap. 3. 21.
n Isa. 12. 3. &	1 Tim. 1. 9.	v Vers. 23.	b Isa. 54. 11.	Cap. 22. 5.	Capul 22.	1 Ior. 15. 12.	i Cap. 19. 9. &
55. 1.	Ebr. 12. 14.	Cap. 22. 5.	c Cap. 22. 2.	i Vers. 24.	1 Ioan 3. 2.	1 Ioan 3. 2.	21. 5.
Ioan 4. 10, 14.	Cap. 22. 15.	s Esoc. 48. 31 -	d Ioan 4. 23.	f Isa. 35. 8. &	a Esoc. 47. 1.	A Cap. 3. 12. &	m Cap. 1. 1.
& 7. 27.	q Cap. 20. 14.	34.	e Isa. 24. 23. &	52. 1. & 60.	Zech. 14. 8.	14. 1.	n Cap. 8. 11.
Cap. 22. 17.	15.	y Esoc. 48. 31 -	60. 19, 20.	21.	b Esoc. 47. 12.	i Cap. 21. 23.	Vers. 10, 13.
o Zech. 8. 8.	r Cap. 15. 1, 6, 7.	34.	Vers. 11.	Ioan 5. 17.	Cap. 21. 21.	35.	20.
Ebr. 8. 10.	s Cap. 19. 7.	s Mat. 16. 18.	Cap. 22. 5.	Cap. 22. 14.	c Fac. 2. 9.	f Pa. 26. 9. &	o Cap. 1. 2.
p 1 Cor. 6. 9.	Vers. 2.	Gal. 2. 9.	f Isa. 60. 3, 5,	15.	Cap. 2. 7.	84. 11.	p Cap. 19. 10

- picilorilor ōngerului, care-mi areta aces-
 9 tea. Atuncia 'mi dicea: 'Feresce-te *de a*
face acesta; cāci eū sūnt conservulū cu tī-
 ne și cu frații tei profeți, și cu cei ce pā-
 zescū cuvintele acestei cărți; inchinā-te lui
 Dumedēū.
- 10 'Și-mi dicea: Sā nu sigilezi cuvintele
 profeției acestei 'cărți; cāci timpulū este
 11 aprōpe. 'Celū ce este nedreptū, sā mai fie
 nedreptū; și celū ce este spurcatū, sā mai
 fie spurcatū; și celū ce este dreptū, sā mai
 fie dreptū; și celū ce este sântū, sā mai
 fie sântū.
- 12 'Eccē, vinū de grabā, și 'plata mea *este*
 cu mine, 'sā daū fie-cāruia duple fapta lui.
- 13 'Eū sūnt Alfa și Omega, începutulū și
 sfârșitulū, celū d'āntēiū și celū de pe urmă.
- 14 'Fericiti *sūnt* cei ce facū ordinele lui,
 ca sā aibā dreptū 'la arborele vieței, 'și sā
 15 intre pe porți în cetate. Cāci 'afară *sūnt*
 'cāni, și fermecătorii, și desfrēnații, și uci-
 gașii, și idololatrii, și totū celū ce iubesce
 și face minciună.

'Eū Iisusū amū trāmesū pre ōngerulū 16
 meū, ca sā mărturisescā voūi acestea în
 beserici. 'Eū sūnt rădēcina și semința lui
 Davidū, 'stēua cea strălucitoare și de demā-
 nētā.

Și Spiritulū și 'mirēsa dicū: Vino! Și 17
 celū ce aude sā dicā: Vino! 'Și celū insec-
 tatū sā vinā; și celū ce voiesce, sā lee a-
 pa vieței în darū.

Cāci mărturisescū la totū celū ce aude 18
 cuvintele profeției acestei cărți: 'De va a-
 dāugi cine-va la acestea, va adāugi la elū
 Dumedēū plāgele cele scrise într'acēstā
 cartē: Și de va scōte cine-va din cuvintele 19
 cărței acestei profeții, 'va scōte Dumedēū
 partea lui din cartea vieței, și din 'cetatea
 cea sântā, și din cele scrise într'acēstā.

Celū ce mărturisește acestea, dice: "De 20
 sigurū vinū curēndū. "Aminū. "Așa vino,
 Dōmne Iisuse.

'Charulū domnului nostru Iisusū Chris- 21
 tosū *fie* cu voi toți. Aminū.

Cap. 19. 10.	2 Tim. 3. 13.	y Isa. 41. 4. &	a Cap. 2. 7.	Cap. 9. 30, 31.	2 Pet. 1. 19.	12. 32.	m Vers. 12.
q Dan. 8. 26. &	u Vers. 7.	44. 6. & 48.	Vers. 2.	& 31. 8.	Cap. 2. 28.	Prov. 30. 6.	n Ioan 21. 25.
r 12. 4, 9.	v Isa. 40. '0. &	12.	b Cap. 21. 37.	d Filip. 3. 2.	h Cap. 21. 3, 9	k Esod. 32. 33.	o 2 Tim. 4. 8.
s Nap. 10. 4.	62. 11.	Cap. 1. 8, 11.	c 1 Cor. 6. 9, 10.	e Cap. 1. 1.	i Isa. 55. 1.	l Ps. 69. 23.	p Rom. 16. 20.
t Cap. 1. 3.	a Rom. 2. 6. &	& 21. 6.	Gal. 5. 19—	f Cap. 5. 5.	Ioan 7. 37.	Cap. 3. 5. &	24.
z Ezech. 3. 27.	14. 12.	s Dan. 12. 12.	21.	g Num. 24. 17.	Can. 21. 6.	13. 8.	2 Tes. 3. 13.
Dan. 12. 10.	Cap. 20. 12.	1 Ioan 3. 24.	Col. 3. 6.	h Zech. 6. 12.	j Deut. 4. 2. &	i Cap. 21. 2.	—

SFÂRȘITŪ.

